УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ЧАСОПИС

СВІТЛО
THE LIGHT

ВИХОДИТЬ ДВІЧІ КОЖНОГО МІСЯЦЯ

10-го Січня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (136). 1.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

НАША ПРОГРАМА

В Боже імя розпочинаємо з цим числом 7-ий рік видавництва нашого релігійного часопису — "Світло".

На початку цього нового року ми бажаємо подати Дорогим Читачам до відома, що при видаванні "Світла" ми звертаємо головну увагу на те, щоб читання нашого часопису принесло кожному читачеві велике духовне добро.

Тим добром, що його на кожному кроці треба кожному з нас, що є вартніше від усіх інших дібр, це — релігійна свідомість. Ми щиро бажаємо й своїм "Світлом" хочемо причинитись до того, щоб кожна українська особа в Канаді й Америці була — релігійно свідома. Щоб кожне знало, в що вірити та як жити, щоб бути чесним і щасливим, тепер і навіки.

Щоб справді бути релігійно свідомою людиною, треба доконче здобути собі — три великі скарби.

Добра віра — це перший скарб, що дає людині спромогу стати дійсно релігійно свідомою людиною. Хто має добру віру, той має те ясне світло, що помагає йому дивитись правильно на дочасний світ, а одночасно бачити далеку вічність, пізнавати правду й фальш, добро й зло й так наладнувати своє життя, щоб воно було завжди ясне й щасливе.

Добре знання — це другий скарб свідомих людей. Таке знання дає людині певність у поглядах на різні речі й справи, а тим самим дає сильнішу основу для непохитности в вірі й забезпечує перед шкідливим впливом баламутної науки й обманчої пропаганди.

Добре життя — це вже третій скарб релігійно свідомої людини. Таке життя є наслідком і практичною виявою доброї віри й доброго знання. І коли ті три скарби — доброї віри, доброго знання й доброго життя має якась особа, тоді вона може бути певне зарахована між — релігійно свідомих людей.

Таку добру віру, таке добре знання й життя можна знайти тільки в правдиво Христовій, католицькій релігії. І наше "Світло" служить виясненню цеї правди. Це наша програма.

І ми надіємося, що хто читатиме пильно часопис "Світло", той пізнає краще св. правду про Христову релігію, закріпиться в добрій вірі, добрім знанні й житті, а це зробить його гарною, релігійно свідомою людиною, що її багацтвом буде чеснота й щастя.

А це за Божою ласкою й нашим спільним старанням може й повинно стати відзнакою кожної української особи, всієї української нації.

З болем серця

На Святий Вечір, 24 грудня, промовляв до всього світу Пій XII., Христовий Намісник у Римі. Промова папи — то один великий біль серця, що його спричинила довга й що раз більш жорстока війна, що перемінюється в різню, получену із занепадом моралі воюючих.

Словами повними спочуття папа згадав терплячі жертви війни в усіх краях.

До воюючих переможців звернувсь із пересторогою, щоб не лучили мира з пімстою.

З великим смутком згадав папа тих, що то прямували до сили й панування, а тепер роздумують із жахом над океаном крови й сліз, що в них купається світ. Над зростом гробів і могил, повних тіл, що розсіяні по всіх країнах земної кулі й на морських островах; над ступневим упадком цивілізації, щораз більшим загином навіть матеріяльного добробуту, над нищенням славних памятників і будівель, як витвору мистецтва, що можна б назвати спільною спадщиною всього культурного світу, над загостренням і поглибленням ненависти, що запалює одні народи проти одних і не лишає місця для нації на будуче...

"Наука стала невільницею й майже сліпим оруддям на послугах політики й ладу, що не числяться з основами правди або правами людини... Щасливі сторінки минулої історії є нічим супроти кривавого нещастя, що тепер діється.... "Сучасники є свідками морального упадку, що вбиває всі людські почування. Однак серед цієї темної ночі мусить сяти вифлеємське світло. Тільки Христос може злегчити чорні почування... Тільки Христос може злегчити муки людства..." І папа закликав воюючі держави й народи до повороту до християнських засад і скріплення всюди родинного життя.

Папа також молився, щоб це було останнє воєнне Різдво.

Зосібна згадав папа воєнних бранців у всім світі: "Усім нашим улюбленим воєнним бранцям, що нетерпеливо очікують тієї хвилини, коли зможуть святкувати це святе Різдво в домашньому крузі своїх найдорожчих, передаємо нашу найпалкішу любов і батьківське благословення, з вірою, що свята, встановлені нашим Господом, будуть полекшою для всіх тих нещасних і сильних сподіванням, що ще прийде нова доба християнського розквіту."

Християнство й будуччина світу.

Отець Іван Смит із Ню Йорку сказав недавно в своїй радіопромові, що теперішне трагічне положення світу не є доказом, що християнство підупало, але навпаки підкреслює виразніше, "заломання всього крім Христових засад і Його дороги життя". Світ не був би замотаний у теперішню війну, якщо люди були б після першої війни поставились поважно до християнської науки. З закінченням цеї війни ми "не матимемо ніякої основи до надії на краще будуче, якщо тепер не збудуємо свого особистого й національного життя на сильній основі Христової науки." "Ми будуватимемо на сипкім піску, якщо Христос не буде угольним каменем нашої будови".

Це є переконання всіх розумних людей, що краща доля світу може бути основана тільки на релігії й її моральних засадах.

Священицькі соборчики

Священики нашої канадської епархії відбули дня 14 й 17 грудня свої соборчики в Вінніпегу, Йорктоні й Мондері. В Вінніпегу були присутні Високопреосв. екзарх Кир Василій і Преосв. Кир Ніль. На всіх трьох конференціях було по кілька душпастирських доповідей, і дискусій. Ці наради є дуже корисні не тільки для самих священиків, але й для українського народу в Канаді, бо причиняються до зачального оживлення духовної праці по парохіях.

Нова культурна станиця

Приємно нам подати оцим до відома всім читачам "Світла" веселу вістку, що манітобська секція Б.У.К. купила дім і оснувала в Вінніпегу "Виховний Інститут Пресв. Діви Марії" для наших студентів. Усі справи нового дому веде "Ініціятивний комітет", що до нього належать: Впр. о. Кан. П. Божик, Впр. о. ігумен. Й. Сеньків, ЧСВВ., і Впр. о. А. Луговий, віце-канцлер епархії.

Ініціятивний комітет звертається до українського громадянства з просьбою, щоб усі по своїй добрій волі помогли звільнити куплений дім своїми щедрими жертвами від довгу.

Всі жертви посилається до Вінніпегу на адресу:

Впр. о. Й. Сеньків,
612 Флора Аве., Вінніпег, Ман.

Для Бога й українського народу

Надзвичайно врочисті свячення молодих священиків і діяконів для нашої українсько-католицької епархії в Америці відбулись у Филаделфії в день Введення в Храм П. Д. Марії, 4 грудня 1943 Р. Б. Того дня Високопреосв. екзарх Кир К. Богачевський, у присутності духовенства обидвох обрядів, рідні молодих Божих слуг і численного народу, висвятив 5 священиків, 1 діякона й 2 піддияконів. Новопосвячені називаються: о. Микола Бабак, о. Ігор Пеленський, о. Павло Ґреськів, о. Іван Стах, о. Володимир Качмар, діякон Степан Готра, піддіякон Костянтин Бердар і Йосиф Закревський.

Редакція "Світла" бажає нововисвяченим великого Божого благословення, що зробило б їхне дальше життя й працю великим успіхом перед Богом і рідним українським народом.

Місячне намірення

ПЕРША ОСОБА В СВІТІ

Це Він — Святіший Отець у Ватикані. Папа. Христовий Намісник. Перший міністер Царя-Христа.

Гідність папи

Його гідність е понад усяку людську гідність.

Господь Ісус назвав Його своїм заступником, переемником Його власної влади для заряджування світом душ, наділеним повною владою над царями й підданими.

Христос і папа

Всі розумні люди люблять Христа, Царя слави.

Після Царя слави любов належиться Його найвищому заступникові. Можна сказати, що їх обидвох треба любити одною й тією самою любовю. Обидвох шанувати тією самою. Обидвох слухатись тим самим безуслівним і досконалим послухом.

Не треба зливати в одне Христа Бога та Його Заступника на землі, бо це дві осібні, різні особи. Але пошана й уся слава віддана Римському Папі завсіди зливаеться в одне. Як Господь сказав: "Хто слухаеться вас, слухаеться Мене, а хто гордить вами, гордить Мною" (Лук. 10, 16), то ми можемо додати зовсім певне: "Хто вас почитае й любить, цей почитае й любить Мене." Тут помилитися неможливо, бо ж папа е з Божого права нашим видимим Ісусом, як це виразно вчить св. евангеліе.

Одного дня славний апостол почитання Пресв. Ісусового Серця в родинах, о. Матео, сказав папі під час послухання: "Св. Отче, я завсіди кажу молитись за папу, бо зливаю в одне любов великого Царя та Його заступника. Часто проповідую про пошану, належну папі, що його вважаю наче другими видами іншої Евхаристії..."

Тут Святіший Отець перервав о. Матеові й сказав: "Дуже добре робиш, моя дитино, та говориш правду, що папа це наче друга Евхаристія.. На нещастя, не всі й не завсіди розуміють красу й конечність пошани для папи. Ти ж проповідуй її всюди, проповідуючи Царя любови!"

Папа, це Ісус, що його бачимо; але в нім, за біленькою заслонною папської одежі, наче закритий в Євхаристії, е другий Ісус, Ісус живучий, дійсний, що е тут направду в поотаті Перта Він зміняе свое імя; Його називають: Пій X, Бенедикт XV., Пій XI., Пій XII.; та все те зверхні сповиди, що минаються, що міняються, але саме ество е незмінне: це завсіди той сам Ісус, що Йому Отець дав народи в насліддя та що над Його імя нема іншого імени! (Пс. 2, 8; Филип. 2, 9).

Наше відношення до папи

Тій другій Евхаристії в Ватикані, тому видимому Ісусові належиться найбільша й якнайглибша пошана, що нею е поклін нашого розуму. Йому належиться наша незмірна любов, повна посвяти, як це говорив О,Коннел, ірляньський герой — аж на саме мучеництво, аж до засвідчення крови, коли б цього було треба, щоб запечатати нашу підданчість, наш незломний послух та наше привязання до папи понад усі інші справи й інтереси, які вони не були б. Наша любов до різних осіб може легко стати ідолопоклонством, любов до папи — ніколи!

Щасливі ми, українці католики, надзвичайно щасливі, що наша віра показуе нам завсіди самого Царя Ісуса за тою білою хмаркою, що нею е папа! Щасливі ми, що майже зливаемо в одне те, що, як здаеться, сам Христос злучив уводне тут на землі вжето в своїй могучості: "Що тільки звяжеш на землі,, буде звязане на небі" (Мат. 16, 19), вжето в виразнім домаганні повного підчинення для пастиря настановленого над св. Церквою: "Паси Мої вівці — паси Мої ягнята!"

Коли Господь заплатить небом за все те, що ми зробимо для малої дитини, а погрожуе всім за згіршення її, то ще більше поблагословить великим благословенням кожного, хто шануватиме, любити й слухатись Його Намісника, а проклене того, що його думка, язик або серце відважаться святотацько нарушити й зневажати ту другу Евхаристію, що нею е — папа.

Наша відзнака

Наука про папу це найпростіша наука християнської віри, проголошена як певна. Пошана й любов до папи — це правдиво християнська відзнака. Нехай вона стане й буде завсіди відзнакою всіх читачів "Світла".

На послуханні в папи Венедикта XV. о. Матео дякував папі за його власноручного листа в справі інтронізації Пресв. Христового Серця в родинах.

— Отче, не дякуй мені — каже папа. Чи ж ти не кажеш, що ти е апостол великого Царя, а я — Його перший міністер. Отже моїм обовязком е подякувати тобі за те, що ти зробив уже для нашого Царя любови!

Чи е між читачами "Світла" такі, що не любили б Царя Христа?... А папа Його перший міністер! Тож треба доконче любити й папу, Христового премера.

Хто любить, той слухаеться.

Щодо любови папи, то треба знати, що "коли хто любить папу, то не дискутуе над тим, що папа зарядив або чого домагаеться, ні над тим, як далеко мае йти наш послух, ні над тим, у яких речах маемо його слухатися. Коли хто любить папу, не говорить, що папа не сказав чогось ясно. Не кладе в сумнів його приказів під покришкою, що це не папа приказуе, але його окруження. Не ограничуе площі, що на ній папа може й повинен виповняти свою владу. Не кладе понад повагу папи поваги інших людей, що не думають так, як папа, бо ці люди, хоч учені, не е святі." Так говорив безсмертний папа Евхаристії, Пій X. Всі отже ради і вказівки папи це вже приказ для добрих дітей, для добрих католиків, гідних того імени. Будьмо й ми такі!

Молитва за папу і з папою

Одним із знаків любови й послуху до папи е — молитва за папу. Хто вірить у папу, як Христового Намісника, той раз-у-раз молиться за цього видимого голову Христової Церкви на землі.

Це роблять особливішим способом у місяці січні члени Апостольства Молитви, що по всім світі жертвують свої молитви й терпіння в загальних і поосібних намірах папи. Як голова Христової Церкви, папа мае дуже багато важливих справ, що лежать йому на серці. Наприклад. Поширення по всім світі правдивої віри й закріплення християнської моралі в житті одиниць, родин і народів. Згода між володарями й державами. Релігійне виховання молоді й поліпшення долі робітників. Зріст числа добрих священиків і поширення доброї преси. І багато інших подібних справ, що торкаються справи спасення душ, а навіть дочасного добра людей, знаходять відгомін у серці Христового Намісника.

Зокрема в цім военнім часі папа найбільш із усіх людей у світі бажае й стараеться, щоб між людьми настав скоро тривкий і справедливий мир та щоб кожна й найменша нація мала забезпечену волю.

Молімся, Брати!

Злучені з Святішим Отцем — головою нашої Церкви — одною вірою й щирою любовю, **приймім за свої всі його святі бажання й наміри** та й молімся щиро в місяці січні кожного дня, щоб Цар-Христос поблагословив усі спасенні задуми свого Намісника на землі й поміг йому закріпити й поширити Боже царство в усім світі, в кожній нації, а головно, щоб за молитвами й старанням папи вернувсь на землю так дуже бажаний мир, оснований на християнській справедливості й любові.

Вибори й Чесні Люди

Другою справою, що нею крім війни зайняті живо під цю пору Канада й Америка, це — вибори. Про вибори говорять, про вибори пишуть, до виборів гарячково приготовляються.

Вибори — важлива справа

Вибори — це справа великої ваги.

В таких вільних демократичних краях, як Канада й Америка, де нема безоглядної, комуністичної чи фашистської диктатури, але де до управи краем допущений народ через своїх представників, вибраних вільним голосуванням, вибори е тією преважливою, вирішною подією, що мае далеко-сягле значення.

Ця умовина, що від виборів залежить якість послів, а далі міністрів, високих державних урядників і всього уряду, а зокрема всіх державних законів, що їх вибрані посли з урядом ухвалюватимуть для всієї держави, робить вибори такою справою, що до неї повинні всі чесні-віруючі люди, ставитись дуже поважно, з повним розумінням їхньої ваги.

Нечесні люди поводяться при виборах, як їм удасться, але чесні, релігійні люди, особливо католики, повинні мати повну свідомість того, що це е вибори,. як до них відноситись та на кого голосувати.

Вибори й сумління

Кожний католик повинен знати й памятати це добре, що вибори, особливо в теперішніх часах, коли вибори використовують для своїх цілей безбожні люди, а головно комуністи, це справа сумління; за вибори, за голосування відповідатиме кожний громадянин перед Богом так само, як за інші свої діла.

Один французький епископ із такими словами звертавсь до своїх вірних перед виборами: "Коли вибираете на послів ворогів Церкви, тоді кожний нехай скаже собі таке: Я, католицький виборець, винен усього того лиха та переслідувань св. Церкви, що запанували в Франції, а це тому, що я голосував на негідну людину. Я винен тому, що діти в школах не вчаться релігії, я винен тому, що урядники не в силі сповняти релігійних практик; я винен тому, що хворі умирають без духовної потіхи й помочі, що монахів розганяеться й переслідуеться, що Церква терпить під кожним оглядом"'. (Єпископ із Анесі). А епископ Шабель перестерігав, що громадянин і в виконуванні своїх громадянських прав, що до них належить і виборче право, мусить рахуватись із волею Господа Бога і колись мусітиме скласти рахунок перед Богом, як уживав того виборчого права.

Єпископи Австрії видали були дня 15 лютня 1891 року спільне послання, що в ньому заявили виразно, що християнські правди мусять бути дороговказом у всіх умовинах життя й суспільних взаемовідношеннях. Нехай отже ніхто не каже, що релігія не мае нічого спільного з політикою. І в політиці треба уважати на сумління.

Міністри й урядники, сенатори й посли, словом — усі мусітимуть зложити колись перед Богом рахунок із кожного слова, з кожного відданого голосу. Так само кожний виборець відповідатиме перед Богом за вибір того або того посла. (Єп. Луї). Повинні от-

же всі наші люди так відноситись до виборів і так голосувати, як їм каже розум і сумління.

На кого давати голос?

Коли надходить час виборів — і маеться вибирати послів, треба добре дивитися, кого приймаемо в кандидати, кому даемо голос під час номінації й при властивих виборах. Загальне правило в тій справі для чесних людей е таке: Кожний наш кандидат на посла мусить мати доконче — дві прикмети.

Перше — кожний наш кандидат на посла, що мае дістати наші голоси, мусить бути людина — вчена, досвідчена. Нам не треба таких послів, що тільки сиділи б і брали гроші, але таких, що були б учені, досвідчені, що розумілися б на житті й усіх наших справах та потребах, що вміли б сказати розумне слово перед своїми, а ще більше перед чужими — перед послами й сенаторами, міністрами й усім урядом. Нам не треба таких послів, що тільки відсиділи б свою каденцію в парламенті, але таких послів, що вміли б добре говорити, що знали б, що сказати й написати й зробили б щось добре для своїх виборців і всього краю, бо на те ми вибираемо послів, щоб вони робили нам усім добро й заставляли своїм словом і своею діяльністю й інших послів та ввесь уряд робити добро для всіх своїх громадян.

Друге — кожний кандидат на посла, що мае дістати від нас голос, мае бути — релігійною, чесною людиною, що всю свою політичну роботу вестиме сумлінно. Нерелігійні люди не можуть бути нашими кандидатами ні нашими послами, бо хто не е релігійний, той не буде ніколи сумлінний. Посли, що не е вірні Богові, не будуть вірні й своїм виборцям. Нечесні посли не сповнятимуть сумлінно своїх посольських обовязків. Тому треба нам релігійних, чесних, послів.

Австрійські епископи колись наказували своїх вірних, що "католики мають святий обовязок вибирати на послів до парламенту таких мужів, що е добре обзнайомлені також із церковними питаннями, бо в парламенті порушуеться справи, що стоять у тіснім звязку з релігією й Церквою. Нехай католики памятають при виборах також це, чи кандидати на послів щиро зичливі Церкві та чи інтересуються живо її справами."

Подібно й нам треба памятати при своїх канадських і американських виборах, щоб давати голос і вибирати на послів, чи й на інших урядників та тростів, людей релігійних, чесних, що свої обовязки сповнятимуть сумлінно, згідно з моральними засадами Христової релігії та й для загального добра своїх громадян. В округах, де українці мають більшість, належить вибирати таких своїх чесних і досвідчених людей, а де наш народ е в меншості, там треба порозумітися з іншими чесними громадянами й спільно вибрати таких людей і з такої партії, що боронитимуть Божого й людського права. На нечесного, нерелігійного кандидата не треба ніколи давати голосу. Такий посол не може ніколи бути представником релігійних, віруючих людей.

Голосувати чи не голосувати?

Коли через голосування можна причинитися до добра власного чи інших, або коли своїми голосами можемо відвернути й усунути якесь зло, тоді кожна віруюча людина мае обовязок сумління йти доконче до голосування. Нехай ніхто не вимовляеться, що один голос більше або менше — не значить нічого; навпаки, нераз один голос рішае, а в кожнім разі причиняеться до збільшення значення і впливу меншини. Тому — треба йти до голосування й голосувати, але тільки на досвідченого й чесного кандидата. І так треба робити при всіх виборах — до мініяльних, провінціяльних, муніципальних і шкільних. Чесних релігійних людей кожної місцевини можна пізнати також і з того, як вони голосують.

До всіх виборів треба нам завжди добре приготовитися, і то краще, ніж наші противники. Своїх сусідів і знайомих треба заохочувати й перестерігати, щоб голосували завжди тільки на добрих кандидатів. Наше голосування повинно бути певним доказом нашої високої релігійної й національної свідомости.

Людина й Суспільність

З життевої філософії

Що це е людина?

Казав давний філософ: Пізнай себе. І певне, що принаймні католики повинні добре знати, що вони е, яка їхня вартість, які обовязки.

Фальшива філософія

Одні кажуть, що людина — це марне звіря, що на те тільки мае розум, щоб якнайбільш хитро, рафіновано вживати того, що служить звірячим потребам. Чи вони так говорять? Вони так роблять.

А інші пересаджують у другий бік і вважають увесь світ промінним витвором людини, а саму людину зявою самого Бога.

Та правда по середині.

Правдива філософія

1. Це правда, що людина — це наче те слабе віддхання, що гине в просторі; той червак, що пнеться високо вгору; платок рожі, що колишеться на океані; крапля в безмежній морській глибині; хвиля серед подвійної вічности; маленький атом серед тисячі всесвітів; що не може змінити в природі найменшого закону; що тільки в малій частині е паном долі,.

А однак — як безконечно вище стоїть людина понад усею природою через свій розум і волю! Ту людину, що її св. Письмо прирівнюе до квітки, що вяне в полі, та сама Божа Книга прирівнюе до ангелів і каже, що людина мало що менша від ангелів! І воно так е справді, бо людина е лучником між світом духів, а світом матерії.

Людина в природі найбільша

2. Щодо діяльности людини, то людина е спосібна зробити те, чого не спосібна зробити ніяка інша істота в усій видимій природі. Діяльність людини підноситься високо понад усі границі матеріяльного світу.

Своїм зором людина сягае аж до зоряного неба, злічуе дороги планет, розпізнае їхній хемічний склад, або звертае очі на землю й прослідкуе життя маленької комахи. І тому вже старий драматург Софокль сказав: "Багато чудес е на земнім просторі, але нема більшого від людини."

Вільна істота

Людина — не машина. Людина обдарована — розумом і вільною волею. Не е змушена робити щось одне, але коли щось робить, то мае те переконання, що може робити також щось зовсім інше.

Тому, що людина мае вільну волю, то часто знаходиться в такім положенні, що мусить вибирати між злом а добром,. Зло представляеться людині, як приемне, добро — неприемне. І як зло не мало б у собі якогось чару, примани, то ніхто не хотів би його; а як добро не було б прикре, то всі вибирали б тільки добро. Та що так не е, то людина при тім виборі між добром а злом мусить зводити духовну боротьбу.

Духовна боротьба

Та боротьба людини при виборі між добром а злом дуже важлива своїми наслідками: бо від вислідy тієї боротьби залежатиме, чи людина вийде з неї більш ангельська, чи більш худобяча.

Сила християнства

В тій боротьбі людини може прийти з поміччю тільки одне — християнство. Тільки християнська релігія дае людям таку моральну, духову силу, що завдяки тій силі людина при виборі між добром а злом може вдержатись досить легко на височині людської гідности.

Горе тим людям, що в уживанні вільної волі не спираються на силу християнської релігії! Бо з тієї сили стають плазунами, підлими. Хто дивиться на таких скудобілих осібняків, готов набрати погорди до всіх людей.

Для себе й суспільности

3. Та треба знати, що людина не сотворена сама для себе. Щоб добре зрозуміти людину й її життеві завдання, треба подивитись на неї також як на члена суспільности.

Людська суспільність не е товпою, зложеною тільки принагідно з поодиноких істот, що з них кожна могла б собі довільно причіпитися до загалу, або відчіпитися від нього. Людина належить, щоправда, найперше до себе, але **належить також і до суспільности**, що з нею органічно звязана. Звідси то **ніхто не живе виключно, як одиниця, але також як член рідні, народу, всього людського роду.** Людина мусить оглядатися на інших й від них одержати поміч.

Ніхто не може сказати: "Живу для себе й тільки для себе; доля чи недоля загалу зовсім нішо не обходить мене." Така вдача була б чимось неприродним, бо вже з природи поводження кожної одиниці мае значення для інших, для загалу. Тому то слава чи ганьба поодиноких людей падае також і на загал, а так само з вартости загалу користають одиниці.

Цю філософію життя повинні добре розуміти всі українці-католики, бо це саме е правдиво християнська, католицька філософія життя.

Для загального добра

А покажуть справді, що вони добре розуміють цю філософію життя, якщо покажуть ділами, що вони живуть **собі й загалові.** Собі —й нації. Собі—й Церкві. Собі— й усьому людському родові.

Українці-католики не можуть бути такими вузькоглядними самолюбами, що поза своїм плотом не знають нікого, не люблять нікого, не помагають нікому. Бо нас такого Катол. Церква не вчить.

Але навпаки, українці-католики мають бути тими свідомими одиницями, що розуміють добре, що вони е також членами ширшої — родинної, національної, вселюдської суспільности й стараються гідно сповняти всі свої суспільні обовязки.

Українець-католик мае добре дбати про свою родину.

Українець-католик мае щиро працювати для добра своеї нації.

Українець-католик мае зо справедливістю й любовю відноситись до кожного ближнього, що е його братом у великій вселюдській рідні.

Така е католицька, така е правдиво-людська філософія життя. Без расової нетерпимости, без класової боротьби, без світової революції, без національного шовінізму.

Слава Україні!

Якщо в Старім Краю сусіди українського народу хотіли б зрозуміти цю філософію життя й зробили б її правилом свого національного життя, на нашій прадідній землі не було б наїздників і наші сусіди не розшарпували б України, але зо щирого серця бажали б і казали б: Слава Україні!

Наш гарний
**КАЛЕНДАР
УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ
на 1944 рік
УЖЕ РОЗІЙШОВСЯ**

Цими днями будуть оправлені останні примірники й вислані згідно з замовленням на подані адреси.

Всім Дорогим Авторам статтей і Читачам календаря бажаемо багато щастя в цім новім 1944 році.

Христос Раждается!

Редакція "Календаря Української Родини."

ДЯКІВСЬКА ШКОЛА В МОНДЕРІ

Наука в Дяківській Школі в Мондері вже почалася.

Кожна наша парохія повинна мати доброго дяка. Тепер е дуже добра нагода навчитись у Мондері дяківства й дирігентури.

Добрий церковний спів — це наша відзнака .Наша культура. Наш великий релігійний і національний скарб. Бережім його спільними силами!

Хто з наших молодих парохіян мае слух і голос до співу, нехай ЗАРАЗ збираеться й приїздить до Мондеру на науку.

О. С. Курило, ЧСВВ.
директор дяківської школи

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

УТЕЧА ДО ЄГИПТУ. ПОВОРОТ ДО НАЗАРЕТУ.

Глава 2: 13-23.

13. А як вони відійшли, то Господній ангел явився Йосифові в сні, кажучи: "Встань, візьми Дитя й Його Матір і тікай у Єгипет і перебувай там, поки я скажу тобі; бо Ірод шукатиме Дитяти, щоб погубити Його."

14. І він устав, узяв Дитя й Його Матір уночі та й пішов до Єгипту.

15. І був там до смерти Ірода, щоб сповнилось Господнє слово, сказане пророком: Із Єгипту я покликав свого сина.

16. А Ірод, як побачив, що мудреці обманули його, дуже розгнівався; і післав та й повбивав усіх хлопчиків у Вифлеемі й усіх його дооколишніх місцевинах, від двох років і нижче, згідно з часом, що про нього він докладно довідався від мудреців.

17. Тоді сповнилось те, що сказав був пророк Єремія, кажучи:

18. Було чути голос у Рамі, плач і голосне ридання; Рахиля плаче за своїми дітьми й не дає потішити себе, бо їх нема.

19. Коли ж умер Ірод, то Господній ангел явився Йосифові в Єгипті й сказав:

20. "Встань, візьми Дитя й Його Матір та йди в ізраїлеву землю, бо вмерли ті, що наставали на душу Дитяти."

21. І він устав, узяв Дитя й Його Матір і вернувся в ізраїлеву землю.

22. Та як почув, що в Юдеї царює Архелай замість свого батька Ірода, то побоявся йти туди; а остережений у сні, відійшов у галилейські сторони

23. й прийшов та й осів у місті, що зветься Назарет, щоб сповнилось те, що сказали пророки, що зватиметься Назареєць.

ПОЯСНЕННЯ

13. А як вони відійшли... Жорстокість Ірода позволяє догадуватись, що мудреці не довго задержались у Вифлеемі, що був віддалений від Єрусалиму не цілих 6 римських миль. Можливо, що вони склали свій поклін під вечір, а зараз уночі одержали від Бога вістку про задуми лютого Ірода й таки тої самої ночі вибрались чимскоріш додому, виминувши Єрусалим. **У сні Йосифові...** Бо він був голова св. Родини. Зараз по відході мудреців ангел сповістив Йосифа про наміри Ірода й передав Божий приказ, щоб він рятував Боже Дитя. **Тікай у Єгипет...** Так робили вже нераз різні ізраїльтяни в час небезпеки. Єгипет не був дуже віддалений від Вифлеему й там було чимало великих жидівських громад, що між ними можна було знайти приміщення.

14. Узяв Дитя й Його Матір уночі... Таки тієї самої ночі. Без ніякого спротиву й нарікання. Тим дав св. Йосиф гарний приклад точности й вірности. Таких священиків треба епископові в епархії, таких парохіян треба кожному душпастиреві в парохії. Тоді буде добра праця й великий поступ.

15. Із Єгипту я покликав свого сина... Божим Сином був Ісус Христос, а також і ввесь вибраний жидівський народ. Тут говориться про обидвох, бо жидівський народ був своєю історією прообразом Ісуса Христа, що в Ньому сповнялись слова пророцтва. Визволення жидівського народу з египетської неволі за Мойсея було прообразом покликання з Єгипту правдивого Божого Сина. (Осія, 11, 1).

16. Повбивати всіх хлопчиків у Вифлеемі... В малім містечку й сусідніх хуторах могло бути таких дітей коло 20. Різня немовлят відбулась незабаром після відізду мудреців із Єрусалиму по побаченні з Іродом. Коли ж Ірод казав повбивати дітей аж до другого року, то це певне, що мудреці прибули до Єрусалиму два роки по появі зорі. Ісус мав уже тоді також коло два роки.

18. Чути в Рамі голосіння... Рама — місцевина в поколінні Веняминa, на північний захід від Єрусалиму. В те місце зігнали були колись за царя Навуходоносора жидів із усеї Юдеї й повели в вавилонську неволю. Так під час ведення в неволю, як і при різні немовлят було певне багато голосного ридання, а особливо матері голосили жалібно, як жорстокі вояки видирали їм із рук дорогих немовлят. Той біль і плач зображений у риданні Рахилі, улюбленої дружини Якова, що представляє спільну матір усього ізраїльського народу; вона була похована край дороги, що вела з Єрусалиму до Вифлеему, недалеко самого Вифлеему. На її білий гріб ходили нераз вифлеемські жінки, сідали при гробі й згадували гарну історію сердечної любови Якова й Рахилі. Тому й дуже влучно представив пророк Єремія Рахилю повну співчуття для гірко засмучених вифлеемських матерей. І це друге мав пророк головно на думці при своїм пророцтві.

19. Вмер Ірод... У березні, 750 року після заснування міста Риму (4 роки перед дійсним народженням Христа; наше теперішне християнське літочислення подає далі народження Ісуса Христа найменше 4 роки запізно). Вмер у Єрихоні серед страшних мук, роз'їджений черваками, можливо, що другого року після різні немовлят; св. Родина була отже в Єгипті коло два роки.

21. І він устав... Св. Письмо засвідчає, що св. Йосиф безпроволочно сповняв Божі накази, що є знаком його великої праведности. Божа воля надівсе!

22. Як почув, що в Юдеї царює Архелай... Йосиф задумував вернутися до Вифлеему, та як почув від людей, що в Єрусалимі царює жорстокий Іродів син Архелай, що то зараз по похороні батька казав убити під час жертвоприношення 3,000 жидів, не мав відваги осідати в Вифлеемі, що був близько Єрусалиму, під боком Архелая, але пішов до галилейського містечка Назарету, де володів трохи ласкавіший брат Архелая-Ірод Антипа. Назарет був добре знаний св. Йосифові, бо це було родинне місто Пресв. Діви Марії. Жиди погорджували Галилеєю, а про Назарет говорили, що звідти "не може вийти ніщо добре". У такій непривітній закутині — до чого прислужилась жорстокість Архелая-Боже провідіння приготовило захист для Спасителя світу.

23. Зватиметься Назареєць... За часів св. Матея було певне записане або передане устно пророцтво про те, що Ісус буде проживати в Назареті й через те зватимуть Його — Назареєць. До наших часів те пророцтво не доховалось.

Утеча до Єгипту, це перша стріча Ісуса з володарями та їхньою нещасною політикою. Ця стріча є ворожа й такою вона залишиться на завжди. Державні верховоди переслідують Ісуса через Його царську гідність; пізніше вони засудять Його на смерть через ту саму причину. "І говорить, що він Христос цар." Та Ірод безосновно лякається Ісуса й допускається несправедливости, бо Ісус народився не на те, щоб Іродові відібрати царство, але щоб йому й кожній людині дати краще, вічне небесне царство. Намагання Ірода це один нерозум, бо з Богом справи ще ніхто не виграв, навіть при найбільших хитрощах.

Утеча Ісуса до Єгипту має й містичне значення: те, що сталось колись у Єгипті як прообраз, — "син первенець", "пасхальне ягня" — співнилось як дійсність в Ісусі. В усій події виступає велично Боже провідіння, що керує світом і найдальші події звязує в одну гармонійну цілість.

Трете значення утечі до Єгипту це — моральне. Спаситель уже в дитинстві хотів терпіти ненависть та переслідування, щоб нам дати приклад терпеливости й покори та вказати, як маємо поводитись у противнощах і досвідах туземного життя. Що Творець утікає перед сотворінням, це діло великої покори. Та хоч Ісус позволяє сотворінням робити все по їхній вільній волі, то при тім не відступає від своїх намірів. — З Ісусом терплять Марія й Йосиф. Цим збільшилась їхня заслуга, а ми їм винні вдячність за те, що захоронили нам Спасителя. — Після великого досвіду настали знову дні спокою й щастя. Хто видержить вірно при Ісусі в час проби, діждеться певне щасливіших днів. Така Божа програма.

Український народ під цю пору, це наче св. Родина, що втікає до египетської землі. Будьмо вірні Богові в день горя, а певне діждемось кращих днів назаретського спокою й щастя. Близько Ісуса ми завжди виграємо справу.

З ДОПИСІВ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Заява. Слава Ісусу Христу! Всечесні ОО. Місіонарі! Прошу допомогти мені стати в обороні моєї чести. Оцим заявляю, що є ніколи не належав до баптистів ні не маю нагоди здибатись із ними. Але хтось, щоб осмішити мене, прислав мені вісника, що його видає якийсь Реверенд П. Кіндрат у Вінніпегу. У списі подано, хто підпирає ту секту, а між іншим подано й моє чесне імя. Хтось подав, що є жертвував $2.00.

Я почуваюсь тим покривджений. Як ласка, прошу подати всім до відома, що я бриджуся такою нечестю. Я ніколи ніякої підмоги до баптистів не посилав і не буду.

Микола Черкас, Филаделфія.

П. М. Черкас дає нам приклад, як мають поводитись свідомі католики. На баламутні й шкідливі секти ніяких жертв не складають, а як хто нечесним способом пробує використовувати їхне імя для своєї погубної пропаганди, вони відверто й сміливо виявляють правду й пятнують негідне поводження притаєних хитрунів. За правду треба постояти. — "Світло".

СВАН ПЛЕЙН, САСК. Гарне весілля. В неділю, 31 жовтня, відбулось вінчання панни Ганни Ковч із нашим молодим воякoм п. Володимиром Сапачем. Обоє молоді походять із місцевини Сван Плейн.

Поблагословив молоду пару місцевий парох, о. М. Сірий.

Весілля відбулось у найкращому порядку в батьків молодої й молодого.

Незабаром по весіллі молода пара виїхала до місця військового постою в Вікторія Айленд, Б. К.

Панство молоді були прикладними дітьми не тільки для своїх батьків, але й для всеї парохії. Пані молода, Ганна Ковч — Сапач, оставила багато робіт-вишиття в церкві в Сван Плейн. Один її брат вступив до Чину ОО. Василіян і тепер як бр. Евген працює в друкарні в Мондері.

З нагоди вінчання батьки молодої, Панство Василь й Олена Ковч, зложили $5.00 як дар на укр. католицьку пресу. — З цеї суми призначено $2.00 на "Світло".

На дорозі нового подружнього життя вся рідня й приятелі складають молодій парі щирі побажання великого Божого благословення!

Молодій Парі — многая літа!

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

Число 8. — Мондер, Алберта, Канада — 10 січня 1944 Р.Б.

ХРИСТОС РАЖДАЄТСЯ! — СЛАВІТЕ ЄГО!

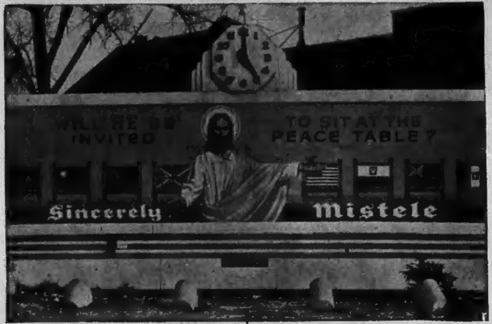

Мир вам! — Устами свого Намісника в Римі Христос завзиває всіх воюючих до заключення мира. Щоб той мир був тривкий і справедливий, він мусить бути заключений у дусі Христової заповіди: "Люби свого ближнього, як самого себе". Справедливий мир може бути заключений тільки з Христом. Чи переможці послухаються Його?

Христовий Намісник, Папа Пій XII., благословить місто Рим і ввесь світ. Із нагоди сьогорічних свят Христового Різдва папа виголосив глибоку промову, що нею закликав світ до віднови життя й заключення мира на християнських основах.

На картині наші гарні колядники з Мондеру. Вони заколядували $16.00 на "Світло." А називаються (від ліва): Василь Процик, Зоня Рогаль, Леся Тріска, Петро Костюк, Едвард Тріска. Нехай Бог благословить їх!

Бл. п. Анастасія Шафранович із Чипмен. — Допис є в "Світлі."

Папська сторожа в Ватикані. Вгорі два гвардисти-швайцарці в своїх старинних уніформах. Вони дуже вірні Святішому Отцеві. Долішня картина засвідчає, що під час війни треба нераз постояти перед брамою, заки її відчинять...

Молоді василіянські брати-новики, що перебувають у своїй духовній школі — новіціяті в Мондері, Алта. Вони приготовляються до чернечого життя, посвяченого Богові й спасенню українського народу. Хто з наших студентів бажав би стати місіонарем, нехай напише листа до редакції "Світла."

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ ЄДИНИЙ - ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ!

Наша парохія в Борщеві, Алта., збудувала нову церкву й тепер викінчує її гарно в середині. Разом із старшими парохіянами працює для церкви також і молодь. На картині бачимо 4 дівчинки, що багато причинились до успіху парохіяльного карнавалу. Стоять від ліва: Юзя Будзінська, Лелія Сливка, Сузанна Рурка, княжна, Леся Підборозна — королева.

Діти, виховані в католицькій школі в Вашінгтоні, справили "похорон" цілій купі таких часописів, що подавали непристойні жарти. Книжки попалили й засипали в ямі болотом. — Люди, що видають таку погань, повинні сидіти під ключем за згіршення дітей. Батьки й усі старші повинні пильно уважати, щоб молодь не читала злих книжок і часописів. Вони повинні старатись, щоб по їхніх містах крамарі не продавали невідповідної преси.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

Николай Кашуба, Ламонт, Алта.	.50
Дмитро Шкірпан, Авл Ривер, Алта.	1.00
Марко Бойко, Клівленд, Ог. ЗДПА.	1.00
Іван Кітела, Тачвуд, Саск.	1.00
Іван Гошовський, Армстронг, Б.К.	1.00
Роман Славута, Айрон Ривер, Алта.	1.00
Данило Лобурак, Телфорд, Па.	1.00
Анастасія Калявська, Кемровз, Алта.	1.00
Іван Косюр, Роял Парк, Алта.	1.00
Павло Осталик, Ламонт, Алта.	1.30
Пані А. Партика, Бронкс, Н. Й.	1.50
Лічниця Сестер Служебниць у Мондері, Алта.	5.00
ОО. Василіяни, Едмонтон, Алта.	20.00

Усім нашим Читачам, що були ласкаві помогти нам у 1943 році своїми жертвами в видаванні "Катол. Картин", ми складаємо сьогодні особливішу подяку й просимо кожному на порозі Нового Року Божого благословення. — Редакція.

Наші СС. Служебниці працюють також у Бразилії. Найкраща й найкорисніша точка в їхній праці то виховання українських дітей у релігійнім і національнім дусі. Доки в нас будуть такі діти, доки житиме українська нація. На картині українські діти в Прудентополі, під час закінчення шкільного року разом із своїми вчительками Сестрами Служебницями.

Діти з цілоденної школи парохії св. о. Николая в Шікаго в памятнім дні — свого першого св. причастя. Їхнім найбільшим щастям буде вірність Ісусові аж до останньої хвилини життя. — З дітьми, в середині: Впр. о. С. Журавецький, ЧСВВ., парох, праворуч — Преп. о. В. Андрейчук, ЧСВВ., ліворуч — Преп. о. П. Матвіїв, ЧСВВ., за дітьми С.С. Василіянки, учительки. Українці католики вже мають в Америці понад 80 своїх парохіяльних — цілоденних і вечірніх шкіл. У тих школах учать С.С. Василіянки й С.С. Служебниці. Такі школи повинні бути в кожній нашій парохії.

З Листа

Приятель пише: С.І.Х! Листа я від Вас одержав. Дуже а дуже сердечно дякую Вам, що довідався про Ваше здоровя й життя. Щиро здоровлю Вас сьогодні на новім становищі. Нехай Всевишній обдарує Вас кріпким здоровям і довгим життям, а друкарня ОО. Василіян, щоб за Вашим умілим проводом відіграла таку саму ролю на терені Канади й Америки, як друкарня ОО. Василіян у Жовкві перед світовою війною. Цього з глибини щирого серця я бажав о. Др. Романовичеві й цього бажаю Вам. Часопис "Світло" є місіонарем, що несе проміння світла до людських сердець і воно є тим дороговказом, що провадить людей до вічного спасення. Щиру правду мушу сказати Вам, що коли одного дня я робив порівнання 4 часописів..., то мушу признати Вам слушність, що часопис "Світло" є писаний чистою українською мовою, без ніяких домішок, граматично, згідно з новим правописом, згідно з Божих чеснот. Я думав, що це тільки так мені видається, але я питався інших, то почув таку саму відповідь.

О. Редактор запитують мене, чи є в нас багато юнацтва, що плекає любов до Евхаристійного Ісуса й любить читати релігійну пресу. Любий Учителю! Не знаю, яку дати Вам відповідь на це. Не можу сказати, що наше юнацтво взагалі не приступає до св. тайн, бо приступає раз у рік перед Великодніми Святами й під час місії; є такі, що приступають частіше, але — на жаль — таких є дуже мало. Сумно стає людині на душі, коли згадати про це, але я не виную за те дітей, тільки самих батьків, бо це залежить від них; вони старші — тож повинні дати приклад любови до Евхаристійного Ісуса.

Про читання релігійної преси, то краще не згадувати, бо як же то читати часопис, коли це таке сухе?... Це незрозуміле для звітрілої душі, нехай читають інші. Як юнацтво читатиме релігійну пресу, то хто тоді піде на танці, до театрів, на непристойні вистави?.. Їдучи залізницею, автобусом чи елевейтором дивлюсь часто, чи не побачу людей, що читають релігійні часописи. Читають сміховинки, (фоніс), різні часописи, але католицького часопису, то я не бачив, щоб хто читав із світських людей. Наша справа стоїть дуже сумно. Тільки один Бог може вкинути нам промінь кращої долі. Я не звертав перше на це великої уваги, але тепер мені ясно й я зобовязався — бути світським апостолом.

ХТО з Дорогих Читачів не бачив іще свого імени між жертводавцями, нехай буде ласкавий хоч із цим Новим Роком прислати свою добровільну жертву на "Католицькі Картини", щоб ми могли видавати їх уже постійно для поучення й розвеселення наших Читачів. — Редакція.

Під час цеї війни в Америці збудовано для католицьких вояків багато каплиць. На картині видно процесію кругом каплиці. В процесії беруть участь вояки з адміралом і єпископом.

На воєнних фронтах є багато пресових кореспондентів, що подають воєнні вісті до своїх часописів. На картині бачимо американського пресовика з Вашингтону на розмові з американськими старшинами на фронті в Північній Африці. Останній праворуч — ген. Спатс.

Strange but true

З Листа

АМЕРИКА. Чи буде Україна? С.І.Х! Впр. о. Місіонарю! Пишу до Вас другого листа... Цим разом посилаю жертву на поминальну Службу Божу за душу одної покійної знайомої в нашій парохії в... То прошу відправити ту святу Службу Божу з повним парастасом по старокраєвому звичаю й порядку. Посилаю жертву $5.00.

Тепер я вам післав одного примірника українського православного часопису. Дав мені один чоловік... Я подивився, а там є писано проти нас. Пишуть наші брати галичани православні. **Хочуть, щоб була Україна, а роблять великий роздор і пишуть великі сплетні.** Я післав Вам на те, щоб редакція "Світла" дала їм відповідь, яка належиться їм за їхню лож. — А.

Як бачимо з надісланого часопису української православної церкви в Америці, то провідники тієї церкви піддержують її постійними напастями на Католицьку Церкву, а своїх вірних годують переливанням брудних помий. Чи від того буде між українцями одність і спільна праця, що її так дуже треба в цім страшнім положенні української нації? Чи це поможе православним українцям до спасення?.. Це певне, що навіть чесні православні люди не люблять такого бруду й такого роздору. Це не привязує їх до православної Церкви. Православні українці в Ню Йорку дуже нападають на українців католиків, а вони тим часом відчинили нову парохію. — "Світло."

✠

На саме Різдво, 25 грудня, відбувсь у Мондері, Алта., похорон бл. п. Івана Осади, одного з перших мондерських парохіян. По званню був ковалем. На старші літа проживав у Мондері зо своєю побожною дружиною. Держався вірно католицької віри. Щодня приступав до св. причастя, як тільки міг бути в церкві. Складав жертви на католицьку пресу й інші добрі цілі. Нераз послужив у добрій справі своїм автом. На "Інститут Б.У.К. ім. св. Йосафата" в Едмонтоні зложив $100. Мондер стратив щирого, доброго парохіянина. Нехай Христос нагородить його за добрі діла вічним щастям!

THE CATHOLIC TRUTH

THINGS CATHOLICS ARE ASKED ABOUT.

M. J. Scott.

Is one religion as good as another?

Catholics often heard it said by those outside the faith that one religion is as good as another. This is sometimes put in another form: "All roads lead to Rome." One reason why the Church meets with opposition is that she claims to be the only true Church. Is one religion as good as another? Evidently those who founded new religious denominations did not think so. If one religion was as good as another there was no reason for the establishment of the various Protestant denominations we see to-day. Every new religious sect is an admission that one religion is not as good as another. The hundreds of sects among the non Catholics Christians is a declaration that the Church they left was not as good as the Church they inaugurated. Nor can it be said that the reason for establishing a new denomination was simply because the old was personally unsuited to those who left it. The reason for establishing the new was not because of mere unsuitableness, but because the old was objected to doctrinally. But this is not the point. As most it shows that non-catholics contradict themselves when they say that one religion is as good as another.

Creed and believer

In considering this question we must distinguish between a creed and the believer in a creed. A creed may be wrong but a believer in it may be very sincere. A creed may be condemned without condemning its adherents. One may condemn a particular political party's policy and principles, and notwithstanding, admire and praise individuals of that party.

Judgment on the truth

So, in considering this matter of the various religions and their claims, we consider the religion only, not its members. It is possible to analyse and examine into and evaluate a religious creed. It is impossible for a man to analyze and pass judgment on the individual conscience. God alone sees and understands the individual human heart. Judgment is His. But man may pass judgment on the truth or error of a proposition. If a statement is self-contradictory or contradicts a known truth, or is at variance with known data it is false, and man may so declare it.

If one religion was as good as another there was no reason for Christ to establish the Christian religion. If the pagan religion was as good as the Christian, there was no need of the Apostles and the early Christians shedding their blood to establish Christianity. If one religion is as good as another the fetish worship of the African savage is as good as the Christian worship of the true God.

A false religion is not as good as the true religion

We may condemn idol worship without condemning the poor idolater. We may condemn that worship which sacrifices human life to grotesque idols without condemning the pitiful adherents of the worship. And so we may declare false certain religions of to-day because they are false. If a religion is false, it is not as good as the true religion. It is possible for a man to get on a wrong train and eventually reach his destination. But that does not make the train the right one. It is possible for a man to receive wrong directions and yet arrive in course of time at his due place. But that does not make the direction right. Some people go wrong with right directions and others go right with wrong directions. Cardinal Newman hit this off when he said that many catholics were worse than their religion while Protestants in many cases were better than their religion. It simply points out the right way and gives aid to walk on it. It can happen that a member of the true religion may lead a bad life and lose his soul, while a member of a false religion may, by living up to conscience, save his soul. That does not make the false religion true, nor the true religion false.

An exceptional person may in any departament of life rise above the level of the principles and conduct of his fellows. But religion concerns not merely exceptional cases but mankind generally. And generally a false religion will direct its adherents wrongly, and the true religion will direct its followers right.

The reason of opposition to the Catholic Church

Is it true, therefore, to say that one religion is as good as another? No more than to say that a false guide is as good as a true guide. If any one religion in the world is true, every religion which differs from it is false. That is as clear and plain as that two plus two make four. Now, there is only one religion in the world which even claims to be exclusively true, and that is the Catholic. Every other religion states that it is advancing toward the truth, or that there is no fixed truth, or that it is more true than some other creed. The Catholic Church, if right, constitutes all the others wrong. That is one reason of opposition to her.

The only Church that claims to be true

But she is the only Church that claims to be the truth, the whole truth, and nothing but the truth. The other Churches do not even claim that they have the truth; they admit that the Churches which differ from them are as good as their own. It may be said that they differ only in incidentals. But this is not so, by any means. They differ fundamentally and essentially. Now I think it will be admitted that if the Catholic Church can be proved to be true, it will follow that the others which differ from her are false, and that a false religion is not as good as the true religion, and that consequently one religion is not as good as another.

The Catholic Church was founded by Christ

To prove that the Catholic Church is true it is only neseccary to show that Christ founded a Church and that the Catholic is that Church. It is clear that if Christ established a Church, it was true, since He was God. It is evident also that He established a Church, otherwise the various Churches would not claim to be the one established by Him. But is the Catholic the Church founded by Him, and is it alone the Church He established? A whole book might be written on this matter, but in the limit I have set myself for the treatment of the subject I shall be brief. Nevertheless I shall present a proof which any jury of unprejudiced minds will accept. The proof that the Catholic Church is the one establish by Jesus Christ, is that for centruies after Christ it was the only Church of Christ known in the world. Even some heretics in those centuries called themselves Catholics, so true is it that the Catholic Church was the recognized Church of Christ. If Christ established a Church it existed as a visible organization because it had to preach and administer the sacraments, etc., all of which required a visible ministry.

If the only Church of Christ fell into error?

Non-Catholics admit this much. They say, however, that after the first few centuries the Church gradually fell into error and that the Reformation reestablished the true Christian Church. Two things are against this. The first is that Christ in founding His Church proclaimed that He would always be with it and that it should never teach error. If the only Church in the world which for centuries was acknowledged by Christians to be the Church of Christ fell into error, Christ's guarantee was false. If His guarantee was false, He was false, therefore not God, therefore all Christianity is an imposture, and the sooner it is branded false the better.

Why the Non-Catholic Churches stand out, as not being those of Christ?

Moreover, the re-constructed religions of the reformers do not claim that they have the truth, the whole truth, nothing but the truth. But no Church is Christ's which is not the whole truth. Christ declared that He was the Way, the Truth, and the Life. His Church cannot be partly true and partly false. No Church on earth claims to be exclusively true except the Catholic. Now can a Church which is not entirely true, be the Church of the absolutely true Christ? By their own admission, therefore, the non-Catholic Churches stand out as not being those of Christ. To say that a Church that is not Christ's is as good as the Church of Christ is to say that falsehood is as good as truth.

The whole truth

To sum up breifly: Christ was God. He established a Church. This Church He guaranteed against error. The only Church in the world claims not to err is the Catholic Church. Therefore, the Catholic Church is the Church of Christ. Therefore, one Church is not as good as another, because there is one Church which is Christ's which cannot err, and which stands out by itself as the sole true Church. A man in a row boat may be able to cross the Atlantic. So a man regardless of creed may be able to know the truth and to live by it. But no man would trust himself to a rowboat for a transatlantic voyage if one of our modern steamships were available for passage.

The Church of Christ is the vessel guaranted by God to conduct all who voyage in it to the haven of everlasting life and joy. No one who voyages in this vessel need fear shipreck if he remain aboard. It is only by abandoning the vessel that he can be lost. No one can make him leave the ship but himself. But one thing can cause him to leave, and that is to disobey orders. In that case the security of the vessel will not avail him.

In the Catholic Church there is no doubt

God gives every human being the grace necessary for salvation. He founded His Church as the appointed means of guiding and helping man to salvation. While it is possible for those outside the Church who are in good faith and who live up to a right concience to be saved, they nevertheless find themselves tossed hither and thither on a sea of doubt, they lack the helps and guidence of combating the world, the flesh, and the devil. In the true Church of Christ there is no doubt, her children are not looking for the truth, they have it, they have sure guidance in all the vicissitudes of life, if they fall they find a helping hand to aid them to rise, and if they are weak they find strength in the sacraments of grace. They have that peace which certainty gives, that peace which the world cannot give nor take away. No—one religion is not as good as another. Not when one religion and one only is established and guaranted against error by Jesus Christ, the Son of God.

Життя Святих

Слідами Католицьких Героїв

ПРЕЧИСТА ДІВА МАРІЯ

Святість Марії

Хто не знає добре життя Пресвятої Діви Марії, то міг би набрати такого переконання, що Вона перевищувала щоправда своєю святістю всіх інших людей, але та святість була даром дана Їй Богом і не вимагала ніяких жертв із Її боку. Та поправді Її жертви були такі надзвичайні, як Її святість. Бог не щадив Їй найтяжчого роду проб і досвідів; щобільше, своїм триванням і тяжкістю вони перевищували все те, що колинебудь стрінуло яких інших людей. Та Марія з такою погодою й рівновагою духа двигала наложений на Неї тягар, що через те не доцінювали належно величини Її тягару. Назверх представлялась Марія зовсім так само, як кожна інша, звичайна жінка. Через те зродилось хибне поняття, що святість Марії була вільна від терпінь, принаймні до часу Христової муки. Той хибний погляд відноситься ще більше до віри Пресвятої Діви. Марію ставимо, щоправда, часто за зразок віри, але не завжди розуміємо якслід Її правдиву геройську віру. П р и ч и н о ю того, чому віра Марії переходила надзвичайно тяжкі проби, було те, що Марія почала Ісуса чудесно, по ангельськім благовіщенні. Те, що Марія знала таємницю божого походження Ісуса, наражувала віру Марії на такі тяжкі проби, що їх не п е р е ж и в а л а ніколи ніяка людина на землі. Проба щодо віри Марії родилась із того, що Вона, не зважавши на благовіщення ангела про Її сина, не бачила ніякого звергхнього блиску; знала, що Ісус зростав так, як кожна інша дитина, в самосвідомсті й самопочутті; дожила й тієї хвилі, коли юнак почав помагати батькові в ремісничій праці, а вкінці й сам вибрав собі те звання. Через увесь час укритого життя Вона одна носила тягар віри в відкуплення світу через Спасителя, що тим часом був звичайним теслею й так займавсь тим одним наче б на те одне прийшов на землю. Якже ж Ісус, Божий Син, міг вести таке життя? Таке питання насувалось Марії раз-у-раз, просто кожної днини, кожної години. Марії трудно було освоїтись із способом Його життя й поводження, що хоч був Божим Сином, то однак жив як звичайний тесля; це було для Марії надзвичайне. Віра Марії була наражена на ще більші проби за часів Його захоплюючих промов і великих чудес. Ісус розмножував хліб для голодного народу, доставчав грошей на оплату податку в святині; чому ж ніколи не зробив того в Назареті, у власній родині? Що довше виступав Ісус як Месія, що більше обявляв свою силу, то й більшою оточували Його ненавистю. Не було в усім ізраїлю такого злочинця, що його переслідували б із таким завзяттям, як Її Сина Ісуса; слідили Його й засідались на Нього на кожному кроці. Як міг Бог допустити такі речі на Свого Сина? А коли надійшов час Ісусової муки, тоді Марія була виставлена на найтяжчу пробу, але й заясніла найбільшим блиском. Марія могла в годині страждань збунтуватись у своєму серці проти Бога. Якщо Бог зіслав свого Сина на світ, то чому не позволяє Йому обявитися людям таким чином, щоб вони мусіли пізнати Його й признати за Божого Сина? Як міг Бог свого вічного і всемогутнього, найсвятішого й наймудрішого Сина зробити так дуже подібним до грішних і немічних людей, що багато сучасників дивились на Ісуса з погордою й легковаженням? Як міг допустити до того, щоб фарисеї й усякі звичайні люди могли видавати свій осуд про Божого Сина, а такі люди, як Ірод і Пилат, щоб сміли видавати на Нього свої присуди?.. Та Марія всі ті проби й досвіди перебула якнайдосконаліше. В кожній із тих прикрих для Її матерього серця хвилин, коли мука, біль і смерть Ісуса хвилями смутку й болю заливали Її душу, Марія позістала вірна словам, що їх висказала в хвилі Воплочення: "Оце я Господня слуга!" А до кожної з тих тяжких годин, аж до останньої хвилини Її туземного життя, можна було достосувати слова, що їх за надхненням святого Духа висказала колись Єлисавета, слова найглибшої пошани й здивування: "Благословенна ти, що ввірила!"

Марія й Христове царство

З усіх пророчих слів, що були сказані Марії про Ісуса, найсильнішим відгомоном відбились ув Її душі слова про вічне царювання Ісуса. Ті слова стали провідною думкою всього життя Марії, Її гаслом і якором. Тому сильне враження зробили на Неї слова св. Івана Предтечі, коли почав накликувати народ: "Покайтеся, бо приблизилося царство небесне!" Ще більше враження зробили на Марію слова самого Ісуса, коли то на початку своєї прилюдної діяльности "проповідав евангелія Боже й казав, що сповнився час і приблизилося царство Боже." (Мар. 1:15). Тоді в усій повні пригадала собі Марія слова архангела Гавриїла: "Дасть йому Господь Бог столицю Давида, його отця, й царюватиме в домі Якова по віки, й його царству не буде кінця!" Знавши таємницю Ісусового Божого Синівства, Марія краще, ніж хтонебудь інший, розуміла, на якій то основі Ісус говорить про царське панування Бога. А коли Ісус свою проповідь на горі про блаженства розпочав словами: "Блаженні вбогі духом, бо їх є царство небесне!", то обявив засаду, що її Марія, просвічена св. Духом, держалась у всім своїм житті й висказала її в пісні "Величит душа моя, Господа". Марія найкраще з людей розуміла Ісусову науку про Боже Царство, що її Ісус бажав поширити по всім світі. А хоч знала, що люди виступають проти Його царювання й не хочуть прийняти Його науки, то однак вірила сильно, що, не зважавши на все те, сповниться воля Отця, що призначив Синові вічне царювання. Своїми думками Марія вибігала тоді, певне одна сама, й до тих поган, що то й для них має Ісус стати світлом, як про це згадував праведний Симеон. Коли це станеться? Коли погани будуть прийняті до Божого Царства, що його Ісус проповідував досі тільки самим синам ізраїля? Тією дорогою думки Марії вертались знову до дальшого пророцтва Симеона, до боротьби, що заповідалася вже щораз грізніше, а яка мала вирішити долю Ісуса. Знала однак і те, що в огні тієї боротьби сформується Ісусове Царство, Царство Боже й закріпиться, щоб тривати по віки. І знову думка про терпіння, що по пророцтву Симеона мали спасти на Ісуса, а одночасно водночас і на Неї саму, зливалась із думкою про будуче Царство Її Сина. В останнім часі, що попереджав муку, погляд Марії одержав іще сильнішу основу в пророцтвах Ісуса; бо оце Ісус, коли говорив про свої терпіння й свою славу, лучив ті два поняття в одне, наче б то були два стовпи того самого будовання, два рівнорядні чинники, що служать до закріплення Його вічного царювання.

З ДОПИСІВ

СЕНТ МАЙКЕЛ, АЛТА. Золотий подружній ювілей. Рідко коли хто з подругів доживає такого щастя, щоб святкувати 50 ліття свого подружнього життя. Панство Антін і Анна Слобода з Сент Майкел, Алта., не тільки, що святкували такий ювілей, але ще мали й ту надзвичайну радість, що їхней рідний син-священик поблагословив їх у той день святим ювілейним благословенням.

Була то врочиста хвиля в житті пп. С л о б о д і в дня 5 грудня, 1943. Тому 50 літ, 1897 року, ще в Старім Краю, у селі Шуровицях, брідського повіту, вони з рук свого пароха прийняли Боже благословення на ту свою нову дорогу подружнього життя. А тепер, по 50 літах, вони знову стали разом, щоб від священика, уже свого рідного сина, одержати Боже благословення золотого подружнього ювілею. Ніхто не в силі описати тої радости, що її відчували старенькі батьки Антін і Анна в той день. Із зворушення вони аж плакали. Були то сльози радости й подяки Всевишньому, що їх так щедро благословив у тих 50 літах спільного життя, що дав їм добрих діточок, а між ними сина священика й доньку монахиню, та що дозволив їм самим дожити такого щасливого й довгого віку.

Панство Антін й Анна Слобода це прикладні й ревні католики й парохіяни церкви св. Николая в Восток, Алта. По своїм приїзді до Канади 1897 року вони тут осіли й тут проживали аж досі. Своїм дітям дали прикладне, релігійне виховання, а також вищі школи. Бог благословить таких батьків і вже тут на землі дає їм відчути щастя та спокій за їхню побожність і працю.

В день ювілею їхній син, о. Боніфатій, ЧСВВ., відправив співану благодарну С л у ж б у Божу в церкві св. Николая в Восток. Співав дуже г а р н о хор дітей із парохії. По Службі Божій о. Боніфатій уділив своїм батькам ювілейне благословення. П р и с у т н і були рідня й знайомі. Маленькі внуки в тім часі стояли зо свічечками кругом тетраподу.

По богослуженні був обід на честь батьків у домі сина Йосифа. Присутні були з родини: брат пані Слободи, Г. Страчинський із Бар Гед, сини ювілятів: Павло з Голден, Михайло з Ендру, Василь із Е д м о н т о н у, о. Боніфатій, ЧСВВ., з Вінніпегу й доньки, Марія з Едмонтону, Анелька Байдужа й Ольга учительки з Дарлінг. Два сини Микола й Григорій, що служать при війську, та донька Юлія, Сестра Боніфатія, ЗПДНЗ., з Ріджайни не могли прибути, тільки прислали свої ювілейні побажання.

При обіді син Михайло промовив в імені дітей, подякував ювілятам за виховання й склав батькам сердечні побажання. Опісля промовляв о. Боніфатій і вручив батькам памятковий дарунок від усіх дітей. Кілька слів від себе сказав також пан Страчинський, брат пані Слободи. На кінець відспівано ювілятам — "многоліття", а потім уладжено збірку на католицьку пресу, що принесла $7.75. Суму розділено на рівні частини на "Українські Вісти" й "Світло".

АРРАН, САСК. З нагоди традиційного жіночого свята в день **Св. Варвари** наше добре жіноцтво з Арран, Саск., на півночі на фармах, мало св. богослуження.

Богослуження відправив о. Н. Сірий у домі пані Магдалини Фещук.

В часі спільного обіду, п. Олекса Крочак, попросив присутніх, щоби зволили зложити свої лепти, на наш український релігійний часопис "Світло", що його видають наші місіонарі ОО. Василіяни.

Збірано $1.60. П. О. Крочакові, щира подяка за добрий почин для своєї доброї преси. — Всім жертводавцям, щире українське спасибі. — о. Н. С.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

ТРАНСКОНА, МАН. У нашій Трансконі була в днях 7 до 13 листоп., 1943 св. місія за проводом нового місіонаря — Преп. о. М. Пасічника, ЧСВВ. Під час місії було прийнято багато членів до Апостольства Молитви. Як ревнительки були прийняті пані Кишинська й пані Храплива. Дня 28 листоп. зібрались членки Ап. Мол. перший раз по місії на спільні сходини в домі пані Кишинської. Хата була переповнена. Гарна була те хвиля, коли всі стали навколішки перед образом Пресв. Христового Серця й молилися разом: "Дорогий Ісусе, заховай нас на завсіди в своїм Серці, не випускай нас ніколи з своєї опіки". Проказували також інші молитви.

Після молитви був чай і тоді пані Кишинська промовила до зібраних про католицьку пресу. "Ми, членки Апостольства Молитви, повинні зобовязатися до того, щоб поширити добру пресу". Опісля відбулась збірка на католицьку пресу, що принесла $12.00. З того призначено $5.00 на "Світло".

Редакція "Світла" поздоровляє сердечно всіх членок Апостольства Молитви в Трансконі й бажає, щоб та наша релігійна організація поширилась якнайбільше та щоб зробила багато добра для Божої справи, а особливо своєї парохії в Трансконі. Всім жертводавцям, а особливо пані Кишинській складаємо сердечну подяку за дарунок. Просимо не забувати про "Світло" й на будуче. Ждемо гарної фотографії всього Апостольства Молитви в Трансконі для поміщення в "Католицьких Картинах". А хто піде за прикладом Ап. Мол. в Трансконі?

СКАРО, АЛТА. Помянули покійну матір. Дня 25, листападня минуло 25 літ від хвилі, коли відійшла в другий світ бл. п. Марія Козяк, дружина Григорія Козяк і мати добрих і гарно вихованих дітей.

Цю дорогу хвилю вшанував добрий муж із дітьми поминальним богослуженням у хаті свого сина Николая Козяка. Запрошено гостей із далека, як Роял Парк, Чипмен, Ст. Майкел. Завпокійну Службу Божу, а також Акафист до Ісуса Христа й Парастас, відправив о. Епіфаній Пащак, ЧСВВ. Співали дяки-піоніри Іван Косюр, Григорій Козяк, Павло Козяк.

По богослужбі вгостив Николай Козяк при помочі кревних усіх присутніх гарним обідом. Під час нього промовляли Іван Косюр, Григорій Козяк і о. Пащак, ЧСВВ. "Вічная память" і "Со Святими упокой", проспівали всі за душу покійної Марії, що лишила по собі гарних дітей і добру память між сусідами, як сказав п. Іван Косюр.

Чутлива й сердечного духа була промова Григорія Козяка. Він так говорив:

Впр. і Дорогі Отче, Дорогі Діти й Усі Дорогі Гості! На сьогоднішню нашу урочистість склалось кілька причин. Перше, що в цім році минає 45 років від початку мого подружнього життя; 43 роки минуло в місяці жовтні, як ми перший раз вступили на канадську землю. Також цього місяця минає 20 років, як мій син Василь, а тепер Бр. Методій розпочав своє чернече життя. А додати ще й це, як то наші люди колись рахували, то вже й моїх сім хрестиків наближається. А є ще одна причина, й то найголовніша, що минулого четверга минуло 25 років із того часу, як Господь розвязав наше подружне життя й забрав мені дорогу дружину, а дітям рідну, добру матір. У четвер неможливо було відсвяткувати цю сумну річницю, бо деякі діти не могли б були в той день приїхати. А що я діждав цеї хвилі, то постановив собі, щоб у 25 річницю смерти своєї дорогої жінки Марії відзначити той день Службою Божою й спільно занести наші щирі молитви перед престіл Всевишнього за її душу, разом із своїм о. Парохом, своїми дітьми та й ближчими й дальшими приятелями, що з них деякі є свідками моїх сумних і прикрих хвиль. Пережилось їх чимало в житті, але певне Господь держав мене ще досі при житті тільки на те, щоб бачити поступ і поводження своїх дітей. І сьогодні, при тім нашім спільнім обіді, я складаю щиру подяку наперед Господу Богу за Його ласки, що ними Він обдаровував нас через той увесь час. Дякую щиро Преп. о. Парахові, що згідно з нашим бажанням прибули на той день і відправили Службу Божу, акафист і парастас. Дякую всім дітям, що прибули й спільно принесли свої молитви за свою матір, а також і за те, що чимнебудь причинились до нашого свята. Дякую також щиро всім дорогим гостям, що не жалували труду ні часу, й на нашу просьбу майже всі прибули й своєю присутністю зробили нам велику приємність. Нехай милосердний Господь нагородить усіх і дасть прожити ще багато щасливих літ".

СМОКІЙ ЛЕЙК, АЛТА. Слава Ісусу Христу! Хвальна Редакціє "Світла"! Дня 30 листопадня вмер у нашій парохії Св. Параскевії старий піонір Степко Головайчук. Прожив 94 роки. Родився в Галичині 1849 року, в селі Ляшків. До Канади приїхав 1906 року, а опісля приїхали його сини, а один син і дочка остались у Старім Краю. Старенький діждавсь уже прапраправнуків, 4 покоління, що живуть в окрузі Краків.

Покійний Степко був щира людина. Ніколи не відпровадив нікого, щоб його не вгостив. Помагав кожному, чим міг. На початках старався за цвинтар і будову капличкі й помагав роботою. Жив самотньо, але на старість був при синові Грицькові, де мешкав собі окремо. Коли почав опадати на силах, то просив своїх дітей, щоб постарались про священика й коли до нашої парохії загостив о. Вінцентайло, ЧСВВ., на Службу Божу, то тоді висповідали старенького батька, запричащали й дали св. Тайну оливопомазання. Після прийняття св. Тайн прожив іще наш старенький піонір два тижні. Вмер 29 листопадня. Похоронне богослуження відправив о. Джіголик із Редвей. Хоч погода не дописувала, то однак у вівторок, 30 лист., люди зійшлися на панахиду. Опісля взяли тіло до церкви, де о. Джіголик відправили Службу Божу за вічний спокій душі покійного й сказав прощальне слово, що зворушило кожного до сліз. По похороні син покійного Семко подякував Отцеві за те, що хоч далека була дорога, то вони прибули, щоб віддати батькові так старанно останню прислугу. Подякував також і всім присутнім, що прибули на похорон їхнього батька.

Спочивай, наш дорогий піоніре, що був колись нашим провідником. Ми тобі того не годні забути, Будемо просити Всевишнього Бога, Ісуса Христа, щоб прийняв твою душу до вічного царства й спокою.

Парохіянин

ДАРЛІНҐ, АЛТА. Від Едмонтону 90 миль на північ є мале містечко Ню-Брук. Тут наших людей мало, переважають німці. Від Ню-Бруку 5 миль на схід є пошта Дарлінґ. Дві милі на полудне від пошти стоїть наша укр. гр. католицька церква. При її будові вложив немало праці Преп. о. М. Ханас, ЧСВВ., кілька років тому. На північний захід від нашої церкви мають свої зізди різні секти ввесь тиждень. Через брак наших священиків люди мали відправу рідко. Вороги однак працювали, їхня агітація не була мала. Не диво проте, що прийшлося почути й таке: "Тої церкви тут не треба, церковна робота тут не вдасться, шкода труду, те що є, ще розлетиться."

Коли сьогодні загостити в місцевину, то пізнати, що так воно не є, як було. Число парохіян побільшилося, учасників на богослуженнях більше, агітація ворожа церкві менша й слабша, а це завдяки щирій праці Преп. о. Із. Когута, ЧСВВ., та кількох свідомих парохіян.

В часі літніх місяців на різних підприємствах заробленно коло $200 і куплено за них конечний матеріял до викінчення церкви.

Головними управителями є Преп. о. І. Когут, ЧСВВ., і п. Ник. Грицунь; помічниками є: Сеньо Садовий, Стефан Торончук, Іван Писик; хлопці: Николай Щеснюк, Володимир Горин, Василь Ґурба, Володимир Грицунь, Іван й Віктор Грицунь, Петро Гек й п. Іван Гордаш.

Тішаться парохіяни тим поступом й набирають охоти до дальшої праці для добра церкви й народу. У минулих місяцях багато добра зроблено, а на будуче є надія, що більше зробиться, бо тут на цей рік учителями є панство Байдужі й Оля Слобода, що гарно працюють для добра церкви й народу, за що їм щире "спасибі" —

Кор.

ЧИПМЕН, АЛТА. В середу, 24 листопадня, упокоїлася в Бозі Анастасія Шафранович, із Чипмен, Алта. Вмерла в едмонтонській лічниці по тяжкій 3 — місячній недузі. Її смерть викликала велике співчуття й багато людей, крім родини та сусідів, зіхалося на похорон, щоб цим засвідчити покійній ту пошану й любов, що нею вона за свого життя тішилася між усіма людьми в парохії й околиці.

Покійна Анастасія була ревна католичка й членкиня парохії в Чипмен. Належала разом із своїм чоловіком до основників теперішньої церкви в Чипмен. Церкву свою любила, її вірно держалася й при ній щасливо закінчила життя. Через 16 літ, аж до хвилі своєї недуги, була сестрицею при церкві й своєю працею багато прислужилася до прикраси дому Божого, а навіть до поширення й скріплення релігійного життя в парохії. Багато речей справила до церкви й ще навіть перед смертю справила чашу вартости $200.00.

Покійна прожила 66 літ, з того 45 літ у Канаді. Походила з роду Васечко й уродилася 1877 року, в селі Соговів, ярославського повіту. В році 1898 приїхала з Краю до Страткони (Едмонтон), а наступного року вийшла заміж; тоді зо своїм чоловіком мешкала 8 літ коло Една (Сстар), а від 1907 аж досі коло Чипмен.

Покійна полишила в смутку брата Івана, що мешкає в Калмар, сестру Катерину в Баніґлен, свого дорогого чоловіка Михайла (що вже пятий рік лежить тяжко недужий), 4 синів: Івана в Бак Крік, Алта, Василя, Степана й Петра з Чипмен і 9 доньок: Марію (пані Відиновська з Гиллярд), Катерину (п. Прусак з Радвей), Анну (п. Івасюк з Чипмен), Марту (п. Крижановську з Гейт), Ольгу (п. Шевчук з Чипмен), Анастасію (Сестра Альойзія, ЗСПДНЗ.) Зоню в Едмонтоні, Олену (п. Грабець із Гейт) і Татіяну (п. Старко в Чипмен).

Похорон відбувся в суботу, 27 листопадня в католицькій церкві в Чипмен, при участі Впр. о. Протоігумена В. Бараника, ЧСВВ., і Пр. о. П. Дидика, ЧСВВ. Покійна спочила на місцевім цвинтарі. Похороном займалося похоронне заведення "Парк Меморіял", за управою п. М. Смолика з Едмонтону.

По похороні відбувся обід у домі сина Петра. При кінці обіду на заклик п. Н. Андрієва збірка на католицьку пресу. Зібрано $18.30 і розділено між

"Українські Вісти" й "Світло".

Ми, прибиті смутком по втраті своєї дорогої Мами, бажаємо оцим зложити щиру подяку Впр. о. Протоігуменові Бараникові, о. Дидикові й Бр. Вартоломеєві, ЧСВВ., за їхню участь у похороні, а також усім тим, що взяли участь у похороні й виявою свого співчуття, причинилися до злекшення нашого великого горя.

Муж Михайло й родина

ТУ ГИЛС, АЛТА. В албертійськім містечку Ту Гилс невелика громада людей купила дім на церкву, справила різні церковні речі й за проводом ОО. Василіян почала вести правдиву парохіяльну роботу.

Між першими парохіянами в новій парохії є п. Петро Гриців, син ревного парохіянина й заступника голови в Новім Києві, п. Івана Грицівa. За стараннм п. Петра й його рідні відбулась дня 26 грудня гарна несподіванка для його дружини п. Олени Гриців, із нагоди її 34 річниці народин. Після Служби Божої, що її того дня відправив у Ту Гилс Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., прибула гарна громадка рідні й приятелів до дому п. Петра несучи з собою не тільки щиру зичливість для пані Олени, але й повно всякого добра, щоб було чим покріпитися й при чім повеселитися.

Під час обіду о. Курило, в імені всіх присутніх, сердечно поздоровив паню Олену з народинами і вручив багато гарних дарунків від чоловіка Петра й дітей, братів, сестер, сусідів і приятелів.

Зворушена такою зичливістю присутніх пані Олена подякувала щиро всім за побажання, дарунки й усю вдачну несподіванку.

Згодом на поклик п. Миколи Грицівa гості склали ще свої жертви на "Світло."

Серед веселої й приязної розмови скоро минав час. А що між гістьми був о. С. Курило, директор дяківської школи в Мондері й добрий співак, а це був різдвяний час, то за його проводом розмову гості переплітали гарними колядами, що всіх уводили в піднеслий святковий настрій.

А коли учасники тої милої несподіванки розїжджалися вкінці уже "сподівано" додому, то з собою забрали й те почуття, що гарно провели святий день. І можемо сказати, що все те добро треба завдячувати тій святій вірі, що їх звела в Ту Гилс до спільної парохіяльної праці.

Редакція "Світла" щиро тішиться гарною працею нової парохії в Ту Гилс і бажає тамошньому парохові Преп. о. В. Шевчукові, ЧСВВ., й усім парохіянам у цім новім році великого поступу, а пані Олені Гриців бажає такої ласки від Бога, щоб вона діждалась іще зо своїм вірним чоловіком Петром і всею родиною бути в Ту Гилс на тій Службі Божій, що її відправлятиме її власний син — о. Гриців!

Христос Рождается!

— ЧИПМЕН, АЛТА. Прощальний вечірок. В неділю, 19 грудня 1943 р., сусіди й знайомі, а головно чипменські парохіяни прощали в місцевім Народнім Домі панства Теодора й Дарію Войтків, що 6 останніх літ мешкали в Чипмен й вели там свою гостинницю.

Вечірок справили приятелі панства Войтковиx з нагоди їхнього відїзду до Мондеру. На прощанні було коло 200 осіб. Господарем прийняття був п. Микола Андріїв. Прощальні промови виголосили: п. М. Сеник від Народнього Дому, п. Н. Кашуба від парохії, п. І. Козяк, голова Б.У.К. в Алберті, п. Г. Козяк, із Ст. Майкел. Промови доповнено памятковим дарунком, щоб панство Войтків не забули своїх приятелів у Чипмені.

Зворушені приязню чипменських знайомих панство Войткові відповіли на всі промови сердечним словом подяки за слова призлання, за дарунок і всю несподіванку.

На поклик п. І. Козяка присутні склали ще крім того свої жертви на "Українські Вісти" й "Світло". Збіркою зайнялися п. І. Кашуба й п. Н. Старко.

Редакція "Світла" певна, що наші парохіяни в Чипмені були б із приємністю задержали панства Войтків і надалі між собою. Бо панство Теодор і Дарія Войтків дуже відомі в Алберті як щирі українці, що є завжди там, де робиться добра релігійна й національна робота. В рядах Братства Українців Католиків вони між першими членами. Пані Войтків постійно належить до Провінціяльної Ради Б.У.К. На Виховний Інститут св. Йосафата в Едмонтоні вони вже склали $100. Католицька преса одержала вже від них не одну жертву. Їхне авто й їхні руки послужили не в одним підприємстві.

Та що добре для Чипмену, те добре й для Мондеру. І ми тішимось, що панство Т. і Д. Войтків будуть тепер між нами. Ми вітаємо їх сердечно з їхнім приїздом до Мондеру й бажаємо щиро, щоб із поворотом на своє старе місце панство Войтків стали ще здоровіші, веселіші й миліші Богові та й людям — на цей новий рік і на многі літа. — о. А. Т.

ВОХ, АЛТА. Панство Володимир і Христина Гулик довго памятатимуть день 5 грудня, 1943 р. П. В. Гулик, дяк парохії Успення Б. Матери в Вох і парохії Вознесення на Федорі, й уся родина є свідомі гр. католики, тому й тішились тією подією, що відбулась того дня в їхнім домі. В тім дні Преп. о. І. Когут, ЧСВВ., охристив їхню донечку Лелію-Марію. Хресними батьками були: п. Андрій Ільницький і пані Катерина Варварук. При тій нагоді о. парох склав панству Гуликам і всій родині якнайкращі побажання й заохотив, щоб позістали й надалі чесними гр. католиками й були потіхою для Церкви й українського народу. Крім того була ще й збірка на пресу.

Дня 5 грудня не забуду скоро й я, не тому, що був на христинах, але з інших причин. Із дому панства Гуликів я їхав із п. Миколою Варваруком, членом парохіяльного заряду, коло церкви в Вох. Побачивши церкву, я тішився видом тієї церкви, може найбільшої й найкращої між іншими церквами в північній Алберті. Незатерте враження зробив на мене цвинтар при церкві, такий великий, гарно вичищений недавно парохіянами. Видно не забули слів о. пароха: "З порядку на цвинтарі судиться про порядок у парохії."

Десять хвилин пізніше заїхав я з своїми товаришами по дорожі до дому п. Франка Андрусієва, члена комітету парохії. Півтора року минає, як пані Андрусів мала удар паралiжу. Як ми ввійшли до хати, ми побачили сльози радости хворої. На розмові з нею ми провели якийсь час. Тоді ми спостерегли, що хоч є причина до смутку, то однак у хаті панує спокій і повна здача на Божу волю. В хаті чисто й тепло завдяки дбайливості дочки Люсі. На відході о. парох заохотили так хвору, як і всю родину до терпеливости й надії на кращі, ясніші дні.

Перед відїздом додому вступив іще з п. М. Варваруком до іншої хворої — пані Стрільчук. Там застав я знайомих сусідів, близьких і дальших аж із Атабаски. В товаристві тих гостей хвора, що вже приходить до здоровя, провела весело вечір.

Коли я того дня йшов на спочинок, то тішився, що провів святий день, як каже Христова Церква, дякував Богові за ласку здоровя й закінчив день молитвою за хворих і вмираючих. —

Кор.

ТОРОНТО, ОНТ. Василь Ісарик, із парохії Пресв. Д. М. Неустаючої Помочі, складає оцим свою сердечну подяку Пресв. Христовому Серцю, Преч. Діві Марії і Всім Святим за ласку видужання з тяжкої недуги. — А Редакція "Світла" бажає п. Ісарикові з Новим Роком кріпкого здоровя на цей рік і на довгий вік!

ХТО бере "Світло", а не посилає передплати, той робить Видавництву кривду. Нехай м'ж нашими читачами не буде таких ніколи!

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

Коляда дітей у Мондері

По $1.00: І. Рогаль, В. Курило, І. Осьмак, СС. Служебниці, Загальний Шпиталь, В. Хмiляр. **По 70 ц.:** С. Поломарк. **По 60 ц.:** І. Феняк. **По 55 ц.:** М. Лукасевич, І. Вінніцкий. **По 50 ц.:** В. Тріска, Д. Тріска, Р. Гошко, А. Савчук, А. Джіголик, И. Гаврилюк, Л. Мотюк, Я. Стрільчук, П. Рогаль, П. Крижановський, С. Южда, Ф. Онищук, П. Березюк, В. Пукій. **По 40 ц.:** М. Пигович. **По 30 ц.:** І. Гаврилюк, Г. Голуб, Л. Заруденець. **По 25 ц.:** С. Савич, М. Корчинський, В. Костюк, В. Лазар, З. Паньковський, Н. Лісаковський, П. Палцат, С. Савчук, П. Єрмолой, І. Лапіцький, Т. Гордій, И. Савчук, Ю. Кулій, В. Боровський, И. Вінніцький, Н. Черемшинський, А. Кресоватий, Л. Шевчук, М. Лащук, О. Процик, М. Царук, Є. Піпела, Ю. Луцик, І. Сацьків, И. Варава, І. Варава, Г. Савчук, І. Морозюк, В. Савич, А. Савич, С. Савич.

РІЗДВЯНИЙ ДАР НА "СВІТЛО"

Степан Батюк, Мондер, Алта.	.50
Іван Орищин, Торп, Вис., ЗДПА.	.50
Григорій Козяк, Ст. Майкел, Алта.	.50
Пані В. Карнак, Сиракюз, Н. И. ЗДПА.	.50
Пані І. Подлубний, Дервент, Алта.	.50
Анна Каспер, Редвей, Алта.	.50
Василь Войтович, Витков, Алта.	.55
В. Ґреб, Клаймер, Па., ЗДПА.	.55
Магдалина Квасній, Вулф Пойнт, Мон. ЗДПА.	1.00
Василь Годованський, Торонто, Онт.	1.00
Петро Ліпінський, Едмонтон, Алта.	1.00
Іван Гриценко, Амстердам, Саск.	1.00
Петро Поступак, Ватервліт, Н. И. ЗДПА.	1.00
Іван Прохніцький, Бристол, Конн., ЗДПА.	1.00
Василь Ісарик, Торонто, Онт.	1.00
Петро Сірацький, Мондер, Алта.	1.00
Н. Н.	1.00
Ф. М. Онищук, Мондер, Алта.	1.00
Йосафат Гаврилюк, Мондер, Алта.	1.00
Павло И. Білик, Мондер, Алта.	1.00
Степан Р. Федечко, Мондер, Алта.	1.00
Михайло Н. Гевко, Мондер, Алта.	1.00
Іван Бадз, Малой, Алта.	1.00
Н. Якимець, Новий Київ, Алта.	1.00
Йосиф Білик, Мондер, Алта.	1.00
Симеон Сисак, Вегревил, Алта.	1.00
М. Д. Черевик, Верігін, Саск.	1.00
Маруся Павлович, Шиаго, Іл, ЗДПА.	2.00
Михайло Романюк, Чипмен, Алта.	2.00
П. Балко, Голден, Алта.	2.00
Др. Н. С. Стрільчук, Мондер, Алта.	5.00
Никола В. Гевко, Мондер, Алта.	2.00
Марія А. Корчинська, Мондер, Алта.	4.00
Ксеня Плекан, Дітройт, Міш. ЗДПА.	4.00
Парохія Різдва Пр. Діви Марії в Шикаго, Ілл. ЗДПА.	15.00

(Далі буде)

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВІТЛА"

З прощального вечірка для п-ства Войткових у Народнім Домі в Чимен, Алта.	3.40
На несподіванці з нагоди дня уродин Пані Гриців у Ту Гилс, Алта.	3.91
Марія Кантор, Бруклн, Н. И. ЗДПА.	1.00
На похороні бл. п. Івана Осади в Мондері, Алта. зібрано	1.72
З нагоди хрищення малого Ореста Юсака в домі батька Олекси склали гості на "Світло" (Доручила пані А. Юсак)	3.00

Усім Дорогим Жертводавцям за ласкаві жертви на "Світло", а особливо за "Різдвяний Дар" складає щиро сердечну подяку й просить для кожного в Христа благословення на ввесь 1944 Божий Рік —

Редактор "Світла".

Що чувати в світі?

— **В день** Христового Різдва промовляв до всіх громадян великої британської імперії И, Величество король Юрій VI. Мова короля висказувала сердечні побажання Королівської Пари для всіх громадян, а одночасно виявляла також надію на кращу будуччину й нове братерство. "З побратимства в жертві зродиться сила до відбудови і сила до нової будови."

Радіопромову короля заповідав як почесний промовець, 25-літній вояк Вилієм Еллис, що тепер служить при 8-ій армії; він боровся в Франції, Єгипті, Північній Африці й Сицилії й недавно одержав "Війському Медалю" за хоробрість на полі бою.

— **Президент** Рузвелт в своїй різдвяній радіопромові заповів, що незабаром почнуться нові офензиви, що закінчаться окруженням Німеччини, а також і для японців буде в недалекій будуччині багато поганих вісток. Війна приходить тепер до такої точки, коли можна передбачувати багато вбитих, ранених і пропавших. Німеччина має бути позбавлена. військової сили, але аліянти не думають поневолити німецький народ.

— **Папа** сказав у своїй промові до кардиналів, що він знає, чиї то були літаки, що 7 листоп. 1943 р. скинули бомби на Ватикан.

— **Оттава** подала до відома, що від 1 січня всі канадіяни, роджені в Канаді, зможуть їхати до Америки без пашпортів. Але хто не родився в Канаді, той під час подорожі до Америки мусить і надалі мати з собою душу, тіло й — пашпорт...

— **Після** наради в Тегерані начальником усіх аліянських військ "західнього фронту" для визволення Европи став ґен. Айзенгавер. Командантом на Середземнім Морі став ґен. Вилсон. Ґен. Александер буде командантом італійського фронту. Ґен. Монтгомері назначений командантом усіх британських військ, що є під приказами Айзенгавера. Ґен. Спатс буде командантом відділу американських бомбовиків. — Ґен. Айзенгавер сказав, що аліянти виграють війну в 1944 р. Ґен. МекНатен, начальних канадського війська за морем, уступив з причини лихого здоровя. Його заступатиме ґен. К. Стюарт, начальник канадського ґенерального штабу. Командантом канадського корпусу в Італії є ґен. Г. Крірер.

— **Президент** Рузвелт сказав по своїм повороті з наради в Тегерані, що нацисти задумували вбити його, Чорчила й Сталіна. Про змову повідомив Рузвелта у ночі Сталін.

— **Мадярські** консервати-реакціонери, називають карпатських українців бандитами, партизанами, дикунами й кажуть, щоб українців учити насильно мадярської мови, бо Карпатська Україна вже ніколи не буде відірвана від Мадярщини. Та поступово-ліберальні мадяри, ті, що є проти нацистів, хоч бажають мати Карпатську Україну при Мадярщині, то однак кажуть, що силою не можна нікого примусити любити Мадярщину й її порядки й. кажуть урядові, щоб замісць жандармських багнетів дав "русинам" поміч, бо вони гинуть із голоду.

Католицькі мадярські круги критикують свій уряд за те, що він переслідує українське населення. Католицькі єпископи й часописи виступають проти переслідування Карпатської України.

— **Президент** всеіндійської мусулманської ліги, Магомед Алі Інаг, домагався недавно на зборах, щоб Британія забралася з Індії, бо вони — індійці — "доти не спочинуть, доки не дістануть у свої руки своєї землі, щоб володіти нею."

— **Лібанон** і Сирія одержали 1 січня 1944 власний державний уряд. На це погодився французький комітет де Ґоля. Франція одержала від Ліґи Націй право опіки над цими краями й вона пробує задержати те право й надалі.

— **Німецький** воєнний 26,500 тоновий корабель "Шарнгорст" пішов недавно на дно. На море він виїхав 1 січня 1939 р. Служби мав звичайно 1461 осіб. Цю велику втрату нанесла німцям англійська флота під час супроводу воєнної посилки до Росії.

— **Болівія,** одна з південно-американських республік, мала недавно революцію. Старого президента Пенаранду, двох міністрів і кількох військових старшин арештували, а президентом став соціолог Віктор Паз Естензоро. Бувший президент оголосив заяву, що він підчиняється волі армії й йому дозволили виїхати закордон; він був прихильником аліянтів. Новий націоналістично-революційний уряд є проти політики Америки, але каже, що буде продовжувати війну проти "осі", що її виповів попередній уряд. Атлянтійський Чартер і інші зобовязання Болівія буде шанувати. Поліпшить долю працюючих. Уряд є гостро настроєний проти лівих партій, а між ними й проти комуністів.

— **Чеський** президент Бенеш їздив до Москви й заключив там чесько-совітську угоду приязни, хоч покищо вся чеська земля в німецьких руках і не можна довідатись, що про цю умову думає чеський народ. Опісля Бенеш оголосив, що й поляки можуть приступити до такої згоди з Совітами, що виглядає так, наче б то Бенеш представляв поляків, що вони не такі добрі, коли досі не кинулись у сусідські обійми...

— **Під час** цього воєнного лихоліття 1,000,000 польських дітей виїхало до чужих країв. Із того вмерло вже 400,000 дітей! У Росії має бути тепер 600,000 польських діточок, із чого тільки коло 150 тисяч є разом із батьками. Частина польських дітей перебуває в Ірані, Східній Африці, Палестині, Індії й Єгипті. З ними є їхні вірні опікуни — польські священики й сестри.

— **Ґенерал** Франко випустив недавно на волю 34.000 політичних вязнів, що робили колись в Еспанії заколоти. Розвязав також міліцію фаланґістів, партійну орґанізацію, й дав більше волі пресовим видавництвам.

— **Недавно** був у Святій Землі ґенерал Соснковскі, вождь польського війська, й там у церкві св. Гробу завісив, як дар, свою найвищу військову відзнаку "Віртуті Мілітарі", що її одержав за хоробрість і вірну службу для польського народу.

— **Архієпископ** Теофіль, голова московської православної церкви в Північній Америці, сказав кореспондентові "Монтреал Стар", що його церква відкинула домагання Совітів, щоб вони заявили свою лояльність супроти Совітів. Щодо становища його церкви то арх. Теофіль заявив, що вони признають духовне першинство московського патріярха, але позатим мають свою церковну автономію.

"Наша церква навчає, що всі громадяни мають бути лояльні супроти держави й тому ми мусимо наставати на те, щоб усі наші вірні були лояльні своїм урядам у Канаді й Америці. Ми, члени церкви в Північній Америці, не можемо прийняти на себе обовязку лояльности супроти московського уряду, бо ми є громадянами Канади й Злучених Держав" — сказав архієпископ Теофіль.

— **Більшовики** стратили в Харкові 3-ох німців і 1 москаля за те, що мали бути дуже жорстокі для людей. На те відповіли німці заявою, що вони робитимуть те саме з тими аліянтськими вояками, що дістануться в їхні руки як воєнні бранці.

— **Доки** німці стояли спокійно в Києві, доти жили собі на загарбаних українських землях займанці Румуни. Та тепер щастя не дописує, тому Румуни втікають із "Трансдністрії" додому. В Чернівцях, Ясах і Кишеневі табори переповнені тисячами збігців.

— **По світі** розтрубіли вістку, що в Юґославії зявився якийсь ґенерал Тіто, провідник "партизанів", що бореться з німцями. Тепер про "Тіто" таку вістку приніс "Англійський Католицький Вісник", що має завжди добрі вісті:

Нема такого ґенерала "Тіто", бо взагалі не існує така особа. Словом "Тіто" означується кількох ґенералів, що таємничо наступали один по однім. Але чому — Тіто...? Тіто є слово створене з перших буков знаної в Росії орґанізації "Т-ретя І-нтернаціональна Т-ерористична О-рґанізація."

Що до тієї орґанізації, то всяка наглядність виказує, що її провідники є горсткою інтернаціональних авантурників, що дуже часто не мають нічого спільного з тією країною, що в ній вони ведуть роботу. Вони мають до своїх послуг кілька надавчих радієвих станиць, що в дійсності є в Росії, хоч родається, наче б то говорили з тієї країни, де вони діють. Коли на Юґославію напала Німеччина, "партизани" помагали німцям, що з ними Росія була тоді в союзі. Вони боролись проти патріота Михайловича. Як німці напали на Росію, вони майже безпосередньо зорґанізували "Першу Совітську Республіку Середущої Сербії". Вони оскаржили тоді Михайловича, що він помагає німцям! Те оскарження подано з російської радіостанції в Тифлісі. Партизани носять червону російську зорю й поздоровляють себе затисненим пястуком. В кожній їхній військовій частині є, за давнішим російським звичаєм, військовий комісар..." Так комуністи обманюють світ. Вони вже навіть під тим іменем Тіто заборонили королеві Петрові вернутись до рідного краю на королівський престіл!

— **На французько-німецький** беріг через Канал напали дня 24 грудня славні аліянтські "командос". Німці кажуть, що вони їх відбили, як очайдушні вояки наблизились до їхніх дротяних перешкод.

— **В Італії** наші війська зайняли по завзятім бою Ортону й звернули свій наступ на пристань Пескару. — Берлін горить від страшних бомбових налетів. — Червона Армія вже на польській і латвійській землі. Здобула Новгород Волинський, 40 миль на полуденний захід від Житоміра. Інші частини прямують на Жмеринку, звідки вже не цілих 50 миль від Румунії.

Богослуження в Алберті

СІЧЕНЬ

14. Обрізання І.Х. Св. Вас. (ст.ст.)
Чергил
Федора
Ренфурлі
Редвей
Енгел Лейк

16. Неділя
Голден—місто
Парк Корт
Редвотер—водохрища
Давнинг—водохрища
Файделиті

18. Навечеря Богоявл. (ст. ст.)
Ренфурлі — 10 год. Сл. Б. і водохрища
Плейн Лейк — 3 год. сполудня, водохрища
Стар — 10 год. вранці
Делф, — 3 год. сполудня
Елдорена — 4 год. сполудня, водохрища

19. Богоявлення (ст. ст.)
Равнд Гил
Торсбі
Іннісфрі Р.М.Б. — 6 год. вр.
Іннісфрі, Воздвиження Ч.Х. — 10 год. вранці
Краків — 6 год. вранці
Восток, Св. Михайла — 10 година вранці (базар).
Лішор
Куквил — 6 год. вранці
Редвей — 10 год. вранці
Стрий 10 год. вранці
Спедден — 7 год. ввечері, вечірня й водохрища.

23. Неділя
Тофілд
Ледук (церк. збори).
Лемонт
Чипмен
Елдорена
Белліс

30. Неділя
Таватінав
Дейзленд
Веґревил
Восток, св. Николая
Новий Київ
Скаро
Смокі Лейк, св. Онуфрія
Вильна

Basilian Fathers,
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.
Phone 23181

Basilian Fathers,
Mundare, Alta., Canada.
Phone 27

Basilian Fathers
Box 8. Radway, Alta.
Phone 4

Basilian Fathers
Derwent, Alta.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ЧАСОПИС
ВИХОДИТЬ ДВІЧІ КОЖНОГО МІСЯЦЯ

БОЖА СЛАВА, 1-ША ЛЮДСЬКА СПРАВА
НАПЕРЕД ІДЕ ВІРА, А ЗА НЕЮ ЗНАННЯ

СВІТЛО
THE LIGHT

20-го Січня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (137). 2.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

Рим чи Москва

За премером Північної Африки Сматсом подають, що під час наради в Теґерані мав Чорчил піддавати думку, щоб деякі рішення тієї наради подати до відома папі. "Папа" — сказав Сталін поважно. "Папа? А скільки він має дивізій?"

Відповідь Сталіна пригадує нам голосну історичну подію. Коли цісар Наполеон стояв на вершку своєї слави, папа Пій VII наложив був на нього клятву за несправедливе відношення до Католицької Церкви.

"Що, чи він думає собі, що світ вернувся тисячу літ назад?" сказав цісар до одного зо своїх приятелів. "Чи він може припускає, що зброя випаде з рук моїх вояків?"

Два роки пізніше вертався Наполеон снігами з-під Москви й два тогочасні історики написали, що "голод і холод витискав воякам зброю з рук.. і вона випадала з рук навіть насильніших... вояки, що не мали сили піднести її з землі, лишали її в снігу."

Як засвідчає історія, то дивізії вояків не є найбільшою силою.

Не виглядає тепер, щоб папа — крім подання володарям загальних моральних засад, як дороговказу й провідника в теперішніх воєнних часах — задумував робити ще якісь інші кроки в тім напрямі. Та одне в тім певне: Якщо державні керманичі не підуть за папськими вказівками й не опруть своєї дальшої воєнної й мирової діяльности на поданих папою засадах, незабаром буде знову війна. І навіть усі дивізії всіх армій у світі не зможуть відвернути її.

Фізична сила не становить права. Тільки моральне право, справедливість може замирити світ. Щоправда, справжнього мира не можна створити сьогодні "без вжитку сили й саме його вдержання вимагає звичайної міри сили" — як казав папа в своїй різдвяній промові, — але дійсне вжиття сили, "якщо воно має бути морально добре, має мати на меті захорону й оборону, а не зменшення й знівечення права. Такої години, як теперішня, що є повна можливостей для широкого доброчинного поступу, але не менше й для шкідливих помилок і недотягнень, може ще ніхто не бачив в історії людства. Ця година домагається, настійчивим голосом, щоб мирові цілі й програми були надхнені найвищим почуттям моралі".

Так говорив цього року в святі роковини народження Христа Царя — Його перший міністер у Ватикані, папа Пій XII. І певне, що як уповажнений учитель тієї моралі, що її вчив колись сам Христос, папа має такі "дивізії", що з них може скористати Сталін і кожний інший владар.

Коли Ісуса Христа увязнили були в Гетсеманії вночі перед розпяттям, Петро витягнув був меча й відрубав ухо первосвящениковому слузі. Та Христос скартав Петра. "Вложи свій меч у своє місце, бо всі, що беруть за меч, від меча гинуть." І оздоровивши чудом зраненого слугу, додав: "Чи думаєш, що я не можу попросити свого Отця, а Він післав би Мені зараз більш як дванадцять леґіонів ангелів?"

Було б добре, якщо Сталін відбув би над цим глибоку застанову.

Бути одним із володарів, що виступають проти Бога й Його Помазанника, й пірвати Господні вязи на те тільки, щоб "упасти в руки живого Бога" — це справді незавидна доля.

Муж, що шукає тривкої сили, не в воєнних возах, але живім Бозі знайде її.

Сталін бачив уже під час цеї війни багато світла. Ми надіємось, що він побачить іще більше.

Рим має свої "дивізії", Москва має свої; за ким піде світ? Хто виграє останній бій?...

Ми знаємо. Ми певні.

ПРАВДИВА Й ФАЛЬШИВА НАУКА

З життевої філософії

Хто хоче зробити добру роботу для Церкви, держави й рідної нації, повинен горнутися до науки й здобувати щораз ширше знання.

1. Наука — є дуже корисна, бо подає нам пізнання або вияснення різних явищ і речей із їхніх причин. Хто займається наукою, той пізнає щораз краще правду, бо наука це — шукання й пізнання правди.

Та — на жаль — багато людей займається наукою не для пізнання правди, але з похоти очей і тіла та й пустої гордости. Це певне, що дуже вчені люди не завжди просвічені світлом правди. Мають науку, не мають правди. А це тому, бо крім правдивої науки є ще в світі й — фальшива наука.

2. Наука — добра річ, але не найліпша. Не найвища. Вища від науки — правда. Правда — це початок, середина й кінець усякої науки. Наука, що не підчинялася б правді, була б оманою й неправдою.

В світі завжди були й досі є такі незрушимі правди, що повинні бути для науки — святі. І той, хто займається наукою, не повинен ніколи порушувати правди. Бо що це за наука, що ми від неї вижидаємо правди, а вона приносить нам брехню?... Така наука, як казав один письменник, стала невільницею; можна продати її й купити — вона мусить погодитись на все, що їй тільки накине її жорстокий владар, хоча б це навіть і дуже принижувало її. Накажуть, наприклад, могутні владарі писати, що нема Бога ні душі — й фальшива наука так навчає. Що одна раса має панувати, а друга бути для неї слугою — й фальшива наука того навчає. Що для кращої долі людства треба боротьби кляс, світової революції, диктатури пролетаріяту, що комунізм — добра система — й фальшива наука таке проповідує. Що Галичина, а навіть уся українська земля "історично" належиться комунебудь іншому, тільки не українському народові, що Шевченко був комуніст, а Хмельницький московський патріот — і фальшива наука так і доказуватиме, що воно так справді було...

3. І в тім нема нічого дивного. Це загально відома річ, що навіть найбільшу нісенітницю можна вбрати в наукові фрази й вона звучатиме "історично правдиво", науково — й завжди знайдуться такі люди, що приймуть її за правду й шануватимуть...

4. Тому, що наука науці не рівна — треба старатись про правдиву науку. Знайде її той, хто любить правду.

Головні правди, що їх кожній людині в світі треба доконче пізнати, це правди про наше походження й призначення. Що добре, а що зле. Що треба робити, а що залишати. В що треба вірити й як жити, щоб бути справжньою, щасливою людиною. Сьогодні й завсіди.

Непомильна вчителька тих правд є в світі тільки одна: Католицька Церква. Пізнати її науку й зробити її дороговказом в своєму приватному, родинному й державному житті — це найбільша мудрість.

Католицькі церкви й школи, книжки й часописи, орґанізації й рідні установи — все те святині правдивої науки. Там повинна вчитись кожна українська дитина. Кожна людина.

Щоб пізнати правду, полюбити правду й жити по-правді. Цій справі служить наше "Світло".

Католицька осередня в Оттаві

Рішенням католицького єпископату в Канаді створено в Оттаві — Єпископський Секретаріят. Ця централя буде займатись різними католицькими, а також крайовими суспільними справами. Вона подібна до "Нешинел Кетлик Велфер Конференс" у Вашингтоні й буде діяти в імені всього Католицького Єпископату в Канаді.

Кардинал Вилнев займенував уже для французько-католицької ґрупи секретарем — о. прелата Павла Берніе, свого дотеперішнього канцлера. Незабаром буде призначений також другий секретар для англійсько-католицької ґрупи.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ІНТЕЛІҐЕНЦІЮ

ЧОТИРИ ПРИКМЕТИ УКРАЇНСЬКОГО ІНТЕЛІҐЕНТА

Інтеліґенція в парохії

Це певне, що кожна українська парохія в Канаді й Америці тішиться, як між своїми членами має своїх рідних, добрих інтеліґентів. Бо такі інтеліґенти — це наші постійні промовці й представники, що до них у всіх головніших справах звертаються з довірям очі всієї громади. Вони покінчили високі школи, мають незалежні становища й знайомства між впливовими людьми, а це дає їм спромогу зробити багато добра для св. Церкви й свого українського народу. Така наша інтеліґенція — це наш великий скарб. Наша дорогоцінність. Це певний знак нашого зросту й розвитку в новій батьківщині.

Необхідні прикмети

Та щоб не тільки деякі, але всі наші інтеліґенти могли бути потіхою й окрасою українського народу на всім американськім континенті, то кожний із них — учитель чи лікар, адвокат чи інженер, редактор чи посол — повинен необхідно визначатися чотирма прикметами, що кожного нашого інтеліґента роблять людиною високої вартости.

Велике знання

Перша прикмета, що нею повинен визначатись кожний український інтеліґент це — велике знання. Нам треба високовчених людей, що могли б своєю наукою послужити своєму народові, а одночасно розбудити увагу до себе самих і до нас усіх у провідних співгромадян неукраїнського походження. Щоб ті люди не дивились на українців, як на якусь нижчу породу, але щоб спонукані високою наукою й культурністю нашої інтеліґенції мусіли шанувати її саму, а через неї й усю нашу націю.

Нам треба багато вченої інтеліґенції, щоб могла вести нашу суспільність до щораз кращого розвитку, а одночасно була спосібна зайняти й найвищі становища в канадських і американських урядах. Бо як дійсні громадяни ми й там повинні бути.

Українська мова

Другою прикметою нашої інтеліґенції в Канаді й Америці повинно бути добре — плекання рідної української мови. Щоб усі знали її й говорили нею завжди до кожного українця, а головно в своїй хаті, до своїх дітей і всієї рідні.

Хто не знає й не вживає в своєму рідному оточенні постійно своєї рідної мови, той уже звернувся в сторону меншого опору. Похилився, куди вітер віє. Зійшов на похилу дорогу національного винародовлення. Бо перший крок на шляху національного винародовлення це — закинення рідної мови в своєму родинному житті й народній праці. Де наші люди не мають уже стільки свідомости й любови, щоб у своєму кружкові плекати свою рідну мову, там уже — як каже пісня — "червона калина похилилася.." Такі українці, що в своїй хаті й національним оточенні не вживають української мови, можуть бути навіть щирими — приятелями української нації, але вони не будуть добрими — дітьми України. Тому за всяку ціну — нехай між українською інтеліґенцією живе, гомонить українська мова! Щоб самі вживали її та й іще всьому загалові давали добрий приклад. Щоб ніхто не міг докоряти українським інтеліґентам словами Шевченка: "І всі мови слов'янського люду — всі знаєте, а своєї — дасть Біг..." А щоб так не було — треба звернутись до рідної мови щирим серцем.

Народня праця

Третьою прикметою українських інтеліґентів — професіоналістів повинна бути — народня праця.

Це добре, що наші інтеліґенти-професіоналісти пильнують добре справ свого приватного звання, але це було б зле, якщо наша інтеліґенція стояла б осторонь нашого суспільного, національного життя так, наче б це зовсім їх не торкалося, було їм чуже. І кожного українського інтеліґента — професіоналіста мусить пекти в серці жар, щоб у вільну годину від щоденної праці станути плече в плече з усіма щирими українськими патріотами до спільної роботи на українськім лані, на національнім фронті. Чи це буде праця для добра Канади й Америки, чи рідної української нації, вся українська інтеліґенція йде рука в руку з усею української суспільністю. Всі враз для загального добра. Що більше, в національній роботі повинні наші вчені інтеліґенти бути вчителями й висококультурними провідниками української нації. Що вчать і ведуть. Що працюють і жертвують.

Релігійне життя

Четвертою й найкращою прикметою кожного українського інтеліґента повинна бути — релігія. Релігійна свідомість і життя.

Релігія дає інтеліґенції сталевий хребет. Глибоке переконання. Вірність засадам.

Пир, король Епіру, післав Кінея, одного зо своїх довірених людей, до сенатора Фабрикія, щоб підкупив його. Після повороту Кіней заявив: "Пане, легче завернути сонце з його дороги, ніж Фабрикія з дороги чесноти."

Немає слів похвали для чесного релігійного українського інтеліґента! І на чиїй певності й чесноті ми могли б краще будувати, як не такого інтеліґента, що його поняття про честь і характер основується не на змінливих мудруваннях, короткозорих світоглядах, тільки на законах вічного, незмінного Бога?

У скрутних хвилинах життя одинока релігія дає силу до витривання. Ось приклад.

Наполеон робить відворот з-під горіючої Москви. Жахлива хуртовина дошкулює смертельно втомленим воякам, що ледве волочать ноги за собою. Тисячами замерзають вони на пільних дорогах. Короткий відпочинок. Темна ніч окутує проникаючою мрякою тих небагатьох, що остали ще в живих. Наполеон бродить по сніжному полі, що білим рядном прикрило на віки стільки лицарських мужів.... Але дивись — промінь якогось світла блистить у темряві. На приказ цісаря адютант біжить до шатра подивитися, що там діється. Вертається й каже: "Пане, полковник Друет чуває в шатрі; він працює й молиться." При найближчій нагоді займенував його цісар ґенералом та зложив йому подяку за те, що він у ту грізну ніч виявив таку величну силу духа. "Пане", відповів ґенерал, "я не боюсь ні голоду, ні смерти, я боюсь тільки Бога: ось у цьому криється вся моя сила".

В цьому вся моя сила! Українська інтеліґенціє, чи в тебе є та сила, що пливе з релігії?..

Релігія дає інтеліґенції внутрішній спокій, рівновагу духа та правдиву радість душі.

Часом здається, що наші нетямущі, свавільні, та легкодушні товариші є справді щасливі. Чи це правда, щоб наша душа, що відлучилася від Бога, могла бути правдиво щаслива? В житті стрічаємо людей, що багаті, здорові, на високих становищах, та однак нещасливі. Чому? Чого недостає їм у житті? — Релігії.

Великий композитор Шопен, що стратив був свою побожність у легкодушному товаристві, лежав хворий. Його відвідав товариш шкільних часів, тепер священик. За впливом слів свого давнього приятеля Шопен навернувся й зо сльозами в очах, поцілувавши хрест, зложив визнання: "Тепер я в самому джерелі щасливости". Вернулось до нього щастя, бо він вернувся до релігії.

Релігія дає потіху в годині смутку. І інтеліґенція переживає сумні хвилі. Терпіння не має забороненого вступу до їхніх хат. Недуги й напасти, зради й смертні випадки дорогих осіб давлять серце й інтеліґенції. Де знайти потіху в годині проби? Там, де шукав її Бонапарт і знайшов на острові св. Олени, як злетів із висоти свого щастя: в релігії. Бо то звичайно так буває, як сказав колись славний поет Ґете, що релігійність є капіталом згромадженим у часі миру, а відсотки цього капіталу зуживаємо в часі ударів долі.

Чи всі українські інтеліґенти мають цей капітал?

Заки середньовічні лицарі вирушали до бою, гострили свої мечі до стовпа церкви. Що хотіли вони цим зазначити? Це: "Я уповаю на себе, але також уповаю на Бога".

Такого лицарства треба й українській нації. Що мало б відвагу й силу духа. Ту силу, що черпало б її з уповання на Бога. Що виростає на фундаменті релігії.

Так говорив американський президент Келвин Кулидж: "Нам не треба більше розумової сили, а нам треба більше духовної сили. Нам не треба більше знання, а нам треба характеру. Нам не треба більше законів, а нам треба більше релігії."

Так вірити й про це головно старатись повинна наша дорога нам українська інтеліґенція в Канаді й Америці. Тоді вона сповнить наказ самого божественного Спасителя, що сказав іще на початку християнської ери: "Шукайте перше Божого царства й його правди, а все інше додасться вам." (Мат. 6, 13). А це сповнити, то найбільша мудрість і слава, то найбільше щастя.

Цього вчить Божа, Католицька Церква. І якщо наші інтеліґенти в Канаді й Америці стануть її щирими, практикуючими членами, то — при своїй глибокій науці й діяльнім патріотизмі — заслужать собі в Бога й найкращих українців на ласку й щире признання: Українській інтеліґенції — слава!

ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Іх Преосвященство Кир Амвроз Сенишин, ЧСВВ., візьме участь у 8-денних богослуженнях, що відправлятимуться в Вашинтоні, в в церкві Непорочного Зачаття, за церковну одність у світі. Кожний день цеї 8-денної молитви матиме осібне намірення. Дня 18 січня буде молитва за "поворот інших овець до одного стада"; 19-го за "поворот східних незединених"; 20-го за "підчинення англикан Апостольській Столиці"; 21го "щоб лютерани й інші протестанти континентальної Европи вернулись до стада"; 22-го" щоб християни в Америці стали одне в злуці а катедрою Петра"; 23-го "щоб упавші католики вернулись до св. тайн"; 24-го за "навернення жидів"; 25-го за "місійне здобуття світу для Христа."

Преосв. Кир Амвроз відправить Службу Божу св. Івана Золотоустого й виголосить проповідь про "Церковну Одність" дня 23 січня.

Всіх читачів "Світла" просимо, щоб і в цих назначених днях і кожного дня щиро молилися за церковну одність усіх людей, а головно за те, щоб усі українці на всій землі обєднались в одній, святій Католицькій Церкві та щоб у нас щодо віри було тільки "одне стадо й один пастир" так, як того бажає Христос.

Ювілейний Альманах

Заходом Всеч. о. І. Шпитковського парохія Преєв. Евхаристії в Вінніпеґу, в 25 річницю свого існування, видала "Ювілейний Альманах". В цій гарній ювілейній памятці є подана історія парохії й девяти парохіяльних товариств, а також 63 знимки. Кожна парохія повинна оглянути цього Альманаха. Адреса о. пароха:

Rev. I. Shpytkowsky
369 Chalmers Ave. Win., Man.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

1. П. Чи можна старих людей віддавати до дому для слабоумних?

1. В. Ще на Синайській горі сказав Бог виразно: "Шануй свого батька й свою матір." (Вих. 20, 12). Тому старих своїх батьків треба шанувати й заходити з любовою аж до смерти. Хто має коло себе старого батька-матір чи дідуся-бабуню, повинен старатись про те, щоб вони мали добре приміщення й харч, потрібні ліки в час недуги, а головно св. тайни, щоб могли спокійно дожити свого віку й спасти свою душу. Хто так дбає про старщих, той поводиться справді по-людськи, по-католицьки.

Віддавати старих людей до дому для слабоумних тільки тому, що вони старі, не вільно. Хто не міг би сам опікуватись своїми старшими предками, повинен примістити їх у інших своїх кревних, а як таких не було б, то в чужих людей, або в приюті старців, що ним опікуються нпр. сестри; однак не годиться випихати старих людей із дому, щоб тільки позбутись клопоту.

2. П. Є в світі багато людей, що добре живуть собі, хоч не були хрищені; чи не могли б обходитись без хрищення й усі інші люди?

2. В. Це правда, що в світі є багато таких людей, що ще не пізнали Христової віри й тому не христять своїх дітей ні самі не просять св. тайни хрищення; вони мають часто великі маєтки й живуть собі в достатках так, що навіть деякі хрищені люди завидують їм легкого життя. Але так буде тільки до смерти. Коли закінчиться їхне життя на землі, тоді вони побачать, що вони дуже нещасливі, бо, як нехрищені, вони не зможуть ніколи дістатись до неба, а без неба хто може бути щасливий?

Про хрищення треба знати, що з установи самого Ісуса Христа ця св. тайна є кожній людині конечно потрібна до спасення. Ісус Христос сказав виразно: "Коли хто не відродиться з води й св. Духа, то не може ввійти до Божого Царства."

Апостолам дав Ісус урочистий наказ: "Ідіть і вчіть усі народи й хрестіть їх в імя Отця і Сина і Святого Духа". (Мат. 29, 19). "Хто увірує й охриститься, буде спасений, хто ж не увірує, буде осуджений". (Мат. 16, 17).

Кожна людина приходить на світ із первородним гріхом; а що з первородним гріхом не можна ніколи дістатись до неба, то треба доконче прийняти св. тайну хрищення, що якраз було установлене для очищення душі з первородного гріха. Коли св. тайну хрищення приймає старша людина, то їй, крім первородного гріха, відпускаються також і всі особисті гріхи, сповнені від часу приходу до вживання розуму. Треба тільки тих гріхів тоді щиро каятися.

В справі св. хрищення не можна хитатися й думати христити, чи не христити, бо хрищення наказав виразно сам Христос і тут ніякі винятки ні виправдування не поможуть. Чи мале, чи старе — кожне має бути хрищене. Хто хоче бути спасений, мусить бути хрищений водою, або в надзвичайній випадку хрищенням бажання чи крови.

3. П. Навіщо священики вигадали шлюб? Де буде щира любов, там і без шлюбу буде щасливе життя...

3. В. Це неправда, що то священики вигадали шлюб. Шлюб був уже й тоді, коли ще не було ні одного священика на землі. Слово "шлюб" походить від "шлюбувати", це значить — прирікати, обіцяти. Ті, що вступають у подружній стан, прирікають, обіцяють собі обопільно, що будуть у тім подружжі вірно й нерозлучно жити аж до смерти; і від такого приречення, шлюбовання пішла назва — шлюб. А що таке приречення, така заява згоди волі на подружжя мусить бути при кожнім подружжі, бо без такої згоди не було й нема ніякого подружжя на землі, то ясно, що той "шлюб", та обопільна згода на подружжя життя мусіла бути вже в раю, де було перше заключення подружжя. Чому ж отже говорити, що то священики видумали шлюб?.. Шлюб є від Того, від кого є саме подружжя — від самого Бога.

Але в світі люди людям нерівні. Деколи справа шлюбу деяких подругів могла б стати непевна через якісь помилки, а іншим разом злі подруги — чоловік, чи жінка — могли б навіть навмисне говорити, що їх шлюб неважний. Та що з того була б шкода, для них, а особливо для дітей, то свята Христова Церква постановила, що кожний шлюб католиків має відбутись перед католицьким священиком — парохом і при двох свідках; інакше шлюб буде неважний. Сам шлюб отже установив Бог тоді, як у раю установив подружжя, а опісля Католицька Церква ще докладніше означила, як то треба брати шлюб, як складати шлюбну заяву, щоб той шлюб, те католицьке подружжя було певне й важне.

Таке право має Католицька Церква від Ісуса Христа.

Щодо того, що якась пара людей моглаб і без шлюбу жити щасливо, як будуть щиро любитися, то це може тільки так здаватися. Бо як можуть бути щасливі такі нешлюбні католики, як вони раз-у-раз відчувають, що вони тяжко зневажають Бога, що не мають Божої ласки, що вони нечесні? Як можуть бути щасливі такі нешлюбні люди, як їх оминають чесні люди, не хочуть навіть стрічатись із ними й сторонять від них, як від заражених?.. Як може бути щаслива така нешлюбна пара католиків, як вона не може без шлюбу приймати св. тайн ні належити до дійсних членів парохії?.. Як може бути щаслива така грішна пара, що живе цілі роки в нечистоті й як умре без поправи, без розкаяння, буде пропаща навіки?.. Щоб бути щасливим, то не вистарчить мати гроші й тілесні розкоші, але ще треба мати чисте сумління, спокій душі й Божу ласку; а нешлюбні люди того не мають, тому й ніколи не мають правдивого щастя.

Такі люди й правдивої любови не мають. Бо любити когось це значить бажати комусь правдивого добра й правдивого щастя; а чи щастя нечесних, розпусних людей — то правдиве щастя?.. Правдива любов і правдиве щастя мусять бути злучені з Богом, а що душі нешлюбної пари відлучені від Бога через великий гріх, що такі люди не можуть мати щастя — ні в цім житті, ні в наступнім. Такі люди — кругом нещасливі.

Їх може зробити щасливими одне: щире покаяння.

І це певне, що як двоє католиків хоче жити подружнім життям без шлюбу, то там взагалі нема що говорити про любов, бо в них не свята любов, але пристрасть, розкіш зводить їх до спільного життя. А як це минеться, тоді, нічим не звязані, розходяться нещасливі. Треба отже починати подружне життя святим шлюбом, а потім вірною любовю вдержувати його нерозривним аж до самої смерти.

4. П. Чи це не гріх віддавати злих дітей до дому поправи?

4. В. Кожну дитину, що Бог дає батькам, треба прийняти з любовю, а опісля старатись усіма силами, щоб виховати її за проводом Христової Католицької Церкви на релігійну, побожну людину, що мала б ласку в Бога й людей.

Якщо цього не роблять батьки, бо повмирали, або самі не живуть релігійно, то це повинні зробити хресні батьки дитини, куми, бо їх на те й покликає св. Церква, щоб вони заступали в потребі місце батька — матері.

Та буває часом така дитина, що зіпсується між злими товаришами й не хоче поправитися, хоч батьки щиро бажають і стараються. Коли вже нема іншої ради, то можна й треба таку зіпсовану дитину віддати до доброго поправчого дому, щоб там хоч чужі люди привели дитину до опамятання. Як є такі католицькі доми, то треба непоправних дітей віддати туди. Це не гріх. Навпаки. Туди віддається злих дітей на те, щоб вони поправилися й не грішили.

Православя й Католицтво

ЗАКИДИ ПРОТИ ПАПСТВА

У збірці закидів, що їх часто видвигають наші православні брати проти папства, знаходимо також і цей: між папами були великі грішники, грошелюби, розпусники, тощо. Вистарчить згадати імена таких папів, як: Іван XI і XII, Венедикт IX, і Олександер VI. І хіба ж таких людей міг Христос зробити своїми намісниками? — питають православні. Дехто з них згадує навіть і папу-жінку, папісу Іванну, що мала рядити Католицькою Церквою 855 року.

Про папу-жінку

На цей закид пічнемо відповідати з кінця. Отже найперше справа папи-жінки. Відповідь ясна й коротка: ніколи жінка не була папою. Оповідання про папісу — це чиста видумка, казка, що про неї згадка перший раз стрічається аж у 13 віці. Годі певне ствердити сьогодні, що саме дало привід до повстання тієї поганої казки. Одні кажуть, що то була поголоска про жінку, що мала засідати на патріяршім престолі в Царгороді, що про неї згадується в листі папи Льва IX., 1053 року до Михайла, царгородського патріярха; інші знову вказують не середньовічну сатиру, що висмівала великий вплив одної тосканської пані — маґнатки Теодори й її двох дочок на справи папської держави в 9 сторіччі. З цього приводу говорили тоді, що в Римі рядить не папа, а жінка, а далі зродилась видумка, що навіть папою була жінка. Ще інші дошукуються причини в негіднім житті папи Івана XII.

Видумка про папісу була дуже широко поширилася в 14 й 15 віці й у безкритичних часах знаходила віру; та вже від часів папи Пія II (1458-1464), уважніше думаючі люди стали рішуче відкидати її, як зовсім певну видумку без історичної вартости.

Пізнішими часами на оповідання про папісу звернули пильну увагу в своїх дослідах головно протестантські історики й у висліді однозгідно зарахували його до середньо вічних казок. (Пор. Bayle, Basnage, Blondel, Burnet, Bochart, Cave, Chamier, Casaubon, Dumoulin, Gibbon, Gieseler, Leibnitz, Mosheim, Neander, De Thou, Dollinger).

Сьогодні стару байку про папісу можна стрінути ще хіба тільки в безкритичних популярних виданнях сектантів, що послуговуються нею в боротьбі з Католицькою Церквою.

Що оповідання про папісу не має історичних основ і тому не варте й найменшої віри, на те наведемо тут декілька доказів.

1. — Хоч цей такий замітний факт про папу-жінку мав статись у 9 столітті, після смерти Льва IV. (+ 855), а перед вибором папи Венедикта III. (855 — 858), то однак про нього не згадує ні один історик чи літописець від 10 — 13 століття, отже через 400 довгих літ. Першу згадку знаходимо аж у літописах Степана Бурбонського (+ 1261),

(Продовження на стор. 5-ій)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

СВЯТИЙ ІВАН ХРИСТИТЕЛЬ.

Глава 3: 1-12

1. А в ті дні прийшов Іван Христитель і проповідував у юдейській пустині.

2. Він говорив: "Покайтеся, бо наблизилося царство небесне.

3. Бо є той, що про Нього віщував пророк Ісая кажучи: "Голос, що накликує в пустині: готуйте дорогу Господеві, рівняйте стежки Йому."

4. А той Іван носив одежу з верблюжої шерсти й ремінний пояс на своїх бедрах; а за їду була йому сарана й дикий мід.

5. То й виходили до нього люди з Єрусалиму та всієї Юдеї й усеї країни над Йорданом і,

6. сповідаючись своїх гріхів приймали від нього хрищення в річці Йордані.

7. А як бачив, що й чимало фарисеїв і садукеїв приступає до нього христитися, то говорив до них: "Роде гадючий! Хто сказав вам, що втечете від надходячого гніву?

8. Отож приносіть плоди гідні покаяння.

9. Та не важтесь говорити між собою: Маємо за отця Авраама. Бо кажу вам, що Бог може з того каміння розбудити дітей Авраамові.

10. Вже бо й сокира приложена до коріння дерев: то й усяке дерево, що не дає доброго плоду, зрубають і кинуть ув огонь.

11. Я хрищу вас водою, щоб ви покаялись; та слідом за мною йде сильніший від мене, що Йому я негіден носити й обуви. Той вас христитиме Духом Святим і огнем.

12. Він має лопату в своїх руках, тож очистить свій тік і збере свою пшеницю в засіки, а полову спалить невгасимим огнем".

ПОЯСНЕННЯ

1. А в ті дні... Коли Ісус мав виступити відверто, як Месія, й розпочати свою прилюдну діяльність. Сталось це в 15 році володіння царя Тиверія, коли Ісус Христос мав уже тоді 30 літ. **Прийшов Іван Христитель...** На границі двох світів, Старого й Нового Заповіту, стоїть св. Іван Христитель, що по Божому зарядженню мав увести Месію в Його уряд. Виконавець приготування виступу Месії, заздалегідь призначений, ждав у пустині, серед молитви й покути, Божого поклику, готовий кожної хвилини явитись там, де мали збутись події. Коли йому скінчилось 30 років, коли він міг, згідно з старозаповітньою установою, виступати прилюдно з наукою (І Пар. 23, 3). За Божим надхненням опустив Іван пустиню й пішов над річку Йордан, недалеко місця, де Йордан вливається до Мертвого моря. Було це місце, куди вибраний народ входив колись до обіцяної землі, куди опісля йшов у неволю і вертався з неї, де мав обявитися Месія. (Іс. 40, 3). Там Іван мав воду, потрібну до обряду покаянного хрищення, й там знаходив слухачів, що численними караванами переплавлялись у тім місці трьома бродами через Йордан, вернувшись із глибини Азії,або приходили навмисне з різних місцевин до святого Христителя, щоб побачити його й почути його науку. **Проповідував...** Не тільки з огляду на великий моральний занепад суспільности, але головно з почуття свого надзвичайного покликання, як Предтечі, що мав приготовити народ до прийняття Месії. — Проповіді, що ними св. Предтеча приготовляв народ, заключали дві теми. Першою — була потреба покути й поправи життя, як приготування на прихід царства Месії, що не мало бути, як думали жиди, царством земного добробуту, але "небесним царством", "Божим царством", що в ньому можна взяти участь тільки через покуту й відречення від гріха, що то Боже царство зруйнував у людях. І в тім св. Предтеча наслідував старих пророків. (Бут. III, 21; Єзек. 16, 61; Дан. 9, 5; Міх. 9). Потребу покути і брак приготування на прихід Месії представляв Іван дуже влучно, коли натяком на слова пророка Ісаї порівнював душевний стан ізраїля з окружаючими його неродючими горами й яругами. Він казав, що годі, щоб це було величною дорогою для надходячого царя й тому завзивав до усунення всього, що перепинює прихід Ожиданого. (Іс. 4, 3; Лук. 4, 5). — Покуту проповідував св. Іван живим словом, а також живим прикладом, своїм покаянним одягом і виглядом. Убогий, строгий і непривітній, як та пустиня, що з неї вийшов, був ходячою картиною покути та самозречення. — Щоб проповідування покути ставало успішніше, Іван послуговувався досі непрактикованим обрядом покаянного хрищення. Ті, що приходили до св. Предтечі, мусіли визнавати свої провини й — для розбудження в собі жалю за гріхи й покаянного настрою — дати погрузити себе в водах Йордану. Те хрищення не було звичайним жидівським обмиванням, але покірним признанням своєї грішности й негідности ввійти до Божого царства. Через той обряд св. Іван зветься – Христитель, а все його післанництво — "Івановим хрищенням". (Ів. І. 25: Мат. 21, 25). — Другою темою проповіди св. Предтечі був сам — Месія. Він — великий. Своєю діяльністю більший від Івана, бо христитиме всіх св. Духом і огнем, ц. зн. дарами св. Духа внутрішньо переміноватиме людей. Він пан і суддя всього світу. Він уділює св. Духа, Він — Бог. — Так то св. Іван Христитель приготовляв Господню дорогу проповіддю покути, хрищенням, що було прообразом христіянського хрищення, а вкінці оповіщуванням самого Спасителя. І це було перше засвідчення св. Івана про Ісуса. **У Юдейській пустині...** Щоб підкреслити її в протиставленні до Галилеї.

2. Царство небесне... А не земне, дочасне, що його так тужно вижидав жидівський загал.

7. Фарисеї... Жидівська. старозаповітня секта. Ревнителі закону, але тільки щодо букви, без внутрішньої святости. Вони обгороджували закон поясненнями, усними переданнями й поглядами, що деколи виходили поза межі закону, псували закон і робили його неможливим до захования. На інших накладали тягарі, а самі ярма не носили. Вони творили народню жидівську партію, були завзятими ворогами римської влади над жидами й уважали це за Божий допуст і кару. Підбурювали народ до бунту, на чім терпіла релігія й народ. **Садукеї...** Секта просвічених жидівських верств, перейнята грецькою культурою. Вони признавали тільки закон пророків, але відкидали передання, що відносилось до способу розуміння закону. Не приймали науки про існування ангелів і будуче воскресення тіла, тощо. Садукеї зробили собі були закон дуже легким. До чужоземних владарів відносились приязно й безсоромно клонились перед ними за політичні впливи. В народі не мали великого поважання. Та їхні представники знаходились у найбільш впливових кругах, а навіть становили поважну частину жидівської високої Ради. Під спонидом дбайливости за релігію боролись раз-у-раз із фарисеями за політичні впливи. — Всі ті умовини мали тільки ту одну добру сторону, що розбуджували в народі тугу за Спасителем, а коли Спаситель прийшов, давали Йому волю ділання, а згодом промощували шлях розширенню Божого царства між поганами.

Величним вступом і введенням Спасителя в прилюдне життя, була діяльність св. Івана Христителя. Христитель, це пророк Ісуса, що оповіщує Його наближення, величність, божество й виводить Ісуса між народ. — Також і всі складові частини, що з них має повстати Боже царство, виступають у діяльності св. Івана. Бачимо там Старий Заповіт із його пророцтвами про Месію, заступлений в особі св. Івана й у віруючім та розкаянім народі; але бачимо також Старий Заповіт у його звироднілих фарисеях і садукеях, що недовірчиво дивляться на Предтечу, пророка Месії, та що вже тепер носять у собі зародок ненависти до самого Ісуса; бачимо там і все грішне людство, а навіть поган, заступлене через тих, що прийнявщи Іванове хрищення, стають покликані до христіянства. Іван ласкаво відноситься до грішників і митарів, а звироднілому жидівству грозить карою та відкиненням. Так пізніше й Христос свою проповідь до нерозкаяних закінчить погорозою пекла (Мат. 23, 3), а покутуючим грішникам заявить своє милосердя. —

ПОДЯКА ЗА ЛИСТИ

З нагоди свят Христового Народження до редакції "Світла" прибули надзвичайні листи з сердечними побажаннями від деяких наших приятелів-передплатників.

Всім Вам, Дорогі Приятелі, складаємо щиру подяку за Ваші листи й побажання, а при тім просимо помогти нам своєю співпрацею в дальшім видаванні "Світла". І молимось, щоб новонароджений цар Христос поблагословив своїми ласками Вас і Вашу Родину. — Христос раждається!

о. Андрій Трух, ЧСВВ.
редактор "Світла".

З Листа

АМЕРИКА. Слава Ісусу Христу! Хвальна Редакціє "Світла". Дуже люблю читати Ваш часопис, бо він просвічує й показує дорогу до вічного життя. О, якщо наші люди були б читали добрі книжки й часописи, то постояли б за правдиву католицьку віру, не дали б виводитись різним баламутам від фальшивих вір. Скаже неодин відступник, що йому все одне, до якої належить віри, до якої ходить церкви, бо Бога всюди хвалять... А це так виглядає, наче б то Господь Бог похваляв усякі ложні віри, що натворила людська гордість. Така людина, що каже, що кожна віра добра, подібна до такого, що не розуміється на дорогоцінностях. Покажи йому шліфований діямант за тисячу долярів, і шліфоване скло за кводра, чи доляра, то скаже, що це все одне — бо однаково блищиться.

Фальшива віра, як фальшиві гроші. Як фальшивими грішми ніхто не доробиться, так і в фальшивій вірі нічого не дослужиться.

Не вірую в російську, православно — схизматицьку, незалежну й інших сектантів церкву!

Не вірую в викропленців і обманців!

Вірую тільки в одну, святу, соборну й апостольську Церкву, за проводом Святішого Отця Папи Римського! — К.

НАСЛІДНИК КАРДИНАЛА

Апостольська Столиця займенувала на місце покійного кардинала Гинслі лондонським вестминестерським архієпископ Ексц. Бернарда Ґрифина.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

Число 9. — Мондер, Алберта, Канада — 20 січня 1944 Р.Б.

ХРИСТОС РАЖДАЄТСЯ! --- СЛАВІТЕ ЄГО!

Молода дівчина, що хотіла жити любовю. Поїхала до Риму й просила папу Льва XIII., щоб позволив їй вступити в 15 році до монастиря. Чи ви читали українську книжку про її життя?.. Це чудова книжка з гарними картинами. Називається: "Життя св. Тереси від Дитяти Ісуса". Ціна книжки $1.25. Замовляйте її в редакції "Світла" й читайте всі, що добре вмієте читати по-українськи.

Марійська Дружина Дівчат у Бофало, Н. Й. Між молодими парохіянами Всеч. о. І. Жук. Дружину провадять наші Сестри Служебниці. Кожна наша українська дитина повинна належати до своєї парохіяльної організації. Бо тільки така дитина буде справді — наша.

Наші Сестри Служебниці ведуть між українськими дітьми в Канаді й Америці гарну релігійну й народню роботу. То наше щастя, що між українським народом працюють наші рідні Сестри. Але їх надто мало. З кожної нашої родини, де є побожні дівчата, повинна хоч одна вступити до Сестер Служебниць, щоб закріпити й поширити їхню спасенну працю. Українські дівчата, приїжджайте до Мондеру, до Новіціяту Сестер Служебниць!

Українські католицькі діти з "Рідної Школи" в Рачестер, Н. Й. Між школярами Всеч. о. парох Турула. Рідну Школу ведуть наші Сестри Служебниці. Кожна наша дитина в Канаді й Америці повинна скінчити свою українську школу, щоб кожне вміло молитися, читати, писати, говорити й співати своєю рідною українською мовою. "Мово рідна, слово рідне, хто вас забуває, той у грудях не серденько, тільки камінь має..." А як із Вашими дітьми? Нехай живуть українські діти в "Рідній Школі"!

Це католицький священик із Ню Йорку — о. Степан Міні, Т. І. Перше був співредактором тижневика "Америка", тепер військовий духовником на Північнім Спокійнім Океані. Був ранений. Нипонська куля не вбила його, бо відбилася від посвяченого медалика. Хто з Богом — Бог із ним!

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ ЄДИНИЙ - ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ!

Католицькі американські дів-ата-воячки приймають св. тайну миропомазання. При них, їхні — хресні матері. — Святе миропомазання подає нам ласку мужности, щоб ми відважно визнавали й боронили католицької віри. — В нашім українськім обряді миропомазується діточок зараз після хрищення. Чиї діти були хрищені в костьолі, то треба їм у нашій церкві прийняти св. тайну миропомазання. — В латинськім обряді миропомазують самі епископи вже більших дітей.

Молода пара — Ганна Ковч і Володимир Сапач. Це наші дуже добрі діти з місцевини Сван Плейн у Саскачевані, з парохії Всеч. о. М. Сірого. Їхне вінчання відбулось 31 жовтня. Своїм побожним життям і поводженням вони давали своїм молодим ровесникам дуже гарний приклад. Від шлюбу проживають обое в Британській Колюмбії, де п. Володимир служить при війську. Дай їм, Боже, щасливе життя! — Редакція щиро тішиться, як може одержати добру вістку про наше українське юнацтво в Канаді й Америці. Щасливу будуччину українському народові може запевнити Бог і добра українська молодь, надія нашої нації. Плекаймо й виховуймо цей наш дорогий цвіт у релігійнім і патріотичнім дусі, бо це наша головна справа й головний обовязок!

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

Іван Войціцький, Клівленд, Огайо, ЗДПА.	.25
П. Гринишин, Левингтон, Б.К.	.25
Лев Гроцький, Бонивил, Алта.	.50
Іван Мендюк, Рочфорд Бридж, Алта.	.50
Петро Новак, Мондер, Алта.	.50
Іван Яцуля, Вегревил, Алта.	.50
Іван і Марія Бадзь, Голден, Алта.	.50
Василь Гусак, Атабаска, Алта.	.50
О. І. Татервак, Дервент, Алта.	1.00
Пан Маїк, Едмонтон, Алта.	1.00
Теодор Гаврилюк, Мондер, Алта.	1.00
Катерина Миколаїв, Вайда, Монтана.	1.00
Андрій П. Ґай, Нескъеговіґ, Па. ЗДПА.	1.00
Олекса Ґотра, Чесапік Ситі, ЗДПА.	1.00
Андрій Дидик, Вінніпеґ, Ман.	1.00
Дмитро Дацюк, Мондер, Алта.	1.00
Тимко Ґрещук, Іннісфрі, Алта.	1.00
Никола й Марія Бакай, Едмонтон, Алта.	1.00
Степан Пасічний, Вінніпеґ, Ман.	1.00
Петро Гриців, Ту Гилс, Алта.	1.00
Дмитро Чік, Дейзленд, Алта.	1.50
Лев Мізун, Куксвил, Онт.	5.00

Сердечну подяку за добровільні жертви на "Католицькі Картини" складає Всім жертводавцям і благословення в Бога просить для них — Редактор.

З Листа

КАРЛОВРІ, МАН. Подяка. Дорогі Отці Василіяни! Прошу дозволити мені зложити в нашім найціннішім часописі "Світло" якнайщирішу подяку своїм добродіям.

Дякую панні Ганні Бідлан із Гартфорд, Конн. в Америці за дарунок. Ця панна прислала мені $1.00 на "різдвяний дарунок" і я купила собі теплі зимові рукавиці.

Дякую п. Григорієві Козякові з Ст. Майкел, Алта, за лепту, що прислали мені на помаранчі.

Дякую панні Марійці Шульган із Чергил, Алта., за потішаючі листи.

Дякую панні Ірині Кис, що прислала мені дуже гарну молитву до Божої Матері в Люрді. Нехай Вас Усіх, Мої Дорогі, обдарує Бог щастям, здоровям і довгим життям.

Ваша темна Марійка Демяник.
Carlovrie, Man.

Молодий католик із Ню Йорку, четар маринарки, Іван Паверс одержав медалю за хоробрість. Тому, що син герой згинув, відзначення вручено матері покійного. Свідками зворушливої хвилі були також брат і сестра покійного брата-героя.

Це не генерали. Це — католицькі священики, що є духовними борцями Царя-Христа й Злучених Держав Північної Америки. В час великого національного горя вони йдуть із своїми духовними дітьми-вояками, щоб зберігати в їхнім серці святу віру й чистоту. Нехай Бог дасть їм великий духовний успіх і щасливий поворот із словами "мир" на устах!

О. Лоренс, військовий духовник, благословить молодих американських кадетів-бомбардирів із нагоди закінчення школи й одержання "крил". Кожний із них приймає передтим св. причастя. Щасливі ті вояки, що йдуть у бій із Христом у серці. Молімся за всіх вояків, бо вони завжди в небезпеці!

Молоді американські вояки. Недавно вони здорові йшли на поле бою за щасливу долю своєї батьківщини, а тепер сповнивши похвальний свій патріотичний обовязок, лікують свої воєнні рани. Свята Служба Божа, що правиться для них у каплиці, уладженій у колишній гостинниці, є їхньою потіхою в терпіннях. Поверни їм, Ісусе, добре здоровя!

Американський генерал Клерк по здобутті Неаполю прийшов на Службу Божу до катедри. При вході вітається з неапольським епископом.

Ніхто ще не виграв війни, кому Бог не дав перемоги. Тому всі старшини й усі вояки повинні не лише добре битися, але й добре поводитися й щиро благати Бога, щоб поміг їм — скоро й щасливо закінчити цю страшну, криваву війну. А всі ми, що живемо в запіллю, молімся за своїх вояків, щоб усі вони були здорові, відважні, а головно — побожні.

В школі Сестер Непорочного Зачаття в Джюмейці, в нюйорщині, є небагато тільки — 10 пар школярів-близнюків. А що всі ті католицькі школярі — милі діти, то засвідчає ця картина. Нехай Бог поблагословить їх на щасливу долю! Діти — це по вірі, наш найдорожчий скарб. Чи міг би хто з українців мати таке серце, що не хотів би прийняти від Бога всіх дітей і не дбав би про їхне якнайкраще виховання?.. Родина без дітей — це нація без будуччини. У нас нехай буде гасло: Всі діти, що Бог дає, й кожне старанно виховане в релігійнім і патріотичнім дусі!

ГРИМСБІ, ОНТ. Християни. В неділю, 5 грудня, Впр. о. Ігумен Н. Когут охристив Наталію Блейн, новонароджену донечку Алвоя Блейн і Василини з дому Процишин. Християни відбулися в домі діда Наталки, Йосифа Процишина. З цього приводу зїхалася численна й гарна родина, що числить 8 доньок і 3 синів. По обіді п-і Процишин започаткувала збірку на "Світло", що принесла поважну суму $16.25.

Малій Наталочці бажаємо гарного зросту, щасливого життя й великої ласки в Бога й людей, а щирим жертводавцям сторичної нагороди від Бога. —

Імянини. Ввечері, в день св. Николая, парохіяни в Гримсбі справили своєму о. Пароховi — Впр. о. ігум. М. Когутові ЧСВВ., гучну несподіванку. Коли по вечірні о. Ігумен увійшов до церковної залі, щоб після звичаю мати там виклад, при дверях привітав його господар вечірки п. В. Паламар. По привіті всі засіли за столи до спільної вечері. Під час неї промовляли: Впр. о. І. Лесюк, ЧСВВ., п. Т. Вишньвоський, заступник голови парохії, п-і М. Вишньовська від жіночого Товариства й п. Г. Ґалай від Катол. Товариства Укр. Молоді. На цім вечірку були також присутні гості — сусіди з Ст. Кетеринс; від них промовляв п. Боженко. Потім промовив ще Впр. о. В. Дрібненький і вніс Впр. о. Ігуменові многоліття, по чім п. В. Паламар в імені парохії вручив о. Пароховi цінний дарунок. На кінець промовив Впр. о. Ігумен. В своїй довшій промові подякував за щирі вияви любови й ввічливости та заохотив до дальшої співпраці в одності й згоді, бо тільки тоді парохія буде сильна так під оглядом релігійним, як і національним.

Збірка, що її з цеї нагоди уладили на свою пресу, принесла $12.25 ц. — А. В.

Захід щиро радіє, що в Гримсбі такий рух у парохії, що аж тут доходить милий гомін. Як так буде далі, то ми звідси готові пішки примандрувати на цей **живий** Схід, щоб **разом** молитися, трудитися й гарно веселитися..

Дорогому О. Ігуменові Миколі бажаємо щораз кращої долі, а всім жертводавцям на пресу — здоровя й доброго бизнесу! — "Світло" всім покланяється: Христос раждается!

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS

1. Can the human reason detect sufficient evidence that God exists?

The first indication is drawn from the universal reasoning or intuition of men. The universal judgement of mankind can no more be wrong on this vital point than the intuition of an infant that food must be conveyed to the mouth. The stamp of God's handiwork is so clearly impressed upon creation, and, above all, upon man, that all nations instinctively believe that there is God. They have to try to pursuade themselves that there is no God. And no one yet, who has attained to such temporary persuasion, has been able to find a valid reason for it.

The sense of moral obligation confirms these reasons. In every man there is a sense of right and wrong. A man knows interiorly when he is doing wrong. Something rebukes his conduct. He knows, that he is going against an inward voice. It is his voice of conscience, dictating to us a law we did not make, and which no man could have made, for this voice protests whether other man knows our conduct or not. This voice is often quite against what we wish to do, warning us beforehead, condemning us after its violation. The law dictated by this voice of conscience supposes a lawgiver who has written his law in our hearts. And as God alone could do this, it is certain that He exists.

The other indication is from causality. Everything is the effect of some cause, distinct from the effect itself. The universe, limited in all its details, could not be its own cause. It could no more come together with all its regulating laws than a clock could assemble itself and keep perfect time without a clock maker.

Nature proclaims the existence of God. The visible world exists though One who called it into existence. It has life and movement, which proceed from Life. It has order from One, who regulates it. It shows unmistakably the marks of design. An intelligent being must have designed it. This thing is — the almighty God.

How is it that we meet occasionally people who find it difficult to believe in God?

Bad example at home, impious books and companions, immoral life are the cause.

The depravity of the heart may reject the belief in God. The wish is father to the thought. The few that refuse to believe in God, are a strange set who seem to shun the light of love and truth, perferring to grope in the darkness of sin. The idea of God is very inconvenient to people who follow the bent of their evil inclinations.

Live a pure and honest life, and your belief in God will never be shaken.

2. If God is loving, just and powerfull, why does He permit sin?

Because God is Love, He asks the freely given love of man, and not a compelled one. Because he is just, He will not deprive man of his free will which is in accordance with his rational nature. Nor is this against the omnipotence of God, for even His power does not extend to contradictory things. Man cannot be free to love and serve God, without being free to reject Him and rebel against Him. He cannot have it both ways. Even God, if He wants man to be free, cannot take from him the power to choose evil. If He enforces goodness, He takes away freedom. If He leaves freedom, He must permit evil, even though He forbids it. It is man's dignity that he is a master of his own destiny instead of having to develop just like a tree which necessarily obeys natural law. Men, as matter of fact, misused their freedom and sin resulted. God is against every sin, but He will not deprive man of the free will.

We should'nt wonder why does God permit sin, but rather; why a man is committing sin...

OUR PETITION

Dear Reader!

How do you like these "Catholic Pictures"? If you are pleased with them, kindly give us your support - on sending us your offering for "The Pressfund of the Catholic Pictures". Your good will and understanding are our hope. - We ask, we hope, we wait.

Address: The Light, Mundare, Alberta, Canada.

Найтрудніша, але найкраща робота — це виховання дітей на добрих християн-католиків. Цю роботу роблять тисячі Сестер. Між українським народом працюють над вихованням дітей наші Сестри Василіянки й Сестри Служебниці. Та ще більше як Сестри, повинні дбати про виховання дітей батьки й матері. Як вони виховують дітей, так виглядає вся нація. - Українські батьки, чи Ваші діти одержали від Вас добре виховання?

Strange but true

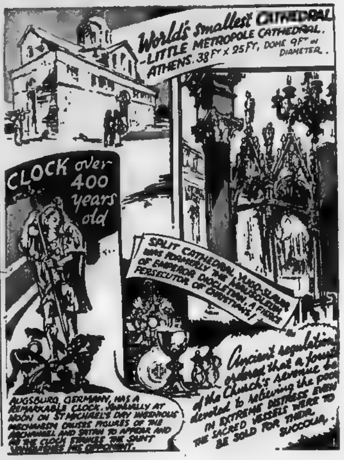

Життя Святих

Слідами Католицьких Героїв

ПРЕЧИСТА ДІВА МАРІЯ

Жертвенна готовість Марії

Заки настали дні великої муки Ісуса, Він тричі заповів виразно апостолам, що "Син Чоловічий має бути виданий в людські руки й розпятий!" Слова Ісуса про Його недалекі терпіння й смерть інакше впливали на Марію, ніж на апостолів. Апостоли попали в стан якогось задубіння. Подібні стали до людей, що чують, що якась страшна гроза зависла над ними, але не бачать, звідки надходить небезпека та як закінчиться. За те Марія прийняла Ісусові заяви в дусі сильної віри, гарячим серцем і з жертвенною готовістю. Ісусові слова принесли Їй певність, що наближається година, коли меч болю перейде Їй серце й душу. Ісусові предсказання, що відносились до Його муки й смерти, наче віддалили апостолів від Нього; Марію знову ж скріпили й приготовили до ділення з Ісусом, у дусі несхитної віри, близьких годин терпіння й конання. Бо ж ведена Божим духом Вона все життя приготовлялась до тієї хвилі. Над погідним небом тихих і словидно ясних літ у Назареті висіла завжди тінь. Пророцтва праведного Симеона й спомини про пережиті дні тривоги й неспокою щодо Ісуса в часі Його таємної відлуки й позістання в святині, полишили в серці Марії незатертий слід. Ті враження були такі живі, що коли Ісус тридцять років пізніше виступив на овиді як Месія, Марія хотіла зараз станути при Його боці, щоб разом із Ним ждати заповідженої Симеоном боротьби й терпіння. Але Ісус сказав: "Ще не прийшла моя година!" Тим самим повчив Її, що повинна ще заждати. Ті слова були новим заповідженням й запевненням про неминучий прихід тієї години, коли то спільне терпіння мало злучити матір із сином.

Марія й заповіджена Ісусова "година"

Що більше зростала ненависть фарисеїв до Ісуса й множились різні випадки спротиву серед народу, то ясніше й виразніше пізнавала Марія, що недалекий уже час рішального бою. А останні заяви Ісуса в дорозі до Єрусалиму, де Марія перебувала в товаристві жінок і довідувалась про все, дали Марії безоглядну певність що "година" наближається! Близькість певного терпіння Ісуса збільшала в серці Марії любов до Нього. То був прояв шляхетної матерньої любови. Кожне нещастя дитини стає джерелом нових хвиль любови, тим більших, що більше буває терпіння дитини. Водночас із любовою зростає і також і біль у серці матері. Яка безмежна мусіла бути журба в серці Марії Матері Спасителя, що Її любов до Нього була безмежна! Та поводження Ісуса й Його слова приносили Їй також і силу та потіху: з них пізнавала, що через терпіння й смерть Ісусове життя осягне свій вершок і сповнить своє післанництво.

На спільній дорозі

В тім часі, коли в Галилеї зростав опір проти Ісуса, Він почав говорити щораз виразніше про свою муку, як про неоцінену таємницю й "припоручене Йому завдання". З волі небесного Отця мав умерти. Ісус бажав гаряче тієї хвилі, коли мав сповнити волю Отця й пожертвувати своє життя, щоб спасти людей від смерти й принести їм життя. Марія, як справжня Господня слуга, йшла з сильною вірою слідом за Ісусом тією болізною дорогою, хоч її цили й кінця не вміла доглянути людськими очима. За прикладом Сина не тільки зживалась із думкою про те терпіння, що ждало Його, але разом із Ним певне бажала Його, бо ж через терпіння й муку мало виповнитись наказане Йому через Отця діло Його життя — діло спасення світу! Велика була свідомість щодо діла відкуплення людського роду в праведного Симеона й пророчиці Ганни. Ще більша була свідомість і туга св. Івана Христителя, що живши одиноко думкою про так щиро вижиданого Спасителя, що мав прийти, все своє життя провів на молитві й найгострішій покуті, а вкінці виступив із закликом до неї всіх людей і показав їм Спасителя словами: "Оце Божий агнець, що згладить гріхи світу!" Марія, як повна ласки, мала в тій справі більше знання й свідомости, ніж вони. Крім того прожила тридцять років спільно з Ісусом у Назареті. Як дуже перейнялась була Марія від того пожиття успособленням і поглядами Ісуса, годі навіть збагнути. І та спільнота поглядів із Ісусом і свідомість, яке то велике благословення принесе людству жертвенна смерть Її Сина, додавали Марії відваги й мужности, коли вже надто виразно ставали в Її уяві будучі терпіння Ісуса.

Надія Марії

Та Марія приймала з вірою й жертвенною готовістю не тільки ті пророцтва, що торкались страшної й понижаючої смерти Ісуса. Однаково сильно була закріплена й її надія; вірила несхитно, що сповняться й ті Ісусові заяви, що відносились до Її будучої слави й до переможного поширення Його Царства по всім світі. "А третього дня Син Чоловічий воскресне!" Апостоли так були приголомшені зловіщими предсказаннями про зневаги, муки й смерть, що не дочули пророцтва про перемогу над смертю — про воскресення. А слова Ісуса в Витанії не трапили також до їхніх сердець і умів, хоч звіщали великі й веселі речі: "Денебудь буде проповідане це евангеліє по всім світі, скажеться й про те, що вона вчинила на Мою памятку!" (Мат. 26, 13). Ісус говорив їм про розширення свого Царства. Пророчим оком дивився в будуччину, сягав понад біль і терпіння, понад зневаги й соромну смерть, а бачив честь і прославу, що ними відкуплене людство оточуватиме Його Імя через усі віки. Апостоли не могли піднятись на такий високий рівень, обняти таких широких овидів. Вони, що опустили Його на самім початку боротьби, вже попередніми днями почали ступнево віддалюватись від Нього. Тільки одна Марія зуміла зберегти до кінця непохитну віру в Ісусові слова про перемогу, воскресення й прославу, не зважавши на страшні пресказання про муку й смерть та сповидний упадок Ісуса духом. Він воскресне!

ПРАВОСЛАВЯ Й КАТОЛИЦТВО

Докінчення з 3 стор.

і в Мартина Поляка († 1279 р.). У давніших однак рукописах цього останнього літопису оповідання є зазначене тільки на березі книжки й аж пізніше при переписуванні воно продісталось до самого тексту літопису, а згодом і до інших літописів. Отже, якщо б такий важливий факт був дійсно історичний, то чейже хтось із тогочасних, або й пізніших людей, приятелів чи ворогів папства, за чотири довгі століття був би напевне таки зазначив його, коли події меншого значення зазначено в документах. А то по засвідченні І. Дилінгера (Papstfabeln des Mittelalters) **вся західня й византійська література чотирьох віків від 850 — 1250 року не має навіть найменшого натяку про папісу.** А ті знову, що пізніше подають те оповідання, зазначають, що взяли його з непевних народніх поголосок та й іще в багатьох точках (нпр. щодо походження й часу володіння папи-жінки) не погоджуються.

2. — У тому часі, коли то та жінка Іванна мала бути папою, виступав проти папи найбільший ворог Католицької Церкви — Фотій. Щоб оправдати свій виступ, він збирав усякі й надрібніші закиди проти Католицької Церкви. І це певне, що коли б тоді на папськім престолі засідала жінка, то Фотій був би певне використав це й розтрубів по всім світі, що головою в Католицькій Церкві є — жінка. А той ворог папства й Католицької Церкви не згадав про це ні словом! А була це людина талановита, вчена, хитра, що вміла дошукуватись закидів навіть там, де їх не було зовсім! Хіба ж Фотій замовчав би таку подію, що йому була дуже на руку? А він не тільки, що нічого не каже про папісу, а ще її посередньо виключає, коли то в своєму творі: "Про походження Св. Духа" зазначує, що по папі Льві IV. його наступником на престолі став Венедикт III. Те саме бачимо й в іншого ворога Католицької Церкви — Митрофана, що в списку папів свого часу безпосередньо після папи Льва кладе Венедикта.

3. — Всі тогочасні джерела й письменники говорять, що безпосередньо після папи Льва IV., що вмер 17 липня 855 р., став папою Венедикт III. Де ж отже місце для Іванни, що мала бути, папою, як розказують у байці про папісу, 2 роки, 3 місяці й 6 днів?

4. — Між памятниками тих часів зберігся гріш із написами папи Венедикта III й імператора Льотара, що вмер 28 вересня, 855 року, диплома папи Венедикта III для монастиря корбейського з датою 7 жовтня, 855 р., а також лист Гінкмара, архієпископа з Раймсу, до папи Миколи І., наслідника Венедикта III.; в цьому листі сказано, що Гінкмар вислав посольство до папи Льва IV., та вони дорогою довідались про смерть папи Льва IV., а коли прибули вкінці до Риму, то застали на папському престолі вже папу Венедикта III.

Оже з цих джерел виходить зовсім ясно, що безпосереднім наступником папи Льва IV був Венедикт III., а тим самим і нема місця на панування написи Іванни. Також і нема місця для неї й пізніше 110 року, бо певним і неспірним фактом є, що тоді папою був Пасхалій II (1099-1118).

Отже все те оповідання про папісу це — байка, що її видумав якийсь ворог папів у 9 столітті; її поширили опісля між народом, а вкінці втягли в 13 столітті до літописів. Таке кажуть історичні досліди. У Католицькій Церкві ніколи головою не була женщина. А хто доконче аж хоче знайти жінок, як верховних зверхників церкви, той може знайти їх у Лондоні й Петрограді. В протестантській Англії справжньою "папісою", головою англиканської церкви була Єлисавета, дочка Генриха VIII. В православній Росії були головами православної церкви: Анна Івановна, Єлисавета Петровна, Катерина І й Катерина II. —

Кожного щирого прихильника релігійного часопису пізнати з того, що він не тільки сам читає кожне число свого часопису, але старається також поширити його між своїми знайомими. **Просимо** приєднувати нових передплатників і для "Світла". Хто працює над поширенням часопису "Світло", той працює над спасенням українського народу.

НА ФАЛЬШИВІЙ ДОРОЗІ

СЕКТИ Й СЕКТАНТИ

Протестанти не признають у справах своєї віри одної непомильної влади. Тому між ними буває багато — сект (відірваних частин).

Секти це такі протестантські релігійні товариства, що не хочуть нічого знати про стару, (свою крайову, народню) протестантську церкву, але творять собі свої власні релігійні громади. Членів таких протестантських груп називаємо — сектантами. Сектанти є тільки між протестантами. Між католиками нема сект, а тільки одна віра й одна Церква для всіх.

Хоч усі сектанти є протестантами, то від властивих протестантів — лютеран, різняться вони тим, що — всупереч їм сектанти приймають із Католицькою Церквою науку про внутрішнє очищення, освячення через добрі діла, а не тільки зовнішнє оправдання через саму віру. Через те кладуть вони велику вагу на життя в святості. Тому сектанти ведуть краще релігійно-моральне, життя між властиві протестанти.

Між собою сектанти дуже різняться в науці, суперечать собі, одні одних називають ложновірцями й нераз завзято поборюють себе обопільно.

Відзнакою сектантів є те, що вони люблять вияснювати односторонню якесь одне місце св. Письма й на цьому висказі спирати всю свою науку.

Сект є між протестантами цілі сотні. Членами сект стають головно найпобожніші протестанти. Між ученими, освіченими людьми, сектанти не мають щастя. Взагалі наука це слабий бік кожної секти. Деякі секти просто погорджують наукою. З побожних, свідомих католиків ніхто не став сектантом. Коли хто з католиків переходить у секту, то хіба такий, що не знає добре своєї віри, або не живе по-католицьки.

Причиною повставання між протестантами так багатьох різних сект є те, що вони не слухаються одного непомильного установленого Христом, церковного проводу, що одиноким джерелом віри вважають тільки Біблію, а Біблію пояснюють собі так, як хто хоче. Католики щасливі, що в справах віри й життя йдуть за проводом одного непомильного церковного уряду: вони знають, у що вірити, як жити й не мають сект.

АДВЕНТИСТИ

Адвентисти — це сектанти, що вірять, що другий прихід Христа — із латинська "адвентус" — уже недалекий та що саме вони, адвентисти, є покликані до того, щоб приготовити людство на той прихід.

Така віра в близький прихід Ісуса Христа не нова. Вже в перших віках християнства були люди, що вірили, що Спаситель ось-ось появиться вдруге на землі. Тих людей називали тоді згрецька — хіліястами, (тисячники). Вони навчали, що Христос прийде скоро знову на землю, воскресить самих святих (перше воскресення) і з ними та живими побожними людьми оснує земне царство повне радощів. Після тисячі літ (хіліясти) буде дозволено дияволові й його сторонникам іще раз зробити наступ на Христове царство, та той наступ закінчиться їхньою скорою й цілковитою прогрою. Опісля наступить загальне (друге) воскресення й загальний суд. Ота віра в близький прихід Христа мала багато сторонників у середньовіччі, а з часу народження протестантизму вона стала улюбленою мрією деяких протестантських сект, як нпр. анабаптистів, ирвингіян, мормонів і дослідників Біблії.

На цім віруванні виросла секта адвентистів. Колискою адвентизму є Америка. Основником секти був невчений американський фармер — баптист Вилiям Миллер. При читанні Біблії, а особливо пророка Даниїла, де говориться про "очищення святині "по 2300 ранках і вечорах", цебто по 1150 днях, (а що відносилось мабуть до закінчення гноблення жидів через сирійського царя Антіоха Епіфанеса), фармер Миллер, всупереч поясненням найученіших біблістів, подав своє "пояснення", а саме, що Христос прийде другий раз у жовтні 1843 року. Знайшлись такі люди, що повірили в це. Коли це не сповнилось, Миллер обіцяв прихід із весною 1844 року. Коли надійшли ті заповіджені дні, адвентисти в білих одежах і з піднесеними до неба очима дожидали приходу Христа; багато з них роздало навіть увесь свой маєток "невірним". Коли ж Спаситель не явився, настало між адвентистами велике розчарування. Миллер признавсь прилюдно до помилки, але своєї віри в недалекий прихід Христа таки не покинув. Йому прийшов на поміч Снов, що запевнив, що Спаситель прийде певне 21 жовтня 1844 року. Та й тоді Христос не прийшов. Із того часу адвентисти вже не подають докладного речинця приходу Спасителя, тільки запевняють, що кінець світу недалекий. Це обіцюють вони вже 100 літ!

Адвентисти діляться на кілька ґруп. Щодо їхньої науки, то вони вірять тільки в Біблію, відкидають папство, Службу Божу, почитання Пречистої Діви Марії й святих, хрищення дітей, пекло й безсмертність для безбожних, складають десятину своїх доходів і не їдять свинського мяса.

Всіх адвентистів лучить сліпа ненависть до Католицької Церкви. Баламутню науку Миллера продовжала далі жінка Елин Гвайт, що настоювала дуже на святкування суботи. Це — адвентисти сьомого дня.

Адвентисти мають великі фонди, видавництва, ведуть сильну пропаґанду; кожне з них має бути місіонером.

Яка велика шкода, що стільки сил і засобів зуживають на проповідування науки противної християнській вірі!

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ЗЇЗД Б. У. К. в Едмонтоні

На засіданні Провінціяльного Заряду БУК-а в Мондері дня 16-го січня 1944. Р.Б. ухвалено відбути Зїзд Братства Українців Католиків в Едмонтоні в днях 11 — 12— 13 березня.

Українці католики Провінції Алберти! Чи в Вашій парохії були вже збори Відділу Братства Українців Католиків? Чи Ви вже вибрали новий заряд свого відділу Б.У.К? Чи Ваші діти мають Відділ Українського Католицького Юнацтва? НЕЗАБАРОМ ВИЇДЕ ДО ВАС В ОРҐАНІЗАЦІЙНУ ПОЇЗДКУ ПО АЛБЕРТІ ПРЕП. О. С. ШЕВЧУК, ЧСВВ., ПРОВІДНИК Б.У.К. У НАШІЙ ПРОВІНЦІЇ. Приготуйтесь добре на їх відчит, щоб Ваша спільна праця увінчалась великим успіхом. Б.УК. працює для добра Католицької Церкви, канадської держави й української нації, то годиться, щоб батьки й діти станули щиро до спільної праці в рядах Братства Українців Католиків. Недалекий зїзд в Едмонтоні покаже ясно, котра наша парохія в Алберті належить до свідомих українців. Нехай такі будуть усі наші парохіяни!

ПЛЯН ПОЇЗДКИ О. ПРОВІДНИКА

Січень

30 — Борщів, по богослуженні
31 — Веґревил, увечері.

Лютень.

2 — Новий Київ, по богослуженні
2 — Плейн Лейк, увечері
3 — Іннісфрі, Р.М.Б., сполудня
3 — Іннісфрі Ч. Хреста, ввечері
6 — Коперник, по богослуженні
7 — Голден Місто, ввечері
8 — Голден фарми, сполудня
9 — Равндгил, сполудня
11. — Восток, св. Ник., ввечері
12 — Восток Івасюки, по богосл.
13 — Чипмен
14 — Скаро сполудня
15 — Делф, по богослуженні
15 — Лішор, увечері
16 — Пено, сполудня
16 — Лемонт, увечері
17 — Гіллярд — фарми сполудня
17 — Гіллярд, місто, ввечері
18 — Краків, сполудня.

ШАНОВНІ ЗАРЯДИ Й ЧЛЕНИ ПАРОХІЙ! ПАМЯТАЙТЕ ДЕНЬ І ГОДИНУ ВІДЧИТУ!

Пополуденні сходини будуть починатися точно в 2-ій годині, а вечірні в 8-ій годині. Після відчитів будуть дискусії над справами, що живо займають кожного українця католика. Приходіть громадно — старші й молодь. Нехай не буде ані одного члена в Вашій парохії, що не взяв би участи в відчиті й орґанізаційних зборах! Христос раждается!

За Провінціяльний заряд БУК. в Алберті

Іван Козяк, голова
Микола Лисаковський, писар.

ДОПИСИ

АРРАН, САСК. Христос раждается! Улюблений Отче Редакторе найдорожчого часопису "Світло"! Дякую Вам за дарунок — за календар. Я посилаю Вам 1 доляра на часопис, 1 доляра на той додаток — Католицькі Картини — й одного доляра для Вас, як коляду. Ви маєте доброго барітона, то прошу заколядувати "Бог натуру", але так міцно, щоб я почув аж тут на Арран. І прийміть кілька моїх слів до часопису, як можливо.

Бажаю подати дещо про нашу колонію, бо з інших є, а з нашої нема... Почну від священиків. То вже буде зо 26 років, як ми маємо гарну церкву під іменем св. Івана Хрестителя. Перші фундаменти до неї поклав о. Нестор Дрогомирецький і до цеї пори обслугують добрі священики, а цей, що є тепер, наш о. Н. Сірий, то не знаю, як його цінити... Він має Божий дар до людей... За старанням о. Сірого нема ніякого довгу на церкві ні на Народнім Домі. Ще маємо кількасот готівки. Багато робилось підприємств. Отець С. зорґанізував Запомогове Братство св. о. Николая, придбав багато членів для орґанізації К. У. К., позасновував відділи Б.У.К. і то всі лякі — старі й молоді, чоловіки й жінки є членами й кожне складає свої вкладки. О. Сірий любить свій народ. Де які відбуваються збори, то без гаркітні. Люди щиро їх поважають. Честь належиться також нашим крамарям, п. Сікорському, братам Филиповичам, братам Швайковським, п. Пелехатому, А. Загарійчукові, Ф. Демчукові, й К. Нагнибіді. Вони помагають дуже багато о. Сірому. Це ревні католики. —

Бажаю Отцеві Редакторові много благих літ. Католик із Арран.

За несподівані побажання й дарунок прошу прийняти сердечну подяку. А заколядувати тепер годі, бо вже люди забрали груди... Ваші добрі слова про тих наших Отців, що працювали в Аррані, дуже мені милі. Це знак, що є вже такі наші парохіяни, що з ними Отці можуть робити добру роботу, бо вміють Отців пошанувати й послухатися. Наші Отці не мають іншої справи, як тільки Божу славу й добро нашого народу. А за те нераз стрічають їх прикрі удари від нерелігійних людей, а ще болючіші від тих, що повинні б найбільше помагати Отцям і обороняти їх. Та видно, що в Аррані інакші люди. І таким кажемо: Нехай Вас усіх поблагословить Бог своїм великим благословенням! — Прошу не забувати нашого часопису.

Щирозичливий Вам у Христі,

Редактор "Світла"

МОНДЕР, АЛТА. Відійшов між ангелів. Дня 11 січня вмер у мондерській лічниці 11-літній школярик — Раймонд Мотюк. Належав до "Вівтарньої Дружини", а також до групи "кадетів". Перед смертю прийняв гарно св. Тайни, щиро молився з Сестрами, що послугували йому в час недуги, а також сам лучився сердечними зідханнями з Ісусом. Надзвичайно спокійно заховувався й молився, коли подавали йому штучно ліки.

Гарний його похорон відбувся 13 січня. Службу Божу й прощальну проповідь мав Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., провідник молоді в Мондері. Церква була заповнена, а головно дітьми-школярами. Малі кадети в униформах прощали свого молодого побратима. Всі жалували його, що так скоро відійшов від нас. — Нехай добрий Ісус, що в Його любов так вірив малий школярик, прийме його душу між своїх небесних ангелів до вічного щастя! В. Й. П!

Подяка. Лука й Марія Мотюк, батьки бл. п. сина Раймонда, складають сердечну подяку ОО. Василіянам, а головно о. С. Курилі, п. Др. М. Стрільчукові, Сестрам у лічниці, п. Василеві Івахнюкові, командантові кадетів, учителям і дітям мондерської школи, Жіночому Товариству "Черити", родині й усім знайомим за участь у похороні їхнього покійного сина, за всі прислуги й вислови співчуття. Нехай Бог нагородить Вас своїми небесними дарами! —

РОС КРІК, АЛТА. Перше богослуження. Несподівано відбулась другого дня Різдвяних Свят відправа в школі Рос Крік, Алта., що лежить 8 миль на південь від Чипмену. Службу Божу відправив Преп. о. П. Дидик, ЧСВВ., парох із Чипмену. Присутніх було коло 60 осіб. На те богослуження прибули наші добрі парохіяни із Чипмену й причинились до святкової відправи своїм співом.

Богослуження відбулось головно за старанням пані Ярушевич, що не тільки заходилася щиро коло того, щоб у Рос Крік була відправа, але ще й обід приготовила в себе для учасників цеї першої відправи. Люди з Рос Крік були вдоволені, що в їх місцевині було богослуження й заявили навіть, що бажали б мати в себе відправу кілька разів до року. І може так буде — за щасливим почином пані Ярушевич, що її з усею її родиною нехай Господь Бог поблагословить своїм небесним благословенням. — (П-й).

ЛАМОНТ, АЛТА. Похорон. Дня 12 січня, 1944, в 91 році життя, вмерла в Лемонті Марія Павлюк. Покійна походила з села Малі Коцюбинці, Гусятинського повіту. До Канади приїхала 1912 року й увесь час мешкала на Лемонті в свого зятя, Миколи Чехніти. Полишила 4 дітей, 15 внуків і 11 правнуків. В. І. П.

Похоронні богослуження відправив Преп. о. П. Дидик, ЧСВВ., в церкві в Лемонт, дня 14 січня. По похороні відбувся обід в домі Миколи Чехніти й там п. Пилип Павлюк уладив збірку на католицьку пресу. Зібрано $5.27 і розділено на дві частині для "Світла" й "Українських Вістей". (П-й).

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Вечірок. Дня 6-го січня цього року рідня й сусіди вітали Володимира Самоїла, сина Василя й Анни Самоїл, що по 10 місячнім побуті в армії прийшов раз на відпустку на свята.

При вечері промовив о. Л. Джіголик ЧСВВ., і побажав Божого благословення молодому воякові, а також від родини зложив побажання і вручив йому гарний дарунок. При кінці заохотив кількома словами присутніх, щоб зложили свої датки на католицьку пресу. Збіркою зайнялись пани Ксеня Цимбалюк і пан Мирослав Самоїл Збірка принесла $4.70. Зібрані довго забавлялися й весело співали наших гарних колядок. (П-й).

Ми знаємо, що під час різних гостин і забав по наших українських хатах і народніх домах велику ролю відіграє — спів. Це наша українська відзнака. Плекаймо запопадливо свою рідну мову й рідну пісню, щоб українців можна були всюди пізнати з того, що вміють гарно по-українськи говорити й співати своїх гарних церковних і народніх пісень. Нехай живе українська культура! — "Світло".

ЧИПМЕН, АЛТА. Річні збори парохії. Дня 2 січня, 1944. Р. Б. зараз по Службі Божій, відбулись у Народнім Домі в Чипмені річні парохіяльні збори. Зійшлось на збори 29 членів. Предсідником зборів був п. Микола Івасюк.

О. Парох відкрив збори молитвою, а опісля пронитано звіт із минулих зборів, також стан каси, проведено дискусії й резолюції. Вибрано новий заряд церковний на рік 1944. Голова — Василь П. Єлиняк, заступник голови Н. Івасюк, ф. цекретар — В. Шафранович, р. секретар — І. Проскурняк, к а с і є р Н. Кашуба, контрольори — Г. Шарун М. Головайчук і Іван Старко, старші брати Н. Старко й Г. Концоґрада, цвинтарник — М. Єлиняк.

— Редакція "Світла" просить нововибраний заряд помогти нам занести "Світло" до кожної родини чипменської парохії. Щоб була хоч одна парохія, що в ній кожний член є передплатником "Світла"!

— Редакція "Світла".

Поминальне Богослуження. В понеділок, 3 січня, в церкві Різдва Божої Матері в Чипмен відправив Преп. о. П. Дидик, ЧСВВ., завпокійну Службу Божу за душу блаженної памяти А н а с т а с і ї Шафранович. Вдячні діти постарались про це богослуження за свою матір, щоб цим способом ще заявити свою любов, що не гасне навіть із хвилею смерти-розлуки.

По відправі був обід у домі сина Петра. Після обіду п. Михайло Єлиняк уладав збірку на католицьку пресу. Суму $7.50 розділено на рівні частини для "Світла" й "Українських Вістей".

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

В часі обіду по поминальнім богослуженні за бл. п. А. Шафранович в Чипмен, Алта	3.75
На похороні бл. п. Степана Грицівa, Восетна, Алта.	3.85
З приводу іменин Впр. о. Н. Когута, ЧСВВ зібрано на несподіванці в Ґримсбі, Онт.	6.25
З христин маленької Наталії Блейн, донечки п-а Прощишинів в Ґримсбі, Онт., зібрано	16.25

РІЗДВЯНИЙ ДАР НА "СВІТЛО"

Заколядувала на "Світло" Галя Равлик	2.55
(Жертвували: Родина І. Равлика 1.00, Родина В. Вернюка .70, М. і Е. Бзові .50, пані М. М. Бзова .35.	
Ю. Філевич, на пресу	.25
Степан Коверчук, Венкувер, Б. К.	.25
Іван Мулик, Спирит Ривер, Б. К.	.50
Василь Войтович, Витков, Саск.	.50
Петро Оришин, Кеннен, Вис, ЗДПА.	.50
Михайло Джюрман, Торонто	.55
І. Кмець, Саскатун, Саск.	.50
Василь Стахів, Салтковт, Алта.	.50
Ілля Старко, Чипмен, Алта.	1.00
Петро Поступак, Ватерліт, Н. Дж. ЗДПА.	1.00
Николай Джиголик, Мондер, Алта.	1.00
Анна Юсак, Мондер, Алта.	1.00
Василь Єлиняк, Чипмен, Алта.	1.00
Михайло Старко, Чипмен, Алта.	1.00
А. Корпан, Мирнам, Алта.	1.00
Михайло і Евфимія Турко, Елмвуд, Ман.	1.00
Іван і Михаліна Добровольський, Ню Йорк, Н.Й. ЗДПА.	1.00
Віктор Ґіль, Лейк Белвю, Алта.	1.00
Григорій Дубик, Пруґон, Саск.	1.00
Іван Ґоф, Таватінав, Алта.	1.00
Юліян Лесик, Вінніпеґ, Ман.	1.00
О. Черевик, Норквей, Саск.	1.00
Пані К. Троз, Лублин Вис. ЗДПА.	1.00
Йосиф Ткачик, Стрий, Алта.	1.00
Катерина Пасічник, Ватерфорд, Па. ЗДПА.	1.00
Лука Мисик, Голден, Алта.	1.00
В. Сич, Гей Лейк, Алта.	1.00
Василь Осадчук, Ґорґем, Н. Д. ЗДПА.	1.00
Николай і Марія Бакай, Мондер, Алта.	1.00
Тимко Ґрещук, Іннісфрі, Алта.	1.00
Йосиф Коренда, Едмонтон, Алта.	1.00
Николай Федо, Едмонтон, Алта.	1.00
Лука Дацюк, Мондер, Алта.	1.00
Михайло Коваль, Вінніпеґ, Ман.	1.00
Володимир Филипович, Арран, Саск.	1.00
Юрій Диба, Бейон, Н. Дж.	1.00
Марія Качоровська, Ричмонд Парк Алта.	1.00
Іван Яцула, Веґревил, Алта.	1.00
Василь Коваль, Стрімстав, Алта.	1.00
Петро Глова, Ґімлі, Ман.	1.00
Д. Кащак, Велі Ривер, Ман.	1.00
Пані Ф. Гриньків, Транскона, Ман.	1.00
Теодор Гуска, Ґленфорт, Саск.	1.00
Панство І. Надворних, Лума, Алта.	1.00
Пані Милдред Полоцький, Бруклин, Н. Й. ЗДПА.	1.00
Василь Вернюк, Ройкрафт, Алта.	1.00
Павло Осьмак, Ламонт, Алта.	1.25
Теодор Гусак, Арран, Саск.	2.00
Михайло Беренда, Стром, Алта.	2.00
Марія Стрічак, Шикаго, Іл. ЗДПА.	2.00
Гарасим Горбань, Торп, Вис. ЗДПА.	3.00
Пані Н. Міскулин, Вінніпеґ, Ман.	3.00
Христина Горішна, Трой, Н. Дж. ЗДПА.	5.00

(Далі буде)

Усім Дорогим Жертводавцям за ласкаві ж е р т в и на "Світло", а особливо за "Різдвяний Дар" складає щиро сердечну подяку й п р о с и т ь для кожного в Христа благословення на ввесь 1944 Божий Рік —

Редактор "Світла".

З Листа

ПРИЯТЕЛЬ П И Ш Е: Христос Раждается! Високопреподобний Отче Редакторе! Читавши Ваш ч а с о п и с "Світло" вже через два Божі роки,— що неначе місіонер несе потіху й розраду в українську хату серед теперішньої воєнної завірюхи й закликає людей до витривалости в католицькім вірі, до любови Бога й свого поневоленого українського народу, я б а ж а ю, щоб "Світло" приходило до мене через 1944 рік, бо коли читаю "Світло", то це так, як би я розмовляв із Вами особисто, слухав Вашої науки. Я помагаю всім і для "Шляху" збираю передплатників, для "Місіонаря" для "Голосу Спасителя" й для "Світла", бо це все католицьке, це нашому серцю миле й ми повинні всім помагати. Я хочу Вам помогти й буду Вам помагати, чим зможу, бо я ціню Вашу місійну працю. Поможу Вам тим, що коли пришлете мені список наших людей, що читають "Світло", то я піду поміж них і позбираю передплату на 1944 рік.

Остаюсь із в е л и к о ю пошаною до Вас у Х р и с т і брат. — Ю.

Христос Раждается!

Українська Скарбниця

До цеї скарбниці всі свідомі й побожні українці складають свої Служби Божі, св. Причастя, милостині, молитви, терпіння й різні жертви — за волю України. Щоб Бог змилосердився над українським народом і дав йому по цій війні на українській землі волю й незалежну д е р ж а в у. Чи Ви складаєте що дня свої жертви до цеї "Української Скарбниці"? Складайте всі свої жертви в "Українській Скарбниці" й подавайте до оголошення в "Світлі".

СЛОВО ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ

Редакція "Світла" тішиться, що наше Видавництво могло зробити, з цим новим роком, всім своїм Читачам таку милу НЕСПОДІВАНКУ — гарними й цікавими "КАТОЛИЦЬКИМИ КАРТИНАМИ". До нас доходять вісті, що наші Дорогі Читачі прийняли ці "Католицькі Картини" з великим задоволенням. І ми бажаємо видавати ці "Католицькі Картини" й надалі. Та ми не маємо на це ніяких інших фондів, крім ДОБРОВІЛЬНИХ ЖЕРТВ наших Читачів. Ми не підвищили передплати за "Католицькі Картини" ні на одного сотика, хоч ми мусимо докласти до "Католицьких Картин" кілька сот долярів. Тому ПРОСИМО кожного Читача "Світла", щоб прислав нам на "Фонд Католицьких Картин" свій ДОБРОВІЛЬНУ ДОДАТОК. Жертву на "Католицькі Картини". Щоб був додаток за додаток.

І ми надіємось, що як наші Дорогі Читачі з-охотою приймають "Католицькі Картини", так також із охотою пришлють нам добровільну жертву на "Католицькі Картини".

ПРОСИМО повідомити нас завжди про зміну адреси. Також про всякі помилки при висилці "Світла" й інших замовлень просимо чимскоріш повідомити редакцію.

ХТО має ще непродані примірники нашого "Календаря Української Родини" на цей 1944 рік, нехай буде добрий прислати їх до редакції "Світла".

Що чувати в світі?

Багато канадських громадян засмутилось вісткою, що генерал Мек Натен уступив із становища команданта канадської армії за морем. Цей вояк дав у чорну годину своїй батьківщині все, що мав. Він більше за всіх попрацював над тим, щоб перша канадська армія станула повною організацією. За те він одержав слушне признання від аліянтів, а навіть, поневолі, й від "вісі".

Та ген. Мек Натен виявив у своєму "Прощальному Слові до Війська", що він іще щось більш, ніж військовий стратеґ. Признавши конечність людських заходів, щоб перемогти воротів, він висказав погляд, що перемоги не можна здобути зброєю. Як щирий християнин він вірить, що успіх може подати тільки Бог. Тому своє прощання з вояками він закінчив молитвою: "Я молюся, щоб прийшов скорий і тріюмфальний кінець теперішнього змагання та щоб ви знову могли вернутись до Канади. Нехай Боже провідіння поблагословить вас — кожного й усіх".

Ми надіємось, що ті люди, що продовжатимуть його роботу, подібно як він, покладатимуть свою надію на Бога.

Премієр Чорчил здоровий. Відбув нараду з провідником французів, ґенералом де Ґол, у справі спільної співпраці в боротьбі за перемогу над німцями.

Новим головним суддею Канади назначений 64-літній Тібодо Ренфре. При головнім суді він служить уже поверх 20 літ і є знатоком справ канадського судівництва.

Меценас Іван Басараб, перший український адвокат в Алберті, одержав при новорічних номінаціях почесний титул — королівського радника.

В Вінніпеґу вмер Др. Д. Дейфо. Недавно святкував 60-ліття своєї часописної праці. Був він відомий у всій Канаді журналіст, редактор і президент часопису "Фрі Прес".

Умер на удар серця в 77 році життя.

Після наради в Тегерані ґенерал Айзенгавер їздив до Святої Землі. Там відвідував святі місця в товаристві о. Кинсела, президента "Колеґії св. Землі". В Вифлеємі Айзенгавер молився в "Вертепі Народження" Христа. Там він згадував, як колись малим він ходив на науку релігії й одержав медалю за добре знання Біблії.

Під час наступу армії ґенерала Клера на німецькі становища в італійській місцевині Валло Капачіо, американські бомби розбили вежу одної старинної церкви з 10 віку. На тій вежі мали німці свого військового зорця. Коли американські вояки побачили заподіяну шкоду, зробили збірку й склали $25,000. лір відшкодування. Ті гроші передав особисто ґен. Клерк із ґен. Ґрінтером, шефом свого штабу, католиком, тамошньому пароховi на відбудову вежі.

Горе грозить малим націям від Совітів. Передтим вони заявили, що не погодяться ні на яку федерацію малих націй, а тепер знову совітська амбасада в Вашинґтоні видала відверту заяву, що "коли 1939 року Німеччина й Росія поділились Польщею, то червона армія визволила Західню Білорусь із Західньою Україною з-під тиранії польських узурпаторів".

Визволення — було б тоді, якщо Совіти на тих суcідських землях, що їх здобувають, проголосили б волю для мешканців тих країв: організувати незалежні національні держави й вибирати свої уряди. Та як Совіти все загортають під свою більшовицьку опіку, то це буде найгірше поневолення, що на нього ніякий народ ніколи не погодиться, а всякі совітські плебісцити й ухвали в тій справі будуть насиллям і глумом Вони будуть певне проти волі загалу так, як це було під час цеї війни в Галичині.

Вендел Вилкі, кандидат на американського президента при останніх виборах, написав у нюйорськім "Таймсі" статтю. В ній заявив, що коли Сталін поставить меншим державам надмірні територіяльні вимоги, то це викличе між тими американцями, що виемігрували з тих країв, велике обурення на Совітів. За те комуністична "Правда" назвала Вилкія "дволичником" в американській політиці й закидає йому, що він хоче розбудити між американцями недовіря до Совітів для особистої користи й каламутить воду совітсько-американських взаємин. А комуністи "гарні хлопці"; вони ніде води не каламутять....

Американський суд признав виннимн 28 осіб, що змовлялись, щоб довести до установи в злучених Державах нацистської влади.

Більшовики йдуть вперед, а Румуни в страху. Колишній румунський премєр Маню, противник націстів, готовий перебрати владу в Румунії, якщо аліянти запевнять незалежність Румунії. Маню готовий віддати Совітам Бесарабію, а Мадярщині Семигород.

Мусоліні стратив свого зятя - недавнього фашистського міністра закордонних справ — Чіяно. Засудили його на смерть і застрілили італійські фашисти дня 11 січня в місті Вероні. З ним впали від фашистських куль також чотири інші колишні співробітники Мусоліні: 77-літній маршал де Боно, провідник фашистського походу на Етіопію, Марінелі, Парескі й Ґоттарді. Всі вони були членами великої фашистської ради й голосували в липні, щоб відібрати Мусолініеві диктатуру в Італії. Засудили їх і стратили за зраду супроти Мусолінія й фашизму. — Де політика основана на християнських засадах справедливости й любови, там нема таких страшних подій. Світові треба в політиці доконче Христового духа.

Президент Литви, Атанасій Сметона, вмер у Кливланді через пожар у домі свого сина. Був прихильний українцям і давав примішення нашим політичним збігцям. Його смерть це велика втрата для литовського народу, загроженого наступом більшовиків. В. Й. П!

Здається, що Болгарія хоче піти наступом на Туреччину. Тим часом американські бомбовики налетіли на болгарську столицю Софію й збомбардували її. За два місяці було тих налетів пять.

В Аргентині, дня 28-го листопада заснувався в Буенос Айрес Комітет Аргентинських Українців. Ціль і завдання цего комітету подібні до тих що увійшли в основу Українських Комітетів Канади й Злучених Держав.

В своїй декларації комітет різко зазначив "що відношення українського народу до обох змагаючихся на його теренах імперіялізмів, советсько-московського і німецького, було і залишається одинаково неґативним і ворожим".

В аргентинськім місті Сан Жуан був великий землетрус. У місті нема ні одного дому, де можна б мешкати. Побоюються, що буде коло 1400 трупів.

Поляки хотіли порозумітись із Москвою, а Москва відповіла, що не буде вести переговорів із польським урядом, бо не признає його. Така відповідь здивувала Британію й Америку, що хотіли помогти полякам порозумітись із більшовиками. В Лондоні думають, що такою відповіддю Совіти вибили їх по лиці.

Роля музики в українській культурі... Таку книжку написав по-англійськи професор музики Антін Рудницький, що виступав із концертами з Марією Сокіл. Це цікавий перегляд ролі музики в культурі українського народу. —

Американські війська дійшли в Італії до річки Рапідо й віддалені тільки дві милі від німецької твердині Касіно, що є воротами вступу в долину Лірі, на шляху до Риму.

Червона армія віддалена коло 19 миль від міста Рівного, а зо здобутих Сарнів прямує до Ковля. В Білій Русі віддалена понад 40 миль від Пінська.

Богослуження в Алберті

СІЧЕНЬ

28. Неділя.
Тофілд
Ледук (церковні збори)
Лемонт
Чипмен
Гиллярд — св. Ів. Хр.
Еллорена
Беллис

30. Неділя.
Таватінав
Дейзленд
Веґревил
Восток — св. Николая
Новий Київ
Скаро
Смокі Лейк — св. Онуфрія
Айрон Ривер

Basilian Fathers,
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.
Phone 23181

Basilian Fathers,
Mundare, Alta., Canada.
Phone 27

Basilian Fathers
Box 8. Radway, Alta.
Phone 4

Basilian Fathers
Derwent, Alta.

Церковний УСТАВ

ПОДАЄМО ОЦИМ ДО ВІДОМА Всім Впр. Отцям, а також церковним дякам і співакам, що в Мондері можна набути ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1944 РІК. Устав дуже докладний. Є устав СТАРОГО СТИЛЮ а також окремо НОВОГО СТИЛЮ.

Ціна одного примірника — з поштовою пересилкою — 10 сотиків.

ХТО бажає мати такий устав, нехай напише листа на адресу:

Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alberta,

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц. Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

28. X. 44.
Mr. O. Kulchycky
10714-93 St. Edmonton, Alta.

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІҐІЙНИЙ ЧАСОПИС
ВИХОДИТЬ ДВІЧІ КОЖНОГО МІСЯЦЯ

СВІТЛО
THE LIGHT

ЯК ЗЛОДІЙ НЕНАВИДИТЬ СВІТЛО, ТАК ГРІШНИК ПРАВЕДНИКА. — СВ. І. ЗОЛ.

1-го Лютня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (138). 3.

В ПАМЯТЬ ВІЧНУЮ БУДЕТ ПРАВЕДНИК...

ВІРНИЙ БОЖИЙ СЛУГА

Надійшла з Риму несподівано вістка, що там дня 24 січня ц. р. закінчив своє праведне й трудолюбне життя ревний і вірний Божий слуга — Всесвітліший і Високопреподобний о. архимандрит Діонисій Дмитро Ткачук, найвищий настоятель Чину Святого Василія Великого.

Покійний уродився в Галичині, в Кнігинині, в станиславівському повіті, 9 листопадня 1867 Р. Б. В 16 році життя пішов за Божим покликом до досконалішого життя й вступив до ОО. Василіян 18 липня, 1883 Р. Б. Чернечий новіціят відбув у Добромилі. Дня 7 березня 1885 склав свої перші василіянські обіти досмертньої посвяти на службу Богові, а 8 вересня 1889 відбулась його урочиста професія. По скінченні вищих богословських студій прийняв тайну священства 24 липня 1892 Р. Б.

Бл. п. о. Діонисій був один із перших членів обновленого василіянського Чину. Завдяки великій сумлінності він перший із молодих василіян був назначений ігуменом. В 1902 р. призначено його на найбільш відповідальний уряд у Чині — виховника — учителя молодих Василіян у Добромилі. З під його руки вийшов цілий ряд ревних василіянських священиків.

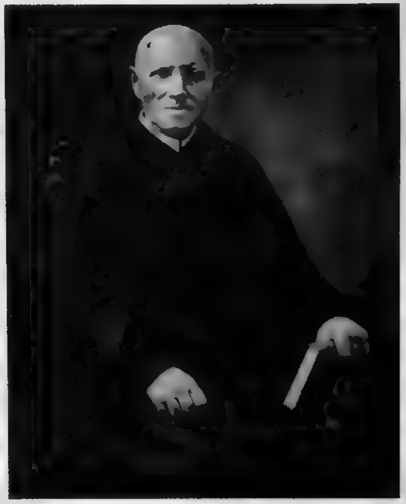

Блаженої Памяти
О. ДІОНИСІЙ Д. ТКАЧУК
Архимандрит Чину Святого Василія Великого
Умер у Римі 24 січня 1944 Року Божого

З упливом літ покликають ревного Божого слугу до управу Чину, як першого консультора-дорадника, візитатора й управителя Чину після смерти бл. п. о. А. Калиша, ЧСВВ., тодішнього галицького протоігумена. Під час Загальної Капітули — Зборів ОО. Василіян у Добромилі вибирають бл. п. о. Д. Ткачука — архимандритом, тобто верховним настоятелем усіх василіян в Европі й за океаном. Коли Апостольська Столиця одобрила цей вибір, бл. п. о. Ткачук виїхав до Риму, щоб звідти керувати василіянським Чином. Літом, 1934 року, покійний о. архимандрит відвідав Канаду, Америку й тоді то відбув канонічний перегляд усіх василіянських монастирів.

Бл. п. о. Д. Ткачук, ЧСВВ., був монахом у повнім значенні того слова. Покірний, послушний, невибагливий, трудолюбний із посвятою. Велику терпеливість виявив під час 3-ьох тяжких операцій. Завжди веселий, надзвичайно приступний і вирозумілий. Як настоятель — Покійник був справжній батько для монахів. У приставанні дуже товариський. У всім житті — праведний.

Шістдесят літ його життя в василіянськім Чині — то було шістдесят літ вірної й ревної служби Богові й українському народові по взору великого нашого Йосафата.

Ми, молодші василіяни, тішимось, що мали такого Батька між собою, як ним був наш Всесвітліший і Високопреподобний архимандрит — бл. п. о. Діонисій Ткачук, ЧСВВ.

І ми надіємось, що як через 12 літ Він гідно заступав наші справи перед Христовим Намісником у Римі, так тепер буде нашим дорогим заступником перед самим Христом у небесній батьківщині.

Місячне намірення

ЗА КРАЩУ ДОЛЮ РОБІТНИКІВ

Лиха доля робітника

Хто годен злічити всі ті кривди, що стались досі багатьом робітникам? Хто годен висказати словами ту недолю, що її пережили досі в різних краях мільйони робітників?.. Робітниче горе — як бездонне море!

Несправедливі працедавці

Все те лихо, що спадає на робітників, походить звичайно з того, що бувають у світі такі працедавці — фабриканти й інші власники, що мавши під рукою багато робучих сил — до чого приходить через різні машини, що забирають працю робітникам — кажуть працювати їм якнайдовше, навіть у неділі й свята, не дбають про здоровя робітника, а нераз руйнують його під оглядом релігійним, моральним. Бідний, безпомічний робітник мусить звичайно вдоволятися нужденним мешканням, жити в одній кімнаті з кільканадцятьма товаришами, а це знову впливає лихо не тільки на його здоровя, але й на чесність та мораль його родинного життя.

Добре, та не всім.

Багато робітників знаходяться тепер уже в кращому положенні; та чи можна сказати, що вже всі робітники діждались кращої долі? Що ніхто з робітників не має причини до нарікання на гірку долю?..

Папа в обороні робітників

Христові Намісники в Римі вже нераз журилися недолею робітників і видавали в тій справі важливі послання та наказували фабрикантів і інших працедавців, тих багатих капіталістів, що винаймають до праці різних робітників, щоб не робили їм кривди, але щоб були для робітників справедливі. Щоб відносились до робітників так, як каже велика Христова заповідь: "Люби свого ближнього, як самого себе". (Мар. 12, 31). Щоб уважали робітників за своїх братів, що разом із ними мають у небі одного Батька.

А тепер знову наш Святіший Отець Пій XII., у своїй сердечній любові до всіх робітників, закликає нас через Апостольство Молитви, щоб ми через увесь місяць лютень молились щиро кожного дня за те, щоб усі капіталісти й працедавці поводились із робітниками так, як цього домагається християнська справедливість.

Відповідна платня

Перша — річ, що належиться кожному робітникові, це — справедлива заплата за його працю. А ця заплата мусить бути така, щоб кожний і найнижчий робітник міг із неї вижити самий, а також прогодувати свою рідню. Щоб робітник міг із свого заробітку жити, а також мати забезпеку на час недуги й старости. Щоб міг вести хоч небагате, але спокійне й щасливе життя.

Робітничі організації

Друга — річ, що її треба робітникам, це — добрі робітничі організації, що помагали б робітникам забезпечувати собі кращу долю. Що виробляли б для всіх робітників кращі умовини для тіла й душі. Що поліпшали б фінансове, гігієнічне й моральне положення працюючих мас. Такі організації є корисні. До таких організацій робітники мають право належати й того не повинні збороняти їм ні фабриканти ні державні уряди.

Опіка держави

Третя — річ потрібна робітникам, це — опіка держави. Де робітничій клясі робиться кривда й вона знаходиться в лихім положенні, а не можна зарадити лихові яким іншим способом, там повинен державний уряд зайнятись щиро долею робітників і зробити все можливе для забезпеки всім робітникам кращої долі. Бо на це є в державі уряд, щоб старався про добробут усіх своїх громадян, а особливо тих, що є в гіршім положенні.

Власний куток

Четвертим — добром, що його треба робітникам, це — приватна власність. Власний куток. Посідання хоч невеликого куска власного поля, хати, чи іншого маєтку. Держава повинна подбати про це, щоб був кращий розподіл приватної власности. Щоб власний маєток мали не тільки капіталісти, фабриканти, великі багачі, але щоб і кожний робітник міг мати хоч невелике своє господарство.

Христова релігія

Пятим — і найбільшим добром, що його можуть і доконче повинні мати всі робітники, є — правдива Христова релігія. Щоб при її помочі могли бути чесними людьми. Щоб по цім житті важкої праці, всі робітники могли мати й ще друге, краще життя — вічного відпочинку й щастя. А тому всі умовини праці повинні так бути впорядковані працедавцями й державними урядами, щоб робітники не тільки, що не тратили в праці віри й моралі, але щоб іще більше пізнавали їхню конечність і закріплювались у релігійнім, побожнім життї. Це повинно щиро лежати на серці керманичам держави й працедавцям, а й самі робітники повинні дбати про дорогоцінний скарб релігії в своїх родинах і все своє життя уладжувати на основах правдивої Христової — католицької релігії.

Молімся, брати!

Всі ті вище згадані добра: відповідна платня, добра організація, опіка держави, приватна власність і релігія — доконче потрібні кожному робітникові для поправи його долі. І всього того, що робітникам справедливо належиться, щиро бажає Христовий Намісник у Римі — папа Пій XII., голова Католицької Церкви.

Та що й досі є ще такі працедавці й такі уряди, що не стараються про кращу долю робітників то — разом із папою й усіма членами Апостольства Молитви в світі — молімся щиро всі кожного дня в місяці лютні в тім намірі, щоб за ласкою Пресвятого Христового Серця всі працедавці й державні уряди старались про те, щоб кожний робітник одержав за свого працю те, що йому справедливо належиться, що йому й його рідні потрібне до спокійного, щасливого життя.

Православя й Католицтво

ЗАКИДИ ПРОТИ ПАПСТВА

Між папами були негідні люди. Цим закидом зверненим у сторону папства хотіли б православні оправдати своє відступство й непослух Апостольській Столиці. Однак вони тим тільки себе самих побивають. Бо хіба ж церковна власть і обовязок послуху церковному авторитетові є залежні від особистої моральної вартости особи, що поставлена в високому уряді? Якщо б прийняти таку засаду, так тоді православні повинні б відкинути теж і церковний авторитет своїх патріярхів, ба навіть і інших своїх церковних достойників, бо й в їхніх рядах траплялись негідні люди, що соромом покривали православну Церкву. Нехай православні так добре заглянуть у історію православної Церкви, а зобачуть там таких патріярхів як Діоскор і Теофіль у Александрії, що свого часу дістали назву "єпископів фараонів". Перший із них особисто побив св. Флявіяна, а другий був винуватцем усіх страждань св. Івана Золотоустого. А що сказати про царгородського патріярха Теофілякта (933-956), 16-літнього юнака, що в страстний четвер перервав відправу Служби Божої й в священних ризах вибіг з церкви до стайні подивитись на новонароджене лоша? (Див. А. П. Лебедев — Очерки внутренней исторіи византійско-вост. Церкви в IX, X, і XI веках. Москва, 1902, ст. 74). Що ж також думати про тих пізніших царгородських патріярхів, що купували патріярший престіл за гроші в турецького султана й усували своїх попередників насиллям, а навіть отруєю. (Див. Н. Каптерева, Характер отношеній Росіи к Востоку в XVI й XVII стол. Москва, 1885, ст. 311-322).

Так, так! Проти кожного негідного римського єпископа можна поставити не одного, а кількох східніх "папів", що жили без порівнання гірше чим найгірші римські папи. А однак не зважавши на таке поступовання патріярхів, православні назагал уважають за свою повинність підчинятись авторитетові патріярхів. Чому ж відносно папів поступають уже інакше й закидом грішного життя деяких папів хочуть виправдати свою схизму? І яка тут послідовність, покликуватись на гріхи декотрих папів, щоб оправдати свій непослух всім папам? Що це за льогіка в 20 столітті не признавати пр: Папи Пія XII, тільки тому, що він мав мати негідного попередника яких 10 соток літ тому назад?

Ні, **гріхи пастирів не звільняють вівчарні від послуху. Всі святі чинності в своїй Церкві, нижчі й вищі, Христос віддав не ангелам, а людям, що доки живуть, можуть грішити, не втрачаючи однако ж своєї власти.** Гріхи — діло особисте, правда, дуже сумне й пригноблююче в слуг й пастирів Церкви, та все ж таки вони не звільняють підчинених від підлеглости грішним пастирям. Так каже Христос: Все, що тільки скажуть вам, робіть і заховуйте; та по їх ділам не робіть!" (Мат. 23:3). За своє негідне життя пастирі дістануть від справедливого Бога свою належну кару, та вірні знову будуть відповідати за свій послух чи непослух. Власть пастирів привязана не до їх особистої святости й тому брак святости не може бути оправданою причиною для непослуху. А саме того рода закидом православні хочуть часто виправдати свій непослух папам.

Відповідаючи православним поставимо тут ще й таке запитання: А чи ж то багато папів було великими грішниками?

Православні вказуючи негідних папів не соромляться наводити й таких людей, що зовсім не були папами, а узурпаторами папського престола, й тому дістали назву антипапів. Очевидно, що від таких "папів" нічого гарного й доброго не можна сподіватись, а за їхні пороки обвинувачувати правдивих папів, це так само нечесно як пр. проступки самозванців приписувати правним державним володарям.

А тепер, коли подивимось на лісту справжніх папів, то мусимо признати, що є дещо правди в тім, що пишуть про папу Александра VI., однак та правда є дуже сильно переборщена ворогами. Хоч цей папа поводився не зовсім без закиду й згідно зі своїм високим становищем, однак ті великі злочини, що йому закидають вороги, безсторонною критикою є зовсім недоказані. Противно, новіші історичні досліди доказали, що вороги Церкви дуже багато ложі понаписували на папу Александра VI. А приймімо, що на 266 папів найшовся один Александер VI, або й ще 2-ох 3-ох папів, що жили негідно. То що ж з того слідує? Та ж між 12 апостолами, що їх вибрав сам Христос знайшовся також Юда. З того, що деякі папи були негідними слідує, що навіть найвищий уряд у Церкві не дає дару безгрішности а знову те, що Католицька Церква помимо таких папів устоялась і далі розвивається та зноситься на вершини святости показує наглядно, що нею опікується вища Божа сила.

Особистими немочами деяких давніх папів нема що гіршитись, бо католики цього ніколи не пе-

(Докінчення на ст. 6)

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

1. П. Як це сталося, що люди послухалися священиків і почали визнавати перед ними навіть свої найсоромніші гріхи?

1. В. Це не тому люди сповідаються, що їм дали приказ священики, але тому, що такий приказ дав сам Христос. На самий Великдень; по своїм воскресенні, "як був сумерк того першого дня в тижні й двері, де перебували учні, були замкнені зо страху перед жидівською старшиною, прийшов Ісус і станув по-середині й промовив до них: "Мир вам... Після цих слів дихнув на них і сказав їм: Прийміть святого Духа. Кому простите гріхи, тим буде прощено, а як кому задержите, тим будуть задержані." Визнавати отже гріхи мали люди не з приказу священиків, але з приказу самого Бога. З волі Христа люди мають визнавати свої гріхи, а священики мають слухати їхньої сповіди й щиро розкаяним прощати всі гріхи, а нерозкаяних відпускати без розрішення. Сповідатись мають звичайні люди, а також священики й єпископи. Ніякий священик у світі не міг би був примусити людей до того, щоб визнавали перед ним свої нераз навіть дуже погані гріхи. Коли ж люди це роблять, то тому, що сповідь запровадив сам Христос. Тому люди, для спасення душі, сповідалися й будуть сповідатися до кінця світа. У сповідь вірять навіть православні. Проти сповіди виступають такі люди, що не розуміють Христової віри, або не мають ніякої віри. Хто хоче бути спасений, мусить сповідатися й причащатися.

2. П. Ісус Христос казав сповідатися тільки раз у рік, тому я не звертаю уваги на те, що наш священик каже сповідатися кожного місяця...

2. В. Ісус Христос установив святу сповідь, але зовсім нічого не казав наперед, коли люди мають сповідатися. Це зробила пізніше свята Христова Церква, означивши, що принаймні раз у рік мають усі християни прийняти святу тайну покаяння. Хто отже має на сумлінні тяжку провину, має доконче хоч раз до року висповідатися. Це приказала свята Церква для спасення людських душ. Та це не значить, що люди можуть тільки раз-у-рік очищувати свої душі в св. тайні покаяння! Що частіше, то краще. І коли який католицький священик заохочує своїх парохіян, щоб приступали хоч раз у місяць до св. сповіди й раз-у-раз сповідає їх, то це певне добрий і ревний священик, що має Христового духа. А як хто на його заохоти щодо частої сповіди не звертає уваги й не приступає частіше до св. тайни покаяння, але вперто держиться тільки нпр. великодньої сповіди, то це дуже слабенький християнин і з нього певне нема великої потіхи ні в небі ні на землі. Наука Католицької Церкви є така, щоб часто приступати до святих тайн, а як хто на цю науку не звертає уваги, то який із нього католик? Добрі католики слухаються Католицької Церкви не тільки в Великім Пості, але всюди й завсіди. Як католик, то католик.

3. П. Всі люди, це діти одного небесного Отця. Тому зле робить Католицька Церква, що не позволяє на подружжя людей різної віри..

3. В. Всі люди, це Божі сотворіння. Всіх їх сотворив один Бог. Та Бог дав усім людям не тільки життя, але також і одну віру, щоб її всі люди визнавали, з віри жили й при помочі тієї віри спасли свої душі. Для тієї справи Небесний Отець післав навіть на землю свого Сина, Ісуса Христа, щоб навчив усіх людей тієї віри. Для тієї справи Божий Син оснував навіть Соборну, Католицьку Церкву, щоб усіх людей учила доброї віри й побожного життя, що є конечні до спасення душі. Всі отже люди, як діти одного Небесного Отця, повинні послухатися Бога й так вірити й так жити, як Він того бажає й навчає раз-у-раз через свою святу Католицьку Церкву. А як є такі люди, що вперто противляться Божій волі й не хочуть так вірити й так жити, як це приказує Небесний Отець через свою Церкву, то чого вязати собі світ із такими впертими людьми?... Чи на те, щоб при них і собі стати таким упертим і непослушним, як це звичайно буває: "З ким пристаєш, такий сам стаєш"? Чи це добре виходити заміж за таку людину, що не признає віри, ні Церкви, ні святих тайн своєї жінки, а часом нераз то й насміхається з тих святих речей та й підмовляє свою жінку, щоб і вона не вірила в це?.. Чи в такій хаті буде можна пізнати, що це – діти одного Небесного Отця? В такім подружжі може дуже легко прийти до такого, що там не буде взагалі ніякої віри й зовсім не буде пізнати що там живуть — Божі діти... І старі житимуть без віри й малі виростуть без віри, без правди, без святих тайн і взагалі без Господа Бога!... А чи це добре?... А як до такого нещастя приходить через такі "мішані" подружжя, то навіщо заключувати мішані подружжя, де одне є католицької віри, а друге сектантської, або ніякої? Розумна установа при заключуванні подружжя така: Свій до свого! Щоб у чоловіка, жінки й діточок –– "було одне серце й одна душа." І тому дуже добре робить Христова Католицька Церква, що навчає й заохочує своїх вірних дітей вступати в подружній стан тільки з католиками. Слухаймось її завсіди, а будемо щасливі тепер і навіки.

4. П. Чому католицькі священики кажуть христити малих дітей, коли Ісус Христос казав виразно, що треба христити тільки дорослих людей, а не малих дітей, що не мають іще розуму?

4. В. Жидівському князеві Никодимові сказав Христос: "Істинно, поправді кажу тобі: Коли хто не відродиться з води й Святого Духа, то не зможе ввійти до Божого царства". (Ів. 3:5-6).

Як бачимо, то — перше — в цих словах Ісуса Христа нема нічого сказаного ні про старих ні про малих, але взагалі про всіх: хто не буде відроджений водою й Духом, це значить: хто не буде охрищений, не зможе ввійти до Божого царства. Неправдою отже є, наче б то Христос казав "виразно", що треба христити тільки старих, дорослих. Христос казав: Хто... а це значить отут: кожний, усі.

Друге — засвідчає св. апостол Павло, що "Бог хоче, щоб усі люди спаслися" (І Тим. 4), а це значить, що й діти можуть бути спасені, бо й діти — люди. А що ніхто не може бути спасений без св. хрищення, то це ясне, що й діти можуть бути хрищені, щоб сповнилось Боже слово, бо малі діти часто вмирають; та як би дітей не можна було христити, так тоді ніяка дитина не могла б бути в небі, що було б для них великим нещастям і не справдилося б Боже слово про те, що Бог усім бажає спасення. А що такої неправди не може бути й такого нещастя добрий Бог не може допустити, то це певне, що й діти можуть бути хрищені.

Трете — В Старому Заповіті звільняло малих дітей від первородного гріха — обрізання (Бут. 17, 14), а як тепер у Новім Заповіті діти не могли б св. хрищенням звільнитись від первородного гріха, то виходило б таке, що наші діти були б тепер у гіршому положенні, ніж жидівські в Старім Заповіті. Чи це правда!

Четверте. Христос казав "Пустіть дітей і не бороніть їм приходити до Мене, бо таких є царство небесне." (Мат 19, 15). То ж годі подумати, щоб Христос, що так любив дітей, благословив їх і ставив за приклад невинности для старших, мав позбавляти тих дітей ласки св. хрищення, а тим самим, на випадок смерти, вступу до небесного царства.

Апостольські Дії зазначають у кількох місцях, що вже тоді відбувалися деколи хрищення всеї родини. "Як же ж охристилася й вона й її дім." (Д. А. 16, 15). "І взявши їх тої години вночі, зараз охристився сам і всі його." (Д. А. 16, 33). А з того можемо зробити розумний висновок, що разом із старшими були хрищені й діти. Ввесь дім.

Шосте. Церковне передання подає вістку, що вже від апостольських часів відбувалися хрищення дітей. Ориген пише: "Церква одержала від апостолів передання, що хрищення треба давати також і дітям. (Лист до римлян, кн. 5. ч. 91.) М. 14. 1047). Св. Кипріян (253 р.) написав від картагінського собору листа до єпископа Фіда, що "ніхто не погоджується з тим, щоб через вісім днів по народженні дитини не вільно було христити її." (Лист 64, ч. 2. §718). Бачимо отже також із засвідчень св. Отців, що від самих початків християнства не тільки христили дітей, але навіть христили їх зараз по народженні.

Сьоме. Хрищення є установлене для звільнення душі від первородного гріха. А що первородний гріх прощається силою самої тайни хрищення, без особливої співпраці хрищеної особи, то певне, що це може статись і з малими дітьми. Отже й малі діти можуть бути хрищені.

Восьме. У требниках так західньої, як і східньої церкви є всюди подані обряди хрищення дітей, а це вказує на довговікову, стару християнську віру й практику, що можна й треба христити дітей.

Хто отже не допускає дітей до св. хрищення, противиться зовсім християнській вірі й практиці й мусить бути осуджений як еретик, шкідник і руїнник християнства. —

Люди добрі, христіть завжди, христіть чимскоріш усіх своїх діточок, щоб запевнити їм зараз по народженні вступ до неба!

Зїзд Б.У.К. в Едмонтоні

На засіданні Провінціяльного Заряду БУК-а в Мондері дня 16-го січня 1944. Р.Б. ухвалено відбути Зїзд Братства Українців Католиків в Едмонтоні в днях 11 — 12 — 13 березня.

Українці католики Провінції Алберти! Чи в Вашій парохії були вже збори Відділу Братства Українців Католиків? Чи Ви вже вибрали новий заряд свого відділу Б.У.К? Чи Ваші діти мають Відділ Українського Католицького Юнацтва? НЕЗАБАРОМ ВИЙДЕ ДО ВАС В ОРГАНІЗАЦІЙНУ ПОЇЗДКУ ПО АЛБЕРТІ ПРЕП. О. С. ШЕВЧУК, ЧСВВ., ПРОВІДНИК Б.У.К. У НАШІЙ ПРОВІНЦІЇ. Приготуйтесь добре на їх відвідини, щоб Ваша спільна праця увінчалась великим успіхом. Б.УК. працює для добра Католицької Церкви, канадської держави й української нації, то годиться, щоб батьки й діти станули щиро до спільної праці в рядах Братства Українців Католиків. Недалекий зїзд в Едмонтоні покаже ясно, котра наша парохія в Алберті належить до свідомих українців. Нехай такі будуть усі наші парохіяни!

ПЛЯН ПОЇЗДКИ О. ПРОВІДНИКА
Лютень

6 — Коперник, по богослуженні
7 — Голден Місто, ввечері
8 — Голден фарми, сполудня
9 — Равндгил, сполудня
11. — Восток, св. Ник., ввечері
12 — Восток Івасюки, по богосл.
13 — Чипмен
14 — Скаро сполудня
15 — Делф, по богослуженні
15 — Лішор, увечері
16 — Пено, сполудня
16 — Лемонт, увечері
17 — Гіллярд — фарми сполудня
17 — Гілярд, місто, ввечері
18 — Краків, сполудня.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

[redacted]ЩЕННЯ ІСУСА ХРИСТА. УРОЧИСТИЙ ВИСТУП ІСУСА ЯК МЕСІЇ И БОЖОГО СИНА.

Глава 3: 13-17

13. Тоді прийшов Ісус із Галилеї на Йордан до Івана, щоб від нього прийняти хрищення.

14. Та Іван відмовлявся перед Ним і казав: "Мені треба б від Тебе прийняти хрищення, а Ти приходиш до мене?"

15. Та Ісус відповів і сказав до нього: "Пристань на це тепер; бо так ми маємо сповнити всяку справедливість." Тоді допустив Його.

16. Після хрищення Ісус негайно вийшов із води; та й ось відкрилось небо й Іван побачив Божого Духа, що голубом злітав і зійшов на Ньо-[redacted]

17. Та й ось залунав із неба голос: "Це мій любий Син, що в Ньому я маю вподобу".

ПОЯСНЕННЯ

13. Тоді.. Коли розійшлась була вже по Галилеї вістка, що над Йорданом виступив св. Христитель і закликав до покаяння, бо "наблизилося небесне царство", з Галилеї, й певне й із Назарету, почали люди спішити над Йордан. Деякі пізніші Христові учні вже перед Його хрищенням стали були учнями св. Івана Христителя. Ісус мав тоді 30 років і міг виступати прилюдно, як учитель. **Прийшов Ісус..** У повній свідомості свого великого месіянського посланництва, згідно з превічним Божим планом. Прийшов Ісус, щоб оснувати своє царство. Ні один земний владар не виправлявся ніколи здобувати царство без грошей і без оружної сили, як Ісус. Та однак убожество й терпіння будуть для Ісуса найсильнішою зброєю в боротьбі й перемозі. Таке могло бути тільки в Того, що носив у собі Божу всемогучість. **З Галилеї..** Зо свого Назарету, де оставив одинокою Божу Матір. Перед відходом Ісус певне не виявляв Марії, що Він уже не вернеться до Назарету та що це вже почнеться його прилюдна месіянська праця, як Спасителя-Месії. Вона мала довідатись про це пізніше. — Апостольський стан вимагає доконче розлуки з родиною, домом і звичайним зайняттям. Ісус не отягався ні хвилину, коли прийшов слушний час відходу з Назарету, де провів майже тридцять років свого спокійного життя. Це приклад для всіх тих, що їх Бог кличе до монашого, чи священицького стану, або коли треба сповнити важливий обовязок для спасення душ. Тоді природні звязки крови не можуть мати голосу.

На Йордан до Івана... Де він уже проповідував простими, але повними запалу переконливими словами та й заохочував народ, щоб приймав хрищення покаяння. Тоді св. Іван Христитель побачив Ісуса перший раз. Він знав, що Ісус є в світі й приготовляється до месіянського виступу, а також мав вістку з неба, що в хвилі виступу Ісуса на Нього зійде св. Дух у виді голуба; та хоч св. Іван був кревним Ісуса, хоч вижидав Спасителя з великою тугою та проповідував із щирим захватом і хоч Ісус був одинокою ціллю його життя, однак досі не бачивсь із Ним особисто. Коли ж Ісус прийшов над Йордан і станув між грішним народом, св. Христитель, просвічений святим Духом, відразу пізнав в Ісусі Божого Сина. **Щоб прийняти хрищення...** Ісус хотів узяти участь у тім хрищенні покаяння, щоб дати нам приклад великої покори, поручити покуту, освятити воду для будучого хрищення, а головно — щоб із нагоди того хрищення Бог Отець і Святий Дух могли обявити Ісуса людям, як Месію. До того зміряв увесь виступ св. Івана Христителя.

14. Мені треба від тебе христитися, а ти приходиш до мене?.. Пізнавши, кого має перед собою, св. Іван не допускав Ісуса христитися разом із грішними людьми. Цими словами св. Іван признавав вищість будучого християнського хрищення й визнавав свою віру в Ісуса, як Бога й Месію.

15. Пристань на це тепер... Ісус певне радів покорою свого слуги й предтечі, однак настоював на те, щоб Іван допустив Ісуса до хрищення, а тим самим до впокорення, коли Він, пресвятий, станув між усіма, як грішник. **Маємо сповнити всяку правду...** Зробити все, що є чесне й згідне зо святістю, навіть не приказане законом, якщо Бог бажає того й воно буде Богові миле. Таким засобом було й Іванове хрищення.. Воно не обовязувало, як заповідь, та Бог хотів, щоб народ прийняв його, як раду. Св. Христитель зрозумів значення Христових слів, а тому охоче сповнив Його бажання. **Тоді допустив Його...** Спаситель вступив до Йордану й занурився під рукою Івана в воду. Можемо прийняти, що Ісус наділив у тій хвилині свого святого христителя великими, надзвичайними ласками.

16. Відкрилось небо... Це народній вислів на означення дивного явища. Показалась якась світляна хмара, що виглядала наче відчинені ворота, а з них ясне проміння впало на Ісуса й освітило Його. **Іван побачив Божого Духа, що голубом злітав..** Відповідно до народніх понять у струмкові світла зявився св. Дух у виді голуба. Рабіни уявляли собі Духа, що підносивсь понад водами під час сотворення світу, як голуба. Сирійці й фенікіяни вважали голуба за святе звіря, що було післанцем і помічником божества. Тут може визначати також, що Святий Дух не зійшов на Ісуса, як буря чи блискавка, але спокійно, лагідно опустивсь на Спасителя. Голуб — це влучний символ Святого Духа, духа чистоти й любови, що приносить світові овоч спокою й небесної приязни. То не був живий голуб, але тільки зява Святого Духа. **І зійшов на Нього...** Для видимого зверхнього обявлення, що в Ісусі є повнота Божої ласки, сили й месіянського намащення. Та зява відбулась з огляду на людей, а не для Ісуса й св. Івана Христителя.

17. Залунав із неба голос: "Це мій любий Син..." Ті слова Небесного Отця відносились до Ісуса, як людини. Небесний Отець признає Ісуса за свого природного, вічного, одинокого й рівного собі Сина. Як Небесний Отець дивився колись на Адама й його нащадків, то жалував, що сотворив людину. Коли ж тепер дивиться на нового Адама, голову нового Божого творіння, тішиться Ним і виявляє свою вподобу. Таку вподобу матиме Небесний Отець у кожній людині, що ввірить у Христа, як правдивого Божого Сина, й зробить Христову науку правилом свого життя.

Глибока застанова над подією Ісусового хрищення розкриває нам велике її значення. Через своє хрищення хотів Спаситель перше — засвідчити, що післанництво св. Івана Христителя було від Бога, а самого Івана бажав Ісус освятити, пошанувати, потішити й повчити. Іван не приходив до Ісуса, а це з покори вмертвіння й вірности своєму званню. Тому Ісус прийшов до Івана. По-друге: Спаситель хотів дати нам приклад покірної та дитячої готовости користати з усіх засобів, що їх Бог установив для нашого спасення. Спаситель, що в усім піддався приписам закона, схотів іще прийняти й хрищення покаяння, бо він був представником всього впавшого людства, що за його гріхи мав сплатити довг. Тому хрищення Ісуса в Йордані, це прообраз Його смерти й гробу. Він сам назве опісля свою смерть хрищенням а й тайна хрищення значить те саме, що вмерти для гріха. По-третє: Спаситель хотів при хрищенні бути обявленим народові та одержати урочисте засвідчення для своєї будучої діяльности. І це було причиною подій, що збулись при хрищенні Ісуса. А що місце й умовини були дуже відповідні, то це було найвеличавіше обявлення Ісуса зо 30 років Його життя. Бо ж над Йорданом знаходивсь увесь ізраїль, релігійні почування народні й вижидання Месії дійшли вже були завдяки могутній діяльности св. Івана до найвищої точки, а хрищення Ісуса мало ціху посвячення царства Месії. Щодо засвідчення, даного Ісусові, то воно було висказане ясно, урочисто і в присутності всього народу. Це обявлення є також заплатою за безмежну покору й униження Христа під час хрищення, а одночасно потвердженням та введенням Ісуса в уряд Божого висланника, священика, царя, пророка й Божого Сина. Тому також являється Святий Дух, що є справником обявлень і церковного уряду; Він своєю появою немов оповістив, що переймає провід Бого-чоловіка в Його званні на діло примирення й поєднання. По-четверте: Спаситель, прийнявши Іванове хрищення, хотів прообразити своє, християнське хрищення та й іще своїм прикладом заохотити до нього. Свого власного хрищення не міг Ісус прийняти, бо воно не було ще установлене, і Він, як Божий Син, мав уже все те, що приносить людині св. хрищення. За те Спаситель міг прийняти прообраз свого хрищення й тим обявити й приготовити своє власне хрищення. Деякі кажуть навіть, що хрищення Ісуса в Йордані було установою тайни хрищення, тільки, що обовязок прийняття його прийшов пізніше. Іванове хрищення було прообразом християнського хрищення так із огляду на матерію, як і з огляду на наслідки. Матерією є вода й обмиття. Тому кажуть святі Отці, що Христос тим освятив воду Йордану та що воду призначив на матерію тайни хрищення. А наслідками його є: очищення з гріхів, освячення святим Духом і наділення правом до неба. Те, що діялося видимо при хрищенні Ісуса, діється невидимо при хрищенні кожної людини. А що з Ісуса має через хрищення вийти все людство освячене, то на Спасителя сходить Святий Дух, той самий, що в часі творення світу підносивсь понад елементами, що з них повстала краса видимих творів. Так отже хрищення Ісуса це високе й повне значення тайнство.

ЧИ ВИ Є ВЖЕ ЧЛЕНОМ "МІСІЙНОГО ТОВАРСТВА СВ. ЙОСАФАТА"?..

Це товариство дуже корисне: воно дає запомоги на будову церков і піддержку інших релігійних установ у Канаді. Пішліть і Ви хоч одного доляра, а станете членом Товариства й зробите Богу миле діло.

Всі жертви посилається на адресу:

Rev. F. D. Dzurman
[redacted]
Portaige La Prairie, Man.

ВИЙШОВ ІЗ ДРУКУ НОВИЙ ГАРНИЙ МОЛИТОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ

Укладу о. А. Лугового

Молитовник надрукований в українській і англійській мові й дуже вигідний для хлопців і дівчат. — Ціна — 15 центів. Замовляти можна десятками й сотнями в редакції "Світла". Адреса:

The Light, Mundare, Alta.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

[redacted] української [redacted] в [redacted] Церкві

Число 10. — Мондер, Алберта, Канада — 1 лютня 1944 Р.Б.

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Статуя Христа-Царя на "Горі Христа-Царя" в Тексас. Минулого року відбуло прощу до того місця коло 20,000 богомільців. В день свята Христа-Царя була відправа й посвята Непорочному Серцю Марії. В богослуженні взяли участь і вояки, що молилися за перемогу й мир. — Нехай любов до Христа-Царя буде завжди відзнакою чесних українців!

Наші гарні українські католицькі діти з "Рідної Школи" в Минеполіс, що за проводом Сестер Служебниць навчаються рідної української мови. — Без української мови нема справжніх дітей України. Хто закидує рідну мову, той відчужується від своєї української нації. Щоб такого нещастя не було між нами — нехай кожна парохія старається мати для своїх дітей "Рідну Школу". Ті діти, що люблять учитися й говорити по-українськи до своїх батьків і товаришів, є надією української нації. Щоб такими були всі українські діти в Канаді й Америці, про це повинні старатися всі старші українці, а головно священики, батьки й народні провідники. Чи так є в кожній нашій парохії?.. — "Ти українець? Чом же ж у тебе в хаті не чути рідної мови? Знай, батьку-неньку, де нема мови — там до Вкраїни нема любови!"

Український католицький сиротинець св. Анни в Айтуні, в Саскачевані. Сиротинець є під проводом наших Сестер Служебниць, що стараються про прожиток і виховання сиріток у релігійнім та національнім дусі. Чи Ви післали вже коли Сестрам свою жертву на сироти? Сестри не мають маєтків, щоб могли без Вашої помочі давати ввесь прожиток і науку десяткам українських сиріток. Тому — памятаючи Христові слова, що треба: "голодного нагодувати, голого одягнути" — пішліть із любовою чимскоріш свою щедру жертву на прожиток українських сиріток в Айтуні. Така жертва буде ділом християнської любови й мила Богові. Ви на тім не стратите. — Адреса:

St. Ann's Orphanage, Ituna, Sask.

Славна Ватиканська Почесна Палатинська Сторожа під час урочистости на Свят-Петровій площі. Ця сторожа взяла в свою опіку церкву-базиліку св. Івана Лятеранського в Римі, що на основі лятеранського договору між Ватиканом і Італією користає з прав вільної території. Сторожа має свій особливий уніформ і озброєна в багнети й рушниці. Сторожа визначається любовю й вірністю супроти Святішого Отця.

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ ЄДИНИЙ - ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ!

Наші Сестри Служебниці гарно виховують дітей у Сейнт Клер, Па. Учать їх католицької релігії, української мови, церковних і народніх пісень, уладжують із ними гарні концерти. Цей знімок представляє тих малих школярів, як вони йдуть у величнім майовім поході на честь Пресвятої Діви Марії — "Цариці травня", Добре виховані діти — це великий скарб батьків на землі. Тому всі батьки повинні старатись про це, щоб у їхній парохії були наші Сестри, що вели б із дітьми українську школу й виховували їх для Бога й батьківщини. — Українські батьки, чи ваші діти одержали добре виховання?

Ця дароносиця зроблена з частин розбитих в Африці німецьких літаків "месершмітів". І так те смертоносне знаряддя стало тепер наче мешканням для Бога, що перебуває між побожними вояками й подає своє благословення.

СТ. ПАВЛ, АЛТА. Розвиток парохії. Недавно заснована українська католицька парохія в Ст. Павл розвивається щораз краще. На богослуження сходиться поважне число людей не тільки з міста, але й із фармів. Служба Божа відправляється тим часом у каплиці при костьолі, що її охоче відступає щирий приятель українців і місцевий парох — Всеч. о. Меніе. Та є надія, що внедовзі будемо мати там власну церкву. На ту ціль мають уже парохіяни понад $500 готівки. Сама коляда між католиками латинського обряду, що їх відвідали наші колядники під час різдвяних свят, принесла $150.00.

На третій день свят було тут богослуження, а опісля спільний обід у п-на Піхів. Між присутніми були Всечесні Отці — Меніе з Ст. Павл і С. Шевчук, ЧСВВ. із Едмонтону, провідник Б.У.К. в Алберті. Під час обіду панував святковий, родинний настрій.

Після обіду відбулись у найкращому порядку річні парохіяльні збори. Дотеперішній голова п. Мик. Гринів, під час свого звіту, згадав вдячними словами працю Преп. о. Ю. Жидана, ЧСВВ., що зорганізував місцеву парохію.

До нового заряду ввійшли: П. Шарун — голова, І. Палдецький — заступник, О. Іващук — писар, В. Саскір — скарбник, Й. Чешук, П. Гараба, І. Бакай — контрольори.

До жіночого комітету вибрані: Пані Піх — голова, п-ні Гараба — заступниця, п-ні Падлевська — писарка, п-ні Саскір і п-ні Гринів — господині.

Збори відбулись за проводом Преп. о. С. Шевчука, що сердечно заохочував усіх до одности й співпраці для добра місцевої парохії. Після виборів промовляв також і новвибраний голова п. Шарун. Він заявив, що працюватиме для добра парохії, скільки зможе, причім надіється помочі від членів.

Редакція "Світла" радіє з гарної праці нової нашої парохії в ст. Павл і вижидає наступного допису про великий поступ української католицької парохії в Ст. Павл, а особливо веселої вістки про те, коли будуть там виносити хрест на нову церкву.

Українські діти в Прудентополі, в Бразилії, в день закінчення шкільного року. Дітей учать наші Сестри Служебниці, подібно, як у Канаді й Америці. Нашим людям робить бразилійський уряд велику кривду, бо заборонив нашим отцям говорити в церкві проповіді по-українськи. Бог дав українцям рідну мову, а люди не позволяють нам говорити нею навіть про Бога й спасення душі... Чи це справедливо? Чи це розумна й чесна політика? Жити в такій державі, то так, як у вязниці. — Нехай живе Канада й Америка, що дає волю плекати рідну мову!

В дні Різдвяних Свят, коли побожні люди спішили до своєї церкви, щоб там при яслах поклонитися Божому Дитятку, 4 матері одержали в дарунку — 4 пари малих близнюків. А Сестра Міріяма тішиться такою надзвичайною подією й старанно пильнує малих американців у своїй лічниці.

АРМІЯ. Слава Ісусу Христу! Дорогі Отче, Редакторе "Світла". Дякую Вам за Вашого листа, що його я одержав перед "Новим Роком." Був він мені дуже цікавий, бо не маю я тут нагоди здибатися з нашими священиками.

Тут у нашому батальйоні нема багато наших хлопців тай тому не маю нагоди чути нашу мову. А що нема нічого кращого, як наша українська мова, то мені нераз сумно, а особливо, що не маю нагоди піти на нашу Службу Божу.

Як добрі ураїнці — ми поступупаймо чперед і не забуваймо своєї мови й письма. Нераз вони заверечують нам балакати по-українськи тут в армії, але ми однаково балакаємо, скільки годні, й будемо робити так далі. Жалую я їх, що вони не годні балакати ні розуміти по-українськи, та я, як добрий канадієць, буду говорити по-англійськи, коли треба, але так само не буду забувати своеї рідної мови, що її навчила мене моя мати, й ніколи не буду її стидатися.

Дякую Вам, Отче, за той гарний образець і шлю Вам жертву на "Світло".

Остаюсь із Богом — вірним християнином.

ЕҐРЕМОНТ, АЛТА. Отці Василіяни! Листа й "Світло" я одержала й за той дар я Вам, Отче Редакторе, дякую. Тим словом, що Ви мене повідомили: "Христос раждается", я відповідаю "Славіте Его!" Дякую Вам за календаря Найсвятішого Серця Спаса, що Ви вислали мені. За той дар я посилаю Вам $1.00, як передплату за "Світло" на 1944 рік, 50 сотиків посилаю як коляду, а 50 на "Католицькі Картини" — М. С.

МОНДЕР, АЛТА. Слава Ісусу Христу! Пишу кілька слів до редакції "Світла", що посилаю передплату одного доляра на 1944 рік та що я дуже люблю читати "Світло". Багато можна навчитися того, що людина ще не знає. Я певне булу читати "Світло", доки буду жити; воно для мене найправдивіша газета щодо релігії. Дякую Вам за побажання Христового Різдва, за календар і все добро. — Т. С.

Жіночий Відділ Резерви Надбережної Сторожі в Флориді вже ввесь рік помагає в службі американським воякам. У першу річницю створення того відділу жіночої резерви католицькі воячки приймають спільно св. причастя. — Католицька релігія приносить багато потіхи тисячам вояків на всіх фронтах. Щасливі ті вояки, що з родинного дому взяли з собою на фронт католицьку релігію. То їхне найбільше добро й найбільша сила. Українські батьки й матері! Чи ваші діти одержали від вас той скарб?

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

Пилип Сидор, Віннiпегосiс, Ман.	.25
Іван Мазур, Іннісфрі, Алта.	.50
Юрко Франко, Іннісфрі, Алта.	.50
Михайло Почило, Іннісфрі, Алта.	.50
Іван Лапчак, Монтреал, Кве.	.50
Марія Боровська, Мондер, Алта.	.50
Михайло Шуліга, Монтреа, Кве.	.50
Теодор Мельник, Клівленд, Огайо.	.50
Михайло Лащук, Ендро, Алта.	.50
Максим Гармідер, Дейзленд, Алта.	1.00
Степан Малиса, Ню Йорк	1.00
Розалія Мандзік, Клифтон Гайтс, Па.	1.00
Катерина Ґабро, Шикаго, Ілл.	1.00
Сестри Ч.С.В.В., Асторія, Н.Й.	1.00
Анна Скоробогач, Ренфурлі, Алта.	1.00
Василь Скоробогач, Ренфурлі, Алта.	1.00
Лев Пасека, Іннісфрі, Алта.	1.00
Варварка Собчук, Ленг, Саск.	1.00
Петро Панталюк, Менчестер, Конн.	3.00
Стефанія Пітнер, Честер, Па.	3.00

Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку за дар і молимось, щоб Бог поблагословив Вас добрим здоровям і святим життям. — Редакція

THE CATHOLIC TRUTH

WHAT IS RELIGION?

This all-important question will confront us wherever we turn. It is therefore of prime importance to have a correct idea of what religion is.

The definition

Religion is an acknowledgement of our obligation to God, as our Creator, with a feeling of reverence and love, and a consequent duty of obedience to Him.

Religion is a moral bond which unites us to God. As a science— it teaches us what God is, what He has done for us; what we are, what life is, where it begins and ends, how it should be spent. Religion contains the sum total of all man's duties to God. It finds the conscience and makes it accountable for its transgressions. He places restrictions upon your personal liberty. Religion teaches us and helps us to be a perfect creature of the Almighty Creator and a happy child of the Heavenly Father. Religion is the best means for the best life.

The practice of religion

The practice of religion is necessary for everyone. God has definite rights which no man is justified in ignoring. God definitly commands you to adore and serve Him. "Thou shalt love the Lord thy God... this is His first and greatest commandment". This we are doing by worship God, by saying prayers to Him, by keeping His commandments, that is — by practicing religion.

Religion does not require of you that you spend every day a few hours in Church in praying on your knees, that you look grave and severe, that you abstain from the innocent pleasures and enjoyments of the world; but it requires a strict performance of your daily duties, in doing all cheerfully for the glory of God and for the salvation of your soul. This is religion.

A man without religion

Religion is the supreme law which all are bound to obey in thought, word and deed. It comes from the Supreme Lawgiving God, who has a right to legislate for the mind and conscience of man. He, who refuses to submit his reason and will to the law of God, rebels against the divine authority and signs his death. He creates his own hell.

An irreligious man cannot be a good man: he is wicked. He who refuses to believe, violates the law of God just the same as he who steals, gets drunk, blasphemes, commits adultery, and such shall not possess the kingdom of God. God does not damn them; they damn themselves.

We are not created for hell. We are created for heaven. Eternal happiness is awaiting us. The condition to obtain it is the religion of Jesus Christ, teached infallibly by the Catholic Church.

Who is a good catholic — is practicing a true religion. Who is practicing a true religion his salvation is certain.

And such people are — we hope — Our Beloved Readers of "The Light". Cheer up then and may God bless you!

Дві молоді американські католицькі школярки приглядаються фотографіям своїх бабунь у домівці студентів колегії. Вони ходять до цеї самої школи, що до неї ходили колись їхні матері, бабуні й прабабуні.

Славка готує, а сарджент пробує. І видно, що йому смакує... На здоровля!

Михась пішов на війну, то тепер замісць нього возиться троком кучерява Катруся. І навіть незле дає собі раду з усякими тягарами, що їх довозить до кораблів. — Тільки, хто минає її трока дорогою, то добре зробить, як уважатиме на свої "фендри"...

Strange but true

Життя Святих
Слідами Католицьких Героїв

ПРЕЧИСТА ДІВА МАРІЯ

Мати жертвенного Агнця

Що більше отже наближалась ота велика заповіджена Ісусом година, то більше горнулась Марія до свого Сина, старалась бути близько Нього. Як завжди в житті, так і тепер була готова віддати свого Сина як жертвенне ягня за спасення людей. Великість отже Марії не основується тільки на тім, що "свое життя пожертвувала на прийняття единородного Божого Сина", але щоб таким чином прискорити спасення світу. Марія зробила ще більше, і це годиться підкреслити Їй на славу: Вона піднялась опіки на жертвенним Агнцем, вигодувала й виховала Його, щоб у слушний час завести Його на жертвенний вівтар. Таким чином співжиття й співтерпіння Ісуса й Марії не було ніколи перерване. До Неї, подібно як і до Нього, відносяться слова псальмопівця: "В горю нидіе мое життя, і мої літа в зідханні". (30: 10-11). Подібно, як Ісус, не зважавши на природну відразу до терпіння й передсмертню тривогу, відчував іще більшу від тієї тривоги тугу й бажання терпіння й жертвенної муки, так також і Марія жила подібними почуваннями. Не тільки з простотою духа й великою готовістю ждала тієї Ісусової "години", але разом із Ісусом тужила гарячою любовю матернього серця за спасенням людства й тією хвилею, коли то Божий Син буде прославлений, як Спаситель світу. Так отже одна тільки Марія йшла за Ісусом без отягання, без хитання. Тому через два дні пригноблюючої темряви тільки Її одну оживляла несхитна віра в світанок воскресення. Не зменшило це певне болю, що роздирав Її серце. Вона відчувала біль, але знала, що все те минеться.

Марія й месіянські псалми

В тім часі, коли Ісус почав говорити з великою щиростю про свою близьку смерть, особливе враження почали робити на Неї ті псалми, що відносились до муки Ісуса. Вона знала й розуміла їх досконало вже віддавна. Але аж тепер, коли Ісус заповів, що жде Його несправедливий і жорстокий суд, що буде виданий поганським римлянам, бичований, зневажений і розпятий, слова тих псалмів стались для Марії тим повним страхіть "ключем", що ним відчитала останне значення пророцтва. Поодинокі вірші й цілі речення псалмів бреніли невпинно в Її ухах так, що здавалось, наче б вони жили в Її думках і вигукували: Оце ми е й ждемо того, щоб наші предсказання вирились кривавими буквами на тілі твого Сина, щоб стали справжньою дійсністю! Поодинокі розділи були наче Божим посольством, зверненим особливо до Неї — Ісусової Матері. Бо ж Вона, як це заповів Симеон, а згодом і сам Ісус у Кані, мала станути коли Сина в годині Його муки, щоб і Її серце перейшов меч болю. В 109 псалмі чути було відгомін боротьби: "Сказав Господь моему Господеві: Сядь праворуч коло мене, доки не положу своїх ворогів підніжком тобі в ноги!" Ісусову муку зображав псалом 21: "Але ж я червак, не людина, людям посміховисько й народові погорда! Всі, що дивляться на мене, кепкують; щирять зуби, покивуючи головами.... Всі ребра міг би я полічити... вони розпаювали між себе мою одіж і на кожну одежину кидали жереб." Та через ті й подібні сумні, тривожні вірші, заповідання, продиравсь якийсь слабий відблиск світанку, прозирала зоря надії: "Звіщатиму твое імя своїм братам, хвалитиму Тебе серед громади. Ви, що боїтесь Господа, вихваляйте Його... Схаменуться й навернуться до Господа всі кінці землі й перед Тобою поклоняться всі покоління народів"! А й про поживу для душ, що ним мав бути Він сам, згадував псалом: "Покірні їстимуть і наситяться; хвалитимуть Господа ті, що шукають Його, ваше серце житиме по віки!" Незабаром мала опасти заслона, а тоді й ті слова мали стати ясні й зрозумілі.

Великий Четвер

Коли надійшов Великий Четвер, Ісус відбув із апостолами свою Тайну Вечерю, а опісля добровільним конанням в Оливнім городі розпочав свою велику, страшну муку для Божої слави й спасення людського роду. Можливо, що Марія прибула в тім часі на свято Пасхи до Єрусалиму й разом із іншими жінками брала навіть участь у святій Вечері при осібнім столі, призначенім для жінок. В усім товаристві крім Ісуса, тільки одна Марія, просвічена й скріплена вірою, здавала собі справу з того, що принесуть найближчі дні й години. Не було в тих останніх хвилинах якогось надзвичайного, зворушливого прощання Сина з Матірю ні якогось упорядкування родинних справ. Усе мав зробити Ісус із висоти хреста тими памятними словами: "Це твоя Мати!" Так зробив у ерусалимській святині й Кані, так було й тепер. Тільки може яким багатозначучим знаком, без зайвих слів, на бажання Ісуса, Марія, як Господня слуга, дала своему синові призвіл на останню жертву найбільшої любови. Господня "слуга" не була втаемничена попереду в подробиці муки. Та що Марія знала, що болісний удар спаде на Неї вже в найближчій будуччині, то несвідомість умовин, що серед них мала відбутись мука й смерть Ісуса, спричинялась до ще більшого Її терпіння.

Вже перед Тайною Вечерею знала Марія про Ісусову, обітницю, що своїм вірним дасть на поживу Свое власне Тіло й Кров. Марія, подібно як і апостоли, не знала, яким способом сповнить Ісус ту обітницю. Але слова Ісуса прийняла зо спокійною, несхитною вірою, що була тільки Їй одній питома. На Неї, як на Матір, мусіла та вістка зробити безперечно просто надзвичайне враження, що його годі описати. Через ту нову таемницю Ісус знову наче віддаливсь від Неї. Та не зважавши на те, згодилась радісним духом на те, що заповідав Її Син: що свое Тіло віддасть вірним на поживу, а свою Кров на напиток, щоб таким чином піддержати душі при житті і воскресити їх "останнього дня". Після Тайної Вечері темрява, що сповивала заповідження Ісуса про Пресвяту Евхаристію розяснилася. Випередивши вірою апостолів, Марія мала кращі основи до зрозуміння таемниці Пресвятої Евхаристії й спонук того найкищого зусилля любови: "Це Мое Тіло, що дається за вас. — Ця чаша, то новий Завіт у моїй крові, що буде вилита за вас і за багатьох на відпущення гріхів." Підо впливом тих слів зросла спосібність Марії зрозуміти й збагнути значення подій Великої Пятниці. Зрозуміла ясно, що Ісус зложить на хресті одноразову жертву, а апостоли мають поновляти її в Його Імені після Його смерти. Ісусові слова створили новий духовий звязок між Марією й апостолами. Дивилась на їхню зраду, тривожний ляк і людську непостійність, але через густу мряку їхньої немочі доглянула однак у тих мужів, назначених Її Сином до віднови хресної жертви в зміненім, безкровнім виді тоді, коли Його не буде вже на світі.

НА ФАЛЬШИВІЙ ДОРОЗІ

АРМІЯ СПАСЕННЯ

Основником "Армії Спасення" (Салвейшин Армі) був Виліям Бут, роджений 1829 року в Америці. Спочатку був він методистом, та згодом став проповідувати трохи іншу науку. Головна точка в діяльності цієї секти це— послуги вбогим. Співосновницею "Армії Спасення" була Катерина Мумфорд, що 1855 року стала жінкою Бута. Від 1865 працювали в Лондоні. Її заслуги для секти більші, ніж її чоловіка. Вона вміла лагодити спори. Їй удалось провести в секті заборону вживання тютюну й алькоголю. В секті жінкам здобула таке саме право, як його мають чоловіки. Жінка — це душа "Армії Спасення". Тому, що "Армія Спасення" мае служити вбогим, то Бут і його жінка жили дуже вбого й не дбали про багатства; тому також не будували церков, але проповідували під голим небом, по театрах, гостинницях а, всі добуті гроші повертали на суспільні цілі.

У проводі секти стоїть "генерал;" мають також "офіцерів", "командирів", "кадетські школи", прапор, музику — все на військовий лад. Щоб стягнути слухачів, уживають голосної музики, труб, співів, крикливих оголошень.

"Армія Спасення" працює й над спасенням людей, але головно найбідніших. Вони стараються всіх людей піддати Божій волі, але передовсім опікуються вбогими, безробітними, впавшими дівчатами; хворими, пяницями, бездомними. Діяльна любов ближнього — головна точка в праці "Армії Спасення."

Хоч "Армія Спасення" вірить у Бога, Христа, св. Духа й робить стільки добрих діл, то однак своею наукою у багатьох точках дуже противиться Христовій вірі. Ця секта відкидае хрищення, св. причастя, покуту й інші віроісповідні практики. Вірить, що Бог прощае віруючому грішникові й без того, тільки з огляду на заслуги Христа. Джерелом віри в них Біблія і власне надхнення. Первородний гріх, це в них зла пожадливість. Тяжким гріхом уважае секта уживання алькоголю, театрів, концертів. Не любить політики, осуджуе непотрібне читання часописів. Ворожо відноситься тільки до соціялістів за їхній матеріялізм.

Хоч "Армія Спасення" робить багато гарних діл, то однак вона далеко від правдивої Христової віри, бо для спасення душі не вистарчить тільки читати Біблію й спомагати вбогих, але треба сповняти все те, що заповідав Христос. Того вчить тільки одна Католицька Церква.

Українська Скарбниця

До цеї скарбниці всі свідомі й побожні українці складають свої Служби Божі, св. Причастя, милостині, молитви, терпіння й різні жертви — за волю України. Щоб Бог змилосердився над українським народом і дав йому по цій війні на українській землі волю й незалежну державу. Чи Ви складаете що дня свої жертви до цеї "Української Скарбниці"? Складайте всі свої жертви в "Українській Скарбниці" й подавайте до оголошення в "Світлі".

ПРАВОСЛАВЯ
Й КАТОЛИЦТВО
Докінчення з 2 сторінки

речили, що папи, як люди, можуть грішити, однак при тім не треба забувати, що на папському престолі засідало так багато праведних і святих папів, що ними може слушно повеличатись Католицька Церква як своєю окрасою, а навіть багато некатоликів мимохіть висказують про них чимало похвал і своє велике признання.

Отже й цей закид православних уважно розглянений не доказує того, що православні хотіли б ним доказати, а саме, що Христос папів римських не міг зробити верховними пастирями своєї Церкви на землі.

Далі в боротьбі з католиками православні наводять випадки, що в них папи мали помилятись і тим хочуть доказати, що папи не є непомильними пастирями в Церкві, як цього тримаються католики. І тут не вдоволяються вони пізніщими папами а йдуть навіть аж до самого св. Петра й показують на його "помилки" в тій події, що її розказує нам св. ап. Павло в листі до Галатів (гл. 2:11). Що ж скажемо на цей закид?

Воно правда, що раз св. Павло спротивився св. Петрові явно й докорив йому, що він з Варнавою не ходили просто по правді евангелія. Однак, коли важніше прочитати цю історію й толкування її св. Вітцями Церкви, то покавується, що тут **нема навіть натяку на помилку св. Петра в вірі,** а говориться про його **поступовання** з християнами наверненими з жидівства й поганства. Св. Петро був тої самої думки що й св. Павло, що старозавітні приписи не обовязують християн і це ясно висказав на ерусалимськім соборі (Діян. 15:6-11), отже щодо віри й навчання між цими двома апостолами не було розходжень, однак у Антіохії св. Петро заховував старозавітні приписи щодо заборонених страв, щоб не дразнити щойно навернених жидів до християнства, що мильно вважали заховування старозавітних обрядових приписів обовязковими також і для всіх християн. А тому, що авторитет св. Петра, як голови Церкви, був величезний, то його поступовання, що виглядало наче на потвердження їхнього погляду, мало великий вплив на інших християн, що й собі за проводом Петра стали придержуватись Мойсейових приписів. Звідси то зроджувалось згіршення й непорозуміння, а навіть небезпеки для евангельської правди про свободу християн від заховання старозавітнього закону. Це ділось і без вини св. ап. Петра, що своїм поступованням не хотів дразнити ще мало утверджених у вірі навернених зі жидівства. Однак ап. Павло будучи завзятим оборонцем і проповідником евангельської правди про необовязковість старозавітніх приписів, не звахавши на всю пошану, що її мав до верховного ап. Петра, вважав, що лихові можна зарадити тільки явним братнім упімненням. Це він і зробив. А треба знати, що братню пересторогу відносно невідповідного поводження може дати також і підчинений старшому без нарушення пошани й уляглости. Отже нема тут нічого такого, що вказувало б на помилку в вірі св. Петра й про таку помилку не говорять св. Отці, що пояснювали листи св. Павла. Треба було ждати аж еретиків і схизматиків наших часів, щоб довідатись від них про такі нісенітниці, що навіть апостоли, повні св. Духа, ті що були основами св. віри та Церкви, могли помилятись у справах віри.

Крім св. Петра, православні вичисляють ще декілька інших папів, наче б то вони мали поблудити в вірі. І так кажуть, що в III віці папа Маркелин вирікся віри, а тим часом історією доказано, що цей папа прийняв мученицький вінець за віру, а св. Церква залічила його до збору святих. Далі говорять, що папи Ліберій в IV сторіччі й Вігілій в VI ст. підписали визнання віри, що в них були еретицькі помилки.

Однак і це також не є згідне з історичною правдою. Історія каже, що папа Ліберій усе своє життя боровся з ересю аріян, багато натерпівся від них за те, навіть пішов на прогнання до Береї в Тракії, а коли підписав угодове визнання віри складене третім собором у Сірмії, що в ньому було пропущене, що Христос є единосущний Отцю, то це ще не значило, що він відкинув цю правду. Він підписав ту формулку, що не була виразно еретицька й то під загрозою смерти та для святої згоди, щоб втихомирити гарячі релігійні спори й тим легше притягнути противників до одности віри, а при тім він ще додав виразне застереження, що бере в оборону правду про единосущність Сина з Отцем. Можна тут закинути цьому папі надмірну уступчивість і податливість та брак розваги й рішучости в обороні правди, що їх опісля використовували еретики, однак **ніколи поблудження в вірі;** бо щоб можна було говорити про його поблудження в вірі, противне католицькому навчанню про непомильність папи в вірі, то треба було, щоб папа Ліберій діяв зовсім вільно, без насилля та щоб помилився в рішеннях віри чи моралі, подавши, як найвищий Учитель і Пастир Церкви, цього рішення держатись обовязково всім вірним. А того всього не було в випадку папи Ліберія. І тому не диво, що багато сучасних йому святих Отців, як св. Амвросій, св. Василій і інші, не то що не закидують йому помилок, а ще й хвалять його святість і правовірність.

Подібно мається справа й папи Вігілія. Папа не одобрив мильної науки, що була виражена в т. зв. трьох главах Теодора з Мопсвестії, Теодорета й Ібаса, а просто осудив їхні помилки згідно з рішенням пятого вселенського собору. Отже не було тут ніякої помилки папи в рішеннях віри. Що найбільше можна закинути папі Вігілієві те, що він був хиткий і під натиском цісаря Юстиніяна кинув клятву на тих трьох осіб, а опісля на домагання багатьох зняв із них клятву по їхній смерті, віддавши їхню справу Божому судові.

Вже дещо сильніший є закид православних, що шостий вселенський собор осудив папу Гонорія за монотелитську ересь. Монотелити навчали, що в Ісусі Христі була тільки одна Божа воля, а людської волі не було. Однак і цей закид розсипається в порох у світлі історичних дослідів і фактів.

Папа Гонорій не хотів вирішувати авторитетно в своїх листах до патріярха Сергія справу про одну чи дві волі в Христі й сказав тільки, що в Христі не було двох суперечних волей. Цей брак авторитетного, ясного й рішучого вирішення важливої справи з боку найвищої церковної влади використовували хитро монотелити в щиренні своєї мильної науки. З огляду на те собор осудив папу не як еретика, що держався, або навчав мильної науки, а це тільки було б проти догми непомильности папи, а як такого, що своєю мовчанкою непрямо сприяв еретикам і не вгасив на початку полумя еретицького навчання, як це годилось зробити апостольському авторитетові, а піддержав його недбальством. У такому тільки змислі папа Лев II потвердив соборне рішення отців. Отже папа Гонорій не був еретиком, ані ереси не вчив. А з того, що собор осудив папу за недостачу рішучого виступу проти монотелитів та за потурання їх мильній науці, бачимо ясно, що отці собору тим самим признали, що папа мав право й обовязок сам один осудити еретиків і видати остаточне та непомильне рішення в справі віри навіть і без собору й так своїм осудом отці собору признали верховну й непомильну владу папи.

Ще багато інших замітів проти непомильности папи видвигають православні. На все те скажемо ще тільки це: по вважнім прослідженні показується, що всі ті справдні помилки папів або відносяться не до справжніх папів, а антипапів, тобто таких, що безправно вважали себе папами, хоч ними не були, або ті помилки не торкаються питань віри, а тільки часових церковних законів, чи тільки особистих поглядів папи, що не були виражені як урочисті рішення верховного пастиря Церкви. У всіх тих і подібних випадках, як би притрапилась навіть справжня помилка папи, то вона не може служити за доказ проти непомильности папи, бо згідно з **католицькою наукою папи є непомильні тільки в своїх урочистих рішеннях, що їх видають як найвищі учителі Церкви у справах віри й моралі та обовязкових для всієї Церкви.** А ніхто ще того не доказав, щоб хоч один папа в урочистих своїх вирішеннях релігійних справ помилився. І якщо таке закидують папам їхні противники — то це голословний наклеп ворогів **правдивої Церкви.** Та одночасно є загально відоме й певне, що між грецькими патріярхами було дуже багато еретиків осуджених патріярхами, чи римськими епископами. Так пр. у Царгороді за сімсот років (від 330-1054 р.) було аж 18 патріярхів еретиків. Значніші з них то Несторій, Акакій і Сергій, що своїми ересями заворушили всю вселенську Церкву.

Все ж таки, чи то не гордість римських папів була причиною, що вони стали приписувати собі непомильність у справах віри, що належиться тільки одному Богові? — закидують далі православні. Так, можна б папів оскаржувати за таку велику провину, якщо б вони самі видумали й приписали собі цей привілей або якщо б вони навчали що вони **самі від себе** мають цю таку визначну прикмету. Однак, по правді, так воно не є. Папи вірують, що їхня непомильність у вірі не є їхня особиста прикмета ані їхня заслуга, а що вона дана їм згори від Творця всього добра. Йому остаточно належиться і подяка за все. І що ж тут противне Богові? Якщо небесному Отцеві сподобалось заслугами свого Сина Ісуса Христа зробити всіх нас "учасниками Божої природи" (2 Петр. 1:4) та дати нам "владу стати Божими дітьми" (Ів. 1:12), то хіба відважимось твердити, що Він не може для добра Церкви захоронити верховного пастиря від помилок у справах віри? Якщо Христос приобіцяв бути зо своєю Церквою "до кінця віка", то хіба ж то не буде розумне обстоювати думку, що під Його особливою опікою й охороною буде завжди той, що йому віддані в опіку всі вівці Христової отари, той, що отримав від Нього приказ закріплювати в вірі своїх братів?

Отже схилімо свої голови перед волею й зарядженням Христа, що хотів, щоб Його Церква на землі мала видимого й непомильного зверхника та голову, підімо слідами святих Отців Церкви й благодарім Бога за те, що Він, пробуваючи зо своєю Церквою невидимо, дає нам іще й видимого верховного та непомильного вчителя віри й пастиря наших душ.

З ДОПИСІВ

КИЧЕНЕР, ОНТ. Довідуємось, що в нашій киченерській парохії не тільки є члени — Василі, Йосифи й Степани, але що це такі гарні люди, що дня 16 січня, 1944. Р. Б., зараз після вечірні, велике число парохіян зійшлось до церковної залі, щоб усіх присутніх Василів, Йосифів і Степанів, що мають близько себе дні іменин, разом повязати, засадити за столи, погостити, обдарувати гарними побажаннями й дорунками, а таким чином справити їм усім гарні іменини, а особливо своєму дорогому о. парохові — Василеві Філевичові.

Жаль нам, що нас не було на тій несподіванці, бо в добрім товаристві весело було б навіть редакторові; але що киченерський о. парох і його парохіяни мають добре католицьке серце, то з нагоди того вечірка прислали й нам цілу пяточку на пресовий фонд "Світла", а о. Василь, на спомин тієї гарної днини, додали ще від себе $1.00 на "Католицькі Картини".

За ласкаву память і дарунок я складаю Дорогому о. Василеві й його чесним парохіянам сердечну подяку й молюсь, щоб Бог поблагословив усіх своїми небесними дарами. — Редактор "Світла". —

Церковний УСТАВ

ПОДАЄМО ОЦИМ ДО ВІДОМА Всім Впр. Отцям, а також церковним дякам і співакам, що в Мондері можна набути ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1944 РІК. Устав дуже докладний. Є устав СТАРОГО СТИЛЮ а також окремо НОВОГО СТИЛЮ.

Ціна одного примірника — з поштовою пересилкою — 10 сотиків.

ХТО бажає мати такий устав, нехай напише листа на адресу:

Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alberta,

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

САСКАТУН... У нас студенське життя, як звичайно, пливе своїм постійним темпом. Перший піврік проминув скоро. Прийшли піврічні іспити. З іспитами нема жартів...

Студенський кружок гарно працює. О. Горошко проводить так, що щонеділі мають засідання й відбувають різні свої програми. Молоденькі студенти виступають, вчаться промовляти, дебатувати. Мають українські кляси історії, літератури й науки релігії. Також учащають на університет, до укр. кляси проф. Павлиниченка. Може кляса колись розвинеться в українську катедру при Саскачеванському університеті. — (П-й).

РАВНД ГИЛ, АЛТА. Свіжа могила. По тяжкій недузі, дня 4 січня 1944 р., в 3. год. сполудня, впокоївся в Бозі бл. п. Іван Бойчук. Старий піонір і старший брат при церкві Преображення в Равнд Гил прожив 68 літ.

До Канади приїхав із родиною 2 квітня 1902 р., із села Пробіжної, гусятинського повіту, з Галичини, й осів на фармах у Равнд Гил, де й скінчив своє життя при своїй родині.

Покійний Іван був ревний католик, член парохії, Б.У.К. й перший основник. Любив щиро свою Церкву, старався про неї й служив у ній за старшого брата до кінця свого життя. Багато вкладав труду й не жалував ні часу ні грошей для Божої слави й спасення народу. Був завжди прихильний і помічний у кожній хвилині. Помагав людям у своїй місцевині й дальшім окрузі. Через недугу перебував довгий час у лічниці в Кемроз. Коли почув себе близьким смерти, гарно приготовивсь до примирення з Богом і прийняв набожно святі тайни.

Похоронні богослуження відправив наш о. парох Преп. о. М. Ханас, ЧСВВ., дня 10 січня в церкві Преображення в Равнд Гил, з двома пристоящими хлопчиками в дальматиках. На відправі був присутній також о. Зенько, латинського обряду, щоб таким чином віддати покійному останню прислугу.

Смерть бл. п. Івана викликала велике співчуття не тільки між ріднею, кревними й сусідами, але й подальшими людьми. В похороні взяли участь парохіяни з Равнд Гил, а також люди з Гей Лейку, Мирнаму, Кільману й інших місцевин. Здвиг народу був великий. Церква була заповнена до берегів. Прощальну проповідь виголосили о. парох по богослуженні, а в ній зясували заслуги покійного. Засвідчали це й ті ковертки, що їх складали люди на Служби Божі за душу покійного, що відійшов до кращого життя. Спочив на місцевім цвинтарі. Полишив у смутку дружину Юлію й 7 синів, Якова, Павла, Семка, Йосифа в Орегоні, Зл. Д., Антошка в Принц Руперт, Каролька при армії в Англії, 2 заміжні дочки Марію й Ганну, а також і 14 внуків оплакують смерть дідуся.

Похороном займався похоронний заклад із Кемровз спровадивши тіло автами з дому до церкви.

Покійний прожив у Канаді з ріднею 41 літ. Після похорону відбувся обід у домі Бойчуків — сина Якова і вдови Юлії. При кінці обіду зібрано на католицьку пресу $10.09. На бажання Юлії розділено цю суму між "Українські Вісти" й "Світло". — А. П.

Чесному покійникові Іванові нехай Бог подасть вічне щастя, а жертводавців і збіркових п. Пазюка й п. Рося нагородить ласкою довгого й Богу милого життя. — "Світло".

"САНТА КЛАС" Дня 26-го грудня була в Вінніпегу велика втіха для малих і для старих. Такого чуда наша парохія ще не бачила. Хоч "Санта Клас" пізно приїхав, то за те з великою парадою. Найбільши втіхи мали діти, коли побачили різного рода звірів, що мали вітати того славного "Санта Класа". Були там ведмеді, гіпопатами й леви, що йшли собі довкола гарно прибраної флотилі, що на ній їхав "Санта Клас". Параду відбуто вулицями флори, Селкирк і Меккензі до Читальні "Просьвіти". Всю ту параду провадила "Скачманська Банда". Цей похід зорганізувала парохія Св. О. Николая, за проводом О. Пароха, й Читальня "Просьвіти", за проводом пана С. Головчака й пана Винтика.

У великій залі Читальні "Просьвіти" було повно дітей із матерями, що нетерпеливо ждали, що їм дасть "Санта Клас". Першим, що промовив до людей, то був Св. О. Николай, у ризах епископа, що представляв церкву. Сказав до дітей маленьку промову, як вони мають заховуватися та що він чув про них: як вони гарно ходять до церкви й католицької школи; за те він дасть тепер дарунки. "Санта Клас", приїхавши з далекої півночі, привітав усіх милим усміхом.

Перед розданням дарунків заграла орхестра. Як ведмеді зачули музику, то разом із левами почали танець. Вся заля бухнула сміхом, а діти тиснулися, щоб подивитись, як ведмеді танцюють.

То був новомодний спосіб приїзду "Санти" до нашої парохії цього року, що його так нетерпеливо ждали діти. За "Санту" обібрався був п. Василь Скраба, наш вінніпегських алдерман до міської ради. —

ЧИПМЕН, АЛТА. Весела Гостина. Дня 15 січня родина, сусіди й знайомі п. Ілька Старка зробили гарну несподіванку його синові й молодій невістці — Юрієві й Розалії. Приязними словами складали гості молоденьким подругам сердечні побажання, а теплими руками памятковий дарунок. При тій вечірній забаві не забули й своїх вірних приятелів "Українських Вістей" і "Світла". На поклик п. Гарматн гості склали свої добровільні датки на руки п. Миколи Старка, Юрієвого брата. Збірка принесла $5.50. "Де згода в родині, де мир і тишина, щасливі там люди, блаженна сторона; їх Бог благословляє, добро їм постає і з ними в вік живе". — Н. С.

КСІТУАН, АЛТА. Вінчання. Дня 14 листоп. звінчав Впр. о. Й. Тимочко, ЧСВВ., в нашій церкві, Михайла Чвиля, сина Василя, й Марію Мороз, дочку Василя. Після відправи був для гостей обід, гарна забава й — пресова справа, то на сердечне слово заохоти п. Равлика з Ройкрафт гості склали на українську католицьку пресу $12.50. Збіркою займались: п. Василь Козубач і п. Федір Янушевський.

Редакція "Світла" складає всім жертводавцям і збірковим сердечну подяку за гарний дарунок на пресу, а Панству Молодим — Михайлові й Марії — просить у Бога щасливого подружнього життя на многі літа!

РОЙКРАФТ, АЛТА. Прикладна родина. В нашій місцевині живе дуже прикладна родина, правдиві католики й щирі працівники, що працювали від молодости так на церковнім, як і на народнім полі. А й тепер, хоч уже старші віком, о другого дня Христового Різдва — поїхали обоє колядувати. Та родина — то Панство — Василь і Стефанія Вернюк. А в навечеря св. Василія Великого, проти Нового Року, то Мирослав Бзовий і Емілія з Равликів, із своїм малим сином Йосифом поїхали колядувати до П. П. Вернюків і віддати їм пошану за їхню працю. Як ми заколядували під вікном, то нас запросили до хати. Вони не сподівались гостей уночі, однак були вдоволені з нашого приїзду. Угостили нас смачними стравами. Дочка Емілія побажала Батькові Василеві в день іменин щасливого життя, і вручила медівника. Маленький внучок, а також мала Клавдинка Равлик передали п. Вернюкові маленькі даруночки, за що п. Василь щиро подякував за ту несподіванку проти іменин. Як минула 12 година й настав Новий Рік, то п-і Бзова й кума Равличка засівали так, як у Рідному Краю, а опісля відспівали "многая літа". По всій церемонії п. І. Равлик побажав із Новим Роком Панству Вернюкам щастя, здоровя, доброго прибутку й довгого віку й просив їх, щоб вони й далі так працювали, як до цього року. Згадав також про нашу католицьку пресу "Світло" й на його фонд зложили жертву $1.57. — На церкву принесла коляда $36.25. — Редакція "Світла" дякує й бажає Божого благословення всім колядникам і жертводавцям. С. І. Х!

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

РІЗДВЯНИЙ ДАР НА "СВІТЛО"

Марія Заозірна, Ворвик, Алта.	1.00
Антоніна Пацкевич, Мішель, Б. Кол.	1.00
Ізидор Ножик, Мондер, Алта.	1.00
Одна особа — Онтеріо	1.00
Іван Гиладик, Шикаго, Іл.	1.00
Ірина Бунчак, Вудбайн, Н. Дж.	1.00
Михайло Дудик, Питсбург, Па.	1.00
Анна Рудько, Делф, Алта.	1.00
Всеч. о. Н. Обушкевич, Джанстави, Па.	1.00
Розалія Мандзік, Клифтон Гайтс, Па.	1.00
Никола Вуйтів, Бруклин, Н.Й.	1.00
Дм. Підскальний, Етелберт, Ман.	1.00
Катерина Бучинська, Ню Йорк, Н.Й.	1.00
Василь Бучинський, Ню Йорк, Н.Й.	1.00
Григорій Мальований, Стар, Алта.	1.00
Евфросина Федишак, Еймбридж, Па.	1.00
Михайло Жилізко, Вестон, Онт.	1.00
Анна Гамуляк, Дербі, Конн.	1.00
Пані Ю. Сивий, Вілинг, Ва.	1.00
Іван Мельник, Вінніпег, Ман.	1.00
Григорій Кондро, Редвей, Алта.	1.00
А. Кулачковський, Бонзана, Алта.	1.00
Лавро Будик, Транскона, Ман.	1.00
Іван Бабійчук, Вінніпег, Ман.	1.00
Ксеня Бузько, Ню Йорк	1.00
Іван Захарко, Брудергайм, Алта.	2.00
Дмитро Ушак, Бронкс, Н. Й.	2.00
Анна Ботак, Маганой Ситі, Па.	2.00
Рожа Подоляк, Шикаго, Ілл.	2.00
Василь Вольчанський, Філядерфія, Па.	2.00
Анастасія Керч, Ню Йорк, Н. Й.	2.00
Н. Мелешко, Шикаго, Ілл.	2.00
Катерина Габро, Шикаго, Ілл.	2.00
Юлія Шевчук, Ню Йорк	2.00
Катерина Пирчак, Шикаго, Ілл.	2.00
Несподіванка для Панства Юрія й Розалії Старко, Чипмен, Алта.	2.75
Членкині Апостольства Молитви при церкві ОО. Василіян у Вінніпегу (переслала Анна Вербіцька)	3.00
Пані А. Хамулка, Голден, Алта.	4.00
Іван Лакоцький, Бронкс, Н.Й.	5.00
Іван Онушко, Патсвил, Па.	5.00
Петро Височанський, Сентрелія, Па.	5.00
З парохіяльної несподіванки в Кичинер, Онт.	5.00
З несподіванки для панства Войтків у Мондері.	5.25

(Далі буде)

Усім Дорогим Жертводавцям за ласкаві жертви на "Світло", а особливо за "Різдвяний Дар" складає щиро сердечну подяку й просить для кожного в Христа благословення на ввесь 1944 Божий рік — Редакція "Світла".

Що чувати в світі?

За вічний упокій душі бл. п. о. архимандрита Діонисія Ткачука, ЧСВВ., відправили Отці й Брати Василіяни в Мондері своїм чернечим звичаєм 3 панахиди з 3-денним попереднім дзвоненням, а дня 31 січня співану Службу Божу. Ту завпокійну Літургію відправив Впр. о. протоігумен В. Бараник, ЧСВВ., настоятель ОО. Василіян у Канаді й Америці, з діяконами. Після Служби Божої останню панахиду за свого найвищого й загально поважаного настоятеля відправило 5 ОО. Василіян. Співав мужеський хор Братів-Василіян. Подібні богослуження відправились у всіх василіянських монастирях, де вже дійшла вістка про смерть бл. п. о. Архимандрита.

Дня 17 січня вмер у домі Сестер Служебниць у Словтсбургу, Н. Й. Всеч. о. Олекса Пристай. Похорон відбувся в Сиракюзах, Н. Й., у тій нашій церкві, що її збудовано в тім часі, коли покійний був там парохом. Всіх читачів “Світла” просимо згадати душу покійного нашого Отця в св. молитвах. В. Й. П!

В минулому році наш канадський екзархат скріпився особою й працею другого нашого єпископа — Їх Преосвященства Кир Ніля Саварина, ЧСВВ., що за благословенням папи став до помочі Високопреосвященому екзархові Кир Василієві. Преосв. Ніль відбув уже з того часу багато архієрейських відвідин ріаних парохій у чім було також благословення нових церков, памятників, участь у місійній виставі в Торонті й зїзді Б.У.К-а в Саскатуні. Високопреосвящений Владика Кир Василій висвятили 7 нових священиків.

Новоосноване й дуже корисне місійне Товариство св. Йосафата розвинуло надсподівану діяльність і виплатило в цім році $1,275.00 допомоги вбогим церквам і іншим установам.

Братство Українців Католиків купило дім і організує в Вінніпеґу Інститут Б.У.К. для виховування студентів на свідомих і діяльних українських католицьких провідників.

В Саскатуні відбувсь величний і успішний Перший Конґрес Українського Католицького Юнацтва. Ця орґанізація молоді видала кілька брошурок про орґанізацію, уладила свою постійну канцеларію й працює над збільшенням числа відділів.

Б.У.К. видав повчальні книжечки: “Пробудитель Галицької України” й “Канадійський Вертеп”. — ОО. Редемтористи видали книжечки: “Наш Церковний Обряд”, “Редемптористи Східного Обряду” й “Історія Св. Письма”, що її написав Всеч. о. М. Пелех, наш військовий духовник. Впр. о. Луговий видав дуже гарного: “Молитовника для Української Католицької Молоді”. — Заходом Всеч. о. Шпитковського появивсь “Ювілейний Альманах Української Церкви Пресв. Евхаристії в Вінніпеґу — Крім того побільшено часопис “Будучність Нації”, а “Світло” почало видавати гарний ілюстрований додаток “Католицькі Картини” й видано два календарі: “Голос Спасителя” й “Української Родини”.

Б.У.К. брав замітну участь у величнім всеукраїнськім конґресі, що його владив у Вінніпеґу Комітет Українців Канади за проводом Впр. о. Дра В. Кушніра.

В епархії працює 108 священиків, а в тім 34 ОО. Василіян, 16 ОО. Редемптористів, 1 облят. Крім того є ще в епархії 4 діякони й 10 семінаристів, що приготовляються до духовної праці.

Огляд замітніших подій у нашій американській епархії за 1943 рік виказує осьтаке:

До Сестер Василіянок вступили 4 українські дівчини. — Одна Сестра Францішканка склала свою урочисту професію.

Впреосв. Кир Константин висвятили нових священиків.

В Филаделфії започатковано орґанізацію двох нових парохій, закуплено дім і площу під нову церкву. — В Ню Йорку ОО. Василіяни зорґанізували в дільниці Бронкс нову парохію Прокрова Пресв. Богородиці. — В Годсон збудовано й поблагословлено нову церкву. Благословення обновлених храмів відбулось також у Джанставн, Па. Когос, Н. Й., Кліввленді, Огайо, Бруклин-Південь, де закуплено новий парохіяльни дім, і Ню Гейвен, Конн.

Іван де Розен, професор католицького університету в Вашинґтоні помалював у стемфордському семінарі каплицю в византійському стилі.

З початком шкільного року католицький університет завів курси східного богословя й канонічного права для наших семінаристів.

В вакаційній оселі перебудовано каплицю, збудовано новий ґараж і затягнено нові водопродови.

В Сейр, Па., відкрито цілоденну нашу парохіяльну школу за проводом Сестер. Зорґанізовано також “Рідні Школи” за проводом Сестер при парохіях у Майнерсвил, Па., Бронкс, Н. Й., Йонкерс, Н. Й., і Фініксвил, Па.

Українці в Ню Йорку відсвяткували за проводом ОО. Василіян соті роковини смерти о. Маркіяна Шашкевича з богослуженнями й величним концерстом, при співучасти Високопреосвящених Владик, численного духовенства, інтеліґенції й великого здвигу народу. Вийшла з тієї нагоди памяткова книжка “Русалка”. — В Норт Дакоті, в парохії Україні, відбувся зїзд юнацтва, за проводом Впреосв. Кир Константина. — В Ню Йорку ОО. Василіяни уладили при співучасті Преосв. Владики Кир Амвроза небувалий “День Вояка” й видали з того приводу пропамятну книгу.

- В Балтиморі, Мд., поблагословлено новий цвинтар. — Впорядковано катедральний цвинтар у Филаделфії. — В Филаделфії відбувся пресовий зїзд молодих священиків, приятелів часопису “Шлях”. — В Стемфорді відбулись духовні вправи 80 Отців (“Шлях”).

Повolі, але певне, иде український народ у Канаді й Америці до кращої будуччини.

Головна сила нашого поступу лежить у правдивій христовій-католицькій вірі, добрім проводі наших рідних єпископів і священиків та співпраці побожного українського народу.

Це певне, що як увесь український народ на американськім континенті, а головно українська інтеліґенція, стануть до щирої праці в одній Католицькій Церкві, за проводом наших Високопреосвящених Владик і ОО. Душпастирів, на нас спочило б велике Боже благословення й український народ ввійшов би на шлях великого розвитку.

А сила до того в Бозі й нас самих.

Якщо аліянти дозволять Совітам задержати під своєю безбожною диктатурою зайняті під час цеї війни українські й польські землі, то близько 7,000,000 католиків опиниться в великій небезпеці наступу на них безбожного комунізму, що відбирає людям реліґію, або життя.

Зайняття Совітами вільних земель. — Литви, Естонії й Латвії зробить нещасливими нових 3,000,000 католиків, цеб то разом коло мільйонів католиків. Це число католиків іще побільшиться, якщо совітська влада опанує й Балкан, де тепер діє советофільська — Третя Інтернаціональна Терористична Орґанізація (Т-І-Т-О).

Окремою загрозою для тих католиків буде совітська православна церква, що її, як виглядає, Сталін уважатиме за слугу своєї комуністичної системи. Католики цих Совітами зайнятих країн знайдуться в такому положенні, як католики й протестанти під нацистського владою, де зорґанізовану реліґію хотіли зробити покірною служанкою звихненого націоналізму.

— **Арґентина,** а також Ліберія, муринська республіка на західнім побережжі Африки, виповіла війну “Вісі”.

Союз Українських Канадійських Вояків у Менчестер, в Англії, почав видавати свій гарний 4-сторінковий часопис “Нюс Леттер”.

— **Аліянтські** війська висіли несподівано позад німецької лінії, на полудне від Риму. Продовжуються сильні наступи в напрямі Риму й на відтинку коло Касіно, де зайняли місцевини Каїро й Монте Вілля. Опір німців сильний. — Німецькі міста Берлін, Франфурт, Бронсвик і Ганове́р мали сильні бомбові налети, що наробили багато шкоди. — Червона армія вдерлась 17 миль вглиб Естонії й 60 вглиб Латвії. — На Спокійнім Океані американці бомбардують Маршальські Острови.

Богослуження в Алберті

ЛЮТЕНЬ

6. Неділя. Гл. 1. — Єв. утр. 1.
Калмар (церковні збори в 7 год. увечері)
Ренфурлі
Смокі Лейк — св. Параскевії
Вільна
Моркемб
12. Трьох Святителів
Восток — св. Михайла
Іннісфрі — В. Ч. Хреста
Редвотер
Давнінґ
Нортри Веллій
13. Неділя. Гл. 2. — Єв. утр. 2.
Равнд Гил
Чипмен
Веґревил
Іннісфрі — Р. Б. М.
Гиліярд — св. Івана Христителя
Редвей
Стрий (парохіяльні збори)
Мирнам
15. Стрітення.
Голден — фарми
Плейн Лейк
Спедден
Елдорена
Ґронлид

Забави з танцями кінчаться в мясопусну неділю. По мясопусній неділі не годиться справляти гучних забав із музикою й танцями.

Basilian Fathers,
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.
Phone 23181

Basilian Fathers,
Mundare, Alta., Canada.
Phone 27

Basilian Fathers
Box 8. Radway, Alta.
Phone 4

Basilian Fathers
Derwent, Alta.

ПОДЯКА ЗА КОЛЯДУ

Сестри Служебниці з мондерської лічниці складають сердечну подяку всім тим жертводавцям, що під час свят Христового Різдва склали свій дар на лічницю.

Зокрема бажають Сестри подякувати В.Поважаним панам: М. Царукові, Й. Гаврилюкові, М. Рогалеві, О. Рогалеві, Й. Федечкові Фр. Якубові, М. Черемшинському й І. Кулієві за те, що піднялись великого труду — коляди на мондерьску лічницю. Нехай Бог нагородить сторицею всіх колядників і жертводавців!

“ВЕЧІРОК НА СИРОТИ”

відбудеться в Мондері в неділю, дня 13 лютня, 1944 Р.Б. На тім вечірку почуємо добрі промови, співи, а крім того буде виграшка й перекуска. Надіємось, що всі родини з Мондеру й околиці візьмуть участь у цім доброчиннім підприємстві й не відмовлять своєї помочі українським сиротам. —

Дві гарні книжечки написав п. О. Івах у Вінніпеґу. Перша книжка — “Ключ до мови”, це граматика для вивчення української мови. Друга — “Щоб вас люди любили” подає вказівки, як прихильно настроїти до себе людей. Ціна одної книжечки — 20 сотиків. Адреса для замовлень:
Culture and Education,
Box 3113, Winnipeg, Man.

“СВІТЛО” Український Реліґійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц. Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ЧАСОПИС
ВИХОДИТЬ ДВІЧІ КОЖНОГО МІСЯЦЯ

НІХТО НЕ ДІЙШОВ ДО ВЕЛИКОЇ ДОСКОНАЛОСТИ БЕЗ ЗАХОВАННЯ ПОСТУ.

СВІТЛО
THE LIGHT

15-го Лютня. 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (139). 4.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

Будуймо Твердині

Великими скарбами обдарував Бог український народ.

Перший із них — це правдива Христова, католицька віра. Ту віру, що її навчав сам Христос, що її проповідували, що за неї життя віддали святі апостоли, — ту саму віру через святу Ольгу й Володимира, через Антонія, Теодосія, Йосафата й усіх праведних українців закріпив Бог між синами української землі — собі на славу, а нам усім на спасення.

Другий наш скарб — це наш чудовий церковний обряд. Яке величне-маєстатичне, яке гармонійне й миле наше церковне богослуження! Які прегарні молитви й ті наші мелодійні церковні пісні, кращі за пахучий ладан, що їх український народ, вихований у святій Христовій, Католицькій Церкві, приносить день-за-днем у жертві Святому Богові! Наші гарні недільні й святкові богослужби — це найкращі концерти Божої прослави!

Третій наш народній скарб — це та прегарна й багата на слова, та надзвичайно легка до віршування й співу — та наша рідна, українська мова. Ця мова злучила нас на американськім континенті, в цій новій батьківщині, в українські громади. Нею ми виявили найбільш і наскоріш свою високу культуру перед чужинцями. Вона головно є невмірущим знаком існування й життя української нації в великій родині канадської й американської держави. Наша українська мова — це ми, український народ! Це наше життя. Наша сила й слава.

Крім того, що ті наші цінності піддержують нас самих, вони є великим вкладом у всеканадську й всеамериканську моральну й культурну скарбницю. Що краще ми ті свої скарби бережемо й помножуємо, то більш морально й культурно стоїмо ми самі, то більш підносимо мораль і культуру великого, вільного американського континенту.

Щоб ті наші великі, Богом дані нам, скарби ми могли зберегти, а далі й побільшити, нам треба доконче своїх українських — ТВЕРДИНЬ. Таких твердинь, таких сильних станиць, що помагають людям обороняти й забезпечувати, плекати й побільшувати святу віру, церковний обряд, рідну мову й усю національну культуру.

Такими твердинями українського народу є — наші церкви й школи, монастирі й лічниці, друкарні й приюти, наші сиротинці й інші подібні заклади-установи.

Тому — будуймо їх! Будуймо якнайбільше по всій Канаді й Америці! Щоб у них ми могли зберігати й плекати — Христову віру, церковний обряд і рідну українську мову! Щоб при їхній допомозі ми, українці, ставали щораз побожніші, свідоміші й культурніші, а тим самим щораз кращі громадяни Канади й Америки!

Та що між нами є чимало таких місцевин, де наш народ — убогий і не в силі будувати своїх святинь і інших закладів своїми власними силами, то нашим реліґійним і національним обовязком є: помогти нашим убогим братам — добровільними жертвами збудувати ці потрібні твердині.

А ЦЕЮ СПРАВОЮ ЗАЙМАЄТЬСЯ В КАНАДІ — МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО СВ. ЙОСАФАТА, ЩО ЙОГО ГОЛОВОЮ Є САМ НАШ ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНИЙ ЕКЗАРХ — КИР ВАСИЛІЙ ЛАДИКА. Це Товариство збирає вкладки, записи й різні жертви на будову тих наших духовних твердинь у Канаді й веде допомогову діяльність у цій справі в усім нашім канадськім українсько-католицькім екзархаті.

Згадана справа є така важлива, що редакція “Світла” звертається оцим до всіх своїх читачів, а через них і до всіх українців, із сердечним покликом, щоб кожне — старше, чи молодше — післало негайно свою вкладку — хоч $1 — до Заряду Товариства св. Йосафата, а тим своїм членством і тією вкладкою-жертвою причинилося до будови церков і інших наших доконче потрібних нам твердинь, що з них користь будемо мати всі в дочасності й вічності.

Хто пішле $1 — стане тим самим членом Товариства св. Йосафата. Хто пішле більше — стане членом-добродієм, або членом-основником.

І ми просимо, щоб це зробили охоче всі, а головно наші добрі парохіяни з Алберти — Богові на славу, Канаді на добро, українському народові на щастя й спасення.

Всі жертви посилається на руки Всеч. О. Василя Дзюрмана, нашого пароха в Портедж Ла Прері. Їхня адреса:
Rev. B. Dzurman
Box 570 Portage La Prairie, Man.

СЕМІНАР СВ. ЙОСАФАТА В ВАШИНҐТОНІ

За Божим Провидінням і старанням дорогого нам Владики Кир Константина, 1941 року засновано Семінар Св. Йосафата в Вашинґтоні. Тут наші українські юнаки виховуються на священиків. Господь Бог благословить це діло, бо від 1941 року вже вийшло з цього Семінаря девять священиків і один діякон.

Життя в Семінарі пливе тихо й спокійно — без великого розголосу. Питомці мають перед очима одну ціль — набути якнайширше знання, вишколити свій характер та прикрасити свою душу чеснотами, щоб опісля могли успішно працювати для нашого народу в Америці. Це праця дуже велика, важлива й конечна.

Крім усильної праці над книжкою, семінаристи мають час призначений на розривку, забаву, проґульку, щоб таким способом відсвіжити свої сили до дальної праці.

Наші питомці мають також нагоду стрічатися з різними людьми в університеті. Беруть живу участь в орґанізації клириків-студентів, що існує при Католицькім Університеті. Таким способом вони не тільки, що розвивають свій власний світогляд, але також познайомлюють чужинців із нашим обрядом, народом і його звичаями.

Бувають і надзвичайні хвилі в Семінарі. До таких цього року належить перше канонічна візита Преосвященого Сенишина, що відбулася в днях 9 і 10 листопадня 1943 р. Преосвящений кликали кожного питомця поосібно, розпитувалися, та давали потрібні вказівки й заохоту до ревнішої праці. При кінці мали конференцію для всіх питомців.

Дня 10 листопадня гостив в нашім Семінарі також Преосвящений Такач. При кінці обіду Достойний Гість промовив кілька ґарячих слів.

На Святій Вечері Христового Різдва ми мали велику честь гостити в Семінарі Достойного Гостя й Батька Їх Ексцеленцію Кир Константина. Від Семінаря О. Ректор зложив Їх Ексцеленції святкові побажання, а всі питомці заколядували. Преосвящений із зворушенням подякував та по батьківськи заохотив усіх наслідувати Дитятко Ісуса в його чеснотах, бо тільки тоді наша праця буде видатна.

Дня 18 січня, 1944, зачалася октава молитви за зєдинення всіх церков. Другого дня октави, на запрошення комітету, Всч. о. Федаш виголосив в анґлійській мові проповідь. Тогож дня нище підписаний мав суплікацію й благословення Найсвятійшими Тайнами. Співав хор питомців.

На місці буде тут згадати, що кожної неділі питомці співають Службу Божу, що правиться для людей.

Так виховуються у Вашинґтоні ті, що пішли за покликом Христа, щоб працювати тільки на Його більшу славу. Семінар має велике значення для кожного народу.

Тому завсіди буде хвала Нашому Преосвященому, Впр. і Всч. Отцям Духовним і всім тим, що в якийнебудь спосіб причинилися або причиняються, щоб цей Семінар існував і розвивався для добра нашої Церкви й народу в Америці.

О. А. Химій, ЧСВВ.,
(“Шлях”).

ЗА ПОПРАВУ ЖИТТЯ

В час Великого Посту

У цім страшнім часі, коли сотні й тисячі людей гинуть нераз одного дня на великім світовім побоевищі, а мільйони чоловіків і жінок, старців і дітей у різних частинах світу примирають від голоду й інших допікульних недостач, ми, громадяни Канади й Америки, що за ввесь час війни ще ні раз не зазнали такого недостатку, стаємо, за Божою ласкою, на порозі — святого Посту.

І годиться, щоб ми, забезпечені Божим провідінням від найгірших наслідків кривавої війни, з великою охотою сповняли ту заповідь своєї святої Церкви, що каже нам, для вічного спасення наших душ, у час цього Великого Посту здержуватись від вжитку деяких страв, гучних забав і взагалі вести повздержне життя. Що тепер ми повинні робити ще й із почуття вдячности за те, що Божа рука відвертає від нашого континенту всі ті воєнні страхіття, що мучать наш український і майже кожний інший народ ув Европі. З послуху святій Христовій Церкві, для втихомирення тілесних похочувань, із вдяки за ласку спокійного життя, в надолуження за дотеперішні провини — повинно в кожній нашій українській хаті в Канаді й Америці бути видно в цих днях каяття — молитву й піст. Щоб на запит: "Що роблять українці в час Великого Посту?", могли наші сусіди сказати поправді: "Моляться й постять".

При тім не треба нам дуже оглядатися на латинників, коли й що вони їдять, коли танцюють, або здержуються від того, бо ми українці католики маємо свій власний, папою потверджений церковний обряд, і його нам треба придержуватись. Тоді кожне, а головно наша молодь покаже, що вона побожна. Що вона справді українська, католицька.

Поправа життя

Та самий піст нічого не поможе. До того, щоб ми могли стати справді розумними, чесними, побожними людьми, нам треба доконче — поправи життя.

Повздержність у їді й забавах тільки тоді буде мила Богові, якщо ми одночасно здержимося від гріхів. Св. Антонін каже: "У Бога не стільки значить умертвіння, щодо страв, (піст), як скоріш викорінення хиб." А св. Августин питається глибоким питанням: "Що поможе людині, коли здержиться від споживання мяса, а буде їсти ближнього злими наклепами?" Така людина подібна до побіленого гробу, назверх чистого, а в нутрі повного гнилі. (Мат. 23: 27). Людина, що постить, але грішить, подібно до діявола, що також здержується від страв, але не перестає робити зле. (Св. Онорій). І тому головну увагу під час цього спасенного Великого Посту треба звернути на поправу свого духовного життя. Нам треба напружити всі сили своєї волі, щоб знищити в собі систему гріха й за всяку ціну поправити своє життя!

Велика перевірка

Що нам треба поправи та що ми маємо з чого поправитися, то це певне. Як спитаємось цих трьох: свого священика, сусіда й сумління, то знатимемо зовсім певне, що в нас за хиби та з чого нам треба поправитися... Зробім це хоч раз основно й щиро в цім Великім Пості й у цих днях найбільшої трагедії української нації.

Може наша хиба то зрада Бога, або рідної нації. Фальшива церква, або фальшивий шлюб. Нечесне життя в наречестві, чи в подружжі. Марнування дітей, або лихе виховання їх. Злі часописи, або товариства. Гнів, пянство, чи якась людська кривда. Фальшива присяга, або несумлінне голосування. Неморальна засада, або нечесна практика. Все треба перевірити й у всім зайняти правдиво християнське становище, згідне з голосом сумління й непомильним навчанням Христової Церкви. Як хочемо бути чесними людьми, як хочемо спасти свою душу — нам треба доконче змінити, поправити своє духовно-моральне життя. Зробім це тепер, у час святого Посту, коли нам іще Бог дає ще добру нагоду до обнови свого життя.

Свята сповідь і злука з Христом у св. причасті нехай будуть щасливим початком того нового життя.

Інтелігенція попереду всіх

Перші, що поправою свого життя повинні започаткувати загальну духовну обнову української нації в Канаді й Америці, то наші — українські інтелігенти. Наші вчені люди. Наші провідники.

"Кому більш дано, від того й більш домагатимуться". А наша інтелігенція одержала від Бога спромогу набути собі найбільше знання й освіту, тому зовсім слушно Бог і нація можуть домагатись від нашої інтелігенції найкращого життя, найбільшої побожности, найкращого прикладу для нашого національного загалу.

І це певне, що як українська інтелігенція в Канаді й Америці через 50 літ наладнування нашого життя в новій батьківщині була б давала нашій суспільності добрий приклад релігійного життя й патріотичної праці, ми були б сьогодні одною з найбільш освічених і найкраще зорганізованих та загосподарюваних націй на всім американським континенті.

Та що так не було, то тепер українська інтелігенція має подвійний обовязок сповнити своє велике завдання провідної верстви українського народу в Канаді й Америці.

Благослови, Боже, на велике діло!

Православя й Католицтво

ЗАКИДИ ПРОТИ ПАПСТВА

Прослідивши вважно Святе Писання й Церковне Передання, кожний може зовсім легко прийти до пізнання тієї великої релігійної правди, що Ісус Христос подав людям свою релігію в зорганізованому виді. Він не тільки сам навчав людей Божої правди (Марк. 1:14) та освячував душі (Мат. 9: 2; Лук. 7:48), а ще за свого життя підобрав собі апостолів і по своїм воскресенні перелив на них свою владу проповідувати Його науку людям, управляти ними й освячувати їх. "Дана Мені всяка влада на небі й на землі. Ідіть отже навчайте всі народи, хрестячи їх в імя Отця й Сина й Святого Духа, навчаючи їх заховувати все, що Я заповів вам" (Мат. 28: 18-20). "Як Мене післав Отець і я посилаю вас. Прийміть святого Духа; кому відпустите гріхи, відпустяться їм, а кому задержите, задержаться. (Ів. 20:21-23). "Що звяжете на землі, буде звязане на небі, а що розвяжете на землі, буде розвязане на небі." (Мат. 18: 18). Хто вас слухається, Мене слухається, а хто вами погорджує, Мною погорджує." (Лук. 10: 16). Крім того Христос вибрав із поміж апостолів св. Петра й сказав йому ці слова: "Ти еси Петро й на цій скалі збудую мою Церкву й пекельні ворота не переможуть її." (Мат. 16:17). Паси Мої ягнята, паси Мої вівці." (Ів. 21:15).

Так то сам Христос, встановивши релігійну владу, надав своїй релігії вид релігійної організації, що дістала назву — Церкви.

А що Церква з волі Христа має тривати до кінця світу й продовжувати свою величну місію (Мат. 24:14; 16:18; 28:20; 16:15; Лук. 24:47), а життя апостолів як людей, було обмежене, — то апостольська влада навчання, управи та освячування людей перейшла на їхніх наслідників — єпископів і на папу римського. "І це Я з вами по всі дні до кінця віків." (Мат. 28:20).

Далі Христос хотів, щоб Його Церква була одна, це значить одинока в світі Його релігійна організація, а при тім внутрішньо неподільна. Що так воно справді є, то про це впевняє нас знову св. Писання. У св. Матея читаємо, що Христос збудував **Церкву,** а не церкви (Мат. 16:17), та хотів, щоб у ній була тісна одність на подобу тої, що є між Ним, а Його небесним Отцем і щоб та одність могла послужити за спонуку до віри для світу в Боже післанництво Ісуса. "Не про цих же тільки молю (це значить апостолів), але й про тих, що задля їх слова увірять у Мене; щоби усі були одне, як Ти, Отче, в Мені, а Я в Тобі, щоб і вони одне були в Нас; щоб світ вірив, що Ти Мене післав... щоби були **звершені в одне.** Та одність Церкви має бути звершена, тісна, не тільки любови на подобу тієї, що є в св. Тройці, але й віри, згідно зо словами св. Павла, що сказав: "Один Господь, **одна віра**" (Еф. 4:5), бо тільки одна може бути правда. Також мусить бути в Церкві й та одність правління, що її Христос положив у основу організації своєї Церкви. Вона обіймає: верховенство св. Петра й його наслідників, епископат, монархічну форму устрою Церкви, поділ членів Церкви на духовних і мірян. Вкінці в Христовій Церкві мусить бути одність культу, це значить та сама Безкровна Жертва Нового Заповіту й ті самі святі тайни, що є установлені Христом для освячення душ (Пор.: Еф. 4,5; І. Кор. 10,17). З того природно випливає й єднання в любові всіх членів Церкви, що повинні до себе відноситись як члени одного тіла. Тому то Христос мавши на думці ту тісну одність своєї Церкви прирівнює її до дому, до царства (Мат. 16:18-19) та до кошари з одним пастирем (Ів. 10:16), а знову св. Павло називає св. Церкву **одним тілом.** "Ми многі є одне тіло в Христі, а зокрема обопільно собі членами". (Рим. 12:5). Тої однак одности не нарушує ні різнородність обрядів у Церкві ані окрема правнича дисципліна поодиноких Церков, якщо тільки панує та повище згадана суттєва одність Церкви установлена Христом, а це: одність віри, культу й правління, а вслід за тим і одність любови та обопільних взаємин, бо обряди й окремі закони відносяться до справ несуттєвих у Церкві, є людського походження й під наглядом та одобренням верховної влади в Церкви вони конечно достроюються до суттєвої одности Церкви й так стають її оздобою та зовнішнім знаком її величі та сили.

Що противиться одності Христової Церкви це протестантська теорія галуз, на основі якої всі головні християнські спільноти є наче галузи великого дерева Церкви, або неначе сестри й дочки одної і той самої матері й визнаванням тих самих основних правд віри творять певного рода одність, а також новіші православні теорії про незалежність поодиноких національних церков, що стоять із собою в братерському єднанню, або про т. зв. автокефалію поодиноких церков. Такі теорії є запереченням тієї досконалої організаційної одности, що її Христос зробив суттєвою для своєї Церкви й що не смів ніколи пропасти, бо інакше Христову Церкву перемогли б пекельні ворота проти виразної Христової обітниці. (Мат. 16:19).

Та хоч Христова Церква до кінця світу заховає ту свою внутрішню організаційну одність, то це не значить, що всі ті, що стали її членами, завжди будуть придержуватись тієї одности. Люди мають вільну волю, є слабкі, горді, часто бунтівничі та податливі на різні незалежницькі впливи. Зогляду на те можна вже згори сподіватись, що навіть у Христовій Церкві можуть зайти такі випадки, що поодинокі особи, духовні чи світські, а навіть цілі краї та народи відпадуть від одної правдивої Церкви. Це діється тоді, коли вони вже не хочуть вірити в усе те, в що вірить уся вселенська Церква, — а тоді вони стають еретиками, або відказуються слухати верховну владу Церкви — а тоді вони стають схизматиками.

Єретики й схизматики можуть далі вести своє релігійно-церковне життя, та зірвавши з одністю Церкви є наче відірваними і всохлими галузками, що відпали від дерева правдивої Христової Церкви, а їхні церковні організації

(Продовження на ст. 6)

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

1. ПИТАННЯ. Це тільки темні люди слухаються священиків... Чи вони може роблять щось добре? Я не признаю їх і не слухаюсь їхнього говорення, а проте живеться мені зовсім добре...

1. ВІДПОВІДЬ. Послух священикам — це справа, що відноситься до спасення нашої душі. Священики навчають, у що люди мають вірити та як жити, щоб могли бути чесними людьми на землі й заслужити собі вічне щастя в небі. Священики християть людей, прощають їм у Боже імя гріхи й уділяють інших святих тайн, що їх із приказу Христа треба доконче всім людям приймати для свого спасення. Тому кожна людина, що хоче бути спасена, розуміє дуже добре, що в усіх таких справах треба бути послушним священикам, що з Божої волі всім тим займаються, й така людина охоче слухається своїх священиків, як своїх духовних батьків і душпастирів. А як хто не хоче розуміти цього, то чия в тім вина й хто на тім зле вийде?.. Найтемніші люди то саме ті, що не слухаються священиків.

Про те, чи священики роблять щось добре, то можемо сказати таке: як навчання дітей святих правд віри й моралі на катехизмі, а старших у проповіддях, як молитва за живих і вмерлих, як хрищення й прощання гріхів у св. сповіді, як відправа Служби Божої й подавання людям Бога в св. причасті, як відвідування й приготування хворих на смерть і перехід у вічність, як опіка над сиротами й убогими, як організування людей і видавання релігійних книжок і часописів, як усі ті й подібні діла, що ними займаються священики, є непотрібні, злі й шкідливі, то певне, що священики не роблять нічого такого доброго й тоді навіть не треба було б зовсім священиків; але як усі чесні й розумні люди в усім світі признають завжди, що вищезгадані речі добрі й людям конечно потрібні, то чи це справедливо говорити, що священики не роблять нічого доброго?.. Чи така пропаганда проти священиків не принесе найбільшої шкоди тим людям, що дадуться збаламутити й відвести від священицького душпастирства?.. Священики є посередниками між Богом, а людьми, послами, що заступають перед Богом людські справи, Божими післанцями до людей, щоб їм звіщати Божу волю й завести їх до вічної батьківщини — й священики роблять це по всім світі, нераз навіть із нараженням і втратою свого здоровя й життя; а як хто виступає проти цих Божих слуг і добродіїв мільйонів людей, то чи це не буде провиною супроти Бога, кривдою для священиків і шкодою для збаламучених людей?.. Чесні люди поважають Божих слуг, а не судять і кривдять.

А як хто взагалі не хоче признавати священиків і не слухається цих Божих слуг, що їх сам Бог вибирає, щоб були вчителями й пастирями людських душ, то він певне противиться Божому зарядженню, а також сам собі готує погибель, бо без священиків нема спасення. До спасення треба доброї віри й морального життя, хрищення, покаяння й св. причастя, а того нема без священиків. Тому кожна людина в світі, що хоче бути спасена, мусить признавати священиків, як Божих слуг і своїх духовних учителів та провідників, й слухатись їхньої науки та користати з їхнього душпастирства. Так було завсіди й так буде до кінця світу, що без священиків можна їсти, пити й вести легке, розкішне життя, але без священиків не можна спасти своєї душі. Дорогу до неба треба відбути доконче за проводом католицьких священиків. Так зарядив сам Христос.

2. ПИТАННЯ. Кожна розумна людина добре бачить, що як чоловік і жінка не можуть жити в згоді, то одинокий вихід для них — узяти розвід; Чому отже католицькі священики виступають проти розводів?

2. ВІДПОВІДЬ. Як би чоловіки й жінки старались вести побожне, католицьке життя, то між ними не було б таких великих непорозумінь. Тому першим ліком на всі подружні непорозуміння є — порада о. пароха й часте прийняття св. Тайн. Хто держиться близько свого о. пароха й Пресв. Евхаристії, той не думає про розвід.

Щодо розводу, то нема в світі ні одної розумної й чесної людини, що радила б чоловікам і жінкам колинебудь розводитися, бо кожний розвід є зовсім злий.

Перше — тому, бо з Божої волі кожне важне християнське подружжя, потверджене святою тайною подружжя, є нерозривне й ніколи не може бути розвязане так, щоб подруги могли взяти розвід і брати шлюб із ким іншим. Про це сказав Христос виразно: "Що Бог злучив, чоловік нехай не розлучує." (Мат. 19,4). "А я кажу вам, що кожний, хто розводиться із своєю жінкою, хіба, що за перелюб, **той доводить її до перелюбства; А хто б оженився з розведеницею чужоложить." (Мат. 5,32).** Як бачимо отже, то Христос якнайостріше заборонив подругам заключати нове подружжя, доки одне з подругів є ще при житті. А св. апостол Павло так говорить про цю важливу справу: "Тим, що в подружжі, приказую **не я, а Господь,** щоб жінка не розлучалася з чоловіком, коли ж би розлучилася, **нехай лишається незаміжня,** або помириться зо своїм чоловіком. **І чоловік нехай не відпускає жінки."** (І. Кор. 7, 10). Тому також і папи ніколи не позволяли тим чоловікам і жінкам, що не жили в згоді й розійшлися, брати шлюб із ким іншим, хоча б це був навіть король. Коли напр. Генрих VIII., англійський король, хотів розвестися зо своєю шлюбною жінкою Катериною, а повінчатись із одною двірською дамою Ганною Болін, папа Климентій VII., не дав йому на це дозволу. А не позволив папа на розвід тому, бо завжди має бути заховане Христове слово: "що Бог злучив, нехай чоловік не розлучує." Коли б отже одне з подругів узяло шлюб, не зважавши на те, що друге ще живе, то допустилося б тяжкого гріха й **нове подружжя було б неважне.** Такі розведеники не можуть одержати прощення гріхів, доки не покаються й не розійдуться з тою другою особою, що собі взяли замість своєї першої шлюбної подруги. Куплений дім можна продати, коли нам не до вподоби, але жінки, що з нею хтось звінчався, не можна звернути — казав св. Іван Золотоуст. І Тридентський Собор (сес. 24, кан 5-7) виразною означує науку Христової Католицької Церкви, що ні через ересь, ні через навмисну неприсутність подруга, ні через чужолоство не може бути розвязане подружжя.

Друге — розвід є не тільки проти Божої волі, але й проти природи. Правдива любов не знає розводу. Це неприродно, коли подруги розходяться й покидають своїх дітей, бо Творець улив у серця батьків невгасиму любов до своїх дітей. Батько й мати мають разом виховувати й годувати своїх дітей, а як вони розводяться, то роблять дітям кривду, бо не дають того, що їм повинні дати, як батьки. — Розвід нівечить пошану для батьків. Нераз діти не сміють навіть заговорити до батька-матері на вулиці, чи поздоровити їх, бо цього не бажає собі розведений батько чи мати, або та друга, нешлюбна особа.

Трете — розвід веде до легкодушного заключування подружжя. Коли людина знає, що після заключення подружжя можна легко розійтися, то певне не одне подружжя заключиться легкодушно, без застанови. Та що подружжя надто важлива справа, щоб могло бути так легкодушне заключене, то природно мусить бути нерозривне аж до смерти. Тоді перед шлюбом більше думається. — Можливість розводу стає для подругів причиною віроломства. Тому то в державах, де закон дозволяє розводитися, множаться розводи в застрашаючий спосіб. У Франції, перед 1884 роком, було розводів 1000 на рік. Коли ж проголошено закон, що дозволяв розводи, то 1885 року, тобто за рік, було їх уже понад 4000, 1900 року понад 7000, а 1905 року було вже до 10,000, 1913 року було 15,000, а 1921 року — 32,557 розводів! В Америці тому 40 літ кожна дванадцята пара розходилась, а тепер розходиться кожна 6-та пара! Що там значить шлюб, подружжя, як можна розвестися?

Четверте — розводи приносять найгірші наслідки для родини й держави. Розвід приносить нещасні наслідки для жінки, бо як минуть її молоді літа, то грозить їй небезпека, що чоловік нажене її. Сумна доля жде дітей, бо розведений чоловік знайде собі другу жінку, але діти не знайдуть другої рідної матері. Може який "вітчим" чи яка "мачуха" дасться їм добре в знаки. Або — що гірше — діти змарнуються без батьківської опіки й виховання. — Через розводи прикладається сокиру до основ держави. Держава, що позволяє на розводи, працює над своєю погибелю. Це признали найкращі політики. Гладстон, що не був католиком, сказав: "Розвід, із дозволом на поновне подружжя, нищить родину в корені." Теодор Рузвелт, протестантський президент Злучених Держав, сказав на основі своїх досвідів, зроблених в Америці: "Легкість розводу, це погуба для народу, проклін для суспільности, небезпека для родини, джерело нещастя для подругів, примана до неморальности, зла річ для чоловіків, а ще гірша для жінок." І супроти того зла, що несе з собою розвід, чи міг би хто подумати про розвід, або дозволити на нього?.. А як де таке діється, то там певне Бога не бояться, людей не стидаються й не дбають ні про родину ні про державу.

Пяте — розведені подруги звичайно не мають ніякої користи з другого подружжя. Розведені нераз більше терпять, ніж терпіли перед розводом, у першім подружжі. Щастя не годні знайти, бо розвід є проти Божої волі. Діти, родина держава — всі терплять через розводи, а це — нещастя. Тому ніхто не повинен навіть думати про розвід. А як деколи подруги не зможуть погодитися, то за дозволом Церкви зможуть розлучитися й жити окремо (в сепарації), але не вільно їм і не повинні брати шлюбу, чи жити з ким іншим. Розводитися й брати другий раз шлюб повинна заборонити кожна держава, бо хто не вмів добре жити в першім подружжі, то навіщо має звязувати світ іще іншим особам?

Розвід вигадали люди, а нерозривність установив сам Бог.

Не треба отже розривати подружжя, бо те, що установив Бог, є розумніше й певніше. Воно святе. І католицькі священики вірують у це й тому завжди навчали й навчатимуть до кінця світу, що розводу не можна брати, бо кожний розвід — це грішна й шкідлива річ. Всі розведеники мусять покаятися, або пропасти навіки.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

ІСУС У ПУСТИНІ
Глава 4: 1-11

1. Потім Дух завів Ісуса в пустиню на спокусу від дія-[redacted]

2. А після того, як постив сорок днів і сорок ночей, почув голод.

3. І приступив спокусник і промовив до Нього: "Як Ти Божий Син, то скажи, щоб те каміння стало хлібом."

4. А (Ісус) відповів і сказав: "Написано; не самим хлібом живе людина, але й усяким словом, що виходить із Божих уст".

5. Опісля взяв Його діявол у святе місто та й поставив Його на верху святині й сказав до Нього:

6. "Як Ти Божий Син, то кинься вниз. Адже написано: Наказав про Тебе своїм ангелам і вони понесуть Тебе на руках, щоб Ти й ногою не спотикнувсь об камінь."

7. Ісус відповів йому: "Також написано: Не спокушуй свого Господа Бога."

8. Знов заніс Його діявол на височезну гору й показав Йому всі царства світа й славу їх і сказав до Нього:

9. "Все те я дам Тобі, як Ти, припавши лицем, поклонишся Мені".

10. Та Ісус відповів йому: "Іди геть, сатано! Бо написано: Господу Богу своему кланяйся й Йому одному служи".

11. Тоді покинув Його діявол; та й ось ангели приступили й служили Йому.

ПОЯСНЕННЯ

Ісус Христос після хрищення не почав зараз навчати людей, але ведений святим Духом, просто з-над Йордану пішов у пустиню, на стрімку, камянисту гору, звану — Кварантанія ("Сорок Днів"), щоб там провести сорок днів і сорок ночей на самоті й наче приготовитись до своеї великої апостольської праці. — Цим дав нам Ісус приклад, особливо таким особам, що займаються душпастирською й виховною працею між людьми, що на початку своеї діяльности корисним е приготовитись до свого виступу добре відбутими реколекціями, молитвою, зрілою застановою й прийняттям св. тайн. Христос не потребував того, але зробив це для нашої поуки. — До своеї праці маемо забиратись "ведені св. Духом", тобто добрим наміром, а не з хоробливої амбіції, чи інших непохвальних понук. — Христос допустив, щоб діявол спокушував Його Пресвятого, бо Він мав бути подібний нам у всім (крім гріха) і хотів навчити нас, як перемагати всякі спокуси. (Євр. 2, 17 18; Рим. 5, 14; Євр. 4, 18): Ті спокуси, тобто побудження до злого не походили від Ісуса, але були тільки зовнішніми наступами сатани.

Життя Ісуса в пустині було головно життям самовідречення, покути. Покутою було вже саме місце, незамешкале людьми, лячне від диких звірів, високоположене й непривітне від зимового холоду. Крім того — Ісус піддався строгому постові. Через сорок діб зовсім нічого не їв.

Христос постив 40 днів і ночей. Число — 40 стрічаемо частіше в Біблійній Історії. Дощ під час потопу падав 40 днів і сорок ночей. Мойсей і Ілля постили по 40 день. Мойсей на горі Синай ждав таблиць із Божими Заповіддями 40 день. Ізраїльтяни мандрували по пустині 40 літ. Після воскресення Христос перебував іще на землі 40 день. Із того видно, що це число було символічне, Богом вибране на той надзвичайний, вистарчаючий час, коли збувались важливі події.

Коли Христос постив, то ввесь час відчував голод і ставав певне із кожним днем більш утомлений, обезсилений. Тільки Божа сила вдержувала Його при житті. Св. Письмо підкреслює, що Христос після сорока днів зголоднів був; це на те, щоб зазначити характер першої спокуси.

Хоч із Спасителем був св. Дух і св. ангели, то не полишив Його в спокою пекельний ворог, що вже довго підглядав бездоганну святість Ісуса, чув голос Небесного Отця, засвідчення св. Івана Христителя й міг підозрівати, що Ісус е мабуть Месією й Богом. Щоб довідатись про це певне, діявол використав до цього велике тілесне обезсилення Ісуса при кінці сорокдневного посту. Він приступив мабуть у видимій постаті до Ісуса й підцав Йому думку, щоб заспокоїв свій голод чудесним способом, перемінивши камінь у хліб. Якщо Ісус був би зробив це, тоді був би виявив свое божество. Та що така виява, а також заспокоення голоду чудом тоді, коли можна мати природну поживу і взагалі перервання посту було б противне Божій волі, то Ісус відкинув спокусу діявола словами св. Письма: "Написано: Не самим хлібом житиме людина, а кожним словом, що виходить із Божих уст." (Втор. 8, 3). Наші прабатьки в раю, вибраний народ на пустині й інші спокушувані люди піддались спокусі, а Ісус той "новий Адам" гідно переміг, відкинув спокусу до втрати довіря до Божого провідіння й не виявив передчасно свого божества.

Програвши перший бій, діявол спробував другий раз. Він заніс Ісуса на одну з веж ерусалимської святині, що мала бути місцем несподіваного обявлення Месії, й там почав спокушувати Христа до надмірної надії на Бога й до гордости, кажучи: "Коли Ти Божий Син, кинься вниз, бо написано, що своїм ангелам накаже про Тебе й на руках понесуть Тебе, щоб не вдарився часом об камінь Своею ногою." (Мат. 4, 6).

Та що таке самообявлення було б противне Божій волі й невторопною надією на Божу поміч, то Христос відкинув спокусу словами св. Письма: "Також написано: не спокушуй свого Господа Бога." (Втор. 6, 16).

Найсильніша спокуса була третя. Діявол вивів Ісуса на верх високої гори, може тіеї самої, де знаходилась яскиня, що в ній перебував Ісус, і на широкім овиді, що простягавсь довкруги, силою чарів випровадив перед очі Спасителя прегарні картини моря, островів та країв, а на них усякі народи з військами й царями, багатими в усякі достатки, славу й розкоші. Все те представилось Ісусові в захоплюючій красі й чарівнім блиску, так точно й близько, наче б це була дійсність. Показавши все те Ісусові, сатана сказав облудно: "Все те я дам Тобі, як Ти, припавши лицем, поклонишся мені." В тій скусі діявол представив себе за Божого Сина та за власника всієї земної могучости, хитруючи осьтак: як Ісус е справді Богом, Він виступить проти такої мови, коли ж е людиною, то не опреться спокусі й забажае стати при помочі діявола паном світу. Та Христос, не виявивши своеї особи, відповів рішуче, велично: "Іди від мене, сатано, бо писано: Господу Богу своему кланяйся й Йому одному служи!" Тоді сатана, наче поражений громом, забравсь із того місця, а Спасителя окружили небесні духи, щоб віддати Йому поклін і служити.

Тоді то в одну мить усе змінилося. Пустиня стала раем, самітність заступлена товариством ангелів, довгий піст закінчився втіхою, пониження перемінилось у небесні похвали, а обітниця влади була заступлена дійсним царюванням над небом і землею. Тернина, що досі родила гіркі овочі, видала рожі, втіху й славу, тобто Спаситель по видержанні спокус, святкував велике свято перемоги. Тоді чудесно сповнилось усе те, про що була мова під час спокус: "Не самим хлібом живе людина, але й усяким словом, що виходить із Божих уст. Наказав про Тебе своїм ангелам і вони на руках понесуть Тебе, щоб Ти й ногою не спотикнувсь об камінь... Все те я дам Тобі, як Ти, припавши лицем, поклонишся мені".

Побут Ісуса в пустині, це його приготування до прилюдної діяльности, що її ціллю було: заснувати та уладити Боже царство на землі. І тій цілі служать події, що тут збулися.

Кожне важливе діло годиться починати з Богом, щоб віддати Йому честь і запевнити собі Його благословення. Так Мойсей, заки одержав закон, провів сорок днів і сорок ночей на самоті й молитві. (Вих. 24, 18). Те саме зробив також Ісус, коли приступав до оснування на землі свого царства.

Земля перейшла через гріх у посідання сатани. Але той "сильний" став у спокусах переможений через "сильнішого", що пізніше геть чисто переможе свого противника, згідно зо словами: "Дана Мені всяка влада на небі й землі". Піддані царства сатани, це людські душі. Їх можна відібрати сатані тільки молитвою й боротьбою. Вся внутрішня сила Христового царства спираеться на молитві, покуті та боротьбі. В Христа за час Його перебування в пустині, бачимо це в превеликій і надзвичайній мірі. Тут Він дае нам приклад молитви, покути та боротьби. Тут він основуе також скарб ласк, що мае доповнити недостачі християнського життя в цім напрямі.

Під час кожного посту Католицька Церква, за прикладом свого Спасителя, відбувае таку саму збройну вправу, щоб потім виступити до бою проти ворога людського спасення й Божого царства. Зброею сильного е молитва, покута й боротьба. В пустині Ісус виповняв їх і переможно орудував ними. Це приклад для нас. Берімось за ту зброю головно тепер, у час Великого Посту й годину великого горя української нації.

ЗЇЗД Б. У. К. в Едмонтоні

На засіданні Провінціяльного Заряду БУК-а в Мондері дня 16-го січня 1944. Р.Б. ухвалено відбути Зїзд Братства Українців Католиків в Едмонтоні в днях 11 — 12 — 13 березня.

Українці католики Провінції Алберти! Чи в Вашій парохії були вже збори Відділу Братства Українців Католиків? Чи Ви вже вибрали новий заряд свого відділу Б.У.К?. Чи Ваші діти мають Відділ Українського Католицького Юнацтва? НЕЗАБАРОМ ВИЇДЕ ДО ВАС В ОРГАНІЗАЦІЙНУ ПОЇЗДКУ ПО АЛБЕРТІ ПРЕП. О. С. ШЕВЧУК, ЧСВВ., ПРОВІДНИК Б. У.К. У НАШІЙ ПРОВІНЦІЇ. Приготуйтесь добре на їх відвид, щоб Ваша спільна праця увінчалась великим успіхом. Б.УК. працюе для добра Католицької Церкви, канадської держави й української нації, то годиться, щоб батьки й діти станули щиро до спільної праці в рядах Братства Українців Католиків. Недалекий зїзд в Едмонтоні покаже ясно, котра наша парохія в Алберті належить до свідомих українців. Нехай такі будуть усі наші парохіяни!

ПЛЯН ПОЇЗДКИ О. ПРОВІДНИКА

Лютень

17 — Гіллярд — фарми сполуди
17 — Гіллярд, місто, ввечері
18 — Краків, сполудня.

Життя Святих

Слідами Католицьких Героїв

ПРЕЧИСТА ДІВА МАРІЯ

Години тривоги

Ніч Ісусового терпіння в Оливнім городі була певне дуже прикра й для Марії. Бо коли Ісус виявив себе в тих годинах правдивою людиною, був затривожений і кріпився одиноко молитвою до небесного Отця, то можемо зовсім оправдано прийняти, що також і Марія в часі тих годин темряви готовилась стривожним серцем на спільну з Сином муку. Тривога, що через неї Вона перейшла перед роками, коли шукала загубленого Сина, була тільки передсмаком годин повних грози й смутку, жаху й тривоги, що їх преживала з ночі з Великого Четверга на Пятницю. Ті почування великим тягарем придавлювали Її душу. А смуток Її й тривога були ще багато більші й прикріші, якщо позбавлена якогонебудь Божого світла, спирала свої відомості тільки на Ісусових предсказаннях. Марія, подібно як Ісус, терпіла самітньо. Бо ж тільки Вона одна вірила сильно в безпосередню близькість муки й смерти Ісуса. А що ніхто інший не вірив у дійсність того, що стискало Її душу, то Марія не могла одержати від людей ніякої потіхи.

Велика Пятниця

В Велику Пятницю перед полуднем із задержаним віддихом вижидав Єрусалим висліду переслухання Ісуса й слідив перебіг жорстоких мук, що їх завдавано Йому перед домом Пилата. Наляканий заїлістю й дикими вигуками товпи: "Розпни, розпни його!" Пилат вкінці подався й засудив Ісуса на смерть, хоч не знайшов за Ним ніякої вини. Хоч св. евангеліє не згадуе нічого про те, то дуже можливо, що й Марія була свідком тих потрясаючих картин, стоячи десь недалеко зо св. Іваном. Згодом прилучилась певне до того гурту, що відпроваджував Ісуса на Голгофту. Стрінутись із своїм терплячим Сином удалось Їй мабуть аж поза мурами Єрусалиму, зараз коло міської брами. Мабуть тоді, як Ісус упав, а служба силувала Симеона з Киринеї, щоб поміг Ісусові двигати хрест, Марія скористала з перерви й наблизилась до Ісуса. Була це незабутня, важлива стріча. Стрінувшись із собою, Ісус і Марія стрінулись наче з усім своїм минулим життям. Ісус усе життя ждав тієї години, Також і Марія від пророцтва Симеона вижидала її й готовилась до неї. Живши разом у Назареті, а також і пізніше, в час прилюдної діяльности Ісуса, вижидали її обое, а робили це з повним підданням Божій волі, зарядженню небесного Отця. Тепер стрінулись їхні очі, а тим поглядом висказали собі всю свою душу. Бо що ж можна було висказати словами в такій хвилі? В своїх очах читали обопільний біль і милосердя, мужність і любов.

Найбільші терпіння

Від тієї хвилини почались найбільші терпіння Марії. Вона бачила, як Її найдорожчу Дитину вивели на гору й приготовили все до розпяття. Бачила опісля, як Ісуса, Її одинокого, так дуже любленого Сина, обдерли з одежі. Відчинились рани пошарпаних бичами рамен і плечей. Кров поплила струмками. Був то для серця Матері невисказаний біль, що ранив Її найніжніші почування.. Вона з найглибшою пошаною й честю одягала колись і розбирала свою дитину в домашнім затишку — а оце тепер дикі посіпаки здерли з Ісуса одежу й роздягли Його перед зібраною там товпою. Червоними струмками поплила кров із безчисленних ран, ранячи одночасно й серце Марії. За одним терпінням приходило з несамовитою просто скорістю друге; приложили цвяхи, вдарили по них молотом — кожний удар уходив у душу Марії, шарпаючи Її серце новим болем. Через цілі роки чула Марія удари молотка — то рука Ісуса вбивала в варстаті цвяхи в дошки й бальки. Кожний удар відбивавсь живим відгомоном у Її серці, оживляв Її віру. Вона чула й розуміла досконало, в якім дусі й як охоче працюе Її Син день-у-день, працюе в укритті. — Він, що був Спасителем світу й кожної хвилі здавав собі з того докладну справу. Удари молотка стали згодом для Марії тим звуком, що в таемничий спосіб приглушував всякий інший відгомін і відграничав Її наче від зовнішнього світу. Тепер знову стукають молоти. Та цим разом це вже не Ісусова рука підносить молот і не в мертве дерево входять цвяхи — то руки катів підносять молот, щоб вбивати цвяхи в живе тіло Її Сина. Один удар наступае по однім, а кожний вбивае щораз глибше меч болю в серце Марії.

НА ФАЛЬШИВІЙ ДОРОЗІ

БАПТИСТИ

Баптисти (христителі) — мають назву від свого особливого погляду на св. тайну хрищення. А саме — вони відкидають хрищення дітей і навчають, що тільки хрищення дорослих й то доконче через погруження, занурення має значення. Тому всіх тих, що пристають до їхньої секти, вони "христять" другий раз.

Початки секти сягають іще часів Лютра. Коли Лютер збунтувавсь проти святої Католицької Церкви, тоді висту[illegible] 1521 року Тома Мінцер і почав проповідувати, що хто був хрищений дитиною, то він іще зовсім не хрищений. Знайшлись люди, що повірили Мінцерові й почали "перехрищуватись". Від того одержала секта назву — анабаптистів або — второхрищенців. Згодом поширилась секта в Англії, а опісля в Америці й інших краях. Тепер буде баптистів коло 12 мільйонів.

Щодо науки баптистів, то вони відкидають непомильний уряд Христової Церкви, а держаться тільки Біблії, як одинокого правила віри. Відкидають сповідь і навчають, що як люди вірять у Христа й щиро каються, то через ту віру одержують прощення гріхів і оправдання перед Богом без св. тайн. Хрищення в них не є тайною, а тільки зарядженням Христа, що має певніше викликати в охрищенім свідомість його спасення й блаженства. І Пресв. Евхаристія не є в баптистів тайною. Хліб не перетворюється в Христове Тіло й ми споживаємо Христа тільки духово. Кінець світу уже недалекий. Деякі баптисти відкидають науку про Пресв. Тройцю, божество Ісуса Христа, свободу волі, інші святкують суботу (суботники). Церковна карність між ними звичайно строга. Релігійність і моральність цінять високо. Панує між ними згода й любов; називають себе обопільно братьми й сестрами. Та однак секта баптистів шкідлива, бо в головних точках противна науці Ісуса Христа. Секта баптистів нікому спасення не дасть.

ДОСЛІДНИКИ БІБЛІЇ

Кальвінець Росел, родж. 1852 р. говорив, що ніхто крім нього не розуміє св. Письма. Згодом оснував "Міжнародне товариство поважних дослідників Біблії" й почав видавати в [illegible]

стіянство треба стерти з лиця землі, тощо. Така є наука тих "поважних дослідників Біблії". Деякі кажуть, що ціла отся релігія видумана на те, щоб спомагати анархію й більшовизм. І справді між анархістами й більшовиками мають дослідники найбільше прихильників. Доказано судово, що великі гроші на видавництва дослідників ідуть з жидівського банку Гірша в Ню Йорку. Дослідники Біблії небезпечна секта, що хоче знищити христіянство.

Дослідники боронять усюди жидів і обіцюють їм панування над світом. Продовженням дослідників є "Свідки Єгови".

Роселові помагала в праці жінка. Згодом вона розвелась із ним через його віроломство. За те, що продавав обманеним фармерам "чудесну пшеницю", по $60 за бушель, мусів ставати перед суд, що засудив його на зворот грошей. У своїх книжках Росел уживав грецьких слів у зовсім іншім значенні, ніж вони його мали в грецькій мові. Раз у суді показалося, що він зовсім не знав по-грецьки й не вмів навіть назвати грецьких буков. Та не зважавши на те, були такі, що вірили йому й приставали до його секти, що поправді служила йому як орудник до збирання матеріяльних зисків. Сумне воно, що такі одиниці знаходять послух між людьми.

ИРВИНГІЯНИ

Секту основував англійський пресвитерянський проповідник Едвард Ирвинг, що був дуже зацікавлений біблійними пророцтвами, а вкінці почав проповідувати другий прихід Христа. Коли 1833 року його прогнали з пресвитерянської секти за ложну науку про Христа, більшість пресвитерян пішла за ним і тоді повстала нова протестантська секта — ирвингіян. Ирвинг проповідував, що йому Бог дав особливі дарування св. Духа з перших віків христіянства, а навіть саме апостольство. А були ті дарування дані йому й його однодумцям на те, щоб приготовити світ на другий прихід Христа. Ирвинг говорив із надзвичайною теплотою й переконанням. У своїх проповідях виступав проти "вавилонського зіпсуття" своєї церкви й заповідав скорий суд. Що Христос не прийшов ув означеному часі, то це через провини англійської церкви. Ирвинг умер 1834 року.

Наступного року його прихильники зорганізували свою нову секту під іменем — **"Католицька Апостольська Церква"**, в переконанні, що саме прийняття назви зробить їх справжніми католиками й апостолами. Ирвингіяни мають між собою "пророків", "апостолів", "евангелистів" і "пастирів". Їхні апостоли одержують своє апостольство через приставання [illegible]

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

КИНГМЕН, АЛТА. Подяка. Бажаємо зложити прилюдну подяку Пресвятому Ісусовому Серцю й Пречистій Діві Марії за ласку привернення зору нашому синові. Наш син був зовсім темний. За великою Божою ласкою щасливо перебув 5 операцій на очі й тепер уже добре бачить. Отже — Господь Бог є всемогутній і всевідучий. С. І. Х!

Катерина й Теодор Іванців.

ВОХ, АЛТА. Не забули на сироти. На третій день Різдяних Свят був я на відправі у гр. кат. церкві на Вох. Був то день гарний, теплий, тому й багато людей зїхалось на богослуження. З церкви на запросини панства К. й Н. Варварук поїхав я до їхнього дому на святковий обід. (Панство К. й Н. Варваруки є знані всім із своєї гостиности.) Тут стрінув я знайомих із Едмонтону й Форт Сескечевану. Преп. о. Із. Когут, ЧСВВ., розпочав обід традиційною колядою "Бог Предвічний". Під час обіду колядовано різних наших коляд. Той час провів я в святковім веселім настрою.

Перед відходом гостей додому о. парох подякували панству Варварукам за щире принятя з нагоди Свят. При тій нагоді заколядовано на сироти на зазив о. пароха $8.00.

Жертвували по $1.00: Панство К. й Н. Варварук, Тоній Миденський, С. й М. Кордибан, П. й В. Кориновський, Є. й К. Яковяк, Михайло Рудик, Йосиф Барзч. С. й Г. Костів, — 75 ц. Н. Н. 25 ц.

МЕНВИЛ, АЛТА. Дня 30 січня вмер у Едмонтоні Петро Шалаган. Покійний прожив 49 літ, із того 17 в Канаді. Походив із тернопільського повіту, з села Довжанки. Полишив у смутку дружину й 6-о дрібних діточок.

Похоронне богослуження відправив Впр. о. А. Винник, ЧСВВ., в католицькій церкві в Менвил. Поховано покійного на цвинтарі св. І. Богослова близько Менвил. В. Й. П!

Під час обіду була збірка на католицьку пресу, що принесла $6.15.

Подяка: Оцим бажаємо скласти прилюдну й сердечну подяку тим, що зайнялись похороном нашого доброго батька, взяли участь у похороні, зложили жертви на Служби Божі, пожертвували квіти на домовину й виявили нам співчуття. Нехай Вас усіх поблагословить Бог небесним благословенням, а душу нашого незабутнього батька Петра прийме до небесного царства.

Вдова й діти.

ВОХ, АЛТА. Свіжа могила. Дня 20 січня упокоївся в Бозї бл. п. Симеон Попович у 81 році життя. Покійний родився в селі Надзірній. пов. Коломия. До Канади приїхав 1905 року й поселився на фармі близько Вох.

За життя покійний не жалував ні труду ні грошей при будові церкві й охоче послугував при відправі.

Останні св. тайни уділив й похоронні богослуження відправив Преп. о. Із. Когут, ЧСВВ. Від церкви до цвинтаря несли покійного внуки. Гріб покійного обступило багато людей і всі присутні бачили той гріб, що його покійний за свого життя дав вимурувати для своєї подруги й для себе. Того дня сповнилося бажання покійного, що міг спочити у тій домовині що дав для себе зробити, тому кілька років, і бути близько своєї подруги. Гарна була смерть покійного, бо за життя до неї приготовлявся.

Покійний лишив у смутку одну дочку Василину, заміжню за Іваном Семчуком, і 10 внуків.

Покійного поховано на парохіяльнім цвинтарі Успення М. Б. на Вох 23 січня. В. Й. П!

БОНИВИЛ, АЛТА. В домі п. Василя Стримецького відбувалось весілля його сина Кароля з Панною Марусею Шустак. Молоду пару звінчав Впр о. Д. Джіголик, ЧСВВ. Під час весільної гостини п. Степан Шарун попросив у гостей добровільних датків на нашу пресу. На руки п. Гроцького й п. Шустака склали $3.75, що їх розділено між "Українські Вісти" й "Світло".

Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку за дарунок, а Панству Молодим складаємо сердечні побажання щасливого подружнього життя.

"Світло".

РЕНФУРЛІ, АЛТА. Весільний спомин. Дня 29 січня, в місцевій церкві св. Володимира й Ольги, відправив Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., співану Службу Божу, а опісля звінчав п. Михайла Федькова й паню Ганну Скоробогач, що їхні перші подруги відійшли до вічности.

Службу Божу й шлюбну відправу відспівали дуже гарно студенти Дяківської Школи, що її веде о. Кулило в Мондері.

Після вінчання о. Парох сказав коротку, а поважну поуку про велике значення й святість подружжя та обовязки й відповідальність подругів, що до них належить більша частина людей у світі. Крім того склав Панству Федьковим в імені Святої Церкви сердечні побажання.

При весільнім обіді в домі пані Скоробогач, о. Севастіян, як наочний свідок, згадав ту сумну хвилю, коли тому чотири роки, в тій самій хаті дрібні діти стояли над домовиною рідного батька й проливали сирітські сльози. А сьогодні ті діти дістали від Бога другого, прибраного батька, що буде їм наче рідний. В своїй промові о. Парох просив п. Федькова, щоб прийняв тих дітей за своїх, виховав їх і любив, як рідний батько. І п. Федьків при о. Парохові і всіх гостях заявив, що так буде, як Отець просив. Опісля звеличено новоженців гучним "многоліттям".

При родиннім настрою всі весело забавлялися жартували й співали гарні народні пісні аж до пізної ночі, коли з найкращими враженнями розїхались додому.

З нагоди тієї весільної гостини п. В. Скоробогач зайнявся також збіркою на католицьку пресу, що принесла $6. 75.

Редакція "Світла" бажає Панству Федьковим і їхнім дітям великого Божого благословення в родиннім життті, а в п. В. Скоробогатому й усім Жертводавцям складає сердечну подяку за дарунок на "Світло". Просимо не забувати й надалі!

МОДЕЛ ФАРМ, САСК. Срібний ювілей. З нагоди 25-літнього ювілею подружнього життя добре тут знаних і люблених усіма Панства Андрея й Ганни Гадевич, рідня й приятелі уладили їм гарну ювілейни несподіванку.

Дня 23 січня прибули несподівано до їхнього дому, де Панство Гадевичі живуть собі щасливо зо своїми діточками, щоб зложити їм ювілейні побажання. Першим словом привітав ювілятів п. Р. Середа, по чім запрошено всіх до спільної ювілейної перекуски, що її дуже вдатно приготовило наше жіноцтво. Ювілятів посадили нашим звичаєм на почесному місці, а по боках звеличували їх дружби й дружки того срібного ювілею. Господарем гостини був п. Р. Середа, а помагали йому дуже уміло Д. Середа, Д. Климашко й Н. Попик.

По ювілейнім обіді слідували ювілейні привіти, спомини з прожитих 25 літ подружнього життя й побажання діждати ще в добрім здорові, щасті й веселості 50-літнього золотого ювілею. По кожнім побажанні лунало грімке, "многоліття".

При кінці забави вручено ювілятам від присутніх гостей збірку срібного начиння на довгий спомин. Так само й діти зложили дарунки з любови до своїх батьків.

Панство Гадевичі зо зворушенням і сльозами в очах дякували всім своїм щирим приятелям, сусідам, знайомим і діточкам за оказану щирість і любов до них, а також і за дарунки.

Після того промовив П. Р. Хруник і заохотив присутніх, щоб склали свої жертви на католицьку пресу, а таким чином поставили парохію Модел Фарм як приклад для інших. Збіркою зайнялись п. Р. Середа й п. П. Хруник і зібрали від щирих жертводавців цілих $18.00. Зібрану суму розділено на оці добрі цілі: на сироти в Айтуні — $5.00, на "Українські Вісті" — $4.00, на "Світло" — $3.00, на "Будучність Нації" — $3.00, на Голос Спасителя — $3.00.

Редакція "Світла" пересилає сердечний привіт панам П. Хруникові й Середі за добру прислугу, сердечну подяку всім жертводавцям за щедрі жертви, а Панству Гадевичам просить у Господа спокійного життя з родиною аж до глибокої старости й ласки в Бога й добрих людей.

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

РІЗДВЯНИЙ ДАР НА "СВІТЛО"

М. Савчук, Винзор, Онт.	.50
Марія Скоронська, Егремнот, Алта.	.50
М. Церковний, Форт Вилім	.50
Михайло Захода, Пено, Алта.	.50
Іван Сенів, Данстон Сити Н.Й.	.55
Іван Орищин, Торп, Віс.	.50
Михайло Пахолюк, Атабаска, Алта.	.50
Марія Левицька, Едмонтон, Алта.	.50
Марія Боровська, Мондер, Алта.	.50
Филип Сидор, Віннепегосіс, Ман.	.50
Кость Опалінський Іннісфрі, Алта.	1.00
Никола Юречків, Торонто, Онт.	1.00
Михайло Старко, Ст. Майкел, Алта.	1.00
Іван Гошовський, Армстронг, Б. К.	1.00
Теодор Попік, Лесюр, Алта.	1.00
Павло Дрібненький, Норманд, Алта.	1.00
Павло Глова, Чойсленд, Саск.	1.00
Пазя Биковська, Дж. Сити	1.00
Пані Марцинюк, Вінніпег, Ман.	1.00
Ірина Бунчук, Вудбайн, Н. Дж.	1.00
Степан Возьний, Мондер,	1.00
Ганна Курдило, Монтреал	1.00
Андрій Богайчук, Вегревил	1.00
Теодор і Дарія Войтків, Мондер, Алта.	1.00
К. Яблецька, Вінніпег, Ман.	1.00
Тома Садівник, Мондер, Алта.	1.00
Степан Личак, Дервент, Алта.	1.00
Іванна Гайтко, Вотервлит, Н. Й.	1.00
Василь і Татіянна Ханас, Ледук, Алта.	1.00
Татіянна Хамулка, Голден, Алта.	1.00
Варвара Ніксон, Гомстед,	1.00
Василь Ковч, Сван Плейн, Саск.	1.00
Василь Смолик, Едмонтон, Алта.	1.00
Марія Сацьків, Едмонтон, Алта.	1.00
К. Яблецький, Вінніпег, Ман.	1.00
Василь Фарина, Дейзленд, Алта.	1.00
Іван Войтас, Брудергайм	1.00
Гринько Курило, Делф, Алта.	1.00
Петро Скішко, Скаро, Алта.	1.00
Збірка в п. Равлика, Ройкрафт Алта.	1.75
Анна Луців, Н. Бронсвик, Дж. Сиіі.	2.00
Михайло Саварин, Милл Вилидж, Н. Й.	2.00
Антін і Ольга Фостик, Филаделфія, Па.	2.00
З нагоди похорону бл. п. Петра Шалагана, Менвил, Алта.	3.50

(Далі буде)

Усім Дорогим Жертводавцям за ласкаві жертви на "Світло", а особливо за "Різдвяний Дар" складає щиро сердечну подяку й просить для кожного в Христа благословення на ввесь 1944 Божий рік — Редакція "Світла".

Що чувати в світі?

— **Папа Пій XII** із самого початку війни не хотів покидати Риму, бо бажав бути завжди присутній і брати участь у всіх матеріяльних і моральних терпіннях світу, що кривавиться від великої муки. Папа завсіди бажав, щоб Рим стояв у передовій лінії духового відродження.

— **Папським** делеґатам у південній Італії й Африці перешкоджують комуністи вдержувати духовний звязок із тими священниками, що працюють у війську, як духовники, й між цивільним населенням. Труднощі повстають через комуністичну та протирелігійну діяльність комісарів, представників, і часописців кумуністичних часописів, що ведуть на тих землях невпинну пропаґанду. — Де тільки появляться комуністи, там зараз починається кириння.

Католицькі єпископи в Чехах і Моравії видали спільне послання до своїх вірних, осудивши в ньому всякого рода атеїзм, матеріялізм, комунізм, обожання держави, чи раси, бо такі системи позбавляють людей особистої й громадянської волі.

На руки свого нунція в Арґентині вислав Папа Пій XII щедру запомогу для тих людей, що потерпіли від великого землетрусу в місті Сан Жуан. Завдяки чемності арґентинського уряду папський нунцій мав спромогу особисто відвідати потерпівший народ і переказати від Святішого Отця висказ сердечного батьківського спочуття, а водночас і надіслану з Ватикану допомогу. Від землетрусу в Сан Жуан завалились усі церковні будинки.

Апостольська Столиця заіменувала Ексцеленцію Ґералда Мерей, З.Н.І., єпископа ординарія Саскатуну — помічником Ексц. А. Синота, архієпископа в Вінніпеґу, з титулом архієпископа й правом наслідства на вінніпеґський владичий престіл.

— **Більш** мільойна чоловіків і жінок Великої Британії під писує просьби, щоб їх вислати послам англійського сейму з протестом проти несправедливого й кривдячого католицькі школи закону, що його мають ухвалити незабаром у Лондоні. Якщо англійські посли знехтують домагання своїх католицьких співгромадян, більша частина католицьких шкіл, що ними опікується Церква, мусить перейти під нагляд цивільних державних урядників.

Загроза католицьким школам в Англії таке велика, що епископат зарядив всенародню девятницю молитов по всіх церквах і каплицях Англії й Валії за врятування католицьких шкіл.

— **Польський** часопис у Вінніпеґу "Час" написав дня 1 лютня 1944 Р.Б. так: "Сьогодні, може більш, як будькоди, виходить назверх правда, що до заіснування ладу, миру й правильних взаемин ув Европі, треба б було вільної й ні від кого залежної України. Така Україна — самозрозуміло — не могла б бути одною з совітських (російських) республік, бо тоді, зрештою як і тепер, була б тільки знаряддям у руках російського імперіялізму". Польський редактор написав правду. Справедлива розвязка українського питання може бути тільки така: На всій українській землі — Одна Незалежна Українська Держава. Так скаже кожна розумна й чесна людина. Англія - англійцям, Франція - французам, Москва - москалям, Польща-полякам, а Україна-українцям. Така Божа воля.

— **До Лондону** доходять через послання різних европейських епископів тривожні вісті про те, що комуністи й інші подібні невідповідальні люди використовують на землях, зайнятих німцями, природний спротив населення проти насильних займанців і заходяться коло встановлення на тих землях по війні комуністичної влади. Патріотичну відразу до наїздників і зрадників, що співпрацюють із ними, використовують комуністи й усякий незаконний елемент для приватної пімсти, вбійств, грабежу й переслідування невинних людей. Поширюється безправя, а за тим загроза громадянської війни.

Найбільш затривожені епископи в Північній Італії, де панує найбільший хаос. Кардинал Шустер із Міляну перестерігає народ перед небезпекою матеріялістичного й безбожницького комунізму, що перестворюється в систему невиносимого гнету й несе з собою розбурхання найнижчих інстинктів. Подібно пишуть і інші італіянські епископи.

Подібно е й у Франції. Заколотники підбурюють населення сповидно наче б то до доротьби зо зрадниками. Суддів, урядників і інших чесних слуг держави убивається. Під сповидом, що вони е народніми местниками й діють тільки з патріотичних понук, звичайні злочинці виступають проти влади й населення тільки не те, щоб краще грабувати.

Єпископи закликають народ, щоб не брав участи в тім терористичнім бандитизмі, але еднався й вижидав визволення.

— **Понад** 100 совітських бомбовиків двічі бомбардувало 6 лютня в ночі фінську столицю Гельсінкі.

— **Дня** 22 січня 1944 Р. Б. відбувсь у Филаделфії другий конґрес Американських Українців. Було 255 представників українських громад, парохій і різних товариств. Розпочався конґрес молитвою "Царю Небесний", що її провів Впр. о. Мирон Данилович, наш парох із Нюарку. Конґрес заявивсь за сильнішу поміч американському урядові в военних зусиллях, обеднання наших товариств за проводом Конґресового Комітету, а також зазначив, що в теперішнім російсько-польські спорі за українські землі ні Росія ні Польща не мають права рішати, до кого ті землі мають належати, а тільки український народ, що живе на тих землях. Крім того обговорювано інші важливі справи.

Головою Українського Конґресового Комітету вибрано молодого американця-українця ред. Степана Шумейка. Комуністи робили всякі заходи, щоб цей конґрес не вдався, але чесна справа перемогла, а невдалася тільки — більшовицька кириння.

—Комуністам служить одна польська армія, що її зорганізувала Ванда Васілевска з полковником Берлінгом. Вояки тиеї польської армії мають такі самі однострої, що червоноармійці, тільки, що на шапках мають малі польські орлики, що е "карикатурою польського Білого Орла". По відділах ведеться сильна комуністична акція, при чому обовязкове навчання й іспити вояків із знання комунізму. По відділах польських вояків веде пропаґанду ґрупа безбожників, що висмівають і осуджують усякі релігійні почуття. За всяку духовну самодіяльність гостро карають, засилають на Соловецькі острови, а часто навіть розстрілюють. Такі сумні вісті привіз до Лізбони в Портуґалії польський вояк, що втік туди з польсько-совітської армії, що її вдержують більшовики насиллям. — Така сама доля жде кожну армію й кожну з тих 16 республик, що ними тепер Совіти замилюють людям очі. Комунізм — це система брехні й насилля, що нівечить Божі й людські права. Тому комуністам не можна ніколи вірити ні ніякого добра від них сподіватися. А особливо про релігійну й національну волю шкода з комуністами й говорити, бо коко - інтернаціональна диктако - інтренаціональна диктатура. А що воно так е справді, то це засвідчае призначення для совітської "Української республики" премієром секретаря компартії більшовиків України, тов. Микиту Хрущева! Це глум над усякими національними почуваннями кожного свідомого українця! Нам треба в Україні Володимира Великого. Ярослава Мудрого, Короля Данила, або гетьмана Богдана, чи інших рідних владарів, а не—Микити Хрущева..

ЗМІНА

В "Світлі" сталась велика ЗМІНА. Замість звичайного часопису, кожний передплатник одержуе також дуже гарний додаток т. зв. "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ".

Коли редакція зробила зміну, то годиться, щоб і Читачі зробили зміну й до своеї звичайної передплати додали хоч раз у рік добровільну жертву. ДАРУНОК ЗА ДАРУНОК. Чи можемо надіятись?

ЯКЩО Ваша НАЛІПКА на часописі не подае ще 1944 року, то знак, що Вам треба доконче зробити Зміну. А як?.. ТРЕБА ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ. Наша адреса: The Light, Mundare, Alberta, Canada.

Богослуження в Алберті

ЛЮТЕНЬ

20. Неділя. Гл. 3. Єв. утр. 3.
Ледук
Голден-місто
Восток-св. Николая
Лемонт
Борщів
Скаро
Куквил
Белліс

27. Неділя. Гл. 4. єв. утр. 4.
Торсбі — Великодня сповідь
Дейзленд
Кранів
Веґревил
Ворвик
Редвей
Мелой — Великодня сповідь.

БЕРЕЗЕНЬ

4 Неділя 1 Посту —
Стрий — Відправа й вел. сповідь в суботу в 9 год. вранці для дітей, в 7 год. ввечері для старших.
Еншав — відправа й вел. спов.
Спедден, — Хресна Дорога й проповідь в 8 год. ввечері.

6 і 7 Айрон Ривер—вел. сповідь через два дні в 9 год. вранці

12. Неділя 2 Посту —
Редвотер — вел. сповідь і відправа. В суботу в 9 год. вранці для дітей, в 7 год. ввечері для старших.
Спедден — вел. сповідь і відправа. В суботу в 9 год. вранці для дітей, в 7 год. ввечері для старших.

19. Неділя 3 Посту, Хрестопокл.
Редвей
Давнінґ — вел. сповідь і відправа.

21. Вівторок —
Галлов Лейк — Вел. сповідь і відправа в 9 родині вранці.

26. Неділя 4 Посту —
Куквил — Вел. сповідь і відправа. В суботу в 9 год. вранці для дітей, в 7 год. ввечері для старших.
Белліс — Вел. сповідь і відправа.
Спедден — Хресна Дорога і проповідь у 8 год. ввечері.

28. Поклони —
Редвей — в 8 год. ввечері.
Спедден — в 8 год. ввечері.

ЯК ПОСТИТИ?

1. В середу й пятницю від 14 лютня до 8 квітня не їсти мяса.

2. В неділю, понеділок, вівторок, четвер і суботу можна їсти мясо, але ТРЕБА помолитися перед обідом і вечерою хоч 1 "Отче наш" і 1 "Богородице Діво". В пості не можна їсти мяса без призначеної молитви.

3. В Велику Пятницю не можна їсти набілу, крім молока. Хто може, нехай постить і молиться більше, бо це діла милі Богові.

Від 14 лютня до 16 квітня українці-католики не справляють весіль ні танців.

ПРИЧАЩАТИСЯ В ВЕЛИКОДНІМ ЧАСІ..

Кожний католик е обовязаний приступити доконче в Великоднім часі до св. причастя Тіла й Крови Ісуса Христа.

Великодне св. причастя можна приймати в часі від Сиропусної Неділі до Неділі Всіх Святих.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц. Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ЧАСОПИС
ВИХОДИТЬ ДВІЧІ КОЖНОГО МІСЯЦЯ

ХУДА ПТИЦЯ ЛЕГЧЕ ВТЕЧЕ ВІД ЯСТРУБА, НІЖ ДОБРЕ ГОДОВАНА.

СВІТЛО
THE LIGHT

1-го Березня. 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (140). 5.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

ПРЕСОВИЙ ПОХІД "СВІТЛА"

Ми знаемо, що в світі е між людьми дуже багато фальшивих наук й нечесного життя. Шкідлива пропаганда й лихий приклад баламутять, псують народ. Старших і молодь.

Від того терпить дуже багато й наш український народ. Ми маємо через те багато шкоди, особливо на релігійнім полі.

Щоб українському народові в Канаді й Америці подати якнайкраще вияснення тих важливих справ, ми видаемо цей український релігійний часопис "Світло". Хто читатиме його пильно, той знатиме правду й буде свідомим, релігійним українцем. Де буде "Світло", там буде добре знання, добра віра й добре життя. Там шкідлива пропаганда не матиме приступу. Треба отже занести "Світло" до якнайбільшого числа українських родин.

Те добре діло може робити раз-у-раз кожний читач "Світла", як приеднуватиме для "Світла" щораз більше НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

Просимо робити це в цім Великім Пості!

МИ ПРОГОЛОШУЄМО НА ЧАС ВЕЛИКОГО ПОСТУ "ПРЕСОВИЙ ПОХІД" "СВІТЛА" ДЛЯ ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

Хто приеднае для "Світла" нових передплатників, зробить культурне й спасенне діло, а одночасно ОДЕРЖИТЬ ГАРНУ НАГОРОДУ.

1. За кожного нового передплатника одержить у дарунку гарну книжечку.

2. Хто приеднае хоч 10 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ стане "ПОЧЕСНИМ ЧИТАЧЕМ "СВІТЛА", одержить гарну грамоту й підручну бібліотеку, а в тім велику книжку — Життя св. Тереси.

3. Хто приеднае 25 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, стане ДОБРОДІЄМ "СВІТЛА", одержить велику грамоту Читача-Добродія, гарну бібліотеку добрих книжок, а в тім цінні книжки: "Життя св. Тереси" й "Історію Церкви в Україні." Крім того його фотографія буде поміщена в "Католицьких Картинах". Щоб була за гарну працю гарна нагорода.

Дорогі Читачі, ставайте всі до Пресового Походу "Світла"! Приеднуйте для "Світла" нових передплатників і поможіть нам занести "Світло" до кожної української хати! Для добра Церкви й держави, для спасення української нації й кожного читача "Світла"!

Ми певні, що великий "Пресовий Похід" "Світла" зможе увінчатись гарним успіхом тільки при щирій співпраці Читачів "Світла" й Редакції "Світла". Тому ми просимо Вас подати нам помічну руку.

Слава Ісусу Христу!
Редакція "Світла".

Тільки Правда Веде До Щастя

Кожна розумна й чесна людина любить правду. Щоб те, що говорить, було згідне з тим, що думае, а те, що думае, було згідне з тим, що пізнае. Щоб її пізнання було згідне з пізнаним предметом. Тобто, як щось е біле в собі, то біле воно мае бути в моїй думці й слові. А як чорне — то чорне в собі, в моїй думці й мові. Тоді буде правда.

Хто хоче пізнати правду, той доти мусить питатись: "Звідки?" "Куди?" Звідки походять усі речі й куди прямують, тобто так довго доходити, яка причина й ціль їхнього існування, доки не пізнае правди.

Ми знаемо певне, що ми живемо на світі, а також і те, що колись закінчиться наше життя. Ми признаемо за правду, сильно й непохитно, що існує вічний Бог, що дав нам життя, що ми маємо безсмертню душу та що наша вічна будуччина залежить від нашого дочасного життя на землі.

А комуністи кажуть, що це неправда. Чи Сталін провірив це? Чи прослідив докладно й переконався, що нема ні Бога, ні душі, ні неба, ні пекла?.. Чи він і всі комуністи та інші безбожники спокійно передумали цю справу й знайшли певні докази, що "нема Бога й не буде"? Що їм не треба буде здавати справи з усіх своїх діл?

Католики вірують живо, що для спасення душ Христос оснував свое релігійне товариство та що цим товариством є Католицька Церква; а як православні чи протестанти кажуть, що це неправда, чи вони певне пізнали правду? Чи вони передумали основно справу Христової Церкви й знайшли певні, неоспорині докази, що та їхня церква — правдива Христова Церква?.. А як не прослідили тиеї справи й не знайшли таких доказів, то як можуть мати лице виступати проти Католицької Церкви?..

На жаль, багато е таких людей у світі, що хворіють на недугу — індиферентизму, тобто легковаження правди. Плавають на поверхні й приймають сповид за дійсність.

До таких людей, що, не прослідивши справи, прийняли за правду людські видумки й пропаґанду, належать особливо комуністи українського походження. Фальшиві погляди й неморальні навчання безбожників уважають за правду, а Боже обявлення й правдиву науку святих людей уважають за фальш.

Подібно мається річ із усяким вільнодумством і сектантством. Замість вільними визнавцями правди, люди стали невільниками фальшу, що потурае їхнім похочуванням і служить їхнім марним інтересам. Для покриття свого нечесного життя вигадали крутійство й кажуть, "Кожна віра добра". А це е зовсім незгідне з правдою, бо правдою е, що як е тільки один Бог, так е тільки одна правдива віра й тільки до такої церкви можна ходити, де е ця правдива віра. Бо тільки там учать усеї правди.

Щоб пізнати правду, треба шукати її.

Хто хоче пізнати правду, мусить шукати її в Католицькій Церкві, що одинока в світі е непомильною вчителькою святої правди.

Кожна розумна й чесна людина, що пізнала правдиву науку Католицької Церкви, приймае її щиро і всецілo, хоча б це мало коштувати її дуже багато.

Багатьом українцям у Канаді й Америці треба того, щоб пізнали правду, а опісля прийняли її як правило свого життя. Тоді будуть спасені. Правда заведе їх до щастя.

ІДЬТЕ ДО ЕДМОНТОНУ НА ЗІЗД!

Кожного свідомого католика наших часів пізнати, між іншим, також і з того, що він працюе щиро в католицькій орґанізації своеї парохії й епархії.

Католицькі орґанізації е дуже корисні.

Люди, що е членами орґанізації, частіше сходяться, пізнають себе краще й стають добрими знайомими, щирими другами.

Вони мають нагоду чути частіше добрі промови й відчити, а це збільшае їхне знання.

В орґанізації мають люди більше заохоти до доброго життя й корисної праці, а це приносить багато добра парохії й усій епархії, а також рідному народові й державі.

Люди, що працюють у католицькій орґанізації, читають більше релігійних, добрих часописів і книжок, а також і між своїми знайомими поширюють таку добру пресу.

Жертви на добрі релігійні й народні справи такі люди ніколи не відказують, бо знають, що це конечно потрібне.

Зорґанізовані люди вміють краще обороняти святу католицьку віру й рідну народність, бо в орґанізації вони набирають більше релігійної й національної свідомости, а також запалу й відваги.

В Канаді такою доброю орґанізацією е наше Братство Українців Католиків (Б.У.К.) і Українське Католицьке Юнацтво (У.К.Ю.) Члени цих орґанізацій ведуть дуже корисну працю для Католицької Церкви, канадської держави й рідної української нації. Тому всі українці католики в Канаді, старші й молодь, повинні належати до цих орґанізацій.

Дня 11-12-13 березня буде в Едмонтоні великий Зїзд Братства Українців Католиків Провінції Алберти. Хто почуваеться щирим українцем католиком і зможе поїхати до Едмонтону, нехай стараеться бути доконче на цім Зїзді. Там покажеться свідомість українців католиків в Алберті.

Місячне намірення

ЗА АПОСТОЛЬСТВО РОБІТНИКІВ

Нова праця

Ми знаємо, Дорогі Українські Робітники й Робітниці, що Ви вже довгі роки зайняті тяжкою працею. День-за-днем мусите трудитись на щоденний хліб для себе й своєї рідні. Нераз від ранку до ночі мусите проводити довгі години на прикрій, томлячній праці.

Та хоч Ви працюєте досить багато, то ми осміляємось запросити Вас, Дорогі Українські Робітники й Робітниці, до нової праці.

До цеї праці ми закликаємо Вас насамперед в Імені самого Ісуса Христа. Христос бажає, щоб усі Ви, поруч своєї щоденної праці на хліб, узялись за нову працю, що певне принесе більше користи, ніж Ви заробляли досі по фабриках і різних робітнях. Та не тільки бажає Ісус, щоб Ви взялись за ту нову працю, але Він дає Вам виразний приказ великими словами: "Ідіть і навчайте всі народи заховувати все те, що я заповідав Вам".

Ті слова кажуть виразно, яка має бути ця Ваша нова праця. А саме.

Ісус Христос бажає, щоб Ви взялись за ту працю, що її колись давно вели так успішно ті робітники з над Галилейського моря — Петро, Андрій, Яків, Іван... Христос бажає, щоб Ви таки сьогодні відновили працю тих галилейських робітників — між своїми товаришами й товаришками праці, а головно між тими, що походять із нашого рідного українського народу.

А та праця, це ловля душ.

Христос закликає Вас, Українські Робітники й Робітниці, щоб Ви старались усі душі своїх знайомих робітників і робітниць, а навіть і самих працедавців та їхніх дітей, що живуть без Бога, **відібрати в діявола й привести до Христа.** Ви маєте стати **робітниками — апостолами** й при кожній нагоді старатись усіма силами порятувати кожну погибаючу душу, головно в-поміж своїх знайомих, і привести до Христа, ввести на дорогу спасення. Так, як колись робив це св. Петро, і Павло, і Андрій і кожний Христовий апостол.

Добра програма

Щоб Ваша праця увінчалась певним успіхом, Ви мусите мати добру програму.

Перша точка — в програмі Вашої нової праці повинна бути **молитва.** Доти моліться сердечно кожного дня, вдома і в церкві за ті душі, що їх хочете відібрати в діявола, а привести до Христа, аж це станеться. Моліться самі. Просіть о. пароха, щоб відправили за навернення тих душ Службу Божу. До молитви додайте милостиню, чи піст. Христос віддав за них свою Пречисту Кров, то Ви пожертвуйте за них бодай те, що можете.

Друга точка — в програмі Вашої апостольської праці мусить бути **добрий приклад.** Усі Ваші знайомі мусять бути переконані, що Ви — добрі християни. Що Ви побожні, ревні католики. Такі, що знають, як що має бути, й роблять завжди те, що треба. Ті Ваші байдужі, неморальні, невіруючі побратими мають знати добре, що Ви так живете, як віруєте, а віруєте так, як навчає Католицька Церква. Що Ви зо Своїм парохом ідете завжди рука-в-руку. Ви мусите конечно переконувати своїх нерелігійних товаришів Своїм прикладом, що про Службу Божу й св. сповідь, парохіяльну вкладку й католицьку школу, виховання дітей і читання релігійної преси можна не тільки гарно говорити, але й можна все гарно сповняти. А Ви самі маєте бути прикладом того!

Третя точка — в програмі апостольської праці має бути **зєднання прихильности.** Ви маєте старатись позискати собі приязнь своїх нерелігійних товаришів. Щоб Вони полюбили Вас і охоче приставали з Вами. А тоді зможете зробити поступ у своїй праці, бо від любої особи легко прийняти навіть слово поуки й пересторогу. Як хочете зєднати яку особу для Христа, то старайтесь насамперед добрим поводженням, сусідською прислугою, чи навіть дарунком із нагоди іменин, народин чи свят зєднати собі ту особу для себе.

Четверта точка — в новій праці це **релігійний часопис.** Старайтесь вплинути на своїх нерелігійних знайомих, щоб причитали хоч коли-не-коли релігійний часопис. Дайте їм до прочитання свій власний. Пожертвуйте охоче на те святе діло доляра й запренумеруйте їм "Світло", або яку іншу газету. Головне, щоб вони послухались Вас і почали читати релігійну пресу. Христос зробить тоді решту.

Пята точка — в Вашій новій праці то буде **запрошення на підприємство.** Може в Вашім домі буде яка гостина, чи в парохіяльній залі буде концерт, гарна виставка, або забава — спробуйте взяти їх туди з собою. Як вони прийдуть із Вами туди, то старайтесь із своїми добрими знайомими про те, щоб тих нових гостей пристойно, але весело забавити. Щоб вони мали охоту й на наступний раз зайти між наше католицьке товариство.

Шостою точкою — в цій важливій праці було б **запрошення на богослуження.** Щоб до того довести, не жалуйте ніякого труду, чи кошту. Поїдьте по них і привезіть до церкви. Щоб тільки вони набрали охоти й сміливости переступити поріг Божого дому. Спів, проповідь, приклад побожних парохіян, а особливо Божа ласка не лишаться без впливу на ту душу.

Сьома точка — в програмі Вашої апостольської праці, то була б **свята сповідь.** Не треба починати від сповіди, але кінчити нею свою працю. Над наверненням якоїсь душі можна працювати рік і більше, а не можна згадувати навіть про сповідь, як особа не буде ще приготована до досконалого навернення. Свою ловлю душ так треба вести, щоб ті нещасні душі навіть не догадались, що Ви хочете привести їх до Христа, до св. сповіди. Хто хотів би зробити це надто скоро, своєю незручністю міг би все зіпсувати. Тому будьте дуже обережні, а одночасно терпеливі. Ніколи нічим не зражуйтесь. Гіркі пилюлі ковтайте, а свою роботу робіть далі, аж поки ту нещасну душу заведете до стіп Ісуса й сповните великий наказ Спасителя, що казав: "Ідіть і навчайте всі народи заховувати те, що я заповідав вам".

Молімся, брати!

Ісус Христос бажає, щоб кожне з Вас стало його святим апостолом і приводило Йому душі. Багато-багато душ.

Того бажає також зо щирого серця й Христовий Намісник, папа Пій XII. Він був би певне дуже вдоволений, як би довідався від наших Преосвящених владик, чи від своїх делегатів у Канаді й Америці, що українські робітники й робітниці ведуть ревну апостольську працю між працюючими людьми. Тому то ми сьогодні і в імені папи звертаємось, Дорогі Брати й Сестри, до Вас, щоб Ви всі свої вільні хвилі й добрі нагоди використали на те, щоб повести спасенну апостольську працю між своїм робітничим оточенням.

Одночасно переказуємо Вам, Дорогі Читачі "Світла", що бажанням Святішого Отця є ще й те, щоб члени Апостольства Молитви молились кожного дня в місяці березні за те також, **щоб усі католицькі робітники й робітниці в усім світі ставали новітніми Христовими апостолами й вели спасенну апостольську працю** своїми нерелігійними товаришами праці. Щоб у світі стало живим, діяльним апостольство кожної працюючої людини.

Жертвуймо й ми свої молитви в цім намірі, а тоді тією своєю молитвою причинимось до навернення й спасення тих душ, що за них колись сам Божий Син віддав своє життя на хресті.

Православя й Католицтво

ПРИЧИНИ ЦЕРКОВНОГО РОЗЄДНАННЯ

Коли поглянути на християнство, то можна відразу завважати, що воно не є одноціле, а розбите на багато сект, церков, що різняться між собою навчанням, а нерідко й внутрішньою організацією. Кожна з тих церков представляє себе за правдиву Христову Церкву. Певне, що ті церкви такі різні й собі суперечні, не можуть усі бути правдиві, а **тільки одна з них,** бо тільки одна може бути на світі правда й тільки одну Церкву оснував Христос, що має існувати до кінця світу. Котра ж отже з тих церков правдива, а котра фальшива? Як це можна пізнати?

Дуже добрим показчиком є історія даної церкви. Церква, що не існує від часів Ісуса Христа, а повстала пізніше через роздор і схизму й відірвалась від одної вселенської Церкви, зірвавши з нею звязки одної віри, любови та послуху, церква, що затратила ту внутрішню організаційну одність, що її Христос зробив суттєвою й незнищимою в своїй Церкві, вона не є й **не може бути** правдивою Христовою Церквою. І кожна здорово думаюча людина, що любить релігійну правду та щиро шукає вічного спасення своєї душі, того рода церкву мусить рішуче відкинути.

Між християнськими церквами на світі замітною є та східня церква, що залюбки називає себе православною церквою.

Що це за церква? Як вона повстала? Яка її історія? Чи можна її справді вважати правдивою Христовою Церквою? Це цікаві й важливі питання для кожної релігійної людини, а особливо для віруючого українця, а це тому, бо до православної церкви належить більшість українського народу й православя цілими віками мало великий вплив на релігійне й політичне життя українців.

На православя можна дивитись з різного боку: 1) з національного — чи православя було будуючим чи руйнуючим чинником у політичнім житті та державницьких змаганнях українського народу, або 2) з чисто релігійного — чи православна церква є дійсно правдивою Христовою Церквою? Ми візьмемо тут під розвагу православя під релігійним оглядом.

Був колись час, що християнство не знало поділу на східню й західню Церкву; був час, коли схід і захід творили одну Церкву й одним серцем та устами, хоч і відмінними обрядами, хвалили одного Бога. Поділ на православну й Католицьку Церкву спричинила так звана грецька схизма.

Що за причини довели до сумного розламу християнства на східне й західне, що триває вже близько 900 років та до повстання т. зв. православної Церкви в сьогоднішньому значенні?

Дослідники церковної минувшини подають шість головних причин, що підготовили розлам у соборній Церкві.

Нова столиця

Перша причина — це перенесення Константином Великим столиці римської імперії

(Продовження на стор. 6)

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

1. ПИТАННЯ. — Перед своїм вознесенням сказав Христос до апостолів: "Ідіть по всьому світу й проповідуйте евангеліє всьому сотворінню; хто увірує, й охриститься, буде спасений; хто ж не увірує, буде осуджений" (Мар. 16: 15-17); [redacted]жуть діти бути хрищені, коли вони не можуть заявити своєї віри так, як старші?

ВІДПОВІДЬ. — Коли Ісус Христос говорив ті слова, то тоді не мав на думці давати апостолам поуку, чи треба христити також і дітей, чи тільки старших, але звертавсь до самих старших і зазначував, що хто зо старших хоче бути спасений, то мусить охриститися, а хто з них схоче охриститися, мусить перше повірити в усе те, що навчав Христос, бо без такої віри й саме хрищення не мало б для них ніякого значення.

Щодо дітей, то вони належать до своїх батьків і батьки певне можуть посвятити своїх дітей Богові через святе хрищення, визнавши за них віру в обітницею, що виховають їх на добрих християн. А коли діти прийдуть до вживання розуму, тоді вже самі визнають свою віру в Бога.

---

2. ПИТАННЯ. — Чи моя дитина, що вмерла недавно, буде спасена? Бо вона не була хрищена в католицькій церкві...

ВІДПОВІДЬ. — Якщо ваш автокефальний духовник хотів охристити її правдиво по-християнськи й умів добре христити, то Ваша дитина вже є певне в небі; та як він не вмів добре христити й як не мав того наміру, щоб охристити дитину справедливо, а тільки удавав, що він христить, так тоді Ваша дитина не була хрищена й тому не може бути в небі.

---

3. ПИТАННЯ. — Яка є різниця між католицьким хрищенням, а православним?

ВІДПОВІДЬ. — Нема ніякого православного хрищення, а є тільки одне християнське хрищення, що його установив сам Ісус Христос для всіх людей у світі, чи він буде українець, поляк, англієць, чи хто інший. "Ісповідую єдино крещеніе во оставленіе гріхов". Таким хрищенням христили людей святі апостоли, а тепер христить ним папа, католицькі єпископи, священики, а в надзвичайнім випадку, коли нема священика, а головно в небезпеці смерти, то також світські люди, що вміють і хочуть охристити добрим християнським хрищенням. А що те християнське хрищення є тільки одне для всіх людей у всім світі й аж до кінця світу, то це хрищення зовсім справедливо називаємо — католицьким, (вселенським, всесвітнім).

Щодо православних священиків, то як вони при хрищенні мають намір христити так, як це установив Христос, і христять так, як христить Христова Церква, тобто занурюють голову дитинки в воду, або поливають головку дитини правдивою водою й при тім уживають приписаної форми, кажучи нпр.: "Крещается раб Божій (Степан) во імя Отца і Сина і святаго Духа, Амінь", то таке хрищення є важне, бо це є правдиво християнське хрищення й усі охрищені ними діти стають правдивими християнами, католиками. Як така дитинка вмре, то йде просто до неба. Та як хтось із православних духовників не христить так, як приписано, то тоді нема ніякого хрищення, тільки пуста церемонія. На це повинні звертати пильну увагу всі батьки й опікуни, що стараються про хрищення дітей, бо хрищення — перша й головна тайна. Без хрищення не можна ні сповідатися, ні брати шлюбу, ні приймати іншої тайни, ні дістатися до неба.

---

4. ПИТАННЯ. — Людське подружжя це такий самий контракт, як інші людські контракти; чи не вистарчить отже зробити цей контракт у суді, або в нотаря? Навіщо ще оплачувати священика?

ВІДПОВІДЬ. — Хто дуже викрикає, що подружжя — звичайний, людський контракт, то або не має християнської віри, що християнське подружжя, це щось більше, ніж якийсь звичайний контракт, нпр. купна й продажі, або не має доброї моралі й тому бажав би, щоб подружжя було таким контрактом, що його можна стільки разів заключати й розривати, стільки кому захочеться.

Це правда, що людське подружжя — це контракт, тобто дві особи годяться на одну річ так, що з тим беруть на себе певне зобовязання. Але цей подружній контракт відмінний від інших звичайних контрактів, бо хоч його можна вільно заключити, але як уже раз заключиться його, то **не можна самовільно розвязати, а також ніхто не може нічого зміняти з того, що належить до сути подружжя.** Подружжя це контракт точно означений і незмінний, у своїй головній цілі й орудниках від волі подругів незалежний. Це не є те саме: купити фарму, а взяти шлюб. Фарму можна завтра продати, заміняти, зорати, чи лишити облогом, але з подружжям, то інша справа. Тому то не можна говорити, що подружжя є зовсім таким самим контрактом, як інші людські контракти.

Та є ще одна річ, що подружній контракт робить **зовсім відмінним** від інших контрактів, а саме, що кожне християнське подружжя є — святою тайною, подібно, як хрищення, сповідь, чи інша св. тайна. З установи самого Христа кожне важно заключене християнське подружжя є одною з сімох св. тайн. А тому, що святі тайни не належать до суду, чи до нотаря, то ясно, що й із подружжям, яко тайною, треба вдаватися до священика, а не до суду й нотаря. До суду й нотаря йдемо з записом, тестаментом, але подружжя, заключене перед світським урядником, буде перед Церквою неважне. Щоб католицьке подружжя було важне, **мусить бути заключене перед** власним католицьким парохом і двома свідками. Хто був хрищений у Католицькій Церкві, а взяв шлюб перед некатолицьким священиком, того шлюб неважний і його треба доконче поправити. Так постановила Христова Церква, що має від Христа право уділяти святі тайни, й того треба придержуватись всюди й завсіди.

Щодо оплат при шлюбі, то тільки люди слабої віри жалують тому священикові, що звінчав молоду пару, скласти належний даток. Віруючі знають, що "хто служить вівтареві, той із вівтаря їсть," та що "гідний є працівник своєї заплати". Чого ж отже жалувати дару своєму священикові, як це є в звичаю в усім світі, що з нагоди вінчання, чи інших духовних послуг, вірні складають своєму отцеві жертву на прожиток? Як би священики мали таку державну платню, як мають судді, посли, чи інші урядники, тоді ні один священик не потребував би ніякого дару від людей; але як того тут нема, то чому тільки одному священикові відмовляти тієї нагороди, що дається учителеві, лікареві, адвокатові, чи іншому професіоналісті? Справедливі люди ніколи не відказують своєму душпастиреві того, що йому справедливо належиться. Вони навіть складають різні "дари любови", бо вірять, що ті духовні дари, що їм дає священик, завжди важніші, ніж ті матеріяльні дари, що вони дають своєму священикові.

о. Андрій Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

Спомини з власного життя

ВЕЛИКИЙ СПОРТОВЕЦЬ

Як я вже виріс настільки, що міг ставати на власні ноги, то зараз почав управляти такий милий для молоді — спорт. Мій найбільший спортовий рекорд у тім часі був у скоках. Одного дня я скочив із печі на припічок, із припічка на коновку, з коновки на цебер, а з цебра на землю. Мало хто мав такі рекорди... Як памятка того надзвичайного скоку остався мені — розбитий носик... Тепер я вже не управляю такого спорту, але памятка залишилась у мене досі й служить незгірше до — піддержання окулярів...

Другий подібний рекорд я здобув у скорій їзді на возі без опертя. Сталось це одного літнього дня, як я мандрував через поле до школи й, щоб підвезтись, сів на сусідського воза, що мав драбинку тільки з одного боку. Мій сусід їхав одним конем. Коли я вже сів на його воза, він почав підганяти коня до щораз скорішого бігу, а я тішивсь, що так скоро їдемо. Та моя скора їзда закінчилась тим, що я впав під воза, колесо розбило головку, а я нахилившись, щоб не спливала так сильно кров, побіг до бабуні, де мені зараз заліпили діру насущним хлібцем, затамували кров і поклали на постелі. Не знаю, як довго тривало те домашне лікування малої маківки, але памятка того небувалого спортового рекорду в скорій їзді залишилась і досі й кожний постригач, що час від часу гладить мою голову, має нагоду подивляти мої ті колишні спортові осяги, закриваючи одночасно ту памятку від цікавих поглядів інших зорців, що могли б цей шрам узяти непотрібно за знак великої военної хоробрости, чим, на жаль, не кожний визначається...

Не знаю, Дорогі Читачі, чи Ви замолоду любили такий спорт та чи й Вам осталась якась памятка з тих молодих літ. Але це певне, що Ваші діти, тут у Канаді й Америці, дуже люблять спорт. І то не ті найменші, але головно великі юнаки, а навіть дівчата.

Щодо спорту, то це може бути завжди корисна річ для нашого юнацтва, якщо молодь буде займатись спортом розумно так, що той спорт нічого не зашкодить, тільки поможе.

Щоб спортом можна було займатись без перешкоди, то 1) треба вважати, щоб він не приносив ніякої шкоди на здоровю, а головно, щоб не шкодив, наприклад, на серце. Щоб не зробив кого калікою. Хто завважав, що він від спорту почувається слабий, нездоровий, повинен зараз залишити тяжкий, шкідливий рід спорту. Займатись спортом із замітною шкодою для здоровя, було б гріхом.

Хто займається спортом, а при тім ходить до школи, то 2) повинен більш пильнувати школи й науки, ніж спорту, бо спорт є тільки розривкою, а наука має приспособити людину до праці на хліб і до чесного та культурного життя. То були б злі студенти, що через спорт марнували б час, призначений на науку, приходили неприготовані до школи й усю науку спихали на друге місце. Спорт може бути на першому місці тільки в тих, що для них спорт є вже званням, професією. Що вже не ходять до школи.

Найбільшу увагу повинні звертати всі наші спортовці

(Продовження на стор. 5-11)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

ІСУС ПОКЛИКУЄ ПЕРШИХ УЧНІВ

Глава 4: 12-25

12. Коли ж Ісус зачув, що видано Івана, то пішов у Га-[redacted]

13. А як покинув Назарет, то прийшов і поселився в Капернаумі над морем, в краю Завулонців,

14. щоб сповнилось слово, сказане пророком Ісаєю:

15. Земле Завулонова й земле Нефталимова, надморська дорого по цей бік Йордану, Галилее поган!

16. Народ, що сидить у темряві, побачив велике світло; та й тим, що сидять у краю смертної тіни, світло засяло.

17. З того часу почав Ісус проповідувати й говорити: "Покайтеся, бо наблизилося царство небесне".

18. Коли ж Він проходив уздовж Галилейського моря, то побачив, як два брати, Симон, званий Петром, і Андрій, його брат, закидали сіті в море; були бо рибалками.

19. І промовив до них: "Ходіть за Мною і я зроблю вас ловцями людей."

20. А вони негайно лишили сіті та й пішли за Ним.

21. А як відійшли звідти, то побачив інших двох братів, Якова, сина Зеведея, й Івана, його брата, як вони зо своїм батьком Зеведеєм направляли в човні свої сіті. І покликав їх.

22. А вони негайно покинули човен і свого батька та й пішли слідом за Ним.

23. І проходив Ісус по всій Галилеї й навчав по їхніх божницях і проповідував добру вістку про царство та й лікував між людьми усяку недугу й усяку неміч.

24. А чутка про Нього розійшлась по всій Сирії. І приносили до Нього всіх хворих на різні недуги й навіщених терпінням і біснуватих і сновидів і розслаблених, а Він оздоровляв їх.

25. І йшло за Ним безліч народу з Галилеї й Десятигороддя та й із Єрусалиму і з Юдеї та з-за Йордану.

ПОЯСНЕННЯ

Після проповіди св. Івана Христителя над Йорданом, напосівсь на нього Ірод і казав увязнити його.

В тім часі Ісус перейшов із Юдеї до Галилеї, щоб там згідно з Божими планами також проповідати свою святу науку. На ту зміну місця могли вплинути й ворожі виступи фарисеїв.

Під час побуту в Галилеї, де Ісус мабуть перший раз виступив як Месія з наукою в Назареті, замешкав Ісус в містечку Капернаумі ("Село потіхи"), що стало осідком Його апостольської діяльности. В Капернаумі мав св. Петро свою хату так, що Ісус міг мати в ній своє часове приміщення. Місто Капернаум надавалось добре на апостольську осередню, бо лежало на границі між Горішньою, а долішньою Галилеєю. (Тепер у тій місцевині працюють Отці Францішкани).

Галилея — поруч Юдеї й Переї — одна з трьох країн св. Землі. (Самарія не мала вже того привілею). Правовірні ізраїльтяни й на Галилею не дивились із такою пошаною, як на Юдею, де було "святе місто" — Єрусалим, столиця, святиня, національний, політичний і релігійний осередок. Та Галилея була найбагатша з усіх країн св. Землі. То був шпихлір Палестини й сусідніх країн. Долини й гори, ріки й озера робили її найгарнішою щодо положення й краєвидів. Пишні були там оливні гайки й управні поля. Хоч відмінні в своїх політично-релігійних поглядах і способі життя від юдеян, то все таки не піддані поганським впливам так, як самаряни. І між ними були фарисеї, книжники й приклонники Ірода, садукеї, та все таки в народній масі видно було духа старої, чистої віри батьків, не викривленої вигадками юдейських книжників. І в таке то галилейське осередовище ввійшов Ісус та став проповідувати всім, уже чимало розворушеним виступом св. Предтечі, що "наблизилося небесне царство", а тими словами розбуджувати в народі почування національної надії.

Земля Завулонова й Нефталімова — це те саме, що Горішня й Долішня Галилея. Пророк Ісая згадує ці землі в своєму пророцтві, як вони звільнились від асирійської неволі, а цим зображує духове визволення, що його приніс тим землям Христос.

Темою Христових проповідей було — небесне, Боже царство. Говорив про це Христос способом популярно-месіянським, апоколіптичним, есхатологічним, що мав у собі закрасу таємничости. Та одночасно, у повній свідомості свого характеру й покликання Месії, у своєму проповідуванні виключав Ісус якенебудь опертя свого небесного царства на землю, що саме було ціхою міркувань і сподівань апокаліптично-есхатологічних мрійників. Небесне Боже царство, що його створити для людей прийшов Христос, започатковується й зростає поволі, завдяки Божому благословенню й Божій ласці. То царство ласки й правди. Учасниками його стають головно діти, вбогі, терплячі, покірні. Не буде воно застережене тільки для земного щастя жидівського народу, по думці національно-політичних сподівань жидівських провідників, але буде те небесне царство універсальне, католицьке, для всіх націй усіх часів. Його остаточне розвинення збудеться в вічній будучині, але вже тепер започатковується на землі в усіх тих людей, що на них збувається досконало Божа воля. І першим завданням Спасителя в тій справі було закріплення в душах народу духового Божого владарства. Свою проповідь у тім напрямі почав Ісус від навязання до слів св. Предтечі, що були вже знані його першим слухачам.

Велика справа, що її започатковував Христос, вимагала добрих, вірних помічників, що пізнали б добре Ісусову особу й Його месіянське діло та що безаастережно посвятилися б святій справі Божого царства. Таких людей знайшов Ісус між дотеперішніми учнями св. Предтечі. Були то вбогі, але чесні й суспільно незалежні люди, від ранньої молодости звичні до тяжкої рибацької праці. Вони мали стати Христовими учнями, товаришами, а згодом помічниками й вістунами Його святого евангелія.

Першими Христовими учнями були дві пари рідних братів: Петро й Андрій, Яків і Іван, що займались риболовством на Тиверіядськім озері. Симона Петра, Андрея й Івана пізнав Ісус уже третього дня після свого хрищення й із того часу вони нераз перебували з Ісусом та проводили спасенні години на святій розмові з Божим Сином. Вже при першій стрічі заповів Ісус Петрові зміну імени, що певне відразу вплинуло на відношення того палкого рибалки до Спасителя.

Початково приставання Петра й його товаришів із Христом було тільки дориворчне, часове; коли ж їхне освідомлення зросло, Ісус покликає їх згодом до постійного нерозлучного вже побратимства, що будучі апостоли прийняли великодушним серцем і з духом повної посвяти. Оставили все й пішли за Ним.

Покликання перших учнів і їхне визнання віри в божество Ісуса, це початок створення апостольського збору. Навіть першинство Петра вже тут зазначене через надання йому нового імени.

Що перші учні пристали так щиро, великодушно до Ісуса, то сталось це головно завдяки діланню Божої ласки, що була внутрішньою, головною понукою. Крім того були ще дві інші зовнішні причини. Першою — був св. Іван Христитель. Він привів Ісусові своїх двох учнів, тобто поклав перші основи під будову Церкви, а своїми науками збудував наче міст між старим і новим Заповітом; на це вказують вискази колишніх Іванових учнів. Другою — причиною був сам Спаситель. Він перших своїх учнів умів зеднати, приноровившись до вдачі кожного. Тому, як тільки учні наблизилися до Христа, відразу полюбили Його й вирішили остатись при Ньому.

Тепер, коли вже так щасливо був зроблений початок, Ісус розвинув широку діяльність, що її виповняло проповідування й чудесне лікування недужих галилейців. Численні й небувалі чуда розголошували імя Ісуса поза межами Галилеї ще більше, ніж імя св. Христителя, що не зробив ні одного чуда. З усіх сторін почали напливати товпи народу й товаришити йому в апостольській мандрівці. Завдяки тій умовині, народ ставав поволі підготовлений до того, щоб уважно послухати науки про християнську досконалість, що її мав Ісус виголосити незабаром в своїй проповіді на горі.

З ДОПИСІВ

ПАМЯТНИЙ ДЕНЬ У МАНІДОСІ, МАН. Січня чотирнадцятого, на Новий Рік, зїхались парохіяни до своєї новозбудованої церковці на богослуження, що його відправив парох о. Йосиф Пуляк. Прибули вони з подвійною ціллю, щоб подякувати Господеві за всі одержані дари в старім році та щоб просити в Бога благословення, щастя, здоровя й довгого життя для пана Василя Івасюка за княжий дар у сумі $1,000 долярів, що їх він жертвував на їхню церкву в Манідосі. В той день п. Івасюк святкував 70 роковини свого життя. Багато вірних приступило до святої сповіди. Приступили й панство Івасюки.

При кінці Служби Божої, Іван Івасюк, найстарший син Ювілята, й Максим Кохан із свічками в руках припровадили дорогого благодітеля з дружиною перед вівтар. Тут о. Йосиф Пуляк прочитав грамоту, що її на той день Їх Ексцеленція Кир Ладика зволили прислати для Ювілятів. Відтак отець парох виголосив коротку проповідь, підкресливша Василеву живу віру й щиру любов до Бога й свого народу.

По відправі всі гості й рідня перейшли на спільний обід до Івана Івасюка. В часі обіду виголошено ряд привітів і подано цінні дарунки панству Івасюкам. Довгу промову виголосив о. Йосиф Пуляк. Він підніс високі ідеї жертвенних людей. "Все, що здобуте в світі, є здобуте жертвою, жертвою майна й крови. І як високо стоїть жертвенність даного народу, так високо стоїть його культура й розвій," говорив о. парох.

Василь Івасюк уродився тому 70 літ в Галичині, в селі Вільхівцях, Борщівського повіту, Галичина. До Канади приїхав молодим хлопцем.

Пан Івасюк був оден із перших піонорів. Тому й був він один із перших, що клав тривкі основи під велику парохію в Мовтен Ровд.

Цей великий добродій був перший, що вставлявся за будову церкви в Манідосі. Таких піонірів дай нам, Боже, якнайбільше! Тоді ми сміло зможемо дивитись у світлу будучину нашого народу в Канаді. Честь і слава панству Івасюкам і його рідні. — Участник свята.

Хто не має Католицьку Церкву за Матір, той не має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1 березня 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 12.

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Царський вінець, що його носив на своїй голові Цар-Христос, то не був золотий, але терновий вінець. Сплітали його людські лихі думки, ворожі й нечисті замисли. Чи між ними не було й наших? Щасливі будемо всі, як у цих днях святого Посту склонимо покірно свої голови у стіп розпятого Спасителя і в розкаянні серця благатимемо Ісуса за себе самих, за ввесь український народ, а головно за тих, що керують долею націй: "Претерпівий за нас страсти, Ісусе Христе, Сине Божій, помилуй нас"!

Дня 12 березня припадають 5-ті роковини коронації Христового Намісника папи Пія XII., голови католицької Церкви. Просимо всіх Читачів "Світла", щоб у той день щирим словом згадали Святішого Отця в своїх молитвах, а також вислухали по змозі, в намірені папи Службу Божу й прийняли св. причастя. Це повинні ми зробити з особливішою любовю в цих часах, коли Святіший Отець знаходиться в надзвичайно прикрім положенні. Німці зайняли Рим. Аліянти бомбардують Вічне Місто. Фашистська преса нападає раз-у-раз на Апостольську Столицю за те, що вона противиться урядові Мусолінія, а в останньому часі большевики накинулись у нечесний спосіб на папу, наче б то він був фашистом. Молімся отже сердечно, щоб Божа Мати захоронила Христового Намісника своїм покровом від усякого лиха й помогла йому, а з ним і всім нам діждатись скорого, загального мира й обнови християнського життя в усім світі.

ЯК ПОСТИТИ?

1. В середу й пятницю від 14 лютня до 8 квітня не їсти мяса.

2. В неділю, понеділок, вівторок, четвер і суботу можна їсти мясо, але ТРЕБА помолитися перед обідом і вечерою хоч 1 "Отче наш" і 1 "Богородице Діво". В пості не можна їсти мяса без назначеної молитви.

3. Від 14 лютня до 16 квітня українці-католики не справляють весіль ні танців.

4. Кожний католик є обовязаний приступити доконче в Великоднім часі до св. причастя Тіла й Крови Ісуса Христа.

Великодне св. причастя можна приймати до неділі Всіх Святих.

В Америці можна їсти мясо в усі дні крім пятниць і Великої Суботи. Перед їдою мяса належить помолитися 1 "Отче Наш" і 1 "Богородице Діво. Останнього тижня можна їсти мясо тільки в вівторок і четвер.

Ексц. Амлето Чіконіяні, представник-делегат Святішого Отця в Вашінгтоні (праворуч).

Ексц. Ільдебрандо Антоніютті, представник-делегат Святішого Отця в Оттаві, в Канаді.

Усі свої справи в Канаді й Америці полагоджує Апостольська Столиця через папських делегатів. Так само всі католицькі епископи в різних церковних справах удаються до папських делегатів.

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ, ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ!

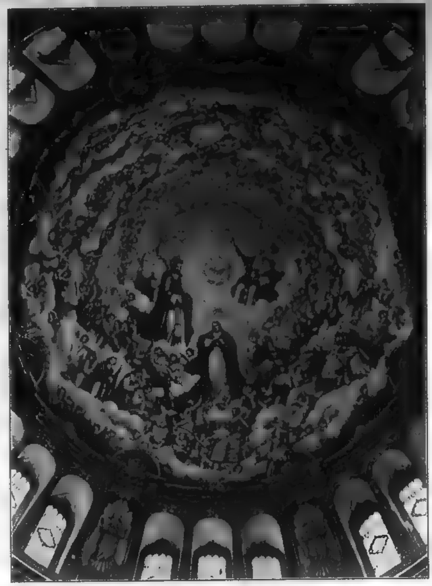

Прослава Пресвятої Діви Марії. Картина гарно розмальованої бані в церкві наших ОО. Редемптористів у Йорктоні, Саск. Малював артист-маляр Степан Меуш.

Загально знаний і люблений голова Братства Українців Католиків у Саскачевані — адвокат Андрій Кіндракевич. Народився в Февуд, Саск. Учився в колегії св. Йосифа в Йорктоні й Ріджайні. В Саскатуні скінчив "нормальну" школу й був учителем, а опісля 4 роки принципалом школи в Ґудові. Брав курс в едмонтонськім університеті, а 1940 Р. Б. одержав ступінь Л.Л.Б. в саскатунськім університеті. Адв. Кіндракевич дуже добрий католик і щирий українець. Належить до Лицарів Колюмба, бере живу участь в йорктонській парохії, є писарем Української Культурної Ґрупи в Йорктоні й цікавиться справами всієї Канади. Тепер відчиняє в Йорктоні свою власну адвокатську канцелярію.

Адв. Андрій Кіндракевич

Редакція "Світла" бажає п. адв. Кіндракевичеві доброго здоровя й великої ласки в Бога й людей.

Одною зо страшних недуг, що довгі роки мучать людей, є — проказа. Тіло гниє й кусками відпадає від кости. Через заразливість недуги прокажені мусять жити здалека від людських осель. Над несенням помочі тим нещасливим працює — Товариство для поширення віри. Кожного року в різдвяному часі згадане Товариство збирає на цю ціль потрібні фонди, що їх опісля розділює між лічниці для прокажених по всім світі.

ЖАРТИ

Дівчина з міста: Ах, пане лісничий, що міг би нам оповісти цей старий дуб, як би вмів говорити?...

Лісничий: Напевно сказав би: "Вибачайте, ласкава пані, але я... липа".

І це правда. — На подвірі заведення для божевільних стрічаються два хворі. — Пст, уважайте, каже один. — Що сталося? — Бачиш, сторож забув замкнути браму... То що? — Можемо втекти. Втекти? Навіщо? Їсти тут маю що, мешкання маю також, одяг дають... Я божевільний, чи що, тікати з такого місця?...

Потіха. — Коли можу сподіватися, що ти віддаш мені сто долярів? — Завсіди.

Заяць винен. — Здається, що я стрілив надто на ліво? — Ні, пане міністре! То тільки заяць втікав надто на право...

Тяжко догодити. — Як вам сподобався відчит нового доцента історії? — Сухий, дуже сухий, хоч наводив так багато джерел!

В С.С.С.Р. — В Москві увязнили пятьох астрономів. — За що? — Бо хотіли дивитися вище, як Сталін.

Також кара. — Сторож до вязня: Ви сьогодні викупаєтеся. — Адже в присуді нічого про це не говориться.

Це щось інше. — Я заскаржив його до суду. — Та за що? — Назвав мене дурнем. — Ее, та ж я те саме нераз кажу тобі. — Це щось інше. Ти знаєш мене від дитини.

Фонд Католицьких Картин

По $0.25: П. Гриньшин, Левингтон, Б. К.

По $0.30: П. Микитюк, Голден, Алта.

По $0.50: Одна особа з Бонивіл, Алта., І. Яцула, Вегревил, Алта., І. Мендюк, Рочфорд Бридж, Алта., І. Косак, Мондер, Алта., І. Гусак, Атабаска, Алта., І. Гриців, Новий Київ, Алта.

По $0.90: І. Добровольський, Н. Йорк.

По $1.00: П. Палцат, Ст. Майкел, Алта., Теодор Касіян, Меганой Ситі, Па., А. Хомляк, Лемонт, Алта., А. Бородай, Монтреал, Кве., К. Миколаїв, Монтана, Д. Дацюк, Мондер, Алта., С. Андрейчук, Гримсбі, Онт., Т. Ґрещук, Іннісфрі, Алта., А. П. Ґій, Несквегонінґ, Па., М. Бакай, С. Едмонтон, Алта., В. Вернюк, Рой Крафт, Алта., В. Гіль, Лейк Белвю, П. Маїк, Едмонтон, А. Слобода, Ст. Майкел, Алта., Я. Демський, Олифант, Па., С. Пасічний, Винипеґ, В. Беньо, Ла Корей, Ю. Михальчишин, Портедж Ла Прері, Ман., П. Остапик, Лемонт, Алта., Т. Козяк, Лесюр, Алта., М. Царук, Мондер, Алта., о. А. Луговий, Виннипеґ, Ман.

По $1.50: О. Ланьош, Филаделфія, Па., Д. Ціж, Дейзленд, Алта.

П. $2.00: А. Ковальчук, Честер, Па.

По $2.50: С. Лукій, Норквей, Саск.

По $3.00: Ганна Мудрик, МекКізрокс, Па.

По $5.00: П. Федун, Клифтон Гайтс, Па., О. В. Білинський, Честер, Па.

Ласкавих жертводавців нехай нагородить Господь Бог!

Strange but true

Наш молодий студент — Петро Федун із Клифтон Гайтс, Па. Що-місяця приймає св. причастя й усю Службу Божу співає на память. Дня 13 жовтня, 1943 р. мав у публичній "гай-скул" виклад про наш греко-католицький обряд. Цього місяця (15. II.) відійшов до американської маринарки. — Нехай Бог поблагословить побожного юнака гарним успіхом у життї й праці й поможе щасливо вернутись до своєї рідні й парохії.

З Листа

КЛИФТОН ГАЙТС, ПА. С. І. Х. Дорогий Отче Редакторе, прошу прийняти маленький дар у сумі пять долярів на "Католицькі Картини". Ці гроші від мого похресника, Петра Федуна. Одного дня я переглядала ці картини й читала підписи. В той час надійшов мій похресник і питає, що це за фотографії, що я так пильно приглядаюсь їм? І просить мене: "Хресна" (бо так називає мене) "скажіть мені, за ті картини й хто вам присилає?" На просьбу згаданого похресника я пояснила йому, що це присилають Отці Василіяни з Канади й просять жертви на ті "Католицькі Картини", скільки хто може. Тоді мій похресник каже: "Мені моя бабуня дала пять долярів у дарунку, бо я йду до "нейві" 15 лютня. Я ті гроші даю на "Католицькі Картини".

Я висилаю тих пять долярів і як хресна мама прошу, щоб Отці Василіяни згадали його в своїх молитвах, щоб Господь і Божа Мати хоронили його від усякого зла та щоб він такий вернувся додому, який він є тепер. Я радію, що маю такого похресника. Це правдива українська католицька дитина. З глибокою пошаною завсіди до Вас, Отці Василіяни,

Розалія Мандзік
передплатниця "Світла"

Редакція сердечно дякує доброму Петрусеві за його щедрий дар на "Католицькі Картини" й молиться, щоб Божа Мати покрила його від усякого зла своїм чесним омофором. А Вам, Дорога Пані Мандзік, дякуємо за такого гарного листа. Нехай Бог поблагословить Вас ласкою довгого життя, милого Богові й людям. С.І.Х!

Бр. Адріян, ЧСВВ. при своїй монастирській роботі. У монастирі крім Отців Василіян працюють також Брати-Василіяни, що своєю працею в полі, кухні, столярні, кравчарні й друкарні помагають священикам вести успішніше духовну працю між українським народом. Головний дім ОО. Василіян є в Мондері. Адреса: Мондер, Алта., Канада.

Горішня картина представляє ту хвилю, як римські техніки оглядають шкоду від бомбових налетів на Ватикан. Третій від ліва — кардинал Маліоне, папський секретар стану. Вдолині папська ґвардія над бомбовою вибоїною близько церкви св. Петра в Ватикані. — Ліворуч ушкоджений від бомби офис Маркіза Серафіні, ґовернера Ватиканської Держави.

Монастир ОО. Венедиктинів Монтекасіно в Італії. Оснував його св. Венедикт 543 Р. Б. Це колиска венедиктинського Чину, перша оселя західнього чернецтва й мабуть друга після Риму осередня християнства. Цей новий будинок збудований у 17 віці. Під час боїв в Італії війська 5-ої американської армії старались кілька тижнів пощадити цей славний монастир, та коли розвідка донесла, що німці перетворили монастир у твердиню, аліянська команда дала наказ знищити монастир. Аліянські летуни скинули насамперед летючки на монастир, щоб монахи й цивільне населення, що там схоронилися, негайно забралися звідтіля. Потім скинено на старинну будівлю масу бомб. Артилерія докінчила руїну — Зруйнований монастир буде знову відбудований.

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS

1. Will a man be damned, if he refuses to join the Catholic Church?

A man, who belongs to a non-Catholic denomination begins to have serious doubts as to whether his religion is right or wrong. His reason tells him that one religion only can be right; he is not sure that he is a member of the right one. That man is obliged at the penalty of being damned eternally, to inquire into the grounds of his belief: he should read, consult, reflect, or use other available means, the same time that he asks for light and strength from above.

If he be a man of sincerity and earnestness, he will soon meet arguments and facts that will aid him to clear away difficulties. He will notice, for instance, that men of clean lives, of great learning and noble aspirations leave the various non-Catholic (Protestant, Orthodox) communities and join the Catholic Church, though they have to severe ties of fondest affections, loose their means of living, renounce lucrative positions, and indure the disrespect of many.

On the other hand, he has observed that such only leave the Catholic Church, as are proud and selfwilled, worldly and disloyal with the prospect of being warmly received in the Orthodox or Protestant camp and generously treated by the enemies of the Catholic Church.

After such experience his reasonable step can be only one: Towards the Catholic Church.

If he nevertheless will consult his own temporal interests only and will not be anxious to join the Catholic Church because it would make a painful change in his life, break up delightful associations and important business relations; if he will not follow the voice of his conscience, but will remain where he is with all his doubts and will do what he likes and not what God desires him to do, why should God give heaven to him, who does not care for it, who does not take the trouble to inquire about the road?

He shouldn't trifle with the grace of God. If he has done his duty, and has found the spouse of Christ, the Catholic Church, he must embrace her religion and submit to her guidence or — perish for ever. And who will be to blame for that?

2. So I deserve hell because I am non-Catholic?

If you say: "I know quite well that the Catholic Church is the true Church, which God obliges me to join, but what of that!" then you deserve hell. That would be a serious sin. But apparently you do not realize this obligation. Your position is based upon insufficient or false information, and this leads you to a wrong if sincere conclusion. But don't take rest. Pray and pray and search the truth.

The Song of Bernadette

BY FRANZ WERFEL — Illustrated by HAROLD FOSTER

"Mamma, Bernadette saw a lady . . ."

Blows fell across Bernadette's back.

"If you invent lying stories, you needn't stay here!"

"Papa, I really saw her . . ."

MOTHER LOUISE SOUBIROUS has had no easy day on this eleventh of February. For most of the afternoon she had to stay with her Croisine Bouhouhorts, whose poor, deformed baby cannot possibly survive. The boy's legs are no thicker than a man's thumbs, and every few weeks he is attacked by a dreadful convulsion, such as the one he suffered today.

Small wonder then that Louise Soubirous listens with impatience as her daughter Marie says hesitantly: "Mamma, I'd like to tell you something . . . It's about Bernadette . . . She saw a lady dressed all in white with a sky-blue girdle, in the Massabielle cave . . ."

Bernadette enters at that moment, and her mother turns upon her with sudden anger. "What did you see, you imbecile?"

"You told on me! . . . Oh, why did you do that?" Bernadette asks with a long glance at her sister. Yet in her voice is no reproach, rather the breathing of a great relief because she may now utter her secret. "Oh, yes, Mamma, I did see a most beautiful lady there at Massabielle . . ."

These rapturous words make the sorely tried woman's cup of woe run over. "What did you see?" she shrieks. "Nothing—that's what! You see two beautiful ladies. But I work my fingers to the bone for you and no one dreams of making things easier for me. I'll fix you!" She snatches up a cane and the first blow falls across Bernadette's back. Marie, too, gets her share.

The noise awakens Papa Francois Soubirous. He stands there, tall and slender. His worldly ill luck and his weakness of character have robbed him of everything save the unassuming distinction of his figure. "I heard it all," he says calmly. "So you are already beginning to commit follies, eh, Bernadette? Well, if you see beautiful ladies in caverns and invent lying stories, you don't belong among respectable people; you belong among the jugglers and tricksters and gipsies on the marketplaces. If you're that kind, young woman, then you needn't stay here; you'd better join the jugglers and the gipsies!"

Bernadette looks at her father quite blankly. Firmly and yet apathetically her eyes are fixed on him. She presses both hands against her bosom. "Oh, Papa," she says, "I really and truly saw the lady, truly . . ."

Jeanne's followers gathered around . . .

"Are you crazy?" Mamma Soubirous asked.

An idea began to grow . . .

Bernadette fairly flew to the grotto.

IN THE school kept by the Sisters of Nevers there was a group of girls not only devoted to the clever and energetic Jeanne Abadie, but wholly subject to her influence. As her followers gathered about her on this morning, Jeanne lowered her voice and whispered: "Come close. I don't want others to hear. Yesterday in the Massabielle cavern Bernadette saw a beautiful young lady, all dressed in white, with a blue girdle."

"Oh, maybe Bernadette just made a fool of you," one of the girls said. But Jeanne made a gesture of contempt. "Bah, Bernadette isn't smart enough to lie . . ." Jeanne Abadie became thoughtful. "Let's all go out to the cave," she said finally. "We'll take Bernadette. Because if she's not there, the lady might stay away."

Eager for sensation, the girls agreed to this proposal. Bernadette, too, was eager to make the trip to the grotto. But when a half hour later Bernadette stood before her mother and begged permission to take her friends to the beautiful lady of Massabielle, Louise Soubirous was seized by sudden anger.

"Have you all gone crazy?" she asked. Louise glared at the girls a moment, and then a clever thought began to grow in her head: since, according to the priest whom she had consulted, the whole thing was childish and unworthy of adult attention, the crowd of girls would see exactly nothing and Bernadette would be thoroughly laughed at. That would shame her and cure her completely . . .

"All right, Bernadette," Louise said, "you may go."

The girls fluttered off as a flock of partridges rises from a field. Bernadette fairly flew ahead. She hardly noticed her companions. It was not important to her whether the lady would permit the girls to see her or not, for Bernadette had not the slightest desire to convince anyone of the realness of her lady. To her the reality was absolute. She raced along the ridge of the mountain of caverns, and then down the winding path to the grotto. Inside the cavern she paused and took a deep breath and gathered herself together, her hand upon her heart. Then she raised her eyes to the niche.

The three girls who had painfully climbed down the last steep stretch heard her cry: "She is here! She is here . . ."

(Continued tomorrow)

Життя Святих
Слідами Католицьких Героїв

ПРЕЧИСТА ДІВА МАРІЯ

Перші слова Ісуса на хресті

Перші слова Ісуса на хресті були молитвою за ворогів: "Отче, відпусти їм, бо не знають, що роблять!" Чого бажав Її Син, того бажала також гаряче й Мати, а за прикладом Сина прийняла по всі часи Його милосердну вдачу. Милосердним зором дивилась Марія на вояків, що зневажали Ісуса, на викривлені глумом і ненавистю лиця найвищих священиків, на товпи народу, що їхня заїлість починала поволі перемінятись у здивування й тривогу. Для всіх тих людей мала Марія в серці повно милосердя, прощення. Марія розуміла також те оправдання, що ним Ісус бажав переблагати Отця за провини своїх катів. Не знають, що роблять! Так могла Вона сказати з переконанням, бо справді кругом Марії, що одна була втаємничена в вправду про Боже Синівство, ніхто з тих людей, що оточували хрест, не знав і не розумів того, що діялось на Голгофті. Кожна мати може по багатьох роках повторити досконало, що її дитина говорила перед смертю. Подібно й Марія, що всі слова переховувала в своєму серці, почувши Його просьбу ласки для грішників, перейнялась нею до глибини; була це для Неї ще одна причина більше, щоб стати Матірю всіх тих, що потребують Її заступництва. Та, що тоді відносилось до богохульників і глумливців, що оточували Ісусовий хрест, відноситься до всіх грішників на кожному місці й по всі часи. Своєю молитвою обіймав Ісус усіх — Його Мати милосердилась разом із Ним над усіма — Мати милосердного Спасителя стала Матірю Милосердя. Тієї хвилиння Марія доглянула ясніше, ніж перше, благословенні наслідки Ісусової муки: дивилась на діло свого Сина й на Його муку, як на діло любови для грішників, і бажала піти Його слідами й полюбити їх подібно, як Він полюбив їх. Марія, сама безгрішна, мала по Ісусі найясніший погляд на істоту гріха. Тому надзвичайно сумувала з того приводу й співчула з тими жалю гідними грішниками. Та, що найгірше нещасні люди, що оточували тоді хрест, навіть не відчували того, що їм треба спочуття. Тому Марія ще більше журилась їхнім засліпленням. Була в положенні матері, оточеної окалічілими й уломними дітьми, що не здають собі справи, яка велика їхня біда й нужда. З ніжною любовю схиляється над тими біднягами. Чуває терпеливо над ними аж до тієї хвилі, коли відкриються їм очі й пізнають своє сумне положення.

Напис

"Юдейський Цар". На звук того імени Марія думкою перенеслась до тієї години, коли почула те імя перший раз висказане ангелом: "А назвеш його на імя Ісус". Згадала далі й те тридцятилітне спільне життя в Назареті, де Ісус у тишині й укритті працював як тесля. А ті дні проведені разом із Ісусом видались Їй наче одним днем, повним сонця й радости. "Юдейський Цар!" І дасть йому Господь Бог престіл Давида, його отця, й царюватиме в домі Якова повіки, а Його царству не буде кінця", заповідав колись ангел. Престіл Давида! Ті слова розважала Марія в своєму серці все життя. Початково й Вона також, подібно, як усі побожні ізраїльтяни в тих часах, думала скоріш про земне царство, дочасне. Але згодом, як Ісус почав говорити про свою муку, вяображення Марії про те царство змінилися ступнево, а престіл повний блиску й слави захитався в своїх основах. І оце замість престолу зо золота й слоневої кости, численної дружини слуг і війська, стануз хрест, оточений глумливими вояками й докучливою товпою. Та віра Марії перебула й ту пробу!

Як ділились одежою...

Подібно, як напис, уміщений на хресті, ще інший випадок пригадав Марії назаретські часи: вояки, що розпяли Ісуса, невиховані, дикі парубки, що їх звичайно брали до катівського діла, забрали Ісусову одежу й сандали, щоб ними поділитися, як це було між ними в звичаю. Одежа вмерлої дитини, то святощі для матері. Коли держить у руках одежу дитини, здається їй, що чує дорогі члени, що стають перед нею як живі. Та ніяка мати не бажала ніколи притиснути до свого серця одежі дитини з такою тугою, як Марія на Голгофті. На землі лежали сандалки. Як часто брала Марія обувя Ісуса в Назареті в свої руки! А тепер Він зняв його вже на завжди! Як здрігалась на думку, що візьме їх тепер якийсь вояк, обмие їх із крови й сам обується в них, або може продасть кому! Там лежав пояс, що його сама викроїла й зладила, а далі верхня одежа й друга, тонка, що її носив Ісус на своєму тілі. Вояки не оглядались ні на що. Поділились одежою Ісуса, а за ту одну, що була вся одностайна, не шита, кинули жереб. Для Марії був то великий, болізний удар, коли треба було стратити й ту одежу, що її Ісус певне носив від довгого часу. Поки Ісус закінчив життя, забрали Його одежу. Вона навіть на хвилину не дісталась до рук Марії. Колись тяжко хвора жінка бажала діткнутись бодай краю Ісусової одежі. Та її бажання навіть не можна порівняти до того бажання Марії, що ним бажала забрати собі на памятку одежу Ісуса, що пригадувала так живо давні дні прожитті спільно в Назареті.

На Фронті

Докінчення з 3 стор.

на те, щоб 3) всі спортові вправи й розривки відбувати завжди пристойно й морально, без гніву, сварні й пустої слави, та щоб через спорт ніколи не нарушити святого дня, ні не опустити Служби Божої. Бо як би вже наші спортовці переступали через спорт святі заповіді, тоді це був би вже жалюгідний упадок віри й моралі між нашим юнацтвом, чого, дай Боже, щоб між нашими спортовцями ніколи не було. Найкращий спортовець є той, хто в релігійних і народніх справах є завжди "спорт".

В ШКІЛЬНІЙ ЛАВЦІ

Скоро минули чотири роки сільської школи й тоді пішла вдома бесіда про те, щоб мене післати до школи до міста. Туди збирався їхати мій шкільний товариш Микола Андрусейко й при ньому почала й мені стелитися дорога до вищих шкіл. По довгій дискусії батько завіз мене до міста Стрия.

З наукою йшло мені там якось незгірше, але зо співом не завжди вдавалось дійти до кінця. Особливо, як прийшло взяти "на нуту" колишній австрійський славень "Боже, буди покровитель цісарю, його краям..." Бувало й таке, що треба було посидіти "по школі", доки не взялося добре на нуту того славня... Чи при тій науці й дістав від учителя якого "цукерка", я вже сьогодні не відчуваю...

Близько 40 літ минуло з того часу, як я вчився того славня. Сьогодні я вмію його співати, але вже нема цісаря...

Скільки змін сталось за тих 40 літ на тих землях, де колись співали: "Боже, буди покровитель"! Скільки думок передумали там люди про свою долю! Скільки сліз і крови поплило вже за ті роки на одній тільки українській землі!.. І за австрійської влади, і чеської, і польської, і німецької і мадярської, і румунської, і більшовицької... А все це тому, що, ми хотіли бути господарями на тій своїй власній землі, що її Бог призначив як спадщину для українського народу. А все це тому, що наші сусіди не держались тієї одиноко розумної політики, що каже: "Люби свого ближнього, як самого себе"!.. А все це тому, що брат не хотів бути братові, братом, але катом!.. І мучать невинно мільйони людей, і трупом устелюють землю, і кровю зрошують поля й дороги, і болем наповняють людські серця, а все це тому, бо втративши релігію, стали мов дикі звірі, що самі по-людськи не живуть і іншим не дають... Жадоба слави й чужого добра веде людей до брехні, насиля й кривди, а від того горем горює українська нація... Горює, бо діждалась тієї найстрашнішої хвилі, що про неї тільки з тривогою згадував наш Кобзар Тарас, як про найбільше горе, коли казав, тими незабутніми словами, що йому все "однаково", тільки "не однаково мені, як Україну злії люди приспять, лукаві, і в огні її окраденую збудять!..." І заберуть у неї і віру, і землю, і волю і життя!..

Чи справді все вже заберуть?.. "Не скує души живої і слова живого! І неситий не вnope на дні моря поля!.."

Тільки треба нам у всенацізнальнім благанні звернутись до Марії, Матері України, до св. Йосафата й усіх святих українських угодників, а з ними до Христа Царя, щоб так, як колись за Володимира освітив нашу землю промінням своєї ласки, так і тепер вивів наш народ із неволі "на ясні зорі, не тихі води, на мир хрищений..."

Будьмо певні, що українського народу не змете з лиця землі ніякий наїзник, як із нами буде — Бог!

Тому — вгору наші серця! До Христа, до Бога, звернім свої тужні серця, щоб ми стали гідні його святої ласки й діждались знову того воскресного дня, коли то

"Встане Україна,
Світ правди засвітить
І помоляться на волі
Невольничі діти!"

Українська Скарбниця

До цеї скарбниці всі свідомі й побожні українці складають свої Служби Божі, св. Причастя, милостині, молитви, терпіння й різні жертви — за волю України. Щоб Бог змилосердився над українським народом і дав йому по цій війні на українській землі волю й незалежну державу. Чи Ви складаєте що дня свої жертви до цеї "Української Скарбниці"? Складайте всі свої жертви в "Українській Скарбниці" й подавайте до оголошення в "Світлі".

За волю українського народу заношу свої щоденні молитви перед престіл Всевишнього Господа Бога й молю Його, щоб наш народ там на рідних землях мав вільну незалежну українську державу.

На цю ціль жертвую: 25 Служб Божих, 15 св. причастій і 30 вервиць. — Одна Особа.

До Найсв. Ісусового Серця, за незалежну Україну й мир: 13 Служб Божих, 13 св. причастій, 5 вервиць. — Одна Особа

Хто буде наступний?

ПРАВОСЛАВЯ
Й КАТОЛИЦТВО

з Риму до Византії, малозначного містечка над. Босфором Тракійським, що з того часу одержало назву Царгород, або Константинопіль. Правда сам Константин Великий, коли переносив свою столицю з Риму до Византії, був далекий від того, щоб почнати роздор. Та вже сама подія перенесення осередка держави на схід давала нагоду до намагань за признання новому Римові всіх прав і привілеїв старого Риму та за зрівняння його в усьому. Отже почалося нездорове суперництво. Тим часом показалось неможливе під церковним оглядом зрівняти новий Рим із старим Римом. Старий Рим, раз на завсіди вибрав на релігійний осередок християнства верховний апостол Петро. Там він мав свій престіл, там жив і вмер мученицькою смертю і з тим містом звязав усі привілеї, що їх отримав від Христа. Тому римський імператор міг перенести свою столицю зо старого Риму до Византії, міг її вивищити, як світський, державний осередок **понад** старий Рим, та **не міг змінити Божої встанови** й разом зо світською столицею перенести духовну столицю. Під тим оглядом Византія все буда нижча, бо не могла стати правним осередком релігійного й церковного життя. Звідси то й почалось суперництво та роздор.

Византія, як столиця римської імперії, дивилась завистним оком на духовну верховність старого Риму й старалась усіма способами, також під тим оглядом бути йому рівна. То було причиною, що так епископи, як і цісарі нового Риму — Царгороду, вхопились нечуваного досі засобу — перечили Боже походження верховенства папів.

Фальшива наука про найвищу церковну владу

Друга причина — це хибна наука про найвищу владу в Церкві. З перенесенням столиці до Царгороду спершу несміло, а пізніше щораз то відважніше східні епископи, стали формулувати цезаропапістичну **засаду**, що найвища влада в Церкві має бути злучена з державним осередком й повинна перейти з Риму до Царгороду.

Вже перший царгородський собор 381 р., у 3-му каноні признав Царгородові, **тому**, що він став новим Римом, **друге почесне** місце після Риму, перед Олександрією й Антіохією, що їм 6-ий канон І Нікейського собору (325 р.) признав був передтим друге й трете місце. Та на тім не скінчилось. На соборі в Халкедоні (451 р.) зложено славнозвісний 28-ий канон і в ньому вже признається **рівні права** Царгородові зо старим Римом, тому що це місто відзначене царським пануванням і сенатом. І не тільки те. Автори 28-го халкедонського канону свідомо перекрутили правду, кажучи, що першинство Римського Престолу не походить із Божої встанови, а тільки з волі Отців, що такий лад встановили в Церкві. Висновки з цього канону є дуже погубні. З нього виходить: 1 — Римський Престіл не має вже мати верховної влади над **усею** Церквою, а тільки над західнім патріярхатом. Отже тут ув обмеженні примату Риму тільки до західніх провінцій викривлюється основно науку Христа про найвищу владу в Церкві й кидається насіння церковного роздору, бо з волі Христа Петро й його наслідники, римські папи, є основним каменем і головою **всієї Церкви** та найвищими пастирями **всього Христового стада.**

2 — Привілеї римської Церкви не є Божого, а людського походження, отже не є незмінні. З утратою політичного значення Рим може втратити також і своє церковне значення й може зійти на друге, а навіть і на останнє місце.

3 — Як старий, так і новий Рим може втратити свої права старшинства в користь третього чи четвертого Риму, коли перестане бути державним осередком; такий висновок витягнула Москва після впадку Царгороду, назвавши себе третім Римом.

4 — Нема в Христовій Церкві найвищого начальства з волі Христа, бо всі епископи є одинаковим правом наслідниками апостолів і є собі рівні. Першинство — це людська встанова й може бути стільки перших престолів від себе незалежних, скільки є християнських держав. Тут уже маємо зародок автокефалізму, що розвинувся **дуже** останніми часами між неєдиненими християнами на Сході.

Як бачимо 28-ий халкедонський канон, підготований византійським клиром, щоб підхлібитись імператорові й царгородському епископові, з корінем вивертав евангельську науку про устрій Христової Церкви. Не диво отже, що на 630 учасників собору, його підписало тільки біля 200, багато протестувало, а папа Лев Великий **не потвердив** його. Тому він став неважний, згідно зо старинною церковною нормою, записаною в Созомена, що каже: "Ніяк не годиться чи то відбувати собори без згоди й ради римського епископа, чи то прийняти постанови для всіх Церков". (Церковна історія III, X.) **Під о** впливом рішення папи відреклись цього канону імператор Маркіян і царгородський епископ Анатолій і його спершу не поміщувано в збірках канонів. 28-ий халкедонський канон — то була перша велика спроба епископів Сходу надати правну форму фактичному станові, бо вже надовго **перед** халкедонським собором Византія підо впливом імператорів безправно прямувала до першинства над іншими патріярхами Сходу й до независимости від Риму. Пізніше, на прикінці VII віку (691 р.), Трулянський собор у 36-ім каноні відновив таки рішення 28-го канону халкедонського собору про рівні права царгородського престолу зо старим Римом, а в 38-ім каноні повторив **засаду** 17-го халкедонського канону, що "церковний ступінь якогось міста має відповідати його громадянському ступневі". Розуміється, що й ці канони були відкинені Римом. Та хоч ці рішення не мали правної сили, все ж таки в практиці Византія їх придержувалась. Таким чином у царгородській Церкві затемнювалась правдива наука про устрій Церкви та заводилось противоріччя між вірою й практикою, між словами й ділами. Словами признавано першинство Римському Престолу, головно, як треба було помочі Риму до поконання ересей, заведення церковного мира й забезпечення своїх прав, а на ділах — коли мир був закріплений — ті самі люди іґнорували старшинство Римського Престолу та хотіли бути независимі від Риму й виконувати верховну церковну владу на Сході. Так то поволі, але певне Византія підготовляла роздор між **східньою** й західньою Церквою.

(Д. б.)

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

ПОДЯКА. Складаю прилюдну подяку Пресвятому Ісусовому Серцю за одну особливішу ласку, що її я одержала.

П. Дидик, Винипеґ

ВОХ, АЛТА. Подяка. На сторінках нашого часопису "Світло" бажаємо скласти подяку своїм сусідам, кревним і приятелям, дальшим і ближчим, що 12 лютня 1944 уладили нам гарну "прощальну несподіванку" з нагоди нашого недалекого переїзду на фармування до Башбі.

Зокрема бажаємо подякувати за гарний памятковий дарунок.

При цій нагоді хочемо занзначити, що приємно було жити з людьми, що так відносяться до себе, наче б були одною щасливою родиною..

Крім того Панству Варварукам складаємо особливу подяку за дарунок, а п. Миколі Варварукові й братові Семенові Стасишинові за їхню чемність і труд при уладженні того гарного вечірка.

Нехай Бог поблагословить кожне з Вас, Дорогі Учасники милої несподіванки.

Григорій Костів із родиною

ТЕРИВИЛ, КОНН. С. І. Х! Хвальна Редакціє "Світла"! Бажаю подати дещо до часопису. Коли я ще був у Старім Краю перед першою світовою війною, а я походжу з Лемківщини, то діти ходили правильно до школи кожного дня під загрозою кари й учились із українських книжок. Закладали також читальні, а в них молодь і старші господарі любили читати різні українські книжки, чи ґазети, й не звертали уваги на те, чи вони були писані фонетикою, чи етимолоґією. Але як хто був би згадав що про Україну, українця, то уявляв собі, мов би побачив щось лихе намальоване...

Як почалась еміґрація до Канади й Америки та до інших частин світу, то коли батьки виправляли своїх дітей у далеку дорогу то благословили їх і наказували: "Ідеш, сину-доню, **далеко** в чужий край, між чужих людей із чужими вірами, то вважай, не покидай правдивої християнсько-католицької віри й Церкви". Та й священики наказували те саме у сповідях: "Не дай збаламутитись різним сектам".

Поприїжджали люди за море, подіставали роботи по копальнях, фабриках і інших робітнях. Де було вже кілька родин, **стали** казати: "Годі нам бути без церкви й священика. Хочемо зорґанізувати й поставити таку церкву, як була в Старім Краю, а в них священиків наданих із під влади наших греко-католицьких епископів." Тоді бунтівники — відступники, з тієї самої народности й віри, стали казати: "Ми не хочемо належати до українців!" (На Лемківщині не всі парохії стояли за Україну). "В них віра надто вже мяка. Ми хочемо русской, твердої віри!"

Та що з тої твердої русскої віри, коли в тій вірі й у тій церкві нема правдивої віри й правдивих священиків, Божих слуг, тільки такі, що дались викропити з дяків, учителів і інших подібних одиниць, що поробились ангелами для обмани людей. А все те через тих відступників! Як би не було відступників, то не було б і батюшок.

Правда, що по наших греко-католицьких парохіях були пізніше бунти й роздори осіб, що тягнули за незалежну церкву, та все те перевіялось, перещинялось, як збіжжя на млинку.

Легка річ — зійти з простої дороги, але треба старатись із блудної дороги завернутися. Деякі вернулись і добре зробили. Але багато є ще в блуді через завзятість і байдужість. І ми молімся до Господа Бога, щоб і вони вернулись із блудної дороги до одности зо своєю Матірю, Христовою Церквою, бо "хто не має правдивої Христової Церкви за Матір, той не має Бога за Отця".

Кожний католицький священик, якоїнебудь народности, має надану владу від епископа, епископ від римського папи, а папа, як наслідник св. Петра, від самого Ісуса Христа, бо Христос сказав до св. Петра: "Ти є Петро, і на цім камені збудую Церкву Мою (не Мої церкви) і адові ворота не переможуть її."

Чи православні батюшки мають таку владу? Ні, бо православні, зірвали з **єдністю** християнсько-католицької віри. Їхня віра не йде з чистого Христового джерела віри. Вони й усі інші сектанти, що ходять до своїх церков помолитися Богові, не приносять ніякої душевної поживи з Божої ласки, подібно, як ті пчоли, що вилетіли з улия по пожиток, та не знайшовши нічого, з нічим вертаються до **свого** улия. Відступник, то так, як крук, що його Ной випустив був із корабля під час потопу, та він із нічим вернувся до корабля.

Зате ті християни, що **визнають** правдиво Христову, католицьку **віру**, заховують св. заповіді й приймають гідно св. тайни, подібні до пчіл, що вилетіли з улия по поживу, знайшли її й вертаються з нею до улия, або до Ноевого голуба, що випущений приніс у дзюбі оливну галузку. Ще й третій раз випустив Ной голуба, але він не вернувсь уже до корабля, бо мав досить поживи. Подібно й усі ті, що вмирають у Божій ласці, йдуть до вічного життя й звідти не вертаються вже більше на долину сліз.

Не знаємо, як кого судитиме Бог на основі його віри, але бачимо, що православні й протестантські секти відносяться з ненавистю й погордою до Христової католицької віри, а ще більше до наслідників св. Петра. Святішого Отця, як би могли, то втопили б у ложці води....

До поган відносяться слова св. Письма: "Коли хто не відродиться з води й святого Духа, не зможе ввійти до Божого царства." (Ів. 3, 5).

А до християн: "Істинно, поправді, кажу вам: Як не будете їсти Тіла Сина Чоловічого та й не будете пити Його Крови, життя не будете мати в собі. Хто споживає Моє Тіло й пе Мою Кров, має вічне життя й Я воскрешу його в останній день." (Ів. 5: 53-54). — Тома Коляр

МОНДЕР, АЛТА. Діти згадують покійного батька. Вже двадцять літ минуло з того часу, як Бог покликав до себе бл. п. Григорія Жука, а добрі діти з матірю шанують його память і згадують так, як би він тільки-но розпрощався з ними.

Покійний Григорій прибув до Канади 1901 року. Походив із перемишлянського повіту. Зараз на самих початках осів на фармі коло Мондеру. Вмираючи 1923 року лишив у смутку дружину, 4 сини й 5 доньок. Сьогодні всі діти вже подружені живуть по своїх господарствах **крім** одного Іллі, що живе з матірю в родиннім домі.

На бажання родини Впр. о. ігумен А. Винник, ЧСВВ., відправив за **душу** покійного Григорія дня четвертого листопадня поминальне богослуження. Була мати з дітьми — крім одного сина й доньки. Були сусіди й дальша рідня.

Під час спільного обіду була також збірка, з чого одну частину призначено на Службу Божу за душу покійного Григорія, а другу на пресу.

Діти з матірю складають сердечну подяку всім тим, що взяли участь у поминальнім богослуженні за душу покійного батька.

ВИХОВАВЧИЙ ІНСТИТУТ ПРЕЧ. ДІВИ МАРІЇ В ВІННІПЕҐУ. Хто дбає, той має. Українці міста Вінніпеґу мали 6-го лютня дуже гарну нагоду взяти участь у надзвичайнім культурнім підприємстві, що його владив Ініціятивний Комітет Вихованчого Інституту в залі Інституту "Просвіти". До комітету належать: Впр. о. К. П. Божик — голова, Впр. о. в. канцлер А. Луговий, — писар, і Впр. о. ігум. Й. Сеньків, ЧСВВ., — скарбник.

Підприємство мало дві частині. В першій був — концерт, що розпочавсь піснею молитвою "Боже великий, єдиний" парохіяльного хору св. Покрови. Хор і далі брав головну участь у концерті. Виступали дуети, скрипкові сола й орхестра Інституту. На концерті Преп. о. місіонар М. Пасічник, ЧСВВ., мав відчит про Маркіяна Шашкевича, а саме про його працю над збереженням і плеканням української мови та як він виборов їй право громадянства в прилюднім житті. О. Місіонар закликав присутніх на концерті українців, щоб і вони дбали **про** збереження української мови та щоб у звязку з тим піддержали матеріяльно новий Інститут, що його закуплено на ту ціль.

Впр. о. кан. Божик, голова комітету, в своїй промові переказав історію розвитку українців у Вінніпеґу, як повставали між ними різні товариства, народні доми й церкви, а опісля завізвав усіх присутніх скласти свої жертви на новий Інститут.

В другій частині того культурного підприємства **мали** українці **міста** Вінніпеґу й дальших округів зробити добре діло — жертвою на Виховавчий Інститут Преч. **Діви** Марії, що в ньому має виховуватись українська молодь.

Те добре діло зробили наступні жертводавці з Вінніпеґу й провінції:

По $100. зложили: Преосвящений В. Ладика, О. Др. Кушнір, о. Антін Луговий, Місійне Товариство Св. Йосафата (Сіфтон), Парох. Св. Вол. і Ольги, Парох. св. Покрови, Парох. св. О. Николая, Парох. Пресв. Евхаристії, ОО. Василіяни, о. С. Семчук, о. Ігор Шпитковський.

По $50:.. О. Канонік Божик, Парохія св. Андрея, о. Маріян Швед, о. Й. Пуляк (Брендон).

По $25:.. О. Мирон Кривуцький, о. І. Кристалович, о. Шек (Селкірк, Ман.), о. Вол. Божик, о. В. Дзюрман, Йосиф Деркач.

По $10:.. Йосиф Степнюк, Марія Бабяк, Д. Якиміщак.

По $5:.. П. Слободян (Ніпава Ман.), парохія св. Петра й Павла Арнес, Ман., М. Ричкун, М. Михайлів, Прокіп Машталяр, Пан Дух, Андрій Деда, Катерина Козенко, Пан Шумала, Пан Гумніц, Пані Корніковська, Григорій Воробій, Ірина Пахович. Ольга Сеник, Йосиф Щербаневич, Пані Дудар, Гр. Федорук, Пані Самець, Гр. Капітанчук, Кат. Волощук, Пан Кузь, **Дмитро** Скрипник, Панночка Семець.

По $2.00:.. Панночка А. Баран, Марія Чокан, **Дмитро** Вовк, Катерина Хомяк.

По $1.00:.. Роман Калинюк, Марія Качинска, Андрій Бабійчук, Пан Прокоп, Ів. Стасюк, Анна Боровска, Ів. Шевчук, Текля Гайовска, Йосиф Печенюк.

Крім того: О. Н. Демків від парохії в Комарно $24.75ц., парохіяни з Силвер, Ман. $40.45. Парохіяни з Портеж Ла Прері $11.40ц.

Зібрано дрібними датками $40.61. Разом — $1.755.21.

Редакція "Світла" щиро радіє оснуванням нової культурної української твердині в Вінніпеґу, але одночасно дивується, чому між жертводавцями нема імен багатьох загально відомих наших громадян міста Вінніпеґу?.. Це певне, що як вони були б склали 6-го лютня щедрою рукою свої жертви, новий дім був би вже виплачений. Та надіємось, що так незабаром станеться.

Поблагослови, Боже, добре діло!

ВОРВИК, АЛТА. Нова парохія. Тому рік започаткував Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., богослуження в нашім містечку. Перша відправа буля в домі Панства Фушторів. Опісля відправлялось богослужен ня в школі. Літом відбувалась у Ворвику, за проводом отця "Рідна Школа". Користало багато дітей. Тепер парохія має вже в місті площу під будову церкви й думає про щораз більший поступ.

Під час цьогорічних свят Христового Різдва відбулась там перша коляда на церкву, що принесла $122,25. З того чистого приходу лишилось $110.60.

Свою коляду склали оці жертводавці: $5.00: Я. Ґресюк. По $2.00: О. Фуштор, І. Яцула, Г. Джиголик, І. Стобик, М. Цапюк, П. Кифюк, І. Федорук, В. Малярський, П. Хлібецький, М. Івасюк, М. Панилик, П. Лобур, С. Березюк, П. Стрищук, І. Хміляр, П. Баран, С. Лазарук, М. Бачинська, І. Харук, А. Савчук, Ю. Горпинюк, П. Дидик. По $1.50: Е. Слюсаренко. По $1.00: М. Нахвостач, І. Татарчук, Г. Грусь, Я. Вандиґа, Ю. Форчук, М. Харук, Й. Щур, О. Малиновський, С. Федорук, І. Дзікальський, І. Пилипа, А. Пилипа, О. Джиголик, Т. Петрик, В. Федорук, М. Петрук, М. Заозірна, Д. Никифорук, В. Слободян, В. Грийчук, Д. Семотюк, М. Харук, А. Ярмій, Г. Хлібецький, П. Слободян, В. Хлібецький, В. Миськів, Ю. Урдіца, І. Гринців, І. Кифюк, М. Лупул, Ю. Семенюк, П. Федорук, В. Федорук, М. Ковак, Д. Тріска, М. Хлібецький, Д. Т. Петрук, М. Панилик, Пані Скорейко, В. Гойтинюк, Г. Ароніс, І. Аронiс, Д. Балабан, І. Саварин, І. Пасека, І. Моров, Г. Дідик, В. Хлібецький, П. Мур, П. Бусько, П. Цимбалюк, Е. Миськів, І. Зеленько, Д. Ярмій, А. Бялік, М. Цар, І. Вігера, П. Бабюк, К. Бобюк, П. Хруставка, П. Котелко, С. Вігера, С. Щур, І. Заозірний, Е. Кифюк, Д. Кушнірик, С. Сисак, Веґревил. По 50ц.: П. Френьків, М. Мойсюк. — Ця коляда то був гарний початок. Нехай Бог поблагословить молоду парохію гарним розвитком для спасення душ!

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

РІЗДВЯННИЙ ДАР НА "СВІТЛО"

Василь Івасьо, Монтреал,	.25
Юрій Чайка, Монтреал, Кве.	.25
Антін Крушельницький, Монтреал, Кве.	.50
Василь Костенюк, Монтреал,	.50
Анастазія Мандзя, Монтреал	.50
Дмитро Щумила, Ембридж, Па.	.50
М. Дзецюх, Сиракюс	1.00
Анастасія Марценюк, Форт Вилям, Саск.	1.00
Іван Гілевич, Кендяк, Саск.	1.00
А. Рагиш, Торонто, Онт.	1.00
В. Кувель Корбетс, Алта.	1.00
Пазя Биковська, Дж. Сіті	1.00
Юліян Лисяк, Ендрю, Алта.	1.00
Тома Урбас, Клифтон, Н. Дж.	1.00
Петро Кабилка, Монтреал	1.00
Теодор Задорожний, Монтреал, Кве.	1.00
Теодор Вівчар, Монтреал	1.00
Степан Станько, Монтреал	1.00
Михайло Завітковський, Монтреал, Кве.	1.00
Йосиф Лайбіда, Мондер	1.00
Ксеня Бувко Ню Йорк Сіті	1.00
Григорій Волянський, Клівленд, Огайо	1.00
Ева Оленчин, Фал Ривер, Мас.	1.00
Іван Бабійчук, Вінніпеґ, Ман.	1.00
Петро Вітенко, Ввилинґ, В. Ва.	1.00
Василь Беднар, Пляммет, Па.	1.00
Ефрозина Петринюк, Форт Вилям	1,00
З весілля Кароля й Марусі Стримецьких	1.75
Никола Гатала, Філаделфія, Па.	2.00
Іван Захарко, Сусекс, Н. Б.	2.00
Емілія Москалик, Монтреал	2.00
З ювілею Івана й Ганни Волоцьких, Мавнтенровд	2.00
З похорону бл. п. Петра Шалагана в Мелвіля, Алта.	3.50
З несподіванки для панства Петра й Насті Крижановських, Мондер, Алта.	4.15
Анна Шарамович, Дж. Сіті	4.00

(Далі буде)

Всім жертводавців нехай щедро нагородить Господь Бог.

ЖЕРТВИ НА СИРОТИ
під час "Сиротинського Душення" в Мондері.

По $2.00: ОО. Василіян, І. Косюр, П-ство Т. Д. Войтків. П. $1.00: П. Крижановський, Марія Лукасевич, А. Магус, І. Осьмак, М. Корчинський, М. Корчинська, П. Скрипник, Н. Поліщук, Й. Гаврилюк, В. Лазар, І. Фербей, С. Гулевич, П. Білик, П. Савич, М. Царук, Ю. Білик, М. Пігович, М. й В. Хміляр, В. Цимбалюк, Г. Савчук, І. Савчук, М. Лисаковський, В. Войтків, А. Мазепа, П. Томашевська, Ф. Онищук, М. Рогаль, С. Варава, К. Сацьків, С. Савич, І Топилко, І. Беззубяк, І. Бабій, А. Юсак, Є. Косюр, А. Саврій, Г. Лібер, Н. Березюк. По $0.75: К. Волощук, С. Цвекла. По $0.50: П. Кулій. І. Захарків, А. Федечко, П. Симборська, А. Лібер, Е. Царук, К. Рогаль, Г. Турчин, Г. Концоґрада, Г. Наконечна, Т. Фаріон, Одна особа — 0.30. Едвард Тріска — 25ц. —Дрібними датками— $5.35. — З розіґравки, — крім видатків, — $8.71.

Разом .... **$65.61.**

Що чувати в світі?

— **Апостольська** столиця має тепер 43 кардинали й 60 своїх представників по різних краях; 40 різних держав мають свої посольства при Ватикані.

— **Багато** людей у різних державах одержало фінансову, матеріяльну й моральну допомогу з Ватикану. Допомогову діяльність веде Апостольська Столиця через Ватиканське Інформаційне Бюро й Секретаріят Стану й папські представництва по різних краях. З нагоди цьогорічних різдвяних свят убогі люди, а також воєнні бранці й інші жертви війни з 26 різних країв одержали допомогу від папи.

— **Магометани** з признанням віднеслись до різдвяної радіопромови Святішого Отця. Один часопис у Каїро так пише: "Ми дякуємо Ватиканові, що закликає людство до повороту до Бога. Поруч християнства, іслям також шукає дороги до мира в дусі справедливости, людяности й справжнього братерства".

— **З Риму** прийшла до Лондону вістка, що Гітлер хотів полетіти літаком на побачення з папою, а папа відмовився прийняти його.

— **Аліянти** збомбардували коло Риму папську літню оселю Кастельгандольфо, де було коло 2,000 утікачів, що шукали захисту в цих небезпечних часах. — Опісля переслав Ватикан до Апостольського делегата в Ватикані Екск. Чіконіяні заяву, що в папській віллі не було ні одного німецького вояка...

— **В кількох** останніх тижнях прогнали з Риму коло 2,000 жидів. Ватикан заложив гострий протест проти такого переслідування жидівського народу в нацистсько-фашистській частині Італії.

— **Апостольська** Столиця зробила підрахунок, що в Польщі 3,100 священиків втратило життя через німецькі знущання, тобто майже половина всіх священиків. Багато зо священиків було розстріляних, або згинуло в концентраційних таборах. Під цю пору перебуває в цих таборах близько 5,000 священиків. Перед війною було там 46 епископів, і один апостольський вікарій, тепер тільки 7 епископів урядує в своїх епархіях. Духовні Семінарі позамикані. Катехизму вчити по школах не вільно. Ведення релігійних організацій і видавання часописів заборонене. Таким чином хочуть нацисти зломити опір польського клиру.

— **Фашистсько-** нацистська озброєна поліція вдерлась уночі з 3 на 4 лютня до забудовань базиліки св. Павла в Римі, розброїла папську сторожу й арештували групу осіб, що схоронились були на невтральній землі ватиканської держави. Ватикан заложив сильний протест проти такого насилля й нарушення латеранського договору, що признає базиліці св. Павла ненарушимість. Не зважав ши на той напад римської поліції, Ватикан далі даватиме на своїй невтральній землі захист загроженим особам. Під час боїв за Рим може знову дуже легко повторитись таке насилля супроти безборонної Ватиканської держави. Бо на все готові люди, що Бога не бояться й людей не соромляться.

— **Під час** цеї війни згинуло в Америці на фронті 19 католицьких військових священиків, ранених було 18, полонених 33, пропав без сліду 1. Відзначення за надзвичайні заслуги одержало 76 духовників.

— **Архіепископ** Ґрифин, шостий епископ уВестминстері, в Англії, так говорив у дні своєї інтронізації на вестминстерського ординарія: "Одною з найбільш пекучих потреб Церкви й нації є — відродження християнського родинного життя, що потерпіло через примушену неприсутність батька, відтягнення дітей із під батьківської опіки й неприсутність матері вдома через довге перебування поза домом на роботі. Властиве місце матері молодої родини є хата, при догляді дітей, а найбільший причинок, що його вона може зробити для нації під час війни, це — зродження й фізичне, моральне та духовне виховання власних дітей. Доля нації залежить від здорового християнського родинного життя."

— **Попередній** англиканський кентерберійський архіепископ, Др Ланг помістив у "Лондон Таймс" відозву до урядових кругів, щоб аліянти пошанували Рим і не робили в ньому шкоди, бо "це місто належить не до одного краю, але до всього світу... Нехай наше сумління буде чисте."

— **Китайський** президент Чянг Кай-Шек, владар найчисленнішого народу в світі, заявив відверто, що наука Ісуса Христа є тим покаэчиком, що керуватиме суспільним ладом, потрібним до віднови гармонії між націями світу. Чянг Кай-Шек, що є протестантом, каже, що щоденне розважання науки св. Письма дає йому силу вести діло боротьби за волю Китаю навіть в обличчі найгірших невзгодин. Приятель Чянг Кай-Шека, о. К. Муес, каже, що китайський президент перевищив усіх воєнних провідників своїми прилюдними виявами віри в Христа. В довгій історії Китаю ще не було такого популярного й загально любленого провідника, як Чянг Кай-Шек.

— **Голяндський** міністер Брюґер, що тільки тому рік перекрався з Голяндії до Лондону, заявив, що сьогодні в Голяндії тільки одні Церкви — католицька й протестантська — підносять голос протесту проти нацистського насилля. Католицькі священики нераз із нараженням свого життя виступають проти заряджень нацистських наїзників.

— **Прелат** Фленеген, основник "Бойс-Тавн-у" заявив, що головною причиною юнацької злочинности є недбалі батьки й учителі.. Сьогоднішні батьки можуть врятувати завтрішню Америку від неволі, якщо вони сповнять свої особисті обовязки супроти Богом даних їм дітей" — сказав цей приятель юнацтва.

— **Польський** уряд у Лондоні відкинув колишню лінію Корзона, як будучу границю між Польщею а Росією, й виявив своє незадоволення Чорчилові, що потягає за Сталіном.

— **"Війна,** фільми, злі журнали, надмір грошей, праця матерей поза домом не є причинами злочинів юнацтва — вони є тільки умовинами, що промощують шлях для злочинів.

Юнацької злочинности не усунуть розшуки сенату, ні навчання про полову гігієну в наших школах, ні голос дзвінка в 9. год. вечері, ні подвоєні заходи нашої жандармерії. Тільки тоді, як люди прийдуть до переконання, що існує Бог, що є небо, що є пекло, що гріх це щось дійсне, що ми мусимо молитися, що існують такі речі, як нагоди до гріху, що незмінні моральні основи мусять бути правилом нашого політичного, суспільного, економічного життя, ми можемо надіятись основної й тривалої поправи в поводженні наших наймолодших. Юнацька злочинність буде дошкулювати нам, доки не признається четвертої заповіди й не зробиться її основою всякої задуманої обнови. Для перемоги над юнацькою злочинністю не вистарчить навчання релігії — до того треба ще доброго родинного дому." — Так говорив недавно в Вашингтоні католицький священик Колфілд.

Щоб між українським юнацтвом не виводились проступники, нам треба старатись усіма силами про те, щоб кожний український дім був назаретським домом, де вірно заховується велика заповідь: "Шануй свого батька й свою матір."

— **Канадські** вояки розпусту ють і заражуються поганими венеричними недугами. Державний пресовий обіжник подає, що від 1 січня 1940 до 30 червня 1943 року було 35,036 випадків сифілісу й інших венеричних недух між нашими вояками! Через свою розпусту й наступні недуги наші вояки змарнували 700,000 днів служби, а уряд витратив на лікування тих вояків найменше 8 мільйонів долярів! Та обіжник зазначує, що як можна б було про все докладніше довідатися, то ті числа були б іще багато більші!..

— **Мільйон** китайців умерло з голоду й холери в Південнім Китаю.

— **На** однім малім цвинтарі в Італії, на передмістях Арпаї, Аіролі й Паолізіс лежать поховані 36 американських вояків. На кожнім із тих гробів лежать раз-у-раз свіжі квіти, що їх приносять італіяни. Вони приносять квіти моляться на гробах і дають із своїх невеликих засобів на Служби Божі за душі впавших вояків. "Це вже останнє, що ще ми можемо зробити" — кажуть італійці.

Часослов

Всечеснішим Отцям
подаємо до відома, що в Видавництві ОО. Василіян у Мондері можна набути новий, у гарній оправі з золотими витисками
ЄРЕЙСЬКИЙ ЧАСОСЛОВ
Ціна — з поштою $5.50.

НА ВЕЛИКИЙ ПІСТ:
Бібліотека Добрих Книжок
має на складі

Картки до сповіді, сотня	.30
Помяники	.25
Хресна Дорога	.10
В тіні хреста, великоп. пісні	.10
Короткі розважання Христових мук	.15

Вийшов із друку новий
МОЛИТОВНИК
Української Католицької Молоді
Ціна примірника — тільки 15 ц.

Богослуження в Алберті

БЕРЕЗЕНЬ

3-4. Пятниця й Субота.
Карвел: 3-го, в год. 7 увечері — великодня сповідь;
4-го, в 10 год. вранці — Служба Божа.
Ренфурлі: 3-го, в год. 5.30 увечері — сповідь дітей; 4-го, в 9 год. вранці — сповідь; в 10 год. Служба Божа й спільне св. причастя дітей. В 7 год. ввечері — сповідь Старших.
Лішор: 3-го, в пятницю, в 5 год. ввечері — сповідь дітей. 4-го, в суботу, в 10 год. вранці чит. Служба Божа. В 7 год. ввечері — сповідь старших.е
Спас коло Мондеру: 4-го, в суботу ввечері — великодня сповідь.
Стрий — 4-го, в 9 год. вранці: сповідь і св. причастя для дітей. В 7 год. ввечері для старших.

5. Неділя. Гл. 5. Єв. утр. 5.
Карвел
Спас
Ренфурлі — в 9 год. сповідь, а в 11 Співана Служба Божа.
Лішор
Чипмен
Стрий
Борщів
Еншав — богослуження й вел. сповідь
Спедден — в 8 год. ввечері: Хресна Дорога й проповідь
Файделити

6-7 — Айрон Ривер. — Великодня сповідь через два дні в год. 9 вранці

11-го, субота. — ЗІЗД Б.У.К. в Едмонтоні (11-12-13).
Вайлдвуд. — В 10 год. вранці — великодня сповідь і Служба Божа.
Спедден. — В 10 год. вранці сповідь і св. причастя для дітей, у 7 год. ввечері для старших
Редвотер. — В 9 год. вранці сповідь і св. причастя дітей, у 7 год. ввечері для старших

12. Неділя. Гл. 6. Єв. утр. 6.
Едмонтон — Зїзд Б.У.К.
Вайлдвуд
Гиллярд — фарми
Веґревил
Спедден
Редвотер
Виллингдон

19. Неділя 3 Посту, Хрестопокл.
Редвей
Давнінг — вел. сповідь і відправа.

21. Вівторок —
Галлов Лейк — Вел. сповідь і відправа в 9 родині вранці.

26. Неділя 4 Посту —
Куквил — Вел. сповідь і відправа. В суботу в 9 год. вранці для дітей, в 7 год. ввечері для старших.
Белліс — Вел. сповідь і відправа.
Спедден — Хресна Дорога і проповідь у 8 год. ввечері.

28. Поклони —
Редвей — в 8 год. ввечері.
Спедден — в 8 год. ввечері.

Молитовник виданий в українській і англійській мові. Дуже вигідний для молоді. Можна замовляти в "Світлі" по одному примірникові, а навіть у більшій скількості.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц. Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ЧАСОПИС
ВИХОДИТЬ ДВІЧІ КОЖНОГО МІСЯЦЯ

НАВЕРНЕННЯ ОДНОЇ ЛЮДИНИ ВАРТНІЩЕ, НІЖ ПІДБІЙ УСЬОГО СВІТА.

СВІТЛО
THE LIGHT

15-го Березня. 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (141). 6.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

ЖДЕМО ВІСТКИ З ЕДМОНТОНУ

Цими днями, коли виходить це чергове число "Світла", в нашім Едмонтоні, столичнім місті Алберти, відбувається — Зїзд Братства Українців Католиків.

На Зїзді будуть присутні наші Отці Парохи з Алберти, Провінціяльна Рада Б.У.К. Алберти, представники парохій і товариств із різних місцевин Алберти, а також, як надіємось, від Домініяльного Заряду Б.У.К-а: Всеч. о. І. Шпитковський, ред. "Будучности Нації", братського бюлетеня, й Вп. п. В. Филипович, від Б.У.К. в Саскачевані.

Ми сердечно радіємо з цього Зїзду й усім учасникам Зїзду в Едмонтоні шлемо щирий привіт, а одночасно просимо в Бога великого благословення для його нарад, щоб цей Зїзд причинивсь якнайбільше до розвитку українського народу в Алберті, згідно з найвищими ідеалами католицької релігії, канадської держави й української культури.

Бажаємо також зазначити, що ми ждемо зокрема потішаючої й заохочої вістки про вирішення на цьому Зїзді справи — Інституту св. Йосафата в Едмонтоні.

Цей Інститут є конечно потрібний для виховання наших студентів, що приїжджають із усеї Алберти на науку до Едмонтону. В тім Інституті ті наші студенти мають одержати, за дбайливим проводом отців, старанне релігійне виховання, а також основне знання української мови, історії й церковного та народнього співу, щоб разом із шкільною канадською наукою, кожний студент Інституту міг одержати таке знання й виховання, що зробило б кожного з них побожним християнином, добрим канадським громадянином і свідомим українцем.

З огляду на важливість і конечність такого Інституту в Алберті, ми бажаємо, щоб учасники Зїзду в Едмонтоні поставились до цієї справи якнайсвідоміше, зо щирою прихильністю, засвідчену великими жертвами на будову цього так потрібного Інституту.

Оснувати в Едмонтоні Виховний Іститут св. Йосафата це значить — зробити святе, патріотичне, культурне діло. І ми бажали б почути вістку, що учасники Зїзду Б.У.К. в Едмонтоні так ідейно поставились до цієї справи, що не тільки зрівнялись у такому ділі з своїми братьми інших провінцій, але навіть перивищили їх.

Ми ждемо вістки про такий успіх Зїзду в Едмонтоні, щоб за його добрі ухвали й великі жертви, всі українці в Канаді могли сказати зо щирого серця: Всім учасникам Зїзду Б.У.К. в Едмонтоні — слава!

Редакція "Світла"

З ВИСОКОГО РОДУ

З житевої філософії

1. Є два головні питання, що на них кожна людина в світі повинна дати собі добру відповідь у житті, а це питання про наше — походження й призначення. Звідки приходжу? Куди йду? — це такі важливі питання, що як хто не дасть собі на них доброї, правдивої відповіди, зовсім певне змарнує своє життя. Шукаймо отже відповіди на перше питання.

Звідки моє власне "я", вся моя природа?

Звідки такий чудовий улад мого організму, що його ніякі мистці світу не годні ніколи відтворити в своїй творчості?

Звідки моє сумління, що його права й накази живуть у мені й мов давоном дзвонять незалежно від моєї волі, а навіть тоді, коли моя воля бунтується проти тих наказів і тільки приневолена кориться вимогам сумління?

Звідки ввесь цей світ із його перемінами й розвитком?

Розвивається поодинока людина. Розвивається звірина. Розвивається ростина. Розвивається зоряна й планетарна система. А де є розвиток, там мусить бути й початок — кажуть учені мужі науки. Хто ж отже спочатку сотворив світ?

2. На це питання багато людей старалось уже дати свою відповідь, але розумна й певна відповідь була тільки одна: "Спочатку сотворив Бог небо й землю".

Над нами був, є й буде навіки той наш предобрий і премудрий Отець, що силою своєї всемогутньої волі усе покликав до існування, усьому надав йому питомий вигляд, усьому призначив точно означену й дуже відповідну ціль.

А що відноситься до кожного сотворіння, то це особливо відноситься до тебе. Ти мусиш передумати це й поробити правильні, влучні висновки.

А ця правда, що ти походиш від доброго Бога, запевняє тебе, що ти знаходишся в дуже сердечнім, ніжнім і милім відношенні до Бога. Бо чи ж не є Він твоїм батьком у природнім і надприроднім порядку?

"Бути батьком" — це значить давати життя. Так отже все твоє життя від Бога! Перед Богом ти наче промінь! Він сонце, а ти промінь! Він океан, а ти капля! Він батько, а ти дитина, дитина Його любови! Тому скажи щиро: "Отче наш, іже еси на небесіх!" Отче наш, Отче мій! Бо це правда, а одночасно й найбільше щастя.

СТОЛІТТЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

Цього року минає 100 літ, як у Католицькій Церкві почала існувати й працювати славна на ввесь світ релігійна організація молитви в злуці з Пресвятим Христовим Серцем, що зветься — Апостольство Молитви. Повстало Апостольство Молитви 1844 року в Франції за почином Франка Ґотрелет, а поширилось завдяки праці о. Раміера, Т. І., що 1861 року почав організувати Апостольство Молитви в різних католицьких закладах.

Апостольство Молитви зробило вже за сто літ свого існування дуже багато добра для Божої слави й спасення душ.

Було б дуже бажаним, щоб ті 100 роковини існування й праці Апостольства Молитви, що є також добре знане по наших українсько-католицьких парохіях, відсвяткували всі члени Апостольства Молитви по наших парохіях у Канаді й Америці набожною, святковою урочистістю, а одночасно старались приєднати до Апостольства Молитва якнайбільше нових членів. У кожній нашій парохії повинно існувати старанно ведене Апостольство Молитви.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

Редакція "Світла" має приємність повідомити всіх Читачів "Світла", що з цим числом ми починаємо друкувати на сторінках нашого часопису дуже цікаву працю В. Преп. о. кан. П. Божика, під заголовком: "Чому я навернувся."

Впр. о. П. Божик, що тепер є канонїком нашої українсько-католицької епархії в Канаді й парохом церкви св. Андрея в Вінніпеґу, особа добре відома українському загалові в Канаді, а певне й у Злучених Державах Америки, бо Впр. о. Божик цілі десятки літ провів на праці між нашим народом.

До Канади приїхав о. Божик православним із Буковини. Згодом став православним священиком. Коли ж опісля мав змогу пізнати краще святу Католицьку Церкву й віру, покинув православя й вернувся до правдивої Христової Церкви, що за проводом Папи, Христового Намісника, одинока в світі вказує українській і кожній нації певну дорогу до християнської чесноти й вічного щастя.

Про цей свій поворот до Католицької Церкви й прадідньої віри українського народу розповідає Впр. о. Автор у своїй найновішій, дуже цікавій праці: "Чому я навернувся."

Подавши це до відома Дорогим Читачам "Світла", ми надіємось, що кожний із них із приємністю й користю перечитає ту працю, що в ній Впр. о. кан. Божик розказуватиме про своє навернення з православної до католицької віри.

ХРИСТІЯНСТВО Й УКРАЇНА

Християнство — це релігійна система, що її створив сам Божий Син, Ісус Христос. Це та одинока релігія в світі, що походить від Бога. Тому тільки християнство це правдива релігія.

Одною з прикмет християнської релігії є те, що вона подає завжди певну науку, як людина має відноситись до Бога, до себе самої й до ближніх.

Зокрема християнська релігія подає зовсім певну відповідь на дуже актуальне питання: Як повинен християнин відноситись до своєї народности?

Рідна нація

Рідна нація або народність — це загал таких людей, що вживають тієї самої мови, мають спільне походження, історію й рівні духові та тілесні прикмети.

Звичайно "народність" не є те саме, що "держава", бо в одній державі може бути кілька народностей, що лучаться в одну державну організацію через спільність інтересів, або географічне положення.

Хто до якої належить народности, то про це рішає походження: якої народности батьки, такої й діти. Коли батьки є різної народности, тоді рішає звичайно виховання, або сини йдуть за батьком, дочки за матірю, чи що ще краще, всі діти йдуть за батьком.

Повстання різних народностей

Увесь людський рід походить від одної пари людей, наших прабатьків — Адама й Еви. Тому колись був тільки один народ, із одною мовою. Коли ж у своїй гордости люди бажали піднестись аж на небо й стали будувати "Вавилонську вежу", Бог покарав їх помішанням мов. Тоді люди розійшлись по світі й дали початок різним народностям. Ту кару Бог повернув одночасно на добро. Різнородність народностей спонукала людей до суперництва, а це причинилось до більшого поступу й зросту цивілізації в світі. Та різнородність і розлука поодиноких народностей була для народів також захороною від морального зіпсуття, бо те зіпсуття, що було в одні́м народі, не могло так скоро продістатись до іншого, відлученого народу. Ця різнородність причинилась також і до більшої прослави Бога, як причиняється до цього пречудна різнородність у всім сотворенні.

Любов рідної нації

Християнська релігія подає нам таку науку, що кожний християнин **може й повинен любити свою націю більше,** ніж яку іншу націю. Ця любов до рідної нації вже вроджена кожній людині. Свою націю люблять навіть не-християни. Християнська релігія тієї любови **не усуває,** але признає її й ушляхетнює її.

Християнство вчить нас, що ми повинні любити той народ, що до нього ми належимо, бо він є наче одною великою родиною. А що любов батьків є не тільки дозволена, але й наказана, то тим самим наказана є любов до свого рідного народу, тієї великої національної родини. Як дитина любить власну матір сильніше, ніж чужу, хоч при тім не погорджує чужою, так і свою народність ми повинні любити найсильніше не маючи при тім ніякої погорди ні ненависти до іншої, чужої нації.

Така любов до рідної нації або батьківщини основана на законі природи, це значить на волі Творця. Як Творець дав нам таку природу, що ми відчуваємо більшу любов до своїх батьків, ніж до інших людей, так вложив нам у серце й сильнішу любов до свого народу, що до нього належимо, ніж до іншого народу. Це зовсім природна річ, щоб люди, що говорять тією самою мовою, переживають спільно дні долі й недолі, були тісніше злучені з собою.

Христос і рідна нація

Ісус Христос заявив виразно, що Він не прийшов знести закон, але доповнити його. (Мат. 5, 17). А що любов свого народу є приписом природного закону, то Христос не касує його, тільки видосконалює його, щоб християни ще краще любили свій народ, ніж погани.

Христос, Марія, пророки, апостоли й святі — гаряче любили свій народ. Христос заявив виразно, що Він посланий головно до загублених овечок ізраїльського народу. (Мат. 15, 24). — Марія вихваляє Бога, що "восприят ізраїля отрока своего". — Пророк Єремія плаче на руїнах рідного Єрусалиму. "Тамо сідохом і плакахом, помянувше Сіона". — Св. апостол Павло готовий на осудження, як через те міг би спасти свій народ (Рим. 9: 2-10). — Католицька Церква, Христова Обручниця, має такого самого духа й тому до праці над народами посилає рідних місіонарів, душпастирів і єпископів. Це пізнати найкраще з історії українського народу в Канаді й Америці, де папа дав нам досі 7-ох рідних єпископів. І так буде робити завсіди в усім світі й аж до кінця світу. Доки будуть різні нації, доти будуть; свої національні католицькі єпископи.

Українці й практична любов батьківщини

Якщо говоримо про своє відношення до рідної української нації, то на основі Божого закону, а також прикладу самого Ісуса й Божої Матері, пророків апостолів і всіх святих маємо любити свою рідну українську націю.

Практичною виявою тієї нашої любови має бути — пошана української нації. Хоча б усі інші нації були вартніші від нашої, то завжди буде правдою те, що українська нація для нас, українців, найрідніша й найдорожча. І так до неї треба відноситись, всюди й завсіди.

Щоб набрати більшої пошани до своєї української нації, треба старатись пізнати прикмети своєї народности, її розвиток та славну бувальщину. При тім не треба бути сліпим на хиби свого народу; їх треба признавати й докладати всіх можливих зусиль, щоб ті національні хиби усунути. Між хибами українців є, наприклад, отаманство, незгідливість, брак пошани авторитету й карного підчинення одному законному проводові для добра всієї нації. Таких хиб ми не сміємо недобачувати і зживатись із ними, але треба нам спільним зусиллям усіх свідомих українців перевиховувати націю й від дитячих літ учити дітей пошани старшини, послуху своєму національному проводові й обєднаної, зорганізованої праці для загального добра.

До розвитку й добробуту рідної української нації причинимось тоді, як при праці й торговлі, допомозі й усім щоденнім житті уважатимемо пильно на своїх земляків. "Свій до свого". Це потверджує св. апостол Павло, що каже: "Доки маємо нагоду, робім добре всім, а найбільш рідним по вірі." (Гал. 6. 10). Ті, що нам ближчі, мають одержати від нас помічну руку найскоріше.

Українську націю треба боронити. Коли наприклад комуністи, чи інші ворожі сили загрожують християнській вірі й національній свідомості українського народу, коли намагаються позбавити нас національної незалежности, чи навіть вигубити ввесь наш народ—голодом і переселенням із рідної землі та й іншими моральними й фізичними засобами, ми, в своїй сердечній любові до рідної нації, повинні обєднатись щиро в усіх частинах світу й напружити всі свої національні сили, щоб оборонити свою українську націю від неволі, винародовлення й загибелі. Духовенство й народ, батьки й діти, робітники, фармері й професіоналісти, всі кляси й усі засоби повинні бути зорганізовані в один великий **союз визволення України.** Чи в нас так є?.. А як ні, то хто тому винен: чи наша інтелігенція, що може не дала доброго проводу й прикладу, чи може народ, що не пішов за покликом своїх добрих провідників? Чи наші сусіди й світові верховоди, що йдуть проти найсвятіших ідеалів української нації, чи ті українці, що виреклись християнської віри й національного почуття та й пішли дорогою зради й запродання себе ворогам Христа й української нації? Хто тому винен? Хто буде винен, як із України останеться "на четверо розкопана, розрита могила?"

Настав час, щоб українці в усім світі здали іспит із своєї віри й любови, зо свого геройства. І нам треба його здати!

Божа ласка й жертвенна любов усеї нації — виграють і найбільший бій. Старáймось про них!

Православя й Католицтво

ПРИЧИНИ ЦЕРКОВНОГО РОЗЄДНАННЯ

Цезаропапізм

Третьою причиною церковного роздору був цезаропапізм византійських імператорів. Цезаропапізм — це напрям релігійної політики, що признає державній владі право вмішуватись у релігійні справи й їх авторитетно вирішувати. Цей напрям є в своїй суті поганський, бо походить із тих часів, коли то поганські імператори були також найвищими релігійними начальниками (понтіфекс максімус). Коли римська імперія стала християнізуватись, тоді між Церквою а державою навязалась тісна кооперація. Ця тісна кооперація обох по своїй суті незалежних чинників була б для людства добродійна, однак тільки тоді, коли вона була б побудована на рівновазі між відносними авторитетами, а не на поневоленні церковного державним. Тим часом воно не так сталось. Справді на заході підо впливом Апостольської Столиці Церква рішуче поборювала спроби верховодства держави над Церквою, та за те на Сході Церква поволі підпала під повне верховодство держави. Византійські імператори, не мавши свячення й змоги виконувати священицький уряд, старались задержати при собі бодай владу, або юрисдикцію в церковних справах. Звідси то византійські імператори склнкують собори та на них поводяться як у своїм сенаті. Вони то видають закони, що відносились до життя світського й чернечого клиру, беруть участь у виборі єпископів, або їх довільно скидають з престолу, вмішуються в подружнє законодавство, приписують чисто обрядові церемонії (пор 123 новеля Юстиніяна), ба навіть деякі з них вмішуються в догматичні спори. Вважавши релігію за державну справу, вони дуже часто підтримували ереси й переслідували правовірних. Спочатку ця византійська диктатура політичної влади в справах віри й Церкви була тільки фактична, без теоретичних основ. Почавши від 5-го віку византійський цезаропапізм дістає ще й теоретичне обоснування. Витворюється погляд, що в одній державі має бути одне право й одна віра, а джерелом обох є імператор і архієрей в одній особі "непомильний судця справ божественних і людських". Вкінці дійшло до проголошення засади, близької богохульству, що "на землі нема ніякої різниці й ніякого

(Продовження на стор. 6)

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

1. ПИТАННЯ. Чи католицький священик то Бог, що він береться відпускати людям гріхи? Ми, протестанти, віримо, що відпускати гріхи може тільки один Бог.

ВІДПОВІДЬ. І ми, католики, віруємо, що тільки один Бог може прощати людям гріхи. Але ми віруємо також, що Бог може прощати гріхи **різними способами.** І саме ми віруємо, що Бог прощає тепер гріхи людям через своїх слуг, католицьких єпископів і священиків. Хто отже має на сумлінні гріх, а хоче поєднатись із Богом і спасти свою душу, мусить іти до католицького єпископа, чи священика, визнати перед ними щиро свої провини, а тоді в імені Бога той Божий слуга — священик простить йому всі провини, а Бог потвердить це в небі, як це й заявив урочисто сам Христос: "Що розвяжеш на землі, буде розвязане на небі." Якщо Христос був би сам, без священика, прощав кожному гріхи, то й католики не були б ходили сповідатися до своїх священиків; та що Христос зарядив так, щоб грішні люди очищували свов душі від гріхів в сповіді перед католицькими єпископами й священиками, то того ніхто не годен змінити й хто має гріх, а хоче бути спасений, мусить іти до священика до сповіди. Тільки тоді, коли хтось умирає, а не може дістатись до сповіди до священика, Бог сам простить грішникові гріхи, як буде щиро каятися, що своїми гріхами зневажив Бога, свого найліпшого Добродія й Отця.

Коли католицький священик прощає людям гріхи, то ніколи не має себе за Бога, а тільки за Божого намісника й слугу, що в Божім імені дає святе розрішення. Таке право дістають священики від самого Христа, що установив св. тайну покаяння.

2. ПИТАННЯ. Кожний чоловік і кожна жінка мають вільну волю; то чого священики виступають проти таких подругів, що не хочуть більше дітей?

ВІДПОВІДЬ. Кожна людина має вільну волю й може вірити, або не вірити, жити по-християнськи, або по-поганськи. Насилу ніхто нікого до неба не візьме.

Та як хто хоче бути добрим, побожним християнином і певне спасти свою душу, то мусить своєю власною вільною волею вибрати й вести таке життя, що було б миле Богові й варте неба. Це відноситься до юнаків і дівчат, це обовязує також чоловіків і жінок.

Щодо подругів, то вони тоді ведуть життя миле Богові, як мають важний шлюб, а після шлюбу ведуть побожне, справедливе подружнє життя й приймають від Бога стільки дітей, стільки дасть їм Господь Бог. Кожну дитинку вони приймають від Бога, приводять на світ, годують і виховують по-християнськи, щоб Бог мав із кожної дитини потіху. Бо на те Бог сотворив кожну дитину, кожну людину.

Та як хто з подругів не хоче прийняти від Бога всіх дітей, і проти науки Божої Церкви й голосу сумління свідомо марнує великий Божий дар, то такий зневажає кожний раз тяжким гріхом Господа Бога й як не покається, неба не буде бачити ніколи. Пропаде на віки за те, що не жив у подружжі справедливо. Це треба знати всім подругам.

о. кан. П. Божик.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

ЩО МЕНЕ ЗНЕОХОТИЛО В ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ ТА ЯК Я ПІЗНАВАВ ПРАВДИВІСТЬ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Цього року минає двадцять літ із того часу, як я покинув православя й злучився з греко-католицькою Церквою. В православній церкві був я чотирнадцять літ священиком і перша моя парохія находилась три милі на захід від містечка Мондер, Алта., при церкві св. апостола Якова. Громада, що про неї мова, була невелика й тому я мав до обслуги інших шість невеликих громад в окрузі, що до них я доїздив по черзі.

Парохіяни мої були переважно буковинці, що походили з повітів заставнецького над Дністром, звідки я походив, а також з кіцьманецького й черновецького, а тільки мала частина моїх парохіян були галичани, москвофільського переконання, що прилучились були до православя ще перед тим часом, заки я став священиком. Галичани переходили до православя не через те, що їх притягала до схизми справа віри, а тому, що туди тягнуло їх москвофільство, що сильно захвалювали їм москвофільські священики, представивши Росію, як таку країну, де "нема ні скорби ані печали."

Я був удоволений духовним станом, обслуговував громади запопадливо, а за те мої єпископи, Митрополит Платон, що його дійсне імя було Порфирій Рождественський, що мене висвячував, і єпископ Олександер Немиловський, що резидували в Ню Йорку, звідки приїздили деколи до Канади на визитацію вірних, зробили мене протоєреєм і дали мені благочинство, уряд, щоб безпосередньо завідувати в їхнім імені священиками й громадами. Протоєрейство, це чин, що його дістає православний священик через відповідні молитви єпископа й остає з ним аж до смерти. Коли заходила потреба, я переміщував священиків у порозумінні з єпископами, посилав єпископам доклади з життя організації, скільки прилучилось до православя галичан-католиків, метрикальні книги, тощо.

З наказу єпископів, а також із питомих обовязків, щоб зростали громади, кожний священик старався про те, щоб якнайбільше приєднати до православя греко-католиків, що жили помішано на фармах і в містечках разом із буковинцями й час від часу заходили до православних церков на відправу, де священик "доказував" наче б то православя було ліпше від католицької віри. Зразу я був байдужий на таку агітацію, але згодом також агітував підо впливом православних настроїв, однак пізніше, коли я краще розглянувся й побачив, що греко-католицька Церква краще виховує своїх вірних для Бога Творця й підносить їх культурно, як православя своїх, також має тривкіші засади та докладнішу догму в науці Ісуса Христа, я став тоді байдужий для агітації, а навіть противний, щоб греко-католиків перетягати на православя.

Найбільш я непогоджувався з тим, що панотці "доказували", що ніби кожний українець через греко-католицьку Церкву має стати поляком. При різних нагодах, коли я розмовляв з греко-католиками на різні теми, не завважав у них нахилу до того, щоб вони мали охоту стати поляками тому, що визнають католицьку віру, а противно, в них була більша національна свідомість, як у православних і більший розмах у думанні. Українська війна з поляками по першій світовій війні, доказала, що за поляки з галицьких українців.. Галицькі українці завжди були вірні українським традиціям, а освіта з Галичини освітлювала горизонт суміжних українських провінцій. Ніяка частина української землі, пропорціонально, не мала стільки учених, як греко-католицька Галичина. В Канаді всі товариства очолені галичанами що були виховані підо впливами Католицької Церкви.

Я відразу зрозумів, що страшити польщиною греко-католиків, це найогиднійший абсурд, що на нього може спромогтись тільки вузькоглядний осібняк і що він таке говорить тільки з глибокої ненависти до Католицької Церкви. Такі нісенітниці говорять ще й тепер нечесні православні агітатори, чим показують свою велику темноту, незнавши того, що на світі є багато більше католиків, як православних, а проте не стають

Друга справа, що мене виводила з православної рівноваги, була та, що православні єпископи говорили на проповідях і писали у своїх часописах і календарях в Америці, звідки ми їх замовляли до Канади, що ніби св. Володимир і св. Ольга, а також св. Кирило й Методій були православні.

Спочатку й я таке думав, бо був так обучений в православю, однак із ходом часу, через читання книжки "Життя Святих" і Церковної Історії, прийшов до противного заключення. А саме: греки відкололись від Католицької Церкви 1054 р. і тоді заложили свою відрубну церкву з патріярхом Михаїлом Керулярієм на чолі, з окремою догмою й урядом у Царгороді, та це вже було по смерти св. Ольги й св. Володимира, що вмер 1015 р., отже вони не могли бути православними в теперішнім значенні слова. Тоді існував тільки термін "православя", "православний" а не окрема віра.

Українська Скарбниця

Ми оснували духовно-патріотичну "Українську Скарбницю". До цеї скарбниці складають читачі "Світла" свої духовні жертви — за волю України. Хто бажає волі й незалежної держави для свого рідного українського народу в Старім Краю, нехай складає до цеї скарбниці Служби Божі, св. причастя, вервиці, милостині, піст, терпіння, молитви й інші жертви.

Робім це всі, кожного дня. Священики й парохіяни. Батьки й діти. Робітники, фармері й професіоналісти.. За волю України!

Петро Котлярчук із Гиллярд жертвує: 90 вервиць, 18 Служб Божих і 6 св. Причастій.

Одна особа жертвує що дня 20 поклонів, і відмовлення псальма "Помилуй мя Боже" з піднесеними руками, всі умертвіння при столі, всі клопоти й труднощі при дітях і докірливість у слабости.

СС. Служебниці П.Н.Д.М. з Едмонтону, Алта.: Служб Божих 7, Св. Причастій 2, Вервиць 3, Молебнів 2, Вечірні 3, Хрестні дороги 7, Посіщень 48, Стрілистих актів 2,100, Отче наш-ів 140 Богородице Діво 340, Добрих діл 15, Умертвінь 20.

СС. Служебниці П.Н.Д.М. з новіціятського дому в Мондері: Служб Божих 65, Св. Причастій 53, Адорацій Найсв. Тайн 26, Посіщень 215, Вервиць 66, Хресних доріг 72, Молебнів 55, Стрілистих актів 891, Діл милосердя 43, Умертвінь 618, Всілякі молитви 40, Духовні св. причастя 148, Інших жертв 100.

Сестри Служебниці, пенсіонатки й школярі в Саскатуні: Служб Божих 349, Святих Причастій 30, Вервиць 183, Хресних Доріг 77, Посіщень Найсв. Тайн. 558, Стрілистих актів 10, Адорацій 2, Умертвінь 2, Поклонів 6.

Хто наступний?..

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

ПРОПОВІДЬ НА ГОРІ

Глава 5: 1-12

1. А як Ісус побачив юрбу народу, то вийшов на гору. Як же сів, то приступили до Нього Його учні;

2. а Він, відкривши свої уста, навчав їх і говорив:

3. Блаженні вбогі духом, бо їхнє є царство небесне.

4. Блаженні, що сумують, бо вони потішаться.

5. Блаженні лагідні, бо вони посядуть землю.

6. Блаженні голодні й жадні справедливости, бо вони наситяться.

7. Блаженні милостиві, бо вони милосердя доступлять.

8. Блаженні чисті серцем, бо вони Бога оглядатимуть.

9. Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться.

10. Блаженні переслідувані за справедливість, бо їхнє є царство небесне.

11. Блаженні ви, коли зненавидять вас і гнатимуть і всяко лихословити вас будуть не по правді через Мене.

12. Радуйтеся й веселіться тому, що нагорода ваша велика на небі; бо так переслідували й пророків, що були перед вами.

ПОЯСНЕННЯ

Першою великою наукою Ісуса Христа, що з нею Він звернувся після свого хрищення до народу, була, як зазначає св. еван. Матей, велика — проповідь на горі.

Місцем проповіди була гора, що на ній Ісус провів усю ніч на молитві. Зацікавлені появою й наукою св. Івана Христителя, а згодом уже самого Ісуса, прийшли за Ним у великім числі аж на гору й ждали Христового слова. Спаситель увійшов між народ, усів на підвищенім місці і з гідністю не то пророка, але законовчителя й приятельською лагідністю воплоченої Божої мудрости, проголосив свій закон.

Проповідь Ісуса на горі містить у собі головні правди й основи Христового царства. В тій проповіді Христос проголошує перше — вісім блаженств.

"Вісім блаженств" — це загальні основи моралі та й християнської досконалости.

Завданням науки моралі є назначити ціль життя і вказати ті орудники та дороги, що ведуть до неї. Ціллю не є ніщо інше, як тільки надприродне блаженство — щастя в небі. Орудниками в тій справі, це добрі діла, тобто вправа в чеснотах. Блаженства, що про них говорив Христос на горі, це царська дорога Христа та золота драбина до небесного блаженства, а також благословення та освячення християнських чеснот. У цім показується вищість нового закону від повного грози старого закону. Новий закон уже в самім проголошенні являється законом любови й ласки.

Через чесноти, що зазначені в вісьмох блаженствах, ми приготовляємось до вічного блаженства. Приготовляємось тим, що усуваємо перепони, а сповняємо добрі діла.

"Блаженні вбогі духом". Суттю блаженства є вбожество духове, тобто відірвання від них серця, без огляду на те, чи ми посідаємо їх, чи ні. Як ми не посідаємо їх, ми не повинні почуватись нещасливі; як посідаємо, не треба нам бути ідолопоклонниками золотого теляя. Христовий закон просто противний законові світу, що всю надію основує на багатствах та дочасній могучості. — Нагородою за те духове вбожество є небо, що є більшим царством і від найбільшого царства на землі. Духове вбожество вже тепер звільняє від дочасних журб, приспособляє до приставання з Богом і заохочує до добрих діл, а це вже передсмак неба.

"Блажені, що сумують". Це не природний смуток і не природний біль через утрату дочасних дібр, але статочний настрій, що здержує природний наклін до втіх, управильнює їхнє вживання, а звертає увагу на те, що в цім житті настроює до сумовитости. Воно противне духові світу, що вганяє за красою, славою й земними втіхами, злученими з занепадом моралі й дочасною та вічною недолею народів. Хто піде за наукою Христа й виречеться земних утіх, матиме втіхи кращі й вічні.

"Блаженні лагідні". Це тихість, що втихомирює гнів і мстивість та всякий наклін робити відплату на власну руку. Христос бажає усунути такі хиби, а також хоче довести до залишення зовнішнього насилля при добуванні та установленні прав. Царство Месії доходить до своєї цілі скоріш лагідністю, покірною терпеливістю, ніж пімстою, збройною силою, війною й зовнішньою перемогою. Світ інакше. — Нагородою за лагідність є царство Месії тут і в вічності. Те царство здобудуть тихі не зброєю, але покірним терпінням за правду й справедливість. Св. Церква здобула світ також цею чеснотою, бо лагідність найбільше зеднує любов та поважання людей і подобається Богу. Церква має право вживати деколи й зовнішньої сили, та взагалі лагідність є духом християнства, як була й духом Христа.

"Блаженні голодні й жадні справедливости". Це гаряче бажання чесноти й старання, щоб здобути її. "Шукайте перше Божого царства й його правди". В царстві Месії ми знайдемо все, чого можемо бажати: освободження від гріха й смерти, ласку й вічне життя.

"Блаженні милостиві". Милосердя — це співчуття для недолі ближнього в злуці з бажанням прийти йому з поміччю. Як недоля ближнього може бути тілесна й духовна, так і милосердя повинно виявлятись у однім і другім напрямі. Християнське милосердя — це виповідження боротьби поганській жорстокості й безсердечності. Христова Церква — це велика установа милосердя на всі недолі людства. Нагородою за милосердя буде Боже милосердя над нами тепер і колись на Божім суді

"Блаженні чисті серцем." Щасливі ті, що мають чисте серце, вільне від усякої гріховної змази. Щасливі особливо ті, що мають серце не сплямлене розпустою. Ні ділом, ні словом, ні нечистою вподобою.

— Нагородою за неї буде бачення Бога. Чисті душі оглядатимуть Бога на землі через пізнання й віру, любов і духовні радощі. Вони будуть особливіщим Божими приятелями - любимцями на землі й у вічному блаженстві. Погани були розпусні. Змислові жиди не розуміли чесноти дівства. Тому конечним було проголосити це блаженство й зробити його основою Божого Царства.

"Блаженні миротворці". Мир може бути внутрішній і зовнішній: мир із Богом, самим собою й ближніми. Щоб мати мир із Богом і з самим собою, треба піддати себе розумові й сумлінню, а розум і сумління постійно піддавати Богові. Мир із ближніми це згідність нашої волі та наших намагань із волею та намаганнями ближніх, якщо вони згідні з Божою волею. Такий мир мають ті, що люблять Бога надівсе, а ближнього, як себе. Хто старається вдержати такий мир, цей миротворець. — Ціхою царства сатани й його царства, що ним є поганство, а було почасті й мстиве жидівство є розеднання Бога з людьми ненависть та боротьба. Бог є Богом любови й мира. Христос є князем мира. "Мир вам". Таке все евангеліе. Нагородою за миротворчість є Боже синівство. Подібність до Бога.

"Блаженні переслідувані" Щасливі ті Божі слуги, що безвинно, але мужно, з радістю серця терплять переслідування за те, що люблять правду, справедливість і Боже імя. — Нагородою за цю високу, царську чесноту є на землі велика гідність - участи в долі пророків, тих великих свідків Божої правди, а в вічності велика слава. Переслідувані не купують собі небесного царства, як це роблять "убогі духом" дорогою зречення туземних багацтв, та розкошів, але здобувають його силою духа та геройською перемогою ненависти й усякого туземного страхіття. Певна річ, що їх мусить ждати особлівіша слава, коли Бог каже радуватись і веселити й серед найтяжчих переслідувань та смутків.

Це блаженство є предсказанням будучої долі Церкви й самого Спасителя.

Золота драбина вісьмох блаженств веде від перших початків звернення серця до Бога, аж до любови хреста, тобто до чесноти, що в християнстві є найвища й найвеличніша.

Вдуматись у ті святі блаженства й перенятись ними щиро — це найбільша мудрість і щастя.

Кожне з нас повинно визначатись тими чеснотами, що їх сам Христос підкреслив в своїй нагірній проповіді про блаженства. Тоді будемо справжніми християнами.

Для спокою в світі й щастя всіх націй і всіх людей у світі треба одного: духа Христових блаженств.

о. Андрій Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

Спомини з власного життя

НА ШКІЛЬНОМУ ФРОНТІ

В Сяноці

В тих роках, коли я був малим школярем, мій батько працював при залізниці. Ми мешкали в залізничім будинку, близько родинного дому й господарства

Коли я мав іти до четвертої кляси, мого батька перенесли до Нового Загіря коло Сянока. З батьком і я переїхав до Загіря, звідти кожного дня їздив "шкільним потягом" до школи до Сянока. Не було таке волокитсво добре ні для науки ні для доброго виховання, але мусіло так бути, як не могло бути інакше. Та хто може, повинен старатись про кращі умовини для своїх школярів.

Пригадую собі, що в тім часі я мав досить клопоту з варениками. Як я приїжджав зо школи додому, то моя покійна матуся годувала мене варениками. Вареники - незла річ і з ними можна прожити навіть цілу копу літ, або й дві, як би кому так довго билося серце. Але я тими варениками чогось не тішився, а заглядав скоріш за якою кашою з молоком чи іншою рідиною. Тепер, то я вже вареників не боюсь, переконавшись гаразд, що "пироги — не вороги; коло них би тільки сісти і хоч тузінь смачно ззісти", як хто до обіду не дармував і заслужив собі на такий частунок.

Після скінчення народньої школи я зробив у Сяноці вступний іспит до гімназії. Вдалась мені штука написати письменні задачі так, що до усного іспиту мене вже й не кликали. Я не памятаю, що я їм там тоді понаписував, але видно, що "хоч то був

(Продовження на стор. 5-ій)

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві!

15 березня 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 18.

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Св. Марія з Магдалі. Щиро каялася своїх гріхів і спасла свою душу. Стала святою. А ми?..

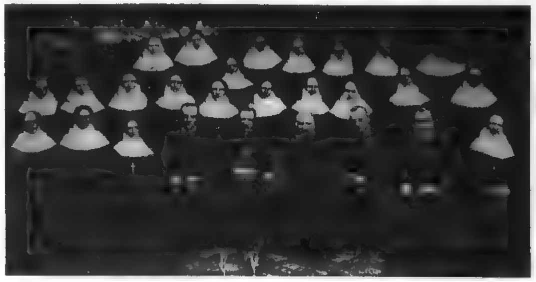

Перша Провінціяльна Рада Сестер Служебниць у Канаді, 1921 Року Божого. По середині Високопреосвященний Митрополит Андрій Шептицький, ліворуч Преосвященний Кир Никита Будка праворуч — бл. п. Впр. о. Анастасій Калиш, ЧСВВ, галицький протоігумен.

Виховний Інститут Пречистої Діви, Б.У.К. у Вінніпеґу. Будинок куплений недавно за $5,000. Інститут призначений для виховання українських дівчат, що перебувають у школі в місті Вінніпеґу. Всі біжучі справи Іуституту веде комітет за проводом п. О. Малофія, голови Б.У.К. у Манітобі.

Служба Божа на воєннім фронті на Південнім Спокійнім Океані.

— ЖАРТИ —

Циган і св. Николай. — Один циган пішов над ріку з вудкою. Закинув вудку й зачинає молитися: Св. Отче Николаю, коли зловлю велику рибу, то жертвую тобі ліктеву свічку. Ще не скінчив, як щось шарпнуло за вудку. Тягне циган з усеї сили й витягає величезного лина. Кидає його до коша й каже: Св. Отче Николаю, ліктева свічка, то рішуче забагато, але пожертвую тобі свічку таку з-на-три цалі довгу. В тій хвилі риба підскочила й шмигнула в воду. Св. Отче Николаю, крикнув циган, я тільки жартую, а ти зараз береш поважно!

Математика — Шаламайський! Скільки є половина з одної третої. — Так докладно не можу сказати пану професорові. Та в усякому разі не багато.

Одинокий вихід. — Моя жінка вчиться грати на скрипці, а дочка на фортепяні. — А ви? — Я вчуся терпеливости. Це одинокий вихід.

Модерне мистецтво. — Провідник пояснює: Цей образ представляє корову на пасовиську. — А де ж корова? — Відійшла, бо вже напаслися. — Ну, а де ж трава? — Та спасла корова.

Добрий винахід. — Відомий адвокат видобув клієнта з дуже тяжкої справи. Після увільнюючого присуду клієнт дякує адвокатові: Дорогий пане меценасе, не знаю, як вам подякувати... — Пане, відколи фенікійці винайшли гроші, такі питання непотрібні.

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ, ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ!

З ДОПИСІВ

"Сиротинське пущення". Розмаїті бувають у нас "пущення", а в Мондері було цього року надзвичайне, бо "сиротинське." Дня 13 лютня в місцевім Народнім Домі в 8 год. ввечері зібралась у місцевім Народнім Домі велика громада людей із міста й фармів, щоб провести кілька годин на милій розривці, а одночасно уладити збірку на наші сироти в Айтуні.

Програма складалась із молитви, співу, промов, перекуски, деклямації, "ліцитації" фільми й із "дарування на сироти". Промовляли: Впр. о. ігум. А. Винник, ЧСВВ., Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла", п. І. Косюр, і п. М. Лисаковський, писар Б.У.К. Алберти. Співали всі гуртом, а також дві маленькі 3-річні сирітки. Деклямувала гарно про сироту Ганнуся Лисаковська. Різні фільми висвітлював бр. Й. Ханас, ЧСВВ. Перекуску приготовляли мондерські пані, а гостили дівчатка — школярки.

"Сиротинське пущення" то було гарне підприємство. Як би таких вечорів було більше, то було б більше моральної й матеріяльної користи. Провідником вечірка був о. А Трух, ЧСВВ.

"Школярський вечірок". Наступної неділі, дня 20 лютня мали свою "гостину" всі мондерські діти. Гарний був то вид, як залю заповнив той молоденький квіт, що є нашою надією, а позад них посідали батьки й матері, вдоволені, що за проводом Отців їхні діти мали таку гарну розривку. Народній дім так був заповнений, що не всі мали де сісти.

В програмі була спільна молитва, фільми, промови, спільний спів гарних пісень і перекуска, що її приготовляли пані з жіночого комітету Н. Дому. Послуговували панни вчительки й старші школярки й мондерські школярі. Впр. о. ігум. А. Винник, ЧСВВ., обдаровували всіх "цукерками". Промовляли: Преп. о. Севастіян Курило, ЧСВВ., директор "Дяківської Школи", про значення "Рідної Школи", й науки рідної мови, а о. Андрій Трух, ЧСВВ., що був організатором і провідником того "школярського пущення", про релігійне виховання дітей. В саму північ розійшлись усі додому з апетитом на будуче "спільне свячене". Дай, Боже, діждатись всім щасливо Великодня, "свяченого", а найбільше — спокою в усім світі! А ті українські діточки, що були на спільній гостині, нехай виростають Богові на славу, Канаді на добро, Україні на кращу долю, а собі на вічне щастя! — (П-й).

ЖАРТИ

Вищий Суд. Котрий це поверх, пане судде? — Пятий. То я піду вище. Чого? Бо я хочу, щоб мене судив вищий суд.

В суді. — Чи маєте адвоката? Ні, але я маю кількох добрих приятелів між суддями присяглими.

Кожного року передкладають у Римі Святішому Отцеві двоє маленьких йоблагословлених ягнят, що з їх вовни виробляють "палiюми", що їх папа надає опісля архієпископам і іншим церковним достойникам на знак вищої влади. Звичаєва передача ягнят відбувається в день св. Агнети.

ФОНД КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН

Зложили свої добровільні жертви.

По $0.50: Варвара Ткачук — Барич, Алта., Дмитро Закордонський, Мондер. **По $1.00:** Варвара Сопчук — Ланг, Саск., Оля Петрик — Ню Йорк, Катерина Підлужна — Форт Вилія́м, Ганна Ботак — Меганой Сіті, Ольга Фостик — Филаделфія, Антін Вовчук — Шикаго, Ганна Барилюк — Форт Виліям, Іван Кіналь — МекКізрокс, Па., Константин Щерба — Вернон, Б.К **По $2.00:** Петро Панталюк — Манчестер, Кон.

Ласкавих жертводавців нехай нагородить Господь Бог!

Видавництво "Катол. Картин".

Панство Микола й Люся Котиляк. Пані Молода з роду Пасенко. Молоду пару звінчав Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ. — Божого благословення в подружнім житті бажає панству Молодим — Редакція.

Капраль Іван Захарко з Брудергайм, Алта, тепер при війську в Сусекс, Н. Б. Побожний вояк, добрий канадіян і щирий українець.

Президент венезуельської республіки, І. Медіна, виходить із вашингтонської катедри після Сл. Божої. До Вашингтону приїхав в урядові відвідини.

Американська мати-вдова з Пенсилвенії має при війську 10 синів.

ЖАРТИ

Хто довше живе.— Чи це правда, що жонаті люди живуть довше, ніж безженні? — Ні, це тільки так здається, що довше. Правда, жінки? — Хто живе найдовше? — Багатий кревняк.

Помагає. — Чому женщини живуть довше, ніж мужчини?— Може тому, що фарба захоронює від скорого знищення.

Знак народження.— Під яким знаком він народився? — Під яким знаком?... "Хата на продаж."

Несподіванка. — За тиждень іменини мого нареченого й не знаю, яку зробити йому несподіванку? — Скажи йому правду, скільки маєш ро[ків].

Він — американський генерал Генлі; вона — його рідна сестра, монахиня С. Маргарета. Стрінулись у Питсбургу, на площі летунського корпуса.

WIDOW HAS 10 SONS IN SERVICE

Mrs. Esther McCabe, a widow, of St. Brigid's Catholic Church, Lilly, Pa., who has given ten of her eleven sons to the armed services, is one of the nation's outstanding war mothers. Eight are in the Army, one in the Navy, and one in Merchant Marine. She is pictured with the only son at home, Jerome, 16-year-old high school senior who hopes to enlist when he is 17.

Thomas

Patrick

John

Robert

Roy

Clair

Leo

Joseph

James

William

Strange but true

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS & ANSWERS

1. Why he lost his faith?

He was baptised and became a member of the Catholic Church. He was instructed in the faith of Christ. His parents gave him a sound Catholic education. He was frequently nurtured by the holy Sacraments. He looked upon Mary as his loving mother and he felt happy in the company of angels and saints. But — oh the dreadful change! — he now spurns the doctrine of the Church, he laughs at believers, he rodicules religious practices, he considers all priests consummate hypocrites; he scorns the ignorance and credulity of simple people. What has brought about him this radical revolution?

He says he has examined things for himself, he has investigated matters thoroughly, he has read, studied, and weighed arguments, and he has come to the conclusion that religion is an imposition

He lies. He has examined nothing for himself; he has neither time nor talents for deep study. He has never been able to read the product of masterminds the great work of our Christian philosophers and Catholic theologians. He may deceive children with his matter of speech and his air of wisdom; he cannot thus cheat a sensible man.

Come, and I will show you why you lost your faith.

Your pretended infidelity is nothing but the corruption of your wicked heart. You have fallen intellectually, because you have sinned against the light, and now spiritual darkness lies heavy upon you.

I never heard of good men falling away from the Church, but I have often heard of good men coming into the Church.

Passions cause men to lose the light of faith. Every one who does evil hates the light, and does not come to the light, that his deeds may not be exposed. (St. John 3:20).

He who had the true faith and lost it, has lost all, and deserves our pity.

2. Why does the Catholic Church forbid mixed marriages?

For many reasons. a) The Church has no certainty that any non-Catholic has ever been validly baptized; b) the non-Catholic party doesn't go before marriage to confession; c) the children of the mixed marriage have bad example of one of the parents who never fulfill Catholic duties; d) the Catholic party is constantly subject to discouragement in the practice of religion, and is even exposed to the danger of a complete loss of faith and of salvation in the end; e) the Orthodox or Protestant does not understand Catholic ways, has no sympathy at all with the Catholic party on the most vital of all matters — religion, and even resents the claims of the Catholic Church. Mutual misunderstandings result, and the non-Catholic, not making the Catholic party as happy as he expected, does not make himself as happy as he dreamed.

Hence a reasonable resolution; if you marry — marry your own.

BY FRANZ WERFEL

The Song of Bernadette

Illustrated by HAROLD FOSTER

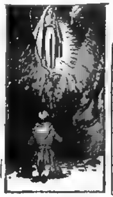

"She is here!"

"Where? Where do you see her?" the girls asked.

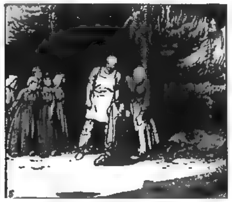

They bent over the kneeling girl . . .

Antoine lifted her in his arms.

JEANNE ABADIE and her friends found Bernadette with head thrown back, staring into the empty oval of the niche and whispering again and again: "She is here . . . She is here . . ." The girls crowded about her, whispering too from constricted throats: "Where is she? . . . Where do you see her?"

"Up there! She is come . . . Do you not see her?"

"All I see up there is a black hole," said Bernadette's sister Marie. She looked at Bernadette and then cried out in terror. For the child's face was death-like.

When a sprinkling of water from the nearby brook failed to arouse Bernadette from her trance, the girls lost their heads. Marie howled: "Mamma . . . Mamma," and raced off to tell her mother. Jeanne Abadie ran to the Savy mill to fetch help.

At long last arrived Mother Nicolau and her son Antoine, the miller. The woman tried, unsuccessfully, to awaken Bernadette. Antoine now also bent over the kneeling girl, who seemed to him absorbed in prayer. He spoke to her but there was no sign that she heard him. With a decisive movement Antoine Nicolau lifted Bernadette in his arms and carried her to the mill.

Before the Savy mill was reached, a small crowd had gathered and a consensus was soon established: the Soubirous girl had lost her mind.

When Louise Soubirous reached the mill Bernadette had already come out of the trance. Mamma Soubirous dropped on a bench and wept. "I won't budge from this place," she whimpered, "if Bernadette doesn't promise never to go to Massabielle again."

Convulsively Bernadette folded her still icy hands. "I promise you, Mamma," she said, "never to go to Massabielle again . . ." But with all the desperate cunning of love she added a forensic condition: "Unless you yourself give me permission . . ."

The Nicolaus, mother and son, were alone now. Antoine paced up and down the room and threw a quite unnecessary log upon the fire. As he did so he said: "Never have I seen anything more beautiful than the face of that kneeling girl, and never will I live to see anything more beautiful . . ." The thought that he had held Bernadette in his arms frightened him: "One ought not even to touch a being like that," he said.

Madame Millet believed in ghosts . . .

She was sure it was Elise.

"It's a raging madness," the police officer said.

"We must investigate . . ."

LOUISE SOUBIROUS hoped that the matter of Bernadette's lady was done with and forever buried. But she reckoned without Madame Millet, a rich widow who, though deeply religious, had a pert interest in the world of ghosts and spirits.

The widow Millet became firmly convinced that Bernadette's lady was the spirit of her dead niece, Elise Latapie. And so Madame Miller prevailed upon Mamma Soubirous to allow Bernadette to visit the niche again and confirm the lady's identity.

Once more Bernadette stood before the lady in the grotto. Hesitantly, the girl asked the questions that Madame Millet wanted answered. The lady merely shook her head. But she was not angry. For she spoke to Bernadette for the first time. "Will you render me the grace," the lady said, "of coming here each day for fifteen days?" And then she added: "I cannot promise to make you happy in this world, only in the next . . ."

Word of these new events at the grotto traveled fast. In the Cafe Francais a group of distinguished townsfolk heard the news of Bernadette's planned fifteen-day pilgrimage to Massabielle and discussed the case at length.

Hyacinthe de Lafite, the writer, stared at his glass. "Personally I find the story of the lady in white a very pretty fairy-tale," he said. The police commissioner, Jacomet, who had just come to the table, wiped his forehead. "It's a raging madness," he said. "I've received reports of violent demonstrations in several villages."

Vital Dutour, the imperial prosecutor, broke in sharply. "We can't tolerate public demonstrations," he said. Dr. Dozous joined the group, and the prosecutor turned to him. "What do you make of it, Doctor? Is it catalepsy, mesmerism or hysteria?"

"First of all, my friend, we must observe the patient carefully during one of her attacks," Dozous said. "I am told the girl's pilgrimage to Massabielle will extend over two weeks. I plan to make a thorough investigation during that period."

The imperial prosecutor made a memorandum in his notebook. "I'd be obliged to you, dear Doctor, if I could obtain an authentic account of your observations."

"Why not?" Dozous asked. "I turn up here daily, and I shall make no secret of my opinions."

Далі буде.

Життя Святих

Слідами Католицьких Героїв

ПРЕЧИСТА ДІВА МАРІЯ

Серед глуму ворогів

Ворогам Ісуса не досить було тієї муки, що від неї загибав на хресті Божий Син. Вони ще стояли під хрестом і насміхались та глумились із Нього. "Гей ти, що розвалюєш Божий храм і в трьох днях відбудовуєш його, спаси себе сам! "Інших спасав, а сам себе не може спасти? Як він ізраїльський цар, то нехай зійде тепер із хреста, а ввіримо в нього! Надіявсь на Бога, нехай спасе його, коли хоче; бо сказав я Божий Син!" Яку велику силу духа й терпеливости в зношенні кривди мусіло мати серце Марії, коли за прикладом Сина заховала спокій. Під деяким оглядом ворожий глум ранив Її серце ще більше, ніж самого Ісуса, бо ж відомо, що матері трудніше дивитись на муку дитини, ніж переносити її особисто. До глибини душі діткнув Її однак богохульний вигук: "Бо сказав: Я Божий Син!" І знову одним поглядом обняла минуле життя а ж до тієї предивної години, коли ангел звістив Їй: "Він буде зватись Сином Найвищого!" Трудно описати, з якою любовю глянула Марія на розбійника, що висів праворуч Ісуса й одинокий станув в обороні Ісуса "Цей не зробив нічого злого". Звернувшись до Сина втурувала просьбі розбійника, що говорив Ісусові: "Згадай мене, Господи, коли прийдеш у своє царство", і вставлялась за того, що каявся Якою потіхою були для нього слова Ісуса, що їх по хвилі сказав до розбійника: "Істинно кажу тобі, сьогодні будеш зо мною в раю" Ті слова й для Марії були немалою потіхою. Але ті слова були одночасно сумним заповідженням скорої смерти Ісуса. Ще "сьогодні будеш зо мною в раю!" сказав Ісус, це знак, що незабаром умре. Серце Марії наче втікало від думки про смерть Ісуса, а ховалось у Його рани, щоб там спільно терпіти й лучитись із Його мукою

Близько Терплячого

Ті останні хвилі бажала Марія провести близько свого Ісуса, а скоріше в Нім самім. Кожна любляча мати має особливу спосібність не тільки перебувати коло терплячої дитини, але й лучитись наче з її терпінням. Марія була, щоправда, тісно злучена з Ісусом у терпінні, але здавала собі одночасно ясно справу з того, що Її Син не є Їй так геть чисто відданий, як Вона Йому. Бо Його життям була воля небесного Отця! Тому й Марія потонула в волі Отця, а стосуючись до неї стояла терпеливо під хрестом. Так близько була Сина, а однак розділена з Ним. Дорога до Нього вела тільки через небесного Отця.

Згодом, коли розпятий Ісус віддав учня Івана в опіку Марії, а Марію Іванові, сам попав у таємничий стан душі. Надійшла година, коли темрява, що сповивала тоді землю, запанувала і в душі Ісуса: небесний Отець опустив Його в непонятий, таємничий спосіб. Що діялось тоді в душі Ісуса, того навіть Марія не годна була збагнути. Та Ісус, що бажав, щоб і Марія взяла участь у тім Його незбагнутім горю, обявив Їй той стан словами: "Боже мій, Боже мій, чого Ти опустив мене?" Той оклик Ісуса, що звіщав таку велику муку й горе, був найтяжчою пробою для Марії, бо був висказом найстрашнішого терпіння. Наслідувавши Ісуса й послушна Його волі, здалась Марія зовсім на волю небесного Отця. Вся Її душа була наче впоєна в волю Бога Отця, що їй Ісус віддавсь так досконало. А свою силу черпала Марія з сили Ісуса. Та в одній хвилині Марії почало здаватись, наче б то воля небесного Отця перестала бути піддержкою для Ісуса, що вже не давала Йому опертя, наче б те, що тоді діялось, не мало ніякого змісту ні вартости. Несподівано сталось щось страшне! Ісус задержався, здавалось, наче б там, де досі чув нераз голос небесного Отця: "Це мій любий Син, що в Ньому я маю вподобу", побачив саму нічевість. В почутті свого ніства станула й Марія перед Творцем, що виглядав тепер так дуже віддалений. Опущення Ісуса було опущенням Божого Сина, що став людиною, а як таке не могло бути порівняне ні з яким опущенням. Те опущення, що в ньому із найсвятішим Ісусом опинилась водночас і Марія, стрінуло Її в тій хвилині, коли була найменше приготована до нього й найменш озброєна проти нього. На людський спосіб можна б сказати, що Марія була наражена на спокусу відвернутись від Отця, що опустив свого Сина й не відповівши на Його призивання, наче ховавсь від Нього. Та душа Марії не схитнулась і в тій найтяжчій годині життя. Як завжди так і тепер залишилась вірна одному слову, що його висказала колись перед ангелом: "Оце я Божа слуга!"

На Фронті

Гриць, то не писав дурниць" і мене прийняли без перешкоди. І я діждавсь тієї хвилі, що вже міг тодішнім звичаєм причіпити собі одного срібного пояска під бороду на своїм студентськім уніформі, що його тоді носили всі учні в галицьких гімназіях

Однак не довелось мені бути сяніцьким студентом. Несподівано прийшла з рідного села Гірного вістка, що там умер на тиф наш стрий і стрийна, що були на нашій господарці, та що осталась тільки пуста, запечатана хата Хоч-не-хоч мій батько мусів покидати роботу при залізниці й вертатись на господарство. З ним і я мусів покинути Сянік і перенестись до стрийської гімназії.

До Гірного ми вернулись літом, під час вакацій. Після вакацій я зголосивсь до стрийської гімназії, принісши з собою засвідчення з сяніцької гімназії, що я вже здав там вступний іспит. Але в Стрию чомусь не хотіли признати того засвідчення й моя голівонька мусіла мучитись другий раз при вступнім іспиті. При тім другім іспиті я зашпортавсь був трохи в рахунках і мене, після письменної задачі, стали ще муштрувати усним іспитом. Та як на їхне питання "скільки буде сім рази сім", я сказав ім, що "сім рази сім — то стане всім", то вони зараз подумали собі, що я не такий дурний, як здавалося, й мене прийняли до першої кляси стрийської гімназії. Було це в вересні, 1906 Року Божого

В стрийській гімназії

Зо своїм товаришем М. Андрусейком я замешкав ув одних людей і звідти ми почали ходити до школи

Тому, що в тім часі я не поів був іще всіх розумів, то в першій клясі я не міг висунутись між школярами наперед. Але й позад інших я не лишався й я стояв так, як каже наша приповідка: "Наперед не виривайся, ззаду не лишайся, середини тримайся"

Так було в першій клясі. В другій клясі я підліз трохи наперед, а в третій мало-що не розпрощався зо школою раз на завсіди! А мав мені зробити таку несподіванку мій батько, що захотів узяти мене додому, через фінансові труднощі, а також, щоб я, як найстарший, помагав йому в господарстві. Моя мати була проти того. Коли батько почав зо мною переговори в тій справі, я якось погодився на той план і вже мав вернутися додому, та, на щастя, розвіяв оті наші задуми бл. п. директор Дольницький. Як батько пішов до директора, щоб узяти "засвідчення відходу без перешкоди", директор заглянув до своєї "чорної книжки", і побачивши, що я в кожній клясі підтягуюсь догори, став відраджувати батькові й переконувати його, що я незле вчуся, досить добре поводжуся, то шкода забирати мене зо школи. А щоб злегчити батькові вдержування мене на станції в місці, директор порадив батькові, щоб дав мене на мешкання до стрийської бурси. Батько пристав на ту добру пораду директора Дольницького й я остався далі в школі, а одночасно перейшов мешкати до бурси. Того року я зробив у науці ще один добрий крок вперед і скінчив третю клясу з відзначаючим поступом. Добре, прихильне слово покійного директора вирішило тоді мою долю. З якою вдякою я згадую сьогодні мого старого директора Дольницького!

З того часу залишивсь у мене окремий спомин про науку грецької мови. Грецької мови починали вчити по галицьких школах у третій гімназійній клясі Нас почав учити тієї старинної мови проф. Ґразеля. Той професор приходив до кляси, сідав собі за "катедрою" й щось учив. Тихо, сонно.. Так усю годину. І кожний раз. Не знаю, як він почувавсь при тій науці, але я певне від тієї науки був такий мудрий "грек", як "табака в розі." (Ще до сьогодні памятаю нашу солодку розмову про "н-ефельтістікон"...) Так було цілого пів року. На другий піврік прийшов до нас на науку грецької мови мазур - Пйотр Вільк. Цей професор ніколи не сидів за столом, але ходив по клясі й зривав то одного, то другого, то третього так, що всі сиділи, як на огні, потерпаючи, що ось-ось зарве несподівано, а тоді, як не буде доброї відповіди, скаже по-польськи (бо в Стрию була тоді тільки польська ґімназія), "сідай осле" й запише до нотатки "двійку", що зовсім не належало до приємних випадків у житті гімназіястів... Така "еґзицирка", а при тім короткий, а ясний виклад проф. Вілька мали такий наслідок, що я почав незабаром "лущити" грецькі форми, як ліскові горіхи, а при кінці року, замість мозільного "достаточно", я одержав із грецької мови "дуже добре". Проф. Вільк учив мене опісля аж до матури й за той час "Вільк і Трух нераз робили в школі рух", але, не зважавши на все те, той професор був мені завжди милий і коли я мав нагоду вже як василіянин, бути в Стрию, я відвідав його й провів із ним, уже тоді як директором стрийської гімназії, кілька гарних хвилин, що були певне нашою останньою стрічею в житті Нехай Бог буде ласкавий для Тебе, старий приятелю молодого студента!

— **Український Канадський** Культурний Гурток у Йорктоні, Саск., що його головою є бр. Методій, виголошував досі в радіо гарні англійські промови про Україну й українські справи, а тепер ті промови вийшли друком у книжечці п. заг. "Кенедіенс он ди марч." У тій брошурці є 2 вступні слова й 17 радіопромов. Між ними є нпр., оськтакі: Що винна цивілізація Україні, Маркіян Шашкевич, Перший Український Конгрес у Канаді, Наші права й привілеї в Канаді, Самостійна Українська Мова й т. п. Цю книжечку повинна прочитати вся українська молодь і поширити її між знайомими неукраїнцями Ціна книжочки — 25 ц. Адреса для замовлень:

Ukrainian C. C. Group
Box 743, Yorkton, Sask.

ПРАВОСЛАВЯ
Й КАТОЛИЦТВО

віддалення між владою Бога й владою імператора." Дуже добре цей мильний погляд висловив діякон великої церкви Агапит такими словами: "Імператор гідністю своєї влади є над усіма, є рівний Богові, бо не має на землі над нього вищого... Бог не потребує нічого, імператор — одного Бога." Помазання на цісаря уважалося за однозначне з тайною священицтва, а навіть хрищення. Церковне письменство, що з природи речі повинно дбати про повагу духовної епархії, таксамо формулувало взаємини між цісарем і патріярхом: імператори й патріярхи повинні бути однаково почитані, як учителі Церкви, що силою помазання отримують однакову владу. Звідси походить право імператорів навчати християнський народ і на рівні з духовенством приносити Богові кадило. В цім лежить їхня слава, що вони, на подобу сонця, освічують проміннями своєї правовірности ввесь світ від одного кінця до другого. Між владою імператора й патріярха тільки така різниця, що обсяг імператора роэтягається на тіло й душу людини, а влада й діяльність патріярхів тільки на душу. (патр. Вальсамон). При таких майже поганських поглядах на володаря держави, не диво, що в византійських храмах місце для цісаря було при вівтарі, куди він уходив головними, т. зв. царськими воротами. Наслідки цезаропапізму були дуже сумні:

1. **Націоналізація** віри на сході й затемнення поняття правдивого католицтва, бо ж долю Церкви тісно звязано з долею держави.

2. **Сервілізм** (служальство) византійських патріярхів і богословів супроти своїх володарів, що доходив до того, що вони з малими вимками (І. Золотоуст, І. Дамаскин, Максим Ісп., Теодор Студит, св. Ігнатій) боялися боронити навіть засад віри й церковної одности проти думки імператорів, що нерідко була еретична.

3. **Ненависть до Римського Престолу**, що деколи й твердою бесідою боронив рішуче прав віри, моралі й церковного ладу проти безправних претенсій імператорів і царгородських патріярхів. Наслідком тієї ненависти було обопільне відчужування Сходу й Заходу, що приготовляло пізніший роздор.

Це відчужування збільшили ще деякі політичні події. Византійські цісарі загарбали Ілірію, здобули часть Італії з Римом і безоглядним пануванням дались добре в знаки Апостольському Престолові. Папам грозила зо сторони Византії доля поневолених царгородських патріярхів. Щоб те лихо відвернути, а також, щоб забезпечити Церкві й Апостольському Престолові політичну піддержку проти нападів лонгобардів та й інших ворогів, папи стали шукати помочі там, де її тоді могли знайти, тобто в франків. За цим пішла й віднова західньо-римського цісарства за Карла Великого (800 р.) й Оттона І. (962), а вкінці створення папської держави. Все це сильно заболіло й розсердило византійців. Усунення з римського престола византійських володарів, як римських цісарів, довершене папою, було не тільки великою зневагою для гордости византинізму, але й політичною небезпекою для верховодства Византії зо сторони "варварів" франків. Як довго папи були підданими византійських цісарів, так довго вони не були для Византії небезпечні, та тепер, коли вони виповіли цісарям послух і поставили проти них франків або й самі стали володарями, справи церковні тісно сплелись із політичними й виконування папських прав на Сході ставало майже неможливе. Так то обопільна ворожнеча Сходу й Заходу копала глибоку прірву й підготовляла сумний церковний роздор. (Д. б.)

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

ЕДМОНТОН, АЛТА. Подяка. Почуваюсь до милого обовязку зложити щиру подяку тим особам, що мене відвідували під час моєї операції в шпиталі. Дякую зосібна: Др. Верхоминові й Др. Козякові за старанний догляд: Всечеснішим ОО. Василіянам: о. ігуменові Каменецькому, о. Ханасові й о. Слоті за відвідини. Зо щирого серця дякую Сестрам Служебницям за молитви з дітьми в "Рідній Школі" й за те, що були такі добрі й не пожалували свого труду, але прийшли потішити мене в моїм тяжкім горю; пані М. Марцінюк за материнську опіку над моєю маленькою донечкою; Жіночому Товариству "Зоря" за квітки. Зокрема дякую своїм численним приятелям за відвідини й дарунки. Їхні імена: Панство Поспіхи, п. Крушельницький, п. Барчин, п. Марцінюк, п-і Цитульська, п. Дук, п. Куренда, Середа, Кухар, М. Гіль, Михась і Геня Сенів, п. Чехніта, С. Середа, Шкляр, Мазурик.

Дякую Вам, Мої Дорогі Приятелі, нехай Бог нагородить Вас за Ваші добрі серця, що Ви не забули мене в часі моєї недуги. І я не забуду Вас ніколи. Ще раз щиро дякую. Слава Ісусу Христу!

Павліна Червоняк

Український сиротинець в Алберті. Слава Ісусу Христу! Височопреподобний Отче Редакторе! Прошу ласкаво помістити цих кілька рядків у нашім цінім часописі "Світло", за що вже згори дякую.

Дня 13 лютня було в Мондері "пущення", а рівночасно й збірка на сироти. Хоч там не було музики ні "Адамових сліз", то настрій був святковий і я старий почувався добре. Після збірки, що, сказати правду, могла бути багато більша, я думав свої власні думи й додумавсь до того, що в Алберті повинен бути — Український Сиротинець. Чи може це статись? Не буду йти далеко за відповіддю, тільки до наших братів у Саскачевані. І кажу. Якщо вони годні були збудувати сиротинець, то чому ми ні, громадяни провінції Алберти? Наша Алберта багатша провінція. В нашій провінції нараховують багато українських сиріт, що тиняються по чужих захоронках і пропадають для нашого народу й св. Церкви; отже наш святий обовязок каже нам подбати про це й лихо направити.

Як це зробити?.. На мою думку — ми, українці в провінції Алберті, повинні оподаткувати себе на таку ціль Кожна родина. І не багато, тільки $5.00 на рік. Хто може кинути більше — Боже помагай! Але пятку на рік, то повинна дати кожна родина. Ми знаємо, що курець прокурює річно яких $50, не згадуючи вже про вендора... То тим більше ми повинні дати пятку на сироти. Робітник, фармер, чи крамар — кожний може дати. І повинен. Робітник, особливо в жнива, одержує 5-6 долярів денно, то легко може скласти раз у рік свою жертву на сироти; скоріш, ніж тому сорок років, коли в жнива й при молоченні одержував 50 центів денно. І фармер, чи купець може це дати, бо це не багато. Тільки треба робити це постійно. Що — року.

До своїх думок — на щасливий початок я від себе й своєї родини, складаю на Ваші руки, Дорогий Отче Редакторе, на той "Сирітський Фонд" в Алберті — $5.00 й обіцяю та й прирікаю давати пятку що-року, доки мене Господь буде ще держати на цім світі. А й дітям своїм даю заповіт, щоб це робили, бо — як казав Христос — "убогих завжди будете мати між собою."

А Вас, Дорогі Брати й Сестри, українці провінції Алберти, закликаю в імені Христа Господа й Його слів — послухайтесь моєї ради й зробіть це також, щоб сповнилось слово Христа: "Голодного нагодувати, нагого приодіти". А сироті того треба певне найбільше. Інші народи давно зрозуміли це й зробили — тож і ми не будьмо останні. А як будемо памятати Христове слово й поможемо сиротам, то зможемо надіятись того, що Христос, як Суддя в останній день, скаже до нас: "Прийдіть благословенні Мого Отця і наслідуйте царство, приготоване вам від оснування світа."

Іван Косюр
Роял Парк, Алта.

Редакція "Світла" з приємністю вітає гарний почин п. Косюра й просить усіх читачів "Світла" в Алберті, щоб висказали в справі Українського Сиротинця в Алберті й свою думку.

ЛЕМОНТ, АЛТА. З парохіяльного життя. Завдяки щирій праці й жертвенності членів, молода парохія св. Івана Хрестителя в Лемонті розвивається все краще й краще. Доказом того є хоч би такі найновіші обяви: Хоч членів є не багато, то на річних зборах 16 січня, 1944 р., на розвій парохії вони вложили $225.00, а заколядували $212.00. Никола Чехніта в своїй щедроті дня 20 лютня зложив для добра парохії $100.00. Також і ще інші жертводавці охоче дають, що можуть. Честь усім за те й подяка, а від Бога хай буде для них велика нагорода!

У неділю, 20-го лютня, по богослуженню парохіяни зійшлися в гостинним домі панства Пашів на організаційні збори жіноцтва. Місцеве жіноцтво, вже досі положило дуже великі заслуги в розвою парохії, все ж таки досі не мало своєї стислої організації Щоб на будуче можна було повести ще кращу працю, порішено за проводом о. пароха створити потрібну організацію.

На зборах, що відбулись після обіду, Впр. о. М. Романович, ЧСВВ., у довшім викладі пояснив значення, користи й потребу жіночої організації в парохії та начеркнув статутові рямці. Всі присутні вислухали з великою увагою цінних слів і вказівок о. пароха, а потім усі охоче вступили в члени нової організації, що дістала назву: Організація Християнського Милосердя. Ціль цієї парохіяльної організації є практикувати діла християнського милосердя щодо душі й тіла та молитвою й жертвою праці й грошей піддержувати розвій парохії, а також підпомагати наші добродійні інституції в Канаді. Вибрано новий заряд і рішено відбувати правильно збори кожної першої неділі в місяці. Дай, Боже, новій організації ласку найкращого розвою й успіхів у праці! — Око

МОНДЕР, АЛТА. Від хати до хати. В неділю ввечері, дня 30 січня, Мондерське "Веселе Братство", відпочавши по несподіванці в Панства Войткових, зібралось у п. Гаврилюка, а звідти майнуло вулицею до Панства Миколи й Марії Лисаковських, членів Провінціяльної Ради Б.У.К. в Алберті й мондерського Народнього Дому, щоб звеселити їх і їхніх діточок сусідською несподіванкою. Розуміється, що звичаєм "Веселого Братства" члени не знали, в кого буде несподіванка, тому пані Лисаковська прибула з "торбинкою" до гурту й мандрувала зо всіма просто — до своєї хати. Редактор "Світла" склав Панству Лисаковським сердечні побажання, по чім наступило грімке "многоліття", коляди, жарти, горіхи для потіхи, жертва на "Католицькі Картини", а також на закінчення забави — по гальонникові доброї кави з доброю закускою

А що того дня, по новому стилеві, припадало свято Трьох Святих, то о. Редактор склав іще окремі побажання п. Григорієві Савчукові й п. Іванові Бабієві, до чого гості додали ще гучне "многая літа". Вже минула була північ, як "Веселе Братство" в місячну ніч верталось у добрім настрою додому.

А на саме нове Стрітення, дня 2 лютня, ввечері мандрували Панство Петро й Настя Крижановські, поважні мондерські парохіяни, що недавно перейшли жити до міста, на нову несподіванку до Народнього Дому, не передчувавши, що там уже ждало дуже багато гостей — рідні, сусідів і приятелів Панства Крижановських, що зібрались потай них у Народнім Домі, щоб їх звеличати гарним прийняттям.

Несподіванка вдалася надзвичайно гарно. Людей було дуже багато. Господарем вечора був о. А. Трух, ЧСВВ. Коли при почеснім столі засіли Панство Крижановські, а поруч них п. В. Томин, наш албертійський посол, син пані Крижановської з першого подружжя, п. М. Крижановський, принципал школи, син п. П Крижановського, й інші передові гості, о. Трух проспівав із усіма св. молитву й привітав Панства Крижановських сердечною промовою, закінчену многоліттям. Опісля покликав до слова різних промовців, що висказували свої слова признання для Панства Крижановських, спомини з давніх літ і побажання. Промовляли: п. посол Томин, п. М. Крижановський, п. меценас Шкварок, П. Косюр П. М. Корчинський і п. Гаврилюк, голова Народнього Дому. Під час того прибув до Народнього Дому також і Впр. о. протоігумен В. Бараник, ЧСВВ., що звеличав Панства Крижановських привітнім словом. Гарні дарунки вручили дідусеві й бабусі дві малі внучки, а також гарну книжку о. Редактор. В тім часі пані розносили перекуску. На закінчення першої частини промовили сердечно також обоє Панство Крижановські й склали сердечну подяку за таку правдиву й гарну несподіванку, бо гості були не тільки з Мондеру й округа, але також і з Едмонтону, Вилингдону, Ту Гилс, Плейн Лейку й Борщева. Молитвою й прощальним словом о. господаря закінчено першу частину, по чім була ще гарна забава для старших із музикою. Та властиве закінчення несподіванки було дня 15 лютня, коли то за здоровя й Боже благословення Панства Крижановських відправлялась іще в 8 год вранці в монастирській каплиці співана Служба Божа.

Вся несподіванка вдалась тому так гарно, бо її добре приготовили Панство Лисаковські й Панство Якубів, а рідня й приятелі щиро відгукнулись.

З нагоди цеї несподіванки одержало й "Світло" дарунок на пресовий фонд. За те сердечну подяку складає всім Збірковим і Жертводавцям, а Панству Крижановським бажає дожити щасливо глибокої старости — Редакція.

МАВНТЕН РОВД, МАН. За Божою поміччю Панство Іван і Ганна Волоцькі, члени нашої парохії, прожили вже спільно сорок літ у щасливім подружжі. Рідня й приятелі пошанували ювілятів гарною забавою, що відбулась дуже прикладно. Під час цеї гостини згадали гості наших сиріток в Айтуні, а також свою католицьку пресу й склали на ті добрі цілі свої добровільні датки. — Н. М. Баранюк.

Редакція "Світла" дякує жертводавцям за дарунок на пресовий фонд, а Панству Волоцьким бажає дожити в найкращому здорові ще й пятдесятої річниці свого вінчання. "Многая літа!"

СКАРО, АЛТА. Несподіванка для панни Ганни Войтас із приводу її дня народин. Дня 20 лютня 1944 скінчилось для панни Ганни Войтас 19 років життя. Той день був радісний і щасливий для неї. І тому в першій мірі вона вранці зо своїми братьми й сестрою приступила до св. Тайн дякуючи Богу за ласку, що дозволив дочекатись цього дня народин. Гарний це приклад для молоді.

Та про цей день знала не тільки Ганна, але й гурток добрих сусідів, приятелів і кревних. І тому для її потіхи й радости ввечері несподівано справили приємний, веселий вечірок. По короткім приготуванні вечеря була готова й усі, помолившись, засіли за стіл. Побажання від усіх присутніх зложив о. Е. Пащак, ЧСВВ., а опісля сердечно заспівали всі "многая літа". Зворушена, гарно подякувала панна Ганна Войтас всім за несподіванку, а особливо за численні дарунки. Вечірок до пізна продовжився серед співів і веселого настрою.

При тій нагоді п. Андрій Захарко уладив збірку на "Світло", що принесла $3.15.

Щира подяка всім жертводавцям, а п-а Ганна Войтас нехай святкує іще багато таких гарних днів. (П. Е.)

АЙРОН РИВЕР, АЛТА. В неділю, 30 січня, звінчав Преп. о. Д. Джиголик, ЧСВВ., у вашій церкві панну Марусю Орисюк, дочку панства Андрея й Ганни Орисюків, з п. Іваном Давидовичем, із Сенди Репидс.

Після шлюбу зібрались гості в домі батьків Молодої на весільну гостину. Під час обіду сердечне слово з побажаннями Божого благословення для Панства Молодих і з "многоліттям" для них, їхніх батьків і всіх гостей сказав о. Парох. Опісля промовляв п. Славко Ханас із Лакори, що склав подяку о. Джиголикові за їхні сердечні побажання, а всі гості закінчили його слово грімким, сердечним "многая літа".

Збірка на пресу, що нею на поклик п. Ханаса зайнявся п. С. Крук, і п. Ядловський, принесла $8.00, з чого половину призначено на "Світло."

Панство молоді Іван і Маруся Давидович замешкають на фармі в Сенди Репидс.

Щасливого життя й усіх ласк від Бога, потрібних на новій дорозі життя, бажає Молодій Парі — С. Крук.

Редакція "Світла" піддержує весільні побажання о. Пароха й п. Крука для Івана й Марусі, а п. Ханасові, п. Крукові, п. Ядловському й усім жертводавцям каже щироукраїнське, сердечне — спасибі!

АМЕРИКА. Високопреподобний Отче Редакторе! Пишу до Вас, бо давно вже не писав і Ви готові подумати, що я забув, або збайдужнів. Ні. То мої умовини життя так склалися, що не було з чим забиратись до писання. Тепер трохи назбиралось, то пишу й посилаю $12.00 на Ваші руки. Десять долярів — то жертва на Ваші сироти в Захоронці, а два доляри — то на дві передплати часопису "Світло".

Тих $10 жертвую на сироти, в імені Ісуса Христа, на Божу славу, бо Господь сказав, що "як ви зробили це для тих моїх найменших, то ви зробили це для Мене". Я до банку тих грошей не даю, бо Бог дає найбільший процент. Даю на Ваші сироти, то вони помоляться в моїм намірені — за прощення гріхів. Це моя просьба.

Післав мені листа мій краян. Не знаю, чи має "Світло", то я запренумерую йому, а Вас прошу перевірити адреси, може уже є передплатником.

Дякую Вам, Отче, за календаря, що Ви прислали мені, а Вам особисто дякую, що Ви в часописі відповіли братам Галичанам православним за їхню лож і клевету на нашу Церкву й наших ОО. Василіян.

Щасливі будуть ті наші православні брати, як вернуться до своєї Католицької Церкви. бо правдивим світилом є тільки наша Церква. Ті слова сказав мені в 1919 року російським поломі православний священик Л. С., на хуторі Кузнецовці, Донскої Області. Той священик був дуже прихильний нашій Унії з Католицькою Церквою. Він говорив мені про зміну юліянського календаря в Церкві, що Юліян поганин, а папа Григорій був християнин, то християни в двадцятому віці не повинні держатися в Церкві поганського календаря, а християнського. Ми обидва багато завсіди говорили про нашу Церкву. Він, як православний, не чув правди про нашу Церкву, тільки від мене довідався правди. Я говорив йому, що православна основане на піску, а не на камені, як Католицька Церква.

Кінчу й поздоровляю Вас щиро та й бажаю Вам у цім новім році Божої ласки. Остаюсь із правдивою пошаною... К.

Дорогий Приятелю! Те, що Ви написали про того православного священика, то правда. Він не мав нагоди довідатися усеї правди про святу Католицьку Церкву, бо в їхнім семінарі того їм не сказали, а відповідних книжок і часописів, що розкрили б йому всю правду про Христову Церкву, не мав спромоги читати. Та однак його добре, християнське серце відчувало, що добро й вищість є в нашій Церкві й як у нього була б нагода, він може був би вернувся до тієї святої Церкви, що в ній колись за Ольги й Володимира, Бориса, Гліба й Ярослава, Антонія й Теодосія Печерського наші й його предки училися правдивої Христової віри й морального життя. Дав би це Бог, щоб усі наші брати-українці, а також москалі й усі інші люди прийшли до того розуміння, що спасення не в комунізмі й не в тих різних церквах, що їх основали люди, але в тій одній Католицькій Церкві, що її основав сам Божий Син, Ісус Христос.

"Світло".

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

По $0.25: Ю. Філевич, Мондер, К. Сорока, Етелберт, Ман., С. Коверчук — Венкувер, І. Говдун — Глінвіс, Алта.

По. $0.30: М. Гвязда — Торп, Виск.

По $1.00: С. Возний, Мондер, В. Якимець — Елк Пойнт, Алта., М. Михайлиця — Борщів, Алта., С. Крук — Виннипеґ, І. Маринюк, Виннипеґ, А. Беґар — Торонто, А. Бородай — Монтреал, В. Филипович — Арран, Саск., С. Курило — Делф, Алта., М. Войтів — Бруклин, К. Сеньковська — Бронкс, Н. Й., Ф. Гусак — Арран, Саск., П. Гулька — Пасаїк, Н. Дж., К. Пасічник — Вотерфорд, Па., П. Баранюк — Ґримсбі, Онт., Н. Н. Веґревил, Алта. М. Коваль — Виннипеґ, Й. Коренда — Едмонтон, Т. Грещук, — Іннісфрі, Алта., О. Гавришко — Мондер, О. Черевик — Норквей, Саск., Ю. Лесик — Виннипеґ, Г. Дубик — Прудгом, Саск., В. Гіль — Лейк Белвю, Саск., І. Добровольський — Н. Йорк., М. Височанський — Пеквил, Па., К. Запісоцька — Виннипеґ, Т. Гнат — Н. Йорк., А. Слобода — Ст. Майкел, Алта., А. Дидик — Виннипеґ, П. Кукура — Шикаго, І. Гладик — Клифтон, Н. Дж., М. Волошинська — Едмонтон, І. Надворський — Лумі, Алта., В. Вернюк — Ройкрафт, Алта., І. Мельник — Виннипеґ, М. Желізко — Вестон, Онт., П. Хруник — Вест Бенд, Саск., А. Пашкевич — Майкел, Б. К., П. Котиляк — Лішор, Алта., П. Посилюжний — Дарлинґ, Алта., М. Слапіяно — Петерсон, Н. Дж., А. Мех — Монтреал, Г. Кондро — Редвей, Алта., М. Бакай — С. Едмонтон, В. Осадчук — Ґорґам, Н. Дак., І. Гоф — Таватінав, Алта.,

По $2.00: Т. Соколовський, Велсбург, В. Ва., М. Кравчук, — Н. Бритейн, Конн., Парохія Ст. Павл, Алта., Г. Бидляк — Гартфорд, Конн. К. Керч — Н. Йорк.

По $3.00: Парохія Ворвик, Алта., Н. Міскулин — Виннипеґ.

П. Хруник, Вест Бенд, Саск. 3.00

З весілля Г. Винника й В. Пасемко, Скаро, Алта. 3.00

З нагоди вінчання панства Михайла й Ганни Федьків, Ренфурлі, Алта. склали: Панство Федьків — $2.00; по 1.00 о. С. Курило, Дяківська школа; По 50ц. В. Скоробогач, П. Козоріз, М. Рожко; по 0.25: А. Яневич, Й. Кречковський, М. Тропак, Ф. Яловіца, А. Чорняк. — На "Світло" ... $3.75

(Далі буде)

Всім жертводавцім нехай щедро нагородить Господь Бог.

Що чувати в світі?

— Дня 28 лютня почалась у Канаді збірка фондів для Червоного Хреста. Зібрані гроші призначені для піддержки ранених, недужих і полонених вояків, а також для інших військових і цивільних жертв війни, а головно таких, що через їхні землі перейшла военна хуртовина. Міжнародній закон вимагає, щоб допомога Червоного Хреста походила з добровільних жертв, а не від уряду. І тут є причина, чому треба давати жертви на Червоний Хрест. Жертви на Червоний Хрест треба давати зо щирого серця, бо це для терплячих жертв війни. Давати їх треба з християнської любови.

— **Папа** сказав: Коли за згодою воюючих Каїро й Атени не були знищені, то не повинен бути знищений також і Рим. Хоч іде війна, то все ж таки Рим лишається релігійним осередком. Воюючі не хотіли нищити памятників Каїра й Атен, то ж повинні пощадити й Рим.

— **Дня** 15 лютня Високопреосвященний еґзарх Кир Константин Богачевський висвятив у Филаделфії на священика діякона Степана Готру, родом із Чесапіку, Па., з тої колонії, що її основував бл. п. Кир Сотер Ортинський, ЧСВВ. На висвятинах було досить багато священиків і вірних. Із Чесапіку прибуло на цю урочистість чимало народу. Після Служби Божої був бенкет для запрошених гостей у парохіяльній домівці.

Молодому о. Готрі бажаємо великого Божого благословення в священицькім житті й душпастирській праці.

— **Канадський** католицький епископат займенував о. Др. В. Меркл, б. професора філософії в саскатунськім університеті, своїм постійним секретарем для ведення різних католицьких справ у Отаві. Він буде вести справи тих архіепископів і епископів, що вживають в урядованні англійської мови. Для французів є призначений о. прелат Берніе.

— **Уроджений** у Росії Др. Валдемар Ґуріян, а тепер професор історії в університеті Нотр Дам у Синсиннаті, Огайо, сказав недавно у своїм викладі, що "в Росії нема релігійної волі та що російська православна церква є тільки знаряддям у руках Сталіна." Яке є відношення Кремлю до религії, то це засвідчає виразно недавній напад російського часопису "Ізвестія" на Ватикан.

Сталін закинув до часу Третій Інтернаціонал не з прихильности до "демократичного ідеалізму", але тому, бо комуністичній організації не вдалось розбурхати світової революції. Червона армія й зростаючий російський націоналізм заступили Третій Інтернаціонал. Цей пересадний російський націоналізм може до якогось часу бути більшою небезпекою для світового миру, ніж спроба поширити комунізм.

Сталін вірить тепер у мілітарну силу. Йому треба помочі Англії й Америки, тому він не буде їх надто дразнити поширенням комунізму. Неправдоподібно, щоб Сталін заключив окремий мир із Німеччиною.

— **Закордонний** дописувач Волтер Дюренті говорив особисто зо Сталіном. Дюренті казав у переїзді через Венкувер, що Сталін спокійна, тверда й дуже витривала людина. Коли Дюренті запитавсь Сталіна, чи він вірить у щастя, то Сталін у відповідь загримів: "Невже ж ти думаєш, що я якась стара грузинська баба? Я не вірю ні в Бога ні в чорта! Для людської волі нема нічого неможливого."

— **Близько** 100 священиків в різних частинах світу ждуть тієї хвилини, коли зможуть вибратись на місію до Росії, щоб там голосити людям слово святої правди. Це станеться ще в наших часах. За кілька років число тих будучих місіонарів для праці в Росії зросте до кількох сотень. Таке сказав недавно о. Райдер, Т.І., парох російської церкви св. Андрея в Лас Анджелас. О. Райдер, із походження англієць, був перше латинського обряду, а тепер прийняв східній обряд і працює в Каліфорнії між москалями.

— **Робітничий** посол, Р. Стокс, виступив дня 23 лютня в палаті послів у Лондоні гостро проти аліянтів за кидання бомб по Европі. Аліянти кидають бомби в Европі, не оглядаючись, де їх кидають." Я протестую проти страшних оповідань про ті страшні масові бомбування, про дітей в огні й сотні людей, що смажаться в схоронищах. Я слухав із чималим здивуванням, коли премієр говорив про честь бомбування Берліну. Всі диктатори вживають такої самої мови й недавно Мусоліні говорив про честь бомбування Лондону... Неперебірчиве бомбування Німеччини остане вічною ганьбою... Це дуже добре для премієра піти до бомбових ям у Вест Кензингтон і сказати: "це зовсім так, як у старих часах..." Все те дуже добре для нас із кілька мільйон-фунтовими схоронищами, але не таке воно для звичайних людей."

— **Хитрі** комуністи впали на думку, щоб для закріплення більшовицької влади й поваги відновити православний московський патріярхат. За тим першим кроком пішов і другий, а саме намагання комуністичної диктатури перенести центр православя з Царгороду до Москви й підчинити під вплив більшовицької влади православну церкву в усьомі світі. На царгородського патріярха натискають, щоб відступив своє "першинство" більшовицькому патріярхові в Москві, або сам переніс свою столицю до Москви.

Такі плани викликали в усій Греції та інших балканських краях велику тривогу. Грецька церква вже давно прийшла до переконання, що московське православя є духовним розсадником московського всеславянського імперіялізму, що є найбільш небезпечним ворогом незалежности Греції. Тому план Сталіна стрінувся з великим спротивом із боку греків.

Салонітський митрополит, що є в тісних звязках із грецьким "вселенським" патріярхом, звертає увагу на небезпеку для всього православя, що повстала б тоді, якщо православна церква опинилася б під контролею комуністичної партії.

Греки заявляють, що грецький народ буде боротись усіма силами й засобами за волю своєї религії й культури.

— **Аргентинського** президента Раміреза змусили ґенерали загрозою револьверів, щоб підписав уступлення з уряду президента. Наступником Раміреза став ґен. Фареля. Переворот зорганізували ті ґенерали, щоб були противні зірванню приязних звязків із державами "осі".

— **Шкільний** радний міста Винипегу Тараска, на запит часопису "Трибюн", заявив, що по винипегських школах не однаково поводяться з дітьми через їхню религію й походження. Тараска знає такі сумні випадки.

Богослуження в Алберті

БЕРЕЗЕНЬ

17. Пятниця
Делф — в 5 год. велик. сповідь дітей і в суботу 18-го, в 10 год. вранці читана Сл. Божа; в 7 год. ввечері — сповідь старших.
Восток — св. Николая: в 5 год. велик. сповідь дітей: в суботу вранці Сл. Божа; в 8 год. ввечері — сповідь старших.
Інісфрі — Божої Матері: в 6 год. ввечері велик. сповідь дітей: в суботу в 9 год. вранці сповідь, потім Сл. Божа; в 2 год. сповідь; в 7. год. ввечері — вечірня й сповідь.

18. Субота
Голден — місто: В 9 год вранці велик. сповідь і св. причастя дітей; в 8 год. ввечері сповідь старших.
Чергил — в 9 год. вранці сповідь і св. причастя дітей.
Вох — в 8 год. ввечері: вечірня.
Торсбі — в 9 год. вранці сповідь і св. причастя дітей.
Лемонт — в 8 год. вранці велик. сповідь і св. причастя.

19. Неділя. Глас 7. Єв. утр. 7.
Голден — місто: в 9 год. вранці велик. сповідь, в год. 10:30 Служба Божа.
Торсбі
Чергил
Вох — початок св. Місії на Сл. Божій.
Лемонт
Делф
Восток — св. Николая
Інісфрі — Божої Матері
Редвей
Давнінґ — велик. сповідь
Мирнам

21. Вівторок —
Галлов Лейк — Вел. сповідь і відправа в 9 годині вранці.

22. Середа
Коперник — Поклони й велик. сповідь у 7 год. ввечері.
Менлі — Поклони й велик. сповідь у 7 год. ввеч.
Чипмен — Поклони й велик. сповідь.

24. Пятниця
Київ — в 6 год. ввечері сповідь і вечірня.

25. Благовіщення
Коперник
Равндгил — в 7 год. ввечері:. вечірня, сповідь дітей і старших.
Ледук — велик. сповідь
Чипмен — велик. сповідь
Борщів
Київ — в 9 год. сповідь, утреня, Сл. Божа; в 4 год. приготовання й сповідь дітей.

26. Неділя. Глас 8. Єв. утр. 8.
Равндгил — у 9 год. Сл. Божа для дітей; в 10:30 співана Сл. Божа.
Ледук — велик. сповідь
Ворвик — велик. сподів
Веґревил
Борщів — велик. сповідь
Восток — св. Михаїла: велик. сповідь. Субота, 25-го, в 8 год. ввечері старші, в неділю в 4 год. сполудня діти
Київ
Скаро — велик. сповідь. В пятницю, 24-го, в 5 год. сповідь дітей; 25-го, в 10 год. вранці чис. Сл. Божа; в 7 год. ввеч. сповідь старших
Куквил — Вел. сповідь і відправа. В суботу в 9 год. вранці для дітей, в 7 год. ввечері для старших
Белліс — Вел. сповідь і відправа
Спедден — Хресна Дорога і проповідь у 8 год. ввечері.
Дервент — місто

27. Понеділок
Федора — велик. сповідь у неділю, 26-го, в 8 год. ввечері; в понеділок — у 9 год. вранці — Сл. Божа.

29. Середа. Поклони
Торгилд — в 7 год. ввеч. поклони й велик. сповідь.
Стар — велик. сповідь
Краків
Редвей — Поклони в 8 год. ввечері.
Спедден — в 8 год. ввеч.

30. Четвер
Торгилд — в 10 год. Сл. Божа.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У МОНДЕРІ

відбудеться в четвер, 16 березня 1944, в місцевім "Народнім Домі".

Концерт уладжує ВЕЛИКИЙ МОНДЕРСЬКИЙ ХОР за проводом дірigента п. В. Курили.

В багатій програмі буде: відчит Преп. о. Севастіяна Курили, ЧСВВ., гарні декламації з творів Шевченка й багато хорових виступів.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОД. 8:30 ВВЕЧЕРІ.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ЧАСОПИС
ВИХОДИТЬ ДВІЧІ КОЖНОГО МІСЯЦЯ

ВИДИМА РАНА ПРОБИТОГО ХР. СЕРЦЯ
ВКАЗУЄ НЕВИДИМУ РАНУ ЛЮБОВИ.

СВІТЛО
THE LIGHT

1-го Квітня. 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (142). 7.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

ВІРОЮ Й ЛЮБОВЮ

При Божій помочі відбувся для 11-12-13 березня в Едмонтоні Сьомий Провінціяльний Зїзд Братства Українців Католиків Алберти.

На Зїзд прибуло коло 200 представників і гостей із Алберти, а крім того представники від Домініяльного, Манітобського й Саскачеванського Заряду Б.У.К. і від Домініяльного Заряду Українського Католицького Юнацтва.

В програмі Зїзду були: спільне богослуження, привіти, доклади, наради й ухвали загального характеру, а також осібні, жіноцтва й молоді, два концерти, спільна гостина й збірка на фонд Виховного Інституту св. Йосафата в Едмонтоні.

Близько сотня нових передплатників замовили собі "Будучність Нації", братський бюлетень, після докладу Всеч. о. редактора І. Шпитковського з Винипегу.

Збірка на Інститут, що П. започаткував своєю сердечною промовою Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., принесла готівкою й заявами $2,244,50 так, що разом із попередніми жертвами фонд Інституту виносить приблизно $4,250.

Цей Сьомий Зїзд Братства Українців Алберти був гарною, підбадьоруючою манифестацією тих наших священиків і парохіян, батьків і дітей, робітників, фармерів і професіоналістів, що з міста Едмонтону й різних місцевин Алберти, а навіть із Саскачевану й Манітоби, прибули до столиці Алберти, щоб своїми молитвами й промовами, а головно своїми жертвами показати, в що вони вірять та що вони люблять — вони самі й ті тисячі українців католиків нашого українсько-католицького еґзархату в Канаді, що є "одного серця й душі одної" з тими представниками, що в імені загалу взяли участь у сьомім Зїзді Б.У.К. в Едмонтоні.

Тож коли сьогодні ми згадуємо цей Зїзд, що зробив таке добре, а навіть дуже добре враження, ми радіємо, що можемо всім його діяльним учасникам сказати похвальний привіт і признання за ту виявлену на Зїзді живу віру й жертвенну любов, що тепер, після Зїзду, веселить серця багатьох тисяч українського народу, що до них доходить весела вістка з Едмонтону.

Та цей Зїзд Братства Українців Католиків був тільки коротким переглядом сил і здобутків за минулий час. Головною точкою в нашій спільній, важливій справі є дальша щоденна, довга праця в Едмонтоні й по всіх українсько-католицьких парохіях в Алберті над продовженням нашого життя для добра Католицької Церкви, канадської держави й української нації. Праця священиків і парохіян, праця Провінціяльного Заряду й членів Б.У.К. в усій Алберті над тим, щоб 1) зорганізувати й повести живу, добре уплановану діяльність у рядах нашого славного Братства по всіх місцевинах, а одночасно 2) оснувати й відчинити в якнайближчому часі Інститут св. Йосафата в Едмонтоні, де наші українські юнаки-студенти, ті наші будучі провідники, могли б виховатись на добрих християн, чесних канадських громадян і вірних синів українського народу. Оце наша головна точка, наше найближче завдання після Зїзду Б.У.К. в Едмонтоні.

І це нам треба зробити, бо до цього закликає нас Бог і батьківщина. Наша свята католицька віра й наша сердечна любов до вільної Канади й безталанної України. Чи вони не варті нашої праці й найбільшої жертви?

Ми надіємось, що за Божою поміччю й стараннями наших духовних і світських провідників наша Алберта загомонить від такої корисної організаційної праці. Від неї залежить наш поступ і наша будучнина, — тож можемо надіятись, що всі свідомі українські одиниці в Алберті, а головно Провінціяльний Заряд, докладуть усіх зусиль, щоб цей рік збагатив кожну нашу місцевину в Алберті діяльним відділом Братства Українців Католиків й Українського Католицького Юнацтва, а Едмонтон і всю провінцію — Виховним Інститутом св. Йосафата.

Так нам, Боже, допоможи!

БОЖІ СЛІДИ

З житевої філософії

Каже Сталін, що не вірить у Бога. Чи цим він скасує Бога? Чи це вже значить, що Бога нема?

1. Що є певне Бог — якесь буття, всевладна істота, то таке переконання мають усі народи світа. А це певний знак, що те переконення має свою основу в розумній людській природі. Ввесь людський рід не може милитися. Отже є певне Бог.

2. Що є певне Бог, то це засвідчає доцільність у природі. "Не оставив себе самого без засвідчення, бо робив добре з неба, давав вам дощі й урожайні часи, наповняв поживою й радістю ваші серця." (Ап. Д. 14: 17). — "Спитай у звірят, а вони навчать тебе; в птацтва під небом, а воно зясує тобі; або поговори з землею, а вона повчить тебе та й риби в морі скажуть тобі; хто ж із усього того не пізнає, що рука Господня сотворила це?" (Йов. 12: 7-9).

Всі сили в природі діють згідно з певними законами. Всі роди незлічимих істот виказують у своєму бутті й діянні лад і доцільність. Численні істоти всесвіту злучені природніми взаємовідносинами, що в них є доцільність: чудовий порядок. А де є порядок у наслідках, там мусить бути той порядок і прямування до цили в причині. Тільки люди слабого розуму, або зіпсованого серця можуть сказати, що в світі не було й нема одного розумного Господаря, а тільки діє — сліпий припадок. Де ціль, там мусить бути хтось, якась причина, що встановляє ту ціль. А що назначення цили й прямування до неї може вийти тільки від такої істоти, що має розум і волю, то певне, що ввесь світ мусить мати за творця й господаря таку істоту, що своєю мудрістю керує всесвітом. І та істота називається — Бог. А Сталін каже, що не вірить у Бога. Чи це славно й розумно?

3. Ми чуємо в собі закон, що каже нам: "добре роби, зле залиши." Це наше — сумління. Ніяка сила, ніяке зусилля, ніяке призвичаєння не може заглушити в нашій душі голосу сумління. Ми його затовкаємо, а воно далі дзвоном дзвонить і перестерігає нас, щоб ми жили по-людськи. Звідки в нас те сумління? — Той всемогутній Творець, що дав нам існування в людській природі, вщіпив у нас і те сумління, той моральний закон, що моральні наші діла одобрює, а неморальні осуджує. Те сумління — то Божий слід. Слід існування Бога. Отже скажи: Вірую! Бо це одиноке слово, що його може й повинна сказати кожна людина, що любить правду.

4. І добре зробить, як скаже те слово: Вірую! Бо йнакше — як могла б бути щаслива? Людина носить у собі постійне бажання безмежного щастя. А що навіть багацтво, розкіш і слава не можуть заспокоїти людини й вона шукає ще чогось більшого й кращого від них, то їй треба доконче знайти Бога, що один тільки може заспокоїти кожне людське серце так, що вже тоді не шукатиме нічого іншого, як це засвідчає великий Августин. А коли людини не може вдоволити й зробити щасливого навіть увесь світ, а кожне природне бажання людини має завжди відповідне добро, що йому подає заспокоєння, то зовсім певне існує те добро, що може заспокоїти кожне людське серце.

І те добро існує. На імя йому — Бог. Хто скаже пощирості велике слово — **Вірую!** — той буде щасливий.

В ОБОРОНІ РИМУ

Багато американських епископів висловили свою надію, що военна діяльність в Італії не стане причиною знищення Риму й у своїх посланнях закликають священиків і вірних, щоб молились за охорону Риму й особи Святішого Отця.

Якщо американська армія пробувала б здобувати Рим, то "ми знищимо не тільки місто папів і столицю християнства з усім тим, що вона ховає дорогого для християнського серця, але ми знищимо свій власний престіж, а через те зробимо майже неможливим почесний мир" — заявив епископ Гарлі з Флориди.

Місячне Намірення.

Перед Шлюбом

Одним із найбільших скарбів, що його тисячі наших українських родин у Канаді й Америці одержали від Бога це — діти. Українці мають багато дітей.

Між тими дітьми є найбільше таких, що як підростуть, то вступають у — подружній стан.

Коли молодята йдуть до шлюбу, то певне думають, що будуть щасливі. Та на жаль не всі наші новоженці живуть у подружжі так, як годиться. Для багатьох із них краще було б не вступати ніколи в подружній стан, бо через своє подружжя вони зробили себе нещасливими.

Головна причина нещасливих подруж є та, що молоді подруги **не були добре приготовані до подружжя.** Таке буває між українцями. Таке нещастя буває в кожній нації в світі.

Це знає добре Христовий Намісник у Римі й на цю преважливу річ звертає нашу увагу в цім місяці квітні. Про ці отже подружні справи бажаємо й ми поговорити з Вами, Дорогі Читачі "Світла".

Установа подружжя

Подружжя установив сам Господь Бог у раю. "І сотворив Бог людину на свій образ; на Божий образ сотворив його, мущину й женщину сотворив їх. І благословив їх Бог, і сказав: Ростіть, і розмножуйтесь, і наповняйте землю." (Буття 1: 27-28).

Установив Бог подружжя перше на те, щоб кожне подружжя приводило на світ дітей, для вдержання на землі людського роду. Подружжя, це дерево в Божому садкові, а його овочем — діти.

Другою ціллю подружжя є — обопільна підпора подругів, бо "не добре бути чоловікові самому; сотворім йому помічника подібного йому." (Буття 2: 18). Чоловік для жінки є приятелем, товаришем, провідником і підпорою; а жінка його приятелькою, товаришкою та помічницею.

Ще й третю ціль має подружжя, а саме — захорону від неморального життя. Щоб живши самітньо, не були наражені на те, що недозволене поза подружжям.

Подружній стан — святий

Тому, що початок виводиться від Бога, то Церква називає його святим і благословенним станом. Подружню умову заключається перед Божим слугою; така умова, заключена правильно перед своїм парохом, є подружжям, а одночасно й св. тайною, що приносить подругам від Бога потрібні ласки в подружнім стані. Таке важно заключене подружжя триває нерозривно аж до смерти.

Треба приготування

Християнське подружжя — важлива справа. Не можна заключати його поспішно, без глибокої застанови, але всі ті особи, що вступають у подружній стан, **повинні гідно приготовитись до свого подружжя.**

Першою точкою в приготуванні до подружжя є — **пізнання того, що це є подружжя.** Хто хоче вступати в подружній стан, повинен добре знати, звідки взялось подружжя, навіщо воно є, як його важно заключається, які є подружні обовязки. Аж тоді можна заключати подружню умову, коли знається все потрібне про подружжя. Батьки й самі наречені повинні постаратись про те знання. Потрібну науку можуть подати молоді й душпастирі та духовні провідники в принагідних поученнях, чи через відповідну книжку. Особливо повинні знати всі будучі подруги, що шлюб треба брати перед своїм католицьким священиком, що від Бога треба приймати всіх дітей та що не можна ніколи розводитися.

Другою точкою доброго приготування до подружжя буде — **обопільне пізнання будучих подругів.** Аж тоді можна йти до шлюбу, коли одна сторона знає добре, яку релігію і вдачу, яку національність та яке походження й заняття має друга сторона. Хто не знає певне всього потрібного про свого будучого подруга, не повинен завязувати собі світа. А щоб по шлюбі не було ніколи неприємних несподіванок, то найкраще брати собі подругів із своєї парохії, релігії й нації, з поміж добре знаних собі юнаків і дівчат. Між тими подругами, що себе перед шлюбом добре не пізнали, було вже багато обманених і нещасливих.

Третьою точкою в приготованні до подружжя є — **любов.** Ті, що мають вінчатися, повинні полюбитися. Іти до шлюбу тільки з грішми, без щирої любови, не повинні ніякі наречені. Ніколи! Тільки з милою особою можна йти спокійно до шлюбу й вступати на дорогу подружнього життя. Розуміється тут любов чисту, святу, що є в душах наречених. Така любов не є злучена з розкошами тіла, що перед шлюбом є завжди гріхом.

Четвертою точкою в передшлюбнім приготуванні буде — **забезпечення насущного хліба.** Відповідного прожитку. Самі чорні брови, або сині очі не вистарчать. Перше треба забезпечити собі конечні засоби до життя, й тільки опісля починати подружне життя.

Пятою точкою в передшлюб св. Тайни. Та наречені, що нім приготуванні буде — **сповідь і св. Причастя.** Перед шлюбом треба прийняти гідно наміряють вступити в подружній стан, повинні й перед тим дуже часто, коли тільки мають нагоду, а вже бодай хоч раз у-місяць, кріпити свою волю Пресвятою Евхаристією, щоб могли аж до дня свого шлюбу заховати досконалу чистоту, несплямлену ні одною добровільною провиною проти 6-ої Божої заповіди. Чисте дівоцтво й парубоцтво — то найкраще приготування до подружжя. Таких, що чисто, невинно провели свої юнацькі літа, варт поблагословити щасливим подружним життям. Таким приємно заспівати "многая літа".

Молімся, брати!

Папа щиро бажає, щоб уся молодь, що її Бог покликає до подружнього стану, була до нього добре приготована; бо що краще будуть будучі подруги приготовані до подружнього життя, то певне будуть щасливіші самі, краще прийматимуть від Бога й виховувати кожну дитину, а це певне піднесе моральний рівень кожної нації й держави. Тому на цей місяць квітень Христовий Намісник благословить таке намірення Апостольства Молитви, щоб усі його члени молились кожного дня, за те, щоб у всім світі всі дбали про **гідне приготування до подружжя.**

Це дуже важлива справа. Тому добре зробимо й усі ми, читачі "Світла", якщо разом із членами Апостольства Молитви й цього місяця й усе життя будемо молитись сердечно й якнайчастіше за те, щоб так душпастирі й батьки, як і самі юнаки й дівчата, а головно наречені, бажали й старались усіма силами гідно приготовитись до свого подружжя. Тоді можна буде певне пізнати, що в світі живуть справжні християни.

Православя й Католицтво

Посягання царгородських епископів

Четвертою причиною церковного роздору було безправне посягання царгородських епископів.

Переміна Византії на столичне місто Константинопіль відбилась дуже на становищі тамошнього епископа. Владича столиця в Византії була дуже молода і з початком IV сторіччя стояла в висимості від іраклійської митрополії. Її епископи нічим не різнились від інших звичайних владик. Та з відкриттям цісарського двору в Византії цісарі старались піднести честь свого епископа все вище й зробити з нього верховний авторитет у церковних справах для всієї держави, а при тім забезпечити собі в них рішальний голос. А знову царгородські епископи горді з того, що вони жили в столиці держави й при імператорськім дворі, задумали прямувати до здобуття собі вищої почести і влади в Церкві. Першим кроком на тому шляху було те, що вони висвободились з під зависимости свого митрополита. Та цього було їм замало. Вони пішли ще далі, щоб вивищити себе понад других епископів та здобути честь і владу патріярхів. До цієї цілі прямують всіма правними й безправними способами. При піддержці византійського двора царгородські владики, проти існуючого ладу освяченого церковними канонами, безправно присвоюють собі й виконують владу патріярхів. Вони то іменують, затверджують, скидають або переносять епископів різних провінцій, роблять себе суддями в спорах між духовними ерархами, а навіть відважуються предсідати на соборах та явно називати себе патріярхами. Інші грецькі епископи, що часто потребували протекції й помочі царгородського епископа при царському дворі, не дуже супротивлялись тим честилюбним намаганням царгородських ерархів. Що більше, щоб догодити епископові царського міста й самому імператорові, що бажав мати при своїм дворі патріярха, вони переперли на соборах ухвалу, щоб епископ нового Риму мав друге почесне місце після старого Риму (3 канон царгородського собору в 381 р.), а навіть рівні права з ним. Звідси то зявився той славнозвісний 28 канон халкедонського собору, що хоч і признавав за римським папою першинство в Христовій Церкві, однако ж кривдив інші патріярші престоли, а це олександрійський і антіохійський, що були апостольського походження. Розуміється, що Апостольський Престіл у Римі не міг дати своєї згоди на цей черговий вилім у церковній організації й не потвердив новокованих канонів. Та царгородські патріярхи засліплені честилюбством, не зважавши на це, пішли навіть ще далі. Вони вже не вдоволяються зверхністю над ерархами Сходу, а ще посягають по права Апостольської Столиці й хочуть зрівнятись честю та владою з папою римським. Звідси то стараються підчинити під свою владу епархії т. зв. Ілірії, (Балканського півострову), що канонічно підлягали Римові, а від VI ст. вже стали титулуватись "вселенськими" патріярхами, що до того часу прислугувало виключно тільки Апостольській Столиці. Перший раз це сталось на соборі в Царгороді в 588 р., що його без повідомлення папи Пелагія II. скликав був Іван IV Посник у справі суду над несправедливо обвинуваченим антіохійським патріярхом Григорієм. На тому соборі, де були приявні патріярхи олександрійський і ерусалимський, він казав себе називати "екуменічним" цебто вселенським патріярхом. Правда, що Іван Посник признавав першинство Римського Престолу й Отці VIII собору пояснювали патріяршу вселенськість так, що він є тільки "найвищим начальником якоїсь частини світу," це значить византійської держави, все ж таки цей гордий титул міг легко бути причиною різнородних еретицьких пояснювань про рівні права царгородських патріярхів із Римом і подібно як 28 канон халкедонського собору крив у собі зародок роздору. І

Продовження на 4-ій стор.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

ПИТАННЯ. Всі українські священики — добрі; то чому ж католицькі священики противляться тому, щоб їхні парохіяни ходили за духовними послугами до українських православних священиків?

ВІДПОВІДЬ. Щасливі були б українці, якщо всі українські священики були б добрі. Та на жаль так не є. Є добрі, правдиві, але є й фальшиві. Ні вчені, ні свячені. І це наше найбільше нещастя.

Щоб бути правдивим священиком, треба скінчити високу школу, духовний семінар, а опісля прийняти тайну священицтва від правдивого епископа. Хто не був висвячений на священика правдивим епископом, той правдивим священиком ніколи не був і не є. Він може вбиратись у священицькі ризи й брати в руки чашу так, як правдиві священики, але там не буде ні правдивої Служби Божої ні св. причастя, бо це тільки правдиві, важно висвячені священики мають від Бога таку владу, що можуть переміняти хліб і вино в Тіло й Кров Христа. Хтось може перебратись за священика й сісти до сповідальниці та сповідати людей, чи давати шлюби, але там не буде ні сповіди ні шлюбу, бо до того треба правдивих священиків, а не фальшивих. А як католицькі священики знають, що десь є такі українці, що вони не є священиками, а тільки вдають священиків, то люди повинні бути вдячні, як для спасення душі скажеться їм правду: "стережіться фальшивих пророків, бо від них ви матимете шкоду на душі".

Між православними були нераз правдиві священики, що їх висвячували правдиві епископи так, як це роблять католицькі епископи. І як би такі священики злучилися з правдиво Христовою Католицькою Церквою, то до них можна б тоді ходити до сповіди й за іншими духовними послугами. Але тому, що вони досі відлучені від правдивої Христової Церкви, то хоч їх висвятив правдивий епископ, то вони не мають права уділяти католикам святих тайн, бо католики не є їхніми вірними, а вони не є їхніми душпастирями. Як хто з католиків прийняв би з їхніх рук св. тайни, то це було б гріхом для того католика, що ходить за святими тайнами до не-католицьких священиків, що не признають католицької віри, а часто й неважне, як наприклад шлюб, сповідь.

Коли отже хто каже, що всі українські священики добрі, правдиві, то дуже милиться, бо воно так не є, бо є й недобрі, фальшиві, що ніколи священиками не були, хоч за таких представляються. Це дуже сумне, бо через таких фальшивих священиків є між українцями багато Божої образи. Аж трудно повірити, щоб були такі українці, що таких людей уважають за своїх "духовних отців"...

А що до того, щоб католики ходили до некатолицьких священиків за духовними послугами, то того не зробив іще ніколи ніякий свідомий католик, бо це противне католицькій вірі й церковному законові.

о. кан. П. Божик.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

ЩО МЕНЕ ЗНЕОХОТИЛО В ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ ТА ЯК Я ПІЗНАВАВ ПРАВДИВІСТЬ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Про св. Кирила й Методія каже історія, що вони побувши якийсь час в Україні, де переклали Службу Божу св. Івана Золотоуста з грецької мови на славянську, — подались 867 р., до Риму, до папи Миколи І., по одобрення Служби Божої; отже не йшли по одобрення до царгородського патріярха, куди їм було ближче, а спішили в далекий Рим, щоб папа потвердив. В Римі обидвох святих висвячено на епископів. Св. Кирило вмер у Римі 869 р., а св. Методій умер 889 р. у Велеграді, на Моравії, куди післав його папа для поширення католицької віри. Схизма повстала в Україні за старанням греків тільки-но в XI столітті.

Найгірше плюгавим видавалось мені те, що православні часто говорили між собою, що папа й галицький митрополит Андрій Шептицький — поляки. Казали так із ненависти до Католицької Церкви тому, що папа Пій X створив український католицький епископат для канадських українців, чим зробив для українців-католиків велику прислугу в Канаді, бо їх тепер уже православні менше могли перетягати до своїх церков. Про митрополита Андрея Шептицького не знали, що він походив у простій лінії з української шляхти й жертвував на народні цілі більше грошей, ніж усі українці разом.

Епископи ніколи не давали духовним поради, як органiзувати церковні громади, будувати церковні будинки та яким способом виплачувати довги, що тяжіли на деяких церквах. В розмовах захвалювали тільки Росію й робили натиск на те, щоб перетягати якнайбільше "галічан" на православя на те, щоб мали чим чванитись перед Святим синодом у Москві, що роблять брилянтний поступ у Канаді.

Я поважав своїх епископів, однак через такий стан речей та через перекручування церковної історії, що ніби українці не були в початках християнства в Україні католиками, я став зneохочений. Я бачив, що в церкві знаходиться більше політики, як віри, а це переконувало мене, що православна-церква не є правдива, бо розходиться з правдиво християнським завданням.

Через чотирнадцять літ свого побуту в православній церкві був я в оцих парохіях. — Шість літ у Мондері, два роки в Едмонтоні, один рік у Торонті й пять літ у Винипегу, в парохії св. Михаїла, що знаходиться при вулиці Дізраелі. В між часі збудував церкву св. Михаїла в Ендрю, Алта., на місце старої, що там згоріла, бурсу в містечку Мондер, де було двадцять і сім учнів із подальших околиць і видавав у Винипегу два рази в місяць, упродовж двох літ, часопис "Буковину", на вісім сторін (16 x 22) друку.

Коли мене перенесли з Мондеру на парохію до Едмонтону; моя бурса мусіла впасти тому, що не було кому по мені продовжувати в ній науку. В тім будинку, де була бурса, тепер міститься крамниця мішаних товарів.

ВИСЛОВИ ПРАВОСЛАВНИХ ЕПИСКОПІВ ПРО КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ

Що більше зneохочувавсь я працювати для православної церкви, то більше складались мимохіть такі умовини, що в них я міг більше пізнати Католицьку Церкву, її правдивість і велич. В мої руки попадали такі книжки і з такими людьми я стрічався та розмовляв із ними, що доводили мене до того розуміння, щоб я до Католицької Церкви більше наближався. Все те переконувало мене, що ласка Божа веде мене на нові шляхи життя. Крім того самі православні епископи в тісніших кругах говорили про Католицьку Церкву переконливі речі, що Католицька Церква — Христова, велика й впливова, що їй ніхто не може дорівняти.

Прийшло літо 1916 р. Епископ Олександер Немиловський, що мене особисто любив, відвідував Канаду й був тоді в Алберті; я з ним їздив відвідувати церковні громади. Тоді велась в Европі війна, а російське військо заняло було Галичину й вело за собою російських духовних, що при помочі війська мали займати греко-католицькі церкви. Разом із військом був у Галичині також граф Олександер Бобринський, що його російський уряд готовив на губернатора Галичини. Ми їхали з епископом візком із Восток до Пакан, що був віддалений від Востоку двадцять миль на північний захід. День був гарний, сонечко стояло сполудня, візник поганяв коні, візок гуркотів, а ми з епископом говорили на заднім сідаку про церковні справи, а також про війну й нові границі Европи, що їх мало змінити воєнне положення. Між іншим епископ сказав переконливо: "Коли брати з точки віри, то римський папа не журиться тим, куди буде начеркнена нова мапа Европи, бо він має своїх вірних у всім світі. Для нього державні кордони є ніщо."

Далі буде...

Українська Скарбниця

До цеї скарбниці складають читачі "Світла" свої духовні жертви за одність у вірі, волю і незалежну державу для українського народу. Нові жертви:

Одна особа, на руки Божої Матері, щодня всі свої молитви, вмертвіння, посіщення Пресв. Евхаристії, Хресну дорогу, вервицю.

Сестри Служебниці в Бофало: Служб Божих — 3, Посіщень Пресв. Евхаристії — 5, Вервиць — 15, умертвінь — 120.

Сестри Служебниці, Пенсіонатки, Школярки в Саскатуні: Служб Божих — 54, Св. Причастій — 28, Вервиць — 59, Адорацій — 12, Хресних Доріг — 63, Поклонів — 414, Духовних св. причастій — 440, Сердечних зідхань — 3220, Отче наш-ів — 174, Богородице Діво — 757, "Згадай о, Всемилостива" — 331, Умертвінь — 42, Посіщення Пресв. Евхаристії — 128, Всілякі молитви — 34, Добрих діл — 12, Молебнів — 2, Суплікацій — 2, Мовчання — 4 години.

Сестри Служебниці в Мондері: Служб Божих — 104, Св. Причастій — 77, Адорацій — 61, Посіщень Пресв. Евхаристії — 818, Вервиць — 154, Вервиць до Христових Ран — 100, Молебнів — 94, Сердечних зідхань — 4886, Діла милосердя — 294, Умертвінь — 60, Добрих діл — 298, Всяких молитов — 470, Духовних св. Причастій — 396, Інших — 448, Хресних доріг — 174.

Одна особа з Мондеру жертвує: 78 Служб Божих, 22 св. Причастій, і 21 вервиць.

Одна особа жертвує всі терпіння, покути, поклони, й умертвіння, всього Великого Посту.

Одна особа жертвує: На честь Найсвятішого Серця Ісусового 19 Служб Божих, 15 св. причастій, 14 хресних доріг і 7 вервиць.

Хто буде наступний?

Просимо сердечно всіх читачів "Світла" жертвувати до "Української Скарбниці" свої духовні жертви й присилати виказ до Редакції.

З АМЕРИКАНСЬКОЇ ЕПАРХІЇ

— **Преосвящений** Кир Амвроз іменований Епархіяльним Асистентом Католицької Акції, а тим самим Покровителем Школи, Ліги Української Католицької Молоді, Марійських Дружин, Апостольства Молитви, Товариства Члени Ісуса, Преси, Пласту й усіх релігійних товариств нашого українсько-католицького екзархату в Америці.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

ХРИСТОВА ПРОПОВІДЬ НА ГОРІ

Глава 5: 13-20

13. Ви сіль землі. А коли сіль звітріє, то чим її осолять? Вона ні до чого вже не придатна, хіба, щоб її геть викинути та щоб потоптали її люди.

14. Ви світло світові. Не може сховатися місто, що збудоване на горі.

15. Та й свічки не засвічують, щоб поклasти її під посудину, а на свічнику; і вона світить усім, що в хаті.

16. Так нехай сяє ваше світло перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла та й прославляли вашого Отця, що на небі.

17. Не думайте, що Я прийшов ізнівечити закон або пророків; я не прийшов ізнівечити, а доповнити.

18. Поправді бо кажу вам, скоріш минеться небо та й земля, як одна буква або одна рисочка з закону пропаде, поки все не сповниться.

19. Тому, хто б нарушив одну з тих найменших заповідей і так навчав би людей, той назветься найменший у царстві небеснім. А хто сповнить і навчить, той назветься великим у царстві небеснім.

20. Тому кажу вам: Як ваша праведність не перевищить (праведности) книжників і фарисеїв, не ввійдете в царство небесне.

ПОЯСНЕННЯ

Завдання апостолів і вірних

Після проголошення головних основ християнської моралі, Ісус Христос, у порівняннях із сіллю й світлом, вказує на завдання апостолів і вірних.

Як сіль піддержує свіжість, додає с м а к у, хоронить від гнилі, а діє незамітно, спокійно та з затратою себе самої, так обовязком апостольства, що до нього в певній мірі покликані й усі вірні, є — будити до життя духово вмерлих, відсвіжувати волю недбалих, проганяти гріх та доводити людей до святости.

Апостол має робити це проповіддю науки віри та моралі й прикладом власної чесноти, тобто його обовязком є перейнятись наукою Христа, а одночасно проповідувати її словом, сповняти прикладом — аж до повної пожертви самого себе; тоді стане сіллю землі.

Конечність завдання апостольства є висказана в карі, що грозить тим, що цій солі позволяють звітріти в собі й інших.

Звітріння трапляється тоді, коли в апостолі затрачується або с л а б н е надприродність науки віри й моралі, тобто коли апостол — епископ, священик — у голошенні науки улягає увазі на світ та на дочасність і тому не підкреслює всеї доброчинности та сили християнства.

Карою за доведення до звітріння апостольської соли є перше: безвартісність апостола, бо що варт сіль, коли вона втратила свою солоність? — опісля непоправність, бо апостол, займаючи найвище становисько, не має нікого, що міг би подбати про його поправу; а вкінці: осоромлення та погорда, бо звітріла сіль ні на що не годиться, тільки, щоб викинути геть та щоб потоптали її люди. Ті слова є завжди на часі в відношенні до епископів і священиків, а далі до всіх батьків і тих осіб, що їм повірений обовязок виховання молоді.

Другим образом апостольства є — світло. Як світло розяснює все, прикращує й усьому дає життя, так апостольство має наукою та прикладом розганяти т е м р я в у гріха й доводити інших до життя Божої ласки. Це його завдання. Бог високо поставив апостолів, щоб вони дійсно присвічували світові, як це робив Христос, що був "світлом світа" й освічував усе.

Цю річ Христос пояснює порівнянням апостолів із містом, збудованим на горі, й горіючою свічкою.

Тому, що в старині годі було мати скоро огонь, тому люди день і ніч держали горіючу свічку під посудиною, щоб у потребі могли поставити її на свічнику й освітити кімнату. Господь Ісус покликується на цей звичай, щоб пояснити обовязок апостола: присвічувати ближнім, і додає, що цього вимагає Божа слава й душевне добро людей, що їх вид доброго прикладу й могучість апостольського слова спонукує до віддання Богові чести й наслідування добрих діл.

Таке є завдання апостолів і вірних на цім світі. Вони є д в и г а р я м и надприродного світла й видимими представниками т а проповідниками моралі на землі.

Відносини Спасителя до Старого Заповіту

Хоч тільки загально, однак Ісус згадує про своє відношення до старого заповіту. Це Він повинен був зробити, бо старий закон не перестав був існувати, як обовязуючий висказ Божої волі та як успішне орудя спасення, а поправді Христос ужив був кілька раз таких висказів, що з них можна було робити висновок, що Ісус наміряє усунути старий закон; крім того Він проголосив себе Месією, що про нього знали, що має стати законодавцем нового заповіту.

Спаситель пояснює цю річ. Каже насамперед, що "не прийшов ізнівечити закон або пророків" І Спаситель дійсно не зміняє нічого. Десять заповідей старого заповіту є далі основою й нового заповіту, тільки з доданням обовязку стати членом Христової Церкви, повинуватись духовній старшині й приймати св. тайни. Щобільше, Спаситель заявляє урочисто, що скоріш минеться небо й земля, ніж уляже зміні хоча б одна тільки риска з закону, та й іще грозить карою за виключення з небесного царства, або найменшим місцем у ньому, як хто злегковажить найменшу заповідь і інших доведе до цього; а одночасно тим; що самі заховають заповіді й інших спонукають до того, обіцяє велику нагороду. Навіть обрядовий закон Христос заховував і іншим не забороняв аж до зіслання св. Духа, коли то старий обряд став некорисний а навіть шкідливий через настання нового.

Метою старого з а к о н а й пророків був Христос; вони супроти Христа є тільки прообразом і тільки приготуванням до нового ладу. Отже старий і новий заповіт, це не два зовсім різні закони; обидва вони прямують до одної мети, а різняться тільки ступенем досконалости, а це так, що новий заповіт основується на старім і є видосконаленням старого. А видосконалити старий це не значить зовсім знести його, а тільки поліпшити, без чого старий був би мусів упасти сам від себе.

На другому місті Спаситель каже, що Він доповнить та в багатьох напрямах поліпшить його. І Христос це робить, подавши справжнє значення не тільки букви, але головно його духа й цілі, що ними є любов Бога й ближнього, та піднісши його до досконалости через проголошення евангельських рад. Також обем старозаповітніх правд в і р и, висказаних у старому заповіті неясно, поширює обявленням правд християнської віри Христос видосконалює д а л і обрядовий закон, бо на місце п р о о б р а з і в, установляє правдиву жертву й тайни нового заповіту й цей закон робить легким до заховання.

Видосконалює також Христос і уряд усеї інституції спасення через установу нової церковної єрархії.

Третя точка Спасителя ц Його становищі до старого заповіту то був Його урочистий виступ проти "фарисейської справедливости" тобто проти тих орудників спасення, що їх фарисеї вигадали й увели в життя. Такої справедливости Христос не признає за вистарчаючу до спасення, бо вона в багатьох точках фальшиво пояснює змисл закона, а це тому, що залишивши правдиву чесноту, правдиве розуміння закона, дивиться тільки на зовнішність та мертву букву й множить число невиносимих і нераз смішних приписів, що їх подає як Божі постанови.

Спасителеве розуміння закона є гарне, взнесле, гідне подиву й одиноко правдиве. Для Спасителя закон є висловом Божої волі. Він деревом із корінням, пнем та галуззям, і як подібно усе, що походить від Бога, він животний і спосібний до розвитку. І святий той закон для Спасителя, бо Спаситель признає його, почитає, очищує з людських додатків та перекручень, а вкінці видосконалює, а не відкидає. Він — Бог. Він установив закон, тому не може противорічити собі самому. Тільки така є різниця: старий заповіт був добрий, а новий ліпший.

ПРАВОСЛАВЯ

И КАТОЛИЦТВО

тому папа Григорій Великий хоч і не сумнівався щодо підчинення Івана Посника Апостольському Престолові, то згaнив його за те, що він вивищив себе понад трьох патріярхів Сходу. "Бо коли один патріярх називається вселенським, то не признається титулу патріярха іншим". Надто цей папа, бажавши дати приклад покори, прибрав собі назву: "Слуга слуг Божих". Та це все нічого не помогло. Амбіція й гордість царгородських патріярхів стала в них невилічимою недугою, що все більше показувалась загрозливою для одности Христової Церкви.

Щоб якось оправдати свої неоправдані посягнення перед людьми й надати їм правний вигляд, Византія почала творити ложні засади й покликувалась на ложні документи. Такою ложною засадою був погляд про рівні права Царгороду з Римом, бо церковний осередок має бути там, де є і державний. (пор. 28 канон халкедонського собору). Згодом, за часів Юстиніяна, видумано іншу ложну засаду про церковну пентархію, цебто про пять патріярхів від себе незалежних, що з Божої установи (!) наче пять змислів є конечні церковному організмові, щоб усувати згіршення в Церкві й наче світила мають освічувати всю землю. Коли ж папи противились цим засадам та вилвигали те, що царгородському престолові бракує апостольського походження, тоді византійці видумали теорію про його "апостольське" походження. Пущено в світ легенду, що ап. Андрій, отже перший, перед Петром покликаний до апостольства, заложив царгородську Церкву. Автором цеї легенди є пресвитер Прокопій, що під іменем Доротея Тирського видав твір: Про 70 мучеників і 12 апостолів. Там він говорить, що ап. Андрій висвятив на царгородський престіл першого епископа Стахія, свого учня, про якого згадує ап. Павло в листі до Римлян (16:9). Щоб заповнити прогалину між легендарним першим епископом і історичним Митрофаном, то видумано ще біля 20 нібито-наслідників св. Стахія. На цьому не скінчилося! Св. Андрій став вкінці першим царгородським "патріярхом", суперником св. Петра і символом всіх противників Риму!!

Такими то крутими, дорогами ішли царгородські патріярхи до свого вивищення в Церкві. Як бачимо, то це були дороги нездорової амбіції, безправних посягань по владу й гордости царгородських патріярхів. І вони то остаточно довели до сумного роздору в Христовій Церкві.

Життя Святих

Слідами Католицьких Героїв

ПРЕЧИСТА ДІВА МАРІЯ

ЗАПОВІДЖЕНА ГОДИНА

Під час страшного конання Ісуса на хресті коли вояки й люди глумились із Нього, а фарисеї величались, стояла Марія під хрестом. Тоді пізнала Вона, що сповняються слова Симеона: "Оце той положений на знак, що йому будуть противитися — а твою власну душу перейде меч!" Тоді сталось дійсністю те, на що вказав Ісус у Кані. Оце прийшла одночасно година, так Його, як і Його Матері. Через усе своє життя вижидала Марія години відкуплення. Тепер кінчився час вижидання. Вкінці діждалась із Ісусом години доконання діла спасення. А в тих годинах, коли разом із Ісусом зійшла в пропасну глибину пониження й смерти певне з радістю, притаманною великим душам у хвилях великого болю, звертaлась до Бога зо словами: "Готове серце моє, Боже, готове моє серце!" Великість жертви Марії була надзвичайна. Подібно, як мати сімох синів Макавеїв, Марія згодилась на мученицьку смерть Ісуса. Тільки, що вимоги ставлені до Марії, були вижчі, виключні, одинокі в своїм роді, бо Ісус був не тільки Її Сином, але й Божим Сином. Архангел Гавриїл звістив був колись Марії в дні благовіщення, що Її Син народиться, щоб спасти світ. Тоді Вона сказала: "Оце я Божа слуга!" Той вираз послуху й віддання потягнув за собою наслідки: оце й тепер також, коли Ісус через муку й смерть кінчив свою діло відкуплення світу, мусіла в дусі повтоворити ті самі слова призволу, мусіла піддатись волі небесного Отця. На передодні муки Ісус переживав в Оливнім городі боязнь і тривогу, але одночасно памятав добре, що то рука небесного Отця подає Йому ту чашу й Він навіть не думав, що це було б йому можливо відсунути від себе гіркий напій, якщо сам небесний Отець не відвернув би від Нього гіркої чаші. Подібно й Марія, Ісусова Мати, подивившись у час розпяття на руки катів, бачила в них знаряддя превічного Отця й памятала, що то Він постановив, щоб зроджений із Неї Божий Син таким, а не іншим способом відкупив людство й зняв з нього тягар гріхів. Тому й Марія не відсунула тієї руки, що подавала чашу гіркости. Вона одна одинока лучилась духом у дусі зо своїм Сином Ісусом і йшла з Ним на муку й смерть. Якщо Марія могла б була в тих годинах говорити ще раз із Ісусом, була б безпечно сказала тільки одне слово, але ще краще, ніж макавейська мати: "Нехай станеться воля Отця!" Тільки, що мати Макавеїв заохочувала синів і помагала їм до видержання при вірі батьків у час страшних мук, а тут на Голгофті Син випереджував Матір, а Вона йшла за Ним досконало підчинена волі й справі Сина, погодившись досконало із Божою волею на все, що Ісус терпів для спасення людей.

В ХВИЛЯХ НАЙБІЛЬШОГО ОПУЩЕННЯ

Коли Ісус, завішений між небом а землю, переживав хвилі н а й б і л ь ш о г о опущення, то під час тієї муки Марія була засуджена на зовнішню безчинність. І це саме було найбільшою ж е р т в о ю з Її боку. Та досконала духова спільнота Марії з Ісусом була для Нього дійсною поміччю й заохотою. Через духове зеднання й співтерпіння Марії з Ісусом одержав Ісус від Матері все те, що тільки міг одержати від людини, щоб тільки знайти пільгу в терпіннях, понесених для спасення світу. Коли Ісус терпів, то для Нього поміччю й заохотою могло бути не зменшення чи злагіднення терпінь, але тільки та одна думка: я не є зовсім осамітнений у своїм болю! Крім мене існують іще інші люди, що знають і уміють оцінити вартість моїх терпінь, а в Моїй смертній муці добачують таку цінну перемогу, що ніяка жертва не є надто велика, щоб окупити її — ті люди з вдячністю тішаться й радіють надією ласк, що звідти плинуть на людство! І те, що Ісус у годинах смертнього болю й муки мав когось при собі близького, бодай одну людину, що так, як Він самий, задивлялась на значення й вартість терпіння, було справжнім добродійством і дійсною поміччю, що її не вдалося б заступити ні зрівноважити нічим іншим. Ісус бажав дружньої, людської потіхи. Під час своєї духовної боротьби в Оливнім городі просив навіть сам своїх апостолів, щоб потішали Його своєю присутністю й чуванням. Згодом прийняв потіху від ангела, а на Голгофті Марія спомагала Його всією силою любячої душі.

Та поміч Марії мала однак у справі спасення людства більше значення, ніж поміч ангела. Бо Він одержував поміч від людини, подібної до Нього істоти. А коли серед найбільшого опущення на Голгофті, позбавлений волі, не міг і не хотів уже говорити про своє горе, те, що Марія, зеднавши свою волю з Його волею, витерпіла з Ним непохитно аж до Його смерти, мало для Нього особливіше значення. В тім часі, коли зневаги й глум оточили Ісуса наче мутні, розбурхані хвилі й наче заливали з усіх боків, Його душу веселила постійна свідомість, що там у стіп хреста стоїть найсвятіша з женщин, одинока, що Її не доторкнулось пятно гріху. Скільки разів спала на Ісуса нова зневага, чи нова насмішка, посміх, стільки разів із любячого серця Марії підносились до неба нові акти покірної здачі й прослави волі небесного Отця. Скільки разів глумилися з Ісуса й хулили Його, стільки разів Марія складала Йому честь усею своєю душею й величала Його, як Спасителя світу. "Ти знаєш, хоч вони не знають", говорив Ісус у дусі до Марії, а Вона відповідала: "Так, знаю й я є якнайсильніше пересвідчена в тому, хоч усі глумляться з тебе." Та проста, сильна, непорушна віра, незахитана її мужність, внутрішній призвіл Марії, її повна згода на всяке терпіння, були одинокою поміччю, що люди могли подати Спасителеві в час муки, що її Він перебув для спасення світу.

З ДОПИСІВ

МОНТРЕАЛ, КВЕБЕК.

Річні парохіяльні збори — В неділю 6 лютня відбулись річні збори парохії Святого Арх. Михаїла на Фронтенаку, при вул. Ібервіл. До перепровадження зборів вибрано п. В. Постригача головою, на секретаря зборів п. В. Синовицького. Збори відкрив о. Ігумен П. Гевко Ч.С.В.В., молитвою "Отче Наш". По молитві урядники здавали свої звіти. Найкращий був звіт фінансовий. Думаю, що наша парохія може навіть здобула рекорд між іншими парохіями зо своїми приходами. Річний прихід був $14,628.77. Довгу сплачено $9,000. Значить, що була праця. По скінченні звітів уділено старому зарядові абсолюторію, та приступлено до нового вибору. В заряді на 1944 рік є: Т. Місюрак (заст. голови), К. Колянко (скарбник), І. Гнесько (фін. секр.), П. Рогаля (рек. секр.), контрольна комісія: П. Косюк, Н. Хархаліз, Н. Належитий; колектори: В. Козак П. Гець, М. Данчишин, І. Шипка, Й. Чижик, П. Андроник, Г. Мельник. Збори закінчено около год. 7.30 ввечері.

Пущення

В неділю, 20 лютня парохія справляла в своїй залі Пущення. Обід почато з а р а з по Службі Божій. Хоч комунікація трамваєва була ч е р е з страйк спаралізована, то гостей було повно. Обід почав о. парох П. Гевко ЧСВВ., молитвою "Отче Наш". По обіді гості забавлялись товариською забавою до год. 6.30 ввечері, опісля при добірній музиці забавлялись до год. 10.30 ввечері. При тій нагоді п. Й. Вербицький в порозумінню з п. Д. Литвинюком удались до заряду парохіяльного, щ о б позволив зробити збірку на укр. пресу, нащо заряд згодився. П. Н. Хархаліз, один із заряду, промовив до гостей та завізвав до жертви на укр. пресу. Збіркою занялися Д Литвинюк та Й. Вербицький, п р е д с т. "Укр. Робітника." Жертви зложили слідуючі п-і та пп., по $1: ОО. Василіяни, Майка, М. Борецький (жертвував на церкву); по 50 ц.: Місюрак, Семанишин, Шевчун, Ощакевич, Сміт, Ґарчинський, Склерик, Воробець, Т. Олійник, В. Синовицький, П. Рогаля, Н. Гнатів, В. Мартинюк, Яцишин, Сетнарик, Бовмен, Д. Литвинюк, Й. Вербицький Н. Мартинюк, Н. Хархаліз, Ковцун — 40 ц.: по 25 ц.: Данилюк, Вагентюк, Бородай, Н. Микитюк, С. Палій, М. Попович, Д. Завальницький, Мельник, Бойчук, Яремчук, Голодюк, Г. Ничка, Баланик, І. Стащук, Махній, Й. Цюник, Заяць; Т. Савич, Козол, Метфус, В. Козак, Коздик, Кріса, Гумницький, Кухаришин, К. Колянко, М. Дичка, Ільків, А. Загоруйко, А г р е с т, Кубась, Пех, Шеловець, Шпак, Станкевич, М. Ділай, Належитий, Івасюк, Даниляк, Остапович, М. Данчишин, І. Г н е с ь к о, Диць, Р. Литвинюк; дрібнішими датками зібрано $2; разом збірка принесла $25.40, з чого $12 для "У.Р.", $12 на часопис "Світло", $1 на церкву та 40 ц. на оплату.

В імені укр. преси складаю щиру подяку жертводавцям за жертви, зарядові за дозвіл, як також п. Хархалізові за проголошення та п. Д. Литвинюкові за поміч при переведенні збірки. Усім щире українське спасибі.

Рідна Школа

При парохії провадять Сестри Служебниці Рідну Школу 4 і 5 кляси. До школи учащає 55 дітей. До школи українських танків, що її провадить п. Павло Романович Яворський, учащає 45 дітей. — Кор.

ГИЛЛЯРД, АЛТА. Відійшла в кращий світ. — Між великою родиною проживала тут до цього часу старенька бабуня Паранька Майко. Дня 12 березня покликав її Бог по вічну нагороду.

Покійна походила з брідського повіту, з села Грицеволі. Народилась 1864. Р. Б, До Канади приїхала з своїм чоловіком Михайлом 1900 року. Поселились у місцевині Гиллярд, де проживала з чоловіком до 1917 року. Як чоловік умер, покійна проживала коло свого сина Луки, де й закінчила с в о є праведне життя. Бл. п. Параська любила церкву. Постаралась про образ до неї й малювання. Оставила в смутку 4 синів і 5 дочок, що вже всі подружені, а також 59 внуків і 41 правнуків. Всіх років життя прожила — 80. В.І.П!

Похоронні богослуження відправили Впр. о. ігумен, В. Шевчук, ЧСВВ., і Преп. о. І. Процентій, ЧСВВ., з Мондеру.

На спільнім обіді була збірка, з чого прийшло для "Світла" $2.70.

Редакція сладає всім жертводавцям подяку за жертви на пресовий фонд, а бл. п. Парані просить у Бога місця між усіма святими.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

ВИХОВНИЙ ІНСТИТУТ Б. У.К. В ВИНИПЕГУ. З віри й любови творяться великі діла. Коли наш старий літописець підкреслює, що українські монастирі давнини ставали головно "сльозами і пощеніем", то це тільки іншими словами те, що ми сьогодні називаємо — вірою й любовою.

Б.У.К. Манітоби зробив велике діло для всеї нашої Церкви в Канаді, для нас усіх. Це знак тривалого поступу й забезпека долі грядучих через Виховний Інститут БУК-а, під покровом Пречистої Діви в Винипегу, що стоїть під числом 49 Кенеді стр. Триповерховий, мурований будинок на 18 кімнат жде також своїх добродіїв.

Тими першими, що зложили $1750.21 на дану ціль, наш загал порушився для великої справи. Це не є щось тільки в плянах, в тягу нарад, в нездійсненій мрії. Це реальна. дійсна діч, вже є та що її треба тільки здійснити доповненням збірок. **Будинок треба прибрати й купити обстановку. Треба передовсім виплатити з довгу.**

Будинок коштує $5,000 готівкою. На обстановку кошти різного роду ще яких додаткових $2.000. **Черга тепер на всіх, — що люблять своє, — жертвувати.**

Кожну жертву відмітимо, проголосимо й запишемо на спогад глядучих поколінь протих наших ктиторів і благодітелів, що будували в той час, коли світ горів на всіх кінцях — що не тратили ніколи віри й любови до рідного.

В цім Інституті наша молодь дістане не тільки харч і приміщення, але головно **дістане знання українознавства** в слові й письмі, пісні, танках, музиці. А головно дістане релігійне виховання, щоб стати віруючим світським проводом для наших віруючих мас. Нам треба віруючих світських українців католиків інтелігентів, бо маємо їх ще надто мало на сотні тисяч нашого поселення. Інститут подбає про це, як ми подбаємо про Інститут.

До дня 15 березня на Виховний Інститут Б. У. К., під Покровом Пречистої Діви в Винипегу, склали наші отці й парохіяни — $2,305,51.

З того парохія Покрови, де парохом є наш домініяльний голова Б.У.К., Впр. о. С. Семчук, зібрала й зложила сама $517,25. Подібно старається кожна наша парохія в Винипегу.

Збірки відбуваються далі. Всім жертводавцям на цім місці складається повне признання й сердечну подяку, так тим, що жертвували, як також і тим, що потрудилися зібрати, не жалівши ні свого дорогого часу, ні праці, ні грошей, бо й усі збірщики так само склали свої жертви.

Тепер черга на Вас, і на Вас, і на Вас, що читаєте ці стрічки й може ще нічого не жертвували на цю добру ціль. Не забудьте: Двічі дає, хто зараз дає.

Всі жертви просимо посилати на адресу скарбника: Впр. о. Й. Сеньків, ЧСВВ., 612 Флора Аве., Винипег, Ман.

— Пресреф.

ПОХВАЛЬНИЙ ВИСТУП. — Мондерський хор, за проводом свого досвідченого й любленого дірігента, п. Василя Курили, уладив 16 березня великий і гарний концерт, щоб помянути незлим тихим словом свого найбільшого поета Тараса Шевченка, що любив Україну й тепер, у час національного горя, мов живий закликає своїм словом 45,000,000 українців: "Любіть свою Україну, во время люте, востанню минуту — за неї Господа моліть!.. Борітеся, поборете, вам Бог помагає; за вас сила, за вас воля і правда свята!"

Великий мішаний хор у Мондері, зорганізований тому рік, співав уже досить багато раз на Службі Божій крім того уладив кілька великих концертів, а саме в Мондері, Богщеві, Глен Лейку й Вегревил.

Надзвичайну признання здобув собі п. Курило зо своїм хором на вищезгаданім Шевченківськім Концерті, бо чистий дохід із концерту — суму $50.00 вони призначили на будову Виховного Інституту св. Йосафата в Едмонтоні. Подібно дохід із концерту в Вегревил призначено на Червоний Хрест.

Мондер тішиться своїм гарним хором і надіється, що п. В. Курило зо своїми вірними співаками й співачками докине ще не одну гарну цеголку до релігійної й національної роботи в Мондері й широкім окрузі. Щасти вам, Боже! —

Р. С.

КРИДОР, САСК. С.І.Х. Дорогий Отче Місіонарю! Повертаючи зо своєї подорожі до Венкувер і округа на двох островах одної неділі Всеч. о. капелян Добко по Службі Божій забрав нас на своє авто й ми поїхали далеко поза Ню Вестминстер до Панства Ткачуків на обід. При добрім обіді й веселій гутірці я згадав зібраним гостям, що далеко в Саскачевані ми маємо кілька десяток сиріт, що ними опікуються наші Сестри Служебниці; годують їх, одягають і вчать, як добрі матері. Тоді на мою просьбу всі гості зложили від себе щирі жертви.

Подаю Вам до відома, що о. Добко купили від лютеран велику церкву (100 х 60). За Божою ласкою люди щиро складають жертви. В моїй присутності зібрали поважну суму грошей.

На тих островах пропадає багато людей, але я здибав і добрих людей у Порт Алберні, де мають "Українські Вісти", "Світло", а я записав їм іще "Будучність Нації".

Здоровлю Вас щиро, нехай Пресвята Родина зсилає на Вас свої ласки. — Григорій Гарах.

Високоповажаний Пане Гарах! Просимо прийняти від нас в імені сиріток щирий, український "Спасибіг" за Вашу княжу та щиру жертву, що Ви були такі добрі зібрати у Панства Ткачуків. Одночасно й Панству Ткачукам та всім жертводавцям складаємо сердечну подяку. Нехай Христове Серце нагородить Вас мільйонкратно та запише це гарне діло в своїм Серці, щоб колись по цім житті, повнім щастя, прийняв Вас усіх на віки до своєї небесної домівки, де насолодитесь вічним спокоєм і задоволенням на лоні Вічного Добродія. —

Остаємось із високою пошаною й християнським привітом.

СС. Служебниці, ПНДМ.
Сиротинець св. Анни в Айтуні

СКАРО, АЛТА. Похорон. Дня 1 березня, бл. п. Текля Гурба закінчила своє праведне життя. Вмерла мавши 79 років. Останні свої роки прожила з своїм сином. Стефаном у Скаро, Алта. Муж її Антін умер тому 17 років. Полишила по собі 4 синів, 5 доньок, 26 внуків і 9 правнуків. Заслабла два дні перед смертю. Кілька днів перед слабістю ще читала український католицький часопис, що його вже від давна передплачувала, а до церкви в Скаро ще замовила новий всеночник. Та вже не оглядала наступного числа газети, ні свого дару для церкви.

Бл. п. Текля все життя була побожна, жертвенна. Річну церковну вкладку складала завжди перша. І тому багато людей прийшло на її похорон бо всі любили стареньку бабуню. І вона всіх любила. Певно не переочить цього ласкаве Боже око.

Похоронне богослуження відправив о. парох Е. Пашак, ЧСВВ., зо співаною Службою Божою 3 березня, в год. 10 вранці. Учасники похорону дали ще пок. Теклі духовний дарунок — зложили $14.30 на Служби Божі. Серед смутку й жалю поховано бл. п. Теклю на недалекім цвинтарі. Тут Григорій Козяк попрощав пок. Теклю щирими словами й запросив усіх на обід. Не забули під час обіду й своєї католицької преси та Сиротинця в Айтуні. Зібрано $17. З цього на Сиротинець призначено 05.00, а решту на пресу. З більших жертв замітно було $5.00 від "Парк Меморіял", похоронного закладу, що за управою п. Методія Смолика дав тут дуже вдоволяючу й сумлінну обслугу. Був взірцевий порядок увесь час. Не забуваймо своїх померлих піонірів. Згадуймо їх у своїх молитвах. А до свого помяника запишім і бл. п. Теклю. В.І.П!

П. Е.

Вінчання. Дня 19 лютня 1944, в Скаро, Алта., повінчалися Григорій Винничук із Нюкесл, Алта., й Вікторія Пасемко, донька Петра й Магдалини Пасемко зо Скаро, Алта. Молоду пару звінчав о. Е. Пащак, ЧСВВ.

Гарна й примірна була весільна гостина. Бо крім дарів для молодих, склали гості й свій дарунок на рідну пресу. Збірка принесла $5.50. Побажання молодим зложив від усіх о. Е. Пащак, ЧСВВ., що вніс також многоліття молодим, батькам і всім гостям.

Молоді Панство Пасемки замешкають у Нюкесл, Алта. На новій дорозі дай, Боже, прожити їм у щасті й здороді многі літа!

Весела забава. Дня 13 лютня був днем родин пані Катерини Захарко й пані Вероніки Литвин. Щоб ці памятні дні упримнити їм, приятелі й сусіди зіхались до дому п-ва Захарків і справили їм веселу несподіванку. Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ., в імені всіх склав побажання паням Катерині й Вероніці, а всі гості відспівали многоліття. Ще більше було радости, коли зворушеним паням вручено дарунки від гостей. Розкривали вони ті дарунки й зо щирими словами подяки для всіх показували їх гостям. П. Петро Сенишин заохотив до збірки на пресу, що принесла $6.00.

Щира подяка нехай буде п. Сенишинові й усім жертводавцям, а пані Захарко й Литвин нехай святкують і ще багато таких роковин!

П. Е.

МОНДЕР, АЛТА. Прощальний вечірок. На північному сході від Мондеру, яких 11 миль, є шкільний округ Станиславів, заселений головно українцями з Галичини й Буковини. Хоч не всі вони однакового переконання, то в щоденім житті вони сходяться як одна велика родина. Доказом того був вечірок 12 березня. Того дня родина, приятелі й сусіди Панства Йосифа й Марії Варава зіхались до їхнього дому, щоб попрощати тих, що 7 років прожили в тій місцевині й брали участь у всіх громадських підприємствах. В. О. Федорук, як господар того вечірка, сказав Панству Варавам від усіх сердечний привіт і вручив їм гарний дарунок — срібне начиння, вартости $50.

Панство Варави сердечно подякували присутнім гостям за гарний дарунок і зо зворушенням висказали свій жаль, що змушені умовинами мусять розлучатись із такими добрими сусідами й приятелями, що їх за гроші купити не можна; також висказали свою надію, що спомин про цей вечірок лишиться в них завсіди й вони не забудуть ніколи своїх приятелів, де б вони не були.

Присутні побажали Панству Варавам усякого успіху в їхнім новім місці перебування й занятті, а опісля уладили збірку на українську пресу, що принесла $8.30. Збіркою зайнялись п. Антін Пилипа й П. Федорук.

Жертви зложили: — Панство Й. Д. Варави — $2. П.

Федорук — $1, А. Пилипа — 0.75, С. О. Федорук — 0.50, В. О. Федорук — 0.35, По 25ц.: Н. Пилипчан, Й. Минка, І. Чорний, А. Качуровський, О. Федорук, Г. Хміляр, П. Топилко, І. Самотюк, Н. Самотюк, В. Дембіцький, А. Сушинський, І. Федорук, Пані О. Федорук, По 0.15: Пані І. Федорук. По 0,10: Пані Самотюк, П. Хлібецький, В. Несельський. — Присутній.

Редакція "Світла" складає сердечну подяку за дарунок п. збірщикам і всім жертводавцям, а Панству Варавам бажає Божого благословення в дальшому житті.

СПАС КОЛО МОНДЕРУ. Похорон. Дня 31 січня, 1944, о год. 10 вранці вмер в Венкувер, Б.К., в лічниці св. Павла, бл. п. Андрій Мазепа. Останні св. тайни прийняв з рук Преп. о. С. Коллара, ЧСВВ. Перед смертю слабував коротко.

Похороном і спровадженням тіла з Венкувер зайнялося українське похоронне заведення "Парк Меморіял" з Едмонтону за управою п. Методія Смолика. О. Е. Пашак, ЧСВВ., відправив богослуження й виголосив прощальну проповідь. Багато зіхалось людей, щоб віддати останню прислугу пок. Андрієві. Під час похорону приятелі й знайомі зложили $16.60 на духовний вінок Служб Божих за душу бл. п. Андрея. Так прощають свого брата-друга ті, що розуміють, що саме після смерти має значення. Щирі молитви, а з поміж них найкраща — Служба Божа.

На запрошення родини всі прибули на спільний обід. Тут іще раз помолились за душу бл. п. Андрея й відспівали "Достойно єсть". По обіді пішла збірка на пресу. Збирав датки п. Лука Дацюк. Щедру жертву дав п. Методій Смолик від "Парк Меморіял", в сумі $5.00. Годиться тут зазначити, що "Парк Меморіял" своїми жертвами завжди сильно зазначує велике значення піддержки преси. Повинен це бути приклад для інших. А з другою боку така жертвенність варта того, щоб і наш одинокий український похоронний заклад в Алберті всюди знайшов прихильність і співпрацю українського громадянства. Свій до свого.

Щира подяка жертводавцям за пресовий фонд, а для бл. п. Андрея нехай Бог буде милосердний. В.Й.П!

ВОХ, АЛТА. Прощання. Вже поверх 40 літ проживає в нашій місцевині п. Григорій Костів із своєю ріднею. Та що недавно вони спродали тут увесь свій маєток і будуть перебиратись на фарми в місцевині Басбі, то ми порозумілись між собою й дня 12 лютня справили Панству Костів несподіванку. Як уже рідня й приятелі зіхались до хати Панства Костів, то п. Н. Варварук висказав від усіх присутніх щирий привіт, при чім вручено Родині Костів гарний дарунок. Крім того Панство Н. Варваруки зложили невеликий дарунок від себе. Опісля відспівано "многая літа".

П. Григорій Костів був дуже радий, що його приятелі зробили йому таку несподіванку, тож склав усім свою сердечну подяку за привіт і дарунки, а одночасно запросив усіх гостей, щоб приїхали до них іще в гостину перед самим відіздом із Вох.

За два тижні, 26-го лютня ввечері, дуже багато приятелів, навіть із дальших місцевин, зіхалось до Панства Костівих. Були навіть кілька родин із Басбі, де п. Костів буде мешкати, так ми мали нагоду познайомитись із будучими їхніми сусідами. Після гостини п. Н. Варварук висказав свою привітню промову для всеї родини п. Г. Костіва, при чім вручено другий дарунок від тих приятелів, що не були на першій несподіванці. Опісля п. Варварук попросив до слова самого п. Костіва.

П. Костів подякував за дарунок і висказав свій великий смуток і жаль із причини їхньої розлуки з родиною й знайомими, що з ними їм було так приємно жити. Опісля на заклик п. Варварука промовляли ще й інші промовці. П. М. Воєвідка говорив, що нема причини до смутку, бо як колись люди переїжджали зо Старого Краю до Канади, так і тепер можна робити це без жалю. П. Д. Папа з Басбі привітав усіх гостей і запрошував, щоб приїхали колись відвідати їх, бо то не так далеко, тільки понад 30 миль. П. М. Кордован, швагер п. Костіва, висказав родинне прощання й побажав Родині Костів щастя й життя на "многі літа", що грімко відспівали всі присутні.

Так попрощали свого брата, кума, свата, сусіда й діяльного члена при церкві, що був членом від перших піонірських початків аж досі, помагав із усею своєю родиною, скільки міг; що любив своїх сусідів, а також не забував відвідувати хворих і убогих, а при тім і помагав, як було треба.

Під час того прощання п. Варварук попросив також гостей, щоб склали свою жертву на пресовий фонд українських часописів. Збірка принесла $6.30. Призначено на "Українські Вісти" й "Світло".

За те просимо всіх жертводавців прийняти сердечну подяку, а п. Григорієві Костів і його родині ми, громадяни з Вох, бажаємо доброго здоровя, щастя й усякого добра на новій господарці.

Микола Варварук.

ДЕЛФ, АЛТА. Похорон піоніра. В четвер, 20. січня, забезпечений св. тайнами, спочив у Бозі старенький Яків Мойсишин (Цимбалюк) у лічниці "Милосердя" в Едмонтоні. Лишив у смутку доньки: Ганну, Ірину, Катерину й сина Михайла. Похороном зайнялась дуже гарно наймолодша донька Катерина.

Похорон відбувся 24. січня в Делф, Алта. Тіло Покійного зложемо на вічний спочинок на цвинтарі Пресв. Тройці, недалеко церкви. Похоронне богослуження відправив Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ., а дуже ввічливу похоронну послугу дав відомий наш і загально любленний одинокий український погребник в Алберті п. Методій Смолик від "Парк Меморіял, Едмонтон. На служби Божі за пок. Якова зложили $7.15.

При гробі пок. Якова ще щиро промовив п. Микола Петрик. Попращав він Покійного від сусідів і приятелів, а на памятку просив кожного зробити жертву на католицьку пресу. П. Методій Смолик жертвував $5.00, Катерина Красна (донька пок. Якова) $2.00, а інші виповнили суму, що разом винесла $11.30.

Нехай Бог нагородить всіх за жертви, а пок. Якова ущасливить небесним царством. В.Й.П.

П. Е.

РОЙКРАФТ, АЛТА. — В неділю. дня 12 березня, в церкві св. Івана Христителя, була відправа. О. Ігумен Винник, ЧСВВ., мали дуже гарну проповідь на час посту. Ми всі були зворушені до сліз.

Після богослуження була спільна гостина в старшого брата церковного п. Равлика. При тій нагоді п. Равлик дав доляра, ми трохи дрібних, а тітка додали від себе ще 0.50 сотиків, та й наскладали $2.50 на пресовий фонд "Світла". Чим хата багата, тим рада. Просимо прийняти мале за велике. Тільки просимо не зробити помилки з тим нашим безталанним писанням.

— Митар.

Думаємо, що Ви, Дорогий Митарю, зробили дуже добре: Вам смачний обід, а нам пресовий фонд, то нікому не буде кривди. Надіємось що не забудете про нас і на наступний раз при спільній гостині. Оставайте здорові! —

Редакція.

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

К. Сорока, Етелберт, Ман. 0.25. І.Романович, Фал Ривер, Месс. —0.30.

По $0.50: Т. Герун — Тавата, Алта., П. Сидор — Виннипегові, Ман., І. Мулик — Спирит Ривер, В. Войтович — Витків, Саск., І. Яцула — Вегревил, Алта. І. Кмець, Саскатун, Саск. — о. Колодій, Канора, Саскачеван. — Тітка Марія з Ройкрафт, Алта. — В. Бродяк, Дітройт, — М. Кушнірик, Монтреал — М. Винник, Монтреал — Й. Майка, Монтреал — П. Марчак, Монтреал — О. Янковський, Монтреал.

По $1.00: Г. Вус, Шикаго — Г. Горин, Шикаго — С. Олесь, Филаделфія — Т. Беньо, Ла Корей — Т. Мамчук, Шикаго — М. Пастушок, Голден, Алта. — І. Гуладик, Шикаго — І. Гайтко, Вотервлит, Н. Й. — С. Личак, Дервент, Алта. — Г. Ботяк, Мегоной Ситі, Па. — Д. Ущак, Бронкс, Н. Й. — А. Дубань, Просперитi, Алта. — Л. Пасека, Іннісфрі, Алта. Л. Мисик, Голден, Алта. — О. Дрібненький, Брейнат, Алта. — Г. Байрак, Едмонтон, Алта. — Ю. Бала, Монтреал — П. Батюк, Монтреал — В. Щур, Монтреал — Р. Іванюк, Шикаго — О. Коцай, Ню Йорк — Г. Костів, Вох, Алта. — О. Петрик, Ню Йорк — В. Рак, Вонда, Саск. — В. Мочульський, Мілет, Алта. — Н. Мороз, Гвайтстави, Л. А. — П. Лесик, Елк Пойнт, Алта. — М. Волоський, Фленклин, Ман. — І. Маркович, Едмонтон — О. Криницький, Теривил, Конн. — Г. Воленський, Клівленд — С. Гоїк, Клівленд — В. Никсон, Гемстед — Т. Криницький, Теривил, Конн. — Р. Подоляк, Шикаго — В. Волчанський, Филаделфія.

Д. Разго — Мондер, П. Гринишин — Асторія, Н. Дж., Я. Демський — Олифант, Па., І. Гладик — Клифтон, Н. Дж., Г. Путас — Бейон, Н. Дж., М. Палак — Бруклин, К. Бучинська — Н. Йорк., В. Бучинський — Н. Йорк, Є. Гукало — Едмонтон, М. Качоровська — Ричмонд Парк, Алта., о. Й. Пуляк — Брендон, Ф. Гриньків — Транскона, Ф. Гусак — Арран, Саск., В. Коваль — Стрімстави, Алта., С. Миськів — Моркемб, Алта., Г. Москалик — Шикаго, І. Дикан — Филаделфія, М. Крук Н. Йорк, К. Романів — Н. Йорк, Л. Дацюк, Мондер.

М. Церковний на парохіяльнім пущенні в Форт Вилім — $1.65.

По $2.00: О. Сембрат, Бікібей, Па. — І. Костик, Сейр, Па. — Г. Горбань, Торп. Виск. І. Коцур, Шикаго — С. Іванюк, Белфілд, Н. Дак. — С. Шаст, Сейлем, Месс. — Г. Луців, Ню Бронсвик — Збірка в І. Равлика, Ройкрафт, Алта. — І. Фецич, Шикаго.

На поминках Марії Ахтемійчук, Чипмен, Алта. — $2.35. — З несподіванки для панства Юрія й Розалії Старко, Чипмен, Алта, — $2.75.

З весілля в панства Панасів, Айрон Ривер, Алта. 2.14
З весілля Івана Габрися й Ганни Козяк, Лішор, Алта. 2.30
З весілля в панства Шостаків, Бонивил 2.55

По $3.00: К. Якимець, Ню Йорк.

На похороні Юрія Пасеки, Іннісфрі, Алта. — $3.10 — З прощання Панства Г. Костиків, Вох, Алта. — $3.15.

Дар Сестрицтва в парохії св. О. Николая, Винипег, Ман. 3.00

З нагоди срібного ювілею панства Андрея й Ганни Гадевич, Моделфарм, Саск., склали панство Гадевичі — $1.50; по 1.00: П. Бабяк, Й. Грибінський, І. Д. Середа, К. Грибінський; по 50ц. М. П. Середа, Г. Муха, В. І. Середа, М. І. Середа, П. Р. Хруник, М. М. Вельгоц, О. І. Климашко, Р. Брикса, М. Брикса, А. Бойко, І. Гадевич Дрібні жертви — 7.00. На "Світло" 3.00

З несподіванки для К. Захаренко й В. Литвин, Скаро, Алта. 3.15

По $3.50: З прощання для п. А. Соколюка, Чипмен, Алта. — З похорону бл. п. Теклі Гурба, Скаро, Алта.

З похорону бл. п. С. Гринів, Восетна, Алта. 3.88

З весілля І. Давидовича й М. Орисюк, Айрон Ривер, Алта. — $4.00. З несподіванки для Панства Йосифа і Д. Варави, Мондер, Алта. — $4.10.

По $5.00: П. Височанський, Сентрелія, Па. — Г. Миклущ, Ню Йорк, Н. Й.—Петро Пітула, Шикаго, Іллл.

З похорону бл. п. А. Мазепи, Спас, Алта. 5.00
З похорону бл. п. Я. Цимбалюка, Делф, Алта. 5.65

О. ДАНИЛО ІВАНЦЬО, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО. $10.00

(Далі буде)

Всіх жертводавців нехай щедро нагородить Господь Бог.

ПРЕСОВИЙ ПОХІД "СВІТЛА"

Дорогі в Христі Читачі "Світла"!

Цього року ми проголосили ПРЕСОВИЙ ПОХІД "СВІТЛА" ДЛЯ ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, бо та кількість передплатників, що ми маємо тепер, невистарчаюча.

Наше "Світло" — це поважний, старанно видаваний релігійний часопис, що двічі в місяць приносить своїм читачам добру релігійну науку про віру й релігійне життя, гарні дописи з нашої канадської й американської епархії й різні вісті з Церкви й світа.

Для поуки й розвеселення ми додаємо до "Світла" дуже гарний додаток — "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ", де є різні світлини, поучення й жарти.

Річна передплата — за "Світло" й "Католицькі Картини" разом — виносить тільки $1.00.

З огляду на те, що читання "Світла" дуже корисне а передплата найнижча, що може бути, цей часопис може й повинен бути в кожній українській хаті в Канаді й Америці.

В цій справі годен дати нам поміч кожний читач "Світла", якщо послухається нашої просьби й приєднає нам хоч одного нового передплатника. За кожного приєднаного передплатника даємо в дарунку цікаву книжечку.

ХТО ПРИЄДНАЄ БАГАТО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ТОЙ ОДЕРЖИТЬ ВІД РЕДАКЦІЇ "СВІТЛА" ПОЧЕСНУ ГРАМОТУ Й ГАРНУ НАГОРОДУ.

Для Божої слави й спасення українського народу просимо отже всіх наших читачів взяти участь у цім "Пресовім Поході Світла" й приєднати нам якнайбільше нових передплатників.

"ПРЕСОВИЙ ПОХІД СВІТЛА" КІНЧИТЬСЯ В — НЕДІЛЮ ВСІХ СВЯТИХ.

Редакція "Світла" певна, що тільки при щирій помочі всіх наших читачів "Світло" може зробити корисну роботу між нашим рідним українським народом у Канаді й Америці, тому сердечно просить кожного читача подати нам помічну руку.

"ПОЧЕСНИЙ РЯД" ЧИТАЧІВ "СВІТЛА"

що цього року приєднали нам нових передплатників. Порядкове число вказує, хто яке місце займає в "ПОЧЕСНІМ РЯДІ".

1. О. ІЗИДОР КОГУТ, ЧСВВ., ДЕРВЕНТ, АЛТА.
2. О. Іриней Процентій, ЧСВВ., Мондер, Алта.
3. Микола Старко, Чипмен, Алта.
4. Іван Теленько, Монтреал, Кве.

О. Епіфаній Пащак, ЧСВВ., Мондер, Алта.

6. О. Севастіян Курило, ЧСВВ., Мондер, Алта.
7. П. Володимир Филипович, Арран, Саск.
8. Василь Годовянський, Торонто, Онт.
9. С. Саломія, ЧСВВ., Шикаго, Іл.
10. О. Микола Когут, ЧСВВ., Гримсбі, Онт. — О. Ювеналій Слота, ЧСВВ., Едмонтон, Алта. — С. Бонавентура, СПНДМ., Кайзер, Па. — Бр. Семен Федірко, ЧСВВ. — Василь Сенишин, Нюврк Велій, Н. Й.
11. О. Микола Сірий, Арран, Саск. — Юрій Диба Бейон, Н. Дж.
12. О. Василь Каменецький, ЧСВВ., Едмонтон, Алта. — Степан Іванюк, Белфілд, Н. Дак. — Йосиф Дзямба, Когус, Н. Й. — Марія Муха, Клівленд, Огайо.
13. О. Боніфатій Слобода, ЧСВВ., Винипег, Ман. — Пані Н. Меленко, Шикаго, Іл. — Теодор Мельник, Кливленд, Огайо — К. Троць, Люблин, Виск. — Марія Корчинська, Мондер, Алта.
14. О. Володимир Білинський, Честер, Па. — О. Данило Іванцьо, Кливленд, Огайо, — О. Іван Бабик, Екрон, Огайо — О. Йосиф Сеньків, Винипег, Ман. — О. Василь Філевич, Кичевер, Онт. — О. Іван Кришталович, Винипегозис, Ман. — О. Ф. Мерпиел, Форт Вилім, Онт. — О. Григорій Шавель, ЗНІ. — Йорктон, Саск. — О. Володимир Лотович, Джерсі Сиі, Н. Дж. О. Методій Ханас, ЧСВВ., Едмонтон, Алта. — Сестри Василіянки, Йонкерс, Н. Й. — Сестри Василіянки, Кливленд, Огайо. — М. Децюх, Сиракюз, Н. Й. — Семен Гаїк, Кливленд, Огайо — Пані І. Гладик, Клифтон, Н. Дж., — Тома Колар, Теривил, Конн., — Михайло Когут, Несквегонинг, Па., — Іван Свяк, Мекізракс, Па. — Юрій Сенів, Филаделфія, Па. Ганна Шевечек, Гвилинг, В. Ва. — Тома Урбан, Клифтон, Н. Дж. — Теодор Касіян, Мегеной Сиі, Па. — Павло Хмілар, Моркемб, Алта. — Панько Хруник, Вест Бенд, Саск. — Степан Гнений, Саскатун, Саск. — Павло Головатюк, Равнд Гил, Алта. — Микола Кашуба, Лемонт, Алта. — Василь Макух, Донкрест, Саск. — Теодор Слота, Виндзор, Онт. — Пилип Сидор, Винипегозис, Ман. — Андрій Пазюк, Равнд Гил, Алберта.

(Як чиє імя пропущено, просимо повідомити Редакцію)

ХТО ПРИЄДНАЄ БІЛЬШЕ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ЗАЙМЕ В "ПОЧЕСНІМ РЯДІ" ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "СВІТЛА" ПЕРЕДНІШЕ МІСЦЕ Й ОДЕРЖИТЬ БІЛЬШУ НАГОРОДУ.

Сердечно просимо всіх наших читачів допомогти нам стати до "Пресового Походу Світла" й приєднати нам якнайбільше передплатників, щоб багато тисяч українських родин могло користати з поучень і спасенних заохот нашого релігійного часопису — Богові на славу, собі на спасення.

Ми просимо Вашої помочі й надіємось її. — Слава Ісусу Христу!

Редакція "Світла".

Богослуження в Алберті

КВІТЕНЬ

2. Неділя Квітна —
Гилліярд (місто)
Рос Крік (у школі)
В пятницю, 5 год. пополудні — сповідь дітей у школі. В суботу, 11 год. — Сл. Божа в школі.
Дервент св. Юра: год. 9 р. — Сл. Божа год. 10:30 рано.

6. Великий Четвер —
Чипмен, Страсти, год. 7.
Скаро, Страсти, год. 7.
Ледук місто — Сл. Божа і свячення пасок о год. 10 вранці.
Ледук фарми — Страсти Христові о 7 год. веч.
Мурнам, Страсти о 7 год. веч.

7. Велика Пятниця —
Ледук фарми — Виставлення плащаниці і свячення пасок о год. 10 рано.
Менлі — висталення плащаниці о год. 7 вечером.
Мирнам — год. 1. Виставлення плащаниці і проповідь.
Моркемб — год. 3 попол. вистaвл. плащ. і проповідь.
Веґревил, 12 год.
Новий Київ, 10 год., виставлення плащаниці.
Іннісфрі, год. 7 веч. свячення пасок у хаті п. М. Джіжовського.
Іннісфрі (місто), Вел. сповідь о год. 9 в хаті Петра Пшика.
Восток св. Николая, год. 2. — иставлення плащаниці і свячення пасок.
Чипмен, год. 4 — виставлення плащаниці і свянення пасок.

8. Велика Субота —
Менлі — Співана Сл. Божа і Іннісфрі (місто) — рано Сл. Божа і св. Причастя.

9. Воскресення Христове —
Чипмен — год. 6 рано. Вечером 7 год. вечірня.
Скаро — год. 6 рано.
Гилліярд (коло Сенюків)
Лемонт — год. 10 рано.
Новий Київ — год. 6 рано.
Іннісфрі (місто) — год. 10.30.
Менлі, год. 6 рано.
Мирнам — год. 10 рано.
Моркемб — год. 7. рано
Виллингдон

10. Світлий понеділок —
Гилліярд (місто)
Восток св. Николая
Ледук. По відправі похід на цвинтар.

11. Світлий Віторок —
Стрімставн, год. 10 рано

Великодні Відправи по стар. ст.

1. Субота — Дервент, св. Юра. — В пятницю в 7 год. увечері сповідь. В суботу в 9 год. вранці сповідь, в 10 год. Сл. Божа.
Стрімставн — в 7 год. увечері сповідь.
Цлейн Лейк (31 березня, год. 4:30 сповідь дітей у Гамборг школі. Год. 7 веч. сповідь у церкві. 1 квітня рано, о год. 9 сповідь і Служба Божа. Год. 2 сповідь. Год. 7 вечірня і сповідь.

2. Неділя.
Смокі Лейк, св. Параскевії (сповідь дітей в суботу вранці в церкві св. Параскевії, год. 9 вранці). Сповідь для старших в обидвох місцевинах у неділю вранці).
Ґлендон — відправа й великодня сповідь 6-го і 7-го.
Рочестер: від год. 9 вранці Великодня сповідь.
Гей Лейк: в суб. вранці в год. 9., Вел. Сповідь і Сл. Божа для дітей.
По обіді, год. 3—5: Вел. Спов. для старших
Восетна (місто) —
Стрімставн — Сповідь у 9 год. вранці, в 10.30 Служба Божа.

2-3 Гарт Ривер

3. Понеділок.
Лойдмінстер. — В неділю в 7 год. ввечері сповідь, у понеділок у 10 год. Служба Божа.

4 й 5. Віторок
Моркемб. — Сповідь у 7 год. ввечері. В середу в 9 год. сповідь, в 10. Слуба Божа.

7. Благовіщення ст. ст. —
Краків (четвер веч. сповідь о год. 9).
Лішор.
Голден (фарми), в четвер увечері, год. 7 Вел. Сповідь для дітей і старших.
Френз: в четвер попол., год. 5: Вел. Спов. у школі.
5. Вев. Сповідь у школі.
Св. Онуфрія, Смокі Лейк, Елдорена. В обидвох сповідь у четвер увечері год. 7.
Редвей, молебень і сповідь молоді в год. 7 ввеч., а Сл. Божа в суб. вранці. Спов. старших увечері в суботу.
Ріно

9. Неділя Квітна —
Просперити: в суб. год. 9 вранці Вел. Сповідь для дітей; год. 7 веч.: Вел. Сповідь для старших.
Ст. Павл — Відправа
Вільна, Редвей (У Вільні сповідь дітей в суботу в 10 год. вранці, сповідь старших учечері в суботу о год. 8-ій).
Голден (фарми), в четвер увечері, год. 7 Вел. Спов. для дітей і старших.
Ройс

13. Великий Четвер —
Нортерн Велій — Страсти о 7 год. вечером
Редвей, Вільна — страсти в годині 8 ввечері.

14. Велика Пятниця —
Карвел — Виставл. плащаниці і свячення пасок о год. 10 р.
Нортерн Велій, год. 9 рано.
Енгел Лейк, год. 1 попол.
Дервент св. Юра, год. 3 попол.
Дервент, Вознес., год. 6 попол.
Лішор, 10 год. рано. Свячення пасок
Делф — год. 1 попол. свячення пасок
Стар — 4 год. попол.
Іннісфрі Ч. Хр. — год. 10 р. свячення пасок.
Іннісфрі М.Б. — год. 1.30, свячення пасок.
Плейн Лейк — год. 5 попол. — свячення пасок.
Восток св. Михаїла — год. 1 попол. свячення пасок.
Краків, год. 4 попол., свячення пасок.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15-го Квітня. 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (143). 8.

Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня на тебі возсія, ликуй нині і веселися, Сіоне, Ти же чистая красуйся, Богородице, о востанії Рождества Твоєго.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

ПАПІ, ХРИСТОВОМУ НАМІСНИКОВІ В РИМІ — СВІТЛИМ УРЯДАМ КАНАДИ Й АМЕРИКИ — ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНИМ НАШИМ ЕГЗАРХАМ ТА ЇХНІМ ПРЕОСВЯЩЕНИМ ЄПИСКОПАМ-ПОМІЧНИКАМ — ВСЕЧЕСНІШИМ ОТЦЯМ — ПРЕПОДОБНИМ БРАТАМ І СЕСТРАМ — ЧЛЕНАМ БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ, А ЗОСІБНА ВСІМ ДОРОГИМ ЧИТАЧАМ "СВІТЛА" ВЕЛИКИХ ЛАСК ВІД ВОСКРЕСШОГО ХРИСТА БАЖАЄ —

РЕДАКЦІЯ

В ВОСКРЕСНИЙ ДЕНЬ

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО З НАГОДИ ВОСКРЕСЕННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА ДО ВИСОКОПРЕПОДОБНИХ І ВСЕЧЕСНІШИХ ОТЦІВ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ.

“Воскресення Твое Христе Спасе, ангели оспівують на небі й нам на землі дозволь чистим серцем Тебе величати й прославляти.”

Христос Воскрес!

Дорогі в Христі,

Христове воскресення було завсіди у св. Церкві найбільшим святом, празником празників і торжеством торжеств.

Ціле наше воскресне богослуження е повне гарних висказів про Христа-Спасителя. Воно називае Ісуса: **“сонцем правди,” “дателем вічного життя,” “радістю всього світу”.** Воно оспівуе Його, як цього, що “знищив адову силу”, “своею смертю поконав смерть”, “перевів нас від смерти до життя” й “від землі до неба”. Воно прославляе Його як побідника, що “дарував нам вічне життя”.

Одною з найбільш зворушаючих правд нашого воскресного богослуження, **це правда про наше відкуплення.** Зо щирою вдячністю зазначуе воно, що ми всі в Адамі “були сковані адовими узами”, а Христос як “ягня був за всіх добровільно заколений”, бо Він е “Сином Бога, що спасае людський рід”.

В іншім місці співаемо **про наше спасення так:** “Сьогодні спасення світові, бо Христос воскрес, як всесильний”. Нагляднима овочами нашого відкуплення, це те, що наш Божественний Спаситель увільнив нас із неволі діявола, замкнув пекло, отворив для всіх небо й вислужив нам цю ласку, що ми стали прибраними дітьми Бога.

Що поганський світ увірив у Христа, а мільйони мучеників віддали за віру свое життя, то **одинокою силою їх витревання в доброму було Христове воскресення.** “Підійми очі твої Сіоне й глянь, бо це прийшли до тебе, як богосвітлі світила, від заходу й півночі й моря й сходу твої діти, в тобі благословлячи Бога по віки”.

“Сьогодні все наповнилося світлом: небо, земля й підземне. Нехай торжественно святкуе все сотворіння Христове повстання, що в ньому воно утверджуеться”. Бо **Христос, не лише самий іде до неба, але також і для нас вислужив небо.** Він відзиваеться до свойого небесного Отця так: “Отче, щих, що дав еси мені, хочу, щоб де я, і вони були зо мною, щоб бачили мою славу, що її Ти мені дав”. (Йоан: 17, 24).

Що ми **е прибраними дітьми** Бога, а небо е нашим наслідством і спадщиною в Христі, вчить нас св. Апостол Павло: “Бо ви не прийняли духа рабства знову на боязнь, але прийняли духа всиновлення, що через нього кличемо: Авва, Отче! Цей самий Дух свідчить нашому духові, що ми діти Божі. А коли діти, то й наслідники, наслідники ж Божі, а співнаслідники Христові, коли тільки з Ним терпимо, щоб із Ним і прославитися” (Римлян: 8, 16).

Кінцеві слова св. Павла зазначують ще також і **условину нашого прославлення: “Коли тільки з Ним терпимо, щоб із ним і прославитися”.** Отже небо, наше прославлення, наше співвоскресення з Христом у другому житті, е не тільки наслідним правом, наслідством і одідиченням, але також заслугою, нагородою, овочем нашої особистої співпраці з терплячим Христом. “Вчора був я погребаний із Тобою Христе, сьогодні встаю з Тобою, що воскрес; вчора був розпятий з Тобою, Самий прослав мене Спасе у твойому царстві”.

Сумніваючимся ученикам, що йшли до Емаус, відповідае Христос: “Чи не мав Христос це пострадати й так увійти в свою славу” (Лука: 24, 26). Тому й св. Петро, апостол, кличе до своїх вірних: “Улюблені, не дивуйтеся огневі, що вас досвідчае, наче б вам щось нове приключилося, але радуйтеся, беручи участь у Христових муках, щоб ви радуючися, веселилися в обявленні Його слави” (І. Петра: 4, 12).

Наше воскресне богослуження дуже часто нам нагадуе, щоб ми **чистим серцем прославляли воскресшого** Христа: “Ти Христе, що ад поконав, і чоловіка воскресив своїм воскресенням, вчини нас достойними чистим серцем Тебе величати й прославляти”. Щоб освободитися від гріхів, мати чисте серце й бути в стані ласки, то воскресший Христос дав св. Апостолам власть відпускати гріхи, кажучи: “Прийміть Духа Святого, кому відпустите гріхи, відпустяться їм” (Йоан: 20. 22).

При кінці воскресної Утрені так співаемо: “Воскресення день і просвітимся торжеством і один одного обнімім; скажім: брати, і цим, **що ненавидять нас, простім усе з воскресенням,** і так заспіваймо.” Ці воскресні думки нехай дійсно просвітять наш ум певністю побіди Христової Правди, скріплять нашу волю надією кращої будуччини й запалять наше серце надприродною любовою, що огортае всіх, прощае всім і бажае кожному воскресної радости.

Вірою в подібного Христа кріпімся також у гірких хвилинах, що їх під цю пору переживае цілий наш український народ. Надією світлого Христового Воскресення, по Великій Пятниці, набираймо сили, що й ми поконаемо всяке зло, підступ і ненависть ворогів. Любовю лучімся з мільйонами наших братів на рідних землях і поза ними й засилаймо наші сердечні молитви спільно й разом до воскресшого Христа, щоб чимскоріш настав справедливий мир, а наш народ зажив у свободі серед інших свобідних народів.

З нагоди Світлого Празника Христового Воскресення засилаемо всім нашим Дорогим Отцям Духовним і всім Вірним нашої Дієцезії наші воскресні побажання, як найбільших ласк від Воскресшого Христа, із нашим Архієрейським Благословенням.

Вінніпеґ, Ман., 2. Квітня 1944 р.

† Василій, Єпископ-Ординарій.

Католицька Преса

Сучасність, це наче величезна гора, що розкололася на дві частині: табор Бога й табор сатани; табор ідеалістичного світогляду, що признае всі духові й моральні вартості та їхнього Найвищого Творця й табор із матеріялістичним світоглядом, що т а к и х вартостей не признае; табор, що виростае на трівких гранітних підставах Церкви, нації, ерархічно впорядкованого громадянства й родини — й табор, що всі ті інституції руйнуе, нищить, нівелюе; табор духового порядку — й т а б о р духової анархії, безладдя.

Між тими двома таборами не може бути ніякої спільної мови ні поровуміння. Між ними розпочалася завзятуща боротьба, боротьба на життя й смерть. Бути або не бути.

І в цій боротьбі не сміе бути невтральних. Кожний мусить рішитись сюди або туди. Невтральний і пасивний у таких вирішних випадках подібний до Каїна, що вбив свого брата й на питання Господа: “Де твій брат?” — відповів: — “не знаю; хіба ж я сторож свого брата?” (І Бит. 4, 9).

Пишучи ці рядки, маемо на думці потребу нашого часопису та й велике його значення. Часопис у теперішніх часах стае могутньою зброею, бо тепер йде боротьба не за землю, не за краї, а передовсім за душі, а найкращий ключ до душі сьогодні, то друковане слово, що мае часто легший й успішніший доступ до людей, ніж живе слово. Часопис д у ж е впливае на життя, керуе ним, а нераз творить його.

Вже Наполеон сказав тому понад сто літ: “Сьогодні часопис це світова сила” — і треба знати, що тоді преса ще не була так розвинена й могутня, як сьогодні. А премієр міністрів Комб свого часу заявив, що “три четверті католиків у Франції відпало від Церкви тільки під впливом преси. А передовий англійський духовник висказав таку думку: “Коли яку правду проповідуе св. Письмо, а “Таймс” (найбільший англійський щоденник) напише противно, то в Англії на 510 осіб — 500 вірить “Таймсові”. Ані учні до вчителя, ані вірні до проповідника не мають стільки й такого довіря, як читачі часописів до часопису. Майже таемною силою ділае часопис на думки людини. В окремих випадках приневолюе власне думання до мовчанки, а на його місце витискае чужого духа, чужі погляди. І діеться це так довго, доки читач не буде вважати чужого погляду за свій власний.

Сьогодні стоїть справа так, що в світі й у нас величезна перевага е по боці ліберальної преси. Ми католики, на жаль, ще не усвідомили собі, як конечно треба піддержувати всіма силами й розвивати свої католицькі часописи й журнали, щоб могти успішно протиділати часописам ворожим Церкві.

Які великі духові шкоди й спустошення робить ліберальна й безбожницька преса, змалював це в яскравих красках знаний католицький австрійський журналіст др. Йосиф Еберле в своїм основно опрацьованім т в о р і: “Ґроссмахт Прессе”. Зясувавши статистику погубної преси й її впливи, Еберле наче в розпуці кличе: “Отже навіщо ж нам церкви, навіщо дзвони? Таж близький уже час, коли не буде кому до них зайти, й не буде кого кликати”.

Тому то з огляду на вагу доброї преси о с т а н н і папи, Лев XIII, Пій X, Венедикт XV, Пій XI і сучасний Святійший О т е ц ь постійно закликають вірних творити й ширити католицьку пресу. Папа Пій X з приводу одної авдієнції журналістів сказав між іншим: “Надармо будувати-мете церкви, надармо уладжувати місії, основувати школи. Всі ваші діла знищать, всі ваші зусилля підуть на марне, коли не буде в вас одночасно християнської преси, як зброї для

Продовження на 4-ій стор.

З ЮВІЛЕЙНИМ ПОКЛОНОМ

ДО ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНОГО ВЛАДИКИ КИР КОНСТАНТИНА В РОЦІ ВЕЛИКОГО ЮВІЛЕЮ

За проводом Преосвященого Кир Амвроза заіснував у Злучених Державах “Ювілейний Комітет” для надзвичайного вшанування величною ювілейною урочистістю голови Українсько - Католицької Церкви в Америці — Їх Високопреосвященства Кир Констатина Богачевського.

Ця велика урочистість відбудеться цього року в місяці червні, в 60-ту річницю народин, 35-ту річницю священицтва й 20-ту річницю епископства Кир Константина.

Високопреосв. Кир Константин Богачевський походить із української священицької родини. Народивсь 17 червня 1884 року в західній Україні, селі Манаеві, зборівського повіту.

Свої ґімназійні науки відбув похвально в Стрию, звідки 1903 року перейшов на богословські студії до Львова, а 1905 р. на вищі студії до славного університету в Інсбруці, де всі свої іспити здав із відзначенням.

Після повороту до Львова був висвячений на священика дня 31 січня, 1909 року, й зараз переїхав на сотрудництво в Семигинові коло Стрия. При своїй душпастирській праці приготовляеться одночасно до докторату зо св. богословя, що його здобув в Інсбруці 1910 року.

Як доктор св. богословя переходить на становище префекта наук у львівськім Духовнім Семінарі й адюнкта богословських наук у львівськім університеті. В міжчасі одержуе стипендію від австрійського міністерства на вищі науки в Мінхен, що їх відбув у 1912-13 році.

Під час світової війни сповняе обовязки завідателя парохії Петранка й Камінь, а від 1915 р. парохії Преображення у Львові; одночасно е духовником у Семінарі. Згодом стае совітником і референтом львівської митрополичої консисторії.

В 1916 і 17 році о. Др. Богачевський перебувае з українськими вояками на італійськім фронті як військовий духовник, відзначений хрестом заслуги.

Після повороту з війни стае віцеректором Духовного Семінаря у Львові, а 1918 року одержуе йменування на крилошанина в Перемишлі. Там стае незабаром катедральним парохом, ґенеральним вікарієм і апостольським протонотарем.

За щиру українську народню роботу одержуе від польського уряду, дня 21 червня 1919 року — один місяць інтернування в твердині Модлін, а опісля в таборі в Домбю, з додатком військової вязниці в Перемишлі. На волю виходить у вересні 1919 року, за старанням перемиського епископа Преосв. Й. Коциловського й Апостольського Нунція в Варшаві.

З Перемишля покликае Боже Провідіння о. Дра. К. Богачевського на епископа українців-католиків у Злучених Державах Америки; іменування на це високе й важливе становище одержуе від Апостольської Столиці 8 травня 1924 Р. Б.

Цього року минае саме 20 літ важливої й великої праці Високопреосв. Владики.

Хто був свідком життя й праці Високопреосв. Ювілята, той знае добре, що життя Владики Константина б у л о життям — боротьби й будови.

Кир Константин боровся.

Чи то в початках свого душпастирства, як завідатель парохій і військовий духовник під час першої світової війни, чи як парох і канонік переслідуваний і арештований польською владою в Галичині, чи вкінці як епископ у час релігійного лихоліття українського н а р о д у в Злучених Державах Америки — Кир Константин, я к безбоязкий борець, стояв вірно на духовнім фронті й силою своеї віри та любови, посвяти й несхитної волі боровся духовною боротьбою за Божу славу, за вічне й дочасне добро свого рідного, українського народу.

І Бог поблагословив свого терпеливого й вірного борця. По довгих роках прикрої боротьби дозволяе йому прийняти ювілейний п о к л і н від зорців і співборців його духовного змагу, що в 60-ім році його багатотрудного життя, в 35-ім священицтва, а в 20-ім епископства приходять до нього, щоб скласти йому свою чолобитню, як знак перемоги й признання.

Кир Константин будував.

Як я приїхав до Америки, то одного дня я побачив, мабуть у Шикаґо, високого памятника з різьбою-подобою одної людини. А на памятникові напис: “Як хочеш довідатись, хто е ця людина, то подивись кругом себе..” Я озирнувся й побачив велику лічницю, що її збудовано за старанням тіеї людини, що їй на честь поставлено того памятника.

Хто хоче пізнати Високопреосвященого Кир Константина — нехай подивиться на Українську Школу св. о. Николая в Перемишлі, часопис “Шлях”, вакаційну оселю для українських питомців у горах Нюйорщини, ч е р н е ч і монастирі, С е м і н а р св. Йосафата в Вашинґтоні, парохіяльні школи в різних містах Америки, дім старців у Филаделфії, музей, колеґію, бібліотеку й семінар у Стемфорді й взагалі всю нашу добре зорганізовану українсько - католицьку епархія в Америці, з Преосвященим Єпископом-Помічником і сотнею парохів та їхніх молодих, уже в Америці роджених і Кир Константином вихованях сотрудників, а тоді пізнае найкраще, хто е — епископ Кир Константин Богачевський.

Це Той, що молився й боровся, терпів, працював і будував.

Як місіонар я мав нагоду б а ч и т и Високопреосв. Константина на нашім українсько-католицькім фронті в Америці. То борець і будівничий. І тому сьогодні, з нагоди потрійного ювілею Високопреосвященого В л а д и к и Кир Константина, я радію, що маю спромогу — свій ювілейний дар любови й пошани зложити у стіп Того, що Його Бог і Христовий Намісник покликали в с л у ш н и й час на Архипастиря українського народу в Злучених Державах Америки.

А з ювілейним поклоном — і сердечну молитву заношу з глибини душі перед престіл: Отця й Пастиря всіх пастирів: “Да благословит Тя Господь от Сіона!”

о. Андрій Трух, ЧСВВ.

редактор “Світла”

о. кан. П. Божик.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

ВИСЛОВИ ПРАВОСЛАВНИХ ЄПИСКОПІВ ПРО КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ

Говорив також, як то він, бувши студентом, учив у шкільні ферії двірські діти в якоїсь старої польської ґрафині на Волині, що була вдовою. В тої ґрафині, казав епископ, був старенький польський священик, що відправляв у двірській каплиці кожної днини Службу Божу, а стара ґрафиня кожної Служби Божої слухала навколішки й молилась на вервиці. В городі тої пані находивсь нагробок, що в ньому був похований чоловік тої пані й ще якісь умерлі, — в тім нагробку, в стіні, горіла постійно лямпочка. В роковини смерти того пана, той сам священик перед нагробком правив співану Службу Божу за вмерлих і там мусіла бути вся двірська служба. Казав епископ, що ґрафиня помагала йому грішми та що спомагала вбогих і заходила до їхніх домів.

Коли так, подумав я, що папа мае своїх вірних у всім світі й коли Католицька Церква мае таку велику духову силу, що ґрафиня молиться кожної днини навколішки під час служби Божої, то що за сенс перетягати греко-католиків до православної церкви, що не дасть їм такого духовного виховання, як може їм дати Католицька Церква?

Відвідавши Пакан, ми з епископом переїхали в місцевину Шандро, де була поважна буковинська громада, звідки був вибраний перший раз у Канаді український посол до албертійського парляменту, що писався Андрій Шандро. Сюди з нагоди епископських відвідин зїхалось із округа сім священиків, що з ними епископ мав конференцію. Між іншим епископ сказав, що мае скарги на деяких священиків із тих громад, що складались із галичан, що перейшли на православя. Таких громад в Алберті було кілька, а саме в Ворвик, Восток, Чипман, Іст Гейт і інші. Духовні в тих громадах говорили у проповідях, що Пречиста Діва Марія не е непорочна, як учить Католицька Церква, але мае первородний гріх на собі так само, як кожна інша людина. Тим духовні хотіли навернених галичан закріпити в православю, що не признае непорочности Пречистої Діви. Галичани, хоч перейшли на православя, на таку науку своїх духовних були обурені й тому писали скарги до епископа на духовних. Єпископ питання непорочности Пречистої Діви пояснив так: “Не раджу вам ні в буковинських парохіях ані в галицьких допускатись до таких висловів на проповідях, що Пречиста Діва Марія не була непорочна. Український народ дуже шануе Божу Матір, а через те він буде завжди обурений на те, коли душпастир буде говорити, що на Пречистій Діві тяжить первородний гріх. Коли хто з вірних удаеться особисто до отця за поясненням про порочність, чи непорочність Пречистої, то краще дотичну справу замовчати, або сказати так: “Щоб знати, чи Пречиста Діва е порочно, чи непорочно зачата, то треба вмерти, а потім можна буде бачити, якою справді е Пречиста Діва.”

Розбіжність у навчанні православної й Католицької Церкви про Пречисту Діву я знав дуже добре, та ніколи так прикро мене не вразило, як тепер, коли це питання пояснив епископ. Слово “замовчати” або дати викрут, що “треба вмерти” й по смерти побачиться, якою дійсно святою е Пречиста Діва, не видержуе найменшої критики. Прецінь, по смерти, як учить св. Церква, душа чоловіка в небі не переходить ніякої школи, бо там нема шкіл ані пояснень ніхто там подавати не буде про Пречисту Діву, а противно, вже на землі треба про Пречисту Діву бути обученим про найконечніші правди через св. Церкву, що на те й заложена Ісусом, щоб виховувати людей для неба, що до нього призначена кожна людина.

Одне сказав епископ правильно, а саме те, що український народ дуже почитае Пречисту Діву. Коли так, думав я, то чому відбирати від нього ту глибоку віру в непорочність Пречистої й тим понижувати Пречисту Діву порочністю, що ніби на Ній тяжить первородний гріх, як на кожній людині? Коли Пречиста мала б бути в первороднім гріхі, тобто порочно зачата, то як “грішна” могла родити безгрішного Ісуса?

В молитві “Достойно есть” кажемо, що Пречиста Діва “Пренепорочна”. Так величають у тій молитві Пречисту Діву також православні, не зважавши на те, що їхня церква не признае непорочности Божої Матері.

(Д. б.)

НАЦИЗМ І КОМУНІЗМ

Яка між ними різниця?

Поправді, то нема що багато говорити про різницю між нацизмом і комунізмом, бо між ними такої великої різниці нема; й нацизм і комунізм є витвором тоталітарних держав; обидві системи не признають гідности поодиноких громадян ні їхніх природних прав; обидві виступають проти релігії, а через те й проти самого Бога.

Одні люди осудили нацизм, інші комунізм. Одна тільки Католицька Церква осудила виразно нацизм, і комунізм, а також фашизм. Фашизм осудив папа Пій XI просто на очах самого Мусолінія. В окремім посланні, що його мали читати в усім світі, він осудив нацизм, а в другім виявив злобу безбожного комунізму.

Комуністи й самі дали докази, що вони не знаходять великої засадничої різниці між нацизмом і комунізмом, як тому пять років, після стрічі Сталіна з Гітлеровим висланником Якимом Рібентропом, комуністи почали величати Гітлера, а Сталін "кровю зацементував обопільну приязнь". Комуністичні часописи, що були проти нацистичні одного ранку, вже наступного стали цотягати за нацистами. Те, що зробив Сталін, їхній божок, вони признали за добре. Якже ж опісля вдарив Гітлер на Росію, нацизм знову став діявольським, а комунізм ангельським. Та справді обидва були завсіди злі.

Якщо б прийшло до того, що, наприклад, Сталін заключив би тепер окремий мир із Гітлером, Чорчил і Рузвелт стали б відразу предметом більшовицьких нападів, якщо вони виявили б супроти Москви свое невдоволення.

Існуе різниця між комунізмом, а ницизмом у їхній тактиці, щодо здобування світу. Комунізм вирішив здобути кожний край "верченням із середини". Нацизм задумав поширитись скоріш силою зброї. Через багато літ до того часу, заки Совіти вступили в війну, комуністи були головними організаторими "мирового" руху. Під їхнім впливом були різні ліги "за мир і демократію", "проти війни й фашизму", і т. п. Їхне гасло було: "Мир між державами, революція в державах".

В Злучених Державах пороблено було 1924 року плани, щоб по краю розїхалось багато промовців, що мали проповідувати комуністичну науку про "скасування права власности". Кузнею тієї комуністичної пропаганди був Ню Йорк.

Та як тільки Совітська Росія замоталась у війну, ті американські "миротворці" за одну ніч перемінились у "боротьбістів" і стали найголоснішими крикунами за війну; вони стали відразу російськими патріотами, а хто не погоджувавсь із ними, був напятнований як "фашист" і "відокремленець".

Коли ж така незначна е різниця між комунізмом і фашизмом, то як можна вияснити цю таемницю, що люди е загально так приязно настроені до комунізму, а ненависно до фашизму?.. Зробила це щоденна пропаганда, що то всіма засобами настроювала раз-у-раз людей прихильно до Сталіна, а ворожо, ненависно до Гітлера.

Тому, що Росія е сьогодні нашим союзником, а Німеччина ворогом, то зовсім природно, що наші громадяни Канади й Америки будуть слухатись заохот, щоб спомагати Росію. Та захвалювання при тім комунізму, що е противний людським і Божим законам, не е оправдане й ті люди, що це роблять, е нечесні, або повні одностронного упередження, що е однаково зле.

Слову "фашизм" давали люди різні значення, а комуністи причіпляють його, як згірдну назву, всім тим що е проти комуністів.

Католицьку віру поборюе комунізм і нацизм. Комунізм тому виступае проти Католицької Церкви, бо бачить, що вона сильніша й більш міжнародня, ніж це річ маеться з комунізмом, а чого комунізм дуже хоче для себе самого. А нацизм поборюе Католицьку Церкву через те, що вона не дае себе зробити послушним знаряддям у руках ницистських верховодів та слугою їхньої політики "раси" й "крови". — Е.Н

КАТОЛИЦЬКА ПРЕСА

оборони й наступу".

Тому то й ми пишемо ці рядки й тому мусимо часто пригадувати вагу й значення а то й силу католицького часопису й журналів, бо й серед нашої іміграції нема зрозуміння, нема почуття обовязку що до них.

Наша іміграційна католицька преса — супроти ліберальної, як і в багатьох краях, іще слаба. Ми тут в Америці маемо тільки: місячник Місіонар, тижневик Шлях і Америку, орган Провидіння, що появляеться тричі в тиждень. Тих журналів, що е, ще мало, а й вони під фінансовим оглядом стоять не дуже світло. Тому від сьогодні мусимо спрямувати всі свої зусилля, розбудувати нашу католицьку пресу та видавництва.

Передовсім мусимо: 1) довести до того, щоб теперішні читачі точно платити за свій католицький часопис; 2) поширити й збільшити число передплатників; 3) оснувати видавництво популярних книжок, що висвітлювали-б у католицькім дусі різні питання дня.

А теперішній час св. Посту, час роблення добрих учинків е найдогідніший. Ось недавно закликав нас наш Дорогий Владика Кир Константин до такого гарного діла, назначивши день 5 березня ц.р. як речинець ударної кампанії "Шляху". Поширюймо отже "Шлях" якнайширше. Несім його до кожної хати, родини й одиниці. Приеднуймо "Шляхові" якнайбільше передплатників. Передаваймо "Шлях" з рук до рук. Нехай не буде ні одної хати, ні одної родини, де не читали б "Шляху"!

Католицька віра, це не безділля, не пасивність, не опортунізм, не читання своїх часописів задармо. Католицтво - це чин, це найбільша діяльність і активність, це готовість зробити й жертвувати все, щоб світ став кращий, як е. Будьмож і ми католиками чину! Читаймо й поширюймо свій часопис "Шлях"!

Так писав недавно наш український-католицький часопис в Америці "Шлях".

Ці правдиві й глибокі слова про католицьку пресу ми передаемо сьогодні й усім читачам "Світла", цього католицького часопису, що ми видаемо його для українського народу в Канаді й Америці. Читайте їх уважно, призадумуйтесь над тими словами й ставайте в ряди тих апостолів, що не тільки самі читають католицький часопис, але стараються також при кожній нагоді заохотити своїх знайомих, щоб і вони почали читати релігійні католицькі часописи. Вага католицького часопису з різних причин для українців іще більша, ніж для багатьох інших націй. Час великодних свят дае багато нагоди до стрічі зо своею ріднею, сусідами й приятелями. Не забудьте при таких нагодах приеднати для "Світла" хоч кількох нових передплатників! Саме тепер відбуваеться "Пресовий Похід Світла" — візьміть у ньому участь! Замовте "Світло" й пішліть його як **"писанку"** для своїх кревних чи знайомих, а зокрема для наших вояків, що служать при війську, а цим певне зробите їм приемність і добру прислугу.

Поширенням "Світла" причиниться кожне Божій справі в українській нації на американські континенті. А хто з читачів "Світла" не хотів би зробити такого доброго діла?

Чи Завжди Будемо в Ярмі?

В середу дня 9 лютня цього року в домі Преосвященого Владики Константина при обіді зайшла бесіда про перше св. Причастя наших діточок.

Було нас чотири: Преосвященний Владика, о. місіонар із Канади, о. реракотр "Шляху" й підписаний. Я спімнув, що Сестри Василіянки в першу неділю по Різдві подали мені карточку з проханням оголосити в церкві науку для діточок до першого св. Причастя: Науку пічнемо в наступну неділю по читаній Службі Божій, у годині 9-ій вранці, в школі Сестер Василіянок при Перш улиці.

Я заохотив батьків не отягатись із вписом діточок. Я пояснив, яка це важлива справа в житті дитини Перше Св. Причастя, як добре треба дитину підготовити й навчити, щоб воно зрозуміло вагу св Тайни; також попросив, щоб ще цього тижня батьки повписували своїх діточок.

Так оголошувано в церкві через три неділі на всіх чотирьох Службах Божих. На четверту неділю я запитую Сестер, скільки діточок вписалося на ту науку. Сказали мені, "двое". Я пригадав це людям у церкві. Люди здивовані покивали головами.

На це замітив о. редактор "Шляху", що він що неділі їде з Факс Чейз на Службу Божу до церкви св. Андрея на Савт Филаделфія в годині 9 вранці. Його здивувало, що тим самим босом, а потім собвейом їде багато діточок із книжками. Вони веселі спішать охоче великою гурмою. Є між ними діточки жидівські, протестантські й інші. З цікавости о. редактор спитав, їх куди вони їдуть. "Ідемо до Сондей скул на науку біблії й мови". Вони їдуть найменше 7 миль босом, потім собвейом, а так із собвейю розбігаються кожне до своеї школи.

А як у нас? Ми не дуже то дбаемо про недільну школу для своїх діточок. "Далеко посилати", "ще за малі", "пора недогідна", "зимно, дощ, або сніг", а деякі дуже поступові кажуть, що їм надто багато катехизму, релігії, біблії". А ще й багато інших причин знайдуть на свое оправдання, а по правді, на свое недбальство.

На додаток підписаний оповів таке. Як був іще в старім краю на парохії в селі Манаеві золочівського повіту, то бачив, як жидівський учитель, що його бельфером звали, зносив, що дня маленьких жидівських діточок до хайдеру. Хайдер, то назва їхньої школи. Був це бідний жидок, нужденно одягнений. Бувало зимою снігом, а восени й весною болотом місить, а несе до школи трое маленьких діточок. Двое на руках, а трете на плечах, що його за шию вчіпилося.

Бідні то були батьки тих діточок, бідний той учитель-жидок, бідна та хатина, де була їхня школа-хайдер. Діточки маленькі по три й чотири роки мерзли, але вчилися. Чому? Бо в тих батьків була дбайливість, щоб виховати дитину якнайкраще. А в нас? Недбальство!

Погляньмо й от тут в Америці. Де жиди, а де ми? Отже недбальство е причиною, що ми, великий народ, а завжди в чужім ярмі.

о. Ф. Т. — "Шлях".

о. Андрій Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

Спомини з власного життя

НА ШКІЛЬНОМУ ФРОНТІ

Як Гриць виходив на страйк

Пишуть тепер багато в Канаді й Америці про Джана Луїса, голосного команданта від робітничих страйків. На це я можу сказати, що як би кожний страйк був таким великим добром, то я міг би похвалитися, що я вів страйк уже тому понад 30 років, коли ще про Луїса певне й чутки не було... Та що то не кожним страйком можна хвалитися, то я тільки розкажу Вам, Дорогі Читачі, історію свого страйку, як спомин із давніх шкільних часів. А було це так.

Як у нашій стрийській гімназії назбиралось надто багато студентів (одні з них розумні були, а інші розумних удавали) — так тоді старшина вирішила, що треба оснувати другу гімназію. На ту ціль купили якусь панську хату, стайні, підліпили їх, підмастили й зробили школу. Опісля відділили потрібну пайку студентерії, завели її в ті побілені закамарки й зробили другу гімназію — філію. Між тією резервою, що помандрувала в ті підліплені й підмащені стаєнки, опинивсь і я. Не знаю, чи то висилали туди мудріших, чи дурніших, але досить, що й наша високість перетягнулась до того нового закладу вчитися розуму.

Нам призначили клясу на самім кінці тих нових апартаментів, там, де крізь шпари вітер віе, (а шпара ніяк не гріе...) А що я належав по своему зростові до тих вибранців, що їм нераз кажуть: "Іване, Іване, який ти великий..." то мене посадили до діри найближче, де крізь двері добре свище...

Ми там сиділи місяць, рік, чи може й більше, оглядали сумним оком ту нашу світлицю, може й нераз висказували панам учителям свої жалі, а вкінці задумали зробити крок вперед і порятуватись — страйком. І ось одного дня коли нам надокучило сидіти в тих кінсько-людських схоронищах, ми зробили — страйк. Щоб певне переконати панів професорів, що нам годі сидіти в такій дірі, ми спробували зачадити свою клясу, кинувши до печі кусень — робора. Може тому, що я був більший від своїх товаришів, а може й тому, що вони всі були розумні, а я називався Гриць — то ту операцію довелось зробити мені... Коли від тої гуми наробилось у клясі чимало "роборових запахів" — ніби то від чаду — ми за спільним порозумінням помандрували додому. Розуміється з биттям серця, що то буде завтра. Декілька "страйколомів" певне залишось було в клясі.

Як ми вернулися до школи, почались допити. Нас почали закликати до директорської канцелярії, де п. управитель школи пробував довідатись, хто перший казав іти додому. Кликали мабуть передових учнів. Закликали й мене. На питання: "Хто казав перший іти додому?" — я відповів: "Усі. А як усі, то й я — то прошу мене покарати." Можливо, що й інші відповідали подібно й винного здається не знайшли. На всякий випадок не пригадую собі, щоб після того страйку було яке "градобитіе". А може й пани професори бажали зміни того шкільного будинку?

Так закінчився той наш славний страйк. Чи він вплинув на зміну шкільного будинку — не знаю, але це певне, що опісля знайшли для нашої гімназії приміщення в будинку старої пошти, куди ми перебрались із немалим вдоволенням.

Нагадавши собі свій школярський страйк, я бажав би висказати ще свою думку й про теперішні страйки.

Щодо страйків, то люди звичайно до всяких страйків дуже похопні. Найменша дрібниця — й уже виходимо на страйк. Страйкуе дитина — й не хоче їсти, чи вдягати на себе того, що дае мати. Страйкують школярі, невдоволені своїми вчителями — й не приходять до кляси. Страйкують чоловіки — й не дають жінкам грошей на прожиток родини. Страйкують жінки й не хочуть варити чоловікам їсти ні навіть говорити Страйкують вояки — й не хочуть сповняти приказів своїх командатів. Страйкують робітники — й не хочуть приходити до праці. Крізь людське життя наче червоною ниткою тягнуться різні страйки.

Про страйки треба кожному християнинові знати те, що страйки бувають деколи дозволені, але бувають і недозволені тому, що несправедливі, нерозумні, шкідливі.

Коли наприклад робітникам діеться поважна кривда, а вони пробують поладнати справу спокійним способом, та це їм не вдаеться, тоді можуть доходити своїх прав страйком. Та такий страйк можна робити, аж тоді, як мирні засоби не поможуть.

Не вільно страйкувати всім робітникам у державі нараз, бо з такого страйку було б більше шкоди, ніж добра. Як уже мусить бути страйк, то тільки частинами, в поодиноких галузях промислу.

Коли організується страк, то не для пімсти, тільки зо щирого бажання здобути те, що робітникам справедливо належиться.

Уладжується страйк для усунення великої кривди, а не з маловажних причин. Лихо, що його мае усунути страйк, мусить бути принаймні таке велике, як те лихо, що його страйк спричинить суспільності й самим робітникам.

Страйк можна проводити тільки моральними засобами й не вільно вживати фізичного насилля.

Можна страйкувати, щоб одержати належну заплату й кращі умовини праці, але не вільно страйком знищити все підприемство так, щоб власник стратив підприемство, а робітники зайняття й місце до праці.

Тоді можна страйкувати, коли е надія на успіх і користь; як із усіх страйкових заходів і витрат не мало б бути ніякої корисни, тоді не годиться викликати страйку.

Щодо теперішніх страйків, то нераз використовують їх комуністичні агітатори для викликання невдоволення між робітниками, а далі й боротьби між різними клясами; все те е тільки комуністичною лапкою для поширення погубного комунізму. Комуністи не тому організують страйки, що хочуть поправити робітничу долю, але тому, щоб поширити комуністичну пропаганду.

Щоб не впасти жертвою комуністичних чи інших несумлінних агітаторів, усі чесні, релігійні робітники повинні мати свої окремі робітничі сходини й наради, де могли б спільно порадитися й зайняти до всіх робітничих рухів християнське становище. Це зосібна відноситься до робітничих страйків.

Для українських католицьких робітників у Канаді було б найкраще творити свої Робітничі Відділи Братства Українців Католиків, де могли б часто й основно обговорювати свої робітничі справи, а поруч того брати живу участь у праці по лінії католицької релігії, канадської державности й української культури. Таке зорганізоване наше робітництво було б окрасою й силою нашої українсько-католицької епархії й усеї нашої суспільности в Канаді. Те саме може й повинно бути в Америці.

Одним із безкровних, а дуже поширеним і дуже шкідливим родом страйків е наше часте й славне: "То я резигную! Ні до чого більше не мішаюся!" І резигнуе, і не приходить на збори, і не бере ніякої участи в релігійній, чи національній праці, й нераз стае відступником і шкідником своеї церковної чи народньої справи, а все те через те, що може не був вибраний до комітету, стрінувся з якимсь осудом, або прикрощами.

Ті, що резигнують і покидають свою дотеперішню добру роботу через трудноці й неприємности, це люди — слабі. Їхня дезерція шкідлива для загальної справи. Тому ніхто не повинен резигнувати ні відтягатись від такої праці, що її може зробити. Божа слава, спасення душ, загальне добро такі цінні й великі, що не годиться ніколи школити їм своею резигнацією й страйком через приватні, особисті порахунки й примхи.

Резигнація — це часто дезерція, це також нераз шкода, а то й ганьба. Тільки "переможцеві дам їсти з дерева життя" каже Господь, а переможці не резигнують, не опускають рук, не тікають із фронту, але борються хоробро аж до кінцевої перемоги. Не треба отже зражуватися й тікати від спільної праці для загального добра, чи буде хто головою в товаристві, чи не буде, чи його виберуть до комітету, чи не виберуть, чи приймуть його думку, чи когось іншого. Так роблять усі розумні й чесні люди. Тому замість резигнувати й кидати все, краще пригадувати собі незабутні слова Тараса Шевченка:

"Борітеся, поборете!
Вам Бог помагае;
За вас сила, за вас воля
І правда святая!"

Хто ці слова зробить своїм гаслом, своею засадою серед боротьби й праці для загального добра, той матиме успіх. Той варт загальної пошани.

З Листа

АНГЛІЯ. Лист вояка до Редакції "Світла". Всечесні Отці, Сердечно Вам дякуемо за "Календар Української Родини" на рік 1944, як також за побажання.

Ми, Богу дякувати, вже добилися до того кроку, де вже можемо вільно сказати, що вже можемо в своїй домівці чи то забавитися, чи послухати своїх українських пісень і т. п. Правда, що ще не маемо всього, що потрібне, бо це все потребуе грошей. Тут, як Вам відомо, все дуже дороге й за найменшу річ треба стократно заплатити.

Мусимо тут сказати, що як би не наші українські організації в Канаді, то певне цього неможливо б зробити. Ми до цеї пори одержали понад 300 пакунків як також велику кількість цигареток. Цигаретки роздаемо тим воякам, що не дістають із дому, а пакунків уживаемо в нашій кухні.

На 11 березня відбудеться в нас "Офіціяльне Відчинення" нашого Клюбу, на що прибудуть визначні гості — Лейді Твідсмюр, Вайкавнт Бенет, а також Майор Боров із Педингтон. Маемо знамениту програму на цей день, як також і на неділю. Маемо славного українського співака а саме, Лідинг Ер Крефтсмен Д. Юсика, що співав поверх два роки через С.Б.С.

Багато нам іще потрібно, себто фінансово й матеріяльно. Дім коштуе нас поверх 125 долярів місячно за комірне. Вугля, вода, світло й інші речі виносять повер 75 долярів місячно. Маемо господаря й дві пані, що дбають про їду, тощо. Мусимо платити так само, як право тут вимагае.

Тепер від себе дещо. Прошу Вас Отці, поздоровіть моїх батьків — Федора й Марію Ілиняк, у Чипман, дідуся старенького Василя Ілиняка та Всю родину Старків. Я при клюбі працюю вже довгий час. Роблю все, що потрібне, і де тільки можна, стараюсь приеднати нових членів. Бо як то кажуть, що більший дуб, то більша сила. Однак ми не можемо вести цього клюбу без помочі з Канади. Як можливо, прошу Вас поговорити із п. М. Андріїв, щоб хоч троха поміг нам із нашої парохії.

На цім мушу кінчити й бажаю Вам усього найліпшого. Нехай Бог поблагословить Вашу працю й дай Боже, щоб ми вернулись додому цього року. — Василь Ілиняк.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

КЕРЛОВРІ, МАН. Подяка. С.І.Х. — Всечесні ОО. Василіяни! Хочу подякувати в "Світлі" тим добрим особам, що прислали для мене темної дівчини свої дари.

Свою подяку складаю: Панству Ясінським, що мене обдарували таким гарним різдвяним дарунком, Пані Ярині Кис і О. Сич за те, що прислали мені на свята доляра. Панні Ганнусі Бидлен дякую за $2.00, а п. Петрові Конобальчукові за брошки.

Всім Вам, Дорогі Приятелі, складаю щиру подяку за те, що про мене не забуваете. Я вже 12 років не бачу світа, але не нарікаю в своїй темноті, тільки прошу Бога зо своїми батьками, щоб я ще побачила Божий світ так, як колись.

Поздоровляю Вас сердечно в Христі,

Ваша вдячна темна Марійка Демяник. Керловрі, Ман.

(Лист для Марійки писала В. Ясінська).

СТ. МАЙКЕЛ, АЛТА. Для кращої будуччини. — Знаемо, що вже минуло два роки, як на Зїзді Братства Українців Католиків в Едмонтоні усі, що там були, вирішили, що в нас в Алберті найважніша справа — **будова виховного Інституту в Едмонтоні.** І зараз трохи започаткували це діло своїми жертвами. Опісля за рік знову зложили трохи своїх жертв і так само цього року так, що вже маемо гарний початок.

Та все те невистарчаюче. За таку суму ми не можемо набути відповідного будинку. Тому **хто почувае себе українцем католиком,** а зокрема членом нашого Братства, повинен піддержати якнайщиріше ту справу своею жертвою, щоб якнайскоріш закінчити її, бо на денний порядок виходить друга справа — Українського Сиротинця в Алберті.

Чи нас не може знайтись хоч одна тисячка на всю Алберту, де нас рахують на десятки тисяч, щоб дали хоч по $5.00 на рік? А то вже тягнеться третій рік. Яку б ми гарну зложили суму! А є й такі, що їм не буде тяжко дати й сотню на таку корисну ціль, як Виховний Інститут Імени нашого рідного Святого священомученика Йосафата. І маемо в Бозі надію, що не одиниці, але десятки знайдуться таких, що пожертвують $100 на таке гарне діло, так, як досі вже деякі спромоглись. І це повинно доконче статись.

Тепер ми не маемо ні одного виховного інституту в усій Алберті, ні для хлопців, ні для дівчат. І через те наша молодь марнується, особливо ті, що мусять їхати на науку з фармів до міста. Мешкають по приватних домах, по науці ідуть, куди хочуть, і роблять, що хочуть, бо над ними нема постійного духовного нагляду. Виростають байдужі для всього, що своє, рідне. А вони повинні стати колись провідниками нашого народу!

Щоб та дорога нам молодь не пропала для нас, подбаймо про виховний інститут для них! Даваймо всі, даваймо зараз так, **щоб цього літа зїхались до Едмонтону не сотні, але тисячі українців Алберти зо своїми епископами й священиками на благословення нашого виховного Інституту св. Йосафата!** А з початком шкільного року, щоб той Інститут **був заповнений нашими студентами!** Що дай, Боже!

І буде це справді — Виховний Інститут, де буде виховання запевнене, бо як зачуваемо, тим Інститутом мають заопікуватись наші Отці Василіяни. Гр. Козяк.

РОЙКРАФТ, АЛТА. Незабутній спомин. Дня 14 лютня ввечері прибули ми з жінкою несподівано до монастиря ОО. Василіян у Мондері. Мою дружину прийняли наші гостинні Сестри Служебниці до своеї лічниці, а я "вступив до монастиря". Наступного дня, як задзвонили в монастирський дзвінок, стали по 5-ій годині враці всі братчики тихо-смирно переходили коло моеї келії-спальні до каплиці на молитву. Пішов туди й я. Дивлюсь — один із священиків, о. Попович, відправляе разом із братчиками Утреню. Опісля другий священик, о. Трух, редактор "Світла", стае на співану Службу Божу. Мило було подивитись, що такі молоді братчики пожертвували свое життя для Божої слави. Щасливі ті батьки, що мають таких дітей, що послухались їх і голосу Спасителя.

В монастирі вони раненько встають, моляться, слухають Служби Божої, приймають св. причастя, а опісля розходяться до своїх келій. На голос дзвінка спішать разом на снідання, що його починають і кінчать завсіди молитвою. На обіді й вечері моляться всі разом наголос. Після снідання розходяться до своїх зайнять. Студенти йдуть до своеї монастирської школи, друкарі до друкарні, інші до іншої роботи. Тихо, прикладно, без голосних розговорів. Я мав нагоду порозмовляти трохи з Отцями. Також і Отці — кожний мае свое зайняття. Є вже й старші священики, як наприклад о. редактор "Світла". Хоч уже підірване здоровя, та ще працюють для добра й спасення людських душ. Дай, Боже здоровя й сили тим, що працюють на Христовій ниві!

Без ніякого зайняття був тільки я. Хоч о. Ігумен мають досить труду, та однак я просив їх, щоб завезли мене на свою господарку на фармі, де я хотів побачити все улаштування. О. Ігумен охоче згодились поїхати зо мною. Приїжджаемо перед монастир, де перебувають два Отці й до 30 братчиків. Заходимо до келії Впр. о. В. Сороки, ЧСВВ., учителя новиків і настоятеля дому. О. Сорока щось писав. Як ми наблизилися, о. ігумен Винник познайомили мене з о. Сорокою й зажартували до о. Сороки: "Я привів Вам одного братчика." О. Сорока сказав: "Добре." Я стою й нічого не протестую, хоч це проти моеї волі. Дивлюсь — о. Сорока витягають із-під стола вагу й кажуть, щоб я ставав на вагу. Я сповнив їх волю. О. Сорока подивились і сказали, що надто мало важу й неспосібний до Чину. Ну, думаю, Господи, слава Тобі!, а то приходилось із жінкою на старість розлучитися...

По всім тім пішли ми з о. Ігуменом оглядати господарство. Всюди взірцевий порядок. Там я побачив також першу хату й каплицю покійного о. Гури.

З фарми ми вернулись до монастиря на обід. По обіді я пішов до шпиталю Сестер Служебниць відвідати свою жінку, деяких хворих, а також Сестер. Думаю собі: Коли б то так близько нас були Сестри, може б більше овочів зібралось на церковній ниві. Як я спостеріг, то Сестри досить зайняті. На мою думку

Мондер і ввесь округ повинні бути задоволені. Церква гарно помальована, гарний шпиталь, друкарня й українські Сестри. Аж серце радується! Я, хоч від Мондеру коло 450 миль на захід, однак радію, вже бачу перед українцями в Канаді будучину.

Честь і слава Вам, Всечесні Отці й Сестри, що працюєте для Божої слави й добра українського народу! — В. Вернюк.

РОДЕФ, АЛТА. Фонд Українського Сиротинця в Алберті. Високопреподобний Отче Редакторе! Будьте так добрі й помістіть кілька моїх слів в оцім нашім дорогім часописі "Світло".

Я переглядав часопис і на шостій стороні надибав допис п. Івана Косюра, з Роял Парк, Алта., що піддае таку благородну думку про заснування — Українського Сиротинця в Алберті. Я піддержую думку п. Косюра й посилаю також $5.00 від себе й від своеї родини на цей "Український Сиротинець", для порятунку українських сиріток. Слава Ісусу Христу!

Остаюсь із поважанням

Іван О. Зазуля. Родеф, Алта.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. Дня 13-го березня 1944 упокоївся тут у Бозі Анатоль Яровий. Пок. походив зо Скали, п. Борщів. Прожив 63 роки життя. Тому сорок літ приїхав до Канади. Однак кілька разів вертався до Старого Краю. Останніх 11 літ стало проживав у Монтреалі. Тут мав крамницю.

Бл. п. Анатолій із природи був веселої і добротливої вдачі. Належав до Парохії св. Духа в Пойнт Ст. Чарлз.

Смерть заскочила його нагло на удар серця. Однак його смерть не була несподівана, бо тому рік покійний перебув дуже тяжку операцію й від того часу слабував.

Пок. Анатолій лишив у великім смутку дружину Анастазію, пять доньок, одного сина, одну сестру.

Похоронне Богослуження відправив Преп. о. М. Сіянчук, ЧСВВ. В похороні взяло участь велике число людей, своїх і чужих. Покійник мав дуже багато приятелів. В.Й.П!

По похороні відбувся обід у заміжньої доньки Ганни Батюк. Під час обіду на зазив пані Антоніни Бучковської зроблено збірку на українську католицьку пресу. На пресу жертвували Франко Коліник — $5.00. По $1.00 П. Теодор Штим, Йосип Дзінджера, Петро Батюк, Гаврило Абрамчук, Тома Мельник, Рудольф Скопчинський, Катерина Немий, Онуфрій Немий. По 50 ц.: Анастасія Яровий, Петруня Стажинська. По 25 ц.: Антоніна Бучковська. Щиро дякуемо всім учасникам похорону, що не тільки помолилися за душу бл. п. Анатолія, але також спомогли свою укр. католицьку пресу. — Учасник похорону.

Родина щиро дякує Преп. о. М. Сіянчукові за відправу похоронного богослуження. Рівнож нехай Бог нагородить усіх тих, що в тім нашім тяжкім горю потішили нас і помогли нам відпровадити нашого дорогого батька на вічний відпочинок. З окрема дякуемо за жертви Служб Божих. — Родина.

ЕДМОНТОН, АЛТА. Іменини. Дня 18 березня зїхалися з Мондеру, Едмонтону й Дарлінг, рідня й сусіди, щоб звеличати п. Йосифа Чернявського в день 54 річниці народин.

При спільній вечері вручили п. Йосифові гарний дарунок. Також маленький внук побажав своему дідуневі щастя й здоровя на будуче життя. По сім відспівано "Многая Літа", а один із присутніх гостей завізвав до збірки на католицьку пресу, що принесла $4.60. З того $2.50 на "Українські Вісти," а $2.10 на "Світло." — Гість.

Редакція "Світла" пересилае п. Чернявському й усім жертводавцям сердечний привіт.

ЛІШОР, АЛТА. Весілля. В церкві Різдва Матери Божої в Лішор, Алта., повінчались дня 24 січня, 1944, Іван Габрись із Редвотер, Алта., з панною Ганною Козяк, дочкою Теодора Козяка з Лішор, Алта. Молодих звінчав парох о. Е. Пащак, ЧСВВ.

Під час весільної гостини, що відбулась в домі батьків молодої, були промови Преп. о. Е. Пащака, ЧСВВ, Т. Козяка й Г. Козяка. Останній уладив збірку на католицьку пресу, що принесла $4.75. Всі складали побажання новоженцям і по промовах сердечно співали "многая літа". Панство Габрисі замешкають в Едмонтоні. Благослови, Боже, їхне нове життя через многі літа! П. Е.

ФЕДОРА, АЛТА. Іменини. Дня 1-шого лютня в Укр. Вістях був допис із нашої парохії Вознесення. В дописі була згадка, як гарно зачали наші члени новий рік.

Цей допис знову показуе нам, що добре початий рік далі продовжується.

Друга відправа в цім році припала для нас на Стрітення. В церкві було багато людей. Були й члени з Вох. По відправі п. Катерина Нагірняк, запопадлива й рухлива сестриця, запросила близьких членів до себе на обід із нагоди іменин свого чоловіка Семена. В часі гостиного обіду п. Василь Будзінський, довголітній сусід, згадав минуле життя п. С. Нагірняка. Рівнож Преп. о. Із. Когут, ЧСВВ., згадав щире старання п. С. Нагірняка про добро парохії й побажав, щоб такий позістав і на далі. Опісля висказували свої бажання подруга й діти. За всі побажання п. С. Нагірняк сердечно всім подякував, дітей батьківським сердечним словом просив, щоб науки батьків ніколи не забували, але йшли їхнім слідом і прикладом, а того не пожалують.

З того приводу на пресу жертвували: — **По $1.00:** К. і С. Нагірняк, Й. і В. Будзінський. **По 50 ц.:** Н. Варварук, Ф. Кінджерський. **По 25 ц.:** А. Остапович і одна особа.

Того самого дня ввечері відбувся парохіяльний вечірок, гра в бінго й смачна перекуска в хаті п. Ласьківської, сестриці й членкині парохії нашої. Тутешні члени мають гарний звичай, що часто разом забавляються й за чергою в іншій хаті. З таких вечерків є багато користи. Присутні й тут не забули про свою пресу.

Ходять чутки, що і слідуюча відправа буде продовженням доброго почаття року. Дві родини купили по фігурі до церкви. З того нехай буде Богові слава, а жерводавцям Боже благословення. — Кореспондент.

ЧИПМЕН, АЛТА. Дня 22 лютня уладили чипменські громадяни в Народнім Домі прощальний вечірок для Панства Соколюків із приводу їхнього відїзду на сталий побут до місцевини Іннісфрі, Алта.

Панство Соколюки через 16 літ були проживали в місцевині. Чипмен і ввесь час брали живу участь у справах парохії й Народнього Дому.

Під час вечірка п. Микола Андріїв вручив панству Соколюкам дарунок, подякував за їхню співпрацю й побажав доброго поводження на новім місці. Промовляли також: п. Шарун, п. В. Єлиняк і п. Соколюк.

На заклик п. Андрієва відбулась збірка на католицьку пресу, з чого призначено $5.65 на "Світло".

Всім жертводавцям складаемо щиру подяку, а п-у Соколюкам бажаемо щасливого життя на новому місці. Ред.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ. Дня 4 березня відбулося в місцевій церкві поминальне богослужения за покійну Марію Ахтемійчук, що вмерла саме тепер рік.

По відправі був обід у домі п. Андрея Ахтемійчука, чоловіка покійної. Там п. М. Андріїв завізвав присутніх до збірки на католицьку пресу й зібрано $4.70 з того на "Світло" $2.35. — (П-й).

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Остання прислуга. За проводом Преп. о. С. Курили, ЧСВВ., віддала рідня, приятелі й сусіди останню прислугу любови бл. п. Ганні Цвігун, із роду Грошко, дружині довголітнього старшого брата при церкві в Новій Киеві, п. Степана Цвігуна.

Покійна походила зо Звиняча, чортківського повіту. До Канади приїхала зо своїм чоловіком 1902 року. Обое замешкали відразу в новокиївським окрузі.

За життя визначалась любовю до церкви. Вона справила перший обрус і квіти до нової церкви в Киеві.

Похорон покійної Ганни відбувсь у гарнім порядку. Було багато людей.

З родини полишила бл. п. Ганна в смутку, крім чоловіка, сина Миколу в Новім Києві, дочку Марію Штогрин у Едмонтоні й Параню Павлій в Борщеві, а також двох братів — Дмитра й Василя.

Покійна прожила 68 літ. В.І.П!

Після похоронних богослужень був спільний обід. О. Парох мав промову, а опісля була збірка на католицьку пресу, що принесла $14.00 на "Світло" й "Українські Вісті". Збіркою займались п. П. Самоїл і п. М. Гриців.

Редакція "Світла" дякує сердечно панам збірщикам і всім жертводавцям за дар на пресу, а души бл. п. Ганни просить у Бога вічного спокою.

КСІТУАН, АЛТА. В неділю, 19 березня, зібралось кілька родин в домі п. В. Чиніля. Тут при різних розмовах звернули увагу зібрані гості, що багато українських хворих заходить до шпиталю в Спирит Ривер, а там нема навіть українського католицького часопису. Отже одна невіста довго не надумувалась, тільки взяла тарілку й пішла поміж гостей. За кілька хвилин принесла $2.16. Сьогодні ці гроші висилаемо до Редакції "Світла" й просимо прийняти цей малий дарунок, а в заміну висилати часопис "Світло" до шпиталю Св. Христа в Спирит Ривер, Алта.

А вам, добрі люди, нехай буде подяка, що памятаете про добрі діла милосердя. Робіть так і надалі, а за вашим добрим прикладом нехай роблять це також інші. — П-й

ІННІСФРІ, АЛТА. Похорон. Дня 13 березня 1944, ввечері, умер бл. п. Юрій Пасека в шпиталі в Вегревил. Похорон відбувся 16 березня з дому батьків Льва й Ганни Пасеки в Іннісфрі. Похоронні богослуження відправив о. Е. Пащак, ЧСВВ. Покійний спочив на цвинтарі Св. О. Николая, недалеко церкви. Приятелі й знайомі, що прийшли віддати останню прислугу пок. Юріеві, зложили $4.30 на духовний вінок Служб Божих. Приготуванням до похорону займався старанно Парк Меморіял із Вегревил.

Пок. Юрій уродився в Іннісфрі 9 травня, 1914 р. Перед смертю слабував поверх 10 років на дитячий параліж, однак терпеливо й спокійно переносив цей тяжкий хрест. Оплакують пок. Юрія його батьки, 5 братів: Іван, Михайло, Яцко, Степан, Петро й 4 сестри: Катерина, Ганна, Марина й Антонія.

Під час обіду присутні склали свої жертви на католицьку пресу в сумі $6.15. Це розділено на "Укр. Вісти" й "Світло". Жертводавцям щира подяка, а пок. Юрія нехай Бог ущасливить вічною памяттю. П. Е.

МОНДЕР-ПОДІЛЛЯ, АЛТА. Прощальний вечірок. Дня 19 березня гомонів Народній Дім в окрузі Поділля коло Мондеру від веселої бесіди рідні й приятелів Панства Сторощуків, що, спродавши свій маеток на Поділлі, вибирались на нову господарку до Інленд, Алта.

Прощальну програму розпочав п. Мартинюк своею промовою, до чого всі гості долучили свої щирі оплески, що ними вони виявляли п-у Сторощукам свою зичливість. Після того було ще на програмі кілька інших точок і перекуска, що її приготували подільські пані.

На поклик п. С. Ружицького, місцевого вчителя, господаря вечірка, п. Мартинюк промовив другий раз, побажав Панству Сторощукам щастя й усякого добра на новому місці і вручив гарний дарунок від Товариства.

П. В. Най, брат п. Сторощук, вручив другий дарунок від матері й ще один від усіх гостей.

Рідні й усім гостям Панство Сторощуки склали сердечну подяку.

При веселій гостині не забули й української преси, що одержала від гостей у дарунку $3.50. — Гість.

Редакція "Світла" складае жертводавцям подяку за дарунок, а Панству Сторощукам бажае на новому місті багато ласки в Бога й нових знайомих.

Українська Скарбниця

До цеї скарбниці складають читачі "Світла" свої духовні жертви за одність у вірі, волю і незалежну державу для українського народу. Нові жертви:

Мондер, Алта.: Одна особа жертвуе тепер кожного дня Службу Божу, святе причастя, щоденні молитви, вмертвіння, праці, хресні дороги, вервиці, посіщення Пресв. Євхаристії;

Василіянські студенти-схолястики: Служб Божих — 205; Св. причастій — 205; Вервиць—227; Хресних Доріг — 55; Духовних св. Причастій — 175; Сердечних зітхань 3,100; Отче наш-ів 1,300; Богородице Діво — 2,500; Посіщень Пресв. Євхаристії — 400; Умертвінь — 200; "Згадай о Всемилостива" 200; Один брат щодня жертвуе 5 умертвінь; Два брати жертвують увесь хор через цілий місяць.

Брати Василіяни: Служб Божих — 251; Св. причастій — 211; Вервиць — 189; Посіщень—150; Акафістів — 129; Духовних св. причастій — 35; Поклонів — 52;

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

По $0.25: Степан і Катерина Дрібненький, Брейнат, Алта.

По $0.50: Й. Дрібненький, Брейнат, Алта. — П. Багрій, Торгилд, Алта. — Й. Процишин, Бімсвил, Онт.

По $1.00: Т. Юрчишин, Келгарі, — І. Сидор — Асторія, Н. Йорк — Т. Сидор, Бронкс Парк — М. Кантор, Бруклин — Д. Підскальний, Етелберт — Н. Конюх, Ню Йорк — М. Шафранович, Чипмен, Алта. — Т. Олійник, Обрун, Н. Й. — Н. Буллок, Филаделфія.

По $2.00: Лена Сербенюк, Филаделфія — В. Стецик, Ню Йорк Таця з Борщева, Алта.

Збірка на іменинах Йосифа Чернявського, Едмонтон, Алта. $2.10.

Збірка на прощанні п-а Сторощуків, Мондер-Поділля — $3.50.

З похорону Матвія Дмитрова, Восток, Алта. — $4.00.

Збірка на похороні бл. п. Анатолія Ярового, Монтреал—Пойнт Ст. Чарлз — $5.00.

Жертви в Монтреалю (п. Й. Вербицький) $12.00

Всім щирим жертводавцям складае сердечну подяку й бажае "веселих свят" Христового Воскресення — Редакція.

Просимо не забути про "ПИСАНКУ" на "СВІТЛО"

Хресних Доріг — 40; Молебнів — 129; Стрілистих актів — 1600; Умертвінь — 155; Суплікацій — 10; Добрих діл — 65; Щоденних занять — 34; Щоденних терпінь — 14.

Форт Виліям, Онт, Діти й Сестри Служебниці: 1 Службу Божу відправлено за жертви дітей а крім того: Сл. Божих—30, Св. Причастя 1, вервиць — 249, Хресних Доріг — 17.

Йорктон: С.С. Служебниці й пенсіонатки Інституту Пресв. Серця: Служб Божих — 10; Хресних Доріг — 49; Молитов — 1794; Посіщень — 28; Вервиць — 75; Стрілистих актів — 2510; Поклонів — 180; Умертвінь — 32; Добрих діл — 31; Праць — 37 днів; 1 Молебень і Суплікація.

С.С. Служебниці, Ріджайна: Сл. Божих — 10; Св. причастій — 10; Вервиць — 15; Посіщень — 75; Стрілистих актів — 400; Хресних Доріг — 4; Коронок до Ран Христових — 15.

Діти з парохії св. Василія Великого, Ріджайна: Служб Божих — 25; Отче наш — 230; Богородице Діво — 250; Поклонів — 780; Стрілистих актів — 14,000; Вервиць — 2; Умертвінь — 10.

Майнерсвил, Па. — Більші й менші діти жертвують: Служб Божих — 9; Св. причастій — 5; Молебнів — 12; Вервиць — 9; Стрілистих актів — 109; Умертвінь — 31; Добрих діл для ближніх — 24; Отче наш-ів — 112; Богородице Діво — 140; Діл покути — 9.

Хто буде наступний?

ДЕ ПОМІЧ ДЛЯ НАС

Інж. В. Топольницький написав книжечку "ДЕ ПОМІЧ ДЛЯ НАС" або як організувати щадничо-кредитові спілки.

Ціна цеї цікавої книжечки — 20 центів. Замовлення посилаеться до видавництва:

Culture and Education
Box 3113, Winnipeg, Manitoba.

Що чувати в світі?

— **Сьомий** Зїзд Б.У.К. в Алберті, в 11, 12, 13 березня ухвалив осьтакі резолюції: 1) Зїзд складае заяву вірности й синівської любови Папі Пієві XII; 2) пересилає синівський привіт і подяку за благословення своїм дорогим Владикам — Кир Василієві й Кир Нілеві; 3) вітае секції Б.У.К. і У.К.Ю. в Манітобі й Саскачевані; 4) закликае членів до піддержки збірки на Червоний Хрест і близьку позичку перемоги; 5) закликае церковні заряди в Альберті до уладження в цім році планової збірки на Інститут св. Йосафата; 6) закликае всю українську католицьку суспільність в Алберті до щирої піддержки збірки на Інститут; 7) закликае до творення по парохіях відділів Українського Католицького Юнацтва й поручае скликати літом Зїзд Молоді в Едмонтоні.

— **Папа** знаходиться тепер у більшій небезпеці, ніж 1870 року під час наступу Ґарібальдія. Та однак Христовий Намісник не покидае Риму. Так, як 1919 року папа сміливо виступив у Мінхен проти німецьких комуністів, що хотіли зайняти папську делегатуру, так і тепер, як голова Католицької Церкви, стоїть із нехитною відвагою серед военної бурі.

— **Уряд** Британії й Ніпону прийняв послуги Ватикану щодо розподілу допомоги для тих їхніх цивільних громадян, що під цю пору е інтерновані. Цю допомогу одержать ті британці, що е інтерновані в Малеї й Голяндській Східній Індії, а також така сама кількість ніпонців, що перебувають під доглядом Британії.

— **Італійський** епископ Каццині з Кремони пригадуе пересторогу папи Льва XIII, що велике надуживання релігії буває тоді, коли одна політична партія намагаеться втягнути Церкву в свою партійну політику, щоб при її допомозі перемогти своїх противників. Щодо конкордату Церкви з поодинокими державами, то Церква заключае із державним урядом, а не з політичною партією, що е тоді при владі. І тоді Церква не дає ніякого признання для тамошньої державної системи ні її метод, а тільки навязуе звичайні звязки для забезпеки релігійної волі тим католикам, що живуть у даній державі.

— **Сказав** Др. Тамсон у бостонськім університеті, що 20% американських жінок по містах мають тільки одну дитину, а 30% не мають ні одної! Таке злочинне життя слідне головно між багатирями. Нема будуччини для такої нації, що в ній значна частина народу не хоче мати потомства. Ті чоловіки й жінки, що недозволеним способом вистерігаються потомства, зневажають Бога й винищують свою націю. Правдивої філософії подружнього життя вчить тільки одна вчителька: Христова Католицька Церква.

— **Римський** "Місіонар" подає оголошення німецької команди, що вона старанно поусувае з Риму всякі речі, що могли б бути причиною бомбових налетів на місто, а ще більше вважатиме на те, щоб через Вічне Місто не переходили ніякі военні транспорти. А світський часопис зазначує, що з цього часу вина за всяке ушкодження Риму спаде на аліянтів. На думку однак аліянтів це е тільки однобічне проголошення Риму "відкритим містом", що не має значення на основі міжнародного права.

— **Український** Народний Союз, запомогова організація в Америці, відсвяткував 50-літній ювілей свого існування.

— **Никита** Хрущев, премер більшовицького уряду в Україні, сказав недавно у своїй промові в Москві, що Україна, як совітська республіка, буде домагатись прилучення до себе Холмщини, Грубешова, Замостя, Томашева й Ярослава.

Українці знають, що це українські землі й щиро бажають прилучення їх і всіх українських земель до — незалежної української держави. І заявляють, що Хрущев — в імені українського народу говорити не може. Нашими заступниками мають бути тільки українці, щирі любителі, а не гонителі української нації.

— **Норведська** нацистська влада взяла під свою контролю всі церковні збірки. Через те певне зменшаться церковні доходи.

— **Американський** посол із Ню Йорку, Мартин Кенеді, сказав недавно в вашингтонськім сеймі: "Хто годен забути почуття страху, що огорнуло нас, як 15 березня вранці заголовки часописів принесли вістку про знищення Монте Касіно?... Сльози певне не відбудують монтекасінського монастиря; та во смутку й душевного болю вродиться урочиста посвята про відбудову того честигідного монастиря для ще більшої слави." В справі знищення старинного монастиря в Монте Касіно зростае переконання, що знищення аліянтами того памяткового монастиря було мабуть передчасне, або зовсім непотрібне. Ватиканський часопис "Осерваторе Романо" не признав бомбардования монастиря в Монте Касіно за оправдане.

— **Італійський** вулькан Везувій вибух і залив розтопленою лявою три міста.

— **В Індії,** в провінції Бенгаль, згинуло за останній рік 1,873,794 людей із голоду.

— **Через** свої успіхи на східньому фронті більшовики вийшли до Румунії й наблизились до границь Малярщини в Карпатах. Гітлер, для своєї забезпеки, зайняв насильно Малярщину, Болгарію й Румунію. — Коломия, Снятин — зайняті більшовиками. Тернопіль окружений горить. — Над Чорним Морем більшовики наближаються до Одеси.

— **Аліянти** бомбардують Німеччину, головно Берлін, а німці Лондон. Американці бомбардують малярський Будапешт.

— **Одного** 21-літнього американського вояка зранила смертельно куля. Лікарі й доглядачки хворих 3 години пробували в лічниці врятувати йому життя, та без найменшого успіху. Вояк лежав непритомний. Військовий священик став проказувати вже молитви за вмираючих. Тоді лікар вхопивсь іще останньої дошки рятунку й дав умираючому вприск чужої крови. Вмираючий вояк віджискав притомність і прожив ще 20 хвилин! За той час висповідався, прийняв Христа в св. причастю й св. тайну оливопомазання. Коли священик уділив йому вже святих тайн, вояк стратив знову притомність і вмер. Дарована кров помогла відчинити вмираючому небо. І знову показалось велике Боже милосердя!

НОВІ КНИЖКИ

Цими днями вийшла з друку нова книжечка: ГОЛОС ІСУСА В НАЙСВЯТІШІЙ ЕВХАРИСТІЇ.

В цій малій книжечці е дуже гарне поучення про те, як молитися в каплиці, чи в церкві до Ісуса утаеного в Пресв. Евхаристії.

Книжечка дуже відповідна для молоді.

Ціна її — 5 центів.

Всі замовлення посилається до "Світла".

МІШАНЕ ПОДРУЖЖЯ

О. М. Пелех, наш військовий духовник, написав повчальну, дуже потрібну книжечку про те, чи добре е католикам дружитися з некатоликами.

Цю книжечку про "Мішане подружжя" повинні перечитати в кожній хаті батьки й уся молодь, щоб добре пізнати ті небезпеки й нещастя, що їх наводить на новоженців мішане подружжя.

Ціна книжечки 5 центів. Адреса замовлень:

Ukrainian Mission,
Yorkton, Sask.

ДЯКІВСЬКІ КУРСИ

Вcase. Антін Борса почав за одобренням Епископського Ординаріяту в Филаделфії ДЯКІВСЬКІ КУРСИ. в Годсоні, Н. Й., з днем 15 березня. Курси тривають від 15 березня до 15 червня і від 1 вересня до 1 грудня ц. р.

В грудні кандидати здаватимуть свої іспити перед призначеною на це Комісією. Кваліфіковані будуть мати право вносити подання на дяківські посади при католицьких парохіях.

УМОВИ ПРИЙНЯТТЯ

1) укінчення 8 грейду школи,
2) добре поведення, потверджене засвідченням місцевого пароха,
3) музикальний слух і голос,
4) 17 рік життя.

ПРЕДМЕТИ:

В часі курси будуть осьтакі предмети науки:

1) українська й старославянська мова,
2) Релігія,
3) церковний устав,
4) церковні напіви,
5) гармонізація й дириґентура,

Крім того студенти беруть практичну участь у всіх богослуженнях. Прожиток у Годсоні дуже дешевий. Адреса для листів:

Rev. A. Borsa
29 So. 2nd St.
Hudson, N. Y. U.S.A.

Богослуження в Алберті

КВІТЕНЬ

9. Великдень. — Вегревил
Лемонт — 10 год. вранці
(велик. відправа й свяч. пасок)
Гилярд—фарми в 6 год. вранці
10. Понеділок. — Бойл: сповідь і Служба Божа в 9 год. вранці.
11 Вівторок — Анцав: сповідь Служба Божа й свячення пасок у 9 год. вранці.
Голден — фарми
12. Середа — Айрон Ривер: сповідь і свячення пасок у 10 год. вранці.
13. Великий Четвер. — Вох: страсти в 7 год. ввечері.
Гей Лейк
14. Велика Пятниця — Плащаниця й свячення пасок:
Вох, Редвотер — 9 год. вранці.
Федора, Куквил — 11 год.
Елдорена, Егремонт — 1 год. сполудня
Тудор, Редвей (плащаниця) — 4 год. сполудня.
Смокі Лейк — св. Онуфрія,
Спедден (Хресна Дорога) — 8 год. ввечері.
15. Велика Субота — Свячення пасок:
Стар — спів. Сл. Божа й свячення пасок — у 9 год. вр.
Белліс, Смокі Лейк — св. Параскевії — в 11 год.
Восетна (місто) і Давнінг — у 3 год. сполудня.
Стрий, Редвей — у 5 год. ввеч. (Редвей у резиденції).
16. Воскресення — ст. ст.
Карвел 6 год. вранці
Вайлвуд — 9 г. вр.
Стар — 6 год. вр.
Спас — 6 год. вр.
Ворвик — 10 год.
Лемонт — 9 год.
Плейн Лейк 6 год.
Ренфурлі — 10:30
Краків — 6 год. вр.
Тофілд
Ту Гилс
Редвотер, Егремонт, Спедден— 10 год. вр.
Норт Стар.
17. Світлий Понеділок —
Волф Крік — 9 г. вранці (великодн. сповідь).
Делф
Інісфрі — Р.М.Божої
Восток — св. Михаїла
Кукснл, Стрий, Вох.
Готчкіс
18. Світлий Вівторок.—
Парк Корт — 9 год. вранці (великодня сповідь).
Лішор
Іннісфрі — Ч. Хреста
Елдорена, Давнінг, Федора
Грімшав
23. Неділя —
Чипмен (відправи на гробах)
Гілвуд
30. Неділя —
Восток — св. Николая (відправи на гробах)
Гай Прері

Basilian Fathers,
Mundare, Alta., Canada.
Phone 27

Basilian Fathers
Derwent, Alta.

Basilian Fathers
Box 8. Radway, Alta.
Phone 4

Basilian Fathers,
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.
Phone 23181

Basilian Fathers
High Prairie, Alta.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
< THE LIGHT >

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го Травня. 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (144). 9.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

Великдень у Ватикані

В Великий Четвер відбулась маестатична процесія з Сикстинської каплиці до каплиці св. Павла. В процесії взяло участь багато кардиналів, архіепископів, епископів, настоятелів чернечих Чинів, дипломатів різних держав і членів італіянської шляхти. Сам Святіший Отець Пій XII ніс Найсвятіші Тайни. Службу Божу в присутності папи відправив того дня кардинал Салотті.

В Велику Пятницю приніс папа Найсвятіші Тайни в процесійнім поході знову до Сикстинської каплиці, де кардинал Рафаїл Россі, секретар св. консисторіяльної конгрегації, відправив Службу Преждеосвященних Дарів.

З огляду на сумний, военний час, а зокрема на важке положення в Римі, Святіший Отець Пій XII відправив на Великдень тільки тиху Службу Божу й подав св. причастя різним членам дипломатичного ватиканського корпусу й університетським професорам.

Дня 10 квітня папа відправив Службу Божу в Залі Консисторії для членів почесної сторожі й тих цивільних людей, що е на безпосередніх послугах папи. З рук Святішого Отця вони одержали тоді великодне св. причастя.

Проти знищення Риму

В Австралії 7 архіепископів і 20 епископів спільно заявили, що знищення Риму було б противне цілям, що за них аліянти ведуть війну.

"Ми бридимось такою політикою, що в цій війні принесла знищення, головно з повітря, так багатьом історичним містам, а смерть так багатьом невинним цивільним особам... Нам казали, що ми боремось за волю малих держав і націй, а е небезпека, що ми знищимо найменшу й найбільшу з них. Ми кажемо, що ми боремось за християнство, а е загроза, що ми святокрадсько пробемо серце християнства."

Нема в світі другого такого міста, як Рим. Це найдавніша й найбільша п а м я т к а християнства. Там е гроби св. апостолів Петра й Павла, св. мучеників і папів; старинні, памяткові будовання й цвинтарі-катакомби, м а л ь о в а н н я, різьби й церкви, а між ними цариця-базиліка св. Петра; ватиканська бібліотека, що з неї користали вчені мужі науки з усього світу, має 40,000 старинніх і середньовічних рукописів, а також 500,000 різних книжок; у Римі тисячі-тисячі студентів богословія, а також різні артисти кінчать свої науки. Чи годиться нищити Рим?

ВІРИТИ ЧИ НЕ ВІРИТИ

З життевої філософії

Щоб люди могли жити чесним, щасливим, правдиво людським життям, мусять доконче вірувати в Бога. Бо як люди сказали б собі, що нема Бога, то набрали б переконання, що вони ні від кого не е залежні, а таке переконання стало б причиною всякого зла. Бо як нема Бога, то хто мені до розказу? Без віри в Бога людський рід став би чередою зарозумільців і проворних звірюк, що їх навіть батогом не можна б повздержати від того, щоб не роздирали себе обопільно.

Тому то вже старинний грецький філософ Платон сказав: "Хто усуває релігію, усуває основу людської суспільности." Подібно римський письменник Плутарх: "Легче збудувати місто в повітрі, ніж якусь людську суспільність створити без віри в надземні сили." А колишній німецький цісар Фридрих II, хоч вільнодумний, говорив: "Велика товпа — це каналія, що з нею без Бога я не бажав би мати нічого до діла." Ці слова відносяться не тільки до простого народу, але ще більш до вищих кляс і всього людства.

Як учена людина, ніби просвічена наукою, стане говорити, що нема Бога, то тих слів слухае володар і каже собі: "Як нема Бога, то нема справедливости". Слухае купець, промисловець і додае: "То не треба бути чесним." Слухае злодій і вбійник та й доказуе: "Усяке почуття відповідальности; це дурниця." Слухають слів безбожного вчителя, юнаки й дівчата, що в них розбуджується пристрасть, та й вигукують: "Нема Бога — нема чесноти! Уживаймо світа, поки служать літа!" Слухае безбожної мови втомлений робітник і каже: "Навіщо ж працювати й терпіти?" Слухае підданий і вже не знае, чому він мае признавати над собою якусь владу.

Про це висказав важливі слова перестороги один державний муж: "Якщо така наука, що нема Бога, продістанеться між товпу, що її нужда грозить раз-у-раз бунтом і розбурханням лакімства, то зовсім певне счиниться революція, кров поплине вулицями й серед гуку стрілів можна буде почути страшні вигуки розяреної товпи: Не хочемо нічого чути про Бога, небо й будуче життя! Наука доказала, що все те здогади й брехня. Не хочемо того! Нехай буде собі пекло, чи нірвана, щоб тільки ми вжили собі усіх тих розкошів, що їх вони попереджають!"

Якщо б товпа так зробила, то що було б у тім дивне, непослідовне? Їхній крок був би тільки висновком із здогадів і докладів того безбожного професора, що його може сама держава оплачує. Може тоді стривожений уряд узяв би вченого професора під свою опіку, а проти його понятливих учнів викотив би гармати й скорострілы...

Таке було б людське життя, якщо загал суспільности набрав би такого фальшивого переконання, що — нема Бога. Та що людська природа з острахом і відразою відвертається від думки про таке життя, що виливае з безбожности, а за те з тугою й сердечним бажанням звертається до життя спокійного, забезпеченого й відчуває, що тільки таке життя — правдиво людське життя, а таке життя можливе тільки там, де е віра в Бога, — то це певний знак, що — існує Бог. І таке переконання не може бути фальшиве, бо що е конечне для людей, то не може спиратись на помилці. Є отже Бог.

До вдержання в світі віри в Бога причинилась найбільш Католицька Церква. Через те вона зробила найбільш добра для всього світу.

Папа співчуе з народом

Святіший Отець Пій XII вислав на руки Ексц. Конрада Прайзінґа, епископа Берліну, вислови сердечного співчуття вірним дорогої йому берлінської дієцезії, що тепер так дуже терплять від летунських налетів. Епископ Прайзінґ оголосив папську заяву в своему пастирському посланні.

Місяць молитви за вояків.

За почином наших Владик Кир Константина й Амвроза буде відправлятись у Стемфорді тридцять-денне богослуження за всіх вояків нашої Української Католицької Єпархії через увесь місяць травень-май. Всіх Вірних нашої Єпархії проситься, щоб до тих богослужень долучили свої молитви за своїх найдорожчих осіб, що тепер служать у збройних силах американської армії й е порозкидувані по всім світі.

1. Ті Богослуження — Сл. Божа кожнього дня в 6-тій год. вранці, а Молебень у 7-мій год. ввечері — будуть відправлятися в епископській каплиці в Стемфорді, що е посвячена Пречистій Діві Марії Неустаючої Помочі. Там знаходиться образ Божої Матери Неустаючої Помочі. Цей образ подарував Папа Пій XI нашому Владиці Кир Константинові. Багато людей завдячують одержану поміч Матері Божій Неустаючої Помочі.

2. Всіх вірних просимо прислати імена вояків до Стемфорду. Щоб усі наші родини могли користати з тих богослужень, то ніхто не буде зобовязаний до г р о ш е в и х жертв. Богослуження за вояків будуть відправлятися даром. А надіслані імена від родин і вірних будуть поміщені перед вівтарем Матери Божої Неустаючої П о м о ч і в Стемфорді.

3. Імена наших вояків просимо посилати на адресу:

Our Lady of Perpetual Help Society
Ukrainian Catholic Seminary
Stamford, Connecticut

Місячне наміреня

При Серці Матері

Непорочне Серце Марії

Ми віруємо, що пресвяте й дуже ласкаве для нас є Пресвяте Христове Серце. Ми пізнавали Його й любили в Старім Краю. Ми те Пресвяте Серце любимо й почитаємо також тут у Канаді й Америці. Багато наших людей кожної першої пятниці в місяці приймає на Його честь винагороджуюче св. причастя.

Зараз після Пресвятого Христового Серця — наче найясніша зоря коло ясного сонця — знаходиться Непорочне Серце Марії, те Серце, що під ним Вона, як Божа Мати, голубила Божого Сина.

Серце Марії — це один із найдосконаліших творів Бога. Воно було наче тим другим небом, що на нього Отець дивився з найбільшою вподобою, як на той наймиліший приют, що в ньому мав замешкати сам його Єдинородний Син.

Чистота Маріїного Серця не була ніколи нарушена й найменшою тінню гріха — ні первородного ні особистого. Серце Марії — то Серце непорочне й пречисте, так у зачатті, як і в житті.

Прикрашене воно надзвичайно, наче золотом позолочене й самоцвітами процвітане, досконалою, з дня-на-день щораз більшою любовою до Бога й ближніх.

Серце Марії — це скарбниця всіх Божих ласк. Вірне Серце Непорочної Діви здобуло собі Боже довіря й Бог усі свої ласки для нас віддав до розпорядку Марії. Вона — стала владаркою Божих ласк. Всі заслуги, праці, сліз і муки Спасителя, разом із заслугами Марії, ангелів і святих, Ісус наче зложив у Серці Марії. І з Того Серця можемо черпати потрібні ласки.

Крім того — Марія це "Мати гарної любови" й святої надії, що ніколи не відказує нам того, що може бути корисне для наших душ. Марія любить нас і охоче помагає нам у всіх справах і потребах душі й тіла.

Посвята Серцю Марії

Всі ті прикмети Непорочного Серця Марії спонукують нас, щоб ми Те Серце зробили предметом своєї особливої любови, а одночасно скарбницею потрібних нам ласк і першою поміччю та захистом у час своєї земної мандрівки до вічного царства. І все те може статися через нашу щиру Посвяту Непорочному Серцю Марії.

Зробім це! Велика гідність і доброта Непорочного Серця Марії спонукує й заохочує нас до того.

Дня 13 травня 1917 року, в третьому році першої світової війни, в португальськім селі Фатіма, обявилась Божа Мати троїм дітям. Тоді Непорочна Діва домагалась від них, щоб вони **робили багато вмертвінь і жертв, охоче приймали прикрощі, що їх на них зсилатиме Бог, а тим щоб нагороджували Богові за гріхи світу, виеднували грішникам навернення, а Її Непорочному Серцю відплачувались за богохульства й зневаги.** Наказувала також дітей, щоб якнайпобожніше **проказували щодня вервицю за мир у світі.**

При третій зяві, дня 13 липня, сказала Пресвята Діва своїм малим приятелям, двом дівчаткам і хлопчикові: **"Бог хоче спасати душі й Тому бажає, щоб у всім світі заведено богослуження на честь Мого Непорочного Серця. Якщо це станеться — я припоручаю вам це — тоді багато буде спасених і настане мир. Війна скінчиться. Якщо однак не перестануть зневажати Господа, то не багато промине часу й уже за наступного понтифікату (папи) лічнеться друга, ще страшніша війна..."** (Чи так не сталося?)

Крім того Пресвята Діва заявила дітям, що Бог перестане карати світ, але домагається **"посвяти світу Її Непорочному Серцю й винагороджуючих св. причастій у кожної першої суботи в місяці. "Якщо це буде сповнене, тоді" Росія навернеться и настане спокій. Інакше, всякі фальші ширитимуться по світі викликаючи війни й переслідування Церкви; добрі будуть терпіти мучеництва, а Святіший Отець мусітиме багато терпіти; різні народи будуть винищені; та вкінці затріюмфує Непорочне Її Серце й люди одержать часи спокою..."**

Таке виразне бажання Господа Бога, щоб увесь світ був посвячений Непорочному Серцю Марії, є для нас вистарчаюче. Хто тільки довідається про це Боже обявлення, повинен охоче і з найбільшим жаром духа посвятити себе Непорочному Серцю Марії, чим сповнить волю Бога й Божої Матері, а одночасно причиниться до приспішення в світі днів мира.

Чи читачі "Світла" не мали б сповнити Божої волі?

Приклад і заклик папи

Згідно з бажанням Бога й Божої Матері, дня 1 листопада 1942 року, з нагоди надзвичайної урочистоти в Португалії, в 25-ту річницю зяви Пречистої Діви Марії в Фатимі, наш теперішній папа Пій XII, що був свячений на епископа дня 13 травня 1917 р., тобто того самого дня, коли в Фатімі перший раз зявилась Божа Мати, посвятив Католицьку Церкву й увесь світ Непорочному Серцю Марії. Тепер, у цім місяці травні-маю, що ввесь призначений для особливої прослави Марії, папа знову закликає нас через Апостольство Молитви, щоб ми молились у цім місяці кожного дня за поширення практики — **Посвяти всіх Непорочному Серцю Марії.**

Ми, на оцім місці, переказуємо те гаряче бажання Святішого Отця й сердечно просимо, щоб усі наші Дорогі Читачі пішли за прикладом і покликом Христового Намісника й посвятились із своєю ріднею Непорочному Серцю Божої Матері, а одночасно щиро молились кожного дня, щоб **усі люди в світі, посвятились Непорочному Серцю Марії.** Чи підемо за прикладом й покликом папи?

Всі, як один!

1. В цім місяці травні пізнаваймо краще Непорочну Діву Марію через слухання марійських проповідей й читання книжок про Марію, та плекаймо почитання Її Непорочного Серця.

2. Не опускаймо ні одного марійського богослуження в цім "місяці Марії."

3. Приймаймо в св. причастю часто, навіть щодня, на честь і радість Марії, Ісуса Сина Марії, захованого в Пресв. Евхаристії.

4. Проповідуймо своїм знайомим практику почитання Непорочного Серця Марії.

5. На честь і радість Непорочного Серця Марії старайімось усіма силами не грішити й інших відводити від Божої образи.

6. Охоче переносім на честь Непорочного Серця Марії всі душевні й тілесні терпіння, що нам їх посилає Бог.

7. Приймаймо не тільки кожної першої пятниці, але й кожної першої суботи в місяці св. причастя нагородження Непорочному Серцю Марії за всі богохульства й зневаги.

8. Проказуймо кожного дня вервицю — на честь Непорочного Серця Марії за скорий і тривалий мир у світі. Зокрема молімся за одність у вірі, волю й незалежну державу для української нації.

9. Проказуймо щодня папську "Молитву Посвяти Непорочному Серцю Марії" й заохочуймо до того інших. (Молитва є в сьогоднішніх "Католицьких Картинах").

10. Станьмо апостолами — Посвяти Непорочному Серцю Марії.

Ми, українці, з самого початку прийняття християнства визначались великим почитанням Божої Матері. І за княжих і за гетьманських часів Пресвята Діва Марія мала почесне місце в релігійнім житті нашого народу.

Станьмо й тепер у перших рядах почитателів Непорочного Серця Небесної Матері, як завжди добрі й вірні — Українські Діти Марії!

о. кан. П. Божик.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

ВИСЛОВИ ПРАВОСЛАВНИХ ЕПИСКОПІВ ПРО КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ

Я доглянув на конференції, що той викрут, що епископ сказав, "що треба вмерти, щоб можна бачити дійсну святість Пречистої Діви", не були його особисті слова; то була скоріш фальшива наука православної церкви про Пречисту Діву тому, щоб положити різницю між нею, тобто православною, а Католицькою Церквою. В православних календарях нема поміщеного свята непорочности Діви Марії.

Наступного — мабуть 1917 — року митрополит Платон відвідував православних вірних у Канаді й був у Винипеґу, де мав вечерю разом із священиками Манітоби, в залі церкви Пресвятої Тройці, на розі вулиць Манітоби й Мекензія. На вечері був також і я. При вечері Платон між іншим сказав таке: "Латинська мова мертва, її розуміють тільки високо вчені. І дивна річ, що цею мовою Католицька Церква могла обеднати коло себе мало що не ввесь християнський світ і ніхто з католиків проти тої мови не бунтується. Наша старословянська мова, що нею ми відправляємо Службу Божу, куди більш зрозуміла для наших вірних, як латинська для латинян, та не зважавши на те, чуємо прикрі нарікання на нашу церковну мову й наші вірні домагаються в церкві народньої мови. З того видно, що католицьке духовенство стоїть духовно високо й уміє пояснити своїм вірним, чому в церкві треба вживати латинської мови, під час коли наше духовенство не вміє пояснити, чому ми вживаємо старо-словянської мови в нашій церкві."

Митрополит Платон був визначна особа, не тільки в Америці, але також і в Росії між православними епископами; його мова про вищість Католицької Церкви сильно вплинула на мене. Від тоді я почав ґрунтовніше студіювати зміст Католицької Церкви й прийшов до висновку, що Католицька Церква дійсно велика і всесвітня, що мов повітря окружає вся земну кулю. А що деякі греко-католики оставляють Католицьку Церкву й лучаться з православною, чи якою іншою протестантською, то це тому, що не знають дійсного значення Католицької Церкви ні з боку догматичного ні суспільного; у відпавших помічується недотепність, сліпа амбіція, політичні манери й невірство. На таких очевидьки булоб нерозумно взоруватися.

МИТРОПОЛИТ АНДРІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ І ЙОГО КНИЖКА

В грудні 1910 р. прибув до Канади галицький митрополит Андрій Шептицький із поручення тодішнього папи Пія X., щоб відвідати українських поселенців у новій землі. Він відвідав насамперед канадські уряди, поговорив із ними, що було треба про відносини тутешніх українців, а потім відві-

(Продовження на 4 стор.)

Для Свого Владики

Практичний дар любови для нашого Достойного Владики.

На місяць червень проголошено програму святкування потрійного ювілею Нашого Владики Кир Константина. Ця потрійна урочистість притягне до Стемфорду великий здвиг народу, щоб віддати честь праці, витревалості, відвазі і помислам Нашого Провідника.

Урочистість сама собою буде історичною подією серед католицьких вірних українського походження: Вшануванням свого Владики-Пастиря засвідчить народ свою культуру, здисциплінованість і розуміння Його великих діл.

Одначе це добра нагода, щоб народ виказав від себе якусь ініціятиву для такого напрямку праці, що її назначив йому наш Провідник. Треба вийти з чимось, щоб у практиці виказати нашу ціну Його праці. Є звичай між культурними людьми, що для дорогих собі одиниць складають дар любови. Треба отже подумати, який то практичний дар любови принести нашому Владиці.

З різних проявів треба вибрати один. Виринула між іншими думка, щоб при нагоді свят у честь Владики Кир Константина закупити Дієцезальний Дім імени Владики Кир Константина. Це був би дім для зосередження ділянок праці, що веде наш Достойний Провідник. Цеї праці назбиралось стільки, що на її адміністрацію треба вже осередка. Там треба б примістити бюра праці, документи й підручні книжки, ба навіть і архів минулої праці для вигідного [illegible]. Все, що тепер порозкидане по кількох установах у Філядельфії, Вашингтоні, Стемфорді, Стратфорді, вимагає нераз часу для одноцільного ведення. А нема сумніву, що наші дієцезальні ділянки ще будуть зростати й будуть ще більше комплікуватися. Тому час, щоб ми, як вірні, як цілість, подбали про закупно відповідного Дієцезального Дому, як дару любови для нашого Солевізанта, Високопреосвященного Владики, Кир Константина Богачевського з нагоди підготовки й переведення святкових днів на Його честь.

Жертви не є обмежені. Що більше, то скоріш можна буде провести діло в життя. Бажаним було б, щоб цей дім був закуплений і упорядкований уже в початках місяця червня. Це був би практичний доказ нашого розуміння, як уладжувати урочистість на честь Провідника-Пастиря.

Відповіді й відзиви на оцей заклик-проект треба присилати на адресу: Jubilee Committee, Ukrainian Catholic Seminary, Stamford, Conn. U.S.A.

В імені Ювілейного Комітету, В. Л.

ЮВІЛЕЙНА ПРОГРАМА

З НАГОДИ 20-ЛІТНЬОГО ЕПИСКОПСТВА, 35-ЛІТНЬОГО СВЯЩЕНИЦТВА, 60-ЛІТНІХ НАРОДИН ЇХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ КИР КОНСТАНТИНА БОГАЧЕВСЬКОГО.

Неділя 11-го червня, 1944.

Зїзд усіх Представників і Представниць Марійських Дружин.

8:30 Архієрейська Читана Служба Божа і Спільне Св. Причастя.

10:30 Торжественна Архієрейська Служба Божа і Посвята Всіх Марійських Дружин Непорочній Діві Марії, Покровительці Нашої Української Католицької Дієцезії.

1:00 Спільний обід для Всіх Представників і Гостей.

3:00 Один із наших Владик виголосить конференцію для Всіх Представників Марійських Дружин.

5:00 Святкова Академія заходом питомців семінаря.

Четвер 15-го червня, 1944.

Пресв. Евхаристії. В той день припадає 20-ліття Епископства Кир Константина.

В тім дні відбудеться зїзд Нашого Духовенства з усієї нашої епархії.

10:00 Торжественна Архієрейська Служба Божа, Опісля прилюдний акт посвяти нашої укр. католицької епархії Пресвятому Серцю Христовому.

5:00 Святкова Академія.

Неділя 18-го червня, 1944.

Зїзд усіх представниць Апостольства Молитви, всіх представників наших парохій, та всіх інших представників церковних і народніх організацій.

8:30 Архієрейська Служба Божа і Спільне Св. Причастя для представниць Апостольства Молитви.

10:30 Торжественна Архієрейська Служба Божа і посвята всіх товариств Апостольства Молитви Пресв. Серцю Христовому.

1:00 Спільний обід для всіх представників і гостей.

3:00 Один із наших Владик виголосить конференцію до представниць Апостольства Молитви.

5:00 Святкова Академія на Честь Кир Константина.

ДО ЛАСКАВОЇ ПАМЯТИ!

1) Предсідательки й Секретарки Апостольства Молитви й Марійських Дружин силою свого уряду входять у склад представників. Крім того кожне Товариство Апостольства Молитви й Марійської Дружини може вибрати двох представниць із поміж своїх Членкинь на зїзд до Стемфорду.

2) Імена й адреси всіх представників мають бути надіслані до Ювілейного Комітету в Стемфорді найдалі до 30-го квітня 1944. Кожний представник дістане вступний білет і застережене місце в Стемфорді.

3) Від 11-го червня до 18-го червня 1944 буде відправлятися "Девятниця" — Новена, що включатиме Служби Божі й Молебні. Всіх вірних просимо, щоб жертвували свої молитви по намірені нашого Дорогого Владики Кир Константина.

4) Під час ювілейних торжеств у Стемфорді буде можна оглянути цікаві речі в музею, що в ньому вже працюють наші артисти.

Через тяжку й невигідну комунікацію та недостачу багатьох потрібних речей, ювілейний комітет приневолений уладити тільки скромну програму.

Через ті важкі умовини комітет є в спромозі прийняти в Стемфорді тільки представників церковних і народніх організацій. Охоче повітає також усіх гостей, що не зважавши на труднощі, прибудуть на Ювілейні Торжества до Стемфорду в неділю 11-го червня, в четвер 15-го червня й у неділю 18-го червня 1944, Р.Б.

Ювілейний Комітет, Стемфорд, Конн.

о. Андрій Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

Спомини з власного життя

НА ШКІЛЬНОМУ ФРОНТІ

Моя перша подорож

Був у мене шкільний товариш Микитин. Він ходив рік нижче від мене. Одного дня нам стрілила до голови думка, щоб під час найближчих вакацій поїхати в світ на мандри. За ціль нашої подорожі ми вибрали собі місто Триест. Я був тоді може в шостій клясі, він у пятій.

Як сини залізничників ми вистарались про "паси" до Триесту й почали думати про гроші на харч і інші видатки під час подорожі. Саме тоді передав був мені батько трохи грошей, щоб заплатити в бурсі за прожиток. У надії, що ту належитість можна буде заплатити також і по вакаціях, я тих грошей ужив тимчасом на подорож. Можливо, що кілька корон я мав також із лекцій, за навчання малих "школярів", та разом не було того може більш, як 15 австрійських корон. Мій товариш мав 10. корон. З таким "маєтком" ми були готові до дороги. Як уже прийшли вакації, одного гарного дня ми всіли в Стрию на потяг і майнули до Перемишля, а звідти через Краків до Відня, приглядаючись дорогою цікаво до нових, місцевин і стрічних людей.

У Відні ми пішли в місто, щоб побачити хоч дещо з того, що в Відні було найславніше. Не дуже то ми вміли давати собі раду в тім ділі та й не дуже сміливо пускались у мандрівку по великій столиці Австрії, мавши мале знання німецької мови й слабеньку кишеню, але пробували щастя. Наші оглядини Відня тривали щось зо два дні. Одну ніч ми ночували в гостиниці.

Відень — колишня столиця австро-угорської монархії, лежить у долині між узгірями, над рікою Дунаєм, (скоріш над дунайським каналом).

З тих славних памяток, що ми тоді бачили в Відні, пригадую собі тепер кілька.

Першою була церква св. Степана, славна катедра віденського митрополита — кардинала, посвячена для релігійного вжитку ще 1144 Р. Б. Є це одна з найкращих памяток старонімецької архітектури в ґотицькім стилю. Має пять входів, між ними величний головний вхід із двома вежами, вкритими прегарними різьбами. Є вона 342 стопи довга, 222 широка, 86 стіп висока. Має 38 мармурових вівтарів, багато гарних філярів, різьб і мальовань. Величезні хори. Під церквою є широке підземелля з катакомбами. Там ховали колись у мідяних домовинах тлінні останки покійних членів цісарської родини.

Тепер там є кардиналом Емін. Інніцер, великий приятель українців і безбоязкий оборонець католицької віри перед нацистами. За те багато витерпів.

Яке могутнє враження робила та велеканська церква на українського студента, що — призвичаєний до малих, убогих наших церков — знайшовшись перший раз у такім виликані, що його не вмів навіть добре оглянути!

І який смуток огортає душу на згадку тієї нашої мізерії в Канаді й Америці, де то стільки наших людей жалують нераз із того гарного маєтку, що їм Бог дав тут у новій батьківщині, дати потрібну жертву на будову, чи поправу церкви, або вдоволяються якимнебудь дрантивим будинком, що виглядає як бідна сирота супроти його власної хати й домашньої обстановки А при церкві нема відповідної дзвінниці, а що ще гірше — нема мешкання для душпастиря й він мусить тинятися по чужих хатах, де нераз не має відповідного місця ні на молитву, ні на працю, ні на спочинок... Коли в нас, українців, буде хоч іздалека так, як є в інших культурних народів?.. Яка віра, така офіра... Пригадується мені одна коляда. Одного року ходили члени рганізації колядувати на народні цілі. Між іншим — зайшли й одного нашого чоловіка. Дав доляра "на Укра-

(Продовження на стор. 6)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

ХРИСТОВА ПРОПОВІДЬ НА ГОРІ

Глава 5: 21-48

21. Ви чули, що сказано старозаповітнім: Не вбивай. А хто б убив, той стане перед судом.

22. А Я кажу вам, що кожний, хто гнівається на свого брата, на того буде суд; а хто скаже своєму братові: нікчемний, стане перед Найвищою Радою; а хто б сказав: безбожнику, на того буде вогонь пекельний.

23. Тому, коли приносиш до вівтаря свій дар і там пригадаєш собі, що твій брат має щонебудь проти тебе,

24. лиши там свій дар перед вівтарем, а піди й перш помирися зо своїм братом; та й аж тоді прийди й жертвуй свій дар.

25. Помирися зо своїм противником скоро, поки ти з ним у дорозі, щоб противник не віддав тебе судді, а суддя возному, та щоб тебе не кинено в темницю.

26. Істинно, кажу тобі, не вийдеш звідти, аж віддаш останнього шага.

27. Ви чули, що приказано старозаповітнім: Не чужолож.

28. А Я кажу вам, що кожний, що хто погляне на жінку, пожадаючи її, той уже вчинив перелюб у своєму серці.

29. А як твоє праве око тебе гіршить, вирви його та кинь від себе; бо краще тобі буде, як згине один із твоїх членів, ніж щоб усе твоє тіло вкинено до пекла.

30. І як твоя права рука гіршить тебе, то відітни її та й кинь від себе; бо краще тобі буде, як пропаде один із твоїх членів, ніж щоб усе своє тіло пішло до пекла.

31. І сказано: Хто розводиться із своєю жінкою, нехай дасть їй розвідного листа.

32. А Я кажу вам, що кожний, хто розводиться зо своєю жінкою, хіба, що за перелюб, той доводить її до перелюбства; а хто б оженився з розведеницею, чужоложить.

33. Ви чули також, що старозаповітнім приказано: Не присягай криво, а доховай свою присягу Господеві.

34. А Я кажу вам зовсім не присягатись; ані на небо, бо воно Божий престіл;

35. ні на землю, бо воно підніжок Його ногам; ні на Єрусалим, бо він місто великого царя.

36. Не присягайся навіть на свою голову, бо не можеш ні одного волоска зробити білим або чорним.

36. А ваша мова нехай буде: так, так, ні, ні.

37. Бо що більше від цього, то походить від лихого.

38. Ви чули, що сказано: Око за око, зуб за зуб.

39. А Я кажу Вам: Не противляйтесь злому; коли ж тебе хто вдарить у твоє праве лице, поверни до нього й друге.

40. І як би хто хотів позиватись із тобою і взяти твою свиту, лиши йому й жупан;

41. а хто б тебе силував підвести його тисячу кроків, іди з ним дві.

42. Кожному, хто в тебе просить, дай; і від того, що хоче в тебе позички, не відвертайся.

43. Ви чули, що сказано; Люби свого ближнього, а ненавидь свого ворога.

44. А Я кажу вам: Любіть своїх ворогів, добре чиніть тим, що ненавидять вас, і моліться за тих, що напастують і переслідують вас, щоб ви стали синами свого Отця, що на небі.

45. Він велить своєму сонцю сходити над злими й добрими, і посилає дощ на праведних і грішних.

46. Бо коли любите тих, що люблять вас, то яку нагороду будете мати? Чи ж того й митарі не роблять?

47. А як поздоровляєте тільки своїх братів, то що таке надзвичайне робите? Чи й погани того не роблять?

48. Тому будьте досконалі, як досконалий є ваш Отець небесний.

ПОЯСНЕННЯ

Обовязки любови ближнього

Спаситель переходить деякі точки закону моралі, а особливо забороняючі обовязки, тобто заказн.

Господь заказує найперше гнів і його вибухи. Старий закон забороняв буквально тільки вбійство. Спаситель видосконалює ту точку закону й строго заказує так внутрішній гнів і намір чинно зневажити якого свого ближнього, як і самі вже зневажливі слова. Що Спаситель строго заказує, пізнати з великости кар. Кара спалення в байраці Ґегенна, де то колись приношено молохові людські, криваві жертви, а за часів Христа палено в ньому всяку нечистоту. Ті провини такі тяжкі, що хто допускається їх, варт пекла.

Треба гамувати гнів і його прориви ще й тому бо внутрішня злість і гнівні слова переходять дуже часто в зовнішнє насилля.

Спаситель кладе натиск на діла любови: дух любови важливіший, ніж зовнішні діла, бо любов робить жертви милими Богові. Замирення з ближнім хоронить нас від кари, належної за переступства проти нього, бо випереджує видання засуду в вічності.

Відношення до нас самих

Господь домагається перше — чистоти. Супроти старого закону, що заказував чужолоство й бажання його, Ісус подає досконаліший закон і заказує строго усякий рід нечистоти, навіть жадібні погляди, й зазначує, що ми повинні скоріш виректись усіх речей, навіть таких милих, як око, або рука, ніж мали б прогрішитись у тім предметі й опісля вічно покутувати за нього. Зокрема підкреслює, яким великим гріхом є розвід.

Далі виступає проти частих, легкодушних та непотрібних присяг. Настоює на те, щоб ми говорили простодушно, згідно з правдою.

З черги заказує Спаситель строгість у відплаті за дізнану кривду. Нам вільно доходити своєї кривди, справедливо, законним способом, але вищий від того є ідеал християнської терпеливости й любови, де ми за зло відплачуємось подвійним добром. Сказане не є приказом, але тільки радою та предметом досконалости.

Старий закон казав ненавидіти ворогів, а любити тільки одноплемінників; про інших людей закон не згадував нічого. Фарисеї вчили, що треба ненавидіти поган. Щоб доповнити недостачу старого закону й усунути хибну науку фарисеїв, Ісус приказує любити ворогів, які б вони не були, каже робити їм добре й молитись за них. У цій заповіді є строго заказана ненависть ворогів у гадках, словах та ділах, а все інше є тільки предметом ради й досконалости.

Понукою до любови ворогів є приклад самого Бога, що добре робить злим і добрим, високість чесноти та велика нагорода в небі.

Ми, християни, повинні точно перестерігати приказів Христа, що конечні для спасення душі, а одночасно з великою охотою сягати ще вище й плекати в своєму житті ідеал християнської досконалости, що нам його показує Христос і в своєму житті й своїй божественній науці.

Робити все так, як робив Христос, і сповняти те, до чого Христос заохочує нас своїми радами, це найвища мудрість і найбільше щастя.

Чому я навернувся

дував важніші українські церковні осередки. Був у Монтреалі, Торонті, Вінніпегу, Едмонтоні й заїхав аж до Венкувер. Всюди заохочував галичан до віри в Бога Творця, до церкви, до згоди й спільної праці. Як вернувся до Львова, тоді написав там для українців у Канаді книжку п. з. "Канадійским Русинам" (у тих часах загально вживали ще тієї старої назви) й переслав ту книжку до Канади, щоб люди читали її.

Я був уже тоді священиком, коли книжка появилась у Канаді. Про ту книжку говорили між собою православні, що "поляк Шептицький написав таку книжку унітам, що в ній накликає їх до того, щоб ставали в Канаді римо-католиками й французами."

Здається мені, що така неприємна рецензія не походила від православних духовних, але від прічерів презвитеріянської, методистської, бабтистської й суботницької релігійної секти, що товклися всюди по Канаді в намірі навернення українців до протестанських вір і вони викликали страшну ненависть до Католицької Церкви й усього того, що було звязане з тою Церквою. Кожна річ, хоч би вона була найкраща й свята, як вона походила з католицьких джерел, то мусіла бути ворогами очернена.

В Заставнеччині, звідки я походив, не було найменшої ненависти до Греко-Католицької Церкви. Про греко-католицтво знали в околиці тому, що в Погорилівці й Заставні знаходились греко-католицькі громади, а також тому, що недалеко за Дністром у Галичині жили греко-католики, куди часто в потребах заходили буковинці; тут, у Канаді, за сильною пропагандою католицьких ворогів, ненависть до Католицької Церкви була неймовірно розвинена. За впливом опінії моїх вірних, ненависть дещо й мене охопила до Греко-Католицької Церкви й книжки Митрополита Шептицького, хоч тої книжки я не бачив і не старався її дістати та перечитати тому, що коли б мої парохіяни довідались про те, що я інтересуюсь "уніятською книжкою", то до тижня я мусів би, мов птиця, вилетіти з парохії за симпатії до греко-католиків.

Але сталося так, що я ту книжку перечитав. А було це так. — В грудні, 1916 р., покликали мене буковинці до Спирит Риверу, що знаходився кілька сот миль на захід від Едмонтону, щоб похристити їм дітей. Буковинців було там сімнадцять родин і кілька родин із Галичини, що мали спільний цвинтар; тоді, я їм посвятив його, а також і труплярню з бревен на тім цвинтарі. Я мусів там затриматись кілька днів, заки потяг вернеться й поїде знову до Едмонтону. Той час я перебував в Санди Сандула, що походив із села Брідок, що сусідувало з селом Онутом, де я родився й виріс.

Далі буде...

РАДІОПРОГРАМА БУК-а В АЛБЕРТІ.

Всіх українців в Алберті повідомляємо, що заходом Централі Братства Українців Католиків в Едмонтоні буде тепер надавана кожної пятниці, в год. 8-ій увечері, наша українсько-католицька РАДІОПРОГРАМА зо Стації CFRN.

Друга програма буде надана 28 квітня. Дальші програми будуть: 5, 12, 19 травня.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1 травня, 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 16.

ПОСВЯЧУЙМОСЬ НЕПОРОЧНОМУ СЕРЦЮ МАРІЇ!

МОЛИТВА ПОСВЯТИ

Непорочному Серцю Марії

(Молитву склав сам папа Пій XII.)

Царице святого рожанця, прибіжище людського роду, тріюмфаторко в усіх Божих боях! З покорою клонимось перед Твоїм престолом, понадіявшись, що — не за марні наші заслуги, але завдяки доброті Твого материнського Серця — доступимо милосердя, одержимо ласку, а також щедру поміч і опіку в теперішнім горю.

Тобі, Твоєму Непорочному Серцю, віддаємось і посвячуємось у цій трагічній годині людства, єднаючись не тільки з Містичним Тілом Твого Сина, Святою Матірю Церквою — досвідчуваною такою мукою й агонією в так багатьох місцях і так болізно й різнородно — але також із усім світом, роздертим дикою сварнею, спалюваним огнем ненависти, терплячим через свою власну злобу.

Нехай же ж до співчуття склонить Тебе вид широкої матеріяльної й моральної руїни, смутків і тривоги незлічимих батьків і матерей, чоловіків і жінок, братів і сестер, а також невинних дітей; так численних істот, скошених у квіті молодости, в страшній різні пошарпаних тіл; в тузі й конанні перебуваючих душ, що їм загрожує вічна погибель!

Мати милосердя, Ти в Бога виєднай нам мир, надусе виєднай нам ті ласки, що мир приготовляють, закріплюють і забезпечують!

Царице мира, молись за нас, а світові, що тепер у боротьбі, дай мир, що його бажають усі люди; мир, спертий на правді, справедливості й християнській любові. Дай мир воюючим народам і людським душам, щоб у тишині ладу могло володіти Боже Царство.

Свою опіку розгорни над невірними й над усіма тими, що досі живуть у тіні смерти; вділи їм мира й дай, щоб і над ними засяяло сонце правди. Коли б то й вони могли зєднатись із нами й перед лицем одного й одинокого Спасителя світу проголосити: "Слава Богу на висоті, і мир людям доброї волі!"

Подай мир тим народам, що їх розділює фальш, чи незгода, головно тим, що виявляють велику набожність до Тебе, що в їхніх домах мала завжди почесне місце ікона (сьогодні може часто передержувана в укритті, щоб дожила кращих днів); приведи їх знову до одної вівчарні, що її веде один правдивий пастир.

Спокій і повну волю виєднай Святій Божій Церкві; повздерж залив новочасного поганства, що так поширюється; розбуди в вірних любов чистоти, практик християнського життя й такий апостольський запал, щоб Божі слуги зростали заслугами й числом.

Вкінці так, як увесь людський рід посвячено Пресвятому Серцю Ісусовому, щоб для тих, що на Нього мають усяку надію, Воно могло стати знаком і запорукою перемоги й спасення: так подібно й ми, Наша Мати й Царице, на віки посвячуємось Тобі й Твоєму Непорочному Серцю, щоб Твоя любов і опіка могли прискорити тріюмф Божого Царства, а всі народи, перебуваючи в мирі з собою й Богом, могли називати Тебе Благословенною і з Тобою підносити свої голоси, щоб від бігуна до бігуна гомонів гимн вічного "Величит"—слави, любови і вдяки для Ісусового Серця, що в Нім тільки можуть знайти правду й мир.

Під місійним хрестом у Вох, Алта. Місія відбулась — 9 — 26. III. 1944 — за проводом місіонаря Преп. о. М. Пасічника, ЧСВВ.

Перше св. причастя дітей під час місії в Вох, Алта.

КОЖНА українська дитина повинна добре знати й любити свою католицьку віру й рідну українську мову. Хто не дбає про це, той шкодить своєму власному народові. Таких — щоб не було ніколи між нами!

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ, ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ!

Цьогорічний "Божий Гріб" із плащаницею в Мондері, Алта.

Малий школяр виспівує під час великоднього богослуження.

— ЖАРТИ —

Католик і православний. — То ви закладаете в Ворвику парохію? — Ми вже маемо парохію. Отці з Мондеру вже другий рік доїжджають до нас. — А на Великдень була в вас відправа? — Ще й яка! Були два священики, братчик і досить людей — аж серце радувалося! — А чи в вас усі йдуть на Службу Божу до середини? — Ні, не всі. Харукові коні й комуністи стоять на дворі.

Короткозорий. — То твій брат утратив роботу при пожарній сторожі? — Так, через короткозорність. Уяви собі, одного разу він увесь пополуденок лив воду на якусь жінку з червоним волоссям, заки пізнав, що це не був огонь.

Фармерська родина коло Квебеку перед відходом на Службу Божу. Всіх діточок е в родині 17.

Мондерські школярі в дні свого великоднього св. причастя. З дітьми — Впр. о. ігумен С. Шевчук, ЧСВВ.

— ЖАРТИ —

Було темно. — Скільки ребер мае людина? — Я пробував раз порахувати моему сусіді, але тоді було надто темно, та я не годен був дорахуватись.

Добра порада. — В фільмовім театрі грубий питаеться малого хлопця, що сидить за ним: "Чи ти бачиш що? — Не бачу нічого. — Це не шкодить. Ти тільки дивись на мене й як я буду сміятися, ти смійся також.

Перешкода. — Як називаеться той чоловік, що ти з ним познайомився? — Не знаю, він такий грубий, що е не міг так близько приступити, щоб почути його назвисько.

Мае щастя. — Чоловіче, чого ти стаеш мені на нагнітки? Держи свої ноги там, де вони повинні бути! — Як би мої ноги були там, де вони повинні бути, то ти вже давно був би вилетів за двері...

Добре серце. — Чому ви носите чорні окуляри? — Бо я не можу дивитися, як моя жінка тяжко працюе.

Впало в око. — Знаеш, стався мені неприемний випадок: моїй жінці впало в око зеренце піску й я мусів заплатити лікареві $3.00. — Це дрібничка! Моїй жінці позавчора впало в око чорне футро й я мусів заплатити $300.00!

В жалобі. — По кім то твоя сусідка носить жалобу? — Та по своїм чоловіці. Та ж вона ніколи не мала чоловіка. — Тому саме носить жалобу.

Преп. о. Й. Жан, ЧСВВ., наш парох в Оттаві зо своею "Вівтарною Дружиною".

Молодий католик із Филаделфії, Яків Джерац, четар-летун на бомбовику, що за свою хоробрість одержав уже три відзначення.

Спільна гостина українських вояків у час цьогорічних різдвяних свят у Лондоні, уладжена заходом Союза Українських Канадських Вояків за морем. — Тепер вони мають уже свою гостинницю. Вони там потребують: книжок до бібліотеки, часописів, молока в бляшанках, цукру, чаю, кави й шоколяду, зупи й інших страв у бляшанках, рушників до лиця й начиння, білизни, рукавиців, светерів, хустинок, мила, порошку до зубів, жілеток, гребінців і пасти до черевиків, рекордів і голок до грамофонів і подібних речей. Всі речі треба посилати на адресу вояків, нпр:

P.O. B. Panchuk, C—18825, 126 Airfield, RCAF, Overseas,
або: Pte. W. Eleniak,M.—17580 Bn. H. Q. The Calgary Highlanders,
Canadian Army, Overseas.

Можна посилати й на адресу інших вояків. — Адреса Союза:
Ukrainian Canadian Servicemen's Association. 218 Sussex Gardens
Paddington, London, W. 2. England.

Гроші посилаеться на адресу:
Ukrainian Canadian Committee, 711 McIntyre Bldg. Winnipeg, Man.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $.50: І. Німчук, Стар, Алта. — М. Мальований, Стар, Алта. — Д. Бойцун, Форт Пек, Монт. — В. Бойцун, Форт Пек, Монт.— Д. Драбик, Ембридж, Па.

По $1.00: Т. Коляр, Теривил, Конн. — Р. Мандзік, Клифтон Гайтс, Па. — К. Рибник, Честер, Па. — С. Малюта, Ґлендон, Алта. — А. Багрій, Лемонт, Алта.

Збірка в п-ва Вишньовських, Гримсбі, Онт. $5.00

Всім жертводавцям сердечно дякує й Божого благословення бажае — Редакція.

НАДІЄМОСЬ, що кожний Читач зложить цього року свою добровільну жертву на дальше видавання "Католицьких Картин".

— ЖАРТИ —

Шкода труду. — Що ви робите? — Та ставлю паркан довкола цвинтаря. — Паркан? А навіщо його там? — Щоб ніхто сюди не залазив. — Не бійтесь, ті, що там е, не годні вийти звідти, а ті, що їх там нема, не хочуть туди йти, то не треба зовсім паркану.

Він безпечний. — Мамо, чи я можу піти на річку купатися? — Ні, сину, там надто глибоко. — А батько пішов у це місце купатися. — Це що інше, батько добре заасекурований.

Два гарні молодці. — Колись, то я мав таку бороду, як ти, та як побачив, як я страшно виглядаю, я зараз зголив її. — Колись, то я мав таку пику, як ти, та як я побачив, як ти страшно виглядаеш, то я зараз запустив бороду.

Буде добра пара. — Це дуже гарна дівчина. А розумна! В неї розуму за двох. — То буде саме добра пара для тебе. Візьми її.

Невдачна світлина. — Чия це фотографія, що ви так приглядаетеся? — Це моеї жіночки. — А мені здаеться, що вона не виглядае тут зовсім природньо. — Це правда. На фотографії вона мае замкнену губу.

Мало не вмер. — Знаеш, я мало не вмер через свою короткозорість. — А це як? — Я не бачив чи директор дивиться на мене, чи ні, й я мусів добре працювати увесь день.

Добрий обід. — Дорога пані прошу кілька сотиків на обід... Я тільки-но вийшов з лічниці... — Брешете в живі очі! Пізнаю вас! Тиждень тому ви були в мене і я дала вам обід. — Так, це правда. Зараз по тім обіді я пішов до лічниці...

Strange but true

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

Is marriage a contract as well as a sacrament?

For baptized Christians it is both a contract and a sacrament.

Did God institute marriage or did it evolve from evolution?

The Book of Genesis tells us that God said: "it is not good for man to be alone. Let us make him a help like unto himself... Then the Lord cast a deep sleep upon Adam. And when he was asleep He took one of his ribs and filled up flesh for it. And the Lord God built the rib which He took from Adam into a women. And He **brought her to Adam.** And Adam said: "This now is bone of my bone and flesh of my flesh. She shall be called woman because she was taken out of man. Wherefore a man shall leave father and mother and shall cleave to his wife, and they shall be two in one flesh". (Gen. 2:18.) Out of this we see how God instituted marriage and that marriage did not just evolve from evolution.

What is the primary end of marriage, children or satisfaction of the sex instinct?

The primary purpose of marriage is the procreation of children for the purpose of continuing the human race; the secondary end of marriage is the remedy of concupiscence.

Didn't some Christians believe that marriage was sinful?

Yes. The Gnostic heretics condemned by St. Paul (Tim. 4.3) forbade marriage on the grounds that it was sinful. But marriage is good and holy when properly exercised: "Marriage honourable in all, and the bed undefiled." (Heb. 13:14.)

Are all bound to marry?

No. Otherwise Christ would have given the example by marrying Himself. Read Mt. 19:12 when Christ speaks about the eunuchs, the unmarried, the celebates who make themselves celebates for the kingdom of Heaven.

What do you mean when you say that marriage is a sacrament?

The Sacrament of Marriage is a sacred, sensible sign **instituted by Christ** to confer Divine grace on the husband and wife.

To be continued.

BY FRANZ WERFEL

The Song of Bernadette

Illustrated by HAROLD FOSTER

In wild zeal, Bernadette began to scratch the barren earth.

Her face was mud-smeared . . .

"She's crazy," they said

ON THE very next day after her visit to Dean Peyramale, Bernadette went to the grotto and delivered the churchman's message to the lady: "The dean of Lourdes said that he does not accept commissions to build chapels from unknown ladies."

Bernadette did her best to ease, by penitential acts, the lady's distress over this impertinence. She slid around on her knees until they bled, and she tried to incite the crowd at the grotto to imitate her penitential practices. But her success was small. Few understood her. Nor did the lady seem to pay much attention. She had other purposes. Enunciating each syllable clearly, like one giving important orders to a child, she said: "Go to the spring yonder and drink and wash yourself."

Bernadette knew of no spring at the grotto. But since the lady spoke of a spring, there must be one hereabouts. Of that Bernadette was sure. And if the spring was not above the earth it must needs be beneath it. In wild zeal, the girl began to scratch the barren earth with her bare hands.

When she had hollowed out a small hole, Bernadette came upon muddy earth. She would have considered it a sheer fraud not in all reality to drink and lave herself. Therefore nothing was left for her to do but take a particularly moist lump of earth and smear it over her face and to take some of the muddy water and seek to choke it down. This effort was so desperate that the girl's mud-smeared face was contorted with strain.

The spectators had no knowledge of what the lady had said to Bernadette about the spring. All they beheld was the spectacle of a girl attempting to devour filthy mud—a repulsive aspect of mental derangement such as even asylums rarely afford.

Even Bernadette's most faithful followers now shook their heads and muttered: "Crazy as they come."

Police Commissioner Jacomet, who was in the crowd, saw his opportunity. He let his most cutting official voice resound. "My dear people," he said, "now see plain as day how you've been made fools of. You don't get miracles on ordinary weekdays; you don't even get them on Sundays. I hope that by tomorrow order will have been restored in our entire region."

The crowd began to move away, silent and subdued.

Bourlette saw a thin stream of water.

News of the spring spread quickly.

A well-dressed stranger appeared . . .

The boy picked up the coin . . .

THE spectacle of Bernadette Soubirous attempting to devour a lump of mud at the grotto was a blow to the faith of her most ardent followers. But even so, Louis Bouriette, who once was a stone mason but now was almost blind, determined to make a poultice for his eyes from the moist earth of Massabielle.

Arrived at the grotto, Bouriette met a group of women bending over a thin stream of water which was making a channel from the patch of earth into which Bernadette had dug with her hands.

"We were telling our beads," one of the women explained, "when suddenly the water began to run. The Most Blessed Virgin told Bernadette to go to the spring and drink and wash. There is the spring! . . ."

With a cry of mingled hope and triumph, Bouriette scooped up a handful of mud from the spring and groped his way home . . .

Soon the word spread that a spring had, in all truth, appeared at the grotto. And more: a poultice of its moist earth had improved Bouriette's eyesight!

Jacomet, the police commissioner, realized that the time had come for drastic measures. Mulling over the problem, he decided that the quickest way to put a stop to the whole affair was to haul Bernadette into court as a swindler who was using the lady as a profitable [illegible].

Thus it developed that a well-dressed stranger appeared at the Soubirous home. He was, he explained, an "English millionaire," and he was willing to pay any price for Bernadette's rosary.

Bernadette angrily refused to sell her beads. But the stranger was not to be thwarted. His commission from Jacomet had been simply to make sure that at least a portion of the purchase money be actually left in the Soubirous home. Hence he took his leave with a cordial hand-clasp and walked toward the door. Surreptitiously, he left a gold coin on a bench near the exit.

No one observed this trick except Bernadette's little brother, Jean Marie. The boy slipped the glittering booty into his pocket. A few minutes later the stranger came back with profuse apologies to ask the direction to the inn. A swift glance at the bench convinced him that his efforts had not been wholly wasted . . .

(Continued

Православя й Католицтво

ПРИЧИНИ ЦЕРКОВНОГО РОЗЄДНАННЯ

Пятою причиною, що підготовила роздор у Христовій Церкві, були обрядові й правничі різниці. Вже від самих початків християнства, при захованні односги віри й любови, в різних краях і сторонах світу витворювались окремішні богослужбові обряди й звичаї, а також і окреме частинне церковне право та лад у тих справах, що не були суттеві та для всіх конечно обовязкові. Наслідком того й на Сході й на Заході повстали в обрядах і церковному ладі питомі окремішності, та ними ніхто не гіршився, бо всім це було дуже добре відоме, що вони не те, що не нарушують тої односги в Церкві, що її установив Христос, а ще служать до побільшення гідности, величі та краси Христової Церкви та помагають людям різної культури тим легче зжитись із християнською Церквою.

На жаль, із ходом часу ці правдиві християнські переконання стали заникати на Сході, а їхне місце почала займати зверхня бездушна обрядова формалістика й фанатична національна нетерпимість супроти інших. Греки в своїй гордості, ненависти до Заходу та в своїм сепаратизмі стали змішувати те, що в релігії є зовнішне й додаткове, з тим, що в ній є внутрішне й суттеве; обрядові й дисциплінарні різниці ставили нарівні з догмами й хотіли, щоб їхній обрядовий та правничий лад був зразком і правилом для всієї Церкви. Звідси все те, що було їхне, тим самим уважалось у них за добре, похвальне, а все від їхнього відмінне та що їм було не до вподоби, осуджувалось як наганне, а навіть неправовірне. Так то обряд і церковне право виступили тепер, як новий чинник суперечок і неспокою між обома церквами. Ці мильні погляди й ворожі настрої греків перший раз явно й дуже яскраво виступили на трулянськім соборі 692 р. Цей собор скликав цісар Юстиніян II. в Царгороді як доповнення й продовження пятого й шостого вселенського собору, передусім для зложення правничих канонів. Тому то дістав собор назву "Пятишостий", або трулянський, від царської палати, що звалась "труллюм". Хоч трулянський собор називав себе "вселенським" і на Сході (а часом через недогляд і на Заході) вважався вселенським, однак таким ніколи не був, бо на ньому не було папських відпоручників ані ніколи папи його в цілості не потвердили, хоч греки довгий час цього просили, навіть із погрозами. Це ясно доказує, що тоді ще папський авторитет високо цінено в Царгороді.

Собор уложив 102 дисциплінарні канони й у них уже сильно виступає ворожнеча проти латинян та бажання понизити західню Церкву. Ось кілька прикладів на доказ сказаного. Каноном 36 отці собору надають царгородським патріярхам рівні права з папою римським, у канонi 13 осуджують безженство духовенства в латинській Церкві, а в кан. 55 остро ганять західній звичай постити в суботу. Рим не боронив їсти крови звірят, а трулянський собор видвигнув проти того часові приписи св. Письма Старого Заповіту в кан. 67. В 82 канонi знову заборонено малювати Христа під символічним видом ягнятка, і т. д.

Виявом ворожнечі трулянського собору до Заходу було й те, що отці собору попросили цісаря підписатись на першім місці на соборових актах, так, як би вже не існував папа, або наче б то цісар стояв понад папою. В канонi 69 звичайним світським людям заборонили входити до святилища, але для цісаря, то вже не тільки зробили виїмок, а ще й позволили йому першому підписати акти церковного собору. Ось тут маємо ярко зазначену характеристичну питоменність тодішних настроїв у провідників грецької Церкви: з одної сторони горда й зухвала постава супроти найвищого правного церковного авторитету римських папів, а з другої сторони рабське підданство світській владі.

Різниця обрядів і церковного правного ладу сама з себе ніяк не шкодить односгі Церкви, та ріані люди в східній Церкві використали й цю річ для своїх схизматицьких цілей.

До інших чинників, що вже розєднували Схід від Заходу, вони додали ще й вороже наставлення до римського обряду та правничого церковного устрою, а це знову викликало палкі обрядові сварки й збільшило обопільне відчуження та ненависть. Трулянський собор 692 року своїми обрядовими й дисциплінарними рішеннями, ворожими західній Церкві, тільки приготовив те оружжя, що його опісля так дбайливо використали Фотій, Керулярій та й інші церковні ворохобники для знищення церковної односги й створення та вдержування повного роздору між східньою й західньою Церквою.

Українська Скарбниця

До цеї скарбниці складають читачі "Світла" свої духовні жертви за одність у вірі, волю і незалежну державу для українського народу. Нові жертви:

Оборн, Н. Йорк. — Одна особа: 365 Отче наш-ів, 365 Богородице Діво, 365 Вірую — 365 Вервиць, 368 Вервиць Пресв. Евхаристії, 365 Літаній Пресвятій Діві Богородиці.

Одна особа — Св. Причастя, Молитви, Посіщення Пресв. Евхаристії, Хресні Дороги з двох тижнів.

Новіціят Сестер Служебниць у Мондері: Служб Божих — 59, Св. Причастій — 34, Адорацій — 30, Посіщень — 920, Вервиць — звичайних — 104, Вервиць — до Ран Хр. — 103, Хресних Доріг — 133, Молебенів — 83, Стрілистих Актів — 5402, Діл милосердя — 211, Умертвінь — 1056, Добрих діл — 267, Молитов всіляких — 730, Терпінь — 241, Інших жертв — 338, Духовних св. Прич. 566.

Сестри Служебниці з лічниці в Мондері: 36 — Служб Божих, 57 — Посіщень Пресв. Евхаристії, 20 — Вервиць, 234 — Умертвінь, 210 — Поклонів, 195 — Духовних св. причастій, 84 — Отче-нашів, 302 — Богородице Діво, 31 — Всіляких молитов, 34 — Добрих діл, 25 — Адорацій — Св. Години, 25 — Вервиць до Христових Ран, 55 — Сердечних зідхань.

Сестри з Едмонтону: Служб Божих — 72, Св. Причастій — 46, Вервиць — 67, Хресних Доріг 60, Богородице Діво — 1200, Отче Наш — 560, Стрілистих Актів — 890, Вервиць до Ран Христ. — 30, Поклонів — 50, Св. Години — 5, Вечірня — 4, Умертвінь — 10, Духовних Св. Прич. — 10.

Хто буде наступний?

Загальне розрішення

Подають із Ватикану, що Апостольська Столиця дозволила в теперішніх воєнних часах усім священикам давати надзвичайне розрішення відразу цілим ґрупам. Таке розрішення можуть одержати 1). ті вояки, що мають іти до бою, де можуть згинути, або вже є в бою, а також, коли не можна висповідати кожного зокрема, бо є надто багато вояків, чи нема часу на це, або є яка інша велика перешкода; 2) ті вояки й цивільні люди, що є в небезпеці смерти під час ворожого наїзду. В таких надзвичайних випадках можуть цілі ґрупи людей розбудити жаль за гріхи й одержати спільне розрішення, що його можуть дати й ті священики, що не є уповажнені до слухання звичайних сповідей.

Не знають нас

Сучасний російський філософ Ніколай Бердаєв, одружений із католичкою, знає дуже добре католицьку віру. І він написав свого часу, що ті москалі, що критикують Католицьку Церкву, не знають нічого про глибоке таїнственне й містичне життя Католицької Церкви. Вони не знають також, що в Католицькій Церкві існує правдивий византійсько-російський обряд... Таку заяву склала недавно в своїй промові під час конференції про східні обряди й літургії в фордамськім університеті в Ню Йорку московка Олена Ізвольска, дочка бувшого московського амбасадора, а тепер навернена до Католицької Церкви.

А більшовицький патріярх Сергій виступив із закидом що папа не має права називати себе Христовим Намісником... При тім говорить, що центральна церковна влада могла б повстати через вибір, якщо наступила б злука церков.

Становище Сергія піддержав англиканський архієпископ Ґарбет, що під цю пору перебуває в Америці й збирається відвідати Канаду. Він заявив, що англиканська церква є "безсумнівно більш у згоді з російською православною церквою, ніж із католицькою."

На ці заяви дав відповідь о. Парсон із католицького університету в Вашингтоні. Він написав, що папа має право називати себе Христовим Намісником, бо папа є наслідником св. Петра, а св. Петрові осібне доручення бути головою Церкви дав сам Христос. Навіть православні признають, що св. Петро був першим єпископом Риму. Патріярх і англиканський архієпископ не повинні б були витягати в теперішньому часі цієї давньої теологічної справи на сторінки преси; коли ж це зроблено, то це тому, що папа працює для справедливого мира, що мав би спиратись на міжнародній організації, що вводила б примусово засади морального й юридичного права, й за те стоїть голова англиканської церкви Генслі. Бо це не чисто теологічні міркування, але природнє й моральне право, що його признають усі. Та такої організації не бажає Сталін, тому, щоб знайти якусь основу до напасти на папу, більшовики через свого слугу патріярха мішають до своєї політики чисто богословську точку, хоч це тут зовсім не годиться. Та їм нема що дивуватись, але сумно виглядає, що й англиканський архієпископ пішов разом із комуністами проти папи.

НОВІ КНИЖКИ

Цими днями вийшла з друку нова книжечка: ГОЛОС ІСУСА В НАЙСВЯТІШІЙ ЕВХАРИСТІЇ.

В цій малій книжечці є дуже гарне поучення про те, як молитися в каплиці, чи в церкві до Ісуса утаєного в Пресв. Евхаристії.

Книжечка дуже відповідна для молоді.

Ціна її — 5 центів.

Всі замовлення посилається до "Світла".

МІШАНЕ ПОДРУЖЖЯ

О. М. Пелех, наш військовий духовник, написав повчальну, дуже потрібну книжечку про те, чи добре є католикам дружитися з некатоликами.

Ціна книжечки 5 центів. Адреса замовлень:

Ukrainian Mission,
Yorkton, Sask.

ЯК ЛІКУВАТИ ДОМАШНІХ ЗВІРЯТ?

Написав аґроном Продан. — Книжка корисна для кожного фармера. — Ціна — 20 центів. Адреса для замовлень:

Culture and Education
Box 3113
Winnipeg, Man.

На Фронті

їну". Прийшли до нього й наступного року. "Я дав минулого року доляра, а України нема... Не даю..." Дядьку, за Україну треба нераз маеток, здоровя й життя віддати, а ви хочете мати її за доляра?..

В деяких наших парохіях є вже гарні, великі, муровані церкви й приходства для священиків, але є ще такі місцевини, що в них треба б доконче поставити нові церкви й потрібні доми, або хоч гарно поправити й прикрасити ті, що є. Віра й любов, охота й одність усе може зробити! Та між нашими людьми бувають іще й такі, що не то, що не хочуть нічого дати на будову чи поправу церкви, але й річної вкладки ніхто від них не може діждатися, хоч шлюб і парадний похорон хотіли б мати, а деколи то навіть сповідь. Годі тільки збагнути, яке в них сумління та й яка свідомість. Таким треба доконче поступу. Тоді їм самим і всій парохії буде легче й веселіше.

Другою памяткою Відня, що ми оглянули її, то була цісарська палата, а головно мешкання давніх членів цісарської родини. (Шацкамер). Нас було тоді більше цікавих мандрівників і нас усіх обводив по тих кімнатах двірський провідник у своїм уніформі.

Третя річ, що ми її тоді бачили в Відні, то була зміна військової сторожі коло цісарського двору (бурґ-ваxe), що відбувалась коло полудня дуже парадно.

З великою цікавістю ми оглянули вкінці зоологічний парк (Шенбрун), де перший раз у житті ми побачили стільки всякої звірини. Були також у розривковім парку — Пратері. Находившись і надивившись досхочу, ми пустились нарешті в дальшу дорогу до Триесту. Шкода тільки, що не бачили старенького цісаря Франц Йосифа...

Десь у тому часі ходив по Відні молодий малярський челядник — Адольф Гітлер, що мав колись вїхати до Відня як володар Австрії, а тепер тільки-но думав свої дивні думи...

Чи говорили собі тоді на цісарськім дворі бодай потиху, що таке може колись статися та що в Відні не буде ні зміни цісарської сторожі, ні цісарського двору, ні самого цісаря?..

Дорога з Відня до Триесту гарна своїми гірськими краевидами. Залізниця мчиться поміж високими горами, стрімкими скелями, долинами річок, над глибокими пропастями.

Одного гарного ранку ми приїхали до Зальцбурґа. Там сказав мені між товариш, що в нього вже немає грошей на дальшу подорож і він мусить вертатись. Мені було неприемно їхати далі самому, але й вертатись, не побачивши моря й кораблів, було жаль. А тому, що я мав іще кілька корон у кишені й надіявся, що з тим перебуду ще якось кілька днів, я вирішив пустити́сь у дальшу дорогу самий. Найближчим потягом мій побратим вернувсь до Відня й Стрия, а я поїхав далі до Триесту.

Дорогою я стрінув одного капраля, що їхав із Галичини з відпустки до Полі, надморської пристані за Триестом. Він почав намовляти мене, щоб я поїхав іще до Полі. Мавши при собі "режі" — знижкову карту їзди на всю Австрію — я купив у Триесті додаткового тикета (платилось тільки пяту частину повної ціни тикета), й заїхав аж до Полі. Там я мав нагоду подивитись перший раз на море, кораблі та й на тих старшин австрійської флоти, що гарно виглядали в своїх сніжнобілих уніформах.

Плоліт мав я тільки з обідом, бо там у полуденнім підсонні подавали такі страви, що мені ніяк не смакували.

Коли вже моя "душа стала на мірі" й я надививсь на море, кораблі й моряків, я купив тикета, сів до залізниці й під вечір пустивсь у поворотню подорож до Триесту.

В нічнім сумерку скоро зникло море й велетні-кораблі, за те на узгірях і по долинах сотні лямпочок наче кидали прощальне світло на шлях того молодого мандрівника, що певне перший із усіх українських студентів, наче на крилах сокола, залетів аж на край Австрії, щоб подивитись, як то "синє море грае", що на ньому так гарно вмів колись гуляти наш славний Гамалія...

В моїй голові роїлось від думок. Та ні раз не майнула навіть через голову думка, що вже 1918 року я буду в уніформі українського січового стрільця дивитись і дивитись в Одесі на наше рідне, українське — Чорне Море, а в той час у Києві, столиці незалежної української держави, діятиме та жива дійсність, що про неї так гарно виспівував колись незабутній Тарас: наш рідний володар — Ясновельможний Пан Гетьман...

До Триесту я приїхав уночі.

В морській пристані стояли кораблі. Маестатично, таемничо погойдувались у нічних сумерках і вколисували до сну своїх моряків після цілоденної праці чи може напередодні нової морської плавби.

Сербнувши "кава бянка", я найближчим потягом пустивсь до Відня, свідомий того, що без повного "банку" не стане й на "каву бянку" (з молоком).

До Відня приїхав я коло 11 години вночі. В кишені була в мене вільна карта їзди й може — 16 сотиків...

З огляду на те, що за такий капітал я не міг найняти собі гостинниці, то я всю ніч мандрував по місті. Сам один як палець, між чужими людьми. Яка довга була та віденська ніч!

Вранці я зайшов до ресторану, щоб напитись чаю. Але чогось доконче хотілось мені з румом. Пю, та й бюсь із думками, чи видержить моя каса... На щастя — видержала. Я не тільки заплатив за чай із румом, але ще остався в кишені цілий — 1 ґрейцар... З тим я сів до першого ранішнього поїзду, що відходив до Львова.

Наступного дня вранці я був уже на залізничій станції в Конюхові к. Стрия, а в 11 год. я станув на порозі своєї хати в Гірнім, не мавши більш як добу нічого в устах...

Коло самого порога я стрінув убогого старця, що ходив за прошенним хлібом. Я дав йому того останнього ґрейцара, що привіз із Відня, а сам напився молока й ліг спати.

Так щасливо закінчилась моя студентська прогулька до Відня, Триесту й Полі.

Коли по тій подорожі я заснув, мені певне й не приснилось тоді, що колись я сам буду колисатись на хвилях "синьої калабаньки" а опісля заїжджати, як додому, до Ню Йорку, Филаделфії, Шикаго й Мінеаполис, а далі до Торонта й Монтреалу, Оттави, Вининеґу й Едмонтону та й нашого Мондеру...

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

АМЕРИКА. Ювілейний відгомін. З великим зацікавленням читав я статті "Старого Іміґранта" в "Америці" та "Священика" в "Шляху" про Нашого Достойного Ювілята, Їх Ексцеленцію Кир Константина. Мило було мені вичитати в тих наших часописах вістку, що Ювілейний Комітет приготовляе гарну програму в Стемфорді у місяці червні, щоб у цей спосіб наш народ і наше духовенство мали змогу виявити свою вдячність своему Владиці Кир Константинові за Їхню працю, труди, а навіть і терпіння, що Їх Наш Ювілят мусів перенести для добра нашого народу. Значення й вартість цеї праці ми українці на американській землі вже тепер бачимо. Всі наші національні й релігійні памятники — цілоденні школи, вищі школи, колеґії, семінарі, музеї, бібліотеки, архіви та придбані прегарні посілості в Стемфорді, Стратфорді й Вашингтоні говорять самі, що то Наш Владика зробив для нашого народу й наших будучих поколінь на американській землі.

Ми знаемо, що Наш Дорогий Ювілят зробив для нас українців, але годиться, щоб ми в тому ювілейному році подумали теж про Нашого Владику й зробили щось для Нього.

Кожний свідомий українець-католик бачить, що Наш Владика не мае відповідного епархіяльного Дому, де б міг примістити епархіяльні офіси. Тому певне було б це на часі, щоб такий дім набути в тім ювілейнім році.

Щоб цей зазив не був голословний, то я зачинаю від себе й жертвую на цей Єпархіяльний Дім $1000.00 (Тисячу долярів). Вірю, що наше духовенство, орґанізації, товариства, всі українці й українки в усеї епархії відгукнуться щедрими жертвами.

Думаю, що найкраще посилати жертви на руки Преосв. Амвроза в Стемфорді. На Їхні руки посилаю й я свою жертву.

Сподіюсь, що Ювілейний Комітет скоро збере жертви на таку гарну ціль. — Р. Ц.

УКРАЇНСЬКА РАДІОПРОГРАМА в Алберті. Дорогі Читачі "Світла"! Бажаемо подати Вам до відома веселу вістку, що завдяки старанню Провінціяльного Заряду Братства Українців Католиків в Алберті будемо мати тепер знову свою **українсько-католицьку радіопрограму.** З промовами, співами й музикою.

Наша радіопрограма буде надавана зо станції CFRN кожної пятниці в год. 8-ій ввечері, за проводом п. Прийми.

Наступні передачі будуть: 29 квітня, 5-12-19 травня.

Ця радіопрограма мае подвійну вартість. Перше — вона подасть нам самим корисне поучення й розвеселення. Друге — вона буде нашим представником перед чужинцями.

З огляду на цю користь нашої українсько-католицької радіопрограми ми звертаемось оцим до всіх Читачів "Світла", з оцьтакою просьбою: 1) Слухайте пильно всі цеї радіопрограми; 2) пишіть листи до CFRN в Едмонтоні з признанням і подякою за зичливість і прислугу; адреса: CFRN — Radio Station — 109 CPR bldg. Edmonton, Alta. 3) посилайте жертви на оплату цеї радіопередачі; 4) старайтесь, щоб Ваша парохія, чи місцева організація, оплатила від себе одну програму. Такса виносить $20.00; 5) як Вам більш сподобаеться яка точка в програмі, дайте знати до Едмонтону.

Всі листи й жертви на радіопрограму посилайте просто на руки о. Шевчука. Їхня адреса: Rev. F. S. Shewchuk, 9648-108 Ave, Edmonton, Alta. — Б.У.К.

Виховний Інститут БУК-а в Вининеґу. Канадська весна нежданo приходить, скоро минае. І вже літо, а ми навіть не мали часу надивитись за весною.

В боротьбі днів час тікае, як хвиля. Часом поривають нас пристрасті днів, часом розвага хвилини просто приневолюе призадуматись над усім. І тоді віра помагае прийняти правдивий шлях.

Так повстав наш Інститут у Вининеґу.

Багато журби й клопоту одним, радощі іншим, ненависть ще іншим. Великі діла життя не повстають нагло, ні за один день. Довгі літа докладають свою працю, або надмір у короткім часі. Той надмір праці ми поносимо тепер.

Будинок треба виплатити, гроші зложити зараз. Тут нема переконувань і відкладань. Говорять ваші діла. Тут треба жертви діевої зараз.

До першого квітня 1944

зложено разом $2, 789.11.

До пятнадцятого квітня 1944 жертви зросли разом до суми $2,912.51.

Але...

Широка прерія, поза винятками, ще **мовчить!** Деякі міські округи також іще **мовчать,** наче б нічого не чули, нічого не знали. Треба збудитися! До життя!

Вісімнадцять кімнат треба прибрати, купити всю обстановку, будинок прибрати зовні. Десятки тисяч манітобських українців католиків повинні знати про це, що це їхня домівка, для їхніх дітий і справу уважати **за свою!**

Не відкладати помочі, не відтягати жертв!

А наша манітобська інтеліґенція?

На жаль — **досі ще не** читав ніхто про якісь більші жертви від наших лікарів, від наших адвокатів, від наших торговців, промисловців, а їх уже, дякувати Богу, сотні осіб і то заможних. Чи тільки наші священики мають складати по сто доларів на народні цілі?

Кличемо до сумління!

Інститут — це наше спільне народне й релігійне діло!

ВСІ повинні й мають помогти! — Пресреф.

РОС КРІК, АЛТА. Дня 2 квітня відбулося в Рос Крік школі богослуження й великодня сповідь старших і дітей. Попереднього дня в суботу через увесь день була в школі наука катехизму й приготування дітей до сповіди. Багато дітей приступали перший раз до сповіди й св причастя. Відправу й науку катехизму мав Преп. о. П. Дидик.

По відправі був обід у домі пані К. Ярушевич. Там на поклик п. І. Стадника відбулась збірка на укр. католицьку пресу, чим займавсь п. М. Старко. Зібрано $9.10 й розділено на "Українські Вісти" "Світло" й сироти. На "Світло" призначено $3.00.

Імена жертводавців: по $1.00 — о. Дидик, І. Лакомський, І. Стадник, Н. Федів, Т. Ружицький, М. Світич, С. Квасний, пані В. Ставнича; по 50 ц. — Т. Клячик, пані К. Ярушевич, пані Ф. Гуменюк. — П.

ВОСТОК, АЛТА. Похорон. Дня 28 березня упокоївся в Бозі Матвій Дмитрів, парохіянин церкви св. о. Николая, Восток, Алта. Покійний умер нагло на серцевий удар. Хоч покійний не був аж надто доброго здоровя в своїм житті, але всетаки ніхто не передчував близького кінця. Умер у 58 році життя.

Вродився покійний 1886 р. Походив із села Білівців, брідського повіту. До Канади приїхав з батьками ще 1900 року і з того часу замешкалий був у цій місцевині. Був до самої смерти ревним членом парохії. До церкви ходив, приймав часто св. Тайни й вірно сповняв усі свої християнські обовязки. Ще тиждень перед своею смертю відбув свою великодню сповідь, хоч мало думав, що це вже буде його остання.

Полишив у смутку жінку Марію й 5 дітей: Ганну Шарун, Едмонтон і Ольгу Глусь Моркемб, Ґеню Литвин, Сен Майкел; Петра та Ксеню вдома. Також рідного брата Івана, Іннисфрі, й дві сестри п-ю Шкорук і п-ю Іськів, Сен Майкел.

Похорон відбувся в пятницю, 31 березня в церкві св. о. Николая на Востоці. Богослуження похоронні відправив Преп. о. П. Дидик, ЧСВВ., а похоронне заведення Парк Меморіял, за управою п. М. Смолика, зайнялося обслугою похорону.

По похороні був обід у домі покійного. Там на заклик п. Г. Козяка п.п. Петро й Іван Палцат уладили збірку на пресу. Зібрано $18.15 і це розділено на сироти $5.00. Будучність Нації $4.00, Українські Вісти $4.00, Світло $3.00 й на вироблення кліші $2.00.

Імена жертводавців: $5.00 п. М. Смолик, $2.00 І. Шарун, В. Тимків $1.00 Н. Федів, І. Коронько, І Проскурняк, М. Дмитрів, А. Литвин. Решта дрібними датками.

За душу покійного родина й присутні зложили також $16.00 на Служби Божі. — П.

КАЛМАР, АЛТА. Свята місія. Відбулась вона в днях від 26. III. — 2. 4. Погода була чудова. Народ горнувся щиро на місійні науки, що їх виголошували ОО. Василіяни: Преп. о. М. Пасічник, провідник місії, й о. С. Шевчук, провідник Б.У.К. в Алберті. Вранці було на Службах Божих багато людей. Увечері повно. І так через усі дні. Замітною була точність. До сповіди приступили місцеві парохіяни й також сусіди. Сповідей було 206, св. причастій 335; 10 діточок прийняло св. причастя перший раз. Щире було відношення людей до оо. місіонарів.

Серед чудової погоди й величного збору людей закопано на памятку місійний хрест. Була й збірка на "Світло", що принесла $9.75.

Редакція щиро дякуе за місійний дар, а оо. місіонарям і всім учасникам св. місії бажае особливого Божого благословення на дальші дні.

СПАС, АЛТА. Похорон. Дня 27 березня, забезпечений св. Тайнами, впокоївся в Бозі бл. п. Григорій Садовський. Покійний нездужав уже від чотирьох літ. В смутку полишив батьків, молоду дружину, двое дітей, чотирьох братів і пять сестер. Похоронні богослуження з проповідю відправив Впр. о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ. Тіло покійного Григорія спочило на цвинтарі коло церкви св. Спаса.

Під час обіду в хаті покійного о. Парох згадав теплим словом покійного, а також його дружину й діточок і поручив їх опіці сусідів. Опісля заохотив до збірки на католицьку пресу, що нею зайнявся п. Лука Дацюк. Збірка принесла $5.50, що призначено на "Світло" й "Українські Вісти". — (П-й).

Родинна Забава. Післав Бог п-у Григоріеві й Теклі Джиголик, молодим членам нашої парохії Спаса коло Мондеру, донечку. А що дитинка була хрищена в лічниці, то на другий день Великодніх Свят щасливі подруги справили в своїм домі гарні "христини". На тій родинній забаві все було гарне: маленька Ріта, гості — старі й молоді, що між ними був також Впр. о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ., гостина, розмова, побажання й співи.

З нагоди цеї "хрищеної гостини" відбулась також збірка на "Світло" й "Українські Вісті". Збірка принесла $6.75.

Малій Ріті побажання великого щастя в житті, а жертводавцям сердечну подяку за дарунок складае — Редакція.

СТ. КЕТЕРИНС, ОНТ. Прощальна гостина для вояка. Поверх пятдесят гостей у панства І. Баранюків прощали в неділю, 26 березня, їхнього сина Венедикта, що по двотижневій відпустці вертався назад на море. Були між ними присутні ОО. Василіяни з Ґримсбі: Впр. о. Ігумен Н. Когут і о. В. Дрібненький. Крім старших було також багато членів Української Католицької Молоді. По приемній гостині Впр. о. Ігумен побажав Венедиктові Божої опіки й щасливого повороту. Опісля представники від родини й різних організацій вручили молодому морякові памяткові дарунки.

Збірка, що її з цеї нагоди уладили п. Киршак і п. Пелюх, принесла $37.65. З цеї суми $30.00 призначено на церкву, що незабаром мае тут повстати, $4.10 на У. Вісти, а $3.55 на "Світло". — (П-й).

Редакція "Світла" складае подяку за дарунок, а п. Венедиктові бажае щасливого й скорого повороту між своїх рідних.

ҐРИМСБІ, ОНТ. Чотири з чільних родин української католицької парохії в Ґримсбі святкували в суботу, 18 березня, чотирнадцяті роковини свого прибуття до цеї околиці.

Приїхавши з Мавтен Ровд до Ґримсбі 1930 р. брати Іван і Теодор Вишньовські, Іван Лаба й Іван Галінський, не тільки, що завдяки пильній праці стали статечніми господарями, але також багато причинилися до збудовання гарної місцевої церкви.

В цьому дні вони зійшлися зо своїми родинами до просторої світлиці Івана Вишньовського на спільну вечерю, що на ній були присутні також Отці з монастиря.

Впр. о. Ігумен Н. Когут, ЧСВВ., у своїй промові побажав їм дальшого Божого благословення й щасливої долі. Опісля промовляв о. І. Лесюк, ЧСВВ., а також о. В. Дрібненький, ЧСВВ., що зложив їм побажання від своєї родини, як від колишніх односельчан і давніх знайомих.

При цікавих оповіданнях "піонірів" і співах народніх пісень приемна гостина протягнулася до пізної ночі. На цій гостині за почином п-ні Марти Лаби й п-ні Юстини Вишньовської згадали добрим словом про наш часопис "Світло" й зібрали $5.00 на "Католицькі Картини".

Редакція "Світла" дякуе за дар і бажае жертводавцям доброго здоровя й гарного врожаю.

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

По $1.00: Є. Воркун, Калмар, Алта. — М. Онисик, Дервент, Алта. — Ж. Горішна, Трой, Н. Й. — Г. Хухта, Водерлит, Н. Й. — М. Лукасевич, Мондер, Алта.

Михало Галан, Стемфорд, Конн. — $1.70.

Таца з Борщева, Алта. — $2.00

З похорону Г. Садовського, Спас коло Мондеру — $2.75.

З христин у п. Г. Джиголика, Мондер, Алта. — $2.85.

По $3.00: К. Шовський, Ню Бедфорд, Месс. — Збірка в домі п-і Ярошевич у Роскрік, Алта.

З прощання п. Венедикта Баранюка, Ст. Кетринс, Онт. $3.55. Петро Пітула, Шикаго — $5.00. З похорону Ганни Цвіґун, Новий Київ, Алта. — $7.00.

Місійна збірка в Калмар, Алта. — $9.70.

Преосвященний Амврос, Стемфорд, Конн. $25.00

Всім щирим жертводавцям складае сердечну подяку й бажае Божого благословення—Редакція.

Просимо не забути про висилку на "Світло".

ЖЕРТВИ

на ІНСТИТУТ СВ. ЙОСАФАТА В ЕДМОНТОНІ

На Зїзді Б. У. Католиків в Алберти склали свої добровільні жертви на Інститут:

По $100.00: Михайло й Ганна Максимюк, Теріен — Михайло й Наталка Єлиняк, Чипмен — Ілярій і Марія Боцюрків, Едмонтон — Ілля й Павліна Січкарик, Едмонтон — Павло й Марія Волошинський, Едмонтон — Теодор і Марія Сацьків, Едмонтон — Юліян і Вікторія Лисак, Краків — Андрій Пухалік, Коронадо — Українське Католицьке Товариство Молоді, Едмонтон — Жіноче Товариство Доброї Волі, Едмонтон — Одна особа.

По $90.00: Василь, Тетяна, Теодор і Емелія Ханас, Ледук.

По $50.00: Іван О. Зазуля, Родеф — Стах Войціховський, Голден — Олекса Лисик, Едмонтон — Народній Дім і Жіноче Товариство "Зоря", Едмонтон — Мондерський Хор із Шевченківського Концерту.

По $25.00: Гриць і Ева Курило, Делф — Микола й Розалія Андріїв, Чипмен, — Іван Пухалік, Коронадо — Петро й Настя Крижановський, Мондер — Михайло й Софія Яхневич, Едмонтон — Петро й Ганна Кухар, Едмонтон — Всеч. о. Ігор Шпитковський, Винипеґ.

Крім того були ще менші жертви. Жертва — це знак віри й любови. Благословення Виховного Інституту св. Йосафата в Едмонтоні буде виявою віри й любови українців Католиків в Алберті. Дай, Боже, діждатись цього вже в цім році!

ПРОСИМО подивитись на свою наліпку, чи не скінчилась Вам передплата на "Світло".

Що чувати в світі?

— **Канада** уладжує шосту кампанію продажу бондів перемоги. Хто купує бонди перемоги, помагає своїй державі й забезпечує себе на непевний час по війні. Під час воєнної позички українці не лишаються позаду інших канадських громадян. Цим вони виявляють свій патріотизм.

— **Папа** казав оповістити через св. Конгрегацію Уряду декрет про науку Католицької Церкви щодо цілп подружжя. Декрет зазначує, що не може прийняти погляду деяких людей, наче б то вродження й виховання дітей не було першою ціллю подружжя, або щоб другорядна ціль була так само первородна й незалежна від першої.

На те є подружжя, щоб у світі були діти й мали добре виховання.

— **Американський** сенатор Бриджес написав листа до президента Рузвелта з предложениям, щоб створити комісію для збереження Риму. До комісії належали б представники аліянтів, осі, а головою був би папа.

— **Ватикан** закупив 21 кораблів для перевозу харчів із Дженої до Риму. На кораблях повіватиме ватиканський прапор.

— **Памяткових** місць у Палестині стереже "Сторожа Святої Землі". Тим ділом займається 449 францішкан, що з них 56 то американці. Удержується "Сторожа" добровільними жертвами із усього світу. В своїй опіці має "Сторожа": 65 церков, у чім є 2 базиліки й 20 каплиць; 51 гроту-капличку, 46 парохій, у чім є 9 пів-парохій; 18 монастирів, у чім є один новіціят, один семінар, 3 доми студій, 3 місійни доми; 47 резиденцій; дві колегії з 850 студентами; 39 шкіл, а в них 4,334 учні; два сиротинці з 180 сиротами; 1 дім старців; друкарню й різні ремісничі школи.

— **В Швайцарії** є інтернованих 37,000 вояків-католиків, а крім того 4,500 цивільних. Швайцарська Католицька Організація Юнаків старається для тих інтернованих про одежу, обувя, накривала й їхне культурне та релігійне [illegible].

— **Подає** дописувач із Мадрита, що з часу закінчення війни в Еспанії генерал Франко користав із усякої нагоди, щоб заявити вірність Еспанії супроти Апостольської Столиці й папи й багато причинився до привернення Церкві давнього становища. Уряд Франка відбудовує зруйнованих 5 катедр і заохочує юнаків, щоб вступали до духовного стану й заповнили прогалину, що її зробила війна в рядах духовенства. Останній декрет Франка заявив обовязкове навчання релігії в університетах. Всі протирелігійні давніші закони відкликані. Розвід недозволений. В кожній клясі завішено хрест. Поляглим у війні поставлено в усім краю багато хрестів, а при них відправляються Служби Божі.

З 30 опорожнених епископств обсаджено вже 15, а вдовиці й решта одержить своїх архипастирів. Привернення Чину Ісусовців, що його безбожний республіканський уряд викинув був колись із Еспанії й позбавив посілостей, було першим ділом Франка після перемоги. Повна церковна відбудова потребує ще багато часу і засобів, але багато з того вже зроблено.

— **Калес**, президент Мексика від 1924-1929 року, а опісля справжній диктатор аж до 1934 року, був головний спричинником протицерковних законів у Мексико. За його влади грабували й замикали в Мексико церкви, забороняли прилюдні процесії, а священикам і сестрам забороняли носити духовну одежу. Тоді згинуло коло 4000 людей за визнавання католицької віри, а між ними славний о. Михайло Про.

Згодом прийшли інші люди до влади й Калес мусів перебувати на засланні в Каліфорнії. Тепер за президента Камача Калес є знову в Мексико й бере живішу участь у державних справах.

На днях розійшлась несподівано вістка, що колишній безбожник Калес відкинув усі свої виступи проти Церкви й заявив, що вирікається своїх радикальних поглядів і бажає спокутувати своє протицерковне поводження. Колишній гонитель католицької Церкви заявив, що спасення Мексико лежить у консерватизмі й католицькій релігії.

Люди минаються, а Господня правда перебуває по віки.

— **Більшовицький** капітан Віктор Кравченко, комсомолець українського походження, що перебуває в Вашингтоні, зірвав звязки з Совітами й виявив найновіші рани в народів Совітського Союза, а саме, що геройство червоної армії не принесло ніякої полекші народам у червоній Росії. На землях, відзисканих від нацистів кровю дітей українського, російського та інших народів, знову завели комуністи панування кривавого терору й червоної охрани. Кравченко відкликається до сумління та до добре зрозумілого інтересу світа демократії, щоб не дали обманути себе. Червона Совітська Росія, з терором унутрі та з підривною роботою інтернаціоналу назовні, існує далі так само, як перше.

І така Росія називає себе нашим "союзником". І такій дволичній більшовицькій Росії, як це відкрили на днях урядові особи в Лондоні, дали згоду в Тегерані на загарбання Західньої України й Білоруси, північної української Буковини й Бесарабії, Литви, Лотви й Естонії.

— **Мексиканського** президента Камачо хотів застрілити мексиканський поручник Рохас, знайомий президента. Однак куля зачепила тільки сорочку. Після першого вистрілу президент зловив Рохаса за обидві руки й боровся, доки не наспіла поміч. Наступного дня після арештування Рохас пробував утекти, але під час утечі його вбили.

— **Поляки** мають в Старім Краю свою військову підпільну організацію, що веде війну з німцями. Ця організація покликає поляків до свого підпільного війська й приділює їм різні становища. Організація має тайний суд, що вже засудив минулого року на смерть 1,163 агентів Гестапо й 18 вищих урядовців. Всі присуди виконано.

Страшна є війна й криваве поневолення вільного народу. Тільки християнська справедливість і любов можуть замирити світ. Їх, увесь час війни проповідує папа Пій XII.

— **Атлянтійський** Чартер обіцяв, що ніякі зміни границь у цій війні не будуть зроблені без виразної згоди місцевого населення країни, а події останніх днів виявляють, що, всупереч постановам Чартеру, на місце системи кривавого нацизму приходить на українські й сусідні землі диктаторський режім комунізму з усею своєю брехнею, безбожністю й безоглядною жорстокістю, хоч заінтересоване населення з розпукою бороniться, щоб не попасти з нацистської неволі в більшовицьку. І при всі тім більшовик Молотов іще заявляє, що Росія уважає Атлянтійський Чартер і надалі обовязуючим для себе! Чи може бути гірша облуда?

З цього приводу розважні американські часописи питають своїх земляків: Куди йдемо? Чи поневолення червоною Росією нових мільйонів людей всупереч їхній волі, це той кращий світ волі народів, що його аліянські провідники обіцювали світові?

— **Чорчила** критикують за те, що він надто піддається впливові лорда Бівербрука й через те гостро поводиться з палатою послів, а також із своїм міністром інформації Брекеном веде особисту заграничну політику й старається накинути її іншим членам ґабінету. В останнім часі повага Чорчила трохи підупала.

"ПОЧЕСНИЙ РЯД" ЧИТАЧІВ "СВІТЛА"

Кожний із "Почесних Читачів" придбав БІЛЬШЕ, НІЖ 10 нових передплатників.

1. О. Ізидор Когут, ЧСВВ., Дервент, Алта. в "Пресовім Поході СВІТЛА" займає непереможно ПЕРШЕ місце.
2. Іван Теленько, Монтреал — в останньому часі перегнав інших побратимів "Пресового Походу" й зайняв 2-е почесне місце.
3. О. Іриней Процентій, ЧСВВ., Мондер, Алта.
4. Микола Старко, Чипмен, Алта. — догнав своїх двох попередників.
5. Володимир Филипович, Арран, Саск. випередив своїх двох преподобних попередників.
6. О. Севастіян Курило, ЧСВВ., Мондер, Алта., випередив о. Паника, ЧСВВ.,
7. О. Епіфаній Паник, ЧСВВ., Мондер, Алта.
8. Василь Годованський, Торонто — й Степан Гнєний, Саскатун — стали в "Пресовім Поході" побратимами на спільному місці.
9. Степан Малюта, Гленден, Алта.
10. Ганна Бородай, Монтреал, Квебек.

Дорогі в Христі Читачі "Світла"!

Цього року ми проголосили ПРЕСОВИЙ ПОХІД "СВІТЛА" ДЛЯ ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, бо та кількість передплатників, що ми маємо тепер, невистарчаюча.

Наше "Світло" — це поважний, старанно видаваний релігійний часопис, що двічі в місяць приносить своїм читачам добру релігійну науку про віру й релігійне життя, гарні дописи з нашої канадської й американської епархії й різні вісті з Церкви й світа.

Для поуки й розвеселення ми додаємо до "Світла" дуже гарний додаток — "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ", де є різні світлини, поучення й жарти.

Річна передплата — за "Світло" й "Католицькі Картини" разом — виносить тільки $1.00.

З огляду на те, що читання "Світла" дуже корисне а передплата найнижча, що може бути, цей часопис може й повинен бути в кожній українській хаті в Канаді й Америці.

В цій справі годен дати нам поміч кожний читач "Світла", якщо послухається нашої просьби й приєднає нам хоч одного нового передплатника. За кожного приєднаного передплатника даємо в дарунку цікаву книжечку.

ХТО ПРИЄДНАЄ БАГАТО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ТОЙ ОДЕРЖИТЬ ВІД РЕДАКЦІЇ "СВІТЛА" ПОЧЕСНУ ГРАМОТУ Й ГАРНУ НАГОРОДУ.

Для Божої слави й спасення українського народу просимо отже всіх наших читачів взяти участь у цім "Пресовім Поході Світла" й приєднати нам якнайбільше нових передплатників.

"ПРЕСОВИЙ ПОХІД СВІТЛА" КІНЧИТЬСЯ В — НЕДІЛЮ ВСІХ СВЯТИХ.

Редакція "Світла" певна, що тільки при щирій помочі всіх наших читачів "Світло" може зробити корисну роботу між нашим рідним українським народом у Канаді й Америці, тому сердечно просить кожного читача подати нам помічну руку.

Богослуження в Алберті

ТРАВЕНЬ

7. **Неділя** —
Гиллярд — місто
Ройкрафт.
14. **Неділя** —
Спас к. Мондеру
Делф
Лемонт
Ксітуан
21. **Неділя** —
Ворвик
Веґревил
Стар
Елмер
25. **Вознесення (ст. ст.).**
Ліщор. — празник
Вемблій
28. **Неділя** —
Скаро
Фалер
Майські богослуження.

Парастаси на гробах.

Місійне намірення: Розширення катол. віри в Середущій Африці.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15-го Травня. 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (145). 10.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святіший Отець Пій XII видав нове послання п.з. "Оздоба Східньої Церкви." В цій черговій своїй енцикліці папа висказує бажання, щоб вірні у всім світі відсвяткували 1500-літню річницю смерти святого патріярха Кирила Олександрійського. Св. Кирило був владикою Олександрії від 412-444 Р. Б. Він славно обороняв Боже Материнство Пресв. Діви Марії на вселенськім соборі в Ефезі, 431 Р. Б., проти єресі Несторія, а також, злуку двох природ в Ісусі Христі й першинство римських папів. За свою науку получену з великою святістю Апостольська Столиця признала його 1882 р. учителем Католицької Церкви.

В своїх науках св. Кирило Олександрійський славно проповідував, як християнська однiсть основується на потрійнім звязку віри, любови Бога й ближніх і послуху Петровій Столиці в Римі. За ту науку він був готовий на мученицьку смерть. Виступаючи проти хибної науки єретиків, св. Кирило відносивсь однак із любовю до них самих.

Святіший Отець закликає всіх католиків, щоб святкуванням великих роковин св. Кирила причинилися до повороту відлучених нєзєдинених християн до правдивої Христової, Католицької Церкви.

Зокрема висказує папа в своєму посланні надію, що відлучені несторіяни, прослідивши основно науку св. Кирила, зможуть легко знайти шлях до повороту до церковної одности.

Папа бачить, що справа церковної одности є дуже на часі. З сердечним покликом звертається до незєдинених єпископів, щоб верталися до правдивої Церкви й запевняє їх, що знайдуть у папі таку саму любов, як св. Кирило Олександрійський знайшов у сучасних собі Христових Намісників — Келестина І й Сикста III.

Ми, українці-католики, повинні тим сердечніше молитись щодня, щоб усі нєзєдинені наші брати, а особливо наші брати-українці злучились з нами в одній правдивій Христовій Церкві, під непомильним проводом Христового Намісника в Римі.

Церковну однiсть створить: спільна віра, спільна любов Бога й ближніх і спільна верховна влада Церкви.

ВАТИКАН І МУСОЛІНІ

Подають із Швайцарії, що недавно звернувся був до Ватикану Мусоліні, голова фашістсько-республіканського уряду під німецькою займанщиною, з предложенням навязати з Ватиканом дипломатичні взаємини.

Папа не згодився. Ватикан заключив умову ще перед війною з королем Віктором Емануїлом і як строго невтральна держава не може визнати такого уряду, що не існував перед війною.

МАТЕРІЯ ЧИ БОГ?

З життєвої філософії

Є в світі такі люди, що їх називають — матеріялістами. Вони, ті матеріялісти, кажуть, що людини, світу — не сотворив Бог. Що взагалі нема Бога. В світі існує тільки — матерія й припадок. Із тієї матерії, з болота, зовсім припадково, повстало звіря, а зо звіряти — людина, що не має нікого вищого ні нищого від себе, бо все є одна й та сама матерія.

Які малодумні ті пани-матеріялісти! Матерія — мертва, непорушна. Щоб із матерії могло повстати живе звіря, чи людина — хтось мусить оживити й зрушити ту матерію. Отже мусить бути ще хтось поза матерією, що тій матерії вміє й може надати рух, влити в неї життя, щоб могла перетворитись у животину.

Щобільше! Мусить доконче бути якась розумна й усемогутня істота, що творить саму ту славну матерію, що, на думку матеріялістів, мала б бути ненькою худобини, а бабу[illegible]

Матеріялісти кажуть, що тієї матерії не треба творити бо вона — вічна. Однак це неможливе, щоб матерія була несотворена й походила сама від себе. Хто вічний, мусить бути істотою незложеною, незмінною й безмірно досконалою. А матерія, як це засвідчає означення її природи, є зложена, змінлива й обмежена. Сама від себе не має ніякого руху ні положення. Вона мертва, непорушна. Природа матерії домагається, щоб її творила й порушувала, надавала їй форму й положення якась інша істота, що є поза матерією. Що є без порівняння вища від матерії.

І така істота є. Ця істота — це вічний, премудрий і всемогутній Бог, що в своїй великій мудрості й доброті, своєю всемогутньою волею створив перед віками з нічого — бо крім Бога нічого ще тоді не було — цей великий і гарний світ, а в ньому — владаря світу: розумного, безсмертнього Адама.

Боже обявлення оповідає історію сотворення світу й каже, що світ сотворив Бог із пустої й порожної матерії в шістьох днях.

Вчені безбожники кажуть, що повстання світу треба виясновати через самий світ, без Бога. Та поправді, де б ми тільки діткнулися світу, на кожній точці, при розумнім думанні, він доведе нас до Бога.

Що тільки є в світі — все засвідчає нам існування всемогутнього Бога. Простір і час, чудесно складений механізм органічних творів і доцільна гармонія інстинктів, що піддержують змислове життя, чуда уяви й увесь світ памяти, непорушний лад у наших бажаннях і сумління, правда й добро зо своїм незмінними засадами — все це є ті щаблі, що людину науки підносять догори, до Бога.

Хто знайшов Бога Творця, той знайшов правду. Матеріялістична балачка про вічну матерію й сліпий припадок — негідна розумної людини.

Всі вчені люди, разом із славним Нютоном, схиляють свої голови перед одиноко можливим і правдивим початком усіх речей і визнають із глибини душі: Вірую в одного Бога, Творця неба й землі!

НА ПОСЛУХАННІ В ПАПИ

Чин Ісусовців одержав нового заступника ґенерала для управи Чину до того часу, коли буде вибраний дійсний ґенеральний настоятель. Нового настоятеля, о. Буана, прийняв папа на особливішім послуханні.

ДУХОВЕНСТВО Й ПОЛІТИКА

Ексц. Каццінi, італьянський єпископ Кремони, в Північній Італії, перестеріг пастирським листом своїх священиків, щоб були дуже обережні й держали себе понад усіма партійними поділами й були вільні від усякого політичного підпорядкування. Пригадав духовенству й те, що як навіть Церква заключить конкордат із урядом, то вона не заключає його з тією партією, що є тоді при владі, але тільки з урядом, що представляє державу. Умова з урядом не визначає, що Церква одобрює тим самим якусь політичну систему, або форму влади, а тільки має на оці наладнання практичних звязків для забезпечення волі духовенству працювати в користь душ.

ВИХОВНИЙ ІНСТИТУТ БУК-а У ВИНИПЕГУ

Поволі, поволі справа таки поступає вперед і останній виказ скарбника, Впр. о. Йосифа Сенькова, ЧСВВ., виказує жертв на суму $3,157.48.

Це є щось, хоч іще не все. БУК Торонта зложив свою поміч і за це шляхотне діяння належиться повне признання.

Але багато ще остало без відгомону — наша інтелігенція Манітоби, наші купці, наші заможні одиниці — ще нема чутки й жертв від Вас. Чи довго ще прийдеться ждати?..

Час не жде, життя йде вперед. Дім треба вивінувати, прибрати, а вакації вже за плечима. Хто має чутке сумління, хто любить рідне — нехай не дасть довше напрошуватись, нехай спішить із помічччю.

Народ це ми всі. Докажім це ділом!

Більшовицька Пропаґанда

ЗНАЧЕННЯ СЛОВА

Пропаґанда — слово латинського походження. Визначає воно: ширення, розповсюдження; проповідування між людьми якоїсь думки, переконання, засад; зєднування приклонників для якоїсь ідеї чи діяльности.

Давнішими часами вживалось це слово в Католицькій Церкві для означення тих заходів, що ними поширювалось у світі християнську віру між поганами й невірними. В звязку з тією діяльністю заіснувала навіть у Римі "Конґреґація для розширення віри" (Конґреґаціо де пропаґанда фіде) тобто окремий уряд при Апостольській Столиці, очолений кардиналами, що займається справою поширення в місійних краях Сходу католицької віри, а зокрема вихованням для тієї цілі відповідних місіонерів.

В новіших часах слово "пропаґанда" вживається також для означення розповсюдження між людьми вірувань, переконань і засад, але не тих давніх, християнських, тільки новітніх, часто противних Христовій науці й шкідливих так дочасному, як особливо вічному щастю людини.

Новітня пропаґанда — це звичайно бистро упланований і хитро ведений спосіб закривання правди перед людьми через поширення між ними противних, фальшивих вісток. Це також зручний спосіб розповсюдження між людьми фальшивих, хибних вірувань, чи радикальної й шкідливої ідеології й системи, нпр. суспільно-політичної.

Поправді — то сучасна пропаґанда дуже часто це брехня й обман. Те, що зле й шкідливе, різні пропаґандисти стараються всякими засобами представити людям як добре й корисне, а одночасно наклонити їх до прийняття проповідуваної науки, засади чи системи за свою власну.

БІЛЬШОВИКИ МАЙСТРИ ВІД ПРОПАҐАНДИ

Найбільш поширена в наших часах і найбільш загрозлива є — більшовицька, комуністична пропаґанда. Люди й гроші, преса й радіо, театр і орґанізація, школа й російська, а деколи й протестантська церква, помагають більшовикам ширити по всім світі свою нещасну пропаґанду, що несе людям дочасне й вічне горе.

В тій більшовицькій пропаґанді є багато різних точок. Наприклад. Нема Бога й не буде. Релігія — це опіюм, отрута для людей. Любов ближнього зла, бо перешкоджує робити світову революцію. Родина — буржуйська залишка. Приватна власність — причина всякого економічного поневолення. Боротьба кляс веде людство до поступу. Одиниця — не має ніякого права супроти загалу. Батьки не мають ніякої поваги супроти дітей, бо всі мають бути рівні. Нема ніякого морального звяку між чоловіком і жінкою. Жінка не є звязана з домом і дітьми; ними займається комуна. Батьки не мають права виховувати дітей. Всі ті більшовицькі навчання неправдиві й шкідливі для людей. Це бачить кожна здорово думаюча людина. Більшовицькі навчання противні християнській релігії.

Що торкається зокрема нас, українців, то обманча більшовицька пропаґанда замилює нашим і чужим людям очі особливими вигадками, як наприклад, що гетьман Хмельницький був "московський" патріот, що під час недавнього наїзду на Галичину вона "вільним голосуванням" прилучилась до Совітів, що існує "українська" совітська республіка з "українським премєром" Хрущевом і чотирма "українськими арміями", що більшовики "визволяють" Україну, що в Канаді й Америці правдиві й щирі українці є тільки ті, що належать до більшовицьких товариств, турф домів і читають більшовицьку пресу, що тільки вони мають право представляти "український народ"... Такою брехливою пропаґандою стараються обманути ввесь світ, а головно наших людей, не зважавши на те, що на 45 мільйонів українців у світі нема ні одного розумного й чесного українця, що прийняв би більшовицьку пропаґанду за правду.

Яка велика більшовицька злоба та яка сильна їхня пропаґанда пізнати особливо з того, що хоч більшовики вже вигубили мільйони українців і тепер несуть загибель усій українській нації своїм безбожним інтернаціоналом, московським шовінізмом і всякими засобами фізичного насилля, то нпр. у Канаді й Америці має багато людей враження, чи може й переконання, що Сталін, Молотов, Хрущев і різні маршали — це найбільші приятелі України, а Совіти — це молоком і медом текуча земля, що до неї всі українці в світі щодня звертають свої лиця й тужні серця, так, як турки до своєї Мекки.

Яке це надзвичайно сумне, що, не зважавши на дійсність, різні політики й часописці йдуть по лінії більшовицької пропаґанди й прикладають свої руки до злочинного поневолення й винищування української нації — всупереч так урочисто проголошеним постановам Атлянтійського Чартеру, а ще більш всупереч найсвятішим правам кожної людини!.. Чи не буде вже ніколи між великодержавними провідниками такої людини, що стала б ув обороні поневоленого — нацистами, комуністами, й іншими шовіністами — українського народу й сказала слово правди, що український народ не хоче ні фашизму, ні нацизму, ні комунізму, не хоче безбожних Совітів, але хоче волі й права на рідній землі? Чи не буде такого?..

ЗДИРАЮТЬ БІЛЬШОВИЦЬКУ МАСКУ

Як проміння ясного сонця, що продістається через вікно нашої хати, освічує її й показує той порох, що підноситься в повітрі, так, на щастя, падає час від часу на більшовицьку маску світло й освічує та показує ту сумну правду, що криється за більшовицькою пропаґандою.

Цим світлом є надзвичайні заяви деяких людей, що пізнавши більшовицьку дійсність, виявляють її сміливо перед своїми співгромадянами й усім світом для перестороги. Чувайте!..

Одним із таких сміливих відвертих людей, що в останньому часі сказали слово правди про Сталіна, Совіти й комунізм, був американець Максим Істман. Спочатку був він захоплений комунізмом. Поживши в Росії від 1922-24 року, він особисто й докладно приглянувсь більшовицькій господарці, а опісля довгі роки слідив за ходом подій у Совітах через більшовицькі часописи так, що своєю увагою він охопив життя в Совітах за цілих 18 років. І тоді він написав про більшовицьку Росію кілька книжок, як наприклад: Маркс і Ленін, Від смерти Леніна, Дійсне положення в Росії, Кінець соціялізму в Росії, Марксизм, Чи це наука?, Сталінова Росія й кріза соціялізму, Щоб усмішно співпрацювати, ми мусимо приглянутись дійсним фактам про Росію...

В своїх писаннях Істман висказав щиро правду про більшовицьку Росію. Його спостереження були осьтакі.

Москалі, так як американці, готові до бунту проти тиранії. Тому, щоб держати москалів у руках, у Росії треба було завсіди величезної поліційної машини, **а теперішня є найбільша з усіх, що їх бачив світ.**

Революція, що повалила царя була спробою здобути наші західні засади волі. Однак того не можна було зробити за 8 місяців; і за 8 місяців, Ленін, із своєю цупко зорґанізованою малою ґрупою марксистських пробоєвиків, захопив владу й **поклав основи під новий деспотизм, що після його смерти й приходу Сталіна до влади, як вождя, мав стати безконечно більш жорстокий від царського.**

Ленін — із гаслом запевнити народові волю на мільйон літ — видумав систему тоталітарної одно-партійної тиранії, що **топче зовсім всяку теперішню волю.** Мусоліні й Гітлер позичили собі Ленінової техніки й застосували її в своїх власних краях.

Сталін — що бридиться масами й боїться волі — видосконалив ту систему на домашньому ґрунті, здушивши в Росії й останні живі сліди демократичного поняття — Прав Людини. Його "Велика Чистка", що в ній, як рахують, 300,000 людей розстріляно, або увязнено, була "вичищенням" усіх тих, що могли прав доподібно противитись його деспотичній владі.

Що Сталін є абсолютний диктатор, то це є чиста правда. Це потвердив американський президент Ф. Рузвелт, що 11 лютня 1940 року сказав: **"Совітський Союз, як це знає кожний, хто має відвагу приглянутись фактам, є диктатурою такою абсолютною, як кожна інша в світі."** (Д.б.)

о. кан. П. Божик.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

МИТРОПОЛИТ АНДРІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ І ЙОГО КНИЖКА

Старенький Сандул, побачивши, що я мучуся без ніякого зайняття в його домі, — одного вечора зняв ліхтарню зо стіни коло порога, що там висіла на цвяхові, засвітив, пішов з нею до комори й приніс мені звідти кілька старих календарів, що припали були грубо порохом, а між ними була також книжка митрополита Андрея. Сандул став чемно навколішки коло порога, поздував устами порохи з книжок, щоб були чисті, подав їх мені й сказав услужливо: "Я, панотче, неписьменний, читати не знаю, а ці книжки лишив у мене один чоловік із Галіції, що в мене зимував. Нате Вам ці книжки та й перечитайте їх файно. Та най у мене будуть далі, бо може той чоловік коли до мене знову навернеться, бо я не такий, щоб чуже кому дарувати."

Дядя Сандул і старенька Сандулиха подались на спочинок до другої кімнати. Я притягнув стіл ближче до ліжка, поставив на цім кінці стола, що коло ліжка, лямпу й потім підложив собі під голову багато подушок. Дрова в огрівачі тріскали, вітер над хатою гудів, я читав уважно напівсидячи митрополичу книжку, що мала девятдесят і три сторони друку великої вісімки, сині окладинки й була гарно технічно виконана. Пригадую собі, що між іншим я читав там таке:

"Шануйте канадський уряд і повинуйтесь йому, бо він уже ваш уряд. Шануйте й слухайтесь своїх священиків і вчителів та моліться, щоб Господь Бог дав вам вашого епископа, бо без нього в чужині нічого не вдієте. Жийте згідно з вашими співгромадянами, бо ви разом із ними становите канадську державу, й учіться від них того, що мають найкращого, а все те, чим жили ваші батьки, шануйте в цілім

(Продовження на 4 стор.)

о. Андрій Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

Спомини з власного життя

НА ШКІЛЬНОМУ ФРОНТІ

Біда з математикою

Ой ходив чумак сім літ до Дону
Та й не було пригодоньки ніколи йому...

В мене не було в школі пригоди пять літ. До того часу все йшло "як по маслі", але від шостої кляси як "із Петрового дня."

"Градобитів" почалось через математику. Не знаю, чи це моя голова була надто тяжка до математики, чи математика була надто тяжка для моєї голови — досить, що як прийшли в шостій клясі різні "сінуси" й "козінуси", "тригонометрія" й "аналітика", — несподівно сталась якась "затьма сонця" й мій учитель п. М. Арндт, побачивши, що я так дуже люблю рахунки, обдарував мене при кінці шостої кляси, "поправкою", щоб я мав чим забавлятись під час вакацій, а після вакацій щоб я здав увесь матеріял. Не знаю, чи під час вакацій я змудрів, але поправку то я здав і то навіть незле. Та не зважавши на те п. Арндт уже моїм приятелем ніколи не був. І тільки з бідою ми дотягнули свого шкільного воза до кінця.

Ой не ходи, Грицю, та й на вечерниці...

Казав раз дядько Наум: "Біда біду перебуде, одна згине — десять буде".

Що воно так справді буває, то про це я переконавсь на власній шкурі таки зараз наступного року. А спіткала мене та біда на концерті Шевченка, або як це тоді нераз казали, на "Шевченківських вечерницях."

Був тоді в нас у ґімназії такий звичай, що кожного року ми уладжували концерт на честь Тараса Шевченка. Тоді вибирали учні з-поміж себе комітет, що займавсь усіми потрібними проготуваннями до тих вечерниць. У сьомій клясі довелось мені бути головою такого комітету. Через те головство спало на мою голову таке щастя, що опісля треба було цілого року, щоб сяк-так видужати від нього. А сталось це головно через одну — декламацію.

Як це звичайно буває на Шевченківських концертах, добрі декляматори виголошують тоді одну-дві Шевченкові поезії. На той концерт я попросив до декламації учня Бігуна. На моє нещастя той Бігун був добрий декляматор, а злий учень і його в тім часі віддалили були з ґімназії. З хвилею, як він перестав бути учнем нашої школи, треба було мені запросити до декламації кого іншого, тим більш, що участі Бігуна в нашім концерті противився наш о. катехит і учитель української мови. Тим часом я того — сам не знаю чому — не зробив і пустив свого Бігуна на сцену. Тим мої учителі образилися й вийшли з тих наших вечерниць, а опісля справили мені за непослух другі "вечерниці", призначивши мені за ті заслуги — "невідповідне поводження" й 16 годин "карцеру", що його треба було по науці, або в неділю відпокутувати в шкільній залі.

Щогірше. Колись один із найліпших учнів, я тепер "стратив на вазі" в своїх панів учителів і вони почали дивитись на мене "через окуляри."

А я почав набирати переконання, що добра річ — розум, та треба ним орудувати та що правду каже наша стара пісня: "Ой не ходи, Грицю, та й на вечерниці..."

Манька, віддай калоші...

Можливо, що після згаданих вечерниць була між моїми вчителями таки думка, що я "таке собі непосидюще зілля й як де счиниться яка авантура, то це певне буде справка Гриця. І навіть не дуже довго довелось мені ждати несподіванки, що підтверджувала мої здогади. А було це так.

Наша ґімназія-філія містилась тоді вже в будинку старої пошти. Кімната, де була наша 8-а кляса, приміщувалась на 1-ім поверсі й її вікна виходили на вулицю. Одного дня мандрувала собі до школи повз нашу ґімназію дочка стрийського пекаря — панна Маня, як загально називали ту пекареву Марійку. А що того дня накрапав дощик, то панна Маня натягнула була на черевики робори, або як то казали в Старім Краю — калоші. Один із моїх шкільних товаришів заглянув ту школярку в роборах і гукнув на жарт за нею через вікно по-польськи: "Манька, оддай кальоше!" Дівчина раптово озирнулася й заглянула в вікні якогось "високого блондина." Замість обернути все на жарт, Манька після школи поскаржилась матері, а мати нашому директорові, що якийсь "високий блондин" крикнув через вікно за її дочкою: "Манька, віддай калоші!"

Директорові й нашому учителеві-господареві кляси зробилось ніяково, що їхні студенти гукають через вікна за дівчатами, то ж почали думку думати і вгадувати, хто це міг би бути той "високий блондин," що на нього поскаржилась Маня й її мати? А тому, що Гриць був собі юнак високого росту й білявий, а головно тому, що недавно мав уже пригоду з вечерницями, то підозріння впало на Гриця й коли наш господар кляси прийшов на годину, то відразу звернувсь до мене з закидом, що це я стояв при вікні й гукнув за дівчиною: "Манька, віддай калоші".

От тобі й на! Роби тепер, Грицю, що хоч і переконуй учителя, що ти дівоцькими калошами зовсім не займався! Якщо той мій збиточний побратим був би встав і сміливо, по-дружньому признався, що це він зробив, то мій учитель був би дав мені спокій; та мій товариш не мав такого характеру, чи може думав, що мені, як невинному, ніщо не станеться, тому мовчав, а я заходив у голову й бився з думками, як би то

(Продовження на стор. 5-ій)

ВОЄННІ ПОДРУЖЖЯ

Війна, що принесла з собою тільки всілякого лиха, зробила поважний вилім і в подружнім житті. Молоді люди, що плянували одружитись, вінчаються завчасу, поки хлопець піде на війну. Мандрівка з одного місця на друге, нові знайомства, жажда все чогось нового, чогось сензаційного, нічим необмежена воля, відбирає розвагу й молоді побираються без розбору. Військовий однострій притягає дівчат. Небезпека й "не знати, що зо мною буде", штовхає юнаків до подружжя.

Та не всі молоді пари вінчаються. Багато хлопців відчуває, що вони надто молоді, щоб рішитись на такий важливий крок. Багато дівчат бояться, щоб не помилитись і не зіпсувати собі всього життя. Такі пари зо сльозами в очах прощаються й після того воєнна пошта має повні руки: любовні листи мандрують туди й сюди з усіх закутин світу.

Трапляється одначе, що звичайна легкодушність є причиною, чому двоє молодих людей не побираються. Він може й хотівби, але вона ні. Заручитися, мати хлопця, як інші дівчата, й бавитися, поки він ще тут, це одна справа, але вінчатися й приймати всі обовязки жінки, а може й матері, цього вона вже боїться.

Такі воєнні заручини, чи товаришування, часто мають трагічні висліди. Хлопець поїде на війну, попаде в окопи чи південні багна й там, серед трудів і небезпек, спомин про оставлену дома "наречену" є йому потіхою. Мріє про неї, пише листи, рахує дні, поки вернеться, чи поїде на відпустку. Нетерпеливо вичікує листа-вістки від неї, ощадно складає гроші на дарунок, як вернеться.

А дівчина тим часом напише два-три листи, а то й знайде собі нового хлопця в однострою й знову ходить на забави, прогульки, танці. Перший заручиновий перстень сховає й від другого не відцурається. Деколи справа стане на стільки поважна, що з тим другим повінчається, не сказавши першому нічого.

Такий випадок був недавно в П. Перший хлопець несподівано вернувся додому з Африки до своєї нареченої. Вона тим часом вийшла заміж за Джеймса. Він так тим розлютився, що заколов Джеймса на смерть ножем, що привіз дівчині в дарунку з Африки.

Буває й навпаки. Ось недавно часописи донесли, що повінчаний на скору руку вояк Т. з Питсбурґу поїхав до Англії й там познайомився з дівчиною, донькою фармера. Знайомство було грішне й дівчина знайшлась у поважному стані. Вояк Т. нарешті рішився признатись жінці до всього й написав листа, що в ньому просив у неї розводу. Заки жінка мала час рішитись, телеграми з Англії принесли вістку, що "панна К. привела на світ четвернята" та що їх батьком є американський вояк Т... І за одним нерозважним кроком зломане нараз життя трьох молодих людей.

Уся американська преса, за вимком католицької, попала в якийсь шал, і давай, вихваляти їх як героїв.

Дивне це й незрозуміле.

Невжеж сучасна мораль аж так дуже підупала?!

Недавні ще часи, як дівчина привела на світ дитину, то був сором не тільки для неї, але й для всеї рідні. Від невірного чоловіка, що зломав подружню присягу, всі сторонили. А сьогодні вона герої!

І чи не добрий є закон нашої Католицької Церкви, що в деякі часи зовсім не дозволяє вінчатися, щоб приготовити як слід і самих молодят і їхню родину та знайомих до такого важливого кроку? —

Так писав наш американський "Шлях". А молода 17-літня американка, Єлисавета Джелгорн, таку думку висказала про цю сумну історію:

"Що діється тепер у світі з кожною людиною? Тут мусить стояти дуже зле справа з тим англійським містом, що "адоптувало" Нору Карпентер тому, що вона стала "гордою" матірю незаконних четвернят! А сотні людей обсипали її дарунками й подивом...

Якщо кожний у світі уважатиме за звичайну й добру річ признання за геройку кожну незаміжню матір тільки тому, що їй трапилось вродити трое нещлюбних дітей більш, як це буває звичайно, а про жінку, що не хотіла згодитися на розвід, бо це є проти її релігійних переконань, говориться з глумом, — якщо такий є моральний закон, що під ним ми маємо жити в будуччині, то я, від себе, не маю ніякого бажання жити в такім світі.

Чи на землі нема вже розумних і пристойних людей?.. Я повторяю з усею силою й замішанням — що за лихо є з кожним одним?"

Одиноке й найбільше лихо зо згаданими й багатьома іншими людьми є — брак релігійного виховання. На нього отже треба всюди звертати якнайпильнішу увагу.

ПОДИВІТЬСЯ,

Дорогі Читачі "Світла", на свою **наліпку**, чи не скінчилась часом Ваша передплата?... **ХТО** припізнився з нею, нехай таки **зараз** вишле свою належітість за часопис. Приємніше буде нам усім, якщо між Читачами "Світла" не буде — неплатників.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

ХРИСТОВА ПРОПОВІДЬ НА ГОРІ

Глава 6: 1-21.

1. Остерігайтесь виявляти свою справедливість перед людьми так, щоб вони бачили вас, а то не будете мати нагороди від свого Отця, що на небі.

2. Тому, коли подаєш милостиню, не розголошуй цього перед собою, як це облудні роблять у божницях і по вулицях, щоб їх люди прославляли. Поправді, кажу вам, вони дістали свою плату.

3. А ти, як даєш милостиню, то нехай не знає твоя лівиця, що чинить твоя правиця, щоб твоя милостиня була в таємниці;

4. а твій Отець, що бачить у таємниці, віддасть тобі.

5. А як молитеся, то не будьте як лицеміри, що люблять ставати на молитву в божницях і на роздоріжжях, щоб показатися людям. Істинно, кажу вам, вони дістали свою заплату.

6. А ти, як молишся, то увійди в свою хатину й замкнувши за собою двері, потай помолися до свого Отця; а твій Отець, що бачить у таємниці, нагородить тебе.

7. Коли ж молитеся, то не говоріть багато, як погани; бо вони гадають, що в своїй багатомовності будуть вислухані.

8. Не будьте ж подібні до них! Бо знає ваш Отець, чого вам треба, заки попросите в Нього.

9. Ви ж так моліться: Отче наш, що на небі, нехай святиться Твоє імя,

10. нехай прийде Твоє царство, нехай буде Твоя воля, як на небі, так і на землі.

11. Хліб наш насущний дай нам сьогодні,

12. й прости нам наші провини, як і ми прощаємо своїм винуватцям;

13. і не введи нас у спокусу, але визволь нас від лукавого.

14. Бо як прощатимете людям їхні провини, то й ваш небесний Отець простить Вам ваші провини.

15. А як не будете прощати людям, то й ваш Отець не простить вам ваших провин.

16. А як постите, то не будьте сумні на виду, як лицеміри; бо вони опоганюють собі лиця, щоб показатися людям, що постять. Поправді, кажу вам, що вони дістали свою нагороду.

17. А ти, як постиш, намасти собі голову й обмий своє лице,

18. щоб не люди бачили, тебе, що ти постиш, а твій Отець, що є утаєний. А твій Отець, що видить у таємниці, нагородить тебе.

19. Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і ржа нищать і де злодії підкопуються й крадуть.

20. А збирайте собі скарб у небі, де ні міль ні ржа не нищать, де злодії не підкопаються ні не вкрадуть.

21. Бо де ваш скарб, там буде й ваше серце.

ПОЯСНЕННЯ

Старозаповітні фарисеї були горді й честилюбні. Щоб здобути собі між людьми розголос, що вони побожні, то роздавали свою милостиню перед божницями, де було багато людей, молилися в божниці й на вулицях на виднім місці, а в той час, коли люди споживали свою їду, вони ходили по всіх усюдах невмиті, щоб показатись людям, що вони постять.

Таке поводження Спаситель осудив, бо це гріх облуди й тому безкорисне для вічности; таке поводження не подобається Богові, що ласкаво дивиться й нагороджує тільки ті діла, що були сповнені потай людей, для Бога, а не для людської слави.

Щодо молитви, то можна молитися й при інших людях, але не в тім намірі, щоб зеднати собі людську похвалу. Добра є й усна молитва, навіть часто повторювана, але злучена з увагою; безкорисне є тільки бездушне повторювання якоїсь формулки, як робили жреці Ваала, що спорили з пророком Іллею. Це була б поганська молитва, а не християнська.

Як ми висказуємо в молитві, чого нам треба, то не тому, наче б Бог не знав, чого нам треба, але скоріш тому, щоб оживити свою віру, що всякий дар походить від Бога.

Отче наш — або Молитва Господня — складається зо вступного заклику й сімох прохань. Три перші відносяться до Бога, чотири наступні до людей.

На самому початку молитви звертаємость до Бога, як до свого небесного Отця, щоб відрізнити Його від свого туземного батька. Навіть, як молимось одинцем, треба вживати вислову "Отче наш", щоб пригадувати собі духовну злуку з усіма ближніми. Ми всі брати й сестри одного небесного Отця, тож між нами повинна бути завсіди любов і згода.

В трьох перших проханнях висказуємо своє бажання й просимо Бога, щоб Він своєю всемогучістю довів до того, щоб усі люди справді прославляли Бога, щоб Боже царство — Христова Церква — поширилась по всій землі, а Христос став дійсно володарем кожного людського серця; щоб також усі люди на землі так сповняли Божу волю, як її сповняють ангели в небі. Тими трьома просьбами висказуємо своє сердечне бажання, щоб узагалі на землі всі діялось так, як у небі.

Щоденний хліб — визначає тут усі ті матеріяльні засоби, що нам їх треба щодня до життя. Цю просьбу висказуємо з почуттям дітей, що від свого Отця надіються певне всього потрібного до прожитку.

Довгами — є наші провини супроти Бога, а довжниками — наші кривдники. Простивши їм зо щирого серця всяку кривду чи зневагу, ми покірно просимо собі в Бога прощення власних гріхів, мавши таке переконання, що тільки тоді буде Бог ласкавий для нас, як ми ласкаво обійдемось із своїми ближніми.

Спокуси не приходять від Бога, тільки від нашого тіла й злого духа; Бог тільки деколи призволяє, допускає, щоб для нашого добра на нас найшли якісь спокуси, терпіння, досвідчування. Та що в таких хвилинах ми погли б захитатись і впасти через грішну вподобу, чи розпуку — то ми заздалегідь просимо небесного Отця, щоб відвернув від нас усяку спокусу і взагалі всяке зло.

Піст — добра річ, тільки треба постити щиро, а не по-фарисейськи, для людського ока.

Дозволене є старання про дочасні справи, тільки не треба займатись ними надмірно й покладати на них усю надію, але ладнати свої дочасні справи спокійно, покладаючи більш надії на Бога. І при всім тім небо й спасення душ повинні бути нашим найбільшим скарбом.

Якщо всі люди в світі держалися б у житті Христових наук, ми певне не мали б війни. Ми були б спокійні й щасливі. Тому треба доконче переййматись Христовим духом.

Над цим працює в світі свята Христова, Католицька Церква.

Чому я навернувся

значенні того слова. Проходимців, що часто між вами снуються й розбивають вас чужими думками, не слухайте й уникайте їх, бо тільки тоді будете мати силу й значення в новій землі, коли всі разом будете становити одну духовну й культурну цілість."

А до самотніх робітників, що мали намір вернутись до Рідного Краю, митрополит писав:

"Не тратьте надармо дорогого часу в чужині, завше працюйте, щадіть свої заробітки, набирайте господарського досвіду від розумних канадців і вертайтесь додому з ощадностями та викупіть ту ниву, що заложили чужим, щоб добути гроші на подорож у Канаду, бо ваша рідна нива плаче за вами."

Я перечитав уважно всю книжку й глибоко призадумався над її змістом. Митрополита я особисто не знав, ні не бачив, тільки чув, що він походив із української шляхти, був високовчений і багатий. Книжка була написана по-щиробатьківськи, легким стилем і дуже приступно. "Файний це поляк", як говорили про нього православні, подумав я, коли таку гарну науку подає українцям. Я привик був думати, що багаті люди не журяться вбогими, однак прочитавши книжку, побачив, що митрополит Шептицький людина зовсім іншого покрою, за вбогим народом їздить аж до Канади, щоб його побачити й хоч порадою помогти йому.

Застановившись над змістом дотичної книжки й митрополитом, мені стало стидно за себе самого, чому мої епископи, Платон і Александер, не напишуть щось подібне православним, що також потребують поради і вказівок. А коли б навіть і написали, подумав я, то напишуть по-російськи, їх мови буковинці не розуміли б і книжка остала б без духовної вартости. Тоді прийшов я до переконання, більш, як коли небудь перед тим, що людей образувати й впливати на них письмом можна тільки на їхній рідній мові. Я набрав також враження, що Католицька Церква мусить бути духовно дуже сильна, коли має таких сильних людей, як галицький митрополит; вона мусіла їх виплекати й надхнути духом милосердного Самарянина.

Думка чоловіка подібна до досвідченого косаря, що що довше косить, то краще пашню кладе на покіс і краще косу заправляє.

Таке було й зо мною в дальшім ході застанови над митрополичою книжкою тої самої ночи. Хмари думок про Католицьку Церкву пересувались у моїй голові і втягали мене в зміст католицького життя. Я припускав, що може бути багато негідних людей у Католицькій Церкві, однак думав про них не як про Церкву, найвищу духовну інституцію, містичне Христове Тіло, а як про одиниці, що їх не бракує в ніякій організації, а навіть в найкраще вихованій родині.

Роздумуючи далі над Католицькою Церквою через читання дотичної книжки — в кожній особі Святішого Отця, папи римського, я бачив дійсного Христового Намісника, що не підлягає впливам монархів і різних політикерів, як російський Святий Синод, або як це діється в протестантських релігіях, де правлять сектою явно й позакулісово, хто тільки хоче.

Далі буде...

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

15 травня, 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 17.

ПОСВЯЧУЙМОСЬ НЕПОРОЧНОМУ СЕРЦЮ МАРІЇ!

Бідні італійки стоять навколішки перед статуєю Пречистої Діви Марії під час недавнього вибуху Везувія близько міста Неаполю. Збоку американські вояки з Червоного Хреста.

ДО БОЖОЇ МАТЕРІ

ВІДОЗВА ДО ЧИТАЧІВ "СВІТЛА".

1. Святіший Отець Пій XII закликає нас усіх, щоб ми в цім місяці Марії молились за те, щоб люди посвячувались Непорочному Серцю Божої Матері. Просимо Читачів "Світла", щоб усі пішли за покликом Святішого Отця.

2. Закликає нас також Святіший Отець, щоб ми в цім місяці Марії молилися до Божої Матері за справедливий мир. Складаймо щодня таку молитву на руки Пречистої Діви Марії.

3. В своїх щоденних молитвах благаймо зокрема в Божої Матері порятунку для горем прибитого українського народу.

ПРЕСВЯТАЯ БОГОРОДИЦЕ, СПАСИ НАС!

Бл. п. Антін Слобода. — Допис є в "Світлі".

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По 0.50: І. Сеньків, Керот Ривер, Саск. — М. Лозинський, Сенди Репидс, Алта.

По $1.00: М. Олійник, Ксітуан, Алта. — Г. Хоронжий, Янів, Ман. — В. Черепущак, Лонг Лейк, Онт. — А. Пастушок, Нортерн Велий, Алта. — Й. Солецький, В. Ва. — А. Бліщ, В. Ва.

Два американські сарженти й мешканець Нової Каледонії моляться спільно під час великоднього богослуження за мир. Святіший Отець Пій XII. закликає всіх, щоб у цім місяці травні всі молились до Пречистої Діви Марії за справедливий мир у світі.

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ, ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ!

Посол домініяльного парламенту в Оттаві — Антін Глинка зо своєю дружиною Степанією в дні свого вінчання. Молоду пару вінчав у Торонті, в церкві св. Йосафата, Преосв. Кир Ніль Саварин, епископ-помічник нашої канадської епархії. Посол Глинка належить до передових послів у Канаді й добре заступає наш український народ.

Дня 21 квітня п. посол Глинка мав дуже вдатний виступ у парламенті в обороні комітету для справ канадського громадянства, що діє серед різних расових ґруп канадського суспільства, а також в обороні проф. Кирконнела, що на нього накинулись були посли комуністи. Після промови п. Глинки міністер Крірар і 7 інших послів висказались із великим признанням про посла Глинку й українців у Канаді.

ЯКА МАЄ БУТИ ЖІНКА?

1. Жінка має бути як зірка — ясна й чиста. Жінка не повинна бути як зірка — відірвана від землі.

2. Жінка повинна бути як бальон, що підноситься вгору; так і вона має підносити чоловіка на дусі. Жінка не повинна бути як бальон — у середині порожна.

3. Жінка повинна бути як хоруговка, щоб знати, звідкіля який вітер віє. Жінка не повинна бути як хоруговка, що крутиться за кожним вітром.

4. Жінка повинна бути як щітка, що є знаком харности й порядку. Жінка не повинна бути як щітка, що дряпає все, чого доторкнеться.

5. Жінка повинна бути як пчілка, що з кожної квітки збирає мід. Жінка не повинна бути як пчілка, що має трійливе жало.

6. Жінка повинна бути як автор цих жартів, що в кожнім параграфі каже так і ні. Але жінка не має бути, як автор цих жартів, що говорить, що їй слинка принесе на язик.

Прийшли жнива — ходить жінка, як нежива; прийшла Покрова — дивись! жінка здорова!..

— ЖАРТИ —

Трудно догодити. — Більшовицька влада вирішила впровадити в Москві масовий продаж конини. В харчівні для робітників продають конину, а один із них каже:

— Хто годен їсти таке свинство!

— Не нарікай, товаришу — каже другий — за царя годували нас свининою й усі мовчали, а тепер дають тобі правдивого рисака й тобі ще недогода...

Обережний. — Щож вам порадив лікар на ваші слабі нерви? — Заборонив пити пиво. — А горівки ні? — Про горівку я не питався, бо боявся, щоб і її не заборонив пити;

З більшовицького раю. — Сталін прикликав до себе Літвінова та й каже: Бачу, що якось не йде з тим нашим соціялізмом. Слухай, ти жид, а ваші рабіни ясновидющі, піди до якогось вченого рабіна й спитай, що нам робити з тим Марксом, чи можливо уладити державу на соціялістичний лад? — Пішов Літвінов до рабіна, а той йому каже: Завести соціялізм у державі можна, тільки жити в такій державі не

Знає. — Читає служниця книжку, а пані питає її: Хто цю книжку написав? — Ніхто її, прошу пані, не писав, вона вся друкована.

В школі. — Скажи мені, Ільку, яка це була б чеснота, як ти бив би маппу, а я оборонив би її?. — Братня любов.

Нема супротивців. — Вибачайте, громадяни, я прийшов у вашу місцевину, щоб чесно заробити собі на кусок хліба. — Я думаю, що в нашій місцевині ви не будете мати ніяких конкурентів.

Нема страху. — Бідний той Гречуха, щораз більше тратить слух. Як так далі піде, готов утратити ще роботу. — Нема страху, його перенесли до "Бюра Зажалень".

Маломовна. — Здається ваша сусідка маломовна? — Вона аж третього місяця по шлюбі довідалась, що її чоловік глухий і німий.

Може скористати. — В мене болить кожної ночі зуб і я не можу спати; що мені робити? — Пошукайте зайняття нічного сторожа, то будете мати гарний заробок.

Щоб зробити несподіванку батькові, американському сотникові, що є на війні за морем, малий Василько скаже "да-да" до рекордового апарату, а опісля щаслива мати пішле плиту чоловікові на фронт.

Strange but true

Святіший Отець Пій XII. потішає народ після бомбардування Риму в цій жорстокій війні.

Церква св. Іванни д'Арк у Каліфорнії. В цій церкві може зміститися 20 осіб. Це певне найменша церква в Америці, що тепер служить як військова каплиця.

Бл. п. Яцко Дмитрів. — Доказ є в "Світлі".

— ЖАРТИ —

Також ні. — Мій друже, ти будеш здоровий. Щоправда, твоя ліва нога спухла, але я зовсім не журився б нею. — Та певне, як твоя ліва нога спухла б, я також зовсім не журився б нею.

Потіха. — Питаються одної вдови: Чи ви не чуєтесь нещасливою, самітною по смерти чоловіка? — Зовсім ні — каже — бо в мене є така папуга, що клене, така малпа, що курить цигари й такий кіт, що десь волочиться поночі... То більш-менш так само...

Хто старший: Лікар і адвокат сперечаються, чиє звання старше. Адвокат каже: Моє звання сягає ще часів Каїна й Авля, бо коли Каїн убив брата, то вже тоді була перша кримінальна справа. — На те лікар: У такому разі моє звання ще старше, бо перша лікарська операція була вже при сотворенні Еви, що повстала з ребра Адама.

СУСІДСЬКА РОЗМОВА

Православний і католик. Питає буковинець католика: — Скільки разів роблять у вас на Великдень обхід довкола церкви? — Як лиха погода, то не роблять зовсім обходу, а як гарна погода, то три рази. Часом, як на дворі холодно, нема кому добре співати, або як священик має їхати ще на другу колонію, то роблять обхід тільки раз. Це залежить від священика, як зарядить. Щодо того нема церковної заповіди, але є заповідь, щоб у великоднім часі приступити до св. причастя. — А чи в вас на Великдень несуть плащаницю? — Ні, не несуть, бо вже давно бл. п. наш кардинал Сембратович у Львові заборонив носити її на Великдень, тому, бо плащаниця представляє похорон Ісуса Христа, а на Великдень — то вже є воскресення. З плащаницею ми робимо обхід у Велику Пятницю. — Чи по ваших церквах буває на воскресній утрені мировання? — Церковний типік не приписує мировання, тільки цілування хреста, або ще евангелія й образу воскресення. Але декуди буває й мировання, як попереднього дня була Служба Божа й благословення оливи. По тих церквах, де священики не мешкають постійно, то там і оливи певне не будуть мати. Але головніше є — цілування хреста. — Я чув від свого сусіда, що в вас тепер завели польського календаря і як я був у місті, то я зайшов був до вашої церкви, але я там не чув зовсім польської бесіди. Все відправлялось по-старому... — Ви знаєте, що язик від говорення не спухне та й тому людоньки балакають усячину. Тільки дивно, що нераз такі старі, а так неправду говорять. Не знаю тільки, чи вони того не розуміють, чи може навмисне воду колотять... Календар новий є, але не польський, тільки папський.

— ЖАРТИ —

Причина. — Знаєш, мій вуйко раз-у-раз хворий на інфлюенцу. — А чи він не знає, що на інфлюенцу добре є пити горівку? — Так, він знає це й — тому має постійно інфлюенцу.

В Бостоні вмер 22 квітня кардинал О,Конел у 84 р. життя. На першій картині бачимо його й папу Пія XII, що, як секретар стану, відвідував Бостон 1939 р. — На другій картині покійний кардинал і апостольський делеґат із Вашингтону — Екси. Чиковіяні. Третя представляє бл. п. кардинала О,Конела, як виїжджає до Ватикану на вибір папи. Остання картина представляє кардинала в 84 річницю його народин.

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

Who said marriage is a sacrament?

We know marriage is much more than a "**contract of secular business**" as Luther declared marriage to be, because the Catholic Church founded by Christ says so, especially through the teaching of the Fathers and early Church councils. St. Paul declares marriage to be a sacrament in Eph. 5:32. The Protestant Bible declares it to be a "**Great Mystery**", but Luther declares it to be **no greater than secular business and has no place** in the Church. As the union of Christ with His Church (a comparison of marriage by St. Paul) signifies the bestowal of grace on the Church, so the union of husband and wife signifies the bestowal of grace in Christian marriage. Hence among Christians the **contract**, is not distinct from the **sacrament**, for the sacrament is nothing but the contract raised to the dignity of a sacrament; "Christ our Lord raised to the dignity of a sacrament the contract of marriage between baptized persons". Canon 1012 also says, "Wherefore between baptized persons there can be no valid contract without being a sacrament." Marriage therefore is a sacrament when validly entered into by two baptized persons, whether they are Catholic or Protestant.

Do Catholics and Protestants who marry in mortal sin receive the sacrament?

They receive the sacrament but **not the grace.** They commit sacrilege. The presence of mortal sin shuts out the bestowal of grace. If they make a good Confession and repent, later on the grace of the sacrament revives in the soul according to the common teaching of theologians.

Does the priest marry a couple or do couples marry themselves?

The couple marry themselves, for the parties to the marriage are the ministers of the sacrament and the priest is the necessary and authorized witness of the Church.

Can a women who is found to be sterile have her marriage annulled in order to allow her husband to marry someone else?

No. A marriage is not made null, void, or illicit because of sterility. She will always be his wife until he or she dies.

To be continued.

BY FRANZ WERFEL

The Song of Bernadette

Illustrated by HAROLD FOSTER

Bernadette was arrested . . . *"Come now, where is the gold coin?"* *The child spoke up . . .* *The "English millionaire" was thoroughly lashed.*

AS SOON as the "English millionaire" reported his success in leaving a gold coin at the Soubirous home, the police commissioner Jacomet had Bernadette and her parents arrested. Of course in this use of an *agent provocateur* the State had chosen a thoroughly indecent method for settling its score with the lady. But a gathering of tens of thousands of souls had been announced for the coming Thursday, and the State and its policy, embodied by Vital Dutour, was obliged to prevent such an obvious triumph of the lady. Its only means was to bind the visionary Bernadette in chains.

When Bernadette finally was hailed into court, Dutour left the examination to Monsieur Rives, the magistrate, who promptly roared at her: "Come now! Where have you got the gold coin that the stranger gave you?"

"We took nothing from him, neither I nor my parents," Bernadette said with utter tranquility of soul.

"You're sly enough to drive one mad!" Rives cried. He rang his bell and ordered the Soubirous couple brought in. This was an error on his part. The two Soubirous bore themselves rather well under questioning and radiated unmistakable innocence. Thereupon Rives committed his grossest error. He gave away the court's shabby conspiracy and summoned the *agent provocateur*, who cut so piteous a figure that it was clear to everybody how grossly the Soubirous family had been tricked.

Privately the magistrate cursed Dutour. At last he cried out: "Someone must have the money! Who is it?"

Little Jean Marie Soubirous spoke up. He took the glittering coin out of his pocket and said in his childish whine: "I found it on the bench. I just wanted to save it."

Nothing remained for the judge to do but put an end to the scene. "Get out—all of you!" he shouted hoarsely.

In front of the court a crowd awaited the Soubirous family and with cries of victory escorted it home.

Later in the day, Antoine Nicolau, Bouriette, and two mighty road menders stopped the post-coach on the road to Bartres. The "English millionaire," who was a passenger, was lifted out and thoroughly lashed. After the job was done, they lifted the "millionaire" back into the coach. He was quiet now. But Antoine and his comrades were in their jolliest mood. No Dutour or Jacomet would dare demand an accounting of them.

The Bouhouhorts child lay dying . . . *The mother snatched him up.* *She raced madly through the streets.* *Suddenly one woman shrieked . . .*

ACCORDING to ancient use and wont the neighbor women gathered in the room of the Bouhouhorts to sew the child's shroud against its need. And the need seemed immediate. For on this day the poor creature lay gasping its death rattle, gripped by the severest convulsion it had ever suffered.

One of the neighbors raised her voice in conventional consolation: "Dear Croisine, don't lament so. You should be happy. You don't want your child to drag himself through life as a hopeless cripple, do you?"

The mother pressed her head against the child's bed. It was easy for these women to seek to console her. In this hour she had no prayer more ardent than that her child be permitted to drag himself through life as a cripple. If only he would live! Wild fancies beset her mind. One image haunted her: Bernadette dipping into the spring. Suddenly the lightning of an idea pierced the heart of Croisine Bouhouhorts. She leaped to her feet with a wild cry, snatched up the child, wrapped him in an apron, and rushed forth from the house.

Her husband and the women, convinced that grief had robbed Croisine of her understanding, followed her with loud shouts. Leaping actually like a madwoman, she raced with her burden through the streets, and a great crowd formed behind her.

Croisine Bouhouhorts reached the rim of the spring at the grotto with just enough strength left to immerse the child in the water up to its neck. "Accept him or give him back to me, O Virgin," she stammered in her utter confusion. She paid no attention to the women who were saying to her: "You're killing the baby . . . The water is ice-cold." They tried to snatch the child from her. She bared her teeth and hissed.

Suddenly one of the women beside the basin shrieked "Blessed Virgin, the child is crying out . . ."

It was true. The people looked at one another and were pale. Croisine, having bathed her child exactly fifteen minutes, wrapped it again in the apron and raced off. When at last the crowd reached the Bouhouhorts dwelling they saw Croisine with widespread arms of warning at the door. She whispered: "Quiet! He is sleeping . . . my child is sleeping . . ."

The first miracle had happened. In Lourdes.

Continued

Православя й Католицтво

ПРИЧИНИ ЦЕРКОВНОГО РОЗЕДНАННЯ

Відмінна культура

До поглиблення релігійних різниць між Сходом і Заходом, що мали могутній вплив на розеднання Церков, причинилися ще й інші чинники, що згодом витворили два окремі релігійно-культурні типи: римський і византійський. Сюди належать: відрубність характерів, мова, світогляд, наука й мистецтво. Схід ішов за греками, а захід за римлянами. Обі нації, греки й римляни, ненавиділи себе обопільно вже як погани. Греки, зарозумілі на свою культуру, а підбиті римськими легіонами, мали для римлян, що їх звали варварами, тільки погорду. Нелюдські податки, що їх мусіли греки платити римлянам, робили передусім Рим дуже зненавидженим. А знову римляни — переможці, зарозумілі на свою силу, поводились із греками, як звичайно, з підданими.

Крім того греки й римляни мали, зовсім відмінні характери. Греки — народ із буйною фантазією, мали нахил до пересадної спекуляції, міркувань. З того походить те вічне теольогічне філософування цісарів і народу, звідси стільки ересей, що їх латинники часто закидали грекам. Грек не любив займатись світом; він замуровувався від чужих впливів і ціпенів щораз більш через свою односторонність. Проте не брак освіти, а якраз та односторонність була причиною, що греки по часах великих Отців, трималися сильно тільки традиції минувшини; а що при тім мали проти всього нового недовіря, мусіли закостеніти й латинників, як новаторів, мати завжди за підозрілих.

При тій односторонності греки були однак досить вільнодумні. Вільнодумність ця спровадила децентралізацію, відосередження; різні церкви й богослужбові мови відповідали зовсім іхньому характерові. В звязку з тим стоїть брак правничого ума й формальна забавка з канонами. (Порів. Трулянський собор і собор Фотія.) Грек міг все доказати, що тільки хотів.

Багато шкоди приносила грекам їхня хитрість і брак правдомовности та віри.

Найважнішою чертою їхнього народнього характеру було їхне розуміння державної влади. Невільничо віддані державі, греки вважали владу своєї держави за норму всього, навіть життя релігійного й то не тільки в поганських часах, але також і пізніше. І тут якраз маємо джерело византинізму та цезаропапізму. Що церква ставала щораз більш невільницею держави, цього не могли спостерегти греки, засліплені своїми самовладцями. У часі найбільшого їхнього упадку, в XI ст., все таки вважали греки, зарозумілі на свою духову й політичну вищість, всіх не-греків за варвар.

А римлянин, тверезо думаючий, поважний, отвертий, практичний, сумлінний, з острішими засадами (целібат), люблячий волю, але за те необразований, шорсткий і також зарозумілий, був якраз противенством грека й в теорії і практиці.

Оба народи мали свої добрі й злі сторони; обом спільна зарозумілість перешкоджала їх ближчим взаєминам; оба народи хотіли тримати керму світу, й скільки разів хоч на час зближились до себе, то хіба тільки на те, щоб тим більш від себе віддалитись. Та різниця народніх характерів — то найбільша гребля, що їх ділила. Вона була також джерелом безчисленних противенств і вічної полеміки обох народів і церков. Вона є підставою відмінного обряду й права.

Ту культурну й національно-політичну відразу християнство зменшило, а одність Церкви в перших трьох віках християнства та обопільна любов вдержувались завдяки благодатним впливам Церкви. все ж таки перевага культури була й остала аж до XI ст. на Сході. З перенесенням державного й політичного осередка з Риму до Византії, а ще більш по остаточнім поділ держави (395 р.) на західню й східню, на Сході віджило давне суперництво проти Риму й зродилась думка витворення національного християнства. Разом із поділом держави наступив і поділ церкви й назва церкви: римська й грецька. Спочатку цей дуалізм був індиферентний, а відносини між обидвома церквами були досить приязні, та пізніше він став ворожий і довів до відірвання Сходу від Заходу та до нещасної церковної схизми.

Важним чинником, що мав вплив на обопільне відчуження греків і римлян була також різниця мови. Грецька гелєністична мова, що нею були писані книги священного Писання, була богослужбовою мовою первісної Церкви й втрималася як така на Заході і в Римі аж до IV. віку. Однак її скоро виперла латинська мова так, що вже на початку V століття на Заході треба було зо свічкою в руці шукати людини, що могла б перекласти патріярший лист на латинську мову. На Сході знову грецька мова виперла латинську з урядів і прилюдного життя з кінцем VI віку. Ще Кодекс Юстиніяна виданий у 529 р., був зредагований у латинській мові, але 80 літ пізніше, за імператора Іраклія, треба було перекладати його на грецьку мову, бо в Византії й на Сході вже ніхто не розумів латинської мови. Так то з кінцем VI віку повстала між Сходом і Заходом прірва, настала недостача культурного звязку, брак виміни гадок, брак способу обзнайомлення Заходу з культурним дорібком Сходу й навпаки. Не диво отже, що брак знання мов грецької на Заході, а латинської на Сході спричиняв це, що в релігійних дискусіях і писаннях богослови одні одних добре не розуміли нпр. у спорі про походження св. Духа, й обопільно себе обвинувачували. Це дуже багато вплинуло на затемнювання понять та викликування гніву і вкінці на повстання роздору.

Також і світогляд віруючого византійця й римлянина не був той сам. Світогляд віруючого византійця спирався переважно на платонівську фільософію, що людина, як одинниця, е тільки ланкою в загальній ідеї і стоїть у залежності від усього роду. Все земне е тільки еманацією найвищого добра — Бога. Божа сила пронизує ввесь світ. Божа ласка, що випливає з Божої суті, опановує всю організацію народів із усіми ступнями, почавши від церковної й світської та кінчаючи на небесній ерархії: Все, що е найкраще, повинно станути помічником Бога й виявляти Божого духа, якого одержало. Цей понад-індивідуальний закон, що опановує поодинокі народи й лучить їх із готовною ідеєю, проявляється в усім византійськім світогляді й церковнім житті.

У зовсім іншому напрямку розвивався в середновіччі світогляд Заходу, виходячи більше з поняття індивідуалізму. Цей відмінний світогляд і освіта впливали дуже при розумовім обяснюванню тайн віри та виражуванню їх богословськими висказами.

До цього слід ще додати, що византійська література, наука й мистецтво, взоровані на старинних грецьких узорах, зо своїми гарними питоменностями як: ідеалізм, духовість, символіка, перед схизмою перевищали далеко все те, що було тоді на Заході й виробляли в византійців почуття культурної вищости й погорди латинян, що на них дивились греки як на варвар. Звідси то в церковному життю вони стали нехтувати Заходом, а навіть церковну зависимість від Апостольського Престолу відчували як щось прикре й понижуюче їхню народню гідність і вслід за тим родилось бажання скинути її з себе.

Так то культурні, національно-теольогічні й політично-церковні чинники крізь довгі століття відчужили обопільно Схід і Захід та підготовили велику церковну катастрофу, що триває ще й до сьогодні. Та не зважавши на ті великі різниці між Сходом і Заходом не прийшло б було до розламу християнства, якщо б усюди християни, особливо, ті що на провідних місцях, руководились духом віри, любови й згоди та мали все на оці бажання Христа щоб усі були одне. Але на жаль так не було. Могутні людські пристрасти, гордість, лиха воля, засліплення й ненависть взяли верх над духом Христа й вони то стали найголовнішими спричинниками нещасного роздору що в історії носить імя східньої або грецької схизми.

На Фронті

позбутися клопоту з Маньковю й її калошами. Вкінці прийшло мені на думку, щоб піти до тої пекарихи й її Маньки, й просити їх, щоб вони засвідчили перед моїм директором, що то не я був той "високий блондин". Це мене справді вирятувало з біди. Школярка сказала матері, що це не я був при вікні, а мати була настільки добра, що цю заяву зложила перед нашим директором — і мені дали спокій.

Не знаю, чи мій п. учитель мав які докори сумління, що мені невинно напсував стільки крови, але це бодай трохи розвіяло ті чорні хмари, що нависли були над головою бідного Гриця через математику, вечерниці й дівоцькі калоші.

Згадавши цю свою прикру пригоду й те помилкове підозрівання мого вчителя, що це певне я був виновником, хоч поправді я не був зовсім нічого винен, приходить мені думка, що таких неслушних підозрівань і осуджувань може бути в нашім житті багато й ми можемо нераз зробити таким підозріванням і посуджуванням кривду зовсім невинним людям. Та щоб у нашому житті не було ніколи таких помилок, а часто й провин проти любови ближніх, ми повинні пильно здержуватись від підозрівань і осуджувань інших людей і за злого та винного не вважати нікого, доки не буде в нас достаточної основи до такого осуду. А головно не треба ніколи кидати на людей підозріння в своїх розмовах, бо тоді можемо зробити своїм ближнім таку шкоду на славі, чи й у матеріяльних речах, що опісля ми не будемо навіть у спромозі направити її. Християнська засада в таких випадках е така: "Не вважай нікого за злого, доки не матимеш доказів." А й тоді треба бути милосердним і ласкавим, бо помилка може трапитись кожному, як це й каже св. Письмо: "Хто стоїть, нехай дивиться, щоб не впав".

Українська Скарбниця

За волю України складають свої жертви:

Одна особа з Бофало: Служби Божі, Св. Причастя, молитви, вмертвіння, праці й терпіння з одного тижня.

Діти й сестри з Форт Вилям, школярі, пенсіонатки й сестри з Саскатуну, Сестри Служебниці з Мондеру, Бофало й Норт Дакоти: Служб Божих — 103, св. Причастій — 75, Адорацій — 11, Посіщень Н. Т. — 510, Вервиць — 505, Вервиць до Хр. Ран — 77, Вервиць до Н. Тайн — 42, Хресних Доріг — 143, Молебнів — 108, Стрілистих актів — 4223, Діл милосердя — 152, Умертвінь — 601, Добрих діл — 188, Терпінь — 88, Поклонів — 104, Молитов — 572, Духовних причастій — 399, інших жертв — 199.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

МАНІТОБА-САНАТОРІЯ В НАЙНЕТ. Подяка. Ми, українські недужники з цеї санаторії, бажаємо скласти прилюдну подяку Всеч. о. Пулякові з Брендону за відправу Служби Божої перед Великодніми Святами, що дало нам змогу відбути великодню сповідь і прийняти св. причастя. Всеч. о. Пулякові належиться признання за тяжку працю між нами. Вони несуть нам допомогу духовну, моральну й матеріяльну.

Українському Допомоговому Братству св. Петра в Винипегу щиро дякуємо за дарунок свяченої паски, яечок і помаранч. Допомогове Братство св. Петра взяло собі за мету висилати такі дарунки на "домашній фронт" кожного Великодня, щоб пригадати нам нашу рідну українську традицію й помогти домашньому фронтові, що такий занедбаний. Ми дуже вдячні й голові Братства п. П. Романюкові за зарядження висилки такого дарунку до нашої санаторії, щоб підбадьорити нас до дальшого життя.

Нехай Господь Бог нагородить Всеч. о. Пуляка й усіх членів вищезгаданого Братства кріпким здоровям і даром витревалости до дальшої праці на українській ниві.

Зокрема хочу від себе подякувати якнайщиріше управі "Світла" за висилку часопису, а також за присланя "Календаря Української Родини". Вживаю його в своїй кімнаті замість образа; це дуже гарна прикраса моеї кімнати. "Календар Української Родини" повинен знаходитися в кожній українській хаті. Я дуже вдячний, бо це розрада моеї душі.

"Світлові" бажаю стати тижневиком і поширитись якнайбільш між українським народом. Всеч. о. Редакторові й співробітникам бажаю кріпкого здоровя й витревалости для дальшої праці. Христос воскрес! — Петро Коновальчук, від себе й недужих українців у санаторії.

Редакція "Світла" пересилає сердечний привіт — п. Коновальчукові й усім нашим виздоровцям у Манітоба-Санаторії і вручає всіх особливішій опіці Божої Матері в квилях кожного терпіння. Христос воскрес!

МАПОВА, АЛТА. Подяка. Прошу Отця Редактора помістити в "Світлі" цих кілька рядків. А саме — я складаю сердечну подяку тій Незнаній Особі, що передплатила для мене часопис на 1944 рік. Мені останеться раз-на-завсіди гарна памятка, а людям добрий приклад! — П. Дурда.

БАСБІ, АЛТА. Подяка. Через часопис "Світло" бажаємо скласти сердечну подяку своїм новим сусідам і приятелям, що 22 квітня прибули здалека й зблизька, щоб зробити нам привітальну несподіванку з нагоди нашого прибуття в цю нову місцевину. Ми надіємось, що всі ми останемо приятелями й добрими сусідами через усі роки дальшого життя.

Зокрема бажаємо скласти подяку панам: К. Деріпані, М. Концареві, й І. Гоникові за приготування такого гарного й успішного вечірка, а особливо пані Деріпата за дарунок.

З приємністю і вдячністю згадуємо Панства: Деріпатів, Концарів, Швагів, І. Гониквів і Д. Гоників, Козловських, а також В. Сушка, А. Палцата, К. Біча, Зору й Любу Концар, Катрусю Сушко.

Нехай Бог поблагословить кожне з Вас і Ваші родини! Христос воскрес! — Григорій Костів із родиною.

КЕРЛОВРІ, МАН. ПОДЯКА. Христос Воскрес! В.Преподобні ОО. Василіяни! Вашого листа й доляра я одержала й сердечно дякую Вам за Ваш труд і Ваші побажання для мене. Пересилаю також на Ваші руки сердечну подяку для п. Ст. Малиси з Н. Йорку за дарунок, що був добрий прислати для мене темної.

При тій нагоді бажаю Вам якнайліпшого успіху для широкої праці між українським народом, щоб Бог додав сили до Вашої духовної праці.

Поздоровляю Вас сердечно в Христі. Марія Демяник.

(Листа писав сусід Василь Ясінський).

ҐРІМСБІ, ОНТ. У.К.Ю. при парохії Успення М. Божої у Ґрімсбі влаштувало надзвичайно вдатний і цікавий концерт в суботу 25-го березня. У зміст програми входили цікаві й різнородні точки, як соля голосові й музичні, промови, деклямації й діялоги. Крім контестантів із Ґрімсбі взяли участь також аматори зі Ст. Катерінс, Велланд, Смитвил і Торолд.

Судями були: Преп. о. В. Дрібненький, ЧСВВ.,п. артист М. Голинський і п. Галінський, бувший учитель.

Нагороди одержали: панна С. Скрипка за промову, пані Текля Баранюк і панна Евгенія Вишньовська за пісню-дует, панна Олена Попович за соло-спів, панна Вікторія Паламар за деклямацію, п-а Маруся Капуста за музичне соло, Нестор і Василь Любянецькі за інструментальний дует. Признання рівнож дістали пані Марія Іван, що співала по словацьки, пані Текля Баранюк за соло.

Пан артист М. Голинський, що проголошував вислід констесту, виголосив при кінці дуже цікаву промову. Він, покликавшись на свій 18-літній досвід у професійних виступах, признав великі таланти контестантам і заохочував, щоб такі виступи були частіше. Рівнож додав деякі заввагн й дуже корисні вказівки для контестантів в їхніх аматорських виступах. Вкінці проголосив імена переможців, а публика одобрила його справедливий суд гучними о-[illegible]

Нагороди вручав Впр. о. ігумен М. Когут і кожному зокрема складав побажання за їхні відважні й гарні виконання.

Брали участь у цих змаганнях також: пані Марія Паламар, п. Василь Паламар, п. Григорій Ґалай й Іван Рибачок, п. Петро Баранюк, п. Василь Любянецький, п. Володимир Шумський, п. Іван Сікорський, панна Марта Німчук, панна Ганна Скрипка, панна Евгенія Герман.

Точки програми виголошував по-англійськи й по-українськи п. Р. Комарянський. (П.й.)

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. У. К. Ю. — Одинадцять молодих парохіян нашої парохії війшлось дня 23 квітня до церковного дому на організаційні збори відділу Українського Католицького Юнацтва.

Присутні були: Микола Костенюк, Іван Ґрицан, Іван Костенюк, Василь Якимишин, Микола Зейюк, Василь Гуменюк, Ганна Гуменюк, Ксеня Гайдук, Текля Костенюк, Емілія Самборська й Катруся Се-[illegible]

Преп. о. С. Курило, ЧСВВ. у своему докладі вияснив присутнім характер У.К.Ю., користи з діяльности тієї організації, а також майбутню працю.

Після докладу був вибір Заряду, що до нього були вибрані однодушно: М. Костенюк — голова, К. Гайдук — заступниця, К. Семенюк — писарка й скарбничка, І. Ґрицан — заступник. Ухвалено також, що річна вкладка має виносити $1.00. Відділ зорганізовано.

Першим наміченим підприємством нового відділу призначено "картову забаву", що відбулась дня 9 квітня при великім числі гостей, серед веселої забави з перекускою.

Редакція "Світла" щиро радіє з оснування відділу У.К.Ю. в Плейн Лейку й бажає йому Божого благословення на дальший розвиток і працю.

МОНТРЕАЛ, Ст. Ламберт-Анекс. Похорон. Забезпечений св. Тайнами, що прийняв із рук Впр. о. ігум. Й. Тимочка, ЧСВВ, дня 15 квітня упокоївся тут у Бозі Василь Бучковський. Закінчив своє життя в власній хаті, в 57 році. До Канади приїхав іще молодим хлопцем 1905 року з Західньої України, зо села Іваня Пустого, борщівського повіту. Перебував довгий час у Монтреалі й був членом парохії св. Михайла. Складав щедрі жертви для парохії. В 1922 році вибрався до Сен Ламберт-Анекс, 7 миль від Монтреалю, а й тоді не забував свого й спомагав своїми жертвами, скільки міг. Був також до самої смерти членом Тов. Українців "Самопоміч".

Покійний полишив у смутку жінку Ганну, одного сина й пять дочок, трьох внуків і трьох братів: Микиту, Павла й Степана.

Дня 18-го квітня о. Тимочко відправив у хаті покійного панахиду, а французький священик Службу Божу й панахиду в костьолі. Похорон був здвиговий; хоч далеко від Монтреалу, прибуло багато рідні й знайомих—українців, французів і англійців. Взяли участь також французькі сестри зо школярами, бо покійного всі любили й хотіли віддати йому якнайкраще останню прислугу. Поховали покійного на французькім цвинтарі св. Гумберта. Нехай небесна батьківщина стане йому місцем кращого життя між усіма святими!

Після похорону рідня покійного запросила всіх до себе на спільний обід. Після молитви п. Микола Соболь згадав у своїм слові минуле життя покійного Василя, його щирість і жертвенність між своїми й чужими. Також попросив присутніх, щоб із тієї нагоди склали свої жертви на українську пресу й сироти в Айтуні. По чім збіркою зайнявся п. Петро Соболь. Жертви склали: **По $1.00:** М. Соболь, П. Соболь, П. Філь, П. Гуцуляк, Я. Сікорський, Л. Губерт, Л. Піон, М. Бучковський, П. Бучковський, С. Бучковський. **По $0.50:** Т. Волощук, М. Юрійчук, Д. Поліщук, А. Смит, М. Гладій, Д. Піскальний, Т. Курилик, М. Соколинський, А. Бучковська. **По $0.25:** А. Масна, Т. Швець, В. Соболь, Е. Бучковська, А. Бучковська. Разом $15.75. З того призначено $5.00 на сироти, решту на пресу.

ПОДЯКА. Ми, горем і смутком прибиті по втраті нашого Дорогого Батька, дякуємо Впр. о. ігуменові Тимочкові й французькому отцеві за похоронні богослуження, членам Тов. Самопомочі за почесну участь у лентах, щирозичливим приятелям за вінці й квіти, знайомим за відвідини й участь у похороні, а Л. Губертові за щиру похоронну послугу. — Жінка й Діти.

ІННІСФРІ, АЛТА. Похорон. Дня 24 квітня упокоївся в Бозі Яцко Дмитрів, парохіянин церкви Різдва Божої Матері. Забезпечений св. Тайнами вмер у веґревільській лічниці в 79 році життя. Походив із села Білявців, брідського повіту. До Канади приїхав 1904 року. Був до самої смерти ревним католиком і членом парохії, що сповняв свої обовязки. Полишив у смутку жінку Марію й 3 синів: Степана, Михайла й Івана, що ще нежонаті, дочку Катерину, 11 внуків і 2 правнуків, а також брата Федька в Мирнам. У Старім Краю оставив іще три сестрі.

Похорон відбувся 27 квітня. Службу Божу й проповідь мав о. С. Курило. Після похорону був спільний обід у домі покійного, а під час обіду збірка на католицьку пресу на поклик п. Павла Хміляра. Зібрано $5.65 й розділено на "Світло" й "Укр. Вісти". — П. Х.

ГИЛЛЯРД, АЛТА. Поминальне богослуження. В парохіяльній церкві св. Івана Христителя відправлено 22 квітня Службу Божу за душу бл. п. Параскеви Майко. По богослуженні запросив усіх присутніх до себе на обід Л. Майко. Під час обіду Преп. о. І. Проценітій, ЧСВВ. прочитав сердечного листа від племінника покійної — Преп. о. І. Лесюка, ЧСВВ. з Ґрімсбі. Опісля була збірка на катол. пресу, що нею зайнявся п. Іван Лесюк. Зібрано $6.29 й розділено на "Світло" й "Українські Вісти". (П-й.)

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Дня 23 квітня звінчав Преп. о. С. Курило, ЧСВВ вояка Івана Пону з Марією Качмар. Молодята прийняли перед вінчанням прикладно св. Тайни, щоб із Богом почати нове життя в подружнім стані.

Після вінчання відбулось спільний обід, що на ньому о. парох склав молодій парі сердечні побажання щасливого життя на многі літа.

П. Дамян Шишлак сказав добре слово заохоти й гості склали $7.60 своїх добровільних жертв на "Світло" й "Українські Вісти".

ВОНДЕРИНГ РИВЕР, АЛТА. Христос Воскрес! Дорога Редакціє "Світла"! Прошу помістити в часописі кілька рядків згадки про нашу покійну матір Параску Дрібненьку. Відійшла від нас до кращого життя 27 березня, в 70 році життя. Покійна оставила в смутку 86-літню матір і 74-літнього

чоловіка, Йосифа, 7 синів, 6 доньок, а також сестру в Монтані. Нехай покійну вічно веселить оглядання Бога. — Дочка Ганна з чоловіком Іваном Вівсяник.

ЧИПМЕН, АЛТА. Великодне Свячене. Під час сьогорічних Великодніх Свят, дня 11 квітня, відбулося традиційне "Свячене" в гарнім народнім домі чипменських українців-католиків. Цю великодню гостину попередив молебень із суплікацією, що його відправили в церкві оо. П. Дидик і Е. Пащак, ЧСВВ.

Гарне число людей зійшлося до народнього дому, навіть були гості з Едмонтону, як п. І. Ісаїв з дружиною, п. О Прийма, п. Боцюрків, п. М. Войтків, п. Демків та провідник БУК-а о. С. Шевчук, ЧСВВ. При першому столі посаджено теж наших заслужених піонірів п. Васпля Єлиняка й п. Михайла Романюка. Гостив теж голова БУК-а в Алберті п. І. Козяк з дружиною й секретар п. Царук. Господарем гостини був п. Н. Андріїв, а голова народнього дому п. Н. Івасюк ввічливо доглядав гостей.

При кінці були гарні промови о. пароха, І. Козяка, І. Ісаїва й Преп. о. С. Шевчука, ЧСВВ. Опісля п. Н. Андріїв закликав гостей до пресової збірки, що принесла $12.00. $6.00 призначено для "Світла".

До пізної години опісля продовжались іще наради Провінціяльних Зарядів БУК-а мужчин і женщин. На них обговорювано домініяльний зїзд Провінціяльних Зарядів БУК-а, що мав відбутися в Йорктоні 26 і 27 квітня. П. Е.

Похорон Івана Ахтемійчука. Дня 20 квітня, ц. р. в університетській лічниці вмер бл. п. Іван Ахтемійчук, мешканець місцевини Чипмен і член тамошньої української католицької парохії. Не довго слабував перед смертю, одначе смерть наступила по тяжкій операції.

Покійний був добре знаний в окрузі Чипмен і тому не диво, що багато народу прибуло на його похорон. Похоронні богослуження відправили оо. парох П. Дидик і Е. Пащак, ЧСВВ в неділю сполудні, 23 квітня, в 4 годині. Через увесь час похорону панував взірцевий порядок не зважавши на великий натовп людей. Це безперечно треба завдячити похоронному заведеню Парк Меморіял, що за проводом п. М. Смолика, завжди взірцево веде похорон. На "Останнім Прощанні" учасники похорону зложили при домовині гарний духовний вінок Служб Божих за душу Покійного.

По похороні родина пок. Івана вгостила всіх вечерею. На заклик одного з присутніх всі охоче уладили між собою збірку на пресу й радієвий фонд в Едмонтоні. Зібрано $16.00 Більші датки зложили: Парк Меморіял (п. М. Смолик) $2.00. По $1.00: П. Палцат, І. Палцат, Й. Старко, А. Худик, Д. Ахтемійчук, Софія й Марія, М. Палцат, А. Шарун, М. Ахтемійчук. П. Ахтемійчук, а по 25ц.: С. Варава, А. Ахтемійчук і С. Кіт. Решта дрібні жертви. П. Палцат збирав датки.

Пок. Іван Ахтемійчук був добрим і взірцевим парохіянином. Його оплакують жінка й дві донечки Оля й Маруся. На похорон прибула численна його родина й сумом оповиті батьки.

Жертводавцям щира подяка, а бл. п. Івана нехай Бог ущасливить вічною нагородою. В.Й.П. П. Е.

ВОХ, АЛТА. Свята Місія. В нашій церкві Успення М. Б. відбулась від 19-го до 26-го березня, св. місія. Місійні науки голосив Преп. о. місіонер М. Пасічник, ЧСВВ. із Винипегу. Дальші приготування до св. місії зробили самі парохіяни оголошеннями й очікуванням. Ближче приготування відбулося в суботу ввечері. Преп. о. Із. Когут, ЧСВВ. відправив Акафист до Божої Матері й виголосив відповідну науку.

В неділю вранці о. парох у супроводі процесії привітав о. місіонера й побажав Божого благословенства на час св. місії. Перед церквою відспівано молебень, опісля була співана Сл. Божа в церкві й перша місійна наука. Всіх наук під час місії було 20.

В перших днях місії брали участь головно парохіяни з Вох і Федори. Вірні з дальших колоній не могли дістатися через злі дороги. У дальших днях св. місії дороги значно поліпшилися й тоді число учасників так уранці як і ввечері зросло.

Надійшов вкінці останній день св. місії. Була то неділя. День гарний, теплий. Вранці о. парох відправляє тиху Сл. Божу; служать два аколіти — Николай Варварук і Мирослав Фірманюк. На Сл. Божій наука до дітей, що приступають перший раз до св. причастя. Гарне число — 32. Тішаться батьки, діти, а я найбільше, побачивши цей гарний вид, почувши віднову обітниць, зроблених колись при св. хрищенні. Тут неодному й сльоза покотилася...

По першім св. причастю дітей о. місіонер відспівав Службу Божу й виголосив останню науку. При кінці відправи о. парох звернувся до вірних із словами: "Дякую Богові, Пр. Д. Марії і о. місіонерові за св. місію". Серед радісних сліз сказав: "У тих 8-ох днях Бог давав багато ласк і не пішли вони на марне. Перше приступило до св. тайн у часі посту 95, на св. місії приступило 210 осіб."

Одержавши благословення о. місіонера виходжу з церкви на двір, бо там має бути посвячення місійного хреста Великий він, гарно прибраний цвітами, лежить на стояках готовий до посвячення. Біля нього готових 8 хрестоносців, за ним повівають прапори готові товаришити до назначеного місця, готові й ті, що перший раз прийняли Христа, що то колись висів із любови до нас на тяжкім хресті. Виходить і о. місіонер до посвячення. Посвячення відбуваеться — на диво всіх — серед снігу й вітру, що змушують вірних вернутись до церкви, а прощальну науку полишити святому хрестові.

По закопанні місійного хреста о. місіонер роздав іще памятки в церкві.

Через непривітну погоду зібрано тільки $7.90 на пресу. З того на Укр. Вісти — $4.00, а за решту замовлено "Світло" біднішим людям.

Від парохії попрощав о. місіонера п. Николай Варварук, що побажав о. місіонерові Божого благословення й сили, щоб могли і на далі працювати для Божої слави й добра нашого народу.

Місія — добра, спасенна річ. Святої місії треба кожній парохії, що другий—тертій рік. Це підносить релігійне життя парохії. — Кор.

МОРКЕМБ, АЛТА. Вінчання. 100 миль на схід від Едмонтону знаходиться містечко Моркемб, заселене переважно українцями різного віроісповідання. Не багато тут греко-католиків, однак мають гарну, муровану церкву, що нею можуть похвалитися. Ту церковцю вірні парохіяни викінчили тому два роки. Перед нею будувалася деревляна церковця, та сумно згадати — коли була на укінченні, згоріла, правдоподібно з ворожої руки. Біль стиснув серця вірних, бо ще не була забезпечена. Та хоч біль стиснув серця багатьом, то не витиснув віри в Бога й Його поміч. Завдяки щирій праці кількох членів, особливо 74 літнього місцевого дяка п. Павла Хміляра, що зробив 900 миль пішки збираючи гроші на будову мурованої церкви, вдалося виставити новий Божий храм.

В тій то церкві дня 22-го квітня відбулося вінчання п. Теодора Хміляра, сина Филипа й Марії Трач із Моркемб, з Рожею Ґлюк, дочкою Адама і Єлисавети Шмиляр із Едмонтону. Молоду пару звінчав Преп. о. Із. Й. Когут, ЧСВВ, по співаній Службі Божій, що відправилася в намірені молодих. Гарне слово сказав внукові відомий 74-літній місцевий дяк і фундатор церкви п. Павло Хміляр.

До новоженців і весільних гостей, так у церкві, як в хаті, промовляв о. парох, що також заохотив до збірки на пресу. Разом зібрано $10.50.

Жертвували по $1.00: П. Хміляр, Ф. Хміляр, Ф. Кіт, М. Хміляр. По 50ц.: Т. Хміляр, Й. Трач, Г. Гринів. В. Данчук 54ц. А. Саганяк 30ц. По 25ц.: Й. Людвик, С. Миськів, п. Чернявська, П. Саганюк, В. Кіндрачук, Й. Трач, І. Рудик, М. Хміляр, Н. Яремчук, І. Яніцький, Ф. Боровський, С. Точенюк, Ф. Галуш, Ф. Людвик, Д. Осінчук, С. Стихняк 20ц., Д. Ковальчук 15ц., по 10ц.: В. Демків і Х. Ковальчук.

За те належиться щира подяка жертводавцям, а панству Хмілярам побажання Божого благословення, щастя й здоровя в новім життї. — (П-й).

ВОСТОК, СВ. НИКОЛАЯ. Дня 19 квітня, потішений кілька разів св. причастям, що його перед смертю дуже бажав, умер у мондерській лічниці в 74 р. життя Антін Слобода, один із перших і найстарших поселенців в околиці Восток і член гр. католицької парохії св. Николая.

Покійний походив з села Грималівка, Броди. До Канади приїхав 1897 р. Був одним із основників парохії св. Николая й через довгі роки служив у церковнім заряді, спершу при першій старій церковці, а опісля при будові нової мурованої церкви 1925 року. В домі його також через 7 літ, від 1911-18, відправлялося богослуження. Це все засвідчає глибоку релігійність покійного та його працю для добра Церкви. Своїм дітям дав добре виховання, так релігійне як освітне. Один син є священиком, одна донька сестрою Служебницею, інші діти на вчительських посадах.

Покійний полишив по собі свою дружину Ганну, 7 синів: Йосифа (С. Майкел) Михайла (Ламонт), Василя (Едмонтон), Павла (Голден), Григорія (при війську), о. Боніфатія (Винипег), Миколу (при війську) і також 4 доньки: Марію Головайчук (Едмонтон), сестру Боніфатію, (Ріджайна), Ангелу Байдужа (Давнінг), Ольгу (вчителька в Давнінг).

Службу Божу завпокійну відправив Впр. о. Протоігумен В. Бараник, ЧСВВ., в асисті були о. Боніфатій Слобода, ЧСВВ., о. М. Романович, ЧСВВ. і о. П. Дидик, ЧСВВ. Тіло поховано на місцевім цвинтарі.

Похоронною обслугою займалось заведення "Парк Меморіял", за особистим доглядом п. М. Смолика.

По похороні відбувся обід в домі П. Йосифа Слободи, сина покійного. Там на заклик Впр. о. Романовича, ЧСВВ., присутні зложили $22.55, з чого призначено $21.00 на радієву програму Б.У.К.-а, а $1.55 на пресовий фонд "Українських Вістей".

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

П. Дурда, Мапова, Алта. $0.30. І. Овсяник, Вандеринг Ривер, Алта. $0.50

По $1.00: М. Гузір, Шикаго. — К. Рогач Честер, Па. Володимир Василишин, Едмонтон $1.25

По $2.00: В. Черепущак, Лонг Лейк, Онт., Т. Соколовський, Велсбург, В. Ва. — Т. Хамулка, Голден, Алта.

Збірка на похороні Т. Напори, Іннісфрі, Алта. — $2.05 — З весілля Теодора Хміляра й Розалії Ґлюк, Моркемб, Алта. — $3.00.— На похороні Васпля Бучковського, Монтреал — $3.00. — Збірка на поминках бл. п. Параньки Майко — $3.24. — З весілля Івана Пони й Марії Качмар, Н. Київ, Алта. — $3.80.

Від панства Дрібненьких із Вандеринг Ривер, Алта. — $4.64.

— ПИСАНКА — на "Світло"

По $1.00: В. Ґреб, Клаймер, Па. — П. Сенишин, Ліщюр, Алта. — І. Шегинський, Голден, Алта. — В. Черепущак, Лонг Лейк, Онт. М. Гузір, Шикаго — $2.00. — Одна особа з Америки — $5.00.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення—Редакція.

Просимо не забувати про писанку на "Світло".

Що чувати в світі?

— **Пишуть** наші часописи в Канаді, що люди з веґревільської округи, звідки вийшов-послом до сейму в Оттаві наш діяльний посол Антін Глинка, хочуть при найближчих виборах вибрати своїм провінціяльним послом до сейму в Едмонтоні — Івана Ісаєва. П. Ісаїв був через 11 років урядником при албертійськім міністерстві й є дуже добре обзнайомлений із веденням політичних справ. Крім того увесь час свого побуту в Едмонтоні п. Ісаїв належав до провідників української організаційної праці в Алберті й є загально відомий не тільки в веґревільській окрузі, але й всій Алберті як добрий промовець і робітник пера.

Дня 27 травня, в 2 годині сполудня, відбудеться в Веґревил номінаційна конвенція для вибору кандидата на провінціяльного посла веґревільської округи. Якщо присутні там делеґати підуть за голосом тих людей, що зголосили кандидатуру п. Ісаєва, й віддадуть на нього свої голоси, українці в Алберті матимуть — крім п. Глинки й п. Томина, посла з сусідньої округи, — ще й нового посла п. Ісаєва, що разом із ними буде гідно заступати так своїх місцевих виборців, як і всіх українців.

— **Папа Пій XII** прийняв 27 квітня на окремім послуханні Франка Осборна, британського амбасадора при Апостольській Столиці.

— **За проводом** Чорчила відбувають у Лондоні важливу нараду всі премери британських домінїй. Обговорюють пляни інвазії, справи дипльоматичні й міжнародні.

— **Католицьким** воякам в американській армії несуть духовну послугу 4,000 священиків, військових духовників. З того було вже вбитих, або вмерло підчас війни, 28 священиків, а 57 опинилось у неволі.

— **Член** китайської дипломатичної місії в Ню Йорку, Др. Сію, прийняв католицьку віру. Випередили його в наверненні жінка й 5-ро дітей.

— **Бельгійці** так сильно обурились на нацистів за арештування о. прелата Ваенберґа, ректора люванського університету, що німці були примушені випустити його по 6-и місяцях із вязниці. О. Ваенберґ був засуджений на 18 місяців вязниці за те, що не хотів дати списку молодих студентів університету, що їх нацисти хотіли забрати до тяжких робіт.

— **Дон Стурцо,** італьянський священик, основник Італьянської Народньої Партії, що перебуває тепер в Америці, каже про долю своєї батьківщини: "Будуччина Італії, що переживає тепер найбільш трагічний час у своїй довгій історії, залежить від її народу. Під народом я розумію тут не тільки робітничу клясу, але всі кляси й усі органіями народу, злучені в вільній співпраці. Не зважавши на те все, що було сказано, нехай американці, а головно американські католики памятають, що італьянці, це демократичний народ і католицький народ. Я маю повну надію, що з тієї злуки демократизму й християнства вийдуть знову сили, що поповедуть знову не тільки Італію, але й усі краї до щасливої будуччини..."

— **Католицька** мати з Філаделфії написала листа до своїх 6-ьох синів в армії, а в одному були такі слова: "Мої діти, будьте понад усе вірними, побожними католиками, хоробрими, послушними вояками й будучими громадянами неба. Ніколи не-забудьте тієї умови, що її зробили за вас при хрищенні ваші хресні батьки, коли то вони склали своє приречення перед Богом. Ні того най щасливішого дня, коли то ви перший раз злучилися з Ісусом Христом у Тайні любови. Старайтеся робити завсіди добре, хоча б це мало коштувати вас багато насмішок і переслідувань. Памятайте завсіди свою гарну спадщину, що її одержали від своїх добрих американських католицьких предків." Щасливі діти, що мають таку матір.

— **Ісляндія,** малий остров, що має всього 300,000 населення й є під владою данського короля, стане незалежньою республікою.

— **Консервативний** посол Рос казав в оттавськім сеймі, що Канаді треба багато більш населення, тому треба по війні відкрити нову іміґрацію. При тому не треба обмежуватись до англосаксонської еміґрації, бо, наприклад, люди неанглосаксонського походження в Манітобі, можуть послужити сьогодні прикладом, як треба піддержувати воєнні зусилля.

— **Подають** шведські дописувачі з Кракова, що туди втікло перед наступом більшовиків багато українців. Мешкають під Краковом, а до міста приходять шукати зарібку. В місті чути більш українську мову, ніж польську.

— **Телеграма** з Москви подає, що туди прибули й були прийняті Сталіном на послуханні — професор університету в Шикаґо Оскар Ланґе й о. Станіслав Орлеманські, обидва великі прихильники совітського уряду.

В звязку з виїздом до Москви о. Орлеманський, що в кількох останніх місяцях вславився прилюдними виступами й промовами на комуністичних зборах, телеграма "Юнайтед Прес" із 29 квітня подає, що виїхав він на особливе запрошення Сталіна, на свою власну відповідальність, без дозволу свого настоятеля, епископа Томи Олірі зо Спринґфілд.

А "Дзєннік Звйонзкови" зо Спринґфілд висказав думку, що о. Орлеманські буде вжитий за знаряддя, щоб вести пропаґанду для Росії, як Совіти займатимуть Польщу. Сталін ужиє Орлеманського до продавання в Польщі релігійної толеранції, хоч вона зовсім не краща від німецької. Польські провідники в Спринґфілд усі осуджують виїзд о. Орлеманського до Росії.

Проф. Оскар Ланґе, бувший доцент університету в Польщі, через свої протипольські виступи викликав сильну протидіяльність в кругах американської Польщі, що напятнувала його іменем зрадника й відступника.

Про виїзд польського католицького священика Орлеманського до Совітів висказався, між іншими, також о. прелат Михайло Реді з Вашингтону:

"Новинка про виїзд католицького священика до Росії займала цього тижня передове місце в часописах. Вістка в Росії була також надзвичайна.

Москва оголосила, що ціллю відвідин того священика було бажання пізнати стан справ в польській армії в Совітах. На мою думку, о. Орлеманський, як священик, був би більш цікавий, якщо йому дозволили б побачитись і поговорити з тими польськими священиками й людьми, що від 1939 року перебувають на жорстокім засланні в Сибірі й інших сторонах Совітів.

Та ця місія, подібно, як і інші, місії до Москви, не мають ніякого релігійного значення. Є це політична штука, виведена на сцену й керована зручними совітськими аґентами. Є це "найбільш комічна" пропаґанда, що нею, звичайно вигадливі росіяни, обманули Злучені Держави.

Подія викликала, розуміється, багато здогадів і багато з нас, що робили заходи в уряду, щоб вислати до Росії гідних священиків, хотіло довідатись, яку точно участь мав наш уряд у тій штуці. І є це справді потішаюче, що урядовий референт заявив, що Білий Дім не мав нічого спільного з пашпортовими полекшами в тій справі, як про це широко спочатку розписувалась преса.

Наслідки видачі пашпорту одинокому священикові в Злучених Державах (а мабуть і в усім світі), відомому як прихильникові совітської політики, є досить важні навіть без оскарження Білого Дому в ударі в спину Польщі, що її уряд признає ця держава.

Урядовий референт сказав, що пашпорт був виданий, бо того бажав собі приязний російський уряд. Це, розуміється, є дуже цікаве...

Є це знеохочуюче для всіх тих, що шукають приязни з Росією, довідатись про методи обману й змінчивість совітського уряду. Всі великі народи в Обеднані Націй, борються за світ справедливости, правди й пристойности. Одна тільки Росія знижається до такої політики й тактики, що розбивають упорядкований похід наших збройних сил до перемоги й кращого світу. Якщо ми не можемо осягнути чесної співпраці між союзниками під час самої війни, то ми з побоюванням забиратимемось до справ створення дійсного шляхетного обеднання націй після війни.

Російська хоробрість і їхній геній можуть багато зробити для того бажаного обеднання, але тільки тоді, якщо спиратимуться на правді, справедливості й любові. Ми молимось за народи світу, щоб вони обеднались і створили таку суспільність. Один тільки совітський уряд здержує російський народ від такого всесвітнього братерства."

Це самозрозуміла річ. Більшовицький безбожний уряд неспосібний до чесної, братерської політики. До того треба релігійних москалів.

А про священика, що без дозволу свого епископа покинув парохію, щоб стати більшовицьким аґітатором — на шкоду польському й українському народові — кожна чесна людина скаже: На фальшивій дорозі...

Богослуження в Алберті

ТРАВЕНЬ

12. Пятниця — Радіопрограма Б. У.К.-а, стація СФРН — год. 8. вечері.

14. Неділя

Дейзленд
Торсбі
Іннісфрі, М.Б. — В 3 год. парастаси, в 8 год. молебень.
Лемонт
Делф — увечері молебен до М. Божої.
Спас к. Мондеру. — Парастаси.
Чипмен
Борщів
Редвотер, Еґремонт, парастаси
Редвей — в год. 4 молебень і парастаси
Лойдминстер

18. Вознесення

Коперник — празник
Менлій
Київ — празник
Мирнам

19 пятниця — радіопрограма Б. У.К.-а, стація СФРН, в год. 8 вечері.

21. Неділя

Коперник — св. місія
Пакр Корт — празник
Стар — увечері молебень до М. Божої
Іннісфрі Ч. Хреста. — В 3 год. парастаси.
Ворвик
Веґревил
Краків — парастаси
Восток св. Михаїла — парастаси
Редвей, Вох
Ту Гиллс — в год. 10.30.
Моркемб — в 7 год. увечері: Молебень і проповідь.

25. Вознесення (ст. ст.)

Вайлд Вуд
Лішор — увеч. молебень до М. Божої
Ренфурлі
Куквил
Федора — празник
Дервент — Вознесення (празник)

28. Неділя

Равндгил — на вечірні початок св. місії
Скаро
Чипмен
Борщів
Елдорена
Торгилд
Смокі Лейк — св. Параскевії
Моркемб у год. 8 вранці
Мирнам — у год 10.30

Basilian Fathers,
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.
Phone 23181

Basilian Fathers,
Mundare, Alta., Canada.
Phone 27

Basilian Fathers
Box 8, Radway, Alta.
Phone 4

Basilian Fathers
Derwent, Alta.

Basilian Fathers
High Prairie, Alta.

Гарні Картини на "День Матери" й "День Батька" — по 5ц. — Можна зараз замовляти в Йортоні. Адреса для замовлень.
Rev. Bro. Methodius
St. Joseph's College,
Yorkton, Sask.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го червня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (146). 11.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

ЗА ОДНЕ СТАДО

За почесним проводом Преосв. Кир Амвроза, епископа нашої американської епархії, відбулась у фордгемськім університеті в Ню Йорку шоста важлива конференція про східні церковні обряди й літурґію. На тій конференції обговорювано основно питання церковної одности. Преосвящений Амвроз підкреслив із признанням, що згадані річні конференції приводять католиків латинського й східнього обряду до кращого обопільного зрозуміння.

На цій конференції, крім двох священиків, промовляла також перший раз женщина — панна Олена Ізвольска, дочка колишнього російського царського міністра закордонних справ, тепер католичка. Вона зазначила, що церковна однiсть між католиками й незединеними твориться завдяки діяльності таких осіб, як бл. п. кардинал Мерсіе, Владимір Соловеф, а також за старанням таких католиків усіх народностей, що присвятили тій справі своє життя, як священики й монахи, або займаються питанням церковної одности, як історики й богослови. Ізвольска висказала думку, що це не так догми віри, як скоріш історичні події й різниці ума та вдачі, поглиблені віковою розлукою, держать західніх і східніх християн у церковнім розєднанні.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

В Римі, в церкві св. Петра, відбулось 1 лютня поминальне богослуження за вічний упокій душі бл. п. Всесв. о. Діонисія Ткачука, архимандрита Чину св. Василія Великого, що вмер 24 січня.

На цім богослуженні були присутні церковні достойники, різні дипломати й представники різних монаших чинів.

ДОМАГАЮТЬСЯ СПРАВЕДЛИВОСТИ

Архіепископ Ливерпулу Ексц. Давні заявив прилюдно, що новий шкільний закон, що його мають ухвалити в Англії, завів надії католиків та що його не треба було ухвалювати під час війни. Католики змушені зробити тепер те, що є в їхній силі, проте вони будуть далі боротися за свої права.

Також вестмінстерський архіепископ Ґрифин сказав своїм вірним у Лондоні, що з католиками не обійшлись тим справедливо та що католики й надалі, так як попереду, будуть домагатись справедливости, а саме, щоб усі видатки, а також будова католицьких шкіл покривались також із державних фондів.

БОГ І ЛЮДИНА

З життевої філософії

1. Є в світі такі жінки й чоловіки, що дали б увесь свій маеток, як би могли мати дитину. Але не мають. І ніхто не годен дати їм тут помочі ні поради. Бо це переходить людські сили.

А є в світі також і такі люди, що мали дитину, а тепер уже не мають. Поховали її. Ні сльози, ні гроші не помагають. Вже ніколи не вернеться молоде життя. І ніхто їм тут не поможе, бо і в тій справі люди безсильні.

А коли в справі людського життя наша людська сила невистарчаюча, то чи супроти того не каже нам наш здоровий розум признати свого походження від вищої сили?.. Від того Творця, що "на початку сотворив небо й землю", що "сотворив чоловіка на свій образ... мущину й женщину сотворив їх..." (Буття, гл. I.)

Розумні люди бачать конечність такого Творця й тому прийняли за правду, що людина — від Бога. Що від Бога вона має життя, тіло й душу, розум і волю. Що від Бога залежить у всім своїм іскуванні й діянні. Що в Бозі кожна людина є, живе й діє. Що Бог наш творець, а ми Його сотворіння.

2. Як Божі сотворіння — ми Його власність. А це значить, що ми зовсім залежні від Нього. Це ясне. Ми більш залежні від Бога, ніж від себе самих.

3. Як Божі сотворіння, ми також належимо до Бога. Кожна сотворена річ є Божим слідом, а людина — є навіть Божим образом. Кожне сотворіння носить у глибині своєї істоти здійснену Божу думку, а в його буттю, природі й діяльності проявляється якась Божа досконалість. Як капля належить до океану, як промінь до сонця, як дитина до батька, так ми належимо до Бога, свого Творця. Кожне сотворіння працює для Бога проповідуванням Божої мудрости й всемогучости, краси й доброти; а людина, той найкращий Божий твір на землі, робить це найкраще, бо свідомо й добровільно. Тільки треба, щоб кожна людина, як Боже сотворіння, сповнила свій обовязок і признала ту свою залежність від Бога.

4. Тому, що Бог сотворив усе, що є, видиме й невидиме, то певне, що й усе інше є Божою власністю. Все походить від Бога, Богові повинно служити й до Бога вернутися. Сотворіння, само з себе, не має нічого, тому нічого не може собі присвоювати. Як отже одержаних від Бога дарів не звертає Богові, але задержує для себе, то допускається грабунку й несправедливости.

Не зважавши на ту правду, людина дуже легко падає в такий самообман, що уважає себе за пана всього того, що йому позичив Бог, і думає, що приносить Богові жертву зо своєї власности, як часом кладе щось у Божих стіп. З того самообману родиться в нас самовподоба й у ній ми всяку похвалу приймаємо, наче належну нам данину. Звідси пливе та велика дразливість, як хтось нарушить нашу честь. Звідси також походить те велике здивування, як хтось виречеться всіх земних розкошів і вступить до монастиря, щоб посвятитись геть чисто на службу Богові. Чи ж ми, як Божі сотворіння, не покликані всі до цього завдання? Правдива мудрість завжди веде до Бога і в Бозі знаходить свій спочинок і життя.

СМЕРТЬ СВЯЩЕНИКА

В нашій американській епархії, в місті Маганой Ситі, Па., спочив у Бозі тамошній парох, Всеч. о. Михайло Паздрій. Покійний походив із села Токів, збаразького повіту, на західній Україні. До Америки приїхав 1901 року. Висвячений на священика в Ню Йорку 1907 року. Покійний о. Михайло працював щиро, скільки міг, для Бога, Церкви й народу в кількох наших парохіях. Прожив 72 роки. Похований на цвинтарі Сестер Василіянок у Факс Чейз, Па., коло Филаделфії. Нехай Добрий Пастир Христос нагородить його вічним щастям. В.Й.П.

ЗА ВІДНОВУ ВІРНОСТИ БОГОВІ

Архієпископ Вестмінстеру Ексц. Ґрифин так говорив недавно в своїй катедрі до англійського народу: "Ми не виграємо війни тільки сліпою силою, тільки силою нашої зброї, тільки нашою вищістю в повзах, рушницях і бомбовиках. Німці пробували того способу на початку війни... Ми не виграємо війни, не здобудемо перемоги, ні не матимемо найменшої надії завести справедливий мир, доки не будемо шукати тих речей, що є понад нами... Чи ми, як держава, стараємось призивати Бога, коли прийшов час, що ми перейшли до наступу, коли ми стали панами в повітрі й на морях — чи ми пробуватимемо спертись на свої власні неспроможені сили? Ми обовязані старатись, щоб ні одне життя наших вояків, моряків, летунів і воячок не було страчене, ні одна рана завдана, ні одна жертва не була зроблена непотрібно — й тому ми повинні подвоїти свої благання; ми повинні відновити свою вірність Богові й Його законові."

Місячне намірення

ЗА СВОЇХ БЛИЖНІХ

ІДЕЯ ВИНАГОРОДИ

Бувають нераз між людьми такі випадки, що як діти наroблять довгів, чи зроблять людям яку шкоду, то опісля батьки просять у тих людей вибачення, сплачують довги й дають відшкодовання, винагороду за заподіяну шкоду.

Найкращий приклад перепросьби й винагороди дав нам наш Божественний Спаситель Ісус Христос, що своїми молитвами, працями й превеликою жертвою своїх мук і свого життя перепросив Небесного Отця за всі наші провини й зложив Йому надмірну винагороду за всі зневаги всього людського роду.

Щобільше. Від дня Зіслання святого Духа аж до сьогодні, цілих 1900 літ, із багатьох тисяч кивотів заносить перед Божій престіл свої святі, винагородні благання, а кожного дня руками десяток і сотень тисяч священиків жертвує під час Служби Божої своє Пресвяте Тіло й Пречисту Кров під видами хліба й вина, як перепросьбу, як винагороду Небесному Отцеві за всі провини й зневаги, що ними люди на всім світі ображають пресвятого Бога Творця і Вседержителя.

ПОКЛИК ПАПИ

Святіший Отець, Пій XII., звертає в цім місяці червні особливішу увагу всіх членів Апостольства Молитви на те, що таких зневаг має дуже багато Пресвяте Серце Ісуса й Непорочне Серце Марії.

Хто знає життя теперішніх людей у широкім світі, той е свідомий того, що Серце Ісуса й Марії е насичене найбільшими богохульствами й найтяжчими зневагами. Одні люди не хочуть зовсім вірувати в них і легковажать їх. Другі не тільки, що не вірують, але ще навмисне зневажають їх своїми богохульними мовами й чинними зневагами святих місць і образів, а особливо святотацькими зневагами Пресвятої Евхаристії. Треті, щоправда, вірують, але зневажають їх нечесним життям і нераз негідним прийняттям св. тайн. А що найсумніще то те, що Пресвяті Серця Ісуса й Марії мусять переносити багато зневаг навіть від осіб посвячених особливішим способом їхній любові й прославі.

Скільки зневаг наносять люди Ісусові та як глибоко й боляче відчуває їх Ісус, то це Він сам виявив повірниці свого Пресолодкого Серця — св. Марії Маргареті Алякок, того дня, коли обявив їй своє Пресв. Серце. "Від багатьох людей не дізнаю нічого, крім невдяки, що її оказують мені в св. Тайні любови погордою, невідповідним поводженням, святотатством і рівнодушністю."

Пречиста Діва Марія при своїй зяві в Фатимі подібно згадувала перед дітьми про різні богохульства й зневаги заподіяні грішними людьми Її Непорочному Серцю.

Все те знає добре й глибоко відчуває Христовий Намісник у Ватикані. І він звертається до всіх членів Апостольства Молитви в світі, щоб ми разом, кожного дня через увесь місяць червень, старались нагороджувати Пресвятому Серцю Ісуса й Марії за все те, чим їх зневажають безбожні й грішні люди в усім світі.

НАША ВИНАГОРОДА

Щоб ми могли кожний день місяця червня заповнити ділами винагороди Пресвятим Серцям Ісуса й Марії, то насамперед подумаймо про те, чим люди найбільш зневажають Ісуса й Марію, а опісля старáймось щиро поводитись зовсім інакше. І це не тільки від себе й для себе самих, але головно, щоб винагородити Пресв. Серцю Ісуса й Марії за зневаги й провини інших людей.

Наша програма на місяць червень повинна бути така.

Що більш люди опускають молитву, то ми тим більш молімся зо щирого серця. Що більш люди ломлять піст, працюють у святкові дні й опускають в неділі й свята Служби Божі, то тим вірніш ми заховуймо пости, святкуймо по християнськи святі дні й не опускаймо в них ніколи без причини Служби Божої; а як можемо, то і в будень старáймось бути присутніми на святій Евхаристійній Жертві, а також берім охоче, з великою любовю, участь у вечірнях, молебнях і всіх інших парохіяльних богослуженнях.

Що більш люди справляють музики в заказані часи, віддаються піянству й пустоті, то тим сильніш ми шануймо приписи Церкви, любім тверезість і чистоту, щоб наше серце було подібне своєю невинністю до Серця Ісуса й Марії.

Що більш між людьми гніву й ненависти, обмови й неправди, проклонів і душогубств, то тим пильніш ми старáймось бути миротворцями, що всюди несуть із собою любов, згоду й Божий мир.

Що більш у світі між людьми грабунку й кривди, то тим більш ми плекаймо й проповідуймо чесноту християнської справедливости.

Що більш шириться між людьми поганський дух надуживання подружжя й марнування дітей, то тим більш ми ставаймо апостолами чесного подружнього пожиття та оборонцями молодого життя й потомства, щоб ніколи ні в кого не змарнувався цей дорогоцінний, Божий дар.

Що більш лихі й несвідомі люди накидаються на Христову Церкву й Христових слуг-папу, епископів священиків і монахів, то тим більш ми обороняймо їх і відносімось до кожного з них із пошаною й щирою любовю духовних дітей, братів і сестер.

Що більш між людьми робить спустошення зла фільма й преса, то тим пильніше всі ми старáймось поширювати між своїми знайомими, прикладом і словом заохоти, пояснення про вагу й конечність піддержки добрих фільм і релігійних часописів. Тут багато добра можуть зробити читачі "Світла", якщо цей релігійний часопис занесуть до хати своїх кревних, сусідів і знайомих.

Зокрема звертаемось до кожного з Вас, Дорогі Читачі "Світла", щоб Ви в цім місяці старались щиро — приймати часто, навіть кожного дня, а особливо по містах, святе винагородне причастя, щоб нагородити Пресвятому Серцю Ісуса й Марії за всі зневаги, наношені їм безбожними й неморальними людьми. Складаймо винагородні дари ми самі. Заохочуймо до того інших добрих людей. Цього бажають Ісус і Марія. До цього закликає нас Христовий Намісник у Ватикані. Це робити каже нам сумний стан світа. Нагороджувати Пресвятому Серцю Ісуса й Марії за всі свої й людські щоденні зневаги спонукує нас любов до Ісуса й Марії. Тож — із великим запалом починаймо зараз від першого дня червня сплітати для Пресвятого Серця Ісуса й Марії якнайкращий і якнайбільший духовний винагородний вінок із побожнішого життя, різних добрих діл, а особливо з частого винагородного святого причастя!

МОЛИМСЯ, БРАТИ!

А перед кожним таким винагородним причастям проказуймо осьтаку молитву пожертви:

"Божественний Спасителю й Непорочна Божа Мати! Припавши в найглибшій покорі до Ваших святих стіп, згідно з Вашим бажанням і покликом Святішого Отця, жертвую Вам сьогоднішне святе причастя як винагороду за свої власні провини й усяку недбайливість, а зосібна за всі ті зневаги, богохульства й святотатства, що ними невдячні люди в усім світі, а головно в нашім ріднім народі, зневажають щоденно й засмучують Ваші Пресвяті Серця.

Зокрема жертвую Вам це святе винагородне причастя за всі святотатства й зневаги в тій найбільшій Тайні любови Пресвятої Евхаристії.

Прийміть ласкаво, Ісусе й Маріє, цей мій духовний дар і нехай він буде милою для Вас перепросьбою й нагородою за всі ті зневаги, що ними до цеї хвилини зневажили Вас невдячні люди. Нехай одночасно ті духовні дари стануть благальною жертвою за ласку постійности в добрім для праведників і навернення для грішників, а зокрема за зединення всього українського народу в одній святій, католицькій Церкві й рідній вільній державі, де всі день-у-день співали-б зо щирого серця величний славень: Слава Пресвятому Серцю Ісуса й Марії, тепер і по всі віки. Амінь!"

о. кан. П. Божик.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

МИТРОПОЛИТ АНДРІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ І ЙОГО КНИЖКА

З папою йнакше. Він чує за собою Христовий заповіт, даний св. Петрові: "Паси Мої вівці", що його й він перейняв у спадщині по св. Петрі. Це робить папу сильним — і непохитним у керуванні Церквою.

Христовий приказ, даний св. Петрові, знають також добрі, свідомі католики й тому мають сильний ґрунт до віри в провід Христового Намісника. Знають також, що тільки св. Петрові Ісус Христос передав ключі небесного царства, коли сказав:

"Що звяжеш на землі, буде звязане на небі, а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небі." (Мат. 16: 19).

Знають також, що тільки св. Петрові Ісус Христос сказав три рази: "Паси Мої вівці", й це тоді, коли воскрес із мертвих, коли вже не могло бути найменшого сумніву, що Він е Божим Сином (Іван. 21: 15-17). Католики знають, що тричі сказав Ісус Христос наче тому, щоб Його приказ і наставлення, Його волю св. апостоли добре зрозуміли, а так і всі ми, що віруемо в Ісуса, не мали в тім наставлені ніякого сумніву.

Над наставленням Ісуса Христа я застановився ґрунтовно й запитував самого себе, чому православна церква, що її я любив і був їй вірний, дотичне наставлення оминае й ніколи про нього не говорить своїм вірним. Тому поступае так, подумав я, щоб положити різницю між своїм і католицьким навчанням — значить поступае так через своє партійництво, а через те Христові слова зістають нею зневажені, чого Церква, як що вона правдива, не може робити. Коли так, то тяжким гріхом було б, щоб через православне політикерство я мав зневажати свого такого любого Спасителя Ісуса Христа, що був замучений за людські й мої гріхи.

Наслідство св. Петра, думав я, робить папу повноправним у керуванні Церквою, дійсним приматом і непомильним у справах віри, чого не можуть мати ніякі православні еписко-

(Продовження на 4 стор.)

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

1. ПИТАННЯ. В св. Письмі нема ні слова згадки про те, щоб Христос установив св. тайну оливопомазання; то навіщо священики вигадали таку церемонію?

ВІДПОВІДЬ. Як би Христос не установив був св. тайни оливопомазання, що її мае прийняти кожна тяжко недужа особа, то св. апостол Яків не був би написав у своєму посланні: "Нездужае хто між вами? Нехай покличе церковних пресвітерів і нехай помоляться над ним, помазавши його оливою в імя Господне; а молитва віри оздоровить недужого й підійме його Господь, а коли буде в гріхах, відпустяться йому." (Як. 5: 14-15). Коли ж св. Яків написав у своему посланні, що недужу людину треба помазати св. оливою й помолитись за неї, а це принесе недужому порятунок, то це певне написав він не від себе, бо св. апостол Яків не був би міг на свою руку завести такого оливопомазання тому, що це не мало б ніякого значення; але це написав св. Яків тому, бо це зарядив сам Ісус Христос, а св. Яків тільки переказав нам Божу волю щодо прийняття св. тайни оливопомазання. І хоч св. Письмо не подае нам, коли саме Ісус Христос установив св. тайну оливопомазання, то однак слова св. Якова е певним засвідченням, що Христос дійсно установив ту св. тайну та що це не е ніяка церемонія, але справді одна з сімох святих тайн, що їх треба нам приймати для спасення душі, бо вона подае нам у час недуги потрібні ласки. І так, як ми приймаемо св. тайну хрищення й покаяння, так також треба нам у тяжкій недузі приймати доконче св. тайну оливопомазання. Така е наука правдивої Христової Церкви. Така е обявлена воля Ісуса Христа.

2. ПИТАННЯ. Звідки ми можемо знати, що Христос дав апостолам право й силу прощати людям гріхи?

ВІДПОВІДЬ. Зо св. Письма. Св. евангелист Іван пише виразно, що зараз того самого дня, як Христос воскрес із мертвих, прийшов увечері до того дому, де перебували апостоли, станув посередині й промовив до них: "Мир вам! Як післав Мене Отець, так і я посилаю вас. Після цих слів дихнув на них і сказав: Прийміть святого Духа. Кому простите гріхи, тим буде прощено, а як кому задержите, тим будуть задержані." (Ів. 20: 21-23). Ісус Христос був післаний на те, щоб визволив людей від гріха, а що він вислав своїх апостолів на таку саму місію — працю, то певне, що й апостоли дістали від Ісуса Христа право й силу прощати людям гріхи.

Як хто каже, що Христос не дав апостолам такого права, то навіщо б Він говорив: "Кому відпустите гріхи?.." То ді вся та мова Христа була б тільки якоюсь забавкою, пустою балаканиною, без ніякого значення; а чи можна таке сказати про Христа?

Апостоли добре зрозуміли, яке право й силу дав їм Христос, тому користали з них, як це читаемо про св. апостола Павла. "Бо і я, коли що простив, простив це для вас в особі Христа." (2, Кор. 2: 10).

3. ПИТАННЯ. Що апостол, то не священик; як отже можуть католицькі священики говорити, що вони мають таке саме право прощати гріхи, як апостоли?

ВІДПОВІДЬ. Христос сказав: "Ідіть же й учіть усі народи й хрестіть їх в імя Отця і Сина й Святого Духа й навчайте їх берегти все, що я заповів вам. І ось я з вами по всі дні аж до кінця віку." (Мат. 28: 19-20). Цими словами Христос дав наказ своїм апостолам, щоб ішли в світ між людей і навчали правд віри, моралі й уділяли святих тайн так, як це установив і приказав Христос. А це мали вони робити аж до кінця світу, бо доти будуть на землі люди, що їх треба навчати й помагати їм спасти душу. Та що самі апостоли не могли жити аж до кінця світу, то певне, що Христос тим самим бажав і заряджував, щоб апостоли лишали на своїм місці своїх наступників, що після їхньої смерти продовжали б їхню роботу. І так це зрозуміли апостоли, бо всюди настановляли епископів і священиків, що замість апостолів мали управляти Божою церквою, вчити народ Христової віри й давати їм усяку духовну послугу, потрібну до спасення душі. В чім було також уділювання св. тайни покаяння.

Христос сказав до апостолів: "І ось я з вами по всі дні аж до кінця віку." Чи Христос не знав, що апостоли погинуть незабаром за Нього й Його святу віру мученицькою смертю? Знав. А коли це знав, а однак таки сказав: "Ось Я з вами по всі дні аж до кінця віку", то ясно, що Христос мав на думці й тих наступників, що після апостолів вестимуть між людьми душпастирську працю. Знав і постановляв, щоб із апостолів перейшла їхня душпастирська влада на їхніх наслідників, епископів, а далі й священиків, що разом продовжатимуть між людьми апостольську працю.

Так це зрозуміли апостоли, так це розуміли й усі справедливі християни, що завжди приступали до св. сповіди перед своїми душпастирями. Православні то навіть після розлуки з Католицькою Церквою вірили в св. сповідь і хоч раз у рік приступали до цеї св. тайни покаяння. Протестантів відтягнув від сповіди в 16 віці Мартин Лютер, що як відступник і нешлюбний батько, не міг сам іти до сповіди, то вже й своїх протестантів навчив жити без св. тайни покаяння.

Та це справи не змінило. Католицькі священики сповідають людей, бо вірують, що мають до того право й мусять це робити з приказу Христа. І так само вірують усі правдиві християни й держаться того аж до гробової дошки. Бо така Божа воля.

НА ФАЛЬШИВІЙ ДОРОЗІ

КАЛЬВІНЦІ

Секту кальвінців створив Іван Кальвін, що під час науки в Парижі заразився протестантською ересю Лютра. Кальвінці держаться — гельвецького визнання віри. Подібно, як і лютерани, приймають тільки Біблію, як одиноке джерело віри, й оправдання через саму віру, без добрих діл. Особливою помилкою кальвінців е їхня віра в — призначення, наче б то Бог відразу призначував від віків одних людей до спасення, інших на погибіль, без огляду на їхні заслуги, чи провини. В Пресв. Евхаристії нема для кальвінців дійсного Ісуса, а тільки ті вибрані, що споживають хліб і вино, одержують від Ісуса, прославленого в небі, духовну силу. Організація кальвінської секти е — пресвитеріянська, цебто в проводі релігійної громади стоїть пресвитеріюм або колегія пасторів, старших і діяконів. Але звичайно мае тут голос державна влада. Кальвінізм народився в французькій Швайцарії, а головно в місті Женеві.

Творець кальвінської секти — Іван Кальвін народився в Франції 1509 року. Був він вдачі замкненої в собі, дуже строгий і завзятий, амбітнього й диктаторського характеру. Для своїх противників не мав милосердя: засуджував їх на тюрму, прогнання з краю або й смерть. Священиком не був.

Нещасливі ті люди, що вірять у "святого Кальвіна" й держаться його сумної, кальвінської віри.

ЛЮТЕРАНИ

Лютерани мають назву від творця протестантизму — Мартина Лютра, що відступив від Католицької Церкви 1517 року. Ця секта держиться т. з. авґсбурґського визнання, приймае апостольський, нікейський і атанасійський символ віри, Біблію уважае за одиноке джерело віри, а саму віру за вистарчаючу до спасення. Добрих діл не треба. Тайни е тільки дві: хрищення й евхаристія, але без переміни хліба й вина в Тіло й Кров Ісуса Христа. Вони кажуть: Христос присутній тільки при споживанні. Нема Служби Божої, безкровної жертви, ні священицтва, ні церковного уряду. Душпастирський уряд поручае від себе громада. Лютерська відправа — це проповідь, молитви й пісні. Лютерські секти по різних краях мають характер народніх церков. Доки не було Лютра, люди мали все, що їм дав для спасення Христос. Коли прийшов Лютер, позбавив їх найбільших духовних скарбів. Тому сумна е протестантська лютерська віра.

МЕТОДИСТИ

В 1728 році Іван Веслі став англиканським духовником. Згодом зібравсь кругом нього гурток поважних англикан, що займались особливим способом молитвою й наукою; а що всі вони почали жити згідно з різними строгими правилами — методами, то від того стали називати їх — методистами. В них не було ніякої думки про відлуку від англиканської церкви. Коли ж незабаром англиканській церковній владі не сподобались проповіді Веслі-я про віднову релігійного життя, тоді прийшло до оснування окремої секти — весліян або методистів. Головним ширителем методизму був славний англиканський проповідник Витфилд. Методизм поширився дуже скоро.

Всіх методистів е коло 30 мільйонів; дві третині з них це американці.

Методисти кладуть великий натиск на мораль членів; навіть більший, ніж на саму науку віри. Забороняють своїм членам уживання гарячих напитків, збирання земних скарбів, виставність, лихву. Через своїх епископів, проповідників і загальні конференції секта мае спромогу провірювати релігійно-моральну контролю до найменших подробиць. Негідних членів виключають із секти.

Щодо науки, то методисти приймають тільки Біблію, як одиноке джерело віри (без науки Церкви). Відродження наступае перед хрищенням і доконуеться вільним діланням Божої ласки, якщо людина звертаеться до Бога в вірі й каятті. Через засвідчення св. Духа вона доступае опісля певности спасення. Хрищення не спричинюе відродження, тільки припечатуе його. Така наука методистів е противна Христовій науці. Свою фальшиву науку поширюють методисти також книжками, брошурами й часописами.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

ПРОПОВІДЬ ІСУСА ХРИСТА НА ГОРІ

Глава 6: 22-34.

Світлом твого тіла твое око. Як твое око буде здорове, то й усе твое тіло буде світле; коли ж твое око буде хворе, то й усе твое тіло буде в пітьмі. Тож коли світло, що є в тобі, є темрява, то якаж велика є сама темрява!

Ніхто не може служити двом панам, бо або одного зненавидить, а другого полюбить, або до одного пристане, а другого занедбає. Не можете служити Богові й мамоні.

Тому говорю вам, не журіться тільки своїм життям, що будете їсти, або що пити; ні своїм тілом, у що вам зодягнутись. Чи ж бо життя не варте більше від поживи, а тіло від одежі? Споглянько на небесні птиці, що не сіють, ні жнуть, ні не збирають до засіків, а ваш небесний Отець годує їх. Чи ж ви не варті більше від них?

Хто з вас, журячись, може продовжити свій ріст хоч на один лікоть? Чого ж турбуєтесь і про одежу? Погляньте на лілеї в полі, як вони ростуть. А кажу вам, що й Соломон у всій своїй величі не зодягався так, як одна з них. Коли пільну траву, що сьогодні росте в полі, а взавтра кинуть її в піч, Бог так зодягає, то скільки більш вас, маловіри?..

Тому не турбуйтесь і не кажіть: що будемо їсти, або що пити, або в що зодягнемся? Бо за все те побиваються погани. Таж ваш небесний Отець знає, що всього того вам треба. А ви шукайте перш Божого царства й Його справедливости, а все те додасться вам. Тому не журіться, про взавтра, бо завтрішній день буде журитися сам про себе.

ПОЯСНЕННЯ

В своїй попередній науці Христос повчив апостолів і всіх слухачів Його науки на горі, щоб головну увагу звернули на вічні справи й досконалу службу Богові. А тому, що такої щирої служби Господу Богу не можна получити зо службою світові, то Христос домагається далі — від них і від нас — щоб для того ми насамперед свій ум звернули тільки до Бога й Його святої служби тобто, щоб ми перше мали такий намір, зробили таку постанову, а за тим уже підуть наші діла й усе наше життя буде звернене до Бога й Його служби. Бо так, як зір здорових очей помагає нам цілим ставати в доброму положенні й відношенні до свого оточення, так і добре розуміння вартости вічних, неперминаючих цінностей, а з тим злучений добрий намір і постанова волі помагають нам йти по лінії вічности й досконалої служби Господеві, що одиноко є розумна й корисна на довгу мету. Якже ж у кого не було б такого розуміння неперимаючих речей і, розум, затемнений пристрастю, почав би надто цінити дочасні переминаючі речі, тоді за тим пішов би намір і постанова волі, а далі й усе старання й життя, що закінчилося б певне нещастям подібно, як багато нещасливих випадків мають ті, що добре не бачать, бо не мають здорових очей.

Свою науку вияснює ще Христос також малою притчою про службу двом панам. Хто хоче бути вірним слугою, мусить служити тільки одному, бо вдоволити досконало двох, як буде розірваний на два боки, не зможе. Не годен дати ради. Так буває в щоденному житті, так і в духовному. Хто буде любити мамону (маєток) і до неї привяже своє серце, не матиме справжньої любови до Бога. Готов зовсім забути Бога, зненавидіти Його. Цього багато в світі. А хто любитиме Бога надівсе, той уживатиме мамони тобто скороминущих дібр у щоденному житті, але його серце не буде зовсім привязане до них. Вони стоятимуть у нього на послугах любови Бога й ближнього. Багато буде навіть і таких, що зовсім виречуться усякого посідання дочасних дібр і підуть за євангельскою радою Христа, щоб у монастирі вести в убожестві життя основане доскінало на Христовій програмі: "Шукайте перш Божого царства..."

Тим, що непомірно журяться дочасними справами й своєю будуччиною, Христос дає поуку, що таке поводження — нерозумне тому, бо 1) будуччина не лежить у наших руках, 2) в нас звичайно буває багато сьогоднішньої журби, то шкідливо було б для нас журитись іще й тим, що буде взавтра колись; 3) Бог любить більш нас, розумних сотворінь, ніж інші нерозумні творива, то певне дасть нам усе потрібне до життя, ще скоріш, ніж їм, якщо тільки ми будемо "шукати перш Його царства й правди". В тім проявляється діяння Божого провідіння.

Цими словами однак не хоче Христос сказати, що ми, так як птахи, не повинні вже зовсім працювати на хліб і життя. Працювати треба, бо така наша природа, але не треба віддаватись непотрібній і шкідливій журбі.

Слова Ісуса, що ніхто не годен продовжити свого росту на один лікоть, треба скоріш розуміти, так, що ніхто не годен продовжити своїм стараннням і журбою свого життя, бо люди тим журяться, а не збільшенням свого росту. У цій справі треба ще знати й те, що хто надто журиться продовженням свого життя, той надмірною журбою готов іще вкоротити собі віку.

Чого нам треба до піддержання нашого життя, то Бог знає це й без нашої просьби; однак ми повинні молитися, щоб показати Богові, що ми всю надію покладаємо на Нього та щоб приспособитись гідно до прийняття Божих дарів.

Чому я навернувся

пи й протестантські суперінтенденти.

Далі прийшов я до того висновку, що уряд Католицької Церкви являється найвищим і найважнішим у всім світі й стоїть понад усякі інші уряди тому, що заложений самим Ісусом Христом. Хіба такі люди не можуть йому підчинятись, поважати його й слухати, що не хочуть, чи не можуть зрозуміти Христового наставлення.

Того вечора настав у мене душевний перелім і нахил у сторону Католицької Церкви, що поволі, але постійно дозрівав у мені й видосконалювався.

ОДНЕ СТАДО Й ОДИН ПАСТИР

Я щасливо вернувся зо Спирит Риверу до Едмонтону, але думки про це, чи православна церква, що в ній я був священиком, правдива, чи ні, чи може правдива католицька, постійно непокоїли мене, шарпали й поривали наче осінній вітер пожовке листя на деревині. До того часу я часто читав Біблію, навіть можу сказати, що зміст Біблії я знав досить добре — з того часу, як я перечитав митрополичу книжку, я почав читати Біблію ще частіш, і оця св. книга стала в мене настільною. Я був певний, що Біблію читають християни всіх релігійних сект і був певний також, що не всі релігійні ґрупи вірно розуміють зміст Біблії. Крім того я був певний, що в сектантських Біблях у багатьох місцях тексти поперекручувані на їхній спосіб, а навіть бракує їм деяких [illegible]

В розгоні думок над справами віри, я доходив до того, що взоруватись на православних богословах було б неоправданим, а навіть безкорисним тому, що православя не має в собі цілости й розбите на кільканадцять окремих релігійних ґруп — на грецьке, російське, румунське, себське, сирійське, болгарське й багато інших. Православні церкви різняться між собою також доґмою; одні, наприклад, мають апостольське наслідство, інші не мають його, як ось церква митрополита Василя Липківського й автокефальна в Канаді й Злучених Державах; одні вживають св. мира при хрищенні дітей, інші ні; одним святить миро патріярх, в інших духовні самі святять собі миро; одні сповідають людей поодиноко, інші мають загальну сповідь тобто сповідають усіх вірних разом.

Коли православя різниться так сильно між собою, то певне йому бракує чогось у самім змісті віри, бо зрозуміло, що коли б була духовна цілість і одність, всі православні ґрупи визнавали б одну доґму й мали б одну управу. А тому, що різняться між собою доґмою й управою, одні на одних нападають, перетягають вірних явно й підступно, з одної ґрупи до другої.

Роздумавши все те я прийшов до такого висновку, що католицькі богослови стоять ціле небо вище від православних, а через те на них можна зовсім певне взоруватись тому, що в них бачимо духовну цілість, одну доґму й церковну управу. В Католицькій Церкві знаходяться тільки обрядові різниці, а не доґматичні, а також і один провід, тому не бачимо ніде, щоб католики з католиками процесувались за посідання церковних будинків, або за епископські впливи й округи, як це було в православних у Злучених Державах, де православний еп. Адам Филиповський процесувався за катедру св. Николая в Ню Йорку з митрополитом Платоном і від нього ту катедру випроцесував. Потім Платон відпроцесував ту саму катедру від Филиповського, а вкінці еп. Іван Кедровський судом відібрав ту саму катедру від Платона для себе. Процеси відбулись між 1921-1925 р. і потрясли були всім Ню Йорком. Через ті процеси вірні стали поділені на окремі ґрупи, мусіли витрачувати на судові процеси великі гроші й перед американцями принесли в чужині православним-москвофілам велику неславу. Подібне діялось також у Вінніпеґу за посідання автокефального "собору", а також і в інших містах.

В Католицькій Церкві є так, що хто відпав від неї, той тим самим перестав бути католиком і вже не пробує основувати якоїсь іншої "католицької церкви", під час коли в православній церкві люди відпадають від православя й у той сам час закладають собі іншого роду православя, а таким чином творять православя в православю, або схизму в схизмі, чим спричиняють між православними щораз більше замі[illegible].

Більшовицька Пропаганда

СОВІТСЬКА КОНСТИТУЦІЯ Й ВОЛЯ

Як велика є різниця між чорною, а білою краскою, так велика є різниця між тим, що про Совіти подає більшовицька пропаганда, а тим, що про них пише, наприклад, довголітній дослідник совітської загадки — американець Істман.

Це засвідчає совітська конституція. **Та конституція не забезпечує ніякої волі.** Вона забезпечує диктатуру російській комуністичній партії, зазначивши особливо, що вона "творитиме керуючий зародок всіх орґанізацій робітників, ц.з. громадян". (Розділ X, арт. 126).

Ніяка конституція, що називає малу, здисципліновану орґанізацію ревнителів — пануючою, не може мабуть забезпечити ніякої волі якійсь особі чи установі, за вийнятком хіба тій самій орґанізації та її вождеві. Вписати засаду волі слова, волі визнавання релігії, волі виборів у таку конституцію, що має таку точку про зовсім "суверенну орґанізацію", **значить позбавити ті засади всякого значення.**

Американські самообманці лівих переконань люблять називати той тоталітарний документ "надхненням у сторону демократії." Та поправді — більшовицька конституція є випробуванням **і видосконаленим знаряддям для обманювання всіх людей у кожному часі.** Нема однак достаточної причини, чому то ми мали б давати обдурювати себе...

Заступник президента Рузвелта — п. Волес — назвав сучасне положення в Совітах — економічною демократією. В Совітах демократія? Там нема по фабриках рівности, нема волі, не вільно творити незалежних товариств, не вільно страйкувати, не вільно навіть зміняти зайняття. Робітники приковані там до машин і привязані до такої платні, що подібної нема в ніякій іншій державі в світі, не виключаючи навіть і нацистської Німеччини. Заробітки, в порівнянні з цінами, є менші, ніж були за царя. **А вся та система вдержується армією такої тайної поліції, що могла б розбудити заздрість у серці египетських фараонів, або самого Генриха Гімлера.**

АМЕРИКАНЦІ Й КОМУНІСТИ

Багато американців почуваються до обовязку заховувати чемну мовчанку про такий відстрашуючий вигляд совітської влади... Видають постійно прихильні совітам журнали й книжки. Високі державні урядовці брали участь у звеличенні 7-го листопадня, тобто дня, коли то більшовики повалили одинокий демократичний уряд, що його знала Росія. Навіть християнські духовники стараються переконати Америку, що Росія втішається релігійною волею, хоч **навчання релігії дітей до 18 року строго заборонене.**

А комуністи роблять зовсім щось інше. Вони не видають книжок, що вияснили б американську державну систему. Вони не дозволяють аґентам американської демократії підбурювати людей, щоб повалили комуністичну державу. Навпаки, їхні часописні будки й книгарні завалені письмами, що розписуються про ту нужду й пониження, що серед них, як кажуть, ми мали б коротати своє життя. А як хто хотів би сказати слово чесної критики про життя за більшовицької диктатури, то американські комуністи закинуть йому, що він помагає Гітлерові, або навіть, що він — фашист.

ЗАСВІДЧЕННЯ АМБАСАДОРА ДЕЙВИСА

Бувший американський амбасадор у Росії, Йосиф Дейвис, був у Совітах саме тоді, коли Сталін "вичищував" передових провідників старої більшовицької партії. Про ту криваву операцію Дейвис так писав до Вашингтону: "Тутешній терор це страшна річ. Тут є такий страх, що продістається до всіх частин суспільности. Нема такої родини, навіть найнижчої, щоб не жила в постійнім страху перед нічними наїздами тайної поліції... А як уже візьмуть кого раз, то ніхто нічого не знає про нього цілі місяці, а багато разів — уже ніколи." Та коли з Дейвисової книжки "Місія до Росії" зробили в Галивуді фільму, то з цього вийшла, за дбайливим старанням різних "мистців", така картина, що Совіти — один рай!

ВЕНДЕЛ ВИЛКІ В СОВІТАХ

Вендел Вилкі, колишній кандидат на президента Америки, був після виборів особисто в Совітах і між своїми спостереженнями подав осьтаке: "Одежі майже нема... Жінки й діти мандрують 50 миль, щоб назбирати дров на паливо й загрітись серед холоду... Багато лікувальних запасів зовсім не існує... По багатьох фабриках діти працюють через 66 годин на тиждень так, як старші... Одинокі харчі, що їх можна купити по надзвичайно високих цінах, це чорний хліб і бараболі..." Ці спостереження Вилкія сходяться з тим, що сказав Ралф Інґерзол, що, як приязний гість, відвідував Москву перед війною: "Навіть той, що в американській кухні миє начиння, не проміняв би свого зайняття за зайняття пересічного робітника в Совітах."

ДІЙСНИЙ СТАЛІН

З тону багатьох впливових людей, журналів і часописів в Америці можна зробити висновок, що Сталін є якимсь божеством, що долю всього світу держить у своїх руках. Виглядає так, наче б то деякі американці держались такої засади: "Не кажи ні слова проти Сталіна, бо готов не прийняти наших послів..."

Відоме це добре, що Сталін має дві заграничні політики: одну, що її ведуть його дипломати, й другу, ведену його тайними аґентами, що сидять у керівнім комітеті кожної закордонної комуністичної партії. Перша — це тільки ґанок; у другій Сталін говорить своєю властивою мовою про "світову революцію", "суд над фінансовим капіталом", "бунт колоній" і "повалення імперіялізму" (головно в Англії й Америці) й інші задуми, зовсім незгідні з Атлянтійським Чартером. Те саме вияснює Сталін у своїх писаннях і промовах на зборах комуністичної партії. Сталінові "Проблеми ленінізму" такі самі виразні, як Гітлерів "Майн Кампф". Кожний комуніст має знати наскрізь те більшовицьке "вірую".

Совітська закордонна політика жорстоко "реальна". Дипломати світу не потребують підходити до неї з "помоканими устами..." Навіть на своїх однодумців по чужих краях не звертає Кремлін уваги, доки не викажуться здобутками. В час самого розгару, коли Кемель Паша вибивав своїх комуністів, Совіти заключили умову з Туреччиною. В той час, коли Мусоліні спинавсь догори по трупах італіянських комуністів, Сталін висилав йому нафту, потрібну для підбою Етіопії, проти Союза Націй. На спілку з Гітлером напав Польщу. Зайняв Латвію, Естонію й Литву в тім часі, коли ще й чорнило не було висохло на умовах із тими державами про "ненапад". Напав на невинну Фінляндію. Згодом заявив, що всі землі, зайняті під час спілки з Гітлером, уважає раз-назавжди за свої власні.

Такий є "миротворець" із Кремля. Та це ще не все.—Д.б.

о. Андрій Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

Спомини з власного життя

НА ШКІЛЬНОМУ ФРОНТІ

Наша дума, наша пісня...

...Заграй старий отую пісню,
Що то колись співала
Старая ненька, як мене
В колисці колихала...

Моя покійна мати мала гарний голос. Замолоду належала до церковного хору. Бувало як заспіває між жінками під час співаної Служби Божої, то аж мило послухати того чистого, наче мателевого, бо гопрославного дзвіночка.

Дуже приємно вколисувала вона також твоїм співом до сну моїх малих братів і сестричок. Ще й сьогодні пригадую ті давноминулі хвилі, як вона, поклавши в колиску свою маленьку потіху, приспівувала їй із глибини люблячого, материнського серця тихо-ніжно більш-менш такими словами:

"Ой люлі — люлі, ой люлі — люлі,
Дитиною моя красна,
Коби ще рочок, коби ще другий,
То бисьми бички пасла..."

Або набожно-молитовно тієї славної почаївської:

"Пасли пастирі вівці на горі,
Ввиділи Божу Матір на горі;
На тій горі стопку знати,
Де стояла Божа Мати —
З ней воду беруть,
Всім людям дають."

Отак і подібно виспівувала колись моя мати.

Слідом за своєю ненькою й я — таки від першої ґімназійної кляси — почав присуватися до співаків нашої стрийської ґімназії, де вже довгі роки продовжав свою співацьку традицію студентський хор, що славивсь нераз досить добрими співаками. Своєю пильною участю в пробах, а згодом і приватним "дзьобанням" ноток, я набрав був навіть більшої вправи в співі, ніж мої шкільні побратими так, що вже як ґімназійний учень я пробув дириґувати в церкві на "студентській" Службі Божій", у 9. год., що на неї ми, після еґзорти — конференції о. катехита, приходили з ґімназії разом парами з пп. учителями, що пильнували порядку.. Один-другий раз мав я також студентський концерт у Народнім Домі. Не знаю, як людям слухалося того співу під батутою Гриця, але хоч-не-хоч мусіли приставати й на те, бо, як казав дядько Наум: "На безрибю — і рак риба, а на безлюддю — і Гриць диригент..."

Крім тих "урядових" виступів, ми мали ще й "приватні" випади, що були злучені нераз із різними "несподіванками". До перших таких додаткових мандрівок належала "коляда". Зберемось бувало на "Щедрий вечір" — бо на "Святий вечір" ми звичайно їхали додому—та й мандруємо по місті з колядою. Звичайно ми старались заскочити кожну родину несподівано. Тихо, безгамірно ми підлазили сходами під самі двері, а там як гукнемо "Радуйтеся всі людіе!", або "Бог ся раждает, ктож Го может знати.." то аж тарілки задзеленькотять із остраху при вечері! А ми, наче й не чули, гатимо далі: "А віл стоїт трясется, осел смутно пасется..." Відспіваємо строфку-дві, потім нас запросять до середини, де часто крім веселої гутірки й жертви на добру ціль, не обійдеться без якоїсь гостини.

Раз поїхали ми не село зробити несподіванку під час шлюбу одному молодому урядникові й заспівати йому "многая літа". І ми йому заспівали, але потім ми мали нагоду переконатись, що то не даром вигадав хтось історію скрипки й баса на весіллю. Раз ішла молода скрипка зо старим басом на весілля та й уже наперед тішилась гарною гостиною. І навіть приґравала собі дорогою: "Ой ідемо на весілля, ідемо, ідемо, будем їсти, будем пити, будемо, будемо!" А старий бас, що в нього коротший волос, а довший розум, на всі ті надії відповідав критично:

(Продовження на стор. 6)

На Фронті

"Як Бог дасть, так і буде, як Бог дасть, — так і буде..." Після весілля знову обоє вертались додому. Але вже не так шумно. Скрипочка ледве плентались понад фосу та й приграввала собі сумовито: "Ой ідемо з весіллячка, ідемо, ідемо, ні їлисьмо, ні пилисьмо, ледве вже живемо..." А бас, що вже нераз був на возі й під возом та й привик був уже до людської "чемности", підсміхавсь під вусом і втурував бідній скрипочці: "Як я казав, так ся стало, як я казав, так ся стало!.."

Іншим разом мав я трохи неприемну пригоду з "Вірую". Ми співали в церкві співану Службу Божу й мені довелось проспівати "Вірую". Все йшло добре, аж на "егоже царствію не будет конца" я пошпортався. Якось так випало, що замість закінчити — ца — довше й пів тону вище, я протягнув собі довго "ко-о-о-н...", а закінчив "ца" коротко й може яких вісім тонів нижче.

Як прийшла наділя й о. катехит Ю. Дзерович прийшов на духовну науку-еґзорту, тоді при всіх учнях заспівав мені такого "конца", що годі було діждатися кінця... З того часу я ще нераз співав "Вірую" й навіть багато наших українських діточок учив співати його з нот, але вже ніколи не було такого "конца", як того разу під час студентської Служби Божої в Стрию.

Щож до співу взагалі, то те, що я навчився в ґімназії співати Службу Божу й різних пісень, церковних і народніх, з памяти і з нот, опісля дуже мені придалось так під час війни, як особливо в священицькім стані. І досі мені дуже придається знання нот і співу.

Згадавши про свої співацькі пригоди, я бажаю при цій нагоді висказати свою думку про справу нашого співу в Канаді й Америці.

Насамперед — всі наші священики й сестри, дяки й діриґенти на всім американськім континенті повинні докласти всіх можливих старань, щоб наші діти навчилися співати Службу Божу на два голоси — "самолівкою". Я певний, що як наші малі школярі вже змалку навчаться співати пісні на Службі Божій і будуть завжди брати в ній участь так, як я застав був у Шикаґо, де діти за проводом п. Дмитра Атаманця співали головніші частини під час ранішньої Служби Божої, або в Дітройті за бл. п. о. Сембратовича, де я був на місії по приїзді до Америки 1933 року, то певне ті діти до самої смерти будуть памятати це й завжди почуватимуться в нашій церкві, як свої. Така дитина, що змалку буде привчена брати участь у церковнім співі під час Служби Божої, ніколи не скаже так — як це сказав юнак із того самого Шикаґо, що не мав того літургічного виховання — що він не піде до нашої церкви, бо "ай кен'т андерстенд ит".

При навчанні того церковного співу треба звертати увагу на те, щоб навчити їх співати самолівку на основі нот, щоб той спів був рівний, завжди однаковий, із вірними наголосами в словах, інтеліґентний. Це ми зробили недавно в Алберті, де ми видали самолівкову Службу Божу під нотами, а опісля навчили з того співаника дітей по окремих парохіях співати ту Службу Божу. Хто був у Мондері на піонірських конґресах, той мав нагоду любуватися тим загальним співом наших школярів. Також і по своїх парохіях співають діти ту Службу Божу, а головно під час вакаційної "Рідної Школи".

І такий дитячий спів під час Служби Божої треба запопадливо плекати по всіх наших парохіях у Канаді й Америці. По містах повинні діти співати на ранішній Службі Божій, а по фармах — разом із старшими на співаній, хіба що деколи заспівав би там хор.

З огляду на те, що перше видання вже вичерпане, ми друкуемо в Мондері друге — практичне й гарне — видання самолівкової Служби під нотами, щоб по всіх наших парохіях у Канаді й Америці могли наші діти навчитись свого питомого, найкращого церковного співу, що ним уся церква, наче одним серцем і одними устами, прославляла б Бога кожної неділі й свята.

Щодо звичаю — співати під час читаної Служби Божої інші, не літургічні пісні, то ті пісні повинні бути звичайно злучені своїм змістом зо Службою Божою, нпр. евхаристійні, чи достроені до поодиноких частин Служби Божої — Слава Отцу, Святий Боже — і т.д. На закінчення — одна пісня до Божої Матері. Окремі пісні припадають на час Великого Посту, Великодня й великі свята.

Хто проводить співом, повинен наперед скласти собі програму тих пісень, що їх мають співати в церкві, щоб вони були злучені якнайбільш зо Службою Божою. Та завжди найкраще буде співати таки винятки з самої Служби Божої. Бо як священик може відправляти ту саму Службу Божу кожного дня через 30-40 літ, то й парохіяни можуть зовсім спокійно співати її найкращі частини. І все певне буде добре, коли б тільки попереду того співу була віра й любов. Найкраще отже гасло в тій справі було б: Вертаймось до Служби Божої!

Вищеподані завваги відносяться до співу під час читаної Служби Божої. Щодо співу під час співаної Служби Божої, то там із дітьми повинна співана вся церква. Діти попереду, коло тетрапода, близько священика, а за ними юнацтво й старші. Кожне з підручником Служби Божої під нотами, або з молитовником у руках, за проводом певного провідника співу, як один маестатичний парохіяльний хор.

Де в парохії буде зорґанізований хор, там повинні співати на переміну: раз самолівкою, раз хором. Тим більш, що хор крім того матиме багато нагоди до виступів. Всенародного, самолівкового співу не треба ніколи закидати, бо він виховуе нам молоде покоління на вірних парохіянин нашого церковного обряду.

Самолівковий, спільний спів, де діти мають завжди перше місце, мае ще й цей дуже добрий бік, що діти, зайняті співом, не скучають у церкві, не крутяться, не виходять із церкви, але від початку до кінця Служби Божої беруть участь у святій відправі. Тому, за всяку ціну, треба відновити по церквах самолівковий спів, а перед у тому повинні вести діти, юнацтво.

При навчанні співу Служби Божої треба, для розривки, вчити дітей і легчих, релігійних і народніх пісень. Це буде для дітей під час проби розривкою, а також із користю на будуче, бо з такими дітьми при всяких нагодах легко й приемно буде заспівати гуртом кілька пісень, що мае свое патріотичне, культурне й суспільне значення. Діти, що змалку навчаться зо щирого серця й повними грудьми співати свої пісні, не загублять українського серця навіть на краю світа!

Це певне, що в парі з навчанням співу мусить іти й навчання рідної, української мови. Доки живе наша українська мова — доти гомонітиме українська пісня. Хто затратить свою мову, певне заглушить і свою чудову українську пісню, а з тим — і себе самого... "І я — не я..." Де в українській парохії українськи діти вже не вміють молитися з українського молитовника й співати з українського співаника, там не треба боятися та не треба журитись будуччиною, бо там її вже не буде... "Пропала надія..." Було колись — добували і слави і волі... Минулося! Осталися могили по полі..."

А щоб по українцях у Канаді й Америці не остались тільки одні могили, то треба доконче в кожній парохії навчити дітей читати й співати по-українськи — в церкві, рідній хаті, рідній школі й народнім домі. Тоді певне — "наша дума, наша пісня не загине!" Тоді певне — "раз добром налите серце ввік не прохолоне!" Тоді й тільки тоді зможе українська пісня веселити ангелів у небі й людей на землі — "от рода в род".

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

ВЕНКУВЕР, Б.К. Розвиток католицької парохії. Дуже веселий був для венкуверських українців католиків день 7-го травня, коли вони за проводом Впр. о. протоігумена В. Бараника, ЧСВВ., настоятеля ОО. Василіян у Канаді й Америці, відчиняли нову церкву, що її за Божою поміччю, стараннями ОО. Василіян і порадою добрих людей закупили за $10.000 від шведських лютеран для своєї парохії.

Серця радісно здріґались від зворушення, як від святого вівтаря пролунали вже в своїй власній святині перші українські слова святої відправи: "Благословенно царство Отца і Сина і Святаго Духа...", а опісля ще й сердечна наука о. Протоігумена. Свята радість, що ворушила серця побожних венкуверських парохіян, була наче небесним даром за вірність Богові, святій католицькій вірі й українській нації, а також за щиру співпрацю зо своїм ревним душпастирем, а тепер духовником українських католицьких вояків у Британській Коломбії, Преп. о. Т. Добком, ЧСВВ.

Після Служби Божої, що її відправив Впр. о. Бараник із Преп. ОО. Василіянами — Т. Добком і Ю. Жиданом, як дияконами, всі взяли участь у спільнім парохіяльнім обіді в залі під церквою, що його приготовили дбайливі пані з венкуверської парохії, а розносили їхні чоловіки. Аж мило було поглянути на них, як вони щиро й услужно гостили численний народ, що прибув на цю небувалу в Венкувері українсько-католицьку урочистість.

Під час обіду, на запрошення о. Добка, тимчасового пароха, ще раз промовив дорогий гість, Впр. о. Протоігумен, положивши в своїм слові особливий натиск на пошану й плекання церковного обряду й рідної мови. Опісля промовляв іще місцевий адвокат, М. Бартман, що бере живу участь у парохіяльнім житті, а також і сам о. Добко, що як місцевий душпастир склав сердечну подяку всім тим, що причинились до уладу й піднесення урочистости відчинення власної української церкви в Венкувері.

З гарним підйомом духа розходились венкуверські українці додому після спільного богослуження й гостини. З собою несли святковий настрій і надію на кращу будуччину й ще більший поступ, бо як зачуваемо до Венкувер прибудуть також наші Сестри, що займуться навчанням і вихованням молодого українського квіту.

Редакція "Світла" щиро радіе поступом рідної громади в Венкувері і з нагоди відчинення власної церкви пересилае всім учасникам надзвичайної урочистости сердечний привіт і побажання, щоб життя українців у Венкувері, за опікою власної церкви, було завжди миле Богові й корисне старій і новій батьківщині. С.І.Х!

ДЕЛФ, Новий відділ У.К.Ю. Дня 14 травня, в год. 5 сполудні, відбулися організаційні збори тутешньої молоді в школі Шептицький у справі оснування нового відділу Українського Католицького Юнацтва. Молодь виявила велику охоту до спільної праці й тому по обширнішім поясненні численно вписалась до У.К.Ю. Тепер е 41 член. Головою вибрано Петра Ґабіната, секретаркою Марійку Курило, скарбником Дмитра Пукала. Молоді урядники коротко промовляли, кожний заявляючи свою подяку за вибір й щиру охоту до праці. Секретарювала під час цих зборів панна Олена Воробець, учителька при школі Шептицький. Духовним провідником молодого юнацтва в Делф е о. Е. Пащак, ЧСВВ. Варт підкреслити, що при вписі кожне заплатило свою вкладку, хоча деякі не були на це приготовані. Це ознака, що розуміють ваґу такого товариства й бажають його між собою.

Є в Бозі надія, що молода організація поволі розростеться в сильне товариство й принесе багато користей для членів і всеї парохії. — П.Е.

70-ліття народин заслуженого піоніра. Літа за літами минають. З ними минае молодість, а людина й не зчуеться, що вже пережила такий шмат часу. Тільки одне не минае. Добра слава й чесне імя. Хто їх мае, той вдоволено може поглянути на свій минулий вік. Той може величати Бога й дякувати Йому.

Одною з таких осіб, що може вдоволено подивитися на свій прожитий вік, це старенький, але ще з козацькою поставою, піонір — Яків Курило з Делф, Алта. Йому 12 травня ц.р. минуло 70 років життя. І з того приводу його діти і внуки, що їх е гарне число, зїхалися в четвер, 11 травня, в навечеря, до дому сина Гриня Курили, щоб там несподівано гарним вечірком вшанувати свого батька в так для нього памятний день. Вечері зїхалися всі до школи Шептицький і звідти гуртом заїхали на подвіря Курилів. По веселім привітанні всі гостились при гарній вечері. Аж надійшов час промов. На цю урочистість мав приїхати також о. Севастіян Курило, син-священик ювілята й інші члени родини, але дороги розмоклі великим снігом не позволили; мусіли вернутися з дороги. В імені всіх промовила щиро пані Софія Курило, учителька-невістка, побажала батькові прожити ще багато літ. Зворушений тою несподіванкою й дарунками подякував п. Яків Курило за таке прийняття. Опісля була збірка на пресовий фонд, що принесла $9.15.

Яків Курило походить із села Трибухівців, повіту бучацького. Приїхав до Канади 1908 року й замешкав тут у Делф. Одружений із Іриною з Нагайовських. Своїх дітей гарно й прикладно виховав так, що тішиться повагою між своїми й чужими. Один син, о. Севастіян, е священиком ЧСВВ., Теодор учитель, тепер у війську, Василь диріґентом у Мондері й власником мясарні, Олекса недавно скінчив із відзначенням школу в Колеґії св. Йосифа в Йорктоні, а Гринь, Іван, Микола, Михайло й Марія, Ганка, Пелагія, Анастазія й Емілія тішаться гарною родиною та живуть на фармах. Вся родина е дуже жертвенна й кожна збірка в парохії, чи поза парохією, знаходить щирий відгук у родині Курилів. Від довгих років священик-парох, що доїжджае до Делф, перебувае в них. Гідність священика цінять тут високо й тому завжди відносяться з пошаною до нього й стають у його обороні.

Ювілей Якова Курили — це ювілей шляхетної людини. Дай Боже, щоб п. Яків ще більше літ прожив у щасті, здорові та й Божім благословенні, а його приклад щоб став дороговказом для дітей. П.Е.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Не стало між живими. В неділю, 14 травня, відбувся тут похорон пок. Степана Савчука. Походив із села Ланівців, борщівського повіту. До Канади приїхав 1899 року й замешкав в окрузі Бівер лейку. По трьох роках перенісся до Нового Киева (Фармілії) де прожив 24 роки. Останніх 18 років провів у Мондері. Тут дуже часто приступав із покійним І. Осадою до св. Тайн. Вмер у лічниці Сестер Служебниць у Мондері, в 50 — тому році подружнього життя, дня 10 травня.

Похоронні Богослуження відправились 13 травня в Мондері, а, 14 травня в Новому Киеві. В Мондері відправив богослуження Преп. о. Іриней Процентій, а в Киеві Впр. о. протоігумен В. Бараник ЧСВВ.

Покійний полишив ще при житті жінку, 4-ох синів, одну доньку й 3-ох братів. Два сини, Василь і Михайло, мешкають у Новому Киеві, Адам на фармі у Геригил, а наймолодший Ілько на фармі коло монастиря ОО. Василіян у Мондері, дочка в Веґривіл, а жінка покійного мешкае в Мондері.

Похоронну послугу дав п. Методій Смолик, що мае під своею рукою два похоронні заклади, в Едмонтоні й Веґревил. Це наш молодий похоронник, що дуже приязно й культурно подае засмученим родинам свою послугу. Це е особливо великою вигодою для українців в окрузі Едмонтону, Лемонту й Веґревил.

Під час цього похорону замітним було це, що всі сини покійного приступили разом до св. Тайн. Це знак, що по-християнськи вони любили свого батька й по-християнськи, духовно, віддали йому останню прислугу. Також усі чотири сини зложились на григоріянські Служби Божі за душу покійного батька й доручили $45.00 на ці Сл. Божі Отцям Василіянам у Мондері. Нехай ці святі Безкровні Жертви відчинять покійному двері небесного царства.

У похоронних богослуженнях взяли участь у великому числі родина і знайомі. При спільному обіді не забули й про католицьку пресу й склали $10.68ц. на "Світло", "Українські Вісти" й виріб друкарської кліші.

Родина Покійного щиро дякуе Отцям і Братчикам, а особливо Впр. о. Протоігуменові Бараникові за всі похоронні богослуження, п. Споликові й Джоеві за похоронну послугу, а всім учасникам похорону за приязну участь так у Мондері, як і в Новому Киеві. —

НОВИЙ БОРЩІВ, АЛТА. Прощальна гостина. По дворічній службі при війську приїхав на відпустку Йосафат Рурка. Коли вже мав прощатись із своею ріднею й приятелями та й відїздити в далеку й непевну дорогу за море, відбулась для нього приятельська несподіванка в домі матері Ганни Рурка. Під час спільної гостини промовив п. Микола Оґроднік і вручив Йосафатові від братів приготований дарунок. Йосафат подякував матері, братам, сестрам і всім гостям за те, що приготовили для його розвеселення той незабутній вечір. Опісля на поклик п. Антона Оґродніка була збірка на католицьку пресу, що принесла $4.50. І. Йосафат мае ще брата за морем в Італії. Дай, Боже, Йосафатові й його братові, щасливо вернутись до своеї рідні! — Гість.

Вінчання. Дня 13 квітня відбулось у нашій парохії вінчання панни Марії Пук, дочки Миколи, з п. Петром Овчарем. Молоду пару звінчав Впр. о. В. Сорока, ЧСВВ. Весільна гостина відбулась у домі батьків молодої, панства Пуків. Між гістьми були також присутні о. Парох, що мали гарну мову й склали сердечні побажання щасливого життя на многі літа. З огляду на те, що брат молодої, Павло, мусів відїжджати за море, то за диспензою весілля відбулось ще перед Томиною неділею. Під час гостини п. І. Кусий і п. А. Плішка заохотили присутніх до жертв на католицьку пресу. Збірка, що нею займались дві панночки — Оля Пук і Марійка Починок, принесла $6.25. Жертви розділено на "Світло" й "Українські Вісти". — Збірку й допис прислав п. А. Плішка.

ФЕДОРА, АЛТА. Прощання двох родин. Дня 23 квітня прощали сусіди й приятелі поверх 70-літнього добродія Мальованого, що по 40 літах життя в цій місцевині вибираеться зо своею дочкою й зятем Яхніцьким доживати свого віку в місті. П. Мальований уже від кількох років удівець. Він був добрий сусід і парохіянин-католик. До церкви ходив і охоче складав свої жертви. Тому сусіди й приятелі охоче зїхались, щоб попращати п. Мальованого й усю відїжджаючу родину. Промовляли на прощання: п. Нагірняк, п. Ласківський і інші сусіди. Всім сердечно подякував п. Мальований. Прощання закінчено "многоліттям".

Наступного дня зїхались федорські парохіяни знову до панства Леськових, що продавши свій маеток у Федорі, задумують вибиратись до міста. Вони не дуже довго проживали між нами, але були щирими українцями й католиками. Самі були членами парохії й інших заохочували до того. Як позїжджались сусіди й приятелі до дому панства Леськових, то п. С. Нагірняк сказав прощальне слово, а крім того промовило ще й кілька інших промовців. П. Леськів щиро подякував усім за прихильність і несподіванку. Опісля була збірка на католицьку пресу, що принесла $3.15. — Всім жертводавцям нехай буде сердечна подяка.

— П. Кузик.

ВОСТОК, СВ. НИКОЛАЯ. Поминки. В суботу, 6 травня, в церкві св. Николая в Востоці відбулося за стараниям жінки, дітей і рідні покійного поминальна Служба Божа за пок. Матвія Дмитрова. Службу Божу відправив Преп. о. П. Дидик, ЧСВВ.

По відправі був обід у домі пані Дмитрів. Там на заклик п. Г. Козяка відбулась збірка на добру ціль. Зібрано $8.30. З того призначено $5.00 на радіеву програму Б.У.К.-а в Едмонтоні, а $1.50 на пресовий фонд "Світла", $1.50 на "Українські Вісти", а 30ц. на пересилку. П.

Решта дописів буде в наступнім числі.

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

Ф. Дурда, Найова, Алта — 0.30. — Додаток із похорону бл. п. Т. Напори — 0.66. — По $1.00: О. А. Фик, Реджайна, Саск. — К. Балан, Джемайка, Н. Й. — М. Кантор, Н. Йорк. — Д. Драбик, Ембридж, Па. — Збірка на прощанні Й. Рурки, Н. Борщів, Алта. 1.25. — З поминок бл. п. М. Дмитрова, Ст. Майкел, Алта. — 1.50. З прощання п. Мальованого, Федора, Алта. — 1.55. — З весілля Ф. Крижановського й В. Сенюк, Гиллярд, Алта. — 2.00. — З христин Сильвії Фединяк, Делф, Алта. — 2.00. — З гостини в п. К. Щерби, Вернон, Б. К. 3.00. — З похорону бл. п. М. Зазулі, Восток, Алта. — 3.00. — З похорону бл. п. В. Хомляка, Восток, Алта. — 4.00. — З похорону бл. п. С. Савчука, Н. Київ, Алта. — 4.00. — З похорону бл. п. М. Німка, Ню Пайн Крік, Алта. — 4.75. — З несподіванки для п. Я. Курили, Делф, Алта. 5.15. — З похорону бл. п. Василя й Домки Варениця, Делф, Алта. 5.65.

Всім щирим жертводавцям складае сердечну подяку й бажае Божого благословення—Редакція.

Що чувати в світі?

Усі свідомі громадяни з веґревільської виборчої округи мають переконання, що Іван Ісаїв, своєю щирою працею між українським народом в Алберті, добрими промовами на українських зїздах і радієвих програмах, поважними статтями в українській пресі, а також своєю працею при провінціяльнім уряді, дав багато доказів, що він надається на посла й народнього заступника, І тому добре зроблять делеґати на конвенції в Веґревил, що відбудеться цеї суботи в 2 годині сполудні, якщо всі свої голоси віддадуть на Івана Ісаєва. Тоді Веґревил матиме певне відповідного заступника в албертійській парламенті.

— **Професор** Микола Чубатий із Ню Йорку видав друком по-англійськи свій доклад п.з. Проблеми модерної української історіографії", що його він виголосив дня 30 жовтня 1943 року на конференції східньоевропейських істориків у Ню Йорку.

— **Наші** брати в Старім Краю потребують негайно великої помочі. Цею справою може зайнятись Комітет Українців Канади, Український Комітет в Америці й Арґентині. Однак така допомога можлива тільки тоді, як її вестиме Міжнародній Комітет Допомоги, де могли б бути й наші представники. Така допомога не може йти через більшовицькі руки, бо така дорога непевна й небезпечна. Більшовик більшовиком.

— **Дня** 15 травня вмер на мізковий кровоток Патріярх Росії Серґей. Мав 78 літ. Із уродження називавсь Іван Н. Староґоровський. Як митрополит Москви керував російського церквою через усі роки переслідування в Советах. Зараз після вибуху війни Серґей дав піддержку режімові Сталіна й відправляв молебні за перемогу російської армії. Сталін піддержку прийняв і — Серґій став патріярхом. Згідно з завіщанням Серґея тимчасовим патріярхом став Алексей, митрополит Ленінґраду.

— **Мексиканські** архієпископи й епископи видали спільного пастирського листа з повідомленням усіх вірних, що в останню неділю травня відбудеться посвята всього мексиканського краю Непорочному Серцю Марії на знак нового й гарячого почитання, любови й вдячности для Божої Матері та щоб через духа християнської духовної злуки з тими, що так безмірно терплять, виєднати їм зріст відваги й потіхи в їхніх смутках, а для всього світу цінне добро мира.

— **Англиканський** архієпископ Йорку, що приїхав до Торонта, заявив у своєму докладі, що йому сказали московські церковні провідники, що богослуження в Совітах ніколи не було зовсім здержане. Так, це правда. Більшовики старались викорінити християнську релігію в Совітах так безоглядно, як тільки могли: в тій цілі вони вчили безбожности дітей по школах; напастували й карали різними способами тих старших, що відбували далі релігійні практики; своїм переслідуванням довели велику більшість церков до замкнення; в Одессі й інших містах були свого часу замкнені всі церкви. Та все таки не діпняли того, щоб у своїй державі здержати зовсім прилюдну відправу богослуження. Треба однак признати, що церковні богослуження в Совітах були в великім розмірі здержані завдяки жорстоким переслідуванням і сильній, довголітній пропаґанді безбожного уряду.

— **Говорять**, що в стрілецьких ровах на війні нема безбожників; і комуністів не було також у тих стрілецьких ровах, що їх я відвідував — говорив американський сотник Ґейбл на зборах у Галивуді, що відбувались там для забезпеки фільмового промислу від комуністичної пропаґанди. Юнаки посідають там кругом і розмовляють про дім і про те, що вони бажали б застати вдома, як вернуться з війни — та це не є комунізм. Вони є американці й вони надіються, що й ми будемо ними. Як ми будемо працювати в тім напрямі до кінця, то опісля, як вони повертаються, вони продовжатимуть нашу роботу.

Сотник Ґейбл, колишній фільмовий артист, промовляв на зборах тієї фільмової організації, що поставила собі за мету боротись проти впливу комунізму на фільмове виробництво.

— **Каже** американський полковник Ф. Мерков, що ґенерал Клерк, командант 5-ої американської армії в Італії, був противний знищенню старинного монастиря в Кассіно та що осудження того військового наказу про бомбування монастиря піде до вищої американської влади. Полк. Мерков заявляє, що бомбування Риму було б таким самим нещастям, як бомбування Кассіно.

— **Совіти** не хочуть признавати польського уряду, що перебуває тепер у Лондоні, а висувають інший, свого вибору. Згідно з засадами християнської моралі поляки можуть признавати за законний свій уряд тільки той, що є в Лондоні. Ернест Бевин, представник британського уряду, що промовляв на польській урочистості третього травня в Лондоні, дав похвальне признання тому урядові. При тім сказав, що це є обовязком сильних держав захищати менші, а одночасно "не допускати, щоб хто бунтував малі держави одну проти одної, або щоб їх уживав як побігушок у дипломатичній, чи воєнній грі". Щодо праці польського уряду в Лондоні, то він повинен був зробити ще один крок, що його домагається християнська справедливість і любов, а саме: визнати за українським братнім народом слушне право до незалежної української держави на прадідніх українських землях.

— **Хто** знає, де перебуває Олекса Сепанюк із села Космача, богородчанського повіту, нехай подасть мені ласкаво відомість.

Wasyl Sanyshyn
Star Route
Newark Valley, N.Y.

В НЕДІЛЮ ВСІХ СВЯТИХ

Дорогі в Христі Читачі!

В неділю Всіх Святих закінчуємо наш ПЕРШИЙ "ПРЕСОВИЙ ПОХІД СВІТЛА" для приєднання нових передплатників нашому часописові.

"Світло" — це український релігійний двотижневик, що подає своїм читачам багато духовних поук, корисних для добра душі.

"КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ" — це друга частина "Світла", що приносить кожному читачеві, а навіть і малим школярам поучення, розривку й розвеселення. І тому, що читання "Світла" й "Католицьких Картин" для кожного корисне, то цей цінний часопис повинен бути в кожній українській хаті в Канаді й Америці. Тим більш, що річна передплата виносить за все ТІЛЬКИ $1.00 на рік.

Та хоч "Світло" — цінний часопис, воно має ще мало передплатників. З огляду на те ми звертаємось із просьбою до всіх Вас, Дорогі Читачі, щоб Ви ПРИЄДНАЛИ НАМ ТЕПЕР ХОЧ ПО ОДНОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, а таким чином причинились до поширення доброго часопису між нашим народом.

ХТО ПРИЄДНАЄ 10 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОДЕРЖИТЬ ГАРНУ НАГОРОДУ. Ще БІЛЬШУ нагороду одержать ті наші читачі "Світла", що приєднають хоч 25 передплатників.

"Світло" — це релігійний часопис. Хто поширює його, той служить Божій справі. Годиться отже зробити це добре діло.

Дорогі Читачі просимо й надіємось. — Слава Ісусу Христу!

Редакція "Світла".

Богослуження в Алберті

ЧЕРВЕНЬ

4. Неділя —
Моркемб — празник
Веґревил — празник
Стар
Іннісфрі — Р.М. Божої
Плейн Лейк
Восетна, Бойл (в обох празник)

Дервент — місто, празник, базар від 2-6.

В Дервені — кожного понеділка в місяці червні буде молебень на честь Пресв. Ісусового серця.

Гай Прері — місто

5. Понеділок —
Плейн Лейк — празник. Сл. Божа в год. 9. і 10:30.
Гей Лейк
Нортерн Веллій
Просперіті — празник
Редвей
Ройкрафт — місто

11. Неділя —
Київ
Чипмен
Лемонт
Гиллярд — місто
Голден — фарми
Елк Пойнт; по Сл. Б. збори.
Аншав — празник, Еґрімонт
Ройс

18. Неділя —
Іннісфрі — Ч. Хреста
Спас
Калмар Енґел Лейк
Редвей,
Торгилд
Гарт Ривер

24-го.
Гиллярд — празник
Борщів — празник
Чипмен
Ґілвуд — празник Хр. С.
Форт Вермиліон

25. Неділя —
Веґреви
Скаро
Краків
Ренфурлі
Ворвик — празник
Куквил, Вох.

29. Св. Петра й Павла — відпуст у Мондері.

Basilian Fathers,
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.
Phone 23181

Mundare, Alta., Canada.
Phone 27

Box 8. Radway, Alta.
Phone 4

Derwent, Alta.

High Prairie, Alta.

Червень — місяць особливішого почитання Пресв. Ісусового Серця. Служба Божа й Молебень на честь Христового Серця. Часте винагородне св. причастя.

Місійне намірення на червень:

Молитись за зріст духовенства для численних католиків Східньої Африки, щоб було там подостатком священиків до праці над спасенням людських душ.

Тиждень по Зісланню св. Духа — загальниця; можна їсти мясо в пятницю.

В Неділю Всіх Святих кінчиться "великодній час" для прийняття св. причастя. До того часу кожне повинно сповнити цей святий обовязок, а також приготовити дітей до першого св. причастя.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

Світло
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15-го червня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (150). 12.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

СКАЗАВ СОБІ: НЕМА БОГА...

З життевої філософії

З давен-давна бували в світі люди, що казали, що нема Бога. Це засвідчає вже старозаповітній цар і пророк Давид на сторінках св. Письма тими памятними словами: "Сказав дурний у своєму серці: Нема Бога." (Пс. 13:1).

Ті атеїсти-безбожники, що кажуть, що нема Бога, не пробують доказати, що справді нема Бога, бо їм це не може вдатися, але пробують захитати, а далі й знищити в людей віру в Бога. Вони стараються вмовити в людей, що не Бог сотворив людину, але що людина вигадала Бога, як це казав колись і наш Франко. Думка про Бога мала зродитись між людьми через забобон тоді, як вони ще проживали в нерозвиненому, дикому стані. Ті давні нецивілізовані й забобонні люди — так кажуть атеїсти — почали вірувати насамперед, що в таких природних явищах, як бурі, громи й лискавки, криються якісь духи, що оживляють ті явища природи; опісля стали почитати вже тільки кілька божків, а вкінці сподобалось їм вірувати тільки в одного Бога й з того часу, з такого забобону, прийшло до загальної віри в одного Бога.

Та хто розумний, той бачить, що ідея Бога не розвивається від небуття до буття. Від нулі до Бога. Перший висновок здорового людського розуму подає правду, що певне існує Бог. Це не є витвір уяви, імаґінації. Переконання, що існує Бог, є спільне всім расам, без огляду на ступінь їхньої культури.

Про те, що за поняття про Бога мали ті давні первісні люди, можемо пізнати з того, як думають про Бога теперішні здичілі, нерозвинені люди, що живуть у наших часах. І досвіди пороблені з ними виявили, що вони вірують у Найвищу Істоту, Творця всіх речей і Сторожа моралі. Вони почитають одночасно й духів та всяких маґічних і вигаданих божків, але ті їхні забобонні вірування не приводять їх до Бога, як кажуть атеїсти, а тільки відводять від Бога. Розшуки в тій справі виказали, що давніші покоління мали більш розуміння найвищої Божої влади та людських обовязків супроти Нього, та згодом, саме через забобонність, ті правди затемнились і люди від віри в одного Бога знизились до ідолопоклонства. Ця справа малась отже зовсім противно, як це бажають вмовити в людей аґітатори матеріялізму й атеїзму. Та вони є в меншості. Проти них — усі раси, цивілізовані й нецивілізовані, пізнають у світлі розуму ту правду, що існує Бог.

Коли людина каже, що нема Бога, то цього вона не робить на основі поважної, глибокої й розумної застанови, але це каже "дурний у своєму серці", тобто до заперечення Бога приводять його якісь пристрасті, пожадання його серця. Якийсь дурман, що затемнив йому розум і захопив серце. Людина тому каже що Бога нема, бо хоче, щоб Бога не було, бо так йому вигідніше... Голосний французький безбожник 18 віку, д'Аламбет, сказав уже давно, що охота забезпепити волю своїм пристрастям, получена з бажанням пустої слави, зробила більш людей недовірками, ніж усі крутійські й фальшиві книжки."

НОВА СВЯТА

Святіший Отець Пій XII проголосив святою мадярську королівну Маргарету, дочку короля Белі IV. Маргарета вродилась 1242 року. Не хотіла виходити заміж, але, зрікшись усіх розкошів і розривок королівського двору, вступила до монастиря Сестер Домініканок і там посвятилась на досконалу службу Богові. Хоч королівна зроду, в монастирі охоче бралась за найнижчу роботу й проводила своє життя в покуті й умертвінні. За її заступництвом діялись різні чуда вже за її життя, а також після її смерти. Її память святкуватимуть дня 22 січня. Папа молився, щоб за заступництвом св. Маргарети не тільки Мадярщина, але й усі нації, тепер розділені й розєднані війною, одержали справжній мир і спокій, оснований на справедливості й християнській любові.

КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС

Про завдання католицького часопису так говорив американський редемпторист, о. Д. Миллер, редактор часопису "Лиґуоріен", на 34-их річних зборах Товариства Католицької Преси: "Перше й головне завдання католицького редактора й письменника це — спасення поодиноких душ. Він не пише головно тому, щоб започаткувати масовий рух, впливати на прилюдні й суспільні справи, або вияснювати перед світом теорії й філософії, що мало мають значення для поодиноких людей. Але перше й головне завдання католицького редактора й письменника є — спасення поодиноких душ. Така праця в користь поодиноких душ є могутнім засобом замирення й засвоєння світові, розбуханому й війною й боротьбою, мира й ладу.

Другим великим завданням католицької преси, тісно звязаним із першим, є те, щоб зробити голос правди, Христа й Церкви знаним і повним успішного впливу на всякі людські ради, державне законодавство, діяльність влади й програму замирення, що включала б усі нації.

Ця суспільна мета лучиться з нашою працею над одиницями перше тому, бо ті, що є при владі й мають вплив, самі є одиницями, що їхнє спасення залежить від того, як вони вживатимуть своєї влади, а подруге ще й тому, бо ті, що залежні від них, мають право знати, чи їхні провідники ведуть свою роботу згідно з правдою, справедливістю й Божими планами для створення мирного й щасливого світу.

А архієпископ Мерей із Ст. Пол сказав у своїй промові в Милвокі на зборах пресового товариства, що католицька преса є тим великим каналом, що через нього стають відомі в світі засади й наука Католицької Церкви в тих критичних часах, коли світ так дуже потребує знати їх.

Святіший Отець мусить щораз більше здаватись на католицьку пресу, щоб оповіщувала його поради й бажання.

ЗА ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

Доростаючим дітям треба вияснення понять "він" — "вона" та вічно живих між ними взаємин. Англійські епископи зазначають у своєму спільному посланні, що "добрий підхід до тієї справи" лежить не в докладнішім і постійнім освідомлюванні дітей у цій справі з боку фізіологічного, чи біологічного, але в усуванні від них зовнішніх спокус і в загальнім та означенім впоюванні в дітей практики християнської чесноти та свідомости, що в тій справі ми залежимо від Божої ласки... Владики підкреслюють, що "обовязок пильнувати релігійного й морального виховання дітей спочиває головно на батьках та що деяких виховних справ не можна безпечно передавати кому іншому. Учителі, як такі, не мають певного права вести батьківську роботу виховання дітей, хіба замість батьків, коли батьків напр. нема, або не годні сповнити своїх обовязків. Це треба однак робити особисто й поодиноко. Подавати подібні вияснення й перестороги загально дітям чи молоді в клясі, цілим групам, головно з фізіологічної точки, є небезпечне й противне християнській традиції. Дітям не треба в тій справі багато — інформації, але їм треба — формації, вироблення характеру, ума, серця й волі при допомозі релігії. Школа й юнацька орґанізація в тій делікатній справі може бути тільки доповненням батьківського дому, а не самостійним учителем. Головна точка в тій справі це те, щоб батьки й матері вміли виховувати дітей і сповняли свій обовязок. Тут треба батькам піти доконче за проводом Католицької Церкви. Вона вчить і помагає виховувати дітей.

ЦЕРКВА Й УКРАЇНСЬКА МОВА

В день пятдесятниці

Пятдесятий день після Христового воскресення був днем величної зяви св. Духа на землі. Цю урочисту хвилю описує докладно св. Письмо.

"А коли кінчилися дні Пятдесятниці, були всі разом на тім самім місці. І повстав нечайно із неба шум, наче від надходячого буйного вітру, і наповнив увесь дім, де вони сиділи. І явились їм розділені язики, наче огненні, і осів над кожним із них.. І наповнилися всі святим Духом і почали говорити різними мовами, як їм Дух давав промовляти. А перебували в Єрусалимі юдеї, мужі побожні, з усякого народу, що під небом. Коли ж повстав той голос, зійшлося множество й стривожилось, бо кожний із них чув, що вони говорять його мовою. І дивувалися всі та чудувалися, кажучи: Чи не всі ті, що говорять, є з Галилеї? І як ми чуємо кожний із нас свою мову, що в ній родилися?... Ми чули, як вони говорили нашими мовами про великі Божі діла." (. Ап. 2: 1-12).

Святий Дух і рідна мова

День зіслання на апостолів святого Духа, це памятний день ясного вирішення на всі часи справи рідної мови в Христовій Церкві. Сам Бог, що в дні зіслання святого Духа заговорив через апостолів рідними мовами різних людей, проголосив духовній старшині Христової Церкви й усьому світові свій універсал, що в Христовій Церкві, в духовній праці над спасенням людських душ різних народів, має бути в ужитті їхня рідна мова. Той самий усемогутній Небесний Отець, що колись удавнину наділив людей різними мови, тепер, у дні зіслання святого Духа, потвердив те своє первісне зарядження й у своїй Божій Церкві дав кожній мові право громадянства.

Таке Боже вирішення йшло по лінії природи. Люди, природно, охотніш і з більшим довірям слухатимуть таких промовців-учителів, що говоритимуть до них їхньою рідною мовою, що нею вони звикли говорити від свого дитинства: вони й найскоріш навчаться тих святих правд, що їх їм проповідуватимуть рідною, добре знаною їм мовою.

Наділення апостолів даром мов для навчання різних народів, було також і Божою заявою, що всі народи є рівні та що до всіх треба відноситись із однакою любовю. Нікого не треба відкидати, нікому не треба відбирати рідної мови, але всіх треба приймати й у їхніх рідних мовах проповідувати їм науку спасення.

Католицька Церква й рідна мова

Католицька Церква, що її Христос оснував і лишив у світі для душпастирської праці між усіма народами, пішла за проводом святого Духа й у своїй духовній праці над спасенням людських душ стала придержуватись рідномовної засади. Своїм місіонарям, що їх висилала на проповідь Христової віри, казала вчитись рідної мови своїх будучих вірних, щоб без перешкоди можна було занести до них світло Христової правди. Єпископами для поодиноких народів поможності призначала й досі призначує вибрані особи з даного народу, чого доказом наші українські католицькі єпископи в Канаді й Америці. А це є ясним засвідченням, що Католицька Церква в своїй душпастирській діяльності держиться вірно засади: "свій до свого". А держиться Католицька Церква такої засади тому, бо це згідне з людською природою, бо така Божа воля. Жива й ясна, як ті огненні язики з дня історичної Пятдесятниці.

Наше відношення до української мови

Воно ясне й певне. Ми, українці в Канаді й Америці, згідно з людською природою й урочистою заявою святого Духа в дні Його памятної зяви в світі, можемо й маємо чути від своїх душпастирів по своїх церквах і парохіях на всім американськім континенті проповідь Христової науки в нашій рідній, українській мові так, як її чули різні народи від апостолів в час зіслання святого Духа в день Пятдесятниці й увесь час їхньої апостольської праці на землі. Це для нас найвигідніше й найприємніше. Щодо того нема ніякого сумніву й не повинно бути ніякої перешкоди.

Та однак є. Наприклад бразилійський уряд заборонив проповідувати в українських церквах по-українськи. За українську мову мусіли там наші отці сидіти в вязниці. Хто має силу, жандармерію, той може допуститись усякого насиля. Та це буде проти природного й Божого права. Проти тієї заповіди, що каже "люби свого ближнього, як самого себе... Не роби іншому того, що тобі немиле".

Друга перешкода при вживанні української мови в церкві може бути та, що деякі священики могли б не знати її добре й тому не були б годні добре вчити наш народ правд святої віри; бо хто не знає добре мови, той не годен роязснити якслід Христової науки й заохотити людей до побожного життя та до щирої парохіяльної праці. Не годен сказати доброї доповіді в церковній залі. Це певне, що ті священики, що не знають добре української мови, повинні навчитись її чимскоріш, щоб не мати через слабе знання української мови перешкоди в душпастирській праці між українським народом. Англійські й французькі священики говорять до своїх вірних гарною рідною мовою.

Третьою перешкодою в уживанні в нашій церкві й усій парохіяльній праці української мови може бути те, що деякі наші парохіяни не знають рідної української мови й через те не годні користати з наук священика й взагалі не годні брати вільно участи в парохіяльній праці, бо не розуміють того, що священик говорить і не можуть прочитати тих часописів і книжок, що їм священик поручає. Через те парохія стає роздвоєна.

Щоб такої мізерії не було по наших парохіях у Канаді й Америці, то треба батькам, священикам і місцевим провідникам подбати, щоб у кожній нашій місцевині була зорганізована українська школа-щоденна, чи хоч вакаційна — щоб кожна наша дитина могла навчитися читати по-українськи, писати, говорити, молитися й співати, як цього треба доконче в нашім церковнім українськім обряді. У нас кожне, від найстаршого до наймолодшого, повинно брати в церкві спільно участь у літургічнім співі. Треба отже конечно навчити кожну українську дитину української мови, щоб і старі й молоді наші парохіяни могли брати вільно, щиро й загально участь у своїм українськім богослуженні й усій парохіяльній праці.

Хто вже відрікся Бога й Церкви, хто відрікся своєї української парохії, той уже зовсім не відчуває потреби української мови. Та хто досі вірує в те, що це Бог дав йому життя в українськім народі й обряді, що це Бог хоче, щоб він того ніколи не відрікався, то повинен навчитись стільки рідної української мови, скільки треба, щоб він міг у своїй церкві бути повноважним, свідомим членом.

Незабаром надійдуть вакації. За старанням батьків і парохіяльного заряду повинна бути зорганізована в кожній парохії вакаційна українська школа, де всі наші школярі навчилися б української мови, щоб могли без перешкоди брати участь у катехизації, проповіді, богослуженні й усім житті своєї української парохії.

Що нам дав Бог, те ми запопадливо зберігаймо й передаваймо з покоління в покоління. І треба це доконче робити, бо хто з українців не хоче вчитися української мови, той шкодить своєму церковному обрядові, усій своїй парохії й епархії, що в них він, із Божої волі, має бути дійсним, живим членом. Такий українець шкодить одночасно й собі самому, бо через брак знання рідної мови, не може користати з тих наук, що їх його душпастирі подають йому в проповіді й українській релігійній пресі.

Щоб цього не було — треба кожному нашому парохіянинові навчитися добре української мови.

о. кан. П. Божик.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

- ОДНЕ СТАДО Й ОДИН ПАСТИР

Понад усе те, що я сказав перше, в мене головна була наука Ісуса Христа, Його наставлення й воля. В найтяжчих часах туземного життя тоді, коли Ісус Христос мав іти на муку, Він молився до Бога Творця:

"Нехай усі будуть одне... як Ти, Отче, в Мені і Я в Тобі... Щоб були одне, як і Ми є одне..." (Ів. 17: 21-23).

а також:

"І буде одне стадо й один пастир." (Ів. 10: 16).

Цею наукою Ісуса Христа не можна нехтувати ні перекручувати її на інше значення, бо ясно зо слів Ісуса, що Йому ходить про те, щоб було одне стадо й один пастир та щоб усі люди через віру в Нього мали тісний звязок між собою, любов і згоду та один духовний і непохитний центр.

Однак православні не зважають на таку виразну науку Ісуса Христа. А проти Католицької Церкви, що цю Христову науку вповні заховує й хоче надхнути нею всі народи світа, навіть у найдальших землях і створити з них одне стадо з одним пастирем, сильно виступають.

Коли я розважив це, мені лишалось до вибору: або піти за наукою Ісуса Христа й стати членом Католицької Церкви, або виступити з православної церкви, скинути з себе священицьку одежу й зайнятись якоюсь іншою працею.

Що народи різняться культурами, звичаями, політикою, мовою, то це не значить, що мусять різнитись також вірою й церковним проводом; віра в них повинна бути одна й стояти понад усякі дочасні різниці, бо віра — **Божа справа.**

В Католицькій Церкві знаходяться різні народи, з осібними мовами, культурами й політикою, а проте в них віра й управа одна: їх усіх очолює папа своїм станом і догмою.

Коли греко-католик поїде до Парижа, там він має свою церкву, до Лондону, Відня, Берліну, Вашингтону й у найдальші кінці світа, він там знайде свою церкву, хоч і в іншім обряді. Там знайде людей, що мають таку саму віру, як він... А коли подорожує світом, то кому б він не сказав, що він католик, то всі відразу розуміють, яка його віра, хто його

(Продовження на 5 стор.)

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Котра назва є найкраща для духовних осіб: піп, ксьондз, чи еґомосьць?

Ні піп, ні ксьондз, ні еґомосьць. Назви "піп" уживають тепер більшовики, чи може ще деякі православні. В католиків попів нема й такої назви між католиками не вживається. Це вже дуже біденький католик, що свого душпастиря називає — попом.

"Ксьондз" і "еґомосьць" — гарні слова, але для поляків, бо це польські слова. З українців уживають тих назв тільки несвідомі одиниці, а головно такі, що не читають українських католицьких часописів, бо там певне ніколи не вживають такої назви.

Хто є свідомий українець католик, той свого душпастиря називає тільки — отець, або священик. Це найкраща й одинока назва. Коли українець-католик промовляє на яких зборах у присутності отців, то говорить: "Всечесні Отці", а коли це монахи з монастиря, то: "Преподобні чи Високопреподобні Отці", але ніколи ні в очі ні позаочі не називає своїх **священиків** — попами, ксьондзами й еґомосьцями. Хто так називав би, той давав би самому собі засвідчення несвідомости, а це певне чести не приносить.

Христос сказав виразно: "Ніхто не може служити двом панам"; то як можуть католики бути вірні папі й королеві?

Що ніхто не годен служити одночасно Богові й сатані, то це певне, бо ніхто не може любити одночасно всім своїх серцем Бога й діявола. Одне маємо серце й як віддамо його Богові, то певне не буде мати з нас ніякої користи сатана.

Та щодо папи й короля, то це зовсім інша справа. Католики є підчинені папі в релігійних справах. Та вони не є зовсім залежні від папи в чисто національних чи державних справах. Католики в релігійних справах є вірні своєму провідникові й голові від релігійних справах, що не підпадають під владу короля, а одночасно є лояльні супроти свого короля, чи президента, в політичних і державних справах, що не належать до папського уряду. Католики роблять тут так, як це виразно про це сказав Христос: "Віддайте цісареві те, що цісарське, а Богові те, що Боже". Це можливе тому, бо релігійні й державні справи не виключають себе, але доповняють. Не можливо було б тільки католикам бути одночасно вірними папі й голові якої некатолицької церкви, або вірними підданими свого власного короля, чи президента, а одночасно й володаря чужої держави.

Чи добре є католикам займатись державною політикою?

Державна політика — конечна річ. Бо політика це така розумна управа держави, що забезпечує всім громадянам якнайбільше спільних дібр. Що краща в державі політика, то краще живеться всім громадянам, а особливо забезпечена є там релігійна й національно воля, а також доля вбогих, сиріт, старців і всіх тих, що потребують особливої державної опіки. Щоб у державі могла вестися добра політика, треба добрих державних урядників, а головно послів, сенаторів, міністрів і премерів, що вміли б і хотіли б щиро старатися про добро всіх своїх співгромадян, а передовсім менше забезпечених. Такими добрими урядниками можуть бути тільки вчені, досвідчені й релігійні люди, що мають потрібне знання й християнські засади справедливости й любови. А що таких людей можуть вибрати тільки католики при помочі своїх чесних сусідів інших віроісповідань, то певне, що всі католики повинні завсіди щиро й добре, зорганізовано брати участь у всій державній політиці, щоб своїм голосуванням вибрати до державного уряду тільки таких людей, що вони певне дбатимуть про добро всіх громадян. Ті католики, що не беруть участи в політиці свого краю, будуть відповідати перед Богом, якщо через їхне недбальство під час виборів будуть вибрані нечесні люди, що діставшись до уряду, вестимуть несправедливу й нечесну політику. Та до цього ніякі громадяни не повинні ніколи допускати.

Чи може католицький священик говорити в церкві про вибори?

Звичайно про вибори й політику священики в церкві не говорять, бо в церкві треба проповідувати Христову віру для спасення людських душ. Про політику мають католики говорити в своїх залях, а не в церкві. Та буває часом таке, що під час виборів виступає якась протирелігійна партія, або до політики пхаються невідповідні й нечесні кандидати, що на випадок виграння виборів могли б ухвалити несправедливі закони й наробити громадянам багато шкоди під оглядом моральним, економічним, чи національним. Тоді священики можуть і повинні перестерегти своїх вірних, щоб не дались звести обманчій пропаґанді й облесним передвиборчим обітницям. Поза тим священики про політику в церкві не говорять. Та хоч і говорять, то тільки згідно з тією програмою, що її подав нам сам Христос: "Шукайте перше Божого царства й його справедливости, а все проче додасться вам."

НА ФАЛЬШИВІЙ ДОРОЗІ

Меноніти

Меноніти споріднені з баптистами. Властивим основником секти був голяндець Менон Сімонс (ум. 1559). Від нього пішла назва секти. Секта не має одної всіма визнаваної науки; під цим оглядом панує в них довільність. Більшість однак із них відкидає науку про Пресв. Тройцю й хрищення дітей. Хрищення дорослих і причастя, це в них тільки зверхній символ. Від членів домагаються строгої моралі. До зовнішніх відзнак секти належить обряд миття ніг, відкинення присяги, військової служби й розділ Церкви від держави.

Число менонітів доходить до 250 тисяч.

Мормони

Основником секти мормонів був американець Осип Смит (родж. 1805). Вже в молодості відкривав він у собі "дар пророцтва" й хвалився своїми "видіннями". Згодом почав він говорити, що йому зявився ангел і сказав йому, що він знайде на означеному місці дві золоті таблиці, що міститимуть доповнення старого й нового заповіту. Ті таблиці він справді знайшов, хоч досі не знати, чи то він дурив людей, чи хтось обдурив його... З письма на таблицях сміялись учені люди, але Смит не зважав на ті насмішки. Він знайшов одного багатого селянина, що поміг йому видати друком те, що було написане на таблицях. Це письмо назвав він "Книгою Мормона". Є це мішанина побожних висказів із нечуваними небелицями. Мормон, це мав бути пророк, що списав свої пророцтва на тих саме таблицях, що їх знайшов Смит.

Тому, що Смит не знаходив віри між своїми, перейшов 1881 року до іншої провінції, де незабаром приєднав собі 2 тисячі приклонників, що почали називати себе "Христовою Церквою святих останніх днів". "Видіння" повторяються. Смит навчений своїми видіннями вдається в різні промислові підприємства. "Обявлення" каже йому також проповідувати многоженство. Смит став одночасно головою церкви, начальником міліції і власником гостинниці. Тому однак, що населення вороже ставилось до поведення мормонів, то вони відійшли з Міссурів в дальші околиці й основали там окреме місто (Смита вбила товпа 1844 року, коли Юнґа вибрали на президента).

Смит не мав ніякого образування, але визначався великим орґанізаційним хистом, бистрістю й енерґією. Побіч добродушности мав жадобу панування, побіч релігійної мрійливости, була в ньому велика зисловість.

Убивство Смита мормонам придалося, бо вони могли тепер величатися його вбивством наче яким мучеництвом. Згодом поселились вони в пустій країні Утаґ, що мала перейти від Мексико до Злучених Держав Північної Америки, й там задумали оснувати свою незалежну державу. Тому спротивилась Америка. Утаґ став тільки провінцією Америки. Начальником утагу став мормон Бриґен Юнґ. Мав він 17 жінок і 56 дітей. По його смерти американський уряд довів до ухвалення закону, що забороняв многоженство.

Мормони хваляться тим, що вони є одинокою правдивою церквою на землі.. Всі інші християнські церкви, це, не їхню думку, призначені на погубу маси "поган". Джерелом віри є в них Біблія й Книга Мормона. Проповідують, що є один Бог Отець, Син і св. Дух, а одночасно кажуть, що є багато богів, що перше були людьми, а опісля стали богами. Також самі мормони можуть по смерти дійти до гідности богів. Христос зявиться на американській землі, в славній святині мормонів у провінції Утаґ, де буде судити "поган", цебто тих, що не є мормонами. Христити можна тільки дорослих через погруження. Хрищення нищить тільки звичайні гріхи, бо первородний гріх знищив уже раз на завжди Христос своєю смертю. Спасаються вірою в повагу "пророка" (начальника мормонів) і покаяння, ц.зн. побожне життя з відреченням алькоголю, курення й виставности в щоденнім житті. Мормони навчають, що жінки можуть доступити вічного щастя тільки через мгоголенство... Тому деякі чоловіки вінчаються навіть із умерлими жінками... Крім того мають мормони в своїй науці багато інших фантастичних речей. І є такі люди, що вірять у таку баламутну людську вигадку.

Українська Скарбниця

До цеї скарбниці складають читачі "Світла" свої духовні жертви за одність у вірі, волю і незалежну державу для українського народу. Нові жертви:

Діти з Вилкс Бері й Сестри з Мондеру: Служб Божих 155, — Св. Причастій 93, — Адорацій 34, — Посіщень Найсв. Тайн 9,818, — Вервиць звичайних 256, — Вервиць до Ран Христових 129, — Хресних Доріг 133, — Молебенів 120, — Стрілистих актів 29,822, — Дух. св. Причастій 547, — Діл милосердія 279, — Умертвлень 1296, — Добрих діл 418, — Терпінь 234, — Молитов всіляких 562, — Іншого 317.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

ПРОПОВІДЬ ІСУСА ХРИСТА НА ГОРІ

Глава 7: 1-29.

Не судіть, щоб вас не судили. Бо яким судом судите, таким і вас судитимуть; і якою мірою міряете, такою й вам відмірять.

Чого дивишся за скалкою в оці свого брата, а поліна в своему оці не чуеш? Або як можеш казати до свого брата: Дозволь, нехай вийму скалку з твого ока, а ось поліна в своему оці не бачиш? Облуднику, перше викинь поліно зо свого ока та й аж тоді подумаєш, як вийняти скалку з ока свого брата.

Не давайте святощів псам, ні не кидайте своїх перел перед свині, щоб їх не потоптали своїми ногами й обернувшись не роздерли вас.

Просіть і дасть вам; шукайте і знайдете; стукайте й відчинять вам. Бо кожний, хто просить, одержує, і хто шукає, знаходить, і тому, що стукає, відчинять. Або чи є між вами така людина, що як його син просив би хліба, то він подав би йому камінь? Або просив би риби, а він дав би йому гадюку? Тож коли ви, хоч лукаві, вмієте давати дітям своїм добрі дари, то скільки більш добра дасть ваш небесний Отець тим, що просять у Нього. Так усе, чого бажаєте, щоб люди робили вам, так і ви їм робіть. Бо це закон і пророки.

Входіть вузькими ворітьми, бо широкі ті ворота й розлога дорога, що веде на загибіль; та багато таких, що йдуть нею. А тісні ті ворота й вузька та дорога, що веде до життя, й мало таких, що знаходять її.

Стережіться фальшивих пророків, що приходять до вас в овечій одежі, а внутрі вони хижі вовки. З їхніх овочів пізнаєте їх. Чи збирають виноград із тернини, або із будяків смокви? Так кожне добре дерево родить гарні овочі, а погане дерево родить лихі овочі. Не може добре дерево давати лихі овочі, ні погане дерево родити добрі овочі. Усяке дерево, що не приносить доброго плоду, зрубають і кинуть в огонь. Так отже з їхніх овочів пізнаєте їх.

Не кожний, що говорить до Мене: Господи, Господи, — увійде до царства небесного, а той, що чинить волю мого Отця, що на небі.

У той день чимало казатиме до Мене: Господи, Господи, чи не Твоїм імям ми проганяли чортів? Чи не Твоїм імям ми робили багато чудес? А Я тоді заявлю їм: Я вас ніколи не знав, ідіть від Мене ви, що чините беззаконня.

Тож кожен, що слухає цих Моїх слів і сповняє їх, подібний до розумного чоловіка, що збудував свій дім на камені. І прийшла злива й розлились ріки й повіяли вітри та й налягли на той дім; та він не завалився, бо оснований на камені.. А всякий, хто слухає цих моїх слів, та не сповняє їх, подібний до нерозумного чоловіка, що збудував собі дім на піску. І прийшла злива й розлились ріки й повіяли вітри й ударили на той дім, і він упав, і руїна його була велика.

І сталось, як Ісус скінчив усі ті промови, то люди подивляли Його науку, бо Він навчав їх, як той, що має владу, а не як їхні книжники та фарисеї.

ПОЯСНЕННЯ

В останній частині своеї проповіди на горі Ісус торкається різних життевих справ і дає відповідне виянення самостійно, або як відповідь на питання слухачів, як це було в звичаю між жидівськими вчителями закону.

І так насамперед заказує Ісус приватним особам судити немилосердно своїх ближніх; щоб у самообмані не вважати себе за ліпшого від інших. Як треба кого судити й видати присуд, то це повинна зробити влада.

Якою мірою міряете, такою й вам відмірять — це жидівська приповідка, що її вживає тут Христос, але вже в християнськім розумінні, в звязку з наукою про людські суди ближніх.

Скалка й поліно — це означення великої й малої провини.

Наука Ісуса Христа є свята й така дорога, як дорогі перли; тому не треба проповідувати її всяким безвіркам, нечесним і безстидним людям, що не тільки, що не приймають її, але готові ще використати її до напасти на віруючих проповідників і взагалі віруючих людей.

Собаки й свині — звірята нечисті для жидів — означали в жидівськім письменстві поган. Перші християни звертали бачнну увагу на ту пересторогу, а тому не виявляли всіеі науки нехрищеним катехуменам. Існування такої поведінки засвідчають слова нашої Служби Божої: "Оглашенні ізидіте!" Тут уважали також на те, подібно, як і тепер, щоб св. тайн не давати негідним.

На молитву та її успішність Христос кладе великий натиск, а головно на те, щоб у молитві бути терпеливим, настійчивим, аж поки не випроситься в Бога бажаної ласки. І Бог певне прийме нашу просьбу, бо коли просьби дітей вислухують батьки, що нераз бувають самолюбні й нечемні, то скільки охотніш сповнить нашу сердечну просьбу той Небесний Отець, що є самою добротою. — Хліб прирівнює Христос до каменя, а рибу до змії через обопільну подібність.

Словами: "Усе, чого бажаете, щоб чинили вам люди, так і ви їм робіть," Христос зазначає, що все треба робити з любови, бо все те, що приписував старий заповіт, це властиво була одна велика заповідь любови.

Вузькі ворота й дорога зазначають, що Христова наука на перший погляд не є легка й потягаюча, але хто не злякається й мужно введе її в життя, той знайде щастя.

Фальшиві пророки, що їх треба вистерігатися, це ті люди, що представляють себе за Божих післанців, але проповідують фальшиву науку, людські видумки. Так, як вовки, хоч в овечій шкурі, згодом кидаються на добичу й розривають її, так і всі фальшиві пророки, хоч сповидно навчають легкої дороги до спасення, то однак їхня наука, це певне приготування до загибелі.

Щоб розпізнати добре, хто який учитель, треба дивитись на життя; звичайно самозванчі вчителі ведуть нечесне життя, незгідне з правдивою Христовою наукою. Злі дерева й злі овочі, це неплекані дички: їхній овоч — терпкі кваснриці.

У той день — розуміеться страшного, останнього суду при кінці світу. Такого вислову вживається загально в Біблії.

Деякі негідні люди, що їх Бог відкине, мали на землі від Бога дар робити чуда; це служило Богові до Його особливих цілей, що їх ми й не можемо знати.

До відкинених людей скаже Христос, що Він ніколи не знав їх, тобто як своїх вірних учнів і слуг, бо вони такими ніколи не були.

Порівняння різних людей із долею різних домів під час бурі взяв Христос із палестинської природи. Там зимовими місцями, від падолиста до квітня, буває багато великих дощів і бур так, що від них валяться слабше збудовані доми. Така доля жде й тих людей, що хоч слухають Божої науки про християнське життя й знають, як що має бути, та тому, що не придержуються пізнаних християнських засад у щоденнім життi, загинуть. Скалою, що на ній треба будувати своє життя, є сам Христос — Його наука, заповіді, тайни; хто користатиме з них із вірою, запевнить собі щасливу долю на цім і тім світі. Хто не будує на Христі — загине марно.

Закон нового заповіту, це справді Божий закон, закон досконалости. Він не тільки не дає права громадянства низьким наклонам зіпсованої природи, але навіть старається направити її й видосконалити. Зло Ісус не тільки зменшує, але навіть не дає йому змоги існувати завдяки спрямуванню людей до постійної духовної боротьби за добро й святість. Крім того Ісус приписує не тільки те, що конечне, але вказує ще широке поле до ділання для більшої ревности.

Проповідь на горі зробила на слухачів велике враження; вони здивувались, почувши великі й піднеслі правди, проголошені ясно та з глибоким пересвідченням і маєстатом і відчули, що тут говорив не вчитель, що переказує слухачам думки свого вчителя й виясняє маловажні точки, але законовчитель глибоких правд релігії й моралі, а одночасно й суддя.

Проповідь Ісуса Христа на горі вічно жива. Проголошені там правди, це наша життева філософія. Наше щоденне життя має бути уладжене по лінії тієї Христової проповіди. Тоді й тільки тоді буде щасливе.

о. Андрій Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

Спомини з власного життя

НА ШКІЛЬНОМУ ФРОНТІ

Матура

Був у колишній австрійській монархії такий шкільний закон, що кожний учень, що скінчив 8-му гімназійну клясу — що відповідає тутешній 12-ій — і хотів іти на університет, то мусів здавати "іспит зрілости", або як це називали з-латинська — матуру. Під час того останнього іспиту писали учні кілька письменних задач і здавали з кількох головних предметів усний іспит. Така матура могла деколи скінчитися для учня дуже неприємно, тому звичайно учні робили ввесь рік перед матурою всякі можливі заходи, щоб її "здати".

Насамперед вибирали собі з-поміж себе комітет, що мав порушити всі можливі струни, щоб та славна матура пішла добре. І так той комітет справляв насамперед кожному учителеві гарні "іменини", тобто несподіванку з побажаннями, співами, музикою й дарунками, щоб настроїти ласкаво учителів на час матури. Опісля старавсь комітет закупити різні "брики", тобто переклади латинських і грецьких авторів, щоб було з чого писати матуричні задачі. Ті брошурки приносили студенти під час матури в кишенях, за пазухами й де хто міг, до кляси, а як уже подали нам тему задачі, то хто знайшов переклад між своїми брошурками, відписував його скоро сам, а потім пускав далі між братство, щоб усі відписали собі приховані там мудрощі. Третьою й головною точкою в діяльності матуричного комітету було — роздобуття усних питань. Кожний учитель звичайно зазначував собі наперед, що за питання він має дати кожному учневі; ті питання він держав вдома, або в школі, в учи-

(Продовження на стор. 6)

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Сонсення української нації в Католицькій Церкві

15 червня, 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 19.

В місяці червні нагороджуймо Пресвятому Серцю Ісуса й Марії за всі зневаги!

Да Благословит Тя Господь от Сіона!

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННИЙ ВЛАДИКА
КИР КОНСТАНТИН БОГАЧЕВСЬКИЙ
егзарх-ординарій українців католиків у Злучених Державах

НА МНОГІ ЛІТА, ВЛАДИКО!

15 червня 1924 — 15 червня 1944

ДВАДЦЯТЬ ЛІТ НА ЕПИСКОПСЬКІМ ПРЕСТОЛІ

В памятний день 15-го червня, що в ньому в Вічнім Місті Римі, столиці християнства, український народ в Америці одержав в особі Кир Константина нового й дійсного епископа, свого церковного Князя й духовного Владаря, редакція "Світла" приєднюється до всього Всечесного Духовенства нашої американської епархії, — що за проводом епископа-помічника, Преосв. Кир Амвроза, складає в Стемфорді своему трудолюбному Архипастиреві ювілейний поклін —, і перед святим престолом Христа Спасителя, Владики всіх Владик, жертвує свій духовний дар: сердечної подяки за провидінний вибір Кир Константина на епископа американських українців і всі ласки в 20-и роках епископської праці, а одночасно просить у Бога Високопреосвященному Ювілятові особливого благословення для Його власної Особи, а з Ним і для всього українського народу в Злучених Державах на будучі роки, що — за Божою ласкою — щоб були для Високопреосвященного Архієрея й кожного українця численні й щасливі, осяяні проміннями світового мира й української державної волі та й ще великого релігійного розвитку українсько-католицького егзархату в Америці. — Слава Ісусу Христу!

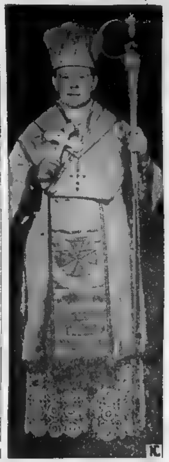

Побіч — Преосв. Кир Амвроз Сенишин, епископ-помічник Кир Константина.

Місійна церква св. Варвари в Каліфорнії. Має вже 156 років. Над церквою американські бомбовики віддають честь Христові, Цареві мира.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН".

О. Готра, Парк Корт, Алта. — 0.50. — По $1.00: А. Смук, Монтреал — І. Петецький, Едмонтон, — В. Бронгель, Монтреал, — І. Прохніцький, Бристал, Конн., — $2.00.

Редакція щиро дякує жертводавцям і просить у Бога всім благословення.

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ, ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ!

СУСІДСЬКА РОЗМОВА

Комуніст: — Чого ви, католики, сидите досі в неволі? Я вже увільнився від усякого релігійного примусу й тепер у ніщо не вірю. Я собі зовсім незалежний вільнодумець...

Католик: — Ви, ті незалежні вільнодумці, або просто — більшовики мусите ще більш вірити, ніж ми, католики.

Ви мусите вірити, що тільки комуністи відкрили світло правди, а ми, католики, 1900 літ блукали в темряві.

Ви мусите вірити, що всі комуністи з батьком Йосипом мудріші від усіх католицьких учених, папів, епископів, священиків і всіх святих.

Ви мусите вірити, що ті мільйони мучеників, що віддали своє життя за Христову віру, то були люди несповна розуму.

Ви мусите вірити, що в небі нема Бога, хоч власними очима дивитесь на Його чудні діла. Мусите вірити, що все на світі повстало саме собою. А це така правда, як те, що циган витягнув сам себе за чуприну з болота.

Ви мусите вірити, що життя розвинулося саме собою з мертвої матерії, хоч ніякий хемік не зробив досі з мертвої матерії ніякої животини, а ніякий комуніст не зловив за хвіст тієї малпи, що з неї мала б повстати людина.

Ви мусите вірити, що хоч найзавзятіші вороги Христа не знаходили в Нім найменшого гріха й уважали Його за найкращу та наймудрішу людину на землі, то однак Він був обманцем, або не знав сам, що робить.

Ви мусите вірити, що зо смертю все кінчиться, хоч уся людська природа голосно кричить і домагається загально правдивого й вічного щастя.

Отже бачиш, любий комунарю, що ви, безбожні комуністи, мусите багато більш вірувати, ніж ми, віруючі католики, й тому нема тобі що дуже кудкудакати про релігійний, догматичний примус.

Цей примус, що його нам накладає непомильна Божа Церква щодо обявлених правд, не є гірший від примусу, що його залізні шини накладають на поїзд у розгоні, і він мусить їх держатися, якщо не схоче з насипу скотитися в пропасть; і не є гірший від примусу дороговказу на роздоріжжі, що нас охоронює від заблудження та зневолює держатись правої дороги.

Та спитаю тебе ще одне: чи ти справді незалежний вільнодумець? Як так, то позволь і мені вільно подумати, добре? Як так, то тепер я зовсім вільно думаю собі, що ти великий туман. Що? Ти сердишся й обурюєшся? Але ж я того не сказав, а тільки собі так вільно подумав, а ти вже злостишся... Але тепер сам бачиш, що людина навіть і подумати зовсім вільно не може, але її думки тісно вяжуться з правдою й деякими фактами. І де тут можна бути — незалежним вільнодумцем?... Хіба, що ти може такий вільнодумець, що зовсім вільний від усякого думання?.. Га, як так, то бувай здоров, вільнодумний комунарю, бо мій дядько Наум сказав: "Краще з мудрим згубити, як із дурним знайти..."

— ЖАРТИ —

Нерви. — Як довго може жити людина нервами?.. Я не знаю. Та на всякий випадок — скільки літ має ваш батько?

П. п. о. Теодосій Добко, ЧСВВ., наш військовий духовник у Британській Колюмбії, з гуртом молодих українських вояків.

Панство Михайло й Ева Фединяк, із Делф, Алта. Звінчались у Мойдері, дня 24 квітня. Тепер перебувають у Вікторії, Б.К., де п. Михайло служить при війську. Щасти їм, Боже, в подружньому житті!

Бл. п. Теодор Велещук із Восток, Алта. — Допис є в "Світлі".

Дві куми. — З Едмонтону до Саскачевану їхало раз залізницею дві куми. Дорогою почала одна з них негодувати на задуху в залізничім возі й хотіла відчинити вікно. — Я задушуся — казала — як вікно не буде відчинене! — Дайте спокій, кумо, бо я певне вмру від продуву, як ви відчинете вікно! — спротивилась друга. — Ідіть і сядьте собі в іншім місці! — не вступалась перша. — Ви можете зробити те саме! — відтиналась друга. Тоді один спокійний подорожній, що їхав у тім возі і з боку прислухувався до куминої розмови, сказав: — Пане кондукторе, може б так спробувати відчинити вікно й переконатися, чи вмре та пані від продуву, а опісля зачинити вікно, чи задушиться та друга від задухи?..—Не знати, чи кондуктор послухавсь ради розумного подорожнього, але це певне, що обидві куми були дуже самолюбні й уперті. І це певне, що й неодин кум буває подібний до куми...

Причина. — Гей, Замішка, чому ви не працюєте? — Вибачте, пане капралю, але я не бачив, що ви надходите.

Може обійтися. — Куме Дамаскине, чи ви чуєте, що трублять? Буде мабуть бомбовий налет! Тікаймо до пивниці! —Зараз, зараз, тільки візьму собі штучні зуби!— А навіщо вам їх у пивниці? Чи ви думаєте, що Гітлер кидатиме туди сендвічі з ковбасою?

Одинокий вихід. — В головній канцелярії Запомогового Товариства "Провидіння" працювала одна дівчина-писарка. І незле робила свою роботу, тільки що часом засипляла над машинкою, як переписувала звіти головної управи. Скарбник вирішив, що треба їй виповісти роботу, але передтим пішов на пораду до головного управителя. Управителеві жаль стало того молодого сплюха, то він порадив скарбникові, щоб казав надрукувати великого афіша й завішувати писарці на плечі кожний раз, як вона задрімається. А на тім афіші було таке оголошення: "Так спокійно зможе спати кожний, хто стане членом запомогової організації "Провидіння".

ДЕСЯТЬ ПОРАД РОЗБИТТЯ ВЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

1. Не ходи на збори своєї організації.
2. Як уже коли підеш, то конечно добре спізнися.
3. Як на дворі негода, сиди в хаті.
4. Як коли вже будеш на зборах, то накидайся на голову й інших членів заряду.
5. Ніколи не приймай ніякого уряду в заряді. Нехай інші морочать собі голови, а ти сиди собі ззаду й тільки критикуй.
6. Як тебе часом вибирають до заряду, то ти вибір прийми, але потім не ходи на засідання заряду; а як тебе не виберуть, то негодуй на членів і пришивай латки кожному комітетовому.
7. Як тебе просять, щоб ти на зборах висказав свою думку про організаційні справи товариства, кажи, що ти не маєш що сказати; але по зборах кудкудакай усюди, як це повинно бути.
8. Не роби ніколи більш, ніж мусиш; а як інші працюватимуть понад сили, ти відворкуй, що товариство провадить шайка людей.
9. Своїх вкладок не плати доти, доки хтось з комітету не прийде до тебе додому.
10. Ніколи не приєднуй для організації ні одного нового члена; нехай ті, що роблять усю роботу, журяться ще також і цею справою.

THE CATHOLIC TRUTH

SHORT STORIES for the Young People

ST DOMNINA AND HER FATHER IN HEAVEN

This great saint, even when she was quite a child, was often found weeping. People who did not know her, thought she must be very unhappy, because she wept so much. But these tears were not shed because she was sad; it was a thought of how much her good Father in Heaven had done for her that made her weep.

"O my God, how good it was of Thee to think of me at all!" This is what she often said in her prayers. "Thou didst make me, not because thou wert obliged to make me, but because Thou didst love me so much more than others; and not only didst Thou make me, but Thou gavest me many blessings besides. O my God, how good Thou hast been to me!"

One day a priest came to her house. She was reading a pious book, and the pages of the book were wet, especially at thouse places where the holy name of God was written.

The priest asked her why she wept so much when she read good books, and why the places in her book where the name of God was written were more wet than other places.

Domnina answered him: "Why can you ask me such a question, reverend Father? Is there anything in this world so beautiful, so sweet, so lovely as the name of my dear Father in Heaven? I can never hear His name pronounced, or read it in a book, without feeling my whole heart filled with love for Him. He made me, therefore I am His child, and I know He loves me, poor and little though I am, just because I am His child, and I always try to keep this in mind; and I feel so happy when I think of this, that tears of joy flow from my eyes."

You also are God's child, for He made you. Like St. Domnina, you should try to keep this always before your mind, and thank Him for His goodness in making choice of you to be His child.

THE LITTLE BOY AT THE EXHIBITION

During the great exhibition in London, a gentleman went to visit it; his little boy Alfred was with him.

The child was astonished at the multitude of the things he saw, and was very anxious to know for what purpose they were made; so he kept continually asking his father to tell him. His father answered him as far as he could, and described to him the use of the various things as they passed along; and the boy saw that everything there had its own special use, and was made for some special purpose.

— You see, my dear boy — said the father to him — that everything has been made for a certain end. You also were made by God for a certain purpose — to know, love, and serve Him.

— Yes, father; these are the words of the Catechism: "God made me to know Him, love Him, and serve Him in this world, and to be happy with Him in the next."

— My dear child — replied the father — keep these words always in your mind, and try every day to learn something about your Father in Heaven.

Пять католицьких дівчат — Кереба, Йосифа, Еліда, Мирта й Ганна з південної Америки — з Панами й Порто Ріко —, що вчаться у католицькій колегії в Флориді. — Добрі католицькі батьки не жалують видатків на добру школу для своїх дітей. Тільки в католицькій школі можуть наші діти одержати добре релігійне виховання.

Малий індійський хлопчина, змарнілий від голоду, просить шматка хліба. В останньому часі вмерло в Індії коло мільйон людей. Католицькі місії в Індії мають тепер перед собою великі завдання.

Strange but true

Наш вояк, п. Мирослав Куций, із Борщева, Алта. Редакція "Світла" шле п. Мирославові сердечний привіт і бажає щасливого й скорого повороту до рідні.

Солодка розмова. — Іване, чому то так трудно жити з тобою? Чому ти не такий, як кум Панько? — Паньчиха казала, що хоч вони вже 20 літ подружені, то її Панько й досі добрий, спокійний, мякий, як віск... Мякий, як віск? Від такої гарячої лазні, як її своєму Панькові справляє твоя Паньчиха що-другий день, то змякла б і бетонова рура, а не то кум Панько...

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

Does not Christ allow divorce for fornication as mentioned in Mt. 19:9?

No. Protestant scholars today deny the intepretation given to this text by the Reformers. Christ did not make fornication, or material infidelity, a case for divorce, but only for **separation.** He specifically says here that a husband divorcing his wife for adultery and marrying another "commits adultery", and the second man who marries that divorced woman is not married to her at all, for he too, is committing adultery by living with the wife of another man. Where would the sin of adultery come in if marriage is not **indissoluble** and were the separated parties not still man and wife?

But Protestant Churches teach today that this text allows absolute divorce.

How can this text be so interpreted when Christ was so clear about it that the Jews replied to Him: "if the case of a man with his wife be so, (i. e. no privilege of remarriage) it is not expedient to marry." In other words if a man cannot divorce an adulterous wife and marry another — then what's the use of sense of getting married if that's to be the law? St. Mk. 10:11, St. Lk. 16:18, and St. Paul I Cor. 7:10 make no exception to the new law. All three say that separated married couples must "**remain married**", otherwise they would be guilty of adultery. St. Jerome (340-420) should have known the true law of the Apostlic age. He writes: "As long as the husband is **alive,** even though he be an **adulterer...** and is deserted by his wife for his crimes, (i.e. drunkenness, good-for-nothingness etc.) he is still her husband, and she may not take another... Whether she puts her husband away, or is put away by her husband, whosoever shall take her is an adulterer."

Are there no exceptions whatsoever to the prohibition of divorce?

Yes. There are two exceptions (1) marriage between infidels, (2) unconsumated marriage between two baptized or one baptized and one unbaptized person. The first is called **Pauline Privilege** which allows the dissolution of marriage contracted between two unbaptized persons, one of whom becomes a convert to Christianity, whilst the other refuses to be converted or live in peace with the convert. In this instance the convert is free to marry a Christian, and at the moment of the second marriage the bond of the first marriage is completely resolved. (I Cor. 7:12-15). In the case of **unconsummated marriage** between two baptized persons, or between a baptized and an unbaptized person such marriage can be dissolved b y entering a Religious Order and also by dispensation of the Pope.

What do you mean by ratified marriage?

It is a marriage contracted validly between two baptized persons, but **unconsummated** (not yet entered into by their wedlock). A ratified and consummated marriage is one which has been validly contracted between two baptized persons and the parties thereto have exercised the marriage debt, entered their wedlock or, in other words, have become "one flesh".

To be continued.

The Song of Bernadette

BY FRANZ WERFEL — Illustrated by HAROLD FOSTER

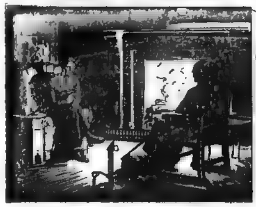

The bishop drew a chair close to the fire.

"What was that?" he asked.

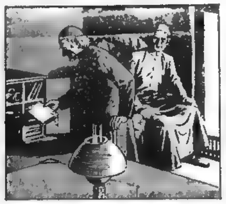

The bishop brought some documents . . .

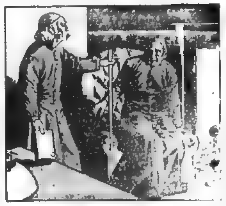

He silenced Peyramale with a gesture.

MONSEIGNEUR BERTRAND SEVERE LAURENCE, bishop of Tarbes, drew a chair close to the fire in his study and motioned Dean Peyramale to do likewise. "The events at the grotto," the bishop began, "confirm my conviction that we have acted correctly. Think of the harm that would have inured to the Church if any part of the blame for that fence-smashing episode at the grotto could have been debited to our account. I must really tell you how much I value your attitude."

"Your Lordship," Peyramale replied with sincere reverence toward the old gentleman, "I ventured to request today's interview because I am not at all satisfied in my mind, because I fear that a change in our attitude will prove necessary."

The bishop's hand stopped in mid-air as he reached for his snuff box. "What was that?" he asked sharply.

"Monseigneur knows well," Peyramale said, "that I am anything but a hot-headed, mystical fellow. Whenever I haven't seen Bernadette for some time, my doubts grow. But when I summon her to me, as I did the other day again, it is not I who put her to confusion but she me. Each time, I am utterly routed."

Heavily the bishop lifted himself up with the help of his cane and brought forth a bundle of documents from a desk drawer. "Here are the plans for the commission of investigation worked out to the last detail," he said.

"And when will you give the signal for the work to begin?" Peyramale asked excitedly.

"Never, please God!" Bertrand Severe replied. "A miracle is a very dreadful thing. The extraordinary is poisonous to any institution, be it State or Church. [illegible] moment I, as bishop, convoke this commission, I offic[illegible] affirm not the vague possibility but the high probab[illegible] of supernatural events. If I do it before every path [illegible] natural explanation has been closed I drag the wh[illegible] Church into the abyss of ridicule."

Peyramale started to speak but the bishop silenced him with a gesture. "If the lady of Massabielle," he ended, "were in all truth to be the Most Blessed Virgin, a fact on which the ultimate decision must come from Rome, then I will do penance to obtain her forgiveness. Until then, however, it is my duty as bishop to make things as tough for her as ever I can."

She felt a rush of emotion . . .

Bernadette dropped to her knees.

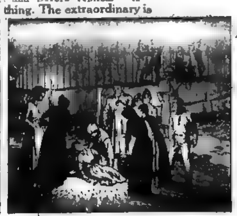

Antoine gathered her in his arms . . .

Dr. Dozous was summoned.

WHEN or where future meetings with the lady would take place was a matter which did not trouble Bernadette. She knew the lady's character too well by now to fear that a few guards or a few boards could present a serious obstacle to her will. Eventually the lady would call her and would find her. Thus the months passed . . .

There came an evening in July when Bernadette stood listening to the tolling of the clock of St. Pierre's steeple in Lourdes. Suddenly the girl felt herself caught in a mighty uprush of self-determining instinct. She raced to Massabielle and dropped to her knees beside the Savy brook, unmindful of the gendarmes who stood in front of the grotto on the opposite bank and glared at the girl and the small crowd that had followed her.

The lady was waiting outside the grotto near the brook. Gazing at her, Bernadette could not restrain the dreadful question which broke forth from her silent heart: "Is it the last time? Is it indeed the last time?"

The lady gave no answer. But her smile grew definitely brighter. And in reality this smile had its own meaning, which was this: A last time—that does not exist for such as we, even though we are saying a long farewell today.

Darkness slowly closed in around the spot where the lady stood. When the last white glimmer had faded into night, Bernadette sank to earth like one whom a great hand had dropped.

Then for the second time in his life, Antoine Nicolau stepped forward, gathered her up in his arms, and carried her carefully the long way back to the Soubirous home. Behind him thronged the whispering mass of women, some with their candles still lit.

Dr. Dozous was summoned to the girl's bedside immediately. He gave orders to have her removed at once to the Hospital of the Sisters of Nevers. And after Bernadette was safely in the care of the sisters, Dozous went to see Dean Peyramale. The doctor's point was that for a frail girl with a bad case of asthma the Soubirous hovel was an extremely undesirable dwelling place. Peyramale agreed quickly. He sought out the Mother Superior and proposed that Bernadette be permitted the status of a patient for the present; not merely, he explained for reasons of health but for additional and equally serious ones . . .

Continued

Більшовицька Пропаганда

БІЛЬШОВИЦЬКА СВІТОВА РЕВОЛЮЦІЯ

Вже давно сказав Сталін, що "найсильніший союзник" комуністичної Росії це "боротьба, непорозуміння й війни" між "капіталістичними державами". (Правда, 30 січня, 1925). І тих слів він ніколи не відкликав. І кожна головна його промова про світову політику основана на тих словах. Та не зважавши на те, різні дипломати хлепчуть і далі поливку більшовицької пропаганди. А що Совіти щораз більше наближаються до аліянтів, то щораз більше треба дивитись на "червоне світло" перестороги: чувайте!

Не треба тут дуритися "розвязанням" комінтерну — того ґенерального штабу світової революції, бо є досить признак, що "розвязання" органiзації в совітах нічого не значить. Коли криваве "Чека" стало надто зогиджене, його "розвязали", а на його місце прийшло ГПУ; коли ж і його взяли вже надто на язики, воно премінилось у НКВД; та це тільки назва змінилася, а поліційний терор триває досі. Чи ми мали б надіятись наглого занехання комуністичної змови проти світу тільки тому, що наставники комінтерну спалили прилюдно заголовки на своїх листах? Цим вони не стратили своєї сили, не відкликали ніяких засад, не зробили ніяких приречень. Що американські комуністичні заговірники (й інші) й надалі одержуватимуть із Москви вказівки й доручення, про те нема ніякого сумніву. Начальник американських комуністів, Бравдер, сказав про те "розвязання" комінтерну, що воно не торкається безпосередньо його однодумців, бо його партія розлучилася з комінтерном тому три роки (та це не було для неї ніякою перешкодою йти далі за проводом Москви так, як нитка йде за голкою...) А їхні задуми дуже "невинні": вони хочуть тільки повалити всі державні уряди, а між ними й наш в Америці, як це виразно заявив ґенеральний прокуратор Франц Бидл. Рятунок тут є тільки один: піти за прикладом Швайцарії, що признала тоталітарні партії — нацистів, фашистів і комуністів — за небезпечних заговірників для повалення демократії, заборонила їм організуватись і поробила всі можливі забезпеки, щоб вони ні під якою покришкою не могли відновити своєї діяльности. Це тільки примусило б Сталіна шанувати нас. Але як ми будемо співати Сталінові "осанна" за те, що він "розвязав" комітерн, він буде сміятися з нас кулак і — що найгірше — буде сміятись останній.

Деякі говорять про Сталіна, що він є в "добрій вірі". Комуністи не вірують у ніяку "добру віру". Ще 1937 року писав Чорчил про комуністів слова щирої правди: "Не треба, а поправді й не можна бути вірним супроти не-комуністів. Кожний акт доброї волі, вирозуміння, згідливости, милосердя й великодушности збоку урядів або державних мужів буде використаний для з н и щ е н н я їх. Опісля, коли прийде слушна пора й догідна хвиля, треба без ніякого ограничення й жалю вжити всякого роду смертнього насилля від загального бунту, аж до приватного вбивства. Наступ на твердиню піде під стягами волі й демократії; а як уже влада раз дістанеться в руки братства, всякий спротив, всі противні погляди мусять бути викорінені смертю. Демократія є тільки знаряддям, що його треба вжити, а опісля зломити.". (Великі сучасники, стор. 168-і наст.)

Думати тепер, що Сталін уже закинув цей похід проти світової демократії, так живо змальований британським премером, або, що він може закинути його, доки він диктатором, було б помилкою. Сталін знає добре, що воля є заразлива, що вільні підприємства є непереможною спокусою. Він знає, що його революція, так як Гітлерова, мусить бути міжнародня. І це він дуже ясно й висказав у своїй книжці (Проблеми ленінізму): "Яке є значення неможливости дійти до повної й кінцевої перемоги соціялізму в одній державі без революційної перемоги в інших державах? Це визначає — неможливість осягнення повної запоруки проти вмішання чужої сили, а звідси поти привернення буржуйського ладу... Заперечити цей неспірний факт, значить закинути ленінізм. Ленін пише: "Ми живемо не тільки в державі, але в цілій системі держав; і не можна уявити собі того, щоб совітська республіка могла існувати на довгу мету поруч імперіялiялістичних держав. Остаточно одна або друга мусить перемогти."

Чи це не сказане досить ясно? Чи не є це певне, що Сталін це людина невгнутої, жорстокої волі, що її ціллю є — повалити, всяким і кожним можливим засобом, державну економічну й суспільну систему нашого сучасного життя?

Якщо ми щиро хочемо врятувати цей наш вільний, демократичний спосіб життя, з ним і саме своє життя, ми мусимо сказати собі виразно й рішуче всі: воля й комунізм довго поруч себе існувати не можуть. Остаточно хтось із них мусить перемогти.

Доложім усіх сил і старань, щоб — за Божою поміччю перемогла воля.

Чому я навернувся

голова церкви й де знаходиться центр його церкви; він усюди знайде симпатиків. Цього однак не може сподіватись православний, чи який інший релігійний сектант. Католицька універсальність переконувала мене, що Католицька Церква й під цим оглядом стоїть ціле небо вище від православної, чи протестантської.

Я чув нераз такі закиди, що коли католики мають тусаму віру й управу, то чому буває таке, що воюють одні проти одних у кривавих війнах і одні одним кривди роблять, як нпр. поляки українцям. Такі балачки були правдиві, та це не переконувало мене, що Католицька Церква через це не є ліпша від православної, чи якої іншої релігійної секти, тому, що я був свідомий того, що православні народи й протестанські також воюють проти себе й одні одним роблять кривду. Це справа зовсім іншого характеру. Сам Син Божий мав між своїми апостолами Юду Іскаріота, що не мав доброго духа, а також у найкраще вихованій родині буває часом таке, що рідні брати бються за межу на ниві. Такий стан речей не є вже аж такий безнадійний, щоб народи не могли становити одного стада з одним пастирем у справах Христової віри.

Тільки тоді, як усі народи були б перейняті повнотою Христової віри й слухали б голосу Христового Намісника та не підпадали під впливи невихованих релігійно осібняків і ґруп, можна б ставити питання, чому католики воюють між собою. Та й тоді не Католицька Церква вела б війну, а тільки католики одної чи другої держави, що за свою участь у війні можуть бути нераз зовсім оправдані.

СПРАВА ЧИСТИЛИЩА

В задумі про перехід до Католицької Церкви я мусів основно застановитись над чистилищем, що в нього вірить Католицька Церква. Православна церква в чистилище не вірить, однак молиться за вмерлих, а вірні жертвують Служби Божі, парастаси, панахиди й дають милостиню убогим за вмерлих так само, як це роблять католики. Це для мене була так важлива справа, що я мусів докладно пізнати, яка є про цю річ наука одної й другої Церкви.

Православна церква, як про це я сказав, молиться за вмерлих, однак усіх умерлих ставить в одну лінію й не пояснює, за котрі душі треба молитись, а за котрі не треба. В неї дотична наука остає мов недоорана нива й через це багато православних не вірять у молитви за вмерлих, а духовні часто правлять похорони над самовбійниками й хоронять таких, що ніколи не сповідалися, не причащалися й не вчащали до церкви. Православні моляться за вмерлих більш із любови до небіщиків і традиції, бо так робили їхні батьки, як із опертя на науку Ісуса Христа. Духовні мало коли накликають вірних до молитви за вмерлих і якщоб не деякий зарібок, що звязаний із відправами за вмерлих, — культ із часом мусів би зникнути. Ось що розказують буковинці в Кисилево, що знаходиться десять миль на захід від пошти Ендрю, Алта. —

"Одного року, на св. Дмитра, відвідував нашу церкву епископ Тихон із Ню Йорку й говорив із амбони між іншим, щоб ми не давали вбогим милостині за вмерлих. Це нас дуже обурило, бо в Буковині ми завжди давали вбогим за вмерлих їду, а навіть одежу." Тихон, це той самий, що опісля, як вернувся з Америки до Росії, був російським патріярхом, що його більшовики замучили в тюрмі за те, що виступав проти грабунку церков. Громада з дивом прийняла таку проповідь, а священик Яків Корчинський, що був у тій громаді душпастирем, тільки з великим трудом утихомирив людей, сказавши, що Тихон нехотячи висловився проти милостині за вмерлих.

Католицька Церква в справі молитов за вмерлих поступає річево; в неї культ молитись за вмерлих і жертвувати Служби Божі — окрема студія, що на неї звертає осібну увагу.

(Д. б.)

Вже вийшла з друку з нагоди закінчення ювілею основно опрацьована й повчальна книжка:

МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ

НА ТЛІ ВІДРОДЖЕННЯ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ

прикрашена памятними світлинами в тексті.

Вона відслонить перед Вами минулі картини нашої історії, коли темрява, неволя й нужда царила над нашим народом, аж знайшлись молоді герої, що пробили йому шлях до кращої долі. Вони відкрили ті скарби, що без них народ мусить загинути, а це — рідна мова й християнська культура.

В кожній українській хаті повинна ця книжка бути настільною книгою, що з неї головно молодь навчиться цінити ті народні святощі.

Ціна книжки 35 ц. З примірники $1.00.

Маємо на складі гарні кольорові

ПАМЯТКИ ПЕРШОГО СВ. ПРИЧАСТЯ

Більшого формату 8x12 — по 15 ц. Меншого формату 6½x10 — по 10 ц. При більшім замовленні даємо значний опуст.

На Фронті

тельській канцелярії. Комітет перевертав гори, щоб роздобути ті питання; просив самих учителів, щоб сказали дещо в секреті; просив їхніх жінок, або прислуг, щоб порятували бідних матуристів; перешукував учительські мешкання під час неприсутности учителів, як часом можна було дістатись туди незамітно; і взагалі порушував усі пружини, щоб знайти той цінний "скарб" і — звичайно тільки ликав слинку, бо штука не вдавалася... Останній акт матуричної підготовки, то була добра організація "резерви." Були то спосібні студенти з власної гімназії, або з університету, що на запрошення матуристів ходили попід вікнами гімназії й ждали "телеграми". В догідну хвилину через вікно падала карточка з темою задачі, що її зараз ті головачі старались виробити й передати через якого студента, що виходив на "павзу", або через шкільного сторожа-терціяна, що приносив перекуску для студентів. У тій перекусці була захована "перла"...

Коли я здавав матуру, то мені довелось належати до такого комітету. Натрудились ми чимало, але не мали великого успіху. На сходах дому п. Арндта, що вчив нас математики, ми першого дня матури сиділи навіть годину чи дві досвіта під дверми в надії, що пані Арндтова витягне бажані питання чоловікові з кишені і звеселить наше серце, але ніщо з того не вийшло... Треба було сідати до матури без питань. За те вчитель від польської й грецької мови шепнув Грицеві на вухо, з чого більш-менш будуть питати так, що хоч іздалека можна було приготовити собі іспитовий матеріял. Усе, бодай для мене, складось незле. Біда була тільки з математикою. І це не так тому, що математика не пасувала до Грицевої голови, як скоріш тому, що пан учитель дививсь на Гриця "математичним оком".

Вкінці надійшли тривожні дні матури. Мої товариші, що їхне назвисько починалось із букви "А", пішли перші. Здавали гуртками: пять перед полуднем, чотири чи пять сполудні. Я зо своєю буквою "Т" мусів терпеливо ждати, коли прийде на мене черга. А нас того року таких, що хотіли здати матуру, було 40.

Вислід того іспиту зрілости міг бути різний: не здав, здав більшістю голосів, одноголосно, або навіть із відзначенням. Перед матурою ми пробували вгадати, хто як здасть. Щодо мене, то мої пани вчителі стали забувати старі тарапати й повертатись до мене ласкавішим серцем та й іти мені на руку, щоб я здав матуру з відзначенням. Дрові Соколовському, що вчив польської мови, й п. Вількові, нашому вчителеві від латинської й грецької мови, я звірився із своїми думками й вони пішли мені ласкаво на зустріч.

Матуру всі мої товариші здавали досить добре. Ніхто не падав. Ті, що їм ми пророкували відзначення, так і здали. А ми, ті, що здавали при самому кінці, ходили розбурхані й тільки розпитували в тих щасливців, що вже перейшли через "огонь", що й як... Та це вже так і мусіло бути від матуральної гарячки.

Прийшла вкінці десь третього чи четвертого дня черга й на мою "пачку". Засадили Гриця за зелений стіл та й стали питати з польської й грецької мови, з історії й математики. Пани гарно питали, а Гриць гарно відповідав. В рахунках трохи пошпортався, але пішло. Вже було під вечір, як комісія почала радити, яку кому дати ноту на шкільнім засвідченні. Як прийшла черга на Гриця, то — як мені опісля дещо шепнули — счинилася авантура. Мої приятелі хотіли, щоб я був зарахований до "відзначаючих", а мій математик ані руш! Записав з математики "достаточно" й ані чути не хоче, щоб підвищити мені до "добре". Бо щоб здати матуру "дуже добре з відзначенням", то треба було мати з більшости предметів ноту "дуже добре", решту "добре" й ні одного "достаточного". Довго тривала та тяганина між панами вчителями за мій іспит, найдовше з усіх за ввесь час матури. Я на коритарі ледве діждався кінця. Аж слабо робилося від нетерплячки, як це все скінчиться. Та нарешті мої "аліянти" таки вспіли перемогти й переконати "вісь", що Гриць не такий дурний, як здається, й п. Арндт згодився на моє відзначення, але за умовою, що інші товариші з моєї пачки дістануть за те кращу ноту. Коли вже скінчилася та "тегеранська" конференція, відчинилися двері й нас покликали до конференційної залі, щоб нам проголосити вислід. Я глянув на свого приятеля, п. Соколовського, а він тільки кивнув головою: "так". Слава Богу. Директор став читати назвиська кожного учня й вислід матури. Прийшла й моя черга. "Гриць Трух... здав іспит зрілости з відзначенням." То було останнє слово, що я почув у стрийській гімназії, 1914 року, мабуть 24 червня, два місяці перед першою світовою війною. Цього місяця минає саме 30 років із того памятного дня.

Дня 28 червня був я вже у Львові на великім українськім здвизі. Там прийшла вістка, що в Сараєво вбили австрійського престолонаслідника архикнязя Фердинанда

Згодом я довідавсь також, що мій учитель математики був невдоволений, що мені так добре пішла матура й сказав: "Як би я був знав, що йому дадуть відзначення, я був би дав йому "вотум сепаратум" (злу ноту з одного предмету). Бо ти дай йому відзначення, а він "бендзе ці борби точил і под окнамі". Не пора "співал..."

"Не пора" — то Гриць під вікнами не співав, але щодо боротьби, то як незабаром вибухла війна то довелось пять і пів року побувати на стрілецькім фронті. І ввесь той час була в мене думка, що це за слушну справу українського народу.

Не знаю, чи вищенаведені слова мого вчителя були висказані зо "щирого серця", та це певне, що коли хто ненавидить інших, переслідує їх і шкодить їм тому, що вони української чи іншої народности, то це буде — шовінізм, тобто зле зрозумілий, хоробливий патріотизм, получений із фальшивим переконанням, що інший народ є гірший і нижчий від його власного.

Це неправда. Всі народи — від Бога. Всі люди — Божі діти, а тому всі люди, всіх народностей мають на землі і в небі такі самі права, якщо тільки не виречуться самі того Божого дитинства й своїх людських прав.

З огляду на те, зле роблять ті люди, що переслідують своїх ближніх за їхню національну окремішність. Зле й несправедливо поводяться ті люди, що відсувають "чужих" на задній план у школі, по фабриках, при війську й у політичній праці. Кривду роблять своїм співгромадянам ті шовіністи, що стараються відібрати національним меншинам рідну мову й хитро, чи й насильно, винародовити їх. Усіх тих людей сотворив Бог і тільки Бог може за якусь кару касувати їх, а люди не мають до того права. Як би Бог хотів, щоб якоїсь нації не було, то не був би сотворив її, а як Бог сотворив її, то вона має жити так, як інші нації. Не треба переробляти різних націй на одну націю. Не треба поправляти Бога. Що Бог сотворив, нехай люди не касують.

Сказане про нації, важне й про політичні партії. Як зорганізується якась шкідлива партія, то її треба законним способом розвязати, щоб не робила в державі революції, чи іншого замішання. Але як яка партія не є така небезпечна, то може існувати поруч інших партій і подібних організацій і не вільно робити того, що, як подають українські часописи, роблять у Старім Краю різні групи націоналістів, що вбили Сціборського, Грибівського, а тепер Сушка. Це несправедливе, шкідливе й неморальне. У нас все має робитися побожому. В дусі справедливости й любови. Так каже нам свята віра й здоровий розум.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

СКАРО, АЛТА. Кругом будови нової церкви. Вже два роки доходить, як у Скаро, Алта., згоріла церква. Був то болізний удар для всіх парохіян і глибоко відчули вони цю страту. Однак це їх не знеохотило. Вони, побачивши велику потребу своєї власної церкви, взялись енергійно до праці. За старанням і допомогою тодішнього пароха Преп. о. Ю. Жидана, ЧСВВ., вони одержали дозвіл на будову нової церкви. І поставили собі за ціль поставити гарну церкву, тривалу й більшу, як перше. Кожний помагав своєю радою й старався, щоб під кожним оглядом церква мала якнайкращий вигляд. Минулого літа замовлено й звезено цеглу до будови. Цього літа архитект церкви п. Дорош із Едмонтону виготовив плани і вкоротці пічнуть копати пивницю.

На особливу увагу заслугує діяльне жіноцтво парохії. Воно через зиму справляло по домах членів парохії бінґо, картові забави та перекуски, щоб так поволи збирати фонд на будову й прикрасу церкви. Люди на ці підприємства сходилися охоче, вислідом чого було, що на кожнім не було менше приходу як $50.00. В парохії вже є 3 фелони й усі речі потрібні до Служби Божої. Так, честь таким жінкам, що своєю працею чи участю в підприємствах стараються помогти доброму ділу.

Церковний Комітет також живо займається будовою церкви й докладає багато зусиль до скорого збудовання її.

Дай Боже, щоб спільними силами та жертвами скоро пишалася нова, мурована, гарна церква в Скаро, що була б доказом любови до Бога, щирої співпраці та ставлення парохіяльної справи понад свої особисті справи.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. Спільне свячене В неділю, 23 квітня, парохія св. Михаїла при вулиці Ібервіл справляла в своїй домівці "спільне свячене." Святочний обід почався зараз по Службі Божій. Пасху посвятив о. Сіянчук, Ч.С.В.В. Гостей було повно, хоч цієї неділі кожне товариство справляло також свячене в своїм приміщенні. По обіді гості співали воскресні пісні й були промови. Головним промовцем був старенький о. вікарій П. Котович, Ч.С.В.В., що своїми дотепними словами веселив гостей до 4-ї год. Пізніше гості забавлялись при добірній музиці до год. 11.30 ввечері. При цій нагоді п. Й. Вербицький предст. "У.Р." попросив заряд парохіяльний дозволу зібрати жертви на пресу. Заряд згодився. П. Н. Хархаліз, член заряду, завізвав присутніх до складання жертв. Збірку уладив п. Й. Вербицький з п-ою Дичкою.

Жертвували: М. Кірик — $1; по 50 ц.: Фінчук, Н. Хархаліз, Цюпа, Шевчук, Ощакевич, В. Ґнесико, П. Воловець, В. Синовицький, Й. Вербицький; Зінь — 30 ц.; по 25 ц.: П. Косюк, Гандзюк, Ільків, О. ленчук, П. Фельга, Перейма, Данчишин, В. Козак, Оленич, Чижик, Бородай, Належитий, П. Гураль, Щурик, В. Чумак, Цюник, Н. Микитюк, Я. Голодюк, М. Залуський, Твардовський, Грабінський, І. Маланчук, К. Голодівська, Шпак, Т. Бохенок, М. Попович, Гайківський, Кухаришин, Гумницький, Мотилівський, Д. Бойко, А. Пиш, Чорнецький, І. Шипка, Склярик, С. Шиговець, Е. Дичка, Т. Місярак, К. Колянко, В. Витвицький, Хибин; разом — 16, з чого $8 для "У.Р." та $8 на часопис "Світло".

В імені укр. преси складаю щиру подяку зарядові за дозвіл на збірку, п. Хархалізові за проголошення, жертводавцям за жертви, а панні Дичці за поміч у збірці. — Кор.

ІННІСФРІ, АЛТА. Похорон. Дня 28 квітня 1944 р. умер бл. п. Тадей Напора в шпиталі в Веґревил, забезпечений Найсвятішими Тайнами Похорон відбувся 1-го травня. Похоронні богослуження відправив Впр. о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ., в Церкві Чесного Хреста. Покійний Тадей спочив на цвинтарі коло церкви. Приготуваням до похорону займався старанно "Парк Меморіял", із Веґревил.

Пок. Тадей приїхав до Канади з жінкою й чотирма дітьми 1899. року з села Білог., повіту Чортківського в Західній Україні, й зачав фармувати. В окрузі Мондер прожив 18 років, а так перенісся близько Іннісфрі й там фармерував з дітьми аж до смерти. Покійний прожив 88 років, три роки слабував. Полишив у смутку: дружину, пять синів і пять доньок, 52 внуки й 28 провнуків. Пок. Тадей завсіди учащав на Богослуження, давав на прикрасу Церкви й був усіма люблений та шанований.

По похороні відбувся в сина Івана спільний обід. По обіді й молитві Юрій Франко згадав нашу католицьку пресу. Збіркою зайнявся п. Василь Гнира. Зібрано $5.26 й розділено по половині на "Українські Вісти", "Світло".

Жертводавцям щира подяка, а покійному Тадеєві "Вічная память." — Юрій Франко.

Подяка. Ми — жінка, сини й доньки покійного Тадея, складаємо щиру подяку Впр. о. ігуменові В. Шевчукові за похоронні богослуження, а також управі "Парк Меморіял" за приязну послугу, сусідам і приятелям та всім учасникам похорону, що не жалували часу й прибули віддати останню прислугу нашому покійному батькови. — Жінка й діти.

ДЕЛФ, АЛТА. Дня 24 квітня повінчались у церкві оо. Василіян у Мондері — Михайло Фединяк син Василя й Анни з Делф, і Ева Котиляк, дочка Дмитра й пок. Марії з Лішор. Вінчав Преп. о. С. Курило, ЧСВВ. Дружбами були Гриць Котиляк і Андрій Тхір, а дружками Геня Фединяк і Текля Сенишин.

По шлюбі вернулись усі до Делф, до дому батьків молодого й тут у кружку рідні провели веселий час на весільній гостині. Опісля в імені присутніх гостей склав молодятам побажання п. Гриць Заїльо, а по хаті понеслись із щирих сердець співи настроєвого "Многая Літа." Якось так увелось уже, що як нема дарунку — збірки на свою рідну пресу, то виглядає, що ще чогось бракує до урочистости. Тому, згідно з цим звичаєм, на заклик п. Петра Сенишина, гості зложили на цю ціль $12.10. Розділено на "Світло" й "Укр. Вісти".

Молодята, перебувши кілька днів удома, виїхали до Вікторії, Б. К., де п. Михайло служить уже третій рік при армії. Слід згадати, що рідний брат п. Михайла, бр. Мартиніян Фединяк, ЧСВВ., кілька років тому вступив до монастиря оо. Василіян і тепер виїхав до нового дому в Ню Йорку.

Молодих подругів, Михайла й Еву, нехай Бог поблагословить на новій дорозі життя, а жертводавцям на пресу нехай буде щира подяка. — (П-й).

Урочисті Христини. Дня 14 травня по богослуженні в церкві зїхалась родина Івана й Марії Фединяк до їхньої хати на христини маленької Сильвії Ірини. Тайну Хрищення уділив о. Е. Пащак, ЧСВВ. Кумами були Іван Прокопів із Пено й Євгенія Козак із Делф.

Весела була гостина, бо всі тішились, що Бог наділив Івана й Марію Фединяк першою дитиною — донечкою, що своїм приходом є промінчиком радости й щастя для всіх, особливо для батьків. І цю памяткову хвилю задумали присутні зазначити жертвою на свою пресу. Зібрано $4.00.

Довгого віку й здоровя та опіки Божої бажаємо маленькій Сильвії, а батькам потіхи й надії з неї. — П.Е.

Надзвичайний похорон. Дня 15 травня, в год. 9. рано вмерла Домка Варениця в своїм домі в Делф. А ввечері, в год. 6. того самого дня вмер її чоловік — Василь Варениця. Обоє прийняли останні св. Тайни в неділю 14 травня після богослуження. Пок. Домка від довгого часу слабувала й її смерть не була несподівана, але смерть пок. Василя заскочила всіх. Похорон відбувся 17 травня з дому жалоби до церкви Пресв. Тройці в Делф. Службу Божу й похоронні богослуження відправив о. Е. Пащак, ЧСВВ. На останнім прощанні зложили присутні $8.75 на духовний вінок Служб Божих за душі покійних. По запечатанні гробу, де разом спочили чоловік і жінка, промовив щиро п. Никола Петрик і завізвав всіх на жертву для своєї преси. Зібрано $9.15.

Пок. Василь прожив 77 років, а пок. Домка 71 рік. Обоє походили з села Денисова, тернопільського повіту. Приїхали до Канади р. 1910 р. й відразу замешкали в Делф. Майже ввесь час убого жили. Останніми роками слабували. Смерть їх оплакують діти: Варвара Ткачук, Текля Ільніцька, Ганка, що була при них, і Іван.

Спочили обоє по довгім спільнім життю. Нехай Бог, як колись благословив їх під вінець, так і тепер поблагословить вічним, щасливим життям. Вічна їм память! П.Е.

НЮ ПАЙН КРІК, АЛТА. Свіжа могила. Дня 7 травня впокоївся тут у Бозі Михайло Німко. До Канади приїхав із родиною 1905 року й замешкав коло Ребет Гілю. Тяжко було працювати, бо великі були тоді ліси, а діти малі — то й не було ніякої помочі. Покійний Михайло, що в Старім Краю любив ходити до своєї церкви, і тут на чужині старався зо своїми односельчанами, щоб за всяку ціну поставити церкву. Праця пішла вперед і скоро станула святиня. Та злий дух не спав. Тому, що при будові зроблено помилку й церква не була записана на епископський чартер, через відступство деяких людей пропала церква. Забрали її автокефальні. Люди щиро жалували, що так сталося, бо довго напрацювалися коло неї, а головно покійний Михайло. Прийшло до довгого й коштовного процесу. Ніщо не помогло. Треба було ставити другу церкву. І добрі люди поставили її, хоч багато вже не вернулось до неї, бо перейшли в ворожий табор, відрікшись прадідньої й правдивої віри.

Бл. п. Михайло Німко заховав її до кінця. Поховав його Преп. о. Ю. Слота, ЧСВВ., дня 9 травня.

Полишив у смутку свою вірну дружину, дві заміжні дочки й чотирьох синів. Всі вони звінчані по-християнськи в своїй церкві й держаться святої релігії так, як цього навчив їх батько. З нагоди похорону відбулась збірка на католицьку пресу, що нею зайнявсь син Олекса, учитель. Добровільні жертви склали: Ф. Адамкевич — $1.00. По 0.50: О. Німко, М. Явний, П. Адамкевич, Т. Возьний, М. Захарук, По 0.25: С. Адамкевич, Н. Адамкевич, Г. Верстен. Разом — $13.25. Збірку розділено на "Світло" й "Українські Вісти". Всім жертводавцям сердечна подяка. — Учасник похорону.

ВОСТОК, АЛТА. Похорон. По довгій і тяжкій цілорічній недузі впокоївся в Бозі Теодор Велещук із Восток, Алта. Покійний умер у середу, 24 травня, в 64 році життя.

Був він парохіянином української католицької парохії св. Николая на Восток, Алта. Походив із села Трибухівців, бучацького повіту. До Канади приїхав тому 47 літ разом із своїми батьками й увесь час жив у цій місцевині.

Вже від довгого часу слубавав покійний на шлункову

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

По 0.50: Ш. Ґелюх, Венкувер — А. Павлін, Едмонтон. — Д. Цар, Мондер — **$1.00:** І. Кравчишин, Шикаґо — **$2.00.** — З прощання М. Куцого, Борщів, Алта. — **$2.25.** — З несподіванки для П. Варави, Мондер, Алта. — **$2.35.** — З похорону Т. Велещука, Восток, Алта — **$3.75.** — **По $4.00:** З весілля П. Саїка й Г. Кучмак, Іннісфрі, Алта. — З "Дня Матері" в Монтреалі. — З нагоди вінчання М. Фединяка й Є. Котиляк, Делф, Алта. — **$6.00.** — Зо спільного свяченого в парохії св. Михаїла в Монтреалі (п. Вербицький) — **$8.00.**

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення—Редакція.

недугу й дуже багато терпів. Однак переносив усе те терпеливо й піддавався Божій волі. Ніколи не чув ніхто з його уст слова скарги чи нарікання.

Був він побожний і ревний католик. Завжди вчащав до церкви. І навіть у часі своєї довгої недуги що-місяця причащався, коли тільки була близько відправа. Мав він те щастя, що ще два дні перед смертю міг прийняти останні Св. Тайни. Був він також жертвенним і ще недавно перед смертю пожертвував $25.00 на будову церкви св. Йосафата в Едмонтоні.

Полишив у смутку жінку Розалію, 9 дітей: Івана, Павла, Михайла, Франку (пані В. Худик), Кароля, Петра, Степана, Йосипа, Миколу й 11 внуків. Крім того ще 2 братів, Петра й Якова та 3 сестри: Катерину, Марію й Галину.

Похорон відбувся в пятницю, 26 травня, в церкві св. Николая на Восток. Преп. о. Дидик, ЧСВВ., відправив завпокійну Службу Божу й похорон, а похоронне заведення Парк Меморіял, за особистим доглядом управителя п. М. Смолика, зайнялося похороном.

По похороні був обід у домі покійного. Там на заклик о. пароха присутні зложили $9.26 на католицьку пресу. Збіркою займався п. П. Павлюк. Збірку призначено на вироблення кліші, "Світло" й "Українські Вісти." — П.

СКАРО, АЛТА. Дитячий концерт. Дня 28 травня відбувся в Народнім Домі в Скаро гарний концерт. Влаштували його діти зо шкіл: Свобода, Радимно й Ярослав, за проводом своїх українських учителів; панни Беззубяк, панночок Тичковських та п. І. Козяка. Признання належиться їм, що поза своїми шкільними годинами приготовили цей дитячий виступ. В програмі були українські пісні, декламації, діялоги й деякі англійські точки. Повна саля раз-у-раз вітала оплесками виступаючу дітвору. На концерті старші громадяни висказували своє вдоволення. Коротко промовив теж о. Е. Пащак, ЧСВВ.

Що чувати в світі?

— **В неділю,** 4 червня, аліянти зайняли Рим. Із тієї нагоди Святіший Отець Пій XII промовив у понеділок уночі в Ватикані з бальконy до численного народу, зібраного на площі св. Петра, й склав прилюдно Богові сердечну подяку за те, що захоронив Рим від знищення під час воєнних боїв. Між римлянами було видно на площі також багато вояків переможної 5-ої армії, що здобула Рим. Вічне Місто вийшло з останніх боїв майже неушкоджене. При вступі до Ватикану було видно тільки кількох папських жандармів; вони заявили, що німці шанували невтральність Ватикану й надіються, що це робитимуть також і аліянти. Італійський король уже зрікся престолу в користь свого сина Умберта.

— **Виборці** з·канорської округи в Саскачевані мають ту приємність, що можуть 15 червня вибрати своїм послом п. Степана Шебеця, дуже інтелігентного й чесного українця, що завжди щиро працює зо своїм народом. Редакція "Світла" шле сердечний привіт п. Шебецеві й канорським виборцям: "Щасти, Вам Боже! Всі разом, як один!"

— **Папа** Пій XII поблагословив Кружок св. Петра з нагоди 75 роковин його існування. Завдяки милосердній любові папи, ця організація годує тепер денно тисячі людей через надзвичайні кухні. При тій нагоді папа молився, щоб Бог завжди милосердно подбав про потреби Риму.

В останньому часі вислав Святіший Отець 100,000 лір до болгарської королеви Іванни для розділу, як запомогу, між найбідніше населення. Апостольська Столиця не має в Болгарії свого звичайного дипломатичного нунція, тільки апостольського делегата. Королева Іванна це дочка італіянського короля Емануїла.

— **В останньому** часі Сталін почав представляти себе як прихильника релігії. Якщо він хотів би дати в Советах волю Церкві й релігії, чого там нема, так тоді папа певне прийняв би сердечно місію з Москвй. Сталін знає дорогу. Він знає також це, що в тій справі треба б йому наблизитися до голови Церкви, а не, наприклад, до о. Орлеманського, що не може говорити ні в чиїм імені — пише бостонський католицький часопис.

— **В монастирі** ОО. Венедиктинів у Лислі, Іл., у Злучених Державах, умер 7 травня Всеч. о. Йосафат Бернацький. Походив із Росії. Замолоду був монахом — братом ЧСВВ. Після висвячення працював у нашій американській епархії, а опісля в епархії Преосв. Такача. Був також на місії в Манджурії. Прожив 79 літ. В. Й. П!

Зо Старого Краю наспіла через Рим вістка, що там умерли в останньому часі 3 монахи — василіяни: бр. Прокіп Войтович, умер 15 листоп. 1943 року в Завалю; о. Роман Лукань, у день св. Йосафата, 28 листоп., у Львові; бр. Спиридон Косарчин, 17 грудня, в Крехові. В. І. П!

— **В новім** італіянсько-королівськім уряді Бадолія є міністром граф Сфорца, що перше виявляв свою ненависть до Католицької Церкви й Ватикану, а тепер написав листа до о. Дон Стурца в Америці з заявою, що він ніколи не був масоном та що як би він прийшов до влади, то він ніколи не творив би уряду без участи Христіянської Демократії, тобто політичної організації італіянських католиків, що її провідником є о. Стурцо. Тепер граф Сфорца стоїть за щиро співдіяльне обєднання з Церквою в усіх релігійних справах і заручає пошану для Ватиканської Держави. "Вільна Італія, зорганізована з проти-церковними й релігійними упередженнями, була б соромною річчю" запевняє колишній противник Церкви.

— **Фаріначі,** другий по Муссолінім у співпраці з нацистами, що був сильним противником католиків через усе своє життя й недавно піддав думку, щоб італіянські католики зірвали з Римом та оснували "національну церкву", тепер надрукував у своєму часописі "Реджіме Фашіста" відкритого листа до кардинала Шустера з Мілано, з докором, що кардинал "під впливом американської пропаганди та з приязни до Франції змінив своє відношення до фашизму", та з заявою, що як виграють аліянти, то комунізм знищить Церкву. По тім оскарженні Фаріначі повчав далі кардинала, що він "належить до італіянської нації", а вкінці просив у нього благословення... Однак Фаріначі даремно намагається прихилити кардинала Шустера до фашизму, бо цей безбоязкий князь Церкви сказав виразно в своєму посланні до своїх вірних: "Ми мусимо вистерігатись тієї помилки, щоб у руках одної особи зосереджувати долю всієї нації... Держави дійшли до своєї зрілости. Вони хочуть щоб ними володіли так, як вільними людьми... Говорили часто, що Бог таку дає владу народам, на яку вони заслужили собі. Треба отже багато молитися й так поводитись, щоб бути вартим найліпшого уряду."

— **Кардинал** О, Конел, що недавно вмер у Бостоні, записав увесь свій маєток на доброчинні цілі. В своїм заповіті написав: "З почуттям глибокої вдячности для всемогутнього Бога за Його доброту й щедрість, я бажаю, щоб усе те, що я маю, було призначене на діла милосердя."

— **Американський** епископ І. Нол із Форт Вейн так сказав на зборах католицьких жінок про вплив католиків на не-католиків: "Дуже мале число з некатоликів може дістатись під вплив духовенства. А тому є це обовязком світських людей узяти на себе те завдання. Через систематичну працю, по виробленій програмі, католицька спільність може усунути існуючі упередження й звернути увагу своїх не-католицьких сусідів на Церкву. Як що всі християни жили б так, як Божі діти, то саме їхне прикладне життя стало б постійною пересторогою для нерелігійних і морально немічних."—

— **Коли** французькі епископи видали спільну заяву про жорстокости війни, нацистська влада позміняла в тім листі деякі слова, поопускала цілі вискази й такий пофальшований документ казала надрукувати в французькім католицькім часописі "Ла Круа". Але редактор часопису, о. Мерклен, заявив, що він може помістити тільки повну заяву, або зовсім нічо. Нацисти обурилися. Справа пішла до Віші. Про неї заговорили епископи й п. Ляваль. Стануло на тому, що часопису не покарають, але помістити повну заяву епископів не дозволять. Тоді редакція не подала зовсім нічого.

— **Прелат** Демпсі став 1898 року парохом в Ст. Луїс, в Америці. В його окрузі були часті грабунки й убійства. Щоб зарадити злому, він почав поправляти насамперед суспільні й економічні умовини життя. Відчинив гостинницю для робітників, де примістив також безплатне посередництво праці. Придбав площу під цвинтар для вбогих католиків, відчинив захоронку для дітей і захист для бездомних, а опісля гостинницю для жінок. Давав поруку за різних засуджених проступників і брав їх під свою опіку. Був мировим суддею під час страйків і посередником під час кривавих заворушень. В час безробіття заложив кухню для вбогих, що з неї видав 6 мільйонів обідів. А при всім тім був дуже людяний і милий. Умер 1936 року.

— **Згідно** з найновішим підрахунком із 1944 року є тепер в Злучених Державах Америки, 98 епархій, а в них 23,415,701 католик. За останній рік прибуло 474,454 душі, з того навернулось до Католицької Церкви з інших віросповідань 90,822 особи. Священиків є в Америці 37,749, з чого 25,299 епархіяльного, а 12,450 монашого духовенства. Парохій є 14,791, місій. них станиць 6,115. В католицьких школах учить 92,421 учительських сил — священиків, братчиків, сестер і світських учителів. Наукових закладів є 10,684, між тим 244 колегії й університети й 7,963 звичайні парохіяльні школи. З некатолицьких шкіл ходить на катехизм 553,674 дітей. Католицької релігії вчаться взагалі тепер 3,103,000 дітей, із чого 65,144 дітей є по різних приютах. Католицьких лічниць мають в Америці 770, приютів для немічників і старців 225. Усього населення в Америці є коло 140 мільйонів.

В українській католицькій епархії в Америці є: 300,198 вірних, а в тім 2 епископи, 117 священиків, 134 парохії, 189 сестер, два епархіяльні семінарі з 54 студентами, один "гай скул" із 70 учнями, один приватний "гай скул" із 50 учнями, 89 парохіяльних шкіл із 5,536 учнями, 11 релігійно-вакаційних шкіл із 560 учнями, що ходять до прилюдних шкіл. Учителями в українських школах є 7 священиків, 144 сестри й 69 світських учителів.

— **Велика** аліянтська морська, сухопутня й повітряна армія відкрила другий фронт проти німців на побережжі Франції, на відтинку від Гавру до Шербурту.

Богослуження в Алберті

ЧЕРВЕНЬ

ВЕЛИКИЙ ПРАЗНИК
буде
у Мондері на
СВЯТОГО ПЕТРА Й ПАВЛА
дня 29 червня

Того дня Впреосв. Владика Кир Василій ВИСВЯТИТЬ НА СВЯЩЕНИКІВ пятьох діяконів ЧСВВ: Евгенія Білика, Єроніма Химія, Ореста Засійбіду, Григорія Хміляра й Венедикта Гринишина. Службу Божу співає великий Мондерський хор за проводом п. В. Курили.

Всіх українців в Алберті запрошуємо до участи в цій великім святі.

18. Неділя
- Спас
- Інисфрі — Ч. Хреста
- Торсбі — Похід із Н. Тайшишин
- Голден — гісто
- Чергил — празник
- Смокі Лейк — св. Онуфрія (о. Севастіян Курило ЧСВВ).
- Стрий — празник
- Редвей — Торгилд
- Енгел Лейк
- Гарт Ривер

24. Різдво св. І. Христителя
- Борщів — празник
- Гиллярд — празник
- Чипмен
- Гілвуд — празник
- Форт Вермилион

25. Неділя
- Ворвик — празник
- Вегревил
- Скаро
- Краків
- Ренферлі
- Коперник
- Ледук — 9 год. вранці
- Смокі Лейк — празник
- Куквил — Вох

Піст Петрівка триває до святого Петра (виключно).

ВИРІВНЯЙТЕ доконче ЗАЛЕГЛІ передплати за "Світло" ЦЬОГО місяця!

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1-го липня. 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (151). 13.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

ПРАВДИВА ФІЛОСОФІЯ

1. Бувають у світі люди, що займаються науковими дослідами на землі, в морі й повітрі. Такі люди мають нераз славу дуже вчених.

Та хоч ті вчені люди здобувають велике знання, то так поправді те їхне знання дуже ограничене, бо вони звичайно займаються пізнаванням тільки таких речей, що походять від кого іншого. Що завжди не існували. Що можуть бути й не бути. Що мають у собі тільки одробинку досконалости. І такий є ввесь світ.

2. Та хоча б хто пізнав якнайдокладніш увесь той світ, то все таки це буде мале знання супроти знання тих людей, що пізнали Того, що є сам від себе. Що існував завсіди. Що мусить завжди бути. Що має безмежне знання, силу волі й усякої досконалости. Що від Нього уся краса й саме існування — буття світу. Хто отже хоче здобути справжнє знання, мусить доконче перейти від пізнання сотворених речей до пізнання несотвореного Божества.

Щоправда, своїм людським розумом можуть люди збагнути з глибини Божої досконалости тільки наче одну краплину з моря, та й це знання Бога перевищує й найбільше знання самих Божих творів.

3. Щодо пізнання Бога, то нам треба знати, що Він є безмежно досконалий, а однак без міри й обєму. Бог є всюди, а однак Він є поза всяким простором. Бог є вічний, та проте без числа часів.

В Бозі існуємо, живемо, працюємо. Від Бога ми в усьому залежні, що ми є й що робимо. Без Бога не світить ніяке світло, не гримить ніякий грім, не цвіте ніяка рожа, не щебече ніяка дитина.

Бог є всемогутній, вічний, незмірний, непонятий. Він є безмежно досконалий, святий, щасливий Творець і Пан усіх речей.

Бог є сама доброта. Це Бог вливає в матерне серце ту велику ніжність для дітей, а батькові дає таке добре серце, що все робить для дітей, любить їх і завжди прощає їм провини. Чиж не безмежно багате мусить бути те Божество, що такою сердечною любовю обдаровує мільйони людей?..

Божа діяльність обявляється поза Богом, назверх. А робить усе те не тому, що йому може бракує чогось, а тільки тому, що з надміру своєї доброти хоче всі інші істоти зробити подібними до себе.

4. Стариний філософ казав: "Пізнай самого себе." Це потрібне. Та таке пізнання не матиме вартости, якщо одночасно не пізнаємо Бога й Божого ладу. І хто вже прийде справді до такого пізнання, той певне не буде перецінювати ні себе ні скороминущого світу.

Все, що на світі можна назвати добротою, є тільки краплиною тієї доброти, що нею Бог наділив земні речі; тільки тому вони можуть називатись добрими.

Кому з людей може видаватись дуже великою якась річ менша від Бога, то для такого Бог певне не став іще досить великим і величним.

Тільки той, хто супроти Бога почувається малий, може бути великий перед людьми.

Тільки той пізнає добре Бога, що старається служити Йому вірно.

Справжній філософ це той, що прийшов до такого знання й переконання. Це правдива мудрість, а одночасно й щастя.

НАШІ ДОБРОДІЇ

Часопис "Світло" — це український двотижневик, що своїм читачам приносить у кожнім числі багато оригінального, поважного й повчального релігійного матеріялу. Хто пильно читає "Світло", цей має спромогу пізнавати щораз краще правдиву Христову віру й має багато користи для своєї душі.

Крім самого "Світла", кожний читач одержує одночасно також цікаві "Католицькі Картини", що мають гарні світлини й добрі поучення, а для розвеселення веселі жарти.

Та хоч "Світло" й "Католицькі Картини" цінний і корисний часопис, проте не мають іще вистарчаючого числа передплатників.

Цього року, під час Пресового Походу "Світла", що закінчився в неділю Всіх Святих, наші щирозичливі читачі прийшли нам із великою поміччю, бо приєднали для "Світла" — 717 нових передплатників. Таких читачів — приятелів мало "Світло" під час Пресового Походу — 81.

Тепер після закінчення "Пресового Походу" ми подаємо до відома, що всім тим читачам, що приєднали для "Світла" принаймні 25 нових передплатників, наше Видавництво признає почесну назву — "Добродіїв Світла", вписує їхні імена на памятку в — Почесну Книгу Читачів "Світла", наділює їх — Почесною Грамотою й висилає їм, як нагороду, підручну бібліотеку добірних книжок.

Першими Добродіями "Світла" стали наступні особи: 1. О. Ізидор Когут, ЧСВВ., Дервент, Алта — приєднав 137 передплатників; 2. О. Василь Каменецький, ЧСВВ., Едмонтон, Алта — 80 п-ів; 3. П. Микола Старко, Чипмен, Алта. — 57 п-ів; 4. О. Іриней Процентій, ЧСВВ., Мондер, Алта. — 55 п-ів; 5. П. Іван Теленько, Монтреал, Кве. — 43 п-ів; 6. О. Севастіян Курило, ЧСВВ., Мондер, Алта. — 41 п-ів; 7. П-і Ганна Бородай, Монтреал, Кве. — 29 п-ів; 8. П. Володимир Филипович, Арран, Саск. — 29 п-ів; 9. О. Епіфаній Пащак, ЧСВВ., Мондер, Алта. — 28 нових передплатників.

Крім цих "добродіїв", були також такі читачі, що приєднали більш, ніж 10 нових передплатників. Ми признали їм назву й грамоту — Почесних Читачів "Світла", вписали їхні імена в — Почесну Книгу Читачів "Світла" й обдарували добрими книжками до читання.

Почесними Читачами "Світла" стали: 1. П. Катерина Помірко, Ст. Луїс, Мизурі — 17 п-ів; 2. П. Василь Годованський, Торонто, Онт. — 14 п-ів; 3. П. Степан Гнений, Саскатун, Саск. — 14 п-ів; 4. П. Степан Малюта, Глендон, Алта. — 11 передплатників.

На цьому місці бажаємо додати, що хто з цих Почесних Читачів "Світла" приєднає в місяці липні решту передплатників так, щоб дійти до 25-и, стане — Добродієм "Світла" й одержить додаткову нагороду.

До третьої групи наших щирих прихильників належать ті читачі, що під час Пресового Походу "Світла" приєднали нам по кілька нових передплатників. Всім тим Читачам-Прихильникам, навіть і за приєднання одного передплатника, ми складаємо — разом із Добродіями й Почесними Читачами — щиросердечну подяку й бажаємо їм і їхній рідні великого Божого благословення. Ми вписуємо їхні імена на памятку в Почесну Книгу Читачів "Світла" й цими днями висилаємо їм за кожного нового передплатника добру книжечку до читання. Одночасно просимо повідомити нас листовно, як би зайшли яка помилка.

Ми не здобули під час Пресового Походу "Світла" цілої тисячі нових передплатників. Та в переконанні, що поширення "Світла" є доброю, релігійною й національною, роботою, що приносить читачам справжню користь спасенного освідомлення та заохоти до добрих діл, кращого життя, а навіть розвеселення, ми надіємось, що не тільки наші дотеперішні співробітники, але й інші читачі докинуть незабаром до цеї доброї справи нову цеголку й поможуть нам занести цей український релігійний часопис "Світло" до своїх кревних і знайомих, щоб так між українським народом у Канаді й Америці сповнилось скоріш і повніш те, за що молимось кожного дня: "Да прийдет царствіе Твое"!

Редакція "Світла"

Місячне наміреня

ЩОБ БУЛО ПО-ХРИСТІЯНСЬКИ

ВЕЛИКА МОЖЛИВІСТЬ

Можна сказати, що світ засипаний тепер книжками й часописами, а також різними фільмами. Особливо не бракує їх на американськім континенті. Друкують книжки й часописи, виробляють фільми і розсилають по містах і фармах, між старих і молодих, не минаючи й дітей, щоб кожне читало друковане слово, щоб усі оглядали все нові фільми. І люди читають пресу, оглядають фільми. І це зовсім певне, що як усі ті книжки й часописи, що мільйонами примірників розходяться в усяких мовах між людей, а також і всі ті численні фільми були б добрі, вони робили б між людьми, а головно між молодю, багато добра.

Як гарно можна б описати в тих книжках і часописах, а також представити в тих численних і добре вироблених фільмах, біблійну історію, життя різних святих і все те, що потрібне людям, що було б для кожного, а особливо для молоді, гарним поученням, прикладом і заохотою до добра, чесноти!

Як у різних книжках і часописах можна б, крім щоденних новинок, подати легко людям, старшим і молоді, добру науку про святу Христову віру й мораль. Про те, в що треба вірити та як треба жити, щоб бути тепер чесною, а колись спасеною людиною! Нема такої правди, нема такої чесноти, що про неї не можна б повчити людей у тих численних книжках і часописах, у тих гарно вироблених, коштовних фільмах! Що правдиве, добре й гарне — все те могло б і повинно б бути описане й представлене для дочасного й вічного добра кожної людини, а головно для того молодого покоління, що перед ним іще довгі роки життя — що завдяки таким добрим фільмам, книжкам і часописам могло б бути добре й щасливе.

СУМНИЙ СТАН

Так повинно бути. Та, на жаль, так не є. Безбожні й нечесні люди, ті, щото "Бога не бояться й людей не стидають ся,"видають такі книжки й часописи, виробляють такі фільми, що замість учити людей святої віри й чесного життя, то вчать їх, а головно молодь і дітей, безбожности, а особливо неморальности — розпусти й усяких злочинів. Мільйони книжок — журналів і часописів описують такі історії й поміщують такі світлини — малюнки, що тільки розбуджують у читачів непристойні похочування, а цим заохочують тисячі, а то й мільйони людей, до непристойних дій.

Подібно й непристойні фільми, вироблювані й представлювані безбожними й нечесними людьми, розбурхують у людей, а головно в юнацтва, непристойні пожадання й учать їх найгіршої пустоти. Через ті непристойні, гіршачі журнали й фільми неморальність і безстидність затруює, гангренує світ. Невинна молодість, чесне подружжя й родинне життя — осміяні, збещені зіпсованими людьми, що їх зіпсували злі, непристойні книжки, часописи й фільми. Юнаки й дівчата, а навіть і старші, начитавшись усяких непристойних історій і жартів, надивившись на неморальні малюнки чи фільми по театрах, і собі роблять те саме.

ПРЕСА Й ЗЛОЧИНИ

З одної американської вязниці написав юнак листа. Він був засуджений за погані юнацькі злочини. У своїм листі він жалувався на того чоловіка, що йому, як він був іще молодший і зовсім невинний, коли ще не знав, що це значить "він", "вона", той неморальний і нечесний чоловік давав читати різні безстидні часописи - журнали, де були безстидні малюнки й історії. Він це читав, тим любувався, того навчився так досконало, що — опинився за кратками... І каже той нещасний юнак, що то не він повинен сидіти в вязниці, але той старший чоловік, що його зіпсував непристойними книжками, де було повно романсових історій і малюнків. І таких багато ходить собі безкарно по світі, а зіпсовані ними діти карають ся по вязницях, або лічницях.

А в Відні о. Л. Артгоферові, що мав опіку над вязнями, одного разу на його просьбу вязні такі склали заяви:

"Не знаю, так пише один із них, чи Ґутенберґ, винахідник друку, відкрив Божий дар, чи може був на послугах сатани. Я став злочинцем через злі книжки."

"Я вірив свято всьому тому, що писали безбожні книжки. Проте я переконався на власній шкурі, що недалеко зайдеться без релігії, найдалі, до вязниці."

"Я переконаний, що я ніколи не був би знайшовся за кратками вязниці, як би не було злої преси."

"Тепер бачу, що все те, що стрінуло мене, разом із ослабленням віри, я вичитав у денниках і різних злих писаннях".

"Люди, що редагують теперішні часописи, годуються хіба стервом; а найкраще вони почуваються мабуть тоді, як їм удасться за наші власні гроші понизити нас і спідлити."

"Коли думаю про втрачене щастя, то здається мені, що кожна буква з читаних письм складається в одне слово: сатана."

Оці щирі визнання вязнів засвідчають ясно, скільки лиха роблять раз-у-раз злі книжки й часописи.

БАЖАННЯ ПАПИ

Це дуже смутить Святішого Отця, Пія XII-го. І він із Ватикану закликає всіх членів Апостольства Молитви в усім світі, щоб у цім місяці липні молились кожного дня за те, щоб **усі книжки й фільми, що їх видається в світі, були пристойні.** Згідні з приписами християнської моралі й стидливости.

МОЛІМСЯ ВСІ!

"Світло" переказує Вам, Дорогі Читачі, це бажання Христового Намісника, а одночасно й наміреня Апостольства Молитви на місяць липень і закликає Вас і Вашу родину, щоб за Вашим стараннями: 1) у Вашій хаті не було ніколи ніякої непристойної книжки чи часопису; 2) щоб із Вашої родини ніхто не ходив ніколи на злі, непристойні фільми до театру; 3) щоб Ви старались поширити цей наш релігійний часопис "Світло" між своїми кревними й знайомими; 4) щоб Ви молились щиро через увесь місяць липень за те, щоб усі редактори й видавці книжок, часописів і фільм у всім світі, в кожній нації, придержувались у всіх своїх виданнях засад пристойности так, як цього навчає свята Христова Церква.

о. [illegible] П. Божик.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

НАУКА ПРО СВ. ДУХА Й КАТЕХИЗМ ШПІРАҐА

Православна й Католицька Церква рівночасно вчать про Святу Тройцю, що Вона единосущна й нероздільна та що кожна Особа, тобто Бог Отець, Бог Син і Бог Дух Святий, всі три собі рівні. А розходяться в тім, що православна каже, що Святий Дух походить тільки від Отця, а Католицька Церква навчає, що від Отця й Сина.

Одного разу запитаний мною епископ Олександер, що про нього я вже згадував, як правдиво треба розуміти науку Ісуса Христа про походження св. Духа — так, як учить православна церква, чи так, як подає католицька — епископ не давав ніякої відповіди, не зважавши на те, що він мене особисто любив і був дуже говіркий. Із того я розумів, що епископ не хотів ганити православної церкви, але не хотів признати непомильности Католицькій Церкві.

В дальших розважаннях над різницями науки, що подає католицька й православна церква, я мусів перестудіювати уважно катехизми обох церков на те, щоб загально зрівноважити духовну вартість одної і другої церкви, виражену в катехизмах.

Не знаю певне, хто зложив катехизм православної церкви, однак я чув між духовними, що православний катехизм мав уложити в XVI століттi московський патріярх Філярет, що був батьком російського царя Михайла Теодоровича. Катехизм має понад триста сторін друку великої вісімки в одній книзі.

Католицький катехизм, званий "Католицький Народній Катехизм Шпіраґа", чотири рази такий великий, як православний, в трьох томах. Поясненнями справи віри обидва катехизми дуже різняться між собою. Різниці між обидвома катехизмами не подаю, бо це була б велика студія. Згадаю тільки й виразно підкреслюю, що катехизм Шпіраґа це одна з найрозумніших книг у всім світі. В цій книзі зложений мозок найкращих богословів, що їх мав людський рід. Катехизм Шпіраґа вичерпує аж до дна всі житеві питання, сперті на св. Письмі; погляди й вислови Отців Церкви, святих мужів, що їх видала Христова Церква від самих початків християнства аж до наших часів. В книзі знайде поради для себе навіть та католицька жінка, що їй доля судила мати мужа атеїста. Катехизм іде так далеко, що дає поради як закладати цвинтарі та як ховати вмерлих. Я радив би кожному безбожникові прочитати катехизм Шпіраґа. Кожний знайде в нім для себе поуку й потіху, сперту не тільки на св. Письмі, але також на розумі.

В православнім катехизмі, між іншим, знаходиться така нерічевість, що ніби то православна церква універсальна всесвітня, але кожний, що вміє хоч трохи думати, переконається, що так не є, бо до православя належать тільки греки, болгари, росіяни, румуни, українці й ще деякі, не більш, ніж десять націй, а всіх націй на світі з окремою мовою, культурою й звичаями буде мало що не тисячка. Отже на якій основі можна говорити про універсальність православної церкви?

Універсальність православна церква проповідує в своїм катехизмі тому, щоб у цій точці зрівнятись із Католицькою Церквою, що в дійсності являється універсальною, всесвітньою, бо має вірних на всіх континентах й островах, працює між найбільш культурними і найменш розвиненими народами й наче повітря оточує всю земну кулю.

ПЕРША СТРІЧА З УКРАЇНЦЯМИ КАТОЛИКАМИ

Коли я через Божу ласку дістав католицьке переконання й постановив перейти до Католицької Церкви, насувались

(Продовження на 5 стор.).

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Чи я можу виступити з православної церкви й стати католиком, щоб оженить із католичкою?

Як ти прийшов дійсно до переконання, що католицька релігія є фальшива, а твоя правдива, то ти не можеш цього робити. Це було б великою провиною проти твого сумління в головній, засадничій речі. Та може ти ніколи глибоко не застановлявся над справою релігії й у тій речі ти не маєш певности? Це зле. Ти повинен доконче впевнитись у релігійних правдах, бо від них залежатиме твоє дочасне життя й вічне щастя. Як вірити, то треба знати чому.

Щодо католицької віри, то тепер, коли ти маєш думку оженитися з католицькою дівчиною, ти можеш дуже легко поговорити про цю справу з парохом своєї дівчини. Він може дати тобі відповідні виясненя, а також добру книжку до читання. І якщо ти по добрій застанові й щирій молитві до Бога за просвіченням повіриш, що католицька релігія правдива, тоді зможеш стати католиком із любови до Бога й правдивої Христової релігії. Тоді ти певне станеш католиком, хоча б ти ніколи не мав думки женитись із католичкою. Та як що ти після такої застанови будеш і далі думати, що католицька віра — фальшива, то це певне, що ти не можеш стати католиком тільки для самої католицької дівчини, бо в Католицькій Церкві усе спирається на правдивій вірі. Стати католиком без дійсної віри — неможливо.

Чи це гріх ходити на шлюб до протестантської, чи якої іншої некатолицької церкви?

Закон Католицької Церкви забороняє брати участь у некатолицьких відправах, бо коли католики брали б участь у некатолицькій відправі, то це значило б, що вони вирікаються католицької віри, або дають некатолицькій вірі признання, що їхня віра така сама добра й правдива, як католицька, а що не є згідне з правдою. Один є правдивий Бог, одна правдива віра, одна правдива церква, одна правдива відправа — й тільки в такій відправі можна брати участь. Це повинні добре знати самі католики, а також повинні дати відповідне виясненя у цій справі й своїм протестантським та православним приятелям, щоб вони не просили католиків на свої богослуження, а на випадок відмови не мали до католиків жалю. Католики мають любити всіх своїх ближніх і помагати їм у різних потребах але некатолики не повинні силувати католиків ходити до їхніх церков, бо це противне католицькій вірі. Чи католики мають через некатолицьких приятелів грішити?

Чи православні грішать, як ідуть на Службу Божу до католицької церкви?

Це залежить від їхніх переконань. Якщо вони думають, що одна релігія є така сама добра, як друга, третя й кожна, то вони можуть із таким переконанням брати участь у кожнім богослуженні в кожній церкві. Та як хтось із православних вірить сильно, що тільки його православна віра — правдива, а всі інші — фальшиві, тоді він мав би гріх, як би пішов на богослуження до іншої церкви. Кожний так має робити, як йому каже голос сумління. Та що інше особисте переконання, а що інше дійсна правда. Як узяти на увагу католицьке богослуження саме в собі, то православний не грішить, як піде до католицької церкви на Службу Божу, бо хто держиться фальшивої віри, може безпечно йти до тієї церкви, де є правдива віра й де він повинен поправді належати. Тільки той, що вже належить до правдивої Церкви, не може йти на ніяке богослуження до фальшивої церкви. Тому католики не можуть ходити до некатолицьких церков ні на яке богослуження. Католик може піти до своїх православних чи протестантських знайомих у гостину, та не може піти там, де їхні священики чи проповідники мають свою некатолицьку відправу. Такий є католицький закон і так каже здоровий розум.

Чому Католицька Церква противиться прогибіції?

Бог ніколи не заборонював уживати вина, чи інших алькогольних напитків. І Католицька Церква домагається справедливости. Це було б несправедливо забороняти всім людям вживати алькогольних напитків тому, що деякі одиниці вживають їх понад міру. Людина має від Бога вільну волю й тому було б несправедливою річчю відбирати їй те право. Католицька Церква щиро бажає, щоб усі люди були тверезі, й раз-у-раз заохочує їх до того. Основує навіть братства тверезости. Та ніколи не вживає до того насилля, бо це вже не буде чеснота. Як якась людина не може вживати напитків мірно, Церква радить їй присягнути від горілки, чи інших гарячих напитків. Та подібно, як ніхто не буде силою забороняти вживати ножів тому, що дехто вживає ножів до вбійства, так ніхто не може справедливо змушувати когось до повздержности від гарячих напитків тому, що деякі люди впиваються. Найкраща прогибіція це добра воля й побожність.

НА ФАЛЬШИВІЙ ДОРОЗІ

ПЛИМЕТСЬКІ БРАТИ

Секту оснував Іван Дербі, англиканський духовник в Ейрі, завзятий протестант і надзвичайно ворожий Католицькій Церкві. Невдоволений впливом оксфордського руху на англиканську церкву, Дарбі покинув її й став незалежним протестантським проповідником вільного пояснення Біблії, відкинення всякої церкви й церковної влади. В 1830 році зайшов він до міста Пликет і там оснував нову секту "Братів", що знана тепер як — Плиметські Брати, або Дербеїти, що мали відкинути всяку церковну владу, але самого Дербі, то таки мали слухатися, а хто не хотів, то був виключений із церкви...

Дербі навчав своїх приклонників строгого кальвінізму. На його думку всі християни в світі відпали від правди й були відкинені Богом, тільки — вони ні. З людей одні були призначені до неба, інші до пекла. Особисті заслуги не мають ніякого значення. Молитва має бути головно прославою Бога; молитва прощення мало має вартости. Господню Вечерю відбувають що-тижня. Другий прихід Христа може настати кожної хвилі й тоді почнеться тисячлітне Христове царство на землі. Тоді сатана буде звязаний, а люди матимуть другу й кращу нагоду до спасення. Щодо цеї точки нема в секті однодушности, "Братів", через різницю в поглядах, є тепер найменше чотири окремі галузі. Всіх братів буде в світі коло 11 тисяч. Вони не стараються приєднувати нових однодумців, але ждуть, щоб їх післав їм сам Бог, бо вони ті "вибрані", що їх є мало. Та це незгідне з виразним приказом Ісуса Христа, що казав Католицькій Церкві "йти й навчати всі народи".

ПРЕСВИТЕРІЯНИ

Секту пресвитеріян оснував Іван Накс у Шкоції, в 15 сторіччі. Був то католицький священик, що покинув правдиву Христову Церкву й разом із Кальвіном проповідував кальвінський рід протестантства. В 1560 році шкоцький сейм признав те кальвінське пресвитеріянство за урядову релігію в Шкоції. Згодом поширилось пресвитеріянство й по інших краях.

ЦЕРКВИ ХРИСТА

В 1788 році народивсь Олександер Кембел, що належав до секти пресвитеріян. Згодом став він навіть їхнім проповідником, що в своїх науках навчав пересадної віри в "саму Біблію" й відкидав усякі символи віри та твердження в справах віри. Через те він покинув пресвитеріян, що держались вестмінстерського віроісповідання, основаного на кальвінстві й став мандрівним проповідником, злученим із баптистами, хоч і в тій секті він не був "правовірним" членом. Опісля згуртував коло своїх власних однодумців, що 1827 року створили нову секту "Учнів Христа". Після смерти Кембела секта розпалась коло 1900 року на дві ґрупи: "Учнів Христа" й "Церкви Христа". Їхня наука неозначена. Вони кажуть, що люди повинні бути християнами, але не означують, в що мають християни вірити. Проповідують, що Біблію треба приймати як Боже слово, але нікого не можна зобовязувати до прийняття означеного вияснення щодо значення Біблії, бо кожний має право пояснювати собі Біблію по-своему.

ХРИСТІЯНСЬКЕ ЗНАННЯ

В 1875 році виступила в Бостоні Марія Бейкер Еді як "пророчиця" й дала світові нову "релігію", відому під іменем "Християнське Знання". Це "Християнське Знання" не є ні християнське ні наукове. Пані Еді заперечила, що Ісус Христос є Сином Божим, що став чоловіком. Уся ця нова релігія основується на вірі в паню Еді, замість на вірі в Христа. Матерія не існує. Смертній розум це ніщо. Терпіння не існує. Люди миляться, як думають, що вони терплять. Приклонники "Християнського Знання" мають якесь неозначене християнське почуття, але вони затратили розуміння глибоких християнських правд і не мають дійсного поняття про наукове знання й вимоги логіки. Секта основана на "лікуванні" (мезмеризм) і запереченні зла. Пані Еді каже, що її наука спирається на Біблії, а в дійсності це нехристиянські й ненаукові видумки пані Марії Бейкер Еді.

ХРИСТОАДЕЛЬФИ

Американець Іван Тамес, член секти "Учні Христа", що її оснував Кембел, прийшов через читання Біблії до висновку, що всі християни зійшли на манівці, й тоді вирішив забратись особисто до вияснювання Біблії й оснував нову секту "Христо-адельфів", цебто "Братів Христа". Проповідував, що наука про Пресв. Тройцю є хибна; що Христос був пророком, але не Божим Сином; що людина не має безсмертної душі і з хвилею смерти перестає зовсім існувати. Та "христоадельфи" вернуться до життя й житимуть вічно, як тільки прийде Христос, щоб стати царем світу з головним осідком у Єрусалимі. Тамес пророкував, що Христос прийде 1910 року, та хоч це не сповнилось, то христоадельфи ждуть далі спокійно Його приходу. Тому, що на їхню думку теперішня суспільність вже безнадійно зіпсована, то христоадельфи не стараються рятувати її своєю працею, тільки ждуть Христа, щоб прийшов і осудив її. Христоадельфи безнадійна секта. Спасення для її членів тільки в наверненні до католицької віри.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

ОЗДОРОВЛЕННЯ ПРОКАЖЕНОГО. ПЕРШІ ЧУДА В КАПЕРНАУМІ.

[illegible] 8: 17.

Як же Ісус зійшов із гори, то слідом за ним ішла сила народу. Та ось прийшов прокажений, поклонився Йому й сказав: "Господи, як хочеш, то можеш мене очистити." А Він простягнув руку й доторкнувся до нього кажучи: "Хочу, будь очищений"! І зараз став чистий від своєї прокази. І сказав йому Ісус: "Дивись, нікому не кажи; а йди покажися священикові й принеси дар, що приказав Мойсей, на засвідчення їм."

А як увійшов у Капернаум, то приступив до Нього сотник і просив Його кажучи: "Господи, слуга мій лежить удома розслаблений і дуже мучиться". А Ісус сказав йому: "Я прийду й оздоровлю його". Та сотник відповів і сказав: "Господи, я негідний того, щоб Ти ввійшов під мою покрівлю; промов тільки слово, та й подужає мій слуга. Бо й я чоловік, поставлений під владою, та маю й я підвладних вояків й кажу тому: Йди — й іде; а іншому: Ходи — й приходить; і моему слузі: зроби це — й робить". Як це почув Ісус, то здивувався й промовив до тих, що йшли за Ним: "Істинно, кажу вам, навіть в Ізраїлі в нікого не знайшов я такої віри... То й кажу вам, що багато прийдуть від схід і захід-сонця й засядуть із Авраамом, Ісааком і Яковом у царстві небеснім; а сини царства будуть вигнані геть у темряву; там буде плач і скрегіт зубів". А сотникові сказав Ісус: "Іди, нехай тобі станеться, як ти вірив." І в тій годині слуга подужав.

А як Ісус прийшов до Петрового дому, то побачив, що його теща лежала та й гарячкувала. І доторкнувся їй до руки, та й гарячка покинула її, і вона встала й послуговувала Йому.

А як настав вечір, то привели до Нього багато біснуватих. Він же проганяв духів словом і оздоровляв недужих, щоб сповнилось слово пророка Ісаї, що говорив: "Він прийняв наші немочі й поніс наші недуги."

ПОЯСНЕННЯ

Між людьми на Сході бувають часті випадки прокази. Хто занедужає на проказу, то його шкура вкривається спершу пятнами, опісля пухне все тіло, творяться ропні болячки, а вкінці відпадають уха, ніс, губи й пальці. Прокажений гине за життя, хоч смерть приходить нераз за який десяток літ. Прокажені бувають відражаючого вигляду. Щоб не заразити людей, перебувають гуртками далеко від людських осель. За часів Ісуса Христа було кілька родів шкурної недуги, що її називали проказою.

Недужого на проказу, що про нього згадує св. Матей, Ісус оздоровив мабуть під час своєї місійної праці в Галилеї, після першого побуту Ісуса в Капернаумі.

Щоб показати недужому своє співчуття, а також щоб закрити чудесну природу оздоровлення, Ісус діткнувсь його рук ласкаво своєю божественною рукою й оздоровив його.

При чудах, що не мали на меті засвідчити, що Він є післанний Месія, а тільки були зроблені зо співчуття для недужих, Ісус не казав розголошувати чудесних оздоровлень. Не хотів Ісус, щоб оздоровлені розголошували людям, що Він є Месія, доки нарoд мав фальшиві поняття про Месію, а саме, що Він має бути могутнім земним жидівським володарем.

Приказ, щоб прокажений зявився перед священиком і приніс дар так, як це приписав був Мойсей, Ісус дав на те, щоб показати, що Він одобрює закон Мойсея, а також, щоб не дразнити жидівських священиків, що з кожної події були готові ковати зброю проти Ісуса. При приносі дару одержували прокажені від священиків засвідчення, що вони вже зовсім здорові й можуть без перешкоди брати учась у спільнім житті.

Після проповіди на горі, вернувсь Ісус до Капернаума. В тім часі тамошньому сотникові, римському старшині, що стояв із військом у місті, занедужав тяжко вірний слуга. Сотникові прийшла гадка, щоб попросити порятунку в Ісуса, що про Його чудодійну силу стільки всюди говорили. Та що він був поганин і почував себе за негідного особисто звертатись до Христа, то попросив до посередництва жидівську міську старшину. Ісус прихиливсь до просьби старшини й пустився з ними до дому сотника. Коли сотник почув про це, вислав своїх приятелів, щоб просили Ісуса не трудитися, бо він негідний такої чести, щоб Ісус ішов аж до його дому, але нехай тільки буде ласкавий сказати слово оздоровлення, то це вистарчить. Тоді Ісус похвалив віру сотника й оздоровив його слугу.

У цій події, крім нового доказу чудотворности, бачимо першу прилюдну стрічу Спасителя з поганством. Виступаючі особи, це прообрази будучих речей. У цій стрічі та в чуді посередничить ізраїль, заступлений в особах старшини міста; без їхнього посередництва Ісус був би може не зробив чуда. Та хоч ізраїльтяни є посередниками, то однак їхня віра не є така досконала, як віра сотника. Бо справді велика та гідна похвали була віра та покора того поганина. А що й пізніше ізраїль не поправився, то Боже царство перейшло від ізраїля до поган.

Всі католики повинні перевищати своєю вірою й побожністю некатоликів, а католицька інтеліґенція повинна стояти щодо того в народі попереду інших. Та, на жаль, звичайно буває таке, що ті, що повинні в Божім царстві стояти попереду всіх, лишаються позаду, подібно, як ізраїльтяни супроти поганського сотника.

Нам треба старатись запопадливо про це, щоб ті з нас, що мають більше знання, показали своє більше знання й свою вищість ділами більшої побожности. В цім буде певний знак правдивої освіти й культури.

Св. Петро мав у Капернаумі дім. Можливо, що другий дім мав іще в Витсаіді в місці свого народження. У хвилі покликання до апостольства він був уже жонатий.

В хвилі оздоровлення Петрової тещі, жила ще певне його жінка. Заввага св. Матея, що Петрова теща зараз після видужання послуговувала Ісусові, була засвідченням чудесного, негайного видужання.

Коли Ісус загостив до Петрового дому, то люди не приносили зараз у день недужих, щоб Ісус оздоровив їх, а ждали вечора, коли вже скінчиться субота. Придержувались такого звичаю підо впливом навчань фарисеїв, що вважали такі речі нарушенням суботи.

Слова пророка Ісаї відносились до муки Ісуса Христа, а саме, що Він узявши на себе вину за всі наші провини, узяв одночасно й кару за них, до чого належали також різні людські немочі й недуги.

о. Андрій Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

Спомини з власного життя

НА ШКІЛЬНОМУ ФРОНТІ

Останній погляд

Здається мені, що 24-го червня було саме 30 літ, як я здав матуру й закінчив свою шкільну науку в стрийській ґімназії.

Коли сьогодні ще цей останній погляд кидаю на сотні вибраних юнаків, що повних 8 років наче лупають тверду скалу знання, то на молодих обличчях багатьох із них не бачу ясної дуги... Причина того?

Одна частина студентів була під лихим впливом старшого нерелігійного покоління. Між студентами ширились безбожницькі гасла, особливо через вплив невіруючих студентів університету й лиху лектуру. До науки релігії й релігійних практик ставилася та частина легковажно, а то й злобно. Душі молодих учнів, особливо тих із вищих кляс, ставали затруєні руйнуючим соціялізмом, радикалізмом, взагалі — безбожністю. — Яскравою ілюстрацією такого стану може послужити ось така картина. Одного дня спішать учні до церкви. Старший студент стоїть на мості, куди ті учні мусять переходити, й перемовляє їх, щоб не йшли до св. причастя: "Чи ти не маєш що вдома їсти?.." Над молодими душами нависла чорна хмара атеїзму. Його жертвою ставали звичайно учні спокійніші, холодніші, що любили філософувати й читати. Найкращі ставали найгіршими.

Друга частина учнів з тінню на молодім обличчі, це — легкодушний народ. Це ті, що легкодушно розсипали перли своїх духовних скарбів через романси, алькоголь, танці, карти. Через легкодушність тратили учні час, гроші, добре імя, невинність. Деякі через те не могли навіть скінчити школи й завертали з дороги. Марнувалися. Одні покидали науку в ґімназії, інші не могли скінчити університетських студій. А ті з них, що не зайшли так далеко й сяк-так пробивались до матури й університету, все таки багато тратили через свою легкодушність.

Причин того сумного стану було головно дві. Першою був злий приклад старшого нерелігійного покоління. Деякі учні походили з нерелігійних родин. Вже затруєні приходили до школи. До того приходив згодом злий вплив старших студентів, а навіть вільнодумних учителів так, що учні хоч мали двічі в тиждень науку релігії, що-неділі духовну конференцію о. катехита, спільну Службу Божу й тричі в рік сповідь і св. причастя, виходили з ґімназії атеїстами, або легкодушними вітрогонами. Особливо сумну ролю відігравала в тій справі ліберальна інтеліґенція, що жила без Церкви й не давала молодим учням ні католицького прикладу ні світогляду. Окрему розвідку про таку ліберальну інтеліґенцію в Галичині написав пок. Др. Назарук.

Другою причиною тіней на ґімназійній молоді був — брак орґанізації й доброго проводу. Учнів багато вчили, та не було між світськими й духовними учителями того важливішого ще ніж саме навчання — запопадливого, приятельського старання, щоб учнів згуртувати поза урядовими годинами в добрій релігійній орґанізації й постійним проводом виробляти їх на добрих, свідомих українців католиків. Пишучи ці рядки, не можу пригадати собі, щоб за

(Продовження на стор. 5-ій)

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1 липня, 1944. Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 20.

Св. Маргарета Мадярська, дочка короля Белі IV. — Молода королівна покинула світ і вступила до монастиря Сестер Домініканок. Була дуже покірна й охоче робила найнижчу роботу. Умерла 1270 Р.Б. Цього року Папа Пій XII проголосив її святою. Її память святкуватимуть 18 січня. — До духовної праці між українським народом треба багато ревних і побожних сестер. Дуже добре роблять ті українські дівчата, що вступають до монастиря й посвячуються на досконалу службу Богові й своєму народові.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ

Їх Преосвященство Кир Ніль Саварин, ЧСВВ., єпископ помічник ВПреосв. Кир Василія Ладики, ЧСВВ., ординарія українсько-католицького екзархату в Канаді. — Дня 1 липня припадає перша річниця єпископських свячень Преосв. Кир Ніля. — Редакція "Світла" просить Преосвященного Владику прийняти з тієї нагоди дар святих молитов і побажання: діждати щасливо, на спасенній праці між українським народом у Канаді, ще й золотого ювілею свого єпископства. "Да благословит Тя Господь от Сіона"!

Учні 12-ої кляси з Колеґії св. Йосифа. — Другий ряд (від ліва до права): А. Токарчук, Б. Третяк, Ф. Сирник, С. Куляса, А. Ковальський і В. Нагірний. — Перший ряд (від ліва): Й. Бубель, П. Ґеліґер, Г. Прищак, Т. Туткалюк, Я. Якимишин і В. Шиманський. — Урочиста роздача шкільних ступенів відбулась цього року за почесним проводом Преосвященного Кир Ніля.

Колеґія св. Йосифа й Інститут Пресв. Ісусового Серця в Йорктоні — це найкращі школи для виховання й науки нашої шкільної молоді. Хто з українських батьків бажає своїм дітям дати найкращу науку нехай пішле їх до Йорктону.

Учениці 12-ої кляси з Інституту Пресвятого Ісусового Серця в Йорктоні. — Другий ряд (від ліва до права): Ганна Якимовська, Марійка Михальчук, Маргарета Став, Марійка Верклин, Наталка Раїна, Пелаґія Стасюк й Емілія Копчинська.

Другий ряд (від ліва до права): Олена Кузик, Рожа Панюлко, Антося Хруник, Стефанія Філевич і Оля Библів.

ДР. ІВАН ЯКИМІЩАК

П. Др. І. Якиміщак, наш славний лікар із Веґревил, Алберта, виїхав з огляду на стан свого здоровя до Британської Колюмбії й разом із дружиною живе тепер у Венкувер. — Редакція "Світла" пересилає Панові Докторові сердечні побажання скорого видужання й щасливого життя на "Многі Літа".

СУСІДСЬКА РОЗМОВА

Соціяліст. — Чи ви, сусіде, справді звертаєте ще увагу на те, що говорять священики?

Католик. — Дивно мені, як ви можете ставити таке питання. Та ж священики, це Богом дані нам учителі релігії, то як ми не мали б слухатись їх?

Соціяліст. — Учителі релігії? Я — соціяліст і для мене релігія — це непотрібний пережиток.

Католик. — Шкода, сусіде, що ви, соціялісти, так дуже чванитеся, що ви маєте дуже розумну програму та що соціялізм мав би створити в світі новий лад. Бо як ваша "соціялістична віра" відкидає релігію й називає її "старим пережитком", то ваш соціялізм не є ніщо інше, як тільки безбожний комунізм, вгорнений у тонкий папірчик, щоб не був відразу для людий такий страшний. Як соціялісти такі безбожні, як комуністи, то навіщо дурити людей?

А щодо того, що "релігія для соціялістів старий пережиток", то це вже не лицює говорити розумним людям. Ану скажіть, сусіде, що "праця для мене вже непотрібний пережиток", то твій фабрикант прожене тебе на чотири вітри; що "плачення податків непотрібний пережиток", то опинишся в суді, Івановій хаті, або на вулиці; що "пристойність є непотрібним пережитком", а зараз будеш мати поліцію коло себе так, як ті духобори в Британській Колюмбії. Бо як ти говориш, що праця, податки й пристойність — це старий пережиток, то ти виступаєш проти обовязків супроти свого хлібодавця, держави й людської суспільности.

А як ви, соціялісти, будете викрикати, що релігія — старий пережиток, то чи думаєте, що це не є нарушенням обовязків супроти Бога, Творця релігії? Чи Господь Бог не порахується колись із вами, як будете легковажити собі релігійні приписи, занедбувати свої обовязки супроти Нього тай іще псувати людей своїм безбожницьким дурманом? Хоч ви, соціялісти виграєте справу в суді зо своїм сусідом, при виборах із противною партією, та з Богом справи не виграєте, бо з Богом іще ніхто не виграв справи: ні сатана в небі, ні Адам у раю. Отже й соціялісти не виграють справи з Богом. Памятайте, сусіде, що Бог не відкликав іще й ніхто не вимазав того з Біблії ні не заглушив із Ватикану тих слів, що "хто не віруе, буде осуджений" і "хто не слухається Церкви — це значить папи, католицьких єпископів і священиків — нехай буде тобі як поганин і прилюдний грішник". Колись прийде така хвилина, що ви, соціялісти, пізнаєте вартість релігії, що це тільки одна релігія робила людей чесними й щасливими, та тоді вже буде пізно. Буде тоді "каяття, та вороття не буде..."

Соціяліст. — Мого наймилішого й найкращого сина розшарпав гранат на війні. З того часу я вже не вірую в Бога, бо коли б Він існував, то був би не допустив до того.

Католик. — Отже ти думаєш, що Господь Бог повинен чудесно захоронити твого сина від смерти? На жаль, гранатів і шрапнелів не роблять ангели в небі, але виробляють їх люди на землі. А коли люди виробляють і стріляють ними, то чому Бог мав би так високо носити їх, щоб не досягли твого сина, а з ним і інших любих синів, батьків і чоловіків та наречених? А як твій син згинув через людей, то чому гніваєшся на Бога? А може Бог і тоді також, як машиніст не уважає й людям загрожує катастрофа, має післати свого ангела до всіх переділок потягу й перестерігати всіх чесних подорожних: "Висідайте, бо згинете!" Нехай люди більш уважають і пильнують своїх обовязків, а не буде нещасних випадків на залізницях; нехай живуть люди в згоді й любові, тоді не буде ніякої війни. Є такі люди, що хотіли б, щоб Бог був сторожем і поліціянтом. А впрочім, чи ми живемо тільки на те на землі, щоб нам тут добре поводилось та щоб ми жили тут навіки? Як ви, соціялісти, вчитесь такого катехизму, що життя, це ніщо інше, тільки боротьба за найповніший жолоб і найкращу пашу, то дуже сумна та ваша "соціялістична віра". І таким певне при повнім жолобі не треба релігії.

А щодо твого сина, то як він був би добрим юнаком, це значить — добрим християнином, що старавсь про вище життя, то тепер йому певне краще поводиться, ніж тим, що, щоправда, вернулись додому з війни здорові, але тепер "уживають світа, доки служать літа". Твій син тепер осягнув вічне щастя й йому певне краще поводиться, ніж тобі. Як хочеш і собі туди дістатися й побачитись із своїм сином, то не кажи, що релігія — старий пережиток. Та як ти перестав уже вірити в Бога й живеш по-соціялістичному, то з тобою зле, дуже зле. І щастя не будеш мати і в сином не побачишся. Соціялістична віра туди не веде. Розваж це добре!

П. Микола Старко з Чипмен, Алта. зо своєю Ріднею. П. Старко взяв щиру участь у "Пресовім Поході "Світла" й приєднав 57 нових передплатників. — Редакція "Світла" пересилає новому "Добродієві Світла" сердечний привіт і бажає йому з Ріднею великого Божого благословення. — С.І.Х.

Бл. п. Микола Волянський із Скаро, Алта. — Допис є в "Світлі".

Панство Юрій і Михайлина Войтків. П. Войтків був головою Народнього Дому в Едмонтоні, а пані М. Войтків головою Жіночої Секції Б.У.К-а в Алберті. З нагоди їхнього переїзду з Едмонтону на сталий побут до Менвил, Алта, де матимуть свою гостинницю, Божого благословення на новому місці й у новому підприємстві бажає для Панства Войтків — Редакція "Світла".

ЧОЛОВІК І ЖІНКА

Жінка в поле — він у ліс,
Вона сани — він на віз...
В неї котик — він все з псом,
Вона житом — він вівсом.
Він пе воду — вона рум,
В нього радість — в неї сум.
Він поволі — вона живо,
Він ще оре — в неї жниво.
Жінка кашу — він їсть риж,
Він по сало — вона книш.
Він сміється — вона плаче,
Він заводить — вона скаче.
Він у кума — вона в діда,
Вона вдома — він в сусіда.
Вона сяде — а він ходить,
Йому добре — а їй шкодить.
В нього шопа — в неї куча,
Він до згоди — в неї буча.
В нього біле — в неї чорне,
Він не стратить — вона горне.
Вона впріла — він щось змерз,
Вона "предвічний" — а він "воскрес".
В нього діжка — в неї фаска,
В неї кутя — в нього паска.
Їй вже піано — йому час,
Вліво — вправо — так раз-у-раз.
Їй все вільно — йому гріх —
Так свій враз гризуть горіх.
Він до молитви — вона клене...
А як у Вас там життя іде?

— ЖАРТИ —

ЩО ЛЕГЧЕ. — Чи ви заживаєте правильно приписаний лік? — Я покушав його раз і вирішив, що краще мати кашель.

ОБЕРЕЖНА — А прошу вас, пане, зазначити точно на пляшках, котра для коня, а котра для мого чоловіка. Бо я не хотіла б, щоб коневі сталось щось зле перед жнивами.

ЛІКАРСЬКИЙ ПРИПИС. — Ваш новий лік, що ви записали мені, дуже помагає мені. Перше я не могла ляснути й малої дитини, а тепер я годна пототорощити кости навіть своєму чоловікові.

ЛІКАРСЬКИЙ ПРИПИС. — Сусіде, а чого ви так скачете сюди й назад через рів? — Я зажив лік, а забув перед тим заколотити в пляшині так, як казав аптикар.

НЕ ПОМОГЛО. — Ваш лік на нагнітки не варт нічого. — Не може бути! Так, я випив уже три пляшини й нічого не помагає.

ГОЛОС ПРАВДИ. — Чи ви змо жете заплатити за операцію, як я скажу, що вона конечна? — А чи ви скажете, що вона конечна, як я скажу, що я не можу заплатити?

ОСТАННЯ ПОРА. — То ви кажете, що операцію йому зробили в останню пору? — Так, я би були зждали ще 24 години, то хворий був би видужав без операції.

ЛЮДСЬКЕ ЖИТТЯ. — Людське життя — це вічне ношення табличок: табличок до писання, табличок аспірини й пропамятних табличок.

ЗАМИКАЄ ОЧІ. — І ви можете так спокійно дивитися, як ваша жінка так тяжко працює? — Ні, не можу, й тому виходжу зараз із дому, або замикаю очі.

ДВА ПРИЯТЕЛІ. — Ми так довго були приятелями, що я ніколи не забуду тебе. Як ти вмреш скоріш від мене, я приходитиму щотижня на твій гріб і приноситиму тобі в дарунку пачку твоїх улюблених цигар. — Тільки не забудь узяти з собою сірників. — Навіщо тобі їх? Де ти будеш, там їх не буде треба.

СЛАВНИЙ ПРОМОВЕЦЬ. — Один чоловік промовляв із платформи. Як він скінчив, на залі тільки один слухач плеснув долонею. Промовець звертається до нього й каже: — Я радий, що можу промовляти до приятелів. — А той: — Вибачте, я не плескав вам, тільки ляснув себе по лиці, щоб не заснути.

THE CATHOLIC TRUTH

SHORT STORIES for the Young People

MARINA DE ESCOBAR

A pious man named James de Escobar, who was by profession a lawyer, had a little daughter called Mary. This child was, from her infancy, so gentle and so meek that everyone spoke of her as a little saint. She had an aunt who stayed with her, for whom she had a special affection. The aunt, too, loved the child greatly, and spent most of her time in teaching her little niece all about God and His holy law.

One day, when the child was three years old, her aunt was telling her that God commands us to love Him "with our whole heart, and above all things." "My dear aunt," she said, "what does that mean? What is it to love God above all things?"

"To love God above all things is to love Him more than your father and your mother and me, and every other thing."

The child repeated these words to herself over and over again, till she knew them by heart; and very often people would hear her, when she thought no one was listening, saying, "O my God, I love Thee more than my father, and my mother, and my aunt, and every other thing. Yes, yes; I love nothing but Thee. O my God, and I wish to search for Thee till I find Thee."

HOLY FATHER PRAYS FOR PEACE

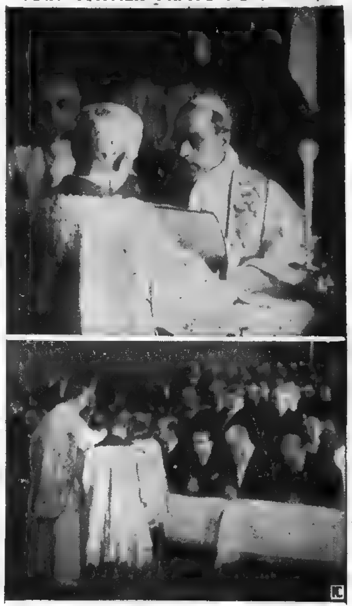

The cares of a world afflicted by war are visible in the face of His Holiness Pope Pius XII, as he celebrated Mass for members of the diplomatic corps at Vatican City. These photos, the latest to reach the United States, appear exclusively in the Catholic press.

"O JESUS, MY LOVE!"

St. Ignatius, the martyr, gave his life to show how much he loved Him. "O Jesus, my love!" were the words that were always upon his lips. It was by saying them so often that he got the strength and the consolation he needed in his many labours for God.

One day he was taken by the pagans before the judge because he was a Christian, and the judge told him if he wanted to save his life he must renounce Jesus Christ altogeth[er].

But the only answer St. Ignatius made was his usual prayer: "O Jesus, my love!"

The judge said: "Unless you cease to say these words, I shall order you to be put to the most awful tortures."

But the saint, raising his hands to heaven, answered: "Never will my lips cease to utter these words."

Then the pagans who were standing near him said to him in a tone of mockery: "When your head is cut off, your lips will not be able to speak these words, or any other words and then you will be obliged to be silent."

"You have the power to do me what you threaten; but when you have forced my lips to be silent, and when my tongue can no longer utter the name of my Jesus, my heart will say it as long as it beats."

When they led him to the place of death, the last words he was ever heard to say in this world were: "O Jesus, my love!"

Преп. о. Севастіян Курило, ЧСВВ., благословить прапор для молодих школярів-кадетів у Мондері, Алта.

Strange but true

Панство Теодор і Рожа Хміляр. Молоду пару звінчав Преп. о. І. Когут, ЧСВВ, 22 квітня в Моркемб, Алта. Молода пара перебуває тепер в Едмонтоні. — Редакція "Світла" бажає молодій парі Божого благословення на щасливе [illegible]

— ЖАРТИ —

Чемпйон. — Пане лікарю, чи моя температура висока? — Сто один. — А який є світовий рекорд?

Трудна наука. — Знаєш, бактерії гинуть від цигаретного диму. — Так, тільки біда, що вони не хочуть курити.

— ЖАРТИ —

ЩАСЛИВИЙ. — Я прожив 80 літ і не маю в світі ні одного ворога. — Це справді щастя! — Так, останній умер минулого року.

КАПІТАН. — Все страчене! Ми не зможемо врятувати корабля!. Мошко до Іцка: — Чуєш, що він каже? — Корабель піде на дно!.. Іцик: — А чого мені тим журитись? Або це наш корабель?

QUESTIONS AND ANSWERS about [illegible]

By what power does the Pope dissolve a merely ratified marriage?

He does so by the power of the keys. "Whatsoever you shall bind upon earth shall be bound in Heaven, etc."

Why can a merely ratified marriage be dissolved, but a ratified consummated marriage cannot?

Because Christ was speaking of those who had become **one flesh**; "therefore they are not two, but one flesh. What therefore God hath joined together, let no man put asunder." Mt. 19:6. The union of Christ and His Church spoken of by St. Paul can only be represented by a ratified and consummated marriage. The union of Christ with His Church is **indissoluble**, and so is the union of a Christian man and woman who have become one flesh.

Are civilly divorced people who have remarried really married?

If their first marriage is a true marriage, their second marriage is not a marriage but a state of adultery, for the two of the first marriage are still husband and wife, according to the natural and the positive law of God.

I cannot possibly get along with my husband who is a drunkard. What can I do?

You can have recourse to the bishop of the diocese through your pastor for a temporary or perpetual **separation**. The causes for a temporary separation are the grave dangers to soul and body inflicted by your husband. As for **perpetual separation** there is only one cause, namely adultery commited by one of the married partners, and not condoned by the other. In this latter case the Catholic can, with permission of the bishop, obtain a civil divorce to protect herself civilly against the guilty party. After a divorce allowed for civil protection, neither party can marry again, while both are alive: "To them that are married, not I, but the Lord commandeth that the wife depart not from her husband. And if she depart that she **remain unmarried**, or be reconciled to her husband. And let not the husband put away his wife." (I Cor. 7:10).

Banns of marriage. What are they?

Banns come from the English word which means "to summon". In Canon Law banns are public announcements of future marriages. They must be proclaimed on three successive Sundays or feast days of obligation, during Divine service. They are announced in order to discover if both parties to the pending marriage are free to marry. The banns between two Catholics are announced in the parish where the marriage is to take place, as well as in the parishes of both parties, if they live in different parishes.

Are people obliged to reveal that such a party is not free to marry?

Yes, there is a serious obligation to reveal what is known to stand in the way of a lawful and valid marriage

The Song of Bernadette

BY FRANZ WERFEL — Illustrated by HAROLD FOSTER

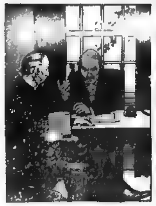

Dutour called a psychiatrist

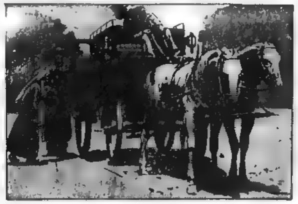

Bernadette was hurried into the coach.

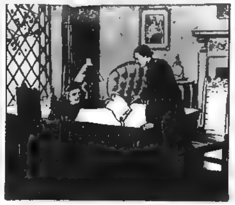

The bishop handed over a parchment.

"But Bernadette is so young . . ."

MADE desperate by the mounting public unrest over the closing of the grotto, prosecutor Vial Dutour groped in his mind for a new weapon to use against the lady. Finally he hit upon psychiatry The State had psychiatrists whom it called upon now and then for help concerning crazily eccentric wills. Why, then, should not the State invoke the psychiatrist's help against the supernatural in an age that can just manage to get along successfully with the natural?

Dutour summoned a psychiatrist whom he could trust, outlined the situation, and dispatched him to the Hospital of the Sisters of Nevers to examine Bernadette as a preliminary to getting her safely locked away in an sanitarium.

But the medical man had barely begun his grilling before the suspicious Mother Superior had notified Dean Peyramale. The dean acted quickly As soon as the psychiatrist left the hospital a stage-coach drew up to its door Bernadette entered the vehicle. Dean Peyramale and Louise Soubirous were already inside The journey took the direction of the mountains, to Cauterets, where the persecuted girl would be sheltered by the parish priest. Thus Bernadette vanished.

Shortly thereafter Dean Peyramale was summoned to the episcopal palace There Bertrand Severe Laurence, bishop of Tarbes, handed him a parchment that called for the convocation of a commission to investigate the events at the grotto.

"When will you command the commission to assemble?" Peyramale asked eagerly, after he had finished reading

"Not yet, not yet," the bishop answered grimly, reaching for the document. "But meanwhile, what of the Soubirous girl's future? A saint who flirts with boys and takes a husband, that would be a rather too amusing innovation, wouldn't it?"

The bishop's tone changed suddenly to one of gentleness. "Therefore, little Soubirous, the Church must take you under its guardianship. The Church must plant you, like a precious flower, in one of its best gardens, that of the Carmelites or that of the Carthusians, where the rule is very strict."

"But Bernadette is so young," Peyramale said.

"She'll grow older," the bishop said curtly.

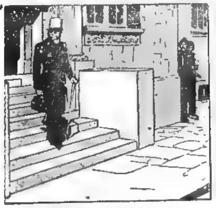

The psychiatrist was seen . . .

Antoine rallied the peasants.

The workers came to open combat with the gendarmes.

THE workers of the province, angry at the order barring the public from the grotto, were inflamed still more by a rumor that Bernadette had been kidnaped and locked up in a prison or a madhouse. The psychiatrist's visit to Lourdes had not passed unobserved. Jacomet had to get the man out of town under police protection, for Antoine Nicolau had sworn to give the professor a beating equal to that administered to the "English millionaire."

And when, after the psychiatrist's visit, Bernadette could not be found, the miller Antoine went in for wild political propaganda. He made speeches before the slate miners, stonemasons, woodcutters and road-menders, most of whom he knew personally. "Are we free men in France or slaves?" he shouted. "Slaves!" the answer rolled back, and the answer was in fact not wholly wrong, for by virtue of the laws of public safety the Emperor had made himself unrestrained by constitutional checks.

Suddenly the storm broke. More than a thousand workmen laid down their tools and marched to Massabielle. After preliminaries of rage and abuse the workers came to open combat with gendarmes that Jacomet had rushed to the grotto. The mayor and the commissioner appeared on the scene themselves to save the situation. "Bernadette is safe and sound!" Mayor Lacade cried. "I'll stake my life on that. If you'll just put an end to this mischief, Nicolau, you'll be told where Bernadette is."

That promise carried weight with Antoine and the men.

There now ensued a busy week for Dean Peyramale. He knew the workers, the poor, and they knew him He spoke their language. His irresistible rough voice called the men to reason.

"I know your plans," he told them. "You want to come in your tens of thousands and liberate the grotto, eh? Well, that will lead only to bloodshed."

"We want to see Bernadette," the men insisted.

As a final resort the dean summoned Louise Soubirous and Bernadette back from Cauterets. He took them both for a ride back and forth through the town and country. And the girl's fresh aspect, a visible result of her stay in the mountains, made a deep impression. Wherever she was seen Bernadette was greeted with jubilation. The victory was hers.

Continued

Чому я навернувся

думки, чи знайду я щирих приятелів між католиками, чи може їх там не зможу знайти, щоб почуватись серед них задоволено. Такі думки випливали з тої умовини, що православні, ведені ненавистю до українців католиків, були тої думки, що греко-католики, то якісь такі люди, що з ними жити трудно; півполяки, що дуже мало надаються до приятелювання, завжди тягнуть до поляків і скоріш із поляками симпатизують, а також, що в греко-католиків щирости й річевости трудно дошукатись тому, що кожну справу якось так перекручують, щоб усе на їхнє виходило. В такі хибні думки про греко-католиків я не вірив у повнім змислі того слова, та все таки, бувши вихований серед православних, я думав деколи, що може це й правда, що думають і говорять між собою православні про греко-католиків, але й цей фальшивий погляд поволі набирав у відношенні до греко-католиків властивого значення й звільнив мене від сумнівів про щирість і добродушність греко-католиків.

Я позбувся фальшивого погляду про греко-католиків із початком 1918 р. Того року перенесли мене з Мондеру до Торонта на парохію в тім часі, коли саме люди слабували на пошесть інфлюенци, що її, як говорили, занесли до Канади вояки з Европи по першій світовій війні. А було це так.

Відвідавши в шпиталі св. Михаїла, що належав до римо-католиків, одного свого парохіянина, я побачив через відхилені двері єпископа Н. Будку, що у кімнаті лежав хворий у ліжку. До того часу з єпископом я особисто не стрічався, тільки знав його з лиця, бо бачив кілька разів на вулиці в Вінніпеґу. Я зайшов до хворого єпископа й поздоровив чемно. Єпископ виглядав знеможілий і зажурений, із западистими лицями. Я сів коло нього в крісло. Єпископ був радий із того, що я відвідав його і питав мене, чи я здоровий та чи добре мені поводиться в Торонті. Я сказав, що поводиться мені добре, тільки прикрість маю через те, що маю багато праці, бо мушу відвідувати хворих у домах і шпиталях та й наражуватись самому на інфлюенцу, що її можна набратись від хворих. Єпископ вислухав уважно, а потім сказав лагідно:

"Те, що отець говорять, це правда, однак священик не має нарікати на тяжку працю ні боятись заразливої недуги; він подібно, як Ісус Христос, має вмерти за людей. Я також, сказав єпископ, набрався інфлюенци, відвідуючи хворих у Торонті, хоч прибув я сюди з Вінніпеґу тільки для візитації вірних і виголосити їм проповідь у церкві, але побачивши, що наш парох перетяжений працею, я мусів йому помагати відвідуванням хворих по домах і нести їм останню поміч у Найсвятіших Тайнах."

Мова єпископа мені подобалась, подібно, як книжка Митрополита Шептицького. Вертаючись додому, я думав про Католицьку Церкву прихильно й прийшов до висновку, що католицькі єпископи щирі й дбайливі люди; коли вони такі, то певне такі мусять бути також їхні священики, — зможу отже знайти серед них щирих приятелів, бо приязнь, думав я, є там, де щирість, а щирість там, де близькі й сердечні почування.

З Торонта був я перенесений до Вінніпеґу під весну 1919 р. до церкви св. Михаїла, що знаходиться при вулиці Дізраїля, про що я вже згадував; я там служив громаді коло шість літ. Тої весни був великий робітничий страйк у Вінніпеґу. До робітників умішались повернувші вояки з першої світової війни й більшовики, а через те страйк прийняв широкі розміри. Страйкарі ухвалювали некорисні резолюції для чужинців, а тим самим і для українців, що їх у Вінніпеґу було поважне число. Деякі клявзулі в резолюціях були просто жахливі й нелюдяні, ось як те, щоб від чужинців забрати їхні доми, готівку з банку і вигнати з міста. Були навіть деякі напади розюшеної товпи на приватні українські доми й інституції, та тільки завдяки розумному урядові міста Вінніпеґу вдалося здержати дальші напади.

Це діялось на моїх очах. Тоді я ще раз переконався, що українці в Канаді мусять поводитись так, щоб не розбивати себе на ворожі ґрупи, бо інакше відчують дуже погано своє розбиття, не зможуть мати відповідних впливів на оточення й спів-громадян Канади й будуть наче ті непотрібні тріски, що їх господар ногою відштовхує від порога своєї хати. Напад товпи на українців також переконав мене, щоб покинути православя й злучитись із греко-католиками та дати добрий приклад тим особам і ґрупам, що недоцінювали культурної, релігійної й суспільної цілости.

Далі буде...

На Фронті

моїх ґімназійних часів була в нас така організація, як пр. Марійська Дружина, чи Ліґа Української Католицької Молоді й Українське Католицьке Юнацтво, що приносила б молоді вищі ідеї й заправляла їх до плекання вищого, надприродного життя. Ми мали багато вчителів, та не пригадую собі, щоб ми мали провідників. Це певне, що між ґімназистами були й гарні душі, та це були щасливці, що й без особливого проводу вели релігійне життя. Та багато учнів не мали гарних, ясних красок. На думці маю тут учнів із вищих кляс, що вже виразно виявляли своє "я".

Наслідки такого стану були дуже сумні. Інтеліґенція виростала без Церкви, "ліберально", а як це виглядало в практиці, то це добре памятають наші старші піонірі в Канаді й Америці, що мали нагоду бачити при "праці" тих старо-краєвих воєводів, що привезли з собою тут за море соціялістичного й радикального духа й у тім дусі робили свою роботу між першими поселенцями. Ми й досі покутуємо через тих одиниць і може до судного дня не направить ніхто в українській суспільності того лиха, що його накоїли ті старокраєві соціялісти й радикали.

Про це багато людей могло б дати певне засвідчення, та нам нехай послужить одне з уст розкаяного винніпеґського комуніста, що колись сам їздив до Совєтів і інших туди посилав. Недавно, під час ювілейної вечері на його честь, він сказав на адресу одного з присутних гостей і його товаришів, голосних канадських діячів. "Ви мене вчили соціялізму. Ви були тим бараном, що нас вів, а ми були вівцями В однім догіднім місці ви скрутили в бік, а ми побігли далі..." (Від соціялізму до комунізму).

Таке добро принесли українським поселенцям на американськім континенті ті одиниці, що в своїх студентських часах навчилися жити без спасенного впливу релігії. А що крім тих одиниць було ще й між нашим народнім загалом багато людей без сильної релігійної свідомости й незакріплених у практичнім релігійнім життi, то поволі прийшло до тієї катастрофи, що її називаємо сектантством, комунізмом і хоробливим націоналізмом. Не було свідомости, то й прийшло до впадку. Релігійна несвідомість розбила нас на ворожі ґрупи. Вона й досі коїть нам багато лиха навіть по самих парохіях, де є люди малої релігійної свідомости, що зле живуть, мало жертвують, а багато колотять. Хто що вміє, те й робить.

Після першої світової війни повіяло по ґімназіях Галичини новим духом. На арену виступив о. Йосафат Маркевич, ЧСВВ., із славним "Марійським Товариством Молоді" у Львові. При щирій співпраці ревних священиків-катехитів і душпастирів між учнями по школах зорганізовано багато "Марійських Дружин", започатковано спасенні замкнені реколекції, до рук учнів вложено релігійну пресу. На овиді появилась група релігійно свідомого юнацтва. Зворот до кращого також проявивсь між академічною молодою й старшою інтеліґенцією, що між нею працював о. Т. Галущинський, ЧСВВ., Др. О. Назарук і інші. Та моя верства вже не користала з того, бо цей рух розвинувсь аж після війни.

Кінчаючи оцю першу частину своїх споминів про свої давні, шкільні часи, що, між іншим, пригадали мені й таку сумну дійсність, я бажаю закінчити оці рядки підкресленням одної важливої правди, а саме, що першим і головним завданням українського народу в Канаді й Америці — добре виховання дітей. Щоб усі були свідомими громадянами, українцями, а головно католиками. Щоб знали добре, в що мають вірити та щоб жили так, як приказав Христос. Щоб уміли жити для Бога, для себе й своєї батьківщини. Як виховаємо своє молоде покоління на чесних людей, ми зробили головну роботу — церковну й народню; як змарнуємо його — все інше мало нам придасться. Тому за всяку ціну — виховуймо добре молоде українське покоління в національнім, державнім, а головно в релігійнім дусі. В католицькій хаті й церкві. В католицькій школі й орґанізації. Прикладом, живим словом і релігійною пресою. Оце побожність! Оце патріотизм! Оце головна й найкорисніша праця батьків, священиків, народніх провідників і всього старшого покоління!

І зробім доконче цю роботу! Тоді ніхто не зможе сказати нам, що українці — марнотравці, що змарнували найціннійший скарб — своїх власних дітей. Навпаки, наші численні, гарні й добре виховані діти будуть нашою славою перед Богом і людьми. "З добрих овочів пізнаватимуть добре дерево."

А як колись хтось із того релігійного покоління писатиме свої спомини й згадувати свої юнацькі літа, то певне матиме веселіші спомини. Згадуючи свої молоді літа він згадуватиме щось миле, щасливе, з чого можна радіти, чим можна любуватися.

І тоді він зможе сказати пощирості так, як Остап Луцький, а може ще сміливіше:

Гей, гори!.. Верхами
Йдуть шуми лісами,
Вже мені не буде,
Так добре не буде,
Як з вами,
Як з вами.

Бувай здоров, верше,
Мій зелений верше!
Вже нам так не буде,
До смерти не буде,
Як перше,
Як перше...

НОВИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ДУХОВНИК

За старанням ВПреосв. ексарха Кир Ладики й згодою канадської військової влади, призначено Всеч. о. Михайла Горошка військовим духовником для українських греко-католицьких вояків за морем. По місячнім підготовчім курсі новий духовник виїде до наших вояків, що служать на заморськім фронті. Наші вояки будуть раді, як до них приїде колишній провідник у рядах Б.У.К. і У.К.Юнацтва. — Редакція "Світла" пересилає Всеч. о. Горошкові сердечні побажання Божого благословення на важливому становищі.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

НЮ ЙОРК. "День школи" в парохії св. Юрія. День 4 червня вписав на сторінку історії парохії св. Юрія при 7-ій улиці, що її ведуть тепер ОО. Василіяни, небувалу подію, що відбулась при співучасті Преосв. Кир Амвроза, численного духовенства й коло 8,000 народу. Було це відчинення парохіяльної цілоденної школи.

Програма була величня, урочиста, що підносила на дусі численних учасників. Бо це був день сповнення бажань Впреосвящ. Владики-ординарія Константина, вислід ревної парохіяльної праці нових душпастирів і щирий вклад свідомих парохіян у будову основ певнішої будуччини українців у Ню Йорку.

Насамперед того дня вранці коло 90-ро діточок прийняло перше св. причастя. Службу Божу для щасливих причасників відправив, а також промовив сердечно до них і численного народу Кир Амвроз.

Впр. о. В. Бараник, ЧСВВ., настоятель ОО. Василіян у Канаді й Америці, відспівав опісля співану Службу Божу, в співслужбі 4-ьох ОО. Василіян і архієрейській присутности Преосв. Амвроза, що виголосив проповідь.

В 4-ій год. відбулось урочисте благословення нововідчиненої українсько-католицької цілоденної школи. Благословив її Преосв. Амвроз у присутності Впр. Отців: ґен. вік. А. Лотовича, протоігумена В. Бараника, Канц. Ф. Тарнавського, совіт. Лотовича й Даниловича, Всеч. о. Маланяка, пароха Бейону, й ОО. Василіян: А. Химія, В. Дрібнënького, М. Горішного й П. Гевка. Так під час Служби Божої, як і при молебні та благословенні школи співав великий парохіяльний хор за проводом п. Онуфрика.

В цій надзвичайній урочистості взяли особливу участь різні нюйоркські товариства, що прибули туди зорганізованим походом.

За Божою ласкою й проводом ОО. Василіян українці в Ню Йорку затягнули 4 червня добру, тривку підвалину для кращого й довгого життя українців на американськім континенті. Так повинна зробити кожна парохія. (П-й)

ЙОРКТОН, САСК. Преосв. Ніль на урочистій роздачі ступенів 12-ій клясі. Дня 21 травня відбулась у Йортоні, за почесним проводом Їх Преосвященства Кир Ніля, спільна урочистість ступенування 12-ої кляси Колеґії св. Йосифа й Інституту Пресвятого Христового Серця.

Вранці, перед восьмою годиною, всі студентки й Сестри-Учительки з Інст. Пресв. Серця, всі студенти й Брати-професори з Колеґії св. Йосифа, Впр. о. С. Бахталовський, парох і Преосвящ. Ніль вийшли з Колеґії св. Йосифа й величним походом увійшли до парохіяльної церкви. Чудовий вид! Церква заповнена молодю — квітом нашого майбутнього. Студентки й студенти з 12-ої кляси, 24 особі, у святковій одежі — зайняли почесні місця. На хорах молодші дівчата й юнаки з цих двох установ гарно співали церковні пісні. Преосв. Ніль, у єпископських ризах, відправив читану Службу Божу, а студенти Колеґії св. Йосифа служили. До св. причастя приступило близько дві сотні молоді. При кінці Служби Божої Їх Преосвященство виголосив проповідь про значення й конечність релігійного виховання.

По Службі Божій, Кир Ніль, Брат Директор і Брат Методій, Сестри-учительки й студенти та студентки з 12-ої кляси мали спільне снідання в Інституті Пресвятого Серця. Тут Владика мав коротку мову про завдання католицької інтеліґенції. Потім була весела гутірка в сердечнім настрою.

В годині 2.30, в просторій авдиторії Колеґії св. Йосифа, розпочалася програма ступенування. Заля, що містить 250 осіб, не змістила всіх гостей — батьків ґрадуантів, приятелів обидвох закладів. Передові гості були — Впр. Сестра Єлисавета, провінціяльна Сестер Служебниць, — п. Пікер, майор міста Йорктону, — бриґадір Трудо, командант — начальник війська провінції Саскачевану, — п. Мартин, шкільний інспектор, — п. Балдвін, принципал йорктонської Вищої Школи, — багато бувших студентів Колеґії св. Йосифа та студенток Інституту Пресвятого Серця, — два репортери ґазет. Багато інших.

До звуків піяна — "Ґрадуаційний Марш" — до авдиторії ввійшов довгий і милий ряд — 12 студенток з 12-ої кляси, всі в гарних, святкових одягах, Преп. Сестри-учительки, 12 студентів з 12-ої кляси з відзнаками Колеґії св. Йосифа, — Впр. Брати-професори, а в кінці Всеч. о. В. Шумей, Впр. о. Ф. Боский, ЧНІ., Впр. о. С. Бахталовський, парох і Преосв. Ніль. Оля Библів гарною мовою, по-українськи й по-англійськи привітала всіх гостей та сердечно подякувала Їх Преосвященству за прибуття на цю урочистість. Крім того були гарні співи, роздача засвідчень і нагород.

Особливо зворушлива була хвиля, що витиснула не одну сльозу, як у юнацтва, так і в присутніх гостей, як Марія Верклин від Інституту Пресвятого Серця, а Яким Якимишин від Колеґії св. Йосифа сердечними й дуже старанно підготованими промовами, офіціяльно прощали свої любі виховні заклади. Треба було бути присутнім, чути зворушливий голос цих молодих промовців та слухати їхніх чудових слів, щоб зрозуміти значення цеї хвилі. Молода студентка в імені молодих студенток, — молодий студент в імені молодих студентів прилюдно складали щиросердечну подяку Богові, батькам, учителям за ласку й можність набути католицьке виховання, католицьку вищу освіту, — прирікали завсіди керуватись у житті католицькими засадами й бути лояльними Церкві, Канаді, Учителям, своїм Установам.

Це наша католицька студентка й наш католицький студент в імені католицьких студентів — інтеліґенції так говорять! Радіють серця присутніх батьків, священиків та всіх інтеліґентних католиків, почувши таке приречення з уст нашої дорогої молоді — наших правдивих будучих провідників на релігійнім і національнім полі. А найбільш радіють серця присутніх Сестер-учительок і Братів-професорів, що виховували цю молодь, трудились для неї, знають її задуми й є певні щирости їхніх приречень. Коли б тільки більш такого юнацтва виходило рік-річно з таких наших виховних установ! Тоді певне щасливіший був би наш народ у Канаді.

Без католицьких шкіл, без католицького виховання нема правдивого знання, нема правдивої цівілізації, нема правдивих провідників, і нема правдивої національної, чи релігійної праці. Нема рятунку для людства, держави й нації без знання й заховання Божих Законів. А тих Божих Законів уповні вчить тільки Католицька Церква та її установи.

Після прощальних промов найкращі учні одержали гарні нагороди. Від Впреосв. екзарха Ладики одержали: почесну медалю за найкращий попис у науці в 12-ій клясі Ґ. Прищак і М. Верклин. Від Преосв. Ніля, за найкращий поступ у релігії, одержала медалю Рожа Пахолко. Від редакції "Світла" одержали окрему нагороду за найкраще знання української мови Богдан Третяк і Марійка Верклин. Було ще багато інших нагород.

Преосв. Ніль вручили всім студентам і студенткам 12-ої кляси засвідчення скінчення науки, а також виголосили сердечну промову про заслуги двох йорктонських виховних закладів і склали привіт тим батькам, що вибрали найкращі школи для своїх дітей.

Головну доповідь до ґрадуантів мав Всеч о. В. Шумей, бувший учень Колеґії св. Йосифа. Слово о. Шумея про великі користи для одиниць із основного католицького виховання й знання, а також заохоти, щоб матуристи остались завжди вірні Богові, Церкві, державі, своєму народові, співгромадянам і собі самим, всі присутні прийняли з захопленням.

Ввечері всі студенти з закладів були на майськім богослуженні, а опісля мали ще спільно забаву зріднею й запрошеними гістьми в колеґії св. Йосифа.

Це вже третє ступенування наших двох виховних установ у Йорктоні. Рік-річно вони дають нові сили, нову інтеліґенцію, нових працівників і провідників нашому народові в Канаді. З Йорктону вийшло вже 16 священиків, поверх 40 сестер, 150 учителів: учительок, лікарі, адвокати, піклуники хворих, промисловці й фармері. Хто тільки може, повинен посилати своїх дітей на науку до Йорктону.

А всю ту молодь, що покінчила свою науку в Колеґії св. Йосифа й Інституті Пресв. Серця в Йорктоні, нехай Бог поблагословить щасливим життям, щоб воно було завжди миле Богові й батьківщині.

ВИНИПЕҐ. Виховний Інститут БУК-а в Винипеґу, під Покровом Марії. Здобувати життя треба працею й жертвою. Також на культурнім полі віруючих канадських українців.

Церква дбае про правдиву освіту народу й піклуеться освітними закладами. Божа правда дае початок і зріст людській правді, що повинна бути змістом правдивої науки..

Положено вже чимало праці й жертв для нашого Інституту в Винипеґу. Треба ще більш напружити сили, щоб оконечно дійти до цілі.

Досі на сплату довгу Інституту (до дня 15 червня 1944) зложено всіх жертв на суму $3,902.53 а треба ще понад тисячу, щоб вповні заплатити довг і дальших грошей на віднову будинку та прибрання внутрі.

Наша молодь і наше громадянство нетерпеливо жде, коли Інститут відкриеться для користування нашої молоді. Станеться це тим скоріш, що скоріш сплатимо наші зобовязання. Ви, і Ви, і Ви, що читаете ці стрічки, виможливите здійснення цьої справи тоді, коли дасте свою жертву на ту ціль, якщо досі ще її не зложили. Не отягайтесь і не відкладайте, бо життя не жде. Воно нестримно йде вперед і хто оставсь позаду, сам себе скривдив. Будьте творцями нашої кращої будуччини на культурнім полі в Канаді! Дайте нагоду молоді користати зо своеї установи також своею жертвою! — Преф.

ЛАМОНТ, АЛТА. Похорон. Дня 29 квітня, 1944, вмерла в ламонтській лічниці Олена Длугош, у молодім віці, бо мала тільки-но 37 років. Покійна довго мучилася, бо переносила тяжку недугу. В смутку полишила чоловіка й двоє дітей, Івана й Йосифа. Покійна походила з родини Мельників на Стар. Лишила по собі старенькиx батьків, 5 братів — Василя, Юрка, Михайла, Петра, Миколу й одну сестру Ганну.

Похорон відбувся 1 травня з дому жалоби, де попереднього дня відправлено панахиду, до церкви св. Івана Хрестителя. Тут відправив Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ., заупокійну Службу Божу. Гарне число присутніх вказувало, що пок. Олена була люблена всіма. Були й гарні вінки. Та найкраще помянуло діяльне жіноцтво пок. Олену духовним вінком Служб Божих. Жертвенні й працьовиті жінки зібрали між людьми гарну суму на Служби Божі.

Сумна похоронна процесія відпровадила пок. Олену на місцевий цвинтар. Нехай спочиває із Богом! ВІП. — П.Е.

СКАРО, АЛТА. Похорон бл. п. Миколи Волянського. Дня 30 квітня, 1944, поховано тут на українськім католицькім цвинтарі бл. п. Миколу Волянського, що вмер по короткій недузі 26 квітня в домі на своїй фармі. Похорон відбувся сполудні в 4 год. На похорон зіхалася рідня покійного й багато людей. Похорон відправив о. Е. Пащак, ЧСВВ.

Дня 6 червня відбулось у Скаро за душу покійного Миколи поминальне богослужения в год. 10.30. Були присутні кревні й знайомі, сусіди.

Бл. п. Микола лишив по собі в смутку глибокім жінку Ганну й трое дітей: Івана, Марію й Ольгу, що їх прийняв за своїх. Оставив також двох братів. Уродився покійний, 1887 року, в селі Усте над Прутом, в снятинськім повіті. До Канади приїхав із батьками, тепер покійними, 1901 року й відразу замешкав у Скаро. Повінчався з Ганною Гнідан 1915 року. Покійний був добрим господарем і мав навіть свій садок коло хати. — В.Й.П!

На спільнім обіді в домі жінки покійного склали гості, замість вінка на могилу, $13.75 на католицьку пресу. Жертводавцями були: Г. Волянська, П. Волянський, І. Волянський, Г. Гнідан, С. Ґоян, Панство Романюки, К. Онушко, І. Онушко, П. Пасемко, пані Кульчицька, пані Пасай, С. Сокольський, Ф. Козяк, А. Мандрик, Д. Скіцко, Б. Гуцуляк, І. Кутній, К. Мандрик, А. Крись, пані І. Німчук, пані Б. Гуцуляк, Ю. Гнідан, М. Ґоян, пані Д. Скіцко, пані Кутна, М. Ґоян.

П. Д. Скіцкові за збірку, а жертводавцям за датки нехай буде щира подяка!

РОЙКРОФТ, АЛТА. Дня 7 травня ми мали довго ожидану Службу Божу, що її відправили Впр. о. А. Винник, ЧСВВ. Після Служби Божої була, за старанням п. Г. Равлик, спільна перекуска в парохіяльній залі під церквою, а в год. 3.30 концерт "День Матері," за проводом пані М. М. Бзової. Знана в окрузі зо своеї жертвенности й гостинности, родина Панства Равликів узяла щиру участь у концерті, а головно панна Галя що прибрала гарно сцену й аматорів. Честь їм за це!

Хоч це був час сійби, то однак пані Бзова так уміла все покерувати, що приготовила гарний концерт, що випав дуже гарно. В програмі були декламації й жарти, спів і гра на ґітарі. Дуже повчальну доповідь виголосили о. парох, за що публика нагородила їх гучними оплесками. Кінцеве слово сказав п. Іван Равлик. З доходу признано жертву на "Світло" й "Українські Вісти."

Здоровлю сердечно Преп. о. Редактора "Світла" й увесь персонал. Дай Вам, Боже, сили працювати для добра українського народу й християнських душ іще довгі а довгі літа! — В. Вернюк.

Дня 5 червня, на Пресв. Тройці, було богослуження в місті в Ройкрофт. Міські невісти приготовили спільний обід для всіх гостей із фармів у домі панства Юрія Дідуха. По обіді присутні зробили збірку, що її призначено на приокрасу каплиці в монастирі ОО. Василіян у Ройкрофт і на "Світло". За це нехай буде щира подяка всім жертводавцям і паням, що потрудились для нас усіх. (П-й)

ЛОЙДМІНІСТЕР, САСК. Христини. Дня 14-го травня відбулася в нашім містечку відправа. Людей було багато, деякі з фармів поверх 15 миль. Той день був для багатьох радісним тому, що мали нагоду бути на своїй відправі, однак для панства Григорія й Тетяни Стельмащук той день був найбільш радісним і він позістане довго з їхній памяті. По відправі Преп. о. Із. Й. Когут, ЧСВВ охристив їхнього синка Еміліяна-Дениса. Опісля на домагання панства Стельмащуків зійшлися близькі сусіди й родина до них на спільну гостину. Всі забавлялись весело. Преп. о. парох висказали свої побажання так батькам, як і родині — особливо, щоб молоденький похресник ріс на славу Богові, а батькам і сусідам на потіху й поміч. З того приводу приятелі преси зложили на "Світло" $3.80.

Жертвували: панство А. і І. Ґарда — $1.00; По 50 ц.: Д. Стельмащук, Іван Солодюк, Д. Лучинський. По 30 ц.: К. Войцишин; по 25 ц.: Е. Іванас, Н. Василькович, Т. Ядох; Ст. Крикавський 15 ц.; М. Гарасюк 10 ц. — (П-й).

МОНТРЕАЛ, КВЕ. "День Матері". За проводом наших Сестер Служебниць відбувсь 14 травня в нашій парохіяльній домівці, в дільниці Пойнту, концерт на честь матерей. Програму розпочав Прп. о. М. Сіянчук, ЧСВВ., вступним словом і привітом, зазначивши на основі притчі про трьох грецьких синів, що за любов повинні мати діти до батьків, народу й Церкви.

В дальшій програмі були деклямації, співи, вправи, сцени, побажання й "многоліття" для матерей. Пані К. Возьняк виголосила доповідь про історію "Дня Матері". Сердечне слово подяки Сестрам Служебницям за концерт і виховання дітей склав п. І. Онишкевич, заступник голови парохіяльного заряду.

Концерт удався дуже гарно. Всі були вдоволені.

ВЕҐРЕВИЛ, АЛТА. Дня 26. V. ввечері, веґревільські українці греко-католики зібрались у своїй парохіяльній домівці, щоб попрощати панства Якиміщаків, що з Веґревил переїхали на постійний побут над Тихий Океан, до

БУДІВНИЧІ УКРАЇНСЬКОГО СИРОТИНЦЯ В АЛБЕРТІ

Добровільні жертви зложили:

По $10.00: Володимир Коссар, Саскатун; З несподіванки для п. С. Мислінського в Мондері.

Онуфрій Пасиак, Голден, Алта — **$8.00.**

По $5.00: Іван Косюр, Роял Парк, Алта., Іван Завуля, Родеф, Алта; Петро Кулматицький, Інісфрі, Алта.

Хто буде наступний?

Венкуверу. Між зібраними були також отці з Мондеру, а саме: о. В. Шевчук, ігумен, о. В. Сорока й о. М. Романович та Сестри Служебниці. Під час перекуски о. М. Романович виголосив довгу, теплу промову й у ній підніс гарні прикмети та заслуги пана доктора Івана Якиміщака й його дружини пані докторової Катерини, подякував їм сердечно від усіх за працю в парохії, а також побажав щастя на новому місці. Від парохії і Жіночого Товариства св. Анни гарно розмальовану адресу прочитав п. Іван Березовський, заступник голови парохії, а пані Лемішка вручила пані Докторовій на спомин гарний дарунок. Всі зібрані відспівали "Многоліття" дорогим і незабутнім приятелям. За всі ці вияви пращальної любови подякувала зворушена пані Докторова Якиміщак в імені свого чоловіка й своїм. Важко було пращати таких довголітніх і дорогих приятелів, як панство Якиміщаки, й тому сум покрив лиця всіх учасників цього вечірка. Його хоч трохи розвіяти попробував у своїй кінцевій бесіді п. С. Сисак що своїми бадьорими й теплими словами підніс усіх на дусі та висловив надію, що зміна місця, зроблена з конечности для порятування здоровя, що його не щадив п. Др. Якиміщак у свої лікарській службі для свого народу, принесе йому заслужений відпочинок, а вдячна память про нього останеться на довго в веґревільській окрузі. — око.

ЕДМОНТОН, АЛТА. З хроніки парохії св. Йосафата. Дня 21 травня відбулось заходом Апостольства Молитви чайне прийняття в домі п. Йосифа й Юлії Коренди. Ціль того прийняття була завсіди пекуча справа — поширення католицької преси; цим разом на орган Ап. Молитви "Світло". Досить численно зібрані члени А. М., що памятали слова Христового Намісника: "даремне будуете церкви, школи й т.п.... всі ваші зусилля підуть на марне, якщо не поставите сильної католицької преси" — зложили на поширення "Світла" в парохії св. Йосафата — $50.00.

Редакція "Світла" складае сердечний привіт і подяку Впр. о. ігуменові В. Каменецькому, панству Корендам і всім жертводавцям за такий культурний, католицький почин, а всім новим читачам, "Світла" в Едмонтоні бажае Божого благословення й щасливого життя на многі літа.

Подяка. П-і Юлія Піньков-

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

Михайло Максимюк, Теріен, Алта. 1.00
Ольга Оліцишко, Филаделфія 1.00
На концерті в День Матері в Ройкрафт, Алта. 1.00
Дамян Василецький, Овкбурн 1.00
З нагоди вінчання Альберта Боровського з Анною Мойсей,, Едмонтон, Алта. 1.25
Збірка в Федора, Алта з нагоди 25 ліття П. Ласківського 1.50
На обіді парох. в Ройкрафт 1.50
На христинах Ів. Садовського, Делф, Алта. 2.50
На весіллю п. Івана Якимця в Бувелон, Алта. 2.61
На поминках бл. п. Василя Пилипи, Дейаленд, Алта. . . . 4.85
Збірка на прощанню Павла Нички, Ламонт, Алта. . . . 5.60
Збірка на поминках по Мик. Волянськім, Скаро, Алта. . . 5.75
З місії в Копернік, Алта. . . . 9.25

Всім щирим жертводавцям складае сердечну подяку й бажае Божого благословення—Редакція.

Українська Скарбниця

До цеї скарбниці складають читачі "Світла" свої духовні жертви за одність у вірі, волю і незалежну державу для українського народу. Нові жертви:

Діти й Сестри з Форт Вилліям, Мондеру, Йорктону жертвують:

Служб Божих — 77; св. Причастій — 29; Посіщень Н. Тайн — 129; вервиць — 292; вервць до Христових ран — 34; молебенів — 126; сердечних зідхань — 10,525; духовних св. причастій — 190; діл милосердя — 151; умертвінь — 333; добрих діл — 187; молитов — 1136; Терпінь — 69; праць — 10; суплікацій — 9; Хр. Дорога — 1; різних діл — 178.

З Бофало: одна особа жертвуе — 3 Служби Божі, 1 св. причастя, 3 вервиці, 3 молебні, 5 посіщень, а Сестри Служебниці: 2 тижні Служб Божих, св. причастій, вервиць, молебнів, побожних зідхань, умертвінь, праць і терпінь, а також вервицю до Н. Тайн і літанію до Б. Матері до кінця війни. — Хто більше поможе українській справі своїми духовними жертвами?

ська щиро дякуе Матері Божій Неустаючої помочі за надзвичайне видужання ноги.

ФЕДОРА, АЛТА. З нагоди ювілейної гостини в 25-ті роковини народження Павла Ласківського присутні гості обдарували його гарним дарунком, а також згадали свій релігійний часопис "Світло" й обдарували його жертвою на пресовий фонд. Пані Ласківська складае сердечну подяку всім старшим і молодим приятелям її сина Павла за несподіванку, а редакція "Світла" всім жертводавцям за дарунок. — П.К.

Решта дописів у наступнім числі.

В кожній українській парохії повинна бути українська ВАКАЦІЙНА ШКОЛА. Українським дітям треба доконче науки катехизму й рідної мови.

Що чувати в світі?

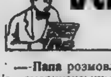

—Папа розмовляв 10 хвиль із американським ґенералом Клерком, що здобув Рим. Після послухання в папи ґенерал оглядав церкву св. Петра. Ген. Клерк протестант. Після розмови з ґенералом папа привітався також із іншими ґенералами 5 армії.

На пресовій конференції в Ватикані, сказав Святіший Отець военним звітовикам. "Ця війна має бути тільки засобом для створення мира. Пишіть про такий мир, що стрінув би одобрення всіх здорово думаючих людей, що забезпечив би всім такі конечні умовини, щоб у них вони могли жити способом відповідним для їхньої людської гідности... Як хтось щиро бажає забезпечити духовні й моральні умовини для будучої співпраці між народами, то він зверне свою силу до обовязку, правди, справедливости й доброї волі, а навіть до надприродної ідеї братньої любови, що її світові приніс Христос... "Бувайте здорові й нехай Бог поблагословить вас усіх."

На послуханні в папи був також майор Рендолф Чорчил, син британського премієра. Молодий Чорчил помагав досі Тітові в Югославії.

Після звільнення Риму папа відвідав у самім Римі церкву св. Ігнатія й виголосив там проповідь, що в ній закликав воюючі сторони, щоб пощадили інші міста в світі, що досі не були ще ушкоджені.

Німці одержали від папи особливе признання, що в останніх годинах перед виходом із Риму поводились дуже культурно.

Апостольська Столиця надіється, що зможе в кожній країні в усім світі вести далі свою працю й бути у безперервних взаєминах із епископами.

Дня 12 червня площу перед церквою св. Петра заповнило аліянтське військо. Грала шкоцька музика. А в кімнатах Ватикану стояло навколішки 2,000 аліянтських вояків, що прийшли побачити папу. Христовий Намісник підходив поволі до кожного, благословив поосібно й обдаровував вервичкою та своєю світлиною. Опісля склав усім короткий привіт і побажання щастя, поблагословив їх. До цього часу відвідало папу понад 10 тисяч аліянтських вояків.

Крім того відвідала Христового Намісника група православних москалів, бувших німецьких полонених, що на раменах мали червону відзнаку з написом — С.Є.С.Р. Ґрупу вів священик. Всі стали на коліна, й папа поблагословив їх.

— **Ватикан** заявив офіціяльно, що він далі буде держатись у цій війні невтральности без огляду на те, хто буде правити Римом.

— **З нагоди** прибуття польського премера Міколайчика на конференцію з Рузвелтом, Український Конґресовий Комітет вислав до Вашингтону телеграфічну пригадку, що східня частина польської держави, це — українські землі й український народ хоче мати на цих землях Незалежну Українську Державу. У.К. Комітет домагається, щоб на тих землях відбулось голосування за охороною аліянтської адміністрації та щоб населення саме сказало, чого воно хоче.

— **В індійській** епархії епископа Кролія є 6 мільйонів жінок, що з них, за винятком кількох зевропеїзованих, ні одна не виходить ніколи по за свою загороду. Ті жінки, це гіндуски й музулманки. Ніякий мужчина, крім найближчих кревних, не може говорити з ними. Такий тут старий звичай. Тому й католицькі священики не мають спромоги говорити їм проповідей про Христову віру. Доступ мають тільки — сестри й тільки вони можуть вести апостольську роботу між тими нещасними індійськими поневоленими жінками, й проповідувати їм віру в Ісуса Христа. Яке поле праці мають там католицькі сестри!

— **Колеґія** святого Василія в Стемфорді почала видавати за проводом о. декана С. Гриньоха, свого власного вісника, що появився під грецькою назвою "Керикс", (Вістун). Це перше число присвячене як ювілейний дар Впреосв. Кир Константинові Богачевському. Молоді студенти виступили з гарним журналом, що його з користю прочитають наші юнаки й дівчата. Передплата — $1.00 річно. Молодих читачів "Світла" заохочуємо, щоб замовили собі того вісника. Адреса:

St. Basil's College
Stamford, Conn. U.S.A.

—**Военна** хуртовина знищила в Англії й Північній Ейрі коло 14,000 церков, монастирів і інших церковних будинків різних віроісповідань. Держава задумує помогти в відбудові.

— **Першу** світову війну закінчили мировим договором у Версалю. Версальські політики навмисне усунули з мирових договорів Бога й Боже право. Світ вийшов на тім дуже зле. Прийшло до нової світової війни. Тепер світ прийшов до переконання, що без Бога нема перемоги ні мира. Кращі часи можуть настати тільки за Божою ласкою. Через поворот світу до Бога. Світ не може створити тривкого мира, як не зіпреться на тих мирових і економічних основах, що їх подає Христовий Намісник у Римі, а що є простим приміненням у практиці засад християнської моралі. Це певне, що ні Німеччини ні ніякої іншої країни не можна вилікувати самою тільки холоднокровністю й насиллям.

— **Радні** католицьких шкіл у Оттаві сильно протестують проти міністра муніципалів, Ю. Данбера, за підвищення податків, що робить неможливим вести в католицьких школах дальшу господарку.

— **Американський** фільмовий артист із Галивуду, Вилім Ґерґен, приїхав одної неділі до Китаю, щоб там у трьох місцевинах висвітлювати для вояків різні фільми. І хоч для нього було це вже й так досить трудне, то однак він наставав на те, щоб додали ще й четверту місцевину: одну церкву, віддалену 10 миль, де правилась Служба Божа. Свідомий католик, то і в далекім Китаю не опустить Служби Божої, а слабодухий, то й до своєї парохіяльної церкви або зовсім не піде, або спізниться, або стоїть на дворі між автами так, наче б то й злому духові треба було скласти якусь жертву...

— **Виндзорський** парох, о. Блонд, сказав у своїй недавній промові, що злочинність юнацтва можна здержати поворотом до перших християнських засад і пошаною заповідей. Те, що називають "юнацькою злочинністю", не є що інше, як тільки нарушення десяти заповідей, гріх.

Батьки повинні давати добрий приклад. Нехай батьки йдуть до церкви. Якщо дітей не вчать пошани на тій засаді, що існує в небі Бог і Він заказує нам робити деякі речі, бо така є Його заповідь і наш життєвий закон, то діти будуть грішити.

Нехай батьки й старші очистять своє сумління й поможуть нашим дітям. І як аж тоді міста схочуть будувати різні товариські осередні й парки, лікарі кріпити здоровя, а радія давати більше мила (науки й заохоти), то це поможе. Деякі програми в радіо й фільми псують мораль дітей, бо заохочують їх життя в уявнім нездоровім світі. Мораль псується також через брак мешкань.

По школах учать на години гігієни, що не треба собі дозволяти на полові приємності, бо можна заразитись, що це незаконне та що не треба робити зовсім таких речей, що їх не можна робити прилюдно. Чи тут нема вже іншої спонуки, щоб не робити того? Чи учителі гігієни забули головну спонуку, тобто Бога, душу, сумління, спасення? Як не буде в тій справі відклику до сумління, то тоді навіть усі закони й уся жандармерія в світі не зробить із нас чесної нації.

Щоб діти не псувалися й не грішили, треба давати їм основне релігійне виховання. Дітей треба виховувати в хаті й католицькій школі. Там повинна бути кожна наша дитина.

Богослуження в Алберті

ЛИПЕНЬ

2. Неділя
Мондер — перша Служба Божа о. Е. Білика й о. Г. Хміляра, ЧСВВ.
Веґревил — перша Служба Божа о. О. Засійбіди, ЧСВВ.
Восток, св. Михаїла
Тофілд — суботу ввеч. зборн
Редвей — перша Служба Божа о. Єроніма Хмиля, ЧСВВ.
Редвотер — пікнік
Лейк Белвю — 10.30
Гай Прері — місто

7. Різдво Ів. Хр.
Плейн Лейк
Лемонт — празник
Лішор
Куквил — празник
Айрон Ривер — празник
Белліс — празник
Нортерн Велій, празн. і пікнік.
Ріно

9. Неділя
Борщів — річний пікнік
Гиллярд—місто; по Сл. Б. обід
Восток, св. Николая
Вильна — обід
Редвей — пікнік
Еґремонт — пікнік
Лойдминстер — 10.30; пікнік
Ворисвил

12. св. Петра й Павла
Краків
Іннсфрі, Б. Матері
Делф
Елдорена — пікнік
Смокі Лейк, св. Параскевії — пікнік
Дервент — "День спорту"
Норд Стар

16. Неділя.
Спас
Чипмен
Київ — обід і пікнік У.К.Ю.
Вох
Спедден
Востена — місто
Мирнам — 10:30; пікнік
Гайнс Крік — місто

23. Неділя.
Ворвик — Служба Божа. Початок української школи.
Борщів
Стар
Іннісфрі, Ч. Хреста
Рос Крік — катехизація 16-23 і відправа 23.
Дервент, Вознесення — пікнік
Ворслій

30. Неділя.
Делф
Ренфурлі — празник
Чипмен
Тофілд
Ту Гилс
Гайнс Крік — Закінчення "Рідної Школи"

ВАКАЦІЙНА ШКОЛА

Наука релігії й української мови

Стар 17-23 липня, в школі "Просвіта"
24-29 липня в школі "Зоря"
18-23 вересня в школі "Діло"
25-30 вересня в самім місті Стар.

Делф 17-29 липня в школі "Шептицький". (Будуть учити СС. Служебниці).
21-26 серпня в школі "Родеф".

Лішор 31. липня — 5. серпня в школі "Фері Трийл"
11-16 вересня в школі "Перемишль"

Скаро 7-12. серпня в школі "Свобода"

Гиллярд (місто) 27. серпня — 7. вересня в мійській школі Гиллярд.

Просимо всіх батьків і матерей, щоб усіх своїх школярів післали до української вакаційної школи в своїй парохії.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц. Редактор о. Андрій Трух, ЧСВВ. Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІҐІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15-го липня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (152). 14.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

ВАТИКАН І ВІЙНА

Апостольська Столиця з самого початку цеї війни заховувала завжди строгу безпартійність щодо сучасного збройного зудару й держалась осторонь і понад чисто дочасними справами та намаганнями воюючих сторін.

Свідома свого загального післанництва в справі мира й любови, Апостольська Столиця в виконуванні свого духовного служення не занехала нічого, що можна було зробити для відвернення війни, не тільки через оживлену дипломатичну діяльність у тім напрямі, а й через урочисту пригадку всім народам вічних і незмінних засад моральної науки Ісуса Христа, що давали змогу не допустити до війни й знайти спокійну розвязку суперечних міжнародніх питань.

З вибухом цеї страшної війни, що незабаром розгорілась по всіх континентах, Апостольська Столиця вжила всіх засобів, що мала до свого розпорядку, щоб усім народам без різниці народности чи раси, подати пільгу в усіх нещастях і терпіннях, що їх спричинила війна, та щоб зробити боротьбу менш нелюдяною.

Замітними були заходи Апостольської Столиці, щоб воюючі сторони щадили безборонне, цивільне населення й великі памятники віри й цивілізації; крім того Ватикан старавсь прийти з підмогою раненим і полоненим та взагалі вести доброчинну діяльність, що ставала щораз конечніша з огляду на щораз більш руйнуючі наслідки военних змагань.

Без огляду на те, що за влада буде в Римі, Апостольська Столиця бажає заховати свою невтральність і вести безупинно свою духовну працю в усім світі через своїх представників у різних державах і католицьких епископів, що є в кожній країні.

Апостольська Столиця продовжатиме свою доброчинну діяльність, щоб помогти терплячим, і надіється, що в тій справі не стріне її ніяка перешкода.

Склавши велику подяку Всевишньому за охорону Риму від знищення, Апостольська Столиця складає одночасно признання й тим чинникам, що признали виняткове значення й дорогоцінність Риму й не допустили до його руїни. На основі того має також надію, що як закінчиться военна розправа, то народи й їхні провідники будуть приготовані до того, щоб створити постійний, трівкий мир, що може бути оснований тільки на св. евангелії, тобто на християнських засадах любови й справедливости й християнського братерства, приміненого без різниці до всіх народів і держав.

Оце християнське й високо-культурне становище папи й Апостольської Столиці офіціяльно проголошене на пресовій конференції в Ватикані, є миле всім людям доброї волі, а зокрема всім терплячим і покривдженим. І це певне, що тільки тоді, коли в своїй повоєнній політиці світ піде за духовним проводом Христового Намісника в Ватикані, наш багатострадний український народ зможе діждатись на своїй землі кращої будуччини.

Молімся за це, щоб так і сталось.

ПРАВДИВА ФІЛОСОФІЯ

1. Як би так можна було хвалитися, то найбільшу основу до самохвальби мали б ті люди, що найліпше пізнали безмежно досконалого Бога. Це тому так, бо добре знання Бога помагає людині поставитись у доброму відношенні до свого Небесного Творця й Отця, а це вже справжнє й найбільше щастя.

Кожна людина повинна все своє життя додумуватись своїм розумом, прислухуватись до наук Божих приятелів і читати релігійні книжки та часописи, щоб пізнати превічного Давця безконечного життя й щастя.

2. Бог є такий, якого саме треба нам немічним, грішним людям.

Бог є терпеливий і лагідний. Тобі вже нераз забракло терпеливости, а Богові ніколи. Бог поздоровляє ще неодного такого, що Бога вже перестав поздоровляти. Божі млини мелють поволі, але добре. Бог дуже розумно керує кожною людиною. Хто хотів би ошукати Бога, той ошукує тільки себе самого, або інших людей, але Бога ніколи. Якщо Бог керує тобою по своїй волі, ти щасливий, не згинеш; та як піде за твоєю волею — ти пропав! Бог не зробив іще нікому кривди, хто охоче віддавсь у Його руки. Що Бог посадив, те буде й підливати. Бог ніколи не замикає так одних дверей, щоб не відчинити других. Бог має могутню руку й батьківське серце. Де тебе посадив Бог, там стій мужно й покірно. В Бога можна багато випросити собі, та нічого не можна вимусити. Хто має Бога за приятеля, може позволити собі на багатьох ворогів.

3. Бог є любовю й справедливістю. Вся історія людського роду, це постійне обявлення Божої любови й справедливости. І так буде навіки. Як дуже мучитиме червак сумління тих нещасних, що втратили своє вічне щастя через те, що добровільно погордили любовю й справедливістю свого найліпшого Небесного Отця!

Щоб не діждатись того нещасного стану, не дозволь собі ні за що в світі навіть на найменшу річ противну Богові й сумлінню. Перед гріхом бійся Божої справедливости, після гріху надійсь на Боже милосердя.

Бог насамперед кличе по-приятельськи, потім погрожує строго, а вкінці засуджує невідклично. В Бога не кожний день є днем заплати, та Бог веде кожного дня докладний рахунок і згодом виплатить усе нараз. Кого Бог хоче покарати, тому замикає очі, або відчиняє всі двері. Бог сотворив людину вільною не на те, щоб чинила зло, а на те, щоб свідомо й добровільно вибирала добро.

Правдивий філософ був той князь, що казав: Ті, що люблять Бога більш, ніж мене, це мої найліпші приятелі.

З ДНІВ ВЕЛИКОГО ЮВІЛЕЮ

Українсько-католицька епархія в Америці велично відсвяткувала 60-літній ювілей народин, 35-літній священицтва й 20-літній епископства свого Високопреосвященого Владики Кир Константина Богачевського.

Ювілейна програма мала три окремі урочистоті. Дня 11 червня відбувсь зїзд молодих представників Марійських Дружин із усеї епархії. В четвер, 15 червня, був зїзд духовенства. Було понад 70 священиків. Дня 18 червня був зїзд представників Апостольства Молитви. З Канади взяли участь Впр. Отці: В. Бараник, протоігумен ОО. Василіян канадсько-американської провінції, С. Бахталовський, ЗНІ., візитатор ОО. Редемптористів і М. Когут, ЧСВВ., ігумен із Гримсбі.

Ювілейні дні були виповнені урочистими архієрейськими богослуженнями, св. причастям, проповідями, конференціями, концертами, фільмуванням усіх урочистостей, спільними світлинами гостей. Особливо зворушливі були промови самого Впреосв. Ювілята.

Все присутне духовенство вислало гарну грамоту з власноручними підписами й висловами синівського привязання папі та пошани його делеґатові в Вашинґтоні.

Настрій ювілею підносили мистецькі виступи п. Голинського й п. Придаткевича.

З нагоди ювілею склали парохії коло $30,000 ювілейного дару на новий епархіяльний дім.

Вся ювілейна урочистість відбулась у Стемфорді, Конн., в Українськім Католицькім Семінарі, що є особливо дорогий серцю Ювілята, невтомного апостола української католицької школи в Злучених Державах.

Душею цього надзвичайного ювілею, що був одночасно славною маніфестацією всеї української суспільности, вірної Католицькій Церкві, американській державі й українському народові, був Преосвящений помічник Ювілята — Кир Амвроз Сенишин, ЧСВВ.

Для Бога й Свого Народу

Релігія конечно потрібна до щастя.

Багато є в світі людей, що мають маеток, науку, високий уряд. Таким людям нераз добре поводяться, світ відноситься до них із пошаною. Та ні багатство, ні знання, ні найвища влада ні на що не придадуться тим людям, якщо вони хотіли б бути правдиво щасливі. До того треба тим людям і всім іншим іще доконче такого скарбу, що має значення в часі й вічності. А такий скарб є тільки один: релігія. Віра в Бога й життя згідно з Божою волею. Хто не бажає вічного щастя, тому вистарчить маеток, знання, влада. Та хто бажає запевнити собі щастя й у тім другім, вічнім житті, коло вічного Творця, той мусить мати доконче добру віру й добре життя, що з Божої волі є конечно потрібні всім тим, що бажають подобатись Богові й знайти в Бога ласку в цім дочаснім житті й вічності.

Нам треба багато священиків

Такої віри й такого життя вчив колись сам Божественний Спаситель. Після Його вознесення продовжали Христову святу науку покликані ним апостоли, а від часу їхньої смерти ведуть їхню апостольську працю й науку, за проводом Христового Намісника, католицькі епископи й священики.

З огляду на те, що релігія необхідна для кожної людини, що хоче вести чесне життя на землі й запевнити собі щасливу вічність, наші українські батьки й матері так повинні виховувати своїх синів, щоб із них якнайбільш посвячувалось на службу Богові й своєму народові в священицькім стані. Щоб наш народ мав завжди потрібну кількість добрих, ревних священиків, що всі свої сили посвятили б для прослави Бога й спасення українських душ.

Що священики є доконче потрібні нашому народові, то це ясно пізнати з того, що Христос установив св. тайну священицтва для висвячування священиків. Це легко пізнати також із застанови над священицьким урядом.

Священик — це посередник між Богом, а людьми. Він є послом, що заступає перед Богом людські справи. Він є Божим післанцем до людей, щоб їм звіщати Божу волю. Священик є післаний від Бога, щоб завів нас до нашої батьківщини. Це Божий уповажнений заступник. Про священиків сказав сам Христос: "Хто вас слухається, Мене слухається." (Лука 10, 16).

ОО. Василіяни виховують священиків

Таких священиків, що все своє життя посвятили на службу Богові й українському народові на американськім континенті, виховують ОО. Василіяни в Мондері, в провінції Алберті, в Канаді. До монастиря ОО. Василіян у Мондері приїжджають ті наші школярі, що бажають стати священиками, а там ОО. Василіяни вчать тих юнаків і виховують на українських католицьких священиків, що по висвяченні розїжджаються на працю по Канаді й Америці, щоб, як душпастирі й місіонарі, вести релігійну працю між рідним українським народом.

Дня 29 червня, під час великого празника св. Петра й Павла в Мондері, висвятив наш Високопреосвящений ексарх, Кир Василій Ладика, ЧСВВ., пятьох таких молодих священиків-василіян, що покінчили свої науки в Мондері й Ґримсбі. Їхні імена: Євген Білик, Єронім Химій, Орест Засійбіда, Григорій Хміляр, родом із Алберти, й Венедикт Гринишин, із Британської Колюмбії.

Пишіть листа до ОО. Василіян

Пять молодих священиків — це гарний духовний здобуток для українського народу, що одержить пятьох молодих, учених і ревних душпастирів, релігійних учителів і провідників на дорозі життя. Та супроти тієї великої духовної праці, що її треба б повести між українцями в Канаді й Америці, це дуже мала сила. Нам треба негайно в десятеро більш цих наших рідних священиків, що зайшли б до кожної місцевини, де живуть наші люди, й стали їм за учителів, провідників і добрих душпастирів, що були б готові пожертвувати всі свої сили для спасення українського народу. А звідки наберемо стільки священиків?

З українських юнаків. Хто з них розпочав 15 рік життя, нехай вступає до монастиря ОО. Василіян і нехай посвячується на досконалу службу Богові й своєму народові в Канаді й Америці. ОО. Василіяни докладуть усіх можливих старань, щоб усіх тих кандидатів зовсім безплатно вивчити й виховати на добрих українських католицьких священиків, що до самої смерти працюватимуть над спасенням свого українського народу. А що більш буде в нас таких добрих священиків, то побожніший і чесніший буде наш український народ, спосібний не тільки в церковних, але й народніх справах робити великий поступ.

Тепер, по закінченні шкільного року, є дуже добрий час, щоб у кожній родині, де є добрі, побожні школярі, призадумались над тією справою й вислали чимскоріш сина до монастиря ОО. Василіян, щоб вивчивсь на українського католицького священика.

Щодо вступлення до монастиря ОО. Василіян, то тепер матимуть наші юнаки велику вигоду, бо ті, що походять із Канади, приїжджатимуть до Мондеру, а наші американські кандидати на священиків матимуть уже окремий новіціят коло Ню Йорку, куди зможуть дістатися без ніякої перешкоди.

Хто хотів би вступити до ОО. Василіян і стати священиком, нехай напише до ОО. Василіян листа. І так, Наші школярі з Канади нехай пишуть на таку адресу:

Basilian Fathers' Novitiate
Mundare, Alta., Canada.

Адреса для американських кандидатів остає така:

Basilian Fathers
Box 231, Glen Cove, L. I. N.Y.

о. крш. П. Божик.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

ЧАСОПИС "БУКОВИНА"

Зараз по першій світовій війні, коли в Росії упав царизм, вдаривши в самі основи церкви, захиталась православна церква також в Америці й Канаді. Василь Свистун при помочі "Українського Голосу", що виходив у Винипеґу, й кількох одиниць кинувся тоді орґанізувати свою церкву, доказуючи, що такої церкви треба тому, що вона виборе з Канади українську самостійну державу в Европі.

Саме тоді кинувсь також орґанізувати "карпаторуську" церкву, православний духовний Адан Филиповський, парох із Винипеґу, готуючись на епископа в Канаді. Він говорив, що його церква створить в Европі одну неділиму Росію, а по українцях і сліду не останеться.

Тереном аґітації обидвох орґанізаторів були в першу чергу буковинські парохії, а при них шарпали також ґреко-католицькі, щоб мати більш людей за собою. Сварки за справи віри охопили всіх українців у Канаді, що викликали судові процеси за церковні будинки, бо громади деяких парохій поділились на дві ґрупи, а саме на таких, що хотіли в громаді спокою і остатись при такій вірі, що в ній були до того часу, і на таких, що хотіли бути при нових вірах Свистуна й Филиповського. Аґітація обидвох мала деякі успіхи і з того часу появилися в Канаді дві нові орґанізації, тобто українська православна церква, звана свистунівською, від імени її основника, що не мала апостольського наслідства, подібно, як церква англиканська, баптистиська, методистська й інші протестантські уґруповання, й друга, "карпаторуська", що її до того часу не було ніде в усім світі, бо доти не чувано про якийсь "карпаторуський" народ серед українців.

Я слідив за обидвома рухами дуже пильно й набрав враження, що православя в своїм нутрі є так зґанґреноване й нестійне, що хтонебудь може основувати "православя" в православю й йому може удатись орґанізація з додатками його власної "доґми", або може усунути відому до цього часу доґму в церкві.

Дивно було мені, чому то не брали в оборону православної цілости в Канаді православні патріярхи — ерусалимський, олександрійський, антіохійський, або царгородський, що називає себе "вселенським патріярхом", — це є патріярхом усього світу. Ніхто з них не написав послання до православних у Канаді, не остеріг перед духовним розбиттям і сваркою ні не прислав свого представника до Канади, щоб опамятати розсварених і вгамувати орґанізаторів нових вір. Показалось, що патріярхи є патріярхами тільки на папері, без впливів на православних вірних, та що дуже слабі й нечисленні їхні "патріярхати."

Ще більш дивними показались гасла орґанізаторів нових церков. Свистун голосив, що коли буде зорґанізована його церква в Канаді, то вона негайно засукає рукави до політичної праці й доведе до того, що повстане самостійна українська держава в Европі, хоч історія засвідчає, що українська самостійність на рідних землях упала в XIII століттю, саме тоді, коли в Україні була православна церква, та проте врятувати самостійности не могли.

Не меньш дивними виглядали гасла А. Филиповського. Він пояснював, що його "Карпаторуська церква" причиниться до того, що повстане одна неділима Росія від карпатських до уральських гір і Камчатки. Хоч такого народу, як "карпаторуси", не було й нема ніде на світі, проте були люди москвофільського настрою, що повірили цим словам, особливо в Алберті, й пішли за Филиповським. Я набрав тоді переконання, що ті українці, що пішли за обидвома орґанізаторами й повірили їхнім обіцянкам, не брали справи критично й лоґічно. Коли нові секти зістали поорґанізовані, свистунівці не говорили більш про це, що їхня церква створить незалежну українську державу в Европі, ні однодумці Филиповського не згадували, що їхня церква з Канади створить в Европі неділиму Росію.

Серед того релігійного хаосу, що його не переживав тут ніколи український народ, я піднявся видавати часопис "Буковину", щоб таким шляхом пояснити буковинцям деякі релігійні й народні справи та остерегти їх перед релігійним розбиттям, що доводило їх до релігійної знеохоти, а навіть до втрати віри в Бога Творця.

Буковини вийшло тридцять і три числі. Тоді буковинці в Канаді стояли найвище, бо мали свій часопис, що боронив їхню цілість і виступав у їхнім імені. "Буковина" була перша, що проломила москвофільську стіну в православній російській Церкві, що не признавала фонетичного правопису й українства. Якщо після мене був би хтось видавав далі "Буковину", чи інший подібний часопис, москвофільство серед буковинців у Канаді було б до цього часу зовсім загинуло.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ И ВІДПОВІДІ

Чи Бог не приказав святкувати суботу? Чому отже католики змінили Божий закон і святкують неділю?

Бог ніколи не приказував святкувати суботу, а тільки "сабаш", це значить — спочинок. Бог приказав, що один із сімох днів має бути святим днем спочинку, а тоді вже самі жиди, без Божого приказу, вибрали собі суботу, хоч могли вибрати й інший день.

Щодо християн, то й вони сповняють далі Божу волю й святкують один із сімох днів, як святий день спочинку, тільки, що на цей день вибрали св. апостоли неділю. А зробили це тому, щоб 1) звеличати воскресення Христа з мертвих, що воскрес у неділю вранці; 2) в неділю зійшов св. Дух і дав життя Церкві; 3) та зміна мала закріпити людей у переконанні, що тепер обовязує вже новий заповіт, а старий відкликаний; 4) в неділю закінчилось Боже діло відкуплення, що є більше від діла сотворення, тому для звеличання Божого діла відкуплення введено в новім заповіті святкування неділі замість старозавітньої суботи.

Ісус Христос, заки проголошено новий закон, святкував суботу, але одночасно сам приготовляв дорогу до зміни. Коли жиди дуже накидались на апостолів, що вони не святкують строго суботи, Ісус обороняв апостолів. Робив жидам докори за надто строге святкування суботи. Ніколи не пригадував, що треба святкувати доконче жидівську суботу. Ніколи не покликавсь на жидівський закон про святкування суботи.

Християни з самого початку святкували неділю. Апост. Дії, XX: 7. Св. Іван говорить в "Обявленні" (1:10), що він був у захваті "в Господній день", тобто в неділю. Св. Павло картав галатів (Гал. 4:9-10) за те, що вони мали нахил святкувати жидівські свята так, наче б вони ще обовязували християн.

Святкування неділі вже лишиться до кінця світу. Справжні християни завжди святкуватимуть неділю, а до жидівської суботи ніколи не вернуться. Святкування неділі — це християнська відзнака. Хто не святкує неділі, той далекий від Христової Церкви.

Що можуть зискати українці православного й протестантського віроісповідання, що покидають свою віру й переходять до Католицької Церкви?

Покидаючи віру своїх батьків, вони вертаються до віри своїх дідів і прадідів, а тим самим до тієї правдивої Христової віри, що її ніколи ні один українець не повинен був покинути. Їхні батьки покинули правду для фальшу, а тепер покидають фальш для правди. І та правда стане їхнім спасенням. У справах віри важливе не те, якої віри були наші батьки, а те, щоб правдиву віру пізнати й прийняти, хоча б наші батьки були тому дуже противні. Добре є, наприклад, мати батькову ласку й батьків маеток, та без порівняння краще мати правдиву віру, що приносить спасення душі. Бо "яка користь для людини, як би здобула ввесь світ, а втратила свою душу?"

Чому католики не хочуть посилати дітей до публичних шкіл, а закладають свої окремі? Чи в публичних школах не вчать так само добре, як у католицьких?

Така школа, що не вчить тих правд, що є потрібні до чесного життя, не є така добра, як та школа, що постійно навчає таких правд. У публичних школах учать нераз добрі вчителі, але ні релігійного знання ні виховання вони своїм учням майже не дають. Вони не мають цього в своїй системі. Як ті вчителі говорять учням про доброту, то не подають їм релігійних понук, а тільки звичайні, природні. Не говорять про релігійні обовязки ні не заправляють учнів, щоб сповняли свої обовязки супроти Бога. Покликуються на паперові пригадки завішені на стіні, але нічого не говорять учням про заповіді на двох камінних таблицях із Синайської гори. Католицька Церква не може в сумлінню признати таких шкіл і посилати туди своїх дітей. Щоб дати своїм дітям відповідне знання й виховання на Божих дітей, католики мусять разом із некатоликами платити податки на вдержання публичних шкіл, а крім того складати ще другі податки на вдержання католицьких шкіл, що не тільки вчать, але й виховують дітей у релігійнім дусі. Та католики складають ті подвійні оплати, бо хочуть доконче, щоб їхні діти закріпились у тім переконанні, що їхня головна справа в житті є: вірити в Бога, любити Його всім серцем і служити Йому вірно в цім житті, щоб могли опісля бути з Ним щасливі в наступнім, вічнім житті. Цього навчає певне тільки католицька школа й тому добрі, свідомі католики посилають своїх дітей тільки до католицької школи, хоч нераз мусять складати більші оплати, а їхні діти мусять щодня робити більше дороги. Проте вони приносять таку жертву, бо знають добре, що тільки католицька школа може дати католицьким дітям потрібне знання й виховання.

НА ФАЛЬШИВІЙ ДОРОЗІ

СВІДКИ ЄГОВИ

Ця секта є продовженням секти "Дослідників Біблії" або "Роселитів", що їх оснував Карло Росел. Назву "Свідки Єгови" (від еврейського слова — Ягве — Бог) надав секті наслідник Росела — Осип Рутерфорд, адвокат Росела в його процесах і один із членів редакційного комітету Роселового часопису "Сіонська Вартова Башта", що сам подавав себе за суддю, хоч дійсним суддею ніколи не був. В 1918 році був Рутерфорд засуджений за підбурювання до військового повстання в Америці на 20 літ вязниці; наступного року випущено його на волю на основі помилування.

Рутерфорд подавав себе за головного "свідка Єгови", а як такий виступав якнайзавзятіш проти всіх християнських церков і всякої державної влади, назвавши їх оруддям сатани. Виступав особливо проти Америки й Британії. Баламутив людей поширюванням своїх книжок, що в них подавав як пояснення Біблії такі науки, що були зовсім противні Біблії. Заперечував божество Христа, Його воскресення, безсмертність людської душі. Христос був архангелом Михаїлом у людськім тілі. Рутерфорд навчав, що якийсь провідник заложить у світі своє царство, щоб знищити всі церкви й держави. Настане страшна війна й знищення (Армаґедон); тільки ті вийдуть ціло, що приймуть Осипа Рутерфорда за свого непомильного провідника й учителя.

Рутерфорд виступав проти всякої релігії. Релігія — на його думку — це видумка сатани! "Свідки Єгови" не мають ніяких релігійних обовязків, тільки мають помагати Рутерфордові виступати проти релігії, продавати його книжки й грати, де можливо, на ґрамофоні його рекорди.

"Свідки Єгови" шкідлива й небезпечна секта, бо проповідує анархію й відкинення всякої влади — духовної й світської; через те державна влада почала виступати проти "Свідків Єгови" й накладати на них кари.

"Свідки Єгови" проповідують, що Христос прийде ще раз і стане земним царем, хоч сам Христос сказав виразно, — що "Його царство не є з цього світу". Св. Петро навчав: "Коріться кожному людському сотворінню задля Бога, чи то цареві, якнайвище поставленому, чи князям, як таким, що їх післав. Бо така є Божа воля. Усіх шануйте. Бога бійтеся, царя почитайте" (І Петр. 2, 13), а "Свідки Єгови" баламутять людей, що духовна й світська влада від сатани та що Христос прийде все те знищити, чим підкопують повагу всякої влади й підбурюють людей до бунту й анархії. Тому "Свідки Єгови" це — фальшиві свідки. Одиноким правдивим свідком Божого обявлення на землі є Христова Католицька Церква, що устами своїх учителів: папи, епископів і священиків навчає непомильно всіх людей правд віри й моралі, конечних до спасення кожній людині. Спасення людей тільки в Католицькій Церкві.

Крім вище поданих сект існують іще інші менші протестантські секти з окремими назвами, віруваннями й практиками.

Ніяка секта не може дати людям спасення, бо спасення не там, де секта, але там, де "одне стадо й один пастир." Хто з сектантів бажає собі щиро спасення душі, повинен якнайскоріш прийняти правдиво Христову-католицьку віру. Нам усім треба молитись щодня за те, щоб Бог усім людям на землі дав таку ласку.

До одної школи в місті Бостоні, в Америці, ходив Том Волф. Він був найліпший учень у клясі. Та все таки учитель Еліот ненавидів Тому всею душею. Чому? Тома був католик, а Еліот був кальвінець.

Школа, що до неї ходив Тома, була мішана: до неї ходили католицькі діти й протестантські. В таких школах криється нераз глибока відраза до католицьких дітей. Як учитель є протестант або відступник, він уживає тієї відрази, щоб знущатись над дітьми, що належать до Христової Церкви. Це знущання буває глухе, невиразне, тільки рідко стає воно безпощадне назверх.

Ніколи ще часописи не говорили так голосно, щоб вихваляти відвагу дитини, а пятнувати дикість бостонського вчителя-ката, що знущався над невинною дитиною.

Тома був добре приготований до лекції; учитель не міг закинути йому нічого. Та все таки він не годен був спустити очей із Томи, що дивився на нього невинними очима, немов би прощав йому всю ненависть.

Ох, як він ненавидів Тому, як бажав дати пізнати йому свою ненависть! Незабаром трапилась до того нагода.

Учитель випитував лекцію. По лекції наступило читання. Кожна дитина взяла в руки біблію, чи евангелію, відповідно до своєї віри.

— Томо — сказав учитель — ти будеш читати з біблії Вилієма!

— Прошу, я маю свою книжку — сказав лагідно, відчинивши евангелію.

— Я кажу тобі взяти біблію Вилієма!

— Біблія Вилієма не визнає моєї віри; я належу до Католицької Церкви й батько заборонив мені читати біблію еретиків.

— Ти хулиш! — крикнув Еліот.

— Ні — відповів хлопець — я почитаю біблію, я шаную

(Продовження на 4 стор.)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 8:18-27.

ХАРАКТЕР ХРИСТОВИХ УЧНІВ. БУРЯ НА МОРІ.

Як же Ісус побачив кругом себе багато народу, казав відплисти на другий беріг (озера). І приступив один книжник і сказав до Нього: "Учителю, піду за Тобою, куди б Ти не пішов." А Ісус відповів Йому: "Лисиці мають нори й небесні птиці гнізда, а Син Чоловічий не має де голови прихилити". А інший із Його учнів сказав до Нього: "Господи, дозволь мені перш піти й поховати свого батька". Та Ісус відказав йому: "Іди за Мною й остав, нехай мерці ховають своїх мерців."

Потім увійшов у човен, а слідом за Ним увійшли й Його учні. Та ось зірвалась на морі велика боря, така, що хвилі човен заливали. А Він спав. І приступили Його учні та й розбудили Його кажучи: "Господи, ратуй нас! Ми гинемо!" Та Він сказав до них: "Чого так боїтеся, маловірні?" Опісля встав і погрозив вітрам і морю; та й стала велика тиша. А люди дивувалися й говорили: То хто Він, що й вітри й море слухаються Його?"

ПОЯСНЕННЯ

Одного разу приступив до Ісуса жидівський книжник і заявив, що хоче стати Христовим учнем. Книжники належали до впливової й шанованої кляси. Якщо хтось із них був би пристав до Христових учнів, то це був би поважний набуток; та Ісус не дуже то спішився із прийняттям. Книжника, що звичайно посідав якесь майно, а може надіявсь якого матеріяльного зиску, Ісус перестерігає, що в Його службі треба бути приготованим на вбожество й беззахистність.

Син Чоловічий. Такою назвою називав Себе тільки сам Ісус. Ця назва була покірна, бо закривала Ісусове божество. Вона буда одночасно й месіянська, що вказувала, що Ісус — це заповіджений Месія. Ця назва приходить уже в пророка Даниїла. "І я бачив в нічних видіннях, аж це за небесними хмарами йшов нібн Син Чоловічий... І дано Йому владу, славу й царство, щоб усі народи служили Йому; Його влада — влада віковічна, що ніколи не минеться, і Його царство не повалиться." (Дан. 7:13-14). Що в тім значенні розуміли Христові вороги цю назву, то це пізнати з переслухання Ісуса в домі Каяфи. "І сказав Йому первосвященик: Заклинаю Тебе Богом живим, щоб Ти сказав нам, чи Ти Христос, Божий Син? Сказав йому Ісус: Ти сказав. Але кажу вам: Із цього часу побачите Сина Чоловічого, сидячого по правиці сили, й ідучого по небесних хмарах". Тоді первосвященик роздер свою одежу, кажучи: Хулу сказав, навіщо вам іще свідків?" (Мат. 26, 64-65). Каяфа заявив, що Христос сказав хулу, бо назвав себе "Сином Чоловічим", тобто Божим Сином. Та хоч це була справді месіянська назва, то тому, що була невиразна, Ісус закривав нею Своє божество від загалу, що ждав іншого Месії, в дочасно-національнім розумінні. Крім Ісуса в новім заповіті ніхто інший не вживав тієї назви.

Христовий висказ про ховання вмерлих можна розуміти двояко; 1) хто покликаний іти за Христом, нехай не зволікає з рішенням, хоча б навіть мав лишити непохованого вмерлого батька; 2) нехай "мерці", ц. з. люди світові, що не прийняли ще Божої ласки, журяться мерцями, а ти, відроджений духово, займайсь важливішими справами, ніж похорон.

Галилейське озеро було положене понад 600 стіп нижче поверхні моря, а дооколишні гори підносились 1000-2000 стіп понад поверхню. З огляду на низьке положення озера, повітря над його поверхнею, головно вечорами, ставало дуже гаряче, а коли з гір повіяло холодом, зривались сильні бурі. Така одна буря захопила апостолів, коли переїжджали з Ісусом на другий бік озера.

Коли налякані апостоли будили Христа, щоб рятував їх, то вони мали віру, що Він може спасти їх, та їхня віра була ще надто слаба; вони не мали того переконання, що Ісус навіть під час спочинку знає все, що діється кругом.

Люди, що дивувалися, що Ісуса слухається вітер і море, то були тільки самі апостоли.

Отці Церкви добачують у тій події образ Христової Церкви, а також і поодинокої душі під час різних прикрих досвідчувань і переслідувань. Хто має сильну, живу віру, той навіть серед найбільшого горя заховує спокій душі, бо знає, що Ісус чуває над ним і не дозволить спокушувати його понад сили.

Такого довіря до Христа треба в цій трагічній годині всім українцям. Наша нація в великому горю, та ми не програємо справи, якщо всю свою надію покладатимемо на Христа й Його милосердя. "З нами Бог, разумійте язици, і покаряйтеся, яко з нами Бог!"

На фальшивій дорозі

слова пророків і все те, що є надхнене Святим Духом; я вірую в евангеліє Спасителя, але я хочу його без поправок, без фальшивих пояснень; я хочу його такого, як учить мене батько й наші священики.

— Ти смієш непослухатись — закричав учитель.

— Чи не треба, щоб я сповняв волю мого Отця? — відповів Тома словами, що ними Ісус відповів своїй Матері й святому Йосифові, як знайшли Його в святині.

— Ти будеш читати — каже вчитель — будеш читати, бо я так хочу, або будеш страшно битий!

— Нехай... Ананія, Мізаїл і Азаріяс також були молоді, коли їх кинено в огненну піч.

— Розбирайся — закричав Еліот, — а коли мене не послухаєшся, то будеш так битий, що з цілого тіла потече кров!

— Я слухаю Бога — сказав хлопчина.

По тих словах Тома ні поволі, ні з поспіхом скинув одяг, зняв сорочку й на даний учителем знак став навколішки серед кляси. В печі не було вже огню, дитина напів гола дрижала від холоду.

Учитель розсміявся.

— Ти дрижиш? — заговорив він.

— Мені холодно — сказав Тома.

Раптом — Тома мимохіть застогнав — на його плечі впав страшний удар прута. Катові здавалось, що зломив відвагу дитини; однак у тій хвилі лице дитини заясніло небесним спокоєм і він тихим голосом заговорив словами псалма: "Твоя палиця скріпляє мене, а Твій прут потішає мене."

Удари посипались раптово, а сильно. Рамя учителя підносилось то падало немов тягар назад. На тілі Томи понабігали довгі синяки. Щораз більші набігали вони, щораз синіші ставали; нагло один тріс, з під страшного прута триснула кров учителеві в лице. Що більший був спокій дитини, то більшою ставала скажена заїлість учителя...

— Слухай! Слухай!... або тебе вбю! — кричав нелюдським голосом учитель.

Щасливі ті, що вмирають у Господі — забурмотів невиразним голосом Тома.

Діти в клясі, що бачили все те, поділились на два табори: протестантські сміялись, плескали в долоні, католицькі плакали та закривали лиця, щоб не бачити страшних мук катування.

Лице Томи немов перемінилось; його душа була так захоплена, що здавалось, наче б дитина не чула ударів, що відривали кусками тіло.

По підлозі плила кров... Рамя вчителя змучилось. Дитина зігнена в двоє повалилась, бурмотячи слова: "Пробили мої руки й ноги, полічили мої кости...

Останній удар ката впав на повалене тіло... Дитина була нежива...

Мука хлопчини тривала 35 хвилин...

Годину пізніше його мати стояла навколішки перед тілом дитини, що спочивало на ліжку, й сьозами обливала рани. одну по одній так, як Божа Мати, коли Никодим і Йосиф із Ариматеї зложили на Її колінах посиніле тіло Ісуса, зняте з хреста...

Історія неправдоподібна, а однак правдива.

Ніколи ще часописи не говорили так голосно, щоб вихваляти відвагу католицької дитини а пятнувати дикість бостонського кальвінця, що закатував малого школяра за релігійні переконання.

Ніколи не треба гніватися ні накидуватися на людей за те, що вони не знають правдивої Христової віри. Навпаки їх треба любити, молитись за них і ласкаво повчати їх, щоб вони пізнали й полюбили одиноко правдиву католицьку віру. Ми не можемо ходити на некатолицькі відправи ні не можемо піддержувати їх своїми жертвами, але можемо й повинні відноситись до некатоликів із любовю у тім, що не є небезпечне для нашої св. віри. Не можна любити фальшивої віри, але можна й треба любити тих людей, що ще не знають правди.

— ВІСТІ —

— **Американський** прелат о. Лігутті сказав недавно, що будуччина Католицької Церкви в Америці залежатиме від фармерських парохій. Завтрішні католики родяться в фармерських родинах. Це можна сказати і про Канаду. Українці повинні з непохитною любовю держатись фармерського життя. Там наша будуччина. Певна й чесна.

— **Сенатор** Мерей із Монтани став головою Комітету Католиків для Забезпеки Людських Прав. Комітет має за завдання поборювати всякі рухи, що кривдять національні й расові меншини.

— **Колишня** королева Португалії, Амелія, подарувала чашу для нової церкви, що її мають поставити в Лізбоні, столиці Португалії, на память посвяти світу Непорочному Серцю Марії папою Пієм XII, 1942 року. Ця церква буде одночасно даром вдячности португальського народу зо ласку захорони Португалії від домашньої й світової війни, а також всенародньої покаяної перепросьби.

— **Словацько**-нацистська влада увязнила 100 словацьких священиків за те, що не хотіли говорити політичних проповідей у церкві. Арештованим дали до вибору: піти до табору інтернованих, або на російський фронт за військових духовників.

— **Особистий** представник президента Рузвелта при Апостольській Столиці, Мирон Тейлор, виїхав знову до Ватикану.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасения української нації в Католицькій Церкві

15 липня, 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 21.

Сотвори, Господи, Многая Літа!

Преп. о. ВЕНЕДИКТ ГРИНИШИН, ЧСВВ.

Син Петра й Петронелі з Ганішевських. Народився 11 березня, 1917 року в Бюкенен, Саск. До Чину ОО. Василіян вступив 1931 року. Висвячений на священика 29 червня 1944 року в Мондері. Першу Службу Божу відправив 9 липня в Вернон, Б. К. Призначений до душпастирської праці в Алберті, з осідком у Мондері.

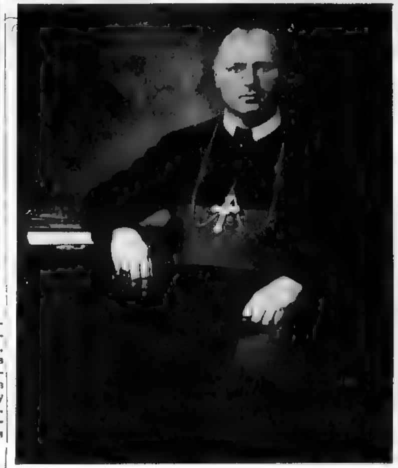

ЇХ ПРЕОСВЯЩЕНСТВО КИР ВАСИЛІЙ ЛАДИКА, ЧСВВ.
ексарх-ординарій українців католиків у Канаді.

Дня 14 липня минає 15-та річниця висвятин на епископа, (1929-1944), а 2 серпня 60-та річниця народин Преосв. Кир Василія (1884-1944). Редакція "Світла" просить Їх Преосвященство прийняти з тієї нагоди сердечні побажання й молитви, щоб Небесний Отець захоронив нам Дорогого Владику в Канаді — ще на многі літа.

Також усіх читачів "Світла" редакція просить злучитись разом у ці памятні дні в святій молитві перед престолом Всевишнього в намірі Преосвященого, Духовного Провідника українського народу в Канаді.

Преп. о. ГРИГОРІЙ ХМІЛЯР, ЧСВВ.

Син Василя й Марії з Шевчуків. Народився 22 липня, 1918 року в Мондері. До монастиря вступив 17 липня 1933. Висвячений на священика 29 червня 1944 року в Мондері. Першу Службу Божу відправив у мондерській церкві 2 липня. Призначений до душпастирської праці в Алберті із осідком у Мондері. О. Григорій має ще в монастирі молодшого брата Партенія, що кінчить богословські науки в Ґримсбі, Онт., а в Згромадженні Сестер Служебниць має сестру Єремію.

Преп. о. ЄВГЕН БІЛИК, ЧСВВ.

Син Йосифа й Емілії з Лисняків. Народився в Мондері 9 листопадня 1918 року. До монастиря вступив 17 липня 1933 р. Висвячений на священика 29 червня 1933 року. Першу Службу Божу відправив разом із о. Григорієм в мондерській церкві 2 липня. Призначений на уряд помічника вчителя новиків і до душпастирської праці в Алберті, з осідком у новіціятськім домі в Мондері. О. Євген має ще в Згромадженні Сестер Служебниць сестру Єфрему.

Преп. о. ЄРОНІМ ХИМІЙ, ЧСВВ.

Преп. о. Єронім Химій, ЧСВВ., це син Євстахія й Марії з Ягніїв. Народився 12 березня 1919 року в Редвей, Алта. До монастиря вступив 19 березня 1934 року. Висвячений на священика 29 червня 1944 в Мондері. Першу Службу Божу вдправив у Редвей 2 липня. Призначений до душпастирської праці в Алберті з осідком в Едмонтоні. О. Єронім має ще в монастирі старшого брата, о. Атанасія, а в Згромадженні Сестер Служебниць сестру Єроніму.

Всіх цих наших молодих місіонарів висвятив на священиків під час великого відпусту св. Петра й Павла в Мондері, дня 29 червня 1944 року, Преосвящений Кир Василій, що для тієї цілм зволив прибути з Винніпегу.

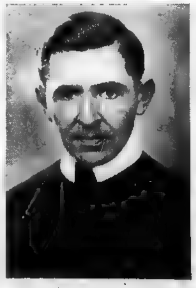

Преп. о. ОРЕСТ ЗАСІЙБІДА, ЧСВВ.

Син бл. п. Максима й Анастасії з Павліїв. Народився в Вегревил, Алта., 5 травня, 1912 року. До монастиря вступив 8 червня, 1933 року. Висвячений на священика 29 червня 1944 року. Першу Службу Божу відправив у Вегревил 2 липня. Призначений до душпастирської праці в Алберті з осідком у Мондері.

Новови свячені в Мондері священики з Преосв. Святителем Кир Василієм.

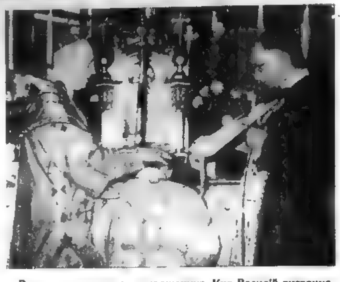

Рукоположення нового священика. Кир Василій висвячує в Мондері діякона на священика. Капелянує — Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ.

СУСІДСЬКА РОЗМОВА

Комуніст. — Куди ж ви, сусіде, так збираетесь, що так скоро запрягаете коні?

Католик. — Сьогодні буде в нас богослуження, то хочу завчасу приїхати, щоб ще перед Службою Божою висповідатися.

Комуніст. — То ви все ще вірите в ті старі забобони? А впрочім, що мені зо сповіди? Чи я від того збагатію?

Католик. — Як бачу, сусіде, то ви тільки інших людей заганяли б до бідної комуни, а самі маете охоту розбагатіти й покушати багатсько-буржуйського хліба, як кажуть червоні агітатори.

А щодо сповіди, то й вам треба б було стати навколішки коло сповідальниці, щоб не довелось опісля грітися в тій "тьмі кромішній, де огонь не згасае..." ,

Комуніст. — Як бачу, то вас і досі страшать пеклом ваші попи; та я не вірую ні в пекло ні в душу, а тільки в те, що ясне й доказане. Чого не бачу, в те не вірую.

Католик. — Чи ви вже казали собі також доказувати, що той, що подае себе за вашого батька, то справді ваш батько? Чи ви не вірите на слово в усе те, що пишеться про Сталіна, Ватютіна й Гречуху, про релігійну волю й щасливе життя робітників і селян та й інші гаразди в Советах, у більшовицьких часописах, чи кажете собі доказувати?.. Чи не признаете за правду того, що написали вам інші люди? Чи як ви ходили до школи, то ви казали учителеві, щоб вам усе доказував?.. Ей, сусіде, щось ви надто вже переборщили... А як ви майже кожного дня, через усе своє життя, приймаете за правду багато речей тільки на людське слово, то чому не хочете признати за правду того, що вам переказують ті, що заявили: "Що ми чули, що бачили своїми очима й чого дотикалися наші руки, це звіщаемо вам"? (І Ів. 1:1).

Місійний хрест у Копернику Алта. Місія відбулась цього року за проводом Преп. о. Маркіяна Пасічника, ЧСВВ.

А може правди віри вам невигідні? Чи ви знаете історію про св. Павла й воеводу Фелікса? "Коли ж він — Павло — говорив про справедливість і будучий суд, злякався Фелікс і відповів: ще цим разом іди: догідного ж часу покличу тебе."" (Д. Ап. 24: 25): А вчений де Местр перестерігав сучасних собі недовірків: "Майте тільки відвагу бути чистими, а будете також відважними католиками!"

Ви кажете, що як чого не бачите, то в це не віруете. І я деколи держусь такої практики. От, наприклад, я ще ніколи не бачив вашого розуму... Це певний знак, що ви, сусіде, не маете його... А старі люди кажуть: "Краще е з мудрим згубити, ніж із дурним знайти..." Тому — бувай здоров, сусіде!

Комуніст. — Заждіть, заждіть, сусіде, ще одне слівце. Ви віруете в другий світ, а я думаю, що хто вмер, той згинув і після смерти вже нема ніякого другого життя. Зо смертю все кінчиться...

Католик. — В ваших словах така сама правда, як би хто говорив раз-у-раз: червоне, червоне й нема ніякої іншої краски, тільки червона Та я рад би довідатись, чому ви торочите раз-у-раз те саме?.. Я щось підозріваю, що ви мабуть хочете того, щоб по смерти не було нічого, бо лякаетесь строгого суду.. Та на всякий випадок із ваших слів виходить, що ви не маете ще певности, як то буде по смерти. Бо як би ви були певні, то чого б ви так кудкудакали про те, що після смерти не буде нічого? Як нема, то не треба згадувати. Та ви, мабуть, подібні до того старого німецького соціяліста Лібкнехта, що сказав 23 березня 1873 року: "Якщо існуе Бог, то ми пропащі."

На прощання скажу вам ще одне: побожні, чесні люди не хочуть, щоб зо смертю все кінчилося. А як вам так дуже не дае спокою той другий світ, то видно, що вам тяжко йти на той світ. Та будьте певні, дорогий сусіде, що ні ви, ні ГПУ, ні комінтерни, ні найвищий совет другого світу й другого життя й Божого суду не скасуе. На ньому опиняться колись і католики й комуністи. І буде так, як сказав Христос: одні до вічного життя, інші на вічну муку. А ви, сусіде, куди: чи туди, де синьо, чи де червоно? Яка ваша улюблена краска? —

Преп. о. Маркіян Пасічник, ЧСВВ., наш молодий канадський місіонар. Перебувае в Винипегу й звідти виїжджае до наших парохій на св. місії. Адреса о. місіонаря:
Rev. F. M. Pasichnyk, OSBM.
612, Flora Ave., Winnipeg, Man.

Нововисвячений о. Григорій Хміляр, ЧСВВ., благословить свого батька Василя під час першої Служби Божої в Мондері.

П. СЕМЕН СИСАК

П. Сисак, наш передовий і невтомний парохіянин у Вегревил, Алта., святкуе цього року 50-літню річницю свого життя. З цеї нагоди він зібрав на сиротинець у Алберті й Саскачевані поверх $320.00. Редакція "Світла" складае п. Сисакові й його рідні побажання великого Божого благословення й щасливого життя на многі літа, а кожній нашій парохії в Канаді й Америці бажае хоч одного п. Сисака.

THE CATHOLIC TRUTH

SHORT STORIES for the Young People

"AUVERGNE, AUVERGNE"— THE FOE!"

Many years ago, two armies were at war with each other in France. They had not yet met in battle, but lay encamped not very far apart, although a thick wood prevented them from seeing each other.

Night came on, and the French armies planted their guards all around the camp, and kindled their fires to prevent their being taken by surprise.

A young soldier of the army, with four or five more, was posted a good way from the camp, not far from the edge of the wood.

They loaded their muskets, and commenced their slow, watch full march backwards and forwards under the glimmering light of the moon. The regiment to which these soldiers belonged was called the "Regiment of Auvergne."

All was still for some hours, and they heard nothing but the beetle humming by, or a wolf howling through the wood.

Once our young soldier heard a rustling among the trees. He stopped and listened. It ceased;he could hear nothing, so he moved on his beat again. Not long afterwards he heard it once more. He told his companions to be on the watch, and with his gun ready to fire, entered the wood.

It was now very dark — the moon was hidden behind the clouds — so he went along very cautiously. When he had gone forward about a bow-shot he came to an opening in the wood. Suddenly four soldiers sprang on him, drove his gun out of his hand by a sudden stroke, and pointed their bayonets at his heart, while one of them wispered in the darkness: "If you give any alarm, you are a dead man."

The brave soldier had fallen into the hands of the enemy.

For a moment he stood still. What was he to do? His comrades were asleep in the camp, trusting to him to give the alarm if the enemy came near. He thought now that if he did not give the alarm the enemy would fall upon them and put them to death, and he saw that if he did give the alarm, they would immediatly kill him.

The hesitation was only for a moment. Remembering his duty to his King and to his country, he drew himself up, took a long breath, and shouted with all his might: "Auvergne, Auvergne, the foe!"

In an instant the bayonets were burried in his breast, and he fell to the ground in the agonies of death.

But his cry was heard. His dying ear caught the sharp crack of his companions muskets as they fired the alarm, and soon the tramp of horses told him that he had not died in vain. Right nobly had he served his King.

My children, you have a King to serve — a heavenly one. Your foes are Satan and sin; these you must fight against like this brave soldier, you must be willing to die rather than fail in your duty to God; you must be faithful to Him even unto death.

Празнична Служба Божа в день св. Петра й Павла на мондерській "Голгофті". На троні — Преосв. ексарх Кир Василій Ладика, ЧСВВ., Поруч пристоящий — нововисвячений — Преп. о. Еронім Хмій, ЧСВВ. По обидвох боках аколіти — молоді василіяські учні-схоластики. Діяконуе — Преп. о. П. Дидик, ЧСВВ.

Два нововисвячені священики-василіяни, Преп. о. Євген Білик, ЧСВВ., й Преп. о. Григорій Хміляр, ЧСВВ. Обидва родом із Мондеру, відправляють спільно свою першу Службу Божу. Стоять на "Яко свят еси, Боже наш" — від ліва: Преп. бр. Рафаїл Мельник, піддіякон, Преп. о. Г. Хміляр, Преп. о. Е. Білик, Преп. о. Д. Попович.

П. Степан Нагайовський із Гиллард, Алта. — Редакція "Світла" пересилае п. Нагайовському сердечне поздоровлення й бажае йому доброго здоровя й Божого благословення в військовій службі, а зокрема щасливого повороту до рідні.

Strange but true

Бл. п. Андрій Гаврилечко, з Тофілд, Алта. Дописувач в "Світлі".

ФОНД "КАТОЛ. КАРТИН".

Степан Бурга, Стар, Алта. 50ц.
По $1.00: Михайло Демків, Янів, Ман., о. Николай Сімонович, Шикаго, Прокіп Балко, Голден, Анна Вітів, Форт Віліям, Онт., Григорій Савчук, Мондер, Онуфрій Гриньків, Істон, Па., Анастасія Русак, Винипег, Ман., Василь Бронгель, Монтреал.
$2.00: Анастасія Пасічна, Винипег, Ман.

ЗАВВАГА: П. Ілля Романович із Фал Ривер, Месс., одержуе більшу кількість "Світла". Всі поблизькі громадяни можуть у справі "Світла" звертатись до п. Романовича. — Редакція.

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

Who has the right to celebrate marriage?

The pastor of the bride has the preference, though both the pastor of the bride and the pastor of the groom are competent to arrange for the marriage, and also to perform the ceremony. (Canon 1097, 2.) They may be married either in the parish of the groom, or in some other parish only by permission of the pastor of the bride.

Why do pastors ask so much before a marriage?

It is the duty of the pastor or delegated priest to ask separately both of the man and woman whether they are under any impediment, whether they freely consent to marry, and whether they are sufficiently instructed in Christian doctrine, and realize the nature and responsibilities of marriage. He shall also admonish them to make a good Confession and to receive Holy Communion.

Does disease make up an impediment to marriage?

No. Nevertheless justice demands that when parties to the marriage are afflicted with especially infectious or contageous disease, it should be told the other party, since the happiness of marriage relies in large measure upon the health of both.

What papers are needed to get married?

Besides the civil license each party must furnish the pastor or delegated priest with a baptismal certificate and a statement from his or her pastor that there is no impediment to the marriage.

Why a baptismal record?

The Canon Law prescribes that when anyone marries or is ordained, or makes solemn religious profession, or has a marriage declared null, a record of these things must be made in the baptismal record. Thus, when a baptismal certificate is furnished by the pastor he sees at once any recorded impediment to the marriage. The baptism certificate is required even of a non-Catholic in the case of mixed marriages. N. B. In cases of mixed marriages the banns of marriage are not announced.

Where does your Church get her authority to regulate marriages of baptized persons?

From Jesus Christ Who gave her the power to bind and to loose, and Who made her the sole authority over the Sacrament of Matrimony. It is outside the jurisdiction of civil authority to regulate the Sacrament of Baptism. The State has no authority over the **bond of marriage** among the baptized, but it is able to regulate with regard to the **civil effects** of marriage.

What is an impediment of marriage?

It is a circumstance, which renders the marriage contract unlawful or invalid. The Church, by reason of her sole jurisdiction over the sacrament of marriage, designates what impedes the natural law and the Divine positive law for reason of the private and public good. She classifies impediments as **prohibitive** and **nullifying** impediments. A **prohibitive** impediment is a grave prohibition to marry, but if the marriage is contracted it is **valid**, though sinful or illicit. A **nullifying** impediment is a grave prohibition to marry, and makes the marriage, if attempted **invalid.**

BY FRANZ WERFEL

The Song of Bernadette

Illustrated by HAROLD FOSTER

A pompous lady was in custody. — *"Madame Bruat!" he exclaimed.* — *"The bottle is confiscated!"* — *"Take it!" he said despairingly.*

BERNADETTE'S new victories over the power of the State were almost more than Vital Dutour could bear. A broken man, the imperial prosecutor slunk about in his offices. His career, he had every reason to suppose, was at an end.

Dutour's brooding was interrupted by a gendarme who stalked in with a pompous lady in his custody. With an emphatic bang, the gendarme put down the *corpus delicti*, a large bottle. "The lady took this water from the spring," he said.

"What is your name, Madame?" Dutour asked.

"I am Madame Bruat," said the lady with that tinge of deprecation used by those who would rather not make a display of an eminent name or station.

"Madame Bruat?" the prosecutor looked up. "Bruat? Are you by any chance connected with Admiral Bruat?"

"He is my husband," the lady answered. "And now, Monsieur, may I inquire after the nature of my crime?"

The imperial prosecutor did not have to feign exhaustion. He spoke softly. "Madame, you are the bearer of a great name. Your husband, as I well know, is very close to the Emperor. We, however, are carrying on a struggle here with certain elements which have taken advantage of the hallucinations of a feeble-minded female to forge a weapon against the imperial regime. And now come ladies like yourself, Madame, who show the masses that you, too, challenge this highest authority. I am forced, therefore, to require you to pay a fine of five francs."

Madame Bruat smiled. "Delighted, Monsieur," she said. "And I'll add a hundred francs for the poor of Lourdes. Now, please let me have my bottle."

"The bottle is confiscated," said the prosecutor.

The lady smiled again. "I don't believe it will remain so, Monsieur, for I filled it at the desire of a high personage."

Dutour was firmly determined not to yield. "May I ask who this personage is, Madame?" he said.

"Her Majesty the Empress Eugenie," Madame Bruat replied. "I am the governess to the little crown prince."

Yellow of face, Dutour thrust the bottle toward her. "Take it, Madame!" Despairingly he added: "I begin to see the folly of being the only one to do one's duty in a feeble-minded world."

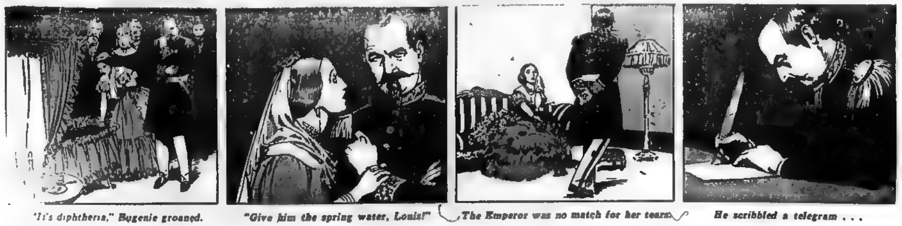

"It's diphtheria," Eugenie groaned. — *"Give him the spring water, Louis!"* — *The Emperor was no match for her tears.* — *He scribbled a telegram . . .*

NAPOLEON III walked up and down between the desks of his offices as though invisible demonic secretaries sat at them, to whom by night he was dictating the battle orders of the century. Loulou, his only son, had not been well the past two days.

Louis went to the nursery and found his wife with streaming tears at the baby's bedside. Madame Bruat and a nurse were busy applying compresses, but the doctor smiled reassuringly at the Emperor: "Nothing of consequence, Sire. Merely a light fever."

"It's diphtheria, it's croup at least," Eugenie groaned. She looked up at the Emperor with tearstained eyes. "Oh, Louis, there's one wish you must grant me!" she cried. "Bruat brought some of the spring-water of Lourdes. We'll give it to Loulou!"

The Emperor found it hard to conceal his irritation. "Other peoples can afford to make themselves ridiculous, my child," he said. "*We* shouldn't; we mustn't!"

"I don't mind making myself ridiculous to save my child's life, Louis."

The Emperor was no match for his wife's pleas and flooding tears. Finally he had to retreat. "All I ask," he said slowly, "is that it doesn't become public knowledge."

But Eugenie flared up at that. "How ignoble that would be! On the contrary, Louis, I swear here and now that if my child be saved I shall publicly acknowledge my faith in the spring."

Shrugging his shoulders, the Emperor left the room.

Two days later Eugenie was able to announce that Loulou's fever was gone. "The spring did help him, Louis," she said, "and now I ask you to grant my wish. I vowed for us both that if the water of Lourdes helps our child, you will command the grotto to be opened to the public . . ."

The Emperor stormed and argued, but eventually he went down to defeat. Since he was ashamed of what his ministers might think he determined simply to avoid them. He scribbled a telegram himself, ordering the prefect of Tarbes to open the grotto immediately. With a copy in his hand the Emperor sought out the Empress. She blushed with joy. "I always knew, Louis," she said, "that you have a heart that can conquer even itself . . ."

"The fact is, Madame," he replied icily, "that the lady of Lourdes found a most effective ally in yourself."

Continued

В СВОЇЙ ХАТІ - СВОЯ ПРАВДА

— Добрий вечір, мої панство! А куди так спішно? — питав Антін Охримович, задержавши своє авто, Андрія Мірчука й Оксану та Лесю Гаврилюк, що їх він стрінув на дорозі.

— Йдемо вперед! — відповів неохоче Андрій за себе й дівчат.

— Дуже добре! Бо й я завжди держусь такої засади, щоб не належати до породи раків, що люблять лазити тільки назад.. Та може йдете в яке добре місце, то прошу взяти й мене з собою. Тимбільше, що панна Леся, як бачу, не мають пари, ні оборони...

— Ми йдемо в веселе місце, де треба здорової голови й сильних ніг — жартував Андрій, не мавши спромоги розпрощатись із Антоном.

— Та в мене голова не черепяна, а ноги не зо стебла, може видержать — відбивавсь Антін.

— А я думаю, що хоч би ми й сказали, куди ми йдемо — вмішалась старша Оксана — то п. Антін туди з нами мабуть не пішли б... Бо я не бачила, щоб голова Українського Католицького Юнацтва заходив туди...

— О, то ви певне наставились до "червоної залі"! — відповів іронічно Антін. Це ви правду сказали, панно Оксано. Я там не був і не буду. Хіба, як будемо посвячувати ту залю на домівку У. К. Юнацтва.

— То виходить таке, що я таки останусь без пари — завважала зо сміхом синьоока Леся.

— І ми мусимо розлучитись — пробував перервати розмову Андрій і відійти з дівчатами.

— А я думаю, що краще буде, як ми побудемо цього вечора трохи довше разом і гарно поговоримо собі. Ми й так рідко стрічаємось. І тоді п. Леся не будуть сумувати, що не мають пари — говорив далі Антін, звернувшись приязно до Лесі.

— Та коли ми вже трохи померзли й хотіли б скоро загрітись — відмовлялась Оксана, здригаючи від вечірнього холоду.

— Ви змерзли? То сідайте всі до самоходу й зараз буде вам тепліше. А на те скакання в "червоній" залі ще маєте доволі часу... Прошу панночки, гостям раді! А може одного цукерка за драбинку? — припрошував голова У. К. Юнацтва.

— Чому ви, пане Антоне, такі противні тому, щоб іти на танці до більшовицької залі? — питалась Оксана, взявши від нього кусок шоколяду.

— З тієї простої причини, панна Оксано, що "з ким пристаєш, такий сам стаєш." Коли хто лазить чорним комином — замаститься на чорно; а коли хто почне заходити до "червоної залі" згодом і сам почервоніє...

— А чи так завжди мусить бути? Ми ж не йдемо на більшовицькі збори, тільки на забаву — не погоджувавсь Андрій. Забавимось трохи та й вертаємось назад католиками додому. Ми вже стільки разів були там, а нам нíщо ще не сталось...

— Ви кажете, пане Андрею, що вам ніщо не сталось. Ці теперішні більшовики були колись також усі українцями й католиками, а сьогодні вони є найбільші вороги всього, що наше рідне, українське, католицьке. А як до того прийшло? Колись певне зайшли до червоної залі, познайомились із відступниками від Бога й народу, прочитали більшовицький часопис і затруїлись.

— Та ми з такими речами не маємо нічого спільного — оправдувалась Оксана.

— Вже те саме, що українсько-католицьке юнацтво заходить між таких безбожників на забаву, піддержує їх своїми грішми, додає їм заохоти своєю присутністю, є злом, бо помагає ворогам Бога й нації рости в силу й потім затруювати наш народ своєю червоною отруєю. Може вам нíщо не сталося, та іншим уже сталося... Навіть вийшли заміж за безбожників, за всяких ворогів нашої Церкви й нації.

— Мушу признатись, що я так поважно не застановлялась над цим — відізвавсь трохи мякше Андрій.

— Мої приятелі, колись наші батьки, що приїхали зо старого краю, були всі українці греко-католики. А тепер ми розбиті. Одні покинули католицьку релігію й стали саистунами, автокефалами, православними, інші перейшли до біблійників, треті стали комуністами, а всі ті відлучені стали тими противниками, що затруюють нам життя. Розбили нас і добивають нас. А ми такі необережні, що самохіть ідемо їм на руку...

— Я перший раз чую такі слова — сказала Леся, й в її голосі було чути нотку жалю.

— Мої панство, як що ви належали б до Українського Католицького Юнацтва й брали живу участь у всій діяльності нашого славного Б.У.К-а, ми не потребували б говорити сьогодні про такі сумні речі. Нам, членам У.К. Юнацтва, наші сходини, відчити й наша католицька преса дають пізнання правди й розяснюють кожну справу. Я певний, що як ви належали б до католицької організації, ваша нога не станула б ні на більшовицькім, ні на якім іншім некатолицькім порозі! Ви не носили б туди своїх грошей і не робили б їм розголосу своєю участю в їхніх підприємствах. Не тому, щоб ми не любили тих своїх відлучених братів, але тому, щоб не зашкодити собі й не піддержувати зла.

— Може бути — погоджувалась Оксана.

— Я не хочу нікого з вас змушувати навіть до найліпшої речі, бо так; як Католицька Церква, так і наше Братство Українців Католиків, чи його молодечі відділи — У. К. Юнацтва, будують тільки на вільній, непримушеній волі. Та я підкреслив це, щоб зазначити, що спільна праця в католицькій організації дає багато знання, світла й заохоти до ліпшої праці й кращого життя.

— Чи ви, пане Охримовичу, думаєте, що ми хотіли б шкодити українсько-католицькій справі? Ми ж ті самі — боронивсь Андрій.

— Я не хотів зробити вам, милі друзі, ніякої прикрости, а сказав тільки те, що, як українець і католик, уважав за конечне порушити, коли почув, що ви йдете на танці до більшовиків, тих найстрашніших гнобителів Христової релігії й української нації.

— Та ми не мусимо там бути — промовила несміливо Леся, переконана й засоромлена словами щирої правди голови У. К. Ю.

— Дякую вам, панно Лесю, за добре, потішаюче слово. Від нього аж мені веселіше стало на серці — промовив Антін.

— Коли вже про те йде наша сьогоднішня дискусія, то скажу про себе, що я ніколи не почувалась дуже вільна в тій залі — призналась Оксана.

— Я так і догадувавсь, панно Оксано, бо годі бути вже аж таким невражливим, щоб у неділю почуватись добре в католицькій церкві на святій Службі Божій, а в суботу забавлятись безжурно в залі антихриста й його прислужників. Щиро — не можна ніколи служити двом панам.

— Може ми це якось направимо — відізвалась уже сміливіше Леся.

— А я маю навіть таку надію — говорив Андрій жартобливо, вийнявши цигаретку — що незабаром я готов іще відібрати п. Антонові головство в У. К. Юнацтві.

— То була б для мене справжня радість і мені було б дуже приємно піддати першому вашу кандидатуру на наших зборах!

— А ми скріпимо її! — відповіли весело обидві дівчини.

— Та заки це буде — прошу дорогих сусідок покушати на щасливий початок солодкого, а п. Андрієві дозволимо підвудити нас трохи делікатним "вичестером" і пустити з димом усі наші журби й смутки...

— І підвести нас самоходом під саме віконце нашої матусі, як що така ласка в п. голови, що схоче повозитись із таким тягарем — допрошувалась пестливо Оксана.

— Мій "Форд" і без ласки везе, щоб тільки ґазоліна — сміявся весело Антін, засвічуючи світло в авті. А що до тягару, то з ним можна б спокійно заїхати навіть — під шлюбний вінець...

— То вже хіба завтра, бо сьогодні десь паламар сховав ключі від церкви, то трудно було б дістатись — відповіла весело добра Леся.

Всі весело засміялись. Самохід рушив із місця, а в ньому й тих четверо молодих сердець, що того вечора почали битись живіше для Бога й України.

З ДОПИСІВ

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Основано відділ Українського Католицького Юнацтва.Ввечері, 11 червня, основано в Новім Києві відділ У.К.Ю. На основчих зборах головою була панна Лелійка Стеблик, а писаркою панна Катруся Семенюк. Доповідь про потребу, ціль і користь У.К.Ю. мав о. парох С. Курило, ЧСВВ Першими членами стало охоче 16 молодих парохіян: Катруся Семенюк, Мирослав Самоїл, Ілько Самоїл, Едвард Самоїл, Яків Семенюк, Йосифа Семенюк, Микола Гриців, Параня Гриців, Юрко Качмар, Лелійка Стеблик, Петро Стеблик, Марійка Адамовська, Оля Савчук, Олекса Дук, Василь і Емілія Семенюк.

До першого заряду У.К.Ю. в Новім Києві належать: М. Самоїл — голова, Л. Стеблик — заступниця голови, К. Семенюк — писарка, Й. Семенюк — скарбничка, М. Грициів — пресовий звітовик.

Новий відділ приступив відразу до діяльности й ухвалив уладити на найближчу відправу обід і пікнік. Окрема нарада в тій справі відбулась 24 червня в 8 год. ввечері в Народнім Домі.

Будучий стан парохії в Новім Києві залежатиме багато від організаційної праці парохіяльної молоді. Тому всі юнаки й дівчата повинні однодушно ставати до обєднаної праці в своїй юнацькій організації за проводом свого ревного душпастиря. Бог поблагословить Вас. — (П-й).

У кращий світ. Дня 11 червня відійшла від нас несподівано бл. п. Марта Рошко, подруга доброго парохіянина Михайла, в Новім Києві, в 59 році життя. Походила з Вишатич, коло Перемишля. Причиною наглої смерти було слабе серце. Крім свого чоловіка оставила ще в смутку 7 синів, 2 дочки й 10 внуків.

Похором відправив 15 червня Преп. о. С. Курило, ЧСВВ. Під час похорону склала рідня й знайомі $16.25 на Службі Божі за душу покійної. Спочила бл. п. Марта на парохіяльнім цвинтарі Вознесення в Новім Києві. В.І.П.!

Під час спільного обіду Д. Шишляк і В. Скоробогач зібрали на "Світло" й "Українські Вісти" $15.75. Жертводавцями були: Преп. о. Курило, М. Цимбалюк, В. Дядук, В. Рошко, В. Скоробогач, М. Рошко, Д. Шишлак, Д. Марчак, М. Щурек, М. Щурек, А. Рошко, М. Найдзяк, С. Цилюрик, Д. Місік, І. Гавірко, В. Маланюк, К. Цилюрик, С. Клемра, П. Рошко, П. Гладкий.

Редакція "Світла" складає всім жертводавцям і панам збірщикам сердечну подяку.

ФИЛАДЕЛФІЯ. Хвальна Редакціє "Світла". Сердечно дякую за кілька примірників "Світла", що їх прислала Хв. Редакція мені, а властиво не мені, тільки на імя мого чоловіка. Люблю читати ту духовну книжку, бо підносить людину на душі й є досить що читати, так релігійного, як і світського змісту. Я все очікую з нетерпеливістю. Дай, Боже, щоб те "Світло" виходило не раз на два тижні, але два рази на тиждень. Хто подав нашу адресу — дай йому, Боже, здоровя, бо я тієї чудової ґазетки не знала. Як би я була знала, я була б запренумерувала вже давно. Остаю з поважанням О.О. — (Заразом посилаю $1.00 як жертву на "Світло". Прошу ласкаво прийняти.)

За сердечні слова признання й дарунок на пресовий фонд "Світла" щиро дякуємо й бажаємо Вам і всій Вашій рідні великого Божого благословення. — Редакція.

В кожній українській парохії повинна бути українська ВАКАЦІЙНА ШКОЛА. Українським дітям треба доконче науки катехизму й рідної мови.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

ВЕЛИЧНИЙ ПРАЗНИК У МОНДЕРІ. Хто 29 червня був у Мондері, той мав нагоду взяти участь у надзвичайно урочистім празнику св. Петра й Павла. Погода була чудова. Народу цілі тисячі. Були гості з Саскачевану, Манітоби, а навіть із Онтеріо прибув дорогий гість — Всеч. о. В. Філевич, парох Киченеру, колишній мондерський парохіянин. Високопреосвященний наш ексарх Кир Василій, що прибув із Винипеґу, відправив у церкві в 8 год. Сл. Божу й висвятив пятьох діяконів ЧСВВ., на священиків, а опісля сказав науку. Це перший раз у Мондері було спільне свячення пятьох священиків. В год. 10:30, при архієрейській співучасті ВПреосв. Владики, відправив Впр. о. прото ігумен В. Бараник ЧСВВ., співану Службу Божу з діяконами й аколітами на мондерській "Голгофті"-каплиці; голосники розносили далеко слова святої відправи й гарний спів великого мондерського хору за проводом п. В. Курили. По Сл. Божій знову промовив до численного народу Кир Василій і поблагословив усіх апостольски блаагословення для зискання відпусту.

Опісля сердечну проповідь виголосив Впр. о. В. Каменецький, ЧСВВ., едмонтонський ігумен. Увесь час люди сповідалися й приймали св. причастя. Богослуження закінчено походом із Найсв. Тайнами й водосвяттям. Сполудні був обід у парку й пікнік, а в Народнім Домі висвітлювалась нова фільма з життя українських поселенців у Західній Канаді та про "Доброго Самарянина".

Хто прибуває на відпуст до Мондеру, має завжди нагоду побачити наше церковне богослуження в повній своїй красі й величі. Мондерський відпуст — це наш найбільший щорічний зїзд в Алберті. Там пізнати, хто ми, що маємо, в що віруємо та що любимо. Найкращою точкою відпусту є завжди масове прийняття св. причастя. І саме ті прочани мають справжню й набільшу користь із побуту в Мондері на св. Петра й Павла, що приймають св. тайни. Число таких прочан повинно завжди йти на тисячі. Щоб було загальне — "З нами Бог!"

МОНТРЕАЛ, КВЕ. "День Матері". Дуже врочисто святкувала цього року наша парохія св. Арх. Михаїла при вулиці Іберви́л "День Матері". В неділю, 14 травня, в 9 год. вранці, о. Х. Кондратюк, ЧСВВ., відправив читану Службу Божу за здоровя всіх матерей, а хор дітей за проводом Сестер Служебниць співав гарно набожні пісні. Вівтар прикрашували гарні квіти, що їх справили для Божої Матері школярі. По Службі Божій о. Кондратюк виголосив сердечну науку. В 4-ій год. сполудня був у парохіяльній залі дитячий концерт. В концерті виступали малі артисти: В. Загорійко, М. Вербицька, Д. Вербицька, С. Синовицька, Т. Грицюк, Радзіховський, А. Савич, В. Міщук, Н. Мотелівський, Крук, Лисак, Бойчун, Кухаришин, Сосюкало, Бронгель, Належитий, Гнатюк, Биценко, Хархаліз, Завальницька, Ільків, Синекевич, Попович, Бойко. Пані Марія Грицюк дуже гарно відіргала свою ролю матері в "живім образі", де її діточки обдарували живими квітами й піснями. З нагоди того концерту пані Бородай попросила в присутніх жертви на католицьку пресу. На руки пані Валентюк і пані Бородай склали гості $8.00. Збірку розділено на "Світло" й "Українського Робітника." П. Вербицький проголосив вислід збірки й подякував жертводавцям.

Після концерту були прийняття матерей, що його приготовила молодь із Б.У.К. за проводом Т. Голодівського, що під час прийняття викликав промовців. Промовляли: Впр. о. ігумен Тимочко, ЧСВВ., Преп. о. П. Котович, ЧСВВ., і Преп. о. Х. Кондратюк, ЧСВВ. За таку гарну врочистість на честь українських католицьких матерей у Монтреалі належиться особлива подяка трудолюбним Преп. Сестрам Служебницям і молоді з Б.У.К. Нехай Бог поблагословить їх! — Кореспондент.

Палили довжнього листа. Дня 21 травня мала Парохія св. Духа в Монтреалі приємну хвилю спалення довжнього листа-морґеджу з нагоди сплачення довгу, що тяжів на парохіяльній домівці. На бенкеті, що його парохіяльний заряд уладив із тієї нагоди, о. М. Сіянчук розпочав урочистість св. молитвою. Опісля п. П. Возьний, діловий писар парохії, покликав різних промовців, що висказували свої спомини, враження й побажання. Промовляли: І. Онишкевич, перший діловий писар, що переповів початки оснування парохії, а саме, як під час місії о. А. Трух, ЧСВВ., оснував в дільниці Пойнту Братство Українців Католиків, а Б.У.К. зорганізував парохію й причинився до великого поступу. П. М. Бучковський розказав початки поселення українців у Монтреалі. П. І. Дроздович говорив про парохіяльну залю й її будову. П. Юрій Чайка, представник Тов. Укр. Самопоміч, підніс те, що українці на Пойнті мають 2 свої власні доми. Наступним промовцем був п. адв. Озеро; він згадав про те, що через свої обовязки не міг являтись на українських зібраннях. П. Оріховський представник У.Н.О., говорив про обеднання при церкві й народніх домах.

По цих промовах о. Сіянчук спалив довжнього листа під гучні оплески гостей.

Опісля п. Др. Ревуцький висказав побажання, щоб українці в дільниці Пойнт Ст. Чарлс спалили скоро ще й церковний морґеч. Преп. о. І. Лесюк, ЧСВВ., професор св. богословя з Ґримсбі, Онт., підкреслив положення Монтреалу, як портового міста, що через нього переїжджає багато українців, то тут повинна повстати хоч одна гарна наша церква та що присутні повинні того дня започаткувати фонд своїми жертвами. Представниця Тов. Ольги Басарабової, п. Мандзюк, заступник голови парохії в Вил Емар, пані Скворонська, голова Тов. Лесі Українки, пані Шух від Сестрицтва Христового Серця, п. Білий, голова читальні "Просвіти", пані Г. Бородай від Сестрицтва з Іберві́ль, п. Нюнька від молодечої організації при читальні "Просвіти" склали свої привіти, вислови любови, побажання одности, а також дари від своїх товариств П. Ю. Пелюх, від С. Г. Державників з Іберві́ль, зложив щире признання Чинові ОО. Василіян за піднесення монтреальських парохій, вніс "многолітствіє" і вручив дар. Опісля склала свій привіт голова молоді при парохії св. Духа, панна Єлисавета Колцун, а також п. Каплун від С. Г. Державників на Пойнті зложив побажання і вручив дар. Після промови Впр. о. ігумена Тимочка, ЧСВВ., п. Онишкевич подякував усім уредставникам товариств за прибуття й дари, чим піднесли всю урочистість. На кінець відспівали пісню-молитву: "Боже послухай благання..." — Учасник.

МОНДЕР, АЛТА. Несподіванка для о. провідника. Марійська Дружина Дівчат у Мондері, за проводом о. С. Курили, ЧСВВ, гарно працює й розвивається. Що-два тижні відбуваються сходини членів, що на них о. провідник виголошує повчальні й корисні конференції й відповідає на різні питання членів. Крім того відбуваються наради щодо нових підприємств Дружини. Кожної першої неділі в місяці є спільне св. причастя всеї Дружини, а також час від часу Дружина співає побожні пісні під час читаної Служби Божої.

Дня 13 червня, після засідання комітету, уладила Дружина несподіванку для свого провідника. Після веселої забави й перекуски, Геня Гаврилюк, голова Марійської Дружини, склала привіт від Дружини, висказала свою вдячність і щирі побажання, а також вручила цінний дарунок, до чого всі додали гучне "многоліття."

О. Курило склав молодим дружинницям подяку за несподіванку й дарунок, а при тім заохотив до дальшої, ревної праці, що була б закінчана добрими ділами. Бо літа минають, пропадають, як камінь у воді, а добрі діла йдуть за нами аж перед престіл Всевишнього.

З серцем повним радости й доброго настрою вертались молоді дружинниці додому, а також із доброю постановою вести далі за проводом отців свою корисну католицьку працю. Нехай Божа Мати, цариця всього марійського лицарства, поблагословить усі добрі задуми своїх вірних дітей у Мондері! — П.

Прощання. Рідня й приятелі п. Петра Варави, що відїжджав до військової служби до Нової Фунляндії, зійшлись дня 30 травня до дому панства Осьмаків, батьків дружини п. Петра, щоб зробити йому перед відїздом прощальну несподіванку. Сердечне слово від присутніх сказав п. Петрові о. С. Курило, а крім того гості склали гарний дарунок на візочок для малої почтіхи Панства Петра й Ганни Варава. Крім того було ще гучне "многоліття", смачна перекуска й веселі співи наших гарних українських пісень.

Під час несподіванки не забув п. Й. Варава й про католицьку пресу. На його поклик склали ще присутні $4.70 на "Світло".

Того самого дня прийшла з Італії телеграма, що рідний брат Петра — Степан Варава був ранений на фронті. За його здоровя за старанням люблячої рідні відправились 4 Служби Божі.

Редакція "Світла" бажає обидвом братам щасливого повороту до Мондеру, а п. Вараві й гостям дякує за дарунок на пресовий фонд.

Пошанували п. Степана Мислінського. В понеділок, 29 травня, на Пр. Тройці, справили приятелі й знайомі Степанові Мислінському милу несподіванку. Вже сьомий рік працює він на господарстві новіціятського Дому ОО. Василіян коло Мондеру, а своїм гарним прикладом будує тих, що з ним працюють. Щодня буває на Службі Божій і приступає до св. Причастя, читає релігійні письма, поширює почитання св. Арх. Михаїла, патрона Катол. Церкви, тощо.

Тому годилось, щоб знайти нагоди зложити йому за це признання й побажання. В його неприсутності приготовили гарну вечерю для гостей, що оплесками привітали п. Мислінського, коли він прибув до хати. О. Попович пояснив ціль тої несподіванки і в імені присутніх виразив похвальне признання п. Стефанові та побажав йому Божого благословення, кріпкого здоровя й многих літ.

Серед веселої гутірки й народніх співів прийшов час вечері, а накінець о. Попович вручив п. Мислінському гарний дарунок, що йому справили приятелі. Це був великий настінний хрест, як символ глибокої віри й правдивої посвяти для Христа, що нею відзначається п. Степан. При цій нагоді, на заклик Олекси Гавришка, бувшого робітника в монастирі, зібрано на сиротинець в Алберті $10. Імена жертводавців: Стефан Мислінський $1.75, Брати ЧСВВ., $1.75; по $1.00 зложили; Іван Вінніцький, Михайло Чернявський, Дмитро Закордонський, Мих. Маньовський; по 75ц.: Василь Іванчишин; по 50ц.: Василь Зелений, Василь Мудрий; по 25ц.: Іван Савич, Олекса Гавришко, Микола Попадюк.

ВОСТОК, АЛТА. Похорон. Смерть знову забрала одного з парохіян у Восток, Алта. Був це бл. п. Василь Хомляк Упокоївся він 15 травня.

Покійний прожив 84 роки. Народився в селі Гувин, брідського повіту. Як приїхав до Канади, то поселився був у місцевині Краків, Алта. Там був до 1943 року й тоді перенісся до Ст. Майкел.

Покійний лишив у смутку

свою жінку, трьох синів: Микиту, Гаврилка й Івана, десять унуків і одного правнука.

Заупокійну Службу Божу й похорон відправив о. П. Дидик, ЧСВВ., в середу 17 мая, в церкві св. Николая в Восток, Алта. Тіло поховано на місцевім цвинтарі: Похоронний заклад "Парк Меморіял" за особистим доглядом управителя п. М. Смолика, займався похороном.

По похороні був обід у домі Микити, сина покійного. Там п. Іван Палцат уладив збірку між присутніми й це принесло $7.60. Жертви призначено на "Світло" й "Укр. Вісти." — П.

Свіжа могила. В церкві св. Михаїла в Восток, Алта., відбувся 21 травня похорон бл. п. Матрони Зазулі, що вмерла в четвер, 18 травня. Похорон відправив о. П. Дидик, ЧСВВ.

Покійна прожила 83 роки. Уродилась у селі Трибухівцях, бучацького повіту. До Канади приїхала 1900 року й увесь час мешкала в місцевині Восток. Чоловік її вмер тому 5 літ.

Полишила 4 дітей: Івана й Дмитра та Ганну й Марію Семанюк, 14 внуків і 17 правнуків. В.І.П.

По похороні відбувся обід у домі Ганни Зазулі, доньки покійної. Там на заклик п. Петра Шліхти присутні зложили $9.00 на добру ціль. З того $3.00 на "Світло", $3.00 на "Українські Вісти" й $3.00 на сироти.

Імена жертводавців: $1.00 П. Шліхта, І. О. Зазуля, пані А. Зазуля, К. Кривонюк, І. Кінасевич. По 50 ц.: о. Дидик, Б. Томашевська. По 35 ц.: Д. Зазуля. По 25 ц.: В. Буга. Ф. Дзівенкий, І. Голик, Д. Гуцул, І. Г. Зазуля, Решта дрібними датками. — П.

БОРЩІВ, АЛТА. Попрощали одинокого сина Мирослава. По двох літах служби в війську, Мирослав Куций прибув до дому на відпустку й поміг своєму батькові в весняній роботі.

Мирослав є сином добрезнаних борщівських парохіян П-тва Івана й Павліни Куцих. Ще як студент вищих шкіл Мирослав зєднав собі велику симпатію у старших і молоді. Завжди брав живу участь у народній праці в парохії і стало був членом церковного хору. Все і всюди признається, що він українець і католик. Своєю солідністю Мирослав заслужив собі в армії на вийнятково — почесне зайняття.

П-тво Куці використали великий день Зелених Свят і перед відїздом Мирослава запросили до свого дому багато гостей на вечірок, що уладили його для свого одинокого сина. Запрошено також кількох учителів і о. пароха.

По гарній забаві й перекусці о. парох В. Сорока, ЧСВВ., в імені дітей подякував П-тву Куцим за гарне виховання, що дали Мирославові й його трьом сестрам. А Мирославові побажав успіхів і Божого благословення та скорого й щасливого повороту додому. На заклик п. Ю. Мищія пішла збірка на католицьку пресу, що принесла $7.00 Збіркою зайнявся принципал місцевої школи п. Василь Огродник.

Честь батькам, що мають таких синів. А Мирославові дай, Боже, щасливо вернутись до своєї рідні. — (П-й).

МИРНАМ, АЛТА. Свіжа могила. Дня 20-го травня впокоїлася в Бозі бл. п. Марія Бережанська. Родилася 17-ого березня 1893 в селі Перегрінка, повіт Ясло, Лемківщина. До Канади приїхала 1899 р. і замешкала перше в Кемроз, відтак переселилась до Мирнам, де прожила 31 рік.

Похоронні богослуження відправив Преп. о. Із. Й. Когут, ЧСВВ, 28-го травня, в церкві Успеня Матери Божої. Покійна спочиває на парохіяльнім цвинтарі коло церкви. В.І.П!

Бл. п. Марія лишила в смутку 86-літнього батька, Антона Драгана, чоловіка, Василя, двох братів, одну сестру, трьох синів, із них двох у війську, що за ними завжди тужила, 6 доньок. По всій відправі на поминальнім обіді зложили на пресу: В. Бережанський, І. Дутка — $1.00. Дрібнішими датками: І. М. Юзвишин, В. Дутка, І. Бережанський старий і молодий, панство К. і П. Кіт. Г. Іванців, Н. Сосновський, Е. Драгон, І. Камінський, М. Бережанський, Т. Бурій, А. Стратій, А. Драгон, М. Т. Юзвишин. Разом $6.75. — (П-й).

СКАРО, АЛТА. Збори. В Зелені Свята, після богослуження, відбулися в Скаро парохіяльні збори. Головним промовцем був п. Іван Войтас. Він представив зібраним членам загальний огляд коштів будови нової мурованої церкви. Присутні висказували свої завваги і вкінці заявили, що вже прийшов час, щоб кожний зложив свою жертву. Ухвалено, щоб кожний член зложив принаймні $200. Ще таки того самого дня зложила охочо половина членів готівкою й заявами $2,750. Завдяки такій великодушності парохіян є в Бозі надія, що в Скаро буде гарна, велика, мурована церква.

Вирішено теж, що з початком червня пічнуть копати фундаменти —

Наступні збори, за проводом п. М. Козяка, принесли важливі рішення. Означено, коли мають почати копати підземелля та що треба навести більш піску. Петро Мощанський обіцяв постаратись про машину до копання. На поклик п. І. Вайтаса більша частина присутніх зложила коло $2,000 готівкою й заявами на фонд будови. Кілька днів пізніше сума доходила до $3,000. Мало членів, але велика жертвенність. При такій згоді і співпраці скоро стане в Скаро нова, мурована церква на місце старої погорілої. Нехай Бог поблагословить ревних парохіян і поможе поставити скоро й щасливо Божий дім!

ЛЕМОНТ, АЛТА. В середу 7-го червня, ввечері, у міській залі парохіяни попращали п. Павла Ничку, що відїжджав за море. Прощальну мову сказав п. Петро Багрій і побажав п. Ничці, щоб здоровий вернувся небаром додому й приніс усім веселу вістку про мир у світі. З цього приводу зібрано на "Світло" $5.60.

11 червня, парохіяни розпрощались зо своїм дотеперішнім парохом, о. М. Романовичем, ЧСВВ., що відїжджає на постійний побут до Ґримсбі, Онт. При тій нагоді за почином о. Романовича присутні зорганізувались у відділ БУК-а. Вписалось 13 членів, що зложили свої членські вкладки. До заряду ввійшли: п. Озібко-голова, п. Ф. Павлюк-скарбник і п. А. Хомляк-писар.

Парохія гарно розвиваеться і в серпні задумує уладити в себе Окружний Зїзд БУК-а. Щасти їм Боже!

ЕДМОНТОН, АЛТА. Гарна забава відбулась дня 11 червня в домі панства Франка й Іванни Боровських із нагоди вінчання їхнього сина Алберта з панною Анґелою, дочкою панства Григорія й Параньки Мойсей, із місцевини Ендрю. На мій поклик присутні склали свої жертви на пресовий фонд "Світла" й "Українських Вістей", а молодій парі й батькам відспівано "многоліття". — Павло Хміляр, Моркемб.

ТОФІЛД, АЛТА. Відійшов до вічности. Дня 10-го червня, вмер у Тофілд Андрій Гаврилечко, проживши 60 років. Походив із села Глиниці, пов. Яворів, Західня Україна. До Канади приїхав тому 32 роки й замешкав у Манітобі, а опісля переселився до Алберти, де 18 років проживав на фармі коло Мондеру, а 5 років коло Тофілд. Покійний полишив у великому смутку свою жінку Юлію та дітей: Івана, Василя, Миколу, Ганну, Еву, Катерину, Павліну, Юлію, Надійку й Вероніку. Похорон відбувся 13 червня. Похоронні богослуження відправив о. І. Процентій, ЧСВВ, а прощальне слово виголосив о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ. Гарну послугу віддав п. М. Смолик із Похоронного Закладу "Парк Меморіял". Бл. п. Андрій спочив по важких трудах життя на мондерськім цвинтарі біля монастиря. В.Й.П.

ПОДЯКА. Сердечну подяку складаємо ОО. Василіянам за богослуження й слова потіхи та співчуття. Сестрам Служебницям за молитви й вінок, тим, що копали гріб та несли домовину, рідні й усім мондерцям та приятелям і сусідам з Тофілд, за молитви, вінки й співчуття в нашому горю. Нехай милосердний Господь нагородить щедро всіх!

Жінка й діти.

БУДІВНИЧІ УКРАЇНСЬКОГО СИРОТИНЦЯ В АЛБЕРТІ

Добровільні жертви зложили: Тома Загарійчук, Вилинґдон, Алта. — $5.50.

О. М. Романович, ЧСВВ., $3.00.

По $2.00: о. І. Бирк, Др. І. Якиміщак, адв. І. Дікур, Сестри Провидіння, Лука Милнер, Др. Р. Райд, Гр. Оліян, Др. А. Кулард, Вилфред Дюбюк, Василь Лємішка, Влад. Пардель.

Хто буде наступний жертводавець на український сиротинець в Алберті?

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

Збірка на празнику "Всіх Святих" у Ворвику, Алта. $2.28

З несподіванки для п. Степана Нагайовського, Гиллярд, Алта. — $3.20. — Збірка в день прощання о. М. Романовича, ЧСВВ., Веґревил, Алта. — $6.65. — З нагоди першої Служби Божої о. Ореста Засійбіди, ЧСВВ., Веґревил, Алта. — $7.25 — Під час бенкету в день першої Служби Божої о. Евгена Білика й о. Григорія Хміляра, ЧСВВ., Мондер, Алта. — $7.35.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення—Редакція.

Українська Скарбниця

До цеї скарбниці складають читачі "Світла" свої духовні жертви за однiсть у вірі, волю і незалежну державу для українського народу. Нові жертви:

Служб Божих 25; Св. причастій — 15; Адорацій — 24; Посіщень Найсв. Тайн — 345; Вервиць звичайних — 44; Вервиць до Ран Христових — 55; Хресних Доріг — 39; Молебнів — 24; Стрілистих Актів — 2455; Духовних св. причастій — 232; Добрих діл — 227; Умертвінь — 273; Терпінь — 141; Іншого 430.

ПОДЯКА. Заряд української лічниці в Мондері складає сердечну подяку тим своїм приятелям, що виявили нам у останнім часі прихильність своїми жертвами. До них належать: п. Тома Федечко — зложив $10; п. Петро Козак — $10; п. Микола Якубів — $10; п. Петро Крижановський передав зі збірки з нагоди поминальної Служби Божої за душу бл. п. Степана Савчука—$5.00. Молимось, щоб Господь Бог поблагословив всіх зичливих нам жертводавців і їхні родини своїм великим благословенням на многі літа. —

Сестри Служебниці.

КЕРЛОВРІ, МАН. Подяка. С.І.Х! Всеч. Отці Василіяни! Пишу цих кілька слів до редакції "Світла", щоб зложити Вам сердечну подяку за Ваші слова, що Ви написали про мою дочку Марійку, що є темна. Прошу передати подяку через часопис "Світло" цим добродійкам: Панні Марійці Шульган із Черґил, Алта; пані Ірині Кіш із Вокомб, Алта; панні Ганні Бідлан із Гартфорд, Конн.; пані Ользі Урбан, Клифтон, Н. Дж.; тітці Пахньовській з Вайта, Ман. Всім тим добродійкам дякую сердечно за дарунки для моеї дочки. — Остаюсь із глибоким поважанням — Софія Деяник.

ЯК Ваша наліпка на "Світлі" незмінена, повідомiть редакцію.

Що чувати в світі?

— **В лічниці** св. Йосифа в Вінніпегу, дня 30 червня, впокоївся в Бозі Всеч. о. Микола Демків. Умер у 66-ім році життя. Священиком був 40 років, із того 14 років у Канаді. Був душпастирем в Ґефорд, Альвені, Вайті й Комарні. Похорон відбувся 5 липня з церкви св. Покрови на цвинтар Всіх Святих. Покійний о. Демків був тихої, лагідної вдачі. Останніми роками писав багато духовних наук для "Будучности Нації". Всім читачів "Світла" просимо помолитись за душу покійного о. Миколи.

В.Й.П.

— **Домініяльний** Зїзд Католицького Юнацтва в Канаді відбудеться в Саскатуні 22-23-24 липня. На Зїзді будуть наради, прийняття правильника У.К.Ю. й вибір Домініяльного Заряду. Промовлятимуть: Всч. о. М. Горошко, проф. Симпсон, Впр. о. Мек Ґеґей, проф. університету, п-на А. Жук, п. В. Комарницький, п. Б. Корчинський, п. М. Голота й п. М. Гриневич. З кожної провінції повинні бути присутні на цім великім Зїзді представники молоді, бо тільки в спільній організації може наше юнацтво навчитись жити й працювати для Бога й батьківщини.

Редакція "Світла" пересилає Зїздові сердечний привіт і бажає Божого благословення на час Зїзду й будучу працю.

— **Основано** в Америці товариство "Сфуґозма". Новосноване українське товариство має за ціль старатись про виставку наших опер, симфонічних музичних творів і всенародніх концертів, а також давати підмогу авторам, композиторам, артистам і високоталановитим студентам-музикам і співакам. Головою товариства є Всеч. о. О. Ковальський. Адреса для листів:

Box 305, Ramey, Pa. U.S.A.

— **Подає** "Аннуаріо Понтіфіко", папський вісник за 1944 рік, що в Католицькій Церкві є тепер: патріярхатів — 10, митрополій — 228, архієпископств — 38, епископств — 951, прелатур і аббатур — 53, апостольських вікаріятів — 317, префектур — 130, місій і особливих округів — 15. Разом — 1225 повновладних церковних столиць. Крім того є ще 780 титулярних архієпископів і епископів, що з папського назначення сповняють обовязки нунціїв, делегатів, помічників, апостольських адміністраторів і прелатів.

Католицьких університетів маємо 19 а саме: Університет Америки в Вашинґтоні, Лавальський у Квебеку, Університет Монтреалу, Університет Оттави, Університет Чіліянський у Сантіяго, Джаверіянський у Баготі, в Коломбії, Перувіянський у Лімі. Найстарший, оснований 1425, є Люванський у Бельгії й Університет св. Томи в Манілі, на Филипінах, оснований 1645 року. Інці католицькі університети є також в Анжер, Лиля, Ліоні, Парижі й Тулузі в Франції, в Байруті в Сирії, Люблинський у Польщі (на українській землі), Мейнутський у Ейрі, Міланський в Італії, Німвеґський у Голандії,. Крім того є ще в різних краях папські семінарі.

Щодо дипломатичного представництва, то Ватикан має 38 нунціятур і 22 свої делеґатури у різних державах світу, а 40 чужих представників перебуває при Апостольській столиці.

За останній рік умерло 7 кардиналів і 63 епископи.

— **Граф Ґалеацці,** головний інженер у Ватикані, виявив американському звітовикові Килґеленові, що під час побуту німців у Римі, Ватикан годував третину всього цивільного населення в Римі. Сто ватиканських троків, помальованих на біло-жовто, їздило аж до Флоренції й Перуджії, близько фронту, по харчі. Привезену муку передавали римським пекарям, а спечений хліб був майже одинокою поживою населення. Крім того зорґанізовано скорі кухні, що видавали денно 200,000 пайок теплої зупи. За зупу була оплата 2 ліри (2ц.), а хто не мав і того, то діставав без ніякої оплати. Тепер видають 400,000 пайок. Під час перевозу харчів три візники згинули від бомб, кілька було ранених. Деколи німці забирали їх навмисне до роботи; тоді Ґалеацці мусів визволяти їх, як робітників невтральної держави, а при тім доводилось вияснювати, яку саме вони ведуть роботу. Таких арештувань було 5-6 денно. Нацисти держали кругом Ватикану свою сторожу, та до життя в самім Ватикані не мішалися ні не ставили ніяких перешкод діяльності папи, кардиналів і анґлійських родин, що схоронились до Ватикану.

— **Ватиканська** сторожа збільшена через воєнні умовини, тепер, після зайняття Риму аліянтами, буде розпущена. Звільнених буде 1400 осіб.

— **Ґенерал** Франко призначив для Святішого Отця еспанський корабель, що мав би привезти до Риму харчі й ліки з Барцелони. Якщо відповідна влада видасть потрібні запоруки, згадані матеріяли зможуть прибути на місце свого призначення.

— **Архієпископ** Стрич із Шикаґо звернувся із покликом до суддів і адвокатів, щоб вони помогли Церкві затамувати повінь розводів і юнацької злочинности. "Ми маємо велике завдання привернути гідність родини згідно з нашою християнською традицією. Якщо будемо далі ставити одиницю на місце родини, як основну суспільну клітину, ми доведемо до трагічної революції. Через розвід і інші лиха, що виводяться в імя волі, ми зробили наступ на божественно установлену родину. Переломова хвиля вже настала й усі добрі люди повинні взятись за привернення родинного життя й родинної гідности."

— **Архієпископ** Муней із Дітройту виступив 20 червня з прилюдною заявою на зборах на честь тих жидівських героїв, що їх нацисти вязнили в варшавськім "ґетто", що антисемітизм є зовсім противний чесноті християнської любови. Католики не можуть брати участи в протижидівських виступах. Жидівський народ передав католикам велику спадщину. І християни й жиди є собі ближні й повинні завжди відноситись до себе із обопільною любовю. Це повинні робити однаково християни й жиди.

— **Ліґа** католицьких жінок у Канаді вирішила на своїх річних загальних зборах у Лондоні, Онт., боротися рішуче з неморальною модою в одягах жінок і дівчат, бо це шкідливе для всеї країни, а головно для молоді, що від неї залежить стан будучого християнського життя в Канаді. Згадана Ліґа вирішила також, щоб помагати тим усім воякам, що після повороту з війни не мали б праці, а могли б працювати в найпростіших зайняттях. Ліґа буде також просити уряд у Оттаві, щоб подавав за канадських громадян і тут роджених і натуралізованих осіб.

— **З Мексико** доходять тривожні вісті, що хоч ця країна зросилась недавно братовбійчою, католицькою кровю, то нещастя не покинуло ще Мексико, де ліві орґанізації приготовляються, а може вже й приготовились до наступу, щоб огнем і мечем добитись у краю влади й почати свою безбожну господарку. Якщо в недавнім замаху молодого четаря де ла Лама Роса на президента Камачо, що мав свої особисті жалі до нього й був в останнім часі перед замахом, як кажуть, під впливом комуністів, був би справді згинув президент, то червоний фронт, покликавшись на те, що заговірник був католик, були б використали цю умовину до пропаґанди й удару. Орґанізація мексиканських синаркістів подає до загального відома, що в Мексико існує зорґанізоване намагання — знеславляти й понижати праві орґанізації, особливо католиків, то що мексиканському краєві загрожує постійна небезпека червоної революції.

— **Пятою** колоною, що розсаджує Америку з нутра, це на думку о. прелата Волша, військового вікарія-делеґата — нераз вельми поважані професори, передові члени державних шкільних рад, письменників, промовців і фальшивих науковців, що геть чисто потапають у атеїстичній філософії й матеріялістичній еволюції. Так є всюди. Безбожні люди — це найбільші шкідники в кожнім народі й державі.

Богослуження в Алберті

ЛИПЕНЬ

16. Неділя.
Дейзленд
Калінтон
Спас
Чипмен
Київ — обід і пікнік У.К.Ю.
Вох
Спедден
Восетна — місто
Мирнам — 10:30; пікнік
Гайнс Крік — місто

23. Неділя.
Лавра — катехизація дітей
Карвел — катехизація дітей від 18-30 липня.
Ворвик — Служба Божа. Початок української школи.
Борщів
Стар
Іннісфрі, Ч. Хреста
Рос Крік — катехизація 16-23 і відправа 23.
Дервент, Вознесення — пікнік
Ворслій

30. Неділя.
Делф
Ренфурлі — празник
Чипмен
Тофілд
Ту Гилс
Гайнс Крік — Закінчення "Рідної Школи"

Basilian Fathers,
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.
Phone 23181
Mundare, Alta., Canada.
Phone 27
Box 8. Radway, Alta.
Phone 4
Derwent, Alta.
High Prairie, Alta.

— **Американські** католики зібрали вже півтора мільйона фунтів усякої одежі, що її мають вислати до Італії, де народ терпить через брак одягу. В допомоговій праці взяло участь 30 епархій. Запаковану одежу вишлють до Ню Йорку, а звідти до Італії.

— **В звязку** з воєнним лихоліттям почали виводитись у Німеччині різні вигадачі "чудесних молитов" і "ланцюгових листів". Кардинал Мінїху, Фавлгабер, виключив із церкви всіх тих вигадачів і рознощиків тих забобонів, що приносять тільки шкоду св. вірі й спасенню душ. Одночасно наказав й своєму духовенству перестерігати своїх вірних перед тією забобонною оманою. Вірити в забобони це нерозумне й ґрішне.

— **В Монтреалі** звінчалось 23 липня 1939 року одного дня 106 пар. В пяті роковини тієї надзвичайної маніфестації, дня 23 липня, уладжує Ліґа Католицьких Робітників 'Подружній Зїзд' тих усіх пар. На зїзд прибуде 98 пар (крім 8). За пять років Бог дав тим молодим подругам 204 діточок; двоє з них умерло. Вмерло також два чоловіки й дві жінки.

З друкарні ОО. Василіян вийшла **нова книжка** про життя, працю й заслуги **М. Шашкевича.** — Ціна 35ц. — Пишіть до "Світла".

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІҐІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го серпня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (153). 15.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

ВАТИКАН І СОВІТИ.

Недавно почали кружляти непровірені вістки будьто би між Апостольською Столицею а Совітами малися відбувати переговори в справі заключення конкордату. Притоку до цього мабуть дала недавня конференція о. Орлеманського з совітським урядом, де Сталін виявив готовість переговорювати з Католицькою Церквою. Цей священик однак ніяк не був уповажнений переговорювати в імени Церкви й очевидно говорив як приватна людина.

Конкордат між Ватиканом а Совітами, хоч дуже неправдоподібний в теперішному часі не є однак неможливий. Ватикан не заключає конкордатів з приязними державами, бо це було б непотрібне. Конкордат, це договір між Апостольською Столицею і якоюсь державою на те, щоб поліпшити долю членів Католицької Церкві в тій державі. В цій цілі Ватикан завжди готовий прийняти гідні і можливі умовини. Тому конкордат Ватикану з Совітами не є виключений.

Одно однак певне. Католицька Церква ніколи не заключить угоди з урядом, що намагається Церкву зробити своїм оруддям.

— **Так** у Вашінґтоні, як і в Лондоні починають більш цікавитися вказівками й розвязками, що їх безнастанно пригадує теперішньому світові Святіший Отець Пій XII. В британськім сеймі консерватний посол С. Е. Еммонт заявив відверто, що найкращий виклад засад міжнароднього миру й добробуту знаходиться в промові, що її папа Пій XII виголосив до світа на Різдво 1941 року.

— **Св. Отець** прийняв на послухання Генрія Л. Стимсона, Секретаря Війни Злучених Держав. Потім Генрі Л. Стимсон в товаристві Мирона Тейлора відвідали папського Секретаря Стану, Кардинала Маліоне. В пресовій конференції Стимсон заявив, що він дуже вдоволений з розмови з св. Отцем. Більше про цю розмову виявити не може, сказав репортерам.

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ

МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО СВ. ЙОСАФАТА

Кожний свідомий українець розуміє це добре, яке велике значення мають для українського народу в Канаді й Америці ті рідні установи, що гуртують наш народ для релігійної й національної праці.

Між тими установами-школами, монастирями, народніми домами, бурсами, друкарнями й лічницями — головним оседком корисної праці для кожної громади в новій батьківщині є — парохіяльна церква. Кожна парохіяльна церква це наче та добра мати, що раз-у-раз збирає своїх дітей на святу молитву й духовну науку, на церковне богослужения й прийняття св. тайн, а з церкви веде на освітню й орґанізаційну працю, релігійну й національну, що її провадить кожна добра українська громада в тіні своєї парохіяльної церкви. Тому значення такої церкви для нас дуже велике.

Та мусимо признати зо смутком, що не всі місцевини на американськім континенті, де живе наш народ, мають такі церкви. Мале число членів і їхне вбожество не дає їм спромоги здобутись на таку будову. Чи мають такі наші брати й сестри до самої смерти жити без церкви й священика, духовної потіхи?

Це зрозуміли й відчули дуже добре наші українські католицькі душпастирі у Канаді, за проводом Їх Преосвященства Кир Василія, оснували Місійне Товариство св. Йосафата, що має складати церковний фонд і помагати вбогим нашим громадянам у канадській епархії збудувати церкви, щоб усі наші й найбідніші люди мали в своїй місцевині ту "матір", що вела б їх християнською дорогою життя до вічного щастя.

Крім помочі при будові церков, Місійне Товариство св. Йосафата подає ще запомоги нашим виховним закладам, сиротинцям і пресі, що запопадливо працюють над нашим релігійним і національним розвитком у Канаді.

Редакція "Світла" з великою приємністю подає це до відома всім читачам нашого часопису й сердечно просить кожного зокрема записатись у члени Місійного Товариства св. Йосафата й своїми вкладками та добровільними жертвами збільшити той місійний фонд, що з нього Всечесний Заряд Товариства подає допомогу нашим установам, а головно вбогим громадам, щоб могли збудувати собі церкву, так доконче потрібну для спасення душі.

Нам треба церков, нам треба конечно й інших релігійних і народніх установ. Будувати їх одинцем — нелегко й ніхто не буде. Та збудувати їх спільними силами, спільними жертвами — ми можемо й повинні. Бо тільки тоді збережемо давні надбання й цінності. Тільки спільними силами зробимо поступ вперед.

Щоб дійти до того, треба спільними силами робити роботу в кожній парохії, а крім того помогти тим нашим людям, що їм самим трудно це зробити. Тією допомогою займається Товариство св. Йосафата — нехай отже кожний стане його членом і дасть змогу тому Товариству зробити спасенну роботу!

Хто з читачів "Світла" ще не є членом Місійного Товариства св. Йосафата, нехай пішле чимскоріш хоч $1.00 вкладки й докине свою цеголку до розбудови своєї Церкви в Канаді. Цим поможе добрій справі, а також сам матиме участь у тих Службах Божих, що відправляються кожного року за живих і покійних членів.

Всі вкладки й інші жертви разом із точними адресами, посилається просто до рук Всеч. о. В. Дзюрмана. Їхня адреса:

Rev. F. B. Dzurman, Portage La Prairie, Man.

СПРАВА НА ЧАСІ.

В літніх місяцях по парохіях і місійних станицях відбуватиметься наука релігії і українознавства для дітей, або, як це називають, Вакаційна Рідна Школа. В протязі останніх літ ця школа дуже гарно розвивається. Це дуже потішаючий обяв на нашім релігійнім і національнім полі. Бо крім наших нечисленних виховних інституцій, Вакаційна Рідна Школа, це найбільш успішний чинник, що забезпечує будучність нашого народу в Канаді так під оглядом релігійним, як національним.

Треба бути на закінченнях і кінцевих пописах цих курсів, щоб наглядно й вповні зобачити висліди. Вони надзвичайно вдоволяючі.

Глядячи на ту дітвору, що вишколюється в цих літніх курсах доходимо до переконання, що тут у Канаді дістаємо нове покоління, корисно відмінне від попередніх, що таким і остане коли доросте до зрілого віку й займатиме відповідальні місця в нашій суспільності.

Треба отже, щоб Вакаційна Рідна Школа поширилася всюди, де тільки є наша українська дітвора. Батьки мусять зрозуміти велику вагу цеї школи та усвідомити свій важкий обовязок посилати своїх дітей до неї. Інакше буде страта для народу, бо та наука й освідомлення, що їх дає Вакаційна Ріда Школа є конечні, щоб виробити дитину на вартісну одиницю суспільности. А передусім буде шкода для самої дитини, бо знання релігії є необхідне до чесного й щасливого життя.

Батьки нехай співпрацюють з отцями парохами в цьому зглядi. Якщо неможливо було б мати Вакаційну Рідну Школу в якій місцевині, то треба старатися післати дитину до близької родини, що живе в околиці, де ця школа відбувається.

Це нехай застановить кожного українського батька. Його обовязком буде подбати, щоб його дитина цього літа ходила до Вакаційної Рідної Школи.

Місячне намірення

За Дівочу Чесноту

Гарні дівчата — це ті такі особи, що їх любить увесь світ.

Та на превелике лихо — гарні дівчата стали вже нераз тим оруддям, що ним Божий противник опоганює християнську віру, руйнує Боже царство. Через ті молоді, гарні дівчата...

Скільки то вже юнаків, а навіть молодих чоловіків, утратило через гарних, молодих дівчат невинність, честь, знівечило собі й іншим подружне життя! Через гарних дівчат нераз плила кров, падали трупи від несподіваної смерти!.. А скільки Божої образи допустились досі в світі самі ті молоді дівчата? Їхня краса стала вже нераз для них та і їхніх спільників нагодою найбільшого впадку, всякого злочину.

За виховання дівчат

З огляду на те, що гарні, молоді дівчата таку важливу ролю відіграють у людській суспільності, що в житті кожної громади різні події збуваються так часто в звязку з молодими дівчатами, то всі батьки й опікуни, священики й чесні провідники повинні докласти всіх старань, щоб кожну дівчину так виховати й забезпечити, щоб дівчата ні самі через свою молодість, красу й свій дівочий стан не ставали нещасними жертвами, ні іншим людям, а особливо юнакам і чоловікам не ставали нагодою, чи й причиною згіршення, упадку й злочину. Бо це певне, що коли дівчата будуть добрі й стидливі, невинні й чесні, то й усе їхне оточення буде здержливе, пристойне. Це матиме велике значення, головно для юнаків, що в товаристві чесних дівчат навчаться й собі пристойної поведінки, а далі й чесного життя. І це буде перша користь із доброго виховання й чесного життя дівчат.

Друга користь із чесноти дівчат, то було б щасливе подружне життя й чесне материнство. Чесні дівчата матимуть завжди церковний шлюб, будуть вірними подругами, прийматимуть із любовю й виховуватимуть старанно всіх тих своїх діточок, що їм дасть Господь Бог, а це буде превеликої ваги для родини, парохії й усеї суспільности.

Чеснота в житті дівчат

Добрих дівчат будуть мати тільки ті батьки й матері, що е побожні, глибоко релігійні. Що від дитячих літ навчають своїх дітей любити Бога, а ненавидіти гріх. Що прикладом і приказом ведуть дітей до церкви й святих тайн. Що пильнують дітей, а головно дівчат, як ока в голові. І ще більше, бо краще втратити око, ніж дитину.

Про виховання дівчат у чесноті й святості повинні щиро дбати всі душпастирі. Наука релігії, старанний провід у Марійській Дружині, добре читання, а головно часте приймання св. причастя — це ті засоби, що ними кожний парох може й повинен удержувати всю молодь, а головно дівчат, у стані невинности й чесноти. У чім повинні помагати парохові всі батьки й місцеві народні провідники. Навчання, духовний провід, пильний догляд добра преса, добрий приклад, молитва, св. тайни певне зроблять бажане добро між молоддю, а зокрема між дівчатами.

Приклад із життя.

Як повинні виглядати наші дівчата, то показує оце визнання одної побожної душі:

"Чудодійний лік життя! Не хотіла б я без нього жити! Якже скріпилася моя душа, з того часу, як я вірно виживаю тебе! (сердечних коротких молитов, малого гасла великої любови).

Коли я перший раз закушала тебе, мені здавалося, що злітаю високо до неба, понад усяку свою боязливість і змучення. Відразу зранку пю лик за ликом:" "Ісусе, люблю Тебе!" Весело, без довгого протирання очей опускаю постіль. "Скоро буду в Тебе, мій Ісусе!" Скоренько вберуся й прокажу ранню молитву. "Мій Ісусе, якже я люблю Тебе!" Дорогою до церкви, навіть коли ще всюди тихо й темно, я не сама, хоч довкруги ні живої душі. Хтось завсіди йде поруч мене й до Нього я завсіди промовляю з усею гарячістю своеї любови: "Мій Ісусе, люблю Тебе!" В церкві ще зовсім тихо. Від вівтаря блимає на мене вічне світло, а я поступаючи за його червоним блиском, стаю навколішки близько кивоту й поздоровляю любого Ісуса своїм сердечним, палким зідханням любови. Незабаром Божий дім наповляється побожними душами й починається свята жертва. Ах, мій Улюблений жертвується за неме! А я? Не приношу ніякої жертви? Стою тут із порожніми руками? Ісусе, я Твоя, я вся Твоя, Твоею залишусь на віки"! Опісля приходить Він сам і лучиться з моею душею. Дух спирає мені від мого великого щастя та любови, а кожний удар мого серця кличе знову й знову: "Мій Ісусе, люблю Тебе!"

Опісля вертаюсь додому й приступаю до своїх обовязків. Зо Спасителем у серці й малою тайною любови на устах. Не мучить мене моя самота. Мені легко. Мене робить щасливою думка про Любимця своеї душі. Розуміється, що я приношу Улюбленому малі жертви й багато самозречення. Бо що ж були б варті мої молитви й гарні слова, як я не дала б певніших доказів своеї любови? Часто чую втому від праці. Тоді кажу: "Мій Ісусе, я хочу мужно перемагати себе з любови до Тебе. Коли хочу сісти собі вигідніше, станути чи стати навколішки, кажу: "Ісусе, з любови до Тебе обійдусь без тієї вигоди!" — Ниточка моеї терпеливости часто майже-майже рветься: "Мій Ісусе, зроби мене терпеливою! Малі вколення, висміювання, впокорення, жарти, забуття часто дуже болять." Тоді прошу: "З любови до Тебе, мій Ісусе! Зроби мене покірною!" — Похвалам і поголоскам не наставляю уха. Сам Ісус е мій свідок і нагорода!

Після їди дають на стіл які солодощі. З любови до Ісуса візьму собі тільки маленько, або свою частиночку дам зовсім неспостережно братчикові. — Дістану милого листа Чи ж не можу прочитати собі його трохи пізніше, вмертвивши свою цікавість? — Мої знайомі беруть участь у забавах, урочистостях, концертах. Я всього того зрікаюсь із любови до Ісуса. — Модна, замітна одежа й зачіска волосся?.. Ні, ніколи, мій Ісусе, вони не для мене! Пуста, вистроена ноша мені не лицює. Або одне, або друге: або любуватися в земних речах без Ісуса та мати при тім порожне серце, або з Ісусом радісно погордити всіма земними забавами, та бути при тім завсіди вдоволена й щаслива.—Хрест, церковна вежа, удар годинни чи звону, пригадують мені частіше серед дня обовязок моеї любови та силують мене посилати свої поздоровлення Князеві любови в кивоті. — Пополудні знову зроблю відвідини перед кивотом і не потраплю тоді нічого кращого молитися, як тільки: "Мій Ісусе, люблю Тебе!" А як увечері змучена засиплю, маю на устах знову свою "малу тайну" сердечного гасла любови. Часто ніччю пробуджусь і тоді зараз думаю про свого Ісуса, що тепер зовсім опущений людьми, чуває там у церкві, чуває за мене. Пішлю Йому тужне зідхання, бо вранці маю знову прийняти Його!

Нехай і в годині смерти мае останне слово буде моя гарна тайна: "Мій Ісусе, люблю Тебе!"

Молімся всі!

Вищеподаний приклад говорить сам за себе, якого духа повинна мати кожна дівчина. Тоді певне світ стане кращий, чесніший, ніж він е тепер.

У цім місяці серпні молімся всі кожного дня з членами Апостольства Молитви, **щоб усі дівчата в усім світі визначались великою чеснотою:** Зокрема молімся, щоб завжди невинні й правдиво чесні були всі наші українські дівчата. Добрі дівчата — добрий світ. Молімся сердечно всі, щоб так було.

о. кан. П. Божик.

ЧОМУ Я НАВЕРНУВСЯ

МОЄ ВИЗНАННЯ КАТОЛИЦЬКОЇ ВІРИ Й ДУХОВНЕ ВІДРОДЖЕННЯ.

Коли я набрав переконання, що Католицька Церква правдива та, що греко-католики щирі, а не такі, як про них говорили з ненависти православні, я переродився духовно. Це шукання правди тривало сім років часу й за той час було так, що я деколи схилявся до Католицької Церкви, то відхилювався від неї, але вкінці Христова правда, що міститься в Католицькій Церкві, геть чисто перехилила мене в католицький бік. Я відчув, що я мушу піти до епископа Будки й просити його, щоб прийняв мене до Католицької Церкви. Здивований епископ запитав:

— А що Вас спонукує переходити до нашої Церкви? Бо чую про Вас, що Ви там добрі, де Ви тепер е, та що шанують Вас Ваші парохіяни.

— Так, — відповів я. Мені добре там, де я тепер е. Ніхто з православної церкви мене не проганяє; ні кривди ніякої мені не робить. А й до Католицької Церкви ніхто мене не заохочує; та перестудіювавши катехизм Шпірага й призадумавшись основно над справами віри, я прийшов до такого висновку, що Католицька Церква — правдива. Коли б я не міг бути прийнятий до Католицької Церкви, то я виступлю з православної і займусь іншою працею, бо не хочу більш фальшувати Христової науки, залишившись надалі в православній церкві.

— А чим Ви фальшуете Христову науку в православній церкві? — запитав мене епископ, усміхнувшись злегка.

— Тим відповів я — що православна церква не признає примату св. Петра й його наслідників римських папів, хоч про це виразно говорить сам Ісус Христос. Не признає також чистилища, перекручує Христову науку про походження св. Духа від Отця й Сина, відкидає непорочність Пречистої Діви Марії та признає подружні розводи, не зважавши на те, що Ісус Христос виразно зазначив, що коли Бог злучив чоловіка й жінку, то ніхто не може розлучити їх.

Епископ слухав уважно, а потім сказав лагідно:

— То добре, що Ви так думаете про Католицьку Церкву. Бо був у мене один із Ваших священиків, що хотів, щоб прийняти його до Католицької Церкви, однак говорив інакше. Він сказав, що коли буде в Католицькій Церкві, то дасть себе в знаки православній церкві. Я рішуче відмовив йому прийняття, бо підозрівав, що хоче бути в Католицькій Церкві тому, щоб мститись на православній церкві, а не з переконання, що Католицька Церква правдива. Однак я Вас

(Продовження на 5 стор.)

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Якщо справді існував добрий Бог, то як Він міг би допустити до такої страшної війни?

1.Якщо приймемо, що війна це така зла річ, що е певним доказом, що нема Бога, то одночасно мусимо прийняти, що в світі є також стільки добра-життя, любови, милосердя, справедливости, що е певним доказом, що існує добрий Бог; 2) ми бачимо, що людська доля е змінчива: "Зо щастя й горя сплелась людська доля." Як би ми прийняли, що щастя е знаком існування Бога, а нещастя знаком неіснування, так тоді треба б прийняти, що для щасливих існує Бог, а для нещасних — не існує; та таке припущення певне е нерозумне. Бог існує незалежно від людської долі, чи недолі; ні людська доля не може створити Бога, ні людська недоля скасувати Його. Прикметою Бога е вічність і незмінність, отже Бог завжди був і завжди буде; того стану не може змінити змінлива людська доля; 3) що в світі бувають страшні війни, то це не тому, що нема Бога, але тому, що люди викликають їх. Як тепер е страшна війна, то це не е доказ, що нема доброго Бога, але е це певний доказ, що існують злі, несправедливі, захланні чи горді люди, що не люблять своїх ближніх, що не заховують Божих заповідей, що не слухаються Христового Намісника, але в злобі свого серця втягають народ у страшну війну. Війну викликали злі люди, а ми скажемо, що в світі нема Бога; чи це розумно й справедливо?

Чи приклонники різних релігійних груп мають між собою ворогувати?

Ні. Вони ніколи не повинні між собою ворогувати, ні не повинно бути різниці між церквами. Всі повинні належати до тієї одної Церкви, що її деякі наші прадіди не повинні були покидати. Католицька Церква вчить бути нетерпими не супроти осіб, що належать до якоїсь секти, чи схизми, але супроти тої науки, що стала причиною тої секти, чи схизми.

Чи всі релігії можуть бути правдиві?

Це неможливе. Коли одна з них е правдива, то всі інші е фальшиві. Одна секта адвентистів вчить, що папа е антихрист, а Католицька Церква вчить, що він е Христовий намісник. Чи одна й друга може бути правдива? Певне, що ні. Правдива наука про ту саму річ е тільки одна. Тому е тільки одна правдива Церква. Нею е та, що її установив Христос та що е одна, свята, апостольська і всесвітна — або як кажемо з-грецька - католицька.

У якому віці діти можуть приймати св. причастя?

Кожна дитина, що е хрищена, може приймати св. причастя з користю для своеї душі. За часів перших християн причащали навіть немовлят. У теперішніх однак часах Церква через розумні причини вимагає, щоб діти приступали до св. причастя аж тоді, коли прийдуть до вживання розуму й то по відповіднім приготуванні, щоб знали принаймні головні правди віри й мали хоч мале поняття про тайну св. сповіди й Пресв. Евхаристії.

Як Церква знає, що ті, що вона називає їх святими, е в небі?

Вона довідується про життя цеї праведної особи й доходить до висновку, що таке життя ніяк не може завести душу до пекла. Церква признає за святих, тобто канонізує, тільки таких осіб, що їхні геройські чесноти не підлягають ніяким сумнівам. А такі душі не можуть знаходитися де інде, як тільки в небі. До того Господь Бог, що робить за посередництвом тих осіб різні чуда, сам потверджує, що ті особи знаходятьси в небі.

— ВІСТІ —

— **Святкуючи** День Незалежности 4 липня, 1,600 американських жовнірів вислухали Службу Божу, що відправилася при престолі Св. Петра у ватиканській базиліці. По Службі Божій вони були на послуханні у св. Отця. Як св. Отець входив, жовніри справили йому гучну овацію. Потім за проводом свого капеляна заспівали гимн: "Святий Боже, хвалимо Твое Імя."

Св. Отець денно приймає на послухання численні групи, від 3000 до 5000 жовнірів.

— **З приводу** другого читання шкільного законопроекту в британській палаті лордів озвались сильні голоси з доманганням християнського виховання дітей у школах. Між іншим сказав Лорд Самуел: Причиною теперішних заворушень і клопотів е — новопоганство й брак моральних засад. Моральні закони може дати тільки християнська етика.

РІЗНИМИ ШЛЯХАМИ

ЯК ПРИЙШЛО ДО ЦЕРКОВНОГО РОЗЄДНАННЯ

Є тепер у світі коло 150 мільйонів християн, що е знані під спільним іменем — православної церкви. Належать до неї чотири незалежні церкви Сходу, що ними управляють патріярхи в Царгороді, Олександрії, Антіохії й Єрусалимі. До православної церкви належать також народи церкви давньої Росії й Греції, а також Румунії, Сербії й Болгарії, що мають своїх одновірців і на американським континенті.

З огляду на давню традицію й обряд усі ті церкви бувають називані одним спільним іменем — грецька православна Церква, хоч румуни, болгари, москалі й інші православні, а між ними православні українці не е зовсім — греками, але — словянами. Властивою греко-православною церквою можна б назвати тільки тих православних греків, що належать до грецького патріярха в Царгороді.

Православні, подібно як і протестанти, не творять одної церкви, за проводом одного голови, як це е в правдиво Христовій, Католицькій Церкві; тому однак, що православні церкви мають свою початкову основу існування в розриві в 9 ст. грецького патріярха з Католицькою Церквою й римським папою, то всі ті православні церкви підходять під одне названия — відлучених, незєдинених греків.

ФОТІЙ

Відлука грецького народу від Католицької Церкви, почалась заходами Фотія 867 року. До того часу царгородські патріярхи признавали над собою церковну зверхність римського папи й тоді не було взагалі ніяких патріярхів греко-православної церкви. Перший собор у Царгороді 381 року, що на ньому були самі східні епископи домагались тільки, щоб епископ Царгороду ішов щодо першинства зараз по епископі Риму, перед епископами Олександрії й Антіохії. Собор у Халкедоні, 451 року, що в ньому брали участь східні епископи, закінчив свої наради однодушною, голосною заявою: "Петро промовив через Льва", коли отцям собору прочитано догматичний лист папи Льва І. Патріярх Царгороду й усі епископи Сходу підписали визнання віри Гормизда, що був папою від 514-523 року. У тій формулі вони заявили: "Ми йдемо в усім за Апостольською Столицею й навчаемо її законів. Це докази, що попереду греки признавали зверхність папи. Аж за Фотія почали греки відмовлятись від послуху папі римському.

Фотій, перший спричинник грецької схизми й відлуки Сходу від Католицької Церкви, був зовсім світською людиною, без ніяких свячень і духовних ступенів. Та що був високо вчений і хитрий, а при тім дуже гордий, то не зважав ні на які перепони, як хотів дійти до бажаної цілі; тоді кожний засіб, навіть нечесний, був для нього добрий. Коли в тім часі Бардас, неморальний опікун малолітнього грецького цісаря Михайла III, почав робити заходи, щоб усунути свого патріярха Ігнатія, а на його місце зробити патріярхом зовсім невідповідного на такий уряд цісарського писаря Фотія, Фотій охоче пристав на такий план нечесного Бардаса й постарався, що його суспендований епископ Сиракузів, Григорій Азбет, за кілька днів висвятив на священика, епископа й патріярха Царгороду й це в тім часі, коли ще жив дійсний, законний патріярх Ігнатій.

Щоб позискати на свій бік іще й папу, Фотій вислав до послів із фальшивою вісткою, що патріярх Ігнатій добровільно зрікся престолу й усунувся до монастиря й тому він, Фотій, покірно просить, щоб папа потвердив його в гідності патріярха. Та Фотіева брехня скоро вийшла на яв. Від патріярха Ігнатія прибув до папи монах-післанець і розказав папі всю правду про те, що Ігнатія вже шостий місяць держали в вязниці та цілі роки його мучили, щоб примусити до зречення патріяршого престолу. Раз один із мучителів святого схопив його за руку й зробив нею хрест на папері. Під тим хрестом написав Фотій листа до папи, що Ігнатій добровільно зрікається патріяршого престолу й відступає його Фотіеві. Коли про це довідавсь папа Микола І., то перестеріг Фотія, щоб покаявся. Та Фотій, замість покаятися, розпочав відверту боротьбу з папою і вкінці дав початок церковному роздорові — великій грецькій схизмі.

Причини грецької схизми були однак головно політичні, а не релігійні. Найбільша суперечка з Римом почалась через Болгарію. В 861 році царгородські місіонарі навернули болгар до Христової віри. В 866 році папа Микола І. призначив для Болгарії латинських епископів, щоб зробити болгар залежними від латинського, східнього, а не царгородського патріярхату. Була при тім також думка, щоб удержати над Царгогодом і політичну зависимість Риму. Цей політичний, помилковий крок Риму, не сподобавсь грекам і Фотій, тодішній патріярх Царгороду, написав за те 867 року до папи Миколи І. листа із докорами, та — на грецьке лихо — в тім листі з політичної справи Фотій перейшов на релігійну й усій західній Церкві закинув ересь, наче б то вона пофальшувала символ віри через додання слова "й Сина" й т. п. Папа обложив за те Фотія клятвою. Фотій скликав зараз собор, що відбувсь 867 року за проводом імператора, й кинув клятву на папу та відсудив його від влади. Та ухвала Фотіе-

(Продовження на 4 стор.)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 8:28-34; 9:1-13.
Біснуваті з Гадари. Ісус уздоровляє розслабленого.

Як же переплив на другий бік беріг моря в гадаринську землю, то заступили Йому дорогу два біснуваті, що вибігли з гробовищ, вельми люті так, що ніхто не важився проходити тією дорогою. І ось вони закричали, кажучи: "Лиши нас, Ісусе, Божий Сину. Чи Ти прийшов сюди перед часом мучити нас?" А недалеко від них паслося велике стадо свиней. То біси просили Його: "Коли нас проганяєш, так пішли нас у стадо свиней." І сказав до них: "Ідіть!" І вони вийшли й увійшли в море та й потонуло в хвилях. А пастухи повтікали та прибігли в город і розказали про все й про біснуватих. І ось увесь город вийшов Ісусові назустріч; та як побачили Його, то просили, щоб Він пішов геть із їхньої країни.

І Він усів у човен та й поплив і прибув у свій город. Та ось принесли до Нього розслабленого, що лежав на ношах. А Ісус, як побачив їхню віру, промовив до розслабленого: "Бодрися, сину. Прощаються тобі твої гріхи." Тоді деякі книжники говорили між собою: "Він хулить Бога." А Ісус пізнав їхні гадки й сказав: "Чого ви так лукаво думаєте в своїх серцях? Бо що легче, сказати:- Прощаються тобі гріхи? — чи сказати: Встань і ходи? Та знайте, що Син Чоловічий має на землі силу прощати гріхи" — та й промовив до розслабленого: "Встань, візьми свою постіль і йди до свого дому." А той устав і відійшов до свого дому. А народ, що це бачив, злякався й славив Бога, що дав людям таку силу.

А Ісус, проходячи звідтіля, побачив чоловіка, на імя Матея, що сидів на митниці. І сказав до нього: "Іди слідом за Мною." А той устав і пішов за Ним. І сталось, як Він сидів за столом у його господі, то поприходило багато митарів і грішників та й позасідали з Ісусом і з Його учнями. А бачили це фарисеї та й говорили до Його учнів: "Чого ваш Учитель їсть із митарями й грішникаим?" Ісус же, почувши це, відказав їм: "Не здоровим треба лікаря, а недужим. Ото ж ідіть і навчіться, що значить: Милости хочу, а не жертви. Бо я не прийшов кликати праведних, а грішників до покаяння."

ПОЯСНЕННЯ

Після втихомирення бурі, човен попрямував у землю гадаринську, що належала до області десяти міст (Декаполіс), була заселена головно поганами й безпосередньо підлягала під панування Риму. Гадара — інакше Гераза, Гергеза — головне місто в Десятогороддi лежала на південний схід від Генезаретського озера. Ісус прибув певне в якусь місцевину в його окрузі.

Тут Спаситель стає перший раз на землі, в стислім значенні поганській. Проти цього наче заложив спротив через двох біснуватих, князь цього світу, дійвол.

Гадаринці не віднеслись до Спасителя ворожо, але й не ввірували в Нього. Побачивши свою першу страту в дочасних добрах, просили Ісуса, щоб опустив їхню країну, щоб через свій побут між ними не наніс їм іще якої шкоди. На те, що дійволи затопили стада, Ісус дозволив, як власник усіх сотворених речей, для вищої цілі, що її Він мав на оці.

Перший виступ Спасителя на поганській землі оповіщає, що він є Спасителем усіх народів, отже й поган, а також, що Він є паном і власником усього світу. Перед Ним клониться пекло й дає засвідчення Його могутству. На Його слово злі духи опускають навіженого та з Його допусту іде на загибель череда безрог. Що все те діється при багатьох свідках, тому воно є світлим проголошенням Ісусового божества. Навіть поганство не відноситься до Нього ворожо, тільки відступає змішане й налякане. Спаситель не завдає йому насилля; вдоволяється його потрясенням і захитанням —у дочасних намаганнях та в поневоленні через пекло. Ісус усувається з-поміж поган, але не опускає їх. Оздоровлений біснуватий, що був певне поганином і походив із поміж місцевого населення, стане йому тим часом за апостола, а згодом Він прийде сам із новими доказами могутства, як це покажеться при оздоровленні недужої доньки хананейки.

Одного дня навчав Ісус народ у "своєму місті", тобто в Капернаумі, мабуть у домі Петра. Людей було багато. Між слухачами знаходились також фарисеї й законовчителі, не тільки з Галилеї, але й із Юдеї та Єрусалиму. Слава Христової науки та Христових чудес привела їх у Капернаум; вони хотіли пересвідчитись про події та підглянути поводження нового вчителя, а не навернутись. Під час проповіди принесли чотири чоловіки одного спаралiжованого, щоб він сам випросив собі в Ісуса оздоровлення. Вижидання численного народу, присутність фарисеїв, віра й любов чотирьох приятелів недужого й просьби його самого промовили до милосердного Христового Серця. Він перше простив недужому гріхи, чого недужий навіть не просив, а що поправді було більшою недугою, ніж параліж, а опісля увільнив його й від тілесної недуги, вживши того оздоровлення як доказу свого посланництва й влади.

Чудо викликало в душі оздоровленого почуття вдячности, що проявилась у голосній прославі Бога. Це приклад для нас, що раз-у-раз одержуємо від Бога різні ласки.

В народі чудо спричинило здивування й переляк. Тільки фарисеї остали далі недовірками й із того часу постійно закидали Господеві злочин богохульства, коли тільки Христос відпускав грішникам провини.

Владу відпускати гріхи передав Спаситель опісля апостолам і на завжди зложив її в скарбниці св. Церкви. Дійсність цієї влади, що її колись одержать священики, Спаситель засвідчає вже тепер, зробивши чудо. Так отже оздоровлення розслабленого є доказом священицької влади прощати гріхи й образом її наслідників. А вся подія була прикладом, якто Ісус кожну важливу точку своєї науки потверджує відповідним чудом.

Євангельський розслаблений є живим образом тих наших людей, що живуть без св. тайн. Вони духовні паралітики. Щоправда вони живуть, та не для вічного щастя.Назверх вони живі, та душею вони мертві. Видужати вони можуть тільки Христовою силою, що приходить до розслабленої душі через св. тайни покаяння й Пресв. Евхаристії. Тільки ті українці знаходяться на певній дорозі спасення, що набожно й часто приступають до св. тайн.

Різними Шляхами

вого собору не була важна, бо той собор не мав ніякого права, однак розрив почався.

Наступник Михайла III., цісар Василій, прогнав Фотія й привернув патріярший престіл св. Ігнатієві. Коли ж св. Ігнатій умер, Фотій зумів зискати собі ласку цісаря й цісар займенував знову Фотія (877 р.) патріярхом Царгороду. Зараз вислав послів до Риму, щоб одержати потвердження від папи. Святіший Отець готовий був учинити його волю, якщо Фотій відкличе свої фальшиві письма й науки й поправиться. Фотій обіцяв зробити це, але як одержав потвердження Риму, то не хотів відкликати своєї фальшивої науки, тільки далі навчав так, як перше.

Наступником Василія мав стати його син Лев. Він любив справедливість. Фотій боявся Льва, тому бунтував проти нього народ, щоб не допустив Льва до цісарського трону. Та це не вдалося й виявилося. Цісар Лев прогнав зараз Фотія з патріяршого престолу. Фотій, покритий ганьбою схизматика, єретика, фальшівника документів, рабівника гідности патріярха, бунтівника проти цісаря, обложений кілька раз клятвою Христовими Намісниками, два рази прогнаний із незаконно загарбаного патріяршого престолу, закінчив нуждене своє життя в монастирі 891 року.

Після Фотія було ще 27 патріярхів, що наступали один по однім, а всі вони признавали над собою владу Христового Намісника в Римі, видимого голову Христової Церкви. В усіх важніших справах відносились вони до папи й він потверджував їх у їхній гідності царгородських патріярхів. Такий стан тривав 180 років, хоч і в тім часі були між Сходом а Заходом різні непорозуміння й тертя.

Польський священик Саломон, що жив у Кельцях відступив був від Католицької Церкви й вів через якийсь час проти неї погану й завзяту агітацію. Коли побував між сектантами й схизматиків та й надивився, що це за люди та яке їхне життя, забажав вернутись до Католицької Церкви. Перед поворотом написав такого листа: "Головна частина тої збиранини реформаторів, відродженців складаються з недовчених студентів, недосвячених і прогнаних із семінаря клириків-питомців, невироблених світських і монаших священиків, що мають у голові неясні думки, непостійні характери, хиткі моральні основи, або з таких, що їм надокучила церковна чи законна карність і вони повісили реверенду чи габіт на кілочку, щоб по сектантських законах і основах взяти собі за "жінку" чужу дружину, або іншу вибраницю свого серця.. Мушу ствердити, що нема там думаючих людей: Рідко коли можна там почути поважне слово, ніколи щире... Чи можна дивуватись, що секти "сидять у смертній тіні", що є осередком невірства, рівнодушности й вихолоджування вищих релігійних почувань, що стали святинями тяжкого морального занепаду?.. Скільки то розводів не перепроваджується по їхніх "ординаріятах"! Це кузні чужоложства. Бачите там у них на сторінках канцелярійних книг записані золотими буквами — ними самими — розірвані подружні звязки. Упадок чеснот, завмертя обичайности. По їхніх церквах робиться все гей би в імя первісного апостольського християнства. Що за безличність, що за злоба, що за безсоромність!! Нема границь злому..."

Таку сумну правду написав відступник про відступників від Католицької Церкви. А ця сумна дійсність, що в товаристві таких відступників і єретиків знайшлась і частина українців. Коли вони вернуться до правдивої Христової Церкви, де є правдивий Христовий Намісник, правдиві епископи, священики, св. Тайни й чесне життя? Коли буде між українцями — одне стадо й один пастир?

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

[illegible] української нації в Католицькій Церкві

1 серпня, 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 22.

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ, ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ

Перші володарі християнської України — св. Володимир і Ольга.

Нумо зберімся гідно помянути батька України, нашого князя Володимира, — він бо хоч в поганстві родився, та однак полюбив Ісуса Христа і злинув до нього радісно зо своєю прабабкою Ольгою, — бо всіх своїх навчив вірити і поклонятися в Тройці Одному Богові, — збурив ідоли, та видав нам свої дорогі парости Бориса і Гліба, — тому й ми світло нині піснями вірно звеличуємо їх память і святкуємо з любовю, щоб молили за нас Господа подати Церкві побіди над поганцями, зіслати світові мир і спасти душі наші.
— Стихира в честь укр. св. Князів.

В час всенароднього лихоліття молім наших рідних святих — св. Володимира й Ольгу, св. Бориса й Гліба, щоб своїм заступництвом випросили у Бога кращої долі для нашого народу й Церкви на рідних землях.

Українські святі, Борис і Гліб. Їх память святкуємо дня 24, VII.

Група дітей першого св. Причастя зо своїми Сестрами учительками. Посередині сидить Впр. о. редактор Андрій Г. Трух, ЧСВВ.

Світлина з ювілею Преосв. Кир Константина, 18 червня, в Стемфорд. Посередині Преосв. Ювілят. Ліворуч: Преосв.-помічник Амврос Сенишин; Впр. о. С. Бахталовський, З.Н.І. Праворуч: Всеч. о. Канцлер Ф. Тарнавський; Впр. о. Протоігумен В. Бараник, ЧСВВ.

Батьки, пішліть доконче своїх дітей до вакаційної української школи!

Св. Отець Папа Пій ХІІ благословить американських і британських військових кореспондентів. Вітаючися з ними, папа кожному дав коронку враз із своєю знимкою. У своїй промові до них св. Отець візвав їх, щоб пишучи до своїх часописів завжди мали на цілі справедливий мир.

Всупереч твердженням деяких, нібито католик не може бути добрим патріотом, ця війна виявила, що велике число визначних патріотів, це якраз католики. На світлині бачимо одну з них. Пані мма Ван Кутрен, із Ст. Луїс, оглядає знимки, своїх 12 дітей, що всі служать в американсь ім війську.

— ЖАРТИ —

Можна пізнати. — Чи ти чув, що я ввесь рік перемучив у тій дурній колегії? — Я не чув, але це можна відразу пізнати...

Справжній професор. — Що ви так вичитуєте, пане професор, в тих "Українських Вістях"? — Хочу довідатись, чи я часом не був учора в якім автомобілевім випадку.

Рідка інтелігенція. — Мені здається, що твоя жінка мусить бути особою рідкої інтелігенції.
Це правда. Я дуже рідко можу бачити її інтелігентною.

Американське військо перед виправою на побережжя Нормандії на вколішках одержує благословення від свого капеляна в одній британській пристані.

Св. Отець поручив розпочати процес канонізації бл. Николая з Флу, покровителя католицької частини Швайцарії. Він був проголошений блаженним папою Климентієм IX у 1669 р.

Американці відбувають девятницю до Матері Божої в церкві св. Єлизавети, Денвер, за побіду. Престіл прикрашений 1,200 прапорчиками, що означають стільки осіб у військовій службі з цеї парохії.

THE CATHOLIC TRUTH

SHORT STORIES for the Young People

THE MOTHER AND HER FOUR CHILDREN.

There was a mother who had four little children. She taught them in their very infancy to love God with their whole hearts, and to hate sin.

Every day she used to take them to her side, and teach them the truths which God has revealed to us, and make them say their prayers.

One evening, when she had finished this pious work, she looked upon them with eyes full of motherly tenderness, and as she looked she said to them: "Oh, my own dear children, what a happy mother I would be if I could only hope that one of you might be numbered amongst God's holy Saints."

Peter, the youngest of them all, climbed on his mother's knee, and, putting his little arms round her neck, said to her: " Mammy, I will be the saint." And he kept his promise. He never forgot the look his good mother gave him when he said these words, and in after-years he became the great St Peter Celestine.

Let each one of us also say to our good Father in Heaven: "I will be a saint". All that is needed to become a saint is to love and serve God.

GOBS AS CATECHISTS IN HAWAII

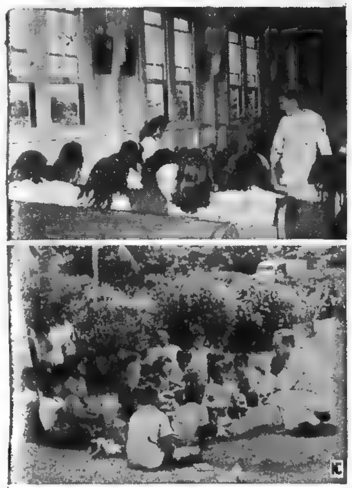

Uncle Sam's sailors make good use of their "spare time" in Hawaii: Pictured in their "off duty" moments, two unidentified gobs help out in the catechism class for youngsters at St. George's Catholic Church, Waimanalo, Oahu, T. H. The pastor of the church is the Rev. Patrick Logan. SS. CC., a native of Ireland, who trained in Belgium and formerly served in Chile. (N.C.W.C.)

ST. ANTHONY'S GREAT BOOK.

In the deserts of the East there lived in the fourth century a holy hermit called Anthony. He had passed the greater part of his life in solitude, and knew what was of infinitly more importance — how to serve and love God.

The fame of his sanctity, which had spread far and wide, reached the ears of some philosophers, who imagined that they knew all things, but they did not understand how a person could live so long in the desert all alone.

Eager to witness the kind of life he led, and to converse with one whom everyone admired and spoke of, they went to his cell in the wilderness. The gentle and noble appearance of St. Anthony filled them with a reverent awe; but when they began to converse with him they saw that all their boasted wisdom fell to the ground before his simple and admirable doctrine. They had come thinking to find a poor ignorant man, and they found one whose knowledge was greater then their own.

"Tell us, holy Father," they said to him. "in what book did you learn those sublime truths?"

The saint raised up his hands towards Heaven. "That is my book," he said; "I have no other. Everyone ought to study it, for it is full of marks of wisdom and the power and the goodness of God

By contemplating it you will soon be compelled to raise your thoughts to your Creator, and to burst fourth in hymns of praise, of gratitude and of love."

Бл. п. Юлія Кізяк. Померла по короткій недузі параліж у Вермілюн. (Допис в "Світлі стор. 6).

Українська Скарбниця

До цеї скарбниці складають читачі "Світла" свої духовні жертви за одність у вірі, волю і незалежну державу для українського народу. Нові жертви:

Служб Божих 22; св. причастій 18; Адорацій 17; Посіщень Найсвятіших Тайн 235; Вервиць звичайних 38; Вервиць до Ран Христових 47; Хресних Доріг 26; Молебнів 22; духовних св. причастій 150; стрілистих актів 2583; Діл милосердя 169; Умертвінь 236; добрих діл 118; Терпінь 93; Іншого 215.

ЯК Ваша наліпка на "Світлі" незмінена, повідоміть редакцію.

Strange but true

Григорій Кізяк, старшина при повітряній службі, прибув на похорон своєї матери, що відбувся 2-го липня, в церкві Вознесення, в Дервент, Алта.

— ЖАРТИ —

Він — Чи він у тім нещасливім випадку поводився як муж?

Вона — Так! Всю вину зложив на жінку.

Адвокат — Чи ви впиваєтеся?
Свідок — Це моя справа.
Адвокат — Чи крім цеї маєш ще яку іншу?

Вистарчає. — Тепер ти можеш безпечно подумати, що я досконалий ідіот! — Досконалий ти не будеш ніколи, але й це вистарчає.

Кандидат промовляючи до виборців: Приятелі, числа й факти, що про них я говорив не є мої: Це числа й факти чоловіка, що знає про що говорить.

Тато: Не треба тягнути котика за хвіст.

Синок: Я тільки тримаю. Він сам тягне.

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

How about Condemned societies as the Freemasons?

Membership in condemned societies is not included in the list of prohibitive impediments. The Church however warns against marriages with such members, and also apostates, and those of bad reputation. The Ordinary or Bishop for grave reasons may permit such marriage, but only under the same guarantee as prescribed for a mixed marriage.

What are nullifying impediments to marriage?

They are: age, impotence, existing marriage, Holy Orders, solemn vow, difference of worship, crime, consanguinity, public decency, abduction, spiritual relationship, and leagl adoption in places where the civil law nullifies such a marriage.

Explain the impediment of age — impotence — existing marriage, etc.

The impediment of age means that a valid marriage cannot take place unless a male has completed his sixteenth year, and a female her fourtheenth year. (2) **Impotence** means the incapacity to perform the marriage act in a manner suitable for the procreation of children. (3) **Existing marriage** means that a person already validly married cannot marry another person while her partner is alive. (4) **Holy Orders** is an impediment of the Latin Church which renders marriage invalid for all those who have received at least Subdeaconship. (5) **Difference of worship or disparity of worship** is an impediment occuring between a person **baptized in the Church** and an **unbaptized** person. Since May 19, 1918 marriages between baptized non-Catholics with unbaptized persons are no longer held as invalid because of disparity of worship. (6) **Solemn vow** impediment is a solemn vow of chastity taken in a religiour order. (7) **Crime** is a three-fold impediment; (a) it exists between those who commit adultery with a mutual promise of marriage, or who attempt marriage, even civilly; (b) between those who have committed adultery if validly married to another, one of whom kills his or her lawful married partner; (c) and between two persons who have agreed in causing death of either's married partner, even though they have not committed adultery. (8) **Consanguinity** or blood relationship, invalidates marriage in all degrees of the direct line, ascending and descending whether legitimate or natural, and to the third degree inclusively of the collateral, or indirect line, not, as formerly, to the fourth degree. (9) **Affinity** arises between a husband and the blood relations of his wife to the second degree of the direct line and in every degree of the direct line. In other words a man cannot marry the mother or sister or niece of his deceased wife. (10) **Public decency** occurs when a person who contracted an invalid marriage or who is living in open ontorious concubinage attempts marriage with a person related in the direct line to the paramour. Thus a man bound by this impediment cannot marry the daughter or granddaughter, mother or grandmother of the women he contracted an invalid marriage or with whom he has lived in open and notorious concubinage. (11) **Impediment of abduction** is the violent taking away or retention of a woman by a man with view to marry. (12) **Spiritual relationship** arrises **only** from the Sacrament of Baptism and nullifies marriage between the sponsors and the person baptized, and between the person baptizing and the person baptized, (not however between the baptizer and the sponsors, or beween the sponsors and the parents of the person baptized.)

BY FRANZ WERFEL

The Song of Bernadette

Illustrated by HAROLD FOSTER

Hundreds were cured at the spring.

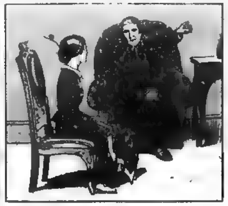

Bernadette was called to the vicarage.

Deathly pale, she jumped up . . .

Suddenly she kissed the dean's hand.

BARON MASSY was thunderstruck by the Emperor's telegram But he had no alternative. He ordered the grotto opened. And tens of thousands poured into Lourdes seeking new health and life. Fifteen human beings were cured between one breath and the next. Hundreds recovered as incomprehensibly but more slowly

In the midst of this stream of events Bernadette lived as though it did not concern her. That men should praise her for the spring of grace and healing was beyond her understanding.

Thus the months added up nearly to four years. And then Bernadette was summoned once more to the vicarage Marie Dominique Peyramale ushered her into an armchair near the fire He began to pace up and down. Suddenly he thrust out his index finger "You are like a bullet that has been shot, Bernadette," he said. "No one can change your course. Listen carefully. The commission's report admits the possibility that you are one chosen by the powers above. Do you understand what that means? That is the report which is being sent to Rome to the Holy Father himself, and the greatest men of the Church will be watching you for years, nay for decades, and then . . ."

The dean stopped because his furrowed face was blushing to the roots of his grey hair. "It's hard for me even to utter such words, little one," he went on hoarsely. "Never would I have believed that the Lord would have chosen me to speak them. But it's not at all out of the question that this girl who sits facing me—how shall I say it?—that you will not be forgotten long, long after all the rest of us are dead . . ."

She had understood. Deathly pale, she jumped up. "But that can't be," she cried. "I don't want it!"

The dean put his hand on her head. "One of these days you will go to the mother house of the Sisters of Nevers. The rule of the order is beautiful and lofty

Peyramale began to pace again. "One more thing," he said suddenly. "Of course you'd rather bite your tongue off than ask a favor of me. But I promise that even before you leave Lourdes your family will be established in the mill on the Lapaca and I'll see that things don't go wrong with them"

He held out his huge hand, into which her small one disappeared. Suddenly she bent over the dean's hand and kissed it.

All the Soubirous neighbors came to bid Bernadette goodbye.

Antoine suddenly appeared beside the coach.

"Farewell, Monsieur Antoine"

THE bishop of Nevers had put to her numerous questions, Bernadette had answered them and, at last, said that it was most welcome to her to renounce the world and take the veil as one of the Sisters of Nevers. Benevolently the bishop welcomed this decision and undertook to make the arrangements.

When the day of departure came, all of the Soubirous neighbors came to bid Bernadette farewell. At last it was over and the family was alone. Louise Soubirous suddenly became deathly pale. "We'll never see each other again, Bernadette," she whispered. The girl tried to laugh. "But visits are allowed, Mamma. And it's not far to Nevers by train . . ."

She clung to this light tone through all the final farewells, but once the journey started the two sisters who accompanied her observed that the girl was huddling in a corner of the carriage with closed eyes and tense limbs.

The coachman, who had received his orders, stopped at the grotto and Bernadette got out. Not as in the old days did she cast herself passionately on her knees. She made a sign of the cross, stood a few moments, and then re-entered the coach.

At the city limits the carriage had to stop once more. For the miller Antoine Nicolau suddenly appeared running by its side, in his hands a bunch of white roses which he very shyly offered to Bernadette.

"Oh, Monsieur Antoine, they're much too beautiful and they'll wilt on the long drive," said Bernadette, frightened

There was a long silence. The two nuns sat very still and erect. Bernadette's eyes were fixed intently on Antoine.

"I wanted to say," he finally brought out, "that my mother is getting old. She and I are used to each other and get along real well. And I'm thirty-four now. So I've decided never to take a wife, Madamoiselle Bernadette, because, you know, a mother-in-law and a daughter-in-law—that doesn't work so well. I'm going to stay unmarried, too, that's what I wanted to say. . . . And now I wish you luck on your journey, Bernadette."

She pulled one of the white roses out from among the others and gave it to him.

"Farewell, Monsieur Antoine .

Continued

Чому я навернувся

до Католицької Церкви не прийму. Вас має прийняти Святіший Отець, римський папа на мое поручення, апостольський делеґат в Оттаві, а я буду аж третя особа, що Вас прийму. Тоді Ви будете такий самий правдивий священик, як кожний наш священик.

Подання про прийняття я подав епископові весною, однак треба було ждати кілька місяців часу. Мое формальне визнання католицької віри відбулось у церкві св. Володимира й Ольги в Винипегу, в неділю, двадцять четвертого вересня, 1924 року, коли та церква святкувала храмовий празник.

З моїм переходом перейшла до Католицької Церкви також моя жінка, що сім років пізніше заслабла й перенеслась до вічної щасливости, й четверо дітей, що тепер належать до Католицької Церкви... Старший син Володимир покінчив богословіє й е тепер католицьким священиком.

Тиждень пізніше по моїм прийняттю я помістив у "Канадійськім Українцеві" свою прилюдну сповідь і попросив Католицьку Церкву вибачення за зневаги, що міг заподіяти хотячи, або нехотячи, коли був у православній церкві. Єпископ Будка від себе помістив у часописі про мене осьтаку заяву:

"Буковинський священик, Пантелеймон Божик зістав через нас прийнятий до нашої Греко-Католицької Церкви в Канаді Нам він відомий від ряду літ, як ревний і працьовитий, що йому православна нива була за вузька, щоб міг у ній розмахнутись у працях."

Кожна людина з природи речі шукає правди, а знайшовши її, пристосовується до неї, щоб заспокоїти свое сумління, що перед ним не можна заховати найменшої справи. Я також так зробив пізнавши, що Католицька Церква правдива й під кожним оглядом стоїть вище від православної, російської чи української.

Православні, довідавшись про мою злуку, прийняли мій вчинок як "зраду", католики вважали мій крок за розумний і спасенний.

Найбільше здивування, чому я злучився з Католицькою Церквою, охопило галичан, що стали відступниками. Охоплення походило з тої умовини, що їм їхні духовні й ворожа преса цілими роками представляла Католицьку Церкву в чорнім світлі. Вони не знали того, що з Католицькою Церквою лучаться кожного року тисячі людей різних вір в Америці, Англії й інших державах. Мій учинок заскочив їх зовсім несподівано. Вони знали тільки, що від Католицької Церкви люди мають відступати, подібно, як це вони зробили, а не лучитись із нею.

Перед мною злучились із Католицькою Церквою на американськім континенті такі православні священики: Макарій Афендик, що походив із самої Москви; Дмитро Крішка з Буковини, що був парохом кілька років у Стюартбурні, Ман.; Володимир Козоріз; по мені злучилися священики: Др. Микола Копачук, Іван Крохмальний і Петро Федоренко.

Злучившись із Католицькою Церквою, я не втратив нічого з тої віри, що її я визнавав перед тим, а це тому, що все, що е правдиве в догмах православної церкви, богослуження, християнський спосіб життя й церковні обряди, містяться в Греко-Католицькій Церкві аж до найменшої подробиці, наче мала посудина в великій. Я тільки доповнив те, чого бракувало мені в православній, а саме, визнання непорочности Пречистої Діви Марії, чистилище, святість і головство начальника церкви, Святішого Отця, папи римського, що е конечне в Церкві і згідне зо св. Письмом, непомильність папи в голошенні правд віри й походження св. Духа від Отця й Сина.

Зовсім інакше мається справа переходу католицького священика, чи міряна з Католицької Церкви до православної. Він мусів би в православній церкві зректись віри в непорочність Пречистої Діви, першинства папи, чистилища й походження св. Духа від Отця й Сина, а стати на чисто православний ґрунт. Крім того мусів би погодитись на розводи подругів, чого не приймае Католицька Церква, що в цій справі спирається на виразній науці самого Ісуса Христа.

З глибини свого серця й душі я вдячний Богові за те, що за Його особливою ласкою я став католицьким священиком. Думаю однак, що я повинен був іще скоріш злучитись із Католицькою Церквою та й більш праці зробити для Христової Церкви. Дякую Господу Богу, що поміг мені в Католицькій Церкві написати кілька книжок, зорґанізувати дві парохії в Вінніпеґу й побудував для них у дуже невідрадних часах церковні будинки — церкву св. Покрови й св. Андрея, що гарно служать Божій справі й спасенню українського народу. Зорґанізував я також парохію св. Духа в Брукленді, передмістю Винипеґу й Товариство "Рідна Школа Маркіяна Шашкевича", що гарно розвивається.

Ставши католицьким священиком, я відчув, що я отримав посвячаючу ласку, що кріпила мене релігійно й науково. З того часу почуваю себе правдивим священиком коло вівтаря в церкві, коли відправляю св. Літургію, в сповідальниці, на проповідальниці й приватнім житті. Зосібна почув я в собі невисказану пошану до Пречистої Діви Марії й до відправ за вмерлих. Я не тільки відчуваю, але щиро вірю й можу навести доказ, що Пречиста Діва Марія помогла мені в багатьох трудноцах та що Вона, а не ніхто інший, збудувала церкву св. Андрея в Винипеґу, вживавши мене як посередника між Собою й тими людьми, що працювали даром коло будинку, й тими, що жертвували гроші на будівлю. Видам незабаром книжечку, де розкажу про це в подробицях. І скажу, що скільки будував би я церков і виховних закладів, то всі віддав би в опіку Пречистої Діви Марії.

Під час Служби Божої часто почуваю себе так, наче відправляю разом із багатьома священиками й знаходжусь рівночасно в великих катедрах десь далеко за Винипеґом, охоплений в надприродний спосіб вірою в Бога Творця й Пречисту Діву. Це, що говорю, може зрозуміти тільки той, хто переродився духово.

Нехай буде навіки благословенне Боже Імя за мое навернення.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

ПЕРША СЛУЖБА БОЖА О. ЕВГЕНА БІЛИКА І О. ГРИГОРІЯ ХМІЛЯРА, ЧСВВ. В день Відпусту в Мондері Їх Ексц. Кир. Василій висвятили 5-ох діяконів на священиків. З них два отці, Евген Білик і Григорій Хміляр відправили першу Службу Божу в Мондері. Зворушлива була це хвиля, коли перед престолом станули два священики, щоб по раз перший принесли безкровну Жертву. Повним щастя й радости був цей день також для родичів і численної родини отців приміціянтів. По службі Божій отці приміціянти уділяли всім свое перше священиче благословення і роздали памяткові образці.

Парохія мондерська справила в честь молодих Отців величавий бенкет у Народнім Домі. Господарем бенкету був п. Й. Гаврилюк, а відтак п. М. Корчинський. Крім них промовляли, п. С. Поломарк, о. В. Шевчук, пп.Йосиф Білик і Василь Хміляр — батьки молодих священиків. На кінець промовляли самі отці приміціянти. У своїх коротких а щирих промовах висказали свої переживання, свое щастя, що його дає їм свідомість, що служать Богові й що можуть стати перед престолом і приносити безкровну Жертву. Желанням і многоліттям закінчено бенкет.

В часі бенкету на заклик п Корчинського зроблено збірку на катол. пресу. Збірку переводив п. Ігнатій Гаврилюк. Зі збірки на "Світло" призначено $7.35.

МОНДЕР. Прийняття в честь о. Е. Білика, ЧСВВ. В неділю, 9 липня, відбулося у п. Йосифа Білика прийняття в честь о. Евгена Білика. На цю гостину зїхалась численна родина.

День пройшов серед веселої гутірки й забави. При вечері п. Поліщук, стрий о. Евгена зложив о. Евгенові побажання від цілої родини. Також промовляли: о. В. Шевчук і п. В. Курило. На кінець о. Евген зложив всім щиру подяку, в першій мірі родичам, а потім усій рідні, що заохочували його в часі його довголітньої науки.

З цієї нагоди переведено збірку на укр. катол. пресу. З цього призначено на "Світло" $7.25.

ПЕРШИЙ ПРАЗНИК ПРИ МОНАСТИРІ ОО. ВАСИЛІЯН У ГРИМСБІ, ОНТ.

Новозаснований монастир ОО. Василіян у Ґримсбі, що е під покровом Пресв. Серця Христового, святкував цього року, 25 червня, перший раз свій празник-відпуст.

Свято почалося ввечері, 24 червня, великою вечірнею із всеночним. Проповідь виголосив Впр. о. Ігумен М. Коґут і потім відправив суплікацію.

В сам день рано, о год. 8, о. В. Дрібненький відправив читану Службу Божу в церкві й виголосив науку. На цій Службі Божій поважне число місцевих, як також прочан із дальших місцевин приступили до св. причастя. Це був один з найголовніших осягів цього Празника і в деякій мірі пригадував пригадував зворушливий вид із славного відпусту св. апостолів Петра й Павла в Мондері, де народ сотнями приступае до св. причастя від самого ранку аж до останньої Служби Божої.

Співав дитячий хор "Рідної Школи".

В 10 год. почалася співана Служба Божа. Вона правилася під розлогими дубами при монастирі, півтора милі від парохіяльної церкви. Відправляв Впр. о. Ігумен у співучасті діяконів. Співав чернечий хор. Широко, розливаючись овочевими садками, плив мелодійний спів юнацьких голосів. А народ, ставши навколішки на зеленій траві, тишком молився. Старшим навівалися милі спогади із давніх літ про подібній сцені в далекій, рідній країні. Молодь пильно і з зацікавленням приглядалась багатій красі й колоритові нашого обряду. Чужинці захоплювались й може трохи завидували...

Празничну проповідь виголосив о. І. Й. Лесюк.

По спільнім обіді, що відбувся на тому самому місці, промовляли передові гості, м. і. посадник міста,Едрик Джонсон, і декан із катедри в Ст. Кетеринс, о. М. Коленан. Промова цього останнього була надзвичайно захоплююча й

прихильна для українського народу. Промовляли також о. І. Й. Лесюк, о. В. Дрібненький, п. Михайло Голинський, п. Теодор Вишньовський, п. Василь Паламар і п. Т. Сувала з Торонто. Від жінок промовляла пані Марія Паламар. Цей обід був заразом прощанням пятьох молодих діяконів, що того дня вибиралися до Мондеру, щоб там прийняти священня. Від них промовив діякон Орест Засійбіда.

Замітною чертою того свята була охоча й взірцева співпраця місцевих громадян зі своїми Отцями. Так у приготуваннях, як і проведенні свята вони уважали успіх цього празника наче за свою справу. Молодь із місцевого У.К.Ю також працювала. Юнаки виконували службу впорядчиків, а панни помагали своїм матерям лагодити великий обід і послугували при столах. Це певна запорука, що Гримсбі побачить незабаром ще величніші дні-свята на честь Пресв. Христового Серця, що вибрало собі нове місце на Сході Канади, щоб там благословити той вірний український народ, що з вірою й любовю щиро молиться: "Да прийдет царствіє Твоє."

НАЙСТАРША ПАРОХІЯ В ВИНИПЕГУ ВІДСВЯТКУВАЛА 40-ЛІТТЯ СВОГО ІСНУВАННЯ

Заложена в початках української іміграмії, парохія св. Николая відсвяткувала в неділю, 2 липня, 40-літній ювілей свого існування. Урочиста Служба Божа, передана через місцеву радіо-висильню, численна асиста — все це було неначе символом поступу нашого народу й Церкви в Канаді.

В богослуженні взяли участь Преосв. Єпископ Василій, в сослуженні Впр. о. Прот. В. Бараника і Впр. о. П. Боднара— колишнього пароха - піоніра церкви св. Николая. Впорядчиком був Впр. о. ігумен Й. Сеньків а капелянами при владичім троні Преп. о. В. Дрібненький і Преп. о. П. Матвіїв. Діяконували о. М. Пасічник і Преп. о. Б. Слобода.

Промовляючи по Службі Божій, Преосв. Єпископ підкреслив заслуги піонірів цеї парохії, так отців парохів як і парохіян, і заохотив до дальшої згоди й праці. Також завізвав всіх до вдячности Господу Богу за духовну опіку нашого народу в Канаді. Закінчив благословенням на кращий розвиток і добробут у майбутньому.

По спільні обіді, що відбувся в залі Читальні "Просвіти", виголошували свої привіти-промови визначні гості, м. і. Преосв. Ладика, посадник міста Колтер, Впр. о. Протоігумен Бараник і Впр. о. П. Боднар. Один із найстарших членів парохії І. Майхрук, як самовидець, переповів у своїй промові історію парохії. Промовляли також Впр. о. ігумен Й. Сеньків, шкільні радники А. Загарійчук і Тараска і місцевий радний І. Степнюк

День закінчився концертом у залі Читальні "Просвіти". Виступали хор Школи св. о. Николая за проводом о. Б. Слободи й церковний хор за проводом п. В. Тимкова.

НА ЧЕСТЬ НОВИХ СВЯЩЕНИКІВ. Памятним днем була для побожних парохіян у місті Вегревил, Алта., неділя 2 липня. Бо тоді станув при св. вівтарі парохіяльної церкви перший священик, що вийшов із тієї парохії, щоб відправити свою першу Службу Божу. Був це Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ. Пристоящими були ОО. Василіяни: М. Романович і А. Трух. Крім його рідні й парохіян було в церкві багато гостей. Гарно співав місцевий жіночий хор за проводом п. І. Гузіля, свого невтомного діригента. Проповідав о. Трух про значення священика для Божої справи й добра народу.

Після богослуження було благословення-стискання голов і роздача памяткових образців першої Служби Божої, а опісля спільний, приміційний бенкет на честь о. Ореста. По обіді діти з "Рідної Школи", за проводом Преп. С. Наталії, привітали молодого отця своїми гарними піснями й "многоліттям", а потім промовляли: о. Романович про священицьку гідність; о. Трух про зберігання народніх українських скарбів на канадській землі й співпрацю парохіян із священиками; п. С. Сисак про матір-удовицю й вітав від парохії, а кожний із сердечними словами привіту для о. Ореста й його рідні. Теплим словом згадали й покійного батька Максима. Після всього промовив і сам о. Орест і гарною українською мовою розказав про свої почування вдячности Богові, Чинові ОО. Василіян, присутній матері, сестричці й братові, а також парохіянам і приятелям Сестрам і школярам, п. Гузілеві й хорові, подякував усім сердечно за вияви зичливости, дарунки й прийом і просив святих молитов для помочі в душпастирської праці. Наприкінці була збірка на "Світло".

По бенкеті о. Орест відправив молебень на честь Пресв. Серця Ісусового, а опісля вернувсь із своєю ріднею й отцями на спільну вечеру до дому матері, де на веселій розмові, при співі народніх пісень скоро минуло кілька приемних годин. По відїзді гостей о. Орест іще багато часу провів на тихій родинній розмові зо своєю щасливою матірю, сестрою Марійкою й братом Василем.

А дня 9 липня в Мондері родина Хмілярів уладила після Служби Божої гарний бенкет на честь нововисвяченого о. Григорія Хміляра, ЧСВВ. Гостина відбулась у домі Луця Хміляра, брата о. Григорія. Між присутніми гістьми були: Преп. Отці й Брати Василіяни: о. Д. Попович, о. В. Дрібненький, о. А. Трух, П. Полинський, К. Височанський, С. Федірко з батьком і сестрою, що приїхали з Саскачевану, а також Сестри Служебниці й багато рідні та знайомі з Мондеру й Нового Киева.

Після дуже гарного обіду привітав о. Григорія іменем усіх гостей о. Трух, редактор "Світла". По тім вийшли гості на подвіря під хату, де забавлялись співом гарних пісень і уладили збірку на католицьку пресу. Коли вже закінчився обід, о. Трух промовив до гостей і показав їм дуже гарні дарунки: чашу, епітрахиль, мирницю й усі ті прибори, що потрібні священикові в душпастирській праці при уділюванні св. тайн. Це був дарунок бабуні Шевчучки й братів Нестора й Луця. Дарунки всім дуже сподобалися. П. В. Стеблик, із Нового Києва, у своїй промові підкреслив, що це велике щастя мати сина священиком і він сам бажав би й собі такого. Сердечно промовив опісля сам о. Григорій і склав сердечну подяку тим своїм рідним, що справили йому бенкет і гарні дарунки, а також і всім присутнім за прихильність. Відспівано "многоліття" о. Григорієві й рідні. Гостину закінчено піснею-молитвою: "Боже великий."

Дав би це Господь, щоб кожна парохія могла мати таку веселу днину на честь свого молодого парохіянина-священика, що все життя буде працювати для Божої слави й спасення українського народу.

Таких священиків виховують ОО. Василіяни в Канаді в Мондері. Українські батьки, пішліть і ви свого сина до Мондеру, щоб вивчився на українсько-католицького священика. Бо праці багато, а робітників мало.

ДЕРВЕНТ, АЛТА. Дня 30 червня упокоїлася в Бозі бл. п. Юлія Кізяк по короткій недузі на параліж у шпиталі в Верміліон.

Покійна родилася 1872 р. в селі Вишитець, повіт Перемишль, Галичина. До Канади приїхала 1906 року і замешкала близько Дервент, зо своїм мужом Яковом 49 років.

За життя покійна відзначалася лагідною вдачею й була побожною, примірною парохіянкою. До церкви все рано спішила, поки недуга не прикула її до смертньої постелі. Дітям дала гарне виховання. Найстарші її два сини приїхали по священика 30 миль, щоб мамі уділити послідні св. тайни.

Прощальну проповідь і похоронні богослуження відправив 2-го липня Всеч. о. Із. Й. Когут, ЧСВВ., в церкві Вознесення. Дякував місцевий дяк Теодор Бабин. Тлінні останки спочивають на парохіяльнім цвинтарі близько церкви.

Покійна лишила у глибокім смутку мужа Якова, 4-ох жонатих синів, і молодого Ігнатія, що є офіцером у воздушній службі, 4 доньки і 21 внуків.

По похоронній відправі родина дала обід для всіх учасників похорону за зичливість оказану в їх смутку. По похороні відбувся спільний обід, на якім зложили на пресу і парохіяльну резиденцію $21.00. На "Світло" прийшло $6.75. При послідним цілувоннї зложено на Служби Божі і панахиди $17.00.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Свіжа могила. Дня 4 липня вмер у Венкувер Василь Матвіїв у 56 році життя. Родина покійного спровадила його тіло 9 липня до своєї парохії Пр Тройці на Плейн Лейк, Алта. Похоронні богослуження відправив 10 липня о. І. Процентій ЧСВВ. й при великім здвизі народу лоховав покійного на місцевім цвинтарі.

Василь Матвіїв роджений у краю, в Конюшках, пов. Броди, приїхав до Канади 1900 р., належав до парохії, працював коло Народнього Дому й любив народню працю. Лишив у смутку подругу Марію, старенького батька Івана, літ 84, і 15 дітей. З 8 синів трьох є при армії, а Яків відбув дяківський курс і є диригентом На похороні зібрано $15.00 на пресу й на Служби Божі за покійного. — В.Й.П.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Праця нового відділу У.К.Ю. Новозорганізований відділ У.К.Ю. в Плейн Лейку зробив за два місяці гарний поступ. Уже має 22 добрі, діяльні члени. В "День Матері" відділ уладив гарне прийняття для матерей. Дня 5 червня, на празник Пресв. Тройці, зробило юнацтво гарну несподіванку для всеї парохії, справивши для своєї церкви дуже гарний тетрапод, що його по-мистецьки виробив п. Нестор Хмілар з Нового Києва. Ця несподіванка гарно вдалася, бо молодь приготовляла свій гарний дарунок для церкви в таємниці. На сходинах після відправи того дня юнацтво радило про Окружний Зїзд У.К.Ю., що відбудеться в Плейн Лейку 3-го жовтня. Ввечері мали спільні вечерниці в парохіяльній залі.

Відділ має вже прилади до гри в "сафт-бал" а також справити ще багато інших спортових приладів до забави після зберів і при інших нагодах.

О. С. Курило, ЧСВВ., духовний провідник відділу, приготовляє для юнацтва ряд доповідей на апологетичні, літургічні, станові й інші виховні теми, а також члени зможуть одержати відповіди на власні теми.

Організація Українського Католицького Юнацтва в Плейн Лейку і в кожній парохії, при щирій співпраці молоді з своїми духовними провідниками, має спромогу зробити всюди гарну, корисну роботу. У.К.Ю. — це дуже добра підготовка для піднесення кожної парохії. І тому кожний юнак і кожна дівчина повинні стати негайно й охоче членами У.К.Ю. Зокрема батьки повинні радіти з оснування такої організації й помагати своїм дітям повести в новій організації корисну для парохії роботу. — о. С. Курило

РАВНДГИЛ, АЛТА. В неділю, 2 липня, мав богослуження на Равндгил, Алта. Всеч. о. Василь Філевич, що приїхав з Киченер, Онт., відвідати своїх родичів у Мондері. По відправі охристив донечку Ярослава і Анастазії Легких, Мирославцю. В домі приготовили гостину в честь дорогого гостя, о. Філевича. При кінці гостини зібрано на його заклик $6.00 на католицьку пресу, з того $3.00 на "Світло". Гість.

ДЕЛГАЙ, ОНТАРІО. Посуваються границі епархії. Дня 11-го червня, 1944, в місті Делгай, Онтаріо, відбулось посвячення церковного дому. Місто Делгай знаходиться близько американської границі, над Озером Ірі, яких 70

миль на полуденний захід від міста Гримсбі. Рік тому люди міста й округи Делгай зійшлись за проводом свого пароха, о. Борецького, на перші організаційні збори, а тепер вони вже мають прегарний церковний дім, вартости 3,500 долярів і місце на церкву без цента довгу. Коли ще додати, що там наших людей тільки горстка, бо тільки десять родин і досі ще ніколи не мали священика, то певне їм треба дати признання. Це також ознака, що наш народ так скоро не винародовлюється і не так легко тратить свою віру.

На урочисте посвячення церковного дому був запрошений Преп. о. І. Лесюк, ЧСВВ., з Гримсбі, що приїхав з Бр. Адріяном і ще деякими людьми. Службу Божу й проповідь мав о. Гість, а по Службі Божій посвятив церковний дім. Потім відбувся спільний обід у тім самім церковнім домі. При головнім столі можна було завважати майора міста, латинського пароха, о. Гювена, та інших передових гостей. Коли приїхав вже о. парох Борецький, то перебрав дальший провід урочистости, покликуючи до слова насамперед латинського пароха, о. Гювена; опісля о. І. Лесюка та майора міста. Промовляв також п. Василь Паламар із Гримсбі, секретар парохіяльного заряду, що дуже гарно заохотив молоду делгайську громаду до дальшої праці, пригадавши те, що вони не з меншими трудношами брались до будови своеї церкви в Гримсбі, а які сьогодні вже є тільки споминами. Його слово багато заважило.

Місцевина Делгай, це місцевина тютюнових фармів так, як Гримсбі є місцевиною овочевих фармів. В Делгай є тепер досить гарне число наших людей, хоч до недавна їх там не було зовсім. Наші люди там досить добре маються, хоч мусять дуже багато працювати руками майже через увесь рік. Є вони на подив національно й релігійно свідомі. Сам церковний дім, що стоїть при головній улиці міста Делгай, є дуже милий і має 200 гарних нових крісел, занавісу та сценерію. Людей, разом із гістьми, було на посвяченні коло 200 осіб; як на ту місцевину, це досить гарне число.

Делгай значить "хліб". Це індіянське слово. Розказують люди, що в ту місцевину заїхали були колись індіяни з Індії (з Азії) й тому, що там вони могли роздобути свій перший хліб, назвали ту місцевину "Делгай".

Наші люди там щораз краще організуються й є надія, що незабаром Бог поможе їм збудувати в місті Делгай гарну українську церкву

ВИЛНА, АЛТА. Поминальне богослуження. В суботу, 10 червня, відбулось у нашій церкві св. Духа поминальне богослуження за душу покійного Василька, сина Романа й Ганни Пилипів, що вмер тому рік від удару перегонового коня в Винипегу. Пок. Василько був тихої, спокійної вдачі. Як чесний греко-католик ішов слідами своїх батьків що є також щирими, жертвенними католиками. Тому не дивно, що на поминальнім богослуженні було багато людей, бо всі любили покійного. Службу Божу й парастас відправив о. Вінцентайло, ЧСВВ Під час поминального обіду п. М. Гармідер із Дейзленду, в імені своєї сестри й швагра, панства Пилипів, зложив сердечну подяку о. парохові за духовну послугу, а присутніх гостей попросив, щоб із нагоди поминків склали свої датки на католицьку пресу На просьбу п. Гармідера, о. Вінцентайло подав гарне виснення значення католицької преси, а п. Бербел зайнявся збіркою, що принесла $9.85. Збірку призначено на "Світло" й "Українські Вісти". — М. Г.

Редакція "Світла" складає сердечну подяку о. Вінцентайлові, п. Гармідерові, п. Бербелеві й усім жертводавцям.

ЕЛК ПОЙНТ, АЛТА. Елк Пойнт — це маленьке містечко при сієнарськім залізничім шляху, віддалене на північний схід коло 150 миль від Едмонтону. В тім містечку наших людей не багато, за те більш наших мешкає на фармах близько міста.

Дня 11-го червня в нашім містечку Преп. о. І. Когут, ЧСВВ., із Дервенту мав відправу, вже другу цього року. Людей було багато, бо гарна була погода й добрі дороги і легко прибути було людям із Армістис, Нортерн Велій, Енгел Лейк і Дервенту. Хто був на відправі, міг мати певну надію, що в Елк Пойнті буде гарна парохія. За проводом дяків п. Зазуляка з Елк Пойнт і Г. Гулаеца з Енгел Лейк вся церква гарно співала Службу Божу. По відправі жінки приготовили смачний обід, що на нього прибули люди з міста, між ними багато чужинців, що хвалили смачні українські страви. По обіді було гра в бінго й інші забави. Того дня до каси нової парохії вплинуло $100.00.

За це підприємство, улаждене перший раз в Елк Пойнті для добра нашої церкви, належиться признання паням: Н. Якимець, М. Лесик, П. Гуш, нявській, М. Прусак, Н. Панас, В. Шкраба, М. Лебич, п. Шпелей, п. Момчурин, п. Рушицькій; а також і панам: В. Яхимові, П. Лесикові і п. Шпелейеві; панночкам: А. Лебич, М. Ружицькій, Маргареті Зарівній і Марії Пелушка, а зокрема о. парохові.

Хто був того дня в Елк Пойнті, то міг тішитися успіхом маленької громади, побачивши рухливість і вдоволення вище згаданих осіб, що між ними є так, як каже наша приповідка: "Де згода й охота, там робиться робота". І певне, бажанням не одного, свого й чужого було: побачити скоро подібне підприємство в Елк Пойнті, що — дай нам Боже! — П-й.

ГИЛЛЯРД, АЛТА. Прощання. Степан Нагайовський, син панства С. Нагайовських із Гиллярд, уже два й пів року служить при війську в Канаді. Недавно був він удома на відпустці і з тої нагоди його рідня та численні знайомі та сусіди справили йому несподіванку в його домі, у вівторок, 20 червня. При кінці цеї веселої гостини вручили Степанові дарунок на милий спомин тої хвилі. В понеділок, 26 червня, Степан мав уже відїхати назад до своеї служби.

На цій гостині не забули також католицької преси. Пан Ілько Хмелик заохотив присутніх до жертви й потім із п. Миколою Старком уладили збірку. Зібрано $7.50 і це призначено на "Світло".

Слід згадати при цім, що батьки Степана, панство С. Нагайовські, це добрі й релігійні католики й передплатники "Світла" Бажаємо їхньому синові щасливої служби й скорого повороту додому.

М. Старко.

ДЕРВЕНТ, АЛТА. День Матері. Як минулими роками так і цього року українські діти віддали честь своїм матерям окремим концертом із нагоди "Дня Матері", що відбувся в Народнім Домі за проводом Преп. о. Із. Когута, ЧСВВ., пароха Дервенту й дооколишніх колоній. Програма концерту була багата й добірна. В її склад входили пісні, сольоспіви, дуети, декламації, доповідь, танки й діалог.

Шкільний діточий хор співав пісні.

Дуети відспівали: О. Личак, А. Ґрегуляк, Л. Сацьків і А. Ян. Сольоспіви: Н. Кобильник, і О. Личак.

Декламації виголосили чотири дівчині: М. Процівна. Б. Литик, Е. Литик, О. Яблонська, П. Личак, Л. Сацьків, О. Онисик, І. Ґрегуляк, М. Федечко, П. Яблонський і Е. Мітраш

До національного танку "Катерина" приграваав на скрипці п. Яблонський.

Доповідь про "Значення Мами" виголосив молодий школяр Т. Варик.

Кінцеве слово мав о. Когут. Закінчено славнем "О Україно" і "Ґад Сейв Авер Кінґ".

Гарний концерт запишеться на сторінках хроніки парохії св. Духа в Дервент як милий спомин і символ любови до матерей.

Мешканець Дервенту.

Успішний базар. По концерті о. парох заповів, що за тиждень пічнеться базар та заохотив усіх, щоб узяли щиру участь, щоб базар якнайкраще вдався. Зпочатку тижня вигляди на успішний базак були слабі, бо дощ ішов день-у-день. В сам призначений день настала чудова погода. В свято Пресв. Тройці була полева Служба Божа з традиційною панахидою за поляглих борців; о. парох виголосив сердечну проповідь.

В неділю і понеділок ввечері були молебні до Христового Серця, що на них, крім о. пароха, виголосив проповідь Преп. о. Слота, ЧСВВ., із Едмонтону.

По відправах була смачна перекуска для всіх, а опісля забави в різні гри.

З базару, хоч короткий був час до приготовання, прийшло чистого приходу $105.00. Треба згадати, що о. парох докладали багато праці й старання в тім підприємстві. Смачну перекуску для всіх приготовили пані; Марковська, Романюк, Кобильник, Личак, Федечко, Ларсон, Биковська, Сацьків, При грах помагали пани: А. Федечко, П. Сацьків, О. Татервак, Личак, Ів. Биковський. Ів. Воеpідка. О. Парохові, а також усім паням і панам, як рівнож тим, що давали речі на базар, продавали й купували тикети — нехай буде сердечна подяка. — Комітет.

Христини. Неділя 18-го червня була радісним днем і останеться надовго в памяті панства Й. і М. Садовських. Того дня Преп. о. І. Й. Когут ЧСВВ., охристив їм синка Івася-Антонія в присутності родини й знайомих. Хресними батьками були панство Василь Яцейко й Марія Марковська. По св. хрищенні був святковий обід. О. парох розпочав його молитвою. Під час нього забавлялись усі веселою гутіркою. Приємно було бути учасником того товариства, де були й такі гості, що здержувались від дозволеного напитку через Петрівку. В часі гостинного обіду о. парох побажав панству Садовським, щоб новохрищений Івась ріс на славу Богові й народові, батькам на потіху й поміч, сусідам на добрий приклад. Також і гості складали свої найкращі побажання, а по тім відспівали спільне "многоліття" всім. При тій нагоді учасники христин зложили на пресу свою щедру жертву.

Жертвували: Панство Й. і М. Садовський, М. і В. Марковський, М. і В. Яцейко, М. і А. Федечко, Ів. і Є. Височький, В. і Ф. Височький, А. і А. Мельник, А. Жук і о. парох. Збіркою зайнялися пп. Василь Яцейко і управитель кооперативи в Дервент, Андрій Федечко. Разом зібрано $7.50.

Збірщикам і жертводавцям нехай буде щира подяка, а маленькому Івасеві й родині нехай Бог дасть щастя й здоровя на многі літа.—Приятель.

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

Катерина Конюх, Ню Йорк, ЗДПА. 1.00
Іван Осьмак, Торонто ... 1.00
Марія Кантор, Ню Йорк 1.00
З несподіванки для Ів. Лисака і Ів. Лакусти, Лойдмінстер, ... $1.50
В. Морозович, Бруклин, Н. Й. ЗДПА. 1.60
На похороні В. Матвіїва, Плейн Лейк, Алта. $2.00
Збірка на христинах Славки Легкої, Равндгил, Алта. 3.00
Збірка в п. Хмілярів на честь о. Григорія ЧСВВ., Мондер, Алта. 6.48
Збірка в п. Білика на честь
На прощальнім вечірку в честь Гната Кізяк, Дервент, Алта. $5.00
На похороні бл. п. Юлії Кізяк, Дервент, Алта. .. $6.75
о. Євгена, ЧСВВ. Мондер 7.25
З нагоди вечірка в городі п. Фербея, Мондер, Алта. 7.75

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення—Редакція.

Що чувати в світі?

З огляду на вакації, що є потрібні для відпочинку братів друкарів, наступне число "Світла" вийде 1. вересня.

— **Дипломат** Тома Кериен перебував понад рік у Німеччині, в місті Бадені, як інтернований. У своїй статті, що її написав недавно, він засвідчає, що Католицька Церква аж до цього часу веде духовну боротьбу з нацизмом. Під час побуту під доглядом Ґестапо їм дозволяли ходити в неділю до церкви. Жандарм приводив їх під двері церкви й там ждав їх, поки не вийдуть із церкви. В середині ніхто не пильнував їх. "Я рідко бачив", пише Кернен, "таку парохію, де була краща відправа, де церква під час Служби Божої була переповнена, де числом причасники були численніші й побожніші. І як казали мені, подібно є по всіх парохіях Німеччини."

В Німеччині від кількох років уже заборонено видавати католицькі часописи, порозвязувано католицькі організації, покасовано монастирські школи, навчання релігії ограничено прикрими правилами, а монастирі позамикано на основі фальшивих оскаржень. В своїх смутках по страті синів і перед страхіттями, що їх може принести їм будуччина, німецькі родини звернулись зо потіхою до старої Церкви.

Є це загально відома річ, що від 1933-39 року німецькі єпископи постійно поборювали нацистський режім. Імя кардинала Фаулгабера, єпископа фон Прайзінґа, єпископа фон Ґалена й архієпископа Конрада Ґробера з Фрайбурга є славне з протинацистських послань.

Дуже дивне є те, що та боротьба продовжається й під час війни, коли то подібні виступи могла б влада признати як бунт і зраду. Німецькі єпископи й далі проголошують християнські засади й опрокидують фальші нацизму.

Головною їхньою зброєю є пастирські листи. Тих документів вони не можуть друкувати, але їх можна читати з проповідниці й навіть Ґестапо не мало відваги виступити проти такого читання. Проповідниця це "останній захист вільного слова в Німеччині й католицькі душпастирі досі читають раз-по-раз послання своїх єпископів, що в зовсім певних словах засвідчають спротив Католицької Церкви єресям і ограниченням всевладного режіму.

— **В Европі** католики й православні творять шість сьомих усього населення; протестантів є тільки одна сьома частина. На основі християнської релігії могли б народи порозумітися й створити в Европі новий християнський лад; та його не хочуть комуністи, нацисти, соціялісти й масони; вони не хочуть у ніякій повоенній европейській країні ніякої релігії, а головно не хочуть католицької релігії. В Англії на сім осіб тільки одна ходить до церкви, а між ними найкраще держаться католики. Між протестантами там тільки одна особа на девять ходить до церкви. Загально в Англії з протестантів ходять до церкви тільки 10-11% — Те саме є в Америці. Там принаймні двічі стільки католиків ходить до церкви, що всіх протестантів усіх сект разом. Половина американців не належить ні до якої церкви. Мала група безбожників веде аґітацію, щоб американці "спутали" Католицьку Церкву, бо йнакше при кінці війни готова дуже зрости її повага й членство. Чи Америка піде за тією аґітацією своїх безбожників?

— **Девятьдесять** вісім з 106 пар, що 1939 р. були разом звінчані в Монтреалю, цього року святкують пятиліття свого подружжя. За той час з тих 106 пар, чотири зістали розбиті з причини смерти одної сторони. З 104 жінок тільки 3 працюють поза домом.

Перед подружжям всі пари приготовилися були до нового стану окремим курсом про подружжя й родинне життя.

— **Ген. Ш. де Ґоль,** голова французького Визвольного Комітету відбув конференцію у Вашінґтоні з президентом Рузвелтом. Звідтам він прибув до Оттави, де справили йому гучну овацію.

Генерал де Ґоль є практикуючим католиком. Перебуваючи у Вашінґтоні він, в неділю, з членами свого штабу вислухав Службу Божу у катедрі св. Матея.

При Колеґії св. Патрикія в Оттаві засновано літні курси релігії. Покищо в ці курси входять предмети догматичні й морально богословські. На наступний рік будуть додані ще св. Письмо й Історія Церкви.

Курси ці тривають три роки й по трьох роках курсанти одержуватимуть ступні подібні до B.A. і M.A. у світських науках. Наука буде відбуватись за проводом о. Н. Довсета.

— **Першою** монахинею, що одержала ступінь доктора дентистичної хірургії є Сестра Марія де Люрд Валш, з згромадження св. Франца з Асізі, з Ст. Лоренс, Зл. Д. Вона закінчила свою науку в Маркет університеті і буде послугувати потребам свого Згромадження.

— **Ґенерал** Бирнс, командант Першого Канадського Корпусу, був на послуханні в св. Отця в Римі. Опісля він представив папі велику групу канадських і англійських вояків, між ними шість ґенералів і багато високих старшин.

— **Американець** Милс із Валей, Мінн., був найстарший із 11 наверненців, що недавно зістали приняті до Католицької Церкви. Милс весною святкував 100-ліття своїх народин і добре ще памятає, як він при першім своїм голосуванні дав голос на президента А. Лінколна.

— **Девятьдесять** девять дорослих наверненців одержали св. тайну миропомазання з рук Архієпископа Стріча, в Шикаґо. Між ними був один полковник, один власник великого готелю, один заповідач в радіо-стації W.G.N. і син посадника Шикаґо.

О. Е. Жіжка, ЧСВ., капелян в американськім війську заявляє, що жовніри нічого так не бажають, як листів з дому. "Однак", перестерігає він, "ці листи своїм змістом нехай будуть підбадьорюючі й розважні." "Забагато жонатих жовнірів", каже він, "є занепокоєні через нерозважні і необдумані листи, що їх дістають."

— **В полудневій** Англії німецька крилата бомба розбила монастир сестер. Чотири монахині були небезпечно ранені а двадцятьсім зістали замкнені в середині румовищ. Рятункові сторожі їх вирятували.

Зараз по катастрофі американський капелян переліз через румовища до каплиці і забрав Найсвятіші Тайни. Кивот був цілий.

—**Ву Джунг Мін,** 70-літній хінець знайшов згублений катехизм. Прочитавши його став християнином і потім навернув ще 30 сусідів і приятелів.

— **Архієпископ** Морисон з Антигониш, Нова Шкоція, заповів кампанію, щоб зібрати $800,000 на університет св Франца Ксаверія.

— **Премієр** Чорчил заявив, що в трьох тижнях бомбардування німецьких крилатих бомб згинуло в Англії 2752 осіб, а коло 8 тисяч зістало ранені. Найбільше потерпіло місто Лондон. Там почалось масове виселення дітей і жінок. Британський премієр впевнив однак, що німці цею новою зброєю не потраплять заломити духа брит. народу.

— **На місце** усуненого начального команданта німецьких військ на західнім фронті Маршала Ґерд фон Рунштеда назначено Маршала фон Клюґе.

— **Дня 7 серпня** ліберальна партія святкуватиме срібний ювілей премера Кінґа, що 25 літ тому зістав провідником цеї партії. З цього приводу премієр правдоподібно виголосить промову через радіо. Тому однак, що слідуючого дня, 8 серпня, в Квебеку й Алберті відбудуться провінціональні вибори, радіостації тих двох провінцій не передаватимуть цеї промови, щоб не виглядало, що Кінґ втручається в провінціяльну політику.

— **З походом** совітських військ на польські землі, польсько-совітська справа, що вже була притихла на якийсь час знову може стати голосною.

Богослуження в Алберті

ЛИПЕНЬ

23. Неділя —
Стар
Роскрік (катехизація 16—23)
Борщів
Гиллярд св. Івана
Іннісфрі Ч. Хр.
Веґревил
Ворвик — початок катехизації і Рідної Школи
Дервент, Вознесення (катехизація від 18го в церкві)
Коперік
Лавра (катех. дітей)
Карвел (катех. 18—30 лип.)
Голден (фарми), катехизація від 24—30 го.
Стрий — пікнік

30. Неділя —
Делф
Тофілд
Чипмен
Ренфурлі — празник
Голден (фарми)
Ту Гилс, празник
Моркемб
Гайнс Крік, (закінчення Р. Школи)
Редвей

СЕРПЕНЬ

6. Неділя —
Лемонт
Київ
Скаро
Чипмен
Файделиті, катех. від 1-го в школі.

13. Неділя —
Восток св. Николая
Борщів
Лицер
Стрімстави, пікнік, катехизація від 10-го в церкві

15. Успення М. Б. (н. ст.)
Миркам

19. Преображення Госп.
Спас
Дервент св. Юра. Катехизація від 16-го в церкві

20. Неділя —
Енгел Лейк, пікнік

27. Неділя —
Нортерн Велій (катех. від 22-го в церкві

28. Успення М. Б. (ст. ст.)
Дервент — місто.

ПОРЯДОК КАТЕХИЗАЦІЇ

Чипмен: В нар. домі 16 лип. до 6 серпня.

Роскрік 16 до 23 липня.

Калуш від 24 липня до 6 серпня.

Восток: Львів від 7 серпня до 13 серпня.

Сковятин від 16 серпня до 27 серпня.

Н. Київ: Нар. Домі від 17 липня до 6 серпня.

Ренфурлі: в місті від 17 липня до 30 липня.

Іннісфрі: в місті від 31 липня до 8 серпня.

Плейн Лейк: Нар. Домі від 17 серпня до 3 вересня.

Стар (Педо): Просвіта від 17 — 23 липня.

Зоря від 25 — 29 липня.

Діло: від 18 — 23 вересня.

Делф: Шептицький від 17 до 29 липня.

Родеф від 21 — 26 серпня.

Лішов: Фері Трейл від 21 липня до 5 серпня.

Перемишль: від 11—16 вересня.

Скаро: Свобода від 7 — 12 серпня.

Ворвик: в місті від 23 липня до 5 серпня.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

Світло — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 вересня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (154). 16.

МИ ХОЧЕМО ВОЛІ!

ПІШЛІТЬ ДО НАС СВОГО СИНА...

Наш український народ у Канаді й Америці постійно працює.

Крім тяжкої праці на щоденний хліб, наш народ намагається робити корисну церковну й національну роботу.

У тім ділі потребує наш народ високовчених, культурних провідників, щоб були б щиро віддані спасенній праці між своїм народом.

Особливо треба українському народові багато добрих священиків, що все своє життя посвячували б для навчання нашого народу на всім американськім континенті чесного, релігійного життя й були йому добрими провідниками в праці над спасенням душі. Зокрема таких учителів і провідників треба українській молоді.

Таких духовних провідників-священиків для українського народу в Канаді й Америці виховують ОО. Василіяни по своїх василіянських монастирях. Вони приймають таких молодих українських учнів, що вже скінчили 8-му клясу, й по своїх василіянських школах учать і виховують цих учнів на українських католицьких священиків.

У перших десятиліттях української іміграції між нашим народом тут за океаном працювали виключно ті ОО. Василіяни, що приїхали зо Старого Краю. Та згодом, за Божою поміччю, до ОО. Василіян вступило багато молодих українських юнаків, роджених у Канаді й Злучених Державах, що по скінченні священицьких наук стали до праці між своїм народом по різних канадських і американських провінціях. У Британській Колюмбії й Алберті, Манітобі, Онтеріо й Квебеку, а також в Злучених Державах — у Шикаґо й Ню Йорку — ті молоді василіянські священики, поруч світського духовенства, ведуть свою корисну для українського народу релігійну, а також і національну працю.

Та цеї праці дуже багато, а цих священиків ще надто мало.

Тому спасення українського народу в Канаді й Америці вимагає того, щоб якнайбільше українських учнів-юнаків вступало до духовного стану й стало священиками, щоб вести свій рідний народ до щораз кращого розвитку.

І сьогодні ми звертаємось до всіх батьків, що мають таких синів-школярів, щоб післали їх до понастиря, щоб у нас вони вивчились на добрих українських-католицьких священиків, а так збільшили число душпастирів і місіонарів, що своє життя посвятили на працю між своїм рідним українським народом у Канаді й Америці.

Всіх тих батьків, що бажали б післати свого сина до нас, повідомляємо одночасно, що ми не вимагаємо ніякої заплати за науку й виховання, тільки приймаємо всіх зголошених кандидатів за своїх братів і увесь потрібний прожиток даємо їм самі, без ніякої фінансової нагороди.

Якщо отже, Дорогі Читачі, ви маєте такого сина-школяра, що бажав би вступити до монастиря ОО. Василіян і стати священиком, пішліть його чимскоріш до нашого монастиря в Мондері, або в Ґлен Ков коло Ню Йорку, де є ті наші василіянські духовні школи-новіціяти, що в них відбувають свою початкову пробу всі ті наші школярі, що вступають до монастиря й бажають стати священиками-василіянами.

Листи в цій справі треба писати на нищеподані адреси.

Для канадських юнаків адреса є:

Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alberta, Canada.

Кандидати в Злучених Державах пишуть листи на адресу:

St. Josaphat's Monastery, Box 231, Glen Cove, L.I. N.Y.

СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Не було ще такого Божого обявлення ні таких знаків на небі, що Бог хоче знищити українську націю.

Але було вже досі багато таких знаків на українській, а навіть і на чужій землі, що за долю ґотують нашій рідній українській нації — більшовики.

Тепер, коли більшовики зайняли майже всі українські землі, від того безбожницького інтернаціоналу ми не можемо надіятись ніякої волі, ніякої пощади.

Та ми, українці, віруюча, християнська нація. Ми можемо бути засмучені, та ми не можемо піддаватись безнадійності, розпуці.

Навпаки. Саме тепер ми повинні оживити в собі якнайбільш святу надію на Боже милосердя. На Божу поміч. Бо "де біда найбільша, там Божа поміч найближча."

Одночасно всі ми, що розуміємо трагічне положення українського народу, повинні створити один великий, усенародній — Союз Визволення України.

Нам не треба записуватися в членську книгу того Союза, але нам треба всім навернутись щиро до Господа Бога й одночасно, з глибини душі, молитися сердечно кожного дня святим благанням за волю України, аж до того дня, коли по всіх церквах вільної української землі над Дніпром і над Дністром і в Карпатах принесуть наші владики й священики Святу Жертву — подяки за народню волю й державу. Нехай пливе тепер наше благання до Бога, нехай по церквах відправляються Служби Божі, як благальні жертви за кращу долю українського народу! Щоб за Божою ласкою всі великі керманичі світу, що рішатимуть про його повоєнну долю, признали українській нації — на прадідній українській землі — Незалежну Українську Державу. Бо тільки тоді можуть справдитись слова велико-державних провідників про оборону християнства й демократії, про волю народів, справедливість і мир.

Нашою вкладкою до Союза Визволення України нехай буде наша праця й майно, наше здоровя й життя. Чого треба для тієї великої справи, що можемо дати — нехай кожний буде готовий принести в жертві. За волю України. Такий час настав для 45 мільйонів українців.

Всі наші українські комітети: Канади, Америки й Арґентини, що стали нашим національним представником на американськім континенті в час цеї другої світової війни, нехай, за однодушною піддержкою всієї української суспільности, докладуть усіх старань, щоб у великій справі української нації сказати своє велике слово про слушні права й бажання українського народу, тисячелітнього господаря української землі.

Ми не стаємо зо зброєю в руках, щоб боротись за волю України. Але нехай за нас промовить перед Канадою, Америкою й Англією вірність і жертва тих багатьох тисяч українських вояків, що в рядах канадської й американської армії пішли на боєвий фронт.

А як на мировій конференції не зможуть промовити українські уста, нехай промовить за ввесь український народ, за його кривду та за його право, та українська кров, що її за справу аліянтів пролили українські вояки, громадяни Канади й Америки.

Така наша нація. Така наша справа. Такий наш — Союз Визволення України.

В цю хвилину нашої тужної задуми доходять до нас із нашого рідного Львова архієрейські слова митрополита Андрея, що вітає свій народ великоднім привітом — побажань і молитов: "Нехай вони ідуть до Вас, нехай занесуть Вам благословення, любов, память... Нехай окружать Вас усякими небесними добрами й усякою поміччю Божої благодати в дочасних справах. Нехай за всемогучим Божим Провидінням принесуть Вам потіху в усіх Ваших терпіннях і хрестах, нехай додадуть Вам сили до тяжкої й прикрої боротьби життя. Нехай кріплять Вашу надію в ліпші часи."

Дай, Боже, нашій українській і кожній іншій нації діждатись уже скоро цих кращих часів, коли то люди розєднані тепер війною, назвуть щиро Бога своїм Отцем, а себе братьми в Христі!

Місячне намірення

За домашніх слуг

Багато є в світі таких людей, що для праці вдома держать слуг. Ті слуги живуть під одним дахом із своїми господарями й стають наче членами родини.

Слугам треба хліба

Кожна родина, що має таких домашніх слуг, повинна уважати на те, щоб своїй службі не робити ніякої кривди. Що їм належиться за працю, те кожний хлібодавець повинен точно заплатити. Крім того вся родина повинна уважати, щоб своїй службі не накладати надто тяжкої, надобовязкової праці так, що слуги не мали б коли спочити, або втратили б навіть через надмірну роботу своє здоровя й стали опісля неспосібними до праці. Також харч і помешкання служби повинні бути добрі й вистарчаючі. Треба їм також дати вільний час на чесну розривку.

За те всі слуги повинні сповняти сумлінно всі свої обовязки так, щоб бути для своїх господарів і всієї родини справжньою поміччю й потіхою.

Слугам треба спасення

Ще більше повинні всі хлібодавці дбати про душевне добро своєї служби. Вони повинні давати їм змогу сповняти всі релігійні обовязки так удома, як і в церкві. Лихі були б ті господарі, що через них їхня прислуга не могла б молитися, заховати постів, ходити до церкви, приймати св. тайн.

Ще гірше було б, якщо самі господарі, чи інші члени родини, гіршили б своїх слуг, а головно дівчат, злим прикладом, чи просто зведенням. Кожна родина, що держить слуг, буде колись за своє поводження зо службою здавати обрахунок перед Богом. Треба отже так усім поводитись із службою, щоб забезпечити їй відповідне матеріяльне й духовне добро.

Ті домашні слуги, що не можуть жити чесно в якійсь родині, повинні покинути її й пошукати собі іншого місця. Знавши це, що в світі є сила таких домашніх слуг та що багато з них є наражені в своїй службі на матеріяльну й духовну шкоду, Святіший Отець поблагословив на місяць вересень таке намірення, щоб **усі члени Апостольства Молитви молились щиро кожного дня за матеріяльне й духовне добро домашніх слуг.**

Дорогі Читачі "Світла"! Як у кого з вас є домашні слуги, то давайте їм відповідну нагороду за їхню працю, поводіться з ними ласкаво, з любовю так, як каже наша велика заповідь: "Люби свого ближнього, як самого себе". Щоб вони могли почуватись у вашім домі, як Ваші діти.

Ще більш старайтесь про те, щоб Ваші слуги, за Вашим особистим старанням і доглядом, вели чесне, релігійне життя. Може вони не мали в кого навчитись такого життя, то нехай навчаться його в Вас.

Особливо старайтесь, щоб вони часто приступали до св. причастя й читали католицький часопис.

Молімся всі!

А разом із своїми слугами і всіма членами Апостольства Молитви моліться щиро кожного дня місяця вересня за те, щоб усі домашні слуги були добре забезпечені матеріяльно, а ще більш морально. Щоб заробляли собі на хліб і на небо.

СПАСЕННЯ ЧИ ПОГИБЕЛЬ?

Українські батьки! Куди підуть по смерти Ваші діти: до неба, чи до пекла?

Це залежить дуже багато від того, яке виховання Ви дасте своїм дітям.

Всі Ваші діти походять від Бога. Він дав їм життя. Він любить їх мільйон разів більше, ніж Ви самі. Він хоче, щоб Ваші діти були щасливі тепер і на віки. Від Вас самих, як батьків тих дітей, Бог домагається, щоб Ви помогли Йому завести всіх тих дітей до вічного щастя.

Це певне, що Ви годуєте цих своїх дітей, одягаєте й посилаєте до школи. Та це маловажне. Головне завдання батька й матері кожної дитини є те, щоб вони дали кожній своїй дитині добре релігійне виховання. Щоб кожна дитина знала в що вірити та як жити. Кого шанувати й любити. Щоб знала що робити, а від чого тікати, як від огню, чи змія.

В рідній хаті

Перше місце виховання дітей, це — Ваша хата. Там, у своїй хаті й родині, Ви маєте показати дітям власним прикладом і розказати своїми словами що добре, а що зле. Що треба робити, а що лишити, хоча б треба була втратити маєток, здоровя, а навіть життя. Від батька, матері й усіх старших мають діти вчитися віри в Бога й побожного життя. Бо тільки тоді будуть чесними людьми. Тільки тоді знайдуть стежку в рай. Чи в Вашій хаті й родині є таке виховання дітей? Колись — Ви будете здавати з того справу на Божім суді. Дай Вам, Боже, діждатись щастя, щоб Ви, Українські Батьки й Матері, могли стрінути в небі всіх своїх дітей і одержати від них подяку за те, що Ви своїм прикладом і словом завели їх у країну вічного щастя. Чи Ви діждетесь від своїх дітей подяки? Та будьте одночасно переконані, що як Ваші діти не змогли б Вам подякувати, то певне будуть Вас вічно проклинати за те, що Ви не дали їм доброго, релігійного виховання. Що через Ваше недбальство, або може навіть через злий приклад і злі поуки вони дістались до тієї "тьми кромішньої, де огонь не згасає, де червак не вмирає..." Чи ж не краще було б докласти всіх можливих старань, щоб ніколи не почути від своїх власних дітей страшного нарікання й проклону за їхню погибель?

В католицькій школі

Друге місце виховання дітей це — цілоденна, католицька школа.

Чи Ви коли були в католицькій школі?

Перед клясою стоїть сестра, що все своє життя посвятила на службу Богові. Що цілі роки вчилася покори, послуху й скромности. Її чорний одяг і хрест на грудях пригадують дітям раз-у-раз, чого вони мають тут і самі навчитися від своєї учительки з хрестом на грудях: побожности, покори, послуху, скромности, чемности.

Перед наукою малі школярі ходили з сестрами на Службу Божу, а саму науку в клясі починають молитвою. Як чемно відповідають діти: "Так, прошу сестри!" "Ні, прошу сестри!"

В клясі, на головній стіні хрест. Образ Пресв. Христового Серця й Божої Матері. (У публичній школі не можна того мати).

В католицькій школі діти вчаться й виростають "в промінню св. хреста". В такій школі діти вчаться тих предметів, що й у інших школах, а одночасно, головно, виховуються й виростають на гарних, чесних юнаків і дівиць. На свідомих практикуючих християн. Чи Ваші діти вчаться в такій школі? Та ж і Ви католики!..

Американець Валтер Липмен так говорив про теперішню науку в публичних школах 29 грудня 1940 року, перед Американським Товариством для Поширення Науки: "Теперішня наука призначена до того, щоб знищити західню цивілізацію й поправді вона нищить її... Новітня шкільна наука основується на заперечуванні того, наче б то було конечне, корисне, чи бажане для шкіл і колегій передавання з покоління в покоління релігійної й клясичної культури Західнього Світу... Та через відлуку шкільного навчання від клясичної традиції школа не може виховати дитини, щоб вона дивилась на себе, як на ненарушиму особу, бо вона сотворена на Божий образ".

Чого отже треба дітям? Виховання в католицькій школі. Щоб було можна пізнати в них Божу подобу; і Ви, Католицькі Батьки й Матері, дайте дітям доконче таке виховання! Таку школу! Як Ви не маєте в своєму місті католицької школи й не можете ніяк післати своїх дітей до такого міста, де є така школа, то старайтесь усіма силами, щоб Ваші діти вдома й при церкві одержали потрібне релігійне виховання. Та як Ви маєте в своєму місті таку католицьку школу, то пішліть доконче туди своїх дітей і нехай ні людські балачки, ні додаткові оплати, ні далека дорога, ні ніяка інша перешкода не здержить Вас від посилання дітей до релігійної, католицької школи. Як станете колись на Божім суді й будете здавати рахунок із виховання дітей, та там ви не зможете оправдатись далекою дорогою чи оплатою, бо інші батьки мешкали далі від католицької школи й складали більші оплати, а таки посилали дітей до католицької школи щоб там, за проводом сестер, чи шкільних братів, дати їм добру науку, а ще ліпше, релігійне виховання, щоб ті діти вміли добре працювати на хліб, а ще більш дбати про спасення душі.

Від школи залежить багато спасення, або погибель дітей. Як у Вас, Дорогі Читачі, є діти, то дайте їм за всяку ціну таку школу, що веде до спасення.

Тим нашим батькам, що не мають у своєму місті католицької, цілоденної школи, бажаємо пригадати, що такі наші, українські католицькі школи є в Вінніпегу й Йорктоні, Стемфорді й Филаделфії. Там діти виховуються на добрих громадян держави, нації, а головно св. Католицької Церкви. Туди пішліть своїх дітей, а головно тих старших. Зробіть це для їхнього спасення

ДАЙТЕ ДІТЯМ НАЙЛІПШУ ШКОЛУ!
Інститут Пресвятого Серця в Йорктоні, Саск.

1. Наука зачинається 25 вересня, 1944. Студентки повинні бути на час.

2. Наука: від 1-го до 12-го грейду включно, згідно з державними приписами. Крім державних предметів, подається наука релігії, українознавства, церковного й народнього співу й ручних робіт.

3. Позаклясова діяльність:
а) Приватні студії є під доглядом Сестер Учительок, і завдяки тому студентки скоро поступають у науці.
б) Години розривки є під проводом Сестер. Учениці весело і з користю беруть участь у спорті.
в) Велика українська й англійська бібліотека знаходиться в школі. г) Студентки мають при школі три товариства: Марійську Дружину, Літературний Кружок і Відділ Червоного Хреста. г) Студентки беруть участь у контестах красномовства і в місцевих пописах співу.

4. Платня — за науку, харч і прання $20.00 місячно.

Батьки, посилайте охоче своїх дітей на науку до Йорктону!

ПРАЗНИК СВ. ЙОСАФАТА буде цього року в неділю, дня 17 вересня. — Свята відправа буде в Новій Церкві. — На празник прибудуть Їх Преосвященство Кир Василій. До участи в цім великім празнику запрошують своїх людей з Алберти — ОО. Василіяни.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Чому всі християни не держаться одної віри?

Християни, це ті, що визнають науку Ісуса Христа. А що Христова наука є одна, отже всі християни повинні мати одну віру, одну релігію.

Що воно так не є, то це треба приписати різним причинам. Деякі порізнилися з причин дочасних, або національних міркувань. Вони сподобали собі таку релігію, що сприяє їхнім приватним інтересам, чи інтересам нації.

Інші причини, чому люди відпали від релігійної єдности, це брак освіти й свідомости в релігійних справах та людська вільна воля. Це відноситься до тих, що далися звести на іншу віру намовами чи читанням, або що покинули свою віру, щоб бути вільним від заховання деяких заповідей чи обовязків.

Христос предбачив ці відступства коли говорив: "Повстануть ложні Христи й ложні пророки..., щоб звести, як удасться, й вибраних." (Мат. 24: 24). Св. Павло також перестерігає: "Прийде час, коли не стерплять здорової науки, але по своїх хотіннях збиратимуть учителів, жадні приємних слів, і від правди відвернуть слух, а прихиляться до казок." (II. Тим. 4:3-4).

Де в св. Письмі кажеться, що св. Петро є намісник Ісуса Христа на землі?

У св. Письмі Ісус Христос згадує про це аж три рази. Ось ці слова:

1). "А Я кажу тобі, що ти є Петро, і на цій скалі збудую Мою Церкву й пекельні ворота не переможуть її. І дам тобі ключі царства небесного, і що звяжеш на землі, буде звязане на небі, а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небі. (Мат. XVI. 18-19). Цими словами обіцяв Христос зробити св. Петра головою своєї Церкви, заразом заявляючи, що з цим урядом він дістане владу діяти в справах, що належать тільки до Бога.

2). "Симоне, Симоне, це сатана зажадав просівати вас як пшеницю; та Я молився за тебе, щоб не ослабла твоя віра, а ти колись, навернувшись, утвердив своїх братів". (Лука XXII., 31-32). Тут Христос впевняє св. Петра, що він ніколи не схибить т. з. дає йому дар непомильности.

3). Сказав Ісус Симонові Петрові: "Симоне, сину Іванів, чи любиш Мене більш, як ті? Сказав йому: Так, Господи, Ти знаєш, що люблю Тебе. Сказав йому: Паси Мої ягнята. Сказав йому знову вдруге: Симоне, сину Іванів, чи любиш Мене? Сказав Йому: Так, Господи, Ти знаєш, що люблю Тебе. Сказав йому: Паси Мої вівці. Сказав йому втрете: Симоне Іванів, чи любиш Мене? Засумував Петро, що казав йому втрете: Чи любиш Мене? і сказав Йому: Господи, Ти все знаєш, Ти знаєш, що люблю Тебе. Сказав йому Ісус: Паси Мої вівці." (Йоан XXI., 15-17.). В цьому уступі св. євангелист Іван описує, як Христос урочистими питаннями дає св. Петрові нагоду заявити свою вірність по своєму упадкові, а потім робить його пастирем над усім своїм стадом, отже й над іншими апостолами.

Які танці заборонені для католиків?

Заборонені є танці, що є близькою нагодою до гріха— тобто що при них можна легко образити Бога. З того кожний добре вихований хлопець чи дівчина можуть самі осудити, котрий танець є непристойний, отже заборонений. Такий танець, що провадить до нарушення шостої заповіди заборонений не тільки католикам, але кожному, що має людське сумління. Таких танців не вільно танцювати. Деколи й такий танець, що сам собою не є грішний, може таким стати через невідповідний спосіб танцювання. Танці, то так, як гриби: хоч би були найліпші, то все ще будуть ні до чого.

РІЗНИМИ ШЛЯХАМИ

ЯК ПРИЙШЛО ДО ЦЕРКОВНОГО РОЗЄДНАННЯ

КЕРУЛАРІЙ

До нового й цілковитого розриву греків із Римом прийшлю 1054 року через тодішнього царгородського патріярха Михайла Керуларія, що бажав бути загальним патріярхом для всеї Церкви. Керуларія піддержав грецький цісар через національно-політичну гордість, основану на підвищенні Царгороду до гідности цісарської столиці. З того часу ніякий царгородський патріярх не звертавсь уже до папи за потвердженням у патріяршій гідності й не признавав над собою влади Христового Намісника. Грецькі представники на соборі в Ліоні, 1274 року, а пізніше на соборі в Флоренції, 1439 року, признавали, що вони повинні б звернутися до злуки з Римом і Католицькою Церквою, та після їхнього повороту додому на перешкоді справі церковного зединення станули національні справи. І так греки перебувають у схизмі, що її спричинили не релігійні різниці, але політичні непорозуміння й особисті упередження та помилки по обидвох сторонах. Над цим повинні застановитись відлучені церкви й вернутись до злуки з Христовим Намісником у Римі, щоб було "одне стадо й один пастир", як цього бажав Христос. Бо чому через політику й людські помилки мала б бути розділена Христова Церква?

Церковне розєднання в Україні

Русь-Україна була колись поганська. В 988 році, за св. Володимира Великого, Україна прийняла Христову віру з Царгороду, або з католицько-болгарської Охриди. Сталось це в тім часі, коли по смерті Фотія Царгород був у злуці з Католицькою Церквою й признавав церковне першинство римського папи. Прадідньою отже вірою українського народу, а так само й російського, що його землі належали колись до держави Володимира, є католицька віра.

Україна була сусідкою Царгороду. Дорога до нього була недалека й досить легка, бо вела Дніпром і Чорним Морем. Тому українці й греки були в себе часто гістьми. Тодішніми часами в Україні не було ще стільки священиків, як було треба, тому дуже часто приходили єпископи й священики з близької Греції та засідали на українських єпископствах і парохіях. Ті єпископи й священики не признавались зразу відверто до того, що вони не признають над собою папи римського, як голови Христової Церкви. Однак носили вони в своїм серці їдь ненависти до Риму й ту ненависть поволі вщіплювали в серця українських священиків і князів, а згодом і в серця народу. Українці не ставали схизматиками так добровільно, як греки.

В 12 сторіччі засів уже на митрополичім престолі в Києві явний схизматик, та тому ніхто вже не противився, ні князі ні народ.

Коли Русь-Україна прийняла була за Володимира католицьку віру, в народі почало, за спасенним впливом християнства, розвиватись нове життя. Однак невірність Царгороду й колотнеча українських князів у тих часах не дали св. вірі закріпитися й поправити народ так, як це було в інших народів. За греками й українці відлучилися від Христового Намісника й правдивої Христової Церкви, а це з усіх нещасть, що їх пережив український народ, було найбільшим нещастям. І така релігійна відлука від матернього пня тривала у Україні понад 500 літ. Через той час не один папа старався приєднати Русь-Україну до злуки з Христовою Церквою, але їхні заходи не принесли сподіваних плодів. Правда, за короля Данила, (1246 року), а опісля за митрополита й кардинала Ізидора (1439) Русь-Україна злучилася була з Римом, але перший раз через монголів, а опісля через москалів скоро загасло сонце релігійної правди, що зійшло було знову на короткий час над українським народом.

Аж 1596 року, на зїзді в Бересті литовськім, вдалось українським єпископам вернутись до злуки з Католицькою Церквою й почати спасенну працю над приведенням українського народу знову до правдивої Христової віри. Та Москва осталась далі відлучена й дуже шкодила католицькій справі на українських землях. Багато в тім часі поплило через Москву за католицьку віру української крови, що її проливали незединені православні брати. В 1623 згинув мученицькою смертю за католицьку віру й св. одність найкращий син українського народу — св. Йосафат Кунцевич, ЧСВВ.

Та кров наших святих українсько-католицьких мучеників не пішла на марне. Завдяки тій крові ми є сьогодні членами правдиво Христової, Католицької Церкви. Не покидаймо тієї святої віри довіку! А за всіх незединених братів української й кожної нації молімся щодня, щоб вернулись під непомильний провід Христового Намісника, римського папи й Католицької Церкви, та щоб було "одне стадо й один пастир" так, як того бажає Ісус Христос.

о. А. Трух, ЧСВВ.

З гостини в Британській Колюмбії

Спомини з подорожі до Вернону й Ванкуверу

Не знаю, Дорогі Читачі, чи багато з Вас мали цього року вакації, але мені то таки пощастило відвязатись на три тижні від машинки й виїхати в нову країну, між нових людей.

А сталось це завдяки тому, що наш широковідомий садівник із Вернону, Б.К. п. Константин Щерба, дожив за Божою ласкою зо своєю доброю, чесною дружиною Ганною 25-літньої річниці свого подружнього життя і з тієї нагоди справив великий ювілей. У тім ювілею довелось й мені взяти участь, а це знову дало мені змогу побачити ту славну Британську Колюмбію, де підсоння лагідне, повітря легке до віддихання, а коло хати не тільки "вишневий садок", але цілі акри яблук, грушок, сливок, морелів, винограду і взагалі всякої садовини.

В дорогу вибравсь я з Мондеру дня 16-го липня вранці. З огляду на те, що потяг відходить із Мондеру далі на захід перед 5-ою годиною, то треба було встати по 3-ій, відправити Службу Божу, ковтнути з поспіхом гаряче снідання (попекти собі піднебіння), добігти трохи задиханим на залізничу станцію й там — ждати потім іще цілу годину на потяг, що саме того дня мусів чомусь спізнитися... Розпрощавшись із добрим братом Вінкентієм, що був ласкавий

(Продовження на стор. 5-ій)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Дві. приповісті Христа. Кровоточива жінка. Дочка Яіра. Глава 9:13-26.

Тоді приступили до Нього Іванові учні й запиталися: "Чого ми й фарисеї постимо часто, а Твої учні не постять"? А Ісус відповів їм: "Чи можуть весільні гості сумувати, поки молодий із ними? Та прийдуть дні, що візьмуть від них молодого, тоді й вони поститимуть. Та й ніхто не пришиває до старої одежі латки з нового сукна, бо так відірветься латка від одежі та й дірка буде більша. І не наливають нового вина в старі міхи, а то міхи прорвуться й вино витече та й міхи пропадуть. А як нове вино наллють у нові міхи, то й одне й друге збережеться."

Як Він говорив це до них, прийшов один старшина, поклонився Йому до ніг і сказав: "Господи, моя дочка тільки-но вмерла; та прийди, положи на неї Свою руку та й буде жити."А Ісус встав і пішов із ним та й Його учні.

Та ось жінка, що двадцять років хворіла на кровотоки, підійшла з-заду та й доторкнулася краю Його одежі. Бо сказала сама до себе: "Як тільки доторкнуся Його одежі, то подужаю." А Ісус, обернувшись, побачив її й сказав: "Бодрись, дочко. Твоя віра врятувала тебе." І подужала жінка з того часу.

А Ісус увійшов у дім старшини й побачив сопільників і гурт людей, що голосили, сказав до них: "Уступіться, бо дівча не вмерло, а спить." І насміхалися з Нього. Як же випровадили людей, то Він увійшов і взяв її за руку та й дівча встало. І рознеслась чутка про це по всій тій землі.

А як Ісус відійшов звідтіля, то йшло за Ним два сліпці, що кликали та й говорили: "Змилуйсь над нами, Сину Давидів." Коли ж Він увійшов до дому, то ті сліпці приступили до Нього. А Ісус запитав їх: "Чи віруєте, що можу зробити вам це?" Вони відповіли Йому: "Так, Господи". Тоді Він доторкнувся до їхніх очей і сказав: "Нехай вам станеться по вашій вірі!" І відчинились їхні очі. А Ісус заказав їм кажучи: "Дивіться, щоб ніхто не довідався." Та вони, як відійшли, розповідали про Нього по всім тім окрузі.

ПОЯСНЕННЯ

Під час своїх місійних подорожей по св. Землі, Ісус багато натерпівся від фарисеїв, що раз-у-раз підглядали Його, щоб знайти якусь причину до накидів на Нього. З нагоди гостини в Матея прилучились до фарисеїв також заздрісні учні св. Івана Христителя й разом зробили Ісусові закид за незаховання посту, що був мабуть заведений фарисеями й поправді не обовязував вірних. Фарисеї дуже перестерігали того, що самі вигадали, а крім того виносились понад інших і пристрасно осуджували їх. Так було й тут.

На закид фарисеїв Спаситель дав потрійну відповідь. Перше — Він зовсім не погорджує постом і не відкидає його; згодом Він сам дасть приписи про піст і Його учні будуть заховувати їх. Друге— тепер не час установляти пости, бо піст і молитва, це не мета, а орудники, а вони мають бути пристосовані до умовин часу та осіб. Ту річ Спаситель пояснює влучними порівняннями та приповістями.

Щодо умовин часу, так було б, якщо весільні гості хотіли б пересадно постити в часі весілля свого друга. Тепер Месія заручається з Церквою й людством, тому апостоли, як Його весільні гості, повинні веселитися, бо коли б сумували, то це був би знак, що Месія ще не прийшов. Це порівняння було фарисеям і Івановими учнями певне знане зо слів св. Христителя. "Хто має молоду, той молодий; а дружба молодого, що стоїть і слухає його, вельми радіє з голосу молодого." (Ів. 3:29).

Щодо умовин осіб, то, як каже Спаситель, годі зливати старий заповіт ув одне з новим, бо дух старого заповіту є інший, ніж нового. Це пояснює Спаситель порівнянням, кажучи, що нове, ферментуюче вино розсаджує старі міхи, а латка з нового сукна, пришита до старої одежини, спричинює ще більшу діру. Христові учні поститимуть опісля, але не для маніфестації, як фарисеї, але з правдивого жалю та болю, коли насильно "візьмуть від них молодого." Тими словами Ісус перший раз оповістив свою смерть. Одночасно Спаситель виправдує їх, чому вони не люблять нового заповіту: вони посивіли держачись старого, то й тому подібні до тих людей, що привикши до старого вина, не люблять нового, хоча б воно було й ліпше. Тут Христос перестерігає їх, щоб через свої старі привички не відкидали всього, що нове, тільки тому, що воно нове. Ця заввага відносилась і до самих Христових учнів, що їм було дуже трудно зжитись із новими законами.

В цій події видно безконечну мудрість Ісуса. В кількох коротких реченнях подає основні вказівки щодо вживання зовнішньої строгости в духовному житті. Ці вказівки багато вищі від зле зрозумілої побожности фарисеїв і учнів св. Івана Христителя.

Свої завваги подає Христос лагідно й терпеливо. На строгі закиди противників не відповідає ні одним строгим словом, але виясннює річ зовсім спокійно, а навіть виправдує упередження та досаду своїх противників. Цим дає Спаситель прегарний приклад наукового пояснення спірного питання.

В випадку оздоровлення кровоточивої жінки Ісус наділив свою одежу силою чудотворности й перший раз зробив чудо зовнішніми речами, тоб то дав у Церкві почин до чудесного лікування мощами. Спаситель зробив це чудо, щоб винагородити бідну жінку за віру й надію, а якщо вона була ще поганкою, щоб їй вказати дорогу до правди та щоб збільшити одночасно віру й надію Яіра.

Яір був один із трьох наставників синагоги, що до них належав обовязок дбати про лад у час богослужень. На його просьбу Ісус удавсь до його дому й воскресив його 12-літню дочку.

Це чудо, його лучність із оздоровленням кровоточивої жінки, а вкінці знатність родини Яіра піднесли значення Христового діла й слава про Нього рознеслась по всій країні. В чуді замітна велика готовість, що з нею Ісус приступає до діла. Смерть дівчини називає сном, щоб зазначити, що смерть, а особливо добра, є наче сном, що з нього встається до вічного життя.

Великі чуда, що їх зробив Божественний Спаситель, були певним знаком, що Ісус — Божий післанець. Так на Ісуса повинні були дивитись усі жиди й за такого приймати Його. Та через свою гордість і зарозумілість вони, а головно фарисеї, не хотіли ввірувати в Христа.

Подібно роблять тепер і ті люди, що не хочуть признати Христової Церкви за Христову установу для спасення людей. Через те, що відкидають правду, сумне й нещасливе їхне життя. Для спасення їм треба доконче "полюбити правду, а правда визволить їх."

З ДОПИСІВ

ОКРУЖНИЙ ЗІЗД БУК-А В ЛЕМОНТІ, АЛТА. Відбувсь 20 липня. День був погідний, наче вимолений. В год. 10.30, в місцевій залі, співає Службу Божу Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ., духовний провідник БУК в Алберті. Діяконують ОО. Василіяни: Є. Білик і О. Засійбіда. Співають гарно самолівку найкращі голоси з округа, а з ними деякі хористи з Едмонтону з п. Приймою. Проповідає о. Шевчук на тему: "Тільки правдиво віруюча людина щаслива на цьому світі".

По богослуженні обід в їдальні під залею. Обід смачний, бо приготовляли його трудолюбні місцеві жінки, що дуже ревно працюють у парохії, зібрали вже досить грошей і справили гарні речі до церкви. Розносять страви дівчата й жінки з дооколишніх парохій.

В год. 2.15 Преп. о. Євген Білик., місцевий парох, відкриває Зізд, вітає присутніх, промовців і передає провід Зізду п. І. Козякові, голові БУК-а в Алберті.

П. Козяк складає признання парохії за гарну підготовку, людям за участь.

П. І. Ісаїв, директор "Українських Вістей", голова Народнього Дому в Едмонтоні; колишній голова БУК-а в Алберті, добрий промовець, говорить поважну доповідь на суспільно-економічні теми.

Панна Геня Гамерник із Едмонтону говорить про потребу організації У.К.Ю.

Пані М. Бабюк із Едмонтону співає гарне сопранове соло: "Місяцю ясний".

Пані Г. Прийма з Едмонтону виголошує гарно опрацьовану доповідь про потребу організації українського католицького жіноцтва.

Панна Олеся Сосняк із Лемонту грає соло на пяні.

П. Л. Багрій, учитель, син місцевого готельника, виступає з гуртком юнаків і дівчат і дає гарну співо-музичну точку. Сподобались народові.

Панна Н. Патон співає дуже гарно соло: "Чи є в світ молодиця"? Мусіла повторити.

Панночки Й. й К. Хомляк із Едмонтону співають при ґітарі: "Люблю в погідний" і "У горах Карпатах".

О. С. Шевчук, ЧСВВ., виголошує доповідь про три організації: Братство Українців Католиків, Українське Католицьке Юнацтво й Українське Католицьке Жіноцтво, як необхідно конечні під цю пору в нашім народі.

П. М. Андріїв, довголітній заступник голови БУК-а в Алберті, заслужений діяч у місцевині Чипмен, говорить на тему: "Ми колись, а тепер." Підкреслює поступ. Закликає до збірки на організаційний фонд. Під час збірки Л. Багрій, І. Козяк і Й. Павловський забавляють гостей музикою.

П. А. Глинка, наш славний домініяльний посол, говорить доповідь про потребу організації та її силу. Люди слухають дуже уважно й цікаво, бо це говорить той посол, що в Оттаві, столиці Канади, представляє пів мільйона канадських українців. І добре представляє. І добре боронить. І фармерів, і своїх, і навіть чужих так славно, що здобуває собі загальне признання міністрів, послів, преси. І добре говорить. Тому учасники Зізду охоче слухають слова того свого посла, що перед канадським урядом і парламентом промовляє справді як "один за всіх." І добре зроблять вегревільські виборці, якщо одноголосно виберуть п. Глинку знова послом до Оттави.

В год. 5.45 — перекуска, а після неї в 7 год., бр. Й. Ханас, ЧСВВ., із Мондеру висвітлює цікаві фільми.

З нагоди Зізду основано в Лемонті Відділ У.К. Жіноцтва. Відбулось також засідання централі БУК-а Алберті.

(Продовження на 5 ст.)

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1 вересня, 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 23.

ЛИСТ ДО ВСІХ ЧИТАЧІВ

Слава Ісусу Христу!

Дорогі Читачі, ми певні, що Вам подобаються наші "Католицькі Картини" й Ви любите переглядати їх і перечитувати підписи, жарти й інші історії.

Та видавання цих "Католицьких Картин" коштує річно сотні долярів, а ми не беремо за цей гарний додаток до "Світла" ніякої передплати. Тому просимо Вас: Хто любить ці "Католицькі Картини" й бажає діставати їх і в наступнім році, нехай буде добрий ПРИСЛАТИ ЦЬОГО МІСЯЦЯ ВЕРЕСНЯ СВОЮ ДОБРОВІЛЬНУ ЖЕРТВУ НА ВИДАВАННЯ "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН" 1945 РОКУ.

Ми надіємось такої добровільної жертви на "Фонд Католицьких Картин" від кожного читача "Світла".

Жертви просимо посилати на адресу:
The Light, Mundare, Alberta, Canada.

З сердечним поздоровленням у Христі —— Редакція.

Американський вояк став навколішки під хрестом, що його знайшов на острові Сейпен, на американсько-японськім фронті. За кого він молився до Розпятого: За скорий мир, Америку, рідню, чи за себе?.. Це добре, що люди ставлять при дорозі св. хрести. Вони приносять нераз прохожим багато потіхи.

БРАТИ СТАРКИ ОКУЛІСТИ В ЕДМОНТОНІ

Йосиф Старко

Петро Старко

Сини Ілії й Марії Старко з Чипмену в Алберті, що покінчили свої студії окулістики (оптометристики) в торонтськім університеті й стали реєстрованими окулістами — ступінь Р. О.—тепер відбули додаткову практику й відкрили свої офіси в Едмонтоні (320 Теглер Билдінг). — Редакція "Світла" має приємність повідомити про це своїх читачів, щоб у потребі удавались по окуляри до наших добрих окулістів пп. Старків. А пп. Старкам бажає Божого благословення в новім підприємстві.

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ ЄДИНИЙ ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ

Американські вояки люблять відвідувати Святішого Отця в Ватикані. Тисячі й тисячі ходили вже туди по звільненні Риму з великим захопленням, навіть протестанти, вітали Христового Намісника й приймили від Нього папське благословення, а нераз і посвячені памятки. — На картині, позаду, в білій одежі, Папа Пій XII., право— й ліворуч американські вояки, а в середині папська сторожа. — Папа старається всіма силами про скоре заключення такого мира, що приніс би волю кожній нації. Слава Йому!

Ексц. Покок, новий єпископ саскатунської епархії. На його свяченнях був присутній наш ексарх Преосв. Кир Василій. Українці матимуть у новім Владиці свого приятеля. На многі літа, Владико!

Антін і Софія Павлій із Борщева, Алта, в році золотого ювілею подружнього життя.

Ґен рал Карло де Ґоль, провідник французів у співпраці з аліянтами, іде до церкви св. Апостола Матея в Вашінгтоні на Службу Божу, під час політичних відвідин президента Рузвелта.

Поважний старець Іван Бономі, премієр італійського уряду, вертається з Ватикану після розмови з Папою Пієм XII. Його супроводить італійський посол при Ватикані.

Прочін і Михайлина Сеччишин, із Борщева, Алта, в 5[illegible]-ту річницю подружнього життя.

— ЖАРТИ —

Причина. — Дорога жіночко, мені здається, що нам треба буде найняти собі яку кухарку... А навіщо нам її, хіба я сама не варю? — Та це правда, але те варення і тобі шкодить і мені: тобі шкодить на очі, а мені на шлунок..

Несправедливо. — За віщо ви сидите в вязниці? — За свій малярський талан. — А що ж ви таке намалювали: щось безбожне, неморальне, чи непатріотичне? — Що намалював? От кілька дурних 10-долярівок...

Його бракувало. — Добрий вечір, сусіде, а звідки мандруєте? — З торговиці. — А що там було цікавого? — Були гарні коні, воли й усяка худоба. Шкода, що вас там не було.

Агітатор із комуни. — Товариші, товаришки й ґемайні! На світі є багато кляс: ґімназіяльні, семинарські, відділові, дяківські. Та найкраща кляса — це більшовики: нічого не робиш, а їсти — хоч розперізуйся. Коли на світі всі стануть більшовиками, то все те, що було досі меншим, стане більшим. В селі тоді не буде багато господинь, але одна велика господиня. Серед села стоятиме великий котел, а в ньому та господиня варитиме їсти. До того кітла ходитимуть усі гурмою їсти так, як до корита.Прийшов, наївся... й пішов. Прийшов, наївся й пішов. Вилежався, зболіли боки, пішов знов до кітла.!, і т. д. Чи є де ліпша кляса?

Великан. — Знаєте, сусіде, я бачив учора такого високого американця, що мав 6 стіп і 5 цалів. — Це ще ніщо. Я бачив уже таких людей, що ногами сягали самої землі.

Порада. — Чи ви знаєте, в котрій годині я приїду до Шикаго? — Я не знаю, але там на станції висить великий годинник, то як прийдете на станцію, то подивитесь.

Зверне. — Цей швайцарський сир має надто багато дірок. Ви повинні продати його мені дешевше. — Цього зробити я не можу, але як принесете мені ті дірки з сира, то за кожну дірку я зверну вам одного сотика.

Близнюки. — То ти, Михасю, з Івасем близнюки? — Деколи, то так. — Якто деколи? — Бо ми деколи робимо збитки, а батько не може пізнати, хто з нас двох винен, тоді обидва беремо в шкуру.

Комуністичний лад. — Товаришу! — А що там? — Чи ти вже працюєш? — Ні! — То ходи зо мною. — Не хочу, товаришу! — А чому ні? — Бо я жду комуністичного ладу. — А чому не їдеш до Росії?

Через що. — А я кажу тобі — сказав Марко до Данила — що ти дурак! — А однак ти кажеш, що я твій товариш — відповів Данило. — Так, розуміється — каже Данило. — То я хотів би знати ще одне: чи я став дурний через те, що став твоїм товаришем, чи може я став твоїм товаришем тому, що я дурний?

Чесний. — Один хвалився, що потрапив ззісти 49 яєць. — Чому ж ти не ззів ще одного, тоді було б 50? — питають його. — Щоб мені не зашкодило та щоб не сказав хто часом, що я, вибачте, якесь погане звіря.

Відповідь. — Пані казала вам сказати, що її нема вдома. — Гість: Скажи пані, що я не приходив.

Причина. — Дурень може поставити більш питань, ніж мудрий годен відповісти. Тому на цім вечірнім курсі так багато слухачів...

Найгірше. — Знаєш, я хотів женитися, а дівчина зробила з мене чистого дурня. — Та це ще пів біди, але гірше це, що, як виглядає, так уже лишиться аж до смерти...

THE CATHOLIC TRUTH

STORIES

"OH! HOW UNGRATEFUL!"

When the natives of Japan were told for the first time of the power and perfection of God, a feeling of awe came over them; and this was increased when they heard that this great God was always near them, and even in their own souls.

When the missionaries told them of the fall of our first parents, and of the infinite goodness of God in sending His own Divine Son to redeem them, their astonishment knew no bounds.

And when at length they began to tell them how that Jesus was born in a stable, and that He suffered and died on the cross for us, they all cried out: "Oh, how loving! oh, how good must the God of the Christians be!"

"More than that, my breathren", continued the Fathers, 'God gives us a commandment that we must love Him with our whole hearts, and threatens us with terrible punishment if we refuse."

"Oh, surely, that was not necessary", cried out one of the people — "surely, since He was so good to them, they could but not love Him, and think of the greatest honour to be allowed to do so. Surely the Christians must always be at the foot of the altar of their God, all penetrated with thanksgiving, all inflamed with love!"

"Ah, would to God that this were true!" said the missionary; but it is far from being the case. There are Christians who not only will not love God, but who even spend their lives in offending Him."

Then these poor savages were filled with an indignation which they could not control. "Oh, who ever heard of such ingratitude! Oh, hardhearted barbarians!" they exclaimed. "In what part of the world do these wretched men live, for they aught to be all destroyed from the face of the earth, and not allowed to live!"

ST. THERESA SIGHS FOR HEAVEN

For the space of forty years St. Theresa was never free from sufferings. She had a painful malady, which gave her no repose. Yet in the midst of her pains she was always calm and happy.

One of her sisters said to her once, when she was suffering more pain than usual:

— Dear Mother, you are suffering much to-day, yet you seem more joyful and more happy than usual.

— Yes, dear sister, the more I suffer now the happier I am, because I know, the more I suffer in this world the greater will be my reward in heaven. Each moment of pain suffered with resignation to God's holy will is of immense value because of the happiness it will procure for me in heaven.

So St. Theresa's thoughts were always in heaven. One day one of the sisters asked her why she always smiled when she heard the clock strike. She answered:

— When I hear the clock striking it puts me in mind that I am a whole hour nearer to the end of my life, when I shall see my Heavenly Father, and be taken into my happy home in heaven.

What a consoling thought it is for us in our life here to think that in Heaven our happiness will be for ever and ever! For God made us to be happy with Him for ever in Heaven.

Strange but true

ST. LEONIDAS AND HIS SON

St. Leonidas, the martyr, had a son, whose name was Origen. He loved him dearly because he was his youngest child. He watched over him with the greatest care that no evil might befall him, and he thought him to love God from his very infancy.

Origen grew up a pious child. He had a great horror of sin, no matter how small, and he seemed to have one only desire — that to love God.

Leonidas had a feeling of reverence for his little boy. Often at night, when the child was sleeping in his little bed, he would go quietly up to him and uncover his breast and kiss it.

Once someone happened to surprise him in this act of piety, and asked him, why he did so.

— Do you not know — he said — that this child is the living temple of the Holy Ghost? In him He resides, for he is this chosen dwelling-place, and I love to honour the place where God reposes.

You, too, are God's temple. How carefully you ought to shun every evil, that you may keep pure and holy that temple, which God has chosen for Himself, and which He created to be eternally happy in heaven.

God has given you a soul and body. The soul is much more precious than the body, because God made it to His own image and likeness. How careful you should be never to destroy God's holy likeness by committing sin.

You must also honour the body which God has given you, for it is His Holy Temple, and made to be happy along with the soul in heaven for all eternity.

Дванадцять молодих американських католицьких дівчат із тієї самої фармерської округи в Висконсин. Усі разом ходили до сестер до школи, усі разом вступають тепер до монастиря. Нехай Бог поблагословить їх ласкою витревання в посвяченні Богові аж до кінця життя.

Марійка Грабець, дочка наших гарних парохіян Димитра й Анастасії в Борщеві, Алта. — Допис є в "Світлі".

ФОНД КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН

По $0.50: Степан Крук, Айрон Ривер, Алта. — **По $1.00:** М. Гемеринг, Вінніпеґ, — О. Фуштор, Ворвик, Алта. — Г. Вербицька, Вінніпеґ — Л. Пасека, Іннісфрі, Алта. — М. Бакай, Едмонтон — Т. Онищко, Ґлендон, Алта. — В. Хмиляр, Мондер, Алта.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

Can a Dispensation be obtained for any of the aforementioned nullifying impediments?

Impediments which are of the natural law, as impotence, and impediments of the Divine law, as the bond rising from a consumated, sacramental marriage, cannot be dispensed. Impediments of the ecclesiastical law, as such, the Pope has the power to dispense but some are never dispensed and others only most rarely, or very rarely.

Why is a marriage indissoluble or undivorceable?

The natural law prescribes that husband and wife remain united for the proper attainment of the objects of marriage, namely the procreation and education of children, and mutual help. The Divine positive law explicitly forbids divorce with the privilege of remarriage. (Mt. 19:6; I Cor. 7:10; Rom. 7:2, 3). The whole tradition of the Church is contrary to the revolution against that tradition.

Does Your Church teach the equality of husband and wife with relation to conjugal life?

"Both husband and wife from the very beginning of marriage have the same rights and duties with respect to the proper acts of the conjugal life". (Canon 1111). The Church looks upon the wife as a consort, companion, and helpmate of her husband, and not as his slave or handmaid.

Why should the husband be declared to be the head of the house?

St. Paul answers in these words: " I would have you know that the head of every man is Christ, and the head of the woman is the man." (Cor. 11:3). He declares the wife is obliged to be subject to her husband: "Let women be subject to their husbands, as to the Lord." (Eph. 5:22). To husbands he commands: "Husbands love your wives, as Christ lived the Church, and delivered Himself up for it... you, fathers, provoke not your children to anger, but bring them up in the discipline and correction of the Lord." (Eph. 5:25; 6:4).

How can married partners ever be separated?

Separation may be **complete** or a **dissolution from the marriage bond**; or it may effect only an **incomplete dissolution** of married life **from bed and board**; that is, while the couple may live apart the bond of marriage still holds and remains. The bond of marriage between two baptized persons cannot be dissolved by any earthly power, and for no cause save death, once such a marriage has been consummated. But, the bond of marriage between two baptized persons which has not been consummated, can be dissolved by the Pope, and also by taking solemn vows in a Religious Order. (Canon 1119). These are the only instances of valid separation from the bond of a ratified, Christian marriage.

Does the Pauline Privilege merely hold for infidels?

Yes, the Pauline Privilege always suppose a marriage which has been contracted between two infidels, or unbaptized persons or "unbelievers" St. Paul Cor. 7:12, states, "But if the unbeliever depart, let him depart. For a brother or a sister is not under servitude in such cases. But God hath called us in peace." The Pauline Privilege cannot be used when a Catholic marries an unbaptized person. Marriage between two unbaptized persons is called a legitimate marriage, to distinguish it from a valid and ratified marriage, which is contracted between two baptized persons. (Canon 1015).

To be continued.

BY FRANZ WERFEL

The Song of Bernadette

Illustrated by HAROLD FOSTER

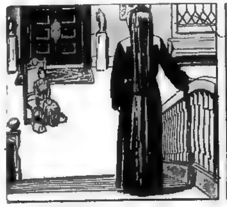

Bernadette was waiting . . .

Night after night she lay wakeful.

"My mother!" Bernadette faltered.

Suddenly she crumpled up.

JOSEPHINE IMBERT, mother superior of the Convent of Saint Gilarde, descended the stairs to the reception room where Bernadette Soubirous was waiting. "So you are the postulant brought from Lourdes today?" Mother Imbert asked rather sternly. Then without waiting for a reply the mother superior turned and presented Bernadette to Marie Vauzous, mistress of the novices, who had just entered. "We know each other," said Mere Vauzous. "I was Bernadette's teacher at Lourdes."

Mere Imbert now turned again to Bernadette. "All of us here have some useful work to do. There is a place as kitchen maid open, my child, but if such work is repellant to you . . ."

"Oh, no, Madame la Superieure," Bernadette broke in. "I'd be happy to be the kitchen maid." She did not know how well she had stood the testing of her humility.

Bernadette went about her tasks willingly. But night after night she lay wakeful on her straw sack. It was not the hard couch that prevented sleep. It was the flame of life in her which flickeringly struggled against extinction.

The weeks marched slowly past until, on a grey blustery day of late autumn Marie Therese Vauzous called Bernadette, who in the meantime had taken the name of Marie Bernarde. "My dear child," Mere Vauzous said in solemn tones that made the girl's eyes widen, "a heavy sacrifice is required of you. Dearest Marie Bernarde, summon all the strength you have. Your mother has passed away . . ."

"My mother," Bernadette faltered. "Mama . . ." So sudden a weakness overcame her that even the strict Vauzous pressed the child to her bosom. There was a silence of many minutes. Then Mere Vauzous said suddenly: "Marie Bernarde, there is no death! Let your unshakable faith convert your tears into a sublime gaiety. Come and join in the recreation!"

Mere Vauzous forced into Bernadette's hand a badminton racket. "Let us all play!" she cried to the girls in the yard and joined in the game, a thing she had never done before and was never to do again. Bernardette hit the ball, tossed the hoops, skipped rope. Suddenly she crumpled up. A throttling cough shook her. The novice Nathalie knelt down beside her. Next she screamed: "Marie's coughing up blood! . . ."

(Continued

The sisters carried Bernadette to her bed.

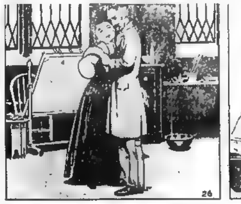

Papa Soubirous came to see her . . .

War headlines shattered the calm.

BERNADETTE was carried to her bed in what seemed to be a dying condition after her collapse on the recreation grounds. But suddenly she opened her eyes and said quietly: "I am not going to die yet . . ." And she spoke the truth, as always. Six days later she was able to arise from bed.

Relieved now of her arduous kitchen duties, Bernadette began to show surprising talent for drawing, and later turned to the production of such extraordinary individual embroidery that it took the delighted appreciation of sundry connoisseurs of art among the clergy to soothe the anxious fright of Mother Imbert and the frosty astonishment of Mere Vauzous.

Thus the months flowed into years, and in the outside world nothing was any longer heard of Bernadette.

But Lourdes had not forgotten its most famous child. And so it was that a delegation from the city of the grotto arrived one day at the Convent of Saint Gilarde. Papa Soubirous was a proud member of the group. Mayor Lacade had sent his secretary and Dean Peyramale had sent Father Pomian to bring back authentic news of the well-being of Sister Marie Bernarde.

Bernadette embraced her father and laid her hooded head against his face. There were long minutes of silence, and then, when she had gained control of her voice, Bernadette asked and answered countless questions.

When the time came for the visitors to leave, Father Pomian took Bernadette aside. "The dean asked me to give you this picture of the Mother of God," he said. "He bade me tell you that if you ever stand in need of him, just send him the little picture." Bernadette took it and thanked him absent-mindedly.

In the weeks and months that followed, Bernadette's life moved in its settled groove. Then, suddenly, the calm of the convent was shattered by the arrival of a newspaper that carried bold headlines announcing: "War Is Declared . . . The Crime of Prussia!" During the first weeks of the catastrophe the mother house at Saint Gilarde was quickly emptied as nursing-sisters left for the war hospitals. Every hand was desperately needed. Hence Bernadette was assigned with Mere Vauzous to nursing duties at the hospital of Nevers.

Now a new Bernadette was again revealed . . .

Спомини з подорожі

урвати собі принаймні дві години зо свого спочинку й послужити мені при тім відїзді, я вкінці діждався "пізного Івана", що завіз мене до Едмонтону. Там я пересів на ванкуверський потяг і пустивсь — перший раз за 11 літ свого побуту в Канаді — в сторону Колюмбії.

Розглянувшись по своєму возі я побачив там незабаром панство Шкварків із Едмонтону й паню Пайш із Іннісфрі, що також їхали на ювілей панства Щербів. Завдяки такій не сподіванці веселіше проминув нам час подорожі. Ми наговорились, і начитались, і надивились на колюмбійські краєвиди з високими горами, густими лісами й бистрими гірськими потічками, що срібними лентами вються поміж скелями. Декуди можна було побачити невеличкі, гарні водопади.

Ідемо разом.

Пан меценас таки надобре користає з подорожі. Свіже гірське повітря то наче ложкою їсть. А воно так "смакує" після тієї офисової праці, що її цілими днями, тижнями й місяцями треба робити для щоденного хліба.

Приятель "сіенар" мчить далі на захід. Чергуються високі гори. Шумлять темні бори. Поважом пливуть більші річки. Бистро мчать вдолину гірські потоки. І дивишся й не надивишся на той маєстат природи, що супроти неї людина — як малий метелик. Як листок несений вітром світами. Хто ним журиться?.. Один Небесний Отець не спускає з нього ніколи свого дбайливого ока..

Ідемо. Час від часу мигне перед нашими очима якась людська оселя. Хто знае, звідки приїхали її мешканці та до якого краю линуть їхні думки? Може між ними й українці — щасливі в вільній Канаді, та зажурені горем рідної нації, що погибає в неволі наїздників "на нашій — не своїй землі?.." Тутешні комуністи, мов на глум, називають це — визволенням України...

Джеспер. Гарне містечко між горами. Користаємо з довгого постою й виходимо в місто. Треба купити кілька карток із джесперськими краєвидами й вислати з поздоровленням до тих, що нам найближчі. Тут у Джеспері заходять мабуть часом "вуйки" з гір за поживою, що її деколи беруть із людської руки; та ми не мали нагоди побачити того дива.

Нарешті кличуть "на поміст". Сідаємо. Я пробую подописувати решту карток, що не вспів покінчити в Джеспері, щоб на найближчій станції вкинути до поштової скринки. А потяг жене й везе нас у щораз то нові місцевини.

За Джеспером, проїхавши добрий шмат дороги, маємо змогу оглядати "Гору Робсона", найвищу в канадських "Скелистих Горах". Потяг задержується навмисне, щоб ми могли оглянути ту високу на 16,000 стіп гіроньку, що літом і зимою вкрита снігом і льодом. Що її навіть проміння ясного сонця не в силі розігріти. Ця гора, то наче те серце комуніста, що його ні слово священика, ні недоля рідного народу не може змякшити, навернути. Або того закаменілого грішника, що його ніщо не може зрушити до покаяння. Та в Бога все можливе. Людська просьба й Божа ласка можуть і чудо зробити. Тому доки хто живий — завжди є місце на надію. Людське серце — це таки не льодова гора Робсона.

Вечеріє. У Кемлупс будемо десь коло 11-ої години вночі. Там треба буде висісти й ждати аж до 5.30 вранці,бо тільки тоді відходить потяг до Вернону. Не надто приємне положення. Рада-в-раду рішаємо заночувати в місті, в гостинниці, щоб проспатись хоч кілька годин, а тоді вже сміливіше рушити в дорогу.

Нарешті кондуктор дає знати, що ми вже в Кемлупс. Скоро висідаємо. Та на щастя довідуємось, що це тільки-но "Кемлупс-джонкшин", а властивий Кемлупс буде трохи далі. Ми не дослухались і непотрібно висіли. Хоч-не-хоч вертаємось із клунками до потягу, приміщуємось із краю й доїжджаємо до властивої станції. Розпитуємо, де в місті є гостинниця. Я вкладаю свою більшу валізку в почекальні до самочинного сховку, а з малою пускають із своїми товаришами подорожі до міста. Ніч тепла. Дорогою подивляємо гарні квіти, що їх повно в Кемлупс перед домиками.

По 10 хвилях маршу знаходимо гостинницю. Винаймаємо собі кімнати, платимо згори, а наказавши добре ключниці, щоб розбудила нас чверть до пятої, удаємось на спочинок, десь коло 12 години. Не довге буде наше спання, але певне смачне.

Я заснув досить твердо. Та що я звичайно буджуся вночі, то й у гостинниці збудився, хоч ніякі когути не піяли. Дивлюсь на годинника. Точно 4-та. Значить — іще три чверті лежання, бо до спання нема вже коли розмахнутися. Полежавши іще якийсь час, дивлюсь знову на годинника. Вже 5 до 5-ої, а клюшниця не дзвонить! Зриваюсь із постелі, вбираюсь, як при війську на "тривогу", біжу до своїх сусідів, ковтаю до дверей і підганяю їх, щоб чимскоріш збирались і бігли на станцію, бо вже дуже пізно. По такім алярмі вертаюсь до своєї кімнати, вкладаю решту речей до валізки і сходжу на долину. Незабаром сходять пані Шкваркова й пані Пайш.

— А де ж п. меценас? — питаюсь.

— Уже побіг на станцію.

Виходимо під гостинницю. Я дивлюсь, чи нема де якого самоходу, щоб нас завіз на станцію. Нема. Дивлюсь на годинника. До відізду потягу лишається може ще яких 10—15 хвилин часу. Що ж ми зробимо? Раптом пані меценасова питається мене:

— А чи ви настанили свого годинника годину пізніше, бо тут уже інший час?

Я тільки долонею вдарив себе по чолі! Вночі я думав посунути годинника годину взад, та згодом забув. Значить — я розбудив усіх цілу годину заскоро й ми цілком непотрібно посхаплювалися... Вертаємось до гостинниці. Надходить ключниця й каже нам, що зо станції дали їй знати, що наш потяг буде годину спізнений; тому вона й не будила нас.. До відізду потягу маємо отже ще дві повні години! Що ж тепер робити? Ідемо далі спати. А меценас? Як довідається, що потяг спізнений і пригадає собі, що тут час рахується годину пізніше, то певне й собі вернеться до гостинниці.

За кілька хвилин я був знову в ліжку. Цим разом уже ключниця задзвонила на нас, щоб ми вставали. Ми позбирались і пішли на станцію. Там ми віднайшли меценаса, що вже не приходив до гостинниці, й сіли до потягу. Тепер ми таки добре насміялися, як стали пригадувати собі сьогоднішнє вставання. Бо п. меценас, почувши мій тривожний стукіт до дверей, зірвався з ліжка, натягнув скоро черевики й, не зашнурувавши їх, без краватки так, наче б горіло, вхопив валізку й побіг на станцію. Прибіг там, а там ні слиху ні диху про залізницю, бо вона має приїхати аж за дві години!.. Не схотівши вертатись знову до гостинниці, перебув той час на станції, де вже мав доволі часу вмитися, зашнурувати черевики й завязати краватку... Всю пригоду ми закінчили спільним снідонням, при чому, цим разом, ми показались зовсім незлими молотільниками. До того причинилось без сумніву й те, що я забув наставити добре годинника на "океанний" час.

За які три години ми докотились до Вернону, а що там нема ніякого "джонкшин'у," то ми вже не висідали двічі, як це було в тім славнім Кемлупсі. А й годинника я вже мав накрученого на колюмбійський лад. (Д. б.).

— З ДОПИСІВ —

Згадавши отак наш Окружний Зїзд БУК-а в Лемонті, можемо сказати: все пішло гарно. Лемонт поставився, як годиться. Те містечко, що в ньому кілька років тому не було навіть звичайної відправи, тепер зробило гарний духовний поступ. Уже є церковця й постійно відправляються богослуження. Є відділ БУК-а й Жіноче Товариство. Думають про будову нової, більшої церкви. Душею парохії й щирими робітницями — місцеві парохіянки.

Лемонт розвивається. Зїзд був гарний і корисний. Народ вдоволений.

На черзі тепер дня 3 вересня Окружний Зїзд Українського Католицького Юнацтва в Плейн Лейку, Алта, а в осені Провінціяльний Зїзд БУК-а а опісля У.К.Ю. в Едмонтоні.

Слава тим, що працюють зорганізовано в дусі католицької релігії, канадської державности й української культури. Нехай Бог поблагословить їх! —— (П-й).

СТ. МАЙКЕЛ, АЛТА. В неділю, 30 липня, було в Чипмені могослуження. Відправив його бувший парох, Впр. о. проф. І. Лесюк, ЧСВВ., що на нього загостив із Ґримсбі, Онт. По Службі Божій, на просьбу панства Івана й Марії Козяк, управителів гостинниці в Ст. Майкел, о. Лесюк поїхав із ними до їхнього дому, щоб там охристити їм третього сина, що при св. хрищенні одержав імя Івана-Кирила. Хресними батьками були: п. М. Старко з Чипмен і пані А. Козяк із Лішор. Була також присутня найближча рідня.

По св. хрищенні панство Козяки вгостили всіх добрим обідом. По гостині промовив п. Гр. Козяк, дідо малого новоохрищеного Івася, привітавши сердечно від усіх гостей о. Лесюка, що його по році розлуки знову могли мати між собою й разом із ним засісти до одного стола.

Сердечно промовив опісля о. Лесюк до всіх присутніх, склавши побажання "многих літ" для малого похресника а також батьків і всіх гостей.

При кінці п. І. Козяк, господар дому, а наш загально люблений голова БУК-а в Алберті й сьогодні щасливий батько, склав сердечну подяку Господу Богу, отцеві й гостям і висказав свою радість і вдячність, що той самий священик тому рік на весні христив малого Методія, а тепер його меншого братчика Кирила.

П. Гр. Курило зайнявся збіркою на пресу.

Нехай Бог поблагословить панства Козяків і їхніх діточок, щоб були завжди милі Богові й добрим людям, а жертводавців нагородить добрим здоровям. — Гість.

ПЕНО, АЛТА. Відійшла в кращий світ. Дня 9 серпня, в 80 році життя, віддала Богові свою душу Марія Мельник. Родилась 1864 р. в Небилові, а до Канади приїхала з чоловіком і дітьми 1899 р. Прожила ввесь час у місцевині Пено. Покійна полишила в смутку старенького чоловіка, 5 синів, одну дочку, а також внуків і правнуків.

Похоронні богослуження відправили дня 14 серпня, при участи великого числа народу, Преп. ОО. Василіяни: Г. Хміляр і О. Засійбіда. Погода була дуже гарна. Під час похоронного обіду, на поклик о. Хміляра, присутні склали на руки п. М. Мальованого $6.65 на "Світло" й "Українські Вісти."

Чоловік і діти покійної складають сердечну подяку Преп. Отцям за похоронну відправу й зворушливу проповідь, що її виголосив о. Хміляр, а також і всім тим, що пожертвували вінки, квіти й віддали бл. п. Марії останню прислугу. А її душу нехай Небесний Отець прийме до вічного щастя! — (П-й).

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

МОНДЕР, АЛТА. Подяка. Василь і Марія Хміляр із Мондеру складають велику й сердечну подяку Пресвятому Христовому Серцю, Божій Матері Неустаючої Помочі й св. Йосифові за вислухані молитви, що помогли їхньому синові Григорієві стати священиком. Крім того щиро дякують: Їх Преосвященству Кир Василієві за висвячення, Впр. о. Протоігуменові Веняминові, ОО. Настоятелям і Професорам за науку й усяку поміч у час його приготування до духовного стану. Нехай Бог нагородить усіх своїми небесними дарами, що помогли нашому синові станути при св. вівтарі. С.І.Х. (З цеї нагоди складають свою жертву на "Світло" й "Катол. Картини").

При місячнім сяйві. Цього року був празник св. Петра й Павла надзвичайно памятний, бо того дня Їх Преосвященство Кир Василій висвятили 5-ьох нових священиків. Після празника й перших Сл. Божих молодих отців та великих прийнять із тієї нагоди, наші тихі мондерські працівники, що спішать із поміччю при таких підприйняттях, справили собі 7 липня невеличку розривку в садку панства Фербеїв. Тепла ніч, смачні страви, весела пісня й гарний настрій задержали гостей на забаві аж поза північ. При кінці вечірка голова Народнього Дому, п. Й. Гаврилюк, попросив у присутніх жертви на фонд "Світла". Збірка принесла $7.25. — Редакція щиро дякує п. Гаврилюкові й усім жертводавцям за дарунок, а панству Фербеям бажае, щоб у їхнім городі була скоро знову така забава, а в їхній хаті багато ласк від Ісуса.

ІННІСФРІ, АЛТА. Новий відділ У.К.Ю. За стараннямнем невтомного душпастиря, Преп. о. С. Курили, ЧСВВ., оснувавсь в Іннісфрі новий відділ Українського Католицького Юнацтва. Вписались 34 члени. До заряду належать: Ст. Глусь — голова, Анастасія Глусь — заступниця, Софія Гарасим — писарка, Олекса Грещук — скарбник. Члени У.К.Ю. в Іннісфрі приготовляються тепер до виступу в великім хорі, що його веде п. В. Курило, диригент із Мондеру. В хорі беруть участь співаки з Іннісфрі, Плейн Лейку й Нового Киева. Ми надіемось, що учасники цьогорічного Провінціяльного Зізду У.К.Ю. в Едмонтоні, що відбудеться під кінець року будуть мати приемність побачити гарний виступ цього надзвичайного хору. — Редакція бажае новому відділові У.К.Ю. й новому хорові Божої помочі до гарного поступу.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. Христини Михайла Гарбіша обдарував Бог радістю — синком. Св. тайну хрищення уділив малому Михайлові-Борданові 1 липня Преп. о. М. Сіянчук, ЧСВВ. Хресними батьками-кумами були І. Завітковський і Ю. Винник. Слід згадати, що 4 брати п. Михайла служать у канадській армії за морем. Старенький батько Микола і два брати живуть у Монтреалі. Мати вже покійниця. Родина Гарбішів належить до парохії св. Духа.

Під час "христинної" гостини гості обдарували наймолодшого Гарбіша дарунками й "многоліттям". І про українську католицьку пресу згадали. На руки п. І Завітковського й В. Шуха склали присутні $13.10. Жертводавцями були: М. Война — $2.00. О. Сіянчук, Ф. Мігус, В. Шух, Н. Гарбіш, Г. Шух, Ю. Симнянич, П. Завітковський, М. Гарбіш — по $1.00. І Завітковський, М. Завітковський, Ю. Винник. Г. Бігс, по $0.50. Ф. Завітковський — 10ц.

Жертводавців нехай Бог нагородить добрим здоровям, а малого Михайла-Богданка щасливою долею. — Кореспп.

Весела родинна забава. Гарна забава відбулась тут 2 липня в домі п. С. Дідича. Крім панства Бучковських були там свати, зяті, шваґри, сама рідня. Несподівано взяли у тій гостині участь і Преподобні ОО. Василіяни з Алберти: о. С. Шевчук, бувший парох, і о. С. Курило з Мондеру, що прибули з теперішнім о. парохом, о. М. Сіянчуком.

Хата п. Дідича стоїть у дуже гарному місці під ліском, над шумно пливучою річкою св. Лаврентія в окрузі Віль ля Саль. В місті спека, а в п. Дідича аж любо посидіти під хатою й ликнути хоч пів кварти свіжого повітря, до чого пані Дідич додае добру перекуску. Всі ликають і закусують. Та що гості п. Дідича знані з релігійної й національної свідомости, то з нагоди гарної гостини склали гарну жертву на пресу. А складали осьтак: С. Дідич, господар дому — $2.00. І Ракубовчук, О. Сидор, М. Іванський, Ю. Балаківська, П. Теленько, С. Станько, П. Ракубовчук, В. Кормило, І. Теленько. М. Лащук, М. Бучковський, Р. Дідич. — по $1.00. О. Сіньчук 0.50. Зо збірки призначено $12.00 на "Світло". — Редакція "Світла" передае панству Дідичам і всім жертводавцям сердечний привіт і подяку за дарунок. С.І.Х! (Шкода тільки, що нас там не було під тим ліском...).

Весільний дзвін. Відомі в Монтреалі панство Ілько й Розалія Шапка дружили дня 8 липня свою дочку Катерину з п. Падфезоль. Молоду пару звінчав у церкві св. Михайла Впр. о. Ігумен Й. Тимочко, ЧСВВ.

Після шлюбу була велика й гарна гостина в парохіяльній залі. В спільній гостині взяв участь Преп. о. М. Сіянчук, ЧСВВ., що промовив сердечно до батьків і до молодої пари та побажав їм Божого благословення на щасливе, християнське життя. На гостині було також досить англійців, то о. Сіянчук привітав їх англійською мовою. Подякував отцеві за сердечну промову п. Козьол. Потім п. С. Британ запросив родину й усіх гостей до дарування молодим своїх дарів, за що молоді зложили сердечну подяку. Так само подякував від себе усім присутнім п. Британ і побажав їм "многих літ", а опісля попросив у гостей жертви на католицьку пресу. Збірка принесла $10.50. Розділено між "Світло" й "Українські Вісти".

За це належиться усім сердечна подяка, а панству молодим "Многая Літа!" — С. Бриган.

РАВНД ГИЛ, АЛТА. Під час свого побуту в Алберті, дня 2 липня, загостив Всеч. о. В. Філевич, теперішній парох Кичинеру, на богослуження до нашої церкви. По Службі Божій о. Гість охристив донечку панства Ярослава й Анастасії Легкий; опісля п-о Легкі запросили до себе на гостину о. Філевича й інших гостей.

Під час обіду один із гостей склав привіт о. Філевичові й їхнім батькам і попросив присутніх жертви на католицьку пресу в Канаді. Жертвували: о. Філевич — $2.00. По $1.00: А. М. Пазюк, А. С. Гоменюк. Я. Легкий — 75ц. Й. В. Шкрабар — 50ц. По 25ц.: А. Філевич, М. Бойко.

Малій Мирославці подай, Боже, щасливу долю, а жертводавцям добре здоровя. — Гість.

АЛБЕРТА, ШКІЛЬНИЙ ОКРУГ ПАРАСКЕВА. Дня 6 липня справила рідня й сусіди несподіванку п. Олексі Щур і його дружині з нагоди 40-літньої річниці їхнього подружнього життя. Промовляли Йосиф Щур і п. М. Відиновський. Ювілятам вручили дарунок. На поклик п. Відиновського була також збірка на католицьку пресу. Панство Шептицькі зложили $1.00, а решта дрібні жертви. — Редакція складае подяку всім жертводавцям.

МОНДЕР, АЛТА. Христини. Сьомого липня в лічниці Сестер Служебниць у Мондері прийшов на світ синок панству Стефанові й Пазі Федечкам. Христили маленького Елена-Едварда у шпитальній каплиці 18-го липня. Хресними батьками були п. Й. Федечко й пані П. Якубів із Мондеру.

П. Стефан Федечко е всім знаний в окрузі Мондеру як ветеринар. Його жертвенність подивляють усі. Охоче спішить до кожного з прислугою, нераз безплатно.

Тому, що батько о. Білика е сусідом п-ства Федечків і тримав до хресту й пана й пані Федечко, то вони бажали, щоб молодий о. Євген охристив їм синка. Велика радість була в серцях п-ства Федечків, коли дивились, як їхній колишній сусід, о. Білик, уділяв їхньому синові св. тайну хрищення. З тої нагоди п. Федечко зложив $5.00 на фонд "Світла".

Панству Федечкам бажаемо великої потіхи з маленького Елена; а йому бажаемо, щоб ріс і мав ласку в Бога й людей. За жертву складаемо щиру подяку. — Редакція.

БРУДЕРГАЙМ, АЛТА. Несподіванка. В неділю ввечері, 9 липня 1944 р., зїхалась близька рідня, діти й сусіди до дому панства Данька й Марії Манчак, що мешкають на фармі в окрузі Брудергайму, й уладили несподіванку для них самих у їхню 38-літню річницю подружнього життя, а одночасно й для їхнього сина Василя, що прибув на короткий час із війська на відпустку. При кінці вечері п. І Німчук, шваґер ювілятів, зложив їм сердечний привіт від себе й усеї рідні, а також побажав їм ласки діждатись іще золотого ювілею, а їхньому синові-воякові щасливого повороту додому. Потім рідня вручила гарний дарунок батькам і синові.

Серед приемної забави не забули й про свою католицьку пресу, тим більш, що на несподіванці був присутній п. І. Мальований, що вже нераз подбав при різних нагодах про свою пресу, за що належиться йому признання. На його поклик п. Німчук зайнявся збіркою, а перед тим подав гарне вияснення про значення преси. Збірка принесла $8.50. Призначено її для "Світла" й "Українських Вістей".

Жертвували по $0.50: С. Мирун і П. Пухалік. По $0.25: І. Т. Мальований, І. А. Німчук, С. Є. Мальований, Я. А. Маліца, І. А. Антонюк, А. М. Ткачук, Д. М. Манчак, Ф. О. Мальований, О. А. Рожак, І. П. Прокопчак, Т. Мальована, О. Мирун, К. і Є. Пухалік, М. Манчак, В. Фаріон, В. Манчак, П. Костерева, С. Рожак, М. Рожак. Щиросердечна подяка жертводавцям, а Манчакам дай, Боже, прожити ще много літ! — І. Німчук.

ТОРП, ВИСКАНСИН. Похорон. Дня 11 липня вмер у Торп Виск., Гарасим Горбань, передплатник "Світла". Бл. п. Гарасим походив із села Вязова, жовківського повіту. Вмер на удар серця. Прожив 61 рік. Полишив 6 синів і 3 доньки; 4 сини служать при армії; дві дочки в Шикаго, а сини й одна дочка вдома на фармі.

Похорон відбувся 15 липня. Похоронну відправу мав Всеч. о. Стах із Міннаполис. Під час похорону склали присутні на Служби Божі за душу покійного $20.00. Покійний спочив на католицькім цвинтарі Божої Матері в Стенлей, Виск. Вічна йому память!

БОРЩІВ, АЛТА. У 55-ліття подружжя. Вже минуло пів століття, як панство Прокіп і Михайлина Семчишин прийняли св. тайну подружжя. Пережили вона багато, та здаеться їм, що десь недавно тому клали руки на св. евангелію, щоб проказати слова шлюбної присяги. Жили в згоді й любові.

Панство Семчишині приїхали до Канади 46 літ тому й замешкали в місцевині Борщів, де мешкають і досі. Ввесь той час були глибоко релігійні; частенько приступали до св. тайн, завжди сповняють свої обовязки, не жалують дати на Боже, тому й не диво, що Бог е так щедрий для них. Сьогодні Прокіп і Михайлина Семчишині ще при добрім здорові, тішаться й дякують Богові за одержані ласки.

Щоб записати той ювілей п-ства Семчишиних гарним спомином, їхня донька й чотири сини попросили на 16-го липня ювілейного богослужения. Ювіляти приступили того дня до св. причастя. О. парох Е. Білик, ЧСВВ., відправив у їх намірені співану Службу Божу. Співав хор за проводом п. С. Рурки. По Сл. Божій Ювіляти одержали ювілейне благословення. Діти Ювілятів запросили отця й багато гостей до дому на гостину.

Приймали всіх, як за добрих часів. Веселість, гостинність і інші гарні прикмети п-ства Семчишиних відчули всі гості.

Господарем тої забави був п. Ю. Мищій. О. Євген прилюдно згадав про заслуги ювілятів і поставив їх як взір до наслідування. П. Йосиф Кубяк вручив цінні дарунки від родини та знайомих. П. Марко Тимчук згадав про значення преси та завізвав присутніх до жертв. Збіркою зайнявся п. Михайло Грабець. Зібрано $12.00.

Нехай Бог поблагословить панства Семчишиних кріпким здоровям і ще довгим життям. Усім жертводавцям складаемо щиру подяку за дар на пресу. Редакція.

Прощальний вечірок. Прощали Марійку. А ця Марійка — це донька заслуженої родини Дмитра й Анастазії Грабців із Борщева. Виховання одержала в Сестер Служебниць. Досі працювала в Вінніпегу. Цього літа прибула додому на малі вакації.

Перед відїздом Марійки на Схід, рідня й знайомі численно зїхались до дому п-ства Грабців, щоб попрощати їх доньку й побажати їй щастя. Була це для панни Марійки правдива несподіванка. Запрошено на цей вечірок також Впр. о. пароха Віктора Сороку, ЧСВВ. Ініціятором і господарем цеї несподіванки був п. Юрій Мищій.

По смачній перекусці п. Мищій згадав про милу вдачу й заслуги панни Грабець та попросив до слова п. І. Куцого, нанашка Марії. П. Куций висловив свою велику потіху з Марії, мов із рідної дитини та побажав їй щастя і вручив від себе дарунок. Потім попросили до слова дорогого о. Пароха. Всі присутні привітали свого душпастиря оплесками й слухали золотих слів, що плили милозвучно зо щирого серця. Тема бесіди була: молодь у военний час — як мае поводитись, чого вистерігатися.

Тепер слідувало вручення Марії дарунків на памятку. На кінець батько панни Грабець крізь сльози висказав своє щастя, що мае добрих і чесних дітей. Донька Ольга працюе в офісі, наймолодший син вчиться на священика, два господарюють, а найменша Рожа ходить до вищої школи в Йорктоні.

По всіх промовах п. Мищій завізвав присутніх скласти дар на українську католицьку пресу. Збіркою зайнявся п. І. Куций. Зібрано $8.50.

Честь панству Грабцям, що так гарно виховали своїх дітей. Панні Грабець бажаемо Божого благословення в житті, а жертводавцям складаемо щиру подяку. — Іван Куций.

МОНДЕР, АЛТА. Весілля. Павло Рогаль і Настя Ставнича вступили дня 30 липня в подружній стан. Молоду пару звінчав Преп. о. В. Дрібненький ЧСВВ. Наступного дня була гарна весільна забава в домі панства Ставничих, батьків молодої. При цій нагоді п. В. Дмитрик просив у гостей жертви на пресу. П. М. Лібер займився збіркою. Нехай Бог поблагословить молодят щасливою долею, а жертводавців добрим здоровям! — (П-й).

ВАЙЛДВУД, АЛТА. Весільні дзвони. В неділю, 30 липня, ішов зразу дощ. Виглядало, що на Службі Божій буде мало людей. Однак поприходили. Богослуження відправляв Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ., провідник БУК-а в Алберті, що приїхав із Едмонтону. По Службі Божій відбулось благословення дарохранительниці-пушки, що її справили жертвенні парохіяни Теодор і Марія Шутяк, і шаля, закупленого парохіею.

По Службі Божій о. Шевчук звінчав двое молодят: Олексу Ткача й Марійку Замолінську. Це діти добрих місцевих парохіян. По шлюбі була весільна гостина в домі батьків молодих. Старостує відомий п. Ст. Пакон. Гостина багата й сердечна. О. Шевчук вітае молодих і всю рідню сердечною промовою й бажае їм Божого благословення на "многі літа", що гості потвердили грімким співом.

На поклик п. В. Мусійовського відбулась збірка на "Світло" й "Українські Вісти". Збірка принесла $15.00. Жертводавцями були: С. Пакон — $5.00. По $1.00: С. Мусійовський, Д. Ткач, П. Демко, В. Стояновський, І. Замолінський, О. Ткач. По $0.50: Н. Павлів, Ф. Шутяк, І. Гутнян, пані Шутяк, пані Бучинська, В. Іващук. По $0.25: Д. Рейн, П. Гумнян, П. Чапко, В. Гаврилюк — 10. Нехай Бог поблагословить Молоду Пару й усіх жертводавців! — (П-й).

ГРИМСБІ, ОНТ. Пращання. Батько, мати й уся рідня надзвичайно втішилися, коли по довгій відсутності приїхав на відпустку до рідної хати Володимир Лаба, син Івана й Марти, що служить у канадському війську. Коли ж короткий час побуту вдома скінчився, вся рідня й приятелі прибули дня 30. VII. до його дому, щоб попращати Володимира перед його відїздом. Був гарний теплий вечір. На горбочку, коло хати, великий гурт людей засів при довгім столі до прощальної вечері. Повівав теплий вітрець, а перед очима Володимира простягавсь гарний краевид. Крізь дерева садів видно було сині хвилі великого онтерійського озера.

Хоч при столі присутні приязно розмовляли, жартували, все ж таки можна було завважити на лицях тінь смутку, бо ж кожний відчув глибоко, що це хвиля розлуки з гарним і милим юнаком Володимиром, що відїзджае на війну, де доля людини дуже непевна. А найбільше таки це відчули старенькі батьки Володимира, що хустинкою раз-у-раз втирали заплакані очі, як о. М. Романович, ЧСВВ., пращаючи Володимира від усіх, побажав йому Божого благословення й опіки Божої Матері на війні та щасливого повороту до рідної хати по війні разом із братом Матеем, що також як вояк перебувае далеко, аж у Індії.

Щирі й теплі пращальні слова закінчено грімким "Многоліттям." Промовляв іще при цій нагоді сусід пан Теодор Вишньовський, а молодь відспівала вязанку пісень. Також вручено Володимирові гарний дарунок на спомин. У відповідь за цю вияву поважання і любови зворушений Володимир подякував усім сердечно й зложив на "Світло" $2.00, а на будову нового монастиря в Ґримсбі $5.00. Око.

БОРЩІВ, АЛТА. Золотий ювілей. В неділю, 30 липня, святкували п. Антін і Софія Павлій за старанням своїх синів, доньок, зятів і невісток 50-ту річницю свого шлюбу. Вранці всі були на ювілейній Службі Божій, що її відправив новововисвячений племінник п. Антона — Преп. о. О. Засійбіда, ЧСВВ., а проповідь виголосив Впр. о. Протоігумен В. Бараник, ЧСВВ. На Службі Божій співав хор за проводом п. С. Рурки. По Службі Божій обидва отці подали Ювілятам ювілейне благословення.

Після відправи всі удались до дому ювілятів на спільний обід, де було кілька промов, а рідня вручила ювілятам цінні дарунки. На памятку того гарного дня була також збірка на "Світло" й "Українські Вісти", що принесла $12.11.

Ювіляти прибули до Канади з Конюшкова, брідського повіту 1907 року. Мають 5 синів і 7 доньок. Усі гарно забезпечені. Нехай Бог поблагословить Ювілятів і їхніх дітей своїм небесним благословенням! — (П-й).

— **Спомини** Впр. о. каноніка П. Божика п. з. "Чому я навернувся", вийдуть окремою книжкою.

БУДІВНИЧІ СИРОТИНЦЯ В АЛБЕРТІ

На будову українського сиротинця в Алберті склали добровільні жертви:

По $1.00: П. Гевко, І. Фариній, С. Дякун, А. Богайчук, Р. Кей, П. Зварич, П. Скрипник, О. Яремій, М. Миронюк, В. Стеблик, Г. Дюбюк, А. Плішка, І. Гунька, Н. Петрук, І. Онуфрейчук, Ф. Е. Беліся, Т. Сидор, П. А. Сарчук, М. Храпко, П. Бузько, Н. Приятель, О. Ф. Стричлайн, І. Варава, П. Павлій, В. Чернявський, В. Кирилюк, П. Цимбалюк, Н. Малофій, В. Лемішка, І. Місик, Н. Гриців, І. Гриців, М. Пожорнюк, А. Семчишин, І. Терлецький, І. Романюк, И. Кимил, П. Аронець, С. Самотюк, П. Засійбіда, Й. Фарина, Н. Фодчук, С. Кузьо, І. Голден, С. Рурка, І. Гузіль, І. Аронець, Д. Марчак, М. Онищук, Н. Бурак, Й. Корпан, В. Саламандрик, Ту Гилс Готел.

А Калявська з Равнд Гил $5.00. І Пухалік із Коронад учитель — $50.00.

Хто буде наступний жертводавець?

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

По $0.50: І Щерба, Ванкувер — З весілля С. Н. Озібка, Голден.

По $1.00: О. П. Криворучка, Саскатун — С. Миськів, Моркемб, Алта. — С. Стібак, Гілман, Вискансин. — В. Курпіль, Блюмінгдейл, Онт.

З іменин п. І. Калина, Ріно, Алта. — $1.25.

По $2.00: В. Струмело, Несквигонінг, Па. — З несподіванки для п. О. Щура, Мондер — З прощання п. В. Лаби, Ґримсбі. — З похорону М. Хміляр, Н. Київ, Алта. — М. Василишин, Н. Йорк. — Г. Мищій, Борщів, Алта.

По $2.50: З концерту в Борщеві, Алта. — З несподіванки для п Г Качура, Вернон, Б. К. На христинах І. К. Козяка, Ст. Майкел, Алта. **$2.70.** —

По $3.00: Г. Шарамович, Джерзі Сити — М. Грабець, Гейк, Алта.— К. Горбаль, Стенлей, Висконсин. З нагоди гостини в М. Мальованого, Стар, Алта. —

З празника св. І. Христителя в Айрон Ривер (С. Крук), — **$3.55.**

З похорону Марії Мельник, Пено, Алта. **$3.65.**

По **$4.00:** З несподіванки для п. Петра Сенишина, Лішор, Алта. — З несподіванки в домі панства Манчаків, Брудергайм, Алта.

З весілля Василя Стецька й Софії Федини, Н. Київ, Алта. — **$4.10.**

По $4.50: П. Семчишин, Гейт, Алта. — З золотого ювілею п. Антона Павлія, Борщів, Алта.

З весільної гостини п-ства Молодих Михайла й Насті Ставничої, Мондер — **$4.75.**

По $5.00: З несподіванки для Петра Годованського, Левингтон, Б.К. — На христинах Стефана Федечка, Мондер, Алта. — З весілля Катерини Шапка й п. Падфез, Монтреал. — З весілля Й. Чернявського й А. Дзівенко, Мондер.

На христинах Богдана Ґарбіша, Монтреал. — **$6.40.**

З весілля Олекси Ткача й Марії Замолінської, Вайлдвуд, Алта. — **$7.50.**

З родинної забави в п. Стефана Дідича в Віл ля Саль, Монтреал — **$12.00.**

Щира подяка жертводавцям!

Що чувати в світі?

— **Папа** Пій XII е державним мужем великої міри та "одним із будуючих чинників, що працюють над відновою повоєнного світу" — пише Сомнер Веллс, представник президента Рузвелта в Ватикані, у своему творі про розвязку питань у повоєнному світі.

Сомнер Веллс подорожував по Европі як особливіший представник Рузвелта 1940 р. й був на послуханні у провідників воюючих держав. Потім став постійним представником президента при Ватикані.

— **В часописі** "Осерваторе Романо", органі Апостольської Столиці, появилася стаття, що осуджуе вживання літаючих і інших тяжких бомб у сучасній війні. Св. Отець — каже Осерваторе — заявив, що будучність строго осудить усіх тих, що започатковують цього рода війну.

— **Голову** Католицької Церкви, папу Пія XII., відвідав під час свого побуту в Римі Британський премер Чорчил.

— **Чотири** головні організації українського жіноцтва зорганізували, згідно з рішенням Конгресу Українців Канади, спільний "Комітет Українок Канади". В Комітеті У. К. мають своїх представниць: Ліга Українських Католицьких Жінок, Організація Українок Канади, Союз Українок Канади, Жіноча Секція Союза Гетьманців Державників. Комітет опікується домівками Союза Українських Канадських Вояків у Лондоні й Манчестері в Англії. До комітету належать пані: Марія Дима — голова, Марія Гуляй і Ольга Войценко — заступниці, Марія Симчич — ділова писарка, Ганна Василишин — переписна писарка, Марія Лазечко — скарбничка, Ганна Якимiщак і Марія Печенюк — дорадниці.

Адреса комітету (в приміщенні К.У.К.): 711 Мекінтайр Билдинг, Вінніпеґ, Ман.

— **Число** католиків, що займають високі державні уряди е надто мале супроти числа католицького населення — пише о. Ф. Дж. Коннел, професор Католицького Університету в Вашінгтоні, у статті, що появилася в часописі "Еклезіястикал Ревю". Три умовини потрібні, щоб кандидат був відповідний на таке становище, а це: відповідне знання, сумлінність і охота взяти на себе обовязки цього становища. Кожний католик, що знае енцикліки папів на тему родинних, робітничих і суспільних справ, живе згідно з вимогами своєї релігії та виконуе заповідь любови ближнього, мае ці умовини.

ОКРУЖНИЙ ЗІЗД МОЛОДІ

Цеї неділі, дня 3 вересня, відбудеться в Плейн Лейку, Алта.,
ВЕЛИКИЙ ЗІЗД
УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЮНАЦТВА
Програма Зїзду

В СУБОТУ, 2 вересня, в год. 8-ій увечері, в церкві св. Молебень за вояків на фронті й скорий мир, проповідь, суплікація й загальна сповідь парохіян, а головно молоді. Буде більше священиків.

В НЕДІЛЮ від 7-ої години вранці сповідь і читані Служби Божі.

Всі учасники Зїзду постараються приступити з нагоди Зїзду до св. причастя, а головно всі юнаки й дівчата, як у день своеї першої організаційної урочистости.

В 10 год. співана Служба Божа з діяконами й друга проповідь.

По спільнім обіді

ЧАСТИНА ДРОМОВ І ДОПОВІДЕЙ

Промовлятимуть молоді представники відділів У.К.Ю.; Б.У.К-а, Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ., духовний провідник У.К.Ю. в Алберті, Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., почесний голова БУК-а й редактор "Світла" й домініяльний посол п. Антін Глинка.

Ввечері в Народнім Домі

ГАРНИЙ КОНЦЕРТ РІДНОЇ ШКОЛИ

Всіх членів БУК-а, У. К. Юнацтва, а також парохіян із доокoлишніх парохій сердечно запрошуе до численної участи в цім великім Зїзді Молоді

о. Севастіян Курило, ЧСВВ.,
місцевий парох

ВИХОВНИЙ ІНСТИТУТ Б.У.К.-А

Нарешті, після багатьох заходів, закуплено за ціну двох тисяч долярів всю обстановку потрібну до Інституту й у неділю, 17 вересня 1944 сполудні, буде врочисте благословення будинку, прийняття й відчинення. Всіх українців католиків міста, округа й тих, що в тім часі перебувають у Вінніпеґу, просимо не забути речинця й прибути на той час до Інституту.

Конкурс на прийняття панночок вже розписано й подання можна вносити до 15 вересня 1944 на руки Впр. о. Й. Сенькова, ЧСВВ. В Інституті панночки дістануть не тільки повне удержання й приміщення, але також науку українознавства й релігії, опіку і дбайливість з боку Сестер Служебниць, що будуть вести заклад.

Більші жертви на Інститут останніми часами зложили: о. А. Луговий зо збірок $59.50, о. Мирон Кривуцький зо збірок $111,62 і Доміняльний Заряд БУК-а зо збірок на сході 1,000 долярів. Разом усіх жертв досі прийшло на лучну суму 5,140.80. За ці гроші виплачено будинок і остае $140 на початак закуплених речей, що однак коштують дві тисячі й котрі треба ще заплатити, так само, як помалювати знадвору і внутрі будинку та дещо поправити. Дасть Бог, що наш віруючий загал із різних осінних нагод поспішить із жертвами і вскорі виплатиться також закуплену обстановку. А нагоди такі осінню лучаються частіше через спільні обіди, прийняття, весілля, христини, тощо — тільки доброї волі, спонуки, заохоти — і жертви будуть, бо наш народ жертвенний на добрі справи й охочий помогти, де треба. Будуть користати з того будинку позамісцеві дівчата й тому позамісцевий загал повинен відгукнутися на їхню потребу та сплатити задовжену обстановку.

Всі жертви посилаються на адресу:

Впр. о. Йосиф Сеньків, ЧСВВ.
612 Флора Аве.
Вінніпеґ, Ман.

— **На зїзді** Товариства Канадських Тижневиків у Вінніпеґу, С. В. Чартерс, директор Товариства, закликав редакторів, щоб звернули в своїх часописах більшу увагу на моральні й духовні питання й справи. "Цього особливо потребують ті, що в військовій службі" — сказав він у своїй промові до 300 редакторів, що зїхалися на цей зїзд із усеї Канади. "Якщо вояки по війні вернуться й не застануть тут боротьби за моральні й духові засади в родиннім, торговельнім і суспільнім житті, вони певне самі піддадуться зіпсуттю. Тоді ми програемо мир. Якщо правдива релігія не займе належного собі місця в повоєнній тижневій пресі, ми прогрішимося проти свого обовязку."

— **Президентом** Филипінських Островів, після смерти Мануїла Кезона, став Сергій Осмена, практикуючий католик, подібно, як і його попередник.

— **Кардинал** Маліоне, папський секретар стану, вмер у Римі, 21 серпня. Прожив 67 літ. Крім уряду секретаря стану — папського міністра заграничних справ — працював іще в десятьох св. римських конгреґаціях, тобто центральних урядах церковної управи. Кардиналом став 1935 р., а секретарем стану 1939 р. Умер в Неаполі. В.Й.П.

— **На загальнім** зїзді Лицарів Колюмба в Торонті ухвалили між іншим зложити мільйон долярів на шкільне виховання дітей тих членів своеї організації, що з причини нещасть у військовій службі не зможуть дати своїх дітей до шкіл. Ці діти будуть виховані у назначених колеґіях. Ці лицарі вміють давати справді по лицарськи. Лицарі Колюмба — це католицька організація. Вона мае 480,000 членів в Зл. Державах і Канаді, приблизно стільки, як е українців у Канаді.

— **Німецькі** війська у відвороті на всіх фронтах. До Парижа приїхав Айзенгавер і де Голь. — Румунія вже беться з німцями. — Болгарія піддалася аліянтам.

Богослуження в Алберті

ВЕРЕСЕНЬ

3. Неділя
Плейн Лейк — Зїзд Молоді
Веґревил
Восток св. Николая
Лішор
Карвел, 9 год. вранці
Медов — пікнік, катехизація від 30 серпня
Елк Пойнт
5-15 — Просперитi, катехизація дітей.

8. Різдво Божої Матері.
Чипмен
Мирнам

10. Неділя
Краків
Делф
Гиллярд — місто
Іннісфрі — місто
Ллойдминистер
Просперити
Торсбі
Фіделиті — пікнік
Ст. Павл

14. Воздвиження Ч. Хреста
Новий Київ
Скаро — празник
Восток, св. Николая
Менлі
Вилингдон

17. Неділя
Едмонтон — Празник св. Йосафата
Ту Гилс — катехизація від 12-го.
Лейк Белвю

21. Різдво Пресв. Богор. ст. ст.
Іннісфрі — Божої Матері. Архієрейські відвідини — В 5 год. сполудні — Архієрейські відвідини в Іннісфрі Ч. Хреста.
Восток, св. Михаїла
Нюбрук
Енґел Лейк — празник
Айрон Ривер

24. Неділя.
Веґревил
Чипмен
Гиллярд, к. Сенюка
Ренфурлі
Торгилд
Моркемб
Лейк Елайза

27. Воздвиження Ч. Х. (ст. ст.).
Іннісфрі, Ч. Хр. — празник
Еґрімонт — празник, початок у 9 год. (від 25-30) закінчення катехизації.
Дервент — місто
Глендон

Basilian Fathers,
Mundare, Alta., Canada.
Phone 27

9648-108 Ave., Edmonton, Alta.
Phone 28181

Box 8. Radway, Alta.
Phone 4

Derwent, Alta.

High Prairie, Alta.

Rev. F. E. Paschak, OSBM.
Therien, Alta.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го вересня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. (155), 17.

ПІЗНАВАЙМО ПРАВДИВОГО ХРИСТА!

УКРАЇНЦІ Й ЕВАНГЕЛІЯ

Вже тисяча літ минае з того часу, як наш український народ почав слухати слів святої науки про Ісуса Христа. Та, на жаль, ще досі стрічаемо таких наших людей, що не знають добре Христа. Після 10-и століть Христос жалується: "Так довго я з вами, а ви не знаете Мене..." Не знають Христового духа. У багатьох родинах християнство хитається, бо там нема релігійного знання й розуміння Божих прав. Навіть не вся наша інтеліґенція знае добре Христа.

Одною з причин такого незнання це — брак читання релігійних книжок, релігійної преси. Одні не читають зовсім нічого, а багато, хоч читає, та не про Христа й Його науку.

Особливо жалюгідним е це, що між тими книжками, що е по українських хатах, нема — св. евангелії.

А тим часом евангелія мае на своїх сторінках чудову силу, одинoку в своему роді Божу ласку, намащення, чого не мае інша книга на світі. Бо св. евангелія, це книга, що в ній сліди й подих Ісуса видніють на кожній сторінці, в кожнім слові.

Ніяка література на світі, навіть найкраща, найчарівніша й найславніша не мае того привілею, що його мае евангелія: вона мае в своїх словах Боже обявлення, приносить до душ мир, розвязуе найтрудніші питання. Все те знаходиться в тій книзі, що е вірним відгомоном слів Того, що говорив так, як не говорив ніколи ніхто інший; що любив людей, як ніхто інший не в силі їх любити.

По українських хатах багато нераз усяких книжок часописів, навіть молитовників, та нема — святої евангелії. І тому ми подаемо її українському народові в "Світлі". Для всіх українців, що знають свою рідну українську мову, для всіх батьків і доброї молоді, ми друкуемо в кожному числі частину св. евангелії, разом із добрим поясненням. Читайте, Дорогі Брати й Сестри, пильно й уважно кожний раз ту частину св. евангелії й ті пояснення, що е в "Світлі"! Читайте ті старанно складені рядки, щоб пізнати якнайліпше свого Спасителя, Ісуса Христа, Його особу й життя, Його науку, духа, Його муку й смерть для спасення наших душ! Читайте уважно святі слова евангелії про Спасителя Ісуса, щоб полюбити Його всім своїм серцем, бо тільки це може зробити людиною досконалою й щасливою.

В світі було досі багато наук й різних закликів, а відповідю на них була ненависть, бомба й смерть. Чому? Бо тільки і той, що мае й приймае науку Христового евангелія, що її проголошуе нам непомильний Христовий Намісник у Римі, той мае, як відповідь, життя, любов й щастя.

Дорогі Читачі, читайте отже святу евангелію в "Світлі" для свого власного щастя й досконалого пізнання правдивого Ісуса й давайте, помагайте всім своїм знайомим пізнати Христове евангеліе й правдивого евангельського Ісуса, щоб усі ми почули слова вічного життя!

Зокрема своїх дітей, дорогу нашу молодь, виховуйте на святім евангелію, щоб ця надія нашої нації пізнала й полюбила Ісуса Христа, що один одинокий може зробити її справді щасливою в цім і будучім життi!

МОЕ ЖИТТЕВЕ ЗАВДАННЯ

З життевої філософії

У житті кожного з нас головне те, щоб ми осягнули ціль свого життя. Бо навіщо здалося б нам багатство й здоровя, знання, а навіть і саме те життя, якщо ми розминулися б із цілю свого життя, зо своїм призначенням?

1. Що щобільш ми застановляемось із подивом над величністю всесвіту в усіх його проявах, так великих, як і малих, то тим живіш накидається нам питання: Навіщо все те? Яке значення мае життя людини на широких і нестійних хвилях великих і малих випадків? Куди йду? Чи мое життя мае взагалі якесь призначення, якусь ціль, якусь вартість?

Тільки "нерозумний сказав у своему серці — (не в розумі!): нема Бога." Розумні люди признають за правду, що е певне Бог, усемогучий Творець неба й землі. І коли цей Бог діе, творить, то мусить мати в цім якийсь намір, якусь ціль. Робити щось без цілі, це значить стільки, що робити нерозумно. Навіть на звичайну людину, що робить щось без застанови, без цілі, ми дивимось із співчуттям. Нам жаль її, бо ми певні, що кожна людина повинна все робити з наміром, для розумної цілі. Ще багато більш Бог, та безконечно досконала інтеліґенція-розум, мусить мати в кожнім своїм діланні якусь добру, розумну ціль! Яку ціль мав Бог на думці, коли постановив покликати мене до життя?

2. Бог е безконечно досконалий і під кожним оглядом незалежний. Вищий від усього, що е поза Богом. Тому й перша понука Божого ділання може відноситися тільки до Нього самого, як до найвищого. Бог, це сама правда, лад справедливість. А що правда домагається, щоб Бог, вищий від усього, що не е Богом, був поставлений у намірах Божого діяння на першому місці, тому й при створенні людини Бог мусів усе створення звернути до себе самого. До якогось добра, що відноситься до Бога. А що людина може до Божої досконалости й щастя додати тільки зовнішню, додаткову прославу Бога, то це саме мусіло стати цілю сотворення й життя кожної людини: Да святится Імя Твое!

Прослава отже Бога, це призначення людини на землі. І це не тому, щоб Богові було треба такої людської прослави, пошани, а тільки тому, що це Богові, найвищому Маестатові, а одночасно й Отцеві кожної людини справедливо належиться. Якщо отже людина хоче бути вірна своему природному призначенню, мусить прославляти свого Бога, свого Творця.

3. Вірувати в Бога й прославляти Його мусить людина завжди, чи хоче, чи не хоче. Для Божої прослави людина створена й це Бог мусить дістати від кожної людини. Ціль мусить бути сповнена. Людина надто мала, щоб могла скинути з себе той обовязок. Тільки така може бути деколи різниця, що як хто не хоче прославляти Бога з любови, то, з конечности, змусить його до прослави Бога рука Божої справедливости. На нас певне сповниться те, що ми ще колись у Старім Краю проказували своїми дрібними дитячими устами: "Бог е справедливий суддя, що за добре нагороджае, а за зле карае."

Найвища життева філософія така: так сповняти свое життеве призначення, щоб стати гідним вічної нагороди.

Дорогий Читачу, чи ми обидва з цих філософів?

ВЕЛИКА ПОВАГА ПАПИ

Ню Йорк Таймс, чільний американський щоденник, помістив поважну статтю своеї дописуванки в Римі, Ганни Мекормик, про Папу Пія XII. Вона пише, що повага св. Отця з ходом війни дуже зросла. Папа е в добрім здорові й щоденно приймае тисячі англійських вояків, що бажають його побачити. Він е глибоко зацікавлений засадами, що лягжуть в основу будучого миру, та тяжко сподіватися, щоб він, як духовний володар, мав такі самі засади, як військові або політичні провідники.

Славна журналістка пише з Риму до великого американського щоденника, що повага папи в теперішній війні зросла. До папи спішать тисячами канадські й американські вояки зо своїми генералами, навіть протестанти, із поклоном і пошаною, щоб навколішки прийняти від нього благословення, як від Христового Намісника; до папи приїжджають десятки представників різних держав світу; до папи іде особистий представник президента Америки, посол Британії, а навіть сам премер Чорчил; папу вихваляють різні журналісти світу й інші передові мужі за його заходи в справі справедливого мира, опіку над утікачами та голодуючими; одинокий папа домагається по війні справедливости й для найменших націй. А православний редактор зневажае папу українською мовою.

ЗА ОРГАНІЗАЦІЮ МОЛОДІ

Виховання молоді — головна справа

Кожний український батько, учитель, провідник, а головно священик, повинен розуміти це добре, що першою й головною справою української суспільности в кожному часі є — добре виховання молодого покоління. Цю справу треба мати завжди на оці, як найважливішу справу в усій своїй діяльності, й до неї треба вертатись якнайчастіш у своїх промовах і всіх своїх працях.

Виховання української молоді така важлива справа, бо від того виховання залежить вартість і щастя самої тієї молоді, а одночасно існування, життя й доля всієї української нації в будуччині, коли то провід усіх справ нашої нації візьме в свої руки наше молоде покоління.

Мавши це на увазі, ми можемо сказати, що як наша молодь одержить тепер добре, основне виховання, то та молодь у дозрілім віці певне йтиме дорогою свого особистого життя згідно з тими правдами й моральними засадами, що їх тій молоді защіпило колись у душу старе покоління. І так само в відношенні до всеї своєї рідної суспільности молоде покоління такі плекатиме ідеали й такого матиме духа в своєму серці, якого воно набралось у своїй ранній молодості.

Що так воно звичайно буває в житті людей, то це засвідчає виразно сам Бог своїм святим обявленням, кажучи, що "юнак, що навчивсь замолоду ходити своєю дорогою, не відступить від неї, хоч би й постарівся." Наш Шевченко цю правду висказав тим поетичним, незабутнім словом: "Раз добром налите серце ввік не прохолоне!"

З того один тільки може бути висновок і постанова кожного українця, що бажає щасливої будуччини своїм дітям і всій українській нації: за всяку ціну, даймо якнайліпше виховання своїй молоді, бо це найпевніша дорога до щастя й кращої будуччини одиниць і всієї нації!

У.К.Ю. — найкраща організація для молоді

Над вихованням молоді повинні в порозумінні й згоді працювати чотири сили: українська хата, українська школа, українська церква й українська організація. Сьогодні ми звертаємо увагу на цю останню.

Коли ходить про організацію, що найкраще надається до того, щоб піддержувати українську молодь у тім знанні й тій ідейності, що їх молодь виносить із доброї української хати, школи й церкви, то в Канаді нею є — Українське Католицьке Юнацтво. — У.К.Ю. (В Америці є Ліга Української Католицької Молоді).

Велика вартість організації У.К.Ю. в тому, що вона всю українську молодь, що вже підростає й починає працювати більш самостійно, гуртує, навчає й заохочує, перестерігає й заправляє до того, щоб кожний наш юнак і кожна дівчина, всюди й завсіди любили й закріплювали католицьку релігію, канадську державність і українську культуру.

У.К.Ю. навчає вірувати в католицьку релігію й на її основах будувати своє власне й суспільне життя. Робить це тому, бо католицька релігія, це одинока правдива, через Христа й Апостолів, Ольгу й Володимира, Антонія, Теодосія, Йосафата й наших побожних батьків, Богом дана нам релігія для спасення наших душ.

У.К.Ю. навчає своїх членів, а далі й усю українську молодь у Канаді любити Канаду й бути чесними її громадянами, бо Канада це рідний край тутешнього молодого українського покоління й прибрана батьківщина їхніх батьків, де всі тішаться волею й мають спромогу вести щасливе життя.

У.К.Ю. вчить і заохочує українську молодь плекати й розвивати українську культуру, бо це культура тієї нації, що з Божої волі буде завсіди рідною нацією всього українського народу по всій широкій землі. Її мова, пісня й мистецтво, її все багатство й уся краса та питоменність, а далі — її воля й державність це той національний скарб, що має бути завжди дорогий кожному українцеві — й тому У.К.Ю., на зразок своїх англійських, французьких і інших співгромадян, учить українську молодь пізнавати цей скарб, любити й зберігати та розвивати його, вносячи те велике духове багатство в спільну скарбницю Канади.

Ставайте в ряди У.К.Ю!

З огляду на таку високу вартість організації Українського Католицького Юнацтва, в кожній нашій парохії в Канаді повинен зорганізуватись чимскоріш відділ тієї організації, а в його рядах повинна станути негайно вся тамошня підростаюча молодь.

Алберто, готуйсь до Зїзду У.К.Ю!

Зокрема це повинно статись в найближчому часі в кожній нашій парохії в Алберті, а це з огляду на недалекий Провінціяльний Зїзд Українського Католицького Юнацтва в Едмонтоні. Дня 21 й 22 жовтня відбудеться в цій нашій столиці великий Зїзд У.К.Ю. На ньому повинні явитись представники нашої української молоді з кожної нашої парохії в Алберті для спільного порозуміння, науки й зорганізованої праці в усій провінції. Щоб це могло статись і взагалі щоб цей наш Зїзд міг принести бажану користь, треба негайно в кожній парохії відбути організаційні збори молоді й оснувати відділ Українського Католицького Юнацтва. Отцям Парохам нехай у цій важливій справі поможуть найсвідоміщі юнаки й дівчата, а також батьки, що повинні в цім ділі завжди подати поміч своїм душпастирям і провідникам їхніх дітей.

"Світло" представляє всім парохіям в Алберті цю велику справу й звертається до кожної місцевини з окрема, з сердечним, патріотичним покликом, щоб усюди зорганізовано негайно відділ У.К. Юнацтва й пороблено потрібні приготування до великого Зїзду Українського Католицького Юнацтва в Едмонтоні.

Всі листи в цій справі посилається просто до провідника Українського Католицького Юнацтва в Едмонтоні. Його адреса:

Rev. F. S. Shewchuk, OSBM.
9648-108 Ave. Edmonton, Alta.

РІЗНИМИ ШЛЯХАМИ

ІЗ ЗАВВАГ ПРО ЦЕРКОВНЕ РОЗЄДНАННЯ

Грецька Церква

Що грецька, православна церква не може бути правдивою Христовою Церквою, то про це так говорить Орест Бравнсен:

"Грецька церква була колись у злуці з римською Церквою й творила з нею одне товариство. Римська Церква була тоді правдивою Церквою, або ні. Як ні, то грецька церква є фальшива тому, бо вона була зеднана з фальшивою церквою. Як так, то грецька церква є фальшива, бо відлучилась від неї... В своїй розлуці грецька церква заперечила те, що перше проповідувала, під час коли Рим далі проповідував ту саму науку, що й попереду. Тому то грецька церква стала відлученою, інакше думаючою частиною. Перед розлукою грецька церква була згідна з римською щодо підчинення себе владі папи. В розлуці грецька церква відкинула ту владу, під час коли римська Церква далі підчинялась їй. Тому то грецька церква стала сектантською.

Та найкращим може доказом того, що греки довгий час признавали першість папи, є ця дійсність, що всі вселенські церковні собори аж до часу розділу відбувались на грецькій землі, але за проводом римського папи, або його особливих представників.

В Греції й на Балкані цивільний володар є головою православної церкви; в турецькій державі православні епископи для полагодження спірних питань мусять відкликуватись до уряду невірних; у Росії православна церква була оруддям царя й не мала дійсної духовної незалежности."

Православна Церква не є — католицькою, всесвітньою Церквою. Під іменем — Католицької Церкви ми розуміємо одну, обеднану Церкву, що в своїй істоті є всюди й завжди та сама і з Христового доручення має право навчати всі народи, що вона й виконує через постійне своє поширення. Щодо православної Церкви, то нема такої всесвітньої православної церкви, бо між православними церквами Царгороду, Олександрії, Антиохії, Росії, Сербії, Румунії, Болгарії, Естонії й українських земель нема одної церковної влади, що лучила б усі ті церкви в одну церкву. Щобільш, ті православні церкви не є навіть свідомі того Божого заповіту, що вони мають навчати всі народи. Вони мають себе за національні й не проявляють ніякої сили поширення, що бажає приєднати до православя всі народи. Не чуємо наприклад, щоб православні працювали над наверненням до православя англійців, айришів, французів чи італійців, ні щоб існували англійські, айришські, французькі чи подібні православні парохії. Православні кажуть, що латиняни попали в схизму, але не роблять ніяких заходів, щоб їх навернути до "православя". Тому греко-православних церков не можна вважати за католицькі, всесвітні церкви. Одинока Церква, що не тільки має всюди й завсіди таку саму науку, але що також працює невтомно над наверненням усіх людей у світі до правдивої Христової віри, є — Церква з осідком у Ватикані. Тому вона одна є — Католицька Церква.

Православна Церква не є апостольською. Апостольською Церквою можна назвати тільки таку Церкву, що є тією самою Церквою, що була за часів самих апостолів. Пізнати її з того, що має не тільки таку саму науку, таке саме богопочитання й такий самий епископський уряд, але також безперервно законно передану апостольську владу. Кожний, через свого епископа, важно висвячений священик є злучений наче золотою неперерваною ниткою свячень із одним із святих апостолів, що кожний цей духовний, непереривний ланцюг започаткував положенням своїх апостольських рук і висвяченням своїх перших наступників-епископів. А що православні церкви самі добровільно перервали ту злуку своєю відлукою від апостольської Церкви, тобто схизмою, то тим самим перестали бути апостольською Церквою. Крім того вони в кількох точках не задержали незмінно давньої апостольської науки, а це ще більш позбавило їх характеру апостольської Церкви. Апостольською — є тільки одна Католицька Церква.

Різниці між православними, а католиками

Католики й православні різняться між собою щодо віри.

1. Православні приймають, що є три рівні Божі Особи, але кажуть, що св. Дух, третя Особа, не походить від Отця й Сина, тільки від Отця. Та правдою є, як це подає непомиль-

Докінчення в 3 стор.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Які є докази, що людська душа є безсмертна?

Смерть, це є розклад. Все, що вмирає, розкладається на складники, що з них воно було зложене. Тому всі матеріяльні животини вмирають.

Не так воно з є людською душею. Вона є духом. Дух, це є щось поєдинче, що не складається з частин. А що не зложене з частин, складників, не може розкладатися на частини. Отже не вмирає. Тому людська душа безсмертна.

Безсмертність душі можна також доказати з природного бажання людини вічно жити. Те вічне життя, що його бажає людина, мусить бути дійсне, бо природний наклін ніколи не хилиться до чогось такого, що є нездійсниме, що його не можна мати. Це бажання людини основно різниться від сліпої сили самозбереження, що є у звірини. Людина має виразне бажання не тільки хоронити своє життя від небезпеки, але також посідати це життя на завжди. І вона буде мати це вічне життя.

Безсмертности душі вимагає ще справедливість. Людина є своєму житті не завжди одержує слушну нагороду за свої добрі діла ані слушний вимір кари за провини. Кожному відомі є численні приклади разячої несправедливости. Невинні мучаться, винні панують і розкошують. А однак справедливість мусить бути. Існування людини без пануючої справедливости, є немислиме. Отже коли в цьому житті людина не стрічає повної справедливости, вона мусуть її стрінути в другім житті — позагробовім. Отже мусить бути те друге, позагробове життя, а до того мусить мати душа безсмертність.

З надприродних джерел знаємо про безсмертність душі передусім із науки Ісуса Христа. Він часто й виразно говорив, що по смерти людина не перестає існувати, але переходить до другого життя, що вже ніколи не скінчиться. Цю свою науку про безсмертність душі Він найсильніше доказав своїм воскресенням.

Чи треба молитися перед їдою й по їді вдома, коли на обіді чи вечері є не-католицькі гості?

Це є стариний християнський звичай молитися перед їдою й по їді, бо пожива, це один із головних дарів, що їх Бог сотворив для вжитку людини. У католиків цей звичай загальний. Його вони придержуються не з примусу, бо це не є закон, що обовязує під гріхом, але роблять це з почуття вдячности супроти Бога. Коли по обіді, чи вечері є гість, це не є вистарчаюча причина, щоб відступати від цього звичаю. Добре вихований гість завжди шанує родинні звичаї дому, що в ньому він знаходиться, а через такого, що не вміє шанувати їх, нема причини залишати святу молитву. Нехай знають, що живемо з віри. І також — "у своїй хаті, своя правда."

Поводження при родиннім столі найкраще висвітлює характер родини й кожна родина, що є справді релігійна, при тім також виявить свою релігійність.

Чи не-католик може бути хресним батьком при хрищенні дитини?

Церковні приписи, що наказують, хто може важно бути хресним батьком дитини при хрищенні, є оці:

1) Ця особа має сама бути не тільки хрищена, але має належати до Католицької Церкви.

2) Настільки доросла, щоб розуміла цей уряд, що його приймає.

3) Не має мати на собі церковної клятви, чи іншого церковного осудження.

4) Хресним батьком не може бути природний батько чи мати, або чоловік чи жінка, якщо христиться вже доросла особа.

5) Особу назначують на хресного батька батьки, а як їх нема, то священик.

6) Хресний батько має сам, або через кого іншого дотикатися дитини під час хрищення.

Коли один із цих приписів є незахований, тоді особа не є важним хресним батьком.

До наших читачів:

Охоче відповідатимемо на всі запити, що їх нам надішлете. Може маєте питання, що самі на них не можете знайти вдоволяючої відповіди? Може Ваш син чи донька поставили Вам запит, що на нього Ви самі бажали б почути відповідь? Може Ви в товаристві почули якийсь запит і брак доброї відповіді непокоїть Вас? Пришліть нам ці запити, а ми на цьому місці подамо вичерпуючі відповіді. Пишіть на адресу "Світла".

Різними Шляхами

но до вірування св. Католицька Церква, як обявлену правду, що св. Дух походить від Отця й Сина й усі три Божі Особи є собі рівні.

Православні не признають Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. Вони щиро почитають Божу Матір і уважають Її за безгрішну, але відкидають непорочність Її зачаття; це вони роблять не так із браку віри в саму правду, як скоріш за впливом протестантизму й у протиставленні до папи, що в 1854 році проголосив догму про Непорочне Зачаття.

3. Православні не признають папи наслідником св. Петра й непомильним головою Христової Церкви.

4. Православні різняться також від католиків своєю наукою щодо чистилища, первородного гріху, оправдання, способу хрищення, часного й загального суду. Через те, що православні відкидають деякі обявлені правди св. віри, то вони є не тільки схизматиками, але й ложновірцями-еретиками.

Православні мають своїх священиків. Одні з них є дійсні, правдиві, інші фальшиві. Правдивими священиками є ті, що одержали свячення з рук правдивих епископів. Коли правдивий епископ або священик навертається до Католицької Церкви, то він не потребує вже другий раз висвячуватися, бо його приймає папа як дійсного, важно висвяченого епископа, чи священика. Правдиві православні священики можуть відправляти важно Службу Божу й освячувати Пресв. Евхаристію, однак католики не можуть слухати наук ні брати участи в богослуженнях православних епископів й священиків по їхніх церквах; бо вони перебувають у відлуці від правдивої Христової Церкви й непомильного учительського Її уряду. Між православними є також фальшиві епископи й священики. Це такі православні духовники, що їх не висвятив правдивий епископ. Де є фальшиві священики, там нема правдивої Служби Божої, ні миропомазання, ні оливопомазання, ні сповіди, ні шлюбу. Бідний той православний народ, що має таких фальшивих "отців". Хто з православних бажає бути спасений, повинен чимскоріш злучитись із Католицькою Церквою, що має непомильного голову-папу в Ватикані, самих правдивих епископів і священиків, а також правдиву Христову віру й важних 7 святих тайн, що їх треба конечне до спасення душі кожній людині.

С. Мек Гиливрей, англиканський духовник, що перебував кілька років між православними на Сході й працював безуспішно над обеднанням англикан і греків, а згодом став католиком, написав 1931 року книжку: "Через Схід до Риму." Там він пише про грецьку православну церкву осьяк:

"Зачну з того, що скажу, що нема такої речі як "православна церква". Існує тільки група 15 чи 16 незалежних церков, що не признають ніякої спільної влади, але є вільно злучені на основі того, що "православні". А далі, як виключимо Росію, усе число православних дуже мале; а російська церква удержувалась тільки державною силою. Супроти Католицької Церкви так звана православна церква є тільки збіркою скаменілих і завмерлих відламків з того, що було колись великою, живучою Церквою. Справді, мені це представляється як велика повчальна лекція про нещасні наслідки опущення тієї скали, що на ній була збудована Христова Церква. Православна церква перестала бути живою вчителькою. Вона неспосібна до якогонебудь розвитку, або того постійного поступу в думанні й невмирущій живучості, що є питомими прикметами Католицької Церкви. Вона не йде також за подувом вітру всякої науки, як це діється з протестантськими церквами. Вона (православна церква) в головних речах, задержала стару віру, але тільки коштом того, що — перестала думати. В усіх життєвих питаннях, що їх обговорював і в багатьох випадках вирішував Захід, вона не мала ні не могла нічого сказати."

Таке поняття про православні церкви виробив собі англиканський духовник під час свого побуту між християнами Сходу. Він на основі свого власного досвіду говорить, що "одна" греко-православна церква зовсім не існує.

— З ДОПИСІВ —

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА. Сестри Служебниці в Мондері уладили були в своєму монастирі під час цих вакацій (17 липня — 15 серпня) українську вакаційну школу. На науку вчащало 74 дітей. З міста Мондеру було 16, решта з фармів. Місцеві діти ходили до школи з дому, деякі мешкали в своєї рідні, решта дівчат у монастирі, хлопчики в окремім домику.

Діти вчились: релігії, молитов, церковного й народнього співу, української мови, біблійної й української історії. Малі школярі приготовлялись окремо до першого св. причастя. Дівчата вчились у вільних годинах ручних робіт.

На закінчення школи мали концерт у монастирі. Дітей відвідали й подавали їм поучення Впр. Отці: В. Шевчук, С. Шевчук і А. Трух. Це була найкраща вакаційна школа в Алберті.

В Борщеві, Алта., відбулась українська вакаційна школа від 17 липня до 27 серпня. Для вигоди дітей і кращого успіху наука відбувалась у 5-ох місцях. До школи вчащало 95 дітей з великою охотою й радістю. Учились католицької релігії, української мови й співу. До першого св. причастя приступило 18 дітей. Дня 6 серпня була Служба Божа з проповідю для дітей, а після богослуження обід і концерт у парохіяльнім домі, що його гарно вивели діти на потіху батькам і всіх присутніх. Під час концерту промовляв Преп. о. Є. Білик, ЧСВВ., місцевий парох, що також особисто провадив вакаційну школу, а прикінці п. Ю. Мицій, заступник голови парохії. По концерті всі розходились домому вдоволені — крім може дітей, що вже мусіли розпрощатись на довгий рік із своєю дорогою українською школою. — (П-й).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Два сліпці. Біснуватий. Велике жниво. Ісус висилав апостолів проповідати.

Глава 9:27-38. — Глава 10:1-4.

А як Ісус відійшов звідтіля, то йшло за Ним два сліпці, що кликали й говорили: "Змилуйся над нами, Сину Давидів." Коли ж Він увійшов до дому, то ті сліпці приступили до Нього. А Ісус запитав їх: "Чи віруєте, що можу вам це вчинити?" Вони відповіли Йому: "Так, Господи." Тоді Він доторкнувся до їхніх очей і сказав: "Нехай вам станеться по вашій вірі!" І відкрились їхні очі. А Ісус заказав їм кажучи: "Дивіться, щоб ніхто не довідався." Та вони, як відійшли, то розказали про Нього по всій тій окрузі.

Коли ж вони відійшли, то привели до Нього біснуватого нємову. Як же Він прогнав злого духа, німий промовив. А народ дивувався й говорив: "Ніколи так не бувало в Ізраїлі." А фарисеї говорили: "Через володаря злих духів Він проганяє чортів."

І проходив Ісус по всіх містах і селах і навчав у їхніх божницях і проповідував євангеліє про царство та й ісціляв усяку недугу й усяку слабість. А дивлячись на юрбу людей, милосердився над ними, бо були втомлені, що аж із ніг падали, й як вівці без пастуха. Тоді Він сказав до своїх учнів: "Велике жниво, та робітників мало. Тому просіть Господа жнива, щоб вислав робітників на своє жниво."

Та й прикликав до Себе два надцятьох своїх учнів і дав їм владу над нечистими духами, щоб проганяти їх та ісціляти всяку хворість і всяку недугу. Імена ж дванадцятьох апостолів такі: Перший Симон, званий Петром, і його брат Андрій; Яків, син Заведеїв, та його брат Іван; Филип, Вартоломей; Тома й митар Матей; Яків Алфеїв і Тадей; Симон Кананіт і Юда Іскаріотський, що Його зрадив.

ПОЯСНЕННЯ

Коли Ісус вийшов із дому наставника синагоги Яіра, ішло за Ним два сліпці, що просили оздоровлення. Це в них через великі чуда, що наступали по собі й дивували ввесь народ, розбудилась жива віра в Ісуса та надія, що Він порятує їх. Тому й просили голосно: Сину Давидів, помилуй нас!

Ці слова в устах ізраїльтян були визнанням достоінства Ісуса, як Месії, висказане тут по раз перший голосно. Старозаповітні пророки звіщали, що Христос-Месія буде нащадком роду Давида. "І збуджу Давидові праведного нащадка, що володітиме як цар і в своїй мудрості буде чинити суд і справедливість на землі". (Єрем. 23:5; Іс. 11:1; Мат. 22:44, Ів. 7:42).

Спаситель, щоб випробувати віру сліпців, не звертав на них уваги. Коли ж сліпці не зразились тим і пішли далі за Ісусом, аж до самого мешкання св. Петра, в Капернаумі, де перебував Спаситель, то Він спитав їх, чи вони справді вірять, що Він може оздоровити їх? Одержавши притакуючу, рішучу відповідь, діткнувся їхніх очей та й уздоровив їх словами: "по вашій вірі нехай станеться вам." Одночасно заказав їм, щоб не розголошували цього великого чуда. Та вони таки рознесли славу про Ісуса й нове чудо по всій країні.

Приверненням зору сліпим Ісус постійно представляв хрищення, що є тайною віри й надприродного життя.

Після оздоровлення сліпців, до Ісуса привели біснуватого немову. Нещасний мучився від опанування злим духом, що відібрав йому мову. Ісус змилосердився над біснуватим, прогнав злого духа й привернув йому уживання мови. Народ дивувався, а засліплені гордістю й заадрістю фарисеї кинули на Ісуса навіть богохульний наклеп, що це сатана помагає йому проганяти злих духів.

Подібно й тепер вороги Католицької Церкви воюють із нею, а головно наклепами на папу, епископів і священиків.

Під час своїх місійних подорожей по св. Землі Ісус бачив, що народ дуже опущений і блукає манівцями так, наче ті овечки без пастуха.

Такого порівняння вживали часто пророки в старім заповіті. "Нехай Господь, Бог духів усякого тіла, поставить чоловіка, що був би над тією громадою, і міг би виходити і входити перед ними й виводити їх і вводити, щоб Господній народ не був як ті вівці без пастуха." (4 Мойс. 27: 16-17).

Велике жниво — вказує на ту велику силу народу, що горнулась до Ісуса. Крім того взагалі було багато тих людей, що над їхніми душами треба було працювати. Тому каже Ісус апостолам молитись до "Господа жнива", тобто до Бога-Отця, щоб своєю ласкою покликав більш осіб до духовного стану для праці над людьми.

Христові учні перебували вже довгий час на науці в Спасителя. Чули проповіді, бачили поводження Ісуса з прихильниками й противниками, подивляли чуда. Випадало, щоб і самі учні почали апостолувати. Спаситель прикликав отже одного дня особливо вибраних 12 учнів і поручив їм іти між людей на проповідання. Перед висланаям на місію надіняв їх чудотворною силою.

Висилка апостолів на апостольську працю була доказом, що Спаситель є джерелом апостольської влади та що її Він може виконувати через кого захоче. Давши їм поручення, Ісус наче помножувався в апостолах, а також практично вправляв їх у їхньому званню, що колись його вони сповнятимуть уже без Його безпосередньої присутности.

Слово "апостоли" визначає післанців для голошення евангелія. Подібні до них теперішні місіонарі.

Властивих апостолів було 12. Так, як 12 синів Якова було праотцями ізраїльського народу, так 12 апостолів мало стати праотцями Нового Ізраїля — Церкви. Це число було так важливе, що після смерти зрадника Юди на його місце зараз вибрали Матія, як же згинув Яків Старший, його місце зайняв св. Павло.

1. Симон, Петро, перший між апостолами своїм урядом, їхній голова й усеї Церкви, рибар, син Івана (Йони), родом із Витсаїди: мешкав із тещею в Капернаумі (Мат. 1: 29), де мав власний дім. Його назвав Ісус "Каменем-Скелею", (в значенні основи, голови), що на ній опісля збудував Ісус свою Церкву. Згинув розпятий стрімголов на хресті, 67 р., в Римі, під час переслідування християн за цісаря Нерона.

2. Андрій, брат Петра, названий християнами 'Первозванний', бо його першого, як учня св. Івана Христителя, прикликав Ісус до Себе. Походив із Витсаїди. Трудився рибальством. Згинув розпятий на хресті, на приказ поганського намісника Егея в Ахаї.

3. Яків, званий Старший або Більший, син Заведея й Соломії, рибалка, родом із Витсаїди. Він перший із апостолів згинув у Єрусалимі 42 р., на приказ царя Агрипи. (Ди. Ап. 12:2).

4. Іван, брат Якова Старшого, спершу учень св. І. Христителя, евангелист, наймолодший і наймиліший учень Ісуса, дівственник; на нього лишив Ісус перед смертю свою Матір. Він і Яків та Петро були найближчими довіреними Ісуса. Іван, одинокий із апостолів, умер природною смертю в Єфесі, к. 100 року по Христі.

5. Филип, родом із Витсаїди, спершу учень св. І. Христителя, один із перших Христових учнів. Старохристіянське передання мішає його особу із іншим Филипом, діяконом.

6. Вартоломей, це син Толомея, у евангелиста Івана званий Натанаїлом, один із перших учнів Ісуса. Походив із знатного роду в Кані Галилейській. Характером був "правдивий ізраїльтянин без підступу й зради. Згинув у Вірменії.

7. Матей, по-жидівськи Левій, син Алфея, евангелист, митар у Капернаумі. Після 42 року покинув Єрусалим. Дальша його судьба невідома.

8. Тома, прозваний Близнюком, спочатку недовірчивий. Умер пробитий списом в Індії.

9. Яків Молодший або Менший, син Алфея й Марії, двоюрідний брат Ісуса. Як повстала в Єрусалимі християнська громада, то він був тридцять літ її епископом. Його, на приказ первосвященика, скинули зо святинного муру в пропасть і прикидали камінням.

10. Симон Кананіт або Зилот, ц. зн. Ревний, Прихильний; можливо, що також двоюрідний брат Ісуса.

11. Юда Тадей, Мужній, брат Якова Молодшого, також із рідні Ісуса.

12. Юда Іскаріотський, "це чоловік із Каріоту", міста в полудневній Юдеї, одинокий, що не був галилеєць. Після того, як Ісус перед своєю смертю проголосив, що "Він є хлібом життя", Юда захитався в вірі в Ісуса. (Ів. 6:68-72). Через лакімство на гроші зрадив Ісуса, може й не сподіваючись, що через його зраду Ісус буде розпятий на хресті. Коли ж побачив, що через його зраду Ісус буде розпятий, то звернув гроші й повісився з розпуки, що "продав невинну кров."

До праці між українським народом у Канаді й Америці треба багато рідних, добрих священиків. Святе діло роблять ті священики, батьки й інші люди, що моляться за зріст покликань між нами, а при нагоді заохочують наших молодих учнів, щоб вступали до духовного стану. Крім того треба також часто молитися, щоб із наших українських юнаків Бог покликав їх якнайбільше до священицтва так, як це доручив і сам Христос, коли сказав: "Жниво велике, а робітників мало. Тому просіть Господа жнива, щоб вислав робітників на своє жниво." Наш український народ має бути спасений. До спасення треба людям священика. Кожне з нас повинно старатись і молитись, щоб українці мали завжди потрібне число рідних, правдивих і добрих душпастирів.

— ВІСТІ —

— **Сьома** Военна Позичка в Канаді пічнеться 23 жовтня. Має принести більйон триста мільйонів долярів.

— **Настоятелем** усіх католицьких священиків у канадськім війську став, на місце недужого еп. Нелігана, Впр. о. МекҐиливрей.

— **В Голівуд,** осередку фільмового промислу, замітне щораз більше зацікавлення релігією. Цього року там висвітлили дві надзвичайно успішні фільми: The Song of Bernadette (Пісня Св. Бернадети) і Going my way (Іду своїм шляхом). Ці фільми не тільки наскрізь релігійні, але чисто католицькі.

Це ще не означає, що Голівуд стається католицьким чи хочби тільки релігійним. Вони тільки пізнали, що в католицькій релігії є така краса й зміст, що коли її вірно представити, то зацікавлює й чарує не тільки католиків, але й кожну людську душу. Тільки дивно, що вони це так пізно відкривають.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.	**Католицькі Картини** — Ілюстрований Додаток До „Світла"	Спасення української нації в Католицькій Церкві

15 вересня, 1944. Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 24.

ДАЙТЕ ДІТЯМ НАИЛІПШУ ШКОЛУ!

ДІВОЧА ШКОЛА ІНСТИТУТУ ПРЕСВ. СЕРЦЯ В ЙОРКТОНІ

Учениці інституту Пресв. Серця 1944 Р.Б. Перший ряд: (сидять з ліва до права): Ольга Библів — Гвайтсенд, Саск., Анна Білоус, — Коністон, Онт., Стефанія Філевич — Мондер, Алта., Вікторія Якимишин — Роблін, Ман. Сестра Харитина — префекта, Сестра Мехтильда — учителька, Сестра Настоятелька Юліяна, Сестра Корнилія — учит., С. Севастія — учит. Євфрозина Пахолко — Джедбурґ, Саск., Марія Верклин — Келіґер, Саск., Пелагія Стасюк — Гендон, Саск., Ґеновефа Славута — Айрон Ривер, Алта. (сидить на траві — Анастазія Ґованчук, сирітка).

Другий ряд: (з ліва до права) Александра Гукало — Едмонтон, Алта., Соня Мартинюк —Норквей, Саск., Марія Процевят — Елма, Ман., — Минодора Пахолко — Джедбурґ, Сас., Анастазія Кузик — Ґрендвю, Ман., Петруня Кобасюк — Делф, Алта., Олена Кузик — Ґрендвю, Ман., Олена Бунько — Кармел, Саск., Стефанія Головатюк Дніпро, Саск., Галя Киба — Мікадо, Саск., Оля Лисай — Інститут Пресв. Серця — Йорктон (сирота), Єлисавета Матвіїв — Інститут Пресв. Серця — Йорктон (сирота), Анна Кукура — Гаес, Саск., Емілія Цюрко — Плейнвю, Саск.

Третій ряд: (з ліва до права) Наталія Козакевич — Шіго, Саск., Антонія Хруник — Вест Бенд, Саск., Анна Гаврилюк — Квил Лейк, Саск., Рожа Лозінська — Норквей, Саск., Анна Богдан — Інститут Пресв. Серця — Йорктон — (сирота), Ольга Дорош — Айтуна, Саск., Ольга Третяк — Рама, Саск., Йосифа Бартецька — Прісвил, Саск., Йосифа Байдужа — Голден, Саск., Марія Редекуп — Реджайна, Саск., Олена Басараба — Реджайна, Саск., Александра Харандюк — Айтуна, Саск., Ірина Хабун — Канора, Саск.

Четверий ряд: (з ліва до права) Анна Якімовська — Джесамин, Саск., Ірина Баранюк — Мавнтен Ровд, Ман., Мирослава Михальчук — Енгусвил, Ман., Анастазія Зазуля — Гендон, Саск., Евдокія Библів — Шіго, Саск., Маргарета Станх — Ярбо, Саск., Наталія Раїна — Тофенд, Саск., Вероніка Новак,— Вест Бенд, Саск., Анастазія Сопко — Калдер, Саск., Юлія Лукій — Норквей, Саск., Рожа Грабець — Гейт, Алта., Ольга Филипович — Арран, Саск.

Школа Інституту Пресв. Серця, за проводом наших учительок Сестер Служебниць у Йорктоні, це найкраща школа для наших українських дівчат. Хто не має в своєму місті католицької школи, нехай пішле своїх доньок на науку до Сестер у Йорктоні.

1. Наука зачинається 25 вересня, 1944. Студентки повинні бути на час. 2. Наука: від 1-го до 12-го грейду включно, згідно з державними приписами. Крім державних предметів, подається наука релігії, українознавства, церковного й народнього співу й ручних робіт. 3. Позаклясова діяльність: а) Приватні студії є під доглядом Сестер Учительок і завдяки тому студентки скоро поступають у науці. б) Години розривки є під проводом Сестер. Учениці весело і з користю беруть участь у спорті. в) Велика українська й англійська бібліотека знаходиться в школі. г) Студентки мають при школі три товариства: Марійську Дружину, Літературний Кружок і Відділ Червоного Хреста. ґ) Студентки беруть участь контестах красномовности і в місцевих пописах співу. 4. Платня — за науку, харч і прання — $20.00 місячно. Батьки, посилайте охоче своїх дітей на науку до Йорктону!

Родина Панства Константина й Ганни Щерба в Вернон, Б.К. Сидять від ліва: Катруся Щерба, пані Г. Щерба, пан К. Щерба, Стоять від ліва: Іван, Ксеня, Петро, Ганна, Бр. Вартоломей-Василь, Михайло, Марія — діти панства Щербів. Світлина зроблена з нагоди 25-літнього ювілею панства Щербів, що його вони відсвяткували дня 18 липня.

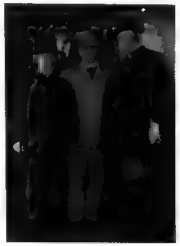

З гостини в Ванкувері. Преп. о. проф. П. Боднар, ЧСВВ., Впр. о. Т. Добко, ЧСВВ., військовий духовних українських воїнів у Бр. Колюмбії, Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., Преп. Бр. Вартоломей, Щерба, ЧСВВ.

СУСІДСЬКА РОЗМОВА

Комуніст: Чи ви, сусіде, таки направду вірите в Бога?

Католик: Кожна розумна людина вірить у Бога та й я такий. А ви вже може не вірите? А чому?

Комуніст: Я читав недавно робітничий часопис, а там було написано, що як би був Бог, то злодіям, дерунам і лихварям не поводилося б так добре, а чесні люди не жили б у біді...

Католик: Як бачу, сусіде, то ви вже не вірите в Божу справедливість і Божий суд на другім світі. А як ви вже в це не вірите, а ваші кишені порожні, то нічого дивного, що ви невдоволені, огірчені, а навіть падаєте в розпуку. Тепер так у світі водиться, що "земна справедливість стає як павутиння; великі птиці перелітають її безпечно, а малі у ній гинуть". Таке діється й по тих демократичних державах, де проповідується рівність та що ніби там народ має голос. Таких картин особливо багато в "совітськім раю", де прірва між комісарем а робітниками й селянами, між диктаторами, а позбавленими всякого права, між ситими, а голодними поглиблюється щораз більше.

Супроти такої справедливости на землі, ми віруючі християни, маємо ще один доказ більше, що мусить прийти колись у вічності до суду, коли то всі злодії, розбишаки й ошуканці одержать із рук справедливого судді свою належну заплату. Їх жде те, що заповів сам Христос: "Горе вам, багаті! Горе вам, ситі! Горе вам, що тепер смієтеся!"

Комуніст: Як би був Бог, то повинен би тут таких покарати...

Католик: Я думаю, що неодин із них і тут дістане свою пайку; та Бог є довготерпеливий, то тепер більш перепускає, жде покаяння, а кару відкладає на той час, коли вже не буде часу ні на покаяння ні на прощення. Тоді все буде вирівняне.

Та я спитаю вас: чи тим дерунам, злодіям, лихварям і іншим злочинцям таки справді так дуже добре? Ви може й чули те оповідання про Лазаря й того багача, що був багатий і забавлявся кожного дня, а як умер, то поховали його в пеклі; чи це таке дуже добре? Я думаю, що як кінець злий, то все зле.

Комуніст: Як є добрий і справедливий Бог, то й тут, на землі, повинно бути всім добре, бо всі люди — як ви кажете — Божі сотворіння... А так чесні люди бідують, а злодіям і всяким шубравцям добре поводиться...

Католик: Ви кажете, що їм добре поводиться... Як ви під "добрим поводженням" розумієте тільки те, що якась людина може добре їсти й пити, то тоді деякій худібці поводиться найкраще. Та від того, що хтось нажреться й напеться, душа не буде сита й щаслива!

Подумайте тільки! Як довго будуть вони тішитись грішми, що на них може людська кров і прокльони? Каже людська мудрість, що "гроші, що на них тяжить людська кривда, не дійдуть до третього покоління. Як прийшло, так пішло". Колись побачите, як скоро їхні сини й дочки, що не знають нічого про скромність, упораються з тими грішми. А хоч би могли ще навіть 20, 30 літ гуляти й гайнувати батьківське майно, та таки вкінці мусять покинути все те. Вони знають це добре й ця гадка відбирає їм усяке щастя. Ви знаєте ці слова: "Навіщо придасться

Церква св. Степана в Ванкувері, Б.К. Цю церкву закупила наша українсько-католицька парохія від шведських лютеран за $10.000. Внутрі має церква гарне уладження і взагалі робить приємне враження. Незабаром має одержати нове мальовання. При церкві є вигідне мешкання для священиків. Парохом є тепер Впр. о. Теодосій Греб, ЧСВВ.

Премер В. Чорчил виходить із Ватикану після недавнього побачення з папою Пієм XII.

до грошей кебета?.. Не має ж кишені посмертня верета..." Ні, товаришу, тим злочинцям не поводиться так добре, як ви думаєте. А й тим знову, що добрі, не поводиться так зле.

1. Багато з тих, що їм зле, не є такі добрі, як ви кажете. Вони не навчилися ощадности й не вміють, як слід, орудувати грішми. В однім селі вернулись бідні заробітники з війни. Одні з них почали працювати й щадити, не пили не гуляли, але складали гроші й згодом поставили собі хати й розвели гарні овочеві садки, що приносили їм дохід. А інші, що не хотіли щадити, й пускали все через горло й через ніс, остались і далі жебраками. Чи можна сказати, що ті бідаки — добрі?.. "В усякім нещасті перш вину відчисли, а ще, що остане, терпеливо зноси."

2. Багато нарікають голосно на біду, хоч їм, поправді, не є так зле. Не той убогий, що мало посідає, а той, що багато вимагає" сказав уже старинний філософ, поганин Сенека. Є люди, що привикли до витребеньків, а як тепер їм урвалося, то вони нарікають, що біда, що їм зле, що в світі нема справедливости, бо інші мають усього подостатком, а вони ні. Не треба багато вимагати, то не треба буде нарікати. "Хто так само смачно спить на соломі, як на подушці, той має в світі багато подушок". Треба вдоволятись малим, то не буде нарікання, що нема Бога.

3. Деякі знову люди, [illegible] їх на перший погляд уважаємо за нещасливих, у дійсності такі не є, бо вони черпають потіху й осолоду в любові й ласці Того, що сам жив на землі в найбільшім убожестві, що народився в стайні, що не мав власного кутика, де [illegible] голову, жив із милостині, а Його одиноку одежу зняли були з Нього перед смертю з окривавленого тіла... "Ісуса [illegible] тобі питати, чи можеш у недолі слушно нарікати" Вони, ті, що з любови до вбогого Ісуса переносять своє вбожество, не бажають кращої долі, як Він; вони знають це добре, що Він їх [illegible] убогих, погорджених, поневолених, але побожних — називає щасливими й незабаром зробить їх справді щасливими в небесній батьківщині, а всі лихварі й обманці, злодії й кровопийці, марнотравці й ненаситні пролетарі разом із багатими гільтяями терпітимуть вічний голод, впокорення й муку. Чи цим останнім буде добре? А чи тим нуждарям буде зле?

Поправді товаришу, то воно так є, що злим не так то добре поводиться, а добрим, чесним — зле, як це декому здається. На всякий випадок те є добре, що добре кінчиться. А як милосердний Бог до якогось часу не карає злих людей нещастям, а добрих не дарить достатком, то це ще не значить, що нема Бога. Зажліть трохи, а побачите, що доля багача й Лазаря раз-у-раз повторяється. Бог є й Він завжди дає кожному те, що кому справедливо належиться

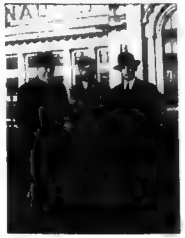

З гостини в Ванкувері, Б.К. — На світлині: Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла", п. Василь Процьків, бувший друкар "Українських Вістей", і Преп. Бр. Вартоломей Щерба, ЧСВВ.

THE CATHOLIC TRUTH

STORIES

THE MONK AND THE BIRD

There was once a good religious brother who thought he should find time long in Paradise. The good God showed him plainly that he was mistaken.

One day in the summer-time, when the sun was shining brightly, he was walking under the shade of the trees which grew in the garden of the monastery. His thoughts were, as usual, far away, in Heaven, and began again to wonder what the saints would do there during the endless ages of eternity.

As these thoughts were passing through his mind, he suddenly heard the sweetest music in the trees above his head. Looking up, he saw a snow-white bird that sang among the branches, and seemed to grow more and more beautiful the longer he looked at it.

He listened to it with a look of rapture upon his face, and followed the little bird as it flew from tree to tree. He wanted to catch it, but it escaped him, and flew far, far away, over hill and dale: and its notes died away in the distance, he reard the monastery bell ringing the monastery Angelus.

It is time for me to return to the monastery — he said to himself — I did not thing it was so near this hour of the day.

When he returned he was very much surprised to find at the gate a brother whom he had never seen before, and the brother did not know him either. This surprise was still greater when he saw nothing in the house but strange faces and new people; and yet it was the same old monastery, the same cloister, and the same quiet chapel.

— Where are our fathers? — he asked. And our brothers, where are they?

The others looked at him with astonishment. The prior came to see him.

— Who are you? — he said. Thou dost indeed wear the habit of our Order, but during the forty years I have been Prior here I have never seen thy face.

— My reverend Father, — replied the monk — it was but this morning that, with permission, I left my cell to go in the quiet of the world. While I was there trinking of God and Heaven, I heard the most beautiful music that is possible to emagine, and I saw hopping from tree to tree a little bird — oh, such a beautiful one! I listened to it in rapture until the monastery bell rang for the midday Angelus. I was surprised that it had come so soon, for it seemed to me that, instead of many hours, I heard these thrilling notes only for a few brief moments.

— Hours! — exclaimed a very old and venerable monk, who sat upon an oak seat against the wall, and was looking fixedly into the face of him, who had thus spoken, and who thought he recognized him; it is years since thou didst leave the monastery. Is thy name Felix?

— Yes, Father, that is my name.

Then they searched in an old brown book, wherein were written down the names of all who had ever been in that holy house, and it was recorded that, upon a certain day nearly a hundred years before, a monk called Felix had gone forth from the monastery at the hour of prime, and had never returned, and that he had been registered among the dead.

Then they all began to understand how that, in listening to that celestial song, the years had appeared to him like minutes; and Felix, falling down upon his knees, bent his head humbly before God and murmured:

— Ah, my God, now I understand that in the beauty of Thy heavenly city, and in the joy of Thy holy presence, a thousand years are as but a moment.

Saying this, the monk bowed his face to the earth and died.

Oh, how glorious must be the beauty of heaven, where God shows Himself in all His majesty to the saints! And it is for that Heaven you were made. So love and serve God now, that when you die, it may be given to you.

Study Industrial Problems

A group of girls, some of them members of trade unions, pictured at Rosary College, River Forest, Ill, where they attended the Eighth Annual Institute on Industry, sponsored by the Chicago Archdiocesan Council of Catholic Women. The Institute, a project of the Industrial Committee of the National Council of Catholic Women with the co-operation of the Social Action Department of the National Catholic Welfare Conference, was previously held in Washington at the National Catholic School of Social Service. Sister Thomas Aquinas, O. P., is shown with girls from Ohio, Iowa, Indiana, Illinois and Wisconsin. New World photo. (N.C.W.C.)

Strange but true

ST. MACEDONIUS AND THE HUNTER

A very holy man, whose name was Macedonius, one day heard a sermon upon those words of Our Blessed Lord: "What will it avail a man to gain the whole world and loose his own soul?" They made so great an impression on his mind that he resolved to leave his home, and go into a great forest far away to live all alone, where no one would ever see him, and that there he would prepare for eternity. So he secretly went away. For some time people did not know what had become of him, and very soon he was forgotten as if he had been dead.

Many years afterwards it happened that a king came to hunt in the forest where Macedonius had gone to live. He had along with him many of his courtiers and others, who had gone to enjoy the chase. Suddenly he came to a place where the hermit dwelt. When he saw him he was full of wonder, and asked him what he was doing here. Macedonius, turning towards the king, asked him the same question:

— What has brought you here?

— I came — answered the king — to hunt in this forest.

— It is the same reason that brought me here — said Macedonius; but I came, not to hunt the poor animals that wander about, but to hunt those eternal goods of Heaven which are so much more precious. I am here to try to gain Heaven.

The king went away, but he often thought on these words of the holy hermit.

Dear reader, you are in this world as in a great forest, and you are here to hunt. Most men occupy themselves in hunting after riches, honour, and fame, which are of no use to them. But the Saints, who had the thought of eternity always before them, hunted for those things which they are now enjoying in the Kingdom of Heaven. Dear reader imitate their example.

If you really like these "Catholic Pictures", kindly send us your free-will offering for the pres fund to help us with the purchasing of pictures (cuts) in the year 1945.

ВЕЛИКИЙ ПРАЗНИК
СВ. ЙОСАФАТА
в Едмонтоні
буде цеї неділі, дня 17 вересня—
Запрошуємо всіх!
ОО. Василіяни.

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

Isn't the Pauline Privilege nothing else than divorce with the privilege of remarring?

Yes, it is truly a divorce from the bond of a legitimate marriage, but it is an exception made by Divine authority. This legitimate marriage between two unbaptized, even though consumated, is dissolved by the Pauline Privilege.

What are the requisites to be had for using this privilege?

The marriage must have been cantracted in the time of infidelity between two unbaptized persons, and it is necessary that the converted and baptized partner should inquire of the unconverted partner (1) whether he or she is willing to be converted or, if not, (2) whether he or she is at least willing to cohabit peaceably without blasphemy of the Creator. (Canon 1121.) If the infidel refuses then the baptized party can enter a new marriage with a Catholic.

Are couples obliged to live always together?

Married partners must observe the common life unless excused by an **incomplete separation from bed and board** duly authorized There are in general two kinds of **incomplete separation; perpetual and temporary** separation. They may separate from mutual consent, or through the fault of one party. But in incomplete separation the **bond of marriage always remains.** Partners may separate through mutual consent when either party wishes to enter into Religion, or the husband wishes to enter Holy Orders. Another case for **perpetual separation** is had on account of the adultry of one married partner, the other partner has the right of ceasing to live the common life even perpetually, the bond of marriage remaining. If the crime is **certain** the innocent party may separate from the guilty party on his own authority. The innocent party is never obliged to receive back the guilty party to cohabit.

Can married partners separate temporarily?

Yes. If one partner joins a non-Catholic sect; if he educates his children as non-Catholics; if he leads a shameful and criminal life; if he is an occasion of grave danger to the soul and body of the other partner; if through his cruelty the conjugal life is rendered intolerable. These and other causes of like nature are, for either partner, legitimate causes of separation. (Canon 1131.)

Is it not true that your Church does not grant divorce but you have annulments which are just as bad?

You, like many enemies of the Church, do not know the difference between annulments and divorce. A complete divorce means the dissolution of the bond of a true valid marriage (the breaking up—the rendering asunder what God has joined together); a declaration of nullity means that **the bond of a supposed marriage never existed** (God has never joined them together — it means that man and woman were never husband and wife.) You must remember that a valid sacramental marriage contracted between two baptized persons, which has been consummated, cannot be dissolved by any human power, and for no cause save death. Two classes of marriage which are really valid can be dissolved, not by the parties themselves, but by the authortity of the Church, namely sacramental unconsummated marriages, and the legitimate marriages of the unbaptized under the Pauline Privilege.

To be continued.

BY FRANZ WERFEL

The Song of Bernadette

Illustrated by HAROLD FOSTER

Bernadette tended the war wounded. *Her glance held magic . . .* *"Help me," Marie Vauzous pleaded.* *She fell at Bernadette's feet.*

NO ONE knew in the halls of the war hospital that Sister Marie Bernarde was the girl of Lourdes. Yet ever more of the wounded and the sick asked for her. Alleviation seemed to flow from her touch; her glance brought refreshment.

On a certain evening Marie Bernarde and Marie Therese Vauzous happened to be alone in the nurses' sitting room. I've known you for a long time, *ma soeur*," said the former mistress of the novices, "and I assure you that my respect for you grows from day to day. Long ago I was your teacher at Lourdes. Now I should really be your pupil in the arduous art of handling the human soul. How do you do it, Marie Bernarde?"

"But I don't do anything," Bernadette replied.

"That's just it," Vauzous nodded. "You do nothing at all."

The papers came with the news that the Emperor had gone into exile. New conflicts arose and new wounded came. Then that too came to an end and with it all tumult ended. But the year was far gone before the convent received the returning sisters.

One evening Marie Therese Vauzous appeared in the cell of Marie Bernarde. Her face was as grey as though after an illness. "Help me, Soeur Marie Bernarde," she said beseechingly and her whole being gave evidence of a distress deeper than Bernadette had thought possible. "I have held to my purpose," Vauzous said, "and have not mentioned your visions since the day you came. And I know that it is an unpardonable failing in me to continue in a state of doubt in the teeth of the decision of a theological commission of inquiry. But you could set me free from horrible suffering if you could convince me—if you could give me some sign that could help me . . ."

Bernadette shook her head violently, even indignantly. "I don't believe I can help you, *ma mere*," she said curtly. Then she sat down on her bed and did not stir. But after a while Bernadette lifted her head and smiled faintly as though a sudden thought had occurred to her. "It may be that there is a sign for you, *ma mere*," she whispered and raised her habit until her left leg was exposed. The knee was frightfully deformed by a huge tumor. The older nun tottered at the sight. She tried to speak. No word came. Slowly she crumpled at Bernadette's feet.

"The spring isn't for me," she insisted. *The wall shadows seemed alive . . .* *With her eyes fixed on space she breathed, "Oh, yes, I saw her . . ."*

THE tumor that the nun Vauzous had seen on Bernadette's knee was not due to a passing infection. It was the symptom of tuberculosis of the bone, one of the most painful of mortal ills.

Bernadette yielded herself to her illness even as she had always been obedient to all that life had brought her, unquestioningly and from her very heart. To the inevitable suggestions that she herself might be healed by the miraculous water of Lourdes, Bernadette turned a deaf ear. "No, no, the spring isn't for me," she reiterated stubbornly.

Now that the stream of her life was forcing its way through the last narrows, whirlpools of mental terror issued in dreadful cascades. It seemed as though a soul so powerfully grasped by grace must be painfully purged, before its farewell to earth, of all the images of horror that had ever lain in ambush in its depths. The whitewashed walls of her cell, branches of trees outside her window, forms and shadows of all things in the twilight sprang into strange life as never before.

Finally the doctors told Mother Imbert that the end of Marie Bernarde's martyrdom would soon have to be reckoned with. The mother superior at once notified the bishop of Nevers who in turn informed the bishop of Tarbes. And Their Lordships came personally to Bernadette's bedside to hear from her lips a final confirmation of all that the Most Blessed Virgin had done for and through her. With her beseeching eyes fixed on empty space, she breathed: "Oh yes, oh yes. I saw her . . ."

After the bishops had gone, Bernadette asked for the faded old bag in which she had carried her books as schoolgirl. Sister Nathalie took the bag from a drawer and emptied it on the coverlet. Bernadette pointed to the little picture of the Mother of God which Peyramale had once sent her. "Take that little picture, *ma soeur*," she begged, "and mail it to the Reverend Dean Marie Dominique Peyramale at Lourdes."

As Nathalie was about to go Bernadette called her back. "Write too, *ma soeur*. Write: Bernadette is thinking of you."

That very evening Sister Marie Bernarde had a serious attack of weakness. She was taken to the infirmary, never to leave it again.

Continued

Життя Святих

СВЯТИЙ ЕВСТРАТІЙ

Двинадцять усього років мав св. Евстратій, як покинув рідне місто Тарс, у Малій Азії, й пішов служити Богові в агарськім монастирі, що стояв у стіп гори Олімпу. Затужило його серце за досконалішим життям в таких молоденьких літах тому, що Бог дав йому таку ласку; та багато причинилось до того й це, що в своєму дитинстві одержав дуже старанне, християнське виховання від своїх побожних батьків — Юрія й Мегети, що вчинило його певне податливим на Божий поклик. Великий вплив на молодого юнака мусіли мати також і його два дядьки — Григорій і Василій, що вже давно покинули були світ і проживали в агарськім монастирі, де Григорій був навіть ігуменом.

Дядько Григорій охоче прийняв між чернечу братію свого молодого родича й за його опікою почав молодий Евстратій заправлятись до життя без майна, без власности, без розголосу, без жінки. До того життя, що його зміст висказують слова самого Ісуса Христа: "Коли хто хоче йти за Мною, нехай виречеться себе самого, і візьме свій хрест і йде за Мною." (Мат. 16, 24). Евстратій полюбив цілим серцем таке життя і з дня-на-день зростав у монаших чеснотах, дивуючи своїх старших братів духом послуху, покори, лагідности й убожества. Щоб не привязуватись до дочасних речей не хотів навіть мати своєї окремішньої келії. Постійно носив на собі волосяницю й плащ, що на ньому клався без ніякої постелі будь де на короткий спочинок. Через 75 літ не лежав ніколи інакше, як тільки на правім боці, вмертвляючись остак навіть під час спочинку.

По смерти ігумена Григорія, на бажання монахів, св. Евстратій прийняв той уряд на себе, до чого надавався своєю покорою, лагідністю і второпністю. Як ігумен потягав своїх братів-черців до досконалішого монашого життя своєю настоятельською захотою, а ще більше здвоєною ревністю.

Останні літа св. Евстратія й усього монастиря заколотила єресь іконоборців, що переслідували католиків за почитання святих образів. За те, що побожні християни держали по своїх церквах і домах св. образи, а перед образом Ісуса Христа, Пречистої Діви Марії чи святих здіймали капелюхи або христились, ті залі іконоборці (ікона — образ) наче розбійники, палили образи й церковні ризи, топтали їх, опльовували й зневажали усякими можливими способами. Вязниці заповняли святими визнавцями, що терпіли за святу віру. Землю зрошували кровю св. мучеників. Черців, що не хотіли прилучитись до нещасної іконоборської ереси, проганяли з краю на заслання, або й засуджували на смерть. Найгірше в тім було те, що на чолі іконоборців станув сам безбожний цісар Лев V. Вірменин, що огнем і мечем переслідував побожних християн. Всі скривались перед ним по горах, пустинях і дебрах.

Св. Евстратій передбачував, що ця страшна, іконоборча гроза докотиться й до його монастиря. Тому за порадою св. Йоанікія Великого приказав своїм черцям розійтись і схоронитись у недоступних лісах, а вернутись до монастиря аж тоді, коли минеться те іконоборське лихоліття. Та більш усього наказував їм, щоб стояли непохитно в правдивій Христовій, католицькій вірі.

По скорій смерті цісаря (820 р.) настали спокійніші часи. До агарського монастиря вернулись монахи зо св. Евстратієм і відновили своє давне монастирське життя. Св. Евстратій, хоч уже старий, своїм давнім звичаєм вів строге, вмертвлене життя, за що Господь Бог прославив його різними чудами.

Коли св. Евстратій відчував уже, що наближається кінець його земної мандрівки, прикликав до себе всіх братів-монахів і наказував їх, щоб держались непохитно правдивої віри й дбали головно про те, що вічне, що корисне для душі. Потім помоливсь за них, поблагословив їх і заснув спокійно в Бозі 831 року.

Прожив преподобний наш о. Евстратій чудотворець усіх років свого життя 92, в чого коло 80 років у монастирі. Його память святкуємо 9 січня.

о. А. Трух, ЧСВВ.

З гостини в Британській Колюмбії

Спомини з подорожі до Вернону й Ванкуверу

Гарний був день, як ми приїхали до Вернону.

На станції ждали нас наші дорогі: Преп. о. П. Боднар із Мондеру, що скоріш прибули на ювілей Щербів, і Катруся, дочка Ювілятів, що виїхала по нас із тіткою на станцію автом, щоб нас забрати додому. Та ще нас було надто багато, щоб ми могли зміститись в однім самоході, то пані поїхали відразу до п-ва Щербів, а по нас — о. Боднара, п. Шкварка й по мене — мала Катруся вернутись другим наворотом. Вільний час ми використали на те, щоб оглянути місто.

Вернон — гарне містечко. Досить чисте. Має гарні камяниці. Багато тут садків і взагалі дерев, зелені. Тут велика торгівля овочами, бо Вернон, це колюмбійський садок. Дороги добрі, асфальтові. В місті католицька церква, латинського обряду. Є й протестантські церкви. В північно-західній частині міста є наша нова церковця. Поставили її наші парохіяни за проводом Преп. о. Х. Кондратюка, ЧСВВ., що й сам багато натрудився при її будові.

Оглядаємо Вернон, а Вернон нас. Через дорогу видно авто, а коло нього щось зо дві жінки. До нас долітають слова: "Вже приїхали полики!". Видно, що це "культурні" з "ударної бригади".

Як дуже низько впали деякі наші люди, що стратили віру, національну свідомість і почуття людської гідности. І це пізнається дуже скоро, бо "пізнати пана по халявах", а — "хворого по язиці..." А як високо стоять супроти них ті українці, що тисячелітнім звичаєм живуть любовю до Бога, Божих слуг і свого народу! Щоб тільки обєднались щиро — хоч у цей найбільш трагічний час української нації — й станули однодушно: "За Христа й Україну"! "Не плакала б мати, діти б не ридали..."

Находились ми вже трохи містом, подивились ми на ту гостинницю, що її купив Др. Якимішак із п. Лемішкою, розглядаємось то в цей, то в той бік, а Катрусі з автом нема. Певне не знає, де нас шукати. Для певности, помандруємо до резиденції о. Жидана, а там уже якось дамо собі раду. Звертаємось отже лицем у той бік, де має стояти наша церква, а недалеко від неї помешкання о. Юрія, і пускаємось у похід. Для певности — в непевності — питаємось одного прохожого, де стоїть наша церква й як до неї зайти. На щастя наш новий знайомий це п. Прихідка. Каже нам куди йти й ми пускаємось у тому напрямі. По яких пяти хвилинах ходу ми трохи заблудили, та все таки добились до мешкання о. Жидана, де вже нас із автом ждала Катруся, щоб нас забрати додому.

О. Жидан мешкає в окремій хатині, що є власністю панства Гошовських. Маленьке мешкання; в ньому вівтар для відправи щоденної Служби Божої. (Як хто не відчуває холоду, то міг би тут мешкати й у зимі). Привітавшись із о. Жиданом, сідаємо з ним до самоходу й пускаємось до дому панства Щербів.

Дорогою вступаємо оглянути нашу церкву. Гарна церковця; знак нашої віри й поступу. Тепер викінчують її в середині. Незабаром вставлятимуть гарну підлогу. Помолились ми в своїй церкві, оглянули її й ідемо далі.

Панство Щерби мешкають три милі поза містом. Із Катрі досвідчений "керманич." За кілька хвиль ми вже в воротях хутора ювілята, п. Константина Щерби. Заїхали щасливо, навіть без "флет таеру."

Хата п. Щерби стоїть під горбком, а за нею, праворуч горб, ліворуч долина, а всюди сад. А я так люблю всяку деревину коло хати! Колись, як я поїхав був до Риму, щоб набра[illegible] більш розуму, то мені було дуже прикро через те, що коло нашої колегії не було ніякого садку. Камінь та й камінь! А хоч опісля почав я ходити на прохід до римських парків, то завжди бракувало мені нашого українського саду. І на те горе не було ніякої ради. Хоч-не-хоч треба було погодитись із тією сумною дійсністю: і розуму небагато й саду ні на лік.

Але в п. Щерби, то тієї деревини й усякої садовини, — гук! Пізніш ми всі заліземо між ту садовину, а тепер ходім привітатись із п. Щербою й усею ріднею.

П. Щерба наш старий знайомий із Мондеру. Побачивши нас, став навколішки, підніс руки догори й став благословити нас із радости й прихильности тай вітатись із нами. І ми вітались за чергою з усіма: з п. Щербою, панею Щербою, і сином Бр. Вартоломеєм, ЧСВВ., що приїхав із Мондеру на ювілей батьків, Петром, Іваном, Ганусею, тіткою, Петровими хлопчиками. Може ще з ким. Гамір небуденний.

Входимо до середини. Оглядаємо мешкання. Ясна, біленька кухня, простора світлиця, дві побічні кімнати-спальні; решта на поверсі.

Позносили ми свої клунки та й ідемо в садок покушати колюмбійських ягідок. Я дістаю в дарунку велику галузку черешень, а рясну, як маком обсіяв. Згодом попросили нас до обіду. Нас уже гарна купка за столом. А яка купка всякого дару на столі! Є що молотити.

По обіді в садок, між садовину. Які рясні яблінки! І вишні, апрікоси, сливки, малини, а за горою виноград! Це так колюмбійське сонечко й вода викохали їх. А що на горбочку води нема, то мудра людина вигадала в Верноні штучне наводнення (іригейшин). З великого ставу, що лежить між двома горами, близько 40 миль від п. Щерби, спроваджують воду рурами й деревяними жолобками вдолину, а як коли якому садівникові треба води, тоді дає знати сторожеві й він пускає воду до його саду, а тут уже розпроваджує собі воду попід дерева рівчиками так, що наводнює собі свій садок і без дощу. За те кожний складає відповідну оплату зарядові "наводнення". Завдяки тій практичній вигадці наші колюмбійські садівники можуть плекати гарні садки на своїх гористих грунтах до такої височини, до якої може підплисти вода з того загального наводнення. Вище положеві полоси землі, це вже пусті, — гірські узбіччя.

В найкращому кутику садку п. Щерби знаходимо підвищення; це його, за вказівкою о. Жидана, поставили, для завтрішнього ювілейного богослуження. Воно навіть гарно склалася, що наш великий вернонський садівник матиме свою ювілейну відправу в своєму садку.

Ввечері приїхали до п. Щерби в гості п. адв. Басараб і п. Ісаїв із Едмонтону. Під час того, як панство Щерби їх гос

тили, а це вже було пізно в ночі, я пішов на спочинок, бо аж просилось лишити на подушці ту дрімоту, що возилась із нами через дві попередньо недіспані ночі, й приготовитись до завтрішньої ювілейної відправи, що вимагала свіжости й погідного духа. Панство Шкварки, пані Паїш і п. Пліцика перебували в панства Стельмахів.

Наступного дня, 18 липня, дав Бог чудову, справді ювілейну погоду. Вранці о. Боднар відправив читану Службу Божу в малій церковці, що її п. Щерба збудував був своїм коштом, іще перед будовою церкви в місті, за садком, на своїм ґрунті. На Службі Божій Ювіляти з сином і дочкою прийняли набожно св. причастя. Співана Служба Божа була вже в садку. Соняшне проміння так і заливало садок п. Щерби, а з ним і нас, коли ми станули до Служби Божої, що її я пожертвував у намірі Ювілятів. Я співав, о. Жидан і о. Гринишин діяконували, о. Боднар сповідав і проповідав після евангелія про християнську родину й родинне життя. Це перший раз в історії Британської Колюмбії 4 українські священики станули разом до відправи. Це було дійсно по-ювілейному. Після Сл. Божої я сказав іще особливе ювілейне слово, а опісля ми всі чотири відправили ювілейний молебень із благословенням Ювілятів. Ця ювілейна відправа в садку п. Щерби була їхнім родинним святом щасливого життя в 25-ту річницю шлюбу, а одночасно ніче символом св. віри й того успіху й розвитку, що до нього, завдяки важкій, невтомній праці, наш український народ доходить у кожній справі своєї нової батьківщини.

Після богослуження відбувся великий ювілейний бенкет у самохідній заїздні, що її кедрина й столи перемінили в романтичну гостинницю. Коли Ювіляти засіли з дітьми на почеснім місці, а гості заповнили решту вільного місця при столах, за проводом о. пароха Жидана почався ювілейний бенкет.

Крім ювілейного "молочення" були й промови. Промовцями були: о. Жидан, п. адв. Шкварок, п. сот. М. Бартман, бр. Вартоломей, ЧСВВ., син ювілятів, представник від парохії в Ґрінрод й від У.Н.О., п. Кумс—англієець, а та й може ще дехто. Останній промовляв п. Щерба по чім було велике й загальне "многоліття." В своїх промовах промовці складали побажання Ювілятам, підкреслювали осяги й заслуги, складали гарні дарунки, а також висказували для всіх гостей вказівки й заохоти релігійного й патріотичного характеру та закликали всіх до запопадливої праці й надії на кращу будуччину. Коли закінчився обід першого столу, гостилась решта гостей.

Після обіду мені вдалось зібрати громадку гостей і в тіні дерева зорганізувати "ювілейний хор", що довго виспівував гарні, народні пісні. Під час того концерту під голим небом я сказав малу промову, а так само й п. меценас Шкварок, що його заманив до гуртку наш веселий спів. Цим ми могли закінчити цей памятний ювілейний день. Та що деяким, а головно молодшим гостям тієї гостини й співу, то було мало то, повиносивши столи з бенкетової "залі" простували ноги, натягати жили й випробовували, чи міцні їхні нові черевики. Щоб це гарніше виглядало й ішло одним темпом, то три панни Гайдуківни з Армстронґу бреніли рівно й дрібно дзвінкими струнами. Та що струни не давали нікому спокою, то може й ті, що стояли збоку, бодай на місці вибивали такт ногою й підспівували собі під вусом (як хто мав). Не дійшла тільки до редакції вістка, чи вони скакали там козачка, "термоспольки", чи якої іншої "трамболянтки..." Та мабуть на тих вечерницях, під час котрих я мав нагоду посидіти в хаті й порозмовляти доволі з новим знайомим—п. сот. Бартманом, було подібно, як каже наша старокрайова пісенька: "Танцювала риба з раком, а петрушка з пастернаком; цибуля ся дивувала, що петрушка танцювала." Не знаю також, чи ті танцюристи самі вранці повставали, чи мусіла мамуня холодної води на них хлюпнути. А декуди, то може й така була вранці солодка розмова: "Або ви, тату, їдьте в ліс, а я буду вдома, або я буду вдома, а ви, тату, їдьте в ліс."

Можливо також, що я не пригадав собі всього, що добре було б згадати; та потішаюсь тим, що як п. Ісаїв "приїде" з Венкуверу до Вернону, то він пригадає нам це в "Укр. Вістях". А як би і п. Ісаїв пропустив дещо, то решту побачите й почуєте на своїм власнім ювілею, що його, за Божою ласкою, щоб усі читачі могли щасливо діждатися. (Д.б.).

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО СВ. ЙОСАФАТА В КАНАДІ. На днях ми одержали осьтакого листа: Високопреподобний Отче Редакторе, Заряд Місійного Товариства св. Йосафата пересилає Вам щиру подяку за ласкаві статті, що Ви їх поміщували в "Світлі" в користь нашого Товариства. Ми свідомі того, що ці статті дуже багато помогли в збиранні членств і жертв. По кожній статті впливали жертви, навіть із Сполучених Держав.

Ми просимо памятати про Місійне Товариство св. Йосафата і надалі. Наш фінансовий звіт виказує, що цього року прибуло поверх $4,000.00. Кільком громадам ми помогли в будованні церков, одну церкву вирятували від можливого судового процесу, уділили допомоги інституціям й пресі. Якщо б наші приходи збільшилися, ми могли б узятися до більших діл, як нпр. до будовання шкіл й захоронок. Богу дякувати, що наше Товариство й так поступає, понад сподівання, успішно.

Як доказ вдячности Заряд Місійного Товариства св. Йосафата пересилає на "Світло" дар у сумі $50.00.

Остаємо в християнським привітом та поручаємося св. молитвам. За Місійне Товариство св. Йосафата — о. В. Шумей, скарбник.

Редакція "Світла" щиро дякує Всеч. Управі за несподіваний дар, а одночасно висказує свою радість із приводу гарного розвитку нашого корисного Місійного Товариства св. Йосафата, що несе фінансову поміч наших убогим парохіям при будові церков, а одночасно спомагає інші наші заклади й пресові видавництва Нехай Бог благословить Всеч. Управу й усе Товариство найкращим успіхом!

А всіх читачів "Світла" редакція просить вступати чимскоріш у члени Місійного Товариства св. Йосафата й своїми вкладками та жертвами причинитись до побільшення числа й розбудови церков та інщих корисних закладів у нашій канадській епархії. С.І.Х!

Хто бажає стати членом Місійного Товариства св. Йосафата нехай пішли свою адресу й хоч $1.00 вкладки на адресу о. скарбника. Їхня адреса:

Rev. F. B. Dzurman
Box 570,
Portage La Prairie, Man.

ОКРУЖНИЙ ЗІЗД У.К.Ю. В ПЛЕЙН ЛЕЙКУ, АЛТА. За стараннями Преп. о. С. Курилй, ЧСВВ., й відділу Українського Католицького Юнацтва в Плейн Лейку, відбувсь там 3 вересня величавий Зїзд У.К.Ю. Парохіяни з Плейн Лейку й дооколишніх парохій мали нагоду взяти участь у цім гарнім і кориснім підприємстві нашої молоді, що за проводом своїх душпастирів думає й працює над кращою будуччиною українського народу в Канаді.

Програма Зїзду була багата й справді українсько-католицька.

В суботу ввечері був молебень, сповідь дітей, що за проводом Сестер Служебниць закінчували свою рідну, вакаційну школу, й наука для дітей о. А. Труха, ЧСВВ..

В неділю, від 7-ої години вранці, відбувались сповіді й відправлялись чотири читані Служби Божі. До молоді промовляв Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ., провідник У.К.Ю. в Алберті. Співану Службу Божу й суплікацію відправив Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., почесний голова Б.У.К-а в Алберті, з Преп. ОО. Василіянами: С. Шевчуком і Є. Біликом, як діяконами. О. Трух виголосив також проповідь на тему: "З чого пізнати доброго католика?" Церква була заповнена людьми. На Службі Божій співав дитячий хор за проводом о. Курили. Той хор і той спів був зразком, як то повинно бути в кожній нашій парохії. (Позвольте конечно дітям співати Службу Божу на два голоси!)

Після обіду в місцевім парохіяльнім домі, о. Курило, як місцевий парох, привітав учасників Зїзду й відкрив офіціяльно Зїзд. Ця частина Зїзду відбувалась на дворі під парохіяльним домом, а тим часом впорядчики приготовляли залю для пообідної програми Зїзду.

В цій пополуденній, властивій частині Зїзду були промови, співи місцевих дітей за проводом Сестер Служебниць і музика трьох школярів Франкових. Промовцями були: Прп. о. С. Шевчук, п. Максимюк із Ґлендону, панна Й. Семенюк від відділу У.К.Ю. з Нового Киева, п. С. Глусь, від відділу У.К.Ю. з Іннісфрі.

Коли заля була вже порядкована після обіду, дальша частина програми відбулась у залі. Там промовляли ще: п. М. Костинюк, голова У.К.Ю. з Плейн Лейку, п. О. Курило, від відділу У.К.Ю. в Делф, пані С. Глинка й п. посол А. Глинка, о. Курило й о. Трух. Відбулась також збірка на Орґанізаційний Фонд У.К.Ю. в Алберті, що принесла $140.00. Збірщиками були: п. Максимюк і панна Т. Костинюк, п. В. Стеблик і панна К. Гайдук. Зїзд закінчено відспіванням многоліття: о. пароховї, молоді, помічникам, промовцям і учасникам, українським воякам. Преосв. Владикам Кир Василієві й Кир Нілеві, канадському урядові, королеві Юрієві й Святішому Отцеві Пієві XII. Опісля відспівано: "О Україно", "Ґад сейв ди Кинг" і "Достойно есть."

Ввечері відбувсь іще окремий концерт у парохіяльній залі, що його гарно вивели діти "Вакаційної Рідної Школи" за проводом трудолюбних Сестер Служебниць із Мондеру. Було багато людей.

Зїзд Українського Католицького Юнацтва в Плейн Лейк був дуже корисним підприємством. Погода була чудова. Людей зїхалось коло 1,000. Пять священиків давало духовну послугу й провід. Проповіді й доповіді та промови молоді подавали вказівки до кращої праці й життя українського народу в Канаді, а одночасно були сердечною заохотою до збільшеної, зорганізованої й невтомної праці за кращу будуччину, що в ній процвітала б католицька релігія, вірне громадянство й українська культура тут у Канаді, а воля на українських землях. Найбільші доповіді виголосили: Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ., провідник молоді в Алберті, про "Українське Католицьке Юнацтво" й п. А. Глинка, наш домініяльний посол, про "Основи нашої будуччини в Канаді." А що п. Глинка попереднього дня одержав у Мондері знову номінацію на посла до Оттави з веґревільської своєї округи та й іще через акламацію, то присутні учасники зїзду, після його доповіді, уладили йому велику овацію, а з ним і його дружині, що бере живу участь у посольській діяльності свого чоловіка.

Гарним проявом були на Зїзді жертви на орґанізаційний фонд У. К. Ю. Щирою була поміч під час Зїзду місцевих батьків і матерей. Нехай Бог поблагословить їх усіх!

Плейн Лейк був перший раз у своїй історії свідком такого гарного підприємства. Дай, Боже, кожній парохії в Алберті й далеко поза нею, де живе наш народ у Канаді, діждатись скоро добре зорганізованого й успішно переведеного Зїзду Українського Католицького Юнацтва! І це буде, тільки треба чимскоріш зорганізувати в кожній парохії відділ Українського Католицького Юнацтва. — (П-й).

БОНАНЗА, АЛТА. Посмертня згадка. День 18 червня був дуже сумний для пані Катерини Кулачківської й 3-ох дітей. Бо того дня, в 7 годині ввечері, втонув несподівано в ріці Повскупі бл. п. Антін Кулачковський, дорогий муж і батько. Покійний народився в Стюартбурні, Ман. Одружився тому 19 літ у Мелфорт, Саск. Був лагідної вдачі, з рідними й сусідами жив взірцево, за що всі любили його за життя, а після смерти згадують незлим, тихим словом. Прожив 40 літ. Оставив вірну дружину вдовою,— Івана 17, Володимира—15, і Єлисавету 13, сиротами. Бл. п. Антона поховали в Давсонкрік, Б.К. На похорон прибула рідня й приятелі з Ванкувер, Нелсон і Ройкрафт. Нехай Бог прийме душу покійного Антона між всіх Святих! — Орлик.

СКАРО, АЛТА. Вінчання. Преп. о. Г. Хміляр, ЧСВВ., поблагословив дня 3-го липня в церкві Воздвиження Ч. Х. на дорогу подружнього життя п. Євстахія Даха родом із Торгилд, Алта., й панну Ґеновефу Онучка. Під час весільної гостини в домі батьків Панни Молодої на заклик п. І. Войтаса, гості зложили $9.30 на католицьку пресу. Пожертвували по $1.00 п. М. Онучко й Й. Головач, а решта дрібніші датки. Всім жертводавцям і Панству Молодим бажаємо Божого благословення. — (П-й).

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. За стараннями панства В. Іващуків зійшлись дня 25 липня до їхнього дому кревні й сусіди, щоб попрощати їхнього сина Михайла, що як летун-бомбер має внедовзі відїхати за море. Серед гостини, веселих жартів і пісень час пройшов дуже гарно. Під час перекуски батьки вручили синові-воякові гарний дарунок. П. В. Стеблик привітав п. Михайла від усіх присутніх і побажав йому щасливого повороту додому. Опісля, на заклик п. Н. Хміляра, відбулась збірка на католицьку пресу, що принесла $6.54. На прощання гості відспівали п. Михайлові сердечне й гучне "многоліття". — Нехай Бог поблагословить його й усіх жертводавців! —

Відійшла в кращий світ. У 95-ім році життя, дня 17 серпня, покликав Бог до себе бл. п. Марію Хміляр, що проживала в домі свого затя В. Федини. Покійна походила з брідського повіту, з села Конюшків. Чоловік покійниці вмер іще в Галичині. До Канади приїхала бл. п. Марія за стараннями затя Василя.

Згодом занедужала й довго лежала хвора. Останні три роки майже зовсім не вставала з постелі. Старенької матері доглядала з любовю дочка. Рідня старалась, щоб до недужої кілька разів прибув священик із духовною послугою.

Похоронні богослуження відправив 19 серпня Преп. о. Венедикт Гринишин, ЧСВВ., й поховав покійну на цвинтарі Господнього Вознесения в Новім Киеві.

Під час похоронного обіду в домі В. Федини, на заклик п. В. Стеблика, зложили присутні $4.00 на "Світло" й "Українські Вісти".

Покійна полишила в смутку дві дочки й одного сина; другий син умер. Крім того згадують свою покійну в св. молитвах: 23 внуки, 38 правнуків і праправнуків.

Нехай милосердний Бог усіх тих, що доглядали її з любовю в літах недуги, нагородить щедрими ласками, а її душу прийме на вічний спочинок.

МОНДЕР, АЛТА. Йосиф Чернявський й Ганна Дзівенко звінчалися дня 8 серпня в в тутешнім костьолі. Обоє із мондерської округи.

Батьки молодого, Стах Чернявський і Ганна з дому Івашко, походять із села Білого, п. Чортків. До Канади приїхали 1907 р. З приводу вінчання в домі Чернявських відправилася 12 серпня Служба Божа. На ній була присутня вся рідня й гості-сусіди. По Службі Божій відбулася гостина. Під час неї, на заклик п. О. Розумяка, була збірка на католицьку пресу, що принесла $9.35. — Нехай Бог поблагословить новоженців і жертводавців!

ЛЕМОНТ, АЛТА. Івась Паїш, 11 літ, і його молодший брат Володко, прийняли в неділю, 13 серпня, св. тайну миропомазання з рук свого пароха Преп. о. Е. Білика, ЧСВВ. З цього приводу в домі п-ства Паїшів відбулася гостина. При кінці гостини Івась сам закликав присутніх до збірки на "Світло" і сам зібрав датки. Зібрав $3.00. На малого Івася покладаємо великі надії. Дай, Боже, щоб вони здійснилися.

ВЕҐРЕВИЛ, АЛТА. Прощання. Наша парохія була б рада мати завжди панства Андрея й Олену Богайчуків між собою в місті, та що вони вирішили перенестись на фарму 5 миль від Веґревил, то дня 15 серпня наші парохіяни зійшлися увечері до панства Богайчуків, щоб попрощатись із ними, подякувати за щиру співпрацю в парохії й гостинність супроти отців. Промовляли: п. Березовський і п. Сисак, а пані М. Лемішка склала побажання і вручила дарунок від парохії. — Редакція "Світла" бажає від себе панству Богайчукам прожити в спокою ще много літ.

ІННІСФРІ, АЛТА. Похорон. Дня 2 вересня, в 92 році життя, відійшла в кращий світ бл. п. Ганна Дуляба. Походила з Конюшок, брідського повіту. Приїхала до Канади 1907 року. Була вдовою 18 літ. Покійна визначалась сильною вірою та ревним християнським життям. Під час недуги не впадала в зневіру й несла свій хрестик терпіння з підданням Божій волі, бо часто лучилась із евхаристійним Ісусом, що його прийняла також і перед самим відходом по вічну нагороду. Полишила в смутку 3-ох синів: Олексу, Павла, Стаха, одну дочку, замужню Ґрещук, а також 20 внуків і 17 правнуків.

Похорон відправив у церкві Різдва Божої Матері Преп. о. С. Курило, ЧСВВ. Поховали покійну на цвинтарі св. Петра й Павла. Було багато людей. Під час спільного обіду після похорону склали присутні на руки п. І. Дуляби $6.00 на "Світло" й "Українські Вісти".

Діти складають Отцеві Курилі сердечну подяку за духовну прислугу й прощальну науку, а також і всім тим, що взяли участь у похороні їхньої Матері. Душу покійної нехай Бог прийме до вічного щастя. — Павло Хміляр.

ГИЛЛЯРД, АЛТА. Дня 3 вересня відбулося в церкві св. І. Христителя поминальне богослуження за душу бл. п. М. Стефаника, що вмер 24 серпня. На Службі Божій, що її відправив Преп. о. В. В. Дрібненький, ЧСВВ., була присутня вдова по покійнім, діти й сусіди. З чотирьох синів, що в військовій службі, могло прибути тільки два. Покійний Никола Стефаник походив із села Русова й був кревним відомого письменника Василя Стефаника. В.Й.П.

По богослуженні відбувся обід у домі покійного. При цій нагоді Стах Ахтимійчук зарядив збірку на католицьку пресу, що принесла $6.70.

ЧИПМЕН, АЛТА. На честь свого пароха. Один рік ревної праці Преп. о. Пахомія Дидика, ЧСВВ., причинився до розвитку парохії в Чипмені. За цей короткий час о. Дидик своєю тихістю та добротою серця зеднав собі серця так дітей як і старших. Коли парохіяни почули, що о. Пахомій має віджджати до Америки, забажали конечно ще одної відправи.

Дня 16го липня о. Дидик разом із діяконами відправив Службу Божу. При кінці Сл. Божої о. парох сказав прощальну промову, не здогадуючися, що буде по відправі.

По відправі п. Микола Андріїв попросив о. Дидика й нового пароха, о. Ореста Засійбіду, ЧСВВ., до Народнього Дому. Коли отці переступили поріг, всі присутні привітали їх гучними оплесками, а хор, за проводом п. Іллі Єлиняка, заспівав пісню "Зверни твоє око".

Під час прийняття прибув також Преп. о. В. Сорока, гість із Мондеру та Сестра Альойзія, родом із Чипмену.

Господарем бенкету був п. М. Андріїв, що вміло пояснив ціль цього обіду. Опісля п. Іван Старко відчитав адресу на честь о. Пахомія, а так п. Ник. Івасюк, від Народнього Дому, п. Василь Єлиняк від парохії, виголосили прощальні мови. Двоє дітей, Євгенія Старко й Євген Гармата, вручили Отцеві дуже гарну китицю квітів і дорогоцінний дарунок.

Крім того промовляли ще: о. О. Засійбіда, новий парох, о. Дидик, й о. В. Сорока, що дав признання Чипменцям за щиру співпрацю, любов та пошану до священицького стану. На кінець о. Гість побажав о. Пахомієві дальших успіхів.

Мило було дивитись, як парохіяни прощались із своїм о. парохом. Неодна сльоза заблистіла в очах. Так відносяться до своїх душпастирів наші свідомі, релігійні парохіяни. Нехай Бог благословить їх!—

БУДІВНИЧІ СИРОТИНЦЯ В АЛБЕРТІ

На будову українського сиротинця в Алберті склали добровільні жертви:

По $1.00: С. Цвіґун, І. Гаврилюк, П. Матвійчук, С. Винничук, П. Шарув, О. Юрчук, Ф. Лемішка, І. Івасюк, Одна особа. О. Хлібецький, Е. Напора. А. Шмидт, Імп. Люмбер Ко., М. Зенько, Г. Рурка, Я. Корий, Я. Симбурґ, П. Дермид, В. Вейд, І. Щур, Дж. Дюбюк, М. Цапюк, С. Дроздович, М. Коул, Н. Рудик, В. Кітлярчук, С. Гребовий, Д. Фодчук, Я. Мойсюк, П. Делаврак, Н. Гевко, В. Малярський, В. Довганюк, В. Підручний, В. Паук, А. Кліммоф, М. Жуківський, І. Федина, С. Бузько, В. Калинчук, Г. Білецький, Й. Соколовський, П. Титро, Т. Мищук, Ю. Трохимчук, Е. Галет, Ф. Лупяк, М. Понич, В. Томин, І. Ісаїв.

Хто буде наступний жертвodавець?

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

По $1.00: А. Ханасик, Шикаго — К. Кулачківська, Бонанза, Алта. — Гр. Козяк, Ст. Майкел, Алта. — М. Кантор, Бруклин.

Петро й Йосиф Старко, Едмонтон — **$2.00.** (Офис цих наших окулістів є в 230 Теґлер Билдинг).

По $3.00: З нагоди миропомазання дітей панства Паїшів, Лемонт, Алта. — З похорону Ганни Дуляба, Іннісфрі, Алта. — З несподіванки для панства Мудрих, Карвел, Алта. — Збірка Преп. о. Є. Химія, ЧСВВ., в Неров Лейк і Фор Фар, Алта. — З похорону бл. п. П. Коваль чука, Ґримсбі, Онт. — **$3.25.** — З поминків бл. п. М. Стефаника, Гиллярд, Алта. — **$3.35.** — З весілля панства Евстахія й Ґеновефи Дах, Скаро, Алта. — **$4.00.** — Зо Зїзду У.К.Ю. в Плейн Лейку, Алта. — **$5.00** — З прощання п. М. Іващука — **$6.54.**

Місійне Товариство св. Йосафата в Канаді — $50.00.

Жертводавцям щира подяка.

— **Вийшла** з друку гарна, повчальна книжечка п. з. **"Коротка Історія Нашої Церкви".** Написав о. С. Семчук, голова Б.У.К-а в Канаді. Ціна 10ц. Замовляйте в "Світлі".

Що чувати в світі?

— **Найвизначнішою** промовою у п'ятиліття цеї світової війни була бесіда папи Пія XII, що її він проголосив через радіо до всього світу. "Людство стануло перед важливими суспільними та економічними питаннями. Ці питання мають бути розвязані згідно з Божим законом. Мусить дійти до піднесення життєвих умовин робітників, бо це одна з засад християнства. Церква не оборонює багачів перед бідаками. Навпаки, Церква оборонює бідаків перед вивискувачами. Одначе Церква каже, що приватна власність є конечною передумовиною людського життя, прав і гідности людини. Як заберете робітникам надію на створення якого маленького капіталу, то що їм лишиться?.."

Папа завізвав до співпраці навіть всіх тих, що не належать до Католицької Церкви, щоб будували мир на основі християнської справедливости. Бо, "без християнської основи не може бути добра для людства."

— **Папа Пій XII** прийняв на приватне послухання генерала Бравн-а, новоназначеного начального командавта аліянтських військ у Римі.

— **Зїзд** Ліги Литовських Католицьких Священників, що відбувся в Шикаго при участі 300 представників, вислав до президента Рузвелта меморандум у справі наїзду Росії на литовські землі. Вони заявили свої побоювання, що прилучення Литовських земель до Радянського Союзу буде причиною упадку, а то й цілковитого знищення релігії. Як доказ цього наводять перший наїзд Росії в 1940-41 р. Подібно буде всюди.

— **Всенародня** Рада Католицьких Ветеранів на своєму засіданні, що недавно відбулося в Ню Йорку, висловила бажання, щоб усі видавництва книжок і часописів держались певних правил у відношенні до релігії й моралі, подібно, як це робить радіо-висильна спілка в Америці, Н.Б.С. Загальний начерк цеї збірки законів мав би бути такий: Уживати імя Бога, чи висловлюватися про Його прикмети або речі, що відносяться до Нього — тільки з пошаною. Вискази чи натяки, що мають на цілі висмівати релігійні почування, вірування чи звичаї, мають бути заборонені. Духовні особи й їхне звання не будуть представлені як небажані характери й не будуть предметом легкодушних висловів.

Кожний признає, що ці поручення Ради Католицьких Ветеранів є слушні й розумні.

— **На запит** редакції одного католицького часопису несподіване число учнів одної католицької школи в Альбані, Н. Йорк, призналося, що в їхніх родинах занедбано молитви, особливо вечірню вечерницю та молитви перед і по їді. Рівночасно 90 відсотків відповіло, що католицьке виховання, що його вони одержали в школі, в значній мірі помогло їм жити згідно з вимогами й завданнями св. католицької віри. Також більшість заявила, що католицькі школи повинні рятувати родинне виховання, занедбане через воєнні умовини.

— **Християнські** Демократи Італії, найбільша партія в Італії і в більшості католицька, заявила, що вона не складається з "боязливих клерикальних овечок" та що буде рішуче поборювати всякі спроби установити в Італії якийнебудь диктаторський уряд, правого чи лівого напрямку. Програма цеї партії збудована на двох головних точках: 1) Матеріяльна й духовна відбудова держави можлива тільки тоді, як суспільні кляси народу руководитимуться вказівками сумління понад усякі інші обрахунки. 2) В політично-суспільній революції, що тепер відбувається в світі, мають бути збережені права і воля людини.

— **Американський** дописувач у Москві пише в своєму звіті з дня 27 серпня, що проти-релігійна боротьба в Росії в значній мірі припинена, та державне виховання надалі провадиться в матеріялістичнім дусі, тобто без Бога. Як приклад подає одне видання комуністичної партії, де автор доказує, що походження людини немає нічого спільного з надприродним Єством, тобто Богом.

Як загально відомо, більшовики надали православній церкві в Росії до певної міри волю з політичних причин.

— **Батьками** воєнного лихоліття, що сьогодні шаліє в світі, є ті, що виховали цей світ у безвірстві — сказав у своїй промові президент університету Лойола, о. Е. Д. Велан, Т.І. Історія виказує — казав він — що в якій мірі в світі запановує безвірство, в такій мірі повстають війни й революції. Це правда. Велике більшовицьке безвірство мріє про найбільшу, бо світову революцію.

— **Чин** Братів Християнських Шкіл святкує цього року столітній ювілей смерти свого основника, Едмунда Ігн. Ройс. З цього приводу Папа Пій XII післав верховному настоятелеві, Бр. Пієві Нунан, що живе в Дублін, в Ірляндії, своє апостольське благословення. Рівночасно св. Отець висловився в признанням про цей Чин за його високоуспішну діяльність на полі виховання молоді.

Едмунд Ігнатій Ройс жив в Ірляндії. Він посідав великі маєтки і тішився повагою чільного громадянина в своєму місті. Ввесь час він живо цікавився справами молоді, особливо її вихованням. Остаточно рішився посвятити на ту ціль ввесь свій маєток. Почав закладати школи, де молодь мала б побирати християнське виховання. Коли власні засоби вичерпалися, почав на цю ціль всенародню збірку. Його приклад вплинув так, що деякі, що мали вище образування, також рішилися посвятити своє життя для християнського виховання молоді. Він їх зорганізував у згромадження й надав імя — Братти Християнських Шкіл Ірляндії. Райс умер 1844 р. Тоді в Англії і Ірляндії вже було 28 Християнських Шкіл.

Тепер Братти Християнських Шкіл мають свої школи також в Америці, Канаді, Індії, Африці й Гібральтарі. Зі їхніх 300 шкіл і академій річно виходять тисячі молодих мужчин, вповні вишколених, щоб узяти на себе відповідальність, що на кожного накладає життя.

Над нашою молодю працюють Брати Християнських Шкіл у Йорктоні, в колегії св. Йосифа.

Одна із найстарших шкіл Християнських Братів, що знаходиться в Квебеку, має понад тисячу колишніх своїх студентів у військовій службі. Три чверті з них є старшинами різних ступенів. Гасло цієї школи є "Богові й Батьківщині."

— **Згідно** з обрахунком Білих Отців, в Африці є 10 мільйонів католиків. Над їхнім спасенням працюють 3,500 священиків, 2000 законних братів і 8,000 монахинь.

— **Парохія** св. Андрея в Вінніпегу уладила 20 серпня гарне прийняття для свого пароха, Вир. о. кан. П. Божика, з нагоди 65 річниці народин і 20-ліття невтомної праці в Католицькій Церкві. — Редакція "Світла" долучає до ювілейного вінка о. Каноніка цілу році побажань і молитов.

— **Президент** Рузвелт заявив на пресовій конференції, що аліянти вислали Італії велику кількість поживи й різного знаряддя вартости сто мільйонів долярів. Якщо Італія має стати на ноги й бути демократичною державою, во на цього потребує.

— **Болгарія** виповіла війну Німеччині, а Мадярщина Румунії. Чорчил і Рузвелт відбувають наради в Квебеку.

ПРОСЬБА К.У.К.

Комітет Українців Канади звертається до всіх батьків, або найближчих свояків українських канадських вояків, що знаходяться тепер на воєннім терені поза Канадою, з просьбою, щоб усі подали докладні вісті про тих вояків, що дістали відзначення, попали в полон, або зістали ранені, чи убиті. Таких інформацій треба для держання точного рекорду воєнних зусиль українців для Канади.

Просимо отже подати до Комітету Українців Канади осьтакі інформації:

1. Повне імя й назвисько вояка
2. Кілько йому літ . . . .
3. Жонатий чи самотний . . . .
4. Місце народження . . . . . .
5. Де ходив до школи
6. Який покінчив курс
7. Коли вписався до війська
8. До якої частини: (армії, фльоти, чи летунства)
9. Якої дослужився ранги . . .
10. Коли виїхав з Канади . . .
11. Коли дістав відзначення . . яке . . . . . . за що . . . . . .
12. Коли погиб, чи був ранений, чи попав у полон і де
13. Кого з найближчої родини лишив по собі (батьків, жінку, дітей, братів, чи сестер) і де вони

Повищий квестіонар просимо виповнити й негайно вислати на нашу адресу:

Ukrainian Canadian Committee
711 McIntyre Building,
Winnipeg, Man.

Богослуження в Алберті

ВЕРЕСЕНЬ

17. Неділя
Празник св. Йосафата й Архієрейська Служба Божа в Едмонтоні.
Стрий
Куквил
Ту Гилс
Лейк Белвю
Кінусо
18-23: Діло — катехизація
21. Різдво Пресв. Богор. ст. ст.
Інісфрі — Божої Матері. Архієрейські відвідини — В 5 год. сполудні — Архієрейські відвідини в Інісфрі Ч. Хреста.
Нюбрук
Редвотер — празник
Смокі Лейк — св. Онуфрія
Енгел Лейк — празник
Айрон Ривер
Ройс
24. Неділя.
Скаро
Ренфурлі
Тофілд
Торгилд
Редвей
Спедден
Моркемб
Лейк Елайза
Гайнс Крік
27. Воздвиження Ч. Х. (ст. ст.).
Інісфрі, Ч. Хр. — празник
Делф
Еґрімонт — празник, початок у 9 год. (від 25-30) закінчення катехизації.
Дервент — місто
Давінг
Глендон
Ріно

— КОЖНИЙ передплатник "Світла" буде ласкавий подавати нам негайно зміну своєї адреси, усякі помилки щодо висилки часопису й інші свої заваги та бажання щодо "Світла" й "Католицьких Карток".

РЕДАКЦІЯ "Світла" просить усіх своїх читачів, щоб помогли своїми добровільними жертвами відбудувати нашу церкву в знищенім бурею місті Кемсек, Саск.

Жертви посилається просто на руки о. пароха. Адреса:

Rev. F. M. Kolodey
Box 57, Canora, Sask.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: THE LIGHT, Box G, Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го жовтня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. 18.

Чи Буде в Нас Інститут Св. Йосафата?

ДЛЯ ДОБРА МОЛОДІ

В Вінніпеґу, за проводом Преосв. Владики Кир Ніля, відбулось дня 17 вересня, в присутності численного народу, урочисте благословення й відкриття українського католицького "Інституту Пресв. Діви Марії", так дуже потрібного для тих наших дівчат, що ходитимуть у місті до вищих шкіл. Жертвами духовенства й побожного українського народу з Вінніпеґу й дальших наших парохій станула в столиці нашої канадської епархії нова наша станиця, що, згідно з програмою Братства Українців Католиків, власника Інституту, виховуватиме, за духовним проводом наших вінніпеґських отців і опікою Сестер Служебниць, усіх перебуваючих там учениць на побожних католичок, вірних канадських громадянок, свідомих українок і висококультурних інтеліґенток, що вмітимуть жити для свого особистого щастя й працювати для загального добра. З відкриття такої нашої установи ми можемо тільки радіти й складати щиросердечні побажання тим нашим священикам і парохіянам, що своїми жертвами й трудами збудували в Вінніпеґу таку гарну й корисну релігійно-національну твердиню.

В Саскатуні — вже від кількох літ робить дуже корисну й успішну роботу між нашими студентами Бурса БУК-а ім. Маркіяна Шашкевича. Багато гарних українських католицьких інтеліґентів вийшло вже з цієї нашої релігійно-національної станиці за той час, як заходами й жертвами нашого духовенства й світських людей основано цю нашу культурну станицю.

Та їм мало цього! І тому тепер наші українсько-католицькі провідники в Саскачевані приступають до будови в Саскатуні великого й гарного Українського Католицького Інституту ім. Маркіяна Шашкевича. І ми віримо, що за Божою поміччю в Саскатуні стане незабаром величавий Інститут, що вчитиме й виховувати українську молодь на розумних, чесних людей, що вмітимуть дбати про своє щастя, а одночасно служити "Богові й батьківщині."

Едмонтон — іще не має такої культурної станиці. Наші українсько-католицькі студенти, що приїжджають до Едмонтону на науку з різних парохій Алберти, не мають іще такого свого дому, де вони могли б проживати й виховуватись у дусі католицької віри, канадської державности й української культури. Не мають такого дому, що був би справді, по духові, їхнім домом, що в ньому вони могли б почуватись завжди так, як це колись говорив Шевченко: "В своїй хаті — своя правда, і сила, і воля!"

Та в Алберті наші діти не є гірші від українських дітей у Саскачевані й Манітобі. В Алберті українські батьки не мають гіршого серця для своїх дітей від батьків в інших провінціях. І в Алберті українці-католики бажають дати своїм дітям найкращу науку й виховати їх на розумних і щасливих людей, якнайкращих членів Церкви, держави й нації.

Тому надіємось, що українці-католики в Алберті не лишаться позаду Саскачевану й Манітоби, але, для добра своїх дітей і нашої загальної справи, підуть за покликом і проводом Провінціяльної Ради Братства Українців Католиків в Алберті й своїми великими жертвами та спільними заходами поставлять також і в Едмонтоні той дуже потрібний і вже започаткований — Виховний Інститут Св. Йосафата, що стане "рідною хатою" усіх тих наших студентів, що схочуть виховатись на розумних, чесних і щасливих людей, а одночасно висококультурних членів нашої українсько-католицької суспільности в Канаді.

Українці Католики Алберти, скажіть своє слово!

НА УРЯДІ ЛЮДИНИ...

З життевої філософії

1. Сподобалось Творцеві неба й землі покликати мене до існування на землі. Він не мусів давати мені життя, та в своїй превеликій доброті одного дня, через моїх батьків, посадив мене на уряді людини. Чого ж бажає від мене мій Небесний Отець, посадивши мене на цім першім у світі уряді?

Подібно, як кожне інше сотворіння, що вийшло з Божих рук, я маю прославляти свого Превічного Творця. Це Йому, як Найвищому й Найліпшому, справедливо належиться. Ніщо не може існувати на землі, щоб не було обовязане до такої прослави. Та я не камінь, що лежить серед дороги. І не трава, що колишеться в степу. І не пташка, що співає в лісі. Я маю розум, волю, сумління. Я без порівняння вищий, ніж ті Божі творива. Я маю вищий уряд. І це певне, що я мушу приносити своєму Небесному Отцеві, тому найвищому Божому Маєстатові, більші, цінніші дари. Чи я знаю це? Чи я свідомий того, що я маю робити? Чи вірю в таке своє призначення?

Найбільше, що людина може зробити для Бога, а одночасно й найліпше для Нього, це те, як ми зо своєї доброї волі славимо Бога, тобто признаємо, що Він є найвищою істотою, найвищим Добром, джерелом наших дібр та що ми геть чисто належимо до Нього. Те признання мусить доконче проявитись у нас видимо, в зовнішній пошані Бога, а ще більш у глибокім і покірнім внутрішнім почитанні, в святій боязні, щоб не зневажати ніколи свого небесного Отця.

2. Те глибоке поважання Бога мусить перетворитись у Божу службу. А та служба проявляється в тім, що ми свою волю й своє поводження піддаємо під волю того Бога, хочемо робити те, що Він каже, хочемо жити так, як Він хоче. "Да будет воля Твоя!"

Яка є та Божа воля, що її ми маємо сповняти, то це Бог обявляє нам через сумління, в своїх заповідях, в обовязках нашого стану-звання, а також у різних Божих зарядженнях і допустах. І нашим обовязком є — підчинитись у всьому тому покірно Господу Богу. І як ми служитимем Богові захованням заповідей, чи схочемо піднятись вище й прославити Божий Маєстат захованням евангельських рад: убожества, чистоти, послуху й прямуванням до найвищої християнської досконалости, — все те буде основуватись на нашім призначенні, на нашім уряді людини.

3. Зрозуміти це й сповняти вірно — це найвища філософія! Понад те — вже ніхто не годен піднятись вище. Ні жебрак, ні король. Ні парохіянин, ні священик, ні папа. Ні людина ні ангел. Славити Бога, віддавати Йому честь і служити вірно — оце вже вся філософія, що в ній може заглибитись людський ум. І таких філософів дай, Боже, 50 мільйонів українській нації! Тоді в мільйонів українців буде "одне серце й одна душа"! Тоді навіть із ліхтарнею не знайде ніхто українця між комуністами, чи іншими безбожниками й відступниками! Яка була б у нас сила й краса: Один Бог — і одна всенаціональна українська партія Божих слуг!

Тоді над Дніпром, і над Дністром, і в Карпатах і на всіх просторах української землі наш народ, завдяки своїй побожності й релігійній єдності, був би в спромозі однодушно стати і в національно-політичній справі, щоб збудувати й закріпити свою вільну державу, що в ній не було б ні Соловків, ні більшовиків, ні інших займанців. Тоді і в Канаді й Америці були б самі чесні українці, вірні Богові й батьківщині!

За те треба молитись й про це треба старатись усім чесним українцям.

ДУХОВНІ ВПРАВИ ДУШПАСТИРІВ

За проводом довголітнього й досвідченого духовного провідника, о. місіонаря Гр. Шишковича, З.Н.І., відбули священики нашої канадської епархії, в днях 4-8 вересня, в колеґії св. Йосифа в Йорктоні, свої духовні вправи-реколекції, а опісля ще й важливі священицькі наради про їхню дальшу душпастирську працю між українським народом по наших парохіях Саскачевану й Манітоби. Всіх отців було 34. Крім о. Провідника, дві окремі конференції подав отцям Преосв. Кир Ніль. Цьогорічні духовні вправи були надзвичайно успішні.

Місячне намірення

Одна Мати-Одна Церква

Почитання Марії в Католицькій Церкві

Католики, що одинокі в світі мають правдиву Христову віру, визначаються, між іншим, і цим також, що, згідно з Божою волею, почитають щиро й сердечно Марію, Христову Матір. Вони вірять, що Марія була "Непорочно Зачата" тоб то одна з людського роду захоронена від первородного гріха, через усе своє життя не сплямила своєї пречистої душі ні найменшою гріховною провиною, була дійсно Матірю Божого Сина, а нашого Спасителя, Ісуса Христа, та що тепер, як цариця неба й землі, чесніша від ангелів Херувимів і славніша від Серафимів, від хвилі свого успення перебуває з душею й тілом у небі, де не тільки сама тішиться вічним щастям, як перша по Бозі, але ще опікується всіма людьми й подає їм від Бога потрібні ласки, а головно для спасення душі.

У тій своїй вірі й любові до Марії католики моляться до Неї, називають Її іменем своїх дітей, церкви й товариства, відправляють на Її честь богослуження, співають пісні, видають книжки, а головно наслідують Її чесноти.

Некатолики й Божа Мати

Ті люди, що називають себе — християнами, та не належать до правдиво Христової, Католицької Церкви, не однаково відносяться до Божої Матері.

Протестанти — признають, що Марія породила чудесним способом Ісуса, та не плекають між собою особливого почитання Марії. Коли за проводом Лютра й інших відступників вони відлучились від Католицької Церкви, з того часу погасла в їхніх серцях і любов до Непорочної Діви Марії. В них є "Отче наш", та в них нема "Богородице Діво." Вони лишились як сироти без матері. А деякі з них, то навіть роблять католикам закид за почитання Божої Матері.

Православні — вірують у Божу Матір і почитають Її щиро. Моляться до Пречистої Діви Марії, мають по своїх церквах і хатах Її образи, величають Її в своїх богослуженнях і піснях. Роблять однак тепер цю помилку, що не хочуть признати, що Марія була "Непорочно Зачата" тобто без первородного гріха.

Православні й Непорочне Зачаття

Греки вірили в Непорочне Зачаття Пречистої Діви Марії. Така була віра в грецькій церкві з самого початку, така була й потім, як вона за патріярха Керуларія відірвалася від Католицької Церкви. В XIII-ім столітті наука про Непорочне Зачаття Марії була догмою грецької церкви. Всі грецькі богослови того часу, як один, висказувались, що Марія була "Непорочно Зачата" тобто ніколи не мала первородного гріха, а грецький цісар, Мануїл Палеолог (1391-1425) грозив виключенням із церкви кожного православаного грека, що відважився б навчати, що Пречиста Діва Марія не є непорочно зачата.

Згодом, за нещасним почином Митрофана Криптуля (ум. 1641 р.), православна грецька церква перестала вірувати в Непорочне Зачаття Пречистої Діви Марії, хоч і досі в своїх церковних піснях, зложених святими грецькими Отцями, величає Марію як "Непорочну". Співає, наприклад у Богородичні: "Порока ність в доброті Твоей, Діво; Ти бо единa пречистая явилася еси от віка, всечистая." А в каноні на день 21 листопадня співає: "Прежде зачатія чистая." А 22 листопадня оспівує Марію як: "Чистую і непорочную і світлійшую всея твари." З цього виходить ясно, що правдива наука грецької церкви вчила вірувати в Непорочне Зачаття Марії. Коли ж тепер православні греки відкидають цю правду віри в Непорочне Зачаття Марії, то це вони роблять, на жаль, проти святої обявленої правди й давньої віри грецької церкви.

Російська православна церква ще довше вірила в Непорочне Зачаття Божої Матері. Головні богослови російської православної церкви — Лазар Баранович, архієпископ чернигівський (1694), Йоанікій Галятовський, ректор могилянської Академії в Києві, Дмитро Туптало, російський митрополит — у своїх письмах висказали виразно віру в Непорочне Зачаття Пречистої Діви Марії.

Баранович, у своїй книжечці: "Трубы на дні нарочитіе празников", виданій у Києві 1684 року, помістив проповідь, а в ній учить, що Пречиста Діва Марія "не іміет никакового мрака, ниже самаго первороднаго гріха", а звернувшись до самої Марії, величає Її словами віри й любови: "Како Тя ублажим, Пречистая Діво, ми в беззаконіїх зачатії, Тебе, без гріха зачатую?"

Галятовскій, у книжці: "Ключ разуминія", виданій 1639 року, осьтак величає Божу Матір: "Бог учинив Пречистій Діві Марії, що Її визволив від первородного гріха, бо Пречиста Діва без первородного гріха почалася й уродилася."

Туптало, що його російська церква уважає за святого, помістив у своїй Четі-минеї, на день 8 вересня й 9 грудня, науку про Непорочне Зачаття Преч. Діви Марії. Ці найславніші російські богослови 17 й 18 століття висказали найкраще, в що вірила тоді російська православна церква.

З тією наукою годяться й пізніші православні богослови. Наприклад Інокентій Поповський, ректор могилянської Академії (1704-1707), виразно доказує, що: "Віру в Непорочне Зачаття Пречистої Діви завсіди держала як Східня, так і Західня Церков." А богослов Амвросій Дубневич писав: "Пречиста Діва була вільна від первородного гріха; тому Церква приказала б(у) гослуження та свято Непорочного Зачаття."

В місті Полоцьку засновано в 17-ім столітті братство Пренепорочного Зачаття для піддержки "православної" (російської) віри. Члени того жіночого братства складали при вступленні осьтаку обітницю: "Беру собі Тебе, Пречиста Діво, за мою любу Матір і буду вірною по всі дні мого життя Твому Непорочному й Пречистому Зачаттю."

Така віра була в усій православній церкві аж до 1721 року, коли то цар Петро І. піддав російську церкву під владу царів і усунув віру в Непорочне Зачаття Пречистої Діви.

Єпископи російських "старовірів," що відірвались від російської церкви тому, що патріярх Нікон уводив різні зміни, в своєму окружному листі з дня 21 лютня 1862 року висказали свою віру в Непорочне Зачаття Марії, що Вона: "непричастна никоему пороку гріховному, і Зачатіє бі по Бозі, і воістинну безгрішно яко Богом очищено і освящено."

А в молитві "Достойно єсть", величається Марію, як: "Присноблаженную і Пренепорочную Матер Бога нашего."

Все те є певним доказом, що властива віра православних щодо Пречистої Діви Марії, це віра в Її Непорочне Зачаття. Інші погляди на цю справу це вже тільки погляди й пропаганда тих православних учителів, що наперекір Католицькій Церкві видкидають віру в Непорочне Зачаття Божої Матері.

Молімся за єдність!

Святіший Отець знає добре цю річ. Він бачить, що православні християни, це з усіх некатоликів найближчі до Католицької Церкви. Одною з тих прикмет, що є спільна католикам і православним, є почитання Пречистої Діви Марії, Матері нашого спільного Спасителя. Папа щиро бажає, щоб усі ті православні, що разом із католиками почитають одну Божу Матір, одну Матір одного Спасителя Ісуса, дійшли ще до досконалої спільности, де вже не було б ніяких різниць ні в відношенні до Марії ні до інших правд св. віри. У тім бажанні Святіший Отець закликає, щоб усі члени Апостольства, в усім світі молились кожного дня в цім місяці жовтні за тих **православних, що почитають Божу Матір,** щоб вони за Її святою причиною вернулись до одинокої правдивої Христової Церкви, під непомильний провід Христового Намісника в Римі, щоб "було одне стадо й один пастир."

Молімся за це раз-у-раз. А зокрема молімся сердечно до Божої Матері, щоб Вона своєю причиною привела усіх наших православних братів-українців, що щирим серцем почитають нашу спільну Небесну Матір, назад до Католицької Церкви, що в ній одній вони можуть знайти спокій і спасення своєї душі. Тоді певне стане веселіше в українській нації, бо не буде церковного розеднання й ворожнечі. Тоді також і в національно-політичній праці буде більше одности й сили.

Молімся всі, щоб так і сталося!

ЗА КАТОЛИЦЬКУ ВІРУ

З ГЕРОЙСЬКИХ ДНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ПІДЛЯШШІ

Із записок самовидця

Було це 13 грудня, 1872 Р.Б.

По кількаденній сніговиці настала розтопа. Село Гунна так і потапало в чорнім, розбовтанім болоті. Був полудень. Чоловіки повільно виходили зо стодіх, де молотили ціпами жито, то зо стаенок, де підкидали коровам трохи лихої паші; інші надїжджали з панського ліса возиками повними-ріща, що їх тягнули мізерні, задихані конята. Кільканадцять юнаків верталось із панського майдану на обід. Мало хто з них засвистав чи зажартував, а й це потиху, обережно. Дівчата вертались додому з очима спущеними, скоро, не розглядаючись, не вихиляючи носиків із тісно закручених хусток. Жінки порались коло домашньої печі.

В хаті Сильвія Руся було найвидніш, найпорядніш, найкраще. За особливі заслуги для колишніх своїх панів, його вже перед роками звільнили були від панщини. Мав власну землю, що її досить поважний шмат одержав на власність. Умів читати, писати й рахувати. Учився ще більш дечого при молодім братові дідича, що став священиком і вмер у Римі; тому Русь знав докладно, що за різниця є між православною, а Католицькою Церквою. Він знав, що хоч відлучені греки й греко-католики мали подібний обряд, то однак у правдах віри вони основно різнилися. Русь був розумний, добрий, начитаний, а при тім багатий; приятель панів, а однак друг своїх простих братів, їхній учитель, взір, патріярх, а сьогодні ще більш, ніж усе те: їхня святість, свята памятка з давніх часів.

Синові віддав землю й господарку, а сам поважний старик із лагідними чертами лиця, жив затоплений у молитві, пристаючи більш із Богом, ніж із людьми. Виступав рідко, тільки тоді, коли був покликаний до ради в важливих справах громади, або поодиноких господарів. Сивий, як голуб,

(Докінчення на 3 сторoні)

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Які є приписи щодо похоронів і поминальних богослужень у неділю?

В неділю має бути парохіяльна Служба Божа, що на ній обовязані бути всі парохіяни, хіба що звільняє кого важна перешкода.

Перед Службою Божою в неділю Церква забороняє відправляти похорони, як також спроваджувати тіла вмерлих до церкви, хіба аж по парохіяльній (співаній) Службі Божій, це значить по 12 годині.

Якщо родина вмерлого хотіла б конечно мати в неділю похоронну Службу Божу за вмерлого, тоді тіло спроваджується до церкви по Службі Божій, хіба біля церкви є трупарня й до неї перед Службою Божою спровадили тіло. Як нема трупарні, тіло лежить перед церквою. Всі однак парохіяни обовязані вислухати Сл. Божої як звичайно в неділю. Службу на Літургії береться недільну в світлих ризах, а не завпокійну. Так само перед тижня, як випаде церковне свято (полиелей).

Поминальні богослуження правиться звичайно в будень, а як би заходила конечна потреба в неділю, тоді треба заховати повищеподані церковні приписи. Також парастасу не правиться в неділю перед Сл. Божою ані слюбу тоді не дається, аж по Службі Божій, щоб не перешкаджати недільній відправі й не наражати людей на опускання Служби Божої. Час перед Службою Божою в неділю є призначений на утреню й слухання сповідей.

Якщо католицька віра є одинока правдива, то чому так багато людей, навіть високо вчених, є не-католиками?

Причина є та, що ці люди не мають настільки доброї волі й витревалости, щоб основно пізнати науку Католицької Церкви й піти за її вимогами.

Деякі мало знають нашу віру, щоб правдивість цеї віри стала їм певною. А що знання католицької віри не вимагає великих наук і кожна людина може настільки пізнати цю віру, щоб бути переконаною про її правдивість, то брак цього знання є грішним занедбанням. Некатолик, що щиро шукає правди й завжди готовий прийняти її з усіма її вимогами, остаточно знайде в своїй релігії дещо, що вводить його в сумнів; а коли, занепокоєний сумнівами, стане шукати правди, це щире шукання приведе його вкінці до католицької віри.

Багато є й таких, що є упереджені до Католицької Церкви. Жиди, що сподівались Месії-політика, не повірили в лагідного й убогого Христа, що раз-у-раз говорив про свою смерть на хресті. Вони признавали Його дивні діла за чуда, та одночасно сказали, що Він ці чуда робить при помочі диявола. (Мат. 12:24, 16:21). З таким самим упередженням безбожник признає чудесне оздоровлення в Люрді за правдиве, але припише це якійсь невідкритій, природній силі. Православний, чи протестант, що його з-малку навчили батьки й учителі вірити, що Католицька Церква є неправдива, незрозуміла, темна, еретична й забобонна, мусить звести в собі немалу боротьбу, заки зможе без упередження роздумувати про правди Католицької Церкви. В однім глухім протестантськім куті жила одна бабуся, що з-малку була сильно переконана, що католицькі священики були подібні до люципера. І не можна було переконати її, що це неправда. Що більш. Вона вірила навіть, що вона мають роги...

Перешкодою до навернення, або причиною до відступства, може бути також брак рішучости й доброї волі, щоб узяти на себе обовязки й заповіді, що їх накладає в сумлінні на кожну людину католицька віра. Католик має не тільки вірити, але й жити по-християнськи. А "тілесна людина не приймає того, що є Божого духа". (І. Кор. 2:14). Тому не навертається, або відступає. Вкінці — правдива віра, це Божа ласка й ніхто, що не хоче слухати голосу свого сумління й Божого закону, не є гідний цеї ласки. Тому через свій спротив не одержує її.

ЗА КАТОЛИЦЬКУ ВІРУ

80-літній дідусь брав колись із своїм давнім паном участь у боях і подорожах. Памятав багато, ще більш забув, а тепер, під кінець життя, наче для останньої проби, мусів іще дивитись на спокусу й переслідування своїх братів. Високе чоло, мякі, сніжні кучері, загорнені назад, голубі, глибокі, ніби в глибину власної душі задивлені очі, восково бліді без зморщок, змізеровані лиця, похилена висока постать, вираз якогось розсіяння, чи наче заслухання в надземну розмову, надавали Русеві ціху якогось аскета-богомільця, або покірного віщуна-пророка скоріш поневоленого, ніж живучого між живими племени. Здавалось нераз, що він нічого не знає, ні на що не звертає уваги; та нехай-но тільки станеться щонебудь, нехай упаде яке пусте слово, гідне нагани, чи вияснення, — мовчазний дідусь будиться несподівано, ясні зіниці починають кидати полумя, дрижучі, тонко різьблені губи стають проказувати короткі, звязкі й розумні слова. Не пропускає нічого; видно, що ніщо не вихопилось із під його бачної уваги. Хоч живе так, наче б уже не жив, на зразок Христових апостолів картає, повчає, простує, потрапляє до ціли всею силою своєї душі, зверненої до одної великої ідеї.

Від двох літ почали люди сторонити від церкви. Щось там у ній зле діється — священики дивні виголошують науки, дивні видають накази. В деяких закутках, де нема війська й канцелярії, народ вирікся своїх душпастирів, прогнав їх, відібрав ключі від Божого дому. Де-не-де громада перестала ходити на відмінне богослуження, головно там, де не було церкви. З Гунної ходили люди давніш то до подальшої церкви в Пратулині, то до двірської каплиці латинського обряду. Тепер у Пратулині нема що робити, а що-неділі, коли в дворі дзвонять на Службу Божу, перед брамою двірського саду зявляється жандарм і тих, що хотіли піти на Службу Божу до каплиці, обдаровує штурханцями й перестерігає:

— А ти чого тут? Марш до церкви! Чи жаль тобі чобіт на милю дороги?

Спочатку вибігала з двора панночка й говорила жандармові, що цей то післанець двору, а ті люди не одержали вчора тижневого заробітку. Жандарм знимав шапку, кривився, чухав голову й пускав. Та від півроку вже є два жандарми, а той другий із Білої вже не звертає уваги на двірську панночку, ледве діткнеться шапки, а раз то навіть сказав:

— Нехай панство не мішаються до того, бо вже не одну католицьку каплицю замкнули, як було надто багато!

Панночка сильно почервоніла й уже не верталась до брами. З того часу люди збираються в святкові дні в Руся, слухають його читання й пояснення, проказують за ним молитви. Ввечері молодь сходиться під хату й співає хором, а жандарм іще не сміє нічого говорити, тільки записує щось олівцем у записнику, зиркає з-під лоба й відходить.

З усіх боків доходять глухі вісті про побиття, кари, вязниці, катування; та в Гунній іще не прийшло до того. Саме в тім часі забирали з села Гусі, радинського повіту, двох селян із старшини до Білої на допити, щоб дали вияснення за всіх підляських униятів. Православний архієрей і священик старались переконати їх словами, та один із них, Андрій Крушинський (военний друг Руся), таке виявив знання богословії, так бистро наводив ухвали соборів і флорентські наради про церковне розеднання, що його зараз відіслали додому, щоб не баламутив того другого. Той другий, назвиськом Лисак, був простенькою людиною. Завели його до церкви під сторожею й насилу помазали йому чоло оливою, поблагословленою православними. А як православний священик пояснив йому опісля, що те оливопомазання зробило його православним, Лисак зник. Та за кілька годин знову станув перед православним владикою, блідий, закривавлений, із лицем страшно викривленим від болю та з великою раною на чолі.

— Тепер я вже не є й ніколи не можу бути православний — сказав гордо — бо я зрізав собі бритвою шкуру з чола!

Справді, від брів аж до волосся мав вирізаний квадратний кусок тіла, глибокий на кілька міліметрів. Оливою помазаний кусок тіла вкинув в вогонь так, що живе, незакрите мясо загрожувало затруїнням крови. Ледве-не-ледве врятували його в лічниці...

Сьогодні сидять на лавах кругом спільної миски старий Сильвій, його син, уже 50-літній Трохим, немолода господиня, Трохимова жінка, й їхні діти, 15-літній Віктор, трохи молодший Івась і дочка, найстарша Фрузя. Бідна дівчина вже заручена, та мусить ждати з вінчанням, аж буде якийсь кінець із тим неладом по церквах. Помолилися й їдять, зібрані в собі, задумані, як це буває звичайно в селян, вдячні за запрацьовану страву, й тому споживають її з повагою.

Несподівано, на болотнистій гостинниці почули якийсь надзвичайний гамір: лускання батогом, мяке а глибоке чалапання по болоті сильних кінських копит, гавкання перестрашених собак, ґегання втікаючих гусей, квік свиней, брязкіт бляшок. Юнакам блиснули очі, та не сміли рушитись із місця. Трохим глянув на батька й устав, наблизивсь до віконця, потім скочив до дверей, відчинив їх, вихилився за поріг і дивився.

— Карита запряжена в карі коні... два кінні жандарми на переді! Станули... щось розпитують у Сергія... рушили знову... ідуть... ах, які світильця блистять на них!. Направду!!! Пан начальник вихиляється... щось говорить до візника... вже ось тут... Ісусе, Маріє!.. Станули просто нас!!!

Заки Трохим скінчив, уже вся переляканa рідня стояла при ньому, з широко відчиненими очима.

Тільки старик лишився сам у глибині хати. Наблизився до образу Божої Матері, що під ним була в скляночці свячена вода, замачав пальці, перехристився й щось шептав, а очі й руки підносив догори. Під розіпнутою сорочкою на грудях блистів мідяний хрестик, кармильський парамaн і вервичка з темними, до половини витертими зернятками.

Русь моливсь іще, як московський начальник був уже в кімнаті. Уста урядника складались до штучної усмішки, та зловіщі погляди його сивих очей говорили щоінше. Хоч звичайно він до хлопів говорив по-московськи; коротко, шорстко, наче до собаки, що має зараз послухатись — то сьогодні із якоюсь турботою, майже прилещінням наблизивсь до старика, що стояв перед ним низько похилений. (Д. б.).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Ісус Христос посилає апостолів

Глава 10: 5-42

Тих дванадцятьох післав Ісус і заповідав їм кажучи: "Не йдіть на дорогу поган і не входіть у місто самарян; а йдіть скоріш до овець, що загинули, з дому Ізраїля. А дорогою проповідуйте й кажіть, що наблизилося царство небесне. Оздоровляйте хворих, воскрешайте мертвих, очищайте прокажених і проганяйте злих духів. Дармо ви прийняли, дармо давайте. Не дбайте про золото, ні про срібло, ні про мідяки за вашим поясом; ні про торбину на дорогу, ні про дві одежині, ні про обувя, ні про палицю: бо робітник варт свого прожитку. І в яке місто чи село прийдете то розпитайте, хто там гідний; там і зоставайтесь, аж поки не відійдете. А входячи до хати, поздоровіть її й скажіть: Спокій цій хаті! А як та хата буде гідна, то ваш спокій зійде на неї; а як не буде гідна, то ваш спокій вернеться до вас. А хто не прийняв би вас і не слухав ваших слів, то ви, виходячи з тієї хати, або з того міста, обтрясіть і порох із ваших ніг. Поправді, кажу вам: легче буде содомській і гоморській землі в день суду, як тому містові.

Ось Я посилаю вас як овець між вовків; тож будьте розумні як змії, і прості, як голуби. Та й стережіться людей, бо видаватимуть вас на суд і по божницях битимуть вас; та й до намісників і царів поведуть вас через Мене на свідчення їм і поганам.

Як же вас видадуть, то не журіться, як або що маєте казати; дадуть бо вам тієї години, що вам говорити. Бо не ви будете говорити, а Дух вашого Отця говоритиме через вас. А видасть брат брата на смерть і батько сина; і діти повстануть на батьків і повбивають їх. І всі будуть ненавидіти вас через Моє імя; та хто видержить аж до останку, той спасеться. А як будуть гонити вас в однім місті, то тікайте в друге, бо дійсне, кажу вам, не обійдете ще міст Ізраїля, як прийде Син Чоловічий.

Учень не більший від свого вчителя, ані слуга від свого пана. Досить із учня, щоб став такий, як його вчитель, а слуга, як його господар. Коли ж господаря дому прозвали Велзевулом, то скільки скоріш його домашніх! Тому не лякайтеся їх!

Бо нема нічого закритого, щоб не відкрилося, ані таємного, про що б не довідались. Про те, що кажу вам у темряві, говоріть при світлі; а що ви чули на ухо, те розголошуйте на дахах. І не бійтесь тих, що вбивають тіло, а душі не можуть убити. Скоріш бійтесь того, що душу й тіло може вкинути в пекло. Чи ж не продають двох горобців за ассарія? А ні один із них не впаде на землю без вашого Отця. Та й кожний волос вашої голови почислений. Тому не бійтеся. Ви дорожчі, як стадо горобців. Та й кожного, хто визнає Мене перед людьми, і Я визнаю перед Своїм Отцем, що на небі. А хто виречеться Мене перед людьми, того й Я виречусь перед Своїм небесним Отцем.

Не думайте, що Я прийшов принести спокій на землю. Я не прийшов принести спокій, а меч. Бо Я прийшов розлучити сина з його батьком, а доньку з її матірю, та й невістку зо свекрухою її. А ворогами чоловіка стануть його домашні. Хто любить батька або матір більш Мене, то б Мене негідний; а хто любить сина або дочку більш Мене, той Мене негідний. І хто не бере свого хреста й не йде слідом за Мною, той Мене негідний. Хто дбає про своє життя, той затратить його; а хто затратить своє життя задля Мене, той придбає його. Хто вас приймає, приймає Мене; а хто приймає Мене, приймає Того, що Мене післав. Хто приймає пророка тому, що він пророк, той дістане пророчу нагороду; а хто приймає справедливого тому, що справедливий, той одержить нагороду справедливого. А хто б напоїв горнятком холодної води одного з тих малих, тому, що він Мій учень, поправді кажу вам, не втратить своєї нагороди."

А як Ісус скінчив наказувати своїх дванадцятьох учнів, відійшов звідти, щоб по їхніх містах навчати й проповідати.

ПОЯСНЕННЯ

Як тільки зібралась кругом Ісуса поважна громада учнів, Він вибрав із поміж них 12 апостолів, що мали особливішим словом помагати Ісусові в його місійній праці, перейняти всю Христову науку, а опісля, після вознесення Спасителя, вже самостійно вести всю християнську місійну роботу в світі.

На місійну працю почав Ісус посилати апостолів іще за свого життя, щоб мати спромогу, після повороту апостолів із праці, особисто повчити їх. А й перед висилкою апостолів на духовну працю Христос подавав їм різні поуки і вказівки, щоб вони знали, як мають поводитись, щоб їхня праця увінчалась найкращим успіхом.

Згідно з Божим планом і Його обітницями, Христове євангеліє мало бути проповідуване насамперед жидам. Цього держався сам Христос і на це звернув увагу своїх апостолів, перестерігши їх, щоб не йшли до поган ні до самарян, щоб цим не зворохобити проти себе жидів і не стягнути на себе їхньої напасти. Крім того, апостоли, як молоді місіонарі, могли б мати багато труднощів у праці між поганами, тому спочатку краще було їм набрати вправи між своїми людьми.

Ціллю праці апостолів мало бути вщасливлювання людей проповідуванням Божого царства й наділюванням різними дочасними доброчинствами.

Їхньою відзнакою, як Христових учнів і апостолів, має бути: вбожество, простота й безкористолюбність. Вони не повинні брати з собою грошей, ні подорожньої торби на харчі, ні двох одеж, ні навіть палиці. Не повинні переходити з одного дому до одного, але замешкати в одних гідних людей, так для свого власного спокою, як і для збудовання. За свої духовні послуги не повинні брати заплати, крім страви й помешкання, бо їхні доброчинства, що їх роблять людям, є духовні, а за духовні речі не належиться ніяка заплата. Також і тому, щоб дати людям приклад самовідречення, а самих апостолів захоронити від користолюбства та захланности. Вкінці ще й тому, бо Спаситель хоче заснувати Боже царство не земною могучістю й славою, а вбожеством і пониженням. Як апостол сповнятиме свій обовязок, про його дочасний прожиток подбає Бог і люди. Розуміється, що Христос не заборонив апостолам мати дві одежі, чи які інші речі, тільки не хотів, щоб вони брали їх із собою, коли виходили на апостольську працю.

Висилаючи апостолів на місійну працю, дає їм повну владу сповняти апостольський уряд. Поручає їм проповідати в своєму імені, а на потвердження Божого післанництва дає їм владу робити чуда, оздоровляти недужих, проганяти злих духів, воскрешати вмерлих, а на людей, що до них прийдуть апостоли, накладає обовязок слухати їх і приймати їхню науку. З таких місцевин, що не схочуть прийняти їх прихильно, мають апостоли віддалитися, а відходячи обтясти порох із обуви, на знак, що зривають із ними всякі взаємини та що ці місцевини жде суд іще тяжчий, ніж Содому.

Обережно натякує Ісус також на будучі противнощі в апостольській праці. Перестерегає їх, щоб поводились второпно й давали собі раду, та при тім були лагідні, без підступу й зради.

В кожній жидівській громаді був за часів Христа суд. На таких судах судитимуть апостолів за проповідування Христової нової науки; та вони не повинні нічого лякатися, бо св. Дух додасть їм відваги й розуму, щоб могли давати добрі відповіді суддям, а тоді й присутні погани довідаються про Христа й Його св. науку. Що таке буде, то це не повинно дивувати їх, бо вони — Христові учні, отже їхня доля має бути подібна до Його.

Велзевулом — називали жиди найстаршого диявола. Те імя значить стільки, що — сатана, оскаржуючий.

Науку, що Христос говорив апостолам "у темряві", тобто приватно, в Галилеї, вони мають проповідувати "при світлі", ц. зн. прилюдно, по всім світі.

На дахах могли апостоли проповідувати, бо в Палестині, де не було багато дощів, дахи були плоскі; під вечір виходили люди на дахи, там сідали й розмовляли.

Ассарій — це були мідяні римські гроші, вартости одного сотика.

Не бійтеся — маючи певність, що Бог дбає про кожного, та що теперішні муки й серед найтяжчих переслідувань менші, ніж пекельні.

Христос приніс меч — це значить: для життя згідно з Христовою наукою треба вести духовну боротьбу з собою й ворожим світом. Нераз буде таке, що навіть у одній родині прийде до непорозуміння й роздвоєння через те, що деякі члени не схочуть прийняти Христової науки.

Ті люди, наприклад батьки, люблять свою дитину більш, ніж Христа, що не позволяють їй вступити до монастиря, стати священиком, чи жити по-християнськи. А з дітей ті люблять батьків більш, ніж Христа, що з любови до них не хочуть піти за Божим покликом до досконалішого життя в священицьким, чи монашим стані.

Хто хоче бути справжнім християнином, повинен переносити терпеливо, по взору Ісуса, свої щоденні страждання й горя, що їх Бог зсилає або допускає на людей.

Хто дбає про своє життя, тобто про захування свого дочасного життя через нарушення Христової заповіди, той утратить вічне життя; а хто втратить своє дочасне життя через вірність Христові, той здобуде нове життя в щасливій вічності, спасе свою душу.

В Палестині сухе, гаряче літо, тому й горнятко холодної води там цінним дарунком. При послугах ближнім не те заслугуюче, як ми робимо велику послугу, а те, як ми робимо це з любови до ближнього, а головно з послуху Христовій науці.

В цій події бачимо розумну дбайливість божественного Спасителя про виобразування апостолів, а також величну Його могучість як Бога й начальника Церкви. Також і Церкву бачимо тут не тільки в самих складових частинах, а й у виконуванні Божої влади та післанництва, що приносить людям щастя.

Поуки й вказівки, що їх дав Христос апостолам, є важливі для всіх душпастирів і всієї церковної єрархії; вони є в силі розбудити для апостольського звання одушевлення, любов та поважання, бо Христові поуки вказують, що це приносить щастя.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1-го жовтня, 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 25.

НА СЛУЖБУ БОГОВІ Й УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ!

В неділю, 27 серпня, три українські юнаки, тепер монахи-василіяни, Іларіон Адамс, Нікон Свірський і Патрикій Пашак, що перебувають на богословських студіях у монастирі ОО. Василіян у Ґримсбі. Онт., посвятились у ґримсбійській церкві в досмертню службу Господу Богу в Чині св. Василія Великого. Після скінчення наук будуть, як українські католицькі священики працювати над спасенням українського народу в Канаді. На горішній світлині (клячать) Преподобні Брати: Іларіон, Нікон і Патрикій. Стоять від ліва: Впр. о. М. Когут, ЧСВВ., ігумен у Ґримсбі, Преп. о. Й. Жан, ЧСВВ., парох у Оттаві, Впр. о. М. Романович, ЧСВВ., професор богословія як діякон, Преп. Бр. М. Ґнесько, ЧСВВ., богослов, піддіякон. Збоку — малі аколіти.

Хто з українських школярів бажав би вступити до ОО. Василіян, нехай напише листа. Адреса:

Basilian Fathers' Novitiate,
Mundare, Alberta.

або:

St. Josaphat's Monastery,
Box 231, Glen Cove, L.I. N.Y. U.S.A.

Нижча картина: Перший урочистий празник Пресв. Христового Серця в обителі ОО. Василіян у Ґримсбі, Онт. Служба Божа відправляється на монастирськім майдані. Подібний величавий празник буде на будуче відправлятись у монастирі ОО. Василіян у Ґримсбі кожного року.

В день відкриття католицької домівки для американських вояків у Римі. На картині стоять: Ексц. Ф. Спелмен, архієпископ Ню Йорку, Мирон Тейлор, представник Рузвелта при Ватикані, Гералд Тітмен, американський посол у Римі, генерал Джансон, американський військовий командант римської округи. — Папа Пій XII. приділив для новевідкритого клюбу окрему каплицю.

— ЖАРТИ —

За свої гроші. — До одної гостинниці зайшов п. Неплатний, сів при столі й питає господаря на жарт:

— Що я міг би звісти за свої гроші?

— Все — відповідає усміхаючись господар.

— Ну, то прошу подати мені пляшку мадярського вина й спис страв.

Властитель подав йому вино, а опісля став приносити йому одну по одній замовлені страви. Вкінці Неплатний крикнув:

— Платити!

Приходить власник, а Неплатний кидає йому на стіл 10 сотиків.

— Що це значить? — питає його властитель.

— Ну, мої гроші — відповідає спокійно Неплатний.

— І шим ви хочете заплатити свій обід? Ваш рахунок за обід виносить 7 корон.

— Ви жартуєте. Адже я питав вас: що я можу ззісти за свої гроші, а ви сказали мені, що все...

Властитель подумав хвилинку та й каже:

— Пане Неплатний, ви взяли добру штуку й я погоджуюсь із цим, тільки за умовиною, що ви підете до гостинниці мого супротивця на другім боці вулиці й зробите йому те саме.

— Ні, це вже не вдасться, бо я вже там був і таке зробив і наш супротивець випустив мене за умовиною, що я піду до вас і зроблю вам те саме...

— ЖАРТИ —

Раз козак! — До трамваю входить дівчина. Трамвай заповнений і нема де сісти. Один офіцер, одягнений по-цивільному, встає й просить дівчину сідати. — Ні — каже вона гордовито — від таких юнаків, що тепер не є в уніформі, я місця не приймаю! — А офіцер на те: Як би я був мав на фронті в Франції стільки пороху, що ви маєте на своєму лиці, я міг би був висадити в повітря всю "Зигфрид-лайну"! Люди в сміх, а пудрована до дверей та й із трамваю. А треба їй було зачіпатися?

Не годен дати собі ради. — Питають професора, що знає багато мов: Чи ви, пане професоре, даєте собі легко раду з новими язиками? — Звичайно то так, але з двома, то таки не можу дати собі ради. — А з котрими? — З язиком своєї другої жінки й її мами.

З гостини в Верноні, Б.К., перед домом панства Щербів. Стоять від ліва: п. П. Годованський, Левінгтон, Б.К., п. Попович, Венкувер, Преп. Бр. Вартоломей Щерба, ЧСВВ., Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., ред. "Світла", Преп. о. проф. П. Боднар, ЧСВВ., всі з Мондеру; Преп. о. Ю. Жидан, ЧСВВ., парох Вернону, тітка Пазя, пані Денека, пані Щерба, п. Ю. Шкварок, пані Шкварок, пані Паїш із Іннісфрі. Клячать: п. К. Щерба, господар дому, і його дочка Марія зо своїми діточками.

Американські кадети-летуни, після зложення іспитів, одержують відзнаку — "крила." Звичайно дарують ті перші крила своїй матері або нареченій. А недавно, за дозволом свого військового духовника, один молодий побожний кадет зложив свої перші крила в дарунку — Преч. Діві Марії, що її він любив щирим серцем. Таких кадетів було більше.

З подружнього ювілею панства К. Щербів у Верноні, Б.К. Преподобні Отці Василіяни: В. Гриншин, А. Трух, П. Боднар і Ю. Жидан відправляють ювілейний молебень і подають панству Щербам ювілейне благословення.

THE CATHOLIC TRUTH

STORIES

A GREAT MISTAKE

A priest once seeing the great care a man was paying to his horse, thus spoke to him:

— My friend, how much time does it take you every day to keep your horse in such a fine condition?

— About two hours — he replied.

— Now tell me as candidly, how much time do you give every day to the care of your soul?

— Well, to tell the truth, not much. Every morning I bless myself, and say an "Our Father" sometimes I add a "Hail Mary", and I never miss Mass on Sunday

The priest said:

— Since this is the case, if I belonged to you, I would rather be your horse than your soul...

And what kind of a Catholic are you, my dear Reader?

"SAVE YOUR SOUL".

Otto the Great, Emperor of ancient Germany, had gone to Rome to visit the tombes of the holy Apostles there. On his way home, he passed through the land of Albania. The people who were with him told him that there lived at a little distance a hermit, whose name was Nile, who was renowned through the whole country for his holy life. Otto thought that he would like to see him, so he left the highway and went to the place, where the hermit dwelt.

When he had spoken to him for some time, the Emperor rose up to go away; but before leaving him he said to him:

— My Father, ask of me whatever you like, just as you were my own son, and I will give it to you with the greatest joy.

St. Nile, who lived only for Heaven, put his hand on the Emperors breast, and said in solemn voice:

— I ask you, o Emperor, only one thing, and this is, that you will take care of your soul. Oh yes, I ask you, in the name of God, to take care of your soul; for, although you are the Emperor, you must one day die like other men, and will have to give an account to God of everything you have done; and what will it avail you then if you have lost your soul?

When the Emperor heard these words he began to weap, and, kneeling at the Saints feet, he took the royal crown off his head and answered:

— O Holy Father, I will do what you ask me; but pray to God for me, and give me now your blessing.

When he received the blessing of the Saint he rose up, and, still weeping and sobing, went away along with those who had accompanied him.

Otto was then only about 20 years old. He had come to that time of life, which is full of the greatest dangers. But he always kept in mind the solemn words of the Saint, and as soon as any temptation came to trouble him, he remembered his promise, that he would all his lifetime take most care of his soul.

So he led a life of great piety. His prayers were long and fervent, and he gave great alms to the poor. People used to say he was more like an angel in Heaven than a man upon earth. Thus he passed his life, and when the end came he died the death of the Saints, and he is now in Heaven, happy with God, because he followed the advice of St. Nile, and took most care of his soul.

Папська сторожа слухає в воєннім часі щодня Служби Божої в приватній каплиці в Ватикані. Папська сторожа береже особи Святішого Отця й спокою в Ватикані.

Strange but true

WHAT WOULD BE YOUR CHOICE?

St. Bernard, when quite a young man, saw how difficult it would be for him to save his soul in the midst of the temptations of the world, so he took the resolution to leave his father's home, and go to some place where no one could ever find him.

His parents, and especially his mother, who loved him with great affection, tried every means to keep him at home, but their words had no effect on him. He spoke to them so eloquently of the happiness of loving God alone, and the necessity of making the salvation of our souls our chief work in life, that they finally gave their consent. Four of his brothers also resolved to follow his example.

During the six months that followed they dwelt together in a solitary place, making the final preparation for their departure; and at the end of that time they left the home of their childhood to serve God forever afterwards in solitude and prayer.

As they were leaving the court of their father's home, they saw their little brother Nivard playing with some companions of his own age. He was their youngest brother, and as yet was only a child.

— Good-bye, dear little Nivard — said Guy, the eldest brother, to him — we are going away to leave you, and we have made you sole heir of all that belongs to us, and of all that we may inherit when our parents die.

— No, no, — cried the child — that must not be. That is not a fair division. You are all taking Heaven for your portion, and leaving me this miserable world for mine. No, I must go along with you.

For some years Nivard was obliged to remain at home; but when he grew up, and when he was no longer required to assist his aged parents, he followed his brothers into the monastery, and there laboured to secure for himself the treasures of Heaven, which can never be taken away from him.

Dear Friend, what would be your choice in such a case?

— ЖАРТИ —

Причина. — Перший доброволець: Чому ти зголосився до війська? — Другий доброволець: Та... поперше я самітний, а подруге — я деколи люблю вмішатися в добру бійку. А ти чому? — Перший доброволець: Я жонатий і шукаю спокою.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $1.00: Михайло Пожарнюк, Гейт, Алта. — Степан Федечко, Мондер. — Ева Гукало, Едмонтон, Алта. — Семен Рись, Саскатун, Саск. — Аделя Багрій, Лемонт, Алта. — Приятель із Америки **$2.00.**

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

On what grounds does your Church make the declaration that a marriage was never a marriage?

Declaration of nullity is based upon the invalidating impediments arising from the natural, divine, or ecclesiastical or Church laws, which existed between the partners at the moment of entering the marriage contract, or essential defects in the form, or solemnity of marriage. The grounds for nullity are: (1) The parties did not agree to marry. (2) The parties were not free to marry. (3) The parties did not freely marry. (4) The parties did not observe the necessary form, or solemnity of marriage.

What might be some examples of such instances?

A renowned case for the ground that the parties did not agree to marry is the Guglielmo Marconi and Lady Beatrice O'Brien case. Read "Radio Replies" for the explanation. A case for the ground that the parties did not freely marry is the Duke of Marlborough and Consuelo Vanderbilt case also explained fully in "Radio Replies". The laws of the Church apply for bapitzed non-Catholics. The Marconi-O'Brien and Vanderbilt-Marlborough cases are instances of baptized Protestants applying for a declaration of nullity from the Church.

By what authority does your Church judge cases of Protestants?

The Catholic Church has the authority to judge in all cases of baptized persons. You must remember that the Church does not handle the marriage cases of baptized non-Catholics, unless the parties themselves request her to do so.

Doesn't your Church multiply impediments to give the faithful reasons for divorce?

Not at all. The Catholic Church is not anxious to multiply her burdens and marriage cases clutter up the desk of every Chancery Office in the land — so why increase her burden of trials? The impediments of the natural, divine and ecclesiastical laws will be found logical, reasonable and protective to social welfare and individual happiness.

Is it true that money can buy a declaration of nullity from Rome?

King Henry VIII had access to the treasury of England to buy an annulment of his first marriage, but the Pope could not be bought off with money, and because of this England started a Church of her own. Miss Gould with her millions could have bought off the Pope, but she was told that she was the wife until the death of Castellani. You will notice that the cases of the poor who have their cases annulled and who have not the means to pay even the court expenditures don't get their cases flashed in the headlines of our newspapers.

Well don't you have a scandalous number of marriages declared null and void?

There are 341,000,000 members of the Roman Catholic Church under the jurisdiction of the Pope. The decrees of nullity granted by the Roman Rota over a period of years had the surprisingly low figure of 16 for a yearly average of decrees of nullity.

The Song of Bernadette

BY FRANZ WERFEL — Illustrated by HAROLD FOSTER

Lafite returned to Lourdes

The procession to the grotto was passing . . .

Lafite wandered aimlessly.

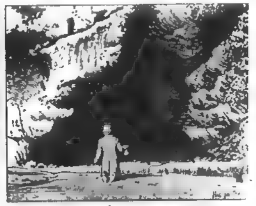

He sank to his knees at the grotto.

ON THE very day on which the aged Dean Peyramale was finally able to set out for Nevers to see the dying Bernadette, a stranger arrived in Lourdes. It was the poet Hyacinthe de Lafite, who since the day of his farewell party in the Cafe Francais years ago had not set foot in Lourdes again. He was a gravely ill man now. The trouble was in his larynx—possibly cancer.

Lafite looked up his old friends Estrade, the revenue officer, and Dr. Dozous, and together they strolled down the new Boulevarde de la Grotte, past the rows of bustling hotels to the Hospital of the Seven Sorrows. Inside the hospital the poet had to take himself firmly in hand. All his life he had sensitively avoided sights of disease and ugliness. Now, here before him, were the horribly afflicted who had come to Lourdes seeking a cure.

Slowly Hyacinthe de Lafite walked past the beds of the sufferers. At last he and his two friends were out in the fresh air again. The great sacramental procession to the grotto was just passing, and the trio joined the crowd at the curb.

"Do you see the chap with the bow-legs?" Dr. Dozous asked softly. "We still call him the Bouhouhorts child hereabouts, though he's over twenty-three now. You probably remember the excitement when a working-woman immersed her dying child on one of the first days that the spring flowed."

Hyacinthe de Lafite did not remember. He felt wretched. He needed to be alone. Taking leave of his friends, Lafite wandered aimlessly through the town until twilight. Without knowing it he came face to face with the grotto. He heard the even mechanical voice of the young priest and the murmured responses of the devout "Pray for us . . . now and in the hour of our death

Lafite, he who had been the arch unbeliever, sank slowly upon his knees and murmured into the grotto of the lady the familiar words of the angel's greeting and of his mother's lips and his own childhood. And there came to his lips, he knew not how, the invocation: "Bernadette, pray for me!"

And Bernadette Soubirous was still living at this hour. Her eyes were tensely directed at a shadowed crucifix upon the wall. She did not dream that at this moment the lady's proudest foe was on his knees before her.

The dean knelt . . .

The Bouhouhorts child sat in St. Peter's

The crowd carried him along . . .

A gladness was in his heart . . .

COMMONLY death extinguishes a human face in the twinkling of an eye. But death illuminated the face of Bernadette Soubirous. At the very moment of her last breath's ceasing her countenance assumed the aspect of the ecstasies, as though through all the sights and things of the world she had remained bound to the lady of her vision.

Dean Marie Dominique Peyramale knelt near the deathbed without motion. To his own surprise he heard himself whispering: "Your life begins, O Bernadette."

The huge man arose. With a last look and a last sign of the cross he said farewell to Bernadette and turned and went.

One year followed another and at last came 1933 and the greatest of all days in Bernadette's honor. The day centered, however, not in her blood relations but in the first born of the miracle, the Bouhouhorts child. Now 77 years old, he was to share the joy of that great celebration in which Pius XI was to enroll little Bernadette Soubirous in the calendar of saints.

And so the Bouhouhorts child sat in the midst of dignitaries in Saint Peter's in Rome and blinked shyly as the silver trumpets sounded and the magnificent ceremony moved to its climax.

"We declare and render decision that the blessed Marie Bernarde Soubirous is a saint . . ." This was the formula. Scarcely had it been spoken when the thousands of voices were raised in the Te Deum to the accompaniment of pealing trumpets and the deep thunder of Saint Peter's chimes.

When the ceremony was over, the aged Bouhouhorts child let himself be carried along by the crowd moving out of the cathedral. The old man sat down at a sidewalk cafe table and blinked up at the great clear sky of Rome. His lips whispered one Ave after another while he sought to master his weariness. His smiling small eyes watched the lively traffic in the street. Motor-cars flitted by. An ice-cream man rang his bell. Under the heaven of Rome, where the saints were gathered to welcome their new comrade, flew a military plane. After the fortieth Ave the smiling old eyes began to grow heavier and precisely during the fiftieth the Bouhouhorts child fell asleep. But great gladness was in his heart the while he slept.

[The End]

Життя Святих

СВЯТИЙ ЄРМИЛ — СВЯТИЙ СТРАТОНІК

Цісар Костянтин Великий мав швагра Лікінія, що був володарем східньої частини римської держави. Лікіній був поганин. Тому Лікінієві донесли слуги, що один чоловік, на імя Єрмил, визнає Христову віру, а поганських божків і цісарські прикази висміває. Цісар казав привести Єрмила на суд. Вояки, що прийшли по Єрмила, знайшли його на молитві. Він охоче віддавсь їм у руки й вояки повели його перед цісаря. Лікіній спитав Єрмила:

— Чи це правда, що ти християнин?

— Я не тільки християнин, відповів сміливо св. Єрмил, а ще й посвячений невидимому Богові на службу діякон.

А цісар йому на те:

— То будь і нашим богам за діякона тобто за служителя.

Та Єрмил засміявсь і відповів:

— Я вже раз сказав тобі, що я служу невидимому Богові, а не вашим ідолам, що є видимі та самі не видять ні не знають, що це значить бути кому за діякона, бо вони бездушні й глухі, твори людських рук, що їх треба б скорiш висмівати, ніж почитати.

Розгніваний тим цісар казав бити Єрмила мідяними пругами по лиці, а потім відвести до тюрми, в надії, що там Єрмил від терпінь і зо страху перед смертю виречеться Христа. Та св. Єрмил молитвою кріпив свойого духа до останньої боротьби за Христа.

Після трьох днів привели Єрмила знову перед Лікінія, що намовляв його, щоб поклонивсь поганським божкам. Та Христовий борець відповів справді по-християнськи:

— Царю, я вже говорив тобі й від того не відступлю, що я признаю тільки одного Бога в небі, для Нього одного живу, Йому одному жертвую себе й від Нього надіюсь великої помочі.

Розлючений цісар казав шістьом воякам простягнути Єрмила на землі й бити безпощадно. Єрмил не зойкав, тільки гаряче молився: "Господи Ісусе, скріпи мене, що терплю за Тебе, щоб я міг добре закінчити цей бій і, бувши участником Твоїх страждань, став гідним мати частку й у Твоїй славі." А тоді з неба почули голос: "Амінь, амінь, Єрмиле, після трьох днів скінчаться Твої терпіння й ти одержиш за них велику нагороду". Ті слова додали великої відваги св. мученикові, а мучителів дуженалякали; сам Лікіній, задрижавши зо страху, казав перервати биття й відвести св. Єрмила до темниці та віддати під нагляд сторожа Стратоніка.

Стратонік був друг Єрмила й християнин, та потайний. Він дуже опочував терпінням друга й подивляв його мужність, та сам не мав іще відваги визнати явно Христа. А Єрмил молився й співав собі в темниці: "Господь просвіщеніе мое і Спаситель мой, кого убоюся...? (Пс. 26). І Господь Бог чудесним світлом освічував його темницю та кріпив його духа.

Наступного дня вивели св. Єрмила ще раз перед суд, де Лікіній спитав його останній раз, чи хоче сповнити приказ цісаря й поклонитись державним божкам, чи піти на муки. Святий відповів:

— Більш того, що ти вже чув від мене, не почуєш; роби те, що задумав.

Тоді цісар казав простягнути св. Єрмила на землі й бити палицями по животі та роздирати живіт орлиними нігтями. В тих терпіннях Єрмил повторяв невпинно слова св. псалма (69) "Боже, зверни увагу на поміч для мене, Господи, поспішися помогти мені."

Стратонік, що дививсь на таку страшну муку свойого друга, не міг здержати свойого зворушення; по лиці потекли сльози й він заплакав. Коли це донесли цісареві, він приказав привести Стратоніка перед себе й спитав, чи він не є часом другом Єрмила? А тоді Стратонік, скріплений Божою ласкою й геройським прикладом свойого друга, визнав не тільки свою дружбу, але й свою віру в Христа кажучи:

— Боюсь одного Бога, що сотворив небо й землю! Тоді жорстокий мучитель казав бити голого Стратоніка палицями по всім тілі. Підчас тієї муки Стратонік тільки підводив свої очі на Єрмила й просив його: "Молись, Єрмиле, за мене до Христа, щоб дав мені силу й постійність заховати св. віру..."

А цісаря остерігав, щоб перестав кланятись бездушним ідолам і лякавсь мести живого Бога, що в Його руки є страшно впасти...

Коли вже Стратонік так ослаб, що не міг говорити й замовк, казав цісар відвести обидвох св. другів до темниці, а наступного дня, коли обидва св. мученики стояли далі непохитно в християнській вірі, казав Лікіній повісти ще Єрмила на дереві й краяти його тіло ножами, а потім обидвох утопити в Дунаї.

Коли св. мученики йшли на смерть, то прославляли Бога, що промовляв до них і кріпив їх під час муки обітницею небесного вінця слави, й співали вдячним серцем: "Слава во вишних Богу, а на землі мир, во человіцех благоволеніе."

Річка прийняли їхні мученицькі тіла, а потім винесла в пустім місці наверх. Третього дня знайшли їхні святі тіла християни й поховали їх набожно, кілька миль від міста Сингидону, в однім гробі так, що в св. Єрмила й Стратоніка все було спільне: віра, мука, смерть, гріб і вічна слава біля Христа-Царя.

Сталось це коло 309 року, в місті Сингидоні, в горішній Мезії, римській провінції над Дунаєм.

Память святих мучеників Єрмила й Стратоніка святкуемо 13 січня.

о. А. Трух, ЧСВВ.

З гостини в Британській Колюмбії

Спомини з подорожі до Вернону й Ванкуверу

Дуже милою несподіванкою в Верноні на ювілею панства Щербів була для мене стріча з п. Василем Годованським, нашим щирим і трудолюбним робітником на релігійнім і народнім полі в Торонті, а моїм старим знайомим. Ми зговорились і зараз таки наступного дня по ювілею, в понеділок, приїхали до мене: п. П. Годованський і п. В. Попович, син і зять п. Годованського, що перебували в Левінґтон, і ми поїхали до них на відвідини. Зо мною, як не милюся, був також Преп. о. В. Гринишин, ЧСВВ., сусід панства Годованських, що саме тоді перебував у своїх батьків після своєї першої Служби Божої, що її відправив був у Верноні попередньої неділі. У Левінґтоні нас зібралась гарна громадка. П. В. Годованський, син і два зяті з ріднею, о. Гринишин із братом і я. Нам так гарно минув час на сердечній розмові, що ми вмовились, що в середу я знову приїду до них. А тимчасом треба було вертатись до п. Щерби, бо ввечері ми мали бути в панства Прихідків, сусідів п-ства Щербів, що запросили нас до себе.

П. Прихідка скористав із погідного, теплого вечора й приготовив нам столи й гостину на вільному воздусі. За милою гутіркою нам скоро проминув вечір.

У вівторок увечері ми мали гарну вечерю в Панства Стельмахів, що перебрались до Вернону з Алберти.

В середу я виїхав знову до панства Годованських. Там я й заночував. Вночі була буря. Здається, що я тої ночі й ока не зажмурив. Наступного дня я відправив Службу Божу. На тій Службі Божій вся рідня п. Годованського, батьки й діти, приступили спільно до св. причастя. Для мене була це велика приємність, що я міг провести хоч одну добу в такій рідні, де живуть вірою і любовю. Як би так могло бути в кожній українській родині, ми були б щасливою нацією. Тоді ми могли б нераз поправді сказати: "З нами Бог"! А понад те — чи може бути ще більше щастя на землі?

Зокрема відвідуємо панства Гринишиних, батьків нашого молодого о. Венедикта П. Гринишин розказав мені історію свого поселення в Левінґоні. Розказувати було коротко, та корчувати пеньки, виробляти землю й розробляти господарку — було довго й тяжко. Та тепер — це вже тільки спомин із піонірських часів. Гей, як багато праці, поту й молитви вложили українці в розбудову Канади! А перший-ліпший "патріот" називає й досі наших людей "форайнерами", так, наче б то він сам походив із чисто індіянського роду...

Після повороту від панства Годованських ми мали в четвер увечері гарну гостину в панства Климчуків, у їхній новій хаті. П. Климчук наїздивсь чимало по широкім світі й прочитав не одну задруковану сторінку. Він бесідлива людина, то й поговорили ми з ним доволі. По вечері п. Климчук, як господар дому, привітав мене, як свого гостя, сердечною промовою. Між іншим згадав також, як то було б добре, якщо в Алберті наші люди створили б спілку, щоб спроваджувати овочі з Вернону, а тоді наші вернонські садівники могли б співпрацювати зо своїми. Були б більш незалежні, робили б поступ. Думка п. Климчука гарна. Якщо наші албертійські купці й вернонські садівники прийшли б до спільного порозуміння й створили "Українську Овочеву Спілку", це було б корисне й вигідне нове наше підприємство в Західній Канаді. Цю справу варта б рушити з місця.

На промову п. Климчука я відповів. Заохочував сердечно, щоб старались працювати всі зорґанізовано, а зокрема подбали про "Рідну Школу", щоб молоде наше покоління одержало своє рідне знання й виховання. Бо як пропадуть нам діти, то навіщо нам здадуться фарми, хати, чи банкові книжки?.. Син п. Климчука музикальний. У нього скрипка й українські пісні під нотами. Після вечері я взяв трохи скрипку в руки й ми проспівали не одну гарну пісню. Приємний був вечір. Рідна Школа й інші наші організації повинні звертати завжди увагу на плекання між членами народнього співу. Спів приносить розвеселення, уприємнює й піддержує товариські сходини, зроджує ніжність, піднесення на дусі, привязання до рідної нації. Тому — співаймо часто, співаймо всі! Зо співом буде нам веселіш і рідніш.

В неділю, 25 липня, їдемо на богослуження до Грінроду, що лежить яких 30 миль від Вернону. Там найстарша церква в Британській Колюмбії. Везе нас наша метка Катруся. О. Жидан поїхав другим автом. Гарна погода. Для мене ця подорож особливо цікава, бо я тут перший раз. П. Щерба розказує мені, де мешкають наші люди, як ми переїжджаємо коло їхніх хат і господарств. Як би так усі ті наші люди держались Бога й одної Церкви, наше серце було б завжди повне радости. А так? Цей уже більшовик, цей свистунівець, цей біблійник, той, куди вітер віє, той стоїть твердо при католицькій вірі. Один народ, та не один дух. Гарні дороги в Б. Колюмбії, тільки що український народ насипав на них терня, що — ранить серце...

СПОМИНИ З ПОДОРОЖІ

Докінчення з 5 сторінки

"Червона калина похилилася.."

Доїжджаємо до Ґрінроду. Наші люди господарюють тут більш на старокраєвий лад.

В Ґрінроді співаю Службу Божу й говорю проповідь про вартість релігії. Це вона й українська мова зібрала докупи наших людей у Ґрінроді та й по різних місцевинах Канади й Америки й створила стільки наших парохій, збудувала тільки церков! Християнська релігія — це наша національна від знака від Ольги й Володимира. Наша українська традиція — релігійність, побожність, а не — більшовицька безбожність. Це нам чуже. Накинене безбожними займанцями, защіплене агентами безбожницького інтернаціоналу, що його "пророком" — жид Маркс. І радикалізм, і соціялізм, і комунізм, і схизма, і сектантство — це чужий посів на чистій українсько-католицькій ниві. Це наше розбиття, наша слабість, наш упадок. І є ще й досі такі, що це піддержують — для відродження України! І в практиці виходить таке, що правда з фальшем будує українську державу!.. Чи збудують?

Після богослуження на церковнім майдані спільний обід і пікнік. На просьбу о. пароха, промовляє п. сотник Бартман, промовляю й я про наші українсько-католицькі завдання. Між іншим — заохочую, щоб докінчували виправу своєї церкви, бо не годиться, щоб наші церкви цілі десятиліття світили брусами.. Церква — дім прослави Божого Маєстату, то ж годиться явитись перед Ним із найцінніший даром. Треба офіри?... Яка віра, така офіра.

Перед відіздом із Ґрінроду просять мене до спільної світлини з парохіяльним зарядом. Опісля записую кілька нових передплат на "Світло". Хотів би я уладити ще катехизацію зо школярами, та вже трохи пізно. Тому прощаюсь із новими знайомими й віджджаю з Ґрінроду. Чи буду я ще тут коли? Добре було б приїхати на святу місію й поговорити з усіма від серця до серця про те, в що нам треба вірити та що робити, щоб бути щасливим тепер і в вічності...

З Ґрінроду їду вже з новим знайомим, п. І. Гошовським, що є залізничим наставником — форманом у місцевині О; Кіф. Їде нас пятеро: О. Жидан, панство Гошовські, Петрусь, їхній син і я. Дорогою розговорились. Панство Гошовські мешкають у залізничім домі. Після приїзду до дому застаємо там іще молодшого сина — Евгена. Познайомлюємось, гостимось. Панство Гошовські й їхні діти дуже приязні, милі, тому добре нам у них гостювати. Може й до пів ночі були б не скінчили розмови, та завтра будень, робота, то треба прощатись. Може колись зійдемось знову, та тепер прощаємось і п. Гошовський відвозить нас до дому п-ва Щербів. Думаю, що тої ночі не одному подушка була дуже солодка.

Я вже розпочав другий тиждень вакацій у гостиннім домі п-ва Щербів. Службу Божу відправляємо з бр. Вартоломеєм у церковці, харчуємось у кухонці, читаємо в садку, а купаємось у тім "наводненні", що то пливе повз вернонські садочки. Одного дня приїжджає п. Козіцький із Піс Риверу й купує гарний сад. Колись приїде й він самий. Добре! Буде в Верноні більш наших людей.

Погода гарна. Сонце так і пражить. Яблука достигають та й п-во Щерби беруться до зривання. Зривають у торбинки, насипають у скринки й паперові коробки, а Івась троком відвозить до міста до тих панів, що нічого не рвуть, тільки "обривають"..

Мені треба було вже збиратись до Ванкуверу, де я мав на 1 серпня відправляти Службу Божу. О. Боднар виїхав скоріш. Та в вівторок, 27 липня, задумав я забавитись ще в вернонського садівника. Взяв отже торбу, перекинув через плечі, взяв у руки деревляні вилка для міряння грубости яблук (бо то мали бути вибрані), виліз на садівницьку драбину на трьох ногах і почав зривати яблука. Може я так зривав 10-15 хвилин неразчую, що моя драбинка перехиляється вбік. Я бачу, що падаю, та нема рятунку. Хочне-хоч я гримнув добре на землю, драбинка на мене, а що я був босий, то драбинка розтяла мені стопу в самій середині. От уже має Андрей добрий ювілей — і вакації... З того часу пані Щерба стала за ласкаву доглядачку хворих і через 8 день пильнувала мене як інваліда в Діеп. А я то лежав, то сидів, то моливсь, то мочив ногу в воді з порошком, то прикладав бабку, то замащував мастю й вазеліною та й вижидав скорого подужання, щоб виїхати ще до Ванкуверу, звідки о. Добко вже навіть телефонував, щоб розвідатись, коли то я прикалатаюсь до Ванкуверу.

Перед відіздом ми мали ще гарну гостину в старших п-ва Гошовських у Верноні, а в середу ввечері, 4 серпня, о. Жидан і вся рідня п-ва Щербів відпровадили бр. Вартоломея й мене на залізничий двірець, звідки "вуйко сіенар" мав забрати нас із Вернону.

На цьому місті хочу ще сказати: Прощайте, Дорогі Панство Щерби й Усі Вернонські Приятелі! Щире спасибі Вам за Вашу гостинність і прихильність! Не знаю, чи ми стрінемось іще коли в Верноні, та на всякий випадок бажав би хоч вістку дістати від Вас, що кожний із Вас робить гарний поступ у своїй господарці, а всі разом працюєте щиро в св. церкві й народнім домі, що його Ви — спільними силами, щоб скоро поставили на гарній площі в місті. А особливо передайте нам ту веселу новину, що всі Ваші діти добре вчаться й виховують на добрих громадян Канади, свідомих членів української нації й побожних дітей Католицької Церкви. І щоб так було — нехай Бог благословить Вас!

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

ВЛАДИКИ НА ЗАХОДІ КАНАДИ. Наші Преосвященні Владики — Кир Василій і Кир Ніль — прибули в архієрейські відвідини до Алберти.

Дня 17 вересня Кир Василій узяв архієрейську участь у великім празнику св. Йосафата в Едмонтоні. В своїй науці по Службі Божій сильно закликав до єдности, що її так бажав Христос, коли молився: "щоб усі були одне". По богослуженні Преосв. Владика прибув також на спільну гостину в Народнім Домі, де промовив до численних гостей і, між іншим — висказав свою радість, що його давні парохіяни так гарно відносяться до нових парохів.

Щодо інших точок у день того празника, то можна згадати ще: добрий дощ із вітром, повну церкву людей, навіть із подальших місцевин, гарну архієрейську відправу з 5-ма священиками, семинаристами й численними аколітами, щедрі жертви на будову нової церкви в Едмонтоні, промову Впр. о. ігумена В. Каменецького, ЧСВВ., п. Ісаїва в Народнім Домі, ввечері гарний концерт у Народнім Домі, за проводом п. Прийми, зо словом Преп. о. А. Труха, ЧСВВ., редактора "Світла" й п. В. Кулченка. (Решта на наступний рік.) — Преосв. Ніль того самого дня поблагословив у Вінніпеґу Виховний Інститут Б.У.К. ім Пресв. Діви Марії для українських дівчат, що ходитимуть у Вінніпеґу до школи. Промовляв сам Владика, а також Впр. о. ігумен Й. Сеньків, ЧСВВ., господар урочистости, й п. М. Дима, голова Ліґи Українських Католицьких Жінок у Вінніпеґу. На благословенні було повно людей. Склали свої жертви, що їх іще досить потребує Інститут. Дім вестимуть наші Сестри Служебниці.

А 21 вересня Кир Ніль відвідав церкву Різдва Божої Матері, а опісля Чесного Хреста в Інnісфрі, Алта. В першій церкві була Архієрейська Служба Божа, в другій вечірні відвідини. На Архієрейській Літурґії гарно співали діти "самолівку", за проводом ревного пароха — Преп. о. С. Курили, ЧСВВ. Панство Саїки й Пшики дуже сердечно вітали й гостили свого Владику по своїх домах. У обидвох церквах було повно народу. Ці церкви є на фармах. Гарну церкву треба б доконче збудувати в самім місті, куди зїжджаються люди з усього округа. Дай, Боже, щоб Преосв. Ніль внедовзі прибув знову до Інnісфрі на посвячення нової церкви!

В неділю, 24 вересня, Кир Василій відправив Архієрейську Службу Божу в Ванкувері, Б.К., Кир Ніль відвідав Равид Гил і Тофілд у Алберті.— Кор.

ҐРИМСБІ, ОНТАРІО. Урочисті Обіти. Ще не було тут такого! Всі люди зблизька й здалека громадно спішили до церкви в неділю, 27 серпня, бо того дня три молоді юнаки-василіяни мали прилюдно зложити в церкві свої вічні обіти — пожертвувати себе геть чисто на досмертню службу Господу Богу.

Що все те має означати? Як буде відбуватися ця урочиста присяга? Хто буде складати її?... Такі й подібні питання було чути всюди між людьми того недільного ранку. Та ніхто з людей не міг відповісти на ці питання, бо ніхто тут на Сході не бачив іще подібної урочистости. Тому й не диво, що побожні й цікаві люди скоро заповнили ґримсбійську церкву. Було видно гостей і з дальших місцевин, як із Гемилтону, Ст. Кетеринс і Торонта.

В 10 год. співану Службу Божу почав відправляти Преп. о. Йосафат Жан, ЧСВВ., гість із Оттави. А діяконували о. М. Романович, ЧСВВ., і бр. Модест. В притворі церкви стали три молоді брати-василіяни: Іларіон Адамс, Нікон Свірський і Патрикій Пащак. А коли скінчили співати тропарі, вся монаша братія зо свічками в руках, урочисто з усею асистою припровадили їх до вівтаря, де вони, зробивши три глибокі поклони, лягли хрестом на землі, на знак, що вони покірно просять настоятеля, щоб прийняв їх до Чина. А в тім часі монаший хор відспівав гарну пісню-ірмос: "Обятія Отця..."

Тут три згадані брати стали навколішки перед вівтарем і відповідали на питання о. настоятеля, чи вони з власної волі приступають до посвяти Господу Богу. Після того зложили поосібно присягу перед Найсв. Тайнами, що позістануть у Чині й заховуватимуть аж до смерти три обіти — вбожества, чистоти й послуху. По зложенні обітів о. Ігумен, проказуючи відповідні молитви, подав кожному всю монашу одежу, вложив на груди параман і хрест, а в руки вервицю, ручний хрест і свічку. Опісля всі три брати знову впали хрестом перед вівтарем, їх накрили чорним покривалом, монахи заспівали похоронну пісню: "Твой єсьм аз, спаси мя...", а дзвони задзвонили, як над покійниками. Це на знак, що новопосвячені Богові монахи вмерли раз-на-завжди для світа й його розкошів. І з цього часу вони починають жити новим, взнеслим життям досконалої служби Господу Богу. Вони виреклись своєї власної волі, а хочуть сповняти тільки Божу волю. Це велика жертва, та вони не сумують, а навпаки на їхніх лицях пробивається надземська радість, вдоволення, бо вони знають, що записалися до служби в Христовій винниці, а нема кращої служби й більшої заплати, як заплата Небесного Отця.

Після цеї посвяти відправлялась далі Служба Божа. Три молоді василіяни клячали перед вівтарем і в щирій молитві дякували Богові, що покликав їх до так піднеслого стану життя. Проповідь виголосив о. місіонар М. Пасічник, ЧСВВ. Розповів він історію Чину св. Василія Великого від самого його заснування ще в 350-их роках. Пояснив людям, що це є монаше покликання й зазначив, що це є противне Божій волі, як хто не хоче дозволити дітям вступити до монастиря.

По Службі Божій був у залі під церквою спільний обід, що його приготовили добрі парохіянки з цієї святкової нагоди. На поклик Впр. о. Ігумена М. Когута, ЧСВВ., промовляли: о. Й. Жан, п. М. Голинський, мати бр. Нікона й п. Т. Вишньовський. Особливо зворушливими були промови трьох нових братів-професів, що в своїх коротких, а щирих словах дякували Богові за ласку витревання в Чині аж до цієї хвилі, о. Ігуменові за батьківську опіку, батькам, рідні та всім парохіянам за приязну участь та прийняття з нагоди їхнього свята. Накінець просили всіх, щоб і надалі спомагали їх своїми молитвами. Їх зворушливі слова неодному присутньому витиснули з очей сльози.

При цій нагоді не забули й нашої преси. На заклик Впр. о. Ігумена щедро складали свої жертви на "Католицькі Картини в "Світлі". Хоч мало було вже людей у залі, то так, як завжди, жертвенні ґримсбійці зложили $15.77.

Дай, Боже, щоб за прикладом братів: Іларіона, Нікона й Патрикія ще багато українських студентів посвятились на службу Богові й українському народові в Чині ОО. Василіян. Бо "жниво велике, а робітників мало!" — Свій.

Редакція "Світла" щиро вітає нових братів-василіян із святою професією й бажає великого Божого благословення на святе життя по взору Великого Йосафата.—Всім жертводавцям складає щиру подяку.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Вінчання. З великої родини нашого доброго парохіянина, п. В. Федини, що вірно стоїть при церкві, вийшла заміж його дочка — Софія. Софійка належала до тих дівчат, що бедуть живу участь у парохіяльній праці, як наприклад у церковнім хорі й базарах.

Чоловік Софії називається Василь Стецик і є сином бл. п. Петра Стецика. Вінчання відбулось 15 липня. Молоду пару звінчав Преп. о. Гр. Хміляр, ЧСВВ. — З нагоди весілля відбулась збірка на "Світло" й "Українські Вісти", що принесла понад чотири доляри.

ЛІШОР, АЛТА. Несподіванка. Дуже гарні хвилі пережили Петро й Марія Сенишин із Лішор, коли рідня, приятелі й сусіди зїхались 16 липня по Службі Божій до їхнього дому на несподіванку.

Молитву перед прийомом проказав о. Е. Пащак, ЧСВВ., і коротко привітавши гостей, розказав ціль прийняття. Наймолодша дочка Текля перечитала гарну адресу в честь батьків і вручила мамі китицю живих квітів. Присутні встали й заспівали "многая літа". П-во Сенишиних одержали з цієї нагоди гарний дарунок — честерфілд. Це справили діти.

По обіді продовжались привіти. Ганя, друга донька п-ва Сенишиних, жінка Андрія Захарка, перечитала лист від дочки п-ва Сенишиних, а тепер С. Андреї, СПНДМ., що працює в Америці. Вона також прислала батькам дарунок.

Промовляли ще гарно п. Олекса Сенишин, п. Теодор Попик і п. Мальований. По привітах промовив із сльозами радости п. Петро Сенишин і від себе та дружини щиро подякував за дарунки й гарні привіти.

Збірка на пресу принесла $8.00. З того п-во Сенишині жертвували $2.00. — (П-й).

СТАР, АЛТА. Гостина в домі п-ва Мальованих. Дня 18-го липня відбувся вечірок у домі п-ва М. Мальованих на честь гостей-кревних п-ва Івана й Марії Котів, що прибули з Вайбурн, Саск., відвідати свою рідню в Лішор, Делф і Стар. На вечірок зїхалася численна рідня.

Вечір пройшов дуже весело. Підчас вечері промовив о. Е. Пащак, ЧСВВ., а опісля всі відспівали многоліття в честь гостей. П. Й. Фединяк заохотив присутніх до жертв на пресовий фонд. Зібрано $5.55.

П-во І. Котів проживають уже на фармі в Вайбурн, Саск., 20 років. Мають пятеро гарних діточок. Додому вернулися тиждень пізніше. — Кор.

ОТТАВА, ОНТ. Похорон. В суботу, дня 19-го серпня, упокоївся в Бозі довголітний піонір і основник церкви в Оттаві, бл. п. Павло Ковальчук. Павло Ковальчук прибув до Канади 1908 року, з села Увисла, копичинського повіту й поселився в місті Оттаві, де перебував аж до смерти. Через довгі роки був форманом у Сіпіяра. Через 25 років був за дяка у нашій українській католицькій церкві св. Івана Христителя, де був взірцевим і жертвенним членом від самих її оснування в 1918 року. Через довгий час бл. п. Павло уже нездужав, а в суботу ввечері, на саме свято Преображення, в оттавськім шпиталі віддав Богові невинну душу, забезпечений передтим Св. Тайнами. Полишив у смутку по собі подругу Варвару і двох жонатих синів, Михайла й Степана.

Похоронне богослуження і Сл. Божу відправив у церкві Св. Івана Христителя в Оттаві Впр. о. І. Й. Лесюк, ЧСВВ., що на той час заступав місцевого пароха Отця Жана.

Згідно з його волею його поховали на міськім цвинтарі, в новій українській частині, що її придбав о. Жан.

По похороні, в родиннім домі під час обіду, присутні зложилися на співану Службу Божу за душу покійного. Тоді також зложили на пресу: П-во М. Ковальчуки — **$2.00; По $1.:** І. Вершигора, Н. Раковітза, Н. Корса, С. Ковальчук, П. Пітура. Решта дрібнішими жертвами. Разом. **$10.75.**

Хоч прибиті смутком по втраті нашого дорогого батька, ми однак не забуваємо всіх тих, що старались бути пільгою під час гірких днів досвіду. Оцею дорогою ми бажаємо подякувати їм усім: нашому дорогому о. пароxові Жанові, що так часто відвідував покійного й на кінці забезпечив св. Тайнами; Впр. о. Лесюкові, ЧСВВ., за його повну ободрення прощальну проповідь; усім тим, що зложили на могилі квіти, що дали на Службу Божу, та що так численно прибули на похорон. Їхнім молитвам поручаємо й надалі душу бл. п. нашого дорогого батька. — Дружина й сини, Михайло й Степан.

ҐЛЕНДОН, АЛТА. Нова місійна станиця. Цього року відкрили в окрузі Ґлендон — Ст. Павл нову місійну станицю ОО. Василіяни із осідком у Ґлендон, Алта. В цім містечку вже є церква, та ще не викінчена й непомальована в середині. Коло церкви є цвинтар. Парохіяльного дому при церкві ще нема. Внедовзі мають збудувати тут резиденцію-монастир для священиків.

До ґлендонського округа належатимуть парохії: Ґлендон, Ст. Павл, Айрон Ривер, Елк Пойнт, Еншав, Малой, Лейк Белвю, Лейк Елайза, Флет Лейк, Крейгенд. До цих парохій доїжджали Отці з Редвей, Дервенту, Едмонтону й Мондеру, а тепер призначений на цей округ Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ.

Дня 6 серпня відбулися по відправі перші збори в справі будови резиденції. По молитві промовляли: о. парох Е. Пащак, ЧСВВ., п. М. Максимюк, і п. П. Гарматюк. По дискусії почалась збірка. Г. Клячик зложив $125.00. С. Горах $110.00. По $100.00: М. Максимюк, К. Вихопень, І. Пшик, С. Онишко, Ф. Максимів, Н. Гупало, С. Малюта, В. Пшик, Г. Максимюк. По $50.00: Н. Гладиш, П. Дробіт, В. Юрчишин, П. Баць, П. Гарматюк, М. Киеть, К. Тхір жертвував $20.00 і 2000 стіп дощок. Секретарював під час зборів П. Вихопень. Головою комітету є К. Вихопень. Всіх грошей зібрано на резиденцію $1,455.00. — Кор.

Дня 7, 8, 9, вересня виконали підземелля-салер під нову резиденцію. вже згодили майстра п. Бобенка з Ґлендон до будови. Резиденція буде збудована недалеко церкви.

Храмовий празник Успення Матери Божої. Дня 28 серпня відбувсь у Ґлендоні храмовий празник. На це свято зїхалось більш людей, як попередніми роками. По Службі Божій відбувсь у місті в залі спільний обід, а потім важлива парохіяльна нарада. На поклик п. Максимюка була збірка на пресу, що принесла $14.15. Жертвували: По **$1.00:** п-во М. Максимюки, М. Луговий, п-во Велещуки, Ф. Гармата (з Чипмен). Решта дрібнішими датками. — Кор.

АЙРОН РИВЕР, АЛТА. Українська школа. В днях 21-25 серпня відбулася вакаційна школа релігії й рідної мови в парохіяльній залі в Айрон Ривер. Учащало 11 дітей. До 1-го св. причастя приступило 2. По скінченні науки дітвора мала спільне снідання в залі, що його жінки приготовили, й веселий пікнік. Учив о. Е. Пащак, ЧСВВ. З цієї нагоди заложено "Вівтарну Дружину" хлопців.

Слід згадати, що при парохії є також Аматорський кружок, що час-від-часу виставляє гарні вистави з доходом на церкву. Тепер приготовляють зворушливу драму: "Пещена дитина. — Кор.

Благословення дому. Дня 4. вересня Впр. о. Д. Джіголик, ЧСВВ., наш парох, благословив нову хату п. Романа Славути, піоніра цеї місцевини. По Сл. Божій і молебні до Преч. Діви Марії всі гості засіли до спільної гостини. П. А. Орисюк висказав радість, що всі могли так спільно взяти участь у такій урочистості і в імені всіх гостей подякував панству Славутам за миле прийняття.

Та приніс нам цей день і смуток, бо того дня ми прощали нашого дорогого пароха, о. Діонісія, що ніс нам свою науку й усяку духовну послугу через 7 літ. Завдяки їхньому старанню наша парохія розвинулася й зробила гарний поступ. Дальшу працю вестиме тепер із Ґлендону Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ.

З цеї нагоди, на поклик п. Добильовського з Ля Корей, присутні зложили також дарунок і для "Світла" й "Українських Вістей". На руки п. Орисюка пожертвували по **$1.00:** Р. Славута, Д. Одинський, С. Крук, А. Орисюк, п. Добильовський. Решта дрібнішими датками. Разом $7.00. — Кор.

ВЕСТ ФОРТ ВІЛІАМ, ОНТ. При нашій українсько-католицькій парохії живуть старші члени — Ганна й Лев Кардинал, що своїми жертвами й працею роблять багато добра для нашої церкви. Особливо кожного року при розпродажі базарових тикетів П. Кардинал приносить найбільшу суму грошей до парохії. На 4-го вересня, в "День Праці" була в нашій церкві співана Служба Божа за покійних їхніх батьків. По відправі п-во Кардинали запросили приятелів до свого дому на гостину. При цій нагоді М. Шкварок згадав про збірку на "Світло" й "Українські Вісти" Пані К. Підлужна зайнялась збіркою, що принесла $7.50. Пожертвували по **$1.00:** Л. Кардинал, Т. Кардинал, М. Шкварок, С. Підлужний, Г. Лукінчук, Вишньовський. Решта дрібнішими датками. — (П-й).

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

Збірка в домі п-і Лисаковської Інnісфрі, Алта. **$2.45.**—На благословенні нової хати п. Р. Славути, Айрон Ривер — **$3.50.** З похорону бл. п. Л. Пасеки, Інnісфрі, Алта. — **$8.00.**

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— **Вийшла** з друку гарна, повчальна книжечка п. з. **"Коротка Історія Нашої Церкви".** Написав о. С. Семчук, голова Б.У.К-а в Канаді. Ціна 10ц. Замовляйте в "Світлі".

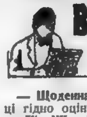

Що чувати в світі?

— **Щоденна** преса в Америці гідно оцінила промову папи Пія XII в 5-ту річницю світової війни, як це видно з редакційних статтей цеї преси. Давид Лоренс пише в "Вашінгтон Івнінг Стар"-і:

"Промова Його Святости, Папи Пія XII-го повинна бути передана радіом до всіх наших вояків і громадян усеї Америки... Ця промова є так для католиків, як і для не-католиків... В ній виражена філософія, що є основою правдивого миру так у границях держави, як і поза ними." Лоренс не є католиком.

"Промова Папи Пія XII є значним вкладом до зусиль, що мають принести світові мир... Зараз наступного дня по своїм виборі він у своїй промові завзивав світ до миру. Його голос однак, так як і всіх політичних мужів тодішнього світу, був неуспішний." — Так писав щоденник "Синсинаті Інквайрер".

А "Балтимор Сон" каже про цю промову: "Вона є доказом, що наслідником св. Петра тепер є державний муж із надзвичайним знанням і відвагою."

— **У статті,** що своєю появою в журналі "Лайф" спричинила світовий розголос, В. Булит, колишній амбасадор Америки в Франції й Росії, виявляє цікаві погляди щодо будуччини Італії та становища папи. "Італіяни очікують повоєнних днів із малою надією й великим побоюванням. Вони бояться, шо відтягнення британських і американських військ лишить їх на ласку Рядянського Союзу. Яка буде ця ласка, вони знають із того, як Ряд. Союз відноситься до поляків. Вони знають, що по відступі німців рядянська влада поарештувала старшин польської армії, що помогла їй здобути перемогу, та що польські патріоти мільйонами заслані на Сибір.

Про папу каже Булит, що ніколи передтим його повага не мала такої ваги й впливу в Італії, як тепер. "Для всіх італіян, крім малої горстки, папа є справді св. Отцем і якщо комуністи захотіли б захопити владу в Італії, італіяни, що не мають дуже для чого жити, але мають велику віру, що за неї готові вмерти, виступлять в обороні папи з відвагою хрестоносців... Св. Столиця не має до своєї розпорядимости ні армії ні флоти. Її опужжя, це віра, надія й любов."

Стаття В. С. Булита стягнула на автора рівночасно нагани й похвали. Особливо завзято накинулася комуністична "Правда" за те, що там сказано, що "італіяни побоюються, що вислідом цеї війни буде запанування над Европою Росії замісць Німеччини." Зо статті видно, що в Італії російські комуністи ведуть сильну підпольну аґітацію, щоб там завести свою більшовицьку систему.

— **З Ватикану** прийшла вістка, що по закінченні війни буде там великий евхаристійний конгрес та що папа задумує приїхати до Америки.

— **Кардинал** Вильнюв, архієпископ Квебеку, прибув літаком до Ватикану, щоб відвідати папу Пія XII.

— **Поліційний** уряд Едмонтону одержав у місяці серпні 354 доносів і скарг на молодь, що допускається різних злочинів. Хто винен тому, що молодь так дуже грішить?..

— **О. Ліонс,** Т.І. з Центрального Уряду Марійських Дружин в Америці заявив у своїй доповіді на Літній Школі Католицької Акції в Шикаго, що злочинність молоді, це тільки наслідування злочинности дорослих.

— **В своїй** доповіді про вагу католицьких шкіл о. І. Дофі з Рочестер, Н.Й., заявив, що молодь без релігійних засад є так само небезпечна й непідповідальна як робот-бомби. Католицькі школи тому цінні, бо крім релігії дають іще виховання, що конечне до віднови повоєнного світу.

— **Пише** один американський вояк до свого військового духовника: "Найбільш дорогоцінною річчю, що я маю в війську, це моя віра. Ця віра зберегла мене чистим і виробила до моєї особи поважання й довіря моїх старшин і товаришів."

— **Подають** із Москви рішення, що поляки з українських і білоруських земель можуть перенестись на польські землі, а українці й білорусини можуть перейти з польських земель, з-поза Сяну й Буга, на московські землі. Поляки дістануть землю під власне господарство, а інші підуть "добровільно" жити в більшовицьких колгоспах (подібних до раю). — Панські землі в Польщі розпарцелюють і один господар зможе мати найбільш 100 акрів.

— **Бельгійський** сейм вирішив на своїм першім засіданні по повороті до Бельгії, що король Леопольд, тепер німецький вязень, має по своїм визволенні далі сидіти на бельгійськім престолі. Так роблять розумні люди. Нерозумні проганяють, скидають, а навіть убивають своїх монархів.

— **Польські** комуністи вже мають для Польщі нового президента, Болеслава Берута. Він має перенестися зо своїм урядом до Варшави, як тільки звідти вступляться німці.

— **Аліянтські** представники мали в Америці, в Домбартон Овкс, важливі наради в справі повоєнної співпраці. Кажуть, що до порозуміння не прийшло через Москву. Ще ждуть її відповіди. Китайський президент Чянг Кай Шек не хоче ніяк співпрацювати зо Сталіном. Його представники не хотіли засідати до спільного стола з більшовиками й ждали три тижні, поки вони не забрались. Як Китай перестав би належати до "великих чотирьох", туди може вскочити Франція. — В Квебеку закінчилася нарада Рузвелта й Чорчила. Сталіна просили приїхати також, та він відмовився, що не має як, бо веде офензиву на фронті. Сталінові доносять, як ідуть наради. Тепер Рузвелт і Чорчил мають мабуть іще дальшу таємну нараду, а є можливе, що Чорчил уже є в Москві.

СЛУЖБА БОЖА ПІД НОТАМИ

Усіх Читачів "Світла", а головно Всеч. Отців, Преп. Сестер Служебниць і Василіянок, парохіяльних дяків і діригентів повідомляємо оцим, що наше Видавництво надрукувало "СЛУЖБУ БОЖУ Й ЦЕРКОВНІ ПІСНІ ПІД НОТАМИ, НА ДВА ГОЛОСИ".

Ця Служба Божа — самолівка дуже легка й було б дуже добре, якщо в кожній нашій церкві співали б її всі люди, а головно діти, молодь. Раз добре вивчена самолівкова Служба Божа переходить у парохії, як наша релігійно-народня памятка, з покоління в покоління. Де в церкві співає хор, там на переміну, або хоч першої неділі в місяці повинні діти співати самолівкову Службу Божу з нот. Такий спів — це краса й відзнака нашого церковного обряду.

Новий церковний співаник виданий на гарнім, тривкім папері.

Цей дуже корисний співаник повинен знайтись у кожній хаті, а головно в руках кожної української дитини по наших ЦІЛОДЕННИХ І РІДНИХ ШКОЛАХ у Канаді й Америці.

Ціна одного примірника — 50ц. Хто присилає відразу гроші за 25 примірників, платить тільки по — 40ц. — Пошту оплачуємо самі. Всі замовлення посилається на адресу:

The Light, Mundare, Alberta, Canada.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД Українського Католицького Юнацтва.

Для розвитку організації У.К.Ю. в Алберті склали свої добровільні жертви під час зїзду У.К.Ю. в Плейн Лейку, 3 вересня: Д. Чапельський — $25.00. По $10.00: М. Максимюк, пані Ганна Максимюк, п-і Стефанія Глинка. По $5.00: Гр. Гуменюк, О. Кузик, П. Гриців, В. Семенюк, М. Юхим, В. Курило, П. Сірацький, Є. Мельник. — По $3.00: Т. Грещук, Н. Кузик, К. Цимбалюк, П. П. Гриців. — По $2.00: А. Савчук, Г. Мальований, М. Балош, С. Семенюк, В. Горин, В. Стеблик, Гр. Мельник, П. В. Білецький, Гриць Сірацький. — По $1.50: С. Хміляр. По $1.00: І. Гриців, М. Сірман, І. Чернецький, О. Шпак, І. Кіт, В. Гнира, п-ні Сірацька, п-ні Кілик, п-ні М. Самоїл, П. Васильців, п-ні М. Глусь, Н. Зінюк, П. Цимбалюк, О. Курило, п-ні М. Гайдук, Н. Штогрин, І. Гайдук, о. Евген Білик, ЧСВВ. о. Шевчук, ЧСВВ., П. Вінніцький, Т. Кіт, М. Гуменюк, Я. Матвіїв, М. Бусько, І. Кілик, Д. Гасай, М. Глушак, В. Качмар, І. Лозовий, Ст. Винничук, П. Караїм, В. Зінюк, І. Якимишин, О. Васильців, А. Глусь, В. Гуменюк. —

Крім того були ще й менші жертви. Разом ... ... **$167.00.**

БУДІВНИЧІ СИРОТИНЦЯ В АЛБЕРТІ

На будову українського сиротинця в Алберті склали добровільні жертви:

(Продовження). В. Прунар, М. Хлібецький, М. Чернявський, І. Березівський, А. Рогальський, М. Дутка, Р. Бруга, М. Никифорук, А. Дебюк, А. Пилип, В. Сінекол, І. Єремій, Д. Гулет, Н. Хміляр, М. Рожко, Н. Рурка, С. Заозірний, Й. Мазурик, І. Кубрак, о. Хруставка, А. Гибгавс, П. Нестюрик, І. Гойтенюк, Н. Байдала, Ф. Маєр, М. Фарина, І. Куций, Дж. Вабер, Н. Кулій, Н. МекҐваєр, Д. Щербанюк, І. Харук, В. Бравн, О. Тунис, Дж. Фицелен, В. Єремій, Т. Кесон, Д. Павлюк, Й. Гоменюк, Дж. Лизанчук, М. Андрук, І. Федорук, О. С. Курило, ЧСВВ.

Решта дрібнішими датками. Всі жертви зібрав п. С. Сисак.

Жертводавцям щира подяка.

Хто буде наступний жертводавець?

Богослуження в Алберті

ЖОВТЕНЬ

1. Неділя —
Лемонт
Ворвик
Восток, св. Николая
Вох
Коперник
Менлі

8. Неділя —
Веґревил
Чипмен
Равид Гил
Рочфорд Бридж
Черґил

15. Неділя —
Спас
Краків — празник
Гиллярд
Вайлдвуд — празник
Голден
Криґенд — празник. В суботу в 10 год. вранці — катехизація дітей у школі.

Basilian Fathers,
Mundare, Alta., Canada.
Phone 27

9648-108 Ave., Edmonton, Alta.
Phone 23181

Box 8. Radway, Alta.
Phone 4

Derwent, Alta.

Box 48
Glendon, Alta.

High Prairie, Alta.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го жовтня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. 19.

РЕЛІГІЯ Й УКРАЇНСЬКА МОВА -- ВІДЗНАКА ДОБРИХ УРАЇНЦІВ

Наш великий обовязок

Це певне, що кожний добрий українець у Канаді й Америці визначається правдивою релігійністю й знанням та вживанням рідної української мови.

Перейдьте наповздовж і напоперек всі канадські провінції й усі американські держави, а побачите, що кожний добрий українець, чи українка, є побожними членами української католицької церкви й розмовляють по-українськи. Такі вони були в Старім Краю, такими остались і тут, у новій батьківщині. Не вireклись своєї католицької релігії, не закинули своєї рідної української мови, але й досі бережуть їх, як свою найбільшу цінність, що її дав їм сам Бог через їхніх батьків та що її вони не проміняли б і за найбільщі скарби всього світа.

Та не тільки з того пізнати добрих українців, що вони непохитно й щиро держаться святої католицької віри й української мови, а й із того також, що ту відзнаку добрих українців — католицьку релігію й українську мову — вони передають, як найкращу спадщину, й тим своїм дітям, що ними обдарував їх Бог тут на американськім континенті.

Та є й такі наші люди, що не передають своїм дітям ні католицької релігії ні української мови. Чи це добре?

Це певне, що слабо виховані наші діти й у канадськім та американськім громадянстві не будуть такі славні, бо як хто не є добрий для Бога й свого народу, то як міг би бути добрий для держави? Як хто вдома злий, то як буде добрий поза домом? Як молоді українці католики не будуть багаті в моральні й культурні скарби своєї Церкви й свого народу, то з чим підуть на широкий державний фронт?

Треба отже й старим і молодим українцям католицької релігії й української мови.

Треба нам католицької релігії, бо це одинока в світі правдива релігія, що нам дав її сам Бог, Ісус Христос, що може помогти нам спасти душу. Хто хоче бути в небі, хто хоче заслужити собі вічне щастя, мусить бути католиком, мусить мати католицьку віру, бо це одинока релігія, що її признає Бог, що в ній маємо всі святі тайни, непомильного Христового Намісника й правдивих епископів та священиків, що з волі Христа навчають народ святої правди й чесного життя й ведуть усіх певною дорогою до вічного щастя. А що того треба і самим дітям, і кожній родині й усім громадянам кожної держави, то з того виходить ясний обовязок — для священиків, провідників і всього старшого покоління, а головно для батьків — навчити дітей католицької релігії, защіпити в їхні серця засади католицької чесноти, щоб ті діти і в молодім віці й усім своїм житті були релігійними, чесними людьми. Щоб були всі щасливі — тепер і навіки.

А української мови треба всім українським католицьким дітям, бо вони мають брати участь у всім житті й праці своїх українських католицьких парохій, а також і в усій національній праці, щоб плекати свою рідну українську культуру та вносити її, як дар, до канадської й американської всенаціональної культурної скарбниці, що її творять канадські й американські громадяни різного національного походження.

Українські діти не можуть бути тими вироками й блудними синами, що виреклись свого походження, роду, імени й свого рідного — релігійного й народнього — духа, бо такі не знайдуть пошани ні в одної культурної людини ніякої нації під сонцем! Але мають бути українські діти тими свідомими католиками й українцями, що, багаті в свою релігійну й національну науку й виховання, можуть із повними пригорщами станути в колі своїх численних канадських і американських співгромадян, що вміють не тільки в Канаді й Америці жити, але вміють також за них боротися і вмерти, як це тепер вони засвідчають на всіх аліянтських фронтах!

Навчайте, отже, всі українські священики, сестри, учителі, а головно батьки, католицької релігії й української мови всіх своїх дітей, що їх Бог дав вам в опіку. Навчайте їх по своїх домах і церквах, навчайте по цілоденних і вечірніх школах, щоб кожна наша дитина мала ті два найкращі скарби — католицької релігії й української мови, що є відзнакою кожного доброго українця. А як до того прийде ще знання англійської мови й тієї науки, що наші діти одержать від своїх держав, то наші діти належатимуть до найкращих громадян Канади й Америки.

Український народе, сповни свій найбільший обовязок!

БОРОТЬБА ЗА ЩАСТЯ

З життевої філософії

"Боротьбою є людське життя на землі" — сказав старозавітній праведник Йов.

А життева філософія означає нам іще докладніш, що ця боротьба, це боротьба за існування й ідею.

Боротьба за існування, як людям і нації, нам добре відома. Ми раз-у-раз боремось за землю, за хліб, за волю. Молитвою, працею й жертвою, наукою й організацією намагаємось виграти свій життевий бій.

Щодо боротьби за ідею, то життева мудрість каже нам, що ціллю тієї боротьби — крім Божої слави, про що була мова минулого разу — є також і наше власне щастя. Моє призначення, мій уряд людини, ціль мого життя на землі це — боротьба за особисте щастя.

Що я маю бути щасливий, то це я добре відчуваю в своїй людській природі. Так, як відчуваємо в собі святу силу сумління, що каже нам робити добро, а здержуватись від злого, так також відчуваємо в собі непереможний гін до щастя. Хто є такий у світі, що не бажав би щастя?

Життева філософія, що старається вияснити всі речі з найглибших їхніх причин, засвідчає, що подібно, як сумління, так і цей гін-потяг до щастя не є нашим власним витвором, але сидить завжди у нашій людській природі без нашої волі й впливу. А це значить, що Бог, Той, що дав нам природу, вложив у нашу природу також і цей гін, це бажання бути щасливим.

Що Бог вложив у нашу людську природу таке сильне, непереможне бажання щастя, то це Він зробив із великої любови до нас. Він наш небесний Отець. Він сама любов. Він хоче, щоб ми були такі щасливі, як Він самий. Тому й дав нам оце бажання щастя, щоб ми відчували його й старались усіма силами здобути те велике, нічим незакалочене щастя.

Щобільш. У своїй превеликій доброті й мудрості Бог так уладив усе те, що й Божу славу й власне щастя здобуваємо одними й тими самими засобами й заходами. Рівночасно. Хто веде боротьбу за Божу славу, той одночасно веде й боротьбу за власне щастя. Одна боротьба, а подвійне добро, подвійна користь: Божа слава й наше щастя.

І тут життева мудрість каже нам виразно, що людина може знайти своє щастя тільки в злуці з Богом. Без Бога — ніхто з людей не був іще щасливий. Не виграв боротьби за щастя.

Коли ж наше власне щастя так тісно, нерозлучно звязане з Божою славою, то ясно, що хто хоче виграти бій за власне щастя, хто хоче стати справді щасливим, той мусить доконче робити тільки те, що приносить Богові славу і втіху.

Що це є, то нам дуже добре відоме. Все те, що може принести Богові славу, а нам тим самим причинитись до нашого щастя, проповідує нам раз-у-раз непомильна Христова Церква устами папи, католицьких епископів і священиків. А це є: віра й любов, молитва й піст, Служба Божа й святе причастя, послух і терпеливість, справедливість, тверезість, чистота. Хто це заховує, цей певне приносить Богові славу — цей також певне є дуже щасливий.

Які справді щасливі ті католики, що мають такого Святого Отця в Римі й таких епископів та священиків, що певне, непомильно навчають їх, у що треба вірити та що треба робити, щоб бути певне й досконало щасливим!

ЩО ЦЕ Є КОМУНІЗМ?

Що говорять про комунізм славні люди

Папа Пій XI., в своїм посланні-інциклиці, що починається словами: "Божественного Відкупителя", глибоко зясував правду про комунізм.

"Наука комунізму є оснорана на чистім матеріялізмі, що відкидає всякі духовні цінності. Через те буває знищена воля людини. Людині відмовляється всіх людських прав.

Церковну єрархію і владу нівечать. Відкидають гідність і нерозривність подружжя. Збещещують родину, а жінку відривають від дому й опіки над дітьми. Людина стає наче коліщятком у колективній машинерії, що має виключну й необмежену владу над життям людей.

Релігію називають "опіюм народу" й нападають на неї з усякою збруєю, що її мають під рукою.

Саме поняття Бога відкидають і осуджують.

Що поширення так наглядно фальшивої науки стало можливе, то це треба завдячувати фальшивим поняттям справедливости й рівнодушности, що їх комунізм засвоїв народнім масам, обіцявши їм полекшу від безперечних надужить і поправу умовин убогих робітників. І робітники пішли за пророками нової науки, та вони неспосібні доглянути найповажніших помилок комунізму.

Премер Чорчил, на два роки перед війною, сказав своє сильне слово про комунізм:

"Комунізм — це не тільки вірування, це плани военного походу. Комуніст не є тільки носієм певних поглядів, але він є також приреченням звязаний провідник добре обдуманих засобів для закріплення їх. Комуністи добре завчили всі подробиці невдоволення й революції в усіх поодиноких частинах і під кожним оглядом виготували справжнього підручника вправ на науковий лад для повалення всіх існуючих установ.

Комуністам не треба,а навіть не можна доховати вірности супроти не-комуністів. Всякий акт доброї волі, вирозуміння, згідливости, милосердя й великодушности з боку урядів, чи державних мужів треба використати для їхньої руїни. Згодом, коли прийде слушний час і догідна хвиля, треба вжити всякої форми смертельного насилля, від бунту до приватного вбійства, без ніякого ограничення, чи жалю. На цитаделю піде наступ під прапорами волі й демократії; а як апарат влади опиниться вже раз у руках братства, всякий спротив, всякі відмінні погляди мусять бути викорінені смертю. Демократія є тільки знаряддям, що його треба використати, а опісля зломити." 'Грейт Контемпоперис', ст. 168-9; М. Істман: "Ві маст фейс ди фектс абает Рошія", ст. 13).

Архієпископ Глінен, у своєму пастирському посланні, (що його подає "Кетолик Дейлі Трибюн," 14 лютий, 1937 р.), так висказав свій погляд на комунізм:

"Ця нова філософія, що її проповідують, якщо її можна назвати філософією — має на меті відібрати від поодинокого громадянина його гідність, як людини, його віру в найвищого й справедливого Владаря, його душу, його хату й його дітей; а натомість хоче лишити йому тільки привілей служби в невільничій державі, під самозванчими диктаторами.

Ширителі комунізму вживатимуть своїх бесідницьких фраз, щоб притягнути й зеднати собі приклонників, та це є тільки вступ: головна є революція, пролив крови й невільництво."

О. Ла Фардже, Т.І., в своїй розвідці: "Комунізм і католицька відповідь", пише:

"Комунізм має три головні черти: 1) поширює фальші в ділянці ідеї; 3) вносить заколот у мораль і моральні засади в особистім поводженні; 3) намагається знищити суспільні установи й поставити нові, де вони будуть доконче потрібні. Та тут треба звернути увагу, що якраз ідеї, чесноти й установи — це три християнські фронти."

Американець Ф. Мансен виянив комунізм у своїй статті в липні 1936 року, в журналі "Мадер оф Сороз."

"Комуністичний погляд є такий: між використувачами (буржуазією) а використовуваними (пролетаріятом) є постійна боротьба.

Для виходу з того положення наші комуністи висувають дві меті: ближчу — часову, й дальшу — постійну. Ближча мета є подвійна: 1) революція, ведена масами, для скинення клясового ярма, а по ній 2) впровадження диктатуру маси. Дальша й постійна мета здійсниться аж тоді, як через реформи, впроваджені диктатурою пролетаріяту, будуть скасовані всі кляси, всі маєтки будуть розділені й заіснує досконала безклясова суспільність.

Щоб осягнути таку мету, треба вжити безпощадних метод за проводом комуністичної партії, що одна-одинока, завдяки своєму розумінню, силі й рішучості, є в спромозі повести суспільність до панування.

Безпощадні методи? Певне. Якщо б революція не була кривава, а диктатура насильна, то як можна б уперту буржуазію змусити до прийняття волі пролетаріяту?

По успішній революції диктатура мусить знищити всякий слід старого ладу — скасувати приватну власність, знищити індивідуальність, знищити родину, знищити національність і расові границі, знищити релігію. Вона мусить створити й установити новий розподіл із новими поглядами, засадами й ідеями. Самозрозуміле, що тривання диктатури є неозначене. Вона мусить дотти діяти, аж поки щодо йоти сповниться її місія.

Комуністи будують рай на землі, що її вони вважають за свою власність, хоч так не є, а крім того у своїй програмі не беруть на увагу всіх прикмет людини.

Комунізм проповідує сильну погорду для теорії, а хвалиться практикою. Без огляду на точку зору, він є фальшивою філософією."

Так говорять різні люди про комунізм.

В чужім таборі.

Ті українці, що перейшли до комуністичного табору, зовсім певне не знають того, що говорять і пишуть про комунізм навіть найславніші люди. Комуністичні провідники представляють їм комунізм у рожевих красках, як найкращу в світі систему, що може й має зробити людей щасливими, а тому комуністи, в світлі їхньої пропаганди, це наче якісь герої, доброчинці людства.

Чи ті наші брати, що стали комуністами, справді вірять, що комунізм таке добро, як його представляють комуністичні провідники?... Як вони справді вірять, то як це могло статись, що вони виховані в народі, що його прикметою християнська релігія й національна свідомість, могли признати за добру — програму знищення християнства й української національної незалежности? Як могли відректись Бога й самостійности свого рідного народу?.. А як у їхнім серці, не зважавши на всі можливі заходи комуністичних пропаґандистів, іще й досі тліє хоч іскорка віри в Бога, чи хоч любови до свого рідного, так страшно поневоленого й винищуваного комуністами й іншими ворогами, українського народу, то як це може бути, що вони й досі перебувають у комуністичнім таборі й помагають найбільшому ворогові української нації готовити їй повну загладу?.

За волю України!

Сумні й лячні є ті слова правди про комунізм, що їх в трагічну годину української нації висказали зовсім недавно навіть найбільші люди наших часів.

Скільки багато гірший і страшніший є комунізм, ніж говорять і пишуть люди, то це знає той український народ, що вже 27 літ переживає всі більшовицькі страхіття, а особливо засвідчили б ті мільйони українців, що їм комунізм відібрав життя голодом, засланням, кулями.

І коли цей страшний і безбожний комунізм заволодів українськими й іншими землями, то всі люди доброї волі в усім світі повинні станути в їхній обороні. Зокрема самі українці повинні вжити усіх зусиль, щоб увільнити українську землю й українську націю від більшовицької займанщини.

Перед у цій визвольній українській акції мусять вести самі українці, ті, що їх це найбільше болить, а головно українці Америки й Канади — через своє надзвичайне представництво, піддержане однодушно всіма українцями американського континенту. Це перший крок, виявлений однодушною, живою поставою всього українського загалу.

Другий крок — це наладнання визвольних звязків із аліянтськими потугами, що говоритимуть внедовзі важкі, історичні слова про долю повоенного світу, про долю Европи, про долю й того українського народу, що не тільки гроші й военну працю складає в аліянтську скарбницю, але також тисячі-тисячі своїх синів із Канади й Америки вислав до армії, на всі аліянтські фронти, де лояльно змішав свою українську кров з кровю всіх інших канадських, британських і американських співгорожан-вояків, що віддали своє життя й волі аліянтів, за їхні ідеали, та певне часто і з бажанням, щоб своєму рідному народові запевнити в крузі вільних народів щасливішу долю. Що до цього другого кроку, то надіємось, що наше національне, канадсько-американське представництво вжие всіх можливих засобів, щоб вивести українську націю з трагічного положення.

Третій крок, найголовніший, це — виеднання в днях найбільшого горя українського народу милосердя, ласки в самого Бога, що долю українського народу держать у своїх батьківських руках. Священики й світські люди, батьки й діти, робітники, фармері і професіоналісти — всі, хто тільки почуває себе українцем, нехай звернуться щирим серцем до Небесного Отця й благають щодня, благають аж до кінця, по церквах і власних хатах, спільними богослуженнями й приватними модитвами вільної держави для українського народу в Старім Краю! Нехай не буде тепер таких українських уст кожної днини не благали б у Бога, за причиною Пресвятої Матері України, тієї ласки, щоб за Божим провидінням усі аліянтські державні керманичі пішли за думкою Христового Намісника й у всіх своїх мировних рішеннях станули непохитно на християнських основах: справедливости й волі для кожного народу!

Щасливий, дуже щасливий буде український народ, як у цей історичний час стане гідний цеї великої Божої ласки!

Та щоб народ був справді гідний такого небесного дару, то треба кожному з нас явитись перед Божим троном у характері правдивого, бездоганного християнина.

ЗІЗД МОЛОДІ В ГАМІЛЬТОНІ

Провінціяльний Зїзд Української Католицької Молоді з Онтаріо відбудеться 11 і 12 листопадня в Гамільтоні при українській католицькій парохії на Грей Стріт. Кожна парохія повинна вислати найменше двох представників.

Час надзвичайно важливий, організація молоді конечна, тому молодь повинна взяти численну участь у Зїзді.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Чи вільно католикам брати участь у некатолицьких похоронах?

Насамперед треба відповісти на загальне питання, чи вільно брати участь в некатолицьких богослуженнях.

Коли католик іде на некатолицьке богослуження, то він може робити це в такім намірі, щоб разом із зібраними взяти чинну участь у тому богослуженні тобто взяти участь в прилюдній молитві, або він це робить із причин, що не мають нічого спільного з богослуженням, наприклад з цікавости, або з огляду на звичай, чи цивільний обовязок. Ця остання участь є тільки сповидна, ц. зн. він є присутній, та ніякої участи в богослуженні не бере.

У першому випадку участь у некатолицькім богослуженні є заборонена Божим законом. Така участь рівнозначна з запереченням своєї віри й визнаванням чужої. Тим самим, що ми беремо участь у такому богослуженні, ми одобрюємо ту фальшиву релігію, що до неї богослуження належить.

У другому випадку участь із правила також заборонена і то з трьох причин. Перше, через небезпеку втрати віри. Наприклад, католик іде з цікавости на некатолицьку відправу й там слухає науки некатолицького проповідника. Ця наука може легко захитати його віру, бо пересічний католик не має настільки релігійного виобразування, щоб сам міг виясннти всі закиди, що їх некатолицькі проповідники говорять проти католицької віри. Тоді він мав би шкоду на душі. Друга причина, це згіршення, що католик, що йде на некатолицьке богослуження, може дати іншим католикам. Не всім відома властива причина, чому він іде на таке богослуження, й дехто з вірних може взяти це за нагоду, щоб його посудити несправедливо, або навіть піти за його злим прикладом: як може він, то можу й я. Третя причина заборони є та, що через участь католиків у некатолицькім богослуженні закріплюються некатолики його прикладом в своїй помилці й фальшивій вірі.

Коли нема ні одної ні другої небезпеки, що однак трапляється дуже рідко, то католик не може брати дійсної участи в богослуженні, а тільки є присутній.

Тепер приступім до питання: Чи вільно католикові бути на некатолицькім похороні?

Якщо він до цього змушений цивільним, або яким іншим обовязком (напр. урядник мусить бути на похороні свого начальника, або вояк мусить бути на військовім похороні), йому вільно бути на ньому. Та його участь тоді має бути тільки цивільна. Він тільки виконує свій обовязок, що полягає на тому, щоб умерлому зробити останню прислугу — відпровадити його тіло до гробу, а ніяк не бере участи в богослуженні, що його тоді відправляє некатолицький духовник.

Заборонено, і то під тяжкою провиною, брати в тому похоронному богослуженні чинну участь, це є, молитися зо всіма, христитися, чи виконувати які інші обрядові дії. На проповіді бути не вільно. (Дивись: Ріш. Свящ. Уряду 13 1. 1818).

Католицький священик не може відпроваджувати тіла некатолика до гробу. (Див. Ріш. Свящ. Уряду, 26-1. 1886).

Чи вільно католицьким священикам відправляти Службу Божу за некатоликів?

Службу Божу вільно відправляти за кожного, кому тільки вона може принести користь. Отже виключені тільки душі в небі, душі в пеклі й душі дітей, що вмерли нехрищенні. (За вмерлу хрищену дитину можна правити Службу Божу, тільки не за її душу, бо вона вже напевне в небі, а як на подяку й прославу Бога, що зробив ту душу учасницею свого відкуплення без її співучасти в ньому). З повище сказаного виходить, що приватно правити Службу Божу вільно й за не-католика.

Коли ходить про публичну Службу Божу, то це дещо інакша справа. (Публичною Службою Божою є та, що сама собою, напр., похоронна, або через оголошення, стає відома загалові й вірні бедуть у ній участь). Така Служба Божа, це певного роду почесть або признання з боку Церкви для вмерлого.

Публичної Служби Божої не вільно правити: 1. за тих, що в наслідок згіршаючого поводження живуть у церковній клятві; (канон 2262). 2. за вмерлих, що їм Церква відмовила свого похорону. (канон 1241). Католицька Церква відмовляє церковного похорону: відступникам, сектантам, схизматикам, виклятим, нерозкаяним і явним грішникам і тим, що з розмислом пополнили самовбивство, (канон 1240). У сумнівних випадках рішає єпископський ординаріят.

Зле отже роблять ті люди, що домагаються від католицьких священиків того, чого церковний закон не дозволяє їм робити.

В цій справі треба памятати, що Служба Божа не є тільки маніфестацією на честь, чи память умерлого; вона має далеко глибше, бо релігійне й позагробове значення, а саме, вона має помогти душі вмерлого, тому тут мусимо руководитися релігійними засадами й не можемо зо Служби Божої робити партійної, агітаційної, чи тільки світської паради.

ЗА КАТОЛИЦЬКУ ВІРУ

З ГЕРОЙСЬКИХ ДНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ПІДЛЯШШІ

Із записок самовидця

— Маю до вас, батеньку, справу — сказав ввічливо московський начальник — та хочу поговорити з вами сам-на-сам!

Тут природа й привичка взяли верх над напруженою волею. Начальник звернувся раптом до задивленої челяді, махнув рукою й крикнув грубо: "вон!" що вигнало бідняг, як стадо горобців, на двір. Зачинили за собою двері й пішли оглянути повіз і коней. Тільки жінка підсунулась до жандармів, бажавши вивідати, чого то начальник приїхав. Замісць відповіди, жандарм наїхав на неї конем. Трохимиха відскочила із жалісним зойком.

А тим часом у хаті старий подав начальникові одиноке крісло, що походило з двора й було призначене для відвідин дідичів. Та полковник не прийняв крісла, тільки наблизився до Сильвія, поклав йому руку на рамені й так промовив до нього:

— Слухай, батеньку! Я знаю, що з вас розумний і вчений хлоп, і релігійний, що має своє сумління й розуміння, не так, як та худоба, що кричить: "Ми католики, ми не хочемо бути православними!", а не знають навіть, що це значить. Тому то я, чоловіче, не буду ніколи, ніколи змушувати вас до зміни; я ручу вам словом, що до своєї смерти останетесь у своєму віруванні... Та зверніть трохи увагу на те, що діється. Найясніший пан (московський цар) хоче, щоб ваше племя належало до нього геть чисто, душею й тілом, так, як ми. Найясніший цар є паном половини світу й усі інші народи, то так, як блохи коло його держави. Хотів мати Польщу, то й має, й чого захоче, буде мати, бо він сильний і пан, і Бог держить із ним — а ви горстка дурних людей гинете, не знати чого, бо ні один не знає, чого хоче в своїй вірі, а чого не хоче в нашій і завіщо тратять господарства й дорібок, дітей і себе. Адже ви можете зрозуміти, що цареві прикро, щоб його піддані мали слухатись десь там якогось папи в Римі, що навіть не знає нічого про них, що має бути їхнім отцем і папою!

Слухайте!.. Там у Пратулині сталась дурниця. Як знаєте, тамошній священик, що його за впертість ми взяли до Іванової хати, втік до Австрії й опустив вас, бідні овечки! Це ніякий пастир, що втік, як вовк до ліса! То я привіз вам такого священика, що подібного ви ще навіть і не бачили. Чистий святий, кажу вам! Такий великий, гарний, із довгою бородою й волоссям, як мальований! А ті дурні забрали ключ від церкви й не хочуть дати! Я післав по шлюсаря... обступили церкву й ні майстра, ні священика, ні мене не хочуть пустити!

Від того страшного, а свіжого спомину, у військовім урядниці закипіла кров. Посинів, потім поблід і проти власної волі заричав у дикім розяренні:

— Чуеш?! Ті драбуги, ті варіяти, ті собаки стоять і мене, мене не пускають від ранку, кажучи, що там є Найсвятіші Тайни та що їх мусить забрати католицький священик! Чи ти чув щось подібне? Драбуги! Вони хочуть, щоб я повистрілював їх усіх до одного, як собак! Шубравці! Я їм покажу, що це значить ставити мені опір — хто? Хами! Стерво! За кого вони мене мають?!!

Заслинився й давився, а з нервового роздразнення погано кривився, блискав котячими зіницями, так, що не було в нього й сліду з якоїсь світової оглади. Раптом опамятався й додав спокійнішим голосом:

— Я післав по військо, та мені жаль людей. Я хотів би скоріш навернути їх, ніж розстріляти. Казав мені поручник Кобринскій, що ти маєш на них вплив, що як ти їм що скажеш, то вони послухаються тебе — то ж я приїхав по тебе, щоб ти порятував їх. Скажи їм до лиха, що наш пан сильніший від них, що буде їм радий, що обсипле їх ласками, що дасть їм більш землі, ніж їм дав, щоб тільки були йому вірні. Матимуть опіку уряду, безплатне виховання дітей, усюди першість — і до війтівства, і до церкви, і до різних користей — що вийдуть на людей! А про те, що вони знають про релігію, то не мають чого сперечатися, бо як їхні батьки були уніятами (українцями-католиками), то їхні діди були православні. А якщо ви маєте пости, молитви й чудотворні ікони, то ми маємо їх більше! А перший послух, ніж богослужба — тож як слухатимуться монарха, то й Богові сподобаються; а як ні, то згинуть! Як Бог на небі, згинуть марно, а ми їхніх дітей вигодуємо так, як нам подобається, без них! Чуеш? Скажеш їм це? Як хочеш мати заслугу в Господа Бога й врятувати життя своїх братів та й їхні душі, що не змусять нас до проливу крови?... А впрочім — додав тихіш — що вони там будуть вірити собі в серці, то нам усе одне. Розумієш? Скажи їм це! Щоб тільки були нам послушні й ходили до церкви, як Бог приказав, нам цього досить! А ти, вже старий і розумний, то що інше! Тебе ми полишимо в спокою, як шляхтича... Ходи не ходи до церкви, щоб ти тільки тих інших намовив... Буде добре? Що?

Старий був блідший, ніж звичайно, й трясся, наче в пропасниці, а краплистий піт виступив йому на чоло, та подовгасте, мертве, з гострими чертами обличчя не зраджувало ніякого враження. Довго мовчав звернувши благальні очі до образу Пречистої Діви.

Начальник переступав із ноги на ногу й обгризав нігті...

(Продовження на 4 стороні).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Посольство від Івана Христителя

Глава 11: 2-19

Іван же, як почув у темниці про Христові діла, післав двох із-поміж своїх учнів спитатися Його: "Чи ти той, що мае прийти, чи іншого нам ждати?" А Ісус відповів і сказав до них: "Вертайтесь і сповістіть Івана про те, що ви чули й бачили: Сліпі бачать, криві ходять, прокажені стають очищені і глухі чують, мертві встають і вбогим проповідується евангеліє. І блаженний той, що не гіршиться через Мене."

А як вони відійшли, то Ісус почав говорити про Івана до народу: "На що ви ходили дивитись у пустині? На тростину, що колихається від вітру? Та на що ви ходили дивитись? Чи на чоловіка зодягненого в мягку одежу? Та ж ті, що зодягаються в мягку одежу е в царських палатах. То на кого ви ходили дивитись? На пророка? Так, кажу вам, навіть більш, як на пророка. Бо це той, що про нього написано:

Ось я посилаю Свого післанця перед Твоїм лицем; він приготуе Твою дорогу та перед Тобою.

Поправді кажу вам, що між народженими від жінок не явився більший від Івана Христителя; та найменший у Божім царстві е більший від нього. І від днів Івана Христителя аж досі небесне царство беруть силою; і ті, що силкуються, силою видирають його. Бо всі пророки й закон аж до Івана про те пророкували. А коли хочете прийняти, то він Ілля, що мае прийти. Хто мае уші, нехай слухае!

Отже до кого прирівняю цей рід? Він подібний до хлопят, що сидять на майдані та кличуть до своїх товаришів і кажуть:

Ми грали вам на сопілках, а ви не танцювали; ми голосили вам жалібно, та ви не ридали.

Бо прийшов Іван Христитель, що не їв хліба ні не пив вина, та кажуть: Має злого духа. Прийшов Син Чоловічий, що їсть і пе, та говорять: Ось людина, що любить попоїсти й напитися вина, приятель митарям і грішникам. Та й оправдали премудрість усі її діти."

ПОЯСНЕННЯ

Про великі чуда, що їх робив Христос, а головно воскресення мертвих, донесли учні увязненому св. Іванові Христителеві. Святий Предтеча хотів іще раз перед своєю смертю впевнити своїх учнів, що Ісус, це Богом післаний Месія, тому вислав двох із них до Ісуса з наказом, поставити Ісусові питання про це, а так дати Спасителеві нагоду ще раз прилюдно проголосити й потвердити свое Боже післанництво.

Відповіди не потребував Іван для себе, бо він непохитно вірив, що Христос — Божий Син. Відповідь потрібна була для добра його учнів. Післані учні мали бути свідками Христової відповіди й розголосити її між іншими учнями.

Замість словної відповіди про себе, Христос вказуе на свої чуда, що, згідно з давнім пророцтвом Ісаї, мали бути знаком Месії. А Ісая пророкував, що як прийде Месія, то "тоді прозрять очі сліпих, і уші в глухих відчиняться. Тоді хромий підскочить як олень, а язик у німого озветься піснею; бо проторгнуться в пустині води, й у степу потоки... Дух Господа Бога спочив на мені, бо Господь помазав мене на те, щоб принести добру вістку убогим; післав мене цілити сокрушених серцем; звіщати невільникам визвіл на волю, а увязненим відчинення темниці." (Іс. 35-5; 61-1). Хто отже знав те пророцтво св. пророка Ісаї й бачив, що Ісус робив те, щоб було предсказане, той міг пізнати, що Ісус — це Бог і обіцяний Месія.

Одночасно додав Ісус пересторогу, щоб ніхто не гіршився, це значить не захитувався в вірі в Нього, як Месію, коли побачить, що Ісус виглядае не так дуже національний, або як буде засуджений на розпяття.

Після відходу учнів Христителя, Спаситель дав при народові засвідчення про Іванові чесноти та післанництво. З-поміж чеснот підносить найбільш строгість життя, що ярко відбивала від мякости життя царських дворян, а також постійність вдачі, відмінну від вдачі жидівських партій, що услужно, наче тростина, гнулись від подуву політики.

Називае Христос св. Івана Христителя найбільшим із усіх старозаповітніх пророків, бо вони тільки віщували про Месію, а св. Іван бачив Його, приготовляв Йому дорогу і вказував Його народові; тільки в новім заповіті будуть більші від Івана.

Те засвідчення про Івана дав Ісус на те, щоб пошанувати свого Предтечу, усунути всяке підозріння, наче б то Іван хитався в вірі в Нього, а вкінці, щоб закріпити попередне Іванове засвідчення про Ісуса.

До висказу про Івана Спаситель долучив іще й висновок, сказавши, що Іван та його уряд е закінченням старого заповіту та що від нього зачинаеться зовсім інший лад. Тепер уже годі тільки вижидати, як у старім заповіті, а треба діяти, бо небесного царства не одержиться вже тепер дорогою тілесного походження від Авраама, але треба здобувати його силою, духовною боротьбою.

Прирівнявши Івана до пророка Ілії, що мае прийти перед страшним судом тобто перед другим приходом Месії, Ісус зазначуе, що тепер настав також початок суду.

З огляду на вагу хвилі, Спаситель висказав далі свій погляд про духа й поводження народу й підкреслив, що митарі й убогий народ ідуть за Божим голосом, а фарисеї погорджують Божою волею. Вони вперті й поводяться так, як ті ледащі хлопці на торговиці, що коли їм музика не до вподоби, то викрикають, що вона не подобае ні на похоронні звуки ні на весільні. Вони глузують собі й озлоблюються на післаного Богом строгого Івана й лагідного та покірного Сина Чоловічого. Фарисеям не подобалось ні життя Івана в пустині, ні життя Ісуса серед людей. А щоб оправдати свое невірство й уперте легковаження Івана й Спасителя, то їхня хитра мурдість піддала їм оправдання, що Іван — на їхню думку — мав злого духа, а Ісус певне був неміриий у їді й питті, як ходив у гостину до митарів і інших грішників. Та Бог не змінить своїх постанов і Божа мудрість — провидіння знайде оправдання в своїх дітей — добрих людей.

Вся подія е доказом апостольської праці Івана в користь Спасителя. Він навіть у вязниці не остае безчинний. Не мавши змоги особисто дати засвідчення, що Ісус, це дійсний Месія й Спаситель світу, висилае до Ісуса учнів із запитом, а так дае Спасителеві нагоду до самообявлення. В тім проявляеться велика туга й бажання Предтечі, щоб усі признали Ісуса за Месію.

У Спасителя подивляемо тут не тільки велику розвагу й розумну повздержність у відповіді, але і вдячність та любов до свого вірного слуги Івана. Спаситель, своїми божественними устами, проголосив Івана Христителя святим!

Дуже влучно змалював також Христос тогочасного духа жидівської суспільности, а головно напятнував злобу фарисеїв, що раз-у-раз противились Божій ласці й не навертались.

Для нас самих е тут багато духовної науки. Перше — нам треба вести тверде життя, що його так похвалив Спаситель в Івана Христителя. Ми — Христові борці, то нам зовсім не лицюе мяке, розкішне життя. Християни повинні добре знати, що це е піст, труд, невигода, недостача. Нам раз-у-раз треба вирікатись розкоші, мякости в житті й говорити собі тверде слово — ні!

Друге — сильний характер Христителя, такий постійний у добрім, непохитний у труднощах, а навіть в обличчі смерти, — оце характер, що ним повинен визначатись кожний християнин. Щоб не піти за модою й розпущеним світовим духом. Щоб не захитатись у вірі й моралі в час життевого, чи національного горя.

Особливо гарний приклад для всіх священиків, що працюють серед різних труднощів і ворожих нападів, а далі і для всіх добрих людей, що живуть серед ворожого оточення, дав сам Христос, що несхитно вів далі свое діло, хоч мав багато перепон і прикрощів із боку фарисеїв. Це значить — видержати на полі бою аж до кінця. Такої чесноти й такого характеру треба нам у приватнім житті й національній праці та боротьбі.

ЗА КАТОЛИЦЬКУ ВІРУ

— І будете їх розстрілювати, паночку — проказав укінці жалісно Русь придушеним голосом.

Барон закляв.

— А може ні?!!! Я й так добрий, що ще сюди потрудився, щоб тих собак пощадити!

Русь думав і думав. Чоло закрив долонями, кивався й ходив, ламав пальці, наче від якого тілесного болю, а свій закривавлений зір звертав то на жорстокого начальника, то на образ Пречистої Діви.

Начальник дрижав від гамованого роздразнення. Кусав губи, надував ніздря, вже, вже мав заклясти погано й вилетіти з кімнати, а невістка заглянула неспокійно з хлопцями через віконце, коли раптово старик пристанув, випростувавсь так, що здавалось, що головою дотикае повали, й сказав:

— Піду, пане, скажу!

Тоді полковник, підо впливом якогось дикого розніжнення, хотів старикові кинутись майже на шию, почувши, що не буде змушений рішатись на уступство, або вбійство.. Русь відступив назад і холодно вклонився. Мовчки зник на хвилину в алькирі, звідки вернувсь у святковій сукмані, нових чоботях і з баранковою шапкою в руках. Обидва з начальником пройшли коло здивованої й занімілої рідні, що її окружив гурток переляканих сусідів. Старий хотів видрапатись на кізла, та барон шарпнув його за рамя і втягнув до повозу, кажучи гостро:

— Щоб краще шанували твої слова!

Трохим тиснувсь за батьком із окликом:

— Ясний пане! На Божу милість!.. Що ви робите з батьком?

Невістка голосила, чіпившись блискучої клямки, та жандарми наїхали на них безпощадно, як перше, й відтрутили кінськими грудьми й головами, відсунувши їх безповоротно від карити. З лоскотом зачинили дверці. Карі рисаки рушили з копита з великим брязкотом бляшок і лоскотом батогів. Жандарми стиснули коней острогами й стали доганяти та переганяти карету.

(Д. б.).

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

15-го жовтня, 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 26.

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ, ВСЮ УКРАЇНУ ХРАНИ!

"Владичиця св. Вервиці" або "Фатімська Божа Мати", що 1917 року, під час першої світової війни, обявилась у Португалії трьом дітям. При своїй зяві Марія заохочувала дітей, щоб молилися щодня на вервиці. — За мир і кращу долю світу, а головно рідної української нації проказуймо й ми щодня вервицю й інші св. молитви!

Преосв. Кир Василій Ладика промовляе в день св. Йосафата, під час празничної гостини в Народнім Домі в Едмонтоні. Праворуч від Преосвященого сидять Впр. ОО. Василіяни: В. Каменецький, ігумен і парох, В. Дрібненький, Є. Хмій і п. П. Старко. — Ліворуч — п. І. Ісаїв, голова Нар. Дому, й о. О. Засійбіда, ЧСВВ. — Перший напротив отців — п. Й. Прийма, дірингент.

Архієрейські відвідини парохії. Преосвященого Кир Ніля Саварина вітають при вході до церкви хлібом-сілью. На многі літа, Владико!

На тихоокеанськім Острові "Маріяна", в Сейпен, відчинила аліянтська влада школу для дітей із племени Чамаро. Вчить еспанська Сестра Тереса, що перебула в укритті японський наїзд.

СУСІДСЬКА РОЗМОВА

Комуніст: Чи ти знаєш, сусіде, що Смик уже виступив із Церкви й пристав до нас?

Католик: Не знаю добре п. Смика, та знаю, що ніхто ще не виступив із Католицької Церкви на те, щоб стати побожнішим та ліпшим. Противно, відпадають звичайно тільки — відпадки, шумовиння, а всі ті, що так ревно стараються про католицьких відступників, можуть на дверях свого червоного дому помістити вивіску: "Тут можна складати відпадки."

Також на смертній постелі ще ніхто не відпав, за те дуже багато тоді в покаянні навертаються. Один проводир німецьких комуністів перед смертю висповідався й у присутності своїх двох товаришів відкликав усі свої фальші, хоч перед тим чванився, що ніколи "попа" не допустить до своєї смертньої постелі.

Комуніст: Знаєш, сусіде, чому я перестав зовсім ходити до церкви? Як я не буду працювати, то церква й так не дасть мені їсти...

Католик: Ще цього бракувало б, щоб Церква піддержувала лінивство різних лінюхів! Та ж це певне, що ти маєш працювати й заробляти на щоденний хліб для себе й своєї рідні.

Та треба памятати й це, що людина — не машина. Машині вистарчить олива, а людині треба ще щось більше. Людина, крім тіла, має також безсмертню душу, тому людина не живе тільки самим хлібом. Людина — не конина, але Божа дитина й наслідник неба.

Як ти товаришу, держишся науки Маркса, що вважав життя тільки "боротьбою за найкращий жолоб і найкращу пашу," то я можу тоді тільки милосердитись над тобою; бо як сильніші товариші відсунуть тебе від жолоба, а ти через неміч і старість не зможеш уже дістатися до найкращої паші, то тоді прийде тобі кінець. І можливо, що серед таких умовин ти подібно, як багато інших, що давніше плювали на Церкву, знова знайдеш дорогу до неї...

Затям собі це добре, що хоча б усі опустили тебе, то Церква ще й тоді виявить тобі милосердя й дасть якусь підмогу. Вона була б дала тобі більше, якщо держави через пропаганду соціялістів, комуністів, масонів і інших радикалів не були б забрали її засобів призначених на добродійні цілі.

Та головне — Церква може дати тобі те, чого ніхто в світі не в силі подати тобі, а саме: ласку, потіху й щастя. Правдиву Христову науку, прощення гріхів і самого Христа в Пресв. Евхаристії

Що-правда ти не звертаєш може на те уваги, та колись побачиш своє змарноване, безбожне життя й переконаєшся, як правдиві є слова Христа: "Що поможе чоловікові, якщо він здобув би ввесь світ, а втратив свою душу?.."

Бомби розбили в Ґуам каплицю, та статуя Христа-Царя стоїть ненарушена на вівтарі. Серед руїн молодий американський вояк. Тільки один Христос може привернути бурхливому світові справжній мир, оснований на справедливості й любові.

Лічниця Сестер Служебниць у Мондері, в Алберті. Крім цілоденних і вечірніх шкіл, Сестри Служебниці ведуть також доброчинну працю в своїх лічницях, сиротинцях і приютах. — Українські дівчата з Канади й Америки повинні численно вступати до Сестер Служебниць. Адреса Сестер: St. Joseph's Convent, Mundare, Alberta, Canada.

Бл. п. Михайло Гевко з Мондеру. Допис є в "Світлі".

Бл. п. Лев Пасека з Іннісфрі, Алта. Допис є в "Світлі".

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

Why does the Catholic Church forbid mixed marriages?

For many reasons. Marriage is a sacrament, and those who desire to receive that sacrament should be duly and validly baptized Chistians. The Church, how ever, has no certainty that any non-Catholic has ever been validly baptized at all. Again, it is a sacrilege to receive a sacrament whilst one is in a state of grave sin. The Catholic party prepares by a good Confession, whilst the non-Catholic more often than not gives no thought whatever to the matter. Then, too, any chilren of the marriage have the bad example of one of the parents who never fulfills Catholic duties, even if the poor children be brought up as Catholics at all. The Catholic party is constantly subject to discouragement in the practice of his or her religion, and is even exposed to the danger of a complete loss of faith and of salvation in the end. Nor are mixed marriages, as a rule, in the interests of the parties themselves from the point of view of mutual happiness. Marriage is difficult enough in any case when the first glow of love begins to settle down to the realities of life. It is vastly more difficult when the non-Catholic does not understand Catholic ways, has no sympathy at all with the Catholic party on the most vital of all matters — religion, and even resents the claims of the Catholic Church. Mutual misunderstandings result, and the non-Catholic not making the Catholic as happy as he expected, does not make himself as happy as he dreamed

Would Christ be so intolerant?

He would sanction all prudent measures for the good of souls. In the Old Law God gave drastic laws and penalties affecting those of the true religion who tried to contract mixed marriages, and the Catholic Church is but similarly zealous for the true religion of Christ.

I have heard that the Church openly forbids mixed marriages, but secretly fosters them to secure the control of the children.

That is not true. The Catholic Church has never fostered mixed marriages, and barely tolerates them when she can do nothing else. She permits such marriages **under protest**, because she is loosing on the average of 100,000 children in the U.S.A. a year and in ten years 1,000,000 children, who, in general, as a result of such marriages grow up to be neither Catholics nor Protestants. This is one of the reasons why 60,000,000 Americans today have no affiliation with any Church or Synagogue.

Where does the Bible forbid mixed marriages?

It would not matter if the Bible did not forbid them. Not every detail of Christian practice is there. Christ gave the Church the power to make such legislations as she might think necessary at various times. However, that God does not approve mixed marriages between people with true religion and people without it is clear from the Scripture. In the Old Testament He strictly forbade the Jews to marry outside the true religion. "If you embrace the errors of these nations that dwell among you, and make marriages with them, and join friendships... they shall be a pit and a snare in your way, and a stumbling block in your side... till He take you and destroy you from this land which He hath given you." Joshua XXIII., 13-14. St. Paul, writing to Christians, says that a widow is free to marry, "but" he adds, "let her marry in the Lord." I. Cor. VII., 39. In dealing with marriage in general, he writes to the Ephesians, "But I speak in Christ in the Church". Eph. V., 32. He gives the solemn warning as regards marriage with unbelievers, "How knowest thou, O wife, whether thou shalt save thy husband? Or how knowest thou, O man, whether thou shalt save thy wife?" I. Cor. VII. 16. The Divine Law as made known by St. Paul says that Christians must not "bear the yoke (of marriage) with unbelievers." I. Cor. 6:14.

To be continued.

Малі європейські воєнні втікачі. Аліянти збирають для них зимову одежу. Допомогова збірка йде також по католицьких епархіях. Допомоги потребують також багато українців, що тиняються по чужих краях.

Бл. п. Михайло Качоровський із Ричмонд Парк, Алта. Допис є в "Світлі."

"Запорожець за Дунаєм" — на сцені Народного Дому в Едмонтоні. — П-ні М. Бабюк, едмонтонська співачка, п. О. Демків, учитель католицького "гай-скул" і п-на Чоботар, едмонтонська піяністка.

STORIES

THE THREE GREAT WORDS

In the lives of the religious belonging to the Order of St. Dominic, we read of one who was famous for his eloquence, and for the zeal with which he preached the holy word of God.

"God made me to serve him", he used to say. "I am in this world, O my God, to serve Thee. Show me then, dearest Lord, how I am to do so most perfectly, for this is the greatest, the only desire of my heart."

God was pleased with the sermons of this holy man, and answered his prayers.

As he was one day before the altar, pouring out his whole soul in the presence of God, and saying with more fervour than usual this little prayer, "O my God, what must I do to save my soul?" he heard a voice near him which answered him in these words: "Believe, Accomplish, Employ."

For a few moments he repeated them to himself, trying to find out what they meant. But the more he thought over them the more difficult they seemed to be.

"O my God, make it known to me the meaning of these words, for how can I understand them unless Thou dost explain them to me?"

This time, also, God was pleased to answer him He heard the voice again. It said:

"My son, Believe all that God has revealed to you, Accomplish all that He has appointed to be done, by keeping His holy commandments,. Employ the means He has given you to enable you to become holy and to reach Heaven."

The pious religious now clearly saw what God required of him to do, that he might serve Him in the most perfect manner. From that day till the hour of his happy death, he kept these words always in his mind. His whole life was thus spent in serving God most perfectly, and after death he was numbered amongst the Saints of God in Heaven.

It is the same school that you, my child, will learn how to serve God as you ought. Do as this holy man did, and God will bestow on you the same reward.

THE CHILDREN-SLAVES OF ALGERIA.

In the province of Algeria there was a slave market. In it, men and women, and even children, were bought and sold, just as you see cattle bought and sold in our markets at home. When any one of them was bought, he was driven home to his master's house, where he had to work all his lifetime, and got no wages, but often blows and ill-treatment, if he did not do the work which was given him to do.

One day there were a great many children standing in the market-place for sale.

It was a sad sight. They had been stolen from their happy homes far away by pirates, and brought to this place to be sold. Merchants were going about buying them to make them slaves.

Amongst these merchants there was one who appeared to be different from all the others. He went about among the children, chose out a few of them, and when he had paid the price that was asked, he took them along with him to the house where he lived, and spoke to them in these words:

"My children, you belong to me now. I paid a great price for you. If I had not bought you, some of those other cruel masters might have purchased you, and would perhaps have ill-treated you. But now you shall have nothing to fear from me. I have chosen you, and for what purpose? To be slaves? No; I am to be a father to you, and you are to be my children, I am going to give you everything you can desire to make you happy, for I love you, my children.

You will have to remain here in this place for a little while, then I will come again, and take you all home with me to my own country, where I have large estates, and there you will be perfectly happy. When you grow up, I will give each one of you a house and land with wealth, which you will enjoy as long as you live.

When he had finished speaking the fortunate children burst into tears and joy, and falling down on their knees before their generous benefactor, tried to thank him, but they could not find words. They wondered why he had chosen them for this great happiness, instead of so many others who were left to their sad fate.

"My children", he said, "you have done nothing to merit this: it was entirely out of my own goodness that I made choice of you. I am sure, then, you will be grateful, and never do anything to displease me, since I have been so kind to you."

They all promised to love and serve him all their lifetime, and never to forget the great favour he had bestowed upon them.

Sometring like this has done to us our dear Saviour, Jesus Christ. We were slaves of Satan. Jesus liberated us. He gave us every necessary grace. In a short time He will come and take us to Heaven, to His country, where we shall be happy for ever. That we may get all this, He gave us a supernatural gift of Faith. We should be grateful and faithful!

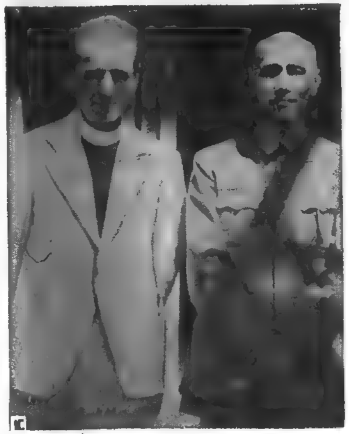

Китайський президент Чанг Кай Шек і католицький американський єпископ Я. Волш, головний настоятель Згромадження "Мерінол". Чанг Кай Шек щиро вдячний американським католикам за місійну працю в Китаю й просить Америку прислати йому по війні ще більше католицьких місіонарів.

Strange but true

ЖАРТИ

Хитра. — Питає мати доню, що-їсть яблуко: Чого ти, Ганю, так кривишся від того яблука? Як воно таке квасне, то кинь геть. — Яблуко солодке, а я навмисне так кривлюся, щоб мені його Гриць не відібрав.

Не дурний. — Ану вгадайте, скільки я випю сирих яєць? Одне? — Ні! — Два? — Ні! Пять? — Ні! — Десять? — Ні! А скільки ж? — Ні одне! — А це чому? — Хіба я дурний пити сирі яйця? Я скажу зробити собі яєшницю на солонині.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

На видавання "Католицьких Картин" у 1945-ім році склали свої добровільні жертви:

Л. Шевчук, Мондер, Алта .25. **По $0.50:** В. Волошинський, Едмонтон, Алта., І. Штокал, Інісфрі, Алта., П. Гасай, Лінколн, Алта. **По $1.00:** А. Хухта, Ватервлит, Н. Й., Г. Гарах, Кридор, Саск., М. Савич, Мондер, Алта., А. Кузик, Ванкувер, Б.К., К. Рибнік, Честер, Па., Г. Хорунжий, Янів, Ман., П. Слота, Овк Бенк, Ман., Н. Малашко, Шикаго, Ілл., А. Романюк, Шикаго, Ілл., А. Юрчак, Шикаго, Ілл., М. Фарина, Інленд, Алта., Т. Олійник, Обурн, Н. Й., С. Кіселик, Шикаго, Ілл. **По $1.50:** В. Годованський, Торонто. **По $3.00:** А. Н. Р. Ню Йорк. На поминальнім богослуженні п. Кардинал, Вест Форт Віліям, Онт. 3.50. **По $5.00:** М. Страп, Клівленд, О.

Життя Святих

СВЯТІ ОТЦІ В СИНАЇ Й РАЇТІ

В великих пустинях над Червоним морем, що ними мандрували колись ізраїльтяни з Єгипту до Палестини, жило колись багато пустинників-монахів, що виреклись світу й у тихих оселях жили посвячені Господу Богу. Строге, дуже вмертвлене було їхне життя. Не пили вони вина, не вживали масла ні хліба, а живились овочами, ярниною, зіллям. Мешкали в окремих келіях, віддалених від себе, де багато молились, а поза тим займались ручними роботами, от як н. пр. плетенням кошиків. У суботу ввечері сходились до спільної церкви, де проводили ніч на чуванні й цілонічній відправі, а в неділю слухали Служби Божої й приймали Пресв. Евхаристію.

Коло 311-13 року на таких монахів, що жили близько синайської гори, де Бог дав нам своїх десять Божих заповідей, напали сарацени, з дикого арабського племени, що надіялись знайти в них золото. Коли ж не могли нічого знайти, поранили й убили 38 невинних монахів. Тільки два осталось було при житті. Та один умер наступної ночі від ран, а інший, хоч міг іще жити, сам просив Бога, щоб не відлучував його від замучених Отців, і Бог четвертого дня покликав його до себе.

Така сама доля стрінула того самого дня побожних пустинників у пустині Раїті, що була віддалена від Синаю два дні дороги. Їх побило дике етіопське племя блемейців. Коли вже варвари підходили під монастир, монахи збіглись до церкви й потішивши один одного молились: "Господи помилуй!" Затривоженим і засмученим братам сказав наставник монастиря Павло:

— Відомо вам, отці й брати, що з любови до нашого Господа, Ісуса Христа, ми покинули марний світ і перебуваємо тут у пустині, зносячи терпеливо голод, спрагу й велике вбожество, щоб після смерти ми могли стати учасниками небесного царства. Як же ж небесний Владика хоче скоріш звільнити нас від цього марного життя й злучити з Собою, та чого ж нам сумувати й лякатись? Чи не треба нам скоріш радіти й складати подяку? Здаймось на Божу волю, перенесім смерть мужно, а Бог прийме нас ласкаво до свого царства, між святих мучеників.

Покріплені на дусі святими словами ігумена відповіли монахи однодушно:

— Чесний отче, як ти сказав, так ми зробимо! Чашу спасення приймемо й імя Господне призовемо!

Коли так молитвою й святою заохотою приготовлялися пустинники до мучеництва, розбійники перелізли тим часом через огорожу, відчинили двері й увійшли з мечами в руках до монастиря. Тут напали перше на старого Єремію, що сидів при церковних дверях, і спитали де є наставник монастиря. А він відповів великодушно:

— Що мене лякаєте, вороги Христа? Не скажу вам того, про що питаєте мене.

Розярені варвари роздягнули старика до гола, звязали руки й ноги, поставили перед себе й убили стрілами. Так праведний старик одержав перший мученицький вінець і дав геройський приклад старшим і молодшим.

Побачивши те ігумен Павло, виступив наперед і сказав:

— Я той, що ви шукаєте його.

А вони зараз до нього:

— Скажи нам, де ви сховали своє золото?

Тихим, спокійним голосом відповів о. Павло:

— Вірте мені, що нічого дочасного я не мав у своєму житті крім цеї старої одежі, що бачите на мені.

Та вони не повірили йому й убили його стрілами, в вкінці розсікли голову на двоє. Опісля вбігли з великим криком до церкви й повбивали мечами всіх монахів. Тільки один молодий монах сховавсь був між фіговими деревами й Бог захоронив його від смерти, хоч, шукавши за схованим золотом, розбійники перетрясли були докладно ввесь монастир. Коли варвари відійшли, він вийшов зо свого сховку й оглянув побитих, між якими знайшов іще трьох живих. Один із них умер через тяжку рану в ребрах ще того самого вечора, другий, лекше ранений, виздоровів, а третій не був зовсім ранений, тільки приголомшений ударом меча, що прошив був його габіт. Сталось це 14 січня, в 9 годині вранці.

Розбійників постигла скоро заслужена кара. Бо коли про вбійство преподобних отців у Раїті довідались люди в місті Фаран, зараз зібралось 600 вибраних стрільців, що пустились за тими варварами в погоню, а дігнавши їх над берегом моря, вибили їх до ноги. Потім, за проводом свого начальника Ведіяни, прибули стрільці до обителі в Раїті, оглянули зо смутком тіла побитих отців, а опісля принесли з Фарану ризи й поховали їх чесно при співі псалмів і набожних пісень.

Св Ніль оповідає, що в пятім віці напали подібно сарацени на синайську обитель, зруйнували її, одних монахів повбивали, а інших забрали в полон, крім кількох, що їм удалось втекти.

Між полоненими був молодий монах Теодул, син преподобного Ніля, що то спочатку був префектом у Царгороді, а опісля покинув світ і разом із сином посвятивсь досконалій Божій службі в чернечому житті на синайській горі.

Молодого Теодула задумали сарацени принести наступного ранку в жертві ранній зорі, що її вони почитали; та що звечора дуже понапивались і наступного дня спали аж до сходу сонця, то вже не вбивали його, але взяли з собою в дальшу дорогу.

Тим часом преподобний Ніль, що врятувавсь був утечею, вернувсь із іншими живими ще монахами до синайської обителі, щоб поховати побитих; а мешканці Фарану післали послів до сараценського князя Амана зо скаргою на розбійників, що вони, не зважавши на заключений мирний договір, допустились такого злочину. Аман прийняв їх ласкаво, обіцяв покарати виновників смертю, а мешканцям Фарану дозволив прийти й спокійно, без ніякого викупу, забрати собі своїх полонених. Із ними пішов і преподобний Ніль шукати свойого сина Теодула. На свій смуток довідавсь, що його сина продали вже були як невільника до міста Єлузи. Мусів отже Ніль іти аж до Єлузи, де знайшов сина в елузького єпископа, що викупив був Теодула з неволі. Єпископ Єлузи пізнав праведність сина й батька й незабаром висвятив обидвох на священиків. Опісля преподобний Ніль із сином вернулись на синайську гору, де вже аж до смерти вели спокійно своє богомільне, святе життя.

Память усіх тих Отців замучених у Синаї й Раїті, святкуємо разом 14 січня.

о. А. Трух, ЧСВВ.

З гостини в Британській Колюмбії

Спомини з подорожі до Вернону й Ванкуверу

Як мені їхалось із Вернону до Ванкуверу не буду вам, Дорогі Читачі, розказувати, щоб Ви часом не виреклись раз-на-завжди їзди залізницею... Та все таки, вранці, дня 29 липня, ми з бр. Вартоломеєм докалатались до того міста, за горами, над синім морем, де як недавно писав п. Ісаїв, багато "рож і садків", а куди я на дванадцятому році свого побуту в Канаді забрив зовсім несподівано завдяки ювілеєві п-ва Щербів.

Розуміється, що ми не мали там ніякої мороки зо знайденням місця в гостинниці, бо нас просто з залізничої станції забрав додому сам наш "український Айзенгавер", або кажучи по-цивільному — Впр. о Теодосій Добко, ЧСВВ., що є тепер військовим душпастирем усіх наших українсько-католицьких вояків у Британській Колюмбії. Побачивши о. сотника, ми, як цивільна бража, поклонились низько його трьом золотим зіркам на рамені, а опісля за тими ясними зірками замандрували вже без перешкоди до нового самоходу, що мав нас завести до священицького мешкання о. Добка. В авті ми застали нашого співмандрівника по Колюмбії, Преп. о. проф. Боднара, що з о. Добком виїхав нам назустріч. Та заки ми всунулись до середини, о. Добко показав нам іще нашу нову українську католицьку церкву св Степана, що її струнка вежа високо підноситься понад міськими будинками. Побачивши її, я зрадів, що й тут далеко, на самому краю Канади, ми — дійсні громадяни, що маємо "свою" церкву, "свою хату", де можемо щирим серцем і українським словом вільно прославляти Бога, без боязни, що може нам одної ночі заберуть священика на Соловки, чи в інше "безпечне" місце, церкву замкнуть, чи переміннять на який склад, або обложать такими оплатами, що громада не матиме звідки заплатити податку тій демократичній диктатурі пролетаріяту, що вже 27 літ "визволяє" різні народи від усяких "буржуйських забобонів", тобто від Бога, віри, церкви, священиків, народніх провідників, національної незалежности, приватної власности й життя... Часом, для відміни, треба брати торбу на плечі й пішки мандрувати собі свіжим повітрям на прохід з Коломиї на — Сибір, або до іншої країни "idiже ність болізнь, ні печаль, ні воздиханіє..."

О. Добко "натиснув на газ" — і за кілька хвилин ми опинились на тій вулиці, що має таке гарне імя: Принсес Стріт. Видно, що надавали тій вулиці назву націоналісти-державники, що вірять у монархів і їхній світлий рід, як свій національний провід, і ту свою віру та любов виявляють навіть назвами тих улиць, що на них мають мешкати.

Як дуже різняться такі люди від більшовиків, що вбили свого законного володаря й його рідню, а їхня більшовицька влада так поправила Росію, що тепер всюди — червоно... А й поза Росією та червона влада принесла "кращу долю" — полякам, литовцям, лотишам, естонцям, фінам, а найбільш — українцям...

Ми вже вдома. А тому, що це ще досить рано і я ще натще, то збираюсь і відправляю Службу Божу. По богослужбі — снідання. А що мамусі о. Добка під ту пору не було вдома, то снідання й обід були козацькі: самі варили, самі молотили.

У вільних хвилях оглядаю церкву, хату. Церква стоїть на розі двох вулиць. Має високу готицьку вежу. Деревляна, а верху обложена цеглою. Досить простора. Приємна. Голосна, легка до співу. Дуже гарні, ступнево уставлені лавки. Великі хори, зо ступнями для співаків. Зіпсований дах уже направлений. Тепер треба поставити гарні вівтарі й помалювати, то буде як писанка.

(Докінчення на 6 стор.)

Спомини з подорожі

Під церквою заля. Менша кімната. Кухня. Це вигода для парохіяльної праці. Рідна Школа, організації, хор мають доволі місця. Тільки треба ще Сестер. З церквою злучена хата на два поверхи. Є місце навіть на кількох священиків. Усе те купили від шведських лютеран за 10 тисяч. Дякувати Богу! Тепер українці в Ванкувері не сироти, що тиняються по чужих кутках, а господарі в своїй хаті.

Ввечері їдемо в відвідини до одного з наших комітетових, п. Дуди. Він щирий націоналіст. У нього принагідно в відвідинах і п-во Григоровичі, що живуть на ванкуверськім острові, і п. Швець із Едмонтону. Заводимо розмову про воєнні часи й сучасне положення українського народу. У нас жива дискусія про обопільне відношення Церкви й У.Н.О. Уже було пізно вночі, як ми, після гостини, попрощались із новими знайомими.

Вранці познайомлюємось із п.Пукішем із Риджайни, що працює в Ванкувері як податковий інспектор. Він розказував нам такі цікаві пригоди й історії з Реджайни й Ванкуверу, що ми залюбки слухали його оповідання.

В пятницю сполудні везе нас о. Добко до "морської купелі." Погода дуже гарна. Людей близько нас не було, то ми без труду пустились на морські хвилі. А я навіть і заспівав собі давню пісню, що її я знав іще зо студентських часів: "По морю, по морю, по плинних валах, пливем на щоглистих, щоглистих зміях; за нами, за нами буйний вітер віє... Грізна, грізна, грізна, Валькарія!" Співаю, голос пливе собі морськими хвилями, а від берега о. Добко втурує...

Пригадую собі, що як 1918 року я їздив з Грузького, к. Єлисаветграду, до Одеси "фасувати мундури" для наших У.С.С-ів, то тоді мав нагоду скупатись у нашому українському Чорному Морі... Чи буде в нас іще нагода й спромога знову мати таку приємність?.. Багато треба українцям молитись і в щирім обєднанні вести зорганізовану, визвольну акцію, аж до того дня, коли і на українськім морі й на українській землі: " встане воля, світ правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти". У Бога все можливе!

Час пливе, як ті морські хвилі. Треба вертатись до берега. Коло берега забрив між велике каміння. Розуміється, що не можна було минути тих камінюк, щоб не взяти собі якої памятки з тої морської купелі. І на памятку — я вдарився до одної камінюки і в ту саму ногу, що я скалічив був собі в Верноні, як бавився в садку п. Щерби в легкопадчика...

З трудом я зібрався й ми рушили в місто. Дуже гарна та полоса над морем і коло університету. Дерева, трави, квіти. Хто ними не любується? Чепурні хатки, а перед ними гарні квітники. Їдеш коло них і не надивишся.

Вечеряємо в п-ва Василя й Олі Поповичів, дітей п. В. Годованського, що з ними я познайомився в Верноні й Левінгтоні. В їхньому домі стрічаю Ганнусю Горбову, свою колишню ученицю зо школи св. Николая в Вінніпегу. Тепер вона вже замііжня. Її чоловік при війську, а вона працює в Ванкувері й мешкає в п-ва Поповичів. Вона їх любить, а вони її, бо добра дитина. Пригадуємо різні події з Вінніпегу. У п-ва Поповичів три милі дівчинки. І з ними нащебетались. Найстарша, може 11-літня, їздить на коні, як добрий козак. Як була на вакаціях у Левінгтоні, то бувало жене верхи, як вітер. З батьком переганяється.

По печері їдемо відвідати п-ва Якиміщаків. Вони мешкають у гарній хатині над морем. П. Др. Якиміщак, наш довголітній сусід із Вегревил, Алта., занедужав був тяжко й мусів перенестись до Ванкуверу на легке підсоння. Ми були щиро зажурені його станом. Та тепер, славити Бога, п. Якиміщак майже прийшов до здоровя. Його тут знають і люблять. Уже просили його, щоб заглядав до хворих. Я був радий, що міг загостити до п-ва Якиміщаків. П. Доктор розказував нам цікаві історії, а пані Докторова щиро гостила нас. Уже було пізно, як ми розпрощались із нашими сердечними господарями. Таких гостей, як ми, з Алберти, п-во Якиміщаки мали вже перед нами багато, бо хто тільки замандрував із Алберти до Ванкуверу, то не минав хати своїх старих знайомих із Вегревил.

В суботу їдемо обидва з о. Добком на острів "Лулу Айленд". Там відвідуємо паню Ярмуш. І досі пригадую собі ті відвідини. Пані Ярмуш, це така жінка, що досі зо сльозами в очах згадує свого покійного чоловіка, читає постійно принаймні три українські часописи, дуже побожна й інтелігентна особа. Приємно поговорити з нею. Я там почувавсь, як між рідними. А як покушаєте тих періжків, що ними та ненька-старенька вас погостить, то певне скажете, що таких добрих ви ще зроду не їли. Живе собі пані Ярмуш у просторій хаті зо своєю Ганусею, синами, що ловлять рибку, й братом. Як буду ще коли в Ванкувері, то таки обовязково зайду до Вас, Достойна Матусю, у відвідини.

В неділю, співаю в ванкуверській церкві Службу Божу. На хорах — о. Добко дирігує своїм хором. Так приємно співається в ванкуверській церкві! Як заспіваєш — десь повно того голосу в усім Божім домі. Чемно й вправно послугує коло вівтаря п. Климко, помагає п. Щерба.

До св. причастя приступають наші старі знайомі: пані Докторова, п-ні Гевко, мамуся наших отців із Мондеру, п-ні Юськів, також із Мондеру, п-ні Кучма з Босежур, що мені колись приводила діток до "Рідної Школи", п-ні Саранчук із Едмонтону, а може ще хто. Одна віра й одна мова позводила нас до одного вівтаря. Як виховаємо наше молоде покоління в католицькім і українськім дусі, то й вони будуть разом молитись у одній церкві. Бо спільна віра й мова це ті сили, що зводять людей до одного гурту.

По Службі Божій проповідаю про "завдання наших католицьких парохіян у Ванкувері". Завзиваю їх сердечно, щоб кінчили прикрасу церкви, приводили всіх наших людей із цілого міста до церкви, а вдома, при роботі й забаві, всюди й завсіди, поводились так гарно по-християнськи, щоб від них усі інші знайомі вчились доброго, чесного життя. Зокрема звертаю їхню увагу на католицьку пресу, щоб вона доконче була відзнакою їхніх родин, бо тільки ті наші парохіяни йдуть справді за проводом Церкви, що читають пильно свою релігійну, католицьку пресу, осьтаку, як е нпр. наше "Світло". Того дня деякі відразу замовили собі його.

По Службі Божій пємо "чорну з білим" під церквою й при тій нагоді стрічаємось із п-вом Саранчуків, що приїхали тут із Едмонтону, п. Томіцьким, Юськовим, Петрусем Волошинським і іншими.

Після вечірні, що її я також відправляв, прийшли були привітатись зо мною до захристії й склали свої передплати на "Світло" пані І. Щерба, колишня наша парохіянка з Вінніпегу, п-во Коверчуки й чотири сестри Палцатівни з Мондеру, що тепер працюють у Ванкувері при літаках. То була для мене приємна несподіванка. Так можуть зробити тільки такі діти, що виросли в релігійній родині і в церкві.

В понеділок їдемо знова на Лулу Айленд, щоб привезти додому від родини паню Добко, маму нашого о. сотника. При тій нагоді вступаємо в відвідини до п-ва Д. Саранчуків, що тут поселились, а опісля на обід до п-ва Томіцьких. П. Томіцький родом із Лисятич, к. Стрия, мій близький краян і товариш недолі з польського полону в Домбю. Мені було приємно бути в них у гостині й на розмові. Старший син п. Томіцького розказував мені багато споминів із життя українців у стрийщині за польської влади..

Понеділок, 7 серпня, останній день нашого побуту в Ванкувері. Хоч-не-хоч треба "запрягати коней" і збиратись у дорогу до Мондеру. Ще було б добре поїхати до "Стенлі-парку", на "Вест Ванкувер" обїхати Ванкувер довкола, оглянути катедру й інші венкуверські церкви, — та в середу мені треба було вже починати в Мондері реколекції з Сестрами Служебницями, то ж годі було продовжати свій побут у тім квітистім Ванкувері.

Прощальну вечеру споживаємо в п-ва Румаків. П-ні Румак бере живу участь у церковнім хорі. В них син при війську й дві школярки вдома. На прощання наказую їх, щоб добре вправлялись у рідній українській мові. Це так приємно, як тут роджена дитина гарно заговорить до нас чистою українською мовою!

На станції ждуть нас наші приятелі. Ганя Щерба з тіткою, що прийшли попрощати бр. Вартоломея, п. Василько Процьків, п. Дуда, п. Кітура й п. Коверчук, що привіз мені доброї масти на мою зранену ногу та й іще ванкуверських яблучок на закуску.

Ще трохи розмови, потім останнє "Бувайте здорові! — Слава Ісусу Христу! — Щасливої дороги" — і ми вноги, щоб нас "вуйко сіенар" не лишив у Ванкувері.

Вкінці — ми вже з бр. Вартоломеєм у залізниці. Ще хвилина-дві і ми вїхали зо славного Ванкуверу, де завдяки гостинності о. Добка ми провели кілька гарних днів. Чи ми вернемось іще коли між ванкуверські квіти? Будучність закрита перед нами. Та все таки приємно було б завітати ще коли між багатьох знайомих й тішитись разом із тими гарним поступом, що вони зроблять за той час у своїй парохіяльній праці, що тепер, коли вже є своя власна церква й постійні душпастирі, вона може бути дуже жива й корисна для нашого народу в Ванкувері.

Та заки нам удасться загостити до Ванкуверу, туди тимчасом загостив Преосвященний Кир Ладика в архієрейські відвідини. Про це так пише п. Процьків. "Минулої неділі ми мали честь гостити в себе Преосв. Кир Василія. День був прегарний і урочистість випала надзвичайно гарно. Людей було багато — і в церкві й на обіді під церквою. Наш хор добре "описався."

Дай, Боже, щоб наш український народ у Ванкувері, заохочений і піднесений на дусі архієрейським словом свого рідного Владики, робив гарну роботу в парохії й вів щораз краще життя на кожному місці — Богові на славу, Канаді на добро, Україні на кращу долю, а собі на вічне щастя!

— З ДОПИСІВ —

АЙРОН РИВЕР. Театральна вистава. Дня 21 вересня, в свято Різдва Божої Матери відіграв "Аматорський Кружок з Айрон Ривер" в місцевій парохіяльній залі дуже гарну й зворушливу виставу "Пещена Дитина", в 4-ох діях. Публики було доволі. Аматори дуже гарно вивязалися зо своїх роль. Було пізнати, що відограли вже неодну виставу. По виставі була перекуска й забава. Дохід із цього підприємства призначений на церкву.

На запросини з Ґлендонської парохії Аматорський Кружок із Айрон Ривер відіграв знову виставу "Пещена Дитина" в народнім домі в Ґлендон 27 вересня, у день свята Воздвиження Ч. Хреста. Цим разом дохід із вистави був призначений на будову парохіяльної резиденції, що вже почалась. В додатку Аматорський Кружок відіграв ще веселу комедію в одній дії — "Жінка горою" — Кор.

ҐЛЕНДОНСЬКИЙ Відділ Б. У.К-а запрошує всіх українців із довколишніх міст і фармів на величавий Окружний Зїзд Б.У.К., що відбудеться 19-20-21 листопадня 1944 . ПОІДЕМО!

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА. Алберта. За старанням Преп. о. Ореста Засійбіди, ЧСВВ., гарно відбулась під час цих вакацій наука дітей по його парохіях.

Рос Крік Школа — мала науку від 17-28 липня. В науці брало участь 38 дітей. До першого св. причастя приступило — 10.

Чипмен-місто мало науку від 17-29 липня. Дітей було 17. До першого св. причастя 5. Учили Сестри Служебниці.

Львів-школа мала науку від 2-12 серпня. Дітей училось 39. До першого св. причастя приступило 7.

Сковятин-школа мала науку від 17-26 серпня. Дітей училось 18. До першого св. причастя приступило 2.

Калуш-школа мала науку 29 серпня до 7 вересня. Дітей приходило 16. До першого св. причастя було 3.

Усіх дітей було 128, до першого св. причастя 27.

У тих школах провадив науку сам о. Засійбіда.

Навчання українських дітей католицької релігії, української мови, церковних і народних пісень — це одна з головних точок праці в кожній парохії. Гарна церква, великі базарі, смачні обіди, різні підприємства з добрим доходом ні на що не придадуться, як наші діти не знали б своєї релігії й рідної мови. Головна справа — навчання й виховання дітей. Тому кожна парохія повинна щиро старатись про свою "Рідну Школу" для доповнення державної науки.

БОРЩІВ, АЛТА. Прощання юнака. Називається Гриць і є сином заслужених панства Юрія й Павлини Мищій із Борщева. Пан Юрій вже від довгого часу є заступником голови парохіяльного комітету. Також Гриць завжди брав живу участь у громадськім житті, за що старші й молодь любили його. Два роки тому Гриць залишив роботу в офісі й почав радіотехнічний курс. Коли скінчив свій курс, мав виїхати на два місяці до Торонта.

Зачули про його відізд його приятелі й задумали зробити йому на прощання несподіванку. Заходами його сусіда й шкільного товариша, Михайла Грабця, зїхалося до дому п-ства Мищіїв багато гостей. Прибув також свояк п. Мищія, Никола Говенко з Ріджайни. Мали між собою й дорогого о. пароха Віктора Сороку, ЧСВВ. Господарем вечірка був п. Говенко. Всі весело забавлялись, тільки Гриць, його сестра Ганна й батьки природно відчували, що мають попрощатись. По перекусці п. Говенко злсжив від себе Грицеві прощальний привіт і попросив отця пароха до слова О. Віктор дав батькам Гриця щире признання за гарне виховання сина й висловив щастя Гриця, що він є сином добрих батьків, католиком і добрим українцем. По врученню гарних дарунків від рідні й присутніх, говорив п. Д. Грабець і батько Юрій, що через сльози й велике зворушення не міг навіть висказати своїх почувань. На заклик п. Говенка пішла збірка на укр. катол. пресу. Збідкою займивсь п. Михайло Грабець. Зібрано $6.00.

Гриць складає своїм батькам щиру подяку за гарне виховання, а всім приятелям за побажання йому успіхів у його новій праці. — В.

ВЕРНОН Б.К. Несподіванка. Наша парохія не багато має ще членів, та ті, що є, працюють щиро і парохія росте й церква гарно виглядає. До таких належить родина п. Гр. Качура, що прибув до Вернон із Восток св. Михаїла, Алта. З самого початку став він членом нашої парохії й увесь час охоче помагає своїй церкві, працею й грішми, хоч сам не неадто багатий.

Коли п. Качур набув у Верноні для себе й рідні власне мешкання, ми зраділи всі, що він уже постійно остається між нами. Тому в неділю, 6 серпня, наші парохіяни разом із своїм парохом, Преп. о. Ю. Жиданом, ЧСВВ., зійшлись у його домі, щоб гарно привітати його й його рідню. О. Парох привітав панства Качурів сердечно й склав щирі побажання від себе й парохії, а пані Пасічник вручила на спомин дарунок від членів. Опісля промовляли ще п. К. Щерба, п. Пасічник і п. С. Гошовський.

З тієї нагоди члени склали також свої жертви на прикрасу церкви.

МАЛОЙ, АЛТА. Гостина. Дня 27 серпня було богослуження в Малой, Алта., а опісля гостина в домі п. Володимира й Ганни Кужіль. В. Кужіль недавно повернувсь з Британської Колюмбії, де оглядав овочеві сади. По обіді оповідав він, як там живеться. Відвідав також о. Ю. Жидана, ЧСВВ., в Вернон, Б.К., де він тепер є парохом. П-во Кужілі задумують туди перенестися. З нагоди цієї гарної гостини п. М. Максимюк закликав до збірки на пресовий фонд, що принесла $7.00. Збирали пані Г. Клячик і М. Максимюк.

Родина Кужілів походить з села Білий Камінь, золочівського повіту. Приїхали до Канади 1929 року і спочатку мешкали коло Вегревил, а 1931 р. перенеслися до Малой. Тут фармерують. Люблять церкву й помагають у парохіяльній праці. — Кор.

СТ. ПАВЛ, АЛТА. Розігравка на дохід церкви. Українське католицьке жіноцтво при парохії в Ст. Павл уладило по відправі, 10 вересня, в год. 2. сполудні, в домі п-ва М. Піхів розігравку. Ставки виграли: п. М. Максимюк, п. Е. Гертен, п. Д. Падлецький і п. О. Ващак. Розігравка принесла гарну суму на закупно церковних речей. На заклик п. М. Максимюка зібрано також на пресу $5.00. — Кор.

ІННІСФРІ, АЛТА. Для потіхи хворої, за старанням пані Садової й Гусь, о. С. Курило, ЧСВВ., відправив дня 9 вересня співану Службу Божу в домі пані Лукасевич, що вже 10 літ лежить прикована до постелі й не може стати на ноги. Богослуження, св. причастя, сердечне слово потіхи о. пароха, зичливість добрих сусідок і спільна гостина — були великою потіхою й розрадою для хворої пані Лукасевич, що не могла надякуватись о. парохові й усім жінкам за таку прислугу й приємність. При тій нагоді присутні склали ще й $2.45 на "Світло".

Наші парохіянки з Іннісфрі зробили добре діло й дали іншим гарний приклад, як треба по-християнськи відноситися до хворих. — (П-й).

ПОХОРОНИ

ІННІСФРІ, АЛТА. Похорон. Дня 28. серпня упокоївся в Бозі Лев Пасека в 73 році життя. Покійний походив із села Кальників, мостиського повіту. До Канади приїхав із жінкою й двома маленькими дітьми 1904 року й замешкав в окрузі Іннісфрі, де фармував аж до смерти. Покійний був щирий католик, любив свою церкву, був старшим братом і служив отцям при св. вівтарі через 26 років, давав на прикрасу церкви й був передплатником "Українських Вістей" і "Світла", хоч самий не вмів читати, та завсіди читала йому жінка, або хтось інший, а покійний дуже уважно слухав і іншим оповідав. За життя був всіма люблений, а по смерти супроводжало його коло 40 автомобілів. Церква Р.М. Божої була переповнена вірними.

Похорон відбувся 31 серпня. Похоронне богослуження відправив Преп. о. С. Курило, ЧСВВ. Тіло покійного спочиває на цвинтарі св. Петра, коло церкви Р.М. Божої. Дуже гарну послугу дав Парк Меморіял із Вегревил. Покійний полишив у смутку жінку Анну, 5 синів, 4 доньки, 33 внуки й одну правнучку. В. Й. П.

Під час похоронного обіду Юрій Франко згадав про заслуги пок. і про збірку на нашу католицьку пресу. Зложили $13.25 на "Світло" й "Укр.

РИЧМОНД ПАРК, АЛТА. Похорон. Дня 13 вересня, в 71 р. життя відійшов у краще життя бл. п. Михайло Качоровський. Відійшов чесний чоловік своєї дружини, добрий батько, гарний сусід і вправний коваль. То був вірний син правдивої Христової Церкви, що свою св. віру заховав до останнього удару свого серця.

Покійний походив із Угринова, сокальського повіту. Оставив у смутку жінку Марію, сина Петра, три дочки й маленьких внуків. Заупокійне богослуження відправив Преп. о. Ю. Слота, ЧСВВ., з Едмонтону. Сусіди навіть роботу при машині полишали, щоб узяти участь у похороні доброго бл. п. Михайла. В.Й.П.

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

Катерина Рибнік, Честер, Па. на місійний фонд. — $2.00.
На вінчанню Теод. Мидляка й Каролїни Пивовар, Едмонтон, Алта. 2.00
А.Н.Р., Ню Йорк, ... 2.00
З розігравки в домі п-ва М. Піхів, Сент Павл, Алта. 2.50.
На похороні Йосифа Горина, Новий Київ, Алта. . . 2.90
З нагоди христин у Юрія Старка, Чипмен, Алта. . . 3.10
З весілля Николая Карася і Юлії Вихопень, Ґлендон 4.00.
З гостини в п-ва Кужілів, Малой, Алта. 4.00
На похороні Михайла Гевка, Мондер, Алта. 4.15
З несподіванки для п-ва Косюків, Монтреал, Кве. 6.25
На похороні М. Качоровського, Річмонд Парк . . . 7.00
З христин в п-ва Мартинюків, Монтреал, Кве. . . . 7.75
На празнику Успення М. Б. в Ґлендон, Алта. 9.00
Жертводавцям щира подяка.

На спільнім обіді в домі п. Й. Лещука, зятя покійного, п. дірigент Хрущ уладив збірку на пресу, що принесла для "Світла" $10.00. — Учасник.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Похорон. Дня 24 вересня закінчив своє життя бл. п. Йосиф Горин. Походив із Буцова, перемиського повіту. Народивсь 1870 року, до Канади приїхав 1902 року. Останніх 15 літ проживе у сина Івана, що справив батькові гарний християнський похорон. Покійний оставив брата Василя, дітей: Івана Петра, Катерину й 11 внуків. Один із них, Володимир, прибув на похорон із війська. Похоронні богослуження відправив Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., дня 28 вересня. Покійний спочив на цвинтарі Вознесення Господнього в Н. Києві. В.Й.П.

Підчас спільного обіду по похороні п. В. Горин зібрав на "Світло" й "Укр. Вісти" $5.90 добровільних жертв.

МОНДЕР, АЛТА. В мондерській лічниці Сестер Служебниць, дня 29 вересня, спочив у Бозі бл. п. Михайло Гевко. Покійний походив із Білого, чортківського повіту. До Канади приїхав 1901 року. Прожив увесь час на фармі, 5 миль від Мондеру. Був тихий, побожний, працьовитий. Полишив 8 по-католицьки вихованих дітей, а між ними учителя Володимира й 15 внуків. В.Й.П.

Похоронні богослуження, при численній участи рідні й знайомих, відправив Впр. о. В. Шевчук, ЧСВВ. Тіло на мондерський цвинтар відпровадив Парк Меморіял. На обіді, по сердечнім слові о. Ігумена, зібрав п. Топилка добровільні жертви на "Світло" й "Укр. Вісти". Збірка принесла $8.30.

Впр. о. Ігуменові за відвідини покійного в лічниці й похоронну відправу, а всім учасникам похорону за ласкаву участь, останню прислугу й поміч сердечно дякують — Мати й Діти.

Що чувати в світі?

— **Кошиць**, славний український мистець-дирігент і композитор пісень, умер у Вінніпегу для 21-го вересня. Похорон відбувся 27 жовтня за проводом православного незалежного священика Маєвського. На похороні було коло 3,000 людей.

Преосв. Кир. Ладика із Ванкуверу вислав телеграму зо словом співчуття для пані Кошиць, дружини Покійного.

— **Комітет** Українців Канади й Український Конгресовий Комітет Америки відбули спільну нараду в справі співпраці американських і канадських українців. На нараді вибрано спільний комітет, що його підписали: о. Др. Кушнір, від К.У.К. і п. С. Шумейко від У.К.К. Цього ми ждали.

— **Президент** Рузвелт оповістив заяву св. Отця, що в ній папа з удовіллям висловлюється про добре поводження й будуючий приклад аліянтських військ у Римі.

— **Англійський** епископ ексц. Грифин виголосив із приводу "Дня Молитви", 3 вересня, проповідь через радіо й у ній перестерігав англійський народ, щоб він, накладаючи, як переможець, закони іншому народові, сам був готовий підчинитись законам, що існують понад усякі народні справи. Людство тепер покутує — говорив він — через те, що переставши признавати Бога за батька, люди втратили віру в одну з основних правд християнської релігії — всесвітнє братерство народів... Із цього часу світом мають керувати не ідеї нацизму, але ідеї, що в них ми віримо, як християни, та що їх накреслив Атлянтійський Чартер... Державні мужі мають діяти як речники волі й опінії народу, та й не забуваймо, що ця воля й ці опінії висвітлюють, що за народ ми є... Наші державні керманичі мають збудувати тепер тривалий мир, на тривкіших і ліпших основах ніж 1919 року.

— **Католицька** преса в Італії, за проводом ватиканського часопису "Осерваторе Романо" гостро осудила вуличний самосуд, що відбувся в Римі над Донатом Каретою, колишнім начальником вязниці: "Іль Котідіяно", часопис Католицької Акції, написав таке:

"Якщо справедливість має бути справедливістю, а не пімстою, вона мусить бути виконана не побіжно й не на власну руку, але виміряна поблична і відповідальним авторитетом."

Смерть Карети дала притоку до численних розстрілів невинних закладників у північній Італії, що ще є під німецькою займанщиною.

— **Німецький** епископ Мінстеру, Ексц. фон Ґален, є під арештом у своєму домі. Так оповістило французьке радіо. Єпископ Ґален є відомий зо своїх відважних виступів проти національної влади в Німеччині.

— **Ніпонський** уряд розвязав у своєму краю всі церковні організації, щоб натомість оснувати "Релігійне Патріотичне Товариство на Час Війни", а це на те, щоб "через релігійного духа скріпити войовничу вартість народу". В них Церква має стільки вартости, скільки служить дочасним інтересам нації. Та це є зовсім противне християнській релігії.

— **Вид, як 65** католицьких летунів приймало разом перед военною виправою св. причастя з рук свого військового духовника, зробив таке сильне враження на протестантського поручника Ґудвина, що він сам став католиком. Хресними батьками при його хрищенні були два старшини.

— **У відповідь** на запит про віддиків різних Церков, "коли в Совітах можна буде церковній владі працювати над вихованням молоді?" совітський уряд відповів через голову Совітської Ради Православ. Церкви, що в Совітах уже вільно вчити дітей релігії, але не в школі, тільки приватно.

— **В Каліфорнії**, одинокім стейті в Сполучених Державах, де релігійні й доброчинні установи мусять іще платити податки, мають тепер голосувати за те, щоб ці податки знести. Внесок піддержують католики, протестанти й жиди. В Канаді подекуди цього роду установи, як монастирі й семинарії, мусять платити податки.

— **Зїзд** Товариства Адвокатів Канади ухвалив постанову, щоб відраджувати людям якнайбільш розводи, а всі родинні непорозуміння старатися направляти в ліпший спосіб.

— **Присяга**, що її вживають у війську більшовицького "Польського Комітету Народнього Визволення" кінчиться словами: "Так мені, Боже, допоможи." Тому, що поляків-католиків тяжче обманути безбожним комунізмом, ніж православну Росію, то більшовицька пропаганда вживає Божого імени, хоч Сталін сказав виразно, що він не вірує в Бога.

— **Американський** католицький священик, о. Симоні, бувший військовий духовник-полковник заявив при відчиненні нового шкільного року в університеті "Лойола," в Шикаґо, що під час війни є замітний зріст релігійности в вояків, а упадок релігійного духа між цивільним населенням.

— **Доносить** польський уряд із Лондону, що Варшава столиця Польщі, зістала знищена в останніх боях між німецьким військом, а польськими повстанцями. Донесення навело слова польського підземного радія; "Варшава перестала існувати. Осталися тільки руїни."

— **Недавно** назначив Рузвелт Артура Лейна на амбасадора до польського уряду в Лондоні. Цим він несподівано заявив, що Сполучені Держави далі визнають цей уряд, а не більшовицький із самозванцем Берутом.

— **Заявив** президент Рузвелт в одній із останніх передвиборчих промов, що він не шукає ні не бажає поперття від ніяких осіб, чи груп, що в якийнебудь спосіб є звязані з фашизмом чи комунізмом.

— **Вибори** до краєвого сейму в Франції відбудуться аж тоді, коли вернуться три мільйони французьких робітників, що змушені працювати в Німеччині. Таке є становище англійського й американського уряду. Ні один із них не визнав іще офіціяльно уряду де Голя.

— **На полуденнім** побережі Чорного Моря відбувся сильний землетрус. Згинуло 50 осіб.

— **В полудневій** Англії в останніх трьох місяцях крилаті бомби зруйнували 36 церков, 12 монастирів, 18 шкіл, 26 приходств і 8 народніх домів.

— **В Бофало** вмер католицький епископ Ексц. Дофі в 59 році життя.

— **В Монтреалі** закінчилась нарада 44-ох держав (У.Н.Р.Р.А.) у справі допомоги краям знищеним війною. Для Італії вже призначили 50 мільйонів.

— **В день** 75-ої річниці народин одержав индуський провідник Ґанді від свого народу готівкою 8 мільонів індуських рутій.

— **Чорчил-Рузвелт** піддержують польський уряд у Лондоні, а Сталін не хоче.

БОРЩІВ-ЧИПМЕН, Алта. Подяка. Аматорський Кружок із Борщева, Алберта, щиро дякує Зарядові Нар. Дому в Чипмен і всім добрим людям із тієї околиці за їхне щкре прийняття і гарне відношення до аматорів у час нашої поїздки з виставою: "Засвистали козаченьки."

Ви додали нашим аматорам великої охоти до дальшої праці. Честь Вам, славні чипменці!

Аматорський Гурток,
Борщів, Алберта.

Богослуження в Алберті

ЖОВТЕНЬ

15. Неділя —
Спас
Краків — празник
Гиллярд
Вайлдвуд — празник
Ґолден-місто
Крийґенд — празник. В суботу в 10 год. вранці — катехизація дітей у школі.
Смокі Лейк — св. Параскеві
Елдорена — празник
Ту Гилс
Ст. Павл — празник і спільний обід.
21-го Гиллярд — благодарственна Сужба Божа

22. Неділя —
Веґревил
Рос Крік
Іннісфрі — Ч. Хреста
Скаро
Калінтон — базар; у суботу в 10 год. катехизація в школі
Ледук
Дейзленд — посвячення фелона
Спедден
Куквил
Еншав

26. Св. Димитрія —
Чипмен

29. Неділя —
Гиллярд — св. І. Христителя
Новий Київ
Стар
Восток — св. Михаїла
Калмар
Голден — фарми
Еґремонт
Редвей
Стрий — парохіяльні збори
Ґлендон

30. Понеділок —
Благодарственна Служба Божа в Редвей і Стрий

ВЕЛИКИЙ БАЗАР У МОНДЕРІ

на поміч мондерському монастиреві Сестер Служебниць відбудеться в місцевім Народнім Домі для 8-9 ЛИСТОПАДНЯ, 1944 р. Гарні ставки до виграння! Купуйте тикети! Спомагайте українську дівчину!

— **Вийшла** з друку гарна, повчальна книжечка н. з. "**Коротка Історія Нашої Церкви**". Написав о. С. Семчук, голова Б.У.К-а в Канаді. Ціна 10ц. Замовляйте в "Світлі".

СЛУЖБА БОЖА ПІД НОТАМИ

Усіх Читачів "Світла", а головно Всеч. Отців, Преп. Сестер Служебниць і Василіянок, парохіяльних дяків і діригентів повідомляємо оцим, що наше Видавництво надрукувало "СЛУЖБУ БОЖУ Й ЦЕРКОВНІ ПІСНІ ПІД НОТАМИ, НА ДВА ГОЛОСИ".

Ця Служба Божа — самолівка дуже легка й було б дуже добре, якщо в кожній нашій церкві співали б її всі люди, а головно діти, молодь. Раз добре вивчена самолівкова Служба Божа переходить у парохії, як наша релігійно-народня память, з покоління в покоління. Де в церкві співає хор, там на переміну, або хоч першої неділі в місяці повинні діти співати самолівкову Службу Божу з нот. Такий спів — це краса й відзнака нашого церковного обряду.

Новий церковний співаник виданий на гарнім, тривкім папері.

Цей дуже корисний співаник повинен знайтись у кожній хаті, а головно в руках кожної української дитини по наших ЩОДЕННИХ І РІДНИХ ШКОЛАХ у Канаді й Америці.

Ціна одного примірника — 50ц. Хто присилає відразу гроші за 25 примірників, платить тільки по — 40ц. — Пошту оплачуємо самі. Всі замовлення посилається на адресу:

The Light, Mundare, Alberta, Canada.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta. Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1-го листопадня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. 20.

Справедливість Домагається Вільної України

НАШ ЛИСТОПАДОВИЙ ЗДВИГ

Так говорив папа Пій XII 1 вересня, в 5-ту річницю світової війни:

"Старий світ лежить у руїнах, а придавленим бажанням мучених народів є світ здоровіщий, краще керований, у ліпшій гармонії з потребами людської природи...

Хто буде тим архітектом, що складе плани для нових установ? Хто буде представляти цих мислителів, що нададуть новому ладові рішальні форми?.. Від відповідей на ці питання залежатиме доля християнської цивілізації в Европі, й усім світі... всеї цивілізації, що в ній кожен народ може виказати свій характер і моральні сили, сперті на Господніх законах і природних правилах, що походять від Бога, й на основних правах, що дають запоруку для гідности одиниці.

Християнська цивілізація не нищить ні не ослаблює расових елементів серед різнородних культур, але приводить їх до гармонії для основних цілей і творить оцю злуку ідей і моральних засад, що дають основу під правдивий мир, спільну справедливість і братерську любов для всіх членів людської родини..."

Глибокі й превеликої ваги є слова Христового Намісника. Цей батько християнства пригадує розбурханому й роседнаному світові цю правду, що тільки християнство з його святими засадами справедливости й любови може збудувати несхитні, тривкі основи для повоєнного миру на руїнах розваленого споганілого світу.

Слова папи є авторитетною заявою, що плани повоєнної відбудови світу повинні складати люди перейняті глибоко й щиро християнською цивілізацією, що дає можність вирішувати всі справи згідно з засадами справедливости, що признають кожному народові й кожній людській одиниці належні їм у світі права, а головно право особистої й національної волі.

Слова Христового Намісника є одночасно великою перестрогою, що як світові керманичі не створили б миру в дусі християнської цивілізації та моральних засад християнства, то зовсім не буде ні правдивого миру, ні спільної справедливости, ні братерської любови між усіма членами людської родини.

Зо словами папи тісно звязана доля будучої Европи: вона тільки тоді буде щаслива, як могутні владарі Европи підуть за словами папи.

Зо словами папи звязана будуча доля України: вона тільки тоді буде вільна й щаслива, як могутнім европейські політики рішатимуть про долю української нації на прадідній українській землі згідно зо словами папи про засади християнської цивілізації.

Чи теперішні европейські політики підуть за покликом Христового Намісника? Чи приймуть його представника на мирову конференцію, щоб він на всі ухвали про будучу долю народів Европи кинув промінь Христового світла справедливости й любови?.. Чи може знову зроблять мир без впливу Христа й Його Намісника, подібний до версальського, де на вісімдесять кілька тисяч слів мирової умови не знайшлось місця навіть для трьох буков — БОГ?

Не дай, Господи, щоб мир по другій світовій війні мав знову створитись без християнських основ!

Всьому українському народові й усім людям доброї волі треба молитись невпинно щодня, щоб милосердний Бог надхнув серця всіх державних мужів, що складатимуть умови миру, щоб при своїх рішеннях вони ні на одну йоту не відступили від святих засад християнської справедливости й любови в відношенні до кожної, а зокрема до нашої української нації. Щоб особливо будучий мир створено без загрозливого впливу безбожницького комунізму.

Нехай цей памятний для нас день першого листопадня стане днем всеукраїнського благального зриву для визволення України!

Нехай зокрема цей день першого листопадня закріпить тісну співпрацю українського народу з урядом Канади, Америки й своїм національним проводом, для виграння скорого й щасливого закінчення війни, що принесло б спокійне життя канадській і американській державі, а волю й державність українській і кожній нації на всій безконечній землі! Щоб кожний народ міг уже скоро святкувати велике свято волі, й мира в "здоровішім, краще керованім світі, що був би в ліпшій гармонії з потребами людської природи", як сказав папа в Ватикані.

БУДУЙМО ЦЕРКВИ

За проводом Місійного Товариства св. Йосафата

Найбільшою славою й окрасою українського народу, а зокрема українсько-католицької церкви, є наш рідний, дорогий святий — владика Йосафат.

Це певне, що хто знає добре святе життя великого Йосафата, той буде завжди щиро почитати цього рідного святого, що всі свої сили, кров і життя віддав для Божої слави й нашого щастя.

Одною з тих багатьох гарних чеснот, що ними визначався наш святий Йосафат, була його велика старанність про красу церков по парохіях його епархії. Де було треба, де тільки міг — там св. Йосафат ставив нові церкви, а старі гарно відновляв і прикрашував, згідно з приписами нашого церковного обряду.

Згадавши це, з нагоди річниці геройської смерти св. Йосафата, що її святкуємо 12 листопадня, ми бажали б, щоб кожний українець визначався, подібно як св. Йосафат, великою любовою до своєї церкви й старавсь усе своє життя про те, щоб у своїй парохії мати простору, гарно прикрашену церкву — для Божої слави й спасення своєї душі. Щоб ніхто не жалував жертви на будову, ні на поправу, ні на малювання, ні на прикрасу своєї церкви. І таких людей ми певне знайдемо майже в кожній нашій парохії в Канаді й Америці.

Та нам треба ще чогось більше. Ми маємо в Канаді такі місцевини, де ще нема нашої церкви, бо там надто мало людей, щоб могли збудувати церкву, а часто надто вбогі, щоб могли спромогтись своїми силами на такий кошт.

А їм треба доконче церкви! Хоч вони вбогі, хоч їх мало — їм треба священика й богослуження, треба науки й святих тайн. Їм треба так, як людям із більших і багатших парохій, спасення душі. А що до всього того треба церкви, то вони повинні мати її! Та хто їм поможе?

Сьогодні ми подаємо до відома всім Дорогим Читачам "Світла", що в Канаді вже існує — Місійне Товариство св. Йосафата, що помагає вбогим і малим парохіям будувати церкви. Побожні українці з різних парохій і сторін Канади й Америки вписуються до того Товариства в члени, складають свої членські вкладки (принаймні $1.00 річно), посилають до того Товариства свої добровільні жертви на місійний фонд, а Управа Товриства дає з того фонду запомоги для таких убогих наших парохій у Канаді, що ще не мають церкви, щоб вони збудували й собі Божий дім і могли в ньому працювати для спасення душі.

Дорогі Читачі "Світла", доложіть і Ви свою цеголку до будови тих церков для бідного українського народу! Запишіться в члени Місійного Товариства св. Йосафата, пішліть членську вкладку від себе й своїх дітей, зложіть жертву на місійний фонд, а таким чином зробите добре діло, бо причинитесь до збільшення Божої слави в українськім народі й багатьом людям поможете в справі спасення душі.

Зробіть це особливо в цім місяці листопадні, на честь св. Йосафата, великого любителя церкви та її краси. Це буде миле Богові діло. Цим поможете українським душам, а одночасно матимете й участь у Службах Божих, що їх Товариство відправляє що-року за живих і вмерлих членів.

Всі листи, вкладки й інші жертви посилайте просто до рук Всеч. о. Василя Дзюрмана, скарбника Місійного Товариства св. Йосафата. Їхня адреса є:

Rev. F. B. Dzurman Box 570, Portage La Prairie, Man.

Місячне намірення

В ТЯЖКІЙ НЕДУЗІ

Людська смерть

Згідно з Божою постановою кожна людина мусить умерти.

Щодо самої смерти, то не всі люди мають однакову смерть. Одні гинуть несподівано, наприклад на війні. Інші вмирають нагло на удар серця, чи від якого випадку. Ще інші переходять тяжку недугу й нераз довго ждуть приходу хвилі смерти.

Для таких людей, що вмирають несподівано, нагло, нема звичайно ніякого рятунку. Ще добре, як у хвилі своєї смерти можуть зідхнути до Бога й сказати зо щирого серця: "Вірую! Люблю! Жалую за гріхи!"

Св. тайна оливопомазання

Ті однак люди, що довше лежать хворі, мають таке щастя, що можуть у своїй тяжкій недузі порятуватися — святою тайною оливопомазання, що її установив Ісус Христос для оздоровлення недужого на душі, а часто й на тілі.

Про цю святу тайну так пише св. письмо: "Нездужає хто між вами? Нехай покличе церковних пресвитерів, і нехай помоляться над ним, помазавши його оливою в Господнє імя, а молитва віри оздоровить недужого й підійме його Господь, а коли буде в гріхах, відпустяться йому. (Як. 5: 4-15-.

Користи з тайни оливопомазання

Хто приймає гідно св. тайну оливопомазання, той має велику користь. Ця тайна скріпляє людину, дає їй силу до зношення всяких терпінь і поборювання спокус.

Досвід учить, що неодин хворий зовсім зміняється, як прийме св. тайну оливопомазання. Нетерпелива людина, що боялася смерти, як огню, по прийнятті ставала нагло спокійна, повна терпеливости й здачі на Божу волю. В годині смерти людини злий дух уживає всяких підступів, щоб занепокоїти її й відібрати надію на Боже милосердя, як це засвідчає Тридентський Собор. Тоді приходить св. тайна оливопомазання й відганяє дійвола від смертньої постелі. Доказом того останні хвилі одного святого, на імя Єлеазара. Коли наближалася хвиля скону, його огорнув якийсь переляк і він став нарікати перед присутніми, що його страшно мучить злий дух. Та як тільки Святий прийняв тайну оливопомазання, зараз заспокоївся.

Св. тайна оливопомазання лічить душу, а часто й тіло. Вона справляє, що хворому відпускаються всі смертні гріхи, що з них не міг уже висповідатися через тілесне й умове ослаблення; приносить прощення багатьох кар за гріхи, а нераз, коли це корисне для спасення душі, привертає також і здоровя тіла.

Оливопомазання доповняє все те, чого хворий не міг зробити при св. сповіді; вона є доповненням св. тайни покаяння. Це каяння хворих. Коли хто не мав сили висповідатися, або відбути своєї покути, то св. Церква милосердиться над ним і через оливопомазання поручає його милосердю Бога.

Оливопомазання спроваджує часто видужання. Коли Бог передбачує, що недужий після видужання добре використає решту свого життя, для добра своєї душі, привертає йому здоровя тіла, щоб мав час тим краще приготовитись до смерти. Ось приклад:

В одній протестантській лічниці лежала 17-літня католицька дівчина. Як одного разу лікар, протестант, сказав про ту дівчину до доглядачки хворих: "Висока гарячка, тій уже не багато належиться", а хвора зачула ті слова, зараз попросила доглядачку, щоб прикликали їй католицького священика. Коли доглядачка виявила бажання хворої лікареві, він сказав: "Які дивні ті католики з тією своєю ревністю в приготуванні на смерть. Усе те тільки роздразнює непотрібно хворих!" Та все таки післали по католицького священика. Після прийняття св. тайни пішов лікар до хворої, зміряв їй гарячку й побачив, що гарячка спала на два цілі ступені. А сама хвора сказала, що почувається багато краще. Коли наступного дня священик прийшов знову до лічниці відвідати хворих, лікар сказав сам до нього: "Отче, приходіть якнайчастіше відвідувати моїх хворих!" Таку зміну зробила св. тайна оливопомазання.

Крім того св. тайна оливопомазання робить нас спосібнішими до осягнення вічного спасення, бо згладжує кари за гріхи й помножує в нас освячуючу ласку, що скорочує кари чистилища й запевнює вищий ступінь будучої слави в небі.

Не лякайся святого оливопомазання!

Зовсім нерозумна є та людина, що боїться прийняти св. оливопомазання, думаючи, що через те мусить певне вмерти. Чи на те каже Бог рости збіжжу, що є поживою тіла, щоб ми повмирали? Чи навпаки, на те, щоб ми прийняли ту поживу й удержались при житті? Подібно й духовна пожива, св. тайни, є на те, щоб ми вживали їх і жили щасливо в будуччині, а нераз іще й у цім житті.

Св. тайну оливопомазання приймається в тяжкій недузі. Лікар повинен звернути на те увагу оточення, коли недуга є небезпечна. В тім випадку лікар відповідає за те в своєму сумлінню. Треба отже в недузі кликати віруючих, сумлінних лікарів. Ті лікарі й рідня хворого, що не кличуть зав часу священика, це жорстокі люди. Вони подібні до людей, що не хочуть перестерігати сліпого, що йде понад пропасть, щоб його не налякати. То краще вже, нехай таки впаде в пропасть?

Св. Іван Божий, основник Чину Милосердних Братів (1550), оповідає, що одного разу він намовляв тяжко хворого чоловіка, щоб прийняв св. тайну оливопомазання. Та той не хотів, бо вбив собі в голову, що як прийме, то скоріш умре. В такій своїй упертості закінчив своє життя без св. оливопомазання. В дні похорону зявився о. Іванові й сказав, що за кару, що не прийняв св. тайни оливопомазання, мусить перебувати 25 літ у чистилищі.

Молімся всі!

З огляду на те, що є такі католики, що не добре відносяться до св. тайни оливопомазання ми, члени, Апостольства Молитви, згідно з бажанням папи, молімся кожного дня в місяці листопаді за те, щоб **усі католики більш цінили св. тайну оливопомазання.** Щоб у тяжкій недузі всі католики охоче, скоро й гідно приймали ту св. тайну, що її для полекші й спасення всіх тяжко хворих християн установив сам божественний Спаситель, Ісус Христос.

ЗА КАТОЛИЦЬКУ ВІРУ

З ГЕРОЙСЬКИХ ДНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ПІДЛЯШШІ

Із записок самовидця

Перед хатою розніся тривожний зойк, а потім голосний плач. "Ісусе, Ісусе, що це буде?" — бідькав Трохим, хапаючись обіруч за голову. А малий Віктор, одягнений тільки в сорочку й полотенні штанці, не питавши, що з того буде, пустився, як собака, за віджджаючими, в той холодний, зимовий день. Падав, зривався, повз по землі, як божевільний, сапаючи важко й отираючи в бігу спливаючу кров. Коли вже мав стратити з очей кариту, завважав, що візник звернув на пратулинську дорогу. Тоді хлопчина закричав несамовито, змінив напрям і напоперек через луги пігнав стрілою до Пратулина, куди прибіг напів омлілий невдовзі по рисаках пана начальника.

. . . .

На горбочку церковця, перед нею площа. На площі тісно збита безборонна купа людей, в темних сукманах, з довгим білявим волоссям, з переляком у ясних очах. Тиснуться до замкнених церковних воріт. Деякі клячать і моляться, інші заглядають підозріло, чи менший та ще тісніш збитий докупи гурток коло захристії не дав обійти себе.

Товпа складається головно з мужчин усякого роду віку, навіть з підростків і старців. Де-не-де й жінка тулиться до "свого", а з-заду кілька дітей із плачем чіпається її спідниці.

Напроти товпи людей із голими руками, стояв мур війська з наложеними багнетами. Сильно зануджені старшини плентались збоку, перешіптувались між собою, покурювали крадьки цегаретки, тупали до землі перемерзлими ногами й вижидали чогось нетерпеливо.

Кілька козаків і кінних жандармів доповняло ту картину. Сонце схилилось до скорого грудневого заходу. Трави й болота костеніли від надходячого нічного морозу.

На порозі давнього, опустілого приходства, під горбочком, стояв поморщений, нетерпеливий батюшка, з довгим волоссям, з довгою бородою й у довгій рясі з широкими рукавами. З ним розмовляв по-московськи католик-латинник, підла душа, що вернувся просто з вязниці. В руці мав цілу вязку ключів-витрихів й іншого гострого знаряддя.

— Їдуть! Їдуть! — крикнув хтось із козаків.

Старшини в одній хвилині покидали цигаретки, випростувались і кожний став на своєму місці з витягненою шаблею в руках. Коні в розгоні вгнались на площу й станули, як закопані, між громадою, а військом. Ще вістовий не встиг був прискочити до дверцят карити, як із неї вискочив розпромінений московський начальник, а вказавши рукою на кариту, звідки поволі пробував висісти старий Русь, гукнув до людей:

— Ну, діти! Дивіться, який я добрий! Замісць карати вас смертю, як це вам належалось за бунт, я поїхав сам до вашого батька. Ви казали, що що він скаже, то ви це зробите. Отже маєте його. Слухайте, що він скаже вам. Я нічого більш не домагаюся, ніж він, бо він розумний і краще розуміє від вас, чого хоче від вас Бог і Найясніший Пан.

Карита відїхала.

Настала велика мовчанка — страшна, гробова, як тиша перед бурею, як перерва між вижиданням, а проголошенням присуду.

Русь, блідий на лиці, оточений білим волоссям, стояв озолочений останнім величним блиском огненної соняшної кулі, що хилилась до заходу. Руки мав зложені, очі піднесені до неба — а те небо над ним голубе й надзвичайно просторе. А душа, здається, виривалась йому з грудей і бігла в ту світляну глибінь. А хрест на церковній вежі перед ним гостро зарисовувавсь на тлі бездонної блакиті, як сувора риска обовязку на бездонній основі небесних обітниць.

Народ, хвилево захитаний словами начальника, тільки гля-

(Продовження на 6 ст.)

ВІРА И ЗНАННЯ

ПИТАННЯ И ВІДПОВІДІ

Чому католики повинні посилати своїх дітей тільки до католицької школи?

Кожна католицька дитина, а навіть і кожна людина повинна вести своє життя в любові й послусі супроти Бога. Вона на те сотворена й того вона має навчитися в своєму дитинстві й молодості, щоб опісля аж до смерти вести так своє життя.

Та щоб дитина вміла й могла вести таке життя, то мусить одержати замолоду не тільки земне, дочасне знання, але також і здорову релігійну освіту та моральне виховання.

Над таким вихованням дітей повинні працювати батьки вдома. Та що при теперішних умовинах батьки не завжди є спосібні сповнити добре цей свій найбільший обовязок, то треба дітей післати до католицької школи, де не тільки вчать усіх приписаних державою предметів, подібно, як по всіх інших школах, але головно стараються навчити дітей вірити непохитно в Бога й любити Його надівсе, а ближніх як себе. В католицькій школі вчать не тільки про світ, але про того Бога, що сотворив світ; не тільки про тіло, але й про безсмертну душу; не тільки читати, але й молитися; не тільки писати, але й сповідатися; не тільки рахувати, але й слухати кожної неділі й свята Служби Божої; не тільки бути здоровим, але передовсім релігійним, моральним, чесним; не тільки шукати щасливого життя на землі, але ще багато більш учать шукати вічного життя й щастя в небі.

А що католицькі діти можуть одержати таку науку й таке виховання тільки в католицькій школі, то річ ясна, що католицькі діти повинні ходити до католицької школи. Хто добрий католик, той вірно держиться цеї науки св. Церкви. Добрих батьків пізнати також із того, що їхні діти ходять до католицької школи.

Як хто з католицьких батьків мав би в тій справі яку трудність, перешкоду, повинен порадитись свого пароха, що одержує потрібні зарядження і вказівки від епископа в таких випадках, як би діти мусіли ходити до некатолицьких шкіл.

Чи на посла треба вибирати релігійну людину, чи можна вибирати когонебудь?

Тому, що всяка влада є від Бога, то владу треба давати тим, що свідомі своїх обовязків та відповідальности перед Богом, значить, що є релігійні. Інакше ця влада буде надуживана. Приклад того маємо у Советах. Там нерелігійні люди присвоїли собі владу й надуживають її, бо вмішуються в справи, що їх вирішувати може тільки Богом установлена церковна влада.

При демократичному правлінню, провід видає тільки такі закони, що їх ухвалять посли. А закони не є малої ваги, бо вони надають характер державі. Держава є така, які є її закони; закони є такі, які є посли, а посли такі, яких люди вибрали. Іншими словами, за закон відповідають посли, а за послів люди. Громади отже повинні вибирати на послів людей досвідчених, що знають потреби своїх виборців, розуміються на законах, мають вправу в красномовстві, та головно повинні вибирати релігійних людей, що є свідомі своїх обовязків супроти Бога й ближніх. Виборці можуть, а навіть повинні домагатись від кандидата на посла, щоб виявив їм перед голосуванням свої погляди на виховання дітей, супружжя, святкування свят і т. д. Якщо вони були б противні християнській вірі, виборці нехай не голосують на такого безбожного кандидата, бо інакше жде їх тяжка відповідальність. Один французький епископ звертає людям на це увагу в такий спосіб: "Коли вибираєте на послів ворогів Церкви, тоді кожний з нас нехай собі скаже таке: "Я, католицький виборець, винен тому лихові й переслідуванню Церкви, що запанували в Франції, а то через те, що я голосував на негідного чоловіка. Я винен тому, що діти у школах не вчать релігії. Я винен тому, що хворі вмирають без духовної потіхи й помочі священика, що монахів переслідують, що Церква терпить гнет під кожним оглядом."

Міністри, сенатори, посли, словом усі урядники будуть здавати перед Богом рахунок з того, як вони рядили краєм, а кожний громадянин виборець буде відповідати за вибір свого посла.

Католики повинні держатись при кожних виборах такої засади: всі йдемо до голосування, а голосуємо тільки на релігійних, чесних послів.

Та не тільки на послів треба вибирати релігійних, чесних людей, а й на інших урядників, якнаприклад: радних у муніципалі, місті й школі. Кожний урядник, що веде наші справи, кожний учитель, що вчить наших дітей повинен бути чесною людиною. Таких вибираймо всюди й завсіди.

Чи можна молитися стоячки?

Коли є слушна причина, можна молитися стоячки, сидячки а навіть лежачки, наприклад під час недуги. Та звичайно молимось навколішках, бо "людина тоді найбільша перед Богом, коли стоїть навколішках."

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

По матурі

Коли 1914 року я кінчив свою шкільну науку в стрийській гімназії й приготовлявся до останнього, матуричного іспиту, то в мене, за Божою ласкою, була вже ясна думка щодо мого будучого звання: я бажав стати священиком. Зокрема я мав думку працювати колись між українською молоддю як гімназіяльний катехит. З тією думкою я після матури вернувсь до родинного дому в Гірнім і там почав збирати потрібні папери, щоб вислати їх до митрополичого Ординаріяту у Львові разом із просьбою про прийняття до нашого українсько-католицького Духовного Семінаря.

Тим часом сталась подія, що несподівано кинула мене на зовсім нове поле ділання, що про нього я й не думав і своїм духовним наставленням зовсім не був розположений до праці на ньому, й на шість літ зробила неможливим сповнення мого сердечного бажання. Тією подією була — перша світова війна.

На европейськім обрію

На европейськім обрію вже давно варилось і стягались до купи чорні хмари. Першим громом, що вдарив серед того напняття й сильним відгомоном відбивсь по Европі, а далі й по всім світі, був стріл сербського революціонера Прінціпа, що його він вимірив в Сараєві, столиці балканської провінції Босни, в груди побожного австрійського архикнязя й престолонаслідника Фердинанда та його дружини Софії. Цей стріл, що його дня 28 червня 1914 року вистрілив сербський націоналізм, як пімсту Сербії за зайняття Босні, що її Австро-Угорщина зайняла була ще 1878 року, а 1908 року всеціло прилучила до себе, й московський імперіялізм, що помагав сербам, став одночасно й гаслом до світової війни.

Світова війна

Перші стріли першої великої світової війни впали над Дунаєм дня 27 липня, коли по безуспішній виміні нот Австрія зірвала з Сербією дипломатичні звязки. На мурах міст появився цісарський маніфест "До моїх вірних народів". Анґлія даремно пробувала замирити розєднані держави. Над Европою зявилась заграва поширення війни поза межі Австрії й Сербії.

Загальна Українська Рада

В тих неспокійних днях напруження представники українських центральних установ у Львові поспішили до намісника й склали на його руки заяву лояльности. Дня 2 серпня українські політичні партії порозумілись і створили за проводом Д-ра К. Левицького — Головну Українську Раду, тобто центральну й начальну установу, що мала вести одностайну українську політику під час війни. Рада взяла на себе організацію українського війська. Видала також надзвичайну відозву:

"Український народе! Надходить важлива історична хвиля. Важиться доля держав і народів. Буря війни суне на Европу й нічого не спинить її. Український народ належить до тих народів, що на них війна й її наслідки наляжуть найбільш. В таку хвилю народ, щб хоче жити, мусить мати одну думку й одну волю й ту свою волю перемінити в діло, що заважило б в історії держав і народів. І тому в тій хвилі представники українського народу в Галичині, всіх політичних напрямків, що їх лучить один національний ідеал, зібралися в Головну Українську Раду, що має бути висловом одної думки й одної волі українського народу. Коли не можемо війни відвернути, то мусимо старатись, щоб ті жертви, що їх вона вимагає від нас, не пішли на марно, щоб кров батьків принесла добро дітям. Дорога нам ясна. Ненаситність царської імперії загрожує нашому національному життю. Історичний ворог України не може спокійно дивитися, що не вся Україна в його руках. Перемога Росії мала б принести українському народові австро-угорської монархії те саме ярмо, що в ньому стогне 30 мільйонів українського народу в російській імперії. Теперішня хвиля кличе український народ стати одноодушно проти царської імперії при тій державі, що в ній українське національне життя знайшло свободу розвитку. Перемога австро-угорської монархії буде нашою перемогою. І що більша буде поразка Росії, то швидше виб'є година визволення України. Нехай цей поклик знайде відгомін у кожнім українськім серці! Нехай збудить у нашому народі давнє козацьке завзяття! Нехай українське громадянство віддасть усі свої матеріяльні моральні сили на те, щоб історичний ворог України був розбитий! Нехай на руїнах царської імперії зійде сонце вільної України!"

Після довгої дискусії дня 4 серпня прийнято для військової формації, що мала боротись проти Росії, назву — Українські Січові Стрільці. (У.С.С.).

Дня 5 серпня приступає Росія до війни проти Австро-Угорщини.

Дня 6 серпня покликує У. Г. Рада до діяння за проводом Дра К. Трильовського Українську Боєву Управу, що стала начальною владою й виков-

(Докінчення на 6 стор.)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Догана Хоразинові й Капернаумові

Глава 11. 20-30.

Тоді почав Він давати догану тим містам, де сталось чимало Його чудес, за те, що вони не покаялись: "Горе тобі Хоразине, горе тобі, Витсаідо! Бо коли б у Тирі й Сидоні зроблено було ті чуда, що зроблено в вас, вони давно були б покаялись у веретищі та попелі. Отож кажу вам: Тирові й Сидонові буде легче в день суду, як вам. І ти, Капернауме, чи аж до неба піднімешся? Провалишся в пекло! Бо як би в Содомі зроблено ті чудеса, що їх зроблено в тобі, то вони б зосталися аж до цього дня. То й кажу вам, що содомській землі буде легче в день суду, ніж тобі." В тій хвилі промовив Ісус і сказав: "Прославляю Тебе, Отче, Владико неба й землі, що Ти затаїв це перед мудрецями й розумними, а відкрив простим людям. Так, Отче, бо так було вгодно перед Тобою. Усе передано Мені від Мого Отця. І ніхто не знає Сина, тільки Отець, ні Отця не знає ніхто, тільки Син, і той, що йому Син хоче обявити. Прийдіть до Мене всі, що струджені й обтяжені, а Я покріплю вас. Візьміть на себе Моє ярмо й учіться від Мене, бо Я тихий і покірний серцем і знайдете спокій для своїх душ. Бо Моє ярмо солодке та й тягар Мій легкий."

Того часу йшов Ісус у суботу через засіяні ниви; учні ж Його були голодні й почали зривати колосся та й їсти. Побачили це фарисеї й сказали до Нього: "Ось твої учні роблять те, чого не годиться в суботу." Він же відказав їм: "Хіба ви не читали, що зробив Давид, як зголоднів був сам і ті, що з ним були? Як він увійшов до Божого дому та й їв предложені хліби, а їх не годилось йому їсти, ні тим, що були з ним, тільки одним священикам? Або чи не читали ви в законі, що священики кожної суботи в святині ломлять суботу, а проте вони не винуваті? А я кажу вам, що тут є більший від святині. Коли б ви зрозуміли, що значить: Милости хочу, а не жертви, — то не осуджували б невинуватих, Бо Син Чоловічий є Господом також і суботи."

ПОЯСНЕННЯ

Можливо, що тоді, коли Ісус висилав 70 учнів у кожне місто при дорозі з Галилеї до Єрусалиму, Він висказав свій жаль і догануХоразинові, Витсаїді й Капернаумові за їхне невірство й нерозкаянність.

Хоразин — це було місто над Ґенезаретським озером. Воно мусіло в тім часі бути досить значне, коли Ісус протиставить його й Витсаїду двом фенікійським містам. У Хоразині зробив Христос велику частину своїх чудес, що про них нема в біблії ніякої згадки. Це знак, що в біблії нема всього того, що зробив і навчав Христос, то й тому є місце для св. Передання. З Хоразину остались тільки руїни, що їх звуть — Керазеґ. Ті руїни, це німий свідок Божої кари.

Витсаїда — родинне міста Петра, Андрея й Филипа. Була це мала оселя на північно-східнім березі Ґенезаретського озера, віддалене на одну милю від місця, де Йордан вливається до озера. На північ від Витсаїди тетрарх Филип збудував був друге міста й назвав — Юлій.

Капернаум —"Село потішення," рухливе містечко над Ґенезаретським озером, звідки було легко для Ісуса вести апостольську працю; тому Ісус вибрав був його на свою "головну кватиру". Його знищили римляни 66 р. по Христі, під час жидівського повстання. Тепер є ще з нього руїни з назвою — Тел Гум. Отці францішкани поробили тут розкопи й відбудували синагогу, що походить із 1-2 століття по Христі. Ісус осуджує його гордість. Хто вивищається, буде понижений.

Тир і Сидон — це були два фенікійські міста, що вели торгівлю з численними й далекими краями. Були вони знані з багатства, а при тім і з розпусти. Ісая й Єзекіїл пророкували їм Божу кару й загладу. "О, ридайте Тирські кораблі, бо спустошена ваша твердиня!" (Іс. 23). "Зроблю тебе голою скелею, будеш порожним місцем... не будеш уже наново відбудований, я бо, Господь, сказав так, говорить Господь Бог." (Єзек. 26). Ті міста були відстрашаючим прикладом беззаконня. Замешкували їх головно самі погани; не виключене, що жиди могли мати там свої малі колонії. Під час своєї праці Ісус був близько Сидону, та до середини мабуть не заходив. Згодом св. Павло знайшов був у Тирі горстку християн. (Ап. Д. 21. 3-6).

Верета й попіл згадуються часто в старому заповіті як знак-символ каяття.

Содомська земля була знана з мерзьких гріхів проти природи. Содома — образ найгіршої розпусти. Та однак тут Ісус легче осуджує її, ніж невірний Капернаум.

Т а ї н с т в о взаємовідношення Отця й Сина приймають тільки ті, що покірно признають за правду те, чого не годні збагнути своїм слабим людським розумом. І Бог вибирає для своєї справи покірних, незначних.

Молитва Христа є прославою й подякою; це зразок Його молитви. Бога треба більш славити, ніж просити в Нього різних ласк. Бог знає, що нам треба всього того. Бог Владика неба й землі, бо Він сотворив їх.

Мудреці й розумні — це книжники й фарисеї, що мали себе за таких.

Правди про взаємовідношення Отця й Сина не можна пізнати самим тільки людським розумом, а треба доконче, щоб Бог обявив її.

Так, Отче — вказує на повну згоду Христа з тим, що Небесний Отець вибирає покірних, простих людей на своїх Божих слуг.

Усе передано Мені — розуміється знання, Отець передав усе своє знання Синові. Що знає Отець — знає Син. Ці слова є ясним засвідченням, що Ісус — правдивий Божий Син. Повного знання про Отця й Сина, крім Ісуса, не може ніхто мати без особливого Божого обявлення. А тому, що таку науку про ці високі таїнства може подати тільки Ісус, то всі повинні стати Його учнями.

Люди мають багато журб і тягарів, а зокрема провин на своєму сумлінні: Хто прийде з вірою й любовю до Ісуса, тому Ісус подасть полегшу. В нікого іншого не годні знайти люди такої ласки.

Візьміть Моє ярмо — заповідей і християнської науки, як правило життя. Ті християнські обовязки представляються, як ярмо, та поправді це ярмо легке й солодке, зовсім противно, як те старозавітне ярмо приписів, що їх надзвичайно тяжким зробили були фарисеї.

Великий натиск кладе Ісус на наслідування Його лагідности й покори. Вправа в цих чеснотах приносить спокій людській душі. Без лагідности й покори ніяка людина не матиме внутрішнього спокою. Це глибока філософія духовного життя. "Ісусе, лагідний і покірного Серця, вчини моє серце на взір Свого Серця!"

НА ФАЛЬШИВІЙ ДОРОЗІ

АНГЛИКАНСЬКА ЦЕРКВА

Подібним способом, як і грецька церква, стала схизматицькою й англиканська церква. Партія англиканських ритуалістів, головно від "оксфордського руху" (1833-1845), залюбки вважає англиканську церкву за одну з трьох галузок правдивої Христової Церкви — де дві інші галузки це католицька й православна Церква. Та цю думку відкидає не тільки католицька й православна Церква, але навіть більшість англиканських протестантів. Коли спитати англиканина про Католицьку Церкву, то він ніколи не подумає при тім про свою англиканську церкву.

Англиканська церква повстала через неморальність короля Генрика VIII., коли той король хотів розійтись із шлюбною жінкою, що з нею жив 17 років, а папа не дав розводу; король тоді відлучив Англію від Католицької Церкви й оснував свою власну церкву, що вдержувалась головно піддержкою світської влади. Єретицькою стала англиканська церква, коли відкинула стару правдиву католицьку віру, що її визнавала Англія через 15 віків, і прийняла протестантське віроісповідання.

Англиканська церква, це тепер протестантська церква. Англійський король, що є одночасно головою англиканської церкви, при своїй коронаційній присязі заявляє: "Я визнаю урочисто й щиро... що я вірний протестант."

Англиканська церква не є всесвітньою Католицькою Церквою, а тільки національно-державною церквою Англії. Верховна влада в тій церкві спочиває не на наслідникові апостолів, але на наслідникові короля Генрика VIII. Крім того англиканська церква підлягає також британському сеймові.

Англиканська церква не має важних єпископів ні священиків, хоч є такі, що уважають себе за таких. Генрих VIII започаткував англиканську церкву 1534 року. Хоч ця церква не була вже з того часу в злуці з правдивою Христовою Церквою, то важні свячення єпископів і священиків були там іще до 1550 року. Того року за малолітнього короля Едварда VI поробив кантерберійський архієпископ Кренмер заходи, щоб англиканську церкву ще більше спротестантщити в науці й практиці. Тоді також змінено формулку свячень так, щоб зовсім не пригадувала вже священицтва. Такої пофальшованої формулки вживано в Англії аж до 1662 року. Були свячення, але не було вже ні правдивих єпископів ні священиків. Згодом спостерегли ту зміну й поправили формулку англиканських свячень, але вже не було ні одного правдивого єпископа в Англії, що міг би важно висвятити єпископа чи священика. Чимало англикан старались уважнити свої свячення таким чином, що просили нових свячень у православних єпископів. Про цю справу так писав 1926 року в "Нешинал Рівю" англиканський єпископ Накс: "Папа рішуче відказався признати за важні наші англиканські свячення на тій основі, що наша церква не висвячує священиків, щоб приносили жертву Служби Божої. Не зважавши на спроби нашого архієпископа затаїти ту недостачу, папа з точки свого погляду мав безперечно слушність. Це правда, що деякі англиканські священики відправляють так звану Службу Божу, але тому, що вони не були висвячені церквою з тим наміром, щоб вони жертвували Отцеві Тіло й Кров, то тайна їхнього священицтва є щодо того невдачею. Молитовник і требник свячень є просто

(Продовження на 5 стор.)

Святий Йосафат

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

ПЕРША ЧАСТИНА

Святий Йосафат у світі

Дні народження

В старинім українськім місті Володимирі Волинськім, що сягає ще часів князя Володимира Великого, проживав у другій половині 16-го століття чесний український крамар, Гавриїл Кунцевич, із своєю побожною дружиною Мариною, дочкою міського радника. Хоч Гавриїл походив із шляхетського роду, та не був багатий; тішився однак повагою й довірям володимирських міщан, що його вибрали на радника-лавника міста. По вірі, як загально в тих часах в українськім народі, вони звались православними, однак без свідомости й духа пізнішого церковного розеднання. В своїй щирій побожності вони жили на подобу старозавітнього пророка Захарії й Єлисавети: "були обое праведні перед Богом і жили чесно по всіх заповідях і постановах Господніх." (Лук. 1:6).

Коло 1580 року обдарував Бог побожних подругів сином, що його вони при св. хрищенні в парохіяльній церкві св. Параскеви охристили на імя Іван.

Старанне виховання

Гавриїл і Марина, як побожні християни, знали добре, що їхнім першим обовязком із того часу було: дати дитині старанне, правдиво християнське виховання. В тій свідомості вони почали з великою запопадливістю берегти його ласки й невинности, а зо зростом у літах учили його святих правд Христової віри і впоювали в його душу святі засади християнського життя, Господнього страху, ненависти до гріха, а любови до чесноти.

Зерна виховних заходів не падали на камінисту землю. Малий Івась, що одержав був від Бога бистрий ум і добре серце, охоче і з небуденною увагою та пильністю прислухався до тих батьківських поучень та порад, вірно переховував їх у своєму серці й придержувавсь їх найточніше. Душа малого хлопяти, наче мякий віск, приймала всі засади християнської правди, а опісля, наче твердий мармур, задержувала їх у собі, щоб бути для хлопчини правилом щоденного життя.

Огненна іскра

Поруч дбайливих батьків, іще запопадливіш і старанніш чував і працював над вихованям малого Івася — сам Бог через свою святу ласку, що мав щодо сина Кунцевичів свої особливіші, тоді ще від усіх заховані, задуми.

Як надзвичайна Божа ласка була діяльна в душі малого Божого вибранця, засвідчає одна чудесна подія з дитячих літ св. Йосафата, що про неї він сам в останніх роках свого життя розказав своєму сповідникові, о. Г. Хмельницькому.

Побожна Марина мала звичай заводити свого малого Івася до парохіяльної церкви св. Параскеви, що в ній він був хрищений. Там хлопчина цікаво приглядався святим образам і церковній посудині, що її вживали до богопочитання.

"Одного дня," так оповідає святий, "завела мене мати до церкви св. Параскеви. Там мої очі спинились на образі розпятого Спасителя й я спитався, що це має значити. Це, відповіла мати, образ Богочоловіка, нашого Господа, Ісуса Христа, що зійшов із неба, прийняв смертне тіло, терпів і вмер, щоб спокутувати наші гріхи й спасти нас усіх. — В тій хвилі я почув, наче б огнена іскра впала до мого серця. Вона подала мені дуже велику любов до церковних обрядів; я їх навчився безпроволочно й так усеціло посвятився їм, що не пригадую собі, щоб я близько через трид цять років опустив хоч раз відправу святого церковного правила."

Ця чудесна подія стала основною точкою виходу внутрішнього життя св. Йосафата й його особливого завдання, що до нього його покликало Боже провидіння.

Божі задуми

Щоб зрозуміти значення цеї події, треба звернути увагу на одну річ. А саме. Через погубний вплив грецької відлученої церкви, й українська церква відійшла від Христом установленої й непомильної правди. Та не зважавши на те, вона мала ще в собі великий, цінний скарб правдивої науки, що його українській церкві передали святі Отці грецької Церкви в час церковної односни, а яку єпископи й священики української церкви зберігали вірно навіть і в час церковного розеднання. Тим скарбом була — св. Літургія, діло св. Василія, Івана Золотоустого, Кирила й Методія.

Івась мав колись стати апостолом церковної односни й закріплення правдивої Христової, католицької віри між українцями, білорусинами і московським народом. До того треба було йому богословського знання й догматичних доказів. А що ні тогочасне, мало сбразоване українське духовенство ні духовна спадщина навіть найпобожніших родин, дуже убога в релігійне знання, не могли дати йому потрібного образування, то Бог сам надзвичайним способом указав йому, що джерелом того конечного знання мають бути для нього св. Літургія й церковні книги. І св. Йосафат користав із того джерела аж до кінця свого життя.

Сам із Богом

Того дня, коли в серце малого хлопяти впала чудесна іскра, закінчився його дитячий вік. Це вже не був малий, звичайний хлопчина, але велика й шляхетна душа, що шукає тільки способу, як приподобатись Богові й полюбити надівсе Розпятого Спасителя. Відсунувшись від своїх малих побратимів і дитячих розривок, малий Івась шукав тепер своєї приємності в сердечній розмові з Богом. Як нераз занепокоєні батьки його довгою відсутністю починали шукати його, то часто знаходили його захованого в кутку церкви, або в передсінку, затопленого в молитві. А як уже й він шукав якої розривки, так питомої дитячому вікові, то його розривкою було малювання святих образців, що їх опісля прикрашував різними дитячими прикрасами й ставив для почитання на вівтариках, що їх він сам будував.

Малий школяр

Коли дбайливі батьки висла ли малого Івася на науку до міської школи, де вчили церковно-словянської й польської мови, то там малий школяр робив великий поступ скоріш завдяки своєму щасливому природному таланові, ніж особистій праці. Бачне око вчителів могло вже тоді доглянути, що та молода душа діє за особливим проводом св. Духа. Пізнати це можна було з того, що хоч малий Кунцевич старавсь не втратити ні одного слова з науки своїх учителів, то з замітною вподобою вчивсь церковно-словянської мови, що нею були написані літургічні книги української церкви. Незабаром вивчивсь на память усього церковного правила, щоб співати його з того часу й годувавсь ним кожного дня; і як це сам згодом заявив, ніколи не переставав складати Богові в дарі тієї прослави.

Така замітна чеснота в такім малім хлопяті не могла скритись від очей сусідів і інших володимирських громадян. А тридцять пять літ після виїзду малого Кунцевича з Володимира все місто памятало ще його; а багато людей, що вже були в силі віку, могли засвідчити, що в літах їхнього дитинства вчителі й батьки вказували на Івася Кунцевича, як на найкращий приклад до наслідування та як живу пересторогу їхньої лихої поведінки.

Це певне, що ті статечні особи, що з подивом дивились на повагу, побожність, ревність і постійність у добрім малого володимирського школяра, не пробували збагнути так, як при народженні св. Івана Христителя: "Що буде з цієї дитини?," та всі вони могли легко завважати, що "рука Господня була з ним."(Д.б).

На фальшивій дорозі

не-католицькі, бо вони не виявляють ніякого знаку, що сповняють найважливішу зо всіх католицьких дій."

Справу англиканських свячень прослідила в Римі надзвичайна комісія, а згодом папа Лев XIII своєю непомильною повагою відкинув англиканські свячення як неважні. Тепер ніякий англиканський духовник не може відправляти богослуження в католицькій церкві без попереднього висвячення католицьким єпископом. Англиканські єпископи й священики не можуть відправляти правдивої Служби Божої, хоча б уладжували свої богослуження на католицький лад.

Наука англиканської церкви противиться науці Ісуса Христа. Всі англикани, проти виразного приказу Христа, підчиняють себе в релігійних справах британському королеві й парламентові, а не признають над собою церковної влади наслідника св. Петра, папи в Римі.

Англикани проказують католицьке "Вірую", але не мають справді католицької віри й практики. Всі англикани кажуть: "Вірую в нашого Господа, в Ісуса Христа, единородного Божого Сина", а багато англикан не вірять, що Христос є правдивий Божий Син. Усі англикани кажуть: "Народивсь із Діви Марії," та багато перечать дівицтво Марії. Всі англикани кажуть: "Вірую в святу Католицьку Церкву," та ніхто з них не пристає до Неї, а як хто стане католиком, то перестає бути англиканом. Усі англикани кажуть: "Вірую в сполуку святих", та небагато з них відважуються ввійти дійсно в злуку зо святими. Всі вони кажуть: "Вірую в відпущення гріхів", та велика більшість не признають св. тайни сповіди.

Англиканська церква не є Католицька, Христова Церква, але чисто людська видумка Генрика VIII; вона тепер схизматицька й еретицька, протестантська. Хто з англикан бажає щиро спасення душі, мусить доконче прийняти католицьку віру, бо тільки в католицькій вірі й Католицькій Церкві є спасення.

ВИДАВНИЦТО ОО. ВАСИЛІЯН У МОНДЕРІ

Кожний українець повинен перечитати в 100-ті роковини смерти великого українського патріота о. Маркіяна Шашкевича книжку про його життя, працю й заслуги для української нації. Замовляйте в "Світлі". — ціна — 35 сотиків.

— Самоліскову Службу Божу під нотами на два голоси можна замовляти в "Світлі". Ціна 50 сотиків. Хто замовляє в більшій скількості, платить тільки по 40 сотиків за примірника. Служба Божа видана на гарнім папері.

ЗА КАТОЛИЦЬКУ ВІРУ

мув на затопленого в молитві старика-серафима й зараз віддискав свою незахитану певність.

Селяни аж віддих здержували в боязни, щоб батько не промовив до них надто слабим голосом та щоб не стратили чого з його науки. І солдати здержували віддих, самі не знаючи чому. Може передчували, що за хвилину дадуть їм якийсь приказ.

І полковник мовчав, здержуючи віддих, несподівано занепокоений дивною постаттю Руся, що навіть його вовчій души представлялась тієї хвилини якась прозора. Та що він вірив у свій розум і великий вплив, то очуняв від того привиду й здвигнув легко раменами, пояснивши собі, що Сильвій Русь, сповняючи в цій хвилині велике діло рятунку, добре робить, що молиться, щоб народ скористав із його намови й піддався православному цареві.

Урочисто й сильно задзвенів срібний голос старика, як вкінці промовив, перехристившись набожно.

— Брати, діти, мої сусіди й куми! Прийшов я на домагання Ясно Вельможного Пана Начальника, щоб повторити вам його слова, що він мені сказав, а які є правдиві.

Тут начальник затиснув вдоволено долоні й кинув переможно-глумливий погляд на старшин.

Народ слухав трохи напружений, наче б перелетне здивування й журба доторкнулись його чола.

— Пан начальник говорив мені, й це є правда — повторив старик — що Найясніший Цар є сильніший від усіх людей, від наших панів і наших князів, від давніх польських королів, від вас і ваших дітей, що він може й хоче дати вам усякі вигоди й земні добра, якщо ви віддасьте йому в панщину свою душу, а виречетесь віри своїх батьків. Говорить також пан начальник — і це також правда — що як того не зробите, підете на Сибір і на смерть, ваша батьківщина змарнується, а ваші діти підуть на виховання й на пімсту до православних; що багато католиків навіть не знають про вас і не хочуть знати, або може не мають спромоги, тому ви даремно ждали б від них помочі так, що ваші потомки не одержать у спадщині навіть тієї віри, що за неї гинете.

Очі народу блиснули дикою розпукою. Дивились один на одного здивовані, стискаючи в німім болю руки, наче б не хотіли вірити своїм власним ухам, що їх батько зраджує.

Начальник аж трясся з внутрішньої діявольської радости. А Русь дуже спокійно тягнув далі:

— Я сказав вам, що говорить пан начальник і що є правдою. А тепер скажу вам від себе те, що є також правдою й то правдою вищою понад усі. Я сьогодні одною ногою стою над берегом вічности, де прийдеться мені здати справу з мого сумління перед усемогутнім Творцем. Я кажу вам, що життя коротке, а вічність без кінця. Що цар могутніший від людей, а Бог від царя. Що Христос умер за нас на хресті, то й нам варт умерти за Нього. Що хто раз пізнав правдиву віру, що є від Бога, а через страх перед людьми запродався б законові, що в нього не вірить...

Тут начальник, одубілий хвилево від обурення, закричав:

— Мовчи! — і прискочив до старика й почав бити його, шарпати, намагаючись особисто заглушити його слова... Та Русь, підо впливом дивної сили, вхопив руки начальника й придержав їх на хвилину, а тим часом голосно докінчив:

— Той був би зрадником і перекінчиком, ганьбою свого роду, убійником своєї душі й душ своїх дітей! А діти вірних видержать не зважавши на спокуси; бо їм Божа ласка буде батьком і матірю, як була першим християнам!

Тут начальник вирвався з рук умліваючого старика, ясне волосся стануло йому дубом на голові, видобув із кишені револьвера, приклав до чола Руся й... вистрілив.

По вистрілі Сильвій стояв іще хвилину, наче в завішенні, рамена мав розпростерті навхрест, обличчя осяяне блиском заходячого сонця, біле, як хустина, а по ній спливали зо скрані краплі крови... Нагло, без зойку осунувсь на землю, а народ навколішках; серед голосного ридання жінок і дітей, викрикнув:

— Не дамось!.. не дамо!.. Вмремо з ним — умремо!.. З нами Бог!.. Бог, затаєний тут у Найсвятіших Тайнах!! Ніколи, ніколи не віддамо церкви! Віри не виречемось!... (Д. б.).

НА СТРІЛЕЦЬКІМ ФРОНТІ

ною управою Українських Січових Стрільців.

Одночасно українські еміґранти з Придніпрянщини, що їх вибух війни заскочив по цім боці Збруча, створили — Союз Визволення України.

Українська молодь на передодні війни

Як поставилась до тих подій українська молодь? Вона була вже частинно підготована до такого військового зудару. Свідомість політичного напруження між Австрією й Росією заставила частину українського юнацтва, головно у Львові, призадуматись над будучою долею українців у недалеких перемінах і зударах і привела його до переконання, що молоді в такім положенні треба звернути увагу на мілітарну точку. Від 1911 року львівські учні середніх шкіл організують таємний військовий гурток "Пласт", що мав за ціль вести військовий вишкіл. Від того гуртка виїхали згодом представники до Києва, щоб навязати звязки з тамошньою молодю й заохотити її до збройної боротьби. Перед у тім ділі вели: Чмола, Кучабський, Кучерішка, Франко, Степанівна, Яримович, Сушко.

В 1912 році вибухла балканська війна, що в ній переможці болгари, серби й чорногорці відібрали від Туреччини решту своїх земель. Ця війна розбудила в поневолених народів іще сильніше бажання волі.

Українські провідники, а також і жіноцтво, вирішили в грудні того року, на випадок збройного зудару, станути до боротьби проти російської імперії. Незабаром гурт львівських політиків задумав приступити до організації військових товариств. Найбільший успіх мав у цій справі Др. К. Трильовський, що роздобув у намісництві потвердження статута військового товариства.

Перше українське військове товариство "Січові Стрільці" засновано у Львові 1913 року. Подібні товариства повстали згодом і по краю, головно при місцевих "Січах", або "Соколах".

Военний запал порушив і українське жіноцтво. Вибраний незабаром "Жіночий орґанізаційний комітет" почав орґанізувати санітарні курси й збирати фонди на потреби України. В часі мобілізації цей комітет передав Українській Военній Управі понад 9,000 корон, що стали першим грощевим засобом під час творення перших частин У.С.С.

Провід у військових товариствах вели далі: Український Січовий Союз й інші подібні організації. Подібна праця велась і поза Львовом.

Дня 28 червня

Наче підготовчою маніфестацією зорґанізованої української сили перед самою війною був величавий сокільсько-січовий здвиг, у 100-ті роковини народження Тараса Шевченка, дня 28 червня 1914 року у Львові. Після походу улицями Львова 14 тисяч "Січей" і "Соколів" та вправ на площі "Сокола-Батька", під захід сонця виступили на площу озброєні "Січові Стрільці" в одностроях за командою Клима Ґрутковського. З появою того першого українського озброєного відділу, як завязку будучої Української Армії, десятки тисяч українців огорнуло нечуване захоплення; з очей потекли сльози, а гучним оплескам не було кінця... Чому? Чи може горстка озброєних українців, це така велика сила, краса?.. Ні, не те. Але там була захована велика — ідея. Велике вимріяне добро, що його 250 літ ждав український народ. Тим добром була **воля, незалежність українського народу.** Її бажав український народ і появу озброєного українського відділу привітав як відродження тієї української сили, що має виграти бій за кращу будуччину української нації.

Та чи той памятний день 28 червня був увесь такий ясний, величний?

У тім самім часі, коли тисячі українців у радіснім настрою тішились своїм здвигом, у св. Юрі й Духовнім Семинарі у Львові український епископ, священики й богослови проводили день у великім смутку.. Чому?.. Бо управа не хотіла на здвизі — Служби Божої й Божого благословення... Десятки тисяч віруючих поприїжджали з усеї української землі на здвиг, а українські провідники й начальники не дали тим людям змоги вислухати святої Служби Божої. Не просили своїх князів-епископів, щоб принесли того недільного й урочистого дня святу жертву за соколів, за січовиків, за стрільців, за ввесь народ... Щоб сказали: "Благословення Господнє на вас всегда, нині, і присно, і во віки віков..."

Замість Служби Божої, священного слова й благословення — тої неділі, дня 28 червня 1914 року Божого, великий український патріот — Преосв. Й. Боцян, в годині чверть до 12-ої в полудне на надзвичайній конференції в Духовнім Семінарі виливав свій жаль, що українська ліберальна інтелігенція, українські провідники не хотіли на здвизі Бога, релігії й молитви своїх духовних провідників... Їм не було того треба.

Так величню — й так сумно було у Львові дня 28 червня Року Божого 1914, в 100-ті роковини того славного найбільшого українського поета — Шевченка, що колись так сердечно наказував нас усіх: "Любіть свою Україну, во время люте, в останнюю мінуту за неї Господа моліть!.." А українська інтелігенція не молилась, хоч той день був справді "останньою українською мінутою", бо того дня полилась кров архикнязя Фердинанда, а за нею й кров українського й усякого народу...

І сьогодні, по 30 літах досвіду, є ще такі люди, що їм не дуже то треба Бога до національної справи, до українського державницького будування... Чи це українська традиція й певна дорога до перемоги?

Без Бога ще ніхто не виграв справи...

Справді щасливий буде український народ, як сорок пять мільйонів говоритиме щодня з глибини душі: "Вірую в одного Бога!."

Тоді буде й гідний заспівати переможний псалом: "З нами Бог, разумійте язици, і покаряйтеся, яко з нами Бог!" — (Д. б.).

НА ЧЕСТЬ О. КУШНІРА

Парохія св. Володимира й Ольги в Вінніпегу уладила 21 жовтня величний ювілейний бенкет на честь свого пароха, Всесв. о. Дра В. Кушніра, канцлера канадської епархії й голову К.У.К., у 10-ліття його релігійної й національної праці в Канаді.

На бенкеті були присутні: Преосв. Ніль, премер Манітоби Ґарсон, бувший премер Брекен, посадник Вінніпегу Колтер, вінніпеґські священики, коло 150 українських професіоналістів Вінніпегу, представники організацій, англійські визначні діячі, парохіяни — разом коло 600 осіб.

Крім промов передових гостей в українській і англійській мові, парохіяльний писар п. Куревич відчитав коло 50 привітніх телеграм і листів із Канади й Америки.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

НЮ ЙОРК — БРОНКС. Архієрейське посіщення й благословення церкви. На Покров Божої Матері, 15 вересня, що є храмовим святом нашої парохії в Бронкс, святкували ми величний празник, з першою участю Преосв. Кир Амвроза. Церква була переповнена, бо крім парохіян на цей празник прибуло Апостольство Молитви, Марійська Дружина й вірні з церкви св. Юра. П. Іван Лакоцький, чесний парохіянин і великий добродій церкви, хлібом і сіллю привітав Владику в церковних дверях. Опісля Кир Амвроз поблагословив церкву й відправив Архієрейську Службу Божу в співслужбі Впр. ОО. Василіян: ігум. М. Маркова, П. Гевка, А. Химія. Гарно співав хор за проводом Преп. о. Н. Феціци, ЧСВВ.

По евангелію, після привітного слова О. Ігумена, Преосвященний сказав науку про Покров Пресв. Богородиці, а також висказав свій подив і признання для нової парохії, що викінчила й прикрасила церкву та зробила гарний поступ за один рік.

Після закінчення богослуження й архієрейського благословення, був спільний бенкет у парохіяльній залі, де з отцями був також присутний і Преосвященний Владика, що заохочував народ своїм архієрейським словом до побожности, любови й згоди.

В 3 годині сполудни відбулось благословення "Службового Прапору", що його попередив величний похід улицями міста з прапором. Перед у поході вела гарна "Українська Банда", із парохії св. Юра. З Преосвященним станули до Молебня Впр. Отеці: сов. В. Лотович, Др. Гулин і сім ОО. Василіян. Після евангелія проповідав Преп. о. Павло Гевко по-українськи, а Преосвященний промовив по-англійськи й поблагословив прапор. Празник закінчено благословенням Найсв. Тайн.

Народ був захоплений. Кожний вертався піднесений на дусі і з найкращими споминами та заохотою до дальшої праці й католицького життя

ВІННІПЕГ, МАН. Зізд У.К.Ю. Дня 30 вересня й 1 жовтня 106 представників української молоді з 25 парохій Манітоби веселили серця українських католицьких священиків і старшого громадянства своїм зіздом, що його вони відбували в Вінніпегу, в просторій залі церкви св. Володимира й Ольги, для закріплення й поширення своєї зорґанізованої праці згідно з духом католицької віри, канадської державности й української культури.

Промовляли на Зізді Всечесні Отці; С. Семчук, голова БУК-а, В. Шумей, парох Давфину й представник Місійного Товариства св. Йосафата, А. Луговий, віцеканцлер канадської епархії, І. Шпитковський, редактор "Будучности Нації", о. Др. Кушнір і М. Пасічник, місіонар і провідник УКЮ. в Манітобі. З молоді виголосили промови: І. Козоріз, І. Стасюк, С. Крайчик, П. Божик, М. Карпець, П. Волсхатюк.

Під час Зізду молодь спільно молилась у церкві, нараджувалась у залі, обопільно познайомлювалась, гостилась на спільним бенкеті, веселилась на концерті, оглядала новий Виховний Інститут БУК-а, набиралась знання й охоти до дальшої обєднаної праці в рядах Українського Католицького Юнацтва для більшого релігійного й національного розвитку та кращої будуччини українського народу в Канаді.

Працю в 1944-45 році вестиме УКЮ. Манітоби за проводом свого нового провінціяльного Заряду, що до нього належать: І. Козоріз — голова, Є. Мизак — заступниця, О. Варова, заст. на Давфин, В. Воробець — заст. на Портедж ла Прері, С. Крайчик — писарка, М. Беднарчук 2-а писарка, М. Квасниця — скарбничка, К. Остапчук, А. Сирник, О. Шийка, Т. Малашевський — провірча комісія, П. Божик — редактор сторінки молоді в В. [illegible].

Редакція "Світла" пересилає новому Зарядові сердечний привіт і побажання успіху в організаційній праці, а одночасно просить Божого благословення для всіх членів організації Українського Католицького Юнацтва.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В АЛБЕРТІ. Хто бажає запевнити українській нації добре життя в Канаді зо св. Христовою вірою, церковним обрядом і рідною мовою, той старається всіма силами про добре виховання українських дітей. Важливу ролю в тій справі відіграє "українська школа". В тім розумінню Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., уладив цього року в своїх парохіях "Українську Вакаційну Школу", з навчанням католицької релігії, української мови, церковного й народнього співу.

Новий Київ мав науку в народнім домі від 17 липня до 6 серпня. Скористало 55 дітей. До першого св. причастя приступило 10 діточок. На закінчення науки був гарний концерт.

Інисфрі-місто мало науку від 1-8 серпня. Дітей було 15, з того 8 до І. св. причастя.

Плейн Лейк мав науку в народнім домі й Гамбург-школі від 17 серпня до 3 вересня. Всіх дітей учащало 60, з того 10 до І. св. причастя. Під час Окружного Зізду УКЮ дали діти гарний концерт.

Інисфрі-фарми мали науку від 5-27 вересня по школах:

Бучач мав 40 дітей, з того 12 до І. св. причастя.

Мирославна мав 27 дітей, із того 4 до І. св. причастя.

Бруно мало 25 дітей, із того 8 до І. св. причастя.

Всіх дітей, що ходили в парохіях о. Курили до української вакаційної школи, було 222, з чого перший раз приступило до св. Тайн — 52.

Крім того старша молодь, за проводом о. Севастіяна, вчилась вечорами співати самоліс кову Службу Божу, що її вони опісля гарно співала під час Зізду УКЮ й архієрейських відвідин Преосв. Ніля.

Такої праці між нашою молодю треба в кожній парохії. Хто хоче пригадати собі, як то було в Старім Краю, нехай візьме участь у тій Службі Божій, що її співає о. Курило зо своєю парохіяльною молодю. Нехай Бог благословить їх!

МОНТРЕАЛ, КВЕ. Несподіванка. Дня 17-го вересня відбулась несподівана забава в парохіяльній домівці, що її справили діти для своїх батьків — панства Косюків — із нагоди 25 ліття подружнього життя.

Вп. п. Косюки походять із села Красносільців, пов. Збараж. Мають 3-ьох синів. Михайло у Франції при війську, другий Василь уже другий рік на медицині, третій вчащає до вищої школи.

Панство Косюки визначають ся глибокою релігійністю і великою жертвенністю на релігійні й національні цілі. Своєю жертвенністю зєднали багато приятелів, а в парохії тішаться великою пошаною і любовю всіх. Діти рівно ж виховані в глибоко релігійнім дусі.

Щоб хоч частинно віддячитись за труди й жертви своїх батьків, діти в злуці з односельчанами справили їм потіху з нагоди 25 літнього ювілею. Були гарні дарунки й сердечні промови. Промовляли: — Впр. о. Й. Тимочко, ЧСВВ., Преп. о. Х. Кондратюк, ЧСВВ., п. Банира, п. Належитий, п. сотник Др. Климчук, п. Рогаля, п. Постригач і п. Косюк.

Вся урочистість зробила дуже миле враження на присутніх і на довго остане в їхній памяті.

На поклик п. Банири зібрано на пресу $21.00. — (П-й).

З христин на католицьку пресу. В родині панства Мартинюків велика радість. Бог поблагословив їх новим членом. Цей веселий настрій збільшився, коли то членкині Товариства Ісусового Серця при церкві св. Михаїла, а якого пані Мартинюк є членкою, зійшлися 24го вересня до її дому, щоб зложити побажання на дорогу життя маленькій Вірці-Марії.

В часі веселої забави промовила пані Бородай до присутніх і заохотила до жертви на "Світло". Зібрано $7.75. Із того п-во Мартинюки — $2.00.

Вінчання. Всесв. о. Др. В. Кушнір, у співслужбі Преп. о. П. Котовича, ЧСВВ., й Всеч. о. М. Кушнірика, звінчав дня 17 вересня п. Василя Кушнірика, брата о. Миколи, й п-ну Теклю Іванську. Молода пара — це діти двох поважних родин у Монтреалі, членів парохії св. Духа. Обидві родини добре знані українському загалові в Монтреалі, то ж не диво, що мали на весільній гостині в парохіяльнім домі великий збір гостей. Під час гостини привітав гарною промовою молодят і всіх гостей о. Кушнірик, до чого додав гарний дарунок для Панства Молодих, а гості грімке "многоліття". Крім того на поклик п. І. Дровдовича, склали гості на руки Преп. о. М. Сіянчука й п. І. Теленка $28.00 на католицьку пресу. Жертвували: В. Кушнірик — $5.00. Немий — $2.00. По $1.00: П-во Ковальчуки, П. Ракубович, Т. Штим, Т. Білинська, П. Ґайда, П. Єнуель, П. Орсуляк, М. Сіряник, А. Голубович, С. Кордуба, Одна Особа. Решта дрібнішими датками.

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

По $1.00: П. Предзьмірський, Гартфорд, Конн., А. Бодзяк, Гартфорд, Конн., П. Сорока, Гартфорд, Конн., С. Ярошевич, Гартфорд, Конн., Й. Ярошевич, Гартфорд, Конн., К. і Т. Бендера, Талберг, Ман., **По $3.50:** На празнику в Ст. Павл, Алта. З похорону Параскевії Шарун, Чипмен. На похороні Вар. Мулик, Редвей, Алта. $5.00. З концерту І. Х. в Ґлендоні як вінок на могилу бл. п. проф. Кошиця $5.60. На похороні бл. п. Ірини Курило, Длеф, Алта., $6.50. На весіллю Вас. Кушнірика і Теклі Іванської, Монтреаль, Квебек $10.00.

Жертводавцям щиро дякує і Божого благословення бажає
Редакція.

ЧИПМЕН, АЛТА. Христини. Панство Юрій і Розалія Старко діждались щасливо першої дитини. Дня 24 вересня, при участі численної родини Старків і Нагайовських, Преп. о. О. Засійбіда, ЧСВВ., уділив малій Сисилії-Марії-Рожі св. тайну хрищення й миропомазання. Хресними батьками були: Степан Нагайовський і Міля Старко. При спільнім обіді о. Парох склав малій похресниці, молодим водругам і їхнім батькам сердечні побажання, до чого всі гості долучили грімке "многоліття", а опісля, на руки п. Миколи Старка, склали ще й жертву на "Світло." — (П-й).

ПОХОРОНИ

РЕДВЕЙ, АЛТА. В неділю, 17 вересня, упокоїлася в Бозі бл. п. Варвара Мулик у 83 році життя. Покійна прибула до Канади зо своїм чоловіком Григорієм і 6 дітьми, з села Стибна, перемишського повіту, та замешкала в місцевині Редвей, де й спочила на цвинтарі Пр. Богородиці.

Похоронні богослуження відправив о. Д. Джіголик, а по похороні всі учасники удалися до дому Константина на спільний обід, де не забули й нашої преси та зложили свої жертви в сумі $10.00.

Покійну оплакують три сини — Дмитро й Константин у Редвей, Лука з Голден, і дві дочки — одна з Редвей, а друга в Нелсон, Б.К.

Діти складають щиру подяку всім учасникам похорону своєї дорогої мами. — Учасн.

Наступне число "Католицьких Картин" вийде зараз по надрукованні "Календаря Української Родини" на 1945 рік.

— **Канадська** сьома военна позичка почалась 23 жовтня. Мають зібрати 1 більйон і 300 мільйонів. Це певне, що добрі громадяни Канади й цим разом сповнять славно свій патріотичний обовязок.

— **Апостольська** Столиця в Римі займенувала о. Теодора Ромжу, дотеперішнього духовника в нашім ужгородськім семінарі, епископом для грекокатоликів у Карпатській Україні. Попередній епископ цеі епархії Преосв. Стойка, вмер минулого року.

— **В середу,** дня 18-го жовтня, Іх Преосв. Кир Василій Ладика, в церкві Успення Божої Матері в Гримсбі, Онт., висвятив на піддияконів: Мирона Дацюка, Сотера Підскального, Віталія Підскального, Іляріона Адамса, Нікона Свірського й Патрикія Пащака, — всі Чину св. Василія Великого. А в четвер, дня 19-го жовтня, у тій самій церкві Преосвященний висвятив на діякона Мирона Дацюка, ЧСВВ.

— **О. Омелян** Ананевич, що працював досі в епархії Преосв. К. Богачевського, дня 21 вересня ц. р. в день віддання празника Рождества Пр. Діви Марії, в монастирі Чину Менших Братів, в Петерсоні, Ню Джерзі, прийняв монашу рясу.

Згідно з правилами тогож Чину при цій нагоді одержав монаше імя Йосафат.

Чин Менщих Братів оснований в Італії перед 800 роками святим Францішком із Асізі. Настоятелі наміряють тепер створити відрубну галузь цього чину в чисто східньому, візантійсько-словянському обряді.

— **В нашій** американській епархії Преосв. К. Богачевського вмер 8 жовтня Впр. о. Іван Кутський. Був парохом у Вилксбері, Па., й совітником епископської консисторії. Походив із Сторонибаб, золочівського повіту. Прожив 59 років, священиком, був 33 роки. Останньою памяткою його душпастирської праці була будова гарної парохіяльної школи.

— **В монастирі** Сестер Василіянок у Факс Чейс, Па., заснула в Бозі дня 23 жовтня Сестра Софія Наконечна, ЧСВВ. Працювала 15 літ як учителька по наших українських парохіяльних школах. Походила з міста Пасейку. Прожила 38 літ, а з того 18 в монастирі. В.І.П.

— **Британія,** Америка, Австралія й Канада визнали уряд де Голя як тимчасовий уряд Франції.

— **Советський** часопис "Война і Рабочій Клас" знову накинувся на папу Пія XII, щоб представити його в чорному світлі й зменшити значення і вплив, що їх має папа в світі.

Більшовики оскаржують Ватикан за "фальшиві симпатії", бо ніби то папа ніколи не осудив поіменно ніякого націстичного провідника за його злочини й причинився до зросту гітлерівської влади. Пише також цей часопис, що "мирові засади Ватикану не є прийняті в широких католицьких кругах в Европі й Америці".

О. Іван ЛаФардж, редактор чільного католицького часопису в Америці пише, що причину до цього нападу на Ватикан дало домагання представників католицьких, протестантських, і жидівських віроісповідань англо-мовних країв, щоб усі малі народи мали повну волю та щоб міжнародня організація "з зубами", тобто з силою за собою, забезпечила їм цю волю. Щодо нацистичних "симпатій" папи, то о. ЛаФардж заявив, що папа Пій XII сильніш виступив проти нацизму, ніж більшовицька преса, бо хоч ця преса сипле громами на Гітлера, то не важиться осудити сам національний соціялізм ("нацизм"), де навпаки папа нераз осудив його, а передусім у своїй промові дня 1 вересня 1944.

— **Між Ватиканом** і Советами нема ніяких "таємних переговорів", що про них подавали вістку деякі пресові агенції. Заперечення цеі фальшивої вістки прийшло з Ватикану.

— **Найвищий** американський суд вирішив, що церква св. Івана Христителя в Бриджпорті, Конн., має вернутися до нашого Преосв. В. Такача, епископа карпатських греко-католиків в Америці. Цю церкву забрав був собі на катедру колишній наш карпатський священик Чорняк, а тепер незалежний карпатський епископ в Злучених Державах.

— **Советська** амбасада в Боготі, в респ. Колюмбії планує почати поширювати Російську Православну Церкву в усій південній Америці і має до цеї цілі призначених уже понад 90 осіб. Таке заявив Преосв. Мігуель Буілес, католицький епископ в Санта Роза.

Голяндський католицький щоденник пише, що: треба молитися, щоб ми були більш людяні переможці, ніж німці, бо як позволимо собі зійти до їхнього уровення, то це матиме сумні наслідки в будуччині. В звільненій від німецької займанщині в Голяндії всюди домагаються строгої справедливости для зрадників і німецьких співробітників, та одночасно дбають, щоб усе було виконане спокійно, без ніяких помилок. У Франції й Італії роблять це дико й несправедливо.

— **Листи** й молитви, це дві речі, що їх найбільш бажають наші вояки за морем. — каже о. Роберт Кронин, військовий духовник, що недавно вернувся до Ню Йорку з военних теренів на Спокійнім океані.

— **Патріярх** Олексій, голова Православної Церкви в Советах, в своєму листі до Сталіна привітав його як "нашого верховного провідника, даного нам Богом..."

— **В курсах** "Приготування до Родинного Життя", що вже третій рік відбуваються у Монтреалі, цього року взяли участь 3,000 юнацтва. Цей курс започаткувала міжнародня організація католицької робітничої молоді Ж.О.С.-істів (Женес Увріер Католік).

— **Хоч** советський уряд запевняв нераз, що в Советах є релігійна воля, та там і досі її нема. Навчати дітей релігії по церквах не вільно. Що варті більшовицькі заяви?

— **Американець** Алфред Смит, що був чотири рази губернатором нюйоркської держави й кандидат на президента Сполучених Держав 1928 року, вмер у Ню Йорку, 3-го жовтня. На його похорони в катедрі св. Патрикія, було 13 епископів, 181 священиків і кількадесять тисяч вірних. Із державних достойників були: представник президента Рузвелта, губернатор Ню Йорку й кандидат на президента Зл. держав, Томас Дюї, посадник Шикаго, Едвард Келлі; посадник Ню Йорку, Ф. Г. Лягвардія й багато інших.

Смит був визначним католиком. Одна з головних причин, чому він не став президентом Америки 1928 року, була завзята агітація протестантів, що, всупереч демократичним засадам, пішли проти нього тільки тому, що він був католиком. У признання за його працю й визначне життя Апостольська Столиця зробила його лицарем кількох папських чинів. Перед його смертю папа Пій XII передав йому своє особливіше благословення.

— **В Алберті** не вільно плекати маку. За непослух у цій справі можна заплатити й $200 кари.

— **Ню-йоркська** католицька епархія має 151,296 своїх парохіян у військовій службі. З цього 1,601 вояків уже згинуло, а 5,570 були ранені.

— **Католицька** організація Фармерів Канади має в Квебеку 31,000 членів.

— **Карпатську** Україну займають совітські війська, а за ними сунуть туди чеські урядники й заводять свою господарку. Були мадяри, приходять москалі, чехи, а українців до своєї хати не пускають. Доки на українській землі будут верховодити сусіди, доти український народ буде покривджений. Де чужа влада, там неволя.

— **Американський** уряд назве свої два кораблі українськими іменами: "Агапій Гончаренко" й "Сотер Ортинський" на знак признання за те, що при двох позичках українці в Америці вложили поверх 10 мільйонів долярів.

— **Визволена** Бельгія має в своєму новому уряді 7 міністрів католиків. Практикуючим католиком є тепер премієр Перлот.

— **Секретарем** епископської канцелярії в Вінніпегу призначений із цього часу Всеч. о. А. Цимбалістий. Впр. о. А. Луговий став парохом в Ételберті, Ман.

Богослуження в Алберті

ЛИСТОПАДЕНЬ

4 — Краків. Благод. Сл. Божа
5. Неділя —
Ренфурлі
Восток св. Николая
Ворвик
Дервент — місто
Егримонт
Карвел збори молоді
Тофілд
Равнд Гил — Спільна вечеря на 8-го в над. домі.
Вільна
Редвотер
Айрон Ривер — обід, базар, відслонення пам. таблиці
8. Св. Михаїла — Св. Димитрія
Делф
Чипмен
Плейн Лейк
Мирнам
Мінук празник
Чергил
Торсбі
Гей Лейк
Давинг
Редвей — базар 8 й 9
Елк Пойнт
11. Спас коло Мондеру - річні парохіяльні збори в 3 години сполудні.
12. Неділя —
Лішор
Вегревил
Гиллярд - місто. — Обід.
Інисфрі місто
Дервент св. Юрія.
Краків
Вох - обід, збори молоді
Ледук
Коперник
Смокі Лейк, св. Параскевії празник
Елдорена
Ст. Павл
13 Глендон - Служба Божа й панахида за покійних монахів ЧСВВ
18 і 19 — Зїзд молоді в Едмонтоні
19-20-21 Окружний Зїзд Б.У.К. в Глендоні.

АЛБЕРТА. Проби співу Окружного хору У.К.Ю.

Всім членам У.К.Ю. й усім хористам із Нового Киева, Плейн Лейку, Інисфрі, Ту Гилс і Ренфурлі, що вже належать до хору, або бажають належати, подаємо до відома, що найближчі проби співу за проводом діригента п. Василя Курили з Мондеру, відбудуться у такому порядку:

5-го листопадня в Пл. Лейку, в год. 2.30 по обіді.

8-го листоп. у Плейн Лейку.
12-го листоп. у Плейн Лейку, в год. 2.30 по обіді.

Просимо всіх хористів обовязково прибути точно в означеній годині.

о. Севастіян Курило, ЧСВВ.

ВЕЛИКИЙ БАЗАР У МОНДЕРІ

на поміч мондерському шпиталеві Сестер Служебниць відбудеться в місцевім Народнім Домі дня 8-9 ЛИСТОПАДНЯ, 1944 р. Гарні ставки до виграння! Купуйте тикети! Спомагайте українську лічницю!

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

Що чувати в світі?

Наступне число "Католицьких Картин" вийде зараз по надрукованні "Календаря Української Родини" на 1945 рік.

— **Канадська** сьома военна позичка почалась 23 жовтня. Мають зібрати 1 більйон і 300 мільйонів. Це певне, що добрі громадяни Канади й цим разом сповнять славно свій патріотичний обовязок.

— **Апостольська** Столиця в Римі займенувала о. Теодора Ромжу, дотеперішнього духовника в нашім ужгородськім семинарі, епископом для греко-католиків у Карпатській Україні. Попередній епископ цеї епархії Преосв. Стойка, вмер минулого року.

— **В середу,** дня 18-го жовтня, Їх Преосв. Кир Василій Ладика, в церкві Успення Божої Матері в Гримсбі, Онт., висвятив на піддияконів: Мирона Дацюка, Сотера Підскального, Віталія Підскального, Іляріона Адамса, Нікона Свірського й Патрикія Пащака, — всі Чину св. Василія Великого. А в четвер, дня 19-го жовтня, у тій самій церкві Преосвященний висвятив на діякона Мирона Дацюка, ЧСВВ.

— **О. Омелян** Ананевич, що працював досі в епархії Преосв. К. Богачевського, дня 21 вересня ц. р. в день віддання празника Рождества Пр. Діви Марії, в монастирі Чину Менших Братів, в Петерсоні, Ню Джерзі, прийняв монашу рясу.

Згідно з правилами тогож Чину при цій нагоді одержав монаше імя Йосафат.

Чин Менших Братів оснований в Італії перед 800 роками святим Францішком із Асізі. Настоятелі наміряють тепер створити відрубну галузь цього чину в чисто східньому, візантійсько-словянському обряді.

— **В нашій** американській епархії Преосв. К. Богачевського вмер 8 жовтня Впр. о. Іван Кутський. Був парохом у Вилксбері, Па., й совітником епископської консисторії. Походив із Сторонибаб, золочівського повіту. Прожив 59 років, священиком був 33 роки. Останньою памяткою його душпастирської праці була будова гарної парохіяльної школи.

— **В монастирі** Сестер Василіянок у Факс Чейс, Па., заснула в Бозі дня 23 жовтня Сестра Софія Наконечна, ЧСВВ. Працювала 15 літ як учителька по наших українських парохіяльних школах. Походила з міста Пасейку. Прожила 38 літ, а з того 18 в монастирі. В.І.П.

— **Британія,** Америка, Австралія й Канада визнали уряд де Голя як тимчасовий уряд Франції.

— **Советський** часопис "Война і Рабочій Клас" знову накинувся на папу Пія XII, щоб представити його в чорному світлі й зменшити значення і вплив, що їх має папа в світі.

Большовики оскаржують Ватикан за "фальшиві симпатії", бо нібито папа ніколи не осудив поіменно ніякого націстичного провідника за його злочини й причинився до зросту гітлерівської влади. Пише також цей часопис, що "мирові засади Ватикану не є прийняті в широких католицьких кругах в Европі й Америці".

О. Іван ЛаФардж, редактор чільного католицького часопису в Америці пише, що причину до цього нападу на Ватикан дало домагання представників католицьких, протестантських, і жидівських віроісповідань англо-мовних країв, щоб усі малі народи мали повну волю та щоб міжнародня організація "з зубами", тобто з силою за собою, забезпечила їм цю волю. Щодо нацистичних "симпатій" папи, то о. ЛаФардж заявив, що папа Пій XII сильніш виступив проти нацизму, ніж большовицька преса, бо хоч ця преса сипле громами на Гітлера, то не важиться осудити сам національний соціялізм ("нацизм"), де навпаки папа нераз осудив його, а передусім у своїй промові дня 1 вересня 1944.

— **Між Ватиканом** і Советами нема ніяких "таємних переговорів", що про них подавали вістку деякі пресові агенції. Заперечення цеї фальшивої вістки прийшло з Ватикану.

— **Найвищий** американський суд вирішив, що церква св. Івана Христителя в Бриджпорті, Конн., має вернутися до нашого Преосв. В. Такача, епископа карпатських греко-католиків в Америці. Цю церкву забрав був собі на катедру колишній наш карпатський священик Чорняк, а тепер незалежний карпатський епископ в Злучених Державах.

— **Советська** амбасада в Боготі, в респ. Колюмбії планує почати поширювати Російську Православну Церкву в усій південній Америці і має до цеї цілі призначених уже понад 90 осіб. Таке заявив Преосв. Мігуель Буілес, католицький епископ в Санта Роза.

Голяндський католицький щоденник пише, що: треба молитися, щоб ми були більш людяні переможці, ніж німці, бо як позволимо собі зійти до їхнього уровення, то це матиме сумні наслідки в будуччині. В звільненій від німецької займанщині в Голяндії всюди домагаються строгої справедливости для зрадників і німецьких співробітників, та одночасно дбають, щоб усе було виконане спокійно, без ніяких помилок. У Франції й Італії роблять це дико й несправедливо.

— **Листи** й молитви, це дві речі, що їх найбільш бажають наші вояки за морем. — каже о. Роберт Кронин, військовий духовник, що недавно вернувся до Ню Йорку з военних теренів на Спокійнім океані.

— **Патріярх** Олексій, голова Православної Церкви в Советах, в своєму листі до Сталіна привітав його як "нашого верховного провідника, даного нам Богом..."

— **В курсах** "Приготування до Родинного Життя", що вже третій рік відбуваються у Монтреалі, цього року взяли участь 3,000 юнацтва. Цей курс започаткувала міжнародна організація католицької робітничої молоді Ж.О.С.-істів (Жонес Уврієр Католік).

— **Хоч** советський уряд запевняв нераз, що в Советах є релігійна воля, та там і досі її нема. Навчати дітей релігії по церквах не вільно. Що варті большовицькі заяви?

— **Американець** Алфред Смит, що був чотири рази губернатором нюйоркської держави й кандидат на президента Сполучених Держав 1928 року, вмер у Ню Йорку, 3-го жовтня. На його похороні в катедрі св. Патрикія, було 13 епископів, 181 священиків і кількадесять тисяч вірних. Із державних достойників були: представник президента Рузвелта, губернатор Ню Йорку й кандидат на президента Зл. держав, Томас Дюї, посадник Шикаго, Едвард Келлі; посадник Ню Йорку, Ф. Г. Лягвардія й багато інших.

Смит був визначним католиком. Одна з головних причин, чому він не став президентом Америки 1928 року, була завзята агітація протестантів, що, всупереч демократичним засадам, пішли проти нього тільки тому, що він був католиком. У признанні за його працю й визначне життя Апостольська Столиця зробила його лицарем кількох папських чинів. Перед його смертю папа Пій XII передав йому своє особливше благословення.

— **В Алберті** не вільно плекати маку. За непослух у цій справі можна заплатити й $200 кари.

— **Ню-йоркська** католицька епархія має 151,296 своїх парохіян у військовій службі. З цього 1,601 вояків уже згинуло, а 5,570 були ранені.

— **Католицька** організація Фармерів Канади має в Квебеку 31,000 членів.

— **Карпатську** Україну займають совітські війська, а за ними сунуть туди чеські урядники й заводять свою господарку. Були мадяри, приходять москалі, чехи, а українців до своєї хати не пускають. Доки на українській землі будуть верховодити сусіди, доти український народ буде покривджений. Де чужа влада, там неволя.

— **Американський** уряд назве свої два кораблі українськими іменами: "Агапій Гончаренко" й "Сотер Ортинський" на знак признання за те, що при двох позичках українці в Америці вложили поверх 10 мільйонів долярів.

— **Визволена** Бельгія має в своєму новому уряді 7 міністрів католиків. Практикуючим католиком є тепер премєр Перлот.

— **Секретарем** епископської канцелярії в Вінніпегу призначений із цього часу Всеч. о. А. Цимбалістий. Впр. о. А. Луговий став парохом в Етелберті, Ман.

Богослуження в Алберті

ЛИСТОПАДЕНЬ

4 Краків. Благод. Сл. Божа
5. **Неділя —**
Ренфурли
Восток св. Николая
Ворвик
Дервент місто
Егримонт
Карвел збори молоді
Тофілд
Равид Гил — Спільна вечеря на 8-го в над. домі.
Вільна
Редвотер
Айрон Ривер — обід, базар, відслонення пам. таблиці
8. **Св. Михаїла — Св. Димитрія**
Делф
Чипмен
Плейн Лейк
Мирнам
Минук — празник
Чергил
Торсбі
Гей Лейк
Навинг
Редвей базар 8 й 9
Елк Пойнт
11. Спас коло Мондеру річні парохіяльні збори в 3 годині сполудні.
12. **Неділя —**
Липор
Ветревил
Гилярд місто Обід
Інисфри місто
Дервент св. Юрія
Краків
Вох обід, збори молоді
Ледук
Коперник
Смокі Лейк, св. Параскеви празник
Елдорена
Ст. Павл
13 Глендон — Служба Божа й панахида за покійних монахів ЧСВВ.
18 і 19 — Зїзд молоді в Едмонтоні
19-20-21 Окружний Зїзд Б.У.К. в Ґлендоні.

АЛБЕРТА. Проби співу Окружного хору У.К.Ю.

Всім членам У.К.Ю. й всім хористам із Нового Киева, Плейн Лейку, Інисфри, Ту Гілс і Ренфурли, що вже належать до хору, або бажають належати, подаємо до відома, що найближчі проби співу за проводом дириґента п. Василя Курили з Мондеру, відбудуться у такому порядку:

5-го листопадня в Пл. Лейку, в год. 2.30 по обіді.

8-го листоп. у Плейн Лейку

12-го листоп. у Плейн Лейку, в год. 2.30 по обіді.

Просимо всіх хористів обовязково прибути точно в означеній годині.

о. Севастіян Курило, ЧСВВ.

ВЕЛИКИЙ БАЗАР У МОНДЕРІ

на поміч мондерському шпиталеві Сестер Служебниць відбудеться в місцевім Народнім Домі дня 8-9 ЛИСТОПАДНЯ, 1944 р. Гарні ставки до виграння! Купуйте тикети! Спомагайте українську лічницю!

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го листопадня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. 21.

МИТРОПОЛИТ АНДРІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ НЕ ЖИВЕ...

Прийшла до нас несподівана сумна вістка, що вмер наш галицький митрополит Андрій Шептицький.

Найстарший наш Владика, походив із старого українського роду й був сином графа Івана Шептицького й графині Софії Фредро, народився 29 липня, 1865 року, в селі Прилбичах, у Західній Україні. Шептицькі були заможними дідичами.

Завдяки побожності матері, що сама вчила дітей молитви катехизму, читала їм добрі книжки й — як писав брат митрополита, о. Климентій — як львиця боронила своїх синів перед кожним моральним злом і боронила в їхнім житті прав Ісуса Христа," він одержав старанне релігійне виховання й уже майже від 10 року життя відчував у своєму серці Божий голос покликання до священицького стану.

Перші роки школи він учився вдома, а вищу гімназію кінчив у Кракові, де також склав матуричний іспит із відзначенням 1883 року. Для українського народу той час польської науки був замітний тим, що тоді наш будучий митрополит, нащадок давнього українського роду, що зростав у спольщеній родині, відчував у своєму серці бажання вернутись до українського народу. Доказом того було те, що на книжках, що їх він тоді збирав у своїй підручній бібліотеці, він почав підписувати своє імя по-українськи.

Що більше. Після матури він став просити батьків, щоб дозволили йому вступити до нашого українського Чину св. Василія Великого. Коли одначе батько рішуче тому спротивився, він вступив до війська, потім скінчив правничі студії й здобув у Кракові докторат з права 1888 року. Під час свого побуту на університеті в Вратиславі виступав як українець, або як тоді називали — русин. Один із тамошніх професорів сказав раз своїм пізнішим учням під час викладу, що молодий Шептицький був його найкращим учнем і розказував йому про гнет українського народу в Галичині та про свій намір перейти на греко-католицький обряд. На той час припадає також його подорож до Риму й Києва. В Києві познайомився з українською громадою, ходив на її збори, а зокрема до проф. В. Антоновича, представника тодішнього українського руху.

В часі свого побуту в Римі був на Службі Божій папи Льва XIII., прийняв із його рук св. причастя, а коли по відправі приступив за іншими паломниками до трону папи, виявив йому своє бажання прийняти наш обряд і вступити до ОО. Василіян і просив благословення, папа сказав йому: "Ти вибрав найкращу частку, що не відбереться від тебе." А коли опісля в наступнім ювілейнім році (1888) був знову в Римі і з матірю відвідав другий раз папу Льва XIII., то під час розмови, як папа довідався, що він хоче вступити до ОО. Василіян, притиснув його до грудей і сказав, щоб видержав у цій постанові, бо Василіянський Чин має сповнити велику місію на Сході. По повороті до Галичини він склав докторат права і став приготовлятись до виїзду до монастиря ОО. Василіян у Добромилі на новіціят, куди виїхав у місяці травні 1888 року.

В монастирі, де враз із монашою рясою прибрав собі нове імя — Андрій, щиро віддався плеканню монаших чеснот. По скінченні монашої проби й богословських наук, був висвячений на священика 1892 року. Як священик-василіянин був учителем новиків, місіонарем, ігуменом, професором богословії, а одночасно й епископським комісарем для справ СС. Служебниць і Василіянок.

В 1897 році оснував із бл. п. о. П. Філясом, ЧСВВ., наш той славний релігійний часопис "Місіонар".

У міжчасі Рим вибрав о. Андрея Шептицького на станиславівського епископа. Цю гідність він прийняв тільки на виразний приказ настоятелів 1899 року. По дволітній праці в станиславівській епархії Апостольська Столиця віддає йому престіл галицького митрополита й 1901 року Преосв. Кир Андрій переїжджає до Львова, де через 43 роки він сповняв уряд найвищого українського архиерея, доброчинця й духовного провідника аж до дня недавньої своєї смерти в найбільш трагічному часі української нації.

Коли поглянути на діяльність Кир Андрея в часі 45-літнього його епископства, то побачимо, що та діяльність буде велика і всебічна.

Крім живого слова, що ним великий Покійник проповідував українському народові св. правди Христової віри й моралі в Европі й Америці, він одночасно друкованим словом своїх послань і духовних книжок навчав і закріплював своїх вірних у християнській правді, або давав поучення про досконале чернече життя; одночасно навязував приязні звязки з духовними й світськими особами різних народностей, щоб поширити ідею св. Унії на Сході й привести православних наших братів українців, білорусинів і москалів до церковної одности.

Для релігійного піднесення народу постарався, щоб до Галичини прибули ОО. Редемптористи східнього обряду, оснував Чин Братів Студитів, "Інститут св. Йосафата" для виховання молоді й "Дяківську Бурсу" у Львові. Оснував також "Захист ім. митр. гр. Шептицького для сиріт".

Національний Музей і Народня Лічниця у Львові, це тривкі памятники його українського патріотизму й жертвенности.

А коли додати ще до того різні фундації на релігійно-церковні, доброчинні, культурно-освітні цілі й стипендії для українських мистців та студентів для їхнього образування, то все те разом стане тим митрополичим памятником, що сам собою говорить пречисто, ким був та що зробив для Божої справи, а зокрема для

(Продовження на 4 стороні).

Для Добра Українського Народу

Сумні вісті з Аргентини

Пише з Аргентини Преп. о. Дуб, ЧСВВ., що там працює між українським народом в провінції Місіонес:

... "Ви певне, Отче Редакторе, не повірите, що нас на цілу Аргентину є тільки 4 священики й 1 братчик... і нема надії звідкільнебудь їх дістати. ... треба, треба, треба!!!

Одначе маю надію в Бозі, що після тієї варварської завірюхи в схвильованому світі прийде й для нас бодай якась поміч і рятунок. Бог певне не заведе в надії тих, що вповають тільки на Його провідіння. Бо тільки тоді зможемо піддвигнути наш народ на культурній ниві".

А Сестри Василіянки, що прибули до Аргентини перед самою війною 1939 року й розпочали там свою релігійно-національну працю між українською молодю, подають від себе:

... "Багато наших колоністів-емігрантів живуть далеко від Церкви й Бога. Треба б більше священиків; бо жниво велике... Тут велике поле до праці. Є вигляд на гарну будуччину, треба тільки більш священиків і сестер до праці між народом."

А аргентинський часопис "Перелом" приніс нам в останніх тижнях дуже а дуже сумну статтю п. Л. Крука про життя українського народу в аргентинській провінції Чако. Головна картина, що її п. Крук змалював про життя нашого народу в Чако, не тільки дуже сумна: вона попросту застрашаюча. Бо він пише:

"Щодо життя на релігійному полі, то неме чим похвалитися. В Чако живе мабуть більше, як 10 тисяч українських родин (коло 30-40 тисяч душ), а немає ні одного українського священика. Був православний священик, о. Т. Гнатюк. Він жив у Лас Бреняс до 1937 року. Старанням кількох свідомих українців вдалось їм збудувати там церкву. На 6 лоті так само заложено фундамент від церкву. Однак із 1937 року, після смерти о. Гнатюка, церква в Лас Бреняс стоїть нечинна, а на 6-ій лоті фундамент завалився.

Більша частина нашого народу живе нехрищена, без релігійного знання. А старші зновy відходять на вічний відпочинок без релігійних та традиційних обрядів, у нелюдському вигляді. Аж сумно сказати, що сталось із нашого народу, що тільки-но кільканадцять літ тому був чи не найбільш релігійний у світі, а сьогодні так легко все вилітає з його душі й залишається пустка. Яка різниця між звіром, а людиною без релігії? Релігія, це наука моралі, щоб людина знала, що добре, а що зле та щоб мала почуття любови й мала втіху від зробленого комусь добра.

Колись наші діди й прадіди боролися за віру Христову своїх батьків, за свій народ і його звичаї та мову. І між нами в Чако ще досить є таких, що тому двадцять і кілька літ із крісом у руках обороняли свою землю, свій народ і свою віру. Неодин переніс голод і спрагу, або й носить під своєю шкурою відломок гранати, а сьогодні спокійно дивиться, як пропадає його релігія, його національне я, все те, що сотнями літ боронив український народ. Невже ж нам прийдеться конати й сліду не оставити по собі тут у Чако? Аж соромно сказати, щоб 10 тисяч родин не вдержали одного священика.

З цього стану та зо щирости і довірчивости нашого народу скористали чужі сили. Наш народ повірив нашим ворогам, покинув свою святиню й відчинив двері своєї душі масонам та пустив їх у саме нутро. А вони розбили наш народ у Чако на кільканадцять сект, сколотили все, а сьогодні мабуть сміються в кулак, що без бою перемогли той народ, що сотні літ боровся за Христову віру своїх батьків, за свою націю, мову й культуру...

Щодо культурно-національної праці серед українських колоністів у Чако, то вона стоїть не ліпше, як церковна...

Найкращими часами для українського колоніста були ті, коли Чако тільки-но заселялось... У Чако в той час були сили малі, а однак дещо зробили засновали школи, Просвіти й т. д. Та школи закрились через брак учителів. Церкви впали через брак священиків і навіть наша культура занепадає через недостачу свідомих провідників.

Не один із наших освічених людей міг би знайти для себе притулок і заробіток у Чако, та на жаль ніхто не важиться сюди приїхати, бо Чако виглядає в очах усіх, як пустиня смерти. Та тут життя таке саме, як і в інших провінціях.

На тому скористали сектярі. Вони висилали своїх делегатів та ораторів, легально та підпольно, закладали різні організації під усякими вивісками, збаламутили наш народ і половили на свої сільця. Проти них стала мала горстка під стягом Просвіти, тяжко боролась і бореться проти сили кількакратно більшої.

Коли не зайдуть якісь зміни, то з чаківського українського дорoсту мабуть залишиться дуже малий відсоток таких, що віддадуться на службу українського народу. Однак не треба падати духом. Закінчення світового конфлікту може ще й для нас змінить надію на краще завтра."

Ці слова наших аргентинських провідників не потребують більш доказів, щоб кожне з нас могло зрозуміти в якім положенні знаходиться наш народ в Аргентині. В цім положенні йому не треба більше грошей, чи хліба, але йому треба передовсім негайно багато священиків, щоб десятки тисяч людей не жили й не вмирали, як погани, без Божої науки, без святих тайн, за чим часто може піти змарнування всього життя й вічна погибель... І хто щиро призадумається над цею гіркою недолею українського народу в Аргентині, той певне зажуриться від цеї задуми.

Не журбою, а ділом!

Та наша журба нічого не поможе тим нашим братам і сестрам, що в найбільшім опущенні, марно без ніякої духовної потіхи коротають свій вік. До того треба діла.

Першим ділом, що може помогти опущеному українському народові в Аргентині, то був би добровільний виїзд 3-4 священиків із Канади й Америки на місійну працю до Аргентини. Це певне, що як звідси виїхало б туди кілька наших ревних священиків, то своєю працею вони започаткували б між українцями в Аргентині золоту добу релігійного й національного відродження.

Другим ділом для ратунку українського народу в Аргентині може бути організація "Українського Місійного Товариства в Аргентині." Те товариство, за проводом тамошніх наших священиків і широю співпрацею світських провідників та преси, мало б завдання: придбати потрібні фонди на спроваджування наших священиків до Аргентини; виховати принаймні кількох наших аргентинських студентів на священиків у тамошніх аргентинських семінарях, або разом із нашими питомцями в Америці й Канаді так, як це роблять наші Преосвященні Владики; основувати кружки Місійного Товариства по наших громадах в Аргентині для піддержання християнської віри й моралі між нашими людьми через відповідні доповіді й релігійний часопис, що його треба доконче видавати для всього нашого народу в Аргентині; основувати в кожнім більшім осередку місійну станицю наших Сестер Василіянок, що вже працюють в Аргентині, мають там свій новіціят, помогти тим нашим священикам і сестрам, що вже працюють в Аргентині (в Апостолес і Беріссо) матеріяльно, а головно приєднанням кандидатів до священицького й черницького стану для виховання якнайбільш сил для духовної праці між українським народом.

Третім ділом, що ним можна б помогти українцям в Аргентині, може бути масовий вписс тутешних наших людей до Місійного Товариства св. Йосафата в Канаді, щоб своїми вкладками й жертвами, що їх посилається на руки Всеч. о. В. Дзюрмана в Портедж ля Прері, Ман., дати Управі Товариства змогу прийти з поміччю принаймні тим священикам, що від нас бажали б виїхати на місійну працю до Аргентини, або тим українським студентам, що приїхали б до нас із Аргентини на священицькі студії. Подібну поміч можна б зорганізувати і в Америці.

Це певне, що релігійна біда найгірша біда, бо вона може мати сумні наслідки для багатьох українців і в цім і другім житті, а тому кожний свідомий українець повинен охоче піти за спасенним покликом.

(Докінчення на 6 стор.)

ЗА КАТОЛИЦЬКУ ВІРУ

З ГЕРОЙСЬКИХ ДНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ПІДЛЯШШІ

Із записок самовидця

— З дороги!.. Забирайтесь!.. кипів московський начальник. Утікайте до чорта, бо кажу стріляти!.. Вон собаки!.. Кажу вам, вон із під церкви!

Саме в тій хвилині почав дзвонити в затишнім парку на двірській каплиці дзвінок на "Ангел Господень." Клячучий народ зломаним голосом, наче хвилею ридаючого моря, заспівав із глибини мученицької душі:

Богородице Діво, Богом славлена Маріє,
В Господа Свого Сина,
Ласкава Мати,
Випроси нам святий час Христителя Твого Сина.
Кирiє елейсон!..

Начальник скочив набік, скочив назад:

— Завзиваю вас другий раз, розійдіться — верещав — бо спаде на вас ваша кров і кров ваших дітей!

А звернувшись до війська, крикнув:

— В руки кріс!

Та народ ані це слухав ані не знав того, тільки співав без перерви:

Почуй голоси, наповни думки людини,
Почуй молитву, що нею просимо Тебе:
Дай нам на землі побожне життя,
А по житті райське перебування,
Кирiє елейсон!

Солдати, розставлені в розстрільну на команду своїх старшин, стояли вже в поготові. Перший ряд приклякнув на одне коліно й звернув дула крісів на визнавців. Другий ряд смертоносних дул стирчав понуро понад першим.

— В імя Найяснішого Пана завзиваю вас третій і останній раз — розступіться!

А до вояків:

— Змір! — крикнув.

А народ співав-молився:

Народився для нас Божий Син,
В це віруй, побожний чоловіче,
Що через труд Бог свій народ
Звільнив від діявольської опіки!..

(Продовження на 6 ст.)

ВІРА И ЗНАННЯ

ПИТАННЯ И ВІДПОВІДІ

Подав В. Д.

Чи Бог приймає мою молитву, коли я молюся, а під час неї нехотячи думаю про що інше?

Молитва є подвійна; умова й усна. Умова молитва є тоді, коли ми молимось тільки гадкою, це значить, розважаємо про правди віри й при тім розбуджуємо відповідні почування напр. любови, вдячности, жалю і т. п. В умовій молитві беруть участь тільки розум і воля. Молитва усна є тоді, коли гадки умової молитви висказуємо устами.

Щоб така усна молитва мала вартість перед Богом, мусимо найперше мати бажання, намір молитися, це значить, звернути свою думку до Господа Бога й до Нього промовляти, бо це є якраз молитва. Хто напр. проказує "Отче наш" тільки на те, щоб навчити дитину, цей не молиться.

Друга умовина потрібна при усній молитві є ця, щоб ми не займалися ніякими справами чи гадками, що перешкаджали б молитві. Іншими словами, маємо вистерігатися добровільних розсіянь, бо вони завади є повседневним гріхом.

Третя умовина є, щоб поправно вимовляти слова молитви; не перекручувати їх ні не опускати. Вони мають виражати ті гадки, що з них складається молитва.

Коли ці три умовини є заховані, усна молитва буде завжди добра й вартісна перед Богом. Коли ми нехотячи розсіваємося, то це ще не робить нашої молитви безвартісною. Це почасти ліпше розяснить таке порівнання: Коли хто читає перед визначною особою промову, що її наперед написав, ця промова має свою вартість, без огляду на те, чи він думає про те, що читає, чи ні.

Наколи однак спостерігаємо себе, що ми під час молитви думаємо про що інше, вертаймо зараз до змісту молитви. Недобровільні розсіяння, хоч не роблять молитви безвартісною, то однак впливають некорисно на її успішність та рівень. Тому, хоч ми не повинні цими розсіяннями знеохочуватися, проте пильно стараймося, щоб їх у нашій молитві було якнайменше.

Чи говорити про провини інших є завжди обмовою?

Обмова є тоді, коли ми шкодим славі іншого через те, що говоримо про його провини перед тими, що про це не знають. Коли ці провини є правдиві, тоді це буде обмова, а як неправдиві, то це буде брехня, наклеп. Одне й друге є гріхом.

Якщо однак усі знають про провину даної особи, тоді певне ця особа вже не має в них доброї слави й коли будемо говорити про цю провину перед тими, що це знають або певне в короткому часі будуть знати, то це не буде обмова.

Крім того не буде обмовою говорити іншим про провини даної особи в таких випадках.

Якщо ходить про добро суспільности, то вільно виявити провини особи, що йнакше пошкодила б усій суспільності. На цій основі вільно писати в часописі, чи говорити на віччу про злі прикмети кандидата на посла, чи якого іншого уряду, коли ми предбачуємо, що ця особа принесе шкоду суспільності. Розуміється, що її обвинувачення мають бути безсумнівно правдиві.

Вільно, а навіть треба, виявляти провини інших перед батьками чи іншими виховниками на те, щоб ці могли своїх дітей, чи вихованків направити. Коли тут іще долучене згіршення, то цей обовязок є тоді іще важчий.

Вільно також виявити іншому провину третього, коли це потрібне, щоб порадитися. В таких справах однак треба радитись осіб поважних і таких, що розуміють свої обовязки, якнаприклад батьки й священики.

Чи це є католицький звичай класти вмерлому на домовині вінки й квіти?

Католицька Церква такого звичаю не вводила, бо квіти вмерлому нічого не помагають. Це чисто людський звичай, без ніякого релігійного значення. Квіти є для живих, а вмерлому треба помочі для його душі й тому в Католицькій Церкві є звичай, щоб за вічний спокій душі вмерлого жертвувати якнайбільш Служб Божих. Згідно з цим звичаєм побожні католики, з-поміж рідних і знайомих умерлого, складають під час похорону свої жертви на Служби Божі за його душу. В багатьох парохіях є вже навіть такий звичай, що люди ще перед похороном складають на Служби Божі свої жертви, а священик, чи погребник зазначують це на жалібних картках, що їх жертводавці складають опісля на домовині вмерлого. І така остання прислуга, це найкраща прислуга для вмерлого, бо одна Служба Божа вартніша, ніж усі квіти. І взагалі всяке інше добре діло, якнаприклад молитва, піст чи милостиня, що їх жертвуємо за прощення душі вмерлого всяких кар і визволення її з чистилища, вартніше, ніж найдорожчі квіти.

Хто йде на похорон, нехай не журиться квітами, але нехай старається помогти якнайбільш душі покійного.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

Як я збирався до Духовного Семінаря, а зайшов до УС.С.

2) Сумно починався й сумно кінчився великий український зїзд у Львові, дня 28 червня 1914 року. Бо вранці того дня українська ліберально-радикальна інтелігенція відкинула з програми зїзду Службу Божу, а ввечері затруїла радість учасників зїзду вістка про вбивство архикнязя Фердинанда, наслідника австрійського престолу.

Кажуть, що Фердинанд був побожний, практикуючий католик і прихильний українцям. Мала бути навіть така думка, щоб у злуці з його родом повстала українська держава, а його син став володарем у Києві... Рік-два перед першою світовою війною одного разу Фердинанд приклинкав був до себе бл. п. о. П. Філяса, ЧСВВ., тодішнього галицького протоігумена, й заявив йому, що на випадок війни він відступить у Чехах свій замок, щоб там усі василіянські студенти могли без перешкоди кінчити свої духовні науки.

Мав із ним також переговори митрополит Шептицький про створення українського легіону. Не передчував тоді певне Фердинанд, що він не діждатися сповнення ні одного свого задуму... Що за рік-два не стане ні його ні його дружини, а з його загином почнеться розвал всеї австро-угорської монархії так, що камінь на камені не останеться з давньої сили Габсбургів.

Мавши перед очима такий приклад упадку земної могучости, повинен кожний українець молитися, єднатися й ждати терпеливо того часу, коли те, що сьогодні своєю могучістю придавлює український народ, розпадеться, а український народ випростується на ввесь ріст і вільними руками на своїй вільній землі стане засівати зерно незалежного й щасливого життя.

Вернувшись зо зїзду у Львові, я виїхав на вакаційну лекцію до залізничого урядника в Славську, а перед війною я вернувся додому.

Коли дня 28 липня, 1914 року, проголосила Австрія війну проти Сербії, а з тим і загальну мобілізацію, я певне не думав, що незабаром і я стоятиму в військових рядах. Та як із мого села Гірного відійшли чоловіки й юнаки на війну й наше село опустіло, я став почувати себе так самітно й ніяково, що, хоч я до военного діла був так спосібний, як жид до шаблі, я не втерпів і одного дня вибрався до Стрия, щоб вступити добровольцем до австрійської армії. Як я став просити австрійського старшину, що коло нього збирались покликані вояки, щоб він сповнив бажання хороброго Гриця, то він тільки сказав мені: "Ой не ходи, Грицю, на ту забавницю!" — і я, не покушавши навіть військового "цвібаку", вернувся додому — опихати кашу з молоком... І хто зна, доки я був би забавлявся в "кацюїдя" й "цивільбранжу", якщо у Львові не була б розпочала своєї діяльности Головна Українська Рада й Боєва Управа. Та вони в саму пору вистрілили з великої гармати своїм маніфестом.

На їхній спільний маніфест щоб українська молодь голосилась під жовто-блактиний прапор Укр. Січового Стрілецтва для збройної розправи з москалями відгукнулась не тільки молодь, а й усе українське національно-свідоме громадянство Галичини. Справою організації українського легіону захопилось не тільки юнацтво, але й старше громадянство, ввесь народ, без різниці стану й політичних переконань. На вдержання добровольців посипались із усіх сторін краю щедрі жертви. Посилали поодиноко й громадно, навіть цілі села. Нпр. Гаї коло Львова харчували даром увесь місяць цілу сотню У.С.С. За місяць серпень український народ, здебільш малоземний, селянський, склав кілька тисяч корон грішми, дорогоцінностями й натураліями. Жертви складали всі: багаті й убогі, професіоналісти, робітники й селяни. Навіть австрійські вояки, українці, що стояли вже під крісом, посилали свої дрібні лепти.

Для побору добровольців покликано повітові й громадські комітети. Добровольці прибували просто до Львова, або до своїх повітових міст. Молодь Галичини заворушилась і масами поплила в ряди українського війська, захоплена довго не чуваним гаслом: "Війна за волю України!"

Хоч до У.С.С. могли вступати тільки самі юнаки, нижче 21 літ, що не були покликані до австрійського війська, або такі, що були колись звільнені від військової фронтової служби, то все таки на поклик українського національного проводу зголосилось понад 20,000 національно свідомого українського квіту, що хотів здобути рідній українській нації кращу долю. Перед у цім военнім ділі провадив Львів. Там, як це й годилось українській столиці, найкраще поступала організація У.С.С. Перша военна сотня У.С.С. виступила у Львові зо проводом Івана Чмоли; першим куренем командував Дмитро Вітовський. Першим головним комaндантом У.С.С. став Теодор Рожанковський.

Коли на поклик Укр. Головної Ради й Боєвої Управи почали діяти по повітах Повітові Ради, до мене одного пополудня прибули зо Стрия директор Павлюк і інженер Бобикевич із зазивом, щоб і я для загального добра укра-

(Продовження на 5 ст.)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Учні зривають колосся. — Сцілення каліки в суботу. Глава 12: 1-21.

Того часу йшов Ісус у суботу через засіяні ниви; учні ж Його були голодні й почали зривати колосся та й їсти. Побачили це фарисеї й сказали до Нього: "Ось Твої учні роблять те, чого не годиться робити в суботу." Він же відказав їм: "Хіба ви не читали, що зробив Давид, як зголоднів був сам і ті, що були з ним? Як він увійшов до Божого дому та їв предложені хліби, а їх не годилось йому їсти, ні тим, що були з ним, тільки одним священикам? Або чи не читали ви в законі, що священики кожної суботи в святині ломлять суботу, а проте вони не винуваті? А Я кажу вам, що тут є більший від святині. Коли б ви розуміли, що значить: Милости хочу, а не жертви, — то не осуджували б невинуватих. Бо Син Чоловічий є Господом також і суботи."

Та й пішов звідтіля й увійшов до їхньої божниці. І ось там був чоловік, що в нього була всохла рука. Та й питались Його: "Чи годиться в суботу зціляти?"—щоб могли Його винувати. Він же відповів їм: "Чи є між вами такий чоловік, що мав одну вівцю, і коли вона в суботу впала в яму, не взяв би її й не витягнув? На скільки ж гідніша людина від вівці? Тому вільно добро чинити і в суботу." Та й сказав до чоловіка: "Простягни свою руку!" Той простягнув і стала вона здорова, як і друга. А фарисеї вийшли та й раду радили проти Нього, як би Його погубити.

Та Ісус знав про це й вийшов звідтіля. Слідом за Ним ішло безліч народу, а Він ізцілив їх усіх; та заказував їм виявляти Його, щоб сповнились слова, що їх сказав пророк Ісая:

Ось мій слуга, що Я вибрав Його, мій улюблений, що його вподобала собі моя душа. Положу на нього мого духа, та й він звіщатиме народам суд. Не буде сперечатись, ні кричати, й ніхто на вулицях не вчує його голосу. Надломаної тростини він не доломить і не згасить димлячого гнота, аж поки суду не доведе до перемоги. Та й на його імя будуть надіятись народи.

ПОЯСНЕННЯ

Одної з субот, мабуть перед другим Великоднем своєї прилюдної діяльности, ішов Христос із своїми учнями пільною дорогою між ланами дозріваючого збіжжя. Учні не мали хліба й були голодні; тому зривали колоски, терли в руках і їли. Спаситель у своїй доброті не заборонив їм того, хоч мабуть сам не брав у тому участи. Фарисеї, що це побачили, зробили Ісусові й Його учням закид не за нарушення чужої власности, бо зривання колосків було в старім заповіті дозволене, а за нарушення суботи. Хоч старозаповітній закон забороняв тільки невільничу й неконечну працю: "Шість днів будеш працювати, а сьомого дня перестань орати й жати" (2 Мойс. 34-21), а також варити страву, то фарисеї в своєму самовільному поясноюванні закону взяли зривання колосків за дійсне жниво, а тертя колосків у руках за варення!

Закид фарисеїв був несправедливий і злобний. Божественний Спаситель виступає в обороні Себе самого й апостолів, кажучи, що поводження апостолів не є нарушенням закону суботи, бо цей установлений закон допускає для людини оправдані виїмки й не обовязує в випадку великої недогідности. "Субота для чоловіка, а не чоловік для суботи." Цю річ пояснює Спаситель двома прикладами. Перший — це поводження священика Авімелеха, що, не мавши іншої поживи, подав був одного разу голодному Давидові й його дружині жертвенні хліби, що їх могли споживати тільки самі священики в святім місці. Другий — це поводження старозаповітних священиків, що хоч під час служби в храмі нпр. приготовляють мясо на жертву й розпалюють огонь, то однак це їм не рахується як нарушення суботи. А що Ісус є вищий від храму, то апостоли, що Йому служать, не роблять нічого незаконного через те, що відбувають подорож, або роблять щось доконче потрібне під час своїх послуг Спасителеві. Впрочім — Ісус, як Богочоловік, має зверхність над суботою й усіма релігійними приписами. "Син чоловічий є паном і над суботою", а як Він дозволив апостолам щось зробити, то вони ні в чім не провинились.

Опісля Спаситель пятнує закид фарисеїв на апостолів як діло противне духові закону, тобто духові любови й милосердя й повторяє закид пророка Осії (6:6).

Фарисеї одержали були мабуть поручення слідити, чи Ісус заховує суботу, тому знову повторили своє обвинувачення. А Він, використавши нагоду, проголосив важливу науку про природу й духа установлених, позитивних Божих законів, а саме: вони, згідно з Божими намірами, є добродійствами, а це знаряддям до поневолювання й мучення людей. Так їх розуміє також Католицька Церква. Святий закон можуть зробити для людей тягарем тільки людський нерозум і пристрасти.

В тій події Ісус виявив нам ясний і широкий погляд, добре Серце, а одночасно й своє божество, що Він є паном суботи. Паном суботи, в розумінні жидів, був тільки Бог-Ягве, а коли Ісус — пан суботи, то Він — Бог, Ягве. Так ясно ще досі Ісус не висказався про старий заповіт і про Себе самого.

Наступної суботи Ісус учив у синагозі. Там був чоловік із сухою рукою. Не виключене, що жиди навмисне привели його туди, щоб побачити, чи Спасительісцілить його в суботу. Вони підглядали Його, надіявшись, що Він не оpreться своїй загально відомій доброті. Можливо, що вони звернули самі увагу Спасителя на того чоловіка й спитались, чи годиться сцілити в суботу? Божественний Спаситель навів їм приклад про овечку, що впала в яму, й домагався від них відповіди, а коли фарисеї мовчали, Спаситель засумувався над їхнім нерозумом, нечесністю та браком любови й ісцілив недужого. А фарисеї вийшли й стали нараджуватись із іродіянами, як би Його погубити. Це була перша змова, що про неї згадує св. Письмо.

З нагоди спору про святкування суботи росте проти Спасителя ворогування фарисеїв та доводить їх вперве до заключення союза з іродіянами. Іродіяни, це приклонники Іродової династії, вороги зарівно римлян, як і фарисеїв; тільки з політичних причин заявляють вірно підданчість римлянам, а з ненависти до Ісуса заприязнюються з фарисеями.

У Спасителя подивляємо тут не тільки бистроумність і ясний та переконуючий спосіб висказу, але також повздержність, спокій та лагідність супроти нечесного, підступного та злобного поводження фарисеїв. Він навіть у гніві не забуває милосердя, відповідає, поучує та усувається, щоб не дразнити ворогів. Він такий, як це пророкував св. Ісая "Не буде сперечатись, ні кричати, й ніхто не вчує на вулиці його голосу. Надломаної тростини він не доломить..." Так поводиться Спаситель не тільки з розкаяними грішниками, але й із своїми ворогами.

Таким характером повинен визначатись кожний християнин, а головно кожний священик, що йде між народ наче другий Христос.

Митрополит Андрій не живе

[illegible] українського народу Високопреосвященний Митрополит Кир Андрій Гр. Шептицький, ЧСВВ.

За свою довголітню працю й велику жертвенність, що рахується на сотні тисяч долярів, одержав великий Покійник чотири нагороди.

Першою — були напади на митрополита самих українців. Може ще й досі живуть ті, що свої уста відчиняли й свою руку підносили на зневагу найвищого князя української Церкви...

Другою — були переслідування московської й польської влади. Митрополит Андрій це був той муж, що за Божу й українську справу переніс вязнення, заслання, зневаги, терпіння. І сталось дивне диво: впав московський державний трон, упав польський, а трон українсько-католицького митрополита Андрея, того "царського вязня" й досі стоїть! І надіємось, що на ньому вже сидить, вибраний самим Кир Андреєм у порозумінні [illegible], наслідник Кир Андрея [illegible] архиєпископ Др. Йосиф Сліпий, довголітній ректор українсько-католицької Духовної Академії у Львові.

Третьою — була та [illegible] що нею окружив митрополита український народ, том [illegible] останніх роках, коли він [illegible] стояв несхитно серед найтяжчого лихоліття українського народу й був йому за духовного вождя й батька.

По четверту нагороду [illegible] пішов сам бл. п. Кир Андрій [illegible] цих недавних днях [illegible] відійшов із цього земного [illegible] ту й відійшов перед престол Всевишнього Бога, що [illegible] ласки тому 80 літ він [illegible] уряд людини, а тому 44 роки уряд митрополита.

Молімся з глибини [illegible] та остання нагорода ст[illegible] для бл. п. митрополита Андрея небесним перебуванням у [illegible] вічнім царстві, — "ідіже н[illegible] болізнь, ні печаль, ні воздихання, но жизнь безконечная."

КОПЕРНИК, АЛТА. Вінчання. Дня 23-го вересня відбулося в церкві св. Йосафата вінчання пана Теодора Мидляка з Коперник із учителькою Каролінею Пивовар із Равидгил. Молоду пару звінчав місцевий парох, Преп. о. Із. Когут, ЧСВВ, що також побажав молодій парі Божого благословення в новім житті. Відходячи з Божого дому присутні зложили на пресу $4.00. Весільна гостина в честь молодих відбулась 1-го жовтня по відправі в домі п. Ів. Мидляка. При кінці обіду о. парох зложив свої побажання молодій парі, а також підніс прикмети п. Ів. Мидляка, батька молодого, що довгий час є заступником голови нашої парохії, що хоч давно втратив свою дружину, то гарно виховав своїх 9 дітей на чесних, практикуючих католиків. "Многолітствіє" піднесено панству Мидлякам і всім гостям, а п. Стечинський вніс многолітствіє о. пароховi. При тій нагоді присутні зложили жертви на будову українського сиротинця в Альберті.

Жертвували: **По $3.00:** М. і М. Гармідер; **по $2.00:** Т. і К. Мидляк; **$1.75:** Ів. Мидляк, О. **$1.50;** Д. і Гр. Пивовар, Ів. Жобе, А. Шегінський; **По $1.00:** о. Із. Когут, ЧСВВ, Ів. Стечинський, М. Натріяк, Р. Байдужа, Д. Фарина, Я. Гамалюф, І. Чапський, Ст. Соломій, Гр. Хомик, Д. Данилишин. Решта меншими датками. Разом $25.00.

Святий Йосафат

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у світі

Задум Кунцевичів

Як трудно й майже неможливо відшукати слід орла в повітряних просторах, дорогу змия на скелі, чи корабля серед океану, (Кн. Прип. 30:19), так подібно трудно знайти ті стежки, що ними ходить юнак у днях своєї молодости. Легкодушність, непостійність й пристрасті, що показуються в тих роках і роздразнюють його; злі нагоди, що окружають його, роблять такими певними й хиткими перші кроки юнацького життевого шляху, що часто й сліду ніякого не лишається по них, хіба що прийшло було до якоїсь прогри в життевій боротьбі й жалюгідного впадку. Зате який щасливий той юнак, що дорогу свого життя проходить за проводом св. Духа! Він поведе його дорогою мудрости и стежками справедливости, а хоч доведеться йому й повна пропасті й засідки, і ніколи не дасть звести себе з правильного шляху.

Таке саме було і з св. Йосафатом. Бо хоч Бог через усі роки його життя обдаровував його, як свого милого вибранця, особливими ласками, то Боже провидіння надзвичайно чувало над ним головно в днях його молодости, коли то св. юнак потребував тієї небесної опіки не тільки через буйність юнацьких літ, але ще більш через особливо небезпечні для юнацького серця й чесноти надзвичайні умовини, що в них довелось йому проживати в місті Вильні.

Хоч батьки св Йосафата дуже дбайливо й правдиво похристиянськи виховували свого сина, та не було в них ні передчуття щодо його будучої долі ні думки, щоб свого побожного хлопчину посвятити на виключну службу Богові в священицькім чи монашім стані. Навпаки, вони думали про те, як би то своєму Івасеві запевнити спокійне життя в світі і з тією думкою вислали його до міста Вильна до Якима Поповича, багатого виленського купця а одночасно члена міської ради. Працюючи в нього, як купецький помічник, мав Івась набирати вправи в купецькім ділі й поволі прийти до власного дорібку. Такі були певне сподівання Гавриїла й Марини.

В місті Вильні

Та їхній Івась зараз від першого дня свого побуту в Поповича, куди він приїхав десь перед 1600 роком, почав виявляти, що в нього є зовсім інші думки. Надто розумний, щоб занедбувати свої обовязки, він робив старанно усю ту роботу, що її накладав на нього господар, та при тім ні на хвилину не спускав із ока потреби своєї душі. Мавши це постійно на гадці, він умів урвати з довгих годин крамарського зайняття стільки часу, скільки йому було треба, щоб міг віддатись молитві й читанню побожних книжок, а головно віродостойних памятників української літургії. Попович нічого не розумів із такої поведінки. Коли він увійшов до хати й застав свого челядника з книжкою в руках, то сердився на нього, обсипав його докорами й кінчив побоями "Я не держу тебе тут на те, щоб ти читав, але щоб ти торгував", викрикав Попович і при тім бив побожного юнака пястуком. Івась переносив ті вибухи жорстокости без слова нарікання, але й без зміни свого поводження. Він виповняв якнайточніше свої обовязки й Попович не мав права домагатись чогось більше. А Івась, наче забувавши всі ті прикрощі й перепони, щораз тужніш звертав свій зір до неба.

А звертатись туди треба було тоді молодому Кунцевичеві ще більш, ніж колинебудь перед тим. Як нам відомо, його дитинство пройшло в тихім захисті св. Параскеви й чеснім домі батьків. Перед очима він мав тільки приклади чеснот і не чув ніякого відгомону релігійних спорів. Його душа була невинна, а його віра зростала з року-на-рік; ніщо однак не кидало щонебудь світла на простоту його віри. Син Католицької Церкви, він не знав досі своєї Матері! Аж у Вильні він мав пізнати її й полюбити. Та які перешкоди нагромадились були, щоб його відлучити від неї! Скільки то намножилось було всяких приман, щоб його відтягнути далеко від неї, а опісля зіпсувати! (Д. б.).

НА СТРІЛЕЦЬКІМ ФРОНТІ

[illegible] вступив до Українських Січових Стрільців. Це було для мене таке самозрозуміле, що мабуть уже наступного дня я вибрався до Стрия, щоб станути в ряди У.С.С. Мав я тоді вже скінчених 20 років.

В Стрию

В Стрию незабаром зароїлось від "добровольців", як тоді називали У.С.С. Збірною точкою стала для нас бурса [illegible] Товариства на [illegible] на Ланах, що нею управляв п. Шепарович. У тій бурсі я мешкав якийсь час, як учив у Стрию до школи. Тепер вона стала нашим стрілецьким табором. Там ми збирались і харчувались, а на військові вправи виходили за місто. Ночували стрільці, де хто міг, а вранці збирались на площі Бурси. Я ночував у свого шкільного товариша Федорика.

Патріотичні й трудолюбиві стрийські пані натрудились багато щоб нагодувати те своє рідне військо. Це певне, що що-крок; то щось рвалось, бо ніхто не був до цього приготований, а добровольців прибувало щораз більше з усіх сторін. Згодом назбиралось їх у Стрию коло 10,000.

Розуміється, що ми не мали ще тоді ні уніформів ні зброї. Я ходив на вправи в сокільськім однострою, що його я роздобув від одного знайомого члена стрийського "Сокола."

Хоч ми тоді були ще дуже мало подібні до дійсних вояків, та все таки не без враження й захоплення відбувались наші походи чвірками через місто, з бадьорою піснею на устах. Котра тільки пісня була нам знана й відповідна до співу під час маршування, вона лунала на стрийських вулицях.

"Червона Калина"

В тім часі повстав наш стрілецький славень "Червона Калина". Історія "Червоної Калини" ось така.

Коли одного дня місяця серпня, 1914 року, ми мали збірку на площі згаданої Бурси в Стрию, я почув, як мій сусід у ряді, урядник української каси в Стрию, Іваницький, підспівував собі гарну пісню, що мені дуже сподобалася. Її він навчивсь від артистів львівського театру "Української Бесіди." На мою просьбу він переспівав мені кілька разів одну строфку тієї пісні й я навчивсь її на память. Слова тієї пісні, що мене так захопила, це були якраз перші слова пісні:

"Ой у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша славна Україна зажурилася..."

Оці слова так дуже підходили до тодішнього нашого положення й так живо висказували всю нашу стрілецьку ідею, що я повторяв собі ту чарівну строфку раз-у-раз, а як наступного дня ми вийшли знову на вправи, я сів перед Бурсою коло столика й склав ще три нові додаткові строфки, що разом створили ту славну "Червону Калину".

Ціла та пісня звучала ось так:

"Ой у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша славна Україна зажурилася...
А ми тую червону калину підіймемо,
А ми нашу славну Україну гей-гей розвеселимо!

Машерують наші добровольці у кривавий тан,
Визволяти братів українців з московських кайдан;
А ми наших братів українців визволимо,
А ми нашу славну Україну гей-гей розвеселимо!

Ой у полі ярої пшенички золотистий лан,
Розпочали наші добровольці з москалями тан;
А ми тую ярую пшеничку зберемо,
А ми нашу славну Україну гей-гей розвеселимо!

Як повіє буйнесенький вітер з широких степів,
То прославить по всій Україні Січових Стрільців;
А ми тую стрілецькую славу збережемо,
А ми нашу славну Україну гей-гей розвеселимо!

Мабуть іще таки того самого вечора після вправ я уставив стрільців на площі Бурси в чотирокутник і почав учити їх співати "Червону Калину". Так було кілька вечорів. А що "Червона Калина" захопила стрільців так само як і мене, то незабаром по Стрию розходивсь гомін першої стрілецької пісні: "Ой у лузі червона калина похилилася... Слова: "Машерують наші добровольці у кривавий тан визволяти братів українців з московських кайдан" пригадували нам щодня ту найближчу мету нашого стрілецького здвигу, а бадьорий, тріюмфальний рефрен: "А ми нашу славну Україну гей-гей розвеселимо!" підносив нас на дусі, розігрівав нам молоде серце любовю до України й рвав до жертви за її волю.

Тієї "Червоної Калини", що її так захопила була моє серце й що її від мене перебрали, як дорогоцінний скарб, мої побратими-стрільці в Стрию, ми вже не забули, ніколи не переставали співати. Ми співали її в Стрию, ми співали її в Карпатській Україні, ми взяли її з собою в похід на Велику Україну. З літами її почали співати в Галичині й по всій українській землі, а з колишніми У.С.С.-ми й іншими переселенцями "Червона Калина" прибула до Канади й Америки, Бразилії, Аргентини й до всіх країн усього світу, куди залітали "українські журавлі"... за хлібом, за волею, за кращою долею... Сьогодні немає певне в світі ні одної української громади, де не співали б тієї славної стрілецької "Червоної Калини!"

У тридцяту річницю

Цього літа минуло саме 30 років, як У.С.С.-и в місті Стрию перший раз заспівали: Машерують наші добровольці у кривавий тан, визволяти братів українців з московських кайдан..." А що сьогодні, по 30 роках після першого виступу славних У.С.С.-ів? Іще сто разів сильніше треба б нам співати ту пісню, щоб її гомоном розбудити тугу в мільйонах українських сердець, що їх іще не розірвала куля "під стенкою", не звялив штучний голод, не заморозив холод Соловків і Сибіру, не замучила неволя багатьох займанців— тугу за волею, тугу за вільною українською державою, а ще більш від туги — молитву і працю й боротьбу за те, щоб справді, щоб певне, щоб якнайскоріше настала та радісна хвиля, коли сповниться велика мрія тих Українських Січових Стрільців, що так сердечно співали тому 30 років у Стрию: "А ми тую червону калину підіймемо, а ми нашу славну Україну, гей-гей розвеселимо!"

І станеться так, тільки з Богом стіймо непохитно на українськім шляху. (Д. б.).

ЗА КАТОЛИЦЬКУ ВІРУ

— Стріль! — заревів начальник.

Загримів протяжний випал... раз і спинився. На землю покотилось кільканадцять людей. Начальник стежив пильно, чи решта не вступиться з-під церкви.

Рідші й слабші ставали голоси, що понад зойком ранених і ще догасаючих співали благально:

Прийняв смерть, згадавши першого чоловіка,
Піднявся непомірних трудів
Й життя віддав за вірних
І як Бог воскрес із мертвих...

— Стріль! — повторив дико начальник.

І знову дихнула смерть із двісті крісів.

Уже тільки два голоси, чоловічий і жіночий, підносились понад тяжке дихання скону й зідхання болю:

Для тебе, чоловіче, Бог дав проколоти собі
Бік, серце, обидві нозі,
Свята кров з боку на спасення тобі!..

— На багнети! — крикнув начальник.

Товпа солдатів кинулась наперед і рознесла рештки недобитків.

Як підтяті колоски, падали ряди жертв, складаючись самочинно в трагічні снопи заколених тіл. Серед тих переражених овечок були й такі, що піддавались без опору на різню, були й такі, що божевіллям розпуки боронились до останку, без найменшої надії рятунку. Хапались голіруч за вістря багнетів, окручувались, як вужі, довкола напасників, витручували їм зброю з руки, гризли, дерли й давили ворога, доки заколені не впали з ним під тягарем умерлих другів, що притолочували їм ноги, та й від наступу задніх рядів солдатів. Були вкінці й такі, що божевільні від страху, ранені чи цілі, втікали що сили; спочатку переслідувані стрілами, опісля від розбурхання власної крови й уяви, що за ними женеться погоня, бігли без памяти: хто до своїх хат, де засували двері й шукали напотемки сховку під лавою, чи в алькирі; інші до ліса, чи в поле, чи так просто перед себе світами, аж доки втратили сили або спинили їх чужі люди.

Були й такі, що хоч були смертельно ранені, то останками сил відбігали ще від того страшного місця, щоб десь збоку, чи просто серед гостинця докінчити життя. Одного знайшли під далеким хрестом.

Одночасно, що жило в селі, зривалося й бігло на місце бою. Полишені вдома хворі, калики, жінки, діти висипались із хат, а відважніші з них підсувались навіть близько тієї кривавої мети, інші ховались за плотами й деревами, за вуглом будинку, або на дні рова, щоб слідкувати вовчим зором і напруженим слухом за перебігом злочину. Були матері, були наречені, що надбігали ще завчасу, щоб упасти при своїх і поділитись їхньою долею. З дальших загород прибігли геройські жінки уже по скінченні різні й даремно прикликали смерть, накидались із лайкою на катів і наставляли їм багнетам лона під удар.

Перед церквою, побитою градом куль, кільканадцять трупів лежало безладною масою; одні лицями догори, з більмом на широких відкритих очах, інші чолом до землі. Мертві руки обнімали тіла без душі. Рука-в-руку валявся в крові батько з сином, брат із братом, кум із кумом. Між трупами кидались іще в несвідомім конанні живі постаті, виривались зойки з розпорених грудей, біліли хустки жінок, стирчали руки немовлят, суетились порубані члени, сичали скорчені від болю уста.

— Шлюсаря! Священика! — гукав начальник, розгарячений власним ділом і відповідальністю.

Надбіг шлюсар, козак із ліхтарнею й батюшка, на якого обличчі видно було сліди внутрішньої боротьби між святістю, а переляком. Кілька ударів молотка — й заржавілий замок відлетів із грюкотом від церковних воріт. По теплих ще трупах пратулинських мучеників перейшли батюшка й начальник, а за ним солдати з шапками в руках, лишаючи на камінні помості Божого дому знаки своїх закривавлених чобіт...

(Д. б.)

Для свого народу

ком у тій справі й причинитись чим, хто зможе до порятунку українського народу в Аргентині, де — як пише вищезгаданий п. Л. Крук — "більша частина нашого народу живе нехрищена, без релігійного знання, а старші знову відходять на вічний відпочинок без ніяких релігійних та традиційних обрядів (св. Тайн) у вигляді нелюдському..."

Чи нам треба священиків?

Згадавши про Аргентину, не від речі буде згадати й про це, що також у Канаді й Злучених Державах є ще багато таких місцевин, де наші люди живуть без своїх священиків і церков, без релігійної науки й св. тайн. Як котрі з них побожніші й цікавіші, то користають із послуг наших священиків і сестер по дальших парохіях, або звичливих духовних осіб інших народностей; та як хто з них не має спромоги виїхати до дальших церков, чи вже відлучився від церкви й Бога, то може зовсім пропасти для Церкви й свого народу, як у ту місцевину не зайде наш рідний, ревний душпастир, що зайнявся б працею над спасенням українців, а головно тих українських дітей, що нераз і не два обертаються до всього, що наше, що рідне, плечима...

Щоб український народ у Канаді й Америці не мусів переживати такого нещастя, що наша молодь буде вирікатися всього того, що нам дав Бог у нашій нації, що нам святе й рідне, що нас робить чесними й культурними людьми, милими Богові й цінними громадянами нашої нової батьківщини, нам треба мати в кожній місцевині, де живуть наші люди, свого українського, ревного й інтелігентного священика-душпастиря, що все своє життя присвятив би релігійній і національній праці між своїм народом. Цього треба доконче, бо без того, як це засвідчає п. Крук у своїй статті, люди живуть і вмирають як нелюдські сотворіння.

На службу Богові й народові

А звідки ми наберемо тих священиків?... Із українських родин у Канаді й Америці. Котра тільки наша родина на американськім континенті має таких здорових і спосібних школярів, що можуть покінчити високі богословські науки й стати священиками, повинні випросити в Бога хоч одному своєму синові ласку покликання до священицького стану, щоб опісля той молодий священик міг піти між свій народ як український апостол, що хоче і вміє вчити своїх людей святої Христової віри й чесного життя, а одночасно й тієї української культури, що нею за довгі століття збагатив себе наш народ. Кожна отже наша родина повинна вважати це за релігійний і національний обовязок дати хоч одного свого сина до духовного стану.

Та не тільки батьки й старші члени кожної родини повинні заохочувати своїх школярів до того, щоб ставали священиками. На цю важливу справу повинно звертати дбайливу увагу все українське громадянство. Священики в проповідях, редактори в часописях, світські провідники в своїх промовах під час різних зборів і підприемств повинні сердечно заохочувати наших українських студентів, щоб охоче й численно вступали до духовного семінаря, чи до українського монастиря, щоб вивчитись на священика.

Найбільш патріотична робота

А повинні всі провідники говорити й писати про покликання до священицького стану в нашім народі, бо це найбільш патріотична робота. Як буде наш народ мати в кожній місцевині доброго, ревного священика, то наші люди будуть мати релігійного й патріотичного духа. Тоді Церква, держава, нація матимуть із наших людей чесних, добрих членів-громадян. А як того не буде, як ще може наші провідники й батьки виступатимуть проти духовенства, проти священицького та монашого стану, то не тільки в Аргентині, але й у кожній стороні світу, де живе наш народ, будемо мати такий стан, як той у Аргентині, де — як пише п. Крук — "більша половина нашого доросту живе нехрищена, без релігійного знання, а старші відходить на вічний відпочинок у нелюдському вигляді."

Щоб такого не було ніде між українцями, щоб ми завжди жили і вмирали по-християнськи так, як це було в українськім народі від тисячі літ, треба так виховувати українських юнаків і так вплинати на них, щоб із них, за Божою ласкою, стільки ставало священиками, скільки їх буде треба великій українській нації.

За це молитися й про це старатися повинні усі українські духовні й світські, бо це наша спільна справа.

При цій нагоді хочемо згадати, що хто бажав би віддати свого сина до ОО. Василіян, щоб він у цім нашім українськім монашім товаристві посвятився, як священик, на досмертню службу Богові й українському народові в Канаді й Америці, нехай напише листа чимскорше на адресу:

Basilian Fathers' Novitiate,
Mundare, Alberta.

З ДОПИСІВ

МОНТРЕАЛ, КВЕ. Сержант Тарас Степан Бучковський, син п-ва Павла й Михайлини Бучковських, добровольний летун умер 2 жовтня через нещасний випадок у Школі... п. Тарас був найлюбішою дитиною у своїх батьків. Слухняність, побожність, трудолюбивість, це прикмети, що єднали йому симпатії не тільки своїх, але й чужих. Між товаришами мав найліпшу опінію. В дитячих літах залюбки служив до Служби Божої і причинився до прикраси вівтаря. В старших літах був взором релігійности для інших. Ідейність спонукала його вступити до летунства і то до відділу, що вимагає великої притомности духа; необхідної відваги та небувалої рішучости. Смерть Тараса прийшла якраз тоді, коли він умовивсь був зо своїм старшим братом Петром, що служить уже ... літ при маринарці, щоб разом прибути додому й зробити несподіванку для своїх батьків.

Його відхід із цього світа перешив болем не тільки батьків, брата й сестру, а й товаришів, сусідів та знайомих. Забракло доброго Тараса між нами, та його память остане на завжди.

З нагоди поминків по бл. п. Тарасові зібрано на пресу в домі батьків $20.00

Зложили: Павло й Михайлина Бучковські $7.00; по $1.00 О. Бучковська, П. Бучковський, Ганна Бучковська, Ст. Бучковський, Сабіна Бучковська, Микита Бучковський, Антоніна Бучковська, Ганна Масна, о. Хр. Кондратюк, ЧСВВ. Інші меншими датками. (П-й).

Решта дописів у наступнім числі.

ПІСТ перед Різдвом починається 15 листоп., а триває до св. Вечора.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

АРХІЄРЕЙСЬКІ ВІДВІДИНИ в парохії Равндгил, Алта. Дня ... вересня відбулася рідка урочистість в нашій церкві. Того дня Їх Преосвященство Кир Ніль мав Архієрейську Службу Божу. До цеї рідкої події приготовлялися так молоді як і старші. Молодь учащала на катехизм і в день відвідин Їх Преосвященства мали те щастя, що з них 11 дітей приступило до першого св. причастя. Старші знову приготовлялись до того дня малюванням церкви, прикрашенням її квітами й лентами, а брами зеленю й прапорами й приготуванням бенкету на честь Дорогого Гостя.

В неділю вранці точно в год. 10.00, привітала наша парохія Їх Преосвященство процесією в церковній брамі, за проводом о. пароха; Преп. о. Із. Котута, ЧСВВ. Серед голосів дзвонів і пісень відпроваджено Архієрея до церковних дверей. Тут Каспро Щербаньок, довголітній заступник голови, привітав Преосвященого хлібом і сіллю, а о. парох передав ключі церкви на знак підданства й послуху вищій церковній владі. Опісля серед співу "Буди Імя Господнє" церква наповнилася вірними. Архієрейську Сл. Божу відправив Преосвящений у співслужбі Впр. о. Віктора Сороки, ЧСВВ., вчителя новиків у Мондері, й о. пароха з 4-ма хлопцями з Вівтарної Дружини.

По евангелію о. парох мав проповідь про наслідство апостолів у епископах і вказав на обовязки вірних супроти них. До св. причастя приступило поважне число людей, із чого Їх Преосвященство були вдоволені. По архієрейській відправі Преосвящений виголосив науку про найголовніші заповіді, а опісля окрему науку до дітей про дорогу до неба.

На візитацію зїхалось багато людей навіть із далеких колоній, як Дейзленд, Гайлейк, Коперник. Гості з тих колоній, як і піонери парохії, мали честь засісти до обіду при першім столі з Їх Преосвященством. До головного стола служила учителька й голова У.К.Ю. нашої парохії п-на Олена Калявська.

По обіді Преосвящений розмовляв із людьми а опісля виїхав на відвідини парохії в Тофілд. На прощання церковний заряд в імені всеї парохії подякував Преосвященому за ласкаві відвідини й гарні науки та зложив при цій нагоді щедрий дар. — (П-й).

Подібні архієрейські відвідини відбулись на Чесного Хреста в Гейлейк, Алта., де парохом є також Преп. о. Із. Котут, ЧСВВ.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В АЛБЕРТІ. За старанням Впр. о. Винника, ЧСВВ., душпастиря великої округи Піс Риверу, відбулась цих вакацій у кількох місцевинах українська школа. А саме.

Форт Вермиліон. Найдальша місцевина на півночі, де мешкають українці. Майже всі діти вчащали на науку. На закінчення мали Службу Божу, св. Тайни, спільну світлину й гарний пікнік.

Гайнс Крік. Тут учили дві Сестри Служебниці з Едмонтону. Діти перший раз бачили наших сестер. Ждали їх нетерпеливо на залізничій. станції. Стріча була дуже цікава. Були діти з містечка, округи і з Ройс. Наука тривала 2 тижні. На закінчення була Служба Божа, спільне св. причастя й дитячий пікнік. Парохіяни викінчили цього літа церкву знадвору й помалювали її.

Ворсаій. Маленька колонія, коло 50 миль на захід від Гайнс Крік. Є тут 17 українських родин. Наука була в місцевій залі. При кінці було богослуження й дитяча забава. Люди придбали вже площу на церкву й цвинтар. Є надія, що збудують церкву.

Гай Прері. Тут є резиденція священика. В ній відбуваються богослуження й Рідна Школа. Тут діти вчились від вчасної весни кожного дня по школі. На Зелені Свята приступили всі до св. Тайн. Тоді відбулось також урочисте посвячення цвинтаря.

Гілвуд-Шедов Крік. На північний захід, 6 миль від Гай Прері, є околиця Гілвуд. Тут є наша церква. Цього літа вчили тут наші сестри дітей у місцевій школі. Тамошні люди — це головно карпатські українці, що люблять називати себе словацькими русинами. Далі на захід від церкви є школа **Шедов.** Тут була наука через один тиждень. Парохіяни викінчують церкву знадвору.

Ройкрафт. Тут учили сестри два тижні. Діти були навіть із дальших місцевин, як Бонанза, Біверлодж, Вемблій, Кодеса. Тут мають гарну церкву й багато церковних речей. Рідна Школа була тут часто від самого початку поселення українців.

Бонанза. Недалеко Давсон Крік. Одна з найдальших колоній на захід, на межі Алберти й Б.К. Тут є кільканадцять наших родин. Богослужения мають у домі бл. п. А. Кулачковського. Цього літа й "Рідна Школа" була в цім домі.

Норт Стар і Гочкіс. Коло 40 миль від міста Піс Риверу починається гарна і врожайна околиця Норт Стар. Крім німців католиків і інших народностей є тут кількадесять українських родин із Буковини, Волині й Галичини. Є тут наша католицька церква й у ній була "Рідна Школа". — Ще 12 миль на північ є друга українська місцевина з почтою **Гочкіс.** Богослуження відправляється в домі Ясінських, прикладних парохіян на всю округу. Цього літа була Рідна Школа в домі п. І. Ясінського через 1 тиждень.

Кеітуан. Лежить на північний захід від Ройкрафт. Це одна з найбільших українських місцевин, де люди держаться віри. Тут є наша церква. На місце погорілого народнього дому мають ставити новий коло церкви. Наука відбувалась 1 тиждень у церкві.

Кінусо. Одна з найменших українських місцевин коло індіянської резерви. Є всього 8 родин. "Рідна Школа" була тут цього літа перший раз у місцевім костьолі.

Воренсвил. Одна з найбідніших українських колоній на Піс Ривері. Землі дуже бідні, піски, камінь і біла глинка. Та й тут побожний народ пробує збудувати церковцю, щоб мати де закріпитись у св. вірі й спасати свої душі. Наука була в домі п. Т. Шмати.

В усіх тих місцевинах відбувалась цього літа "Українська Школа". Діти вчилися католицької релігії, української мови, співу, приступали до св. тайн і мали спільні забави. В 4-ох місцевинах учили наші сестри служебниці з Едмонтону (С. Моніка й С. Модеста), а в інших сам о. парох А. Винник. Усіх дітей ходило на науку 250, з чого 70 приступило перший раз до св. причастя. Це дуже гарний успіх і велике піднесення молодої української імігрaції на Піс Ривері так під оглядом релігійним, як національним. А все те завдяки великій ревності о. Винника. Щоб збільшити релігійну й народню працю в цій окрузі, треба доконче більше священиків, бо один випадає з сил. Як у Вас, Дорогі Читачі, є син школяр, пішліть його до Мондеру, щоб тут вивчився на священика й поміг теперішнім отцям збільшити працю між українським народом на американськім континенті.

Деякі місцевини на Піс Ривері дуже вбогі. Не мають навіть малої каплиці, де могли б мати богослуження. Поможіть їм! Запишіться в члени Місійного Товариства св. Йосафата, пішліть свою вкладку (хоч $1.00), а Управа Товариства дасть зо свого фонду на будову церков для нашого народу на Піс Ривері. Дорогі Читачі, зробіть це всі, зробіть це зараз. Всі жертви посилайте на адресу скарбника Місійного Товариства, Всеч. о. Дзюрмана. Їхня адреса:

Rev. F. B. Dzurman
Box 570
Portage La Prairie, Man.

ПОХОРОНИ

ДЕЛФ, АЛТА. Велика й загально відома в Алберті родина Курилів стратила дня 3 жовтня свою матір — бл. п. Ірину, що закінчила несподівано своє життя в 61 році, в домі своєї доньки Ганни, як їхала до мондерської лічниці.

Покійна походила з села Трибуховець, бучацького повіту. До Канади приїхала зо своїм чоловіком 1908 року й увесь час проживала в місцевині Делф. Оставила в смутку чоловіка Якова, 5 синів: Михайла, Івана, Григорія, Миколу, Василя, Степана (о. Севастіяна, ЧСВВ.), Теодора, Олексу й 5 дочок: Марію Садову, Ганну Твардовську, Пелагію Мендюк; Настю Сенишин і Емілію Лащук, 40 внуків і 2 правнуки.

Завпокійні богослуження відправлялись над Покійницею від середи до суботи, вранці і ввечері. Відправляв син покійної, о. С. Курило, ЧСВВ., а згодом іще Преп. Отці: Г. Хміляр і В. Гринишин. Рідня й школярі приступали в тім часі до св. Тайн. Похорон, в огляду на ожиданий приїзд із війська сина Теодора, відбувся аж у неділю, 8 жовтня, в 3 год. пополудні. Відправляли ОО. Василіяни: В. Каменецький, едмонтонський ігумен, Г. Хміляр і В. Гринишин. Проповідали о. Каменецький і о. Хміляр, як місцевий парох. Похоронний похід тягнувся коло півтора милі. Було поверх 100 самоходів, 7 троків і багато фір. Народу було коло 1000 осіб.

Покійна Ірина приступала кожної відправи до св. Тайн. Ніколи не їла перед богослуженнями. Належала до Товариства Доброї Смерти й вірно проказувала приписані молитви. Щодня молилась уранці й увечері на вервиці. Старалась про прикрасу церкви. Кілька днів перед смертю говорила, що буде вмирати й показувала, котру вервицю мають покласти їй у домовину. Просила, щоб замісць вінків дали на Службу Божу й сини склались на григоріянку. Навіть згадувала, щоб те шоколядове серце, що одержала в дарунку в "День Матері", після її смерти розділити між маленьких онук. Того дня перед самою смертю іще перед спочинком молилась на вервиці. В.І.П. — (П-й).

З нагоди похорону бл. п. Ірини Курило зібрав п. Микола Петрик $16.50 на "Світло" й "Українські Вісти." Жертвували по $1.00: О. В. Каменецький, о. Г. Хміляр, Яків, Микола, Іван, Григорій, Василь Курили, І. Потюк, С. Гурба, А. Гарасимів, М. Нагайовський, М. Твардовський, А. Тимчак. Решта дрібнішими датками. — (П-й).

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

К. Орлик, Обурн, Н. Йорк. .40

По $1.00: Н. Ощипко, Філяделфія, Па., Т. Мельничук, Вініпег, Ман. **По $2.00:** о. Олександер Крохмальний, Ембридж Па. З несподіванки для Ст. Гука, Вильна, Алта. **$2.50.** З несподіванки для Василя Шаруна, Чипмен, Алта. **$3.15.** В день уродин пані Гаврилюк, Ламонт, Алта. **$3.30.** З нагоди благодарственної Служби Божої на Кракові, Алта. **$3.65.** З нагоди срібного ювілею п. Фербеїв, Мондер, Алта. **$3.50.** **По $4.00:** В день народин Анни Ожібко, Ламонт, Алта., Теодор Герун, Таватінав, Алта. На поминках по Тарасові Бучковському, Монтреал, Квебек, **$12.70.**

Жертводавцям щира подяка

Що чувати в світі?

— **Новий** часопис "Український Квартальник", почав виходити в Ню Йорку. Часопис видаваний в англійській мові, присвячений справам української нації. Редагує Колегія за управою Проф. Миколи Чубатого. Видає Український Конґресовий Комітет Америки. Сторін 96.

Український народ на цьому континенті матиме з цього часу поважний часопис, що формуватиме належну опінію англо-мовних народів в Америці про його справи й змагання. Ніколи такий часопис не був такий потрібний як тепер, коли йде завзята світова пропаганда червоних займанців наших земель, щоб заглушити домагання українського народу.

Перше число цього часопису містить дві головні статті відомого історика й журналіста, Проф. Миколи Чубатого, під заг. "Національна революція в Україні (1917-1919)" і "Українці і російсько-польський спір за границі." Автори інших статтей, це Степан Шумейко, Голова Українського Конґресового Комітету Америки, й редактор часопису "Юкрейніен Віклі"; Роман Олесницький, конзулярний аташе, Вилліям Г. Чемберлейн, кореспондент часопису "Крищіен Сайнс Мониторі" до Совітів в роках 1922-1933; Кларенс А. Меннінґ, Професор Коломбія Університету. Імена двох останніх надають ідеї журналу більшої безсторонности й ваги в очах англо-мовних читачів. Прозорий і сильний та переконуючий зміст робить цей журнал легким до читання й сильним чинником до виказання правди й поширення нашої ідеї.

Цей журнал повинен знайтись у руках кожного українського інтеліґента й кожній нашій бібліотеці в Канаді й Злучених Державах, а зокрема наша молодь багато скористає з нього для свого знання й освідомлення. Адреса для замовлень:

The Ukrainian Quarterly
11 E. 7th St. New York 3, N.Y.

— **Великий** зїзд Українського Католицького Юнацтва відбудеться 19 й 20 листоп. в Едмонтоні. На цей зїзд запрошує заряд представників молоді з кожної нашої парохії в Алберті.

— **Подають** у пресі, що на стіні церкви в одному містечку північної Італії мав явитись дивний світляний образ Божої Матері з Дитятком Ісус на руках. Його оглядали через пять ночей багато людей, між ними тисяча вояків американської армії, що тоді перебували в цьому містечку. Образ було видно з обидвох боків стіни, та знадвору він був виразніший. Деякі з зорців старалися цей образ змити хемічними розчинами, інші лупали цеглу на стіні, та це образові не шкодило. Про цю дивну зяву розповідають так католики, як і протестанти та жиди, що належать до тої тисячки американської армії. Церковна влада не висказала ще про цю подію своєї думки.

— **Дня 13 грудня,** цього року буде пятдесять літ як папа Пій XII став членом Марійської Дружини. З цього приводу члени цеї організації в Америці (їх є 2,000,000) зроблять тридніївку, жертвуючи вислухані Служби Божі й прийняті св. причастя в намірення св. Отця. І члени українських Марійських Дружин нехай долучать у тих днях і свої молитви в намірі папи.

— **Якщо** папа Пій XII матиме належну участь у міжнародніх мирових планах, світ може справедливо надіятися, що живі питання народів будуть вдоволююче розвязані, — пише Ля Пренза, найбільш поширений щоденник у Південній Америці.

— **Американський** славний летун і герой із першої світової війни, Рикенбакер, заявив, що у мировій раді по цій війні повинні взяти участь також релігійні провідники. Він сказав: "Я не маю надто рожевих надій на тривалий мир. Остається ще одне. На мирових нарадах повинні бути представники Бога. Даймо нагоду релігії. Тільки віра й зрівноважене думання може перемогти людське самолюбство й жадобу."

— **Мадярський** кардинал Шереді видав відозву до священиків, щоб вони остались на своїх місцях у теперішнім часі, "навіть коли б треба піти на мучеництво."

— **Подають,** що нацисти вивезли 400 священиків і духовних осіб із Франції до Німеччини під час нацистської займанщини. В самім Парижі мали увязнити 108 священиків, а 30 розстріляти.

— **Державний** комісар для університету в Буенос Айрес, Др. Карлос Облігадо, зарядив, що в усіх школах, що залежні від цього університету, мають обовязково вчити релігії й морал на основі католицьких підручників

— **Злучені** Держави Америки мають 11,000 католицьких шкіл, де вчать 95,000 учителів. В цих школах виховуються 3,000,000 дітей

— **Комуністи** в Канаді мають не тільки свою урядову партію, але також свою урядову "церкву" й мають сильний вплив у деяких колеґіях. Загроза комунізму для всього світу є поважніша, ніж це звичайно думають. Так заявив о. прелат Маркель, секретар католицького епископату в Оттаві.

— **Повілас** Задеікіс, посол Литви, визнаний американським урядом, зложив у Вашинтоні, в департаменті стейту (в відділі для східно-европейських справ) протест проти окупації Литви Совітами.

У протесті сказано, що Совіти загарбали Литву незаконно, проти волі населення, для своїх імперіялістичних цілей. Знов у заяві, поданій до преси, посол заявив, що Совіти зачали совітизацію Литви та зазначують поновний напад на Литву політичними переслідуваннями, висилками на Сибір та розстрілами без суду.

— **Оскар** Менд, редактор найбільшої естонської газети, втікши до Швеції, висказується про окупанські режими в Естонії — націстський і комуністичний — в такий спосіб, що "немає великої різниці між німецьким і російським правлінням." Каже, що тепер вернулись до Естонії разом із совітською армією давні совітські урядовці, що панували в Естонії в роках 1940-41, а справжня народня влада мусіла тікати й ховатись мабуть у Швеції. Він теж твердить, що совітська влада виарештовує цілими на великі розміри елементи, що їх вважає протиросійським."

— **В Ню Йорку** мав доповідь В. Бітнер, що знає Росію й комунізм. У тій доповіді мав сказати, що досі вимордовано в Совітах 35 мільйонів росіян, 10 мільйонів українських провідних людей і 8 мільйонів селян, а коло 15 мільйонів осіб має бути тепер в концентраційних таборах. Й дискусії один із слухачів поділив населення Росії на три класи: На тих, що були в тюрмі, на тих, що є в тюрмі і на тих, що підуть до тюрми

— **Секретар** комуністичної партії в Ставрополі, в Росії, М. Суслов, пише в часописі комуністичної молоді, "Комсомольская Правда", що "відношення нашої партії до религії є всім відоме й незмінне". Завданням комуністів є далі виступати впроже проти релігії, "тільки треба вважати, щоб не знеславлювати почування релігійних людей, бо це тільки закріпляє їх у религії." З цих слів ясно виходить, що в Советах нема релігійної волі й навіть надії на неї не може бути, доки Росія буде совітська, хоч червоний уряд у Москві так дуже бажає, щоб світ повірив у цю волю.

— **Професор** Істман із Шікаго-Університету каже, що 5 відсотків з фільм, що виходять із Голівуд, дуже добрі, пятдесят пересічної вартости, а решта — головно сміття.

— **В концентраційних** таборах у Совітах мучаться тепер 15 мільйонів людей. Це виявив Віктор А. Кравченко, бувший урядник при совітській амбасаді в Вашингтоні, у своїй статті "Я зірвав зо Сталіном".

ПЕРШИЙ ОКРУЖНИЙ ЗІЗД Б.У.К.
в ГЛЕНДОНІ, АЛТА.
відбудеться
19-20-21 листопадня, 1944.

ПОРЯДОК ЗІЗДУ:

Неділя, 19-го:

Год. 9 вранці — Утреня, сповідь.

Год. 10:30 — співана Служба Божа й Молебень за українських вояків у війську. По Службі Божій перекуска в народнім домі й наради Б.У.К. Управи. Уклад праці на біжучий рік

Год. 8. ввечері промова й отворення базару.

Понеділок, 20-го:

Год. 10.00 вранці співана Служба Божа й панахида за поляглих героїв. Проповідь. По відправі перекуска в народнім домі й продовження нарад. Жіноцтво окремо матиме свої наради.

Год. 8. ввечері організаційна доповідь — о. С. Курило, ЧСВВ., з Мондреу. Продовження базару.

Собор св Михаїла, 21-го. Головний день Зїзду.

Вранці читані Служби Божі від год. 8.

Год. 9.30 утреня й мировання. Сповідь.

Год. 10.30 Співана Служба Божа з Діяконами. Проповідь. Суплікація й молитво до св. Михаїла -- Покровителя України. По Службі Божій спільний обід -- Отворення Зїзду, промови гостей і представників. Запрошений на цей здвиг п посол А. Глинка з дружиною, посол Бодрі, посол Дешийн й визначні гості.

Ввечері у год. 8. розіграшка й забава.

Українці Ґлендону, Ст. Пол. Айрон Ривер, Еншав, Елк Пойнт, Лейк Белвю, Малой, приїжджайте на цей перший організаційний здвиг! Пізнаймо Братство Українців Католиків на цім зїзді й поширім його своїм численним членством!

Заряд Б.У.К. в Ґлендоні.

Богослуження в Алберті

ЛИСТОПАДЕНЬ

19. Неділя
Федора
Дейзленд
Вільна (базар 19, 20, 21).
Редвей
Нортерн Велій
Ґлендон

21. Вівторок
Іннісфрі М.Б.
Скаро
Спас коло Мондеру
Торгилд — празник
Восток св. Михаіла [illegible]
Голден — фарми
Смокі Лейк — св. Онуфрія
Стрий
Енгел Лейк
Ґлендон

22. Середа
Іннісфрі, М.Б.

26. Неділя
Новий Київ
Гиллярд — св. Івана
Стар
Кегревил
Чи[illegible]
Спедден
Кукмил
Дервент Вознесення
Еншав

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1 грудня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. 22.

Українська Інтеліґенція Разом із Нами

НА СПІЛЬНІЙ ПРАЦІ

З великим вдоволенням читаємо нераз описи наших великих релігійних і народніх підприємств у Канаді й Злучених Державах, а в них особливо милі нам вістки про участь у тих підприємствах наших українських інтелігентів. Вони з усього нашого народу покінчили найвищі школи. Вони мали нераз нагоду слухати викладів і доповідей учених, добрих професорів. Вони прис[т]али нераз з висококультурними людьми. Вони — мозок нашої нації — й тому так приємно бачити нашу українську інтелігенцію при спільній роботі в нашій церкві й народнім домі.

Та приходиться нам із великим смутком згадати, що є й такі українські інтелігенти, що не йдуть разом із нами. Що їх нема між нами ні на спільним богослуженні ні на спільній патріотичній праці. Ні не приходять, ні слова не скажуть, ні жертви щиро не дадуть на релігійні й народні цілі, ні участи в добрій роботі не беруть. Живуть самолюбно. Тільки для себе. Збирають грошики, як можуть, на свої власні видатки й вигоди. Беруть участь у приватних забавах і прийомах. Бувають там, де ні нашої католицької ні української роботи нема, а від своєї католицької парохії й народніх організацій сторонять. Держаться збоку. Не вірять у них. Не захоплюються ними. Деякі показуються, але рідко. Їхнє подружжя не завжди є прикладом для оточення. Як у них знайдеться дитина, то воно ні католицьке ні українське. Вони не будуть гніватися, як католики ходитимуть до них за професійними платними послугами й порадами. Як прийдуть вибори, а вони задумують вести перед, то вони будуть за те, щоб усі українці їхньої округи віддали на них свої голоси й вибрали їх радними, чи послами. Та щоб вони віддали своїй церкві й своєму народові належну пайку свого часу чи майна, знання, сили, а головно серця, того ми даремне ждали б від них.

Українські інтелігенти! Вас нам доконче треба. Вашої присутности й знання, Вашого слова, прикладу й проводу треба нам доконче в усім релігійнім і національнім житті української суспільности на всім американським континенті. Ви наш дорогоцінний скарб, що ним ми радіємо й величаємось. Ви наша надія. Ви наша сила. Ви наша слава. Чому ж мало б у нас бути таке, що деякі з Вас, через своє нерелігійне й неукраїнське життя, мали б бути нашим смутком, нашою немічю, а може й нашою ганьбою?... Вас так мало. Ви такі для нас необхідні. Чи не могли б Ви всі до одного стануги разом до спільної, щирої праці по наших католицьких парохіях і народніх організаціях, щоб Вас ніколи не бракувало там, де робиться наша спільна релігійна, чи патріотична робота! Як Ви там будете, то Ви не тільки зробите свою роботу, як католики й українці, але Ви дасте одночасно й добрий приклад усім нашим людям і тим, що будуть з Вами при спільній праці, й тим, що читатимуть про ту Вашу щиру релігійну й народню роботу, дописи в нашій пресі.

Українська інтелігенціє, за всяку ціну, ставай разом із нами до спільної праці! Нехай буде видно, нехай буде чути, що вся українська інтелігенція в Канаді й Злучених Державах завжди живе й щиро працює з Богом, священиком і всім свідомим українським громадянством!

БОЖА ВОЛЯ

З життевої філософії

Кожна людина сотворена Богом до великого щастя.

Щоб однак людина могла стати щасливою, мусить доконче по приході до вживання розуму, звернутись до Бога, свого Творця, для пізнання й сповнення Божої волі. Бо як Божа воля привела нас на землю, на цей уряд людини, так також із землі до неба може довести нас тільки одна, свята — Божа воля. Вершок отже життевої філософії є в тім, щоб пізнати, збагнути й досконало сповнити Божу волю.

А як пізнати ту Божу волю?

Божа воля обявляється нам у нашому сумлінні.

Божа воля є висказана самим Богом у десятьох Божих заповідях.

Божа воля обявляється нам у обовязках нашого стану й звання.

Божа воля обявляється в усіх зарядженнях і допустах Божого провідіння.

Божа воля обявляється нам у тих порушеннях і заохотах до доброго, що їх ми відчуваємо в собі й пізнаємо, що вони певне походять від Бога. Досконала людина є та, що робить те, що повинна. А кожна людина, як Боже сотворіння, повинна сповняти Божу волю. Хто отже пізнає й сповнить докладно Божу волю, цей є повною, досконалою людиною. Дорогий Читачу, чи ми належимо до таких?

Тут на землі не той робить великі речі, що робить те, що людям видається великим, але справді великі речі робить той, що старається прославляти в усім свого Бога й сповняти Божу волю. Аж тоді людина робить усе те, що повинна.

Тільки Бог є безмежно великий, а все те, що було сотворене, що не є Богом, є безмежно мале; тому всі речі треба цінити тільки з огляду на Божу волю.

Лінше є з Божою волею піднести соломку з землі, ніж без Божої волі опанувати ввесь світ. Тут життева філософія кидає ясне світло на всю українську національно-політичну працю: справжні українські політики й державники тільки ті, що будують Україну по Божій волі.

Божа воля понад усе. Як би хтось сказав тобі: оглянься позад себе, бо інакше ввесь світ розсиплеться в порох, а Бог заборонив би тобі оглядатись так, як тій старозаповітній Ніобі, треба тобі послухатись Бога, хоча б мав завалитись увесь світ.

Тільки Божа воля має для тебе значення. В день суду прийдуть деякі і скажуть: Господи, чи ми не робили великих діл? Чи ми не керували високими урядами? Чи ми не були між першими провідниками націй? А Господь відповість: Не знаю вас. Чому? Бо не сповняли Божої волі. А що скаже Господь тобі в день свого великого суду?

Ти не повинен нічого відмовляти Богові, своєму Панові, чи Він мало, чи багато домагатиметься від тебе. Уважай себе за знаряддя, злучене тісно з Богом.

Яка мала й обмежена є сила поодинокої людини! Та й мала людина може стати великою, як щиро, досконало зєдинить свою волю з великим Богом. Тоді людина може легковажити собі навіть найбільшу дочасну могучість і славу.

"Вся Европа не імпонує мені" — сказав раз один славний державний муж. "Увесь світ не імпонує мені" — говорить християнин, як ходить про сповнення Божої волі.

Правдивий християнський філософ це той, що вміє сказати: Божа воля надівсе!

НОВЕ ВИДАВНИЦТВО

Отці Василіяни в Арґентині оснували цього року своє видавництво в місті Апостолес. Як перше видання цього нового українсько-католицького видавництва появився "Український Еспанський Катехизм" для навчання релігії українських дітей в Арґентині. Згодом, дня 15 жовтня, вийшло з друку також перше число релігійного часопису, що має назву "Поступ". Часопис видаваний в українській і еспанській мові. Надіємось, що оснування цього видавництва певне причиниться до релігійного й національного освідомлення та розвитку українського народу в Арґентині. Братньому видавництву бажаємо великого Божого благословення.

КОНҐРЕСОВА КНИГА

Комітет Українців Канади видав велику "Конґресову Книгу" з докладним описом першого українського конгресу в Канаді, що відбувсь у Вінніпегу, у червні, 1943 року. В цій новій книзі є подані всі цінні доповіді, що їх виголосили конґресові промовці. Книга є видана по-українськи, а осібно по англійськи. Ціна $2.00. Цю велику книгу варт мати в хаті й перечитати не раз кожному українцеві, бо в доповідях промовців були порушені справи, дорогі кожному свідомому українцеві. Книгу можна замовити через редакцію "Світла."

Місячне намірення

Ювілей Апостольства Молитви

Велика організація

Багато є в світі різних організацій, та нема такої, щоб перевищила славну на ввесь світ ту релігійну організацію, що має записаних коло 34 мільйони членів у різних частинах світу, по різних краях і націях і зветься — Апостольство Молитви.

Кому відомий розвиток Божих діл, той знає, що Божі діла мають три прикмети: 1) вони повстали з дрібних, незамітних початків; 2) звляються на світі без гомону, тихо й спокійно так, як рільник кидає насіння на скибу, й розвиваються всупереч усяким перешкодам, що павпаки, часто причиняються до його зросту; 3) розсівають кругом себе великі Божі благословення. Бо Бог покликує їх до існування не тільки для вияви своєї мудрости, а й для добра людей.

Таким було й те загально відоме Апостольство Молитви, що в кожній добре розвиненій католицькій парохії в усім світі має свої кружки й своєю молитвою піддержує справи св. Католицької Церкви та приспішує закріплення Божого царства не землі. Є воно знане і в українськім народі.

Апостольство Молитви — Боже діло

Скоре й велике поширення Апостольства Молитви засвідчає, що: воно є справді ділом Божого провидіння, відповідає глибоко потребам сучасного людства, діє в ньому св. Дух, що просвічує уми членів різних католицьких парохій і склонює їхні серця, щоб зглибили добре й сердечно полюбили всі ті цілі, що ними займається Апостольство Молитви. Завдання Апостольства Молитви, його розвиток і осяги такі великі, що кожна свідома католицька людина може сказати: "тут є Божий палець" і тому треба доконче старетись, щоб пізнати Божу думку, проявлену в тім духовнім католицькім товаристві, щоб відчути її, зрозуміти й перекувати її в діло для піднесення свого власного й загально- ня свого власного й загально людського, християнського життя.

[illegible] Апостольства Молитви

Пізнати досконало те добро, що його приносить людям Апостольство Молитви, й велику вартість цеї релігійної організації повинні насамперед священики, що мають своїм парохіянам подавати добре поуку про Апостольство Молитви, а одночасно й сердечну заохоту, щоб усі ставали його ревними членами; також і ті католики, що вже є членами Апостольства Молитви. Та нашим особливим бажанням є, щоб усі наші люди, а головно читачі "Світла" не були байдужі супроти тих життедайних сил, що їх для католицтва наших часів має в собі Апостолство Молитви. Бо треба знати, що всюди, де по наших парохіях у Старім Краю, чи тут на американським континенті процвітає Апостольство Молитви, там підноситься католицьке життя, що приносить завдяки Апостольству гарніші й повніші овочі.

Байдужним для Апостольства Молитви може бути тільки той, що зайнятий зовнішніми справами й не цінить собі зібрання духа ні внутрішнього життя. Хто однак серед численних зайнять і розсіянь щоденного життя бажає внутрішнього гарту й вироблення, хто хоче працювати й жити не тільки для дочасних цілей, але також причинятися до закріплення Божого царства на землі, згідно з виразним Христовим приказом, цей, пізнавши Апостольство Молитви, полюбить його, перейметься його завданням і духом і постарається, щоб у його парохії доконче було основане й діяльне Апостольство Молитви.

Історія Апостольства Молитви

Щодо історії оснування й розвитку Апостольства Молитви, то саме тепер минуло 100 літ, як дня 3 грудня, 1844 року, впало перше зерно, що з нього виросла найбільша в світі католицька духовна організація.

Започаткувалось Апостольство Молитви в південній Франції, в селі Вал, в колегії студентів із Товариства Ісусовців. Тим ОО. Ісусовцям заборонив був безбожний французький уряд навчати молодь. Тому ті їхні молоді студенти, що мали стати священиками, приготовлялись через те тільки до душпастирської праці, що її мали вести в ріднім краю й на розграничних місіях в Італії й Китаю. Студенти в колегії в Вал були дуже ревні і рвались до душпастирської праці та з нетерпеливістю виглядали тієї години, коли й вони зможуть станути в ряди з тими старшими товаришами, що вже вирушили були на святу працю над спасенням душ. Їхній духовний настоятель, о. Франц Ґотрелет бажав тій святій ревності надати тривкішу підвалину й звернути її в відповіднім напрямі. Тому в тій своїй духовній науці, що її мав до молодих черців-ісусовців, саме дня 3 грудня 1844 року, звернувсь до них із покликом, щоб вони із того дня крім своїх молитов і наук, сповняли ще апостольське післанництво, жертвуючи свої праці за навернення еретиків, невірних і духовну перемогу та славу св. Католицької Церкви. Молоді ченці-студенти прийняли цю думку з великим запалом. Щоб це вже так тривало, вони зладили спис вищезгаданих апостольських намірень, розложених на ввесь тиждень, і що-місяця подавали собі картки, що на них кожний із студентів, що хотів узяти участь у тім апостольстві молитви, виписував на тій карточці всі ті побожні вправи й добрі діла, що їх він бажав пожертвувати в місяці в різних намірах.

Згодом почали творити кружки з 12 членів й друкувати картки, що на них зазначували те намірення, що в ньому поодинокі члени мали жертвувати свої молитви й інші добрі діла. Ті картки змінили що-місяця так, що за рік кожний член міг пізнати й заглибитись у великі й різні справи й потреби Христової Цер-

(Докінчення на 6 стор).

ЗА КАТОЛИЦЬКУ ВІРУ

З ГЕРОЙСЬКИХ ДНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ПІДЛЯШШІ

Із записок самовидця

— — — — — — —

На дворі зовсім смерклося. Нічна темрява покрила злочинні людські вчинки, а над збещещеною унійтською церквою виступили тихі, заплакані зорі.

На застиглім трупі Руся, що був висунений наперед від збитої маси людських тіл, лежав живий хлопчина, босий, одягнений у полотнянку й любовно тулився до мерця, цілуючи його застиглі черти, а ясне волосся хлопяти мішалось із сивиною старика.

— Ой дідусю, мій наймиліший дідусю, мій добрий, мій солодкий, мій святий — голосив бідняга — обіцюю тобі й присягаю тут, перед тим Богом і тою Пресвятою Дівою в церкві, й перед тими золотими зірками, що нам світять із неба, і на ту память, і на ту невинно тут пролиту нашу кров, що ніколи, ніколи не буду перекіньчиком, ніколи, ніколи не зраджу віри... ні!

Саме в тій хвилині виходив із церкви начальник із батюшкою, залишивши в церкві численну сторожу, а під церквою сильну патрулю. Московські козаки стягали з небіжчиків сукмани, чоботи й срібні шлюбні обручки. Шлюсар ішов до кузьні з церковним замком у руці, жінки з переразливим голосінням і бідьканням відшукували на купах забитих своїх рідних. Били й дряпали солдатів, що, не діставши досі їди й питва, не дуже то моторно виглядали й скоріше соромились потроху своєї роботи. Деякі жінки, при помочі кількох менших юнаків, виносили вже на плахтах то трупів, то якусь завмираючу постать.

На церковнім майдані начальник спотикнувся на трупа старого Руся й на лежачого Віктора. Хлопчина зірвавсь як скажений, скочив начальникові до горла, як кіт, а сичачи з болю й гніву плював начальникові в лице й очі й цідив: "Проклятий!.. Проклятий!.. Проклятий!.." І дрібним пястуком ударив його з усеї сили в лице. Потім пустив, звинувсь у клубок і пропав. Начальник стрілив за ним, та ніч покрила одночасно й ганьбу начальника й особу тікаючого юнака. Як бігом пригнав до Пратулина, так також бігом вернувся додому, оприсканий власною кровю. Вернувсь сам із привидами в очах і дрижанням у костях до осироченого села, родини, хати, де наступного ранку знайшла його мати на порозі зімлілого.

З двірського парку в Пратулині, яких двісті кроків від кривавого побоєвища, вийшла молода людина. Дідич. Станув під липою недалеко церкви й довго дивився на місце кривавого злочину. "Мій Боже, мій Боже, — сумував — як страшний Твій світ!"

В здобутім приходстві начальник лежав на постелі таки в одежі й складав у думці фальшивий звіт для вищої влади. В сусідній кімнаті батюшки й старшини розмовляли півголосом за перекускою. В церкві догасали ліхтарні. Козаки засипляли — одні під стіною, інші на порозі, дехто на дворі коло трупів. Проворніші добились до коршми. Солдати ночували на луці.

А підляські хрести й вітряки стирчали по застиглих болотах та багнах, по ланах і роздоріжжях. В селі скавулів протяжно собака, битий відходив далі і з писком піднесеним догори наче просив помочі не в людей, а в того Творця, що тих людей сотворив... Жінка, що під час стрілянини найдовше співала пісню до Богородиці при боці неживого чоловіка, нагло збожеволіла й не рушившись із місця, похитувалась над закостенілим тілом свого чоловіка і співала далі:

Віруй же в те, чоловіче, що праведний Ісус Христос
Терпів за нас рани,
Свою святу кров пролив за нас християн.
Маріє Діво, проси свого Сина,
Небесного Царя,
Щоб захоронив нас від усякого зла. Амінь.

....

Двадцять літ минуло з того часу — ніщо не змінилось.

Жінка, що була тоді молода й гарна, сьогодні стара й відражаюча. Як покаянний чи благальний дух св. Унії ходить по морозі й спеці, по дорогах і межах Підляшшя, по селах і містечках, хатах, дворах і урядах за прошеним хлібом, у драній свитині. Її скляні очі не бачать перед собою ні в собі нічого, крім одної картини... пратулинської кривди!.. І співає безкарно перед московськими владарями, співає проймаючо серце перед безборонною братією... Співає перед Богом, що на своєму тайно-вечірньому прощанні наказував так сердечно: "З цього пізнають, що ви мої учні, як матимете між собою любов..." і молився божественними устами, щоб "усі були одне..."

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Подав В. Д.

Як католикові належить відноситися до православних?

З християнською любовю передусім. В цій справі памятаймо науку папи Пія IX:

"Нехай це буде далеке для членів Католицької Церкви виявляти в якийнебудь спосіб ворожнечу супроти тих, що не зо своєї вини не належать до правдивої віри й католицької односли. Навпаки, виконуймо супроти них усі обовязки християнської любови, передусім супроти тих, що вбогі, недужі, що в якийнебудь спосіб терплять." (Пій IX, 1863).

Христос приказав нам любити всіх людей без застережень. "Нову заповідь даю вам, щоб ви любили один одного, як я вас полюбив... (Іван, XII: 34) Нехай отже вони також будуть учасниками нашої любови. Нехай ця любов проявляється так у словах як і в ділах. Помагаймо їм у потребах, у справах дочасних, а головно душевних. Будьмо готові помагати їм в господарських чи інших подібних справах без упередження. Ще з більшою охотою й ревністю робім їм прислуги в потребах душевних. Помагаймо їм позбутися їхніх пересудів та упереджень; розвязуймо трудноці й закиди, що стоять їм на перешкоді до пізнання правди. Коли ми не в силі цього зробити самі, проломім ті леди, що утруднюють їм доступ до нашого отця пароха. Надівсе памятаймо, що тут найбільше можемо зробити прикладом. Наше життя й поводження нехай будуть практичним застосуванням засад і науки нашої віри; нехай вони бачать у нас відбитку Основника нашої Церкви — а тоді вони певне сподобають собі цей здоровий, розумний і щасливий спосіб життя, захоплять ся ним і бажатимуть самі ним жити.

З другого боку памятаймо те, що сказав славний англійський письменник, Гилберт К. Честертон, коли він навертався до Католицької Церкви: "Ніякий протестант не всилі повздержати мене, щоб я не вступив до Католицької Церкви, — але католик, що веде згіршаюче життя, може."

Мильна є гадка, що всі некатолики є такі зо своєї вини. Папа Лев XIII так писав про це до архиепископів у Кантербері і Йорку: "Ми сміло припускаємо, що всі ті, що відлучені від католицької односли й змалку виховані в інших науках, є в добрій вірі — доки правда не є представлена їм у відповідний спосіб і вистарчаючім світлі. Одинокий непомильний суддя таємниць людських сердець є Бог."

Багато з них не мають щастя жити повним релігійним життям і бути учасниками всіх ласк, що Христос людському родові вислужив, не з власної причини, але з вини їхніх батьків чи прабатьків. Так, як згідно з непрослідимими Божими судами, всі ми позбавлені щастя земного раю не з власної вини, але з вини наших перших батьків.

Не виносім себе понад тих незединених братів; — це не наша заслуга, що ми знаходимося в правдивій релігії, — це дар Божої ласки.

Будьмо для них толерантні. Нехай наша любов і доброта розтягається і на них — не зважавши на те, що вони тільки частинно признають і вірять у те, що ми. Бути толерантним не значить, що ми маємо йти з ними на умови, хоча б навіть в одній правді нашої релігії. **Всі ці правди є Божі, а не наші,** — отже ми не маємо права нічого до них додавати ні від них щось віднімати. Бути толерантним значить бути вповні вирозумілим і виконувати Христову заповідь любови, що є одною з основ католицької релігії.

Нехай наша любов розтягається й на тих, що злобно настроєні до нашої релігії, що злобними наклепами обиджають наших релігійних діячів і нас; що завжди підносять закиди проти нашої віри не тому, щоб одержати відповідь, але щоб шкодити. Для таких зуміймо бути рішучі, як і Христос був рішучий для міняйлів, що Божу святиню перемінювали у вертеп розбійників, і безпощадний для фарисеїв, що зводили народ своєю злобою. Ніколи однак не уважаймо таких за зовсім негідних Божої ласки, бо хоч св. Павло як тяжко переслідував Христову Церкву, а Христос помилував його.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

Заходи українського представництва у Відні

3) Коли на поклик Головної Української Ради й Боєвої Управи в серпні 1914 р. у Львові наше юнацтво з галицьких міст і сіл поспішило сотнями й тисячами в ряди Українських Січових Стрільців на "війну за волю України", ми не мали поправді до розпорядку ні одного професійного старшини, що міг би був дійсно по-військовому наладнати наш початковий військовий вишкіл. Щоправда, стараннями Боєвої Управи австрійська військова команда згодилась звільнити з австрійської армії для потреб українського легіону 100 запасних старшин, та з них тільки четверта частина вспіла вернутись до У.С.С. Між тими були: Др. Т. Рожанковський, радник суду, посол і сотник артилерії, Др. Ст. Шухевич, М. Галущинський, директор рогатинської ґімназії, Ґ. Коссак, Д. Вітовський. Вони працювали зо стрільцями у Львові.

Ми в Стрию робили свої вправи за проводом О. Гарасимова й інших студентів, що вміли проводити вправами. Ми були без старшин, без крісів, без уніформів, та в нас була ідея й запал. Під військовим оглядом наші відділи були хвилево без значення, та морально й історично мали свою велику вагу. Наш виступ був знаком національної свідомости, відновою традиції українського війська й одним кроком вперед на шляху до української державности.

І коли ми так самочинно творили те нове українське військо, Головна Українська Рада у Львові вислала посла Дра Костя Левицького до Відня, щоб він повів там переговори з міністерством війни в справі організації українського легіону. Др. Левицький прибув до Відня 14 серпня 1914 р. Після наради з іншими українськими послами, Др. Левицький відвідав за чергою міністрів ґр. Штірка, міністра закордонних справ ґр. Берхтольда й міністра війни ґен. Кробатіна та докладно зясував їм настрій українського населення супроти москалів і справу організації У.С.С. Міністри приймали Дра Левицького дуже ввічливо і, з огляду на воєнне положення, обіцяли все зробити згідно з його думкою.

Українське представництво в Відні домагалось під час тих переговорів про організацію Українських Січових Стрільців, щоб вони творили особливий відділ із військово-політичним завданням тобто вони мали подавати австрійській армії відомості про населення боєвого терену, приєднувати населення для осередніх держав, вести політичну пропаґанду, а в випадку загроженого фронту спішити з поміччю в боєву лінію. Цю справу Др. Левицький й Василько зясували дуже докладно полковникові генерального штабу ґр. С. Шептицькому на двох надзвичайних нарадах, після чого він склав звіт міністрові війни й той погодивсь у засадничих точках на українські домагання. М. Василько піддавав полковникові Шептицькому думку, щоб він прийняв команду У.С.С., та він цього не міг зробити, бо мав виповнити особливе доручення. На коменданта Українських Січових Стрільців був призначений майор піхоти Кость Кузьма, син радника двору, та він згинув передчасно на фронті. Тим часом міністерство війни призначило чеха, полковника кавалерії Моліка, щоб приїхав до Львова й на місці провірив формування У.С.С., передав відповідні прикази й вислухав домагання команди У.С.С., що її провадив Рожанковський, а опісля Галущинський.

Під час своїх нарад із найвищими державними урядниками Др. Левицький представив їм докладно душу українця, його політичний світогляд, настрій нації супроти Австрії, відношення наддніпрянців до царської Росії й усі побажання та сподівання в світовій війні, а також вищесказані домагання в справі організації й завдання У.С.С. й припинення польського верховодства над українцями в Галичині, а зокрема їхньої нагінки під час війни. Вислідом тих переговорів була заява найвищих державних чинників, що вони підуть на зустріч визвольним змаганням українців, а зокрема звільнять українців у Галичині від польського панування, що могло статись через автономію Східньої Галичини.

Нагінка на українців у Галичині

В тім часі, коли українське представництво робило всі можливі старання, щоб забезпечити якнайкраще долю Українських Січових Стрільців і взагалі всього українського народу, в Галичині події розвязувались не так рожево. Галицькі староства, обсаджені головно поляками, не дозволяли на вербунок наших добровольців і казали українських організаторів арештувати на місцях, щоб не допустити до створення українського леґіону. За тим почалась у Галичині нагінка й арештування ніби русофілів, а в дійсності й головно українців під закидами нелояльности супроти держави, ворожих намірів у час війни, небезпеки порозуміння з ворогом і просто зради австрійської держави. Така поведінка супроти патріотично й лояльно настроєних для Австрії галицьких українців була тяжким злочином надужиття влади з боку тих урядовців польської народности, що такою методою започаткували свою воєнну політику проти

(Продовження на 5 ст.)

ВИЛЬНА, АЛТА. Ювілейна несподіванка. Була це справді несподіванка для п-ва Степана й Євдокії Гук із околиці Вильна, як дня 4 листоп. Преп. о. М. Вінцентайло, ЧСВВ., з дяком М. Буєм заїхали на їхне подвіря, а за ними багато інших гостей. По Службі Божій і спільнім обіді, що його приготовили по сусідніх хатах, о. Парох привітав сердечним словом п-ва Гуків із нагоди срібного ювілею їхнього подружжя й побажав їм щасливо діждати ще й другого ювілею; опісля діти вручили батькам гарні дарунки. В тій хвилі була радість і сльози зворушення. Хоч п. Гук для синів — це другий батько, вони вітали його як рідного. Це гарний приклад. А могло це так бути, бо п-во Гуки це ревні практикуючі католики і в такім дусі виховані діти. Це певне, що в кожній родині, де будуть добрі батьки, там від дітей можна сподіватись подібного ювілею. — М.Б.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЕВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Сцілення сліпого немови. Знак Йони.
Глава 12-22-45.

Тоді привели до Нього біснуватого, що був сліпий та й немова; і сцілив його так, що німий промовив і бачив. То ж дивувався ввесь народ та говорив: "Чи це не Син Давидів?" А фарисеї, як це почули, говорили: "Він не виганяє бісів, хіба через князя злих духів, Велзевула."

А Ісус, знавши їх думки, промовив до них: "Усяке царство, розділене проти себе, запустіє. І кожний народ, або дім, що поділений проти себе, не встоїться. А як сатана сатану виганяє, то він повстав сам проти себе; як же встоїться його царство? І коли Я проганяю злих духів через Велзевула, то через кого проганяють ваші сини? Тому то вони будуть вашими суддями.

Коли ж я проганяю чортів Божим духом то запевне прийшло до вас Боже царство. Або як може хтось увійти в господу сильного та й зрабувати його посуди, якщо перш не звяже сильного? Та й аж тоді розграбить його господу. Хто не зо Мною, той проти Мене; і хто зо Мною не збирає, той розсипує.

Тому говорю вам: Кожен гріх і хула будуть прощені людям; та хула на Духа не буде прощена. І коли б хто сказав слово на Сина Чоловічого, проститься йому; коли ж говорив би на Святого Духа, тому не проститься ні в цім віці, ні в будучім.

Або посадіть добре дерево, то й овоч його добрий; а посадіть погане дерево, то й овоч його поганий. Бо дерево пізнається з овочів. Роде гадючий! Як можете говорити добре, коли ви лихі? Бо з повноти серця промовляють уста. Добрий чоловік із доброго скарбу виносить добре; а лихий чоловік зо злого виносить лихе. Та кажу вам, що з кожного пустого слова, що його скажуть люди, дадуть відповідь у день суду. Бо за твої слова будеш оправданий і за твої слова будеш суджений."

Тоді озвались до Нього деякі з книжників і фарисеїв і сказали: "Учителю, хочем побачити від Тебе яке чудо." А Він відповів їм і сказав: "Лукаве й віроломне покоління жадає чуда; та не одержить чуда, хіба ознаку пророка Йони. Бо як Йона пробував три дні й три ночі в нутрі кита, так і Син Чоловічий буде три дні й три ночі в серці землі. Мешканці Ніниви стануть на суді з тим поколінням і осудять його; бо вони покаялись після проповіди Йони. А ось тут більший від Йони.

Цариця полудня стане на суд із цим народом та й осудить його; вона бо з найдальшого краю землі прибула послухати мудрости Соломона, а ось тут більший від Соломона.

А як нечистий дух вийде з людини, то вештається по безвіддях, шукаючи спокою; та не знаходить. То й каже: Повернуся до свого дому, що з нього я був вийшов. І приходить і застає, що він пустий та виметений і прибраний. Тоді йде й бере з собою сім інших духів, ще лютіших ніж він, і вони входять і виходять і живуть там; і буває останнє тому чоловікові гірше від попереднього. А так буде й із цим лукавим родом."

ПОЯСНЕННЯ

Як Ісус проходив міста й села Галилеї, одного дня сцілив чоловіка, що через навіження злим духом став був німий і глухий. Ісус оздоровив його. Фарисеї не могли заперечити чуда ні його надприродного характеру, то щоб зменшити те сильне враження, що його чудо зробило на слухачів, вони в своїй злобі вигадали зневажливий, богохульний наклеп, що Ісус виганяє з людей злих духів за порозумінням із Велзевулом.

"Велзевул" — це арамайська назва сатани, того, що оскаржує.

Ісус відбиває перше наклеп виясненням, що це нерозумне припускати, щоб сатана йшов проти себе самого й виганяв своїх духів. Опісля подає другий доказ, а саме, що їхні власні діти, що вийшли зо школи фарисеїв, і нераз за Божою ласкою проганяли бісів, будуть свідчити проти них і збивати їхній закид, наче б то злих духів проганялось тільки діявольською силою.

"Якщо перш не звяже сильного". — Цей сильний — це сатана; сильніший, що може звязати його, це Христос.

"Хто не зо Мною, той проти Мене". — Супроти Христа неможливо бути невтральним: треба доконче заявитись за Нього, або проти Нього. Сатана певне не є з Христом, я тим самим він є проти Спасителя й зовсім не помагає Йому, як це говорили фарисеї. І взагалі, хто не співдіє з Христом, щоб вести людей до Бога, той нераз причиняється до того, що люди віддалюються від Бога. І тому такий є "проти Мене" тобто проти Христа.

"Хула" є тоді, коли хто Бога, що є сама доброта, називає лихим. Гріх може бути прощений тільки завдяки тому, що Бог добрий. Коли ж книжники й фарисеї кажуть, що Христос не має Божого Духа, то коли б прийняти науку фарисеїв, то цей гріх не міг би бути прощений, бо не було б у Бозі доброти, конечної до прощення гріхів... Та що Бог є певне й завжди добрий, то кожний гріх може бути прощений; як же ж хтось із тих, що хулили на св. Духа, не одержать прощення тих гріхів, то це тільки тому, що відкинувши від себе дарів св. Духа, не спромігся на плоди покаяння. І такому справді трудно одержати прощення.

"Коли б хто сказав слово на Сина Чоловічого, проститься йому." Гріх зневаги Христа, що в Ньому божество було прислонене чоловіцтвом, не має в собі такої злоби, як хула проти св. Духа, тому є більша надія на розкаяння грішника, що не був добре свідомий своєї провини, бачивши Божого Сина як людину вбогу, зневажену й прибиту до хреста.

"Не проститься ні в цім житті, ні в будучім." — Цей вислів засвідчає, що деякі гріхи можуть бути прощені в наступнім житті; а що тяжкі, смертні гріхи не можуть бути прощені на другім світі, то це може відноситись тільки до легких, повседневних гріхів, що з них може звільнитись душа в чистилищі. Ці слова вказують посередньо й на те, що на другім світі є чистилище, бо прощення не може мати місця ні в небі ні в пеклі — хіба в однім чистилищі. Отже воно є. До чистилища йдуть душі з повседневними гріхами, або ті, що не мали на землі часу відбути покути за свої прощені, та ще не спокутувані гріхи.

"Дерево пізнається з овочів". — Добрі діла є знаком внутрішньої доброти. Або: коли я виганяю злих духів, то ви повинні зрозуміти, що я добрий.

"З кожного пустого слова." — Не тільки за зле, але й за кожне непотрібне, свідомо сказане слово, треба відповідати на Божім суді.

"Учителю..." — Равві, учитель — так називали учителів жидівського закону. Тут книжники й фарисеї називають Ісуса глумливо "учителю" так, наче б Він був їм рівня.

"Хочемо побачити від Тебе яке чудо." — Не таке звичайне, як напр. ісцілення недужого, але якийсь надзвичайний знак, подібний до Мойсевої манни, що падала з неба.

"Віроломне покоління." — Старозавітні пророки зображали звязок ізраїльського народу з Богом як подружжя. Коли ж народ відвертався від Бога, то наче ставав віроломним. — Єзекіїл 23,37 говорить "Бо зломили мені віру та й свої руки покривавили й чинили перелюб із своїми ідолами." Таке покоління не варт знаку з неба.

"Знак пророка Йони." Як Йона не дав грішним мешканцям Ніниви іншого знаку, тільки саму проповідь, як Соломон не дав іншого знаку арабській цариці крім своєї мудрости, так і Христос не дасть людям того невірного покоління іншого знаку крім премудрости Своєї божественної науки. І коли нінивітяни й савська цариця повірили на слово, то й тут повинні жиди повірити словам Спасителя, що є більший від пророка Йони й Соломона. Та як уже ходить про знак, то тим знаком буде колись воскресення з мертвих, що його тепер Ісус предсказує, а опісля здійснить і тим потвердить правду своєї заяви, що Він Бог та що в Нього треба було доконче вірити; однак фарисеї вже надто пізно зможуть прослідити цю правду.

"Три дні й три ночі" — тобто три доби. У жидів доба не мусіла мати конечно 24 години; за добу вважали вони й частину дня й частину ночі. Три доби нпр. перебування Ісуса в гробі, це частина пятниці до заходу сонця, вся субота й частина неділі від заходу сонця до ранного ранку.

"Нінива" — столиця асирійської держави, на східнім березі ріки Тигру в Мезопотамії. Була знана з грішного життя. В 8-ім столітті до Христа, підо впливом проповідей пророка Йони, мешканці Ніниви покаялися.

Наступний приклад приносить поуку Христа, що сучасне Йому покоління, що не схотіло прийняти подаваної йому ласки правдивої віри й навернення, знайдеться через те в гіршому стані від тих людей, що їм зовсім не була подавана така ласка.

"Вештається по безвіддях". — Так думали тоді люди. Спаситель послуговується в своїй науці народнім повірям.

"Поверну до свого дому". — До людини, що з неї вийшов.

"Застає, що він пустий". — Нема в ньому злого духа, та Бог не зайняв його всеціло, бо душа не співділала з Божою ласкою.

"Прибраний", та не по-божому.

"Сім інших духів". Число 7 символічне й визначало велику кількість. Наприклад: сім разів треба прощати кривду, це зн. багато разів, завжди.

"Так буде з цим лукавим родом" — фарисеїв.

Хто вів колись лихе життя, а опісля за Божою ласкою покаявся, повинен згодом пильно вважати на себе й уникати злих нагод, та забезпечуватися чуйністю, молитвою й частим причастям від спокус, щоб не вернутись знову до давніх упадків, бо тоді мігби вже в такім стані залишитись раз-на-завжди, а тоді "було б тій людині останне гірше від попереднього."

МОНДЕР, АЛТА. Срібний подружній ювілей. Дня 28 жовтня п-во Іван і Ірина Фербей святкували срібний ювілей свого шлюбу. Того дня вся родина п-ва Фербеїв приступила вранці до св. причастя, а ввечері була ювілейна гостина в місцевім народнім домі. Господарем гостини був п. адв. Ю. Шкварок. Промовляли під час гостини п. Шкварок, найстарший брат п. Фербея, Впр. ігумен о. В. Шевчук, ЧСВВ., місцевий парох, а також і п-во Ювілянти. Пані Южда й Пігович вручили ювілятам гарний дарунок. На поклик п. П. Савича відбулась також збірка на пресу, що принесла $7.00. — (П-й).

Святий Йосафат

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у світі

Невинний юнак

3) Бо треба знати, що місто Вильно, столиця Литви, в тому часі, коли туди прибув молодий Кунцевич, була ареною, де всі релігійні фальші посходились були й подали собі руки, щоб поборювати Католицьку Церкву. Кожна секта мала там свою святиню, своїх духовників і оборонців; навіть магометани мали на одному передмісті свою мечеть. Через непорозуміння в епархії латинського обряду був у Вильні необсаджений епископський престіл. Духовенство без архієрейського нагляду, не дбало сповняло своі священицькі обовязки й тому народ жив без ревного душпастирського проводу. Могутній князь Христофор Радивил, запеклий кальвінець, що його неморальне поводження 1600 року напятнував із усею силою папський нунцій Маласпіна, давав усьому краєві згіршення своїм нечесним приватним життям. У Вильні й поза його мурами видно було всюди занепад віри й добрих обичаїв Що правда, Божа Церква могла в своєму змаганні з такою кількістю противників рахувати на кількох ревних і безобязких Отців Ісусовців, що своєю невтомною працею почали приводити до релігійної свідомости й побожного католицького життя виленську шляхту; та міщанство й простолюддя, зокрема українське, що серед нього жив Кунцевич, не було підо впливом того спасенного проводу до правди. Між тими верствами були нераз такі родини, що в них батько належав до одної віри, мати до другої, а діти до третьої.

Що зробить у такім Вавилоні молодий Кунцевич, що знайшовсь сам один між чужими людьми?

Про ці перші роки життя св. Йосафата в Вильні таке засвідчення склав під час канонічного процесу о. Г. Хмельницький, ЧСВВ., що то в тім самім часі вчився в виленськім українськім семінарі за проводом Петра Аркудія, знався добре зо св. Йосафатом і ходив із ним до українсько-католицької церкви Пресв. Тройці, що до неї учащали всі ті українці, що після проголошення св. Зеднання з Римом 1596 року в Берестї Литовськім перебували в послусі папі:

"Знаю з власного спостереження, що Йосафат був юнак найкращого життя й поводження, дбайливий про зріст у чеснотах, що тікав від товариства людей легких, бездільних і свавільного життя. Схизму мав у найбільшій ненависті Приставав із ученими й чесними католиками, а головно з вищезгаданим бл. п. Петром Аркудієм, мужем дуже поважним і вченим. А після смерти митрополита Йосифа, також із о. Фабрицієм з Товариства Ісусовців, опісля проповідника на дворі польського короля Жигмонта III."

Завдяки такій надзвичайній обережности й відокремленню св. юнак навіть серед неморального оточення заховав чистоту свого серця ненарушеною й на його юнацьку невинність не впала навіть найменша тінь.

Син пізнає Матір

Це певне, що заховатись невинним у розпущенім, неморальнім місті було для св. юнака дуже трудно. Та ще трудніш було для нього прийти до пізнання й любови правдивої Божої Церкви. Проте за особливішою поміччю Божої ласки св. Йосафат здобув цей найбільший скарб на землі.

До молодого, невченого юнака доходили фальші й крутійства сектантів, та він не дав звести себе. Різні протестантські секти, що накидались йому, не мали ні обрядів, ні св. літургії, ні вівтаря, тому не захопили його серця, що в ньому чудесна іскра ще в дитинстві розпалила була любов до тих речей. Латинський католицький обряд приносив йому правдиву віру, урочистість та велич богослуження й настроєвого співу, та це не було те, що любити навчив його св. Дух у роднинім місті. Самочинно отже молодий Кунцевич звернувсь до української Церкви; та на превелике своє здивування він стрінувсь там із незрозумілим для нього рухом.

Коли відбувавсь берестейський синод, Кунцевич мав коло 15 років. Він може й чув, що вийшов декрет про св. Унію, та ніхто не розяснив йому його значення. До Володимира Волинського релігійна боротьба, що розгорілась була між зединеними й незединеними, ще була не докотилася. Коли ж він прибув до Вильна, то відразу опинивсь між двома ворожими таборами. В своєму недосвідченні, спонуканий любовю до свого церковного обряду й дитячого привязання до української Церкви, міг молодий Кунцевич прилучитись до незединених.

Як би це було сталось, тоді в тім не було б нічого дивного. Князь Острожський у тому часі був у Вильні паном положення. Він тріюмфував. Було це саме після зборів, що на них протестанти й незединені подали собі руки для спільного поборювання св. Зеднання (1596). Почувши за собою піддержку шляхти, те протикатолицьке Братство розпочало бунтівничу боротьбу проти митрополита, що мала тривати цілих 10 літ.

Єпископ Мороховський, перший житеписець св. Йосафата й сучасник тієї боротьби, пише що Братство "підбунтувало народ, щоб покинув церкву св. Тройці в Вильні" головну святиню в місті й осідок громадки вірної св. Зеднанню. "В сумежнім монастирі не було крім архимандрита ні одного монаха, а в церкві панувало повне спустошення. За те вороги Зеднання мали величну святиню, багато вивінувану в усе те, що було потрібне до богослужби. В нічім не щадили, що могло притягнути народ, і він справді приходив до церкви з такою ревністю, що церква ледве могла всіх помістити."

Чи Іван Кунцевич піде за товпою й провідниками незединеного Братства, чи прилучиться до малого стада, що осталo вірне св. Унії? Будуччина української Церкви залежала в великій мірі від того вибору, що його мав зробити той незнаний купецький помічник, що йому однак, як писав його перший життеписець, "ніхто в Вильні не був у спромові розяснити відповідно справи св. Унії." Міг це зробити тільки один Бог. І серед тієї темряви Бог дійсно кинув своєму вибранцеві промінь ясного світла. Про це так оповідав опісля о. Хмельницькому сам св. Йосафат: "Коли люди в Вильні приставали до схизми, я звернувся до Господа Бога й благав Його, щоб вказав мені дорогу, що нею я повинен іти. З тієї хвилі я набрався такої ненависти до схизми, що я був змушений повторяти невпинно те слово пророка: "Я ненавидів збір лукавих" (Пс. 25). (Д.б.).

НА СТРІЛЕЦЬКІМ ФРОНТІ

українського народу. Українське представництво представило справу намісникові й корпусній команді у Львові, та всі ті заходи не здержали нагінки, бо з польського боку поширювали легенду про "руську зраду", а австрійські військові відділи, налякані скорим наступом москалів, почали арештувати українців. Коли ж австрійська армія не могла здержати наступу московських військ, то стала оправдувати свої невдачі — руською зрадою...

А в тім часі сини нашого народу під австрійським прапором зводили завзяті бої з ворогами австро-угорської монархії і ще до того з переконанням, що боротьба за вдержання габсбурської монархії є для них також боротьбою за будучність України...

Яка незавидна була доля того українського народу, що не мав своєї рідної держави й розшматований на части різними державними кордонами мусів століттями переносити недовіря й переслідування тих, що мали над ним політичну перевагу... І буде так доти, доки не встане вільна українська держава, що забезпечить кращу долю всім українцям на українській землі, а одночасно й поза її межами успішно заопікується тими українцями, що змушені жити по чужих державах.

Ця одна вищезгадана картина з української історії в час першої світової війни є вже сама аж надто вистарчаюча, щоб переконати кожного українця що доти не буде українському народові на його рідній землі долі й безпеки, доки не прийде той час, коли "встане Україна, світ правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти." Супроти того — як дуже треба всім українцям єднатись до спільної молитви, праці й визвольної боротьби, щоб відбудувати незалежну українську державу, що була б доброю матірю й опікункою всіх українців у всім світі! І це певне, що тільки так думає й у такім дусі працює кожний свідомий українець. Хто інакше думає й діє, цей певне людина несвідома, або запродана. (Д. б.).

З ДОПИСІВ

НЮ ЙОРК, — АСТОРІЯ. Відчинення нової церкви. Згідно з бажанням Преосв. Константина, ОО. Василіяни купили в Асторії відповідний будинок на церкву й організують нову парохію, щоб у тій частині великого Ню Йорку помогти українському народові в справі спасення душі. Добрі люди помагають своїм ревним душпастирям у цім святім ділі.

Урочисте відчинення нової церкви Чесного Хреста відбулось 22 жовтня. Співану Службу Божу відправив учинний і зичливий доброму ділу Впр. о. сов. Володимир Лотович, парох із Джерзі Сити, в співслужбі ОО. Василіян. Дуже гарно співав хор матерньої парохії св. Юрія, за проводом п. Т. Онуфрика. На службі промовляли до парохіян нової церкви по-українськи Впр. о. Совітник і Впр. о. ігум. М. Марків, ЧСВВ., а Преп. о. Л. Гевко, ЧСВВ., по-англійськи.

Після богослуження відбулась у просторій залі спільна святкова гостина, що її приготовили місцеві пані. В тім часі промовляло сердечно кілька промовців, що висказували свої враження і побажання, згадували добрим вдячним словом місцевих щирозичливих чоловіків і жінок, а також СС. Василіянок із Асторії, Бронкс і Ню Йорку. Молитвою й славнями закінчено цей памятний день в історії українського народу в Асторії. Ню Йорк іде вперед.

ЧИПМЕН, АЛТА. По довголітній недузі, забезпечена св. Тайнами, закінчила в Бозі дня 3 жовтня своє земне життя бл. п. Параскева Шарун. Приїхала до Канади з чоловіком із брідського повіту. Прожила 69 літ. Полишила в смутку: чоловіка, сина Степана й Петра, 5 доньок: Анастасію, паню Н. Чикалюк, С. Якубець, С. Павлюк, І Дорош, двох братів — Івана й Федька Савчук і 16 внуків. Її смерть викликала загальний жаль. Покійній за проводом Преп. о. Засійбіди, ЧСВВ., віддали останню прислугу рідня, сусіди й знайомі. Похороненням займавсь п. Методій Смолик. Спочила бл. п. Параскева на чипменськім цвинтарі Різдва Божої Матері дня 5. жовтня. В.І.П.

Під час спільного обіду відбулась збірка на католицьку пресу, що принесла $7.00.

Апостольство Молитви

кви та набрати запалу до представлювання їх перед Божим престолом.

Ця організація принесла надзвичайно гарні овочі й незабаром поширилась поза колегію в Вал між побожним населенням дооколишніх сіл, де молоді братчики-студенти вчили дітей катехизму. Згодом почули про таку духовну організацію люди в місті, а головно члени побожних товариств, і почали й собі наслідувати молодих студентів у тім апостольськім ділі. В 1846 році о. Ґотрелет видав першу книжечку п. з. "Апостольство Молитви." Ту книжечку люди розхапували, читали й заохочені гарячими її словами жертвували свої молитви й добрі діла в різних намірах св. Церкви. Місцевий епископ, захоплений поширенням тієї ідеї, написав до папи Пія IX просьбу, щоб він позволив основати таке духовне товариство в усій його епархії. Папа дозволив. Єпископ віддав провід нової організації о. Г. Рамєрові. Для піддержання ревности між людьми він почав видавати квартальний часопис, що в ньому зазначив найконечніші потреби Католицької Церкви й тим самим подавав різні наміреня, що в них мали люди жертвувати свої молитви й добрі діла. По кількох літах о. Рамер постановив мати очі звернені невпинно на Ісуса, що є взором і джерелом надприродного життя душ та їхнього духовного зросту, й на Пресвяте Христове Серце. Так Апостольство Молитви перемінилось на Апостольство Ісусового Серця.

Апостольство Молитви в злуці з Христовим Серцем

Працювати над поширенням Божого царства на землі, це значить, думав собі о. Рамер, тільки саме, що станути під прапором Божественного Спасителя й жити та працювати для тієї справи, що для неї Він сам жив і за неї і зложив навіть у жертві своє життя. Для побожного священика стало ясним, що ті, що стають апостолами молитви, повинні гуртуватись коло Пресвятого Христового Серця й лучитись із Ним через найдосконалішу одність думок, почувань і діл.

Ця злука Апостольства Молитви з почитанням Пресвятого Ісусового Серця мала переломве значення. Дух молитви й дух апостолування через молитву може випливати тільки з любови до того Пресвятого Серця, що для спасення душ геть чисто винищило себе та що до людських сердець звертається з сердечно-жалібною скаргою: "Оце Серце, що так полюбило людей, що зовсім вичерпалось і винищилося для показання їм своєї любови, а в заміну за те від них дізнало стільки байдужности, забуття, а від багатьох навіть погорди." Любов до Христового Серця може найуспішніш розпалити в душах бажання спасення ближніх і вдержувати в них постійно духа ревности апостольської молитви. Тільки зєднання думок і почувань членів Апостольства Молитви може бути спонукою до постійности в тім апостольстві, що домагається зречення думки про себе, а заохочує до некористолюбної памяти про потреби св. Церкви й спасення людських душ. Надто молитви, що плинуть із любови до Пресвятого Христового Серця й душ, дорожчих над життя Тому Пресвятому Серцю, мусять конечно заохочувати до щораз повнішого й досконалішого віддання себе Богові й до посвяти без границь; бо правдива любов старається доказати свою любов і щирість крім молитви також ділом і жертвою. Апостольство Молитви сперте на набожності до Пресвятого Ісусового Серця, мусіло отже стати сильним орудником св. Духа для духовного відродження шикорих мас.

Щобільше. Христове Серце живе серед нас і жертвується за нас на наших вівтарях. В затишку кивота молиться за всіх і за кожного зокрема, бо бажає спасти всі душі без виїмку. Щирі почитателі й приятелі Його Серця будуть жити Його життям; будуть молитися й працювати для спасення людей — стануть апостолами. Дух, що їх оживить, буде духом апостольської ревности. Так зродилось товариство Апостольства Молитви в злуці з Пресвятим Ісусовим Серцем.

Апостольство Молитви й Христові Намісники

Для зазнайомлення з католицької суспільности з Апостольством Молитви почали видавати "Місіонаря Ісусового Серця", а 1866 року папа Пій IX потвердив статут Апостольства й наділив численними відпустами. Сердечно піддержав Апостольство Молитви також папа Лев XIII, а папа Пій X сказав: "Щоб прийти з поміччю суспільности, що терпить від так багатьох і таких тяжких недуг, католицька ревність покликала до життя багато дуже поважних установ: проте ні одна з них не дорівняє щодо корисности ділу Апостольства Молитви".

І справді. Апостольство Молитви тому є найкориснішним ділом між католицькими організаціями, бо розбуджує й плекає внутрішне католицьке життя тобто духа живої віри й некористолюбної, нічим не ослабленої любови. Сягнувши до глибини людських сердець і плекаючи в них буйне життя любови й посвяти, заохочує й спонукує до підприняття всякої діяльности назверх, що її домагається християнська любов, а всяку таку працю зрошує росою намащення й ласки. А все те пливе з любови, що її розпалила сердечна набожність до Пресвятого Христового Серця.

Значення Апостольства Молитви лежить в його виховнім, строго релігійнім і надприроднім впливові, що його воно має на широкі католицькі верстви, освідомляючи їх практично й ступенево, як лучитись із Богом а брати участь у житті Церкви.

Апостольство Молитви в українськім народі

І наша українська нація, через свою католицьку суспільність стоїть у рядах того всесвітнього духовного Апостольства Молитви. Плекало воно почитання Пресвятого Ісусового Серця й розбуджувало глибоке духовне релігійне життя на нашій Галицькій Землі; держало воно й досі держить близько Христового Серця тисячі нашого народу й на американськім континенті. ОО. Василіяни видавали в Жовкві часопис "Місіонар Пресвятого Ісусового Серця".

Наш побожний народ привіз собі зо Старого Краю Апостольство Молитви в злуці з Христовим Серцем і до нової батьківщини. Коли ж цього року в місяці грудні минає 100 літ від оснування Апостольства Молитви, то годиться, щоб кожна наша парохія де є Апостольство Молитви, відсвяткувала якнайбільш урочисто цей Великий Ювілей Апостольства Молитви й при тім придбала для нього якнайбільше нових членів. А де в парохії нема ще Апостольства Молитви, то було б дуже корисно основати й там у цім ювілейнім році Апостольство Молитви, щоб від цього ювілею не було ні одної такої нашої парохії, де не було б діяльного кружка Апостольства Молитви в злуці з Пресвятим Христовим Серцем.

Молімся всі!

Крім того всі члени Апостольства Молитви нехай моляться кожного дня в місяці грудні за **урочисте й успішне святкування Апостольства Молитви в усім світі.** Одночасно нехай додають іще щирі молитви за те, щоб усі українці зєднатись у святій Католицькій Церкві, щоб скоро настав у світі справедливий мир та щоб нашому українському народові на прадідній українській землі Бог привернув волю, щоб таким чином увесь наш народ міг уже скоро зажити на своєму рідному полі вільнішим, щасливішим і побожнішим життям.

УМЕР О. КАН. БОЖИК

Несподівано, під час тихого нічного спочинку після цілоденної недільної праці в церкві св. Андрея в Вінніпеґу, в 65 р. життя, покликав Бог у понеділок, 20 листоп., свого трудолюбного слугу, бл. п. Впр. о. каноніка Пантелеймона Божика, по вічну нагороду.

Народивсь Покійний дня 26 квітня, 1879 року в українсько-буковинській православній родині, в селі Онуті, заставнецького повіту. До Канади приїхав 1900 року. Дня 25 грудня 1911 року став православним священиком і через 14 літ працював у парохіях православної місії в Канаді. Між православним духовенством був протоєреєм. Його перша парохія була в мондерській окрузі.

Згодом — читання релігійних книжок та церковно-історичної літератури, розмови з українцями католиками, роздумування над фальшивими закидами православних, що їх робили православні католикам, певність у науці Католицької Церкви й непевність у науці православних епископів і молитва за пізнання правди та Божа ласка помогли бл. п. о. Пантелеймонові вернутись до Католицької Церкви, прадідної Церкви українського народу, за епископства Преосв. Никити Будки, 1924 року. В Католицькій Церкві працював Покійний 20 літ.

Як український католицький священик о. П. Божик визначався невтомною працею. Організував парохії, будував церкви, писав цінні твори. Церква св. Покрови й св. Андрея з гарними памятниками, що в ній працював аж до смерти, це діло пок. о. Божика. За заслуги для нашої Церкви в Канаді Преосв. Кир Василій наділив був Покійника почестю каноніка. З усіх його писань найцінніша велика праця: "Церква Уукраїнців у Канаді." Українська католицька преса в Канаді мала в Покійнику щирого співробітника. Остання праця, що її ми саме тепер надрукували в нашім "Календарі Української Родини" на 1945 рік, це нова цінна розвідка п. заг. "Буковинці в Канаді."

З особливою пошаною відносивсь до монаших згромаджень.

Покійний був жонатий, але тому 12 літ втратив свою добру дружину, що оставила йому 4 дітей. Діти пок. о. Божика, це сини: Всеч. о. Володимир Божик і Полікарп, а також дочки: п-ні Ольга Павлова, відома співачка, й п-ні Волохатюк, дружина директора школи в Вінніпеґу.

Похорон бл. п. о. Каноніка відбувся в четвер, 23-го ц. м. У похороні взяли участь: Преосвящений Кир Василій, два латинські епископи з Вінніпеґу, багато священиків і вірних.

Покійник о. П. Божик, це була людина, що в своєму житті пройшла похвально далеку дорогу свого життя. З непевних початків він вийшов на ясний, певний шлях правди й спасення. Довело його до того глибоке, основне думання. Він застановлявся над тим, що чув, бачив і читав, і це довело його до правдивої Христової Церкви. Після повороту до Католицької Церкви, сильне переконання про правдивість католицької віри кріпило його духа й не тільки помагало йому видержати при правді до останнього удару серця, але виявлялось так гарно увесь час при його праці, а зокрема в його писаннях і проповідях та принагідних промовах, що висказували велику його пошану до папи, видимого голови Христової Церкви. Свою віру й свої переконання в кожній справі виявляв о. Божик відверто, безбоязко, не лякаючись людської опінії. До своєї цілі йшов простолінійно, несхитно. На українську національну роботу дививсь поважно й був прихильником здорової української державницької думки.

Сьогодні, над могилою заслуженого Божого слуги й народнього працівника, бл. п. о. кан. П. Божика, клонимо голови з пошаною, молитвою й надією, що Христос, небесний основник Католицької Церкви, за велику любов до неї, нагородить його великою нагородою. В.Й.П.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

АЛБЕРТА. Провінціяльний Зїзд УКЮ. в Едмонтоні. Завдяки ревній праці оо. Парохів по різних албертійських парохіях і щирій співпраці юнацтва, гарно відбувсь дня 18-го й 19-го листопадня в Едмонтоні Перший Провініяльний Зїзд Українського Католицького Юнацтва.

В суботу, 18-го, сполудні, була чисто організаційна частина Зїзду з доповідями й дискусією. Був 81 представник молоді з 27-ох місцевин в Алберті. Промовляли в тому часі: ОО. Василіяни — С. Шевчук і С. Курило, Й. Волянський, М. Єлиняк, О. Калявська, К. Ханас і Г. Гамерник.

Ввечері відбувсь дуже гарний бенкет у Народнім Домі приготований щирозичливими панями, що в ньому взяло участь 220 осіб, молоді й кількох старших. Господарем бенкету був голова УКЮ в Алберті. Під час бенкету промовляли: ОО. Василіяни: В. Каменецький і С. Шевчук, посол А. Глинка, а тоасти папі, королеві й юнацтву й народові виголосили: Г. Гамерник, П. Старко й Р. Приступа й Є. Рудзік. Після бенкету була забава юнацтва.

В неділю, 19-го, учасники Зїзду взяли участь у церковнім богослуженні. Співав св. Літургію Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., з Мондеру, а з ним і мондерський хор за проводом п. В. Курили. На Службі Божій було стільки людей, що мусіли стояти на сходах церкви.

Сполудні була в Народнім Домі. загальна частина Зїзду для юнацтва й старших Промовляли в тім часі: Впр. о. ігумен В. Каменецький, Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ., Преп. о. о. А. Трух, ЧСВВ., із Мондеру, редактор "Світла", Преп. Бр. Азарій, ЧБХБ., доктор філософії й професор албертійського університету (по-англійськи), п. І. Ісаїв, голова Народнього Дому. Особливо милий і сердечно вітаний був виступ п. Мирослава Голоти, учителя з Саскачевану, домініяльного голови УКЮ в Канаді. Він промовив гарною українською мовою, сердечно й підбадьорюючо. Ми були вдоволені і вдячні, що п. Голота прибув до Едмонтону на Зїзд. — Після доповідей була збірка на організаційний фонд УКЮ.

Ввечері відбувсь у Народнім Домі величний концерт, що в ньому взяли участь три хори: мондерський, Окружний Хор УКЮ., за проводом п. В. Курили, й едмонтонський за проводом п. Й. О. Приймич Промовляли Преп. Отці: С. Шевчук і С. Курило, провідники юнацтва в Алберті. Соло співала п-ні М. Бабюк, скрипкове соло відіграв молодий Б. Байрак, син п. Г. Байрака. Заля була виповнена до берегів. Зїзд і концерт 3-ох хорів в Едмонтоні був нашим гарним успіхом. Зїзд відбувсь за проводом Преп. о. С. Шевчука, духовного провідника У.К.Ю. в Алберті.

Дальшу свою працю вестиме тепер Українське Католицьке Юнацтво в Алберті за проводом свого нового провінціяльного заряду, що до нього належать: Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ., — почесний голова; Йосиф Волянський — голова; Марія Єлиняк — 1. заступниця; Лелія Steблик — 2. заступниця; Олена Калявська — 3. заступниця; Єлисавета Рудзік — писарка; Петро Старко — скарбник; Ґена Гамерник — пресова референтка; Володимир Яцейко й Степан Манчак — провірники.

Поможи їм, Боже, зробити в новім році великий поступ!

ҐЛЕНДОН, АЛТА. Вінчання. Дня 17 вересня поблагословив Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ., у місцевій українсько-католицькій церкві на щасливе подружне життя п. Миколу Карася з Айрон Ривер, і п-ну Юлію Вихопень із Ґлендону. Весільна гостина відбулась у матері Пані Молодої. Під час вечері склав о. Парох молодій парі бажання з "многоліттям", а п. Малюта зібрав "дарування" на пресу. П. С. Онишко пожертвував $1.00, решта дрібнішими датками. Забава продовжалась серед співу гарних народніх пісень.

Українська школа відбулась в ґлендонській парохії від 5-16 вересня. Дітей було 15, з чого Степанко Онишко приступив перший раз до св. причастя. Вчив о. Е. Пащак, ЧСВВ., у місцевій школі. З огляду на негоду, дитячий концерт відбувсь аж 1 жовтня. Люди охоче зїхались, щоб налюбуватись виступом своїх дітей, Концерт присвячено памяті пок. О. Кошиця. Крім різних концертових точок дітей, велику доповідь про життя, працю і значення пок. проф. Кошиця виголосив о. Пащак. Як вінок на могилу Покійного склали присутні $16.80 на українську пресу.

Надзвичайний Окружний Зїзд Братства Українців Католиків відбувсь у Ґлендоні в днях 19-20-21 листопадня, за ревним старанням нового пароха ґлендонської округи, Преп. о. Е. Пащака, ЧСВВ., й щирій співпраці свідомих парохіян. У цім першім Зїзді БУК-а в цій окрузі взяли участь люди з різних дооколишніх парохій. Головні доповіді під час Зїзду виголосив Преп. о. С. Курило, ЧСВВ. Побіч організаційної частини під час Зїзду був базар і листопадові роковини. — (П-й).

ТАЛБЕРҐ, МАН. Ювілей. День 14-го жовтня, 1944, буде памятний для родини Бендерів. В той день доньки й сини та внуки справили своїм батькам золотий ювілей шлюбу.

В церкві було багато людей на богослуженні. По Службі Божій ювіляти стали перед тетраподом і одержали ювілейне благословення. З обидвох боків стояли доньки, зяті, сини, а попереду них внуки. По ювілейнім богослуженні всі удалися до дому Бендерів на спільний обід.

Вся забава мала вигляд правдивого весілля. Була музика, був коровай і гостей не бракувало як старих, так молодих. В часі обіду вручено ювілятам цінні подарунки. Здається, що найбільш зворушлива хвиля була та, коли о. Луговий, на просьбу родини, прочитав лист від Сестри Харитини, доньки Ювілятів, що є в Згромадженню Сестер Служебниць. Треба признати, що лист, хоч короткий, був багатий змістом і висказував в дібраних словах щиру вдячність батькам за труди й виховання

Корнилій і Текля Бендера прибули до Канади 1901, з села Мачанівки, пов. Скала. Вони були дійсно першими піонірами в околиці Талберґ тоді, коли та місцевина була ще зовсім відокремлена від світа Тепер їм до потягу до Босежур 25 миль, а до стації Стед 4 милі. Вони фармерують успішно й належать до одних із поважних господарів у Талберґу та передових парохіян церкви св. Петра й Павла. Ювіляти мають 9 доньок і 2 синів та 27 внуків. — (П-й).

ЛЕМОНТ, АЛТА. В день народин. Дня 29 жовтня зїхались діти й приятелі п-ва Ожібків до їхнього дому на несподіванку для п-ні Ожібко з нагоди 51-ої річниці її народин. Панство Василь і Ганна Ожібки приїхали до Канади з села Ніновичі, перемиського повіту, 1912 року, й замешкали в місцевині Ню Брук, Алта. Там причинились до будови церкви й основання цвинтаря. Опісля переїхали до Лемонту й тут щиро працювали як ревні католики над орґанізацією нової парохії. Завжди охоче вітають у своєму домі священиків і спішать їм із поміччю в їхній праці.

В день народин п-ні Ожібко був спільний обід, що його приготовили дочки п-ні Ожібко, а опісля були промови Преп. о. В. Гринишина, ЧСВВ., й п. П. Багрія, місцевого власника гостинниці. Діти й приятелі вручили п-ні Ожібко гарні дарунки. На поклик п. Багрія відбулась також збірка на католицьку пресу, що принесла $10.00. — (П-й).

Весела несподіванка. Дня 4 листопадня відбулася в домі п. Гавриїла Головайчука весела несподіванка на честь дружини п. Михайла Гаврилюка з нагоди 72-ої річниці її народин. Від дітей і сусідів п. Петро Багрій зложив п-ні Гаврилюк щирі побажання, а опісля добрі діти вручили своїй заслуженій матері гарний дарунок на памятку. Довго забавлялися всі. Не забули при забаві й своєї укр. катол. преси. На заклик п. Багрія всі зложили свої жертви на руки п. Сосняка. Збірка принесла $7.30. — Кор.

АЙРОН РИВЕР, АЛТА. Вінчання. Дня 15 жовтня Михайло Процінський і Василина Григірчук із Ля Корі, Алта., повінчались у церкві св. Івана Христителя в Айрон Ривер. Повінчав їх по Службі Божій о. Е. Пащак, ЧСВВ., і сказав принагідну проповідь. Молоді приступили до св. Тайн

При цій нагоді новови́нчані передплатили для себе українські католицькі часописи "Світло" й "Українські Вісти". Весільна гостина відбулася опісля в домі молодої. — Кор.

СТ. ПАВЛ. Празник Покрова Матери Божої. Українська католицька парохія в Ст. Павл святкує свій храмовий празник у день Покрова Матери Божої. Цього року він випав 15. жовтня. До цього празника члени парохії гарно приготовились. Запросили гостей із подальших сторін, як Мирнам, Елк Пойнт, Вильна, Спедден, Ґлендон і інших. По святковій відправі, що складалась з всеночного, утрені, мированя, Служби Божої, суплікації й водосвяття, всіх запросили на спільний обід до дому п-ва Дроників і Семенюків. Обід приготовили місцеві й позамістові жінки. На обіді були присутні також о. О. Меней, облят, парох римо-католицької парохії в Ст. Павл, великий приятель українців, і о. Е. Пащак, ЧСВВ., парох місцевих українців.

По відспіванні молитви "Отче наш" почався обід. При кінці обіду промовив о. Е. Пащак, ЧСВВ., а так попросив до слова о. Менея. Цей у питомий собі гарячий спосіб висловився похвально про Свято-Павлівську громаду, що в минули часах згуртувалася за проводом своїх отців душпастирів і заснувала парохію. Заохотив до дал'шої співпраці. Опісля промовив п. М. Максимюк з Теріен. Вказавши на конечність парохіяльної резиденції в цій околиці, завізвав до жертв на її будову. При цій нагоді просив зложити дарунок на пресу. Збірка принесла $7.50.

Причинилися багато до звеличання цього празника добрі дяки й співаки п. Матаїв і п. Ювчишин з Мирнам, і досвідчений дяк п. М. Буй з Спедден, що приїхав з п-вом Політилів.

Ввечері того дня українці-католики взяли участь у великій процесії, що її уладили французи-католики на честь Божої Матери. Під час процесії, що йшла від церкви до шпиталю, кожна нація проказувала вервицю в своїй мові й співала пісні. На шпитальнім бальконі виголошено три проповіді в мовах: французькій, англійській і українській. Таку процесію французи-католики відбувають щороку на подяку за осінний збір. — Кор.

КРАКІВ, АЛТА. Благодарственне богослуження. Подяка Богові за Його дари, це християнська відзнака. І добрі наші парохіяни в Кракові це знають, тому на день 4 листоп., щоб подякувати Г. Богу за цьогорічний збір, попросили благодарственної Служби Божої, що її відправив Преп. о. В. Гринишин, ЧСВВ. Після богослуження був у народнім домі спільний обід. Тоді о. Гринишин сказав слово про пресу, а п. Г. Палій зібрав на пресовий фонд $7.30. — (П-й).

СПІВАЙТЕ в церкві Службу Божу на 2 голоси з нот. Цю Службу Божу видали ОО. Василіяни в Мондері. Ціна співаника 50ц. Замовляйте в 'Світлі'.

Що чувати в світі?

— **Провінціяльний** Зїзд Українського Католицького Юнацтва з Онтеріо відбувся 11 й 12 листоп., в Гамільтоні. Як практичну програму на ньому започатковано на кінець цього 1944 року набуття "Інституту Шептицького" в Торонті для нашої університетської молоді. За 47 хвиль, без ніякого попереднього приготування, зібрав о. Серветник близько $2,000. Згодом прийшла до нас вістка, що в Торонті вже купили дім за $20,000 і оснували Інститут ім. Митрополита Шептицького.

— **В Биггемптон,** Н. Й. відчинили ОО. Василіяни, дня 19 листопадня, нову парохію Пресвятого Христового Серця. Урочистість відчинення відбулася за проводом Впр. о. В. Бараника, ЧСВВ., протоігумена Отців Василіян у Канаді й Злучених Держав. Церкву відкупили ОО. Василіяни від місцевих методистів. Парохом нової парохії буде Преп. о. Павло Гевко, ЧСВВ. Це вже третя нова парохія, що її в 2-ох роках зорганізував Впр. о. Марків, ЧСВВ., ігумен ОО. Василіян у Ню Йорку.

— **Університет** у Саскатуні покликав на професора французької й словянських мов Дра Костя Андрусишина з Вінніпегу. Др. Андрусишин кінчив свої університетські науки в Вінніпегу, Парижі й Торонті.

— **Ватиканський** часопис "Осерваторе Романо", напів офіціяльний орган Ватикану, повідомляє, що останніми часами появляється багато вісток про Ватикан, що однак є неправдиві і з Ватикану не походять, хоч уложені, так наче б звідти походили. До цього роду треба зарахувати вісті про переговори з Москвою й Ватиканом.

— **В Вашингтоні** відбулися наради католицьких епископів Злучених Держав Америки. На цих нарадах вони ухвалили між іншим такі заяви.

"Ми віримо в мир оснований без жадних застережень і двозначностей на засадах Атлянтійського Чартеру. В між народній інституції, що мала б берегти будучого миру, мають бути представлені всі народи, великі й малі, сильні й слабші... Торговельні шляхи по всім світі мають бути отворені для всіх народів... Міжнародня організація має дбати, щоб кожна держава шанувала природою дані права людини, родини і т.з. меншостей так у громадянськім як і релігійнім житті."

Ці заяви є знаком глибокого почуття справедливости й безсторонности, що ціхує старання Католицької Церкви про всесвітній і тривалий мир.

— **Литовське** інформаційне Бюро в Америці подає, що більшовики, зайнявши Литву, вбили Преосв. Теофіля Матуліноса, католицького епископа в Кайзидорис і б. головного військового духовника. З того самого бюра довідуємося, що в Литві суд "Совітських Народів" засудив на смерть родину Антана Ґарміса, голову литовського Червоного Хреста. В місті Лелюнаї, Малетаї і Давгаї все католицьке населення виселили більшовики на Сибір.

— **Назагал** люди починають більше поважно брати справу релігії й щораз менше можна стрінути насмішки, що так часті були. перед війною. Час, щоб і часописи позбулися свого релігійного цинізму (згірдливого легковаження). Так говорить у своїй редакційній статті "Едитор анд Поблишер" (Редактор і Видавець), що виходить у Ню Йорку.

— **За один** тиждень пресової кампанії часопис "Кетолик Гералд Ситизен", що виходить у Милвокі, Висконсин, одержав 48,636 нових і поновлених передплатників.

— **"Для російських** воєнних кореспондентів та американських читачів виглядає, що такі імена, як Київ і Кривий Ріг є в Росії, Львів у Польщі, Ужгород у Чехословаччині. Для громадян покрою гетьмана Мазепи всі ці місця лежать у просторих границях України... Домагання цих останніх нам не вільно переочувати... Українська проблема є доказом, що Совіти не можуть самостійно вирішати питання своїх границь, але тут ще повинні рішати незалежні осуди безсторонніх держав." Це уривки зо статті, що появилася в чільнім англійськім католицькім тижневику "Америці". Редактором цього часопису є о. Іван ЛяФардж із Товариства Ісусовців.

— **Минулого** місяця, уладили були комуністи Конґрес Совіто-Канадських Приязних Взаємин. Щоб замилити людям очі, вони постаралися, щоб між покровителями були також провідники різних релігійних сект. Переочили однак одну справу. В програмі неділя нічим не різнилася від будного дня; не було навіть згадки про молитву й богопочитання. Це спричинило голосне невдоволення між їхніми канадськими приятелями.

— **Аліянтська** влада в Італії не хотіла сконфіскувати поширеної там брошурки "Життя Леніна", хоч цього урядово домагалися Совіти.

— **Мала,** талановита фільмова артистка, Маргарета О'брайн, немало здивувала репортерів, коли спокійно заявила, що як виросте — буде монахинею.

КАЛЕНДАР НА 1945 РІК

Усім Читачам "Світла" подаємо оцим до відома, що з нашої друкарні в Мондері ВИЙШОВ ВЕЛИКИЙ КНИЖКОВИЙ

КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

на 1945 Божий Рік

Цьогорічний наш календар представляється дуже гарно. **Окладинка** в календарі мистецька, в різних красках. **Зміст** календаря повчальний і цікавий. У календарі є ось такі статті й вірші наших загально відомих авторів:

Ганна Арабська: Релігія в житті народів
Наталя Королева: Центуріон
Роман Придаткевич: Музика в житті людини. — Цінна стаття музики й композитора буде цікава для всіх любителів музики й співу, а зокрема для нашої інтелігентної молоді.
Антін Лотоцький: Аскольд і Дир — Олег Віщий
Теофіль Коструба: На мученицьких землях — як москалі переслідували український народ на Холмщині й Підляшші
Богдан Лисянський: Прокинсь, народе мій!
Леся Українка: До рідного краю
о. П. Божик: Буковинці в Канаді — Два клени
о. А. Луговий: Про св. Тайни — Вівтарна Дружина
о. Вернард Дрібненький, ЧСВВ.: Християнське виховання в родині — Василіянин і його завдання — Ню Йорк
о. Ігнатій Лесюк, ЧСВВ.: Наш перший архимандрит — Українці в Ґримсбі
о. Д. Попович, ЧСВВ.: Наш церковний спів
о. А. Трух, ЧСВВ: До стіп Твоїх — Українській Родині — Митрополит Андрій Шептицький — Знак перемоги — Почитання святих — Віра — Надія — Любов Бога — Любов Ближніх — Второпність — Справедливість — Повздержність — Мужність — Покора — Лагідність — Послух — Чистота — Єднаймось щиро юнаки! (Гарний славень УКЮнацтва на три голоси з пяном, укладу п. Придаткевича) — З життєвої філософії — Жарти.

Крім того: Календаріюм — Церковний і астрономічний календар — Місячні Наміреня Апостольства Молитви — Багато гарних світлин духовних і світських осіб, груп, церков, природи — Адресарі духовенства й сестер у Канаді й Злучених Держав — Преси — Установ — Оголошення добрих підприємств і професіоналістів.

Ми певні, що "Календар Української Родини" кожному сподобається й кожне зможе знайти в ньому поуку й розвагу, тому заохочуємо кожного читача "Світла", щоб негайно замовив собі цього календаря на 1945 рік.

Добре буде також вислати "Календаря Української Родини" кожному нашому воякові в війську для розваги в цім воєннім часі.

Для рідні й приятелів може бути "Календар Української Родини" дуже гарним різдвяним даруком.

Де українська родина — там "Календар Української Родини!"

Ціна календаря, вже з поштовою пересилкою, 50 центів.

Хто замовляє відразу 10 або більше примірників нашого календаря, дістає 20% опусту. Адреса для замовлень:

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

Стінні календарі старого або нового стилю з гарними образками по 20 і по 25ц. Можна замовляти в редакції "Світла".

Богослуження в Алберті

10. Неділя
Лойдмінстер
17. Неділя
Спас коло Мондеру
Восток, св. Михайла
Іннісфрі, Божої Матері
Вох — Збори молоді
Карвел
Куквил
Вильна
Ту Гилс
Елк Пойнт
19. Св. Николая (ст. ст.).
Ренфурлі
Торгилд — збори
Вайлдвуд
Редвей
Давинг
Нортерн Велій
Еншав
22. Непорочне Зачаття (ст. ст.)
Плейн Лейк
Еґрімонт
Елдорема
Стрий
Дервент к. Ханасиків
Лейк Белвю (в укр. нар. домі).
24. Неділя. Святий Вечір
Краків
Новий Київ
Торсбі— посвячення фелона
Спедден
Редвей
Моркемб
25. Христове Різдво
Гилярд, св. Ів. Христителя в 10 год. вночі
Мирнам, 7 год. вранці.
26. Собор П. Б. і св. Йосифа
Стрімставн.
31. Неділя
Ворвик
Роскрік
Куквил

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

По $1.00: Дамян і Софія Василецькі, Овкбурн, Ман. на подяку Серцю Ісуса і Пр. Діві. Корнилій і Текля Бендера 1.00 Іван Гринчишин, Бюкенен, Саскачеван. — Лука Кос, Едмонтон, Алта. **По $2.00:** П. Стечишин, Бруклин, Н. Й. — На поминках по Николі і Марії Марушечко, Гей Лейк, Алта. — На христинах у Івана Березовського, Вегревил, Алта. **$2.05.** — На поминка Николи Борус, Голден, Алта. **$2.50.** — На христинах В. Бзового, Ройкрафт, Алта. **$3.00.** — На весіллю Івана Старка і Марії Кмець, Стар, Алта. **$4.72.** — На працанню Дмитра Дацюка, Мондер, Алта, **$5.00.** — Загальний укр. шпиталь в Мондері з нагоди базару **$5.00.** — Збірка на весіллю Івана Відиновського, Едмонтон, Алта. **$5.86.** — На місії о. М. Пасічника в Селкирк, Ман. **$6.30.** — На працанні п-ства Склепик, Монтреал, Квебек **$7.00.**

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15 грудня, 1944. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VII. Ч. 23.

З Нами Бог, Разумійте Язици, і Покаряйтеся, Яко з Нами Бог!

Спас Наш Народився

В Тілі Бог Явився

СЛАВА! - СЛАВА! - СЛАВА!

ХРИСТОВОМУ НАМІСНИКОВІ, ПАПІ ПІЄВІ XII-ОМУ — ВИСОКОДЕРЖАВНОМУ УРЯДОВІ КАНАДИ И ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — ПРЕОСВЯЩЕНИМ ВЛАДИКАМ І ВСЬОМУ ВСЕЧЕСНІШОМУ ДУХОВЕНСТВУ НАШИХ ЄПАРХІЙ У КАНАДІ И ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ — ПРЕПОДОБНИМ БРАТАМ І СЕСТРАМ ПО НАШИХ МОНАСТИРЯХ — УКРАЇНСЬКИМ ВОЯКАМ НА ВСІХ ФРОНТАХ — НАШИМ ПРОВІДНИКАМ, ЩО НЕВТОМНО ПРАЦЮЮТЬ ДЛЯ БОЖОЇ СЛАВИ И КРАЩОЇ БУДУЧЧИНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ — ВСІМ УКРАЇНЦЯМ У СТАРІМ КРАЮ, ЩО ТЕРПЛЯТЬ ЗА ХРИСТОВУ ВІРУ И УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ — А ЗОКРЕМА ВСІМ ЧИТАЧАМ "СВІТЛА" — ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА И ЩАСЛИВОГО СПОВНЕННЯ УСІХ ЗАДУМІВ У НОВОМУ 1945-МУ РОЦІ БАЖАЄ И У НОВОНАРОДЖЕНОГО ХРИСТА-ЦАРЯ ПРОСИТЬ —

РЕДАКЦІЯ "СВІТЛА".

ХРИСТОС РАЖДАЄТСЯ

РІЗДВЯНЕ ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО ДО ВСЕЧЕСНІШИХ ОТЦІВ І ВСІХ ВІРНИХ НАШОЇ ДІЄЦЕЗІЇ

"Звіщаю вам велику радість, що сьогодні народився вам Спас, Христос Господь, в місті Давида" (Лука: 2, 12).

Дорогі в Христі!

Христове Різдво є завсіди для нас великим святом нашого спасення.

Ніколи так живо й наглядно не відчуваємо ми, що наше спасення започаткувалося, як у Різдвяних Святах.

Думка про започаткування нашого спасення у День Різдва часто стрічається у наших гарних, різдвяних богослуженнях, де много разів співаємо, що: "Бог у тілі явився, бо Він є Спасителем наших душ," або в іншому місці: "Ти, що зродився в юдейському Вифлеемі, і дав Себе положити у яслах задля нашого спасення," або ще в іншому місці наших богослужень: "Прийдім і піснями прославім Матір Спасителя."

А в наших різдвяних, чарівних колядах, то дуже часто знаходимо радісні слова, що Новонароджений Христос є нашим Спасителем, бо співаємо раз у раз: Спас наш народився, з Діви воплотився...", або в іншій коляді: "Бог предвічний народився, прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій ввесь...", або ще в іншій коляді співаємо: "Ликуй чоловіче із Різдва цього, Христос бо від ада спасе душ много, і від неволі вражої."

І наша св. Мати—Церква, як кожного року, так само й цього року, отвирає в різдвяному часі скарби св. Євангелія перед нами й кличе до всіх нас з Ангелом: "Не бійтеся, ось бо звіщаю вам велику радість, бо народився вам сьогодні Спас, Христос Господь, у місті Давида. І це вам знак, знайдете Дитя, повинене пеленами і лежаче в яслах."

Це ангельське посланництво нашої св. Церкви про наше спасення є дуже радісною вісткою для всіх нас. Бо з ним скінчилася для людей кількатисячна неволя під діяволом. Брами неба широко отвираються від тепер для всіх людей доброї волі. А з небесних просторів розноситься радісним відгомоном над вифлеемськими полями весела пісня: "Слава на висоті Богу".

Різдвом Ісуса Христа всі ми дуже тішимося! З вдячністю згадуємо про наше спасення скільки разів відмовляємо "Вірую", бо там виразно зазначуємо, що "нас ради людей і задля нашого спасення Христос зійшов із неба і воплотився від Духа Святого й Марії Діви й став чоловіком." Так, Христос спас нас, не зі звичайної пропасти, але вічної; не зі земської поломіни, але пекольноїь; не одного чоловіка, але всіх людей.

Як кожного року, так само й цього 1944-го року, будемо святкувати Христове Різдво. Однак не зможемо ми тішитися повнотою нашого серця й душі у цьому році, бо цілий світ є ще у війні й серед воєнного настрою. Голос остороги Святішого Вітця, повторюваний стільки разів з нагоди надходячих Різдвяних Свят у минулих останніх пятьох роках, не знайшов щирого відгомону у сильних цього світу. Війна продовжується дальше.

Наслідком війни дальше ллеться невинна кров, зростають щораз то нові жертви війни, число ранених, полонених і вбитих збільшується. Вже четвертий раз перекотився буревій війни за нашої памяти по наших українських землях, а всенародне лихоліття дійшло до таких розмірів, що його не предбачували передше навіть наші предки. Засумовання наших душ пошириться ще більше цього року війни також і в нашій Канаді, бо скільки це синів наших буде ще на фронтах, скільки в неволі а скільки вже полягли!

Люди шукають спасення. Одні в сильних цього світу. Другі в народніх провідниках. Ще інші у полководцях мільйонових армій. Ангел із над вифлеемських піль голосить нам, що нема самоспасення. Хто провалився у пропасть, цей не може виратувати самий себе. Помічну руку може нам дати лише Господь Бог. І дійсно Бог так і зробив, віків тому двадцять майже, посилаючи з неба на землю Свойого улюбленого Сина, Ісуса Христа.

І нам, Дорогі Братя й Сестри, не треба тратити надії серед цього военного лихоліття, що його саме тепер всі переживаємо. Доля нас усіх, і нашого Українського Народу, спочиває в Божих руках. Над цілим світом володіє Бог. Над терплячими милосердний Бог. Над покривдженими справедливий Бог. Бог, що бачить наші сльози, що чує наші болі, що може нас усіх спасти!

Новонароджене Дитя Христос дає нам небесний мир і заспокоєння для знеможених душ, як це Ангели звістили "а на землі мир людям доброї волі" бо тільки одинокий Христос був, є і буде князем правди і мира. А має Христос такий надземський мир для нас усіх, що може ущасливити, не лише поодинокі особи, але й всі народи. А знає Христос, що значить терпіти, боліти й проливати сльози й тому може виратувати з пропасти, навіть найглибшої. А володіє Христос такою силою, що може покорити всіх противників, навіть найсильніших цього світу.

Всі ми віримо, що світ опирається на Христі, а без Христа гине. Всі ми визнаємо, що Христове Різдво стало осередоточкою цілою всесвітної історії. Для всіх нас обявлено, що не лише "на початку було Слово-Христос," але й що кінцеве слово в історії людства належить до Христа, бо Він сказав: "Я є Альфа і Омега, почин і конець" (Откр. гл. 1. ст. 8).

Коли новонароджений Христос отворив сам небо, то не замикаймо собі його знову нашими новими гріхами. Коли Христос увільнив нас із неволі діявола, то не входім самі в нову неволю; коли Христос дав нам святе Євангеліє, то не шукаймо лукавої мудрости світа, що ані не є правдою, ані щастя не може дати.

Не лише вірмо сильно у небо, але й заховуймо одночасно заповіди Божі, що суть певною дорогою до неба. Не лише тішмося св. Євангелієм, але й стараймося одночасно виконувати накази св. Євангелія.

Всечесні Духовні Отці й Дорогі в Христі Братя й Сестри! З нагоди Різдвяних Свят і Нового Року складаємо Вам усім з глибини нашої душі святочні побажання. Нехай Новонароджений Христос обдарить Вас усіх сильною вірою в Його Божество, витривалістю в чеснотах, осолодою в терпіннях.

Благаймо Христа також про скоре закінчення страшної війни, загоєння завданих ран, повороту наших рідних і кращої долі для нашого Дорогого Українського Народу.

† ВАСИЛІЙ, Єпископ Ординарій,

†НІЛЬ, Єпископ-Помічник.

Винипег, 17. грудня, 1944.

У СТІП ПРЕВІЧНОГО ЦАРЯ

Велике обявлення

В тім повнім Божої ласки часі, коли обіцяний Спаситель мав зявитись на землі, в краях, що лежали на схід від палестинської Юдеї, — в Халдеї, Персії й Арабії, — був священицький стан, що старанно переховував у себе частину первісного Божого обявлення. Члени того стану знались на звіздарстві й як високі королівські урядники, а може навіть потомки княжого роду, були в високій пошані в народу. Дуже можливо, що через численні звязки з ізраїльськими народом вони були зазнайомились із св. книгами старого заповіту та його пророцтвами про те, що "люд, що блукає в темряві, побачить велике світло; живучим у країні смертньої тіни засяє світло... Народиться нам хлопятко — син буде даний нам, влада на його раменах, а дадуть йому імя: Дивний, Порадник, Сильний Бог, Отець будучого віку, Князь мира. Царству його не буде границь; на Давидовім престолі й царстві він сяде, щоб затвердити й закріпити його судом справедливости з цього часу по віки." (Ісая, 9:2-7).

Деякі з тих достойних мужів одержали ще особливе обявлення й доручення, щоб поспішли з чолобитнею-поклоном до Богочоловіка, як тільки покажеться на небі надзвичайний знак.

Заповіджений знак зявивсь на небі як зоря. Побачивши її, три мудреці вибрались негайно в далеку й тяжку дорогу до новонародженого царя. Дороговказом для них було ясне світло зорі. Коли прибули до Вифлеему, те зоряне світло завело їх до стаєнки, де застали вбогого чоловіка, й жінку з дитиною, що не мали в своєму вигляді найменшого знаку якоїсь вищости. Та однак вони без вагання склали новонародженому свій поклін і багаті дари.

Яке властиве значення має ця надзвичайна подія в дитинстві Ісуса Христа? Навіщо ця зоря, ця княжа дружина, ті багаті дарунки?

Це було велике обявлення Христового царства. Мудреці довідуються про новонародженого царя й приносять царські дари. Ірод лякається новонародженого як свого суперника до королівського престолу.

Щодо Христової царськости, то вона має свою основу в Його божестві. Христос панує від початку, а Його царству не буде кінця. Його царство простягається над усім. До Нього належить золото землі. Йому є послушні зорі неба.

Христос є паном своїх приятелів і слуг, що їх покликує й спомагає Своєю ласкою. А одночасно Він є паном і своїх ворогів, що мусять служити Йому своїми планами. Він є паном усіх людей. Як Господь усього, Він покликає пастирів і царів, убогих і багатих.

Жиди вказують Христа поганам, та самі не йдуть до Нього. Мудреці є первістками поганства, що навернулось до Христа.

Христос і людська суспільність

Які щасливі ті люди, що не гіршаться Христом, але на взір трьох мудреців признають у Христі справедливого царя, Царя над царями! Так було колись, так є й тепер.

Жидам, тобто любителям золотого телця, Христос був завжди згіршенням. А поганам, тим людям змислового вживання, Він був через усі часи дурнотою.

Та які довгі є ряди тих, що за трьома мудрецями мандрують до вифлеемського Царя, щоб скласти Йому в дарі свою любов, молитви й перемогу самого себе! Несуть Ісусові свої дари, бо хто ж є такий великий і могутній, як Дитя з Вифлеему?.. Незлічимі ряди найшляхетніших людей жертвують Йому свою батьківщину, свою родину, своє становище, своє серце й своє життя. І вони кажуть: Ми бачили Його зорю, ми прийшли й знайшли Його й щиро бажаємо задержати Його на завжди.

Християнство звертається не тільки до нижчих клас, до поневолених і вбогих, але є воно религією всіх. Яір, сотник із Капернаума, родина Лазаря, Марія Магдалина, князь-раввi Никодим, Йосиф із Ариматеї належали до вищого стану. Перший поганин, що його охристив Петро, був римським сотником. Павло походив із заможньої рідні, а свої науки мав часто для людей образованих. Між єпископами й священиками перших віків були численні мужі, що в науці могли сміливо рівнятись до найученіших людей поган.

Історія життя багатьох мучеників засвідчає, що численні особи в вищих і найвищих суспільних верств визнавали християнську віру. І так мусіло бути, бо вчені, багаті й могутні для свого власного добра та для добра людства потребують більш религії, ніж убогі.

Християнство так перемінило через ступневий розвиток духа суспільностей, почавши від наймогутніших, що та переміна вийшла на користь також убогим і невільникам.

3. Ірод є сумним прикладом, як відвернення від Христа, як царя, веде до розбурхання низьких пристрастей. Жадний влади, дивиться підозріло й заздрісно, щоб її хтось не зменшив.

Христос і політика

Такі підозріння супроти Христа та Його Церкви покутують і досі в політиці. Керманичі світової політики лякаються впливу религії на хід державних справ! Відділюють Церкву від держави. Не допускають її до голосу в справі державного законодавства. На великі мирові переговори в Версалю, після першої світової війни, не допустили представника Намісника Царя Христа. Чи добре вийшли на тоти мирових переговорів за опікою Церкви? Що в мировім договорі не поставили навіть трьох буков — Бог?.. Через те світ не одержав тоді правдивого миру, що його може подати тільки Христос тобто люди перейняті глибоко засадами християнської справедливости й любови, але одержав світовий мир, що відразу мав у собі зародок нової війни. І якщо новий мир після цеї війни буде знову заключений постарому, без впливу Христа, він не буде ні справедливий ні трівкий, а це грозить світові новим лихом, іще гіршим від теперішнього. Щоб до того не дійшло, то всі чесні й розумні люди в світі повинні впливати живим і друкованим словом на те, щоб мир після цеї війни був доконче християнський. І це буде, якщо цей мир буде заключений згідно з мировими точками Христового Намісника, що він їх проголосив під час цеї війни.

Цьому на перешкоді стоїть Росія, що має диктатора безбожника і вславилась боротьбою з християнством. Можливо, що як би алянти могли мати певне рішальний голос у повоєнних переговорах, то тоді була б і надія на спокій у світі й кращі часи. Якже ж тепер, завдяки піддержці Англії й Америки, Росія зросла в силу, перемогла Німеччину й почала самовільно верховодити в Европі в краях, що їх червона армія зайняла після відступу німців, а в краях зайнятих прочими аліянтами вдержує неспокій і заколот, такий близький до страшної громадянської війни, що промощує шлях більшовицькій диктатурі, то, на людський рахунок, не тільки годі надіятись кращих часів, але треба побоюватись найгірших часів, таких часів і такої долі, як її уже 27 літ переживають народи у Совітах, а головно наш великий страдник — рідний український народ. "Чорна ріля ізорана і трупами засіяна; кістяками зволочена і кровію сполочена..."

Та доля українського народу, Совітів і всього світу поправді не в руках Сталіна й інших земних владарів, а в руці Превічного Царя, що сьогодні, в час Різдвяних Свят, відбуває для нас своє духовне народження. Цар панує, а Бог керує. Тому до Його стіп, до стіп Превічного Царя, що одинокий годен створити "мир на землі, а між людьми добру волю", клонімся з вірою й сердечним благанням, щоб Він дав нам Свій мир, такий, що його світ не може нам дати. Такий мир, що про нього співали Його ангели над Вифлеємом. Такий мир, що його проповідує воюючим державам увесь час війни Христовий Намісник у Ватикані: мир оснований на християнській справедливості й любові, що запевнив би вільне й щасливе життя великим і малим народам, кожній родині й кожній людині.

Благаймо Христа тепер, у час свят Його Різдва, а опісля й кожного дня, щоб Він привів до Своїх стіп, подібно, як колись трьох мудреців зо Сходу, також і новочасних мудреців, і царів, і премєрів, і диктаторів, щоб вони разом із нами признали божество Христа, Його превічну владу над собою, а також щирим серцем прийняли, як гасло при творенні повоєнного ладу, велику, святу, вифлеємську програму Превічного Царя: "Слава во вишних Богу, а на землі мир, во человіцих благоволеніе".

Тоді певне настане скорий, справедливий і тривкий мир. Тоді певне й нам "світ правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти." Діти українського народу у стіп Превічного Царя.

При цім маймо завжди те сильне й живе переконання, що хоч сьогодні українська справа виглядає безнадійна, то виграють справу ті, що будуть вірні Христові й рідній нації, бо останній тріюмф належить не до Ірода, а до Христа.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у світі

При церкві св. Тройці

4). Завдяки Божому надхненню Іван зробив щасливий вибір. Своє серце віддав тоді раз-на-завжди правдивій Церкві. З хвилею того рішення наче духово народивсь у ньому муж, що колись мав відновити богопочитання по монастирях України й стати оборонцем св. Унії. З того часу, як Іван пізнав правду, його шляхетне серце забажало одночасно прислужитись пізнаній правді. Про якусь апостольську працю він іще не думає, бо не почувається на силах до такого діла; та він може брати участь у церковній богослужбі й їй він віддається всеціло. Хоч у тому часі, як це нам засвідчають Мороховський і Хмельницький, мало було зединених, то це не відстрашувало Івана, що завжди ходив до церкви Пресв. Тройці, пильно брав там участь у всіх богослуженнях, служив до Сл. Божої й був за дяка й паламаря. А все те робив весело й ревно, без найменшої заплати. Те одне, що молодий Кунцевич полюбив щирим серцем у Вильні, була уніятська церква Пресвятої Тройці, той св. ковчег Унії. Пятнадцять літ він буде з того часу служити, прикрашувати її й боронити. А коли не буде в церкві богослуження й його щоденна обовязкова праця полишить йому трохи вільного часу, він буде вдома, в крамниці чи й на дворі вчитуватись пильно в духовні книжки.

Кунцевич і його учителі

Ці роки в житті св. Йосафата, коли він так ревно користав із кожної нагоди, що могла подати йому якусь религійну поуку, були несвідомою підготовкою до його будучої праці. Згадавши це життєписець Суша пише: "Це було дивне бачити простого юнака, без ніякого іншого проводу, що тільки за проводом св. Духа шукав із запалом взаємин із ученими людьми, щоб укінці самому стати спосібним до великих речей."

Першою людиною, що заспокоювала голод його знання, був учений грецький священик, Петро Аркудій, що жив тоді в Вильні. Аркудія привіз був митрополит Іпатій Потій із Риму, щоб мати помічника для оборони св. Унії й обнови українського духовенства. Митрополит призначив йому на прожиток частину своїх дібр й віддав провід братської школи в Берестю. Король Жигмонт III одобрив рішення митрополита з тією умовиною, що як тільки буде основана колегія чи семінар для юнаків грецького обряду, то Аркудій має вчити їх добрих обичаїв і визнання Христової віри в грецькім обряді під головством папи. Незабаром почав Аркудій справді навчати в грецькій колегії в Вильні, де крім навчання й виховання молодих питомців у католицькім дусі, він працював пером для оборони св. Унії й це так щиро та ревно, що після митрополита Потія цей грек був найбільш потрудився для добра церкви в Україні.

З тим то о. Аркудієм познайомивсь наш Іван і в вільних хвилях користав багато з усіх тих поук, що їх у приязний, приступний спосіб подавав йому той учений священик. Своє знання побільшив Іван також через знайомство й приязнь із одним із учнів Аркудія, Хмельницьким, що опісля вступив до ОО. Василіян і був щирим приятелем, помічником і сповідником св. Йосафата до самої смерти. Завдяки о. Хмельницькому ми знаємо багато цінних подробиць про життя св. Йосафата, що то своєму приятелеві юнацьких літ розказував нераз різні події зо свого дитинства.

Крім вищезгаданих, мав Іван у Вильні ще більш приятелів, а саме отців з Товариства Ісусовців, що вели в Вильні славний католицький університет. В цім університеті виховувалась молодь із найкращих литовських родин. Завдяки тим побожним людям, світським і духовним, що вийшли з того університету, почала оживати католицька віра, що підупала була через погубний вплив протестантських сект. Заохочені Петром Скаргою й Антоном Поссевіном, папським нунцієм, помагали вони ревно піддвигнутись із упадку й українській церкві. Особливо два отці ісусовці, Валентій Гроза Фабрицій й Іван (Григорій) Грушевський, люди глибокої науки й побожности, щиро служили тій справі. Перший був українець із Ярослава, професор філософії й богословія в виленськім університеті, а другий жмудин із Білоруси, професор моральної догматики, а може й ректор університету в Вильні. Згодом стались вони також королівськими проповідниками у Варшаві. Обидва вони були добрими проповідниками, то дуже можливо, що своїми гарними проповідями притягнули до себе побожного юнака, що почав ходити до них до сповіди, засягати їхньої ради й піддаватись їхньому духовному проводові. Вони стали його приятелями й опікунами, а це принесло молодому Кунцевичеві велику користь. Та найголовніше знайомство Івана було з Велямином Рутським, молодим студентом, що вернувсь був 1604 року з Риму, де скінчив науку в тамошній грецькій колегії. Як тільки Рутський прибув до Вильна й люди почали говорити про його велике знання та чесноту, Іван, так дуже жадний одного й другого, чимскоріш познайомивсь із ним і вони стали собі скоро щирими другами.

До вищого життя

Те часте приставання з людьми славними своєю чеснотою й заслугами, вплинуло без сумніву на тогочасне рішення, що його Іван зробив у тому часі. Він відчув, що його місце не в крамниці Поповича. Купецьке зайняття й злучена з ним журба стали для нього невиносимі. Він хотів стати за всяку ціну вільний, щоб займатись тільки Богом і віддати себе геть чисто на службу св. Унії. Передумавши добре справу, з рішучою постановою сказав Іван одного дня до свого господаря Поповича: "Мій пане, будьте ласкаві звільнити мене зо служби в своєму підприємстві, бо я хочу стати монахом." Купець Попович не був приготований на такий удар. Колись шорсткий для нього

го, згодом він полюбив його, тим більш, що чеснота того нового Йосифа стягнула на дім Поповича Боже благословення. Довідавшись отже про задуми свого помічника, він почав противитись їм із усіх сил; а що не мав своїх дітей, то обіцяв Іванові, що зробить його своїм спадкоємцем. Та ці намови й обітниці ні в чім не змінили постанови Івана. Він так непохитно стояв при своєму рішенні й так настійчиво налягав на Поповича, що той вкінці уступив і Іван став вільний від усяких звязків із Поповичем, 1604 року.

Коли Іван був уже вільний від усяких світських обовязків, він міг, завдяки своему умові й великій памяті, знайти місце в грецькій колеґії, де вчив його приятель, о. Петро Аркудій, або міг бути прийнятий до українського відділу академії ОО. Ісусовців і продовжати свої науки за проводом своїх добрих знайомих — о. Фабриція й о. Грушевського. Та Бог спрямував його кроки до церкви Пресв. Тройці, де він припав до стіп митрополита Потія Іпатія й став просити монашої ряси. Це був крок досконалої жертви. Іван віддавав себе неподільно Господеві й звязував себе нерозділно з тією святинею, що на ній із того часу спочивали всі надії св. Унії в Вильні й усій Україні. Незабаром ми побачимо овочі тієї досконалої посвяти, що її сам митрополит бажав принести в дарі Богові.

(Д. б.).

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

Австрійська команда й У.С.С.

Коли таке діялось по різних місцевинах Галичини, самі У.С. Стрільці відчули, що австрійська команда, принаймні поза Віднем, грає нещиру ролю супроти них. На це вказував на пр. план цеї команди, щоб вислати кілька тисяч невишколених і неозброєних стрільців на московську територію. Це пев не було б покінчило за одним махом із У.С.С. Тому планові спротивився Др. Рожанковський і цим урятував У.С.С. від заглади. Сам однак Рожанковський мусів зрезиґнувати й начальну команду перейняв М. Галущинський.

Коли Галущинський, уже як наш стрілецький командант, пішов представитись військовому командантові у Львові, то його заступник, полк. ґр. Лямезан, прийняв його дуже холодно, не дав йому майже ніякої відповіди, а тільки натякнув, що він про це говоритиме з митрополитом Шептицьким.

А самим стрільцям у Львові ця команда роздала майже перед носом самих москалів — кріси старої системи Верндля на один набій, наче за царя Гороха, коли ще було людей троха... Коли за це Др. К. Левицький зробив докір міністрові війни, то він оправдувався тим, що їм не вистарчало нових крісів... З таким та приготуванням розпочала Австрія війну.

Згадавши ту "славну" підготовку Австрії до війни, прийшла мені на думку наша підготовка до різних зїздів і інших більших підприємств. Можна сказати, що ця наша підготовка не завжди буває вдоволяюча, а через те може статись таке, що не підберемо завчасу доцільних і практичних тем для доповідей, не виберемо вчасно добрих і певних промовців так, що нераз не знати, що подати в пресі при оголошенні програми. До поодиноких праць, що їх під час більших підприємств багато, не завжди призначується відповідних людей — і опісля підприємство йде, як "удасться". Підприємство кінчиться великим стиском і малим зиском... Час уже останній, щоб усі провідники організацій і підприємств, що з них має бути багато моральної й матеріяльної користи, підготовляли все так докладно, щоб під час самого підприємства не було ніякої неприємної несподіванки через лиху підготовку. Я сам був раз свідком такої несподіванки, коли великий репрезентаційний концерт мав бути передаваний через радіо, а в хвилі, коли заповіли, що має виступити хор, ще не було зібраних співаків і в радіо чули тільки голос впорядчика, що закликав хор на платформу. А хору не було... І все підприємство пішло "австрійським порядком", де то виповідалось війну, а не було чим озброїти вояків... Як вилікуємось від методи "більшменш", "може якось удасться" й усякої "тромтадратики", що приносить утрату й зneохоту, ми зробимо поступ і матимемо кращий успіх. Добре роби, добре буде!

В Києві

В багато гіршому, а навіть у просто безнадійному положенні опинились із вибухом війни 1914 р. наддніпрянські українці. Більшість українських видань московська влада тоді завісила. Одного з редакторів заслали на Сибір. Українство відразу зарахували до сил ворожих Росії в наступаючій війні й проти нього пішла наґінка. Настрій серед київських українців був пригнічений. Усі сподівались якнайбільшого лиха від цієї війни, якщо йтиме успішно для москалів. Смуток і розпука брали людей, коли думали, що ці кайдани на українське життя куються також українськими руками, бо, як казали, мобілізація до московської армії на українських землях пройшла дуже успішно і з великим "підйомом"... Значить — піде брат на брата...

Наче відгомоном настрою й наявною виявою почувань київських українців була перша відозва "Союза Визволення України", видана у Львові з вибухом війни австрійсько-російської війни, в серпні 1914 р., до українського народу в Росії. В тій відозві члени "Союза Визволення України", що до нього належали наддніпрянці: Д. Донцов, В. Дорошенко, М. Залізняк, а опісля М. Меленевський і О. Скоропис Йолтуховський, в надії, що розвал Росії принесе волю України, закликали наддніпрянців, щоб вони вітали Австрію й помагали розвалити Росію, тюрму народів. В тій відозві говорилося між іншим: "Люті часи настали для нас! Тільки десять років минуло від японської війни, а вже маємо нову!.. На Росію лише падає вина за цю війну. Коли тисячі наших людей ляжуть трупом, — знайте, що це вина Росії! Коли голод і холера завітають до нас, — це вина Росії! Коли старцями й каліками вкриється Україна, — це також вина Росії... Вже австрійці наступають на Україну. Наш слушний час настає!.. Не лякаймось австрійського війська! Бо є в нім сотні тисяч галицьких українців, наших братів. Бо з ним ідуть "Українські Січові Стрільці". Це військо поможе нам вигнати з нашої землі всіх царських чиновників і урядників, що сараною вкрили наш край!.. Воно принесе нам свободу, бо замість російських шибениць і тюрм — дістане робучий люд і цілий народ свободу особи, майна, союзів, зборів, слова й загальне виборче право, рівне як для мужика, так і для пана... Воно принесе нам свободу, бо кожна віра в Австрії є вільна... Воно принесе нам свободу, бо кожний народ в Австрії є вільний! Кожному вільно там говорити, читати й учитись своєю рідною мовою... Бо Австрія шанує права кожного зо своїх народів! Бо вільним і незалежним краєм стане Україна в злуці з Австрією!.. Не скорше, як буде побита Росія, встане вільна Україна!." Положення було прикре.

Таку нещасну долю переживають ті народи, що не мають власної держави й живуть розшматовані сусідською займанщиною. До того приводять людей війни. Це засвідчає ясно, яким великим нещастям для людей є кожна війна, що між різними лихами приносить людям і те, що часто сини одного народу мусять стояти проти себе на ворожих фронтах і проливати братню кров... Тому всі чесні і впливові люди в світі повинні докладати всіх зусиль, щоб не допускати до страшної війни, що завжди приносить шкоду для душі й тіла. Це добре відчуває український народ, тому так сердечно співає-молиться по своїх церквах: "От повітря, глада, огня і войни сохрани нас, Господи!"

Москалі в Галичині

Серед таких переживань і настроїв свідомих українців по обидвох боках кордону переможна московська армія ввійшла до Галичини й почала підходити під Львів. В неділю, дня 30 серпня, відбулось за проводом радника Івана Кивелюка в редакції "Діла" засідання Народнього Комітету в справі вироблення дальшого плану діяння Н. Комітету й редакції. На те засідання прийшов бл. п. митрополит Шептицький і заявив, що він у всякому разі останеться у Львові на своєму становищі без огляду на те, що станеться далі. Митрополит справді лишився у Львові.

До Стрия

Тимчасом У.С.Стрільці одержали приказ виїхати зо Львова; вони того ж 30 серпня за командою М. Галущинського вибрались до Стрия. Туди прибули стрільці і з інших повітів. Із Чорткова, уже під обстрілом московських стеж, привів стрільців проф. Ів. Коссак, з Покуття цілий курінь Е. Коник. Інші полишились під московською займанщиною.

З початком вересня зібралось у Стрию 6-8 тисяч добровольців. Тільки надзвичайній поставі й патріотизмові українського жіноцтва така сила стрілецтва могла прохарчуватись там через три дні.

В тім часі начальна команда австрійської армії видала приказ, щоб стрільці склали приписану військову присягу на доказ, що українські добровольці вступають до австрійської армії. З того приказу начальної команди не всі були вдоволені, а деякі з нас почали голосно аґітувати, щоб австрійської присяги не складали, але домагатись, щоб у її текст вложили також слова про вірність Україні й українському народові. Побоювалися, що як зложать звичайну присягу, то австрійська команда перемінить У.С.С. на відділ краєвої оборони (ляндверів). Командант Галущинський перестерігав невдоволених, щоб не вели аґітацію проти військової присяги, бо в воєнному часі це річ небезпечна. Небезпека розвязання леґіону привела вкінці стрільців до застанови й вони більшістю погодились на зложення австрійської присяги без застережень та вставок. Перед присягою стрийська військова команда видала приказ, що з усіх добровольців мається заприсягнути тільки 2,000 інтеліґентів-студентів, а решту треба розпустити.

Такий розпорядок австрійської військової команди дуже вразив нас і наше громадянство. Для нас був це дуже прикрий удар. Та що на це не було вже ради й переможний похід москалів у глиб Галичини не лишав часу на якісь протизаходи в тій справі, тому Др. М. Волошин, Др. С. Шухевич і Г. Коссак вибрали 2,000 інтеліґентів-студентів, що мали скласти присягу. А що провідникам удалось збільшити число добровольців іще на 500 людей, то завдяки тому у леґіоні залишилась іще частина тих, що їхні округи були вже зайняли москалі.

Сполудні, дня 3 вересня, на площі за містом, у присутності кількох сотень австрійського правильного війська, ми склали австрійську військову присягу. (Частина мабуть не присягала). Після присяги, ще таки того самого дня нас усіх завезли на залізничу станцію в Стрию, казали нам всісти до

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

15-го грудня, 1944 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Число 27.

ХРИСТОС РАЖДАЄТСЯ! — СЛАВІТЕ ЄГО!

Святіший Отець Пій XII приймає на послуханні й благословить військових священиків і аліянтських вояків. Від ліва стоять навколішках два священики з Канади.

Всеч. о. Михайло Пелех, наш перший українсько-католицький військовий духовник у Канаді.

ВСІХ Читачів "Світла" просимо молитись щодня за скорий і справедливий мир у світі, а зокрема за всіх наших рідних вояків, щоб вони були всюди й завсіди вірні Богові, своїй державі й рідній українській нації та щоб щасливо вернулись до своєї рідні.

Всеч. о. Михайло Горошко, військовий духовник наших вояків за морем.

Отці й Брати Василіяни з мондерського монастиря прощають Преосв. Кир Ніля Саварина, ЧСВВ., в хвилі відїзду Владики з монастиря на архієрейські відвідини парохій в Алберті.

Всеч. о. Теодосій Добко, ЧСВВ., військовий духовник у Британській Колюмбії в Канаді.

Цьогорічний Зїзд Українського Католицького Юнацтва провінції Манітоби, що відбувсь у Вінніпеґу. На світлині Всечесні Отці Пароха, Місіонарі й представники молоді з різних манітобських парохій. Головою У.К.Ю в Манітобі став учитель із Вінніпеґу — п. Іван Козоріз.

— ЖАРТИ —

Гарний спів. — Знаєте, сусіде, моя дочка так гарно співала на концерті "Люлі,люлі", що всі слухачі задрімалися. — Це звичайна річ. Та як моя дочка співала. "Ой поїхав князь Ревуха по морі гуляти..." то всі дістали морську недугу.

Причина. — То ви кажете, що Кучерявий і Хлипавка мають побратися? А я думала, що вони навіть не знаються... Саме тому побираються, що не знаються...

Різниця. - Чи ви й далі кличете себе такими самими іменами, як перед шлюбом? — Ні, перед шлюбом я кликав її своєю "зазулькою", а вона мене "соловейком". Тепер я кличу її "сорокою", а вона мене "медведем."

Нерозумний. — Я чув, що Перепелиця хоче женитися. — А чому ж би ні? Йому тепер дуже гарно поводиться... Та в цім то й сук, чому він не хоче, щоб йому й далі добре поводилося?

Цікава. — Їде собі раз бабуня коло вязниці й бачить за ґратами арештанта. Цікава пристає та й питає: — За що ви сидите тут, добрий чоловіче? — За ґрабунок людей у готелю. — А чи ви там були власником, чи слугою?

Не позволяє. — Чи ти позволяєш, щоб твоя жінка робила все по своему? — Ні, вона не просить у мене дозволу.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

На видавання "Католицьких Картин" у 1945-ім році склали свої добровільні жертви: **По 0.50:** М. Васечко, Монтреал — Одна особа з Алберти — В. Ткачук, Барич, Алта. — Ю. Гаврилечко, Тофілд, Алта — І. Карбованець, Бажав, Алта — С. Лещук, Атабаска, Алта — М. Паньків, Бовела, Алта — П. Сірацький, Мондер, Алта — М. Лящук, Ендрю, Алта — М. Кашуба, Чипмен, Алта — **По $1.00:** М. Левицька, Едмонтон, Алта. — В. Коваль, Стрімставн, Алта — С. М. Тимчій, Сиракюз, Н. Й. — К. Ярошевич, Гартфорд, Кони. - М. Галан, Стемфорд, Кон. - П. Левицький, Крейгент, Алта. — М. Когут, Несквіґонінг, Па. — В. Савчук, Н. Кiїв, Алта - В. Вихопень, Сіба Біч, Алта — А. Бородай, Монтреал — Т. Валентюк, Монтреал, Т. Гащак, Монтреал,— Приятель "Світла", Еденволд, Саск — Д. С. Василецькі, Овкбурн, Ман — А. Л. Пасека, Іннсфрі, Алта — М. Царук, Мондер, Алта —. В. Вернюк, Ройкрафт, Алта — О. Фостик, Филаделфія, Па. — П. Орищин, Кеннан, Вис. — Й. Білик, Мондер, Алта. — Лавра Будик, Транскона, Ман. — **$2.00.** - Збірка в домі п-ва Делявських, Равнд Гил, Алта **$3.00.**

Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку й бажаємо веселих свят Христового Різдва! — Редакція.

Наш едмонтонський хор. Між співаками ОО. Василіяни: В. Каменецький і С. Шевчук. Між ними довголітній дириґент хору п. О. Прийма.

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

What are the conditions required for a mixed marriage?

The Church will not dispense from this impediment, except under the following conditions: 1. There must be just and grave reasons for granting the dispensation. 2. The non-Catholic party must guarantee that he or she shall remove all danger of perversion from the Catholic party, and both parties shall bind them selves by guarantees to baptize and educate all their children in the Catholic faith only. 3. There must be moral certainty that the guarantees will be fulfilled. Through these guarantees danger to the faith is made as remote as possible. These demanded guarantees gravely oblige both parties in conscience as long as the parties live. These guarantees are made in writing, and signed by both parties. The Catholic party is also under obligation to try by prudent means to procure the conversion of the non-Catholic to the Catholic faith in order to best secure the observance of the guarantees.

Do not mixed marriages serve as a source of conversions to the Catholic Church?

There has been and are many mixed marriages where the guarantees have been faithfully fulfilled, but it may be doubted whether there have been many really happy mixed marriages Marriage is difficult enough without having difference of religion as the occasion of constant squabble. The Church tolerates such marriages as the lesser of two evils, or to prevent greater evils, and to avoid invalid marriages

What are the reasons for allowing mixed marriage?

An example may be (a) if a mixed marriage would be of great assistance to the welfare of the Catholic religion as in the case of royalty or nobility; (b) if there is hope that a conversion of the non-Catholic or his family will take place; (c) if a mixed marriage is the only way to avoid scandal or (d) if there is danger of marrying before a minister or justice of the peace.

Why can't a Catholic ceremony and a Protestant ceremony be allowed?

Canon 1063 says: "Even though a dispensation has been obtained from the impediment of mixed religion, the consorts cannot, either before or after the marriage entered into before the Church, approach either personally or by proxy a non-Catholic minister, acting in his religious capacity, to give or to renew their matrimonial consent." Hence the Church forbids two ceremonies, — one before a priest, and the other before a minister, acting as such. Catholics who violate this canon of the law incur excommunication, and absolution from this censure is reserved to the Bishop.

What helps do you suggest to prevent mixed marriages?

(1) A conviction of not compromising Catholic Faith; (2) development of greater friendship among Catholics than we have at present; (3) societies, clubs and socials ought to be fostered for bringing young Catholics of both sexes together; (4) public prayers in Church that all Catholics desirous of marriage might have this brought definitely home to themselves.

Why should religion come before marriage?

Because marriage is not the most important thing in life, whereas religion is.

Catholic men know that Protestant wives are best. Why prevent them from having the best wives?

Good Catholic men who desire to marry Protestant women never think of them as Protestants expect to wish that they had been Catholics. They do all in their power to persuade them to become Catholics. They love them at times for their character or because they have happened to meet them at the psychological moment when they were romantically inclined. Or even at times they only think they love. There are many explanations, but never yet has a Catholic man loved or wanted a girl precisely because she is a Protestant. He may love her. He has never loved her Protestantism.

Why do Catholic women make such bad wives for Protestant husbands? They seem so proud and selfish.

Good Catholic wives often make bad wives for Protestant husbands. But it is not because they are proud and selfish. Their religion teaches them humility and self-denial. But the same religion teaches that a Catholic may not give way one jot or tittle in matters of Catholic obligations. The deepest thing in man is his religious conviction. If two people marry and have no religious sympathy, are alien to each other on that point, then each will say and do a dozen things daily that will disgust and further alienate the other. The Protestant party has not the same principles nor the same rigid conviction as the Catholic. He makes concessions and expects the Catholic to do the same. Very often the Catholic cannot and is accused of pride and selfishness. Peace goes and the Protestant is sorry he ever married a Catholic. It all comes from the difference in religion. I would advise every Protestant man who is determined never to become a Catholic to choose a wife from among his fellow Protestants. A Catholic wife is suitable for a Catholic but often makes a bad wife for a Protestant.

If a Protestant marries a Catholic will the Catholic Church recognize that marriage at all?

Yes, provided it takes place according to Catholic rites.

П. Йосиф Волянський, голова Провінціяльного Заряду У.К.Ю. в Алберті.

п. Іван Козоріз, учитель із Вінніпеґу, голова провінціяльного Заряду У.К.Ю. в Манітобі.

Бл. п. сарджент Тарас Бучковський, син Павла й Михайлини Бучковських із Монтреалу. Покійний Тарас був чесний, загально люблений юнак. Згинув у летунській катастрофі в Шкоції. Допис був у "Світлі."

Петро Бучковський, старший брат покійного Тараса, що вже шостий рік служить при маринарці.

Михайло Іващук, наш летун із Нового Киева, Алта. Бажаємо йому щасливого повороту!

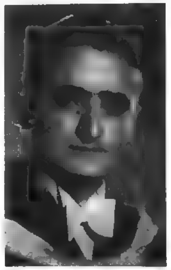

Др. Петро Козяк, наш молодий лікар, що розпочав свою самостійну лікарську працю в Редвей, Алта. Др. Козяк — це рідний брат Преп. Бр. Методія, нашого невтомного професора в Йорктоні, й п. Івана Козяка, голови БУК-а в Алберті.

STORIES

THE DREAM OF THE PRINCESS

There was once a Princess who had been taught in her childhood the truths of faith in her Catechism. But when she grew up she began to do with companions who lived only for this world, and forgot God. Like them, she also neglected her duties, and gradually lost her faith; and like other unbelievers, she used to say she would not believe anything she did not see or understand.

One night she had a dream. Everything in life, even dreams, may, in the order of God's providence, be the means of inspiring us with good thoughts. She dreamed that she was walking through a great forest. She was alone. In the forest she saw a cottage, and at the door of the cottage there was a blind man sitting.

She drew near to him and said, "My good man, I see you are blind; tell me, were you always blind, or is your blindness the result of an accident?"

"My lady," he replied, "I was born blind."

"Oh, how sad must be your lot!" replied the Princess. "You have never seen the beautiful sun, and you do not know what light is."

"No," he answered." I have never seen the sun, and I have not the slightest idea what it is like, but I firmly believe that it must be something very beautiful."

The blind man then changing the tone of his voice, and assuming a serious look, continued, "You say you will not believe things which you do not see, or do not understand. Learn, then, from my example that many things are beautiful and beyond comprehension which you cannot understand, but which are really true, as true as the things which you can understand and see."

The Princess awoke, but the remembrance of the dream did not go away. It gave her a profitable lesson, and will give you one also, to believe firmly all the truths that God has revealed whether you can understand them or not.

THE LITTLE INDIAN BOY

In the "Life of St. Francis Xavier" we read the following beautiful story:

"There was once an Indian boy who led a very innocent life. He did not know God as we know Him, because there was no one in that country to teach him, and he grew up in the errors of the people among whom he lived. But young as he was, he soon saw that what they taught him, and what they themselves professed to believe, could not be true; and that it was impossible that gods made of stone or wood by the hands of men could have erected this beautiful world and all that is in it. So he prayed to the Great Being, who must be the Creator of such marvellous works, to be pleased to make known to him where He dwelt, that he might go and worship Him.

"It happened that someone spoke to him about the Turks, who followed the religion invented by Mahomet. His first impulse was to inquire what they believed and taught, but he soon found that it was little better than the religion in which he had been born.

"He next heard of the Jewish religion. At first he thought that at length he had found that of which he was so earnestly in search; but in a short time he felt within his soul that there was something wanting in it. So he continued to pray as before: "O Great Spirit who made me, tell me Who Thou art, and where I can find Thee."

"It was about that time that St. Francis Xavier arrived in his country, to preach to these poor Indians the one true Faith. When the young Indian heard that a stranger had come from a distant country, and was teaching the people the mysteries of our holy Religion, and especially when he learned that he had come to make known to them who God is, who made all things, he went without delay to that place where the Saint dwelt. As he drew near, he seemed to hear a voice in his heart saying: "Go to this man; he will tell you all about the true God, and how to serve Him"

He listened to the words of St. Francis with great joy; at last he had discovered a religion that could satisfy his soul, and in due time he received from the Saint the Sacrament of Baptism

From that hour to the end of his life he preserved in the fervent practice of the one true Faith, and never ceased to bless and thank God for having brought him into His Church, and for having made him His child"

OSKILOE, THE SAVAGE PRINCE

"When holy mass was done," writes one of the missionaries in his letter, "Oskiloe, one of the chiefs, followed by a great many people belonging to his tribe, came to us, and asked to speak to us. Then, addressing himself to Father Marault, he said: "O my Father, you have come to us at last! how glad we are to see you! and for such a long time have we been waiting for you! It is now five Sundays since we came here especially to find you Our provisions are nearly all done, and we cannot catch any fish because the rivers are all in flood What will become of us Father? Nevertheless, we would rather die than do home without going to our confession this year. This is what we have made up our minds to do. If the fishing still continues bad, we will fast for ten days, that we may remain with you and hear God's holy word. No doubt this will cause us to suffer much; but that does not matter; we will suffer it all with joy, that we may attend to our souls' salvation. And if at the end of ten days the Great Spirit does not send us any fish, necessity will force us to go home; but it will cause us the greatest sorrow to go away."

What fervour! and yet, my child, you possess the same faith as they did.

УКРАЇНСЬКА ЗАХОРОНКА В ТОРОНТІ

Саме рік тому відчинилась у Торонті українська захоронка при улиці Бетирст. Початок цій захоронці дав п. Андрій Боровський із Лондону, Онт., що пожертвував на цю ціль $2,000. Згодом знайшлось багато українців, що своїми жертвами помогли купити для цеї захоронки конечну обстановку.

Та показалось, що цей дім надто малий та тісний, щоб помістити більшу кількість нашої дітвори. Тому конечність вимагає більшого дому, чогось кращого й відповіднішого. Надіємось, що наше українське громадянство зрозуміє потребу такого закладу в Канаді, що в ньому почннається образування наймолодшого українського покоління; а з тим культура нашого народу. Нам конче треба такої своєї **УКРАЇНСЬКОЇ ЗАХОРОНКИ**, що в ній дитина день-у-день буде набиратись Божого духа, моралі, пошани для старших і державного права та послуху й любови для своїх батьків. Так виховані українські діти будуть потіхою й розрадою своїх батьків і всього народу та держави. Все це дають нам наші добрі українські виховні установи, а зокрема **УКРАЇНСЬКА ЗАХОРОНКА**.

Сьогодні, коли наша ціль є поставити велику Українську Захоронку в Торонті, миле Богові й корисне нації діло зроблять усі українські родини, якщо з нагоди свят Христового Різдва зложать на добру ціль свою добровільну жертву-коляду. Всі датки посилається на адресу:

Sisters Servants of Mary Immaculate, 244 Bathurst St., Toronto, Ont.

Strange but true

порожніх возів, без ніякого накриття, й повезли нас через Карпати на Карпатську Україну, що була під мадярською рукою, близько Мукачева, до села Горонди й Страбичева (Мазетеребеш).

На цьому місці кінчиться перша сторінка мого стрілецького життя, ті перші дні стрілецької романтики, що закінчилась поважною військовою присягою і входом на тверду дорогу дійсного стрілецького, воєнного життя, що всупереч загальним сподіванням мало тривати мало що не 6 літ.

Кинувши тепер ще раз свій погляд на рідну Галицьку Землю в перших днях австрійсько-російської війни, бачу в душі тисячі українського юнацтва, що з запалом спішать до збірних станиць "на війну за волю України." Ідея й готовість до жертви за народню справу, за кращу долю українського народу оце вся його сила, ввесь воєнний виряд. А те ідейне юнацтво виряджає старше українське громадянство, несучи за ним гроші, харчі, одежу, молитву захорони й благословення.

Як нам дуже-дуже треба сьогодні того, щоб у кожній українській хаті, в старій і новій батьківщині, можна було пізнати віру в українську ідею й непереминаюче захоплення нею, що виливається в молитві й розмові, науці, жертві й організаційній праці — для добра української нації. В постійнім духовім змаганні за її волю, за її незалежність. Бо тільки тоді буде певний доказ, що в нас голова й серце на властивому місці. Що ми можемо й повинні мати свою рідну, незалежну державу.

А одночасно я не бажав би ніяк стрінути таких українців, а головно між юнацтвом, що мали б такий характер, як ті деякі мої товариші-добровольці, що побувши кілька днів у Стрию, шмигнули додому, не видержавши непохитно до кінця на своїм патріотичнім становищі.

Щодо розпущення стрільців, то деякі думали, що австрійська команда зробила це за намовою наших ворогів. Та довголітній провідник української репрезентації в Відні, Др. Кость Левицький, в своїй "Історії визвольних змагань галицьких українців", на стор. 37. написав про це оьтаку заввагу: "Комендант Михайло Галущинський остерігав невдоволених, щоб не вели агітації проти військової присяги, бо в воєнному часі це справа небезпечна Але проте йшла далі голосна гутірка на тему присяги між нашими добровольцями та мабуть наслідком тої пропаганди видала стрийська військова команда, на приказ начальної команди армії, розпорядок, щоб тільки дві тисячі інтелігентних добровольців заприсягнути, а решту добровольців розпустити," тобто самі собі зашкодили.

Я не міг пригадати собі, як я ставився до тієї присяги, та так, як ця справа представляється мені тепер, то це, що стрільці вели далі агітацію проти присяги ще й тоді, коли власна стрілецька команда перестерігала добровольців, щоб такої агітації не вели, то було з усього найгірше. Бо як вояки легковажать приказн й перестороги своєї команди, свого законного проводу, то хто годен із такими людьми братись за якусь поважну роботу, а тим більш за будову власної держави.

Коли молодь не слухає старшин, члени свого голови й заряду, нація свого провідника-начальника, то що може з того вийти, як не бунт і роз'єднання, розвал й загибель?

Нас це лихо гнобить і ослаблює ще від синів Володимира, що то замість шанувати авторитет старшого брата, київського князя, бунтувались, не хотіли слухати його, йшли проти нього війною, гризлись між собою, аж поки не лишили нам по собі історичної памятки "міжусобиць". Так було опісля 1918 року, так є й досі, коли то навіть у найбільш трагічному положенні ми ще не дійшли до того, щоб послухати голосу одного авторитету, одного національного проводу. Щоб від 45 мільйонів українців промовляв один вождь, один голова, один законний національний уряд...

Це наша велика хиба, велика слабість. Із неї треба нам за всяку ціну вилікуватись. Бо нам треба сили. А сила в одності. Нам треба одности, а одність у щирім послусі одному авторитетові, одному проводові — в родині, організації, нації. То ж треба до цього дійти. Щоб таке справді сталося, всі провідники всіх груп повинні в цім напрямі говорити, писати й працювати — щоб наш народ мав того свого національного провідника, що був би начальним провідником українського народу й його заступником перед чужими. Треба працювати нам щиро над цим, щоб пошана авторитету й послух законному провідникові стали нашою відзнакою! Говернор Дюї, що 100%-ово валив Рузвелта під час виборів на президента Злучених Держав Америки, ще перед кінцем виборів признав сміливо й відверто свою програ й сердечно привітав над Америкою й над собою один державний провід Рузвелта, для добра рідного краю! Оце великий приклад для кожного українця, що хоче бути зарахований до національно свідомих людей та до тих патріотів, що щиро бажають здобути кращу долю прибитій горем українській нації. (Д. б.).

ЯК ЖИВУТЬ У СОВІТАХ?

Цього літа був 5 тижнів у Москві, як представник Торговельної Ради Злучених Держав, В. Гвайт, американський журналіст Недавно він розказав у "Рідерс Дайджест" свої спостереження про життя в Совітах. Ці спостереження дуже цікаві, то ми передаємо дещо для читачів "Світла"

В Москві вулиці широкі й порожні. Хідниками спішать люди вдягнені вбого По обидвох боках улиці почорнілі крамниці й одноманітні ряди ушкоджених мешкальних будинків.

Чужі амбасади містяться в палаті збудованій ще до революції одним багатим власником цукроварень. Більшовики сконфіскували цей дім і призначили на амбасади для чужих урядів. Цей будинок є такий вигідний на мешкання, як залізничний двірець у Ню Йорку

На заднім подвірю кожної амбасади побудовані курники й бігають кури. Коли на якім дипльоматичнім прийнятті американський амбасадор Гаріман пильно розмовляє з британським амбасадором, Сер Кером, то будьте певні, що це не про Лінію Курзона чи будуччину Естонії, але вони порівнюють свої успіхи в годівлі курей...

Всі заграничні кореспонденти мешкають у гостинниці "Метрополії." Столиці неможливо звидіти з амбасади.

Всі чужинці в Москві перебувають у трьох гостинницях, з винятком "Москви", що призначена для більшовицьких урядників і червоноармейських старшин.

В Совітах туристові неможливо подорожувати потягом, замовляти обід у ресторані, чи нічліг у гостинниці незалежно від тамошньої подорожньої агенції "Інтурист". Громадянин у Совітах належить до свойого зайняття. Він і його родина звичайно сплять у хаті, що належить до фабрики, де він робить. Їсть у фабричній їдальні поживу, що походить із фабричного фільварку Його діти вдень перебувають у дитячому захисті, що належить до фабрики. Коли він бере вакації, то подорожує потягом і до тих місць, що йому назначує влада з його фабрики. Заграничними подорожніми опікується агенція "Інтурист."

Совітський уряд знає, що він не може змусити чужинців із західних країв, щоб ці приноровилися до рівня совітського життя, що є долею совітських гроадян. Тому він позволяє їм на такі "привілеї", що в західнім світі це звичайні речі, а в Совітах фантастичні забаганки

Перший привілей чужинців, це в виміні грошей. У совітській біржі рубель рівнаться 18 американським центам. Коли чужинець вимінює американські гроші в Совітах, він дістає рублі за вісім центів Таким чином совітські ціни рівняються нюйоркським. І так "собвей" коштує 4 центи, нічліг у гостинниці 4 до 5 долярів, масло, коли його взагалі можна купити, 90 центів фунт.

Зо своєю особливою пайковою книжечкою чужинець може купувати у дипломатичній крамниці. До цеї крамниці вступ совітським громадянам заборонений. Тут можна дістати мішані товарі, матерію на одежу, деколи одежу й ограничену кількість вина, цигареток і "водки".

Снідання в "Метрополії" приносять вам до вашої кімнати. Складається з чаю, чорного хліба, масла й каваяру, або одного яйця. Обід у їдальні: завжди зупа, невеличка пайка риби, чи мяса, бараболя, ярина й звичайно на перекуску зварені сливки. Це дає вам здоровий апетит на вечерю, що уступає сніданню й обідові: хліб, кілька кусників ковбаси, кілька солодких сухарчиків і чай.

Це не вистарчає, тому більшість американських репортерів тратять від десять до двадцять фунтів на цій совітській дієті. Така доля чужинецьких звітовиків. Та доля громадян іще "скромніша". Хоч у кишені є тисяча рублів, та нема що кулувати. Є старе одіння; на нове треба купонів.

"Собвей" належить до найкращих у світі. Подібний до найліпших у Ню Йорку, тільки чистіший, а долівка на станціях та коридорі виложена мармуром. Побудований він на кілька станцій і з нього може користати тільки мала частина мешканців міста... В західному світі цих грошей, що пішли на коштовний мармур, вжили би а те, щоб розширити цей собвей на все місто й таким чином зиск капіталістів зріс би, бо приходило б більше центів від народу, що бажає скоріше й вигідніше їхати до своєї праці.

Коло собвею можна знайти щось, що можна купити. Бабуня стоїть коло возика й продає склянками "содову воду". Перед нею стоять у ряді десять людей. Треба отже стати в кінці ряду й ждати своєї черги. Попереду діти й старці, держачи в жменях рублі, нетерпеливо пропихаються, щоб купити собі цього непайкованого делікатесу. Упривілейованого чужинця склянка цеї води коштує 24 центи... (Д.б.).

Чому люди стають безбожні?

"Безбожність, девять разів на десять, це плід злого сумління. Безвіря родиться з гріха, а не з розуму. Одною причиною, чому так багато професорів по світських школах не мають ніякої релігії, є ця, що вони знають багато про Бога, а не знають самого Бога. Бог для тих професорів є теорією, або керівною причиною їхнього думання, або остаточною метою людських бажань, та ніщо більше. А тому, що вони не люблять того, що вже знають, й не поводяться згідно зо своєю вірою, то від них відбирається й те мале, що мають. Вони тарахкотять бляшанками з молоком, та вони ніколи не пють молока.

Багато людей, що не вірують у Бога, роблять це не тому, що їм розум каже, що нема Бога, але тому, що заперобити, що їм захочеться. Як хочеш довідатись щось про Бога, то до цього можна дійти тільки одною дорогою: стати навколішки..."

Так говорив у Ню Йорку славний американський прелат о. Ф. Шін у своїй радіопромові 10 грудня.

КОЛЯДУЙТЕ на "Світло" й "Католицькі Картини".

Католицькі Герої

КАРТИНИ З ЖИТТЯ СВЯТИХ МУЧЕНИКІВ

Дня 11 липня, 1705 року, московський цар Петро І увійшов із своєю дружиною до престольної церкви в Полоцьку саме тоді, коли ОО. Василіяни відправляли вечірню. Як загорілий схизматик, із ненависти до св. Унії, різними способами зневажав церкву, а вкінці вийняв Найсв. Тайни, що знаходились на вівтарі св. Йосафата для причастя вірних латинського обряду, й розкинув їх по землі. Побачивши таке святотацтво, о. Теофан Кобильчинський, ЧСВВ., кинувсь на землю, позбирав розкинені частиці й спожив їх, щоб захоронити Пресв. Евхаристію від дальшої зневаги. Розлючений цар Петро І кинувсь на нього й пробив його власноручно мечем, а коли мученик у найбільших муках кінчив життя, ще раз кинувсь на нього й дорізав його. Трьох інших василіян — ігумена Якова Кизиковського, його намісника Константина Заячківського й еклезіярху Якова Книшевича казав цар мучити всю ніч, а наступного дня повісити. Решту василіян, збитих і покалічених, казав замкнути в пивниці, а церкву й монастир видав на сваволю солдатам. При тім заповів, що так зробить із усіма зединеними. Хотів іще спалити мощі св. Йосафата, та їх не було вже в Полоцьку.

Московський цар Петро показав своїм наслідникам дорогу, як мають поширяти свое православя. І православна Росія поводилась пізніше так само з тими українцями, що держались вірно Католицької Церкви. Доказом того ті тисячі невинних і безборонних жертв — священиків і селян, — що своєю кровю й життям платили за привязання до св. Зединення.

В мексиканськім місті Лено процвітало дуже гарно в 1920-их роках Марійське Товариство Молоді й Організація Молодих Мексиканських Католиків. У проводі тих організацій стояли головно: 27-літній Валенція Ґаларда, два 20-літні Сальватор Варгас і Микола Наварро, 17-літній Єзекія Ґомез, 13-літній Августин Ріос і 35-літній Антін Ромеро. Дня 3 січня, 1927 року, зловила їх підступом мексиканська поліція, серед побоїв і зневаг завела до тюрми, передержала всю ніч у смердячій пивниці, а вдосвіта вивела їх за місто. Дорогою пригадував Наварро своїм товаришам недолі вчерашню постанову — вірности Христові аж до смерти. За те безбожні жандарми так сильно вдарили його в лице, що аж вилетіли йому зуби, а з очей пустилась кров. Останнім зусиллям юнак повторив іще: "Вмираю за Христа, але Христос не вмре ніколи!" — аж вкінці два проколення баґнетом дозволили його душі попрощатись із землею. Валент Ґаларда палким словом заохочував далі товаришів до витревання при Христі, а головно додавав відваги надто затривоженому молоденькому Августинові Ріос. Кати били його жорстоко, а потім вирвали йому язик, викрикуючи: "Говори тепер!" І знову закінчилась траґедія глухим лоскотом зброї, від чого шість жертв впало на пісок, зрошений їхньою кровю, а шість душ полинуло там, "ідіже ність болізнь, ні печаль, ні воздиханіе, но жизнь безконечноя."

Слава тим юнакам, що вмерли по геройськи за Христа!

СПІВАЙТЕ в кожній церкві Службу Божу з нот на два голоси. Особливо діти з кожної нашої парохії й "Рідної Школи" повинні навчитись співати цю Службу Божу. Таку Службу Божу видали ОО. Василіяни в Мондері, в Канаді. Ціна примірника — 50 центів. ЗАМОВЛЯЙТЕ чимскоріш у редакції "Світла".

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДОПИСИ

БИҐҐЕМПТОН, НЮ ЙОРК. Нова Церковно-Народня Твердиня. Довгий час, цілі десятки літ, мріяли й думали щирі й чесні українці греко-католики в Биґґемтон і околиці про свою рідну церкву. В між часі заспокоювали свої духовні потреби в католицьких церквах інших народностей. Та Боже провидіння зарядило, що на прохання деяких наших греко-католиків прибув до нас невтомний місіонар о. Марків, ЧСВВ., і дав тижневу місію в литовськім костелі. Ця місія розбудила в учасників ще гарячіші бажання й тугу за своєю рідною церквою й за своїми правдивими священиками. Це спостеріг Впр. о. Місіонар, тому постановив при Божій помочі не спочати, аж сповняться надії вірних набути свое рідне гніздо.

За Божим благословенням та старанням Впр. о. Маркова прийшов день 19 листопада, що остане великим і незатертим днем у памяті української громади міста Биґґемтону й околиці. В цей незабутній день ОО. Василіяни відчинили церкву Пресвятого Ісусового Серця першою урочистою Службою Божою в 10 годині. Цю першу Службу Божу відправив Протоігумен ОО. Василіян, Впр. о. В. Бараник, ЧСВВ., що прибув із Канади, провінції Алберти. Асистували при Службі Божій Впр. о. М. Марків, ЧСВВ. з Ню Йорку, й о. Павло Гевко, ЧСВВ., новоназначений парох церкви в Биґґемтон. В часі відправи Впр. о. Протоігумен виголосив проповідь про значення церкви й побажав, щоб при цій церкві Бог поблагословив українську громаду міста Биґґемтону й околиці та щоб вона гарно розвивалася й процвітала. Впр. о. ігумен Марків із Ню Йорку сказав сердечне слово до вірних про церкву й парохіяльний дім, як нову станицю, де маємо молитися, вчитися та розважатися, як наше рідне гніздо, що в ньому маємо гуртуватися, виростати й розвиватися. О. Гевко мав кінцеве слово по-англійськи й говорив про здійснення довголітніх бажань українців Биґґемтону через відчинення першої церкви й станиці урочистою Службою Божою.

Церква була вщерть виповнена вірними, що з великим захопленням і набожністю слухали першої відправи. По Сл. Божій всі поспішили до парохіяльного дому на бенкет. Наші сердечні й добрі господині все найкраще приготовили й дуже гарно обслужили.

На бенкеті були присутні всі наші Отці, як також визначні гості. Промовляли вони й заохочували народ до співпраці, любови та згоди й бажали успіхів у початому ділі. З визначніших гостей був Впр. о. Циріль, настоятель ОО. Францішканів словацької народности й церкви. У своїй мові він сказав між іншим таке: "Ми дуже радіємо, що ви українці здобули собі тут таку гарну, нову станицю й тішимося, що ви будете тут орґанізуватися. Весело будемо дивитися, як ви будете йти вперед і з радости будемо вам плескати, коли ви будете розвиватися й робити поступ. Нехай Христове Серце благословить вас."

Кавнсилмен Іван Сутна й його заступник І. Мацко також промовляли і це дуже підкреслювали, що ми, українці, маємо тут гарний початок, що подібного ніхто тут не мав. Вони говорили: "Тут ніхто не мав такого початку, як ви. Коли ми почали тут свій центр, то нас було тільки 30, а вас тут є до 300. Ви маєте гарну церкву, найславнішу салю в місті, а ми мали малу низьку та зимну кузню, де на початках сходилися молитися і вчитися. Це Бог наче із неба дав вам і цим дуже високо підноситься українська громада Биґґемтону й околиці. Радійте, працюйте й нехай Бог вам помагає."

І дійсно, українці цього міста й околиці тішаться й радіють цею новою станицею. І є чим тішитися. До цеї нової станиці належить 1) гарна церква, що до неї мило зайти й солодко помолитися; 2) величний ґімнастичний дім, знаний на все місто з бенкетовою залею, що має модерні шавері, центральне огрівання, гарні менші залі з дубовою підлогою, пригожі на збори, весілля, сходини, вечірки, і т.п. В цій домівці є велике місце для молодих підскакувати за мячем, для повних енерґії планувати й робити, а для старших посидіти й поговорити; 3) відповідна резиденція для священика.

Всі українці міста Биґґемтону, Джансон Сіти, Ендікат, Нюарк Веллі, Овіго та околиці мають тепер свій центр, що до нього можуть тепер кожної хвилі зійтися, помолитися, навчитися, розважитись і провадити свое рідне, народне й духовне життя. Маємо центр, де наші діти будуть вчитись, бо прийдуть наші Сестри провадити рідну школу. Маємо центр, де наші орґанізації можуть гуртуватися і де буде можна переливати наше українське життя-традиції в нові покоління. Цей центр дуже підносить нас тут, як це й зазначували шановні гості в промовах на бенкеті. При ньому зоріє для нас велика будучина. Тут є ґарні, чесні, меткі люди й дуже діяльні родини, як у місті, так і на поблизьких фармах. А особливо на фармах є такі чесні, здорові родини, зо здоровими християнськими і народніми засадами та духом, що впадає в очі. Всюди панує християнський дух — на стінах образи, на столі часопис-книжка. Багато є таких добрих та чесних родин при цій новозаснованій парохії в Биґґемтон. Радіймо й ми всі з ними, що й вони тепер можуть славити Бога в своїй рідній церкві й виховувати при ній своїх дітей. Обсерватор.

ГОЛДЕН, АЛТА. Величне благословення угольного каменя нової церкви. Завдяки щирій співпраці побожних парохіян із оо. парохами й їхній жертвенності станула в Голденмісті несподівано гарна наша церква, що буде місцем Божої слави й спасення душ, а також прикрасою міста Голден.

Урочисте благословення угольного каменя нової церкви св. Духа відбулось дня 29 жовтня, при участі Преп. Отців Василіян: о. А. Труха, редактора "Світла", о. І. Когута, місцевого пароха, й Всеч. о. Н. Смелсера, латинського пароха. Погода була дуже гарна. Людей було коло 800. Були гості з багатьох дооколишних парохій. Богослуження було в церковній залі під церквою. Під час читаної й співаної Сл. Божої люди старші й молодь приступали набожно до св. причастя. Богослуження звеличував своїм співом хор із Борщева, за проводом п. С Рурки.

Святковий обід відбувсь у міській залі. Після обіду о. бидва Отці Василіяни мали доповіді про виховання дітей та велику вагу церкви в житті людей, а за проводом о. редактора гості відспівали весело кілька гарних українських пісень. Коли о. парох Когут проголосив, що з нагоди урочистости комітет зібрав коло $1200, оплески були рясні й щирі. (Точно $1270).

Нехай Бог благословить о. Пароха та їхніх щирих співробітників і жертводавців добрим здоровям і успіхом у праці, щоб внедовзі ми могли бути учасниками урочистого посвячення цілої церкви! (У-к)

Поминальне богослуження. Дня 30 жовтня відбулось у церкві Введення Б.М. богослуження за спокій душі бл. п. Миколи Боруса, що впокоївся 6 жовтня. Покійний походив зо збаражського повіту. До Канади приїхав 1927 року й мешкав 11 років в окрузі Брус, Алта. Тоді виїхав до краю, а по повороті до Канади спровадив рідню й замешкав на фармах у Голден. Полишив дружину Ганну й дочку Ольгу, заміжню Подолян у Торонті. Похоронне й поминальне богослуження відправив о. І Когут, ЧСВВ. На спільнім обіді в день поминок була збірка на католицьку пресу, що принесла $7.00. — (П-й).

МОНДЕР, АЛТА. Прощали вояка. Наш чесний мондерський вояк, Павло Кучатовський, що вже третій рік служить при війську, був недавно на відвідинах у своїх батьків. Перед відїздом до Нової Фунляндії численна рідня зіхалась до його родинного дому на прощальну гостину. Під час спільного обіду Павло Фундитус привітав Павлуся сердечними словами від усіх присутніх і склав йому щирі побажання, а гості заспівали "многая літа". Опісля вручив йому памятковий дарунок. При цій нагоді відбулась також збірка на "Світло" й "Українські Вісти", що принесла $4.00. — (П-й).

ПОДЯКА. Сестри Служебниці в Мондері складають сердечну подяку всім тим своїм приятелям, що були ласкаві помогти їм в уладженні базару на дохід їхньої лічниці. Нехай Бог поблагословить кожного співробітника в цім підприємстві добрим здоровям і ласкою веселих та щасливих свят Христового Різдва!

ЧИПМЕН, АЛТА. Прощальний вечірок. Добре відомий у нашім окрузі п. Василь Шарун, гарний член парохії й народнього дому, вирішив перебратись із фарми на постійний побут до міста. З тієї нагоди відбувсь у нього випродаж фармерського знаряддя. Ввечері того самого дня рідня п-ва Шарунів й добрі знайомі залишились у п-ва Шарунів на спільній гостині; щоб уладити їм прощальний вечірок. Після вечері й сердечних побажань щасливого та спокійного життя на новому місті та "многоліттю", відбулась також збірка на "Світло" й "Українські Вісти", що принесла $6.15. Збірку передав п. К. Сацьків. (П-й).

СТ. ПАВЛ, АЛТА. Весілля. Дня 25 жовтня Еміліян Кредовський і Катерина Гараба повінчались в Ст. Павл. Повінчав їх о. Е. Пащак, ЧСВВ., що теж відправив Службу Божу в їхнім намірені. Весільний обід відбувся в домі батьків молодої. Між запрошеними гістьми були: о. Меней із Ст. Павл і о. Е. Пащак, ЧСВВ. По виголошенні сердечних побажань для молодих усі відспівали многоліття. З цеї нагоди Петро Гараба жертвував $2.00 на пресовий фонд "Світла". — Кор.

ЧИПМЕН, АЛТА. Весільна гостина. Дня 4 лист., у нашій едмонтонській церкві звінчався п. Іван Відиновський із п-ою Павліною Заваликут. Весільна гостина відбулась тоді в Вох, у домі батьків Молодої. А дня 11 лист., була друга гостина в домі батьків Молодого в Чипмен. Тоді на поклик п. В. Ясінецького відбулась збірка на католицьку пресу, що нею займавсь п. Ясінський і п. В. Відиновський. Збірка принесла на "Світло" й "Українські Вісти" $8.86.

ІНИСФРІ, АЛТА. Вінчання. Дня 4 листоп. Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., звінчав в церкві Різдва М. Божої панну Надію Дуляба з п. Михайлом Підручним з Щетсфайндер, Алта.

Молода пара приступила до св. Тайн і попросила співаної Служби Божої, щоб Всевишній зіслав на них свое благословення на новій дорозі життя.

Отець парох висказав у своєму слові їхнє щастя й побажав молодятам у радісний день всього добра й многих літ.

По обіді в домі п. Олекси Дуляби, батька полодої, о. парох покликав до слова п. Івана Юзвишина з Мирнам, що вказав на вагу подружжя й подав кілька глибоких і корисних вказівок для всіх.

До збірки на "Світло" закликав п. Залещук з Плейн Лейку. Збірав п. Залещук і п. І. Юзвишин. Збірка принесла $6.00. — (П-й).

МОНТРЕАЛ, КВЕ. Прощання. Дня 4 лист., Сестриництво Христового Серця з парохії св. Михаїла, за проводом свого пароха, Впр. о. Й. Тимочка, ЧСВВ., зійшлось до дому п-ва Склериків, щоб попрощати свою членкиню, паню Ганну Склерик, перед її відїздом до Ґримсбі. Пані Склерик довгий час працювала в Сестриництві для добра своєї церкви й помагала своєю жертвенністю та працею. О. Ігумен подякував п. Склерик за її прихильність і любов до цього Товариства й тоді всі присутні заспівали "многая літа". Опісля промовила сердечно від Сестриництва пані Валентюк так, що всі мали сльози на очах; при тім вручила гарний дарунок. На закінчення п-ні Бородай побажала їй добра й щастя на новій господарці в Ґримсбі, а одночасно згадала про жертву на католицьку пресу. Збірка принесла $7.00. Зложили: о. Й. Тимочко, К. Яцина, М. Ярема, К. Плавуцька, А. Завальницька, А. Мамалиґа, Д. Станько, М. Бойчук, А. Марич, М. Леськів, М. Кріса, Т. Валентюк, А. Бородай. Із того п-во Склерики $1.00. — (П-я).

АЙРОН РИВЕР, АЛТА. Відслонення таблиці. Дня 5 листоп. парохія в Айрон Ривер гідно вшанувала своїх юнаків у війську. По відправі відбувся спільний обід в народнім домі і в тім часі відслонено пропамятну таблицю зо світлинами юнаків і дівчат, що служать при війську. Короткі промови по-українськи й по-англійськи виголосив о. Е. Пащак, ЧСВВ., а опісля відслонив таблицю при гучних оплесках і співі славнів. При цій нагоді зібрали 21.00 на пакунки для вояків за морем. Опісля відбувся ще базар і забава для молоді.

Заснували Відділ ЗУК. Дня 10. грудня, по богослуженні, відбулись річні парохіяльні збори. Церковний заряд на наступний рік перевибраний. Під час зборів засновано відділ БУК. Вписалось 21 членів. Головою став А. Орисюк, заступн. голови — Ф. Ядловський; секретар — С. Крук; скарбник — Д. Одинський. При відділі засновано бібліотеку ім. о. Маркіяна Шашкевича. Бібліотекарем назначено С. Крука.

Поминки. Дня 9 грудня Д. Одинський із родиною поминали своїх умерших батьків. Службу Божу заупокійну і парастас відправив о. Е. Пащак, ЧСВВ. Під час спільного обіду в домі п-ва Одинських промовив о. Е. Пащак. З цеї нагоди панове: Д. Одинський, С. Славута, С. Крук, А. Орисюк, Г. Пелех зложили по $1.00 на пресовий фонд.

МАЛОЙ, АЛТА. Прощання. В. Кужіль із Малой, Алта., рішився виїхати з родиною до Вернон, Б.К. Щоб гідно відзначити працю п. Кузіля в громаді й церкві, дооколишні сусіди й приятелі справили п-ву Кузілям несподіванку з приводу їхнього відізду. Прощальний вечірок відбувся 12. лист., увечері. Господарем вечірка був К. Тхір. Під час спільної вечері, що до неї засіло коло 70 осіб, промовляли промовці, а між ними п. М. Максимюк, п. Луговий, п. Кужіль. Від парохії прощав о. Е. Пащак, ЧСВВ., а К. Тхір вручив дарунок від присутніх. При цій нагоді зібрано на пресу $18.55. Збіркою займались: пані К. Локшин і А. Максимюк. Жертвували: **по $3.00:** п-во Кужіль. **По $1.00:** М. Максимюк, п. Пшик, П. Яриш, П. Локшин, М. Слива, П. Велещук, В. Ланюк; прочі дрібними датками.

ҐЛЕНДОН, АЛТА. Підсумки Окружного Зїзду БУК. На цьогорічнім зїзді БУК в Ґлендон організаційна праця вкорінилася й присутні відїхали з планами чимскорішого зорганізування відділів по своїх місцевинах. Парохія в Айрон Ривер вже заснувала відділ і власну бібліотеку. З корисних наслідків Зїзду для парохії в Ґлендон можна зазначити це, що до існуючої організації вписалось більше членів, заложено бібліотеку ім. Митр. А. Шептицького, для більшого розвитку БУК в окрузі Ґлендон присутні на зїзді зложили $80.00 на організаційний фонд, вибрали пропаґатора укр. преси в особі п. С. Малюти, а також комітет, що має постаратися про науку релігії і рідної мови в публичних школах. Подяка належиться Преп. оо. С. Куриловї і В. Гринишинові, ЧСВВ., що своїми доповідями заохотили всіх до організаційної праці. Велику заохоту, принесли зокрема гарні привіти від Преосв. Ладики, Домініяльного Заряду БУК, Провінціяльного Голови — п. І. Козяка й Впр. о. С. Шевчука, Духовного Провідника БУК в Алберті.

Будова Резиденції. Цього року почалася будова резиденції в Ґлендон. Над будовою щиро працює ґлендонська громада. Розуміють це й дооколишні парохії, то кожна уладжує в себе збірку для допомоги в будові. Парохія в Айрон Ривер зложила $135,00, в Еншав $130,00, в Ст. Павл $37,00, деякі члени в Елк Пайнт $15.00, в Малой $45.00. При такій спільній, щирій співпраці дім внедовзі буде викінчений і виплачений.

ІСТ СЕЛКИРК, МАН. Свята Місія. В неділю, 12 лист., закінчилась в Іст Селкирк 8-денна місія, що відбувалась за проводом нашого канадського місіонаря, Преп. о. М. Пасічника, ЧСВВ. Місія відбулась із великим успіхом. Із наук трудолюбного о. Місіонаря скористали парохіяни, а також і деякі непарохіяни. В день закінчення місії, по Службі Божій, уладили прощальний обід на честь о. Місіонаря. Під час обіду, на поклик п. О. Солніка, відбулась збірка на "Світло" й "Українські Вісти", що принесла $12.60. — М. Карпа.

РАВНД ГИЛЛ, АЛТА Несподіванка. Дня 18-го листоп. діти й приятелі справили несподіванку п-ву Петрові й Марії Зінюк, із нагоди 40-літного їхнього подружнього життя.

Несподіванкою займився п. І. Петрик і Антоній Гоменюк. Під час вечері один із присутніх промовив палкими словами до зібраних і побажав Ювілятам всього найкращого в їхнім життю, а на знак пошани й любови вручено їм памяткові дарунки від усіх гостей; потім залунало "многоліття."

Після вечері присутні зложили на "Світло" й "Укр. Вісти" — $9.23. Збіркою зайнявся п. Теодор Гоменюк і А. Пазюк. — (П-й).

РОЙКРАФТ, АЛТА. Христини. Дня 19 листоп., відправив у нашій церкві Службу Божу гість із Едмонтону, Преп. о. Є. Химій, ЧСВВ. Після богослуження відбулось хрищення синка п-ва Мирослава й Емілії Бзових, що одержав при св. хрищенні імя — Віктор-Антін. Під час спільної гостини в домі п-ва Бзових, що на неї вони запросили о. Гостя, кумів і інших своїх знайомих, новоохрищений козак одержав гарні дарунки й сорок два зелені папірчики на нову господарку. О. Химій у своїй промові дав гарні вказівки про добре виховання дитини, а також згадав синів старших п-ва Бзових у війську за морем, що з них один, уже старшина, дістався до німецької неволі. Гості були щиро зворушені. Не одна сльоза покотилась по лиці. Гості щиро дякували о. Єронімові за сердечні слова й грімко співали їм на здоровя "многая літа". При цій нагоді пожертвували на "Світло" по $1.00: п. М. Бзовий, п. В. Вернюк і п. І. Бзовий. А я маленькому Вікторові-Антосеві бажаю, щоб скоро ріс та й доганяв свого 2-річного братіка Йосифа-Льва й щоб вони виросли на гарних українсько-католицьких юнаків, милих Богові й людям. — Бабуня.

ІНИСФРІ, АЛТА. Похорон. Дня 2 грудня спочила тут у Бозі бл. п. Юлія Камінська в 79 році життя. Покійна прибула до Канади 1904 року з села Білого, чортківського повіту. Оставила 6 синів: Доміну, Томка, Стаха, Етепана, Павла, Петра й 3 доньки: Марію, Ганну й Катерину — всі замужні; також 37 внуків і 13 правнуків. Бл. п. Юлія визначалась побожністю, вчащала пильно до церкви й любила приступати до св. тайн. В.І.П.

Похорон відправив Преп. о. С. Курило, ЧСВВ. На похоронній вечері п. Ю. Франко започаткував збірку на "Світло", що принесла $6.66. Збіркою займався син Покійної п. Доміна Камінський. (П-й).

Що чувати в світі?

— **Наша** канадська епархія, за проводом Преосвященних Владик Кир Василія й Кир Ніля, мала 1944 року гарні успіхи в своїй духовній праці.

Обидва Владики відбули кількадесять архієрейських відвідин наших парохій у Манітобі, Саскачевані, Алберті й Британській Колюмбії, посвятили кілька новозбудованих церков і взяли участь у наших католицьких Зїздах і ювілейних церковних урочистостях, при численній участи побожного народу.

В Вінніпегу, Саскатуні, Едмонтоні й Гамільтоні відбулись провінціяльні Зїзди, а в Сенділейку, Плейнлейку, Аррані, Глендоні, Альвені й інших місцевинах окружні Зїзди Б.У.К-а й У.К.Ю.

Вінніпег відчинив Дівочий Виховний Інститут Преч. Діви, а Торонто Інститут ім. Шептицького. Інститут Шашкевича в Саскатуні приступає до розбудови, а Едмонтон збирає фонди на оснування Виховного Інституту св. Йосафата.

Чотири часописи: Українські Вісти, Світло з Католицькими Картинами, Будучність Нації й Голос Спасителя здобули більше число передплатників. Крім того вийшли з друку нові книжки: "Біблія", третій наклад катехизму "Наша Релігія", "Молитовника" для нашої молоді", "Історія нашої Церкви". 'Маркіян Шашкевич', "Альманах У.К.Ю.", "Календар Голосу Спасителя" й "Календар Української Родини."

Парохія св. Покрови й Пресвятої Евхаристії в Вінніпегу, а також парохії в Портедж Ла Прері, Судбурах, Альвені, Канорі й Рамі придбали приходства для священиків.

Місійне Товариство св. Йосафата, що своїми жертвами помагає в будові церков і інших культурних закладів по різних парохіях нашої епархії, здобуло $4,000 на запомоговий фонд.

— **Цього** Різдва папа відправить Службу Божу опівночі. Минулими роками це було неможливе, бо через війну неможливо було освітити церкву св. Петра. В деяких містах, де цей розпорядок ще в силі, св. Отець позволив відправляти Службу Божу за дня, в навечеря Христового Різдва.

— **Кардинал** Вильнев, під час своеї недавньої поїзки до Европи, прибув раз до одної летунської площі канадських вояків сім хвиль після того, як німецькі літаки скинули там бомби, що поранили кільканадцять осіб. Коли він там правив Службу Божу, горою кружляли союзні літаки й стерегли кардинала й богослуження перед можливими налетами.

— **Подають** із Лондону, що ВПреосв. Йосиф Сліпий, наслідник бл. п. митрополита Шептицького був арештований більшовиками в 1941 р., й ледве врятувався з життям.

ЗАМОВЛЯЙТЕ Й ЧИТАЙТЕ

ВЕЛИКИЙ КНИЖКОВИЙ

КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

на 1945 Божий Рік

Цьогорічний наш календар представляється дуже гарно.

Окладинка в календарі мистецька, в різних красках.

Зміст календаря повчальний і цікавий. У календарі є ось-такі статті й вірші наших загально відомих авторів:

Ганна Арабська: Релігія в житті народів

Наталя Королева: Центуріон

Роман Придаткевич: Музика в житті людини. — Цінна стаття музики й композитора буде цікава для всіх любителів музики й співу, а зокрема для нашої інтелігентної молоді.

Антін Лотоцький: Аскольд і Дир — Олег Віщий

Теофіль Коструба: На мученицьких землях — як москалі переслідували український народ на Холмщині й Підляшші

Богдан Лисянський: Прокинсь, народе мій!

Леся Українка: До рідного краю

о. П. Божик: Буковинці в Канаді — Два клени

о. А. Луговий: Про св. Тайни — Вівтарна Дружина

о. Вернард Дрібненький, ЧСВВ.: Християнське виховання в родині — Василіянин і його завдання — Ню Йорк

о. Ігнатій Лесюк, ЧСВВ.: Наш перший архимандрит — Українці в Гримсбі

о. Д. Попович, ЧСВВ.: Наш церковний спів

о. А. Трух, ЧСВВ: До стіп Твоїх — Українській Родині — Митрополит Андрій Шептицький — Знак перемоги — Почитання святих — Віра — Надія — Любов Бога — Любов Ближніх — Второпність — Справедливість — Повздержність — Мужність — Покора — Лагідність — Послух — Чистота

Єднаймось щиро юнаки! (Гарний славень УКЮнацтва на три голоси з пяном, укладу п. Придаткевича) — З життевої філософії — Жарти.

Крім того: Календаріюм — Церковний і астрономічний календар — Місячні Наміреня Апостольства Молитви Багато гарних світлин духовних і світських осіб, груп, церков, природи — Адресарі духовенства й сестер у Канаді й Злучених Держав — Преси — Установ — Оголошення добрих підприємств і професіоналістів.

Ми певні, що "Календар Української Родини" кожному сподобається й кожне зможе знайти в ньому поуку й розвагу, тому заохочуемо кожного читача "Світла", щоб негайно замовив собі цього календаря на 1945 рік.

Добре буде також вислати "Календаря Української Родини" кожному нашому воякові в війську для розваги в цім военнім часі.

Для рідні й приятелів може бути "Календар Української Родини" дуже гарним різдвяним дарунком.

Де українська родина — там "Календар Української Родини!"

Ціна календаря, вже з поштовою пересилкою, 50 центів.

Хто замовляе відразу 10 або більше примірників нашого календаря, дістає 20% опусту. Адреса для замовлень:

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

Стінні календарі старого або нового стилю з гарними образками по 20 і по 25ц. Можна замовляти в редакції "Світла".

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

С. Ґлусь, Іннісфрі, Алта — 0.50. — В. Гіль, Джерзі Сити — **$1.00.** — **По $2.00:** М. Кантор, Бруклин — З весілля О. Крековського й К. Гараба, Ст. Павл, Алта — З прощального вечірка п-ва І. К. Танасійчук, Чипмен, Алта — З поминків у п. Д. Одинського, Айрон Ривер, Алта — **$2.50.** — З спільного обіду в Айрон Ривер — **$3.00.** — З похорону М. Бойчук, Плейн Лейк, Алта — **$3.35.**

Збірка в церкві в Айрон Ривер, Алта — **$3.65.** — З подружнього ювілею п-ва Д. Дмитрашів, Дервент, Алта. — **$3.75.**

З несподіванки для панства Зінюків, Равнд Гил, Алта. — **$4.00.** — З прощального вечірка для п-ва Кужілів, Малой, Алта. — **$8.50.**

Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку й бажаємо веселих свят Христового Різдва — Редакція.

— **Заява**, що її видали католицькі єпископи Америки на своїм зїзді в справі світового миру, зацікавила в великій мірі світську пресу. Коло пятдесять часописів передрукували на передових сторінках уривки цеї відозви. Кількадесять передавали її вцілості. В своїй обширній заяві про наладнення світового миру й порядку по цій війні, католицькі владики підкреслили права всіх народів, великих і малих, до самостійности та обовязок кожного державного уряду шанувати природою дані права так у її релігійнім як і громадськім житті.

— **У Ватикані** вмер головний настоятель францішканського Чину, о. Леонардо Белло. Прожив 62 роки. Причиною наглої смерти був удар серця.

— **Католицькі** військові священики, що на фронтах у Індії й східній Азії, одержали владу миропомазувати так, як у нас. В латинськім обряді цю владу звичайно мають тільки епископи.

— **У дводенних** реколекція, що відбулись у Ломпок, у Каліфорнії взяло участь 2,500 старшин і рядовиків. Підчас цих духовних прав 2,000 вояків приступили до св. тайн.

— **Американська** провінція Отців Ісусовців в Ню Орлинс одержала дар у сумі $10,000 від "одного приятеля" на виховання нових священиків.

— **Католицький** священик о. Гайленд, при державній вязниці в Данемора, Н.Й., оповістив, що з 11,060 злочинців, що признали себе за католиків, тільки 59 учащало замолоду до католицьких шкіл

— **Монсіньор** Фултон Шін знову розпочав свої недільні промови через радіо. По Президентові Рузвелтові він має найбільше число слухачів на своїх радіо-промовах.

— **Католицький** тижневик у Денвер, Колорадо "Да Реджестер", помістив в останньому числі справлення вістки з попереднього числа, де св. Володимир був представлений як російський князь. Це справлення, що св. Володимир є українцем, подав до часопису один американський вояк українського походження, Ю. Дранц. Навівши в цілості його твердження й докази, часопис від себе додає: Український народ, що має коло 45 мільйонів, безперечно вмайбутньому буде незалежним, не зважавши на те, що тепер на це нема ніяких виглядів.

— **Американський** военний корабель, що має бути названий іменем українського католицького епископа в Америці, бл. п. Сотера Ортинського, вже на укінченні й незабаром буде спущений на воду.

— **Нема** надії на якенебудь порозуміння між Совітами й польським урядом у Лондоні. Таке заявив премер Чорчил.

— **Сильні** спроби деяких комуністів по деяких краях Европи, звільнених з-під німецької займанщини, щоб завести в Европі комуністичний лад, виявляють щораз більш наглядно, що остаточним питанням усеї Европи буде, чи вона має здержати надалі християнську цивілізацію, чи піддатись більшовизмові.

— **Англійський** звітовик у Росії описує в "Лондон Таймсі", як червоноармійці перед боем стають у рядах перед домовиною маршала Котузова у казанській церкві й навколішках присягають здобути перемогу або не вернутися. Отже місце казанської Богородиці, що перед нею російські вояки молилися, виступаючи в похід проти Неаполеона вже тепер займає маршал Котузов. Більшовики відкинули правдиву релігію й мають ідолопоклонську, поганську.

— **Найновіший** обрахунок виказав, що в Америці 96% дорослих людей вірять у Бога.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 січня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 1.

З БОГОМ І ЗАКОННИМ ПРОВОДОМ ДО КРАЩОЇ ПРАЦІ!

НАША НОВОРІЧНА ПРОГРАМА

Новий, 1945-ий Божий рік, застав український народ у такому тривожному положенні, що на всім широкім світі нема ні одного свідомого українця, що на його душу велике, небувале горе не навівало б тривоги й смутку.

Ми розуміємо це добре, що сучасне положення нашого народу таке тяжке, що гіршого не було в нас навіть у час найгірших наїздів. Бо це не дикі орди печенігів і половців, чи татар і турків налітають на українську землю, щоб грабувати й палити, брати в ясир і вбивати український хрищений народ. Ні! Це суне на нашу землю зорганізованим наступом атеїстична сила, з старанно продуманим і готовим пляном. І цю силу знає дуже добре британський премер Чорчил. Це тільки завдяки Божому провидінню він не вилетів від тієї сили в Атенах з усею гостинницею в повітря й не впав на сходах своєї амбасади з розтрісканою головою. Так, Чорчил знає цю силу й це не тільки від часу свого побуту в Греції. Він уже 1937 року представляв світові ядерною мовою ту силу, що має "виготовлений справжній підручник повалення всіх існуючих установ." Він знав, що там "ніяке приречення супроти некомуністів не мусить, а поправді й не може бути додержане... Всякий акт доброї волі, вирозуміння, згідливости, милосердя, чи великодушности збоку урядів і державних мужів має бути використаний на їхню загибель. Згодом, коли назріє слушний час і догідна пора, треба без ніякого ограничення й жалю вжити всякого рода смертнього насилля, від бунту до приватного вбивства включно. На цитаделю піде наступ під стягом волі й демократії, а як уже ввесь державний апарат опиниться в руках братства, всякий спротив, всі противні погляди мусять бути знищені смертю." Так, Чорчил знає добре ту силу й вона йде наступом на український народ. Обман і насилля в неї науспішніша зброя, а її ціль — убити душу, знищити віру в християнство й українство.

Ті, що мають у світі матеріяльну силу й голос не сказали досі ні слова в обороні покривдженої й горем прибитої української нації. Не створили ще навіть міжнародньої світової спілки для оборони людства перед наступом диктатора воюючого атеїзму для оборони держав і людської волі. Чи ж дивно, що від того зродиться тривожне питання: що буде з нами й ними?

На вид страшного марева загибелі, що загрожує існуванню української нації, маловіри й слабодухи схотять певне хилитись "нижче трави й тихше води." Та відповідь тих українців, що ніколи не хочуть виректись віри в християнство й українство, тих духовних і світських, старих і молодих, може бути тільки одна: З Богом і своїм законним проводом до обєднаної праці за волю українського народу в цім новім, 1945-ім році!

Із своїм державним проводом. — Українці повинні бути між найкращими громадянами Канади й Злучених Держав Америки. За проводом свого державного уряду, рука-в-руку з найкращими співгромадянами всіх народностей, ми повинні виконати якнайкраще свої громадянські обовязки. Ваша доля — наша доля. З жертвою і любовю, станемо з вами в ряди найкращих громадян за нашу безпеку, за волю й щасливу будучину нашого континенту й усього світу. Щоб кожна країна й кожна людина могла вільно користати зо свого життя для свого дочасного й вічного щастя! Ми хочемо належати до тих громадян, що їхньою відзнакою є завжди вірність усім справедливим державним обовязкам.

Із своїм національним проводом. — Комітет Українців Канади й Український Конгресовий Комітет у Злучених Державах — це наш найблищий провід на цім американськім континенті в цю тривожну хвилю в історії українського народу. Визволення нашої нації й відбудова української незалежної держави на прадідних українських землях у Старім Краю це така важлива справа, тяка необхідна для забезпеки нашому народові не тільки волі й щасливого життя, але й самого існування, що всі українці в Канаді й Злучених Державах повинні одноддушно станути при своїм національним проводі, щоб своїми обєднаними зусиллями не тільки виявитись найкращими канадськими й американськими громадянами, але одночасно й вірними синами українського народу, що з Божої волі є нашим батьком, що з ним ми звязані своїм походженням і культурою. Ми можемо проводити своє щоденне життя по містах і фармах і без свого національного проводу, та як ми хочемо виявити себе справжніми українськими державниками й правдивими національними патріотами, що люблять свій народ і бажають визволити його та здобути йому кращу долю, ми мусимо обєднатись щиро кругом свого національного проводу, що повів би нас, як одну національну силу, до праці й змагання за волю України. Тому — всім треба станути до співпраці з цим нашим законним національним проводом, що існує й працює для нашого добра — по думці нашої державної приналежности й потреб української нації.

Із своїм церковним проводом. — Найголовніший наш провід, це наш церковний провід. Це ті наші Христовим Намісником у Римі вибрані й Богом поблагословлені українсько-католицькі князі-епископи, що в Канаді й Злучених Державах учать нас тих святих християнських правд віри й моральних засад, що доконче потрібні до чесного й щасливого життя так кожній одиниці як і кожній родині, всій нації й державі. Що в ділянці духа має бути добре й трівке, мусуть бути зроблене в Божій ласці й за духовним проводом наших католицьких епископів та їхніх помічників-священиків. Прожити щасливо своє власне життя й повести таку національну роботу, що на ній спочило б певне Боже благословення, ми можемо тільки за проводом і благословенням свого церковного законного проводу. Така Божа воля.

Дух свідомих, практикуючих католиків є такий, що вони своє власне життя й свою національну працю ведуть завжди в щирім порозумінні зо своїми епископами й священиками — як той еквадорський президент Ґарчя Морена, як той канцлер Долфус, як той великий американський католик Алфред Смит. Зробім такою й нашу суспільність у цім новім році — для добра кожної одиниці й усього загалу!

Започаткувати між нами таку систему обнови може й повинна наша українська інтелігенція. І це станеться, як серце кожного українця буде в Вінніпеґу й Філаделфії.

Наша сила й краща будучина тільки в такій програмі.

„СВІТЛО" Й ЧИТАЧІ

Уже сім літ іде двічі в місяць між наш український народ у Канаді й Злучених Державах Америки цей наш релігійний часопис "Світло" з нашим сердечним бажанням, щоб кожний читач "Світла" мав із нашого часопису якнайбільше духовної користи.

Щоб це могло статися, ми стараємось подавати в "Світлі" поважні релігійні статті, що подають читачам глибоку, певну науку, основану на Христовій вірі, що нам її невпинно проповідує Його свята Церква.

Для розривки ми долучуємо також гарні "Католицькі Картини", а для молоді релігійні поучення й цікаві історії в англійській мові.

Ми певні, що "Світло" є корисне для кожного українця, віруючого й невіруючого, що читає його. Тільки треба читати пильно й уважно кожне число, щоб добре зрозуміти й запамитати собі ті поважні науки, що їх приносить читачам кожне число "Світла."

Пізнати правду й полюбити її — це головна користь із читання "Світла". З огляду на те добро, що його мають Читачі з читання "Світла", ми просимо заохочувати до його читання своїх дітей і знайомих, а також замовляти його в дарунку для своїх приятелів, а зокрема для вояків.

В цім новім році — подайте нам, Дорогі Читачі, помічну руку в нашій праці між українським народом! — Редакція.

Місячне намірення

З Христовим Намісником

Христос, Петро й папа

Найважнішою організацією в світі є Католицька Церква, що її для спасення всіх людей у світі основав тому 1912 літ сам Ісус Христос.

А найважнішою підпорою Католицької Церкви є її голова. Голова Церкви є цею скелею, що на ній основана Католицька Церква. (Мат. 16:18). Голова служить також до вдержання одности.

На першого голову Католицької Церкви призначив Христос св. апостола Петра, що до нього сказав був дорогою до Кесарії слова обітниці: "Ти є Петро (скеля) й на тій скелі збудую Мою Церкву й пекельні ворота не переможуть її. І дам тобі ключі небесного царства. І що ти звяжеш на землі, буде звязане на небі." (Мат. 16:18). Ту свою обітницю сповнив Христос після свого воскресення, коли над Ґенезаретським озером заявив урочисто Петрові: "Паси мої ягнята... паси мої вівці". (Ів. 21:15), тобто призначив св. Петра пастирем усього свого стада-Церкви.

Св. Петро вірно сповняв тяжкі обовязки видимого голови Христової Церкви спершу в Єрусалимі, опісля 7 років в Антіохії, а вкінці через 25 літ у місті Римі, що його зробив своєю апостольською столицею. Коли ж 67 року після народження Христа його замучили за Христову віру, начальна гідність і вся його влада перейшла на наступних римських епископів, наслідників св. Петра.

Римські епископи з самого початку виконували найвищу владу в Христовій Церкві й завсіди признавали їх головою Церкви. З бігом століть падали престоли, зникали держави й народи; тільки престіл римського епископа стоїть непохитно й до кінця світу не буде такої хвилі, щоб у Церкві не було найвищої влади римського епископа.

Римського епископа, що є епископом-ординарієм римської епархії, а одночасно має найвищу гідність між усіма епископами й найвищу владу щодо науки віри й обичаїв та карности й управи над усею Христовою Церквою, називаємо звичайно — папою, Святішим Отцем, Христовим Намісником, а його епископську столицю в Римі — святою, Петровою або Апостольською Столицею.

Обовязки папи

Папа має найвищу владу в світі й тому має багато обовязків, що їх мусить сповняти, й багато справ, що їх мусить старанно вирішувати. Він має владу над кожною поодинокою церквою, над кожним епископом і священиком. Епископи час від часу їдуть до Риму й здають папі справу зо стану й управи своєї епархії. Папа призначує епископів, або усуває їх від урядування. Скликує вселенські собори. Основує або касує монаші Чини. Висилає місіонарів, а до різних держав своїх відпоручників-нунціїв і делеґатів. Надає привілеї й диспензи. Як найвищий суддя проголошує рішальні присуди в церковних спорах і приймає відклики. Свою владу виконує через окремі уряди-конґреґації, де працюють найближчі папські помічники-кардинали. Папа — це найвищий учитель, душпастир і суддя всіх людей на дорозі спасення. Нема в світі людини, що не була б віддана Богом папі в душпастирську опіку. Спасення королів і найбідніших робітників та фармерів лежить Христовому Намісникові на серці.

Папа й молитва

Щоб папа, як Христовий Намісник, міг гідно й успішно сповняти всі свої великі й численні обовязки, йому треба дуже багато великої сили духа, що її може подати йому тільки один Бог. І папа раз-у-раз просить собі в Бога потрібного просвічення й помочі, щоб міг зробити все можливе для закріплення й поширення Божого царства в кожній нації, родині й людській душі. Щоб кожна душа була щаслива тепер і навіки.

Молімся всі!

Та папа є того переконання, що він зможе успішніше сповнити своє велике завдання Христового Намісника, якщо всі побожні люди в усім світі будуть іще й від себе просити Бога, щоб сповнив усі бажання папи й усі його спасенні заходи поблагословив великим успіхом.

А ті бажання й справи великі й численні.

Одним із багатьох бажань теперішнього Христового Намісника, папи Пія XII-го, є справа заключення скорого й тривкого мира в світі, що кожній великій і малій нації, а в ній кожній людині забезпечив би в будуччині спокійне й щасливе життя. Цього він бажає, про це старається. За це молиться гаряче щодня. До такої молитви закликає також світ. Так, як колись Христос в годині страждань в Оливному садку бажав, щоб апостоли чували й молились разом із Ним, так тепер Христовий Намісник бажає й просить духовної помочі.

І сьогодні ми звертаємось до всіх читачів "Світла", щоб до своїх щоденних молитов удома і в церкві не забули ніколи долучити своїх молитов за Христового Намісника в Римі, щоб Бог поблагословив його довгим життям, добрим здоровям, великою святістю й успіхом у його папській праці.

Зокрема члени Апостольства Молитви нехай моляться щодня в цім місяці січні **в усіх намірениях Христового Намісника.** Нехай просять Христа-Царя, щоб поблагословив свого Намісника ласкою сповнення всіх його задумів, що їх він носить у своєму серці й бажає їхнього сповнення. Молімся сердечно всі за Христового Намісника, а одночасно за сповнення його сердечних бажань. Молімся разом із Христовим Намісником! Подбаймо про це, щоб у цім місяці кожного дня, разом із молитвою всіх членів Апостольства Молитви в усім світі, линула перед Божий престіл у всіх намірениях Христового Намісника також і наша щира українська молитва. Це буде справді по-католицьки. Це буде дуже миле Христовому Серцю й дуже помічне Христовому Намісникові й усьому світові.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у світі

Мелетій Смотрицький

5). Майже в тому самому часі, коли Іван Кунцевич звязував себе на все своє життя, щоб служити святому зєдиненню українського народу з Католицькою Церквою, інший юнак, українець і уроженець тієї самої провінції, опускав Вильно, не щоб замкнути себе в монастирі, але щоб шукати знання в німецьких університетах. Він називався Максим Смотрицький і був сином ректора православної академії в Острозі та любимець можного князя того міста. Першим учителем Максима був самий його батько, Еразм Смотрицький. Еразм був перше військовою людиною й мав уряд камянецького підстарости. Згодом князь Острожський покликав його до своєї академії. За його доглядом і управою надруковано в острожській друкарні 1581 року першу Біблію в українській мові на основі примірника, що його прислав був із Риму папа Григорій XIII. згідно з грецьким і латинським текстом.

Другим учителем Максима був Кирило Лукаріс, заражений кальвінізмом. За проводом таких учителів і в тій академії, що її князь Острожський старався зробити твердинею православя, Максим набрався, разом із глибоким знанням грецької, латинської, словянської й польської мови, також сліпої ненависти до латинської церкви й унії. Його таланти звернули були на себе увагу князя, що з того часу бачив у ньому будучу підпору того, що тоді мало вже назву — грецького православя. Внедовзі він вислав Максима до університету в Вильні (1601), щоб там покінчив свої науки. Саме тоді, коли Кунцевич вступив до монастиря, Смотрицький кінчив свою науку гуманістики й філософії та збирався до виїзду до Німеччини, щоб у тій країні Лютра вчитись богословії за проводом менш підозрілих професорів, ніж були ОО. Ісусовці...

Коли Максим вернувся згодом в Україну, з головою повною упереджень, а в серцем повним гордости, то застав там живу боротьбу між православям і св. унією. У тій боротьбі він узяв живу участь, ставши в ній проти св. Йосафата. Ці дві людини мали внедовзі станути до боротьби, як представники двох противних таборів, і боротись так довго, доки геройська жертва одного не стане причиною навернення другого, що з гонителя унії стане її найгарячішим оборонцем. Смотрицький прибере згодом монаше імя — Мелетія.

Св. Йосафат у монастирі св. Тройці

Постанови, що їх за надхненням Божого Духа роблять нераз святі, бувають для людського розуму такі дивні й незрозумілі, що той людський розум, далекий від того, щоб міг збагнути глибину спонук, готов уважати ті постанови за божевілля, якщо хотів би керуватись при такім осуді тільки своїм природним світлом.

Таким рішенням, трудним до зрозуміння для людського розуму, було вступлення Івана Кунцевича до монастиря св. Тройці в Вильні, де цьому юнакові, що вирікавсь усього, щоб посвятитись виключній і досконалій службі Господу Богу, бракувало духовного проводу, прикладу, а принаймні спокою самоти. В св. Тройці він не міг знайти з того ні одного.

Монастир був знищений, опущений, а його завідувачі— українські посадники й радні української ґрупи, що їх займенував король Баторій 1584 року, що мали бути опікунами й оборонцями того монастиря й прийняли на себе обовязок завідувати ним згідно з духовним його призначенням, на че вважали за своє завдання зробити заздалегідь усяку відбудову неможливою. Свій обовязок вони так сповняли, що за двадцять літ одна монастирська посілість пропала, а щорічні доходи з другої десь так щезали, що годі було довідатись, куди вони дівалися. Самі архимандрити, далекі від того, щоб покласти кінець такій розтраті, довели руїну монастиря до краю. За їхнім дозволом світські люди позаймали подвіря й город, щоб там побудувати собі доми. Монастирські будинки повинаймали крамарям. Їм самим остались дві келійкі, їдальня й малий городець. Це було мешкання архимандрита. Поправді, то ця гідність була тільки з назви, бо в монастирі не було ні одного монаха, а люди, що носили її з часу церковного зєднання, не були в спромозі піднести її з упадку. Софроній, перший із них, привязаний щиро до унії, не мав відваги ставити опір пересідуванням незединеного Братства й зробив місце якомусь Йосафові, що став повільним знаряддям у руках незединених. За їхньою намовою він відступив проповідальницю одному священикові виключеному з Католицької Церкви, що був знаний із своєї ненависти до св. унії; і якщо митрополит не був би скоро вдався в ту справу, єресь були б проповідували навіть у головній святині виленських унїятів.

На цьому місці треба згадати, що хоч у тому часі ще численні монастирі вкривали українську землю, то митрополит не міг знайти ні одного монаха, що був би спосібний носити гідність архимандричого хреста. А з котрогонебудь боку глянути було на тодішні українські монастирі — не видно було там ніякого знаку повороту до них св. зєднання; а проте, вся будуччина унїятської Церкви залежала від тієї конечної обнови.

Щоб закріпити й поширити в українськім народі св. злуку з Католицькою Церквою, до того треба було мати добре духовенство, а головно епископів. Про це так говорив Рутський у тім часі, коли Кунцевич посвячував себе на службу Богові: "Згідно з канонами грецької Церкви на всі церковні вищі посади могли бути вибрані тільки монахи Чину св. Василія Великого. Якщо отже хочемо мати добрих епископів, виховаймо добрих монахів. Дбаймо про це, щоб були вчені й закріплені в монашій досконалості: бо, на жаль, тепер ми не маємо між собою ні святости ні науки."

Та хто мав засвоїти Україні одну й другу? Митрополит Іпатій Потій був уже надто старий і дуже зайнятий справами свого уряду, щоб міг сам зайнятись таким ділом. Зроблять це два молоді василіяни за доглядом і опікою достойного митрополита. Першим із його помічників буде колишній помічник крамаря Поповича, Іван Кунцевич. Проте його післанництво було ще тоді для Потія загадкою; і ледве можна було надіятись, що цей юнак зможе набратись духа й чеснот свого нового стану в тім повнім відокремленні, що в ньому він знаходивсь.

Іван стає Йосафатом

Коли митрополит Потій прийняв Кунцевича до монастиря, він відразу, без попередньої новіціятської проби, того самого дня, коли одержав монаший габіт, зложив також і свої урочисті василіянські обіти вбожества, чистоти й послуху. Сталось це так тому, бо хоч право грецької Церкви назначало таку пробу, то однак в Україні це право було вже від давнього часу призабуте. Тільки нове імя надавано новому монахові при облечинах, що мало нагадувати йому, що він став іншою істотою, що розпочала нове життя. Кунцевичеві митрополит надав імя Йосафата, що було славне в історії східнього чернецтва, а ще славніше мало стати через праці й чесноти того молодого василіянина, що його з того часу буде носити.

За проводом св. Духа

Коли вже св. Йосафат зобовязавсь вічними, врочистими обітами служити досконало Богові в Чині св. Василія Великого, то, як засвідчає Рутський, свідок тих його перших кроків на новій дорозі життя, "спочатку він не мав ніякого вчителя духовного життя; та св. Дух сам став його провідником і він у короткому часі так поступив у досконалості монашого життя, що став спосібний сам навчати й вести інших." (Рутський: Життя св. Йосафата).

Новий профес не одержав ніякої поуки про чесноти й обовязки свого стану. Навіть вартість монашого стану й значення самого імени монаха, що ним він став відзначений, могли бути для нього якоюсь незрозумілою загадкою. Та однак, зараз із самого початку, він почав іти певним і скорим кроком, бо Бог показував йому дорогу. Йосафат зрозумів, що відлука від світа була першою умовиною того нового роду життя, то ж відразу окружився в своїй самоті непроходною перегородою. Недалеко монастирської фіртки й близько церкви св. Тройці була одна порожня келійка, що її не зайняли були світські люди. Вбогий вигляд тієї келії, що охоронював її від збещещення світськими людьми, для св. Йосафата був головною спонукою, що саме цю найбіднішу келію він вибрав собі на своє мешкання в монастирі. Оселившись у ній він так старанно замкнув себе в своєму новому затишку, що виглядало, наче б він зробив обіт досмертнього затворництва. "Я звернув був особливішу увагу на те, писав Рутський, що він виглядав наче похований у своїй келії." Скоро можна було спостерегти також і те, що св. Йосафат не виходив також ні раз на подвіря. Литовські сенатори приходили деколи до св. Тройці з великою дружиною, що нею в тому часі окружались польські пани. Св. Йосафат не виходив на двір, щоб подивитись на них; він навіть оком не глянув на той блиск світової слави. "Відлучений від земних речей і геть чисто зайнятий божими, він вдень і вночі був затоплений у молитві" — пише про той час життя св. Йосафата його життєписець Суша. (Д.б.).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Споріднення з Ісусом. Наука в приповістях Глава 12:46-50. Глава 13:17.

Як іще Він промовляв до людей, то Його браття стояли на дворі та й хотіли з Ним говорити. І ось сказав один до Нього: "Ось Твоя Мати й Твої браття стоять на дворі та й прагнуть говорити з Тобою." Він же озвався й відказав тому, що говорив до Нього: "Хто то Моя Мати й хто Мені браття?" І простягнув свою руку до своїх учнів і сказав: "Ось Моя Мати та й Мої браття! Бо хто сповняє волю Мого Отця, що на небі, той Мені брат і сестра та й Мати."

Того дня вийшов Ісус із дому та й сів на краю моря. І зійшлась до Нього численна товпа народу. Тому Він увійшов у човен та й сів, а ввесь народ стояв на березі. А Він промовляв до нього багато в приповістях кажучи: "Ось вийшов сівач сіяти. І як він сіяв, то одне впало при дорозі й прилетіли небесні птахи й видзьобали його. А друге впало на камянистий ґрунт, де не мало почви, й зараз зійшло, бо не було глибоко в землі. Та як піднялось сонце, то воно привяло; а що не мало коріння, то посохло. А деяке впало між терен; і підріс терен і заглушив його. А інше впало на добру почву та й дало плід, одне в сотеро, друге в шістьдесятеро, інше в тридцятеро. Хто має уши слухати, то нехай слухає.

І приступили Його учні та й запиталися Його: "Чому говориш до них у приповістях?" А Він відповів їм і сказав: "Тому, що вам дано розуміти таємниці небесного царства, а їм не дано. Бо хто має, тому дасться, й він матиме подостатком; а хто не має, від того відніметься й те, що має. Тому говорю до них у приповістях, бо вони, хоч дивляться, не бачать, і хоча слухають, ні не розуміють. І сповняється на них пророцтво Ісаї, що каже: Слухом будете слухати, та не зрозумієте; і дивлячись будете бачити, та не побачите. Бо тверде стало серце цього народу. Та й вони ушима тяжко чують і зажмурили свої очі, щоб часом не побачити очима й не почути ушима й не зрозуміти серцем і не навернутись, та щоб Я сцілив їх.

А ваші очі блаженні, бо бачать, та й уші ваші чують. Бо, поправді, кажу вам, що багато пророків і праведників бажало бачити, на що ви дивитеся, та й не бачили; та й чути, чого ви слухаєте, та не чули."

ПОЯСНЕННЯ

Коли одного дня Ісус вернувся до свого мешкання в домі св. Петра в Капернаумі й навчав народ, туди прийшла Марія, Ісусова Мати, з Ісусовими кревними, що хотіли говорити з Ісусом.

Тих кревних св. євангеліє називає "братьми".

Щодо тих "братів", що хотіли говорити з Ісусом, то це не були рідні брати Ісуса Христа, а тільки його кревні. Це засвідчає св. Письмо. Слова Марії до ангела: "Як же це станеться, коли я не знаю мужа" (Лук. 1-:34) виявляють що Марія після народження Ісуса далі вела дівоче життя, хоч була заміжня. Цими словами Марія виявила нам свою ніжну таємницю, що Вона перед народженням вела й завжди вестиме життя в досмертнім дівицтві. А це виявляє, що Марія не мала більше дітей, тільки одного Ісуса; тому Ісус не мав рідних братів.

Як 12 літ після народження Ісуса, Марія й Йосиф ходили з Ним до Єрусалиму, був Він у них єдиним сином (Лук. 2: 41:52).

Потверджує це також і та умовина, що в Назареті, де Ісус навчав у божниці, називали Ісуса "Сином Марії." Так називають одинака такої жінки, що вже довший час є вдовицею.

Після смерти Ісуса Христа взяв Марію до себе св. Іван Богослов. Як би Марія була мала крім Ісуса більше дітей, то Вона була б мешкала з ними, а не зо св. Іваном.

Нема також у св. Письмі й найменшого натяку на те, що св. Йосиф мав своїх дітей перед подружжям із Марією. За те є всюди згадка про одного Ісуса. "Ангел Господень явився в сні Йосифові та й сказав: Встань, візьми Дитя й Його Матір і тікай у Єгипет." (Мат. 2:13). "Встань, візьми Дитя й Його Матір та йди в Ізраїльську землю." (Мат. 2: 20). І Католицька Церква вірить непохитно й загально, що ті "брати" Ісуса, що про них згадує св. Письмо, це були Його близькі кревні: Яків Менший і Йосиф, син Алфея й Марії, близької родички Пречистої Діви Марії, й Симон та Юда Тадей, синів Марії й Клеопи, що міг бути другим чоловіком Марії, жінки Алфейової.

Згадати тут треба й це, що називання близьких кревних "братьми" й "сестрами" було тоді у жидів загальним звичаєм. У еврейській мові не було такого слова, як у Галичині, де казали "тіточний, стриечний брат", або "братанич, сестрінок". Тому близьких кревних називали загально — братами, сестрами. Наприклад Авраам говорив до Лота: "Тому, що ми браття", хоч Лот був тільки сином Авраамової сестри, а його племінником.

Свояки, що прийшли були до Ісуса, могли мати бажання не тільки говорити з Ісусом, але навіть забрати Його з собою до Назарету, бо, на їхню думку, Ісус перейшов був у своїй ревності межі розваги, а також вони боялись, щоб через діяльність Ісуса фарисеї не переслідували Його й їх через Нього; надто великий вплив Ісуса на народні маси міг спричинити якийсь ворожий виступ фарисеїв. Якщо з ними була й Христова Мати, то Вона прийшла з ними тільки тому, щоб своєю присутністю не допустити до повного розриву між своями й Ісусом.

Коли Ісусові донесли, що на дворі стоїть Його Мати з кревними й бажають бачитись із Ним, та через натовп народу не можуть дістатись до середини, Ісус указав рукою на учнів і сказав: "Хто сповняє

волю Мого Отця, що на небі, той Мені брат і сестра і мати." Цими словами Спаситель не заперечує свого спорідненя щодо тіла, тільки зазначує, що Його першим спорідненням є спорідненя з небесним Отцем та що воля небесного Отця є для Нього правилом у всім. Другим спорідненням є для Нього спорідненя духове, що до нього Він зараховує тих, що йдуть за Божою волею, а ними в першій мірі є апостоли. Вони такі дорогі Серцю Ісуса, як брати, сестри, чи рідна мати. Цими слова Ісус висказав майже те саме, що вже давніше сказав був Марії й Йосифові, коли 12-літнім юнаком остав був у святині. Цим Спаситель учить нас, щоб ми завжди памятали про Бога, любили Його більш усього й Божу волю ставили вище всього. Марія не образилася словами Ісуса, бо Вона добре зрозуміла їхне значення.

Раз сидів Ісус у Капернаумі або Витсаїді на березі Галилейського моря і дивився на поперерізувані стежками поля, що їхня почва, залежно від піднесення берегів, змінялась від дуже врожайних та скалистих та зовсім неврожайних. Коли кругом Нього зібралось багато народу, він сів у човен і почав навчати їх притчами-приповістями.

Притчі-приповісті, це були короткі вигадані оповідання, найчастіш образи з природи або людського життя; в них Ісус, через порівняння, наглядно пояснював своїм слухачам правди про небесне царство.

"Хто має, тому дасться, а хто не має, від того відніметься й те, що має". Одна ласка, що з нею вірно співдіє людина, приготовляє другу; та як хто не співдіє з першою, та втратить і ту, що має.

Коли Ісус оповідав приповісті, то не всі слухачі розуміли їхню моральну науку; це останнє діялось тому, бо деякі з них відкидали Боже світло, що його подавав їм Бог для спасення душі. Як деякі чули слова Христової науки, та не розуміли їх морального значення й не переймались нею, то це було через їхне недовірство й закамянілість серця. Це бачив наперед пророк Ісая в своему пророчому видінню й це заповів словами, що їх Ісус навів: "Слухом будете слухати, та не зрозумієте"... Цими словами змальовував Ісая сумне явище, що жиди не схочуть признати Ісуса Христа за Месію, хоч Він робитиме на доказ свого божого післанництва великі чуда; щогірш, коли не зможуть заперечити дійсности чуд, припишуть їх навіть діланню діявола.

Подібне сумне явище буває й тепер, де люди мають стільки певної науки нпр. про неважність подруж, заключених поза Католицькою Церквою, про неважність і шкідливість розводів, штучного подружнього життя й обмежування числа дітей; про здорову національну працю, релігійну пресу, католицьку школу й організацію і взагалі про правдиву католицьку релігію, а однак дійсність є така, що "слухом слухають, та не розуміють, і дивляться, та не бачать" певної правди й не відчувають конечности прийняти її та зробити засадою свого життя. Такі бувають навіть між такими людьми, що подають себе за католиків. Та щоб бути справжнім католиком, то треба трьох речей. слухати, вірити й сповняти.

Католицькі Герої

КАРТИНИ З ЖИТТЯ СВЯТИХ МУЧЕНИКІВ

Було то в неділю 12 вересня 1926 року В домі багатої шляхетної родини Сільва Караско, що жила близько озера Тезкуко, в Мексико, стояв навколішках у гарно прибраній кімнаті перед своїми батьками їх двадцятьсімлітній син Яким і просив у них благословення. Те робив він за кожним разом, коли вибирався в дорогу, щоб своїх католицьких братів-мексиканців кріпити в вірі в тяжких часах переслідування.

— Я благословляю тебе, мій сину, іди здоров та будь вірний і відважний! І в здорові вертайся до нас! — прощав свого сина старий Сільва Караско, благословляючи його та дозволяючи цілувати свою руку. Його голос дрижав, а в очах закрутилися сльози. Щоб закрити своє зворушення, він відвернувся і зник скоро в сусідній кімнаті. Донна Марія, Якимова мати, підвела його й провела аж до брами.

— Батькові дуже тяжко пускати тебе з дому, а й я завжди з великим смутком і страхом прощаюсь із тобою. Та проте твоє поводження тішить мене, що ти виставляєш своє життя на небезпеку за добру справу. Хоч б довелось тобі понести й мученицьку смерть, то це менше смутило б мене, ніж повединка твого брата Петра, що показав себе таким негідним.

При тім тяжкий стогін вирвався із її грудей.

— Мамо, я охоче віддам життя за Христа й Його царство в нашій нещасній батьківщині! Може там у небі я міг би більш зробити для кінцевої перемоги Христової справи, як тут на землі.

А коли мати ще раз обняла його, вже зза порога додав·

— Мамо, скажіть моєму братові Петрові, що я конче ждатиму його в небі. А тепер геть із сумними думками - - сказав сам до себе. А ось іде вже мій вірний Рафаїл. Чого ж мені боятися?

Саме тоді в обсадженій високими пальмами доріжці вирінула постать молодої людини. Його стрункий стан, бліде лице з ясними, палкими очима, представляли образ невинности й молодецького запалу. Мануїл Мельгарейо, так звався вірний товариш Яким, зачув його останні слова.

Це ти, любий Якиме, є Рафаїлом — промовив голосно — а я тільки молодий Товія.

Чи я тебе веду, чи ти мене? — спитав, сміючись Яким. Ні, ні, мій друже, це таки ти. Я Товія, а ти святий, великий архангел Рафаїл.

— Але ж ні, — боронився юнак — це якраз навпаки. З того часу, як я став читати Фабіолю, завжди думаю, що ти є відважним, героїчним Севастіяном, а я молодим Панкратієм.

— Отже, Панкратіє, чи скоріш Рафаїле, ми мусимо спішитися, щоб не втратити потягу, що відходить пів девятої до Замори.

На залізничій станції було досить пусто. Тільки кілька подорожніх сіло до потягу. Обидва други сиділи якийсь час самі в переділці й обговорювали найближчі плани. Незабаром присівся до них якийсь незнайомий і юнаки перервали свою розмову. Яким оглядав околицю, а Мануїл читав свою Фабіолю.

Незнайомий глядів якимсь острим, допитливим зором на обидвох другів. Опісля присунувся до них ближче й звертаючись до Мануїла сказав:

— Видно якась дуже цікава книжка, що ви так заглибились у ній?

Мануїл зачинив зараз книжку.

Це оповідання з часів римського цісарства.

— Ми, мексиканці, вертаємось мабуть до подібних часів, головно що до релігійних умовин — відізвавсь незнайомий. Не брак нам Неронів і Діоклетіянів. Це справді щось страшне й огидливе, як поводяться з нами католиками. Неправда ж, мій пане?

Це питання звернув він до Якима, що з появою незнайомого відсунувсь від вікна й сів біля дверей переділки.

Ви обидва католики продовжав далі незнайомий. І то добрі католики Це спостеріг я відразу. Але не бійтесь нічого, бо й я католик. Я високо ціню свою віру й потраплю оборонити її перед безбожним Калесом

Коли й тепер ще обидва юнаки мовчали, представивсь їм як Карло Манцанарес, купець, що їде в купецьких справах. Опісля витягнув із своєї кишені малий, гарний хрестик і кілька медаликів.

Оце я маю з моєї останньої прощі до Ґвадалюпи. (Велике відпустове місце в Мексико з чудотворним образом Божої Матері). Чи ви були вже там коли? Кажу вам, нічого подібного в життю я не бачив Це щось проймаюче бачити ті тисячі-тисячі людей, що немов одними устами благають у Пречистої Діви відвернення страшного переслідування

І на його лиці показалась немов тінь глибокого смутку

Це зломило запору. Яким і Мануїл, щасливі, що знайшли щире, католицьке серце, почали говорити зовсім відверто Признались, що є католиками та що їдуть потішати й скріпляти своїх братів Вивязалась жива розмова. Купець оказавсь досвідченою й бувалою людиною, а при тім надзвичайно побожною. Та однак у серці Якима ввесь час було якесь почуття недовіря, хоч він боровся з ним, як із покусою.

На одній станції висів купець на хвилину з потягу, щоб, як казав, полагодити в станційнім уряді якусь купецьку орудку. Опісля вернувсь назад, повний приязни й чемности

Тим часом показались на овиді зариси старинного великого міста Замори, що було ціллю подорожі наших юнаків. Місто поділяло долю цілого краю. Хоч це була неділя, та в місті не можна було того пізнати. Давніше, за спокійніщих часів, можна було бачити цілі товпи людей, що спішили до старинної катедри на Службу Божу, Білі еспанці, червоні індіяни, чорні мурини, всі разом спішили перед вівтар Всевишнього. Сьогодні однак катедра й площа перед нею були пусті. Катедра, подібно як і всі церкви в Мексико, стояла в жалобі, як полонена невільниця безбожного Калеса Тільки в глухих, затаєних закамарках, немногі священики, що остали ще при житті й на волі, приносили Найсвятішу Жертву.

Незабаром будемо вже на місці — сказав Яким — тай шкода, що так скоро мусимо розійтись. Ваше товариство справді було нам миле.

Злобна усмішка показалась на лиці сповидного купця. Одним махом зірвавсь із лавки, розщіпив плащ, а вказуючи на захований під ним військовий уніформ, заревів якимсь нелюдським голосом:

— А, тепер дізнаєтесь, хто я! Я ґенерал Цепеда. Ось, як гарно я підійшов вас, голубчики! Ви бунтівники й зрадники! Ви вороги батьківщини й нашого президента! Тепер буде вам кінець.. Ви є моїми арештантами... Я вже на попередній станції телефонував до президента й доніс йому про зловлення таких гарних пташків. І він відразу видав присуд, а саме — розстріл!

Яким не показав по собі ніякого страху. Навпаки, немов би якийсь блиск внутрішньої радости прикрасив його лице По хвилі відізвався:

Що до мене, то я охоче віддам своє життя за віру й добро моєї батьківщини Та однак, прошу вас, пустіть цього юнака. Він має всього сімнадцять років.

— Ні, ні — спротивився живо Мануїл — я разом із тобою трудився, то разом хочу вмирати.

Тієї приємности не відмовимо тобі — сказав злобно ґенерал. Навіть хоча б усі папісти цілого світа просили за тебе, мусиш сьогодні згинути

Потяг станув. Генерал відчинив зараз двері вагону й крикнув голосно:

— Сюди вояки! Тут є два бунтівники!

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1 січня, 1945, Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 1.

ХРИСТОС РАЖДАЄТСЯ! -- СЛАВІТЕ ЄГО!

За світлом зірки ген аж зо Сходу,
Йдуть три владики княжого роду,
Золото — дари, кадило, миро
Враз з чистим серцем несуть в офіру.

Глянь оком щирим, о Божий Сину,
На нашу землю, на Україну,
Зішли із неба дар превеликий,
Щоб Тя славити по вічні віки!

Руїни церкви св. Десидерія в Лізіє, в Франції, при монастирі ОО. Венедиктинців, де виховувалася св. Тереса від Ісуса Дитяти. Церква й монастир зруйновані під час останнього аліянського наступу на Францію. В тім часі згинуло тут 56 Сестер.

"Мадонна Квітів". Таку гарну картину, на бажання військового духовника, роздали тисячам американських вояків, щоб вони завісили її по своїх шатрах і домівках.

Католицькі американські вояки, італіянського походження, в вільних годинах від військової служби помагають католицькому священикові забавляти й учити слабовитих італіянських дітей у місті Фоджія.

П-во Дмитро й Ганя Дацюк із Мондеру перенеслись на постійний побут до Едмонтону, де купили дім і крамницю. Редакція бажає своїм молодим приятелям Божого благословення в житті й підприйняттї!

Картина з міста Будапешту, де відбуваються завзяті бої між москалями й німцями. На картині вид ріки Дунаю й церкви св. Степана. Будапештенський кардинал Шереді вирішив залишитись під більшовиками без огляду на всяку небезпеку; за те мали арештувати його нацисти. Також своїм священикам наказав кардинал остатись по своїх парохіях, навіть із загрозою мучеництва.

Наша бабуся з Дітройт, пані Ф. Кассаб, сиріянка, має тільки 103 роки, але кожного дня приходить перша до церкви Божої Матері Н. Помочі, щоб бути на Службі Божій в годині 6.30. В руках у неї завжди вервиця й костур.

Картин з української католицької праці СС. Служебниць між укр. дітьми в Алберті.

Бл. п. Микола Кашуба, довголітній скарбник нашої парохії в Чипмен, Алта.
В.Й.П.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

На видавання "Католицьких Картин" у 1945-му році склали свої добровільні жертви:

Дмитро Кардаш, Сенді Репидз, Алта. $0.50. — Марія Крук, Ню Йорк $1.00. — Іван Аронець, Веґревил, Алта. $1.50.

Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку за ласкаву поміч! — Редакція.

ТАКА ЙОГО ДОЛЯ...

Раз до хворого зійшлося кілька лікарів,
Стануди та й оглядали годину і пів
Потім вийшли до світлиці,
Курять, посідали
І нараду ось яку
Ті знахорі мали:

"Як, колеґо, думаєте,
Чи в лихім стані
Є наш хворий? Бо не видно
Щось познак навні?..

Всі познаки в нього є,
Що він є — багатий...
Га, як так, то мусить він
Довго ще стогнати..."

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

Marriage is a contract between the parties themselves. Why should they have to be married in the Catholic Church?

Marriage is a public as well as a private contract, and society rightly insists upon public conditions for validity. And since marriage is also a Christian Sacrament committed to the care of the Church, the Church reasonably and properly lays down the conditions for the lawful and valid reception of that sacrament.

Catholics cannot attend a Protestant Church. How can the Protestant marry in the Catholic Church?

To be married by a priest is not against the principles of a Protestant who says that one religion is as good as another; but it is against the principles of a Catholic to be married by a Protestant minister. If it were against the principles of some given Protestant, he should stick to his principles and refuse to be married in a Catholic Church. But in this case both parties would refuse, and the marriage would be cancelled.

What would the Catholic Church do to a Catholic who marries in the Protestant Church?

The Catholic Church regards her as a lapsed Catholic. Whilst still obliged to attend Mass, she is not allowed to receive the sacraments. Individual Catholics would be obliged to treat her kindly and with charity. She would not therefore be treated badly personally or insulted. It is a matter for her own soul. She cuts herself off from the grace of God, and forfeits her right to the spiritual privileges of her religion

I have known priests to worry Catholics who have married outside the Catholic Church.

A priest has the obligation to try to save souls, and he has to inspire Catholics to observe the laws of their Church. If a Catholic is living as the Catholic conscience forbids, a priest should be little like Christ if he simply left that soul to perish. And after all, the priest would find it much more pleasant to sit at home enjoying a quiet book and allowing his flock to go its own way. But what sort of a shepherd would he be? You should admire the priest who is a man of duty.

Would the Catholic Church recognize marriage between a Catholic and a Protestant before a Justice of Peace?

From the aspect of civil law the parties would contract civil obligations. But before God and in conscience the marriage would not be valid, and the Catholic party would be living in a sinful alliance, violating her conscience. She would be deprived of the sacraments of the Church until she repents and had her marriage rectified according to the laws of the Church.

You dare to say that no marriage outside the Church is a true marriage; that the Catholic party is living in sin, and that the children are not acceptable in decent society?

You make one mistake. The Catholic Church does not say that the children are not acceptable in decent society. Civil society is regulated by civil law, and a marriage legal in civil law obtains legal affects. Children of such a marriage are legitimate and acceptable in society. But whilst the marriage is regarded as legal by society, it is not valid in conscience for a Catholic, and such a person lives in sin. A marriage which civil law regards as valid needs not necessarily be valid in God's sight. No state on earth could possibly prove such a claim to infallibility. All marriages of non-Catholics outside the Catholic Church are considered valid unless they are proved to be invalid.

By a recent law, made by men in 1908, your Church makes it a sin for a Catholic to marry in a Protestant Church.

It has always been a sin for a Catholic to marry in a Protestant Church. But in America, prior to April 19, 1908, such marriages, though sinful, were regarded as valid by the Catholic Church. Since 1908 such marriages are invalid. If a Catholic wishes to contract a marriage now, he must do so in the Catholic Church. This law is not a new law. Wherever the Church was solidly established, the Church applied this law. And the law was applied to America on April 19, 1908, by what is known as the Ne Temere Decree. As for its being a man-made law, you forget that Christ commissioned His Church to legislate for the well-being of the sacraments, and of those who receive them. If the state can say, "Unless you come before my Registrar, your marriage will be regarded as null and void", so the Catholic Church can say, "Unless your marriage comes before my official minister, as far as I am concerned, I shall consider it no marriage." And God sanctions the view of the Church in this matter rather than any legislation of the state. Christ elevated the natural contract of matrimony to the dignity of a sacrament, and it is as much a sacrament as Baptism, Confirmation, Ordination, or any other. And as such it belongs to the Church.

Why come between two lovers? God says love one another as I have loved you.

That we must love as God has loved us shows at once that not any kind of love is lawfully indulged. Christ never loved us so as to break God's laws because of us. Such love would be unlawful. God and conscience comes first always. No human love can come before one's love of God, and he who loves God observes the laws of His religion.

Володимир Височанський із Олифанту, Па., в щасливім дні свого першого святого причастя.

Сарджент Микола Височанський, бере участь у боях на американсько-німецькім фронті.

Евстахій Височанський, бере участь зо своїм братом на американсько-німецькім фронті.

Преп. Бр. Константин Височанський, ЧСВВ., монах-друкар у нашій друкарні в Мондері. — Крім цих братів Височанських є ще Івась, що вчиться в нашім семінарі в Стемфорді, й школяр Омелян, що живе з матірю й сестрами в Олифанті.

Теодор Височанський, пробоєвик в американській армії. Під цю хвилю перебуває в Ню Джерсі.

STORIES

THE COLONEL DISGRACED

There was once a young Colonel in the army who owed his promotion to the goodwill of his Soverign.

A short time before he had been raised to that rank, there had been a war between his country and one of the other kingdoms of Europe; but it was now at the end, and there was peace between them.

During this time of peace, the Colonel asked from the King leave of absence, as he had a great desire to travel, and visit the great cities of Europe and other places of which he had often read. This permission was easily obtained, and he set out on his journey.

Now, it happened that while passing through the kingdom which had lately been at war with his own, he was invited to join a company of the chief officers and to dine with them.

During the course of the repast the conversation turned upon the late war. Some of the company spoke very freely, not only against the country to which the young Colonel belonged, but even against the King himself. They said many bitter things about the way he governed the people, as well as about his private character, and they laughed and found amusement at his expense.

These words hurt the Colonel very much. He loved his King, not only because he owed his present position to him, but because he knew him to be upright and good. But now he was at a loss how to act. He said to himself: "If I stand up here in defence of my King and country or if I show how angry I feel, they will only laugh the more, and I will not be able to do any good, because I am only one, and there are so many against me.' I will pretend, therefore, not to heed what they say, for their words cannot do my Sovereign any harm."

So he made no reply to all their severe remarks, and pretended not to be hurt by what they were saying. He sometimes smiled, when he saw the others laughing, and even added a little word by way of joke, that he might not seem to be offended at them.

When the visit was over, he returned to his lodgings, well pleased with the matter in which he had conducted himself during the day. "After all", he said to himself, "in the circumstances in which I was placed it was best to act as I did."

But the news of what had occured reached the ears of the King at home. His indignation was very great, especially when he thought of how kind he had been to the young officer. So as soon as the later came home, he sent for him.

"What is this I have heard about you?" said the King in an angry tone.

The Colonel hung down his head, and began to make excuses by explaining the difficult position in which he found himself, and said that he did what he thought was the best to be done.

But the King answered: "You did very wrong. It was your duty to have upheld your King and your country even at the risk of your life. Your cowardly conduct has made you unworthy to wear the uniform of a soldier any longer, so begone for ever from my presence, degraded and disgraced."

My child, you are a soldier of Jesus Christ, and you must not be ashamed of Him or of your holy Faith. Wherever you hear anyone speak against it, be sure to defend it, not only by your words, but also by your whole conduct.

Strange but true

A GIRL WHO LOST HER FAITH

A young girl called Agnes left her father's house a short time after she had made her first Communion to live with a relative who was not a Catholic.

Agnes had been well instructed in the truths of our holy Faith, and on the day of her first Communion there was not one of all the children who knelt at the altar who gave so much edification as she did. Before she left home her parents made her promise never to neglect her religious duties, and she promised faithfully that she would sooner die rather than offend God. "Oh, how could I ever grieve Jesus by committing sin," she said, "since He has been so good to me, and has loved me so much?"

But in a short time a great change came over the child. She at first kept her resolution, and went regularly to the holy Sacraments; but one day someone spoke to her in a tone of ridicule of her piety, and ever called her a hypocrite. This was her first temptation, and she neglected to ask God for His grace. She from that moment became ashamed of her faith, and very soon entirely neglected her duties. At length, in about three years, she lost her faith altogether.

Some years afterwards she died suddenly; she died without having time to repent, and so went to receive from the just Judge the terrible sentence she had merited

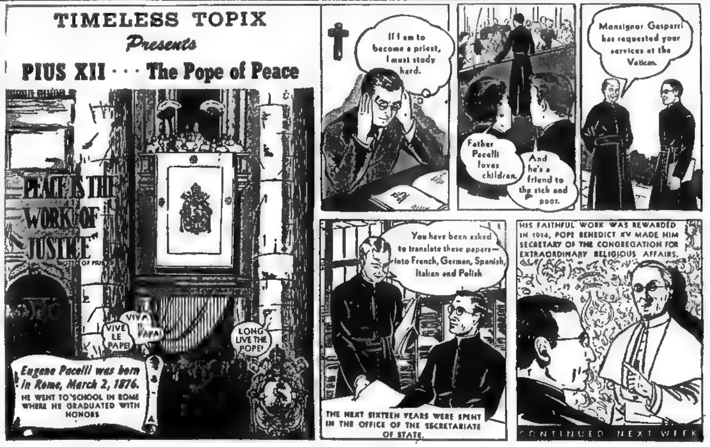

Кільканадцять вояків обскочило відразу обидвох другів і повели до міста. З піднесеною головою й спокійним обличчям ступали мужні визнавці віри. Кілька католиків, що в арештованих пізнали братів по вірі, йшли в якімсь віддаленні за ними.

— Мануїле — промовив Яким — треба нам розбудити гарячі почуття любови й жалю, щоб приготовити себе до смерти.

По хвилі виймили обидва вервиці й почали голосно прославляти небесну Царицю. Коли вояки побачили те, почали глумитися з них і хотіли вирвати їм вервиці з рук. Та приятелі не зважали на те й молились далі.

Вкінці завели їх вояки на подвіря касарні й поставили під стіну. Один із вояків хотів завязати їм очі.

— Я не дозволяю завязати собі очей — запротестував обурливо Яким. Я не є зрадник. Можу сміло глядіти смерті в вічі. Я дам вам знак, коли маєте стріляти. Як я крикну: Нехай живе Христос Цар, тоді стріляйте!

Опісля звернувсь до вояків і промовив сердечно до них:

— Товариші, я з радістю вмираю за святу віру. Нехай моя смерть принесе вам і всій нашій поневоленій батьківщині якнайбільше Божої ласки й благословення! Прощаю вам із серця, мої любі други, бо ви самі може й не знаєте, що робите. Так само й мій товариш Мануїл. В небі будемо молитись, щоб ви пізнали правду [illegible] спасли свої душі.

Багатьох вояків зворушила та промова. И тоді сталось щось таке, що лучалось тільки в перших віках християнства. Один із вояків, що мав стріляти до обидвох геройських юнаків, виступив із ряду, кинув на землю свого кріса й крикнув.

— Я не буду стріляти! Я також католик і не хочу вбійством плямити свого сумління!

— Проклятий накорінок — крикнув злюще командант — візьміть того бунтівника й закуйте в кайдани!

Наступного дня відважний вояк поніс смерть за свою віру.

Коли відвели нового героя, сказав Яким до свого товариша:

— За хвилину станемо перед лицем самого Бога.

Потім зняв бриля з голови й крикнув:

— Нехай живе Христос Цар!

Грюкнув вистріл і новий мученик повалився на землю. Куля прошила його мужне, католицьке серце.

Вразливий, ніжний Мануїл не міг знести того виду. Впав зомлілий побіч свого вірного друга й так лежачого розстріляли його.

По тім убійстві вояки відійшли скоро, немов би докори сумління гнали їх із місця страшного злочину.

Тепер наблизилось до тіла мучеників кільканадцять католиків, що йшли за ними від самої залізничої станції. Кожний із них хотів узяти собі якусь частинку їхнього одягу, як дорогоцінні мощі. Опісля поклали тіла на возі, завезли до одного дому далеко на передмістю й зложили їх на приготованих марах. Наступного дня похоронили їх спільно в однім гробі, а могилу засипали білими рожами...

Коли Святіший Отець Пій XI довідавсь про смерть тих юнаків, заявив, що можна буде приступити до проголошення їх блаженними, а згодом святими.

Таких героїв виховує Христові — Католицька Церква. Бо це правдива, Божа Церква. Щасливі ті, що належать до Неї.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

На Карпатській Землі

5) Дня 3 вересня, після складення військової присяги, ми виїхали через Лавочне в Карпатську Україну, що була тоді під рукою Мадярщини. Стрільців розмістили в двох селах — Ґоронді й Страбичеві (Мезетеребеш).

Згодом поділили всіх стрільців на 10 сотень, із чого зорґанізовано 3 курені (третій не повний). Команда Леґіону з М. Галущинським, 1-ий курінь Дра М. Волошина й 3-ий курінь Дра С. Шухевича розтаборився в Ґоронді, а 2-ий курінь, за командою Гр. Коссака, розмістився в Страбичеві Мене приділили до 3-го куріня Шухевича, до сотні Дмитра Вітовського. Іншими сотнями командували: В. Дідушок, Р. Дудинський, Н. Гірняк, Будзиновський, С. Горук, О. Семенюк, М. Баран, О. Букшований, Т. Рожанковський.

Про ті наші стрілецькі початки склав був опісля Роман Купчинський, наш славний стрілецький поет, осьтакі жартобливо-сатиричні строфки, що з них я дещо запамятав:

"Як Европа розпочала той завзятий бій,
Захотіла й Україна мати корпус свій;
І зібралися у Львові
На Собіського й Курковій,
Всі обивателі
І борителі.

Як лише там зібрався ґенеральний штаб,
Сам Кирило на вождя мав великий храп,
І вже план був готовий,
Але Катамай відмовив,
Яко капраль штабовий,
Хоч резервовий.

Він казав: "Ти, Кирило, по що пхаєш ніс,
Буде шкода велика, як тя візьме біс;
Краще зараз ще дідня
Утікай геть до Відня,
Будеш гроші там брати,
Вождя вдавати."

Тимчасом Москалі підступали під Львів і пани зо стільцями майнули —
Всею силою пари
Аж на Мадяри.

На Мадярах панове потратили толк,
З того корпусу зробився великанський полк,
Колосальні два "баони" і уланів пів "шкадрони";
Величезна армія,
Страшна, як змія...

Дмитро Вітовський

Вітовський, мій перший стрілецький командант, був у хвилі вибуху війни старшим студентом прав. Під час мира він служив при австрійськім війську й дослужився старшинського ступіня. Та згодом, через політичний процес, він його стратив. Із вибухом війни Українська Боєва Управа поробила заходи в австрійської команди, щоб до вишколу й проводу У.С.С. приділили нам вибраних військових старшин і підстаршин. Між ними був і Вітовський. Австрійська команда не хотіла привернути йому старшинського ступіня, проте Вітовський був призначеним на стрілецького сотника й носив відзнаки капітана. Під час війни йому призначили ступінь нашого полковника.

Ми любили Вітовського. Він був середнього росту, блідолиций, брюнет. Палко говорив, гарно писав. Був ідейний, для стрільців людяний, любив лад, точність і карність. Як ми недобре поводилися, він хвилювався й ставав строгий, та що був мякого серця, то внедовзі добрів.

Як ми йшли в Ґоронді на вправи, то нераз співали йому:

"Попереду сотник іде, раз, два, три,
Він до бою з нами піде, раз, два, три,
Бо він хлопець, як сметана,
Має ранґу капітана, раз-два, раз-два, раз, два, три!

Наш пан сотник, як сметана, раз, два, три,
Має ранґу капітана, раз, два, три,
Має ранґу, має гроші,
А сам хлопець він хороший, раз-два, раз-два, раз, два, три!"

Та не тільки такої ми співали своєму сотникові. Часом ми співали вже на іншу мелодію:

"Нині кава без цукру, без цукру, без цукру..." і т.п. Що правда, кава не ставала від того солодша, бо ми її вже були випили ґірку, та наш пан сотник таким чином довідувавсь, чого нам бракувало в Ґоронді до щастя...

Щодо мене самого, то я, завдяки своїм 6-ьом стопам і 1-ому цалеві росту, стояв у ряді на самому краю, під час маршу йшов завжди в першій чвірці й маршував зараз за Вітовським. А що я, так як він, любив точність і карність, то згодом я здобув собі його довіря й належав до його ніби помічників.

Гарна ідея — подерті черевики

До Ґоронди й Страбичева ми приїхали не тільки з гарною ідеєю й запалом у серці, але й у добрій одежі. Та завдяки щоденним вправам частина стрільців так була обшарпалась, що ходила в своїй подертій цивільній одежі, чи в старій військовій, мадярського краю, в подертих черевиках, а до вироблення боєздатности ми мали кріси старої системи Верндля на один набій (мабуть іще із часів Марії Тереси...) Як бувало почіпають до крісів замість ременя — шнурки, як станvть до вправ — то як би так близько були москалі, то могли б були тікати аж під — Відень...

А що стрільці в такім виряді мусіли виглядати дуже романтично, то доказом цього є складена тоді пісенька, що її співали собі стрільчики про себе самих на нуту: "Ой зацвила черемшина..."

"Машерують добровольці
Через Мезетеребеш,
Гей-гей, через Мезетеребеш,
Чи то військо, чи то банда
Ти ніяк не розбереш.."
Гей-гей, ти ніяк не робереш..."

Я сам роздобув був собі під час побуту в Стрию в одного знайомого члена "Сокола" новий сокільський однострій, то виглядав хоч не зовсім по-військовому, то принаймні по-фестивному..., що якраз відповідало нашому тодішньому положенню.

На кватирі стояв я в одного нашого вбогого "Руснака", а що в них була тільки одна кімната, то мені набили сінника соломою й постелили на лаві, в кутку коло дверей. Проте думаю, що тоді спалось краще, ніж нераз на пружинах і матерацах. До сну приспівувала мені його ½річна "панна", що її "соля" я ще й досі не забув...

У Ґоронді й Страбичеві У.С.С. зєднали собі відразу прихильність місцевого українського, тоді ще дуже мало свідомого, населення. Їхня мова мала досить мадярських слів. Ось зразок. "Єден солодкий брат пішов у варош, упив маленько палінки, бору й шеру, покушав крумплів і кіндериці й загнав письмо до молодого катуни." Це було подібне до "чистої" української мови в Канаді. "Бойс пішов до селеру, взяв гамера й пейло з нейлсами та й пофіксував фенц у конері фарми коло ґейту."

(Д. б.).

СПІВАЙТЕ в кожній церкві Службу Божу з нот на два голоси. Особливо діти з кожної нашої парохії й "Рідної Школи" повинні навчитись співати цю Службу Божу. Таку Службу Божу видали ОО. Василіяни в Мондері, в Канаді. Ціна примірника — 50 центів. ЗАМОВЛЯЙТЕ чимскоріш у редакції "Світла".

ЧИ В ВАШІЙ ХАТІ Є гарна книжка про о. Маркіяна Шашкевича, що пробудив український народ у Галичині до нового життя?. Замовляйте в "Світлі". Ціна 35ц.

ЯК ЖИВУТЬ У СОВІТАХ?

2). Загал людей є майже так само лихо годований, як і одітий. Старшини червоної армії є досить здорові, та що до жінок, то можна завважати, що на їхніх лицях не видно свіжости; це знак, що не мають доброї поживи з вітамінами. Світ думає, що москалі великі ростом, та тверді роки революції й недоїдання лишили їм лиху будову костей і недоріст; звичайний американець вищий на пів голови від старшини червоної армії.

Уніформи червоних старшин із дрантивого матеріялу, але за те мають червоні причіпки зо срібними зірками, що визначають старшинський ступінь. У західніх краях мала різниця між уніформом старшин і вояків, та в Совітах не можна зробити помилки — старшинські уніформи виблискуються на ¼ милі. В західніх краях відзначені за хоробрість борці покірно держать свої медалі в бюрку, а нагорода зазначена стяжкою на грудях; та червоні здоровезні москалі не розуміють такої фальшивої покори й тому груди совітського старшини побренькують мідяними й золотими медалями. Тут військові раз-у-раз "салютують" себе й це з різної віддалі. Тих салютовань є в соціялістичній армії більш, ніж у іншій у всім світі. Тепер відновлено між старшинами й вояками майже всі різниці старої царської системи. На залізниці старшини їдуть у "мяких" переділках, а прості вояки в "твердих". Ніодин совітський старшина не сміє нести на улиці клунка, що впадає в очі. Крім простіших старшин, уже мають тепер вишколених у новій старшинській школі, подібній до американського "Вест- Пойнту". Не усміхнені лиця й коротко підстрижені голови тих старшин дуже нагадують стародавніх пруських старшин.

На передмісті Москви знаходиться фабрика літаків. Над нею має нагляд директор, що в Америці рівняється президентові компанії. Його офис має ті самі вигоди й обстановку, що в Америці такий президент. Та 60% робітників у фабриці це жінки й дівчата. Працюють 11 годин денно, шість днів у тиждень. Хлопці й дівчата нище 10 літ працюють 8 годин денно через пять днів у тижні.

Робітник у фабриці одержує 750 рублів місячно. Він може працювати ще понад обовязок, що він звичайно робить, тоді заробляє 1000 рублів місячно. Взявши на увагу вартість рубля і дорожнечу речей у Совітах, совітський робітник одержує від $20 до $40 за свою 66-годинну тижневу працю. Директор фабрики одержує від 3000 до 10,000 рублів місячно, залежить від того, скільки речей його фабрика виробляє понад назначену її місячну квоту.

Фабричні варстати слабо освітлені. Підлоги засмічені. Підлога цементова, потріскана, з великими дірами. Скрізь порозкидано лежать металеві відтинки. Можна завважати багато дуже добрих приладів американського походження.

Багато дівчат мають ноги завинені у кропивяні мішки. Інші мають деревляні черевики з великим цвяхом між великим і другим пальцем. Час від часу дівчина, що везе тачками недокінчені частини до іншого варстату, зїжджає в діру в підлозі й тачка перевертається. Вона мусить все назад позбирати й поскладати, а ті коло варстату стоять і ждуть.

Коли б над цею фабрикою мав нагляд американський директор, то насамперед він направив би підлогу, заложив би краще світло й подбав би, щоб підлоги були чисті й позамітані. Так він поправив би видатність цеї фабрики принаймні на 25%. Інспектори фабричних закладів в Америці кажуть, що здатність фабрики можна оцінити з її вигляду, — засмічена фабрика буде завжди позаду у своему виробництві.

Фабрики мають велике число різних книговодчиків та інженірів. Не зважавши однак на широко розголошену рівність громадян у Совітах, совітський інженір уважає це за пониження для себе вдягнути на себе варстатського фартуха й так, як це роблять інженіри в Америці, стати при варстаті із звичайними робітниками й показати їм, як що треба зробити.

Робітники їдять у фабричних їдальнях. Вони діляться на чотири кляси: одна для звичайних робітників, друга для наставників, третя для інженірів, четверта для директора. Обід у першій їдальні це гречана каша, чорний хліб і борщ; в другій мають ще крім цього чорний кавяр; в третій, крім того, що в другій, е ще білий хліб і масло; в четвертій тобто директора, можна замовити собі "водку", червоне або біле вино, шампана, кавяр, масло, рибу, солені огірки, телятину, ковбасу, вудженого язика й шоколядового торта.. Так більш менш е в усіх совітських фабриках.

(д. б.)

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ И ВІДПОВІДІ

Подав В. Д.

Яке значення мають йорданські відвідини священика?

Ціль цього гарного й старинного звичаю є більш ніж одна.

Найперше, священик тоді благословить наш дім свяченою йорданською водою. При цьому благословенні він молиться, щоб Господь Бог беріг цей дім і всіх, що живуть у ньому від всякого нещастя, а натомість благословив добрим поводженням. Коли в нас е потрібна до цього віра, це благословення відверне від нас не одне лихо та буде джерелом природних і надприродних дібр.

Друга й неменша користь походить із самих відвідин. Це нагода, щоб ми запізналися особисто з нашим отцем парохом а він з нами. У багатьох парохіях це одинокий раз, що парох може прийти до дому кожного парохіянина й вільно поговорити.

Щодо пароха, то він може краще працювати, коли зблизька пізнає своїх парохіян, потреби, небезпеки й усі умовини, що в них вони живуть. Він працюватиме успішніш і більш доцільно, коли особисто знатиме всіх парохіян. Найкраща нагода до такого познайомлення, це йорданські відвідини.

Щодо парохіян, вони мають тут найкращу нагоду представляти свої трудноші, потреби, жалі й запити та попросити його фахової поради в справах, що їх у якийнебудь спосіб торкаються. Може кому приходиться тяжко виконувати який релігійний обовязок, заповідь чи звичай, може він має яке непорозуміння, що псує йому відносини до пароха чи парохіян, може релігійні сумніви, довгі літа занедбана сповідь, неважний шлюб, спізнене хрищення дитини, або безбожна книжка чи часопис стоять перед ним непереступною колодою до сповнення інших обовязків і унеможливлюють релігійне життя — нехай він це щиро виkaже перед отцем парохом під час йорданських відвідин і тоді, якщо в нього е добра воля, все зміниться на добре. А й тоді, коли ми не маємо великої журби, тільки хочемо знати, чи цей часопис чи та книжка добра, чи добре робимо, що позволяємо дітям ходити на якісь забави, чи в якесь товариство; коли не можемо погодитися з поглядами дорослого сина чи доньки й не можемо дійти з цим до кінця — наш отець парох охоче тоді вислухає нас і порадить.

Головна отже ціль душпастирських йорданських відвідин, це бажання — краще пізнати своїх парохіян і при цім дати їм, поруч із благословенням їхнього дому, потрібну пораду чи поміч.

Під час таких відвідин можуть парохіяни замовити собі через чемність о. пароха метрики, молитовники, катехизм і біблію для дітей, добрі книжки до читання для старших, а також скласти свою передплату на релігійний часопис, для себе самих, чи для своїх кревних й приятелів і наших вояків при війську.

З цих причин о. парох не занедбує йорданських відвідин, а парохіяни, що розуміють значення й користь цих відвідин, щиро бажають, а нераз і просять, щоб їхньої хати не поминути. А як при тім складають свій дар, то певне з любови й охоти.

Які є користи з йорданської свяченої води?

В ектенії і інших молитвах при йорданському водосвятті вичислюється всі користі йорданської свяченої води. Дай їй, просить священик, дар освячувати, відпускати гріховні кари, уздоровляти недуги; всім, що черпають і пють цю воду, дай, щоб вона їм була на чистоту душі й тіла, полекшу в терпіннях, охорону перед напастями діявола та іншими нещастями.

Свячена вода має велику силу, коли ми вживаємо її з вірою. А ще більша є її сила, коли священик, що є заступником Бога й має поручення роздавати Його ласки, нею благословить наш дім і нас. У молитві, що він проказує, як благословить дім свяченою водою, священик просить, щоб Бог стеріг той дім від зла, а тих, що мешкають у ньому, хоронив від нещастя тіла й душі, благословив, дарив поводженням, здоровям, добрами дочасними, а передусім над природними.

Часами дехто витворює якісь злі вірування, мішає їх із цим гарним звичаєм і з правдивими користями свяченої води. Дехто має свячену воду за щось більше, ніж Служба Божа, св. тайни сповіди й причастя. Свячена вода має, щоправда, багато користей, то вона не є тайною, тільки церковним благословенням. Із цього благословення ми тоді можемо найбільше скористати, як насамперед будемо старатися заховати Божі й церковні заповіді та сповняти свої релігійні обовязки.

Коли б хтось напився води пів до десятої ввечері, чи він може прийняти св. причастя на Службі Божій, що правиться опівночі?

Закон, що його ми мусимо придержуватися під тяжким гріхом, каже нічого не їсти ані не пити перед св. причастям від півночі. Новий звичай постити чотири години перед прийняттям св. причастя на північній Службі Божій не обовязує під тяжким гріхом. Ми однак маємо цей піст заховати з пошани до Пресв. Евхаристії. Цей звичай є подібний до розпорядку, що його Церква видала для вояків і робітників, що працюють у военних фабриках. На основі дозволу Риму, для них можна правити Службу Божу сполудні, або навіть увечері, й вони можуть на цій Службі Божій причащатися, тільки мають чотири години наперед здержатися від їди, а одну годину передтим від пиття. Алькогольних напитків тоді вживати не вільно. В деяких епархіях епископи видали в цій справі окремі розпорядження й їх треба придержуватися.

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

КУКС КРІК, МАН. Дня 28-го жовтня відбулось вінчання п. Марії Козакевич із Шіго, Саск. дочки Теодора й Елисавети Когуч, із паном Володимиром Слотою з Овк Бенк, Ман., сином пок. Семена й Параскевії Приндяк. Молоду пару звінчали Впр. о. канонік Ру, місцевий парох і рідний брат молодого, Преп. о. Ю. Слота, ЧСВВ.

Вінчання відбулось по Співаній Службі Божій у величній церкві св. Івана Христителя в Кукс Крік. По шлюбі всі присутні відіхали з Молодими до Народнього Дому на спільний весільний обід.

Дня 29-го жовтня, в неділю по богослуженні, пані Параскевія Слота запросила своїх близьких і дальших гостей на другу весільну гостину. Між запрошеними був також й Впр. о. Ру, що склав п-ву Молодим сердечні побажання великого Божого благословення на довгі літа. Під час обіду гості згадали свою рідну пресу й склали для неї $14.60. До збірки заохотив пан І. Кшевецький.Збіркою займались: пані Кулик і п. Кшевецький. —П-й.

ТОРОНТО, Іменини. Дня 21 листоп. відбулась у домі п. Михайла Прихідки гарна гостина з нагоди іменин. Під час забави попросив п. О. Прихнюк присутніх, щоб обдарували своїми добровільними жертвами українську католицьку пресу. Його слова й збірка були успішні, бо "Світло" й "Українські Вісти" одержали $7. Жертводавцями були: п-во Прихідки — **$2.00; По $1.00:** О. Прихнюк, п-во Сеники, п-во Каськові, Д. Кравців; **по 0.50:** О. Стадник, І. Белз. — (П-й).

МОНДЕР, Прощання. Дня 23 лист. зїхались до дому п-ва Дмитра й Ганни Дацюків їхні кревні та сусіди, щоб попрощати їх із нагоди їхнього виїзду на постійний побут до Едмонтону. Панство Дацюки відомі всім, як прикладні католики. П. Д. Дацюк був писарем парохії Спаса коло Мондеру. Своїми гарними прикметами вони зєднали собі багато приятелів, тож не диво, що вони громадно прибули на їхне прощання. Під час забави жіноцтво дбало щиро про гостей. На прощальній гостині був і о. Е. Білик, ЧСВВ., брат пані Дацюк. У своїй промові він висказав жаль, що тамошня громада мусить прощати таких добрих сусідів, а одночасно побажав їм якнайкращої долі в столиці Алберти. Гості побажали, щоб це було на "многая літа."

Учитель п. І. Заозірний, кузей п-ва Дацюків, сказав веселе слово, а опісля вручив п-ву Дацюкам дарунки від їхніх батьків і приятелів. Опісли промовляли ще: п. Й. Білик і п. Л. Дацюк, батьки молодих п-ва Дацюків, а вкінці й вони самі сердечно дякували всім за прибуття й дарунки. Згодом, на поклик п. Заозірного, п. С. Федечко уладив збірку на укр. катол. пресу.

Довідуємось, що п-во Дацюки купили в Едмонтоні дім і крамницю. З ними перебуває їхній батько, п. Л. Дацюк. Брат п. Д. Дацюка, Преп. бр. Мирон Дацюк, ЧСВВ., е діяконом у Ґримсбі й приготовляється до тайни священства. —(П-й).

Благодарственна Служба Божа. Почуваючись до вдячности супроти Бога за великі й численні Його добродійства, а саме за виховання дітей, охорону від більших нещасть у житті, покликання сина до священицтва, а доньки до життя в монастирі, а також за гарний сьогорічний збір, п-ва Йосиф і Емілія Білик попросили свого сина, о. Евгена, тепер професора філософії в Мондері, щоб приніс Богові жертву подяки.

Дня 28. XI. 1944 прибув до свого родинного дому о. Евген. В хаті гарно прибраний вівтар, прикрашений пахучими квітами й десятками свічок. Серед того врочистого настрою, серед глибокої тишини пронеслись слова святої Літургії: "Благословенно царство..." До Служби Божої служив брат о. Евгена, побожний і загально люблений юнак Орест. Кругом вівтаря стоять навколішках батьки, кревні, сусіди. Всі моляться та дякують Богові за все. Чудова картина! Син-священик приносить жертву подяки за всі ласки, що їх одержали його батьки. Вони самі дякують за ласки вділені їм, їхнім дітям та й що діждались того щастя мати в своїм домі Службу Божу, що її відправляє рідний син. Вся рідня славить Божу доброту за це, що в їхній окрузі е хоч одна родина, що на ній спочило так видимо Боже благословення.

Скінчилась Служба Божа, та ще довго плила з глибин сердець тиха, щира молитва. А потім — спільний обід. Господині подавали, а гості пробували. При кінці обіду о. Евген промовив сердечно до всіх, згадавши при тім особливо свого брата Петра, що служить в Англії при паринарці, свого кузена Евгена, що служить в Англії як старшина при вишколі летунів. Згадавши їх на Службі Божій, просив усіх і тепер, щоб гарячо благали Бога, щоб дозволив їм обидвом вернутись щасливо по скінченні війни. Присутні відспівали їм "многая літа."

До вечора продовжалася весела забава й гарні розмови. Один із присутніх піддав думку, щоб цей день зазначити це якимсь добрим ділом. Тоді пішла збірка на катол. пресу. Жертвували по **$1.00:** п. Йосиф Білик, Павло Білик, Василь Білик, Іван Білик, Микола Поліщук, Іван Жила, Стефан Федечко й Іван Багрій. Разом зібрали $8.00, з чого відіслано половину на "Світло" й "Українські Вісти".

Щиро молилися, щиро забавлялися, щиро жертвували — й щире їм за це "спасибі".

Новорічна забава. Ввечері на самий новий рік відбулась весела родинна забава в домі пані Саврій для привітання зятя п-ні Саврій, серджента-лету на Семена Хміляра, брата Прп. о. Гр. Хміляра, ЧСВВ. Присутні на гостині були: Батьки Семена, о. Григорій, й браття — Нестор і Лука. Під час веселої гостини гості згадали й свій мондерський релігійний часопис "Світло" й на поклик учителя п. Нестора зложили для нього $8.60 коляди —П-й.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Свята місія. Річна св. Місія в церкві св. Апостолів Петра й Павла в Джерзі Сити, Н. Дж., почалась при численнім зібранню вірних у неділю сполудні, 3 грудня, 1944.

З побожним призванням Божої Матері Неустаючої Помочі продовжалась до неділі, 10 грудня, 1944 включно. Св. Місію провадив неструджений місіонар, Впр. о. М. М. Марків, ЧСВВ., теперішній ігумен ОО. Василіян при церкві св. Юра в Ню Йорку; при ревній помочі о. П. Гевка, ЧСВВ.

Ранішні науки були кожного дня по Службах Божих у годині 9, а вечірні в годині 7.15. По кожній науці проводжено гарні молитви до Божої Матери за її небесну опіку над нашими синами на всіх фронтах, за щасливий їхній поворот додому й за потіху сумних родин, дрижачих за долю своїх дітей.

Вершком цих молитов був особливий обряд у четвер, 7 грудня, після чергової місійної науки.

В часі св. Місії відправлено також поминальну панахиду за спокій душі вмерлих ктиторів-благодітелів, як і всіх умерлих парохіян.

Щодо науки о. Місіонарів, то треба сказати, що це були вибрані дорогоцінні перлини Божого слова, що сипались обильними пригорщами з уст місіонарів і падали на ниву сердець слухачів, чого оконечним вислідом була масова св. сповідь і св. причастя.

Найбільш зворушливою хвилею була остання наука, що її виголосив Впр. о. Марків, ЧСВВ з такою любовю та сердечністю, що вона запишеться глибоко на скрижалях людських сердець і стане вірним провідною зорею на все туземне життя.

По цій науці о. Місіонар мав окрему жалібну згадку про нашого Великого й Незабутнього Митрополита Кир Андрея, що з Божої волі перенісся до вічности, а вічна память про нього й його діла переходитиме між українцями з рода в рід. Уся церква у великім жалю відспівала панахиду за його благородну душу.

Крім цього слід піднести, що Впр. о. М. М. Марків уже дванадцять літ дає місії в нашій парохії, та за кожним разом цікаві, бо пояснювані прикладами зо св. Письма й щоденного життя, що вірних привязує до слухання.

Вкінці о. парох Володимир Лотович у йменні парохії й від себе сердечно подякував Впр. Отцям Місіонарям Василіянам та побажав Божого благословення й кріпкого здоровя.

Вірних парохії ревно при цім заохотив, щоб держались постанов, що зробили на св. Місії, особливож, щоб старались про забезпеку нашої будучности тут в Америці й виховання нашого нового покоління при Церкві та щоб також старались основати якнайскоріш цілоденну школу, що є бажанням наших достойних Владик і отця пароха, а безумовною конечністю для нас, Церкви й народу.

Помагали в слуханні св. сповідей сусідні Впр. і Всч. Отці: М. Даниловичч, Ст. Малиняк, Дм. Ґулин і С. Коллар, ЧСВВ. при відправі.

Учасник св. Місії.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. 100-літній ювілей Апостольства Молитви. Дня 3 грудня, якраз у день 100-літніх роковин оснування Ап. Молитви, члени А. Мол. в нашій парохії відсвяткували урочисто 100-літній ювілей Товариства. Під час Сл. Божої в тім дні майже всі члени приступили спільно до св. причастя й вислухали ювілейної проповіди свого пароха о. С. Курили, ЧСВВ. Крім того ввечері попереднього дня був у церкві молебень на честь Пресв. Христового Серця. Після Служби Божої відбулось урочисте прийняття до Ап. Молитви нових членів. Всіх членів А. М. в нашій парохії е понад 150. — (П-й).

Відійшла від нас по вічну нагороду. Дня 4 грудня впокоїлася в Бозі Магдалина Бойчук, із Веґревил. Покійна приїхала до Канади з села Сковятина, борщівського повіту, 1904 року й замешкала в Плейн Лейку, Алта. Тому вісім років перенеслася до Веґревил. За свого життя вона часто слабувала, однак скільки сил їй ставало, помагала в місцевім жіночім товаристві. Її поховано на цвинтарі Пресв. Тройці на Плейн Лейк, 9. XII, 1944.

Покійна полишила в смутку, крім чоловіка, ще чотирьох синів, що з них два, Михайло й Йосиф, служать при війську й прибули на її похорон, дві сестрі, одного брата й десять внуків. В.І.П.

З нагоди обіду, що його улаштував син Іван, п. В. Залещук зібрав $6.80 на католицьку пресу, з чого $3.40 призначено на лінотип для "Українських Вістей". — (П-й.).

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Оснування Апостольства Молитви. Памятним днем у нашій парохії Господнього Вознесення буде день 10-го грудня, коли то після св. богослуження й науки Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., вписалось понад 100 членів до Апостольства Молитви. О. парох бажав вручити кожному урочито вписового листа й медалика Пресв. Христового Серця, та, несподівано, не стало ні одного ні другого. Між новими членами А. М. переважала молодь, головно з організації Українського Католицького Юнацтва, що того дня спільно прийняла на Службі Божій винагородне св. причастя. Ввечері був іще молебень на честь Пресв. Христового Серця й суплікація. Усе те відбулось так урочисто завдяки добрій підготовці парохіян, що попереднього вечора взяли були численно участь у відправі Молебня й проповіді о. Пароха. —

Виступ Українського Католицького Юнацтва. Другого дня різдвяних свят, 26-го грудня, місцевий відділ У.К.Ю., при допомозі старших парохіян, звеселив парохію гарним мистецьким вечірком. Насамперед була гарна виставка-комедія. Опісля був мистецький вокальний змаг. Нагороду одержа-

(Докінчення на 8-ій ст.)

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Це перше в цім році число "Світла" виходить 10 січня, однак для кращого перегляду річника ми залишили дату 1-го січня. — Редакція.

— **Св. Отець,** Папа Пій XII, виголосив у день Христового Різдва промову, що її радіостації передавали цілому світові. Ця промова є замітна своїм глибоким змістом і є для сучасного світу рятунковим дороговказом, як забезпечитись перед лихоліттям, що жде людей після війни.

"Хоч уряди й народи відповідальні за цю війну, мають таки бути покарані, то однак остаточно вони також мають бути прийняті до одної родини народів усього світу," говорив папа.

Він заявив, що хоч одність усіх народів є конечна до віднови світу й тривалого миру, то кожна нація має мати право до своєї самодержавности. Тільки тоді дух правдивої демократії перейде ті широкі й тернисті провали, що існують сьогодні між народами.

У своїй попередній промові до колегії кардиналів папа говорив проти "ворога Христа і Його Церкви, що старається прокидатися за ангела світла", вживши слів рівности, волі й незалежности на те, щоб приспати чуйність вірних. Папа не назвав поіменно цього ворога, та це було певне проти комуністичних затій в Европі.

Говорячи з приводу закінчення своїх реколекцій, папа сказав, що розважання над великими правдами під час цих реколекцій додали йому нової сили до сповнювання його важких обовязків.

— **Перший раз** від часу свого понтифікату, папа Пій XII відправив різдвяну Службу Божу у великій церкві св. Петра. На ній було присутніх дуже багато американських вояків. Крім них були також британці, поляки, французи і індійці. У лавках, призначених для дипломатів, були й аліянтські і вісівські амбасадори. Бракувало однак тої світлої церемонії, що був при цього рода відправах у мирних часах. Срібні труби не грали, коли папа входив до базиліки. Не чути було гучного співу славного систинського хору. Папа довгий час молився перед хрестом, а потім встав і серед глибокої тишини багатотисячного й різного народу поблагословив його св. памятками з правдивого хреста, Лонґінової списи і хустини св. Вероніки. Богослуження зробило на всіх чужинців глибоке враження. Нацисти невдоволені, що папа приймає багато аліянтських вояків і була погроза, що під час богослуження буде налет на Ватикан, та папа Службу Божу відправив, і заповів, що й надалі прийматиме наших вояків.

— **В день Різдва,** 25 грудня, промовив до народів імперії Його В. Король Юрій VI. Під час промови була коло короля І. В. королева Єлисавета й обидві княжні. Король сказав: "Розбиття Німеччини й Ніпону є тільки першою частиною нашого завдання; друга частина — створення світу вільних людей, що їх не торкала б тиранія."

— **Перед** новим роком говорив півгодини через радіо Гітлер. Він сказав: "Війна не скінчиться перед 1946 роком, хіба перемогою німецькою, бо Німеччина ніколи не скапітулює, а німецький народ рішений воювати аж до перемоги в усіх умовинах... Говорю до вас тепер менше не тому, що не можу говорити, а тому, що моя робота забирає мені кожну годину мого часу... Як будемо неподатні, то виконаємо своє завдання й цього року." Перед Гітлером говорив міністер Ґебельс, що сказав: "Коли минулий рік не потряс нами, то що в світі може нами потрясти?"

ДОПИСИ

ли: Ганна, Марійка й Юрко Качмар за гарне відспівання терцету, хоч її можна було дати всім виконавцям, й головно о. Курилі за його провід у спільній коляді, що від неї мало даху не зірвало на Н. Домі.

Опісля сталось щось несподіване. Піднеслась занавіса й на сцені засів Заряд У.К.Ю., Голова, п. М. Самоїл, щирими словами висказав велике признання о. Курилі за його невтомну й успішну працю як пароха й провідника, склав йому від членів У.К.Ю. сердечну подяку і вручив цінний дарунок. О. Курило подякував сердечно своїй дорогій молоді за несподіванку й дарунок, а про свою працю сказав, що він тільки сповняє свій обовязок.

Коли київські парохіяни розїжджались додому, то були піднесені на дусі, з серцем повним святкового настрою.

З новим, 1945-им роком, о. С. Курило став провінціяльним духовним провідником Українського Католицького Юнацтва в Алберті. — (П-й).

ҐРИМСБІ, ОНТ. Культурна молодь. Замість листопадового концерту, що є звичаєм уладжувати на звеличання "Листопадового Дня", ґримсбійська молодь за проводом Впр. о. І. Лесюка, ЧСВВ., приготовила для людей на 10-го грудня щось відмінне, проте для всіх корисне й повчальне, а саме прилюдну дебату про українську справу. На тему вибрали дуже цікаве й нерішене питання: "Хто завинив, що 1919 року впала українська держава — провідники чи народ?"

Щоб почути вирішення цієї дебати зійшлося велике число парохіян до церковної залі. По вечірні відправили ще Впр. оо. ігумен Н. Когут і І. Лесюк панахиду за вояків, жертву вже цієї війни, ґримсбійського вояка, Олександра Лабу, сина панства В. Лабів, що вмер саме того дня за морем, бувши раненим попереднього дня. Опісля відбулась дебата. На сцені засіли дебатанти. П. Николай Андрейчук і п. Володимир Шумський боронили народ, а п. Іван Галінський і панна Славка Скрипка провідників. Головою вечора був Впр. о. І Лесюк. Приємно було дивитися, як такі молоді канадські українці так добре воювали рідною історією, стараючись зіпхати вину то на провідників то на народ. І тяжко було пізнати, котра сторона виграє, бо й одна давала сильні факти, а й друга не слабші. Слід ще згадати, що не перечили вони тут провин одних чи других ні того, що до упадку української держави може найбільше причинилися ворожі сусідні народи, але тільки старалися доказати своїми арґументами, котрі з тих двох: провідники чи народ, більше завинили.

По скінченні дебати дали суддям час до вирішення, котра сторона виграла, а в тому часі різні слухачі давали ще свої питання одним чи другим дебатантам, що бистро відповідали на них. Згодом судді проголосили свій присуд, що виграла сторона, що твердила, що провідники більше завинили в упадку української держави, ніж народ.

По дебаті була ще перекуска для всіх слухачів, що її приготовила сама молодь. Під час того пішла збірка на Парохіяльну Бібліотеку для молоді, до чого заохотив Впр. о. Лесюк. Збірка принесла $29.05.

Пізно вже ввечері розходилися люди додому. Та не жалували, що були на дебаті, бо з неї вони навчилися чимало української історії, а також і цінних вказівок для свого будучого життя. — Присутній.

ЧИПМЕН, АЛТА. Дня 14-го грудня вмер у шпиталі в Ламонті бл. п. Микола Кашуба, в 71 році життя. День перед смертю покійний прийняв св. Тайни.

Покійний походив із села Миколаєва, радянського повіту. Приїхав сам до Канади в 1907 р., а 3 роки пізніше спровадив родину з Старого Краю. Спочатку фармерував в околиці Смокі Лейку, а згодом від 1925 р. коло Ламонт у Алберті, де належав до чипменської парохії.

Покійний багато причинився до добра св. Церкви й свого народу. За його заходами повстала парохія св. Параскевії в Смокі Лейк, де був головою аж до часу перенесення до Ламонту. Опісля, як член чипменської парохії, був 17 літ парохіяльним секретарем. Цей уряд сповняв дуже сумлінно аж до самої смерти й цим зеднав собі пошану у всіх парохіян. Цікавився своїм народнім життям і 3 роки був головою Народнього Дому. Покійний жив у згоді з усіма, тому вістка про його наглу смерть засмутила багато людей, що в великому числі прибули на його похорон.

В смутку полишив жінку Варвару, 4 синів: Григорія, Степана, Петра й Івана; 5 доньок: Марію Віх, Параскевію Патон, Ганну Піварчук, Теклю Литвин, Софію Кравчук; 30 внуків, 3 правнуки, дві сестри: Палагію й Олену. В.Й.П.

Похоронні богослуження відправив Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ. Похороном займався п. М. Смолик із Едмонтону.

По похороні відбувся обід у домі покійного. Під час обіду п. Василь Мартисюк із Смокі Лейк уладив збірку на католицьку пресу. Зібрано $14.41, та розділено на "Світло" й "Українські Вісти."

КОЛЯДА
І ПРЕСОВИЙ ФОНД

По $0.50: А. Пасека, Іннісфрі, Алта. — І. Бунчук, Вудбайн, Н. Й. — С. Батюк, Мондер, — Н. Ощипко, Филаделфія, Па. — П. Сторожук, Лакпорт Ман. — В. Стахів, Салтковтс, Саск. — В Греб, Клаймер, Пан. — А. Василишин, Ню Йорк. — **По $0.75:** С. Савчук, Мондер. **По $1.00:** І. Гриценко, Амстердам, Саск. — С. Пасічний, Вінніпеґ, — О. Климко, Форт Френцес, Онт. — В. Оліник, Іспас, Алта. — В. В. Бродовий, Бонанза, Алта. — М. Палок, Бруклин, Н. Й. — К. Сінковська, Бронкс, Н. Й.— К. Филипчук, Бронкс, Ф. Лига, Терівил, Конн. — А. Никифорук, Едмонтон, — А. Кузь, Вінніпеґ, — В. Черепучок, Лонг Лейк, Онт. — М. Никифорук, Веґревил, Алта. — І. Фецич, Ню Йорк. — Т. Войтків, Менвил, Алта. — Е. Петранюк, Форт Виллям, Онт. — І. Козяк, Ст. Майкел, Алта. — Г. Козак, Ст. Майкел, Алта. — о. І. Головатий, Фішер Бренч, Ман.. Ст. Федечко, Мондер, Н. Онисик, Едмонтон, — К. Филипчук, Бронкс, Н. Й. — С. Гиса, Асторія, Н. Й. — М. Гармідер, Дейзленд, Алта. — П. Сірацький, Мондер, — М. Роґаль, Мондер, — В. Хміляр, Мондер, — О. Старко, Чипмен, Алта. — П. Балко, Голден, Алта. —

П. Білик, Мондер — **$1.25.**

М. Корчинська, Мондер, **$1.35**

П. Політило, Вильна, Алта. **$1.50.**

По $2.00: А. Хомляк, Ламонт, Алта. — В. Сич, Гей Лейк, Алта. — о. В. Лотович, Джерзі Ситі, Н. Й. — о. Н. Сірий, Арран, Саск. — Т. Коллар, Терівил, Конн. — Т. Мельник, Клівленд, Огайо. —

Богослуження в Алберті

Січень

14. Неділя. Н. Рік (ст. ст.).
Гиллярд — місто
Черґил (Річні збори)
Елдорена
Елк Пойнт

19. Богоявлення (ст. ст.).
Менвил — місто
Восток — св. Мих. (9.30 вр.)
Краків
Ричмонд Бридж

21. Неділя
Ворвик — Сл. Б. і водосвят.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Нового стилю

14. І. Неділя. 32. Глас. 8. Єв. утр. 11. Віддання пр. Богоявлення. Антифони празн. (2). По вході: Тр. воскр. і празн., Слава Конд. воскр. І нині — празн. Єванг. тільки неділі, решта неділі й празника.

21. І. Неділя Мит. і Фарисея. Гл. 1. Єв. утр. 1.

Старого стилю

14. Нед. перед Просв. і Обр. Госп. і св. Василія В. Глас 7., Єв. утр. 10. По вході: Тр. воскр., празн. Вас. Слава: Конд. Вас. і Нині: конд. Обріз. Прокімен неділі перед Просв. і Вас. Аллилуя Нед. перед Просв. і Обріз. Апост-Єван. нед. й п. Просв. і Обр. (без Вас.). Причастен: Хваліте й Василія.

21. І. Неділя по Просв. Глас 8 Єв. утр. 11. Решта — тільки Неділя по Просв. Причастен: Хваліте й Богоявл.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІҐІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 січня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 2.

РЕЛІҐІЙНА Й НАЦІОНАЛЬНА СВІДОМІСТЬ — НАЙБІЛЬША СИЛА НАЦІЇ

ЗА НАШУ СВІДОМІСТЬ

Великим скарбом кожної людини є релігійна й національна свідомість. Такою свідомою людиною є кожна особа, що знає, як що має бути, й робить те, що треба.

До вироблення в собі такої релігійної й національної свідомости доходить людина пильним слідкуванням за життям і діяльністю інших свідомих людей, слуханням поважного навчання церковних і національних провідників, а також повним застанови читанням доброї літератури, книжок і часописів.

Свідомість людини пізнається з її мови, діл і всього життя.

Релігійно свідома католицька особа не буде ніколи жити подружнім життям без церковного католицького шлюбу. Щодо потомства, то свідомі католики завжди приймають від Бога всіх дітей і в них не має ніколи місця якесь штучне подружне життя по вказівках неморальної світової моди. Їхня мова є тільки така: Бог дав, Бог узяв, нехай буде Боже імя благословенне. Святий хрест у хаті, молитва, піст, Служба Божа, сповідь і св. причастя—місячне, недільне чи й щоденне, це в свідомих католиків звичайна річ. Їх не треба силувати до цього. Вони цим живуть. Їхні церковні вкладки точні, жертви на церковні потреби великі. Діти їхні в католицькій школі, а вони самі й їхні діти діяльні члени католицької парохіяльної орґанізації. До некатолицьких церков і товариств вони не ходять. У хаті в них католицькі книжки й часописи. Нераз вони беруть участь у веселих розривках, то без танців у піст і без неморальної фільми. Що роблять, то завжди згідно з наукою Католицької Церкви. Так у політиці й купецтві, так у приватнім, родиннім і суспільнім житті. Папа, епископ, священик для свідомих католиків — Божі слуги, що з ними завжди співпрацюють, що їх вони щиро шанують, люблять і слухають згідно зо словами Ісуса Христа: "Хто вас слухає, Мене слухає." Вони знають, у що треба вірити та як треба жити, й вони держаться цього всюди й завжди. Ті свідомі католики. Де свідомі католики, там "у багатьох віруючих одне серце й одна душа".

Хто з католиків має інші погляди й поведінку в вищезгаданих справах, цей певно не є свідомий католик. А як це був би хтось із нашої інтеліґенції, то це вже було б найсумніше явище.

Саме через таку несвідомість наших людей ми мусимо нераз калікувати в різних справах. Це певне, що як сьогодні між сектантами й комуністами в Канаді й Злучених Державах Америки є колишні українці-католики, то це не тому, що ті наші давні парохіяни знайшли в сектантстві чи комунізмі правду й спасення, а тільки тому, що вони слабо знали свою католицьку віру й слабо держались її в щоденнім житті. Хто з українців знає добре католицьку віру й живе справжнім католицьким життям, той іще ніколи не став сектантом ні комуністом, бо релігійно свідомі українці є завжди вірні Богові й св. Католицькій Церкві.

В парі з релігійною свідомістю українців має йти завжди й національна свідомість, бо нема в усім світі правдиво релігійного українця без національної свідомости. Від Бога релігія, від Бога батьківщина — тому обидві мусять кожному з нас бути дорогі. Наше гасло може бути тільки таке: Богові й батьківщині.

Хто хотів би любити Бога, а не дбав би про свою націю, або хто відкидав би Бога й релігію, а працював би тільки для нації, той певно не був би ні релігійно ні національно свідомою людиною. Справді свідомими українцями є тільки ті, що є свідомі релігійно й національно. Що віддають Богові — Боже, а кесареві кесареве. Що віддають усе для нації, а націю для Бога.

Щодо признак національної свідомости, то національно свідомого українця пізнати найперше з його мови. Добрий українець завжди говорить до своєї рідні й інших українців рідною українською мовою й такої засади придержуються його діти. Нема таких національно свідомих українських батьків і матерей, щоб їхні діти не знали й не любили української мови, або щоб нею не говорили між собою, чи з іншими українцями. Їхне імя довге, старокраєве, але вони не зміняють його. До української школи, преси, орґанізації й жертви на народні цілі свідомих українців не треба тягнути, бо, завдяки своїй національній свідомості, вони завжди є зо своїми дітьми на властивому місці в щирій співпраці зо своїм національним проводом. Вони не тільки співають — вони справді готові до праці й жертви: "За Україну, за її волю, за честь і славу, за народ." А що вони справді релігійно й національно свідомі, заправлені до сумлінного сповнення своїх релігійних і національних обовязків, то тому вони найкращі громадяни Канади й Америки. Вони знають, як що має бути, й роблять те, що треба. Найкращим доказом того десятки тисяч вірних українських борців на аліянтськім фронті й сотні тисяч українських робітників і жертводавців на домашнім воєннім фронті.

Релігійна й національна свідомість — це велика сила українського народу на американськім континенті. Співпрацюймо щиро всі зо своїм релігійним і національним проводом, то певно будемо всі належати до найкращих членів Католицької Церкви, канадської й американської держави та української нації. А це буде нашою силою й славою.

БОЖА СЛУЖБА Й РЕВОЛЮЦІЯ
З християнської філософії життя

Дух теперішнього часу, це дух — революції. Всюди, в політиці й промислі, купецтві й мистецтві, науці й усім щоденнім житті йде революція проти живого Бога. Щоб Він не мав у світі ніякого голосу. Щоб ніхто не згадував навіть Божого імени. А на місце Бога ставиться людину, хоч людина — сама з себе — це тільки одна велика мізерія.

Тепер така в світі мода, що Бога зовсім не згадується, або вважається Його за щось, що сповняє людські забаганки, чи за жандарма, що має пильнувати справ держави. Сучасний світ не признає живого, всемогучого Бога, Творця неба й землі, що Йому треба служити. Що колись потягне нас до відповідальности. А хоч деколи признає Бога за будівничого світу, проте погорджує всяким моральним законом, що походить від Бога. Світ признає такого Бога, що стоїть як нерухома фіґура й не дає про себе майже ніякого знаку. Що рівнодушний на чесноту й злочин. Що однаковим оком дивиться на побожних і безбожних. Світ почитає такого Бога, що йому ще ніякий народ від початку існування не поставив ні одної церкви.

А чим у них людина?.. Матерія, тіло, що, щоправда, один ступінь стоїть вище від худобини, але початок і кінець у них однаковий. Ті світові філософи кажуть, що людина живе на те на світі, щоб їсти; їсть, щоб жити; живе, щоб вчедовзі минутися; людину тягнуть потреби тіла, нею керує інстинкт (як звіря), на всі боки її женуть її гони. Людина ніколи не блудить, бо ніколи не бачить правди. Ніколи не робить зла, бо не знає добра. Не заслугує собі кари ні похвали, бо не має вільної волі й мусить робити те, до чого тягне її природа.

Така є світова філософія: Бог не займається людиною, а людина — їсть, пе розмножується, аж доки згине безслідно.

Таке пофальшоване поняття про Бога є великим злочином наших часів. Така звіряча філософія життя ні чести ні щастя не дає. Хто держиться такої філософії, той гине банкроцтвом.

Один є тільки в світі правдивий Бог-Саваот і одна є тільки філософія Ісуса Христа, що вчить укладати своє життя на певних і тривких основах правди й щастя. І хто бажає зробити щасливими своїх дітей, хто щиро бажає запевнити українській нації щасливу будуччину, нехай будує її не на світовій мерві, але на Божій, християнській правді.

ЯКА ВІРА, ТАКА ОФІРА...

В щоденнім житті

Доки люди житимуть на землі, доти потребуватимуть одягу й харчу, мешкання, всякої обстановки та знарядля. Ці речі такі для кожного необхідні, що без них треба було б тяжко бідувати, а то й загинути. Щоб усе це мати, люди працюють із дня-на-день при всякій роботі, а за запрацьовані гроші справляють собі й своїй рідні все потрібне до життя.

Потреби релігійних людей

Релігійні люди потребують іще крім цього: епископів і священиків, щоб працювали над спасенням їхніх душ; мешкання для цих своїх душпастирів, де вони могли б перебувати й бути готові кожної хвилини до душпастирської праці вдень і вночі; церкви й інших цінних речей для відправи Служби Божої й інших духовних справ; парохіяльної школи для доброго навчання й виховання дітей у релігійнім дусі; парохіяльної залі, де відбуваються різні парохіяльні підприємства; цвинтаря для хоронення вмерлих членів парохії. Крім цього треба ще релігійним людям виховних інститутів, сиротинців і захоронок, духовних семінарів, вищих шкіл і вакаційних осель, захистів для старців, друкарень і лічниць, щоб вони служили старим і молодим у всяких потребах і випадках.

Що до таких установ, то це певне, що вони нам доконче потрібні. Потрібні одиницям і родинам, потрібні всій суспільності. Вони потрібні кожній нації, потрібні також і нам українцям.

Все це нам потрібне й усе те ми повинні доконче мати.

Завдання парохіян

А хто це має? Той, що дбає. Мають це ті побожні люди, що стараються всіма силами про те, щоб усі ті потрібні їм і їхнім дітям установи доконче придбати й користати з них аж до самої смерти.

Щодо цих установ, так дуже потрібних релігійним українцям, то це певне, що нам їх не придбають ні багаті жиди ні парохіяни з чужих парохій. Усе те мусять українці придбати собі самі. Самі побожні українські католицькі парохіяни мусять своїми жертвами запевнити прожиток своїм епископам і священикам, що працюють над спасенням їхніх душ, а одночасно поставити й вивінувати церкву, школу й інші потрібні установи, що їх потрібно тим побожним людям, що щиро бажають спасення собі й своїм дітям.

Св. Письмо говорить

Це така самозрозуміла річ, що всі правдиво релігійні люди в усім світі, в старім і новім заповіті, охоче й щедро складали свої данини на вдержання духовних осіб, що були Божими слугами й їхнім душпастирями, а також складали великі жертви на будову святинь і на всі інші речі, потрібні до богослуження й душпастирської праці між людьми.

І так читаємо в старозаповітнім св. Письмі, що як Мелхиседек, священик Бога вишнього, стрінув патріярха Авраама, що вертавсь із военного походу, й приніс жертву хліба та вина та й поблагословив Авраама, то Авраам дав йому десяту часть із усього, що здобув у бою. (І. Мойс. 14: 18-20).

А як був пророк Мойсей сорок днів і сорок ночей на розмові з Богом на Синайській горі, то сказав йому Бог: "Промов до синів Ізраїлевих, щоб вони принесли мені приноси; від усякої людини, що прихиляється своїм серцем, братимете мої приноси: золото, срібло й мідь, і блакит і порфіру й двісті кармазин... І олій на світло, коріння для миропомазання й пахощі на кадило... І спорудять мені вони святиню, щоб мені можна було вітати серед них." (2. Мойс. 25: 1-8).

А коли Бог вибрав собі священика Арона й його синів, то заповів людям через Мойсея, щоб приносили жертви, що мали бути не тільки для Божої слави й спасення душ, але й на прожиток Аронові й його дітям. "А буде Аронові й його дітям доходом від синів Ізраїлевих... А мусить бути жертва піднoшення від синів Ізраїлевих... (2 Мойс. 27-28).

Як же ж настав час, коли Мойсей мав збудувати намет і кивот завіта і жертівник і все потрібне до богослуження, то поприходили всі, кого підіймало його серце, й усі, кого заохочував його дух, і подавали приноси Господні на будову громадського намету, і на всякі потреби й на святі ризи. "І поприходили вони, чоловіки й жінки, всі, скільки було їх охочого серця, й подали запинки, й сережки, й каблучки, й золоті намиста, й усяку золоту посудину... Усякий, у кого була срібна й мідяна жертва, подавав жертву приношення Господеві... І все жіноцтво, що в нього було мудре серце, почало прясти своїми руками й подавати свою пряжу... А князі подавали ониксове каміння... й пахощі, й олію на світло, й на миро, й на запашне кадило. Діти Ізраїлеві, всякий чоловік і всяка жінка, що в неї було охоче серце, подавати на всяку роботу, що Бог заповів через Мойсея, подавали Господеві добровільні дари." (2 Мойс. 35: 21-29).

Коли Бог розділював обіцяну землю між покоління ізраїльського народу, то всім 11-ьом дав якийсь наділ, а поколінню Левітів, що його вибрав на своїх слуг коло первосвященика Арона й Господнього намету, не дав ніякого окремого наділу землі, тільки приказав усім поколінням давати їм на прожиток десятину з їхнього майна. ...А серед синів Ізраїлевих не матиме ніякого насліддя, бо десятину синів Ізраїлевих, що в жертву приносять Господеві, дав я Левітам у насліддя." (Мойс. 18: 23-24).

Як бачимо; то приносили для Божих слуг і на всі потреби злучені з богослуженням, установив Господь Бог. І св. Письмо засвідчає, що "всякий чоловік і всяка жінка, що в них було охоче серце, подавали Господеві добровільні жертви."

В Новому Заповіті

Ісус Христос таких оплат не скасував. Коли одного разу в місті Капернаумі збирали збірщики податок на святиню, Ісус, що не мав грошей, сказав Петрові: "Йди над море, закинь вудку й візьми першу рибу, що спіймаєш, відчини її рота й найдеш статир (срібні грецькі гроші) вийми його та дай їм за Мене й за себе." (Мат. 17:27).

Коли Ісус Христос приготовляв своїх учнів до апостольської праці, то сказав їм виразно: "В який дім увійдете... в тім домі перебувайте, їжте й пийте, що в них є, бо гідний робітник своєї нагороди." (Л. 10:7).

Св. апостол Павло, в своїй науці до епископа Тимотея, так писав: "Священики, що добре управляють, нехай удостояться подвійної чести, передусім ті, що трудяться в слові й науці. Бо Письмо говорить: "Не завязуй рота волови, що молотить. І: Гідний робітник своєї заплати.". (1 Тим. 5· 17). А в посланні до коринтян він пише так: "Хто служить коли при війську на власний кошт? Хто пасе череду й не їсть молока від череди? Чи як людина говорю це? Чи й закон не каже цього? Бо написано в законі Мойсеевім (5 Мойс. 25: 4): не завязуй рота волові, як молотить. Чи про волів дбає Бог? Чи не говорить дійсно про нас?.. Коли ми сіяли духовне, чи велика річ, як би ми жали ваше тілесне?.. Чи не знаєте, що котрі в святині працюють, зо святині їдять, а котрі вівтареві служать, із вівтарем діляться? Так і Господь постановив, щоб ті, котрі голосять евангелія, з евангелія жили." (1 Кор. 9: 7-13).

Віруючі люди й жертва

Ця наука св. Письма така виразна, що нема в світі ні одної віруючої людини, що сказала б, що не треба давати своєї данини й дарів на прожиток Божих слуг, а далі — на будову церков і шкіл, інститутів, сиротинців і всіх тих закладів і речей, що потрібні для Божої слави й спасення людських душ.

Пята колона

А як знайдуться нераз такі католики, що не хочуть дати своєї парохіяльної вкладки ні приписаної данини на церкву й усі парохіяльні вкладки? Що не хочуть дати свого дару на прожиток свого епископа й священика? Що не хочуть скласти ніякого дару любови? Що нарікають і відмовляють інших, щоб не давали? Що сказати про таких людей?

Що деякі католики не складають приписаної вкладки й потрібної жертви на вдержання священика, церкви, школи й інших парохіяльних та епархіяльних установ, що їх доконче треба для Божої слави й спасення їхньої власної душі й душ їхніх рідних, то це звичайно тому, що в них нема доброї, великої віри. Бо як хто щиро вірить, що для вічного спасення його самого й його рідні треба доконче епископа, священика, церкви парохіяльної школи, залі, часопису й інших релігійних установ, то як міг би не піддержати цих духовних твердинь своїми жертвами, з того дорібку, що його він заробив собі при помочі того здоровя й розуму, що їх він дістав від Господа Бога?., А як він подає себе за віруючу людину, та не хоче піддержати своїми датками тих установ, що піддержують святу віру, то певне його віра дуже мізерна. Тоді й не диво, що про його жертвенність може сказати хтось: Яка віра, така офіра... Дає на ліки, дає на будову чи на поправу хати, дає на харч і забаву, а не дає на парохію чи це добрий католик?

Для Бога й спасення душі

Дорогі читачі "Світла", старайтесь завжди належати до таких парохіян, що до своєї парохії дають якнайбільшу жертву. Щоб із Вашої щирої й великої офіри, можна було пізнати Вашу правдиву, велику віру.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у світі

Муж молитви

6). Молитва — це перший обовязок і головне зайняття черця.

Довгі години церковного правила, що його Східня Церква накладає на своїх священиків і черців, не вистарчали для задоволення ревности Йосафата. В тишині своєї келійки він вертавсь раз-у-раз до молитви. Високі способи приставання з Богом були йому незнані; та вони й не були йому потрібні. Він поспішав до Бога простою дорогою, що її вказували передання його Церкви й приклади святих. Його наймиліщі вправи були ті, що їх український народ одержав від своїх апостолів і з того часу переховував із дитячою пошаною. Такий був звичай прослави нашого Господа Ісуса Христа глибокими поклонами й знаком св. хреста враз із сердечним віддиханням: "Ісусе Христе, Сине Божий, помилуй нас!" Така форма молитви була в ужитті від перших віків на Сході; вона заступає клякання на одне коліно, вживане в латинській літургії, що його невпинно повторяли давні черці Заходу. В пустинях Єгипту й Сирії тамошні пустельники освячувались тією одною духовною вправою. За бив по-тисячу разів свої поклони, додаючи до освяченого висказу ще одне слово: "Ісусе Христе, змилосердись надо мною, бідним грішником!" Його уста так були призвичаїлись до того віддихання, що воно виривалось йому навіть крізь сон. Юнак Семен Яцкевич, що згодом став одним із найсвятіших учнів Йосафата, засвідчає, що як одного разу він припадком ночував у келії святого, то його розбудив був гомін того безперервного благання, що однак, на його велике здивування, зовсім не переривало сну Божого слуги. Вже тоді відчував Йосафат у собі цей великий потяг до нічної молитви, що такий частий у різних святих. Майже кожної ночі він уставав і проводив кілька годин на молитві, заки почав відправляти церковне правило. Часто ішов на цвинтар коло церкви. Там, навіть серед лютої зими, коли земля була вкрита снігом, він ставав, або клячав і молився так, що навіть холод зимної ночі не був у силі відвести його від сердечної розмови з Богом.

Святі книги

Літургія є першою школою молитви. І це вона довела Йосафата до шукання постійного приставання з Богом і до того, щоб зробити його якнайбільш сердечним й довірочним. Він мав невпинно в своїх руках богослужебні книги своєї Церкви й вони були його головним зайняттям і в цім читанні він почав знаходити нову користь для себе й новий спосіб для навчання інших. Із того часу, як молодий монах звернув увагу на живі спори в Україні, він на кожній сторінці цих памяток віри й побожности українського народу почав знаходити докази католицької правди, готову відповідь на крутійства схизми й єресі. Його бистрий ум і надзвичайна память запамятували собі відразу ті цінні засвідчення, що їх давнина наче з розмислом оставила на те, щоб закріпити його віру й поволі приготовити його до будучих змагань. У своєму складі церковного правила Церква за чергою позичає собі по кілька сторінок із життя мучеників, святих, а також із проповідей та писань Отців. Йосафат, що тоді розпочав, щоб так сказати, свою школу, став вишукувати всі ті книги. Особливо залюбки задержувавсь над життям святих і геройськими терпіннями мучеників. Він любив розважати великі приклади св. Отців, своїх попередників у чернечому житті; він знаходив у них ясний відблиск правдивої досконалости, а водночас довідувався, що треба робити й йому самому, щоб осягнути її. Описи духовних боїв, що їх зводили колись мученики, додавали йому сили духа до тієї боротьби, що її він із того часу і сам почав передбачувати. Щоб краще перейнятись тими науками, Йосафат зладив собі власноручно книгу життя святих. Поволі поле його науки поширилось. Ціла купа старих рукописів, або друкованих книг словянською мовою, що плісніли під порохами по захристіях українських церков, перейшла зчерги через його руки.

Одночасно він читав і ті письма, повні наклепів на унію, що їх майже кожного року друкувала острожська академія, а також братство в Вильні і Львові. Уважне порівняння висказів-цитатів, що ними були заповнені ті письма, з первісними джерелами почали показувати Йосафатові злу віру незединених і він став зазначувати пильно всі ті фальші, що ними воювали в своїх виданнях незединені агітатори.

Йосафат пише книжки

Молодий Йосафат склав навіть тоді збірку, що її дав заголовок: "Про фальшування словянських творів ворогами митрополита та їхні помилки виявлені в виданнях братства в Вильні, Острозі і Львові" Таким чином Йосафат створив собі цінну збройовню з духовною зброєю, що нею він опісля перемагав із великим успіхом схизму.

Ця збірка не була одинокою, що її Йосафат склав у тому часі. Проти слабих доказів, вигаданих розеднанням, він хотів поставити неоспоримі докази правди. Для цього він позбирав усі засвідчення про першість св. Петра, що їх він знайшов у богослужебних книгах і інших словянських писаних творах. Опісля він вернувсь аж до колиски української Церкви, щоб набрати певности, що вона з самого початку була дочкою Католицької Церкви. А щоб доказати цю правду, що про неї йшов спір, він написав розвідку п. з "Хрищення св. Володимира."

Розвідка: "Про черців та їхні обіти", а також друга: "Чи Східня Церква слушно благословить хліб, воду, ягня" засвідчає про ревність Йосафата щодо пізнання духа й обовязків монашого стану та про його бажання збагнути значення церковних обрядів. А вкінці розвідка про "чистоту священиків і користи безженности" виявляє, що в самоті своєї келії Йосафат застановлявсь над лихами, що від них терпіла українська Церква; що він зумів зрозуміти, що головним лихом були подружжя священиків та що він шукав на це якоїсь ради. З тієї глибокої й пильної науки в роках своєї молодости, Йосафат користав опісля все своє життя. А після нього й його учні збирали ще добрі овочі Численні твори праці учителя вони зберігали з дитячою дбайливістю. Холмський епископ Суша, життєписець св. Йосафата, пише: "Я бачив на власні очі розвідки в словянській мові, зладжені ним самим про ті точки віри, що їх оспорювали православні."(Життя св. Йосафата, сторона 7). Здається, що ті рукописи пережили часи лихоліття в Польщі й руїну василіянського Чину в Україні. Московські письменники засвідчають їхнє існування, а один православний архимандрит заявив, що він стрінув їх у різних бібліотеках. У старинним монастирі в Супраслі мала бути збірка життя святих із запискою на маргінесі: "Це. було написане власною рукою Йосафата Кунцевича." Чого б ми, католики, не дали, щоб держати в своїх руках і почитати ту цінну памятку!

Дух умертвіння

Отак у своєму відкремленні й самоті Йосафат піддержував себе молитвою й пізнанням святих речей, цими двома крилами богомільного життя. Та чернець має ще крім молитви та праці й інші обовязки. Посвячений через вибір чернечого стану покаянному життю він має карати своє тіло й приводити його до піддачности", щоб такою жертвою спокутувати свої й людські гріхи. Старинне чернече право брало це зобовязання в усій строгості й тому накладало на черців такі вмертвіння, що могли б залякати й найвідважніших; постійна повздержність від мяса, часті пости, що тривали аж до самого вечора, шість більших постів, коли не вільно було вживати набілу ні риби, — щоб не згадувати вже нічних чувань і втоми від відправи довгих богослужень. Йосафат не вдоволявсь вірним захованням усеї тієї строгости; він іще побільшав її! "Він був не тільки дуже здержливий у їді, засвідчає Суша, але свою повздержність посував поза ті межі, що їх може видержати людська неміч." Часто минало кілька днів, заки він перервав свій піст; а коли вже конечність приневолювала його взяти трохи якоїсь поживи, то він уживав зовсім простих, пісних страв. Тільки час від часу позволяв собі на рибу, а через пять літ не вживав ніякого алькогольного напитку. Він навіть задумував у тому часі зобовязати себе обітом, що надалі житиме тільки водою й хлібом, та його духовні провідники, побачивши, що він падає на силах, не згодились на таку надмірну строгість.

Черцям було заборонено вживати полотна. Для Йосафата й цього було мало. Під своєю вовняною одежею він носив тайком найгрубшу, яку міг тільки знайти, волосяницю, що її він не здіймав навіть уночі. Його постеля була вбога й така тверда, що, як нам оповідає його життєписець Суша, "її годі було відступити й жебракові." Та Божий слуга вважав і її ще за надто вигідну. Тому спав майже завсіди на голій підлозі своєї келії, одягнений у свою чернечу рясу, або волосяницю; а й тоді його години спочинку були короткі й перервані молитвою й покаянними ділами. До волосяниці він додав незадовзі новий орудник умертвіння свого тіла. Він десь роздобув довгий залізний ланцюг, перетиканий гострими кінцями. Цим ланцюгом окружав плечі, рамена й так сильно стискав його кругом себе, що аж гострі кінці врізувались у тіло. Цей ланцюг носив довго, головно перед великими святами й коли мав приступати до св. причастя.

Так молодий український аскет вичерпав був уже всі форми покути, що були в ужитті в нашій Східній Церкві, та проте його бажання терпінь іще не було заспокоєне. Тоді він запозичив від латинської Церкви майже незнане тоді в Східній Церкві добровільне бичування. Єпископ Суша пише: "Було б дуже трудно змалювати всю ту строгість, що він завдавав цим бичуванням своєму тілові. В монастирському садку, в самоті своєї келії, всюди, де йому здавалось, що він самий, він так нелюдяно бичував себе, що невинна кров сплывала краплями." Серед ночі, однаково, чи в час найбільших зимових морозів у Литві, чи в теплішу пору, Йосафат виходив із своєї келії, простоволосий і босоніж, тільки в самій волосяниці й часто через купи снігу йшов близько гробу на цвинтарі за церквою. Там Йостфат був захований від цікавих поглядів православних, що слідили його раз-у-раз, бо їхній монастир св. Духа стояв напроти монастиря св. Тройці. В переконанні, що туди ніхто не зайде, Йосафат ставав навколішки на гробнім камені й починав бичувати себе аж до крови. Холод зимової ночі збільшав іще той біль від бичування. Його ноги деколи примерзали до каміння. Від глибоких ран він ледве міг ходити. Одного дня, після такого бичування, не мав уже сили зайти до церкви. (Д. б.)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Наука Ісуса Христа в приповістях

Глава 13: 18-52

Отож послухайте приповісти про сівача. До кожного, що слухає слова про царство, та не розуміє, приходить лукавий та й поривае, що посіяне в його серці. Це той, що його посіяно при дорозі. А що засіяно на камянистім грунті, це той, що слухає слова й зараз із радістю його приймає. Та не має коріння в собі, то й непостійний; тож, як прийде горе, або напасть за слово, зараз гіршиться. А що посіяно на добрій почві, це той, що слухає слова й розуміє та й приносить плід і родить один стократно, другий у шість десятеро, інший тридцятеро."

Іншу приповість подав їм кажучи: "Царство небесне стало подібне до господаря, що посіяв добре зерно на своїй ниві. Та як люди спали, то прийшов його ворог і насіяв кукілю між пшеницею та й ві-

дійшов. Коли ж засів підріс і висипалось колосся, то показався й кукіль. А слуги господаря прийшли та сказали до нього: Господарю! Хіба ж не добре зерно посіяв ти на своїй ниві? Звідки ж узявся кукіль? А він відказав їм: Це зробив ворог. А слуги говорили: Може хочеш, щоб ми пішли й випололи його. Та він сказав: Ні, щоб припадком, визбируючи кукіль, ви разом із ним не повиривали й пшениці. Дозвольте, нехай ростуть обоє разом аж до жнив. А в жнива скажу женцям: Зберіть перше кукіль і зв'яжіть його в снопи, щоб його спалити, а пшеницю зложіть до моєї стодоли."

Іншу приповість додав їм кажучи: "Царство небесне подібне до зерна гірчиці, що його взяв чоловік і посіяв на своїй ниві. Воно, хоч менше від усіх зерен, як виросте, то буває більше від усякого яринного зілля та й стає деревиною так, що прилітають небесні пташки й гніздяться на його гіллю."

Іншу приповість розповів їм: "Царство небесне подібне до квасного тіста, що жінка взяла й розчинила на ньому три мірки муки, поки все викисло."

Все те проповідував Ісус народові в приповістях; поза приповістями не промовляв до них нічого, щоб сповнилось предсказання пророком: До приповісток відкрию свої уста, розкажу предвічні загадки.

Тоді Ісус відправив народ і вернувся додому. І приступили до Нього Його учні й сказали: "Розясни нам приповістку про кукіль на ниві." Він же озвався й промовив: "Сівачем доброго зерна є Син Чоловічий; а нива — це світ. Добре ж зерно — це сини царства; а кукіль — це сини лукавого. А ворог, що його насіяв, то диявол. Жниво ж — це кінець віку, а женцями ангели. Оце ж той кукіль збирають і палять на вогні, так буде й при кінці віку. Пішле Син Чоловічий своїх ангелів і вони позбирають із Його царства всі спокуси й тих, що роблять беззаконня, і вкинуть їх у піч огненну; там буде плач і скрегіт зубів. Тоді праведні засяють наче сонце в царстві свого Отця. Хто має уші, щоб слухати, то нехай слухає."

ПОЯСНЕННЯ

Притчею про сівача бажав божественний Спаситель представити долю та перепони, що їх Боже слово стрічає в людських душах. Бажав також Ісус повчити й напімнути людей, щоб старались усунути ті перепони.

Притча має значення для всіх, як для поган, так передусім для жидів, що то з великим незрозумінням відносилися до проповіди Божого царства.

Насіння — визначає Боже слово, проповідь про Боже царство та про установу спасення — Христову Церкву.

Ріля — це світ та людина, її серце.

Сівач — це Христос і ті, що проповідують із поручення Христа.

Сіяння — це вже саме голошення Божого слова.

Доля насіння є двояка: або зовсім не приносить плоду, або приносить плід відповідно до перепон, що стрічає, та відповідно до поводження людей. Безплідним, змарнованим остає насіння в трьох родів людей. По перше, коли впаде на дорогу, або край дороги, воно не в силі зійти через твердість та неродючість землі, або прохожі затоптують його, або птиці визбирують. Твердою землею є люди, що через свою світовість і привязання до землі не розуміють того, що надприродне; вони слухають слова, та не приймають через твердість серця; опісля приходить розсіяння й ворог, тобто перепони внутрішні й зовнішні й забирають слово. По друге, коли впаде насіння на пісну землю та камянисту, воно справді скоро сходить, та не може глибоко запустити коріння, й через спеку та брак вогкости висихає. До цього роду належать люди, що керуються уявою й почуванням, а також і ті, що їм недостає постійности та мужности; вони вірують через якийсь час, коли ж настануть трудноші, біди та переслідування слова, гіршаться й відпадають. Як насіння впаде на добру землю, але запущену й зарощену бурянами, воно заглушене й позбавлене світла та вогкости загибає не принісши плоду. Бурянам у людей є надмір дочасних журб, жажда багатств та інша світова жадоба, що придавлює всякі вищі пориви. — Та лучається насінню й краща доля: падає також на добру землю, чисту й родючу та видає гарний, а нераз і надзвичайно великий плід.

Щоб це могло статися, повинні люди приготовити свої серця. Людина є вільна й при Божій помочі може звернутися до того, що краще, як це було й за часів самого Христа. Тому Він закінчує свою притчу важливими словами: "Хто має уші до слухання, нехай слухає."

З притчою про сівача лучиться й притча про кукіль. Вона також є пророцтвом про Боже царство й Церкву й заключає три правди.

Першою є правда, що кукіль буде в Церкві частою появою. Він росте в великій кількості й доки доспіває, годі відділити його від пшениці. В притчі є кукіль образом еретиків та скритих грішників. Отже в Церкві буде кукіль, та вся Церква не стане ніколи самим кукілем.

Другою правдою є, що існування кукілю не спричинює ні Бог ні Церква, а тільки лихий ворог, що послуговується людською ламкістю. Тому хоч кукіль знаходиться в Церкві, однак не походить із Церкви. А хоч церковна наука віри й моралі може дати нагоду до впадку, то однак вони не можуть ніколи бути причиною впадку; причиною впадку є як раз відступство від Церкви. Сама Церква, в противенстві до сект, не терпить кукілю, а невпинно працює над його винищенням.

Третя правда вчить про кінцеву долю кукілю й доброго насіння та про те, як цю долю уладжує Бог, а якою раді б бачити її люди. Добрі люди, що вірно служать Богові, дивуються існуванню кукілю, не годні стерпіти його й раді б відразу винищити його. Це однак є нерозважною ревністю, що більше пошкодить, ніж помагає, й нетерпеливістю, що походить із прикрости пожиття зо злими людьми, а також короткозорістю, що не звертає уваги на загальне добро. Бог діє йнакше. Хоч мерзиться злими, то допускає, щоб росло разом із добрим насінням. Бог чинить це по перше з огляду на злих, що їх вільну волю шанує та що можуть іще навернутись. По друге, з огляду на добрих, що на випадок передучасного винищення злих потерпіли б шкоду і втратили б нагоду до заслуг терпеливости та вповання на Бога, що їх збирають через пожиття зо злими. Вкінці Бог чинить це і з огляду на себе самого, бо не зважавши на існування злих, Божі наміри супроти світу не то, що не впадають, але здійснюються, а таким чином обявляється Божа мудрість, милосердя та могутство. Як час милосердя минеться, Бог виступить проти злих, винищить їх та строго покарає. Тоді й впадуть, мов стебла, під серпом женця, їх повяжуть у снопи та вкинуть у вогонь, де буде "плач і скрегіт зубів." Добрі одержать тоді велику нагороду. Вони мов вибрані пшеничні колоски будуть перенесені до стодів небесного Отця й наче сонця сятимуть у Божім царстві.

З цеї притчі виходить, що як добрим ніколи не доведеться основувати на землі досконалого царства справедливости, так також і пеклові не вдасться довести до повного володіння несправедливости над світом. Позірні противенства знайдуть остаточне пояснення в великім закінченні на страшнім суді, що його ціллю є раз-на-завжди розвязати загадку згіршення в Божім царстві.

Тут Ісус перший раз описує основніше страшний суд світа та в майстерних висказах подає його ціль, перебіг, співдіючі сили та кінець усіх речей. Так отже в цій притчі маємо ключ до всіх великих заворушень та згіршень у світі й Церкві, як також світло й потіху в усіх усенародніх лихах. Для чесних людей, що вірно видержали при Бозі, хоч багато натерпілись від Божих ворогів, прийде певне ясний день визволення, нагороди й щастя. Це велика наука для українського народу в час теперішнього горя.

Зчерги сказав Ісус притчу про зерно гірчиці. Хоч зерно гірчиці не є найменше з усіх зерен, а тільки так люди думали, то Ісус ужив його на означення чогось дуже малого. Великий зріст гірчичної ростини, що ставала подібна до великого дерево, є образом зросту Католицької Церкви, що з малого гуртка Христових учнів стало найбільшим у світі товариством. Ті птиці, що знаходять захист між гілями гірчичного дерева, представляють тих людей у світі, що за опікою Христової Католицької Церкви знаходять забезпеку серед моральних загроз туземного життя.

Притча про гірчичне зерно, що розростається надзвичайно, вказувала на зовнішний зріст Католицької Церкви. Наступна притча про квасне тісто представляє внутрішню, оживчу силу Католицької Церкви. Так, як дрібка квасного тіста заквашує ввесь розчин і приспособляє його на добрий хліб, так подібно й погорджена світом наука Ісуса Христа є спосібна обновити не тільки поодинокі особи, але й цілі народи, що між ними запанує Христовий дух.

Найбільшою силою кожної одиниці, родини й нації є християнство, защеплене в душах і проявлене на всіх ділянках приватного, родинного й суспільного життя. Велика цінність християнства є в тому, що воно помагає вести чесне, моральне життя, що запевнює людині спокій і щастя в часі й вічності. Плекати отже християнського духа в українськім народі, а головно між українськими дітьми, це перше, й найголовніше й найкорисніше завдання старшого покоління, а передусім батьків, священиків і всіх народніх провідників

Католицькі Герої

КАРТИНИ З ЖИТТЯ СВЯТИХ МУЧЕНИКІВ

Жуан Мануїл Боніля був у місті Тляльпам головою Організації Мексиканської Католицької Молоді. В почутті близької, останньої боротьби пише в своєму деннику палкі акти пожертви на смерть за віру, молитви за себе й дорогу матір, що її любив над життя. Зловлений 15 квітня 1929 року мусів умирати не звичайною смертю, але проти всяких культурних звичаїв так, як Спаситель - - розпятий на хресті. Матір, сестру й брата прощає перед самою смертю зворушливими листами: "Вмираю за Бога"! - Три години мучився на хресті серед найвищих актів віри й Божої любови, аж накінець із окликом: "Нехай живе Христос-Цар!", добитий стрілами, віддав Богові свою святу, юнацьку душу.

Мексиканський юнак, католицький герой і мученик за св. віру.

Дай нам, Боже, таке українське юнацтво!

В Мексику, в місцевині Лізізіо, відділ Калеса, жорстокого гонителя католиків, зловив 18-літнього юнака. Безбожний старшина сказав:

— Ти підеш тепер із вояками по місті й будеш вигукувати: Проч із Христом!

Молодий герой із обуренням відкинув те богохульне домагання, хоч знав, що за те жде його смерть.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві!

15-го січня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 2.

Для Релігійного Піднесення Парохій Організуймо Всюди Кружки Апостольства Молитви!

Памятка 100-літнього Ювілею Апостольства Молитви 1945 р. На знимці: Впр. ОО. Василіяни: И. Сеньків, парох церкви св. о. Николая в Винипегу, А. Трух, редактор "Світла", Б. Слобода, парох Транскони й члени Ап. Мол. з парохії св. о. Николая й Транскони. — Апостольство Молитви, це перша організація, що повинна бути в кожній нашій парохії. Яке Ап. Молитви, така парохія. Добре ведене Ап. Молитви оживляє духовне життя парохіян. До найкращих парохій належать ці, що, крім жінок, мають в Ап. Молитві гарні кружки чоловіків, молоді й дітей. Хто з парохіян бажає причинитися до релігійного піднесення своєї парохії, нехай пильно дбає про розвиток Апостольства Молитви.

Преосв. Кир Василій Ладика, ЧСВВ., відїжджає з Мондеру після відвідин монастиря ОО. Василіян.

— ЖАРТИ —

Мовчи язичку. — До одної крамниці ввійшла якась пані й почала розмову з купецьким помічником. Управитель, що що стояв збоку, зачув, як помічник сказав: "Ні, прошу пані, ми вже давно не маємо його в нас" й розгніваний поправив збоку:

— Прошу вас, пані, ми все маємо. Я скажу зараз принести зо складу. Пані засміялась й вийшла з крамниці, а управитель сказав до помічника:

— Прошу завжди говорити покупцям, що все маємо на складі. Чому ви не сказали так тій пані?

— Вона питалась, чи в нас цими днями був дощ, то я сказав, що ні...

Управитель не сказав більше ні слова.

Помогло. — Якже ж вам помогла ця сніданкова кімната, що ви відчинили її тут у аптиці? — Так помогла, що мої покупці почали купувати порошки на нестравність.

Крути-верти. — Ах, пане аптикарю, я вчора купив у вас плястер, щоб позбутись ревматизму. — Так, чим можу ще послужити? — Прошу тепер дати мені який лік, щоб я позбувся плястру.

Поможе. — Пане аптикарю, дайте мені який лік на безсонність. Не можу спати. Навіть як кітка дряпається догори воріт, зараз розбудить мене. — Добре, прошу взяти ці порошки, то певно поможе. — Коли ж їх заживати? — Ви не заживайте, насипте кітці до молока.

Пояснив. — Мені здається, що ці вчорашні яечка, що я тут купила, були надто малі— каже молода жінка, що перший раз по шлюбі прийшла купувати. — Так, це правда. Та бачите, цей господар, що їх привозить з фарми, досить далеко мешкає, то він мусів раненько взяти яечка з гнізда, заки вони підросли.

Перешкода. — Що найбільше перешкаджає американцям у добрій вимові?

— Жвакання ґами.

Боже Великий, Єдиний, Нам Україну Храни!

Так Говорить Папа...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII

ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Але важніше є це, що спосіб розвязки питання, що його подають соціялісти, противиться відверто справедливості, бо ж право до приватної власности має людина з природи. І під цим також оглядом заходить якнайбільша різниця між людиною, а звіриною. Звірина не керує сама собою, а керує нею й рядить подвійний, вроджений їй інстинкт. Ці інстинкти удержують у ній розбуджену спосібність діяння, розвивають належно її сили, ба навіть викликують та означують її поодинокі рухи. Один інстинкт каже їй старатися про вдержання життя, другий про заховання роду. Одне й друге приходить їм легко, бо вони заспокоюються цими речами, що мають перед очима. Далі сягати вони навіть не можуть тому, що в них діють тільки змисли та поодинокі враження. Зовсім відмінна природа людини. З одного боку є в ній звіряча природа в цілій своїй повноті та досконалості й тому має людина таксамо, як звірина, дар користування змисловими добрами. Але ця звіряча природа, хоч як досконала, не становить іще природи людини, стоїть значно нижче від людської природи й має її в усім слухати. Перше, що нас підносить і ушляхетнює, що надає людині належної їй чести та відрізнює на ціле небо від звірини, це її розумна душа. І тому якраз, що людина посідає розум, належиться їй не тільки вживання земних дібр, бо це має й звірина, але рівно ж мусить тішитися сталим і повсякчасним правом посідання, і це не тільки споживних речей, але й продуктивних.

Наглядніше бачимо це при докладнішім пізнанню людської природи. Людина обнимає своїм розумом несчислимі предмети, судить із теперішности про будуччину, є паном свого діяння й тому під вічним законом, під могучістю всім управляючого Бога, сам собою розпоряджає по своїм розумі. До нього належить вибір, що на його гадку є найвідповідніше для його добра так сучасного як і будучого. З цього слідує, що людині належиться посідання не тільки плодів земних, але й самої землі. Одна тільки земля своєю плодовитістю дає людині вигляди на тривалість її вдержання. Потреби кожної людини вічно її пригадуються; залагодить сьогоднішні, завтра має нові. Проте повинна природа дати людині якесь стале, невичерпне джерело до заспокоювання її невпинних потреб. Одиноким таким джерелом є земля зо своїми багатими дарами.

Зрештою, нема причини заводити державний заряд майна. Людина преціль є старша, ніж держава. Вона мала право вдержувати своє тілесне життя, коли ще не було ніякої держави. — Це, що Бог дав землю на вжиток людському родові, не противиться зовсім приватній власності. Коли кажеться, що Бог дав землю спільно людському родові, то це значить, наче Він хотів, щоб усі люди без різниці мали бути її панами. Він не призначив нікому посідання певної частини землі. Розділ землі на приватну власність та її границі лишив Він пильності поодиноких людей та установленим народами законам. — Впрочім земля, хоч поділена між поодиноких власників, не перестає служити загальному добру, бо ж кожна людина живе з плодів землі. Хто не має землі, у цього є праця й можна справді сказати, що всі орудники до вдержання життя завдячуємо праці. Людина або управляє свою власну землю, або працює в якійсь галузі промислу, а заплату бере або в виді різних плодів землі, або виміняє її за них.

Звідси знову показується, що приватна власність є цілковито вимогою природи. Вправді земля достарчає обильно орудників до вдержання життя й його видосконалення, але не може їх достарчати сама собою, без управи та старання людини. Коли ж людина при управі землі напружає свої сили, так умові, як тілесні, то цим самим забирає собі на власність ту управлювану частину землі. Вона лишає в ній неначе якусь форму витиснену своєю особою. Зовсім отже справедливо повинна бути ця частина її власністю й ніхто не може нарушувати її в цім праві.

Сила поважних доказів така певна, що просто треба дивуватися, коли деякі з цим не годяться та відгрівають старі, зужиті теорії. Можна, кажуть, приватній людині вживати землі й різних її плодів, але не має вона ніякого права вважати за свою власність будьщо землі, що на ній побудувала, будьто рілю, що її управив. Заперечуючи це право не хочуть бачити, що тут просто обрабовується людину з цього, що вона заробила собі своєю працею. Адже ж рілля зміняє з всім свій вигляд під рукою і при вмілій управі хлібороба з пустара стає врожайна, з запущеної видатна. Орудники, що виробляють землю, є так сильно з нею саме сполучені, що в ніякий спосіб не можна їх від себе відлучити. І чи позволяє на це справедливість, щоб хтось забирав і користав з цього, до чого другий прийшов тяжкою працею? Як наслідок належить до причини, що від неї виходить, так овоч праці повинен належати до цього, хто працював. Зовсім отже слушно уважає людський рід, не звертаючи уваги на противні гадки деяких у цій справі, що підстава поділу дібр і приватної власности лежить у праві природи, треба тільки їй старанно приглянутися. Людство признало це по всі часи й цим самим неначе освятило приватну власність, як згідну з грішною природою людини й конечну для мирного пожиття.

Право це, що про нього мова, потверджують, а навіть силою бережуть його громадські закони. бо ж вони, коли тільки справедливі, походять від тогож права природи.

Те саме освятили Божі права, що строго забороняють пожадати чужого добра. **Не пожадати-меш жінки ближнього свого: ані хати, ані поля, ані слуги, ані вола, ані осла, ані нічого, що належить до ближнього.** (Второз. 5:21). (Д. б.).

Картина з Аргентини. Церква Пресв. Тройці в Апостолес, Місіонес. Перед церквою Впр. о. ігумен Е. Турковид, ЧСВВ., і редактор "Поступу", Преп. о. О. Дуб, ЧСВВ. — Редакція "Світла" пересилає Дорогим Отцям і Всім українцям в Аргентині, вірним Богові й українській нації — сердечний привіт. — В Аргентині конечне треба нашому народові духовної помочі священиків. В округах, де є тисячі наших людей, нема ні одного нашого душпастиря. В цілій Аргентині працюють тільки 4 ОО. Василіяни.

Strange but true

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

$.25: Ст. Коверчук, Венкувер, Б.К. **По $1.00:** А. Хамулка, Голден; В. Скрипник, Виннипег, Ман.; М. Копер, Кімберлей, Б.К.; М. Гасай, Інисфрі. **$2.00:** Ол. Готра, Чесвлік, Мд.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Does That Man Love You?

by Mary McGill

Remember, too, when considering fidelity to the marriage vows, God's command in this regard, and the importance of marrying one of your Faith, who is a practical follower of Christ. The preliminary preparation for such marriage is to keep company with a Catholic and to pledge your troth to a Catholic. The divorces after the first World War were terrible. Those occuring after War II will be even more appalling!

So, girls, I would urge you to use all the good, hard common sense you have; also, that you obtain spiritual advice from your Confessors on your company-keeping, and that of your parents, and that you do not rush into marriage. Be wise virgins and wait!

6. High School boys and girls should not keep company regularly, that is, they should not do together "steady", according to vernacular expression. They are too young to marry, and such pairing off is not safe for them nor does it promote happiness. The young should go in flocks and take their gaieties in groups. If the standards of these groups are good, there will be found protection in numbers and much more wholesome recreation and joy.

Enough for the dangers and the things not to do.

Now some parting words to those who are in love or on the edge thereof.

Distilled Bliss

An ardent affection, controlled by a man's honor and a girl's virginal reserve, becomes to that man and that woman distilled bliss, diffusing that very beautiful thing human love, **spiritualized.** Love loses non of its human qualities in this heavenly process, for each of these is perfected in the refineries of God's benedictions.

As unspoiled childhood and youth are to noble maturity, so I think courtship should be to marriage: Joyus, beautiful, and resembling the divine in that innocent wisdom which holds free from sin the love of man and woman for each other. The end)

✝

Бл. п. Олександер Скіцко зо Скаро, Алта. — Допис є в "Світлі."

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

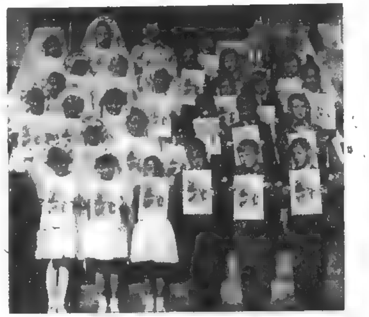

Перше св. Причастя дітей у Мондері. — Хто бажає сповнити свій християнський обовязок, нехай пильно дбає про релігійне виховання дітей. Це головне завдання родичів.

Военна картина. Служба Божа на кораблі для полонених.— Богослуження, науки, сповіді й св. Причастя були найбільшою потіхою для побожних вояків під час недавньої війни.

— ЖАРТИ —

Він навчиться. — Так, то ти хочеш у нас робити? А вмієш ти брехати? — Я ще не вмію, але я маю надію, що я тут скоро навчуся.

Причина. — Від фірми прийшов агент по гроші за куплене пяно.

— Я прийшов пригадати вам, що ви не заплатили вже трьох рат.

— Якже ж це? Фірма оголосила: "Плати, як граєш."

— Що ж спільного має одне з другим?

— Я граю дуже погано.

Чесний. — То ви хочете дістати в нас роботу? — питає управитель великої торговлі робітника. — Так, прошу, як є вільне місце. — А хто може засвідчити, що ви чесна людина? — Ваш візник, він знає мене добре. Директор кличе свого візника й питає: — Чи ви знаєте цього робітника? Чи він чесний? — Чи він чесний? Його вже сім разів заарештували за крадіж і за кожним разом випустили. Чи це не чесна людина?

Taras Shevchenko

the Poet of Ukraine

A New Book For Our Ukrainian Youth

Translated with an introduction by prof.

Clarence A. Manning

This is the first of its kind in America and the whole English world. This book should be found in every Ukrainian home, school and library.

Price including postage $2.50.

In Canada, those interested must pay with american money.

All students of Universities and Colleges may receive this book, upon request, free of charge.

Address:

SVOBODA
P.O. Box 346, Jersey City 3, N.J. U.S.A.

TO OSNOVYANENKO

by T. Shevchenko

Rapids roar. The moon is setting,
As in former ages.
There's no Sich, and he is perished,
He, the famous leader.
There's no Sich, The rushes murmur
By Dnipro's swift waters:
"What has happened to our children?
Where do they now revel?"
And the gulls cry, flying over,
Weeping for the children;
Warm's the sun, the wind is blowing
Where the Kozaks wandered.
On the steppe the tombs are scattered
And they mourn in sadness,
Asking of the stormy breezes,
"Where are our men ruling?
Where are they now ruling, feasting?
Where have you been staying?
Come on back! And look around you;
All the grain is leveled,
Where the horses used to pasture,
Where the grasses rustled,
Where the blood of Poles and Tatars
Reddened all the water!
Come on back!"
"No, nevermore!"—
The blue sea repeated.
Then it added: "Nevermore!
They are lost forever!"
True it is, 'tis true, O blue sea;
Such is their misfortune!
Those you seak are gone forever,
Gone the ancient freedom,
Gone are all the Zaporozhtsy,
Gone are all the hetmans.
Their red tunics nevermore
Will protect Ukraine, —
Like a torn and ragged orphan,
She weeps o'er the Dniper;
It is bitter for the orphan
And no one will notice,
But the foe is smiling brightly.
Smile, O foeman evil,
Not for long, for all will perish—
Glory will not perish,
Will not perish but will tell men
What the world has witnessed,
Whose the right and whose the evil,
And whose children we are.
Without gold and without jewels,
Without clever phrasing,
But as clear and always truthful
As the Lord's own utterance.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

7). **ВСТУП**

Кожна мова має свої слова. Що багатша мова на слова, то культурнішою вважається. Українська мова на слова багата. Їх вона витворила собі за час довгого життя народу, а й досі ще збагачує свою лексику, тобто скарб мови, власними новотворами, а то й добавком чужих слів, що їх бере живцем, або переробляє на свій лад.

Народ творить нові слова несвідомо, на основі законів, що їх йому проказує народне вухо й чуття; додавши до незмінної частини слова то зпереду то на кінці якісь словечка, народ творить раз-у-раз нові слова (Дар, дарувати, давець, даннядаток, данина, дати милостиню, віддати довг, продати поле, здати з пятки, здатись на Б..., піддати думку, додати соли до юшки, надати листа на пошт..., роздати дарунки, придати чому значення).

А вчені люди, що займаються мовознавством, поскладали закони, зібрали все в один лад і вже свідомо, на основі знаних законів, творять згідно з духом народньої мови потрібні слова.

Наука, що навчає про закони творення слів, називається **словотвір**, із-грецька **етимологія.**

1. ЧАСТИНИ СЛОВА

1. Українська мова дуже збагатилась **зростом слів.** Наші слова ростуть через додавання різних **частин слова** (брат, **братчик, братній, братський,** братство, братерство, **побратим, побрататись).**

2. Частини в слові бувають такі: **корінь, приросток, наросток, закінчення.**

Корінь — це головна частина слова, бо він ховає в собі **значення** слова. Без нього слово не може існувати. Корінь складається звичайно з одного складу й при зміні слова **не змінюється** (хід).

Часом слова складаються з **двох коренів.** Два корені вяжуться докупи в одне слово буквою **о,** деколи **е,** а то й без них (хлібо-роб, сіно-жать, свино-пас, дале-вид, прийди-світ, ні-се-ні-тниця, чорнобривий, великдень, круторогий, своерідний, однострій, водопад, злодій, сновида, горлоріз, світогляд, перекотиполе).

Зо старогрецьких слів маємо такі перекладені слова, як: миро-творець, літо-пис, живо-писець; таких слів небагато й українська мова не любується в таких складених словах.

Складених слів уживає наш народ охоче в **прізвищах,** що витворились на основі **прикмет і заінять** (воєвідка, скоропис, Безпалько, Скоропад).

Для надання висказові **більше сили,** любить українська мова й таку злуку слів, де два слова **не зливаються** докупи (сумний-невеселий: дуже сумний; один-одніський: сам один; самсаміський: зовсім самітний; грати-вигравати: багато грати; життя-буття; хліб-сіль; батько-мати).

Такі слова, що мають два корені, звуться **складні, зложені.**

Приросток, це частина слова, що приростає **перед коренем** (дохід, прихід, похід, захід, вихід, вхід). Через приростки творяться **нові значення слів.**

Цікавою прикметою української мови є **зложені приростки** (по-по-їсти, по-роз-позичати). В них міститься щось більше, ніж н. пр. поїсти, позичати.

Наросток, це частина слова, що стоїть **позад кореня** (хідник, біда). Наростками творяться від одного кореня різні **відтінки слова,** а то й нові слова (біда, бідняга, бідолах, бідувати).

Корінь і наросток, або корінь, приросток і наросток, злучені докупи, творять **пень** тобто **основу** слова (**писар, письменник,** письменство; тут пис — корінь; пис-ар: корінь і наросток; письмен — пень.)

Майже кожна група слів має свої наростки. Є наростки йменикові (камінь, камінець,) прикметникові (батьків,) дієслівні (**давати, дарувати**) й прислівникові (**добре, добренько**).

Деколи в слові більше наростків (з-бід-ні-ти, на-бід-ув-атись).

Закінчення, це кінцева частина слова (хідники, хідників, хідниками).

Приростків і закінчень небагато в нашій мові, але наростків багато, а коренів найбільше.

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим** друком)

Аероплан — літак
аеростатика— наука про рівно вагу ґазів
аерофон — прилад Едісона для скріплення голосу
ажур, — ажурний, ажуровий— дірковатий; прозірчаста тканина, матерія
азарт — гра на сліпе щастя; смілива, нерозважна гра; одчайдушня справа; відвага; азартний — нерозважний, загонистий
азиль — захист, притулок; у Греції міста, де проступник міг схоронитися перед переслідуванням влади
азот — ґазовий первень, складовина повітря (78.4%); азотна кислина
азур — голуба краска неба
академик — член академії; студент вищої школи; академічний — строго научний, теоретичний, студентський, академія — найвища школа, н. пр. рільництва, мистецтва
акація. Тільки де-не-де стоїть довгошия вишня, безлиста акація попід кращими хатками. Лев.
акварелист. Тут треба маляра-акварелиста. Акварея — образ мальований водними красками; акварельна крас...
акведукт — водопровід, водогін
аквізиція — набуток
акредитувати — уповноважнювати
акліматизація — приноровлення до чужого підсоння; акліматизуватися — привикати
аклямація — вибір, загальне одобрення оплесками без рахування голосів
аколіти — пара клириків, що служать до Служби Божої
акомодація — приноровлення, пристосування
акомпанімент — супровід інструментів до співу
а конто — зачет, задаток, частина грошей виплачена на рахунок
акорд — рівночасний, милий звук кількох тонів

Joseph The Provider

"... all the same, take care of him."

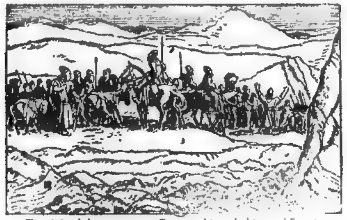

They joined the caravan at Gaza and traveled toward Egypt.

Joseph came with news.

F[illegible] a year it was that Jacob remained adamant but again the crops failed and there was no bread in the land of Canaan. But when he called his sons and suggested they go once more to Egypt, they said, "The lord of the market insists upon seeing Benjamin. Give him to us and we will go."

Jacob sighed, "I knew that would come." And he would not yield but Judah spoke, "Israel, overcome yourself, even though you wrestle with yourself until the dawn," and he promised he would be responsible for Benjamin's safety.

And by next morning he had surrendered. They gathered around and Jacob said, "Judah, it was you who gave your bond for Benjamin. But you are released for can a man give his bond for God? Go!" and he put Benjamin from him, "go in the name of God, the true and the merciful. But all the same, take care of him!" he added in a breaking voice and turned away to his dwelling.

On Jacob's order, the ten brothers then loaded beasts of burden with presents for the mysterious lord, oil of balsam, gum of tragacanth, grape-honey and pistache nuts. They took also double the money that they might return that which was found in the sacks the first time.

They joined the caravan at Gaza and traveled over the desolate country towards Egypt.

And so, in due course, Joseph the provider came from his office to his house, and the news was in his heart that the travelers from Canaan had passed the frontier.

"The third day from today they should be here—with the little one," Joseph said.

"Shall I make suggestions?" asked Mai-Sachme.

"Oh, Mai, as though I had not long ago thought out and composed everything. It will run off as though it were already written down ..."

On Joseph's orders, Mai-Sachme made plans to feast the brothers at a banquet in Joseph's house. There would be several Egyptian dignitaries present, too. Joseph told his steward to set his silver cup at his place.

"But after they see you they will go home?"

"Look again in the cup," Joseph said. "They go away, but perhaps they have taken something and have to come back."

Mai-Sachme smiled and Joseph nodded. The friends thought of the silver cup. Joseph clapped him on the shoulder. Both understood ...

Continued

— Я католик — відповів сміливо, ніколи не виречусь Христа й за ніщо в світі я не сказав би хули на свого Господа!

Завязали йому очі й повели перед батьківський дім. Дорогою так страшно збили невинного хлопця, що все тіло було залите кровю. На порозі рідної хати станула заплакана мати. Рада б ненька врятувати дитині життя, та скоріш погодилася на його смерть, ніж на відступство від Христа. На превелике здивування катів із уст геройської матері впали великі слова:

— Останній раз завзиваю тебе — звернувсь до юнака старшина, — щоб ти підніс оклик на честь Калеса, а проч із Христом!

— Сину, вірність Христові дорожча, ніж життя!

— Величаю й благословляю Спасителя — відповів по геройськи молодий католик, — а проч із тими, що борються з Церквою, що наших священиків катують по тюрмах. Христос Господь не вмирає...

Старшина дав знак. Гукнув вистріл. У стіп матері, мов скошений квіт, впало закривавлене тіло сина.

Христос безсмертний. І вічно житимуть із Ним усі ті, що з любови до Христа й Христової, Католицької Церкви, віддають своє життя.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

В Ґоронді

6). В Ґоронді була католицька церква. Деколи там співав на Службі Божій і наш стрілецький хор, за проводом Євгена Ясеницького з Дрогобича Спів самого карпатсько-українського церковного обряду— протяжний, тужно-сумовитий

Щодо положення й краєвидів, то Ґоронда має трохи степовий характер, що не дуже розвеселюючо випало на галичан, що звикли до садків, лугів і рік. А як там упаде дощ, то годі перейти, Хоч ставай та й ридай!

Як я був у Ґоронді, то мені було трохи тужно. Львівські й дрогобицькі стрільці мали свої гуртки, а я був наче одинокий, бо не мав своїх стрийських шкільних товаришів. Під час вправ я мав у ряді приємного сусіда, старшого стрільця з Дрогобича, що звавсь Пелчинський. Його кликали "Бусько". Згодом він вернувсь мабуть додому.

Коли ми почали виходити на вправи, то я не сподобав був собі одного з наших командантів за те, що він уживав непристойних слів, що мене разило. А й щодо військовости, то він не захоплював мене своїми виступами. З цим старшиною я мав опісля навіть досить неприємности, як ми часом мусіли бути близько себе...

Заки ми вийшли на дійсний фронт, ми мали одного дня "великі" вправи в стрілянні Я вистрілив мабуть раз — і то не знаю, чи поцілив. Здавши так похвально іспит на хороброго вояка, я міг уже вдягнути на себе вояцький уніфом, що нам його дали перед відходом із Ґоронди. Я не маю з того часу своєї світлини й не знаю, як я тоді виглядав у тім австрійськім уніформі і з крісом на один набій, що стріляв, як гармата, та можу догадуватись, що певне не виглядав гірш від іншої австрійської "реґіменсоферми". Таку небуденну хвилину роздачі військового виряду оспівував іще перед війною мій гірнянський - сусід, капраль Петро Юркін:

"Як ми прийшли під цісарські мури,
А там пан капраль роздають мундури,
Мундури дають та й вітають нас:
"Подивіться, хлопці, це усе для вас!"

Тільки, що в Ґоронді не все давали й не всім ставало. То ми стягали кінці докупи, як могли. Самі давали собі раду старопарубоцьким звичаєм: "Сам си граю, сам си йду!"

Та хоч ми не мали в Ґоронді й Страбичеві ні фахових старшин, ні гарних уніформів, ні крісів, ні добрих харчів, ні взагалі такого виряду, як мають теперішні наші вояки, то все таки любов до українського народу й бажання послужитись його визволенню помагали нам стояти на "позір" і на великому терені світових імперій держати досить високо жовтоблакитний прапор рідної нації, що на ньому не числа й воєнні засоби, але інтеліґенція й юнацький запал українських вибранців виписували багатозначучі слова: За волю України!

Перший бій У.С.С.

Засвідчити це наявно довелось У.С.С. багато скоріш, ніж ми могли припускати. Бо до тижня, вже 10 вересня, найкраще вишколена сотня В. Дідушка вийшла на фронт. Москалі зайняли були Галичину й стали загрожувати Мадярщині. Тоді негайно покликали У.С.С. до оборони загроженого фронту в карпатськім просмику біля Вершечок. А дня 17 вересня помандрував на Ужок, у сторону Сянків, сотн. Семенюк. Обидві сотні виїхали на фронт несподівано так, що їх не встигли були навіть вирядити по-військовому. Дістали тільки старі сині військові плащі, військову шапку й по одній сакві. Поїхали озброєні старими Верндлями, без наплечників і без набійниць. Тільки-но на фронті роздобули У.С.С. кріси Манліхера, деякий набір і наладнали своє постачання.

Перша історична стріча У.С.С. із москалями на боєвім фронті в першій світовій війні відбулась дня 27 вересня 1914 року, під Сянками. Першими стрільцями, що віддали своє молоде життя за австрійську й українську справу в тім бою, були: Василь Чехут, Іван Козьол, Данило Корінь, Іван Юріїв, Василь Грицина. Деякі попали в полон.

Перші бої У.С.С. в обороні рідних Карпат започаткували збройні визвольні змагання українського народу. Ця горстка українських добровольців, кинена наче припадково в розбурхане море світових змагань, стала заборолом найсміливіших мрій народу — початком його збройної сили й боротьби за українську державу. Вже не словами, а ділами й юнацькою кровю почало Українське Січове Стрілецтво творити нову сторінку історії свого народу. Наче молоді вірли вилетіли стрілецькі сотні зо своїх гнізд на поле бою.

Машерують наші добровольці
У кривавий тан,
Визволяти братів українців
З московських кайдан.

Українські партизани

В тому часі, коли в Карпатах поплила перший раз стрілецька кров, я сидів іще в Ґоронді й далі відбував свій воєнний вишкіл за проводом Вітовського, вижидаючи своєї черги. Та для нас приготовила була австрійська команда трохи відмінне завдання.

Щоб рятувати загрожену Мадярщину й загородити москалям шлях на Відень, австрійська команда перекинула під Сянки свою 2-гу армію. В напрямі Лавочного-Стрия поставлено ґрупу, а пізніше корпус, ген. Гофмана. До цеї ґрупи приділили й У.С.С.

Наш леґіон, що складався з молодих вояків, призначила команда, за планом одного хорвата, поручника ґенерального штабу, П. Кватерніка, до —партизантки. Ми мали перекрастись поза боєву лінію, і там нищити предмети звязків — залізничі шляхи, мости, телефони й телеґрафи, склади, а з засідок непокоїти більші та менші відділи й штаби. По такій роботі, за місяць ми мали вернутись до Ґоронди. Для цього діла нас поділили на двадцятки, що нею провадив командант 20-тки.

Коли прийшло до поділу на ті двадцятки, то припало й мені стати командантом одної такої партизантської 20-тки. Коли вже до мене зголосились ті стрільці, що хотіли йти зо мною, нам дали кожному по 60 корон на харчі, а командантам іще додаткових 200 корон на всякі видатки.

Дня 26 вересня казали нам приїхати до Воловця. Там ми дістали по 120 оливяних, важких набоїв до Вендля, білизну й може ще які інші військові речі й харчі. Дещо з харчів ми купили собі в місті. Під вечір завели нас під місцеву церкву й до нас прибув пор. Кватернік. Він промовляв до нас по-німецьки, а свою промову закінчив українськими словами: "А тепер помолімся за Австрію й вольную Україну." Ці слова зробили на всіх стрільців велике враження. Опісля Кватернік зняв шапку, став навколішки, а за ним усі стрільці. Після цього прощання й молитви 600 стрільців рушило в Карпати, незнаною дорогою, на непевну й небезпечну роботу. Я пустився зо своєю двадцяткою в напрямі Лавочного.

Гриць на мандрівці

Коли ми вже пройшли шмат дороги, то кожному стало ясно, що нам годі маршувати,— й при тім двигати з собою 120 тяжких патронів, що не тільки нашу військову сакву, а й нас цілих тягнули вдолину. Без великої воєнної паради ми зробили перше діло своєї партизантської роботи, а саме — повикидали ті набої в рів. Полишили собі може по кільканадцять. Та що й тоді нам не було ще так легко на серці, то за патронами пішла в рів білизна, чи може й інші воєнні скарби. Кожний задержав собі тільки те, що міг без великого напруження носити в своїм наплечнику й сакві.

Здається мені, що пор. Кватернік перестерігав нас, щоб ми держались здалека від людських осель. А Гриць був понятливий учень і до того "цуґс-фірер", то десь перед північчю, як ми вже добре втомились своїм маршом, він завів своїх партизан до якоїсь хати, що стояла близько гостинця, на нічліг. Одні спали в хаті, інші на вишці, на сіні. Для безпеки, військовим ладом, я наказав стрільцям виставити сторожу. Та як ті вартові почали чергуватися й змінятися, то від їхнього шепоту мало хто й спав. Вранці ми позбиралися і рушили в дальшу дорогу, але не йшли вже гостинцем, тільки видряпались на гору. Здається мені, на горі ми застали другу двадцятку, що перекуняла в лісі всю ніч. Не знаю тільки, хто краще перебув ніч — чи ми в хаті, чи вони в лісі.

Тепер ми вже пішли лісом. Не знаю, як довго ми продиралися крізь лісові гущі, але вкінці ми дійшли до того місця, де стара "ляндштурма" зайняла була оборонні становища, щоб не допустити москалів на Мадярщину.. Пускатись далі на непевне, без найменшого поняття, де тоді були москалі, не виглядало принадливо й розумно. Тому ми прилучились до наших старих оборонців і разом із ними нищили аж до вечора ті патрони й харчі, що ми мали з собою... Бо щоб ми знищили якого ворога, то я не думаю, бо я там бачив горбки й яруги, ялиці й кущі, але не бачив ні одного москаля. Увечері прийшов наказ — відступати! (Д. б.).

СПІВАЙТЕ в кожній церкві Службу Божу з нот на два голоси. Особливо діти з кожної нашої парохії й "Рідної Школи" повинні навчитись співати цю Службу Божу. Таку Службу Божу видали ОО. Василіяни в Мондері, в Канаді. Ціна примірника — 50 центів. **ЗАМОВЛЯЙТЕ** чимскоріш у редакції "Світла".

ЯК ЖИВУТЬ У СОВІТАХ?

8). Комуністи в Совітах далі вважають релігію за щось гідне погорди. Такі загально прийняті правди християнської віри, як прощення гріхів і безсмертність душі, вони уважають за дитячі забобони, що мало що рівняться від читання будуччини з долоні. Той, що признає ці правди, там не має вступу до комуністичної партії, що є одинокою дорогою до якоїнебудь публичної влади в цій державі.

Коли по заключенні союзу з аліянтами совітський уряд здержав своє переслідування релігійних проявів у народі і перестав видавати протирелігійний часопис "Безбожник", наче б то через "недостаток паперу", то заграничні критики вияснили ці потягнення так, що Совіти хочуть замилити чужинцям очі.

Ці критики помилилися. Совітський уряд мав причини, що були головніші й не заграничні, але таки домашні.

По революції 1917 р. більшість провідників Православної Церкви виїхали до балканських держав. Це використав Гітлер у своїх планах завоювання Совітів. Він заснував 19 Православних Церков у Берліні і для їхнього підтримання назначив мільйони марок. Завоювавши Францію, він казав із забраного там шовку зробити церковні ризи, що їх уживають православні. Коли він зайняв частину совітських земель, він зробив себе покровителем Православної Церкви; кожний кватермайстер німецької армії мав у запасі церковні ризи й посудини. Скрізь по Україні вони повідкривали церкви й зробилися їхніми добродіями. Це у великій мірі здобуло їм симпатії місцевого населення.

Наслідком цього Сталін запросив до себе трьох єпископів російської православної церкви й 4. вересня, 1943 р. ця церква удостоїлася ласки уряду й одержала місце в народньому Комісаріяті. Цим червоний уряд доказав народові, що він ні в чому не гірший від німецького.

Комуністична партія, що є те саме, що совітський уряд, тепер уже настільки чується в силі, що може допустити навіть визнавання релігії. Головна причина, чому комуністи почали переслідувати церкву, було те, що вона проповідувала безоглядний і сліпий послух царям. Тепер православний патріярх вповні співпрацює з червоним урядом. Комуністична партія не переочує того, що ця церква може бути так прислужна їй, як династії Романових перед революцією.

Червоний уряд свідомий того, що це його нове відношення до релігії має свій добрий відгомін за границею, й тому завжди пускає в світ вісті й знимки, що в якийнебудь спосіб представляють "релігійну волю" у Совітах. Кремлін був дуже задоволений, коли митрополит Венямин заявив канадським слухачам, що в Совітах Церква не більше є відлучена від держави, ніж це є в Канаді.

Хоч совітський уряд тепер допускає релігію, то він її не піддержує. Дійсне відношення уряду до церкви можна добачити у такій речі, як оподаткування за електричне світло, що, розуміється, в Совітах належить до уряду. Державна крамниця платить за вживання світла 1.16 копійок за один кіловат, приватний дім платить 5½ копійок, а церква платить 41 копійок.

В очах інших народів совітські громадяни є відомі, як люди низької моралі. Це неслушно. Основу до таких осудів дали часи революції, коли комуністична партія була осудила подружню вірність, як буржуазний звичай і проголосила була в цій речі цілковиту свободу, урядово піддержувала контролю уроджень і завела карткову систему розводів. (Треба було тільки написати листівку до уряду і відворотною почтою приходив дозвіл на розвід). Ці нові розпорядки не прийнялися між народом назагал і хоч деякі в Совітах мали по тузинові розводів, число розводів серед совітського народу було і є менше, ніж в Америці.

Сьогодні однак там контроля народин є заборонена законом, а карткова система розводів знесена. (Д. б.).

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Подав В. Д.

Чому в церкві вживають кадила?

В Старому Заповіті Бог дав був Мойсеєві виразний наказ, щоб палити кадило перед Кивотом Заповіту. В Новому Заповіті такого виразного наказу нема. Щобільше, в перших чотирьох століттях кадила зовсім не вживали при богослуженнях. Це занехання мало свою особливішу причину. За часів переслідування християн, передусім у першому віці, погани, при судових розправах над християнами, домагалися, щоб ці приносили кадило на жертівнику якогось поганського божка. Це був загально прийнятий вияв, що особа вирікається християнства й стає знову поганином. Коли відступник це виконав, його називали "туріфікатус", цебто "той, що приніс (божкам) кадило". Звідси кадило було в очах християн чимось збезчещеним, аж доки цей звичай приносити кадила поганським божкам не завмер враз із поганськими переслідуваннями.

Приношення кадила стало частиною обряду в Католицькій Церкві при кінці третього століття. Приємний запах розжареного кадила, що підноситься догори, є символом-знаком нашої молитви, що її шлемо до Божого Маєстату. Так, як це співає псальмопівець Давид: Нехай моя молитва підноситься до Тебе, як кадило перед Тобою... Обкаджування народу є свого роду благословенням і визначає ласки св. Духа, що сходить на людей доброї волі.

Чи треба доконче стати католиком, щоб бути спасенним?

Щоб спастися, треба вірувати в Бога й сповняти Божу волю. А Божа воля є така, щоб кожна людина в світі належала до Католицької Церкви, що її для спасення всіх людей оснував сам Ісус Христос, та щоб жила так, як навчає ця Христова Церква. Хто отже належить до Католицької Церкви й веде католицьке, побожне життя, той буде певне спасений.

Однак це ще не значить, що всі не-католики будуть проклятi. Є в світі багато таких православних, протестантів чи й людей в іншій вірі, що вірують в одного правдивого Бога й щиро стараються жити так, щоб сподобатися Богові й спасти свою душу. Вони живуть чесно, сповняють вірно Божі заповіди та приписи своєї церкви й зовсім не знають, що для спасення душі їм треба ще належати до Католицької Церкви. Та це певне, що як би вони це знали, то стали б дійсними католиками. І такі люди будуть також спасені, бо "хто не знає, той не грішить".

Та як би хто з не-католиків пізнав певне, що католицька віра є правдива, а не хотів прийняти її, то такому спасення обіцяти не можна, бо він не сповняє пізнаної Божої волі. А хто з православних, протестантів і інших не-католиків не має певности щодо своєї віри, той повинен пильно читати релігійні книжки й часописи, слухати наук про релігію, й питати розумних та чесних людей, щоб пізнати певне, до якої церкви треба належати, в що треба вірити та як жити, щоб бути певне спасеним. Зокрема такі не-католики повинні сердечно молитись до Бога, щоб поміг їм пізнати правду. І як це зроблять, то певне прийдуть до цього пізнання. Знову ж ті не-католики, що мають сумніви щодо віри й тільки слабі, початкові відомості в цій справі, а з легкодушности, чи з упередження не стараються прийти до кращого пізнання релігійної правди, будуть відповідати на Божім суді за те, що зо своєї вини втратили нагоду пізнати правдиву Церкву й правдиву віру. Щоб не мати страшного суду з Господом Богом, треба шукати правди, полюбити її й жити по-правді. І правди треба шукати, хоча б рідня й найбільші приятелі від цього відводили нас, а навіть грозили та переслідували. Для спасення душі треба все пожертвувати, все перетерпіти.

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ТАВАТІНАВ, АЛТА. Спомин. С.І.Х! Всечесніший Отче Редакторе! Бажаю розповісти дорогим читачам "Світла" пригоду зо свого життя, що є доказом, що людина ні від кого не дістає такої помочі, як від Господа Ісуса й Преч. Д. Марії.

Було це в Старім Краю. Коли мене покликали на війну 1914 року, як резервіста, дуже прикро було мені розставатися із своєю дружиною, що з нею я тільки-що був одружився, вернувшись тому 8 місяців із активної військової служби. Тяжко було також розлучатись із старенькими батьком, братьми й сестрами; я й не думав, що вернусь іще живий до них. Та я не тратив надії на поміч П. Д. Марії й завжди щиро молився та просив у Неї помочі. І моя молитва була вислухана. По 4 роках війни я вернувся здоровий до рідні.

Та спало на мене нове горе. Мене почали переслідувати поляки. Та й ці прикрощі я за Божою поміччю щасливо перетерпів.

Однак у своїм серці я був якийсь неспокійний. Моє сумління наче намовляло мене, щоб я виїхав за кордон, то аж там мені буде спокійніше з Богом проживатися. І справді, 1923 року я пустився сам, без родини, в дорогу. Та знову стрінуло мене лихо. Канадський консуль не дав мені дозволу на виїзд, може тому, що на моїй військовій книжечці було зазначено, що я столяр. По двох тижнях я вернувся зо смутком додому.

В 1924 році, не зважавши на свої перешкоди, я знову пустився до Канади, та й тоді сталась мені така сама пригода. Однак я не переставав думати про Канаду аж до 1929 р. В тім році я одержав дозвіл на виїзд до Канади, але з родиною й на завсіди. Коли я одержав із еміграційного уряду повідомлення, що я вже можу їхати, бо дорога відчинена для мене, то знову сталась мені прикра пригода: я занедужав тяжко на запалення легенів так, що не було надії на моє життя. Однак я не відчував ніякого смутку, хоч мусів непорушно лежати на постелі. При всім тім я мав якесь довіря до П. Д. Марії, що Вона оздоровить мене й я виїду до Канади. Моя недуга тривала цілий місяць березень, а що на четвертому тижні я вже мало що говорив, то ніхто не думав, що я ще проживу 24 години. Надо мною стояла зажурена моя жінка й говорила з жалем: "Уже скінчилася твоя подорож до Канади!" Однак ті її слова так, наче б потішили мене й покріпили на силах і я відповів їй на це: "Моя жінко, слабо душаєш. Коли Бог призначив мені там бути, то він оздоровить мене й заведе до Канади." Тоді вона сильно розплакалась і сказала: "Та що ти таке говориш! Ти вже майже мерлець, а ще думаєш про Канаду?"

Я вже не міг більше говорити, але в своїм дусі я щиро молився до П. Д. Марії, щоб мене оздоровила. І справді, при кінці березня я вже станув на власні ноги. Через місяць квітень я щораз краще приходив до здоровя, а в травні я вже був у Львові на лікарських оглядинах, де мене признав лікар за здорового й спосібного до подорожі до Канади.

Приготовившись до далекої подорожі, в місяці липні я виїхав з родиною до Гдині. Коли я прийшов до консуля, щоб одержати візу, він несподівано сказав мені, що я не можу виїхати до Канади. Та я не трачу надії на поміч П. Д. Марії. І тут таки зараз каже мені урядник, що я поїду, та перше мої папери підуть до Лондону й аж як вони вернуться, то я зможу виїхати. Щож було діяти? Хоч-не-хоч ми мусіли пересидіти 14 днів у Гданську. Був це досить великий смуток, та він вкінці закінчився, як прийшов до нас урядник і повідомив нас, що взавтра вранці ми сядемо на корабель і відїдемо до Канади. Тоді я щиро зо своєю дружиною й дітьми помолився й невдовзі опинився в вільній Канаді.

Тепер я вже щасливо 14 років живу й працюю в Канаді, а за все те щиро вдячний найдорожчому Спасителеві, Ісусові Христові, й Пречистій Діві Марії, бо всю ту поміч я одержав тільки від Них.

На закінчення прошу прийняти, Отче Редакторе, мою малу офіру на піддержання нашого християнсько-католицького часопису "Світло" та щоб Пречиста Діва Марія охороняла також від усього зла наших греко-католицьких учителів-душпастирів і наші святі підприємства.

Залучаю на пресу $4.00, $1. на передплату часопису й остаю з пошаною — Теодор Герун.

РЕНФУРЛІ, АЛТА. Коляда. Ренфурлі, це четверта залізнича станція на схід від Мондеру. Тут, за проводом ОО. Василіян, перед кількома роками основано парохію св. Володимира, що відкупила від французів церкву, справила всі потрібні до церкви речі, й тепер має постійну відправу, а число членів прибуває й розвиває щораз кращу парохіяльну роботу, особливо за старанням теперішнього ревного пароха, Преп. о. С. Курила, ЧСВВ. В співі під час богослуження бере участь завдяки праці о. Пароха увесь народ разом із дітьми, за проводом п. Добка й п. Харчука.

В різдвяні святі діти п. І. Дацюка, Йосафат, Ганя, Леся й Настуня заколядували на церкву $21.00. Коляду зложили: **По 2.00:** М. Мазар, П. Яцій, М. Дук. **По $1.00:** І. Дацюк, П. Кіт, п. Мінкенський, п. Предик, Караїм, Н. Сливчук, Вінікучий, М. Сливчук, М. Мотюк, Ф. Якимович, Ф. Сокальський, Семекюні Басараба. Решта дрібнішими датками.

Друга група, що до неї належали: Ганя Сайко, Любов Якимович, Ева Царук і Генрієта Огінська заколядували на церкву $54.50, з чого "Світлові" призначено $4.00. Молодих колядників возив на фарми п. М. Дмитраш. Такій молоді належиться признання й подяка за гарне діло для прикраси Божого дому.

Відділ Українського Католицького Юнацтва. Після богослуження, дня 9 січня, о. С. Курило, ЧСВВ., що з 1945 роком став духовним провідником У.К.Ю. в Алберті, мав збори з молоддю й оснував у Ренфурлі Відділ У.К.Ю. Це перший відділ У.К.Ю. в 1945 році. До організації вписалось 17 членів. До заряду вибрані: Василь Балаш — голова, Ганя Дацюк — заступниця гол., Ганя Сайко — писарка, Богдан Соколюк — скарбник, Ганя Балаш і Йосафат Дацюк — провірча комісія. Настуня Дацюк — пресова референтка. Всі члени мають велику охоту до праці. Благослови їх, Боже, гарним поступом!

Гостина в Панства Гузарів. В нашій ренфурльській окрузі поселився недавно з родиною п. І. Гузар. Ця релігійно й національно свідома родина прибула з північної Алберти. З нагоди свят Христового Різдва, дня 9 січня, п-ва Гузарі запросили до себе в гостину о. Пароха й своїх сусідів. Серед приязно-родинного настрою всі гарно погостились, наговорились і наколядувались. При цій нагоді, на просьбу господаря дому, зложили коляду на церкву. **По $1.00:** О. Курил, І. Гузар, І. Харчук, І. Сарафинчан, М. Олійник, А. Звірський, М. Балаш, учителька, К. Ромнюк.— Разом $10.50. Між добрими людьми все добре — і забава і робота.

ВЕРНОН, Б.К. Відійшов до кращого життя. З міської лічниці в Верноні рознеслася 22 грудня сумна вістка, що вже нема між живими найкращого парохіянина української церкви у Верноні, Степана Гошовського.

Покійний прожив 69 років, з чого 6 літ в Етелберт, Ман., поверх 25 літ у Арран Весна, Саск., а сім літ у Верноні. Приїхав до Канади із Західньої України, з села Винятинець, заліщицького повіту.

Полишив у смутку свою жінку Ганну, що з нею звінчався ще в Старому Краю, а з дітей, синів: Івана, Василя, Дмитра і Михайла, всіх жонатих, та чотири дочки: Марію, Павліну, Емілію та Евгенію, також вже замужніх. Лишив також 33 внуки, та два правнуки.

Похорон відбувся при численній участі парохіян 25. XII. Похоронні богослуження відправив Преп. о. Ю. Жидан, ЧСВВ., місцевий парох, а співав п. К. Щерба. Тлінні останки спочили на українськім католицькім парохіяльнім цвинтарі у Колдстрім, де покійний на кілька годин перед смертю просив себе похоронити та й наказав своїм дітям, що тут мешкають, щоб на цім самім, а не іншім цвинтарі казали колись і себе поховати.

Бл. п. Гошовський був чесним і працьовитим членом парохії. На церкву давав, що міг, і працював, як тільки був годен. Не був він багатий. Тяжко працював на власне життя, але коли церква, чи в місті, чи в Колдстрім потребувала помочі, то собі уривав, а давав на Боже. Хоч за час свого побуту в Канаді будував аж чотири церкви, ніколи не нарікав, що дав надто багато, більше, як інші, але противно, тішився, що міг чимнебудь причинитися для Божої справи. Був він правдиво релігійною людиною й таких релігійних виховав синів та дочок.

Діти любили свого батька й свою вдячність виявляли йому особливо на його старші літа. Помагали йому й навідувались до нього дуже часто. На похорон позїджалися всі, навіть обі дочки, Марія й Емілія з Саскачевану.

Та не тільки між ріднею тішився він признанням і любовю, але й чужі, католики й не-католики поважали покійного. Хоч не знав він письма, то однак мав такі здорові думки, що за його радою всі йшли, а на доказ, як його шанували, послужить те, що все вибирали його до церковного Заряду. Обовязок свій він виповняв сумлінно. До самої смерти служив він церкві як скарбник і старший брат. В. Й. П!

Похорон його відбувся дуже величаво, бо на таке він собі заслужив. Був би ще величавший, бо було двох Отців, та випав на такий день, що годі було приїхати.

По похороні відбувся в його домі обід, що на ньому були майже всі учасники похорону. В часі обіду промовляв о. Парох, а також п. Щерба. Опісля о. Парох заохотив до збірки на українську пресу, що з неї припало "Світлові" $6.50. Жертвували по **$1.00:**

В. Кужіль, п-во Сивенькі, М. Цап, М. Фенюк, А. Остафіїв, І. Спелчан, К. Спелчан, М. Гарпанюк, Е. Паногапко, М. Захарій, обі дочки покійного, п-во К. і А. Щерба, п-на С. Захарій, внучка покійного, К. Гошовська, І. Гошовський, Д. Гошовський, В. Гошовський, М. Гошовський та Г. Пасічник. Решта дрібнішими датками. — (П-й).

Несподіванка в річницю народин. В сорок першу річницю народин пані Дорош, наші парохіяни зійшлися громадно до її дому і там враз із своїм о. Парохом уладили їй дуже милу несподіванку. В часі бенкету, що його наші господині приготовили вже за здалегідь, о. Парох склав пані Дорош від парохії і від усіх гостей, сердечні побажання, по чім усі відспівали їй грімке многоліття. В тім часі пані Пасічник і пані Коцюба вручили їй від парохії гарний дарунок на памятку.

П. К. Щерба підніс у своїй мові потребу нашої української преси в Канаді й її працю для загалу та й попросив у гостей добровільних датків їй на поміч. Ніхто не відмовився від жертви. Збірку розділено на чотири части, з чого "Світлові" прийшло $4.00.

Пані Дорош зворушена такою несподіванкою щиро подякувала всім гостям, що серед співу пісень у веселім настрою ще довго в ніч забавлялися в її гостинним домі.

БОРЩІВ, АЛТА. Прощали вояка. Дня 23 грудня відбувся прощальний вечірок у домі п. Миколи Михайлиці, нашого доброго парохіянина. А прощала рідня й сусіди Мейнарта Чаруна, молодого вояка, пасерба п. Михайлиці, що перед відїздом за море вступив до рідні, щоб із ними попрощатися.

По гарній гостині п. Ю. Мищій привітав Мейнарта від усіх, що знають його як юнака доброго поводження, послушного, щирого, веселого й загально любленого, а одночасно побажав йому Божого благословення, щоб він у добрім здорові міг усе перейти й щасливо вернутись до своїх рідних. При тім вручив йому дарунок від рідні й гостей. Зворушений Мейнарт склав усім сердечну подяку за гарне прийняття і дарунок. Опісля відспівано многая літа. З черги промовив п. В. Огродник, принципал Того-школи, про зусилля українців у Канаді для виграння війни, а одночасно заохотив до збірки на українську пресу. На руки п. Мищія склали гості $6.05. — Ю. Мищій.

КРАКІВ, АЛТА. Перейшов до вічности. Дня 5-го січня, 1955, вмер нагло на удар серця Івась Тимчак із Кракова. Мав він тільки 16 літ і ходив до десятої кляси в школі "Молодія". Нагло, по обіді, під час забави, він дістав атак серця й заки його привезли до мондерського шпиталю, він умер дорогою. До "Рідної Школи" під час літніх вакацій він ходив від осьмого до чотирнадцятого року. Ще довго будуть відчувати страту його веселої вдачі його батько Роман, мати, два брати, чотири сестри й усі приятелі. Бл. п. Івась спочив на цвинтарі Покрови М.Б. в Кракові 8-го січня. Нехай милосердний Бог прийме його молоду душу до вічного щастя! — (П-й).

КОЛЯДА

І ПРЕСОВИЙ ФОНД

По $2.00: Т. Хамулка, Голден, Алта. — О. Паснак, Голден, Алта. — М. А. Максимюк, Теріан, Алта. — М. Ярніш, Стрімстави, Б.К. — О. Готра, Чесапік Сіті, М. Д. — Т. Мельник, Клівленд. — $2.20. —

По $3.00: Анна Оланек, Ню Йорк, — Збірка на іменинах М. Прихідка, Торонто. —

Збірка на іменинах п. І. Онуфрейчука, Вегревил, $3.15. —

По $4.00: На іменинах Ф. Дорош, Вернон, Б.К. — А. Мороз, Ню Йорк. — М. Романюк, Чипмен, Алта. — М. Павлович, Шикаго. —

По $5.00: Др. Н. Стрільчук, Мондер, Алта. — о. Е. Пащак, Ґлендон, Алта. —

По $6.50: — На похороні С. Гошовського, Вернон, Б.К.

По $7.30: На весіллю В. Слети й М. Козакевич, Овк Бей, Ман.

На забаві Н. Саврій, Мондер, Алта. $8.60.

М. М. Янчинський, Куксрік, Ман. $20.00.

П-во К. Байдужі, Борщів, Алта., на друкарню — $25.00.

В. Кондратюк, Сіатл, Б.К. — $30.00.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

— **Сповчатком** цього року понад 40 дипломатичних представників із різних країв просили й одержали послухання в папи, щоб зложити йому свої новорічні побажання.

— **В день** Христового Різдва св. Отець, папа Пій XII особисто роздав дарунки для 8,500 дітей. Ці діти в більшій часті були воєнні збігці.

— **Світська** преса в Америці на загал оцінила різдвяну промову Святішого Отця як один з найважливіших документів нашого часу. Давид Лоренц, що його статті передруковують кількадесять часописів, пише таке: У сучасному світі мало є таких голосів, що настільки сильні, щоб можна було їх усім почути у час сильного гомону війни. Один із цих голосів, це голос папи Пія XII. Його різдвяне послання для світу є цим разом не так релігійною відозвою, як розвідкою політичної науки. А скоріше воно є майстерним злиттям обидвох в одне. Коли б усі народи зрозуміли цей заклик, ми могли б бути певні, що вже почалася праця над тривалим миром.

— **На просьбу** численних вірних, Святіший Отець надав оцьтакі відпусти: 1) Відпуст 500днів для всіх, що у прикрощах життя прокажуть від серця молитву Ісуса Христа: Нехай станеться Твоя воля. 2)Повний відпуст за звичайними умовинами для тих, що цю молитву проказуватимуть набожно щодня через цілий місяць. (Акта Апост. Седіс, XXXVI, 222). Звичайні умовини, щоб одержати повний відпуст, це тижнева сповідь, св. причастя й молитва в намірі св. Отця.

— **Марійські** Товариства в Канаді й Америці вислали Святішому Отцеві з приводу його золотого ювілею вступлення до цеї організації духовну китицю з 882,333 Служб Божих і 731,195 св. причастій, що їх те католицьке юнацтво пожертвувало в намірі папи.

— **Шістнадцять** членів американського сейму були разом на послуханні в папи. У своїй промові до них Святіший Отець заявив, що він щодня молиться, щоб Господь Бог дав державним керманичам відвагу іти дорогою, що провадить до справедливого й тривалого мира.

— **Одинокою** обороною світу перед комунізмом є християнська віра. Таке сказав у своїй промові канадський кардинал Вільнев.

— **Новий** уряд Франції де Голи назначив амбасадора до Ватикану. Ним є Шарль Флюрі. Взаємини між Францією й Ватиканом, що погіршились були через протест французького уряду проти папського делегата, тепер уже наладнані.

— **В Шикаго** навернулася з протестантизму до католицької Церкви 19-літня китайська дівчина. На запит, чому вона покинула прадідню релігію й пристала до католицької, вона відповіла: Коли католик згрішить, він іде до сповіди; коли не-католик згрішить, він нічого не робить собі з цього, або не знає, що має робити.

— **Католицькі** американські вояки в Римі обдарували на Різдво 20,000 дітей цукерками й милом, що в Італії є тепер великою рідкістю.

— **На зїзді** Молоді Вищої Школи (Гай скул) в Албані, Н. Й., ухвалили резолюцію, щоб домагатися щоденних курсів релігії по школах. На зїзді взяли участь представники з 450 відділів цеї молодечої організації. Усіх резолюцій предложених до ухвали було 96. З них ухвалили 57,а 39 відкинули. Копії ухвалених резолюцій будуть розіслані всім членам державного сейму.

— **Президент** Філіпінів, Сергій Осмена, щодня слухав Сл. Божої, а його начальник штабу, ген. В. Вальдез, служив до богослуження, коли вони обидва були на кораблі, що взяв участь у недавнім наступі ген. МекАртура на филипинські острови.

— **Ватиканський** часопис "Оссерваторе Романо", півурядовий орган Апостольської Столиці, заявив, що християнська ліва партія в Італії, хоч носить таке імя, не є згідна з наукою Церкви й тому не має права виступати як християнська організація. Це в дечім відслонює хитро-підступну працю тамошніх комуністів.

— **Шкільне** виховання дітей є на те, щоб навчити їх добре вживати своєї волі — сказав о. прелат Шін у своїй радіопромові.

— **Цісар** Гайлі Селасі заборонив місіонарям працювати в Естонії там, де населення в більшості належить до етіопської Церкви.

— **Бувший** заступник президента, Генрі Валес, скартав американську пресу за те, що вона досі не освідомляла достаточно американську публику про комуністів і їхню діяльність, через що Америка мало що не втратила свого національного життя.

— **Через** війну в Італії сім мільйонів людей остались бездомні, один мільйон гектарів садів і нив понищені, третина доріг е-недовжитку, 13,000 мостів знищені, 90% маринарки і 80%залізниці знищені. Уряд не може вільно взятись до відбудови краю через перепони, що їх своєю незгодою ставлять порізнені політичні партії, передусім комуністи.

— **В одній** італійській пристані стоять 7000 тонів поживи, що її вислала Америка для голодуючої Югославії, а "маршал Тіто" торгується з Аліянтами, котра організція має цю поживу роздати населенню...

— **Архієпископ** Грифин, примас Католицької Церкви в Англії, одержав від американських летунів грошевий дар у сумі $16,000 на ціль розбудови церков і сиротинців.

— **Варшава** є найбільш зруйнованим містом Европи у цій війні.

— **Один** відділ американських вояків на филипінських островах одного дня не мав що їсти, бо цілоденну доставу поживи відступив голодуючим місцевим дітям і жінкам.

— **Живемо** у золотім віці плиткоумства, що визначається браком основної науки й виховання. Таке заявив архієпископ Ричард Довней у своїй промові до Католицького Товариства при університеті у Ліверпул.

— **Німці** відновили війну підводними лодками на північнім і Атлантійськім морі.

— **В Америці,** в перших 6-ох місяцях 1945 року, мають покликати 900,000 юнаків до війська. Цим разом кличуть також фармерів у 25-32 роках життя.

— **Франція** збільшила свою армію до 2,000,000, покликавши до служби нових 1,800,000 бранців. На основі угоди, це військо має озброїти Британія й Америка.

— **Єпископ** Марко Лякроа із Годзон Бей Джонкшен, вислав кількох своїх священиків до Америки на дворічний курс летунства. По скінченні цього курсу ці священики обслуговуватимуть місійні округи на далекій півночі, де дуже трудно, а часто й неможливо дістатися саньми. Єпархія єпископа Лякроа має понад один мільйон квадратових миль і розтягається від північної Канади до північного бігуна.

— **Заявив** о. Картіе, місіонар на далекій півночі коло Годзон Бей, що гостре підсоння й тяжкі умовини праці в тих околицях не позволяють місіонарям працювати там довше, як пять до десять літ.

— **По Канаді** й Злучених Державах кружляють ланцюгові листи, що завзивають до молитви за мир і обіцюють надзвичайні ласки в третьому дні молитви. Ці листи не тільки, що не мають за собою одобрення церковної влади, але є також шкідливі й забобонні.

— **Хоч Совіти** визнали уряд у Люблині, як правий уряд Польщі, то Америка ще раз заявила, що вона визнає тільки той польський уряд, що є у Лондоні.

— **В Галівуді** є коло 300 українських родин. Деякі живуть там уже по 30 літ, та однак не мають іще ні української церкви ні народнього дому. Куди не глянеш, усюди велика порожнеча. За впливом ворожої преси наші люди пішли до різних ворожих організацій і там будували їм церкви, народні доми, а для себе не придбали нічого. Інші не належать ніде. Тільки щонедавно створили там Українську Осередню в Галівуді, що має дійсних членів 50 родин. На українські вистави вже приходить до 100 родин, а 200 родин треба організувати. Багато з них вислуговуються москалям, деякі комуністам, а решта не ходить нікуди. Все лихо береться з того, що наші люди в Галівуді не читали українських часописів. Українську пресу читає там найвище 30 родин; решта — читає московські й американські.

— **Шоста** воєнна пожичка у Злучених Державах, що відбулася перед Різдвом принесла понад $21 більйонів. Назначеною сумою цеї пожички було $14 більйонів.

— **Польський** комуністичний уряд, що досі перебував у Люблині, перенісся тепер до Варшави.

— **Російські** війська почали на східнім фронті великий наступ на Силезію.

— **Суд у Каїро** засудив на смерть двох молодих жидів, що вбили лорда Мойна, британського посла на Середний Схід.

— **Американські** війська здобуваючи філипінський остров Лузон ідуть стало вперед.

— **Німці** випробовують нового роду літака. Цей літак є так сильно збудований, що може у повітрі розбити другого літака сам однак летить далі неушкоджений.

— **Премер** Чорчил обіцяв у сеймі, що за два місяці, або скоріше, аліянти викинуть німців з Італії. Говорячи про повстанців у Греції, що боролися проти уряду і британського війська, він назвав їх "троцкістичними комуністами" і гіршими від німців.

— **На порозі** нового 1945 року в українськім народнім домі в Торонті відбулася гучна забава, сполучена з бенкетом і танцем. Гостей було коло 300. Мабуть усі вони покладали великі сподівання на прийдешний рік, бо всі були веселі, як ніколи, та гарячіше й щиріше цілувалися цього року, як минулого. Забава протягнулася до вчасного ранку.

Кожний свідомий українець відчуває, що тепер, коли вся українська земля опинилась під більшовицькою диктатурою, зовсім невідповідний час на гучні забави. Тепер слід би українцям менше танцювати, а більше молитися. Також кожний релігійний українець знає, що між Різдвом і Богоявленням є в нашім обряді заказано уладжувати гучні забави з танцями. Чи це по-християнськи? А як під час забави танцюристи гаряче цілуються, то чи це згідне з християнською моралю? А як це бачить молодь, то чи це не є згіршенням?.. Так зустрічати новий рік, як це було в українськім народнім домі в Торонті, релігійно й національно свідомим українцям не годиться.

Богослуження в Альберті

СІЧЕНЬ

28. Неділя —
Чипмен
Стар
Дейзленд (10 г. р.)
Калмар (річні збори)
Коперник (10 г. р.; а 29-го річні збори, йорд. відвід.)
Просперити.
Куквил
Смокі Лейк (св. Параскевії)
Моркемб.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

28. I. Нед. Блудного Сина. Гл. 2. Єв. утр. 2. Загальниця (від 21-28).

4. II. Нед. Мясопустна. Гл. 3. Єв. утр. 3.

Старий стиль

28. I. Нед. 29 по З.С.Д. Гл. 1. Єв. утр. 1. На Сл. Б. Єв. Луки, зач. 85. Наступає 30 седмиця.

4. II. Нед. 30 по З.С.Д. Гл. 2. Єв. утр. 2. На Сл. Божій Єв. Луки 3. 91.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 лютня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 3.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН БУТИ РЕЛІГІЙНИЙ ЧАСОПИС!

Чи Людське Життя Кінчиться в Гробі?

З християнської філософії життя

Розумних людей пізнати з цього, що вони вміють добре оцінити будуччину.

Що до цеї справи, то в світі є "партія дурних", що раз-у-раз голосно викрикає й старається вмовити в людей, що людське життя не буде мати будуччини, а тільки цю теперішність, що триває найдовше — до гробової дошки.

Та що поправді людське життя не кінчиться в гробі, але триває й поза гробом, то таке пересвідчення мала вже не якась партія, але ввесь людський загал від самого початку свого існування на землі.

Що всі народи вірили з самого початку свого існування на землі, що людські душі живуть і по смерти, то цього доказом є те, що всі народи всіх країв у всіх часах відчували якийсь природний потяг, гін, щоб вдержувати звязки з умерлими. Найкраще робили це християни, що жертвували молитви за душі вмерлих, а часто призивали їхньої опіки, заступництва. Старий поганин Кельсій сказав про таких людей: "Християни мають слушність, коли думають, що ті, що тут ведуть святе життя, будуть нагороджені, а лихі будуть покарані; це їхне переконання поділяє ввесь світ."

Люди завжди шанували гроби вмерлих, сипали їм могили-кургани, будували піраміди, ставили різні нагробники. Чи люди були б це робили, як би були вірили, що людина це тільки купа глини, що по смерти розпадається в порох? Що це звіря, що в годині смерти вийде з нього пара й усе скінчиться?

Дальшим доказом людської віри, що не все кінчиться в гробі, але існує й позагробове життя, є віра людей у будучі, позагробові нагороди й кари. Це засвідчав уже старинний Цицерон. І так було в усі часи. Якийсь глибокий, постійний і неповздержний гін переходить через людство: гін до позагробового життя. Від початків історії людства й доки битиметься людське серце, жило й живе в людях внутрішнє пересвідчення про доповнення земного життя через позагробове життя.

Оце неоспориме засвідчення людського роду про безсмертність людської душі та її позагробове життя, це поправді засвідчення людської природи. А тому, що природа ніколи не обманює, то це певне, що ми маємо безсмертну душу й хоч наше тіло вмирає, наша душа не вмре, але житиме завжди, вічно.

Правда, комуністи й інші безбожники не вірять ні в душу ні в життя по смерти, та чи це скасує душу людини? Чи це скасує життя нашої душі поза гробом? Чи це знищить другий світ?

Не зважавши на безбожницьку пропаганду, всі розумні люди в світі в усіх краях і народах є того переконання, що існує вічний Бог, що людина має безсмертну душу, що кожна душа одержить по смерти вічну нагороду, або кару за свої діла в цім земнім житті, — тому християнська філософія життя каже нам так ходити коло своєї душі, щоб зробити її гідною вічної нагороди й щастя.

Цього вчить людей в усій повноті й непомильно Католицька Церква. Хто її слухається, той матиме певно щасливе позагробове життя.

НЕОБХІДНІСТЬ КАТОЛИЦЬКОЇ ПРЕСИ

Нема певне на всім американськім континенті такого українця, що для нього було б некорисно читати католицький часопис. Щоправда, є чимало таких українців, що матимуть у цій справі інший погляд, та хто спокійно й із застановою передумає цю справу, той прийде до такого переконання, що йому треба читати католицький український часопис.

Першою причиною, чому кожний українець повинен читати український католицький часопис, є — справа спасення душі. Це певне, що Бог хоче, щоб кожний українець і кожна українка спасли свою душу. До цього треба їм конечно релігії тобто доброї віри й морального християнського життя. А що католицький часопис головно пише про релігію, це значить, про правдиву віру й побожне життя й одночасно приносить своїм читачам у цій справі багато корисних поук і заохот то ясно, що хто з українців хоче направду спасти свою душу, той читає раз-у-раз католицьку пресу, що є для читачів джерелом цінного знання, найвартнішого з усього знання кожної людини. Ми переконані, що хто читає пильно католицький часопис, той знатиме як вести своє туземне життя, щоб воно було чесне й щасливе, а це одне вистарчає до того, щоб спонукати кожного до читання католицького часопису.

Другою причиною, чому кожний українець повинен читати католицький часопис, це — потреба пізнання правди. Католицький часопис не може писати неправди так, як різні часописи, що по наказу якоїсь диктатури, пишуть наприклад, що релігія, це опіюм для народу, що не треба святкувати християнських свят, що треба ненавидіти ворогів і мститися на них, що в Европі відбувається тепер визволення України, що українські патріоти, це фашисти, і т. п. Католицький часопис основує свої статті на непомильній християнській правді й сумлінності релігійних редакторів, тому дух католицького часопису, це дух правди. Релігійний католицький часопис є під строгим наглядом церковної влади й тому мусить писати правду, а на випадок помилки, мусить усе безумовно справити. Чи це буде строго релігійна стаття, чи висвітлення політичної справи з точки зору християнської моралі, чи яка інша річ — усе те католицький часопис представляє своїм читачам тільки згідно з правдою. Навіть у такім випадку, коли видавцям католицького часопису грозила б якась шкода, чи й переслідування, католицький редактор, як пише, мусить писати правду. Хто отже бажає пізнати дійсну правду й виробити собі правильний погляд на якусь річ, йому необхідно читати католицьку пресу, чи це буде католик, чи не-католик. Це повинен робити кожний українець іще й тому, бо знає добре, що в світі є тепер багато обманчої пропаганди, основаної на неправді. Щоб пізнати правду, треба заглянути до джерела правди, що ним є католицький часопис.

Третьою причиною, чому кожний українець повинен читати український католицький часопис, є — потреба збільшення власного знання. Життя українців серед різнородного оточення, що нераз своєю безбожницькою, чи сектантською пропагандою хоче збаламутити нас і перетягнути в свій табор, ворожий нашій релігійно - церковній справі, конечно вимагає від кожного з нас доброго знання правд християнської віри, щоб не впасти жертвою такої пропаганди, що було б певне найбільшим нещастям кожного релігійного українця, а також мати змогу дати добру відправу ворожим агентам, оборонити Божу справу й захоронити інших побожних слухачів від згіршення. Зокрема справа доброго виховання власних дітей вимагає конечно доброго знання християнської релігії; бо хто міг би дати своїм дітям потрібне християнське освідомлення й виховання, якщо сам не знав би християнських правд віри й моралі? А що католицька преса є багатим джерелом цього потрібного знання, то певна річ, що кожному треба охоче й постійно користати з цього джерела, що є одночасно успішною зброєю на духовнім фронті. Справа спасення душі, потреба пізнання правди, збільшення знання релігійних правд і взагалі вироблення собі правдивої свідомости та християнського світогляду є для багатьох українців такі самозрозумілі, то вони й без великої принуки передплачують і читають постійно українську католицьку пресу.

До такої преси належить і наше "Світло." Хто постійно читає його, той певне має з нього велику духовну користь. З огляду на високу вартість "Світла", дуже вказаним є, щоб кожний читач "Світла" замовив його як дарунок, для своїх кревних і знайомих, удома й при війську, а також приєднував йому при всякій нагоді якнайбільше нових передплатників — для їхнього особистого й нашого загального добра.

Місячне наміреня

За Високим Проводом

Нещасний світ

Коли поглянемо на теперішній світ, то побачимо в ньому багато шкіл і часописів, організацій і великих винаходів. Чоло сучасної людини опромінюють блиски культури й знання. До потягу своеї хвали вона запрягла всі сили природи: їй служать громи й блискавиці, багатства й таемничі скарби землі. В царстві небесних птиць людина стала вільним володарем. Люди опанували простір і час, наблизили до себе суші й моря так, що життя людини стало легким, вигідним, цікавим.

Та не зважавши на високу освіту, культуру й усі ті надзвичайні винаходи, теперішний світ виглядае як долина, "іділе болізнь, печаль і воздиханіе" стали насущним хлібом мільйонів. На світ звалилась страшна, кривава війна, що розлила по різних краях море сліз і крови; мільйонами передучасних могил вкрила дикі гори, квітучі долини й широкі лани; славні королівські роди перемінила в беззахистних скитальців, а людяність, справедливість і любов — у ненависть, кривду й жорстокість.

По різних краях кипить революційний рук і боротьба кляс, що потрясае основами суспільностей і держав та загрожуе їм у кожній хвилині заломанням суспільного ладу й анархією. Людина для людини стала вовком, а одночасно й добичею. Сьогодні ніхто не певний із життям і мільйони людей почуваеться дуже зле. А чому?

Не знають Бога...

Головна причина, що довела людство до цеї страшної війни і взагалі всього його нещасного стану, е ця, що люди в своему приватному й родинному житті, а знову нації й їхні володарі в суспільно-політичному житті не йшли досі за Божим світлом, але керувались у своїх задумах і діянні порушеннями лакімства, змисловости й гордістю. Люди виломились із підо впливу і влади Бога; вони покинули Бога, те джерело живої води правдивого щастя, спокою й ладу, а викопали собі криниці дочасного щастя.

Бо це вже таке буває, що хто любить уживати земних розкошів, то мусить мати багато земної мамони. А хто вже багатий у ту земну мамону — гроші, той із одного боку йде нестримно за своїми тілесними забаганками й гонами, а з другого простягае руки за людською славою і владою. А що в цій своїй погоні за цими земними, скороминущими добрами і в задержанні їх люди натрапляють на різні перешкоди від інших людей, то ті світові люди вживають у своїх намаганнях і заходах фальшу й облуди, брехні, зради й насилля. Коли ж людськими серцем заволодіють отакі пристрасти, тоді людина своею злобою й кривавими ділами стае подібна до самого Ірода й Каїна. Коли людина викине зо свого серця Боже право, цей вічно живий дороговказ на дорозі до спокійного, чесного й щасливого життя, коли віру проголосили дурнотою й так, як колись Фараон, скаже собі в своїй гордости: "Хто ж е Бог, щоб я мав слухати Його голосу?" (2 Мойс. 5:2). Я сам собі вистарчу! Я сам збудую будівлю свого життя, щастя й слави! Мій розум — це мій одинокий і найвищий законодавець і суддя, вчитель і провідник! — чи при такім відкиненні Бога й Божого світла та проводу людина не зайде на манівці, де — горе, як море? Де мука й розпука?

Сучасний стан світу наче бачив і яскравими красками змальовував старозаповітній псальмолівець Давид, коли говорив: "Сказав безумний у своему серці: Нема Бога... І тому люди зіпсувалися й стали мерзенними в своїх намаганнях; нема того, хто чинив би добре, нема ні одного... Всі відступили, разом стали непотрібними... Відкритий гріб — горло їх, язики їх лукавили, під устами їх їдь змії. Уста їх повні лихословення й гіркости, ноги їх скорі до проливу крови. Горе й нещастя на дорогах їх, а дороги мира не пізнали." (Пс. 13: 1-4). А пророк Ісая наче оглядав страшну світову війну, більшовицьку Росію й теперішню зіпсовану людську душу, коли говорив: "Засумуе, завие, поникне, помарніе земна куля; поникнуть і ті, що з-висока дивились на людей на землі. Бо земля зледащіла під живучими на ній, тому, що вони переступили закони; змінили установи; зломили вічний заповіт. Тому то пожре прокляття землю й живучі на ній відберуть кару; за те попалені осадники землі й не багато останеться людей... Зідхае кожне серце, перед тим веселе... Поруйноване, запустіле місто, будинки замкнені стоять, ніяк входити... В містах остались пустки, а ворота повалились." (Іс. 24: 4-12).

А чому?.. Бо народи та їхні володарі в своїм приватнім і суспільнім та міжнароднім житті не йдуть за Божим світлом, але за невпорядкованими потягами своїх різних журб.

Божу волю обявляе людям із Ватикану дуже виразно й непомильно Христовий Намісник, та е такі володарі й нації, що не признають ні Христового Намісника ні тіеї його науки, що е для всього світу голосом святої правди, ні не відчиняють свого серця на її прийняття. А наслідок того який?.. Ненависть і неспокій, мука й погибель.

Таку долю готують собі й світові ті нації й володарі, що спираються на своїм мізернім розумі і йдуть за своїми пристрастями. І не поможе їм ні освіта, ні культура, ні багатство, ні дипльоматія, щоб рятувати одиниці чи суспільності від внутрішнього розкладу й руїни, — тільки поворот до Бога й Божого права, до двох великих таблиць із Синайської гори. І не заверне світ із погубних манівців на правильний шлях спокою, щастя й спасения, доки нації та їхні володарі не зачнуть ходити за тим світлом св. Духа, що вказуе людям правильний шлях, що на ньому всі люди доброї волі знаходять правду й волю, спокій і щастя.

Молімся всі!

Дорогі Читачі "Світла"! Святіший Отець у Ватикані знае добре, що стан теперішнього світу дуже сумний. Він знае також, що для поправи того нещасного стану сучасного світу, для поправи долі нещасного людства треба конечно повороту людей на Божу дорогу життя, що може статись, як нації та їхні володарі звернуться за просвіченням до Бога.

В цій свідомості папа звертається до всіх членів Апостольства Молитви, щоб у цім місяці лютні кожного дня щиро молились за те, щоб **нації й їхні володарі мали завжди світло Святого Духа**, таке конечне для приватного життя й громадянської праці. З ними — молімся й усі ми, бо це наша спільна справа.

Зокрема молімся за свій український народ і всіх наших народніх провідників, щоб вони так, як три мудреці зо Сходу за вифлеемською зорею, так у своему особистому й родинному житті, як і в своїй національній роботі йшли завжди за світлом і проводом святого Духа, що обявляеться їм через їхній голос сумління й науку Католицької Церкви, що її подають українському народові українсько-католицькі епископи й священики.

За це молімся щиро кожного дня, бо тільки така обнова може ввести українську націю на певний шлях спокою й щастя.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Засвідчення найкращого друга

7). О. Ґеннадій Хмельницький, найміліший друг Йосафата від юнацьких літ, а згодом його сповідник, таке засвідчення склав перед канонізаційною комісією про життя в перших роках свого святого приятеля в монастирі: "Знаю, що Божий слуга 1604 року, мавши коло 24 роки життя, вступив у Вильні до Чину св. Василія; прийняв його до монастиря й дав чернечу рясу митрополит Іпатій. А що в нашім Чині е звичай, щоб разом із світською одежею зміняти також хресне імя, то з цеї причини замість Іваном називають його Йосафатом. Урочисті обіти склав того самого дня, коли одержав чернечу рясу, згідно зо стародавнім звичаем нашого Чину ще перед його обновою. Той самий митрополит Іпатій Потій уділив йому нижчих і вищих свячень аж до священицтва включно.

А про його самітне й чисто черенече життя що скажу, як не те, що Господь Бог дав нам Йосафата як зеркало й приклад богомільного життя. Які ми нещасні, що знаемо Йосафата, а не можемо наслідувати його! Тікаючи від людського гамору він вибрав собі на келію капличку св. Луки в виленськім монастирі Пресв. Тройці, де не робив нічого іншого, тільки молився й читав святі книги. Хто хотів знайти Йосафата, то не знаходив його ніде інде, як тільки в каплиці св. Луки.

Добре знаю пости, чування, волосяниці, спання на землі, пятирічне пиття води, залізні ланцюжки, щоденні й майже щогодинні бичування. Знаю як самовидець, бо з ним я перебував у виленьскім монастирі й увесь час його архієрейства, що він майже щодня, так у дома, як і поза домом, вставав опівночі, щоб прославляти Бога, при чому завжди краяв себе бичами, повторюючи раз-у-раз під час бичування: Господи Боже, знищ схизму, дай зеднання. Часто бачили його, а що я знаю із оповідань самовидця, о. Теодосія Боровика, нового збаражського ігумена, як Йосафат серед зими на якімсь камені, що лежав напроти вівтаря церкви св. Тройці, ставав босими ногами й довгий час дуже гостро бичував себе. Через це почали боліти його ноги так, що не міг ходити до церкви."

Йосафат не міг би був ніколи вести такого вмертвленого життя, якщо його не була б піддержувала подвійна любов — до Бога й ближніх. Він любив Христа й його палило гаряче бажання йти дорогою Його страждань; він любив своїх братів і бажав посвятитись, щоб виеднати їм спасения. Через те подвійне почування любови й ревности, життя пустельника й черця зростае й виходить поза межі безплідного самолюбства, що в ньому, як світ говорить, те життя мало б бути замкнене. Справи, що над ними роздумував постійно Йосафат, були: спасення України, вдержання унії й обнова Церкви. Зідхання, що виривались із його грудей під час бичування, зраджували таемницю його серця: "Господи Боже, знищ схизму, дай нам зеднання." Коли він проказував цю молитву, то його голос бував придушений хлипанням, а його очі заходили сльозами. В цій хвилині він був би охоче дав своє життя, щоб привести одну душу до Католицької Церкви; і в тій глибокій самоті, через свою молитву й покуту, він був уже апостолом. Які були безпосередні овочі його духовних зусиль,

(Продовження на стор. 6)

ВЕЛИКИЙ ПОХІД „СВІТЛА" ДЛЯ Приєднання 1000 Передплатників

Дорогі в Христі Читачі "Світла",

Оцим подаемо Вам до відома, що дня 11 ЛЮТНЯ розпочинаемо ВЕЛИКИЙ ПОХІД "СВІТЛА" ДЛЯ ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ для нашого релігійного часопису.

В звязку з цим Походом проголошуемо ось такі точки:

1) Кожний Читач "Світла" буде ласкавий приеднати нам хоч ОДНОГО НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА, або передплатити "Світло" хоч для одної особи зо своїх кревних, знайомих, чи наших вояків при війську. За КОЖНОГО приеднаного нового передплатника ми ПРИШЛЕМО В ДАРУНКУ гарну книжку до читання.

2). Хто приеднае хоч 25 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, одержить ПОЧЕСНУ ГРАМОТУ ДОБРОДІЯ "СВІТЛА", а також ЗБІРКУ ДОБІРНИХ КНИЖОК ДО ЧИТАННЯ Й ГАРНИХ ОБРАЗІВ для прикраси свого помешкання.

3). Хто приеднае принаймні 50 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, цей одержить, як нагороду, гарну почесну ГРАМОТУ Добродія "Світла", а також НАЙНОВІШУ ЗБІРКУ РЕКОРДІВ ІЗ ПІСНЯМИ ОЛ. КОШИЦЯ, з додатком вибраних КНИЖОК і гарних стінних ОБРАЗІВ.

4). Хто приеднае для "Світла" 100 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, цей одержить як нагороду, почесну ГРАМОТУ ДОБРОДІЯ "СВІТЛА", а також ГАРНЕ СТОЛОВЕ НАЧИННЯ (сілвер-сет) вартости $30.00.

Наш Пресовий Похід "Світла" ЗАКІНЧУЄТЬСЯ по Великодніх Святах. Усі Читачі матимуть доволі часу повести свою культурну працю для поширення цього дуже корисного, українсько-католицького часопису "Світло" побільшеного й прикрашеного гарними "Католицькими Картинами".

Хто поширюе "Світло", цей поширюе між українцями релігійну й національну свідомість, що е найбільшою силою української нації.

Дорогі Читачі "Світла" подадуть нам помічну руку й поможуть занести "Світло" до кожної української родини своїх кревних і знайомих.

Поширювання католицького часопису, це благородне діло й Боже благословення спочивае на всіх апостолах доброї преси. І ми цього щиро просимо для всіх пресових апостолів "Світла". — Слава Ісусу Христу!

Редакція "Світла".

Річна передплата на "Світло" й "Католицькі Картини" (разом) тільки $1.00. Адреса для листів і посилок:

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alta., Canada.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 13: 45-58. Глава 14: 1-12

Ісус навчае людей у приповістях. Ісус у Назареті. Смерть Івана Христителя.

Царство небесне похоже на закопаний у полі скарб, що його знайшов чоловік і закопав, та й радіючи з того, йде та й продае все, що мае й купуе те поле.

Царство небесне подібне також до сіти, що закинена в море, зайняла всякі роди риб. Як же стала повна, витягли її на беріг і посідавши перебрали добрі риби в посудини, а негодящі повикидали геть. Так буде й при кінці світа. Вийдуть ангели й відлучать лихих із-посеред праведних і кинуть їх в огненну піч. Там буде плач і скрегіт зубів.

"Чи зрозуміли ви все це?" Відповіли Йому: "Так, Господи". А Він їм сказав: "Тому то кожен книжник, навчений про небесне царство, подібен до господаря, що зо своеї скарбниці виносить нове й старе."

Як же Ісус скінчив ті приповісті, то відійшов відтіля. І прибув у свое рідне місто та й навчав їх у божниці так, що вони дуже дивувались і говорили: "Звідки в Нього така мудрість і чуда? Чи ж Він не син теслі? Чи ж Його Мати не зветься Марія, а брати Його Яків і Йосиф та Симон та й Юда? І Його сестри, чи не всі е між нами? Звідки ж Йому все це?" І зражувались до Нього. А Ісус сказав до них: "Не е пророк без чести, тільки в своїй батьківщині і в своїм домі." І не зробив там багато чудес за їх недовірство.

У той час почув володар Ірод про славу Ісуса. І сказав до своїх прислужників: "То Іван Христитель; він воскрес із мертвих і тому чуда діються через нього." Бо Ірод казав схопити Івана, скувати його в кайдани й посадити в темницю через Іродіяду, жінку свого брата Филипа. Бо Іван говорив йому: "Не годиться тобі мати її." І хотів стратити його, та боявся народу, бо мали його за пророка. А в день Іродових народин танцювала дочка Іродіяди перед гістьми й подобалася Іродові; за це під присягою поклявся їй дати, чого буде просити. А вона намовлена своею матірю, сказала: "Дай мені тут на полумиску голову Івана Христителя". І засмутився цар; та через присягу й гостей казав дати. Та й післав відтяти голову Іванові в темниці. І принесено йому голову на полумиску та й подано дівчині, а та занесла своїй матері. І прийшли Його учні, взяли тіло й поховали його. Потім пішли й сповістили про це Ісуса.

ПОЯСНЕННЯ

Попередні притчі заключали в собі пророцтва про прикмети та долю будучої Церкви. Притчі про скарб і перлу представляють нам внутрішню вартість Церкви та й успособлення, що з ним повинні люди відноситись до цього скарбу-Церкви.

В обидвох притчах е висказані три гадки. Перше — е зазначена дорогоцінність та величність скарбу; скарб е великий і царський; він може вчинити людину надмірно багатою й щасливою. В образі перли е вказана краса скарбу, що розрадовуе серце людини. Скарбом е св. евангеліе зо своею ціллю та орудниками: вірою, ласкою та вічним блаженством. Євангеліе е надприродним добром, що на його слід може навести тільки сам Бог. По друге — скарб знаходиться на чужій ниві, а також і за перлою треба шукати. Скарб на ниві визначае, що скарб евангелія знаходиться тільки в Церкві, а хто хоче його добути, мусить ниву Церкви зробити своею нивою тоб то мусить злучитися з Церквою й стати її членом. По трете — притча вчить, що мае зробити той, що хоче посісти оцей скарб та перлу. Він мае не гаючись "іти", бо ж скарб, це ласка, що її Бог не обовязаний дати; коли ж дае, то треба приймати, доки е час й це негайно, бо час життя короткий і непевний. Скарб Церкви й ласки треба взяти в посідання рішуче і з радістю, хоч би за ціну всього майна й найбільших жерт та трудів.

Притча про сіти представляе, що в Христовій Церкві будуть добрі й злі члени. Остатній розділ злих від добрих буде при кінці світу. Тому, що апостоли мали бути ловцями душ, то ця притча була для них заохотою, щоб не зражувались, як деякі з людей не будуть належати до вибраних.

Закінчуе Христос свою науку в приповістях також малою приповісткою про господаря, що зо своеї скарбниці виносить старі й нові речі. Значення цеї притчі е таке, що кожний учитель знае, як старі правди виясновати людям у новий, притягаючий спосіб, як це робив сам Христос, що свою науку про старі правди подавав людям у щораз інших гарних і влучних приповістях.

Під час своїх апостольських подорожей по Галилеї загостив Ісус також мабуть двічі до свого Назарету, де провів близько 30 літ свого життя. Перший раз взявши на загал, мешканці Назарету прийняли Ісуса прихильно й були мило здивовані Його наукою повною мудрости. Та другим разом вони спротивились Йому, не хотіли ввірити в Нього, як Месію, й через те Ісус не робив уже там стільки чуд, що в інших місцевинах.

У той час, як Ісус вислав своїх апостолів на проповідування, казав Ірод Антипа, володар Галилеї й Переї, син Ірода Великого, увязнити св. Івана Христителя. Причиною такого лихого вчинку Ірода була догана, що її св. Предтеча дав Іродові за те, що він розвівся зо своею жінкою, дочкою Арети, наватіянського короля, а жив грішно без шлюбу з Іродіядою, жінкою Филипа, свого брата по батькові, а внучкою Ірода Великого. Филип жив приватно в Римі. Коли до Ірода й Іродіяди дійшла вістка, що св. Іван виступив рішуче проти їхнього неморального і згіршаючого життя, тоді Ірод, за намовою Іродіяди, хоч поважав того Божого мужа, то одиак казав увязнити його й був би навіть стратив його, тільки здержався від того злочину з боязни перед людьми, що дуже шанували св. Христителя. Та безстидна й злюща Іродіяда певне тільки ждала нагоди, щоб позбутись св. Івана раз-на-завжди. І такою нагодою став бенкет, що його поганським звичаем справляв Ірод у річницю своїх народин, або вступлення на престіл, правдоподібно в замку Махерус, де сидів у вязниці св. Христитель. Під час бенкету, хоч на ньому не було жінок, то перед Іродом і численними дворянами, начальниками військ і першими громадянами Галилеї виступали заводові танечниці. Найкраще танцювала — Саломія. Хоч їй невипадало виступати між звичайними танечницями, та дуже правдоподібне, що все те було зроблене за намовою злобної Іродіяди. Ірод, оголомшений пристрастним танком Саломії, пообіцяв їй і навіть присягнув при всіх гостях, що в нагороду за такий гарний танець він дасть Саломії все, чого вона забажае. Дочка пішла на пораду до матері, а мати казала їй домагатись голови Івана. Ірод був дуже неприємно заскочений тим домаганням, але щоб не виглядало, що він не додержуе слова, й несвідомий, що така присяга не обовязуе, казав одному воякові з прибічної сторожі, що в потребі сповняв ролю ката, відрубати св. Христителеві голову й дати дівчині... Далі подае пере-

дання, що Саломія дала голову Іродіяді, а вона зневажила її й казала закопати в землі. Тіло, згідно з тодішнім звичаєм, взяли учні й поховали в Самарії. Голову опісля чудесно віднайдено й тепер половина тієї св. голови знаходиться в Римі, а гробне простирало в Ахені.

Такою тяжкою та сумною смертю вмер св. Іван Христитель та ще серед тяжких невигідних умовин. Йому завдано смерть серед загальної втіхи, в дні народин царя, а черев царську легкодушність, що її використала змислова та злобна навірниця. Смерть постигла Святого в вязниці, скоро, без ніякої вини, суду й приготувань.

Так скоро справляється світ з Божими слугами, щоб таки зараз повернути знову до земних утіх. Гірша частина людства живе, віддається втіхам, панує та веселиться та тільки завдяки підступові, насиллю й злобі. Ті люди не захоплюються цим, що добре, чесне та Боже, а навпаки, все те вони переслідують та понижують. Такий є світ. Такий він був перше й такий буде завжди.

Та ми віримо в інший світ, де є розвязані всі противенства, вирівняні всі нелади та направлені всі несправедливости. Ми віримо, що Іродова влада триває до часу, а Господня правда перебуває по вік. Тому в тій вірі треба нам стояти непохитно навіть серед найгірших умовин і надіятись кращих днів.

Католицькі Герої

КАРТИНИ З ЖИТТЯ СВЯТИХ МУЧЕНИКІВ

О. М.Лядо, канонік при катедрі в Віх, в Еспанії, був дуже знаний між людьми. Коли почалась в Еспанії домашня війна, він був одною з перших жертв безбожного терору. Коли завязалась у місті червона міліція, першим їхнім кроком було страчення каноніка. Коли терористи прийшли до нього й сказали, що мають стратити його, старий канонік усміхнувсь і оказав своє вдоволення. Міліціянтів здивувала та усмішка. Один із них підійшов до нього й спитався:

— Вас не лякає думка про смерть?

— Ні — відповів католицький герой — я завжди бажав вмерти такою смертю.

А побачивши здивування на їхніх лицях, додав:

— Через усе своє життя я просив у Бога трьох ласк. Перше — власного спасення. Тепер ця смерть, що жде мене, дає мені велику надію, що Бог відчинить мені небо. Друге — я просив у Бога тої ласки, щоб я міг стати мучеником. А коли ви кажете, що застрілите мене, то це знак, що й друга просьба вислухана. Моя третя просьба була, щоб моя смерть вислужила ласку спасення якій душі, що замість піти до пекла, пішла б разом зо мною до неба. І якщо тепер тут між вами, що то маєте застрілити мене, Бог міг би знайти таку душу, я був би зовсім вдоволений.

Коли по тих словах погляд священика спочив на однім із міліціянтів, він відкинув на бік свого кріса й виступив вперед. Потім став навколішки перед старим каноніком і поцілував його руку, а заливши сьозами, промовив:

— Я буду тією душею, що ви просили її в Бога. Я жалую. Я хочу вмерти за Христа.

Потім встав і станув поруч священика на місці страчення. Хвилину пізніше провідник міліціянтів дав знак до стрілу. Коли затарахкотіли кріси, усміхнений апостол і розкаяний анархіст впали вперед, при чім їхні руки злучились разом.

Велика є сила католицької віри. Вона робить людей героями, що як мученики вмирають за Христа. Католицька віра, це наш найбільший скарб на землі. Бережім її ще більш, ніж ока в голові.

Мексиканська вчителька Юліяна Олазар купила кільканадцять малих хрестиків, щоб їх роздати шкільним дітям із нагоди одного свята. Ввечері, впевнившись, що ніхто не підглядає їх, завісила хрестики дітям на шиї, наказавши їм перше, щоб ніколи, ні вдень ні вночі не здіймали тих хрестиків із шиї. Для заохоти й прикладу показали їм свій власний хрестик, що його носила, як дорогу память по своїй матері. Потім станула разом із дітьми навколішки й почали молитись. Іще не скінчили молитви, як нагло почули на дворі крики, а одночасно сильний стукіт до дверей. Діти налякались, пригорнулись до своєї вчительки й залебеділи: "Пані, рятуйте нас!" Двадцять вояків за проводом старшини впало до школи. Почали бити дітей прикладами крісів і відривати від учительки. Опісля позривали дітям хрестики з шиї, покидали на землю й казали дітям, що тремтіли зо страху, топтати хрестики ногами. Та ні одна дитина не рушилась із місця. А вчителька вирвалась воякам із рук, кинулась на землю на порозкидувані хрестики, кажучи: "Допчіть мене, але не мого розпятого Господа!"

Одним вистрілом револьвера положив її старшина на місті трупом...

Таких учительок треба й українських дітям.

Дня 7 жовтня 1926 року тридцять мексиканських католицьких робітників зібралось на нараду за проводом Флоріяна Альвареза. Нагло відчинились двері кімнати, де відбувалась їхня нарада, й 30 вояків за проводом ґенерала Саншеза ввійшло до середини. Альварез звернувся до ґенерала з запитом, чого він хоче.

— Я шукаю Флоріяна Альвазера — відповів ґенерал.

— Це я — сказав сміливо Альварез.

Зараз обскочили його вояки й повели до касарні.

В касарні почалась така розмова:

— Чи ти є провідник молоді, що взяла собі за гасло: "Нехай живе Христос-Цар?"

— Так — відповів спокійно робітник, бо Христос є царем усіх.

— Христос є царем тільки багатих — каже генерал.

— Ні — відповідає мужно Альварез — Христос є царем усіх, багатих і вбогих.

Розлючений генерал вдаряє його в лице.

За кілька години Альвареза розстріляли.

Хто щирий католик, той за католицьку віру піде навіть на смерть. Згине, а не зрадить Христа ні Його святої справи.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

Гриць на мандрівці

7). В стрілецькій пісні: "Бо війна війною" є згадка про сотника Стронського, що перед ним стрільці жалілися:

"Ой щось бо то, сотнику,
гайта-вйо!
Щось тут нема ладу, вісьта-вйо!
Раз ідемо просто на Вкраїну,
Раз ідемо на Вкраїну, раз до заду..."

Такої можна б було й нам заспівати на карпаських верхах, як нам 27 вересня, другого дня нашої партизанки, сказали залишити боєву лінію й відступати...

Завертаємо. Ніч. Дощ. Болото. Під поясом "пси марша грають". А ми знову плентаємось у той бік, звідки прийшли. Нема де спочити, просушитись, покріпитись. У кишені гроші, а думки не хороші.

За-дня ми знову в Воловці. І Вітовський із своєю двадцяткою. Що робити?.. Лишитись до приходу москалів — неможливо. Вертатись до Ґорондн без нічого — ніяково. Рада-в-раду ми знову пускаємось у Карпати пробувати щастя.

Колись, за козацьких часів то жив собі отаман Гамалія. Чи він жив, чи не жив, то нам статистичне бюро того не скаже, але Шевченко то таки виразно написав, що одного дня

"Наш отаман Гамалія,
Отаман завзятий,
Зібрав хлопців та й поїхав
По морю гуляти."

Гриць не був отаманом і не був такий завзятий, як Гамалія, але свою двадцятку то таки зібрав і з Воловця поїхав просто до Мунчакева. Новеньких паперів пана Кватерніка було ще досить у кишенях, то ми в місті заміняли їх за хліб, за сіль і всякий інший "футраж", наповнили свої торбинки та й під вечір пустились гостинцем на мандри просто до Ужгороду з тією думкою, щоб звідти через Карпати перебратись до Галичини. Може там матимемо більше щастя, ніж коло Лавочного.

Помандрувавши отак годину дві ми вступили до одної придорожньої хати на нічліг. Там ми мали спання аж до білого дня! По сніданні ми пустились у дальшу дорогу в напрямі Ужгороду. Та здається мені, що згодом роздобули собі якісь фіри й так заїхали до Ужгороду. На залізничій станції ми добились місця в потязі й заїхали до Березної, а звідти вже пішли пустились на Ужок і Сянки. Москалів ми там не стрічали, бо вони саме тоді два-три дні перед нами відступали в напрямі Дрогобича. При такій зміні воєнного щастя ми без перешкоди, бадьоро мандрували вперед, щось так, як це кажеться в одній пісні:

"Раз-два, раз-два, вперед,
хлопці,
Ми мандрівники,
Розглядаймось на всі боки,
Як ті козаки;
Нас не мучать труди,
Радість нас кріпить,
Де ми глянем — всюди
Пісня життя дзвенить!"

Ми не знали ні доріг ні людей, але ми мали думку — йти вперед і ми безжурно мандрували собі від міста до міста, від села до села, приказом п. Кватерніка забезпечені від обмеження нашої волі яким несподіваним приказом командантів.

Мандрувалось нам незгірше. Дорогою ми "нищили" всякі харчі, що нам удалось роздобути в австрійських військових частин. Рятувала нас, розуміється, німецька мова, що нею ми так таємничо й переконливо промовляли до всяких старшин і командантів про нашу "партизанку", що вони видавали відповідні зарядження — й наші торбинки наповнялись потрібними харчами. Деколи ми приходили саме тоді, як у полевій кухні роздавали їду, то при них і нам смакувала полева "менажа". Щодо німецької мови, то ми знали тоді "гундерт ворте дайш огне фербіндунг", але й це звичайно вистарчало до змякшення серця місцевих командантів.

В тім часі сталась нам одна дуже прикра пригода. Один член нашої 20-тки, п. Іваницький зо Стрия, саме той, що від нього я навчився співати "Ой у лузі червона калина", якось оставсь позаду й опісля зовсім відлучився від нас. До У.С.С. він вернувся по досить довгім часі. Тоді я довідався, що коли він так сам мандрував і доганяв нас, його придержали мадяри й між ними він добре набідувався. Згодом йому вдалось вирватись від них і він вернувся до нас, та з великим жалем до мене, бо він був такої думки, що це через мене сталась йому така не

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1. лютня, 1945, Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 3.

ЧИ НА "ФОНД КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН" ПРИЙШЛА ВЖЕ Й ВАША ЖЕРТВА?

Дорогі в Христі Читачі!

Дня 1 вересня 1944 року ми звернулись до Вас із проханням, щоб Ви були добрі помогти нам Своїми добровільними жертвами видавати ці гарні "Католицькі Картини" в 1945-тім році, що ми їх безплатно додаємо до "Світла."

Після того нашого заклику на видавання "Католицьких Картин" зложили свої добровільні жертви наступні особи:

М. Пожарнюк, Гейт, Алта., С. Федечко, Мондер, Е. Гукало, Едмонтон, С. Рись, Саскатун, А. Багрій, Лемонт, Приятель із Америки, Л. Шевчук, Мондер, В. Волошинський, Едмонтон, Алта., І Штокал, Іннісфрі, П. Гасай, Лінколн, А. Хухта, Вотервлит, Н. Й., Г. Гарах, Кридор, Саск., М. Савич, Мондер, А. Кузик, Ванкувер, Б.К., К. Рибник, Честер, Па., Г. Хоруженко, Яків, Ман., П. Слота, Овк Бенк, Ман., Н. Малашко, Шикаго, В. Годованський, Торонто, А. Н. Р. Ню Йорк, П. Кардинал, Вест Форт Виліям, М. Страп, Клівленд, М. Васечко, Монтреал, В. Ткачук, Барич, Алта., Одна особа з Алберти, Ю. Гаврилечко, Тофілд, Алта. С. Лащук, Атабаска, І. Карбованець, Бажав, Алта., М. Паньків, Бовела, Алта., П. Сірацький, Мондер, М. Лащук, Ендрю, Алта., М. Кашуба, Чипмен, М. Левицька, Едмонтон, В. Коваль, Стрімстави, Алта., С. М. Тимчій, Сиракюз, К. Ярошевич, Гартфорд, Конн., М. Галан, Стемфорд, Конн., П. Левицький, Крейгент, Алта., М. Когут, Нескевгонінг, Па., В. Савчук, Н. Київ, Алта., В. Вихопень, Сіда Біч, Алта., А. Бородай, Монтреал, Т. Гащак, Монтреал, Т. Валентюк, Монтреал, Приятель із Еденволд, Саск., Д. С. Василецькі, Овкбурн, Ман., А. Л. Паска, Іннісфрі, Алта., М. Царук, Мондер, В. Вернюк, Ройкрафт, Алта., О. Фостик, Филаделфія, П. Орищин Кенман, Вис., Й. Білик, Мондер, Л. Будик, Трайскона, Д. Кардаш, Сенді Репидз, Алта., М. Крук, Н. Йорк, І. Аронець, Вегревил, М. Бойко, Клівленд, Г. Ярема, Голден, Алта., Й. Шепеляний, Флет Лейк, Алта., В. Макар, Бай Джей, Алта., Д. Закордонський, Мондер, Н. Стельмах, Ендрю, Н. Ощипко, Филаделфія, Н. Калявська, Равнд Гил, Алта., В. Литвин, Виннипегозіс, Ман., Т. Онищук, Мондер, М. Юречків, Торонто, М. Твардовський, Смоаро, Алта., А. Кісно, Ренфурлі, Алта., В. Криворучка, Норт Дакота, о. В. Обушкевич, Джанставн, Па., Ю. Лисак, Ендрю, Алта., П. Новак, Мондер, Т. Труба, Сарнія, Онт., А. Осада, Мондер, М. Бачинський, Трайскона, Ман. О. Др. В. Кушнір, Вінніпег, Ман.

Ми щиро вдячні цим нашим зичливим Читачам, що прийшли нам із підмогою в видаванні "Католицьких Картин", до чого треба завжди фондів.

Та надіємось, що й інші Читачі, що їх імен нема ще в цьому виказі, по-приятельськи відгукнуться на наш поклик і забезпечать видавання "Католицьких Картин" у 1945 році своїм добровільним датком на "Фонд Католицьких Картин". І такої жертви ми надіємось від кожного нашого Читача. — Христос рождається! — Редакція.

Надзвичайний Концерт і Велика Збірка На Виховний Інститут Б.У.К-а в Алберті

Котра з наших парохій здобуде почесне імя - „Першої Парохії в Алберті"?

При Божій помочі розпочались в Алберті гарні концерти й парохіяльні збірки на будову Виховного Інституту Б.У.К., ім. св. Йосафата. Концерти улаштовують за проводом Преп. о. С. Курили, ЧСВВ., духовного провідника У.К.Ю. в Алберті: 3 брати Курили з Делф, 3 брати Франкові з Плейн Лейку і п. Паннлик із Редвей. Пять перших концертів здобули для Інституту понад $5,000. На першому місці що до жертвенности станула досі наша парохія в Чипмен, Алта., склавши на будову Інституту поверх $1,700; думаємо однак, що в дальшім ході збірки знайдуться певне такі парохії, що відберуть у наших славних чипменців почесну назву — Першої Парохії в Алберті. Хіба, щоб не дали перевищити себе в цім культурнім змаганні...

Потреба Виховного Інституту в Едмонтоні дуже велика — так із огляду релігійного, як і національного. Кожний свідомий українець в Алберті є щиро переконаний, що наші студенти в Едмонтоні мусять конечно мати свою власну установу, де вони могли б не тільки мешкати й харчуватись, але головно — одержати необхідну науку й виховання згідно з найвищими ідеалами Христової релігії, канадської держави й української нації.

І ми надіємось, що всі ті свідомі українці в Алберті певне зложать стільки жертв, що в Едмонтоні стане вnедовзі ця так потрібна й загально бажана виховна установа.

Щоб збірка на Виховний Інститут в Едмонтоні могла скоро закінчитись і увінчатись надзвичайним успіхом, добре зроблять члени наших парохій в Алберті й Британській Колюмбії, якщо не

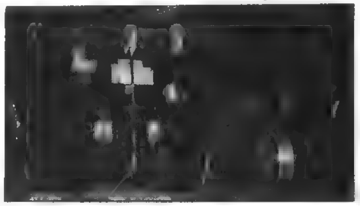

гайно, ще цеї зими, зложать жертву на Виховний Інститут Б.У.К-а ім. св. Йосафата — на руку свого о. пароха, або безпосередньо на руки Впр. о. В. Каменецького, ЧСВВ., ігумена й пароха в Едмонтоні.

Збірка на виховний Інститут в Едмонтоні — це іспит нашої релігійної й національної свідомости. Здаймо цей іспит усі — відзначаючеі

Картина з закінчення української вакаційної школи в Алберті. Наука відбувалась у школі Сін, Алта. Між дітьми Преп. о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

ЖАРТИ

Хитрун. — Гей, хлопці! Як я пю, то всі пють — сказав прихожий до власника готелю. Дайте їм чого бажають. Коли всі вже випили, прихожий каже: Гей, хлопці, як я плачу, то всі платять.

Де кум, де коровай. — Дуже мені приємно з вами стрінутися; чи можете позичити мені пять долярів? — На жаль не маю при собі ні цента. — А вдома? — Всі здорові, дякую!

Чесний. — Один хвалився, що потрапив ззісти 49 яєць. — Чому ж ти не ззів ще одного, тоді було б 50? питають його. — Щоб мені не зашкодило та щоб не сказав хто часом, що я, вибачте, якесь погане сотворіння.

Може правда. — Яким (через телефон): Галло, чи ти читав у часописі про мою смерть? — Трохим: Так! А звідки ти говориш?

Шкода заходу. — Гість (в готелі): Я не можу їсти цих охлапів. Заклич власника! — Слуга: Шкода заходу, він їх також не буде їсти.

Родина п. Юрія Шкварка, адвоката в Мондері. Стоять від права: Преп. Бр. Йосафат Ю. Шкварок, ЧСВВ., п-на Теофіля, учителька музики в Смокі Лейк, Алта. Сидять від права: Роман, студент медицини в Едмонтоні, п. Ю. Шкварок, пані Емілія Шкварок, п. Др. Евген Шкварок; попереду — Мирон, учень "гай-скул". П. меценас Шкварок, добре відомий у Канаді як учитель, адвокат і визначний промовець під час наших релігійних і національних підприємств в Алберті. П-ні Е. Шкварок бере живу участь в жіночім "Товаристві Доброї Волі" в Едмонтоні.

Голова Провінціяльного Заряду Б.У.К-а в Алберті — п. Іван Козяк із своею дружиною Марусею й трьома гарними синами перед власною гостинницею в Ст. Майкел, Алта. П. Козяк, це брат Преп. Бр. Методія, ЧБХШ. і учень колегії св. Йосифа в Йорктоні.

Американський вояк, В. Джанстон, — щасливий у боротьбі, ще щасливіший у житті. Був протестантом, навернувся до католицької віри, перший в Америці здобув найвище відзначення під час цеї війни.

— ЖАРТИ —

Відповідь. Служниця. Пані сказала вам сказати, що її нема вдома. — Гість: Скажи пані, що я не приходив.

Добрий лік. Ваш новий лік, що ви записали мені, дуже поміг мені. Перше я не могла ляснути й малої дитини, а тепер я годна погорощити кости навіть своєму чоловікові.

Не помогло. Ваш лік на нагнітки не варт нічого. — Не може бути! — Так, я випив уже три пляшщини й нічого не помагає.

Щасливий. Я прожив 80 літ і не маю в світі ні одного ворога. — Це справді щастя! — Так, останній умер минулого року.

Служба Божа в тіні гармат воєнного панцирника на Спокійнім Океані.

СУСІДСЬКА РОЗМОВА

Комуніст: Ти хіба здурів, що так часто бігаєш до церкви! Хто з інтелігентних, розумних людей ходить іще до церкви?

Католик: Ви, вільнодумні люди, любите говорити, що релігія, приватна справа. Отже згідно з таким вашим поглядом, це моя приватна справа, що я так часто ходжу до церкви. Я до ваших приватних справ не мішаюся, то ти, сусіде, не мішайся до моїх. А чи моє ходження до церкви дурна річ, чи розумна, то побачимо пізніш, як ти разом із іншими будеш нарікати: "Горе нам, нерозумним! Ми вважали їхнє поводження за нерозум, а ось тепер їх зараховано до Божих дітей!"

Комуніст: Якщо ваші священики, що раз-у-раз проповідують: "не вбивай", кликнули б: "зложіть зброю", то не було б війни.

Католик: Це справді зворушливе почитатись від тебе, як ти нараз став цінити вплив католицьких священиків. Бо звичайно ти не можеш досить нацькуватися на них.

Щодо виступу священиків проти війни, то ті, що ведуть війну, такі певні своєї мудрости, що хоч їх сам папа закликає до порозуміння, людяности й мира, то вони не хочуть послухати. А впрочім, як можуть священики виступати проти воєнних заряджень своїх урядів, якщо вони належать до такого народу, що на нього напав злий сусід-наїзник і несправедливо проливає кров їхнього народу та загарбує їхні прадідні землі? Чи католицькі священики мають, на приклад, радити своїм народам, щоб не противились більшовикам і дозволили їм поневолювати народ, загарбувати землі і вводити всюди безбожні совіти? Клясову боротьбу й світову революцію то вам можна вести й проти цього не треба виступати, а як лихі люди викликали світову війну, то тому винні священики, правда?.. Добре, що є на кого звалити вину.

Як мадярський жидок, Тібор Шамуель, сплямив свої руки кровю сотень вбитих жертв, то "Комуністична Молодь" у 14 ч. 1920 року привітала його ось таким привітом: "Де велитенської величі здіймається його полумяний образ на мрячнім тлі, образ ангела-месника, оживленого святим гнівом волі, що бореться за своє життя. Вітаємо тебе, Тіборе! Ми схиляємо перед тобою свої прапори!" А сам Ленін сказав: "Нехай пропаде 90% російського народу, якщо тільки останні 10% діждуться світової революції."

І такі люди кидають на священиків наклеп, будь то б вони мали якусь участь у різні народів. Сусіде, це облуда, а до того дуже підла.

Однак, як був би такий священик, що впав би в який воєнний запал, противний християнській релігії любови й мира, то це не було б згідне з духом католицької Церкви.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

Анна Осада, Мондер, Алта. $0.50
Петро Нова, Мондер, Алта. 1.00
М. Бачинський, Транскона 1.00
Тома Труба, Сарнія, Онт. 2.00
Всесв. о. Др. В. Кушнір $10.00

Нехай Бог благословить жертводавців. — Редакція.

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

Why sanction a mixed marriage at all in the Catholic Church? Is the Church afraid of losing the Catholic? Or the money?

It is not a question of money. If the conditions demanded by the Church are not fulfilled, $100 000 would not secure the marriage according to Catholic rites. Nor is the Church afraid of loosing one of her members. She is afraid that one of her members will lose the advantages of the Catholic faith and perhaps her soul. The loss of one person out of 431 million members does not affect the Church very much from the point of view of members. But the loss to such a soul will not bear description. The Church sanctions such a marriage when there are reasons grave enough to warrant risking the dangers attached to mixed marriages. But she takes every precaution by exacting promises that the Catholic will be free to practice her religion, that all children will be Catholics, and that the Catholic party will set a good example and do her best to convert the non-Catholic party.

Could the Pope, besides giving a dispensation for a mixed marriage, dispense from the obligation of bringing up the children as Catholics?

No. It is divine law that no Catholic may hand over any child to what he or she knows to be a false religion.

Why must the Protestant promise that all the children will be Catholics?

You must try to see this through Catholic eyes. A non-Catholic does not, as a rule, believe that his is the only true religion, and on the principle that one religion is as good as another, his conscience does not forbid that his children should be brought up in the Catholic religion. But a Catholic is in a very different position. He believes that his is the only religion, and does not believe that one religion is as good as another. Now how can a Catholic in conscience hand over his children to what he knows to be a wrong religion? How say, "I shall have all the benefits of the true religion, but my children won't!" Or, "God will be worshipped by me in the way He commands, but not by my children!" Even God could not authorize a Catholic to cling to the true faith himself, yet deny that faith to his children. Without securing the promises no Catholic could conscientiously enter upon such a marriage.

Should not the children be of the mother's faith?

No. The children must be brought up in the Catholic faith, whether it be the faith of the husband or of the wife. A religion is not true because it is the religion of the wife. If so, then when the wife is Lutheran, Lutheranism would be true; when a Christian Scientist, Christian Science would be true; when Catholic, Catholicism would be true! Again, if a man married a Catholic and had three children of the marriage, they would have to be Catholics, and would have the true religion because their mother was a Catholic. If she died, and the man married a Seven Day Adventist, further children would have to be Seven Day Adventists, and would have the true religion because their mother wah an Adventist. So three children would call the Pope the Vicar of Christ, and the others would call him the Beast and Anti-Christ, and all would be right!

That all must be Catholics is very one-sided in favour of the Catholic Church!

It must seem like that to you, but in reality is is not. Parents cooperate with God in giving existence to children. But why is any man at all created? That he may save his soul and attain Heaven. Marriage therefore has as its chief purpose the creating and training of children for their eternal destiny. And religion is therefore all important. Now the Catholic believes that there is but one true religion. And he believes that all other religions are wrong. Again it does not matter whether others agree or not. That is the Catholic conscience. It follows that no Catholic can in conscience consent to hand over his children to what he believes to be a false religion. Nor can a Catholic say, "Give me the girls and you take the boys." The soul of a boy is just as dear to God as the soul of a girl. There can be no compromise. As for the one-sidedness, look at things this way: The Protestant who believes that one religion is as good as another need not mind if the children are brought up as Catholics. He does not violate his conscience and does not ask the Catholic to violate hers. They are square. The fact that the Catholic Church feels bound in conscience to demand all the children shows that she is conscious of having the truth and being the true Church. The fact that Protestants do not demand the children shows that they are not really conscious of possessing the truth.

If a Catholic cannot sign away the children, how can a Protestant do so?

If a Protestant wants to marry a Catholic, and his conscience does not protest against it, he may sign the promise in regard to the children. But if the Protestant really believes the Catholic faith to be evil, and that his personal religion was the only true religion, then he has no right to promise that any of his children will be Catholics. He should abandon the marriage rather than thus violate his conscience. He should demand that the children be brought up in his faith. But then of course, a deadlock would result. He would have to refuse compromise, and as the Catholic is also obliged to refuse unless the written promise is given, the marriage would be cancelled. It is better to part with a human being than to part with loyalty to conscience in so grave a matter.

Наш молодий учитель із Мондеру, п. Антін Царук. Редакція "Світла" бажає йому гарного успіху в учительськім званні.

П. Йосиф Старко, що недавно вернувся з Венкуверу й веде в Едмонтоні, разом із своїм братом п. Петром Старком, у Теглер-Билдінг, ч. 230 окулістичний офис, де іспитують очі й допасовують окуляри. Хто потребує окулярів, удається завжди до наших окулістів — Братів Старків.

П. Йосиф Варава, шкільний радник у Мондері, цього року святкував золотий ювілей свого життя.

П. Василь Кондратюк, рідний брат Преп. о. Х. Кондратюка, ЧСВВ., відвідав у Мондері, другого свого брата Преп. Бр. Методія Камінського, ЧСВВ. П. Василь працює як механік у Сієтл, Б.К. З нагоди свого побуту в Мондері він зложив $80.00 на пресовий фонд "Світла". Редакція бажає п. Василеві великого Божого благословення в дальшім житті й праці!

Др. Євген В. Шкварок

Син відомих у Канаді адвоката Юрія Шкварка й пані Емілії Шкварок в Едмонтоні, Євген В. Шкварок, скінчив цього року лікарські студії в албертійськім університеті й минулого тижня одержав диплому доктора медицини.

Др. Шкварок зразу студіював дентистику й на другім році тих студій одержав нагороду (сколаршип). Однак пізніше рішив студіювати медицину й ті студії скінчив із гарним успіхом.

Наступного місяця Др. Є. В. Шкварок вийде на практику до шпиталю св. Павла в Венкувері.

Редакція бажає п. Докторові Божого благословення в новім званні.

— ЖАРТИ —

Лікарський припис. — Сусіде, а чого ви так скачете сюди й назад через рів? — Я зажив лік, а забув перед тим заколотати в пляшщині так, як казав аптикар.

Щирі приятелі. — Жаль мені нашого Максима. З того часу, як він стратив гроші, половина приятелів не хочуть його знати. — А що з другою половиною? — Мабуть іще не знають, що він збанкротував.

STORIES

TRIED, AND FOUND FAITHFUL.

Anyone who neglects his duty to God for the sake of the world, or for the fear of loosing the esteem of men, is not worthy to be called a child of God, and sometimes those who do this meet their punishment even in this world.

At the beginning of the fourth century the Roman Empire of Gaul was governed by an Emperor named Constantius Chloris. He was a pagan, but he did not persecute the Christians, as many of the other Roman governors did; de even gave to many of them high positions in his province, because he know that if they were faithful to their God they would be faithful also to their temporal Prince.

One day, to the astonishment of all the people, he published a solemn edict, in which he decreed that every Christian who held any office in his household should, on a certain day, go to the temple of Jupiter, one of the heathen gods, and offer sacrifice, and if anyone refuse to do this, he was immediatly to be deprived of the office he held, and be banished from the country for ever.

This decree was the cause of great consternation and alarm among the Christians They had till then enjoyed peace; their religion was even respected by the pagans; and now, on a sudden, without any warning, an edict was issued against them.

The governor eagerly awaited the appointed day to see how the Christians would act.

When the day came, a great croud of people were seen approaching the palace gates. They were a band of Christians, who came to resign the offices they held

"We have come, O Prince," they said, "to give back into your hands the favours you granted us Willingly would we still continue to serve you, as we have always done, but we have a Master in Heaven Who is above all, and whose law must be obeyed before the orders of temporal Princes And since His law forbids us to worship any other god but Himself, we cannot obey your decrees. Yea, we are willing to die rather than be wanting in our fidelity to Him"

Constantius said nothing, but let them depart Then, going up to the temple of Jupiter, he saw there some Christians offering sacrifices according to the command that had been given. They were ready to deny their God rather than loose their temporal position

But they were soon punished for their apostasy. For the Emperor, assembling together his army and the rest of the people, publicly, before them all, reinstated those Christians who had been faithful to God, in all their former dignity, and restored to them all honours they had resigned rather than offend God.

Then, turning to those miserable ones who had offered sacrifices, he said: "O impious wretches, you do not deserve to be called men—you, who denied your God and your religion for a little worldly honour and ease, listen to what I have to say to you: you can never more share my confidence; I take away from you all the offices you have enjoyed till now, and I give them to those faithful men who were willing to die rather than offend God, and I order you to depart from my household, that my eyes never again behold you."

Thus were rewarded, even in this world, those who had proved themselves faithful, and thus also were punished those who denied their faith

One of the courtiers asked the Emperor why he had done this.

Constantius answered: "I desired to know whom I could trust Men who sacrifice their religion to their interests are likely to fail in their duties I could not expect that those who were faithful to God would be faithful to me."

Not only did the Emperor thus publicly praise and reward those faithful men, but he chose them as his special counsellors, and commited to their care his person and his whole household

When we are tempted for some temporal consideration to be unfaithful to God, we should remember that on the day of our baptism we promised solemnly to serve Him to the end of our lives, and that if we do not keep our promise, we shall most certainly be punished, if not in this life, at least in the next

Члени Укр. Католицького Юнацтва в Чипмен, Алта., щиро колядують на гарне вікно-вітраж для нової церкви св. Йосафата в Едмонтоні. Друга від права — п-на М. Єлиняк, учителька, заступниця голови пров. заряду У.К.Ю. в Алберті.

Преп. о. Є. Пашак, ЧСВВ., серед своїх нових парохіян під час празника в місті Ст. Павл, Алта.

приемна пригода. Згодом він став рахунковим старшим десятником.

З дальшої мандрівки до нашої Галилеї пригадую собі також і веселіші хвилини. Одного дня ми зайшли до якогось панського двора. Самих власників не було вдома, бо з вибухом війни вони виїхали були до Італії. Вдома була тільки сама служба. А що там було місця доволі на спочинок і "футрунок", а прислуга незгірше годувала моїх славних партизан, то ми виїмково задержались у тім дворі два дні. Розуміється, що батство так сподобало було собі таку "боротьбу", що було б охоче залишилось там до самого пущення — при смачній страві, фортепяні, картах і співах. Та що мені отакі "геройські" подвиги не виглядали по-стрілецьки, то по двох днях я зарядив дальший похід. Тоді кількох менш сумлінних почало бунтуватись і настоювати на те, щоб ми довше залишились у тім гостиннім домі. Та що почуття обовязку не дозволяло Грицеві на це погодитись, то таки пустились у дальшу дорогу. Ці "опозиціоністи" згодом іще нераз ставали мені "на нагнітки"

Ще веселіші хвилини з цеї нашої мандрівки почались для нас тоді, як ми перейшли з Карпатської України на галицький бік Час від часу ми мали нагоду зайти до якоїсь української інтелігентної родини й там тоді ми могли втішатись не тільки юшечкою шницельками й іншими життедайними засобами, але й розважитись культурною розмовою й товариською забавою. А й для людей була це мила несподіванка, як до них зайшло українське військо

Так ми мандрували поверх два тижні Дорогою ми натрапили на одній із залізничих станцій на кріси новішої системи Манлихера і з приемністю забрали їх собі замість старих Верндлів, що відались нам добре в плечі

Вкінці ми добились до Дрогобича (Борислава)

З того часу пригадую собі дві речі. Перше, що тоді попавсь був у полон якійсь австрійській частині московський хорунжий і тоді я мав перший раз нагоду побачити, як виглядае московський вояк-старшина Він був високий ростом і не хотів говорити ні слова. Друга річ, що її добре памятаю, то була моя стріча з Левком Лепким. Коли ми мали відходити з міста, він навчив нас співати нашу славну пісню: "Видиш, брате мій, товаришу мій..." З цею піснею, як із дорогим дарунком від Льоня, ми вернулись із Дрогобича до Ґоронди. Коли там внедовзі відбувавсь наш перший стрілецький похорон, то на тім похороні ми перший раз заспівали по відправі:

"Видиш, брате мій,
Товаришу мій,
Відлітають сірим шнурком
Журавлі в вирій
Кличуть: кру! кру! кру!
В чужині умру..
Заки море перелечу
Крилонька зітру..."
Мерехтить в очах
Безконечний шлях,
Гине, гине в сірій мряці
Слід по журавлях...
Кличуть: Кру! Кру! Кру!..
В чужині умру...
Заки море перелечу
Крилонька зітру!
Кру! Кру! Кру!

Сильне враження робила ця пісня на учасників похорону, а й ми самі співали її зо зворушенням, бо вона надзвичайно змальовувала стрілецьку дійсність, що ставала щораз поважніша, зрошена потом і кровю У.С.С.

У С.С. у великім наступі

З Дрогобича до Ґоронди я вернувся зо своею 20-ткою при кінці жовтня, або спочатком листопадня

В тім часі, коли Гриць зо своею двадцяткою мандрував собі безжурно "раз просто на Вкраїну, раз до заду", австрійська висока військова команда зарядила в місяці жовтні наступ на Галичину, щоб ослабити московський похід на лінії Варшава-Берлін Корпусна група Гофмана одержала приказ ударити на Стрий і одночасно допомоги 8-ій кінній дивізії ген. Лемана взяти Дрогобич. Наш півкурінь от. Шухевича з сотнями Будзиновського й Вітовського виїхав на Ужок до Турки, а з Турки через Явору, Ісаї, Кропивник, Східницю й Мразницю дійшов 19 жовтня до Дрогобича, Борислава й Нагуєвич Того самого дня наші війська ввійшли також до Стрия Під час цеї офензиви до Дрогобича ввійшла перша після бою під Сільцем, сотня І Коссака, а 21 жовтня ввійшла до Стрия сотня Дудинського Більш важливі бої УСС у цій жовтневій офензиві були на горі Ключ, на горі Комарницьке коло Синевідська, на Залирській горі, під Опакою, на горі Кобилі. В цих боях стрілецтво дало докази небуденної витревалости й завзяття Молоде українське військо виявилось тоді надійною боевою частиною, бо його до бою вів не примус, а патріотизм і запал Яка шкода, що через помилку в Стрию тільки частина добровольців могла залишитись у рядах У.С.С

В цій офензиві й боях із москалями легіон УСС. відіграв живу, майже першу ролю. Наш легіон під час цеї офензиви виступив вперед в більшім военнім підприемстві, що з нівечило московський план удару на Берлін. У цьому поході Стрілецтво, що брало участь на боях при різних австрійських групах і під різними командантами, перейшло свій практичний военний курс і загартувалось до походів і военних трудів, що ждали його опісля Тоді теж перший раз імя Українських Січових Стрільців стало ширше відоме між українцями.

Тим часом москалі стягнули підкріплення й розпочали протинаступ Ворогові пощастило й австрійська армія, серед боїв у різних місцевинах, мусіла відступити.

Наш півкурінь, що в ньому була сотня Вітовського, завернув до Турки, а звідти залізницею до Ґоронди Одержавши доповнення й краще озброєння, дня 12 листопадня півкурінь виїхав до Аннабергу.

Увесь той час мені поводилось дуже добре й навіть волосок не спав із голови. І хоч війна була страшна, то чуприна була буйна.

Тепер уже не те. Хоч я не на війні, а на голові місяць сходить... І таке вже тепер маю щастя, що як де часом хапнуть на яку картину, то так виглядаю, наче б я був лисий.. Але я цим не журюся, бо старинні мудреці давно вже сказали: "Навіщо мае дурний волос сидіти на розумній голові?" (Д. б.).

ЯК ЖИВУТЬ У СОВІТАХ?

В Америці робітник, що згубив свою пайкову книжечку, (решон бук) може ще дуже добре жити на непайкованих харчах, як молоко, яйця, риба, ярина, овочі й хліб. У Совітах навіть ці харчі е пайковані, а надвишку продають по фантастично високих цінах.

Харчі не е розпайковані рівномірно. Вояки Червоної Армії живляться надзвичайно добре. Старшини можуть купувати харчі, що виставлені на продаж за пів ціни. Ввесь уряд у Кремлині також розкішно живиться. Справою його прохарчування займається до цього особливо назначений урядник. Чужинці, що перебувають у Совітах, одержують харчі, що рівняються тому, що дістають верховні більшовики, тобто щедрі пайки мяса й хліба, чотири пайки "водки" місячно і т. д. До цеї особлившої кляси належать також письменники, актори, співаки й інші мистці. Вони мають привілеї не тільки щодо харчу, але також щодо одежі й помешкання

Робітник, що належить до першої кляси, дістае 600 грамів хліба на день тобто трохи більше ніж один фунт. Робітник, що належить до другої кляси, одержуе 500 грамів, писар в офісі дістае 400 грамів, а всім тим, що не можуть працювати, як старцям, дітям і калікам дають 300 грамів.

Пайка, що її одержуе пересічна робітниця в фабриці (мужчини головно в війську) не вистарчае на її прожиток Вона мусить собі докупувати харчі на ринку Там селяни продають по ціні, що її самі ставлять, те, що осталось їм з совітської колективної системи. Тут вона може собі купити яець по $13.10 за тузін, хліба по $5.67 за фунт, мяса по $11.34 за фунт, меду по $15.00 за фунт. Бараболі коштують $1.05 ф. Молоко продають там по $2.65 за кварту; переважна часть покупців приносять із собою американські бляшанки, бо тут треба мати свою посудину на молоко.

На ринку дівчиня продае панчохи - вживані, але старанно поцеровані, пара вовняних коштуе $6.25, а шовкових $25.00 Подалі чоловік мае на продаж пару черевиків, трохи вживані, але ще послужать — за 100 рублів тобто за одномісячну платню фабричного робітника. Зовсім нова пара коштуе $333.33.

Девять частин із того, що селянин дістае з обрібки ріллі і господарки, забирае уряд, платячи за це низьку ціну. Десяту частину селянин може собі затримати, або продати на ринку.

Щоб селяни, як і робітники, не мали в себе більшої суми грошей, совітський уряд запровадив державні склепи, де продають вибагливі речі (під цим треба розуміти все, що не е конечне до життя) або й звичайні, конечні до прожитку речі, тільки їх тут можна набути без пайкової книжечки. В Америці це останне називається блек маркет (чорний ринок). В цьому державному склепі звичайний робітник, що бере $20.00 тижневої платні, купуе солонину по $24.57 ф., яйця $1.25 за одне, сметану по $16.00 за кварту. В Москві таких державних склепів е двадцять. Перед кожним із цих склепів щодня чекають ряди покупців.

Чужинцеві дивно, чому люди не протестують проти цього рода чорного ринку. Населення не тільки не висловлює ніяких жалів, але противно, уважае ці склепи за благословення.

Совітський уряд боїться давати людям гроші. Він надгороджае визначих громадян в інший спосіб. Упривілейована кляса державних урядників мае доступ до вибагливих склепів, що для прочих замкнені. Робітники в фабриках, що перевищили назначену їм квоту, дістають білети до театрів, або привілей купувати по зниженій ціні.

Хоч населення в Совітах працюе дуже тяжко, рівень його життя е нижчий, ніж це було в Америці за часів світової економічної кризи. В цьому часі в Америці 5,000,000 людей жили в таких умовинах, як 180,000,000 населення в Совітах живе вже 25 літ. Там тепер е тільки кілька упривілейованих мільйонів, що живуть добре. І до цього ще треба додати, що Совіти посідають сьому частину землі світу, простори дуже обильні в природні багатства. (Д. б.).

СПІВАЙТЕ в кожній церкві Службу Божу з нот на два голоси. Особливо діти з кожної нашої парохії й "Рідної Школи" повинні навчитись співати цю Службу Божу. Таку Службу Божу видали ОО. Василіяни в Мондері, в Канаді. Ціна примірника — 50 центів. **ЗАМОВЛЯЙТЕ** чимскоріш у редакції "Світла".

ЗАМОВЛЯЙТЕ Й ЧИТАЙТЕ 4 великі книжки: 1) Історію Церкви в Україні, ($1.25), 2) Життя св. Тереси ($1.25), 3 Життя Маркіяна Шашкевича (35ц.) 4) Календаря Української Родини на 1945 рік (50ц). Хто читае книжки, це збільшае свою релігійну й національну свідомість, що е найбільшим скарбом кожної людини, — Всі книжки замовляйте в "Світлі".

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Подав В. Д.

(Понижче містимо відповіді на один запит, що його поставив звітовик щоденника в Ню Йорку воякам, що вернулися з боїв).

Чи страхіття війни привели тебе ближче Бога?

1). Рядовик Брайс Т. Вилсон: Так. Це моя проста й щира відповідь. Я передтим не був релігійним і ніколи не журився про будучність своєї душі, та про це я дуже багато думав під час сильних боїв. Вернувши тепер назад до спокійного життя я певний, що я відкрив там щось нове й дійсне.

2). Булавний Милтон Еліот: Так. Численні повітряні бої дуже на мене вплинули. Багато разів я думав, що вже не вернусь назад. Тоді я молився так щиро, як ніколи передтим. Ми вийшли ціло з неодного скрутного положення.

3). Четар Дж. Р. Майснер: Так, вони привели мене ближче Бога. В напружених хвилях повітряних нападів, чи більших боїв, я дуже ревно молився, щоб це не був наш кінець, але нашого ворога. Мої товариші признавалися потім мені, що вони під час нападів ворожих літаків невпинно молилися.

4). Вістун Вернард Дж. Касика: Так. Чоловік тоді думає про рідний дім, церкву вдома й про матір, що колись, як він був іще хлопцем, старалася, щоб він ніколи не опускав своїх молитов. У бою людина непевна завтрішнього дня, слідуючої хвилини. Це приводить її до застанови й молитви.

5). Рядовик Джек Леві: Так, там людина приневолена більш думати. Я переконавсь там, що Бог опікується мною й любить мене, але водночас я свідомий, що причиною цього не було нічого з моєї сторони. Я також багато думав про своїх товаришів і бажав, щоб кожний із них вийшов цiло з небезпеки. Передтим я не був релігійний.

6). Старший десятник Джеймс Дейлі: Певно так. Я молився й це так, як ніколи передтим. Під час одної повітряної виправи нас дуже тяжко обстріляли й ми мусіли відлучитися від решти й вернутися назад. Наш летун тоді сказав: Повиймайте свої молитовники й починайте молитися. Ми точно виконали його наказ. Богу дякувати, ми вернулися.

Чому українська католицька Церква покинула трираменний хрест?

На цей запит так трудно відповісти, як на другий йому подібний, а саме: Чому гетьман Мазепа їздив до Вашінґтону? Трудно відповісти тому, бо він взагалі туди не їздив. Так само трудно відповісти, чому українська католицька Церква покинула трираменний хрест. Цей хрест ніколи не був питомою відзнакою української католицької Церкви. Від часів заведення Христової віри в Україні в десятім столітті аж до XV. віку Католицька Церква в Україні вживала тільки однораменного хреста. Ніде, на ніяких історичних памятниках, що осталися нам із цих перших пятьох століть християнства в Україні, не знаходимо трираменного хреста. Противно, всі народні памятники з цих часів мають на собі однораменний хрест. Однораменний хрест подибуємо на грошах української держави св. князя Володимира (979-1015) і його наслідників Святополка (1915-1019) і Ярослава Мудрого (1019-1054). (Гляди: Ілюстрована Історія України — М. Грушевський, стор. 77). Однораменний хрест знаходиться на домовині, що переховалася в Десятинній Церкві (т. з. домовина св. Ольги. Гляди тамже. ст. 69); його також бачимо на домовині в Церкві св. Софії, де спочив Ярослав Мудрий (Гл. тамже, стор. 93); на соборі св. Спаса в Чернигові, найстаршій українській церкві, що заховалася до наших часів з княжої доби (Гл. там же, стор. 108); на церкві св. Успення в Володимирі Волинському, також з княжої доби (Гл. Історія України — М. Аркас, стор. 125).

Трираменний хрест перший раз появляється у IX столітті. Знаходимо його між іншими памятками на дискосі моравської Діброви, жінки польського короля Мешка І. (вмерла 977 р.). Цей хрест переходить на Україну в XV столітті. В українських історичних памятниках перший раз стрічаємо трираменний хрест на деревориті із видання Ш. Фіоля з 1491 р. (Гл. Заг. Укр. Енциклопедія, т. III. стор. 461). Цей хрест має всі рамена рівні. У радивільськім літописі з XV століття знаходимо вже трираменний хрест із скісним долішнім раменем (Гл. Історія Української Культури — І. Тиктор, стор. 220).

Початки трираменного хреста неясні. Найбільш правдоподібно два бічні рамена означають напис і підніжжя, бо спочатку три рамена були тільки на розпяттях, тільки-но пізніше подибуємо їх на хрестах і церковній посудині. Занадто витягнене й сфабриковане виглядає толкування, наче б то трете скісне рамя походило від св. Андрея, що проповідував на Київських горах і був розпятий на скісному хресті в Ахайських Патрах, а коли українці довідалися про святоандріївське розпяття, то до Христового хреста додали ще перехрестя св. Андрея. Українці прийняли християнську віру в X. віці, отже це неправдоподібне, щоб за св. Апостола Андрея довідалися аж 5 віків пізніше. Надто найновіші історичні досліди виказують, що побут св. Андрея на Київських горах є легендою тобто оповіданням, що не має за собою історичної дійсности. Церковні провідники, що зірвали були в тому часі з Апостольською Столицею й тим самим зо св. Петром, намагалися цю відірвану церкву, так звану православну, звязати конче з котримсь іншим апостолом. Звідси ця легенда й це пояснення початків трираменного хреста.

Відзнакою християнської віри в перших десятьох віках був тільки однораменний хрест. У всіх історичних релігійних памятниках цих віків стрічаємо тільки однораменні хрести. Пізніше появляються двораменні й трираменні хрести. Вони однак є тільки побічними відзнаками, а головною відзнакою надалі остається однораменний хрест.

Святий Йосафат

нам невідомо. Щоб їх злічити, треба було б збагнути непрослідимі Божі таємниці; проте слова, що їх Ісус висказав одній із своїх слуг: "Горе світові, якщо він не мав би черців!", можуть помогти нам зміряти величину послуг, що їх Йосафат зробив для своїх братів. Із усіх українських черців він був одинокий, що зо святістю получив повне віддання себе католицькій одності. Він був одинокий, що ставив свої молитви проти зусиль задержати його націю "в смертній тіні."

Святий переможець

Хоч Йосафат щиро старався усунутись світові з-перед очей, то однак він скоро здобув собі між людьми імя святого. Одна проба, що через неї він мав перейти, зробила йому розголос у всім Вильні. Одна жінка злих обичаїв, почувши похвали молодого черця, почала насміхатись із цих похвал й чванитись, що вона переможе цю так випробувану чесноту. Та вона не знала, кого вона загадувала напаствувати. В своїй молодості Йосафат заховав був невинність від дитинства й "ніколи не нарушив цеї найніжнішої з усіх чеснот ні словом ні ділом." А з боязни, щоб не стратити цього скарбу, він віддав її в опіку Пречистій Діві Марії, що в Неї він благав невпинно ласки жити й умерти вільним від усякої змази.

Одного отже дня оця негідна женщина зявилась перед самою келією Йосафата й почала відверто спокушувати його. З почуттям великого обридження казав їй святий юнак чимскоріш відійти. Коли ж вона почала далі настоювати, Йосафат вибіг із келії з палицею в руках і потягнувши нею кілька разів безстидницю, змусив її до соромної втечі з під монастиря. (Мороховський, Суша). Вістка про цю подію розійшлась скоро по всім Вильні. Всі бажали побачити Йосафата й навіть міська старшина почала шукати приставання з ним. Святий юнак приймав їх чемно в своїй малій келійці й усі вони були очаровані розмовою з ним. Проте ці відвідини томили його. Вони приводили до нього людей, та не помагали йому зводити свій щасливий бій внутрішнього життя. Щоб віднискати свою улюблену самоту, він винайшов собі затишок у каплиці св. Луки, що була близько церковного входу, переніс туди свій столик, що при ньому він звичайно працював, й далі проводив своє життя науки й молитви, замкнувшись у тім новім затишку так досконало, як перше в монастирській келії.

Так минали дні, цілі роки, а Йосафат далі проживав одинокий в монастирі. В міжчасі, у листопаді 1605 року, став архимандритом Пресв. Тройці Самійло Сінчило. Він виглядав привязаний до унії, та йому бракувало знання й ревности, тому Йосафат не міг надіятись від свого нового настоятеля навіть і найменшої поради.

Хоч Йосафат показував дорогу жертви, та ніхто не мав відваги піти його слідами. Спочатку він мусів перейти проби пустельного життя, ту особливу боротьбу пустині, що її законодавці монастирського життя призначували тільки для сильних, що набрали вже вправи боротися з дияволом через довге досвідчування в монастирі й поміч багатьох братів. Ніщо не заповідало, що та самота має скінчитися.

На цьому місці було б добре й цікаво для нас приглянутись внутрішньому життю Йосафата й придивитись тій праці ласки, що піддержувала природу серед таких трудноців, що були в спромозі залякати й найбільші душі; та з цеї таємної дороги нам не остались ніякі сліди.

(Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

Президент К.У.К. в Алберті. З нагоди великого віча-концерту, що його за стараннями централі К.У.К. в Алберті уладили українці міста Едмонтону з нагоди памятної в історії української нації події "проголошення самостійности й злуки земель", в день 22 січня 1918 й 1919 року, дня 21 січня прибув до Едмонтону Всесв. о. Др. В. Кушнір, президент Комітету Українців Канади. Приємно було бачити наш народ, як він заповнив не тільки до берегів, але й поза береги гарну залю Народнього Дому й усі його закутки, де тільки можна було станути, щоб послухати співу трьох хорів і промов. Та ще миліше було бачити, як народ вітав о. Кушніра, свого загально відомого в Канаді провідника, що своїм знанням і повагою, великим тактом і терпеливістю вміє гідно серед трудних умовин заступати український народ у Канаді в його національних справах у час цеї світової війни.

Слово о. Кушніра на вічу, то була виява сильної віри в велику будуччину українського народу та заохота до поважної обєднаної праці, що

її вимагає наше сучасне політичне положення. Вірмо в велике призначення української нації й працюймо спільно та невтомно для її кращої будуччини! — оце зміст великого слова о. Кушніра в Едмонтоні. Хто слухав уважно доповіді о. Кушніра, той відчував, що з таким провідником можна братись і за найбільше діло.

Крім того, що о. Кушніра вітали люди спільно в Народнім Домі, найкращі едмонтонські родини запрошували о. Доктора до себе в гостину через чотири дні побуту в столиці Алберти. В міжчасі о. Доктор відбував в Едмонтоні різні наради, звязані з українською справою.

Перед відїздом із Алберти о. Кушнір відвідав також ОО. Василіян у Мондері.

Як довідуємось, о. Кушнір задумує будувати в Вінніпегу для парохії св. Володимира й Ольги, нову, величаву церкву, а також основувати цілоденну парохіяльну школу, що так дуже потрібна в кожній нашій парохії для доброго українсько-католицького виховання нашої молоді. (П-й.).

ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ У Ґримсбі. Квіти на вікнах, квіти на вівтарі, квіти на землі, а на квітах хрестом лежить син українського адвоката п. Ю. Шкварка, тепер Преп. Бр. Йосафат Ю. Шкварок, ЧСВВ. Ярко горять свічки по церкві, свічки на вівтарі, свічки в руках — і ніжно так співає братія пісню-молитву посвяти Богові "Обятія Отча". Не сон це і не зява, а сама дійсність. Це молодий чернець-василіянин складає зо своїх трудів жертву своєї праці, свого життя, з цілого себе — жертвує своему доброму, ласкавому, небесному Отцеві в Тройці святій единому Богові — на завжди й перед усіми. І вдягнули на нього панцир і лицарську кирею — дали шолом на його голову і меч обосічний у руки — дали монашу рясу й святий Господній хрест. І поховали перед вівтарем — чорним покривалом покрили — на ньому білий хрест. І в дзвін задзвонили — похоронну пісню співаючи "Блаженні непорочні." Прощай світе, прощай усяка омано, марното над марнотами. Пишались квіти на шибках, свічки миготіли на вівтарі — блистіли ярко ув очах перлини-сльози — сльози радости.

Це було 14 січня 1945 р. в новій і гарно прикрашеній церкві Успення Божої Матері в Ґримсбі, під час урочистої Сл. Божої, коли Бр. Йосафат складав свої урочисті обіти — досмертної посвяти Богові в Чині св. Василія Великого.

Службу Божу відправляв Впр. о. Романович, ЧСВВ., в співслужбі діяк. Мирона Дацюка, ЧСВВ., й піддіякона Сотера Підскального, ЧСВВ. Проповідь із нагоди так великої урочистости виголосив Впр. о. М. Когут, ЧСВВ., ігумен ОО. Василіян у Ґримсбі. Співав хор братів-василіян під перним проводом бр. Віталія Підскального, ЧСВВ. Хоч дороги позавівані снігом, людей було багато — була рідня й друзі бр. Йосафата з Гамільтону й Торонта.

По Службі Божій був святковий бенкет у церковній залі. Під час нього дуже гарно й зворушливо промовляли п-ство Василь і Марія Слободян, кузени бр. Йосафата, що заступали п. Юрія й п-ню Емілію Шкварок із Едмонтону, батьків бр. Йосафата. Промовляли ще деякі Василі, що їх у Ґримсбі є більш як десять. Щирим словом згадав батьків бр. Йосафата їх добрий знайомий і друг — п. М. Андрейчук. На кінець бр. Йосафат подякував щиро всім, що причинились до звеличання його свята. Добрі гості не забули й нашої преси. Збірка, що її збирали самі Василі, принесла $11.64.

Скінчилось. Люди розійшлися. Та в серці осталась тиха радість і легенький гомін цеї, кожному монашому серцю так дорогої пісні — "ОБЯТІЯ ОТЧА". — Судомир.

ҐРИМСБІ, ОНТ. Іменини. Дня 31 грудня, 1944 р. наші добрі парохіяни зійшлися до хати п. В. Паламара, щоб зробити несподіванку Впр. о. професорові І. Лесюкові, ЧСВВ., з нагоди його імянин, що припадали 2 січня, 1945.

На вступі п. П. Романів в імені парохії привітав о. Ігнатія й зложив побажання. Опісля всі засіли до гарно заставлених столів і забавлялися наче одна велика родина. При кінці вечері о. М. Когут, ЧСВВ., пояснив ціль вечірка та зложив свої побажання своему давньому шкільному приятелеві. Опісля промовляли ще о. М. Романович, ЧСВВ., пані Вишньовська, п. М. Ромак, пані Яківчук, п. П. Романів, п. В. Паламар, п. М. Андрейчук, п. С. Андрейчук, що й заохотив присутніх до збірки на "Світло". Збірка принесла $8.26.

П. В. Паламар вручив о. Лесюкові гарне бюрко від парохії, а панна Єлисавета Лаба вручила гарну теку від молоді.. На кінці о. Лесюк подякував усім за щирість та відданість до Отців і заохотив всіх до дальшої співпраці в парохії.

По вечері всі спільно співали народні пісні та коляди до півночі. Якраз опівночі о. Ігумен попросив іще всіх, щоб молитвою привітали Новий 1945 рік. Потім усі складали собі новорічні побажання і в веселім настрою розходились додому. — (П-й).

Несподіванка. В саме навечеря Христового Різдва (ст. ст.) приїхала родина Мазурів з Вільна, Алта., до Ґримсбі, де купили гарну хату й фарму. В неділю, 14-го січня, молодь та кілька парохіян зійшлись, щоб їх привітати.

Надзвичайно тішилися батьки та діти з тих відвідин. Опісля ще прибув о. М. Когут з бр. Адріяном. При столі всі гарно колядували, де й вручено двом синам Василеві й бр. Анатолієві ЧСВВ., гарні дарунки. Потім на заклик бр. Адріяна зібрано на пресу $7.65, з чого вислано на 'Світло' $3.65. Ось так наша парохія дістає раз-у-раз нових і добрих парохіян.

Гостина в нових парохіян. Дня 16 січня, п-ство Прихітки, що недавно прибули з Торонта до Ґримсбі, запросили поважне число гостей до своєї гарної, великої хати. По колядах, піснях пані Прихітка запросила всіх до смачної та багатої вечері. Між присутніми були п-ство Кульматицькі, що приїхали з Іннісфрі до Гамільтону, п-ство Дущаки, що замешкали тут цього року, п-ство Мазурі з Вільна, п-ство В. Паламарі, п-ство В. Лаби, п-ство Ромаки, Отці Василіяни: М. Когут і М. Романович і брати Адріян і Юстин. При кінці, Отці та майже всі присутні висказували свою радість із приїзду п-ства Прихітків до цеї місцевини. Побажавши їм багато ласк Божих, успіху та витревалости, всі відспівали господарям щире "многая літа". Всім прибувшим пан Прихітка з дружиною та доньками дякували за прибуття. Зібрали також на нашу пресу $6.90, з чого на "Світло" призначено $3.90. — (-й).

МОНДЕР, АЛТА. Ювілейна несподіванка. Одним із найбільш відомих у мондерській окрузі українців католиків є п. Йосиф Варава, член шкільної ради в Мондері. З нагоди 50-річної річниці його народин, дружина, рідня й приятелі уладили п. Йосифові дня 26 грудня в його домі гарну ювілейну несподіванку. Святковий настрій панував між гістьми, як вони засіли гуртком до спільної ювілейної гостини, що нею проводив п. Й. Савчук. Привітні промови виголосили: п. Др. Стрільчук, Впр. о. Ігумен В. Шевчук, ЧСВВ., Й. Осінчук, А. Варава. Син Михайло надіслав із армії привітального листа. Після промов вручено памятковий дарунок. Потім забава продовжалась серед веселої розмови й співу коляд.

П. Варава це один із перших і найбільш жертвенних мондерських парохіян. Кожної неділі є з дітьми в церкві. Дітей посилає до "Рідної Школи", хоч мешкає поза містом. П. Варава, це старий співак. Тепер також належить до мондерського хору з дружиною й дітьми і кожний раз прибуває на пробу співу. В різних підприємствах, що відбуваються в Народнім Домі, п-во Варави беруть живу участь. Пана Вараву й його рідню нехай поблагословить Бог своїм небесним благословенням !(П-й).

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Золотий ювілей. Дня 23 січня справили діти п-ву Миколі й Марії Гоменюк гарний 50-літній ювілей їхнього подружнього життя. В ювілею взяла участь рідня й поважне число сусідів.

П-во Гоменюки походять із Конюшкова, брідського повіту. До Канади приїхали 1904 року й увесь час проживали в місцевині Плейн Лейк. Виховали численну родину. Тепер мають іще 4 сини, 26 внуків і 1 правнука. Належать до найстарших парохіян, а п. Гоменюк був довгий час парохіяльним писарем і скарбником. Своїми жертвами причинились до прикраси великої церкви в Плейн Лейку.

Під час самого ювілею Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., місцевий парох, відправив у намірі ювілятів Службу Божу, парастас за покійну рідню, поблагословив їх ювілейним благословенням й склав ювілейні побажання. Зокрема діти обдарували ювілятів гарними дарунками.

По обіді, на поклик п. Залещука, гості склали на "Світло" $11.25. — (П-й).

ДЕЛФ, АЛТА. Народини й Іменини. Дня 14 січня, в день св. Василія, зїхались діти, свати й приятелі до дому п. Василя Фединяка на несподіванку, господаря дому, з нагоди 65-ої річниці його народин, а також іменин. Коли зїхались гості до хати, п. Заіло коротко пояснив причину прибуття присутніх. Опісля відбувся вечірок серед співу гарних пісень і коляд. Під час вечері п. Г. Заіло склав п. Василеві від себе, родини й усіх присутніх найкращі побажання з "многоліттям" і передав гарний дарунок, По вечері на поклик п. Заіла, п-на Галя Мальована зайнялась збіркою на наш релігійний часопис "Світло". П. В. Фединяк пожертвував $1.00, а решта дрібнішими датками. Збірка принесла $3.30. — Присутній.

КОЛЯДА

НА "СВІТЛО"

По $1.00: Д. Ціж, Дейзленд, Алта. — А. Корпан, Мирнам, Алта. — Д. Разго, Мондер — Т. Федечко, Мондер, — Родина Піньковських, Едмонтон, — А. Тимчак, Делф, Алта. — К. Тимчишин, Ендрю, Алта. — І. Косюр, Роял Парк, Алта. — І. Грабець, Чесапік, М.Д. — С. Сисак, Веґревил, Алта. — Дм. Бойцун, Форт Пек, Монт. —, Н. Балаш, Гілярд, Алта. — П. Савчук, Виндзор, Онт. І. Костик, Сейр, Па. — М. Марцинюк, Едмонтон, Алта. — М. Пастушок, Голден, Алта. — Й. Паїш, Лемонт, Алта. — Т. Грещук, Іннісфрі, Алта. — П. Дуляба, Іннісфрі, Алта. — І. Стадник, Чилмен, Алта. — О. Процьків, Едмонтон, Алта. — Іґн. Поцалуйко, Ричмонд Парк, Алта. — М. Качоровська, Ричмонд, Парк, Алта. Й. Коренда, Едмонтон, — М. Запорожан, Бонивіл, Алта. — Т. Леміскі, Едмонтон, Алта. П. Новак, Мондер, Алта. — Д. Яцій, Мирнам, Алта. — Сестри Василіянки, Бронкс, Н. Й. — М. Боровська, Мондер, — А. Луцик, Мондер — І. Сміхура, Мондер, — В. Ханас, Ледук, Алта. — К. Кулій, Едмонтон, Алта. — М. Цапюк, Ворвик, Алта. — Г. Гарах, Кридор, Саск. Г. Даяворник, Шикаґо, Ілл. — П. Поступак, Вотервлит, Н. Й. — І. Сенів, Джансон, Ситі, Н. Й. — А. Гнатів, Форт Вилям, Онт. — М. Дудяк, Питсбурґ, Па. — В. Бродяк, Дітройт, Міш. —

$1.10: Он. Готра, Парк Корт, Алта.

По $1.50: А. Юсак, Мондер — Ф. Юрчишин, Калґарі, Алта. — І. Шандюк, Вернон, Б.К. — А. Патрика, Бронкс, Н. Й. —К. Горбан, Стемлей, Віс.

По $2:00: О. Фуштор, Ворвик, Алта. — Р. Подоляк, Шикаго, Ілл. — С. Малиса, Ню Йорк. — Н. Малашко, Шикаго, Ілл. — І. Гошовський, Армстронг, Б.К.

По $2.50: Ю. Мадараш, Ню Йорк — Д. Помес, Вилкс Бері, Па.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення—Редакція.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Папа Пій XII** святкував 21 січня 50-ліття вступлення до Марійської Дружини. Св. Отець мав тоді 18 літ.

— **Вороги** Христа й Його Церкви ніколи не покидають оружжя, навіть тоді коли виявляють мирні наміри — сказав св. Отець до зібраних дипломатів на послуханні.

— **В Американськім** сенаті відбулася дискусія над різдвяною промовою папи Пія XII. Сенатор Джеймс Муррей вніс, щоб цю мову увіковічнити у записках конґресу як документ, що значно причиниться до миру й демократії. Його внесок прийняли одноголосно.

— **Під час** недавньої поїздки американських сенаторів до Італії, один сенатор коротко перед замовленою авдієнцією в папи для цілої ґрупи припадково відлучився від інших і потім заблудив у місті. Коли віднайшов своїх, вже було по послуханні. Це його дуже засмутило. В між часі особистий представник Рузвелта, Мирон Тейлор, оповів цю пригоду папі. Папа зараз згодився прийняти сенатора на окреме послухання. Американець розмовляв із св. Отцем цілу годину, а потім одержав іще запрошення від папи бути при ньому під час наступного масового послухання американських вояків.

— **Подають** із Швайцарії, що коло Ужгороду й Мукачева в Карпатській Україні більшовицька влада, при допомозі місцевого православного духовенства, розпочала нагальну працю над навертанням українців католиків на православя, вживаючи при тім сили й господарського натиску.

Місцеве православне духовенство вислало до Москви представництво з просьбою прилучення карпатської православної церкви до московського патріярхату.

Перед кількома тижнями прибув київський і "галицький" більшовицький митрополит Николай до Львова й при піддержці совітської влади розпочав нові спроби навертання українсько-католицького населення на православя.

— **Подають** із Вашинґтону, що від нашого львівського митрополита Йосифа Сліпого їздило до Москви посольство в справі законного положення нашої Церкви в Совітах. В посольстві були: о. Климентій Шептицький, брат покійного митрополита й архимандрит студитського Чину, о. канонік Др. Гавриїл Костельник, ігумен Г. Будзінський і радник консисторії Іван Котів. Митрополит Сліпий одержав дозвіл листуватись із Апостольською Столицею.

— **Парохія** Покрови Божої Матері в Вінніпеґу, за проводом свого пароха, Впр. о. Семчука, приступає до будови величної цілоденної українсько-католицької школи, щоб дати всім дітям у парохії якнайкраще виховання згідно з вимогами католицької Церкви, канадської державности й української культури. Будова цеї школи буде знаком гарного розвитку парохії.

— **Новим** духовним провідником Братства Українців Католиків в Алберті призначений Преп. о. місіонар Маркіян Пасічник, ЧСВВ. О. Провідник перебуватиме в Едмонтоні.

Всі наші парохії повинні від бути чимскоріш збори Б.У.К., вибрати новий заряд, вислати належну вкладку до провінціяльного заряду й приготовитись до провінціяльного зїзду Б.У.К., що відбудеться вчедовзі в Едмонтоні.

— **Священикам** у німецькій армії ставлять великі перепони в їхніх духовних послугах. Хоч по закону в кожній дивізії повинен бути один полевий духовник, то на ділі ці уряди по більшій части необсаджені. Військова команда в Італії строго заборонила німецьким воякам бути на богослуженнях, що їх там відправляють італіянські священики, або принимати від них св. тайни.

Катедра в Кольонії, один з найцінніших творів европейської архітектури, зістала частинно ушкоджена під час недавнього нападу американських літаків. Ця катедра стоїть між двома залізничними шляхами.

— **Німецька** влада замкнула всі доми ОО. Ісусовців а священикам наказала служити при війську як духовники або санітарі.

— **У Сен Френсиско** було в 1944 році 5,381 розводів.

— **З лютнем,** місяцем католицької преси, головний заряд Лицарів Колюмба видав розпорядження до всіх членів цеї організації, щоб поширяти католицькі часописи. Лицарі Колюмба, це організація католицьких мужчин.

Архіепархія в Шикаго, що святкує цього року сто-ліття заведення першої своєї католицької школи, має тепер найкраще розвинені католицькі школи на всьому світі. До 500 шкіл колеґій і університетів цеї архіепархії ходить 195, 136 учнів, а вчать 6, 898 учителів.

— **Встоятись** непорушно проти нападів на святість і чистоту родинного життя, що їх ми сьогодні свідками, вимагатиме від католиків ще вищого геройства, ніж те, що вони виказують сьогодні на полях бою — сказав недавно Преосв. Вернард Ґриффин, архієпископ Вестминстеру.

— **У Портуґалії** зібрали $40, 000 на памятник Ісуса Христа-Царя.

— **Ґенерал де Ґоль** відзначив б. представника Апостольської Столиці до Франції, архієпископа Валерія Валері хрестом Почесного Леґіону. Так закінчилися напружені до недавна відносини між Ватиканом і урядом де Ґоля.

— **Благословення** при четвертій інавґурації президента Рузвелта уділив католицький священик, о. прелат Іван Дж Райян.

— **Товариство** Пресв. Імени в Торонті поставило собі за програму на 1945 рік зробити кожний католицький дім передплатником католицького часопису.

— **Православний** митрополит Венямин, що живе в Ню Йорку, заявив, що після собору православної Церкви у Москві совітський уряд заопікується всіма православними краями й народами. Дуже можливо...

— **Німецький** епископ в Ахен заявив, що нацисти проводять всіма католицькими колеґіями в Німеччині. "Вони зруйнували всю молодь своїми доктринами, а всі шкільні підручники історії поперекручували на свої цілі," сказав владика.

— **Совітський** митрополит Алексій заповів, що в Москві мав би відбутись собор православної церкви. Це був би перший собор від часу комуністичної революції в Росії.

НОВИНКИ

— **В Оттаві** є опорожнених 16 сенаторських місць. Ці місця належать до оцих провінцій: Принц Едвард Айленд 1, Нова Скошія 1, Ню Бронсвик 3, Квебек 3, Онтаріо 4, Манітоба 2, Алберта 1, Бритиш Колюмбія 1.

— **Канадські** ліберали дуже люблять українців. Як недавно відбувався в Манітобі зїзд ліберальної орґанізації, то тоді поставили внесок, щоб 90,000 манітобських українців, що між ними навіть ліберальні українські посли, мали в управі цеї орґанізації своїх українських представників. Та панове ліберали голосували проти... А як будуть голосувати українці в Манітобі під час найближчих виборів?

— **Чеський** президент, Едвард Бенеш, підписав із совітським урядом умову про виключення Карпатської України з чехословацької републіки й прилучення її до "Совтіської України."

— **Арціщевський,** премер польського уряду в Лондоні заявив, що польський "уряд" у Люблині, це збір московських служак.

— **В Канаді** тисячі вояків утікають із армії й стають дезертирами. Добрі канадські громадяни сповняють завжди сумлінно свої громадянські обовязки.

— **В Гелсинкі,** столиці Фінляндії, доносять, що совітська влада розвязала орґанізацію фінських бувших вояків, закинувши їм "фашизм."

— **У столиці** Филипін, що тепер є під японцями, страшний голод. На вулицях щодня вмирають люди.

— **Уманський,** бувший сенатор до Злучених Держав і Мексико, забився зо своєю жінкою, коли літак, що ним він їхав до Косто Ріка, розбився близько міста Мексико. Разом із ними згинули три інші члени совітської амбасади.

— **Іден,** британський секретар загграничних справ, сказав у сеймі, що европейська комісія приготовляє тепер мирові точки для Німеччини, однак вони будуть оголошені аж після закінчення війни.

— **Парижське** радіо повідомило, що німецький уряд залишив Берлін і перенісся до Мюніху, заявивши, що з цього часу це місто буде осередком оборони.

— **Комуністичний** провідник у Франції заявив, що комуністи в Франції піддержуватимуть уряд де Ґоля, якщо він їтиме їм на руку.

Богослуження в Алберті

ЛЮТЕНЬ

11. Неділя. —
Чипмен
Борщів
Ренфурлі
Лішор
Лойдмінстер
Ледук
Торгилд (базар)
Равнд Гил
Белліс
Редвотер
Вилингдон
Еншав

12. Трьох Святителів (ст. ст.).
Іннісфрі, Ч. Хреста
Клірбрук
Гей Лейк
Смокі Лейк, св. Онуфрія
Куквил (збори)
Айрон Ривер

15. Стрітення (ст. ст.).
Стар
Іннісфрі, Божої М.
Нормендо
Голден — фарми
Смокі Лейк — св. Параск.
Нортерн Веллій
Ґлендон

18. Неділя —
Ворвик
Гилярд — місто
Менлі
Тофілд
Коперник (17-го велик. сповідь)
Стрий
Егремонт
Мирнам
Лейк Белвю (в урк. н. домі)
Менвил — місто (в год. 10:30), катехизація й спів, парохіяльні збори.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

11. **II. Н. Сиропустна.** Гл. 4. Єв. утр. 4. Починається великодня сповідь.

18. **II. 1. Н. Посту.** Гл. 5. Єв. утр. 5.

Старий стиль

11. **II. Н. 31. по Сош.** Глас 3. Єв. утр. 3.

12. **II. Трьох Святих.** Литія

15. **Стрітення.** Литія. Порядок зв.

18. **Нед. 32 по Сош.** Попраз. Стрітення.

ПОРЯДОК КОНЦЕРТІВ НА ВИХОВНИЙ ІНСТИТУТ Б.У.К. В АЛБЕРТІ

2 лютня: Ворвик, год. 8:00 ввечері.
4 лютня: Ренфурлі, год. 8:00 ввечері.
8 лютня: Ту Гилс, год. 8:00 ввечері.
9 лют. Мондер, год. 7:30 ввечері.
10 лютня Ламонт, год. 8:00 ввечері.
11 лют. Делф, год. 2:00 спол.
11 лют. Стар, год. 7:30 ввеч.
12 лют. Ст. Майкел год. 8:00
16 лют. Восток (Івасюки), година 8:00 ввечері.
17 лют. Редвей, год. 8:00 ввеч.
18 лют. Редвотер-Куквил, год. 2:00 спол.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодинокє число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box C. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 лютня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 4.

ЧИ МОЖЛИВА В НАС СПІВПРАЦЯ МІЖ ПАРОХІЯМИ Й НАЦІОНАЛЬНИМИ ОРҐАНІЗАЦІЯМИ?

РУКА-В-РУКУ

Є це загально відома річ, що в Канаді й Злучених Державах Америки, крім українських парохій, існують майже в кожній місцевині українські світські орґанізації, що ведуть освітньо-культурну, запомогову або політичну працю.

Це певне, що всі ті парохії й національні орґанізації основані для добра українського народу. Парохії дбають про релігійне виховання, а далі й про вічне спасення всіх місцевих українців, а національні орґанізації плекають українську мову, пісню й усю нашу народню культуру, дбають про матеріяльну забезпеку наших людей, чи ведуть важливу українську визвольно-державницьку роботу. Всі релігійно й національно свідомі люди розуміють дуже добре, що ці орґанізації, так духовні, як і національні, є нам конечно потрібні, тому так у парохіяльній, як і в національній праці беруть живу, діяльну участь як правдиві, дійсні члени.

Та відомою річчю є й це, що чимало є також і таких наших людей, що ввесь свій вільний час, ґроші, працю й серце вкладають тільки в свою українсько-національну справу, а в парохіяльній праці не беруть ніякої участи. Не є членами, не дають вкладки, не приступають до св. тайн. Працюють окремо, без духовного проводу й впливу Церкви, що кожному конечно потрібний до спасення душі, а головно молоді. Деколи заходять до церкви, а в конечних випадках просять навіть у католицького священика духовної послуги, будьто приватно, будьто під час своїх орґанізаційних підприємств, при чім буває нераз таке, що як католицький священик не може тоді там бути, то вони запросять собі некатолицького духовника, а часом одного й другого... Парохіяни знову ж, що не мають від таких національних орґанізацій ні моральної ні матеріяльної помочі, або й бачать у них діяльність незгідну з наукою Католицької Церкви, не мають до таких орґанізацій довіря й через це не беруть участи в їхній праці. Бувають нераз і такі парохіяни, що поза церковним і своїм домашнім подвірям не бачать тієї широкої народньої ниви, що на ній кується краща доля української нації. І так в одній місцевині, в одній українській громаді є дві, три, чотири українські ґрупи, що не тільки не працюють спільно, але навіть переганяють себе й поборюють так, як ворожі табори. Через таке розбиття й недовіря ми тратимо так релігійно, як і національно. При старших затроюється молодь і так самі стаємо причиною своєї мізерії.

Що католики й комуністи ніяк не можуть мати "одного серця й одної душі", то це самозрозуміла річ. Побожні з безбожними, вірні з невірними не можуть звичайно іти рука-в-руку. В цій справі склав рішучу заяву в Ватикані сам папа. Та як так діляться й поборюють себе такі люди, що говорять, що вони вірять у католицьку релігію й українську націю, то це певне дуже мало свідомі люди. І це є не тільки жалюгідне, але й каригідне, бо це нам дуже шкідливе. А як це робиться ще й тепер, у найбільш траґічну годину української нації, то не дивно, що на овиді зявляється більшовик, щоб учити нас розуму...

З огляду на це, що такий стан, це наша втрата, мука й погибіль, то всі ті українці, що не виреклись католицької Церкви й української нації, повинні поважно застановитись над цим нашим сумним станом і положенням й зробити все можливе, щоб у нас і в релігійних і національних справах "було одне серце й одна душа". Щоб ми не робили окремо тієї самої роботи, але спільними силами. Щоб не мучитись нам на загумінках, як можемо працювати разом на широкім полі.

Наприклад: Ці собі залю, а ті собі. Ці собі школу, а ті собі. Ці собі інститут, а ті собі. Ці собі листопадову річницю, а ті собі. Ці собі свячене, а ті собі. Як ми всі українці католики, то в чім ми повинні й можемо бути разом, ми маємо бути разом, бо так нам каже наша католицька віра й український патріотизм. Разом складати, разом будувати, разом користати. Ми, українці католики.

Розуміється, що це повинні зробити також і всі щирі православні українці. Та якщо вони ще не мають того переконання, що для спасення душі їм треба вернутись до Католицької Церкви й разом із нами не тільки в національних, але й у релігійних справах мати "одне серце й одну душу", нехай сповняють сумлінно всі свої релігійні обовязки, а одночасно так ведуть свою релігійно-національну працю, щоб перед Богом і перед людьми ми були одною, релігійною й сильною нацією, що все готова віддати "за Христа й Україну". Щоб про нас усі могли сказати: "Окремо йдуть, разом бють". І це певне, що такі українці будуть одночасно належати й до найкращих громадян американського континенту, бо добрі в своїй хаті, добрі в церкві й нації будуть добрі й у державі.

Українці в Канаді й Злучених Державах досі сварилися й ділилися; тепер уже остання пора, щоб погодитися і зєднатися.

Щоб до цього могло в нас прийти, то повинні всі українські провідники зробити все можливе, щоб принаймні тепер, коли в найбільшій небезпеці опинилось не тільки християнство й українство, але й саме існування нашого рідного народу, ми могли станути на тому властивому місці, що при ньому стоять справді релігійні й національно свідомі люди кожної нації.

А щоб та праця могла увінчатись успіхом, то мусить бути наладнана по думці тієї програми, що її склав сам божественний Спаситель: "Віддайте, що належить до кесаря, кесареві, а те, що Боже, Богові... Шукайте перше Божого царства й його справедливости, то і все інше додадуть вам."

ДУХ І МАТЕРІЯ

З християнської філософії життя

Як довго житимуть на землі люди, що для них їда, пиття й тілесна розкіш будуть головною справою їхнього життя, так довго будуть такі, що говоритимуть, що людська душа, це тільки звичайна матерія чи якась прикмета матерії, а тому нема що й говорити про якесь життя після смерти. Закопають у яму й скінчиться все.

Грецький філософ Демокрит, що провів усе своє життя серед сміху, а мав скінчити його, як безнадійний самовбивник, навчав старинних греків, що поза атомами й простором ніщо не існує, та що світ повстав припадком. Подібно навчав філософ Епікур.

А римлянин Пліній так промовляв з римського поганства: "Тільки пустоголови вигадують собі якесь життя після смерти, віручи раз у безсмертність душі, то знову в якусь переміну, чи в побут у підземнім світі так, наче б то людське життя було під якимось оглядом відмінне від звірячого життя." Люкрецій ту саму баламутну науку представляв у поезії.

Та навіть як уже настали християнські часи, то ніколи не бракувало таких безнадійних змисловців, що всіх сил уживали на те, щоб переконати людей, що головна справа людей це: їсти, пити й множитися; що існує тільки мертва матерія; що нема безсмертної душі; що поза гробом нема ніякого життя. Тепер таких членів "розумної" партії уже в світі надто багато.

Супроти того можна поставити собі питання, чому стільки людей так уперто відкидають існування душі, будуче життя й не хочуть рахуватися з ним? На це так відповів Брюер: "Я хотів би знайти таку тверезу, помірковану, чисту й справедливу людину, що заперечила б існування Бога й безсмертність душі, бо така людина була б принаймні безсторонна; та такої людини нема." Також німецький філософ Кант, що зробив багато помилок у своїй філософії, то однак і він признає, що ніколи не було в світі праведної душі, що могла б спокійно погодитись із такою думкою, що зо смертю все кінчиться. В друге життя отже не вірять тільки ті люди, що першого життя не ведуть по-християнськи. А їхня наука є тільки на те, щоб заслонити собі друге життя. Коли ж така їхня наука, що нема ні душі ні позагробового життя в другім світі, приводить людей до неморальности, до злого життя, то це певне, що така наука не є правдива. Як би наука, що нема душі ні позагробового життя була правдива, то не була б шкідлива для людей. А що відкинення віри в безсмертність душі й позагробове життя псує й ґанґренує людей, то така наука не може бути правдива. Правдива є тільки та наука, що признає в людині безсмертну душу й друге, позагробове життя.

На Шляху Покути

Природа покути

Одною з речей, що її дуже треба українському народові на американськім континенті, є — покута.

Покута — це така добра прикмета, чеснота, що склонює нас складати Богові відплату за гріховні зневаги, нагороджувати Йому за гріхи й винищувати в собі їхні наслідки. Покута помагає нам наладнати добрі взаємини з Богом. А що ця справа є найголовніша з усіх наших справ, то певне, що покута є дуже великої ваги й у слід за цим добре вирішення справи нашої покути є знаком релігійної свідомости. Хто не розуміється на покуті, цей не розуміється на християнстві.

Щоб покута могла осягнути свою повну ціль, мусить бути внутрішня й зовнішня й сповнити три завдання: 1) усунути провину супроти Бога; 2) сплатити довг кари, що випливає з провини; 3) приборкати й зробити нешкідливими ті пристрастні похочування, що приводять нас до діл противних здоровому розумові й християнській вірі. Вина, кара й пристрасті, це царство й система гріха в нашому серці. Їх можна й за всяку ціну треба винищувати покутою.

Чому нам треба покути?

Каяття за гріхи домагається від нас перше — справедливість. Кожний наш гріх, як зневага Божого Маєстату, це довг, що ми його затягнули супроти Бога. Довг треба сплатити, за кожну зневагу перепросити, а те, що через нас Бог стратив зо своєї слави й права, має бути звернене. Затягнути довг може кожна людина, навіть найкраща. Та цим різниться чесна людина від нечесної, що чесна, як може, то сплачує довг.

Довг супроти Бога ми можемо сплатити покутою й як ми справді хочемо показатись чесними людьми, ми повинні це зробити. Розуміється, що Бог є нашим першим вірителем і тому Йому годиться сплатити довг перед усіма іншими вірителями. Хто провинився супроти Бога, а не хоче сплатити покаянням свого довгу, цей несправедлива людина, а таким із нас ніхто не повинен бути.

Що нам треба конечно покутувати, то до цього змушує нас — наше власне положення. До неба можемо дістатись тільки двома дорогами: невинности або покути. Якщо ми безгрішні й ішли крізь життя дорогою невинности так, як малі діти, нам не треба було б журитися покутою. Та що ми грішні, може навіть і великі довжники перед Богом, то нам, для спасення душі, треба доконче ввійти на дорогу покути, бо грішник тільки дорогою покути може дійти до вічного щастя. Отже для свого власного щастя треба братись за покуту. Під ким розбився корабель і йому для рятунку лишилась тільки одна дошка, треба рятуватись нею, хоча б при тім треба було нераз ликнути соленої гіркої води. Подібно річ мається і з тими, що через гріх розбились на морі життя: для них осталась остання дошка рятунку — покута, то нею треба рятуватись.

Внутрішня покута

Щоб наша покута була основна, повна, успішна, вона мусить бути внутрішня й зовнішна.

Кожний гріх зродивсь у нашому нутрі, в нашій душі, в нашій волі, в нашому серці. Щоб ми могли вигнати звідти гріх і зробити місце для Божої ласки, ми мусимо скрушити грішне серце, розторощити гріх у самому серці, в нашій грішній волі; мусимо відвернутись від сотворіння, а навернутись до Бога.

Це ми робимо при обрахунку сумління, через досконалий жаль тобто через біль душі й обридження гріха, рішучу постанову поправи й щире визнання провин перед Божим слугою. Особливо жаль за гріхи й щира постанова поправи конечні до правдивого покаяння, бо тільки таким жалем і постановою, що ми їх розбуджуємо в своїм розумі й своїй волі, ми можема прогнати зо свого розуму й волі той гріх, що ми його досі знали й хотіли.

Щоб ми могли помогти собі, щоб ми, грішні люди, могли певне й щасливо пройти свою дорогу покаяння, Ісус Христос лишив нам св. тайну покаяння, що її установив зараз по своїм воскресенні, коли промовив до апостолів: "Прийміть святого Духа. Кому простите гріхи, тим буде прощено, а як кому задержите, тим будуть задержані." (Ів. 20:23). Хто з болем душі й обридженням відвернеться від своїх гріхів та зо щирою постановою поправи визнає відверто священикові свої провини, той відразу відродиться перед Богом, відзискає втрачені через гріхи колишні заслуги й Божу приязнь. Таке щире розкаяння навіть самому комуністові промощує шлях до високої святости й вічного щастя.

Цар Давид мав на сумлінні вбійство й чужоложство; Магдалина була затоплена в грішних розкошах; апостол Петро тричі вирікся Христа; апостол Павло помагав убійникам св. Степана й сам переслідував криваво християн; Дизма був розбійником, а щире розкаяння відчинило їм усім ворота небесного царства: "Істинно кажу тобі, сьогодні зо Мною будеш у раю." (Лук. 23:43). Така є сила щирого каяття.

Духовна боротьба

Хто згрішив, а хоче врятувати свою душу, мусить перейти успішно через усі станції св. тайни покаяння.

Та треба кожному знати, що зо св. сповіддю тобто з щирим визнанням гріхів перед священиком іще не кінчиться покута. Крім відбуття тієї кари, що нам накладає Божий слуга при св. сповіді, нам треба ще звести успішний, переможний бій із тими пожаданнями - пристрастями, що й по найкращій сповіді можуть привести нас до впадку й зневаги Божого Маєстату. Ми мусимо виповісти боротьбу на життя й смерть тим нашим непомірним потягам, що тягнуть нас до діл противних нашому здоровому розумові й святій вірі. Особливо треба виступити проти свого лакімства на маєток, змислової жадоби тілесних розкошів поза подружжям і пожади почести, влади і взагалі всякої пристрасти, що приводить нас до нарушення Божої волі. Вся ка постанова поправи буде безвартісним, пустим хотінням, якщо з нею не буде злучена одночасно й рішуча постанова гамувати свої всі пристрасті, а головно лакімство, змисловість і гордість. До повної покути, до правдивого каяття належить і приборкання невладнаних пристрастей. Кожній спокусі, що веде нас до нарушення святої заповіди, треба нам по сповіді сказати завжди рішуче, сильне: Ні! Тоді буде правдива покута.

Зовнішня покута

Правдивого, успішного каяння нема ніколи без внутрішнього осудження своїх грішних діл та без доброї волі розпочати нове, побожне життя. Однак зле робила б така людина, що карала б тільки свого духа, а не накладала покути й на своє тіло. Бо ж звичайно при грісі й тіло бере участь. Хто отже щиро бажає ввійти на дорогу покаяння, сплатити свій довг супроти Бога й видержати непохитно в своїх добрих постановах, повинен раз-у-раз відмовляти своїм змислам деяких приємностей і не давати їм насичуватись та любуватись наприклад ситою, добірною стравою, алкогольними напитками, непомірним спанням і іншими вигодами. Велика повздержливість, це найкраща мірка в вигодах тіла. Колись тіло грішило, то нехай тепер постить, щоб не приводило нас до впадку. Так робили святі від самого початку ту й завжди добре на т… ходили. Менше їди й п… танцю, спання й всяк… коші, а більш молитви й … ту, це найпевніша дорог… вічного щастя. Це звич… дорога Божих людей, що … ються вірою й здоровим р… мом. Хто надто багато … ває й на все позволяє … цей опинився на широкім … ху загибелі. Ті, що в неб… свого життя такими ш… не ходили, але вузькою … кою повздержности й по… Та й нам так треба робит…

Аж до кінця!

Це певне, що наша п… тоді принесе повну к… нашій душі, як ми видер… на дорозі покути аж до … ця. Щоб справді успішно … ти свою дорогу покути, добре буде в хвилях зв… ти, чи спокуси, пригад… собі свої давні гріхи, т… лишні свої впадки й нару… ня святих заповідей. Це … хвилі нашої немочі й б… рактерности. Ми тоді по… лись дуже малими й слаб… невірними. Згадка про це … де спасенним ліком н… гордість і поможе нам у… жуватись у покорі, а в ча… них упокорень і терпінь … може нам мовчки пере… все — за покуту за наші … лишні провини й невірно…

Хто згадує вдячним се… милосердного Бога, що … стив йому усі провини й … няв його знову за свою … ну, хто бореться одно… з усіма своїми грішними … даннями та спокусами, … своє тіло, того спільника … давніх провин, і молиться … ласку витривання в добри… становах аж до останньої … лини свого життя, той … такою дорогою покути … до того місця спочинку … чути тільки солодкі слова … жественного Спасителя: "… діть, благословенні Мого … ця, й доступіть царства, приготоване вам від осно… ня світу!"

Туди кожне з нас може… ти тільки шляхом покая…

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Два великі други

В перших роках чернечого самітного життя в монастирі св. Тройці великою потіхою для Йосафата були відвідини молодого приятеля, Івана Велямина Рутського, що 1607 р. стали щоденні. Рутський, що про нього ми тепер заговоримо, так любив приставати з Йосафатом, що навіть навмисне замешкав в однім домі близько Пресв. Тройці, щоб бути якнайближче свого друга. Він відвідував Йосафата майже кожного дня. Йосафат користав із великого знання вченого приятеля й нераз просив Рутського, щоб вияснив йому яку тайну св. віри, чи якесь трудніше місце св. Письма. В тім часі, як засвідчає Рутський, із уст Йосафата не вийшло ні одне пусте слово, так він був затоплений у …

Такі стрічі двох при… були дуже корисні для … двох. Рутський набирав … раз більш пошани для Й… фата, а Йосафат більшого … диву для знання й побож… ти Рутського та й переко… ня, що така вчена й побо… людина була б спосібна … няти з руїн чернече жит… Україні. І завдяки тому … стинктові, що його Бог … своїм святим, Йосафат … передбачувати в Рутськім … покликання великого об… ника. Та він не смів ще … крити перед Рутським … бажань і надій. Наука й … нота Рутського наказувал… кірному монахові повну … шани здержливість; та пі… своїх розговорів Йосафат … ь звернути думки Рутсь… на чернече життя. До… о вживав Йосафат навіть … д деяких спільних приня… в і натискав на Рутського, … одягнув василіянську чер… рясу, однак Рутський не … в себе переконати. Він не … перед своїми очима нічо… ншого, як тільки нелад і … у чернечого життя на у… ських землях і особис… не хотів засуджувати себе … досмертне опущення й са… . Він відчував краще, ніж … інший, що будучність у… краю були звязані з мо… ирями; та, не зважавши … ой подив, що він мав для … афата, він був далекий від … , щоб подумати, що цей … тник був покликаний до … і над таким підприємст… ще менше припускав, … їхні спільні зусилля могли … причинитись до цього. Тохоч голос покликання вже … довгого часу доходив до … Рутського, то однак він … опускав його до свого сер… Щоб зломити опір юнака … овести його до василіян… ї фірти, треба було аж … вичайного Божого ділан…

… Велямин Рутський

… цей славний Рутський, що … м так тісно звязана була … св. Йосафата, унії й ва… янського Чину в 16 століт… ув литовець, родом із Нов… дка, де його батьки мали … маєток, що звавсь Рута. … си назвисько — Рутський. … одивсь він 1573 року. Йо… батько Фелікс походив із … ковського роду, а в його … ах плила, як говорили, … московських князів. Влас… імя цеї родини було Ве… ин або Венямин.

… елікс був гідна людина, … жецького роду. Він мав ба… приятелів між найвищою … хтою в своєму воєвідстві … оза його межами. Тільки … тінь тяжіла над цею ро… ю — кальвінська ересь, … нею був гаряче перейнятак він сам, як і його дру… а — Теофіля Корсак. Були … в них четверо дітей. Най… ший син, Іван, був саме … телем Йосафата.

Дивні знаки

… стрий ум, що на все звер… бачну увагу, міг би був … від перших днів його жит… прийти до висновку, що … має щодо цеї дитини я… свої особливі наміри. Пі… и це можна було з того, … його батьки, хоч бажали … вати його в кальвінськім … то однак, не знати чому, … зли його до хрищення до … їнського католицького свя… ика в полоцькій епархії. … хрищенні хлопчина одер… імя — Іван, подібно, як … го пізніщий приятель Кун… ч. Коли вже малий Івась … підростати, одного дня … ав його батько сміючись: … м ти будеш, мій малий … о?" А хлопчина відповів: … буду Божим слугою". Та … овідь здивувала всіх, бо … иховання, що він тоді о… кував у батьківськім домі, … ім не давало основи до … удження в хлопяти таких … ань.

В школі

Як тільки малий Рутський став підростати, його післали за чергою до трьох шкіл у Новгородку, що їх вели анабаптисти, що гарячково працювали над поширенням своїх сектантських фальшів між тамошньою шляхетською молодю. По кількох літах, коли Івась почав поважніш забиратись до книжки, його батьки післали його до великої кальвінської школи в Вильні. В цім великім Вавилоні міг молодий учень втратити легко невинність і перейнятись кальвінською ересю; та Бог чував над ним і він вийшов цілo з тих небезпек, що там окружали його. Щобільш. Його невинність була така випробувана й загально відома, що для неї мали пошану навіть його по більшій части розпущені шкільні товариші; в його присутності вони не сміли сказати одного непристойного слова. "Іван іде" перестерігали один одного, як тільки побачили його здалека й відразу їхня розмова ставала зовсім пристойна.

Охочий до науки

В тому самому часі Рутський визначався великим поступом у науці. Він був обдарений небуденними природними таланами. Бистрий ум, вимовність, велика память, а одночасно ще й гаряче бажання набути знання, запал до самонавчання був у нього такий надзвичайний, що нераз уночі, коли його товариші спали, він учився при місячнім світлі; через те ослабив був собі навіть зір. Здобуте замолоду знання він памятав через усе своє життя. В своїй старості він міг виголосити з памяти без ніякого повторення цілі промови й поеми, що їх він навчився в школі.

Нахил до Божих речей

Ще більшим даром, що його ним наділила була Божа ласка, був його нахил до Божих речей. Він читав св. Письмо, завчав на память цілі розділи, старавсь збагнути їхнє значення, при чому особливу увагу звертав на ті місця, що містили в собі якусь догматичну науку. Фальш у тому часі був у Вильні горою: православне розєднання обезсилювало Католицьку Церкву грецького обряду, а сектантство, піддержуване відверто воєводою Радзівілом, звело з дороги більшу частину латинників.

У міжчасі прийшли до Вильна ОО. Ісусовці й осіли при церкві св. Івана. Їхні проповіді й диспути стали відразу притягати велике число слухачів. Рутський належав до найбільш перейнятих. Він задержував майже слово в слово все те, що чув у церкві, вдома укладав закиди проти Кальвіна на письмі й повторяв їх підчас диспут у школі. Внедовзі почали учителі бити на тривогу й забороняти юнакові ходити до церкви св. Івана. Він послухався; та, як каже його життеписець Рафаїл Корсак, наступник Рутського на митрополичім престолі, "крапля правди впала на податну скалу й оставила там слід."

З Церковної Ниви

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЕПАРХІЇ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ
Огляд за 1944 Р.Б.

Преосвящений Кир Константин святкував у червні потрійний ювілей: 60-ліття народин, 35-ліття священства й 20-ліття епископства. Ювілейні торжества відбулися в Стемфорді при великій участі священства й вірних. Преосвящений Владика відбув 46 архієрейських відвідин парохій.

Преосвящений Кир Амвроз відправив архієрейську Службу Божу 23 січня, виголосив проповідь і промову на радіо в Нешенал Шрайн у Католицькому Університеті в Вашінгтоні з нагоди Унійного тижня; відбув 24 Архієрейські відвідин парохій; радіопромову Преосвященого Амвроза поміщено в "Кетолик Екшен" і загально в католицькій пресі.

Преосвящений Амвроз іменований Єпархіяльним Асистентом Католицької Акції, а тим самим Покровителем всіх Шкіл, Ліги Католицької Молоді, Марійських Дружин, Апостольства Молитви, Товариств Імени Ісуса, Преси, Пластунства й усіх релігійних товариств Єпархії.

Єпископська консисторія відбула 12 засідань. Було 12 засідань Подружнього Суду й 9 засідань Єпархіяльної Комісії будов.

Нові Комісії: 17 лютня створено Літургічну Комісію й Комісію Дяківських Курсів.

На полі шкільництва: У вересні Сестри Служебниці Пр. Д. Марії відчинили Дівочу Академію в Слотсбурґу; нову цілоденну школу за проводом Сестер відчинено в Майнерсвил. З вереснем Сестри почали проводити парохіяльну школу в Вунсакет. В Клівленд зібрано фонди на будову парохіяльної школи. В Стемфорді число учнів збільшилося (50). Вакаційні школи проваджено по парохіях Джанставн, Ревлак, Литроб і Бервик. Теж число учениць у Дівочій Академії св. Василія на Факс Чейс зросло (47).

Дні Семінаря відбулися в Меганой Плейн у липні й листопадні в Филаделфії при катедрі.

Рукоположення. 15 лютня Преосв. Кир Константин висвятив діяконів С. Готру на священика; 25 травня рукоположено в катедрі 2 діяконів і 3 піддияконів; 27 вересня рукоположено Константина Бердера в діякони.

Умерли священики; Всч. о. Олекса Пристай умер 17 січня; Всч. о. Михайло Паздрій вмер дня 9 травня; Впр. о. Радник Іван Кутський вмер 8 жовтня.

Молитви. Заряджено було в річницю Коронації Святішого Вітця; за ощадження Риму; в травні були молитви за молодь у військовій службі. Девятниці в цій цілі відправлено в катедрі й в семінарі в Стемфорді.

Добра Преса. В Єпархії виходить "Шлях", "Місіонар", "Америка." Семінар у Стемфорді видає "Кирикс" і бюлетень. Академія в Факсчейс також видає свій бюлетень. Парохія в Рачестер, Гемтремк, Шикаго й Ню Йорку видають бюлетені для своїх парохіян.

З Чернечого Життя. Дня 27 серпня дві сестрі Чину св. Василія Великого зложили вічні обіти, а чотири Сестри того ж Чину зложили дочасні обіти. В вересні Всч. о. Омелян Ананевич вступив до Чина Менших братів, і приймив імя: Йосафат. Його метою є оснувати українську вітку того ж Чину в американській епархії.

Отці Василіяни в березні закупили лоти й дім в Гемстед, Л. Ай., Н. Й. на відправи для вірних. В квітні закупили великий "естейт" в Ґлен Ков, Л. Ай., під новіціят. Відчинили нові парохії в Асторії, Л. Ай., і Бінгємтон, Н. Й. В Ню Йорку отворили тижневу радіо програму.

Благословення. Дня 12 квітня відбулося благословення відновленої церкви св. Івана Христителя в Дітройт; 25 червня благословлено обновлену церкву св. Архистратига Михаїла в Йонкерс; 4 липня було благословлення церкви в Стов, Па.

Уліпшення. З весною відчинено каплицю в Вайда, Монтана; 3 квітня підписано умову будови церкви св. о. Николая при 24 і Поплар вулицях, у Филаделфії. З кінцем року викінчено будову; в Терівил збудовано захристію; Церква в Меганой Сити поставила новий іконостас; відновлено церкву в Клифтон Гайтс.

Набуті реальности. Парохія в Редінгу закупила лоту біля парохіяльного дому; 24 березня на Савт Филаделфії закуплено 3 лоти й дім при Пайн Стріт на відправи для вірних новозорґанізованої парохії св. Андрея Первозванного (під будову нової церкви), та зачато там відправи; в березні парохія в Питсфілд закупила дім на мешкання священика і дім на мешкання сестер; у Вунсакет закуплено дім і площу під парохіяльну школу; в липні парохія св. о. Николая в Филаделфії закупила парохіяльний дім; Сестри Місіонарки закупили "естейт" під Матірний Дім і школу; Палмертон парохія закупила новий парохіяльний дім; в травні куплено лоти й поставлено церкву св. Івана Христителя в Белфілд, Н.Д.

Різне: На Вакаційній Оселі заведено центральне огрівання в спальні студентів; **49 місій** відбулося в наших парохіях; підписано умову з п. Арецом на **іконостас,** проповідальницю й архієрейські трони в катедрі; почато підготовку до будови **Божого Гробу** в катедрі й закуплено **плащаницю;** зібрано збірку на поміч українським жертвам війни.

Боже Слово

СВЯТА ЕВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 14: 13-36

Чудесне розмноження хліба. Ісус ходить по морі.

Як про це почув Ісус, то поплив відтіля човном у безлюдне місце, самітний. Та народ довідався про це й ішов слідом за Ним із міст. Як же Він вийшов на беріг і побачив силу народу, то змилувався над ними й оздоровив їхніх недужих. А як настав вечір, то приступили до Нього Його учні й сказали: "Безлюдне це місце та й пізний час. Відпусти народ, щоб пішов до села купити собі дещо ззісти." А Ісус відказав їм: "Не треба їм розходитись; ви дайте їм їсти." Вони сказали Йому: "Не маємо тут, тільки пятеро хлібів й дві риби." А Він сказав їм: "Принесіть Мені їх сюди." І звелів народові сісти на траві й, узявши пятеро хліба й дві рибі, споглянув на небо, поблагословив, переломив і дав учням хліби, а учні народові. І їли всі та й наситились і позбирали дванадцять повних кошів, останків окрушин. А тих, що їли, було з пять тисяч мужчин, крім жінок і дітей.

І зараз приневолив Ісус учнів всісти в човен і плисти поперєду Нього на другий беріг, поки Він не відпустить народу. А розставшись із народом, Сам вийшов на гору помолитися. Як же настав вечір, був там на самоті.

А човен уже був відплив від берега чимало стай, і хвилі кидали ним, бо вітер був їм противний. А в четвертій нічній сторожі наблизився до них Ісус, йдучи по морю. Як же учні побачили, що Він іде по морю, то налякались, бо думали, що це мара, та й скрикнули із жаху. Та Ісус зараз озвавсь до них і промовив: "Будьте спокійні! Це Я, не бійтеся!" А Петро озвався до Нього й сказав: "Господи, коли це Ти, то розкажи мені прийти до Тебе по воді." А Він сказав: "Прийди!" Отже Петро вийшов із човна й ішов по воді, щоб прийти до Ісуса. Та як побачив сильний вітер, то злякався й став потапати й закричав: "Господи, рятуй мене!" А Ісус негайно простягнув руку й, схопивши його, промовив до нього: "Маловіре, чого ж ти завагався?" І як вони ввійшли в човен, то затих вітер. А ті, що були в човні приступили та поклонилися Йому кажучи: "Дійсно, Ти Божий Син."

ПОЯСНЕННЯ

Перед самим третім Великоднем своєї апостольської діяльности, а зараз після смерти св. Івана Христителя, Ісус опустив Іродову область і поплив із учнями через Тиверіядське озеро в сторону міста Витсаіди, де в північно-західній окрузі, між морем з узгірям, знаходиться добре наводнена й багата в зелень, але незаселена невелика рівнина, що належала до области Ірода Филипа. Там можна було знайти спокій і відпочинок, що його так дуже потребували апостоли, втомлені постійним проповідуванням.

Коли Спаситель причалив до берега, застав там уже багато людей, що побачивши, що Ісус поплив був у напрямі Витсаіди, випередили Ісуса скорим ходом сушею. До місцевих людей могли прилучитись також і прочани, що в тім часі спішили до Єрусалиму на свято пасхи.

Спаситель, зворушений видом доброї волі та нещасним релігійним станом народу, що був подібний до череди овець без пастуха, не дбав уже про свій спочинок, але разом із апостолами, ставши на підвищенні, до самого вечора ісціляв недужих і проповідав Боже царство. Народ перебув терпеливо й спокійно при Ісусі до самого вечора, хоч був утомлений двогодинною дорогою й не мав із собою ніяких харчів Коли Ісус не переставав учити, апостоли звернули йому увагу, що час уже перервати науку й дозволити людям відійти до сусідніх сіл, щоб купили собі хліба й спочили. Однак Ісус задумав що інше. Він постановив зробити велике чудо. Взявши від одного юнака пять хлібів і дві рибі, казав розмістити людей на гуртки по пятдесят душ і поблагословивши хліби й рибу, казав роздавати людям і так внедовзі нагодував пять тисяч самих чоловіків, крім жінок і дітей. Всі 'їли, скільки хотіли, й ще осталось 12 кошів окрушин.

Це перше чудо розмноження хлібів є превеликої ваги. Воно досягає своєю силою самої природи речі, а саме — розмноження й побільшення; було чудом певним та безпечним, бо зроблене прилюдно, врочисто, при тисячах свідків.

Гарний, любязний та піднеслий є також спосіб зроблення чуда. В ньому виступає Божа простота та спокій у злуці з порядком і при помочі апостолів, що їх, як знаряддя, покликав до участи. Тут виступає також Божа великодушність та щедрість, ці дві великі та царські прикмети характеру Ісуса; Він, призабувши на Себе, з превеликою любовю та добротою співчує з душевними та тілесними потребами народу.

Це чудо потрясло народом. Воно нагадувало йому чудесне прохарчування ізраїльтян Мойсеєм у пустині, а підо впливом піднесення духа з нагоди Великодня вложило в його уста великі слова, що Ісус є великим пророком, що має прийти, тобто Месією. Щобільш. В легкозапальних умах галилейців повстала навіть думка, щоб Ісуса насильно завести до Єрусалиму й на Великдень проголосити царем ізраїля. В цій постанові злучилось добро й зло, віра й невіра, вдяка й самолюбство, захоплення для правдивої гідности Ісуса-Месії й фальшиве поняття, що царство Ісусове було дочасне.

Ісус, що читав думки галилейців, примусив апостолів, що також поділяли думки галилейців, негайно всісти в човен і відплисти в сторону Капернаума, щоб таким чином Сам Спаситель відійшов у сторону доокілишніх горбків на молитву.

Ціль, що її мав Ісус при зробленні цього чуда, було Його бажання виявити своє Божество, а також дати прообраз Пресв. Евхаристії. Слова, що ними описані подробиці події, подібні до тих слів, що їх Ісус ужив при установі Пресв. Евхаристії на Тайній Вечері. Благословлення хлібів, подяка, ломання хлібів — приходять при обидвох подіях.

Тепер, завдяки Ісусовій любові й ласці, по всім світі кожного дня "ломлять Хліб" і покріпляють на дорозі до вічної батьківщини тисячі людей Щасливі ті, що навчились із вірою й любовю споживати цей "Хліб Життя", що ним уже є сам божественний Ісус під видами хліба й вина

Наступним чудом утихомирення бурі на морі дав Спаситель надзвичайний доказ своєї влади над силами природи й виявив водночас прикмети свого Тіла, що могло легко ходити по воді. Цим наміряв скріпити та піднести віру апостолів у своє божество.

Поводження апостолів, а навіть Петра з нагоди Спасителевого чуда ходження по воді є доказом, що навіть чудо розмноження хлібів не закріпило було в них досконалої та рішучої віри, що Ісус, це дійсно правдивий, усемогутній Бог. А вони потребували скріплення в вірі, бо в Капернаумі ждав їх великий досвід, що ним мала бути обітниця установи Пресв. Ехаристії. Спаситель памятав це. Щоб апостолам помогти вийти щасливо з цеї проби, творить чудо, одне по одним. Особливо Петро, палкіший і сміливіший від інших, але наче морський вітер змінчивий у почуваннях, потребував скріплення в вірі на рівні з іншими, а навіть більш, ніж інші

Спаситель осягає свою ціль Слова апостолів: "Дійсно, Ти Божий Син", є визнанням не тільки месіянської гідности Ісуса, але також поглибленим признанням, що Ісус, це правдивий Бог. Тоді перший раз апостоли вжили назви "Божий Син."

Теперішня війна, це велика світова буря. Неодин, у хвилях великої журби й смутку, починає хитатись в вірі й надії в наше право й кращу будуччину українського народу. Такий певне програє. Виграють справу тільки ті українці, що роблять пильно свою патріотичну роботу і з довірям та надією на милосердя споглядатимуть в сторону неба, це долею українського народу й усього світу керує наш найліпший небесний Отець І такі повинні бути всі українці. Тільки непохитно співаймо свій воєнний славень "З нами Бог, разумійте язици, і покаряйтеся, яко з нами Бог!"

ЯК ЖИВУТЬ У СОВІТАХ?

ударемнити наміри галилейців і спонукати народ розійтися

Росія має найострішу цензуру на цілому цивільному світі. Коли Совіти раз прилучать якийсь край чи частину краю до своєї території, то вже не вільно писати, що цей край чи земля не належала до них. Наприклад Естонія, Литва і Латвія тепер належать до Совітів - і цензура без вагання вичеркне натяк кожного заграничного дописувача, що писав би, що ці краї колись були самостійні

Нічого не можна говорити й представляти свої докази, чи оправдати себе, коли цензура віддає покалічений допис. Їхня відповідь одна: Ми про це не можемо тепер говорити Ця справа вже рішена.

Ця цензура ніколи не перепустить через границю допису, що висвітлював би якінебудь невідрадні умовини, що в них живе совітське населення. Дописувач до заграничного часопису не може написати, скільки совітський громадянин дістає хліба чи мяса на місяць, або що там є упривілейовані кляси, що дістають більші пайки поживи, або що ця держава займається таким продажем поживи, що в Америці називається "чорним ринком."

Нераз підрядний урядник при цензурі вичеркне цілі параграфи фаховому дописувачеві, пояснюючи це тим, що те, що написане "нецікаве", чи "безвартісне."

Коли заграничним дописувачам позволяють іти між населення, то їм завжди товаришить урядник з краєвої цензури. Їм потім не вільно писати, що вони щось бачили чи чули, чого не бачив, чи не чув цей урядник Дописувача, що самостійно старається зібрати матеріяли до допису, вони уважають за підозрілого у шпигунстві

Совіти мають своєрідний спосіб арештування Коли червона поліція когось арештує, то це діється дуже незамітно. Арештований попросто зникає. Якщо родина нетерпеливо й пильно пошукує його, то за два-три місяці довідується, куди його вивезли й за що. За старанням адвоката вона тоді одержує право писати до нього, однак не частіше як раз у місяць. Арештований може писати до рідні два рази в місяць

Найгірше поводяться з політичними вязнями. Вони звичайно дістають десять літ. Йому не вільно писати до рідні.

Коли мине тифус і він видержить назначену кару в вязниці, того пускають на волю. Такий однак має вже червону риску на своєму пашпорті. Це значить, він уже не може дістати доброї роботи чи сталого помешкання — він на одному місці довго бути не може.

В Совітах завжди є від 10 до 15 мільйонів вязнів. Вони свої речинці відбувають у тяжких працях. Мешкають у землянках; є це ями викопані в землі на десять стіп глибоко, 20 стіп широко й сто стіп довго, покриті смерековими бальками.

Совіти вживають своєрідного способу, коли їм розходиться займати сусідні землі. Червона поліція входить із військом і арештує всіх, що прав

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

15 лютня, 1945, Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III., Ч. 4.

Побожні Католики Щиро Моляться За Численні Покликання До Священицького Стану

"Да прийдет царствіе Твоє!" Божественне Серце Спасителя бажає навернення всіх людей у світі до Його Католицької Церкви. Таких людей є ще мільйони. Добрі католики щиро моляться за їхнє навернення, а також за численні покликання побожних юнаків до спасенням людських душ. Моліться й Ви, Дорогі Читачі, в тім намірі, спасенням людських душ. Моліться й Ви, Дорогі Читачі, в тім намірі, а зокрема просіть у Бога численних і добрих священиків для українського народу й повороту всіх українців до Католицької Церкви.

На священиків учать у Мондері. Адреса:

Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alberta, Canada.

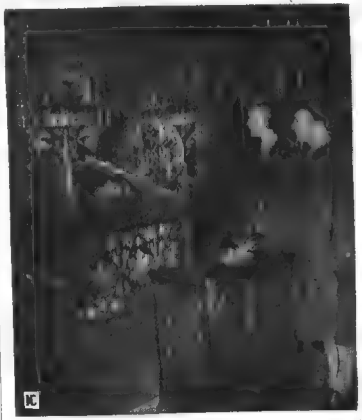

Дві американські католицькі воячки відвідують у Парижі гріб св. Геновефи, небесної покровительки міста Парижа, його університетів і Жіночого Військового Корпусу.

Три колишні други з львівського семінаря при стрічі в Мондері. Сидять від ліва: Впр. о. В. Каменецький, ЧСВВ., едмонтонський ігумен ОО. Василіян і парох церкви св. Йосафата; Всесв. о. Др. В. Кушнір, канцлер Пресвс. Кир В. Ладики в Вінніпегу, парох церкви св. Володимира й Ольги й президент К.У.К.; Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла".

Українські діти з "Рідної Школи" в Мондері під час свого гарного артистичного виступу в часі Різдвяних Свят у Народнім Домі. Школу ведуть дуже старанно Преп. Сестри Служебниці.

— ЖАРТИ —

Більшовики все можуть. — Одного дня їхали залізницею до Венкуверу два комуністи, родом із Коломиї, й дуже захвалювали більшовицьку Росію перед одним українським націоналістом, що їхав разом із ними в тій самій передільці. Особливо вихвалювали місто Москву, де перебуває Сталін. Українець слухав, слухав тієї більшовицької пропаганди, а вкінці сказав: "На мою думку, громадяни, Совіти повинні зробити ще з Москви велику морську пристань, щоб кораблі з Венкуверу могли заїхати просто до Москви." Більшовики засреготалися, а один сказав: "Та як це можливо, коли море від Москви так далеко?" "Чому неможливо? — впевняв далі українець. Вистарчить пустити широку руру з Москви до Північного моря, а як більшовики вміють так добре ссати, як уміють брехати, то певне за пів години буде в Москві стільки води, як у найбільшій морській пристані." Після такої "інженірської" поради більшовики замовкли й Совітів не хвалили.

Завваги. — "Пане лікарю" — викрикнула одна пані голосно вбігаючи до офісу, "скажіть мені відверто, що мені бракує!" Він зміряв її від стіп до голови й відповів: "Я маю сказати вам три речі. Перше ваше тіло домагається, щоб ви скинули з себе принаймні 50 фунтів ваги; тепер саме великий піст, то є добра нагода. Друге, ваша краса потребує ще бодай тричі стільки пудри й красила, що ви маєте його на нігтях, губах, бровах і лиці. Трете, я не лікар, тільки маляр; лікар мешкає в другій кімнаті, праворуч від моїх дверей.

Родина п-ва Царуків у Мондері. Сидять від ліва: п. М. Царук, довголітній писар Провінціяльного Заряду Б.У.К-а в Алберті; п. Е. Царук, перед ними — Ромцьо, будучий місіонар. Стоять від ліва: Геня, Оля, Аделя, Зоня — мондерські школярки й пильні учениці "Рідної Школи". Панство Царуки належать до найперших членів мондерської парохії; їхньою відзнакою є часте св. причастя. Беруть щиру участь у всіх наших підприємствах у Мондері. Цього року п-во Царуки святкували свій 25-літній подружній ювілей. Благослови, Боже, ще на 50-літній!

П. Др. Н. Стрільчук зо своєю ріднею. Сидять від ліва: пані Г. Стрільчук, довголітня співачка й солістка в мондерських хорах; позад неї донечка Марійка, учениця католицької школи в Едмонтоні; п. Др. Н. Стрільчук, посадник Мондеру й невтомний та завжди ввічливий опікун хорих в Лічниці Сестер Служебниць у Мондері; за ним Якимцьо, мондерський школяр і учень "Рідної Школи"; перед ними Микольця, найстарша господиня в домі, похресниця редактора "Світла".

ЖАРТИ

Скористав із нагоди. — Один балакун зайшов до сусіда в гості й 3 години мучив його своїми оповіданнями. Сусід мучився, але не мав смілости сказати йому "час до дому час"... А балакун, наче б нічого не бачив, оповідав та й оповідав. По трьох годинах почав нову історію: "Коли я говорю про Африку, то пригадую собі час" — "Справді, ви маєте слушність — шхопив скоро господар — це вже майже північ. Добраніч."

Капітан. — Все страчене! Ми не зможемо рятувати корабля!.. **Мошко до Іцка:** — Чуєш, що він каже? корабель піде на дно!.. **Іцик:** — А чого мені журитись? Або це наш корабель?

Славний промовець. — Один чоловік промовляв із платформи. Як скінчив, на залі тільки один слухач плеснув у долоні. Промовець звертається до нього й каже: — Я радий, що можу промовляти до приятелів. — А той: — Вибачте, я не плескав вам, тільки ляснув себе по лиці, щоб не заснути.

Голос правди. — Чи ви зможете заплатити за операцію, як я скажу, що вона конечна? — А чи ви скажете, що вона конечна, як я скажу, що я не можу заплатити?

Остання пора. — То ви кажете, що операцію йому зробили вже в останню пору? — Так, як би були заждали ще 24 годині то хворий був би видужав без операції.

Людське життя. — Людське життя — це вічне ношення табличок: табличок до писання, табличок аспірини й пропамятних табличок.

Два приятелі. — Ми так довго були приятелями, що я ніколи не забуду тебе. Як ти вмреш скоріш від мене, я приходитиму що-тижня на твій гріб і приноситиму тобі в дарунку пачку твоїх улюблених цигар.— Тільки не забудь узяти з собою сірників.— Навіщо тобі їх? Де ти будеш, там не буде їх треба.

Замикає очі. — І ви можете так спокійно дивитися, як ваша жінка так тяжко працює? — Ні, не можу, й тому виходжу зрана із дому, або замикаю очі.

Запит: — Чи ти, прятелю не маєш спідометра на своїм самоході? — Я не потребую, бо як їду 40 миль на годину, то передня лямпа дрижить. Як їду 50, то цілий самохід дрижить, а як їду 60, або більше, то іще й мої зуби дрижать

Небуденне оголошення. — Ти не знаєш куди йдеш, сусіде. Зайди в 7.45 ввечері до Гайфілд Бептист черч. Нехай о. Г. В. скаже тобі. Він знає. Предмет проповіди: "Йду до пекла". Спеціяльне сидження зарезервоване для тебе. Приведи також своїх приятелів.

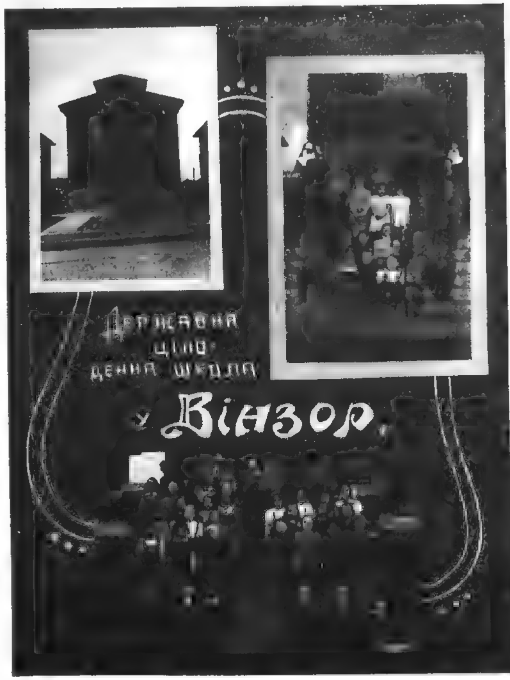

Картина з праці Сестер Служебниць між українськими дітьми в Виндзорі.

З НАРОДНІХ ПРИПОВІДОК

Не надійся від злих заплати та ще будь радий, що не маєш втрати.

Ліпше мало в спокою, ніж багато з грозою.

Не пожалуєш того ніколи, як порятуєш кого в недолі.

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS

MARRIAGE

Why must the promise be made in writing? Surely you can take a man's word for it!

In many cases, yes. But sad experience has shown that some were not in good faith, and even granting good faith at the time there is no guarantee that such dispositions will preserve. Human nature is mutable. Why does the law of the land demand both signatures for a marriage itself in writing? Surely at the moment of marriage both are in good faith? The promise concerning children is just as important at the marriage itself. On that promise the eternal welfare of the children may depend, surely a great responsibility. All serious contracts demand permanent signed records, and as one resents them in other matters, so one resents them in this. Death could carry off the Catholic partner, and it may be verry necessary to have written records of the promise. And if a man really intends to grant such a condition he should not mind putting his signature to it.

Why are not mixed marriages celebrated before the altar?

Marriage is a sacrament and a very holy rite The person capable of enjoying the Catholic ritual is a Catholic only. When non-Catholics present themselves as partners in the ceremony the Church does not grant full privileges which are the right of Catholics only. The marriage is valid, of course, even though celebrated elswhere than before the altar.

If this restriction were abolished there would be fewer marriages outside the Church.

The number of marriages outside the Church might be diminished, but the number of mixed marriages might greatly increase. By this law the mind of the Church is kept constantly before Catholics, and they do not think lightly of entering upon such alliances. If a Catholic would marry outside the Church because of such a law, she has little love for her religion, and would not be much of a Catholic whether concessions were made in her favor.

The law will not permit mixed marriages. They will always be.

That may be so. But the law diminishes their number. The Church cannot accept mixed marriages as the normal thing, and she would not be wise to treat them as normal.

Is it fair to mar the happiness of a young couple?

Is it fair to ask the Church to admit to her sacraments those of any religion or on religion? People who are complete strangers to her cannot expect her to make as much of them as of those who are her own children. The parties do not resent their exclusion from the altar nearly so much as the Church resents mixed marriages.

Why such lack of respect for the non-Catholic and the guests?

The law is not prompted by lack of respect for the non-Catholic party or for the guests. It is prompted by respect for religious rites and for the worship of God. the non-Catholic has no more rites to intimate Catholic religious practices than an unnaturalized citizen to all the civic rights of true subjects. The non-Catholic party may be as good as gold. But that is not the point. The point is that she is not a Catholic, and the Church is quite within her rights in saying how far she will admit non-Catholics to a participation in her privileges, even as a club is with in its rights in saying how far non-members may partcipate in its privileges. But such restrictions as regarded non-members cannot be construed as an insult. The Catholic Church is not bound to manifest equal approval of Catholic marriages and of mixed marriages alike.

Christ did not institute marriage. It existed long before His advent to this world.

Prior to Christ it existed as a matrimonial contract, but Christ elevated it to the dignity of a Sacrament of the New Law. Christ therefore instituted matrimony as a Sacrament. He blessed marrage by His presence at Cana, and declared its indissolubility when He said: "What God has joined, let no man put asunder." Henceforth, what was formerly a union by human contract was to be regarded by Christians as sealed by God in a new and special way.

How can marriage be a Sacrament?

A Sacrament is a visible rite instituted by Christ for the signifying and giving of grace. Marriage is a visible rite, witnessed by men. It has been elevated by Christ to sacramental dignity. It signifies something very sacred, the union of Christ with His Church, as St. Paul tells us.(Eph. V., 22-23). There is but one Christ and one true Church. So there must be but one husband and one wife in each case. As there is no divorce between Christ and His Church, so there can be no divorce between husband and wife. And as the union between Christ and the Church results in the production of grace, so this sacred union of marriage conveys grace to the contracting parties that they may rightly fulfill their duties to each other, and to their children, for the love of God.

Marriage is a legal status not subject to any law spiritual.

If no law spiritual governs marriage, why did Christ say: "But I say unto you that whosoever shall put away his wife and marry another committeth adultry"? Christ was not a civil ruler, and He had said explictly, "Render to Caesar the things that are Caesar's." If marriage belongs solely to civil authority, Christ would have left it to civil authority. And why did St. Paul say, "Marriage is a great Sacrament, but I speak in Christ and in the Church"? He did not say, "But I speak from the viewpoint of civil authority." Again, elsewhere he writes, "Let her marry to whom she will, only let it be in the Lord." I. Cor. VI., 39.

Панство Фербеї з Мондеру. Сидять від ліва: п. Іван Фербей, син Роман, п-ні Ірина Фербей. Стоять: Леся й Філька. Родина п. Фербея належить на довголітніх мешканців Мондеру й є знана з участи в праці й різних підприємствах місцевого Народнього Дому. П-ні Фербей є постійною членкинею жіночого комітету. Недавно святкували панство Фербеї свій срібний ювілей подружнього життя. Благослови, Боже, ще на "многі літа".

Strange but true

STORIES

ST. PETER OF VERONA.

In the year 1205 a little boy was born at Verona. His parents gave him the name of Peter. They both belonged to a sect of heretics who taught that God did not make the world, but that it was made by a wicked spirit. So the child was in the greatest danger of being brought up in this false doctrine; but God preserved him from it.

Peter was sent to a Catholic school when he was old enough to go thither. His parents were obliged to send him there, because there was no school in Verona belonging to their sect, and they did not want him to be brought up without education. They thought that there would be no danger of so young a child learning much about the Catholic doctrine, and they persuaded themselves that if he did learn something about it, it would be an easy matter to take it out of his mind when he grew up. But in this they were mistaken.

The first thing that Peter learned at the Catholic school, after his prayers, was the Apostles' Creed. God inspired his young heart with a great desire to understand all the truths that it contained. So after learning with great diligence the words of the Creed, he tried to learn also the meaning of each of the twelve articles it contained. If he met with anything he could not understand, he went to his master, and asked him to explain it to him. Thus in a short time,, young as he was, Peter understood all the Christian Doctrine as contained in the Creed.

One day when he came home from school he met his uncle, who had come to pay a visit to his parents. He was also a heretic.

He took the boy on his knee, and said to him:

Щасливий день першого св. причастя Івася Кастранця, сина Миколи з Дітройт. Стрий Івася, Преп. Бр. Антін, ЧСВВ., перебуває в Мондері.

"Tell me, Peter, what did you learn at school to-day?"

The child answered with the utmost simplicity: "I have learned the Apostles' Creed. Would you like to hear me say it? I can say it from begining to end."

Peter then began in a solemn voice to say the Creed, and when he had finished, he looked up into his uncle's face, as if to say: "Don't I know it well?"

His uncle, with an angry look, said to the boy:

"You are wrong; it was not God that created the world, but a wicked spirit."

"Yes, it was God," replied the boy. "He made not only the things we can see, for at the very beginning of the Book of Genesis it is written: 'In the beginning, God created the heavens and the earth.' I believe therefore, in God the Father Almighty, Creator of Heaven and earth, and I will live and die in that belief."

It was God Himself Who spoke by the mouth of the child.

His uncle was astonished at the words of the little boy, and went and told his parents. They became alarmed when they saw the firm root the Catholic Faith had already taken in the child, and they tried to destroy it by threats and promises, but to no effect Peter remained firm, and they saw themselves obliged to cease importuning him.

When he grew up to manhood he entered the Dominican Order, in which, by his eloquent sermons, he converted many heretics to the true Faith. Some of them, whose hearts were hardened against the grace of God, became so angry when they saw the multitudes who were returning to the true Church that in their anger they resolved to put him to death. They waylaid him, and assassinated him between Como and Milan on April 6, 1252.

His last words when expiring were: "I believe in God the Father Almighty, Creator of Heaven and earth."

His assassins and a great multitude of heretics were converted by the sight of the many miracles God was pleased to work through his intercession, and the prayers offered up at his tomb.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

на видавання К. К. в 1945 р.

І. Войцицький, Клевленд, Огайо **$0.25;** Н. Козяк, Лішор, Алта. **0.40. По $0.50:** М. Макар, Вильна, Алта; С. Бусько, Н. Київ, Алта, Н. Войцишин, Соловей, Н. Й.; М. Скоброньська, Егремонт, Алта. **$0.75. По $1.00:** М. Пожарнюк, Гейт, Алта; Е. Олянчин, Фол Ривер, Мас.; А. Подуфальний Ембридж, Па., А. П. Гай, Нескегонинг, Па.; П. Филь, Мондер; П. Польова, Байон, Н. Дж.; К. Ябленька, Вінніпег, Ман., Г. Курило, Делф, Алта. Г. Мальований, Стар, Алта., О. К. Гримсбі, Онт., Н. Палчат, Ст. Майкел, Алта; І. Палчат, Ст. Майкел, Алта; о. О. Фик, Виннипегозіс, Ман.; І. Гриценко, Амстердам, Саск.; В. Принцяк, Порт Артур, Онт.; Ю. Криницький, Терівил, Конн.; Т. Сагонник, Мондер, С. Малюта, Глендон, Алта., Г. Волянський, Клівленд, О., О. В. Шек, Селкирк, Ман., **$2.00. — Преосв. Кир Амврозій, Стемфорд, Конн. $25.00.**

Всіх жертводавців за ласкаві жертви нехай поблагословить Бог щасливим життям! — Редакція.

доподібно ставитимуть опір новій владі. До таких належать публічні урядники, як жандарми, державні урядовці й великі землевласники та заможніші селяни й купці. Всі вони звичайно дістають одну кару — десять літ примусової праці на вигнанні. Позбувшись отак "ворогів народу" починають вибори. Підготовка полягає на тому, що кожному мешканцеві на вічах і оголошеннях всім доказують, що хто не піде голосувати, цей ворог нової держави. Потім оголошують кандидатів. На кожний уряд іде тільки один комуністичний кандидат. Виборець приходить і йому дають виборчий квиток і при тім пояснюють йому, що він має волю кинути цей квиток до урни, або піти за фіранку й зробити на ньому зміни. Нікому не треба говорити, що як він зробить зміну на своїм квитку, то урядники це собі закарбують. Дуже мало на це рішаються й звичайно населення "великою більшістю" вибирає такий уряд, що зараз вибирається до "великого вождя Сталіна" й просить його прилучити до Совітів новий народ і землю.

В наслідок такої кампанії в 1939-1940 р. в землях східньої Польщі совітське ГПУ вивезло з цих земель понад мільйон і пів народу й вивезли їх аж на пустині Казакстану. Таких виселенців везуть "транспортами" тобто звичайними вагонами, що вживають до перевозу худоби. До одного вагону замикають 30-40 осіб, дають їм одну кухню, прорізують діру в підлозі на виходки й на тім кінець. Розуміється, що в таких умовинах подорожі велике число переселенців, передусім дітей і жінок, умирають з виснаження чи холоду. Виконуючи таке переселення, ГПУ придержується деяких своєрідних засад. Воно арештує людей до виселення в ночі, коли всі сплять, отже це робиться при найменшім замішанні. Переселюючи цілі родини воно їх розбиває. Батько їде до лісів чи копалень на Сибір, а мати з дітьми до фабрик цегол, чи колективних господарств на Казакстан. (Д. б.)

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПОДЯКА. В одній важній потребі звернувся я з просьбою до Пресвятого Серця Ісусового й прнобіцяв, що як буду вислуханий, то поміщу прилюдну подяку в "Світлі"! Пресвяте Серце нашого Спасителя зволило дати мені бажану ласку. То ж я тепер охоче сповняючи свою обітницю, щиро й прилюдно складаю свою гарячу подяку Найдорожчому Серцю Ісуса Христа за вислухану просьбу, а при тім закликаю всіх, що в своїм житті потребують помочі: Прибігайте з довірям до Предоброго Серця Ісуса, а Воно певне не погордить вашою молитвою й подасть вам те, що для вас буде найліпше.

Слава й подяка Христовому Серцю, що нас так дуже полюбило й завсіди любить!

Гримсбі, Онт., 28 І. 1945.
о. Марко Романович, ЧСВВ.

СЕСТРИ СЛУЖЕБНИЦІ з Торонта складають сердечну подяку усім своїм доброчинцям, що були ласкаві скласти свої жертви на Українську Захоронку в Торонті.

ФОРТ ВИЛІЯМ, ОНТ. Подяка. Почуваюсь до обовязку подякувати на цім місці всім тим, що відвідували мене в часі моєї недуги вдома і в лічниці. Особливо щиро дякую нашому дорогому парохові Всеч. о. Я. Чижові за часті відвідини й несення духовної помочі, нашим Сестрам Сл. П.Д.М. за молитви й відвідини, а Сестрам у Йорктоні за Служби Божі й щирі молитви. Дякую тим всім паням, що давали на Служби Божі за моє видужання, усім тим, що приносили квіти до шпиталю й додому, всім, що в церкві спільно молилися, а зокрема пані Шкварковій за те, що доглядала мене вдома. Слава Ісусу Христу!

Катерина Підлужна.

СТ. МАЙКЕЛ, АЛТА. Подяка. Складаю щиру подяку всім своїм дітям, онукам, братям, братовим і їхнім дітям та й усім тим, що тут прибули й зробили мені милу несподіванку в день моїх народин 4 лютня.

Дякую також за побажання й дарунки. Зосібна дякую дорогому синові Іванові й його добрій дружині Марії, що в них тепер проживаю, бо думаю, що це вони були майстрами до цього й інших заохотили й самі певне понесли найбільше кошту й труду.

Також я дуже радий, що день народин припав якраз у неділю, а до того в першу місяця й я мав те щастя, що міг, як на подяку Г. Богу, вислухати Службу Божу й прийняти св. причастя.

Думаю, що нема більшої радости й нагороди від Господа Бога, як батьки діждуться на старі літа такого щастя, що можуть бачити своїх дітей добрими, що прихильно ставляться до свого старого батька, а що найголовніше, як усі живуть між собою в великій згоді й любові, як рідні діти, а з ними разом і ті, що злучились із ними в подружнім житті. Таких дав мені Бог і нехай усі будуть Богом благословлені на многі літа —

Гр. Козяк.

ВОХ, АЛТА. Лист до "Світла." Дня 15 січня, 1945 р. Отримавши від Вас пастирського листа на Різдвяні Свята, то було б не по-християнськи, щоб не відписати. Зміст Вашого листа започатковується "Надходять веселі дні християнського свята..." Так, весела радість для українського народу там у Галичині, в рідним краю бо там не тільки святкують різдвяні свята, але заразом святкують визволенням українських земель із-під німецького та польського панського фашизму. Та Ви пишете, щоб за Божим благословенням наш народ увільнився від більшовицької займанщини, значить, що Ви хочете, щоб український народ був далі в панській фашистівській неволі. Та чей же ж Вам відомо, що при помочі червоної армії та українського совітського уряду всі панські землі розділили поміж селян. Селяни вже давно того чекали, щоб дістати землю, а не валятися поміж панськими жолобами. А ось наш пан Потоцький мав 75 тисяч моргів землі й ніколи на ній не робив, тільки український хлоп на нього робив за мізерну арнарію та ще й били хлопа по спині. А українські греко-католицькі попики пили та їли та бенкетували з тим проклятим панством, а бідний народ дурили релігійним дурманом та обіцяли йому грушки на вербі, там будеш мати за те царство в небі. Та видно, що Бог не слухає тих, що зносять руки перед вівтарем у церкві, але робить свою справедливість. Ану, чи Ви завели яку колективу на допомогу рідним братям і сестрам у старім краю? Чейже Христос казав, що треба голодного нагодувати. Правда, що Ви минулої війни збирали на сироту Івася, та це був наш український народ під панським польським пануванням, а Ви, щоб панам приподобитись. Та проте більшовики Вас випередили й збирали, що могли на розбудову Чернівців і Львова. Отже честь і слава більшовикам у Канаді, що помагають своїм братям у Старім Краю. Грекокатолицький парохіянин."

Відповідь. Недавно ми одержали з Вох два листи. Один був гарно підписаний повним іменем, а другий не мав підпису, тільки затаївся під словами "Грекокатолицький парохіянин". Боявся чи стидався признатися? На його листа відповідаємо:

1. Неправдою є, щоб цей лист писав "грекокатолицький парохіянин", бо в усій Канаді ні в одній парохії нема такого грекокатолицького парохіянина, щоб міг написати такого листа повного неправди й комуністичної пропаганди. Що цього листа не писав правдивий католик, то пізнати з того, що не підписався.

2. Ми певні, що кожний свідомий українець не тільки в Старім Краю, але й у всім світі святкував би весело памятку того дня, коли німці й поляки, мадяри й румуни опустили б українську землю й вернулись до свого власного краю, даючи змогу українському народові, вже без опіки чужих фашистів, а за проводом своєї рідної української державної влади зажити на волі новим, щасливим життям. Та як на місце одних займанців на українські землі звалиться другі займанці, що їх веде безбожна влада, що штучним голодом і Соловками, розстрілами ГПУ й Сибіром винищили вже досі мільйони українського народу; що її безбожність і жорстокість знають у всім світі, то чи в такім найгіршім за всі часи положенні можуть українці святкувати своє визволення? Хто пише про визволення України червоною армією, той пише неправду й ширить більшовицьку пропаганду. Свято визволення будуть святкувати українці аж тоді, коли на українській землі не буде ні німецької, ні московської, ні якої іншої армії й влади, тільки буде правдива українська влада, що відновить давню нашу традицію й княжо-гетьманську славу, як це було в Києві 1918 й 1919 року, коли то наша рідна українська влада проголосила самостійність і злуку земель Незалежної України.

3). Неправдою є, щоб у Канаді, чи на всім світі був хоч один такий свідомий українець, що хотів би цього, щоб український народ був у панській фашистівській неволі, бо всі українці бажають Вільної, Незалежної України. Та, на превеликий жаль, правдою є, що не тільки в Вох, але й по інших місцевинах Канади є такі люди українського походження, що не тільки замість німецько-польської займанщини, але навіть замість рідної українсько-національної державности бажають найгіршої в світі диктатури, що несе українській і кожній нації "визволення" від усього релігійного й національного добра й від самого життя. Вісті останніх днів подають, що як тільки більшовики прийшли до Галичини, то заарештували 30 українських католицьких священиків, а кількох розстріляли. Вони їх уже добре "визволили"!

Що це "визволення", то найгірша в світі неволя, що в ній жде людей тільки страх, мука й смерть, то це подає торонтський "Івнінг Телеграм" із 20 січня 1945 р., що переповідає комунікат латвійського посольства в Вашингтоні. Там, між іншим, він пише:

"Вашингтон, 20 січня. Латвійське посольство випустило тут заяву, справджену в Швеції, що подає різні факти зібрані від збігців. Їхні твердження про масове трачення людей, насилування жінок та нищення приватної власности червоною армією подані в статистичній формі. Звіт цей частинно звучить так: У липні, 1944 року, в початках наступу, коли червону армію відкинено в деяких місцях хвилево взад, у місцевинах злаишених росіянами знайдено багато трупів повбиваних купців, фармерів, урядовців і знасилуваних жінок. Хати хліборобів і їхні будинки були спалені до основ. Наслідком того, коли червона армія знову почала наступати, перед нею плила людська ріка збігців. З 145,000 населення Таліна Совіти залишили ледве 700. Поверх 30,000 із них розстріляли, як терористів. Маси людей забрали до праці в Росії, або арештували й виселили. У багатьох випадках їх силували йти на Сибір пішком... Замість чотирьох вільностей й віднови незалежности за Атлянтійським Чартером, уведено диктатуру більшовицької партії... Балтійські поля не мали жнив. Нема лічниць ні ліків. Скрізь голод і зарази..."

Таку волю й долю принесли балтійським краям Совіти. Чи це краще від польської й німецької займанщини?

Один чужинець, що прибув до Туреччини, подає вістку про господарку більшовиків на просторах України. Між іншим пише він: "Коли приходили частини особового призначення (чекісти), ставало гірше. Арештували в кожному селі по дві три особи й вивозили. Що з тими арешто-

…ними сталося, щиро не знає… органи влади від повіто… комісарів, до начальників …хозів — чужинці. Хто хо… може жити в своїй хаті й …каючим дають при оселі час …и, а водночас призначують, …льки хто має з тієї частини …я дати картоплі, фасолі, о… …ків і є навіть норма на ци…ю, часник і соняшник. Нор… дуже висока й люди бояться брати частки, щоб не по…ти в халепу, наколи б став недорід. Більшість трима…ся колхозів. Працюють ці…ми днями від сонця до сон…на поправах будов і за те …ржують їду. Такі люди не …оть нічого, крім пірваної …жі на тілі й нічого не бо…ся. Худобу й дріб. розда… як по колхозах, так і по …ах, але умовини дуже тяж… особливо для самітних лю… Хто бере на вдержання …ову, відповідає за те, щоб …а не згинула й мусить зда… в залежності від того, чи …а тільна, чи ялова, 320 до … літрів молока на рік. Теля …ласністю держави. На ку… існує податок 240 яєць на … із двора, крім того 18 ку… Когути, гусаки й індики …ежать державі й за них …ба платити річний податок …рошах… Харчі по колхозах …е погані. Для випікання хлі… до муки домішують якусь …ену траву. Цей хліб має …е поганий смак і під зуба… стискається, як гума. На о… дають варену воду з кар…лею і капустою, олію дода…ся так мало, що його не …и… Смертність серед насе…ня дуже велика. Майже по … селах цвинтарі обкопані …едтими ровами, тепер по…онились далеко поза межі." …аку волю й такий гаразд …ть більшовики українській …якій нації, що її "звільня…" від німецької, польської …ншої неволі. Дорогий Бра…з Вох! Чи це не сто раз …ще від того, що було? Чи … пішов би до того більшо…ького раю, як би тобі ка… … сьогодні поїхати туди з … і пристати до колхозу, де …ують вареною водою з ка…тою й таким хлібом, що …шаний із травою, що смер…ь і тягнеться, як гума? І …гі люди, при такім хлібі й …м літеплі з капустою, свят…ть визволення, як Ти пи…ш? Одне певне визволення … більшовиками, це смерть. …годі замучені, побожні лю… …щасливі в Бога й вільні від …зволення."

…. Правдою є, що совітська …да дає людям куски поля …о хати, але накладає такі …атки, що навіть за кури тре… …давати данину. Тому люди …ь скоріш до спільного жит… …на воду з капустою, ніж на …поділену землю. І так лю… …не скористають із тої зем… …що її забрали мабуть від …оцького. Краще їм не бу… Перше били, а тепер жити …дають.

…. Неправдою є, щоб у Га…ині були якісь українські …ко-католицькі "попики"; … були перед війною тільки …аїнські греко-католицькі …щеники, отці, а не "попи…". Тепер одні виїхали на чу…у, других більшовики по…вали під час першого по… …у в Галичині, інші повми…рали, це іншим недавно більшовики справили кривавий бенкет… Та Ти, брате з Вох, про це мовчиш, а тільки Потоцького не можеш забути; чи це справедливо?

6). Неправдою є, щоб українські священики в Галичині дурили людей релігійним дурманом, бо такого дурману нема. В Галичині була тільки християнсько-католицька наука віри й моралі й того вчили українські священики наш народ. Дурман занесли між наш народ ті люди й часописи, що називають українських греко-католицьких священиків — попиками, хоч це неправда. Ні, наші священики в Галичині не дурили свого народу, тільки вчили. І тут учать усякого добра. Але Ти, Брате з Вох, хочеш здурити нас, що Ти — греко-католицький парохіянин, хоч це є неправда, бо правдивий і чесний парохіянин ще ніколи не сказав і не скаже, що релігія — це дурман, а католицькі священики — це попики. В католиків таких не було й нема.

7). Правдою є, що Бог робить справедливість і за добре життя нагороджає, а за зле карає. І я певний, Брате з Вох, що хто відступить від релігії й так загине як безбожник, то його й червона армія не звільнить від справедливої кари й навіть самий совітський уряд йому нічого не поможе. Але хто покається й стане правдиво релігійною людиною, той буде спасений, хоч би перше був найбільшим комуністом не тільки в Вох, але й у самій Москві.

8). Неправдою є, що в нас не було збірки для потребуючого народу в Галичині, бо ми вже тисячі долярів зложили на українських інвалідів, Рідну Школу, Карпатську Україну й усякі інші потреби Старого Краю. І тепер хотіли б складати, тільки не маємо як післати, бо тепер в Україні запанували більшовики. А більшовикам давати в руки — небезпечно, бо вони Бога не бояться…

8). Неправдою є, щоб більшовики в Канаді збирали гроші на поміч українському населенню в Старім Краю, бо в Канаді нема ні одного правдивого більшовика, що йому щиро лежала б на серці доля українського народу. Як би вони любили український народ, то ніколи в житті не пристали б до більшовицької партії, що не хоче ні України, ні української держави, ні українського народу з чистим серцем і духом, тільки інтернаціонально-безбожницького комунізму. Що інше український народ і українська справа, а що інше більшовики й більшовицька пропаґанда, що робиться навіть і зо збіркою, що її ніхто з канадських українців не бачив у руках українського голодного, обдертого й поневоленого українського населення. Як буде в Канаді правдива збірка на поміч українським жертвам війни, то вона буде проголошена нашим правдивим українським проводом і буде тоді, як зможе направду дістатися до рук терплячих українців у Старім Краю, чи на скитальщині в світі.

Не знаю, Брате з Вох, хто Ти такий. Та як ти справді з українського роду й вихований в українській греко-католицькій Церкві, а тепер став більшовиком, то будь певний, що Тобі сталось найбільше в житті нещастя. А з Тобою — нашому народові й нашій Церкві. Бо чи може бути гірше нещастя, як покинути Христову Церкву й свій рідний, побожний український народ, а перейти в такий табор, де його голова сказав виразно, що він не вірує в Бога і де ведеться робота на шкоду Церкві й нашому народові?

Подумай, Брате, й побачиш, що Твоє місце й Твоїх діточок, як їх маєш, тільки під святим хрестом і жовто-синім українським прапором. І дай, Боже, щоб там станули й стояли непохитно аж до самої смерти всі діти української нації. Слава Ісусу Христу! —

Редакція "Світла".

РОЙКРАФТ, АЛТА. День на родин. Ми будемо довго памятати день 8-го жовтня, 1944 року. Це був ювілейний день народження п. Івана Равлика, що йому тоді стукнуло 60 літ. Родився наш Іван у гарній, зеленій, цвітучій любистками та барвінком Буковині, в селі Боянчук. Та більш як половину свого життя він провів у Канаді. Був і є видним українцем греко-католиком. Нераз і не два закидували йому, що на Буковині нема католиків, то він відповідав: "Може в вашій Буковині нема, але в моїй є і будуть. Я є уніят і ним умру." Вже чверть століття фармерує в Ройкрафт. У нього дружина й 6-ро дітей. Коли де була яка збірка на добру ціль, то він ніколи не відмовляється. Цікавиться живо громадянськими справами. Святу Церкву цінить понад усе; при ній він вже кілька років старшим братом. Його дім стоїть отвором для священиків, братчиків, чи сестер, де вони знаходять милий відпочинок. Той день його народин звеличали йому на честь і радість його родина, сусіди і приятелі, за що він їм дякував із глибини душі. З тої нагоди п. Іван Равлик дав $2.00 на "Світло". Орлик.

СТОРНОВЕЙ, САСК. Дня 28 грудня, 1944 р., спочив тут у Бозі Микита Миськів, найстарший член українсько-католицької парохії св. Йосафата. Прожив понад 80 літ. Походив із села Чобарівки, копичинецького повіту в Західній Україні. Хоч приїхав за море вбогий, та Бог поблагословив його невсипучу працю й він добивсь тут у Канаді добробуту. Оставив у жалобі вірну дружину, 5 замужніх дочок, 2 жонатих синів, 30 внуків і 14 правнуків, що з них один у мондерськім монастирі приготовляється до священичого стану.

Похорон Покійного відбувся 30 грудня за проводом Преп. о. місіонаря Г. Шишковича, ЗНІ. Під час спільного обіду в домі сина Михайла була збірка на католицьку пресу, що принесла $6.65. — (П-й).

ВЕҐРЕВИЛ, АЛТА. Іменини. В неділю, 7 січня, п. Іван Онуфрейчук святкував день свого покровителя, св. Івана Христителя. По Службі Божій у домі п-ства Онуфрейчуків відбувся виставний обід. Присутні були сусіди і о. парох, Преп. В. Дрібненький, ЧСВВ., що при кінці гостини в своїй промові до господаря дому побажав йому й його родині Божої опіки, доброго поводження й довгого життя. Всі гості заспівали грімке "многая літа." Потім промовив ще п. Семен Сисак, закликавши до збірки на католицьку пресу. Збірка принесла $6.30.

НОРТ СТАР, АЛТА. Поминальне богослуження. Дня 10 січня відправилось у домі п-ва Миколи й Євдокії Шлапак поминальне богослуження за душу їхнього 10-літнього синка, бл. п. Михася, що вмер минулого літа по короткій недузі. Богослуження відправив Впр. о. А. Винник, ЧСВВ.

Родина п-ва Мик. Шлапака прибула до Канади 1937 року з с. Петлівців, бучацького повіту й від перших літ замешкали в окрузі Норт Стар, 70 миль на північ від містечка Пір Ривер. Із ними приїхала донечка Варвара, а тут на коротку потіху Бог дав їм іще сина Михася — й опісля забрав його скоро до вічного щастя.

Втрату сина відчула не тільки сама рідня, але й сусіди, бо був милої вдачі й усі покладали на нього велику надію. Тому в день поминального богослуження всі сусіди зійшлись до засмучених батьків, щоб разом із о. парохом помянути бл. п. Михася в своїх молитвах.

Після богослуження п-во Шлапаки приготовили спільний обід для всіх учасників богослуження. З нагоди цього обіду шановні гості склали в дарі на "Світло" $7.10 (П-й).

МОНДЕР, АЛТА. Срібний ювілей. До загально відомих і діяльних наших парохіян належать п-во Михайло й Ева Царук. Дня 20-го січня, в 25-ту річницю свого подружжя, Ювіляти вислухали зо своєю родиною Служби Божої й приступили до св. тайн, а опісля одержали ювілейне благословення.

З цеї нагоди приятелі й члени Народнього дому справили Ювілятам вечерю-бенкет. На цім бенкеті п. Царук вперше довідався, як багато він має приятелів. Господарем вечері був п. І. Косюр. Крім нього промовляли п. В. Курило, Впр. о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ., адв. Юрій Шкварок. При кінці вручено ювілятам гарно розписану адресу й дарунки. По кількакратнім гучнім многолітствії за чергою промовляли також самі Ювіляти, що дякували всім за таку велику несподіванку.

Цей бенкет, то був вираз признання для п-ва Царуків за їхню щирість, працю в парохії і Народнім Домі, що вони коло своїх домашніх зайнять — кравецтва й старання про дітей, — завжди знаходили час, щоб помагати в праці Б.У.К., Народнього Дому, Рідної Школи, тощо. Це приклад на й побожна родина. З нагоди цього ювілею мали вони й цю потіху, що за Божим благословенням у той час їхній найстарший син Антін одержав учительський цертифікат і тепер учителює коло Іннисфрі.

З нагоди цього бенкету п. Косюр закликав присутніх зложити жертву на нашу католицьку пресу. Збірка принесла $18.40. — (П-й).

Весела забава. Дня 30 грудня п. І. Фербей справив із нагоди різдвяних свят забаву для своїх знайомих і приятелів. Гості весело забавлялися. По вечері пішли в рух коляди й народні співи. П. П. Савич піддав думку, щоб заколядувати й на нашу католицьку пресу. На це зазив присутні зложили $11.60. (П-й).

На "Світло". З нагоди сусідської карткової розривки в домі п. П. Садовника, на поклик п. Т. Садовника, відбулась складка на український католицький часопис "Світло". Свої жертви зложили: Г. Литвин, Т. Садовник, І. Козовий, Е. Садовник, И. Садовник, П. Садовник, Л. Садовник. Збірка принесла $1.80. — Подав Т. Садовник.

ҐРИМСБІ, ОНТ. Несподіванка. На 22 січня парохіяни при церкві Успення Божої Матері зїхались нараз до дому п-ва Склярриків, що прибули з Монтреалу, купили собі гарну хату й 5 акрів овочевого садку. Дім справді гарний і в добрім положенні. Гостинець Королеви Єлисавети, один із найкращих у Канаді, йде коло самого їхнього мешкання.

По приході до дому п-во Склярриків, п. Теодор Вишньовський склав їм сердечний привіт від присутніх і побажав щасливого життя в новім домі на многі літа, що гості потвердили грімким співом.

Присутні провели вечір у дуже гарнім настрою. В часі перекуски, що приготовили пані з парохії, п. В. Паламар передав господарям побажання від ОО. Василіян, що не могли бути присутні, а від себе побажання, щоб п-во Склярики прожили ще багато літ у тім "Канадськім Садку", як тут називають нашу округу (Ґарден оф Кенада). П. Т. Вишньовський говорив від парохії й просив п-ва Склярриків, щоб вони разом із ними працювали при нашій церкві на Божу славу й добро українського народу. П. С. Андрейчук попросив п-ва Склярриків, щоб познайомились ближче з усіма присутніми, а п-ні Вишньовська, голова Жіночого Товариства, промовила від жінок і при тім вручила п-ву Склярикам памятковий дарунок. Панство Склярики в своїх промовах висказували свою подяку за цю несподіванку, що була для них справді несподівана й мила, бо мали нагоду познайомитись із своїми новими сусідами. На цій несподіванці зібрали також $5.00 на католицьку пресу.

Я від себе бажаю п-ву Склярикам довгого й щасливого життя між нами на новім місці, а ОО. Василіян і всіх парохіян прошу бути приготованими до нової несподіванки для прийняття новоприбувших українських громадян до нашого славного "Канадського Садку" в Ґримсбі. — (П-й).

ЧИПМЕН, АЛТА. Поминальне богослуження. Дня 23 січня, сорокового дня по смерті бл. п. Миколи Кашуби, за старанням жінки Варвари й дітей Покійного, відправив Преп. о. Орест Засійбіда ЧСВВ. заупокійну Службу Божу й парастас.

По спільнім обіді в домі п. Варвари п. Мик. Андріїв згадав заслуги покійного Миколи, що був заслуженим членом і довголітнім скарбником при парохії Різдва Б. М. в Чипмен. Опісля п. Андріїв закликав до збірки на католицьку пресу. Збіркою зайнялися п. Микола Івасюк і п. Микола Старко.

По $1.00 зложили: В. Кашуба, В. Шафранович із Чипмен і Н. Чехніта з Ламонту. Решта дрібнішими датками. Разом збірка принесла $10.70.

Покійний Микола Кашуба народився 1873 р. в селі Миколаїв, радехівського повіту в Західній Україні. До Канади приїхав 1907 р., опісля вернувся до Старого Краю й приїхав з родиною до Канади 1910 р. Спочатку осів в околиці Смокі Лейк, а 1925 перебрався на фарму коло Чипмен. Полишив у смутку дружину Варвару й 9 дітей.

Родина Покійного складає сердечну подяку Преп. о. Орестові Засійбіді, ЧСВВ., за похоронні богослуження, всім за вінки, а також тим, що взяли участь у похороні й поминальнім богослуженні. Родина.

ЛЕМОНТ, АЛТА. Срібний ювілей. В нашій лемонтській парохії живуть і щиро працюють п-во Сосняки. Особливо пані Сосняк багато праці вложила в місцеве Жіноче Товариство й цілу парохію.

З нагоди 25-ліття їхнього подружнього життя Лемонт гідно звеличав цей їхній срібний ювілей. Дня 27 січня відправив Преп. о. О. Засійбіда, ЧСВВ., Службу Божу в місцевій церкві св. І. Христителя при участи приятелів п-ва Сосняків, а опісля відбувся величавий бенкет у великій залі лемонтської гостинниці, що є власністю п. П. Баґрія.

Під час багатої вечері на просьбу місцевого дяка п. П. Павлюка о. Засійбіда виголосив гарну й повчальну промову, а також представив корисну роботу п-ва Сосняків для добра української католицької парохії в Лемонті. При тім згадав також їхніх дочок, що з них одна працює як стенографка в парламенті, а дві молодші ходять до гай-скул і працюють у місцевім відділі У. К. Юнацтва. П. В. Федун, бувший албертійський посол переповів історію життя п-ва Сосняків, підкреслив їхню родинну одність і щирість до нашої Церкви й українського народу. П. П. Баґрій зложив їм побажання, на що гості відповіли "многоліттям". Опісля продовжалась забава аж до пізної ночі.

Колись у Лемонті не було такого життя; та як Преп. о. Х. Кондратюк, ЧСВВ., започаткував парохіяльну працю й придбано невеличку церкву, Лемонт став повний українського життя, що в ньому, крім давніх мешканців, живу участь беруть від часу свого приїзду до Лемонту п-во Сосняки. Також великою вигодою для орґанізаційної праці є гостинниця п. Баґрія, що в ній велика заля є завжди готова на збори молоді й усякі підприємства. (П-й).

КОЛЯДА

НА "СВІТЛО"

По $0.25: Ю. Михальчишин, Портедж Ла Прері, Ман.

По $0.50: М. Стельмащук, Дезлож, Мо.; К. Підлужна, Форт Вілям, Онт.; К. Сорока, Етелберт, Ман.; Ф. Гуска, Глен вурт, Саск.; С. Куфмок, Демі, Онт.; К. Д. Лукій, Норквей, Саск.; І. Мулик, Спірит Ривер, Алта.; П. Орищин, Кенан, Висконсин; Т. Урбан, Клифтон, Н. Й.; П. Глова, Гімлі, Ман., А. Шордій, Сторновей, Саск.; О. Черевик, Норквей, Саск.; Ф. Яцко, Филаделфія, Па.

$0.65: М. Левицька, Едмонтон, Алта.

По $1.00: П. Хміляр, Моркемб, Алта.; В. Карпчук, Филаделфія, Па.; М. Войтів, Бруклин, Н. Й.; Т. Попик, Лішор, Алта.; И. Гукало, Едмонтон, Алта.; В. Черепущак, Лонг Лейк, Онт.; А. Німчук, Стар, Алта.; В. Нагнибіда, Арран, Саск.; Н. Грендис, Гуален, Алта.; Г. Хорунжий, Янів, Ман.; В. Леміскі, Веґревил, Алта.; І. Гілевич, Кандіяк, Саск.; М. Демський, Янов, Саск.; Ф. Гусак, Арран, Саск.; К. Кукура, Шикаго, Ілл.; Р. Іванюк, Шикаго, Ілл.; А. Гнатів, Форт Віліям, Онт.; М. Дудяк, Питсбург, Па.; В. Бродяк, Дітройт, Міш.; О. Філевич, Гейт, Алта.; І. Осмак, Торонто, Онт.; І. Наконішевська, Форт Віліям, Онт. А. Вітів, Форт Віліям, Онт.; С. Крук, Вінніпег, Ман.; І. Бунчук, Вудбайн, Н. Дж.; Т. Онишко, Глендон, Алта.; В. Федорук, Мондер; С. Староста, Филаделфія, Па.; И. Білик, Мондер; С. Семенюк, Новий Київ, Алта.; Т. Олійник, Обурн, Н. Й.; І. Ковальський, Едмонтон, Алта.

$1.10: М. Всякий, Гейстингсон Родон, Н. Й.

По $1.50: Я. Д. Стратійчук, Канора, Саск.; І. Шандюк, Вернон, Б.К.

По $2.00: Г. Лакомський, Бронкс, Н. Й.; К. Сенековська, Филаделфія, Па.; П. Сеньшин, Лішор, Алта.; П. Соколовський, Велебурґ, В. Ва.; К. Бучинська, Н. Йорк.; С. Крук, Айрон Ривер, Алта.; П. Михальчук, Филаделфія, Па.; К. Олексій, Шикаґо, Ілл.; К. Скоропад, Шикаґо, Ілл.; К. Пирчак, Шикаґо, Ілл.

ПРЕСФОНД "СВІТЛА"

$1.80. На забаві п. Садовника, Мондер, Алта.

$2.00. З нагоди 60-ліття Івана Равлика, Ройкрафт, Алта.

$2.50. Прийом в п-ва Склярриків, Ґримсбі, Онт.

$3.50. Одна Особа.

$3.65. Несподіванка для п. Мазурів, Ґримсбі, Онт.

$3.76. На похороні Димитра Жука, Мондер, Алта.

$4.00: М. Конюк, Овеґо, Н.Й.

$4.15. З нагоди несподіванки в Катерини Паїш, Лемонт, Алта.

$5.00: Г. Миклюш, Шика…

$5.00: П. Височанський, …тралія, Па.

$5.35. На поминках по М… Кашубі, Чипмен, Алта.

$5.55. На забаві в П. Ф…бея, Мондер, Алта.

$5.60. З нагоди професії … Йосафата Шкварка, Ґримс… Онт.

$8.26. Несподіванка для … Іґнатія Лесюка, ЧСВВ., Ґри…бі, Онт.

$10.20. На забаві п. Григо… Головайчука, Краків, Алта. … брав Павло Щур для укр. К… вояків за морем.

$12.00. Йосиф Вербицьк… Монтреал. Збірка на празн…нім обіді.

Всім щирим жертводавцям с… дає сердечну подяку й ба… Божого благословення — Р…

Богослуження в Альбер…

ЛЮТЕНЬ

18. Неділя —
Ворвик
Гилярд — місто
Менлі
Тофілд
Коперник (17-го велик. с… від)
Стрий
Еґремонт
Мирнам
Лейк Белвю (в урк. н. до…
Менвил — місто (в г… 10:30); катехизація й с… парохіяльні збори.

23 й 24 —
Чипмен. Вел. сповідь ді… у 5. год. увеч. В субот… год. 9.30 чит. Сл. Бож… великодне св. причастя.

25. Неділя
Чипмен
Спас, к. Мондеру
Краків
Делф
Голден — місто (24-го … сповідь)
Калмар
Вильно
Редвей
Ту Гилс
Елк Пойнт

БЕРЕЗЕНЬ

2 й 3 —
Восток, св. Николая. Вел… сповідь дітей у год. 5. … веч. В суботу Сл. Бож… велик. св. прич. в год. 9…

4. Неділя —
Восток, св. Николая
Гилярд, св. Івана Хр.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

25. II. 2 неділя посту. Г… 6. Єв. утр. 6.

Старий стиль

25. II. Н. Митаря й Фа… сея. Глас 5. Єв. утр. 5. Зага…ниця до Нед. Блудн. Си… (Церковний устав старого … лю можна замовити в "С…лі").

Несподіванка. Пані Катерина Паїш святкувала 3 лютня 37-му річницю своїх народин. З цього приводу знайомі й сусіди справили їй несподіванку. Зібравшись разом прийшли до дому п-ства Паїшів і почали господарювати. По приємній забаві й гутірці слідувала смачна перекуска, а потім Преп. о. В. Дрібненький, ЧСВВ., зложив п-ні Паїш в імені всіх присутніх признання за працю в парохії й побажав доброго поводження … много літ життя. Місцеве Ж…ноче Товариство, що до н…го належить п-ні К. Паїш, сп…вило їй з цього приводу … дарунок гарне начиння.

Пані Катерина Паїш є … дома у Ламонті як діяль… членкиня парохії св. Івана Х…стителя. Цього року вона … стала вибрана на голову Ж…ночого Товариства, що п… цій парохії робить велику р…боту.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

Дня 11 лютня ми розпочали Великий Пресовий Похід "Світла" для приєднання тисячі нових передплатників. Усіх Всеч. Отців Парохів і Всіх Читачів "Світла" просимо подати нам помічну руку в поширенні нашого релігійного часопису. Нехай не буде ні одного читача "Світла", що не приєднав би в часі цього походу "Світла" хоч одного нового передплатника. Для тих, що приєднують нових передплатників для "Світла", є призначені гарні нагороди. Річна передплата "Світла" й "Католицьких Картин" виносить тільки $1.00. Всі листи просимо посилати на адресу "Світла."

— На Виховний Інститут Б.У.К. в Едмонтоні зложили українці в Алберті на руки Преп. о. С. Курилл, ЧСВВ., під час концертів його мистецького гуртка, понад $11,000. На першому місці щодо жертвенности стоїть наша парохія в Чипмені. Будова Інституту вимагатиме принаймні $40,000. При Божій помочі й великій жертвенності свідомих українців в Алберті ми надіємось оснувати цей так потрібний Інститут.

— **Американський** радіоний звітовик із стація НБС, що був у Римі і говорив з папою Пієм XII, оголосив через радіо свої враження. На його думку св. Отець є одним із провідних державних мужів в Европі. Папа щиро бажає добра й миру не для одного, чи другого краю, але для всіх без винятку. В розмові з цим звітовиком папа заявив, що він сильно вірить, що міжнародні питання, що виросли з ненависти й національних ворожнеч, можуть бути злагіднені й усунені християнською любовю.

— **Кир Ніль** Саварин відправив у церкві св. Николая в Вінніпегу, 29 січня, поминальну Службу Божу за бл. п. митрополита Андрея Шептицького. Пристоящими були о. ігумен Н. Сеньків, ЧСВВ., о. Хр. Кондратюк, ЧСВВ. і о. Боніфатій Слобода, ЧСВВ. Преосв. Ніль при цій нагоді виголосив проповідь, де згадав про заслуги митрополита Шептицького для української нації й Церкви.

— **Українська** католицька Церква взяла участь у Конгресі "Церковної Одности", що відбувся в неділю, 21 січня, в Шикаго. Конгрес почався архієрейською Службою Божою, що її відправив Преосв. Амврос Сеншишин у співслужбі ОО. Василіян: ігум. С. Журавецького, ігум. Н. Когута, І. Ричкуна, В. Андрейчука і П. Матвієва. Проповідь виголосив Преосв. Амвроз. Також говорив о. Десмонд Шмал, Т. І., що 1939 року одержав признання від Східньої Конгрегації в Римі за свої праці в користь східніх обрядів. Конгрес відбувся в катедрі Пресв. Імени, найбільшій церкві в Шикаго.

— **Агенція** "Рілиджес Нюз Сервис" подає вістку зо Швайцарії, що совітська влада в Галичині звільняє з військової служби священиків і дияконів української католицької церкви, поводиться добре зо священиками й вони продовжують свою діяльність без перепон. Тільки — ця влада арештувала 30 священиків і кількох із них розстріляла, наче б то за співпрацю з німцями.

— **Найновіший** виказ подає, що в Католицькій Церкві на всім світі є тепер 1,334 епархій. З цього 10 є патріярхати, 330 митрополій, 36 архіепархій, 958 епархій, а решта вікаріяти апостольські, префектури й місії. Кардиналів є 41. Опорожнених місць в колегії кардиналів є тепер 29.

— **В Парижі,** 15 січня, відбувся краєвий зїзд картолицької організації юнацтва. Учасників було 25,000.

— **Усіх** католицьких часописів в Злучених Державах є 332; разом мають 9 мільйонів передплатників.

— **Німецькі** католики занепокоєні браком молодих священиків. Причина цього та, що нацистський уряд покликав спочатком війни всіх семінаристів до військової служби. В архіепархії Мюніху, де до приходу Гітлерівської влади що-року виходило 150 нових священиків, 1943 року було тільки пять, а 1944 р. тільки три.

— **Нацистський** уряд заборонив відправляти богослужения в вязницях.

— **В Вашингтоні** почалася збірка на $1,000,000, щоб по війні поставити тут католицьку школу для студентів.

— **Під час** місії в військовому таборі в Банана, в Флориді, 300 вояків щодня приступали до св. причастя. Всіх учасників у цій місії було 1,100.

— **Архієпископ** у Сен Френциско сказав у своїй промові при посвяченні нової католицької школи, що коли шкільне виховання має бути вихованням, то воно має навчити про завдання й обовязки родинного життя.

— **У католицьких** школах в Америці є тепер поверх два мільйони дітей.

— **Німецький** спосіб бомбардування крилатими бомбами є сам собою недозволений моральним законом тому, що цих бомб у такий спосіб, як його вживають німці, неможливо спрямувати на воєнні осередки й вони часто безпосередньо убивають мирне населення. Так рішив католицький часопис "Американ Еклезіястикал Ревю".

— **Собор** православної Церкви, що відбувся в Москві, вибрав митрополита Алексія патріярхом Москви й "всех Расей" — тобто всіх земель, що належать тепер і що ще будуть належати до Москви. Єпископ Тихон, у промові до 160 зібраних представників, заявив, що совітський уряд зробив досі багато добра для Церкви й на будуче обіцяв поставити нові церковні будівлі.

— **Новинкарська** агенція О НА подає, що з Москви приїздив до Львова більшовицький владика Николай, що носить назву київського й галицького митрополита, й там мав відбути наради з впливовими українськими провідниками та відвідувати українські церкви й наукові інституції, а львовяни приймали його з великими почестями та віддавали йому належну пошану. Хто в це повірить?

НОВИНКИ

— **У Лондоні** відбувся під час різдвяних свят Зїзд Союза Українських Канадських Вояків. На святій вечері було присутніх коло 160 вояків, у тім 12 американців. Між ними був також о. Горошко й о. полковник О'Ніль, латинський головний військовий духовник за морем. Наші вояки й воячки брали участь у богослуженні, приступали до св. причастя, мали бенкет із привітами, каблями, телеграмами й картками. Чужі гості винесли якнайкраще враження так що до числа учасників, як і порядку, краси співу та обрядів на богослуженнях. Учасники зїзду поводились під кожним оглядом взірцево.

Наші юнаки дуже там цінять собі кожну хоча б і найменшу вістку про їхнє домашне місто. Наприклад на бенкеті кожний відчитаний привіт вітали оплесками. Цей зїзд то був справді для наших вояків великим святом.

Дорогі Читачі, пишіть до наших вояків листи, посилайте їм дарунки, складайте для них датки в канцелярії К.У.К. в Вінніпегу, а найбільше моліться, щоб уже цього року закінчилась війна правдивим і тривалим миром та щоб усі наші вояки вернулись щасливо додому. Своїм синам і знайомим при війську замовляйте "Світло", щоб і вони могли мати релігійне читання.

Одночасно в Манчестер провели українські вояки різдвяні свята разом із тамошньою українською громадою. Був між ними присутній наш український католицький духовник, Всеч. о. М. Горошко, що відправив другого й третього дня Службу Божу. Крім того була спільна гостина з промовами й дарунками, забавою й співами з музикою. Між іншими вояк Щандровський, українець із польської армії, дякував нашим громадянам із Манчестер за їхню гостинність, що кожного українця приймають, як "батько блудного сина" і кожний може знайти опіку та може говорити, співати й бавитися з рідними в рідній мові. Бажав воякам, щоб у будуччині могли стати вояками за незалежність України.

— **В Америці,** провіднім католицькім часописі в Злучених Державах, появилася надзвичайно прихильна оцінка нової книжки Чемберлена про українську справу, "А субмерджед Нейшон" (Потоптана нація). Оцінку написав начальний редактор "Америки" о. І. Лафардж, Т. І.

— **Колись** чеський президент Бенеш заключив був договір із Совітами, що Чехословаччина буде відбудована по війні в давніх границях. За ту обіцянку Бенеш помагав Сталінові робити в Европі стежку для комуністичного верховодства. А тепер іде до того, що не тільки Карпатська Україна, що її віддав Бенеш Сталінові, буде діставати накази з Москви, але й Чехословаччина з Бенешом, якщо він залишиться ще при владі. Аж тепер зрозуміє Бенеш і йому подібні, що бажали опертись на совітській владі й не розуміли визвольних змагань українського народу, що це значить повірити більшовикам. Та маємо надію, що й Чехи та Словаки розпічнуть свої заходи для визволення Чехословаччини з-під опіки "старшого словянського брата."

— **В Болгарії** так званий "народній суд" засудив на смерть князя Кирила, брата бувшого короля Бориса, премєра Філова, двох інших премєрів, одного генерала, 9 королівських радників, 22 міністри, 66 послів. Засудили їх за те, що вони мали працювати з німцями. Засуджених відразу розстріляли. А маси народу приглядались тому. Такі наглі суди й розстріли можуть дуже легко засудити невинного, а особливо, як це діється за проводом комуністів. Є вістка, що там уся влада є в руках Цолі Драгойчової, секретарки "Фонду Батьківщини", старої комуністки, гарячковатої фанатички, що вже була кілька разів зсуджена на смерть та що вірить, що як хтось не є на 100% з нею, то він проти неї. Сила її впливу необмежена. Для неї байдуже, які закони видає уряд. Їй не сміє ніхто перечити. Імя Цолі жене в Болгарії мороз за шкуру.

— **Премер** Кінг рішуче заперечив поголоски, наче б він мав зректися свого уряду перед новими виборами.

— **Якщо** аліянти не були б відчинили другого фронту в Франції, то Лондон були б знищили німецькі літаючі бомби, що їх із французького побережжя мали німці висилати 25,000 денно.

— **Нацистський** суд засудив на смерть посадника міста Кінігсбергу за те, що він перед наступом совітської армії покинув своє місто без наказу з Берліну.

— **Нїпонська** новинкарська агенція оголосила, що недавно вмер на запалення адмірал Нунота. Це вже 84 ніпонський адмірал, що вмер від травня 1944 року.

— **Совітська** преса накидається на Еспанію, Швецію й Швайцарію за те, що вони не з більшовиками. А то завзяті, що не хочуть покаятися!

ПОРЯДОК КОНЦЕРТІВ НА ВИХОВНИЙ ІНСТИТУТ Б.У.К. В АЛБЕРТІ

16 лют. Восток (Івасюки), година 8:00 ввечері.
17 лют. Редвей, год. 8:00 ввеч.
18 лют. Редвотер-Куквил, год. 2:00 спол.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 березня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 5.

ДЕ БУДЕ ПО ВІЙНІ ДУХОВНИЙ ОСЕРЕДОК: У ВАТИКАНІ, ЧИ В МОСКВІ?

ГОЛОВНА СПРАВА

З християнської філософії життя

Бувають українці, що невтомно займаються освітньо-культурною, запомоговою й політичною роботою. Такі люди щиро дбають про різні справи — тільки не дбають про себе.

Дбати тільки про себе — це зле; дбати також і про себе, — це добре.

Між сотвореними речами нема іншої такої, що про неї повинна б людина дбати більш, ніж про свою душу й своє внутрішне духовне життя. Бо наша душа дорожча, ніж увесь світ. Що мені поможе ввесь світ, як я матиму шкоду на своїй душі?.. Одну тільки маємо душу й як би ми втратили її, то це була б найбільша втрата.

Людське життя, це мандрівка довгою дорогою, що може закінчитись вічною погибелю, або вічним щастям. Вигідніша дорога веде до погибелі; та, що виглядає вузька й прикра, веде до щастя. Котрою ти ідеш?

Людське життя, це пробна мандрівка дорогою, що на ній повно рож і терня. Одні люди задержуються при рожах, інші вертаються з боязни перед колючим терням. Розумна людина втішається приємним запахом рож, але не задержується довго коло них; а й колючим терням не застрашується; колючки добуває з покалічених ніг, рани тихо лікує й іде далі життєвим шляхом, свідома того, що тільки ті перейдуть життєву пробу, що пройдуть увесь свій життєвий шлях. Радість і терпіння часто зміняються, бо така вже людська доля. Однак сильні люди тільки ті, що в цій зміні не падають і спокійно проходять свою пробу. Справжній філософ той, що в нещасті держить голову догори, а в щасті опускає її покірно додолу.

Людське життя, це плавба морем, що на ньому заливають нас раз-у-раз гіркі хвилі. Та дивна ця плавба: людина врятує себе, як урятує свою душу. Тому на життевім морі чути тільки одну пересторогу: Нехай гине тіло, щоб ти тільки врятував свою душу! Тому — рятуйся, милий друже!

ВАТИКАН ЧИ МОСКВА?

Дня 2 березня припадає річниця вибору, а 12 березня річниця коронації папи Пія XII.

Ця річниця дуже дорога для всіх свідомих католиків, бо вона пригадує нам ту хвилину, коли наша Церква одержала побожного, вченого, трудолюбного й безбоязкого архипастиря, що певною рукою керує з Ватикану найбільшою в світі організацією, що її провід віддав йому в березні 1939 Божого року сам її основник, Ісус Христос. Близько 400 мільйонів християн-католиків із усього світу, з усякої країни й нації під сонцем, звертаються в сторону Ватикану, звідки лунає по всім світі непомильний голос у найважніщій в світі справі християнської віри й моралі. Жива, діяльна особа папи в Ватикані, це постійний знак правдивости слів Христа, що колись заповідав: "Я кажу тобі, що Ти Петро (скеля); і Я на тій скелі збудую мою Церкву й пекельні ворота її не переможуть. І дам тобі ключі небесного царства. І що ти звяжеш на землі, буде звязане на небі... І ось Я з вами по всі дні аж до кінця віків." (Мат. 16:18; 28:20).

Та не тільки католики звертають свої очі й серце в сторону Ватикану. Мільйони некатоликів із усіх сторін світу звертають своє ухо в сторону Ватикану й прислухаються до могутнього голосу папи Пія XII, що як Христовий Намісник найкраще й найбільше з усіх провідників світу проповідує безлячно слова правди про справедливість, любов і тривалий мир, що їх так дуже треба прибитому горем людству в цей тривожний час, та за чим так сердечно тужить закривавлений і втомлений світ.

Доказом великої поваги папи в світі є це, що незлічимі тисячі вояків і старшин, католиків і православних, протестантів і жидів, приклонили в час цеї війни з пошаною свої коліна перед Святішим Отцем у Ватикані і щирим та приязним серцем прийняли його папське благословення.

А в тім самім часі великий некатолицький конгрес у Вашинґтоні одноголосно вирішив вписати на довговікову памятку цьогорічну різдвяну промову папи, як історичний документ великої ваги, до своїх конгресових актів. Крім цього президент Рузвелт вислав до папи свого особистого надзвичайного представника, а Чорчил особисто склав чолобитню голові Католицької Церкви.

Щодо нас, українців, то український народ може цю памятну річницю вибору й коронації папи Пія XII-го згадувати з найбільшою вдячністю, бо тільки він увесь час війни проповідує засаду справедливости й волі навіть для найменших народів і таку подає програму впорядкування повоєнного світу, що промощує шлях до відродження кожній поневоленій нації.

Один тільки чути в світі голос противний папі. Це голос червоної Москви. Голос комунізму. Голос атеїстичного інтернаціоналу. Голос найбільш жорстокої в світі диктатури, що загарбує чужі землі, винищує найкращих синів поневолених націй і заливає світ морем пропаганди й безбожности, сліз і крови. Що є зокрема голосом найбільшого ворога України.

Під час цеї війни Москва вже кілька разів нападала на папу. Більшовицька преса робила папі закиди, що він не є Христовий Намісник, що держить із фашистами, що хоче "мякого" мира. Це робить Москва на те, щоб підірвати довіря до папи й відвернути серця людства від Ватикану, а звернути їх у сторону Москви, що хоче стати осередком світу, а в першій мірі словянського православя в европейських краях. Зокрема Москва такими наклепами бажає зменшити силу голосу папи, що одинокий у світі закликає до християнського вирішування долі европейських народів.

Хто виграє?

Папа не має дивізій до боротьби з червоною армією й більшовицькою диктатурою. Однак папа, це Божий слуга. Це Божий Помазанник, що його Бог настановив пастирем людських душ усього світу. За папою стоїть Бог. Хто виступає проти папи, виступає проти Бога, згідно зо словами самого Христа, що виявив виразно: "Хто вас слухає, той Мене слухає; хто ж вас цурається, той Мене цурається; а хто цурається Мене, цурається Того, що Мене післав." (Лук. 10:16). А тому, що кожний несправедливий виступ проти папи, є виступом проти Бога, а з Богом іще ніхто не виграв справи, то це зовсім певне, що після хвилевої, повної кривди перемоги більшовизму, прийде повна спокою й щастя перемога Божого царства, що його земною частиною керує папа в Ватикані.

Що більше. Ми певне надіємось, що найбільша перемога буде в тому, що сьогоднішня безбожна Москва, що намагається людство відвернути від Бога, папи й Ватикану, сама звернеться туди щирим серцем, згідно з неминучими словами Ісуса Христа: "І буде одне стадо та й один пастир." (Ів. 10:16). Божа Мати при своїй зяві в Фатимі заповіла виразно, що Росія навернеться, як будемо за це молитися.

Українська нація в цій війні платить найбільший рахунок. Більшовицька пропаганда й насилля видирають у наших людей християнство й українство, землю, волю й життя. Намагаються наш народ обманути Радянською Україною, визволенням, українськими арміями, орденами Хмельницького, старинним Києвом — а все те тільки на те, щоб затягнути нас до більшовицької Москви.

Так! Хмельницький наш. Київ наш. Україна наша. але водночас і Ватикан наш, бо це столиця голови Католицької Церкви, що в ній, за архієрейським проводом наших українсько-католицьких владик, ми знайшли правду й спасення. І папа наш, бо це видимий голова нашої Церкви, що як Намісник Ісуса Христа, непомильно навчає нас одиноко правдивої християнської віри й справжнього християнського життя.

Куди, отже, повинні українці звертати свої очі: на Ватикан, чи на Москву?

Ватикан із Богом, а хто з Богом — Бог із ним. Тому певне виграє Ватикан і всі ті, що будуть із ним! Ми віримо непохитно, що прийде той час, коли з Ватикану залунає величний псалом великої моральної перемоги. За проводом Ватикану заспівають свій воскресний славень усі вільні, відроджені нації, а з ними — й вірні сини вільної української нації — заспівають псалом радости, вдяки й тріюмфу: "З нами Бог, разумійте язици, і покаряйтеся, яко з нами Бог!" Молімся всі, щоб це сталося.

Місячне намірення

На Моральних Основах

Сумний стан сучасного світу

Кому сьогодні в світі добре? Скільки є тепер у світі людей, що живуть спокійним, щасливим життям? Де є така хата, що в ній не було ще журби й смутку, болю й сліз? Сьогоднішня людина почувається так, як це висказав Богдан Лепкий у своїй жалібній пісні: "Розжалобилася душа у смутках непомірних, що збулась радости життя..."

Причиною цього нещасного стану світа є те, що в світі дуже багато зла. Люди роблять багато зла, від чого терплять і покривджені й самі злочинці.

Велика людська злочинність

Першим злом, що дуже затруює людям життя й робить їх нещасливими, це непошанування людського життя, вбійство. Вбивають один одного поодинокі люди, нищать людське життя зорганізовані армії розсварених націй і держав. А чи в таких умовинах коли вдень і вночі загрожує людям напад, каліцтво й смерть, вони можуть почуватись щасливі?

Другим злом, що його повно в сучаснім світі, це непошанування людської власности, грабунок. Крадькома й наявно поодиноко й зорганізовано нападають люди на людей і забирають їм гроші й матеріяльні добра, а навіть загарбують цілі землі. Чи таке поневолення може зробити на цій землі щасливою хоча б одну людину?

Третім злом, що робить нещасливими мільйони людей, це непошанування людської волі. Несподівано, насильно забирають людей із рідної хати, з рідного краю, розбивають родини й вивозять у непривітні країни, де жде людей тільки неволя й гарівка, мука й смерть. Мільйони людей могли б сказати сьогодні за Шевченком, а то ще з більшим смутком: "Лічу в неволі дні і ночі, і лік забуваю... О Господи, як то тяжко тії дні минають!.." Серед такого горя добре маються тільки ті, що спочили в Бозі...

Четвертим злом, що тепер дуже часто робить нещасливими сотні тисяч людей, це затруєння родинного й приватного життя невірністю, розводами, всякою неморальністю. Скільки муки й сліз, скільки великого нещастя принесло це лихо юнацтву, батькам і дітям!. І багато є ще в світі й іншого лиха, що день-у-день тисячі людей робить нещасливими. Тому, що теперішні люди злі й роблять зле, то світ виглядає наче одна велика лічниця, де кожний сумує й нарікає; плаче, терпить, а то й загибає без часу, не зазнавши правдивого щастя.

Матеріяльна культура щастя не дає

Щоб зробити себе щасливими, то люди мешкають у величних палатах, повних найновіщих винаходів; їдять найсмачніші страви й пють найкращі напитки без найменшого ограничення; одягаються з одежу найновішої моди; їздять щораз то кращими самоходами й літаками; любуються найкращою музикою при радію й грою найславніших фільмових мистців; мають величанські школи, театри й усякі розривкові заклади; мають у своїх руках владу над народами й державами й розпоряджають мільйоновими арміями, готовими на кожний їхній приказ — і при всім тім світ повний тривоги, смутку й болю, муки, крови й смерти... При всім тім дуже часто ні крихітки правдивого, тривкого щастя. Вся та розкішна матеріяльна культура не може зробити ні одної людини правдиво щасливою! Хоч мають до своїх щоденних послуг найновіші здобутки матеріяльної культури, люди далі обманюють, ненавидять себе й переслідують один одного, обкрадають і вбивають! А чому так?

Бракує найголовнішого

Бо людям бракує — чесноти. Людям бракує тієї доброї прикмети, нахилу душі, що дає людській душі охоту робити добре.

Щоб люди могли робити добро, мусять мати чесноту. Як не будуть мати тієї прикмети, тих добрих прикмет душі, що склонюють людину робити те, що добре, люди будуть робити зло. І не поможе їм ні мода, ні авто, ні радіо, ні школа, ні преса, ні поліція, ні армія, ні вся ця зовнішня матеріяльна культура! При всім тім і при помочі всього того доти будуть вони самі, а через них інші люди робити зло й доти будуть нещасливі, доки не дістануть внутрішньої культури, тієї виробленої християнської чесноти, що в прилюднім і приватнім житті, навіть без принуки й догляду, склонює людей здержуватись від злого, а робити те, що добре.

Наша сила в чесноті

Щоб бути чесною людиною, треба мати чесноти віри, надії й любови; що склонюють людину гідно відноситись до Бога, а також і ті чесноти, що склонюють нас відноситись по-людськи до кожної людини, що між ними головні: второпність, справедливість, повздержність і мужність. Хто має ці чесноти, цей щиро почитає Бога вірним захованням Його закону, а одночасно й до кожної людини відноситися прихильно, не чинить нікому кривди, віддає кожному, що йому належиться й любить кожного, як самого себе. Люди, що одержали основне християнське виховання й закріпились у чесноті тобто навчились робити скоро й легко те, що добре, не будуть зводити людей брехливою пропагандою й приводити їх до відступства від Бога й рідної нації; не будуть викликати несправедливої, братовбивчої війни, загарбувати чужих земель й поневолювати слабших народів; не будуть розбивати родини подружньою невірністю й розводами, поширювати злої преси й ухвалювати неморальних законів. Не будуть зневажати Бога й робити нещасливими своїх ближніх тільки ті люди, що визначаються чеснотою. Що від дитинства навчились вистерігатися того, що зле, а робити всюди й завсіди, навіть без догляду й примусу, тільки те, що добре, що чесне.

Молімся всі!

З огляду на таку велику силу й потребу чесноти тобто моралі, побожности між людьми, Святіший Отець закликає всіх членів Апостольства Молитви, щоб кожного дня місяця березня щиро молились за те, щоб за Божою ласкою настало в світі **привернення чесноти в прилюднім і приватнім житті.** Щоб люди керувались у своєму державному, родинному й особистому житті не лакімством й змисловістю, гордістю й ненавистю, тільки чеснотою, а головно тією любовю, що склонює людину мати Бога за Отця, а кожного ближнього за брата.

Дорогі Читачі "Світла"! Привернення чесноти в прилюднім і приватнім житті така важлива справа, що за неї не тільки в цім місяці, але й завсіди треба молитися, а головно за те, щоб найвищі керманичі держав і народів визначались чеснотою та щоб усі справи національної й міжнародньої політики вирішували в дусі справедливости й любови.

Це важливе головно для нас, бо аж тоді, як минеться кривда й неправда на нашій рідній українській землі, "світ правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти."

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

В домі Острожського

9). Після виходу з цеї школи повинен був Рутський, як казав тодішній звичай, побувати якийсь час у домі славного шляхтича, щоб заправитись до всіх праць свого стану. Фелікс Велямин товаришив звичайно під час сеймових зїздів і зборів шляхти одному кальвінському сенаторові, своєму приятелеві. Під час тих подорожей він познайомивсь і заприязнивсь із одним шляхтичем-католиком, управителем дому князя Острожського, й задумав, не знати з яких понук, віддати йому в опіку свого сина. Це рішення було дивне з боку такої людини, що бажала виховати своїх дітей у кальвінізмі. Та, без сумніву, її піддав йому сам Бог, щоб таким чином новий промінь світла міг упасти на душу Івана. Незабаром молодий Велямин — Рутський поспішив за своїм новим опікуном і вихованком на двір княгині Острожської, що була дочкою графа Тарновського, каштеляна краківського й коронного гетьмана. Ця пані була католичка й так привязана до своеї віри, як її чоловік до православя. На її бажання відбулась раз диспута між ОО. Ісусовцями й богословом Василем, що тішився славою великого богослова між православними й був у великих ласках у князя. Іван Рутський був присутній на тій богословській розправі. Він був захоплений способом доказування Ісусовців і вражений основністю їхніх доказів. Згодом постійне й приятельське приставання з католиками розвіяло його упередження, що було овочем його кальвінського виховання. Іван не належав іще до правдивої Церкви, але був уже на дорозі до пізнання її, коли несподівано батько відкликав його додому.

Поворот до Рути

Причиною, чому Фелікс Велямин відкликав свого сина з двору князя Острожського, було його побоювання, що може Іван уже став католиком. Щоб упевнитись, як мається справа, Фелікс задумав уладити спільне причастя, що було приписане в кальвінській секті. Він повідомив отже Івана, що до Рути приїде внедовзі кальвінський духовник і тоді вся їхня родина приступить до причастя; при тім й заохотив його, щоб приготовився до нього. Іван не сказав на те нічого; з цього батько був дуже вдоволений, бо був переконаний, що син остався вірний кальвінській вірі.

Боже провидіння

А Іван, зараз по відході батька, став навколішки й гаряче молився та благав Бога, щоб просвітив його, що має робити: чи причащатися й визнати віру, що в її правдивість він став уже сумніватися, чи здержатись від участи в тім причастю, що було б тільки глумом над правдивим св. причастям? Просьба чистого серця Богу завжди приємна. Завдяки молитві Івана сталися якісь перешкоди, що зробили неможливим приїзд кальвінського духовника до Рути й заповіджене причастя не відбулось. Життєписець Рутського оповідає, що він іще на старості літ радів "із цього, що його уста не були опоганені відражаючим хлібом, що його вигадало кальвінське недовірство." І так другим наворотом Бог не допустив, щоб еретицькі духовники уділили своїх святокрацьких обрядів "тій вибраній посудині, що її Він поволі приготовляв собі, щоб прославила Його імя в Україні."

Виїзд за границю

В 1590 році вмер батько Рутського, не навернувшись до католицької віри. Після смерти батька Іван негайно вирішив виїхати за границю, наче б то для продовжування своеї науки, а поправді з тим наміром, щоб там без перешкоди шукати правдивої віри. В дорогу пустився з одним сектантом, що могло бути для нього шкідливе; та Боже провидіння скоро звільнило його від того небажаного товариша й він уже сам прибув до Праги. Там записавсь він до Каролінського Університету. Цей університет був під зарядом гуситів і їхні студенти вели дуже свавільне життя. Та однак саме між ними мав Рутський пізнати правду. А сталось це так.

В Празі

Коли Рутський прибув до Праги, то насамперед відшукав своїх земляків, що там ходили до школи, щоб проживати в рідному оточенні; при цім він не підозрівав нічого, що вони були дуже розпущені. Молоді земляки спостерегли однак, що Іван є людиною зовсім інших обичаїв, тому задумали зіпсувати його. Одного вечора запросили його в відвідини до одного дому. Рутський, що нічого не догадувався, прийняв запрошення. Там його задержали на вечерю, а по вечері почали грати й танцювати. Іван не любив таких розривок, тому почувався дуже ніяково. Щоб положити край його невдоволенню, до нього привели якусь пусту, напів голу женщину. Переляканий такою несподіванкою невинний юнак ухопив ножа й почав грозити негідниці, що заріже її, як зараз не вступиться. Така постава Рутського зробила своє: пуста женщина втекла, а все товариство перервало свою пусту забаву. Тепер до своїх товаришів Рутський, повний обурення, промовив такими словами, що аж мусіли паленіти з сорому за своє негідне поводження; опісля вийшов із того дому, постановивши разна-завжди зірвати зо своїми земляками всякі взаемини. Що більше. Злочин його приятелів відчинив йому очі й він, накивавши пятами ересі, пішов просто до Католицької Церкви.

Рутський стає католиком

В цій преважливій справі своєї душі Рутський звернувся до ОО. Ісусовців. Ректор ісусівської колегії, що перед ним Іван розкрив стан своєї душі, провів йому духовні вправи, пройшов із ним катехизм, прийняв прилюдне виречення кальвінської ересі, а опісля задержав кілька тижнів у колегії, щоб докінчити з ним усі потрібні поучення.

Як тільки Рутський став католиком, зараз вирішив посвятитись на виключну службу Богові в духовному стані. З того часу він тільки ждав слова о. ректора, щоб сказав йому вступити до Чину ОО. Ісусовців, або до якого іншого латинського черечого Чину. Та Бог мав щодо будуччини Рутського свої власні плани. Несподівано Рутський занедужав на якусь дивну слабість, що з нею його не могли прийняти ні до якого новіціяту. З огляду на те він відновив свою попередню науку. Внедовзі він зовсім видужав так, наче б недуга була дана йому тільки на те, щоб перепинити його попереднє рішення.

На філософії

За порадою ОО. Ісусовців Рутський виїхав із Праги на науку філософії до Вірцбурга. По трьох роках він серед оплесків університету склав свій докторський іспит, однак самої докторської дипломи він не одержав, бо це не було тоді в звичаю в рідним краю.

Коли Рутський покінчив так похвально філософічні студії й думав перейти на богословя, несподівано прийшов приказ від його матері й опікунів, щоб він негайно вертався до Литви й це під загрозою, що як не вернеться, то не одержить більше ніяких засобів до життя. Сталось це тому, бо мати довідалась, що Іван став католиком і в приступі гніву хотіла примусити сина вернутись назад до кальвінської ересі. Іван не лякався гніву своїх кревних і був би охоче переніс терпіння за свою віру; та він бажав передтим, заки стане до бою з ересю, добре озброїтися до цього діла, до чого приготовити його могла тільки основна наука богословя. Та з другого боку, як жити без тих засобів, що він їх одержував на прожиток від рідні?

Коли Рутський так бився з гадками, до Вірцбурга прибув о. Бокса, що був першим литовським протоігуменом ОО. Ісусовців. О. Бокса вертався з Риму, куди Чин вислав був його, як свого представника-прокуратора, з провінції в Польщі. Він був заслуженою людиною так для Чину, як для Церкви. Рутському прийшла гадка, щоб виявити о. Боксі свої трудноці. О. Бокса зрозумів відразу, що Церква могла багато надіятись від того юнака, що його Бог вів такими надзвичайними дорогами. Заохотив отже Івана, щоб не зважав ні на які перешкоди, тільки розпочав без проволоки свої богословські науки. Щоб це могло йому вдатися, о. Бокса порадив йому виїхати до Риму й зголоситись у римських ОО. Ісусовців, а вони приймуть його до одної зо своїх колегій і там він, вільний від усякої журби про щоденний прожиток, зможе без перешкоди зайнятися найвищою наукою. Внедовзі, з кількома поручними листами о. Бокси до деяких римських ОО. Ісусовців у кишені, пустився Рутський у мандрівку до Вічного Міста. (Д. б.).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 15: 1-28

Ісус картає фарисеїв. Хананейська жінка.

Тоді прийшли до Ісуса фарисеї й книжники з Єрусалиму й питалися: "Чого твої учні переступають стародавній заповіт? Бо не миють своїх рук, як їдять хліб." Він же озвався й сказав до них: "А чому й ви переступаете Божу заповідь ради вашого заповіту? Бо Бог сказав: Шануй батька та й матір — і: Хто зловловить батькові чи матері, той має вмерти. Ви ж кажете: Хто скаже батькові чи матері: Те, чим я міг би помогти тобі, є жертва, то він може не шанувати свого батька, або своєї матері. І знівечили ви Божу заповідь для вашого звичаю. Облудники! Знаменито пророкував про вас Ісая кажучи: Цей народ складає Мені честь устами, та його серце далеке від Мене; то ж даремно вони прославляють Мене, навчаючи наук і людських заповітів."

Та й прикликав до себе людей і промовив до них: "Слухайте та розумійте! Не те, що входить до уст, опоганює людину; а що з уст виходить, те опоганює людину."

Тоді приступили Його учні й сказали Йому: "Чи ти знаєш, що фарисеї, почувши ті слова, згіршились?" А Він відповів і сказав: "Кожна ростина, що її не засадив мій небесний Отець, буде вирвана з корінням. Не зважайте на них; вони сліпі, проводирі сліпих. А як сліпий сліпця веде, то обидва впадуть у яму."

На це сказав Йому Петро: "Вияснн нам цю приповість. А Він відповів: "Чи й ви також безрозумні? Хіба не розумієте, що все, що входить в уста, переходить у живіт, а потім у природний спосіб геть виходить. А що виходить із уст, те йде з серця й воно плюгавить людину. Бо з середини, з людського серця, походять злі гадки, вбійства, чужолоства, розпуста, крадіжі, кривоприсяга й богохульства. От що опоганює людину; а їсти невмитими руками не плюгавить людини."

Та й забрався звідси Ісус і пішов у сторону Тиру й Сидону. І ось вийшла Хананейська жінка з тієї околиці й благала Його кажучи: "Змилуйся надо мною, Господи, Сину Давида! Мою дочку мучить тяжко злий дух". Та Він не промовив до неї ні слова. Тоді приступили Його учні й просили Його кажучи: "Відправ її, бо кричить у слід за нами." А Він озвався й сказав: "Не післано Мене, тільки до загублених овець дому Ізраїля." Та вона наблизилася, припала Йому до ніг і благала: "Господи, поможи мені!" Та Він відповів і сказав: "Не годиться брати хліб у дітей і кидати щенятам." Та вона сказала: "Так, Господи, але й щенята їдять кришки, що падають із стола господарів." Тоді Ісус відповів їй і сказав: "Жінко, велика твоя віра; нехай тобі станеться, як бажаєш." І від тієї години подужала її дочка.

ПОЯСНЕННЯ

Коли люди довідались, що Ісус вернувся зо східнього берега Ґенезаретського озера до Капернаума, то заметушались і з усіх боків почали приносити недужих. Куди тільки Спаситель повернувся, чи в міста, чи на села, мешканці клали недужих на майданах і благали, щоб дозволив недужим доторкнутись принаймні своєї одежі. І недужі ставали здорові.

Мабуть ця подія нанову розбудила лють ворогів. Вони, не побачивши Ісуса в часі Великодня в Єрусалимі, де не явився через небезпеку життя, прийшли тут підглядати. І їм видалось, що відкрили дуже велику річ, коли завважали, що котрийсь із учнів їсть хліб невмитими руками. За це вони зробили відповідальним Ісуса та обвинили прилюдно.

В цім випадку не ходило про переступство закону ні навіть про передання, а тільки, як сказали самі обвинуватці, тут ходило про перекази старших і погляди та пояснення законовчителів та письменників новішої доби, що то, щоб захування закону вчинити певним та безсумнівним і з пустої боязни перед осквернениям через дотик законно нечистих осіб або страв, самовільно видумали цілий ряд смішних і прикрих приписів, обмивань та очищувань тіла, чаш, збанків, тощо. Випадки законних осквернень були одним із предметів, що ними займалась бистроумність жидівських законовчителів. Свої установи вони ставили на рівні з законом, а навіть вище закону. Учений у письмі значив у них більш, ніж пророк, а слово законовчителя мало більшу вагу, ніж чудо.

Спаситель відповів розважно й різко. Не вдаючись у переговори щодо правосильности передання та установ, що через загальний пересуд були б подали ворогам зброю в руки, Спаситель відразу вдарив у найслабший бік секти, кажучи, що вони свої установи ставлять вище Божих заповідей та що понехують Божий закон, наприклад четверту Божу заповідь.

Тодішні жидівські письменники відступили були геть чисто від розуміння правдивого духа закону. За те належалась їм кара. Ісус не оповіщує її тим фальшивим учителям; про неї вони можуть довідатись із читання пророка Ісаї. Зруйнування міста й святині асирійцями та вавилонцями було тільки образом того, що мало наступити.

Коли фарисеї одержали відправу й мабуть відійшли, Спаситель прикликав народ, що відходив із засоромленими фарисеями, й почав пояснювати йому, на чому залежить чисто та й скверність страв, приказана законом для охорони перед поганством. Нечистоти нема в самих речах ні в діткненні їх, але тільки в злих пожаданнях, що походять із серця, з людської волі. Не тому не вільно вживати деяких речей, що вони злі, а тому, що з вищих причин заборонено вживати їх. Злий є непослух, а не сама річ, наприклад, їда немитими руками.

Як Ісус вернувся до хати Петра в Капернаумі, апостоли донесли Ісусові, що фарисеї згіршилися словами Його науки. Спаситель пояснив їм, що причиною згіршення фарисеїв не є Його свята наука, а тільки сама їхня фарисейська злоба. Апостоли нехай не звертають уваги ні на фарисеїв ні

на негодування обманеного народу, але стоять при правді, бо ті будуть осуджені й покарані.

В тій своїй науці Ісус не виступає проти правних передань ні зовнішніх установ, а тільки виясню́є їхню моральну вартість і розумне заховання. Сильно виступає тільки проти таких фарисейських установ, що хотіли б коштом Божих заповідей уходити за Божий закон.

Тими словами Ісус тільки навчав, будував і показував Своє люблячe Серце, що любить правду, а мерзиться всякою облудою.

Побачивши, що вороги слідять Його й докучають Йому, Ісус перейшов із Галилеї до Фінікії, приморської країни, що була частиною римської провінції Сирії. Фінікійці звали себе хананейцями, римляни звали їх — сирофінікійцями. Два найбільші міста в цій країні були Тир і Сидон. Тут задумав Ісус перебути якийсь час здалека від ворогів, а одночасно подати науку та потіху тим ізраїльтянам, що проживали на чужині; не робив однак цього прилюдно. Та що науки Ісуса на горі слухали сидонці й тирійці, а слава Його чудес розійшлась по всій країні, то як тільки Ісус наблизився до границь Фінікії, вийшла до нього з просьбою хананейка, що мала недужу дочку. Побачивши її віру й покору, Ісус вислухав її просьби.

З події виходить, що Господь вірно придержується свого звання, що в першій мірі відносилось до ізраїльтян; не зважавши на невірність жидів, Він признає першість Божого народу перед поганством. Спаситель зручно зазначив та пригадав різницю між поганами й ізраїльтянами, хоч улавшими. Саме вже навіження злим духом її доньки могло повчити поганську матір, у якому стані знаходиться вона сама й усе поганство та скільки погани через невірство й усяку нечесть стоять нижче Божого народу. Ісус представив це між відношенням дитини й собаки. Покірна поганка пізнала це й признала. А що Бог покірним дає ласку, то дав і тій щасливій тепер матері.

У відвідинах поганської землі та в чуді визволення дочки поганки з-під діявольської влади, показав Ісус Божий милосердний намір зняти прокляття Хама з його нещасних нащадків, та аж по ізраїлю й через ізраїля.

Тепер усе спасення світові подає Бог через Католицьку Церкву. Хто має Католицьку Церкву за Матір, той певний, що має Бога за Отця. Моліться щиро, Дорогі Читачі, й старайтесь усіма силами про те, щоб такими стали всі українці!

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

Москвофільська робота

8). Коли московські війська вступали 1914 року на українсько-галицьку землю, то їхні старшини мали в руках довірочну поуку штабу головного команданта в малій зеленій книжечці, що мала заголовок "Современная Галичина" й була написана на основі вигадок галицьких москвофілів про "мазепинство" й "польську інтригу". Крім того були там іще вказівки, "як треба відноситись до українофілів."

Ті вказівки були такі: до селян, що належали до українського табору, треба відноситись ввічливо, а навіть приязно, бо вони "грубо обманені" своєю інтелігенцією; а до української інтелігенції треба відноситись вижидаючо, бо не е виключене, що вона своїм поводженням і зрозумінням положення справи може довести до того, що ми забудемо давнє і не будемо примінювати строгих законів воєнних часів. Вказівки, як бачимо, людяні, хоч, щоправда, військові московські команданти не всюди їх придержувались.

При зайнятті краю було вказано закрити українські часописи. За кілька днів по приході московських військ до Львова справді перестали виходити всі наші часописи.

Натомість розпочали живу діяльність москвофільські організації. В Києві створили наші москвофіли "Карпато-Русскій освободительний Комітет" за проводом письменника Дра. Ю. Яворського, й видали відозву, що її принесли солдати до Галичини. В тій відозві, між іншим, Яворський писав таке:

"Многострадальний Русскій Народ Галицкой Земли! Братья і Сестри! Велик Бог Земли Руской! Шестьсот літ стогнала наша Галицкая Русь у чужом ярмі! Шестьсот літ текла у нас русская кров на потіху врагам нашого народа и всей Великой Руси... Поругани наша церков и православний обряд, поруган святий православний трираменний Крест. В народ внесена зараза братоубійственнаго роздора... Но велик Бог Земли Русской!.. По велінію Всевишняго славное і непобідимое воинство Православнаго Русскаго Царя вступило на Галицкую Землю, щоби принести ея несчастному народу волю і счастье, щоби приняти его в просторний и достойний дом одной, неразділимой русской Родини. Отгривай храми, и преклонше коліна, вознеси ти, русскій мужик Галичини, к Престолу Всевишняго горячую молитву... Не, перериваючи молитву, бери крест и хоругви и с торжественним пінієм молитви "С нами Бог"! встрічай Православное Русское Воинство, которое несет тебі не только широкій простор земли и хліб для утоленія голода тілеснаго, но несет тебі также твое незапятнанное имя Руси, несет тебі православную віру твоїх предков, несет тебі волю і свободу русскаго человіка на своей родной Русской земли. Ти-же, нестчасний русскій Галичанин, котораго жестокая судьба заставила в рядах вражеской армії с оружієм в руках виступати против своїх братьев, несущих нашому народу искупленіе, осіни себе крестним знаменієм... Кидай оружіе отдавайся Православному Воинству..."

Такий був зміст цеї відозви галицьких москвофілів до українського народу на початку війни 1914 року.

У Львові повстав крім цього ще "Народний Совіт" за головством звісного в Галичині д-ра Володимира Дудикевича; після приходу до влади більшовиків у Росії його там страчено.

Така була діяльність москвофіла Яворського, що визначавсь якоюсь запеклою ненавистю до всього українського й не мав ніякого жалю до тих своїх братів у Галичині, що держались українського національного напрямку, і інших синів українського народу, що обернулись серцем до Москви й обіцяли синам української землі ласку православного царя, московську православну віру й усяке добро, що — нікого з наших людей не зробило щасливими, бо "чоловік мудрує, а Бог керує". З великої сили православного царя до 4-ьох літ і сліду не стало. Дня 22 січня 1918 року, на руїнах тієї московської сили, що обіцяла розгром Австрії й "волю" галицьким українцям, проголошували українці в Києві існування незалежної самостійної України, а 22 січня, 1919 року злуку всіх українських земель в одну, українську державу.

Сьогодні на українських землях знову москалі. Замість царя — Сталін; замість білогвардійців—червона армія; замість православної віри — комунізм, що йому на послугах стоїть більшовицька православна церква з Олексієм, Николаєм і іншими 'пособіє імущими'; замість старих москвофілів - нові наші москвофіли-більшовики, що знову й ще голосніше обіцяють нам визволення та щасливу долю (з додатком погибелі української нації..) Маймо в Бозі надію, що знову прийдуть роки, коли - на руїнах більшовизму українська влада проголосить знову на обєднаних українських землях самостійну, ні від кого незалежну українську державу.

Українці в Росії

Коли розпочалась війна, то українське життя в Наддніпрянщині просто завмерло. Всі журнали й часописи один за одним були закриті. "Просвіти", що ще декуди збереглися, теж позачинювано. Українські клюби в Києві, Полтаві, Петербурзі й Москві рятувались, цим, що перетворились у лічниці для ранених. Українська молодь пішла в Галичину і Прусію вмирати за Росію. Ті, що жили в запіллю, мусіли мовчати, навіть як би були хотіли голосно заявити Росії свою лояльність. На зверх виглядало так, наче б із українством у Росії було все покінчено.

Для московського уряду й тих москалів, що думали будувати будуччину своєї держави на повній одноманітності й знівеченні усіх її народностей, зоставалась іще тільки Галичина, та провідна зоря українства, для них "кубло мазепинства". І ось, щоб загасити ту зорю, були звернені всі московські заходи й зусилля. Це в Києві дуже скоро побачили й відчули.

Що одною з головних причин війни для Росії було бажання захопити Галичину й знищити осередок національного українського руху, показали виразно слова тодішнього міністра закордонних справ у Росії - - Сазанова. Коли до нього, як до найбільш ліберального "європейського" з міністрів явилось представництво від громади петербургських українців та прохало заступитись за український рух, так несправедливо й нерозумно нищений московською владою в Росії й Галичині, то цей "ліберальний" міністер відповів їм: "Що ви хочете? Тепер то й випав найбільш зручний мент для того, щоб раз-назавжди покінчити з вашим українством!"

Як би хто міг був тоді сказати Сазанові, що в Києві вже 1918 року буде проголошена незалежна українська держава, був би вважав може за визов, чи державну зраду й увязнив та запроторив такого смільчака в тюрму. Та хоч цього ніхто не сказав, то однак, як казав Шевченко:

"Не скує душі живої
І слова живого!
І неситий не виоре
На дні моря поле!..
. . . . .
Встане Україна,
Світ правди засвітить
І помоляться на волі
Невольничі діти!"

І недавно ми величнo святкували велику річницю цеї великої історичної події!

І віримо, що ще повториться історія - - з радісною подією відродження української державности! Тільки треба збудувати її перше на дні моря — свого серця, де ніхто не годен знищити її! Де вона буде стояти непохитно зеленіяна мріями й почуттям любови навіть тоді, як останній раз ударить ся вірне українське серце!

Українські батьки й матері, будуйте невмирущу Україну в серцях своїх дітей, де вона стояла б по Вашій смерті й звідки навіть крізь тюремні крати полинуло б перед престіл Всевишнього українське благання:

"Боже великий, единий
Нам Україну храни,
Всі Свої ласки-щедроти
Ти на люд наш зверни!
Дай йому волю,
Дай йому долю,
Дай доброго світа,
Дай, Боже, народу
І многая літа!" (Д. б.).

Замовляйте для своїх дітей БІБЛІЮ в українській і англійській мові. Ціна 25ц. Для старших е велика БІБЛІЯ Старого й Нового Заповіту в англійській мові. Ціна $3.50. Замовляйте в "Світлі."

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1 березня, 1945, Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 5.

„Святійшему Вселенскому Архієрею Пію Папі Римскому Сотвори, Господи, Многая Літа!"

Христовий Намісник, папа Пій XII, благословить народ із папської лектики.

З тривожних хвиль міста Риму. Папа молиться за відвернення воєнної грози.

Преп. о. місіонар Маркіян Пасічник, ЧСВВ., новоіменований провідник Б.У.К. в Алберті. О. Провідник перебуває в монастирі ОО. Василіян в Едмонтоні. Редакція "Світла" бажає О. Провідникові великого Божого благословення в організаційній праці.

Святіший Отець промовляє через радіо.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $0.50: А. Дидик, Вінніпег, — М. Щербанюк, Равнд Гил, Алта. — А. Сич, Ледук, Алта.— Ф. Сидор, Віннілегозіс, Ман. —

По $0.75: К. Івасько, Транскона, Ман.

По $1.00: А. Вовчук, Шикаго, Г. Волянський, Клівленд, Огайо, Д. Гарасимчук, Торонто, — І. Доруш, Віндзор, Онт. — К. Марянюк, Вінніпег, Ю. Лесик, Вінніпег, — П. Пржибильська, Гілман, Виск. — Н. Джиголик, Мондер, — І. Осьмак, Ледук, Алта.— Г. Козяк, Ст. Майкел, Алта. — Г. Деркач, Стетен Айленд, Н. Й. — О. Барицький, Кситуан, Алта. — М. Маньовський, Мондер.

Всім жертводавцям бажає Божого благословення — Редакція.

— ЖАРТИ —

Не так зле. — Одного білого дня ходив грецький мудрець Діоген із засвіченою ліхтарнею по Ню Йорку й шукав чесної людини. Стрінув його прохожий та й питає: — Ну, якже ж вам пощастило? — А на те Діоген: "Зо всім добре. Як бачите, ліхтарня ще досі в моїх руках."

Каплиця Колегії св. Йосифа в Йорктоні, де наші студенти за проводом Братів Християнсь.

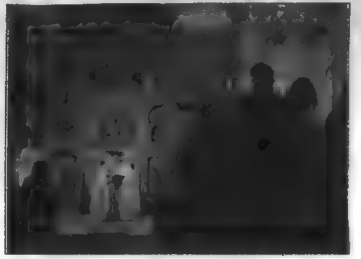

Наші вояки з Канади на архієрейській Службі Божій Преосв. І. Бучки, в католицькім Семінарі св. Йосафата в Римі, дня 7 січня, 1945 Р.Б.

Українські католицькі вояки перед Українським Католицьким Семінарем св. Йосафата в Римі, під час цьогорічних Різдвяних Свят. Між ними Преосв. Іван Бучко, наші отці й питомці. Ці вояки — це члени Союзу Українських Канадських Вояків за морем. Під час свого побуту в Римі вони відбули свій Зїзд. Ректором Семінаря є Впр. о. Й. Лабай, ЧСВВ.

З прийняття українських канадських вояків в українськім Семінарі в Римі, дня 7 січня 1945. При головнім столі сидять від ліва: лет. старшина В. Кирилюк, американський полковник Дейвидсон, Преосв. І. Бучко, британський майор Сенгвик, голова Союзу в Італії, А. Николюк, генеральний намісник василіянського Чину, Впр. о. Д. Головецький, духовник Семінаря, Впр. о. Т. Галущинський, ЧСВВ.

— ЖАРТИ —

Вирятувався. — Пан Гуляйполе любив позичати в своїх приятелів гроші, тому вони сторонили від нього. Та все таки одного дня він стрінув припадком одного з них і відразу хотів використати нагоду. — От добре, пане Мошонка, що я вас стрінув. Мені конечно треба $50, а я навіть не маю поняття, в кого я міг би позичити їх! — Приемно мені це почути, бо я думав, що ви маете охоту позичити їх у мене.

Хвалько. — То ви кажете, що ваш рід дуже давній? — Так, мій предок належав до дружини князів Аскольда й Дира! — А може ваші предки були вже в Ноевім кораблі під час потопу? — Ні, вони мали свій власний.

Наслідок. — Одного разу ми змовились були зо своїм другом, що будемо виявляти один одному всі його хиби. — Но й що? Була з того користь? — Ми вже пять літ не промовили до себе ні слова

Нещастя. — Якже ж мається ваша тітка? Чи той лік, що я записав, поміг їй? — На жаль, ні. Бо коли вона читала те поучення, що ним була обвита пляшка, вона дістала ще дві нові недуги.

Не має трудношів. — Один приятель не годен був уявити собі, як ослиця могла говорити до пророка Варлаама так як людина. А другий сказав: А для мене в тім нема нічого дивного. Чому не могла б ослиця так говорити як людина, коли людина може говорити так як осел?

Св. Іван де ла Саль (1651-1719) основник Згромадження Братів Християнських Шкіл, що займався вихованням і навчанням молоді. До цього згромадження належить колегія св. Йосифа в Йорктоні. Наші батьки з Західньої Канади повинні охоче посилати туди на науку своїх синів.

— ЖАРТИ —

Пояснив. — Урядовий егзамінатор до нового астистента: Слухайте, як ви могли дати йому ноту — 101%? Чи ж ви не знаете, що ніхто не може краще відповісти на питання, як на 100%? — Асистент: Так, але цей студент відповів на одне питання більше, ніж ми питали його.

"В здоровому тілі — здоровий дух!" Студенти Колегії св. Йосифа в Йорктоні є не тільки побожними католиками, добрими учнями, але й рухливими спортовцями. Хто не вірить, нехай спробує стати з ними до змагу на їхній спортовій площі. Це справді щастя бути студентом "гай-скул" у йорктонській колегії. Між студентами їхній професор — Преп. Бр. Методій, ЗБХШ.

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS about [redacted]

According to your doctrine polygamy would be wrong. But the Bible permitted it.

Christ clearly tells us that, whatever concessions were made in the Old Law, it was God's intention from the very beginning that a man should cleve to his wife, not to his wives, and that they should be two in one flesh. God had made concessions because of the hardness of men's hearts in the less perfect Law, but those concessions were withdrawn in the more perfect Law. Christ restored the primitive law, and said: "Henceforth what God hath joined together, let not man put assunder." Mk. X., 2-9.

The civil law admits divorce and re-marriage.

Civil law and divine law are not always in harmony. Politicians at times exceed their powers and make laws which are contrary to those of God. Thus they have legislated concerning matrimony with no reference to the will of Christ who raised the marriage contract to the dignity of a Sacrament.

Your law imposes great hardship upon the innocent party.

It is the law of Christ, not a law made by the Catholic Church And it is at times hard upon the innocent party. But since when were we dispensed from the observence of God's laws on the score that obedience to them is inconvenient?

What can one do if the husband is absolutely impossible to live with, or is guilty of adultery?

Brutal cruelty and ill-treatment afford lawful grounds for separation, as also does adultery if it has not been condoned. But this separation does not break the bond of marriage. Death alone can do that, and neither is free to marry again whilst the other is still living. For grave reasons a Catholic can obtain ecclesiastical permission to have the separation rendered legal by a civil decree of divorce in order to avoid legal difficulties, but this must be on the understanding that such a decree leaves neither party free to contract another marriage whilst the other party is still living.

Are there not many cases in history where the Pope has granted a divorce and permission to re-marry for various reasons?

You would find it very difficult to prove one such case. Many decrees of nulity have been issued, but they are not divorces. Yet even supposing that you could prove that same individual Pope has granted such a divorce, that would be no argument against the doctrine of the Catholic Church. It would but prove that such an individual Pope acted against his conscience and against the teaching of the Church. You cannot disprove a law by pointing to a criminal who has broken it. The Catholic Church has always taught that divorce of a true marriage with the right to re-mary is not allowed.

Dit not the Pope grant divorces to Louis XII and Henry IV of France, and very nearly to Henry VIII of England, being prevented in this case by fear of Charls V?

The two prior marriages you mention were declared to have been null and void from the beginning. Therefore no true marriage has ever existed. Louis XIII proved conclusively that he has not been a free agent, having been compelled by his father, Louis XI, to submit to the ceremony. So, too the first marriage of Henry IV was declared null and void because Marguerite de Valois has been forced into the marriage by her mother, Queen Catherine, for political purposes. The free consent of both parties is necessary for a true and binding contract. In the case of Henry VIII, the power of Charles V was a motive why his marriage with Catherine of Aragon should not be declared null without rigid proof of its invalidity. At the same time, the enmity of Henry was to be avoided if at all possible, and theologians did all they could to see whether the first marriage were really null and void. But it was impossible, and at the risk of loosing England to the Holy See a negative decision had been given. Henry promptly declared himself head of the Church in England, and took the divorce Rome refused to grant.

Did not the Pope give Napoleon a divorce?

No. Nepoleon married Josephine in 1796, a marriage validated by a dispensation from the Pope. From that marriage Napoleon never secured any divorce by lawful ecclestical authority. He forced a declaration of nullity from some unathorized clerics, and they put him through a second ceremony in 1810, but this attempted re-marriage was a mockery. The whole thing was a violation of the laws of the Church, and the Church has never acknowledged the second marriage as valid at all.

Marconi secured a divorce and was re-married in the Catholic Churh.

Marconi secured a decree of civil divorce from the state, but from the Catholic Church he secured a decree of nullity. The civil divorce broke no real bond of marriage, but merely released the parties from any further civil obligations. The Church declared that the form of marriage Marconi went through with Miss Beatrice O'Brien on March 16, 1905, was null and void, and that both were really single people mistakenly believing themselves to be married. Nullity was proved by sworn evidence given by Marconi, Beatrice O'Brien, a Protestant, and many whitnesses. The defect in the first marriage was not that it took place in the Anglican Church but that neither party consented to a marriage until death in the Christian sense of the word. They attempted to contract marriage until they should grow tired of each other, both lacking the knowledge that such a temporal contract is not a valid Christian marriage.

Were they living in adultery, and were their children illegitimate?

Even though objectivly their marriage was invalid, they were both in good faith believing their state to be lawful, and therefore they were not guilty of a sin of adultery. Nor would any children have been illegitimate, for children of a putative marriage are entitled to legitimacy.

After being refused by the civil courts did not the Duke of Marlborough secure one from the Pope?

No. A civil divorce was granted in 1920, and both parties had married again before the case was put up to Rome in 1926.

Йосиф Сорокопуд, син п-ва А. Сорокопуд із Нюкесл, Алта. Народився 1922 року в Пробіжній у Західній Україні. До Канади приїхав із батьками 6-літнім хлопцем. До гай-скул ходив в Дромгелер, Алта. До летунської служби зголосився 1942 року, а по військовім вишколі виїхав за море 1944 року. Перед відїздом за море був із батьками в Мондері. — Редакція бажає молодому нашому воякові Йосифові за опікою Божої Матері щасливо закінчити свій военний похід і вернутись у доброму здорові до люблячої родини.

Василь і Марійка Миськів, наші щасливі Молодята з Мирнам у дні свого вінчання. Редакція "Світла" бажає їм Божого благословення в подружнім житті.

П. Іван Басараб, наш едмонтонський адвокат. Усі наші люди, що мають до полагодження в Едмонтоні маеткові чи інші судові справи, мають велику вигоду, бо можуть завжди мати до своїх послуг учинного й увічливого свого українського порадника й оборонця. (41 Garriepy Blk., Edm.)

Микольця Гануся Стрільчук, доня п-ва Стрільчуків у Мондері. Благослови її, Боже, гарним зростом і добрим серцем для Бога й людей!

STORIES

ST. JANE FRANCES AND THE HERETIC.

A gentleman, who followed the heresy of Calvin, came to pay a visit to the parents of St. Jane Frances de Chantal. She was then only five years old.

One day, while she was playing in the room where the gentleman was conversing with another person, she heard him say that he did not believe in the real presence of Jesus Christ in the Blessed Sacrament.

The child looked up from her playthings, and, going over to him, said: "So you don't believe that Jesus Christ is present in the Blessed Sacrament."

"No, child," he said, "I do not.".

"Yet Jesus Christ positively declared that He is," replied the child. "So by saying these words you mean to say that Jesus Christ is a liar! Well, if you had said as much about the King of this country in my father's presence, he would send you away from this house, and perhaps kill you! And do you think the great God will not punish you some day, because you have dared to call His dear Son a liar, by saying that you do not believe what He tells you?"

The gentleman was so confounded by these words of the little girl that he did not know what to say. He thought he would appease her by giving her some little presents, so he gave her some very beautiful ones.

But she was very angry at this, and when he put them into her hands she at once threw them into the fire, and said to him while they were burning: "Look, that is the way God will punish in the next world all those who refuse to believe the words of His Divine Son Jesus Christ."

From her life.

Українська Служба Божа з діяконами. Діякон читає св. евангеліє.

Оленка Козіцька з Калгар і Ганна Чернявська з Вегревил приготовляють гостину для українських вояків у гостинниці Союзу Українських Канадських Вояків у Лондоні. Що наші вояки мають у Лондоні свою українську домівку, то в цім є багато заслуги сержента О. Козіцької. Щасти їм, Боже!

THE GOD WHOM ST. PATRICK ADORED

When St. Patrick was a young boy, he was captured by a band of pirates, and brought by them as a slave into Ireland. There he fell into the hands of a brutal pagan, who send him to tend his cattle, and pass the night in the place where they were sheltered.

One day he had a dream, in which he was admonished to go to the sea-shore, and that there he would obtain his freedom. He obeyed, and found a ship which was about to sail, on board of which he was received after many entreaties and supplications.

The vessel was driven out of its course by a storm, and the sailors were glad when they safely reached land, although it was on a lonely and barren place on the Scottish shore. In a very short time the provisions they had taken withe them were consumed, and although they had penetrated inland in search for food, they could find none, nor did they meet any human being or see any habitation. Overcome with hunger, the companions of St. Patrick, who were pagans, asked him to have recourse to his God that He might help them in their distress, saying to him that if the God of the Christians was so great and so powerful as He had discribed Him to them, He surely would not permit them to die of hunger

Animated with a lively faith and confidence in his God, Patrick answered that if they would only become Christians, and turn to the worship of the true God with their whole heart, He would soon deliver them from the death by hunger that threatened them. He himself retired to a lonely place, and prayed for a short time in silence. Scarcely had an hour elapsed before they saw a herd of wild boars near them They immediatly laid hold of some of them, and thus procured for themselves abundant food

They sailed for twenty-four days looking for an inhabited country, and during all this time food never failed them. At last they landed at a place where they found a number of huts, and were hospitably received by the people who dwelt on that coast. Faithbul to the promise the had made, they one and all embraced Christianity.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Подав В. Д.

Христос сказав: "Не те, що входить в уста, сквернить чоловіка, а те, що виходить з уст, те сквернить чоловіка." (Мат. XV. 11). Чому отже католики не їдять мяса у днях посту?

Наведені вгорі Христові слова не відноситься до посту. Як засвідчає зміст, що в св. евангелії попереджує ці слова, Христос це сказав до фарисеїв, що дорікали Йому, чому Його учні діять невмитими руками, як цього вчили старозавітні фарисеї. Коли Христос говорив про піст, то завжди його поручав. "Коли хто хоче йти за Мною, нехай виречеться самого себе..." (Лук IX:23). "Цей рід ніяк не може вийти, тільки молитвою й постом." (Марко IX:29). Щобільше, Христос сам дав нам приклад посту. Бо заки розпочав свою прилюдну науку, то постив сорок днів і сорок ночей. (Мат. IV: 2).

Церква має право видавати закони, бо Ісус Христос дав її владу наказувати: "Хто церкви не послухає, нехай буде тобі як поганин і явногрішник." (Мат. 18:17). Коли отже Церква видала закон, що наказує постити в дані дні, то цей закон треба заховати.

Чому деякі фільми є злі?

Коли фільми є злі, то звичайно тому, що вчать або заохочують робити щось таке, що заборонене якоюсь Божою заповідю. Візьмім кілька прикладів.

Одна фільма представляє свого героя як здібного й хитрого розбишаку, що майстерно перехитрює всіх сторожів закону. Ці сторожі закону є представлені як неповоротні й безрадні. Удачні розбої й пригоди розбишаки виглядають [illegible] "Злодій" має [illegible] добре мається, взагалі його "фах" видається поплатним. Натомість державна охорона законів виглядає неповоротна й безрадна до смішности.

Легко можна сказати, хто тут має більший вплив на 10-літнього чи навіть 14-літнього Василька і всіх його ровесників, що захоплено глядять на цю фільму. А хоч би вкінці "злодія" й стрінула справедлива кара, то ця фільма таки когось навчила захоплених зорців, а саме різних хитрих штучок, як можна ограбити банок, чи когось обманути. Розуміється, що неодин із них, вийшовши на вулицю, має охоту сам спробувати їх. Рекорди поліції про злочини малолітніх, чи навіть і ми самі можемо засвідчити, що деякі пробують: А хто тому винен? Зла фільма й батьки, що своїх дітей пускають на цю фільму без ніякого застереження, чи поучення.

Друга фільма представляє двох юнаків, що суперечать у залицяннях до одної дівчини, що представлена як тип світово-мудрої, дотепної женщини. Повторювані затії молодих чоловіків, їхні натяки, непевні ситуації, викликають сміх публики. Ця фільма має різні невідповідні картини й жарти; та головна тут небезпека є в тім, що гріх неприличности тут представлений як жарт, а небезпека грішного вчинку як гумористична ситуація. Така фільма також шкідлива для зорців і нищить моральні вартості душі.

Третя фільма не має в собі нічого неприличного, але представляє чоловіка, що не знайшовши щастя в одному подружжі, покидає свою першу жінку й бере другу. Він це робить тому, бо його перша жінка йому немила, вона посварилася, чи з якої іншої подібної причини. Ця фільма подає фальшиву розвязку для родинної незгоди чи нещастя. Вона всю історію представляє в такий спосіб, що рішення й учинок чоловіка виглядають зовсім слушні і оправдані. Тим часом його поводження зовсім противиться моральним основам і Божому законові. Ця фільма мимохіть заохочує багатьох до подібного поводження, хоч вони можуть і повинні розвязати свої подружні труднощі в релігійний спосіб. Отже ця фільма також шкідлива й тому зла.

Чи йти на злу фільму є гріхом?

Фільми є менше й більше злі, а їхній вплив на зорців також може бути більший, менший або й ніякий. Це залежить від роду і якости фільми як також від віку, стану й релігійного виховання зорця. Розбишацька пригода, що представлена на фільмі, може не мати ніякого заохочуючого впливу на старшу людину. Отже, щоб докладно відповісти на повище питання треба взяти на розвагу зокрема кожну фільму й поодиноку особу. Одне можна однак сказати певно згори, що батьки, заки позволяють дитині піти подивитися на фільму, повинні знати, що за фільму висвітлюють у театрі. Крім того повинні дітей повчити, щоб діти знали, як ставитись до різних фільм та як поводитись на випадок небезпеки. Головна думка при цім — добро душі.

Католицькі Герої

О. Осип Перез, сотрудник із міста Акамбаро, в Мексико не зважавши на заборону безбожного уряду, уділяв потайки духовної послуги вбогим селянам і робітникам. Дня 31 травня 1928 року пішов він до віддаленого села, щоб уділити св. тайн умираючому селянинові. Та в дорозі стрінувся із віддiлом мексиканського війська, що придержав о. Переза й завів до міста Таріморо. Тут люди, що знали добре священика й любили його за апостольську ревність, почали виявляти йому своє співчуття й зичливість. Це так розлютило вояків, що звязали священикові руки й повели до міста Сальватієра, знущаючись над ним через усю дорогу. Тих 20 кілометрів дороги мусів о. Перез зробити пішки й босоніж. Опісля відвели його ще й до третього містечка Папалес і аж там постигла ревного Божого слугу мученицька смерть. Безбожні вояки поставили шибеницю й повісили на ній о. Переза, пробивши йому перед тим горло кинджалом. Сповнивши свій злочин, вояки відійшли. Тоді позбігались доокола католики й почали мачати свої хустинки в крові мученика. Наступного дня уладили о. Перезові величний похорон.

Заки національні війська Франка зайняли місто Байбастру в північній Еспанії, комуністи повбивали багато людей. Один із поміж перших був єпископ того міста. Ввесь тиждень страшно мучили його в вязниці. По тижні повели його на розстріл. Коли єпископ мав уже впасти від куль, сказав до своїх безбожних убийників: "Молимось до Господа, щоб спас Еспанію. Щодо мене, то цей день уважаю за найщасливіший у своєму житті."

У вязничній кімнаті, де єпископ провів останні дні свого життя перед мученицькою смертю, знайшли на стіні такі слова, що він їх вирив куском дерева: "Прощаємо своїм ворогам. Кров мучеників є насінням, що з нього виростають нові християни."

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ГЛЕНДОН, АЛТА. Подяка. О. Е. Пащак, ЧСВВ., складає прилюдну подяку Преч. Діві Марії за одну особливішу ласку, що одержав після проказання молитви "Згадай всемилостива Діво Маріє."

РИМ. Зїзд українських вояків. Українські канадські вояки в Італії, разом з українськими громадянами Риму, відсвяткували день Христового Різдва та другу річницю оснування С.У.К.В. дня 6 і 7 січня в резиденції Ексцеленції Єпископа Івана Бучка. Вже на кілька місяців перед зїздом комітет С.У.К.В. приготовив план на згаданий зїзд. Бувши на фронті від довгого часу члени Комітету ночами при свічці приготовили запрошення на зїзд та розсилали їх українським канадським воякам, що їх мали на приватних списках.

Спочатку комітет мав сумнів, чи зможуть вояки приїхати на свято, бувши віддалені від Риму коло 400 миль. Перед зїздом появився обіжник — приказ корпусу, щоб поодинокі коммандирі полків пустили поможності українських канадських вояків на свято до Риму. Сталося це за старанням Фл. Лютенанта Василя Кирилюка та п. Андрія Николюка. Також появилося оголошення в військовім часописі для канадського війська, що дня 6 і 7 січня відбудеться зїзд українських канадських вояків у домі Українського Семинаря. Подана була заразом програма зїзду з дуже точним описом українського Свят-Вечора, де вичисляли між іншим славний український борщ, голубці, пироги, кутю та інші страви традиційної вечері.

Вже 2-го січня приїхав до Риму Фл Офіцер Василь Кирилюк, щоб приготовити ближче цей Свят-Вечір. В перший день засумували господарі Українського Семінаря, бо довідалися, що приїзд учасників буде дуже утруднений через великі зави в Апенінських горах, куди мусять переїздити усі наші вояки. Але вже 5-го січня приїхав перший гурток українських канадських вояків, що довгою окружною дорогою серед великих труднощів таки добилися до Риму. Багато "гичгайком" серед голоду й холоду, невиспані та немиті, серед поганого зимового дощу прибули до призначеного місця.

Деякі були так помучені цею дорогою, що не пішли до канадського клюбу на кватиру, але таки в келіях богословів положилися на відпочинок, де їх гарно прийняли українські священики. Молодим священикам це справило навіть велику приємність, коли вони могли в чімнебудь послужити помученим нашим воякам, а за труд не хотіли навіть подяки. Це вже можуть сказати самі наші вояки, що певне не забудуть цеї привітної послуги. Вистарчало тільки сказати, а молоді священики вже зробили все, щоб тільки упріємнити побут своїм рідним воякам.

Почуваємось усі задоволеними й веселими. Кожний, що тільки прийшов до цього гостинного українського дому, то певне забув усі труди цеї тяжкої подорожі й ніколи не пожалує цього. Це радісне й гостинне прийняття відсвіжило й підбадьорило наших вояків і вони вже 6-го січня, деякі просто з дороги, зійшлися до окремо прибраної кімнати, щоб відбути свої вояцькі збори. Зібралося 35 українських канадських вояків. Збори відкрив голова С.У.К.В., а секретар відчитав річний звіт, котрий прийнято до відома. Опісля голова пояснив початки Союзу, його розвій та поширення. До нового Комітету вибрано давнішого провідника С.М.Ф. п. А. Николюка, на заступника вибрано п. Гамульку Івана, а секретарем став п. Кришин Іван. Другий провідник С.М.Ф. Фл. Л. Василь Кирилюк прийняв чинности надзірної ради. Вписалося багато нових членів і зібрано 80 долярів членських вкладок та вільних датків, що їх вишлють до Головної Управи Товариства. Збори закінчено відспіванням українського та канадського славня.

Їх Ексцеленція Єпископ Іван Бучко запросив усіх вояків на Свят Вечір, а вояки привітали гучними оплесками господаря цього свята. Бо дійсно цей Свят Вечір був імпозантний. Сходимо на долину до великої залі прибраної образами українських князів, гетьманів та церковних владик. На середині

ришається герб С.У.К.В. прикрашений канадським та українським прапором, а над ним хрест убраний вишиваними рушниками. Ціла заля прибрана квітами, зеленю та ялинкою. Молоді священики зо своїми оо. Настоятелями заспівали хором славну українську коляду "Бог предвічний."

Преосв. Владика привітав зібраних українських вояків щирими словами та вказав на велике торжество Христового Різдва серед українського народу. Почалася гарна й велика традиційна вечеря. Пішли на стіл смачні українські страви з традиційним борщем, пирогами, голубцями та кутею. Час від часу хор українських богословів відспівує гарні українські коляди. Не хочеться вірити, що ми десь далеко на чужині. Пригадуються нам наші давні добрі часи прожиті серед дорогих рідних осіб.

Ідуть далі веселі співи наших колядок. Між вояками проводить перед п. Сарчук. Вояки знайомляться ближче між собою, говорять із нашими священиками й вечеря протягається щира, радісна й весела. Пан Кирилюк дякує господарям за такий Свят-Вечір, якого наші вояки не мали від початку війни. Вечерю упримюювала радієва передача українських колядок з ватиканської радіостації, звідки передавали також побажання "Веселих Свят" для всіх українців.

Дня 7 січня Їх Ексц. Кир Іван править торжественну Архієрейську Службу Божу в намірении канадських вояків та всього українського народу. Співає чудово хор богословів. У церкві крім вояків збирається й уся українська колонія з Риму. Стрічаються обличчя наших відомих українських діячів. По Службі Божій Преосв. Кир Іван звертається з побажанням і привітом до вояків і української громади в Римі. Наводимо зміст його промови.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Витаю вас, мої Дорогі Браття, з цим великим празником Різдва Христового.. празником Божої любови, бо в ньому святкуємо память тої великої хвилі, коли Син Божий стався чоловіком і прийшов як маленька дитина на цей світ з любови до нас. Ангели звеличали ту хвилю піснею: "Слава во вишних Богу і на землі мир." Та, Син Божий із любови до нас приніс нам мир, а люди хочуть війни, ворожнечі. Ми, українська громада в Римі, прийшли сьогодні сюди, щоб те свято Божої любови, празник Різдва Христового, відсвяткувати з дорогими нашими гістьми, нашими українськими канадськими вояками, що тут на цій італійській землі наставляють свої груди під кулі щоб захоронити волю всіх народів, щоб вибороти тривалий і справедливий мир. Коли дивимося на цих наших братів, то, хоч ми їх не знаємо, ні вони нас, бачимо, що їхне серце відчуло, що й тут у Римі бється приязне до них серце, що тут мешкає їхній брат з крови й кости. Вони приїхали сюди з нагоди празника Христового: приїхали, щоб нас потішити, бо наше серце закривавлене і зболіле, бо ми святкуємо на чужині, а наші серця стривожені долею нашого народу, що став жертвою в боротьбі тих сусідів, що раді б заволодіти нашою землею й поневолити наш добрий народ.

Ваш приїзд, дорогі наші канадські вояки, є для нас потіхою, бо ми знаємо, що Ви слава й честь канадської армії. Тішимось, що можемо спільно святкувати празник Христового Різдва ось тут у стіп Ісуса утаєного в Пресв. Евхаристії, того самого Ісуса Христа, що тому 1945 років народився в Вифлеємі. Він дже нас так, як колись ждав тих пастушків, що принесли Йому дари. Що ж ми Йому принесемо? Скажім словами нашої коляди: "Ісусе милий, ми не багаті, золота-дарів не можемо дати..." Ми такі бідні, як ті пастушки; але наші серця повні любови й ми нічого більше так не любимо, як Ісуса Христа Сина Божого, що для нас так упокорився й став маленькою дитиною. Він золота-дарів не хоче: даймо Йому свої серця. Просім у Нього благословення для нашого безталанного українського народу словами колядки: "Глянь оком щирим, о Божий Син, на нашу землю, на Русь-Україну. Зішли їй з неба дар превеликий, щоб Тя славила по вічні віки."

З цілого серця благословлю Вас усіх тут присутніх: благословлю й тих, що не могли прийти, а які серцем з Вами. Перекажіть їм, що я їх благословлю усім добром. Благословлю разом з вами й ваших рідних у Канаді, що чекають Вашого повороту—а разом з Вами благословлю й увесь наш український народ."

Богослужба кінчиться Панахидою за поляглих вояків, що своїм тілом і кровю промощували дорогу волі. По панахиді всі виходять із церкви перед семінарський будинок, де офіцери канадської пресової служби зробили одну спільну знимку. В міжчасі українські громадяни познайомлювалися з вояками. Незабаром Преосв. Іван Бучко та о. ректор Українського Семінаря просять наших вояків та всю українську колонію на спільний обід. До обіду засіло коло 90 осіб. Присутних вояків було 40. Вони гучно привітали прихід української колонії, як проф. Івана Гриневича з ріднею, Вп. пана Стоцького, Вп. пані Федак Коновалець та інших українським громадян. Між гістьми знаходяться: американський полковник Дейвидсон, англійський майор Сенгвик, проф. хорват Драганович і багато інших. Вся українська колонія радісно та приязно привітала від себе канадських українських вояків.

Зачався обід старим українським звичаєм переплітаний привітами та колядками богословського хору. Канадські вояки й собі заспівали радісно, бо цей обід та свято були призначені для них. Не забракло й знаної пісні "Джингл Белс."

Перший привіт для канадських вояків і всеї української колонії зложив Преосв. Бучко. Інші гості висказували свої приємні враження, а чужинці з захопленням висказувалися про красу та чар українського свята. Всі ті промови були переплітувані гарними співами хору та соловних пісень, як: "Гетьмани, Гетьмани" Шевченка.

Голова Союзу почастував гостей цигаретками та шоколаду, що прислали українські громади з Канади, й це зробило дуже гарне враження та піднесло бадьорий настрій. Він заразом пояснив, що це свято має тим більше значення для канадських українських вояків, бо це друга річниця оснування їхнього союзу. В імені всіх вояків голова подякував Українському Семінареві за щиру гостинність та гарно приготований Свят-Вечір. На закінчення відспівано український та канадський славень.

Вже зачинає темніти, а всі гості. та вояки продовжають гурткову розмову. Найкраще вивязуються з неї вояки Тихолів, Сарчук і Ковальський. Їхні імена чуються в дотепах і жартах. Всі почуваються чимось одним одною родиною. Нам здається, що ми між своїми, в нашій рідній Канаді. Всі хочуть мати якусь памятку. Кожний бере світлину Українського Семінаря св. Йосафата та збирає від присутніх гостей підписи. Роблять те саме й священики, бо й вони хочуть мати памятку від своїх рідних вояків. Розмови продовжуються.

Комітет Союзу У.К.В., разом з Преосв. Іваном Бучком ідуть до наших Сестер Служебниць, щоб їм подякувати за труд і працю, бо це вони так гарно й приємно приготовили цей незабутній Свят-Вечір для українських вояків Канади.

На слідуючий день приходять ще нові вояки, що через злу дорогу не встигли на час прийти. Вони вдоволені, бо хоч це вже по святі й багато вояків уже відїхало, але їм приємно познайомитись із своїми земляками, що колись може опиняться в Канаді. На прощання кожний вояк обіцяє ніколи не оминати нашого Семінаря, де провели вони такий гарний Свят-Вечір, що довго лишиться в їхній памяті.

Андрій Николюк.

Читачі "Світла" зроблять гарну прислугу нашим воякам за морем, як пішлють свою жертву на удержання їхньої гостинниці в Лондоні. Всі жертви посилається на адресу К. У К.:

Canadian Committee
711 McIntyre Bldg. Winnipeg.

ГРИМСБІ, ОНТ. Доповідь п-ні М. Дими. В неділю, 4-го лютня, п-ні Марія Дима з Вінніпегу, Голова Ліги Українських Католицьких Жінок й Президентка Українок Канади виголосила в Гримсбі повчальну доповідь про потребу одности між українським народом у Канаді та про наше завдання щодо поширювання правдивих вістей про український народ, головно між чужинцями. Пані Марія Дима, дружина відомого лікаря з Вінніпегу, вранці вислухала Служби Божої в гримсбійській церкві, що її собі дуже сподобала, а зараз по Службі Божій мала в залі під церквою згадану півгодинну доповідь. Бесідницю представив публиці Впр. о. Ігнатій Лесюк, ЧСВВ., що й при кінці подякував їй за промову. Також кількома словами подякував бесідниці місто-голова парохії, п. Теодор Вишньовський. При парохії Успення М. Б. у Гримсбі вже від років існує Товариство Українського Католицького Жіноцтва, що з нагоди відвідин пані М. Дими на своїх річних зборах вирішило приступити до Централі Ліги Українських Католицьких Жінок у Вінніпегу й рішило вислати туди свою членську вкладку.

Враження з доповіди й виступу пані Дими було гарне й Гримсбі бажає оцим виявити ще й прилюдно своє повне вдоволення з її гостини на нашім Сході та запросити її до Гримсбі на другу доповідь літом 1945 року. — Олесь.

ЕЛК ПОЙНТ, АЛТА. Спільний обід. Дня 17 грудня, по богослуженню, жіноче товариство владило спільний обід із доходом на будову церкви в Елк Пойнт. Обід відбувся в гостинниці п. В. Яхимця. Під час обіду відбулася й мала розігравка. Дохід із цього обіду був вдоволяючий і докинув цеголку до будови церкви, що вкоротці пічнеться. З нагоди спільної гостини п. В. Яхимець уладив збірку на наші часописи. Прийшло $4.00.

АЙРОН РИВЕР, АЛТА. Вінчання. Дня 21 січня Преп. о. Е. Пацак, ЧСВВ., звінчав Івана Твердохліба з Вилов Трейл, Алта., і Антонію Беньо з Ла Корі, Алта. в церкві св. Івана Христителя в Айрон Ривер.

По шлюбі в домі батьків Молодої відбулася весільна гостина. Під час неї Василь Гаврилюк уладив збірку на українську пресу. Зібрано 8.75.

ГЛЕНДОН, АЛТА. Річні збори. Дня 28 січня, в год. 9 увечері, відбулися в домі п. І. Пшика загальні річні збори парохії Успення М. Божої.

Збори відкрив молитвою Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ., опісля ще коротко переповів працю заряду в 1944 році. Секретаріяльний звіт перечитав П. Вихопень і його прийнято одноголосно. Потім слідували вибори нового заряду на 1945 рік. До нього належать: П. Гарматюк, С. Малюта, П. Вихопень, Н. Гупало.

По виборі обговорено деякі справи й намічено працю на наступний рік. По зборах гостинні п-во Пшики почастували всіх перекуской.

РАВНД ГИЛ, АЛТА. Давно вже ми бачили українську театральну виставу в Равнд Гил. Однак наш відділ Українського Католицького Юнацтва приготовив нам дуже гарний концерт, що відбувся в Народнім Домі 2-го лютня.

У концерті брали участь: Вероня й Антошка Маслянка, Марта Стрільчук, Марійка Делявська, Адолька Шкабар, Оленка і Павло Калявські.

Відіграли коротку комедію на одну дію, відспівали пісні. Де згода в родині, Стоїть явір, У горах Карпатах, О Україно; а опісля Вероня й Марійка вивели український танок. Приходу було $37.40.

Нам справді дуже сподобався цей перший виступ нашого У.К.Ю. і ми будемо вичікувати наступного. (П-й).

МОНДЕР, АЛТА. Діти, сусіди й знайомі пошанували дня 3-го лютня 1945 року п-ню Т. Гевко товариським вечірком,

що на ньому п. Петрук згадав її життя й труди між нами, а п. В. Дмитрик підніс гадку про нашу католицьку пресу. Опісля п. Й. Білик зібрав на "Світло" $3.00. (П-й.).

СТ. ПАВЛ, АЛТА. Успішна розігравка. Дня 4 лютня відбулася довгоочікувана розігравка в Ст. Павл. Щасливими в цій розігравці були: П. Панич із Ст. Майкел виграв першу ставку — $50.00, П. Котиляк із Лішор другу — $10.00, а К. Ханнас із Стар третю — $5.00. При цій нагоді присутні зложили коляду на церкву в сумі $21.00. — Кор.

БОРЩІВ, АЛТА. Не стало між живими. В мондерській лічниці закінчила 9 лютня ц. р. своє довге життя 78-літня Катерина Фарина. Полишила в жалобі дві дочки й двох синів із чотирма внуками. Похоронні богослуження відправив Впр. о. протоігумен В. Бараник, ЧСВВ., дня 13 лютня й похоронив Покійну на місцевім цвинтарі. Бл. п. Катерина багато в житті перенесла терпіння через свою недугу. Визначалась великою любовю до церкви й часто приступала до св. тайн. В.І.П.

Під час похоронного обіду, на поклик п. С. Сисака з Вегревил, зятя Покійниці, п. І. Куций зібрав на католицьку пресу $13.00, з чого призначено $6.00 на "Світло", а решту на друкарську машину для "Українських Вістей." (П-й).

ЛАМОНТ, АЛТА. З несподіванки на пресу. В пятницю, 9. лютня, відбулась дуже гарна забава в п-ва Баргіїв, за стараниям пані Сосняк та при помочі пані Паїш і п-ні Ожібко. Вечір був повний вдоволення і доброго гумору. П. В. Ожібко побажав п-ву Багріям найкращих успіхів в їхньому житті й многих літ, а п-ні Сосняк вручила дарунок. Забавлялись до пізного вечора. Під кінець забави п. Петро Багрій подякував приятелям за їхню память про нього й жінку. Між іншим сказав, що добра воля народу здобуває добро. Щоб здобути добро, український народ повинен обєднатись і спільно працювати для добра всеї нації й своєї церкви. Під час цеї забави п. А. Хомляк уладив збірку на українську добру пресу. Зложили по $1.00: п. П. Багрій, Д. Гаврилюк, і А. Хомляк, решта дрібними датками. Зібрали разом $6.00, з чого призначено на "Світло" $3.00.

Слід згадати, що п. П. Багрій є власником гарної гостинниці в Лемонті, що має для гостей смачні страви і чисті кімнати. Загостіть, а переконаєтесь. — А. Хомляк.

МИРНАМ, АЛТА. Вінчання. В нашім місті повінчались Василь і Марія Миськів. З нагоди весільної гостини відбулась збірка на нашу католицьку пресу, що принесла $19.40. Свої добровільні датки склали: Ф. і Х. Паньків $1.50. По $1.00: В. і М. Миськів, П. і Г. Мельник, Ф. і Г. Паньків, В. і Г. Стеблик, С. і Є. Миськів, Й. і Г. Химій, Б. і Г. Василиця, П. і М. Кіт, М. і Г. Паньків. Решта дрібними датками.

ФЕРФІЛД, Н. ДАКОТА. Прощання вояка. П-во Канські випроваджали вже 4-го сина на війну. З тієї нагоди зїхались кревні й сусіди на прощальний вечірок. Юнацтво гарно забавлялося, а старші колядували й співали гарних народніх пісень. Під час цеї прощальної гостини Йосифа Палагнюк і Марійка Канська зібрали на "Світло" $6.00. Крім того три нові передплатники склали свої передплати. — Подав М. Гаврилюк.

МЕНВИЛ, АЛТА. Дають добрий приклад. У містечку Менвил нема нашої церкви ні парохії, та сюди прибули п-во Войткові й купили гостинницю, то за їхнім добрим словом почали люди приїжджати на наше богослуження, що почало відправлятись у місцевій англійській церкві. На відправу приїжджає Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., з Мондеру й перебуває в гостинних п-ва Войткових. На Службу Божу дня 18 лютня приїхали також п-во Стороженки й п-во Стойки. Їхали саньми 18 миль. Ночували з суботи на неділю в Менвил, були на богослуженні, а під вечір знову саньми зробили 18 миль. П. Стойко співав яко дяк. П-во Дзюбаті, що живуть у Менвил, погостили по богослуженні повну хату людей, а опісля в їхній хаті відбулась іще наука катехизму й співу.

З такими людьми можна зробити добру роботу. Нехай Бог поблагословить їх!

Наступне богослуження в Менвил буде 18-го березня.

ВЕЛИКИЙ ПОХІД „СВІТЛА" ДЛЯ ПРИЄДНАННЯ 1000 ПРЕДПЛАТНИКІВ

Дорогі в Христі Читачі "Світла",

Оцим подаємо Вам до відома, що дня 11 ЛЮТНЯ розпочинаємо ВЕЛИКИЙ ПОХІД "СВІТЛА" ДЛЯ ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ для нашого релігійного часопису.

В звязку з цим Походом проголошуємо осьтакі точки:

1) Кожний Читач "Світла" буде ласкавий приєднати нам хоч ОДНОГО НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА, або передплатити "Світло" хоч для одної особи зо своїх кревних, знайомих, чи наших вояків при війську. За КОЖНОГО приєднаного нового передплатника ми ПРИШЛЕМО В ДАРУНКУ гарну книжку до читання.

2). Хто приєднає хоч 25 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, одержить ПОЧЕСНУ ГРАМОТУ ДОБРОДІЯ "СВІТЛА", а також ЗБІРКУ ДОБІРНИХ КНИЖОК ДО ЧИТАННЯ Й ГАРНИХ ОБРАЗІВ для прикраси свого помешкання.

3). Хто приєднає принаймні 50 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, цей одержить, як нагороду, гарну почесну ГРАМОТУ Добродія "Світла", а також НАЙНОВІШУ ЗБІРКУ РЕКОРДІВ ІЗ ПІСНЯМИ ОЛ. КОШИЦЯ, вартости $15.00.

4). Хто приєднає для "Світла" 100 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, цей одержить як нагороду, почесну ГРАМОТУ ДОБРОДІЯ "СВІТЛА", а також ГАРНЕ СТОЛОВЕ НАЧИННЯ (сілвер-сет) вартости $30.00.

Наш Пресовий Похід "Світла" ЗАКІНЧУЄТЬСЯ по Великодніх Святах. Усі Читачі матимуть доволі часу повести свою культурну працю для поширення цього дуже корисного, українсько-католицького часопису "Світло", побільшеного й прикрашеного гарними "Католицькими Картинами".

Хто поширює "Світло", цей поширює між українцями релігійну й національну свідомість, що є найбільшою силою української нації.

Дорогі Читачі "Світла" подадуть нам помічну руку й поможуть занести "Світло" до кожної української родини своїх кревних і знайомих.

Поширювання католицького часопису, це благородне діло й Боже благословення спочиває на всіх апостолах доброї преси. І ми цього щиро просимо для всіх пресових апостолів "Світла". — Слава Ісусу Христу!

Редакція "Світла".

Річна передплата на "Світло" й "Католицькі Картини" (разом) тільки $1.00. Адреса для листів і посилок:
"THE LIGHT", Box G. Mundare, Alberta, Canada.

КОЛЯДА

НА "СВІТЛО"

По $0.40: В. Надворний, Лума, Алта.

По $0.50: П. Крижановський, Мондер, — І. Захарко, Мондер, — Ф. Гнатюк, Редвей, Алта. — А. Пасека, Інісфрі, Алта. — М. Храплива, Вінніпег.

По $0.70: А. Дубан, Донатвил, Алта.

По $.100: М. Старко, Ст. Майкел, Алта. — І. Дорош Виндсор, Онт. — Ю. Лесик, Вінніпег, — Г. Вишанський, Віндсор, Онт. — А. Пилипов, Шикаго, — І. Горни, Шикаго, — П. Прижибильська, Гілман, Виск. — Петро Гарматюк, Глендон, Алта. — Ю. Мартинюк, Глендон, Алта. — М. Дзеюх, Сиракюз, Н. Й. — А. Олесняк, Акрон, Огайо, — Ф. Береза, Ст. Луіс, Мо. — М. Лабик, Клівленд, Огайо, — Л. Мулик, Голден, Алта. — І. Овсяник, Вандерінг Ривер, Алта. — М. Свидницький, Едмонтон, — І. Осьмак, Торонто.

По $1.75: Апостольство Молитви, Транскона, Ман.

По $2.00: К. Конюх, Ню Йорк.

По $3.00: Одна Особа.

ПРЕСФОНД "СВІТЛА"

По $0.25: С. Головайчук, Смокі Лейк, Алта.

По $0.50: І. Добровольський, Ню Йорк, — А. Шанковський, Вильна, Алта. — С. Лукій, Йорктон, Саск. — Л. Будник, Транскона, Ман. — В. Кучарський, Калнар, Ман. — Ф. Сидор, Вінніпеговіс, Ман.

Богослуження в Алберті

БЕРЕЗЕНЬ

4. Неділя —
Восток св. Николая (2-го в год. 5. сповідь дітей).
Гилярд, св. Івана Хр.
Лемонт
Скаро
Київ
Дейзленд (В. спов. 3, 4, 5).
Вох
Дервент-місто
Фіделиті

11. Неділя —
Восток — св. Михаїла
Лесюр
Вегревил
Гей Лейк
Торгилд
Дервент — Мельники
Стрімстави (В. сповідь).

14. Поклони —
Чипмен (Вел. сповідь)
Гилярд св. Івана (В. спов.)

18. Неділя —
Менвил — місто
Рос Крік (В. сповідь 16-го в год. 5. Вел. сповідь дітей)
Краків
Стар
Равнд Гил (збори юнацтва й Ап. Молитви).
Мирнам (В. Сповідь 17-18).

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

4. III. Нед. Зрестопокл. Гл. 7. Єв. утр. 7. —

11. III, 4. Н. Посту. Гл. 8. Єв. утр. 8. — Відправа "сорокустів." Кожна католицька родина приймає в часі посту великоднє св. причастя.

Старий стиль

4. III. Н. Бл. Сина. Гл. 6. Єв. утр.6.

11. III. Н. Мясопустна. Гл. 7. Єв. утр. 7. — Цеї неділі кінчаться гучні забави з танцями й музикою; в сиропустнім тижні українці католики таких забав не справляють.

По $1.00: М. Федо, Емонтон, — Е. Клімко, Ванкувер, Б. К. — Г. Кондро, Радвей, Алта.

По $2.00: На спільнім обіді в Елк Пойнт, Алта. — М. Лобурак, Гамфілд, Па.

По $3.00: На похороні О. Микетчака, Торонто, — Несподіванка для п-тва Багріїв, Ламонт, Алта.

По $3.05: На гостині Теклі Гевко, Мондер.

По $3.30: З несподіванки для В. Фединяка, Делф, Алта.

По $3.60: У 25-ліття Я. й А. Сосняк, Ламонт, Алта.

По $3.90: На гостині з п-тва Прихітків, Гримсбі, Онт.

По $4.00: З нагоди вінчання В. й М. Миськів, Мирнам, Алта.

По $4.75: З різдвяної гостини в А. Ориська, Айрон Ривер, Алта.

По 5.00: о. Е. Пащак, Глендон, Алта.

По $6.00: На похороні Н. Фарини, Іпленд, Алта. — Д. Лабурак, Телфолд, Па. — На похороні О. Слоня, Ольга, Ман.

По $6.60: На прощанні вояка І. Канського, Ферфілд, Н. Дак.

По $7.10: На поминках М. Шлапака, Норт Стар, Алта.

По $9.20: На ювілею п-тва Царуків, Мондер, Алта.

По $11.25: У 50 ліття подружжя М. й А. Гуменюк, Плейн Лейк.

По $12.50: Від Молоді Б.У.К при парохії св. Михаїла, Монтреал, Квебек.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

ОБОРН, Н. Й. Умер парох. Дня 9 лютня закінчив там своє життя Всеч. о. Михайло Лисяк, родом із Угнова в Західній Україні. Після закінчення університетських студій був 3 роки гімназіяльним учителем у Тернополі. Заохочений Преосв. Ортинським доповнив опісля богословські студії й став священиком. Працював у Злучених Державах у кількох наших парохіях. Умер як парох в Оборн. Полишив у жалобі дружину Віру й 3-ох синів. Похоронні богослуження відправили спільно отці сусіди Покійного за проводом Впр. о. декана М. Кузіва й заступника Преосвященних Владик, Впр. о. канцлера Ф. Тарнавського.

Бл. п. М. Лисяк прожив 66 літ. В.Й.П!

— **Преосв.** Кир Константин Богачевський висвятив дня 3 лютня в Филаделфії на діяконів: Йосифа Закревського, сина священика з Монт Кармел, Па., Ярослава Ґабра з Шикаґо, Михайла Кавулю з Вотервлит, Н. Й. На піддияконів висвячені: Лев Адамяк із Алтуни, Па., Степан Чомко з Скрентон, Па., Григорій Том із Ситон, Па., Йосиф Шаловракюз, Н. Й., Йосиф Шаловка з Кайзер, Па., Микола Фисаник із Барнесборо, Па. Всі нововисвячені є питомцями Українського Католицького Семінаря св. Йосафата в Вашинґтоні й там відбувають свої богословські науки в католицькім університеті. Щасти їм, Боже!

— **Папа Пій XII** заповів, що 12 березня, в день річниці свого вступлення на Петровий престіл, він відправить Службу Божу на площі перед церквою св. Петра, щоб усі вояки могли бути присутні.

— **Понад** 50,000 осіб, між ними багато аліянтських вояків, взяли участь у покаянних богослуженнях, що їх св. Отець зарядив минулого місяця в Церкві св. Петра.

— **Під заголовком** "Сваволя й неправда" часопис "Осерваторе Романо" осудив закиди совітської преси, наче б то папа Пій XII старався, щоб війна закінчилася "легким миром", як також те, що Ватикан співпрацює з нацистичними шпіґунами в Арґентині.

— **Дорадник** президента Рузвелта, Генрі Гопкинс, був через пів години на послуханні у св. Отця. Йому товаришив Мирон Тейлор, президентів особистий представник у Ватикані. По послуханні Гопкинс представив св. Отцеві всіх членів свого штабу.

— **На просьбу** французьких епископів св. Отець назначив св. Терезу другою покровителькою Франції. Мощі святої перенесли з Лізіє до Парижа. Під час усенародньої девятниці, що почнеться при кінці цього місяця, ці мощі будуть лежати в катедрі Нотр Дам.

— **Ватиканська** запомогова організація в Італії видає щодня населенню 200,000 обідів.

— **Апостольський** делеґат у Вашинґтоні поблагословив новий молитовний здвиг у справі канонізації папи Пія X. Це був папа, що відновив старий християнський звичай щоденного св. причастя.

— **Представники** американської преси, що тепер подорожують по Европі і розсліджують можливости світової волі преси по війні, були на послуханні в св. Отця.

— **Преосв. Метюз,** епископ-помічник у Вестминистер, з поручення Апостольської Столиці відвідає Етіопію, де тепер панує Гайлі Селясі. В Етіопії появився розпорядок некорисний для католицьких місій.

— **Місійні** праці Католицької Церкви між неграми в Америці приєднали минулого року 17,000 нових членів. Число індіянських католиків також зросло на 6,000.

— **Одна** з причин, чому населення в Польщі відноситься з упередженням і недовірям до уряду Берута, є ця, що цей уряд є безбожний і старається цю безбожність ширити в краю. Це виявили три польські воєнні втікачі в Парижі.

— **Нацистська влада** в Німеччині зарядила, що на поминальній Службі Божій за впавшого вояка може бути присутня тільки його рідня. Священик може спішити з духовною поміччю до вмираючого тільки тоді, коли його попросить умираючий, чи хто з родини.

— **Католик,** що в своїй души є про-нацистом, повинен піти до знавця умових недуг — сказав католицький епископ в німецькім місті Аахен, що тепер від аліянтами.

— **Протестантські** провідники всіх сект в Америці занепокоєні великим зростом Католицької Церкви в цьому краю. Вони починають сильну пропаганду, щоб теперішню повагу Католицької Церкви в Злучених Державах і всьому світі понизити. Христос Католицьку Церкву оснував, а протестанти хотіли б розбити її...

— **Румунський** уряд відкликав рішення, що недозволяло вчити релігії в школах. Причиною відклику було велике обурення народу.

— **Знавець** економії й статистики, Роджер Бабсон, предсказує, що назагал люди в 1945 році більш цікавитимуться релігією й частіше ходитимуть до церкви ніж 1944 р. Люди тепер пізнають, що мир є неможливий без духовної віднови, бо народи, що не признають Бога за найвищого законодавця, не придержуються своїх зобовязань і договорів.

— **В Совітах** тільки одному католицькому священикові вільно відправляти що-неділі Службу Божу. Ним є о. Леополд Бравн, що дістав дозвіл на приїзд до Совітів в 1943 р., по особливіших переговорах президента Рузвелта з совітським амбасадором Літвіном. О. Бравн є монахом із Згромадження Асумпціоністів і американський громадянин. Кожної неділі він відправляє дві Службі Божі. В 9 год. для американців і членів різних амбасад, у 10 год. для французьких і московських католиків і тоді проповідає по-французьки й по-московськи. Крім того о. Бравн говорить іще добре по-німецьки й по-еспанськи. Сам о. Бравн оповідав, що нераз москалі-католики їдуть кілька сот миль до Москви, щоб похристити й миропомазати дітей, а також висповідатися й прийняти св. причастя. В своїй душпастирській праці о. Бравн має багато трудів, получених із великими клопотами. За десять літ своєї праці в Москві о. Бравн не виїжджав ні раз на відпочинок.

— **В Москві** вибрали новим патріярхом ленінградського митрополита Олексія, що йде рука-в-руку з більшовиками.

— **Московські** православні епископи виступили несправедливо проти Ватикану. Католики певні, що в цім Сталінова рука.

НОВИНКИ

Щоб своє любити, треба своє знати. Тому в кожній українській організації, в кожному Народньому Домі, в кожній парохії і в кожній українській хаті повинна бути хоч одна КОНГРЕСОВА КНИЖКА, в українській або англійській мові, що її видав Комітет Українців Канади з нагоди першого Українського Конгресу в Канаді. Ціна одної книжки з поштовою пересилкою $2.00. Замовлення посилається на адресу:

Ukrainian Canadian Committee
711 McIntyre Bldg. Winnipeg.

— **Рузвелт,** Чорчил і Сталін відбули велику нараду в Ялті. Там вирішили зайняти Німеччину, поділити її на чотири полоси, що ними будуть завідувати осібно аліянтські держави; Німеччина має бути розброєна й обезсилена. Польщу поділили: східню частину бере Росія. Будуть згідно помагати державам звільненим від нацистів, щоб вони відбудувалися. Має відбутися конференція в Сан Франциско для створення організаци світової безпеки. Ця конференция в загальному вирішила долю Европи. Мирова конференція буде по закінченні війни з Ніпоном. В цій конференції видно більшовицьку диктатуру.

— **Під час** промови до учасників третього всенароднього конгресу фалянґістів у Мадриді генерал Франко заявив, що політична програма Еспанії є відверте поборювання комунізму, зміне відношення до Японії, обережна невтральність супроти Німеччини й приятельське відношення до Аліянтів та держав Північної Америки. Комунізм, сказав він, не є ліком на недомагання сучасного світу - він є більшовицьким імперіялізмом.

— **Кажуть,** що коли б німецьке військо замкнулося в горах, то зможе ще там держатися цілими місяцями. А тим часом угадують, що німці спробують зробити протинаступ мабуть від Поморя, щоб відрізати московські війська, що йдуть на Берлін. На основі заяви Гітлера знавці не надіються здачі Німеччини.

— **Польський** уряд у Лондоні сильно запротестував проти рішень Чорчила, Рузвелта й Сталіна на спільних нарадах у справі польського спору. Премер Арцішевський оповістив, що ті три провідники великих держав своїми рішеннями оправдали вмішання Совітів у внутрішні справи Польщі.

— **Берут,** голова польського комуністичного уряду в Варшаві, як подає Польська Телеграфічна Агенція, працював попереду двадцять літ у комуністичному комінтерні і є совітським громадянином.

— **Грецьке** міністерство справедливости подало, що коло Атен відкрили 1218 трупів тих, що були вбиті під час недавнього заворушення в цьому краю. Пята частина цього числа, це жандарми, вояки й державні урядники, а решта цивільні. Між убитими було 168 жінок. Понад 500 мали на собі знаки, що їх мучили, заки вбили.

— **Американським** воякам у Німеччині не вільно розмовляти з місцевим населенням. За переступлення цеї заборони карають від $25 до $65. Це на те, щоб вояки мимохіть не зраджували воєнних ділань.

— **В Берліні** розстріляли посадника цеї столиці за те, що він старався втекти перед грозою більшовицького наступу. Якщо німецькі звідомлення правдиві, це вже сьомий вищий урядовець, що заплатив життям за таку провину.

— **В Німеччині** проголосив уряд воєнний стан у цілому краю.

— **Пише** Стюарт Чейз, американський письменник-економіст, що в Злучений Державах Америки може прийти до диктатури, як різні організації робітників, фармерів, купців і професіоналістів будуть далі наставляти своїх людей, що мають впливати на послів, щоб вони ухвалювали закони, прихильні для них різних груп. Таких груп натиску є аж 400. Кожна така група має свої гасла, що ними застрашує конгрес і роздирає його на куски. Як конгрес не зарадить тому лихові, то настане диктатура груп із-поза конгресу, а потім прийде один диктатор.

— **Пише** лондонський звіто-

— **"Ню Йорк Таймс"** пише, що кримська конференція оживила ідеали "волі й демократії." Однак нема найменшого сумніву, що між самою Америкою, Англією й Росією нема ще згоди про те, що це є "воля й демократія." Про американську, наприклад, і більшовицьку демократію можна хіба таке сказати, що в Америці є для людей демократія, а в Росії . крати...

вик Реймонд Денйел, що в Ялті Рузвелт щиро старався, щоб Львів призначено Польщі, та це йому не вдалося; границя між Росією а Польщею буде йти між Львовом а Перемишлем. Таке вирішення справи несправедливе, бо Львів із Києвом і Хустом і всіма українськими землями мають належати до незалежної української держави, а не до Росії, чи до Польщі. Нам зробили в Ялті кривду.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15 березня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 6.

КОЖНИЙ ДОБРИЙ КАТОЛИК НАЛЕЖИТЬ ДО КАТОЛИЦЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

КАТОЛИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Ми знаємо, що є такі українці, що раз у тиждень приїжджають до церкви на Службу Божу, раз у рік приступають перед Великоднем до св. Тайн, раз у рік складають пять долярів парохіяльної вкладки й поза ту границю далі вже не йдуть. Що можна сказати про таких українців?

Що це дійсні члени парохії. Вони сповняють свої конечні парохіяльні обовязки й як би всі українці були такі, як вони, то ми не мали б сьогодні ні одного більшовика чи відступника, бо всі були б дійсними членами наших католицьких парохій в Канаді й Злучених Державах Америки.

Треба однак знати, що те, що вони роблять для зазначення своєї віри й свого членства, то це вже найменше, що вони можуть зробити й як би вони навіть цього не хотіли зробити, то вони не були б ніякими членами парохії й під час голосування вони не мали б права голосу, а на випадок смерти вони не могли б мати християнського похорону й не могли б бути поховані на церковнім цвинтарі.

Та кожна розумна людина бачить це добре, що така робота й така жертва зовсім тепер не вистарчає. Як би по наших парохіях були тільки такі люди, що сповняють тільки те, що мусять сповнити під загрозою втрати членства й спасення, то ми стояли б дуже мізерно так під духовним, як і фінансовим оглядом.

В теперішні неспокійні, революційні часи треба кожній парохії таких людей, старих і молодих, що стараються зробити не якнайменше, але якнайбільше. Що до святих тайн приступають не раз-у-рік, але кожного місяця, кожного тижня, а дуже часто й кожного дня. Що на церкву й різні потреби своєї парохії складають пять і десять раз більше, ніж виносить їхня членська вкладка. Що читають по два-три католицькі часописи. Що в пресовій, шкільній, доброчинній і кожній праці своєї парохії й епархії беруть дуже живу участь. Що не питають, скільки я мушу зробити, але думають раз-у-раз про те, що вони могли б іще більше зробити для своєї релігійної, а одночасно й народньої справи.

Щоб таких людей було в парохії якнайбільше та щоб такі особи могли справді зробити багато добра, то католики, за благословенням своїх епископів і духовним проводом своїх священиків, організують по своїх парохіях гарні католицькі організації, так для старших, як і для молоді, щоб, як члени тих організацій, спільними силами робити більшу й кращу роботу, ніж те, що хтось раз у тиждень піде до церкви, раз у рік прийме св. Тайни, або раз у рік зложить свою вкладку. Зорганізовані католики більше моляться й читають, більше працюють і більше жертвують, ніж ті католики, що не хочуть належати до організації, а крім того ще й на інших людей, католиків і некатоликів, впливають так корисно своїм прикладом і добрим словом заохоти й поширюванням католицької преси, що ті противні чи байдужі особи освідомляються і стають іншими людьми, добрими для Бога й своєї рідної суспільности.

З огляду на таку велику вартість, а навіть конечність католицьких організацій, кожний парох старається мати в своїй парохії сильні й діяльні католицькі організації. Парох, що не дбав би про добрий розвиток у парохії потрібних організацій, був би дуже мізерним душпастирем так, як мізерним парохіянином є той українець, що робить тільки те, що мусить, без чого не можна б обійтися.

У нас, у Канаді, такою українсько-католицькою, дуже потрібною й дуже корисною організацією є Братство Українців Католиків, цей наш славний Б-У-К. Хто з наших парохів і передових парохіян бажає поширити в своїй парохії й цілій окрузі релігійну та національну свідомість; хто хоче збільшити корисну працю й жертвенність; хто в своєму окрузі бажає поступу на всіх ділянках, той організує при своїй парохії відділ Братства Українців Католиків, згідно з місцевими умовинами.

А хто з українців католиків бажає належати до тих людей, що не тягнуться позад інших, але стоять у своїй парохії в перших рядах, між найкращими парохіянами, той стає членом Братства Українців Католиків і разом із іншими діяльними членами того корисного нашого Б-У-К-а старається зробити багато доброї релігійної й патріотичної роботи подібно, як це роблять у Канаді люди інших націй по своїх католицьких організаціях. Роблять це інші — зробимо й ми! — Так повинні сказати всі наші парохіяни

При цій нагоді звертаємось особливо до всіх свідомих людей в Алберті, а головно до всіх провідників і зарядів, щоб не гайно оживили по своїх місцевинах організаційну діяльність Б-У-К-а й приготовились до великого провінціяльного зїзду Братства Українців Католиків в Едмонтоні. Наша будуччина — в Канаді й Старім Краю - залежить не тільки від Божої ласки, але й від нашої зорганізованої праці, тому годиться, щоб Алберта зробила похвально частину своєї роботи.

Українці Католики Провінції Алберти! Організуйтесь всюди в відділах Братства Українців Католиків і приготовляйтесь до численної участи в зїзді Б-У-К-а в Едмонтоні!

Для Божої слави! Для добра Канади! Для дочасного й вічного щастя українського народу!

НАЙБІЛЬША РЕВОЛЮЦІЯ
З християнської філософії життя

1. Найбільша ганьба й найбільше зло криється в грісі, бо гріх ставить людину в революційнім протиставленні до Бога.

Людина, що згрішила, повинна питати себе: Що маю думати про себе, обтяженого стільки гріхами? Що мені діяти? Чи є для мене в моїм дальшім житті більш важлива річ від того, щоб усіма своїми силами вистерігатися гріха? Хто добре вміє відповісти собі на ці питання, цей справжній християнський філософ. Такий, дай Боже, щоб був кожний українець, а головно українські провідники.

Відзнакою розумного, свідомого християнина є правильне поняття про гріх і постійна память про нього. Та, на жаль, не всі люди визначаються таким розумінням. Через те й багато українців ходять дорогою відступства й пянства, зради й іншої неморальности.

Говорили нераз грішні люди, що зробити гріх — це природна річ. Що це так мусить бути.

Щодо цього, то треба знати, що кожна людина має в собі потяг до гордости й змисловости, гніву й бунту, лінивства й лакімства, самолюбства й інших речей, що понижають людину; однак це ще не гріхи. Ми можемо мати навіть дуже сильний потяг до гріха, та як ми противимось таким потягам і гонам і не йдемо за ними, то ми не тільки не маємо ніякого гріха, але навіть маємо заслугу перед Богом за боротьбу з грішними похочуваннями.

Гріх починається тільки там, де є вільна людська воля, де ми знаємо, що щось зле, та, не зважавши на це, ми це любимо, цього хочемо, це робимо. Гріх пливе з вільної волі, бо він є добровільним переступленням пізнаної Божої волі, Божого права, що було вирите в нашім розумі й сумлінні, або обявлене через Ісуса Христа, чи подане через родину, церковну або державну владу.

2. Щодо злоби гріхи, то гріх тому такий злий і гідний жалібного оплакування, осудження й вічної кари, бо він є бунтом, революцією проти найсвятішої Божої волі. З потягу до якоїсь нужденної особи чи речі і в шуканні грішного задоволення самого себе, людська воля легковажить собі всемогутнього Бога й зневажає найсвятіший Божий Маєстат.

3. В грісі не те головне, що зовнішне, що скажуть людські уста, що зроблять людські руки, але те, що скаже й зробить воля, серце, що то мізерну людську особу полюбить більш, ніж Бога й для земної користи чи приємности відважиться в своєму серці погордити своїм найліпшим небесним Отцем; що такий земний червак злегковажить найвищого Творця і зробить революцію проти того законного Пана неба й землі, що в Своїй долоні держить увесь світ.

Тому християнська філософія каже нам, що кожний грішник, це безхарактерний і нечесний, невдячний і дурний марнотравець, що стоїть перед повним банкроцтвом.

Яке це щастя, що Христос лишив нам сповідь!

За Волю України

В ДЕНЬ СКОРБИ ІЗРАЇЛЯ

Було колись так ридав пророк Єремія над недолею Єрусалиму:

"Як це столиця сидить одинока, та, що була колись така багатолюдна, стала мов би вдовою; місто, велике між народами, князь над краями, платить сьогодні дань!..

Плаче гірко по ночах, сльози ллються по щоках; із усіх, що любили його, нема нікого хто б розважив; усі приятелі зрадили його, стали ворогами..

Посумніли дороги на Сіон, бо перестали прочани ходити; всі брами його опустіли, священики зідхають...

Вороги його взяли гору над ним; противники розкошують, бо Господь післав на нього злидні за премногі його провини; його діти пішли поперед ворога чамбулом у нево-[illegible]

Ворог простяг свою руку на все, що було йому дороге; він бачить, як погани втискаються в пресвяте його місце...

Увесь народ зідхає за насущним хлібом, віддає все дороге, щоб чим покріпити душу. Ой, зглянься, Господи, як я принижений.

Ой нехай ніколи таке не спіткає вас, усі ви, що проходите мимо дорогою. Гляньте, придивіться, чи є такий біль, як мій біль, що впав на мене, що післав на мене Господь у день свого палаючого гніву?

От чого я плачу; моє око— от чого око проливає води; далеко від мене втішитель, що живив би в мені духа; мої діти витрачені, бо ворог узяв гору...

Як мені озватись до тебе, з чим твоє, ерусалимська донько, зрівняти горе? До кого прирівняти мені тебе, щоб тебе розважити, дівице-дочко Сіона? Бо твоя рана, як те море, широка: хто зможе загоїти її?.:

Спогадайже, Господи, що з нами сталося; зглянься, подивися на наше пониження!..." (Плач Єремії, глава I.).

Отак великий Божий пророк Єремія нудьгував і ридав і молився, як згадав недолю свого рідного краю й велике горе свого рідного народу, що загибав у неволі й від меча поганського наїзника...

Горе української нації

В такому нещасному положенні й у такому великому горю опинивсь тепер і наш український народ на своїй прадідній землі... Ввесь наш рідний край зайняв жорстокий наїзник, що сто раз гірший від поганського Навуходоносора, бо це новітній відступник, що потоптав святий закон моралі, що ненавидить усяку релігію; що саму церкву й релігійні почування людей запрягає до своєї інтернаціонально-безбожницької машини, щоб обдурити свій московський і кожний народ, а головно наш український споьидом правди й незалежности, волі й щастя, — де поправді нам приготована погибіль під оглядом релігійним і державним, національним і чисто людським. З приходом на українську землю стоголового більшовицького змія подихом смерти повіяло по всій безконечній землі, де тільки живуть сини України: "Горе святині — горе містові — горе народові!"

Сумні вісті

Вісті зо Старого Краю сумні, страшні.

Людей із Галичини висилають пішки на Сибір. ГПУ заїжджає ночами й вивозить людей, ніхто не знає куди. В Галичині арештували 30 священиків, а з того кількох розстріляли. До Львова приїхав більшовицький митрополит Николай перетягати людей на православя. В Карпатській Україні червона армія помагає силою ширити православя між українським католицьким населенням. Це правда: "Горе святині, горе містові, горе народові." За старозаповітнім пророком ми можемо сказати: "Всі ви, що проходите мимо дорогою, подивіться, чи є такий біль, як мій біль" — біль української нації, поневоленої й мученої більшовицькою займанщиною?.. Що про неї сторонній звітовик Снов написав, що "Україна платить рахунок." Що про неї американець Чемберлейн написав цілу книжку, що це "потоптана нація."

Нехай живе Україна!

І не зважавши на те, ті "великі три", що на українській кримській землі в Ялті велику раду радили, — не почули ридання, зойку й смертельного конання тієї української нації, що на її прадідній землі вони зібрались вирішувати долю повоєнного світу! Не сказали в своїй заяві, що 47 мільйонів українців мусять мати на своїй історичній землі — волю й свою незалежну державу! Не сказали... Ні Рузвелт, ні Чорчил, ні Сталін не сказав цього. Ніхто не сказав: Нехай живе вільна Україна! Чи це справедливо?.. Чи московські більшовики й поляки, то мають більше право до української землі, ніж самі діти України, що їм Бог дав на прожиток частину свого світу між карпатськими й кавказькими верхами? Як ми кажемо зо щирого серця: Нехай живе Канада, Америка, Англія, Росія, Польща й кожна нація, то чому вони не побажали того нам, українцям?

Тільки Бог має право

Бог сотворив нас і Бог міг би знищити нас за кару за відступство українців від Бога й правдивої віри, за незгідливість і зраду, за всяку неморальність. Як ми провинилися, то не було б нічого дивного, як би Бог збурив наш український Сіон і віддав нас у нову вавилонську неволю.

Наша заява

Та крім Бога й проти Божої волі ніхто не має права винищувати нас огнем і мечем. Ми перед Богом такі самі Божі діти, як інші люди. І тому: на основі цього походження від одного Творця й загально-людського права, на основі історичного права, як довговікових мешканців і господарів української землі — в Карпатах, і над Дністром, і над Дніпром, і в Криму й на Кавказі, — на основі живої традиції про нашу державність і незалежність у 1918 році, на основі конечности державної незалежности для повного розвитку української нації й на основі загального бажання всіх національно свідомих українців ми можемо виявити непохитне переконання й надію, що українська нація ніколи не признає насильної займанщини й несправедливого вирішення долі рідної української землі й українського народу!

Ми народ, не жебраки!

Про нас можуть мовчати. Нас можуть переголосувати. Нас можуть всупереч Атлянтійському Чартерові, без нашої згоди, кинути під чобіт сильнішого наїзника. Однак між десятками мільйонів українців, в старій батьківщині й поза її межами, не буде ні одного такого свідомого українця, щоб тепер, у 20 столітті, коли світ проголосив для всіх народів право самовизначення, міг зректися свого національного права й прийняти на сильну займанщину як останнє, невідкличне слово. Ми народ, не жебраки. Ми маємо свою землю, свою історію й державну традицію. Ми хочемо волі! Ми почуваємось щасливі на американськім континенті. Ми любимо канадське й американське громадянство. Вірна співпраця українського народу з канадським і американським урядом є загально відома. Українська кров проливається на всіх аліянтських фронтах. Та ми одночасно любимо також свій український народ і бажаємо йому самостійности! Хочемо для нього незалежної української держави! Чи наше право й нашу кров мають потоптати якраз ті, що говорять про демократію й волю!?

Всі, як один!

Щоб добитися свого права, нам усім треба щиро єднатися кругом свого національного проводу для спільної праці, оборони й наступу. Провід нехай каже, а ми робім роботу. Нам треба живим і друкованим словом ширити в світі правду про Україну й наші слушні домагання.

Нам треба головно кожного дня благати в Бога для нашого народу кращої долі, бо тільки Бог наш певний добродійник і визвольник. Як хочемо, щоб Україна стала на ноги, ставаймо всі на коліна!

А в Бога все можливе

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Рутський іде до Риму

9. Сто мадярських дукатів мав іще Рутський у тому часі, як пускався в далеку дорогу до Вічного Міста. Це було більше, ніж йому було треба на дорогу. Не довго думавши, він дав частину тієї суми вбогому товаришеві, що також вибирався до Риму, а сам пустився в дорогу пішки.

Дорогою Іван займавсь молитвою й духовним читанням Не зважавши на втому, він постив, а як увечері клався на спочинок, то не хотів нічого більше, крім голої дошки. Так, як інші вбогі й паломники, він заходив до монастирів і лічниць просити милостині, щоб, як оповідає його життєписець, "захоронитись від світового гамору й назбирати трохи меду на тій духовній луці. Чи любов достачала йому всього подостатком, чи вбожество давало йому відчути найбільшу строгість, він був завсіди такий самий, вдоволений усім тим, що мав у недостатку, чи в надмірі. Ніяка з тих прикростей, що трапляються подорожнім, не оминула його. Та він усе приймав великим серцем й цим опрокидав висказ, що: "Ті, що багато подорожують, рідко освячуються." В дорозі до нього прилучився один чернець. Тепер вони вже мандрували обидва два місяці разом і Рутський так будував свого товариша своєю побожністю, що той, після приходу до Риму, сам не знав, як хвалити його чесноту.

В грецькій колегії

Зробивши двісті миль дороги через Німеччину й Італію, два подорожні прибули вкінці до Риму. Рутський почав шукати відразу місця в колегії. Листи о. Бокси відчинили йому двері грецької колегії, що її оснував 1577 року папа Григорій XIII. Колегію вели ОО. Ісусовці.

Зараз у перших днях після прийняття до колегії Рутський одержав до перегляду домашній правильник, що його мали придержуватись студенти, що перебували в колегії. Яке ж було його здивування, як він довідався, що студенти цеї грецької колегії зобовязувались присягою держатись все життя грецького обряду. Він таки зараз іде до свого сповідника й заявляє йому, що він ніколи не піддасться такому праву. З часу свого навернення він завжди практикував латинський обряд і не бажає покинути його. "Грецька Церква, говорив він, доведена в нашому краю до лячного стану замішання й руїни. Особи й речі — все там однаково погорджене. Пастирі нидіють у несвідомості, а народ у найгрубших забобонах." "Та чи ви знаєте, відповів священик, чи Бог не вибрав вас на те, щоб ви були провідником усього того народу й знарядом Його слави в тім краю?" І так промовив до Рутського, що він лишився в колегії, хоч присяги не складав.

В грецькій колегії в Римі

Рутський учився чотири роки. Його професором богословія був о. М. Вітелескі, пізніший генерал ОО. Ісусовців. В тім часі Рутський багато розчитувався у творах св. Отців, головно грецьких, рішеннях соборів і інших памятниках церковної старовини; а робив він це з таким запалом, що професори мусіли здержувати його запал і перестерігати його, бо інакше готовий був пошкодити собі на здорові. При кінці четвертого року Рутський мав уже поважний засіб знання, чого доказом є його письменні праці. Під час побуту в колегії він засвоїв собі одночасно всі ті побожні вправи, що були в ужитті між студентами колегії, що їх вели отці Товариства Ісусового.

В тім часі він пізнав також і зрозумів Рим. Ті роки спокійного життя в Вічнім Місті полишили такі незатерті спомини в душі юнака, що в старості він говорив про них невпинно; на саму згадку Риму його очі заходили сьозами зо зворушення. Ця любов міста св. Петра й це розуміння його величі й краси, той цінний дар, що родив святих, були новою ласкою, що приготовляла Рутського до його покликання апостола католицької одности в Україні. Однак молодий богослов тікав і далі від того зобовязання, що мало привязати його раз-назавжди до цього тяжкого діла. Коли ж уже скінчив науку богословії й мав покинути грецьку колегію, до Риму приїхав знову о. Бокса.

Заходи о. Бокси

Як Рутський побачив о. Боксу, свого великого й щирого покровителя, поспішив негайно до нього з сердечною подякою; при тім однак не скривався зо своєю великою неохотою прийняти грецький обряд. О. Бокса старався перемогти цей спротив, однак безуспішно; він зрозумів, що сам не зможе стати переможцем.

Під час свого недавнього побуту в Литві о. Бокса бачив добре жалюгідний стан унії й брак евангельських робітників, що могли б піддержати її. Рутський, як здавалось, був саме Божим провидінням призначений до цього, щоб посвятитись для добра цеї так незакріпленої справи. О. Бокса не міг виректись надії, що він її покладав на цього побожного й талановитого юнака. Щоб таки перемогти опір свого молодого приятеля, він задумав ужити до цього найвищої поваги папи. Ревний чернець попросив отже послухання в Христового Намісника, оповів йому історію життя Рутського й без труду вияснив папі, що Рутський міг би зробити багато добра для св. зеднання. Папою був іще тоді Климентій VIII., що йому ніщо інше не лежало так дуже на серці, як справа унійтської Церкви, якої він уважав себе зовсім оправдано наче батьком; він прийняв думку о. Бокси за свою й прирбіцяв йому вжити своєї поваги, щоб перемогти опір Рутського.

Рутський і папа

По кількох днях о. Бокса завів Рутського до папи на послухання. Яке ж було його здивування, коли о. Бокса так промовив до папи:

"Святіший Отче, це належить до обовязків Вашої Святости дати унійтській Церкві робітників, що то її епископи були недавно прийняті до злуки з святою Католицькою Церквою. Оцей юнак, що тут стоїть у Ваших стіп, був би гідним орудям побожних задумів Вашої Святости, якщо він буде призначений до цього діла: Можливо, що Ваша Святість справді призначить його до цього діла. Якщо на перешкоді цьому стояла б зміна обряду, то Ваша Святість мають повну владу, потрібну до цього, щоб усунути цю перешкоду. Бо папа є головою так грецького, як і латинського обряду."

Почувши такі слова, Рутський стратив рівновагу й був би може спробував робити о. Боксі якісь докори. Та папа не дав йому часу до говорення, тільки вихваляючи ревність о. Бокси для добра унійтської Церкви, сказав:

- Іване, ми хочемо, щоб ти був грецького обряду та щоб ти присягнув, що будеш держатись його завсіди.

Рутський упав до стіп папи й скрикнув благально:

- Святіший Отче, я ніколи не знав і не знаю грецького обряду.

Папа зовсім не зворушений цим спротивом, відповів:

— Ми хочемо, щоб ти зложив присягу, що будеш жити в грецькім обряді.

Рутський пробував далі противитися:

— Святіший Отче, я походжу від еретицьких батьків, я був вихований у еретицькій школі, а опісля, як Божа ласка завела мене до Церкви, я практикував латинський обряд: я бажав держатись його й умерти в ньому; я навіть не знаю української азбуки.

Щоб усунути такий спротив треба вже було приказу; й папа сказав:

— Іване, в імені святого послуху ми хочемо, щоб ти покинув латинський обряд, щоб прийняти грецький.

Відповідю Рутського на ці великі слова Христового Намісника було одне ридання...

Під час повороту з послухання, Рутський обсипав о. Боксу докорами. Божий слуга позволив йому висказатись і вилити свої палкі почування, а згодом йому вдалось заспокоїти його. Юнак набрав відваги і з повною згодою своєї волі склав присягу, що на все життя звязувала його з грецьким обрядом. (Д. б.).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 15:29-38. — Глава 16:1-12.

Друге розмноження хлібів. Фарисеї домагаються чуда з неба. Осторога перед квасом фарисейським.

А Ісус відійшов звідтіля й прийшов над галилейське озеро. І вийшов на гору та сів там. І прийшло до Нього чимало людей що мали з собою кривих, немічних на руки, сліпих, німих і багато інших. І клали їх Йому в ногах, а Він оздоровляв їх. І вельми дивувались, як побачили, що німі говорять, криві ходять і сліпі бачать. Та й величали Бога Ізраїля.

А Ісус покликав своїх учнів і сказав до них: "Жаль мені тих людей, що вже три дні перебувають зо Мною, а не мають що їсти. Та я не хочу відправляти їх голодними,щоб не знемоглися в дорозі." А учні сказали Йому: "Звідки ж нам узяти стільки хліба в пустині, щоб нагодувати так багато народу?" А Ісус запитав їх: "Скільки маєте хлібів?" А вони відповіли: "Сім і трохи риби." Та й велів людям посідати на землі; і, взявши сім хлібів і рибу, поблагословив, ломав і дав своїм учням, а учні людям. І їли всі та наситилися; а останків кришокназбирали сім повних кошиків. А тих, що їли, було чотири тисячі мужчин, крім жінок і дітей.

А як відправив народ, то сів у човен та й прибув у сторони Магадану.

І прийшли фарисеї й садукеї і спокушуючи його, домагаючися, щоб показав їм ознаку з неба. А Він відповів і сказав до них: "Як вечір настане, то кажете: Буде погода, бо небо червоніє. А вранці: Сьогодні погода, бо червоніє захмарене небо. То вигляд неба вмієте пізнати, а знаку хвилини не вмієте? Лукавий рід і віроломний домагається чуда; та не буде даний йому знак, хіба знак пророка Йони." І покинувши їх, відійшов.

А Його учні, як відплили на другий беріг, забули взяти хліба. Ісус же наказував їх: "Уважайте й стережіться квасу фарисеїв і садукеїв." А вони міркували між собою, кажучи: "Це те, що ми не взяли хлібів." Та Ісус пізнав це й [illegible]в: "Чого ви, маловіри, застановляєтесь над собою, що не маєте хліба? Чи ще не розумієте? Чи не памятаєте пятеро хліба на пять тисяч народу, і скільки кошиків ви взяли? Ані про семеро хліба на чотири тисячі, і скільки кошиків ви взяли? Як же не розумієте, що не про хліб я говорив вам: Стережіться квасу фарисеїв і садукеїв?" Тоді зрозуміли вони, що Ісус не говорив їм стерегтись хлібного квасу, а науки фарисеїв і садукеїв.

ПОЯСНЕННЯ

Після оздоровлення дочки хананейки, оминувши землі Ірода Антипи, перейшов Ісус із Сирофінікії через Ливанські гори в землі Филипа й удався знову над Генезаретське озеро, у відлюдну полосу, що було над східнім берегом і належала до области Десяти міст. Подорож тривала кілька тижнів і відбувалась у часі між Великодніми й Зеленими святами.

Як рознеслась вістка про прихід Спасителя в ці сторони, з усеї округи збіглось багато людей. Поприносили без ліч недужих та калік і поклали в ніг Спасителя, що сів на невеликім горбку. Спаситель іцілив усіх, а народ, мабуть у більшій частині поганський, дивувався та славив "Ізраїльського Бога."

Глуха пустиня відразу перемінилась у людний табор, що серед нього Спаситель цілими днями оздоровляв народ і навчав. Природна річ, що прибувшим вичерпались внедовзі засоби живности й давався відчути брак хліба. Тоді прийшло до другого розмноження хліба.

При цім другім розмноженні хліба Ісус не ждав уже просьби учнів, але сам зайнявся тією справою. Чому Ісус другий раз зробив таке чудо?

Перше тому, що того хліба було людям конечно потрібно. Подруге хотів Ісус дати доказ, що є пророком, що ні в чім не уступає Мойсеєві, а серед подібних умовин подає народові поживу в пустині, подібно, як Мойсей, а це на те, щоб приготовити народ до установи Пресв. Евхаристії, проображеної манною. Хотів також Ісус досвідчити, сильніше закріпити й поглибити віру апостолів в своє божество та всемогутність. Що того було треба, то вказує на те малодушне питання апостолів: "Де ж нам узяти стільки хліба в пустині?"

Після нагодування народу, Спаситель усів на човен і здовж східнього берега поплив на південь, у сторони Магдалинські та Дальматунські. Там прийшли до Ісуса місцеві фарисеї й садукеї й почали спорити з Ним про знаки приходу Месії та зажадали, щоб Спаситель, якщо Він є Месією, дав якийсь знак із неба. Вони були пересвідчені, що з приходом Месії покажуться небесні знаки; бо ж уже Мойсей спричинив молитвою темряву, а Ілля випросив із неба огонь.

Фарисеї й садукеї домагались однак не тому, щоб увірити, а щоб кусити Ісуса. Спаситель дав їм відповідь, що вони вміють розпізнавати знаки зміни погоди, чим мабуть жидівські вчені займалися, а знаків часу тобто знаків приходу Месії та спасення не вміють. Адже Ісус зробив уже досить чуд, що з них вони могли дійти до слушного висновку, що Він є обіцяний Месія. "Знаків" було вже досить. По дотеперішніх чудах тільки "лукавий та віроломний рід шукає знаків." Таким родом є вони; домагаються знаків, не щоб увірити в Бога й служити Йому, а щоб відступити від Бога, якщо він не сповнить їхньої волі. Через те вони не дістануть іншого знаку, тільки знак Йони тобто

славне воскресення з гробу, що в ньому Ісус перебуде три дні так, як Йона в шлунку кита. Після цих слів Ісус відійшов від них і відплив на другий беріг.

Під час плавби Спаситель засумований злобою фарисеїв та садукеїв і задуманий над нещастям народу, спричинений головно різними впливовими партіями, відізвавсь до апостолів: "Бережіться квасу фарисейського й садукейського". Ці впливові партії, хоч відносились до себе ворожо, то однак згідно виступали проти Ісуса й спільно працювали над погубою народу. Тому Ісус їхнього духа й їхне поводження називає квасом тобто духовним розчином зла. Отже перед таким духом, що його Ісус в іншім місці називає просто облудою, Спаситель перестерігає апостолів, пояснивши їм, що саме Він розуміє під словами "квас фарисеїв і садукеїв." Одночасно Ісус скартав своїх учнів за недовірчивість і боязкість; Він жеж уже досить дав їм доказів своєї могучости, щоб вони повірили, що Він справді Бог та що вони можуть завжди надіятись у скрутнім положенні Його помочі.

Ісус Христос цей самий і сьогодні. Якщо будемо з вірою й надією здаватись на Нього в усіх наших особистих і національних справах, Він виведе нас знову на "ясні зорі, на тихі води, на мир хрищений." Він подасть нам кращі, ясні дні особистого й національного щастя. Хто з Богом, Бог із ним.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

У горах Карпатах

9). Спочивши зо два тижні в Ґоронді після повороту з двадцятки, мабуть дня 12 листопадня, 1914 року, я виїхав із сотнею Вітовського в Карпати.

Анаберг, Фелціенталь, Вербяж, Климець, Жупане, Вижлів, Латірка, Тухолька, Гребенів, Лавочне, Свалява, Висоцько, Волосянка, гора Пікуй, Явірник, річка Зденянка й Опірець — оце ті деякі місцевини, куди нас носили наші стрілецькі ноги під час зимових боїв у горах Карпатах.

Саме тоді австрійські війська, під напором московської переваги, зійшли були з Бескиду в гори Закарпаття. Австрійський фронт був тоді дуже слабий. Не мавши ніяких засобів у запіллі, австрійське командування могло врятувати своє загрозливе положення тільки "малою війною" тобто перекидуванням сил із менше загрозливого відтинку на більш небезпечний і частим непокоєнням ворога випадами малих стеж.

Для такої війни докладні відомості про ворога, й то в пору, мали велику вартість. Це завдання сповняли стежі, що через ліси й гори продирались під ворожі становища й старались розвідати все потрібне. Крім того сама жива діяльність таких "далекойдучих стеж" непокоїла ворога й спинювала його похід уперед.

Те завдання стежової служби під час зимового походу сповняли в Карпатах — У.С.С. І можна сказати, що цей похід був для нас найважчий за ввесь час війни. В Карпатах У.С.С. видали з себе найбільше енергії й здоровя, напружали всю силу тіла й волі, щоб сповнити вложене на них завдання. Наше стрілецтво вийшло з цього походу фізично ослаблене, але з новим боєвим досвідом, із задовіллям сповненого обовязку для рідної справи та зо славою незрівнянних стежників.

Наша служба в Карпатах була тяжка. Ми мусіли мандрувати в незнані місцевини, з боязню, що несподівано ми можемо опинитись під ворожими стрілами. Через гори, ліси й річки ми мусіли продіставатись аж під ворожі лінії, щоб опісля подати команді вістку про ворожі становища.

Харч у тому часі був дуже смачний: військова консерва, кава, хліб чи "цвібак", часом шматок припеченої на вогні солонини або мясної консерви, нераз то й лик "руму", як такої медицини можна було роздобути в нашім "обозі."

Мені доводилось бути у Карпатах одним із провідників таких стеж. Бувало вийде нас яких 8-12 на стежу й ми мандруємо до назначеної нам командою місцевини. Не маємо доброї мапи, не знаємо добре, де це є, але пробуємо щастя. Спочатку машеруємо досить цікаво, та згодом томимося. Не знавши зовсім дороги, йдемо "на пас-блінд": звідси — туди. Нераз видряпаємось на якийсь високий верх, бо мені здавалося, що саме туди нам дорога. Як вилізли на гору, то вже мокрі, задихані, обезсилені. З крісом, повним наплечником і хлібником дряпатись на гору — не весела забава. Помучені стрільчики падають на землю, щоб видихатись. Я сам, переконавшись, що такий спочинок на землі робить людину дуже вялою, звичайно тільки сідав на якому пеньку, а то просто спирався на палиці, як бузьок, і так припочавши, вставав і вів братство далі вперед. Зміркувавши згодом, що мандрівка горою не доведе нас до цілі, я зводив своїх стрільців вдолину, а деколи то через яр на другий верх, шукавши дороги. Розуміється, що при тім не обійшлось без особливої "подяки" тих стрільців, що їх Гриць так днями й ночами водив "гей на гори та й на доли". Та на щастя — завжди заводив їх до місця призначення так, що поправді ніколи не стратив ні одного стрільця.

Деколи ми мали менші або більші пригоди.

Одного разу я вибрався тільки з одним цивільним провідником десь далеко до сусідньої групи, де були також У.С.С. із отаманом С. Шухевичем. Горами й лісами, вдень і вночі треба було манджати на другий бік і доручити важливий приказ. В дорозі я мав завжди з собою довгу жердку, дуже тугу, що не погиналася, як я спирався на неї. Ця палиця була моєю великою підпорою. Спершись на неї, я здержувався нераз від упадку, а то й помагав собі перескакувати колоди, чи якісь батюри. Подібну палицю мав також Андрій Мельник, що був тоді разом із от. Шухевичем. Як я вертався вже від от. Шухевича до своєї частини, то через помилку взяв Мельникову палицю, що не була така туга й при натискові вгиналася. Ця помилка так мене була засмутила, що я вернувсь додому як зварений.

Іншим разом вислав мене сот. Вітовський зо стежею, як звичайно, на розвідку. Коли ми вернулись до місця постою, нашої сотні вже не було; в міжчасі вони одержали приказ відмашерувати в інше місце, а нам лишили приказ доганяти їх. Як ми розпустили свої "самоходи", то прийшли іншою дорогою в назначене місце ще скоріше, ніж наша сотня. В селі ми ще застали несподівано козаків, що засілися в млині й почали стріляти на нас. На щастя така несподіванка не зробила нам шкоди, тільки від свисту куль душечка втікла була аж на рамя, як козаки пустили на нас трохи оливяного бобу... Бідний Гриць був тоді в добрих тарапатах і сердечно "цілував" земленьку, як кульки засвистали понад головою. Та обійшлось без дірки в голові, може тому, що "лихе не загине..."

При іншій нагоді ми трохи поблукали по горах та й по долах, але вкінці таки добились до того села, що було метою нашої мандрівки. Та як ми ввійшли до першої хати, де думали спочити й розвідатись про все нам потрібне, ми там застали — мерця. Прикре було це для нас враження, але й таке буває. Тоді ми пішли до місцевої порожньої корчми, де, як нам казали, любили заїжджати також із московського боку козаки. І справді, як ми підходили до корчми, нам із-під носа майнув у ліс на коні козак і мав неабияке щастя, бо з нас ніхто не годен був узяти його підчас утечі на "мушку". За те ми знайшли іншу добичу. Само тоді, як ми думали припочати, за річкою, що плила здовж дороги, на краю ліса показавсь гурт москалів. Мої стрільці привітали їх вистрілами з крісів. А що "страх має великі очі", то наші солдати, замість сховатись у лісі, піднесли догори руки — піддаються! Добре йде! Нам цього треба! Але як ми заберемо їх у полон, коли вони на противному березі, за річкою! Починаємо махати до них руками й гукати, щоб перебрили річку на наш бік. І вони справді кинулись таки в одежі в воду, а що річка не була надто глибока, то вони щасливо перебрили ту річку й поїхали з нами на "вакації..." І думаю, що їм не було коло нас зле. Обсушилися, перекусили, а згодом пішли в запілля дожидати кінця війни. Як не милюся, то від нас вони дістались у мадярські руки.

Та бувало деколи й зовсім противно. В нашій сотні були такі стрільці, що разом товаришували, забавлялися й були знані під назвою "шер-бер клюб" (вино-пиво клюб). Мали вони такий звичай, що з вечора довго сиділи, а вранці трудно їм було невиспаним приходити вчасно на збірку. Для команданта це було прикре, а для стрільців згіршаюче. Одного дня, для відміни, пішли вони самі на стежу, мабуть за командою цікавого жидка Розенберга, що пристав до У.С.С. І тільки ми їх тоді бачили. Десь певне заскочили їх москалі й забрали в полон. "Бо війна війною." Носив вовк, понесли й вовка.

Одного разу вислали нас на "далекойдучу стежу." У тій стежі було нас може зо 20 стрільців. На Явірнику йшов бій, а ми попід Явірник, долиною річки Опірця, мали дійти аж до стрічі з москалями й розвідатись, де їхні становища.

Під вечір ми замандрували до якоїсь лісничівки. Велика хата, та в ній ні душі. І посудини ніякої не було. Все позабирали. Тільки одне велике розбите зеркало засвідчало, що тут колись було кому заглядати в нього. Ні сісти ні покластись не було на чому, хіба просто на помості.

Для певности й безпеки я вислав вістуна Володимира Білинського (він згинув у пізніших боях), із частиною стрільців на розвідку. І вони справді зайшли аж до самих московських стоянок. Там не застали нікого з солдатів, бо були тоді мабуть на горі в бою, тільки познаходили їхнє воєнне приладдя.

Вранці ми вже всі разом пустились у дальшу дорогу. Покладаючись на вчорашній звіт Білинського, я йшов досить безпечно вперед, хоч не без того, щоб коли-не-коли не поглянув бачно на гори й ліс по обидвох боках долини, звідки могла несподівано кулька підкосити не одне молоде життя. В долині було повно снігу, тільки серединою понад річкою була вже протоптана стежка на одну людину. Ми йшли отже один за одним — "гусаком."

Десь у половині тієї дороги, що її прослідив був учора Білинський, мені видалось несподівано, що перед нами, у віддалі кількасот метрів, щось мигнуло. Може людина. Я йшов на самому переді. Побачивши цю підозрілу точку перед собою, я пристанув. Ми були тоді саме в безпечному місці, бо перед нами був закрут і якесь деревце. Та так довго стояти не було можна. Треба було на щось рішитися. Питаю Білинського, чи вони були там учора; каже, що були ще далі. Що робити? Вертатись без певности — нема як; йти вперед небезпечно, бо на випадок стрілів може відразу потерпіти кількох із нас, що через глибокий сніг і вузь

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

15 березня, 1945 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 6.

Нехай Живуть Українські Діти З Української Школи!

Велика "Рідна Школа" в Мондері, що її зорганізував Впр. о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ. Наука відбувається в гарно прибраній домівці. Науку ведуть наші Сестри Служебниці з мондерського монастиря.—Тільки на таких дітей, що знатимуть добре свою рідну українську мову й матимуть доброго релігійного й патріотичного духа, можна покладати надію, що вони в будуччині остануть вірні нашій ідеї. Кожний свідомий українець пильно дбав, щоб його діти добре знали українську мову.

П-во Іван і Анастасія Остап із Комарно, Ман. зо своїми дітьми в 33 році свого подружнього життя. Сидять П-во Остапи. Стоять від ліва: Василь, Бр. Мелетій, ЧСВВ., тепер у Мондері, Марія, невістка, й її чоловік Петро.

Його Величество, король Юрій VI., розмовляє з Ексц. Ф. Спелманом, архієпископом Ню Йорку. Їхній розмові прислухається американський генерал Марко Клерк, командант V американської армії.

Члени Союза Українських Канадських Вояків відвідують канадський військовий цвинтар у Бруквуд, Соррей, Англія, 22 жовтня, 1944. — З канцелярії К.У.К.

Ґенерал Айзенгавер, начальний вождь алянтських військ у наступі на Німеччину, наділює відзначенням "дубового листка" ґенерала Калинса, що визначивсь як хоробрий борець у Нормандії.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $0.50: В. Коріповський, Вох, Алта. — Ф. Киба, Дніпер, Саск. — Р. Федишшак, Амбридж, Па.

По $1.00: П. Лесик, Елк Пойнт, Алта. — А. Креніцький, Терівил, Конн. — Д. Варава, Мондер, Алта. — І. Плевак, Н. Й. — Т. Пасечник, Ватерфорд, Па. — К. Кузьбіда, Мекіс Рокс, Па.

По $2.00: І. Кіналь, Мекіс Рокс, Па. — П. Биковська, Джерзі Ситі, Н. Дж.

$5.00: А. Мудрик, Мекіс Рокс, Па.

ЖАРТИ

Похвальна мова. — Голова товариства говорить: "Наш найстарший член сорок літ тут жив між нами, тепер тут живе, й сам заявив, що надіється ще довго прожити тут із нами. Ми всі члени нашого товариства, будемо раді, як ми його тут поховаємо!"

Щаслива американська католицька мати, п-ні Марія Релі з Питсфілд, Мес., що має 4 синів-священиків. Дай, Боже, й українським матерям таке щастя! — Хто хоче мати сина українським священиком, нехай пішле його до монастиря ОО. Василіян у Мондері.

Адреса:

Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alberta.

Після дволітньої скитальщини по джунґлях, мешканці Ґвадакнал вертаються до своїх осель, звідки прогнано японців. При цій нагоді американський військовий священик, Всеч. о. Мек Кейб із Сиракюз, христить троє їхніх діточок.

ЖАРТИ

Фонд. — Голосний промовець мав доповідь перед членами товариства. По скінченні промови секретар товариства підійшов до промовця й хотів дати йому чека за труд. Промовець не хотів прийняти й казав дати на якусь добру ціль. — А чи могли б ми долучити цю суму до нашого особливого фонду? — питає секретар. — Певно! А яка ціль того фонду? — Для спровадження кращого промовця на наступний рік...

Чемний. — Племінник: Дорога тіточко, дякую вам за дарунок. — Тітка: Нема за що, нема за що, мій дорогий! — І я так думаю, що нема за що, але мама казали таки подякувати.

Причина. — Чому всі грубі люди є доброї, гарної вдачі? — Та вони мусять такі бути, бо не можуть ні оборонитися ні тікати.

Ювак. — Тут у списку комітетових я бачу назвисько зовсім незнаної мені особи. — Це певне одна з тих, що в цім комітеті найбільше працюють.

У кравця. — Я хотів би вбрання з цього сукна. — Дуже прошу. — Але перестерігаю вас, що не заплачу за нього скоріше, аж за три місяці. — Дуже прошу. — Знаменито. А коли скінчите мені це вбрання? — За три місяці...

THE CATHOLIC TRUTH

QUESTIONS AND ANSWERS about MARRIAGE

The Duke became a Catholic and promptly secured an annulment.

The Duke was a Protestant when the decision was given. Nor was it promptly given. The application was made to the Southwark diocesan court in 1925. This court, after scrutinizing all the evidence, gave judgement in February, 1926, that the first marriage was invalid from the beginning. Rome, not opposing the decision, but lest it might have been given too easily, called the case to the Holy See. The whole matter was reviewed, sworn testimony being obtained in America and England. The Holy See arrived at the same decision at Southwark and decreed nullity accordingly, six months later. You can hardly call that promptly.

Why was the Duke's first marriage invalid?

On November 6th, 1895, the Duke of Marlborough went through a marriage ceremony with an American girl, Consuelo Vanderbilt. Both were Protestants, and normally such a marriage would have been valid. However, Miss Vanderbilt had secretly promised to marry another man of her own choice, but the mother forced the girl to marry the Duke. The marriage was not a success, and they separated in 1905, by mutual consent. In 1920, they secured a civil divorce, and both married again. In 1925 the decision of the Catholic Church was sought as to whether the first marriage had ever been valid according to Christian principles. Rome sought all the evidence possible. Miss Vanderbilt's mother deposed an oath, "I forced my daughter to marry the Duke, thinking her objections merely those of an inxeperienced girl." Her aunt deposed an oath, "This marriage was forced on the girl, who desired to marry someone else altogether." Another friend of the mother deposed that "it was no question of persuasion, but of absolute constraint." Rome could not but decide that, abstracting altogether from the civil decree of divorce, the parties had never realy been married at all.

It looks as if money had weight with Rome.

Not at all. Not all the money in the Bank of England would be of any avail to secure an annulment from the Church if the first marriage had ever been valid. Meantime the trial at Southwark, with three judges and two other officials, lasting three months, cost $40 in expences. The retrial in Rome lasted six months. There was much more expense in securing sworn testimonies from America and England, and in the number of legal men employed. This trial cost $200 in expences; not very great burden to the parties concerned.

П-ні Степанія Глинка, дружина нашого домініяльного посла п. Антона Глинки. П-ні Степанія бере дуже живу участь у посольській праці свого чоловіка, виголошує промови й дописує до часописів. Нехай Бог поможе п-ні Степанії ще багато літ потрудитись для добра українського народу!

Moreover, the law of the Church is that litigants bear expences only if they are able to afford them. In the ten years between 1920 and 1930 some 120 matrimonial cases were tried in Rome. In 69 cases the litigants paid expenses. In nine cases a nominal fee only was paid. In 39 cases the expenses were totally remitted. Nor did the offerings make any difference in the decisions given. Sixty-six per cent of those who paid, and 89 per cent of those who could not pay, obtained favourable decisions.

It comes to the same thing. We Protestants get a divorce from the state while Catholics get an annulment from their Church.

There is all the difference in the world between the two positions. A civil divorce claims to break the bonds of a valid marriage, bonds which the Catholic Church rigidly declares to be unbreakable. A decree of nullity does not break the bonds of a vallid marriage at all. It declares that the marriage was never a true marriage and that there is no bond to break. It declares that the reputed marriage was null and void as a contract from the beginning. Had it been valid, the bond could not be broken save by death of one of the parties.

Is it a sin for a Catholic to attend weddings in Protestant churches?

The law of the Catholic Church forbids participation in a religious service that is not Catholic because it is an implied repudiation of the faith which a Catholic professes to be the only true faith. It is good for non-Catholics to realize this so that, know-

Бл. п. Евдокія Визнович із Гилярду, Алта. Допис є в "Світлі."

ing that Catholics must refuse, they will not ask them to assist at the religious ceremony itself and then be offended as if refusal were due to lack of friendship.

May a Catholic act as best man of bridesmaid at a non-Catholic wedding?

A Catholic may not act as an official witness. A wedding in a church is not a merely social event; it is also a religious ceremony. Though non-Catholics may not see it, the Catholic position is alone logical. Protestants should choose witnesses of their own faith and spare Catholics the pain of having to refuse.

Why is the Catholic Church so severe in her law in this matter?

For very good reasons. First, loyalty to Christ forbids our sanctioning in any way a false form of religion, and Protestantism is a corruption of Christ's religion. If one may attend any religious services, irrespective of creed, then a Christian could assist at pagan rites. There must be a limit somewhere, and the Catholic Church says that those limits exclude any false form of religion, even though it be an adulterated form of Christianity. The presence of a Catholic at Protestant services is a silent approval of the error that one religion is as good as another. St. Paul says, "A man that is a heretic avoid." Tit. III. 10. St. John says, "If any man come to you and bring not this doctrine, receive him not into the house, nor say to him: 'God speed you.'" 2. Jn. V. 10. The law of the Church, too protects the faith of Catholics. If they attend protestant services, there is always a danger that they will participate actively in a shamefaced way, and also a danger of their drifting into indifference, also, can be a case of scandal to other Catholics who may begin to think that it is right for them also to attend at non-Catholic Churches. Nor is such attendance a kindness to Protestants. The abstention of Catholics from their services is a lesson of the utmost importance to them. Our attendance would sanction to a certain extent their idea that their religion also is as good as our own. But our absence from their Churches gives them food for thought. An Anglican might say, "Well, I have seen Methodists, Presbyterians, Congregationalists, and people of many other religions at our services; but I have never yet seen a Catholic associated with us." And the fact that the vast Catholic Church denies their claims had led many a man from the chaos of the different Protestant Churches to the true religion.

Billy Sunday Backs up Catholic Church.

One day in Chicago a fellow came up and rang the doorbell, and oh, he was dressed fit to kill! Had on a silk lid, he had a diamond in his shirt front as big as a hickory nut, patent leather shoes, a Prince Albert coat, silk lined, hung below his knees. And there was a girl about eighteen years of age—a peach af a girl—one of those kind of girls you'd involuntarily turn and look at twice if you saw her on the street—standing by his side.

So he tipped his lid and said: "Does the Reverend Mr. Sunday live here?"

I said: "I am he."

He said: "Will you officiate at our wedding?"

I said: "Have you your marriage license?"

He said: "Sure, Mike!"

I said: "I'm from Missouri, come across."

So he pulled it out and I looked at it and said: "That looks good to me."

I said: "Have either of you been married before?"

He said: "Not the young lady; I have."

I said: "Your wife living or dead?"

He said: "She's alive."

I said: "Beat it—twenty-three for you, you lobster."

He said: "What do you mean?"

I said: "I mean according to my interpretation of the Bible I haven't any right to hook you up to that girl."

He said: I have a license here from the country clerk."

I said: "Some things that are legally right are morally wrong. That's one of them."

ЖАРТИ

Причина. — Сусіде, я чув, що ваша жінка вчиться по-фанцузьки; звідки їй прийшла така думка? — Знаєте, ми взяли собі за свою французьку дитину, то жінка вчиться трохи по-французьки, щоб могла розуміти дитину, як вона пічне говорити.

Бідний. — То ти кажеш, що твій вуйко не лишив тобі ніякого маєтку? — Ні сотика! — Чому ж так? — Коли він іще старався про маєток, то втратив здоровя; а як потім старався про здоровя, то втратив маєток — та й так мені осталась фіга з маком...

STORIES

THE ATHEIST IN DANGER OF DEATH.

The atheist Volney was one day taking an excursion by sea off the coast of North America, along with some friends as impious as himself.

Suddenly a boisterous storm arose, which in a short time assumed a treathening aspect, and those on board began to fear for their safety. Their noisy conversation soon lapsed into silence, and the lips of those men, who were accustomed to speak of God as if He did not exist,or had no command over the world began to move; in a word, they began to pray.

Volney himself, taking a rosary from the most hidden part of his clothing, began to recite with great fervor the "Hail Mary," which he continued to do as long as the ship was in danger.

When the wind had abated, and the peril seemed passed, someone who had observed what occured, went to him and said: "My dear sir, I thought I saw you saying your prayers a little time ago. Who were you praying to? I was of the opinion that you disbelieved in the very existence of a Supreme Being? Of what use was it, therefore, for you to pray?"

"Ah! my friend," replied the philosopher, full of shame at having been detected, "it is one thing to profess disbelief in one's own house, where there is no danger threatening, but quite a different thing to do so when one is standing in the presence of imminent death."

HOW A SAVAGE CAME TO KNOW GOD

In the year 1721 missionaries were sent from Denmark into Greenland to preach the Gospel. They were kindly received by the inhabitants of that far-away country, and many of them, touched by the grace of God, became fervent converts.

One day one of the missionaries was conversing with some of those who had embraced the Faith. He was thinking of the great grace God had given them in bringing them into His holy Church.

"God has indeed been good to you, my breathren," he said. "How unhappy must you have been until now, never to have known your Creator, and to have lived as if there was no God at all to watch over you or to love you!"

One of them answered: "It is quite true, Father, that we were indeed poor and ignorant pagans—that we knew nothing about the great God, nor about Jesus Christ, for how could we have known about them unless you had come and told us? But you must not think that we had no idea about a great Being Who ruled over us. I often used to say to myself: 'A kayak (boat) with all its equipments cannot make itself, but it requires great skill to make it well, and also much labour. A person who does not understand that much is not capable of understanding anything. Now, the formation of even the smallest bird requires much more skill that the making of the best kayak, and no one could ever make a bird. But man is greater in every way than all the other creatures that are in existence, and who made him? He comes from his parents, it is true, and they came from their parents; but where did our first parents come from? And the sun, and the moon, and the stars, who made them? where did they come from? And the earth and the sea? They could not make themselves. Who was it, then, that made them? Someone must have done it, and whoever made them must be greater than the greatest man, both in wisdom and in power, and he must also be exceedingly good, because he has made all these things, and ourselves too, with so much perfection.' I used often then to think upon these things, and wonder about them, and when you came to preach God to us, then I saw at once Who it was that did all this, and I am full of happiness and joy when I think how good God was in sending you here to tell us."

"I ADORE ONE ONLY GOD," SAID THE MARTYR

St. Fructuosus, Bishop of Tarragona, in Spain, suffered martyrdom because he would not offer sacrifice to the gods of the pagans. In the year 259,he was apprehended along with other two Christians, who were deacons, whose names were Augurus and Eulogius.

The Governor Emelian said to Fructuosus: "Have you heard what the Emperors have decreed?"

Fructuosus answered: "I do not know what they may have decreed, but it matters not to me, because I am a Christian."

Emelian answered: "They have commanded that everyone must offer sacrifice to the gods."

Fructuosus answered: "I adore the one only God, Who made Heaven and earth;the sea, and all the things that are in them."

Emelian said: "Do you not know that there are many gods?"

"No: I never knew that there was more than one God."

"Then you shall soon be taught that there are many gods."

Fructuosus, well knowing that that by these words the judge meant to put him to death if he would not renounce his belief in the one true God, raised up his hands to Heaven and began to pray.

Emelian, seeing this, said to the deacon Augurus: "Do not you, at least, listen to the words of Fructuosus, and do not imitate the bad example he has given."

Augurus replied: "I also adore the one Almighty God."

Then, turning to Eulogius, Emelian said: "And you, do you also adore Fructuosus?"

"No," repliedEulogius, "I do not adore Fructuosus, but I adore the God he adores."

Emelian said to Fructuosus: "Are you a Bishop?"

"Yes," he answered, "I am."

"Then you shall not be that much longer."

Saying these words, he gave orders that the three confessors should be burned alive. This was done, and they went to heaven to receive a never-ending reward from Him Who said that He would confess before His Father in Heaven those who would confess Him before men on earth.

THE COUNTRYMEN GOING TO CHURCH

A great and learned man, who did not believe in God, once met a simple countryman going to church to hear Mass. He said to him: "My good man, where are you going?"

"To church, sir" he answered.

"And what do you do in church?"

"I worship God," replied the countryman.

"Tell me," said the other, in a tone of mockery, "whether your God is a great or a little God."

"He is both, sir", said the man reverently.

"How can that be?"

"He is so great," answered the poor man, "that the Heavens of heavens cannot contain Him, and He is so little that He can live in my heart."

The learned man declared that this answer had more effect on his mind than all the books he had ever read.

ЖАРТИ

Допиталася. Питається тітка свого племинника: Що ж це привело тебе в наші пороги? — Племінник: Я приїхав оглянути різні старинні памятки й подумав собі, що перше треба відвідати тітку.

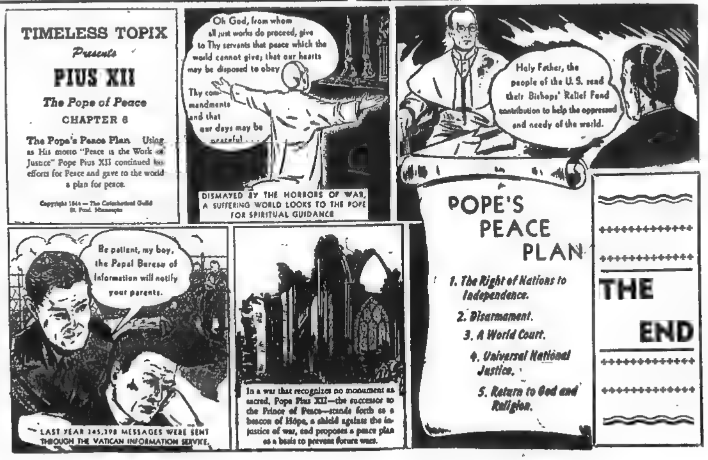

ку стежку не мали б як утекти ні сховатись.

У такому випадку я, як командант відділу, повинен був вислати 2-3 стрільців, щоб прослідили, що там є, а сам я повинен був остатись із головною частиною. Та я не мав серця висилати когось іншого в такім небезпечнім положенні; тому без слова я сам пустився вперед. За мною, вже без мого приказу, пішло ще зо трьох стрільців. Як ми зробили кілька кроків вперед і почали добре вдивлятись, чи це будуть справді москалі, вони почали махати на нас, щоб ми йшли далі; а зараз по тім на нас упали їхні стріли. Ми скоро обернулись і вскочили за деревце. В тій хвилині один стрілець, що був може 4-6-ий за мною в ряді, кинув свого кріса в сніг. Я крикнув на нього, бо думав, що він це робить може зо страху, щоб легче було йому тікати; та за хвилину я довідавсь, що його поцілила московська "розривна" куля (дум-дум). Молодому стрільчикові розірвало праву руку й він, бідняга, кинув був кріса. Я приказав стрільцям відвести його поволі назад і віддати в опіку лікарені, а прочим стрільцям казав станути в ряд і дати кілька випалів на москалів, щоб їм часом не захотілось підбігти за нами й післати нам ще того русского бобу Опісля ми вже без перешкоди вернулись до своєї сотні

Ця моя стріча з москалями того гарного зимового дня в долині Опірця засвідчила виразно, що правду кажуть віруючі люди: "Чоловік стріляє, а Пан-Біг кулі носить." Я був на переді — мене й тих, що були якраз за мною, далі минула куля, а того, що стояв в ряді, поцілила. Видно, що добрий Ісус хотів, щоб я зо стрілецького фронту перейшов ще на духовний фронт і після боротьби за волю українського народу потрудився ще, як священик, над його вічним спасенням. Нехай буде Його імя благословенне за таку велику ласку!

Щодо того стрільця, що йому прострілили руку на тій нашій мандрівці, то він пішов до військової лічниці й може за яких 6 місяців знову вернувся до У.С.С. Однак прострілена рука не мала вже давньої сили: по пятьох хвилинах писання вона томилася й не могла писати. Цей стрілець, то був гімназіяльний учень із 6-ої кляси, а визначався тим, що любив бути непослушний... Та може він потім уже був поважніший.

За ввесь час свого побуту між У.С.С. — від 1914-1918 року я мав тільки цей один нещасливий випадок, що мені москалі поранили стрільця.

Згадаю ще на цьому місці, що в часі наших боїв у Карпатах згинув під Явірником дня 3 лютня мій приятель, хорунжий Михайло Сух, відважний старшина, що його всі любили за живу вдачу й гарний голос.

В лютні минуло саме 30 років, як "Сух і Трух друзі раз були..." В "Історії Українського Війська", на стороні 312 поміщені разом наші світлини. За тих 30 літ мільйони українців зложили свої голови за українську справу, за волю України. І певне, що ніяка займанщина, ніяка конференція не скасує духа українського народу, що рветься до волі й власної державности. Діти України, навіть на найдальшій скитальщині, будуть плекати між собою ідею української незалежности; будуть проповідувати її між чужинцями; будуть сердечно благати в Бога кращої долі для всеї української нації, аж доки на прадідній українській землі, від Карпат до Криму й Кавказу, "світ правди засвітить і помоляться невольничі діти" України, за проводом наслідників великого Володимира й Ярослава, Данила й Богдана, дорогих нам володарів ні від кого незалежної української держави!

Трудімся й молімся всі за те, щоб так сталося. (Д. б.).

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ И ВІДПОВІДІ

Подав В. Д.

Чи це є конечне сповідатися?

Коли Гилберт К. Честертон, славний англійський письменник і філософ, у дозрілому віці свого життя лишив свою протестантську релігію й став католиком, його запитали, чому він покинув віру, що в ній родився й перейшов до католицької. Він відповів коротко: "На те щоб позбутися своїх гріхів. Я переконався, що тільки одна Католицька Церква заховала ненарушною тайну, що в ній можна одержати прощення гріхів."

Хоч деякі люди волять струсячим звичаєм сховати свою голову в пісок і не бачити перед собою дійсности, то для тих, що мають потрібну відвагу подивитися правді в вічі, гріх, це таке саме дійсне лихо як біль голови, чи смерть приятеля. Тільки в своїх наслідках гріх є далеко більшим нещастям від інших. Гріх спричинює настирливі докори сумління, робить людину неспокійною. Ці докори мабуть можна гулящим життям і сильною боротьбою заглушити за життя, але вони напевно вернуться в найгрізнішій і заразом найважнішій хвилі — в хвилі смерти. А найголовніше те, що гріх приносить людині в вічності — найбільш нещасну долю, що взагалі може людину колинебудь стрінути. Тому ніхто, що спокійно й поважно над цим застановляється, не хоче мати на сумлінні гріха. Тому природа людини так легко непокоїться свідомістю якоїнебудь провини. Тому ми такі охочі позбутися гріхів, — що може статися через добру сповідь.

Щоправда, силою ніхто до сповіди не заводить людей. Вони можуть без сповіди жити й багато без неї живуть. Та чи це є второпний і корисний спосіб життя? З попереднього мусимо заключити, що ні

Як належить сповідатися?

Коли маємо йти до сповіди, не йдім відразу до сповідальниці. Насамперед станьмо на коліна й приготуймось. По короткій молитві пригадаймо собі гріхи. Маємо головно пригадати собі всі тяжкі гріхи, також число їх. Це конечне. Як би ми потім на сповіді не сказали якого тяжкого гріха тому, що ми не старались перед тим пригадати собі його, сповідь не буде добра. Якщо однак ми старалися зробити добрий обрахунок сумління, а потім таки щось забули, цим не треба непокоїтися, тільки сказати забутий гріх на наступній раз. Якщо тяжкий гріх повторявся, треба пригадати собі скільки разів. Як неможливо пригадати собі точно, то хоч приблизно. Число треба знати при тяжких гріхах, при малих неконечно.

Підчас приготування до сповіди добре є перейти всі Божі й церковні заповіді, головні гріхи та обовязки свого стану й пригадувати собі, в чім і скільки раз ми тяжко провинилися.

Пригадавши собі гріхи, за них треба жалувати. Це найважніше в сповіді. Без жалю не було б прощення гріхів. Не відкладаймо розбудження жалю аж перед розрішенням, бо тоді ледве, чи буде на це час.

Правдивий жаль, це біль душі й обридження гріхів. Жаль лежить глибоко в душі, це значить у нашім розумі й волі; бо це не груди мають боліти, а душа. А душа болить тоді, коли розумом пізнає, що зле зробила, а волею осуджує свої злі думки, слова й діла й робить рішучу, сильну постанову, каже собі щиро, що такого більше не хоче робити.

Мати себе за грішного перед Богом, осуджувати себе самого за свої гріхи треба тому, бо через ті гріхи ми може втратили небо, а заслужили собі пекло, а найбільше тому, що своїми гріхами ми зневажили, образили Бога, свого найліпшого Отця, Добродія й Спасителя; що через наші гріхи мусів сам Божий Син терпіти й умерти на хресті. Скажім Богу перед сповіддю щиро й сердечно: "Мій добрий Боже, я щиро жалую за всі свої гріхи, бо ними я зневажив Тебе, свого найліпшого Отця. Прости мені, небесний Отче! Я люблю Тебе надусе! Я жалую за свої гріхи! Я більше не хочу грішити!"

Потім станьмо навколішки перед сповідальницею, привітаймося зо священиком словами "Слава Ісусу Христу!", скажім коли та чи добра була остання сповідь, а потім визнаймо всі свої гріхи. Говорім так, як перед лікарем, що перед ним нічого з того, що потрібне казати, не промовчуємо, хоч би це було дуже таємне й прикре. Від нашої щирости й доброї волі у сповіді залежить прощення наших гріхів. Визнається тільки свої гріхи й приймається все, що священик прикаже, щоб сповнити якнайдокладніше.

Добра сповідь, це певне спасення.

Чи священики мають владу відпускати гріхи?

Гріхи відпускає **Той**, що супроти нього ми провинилися тобто Господь Бог. Це прощення однак Він може чам виявити в спосіб, що його уважає за відповідний

Тому що св. тайни це видимі знаки, що ними Господь Бог дає людям ласки, то сповідь, що є одна з 7 св. тайн, мусить бути видимим знаком. Ісус Христос виразно установив цей видимий знак, коли сказав апостолам: Прийміть Духа Святого. Кому відпустите гріхи, відпустяться їм, а кому задержите, задержаться. (Іван 20: 21-23). Цими словами Він дав апостолам владу відпускати гріхи в імені Бога Христос дав своїм урядникам владу сповідати й відпускати гріхи в такій ясній мові, що годі тут сумніватися, чи надавати їй інший змисл.

Дехто старається заперечити сповідь кажучи, що Христос дав владу прощати гріхи тільки апостолам, а не їхнім наслідникам. Звідси виходило б, що Христос дбав тільки про тих людей, що жили за часів апостолів. Всі інші, що жили по них аж досі і що ще житимуть до кінця світу, вже не могли б користати з цеї тайни. Таке припущення є неможливе. Христос умер за всіх. А друге, коли Христос дав апостолам владу навчати й подавати св. тайни в Його іменні, то закінчив: І оце я з вами буду у всі дні, аж до кінця світу. (Мат. 28:20). Це певне, що апостоли вмерли й не житимуть до кінця світу. Отже під словом "вами" Христос розуміє не тільки апостолів, але й тих, що переймуть від них уряд поширювати Христову віру й уділювати св. тайни.

Господь Бог може простити нам гріхи безпосередньо Він так деколи робить. Коли людина вмирає, а нема священика, вона може висповідатися безпосередньо перед самим Господом Богом, це значить, признатися перед Богом до своїх провин і сердечно пожалувати, що ними зневажила Бога; тоді Бог простить їй гріхи безпосередньо. Та звичайно ми мусимо одержувати прощення своїх гріхів у такий спосіб, що його установив Ісус Христос, коли сказав до апостолів: Прийміть Духа Святого. Кому відпустите гріхи, відпустяться їм, а кому задежите, задержаться. Такий Христом установлений спосіб прощення гріхів, це сповідь або св. тайна покаяння.

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

НЮ ЙОРК. Іменини духовного провідника. Добрі діла ВПреп. о. ігумена нюйорської обителі, Максима Маркова відомі по всіх просторах американської землі, де існують українські католицькі парохії, де живуть українські робітники, де працюють українські фармері, бо теперішній отець Ігумен, як василіянський місіонар, впродовж 10 літ працював між ними.

Та найкраще знають о. Ігумена українці-нюйорчани, між якими о. Ігумен пробув оце два роки. За цей короткий час о. Ігумен вирятував церкву св. Юра; врятував бувший народній дім, де тепер міститься цілоденна школа, створив нову парохію в дільниці Бронкс, створив нову парохію в дільниці Асторія, Л. Ай., створив онву парохію в дільниці Гемпстед, Л. Ай., створив нову парохію в Бінгемтон, Н. Й., набув 130-акрову маєтність у Глен Ков, над морем, з чудовими будівлями на новіціят оо. Василіян, веде радіо-праграму, що її слухає пів Америки й Канади, а тепер набув теж дім для українських ветеранів цеї війни в Ню Йорку. В усіх нових парохіях відчинено школи, заложено хори й різні організації. В усіх парохіях нова праця. нова радість, нове життя!... За два роки праці!

Не диво, що громада великого Ню Йорку шукала нагоди виявити свою вдячність о. Ігуменові й його співробітникам, отцям-василіянам нюйорської обителі й вибрала день іменини о. Ігумена.

В неділю, 18. лютня, в залі школи св. Юра при 6-ій улиці в год. 5-ій сполудні заля не могла змістити всіх тих, що хотіли віддати честь своєму незрівнаному провідникові, що став для них і приятелем і братом і батьком, і смирним робітником у скромній рясі монаха й розумним керівником найбільшої громади в Америці.

Перші складали свої щирі побажання для о. Ігумена з нагоди іменин ті найменші, ті наші діти, для яких о. Ігумен будує кращу будуччину в Ню Йорку. Ті їхні побажання, співи, танки, виведені умілим проводом Сестер Василіянок, були для о. Ігумена найдорожчі.

По прегарному дитячому концерті відбувся бенкет, під час якого складали свої дари та побажання представники всіх місцевих парохій і організацій. Покликані господарі бенкету п. Д. Галичином промовляли: Впр. о. сов. В. Лотович, Впр. о. Ген. Вікарій А. Лотович, редактор "Свободи" д-р. Л. Мишута, ред. "Америки" Б. Катамай, голова У.К. Комітету й ред., п. Степан Шумейко, фін. секр. Провидіння п. Е. Рогач, д-р С. Демидчук, і Впр. о. протоконсултор С. Дидик, ЧСВВ.

За несподівані іменини подякував кінцевою промовою Впр. о. Ігумен Марків. В Ню Йорку вважає свою працю "другим фронтом". На першому фронті, у війні, в рідному краю, падуть українські сили в тяжкій боротьбі за своє існування. На "другому фронті", в Ню Йорку, пропадають наші сили, розгублюючись в чужому морі. Нашим братам на першому фронті мусимо помогти, як тільки можемо, а на "другому фронті", в Ню Йорку і в цілій Америці мусимо рятувати всіх наших дорогих дітей і для них будувати своє рідне, тепле, привітне гніздо.

Отець Ігумен говорив із серця, переповненого зворушенням, радістю й скромністю й говорив до щирих і вдячних сердець багатосотної громади. Не диво, що з неодних очей поплили сріблисті перли зрозумілого зворушення...

Ню Йорк, український Ню Йорк, що так довго тільки час до часу ворушився в застою, зневіря й безнадійности, почав нове повне життя великої громади американської метрополії.

КОМАРНО, МАН. Ювілейна урочистість. Цьогорічні різдвяні Свята були надзвичайно веселі для панства Івана й Анастасії Остапів. Бо по довгих літах неприсутности їхні діти прибули додому, щоб разом із ними повеселитись, поколядувати. Справді щасливі чулись і батьки й діти.

Заки їх добрі сини поїхали в свою дорогу, задумали лишити своїм батькам милий спомин, хотіли відсвяткувати 33-ліття подружжя своїх Батьків.

На понеділок, 15-го січня, попросили співаної Служби Божої в намірені Ювілятів. Скликано всіх сусідів, рідню й інших гостей до церкви на цю гарну урочистість. Уся родина приступила до св. Тайн.

По Службі Божій вручено Пані Остап гарні квіти, а місцевий парох, Всеч. о. І. Олійник подав п-тву Остапам ювілейне благословення. Ювілянти зовсім не сподівалися бути учасниками такої урочистої хвилі, бо в Комарно ще ніхто не бачив такого ювілею.

По богослуженні запрошено гостей на обід. О. Парох сказав гарну промову про значення цього благословення та про прикладне життя Ювілятів та побажав їм і їхнім дітям багато літ та великим Божих ласк. Присутні відспівали "многолітствіє". А на памятку купили Ювілятам гарний дарунок.

Два сини панства Остапів, Василь і Петро з жінкою працюють у копальнях в Онтеріо, а третій, Бр. Мелетій, є в Чині св. Василія Великого й тепер перебуває у Мондері.

РОЙКРАФТ, АЛТА. Слава Ісусу Христу! Всеч. Отче Редакторе "Світла". Вже довгий час я не навідувавсь листовно до нашої дорогої Редакції "Світла". Причини були всілякі. Хотів придбати нових передплатників для "Світла", однак мої умовини так складались, що не можна було через буденну працю відійти здому, а коли був уже вільний час, так знов морози не давали, дороги були позавівані. Тепер я рішивсь дещо написати до "Світла", Дорогі Читачі! Я читаю "Світло", як то кажуть, від дошки до дошки й слідджу кожний допис. І мені здається, що "Світло" є так писане, що видається, що це нелюдський розум диктує такі гарні статті й такі відповіді на всілякі питання, що є в "Світлі". Бо поправді, то треба добре подуматя над цим, щоб була вдоволяюча відповідь. За приклад беру з 15 лютня 1945 на першій стороні, статті: "Рука-в-Руку", "Дух і матерія", та й багато інших прикладів можна б навести. Ми повинні, кожний читач "Світла" придбати бодай двох нових передплатників, а по можности скільки хто годен. Наш добрий провід на американськім континенті, це наші священики. Вони з нами всюди: в церкві, на забаві, вечірках, ювілеях і на вічний спочинок відпроваджують. Дбають, щоб ми не винародовились. Признаймо честь і подяку нашим провідникам. Нехай їм Бог дасть сили й витривалости розбивати те тверде каміння! Нашим святим обовязком підтримати не словом, а ділом нашу провідну верству, а тоді й легче нам буде піддержати нашу молодь на релігійнім і національнім полі. Здоровлю сердечно о. Редактора, ввесь персонал і співробітників "Світла"

В. Вернюк.

МОНДЕР, АЛТА. Похорон. Дня 29-го січня вмер нагло бл. п. Дмитро Жук, у 49-ім році життя. Покійний тяжко працював від свого дитинства й коли за Божим благословенням добився добрібуту, що міг легче проживати, несподівано, в повнім віці, покликує його Господь до себе. Покійного оплакують його мати, дружина, діти й численна рідня.

Похоронні богослуження відправив Впр. о. ігумен о. В. Шевчук, ЧСВВ. Покійний спочив на цвинтарі св. Ап. Петра й Павла. Під час спільного обіду, що відбувся в хаті покійного, була збірка на укр. католицьку пресу, що принесла $7.52.

Похорон Ганни Мельник. В вегревільській лічниці упокоїлася 10-го лютня Ганна Мельник. Покійна походила з Миклашева, львівського повіту До Канади приїхала зо своїм чоловіком 1908 року. Прожила 75 років. Полишила сина Івана, що перебуває в Ванкувері, й доньку на фармі коло Роял Парк.

Похоронні богослуження відправив Впр. о. В. Шевчук, ЧСВВ. Покійну поховано на цвинтарі св. Ап. Петра й Павла в Мондері. По похороні відбувся обід у хаті п. Степана Самбора, зятя Покійної. Під час обіду на зазив п. І. Косюра була збірка на нашу пресу, що принесла $6.75. (П-й).

Прощання. З нашої округи відходить на нове місце п. Гр. Литвин. Дня 6 лютня зїхались сусіди до його дому, щоб попрощати його з родиною й побажати їм Божого благословення на новій господарці. Забава на тім прощальнім вечірку була гарна. На мою просьбу з тієї нагоди гості склали $2.00 на наш католицький часопис "Світло". Т. Садовник.

Христини. Молоді п-во Лука й Павліна Хміляр охристили свого малого вояка — Раймонда. В неділю, 18 лютня, відбулись у їхнім домі гарні "христини" при веселій гостині, то вариській розмові й співах українських пісень.

Хресні батьки, п. Олекса Савчук і п-ні Марія Войтків зложили малому похресникові сердечні побажання гарного й скорого зросту, доброго здоровля та довгого життя на многі літа. Після многоліття, на поклик хресного батька, відбулась збірка на "Світло", що принесла $6.75. — (П-й).

Прощання. Сорок літ перебувала в мондерській окрузі родина п. Гната й Ганни Дацюк. Тепер, коли п-во Дацюки задумали перенестись на відповідніше місце коло Вегревил, рідня, сусіди й приятелі уладили їм прощальний вечірок. Під час веселої гостини гарно промовляли п. Микола Лесюк і п. Й. Федечко, зять п. Дацюка. На поклик п. Федечка гості зложили свої датки на католицьку пресу.

П-во Дацюки були постійними членами парохії Спаса коло Мондеру й брали участь у будові гарної церкви цеї парохії. Також часто приїжджали на богослуження до Мондеру. Надіємось, що наша парохія в Вегревил буде тішитись новими членами. (Л-й).

ЛАМОНТ, АЛТА. Прощання вояка. За старанням панства Петра й Аделі Багріїв відправлено дня 25 лютня в місцевій укр. католицькій церкві співану Службу Божу за їхнього сина Альфреда, що вкедовзі має виїхати за море.

Богослуження відправив Впр. о. Віктор Сорока, ЧСВВ. До церкви прибуло багато гостей здалека й зблизька. З міста прийшли вояки, кадети й військова старшина. Перевага учасників були чужинці. З тої причини о. Целебрант мав проповідь по-українськи й по-англійськи. — Тільки п. Петро Багрій не був на богослуженні, бо нагло заслаб і лежав у лічниці тяжко хорий.

Ввечері зійшлося до міської залі багато знайомих і приятелів Альфреда, щоб висказати йому свої побажання та обдарувати його памятками, заки він виїде за море. І свої й чужинці прийшли сповнити цей обовязок любови зглядом п-ва Багріїв і їхнього сина, що охоче їде до бою за добро Канади. З цієї нагоди улаштовано концертову програму. Альфреда й його молоду дружину ввели до залі серед гучних оплесків. Господарем вечірка й майстром церемонії був п. Михайло Слобода, муніціпальний секретар. Зачався концерт.

Виступали різні артисти. Помайстерськи виконали свої точки три сестри — панна Єлисавета, Мирослава й Корнилія Соснюк. Їх спів і музика чарували всіх слухачів. Не менше вдоволяла присутніх своїм милозвучним голосом панна Рожа Новаковська. Народні танки вміло виводила Юлія Лопушанська. Від кадетів промовляв флт. Лт. Шук, принципал Вищої Школи. Від міста прощав Альфреда п. Др. Арчер. Головну промову у мові укр. й анг. виголосив Впр. о. Віктор, ЧСВВ. Дарунок від рідні вручив п. Петро Клепарчук, а від міста п. Василь Федун. Накінець промовляв сердечно сам Альфред. Закінчено

програму піснею "Гад Сейв." Запрошено всіх на бенкет.

Справді гідно прощали вояка — спільною молитвою, різнородною програмою, дарунками, бенкетом. Альфредові бажаємо скорого й щасливого повороту додому. — (П-й).

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Висловим спочуття. Рідня летунського старшини, Михайла Іващука, з Нового Києва одержала сумну вістку, що їхній Михайло пропав під час свого воєнного налету на ворожий край. Михайло передтим, заки вступив до війська, був учителем. Одержавши цю сумну вістку про непевну долю п. Михайла, ми бажаємо висказати Батькам і всій його рідні наше сердечне спочуття й побажання, щоб за Божою ласкою прийшла до нас якнай скоріша веселіша новина. — Н. Хміляр.

КЛІРБРУК, АЛТА. В день Трьох Святителів, дня 12 лютня, було наше святе богослуження в домі п. Дмитра Шостака. Дім на ту Службу Божу був гарно прибраний по старакраєвому звичаю. На богослуження зїхалось багато людей. Відправляв Преп. о. Ю. слота, ЧСВВ., з Едмонтону. По відправі були ще христини, а опісля спільний, багатий обід, що його приготовили місцеві господині. Під час обіду була збірка на будову нової церкви св. Николая, а опісля коротка нарада в справі будови нової церкви.

Українці, що думають про будову церкви, виявляють свою свідомість і побожність. Такі українці лишать гарну памятку своїм дітям. І таким варт побажати: Нехай Бог благословить вас! — (П-й).

ГИЛЯРД, АЛТА. Посмертня згадка. Дня 12-го лютня упокоїлася в мондерській лічниці Сестер Служебниць бл. п. Евдокія Визнович (Відиновська). Перед своєю смертю покійна прийняла св. тайни.

Бл. п. Евдокія родилася 1864 року в Русові, снятинського повіту. Приїхала до Канади 1899 року й замешкала в околиці Гилярд, де прожила аж до своєї смерти. Покійна полишила в смутку двох синів, Михайла в Чипмені й Василя в Гилярді, й дві доньки — Марію Біловус у Мондері і Олену Савранович у Бретон. Також полишила 31 внука й 9 правнуків.

Покійна була ревна членкиня при парохії Успення М. Б. в Гилярді. Через довгий час була старшою сестрицею й аж тоді зложила свої руки, коли слабі сили не позволили далі займати той уряд. Покійна Евдокія багато причинилася до розвитку парохії в містечку Гилярд та своїми численними щедрими жертвами багато прикрасила нову церкву, що тепер викінчується. Покійну всі любили й шанували, тому вістка про її смерть викликала в Гилярді загальний смуток. Хоч було дуже зимно, багато людей зїхались на її похорон.

Похоронні богослуження відправив 14-го лютня Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ., у церкві Успення М. Б. Покійну поховано на гилярдськім цвинтарі.

По похороні був обід у домі сина Василя. По обіді, на заклик о. Пароха, присутні зложили $5.05 на "Світло."

ПОДЯКА. Родина складає сердечну подяку о. Орестові за похоронні богослуження, всім за вінки, також усім, що віддали нашій бабуні останню прислугу.

ГРИМСБІ, ОНТ. Відвідини о. Дзюрмана. Дня 17 лютня загостив до нас Всеч. о. В. Дзюрман, фінансовий секретар Місійного Товариства св. Йосафата. Наступного дня, в неділю, він відправив Службу Божу в нашій церкві й виголосив проповідь про працю нашої Церкви, а зокрема про великі її здобутки за останніх 50 літ у Канаді.

Всі наші парохіяни з великою увагою слухали їхніх щирих слів і недивно, що зараз по Службі Божій знову прийшли до церковної домівки, щоб почути більше про Місійне Товариство Св. Йосафата. По короткім привітанні, Впр. о. ігумен, о. М. Когут, ЧСВВ попросив о. Дзюрмана до слова, що ядерно вияснив ціль Місійного Товариства та великі користи з нього для нашого бідного народу в Канаді

Промова о. Гостя відразу мала великий успіх, бо всі наші парохіяни взяли собі ковертки, щоб стати членами, добродіями а навіть основниками Товариства. Опісля всі приходили вперед, гарно віталися з о. Дзюрманом та щиро поздоровляли й дякували за працю.

Ввечері наші парохіяни з о. Дзюрманом і Когутом зїхалися до хати панства Прихітків, щоб їх привітати з нагоди 32 річниці подружжя й приїзду до Гримсбі. О. Дзюрман, побачивши гарне число гостей та щирість наших парохіян, був дуже вдоволений.

По гарній та смачній перекусці, що її приготовили наші господині, промовляли: п. Г. Вишньовський, п. М. Дущак, п. П. Онєсик, п. В. Паламар, п-ні Дущак. Було грімке "многая літа". При кінці пані Марія Паламар та пані Вишньовська від Жіночого Товариства зложили свої побажання і вручили практичний дарунок. Зараз по них обидві доньки гарною, щирою, українською мовою висказали свою радість своїм добрим батькам та побажали їм ще багато літ життя. Вони також вручили гарний дарунок. Опісля цікаво та займаюче самі п-ство. Прихітки оповідали деякі пригоди зо свого життя й дякували всім за память, пошану та щирість, та сказали, що вони не всилі заплатити їм за те все, тому замовили співану Службу Божу на наступний день для всіх гостей, щоб їм сам Бог винагородив.

По всім промовив о. М. Когут, ЧСВВ. По тім була збірка на нашу пресу, що принесла $8.20. На "Світло" призначено $4.00.

Хоч пізно всі вертались до дому, однак заохочені до праці тішились, що гарно, весело та корисно провели вечір.

10-ліття подружжя. У суботу ввечері, дня 17-го лютня, тихенько зїхались до дому п. Михайла Пасовистого його кревні, знайомі, приятелі та сусіди, щоб йому й його дружині Олені скласти побажання з нагоди 10-ліття їхнього подружнього життя. Зарядчики цього ювілею — п. Д. Лаба й І. Костів, — постаралися, щоб ювілятів хтось забрав на ввесь день до Гамільтону так, як як вони ввечері вернулись додому, то застали свій гарний і просторий дім вщерть заповнений добірними гістьми.

П. Д. Лаба побажав своєму давньому приятелеві та своякові Божого благословення, вручив від присутніх гостей гарний дарунок із нагоди 10-ліття та попросив до слова Впр. о. І. Лесюка, ЧСВВ. Впр. о. Лесюк у своїй щирій промові вказав на те, що кожна людина, славна чи незнана, бажає справедливого признання й заслуженої вдячности та що такою нагодою до вирівнань довгів між приятелями та до оказування вдячності є якраз дні народин, імянини й особливо ювілеї та роковини в подружнім житті. Також згадав промовець і те, що дівоче прізвище пані Пасовистої було Кунцевич. А що вона походить із Волині, зо сторін св. Йосафата, то не є виключене, що вона може бути споріднена з нашим святим Владикою.

Промовляли опісля та висказували свої побажання: Т. Вишньовський, М. Вишньовська (сестра пана Пасовистого) І. Галинський, І. Костів, А. Андрейчук. Вкінці пан і пані Пасовисті подякували за таку несподіванку й щиру виявку пошани й любови, кажучи, що це була найприємніша несподіванка в цілім їхнім житті

ЖЕРТВИ

НА "СВІТЛО"

По $0.25: А. Василевська, Чесапік Сити, М.Д. —

По $0.50: М. Пучило, Вілінд, В. Ва.

По $0.50: П. Тарещук, Чесапік Ситі, — А. Беднарчик, Манчестер, Н. Г. — В. Вернюк, Ройкрафт, Алта.

По $0.75: Н. Гриник, Чесапік Ситі.

По $1.00: Т. Піх, Бристол, Конн. — К. Тинаик, Ст. Луіс, Мо. — М. Софронович, Чипмен, Алта. — І. Костельник, Торгилд, Алта.

М. Попович, Джерзі Ситі, Ню Й. — Несподіванка для п-ва Пасовистих, Гримсбі, Онт. — М. Коваль, Вінніпег,— Я. Гуняк, Норт Сідер, Б.К. — П. Лесик, Елк Пойнт, Алта. — Т. Задорожний, Монтреал, — М. Прихідко, Торонто, — Д. Шостак, Торгилд, Алта. — В. Ткачук, Ріджайна, Саск. — П. Волянська, Клівленд, Огайо,— П. Запотоцький, Лузерн, Па.

По $2.00: Несподіванка в п. Г. Литвинович, Мондер, — А. Шамович, Джерзі Ситі, Н. Дж. — А. Багрій, Ламонт, Алта. — З нагоди вечірка в М. Чехніти, Ламонт, Алта. — Одна особа з Америки.

По $2.25: На похороні Е. Визнович, Гілярд, Алта. —

По $3.00: На прощальнім вечірку Ігнатія Дацюка, Мондер. —

По $3.40: На похороні А. Мельник, Мондер. —

По $4.00: о. Є. Кнап, Ню Кенінгстон, Па — Несподіванка п-ву Прихіткам, Гримсбі, Онт. —

По $6.75: На забаві в Луки й Павліни Хміляр, Мондер.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Богослуження в Алберті

БЕРЕЗЕНЬ

18. Неділя —
Менвил — місто
Рос Крік (В. сповідь 16-го в год. 5. Вел. сповідь дітей)
Краків
Стар
Равнд Гил (збори юнацтва й Ап. Молитви).
Мирнам (В. Сповідь 17-18).
Просперитi (в. сповідь)
Айрон Ривер
Стрий
Редвей

25. Неділя —
Спас коло Мондеру
Делф
Вегревил
Гиляярд — місто (В. спов; 23 і 24 сповідь дітей)
Новий Київ (в. сповідь)
Коперник
Моркемб (субота й неділя)
Редвотер (в суботу спов.)
Спедден (хресна дорога)
Вилингдон (субота й нед.)
Лейк Белвю.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

18. III. Н. 5. Посту. Гл. 1. Єв. утр. 9. — **25. III. Квітня.** Благовіщення. Єв. утр. 10. На Сл. Б. Троп. Благов. і Лазаря. Сл. Конд. Нед. І. Нині: Благов. Прокімен Нед. і Благов. Ап. Алл. Єванг. і Прич. Благов. і Неділі. За достойно: Ірмос Нед. В В. Четвер — Страсти. В. Пятниця — Плащаниця.

18. III. Сиропусна. Гл. 8. Єв. утр. 8.

Старий стиль

25. III. 1. Н. Посту. Гл. 1. Єв. Утр. 9. (Цілий устав можна замовити в "Світлі").

КНИЖКИ

В ОО. ВАСИЛІЯН У МОНДЕРІ Є ДО НАБУТТЯ КНИЖКИ:

Біблія Старого й Нового Завіту, найновіше видання в англійській мові в полотні, сторін 990+282 з коліровими мапами. — ціна ... ... $3.50.

Лелія Ізраїля, або життя Пречистої Діви (224 ст.)	.60
Многострадальна Мати ..	.20
Молитва, як могуче средство до спасення душі ..	.25
Пощо сповідатись	.05
Як сповідатись	.05
Борба духовна, опр 236 ст	.50
Церковні заповіди	.10
Короткі розважання Христових страстей	.15
Хресна Дорога	.10
Перли до небесного вінця,	.50
В тіні хреста (великопосні пісні)	.10
Ноти до них	.10
Картки до сповіди, 100 ..	.30

Адресувати:
Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alta., Canada.

На заклик пані М. Лаби пішла збірка на добру пресу, що принесла $3.00. — Олесь.

ЛЕЙК БЕЛВЮ, АЛТА. Відправа й збірка. Дня 18 лютня була відправа в українськім народнім домі в Лейк Белвю. Хоч дороги були злі, багато людей прибуло на богослуження.

По Службі Божій місцеве жіноче товариство приготовило спільний обід. Під час обіду промовив Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ., і закликав до збірки на [illegible] море. Збирали В. Григірчук [illegible]. Присутні зложили (П-й).

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **В Шенандо,** в ЗДА, дня 22 лютня, вмер нагло на розрив серця наш український католицький парох — бл. п. о. Михайло Капець у 52 році життя. Був першим нашим священиком родженим у ЗДА. Вмер у першій нашій парохії оснований в ЗДА. Оставив дружину й сина. Священиком був 25 років. Збудував велику церкву вКайзер, Па. Був довголітнім членом і головним радником "Провидіння" Як милого сусіда любили свої й чужі. В похороні взяли участь 42 священики, в тім 9 латинського обряду, й багато народу. Спочив у родиннім місті в Глен Лайон, Па. — В.Й.П!

— **В Филаделфії,** дня 3 березня Преосв. К. Богачевський висвятив молодого священика — Всеч. о. Константина Бердара, родом із Вотервлит, Н. Й. Філософічні й богословські науки о. Бердар відбув у Швайцарії, Балтиморі, Мд. й Католицькім Університеті в Вашингтоні.

— **Папу** Пія XII-го дуже сильно критикують за його намагання довести цю війну до кінця деякі такі люди, що живуть далеко поза фронтом, але такої критики не чути від тих, що в крові й болоті воюють на фронтах. Так пише в редакційній статті 'Дейлі Нюз' світський щоденник у Ню Йорку.

— **В Америці** 1,600 проповідників і світських людей із різних протестантських сект підписали домагання, щоб на мирових нарадах не було ніяких релігійних представників. Цю заяву вислали до Рузвелта, Чорчила й Сталіна. Сталось це за впливом комуністів проти Ватикану.

— **Товариство** Католицьких Робітників у Квебеку вислало домагання до Чорчила, щоб він запротестував проти безосновних наклепів совітської преси на Ватикан.

— **Делегат** Апостольської Столиці в Німеччині, архиєпископ Цезаре Орсеніго, перенісся до Баварії тому, що його мешкання в Берліні знищив один із аліянтських налетів.

— **В німецькім** концентраційнім таборі в Дахау вмер польський католицький епископ М. Козьол. Його німці увязнили 1939 р., три місяці після того, як він став епископом.

— **Єпископ** Кракова був примушений припинити свою діяльність у користь тих, що потерпіли від війни.

— **О. Джеймс,** колишній чільний учень Гавард-Університету, одного з найстарших і найславніших університетів у Злучених Державах і б. старшина при американській флоті, а тепер священик-чернець Чину Трапістів у своїм відкритім листі до товаришів, що тому 25 літ разом із ним кінчили університетські науки, пише: "Я вкінці переконався, що метою життя кожної людини це вічне життя, а де ходить про вічність, ніякі заходи не є надто великі... Дехто наслідує Христа 20% 40 а інші 60 або й 80%. Я постановив піти за Ним 100% і тому вступив до Чину Трапістів."

— **Воля** є найбільшим даром, що люди одержали від Бога, але вони цим даром найбільше Його зневажають — сказав у своїй радіо-промові славний промовець о. прелат Фултон Шін.

— **Католицькі** епископи в Англії виготовили на своїй нараді точки, що мали б бути здійснені на майбутньому перемирю, якщо установи цього перемиря не мають спричинити нових світових заворушень. Ці точки осьтакі:

1) Якщо народи мають жити між собою по братньому, мусять признати Бога за спільного Батька; 2) права людини спираються не на приналежності до держави, але на приналежності до родини; 3) міжнародніми відносинами має керувати християнська любов; (4 добробут одної держави має мати прихильність усіх держав; 5) ніяка держава не накидає своїх звичаїв і способу життя іншій державі; 6) мирові наради мають відбутися в родинному дусі; 7) кожній людині належиться право почитати Бога так, як наказує їй її сумління.

— **Французький** уряд вручив золоту медалю Сестрі Марцелині, що вже 31 рік працює між прокаженими в французькій колонії в Африці.

— **Американські** моряки в Гонолюлю вручили місцевому епископові $3,000. Цю суму вони зібрали між собою й призначили на фонд, що щороку вдержував би одного семінариста в місцевому семінарі.

— **В наших** часах відчуваємо велику потребу релігійного виховання в дітей і молоді. Так сказав Едґар Гувер, директор федерального Бюра Дослідів (Ф.Б.І.) в Америці.

— **Протестанти** в Бразилії намагалися судовою розправою усунути хрести з публичних будинків і місць у цьому краю. Найвищий суд признав їхні старання за безосновні.

— **З 265 священиків** Товариства Ісусового на Филипінах, 230 були увязнені через той час, коли нїпонці зайняли були ці острови.

— **Перед** своїм відступом із Филипинських Островів, що їх відбиває американський ґенерал Мек Артур, в столиці Манілі вбили нїпонці 130 католицьких священиків. На острові Пагаван нїпонці облили 150 американських полонених вояків ґазоліною і спалили, це це ствердив сам ґенерал Мек Артур.

— **Збірка** на католицькі школи й бурсу в американській єпархії в Ню Орлінз принесла $3,100,000. Назначеною сумою збірки було $2,400,000.

— **Німецький** амбасадор Барон Ернст фон Вайзекер був пів години на послуханні у св. Отця.

— **Славний** католицький університет у Люве у Франції має на $10 мільйонів шкоди через війну. Головну шкоду понесла велика бібліотека.

— **В Америці** люди пропили минулого року 7 мільярдів долярів. Це виходить коло $54.00 на особу.

НОВИНКИ

— **Війна** стає щораз завзятіша. Ранених і полонених щораз більше. Нужда визволеного населення щораз гірше й тому наша поміч усім терплячим і потребуючим повинна бути щораз більша. Таку поміч дає тільки Червоний Хрест, що є міжнародній і несе свою поміч чи війна, чи мир.

Червоний Хрест у час цеї війни несе успішно поміч жертвам війни. Він посилає харчі й інші посилки воякам, що попали в полон. Він дає поміч цивільним жертвам бомбових налетів. Достарчає амбулянси для лічниць і "першої помочі". Постачає кровну плазму для ранених і хворих. Видає з похідних кухонь страви для потребуючого населення й вояків виздоровців.

На ці видатки Червоний Хрест потребує зараз мільонів долярів. Це він може мати з добровільних жертв різних фірм і поодиноких осіб. Червоний Хрест, це помічна рука, що рятує терплячих вояків і цивільних людей. Скільки між ними українців? Тому давайте охоче свої жертви на Червоний Хрест у дусі християнської любови, щоб порятувати в горю своїх ближніх, а між ними своїх братів і сестер.

— **Міністер** Іден сказав у британськім сеймі по повороті з наради в Ялті, що Польща буде по війні така сильна, а може й сильніша, як була 1939 року. Прилучення західніх українських земель до Польщі не принесло б полякам користи, бо там є сильний український національний рух, що є проти прилуки тих земель до Польщі. В минулому поляки намагались збільшити свою меншину представництвом у Східній Галичині, а це приводило до тертя. Британія ще 1919 року не радила Польщі забирати українські землі.

— **Туреччина** хоче бути на нараді в Сан Франциско й тому виповіла війну Німеччині й Нїпонові. Зробила це також: Сирія, Єгипет, Перу, бо "великі три" вирішили, що тільки ті держави зможуть узяти участь у нараді в Сан Франциско, що до 1 березня виповідять війну "вісі". Однак Портуґалія та Арґентина останнуть далі невтральні. Арґентина сказала, що виповідати війну в цьому часі було б кроком користолюбности, що його осудив би друг і ворог. А портуґальський уряд заявив, що виповідати війну державам вісі, що вже побиті, щоб дістати кусок добичі в війні, це нижче гідности Портуґалії. Еспанії, Швеції, Швайцарії, Портуґалії й Арґентині заборонили брати участь у тій нараді.

— **Американці** бомбардують сильно нїпонську столицю Токіо. В середині міста де були найкращі крамниці, знищено 240 блоків. Колись били нїпонці американців, а тепер навпаки.

— **Хто хоче** своє любити, мусить своє знати. Тому в кожній українській організації, в кожному Народньому Дому, в кожній українській парохії і в кожній українській хаті повинна бути хоч одна **Конгресова Книжка,** в українській або англійській мові, що її видав Комітет Українців Канади з нагоди першого Українського Конгресу в Канаді. Ціна одної книжки з поштовою пересилкою $2.00. Замовлення посилається на адресу:
Ukrainian Canadian Committee
711 McIntyre Bldg. Winnipeg.

— **В Мадриді** покарали смертю 16 комуністичних терористів, що перекралися були з Франції до Еспанії.

— **Суд** присудяв 18 місяців вязниці рядовикові канадської армії, В. Г. Смит-ові, за те, що він сідаючи на корабель, що мав везти військо за море, кинув свого кріса й два клунки через поруччя в море.

— **Двадцятьдва** з найвищих німецьких знавців від субмарин затонули, коли субмарина, що її вони випробовували на однім фйорді коло Норвеґії, пішла під воду й уже не вийшла на верх.

— **Міністер** оборони заявив, що з тих вояків, що вернулися на відпочинок до Канади по пятьох роках, підуть знову на фронт тільки ті, що добровільно зголосяться.

— **Ніхто** в західній Европі і Америці не знає, що діється в зайнятій більшовиками Румунії, Мадярщині й Югославії. Згідно з угодою над цими державами мав би бути спільний надзір аліянтів, однак на ділі справа мається йнакше. По-більшовицьки настроєні уряди цих держав не тільки, що виявляють брак порозуміння із західними державами, але навіть заборонили вступ їхнім кореспондентам цих держав.

— **По переговорах,** що тривали цілий рік, Совіти дозволили міжнародньому рятунковому товариству (УНРРА) доставити до Польщі 10,000 тон поживи й одіння. Заки Совіти дали дозвіл УНРРА мусіло пристати пристати на умовину, що ніхто з урядників цього товариства не буде наглядати над роздачею цеї поживи й одіння. Давай, збирай і не знаєш, хто дістане...

— **Якщо** американський вояк бажатиме по війні продовжати недокінчену школу, уряд платитиме йому видатки стільки літ, скільки він служив у війську, аж до чотирьох років. Покінчені професіоналісти зможуть на кошт держави відбути однорічний відсвіжуючий курс.

— **Радіо** з Парижу повідомило, що німецький уряд перенісся до Нюренберґу. Це місто положене 225 миль на південний захід від Берліну.

— **В Каїро** підписали представники Арабської Ліги договір, що злучить усіх арабів у Єгипті, Арабії, Сирії, Трансйорданії, Левані, Іраці й Палестині в одне.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

Рік VIII. Ч. 7. The Light, Mundare, Alberta, Canada. 1 квітня, 1945.

Воскресеніє Твоє, Христе Спасе, Ангели Поют На Небесіх, і Нас На Землі Сподоби Чистим Сердцем, Тебе Піти і Славити.

Христос Воскрес!

Христовому Намісникові, Папі Пієві XII-ому — Високодержавному Урядові Канади й Злучених Держав Америки — Преосвященним Владикам і всьому Всечесному Духовенству наших епархій у Канаді й Злучених Державах — Преподобним Братам і Сестрам по наших монастирях — Українським Воякам на всіх фронтах — Нашим Провідникам, що невтомно працюють для Божої слави й кращої будуччини українського народу — Всім українцям у Старім Краю, що терплять за Христову віру й українську справу — а зокрема Всім Читачам "Світла"— Веселих Свят Христового Воскресення, особистого щастя й скорого визволення української нації на українській землі щиро бажає й у Христа-Царя просить — Редакція.

Великдень-Свято Перемоги

"У світі матимете горе, та бодріться, Я переміг світ." (Ів. 16:33).

Дорогі в Христі Читачі,

Надходить день, коли ми, визнавці Христової віри, святкуватимемо велику памятку Христового Воскресення.

Сьогодні, коли ми приготовляємось до цього найбільшого християнського свята, ми заохочуємо Вас, Дорогі Читачі, щоб Ви святкували його радісно, величнo, тріюмфально, як свято великої перемоги.

Сумний день Великої Пятниці, на око, на перший погляд, не заповідав перемоги. Серед жидівства, як здавалося, Христова справа була впала. Всі Його труди й жертви видавались змарновані. Христос умер, Його поховали, а Його вороги гордо й самопевно поклали свої стопи на шию поваленого на землю християнства. Та це так тільки здавалося. Поправді, то Христос був завжди переможцем.

В житті Ісуса Христа ще перед воскресенням було багато знаків перемоги. Всі бачили, що з появою Христа появилось щось надзвичайне, велике. Розгорнім книгу св. Письма й читаймо: "І як Він це говорив, засоромились усі Його супротивники; а ввесь народ радів із усього славного, що Він робив." (Лук. 13:17). — Люди йшли громадно за Христом і так тиснулися, що доми й прилюдні місця, а навіть береги озера були надто тісні, щоб помістити всіх слухачів. "І йшло за Ним чимало народу... І сталося, як народ тиснувся до Нього... Учителю, народ товпиться кругом і тиснеться до Тебе... А як зійшлася сила народу так, що одні одних топтали..." (Мат. 19:2; Лук. 5:1; 8:45; 12:1). — Народ, що слухав Христа, забував про дім, поживу. "А Ісус покликав своїх учнів і сказав до них: Жаль мені тих людей, що вже три дні перебувають зо Мною, а не мають що їсти." (Мат. 15:32). — Навіть Христові вороги мусіли признати, що ніколи людина так не промовляла. "Відповіли слуги: Ніколи так не говорив ніхто з людей, як говорить той чоловік." (Ів. 7:46). І саме та Христова могучість сердила й розбурхувала щораз більше в їхніх серцях злість і ненависть.

Смерть Христова й Його воскресення з гробу були дальшими признаками Його перемоги.

Своєю ласкою, чеснотами свого життя, а вкінці своєю мукою й смертю переміг Христос, розторощив силу гріха й пристрасти; зломив ту стародавню силу на користь усім тим, що бажають служити під прапором Христа. Від дня свого воскрення Христос починає життя слави, могучости й радости без кінця, без міри.

Похід Христа-Переможця відбувається також на цій нашій земній долині сліз; бо що ж є на землі більше й святіше понад Христове царство?

Щоправда, Бог допускає, що людські немочі під різними формами втискаються в християнське життя; бачимо замішання й боротьбу, розвіяні вітри й бурі, а Ісус наче спить у крухкім човні. Та це так тільки здається. Вдійсності Христос чуває, перемагає й усюди виявляє свою Божу могучість.

Серед таких напастей і переслідувань тільки один Бог може довести до цілі човен Церкви. І веде його могутньою рукою до перемоги. Замість хреста, що приносив колись ганьбу, стають тепер незлічимі вівтарі, що на них Розпятний відбирає Божу честь. Замість одного народу, що відкинув Його, горнуться до стіп Христа-Переможця народи з усіх кінців землі. Замість нечисленних вірних душ, спішать до Нього тисячі й мільйони людей усяких станів, що для них увесь світ не є нічим супроти їхнього найдорожчого Христа-Царя, найбільшого переможця, що смертію смерть поправ і сущим во гробіх живот даровав." Де є більша перемога?

Світ поділений на два табори: на противників і прихильників Христа.

Всі ті, що не хотіли вести завзятого бою з жадобою грошей, розкоші, вивисшення й своїм самолюбством та що вдоволяються брехливим сповидом учености й пристойности, є противні Христові.

За те всі переможці над низькими похочуваннями свого "я", що визначаються правдивою любовю правди, чесноти й науки, стають членами партії прихильників Христа-Царя. Переможці над своїм 'я' — це перемога Христової ласки. А над тими, що збунтувались проти Христової заповіди, переможною буде колись Христова справедливість. Так вороги, як приятелі мусять признати перемогу Христа.

Сьогодні світ дуже поганський. І саме тому люди звертають очі в сторону християнського Бога, бо бачать, що всі інші боги недописують. Не можуть зробити людей щасливими. Не в силі дати людям справедливости, мира, любови: Вся надія тільки на одного Бога, на Христа. І так мусить бути, бо тільки Він один, цей наш найдорожчий Цар і Спаситель, це правдивий Бог, що може подати людям добро в часі й вічності.

Ми, українці, в цю велику річницю Христової перемоги, ставаймо якнайближче Христа-Царя. Перше тому, щоб гідно відсвяткувати свято Його власної перемоги. По-друге тому, щоб злукою з Ним та за Його ласкою перемогти в собі той потяг до зради, що покутує в нас і приводить нас до втечі з поля релігійної й національної боротьби, щоб ми похилили свої прапори й пішли лінією найменшого опору, всупереч нашим найсвятішим ідеалам. А по-трете тому, щоб молитись гаряче за перемогу Христа в політичнім світі, бо тільки перемога Христа й Його святої моралі по соймах, сенатах, державних офісах, а головно в серцях передових великодержавних керманичів може закінчити цю війну й відбудувати світ рішеннями основаними на справедливості й любові; така перемога християнства в політиці зробила б зокрема можливими визволення української нації й відбудову нашої державности.

Дорогі Читачі, як прийде цей Великодній День, святкуйте весело й велично свято перемоги нашого Спасителя й Бога, Ісуса Христа, так, як нас того навчила наша Мати, Христова Католицька Церква, що словами святої пісні-молитви промовляє до наших душ: "Прийдіте возрадуемся Господеві, воскликнім Богу, Спасителю нашему!" А прославляючи воскресшого Ісуса благайте Його сердечно всі, щоб Він як той Переможець, що "смертію смерть поправ і сущим во гробіх живот даровав," обдарував новим життям побожности кожну завмерлу душу, а новим життям волі й відродження кожну націю під сонцем. Щоб по всій безконечній землі було чути тільки один воскресний псалом радости і вдяки: "Сей день, егоже сотвори Господь, возрадуемся і возвеселімся в онь." —

Редакція.

Місячне намірення

Війна й Священики

Представники Божих справ

Кожна розвинена нація має багато різних важливих справ, що від них залежить добро всіх громадян. Це справи: освітні, господарські, військові, мистецькі, політичні. Розвитку й доброго вирішення цих справ пильнують окремі знавці, представники.

Та хоч ці справи нації великої ваги, то це ще не найбільш важливі її справи, бо все це чисто дочасні, людські справи. Крім них є ще вищі справи, головніші, що мають вічне значення, що повинні бути найкраще й найперше наладнані. Це — Божі справи. Вони важливі для кожного члена кожної нації в світі, бо вони рішають про вічне щастя або нещастя людини.

Подібно як людські справи так і Божі справи мають своїх представників. Представниками Божих справ є — католицькі священики.

Священики — найголовніші представниками між усіма представниками нації. Вони стережуть Божих справ для людей. Вони навчають людей правдивої віри й моралі, що є необхідні до чесноти й щастя людини. Священики приймають людей до Божого царства. Священики єднають людей із Богом. Священики помагають людям одержувати від Бога потрібні ласки. Священики благословлять людей на нове подружне життя. Священики виховують молодь і старших для чесного життя в часі й щасливої вічности. Священики приносять Богові жертви й моляться за людей. Священик, це лікар зранених людських душ. Священик потішає хворих, а вмираючих приготовляє до спокійного й щасливого переходу до вічности. Священик, це опікун сиріт і оборонець загрожених, порадник зажурених і потішник засмучених. Священик є всім для всіх. Кожний католицький священик, це новітній апостол закріплення й поширення Божого царства й його справедливости між людьми. Католицькі священики покликані Богом до того високого завдання, щоб робили людям такі послуги, що їх не може зробити для людей ніхто інший на землі. Без католицького священика звичайно нема спасення. Такий важливий є чин католицького священика.

Нам треба багато священиків

Щоб люди могли мати всю духовну послугу, що їм потрібна для спасення душ, вони мусять мати багато добрих священиків. І тому побожні католицькі батьки повинні добрим побожним вихованням виробляти в своїх синів, а сердечною молитвою випрошувати в Бога ласку покликання до священицького стану. Щоб їхні сини бажали бути священиками. А самі сини повинні охоче йти за Божим покликом і за порадою своїх душпастирів та батьків і посвячуватись на Службу Богові й своєму народові в священицькім стані.

В котрій родині не бажають мати сина священиком і в котрій громаді між молодими студентами нема покликань до священицького стану, там певне слабо стоїть релігійна справа. Там дуже мізерні католики. Такий стан, це велика небезпека для людських душ. Бо хто буде працювати над їхнім спасенням, як забракне священиків?

Війна й священицькі покликання

Великою перешкодою в вихованні священиків є кожна війна. Бо під час війни багато таким юнаків, що могли б вступити до духовного семінаря й учитись на священиків, мусять вступати до війська. Багато з них гине на війні. А є й такі, що через війну втратять здоровя, або покликання до духовного стану й уже не стануть священиками. Крім того багато дійсних священиків, як військових духовників, гине на війні під час духовних послуг воякам. Таке буває в кожній війні. Таке ще більше дається відчувати в цій найстрашнішій із усіх воєн.

Бажання папи

Святіший Отець знає цей сумний стан священицьких покликань у цім воєннім часі. Він бачить ту велику небезпеку, що загрожує багатьом людським душам. Щоб не потерпіла Божа слава й спасення людських душ через брак священиків, папа бажає сердечно, щоб усі члени Апостольства Молитви в усім світі молились кожного дня в місяці квітні за те, щоб теперішне горе світу не було перешкодою для священицьких покликань. Щоб через війну не маліло число покликань молодих студентів до священицького стану. Щоб навіть під час цеї великої війни було досить таких юнаків, що бажали б стати священиками, представниками Божих справ на землі.

Ми на цьому місці заохочуємо всіх членів Апостольства Молитви, а також і всіх Дорогих Читачів, щоб кожного дня жертвували свої сердечні молитви в цім намірі. А зокрема заклинаємо всіх, щоб молились часто за покликання до священицького стану в нашім українськім народі. Щоб за Божою ласкою ми мали завжди багато добрих священиків.

Зокрема просимо також усіх Читачів, щоб заохочували молодих студентів до вступлення до священицького стану в нашім василіянськім Чині.

Хто бажає стати священиком-місіонарем, нехай приїжджає до нас до Мондеру.

Наша адреса:

Basilian Fathers' Novitiate
Mundare, Alta., Canada.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Іван Рутський у Вильні

11). По кількох місяцях після розмови з папою, Рутський виїхав до Вильна (1609). Відвідавши коротко свою матір, зараз поспішив до митрополита Потія, щоб представитись йому й віддати себе всеціло на духовну працю за його проводом для спасення українського народу. Та на своє велике й прикре здивування, митрополит прийняв його дуже холодно. Рутський відвідав митрополита кілька разів і кілька разів виявив свою охоту належати до митрополичої духовної родини, та за кожним разом митрополит збув цю заяву нічим. Замість того митрополит дораджував йому, щоб став домашнім учителем і виховником синів князя Радзівіла, виленського воєводи, що саме тоді вибирались у подорож за границю.

Митрополит не приймає Рутського

Це предложення дуже несподобалось Рутському. Він опустив митрополичу палату засмучений і знеохочений. Одиноке його бажання було працювати над спасенням українців; а тут, замість додати йому ще більше заохоти, митрополит, як здавалося, шукав основи до того, щоб позбутись його. Що могло бути причиною такого поводження Потія?

Рутський приїхав із Риму як вихованець ісусовців, із заграничними звичаями, із вихованням чисто латинським; це спричинило в митрополита побоювання. Чи цей юнак щиро придержуватиметься українського обряду, що без нього св. зеднання не могло існувати? Чи не стане він розбурхувати національних упереджень незручним наслідування латинників?

Митрополит міг ставити собі такі питання. Від десятки літ усі ті, що відлучились від Католицької Церкви, викрикали раз-у-раз одне й те саме: "Хочуть златинізувати Східню Церкву!" Присутність римлянина, вихованця ісусовців, в домі митрополита, чи між духовенством митрополії, могла оправдувати їхні вигуки. А тому саме здержливість митрополита була зовсім оправдана; це пізнав скоро й сам Рутський. У своїх записках він писав кілька місяців пізніше, що "молоді українці, виховані в Римі, були більш ненависні своїм братам, ніж латинники; з ними поводились, як із домашніми ворогами, що найстрашніші з усіх." (І. Рутський: Розправа про поправу заряду в грецькім обряді).

Сумна картина

Тим часом та картина, що її мав Йосафат перед своїми очима в хвилі прибуття до Вильна, представлялась Рутському в дуже темних красках: Унія була опущена, митрополит загрожений співпрацею схизми й ересі, духовенство в явнім бунті проти свого настоятеля, уніятські церкви опущені, народ на відправах і проповідях братства; а між рідкими духовними, що були вірні св. зеднанню, ні одного гідного хоч би малого довіря завдяки своїй побожності або знанню. Не приходив ніхто, щоб спасти Ізраїля. Такий вид ослабив відвагу Рутського. Його присяга, що буде держатися грецького обряду, почала видаватись йому якимось ланцюгом, що привязував його до трупа.

Якже йнакше виглядала тоді серед такого занепаду латинська церква, що була повна життя й своїм синам роздавала щедро науку й засоби спасення. Про це так писав тоді сам Рутський: "Молоді люди, виховані в латинських школах, знаходять у латинськім обряді все те, чого побожна душа може бажати, щоб зростати в Божому страсі: славних сповідників, звичай частого прийняття св. тайн, проповіді, що були спосібні запалити серця з самого льоду, подиву гідні приклади так між душпастирями, як між вірними, одним словом усе те, що живить душу. За те в нас зовсім противно. Чи ви може шукаєте священика? Ви не знайдете ні одного такого, як бажаєте. А може ви хочете визнати свої гріхи? Нема нікого, щоб вас вислухав. Ідете до церкви? Ви не знайдете там більше ладу й релігії, як у коршмі; а все те, що ви там знайдете, роздирає вам серце посвячене богопочитанню й Божій славі. З яким диким варварством поводяться тут із Пресвятою Тайною Евхаристії! І ми не бачимо ніякого світла надії на зміну, бо настоятелі не журяться всім тим."

Рутський кидався на всі боки, як той вязень, що зо своєї вязниці бачить вільний простір, поле, своїх приятелів, всі життеві добра, та проте не може дістати їх. Щоб мати право розірвати свої узли, він ходив за порадою, від одного до другого, до всіх богословів у Вильні; та всі вони представляли йому вагу присяги, зложеної в руки самого Христового Намісника. І так до болів бідолашнього юнака долучились іще неспокої сумління. Він робив собі докори за брак відваги й хитання щодо своїх обовязків; тоді він постановляв ходити до уніятських церков і відверто виявити свою приналежність до грецького обряду; та за кожним разом він вертався знеохочений. "Коли я хотів добре виплакатися, говорив він опісля, то мені вистарчало зайти до уніятських церков на богослуження. Вийшовши звідти я завжди мішав із поживою сльози. Так здерла була схизма в тому часі всю одежу з царської дочки в нашій Україні." (Корсак: Життя Рутського, р. II).

Щасливе знайомство

Саме в тому часі, коли Рутський мучився через свої неспокої, його знайомства став шукати купецький помічник, що працював у міського посадника Поповича. Був це наш Йосафат, що його, як ми вже бачили, потягала слава колишнього вихованця грецької колегії. Хоч Рутський не догадувався, що за післанництво мав сповнити молодий Кунцевич, то проте прийняв його з особливою ввічливістю й любовю. Що ще більше, він вищий від Кунцевича віком, становищем і наукою, міг помінятись ролями з убогим челядником Поповича і з учителя стати учнем. Кунцевич був у спромозі дати йому лекцію відваги й надії на Бога та навчити його, як то на поклик ласки шляхетна душа посвячується геть чисто на службу правді, без журби про будучину. Вбогий, незнаний, невчений він уже відкрив був таємницю, як працювати для добра унії. Рутський мав тисячу засобів, щоб зробити в цій справі багато більше; та чеснота, навіть дуже досконала, є завжди далека від святости.

Рутський не мав у тому часі ні такого запалу, що кидає себе на жертву, ні такої геройської віри в молитві, що наче силою приводить поміч із неба. Більш муж науки, як діла, він мало надавався до боротьби й сміливих починань. Хоч яка світла була його інтелігенція й широке знання, він не мав ні того бистрого, спокійного ока, що бачить здалека ціль, що до неї треба йти, й дорогу, що веде до неї; не мав тієї сильної волі, що йде вперед без огляду на перешкоди. Якщо він був би латинського обряду, він був би по своїй уподобі став ісусовцем чи кармелітом, а мавши перед собою биту дорогу, він був би не хитався ні одної хвилини й від першого дня був би став досконалим черцем. Та на цій дорозі, що він ішов нею, його второпність замінилась у малодушність, уступчивість у слабість, а його обережність у постійне хитання. Положення перевищало сили його чесноти й характеру. Він міг би був стати паном положення при помочі Божої ласки, та він надто багато мудрував і тому ласка знаходила в тій душі журбу, недовіря, а деколи просто навіть явний спротив, що не дозволяв їй мати переможний вплив.

(Д. б.).

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

У горах Карпатах

10). Початкову службу в Карпатах я робив як десятник, а згодом як підхорунжий У.С.С. В тім часі я не носив ніяких відзнак, бо я їх не мав, а може навіть в мене була думка, що У.С.С. цього не треба. Також і медалів за хоробрість не думали стрільці брати, бо мовляв, ми з ідеї, для української справи, то нам за це відзначень не випадає брати. Та поправді нам треба було брати тих відзначень якнайбільше, щоб краще представити У.С.С., а разом із ним прославити українське імя.

Почуття, що ми, Українські Січові Стрільці, є супроти Австрії представниками, що представляють увесь народ і стережуть чести та ідеї української нації, були для нас у тому часі великою піддержкою й понукою, щоб усюди якнайкраще сповняти всі свої обовязки й завдання. Ми були того живо свідомі, що нам, українським добровольцям, не годиться "маркерувати", чи сплямити чимнебудь імя У.С.С. Тому серед австрійського війська в Карпатах ми були певне одинокою частиною, що в своїй службі керувалась головно ідейністю, а ця ідейність робила нас певними й вірними вояками. Доказом цього може послужити ця подія.

Одного дня нашу сотню приділено до групи полковника Гійома. Коли сотня прийшла до Порошкова, Гійом привітав сотню промовою. Між іншим сказав, що хоч досі не мав стрільців під своєю командою, то однак чув про нас багато. "Ваша слава випередила вас; тішуся, що маю вас у себе."

Та не завжди й не в кож-

ного стрільця був такий добрий дух. Деякі з нас, що вже вміли дивитись на все з точки "холодної розваги" й ставитись критично до подій та нашого положення, кидали між нас зародки зневіри, що її викликала втрата батьківщини й воєнні тарапати та недостачі. Тінню в стрілецтві були також і внутрішні невзгодини між старшинами. Я сам не належав іще тоді до раси "філософів" і до "риб", то якось це не чіпалось мого серця. Та не зважавши на різні "крякання" слабодухів і критиків, У.С.С. завжди приходили до рішення: "Видержати на становищі до кінця!"

У днях сучасного горя

Подібні хвилі переживає тепер не мала гру а стрільців, але вся наша у . їнська нація. Затривожені . ічним положенням рідного народу одні українці настроюються на тон безнадійности, інші, що не є релігійно й національно свідомі, чи може збаламучені більшовицькою зрадливою пропаґандою, готові похилитись у бік червоної тиранії, а деякі мають навіть сміливість виступати з такою порадою перед українською національною суспільністю, як це зробив недавно в Вінніпеґу голосний Василь Свистун. Із того, що він говорив, виходило б таке, що 3 головні національні ґрупи, за проводом Комітету Українців Канади, що до нього належать передові українські провідники в Канаді, не мають найменшого поняття, що й як тепер робити, коли більшовики зайняли всю Україну, або роблять зле, що далі стоять на становищі державности й незалежности української нації, ніяким способом не погоджуються на зраду української справи в користь більшовиків і роблять усе можливе в Канаді й Злучених Державах, щоб вивести свою рідну українську націю на ясніший шлях; а Василь Свистун, що, як сам сказав, не належить тепер ні до одної з українських ґруп — що вже саме собою кидає на п. Свистуна некорисне світло — і стоїть сам осторонь українського зорґанізованого загалу в Канаді, є розумніший і знає все краще, ніж усі інші провідники українського народу в Канаді, й тому в хвилі, коли з українських земель доходять до нас сумні й тривожні вісті про долю українського народу під більшовицькою займанщиною, він виступає із заявою, що український народ сам вибрав собі таку долю під більшовиками, що українська держава під більшовиками вже є й ще буде сильніша, що ми добре зробимо, як погодимось із більшовиками... та що тут у Канаді не маємо права забирати голос про будучу долю українського народу!..

Надіємось, що Василь Свистун не стане тим "червоним пророком", що то за ним підуть українці, як духобори за своїм Вереґіном, але що певніш останнуть вірні своїй національній ідеї, що не признає ніякої піддачі безбожницько-інтернаціональному комунізмові, та що наше гасло й далі буде таке: "Во время люте — не хиляйте вдіз прапора!"

Четар У.С.С.

Одним із наших стрілецьких старшин був бл. п. Др. Омелян Левицький, колишній адвокат із Долини, що згодом згинув як сотник гуцульської сотні. Він зразу належав до нашої сотні. Пізнавши моє тодішнє поводження, як стрільця, й мою працю, як підстаршини, а головно як командана успішних стеж у Карпатах, він почав робити заходи, щоб я одержав старшинський ступінь. І мабуть коло Різдва 1915 року він таки сам, у заступстві Вітовського, виплатив мені першу платню січового четаря. З того часу, як четар У.С.С., я мусів іще краще намагатись, щоб зробити все до ладу, бо старшині не перепускали так легко якоїсь невдачі. Це я переконався скоро на власній шкурі.

У.С.С. були приділені в Карпатах до 25 корпусу ґен. Гофмана, 55 дивізії ґен. Флайшмана й 129 та 130 бригади. Сотня Вітовського була приділена до 130 бригади, що її командантом був українець, ґен. Осип Вітошинський. Шефом ґенерального штабу був капітан Штімфель. Одного разу припало мені вивести стежу на Руський Путь, чи на якусь іншу височенну й стрімку гору, а опісля піти далі вперед, поможності аж до стрічі з москалями, щоб розвідатись дещо про них і подати звіт до бриґади. Як ми видряпались із великим трудом на гору, я побачив, що перед нами була поляна, чи може якась долина, засипана снігом, а за нею розпочинавсь другий шмат ліса. Я спробував перейти через ту полянку, але снігу було там по пояс так, що годі було зробити крок уперед. Як би ми зайшли були в той сніг, а в лісі були на той час москалі, то могли б були вистріляти нас як зайців. Подивившись, що тут годі вдіяти щось удачне, я вернувся зо стрільцями додому. Можливо, що як би я був спробував знайти іншу дорогу, то ми були б дістались до призначеного місця, та якось, проти свого звичаю, я того дня не дуже розмахувався до мандрівки й вернувся до сотні без ніяких вістей. П. Штімфель ждав нашого звіту. Службу робив тоді в бриґаді четар Б. Гнатевич. Як Штімфель почув від нього, що ми вернулися без нічого, дуже розсердився й спитав Гнатевича, хто був командантом тієї стежі. Каже йому Гнатевич: Трух. Трух? Котрий Трух? Четар Трух?.. А був там також у нас іще другий Трух, вістун У.С.С. (опісля згинув). Бистрий Гнатевич подумав собі відразу, що це якось не випадає, щоб стрілецький старшина так мізерно списався як я в цім випадку, що з того може вийти для мене якась неприємність та що мене треба порятувати, тому він зараз, не загикнувшись навіть, усю вину звалив на нашого вістуна Петра Труха. Що вістун, то не четар. Штімфель якось заспокоївся, мого Петруся може зовсім до "рапорту" не кликали, а мене й не згадували. І так вовк був ситий і коза ціла. Я не знаю, що Гнатевича спонукало порятувати мене, але така коломийка раз була сталася. Все те розказав мені опісля сам Гнатевич. Тоді показалось ясно, що не досить старшинський ступінь мати, але ще треба по-старшинськи маршувати. Та й це також виявилось, що добрий друг вартніший золота. Наш дорогий Бодьо, як ми називали Гнатевича, став опісля сотником, боровся до кінця самої війни й належав до найкращих старшин У.С.С. Опісля, вже як Др Б. Гнатевич, працював невпинно в перших рядах українського громадянства у Львові, а особливо багато напрацювався при різних виданнях військового характеру.

Розбита колодка

Іншу неприємну пригоду мав я раз із одним своїм стрільцем. Ми, стрільці, вважали на те, щоб людям, що до них ми приходили на кватири, не зробити ніякої непотрібної шкоди й не виявити себе некультурними людьми. Одного вечора ми прийшли на подвіря якогось господаря, щоб там розміститись на нічліг. У того господаря був шпихлір замкнений на колодку. Стрілець Т-ч, не спитавши господаря г р и м н у в прикладом кріса по колодці й розбив її. Мене цей учинок мого стрільця сильно обурив і я тяжко покарав його. Стрілець поскаржився на мене отаманові Шухевичеві. Отаман казав закликати мене до звіту. Для мене було краще передати винного стрільця до покарання вищій команді, та вже було пізно. Думаю однак, що й от Шухевич був такого погляду, що стрільцям не годиться розбивати чужої комори, хоча б це було навіть під час війни.

Щоб молодь була добра

Ця подія, що сталась тому 30 років у Карпатах, може повторитись і певне повторюється часто в таким чи іншим вигляді всюди, де є наша молодь у школі, при роботі, в війську, під час забави. Ми знаємо, що досить нашої молоді сидить нераз по тюрмах і взагалі має до діла з поліцією та судами через те, що тоді, коли вони не були стережені й мали спромогу, вони зробили щось таке, бо було нечесне, неморальне, каригідне. Як тому зарадити?

Поліція, вязниця й шибениця не поможе. Головна сила, що може здержати нашу молодь від злочинів, це — добре, релігійне виховання. Щоб за старанням рідного дому, школи й церкви наша молодь так була закріплена в добрі й чесноті, щоб і при найліпшій нагоді вона, навіть без догляду старших, вміла здержатись від того, що зле. І тому найбільшим, головним завданням батьків, священиків і взагалі старшого покоління є — дати добре, релігійне виховання українським дітям, щоб вони змалку заправлялись, привикали робити те, що добре, а всіма силами своєї юнацької волі здержувались від злого. Чи ми сповняємо добре цей головний обовязок? Чи наші діти виходять у світ із добрим вихованням?

З великим смутком треба підкреслити, що в багатьох родинах батьки не дають дітям доброго виховання, а часто ще псують дітей своїм злим прикладом і злими мовами. А звичайно, "як старі співають, так молоді цвірінькають". Часто ми, старші, тому винні, що молодь виростає під нашим боком невихована, зіпсована, бо ми не даємо їм доброго прикладу, доброго поучення, не допильновуємо їх у молодих літах, а пізніше годі вже зле направити, хоч би хто й хотів. Ми старші так мусимо пильнувати виховання дітей, щоб ми все зробили, що в нашій силі, щоб наші діти були добрі вдома й поза домом, вдень і вночі. А як вони часом зіпсуються, щоб у тім не було нашої вини. Щоб нікому з нас старших не могли сказати на Божім суді, що наші діти пішли злою дорогою через нас, старших, бо ми не сповнили свого найбільшого обовязку тобто не дали їм доброго, релігійного виховання.

Рідна хата й церква, католицька школа, організація й преса а зокрема часте св. причастя, це ті засоби, що ними треба постійно, аж до дня виходу дітей у світ на самостійне життя, закріпляти їх у добрі, в чесноті. Тоді, за Божою ласкою, й у широкім світі українські діти будуть добрі для Бога й людей, як це гарно висказав Тарас Шевченко: "Раз добром налите серце, ввік не прохолоне!"

(Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

Дорогі в Христі Читачі!

З цим числом "Світла" починаємо друкувати велику й зворушливу повість із тих давніх часів, коли то велика й жива була віра християн, тих наших перших братів католиків на землі; коли велике й страшне було переслідування християн, та ще більша була сила християнської любови, що перемагала й силу смерти.

Просимо всіх Дорогих Читачів читати вважно цю повість, а всіх батьків просимо зокрема звернути на неї увагу нашої молоді.

Редакція

Вступ

Діялось це при кінці 1-го сторіччя нашої християнської ери.

Вже Рим утоптав був крізь широкий світ один битий гостинець своєї цивілізації. Сходив його залізною стопою своїх леґіонерів. Обмурував осадами. Лани піль скопав на грядки. Ліси перещіпив на людські оселища так, що ввесь світ, знаний кругом Середземного моря, перемінився був в один великий, розпізнюючий садок розкоші, як пугар нектару для панів всесвіту.

Поза Римом чорніли тільки дикі пустині; темне варварство чорніло здалека.

І світові було на імя — Рим, а Римові було на імя — Цезар

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла".

Спасення української [redacted] в Католицькій Церкві

1 квітня, 1945 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 7.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

У СТІП ЕВХАРИСТІЙНОГО ХРИСТА-ЦАРЯ

Багато є в світі партій; звичайно вони мають свої відзнаки.

Відзнакою партії приятелів Ісуса Христа є часте, гідне св. причастя Його Пресвятого Тіла й Крови. Там, коло Пресв. Евхаристії, розділюються люди на дві партії: на щирих, правдивих Христових приятелів — і на таких, що ними не є, хоча б ходили до церкви, давали вкладки, говорили й писали про Христа й християнство. Справжніх Христових приятелів не треба заохочувати до св. причастя; вони кожного місяця, а навіть кожного тижня, чи й щодня кріплять свою душу Пресв. Евхаристією.

Особливо в великоднім часі нікого з них не бракує при Господній Трапезі.

Часте св. причастя і також відзнакою української партії Христових приятелів.

Нехай не забракне між нами цього великодня ні одного українця, а головно наших провідників і всеї інтелігенції.

Спішім до Господньої Трапези, щоб прославити Христа-Царя під видами хліба й вина! Споживаймо Пресвяте Христове Тіло й пиймо Його Пречисту Кров для скріплення, освячення й спасення нашої душі!

У стіп Евхаристійного Царя молімся так сердечно, раз-у-раз, щоб своєю могутньою рукою Він наш український народ вивів із більшовицької неволі й дозволив нам, як колись Ізраїлеві в Єгипті, святкувати радісне свято Пасхи — й найвеличніше за всі часи співати устави мільйонів громадян вільної України: "Христос воскресе із мертвих, смертію смерть поправ, і сущим во гробіх живот даровав!"

Учні української школи в Мондері під час свого "військового" попису на концерті в Мондері. Малі стрільці списались дуже добре.

Св. причастя на війні. До Служби Божої на кораблі на океанських водах служить британський адмірал Ґулд.

Конґрес Українців Католиків у Канаді

Дорогі в Христі читачі "Світла",

Ділимось із Вами веселою вісткою, що ДНЯ 3-4-5 ЛИПНЯ, 1945 РОКУ, відбудеться в Вініпеґу великого значення КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ. Конґрес скликують чотири організації: Братство Українців Католиків, Українське Католицьке Юнацтво, Ліга Українських Католицьких Жінок, Запомогове Братство св. о. Николая. — Наш Конґрес відбудеться на порозі нової важливої доби в історії української нації, тому вага Конґресу надзвичайно велика. Тому до цього Конґресу ВСІ МИ ПОВИННІ завчасу й якнайкраще приготовитися.

Цей Конґрес відбудеться за благословенням Їх Преосвященства Кир Василія. Щоб цей великий Конґрес увінчавсь великим успіхом, нам усім, у кожній нашій парохії треба щиро працювати зо своїм проводом. Нашим провідником і президентом у цім Конґресі буде Всесв. о. Др. В. Кушнір.

Готуймось до свого Конґресу й молімся, щоб Бог поблагословив нашу спільну працю для Божої слави й нашого спасення! — Ред.

В наступнім числі "Світла" появиться перша велика відозва Конґресового Комітету.

Виховний Інститут Б.У.К. ім. Св. Йосафата в Едмонтоні

СЛАВА НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ! СЛАВА О. С. КУРИЛІ, ЧСВВ. І ЙОГО АРТИСТИЧНІЙ ДРУЖИНІ!

З культурної праці в Алберті. — При Божій помочі й ревній праці священиків та щирій жертвенности частини українців в Алберті, ми зібрали кільканадцять тисяч готівки й купили в Едмонтоні за $14,000 двоповерховий дім на Виховний Інститут БУК-а ім. св. Йосафата. Наш Інститут буде стояти в найкращій частині Едмонтону, тільки один блок від університету й близько нормальної школи, що буде дуже вигідне для студентів. Коло дому є ще вільне місце на розбудову каплиці й спортової залі, а вся площа оточена довкола деревами.

Як тільки теперішні комірники опустять дім, управа Інституту закупить негайно всю потрібну обстановку й уже під час вакацій відбудеться врочисте благословення і відчинення Інституту для вигоди наших студентів із високих шкіл.

Цей наш Виховний Інститут матиме велике значення, бо в ньому наші студенти не тільки будуть мешкати й харчуватися, але поруч шкільное науки збільшатимуть своє попереднє знання наукою релігії, української мови, історії й літератури, церковного й народнього співу, музики й красномовства. Зокрема, для свого здоровя й розривки матимуть спромогу займатись добрим спортом. Управа Інституту дбатиме дуже пильно так про всяке потрібне образування, як і про правдиве релігійне виховання, щоб усі студенти стали ідейними членами суспільности. Ми надіємось, що цей наш Інститут належатиме до найкращи виховних установ в Алберті й принесе багато користи не тільки самим студентам, але й широкому загалові в нашій провінції. Бо саме на те ми стільки праці вкладаємо в основання цього Інституту.

Щоб ми могли діждатись дійсного оснування Інституту, треба буде передтим постаратись про уладження гарної домашньої каплиці, а одночасно закупити потрібні ліжка, столи, крісла, шафи, столову й кухонну посудину, книжки до домашньої бібліотеки й усю потрібну обстановку. А що все те вимагає багато грошей, то конечним є, щоб кожна українська парохія й організація в Алберті уладила чимскоріш збірку й помогла створити ФОНД ВИХОВНОГО ІНСТИТУТУ БУК-а ім. св. ЙОСАФАТА В ЕДМОНТОНІ, що дав би спромогу уладити Інститут згідно з вимогами студентського життя. Надіємось, що й наші парохії з сусідньої Британської Колюмбії подадуть нам помічну руку в цім культурнім ділі.

Одночасно повідомляємо все наше українське громадянство в цих двох провінціях, що купно цього дому це тільки початок нашої праці в цім напрямі. Нам треба приступити до купна й другого дому на Виховний Інститут для наших дівчат, що ходитимуть до вищих шкіл в Едмонтоні, щоб таким чином усе наше українське юнацтво з Алберти й Б. Колюмбії могло бути вчене, патріотичне й релігійне.

З огляду на велику вагу таких Виховних Інститутів, кожна українська родина з кожної нашої парохії й організації в Алберті й Б. Колюмбії повинна в найближчому часі зложити на ФОНД ВИХОВНОГО ІНСТИТУТУ свою добровільну, велику жертву. Наша молодь це наш великий і цінний скарб, запорука нашої будуччини, то вона варт цього, щоб уся наша суспільність причинилась своєю матеріяльною поміччю до її добра.

ВСІ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИХОВНОГО ІНСТИТУТУ БУК-а ім. св. ЙОСАФАТА В ЕДМОНТОНІ ПОСИЛАЄТЬСЯ ПРОСТО ДО РУК О. В. КАМЕНЕЦЬКОГО, ЧСВВ. АДРЕСА:
Very Rev. F. B. Kamenetsky, 9648-108 Ave., Edmonton, Alberta.

Українські вояки, члени Союза Українських Канадських Вояків, що перебувають у Лондоні, співають разом пісні. Між ними — В. П. Гетьманич Павло Скоропадський.

Наша Просьба

Дорогі в Христі Батьки,

Сердечно просимо Вас заохочувати своїх дітей, щоб пильно читати "Світло" й "Католицькі Картини", а таким чином ставали щораз свідоміші так під релігійним, як і національним оглядом. Причинитись до цього — це головне завдння нашого часопису.

Тим своїм дітям, що не мешкають разом із Вами, будьте добрі замовити "Світло" окремо, а ми будемо висилати їм часопис просто до їхнього дому. —

Редакція.

Точну адресу й передплату просимо посилати на адресу:
"THE LIGHT", Box G.
Mundare, Alberta, Canada.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $.30: Текля М. Гевко, Мондер, Алта.

По $.50: П. Процишин, Вінніпегозіс, Ман.

По $1.00: Ілля Савчук, Мондер, — П. Багрій, Торгилд, Алта. — П. Семенович, Новий Київ, Алта. — М. Мошанська, Форт Віллям, Онт. — В. Качковський, Упсала, Онт. — О. Сембрат, Олифант, Па. — А. Маркович, Едмонтон, Алта. — П. Сокоринський, Сенді Репидз, Алта.

По $2.00: К. Помірко, Ст. Луіс, Мо. — Гн. Кулій, Вегревил, Алта.

По $3.00: А. Антош, Бейон, Н. Дж.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Дорогі Читачі,

Сподіємось від Вас писанки на Фонд "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН" за що наперед щиро дякуємо.

— ЖАРТИ —

Розмова. — Місіонар: Чого ви так уважно приглядаєтесь мені? — Людоїд: Я є харчевий інспектор.

На жаль. — Чи час не є найкращий лікар? — Так, але не від краси.

Недогадливий. — Клим: Ти сказав слово "ідіот"; чи це ти може до мене так пієш? — Чому ти так усе відносиш до себе; чи думаєш, що крім тебе нема вже більше в світі дурнів?

При телефоні. — Вона (сердито питає): Хто це? Хто це? Хто говорить, питаю! — Він (із другого кінця): Не маю часу відгадувати загадок. Прошу сказати мені відразу своє імя.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Instructive and Educational Section

Dear Young Readers,

With the Easter-issue of "The Catholic Pictures" we are opening for you a special youth section.

Being convinced that some day you will take the place of your fathers in public life and will be the bearers of our religious and national ideals, we present to you a special instructive and Educational Course, so that you may enrich your knowledge and be, on the path of your private life and public activity, a source of gratification in the eyes of God and people through your wise and virtuous conduct.

Let us start together, and be always worthy of God's favour!

The Editor.

Aids To Purity

PREFACE

More and more brazen each day grows the effort to undermine in youthful souls ideals of chastity and modesty, to revive pagan sensuality and immorality. Abundant evidence of this is seen in the startling prevalence of divorce, in the widespread, public propaganda to realize immoral means of birth control, in the indifferent, even complacent attitude towards flagrant violations of the Sixth and Ninth Commandments, in the immense output and sale of magazines, reviews, books, newspapers with articles, stories, illustrations of a sexy, salacious nature, in the popular support of stage and screen offerings which appeal to the base and sensual in man.

In a recent book, the Rev. Felix M. Kirsch, O. M. Cap., very aptly says: "Our new Catholic literature in chastity, as well as the attitude of Catholic reviewers and our priests generally, allow only one conclusion: we are realizing the **need of new efforts** to save our young people from the immorality that is rampant today. We are recognizing that the passive policy of silence cannot be considered an observance of the whole law, but that we must be active in instructing our young people. To remain silent today would be to abandon the young to the teaching of sensualists, etc." (Sex Education and Training in Chastity, p. 119).

These few pages are an attempt to recall to our misguided youth that the obligation to lead a pure life is based not on any merely human law or convention, but on the law of God, that failure to observe this law is opposed to right reason, seriously detrimental to our spiritual and eternal, as well as to our physical and temporal well-being and happiness. The contrary teaching of false prophets notwithstanding, the words of the Son of God still ring true, viz., only the "clean of heart", not the unclean, are truly happy; "for they shall see God." The words of St. Paul are as true today as they were in the first century: "the wisdom of the flesh is death; but the wisdom of the spirit is life and peace... We are debtors, not to the flesh, to live according to the flesh. For, if you live according to the flesh, you shall die. But if by the spirit you mortify the deeds of the flesh, you shall live." (Rom. viii 5, etc.).

The harmful physical effects of impurity receive frank treatment. Justification for this is a conviction expressed in the preface of "Educating to Purity", by the Jesuit Fathers, Gatterer and Krus: "To frighten both the wayward and the vacillating into self-restraint and to prevent the innocent from bringing upon themselves life-long wretchedness through momentary folly, it will, we sincerely hope, prove helpful to tear the dazzling glamour from lechery, by bidding especially the young and inexperienced to gaze upon the impending scourges, the loathsome sores, ulcers, and leporous-like decay which, however painful and ostracizing, are but the glaring fraction of the crop of evils that spring up in the wake of vice".

WHY BE PURE?

Chastity is not a supererogatory virtue. Control over the unruly inclinations of the flesh is **not something superfluous**, not like high-grade culture or refinement, merely a "nice thing", which one may cultivate or not as one pleases. It is a sacred duty which God and right reason impose, and cannot be ignored without serious consequences to soul and body. We must be pure BECAUSE:

(1) God commands it.

"Thou shalt not commit adultery!"

"Thou shalt not covet thy neighbors wife!"

During His sojourn on the earth the Son of God confirmed these two commandments and added by way of explanation: "But I say to you, that whosoever shall look on a woman to lust after her, hath already committed adultery with her in his heart." (Math. V. 28).

(2) God praises and rewards the pure.

"Oh how beautiful is the chaste generation with glory; for the memory thereof is immortal; because it is known both with God and with men." (Wis. iv. 1, 2).

"Blessed are the clean of heart, for they shall see God." (Math. v. 8).

(3) God condemns and punishes the impure.

(a) Speaking of adultery, Holy Scripture says: "This is a heinous crime and a most grevious iniquity." (Job. XXXI. 11).

"Neither fornicators or adulterers shall possess the kingdom of God. (I Cor. vi. 9).

"Know ye that no fornicator or unclean person hath inheritance in the kingdom." (Eph. v. 5.).

(b) It was on account of impurity that God:

(1) destroyed the world with a deluge. (Gen. vii).

(2) annihilated the rich and proud cities of Sodom and Gomorrah (Gen. xix. 24).

(3) caused to be slain in a single day 24,000 Israelites (Numb. xix. 9).

(c) By Baptism, our souls and bodies become the temple of God. "Know you not that you are the temple of God, and that the spirit of God dwelleth in you? If any man violate the temple of God, him shall God destroy. For the temple of God Those who desecrate the chalice once the receptacle of the Precious Blood, or those who profame the Sacred Monstrance, where once reposed the Son of God, are classed as ghouls, vandals. Is it a sacrilege less horrifying to desecrate by sins the flesh the body which has been the tabernacle of the spotless Flesh and Blood of Jesus Christ in Holy Communion?

To be continued.

Степан Антош із Байону, Н. Джерзі, син Григорія й Анастазії, родом із Теплиць, ярославського повіту. — Дорогому Степанові бажаємо опіки Божої Матері під час війни й щасливого та скорого повороту до своїх рідних!

Бл. п. Юлія Климочко-Огродник із Мондеру. — Допис є в "Світлі."

A SUCCESSFUL AMATURE NIGHT

On Sunday, March 18th a remarkable amature evening was held in the Mundare National Hall, under the auspices of the Ukrainian Catholic Youth League.

Amature participants were from the local U.C.Y. divisions of Mundare, Vegreville and Chipman. Both Mundare and Vegreville groups were organized under the capable direction of the Sister Servants.

The evening proved to be very entertainig. The points of the amature concert numbered over forty. Four prudent critics-judges were chosen to award the worthy talanted participants. The program consisted of the following: charming solos, duets, trios, quartettes and chorus singing; speeches, recitations, dialogues, drills; folk-songs, folk-dances and musical pieces played on various instruments. In addition a very instructive speech was delivered by the Very Rev. V. Shewchuk, Director of the U.C.Y. Division.

Every actor performed his part like a professional, making it somewhat difficult for the judges. — But the conclusion finally came: Vegreville received the greatest acknowledgment of the evening. Credit was given to them for: speeches, dialogues, duets, trios, quartettes and chorus-singing. Chipman walked away with honors in folk-dancing and their skill on musical instruments. Mundare did best in drills, recitations and speeches. That evening flash-photos were taken by the Rev. Bro. Bart, OSBM.

During this three hour performance the audience, which turned out to be very large, was spellbound. The hall was packed, not a single seat was available after 8.30 P.M. Our Ukrainian Youth certainly had something there!

Honor is due to you, Ukrainian parents, who have brought up and educated this Youth, the pride and honour of our nation. Yet greater acknowledgement and honor is to be showered upon those of the Ukrainian Youth, who under the guidance of their spiritual leaders, have taken upon their shoulders the burden to work for the good of our souls, for the Church and our Ukrainian Nation. You proudly bear this ideal burden. Yes, it is your duty to love, respect and defend the Catholic Faith and country — both native and adopted. You should highly cherish the beliefs and accomplishments of your fathers and ancestors. Become familiar with the glamorous though fading past; live and learn in the unsettled but vital present; — but plan for a brilliant and worthy future.

May there be many more evenings such as March 18th. And here is wishing you a speedy success for the future. — (Fr. V.)

БОГОСЛУЖЕННЯ О. С. КУРИЛИ, [illegible]

1. Великдень: Новий Київ — 8. год. врашці.
6.-го: Ренфурлі (В 5 год. катехизація й сповідь дітей; в 7. год. сповідь для всіх.
7-го: Ренфурлі. — Того дня звечері вечірня й вел. сповідь в Інисфрі Ч. Хреста.

STORIES

CANUTE'S ANSWER TO HIS COURTIERS.

Long ago, at the beginning of the eleventh century, when England was a Catholic kingdom, it was governed by a pious King whose name was Canute.

Some of his courtiers, who wanted to flatter him in order to obtain his favour, one day said to him: "O King, thou art indeed the greatest of all Kings; thou art master of the seas, which obey thy voice and are submissive to thy will."

Canute said nothing to these words, but gave orders that his throne should be taken to the seashore, and placed upon the beach as the tide was coming in. When this was done, he went thither with his courtiers and sat down.

When the waves were coming near to the place where he sat, he with a loud voice cried out to them: "O waves, I command you to retire, and not dare to approach your royal master."

But in a few moments the water came up, heedless of his words, and, rushing onward, wet his feet, and those of the courtiers who were with him.

Then, turning towards them, he said: "O foolish men, behold how little is the power of a King. Learn from what you see that God alone is great, that He alone has the power to command the sea, and say to it: 'Thus far shalt thou go and no farther.'"

ST. PRISCA AMONG THE LIONS.

In the year 275 a little girl of thirteen, named Prisca, was brought before the Emperor Claudius, and accused of being a Christian.

"Are you a Christian?" he asked.

"Yes, I am, by the grace of God," replied the holy virgin.

Діти української школи в Мондері віділграють у Народнім Домі гарну драматичну виставу: "Св. Германна." На картині молоді артистки (від ліва): Мирося Топилка, Гануся Лисаковська — в головній ролі св. Германни й Ріта Голуб.

"Will you go to the temple of Apollo along with the other girls of your age, and offer sacrifice to him?"

"May the great God preserve me from such iniquity," was her heroic answer.

The Emperor was angry. "Take her to the amphitheatre," he cried out, "that the lions may tear her to pieces."

They placed her in the middle of the arena, and let the lions loose to devour her. They sprang towards their innocent victim, and the multitude thought that in another instant she would be destroyed.

But God would not permit the lions to touch her. When they reached the place where she stood, they sat down tamely at her feet as if they were harmless lambs.

Prisca gave thanks to God for this manifestation of His almighty power, saying: "Blessed art Thou, O Lord Jesus Christ, for Thou givest eternal peace to those who believe in Thee."

And when she said this she was surrounded with a bright light, and a voice from Heaven was heard saying: "Daughter, be of good courage and fear nothing, for I am the Lord Whom thou hast called upon in thy trial, and I will never abandon thee."

But the judge, enraged beyond measure, ordered her to be led outside the city to be beheaded. When she received the stroke of death, the voice came from Heaven the second time, saying: "Because thou hast fought valiantly for My Name's sake, O Prisca, enter now into the Kingdom of Heaven with all My Saints."

My child, in all your trials, remember that you also are the child of the same Almighty God Who did these wonderful things. If you serve Him faithfully in this life, He, at the last day, by His almighty power, will raise you up from the dead, and reward you also with the eternal joys of Paradise.

GOD IN THE FIELDS

A little boy, who was most diligent in attending instructions, was one day at work in the fields with a man who did not know much about his religion. The man said to the boy: "How do you know there is a God?"

The boy answered: "You must indeed be blind if you require proof of the existence of God, for everything about us speaks to us of Him."

"How so?" asked the man.

"Look there at the corn; it is drying up, and the fruit is dropping off the trees because there has been no rain this season. The farmers, with all their complaining and freeting, cannot create one drop of rain. There are some things man cannot do. It is God alone Who can make the sun shine and the rain fall, for He is the maker and preserver of the whole world."

God is called the Creator of all things because He made all things out of nothing. A mason who builds a house cannot do so without stones and lime. A carpenter requires wood to make articles of furniture. But God made Heaven and earth, and the millions of created things that are in them, out of nothing. He said: "Let them be made," and immediately they were made.

Joseph The Provider

It was a so-called ox-boat which bore Joseph . . .

Khamat crouched beside Joseph; "How you have come down!"

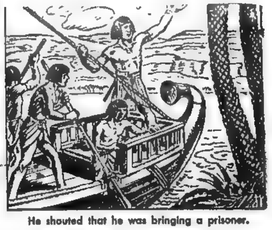

He shouted that he was bringing a prisoner.

JOSEPH was thinking of the Flood. Bowed down by the weight of events and the traditional proc dure of punishment for guilt, the convict lay discomfortably in the plank compartment which was cabin to the smallish boat.

It was a so-called ox-boat, manned by four oarsmen who stood on the forward deck; there was a steersman aft and two servants of Potiphar acted as escorts, also served at the ropes. Finally, there was Khamat, the scribe of the buffet. To him had been entrusted command of the ship and the transport of the prisoner to Zawi-Re, the island fortress. He carried a sealed letter which the master had written about his erring stewart to the warden, a captain of troops named Mai-Sachme.

The journey was long and protracted—Joseph thought of that other, early one, seven and three years before, when for the first time he had voyaged on this river with the old man who bought him. Zawi-Re, the bitter goal, lay deep in the land of Seth and the red crown.

Sad enough his circumstances were; and sadly musing he pondered them as he lay with his arms bound together at the elbows across his back. Khamat crouched beside him. "By Pharaoh's life," he said, "how you have come down in the world, ex-steward, and sunk beneath us all! And why? Out of sheer frivolity . . . it had to be our sacred lady on whom you fixed your desires. . ."

"Do me the favour, Khamat," Joseph said, "of not talking about matters you do not understand. It is frightful when a difficult and delicate matter gets to the ears of the masses though it is something much too ticklish for them to grasp. They all talk the greatest tripe about it."

Joseph's attitude, of course, was not calculated to soften his temporary keeper. It was only because he was tired personally of feeding him that Kahmat had Joseph unbound for the rest of the journey. But he cautioned, "Do not tell the warden I have been lax in my duty . . ."

"On the contrary, I will tell him that you were a cruel warder and chastised me with scorpions every day."

"Nonsense, that is going much too far the other way. You never do anything but make fun of people. Tell him I treated you with tolerable severity and with firmness tempered with humanity."

Thus it was that Joseph was rebound just before they reached his second pit, the great prison. Khamat shouted from the bow of the boat that he was bringing a prisoner . . .

Святиня войовничого Януса після століть завойовництва стояла замкнена... Геній Роми, зачинивши її двері, станув, як переможець, на її порозі, сперши свої стопи на морі й на суші, не мавши вже нікого в світі, з ким міг би був іще боротися...

Та одночасно йому самому опали вже були його могутні крила, як опадають вітрила в спокійну, безвітряну годину; його чоло було схилене, а на ньому було видно плісень життевого смутку, того притаєного ворога, що зродивсь із переситу. Переможець відчув, що він у кайданах, що з них не було в нього спромоги визволитися.

Природа, що мстилася за довговікове топтання природних прав одиниць і народів, відступила від тієї потвори штучного державного обеднання, що поглощувала народи й держави, цивілізації й релігії, книгозбірні й раси, посуваючи вперед діло винародовлення — раз кривавого й займанчого, то знову облудного й обманчого; від тієї системи спідлення з полишеною тінню самостійности, що з невимовною послідовністю, холодно, рукою вправленого грача посувала на шахівниці історії малих бігунчиків — надзвичайно виточене діло політики й жорстокости.

Скільки раз світ стоїть на переломі, людство стає подібне до того поганого чиряка, що нарвав у горлі великана держави, що його наглий зрíст, подібно, як той давній змій, пожирає народи й краї, аж поки його неприродна величина не розсадить і не розторощить його самого... Тоді чиряк тріскає, а розклад великана заповідає світанок нових часів.

Змій поганського Риму перемінивсь був уже в потворну голову: в найстрашнішу тиранію, яка тільки була знана в світі. Під його гнетом усі суспільні умовини викривилися були вже в фальшиве, противне природі нагальне напруження, що домагалось пімсти.

Двомільйоновий Рим був переділений на дві частині: на 1,900,000 невільників і 100,000 вільних; провінції були поділені на горстку римських громадян і незлічиму отару людської худоби, без життевих прав, без опіки, під пявками різними консулями Роми; в самій столиці сенат і установи давньої речіпосполитої були тільки тіні в масці без дійсности, без змісту під шумною назвою. Цезар-імператор, "перший громадянин," сповидно вільного міста, був на ділі абсолютний самодержавець, що бавився постійно прихованою грою з сенатом, що боронив владу перед патриціями, що трясся перед власним військом, що обманював себе й народ...

А в тій неприродній суспільности, де ніщо не було тим, як називалось, розкішна сваволя була рівна безнадійності духа. І той поганський римський світ скрикував словами свого письменника, Плінія Старшого: "Людина ту одну має першість перед звірятами, що може сама зробити собі смерть". Життя в надужитті було повільним самовбивством, кінчилося добиттям отрутою, або переріхуванням жил.

Ніколи передтим світ не бачив такого конання. А з нутра того гниючого орґанізму добувались невисказані зойки пригнетених і призивання рятунку. А рятунку не було на землі.

А над землею від сходу небо починало біліти новим світанком...

Уже Август відіграв був на престолі довгу, мистецьку ролю свого панування. Після нього римський світ, задерев'ілий від грізного дрижання, відсидів свою покуту за свої злочини за самітника з Капреї, Тиверія. По перебутті страшних судорогів шалу за Каліґулі й Нерона, по короткотривалих орґіях Ґальби, Отона і Вітелія, бачив тепер нову сходячу зорю — роду Флявіїв.

Та родина, свіжа в Римі, видала з-поміж себе хороброго борця Веспазіяна, що після проголошення його цісарем зробив командантом леґіону сходу молодого сина — Тита.

Схід лучив у собі три світи: грецький-геленський, египетський і сирійський. Всі три вони були вже здавна переможені не тільки політично, але й духово. Греція-Геллада з похиленим чолом служила своїм панам лаврами поезії й мистецтва. Египетська ученість стелила до стіп переможця свої олександрійські скарби знання й псувала дорешти римські мозки безстидністю містерій Ізиди. А пишна Антіохія, столиця купців, пишноту промислу й багатства сходу лучила в один міжнародній базар, що в ньому господарював захожий римлянин.

Одна тільки маленька країна, один рубчик землі, з погордженим народом, що був ненависний однаково римлянам як і всім іншим сусіднім племенам, смів піднести голову проти наїзника й — гордий із пророцтв, що заповідали йому владу над світом — розпочати нерівний бій із великаном, викликаним наново в святині мира: Юдея счинила бунт за проводом Семена, сина Гіори, Гіскалі й Єлеазаря.

З усіх кінців Палестини 1,200,000 людей, як засвідчає історик Йосиф Флавій, як колись на свято Пасхи, стовпились тепер під боком святині й укріпленого Сіону на останню смертню оборону.

А довкола святого міста, наче друге місто, обвели римляни Єрусалим білим перстенем римських наметів, поставлених порядно по улицях і ринках із тією точною тривкістю, що цíхувала все, чого доторкнувся римський ґеній та що обози Роми переміняла в місто.

На початках місяця Ксантика, в ясний палестинський день, під одним із просторніших шатер, що стояли над стрімкою долиною Кедрону й визначались сторожею й застромленими перед ним знаками римських орлів 10 леґіону, сидів її вождь, Ларкій Лепід Фабрикій і прохолоджувався амфорою кипрського вина та краєвим напитком бальсаму в дорогоцінній фенікійській посудині. З ним були й інші вожді: Тит Фурґі, начальник 15 леґіону, і Петелій Кереал 5-го.

— На Геракля! — скрикнув перший — надокучила вже божеському та облога! Тужить за Римом, за його втіхами...

— Це гідне похвали — відповів Фурґі — та облога може потривати ще кілька місяців. Не знаю іншої такої завзятої раси, як та проклята юдська! Мусить бути правдою те, що кажуть про них наші люди, що вони походять із Гори Іди (тому юдейці) й втекли під Ливан у час утечі Сатурна, їхнього строгого пана в тому часі, коли його проґнав Йов. Ті люди "більш залюблені в смерті, ніж в житті," як казав Тацит. Головно ті посіпаки Семена, сина Гіори, на один знак свого вождя готові завдати собі смерть із усмішкою!

— Та Семен воює з Іваном Ґаскалею й Єлеазаром! Боги відняли їм розум: від двох років облягають один одного, підпалюють і вбивають; між Сіоном і Морією смертне суперництво. Це промостить нам вступ.

— Не думай так! Вже галилейці поєднались із ревнителями, Іван із Єлеазарем на свято Пасхи.

— Побившись у самій святині!

На Йова! Розумію божеського Тита! Він спрагнений слави, а ще більш спокійних очей Береніки...

Зовсім слушно! — скрикнув несподівано Фабрикій. Ніяка слава на землі не заступить пари гарних очей.

— Із якого то часу ти став таке говорити, ти, хоробрий борче, що досі був завжди жадний тільки бою? — спитав сидячий напроти Кереал, вихиливши пугар пахучого напитку.

— З того часу, як серед обляжених я заглянув красуню, що бореться поруч Семена, сина Гіори, на мурах Сіону, з високої вежі Гіпікос. Кажу вам, друзі, що ніколи королева амазонок ні ніяка савінка з-поміж тих, що їх захопили були наші предки, не наблизилась красою до тієї зяви. Це найкращий витвір східньої природи! Нічим будуть для мене воєнна добича святині й скарби священиків після зайняття міста, як я не здобуду тієї одної бранки.

Від єрусалимських збігців я зачув, що це має бути дочка архієрея.

— Якщо це справді архієрейська дочка, то ти легко здобудеш її. Священики, книжники і взагалі ґрошева міська аристократія є консервативна, як звичайно ті, що в війні мають найбільш до страчення. Вони були б уже давно розпочали переговори, якщо б не лякались тієї розбійничої партії Семена, сина Гіори.

— Не всі... Вона може походить із священицького роду Гананів, найзавзятішого з усіх, зненавидженого навіть самою жидівською суспільністю. Казав мені Катон, що ходив на розвідку, що про цей рід співають: "Горе родові Ганан! Нехай буде проклятий їхній гадючий світ!"

В тій хвилині перед шатром счинився рух. Великого росту вояк, прибічний слуга Фабрикія, станув перед ним і сказав:

— Цезар Тит оглядає становища.

Зірвались із своїх місць команданти леґіонів і вийшли перед шатро назустріч молодому Титові, що погідний і гарний, з грецькими чертами лиця й спокійним обличчям, в окруженні добровольців, що з Риму пішли разом із ним у поле шукати щастя, в глибокій задумі дивився на обложене місто.

Вид був величний — у своєму роді.

Від голих височин Скопос на північному заході, від Оливної гори на сході, що до недавна зеленіла ще від кипарисів, оливних дерев і кедрів, на 5-ть милевім просторі довкола; вся земля зрита кінськими копитами, розбита важкими воєнними машинами, викорчувана з усіх кущів, була перемінена в ту ялову пустиню, що й до сьогодні здіймає під Єрусалимом жахом кожного паломника. Всі дерева вирубано й вимощено ними чотири великі дороги, що наче чотири греблі підносились від римського табору в напрямі міста, цiляючи в цитаделю Антонія й святиню. А на них стояли готові до наступу рухомі вежі, славні 9-ть поверхові гелеполі, закуті в залізо, обвішані шкуряними мішками для захорони від стрілів і ударів, повні вояцтва, завершені таранами, що мали бити градом скельних відламків у нездобуті мури.

Від південної сторони, за долиною Гегон і Гінном, наповняли повітря іржання коней із розвіяними гривами помічних військ арабів і ідумейців, що в своїй старій дідичній незгоді Ісмаїла з Ізраїлем стояли готові до бою. Деякі араби, лакомі на чуже добро, крутились одинцем по долині й чатували пильно на тих жидів, що принукані голодом, вибігали з міста на пусте поле й шукали останків якоїсь поживи для своїх жінок і дітей; таких пустинні розбишаки розрубували мечем і шукали в них золота. Від таких нечесних герців уся долина наповнялась криком і кровю.

Та не цій картині приглядається Тит. Він підносив своє задумане око на Єрусалим, що стояв проти нього увінчаний, як вінцем, муром, що мав шістьдесять веж, міцний, непереможний, наїжений копулами, що розсівся на кількох горбках, роздертий на двоє глибоким ровом Тиропеоном, як скала розпукла на двоє. Горішне й долішне місто було поділене на кілька твердинь. Найближче до римлян, за верхом Голгофти, була цитаделя Антонія; далі, над передмістям Безета й Акра, оборонні вежі Гіпікос, Фазеаль і Маріямна; за ними скелистий Сіон, соколине гніздо Семена, сина Гіори, що стрімко стирчало над долиною. А понад усім тим — наче королева міста й округи зо сходу — гора Морія, вся окружена довкола білою, мармуровою святинею, що мерехкотіла золотою бляхою. На самім вершку була святиня; пишні коридорі довкола й потрійний вінок мурів, що опадав щораз нижче подвірями й мармуровими сходами аж до підніжжя гори, творили одне великанське будовання не-

виданих розмірів і величі.

Сонце, що відбивалось від жовтих скель Скопосу наче жаром палило білу святиню так, що вся Морія підносилась до неба наче гора снігу. А золота криша святині відстрілювала соняшний блиск у промінях великого, світового сяйва.

На таку картину дивився Тит зо здивуванням і відтінком релігійної почести; бо не було на світі людини — не тільки жидовина, що падав на землю зо сльозами перед святинею, чи прозеліти з далеких сторін — але й поганина, що міг був без враження дивитись на Соломонове диво.

— Я бажав би пощадити святиню — промовив вождь (Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПОДЯКА. По перебутій важкій недузі сповняю свое приречення й складаю сердечну подяку Пресв. Ісусовому Серцю й св. Тересі від Ісуса-Дитяти за ласку видужання.

Пресв. Христове Серце, це невичерпане джерело ласки й милосердя. Всі ті, що в своему терпінню шукатимуть у цім **Божественнім** Джерелі небесного ліку, будуть покріплені й потішені.

Слава Пресвятому Ісусовому Серцю! — о. В. Каменецький, ЧСВВ.

РІДНА ШКОЛА. Мондер може похвалитися своею Рідною Школою, що е певне найкращою в Алберті. Наука релігії і рідної мови відбувається щодня по годині четвертій у гарно прибраній домівці. Дотепер ця школа нараховуе 70 хлопців і дівчат. Школу ведуть Сестри Служебниці.

Дня 9-го березня наші школярі уладили гарний концерт. Це вже другий із ряду. Програма складалася зо співів, вправ хлопців і дівчат, деклямацій і вистав. На запрошення наших добрик сусідів із Чіпмену діти дали той сам концерт у їхнім Народнім Домі. Як у Мондері так і в Чипмені помітне було велике задоволення зорців, як бачили перед собою таке гарне число українських дітей в українських строях, що так зручно і вправно виконували кожну точку програми. Така школа і дітвора дають нам надію на гарну будуччину в Канаді.

РАДІЕВА ПРОГРАМА СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ. З того часу, коли славний Марконі вказав людству спосіб послугуватись хвилями етеру до переношування всіх земних мов, кинулись народи використовувати цей надзвичайно вигідний і могутній середник на добро й зло, — подібно як пресу, красномовство, фільму.

Несподівано почали й українці говорити через радія, а ці години були головно всякі оголошування професійного, комерціонального, а подекуди партійно-агітаційного характеру.

Не було однак досі в нас здорової релігійно-народньої програми. Ця ділянка була в нас вповні занедбана...

Відчули це глибоко ОО. Василіяни й свідомі парохіяни українських католицьких парохій у Ню Йорку й за проводом Впр. о. ігумена М. Маркова, ЧСВВ., вирішили за всяку ціну, не зважавши на велику додаткову працю, дістати радієву стацію в Ню Йорку. Це їм на велику втіху вдалося.

ОО. Василіяни ведуть тепер радієву годину на стації WWRL — 160 Кс., щочетверга в год. 8:30-9:00 ввечері. Промовляе на нім сам о. ігумен Марків при допомозі о. Нестора, ЧСВВ, місцевої Марійської Дружини, Хору та співаків-артистів з Ню Йорку й Джерзі Сити. Радієва програма ведеться вже четвертий місяць на славу Бога й користь українського народу.

Промови о. М.М. Маркова виходять із глибини доброго серця та западають глибоко в серця слухачів. Це слово з серця до серця..

Я вірю, що не тільки я, що пишу ці стрічки, але й усі, що слухають цеї програми, нетерпеливо ждемо чергового четверга, щоб почути ті високоідейні й інспіраційні слова. Наше громадянство тішиться цим величезним здобутком. Треба ще тільки переказувати всім іншим українцям про цю програму, щоб усі слухали її. А одночасно спомагаймо це добре діло своїми щедрими жертвами, що їх посилається на адресу:

Rev. M. Markiw, OSBM.
22 East 7th Street
New York 3, N.Y.

Пересилаючи вістку про цю програму до часопису, рівночасно пересилаю до ОО. Василіян свій добровільний даток у сумі $25.00 на підмогу цеї нашої програми. — Л.В.Т.

АЛБЕРТА. Побаламучені християни. Отче Редакторе, прошу помістити цей мій короткий допис про деякі важливі похибки наших бідних і через комуністичну пропаганду побаламучених католиків.

Сумно мені дивитись і прислухуватись мові наших галицьких християн-католиків, що сусідують таки близько зо мною, а кілька е навіть із мого села, що в Старім Краю були досить щирими християнами-католиками, а як приїхали до такої славної й багатої країни Канади, то як тільки доробились доволі хліба, то тепер поробились із них якісь недовірки, якісь більшовики, що тільки стид і ганьба для них самих.

Спитайте його, що це е той комунізм, то не знае, що на це відповісти, а балакае такі речі, що "ні приший ні прилатай". Що цей наш народ став такий побаламучений, то це тому, що до нас не заглядае ні голод ні холод, що народ не е тут в невольницьких кайданах і в тім горю та кровопролиттю, що їх наші брати й сестри там переживають як удень так уночі. Воля зродила сваволю, а в сваволі наші люди допустились богохульства й виреклись молитви, Церкви й віри.

А жаль стискае серце, як розмовляю з таким чоловіком, що знаю його батька, що був гарним господарем і щирим християнином-католиком, а сьогодні його син став у Канаді більшовицьким командантом! Він мешкае десь там на Піс Ривері. До Канади приїхав 3 роки скоріше від мене. Як я ще був у Старім Краю, то знайшов був у "Місіонарі", що його видавали ОО. Василіяни в Жовкві, його короткий допис. У тім дописі він дякував Пречистій Діві Марії за те, що помогла йому виїхати до Канади, а сьогодні що сталось із нього? Противник Христової віри!

Як більшовицький лідер він раз їхав до Едмонтону на якесь більшовицьке збіговисько й поступив до мене. Я охоче привітав його, погостив та й завів із ним розмову про наших знайомих, про рідний край. Опісля зійшла розмова на комуну. Він не дуже охоче оповідав мені про ту свою роботу, але дещо то таки сказав. Я перестерігав його, а на останок він сказав мені правду, що йому добре ведеться при тім баламуцтві, бо він бере добру платню та й ще за те мае велику пошану від комуністів. Я спитав його, чи йому не сумно й не стидно так баламутити свій народ, а він відповів мені, що він не противний християнській вірі й читае все, що йому попаде в руки.

Я щиро молюсь за нього до Бога, щоб він схаменувся й покинув ту погану й плюгаву роботу. — Фармер.

СТ. МАЙКЕЛ, АЛТА. Вінчання. Дня 27 січня Преп. о. Л. Джіголик, ЧСВВ., поблагословив у церкві св. Йосафата в Едмонтоні подружнім благословенням п. Василя Палцата й п-ну Марійку Захарко. Весільна гостина відбулась у домі п. Петра Палцата. На поклик п. Івана Гриціва із Нового Киева відбулась збірка на нашу католицьку пресу, що принесла $13.00. Збіркою займався п. П. Гриців. П-во Молоді зложили $2.00, а гості "дрібними-подібними, червоними-золотими зо щирого серденька." — Гість.

БРУДЕРГАЙМ, АЛТА. Весілля. Преп. о. Л. Джіголик звінчав дня 3 лютня в церкві св. Йосафата в Едмонтоні п-ну Софію Палцат із п. Михайлом Захарком. Після вінчання П-во Молоді відїхали до Брудергайму, де в домі батьків п. Молодого відбулась весільна забава. П. Захарко служить при війську й уже довгий час перебувае в Едмонтоні, а п-на Софія працювала тут у фабриці. В Едмонтоні вони обое були відомі з того, що пильно вчащали до церкви. Як би такою побожністю визначались і інші наші юнаки та юначки, що поприїздили до Едмонтону з фармів, то в церкві було б повно й приемно...

Під час весільної гостини п. Г. Кривусик заохотив гостей до жертв на католицьку пресу. П-на Оля Палцат, сестра П-ні Молодої, що так само кожної неділі слухае побожно Сл. Божої, зібрала на пресу $16.00. Жертвували **по $1.00:** П. Палцат, Г. Кривусик, В. Головач, І, Палцат, М. Палцат, А. Мандрик, П. Дмитрів, Д. Котиляк, В. Мандрик, М. Захарко, Т. Захарко. Решта дрібними даткаии. На наше "Світло" прийшов гарний коровай — $8.00. Слава! — (П-й).

НОВИЙ КИІВ, АЛТА. Споминн. Уже рік минае з того часу, як розпрощалась із своїм чоловіком і дітьми та внуками бл. п. Ганна Цвігун. Рідні згадують Покійну добрим словом, а внуки питають раз-у-раз: Де наша бабуня? На це їм одна відповідь: Душа бабуні спочила в Бозі, а її тіло в могилі при дорозі... В.І.П!— Микола, Марія, Параня.

ЛАМОНТ, АЛТА. Щоб причинитися до збудовання нової церкви, що внедовзі мала б будуватися в Ламонті, п-во Чехніти вирішили зробити в своїм домі забаву і увесь дохід із цього вечірка призначили на фонд будови. Вечірок відбувся 18 лютня із повним успіхом. Гостей було понад 60. Всі весело забавлялися. З забави на будову церкви прийшло $29.75. При добрій волі й співпраці всіх парохіян українці в Ламонті будуть мати скоро гарну, нову церкву.

РЕНФУРЛІ, АЛТА. Парохіяльні збори. В неділю дня 18 лютня цього року відбулись річні збори нашої української парохії в Ренфурлі.

До заряду ввійшли: В. Скоробогач, Н. Балаш, А. Соколюк, І. Харчук, І. Добко й Г. Костів. Парохія помалу зростае. А. Соколюк і І. Гузар вписались у члени молодії парохії.

Віримо, що за дбайливим проводом нашого доброго пароха Преп. о. С. Курили, ЧСВВ., парохія буде зростати щораз більше й причинитися до великого релігійного й національного поступу українського народу в нашім окрузі, що дай, Боже, якнайскоріше. — А. Соколюк, скарбник.

ЕЛК ПОЙНТ, АЛТА. Христини. День 20 лютня був щасливий для Василя й Ганни Гладчук із Дервент, бо тоді народилась їм дівчинка Лелія-Юрія. Тайну хрищення уділив Преп. о. Е. Пащак, ЧСВВ в лічниці в Елк Пойнт. Кумами були Едвард Ґансер і Параскевія Ковбель. З тої нагоди В. Гладчук став передплатником "Світла". — (П-й).

МОНДЕР, АЛТА. Посмертня згадка. В домі своеї доньки вмерла дня 21 лютня Юлія Огроднік, добре знана також у нашім окрузі по першім чоловіці бл. п. Максимі Климочко. Походила з Галичини, сокальського повіту, з села Рожджалова. До Канади приїхала тому 42 роки. В своему житті мала Покійна багато хрестів і горя, та все те переносила терпеливо, тихо, з надією на кращу будуччину. Бл. п. Юлія полишила в смутку трое дітей Петра, Марію й Катерину, 16 внуків і 12 правнуків.

Похорон Покійної відбувся в пятницю, 23 лютня. Похоронні богослуження відправили у церкві св. Петра й Павла в Мондері Впр. о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ., і Преп. о. Г. Хміляр, ЧСВВ. Бл. п. Юлія спочила на місцевім цвинтарі.. В.І.П!

На спільнім обіді, що відбувся по похороні в домі п-ва А. Луциків, внуків Покійної в Мондері, промовляли п. Т. Федечко й п. С. Климочко, внук Покійної. На поклик п. Федечка відбулась збірка на "Світло", що принесла $5.10.

ПОДЯКА. Родина Покійної дякуе Всеч. Отцям за богослуження, родині, сусідам і приятелям, що взяли участь у похороні бл. п. Юлії, за все, чим небудь причинилися до похорону. — Донька з онуками.

ГРИМСБІ, ОНТ. Несподіванка. Дня 28 лютня зібрались сусіди в хаті п-ні Олени Клепанської, щоб із нагоди річниці її народин уладити їй несподіванку. Серед співів і милої гутірки всі гарно провели милий вечір. Після перекуски пані Ганна Склерик, що недавно приїхала до Ґримсбі з Монтреалу, заохотила присутніх до збірки на "Світло". Збірка принесла $2.66. Гроші передала п-ні Прихітка.

МОНДЕР, АЛТА. Поминки. Дня 3 березня, у сороковий день смерти бл. п. Дмитра Жука, родина Покійного мала Службу Божу й парастас за Покійного. В той день вся рідня Покійного приступила до св. Тайн. При поминальнім обіді на заклик п. Петра Садівника присутні зложили $5.15 на пресовий фонд "Світла."

МОРКЕМБ, АЛТА, Похорон. Дня 8 березня покликав Бог до себе в едмонтонській лічниці в 78 році життя бл. п. Івана Трача, ревного католика й члена парохії Всіх Святих у Моркемб. Під час недуги Покійний двічі приймав св. Тайни з рук Всеч. Отців Василіян в Едмонтоні. Коли тіло Покійного привезли потягом до Моркемб, то в хаті сина Йосифа відправив 10 березня Впр. о. М. Ханас, ЧСВВ., дервентський ігумен, панахиду, а опісля похід рушив до церкви Різдва Б. Матері в Інисфрі, де о. Ханас відправив все похоронне богослуження. Поховали бл. п. Івана на цвинтарі при церкві Різдва Б.М. Покійний лишив у смутку сина Франка й Йосифа й 5 дочок: Анелю, Ганну, Юстину, Марію й Теклю, 21 внука й 4 правнуки. В.Й.П!

На спільнім обіді по похороні, на поклик о. Ханаса, гості склали на руки дяка, п. П. Хміляра $5.50 на католицьку пресу.

ПОДЯКА. Всі діти Покійного складають сердечну подяку о. Ханасові за похоронні богослуження, а також усім гостям за приязну участь у похороні й останню прислугу для покійного Батька. — Павло Хміляр.

ЧИПМЕН, АЛТА. Несподіванка. Дня 10-го березня зїхалися кревні до дому п-ва Михайла й Йосифи Старків. Це була несподіванка в 30-ліття життя п-ні Йосифи. Вечір минув скоро при веселій забаві. Підчас цього вечірка не забули своеї преси й зібрали $3.20 на "Світло."

П-ні Йосифа Старко е дочкою загально відомого в Алберті католицького діяча п. Миколи Андріева. А знову велика родина Миколи Старка своею ревною, діяльною працею багато причиняеться до добробуту чипменської парохії. П-во Старки мають дві гарні донечки, Евгенію 7, й Лувелу 4; також виховують малого Евгенія Гармату 7, сина племінника покійної п-ні Гармати, сестри п-ні Йосифи.

ТРАНСКОНА, МАН. Дня 18-го лютня по прийнятті св. тайн, упокоїлася в Бозі Ірина Цинцар, у 66-ому році життя. Походила зо села Гриньковець, повіту. До Канади приїхала 1907 року й проживала в містечку Трансконі. Полишила в смутку чоловіка Романа, дві доньки — Марію Папроську й Ганну Рожнятовську, замешкалих у Трансконі, Ман., сина Юліяна замешкалого в Ванкувері, Бр. Кол., одного брата Павла Андрусіва, що мешкае у Форт Вілліям, Онт. Дві сестрі в рідному краю. 7 внуків, 2 правнуків. Була членкинею Братства св. Івана Милостивого 14 років.

Похорон відбувся дня 12-го березня при участі о. Б. Слободи, ЧСВВ. і о. Хр. Кондратюка, ЧСВВ. Тіло спочило на містовім цвинтарі.— В.І. П!

МОНДЕР, АЛТА. Річниця народин. День 20 березня був дуже веселий і милий для мондерської родини Ковтунів, бо того дня та родина святкувала спільно 77-літню річницю народин своеї побожної матері п-ні Теклі Ковтун. Того дня, за старанням синів ювілятки, Впр. о. проф. Евген Білик, ЧСВВ., похресник старенької п-ні Ковтун, відправив у домі сина Василя співану Службу Божу в її намірі, а також парастас за її покійного мужа Павла, а в своему слові вияснив значення урочистости. На Службі Божій, крім родини, були також сусіди Ювілятки. Вона сама й її родина на прийняли спільно св. причастя.

На спільнім обіді привітав п-ню ювілятку й склав їй сердечні побажання від рідні й гостей Преп. о. А. Трух, ЧСВВ, а п. Лазар, зять п-ні Ковтун, перечитав гарну адресу від дітей, внуків і правнуків, при чім вручено ювілятці дарунки. Опісля весела забава продовжалась серед приязних розмов, співів і жартів. Згодом на поклик п. Лазаря, відбулась збірка на католицьку пресу, що принесла $21.00. Збіркою займавсь п. Є. Федечко. Свої жертви зложили: **По $5.00:** Т. Ковтун; **По $2.00:** Н. Ковтун, С. П. Федечко, Д. Козовий; **По $1.00:** Павло Ковтун, І. Прижановський, Петро Ковтун, В. Лазар, В. Ковтун; Решта дрібніші датки.

Перед відїздом отців до Мондеру о. Трух виголосив сердечну патріотичну промову, що в ній звернув особливу увагу на старанне релігійне й національне виховання молоді. Закликав також дітей, щоб із любовю відносились до своїх батьків, а головно у час їхньої старости. Зокрема згадав велике горе українського народу в Старім Краю й заохотив усіх, щоб молились щодня за скорий мир і кращу долю української й кожної нації. Як редактор згадав про "Світло" й кілька осіб зложили свої передплати.

Ця надзвичайна врочистість буде гарною духовною памяткою так для всеї родини Ковтунів, як і для присутніх гостей. — (Гість).

ВЕЛИКИЙ ПОХІД „СВІТЛА"

ДЛЯ

ПРИЄДНАННЯ 1000 ПРЕДПЛАТНИКІВ

Дорогі в Христі Читачі "Світла",

Оцим подаемо Вам до відома, що в великоднім часі ми уладжуемо **ВЕЛИКИЙ ПОХІД "СВІТЛА" ДЛЯ ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ** для нашого релігійного часопису.

В звязку з цим Походом проголошуемо осьтакі точки:

1) Кожний Читач "Світла" буде ласкавий приеднати нам хоч **ОДНОГО НОВОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА**, або передплатити "Світло" хоч для одної особи зо своїх кревних, знайомих, чи наших вояків при війську. За **КОЖНОГО** приеднаного нового передплатника ми **ПРИШЛЕМО В ДАРУНКУ** гарну книжку до читання.

2). Хто приеднае хоч 25 **НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ**, одержить **ПОЧЕСНУ ГРАМОТУ ДОБРОДІЯ "СВІТЛА"**, а також **ЗБІРКУ ДОБІРНИХ КНИЖОК ДО ЧИТАННЯ Й ГАРНИХ ОБРАЗІВ** для прикраси свого помешкання.

3). Хто приеднае принаймні 50 **НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ**, цей одержить, як нагороду, гарну почесну **ГРАМОТУ** Добродія "Світла", а також **НАЙНОВІШУ ЗБІРКУ РЕКОРДІВ ІЗ ПІСНЯМИ ОЛ. КОШИЦЯ**, вартости $15.00.

4). Хто приеднае для "Світла" 100 **НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ**, цей одержить як нагороду, почесну **ГРАМОТУ ДОБРОДІЯ "СВІТЛА"**, а також **ГАРНЕ СТОЛОВЕ НАКРИТТЯ** (силвер-сет) вартости $30.00.

Наш Пресовий Похід "Світла" **ЗАКІНЧУЄТЬСЯ** по Великодніх Святах. Усі Читачі матимуть доволі часу повести свою культурну працю для поширення цього дуже корисного, українсько-католицького часопису "Світло", побільшеного й прикрашеного гарними "Католицькими Картинами".

Хто поширюе "Світло", цей поширюе між українцями релігійну й національну свідомість, що е найбільшою силою української нації.

Дорогі Читачі "Світла" подадуть нам помічну руку й поможуть занести "Світло" до кожної української родини своїх кревних і знайомих.

Поширювання католицького часопису, це благородне діло й Боже благословення спочивае на всіх апостолах доброї преси. І ми цього щиро просимо для всіх пресових апостолів "Світла". — Слава Ісусу Христу!

Редакція "Світла".

Річна передплата на "Світло" й "Католицькі Картини" (разом) тільки $1.00. Адреса для листів і посилок:
"THE LIGHT", Box G. Mundare, Alberta, Canada.

Богослуження в Алберті

КВІТЕНЬ

1. IV. **Великдень** —
Борщів — 7 год. вранці
Восток св. Ник. 6:00 вранці
Чипмен — 9:00 год. вранці
Коперник — 6 год. вранці
Голден (місто) 10:30 вранці
Ламонт — 10 год. вранці

2. IV.
Гилярд-місто
Дейзленд — 10:30 вранці

3. IV.
Равнд Гил — 10:30

7. IV. — **Благовіщення.**
Голден — Фарми

8. **Неділя**
Коперник (катедратик)
Бойл — вел. спов. і р. збори

15. **Неділя.**
Вох — в суботу сповідь дітей у 9. год. вранці
Равнд Гилл

21 й 22-го
Менвил — місто. Великодня сповідь у суботу в год. 2 сполудні.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

Великодні відправи, як подано в церковних книгах. Воскресні парастаси на гробах за душі покійників.

Старий стиль

1. IV. **2 Нед. Посту.** Гл. 2. Єв. утр. 10. Сл. Б: св. Василія. Сорокоусти.

7. IV. **Благовіщення.**

8. IV. **3 Н. Посту** і Хрестопоклінна й віддання Благовіщення. Гл. 3. Єв. утр. 11.

(Повний устав можна замовити в "Світлі.")

ЖЕРТВИ

По $.50: М. Онистий, Евансбург, Алта., П. Стаднійчук, Саскатун, Саск.

По $1.00: Г. Рурка, Іннленд, Алта., В. Ісарик, Торонто, На похороні І. Цинцар, Вінніпег.

По $2.00: І. Коцур, Шикаго, о. В. Лотович, Джерзі Сиьі.

По $2.50: На похороні А. Трач, Моркемб, Алта.

По 3.00: Марія Муха, Клівленд, Огайо, — С. Маліко, Несквегонінг, Па.

По $3.20: З нагоди несподіванки для Й. Старка, Чипмен.

По $4.00: Микола Кривуцький, Філяделфія, Па.

По $5.10: На похороні Ю. Огроднік, Мондер.

По $5.15: На заклик П. Садовника на поминках по Дм. Жука, Мондер.

По $10.00: о. В. Каменецький, Едмонтон, Алта.

КНИЖКИ

В ОО. ВАСИЛІЯН У МОНДЕРІ Є ДО НАБУТТЯ КНИЖКИ:

Біблія Старого й Нового Завіту, найновіше видання в англійській мові в полотні, сторін 990+282 з коліровими мапами. — ціна ... ... $3.50.

Лелія Ізраїля, або життя Пречистої Діви (224 ст.)	.60
Многострадальна Мати ..	.20
Пощо сповідатись	.05
Як сповідатись	.05
Церковні заповіди	.10
Короткі розважання Христових страстей	.15
Хресна Дорога	.10
В тіні хреста (великопосні пісні)	.10
Ноти до них	.10
Картки до сповіди, 100 ..	.30

Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alta., Canada.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Папа Пій XII.** сказав у своїй промові до кількадесятьтисяч італіян і аліянтських вояків, що заповнили були до країв простору площу перед церквою св. Петра в Римі, що шлях до світового миру ще вкритий тінями, що скривають у собі можливі несподіванки й небезпеки. Цю війну спричинила жадоба, гордість і фальшива амбіція. Всіх, що дались звести пересадному націоналізмові й теоріям насильства, треба вернутися до християнської любови ближніх. Народу, що слухав промови папи було більше, ніж шість літ тому при його коронації.

— **У своїй** промові до представників католицьких робітничих організацій папа Пій XII сказав, що теперішний час вимагає нового ладу, що поставив би добробут суспільності понад інтереси праці й капіталізму. Самі контракти між робітниками й працедавцями не є певним забезпеченням такого ладу. Соціялізація є оправдана тільки тоді, коли цього вимагає добробут загалу. Однак навіть тоді це мається відбути справедливо й ті, що від них вивласнюється, мають одержати справедливу винагороду.

— **Папа Пій XII.** передав американцям через Мирона Тейлора, особистого представника президента Рузвелта при Ватикані, особливіше послання, що в ньому св. Отець, між іншим, обіцює "молитися, щоб Господь Бог дав потрібну віру, великодушність і любов усім тим, що в цій війні понесли тяжкі втрати зо своїх рідних, щоб вони заховали й оборонили всі ті права, що їх Мудрий Творець дав кожній людині і всім народам."

— **В Римі** вмер цього місяця широко відомий у католицьких кругах Впр. о. Иосиф Страйверс, Ч.Н.І., генеральний консультур Чину ОО. Редемптористів, колишній протоїгумен наших ОО. Редемптористів в Галичині, Апостольський візитатор Сестер Служебниць і Василіянок. Покійник визначався глибоким знанням руховного життя, писав гарні духовні книжки й був добрим провідником духовних вправ для духовенства. Багато праці вложив Покійник зокрема в те, щоб між нашим українським народом піднеслась і розвинулось якнайкраще чернече життя, чим заслужив собі на щиру нашу вдячність. Нехай Бог призначить йому почесне місце між своїми святими!

— **Гарним** успіхом поблагословив Бог цьогорічні 3-денні великопосні духовні вправи нашого юнацтва в Едмонтоні, що відбуло обнову свого релігійного життя за проводом Преп. о. Маріяна Горішного, ЧСВВ. По св. причастю, в неділю 18. III., було спільне снідання юнацтва в народнім домі. В цих реколекціях брало участь поверх 200 осіб нашего юнацтва в столиці Алберті.

— **Академія-концерт** на честь бл. п. митрополита Андрея Шептицького відбудеться в Вінніпегу дня 8 квітня, в "Інституті Просвіта", в год. 2.30 сполудні.

— **Гарну** книжку про українців в англійській ові написав торонтський адвокат, Джеймс Кахлин. В цій розвідці автор пише про наш обряд, історію й релігійне призначення. Ціна брошурки тільки 10 центів. Наша молодь повинна перечитувати цю гарну брошурку, а також передавати її до читання своїм знайомим не-українцям. Адреса для замовлень:

James F. Coughlin, K. C.
85 Richmond Street West
Toronto, Canada.

— **Виховний** Інститут Б.У.К-а ім. Преч. Діви в Вінніпегу приміщує тепер 17 наших дівчат. Релігійно-національним вихованням цих наших молодих інтелігенток займаються Впр. отці: Р. Сеньків, ЧСВВ., А. Цимбалістий і Р. Пуляк. Управителем Інституту є Впр. о. Иосиф Сеньків, ігумен ОО. Василіян в Вінніпегу.

Кожна українська дівчина, що приїжджає до Вінніпегу на вищу науку, повинна мешкати в цім своїм Інституті, що є під дбайливим домашнім доглядом наших Сестер Служебниць.

— **Архієпископ** Монтреалю, в розпорядженні до духовенства своєї епархії, наказав ограничити всякі оголошення з проповідальниці, що не відносяться до релігійних справ, щоб через них не було перешкоди в голошенні Божого слова. Рівночасно закликає парохіян не змушувати своїх парохів до того, щоб вони цей час, що призначений для виконання високого релігійного завдання, обертали на менше важливі справи.

— **Прелат** о. Фултон Шін, славний американський радіопромовець, оповістив, що безплатно вишле вервицю кожній родині, без огляду на релігійну приналежність, що схоче пристати до організації родин, що щодня проказують вервицю. Ця організація росте дуже скоро.

— **Один професор** з університету Фордгем у Ню Йорку, що є тепер вояком на західнім фронті, пише до свого приятеля: Я не знаю ні одного з тих, що тут на фронті, щоб іще не молився. Я ніколи не бачив таких наглих змін у людській душі й переконаннях, як тут, де життя висить на нитці.

— **Англія** впаде не через нацизм, але через білу смерть. (Подруги не хочуть мати дітей). Таке заявив славний англійський лікар, Галидей Сотералд. На кожних 7-ро дітей, що родилися в Англії в 1850 р., в 1931 р. вже родилася тільки одна дитина... Гріх ніколи не поплачується.

— **Хоч німецьке** місто Колонія стало жертвою великих і сильних аліянтських налетів і тепер виглядає як одна застрашаюча купа румовищ, то його славна катедра, один із найкращих памятників будівельного мистецтва є тільки незначно ушкоджена. Один военний звітовик, описуючи свої враження, сказав, що вид цеї церкви серед загальної руїни є символом надії серед военного спустошення. За два роки війни на катедру в Колонії впало сім бомб, однак не спричинили великої шкоди. Як цей храм міг заховатися, коли все кругом нього знищене, дивує всіх.

— **На суді** в Вінніпегу стануди недавно два малолітні хлопці. Прослідивши справу, суддя присудив, щоб їхня мати покинула свою працю в фабриці й узялася до цілоденного старання про домашні справи й виховання своїх дітей.

— **У своїй** промові в албертійському парламенті, едмонтонський посол Джеймс, (С. К.), домагався, щоб удяр ліпше прослідив справу молодечого злочинства. На його думку це властиво справа злочинства батьків, бо за злочини малолітніх повинні відповідати батьки. "Хоч у нас є ще батьки, що почуваються до обовязку виховувати своїх дітей; то однак є також багато таких, що скидають зо своїх плечей обовязки виховування та вганяючи за особистими розривками, лишають дітей на їхню власну долю... Коли я принагідно побачу на улицях Едмонтону в 11 чи 12 годині вночі молодих хлопців і дівчат, як "волочаться", то мене бере охота довідатися, де вони мешкають, закликати жандармів і поарештувати їхніх батьків"— сказав посол Джеймс.

— **В Монтреалі** замкнуть незабаром 12 протестантських шкіл, бо нема дітей...

— **Лицарі Колюмба** в Саскачевані уладжують велику збірку на католицькі сиротинці в Аія й провінції. З тієї збірки має прийти також гарна поміч на наш український сиротинець св. Анни в Айтуні. Якщо в вашій місцевині буде збірка на сироти, давайте велику жертву! Наш Преосв. Кир Василій і всі католицькі епископи в Саскачевані дають на цю збірбу своє архієрейське благословення.

— **Подає** Польська Новинкарська Агенція, що в перших кількох днях по оповіщенні вислідів конференції у Ялті, 30 старшин і рядовників у польській армії відібрали собі життя. Цього не вільно ніколи робити..

НОВИНКИ

— **В Вінніпегу** працює для загального добра Комітет Українців Канади. Цей К.У.К. удержує в Англії гарну гостинницю для наших вояків за морем, видає підручники для навчання української мови в університетах й інші видання в українській й англійській мові, а одночасно спомагає таких українців, що знайшлись через війну в скрутнім положенні, без засобів до життя.

На ці потреби й усю так корисну працю К.У.К. повинна кожна родина в Канаді зложити свою добровільну жертву. Візьміть ковертку, вложіть до неї свій дар і пішліть просто до канцелярії К.У.К в Вінніпегу. Адреса посилок:

Ukrainian Canadian Committee
711 McIntyre Bldg, Winnipeg.

— **Президент** чехословацького уряду на вигнанні, Едвард Бенеш, поїхав до Чехословаччини, щоб там проводити новим урядом, що повстав по звільненні цього краю совітськими військами. Доки не звільнять Праги, столицею нового уряду будуть Кошиці. Бенеш уже перше підписав у Москві умову, що нею, між іншим, зрікся в імені Чехословаччини Карпатської України в користь Совітів. "Правдою торгують".. казав Шевченко.

— **Совітська** преса назвала чотирьох поважних американських журналістів "спричинниками видумок", а трьох щоденників із Ню Йорку і Вашингтону "приятелями й оборонцями Гітлера." Це дісталося американським журналістам і щоденникам за їхні критичні заваги про Совіти. Відповідаючи на ці оскарження Доротея Томпсон, славна письменниця й одна з жертв совітської преси, відповіла: Якщо вірити тим кільком неписьменним звітовикам з совітської преси, то внедовзі я буду зарахована до фашистів. Тоді я попрошу дозволу поїхати до Совітів і вдарити в ніс кожного, що відважиться це сказати.

— **В перших** виборах Італії, що відбулися в одному місті коло Риму, вибрано комуніста на посадника. Італіянська преса розписуючись про це зазначує, що про вислід виборів остаточно рішили ті 2,000 мешканців цього міста, що того дня сиділи вдома й не йшли голосувати. Найгірші ті, що "ні холодні ні гарячі."

— **Міжнародне** товариство для підпомоги народам, що потерпіли від війни, УНРРА, призначило $55,000,000 для дітей і матерей у Італії.

— **Найновіша** бомба, що її тепер британські літаки скидають на німецькі міста, важить 11 тон, є висока як двоповерховий будинок і коли вибухає, робить яму на 200 стіп у промірі.

— **Від початку** війни перелетіло через Атлянтійський океан 25,000 літаків.

— **Американці** так сильно бомбардують із літаків Ніпона, що там переносять свої фабрики до Манджурії, або в підземелля.

— **Совітська** преса закинула турецьким дипломатам фашистівські нахили. Турки пояснюють цей напад тим, що Совіти є неприхильні до всіх урядів сусідніх держав, що не Вони ведуть повзами, літаками й скорострілами.

— **На домагання** Москви створено в Румунії новий уряд за проводом премера Петра Грози.

— **У совітськім** війську жінки не тільки виконують різні зайняття в запіллі, але беруть також участь у боевих лініях.

— **У Ню Йорку** три чоловіки, що вдавали священиків, зібрали на різні "доброчинні цілі" поверх пів мільйона долярів. Таких є більше. Одні з них збирають гроші, інші пробують відправляти богослуження, а це великий злочин.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15 квітня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. [redacted]

Читачі „Світла" можуть найбільше поширити наш часопис між українським народом

СЛОВО ДО ПРИЯТЕЛІВ

При Божій помочі вже сім літ служить "Світло" українському народові. Так на фарми, як до численних міст у Канаді й Злучених Державах Америки, де живе український народ, спішить двічі в місяць цей наш часопис, щоб занести своїм Читачам найкращу науку, що її так дуже треба кожній людині для побільшення знання й вироблення свідомости в тих головних справах, що від них залежить щастя кожної людини.

Першою справою, що про неї "Світло" старається писати, є — Христова релігія, що необхідно потрібна кожній людині для спасення душі. І ми певні, що хто з наших Дорогих Читачів пильно читає кожне число "Світла", той знатиме краще правдиву Христову релігію, а одночасно вестиме краще, побожніше життя. Що "Світло" може мати такий спасенний вплив, про це ми довідуємось із цих слів признання, що ми чули нераз про наш часопис.

Друга справа, що на неї "Світло" звертає часто увагу своїх Читачів, це наша державна й національна справа. Церква, держава, нація — повинні мати разом місце в нашому серці.

Третя справа, що нам щиро лежить на серці, це добре виховання нашої дорогої української молоді, щоб вона могла гідно перейняти й далі плекати наші релігійні, державні й національні ідеали. Щоб наше юнацтво знало, в що має вірити, що зберігати як свої найцінніші духовні скарби.

Ці важливі справи "Світло" обговорює раз-у-раз на своїх сторінках так, що кожний Читач має змогу збільшити своє знання, закріпитись у правді і з більшою любовю звертатись до Церкви, держави й рідного народу.

"Світлові" прийшли на поміч гарні й цікаві "Католицькі Картини". Такої частини не має ні один наш часопис. Своїм виглядом і змістом, українською й англійською мовою "Католицькі Картини" розвеселяють і навчають своїх Читачів, а цим вони сповняють дуже корисну ролю доброго друга й учителя, головно для нашого юнацтва.

Чим є для нас Ісус Христос?

З християнської філософії життя

Бували нераз люди, що хотіли зробити собі з особи Христа байку.

Що Ісус Христос жив на землі й усе робив так, як подає св. евангелія, то це історична правда. Особа Ісуса Христа стоїть в історії світа ясніш від сонця. І хоча б ми не мали численних історичних засвідчень і памятників, що просто потверджують дійсне існування Ісуса Христа, то вже саме Христове діло — християнство й Церква, що все стоять перед нашими очима й згідно з історією мають за основника самого Христа, повинно б вистарчити, щоб усунути всякий сумнів щодо дійсного існування Христа.

Христос, як виступав у світі, то зовсім вистарчаючо представив себе й виказавсь доброю легітимацією як Божий післанець. Евангеліє засвідчає, що на потвердження свого післанництва Христос робив багато чудес.

Є такі українці, що не вірять у Христові чуда. Та для таких недовірків найбільшим чудом є завжди саме християнство. Чи ж це не чудо, що до такого християнства признаються від двох тисяч літ мільйони людей? Чи це не чудо, що горді люди прийняли такі впокорюючі правди, змислові серця наповнились такими надземними почуваннями, а зіпсовані люди прийняли таке строге моральне християнське життя? Зобовязати людей до такого християнського життя міг тільки сам Бог. Хоч би отже на потвердження божества Ісуса Христа ми не мали ніякого іншого чуда, то вже існування й прийняття християнства в світі є вистарчаючим чудом, що вказує й засвідчає, хто це був Ісус Христос.

Христос не ходив до школи, а однак подав таку розумну науку, що не має ні одної помилки й доводить людей до великої побожности й святости. Що більше. Христос не тільки навчав, але й жив так, як навчав. Яка була наука, таке було життя. Навіть найбільші вороги не могли доглянути в Ньому гріха. І це новий доказ, що Христос — це Бог.

Христос виступає перед людьми як заповіджений пророками Месія, Божий Син, що не є з цього світу, що колись вернеться до неба й звідти прийде ще раз із ангелами в великій славі судити добрих і злих. Він заявляє, що є "дорогою, правдою й життям" і домагається, щоб люди прийняли Його науку, а за прийняття цеї науки обіцяє Боже царство в безконечнім небі. В усіх пекучих життєвих питаннях християнство є через свою науку тією ясною зорею, що освічує манівці людського життя, а через любов тією могучістю, що перемагає світ.

Христос домагається, щоб любити Його більш, ніж усі інші творива. Апостолам дає владу прощення гріхів. Заповідає виразно, що хто увірить Його науці й охриститься, буде спасений, а хто не ввірить, буде осуджений.

Тим, що противляться прийняттю Його науки, грозить муками вічної погибелі.

Так може навчати й поводитись тільки той, що є дійсно Богом. І Христос Ним є. Христос — це справді "з нами Бог", що одинокий у світі щиро хоче й успішно може зробити нас щасливими тепер і навіки.

Треба отже вірувати в Христа, любити Його надіяє й жити так, як Він навчав — наш Бог, наш Спаситель, наш Ісус Христос!

Щаслива буде наша українська нація, якщо в кожній нашій хаті не тільки на великдень, але й кожного дня будуть усі готові з вірою й любовю щиро казати: Христос воскрес! Во істину воскрес! Слава Ісусу Христу!

Висока вартість "Світла" й "Католицьких Картин" промовляє за те, щоб вони знайшлись у кожній українській хаті в Канаді й Злучених Державах Америки. Щоб це могло статись принаймні в малій частині, до цього треба конче помочі всіх наших Читачів, що були б охочі послужити добрій справі через поширення "Світла" й "Католицьких Картин" між своїми знайомими.

І сьогодні ми звертаємось із найбільшою просьбою до всіх наших Читачів і Читачок, щоб по перечитанні цеї нашої просьби кожне приєднало нам хоч одного передплатника. Таким чином ми легко здобудемо тисячу нових приятелів. Однак до цього треба доконче щирої охоти в старих давніх наших приятелів, що виявили б нам свою прихильність і приязнь.

Дорогі Читачі, виявіть нам свою зичливість приєднанням нових передплатників, що за Вашим старанням почали б читати "Світло" й "Католицькі Картини"! Ми надіємось, що Ви зможете знайти між своїми знайомими хоч одну таку особу, що послухає Вашого слова й замовить собі "Світло", що дуже легко зробити, бо передплата виносить тільки одного доляра.

Крім цього Ви може маєте дітей, що живуть окремо, або яких добрих приятелів. Зробіть їм дарунок і замовте їм "Світло". Така несподіванка буде для них корисна. І Ви певне не відчуєте того, як дватри доляри призначите на поширення доброго українського часопису. Це буде Ваш добровільний дар на Христову й українську справу. Зробіть це! Цим Ви зробите добре діло самі, подасте духовну поміч Своїм найближчим особам, а "Світлові" й його редакції виявите Свою правдиву приязнь і поможете їм зробити великий поступ.

На цьому місці бажаємо ще подати до відома, що хто прихилиться до нашої просьби й приєднає "Світлові" нових передплатників, чи замовить наш часопис для своїх кревних і приятелів, то за цю прислугу, відповідно до числа приєднаних передплатників, одержить у нагороді почесну грамоту, цікаві книжки до читання, нові українські рекорди, столове начиння, або $15.00 чи $30.00 готівки, щоб наші приятелі мали від нас цінну памятку.

Надіємось, Дорогі Читачі, що Ви по-приятельськи зробите нам цю прислугу.

Конгрес Українців Католиків у Канаді

КОМУНІКАТ КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

Українці Католики Канади!

Оцим подаємо до прилюдного відома, що в днях 3-4-5-го липня, 1945, відбудеться в місті Виннипегу — КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ.

Рішення відбути цей конгрес попередили численні наради зарядів 4-ох українських католицьких організацій домініяльного значення, а саме: Братства Українців Католиків Канади, Українського Запомогового Братства св. Николая, Ліги Українських Католицьких Жінок і Українського Католицького Юнацтва.

Ці рішення одержали одобрення й благословення Їх Преосвященства Кир Василія, епископа-ординарія українців католиків Канади.

До переведення конгресу вибрано вже КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ, що його головою став Всесв. о. Др. В. Кушнір. Увесь склад комітету подамо в найближчих наших звідомленнях так, як і взагалі всі рішення й зарядження в цій справі будуть подані в своїм часі до прилюдного відома.

Українці Католики Канади!

Хвиля, що в ній ми скликаємо конгрес у Виннипегу є надзвичайної ваги. Ми скликаємо свій конгрес серед нечуваної в історії людства кризи. На горизонтах життя й долі народів насуваються постійно грізні хмари, що несуть із собою багато глибоких суспільних потрясень і пекучих питань. Щоб пережити цю кризу людства, щоб поставити здорові підвалини для нашої будуччини, ми мусимо більше, як колинебудь у нашій минувшині, викресати в нас самих якнайбільше моральної сили, одности й співпраці; ми мусимо обєднати всі свої сили організаційні, намітити широкі напрямні ділання, а що головне — ми мусимо покликати до життя ЦЕНТРАЛЬНЕ ТІЛО, що керувало б працею всіх наших українських католицьких організацій та намічену працю ступнево й доцільно виконувало й проводило в життя. Назва буде вирішена на конгресі й буде відповідати назві — Центрального Інституту Католицької Акції Українців Канади.

З нашим конгресом, ми, українці католики Канади, маємо почати нову добу нашого життя. Памятаймо, що після стрехіть цеї війни настане для нас новий світанок дня, що буде для нас величним і славним, якщо всі сповнимо сумлінно й основно свої обовязки супроти нашої Церкви й нашої української нації. Однак цей день може бути для нас повний сліз і терпіння, якщо б ми остались українцями й католиками тільки на папері, тільки в наших організаційних статутах, тільки в державному переписі населення Канади.

Поле ділання, нива, що жде ще своєї першої скиби, розтягається широко перед постійною місійною працею нашого народу в Канаді. Не зважавши на певне релігійне й національне оживлення, тисячі українських сердець подібні до зневаженої землі нашого Спасителя. Маленькі огники віри та ідеалу, здається, ось-ось погаснуть.

Тому вже на порозі скликання нашого конгресу ми ставимо ясно нашу програму: Ми хочемо створити з української суспільности в Канаді суспільність направду віруючу й християнську; ми хочемо занести Христа до кожного українського серця; ми хочемо виховати чесно й гідно нашу молодь і передати їй у спадщині найкращі традиції й цінності українського народу; ми хочемо приготовити нашу будуччину, щоб вона була краща від нашої минувшини.

З таким гаслом, у грізну хвилю сучасної війни, ми закликаємо всі наші братні організації до живої й напруженої підготовки до нашого конгресу всіма доцільними орудниками й дорогами.

Цього вимагають від нас теперішні часи. Цього домагається від нас доля нашого народу. Така Божа воля.

Виннипеґ, Ман., дня 22 березня, 1945.

За Комітет Конгресу Українців Католиків Канади

о. Др. В. Кушнір, президент — о. І. Шпитковський, писар

Увага! В усіх справах щодо конгресу треба писати на адресу: 115 МкҐреґор Ст. Виннипеґ, Ман.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ И ВІДПОВІДІ

Подав В. Д.

Чому Католицька Церква противна мішаним подружжям?

Головною причиною, чому Католицька Церква противиться мішаним подружжям, це небезпека втрати віри для католицької сторони й для дітей такого подружжя. Нерідко чоловік вповні виявляє своє упередження до католицької віри аж по шлюбі. Тоді він своїм злим прикладом, насмішками та нетерпеливістю приводить свою подругу, якщо вона слабої волі й невистарчально навчена про свою віру, до відступства. Є чимало випадків, де дівчина перед шлюбом досить певна, що її вдасться свого нареченого наклонити по шлюбі прийняти католицьку віру. По більшій части це мрії, що в них ми склонні вірити тільки тому, бо їхнього здійснення бажаємо. Статистика показує, що тільки 10% з тих, що беруть мішаний шлюб, остають при своїй вірі, а решта тратять її. Якщо наречений є розумний і зрівноважений тип, що про нього можна мати надію, що він стане католиком, то нехай він доконче цю надію справдить перед шлюбом.

Діти з мішаного подружжя є дуже часто пропавші для католицької віри. Вплив батька, що не вірить й не ходить до церкви, має великі наслідки на релігійність дитини. Мати мусить ужити більше ніж звичайних заходів і старань, щоб дитину виховати в релігійному дусі, коли батько не цікавиться релігією. Це таке трудне завдання, перешкоди такі чисельні, що ледве чи й це вдасться. А коли мати є некатоличка, то виховати дитину в католицькій вірі — це річ майже неможлива.

Коли мішане подружжя має такі небезпеки, що спричинюють утрату віри, то слушно католицька Церква противиться такому подружжю.

Крім утрати віри мішані подружжя також нераз бувають причинами незгоди й колотнеч у родині. Як доказує досвід, дуже мало є навернень до католицької віри в мішаних подружжях. Як у родині, де мати католичка а батько некатолик, або навпаки, може бути спокій і вдоволення, це трудно собі представити. Релігія в житті кожного, а передусім католика, це не є справа побічна й маловартна, що її можна в даних обставинах закинути й на неї призабути. Це є щось головне. Людина, що є релігійна в правдивім значенні того слова, є неспокійна й почуває себе нещасливою, коли вона, або хтось їй дорогий і близький не живе згідно з обовязками, що на нас накладає релігія. Звідси, подумаймо, скільки буває прикростей і болів у родині, де жінка ходить до одної церкви, а чоловік до іншої або ніякої; коли діти бачать, що батько відверто йнакше поводиться, ніж цього вчить їх їхня мати; коли вони вперше довідуються, що дещо треба промовчувати перед батьком, а дещо перед мамою. Родинне щастя попросту розбивається, коли католицька сторона довідується, що некатолицька уважає розвід за можливий або контролю народин дітей за річ практичну.

Хоч би некатолицький батько бажав дотримати приречення й не перешкаджати матері та дітям виконувати свої релігійні обовязки, то знайдеться нераз хтось із його родини, що буде при кожній нагоді виявляти своє упередження й невдоволення.

Найлекший вихід із такого положення, це стати тій родині нерелігійною — не займатися ніякою релігією. І багато таких, що живуть у мішанім подружжю, по якомусь часі такий вихід вибирають. Але на це позволяють собі тільки ті, що через своє каригідне недбальство й нерозважне наражения до тої міри опускаються в вірі, що вважають релігію за щось неконечне в житті людини.

Якщо Католицька Церква дає диспензу на мішаний шлюб, то вона робить це неохоче з важливих причин і з побоюванням за родинне щастя й віру католицької сторони. Некатолицька сторона мусить завжди дати запевнення на письмі, що не буде робити перешкод своїй подрузі держатись своєї релігії. Обидві сторони мусять обіцяти виховувати дітей у католицькій вірі. (Канон 1061).

Чому Великдень не припадає на той сам день що-року?

Великдень уже від апостольських часів святкували завжди в неділю. (Гляди Історія Церкви — Евзевій V., 23). Церковний всесвітній собор у Нікеї 325 р. вирішив, щоб великодньою неділею була перша неділя по місячній повні, що приходить по веснянім зрівнянні дня з ніччю тобто по 21-ім березня. Звідси Великдень може бути найскоріш у неділю, що припаде 22 березня, а найпізніше в неділю, що припаде 25 квітня. Цього придержуються і в старім календарнім стилю, тільки з огляду на помилку вони приходять тринадцять днів пізніше. Коли Великдень по новому стилеві припаде в котрімнебудь з 13 днів по 21 березня, то Великдень по старому стилеві не може бути разом, бо зрівняння дня з ніччю, на основі обрахунку старого стилю, приходить 13 днів пізніше, тобто 3 квітня.

Чому в світі є стільки безбожників?

Поправді, в світі нема таких людей, щоб мали здоровий розум, а не вірували в Бога. Що існує якесь Найвище Єство, то це знають усі люди й тільки короткий час можуть бути такі атеїсти, що не знали б зовсім Бога. Загально, всі доходять до пізнання Бога, а хто каже, що "нема Бога", такого св. Письмо називає "нерозумним". "Сказав нерозумний у своєму серці: нема Бога" (Пс. 13, 1). А св. Павло заявляє, що хто каже, що нема Бога, то тоді "Божий гнів обявляється з неба на всяку безбожність і неправедність злих людей, що Божу правду держать у неправді". (Рим. 1: 18). Такі люди, як каже св. Павло, стали ідолопоклонниками. "Вони заміняли Божу правду на неправду і покланялись і служили творивам більш, ніж Творцеві, що благословлений навіки" (Рим. 1: 25). Атеїсти, що кажуть, що нема Бога, держать правду в неволі, "бо тим, що відоме про Бога, явно їм; бо Бог обявив їм. Бо невидиме Його від сотворення світу розважуванням творів стає видиме Його вічна сила й божество так, що годі їм оправдатися". (Рим. 1: 19-20). Нема отже в світі безбожників, правдивих атеїстів, що мали б здоровий розум, а через усе життя не могли б прийти до пізнання Бога.

Можуть однак бути "практичні атеїсти", тобто люди, що знають, що Бог є, але живуть так, наче б Бога не було... Такими безбожниками стають пяниці, розпусники, злодії й інші збаламучені та зіпсовані люди, що їм у "практиці" вигідніше жити без Бога, ніж із Богом. Можемо отже поділити всіх людей на дві кляси: до одної належать ті люди, що бояться знайти Бога, до другої такі, що бояться втратити Бога.

Безбожниками є наші большовики. Чи вони може слідили довгі роки й дослідили, що Бога певне не було й нема? Це зіпсована воля й затемнений розум поробили їх безбожниками. Спокійні, розумні й думаючі люди вірують у Бога.

Як би був Бог, то кожна людина повинна б дійти до пізнання Бога своїми змислами; коли ж люди не годні пізнати Бога, то видно, що Бога нема?

Як би Бог був таким предметом, що його можна спостерегти людським зором, слухом, нюхом чи дотиком, то певне, що кожна людина могла б пізнати Бога своїми змислами. Та Бог є дух, що не підпадає під людські змисли, тому Бога своїми змислами люди не можуть пізнати. Однак люди мають іще більшу силу, ніж змисли; вони мають розум і цим розумом, спокійним, розважним думанням, глибокою застановою можуть приходити до пізнання Бога. Так, як ми розумом робимо висновок, чи якась музика, картина гарна, чи погана, чи якась дитина добра, чи зла — подібно також своїм розумом можемо прийти до того висновку, що певне існує Бог. Це виразно заявив св. Павло.

Хто щиро переконаний, що нема Бога, той не буде відповідати за своє невірство на основі моральної засади: Хто не знає, той не має гріха...

Як би хто мав якусь хибу в розумі й не міг прийти до пізнання Бога, то такий певне не мав би ніякої провини за своє невірство. Та хто має здоровий розум і може орудувати ним, то такий не може викручуватись незнанням, бо він грішить добровільним занедбанням цеї головної справи; а чи такий може сказати поширості: я не вірив, бо я не знав? Чи той, що не хотів подивитись, чи в кухні добре замкнений ґаз, не буде нічого винен, як хтось опісля справді затруїться ґазом? Не можна бути невинним у таких речах, що їх не можна незнати, що їх кожний повинен прослідити.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Життя Рутського в Вильні

12) Хоч після повороту з Риму Рутський переживав багато прикрих хвиль через те, що митрополит Потій не прийняв його з вищеподаних причин між своє духовенство, то однак він далі вів життя ревної побожности за проводом ОО. Ісусовців. Його життя в світі було подібне скоріш до життя черця, ніж звичайного священика, чи світського шляхтича.

Коли це побачили його молоді приятелі, то вирішили змінити поволі його строгі обичаї. Почали отже запрошувати його невпинно на всякі гостини; та Рутський знаходив тисячу вимівок, щоб ухилитись від тих світових сходин; а як уже часом був примушений там показатись, то нічого не уступав із строгости супроти себе.

До штучок його приятелів долучались заходи й сльози його матері. Теофіля Рутська ставала щораз гірше вперта в своїх кальвінських фальшах. Вона не мала вже надії перехилити на свій бік свого сина; бажала однак, щоб він бодай закинув думку про священицтво. Від свого повороту з Риму Іван завжди носив духовну одежу; підо впливом настоювань своєї матері він скинув був її на час, однак на всі її дальші намови, щоб він оженився, Іван відповідав вимівками, а вкінці відверто зовсім відмовився.

Рутський ректором грецької колеґії

В міжчасі вмер Петро Теодорович, ректор грецької колеґії в Вильні. Корсак згадує його з великими похвалами: "Був це вчений богослов і людина повна чеснот." Цей Петро Теодорович (син Теодора) був мабуть Петро Аркудій. Коли в Вильні почали журитись, хто міг би стати наслідником покійного ректора, латинський епископ у Вильні, Венедикт Война, дуже прихильний унії, піддав думку, щоб на ректора грецької колеґії запросити Рутського, на що цей погодився без ніякої трудности.

Нове становище розкрило перед Рутським широке поле для його ревности. Виховання правдиво католицького духовенства було великою потребою уніятської Церкви й України. Рутський, що перейшов найславніші школи в Німеччині й засвоїв собі в Римі всі передання церковного навчання, був, як здавалось, добре приготований до такого діла. Та вкедовзі показалось, що воно йому не вдасться. Інтеліґенція, знання, а навіть сама побожність не вистарчають до надхнення юнацтва цим духом жертви, що родить священиків спосібних відродити народ. До цього треба запалу, духа посвяти, сильного переконання, живої віри в своє діло, до чого хиткому Рутському було ще далеко. Всі спроби, щоб українському духовенству дати інших учителів, крім ОО. Василіян, не вдались ні одна. Тому Рутський по кількох місяцях свого ректорства мусів покинути колеґію. А що в тому часі траплялась нагода, щоб пірвати всі звязки з грецькою Церквою, то він задумав скористати з неї.

Подорож до Москви

Цею нагодою був виступ голосного в московській і польській історії Димитрія, що то виступив був у тому часі як син московського царя Івана Василя й, завдяки помочі кількох польських панів, засів був на московськім престолі. Цей Димитрій, для зискання помочі Польщі, поробив був перед Римом обітниці, що поширюватиме в Московщині католицьку віру. З Риму, під кінець 1604 р. приїхав до Москви, як папський посол, о. Павло Семен від Ісуса-Марії, пізніший ґенеральний настоятель Чину Кармилітів Босих. Під час його переїзду через Вильно з ним познайомився Рутський. Це знайомство мало такий наслідок, що Рутський покинув уряд ректора в колеґії й став товаришем та перекладчиком о. Павла. О. Павло обіцяв Рутському, що по виповненні свого післанництва він постарається про прийняття Рутського до Чину ОО. Кармилітів.

Уже як помічник папського посла, Рутський виїхав до Варшави, щоб там роздобути для нього поручного листа від короля Жигмонта до великого князя Димитрія. В звязку з цим ділом Рутський удався до нотаря Литви, Єроніма Воловича, що мав приказ виготовити бажану грамоту. Волович любив Рутського й дуже здивувало його це, що цей молодий шляхтич був готовий покинути раз-на-завжди свою батьківщину, добра й почесті, що його ждали, тому почав намовляти всіма силами Рутського, щоб закинув свій намір і не їхав до Москви. Всею силою своєї вимови старавсь представити Рутському, скільки добра для св. Церкви він зможе зробити при помочі своїх талантів, майна й побожности. Та всі ті спроби остались без впливу. Рутський пустився в подорож до Москви, замкнувши знову свої уха на голос перестороги Божої ласки.

Перед виїздом до Москви, Іван переписав увесь свій маєток на свою матір, а собі задержав тільки стільки грошей, скільки йому було треба на подорож. Під час цеї довгої й прикрої подорожі з Варшави до Москви, через пусті й холодні країни, Рутський не жалів ніяких послуг о. Павлові й його товаришам подорожі. Він був для них водночас перекладчиком і провідником, візником і послугачем. Таким чином він старавсь заглушити й обманути себе самого. Він старавсь переконати себе, що така посвята була вартніша, ніж та жертва, що її він відказував Богові; та Божі суди були йнакші.

[illegible]

Подорожні прибули до Москви спочатку Великого Посту. Великий князь Димитрій задержав їх аж до Пасхи. Та на сам Великдень уночі він вислав до них несподівано сторожу й приказ негайно виїхати з Москви. Не було ради. Таки ще тої ночі зібрались і пустились у дорогу за проводом місцевих людей. Так їхали всю ніч і ввесь наступний день. Та яке було їхне здивування, коли під вечір знайшлися знову перед брамами Москви! Провідники не знали, що сталося, бо вони їхали звичайною дорогою. Та о. Павло зрозумів відразу, що тут вмішалась вища сила, щоб завести на манівці його й його дружину. Він пригадав собі пророка Йону, що то тікав від призначеного йому Богом післанництва й стягнув морську бурю на тарських моряків, і відгадав, що це Рутський був йому перешкодою в подорожі. Прикликав отже його й сказав: "Іване, це ти здержуєш нас у дорозі. Я не бажаю мати тебе далі за свого товариша. Вертайся до свого краю." Почувши такий несподіваний приказ, Рутський розплакався. Він хотів вияснити цю дивну пригоду з подорожжю як кару, що спала на москалів за те, що вони казали їм рушати в дорогу в ночі на самий Великдень. Та о. Павло не змінив свого рішення, але рішуче заявив, що він не дозволить Рутському ні одної хвилини довше лишитись у його товаристві; одночасно перестеріг його, щоб негайно вертався на Литву й без застереження посвятився на службу грецькій Церкві, згідно з волею Христового Намісника. Рутський мусів піддатись і з плачем пустився в дорогу додому.

Тут годиться згадати, що навіть у хвилях хитання, коли воля тікала від жертви, Іван плекав у своїй душі бажання добра. Під час свого побуту в Москві він наклонив був великого князя Димитрія, щоб післав кілька юнаків на науку до шкіл у Литві, щоб крім науки вони засвоїли собі форми цивілізації, незнані тоді ще в Московщині; і якщо трагічна смерть князя не була б знівечила того плану, може б відчинились ворота до проповідування католицької віри в Московщині.

Поворот до Вильна

В 1605 році Рутський був уже знову в Вильні. Його поворот врадував дуже його матір і приятелів; тільки він сам остався сумний і нерішений. "Подібний до людини, що на роздоріжжю не знає котру вибрати дорогу, він бачив із одного боку грецький обряд і свою присягу, а з другого латинський обряд і все те, що він любив. Якщо він був би вільний, він був би скоро зробив вибір. Та не зважавши на все те, він почав частіше заходити до уніятських церков і тоді, за Божою ласкою, він почав набирати смаку до східньої відправи, що досі нічого не промовляла до його душі.

Проте цей потяг, що Йосафата привів до правди, в души Рутського не був іще такий сильний, щоб міг перемогти внутрішню відразу. Також і приклад молодого приятєля Кунцевича, що його від кількох місяців знаходив замкненого в монастирі св. Тройці, не був вистарчаючий, щоб усунути його хитання. Рутський хотів посвятитися на службу Богові й вступити до монастиря; та він старавсь переконати себе, що це не має бути в Чині ОО. Василіян ні взагалі в українській Церкві. По довгих хитаннях і роздумуваннях він перехилився на один бік, але не на той твердший. З початком 1606 року Іван Рутський пустився в дорогу до Риму, щоб виєднати собі подвійний дозвіл: прийняти латинський обряд і вступити до Чину ОО. Ісусовців, або кармилітів. (Д. б.).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Визнання Петра.
Глава 16:13-20

А як Ісус прийшов у сторону Кесарії Филипової, то запитав своїх учнів: "За кого люди приймають Чоловічого Сина?" А вони відказали: "Одні за Івана Христителя, другі за Ілію, інші за Єремію, то за одного з пророків." Він запитав їх: "А ви за кого Мене вважаєте?" На це відповів Симон Петро й сказав: "Ти є Христос, Син Бога живого." І озвався Ісус і сказав до нього: "Щасливий ти, Симоне, сину Івана! Бо тіло й кров не відкрили тобі, а Мій Отець, що на небі. То й Я кажу тобі, що ти Петро (скала); і Я на тій скелі збудую мою Церкву й пекельні ворота її не переможуть. І дам тобі ключі царства небесного. І що ти звяжеш на землі, буде звязано на небі." Опісля наказав учням, щоб нікому не говорили, що Він Христос.

ПОЯСНЕННЯ

Над одним із трьох джерел Йордану, близько гір Гермону, пишалось за часів Христа прикрашене величними святинями та будованнями місто Кесарія Филипа Четвертовласника, місце літнього побуту князів із Іродового роду назване так на честь римського кесаря.

Як Ісус ішов до Кесарії, то дорогою поставив апостолам два питання про Себе самого: 1)за кого мають Його люди й 2)за кого мають Його самі апостоли?

Щодо людей, то хоч вони не вважали ще Ісуса за самого Месію, то все таки уважали Його за вістуна царства Месії й за Божого висланника.

За апостолів відповів гарячий вдачею й особливішою ласкою освічений та приготований, апостол Петро. Він, що правда, не відповідав у імені всіх апостолів і не як їхній представник, але по їхній загальній думці. А він сказав до Ісуса: "Ти є Христос, Син живого Бога."

Ці слова були урочистим визнанням всеї величности Богочоловіка, Його гідности пророчої, царської та священицької й Його правдивого божества. Петро склав своє засвідчення з повним, внутрішнім переконанням, ядерно та врочисто й серед великого зворушення.

У відповіді на Петрове визнання, Спаситель називає його блаженним. Перше тому, що його пересвідчення про божество Ісуса й те його визнання дав йому Бог Отець, що все притягає до Сина.

Другою причиною, чому Ісус називає Петра блаженним, це нагорода, що її Петро одержить за визнання Христового божества. Цею нагородою буде те, що Ісус настановить Петра головою своеї Церкви. Ти називаєш Мене Христом, Сином живого Бога, а я кажу тобі, що "ти є Петро (скеля) й на цій скелі збудую мою Церкву." Спаситель називає Петра перше його давнім іменем, "Симоне Йонин", щоб зовсім певне означити особу, що до неї говорить; опісля надає йому нове імя, що його вже згадав був давніше, й разом із іменем обіцює та призначує йому уряд превеликої ваги, подібно, як це вчинив Бог, коли, давши нові імена Авраамові та Яковові, вчинив їх праотцями ізраїльського народу та носіями дідичного благословення.

Спаситель описує та пояснює природу й діяльність Петрового уряду, що відноситься до Церкви та не є нічим іншим, як верховною владою. Верховна влада виявляється в тім, що є основою церкви. "На цім камені-скелі збудую мою Церкву." Церква є будинком, а незрушимість будинку є в його основі. Що Церква є духовним будинком, товариством, то основою церкви є її голова тобто начальство. Якщо Петро має піддержувати, двигати на собі будинок, мусить посідати всю церковну владу тобто владу вчительську, священицьку й пастирську; все мусить бути з ним злучене та йому підчинене. Тільки тоді Петро є правдивою та дійсною основою. І це означають слова: "На тобі збудую мою Церкву."

Цими словами Спаситель описує також діяльність цього уряду на зовні, так і в нутрі. Діяльність на зовні буде в тім, що Церква буде відпорна й незрушима ні від якої сили, як наприклад злих людей, злих духів, затій недовірства, ересей, схизми, зіпсуття обичаїв, або зовнішніх переслідувань. Всі ті ворожі сили, це "пекельні ворота": вони однак не зможуть захитати основи, а тим самим не зможуть повалити Церкви.

В цих словах Христос говорить зовсім певно про непомильність в урядових поясненнях правд віри й науки моралі. Церква, це головне товариство вірних людей; основою віри є непомильність голови товариства, не приватна, але урядова непомильність голови в рішеннях про справи віри та зобовязаннях усеї Церкви до вірування.

Діяльність верховного уряду в нутрі полягає, по словах Спасителя, в владі ключів тобто в праві вязати й розвязувати, а це через пояснювання науки віри й обичаїв, через установу заповідей і церковних кар, а вкінці через відпускання гріхів і кар належних за гріхи.

Влада вязати й розвязувати і влада ключів означають те саме тобто необмежену владу в Церкві й це на всю її розтяглість на землі і в небі, в межах, означених Богом. Є це влада подібна до влади Спасителя. Основою влади та невидимим головою Церкви — Христос, а видимою основою та видимим головою — Петро.

Відповідь Спасителя на Петрове визнання є щодо змислу та значення, правдивою обітницею верховного уряду й особистої непомильности папи, як наслідника Петра. Таке значення потвердив Христос словами, що ними після воскресення вручив Петрові дійсно верховну, найвищу владу в Церкві. Так ці слова завжди розуміла Церква. Найбільш урочисто висказала таке розуміння їх на Ватиканськім соборі. І ввесь стан та ввесь розвиток Церкви, що в ньому ми тепер бачимо її, є здійсненням слів Спасителя, сказаних до Петра.

Щасливі ті люди, що належать до тієї святої Церкви, що її сам Божий Син оснував для нашого спасення й зробив непомильною через постійний уряд Петра-папи! Молімся що дня, щоб уся українська нація могла скористати з тієї великої ласки.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга частина

На стрілецькім фронті

Офіційне визнання

11). Як ми прибули з Горонди на фронт, то ми творили леґіон-полк У.СС., а командантом усього нашого леґіону був М. Галущинський. Та хоч наш леґіон існував і ми робили службу в Карпатах так, що поруч У.СС. у корпусі Гофмана не було кращої військової частини, проте наше становище не було ще до того часу вирішене офіційно військовим командуванням. Цього рішення ми діждались аж 14 березня 1915 року. Начальна команда армії займенувала для У.С.С. перших 48 старшин, по 19 для обидвох куренів. Командантами куренів були призначені от. Г. Коссак і от. С. Горук. Про доповнювання цих куренів свіжими стрільцями мала дбати Доповняюча Сотня (кадра), що її командантом став сот. Др. Н. Гірняк, а його помічником сот. Т. Рожанковський.

Цей розпорядок начального командування був в історії У.С.С. важливий тим, що вперше визнавав урядово існування в австрійській армії окремого українського леґіону, на основі чого У.С.С. могли без перешкоди користуватись правами дійсної військової формації.

Та з чисто стрілецького боку цей розпорядок австрійського командування не представлявсь так рожево. Австрійське командування наш леґіон розбило, понизило, обмежило, скасувало нам наше командування леґіону і створило тільки два самостійні курені, без спільного стрілецького командування. Нашого першого команданта леґіону, М. Галущинського, приділили до корпусного командування на референта справ У.С.С., а Г. Коссак, що від січня 1915 рахувався нашим другим командантом у полі, став тільки командантом куріня.

Чому австрійське начальне командування визнало формацію У.С.С. у такому дуже обмеженому виді, то про це так пише "Історія Уукраїнського Війська" (Видання І. Тиктора, 1936), на стороні 317: "Цей спосіб реорґанізації, ясна річ, не вдоволяв Стрілецтва. Воно знало дещо про різні закулісові інтриґи ворогів українського народу. Знало н. пр. про вороже відношення начальника булави корпусу, полк. Лямезана, знало ціну австрійської політики, знало й про заходи Головної Української Ради й Боєвої Управи щодо побільшення стрілецьких формацій; тимто цю реорґанізацію Стрілецтво прийняло більш як обмеження самостійности леґіону й поменшення його значення, ніж як признання й нагороду за його заслуги."

Др. Кость Левицький у своїй "Історії визвольних змагань галицьких українців", т. 1., ст. 69, таку подає заввагу про ті часи: "В таких обставинах вибився курінний командант (отаман) Гриць Коссак самочинно на полковника Січових стрільців, а призначеного нами команданта Михайла Грушевського покликано на референта справ Січових Стрільців при корпусі ґенерала Гофмана. Звідси вийшли невдоволення й особисті спори в нашому стрілецтві."

В ювілейній книзі "Українські Січові Стрільці," що її видав ювілейний комітет 1935 р., на 29 сторінці є таке одне коротке, та багатомовне речення: "Після Великодня відійшов через внутрішні непорозуміння командант II. куріння от. др. С. Шухевич до австрійського полку й команду перейняв сот. В. Дідушок."

Микола Голубець, у своїй книжці: "Рік грози й надій — 1914", кидає кілька заміток про внутрішні взаємини між Стрілецтвом, що виясняють деякі прикрі справи. "Командантом сотні III куріня був зра

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

15 квітня, 1945 Р.Б. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 8.

СКЛАДАЙТЕ ЩЕДРІ ДАРИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖЕРТВ ВІЙНИ!

Велике горе навістило Европу. Між терплячими від воєнних страхіть і небезпек — багато українців. Скільки між ними біди! Скільки бездомних скитальців, що тиняються по чужих краях! Даймо їм поміч! Кожна українська родина нехай негайно зложить із любовю свій добровільний дар для цих жертв війни. Жертв не дається до більшовицьких, тільки до своїх українських комітетів. В Америці цею справою займається Український Допомоговий Комітет, а в Канаді всі жертви посилається до канцелярії К.У.К. Адреса:
Ukrainian Canadian Committee, 711 McIntyre Bldg.
Winnipeg, Man.

Чи в'Вашій парохії є вже відділ Братства Українців Католиків і Українського Католицького Юнацтва?.. Приготовляйтесь усі до великого Конгресу Українців Католиків у Вінніпеґу!

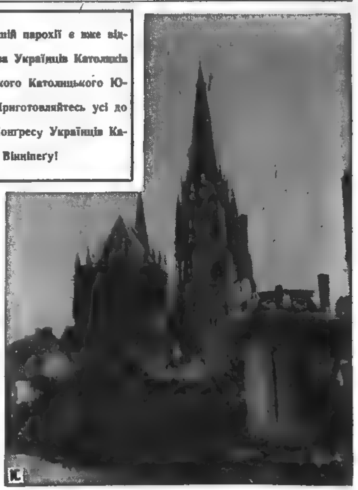

Славна католицька катедра в місті Аахен (Аквіґран). Місто здобули аліянти. Хоч багато бомб упало на місто, катедра стоїть майже неушкоджена. Ця католицька церква на німецькім воєннім фронті є наче Божим знаком, що спасення Німеччини не в нацизмі, але в св. католицькій вірі.

Українське Католицьке Юнацтво з Веґревил, Алта., зо своїм парохом. Стоять від ліва: Преп. о. В. Дрібненький, ЧСВВ., Магдалина Никифорук, Василь Сисак, Соня Пилипа, Петро Стеблик, Оля Вахнянин, Гриць Чикалюк, Марія Березовська, Лелія Стеблик. Ці члени У.К.Ю. часто приступають до св. Тайн. Вони також добрі артисти. Недавно гарно пописались на "Аматорськім вечорі" в Мондері.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $0.20: М. Стефаник, Торонто, Онт.

По $0.30: А. Семчук, Торонто.
По $0.50: А. Сороколіт, Торонто, Онт. — А. Пазюк, Равндгил, Алта. — М. Медвідь, Вілінг, В. Вер., — А. Білц, Вінінг, В.В.

По $1.00: Й. Солецький, Вілінг, В.В. — П. Боднар, Торонто, — Л. Мізун, Куксвил, Онт. — І. Гевусь, Віндсор, Онт. — В. Ґреб, Клаймер, Па. — А. Завальніцька, Монтреал, — Ю. Бронгель, Монтреал, — А. Багрій, Лемонт, — В. Багрій, Лемонт, П. Котиляк, Лесюр, Алта. — Т. Попик, Лесюр, — К. Яцина, Монтреал, — Н. Гриців, Ту Гилс, Алта. — Й. Солецький, Вілінг, Вест. Вер.
По $5.00: А. Мудрик, МеКіс Рокс, Па.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

БАТЬКИ й ДІТИ

ПРАВО ДИТИНИ

Остап, подряпаний і заплаканий, прибігає до батька й неньки. Сусідів Юрко вибив його в бійці. Остап жалується. Мати втирає йому сльози, пестить і потішає. Але на обличчі батька видно гнів. За хвилю гнів цей звалюється на дитину. Тепер Остап має не тільки подряпане лице, але дістає ще в шкуру. На щастя таке упімнення довго не триває й дитина по хвилині втихомирюється. Але не втихомирюється мама. Між батьками йде тяжка суперечка про те, як треба виховувати дитину. Називають себе по черзі: "Ну й батько без серця!" — "Зате ти яка жінка!" — "Простак!" — "Що за тендітність!" — Остап стоїть і слухає зо спущеними очима? В малій голівці такі гонять думки: Татко мене вибив, мамця приголубила; тай я теж завинив і доброго дав чосу Юркові". Та тепер, слухаючи суперечки батьків, уже нічого не розуміє. А preцінь хлопчина має святе право до розумного проводу в родині.

Пригода з Остапом, це дрібний випадок із тисячі щоденних переживань у родині. Назагал батьки, мало пристособлені до виховного завдання. Іноді не мають до нього потрібної підготовки. Сьогодні організують у нас різні курси, прим. як доглядати корову, щоб давала багато молока, як плекати молодих собак і т. д. Але дуже мало уваги звертає загал на те, щоб дати батькам відповідну виховну освіту. Тому багато батьків виховують своїх дітей навмання, не знаючи навіть найперших виховних основ, не вміючи порадити собі в більшими сучасними виховними труднощами, не старавшись вдумуватись достаточно в дитячий світ, в таємничості духового життя дитини. А тимчасом виховання це штука, що її треба навчитися. Тому молодь треба вводити в розуміння її будучих завдань у подружжі. Замало випайнати гарне мешкання, замало не бути судово караним, мати гарний цвітник, або знати модну пісню з радія. Батьки й будучі батьки повинні шанувати і узяти собі до серця святе право дитини на добре виховання. Геть байдужність із цієї ділянки! Виховання — це святий обовязок батька-матері. Школа має їм у тім ділі помагати.

ВИХОВАННЯ — НЕЛЕГКА СПРАВА

Всяке виховання справа нелегка. Сьогодні часто чується нарікання: "Скільки клопотів справляє мені мій син, чи моя донька!" Зажурений батько скаржиться на своїх дітей перед приятелем. Мати виливає свої жалі перед приятелькою. Неодна знову шукає помочі в своїх тяжких журбах перед образом Божої Матери. Різні відпустові місця могли б розповісти про море терпінь батьків.

Що сьогодні так утруднює виховання? Говорять, що батьки зайняті працею на хліб насущний і безліччю інших справ, не мають часу на виховання дітей. Навіть сили сильно, мовлю, зуживає щоденна боротьба за існування. Скажуть, що через те все можемо вложити менше сил і охоти на виховання дітей? Бідолашний селянин, що увесь рік тяжко працює й за свої продукти мало що дістає; підприємець, що силкується вдержати підприємство; робітник завсіди непевний, чи даремно не піде завтра до праці й мільйони безробітних батьків — усі вони мусять боротися в дуже тяжких умовинах. Таким чином матеріяльні справи шкодять вихованню дітей. Батьки нарікають без упину на лихих товаришів, на згіршення, на фільми, злі книжки й сучасне зіпсуття.

До цих зовнішніх труднощів долучуються ще такі, що є в самих дітях, а саме: гріх первородний і його наслідки.

Людина давно перестала бути твором досконалим, чистим, гарним і благородним, таким, як його сотворила колись Божа рука. Увесь людський рід сплямлений і понижений гріхом перших батьків. Первородний гріх позбавляє маленьких новонароджених дітей освячуючої ласки. А ця ласка конечно потрібна, щоб осягнути найвище призначення.

Гріх первородний захитав основами людської душі. Наш розум, сильно затемнений, — має сотки фальшивих поглядів, блудів, похибок і духовних недомагань. Душу людську якась сила тягне до гріха. Хлопцеві годі майже перейти біля повної шафи, щоб не поласувати.

Дитина багато більше схильна до лихого діла, як до доброго. Її воля така слабка й така мало витривала. Тож нарікання батьків на молодь без сильної волі сьогодні прямо застрашаючі.

Багато батьків мають сьогодні дітей тяжких до виховання. Журяться дітьми, що говорять неправду, крадуть, є ліниві та вперті. То знову багато дітей заляканих, тяжких до науки в школі. А скільки сьогодні таких дітей, про яких ми одного дня з жахом довідуємося, що вони тільки на вид добрі й чесні. А вкінці молодь, що не хоче молитися, молодь не чутка й байдужа до релігії! Все те журою наповняє сумлінних виховників молоді.

(Далі буде).

Бл. п. Григорій Вітик із Кінгстон, Онт. — Допис є в "Світлі."

Мондерські співачки — Ганна Лисаковська й Леся Тріска під час концерту "Рідної Школи". Славно!

У.К.Ю. в Лішор, Алта. Стоять від права: Андрій Захарко, Микола Сенишин — славний окружний молодий дяк, Темля Сенишин, Ксеня Батюк, учителька й секретарка місцевого У.К.Ю., Іван Сенишин.

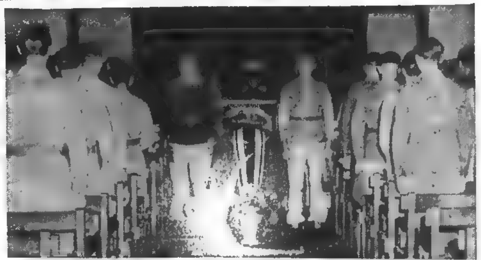

Німецькі католицькі полонені вояки ховають свого товариша, що спочив на американській [redacted].

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Instructive and Educational Section

Aids To Purity

WHY BE PURE?

(d) **Impurity binds the understanding.**

"The sins of the flesh," says St. Thomas, "extinguish the light of reason, for carnal delights cause the soul to be drawn entirely toward the pleasures of the senses." (2. 2, q. 53, a. 6.) The impure "shut out God for themselves, and from their mind, and give themselves to their lust, as the horse and the mule, which have no understanding," and over whom "the devil hath power" (Tob. 6, 17). No longer capable of appreciating things spiritual, the most serious truths, Heaven, Hell, Judgement, Eternity, fail to make any impression upon them. "But the sensual man," says St. Paul, "perceiveth not these things that are of the spirit of God." (1 Cor. ii. 14).

(e) "By what things a man sinneth, by the same also he is tormented." (Wisd. xi. 17). We reap what we sow. "He that soweth in his flesh also shall reap corruption" (Gal. vi. 8). The impure man becomes corrupt in his tastes and inclinations, and not infrequently, as we shall see, this corruption takes the form of bodily disease, which works havoc not only with himself, but also with his consorts and their offspring.

Impurity does frightful harm to the health of the body.

Dr. James Walsh in "Religion and Health," p. 184, says that nothing has worked so much detriment to the health of mankind for the many centuries as habits of impurity. Among physicians' most trying problems, by reason both of their prevalence and of their serious effects, are various venereal diseases resulting from sins of the flesh.

Reports the American Social Hygiene Association: "In these United States and in this year of peace 1920, **more lives than the whole empire of Great Britain** lost during **any year** of the Great Wars will be flicked out by two diseases which are curable and preventable diseases. Nor will the year 1920 stand alone. In the four and a half years of intensive warfare between **1914** and **1918**, the **fifteen** civilized nations which fought at Armageddon gave to these twin scourges a **heavier toll** than they did to bullets, shells, gas, airbombs, all the ghastly, wholesale **killers of modern battle.**" (Publications, n. 250, "Conquering the Old Enemy".) "The **more important** of these diseases is estimated by authorities to kill **annually** in the **United States** more than 300,000 people. It is far more deadly than tuberculosis and carries off every year nearly, if not quite as many lives as influenza at the hight of the epidemic. **France lost** during the four years of Armageddon **1,350,000 lives in battle. We lost** as many during the same time from this single venereal affection." (Walsh in "Religion and Health", p. 187)

The Solitary Sin.

Other names for this sin are self-abuse, masturbation. Wilfully indulged in, is a serious offense against God and is greviously contrary to nature. "The masturbator", says Dr. Gottlieb Vogel, "gradually looses his moral faculties; he acquires a dull, silly listless, embarrassed, sad, effeminate exterior. He becomes indolent, averse to and incapable of all intellectual exertions; all presence of mind deserts him; he is discontented, troubled, restless in company, he is taken by surprise, and even alarmed if required to reply to a child's question; his feeble soul succumbs to the lightest task; his memory and mind are weakened; fear and even despair overtake him." Such the results if the habit is frequent and endures for months and years. Even if practiced only occasionally, its victim suffers from "loss of self-respect, remorse, fear of serious results, and a sense of defeat in being unable to conquer the habit." (Paper issued by U.S. Public Health Service.) "There is not a vice more fatal to the conservation of man than masturbation," says Dr. Fournier, Paris. It deprives him of his life-energy and brings on bodily exhaustion, which makes him an easy mark for desease, for consumption, nervous and muscular troubles, epilepsy.

HOW TO REMAIN PURE

(Adapted from the works of St. Alphonsus)

One day, the Gospel tells us, the disciples tried to expell from an unfortunate boy an unclean spirit. They were unsuccessfull. Other evil spirits they had expelled, but against this one they were powerless. The distracted father brought his son to Our Saviour and immediately He drove him out. Alone with their Master, His disciples asked Him: "Why could not we cast him out?" "This kind (of devil)," He replied, "is not cast out but by prayer and fasting." (Math, 17, 14-20; Mark 9, 16-28).

Those who have unhappily become slaves to the demon of impurity, as well as those who wish to keep him from gaining possession of their souls, may well remember that this kind, the devil of impurity, can be driven out or **kept out** only by prayer and fasting. **Prayer, plenty** of it, and **fasting**, that is, self-denial, **mortification** not merely of the sense of **taste**, but **mortification of all the senses.** Here are two weapons which, if faithfully employed, will **infallibly** ensure our victory over all the assaults of the flesh.

THE FIRST WEAPON — PRAYER

Why Pray?

St. Paul tells us: "There was given me a sting of the flesh, an angel of Satan to buffet me. For which thing thrice I besought the Lord, that it might depart from me. And He said to me: 'My grace is sufficient for thee'" (Cor. II. 12. 7, 8). In this contest with the flesh we must not rely on our own strength. "The spirit indeed is willing, but the flesh is weak" (Math. 26, 41.) Only too willingly do those other two enemies of our soul, the world and the devil, join forces with the flesh in its attack. To pit our feeble human strength against this powerful triple alliance is the height of rashness and means certain defeat. We need help from God.; we need His grace. "Without Me, you can do nothing," says our Blessed Saviour. "Ask and you shall receive." Ask Him for His grace, for His help, and the supernatural strength by which He supports our will in time of temptation, will make sure the victory. Then we shall be able to say with St. Paul: "I can do all things in Him Who strengtheneth me." (Phil. 4, 13).

To be continued.

Молода пара — п-во Василь і Марія Палцат. На нову дорогу життя поблагословив їх 21 січня в Едмонтоні Преп. о. Л. Джіголик, ЧСВВ. Молоді подруги походять із добре відомих в окрузі побожних родин. Редакція бажає П-ву Молодим Божого благословення на многі літа!

— ЖАРТИ —

Не пропало. — Ой, це вже північ, час іти додому! — Каже гість. — Га, як уже збираєтесь, то я не буду задержувати вас довше — каже зануджений господар. — Справді, який цей вечір був милий для мене. Я прийшов до вас із болем голови, а тепер він уже минувся. — Ні, не минувся, бо тепер у мене розболіла голова — відповідає терпеливий господар.

Причина. — Один урядник при метеорологічній станції так часто милився в своїх передказаннях погоди, що з нього почали люди насміхатися в усій окрузі. Довідавшись про це, бідний невдачний астроном подав просьбу до заряду, щоб його перенесли в інше місце. — Чому? — спитали його з головного офісу. — Бо підсоння не погоджується зо мною — відповів чимскоріш урядник.

Зрозумів. — Умер чоловік і його приятель замовив на домовину вінок із написом. Замовляв телефоном осьтак: Зробіть широку стяжку із написом: "Спочивай у спокою," з обидвох боків, а як буде місце, то: "Стрінемось у небі." Самого квіткаря не було вдома, то замовлення відібрав молодий челядник. Яке ж було диво, як на домовині появивсь вінок із широкою стяжкою й написом: "Спочивай у спокою з обидвох боків, а як буде місце, то стрінемось у небі."

Сліпий. — На розі вулиці стоїть сліпий у гарних окулярах. Подорожний, що минав його, кинув йому до шапки 5 сотиків, однак вони впали поза шапку на землю. Сліпий скоро нагнувся й підняв гроші. — А я думав, що ви сліпі! — скрикнув прохожий. — Ні, я не сліпий, тільки заступаю місце того, що тут завжди стоїть. — А де ж він? — Пішов подивитись на фільму.

STORIES

THE GREAT CONQUEROR AND THE INDIAN CHIEF

Vasco Nunnez was a great Spanish General who, by his bravery, conquered the West Indies, and brought them under the Spanish rule. In return for this he was made Viceroy of the conquered provinces.

One day a poor Indian chief, named Mumitama, was brought before him, accused of having formed a plot to take away his life.

The poor man tried in every way to prove his innocence, that he might escape death; but all in vain—the evidence seemed to be against him, and he was condemned to die.

When he saw there was no longer any hope, he went forward to the foot of the tribunal, and, falling on his knees, reverently put his hand on the hilt of the Viceroy's sword.

"Most noble conqueror," he said, "how could you for an instant think that I could be guilty of such a great crime? Did I not see this sword always hanging at your side? How could I ever dare to attempt the crime I am accused, since I have only weapons of wood, knowing that with one blow you could strike me dead?"

These words were said in a tone which showed how much he thought the great conqueror superior to himself. He saw that life and death were in his hands, and therefore he humbled himself before him. They also served to convince Vasco of the poor man's innocence, and procured his release.

My child, this is but a feeble image of how little we are in the presence of God, Who is so great; and it should be a lesson to you, never to offend Him, since He could in one moment take you out of this world, and punish you forever for doing so.

Панство Молоді — Михайло Захарко й Софія Палцат після свого вінчання, дня 3 лютня, в церкві св. Йосафата в Едмонтоні. Весільна гостина відбулась в Брудергайм, Алта. Молода пара визначалась побожністю в часі своїх юнацьких літ. Нехай Бог благословить їх щасливою долею!

THE EMPRESS AND THE BISHOP.

Eudoxia, Empress of Constantinople, hated St. John Chrysostom, because he always spoke to her of her faults, which she did not try to correct.

One day, being very angry, she said to him: "I am going to banish you from this city, and send you into the most distant parts of my empire. In this way I will put an end to these reproaches."

St. John answered: "Do you imagine that by these words you will make me afraid? Oh no! The God Whom I serve is everywhere; His immensity fills the earth. Send me into any part of the world you please: I will find God there, as much as in this city; and I care not where I am, since God is always with me."

AUGUSTINE AND HIS SISTER SOPHIA.

Augustine was one day alone in the house with his sister Sophia; their parents had gone out.

"Sophia", he said, "come, we have a good opportunity of getting some nice things to eat, for we are alone in the house."

"Yes, I will go with you," she said, "but we must go where no one will see us."

"Let us go into the pantry, then, where there are some nice things; no one will see us there."

"But", she said, "you surely have forgotten about the man who is cutting the firewood just outside the window; he will certainly see us. So we cannot go there."

"Then we will go into the kitchen, for there are——"

But she interrupted him, saying, "No, we cannot go there either, for the woman who is washing in the courtyard will hear and see us, and will be sure to tell our parents."

"Well, I know a place where no one will see us—the cellars where the wine is kept. It is quite dark there, and we will enjoy ourselves to our hearts' content."

Sophia answered, "It is quite true no one can see us there; but God is there, and He can see us in the dark as well as in the light. His eye is upon us everywhere, and He will punish us if we do wrong."

Augustine answered, "You are quite right, dear sister; I forgot that, but I will try to keep it in mind for the time to come."

So, my child, God sees you wherever you are; and when any one tempts you to do wrong, think of this.

SILENCE! HERE IS BERNARDINE.

When St. Bernardine was a little boy, he was so good and innocent that his companions looked on him with a kind of reverence. They never said an unbecoming word when he was with them, and if they saw him approaching when they were speaking in that way, they immediately ceased, saying one to the other: "Silence! here is Bernardine!"

If the presence of a holy child had so much influence on his companions, how much greater should be the influence on us of the thought of God's presence.

Joseph The Provider

Two held Joseph's bonds and drove him before them . . .

"Yes, so you are," Mai-Sachme said.

He told the slaves, "Untie him! We work hard for Pharaoh!"

LANCE bearers opened the prison gates to let the newcomers through. To Joseph, it seemed as though he were back in the times when he and the Ishmaelites were admitted to the fortress of Thel. Then he had been a boy, abashed before the marvels and abominations he saw in Egypt. Now he knew them all.

Two of Potiphar's people held the ends of his bonds and drove him in front of them. Then they waited, under the curious gaze of the soldiery, in a little quadrangle in the sparse shade of spindling palm trees.

The son of Jacob mused. He was recalling what Potiphar had said about the governor of the prison: that he was a man with whom one did not jest. Yet he reflected that Potiphar probably did not know the man personally at all and had simply guessed that the man in charge over a prison was bound to be forbidding—a probable but not an inevitable conclusion. Joseph consoled himself this was a human being somehow to be got on terms with.

Such was the nature of Joseph's confidence. Generally speaking it was trust in God, and with it he armed himself to look Mai-Sachme, his taskmaster, in the face. The grating presently opened and the troop-captain came out.

The governor was a man of some forty years, a stocky figure who wore a brown wig. He had round brown eyes under heavy black brows and a small mouth. His whole expression was oddly unruffled, even sleepy. He read the rolled letter.

When he lifted his face the black brows were threateningly drawn, yet a smile played about his small mouth. Now he banished smile and threat. "You are the former steward of the great courtier Potiphar?" he demanded.

"I am he," answered Joseph in all simplicity. And yet this was rather a strong answer. He might have replied, "As you have said," or "Maat speaks out of your mouth."

Mai-Sachme's placid features did show a faint confusion. "Yes, yes, so you are," said he. The fact that this man was the handsomest twenty-seven-year-older in the two lands may have contributed to his absence of mind. Beauty is impressive.

Now he shook his head as he looked over at Potiphar's two house-slaves who were holding the ends of Joseph's bonds. "What are you doing there? Are you going to plow with him or play horse like little boys? Untie him, stupids! Here we work hard for Pharaoh . . ."

(Continued)

зу артилерійський четар Рожанковський, первісно назначений "начальним вождем" Стрілецтва, але по 2 днях йому відібрали сотню й залишили без приділу; сотню перебрав брат Гриця Коссака, Іван, народній учитель, що ніколи не служив при війську, ніколи стрілецькою організацією не цікавився й був повним військовим анальфабетом...

Факт, що заслуженого для стрілецької організації четаря Сеня Горука назначено тільки сотником та й іще під рукою відразу незлюбленого Гриця Коссака, впарі з затіями проти Рожанковського й іменуванням Івана Коссака сотником, викликав якнайгірше враження серед Стрілецтва. У Львові було ще пів біди. Про те, що ділялось при вулиці Мохнацького ч. 12. (в осідку Боєвої Управи), мало хто знав. Ті, що найбільше каламутили політично-організаційну калабаню, поїхали патронувати Стрілецтву до Відня; аж потягнення в безпосередньому проводі Стрілецтва, в самому коші, започаткували той фатальний розлам у лоні Стрілецтва, що протягом усього свого існування обнижував його престіж на зовні й перепинював внутрішню консолідаризацію.

Начальний вождь Галущинський зразу замкнувся в собі, наче лякаючись контакту з стрілецькою масою. Зате знайшов собі до нього приступ Гриць Коссак, щоб зразу використати авторитет начального вождя й укласти стрілецьку єрархію по своїй вподобі, а потім підважити становище самого Галущинського й сягти по булаву начального команданта Стрілецтва. Йдучи до своєї мети, Коссак не зражувався пануючими в Стрілецтві настроями, використовував кожну нагоду й кожен засіб, дуже часто придержуючись старої максими, мовляв "негоноро, але здорово.."

...Одинокий стрілецький старшина Рожанковський мав відвагу запротестувати проти такого к а р и г і д н о г о способу вжиття стрільців (на 20-ки). Решта кадрових старшин одобрила план Кватерніка. Одобрив його й "начальний вождь" стрілецтва Галущинський; можливо, що в такій розвязці справи він бачив вихід для себе — за всяку ціну спекатися команди над Стрілецтвом і відповідальности за його дальшу долю. Ця нещасна команда тяжіла йому від першої хвилі й він нераз висловлював думку, що волів би бути командантом етапної пекарні, ані-ж морочити собі голову з "розгнузданими" добровольцями...

...Та в Ґоронді завелися своєрідні відносини. "Начальний вождь" Галущинський, не знавши, що з собою робити, притулився до команди корпусу Гофмана, де йому доручили... цензуру полевої пошти. Команду коша перейняв проф. С. Тамашівський. Рівночасно серед старшин кошового запілля встигла вже виробитись своєрідна система "маркирації". Який-такий чіпався якогось особливого приділу, старався переконати всіх і вся про свою "необхідність" у коші, а рівночасно, для угрунтовання своєї позиції, обмотував себе сплетнями й інтригами, мов кільчасним дротом. Уже в Горонді почався розклад тих елементів, що знайшлися в Стрілецтві, коли не випадково, то не з ідеї, а з вирахування.

Безрадність Галущинського, що високу гідність "начального вождя" Стрілецтва вмів погодити з підрядним становищем цензора полевої пошти при корпусній команді, використав Гриць Коссак. Був це народній учитель із Бережанщини, запасний поручник 36 полку краєвої оборони. Ще у Львові зраджував він охоту обняти провід над цілим стрілецтвом, але на перешкоді стала лярність Галущинського. Тому він рішив в першу чергу позискати довіря "начального вождя" й вийти на вимріяне становище по його плечах, остаточно й по його трупі. Амбіція й енергія Коссака, супроти заляканости й безрадности Галущинського, робили своє. В поле відійшов Коссак як командант куріння (баталіону). В полі теж почав заходи над своєю дальшою карієрою. Його заходи доволі скоро увінчались повним успіхом. Команда корпусу іменувала його командантом стрілецького леґіону в полі, тоді, коли Галущинському ще залишився титул команданта цілого леґіону — в полі й запіллі. На ділі був це тільки пустий титул, що до нього з найменшою повагою відносився сам Галущинський. Коссак, раз дірвавшись влади, не був схильний ні з ким нею ділитися, а тим менше комунебудь її відступити.." Стільки Голубець.

А Роман Купчинський у своїй сатиричній поемі так змалював ці сумні стрілецькі міжусобиці:

"Полковників в нашім полку маємо аж два;
Дивогляду в цілім світі такого нема,
Але наша Україна,
То багатая країна,
Може собі це, брате,
Зафундувати...

Отаманів в нашім полку маємо аж шість!
Один другого з любови мало-що-не ззість..
Кожний хоче курінь мати,
Та не хоче корпус дати;
В тім ціла трагедія
І комедія..."

І коли вже автори, що хочуть вияснити причину обмеження У.С.С. австрійським командуванням, згадують про якісь шкідливі впливи й інтриги, то не треба їм забувати цих потягнень, що вийшли з-поміж самих найвищих старшин У.С.С. У декого було надто багато амбіції, а обмаль було релігії, тому деякі стрілецькі старшини жерлись між собою, а цим підривали нашу повагу й добре імя перед високим військовим командуванням, що мало некорисні наслідки для всього Стрілецтва. Стрільці гарно робили службу, потом і кровю зрошували фронт, а наш леґіон ішов у долину, бо амбіція, протекція й брак релігійних засад деяких одиниць кидали на нас темне світло. І як сумно стає на серці, коли доведеться згадати такі події, що через них доводилось ходити з похнюпленою головою...

Часи леґіону У.С.С. минулись давно. Ті найвищі старшини леґіону, що кинули на Стрілецтво тінь і були колись причиною журби й смутку для самих стрільців і неохоти між австрійськими командантами, вже повмирали, або наприкінці свого життя. Все те покрила стрілецька слава, що її здобув ідейний стрілецький загал.

Та в теперішній і будучій нашій праці та тінь, що впала була на У.С.С. через невідповідних старшин, повинна стати нам за пересторогу, щоб до проводу допускати в нас тільки таких людей, що щиро ідейні й високоморальні. Що своєю свідомістю й добрим, певним характером дають нам запоруку, що наші церковні й національні справи, що їм віддається в руки, будуть поладнані згідно з нашими загальними ідеями й потребами, а не по лінії амбіції й головно особистих зисків одиниць.

Вибираймо завжди тільки таких представників, що не понижають Христової релігії ні свого українського імени. Нашими провідниками й оборонцями не можуть бути нечесні й безхребетні, амбітні й самолюбні, але тільки ідейні й чесні люди, що розуміються на справах і "своє життя готові віддати за своїх друзів." Що від їхньої праці зросте Божа й наша слава. (Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ВСТУП

2. — Я бажав би пощадити святиню — промовив вождь до стоячого коло нього мужа, що мав жидівські черти лиця, а римську одежу. Наш Верґілій добре говорив: "Треба прощати покірним, а поборювати гордих." Йосифе, будь іще раз моїм перекладчиком: піди під мури міста й обіцяй їм ласку цісаря на його простягнену правицю!

— Пане, скажу за Тацитом: "Із цеї святині відходять боги," — відізвавсь Фабрикій — самі жиди чують там жалібні голоси, а тут дивися... на вершку мурів: чи не бачиш там божевільного, що від сімох літ викрикає до них "горе"?

Дійсно, дрібна людська точка, в селянській одежі кидалась на мурах, кидаючи порох догори, а її переразливий голос так, наче б увесь той малий чоловічок був перемінений у крик, викрикав протяжно:

Горе святині — горе містові горе народові!

Збіглася громадка жидів і почала з криком бити пророка нещастя, та він стояв нерухомо й, наче б не чув ударів, не переставав викрикати...

Жидовин Йосиф підіхав верхи під мури. Побачивши його, на мур висипалось муравлище обляжених, блідих, ослаблених голодом, та з усею заїлістю фанатизму в очах.

Довго промовляв до них і промовисто вияснив хід справ свого народу — та як відповідь розніся тільки великий, протяжний вереск... і свиснув камінь. Йосиф Флавій, поцілений, залився кровю.

Прибігли римляни на рятунок — Тит закипів гнівом:

— До мурів! кинув приказ— час милосердя вже проминув!

На ті слова кинулись леґіони. Заграли обложні машини. Відломок скелі, випущений із великою силою на вершок мурів, поцілив селянина Ісуса, сина Ананусового.

— Горе святині — горе народові — горе мені! додав завмираючим голосом і впав із словом злого віщування.

А Фабрикій при боці Тита, наче б нагло втратив силу й рух, вліпив свої блискучі очі тільки в одне місце на мурі, бо йому здавалося, що камінь із руки вояка, що зранив Йосифа Флавія Жидовина, був керований оком і приказом женщини... По хвилі доглянув крізь розвалину муру мужа в білій одежі, в багрянім плащі, що його всі знали, як вождя облоги: Симона, сина Гіори — а при ньому женщину високого росту, надзвичайно гарну. Черти лиця гинули в віддалі, але постать повна маєстату, золотиста краска обличчя, гордий лук чорних брів і погляд, повний дикого надхнення, прошибав наскрізь.

— Красуне! — крикнув римський вождь, а звернувшись до прибічного вояка сказав:

— Катоне, тисячу сестерцій тому, хто візьме її живцем.

— Як дістанемось на мури, шляхетний Фабрикіє — муркнув Катон. Та жіноча зява зникла разом із Симоном Гіорою.

Наступ того дня був відбитий. А вояк, як вертавсь із своїм вождем до обозу, наче сам до себе прошептав півголосом імя Корнелії Доротеї.

Здрігнувся Фабрикій, почувши це імя, бо Корнелія Доротея, що її визволенцем був Катон, віддала була своє серце вождеві за його любовні присягання. І тепер, у далекій Марсилії тужила за ним, оточивши його, в своєму заступстві, дбайливістю свого вірного слуги. Добув листи, що їх привіз був йому урядовий післанець із Кесарії, перепливши море з марсилійської пристані — і задумавсь над ними. А Катон слідив їхнє враження на обличчі Фабрикія.

— — — —

Наступні дні стали свідками виду, що від нього блідло небо...

Ласкавий цезар Тит, з мести за програні мирові заходи, погорджене своє красномовство, а також, щоб перелякати Єрусалим, казав розіпясти напроти вершка Голгофти 500 жидівських утікачів, що для ратування життя перебігли були до римського обозу.

І дерева не стало в окрузі на хрести... Жертвою впали всі теребінти й пахучі дерева бальсаму й ощаджені досі останки

дооколишніх лісів. Мертвий ліс шибениць із кривавими людськими тілами, що здригались від муки, станув на очах обляганих як заповідь, чого могли сподіватись, як схочуть довго опиратися.

Та той "твердої шиї" неподатний народ вивів товпу дітей і жінок розпятих на мури й показав їм муку розпятих ви крикаючи:

— Оце ласка Римлян!

— Умремо!

А обляжені ставали ще більш завзяті в обороні.

Одночасно велика лава жидівських бранців, випущених із римського обозу, верталась Йосафатовою долиною до міста, поливаючи широкими струмками дорогу — бо з розказу цезаря Тита кожний мав відрубану праву руку... І земля тряслася від ридання, а крик злоріченя підносивсь догори й заглушував крякання супів, що їх ціле стадо кружляло чорним хороводом над долиною, занюхавши під мурами напів зігнилі обдерті жидівські трупи, що їх жиди цілими сотнями викидали зо стрімких зводів Сіону, коли в місті не стало вже обляганим місця на гроби.

Римляни поновляли раз-у-раз свої наступи. З нещасного міста виривались підїзди. При кінці місяця Ксантика долішне місто впало в руки римлян, а опісля, по двократній, окремій облозі, як римляни зробили вилім у мурі й пустили по місті пожар, здобули Акру.

Тит розіпняв свій намет на місці обозу Сеннахериба, під самою Голгофтою, а ще лишались до здобуття осібні твердині: Антонія, Морія, Сіон і три Іродові вежі.

Третього дня місяця Дезія, найбільший із усіх римських гелеополь-таранів, що його навіть самі жиди називали Нікон тобто Переможний, попереду всіх інших рушив із великим гуком по похилій греблі проти міста, а за його охороною військо, зручне в творенні рухомих дахів, що їх звали черепахами, збитими докупи рядами, під накриттям своїх щитів, пробувало, як уже стільки разів, прорубати вилім у мурі.

Та цим разом, ледве задуднів під машинами насип землі, на греблях, збудованих на деревляних колодах, ледве рушилось військо — запалась під ними з великим гуком земля, підрита підземними хідником, що його викопали люди Івана Гіскалі.

Одночасно від твердині Сіону вискочило з очайдушною сміливістю три борці Симона Гіори, що горіючими смолоскипами запалили обложні римські машини. Під ніч розгорівся пожар. Із міста, за трьома героями, вискочив підїзд і коло палаючих машин счинився страшний бій.

Жиди, вихуділі, слабосилі, невправлені в бою, без военного ладу боролись із усею скаженою пристрастю, з шалом останніх зусиль розпуки; римляни з холодною кровю карного війська, в безбоязкім ладі, з холодною відвагою — карані так само за неповздержні прояви мужности, як за трусливість.

Та вождь 10-го легіону, пірваний военним шалом, не звертав уваги на звичайну римську стратегію: особисто, без шолому — що його йому здер і збив із голови ворожий удар — кинувся між лави борців, бо тут перед собою побачив серед жидів лицарку, що загрівала до бою своїх співвизнавців.

З запаленою головнею в руці, що від неї сипались іскри й її постать обсипали вужами огню, з чорним розвіяним волоссям, з приказом в очах і голосі, кидалась серед борців, як гарний демон.

Фабрикієві засвітились очі.

— Красуне! — крикнув до неї — до мене! Всі скарби світу кину тобі під ноги! Прийди до нас. Клянусь тобі на Йовіша — не матимеш пригоди!

Та в тій хвилі загримів за ним голос:

— Лакріє Лепіде! Чи ти забув, що ти вождь легіону? Кара смерти жде тебе, якщо своє життя наразиш без потреби.

Був це сам цісар Тит, що як засвідчає Йосиф Флавій, побачивши небезпеку прогри бою, надбіг особисто й не без труду впорядкував римські лави.

(Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПОДЯКА. Іван і Вікторія Поранич складають прилюдну подяку Матері Божій за щасливий поворот їхнього сина Созонта з за моря.

ПОБАЖАННЯ. Дня 18 квітня, Впр. о. Сильвестер Журавецький, ЧСВВ., ігумен ОО. Василіян у Шикаґо, святкуватиме 25-літній ювілей свого священицтва. Редакція "Світла" щиро бажає О. Ювілятові особливого Божого благословення на довгу й спасенну працю в службі Христовій й українському народові, а також і особистому житті.

З МІСІЇ О. МАРКІЯНА. Ванкувер, Б. К. У новокупленій церкві Покрова Пресв. Богородиці відбулась у днях від 25 лютня до 4 березня перша українська католицька 8-денна місія за проводом місіонаря, Преп. о. М. Пасічника, ЧСВВ. На місійні науки горнулось багато людей, а головно вечорами по роботі. Для шкільних дітей була окрема 3-денна місія. До св. Тайн приступили всі учасники місії. Парохом у Ванкувері е Впр. о. Т. Ґреб, ЧСВВ., а крім нього працює там попередній парох, а тепер військовий духовник, Впр. о. сотник Т. Добко, ЧСВВ.

Винипеґ, Ман. Церква св. о. Николая. Від 11 до 18 березня поверх 700 людей заповняли церкву св. о. Николая, щоб послухати місійних наук о. місіонаря Маркіяна. Крім загальних наук о. Місіонар виголошував іще окремі науки для поодиноких станів. На науці для юнаків було 87 осіб, дівчат 135, а в 3-денній місії для школярів брало участь 200 наших побожних дітей. Місійний молебень відправляло 5 священиків. Люди любили слухати займаючих наук о. Маркіяна й говорили: "Ми ще слухали б... Нам здавалось, що наука тривала тільки чверть години..." До св. сповіди приступило під час місії 855 осіб, а св. причастій роздано 1020. Приємно було дивитись на ті сотні побожного народу, як на закінчення св. місії приймав Пресв. Евхаристію, щоб виєднати собі ласку витревання в св. вірі. Після останньої Служби Божої, що її відправив о. Місіонар у співслужбі ОО. Василіян: Й. Сеньшкова й Б. Слободи, учасники місії одержали від о. Місіонаря папське благословення з повним відпустом. Парохія св. о. Николая, що вже 40 літ веде свою прикладну релігійну працю за проводом ОО. Василіян, тепер, після духовної обнови, поведе ще краще й глибше релігійне життя для Божої слави й свого спасення.

Форт Рудж — Винипеґ. За стараннням трудолюбного молодого пароха, Всеч. о. Володимира Божика, відбулась у Форт Рудж від 18-25 березня св. місія, що нею провадив о. Маркіян. Парохія не має багато членів, та вони визначаються глибокою релігійністю. Не зважавши на нічну, томлячу працю, народ горнувся на місійні нуки. Від середи до суботи була місія для школярів. У суботу вся молодь приступила до св. Тайн. Старші парохіяни кожного дня місії приступали до св. Тайн, а в неділю всі парохіяни прийняли спільно Пресв. Евхаристію. З нагоди місії о. Маркіян, подібно, як і в парохії св. о. Николая, відвідав усіх хворих по домах і в санаторії Кінґ Джордж і дав їм нагоду прийняти св. Тайни.

Тепер о. Маркіян виїхав на місійну працю до Ню Йорку.

Парохіяльні місії, це велике добро й час особливої праці Божої ласки в людських душах. Багато людей почали від св. місії нове життя. Котра парохія хоче вести правдиво релігійне життя, повинна уладжувати кожного року св. місії так для старших, як і для юнацтва. Оживлений місійний рух у епархії є знаком високорелігійного життя вірних, а зокрема душпастирської ревности духовенства.

О. Маркіянові бажаємо для дальшої місійної праці доброго здоровя й сильного духа!

ПОЛЬСЬКА АРМІЯ. Лист із 18 серпня 1944 р. Найдорожчий мій Братанку! За одержаний лист складаю тобі, твоїй жінці та діточкам щиро-сердечну подяку. Я тепер опущений зовсім своїми найдорощими. Опишу Вам своє життя від 1940 року.

Зачалась війна польсько-німецька. Наше село не потерпіло, тільки одна хата була спалена. Прийшли більшовики до Л... 27. 9. 1939., бо німці відступили більшовикам по Сян. Зачався більшовицький рай, що його не можна описати, бо нема слів і виразу, щоб можна те висказати. Мене арештували більшовики 9. 4. 1940 року, засудили на 8 років тюрми й вивезли далеко на північ до праці в лаґерах, у проклятій тайзі, де не ходила людська нога. Вивезли нас кілька мільйонів, як поляків, так і українців, всіх ліпших людей. Мою жінку й 4 дітей вивезли 13. 4. 1940 р., а куди, то не знаю до цього часу й не маю ніякої відомости про них, чи живуть, чи померли з голоду. Що їх вивезли, то мені сказали мої товариші в тюрмі, що були пізніше арештовані. Тільки всього знаю про них. Коли 1941 року зістав заключений договір між польщею й більшовиками, то нас звільнили з тюрми, що в ній я просидів від 9. 4. 1940 до 25. X. 1941 р. Випустили мене такого, що страшно описати. В дома я важив 83 кґ., а як вийшов із тюрми, то важив 48 кґ., а до того був іще опухлий із голоду. Дня 27. 3. 1942 року я вирвався з більшовицького раю до Ірану тебто до Персії і в місті Тегерані прожив до 19. 4. 1943. Коли й там почали підсуватись більшовики, я опустив Тегеран і удавсь у далеку подорож, прибув до св. землі тобто Палестини й тут починаю пошукувати прожитку й своєї родини, що її вже 5 років не бачу й не знаю, що з нею є. Пропало все майно, пропала праця наших дідів і батьків, пропало родинне життя й мої найдорощі діти. Описати Вам усього не можу, бо немаю слів до описання того горя, що я пережив. Я порушив усі посольства загранчні, навіть і австралійське, аж удалось роздобути, Мої Дорогі, Вашу адресу. Листа ніякого через 5 років я не мав ні звідки, через те мені дуже горе. Коли мене арештували, то я навіть із родиною не попрощався. Присуд дали мені за те, що я — буржуй і використовував сили своїх наемних працівників і слуг. Коли я сказав: Дайте мені покривджених, то мені відповіли, що покривджених нема і непотрібно їх. Таке більшовицьке право й те все.

Прошу Вас, Мої Найдорожчі, може Ви там пошукаете через Червоний Хрест моеї жінки й дітей і дасте їм відомість, що я ще живу... Я тепер при війську. Більше писати не можу... Від Польського Червоного Хреста я одержав адрес, що моя родина знаходиться в СССР... Писав я до них, але ніякої відомости від 15 березня 1944 не маю.

Прошу Вас усіх сердечно, кревних і знайомих, подайте їм руку помочі, що там переживають страшне горе. Мене Бог вирвав своею ласкою. Але з родиною я не міг злучитись, бо не знав, де вони, бо з тюрми не вільно було нікуди писати, щоб дістати адресу.

Цілую Вас усіх і прощаю. Ваш стрий — Я. К. — Я буду писати до Вас через полеву пошту по польськи...

— Цей один лист є ясним засвідченням, що за доля жде український народ під більшовицьким пануванням... Тому не дивно, що всі свідомі українці в цілім світі бажають для українського народу волі й на більшовицьку займанщину ніколи не погодяться.

КІНҐСТОН, ОНТ. Українська Служба Божа. З нагоди прибуття о. сотника М. Пелеха на відвідини українських вояків, що служать при канадськім війську в Кінґстоні та при співучасті членів місцевого К.У.К. відбулась тут 18 березня перша українська співана Служба Божа в англійській ка-

толицькій церкві св. Івана. По Службі Божій був бенкет в авдиторії згаданої церкви.

Хоч українська громада в Кінґстоні мала, все відбулось дуже гарно. В часі Служби Божої співав місцевий хор за проводом п. Добемка, що був запрошений на цю неділю з Монтреалу. На Службі Божій приступило кільканадцять осіб до св. причастя. На Службі Божій були присутні також не-українці.

Багатий обід зготовили наші українські пані за проводом пані Марії Стефенсон, що знана зо своеї гостинности й увічливости не тільки місцевим українцям, але також тим українцям, що відвідували Кінґстон. На згаданім бенкеті було коло 120 осіб, а з них поважне число українських вояків із о. Пелехом. Був присутній о. прелат Бирн, парох церкви св. Івана, що щиро помагає нам місцевим українцям, посадник міста п. Бойд, Др. Стюарт, посол до онтарійського сейму, п. Делтон, президент місцевого Червоного Христа й п. Робінсон, шеф місцевої поліції.

В часі бенкету англійські гості гарно висловились у своїх промовах про місцевих українців. Посадник висказався такими словами про українських вояків: "Я гордий, що українські вояки воюють плече в плече з канадськими вояками." О. М. Пелех в своїй мові до українських вояків потішав і загрівав їх до витревалости в їхнім завданні, а їх відданість у теперішній війні є така сама цінна для Канади, як канадського вояка англійського походження. Місцевих українців завзивав да дальшої праці для добра Канади, щоб держались своєї віри й обряду й так виховували своїх дітей. В імені української катол. молоді привітав о. Пелеха Іван Стифенсон. Вояк, п. М. Цвігун, бувший студент місцевого університету й перший учень укр. "Рідної Школи" в Кінґстоні, подякував в імені вояків в англійській мові англійським гостям за їхне прибуття та за їхні щирі слова, а в українській мові подякував українським паням за гарну гостину. П. В. Кулик, голова місцевого К.У.К подякував гостям за їхне прибуття на бенкет, за взнеслі промови, а всім українцям за їхню участь у Службі Божій і бенкеті.

Предсідником бенкету був п. М. Чепесюк, студент-медик тутешнього університету.

Посмертня згадка. Дня 14. жовтня м. р. упокоївся в Кінґстоні бл. п. Григорій Вітик. Народився він 1897 року в селі Корчмині, повіт Рава Руська, в Західній Україні. До Канади приїхав 1927 р. До 1930 року проживав у Монтреалі, а відтак у Кінґстоні до кінця свого життя.

Покійний був на минулій світовій і українській війні. Був у польській неволі, що з неї пізніше втік. Опісля виїхав до Канади. Годиться згадати, що покійний був свідомий і щирий українець і брав активну участь у праці від заложення відділу К.У.К. у Кінґстоні. В році 1939 спровадив дружину й сина Івана, що покінчив механічний курс в Кінґстоні і під цю пору працює в корабельних майстернях, й донечку Марусю, що в цім році кінчить 12 ґрейд у Нотр Дам ґайскул.

Похорон покійного відбувся в римо-католицькій церкві, бо тут нашої нема. Дня 17 жовтня зійшлися кінґстонські українців і знайомі покійного, щоб віддати йому останню прислугу. Також приїхало поважне число близьких знайомих з Монтреалу. На бажання дружини і дітей заряджено, щоб поховано покійного поукраїнськи. Запросили отже з Монтреалу на похоронні богослуження Преп. о. Кондратюка, ЧСВВ. і дяка п. І. Дідуха.

Покійний осиротив не тільки дружину і своїх дітей, але всю українську громаду, що стратила в ньому прикладного й жертвенного члена. В.Й.П!

Ця перша Служба Божа в Кінґстоні, що відправилася в часі похорону, зродила бажання в родині покійного мати Службу Божу в неділю і то частіше. Бажання цеї побожної родини сповнилося, бо в неділю 18 бер. відправилася у Кінґстоні знову наша співанаСлужба Божа.

Може в будуччині ми будемо мати частіше таке свято.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. Парохія св. Арх. Михаїла, 11 березня, 1945. Всякі сходини парохіян в парохіяльній залі мають велику вартість. Там парохіяни ближче пізнаються, заприязнюються, вирівнюють свої погляди та скріпляються в любові до свого. Тому то вартість парохіяльної залі для парохіян є дуже цінна. Наша парохіяльна заля, що творить властиво дві залі: горішню й долішню, служить як заля театральна, концертова та для всяких прийнять. Тут мають приміщення: рідна школа, школа співу та музики, доброчинні товариства, товариство молоді, тощо. Тут також відбуваються весільні забави, ювілеї, і т. п. Без парохіяльної залі годі було б повести якунебудь позацерковну роботу, а й церковна праця була б більше утруднена.

От нпр. з нагоди "пущення" зійщлися до залі наші парохіяни. Варто було бачити їхні приязні лиця, почути веселі розговори та дотепні жарти. Всі почувалися немов одна родина. Вони ж у себе вдома, в своїй залі! Правда, що й урядження того "пущення" було неабияке. Сестрицтво Найсв. Серця Ісуса Христа зайнялося кухнею й вивязалося із цеї задачі понад усякі похвали. А до того й зручні панночки теплими словами запрошували гоститися, чим хата багата.

Душею "пущення" був п. Микола Хархаліз, що як при кожній нагоді, так і тепер не забув про католицьку пресу. Збірка, що її на просьбу п. Миколи уладили шановні Сестриці, принесла $16.00, з чого призначено $5.00 на "Світло". Гості бавилися до пізної ночі, а розійшлися з побажанням: До побачення на наступну неділю.

Таких сходин, як це "пущення", буває в нас дороку кілька.. Концерти ж та театральні вистави, передовсім зимовою порою, бувають майже що-неділі. І так наша заля постійно в русі й постійно є осередком та збірним місцем парохіян. Та що в цім найліпше, то це, що всі охоче сходяться до своеї залі й у гарнім, веселім розположенні вертаються додому. — Гість.

ГЛЕНДОН, АЛТА. Поминаль богослуження. На просьбу п. Петра Вихопня й п. Василя Пшика відправив Преп. о. І. Процентій, ЧСВВ., дня 15 березня поминальне богослуження за вічний упокій їхніх умерлих кревних. На богослуження було поважне число людей. По богослуженні був спільний обід для всіх учасників богослуження. З тієї нагоди уладжена збірку, що принесла для "Світла" $7.60 — (П-й).

ЛОЙДМІНСТЕР, АЛТА. Свіжа могила. Дня 19-го березня спочив тут у Бозі Семен Березюк. Покійний Семен прожив 70 літ життя — з цього 17 літ у Канаді. Походив із села Батилова, брідського повіту. Полишив у великім смутку жінку Теклю, дві замужні доньки: Марію Харук і Ольгу Сидорик, і сина Івана. В останній своїй недузі покійний прийняв Найсвятіші Тайни.

Покійний був працювитий, добрий і релігійний батько. Як піонір цієї околиці тяжко працював і лишив для рідні гарний маток. Своїм дітям дав правдиво християнське виховання. Тому лишив по собі так у родині, як і між знайомими гарний приклад життя. Особисто від довгого часу мріяв про будову укр. католицької церкви в тій околиці. З того огляду в пок. Семені мала велику страту не тільки родина, але й наші віруючі люди з Лойдмінстер.

Похорон відбувся дня 21 березня. Похоронне богослуження відправив Всч. о. Сіянчук, ЧСВВ, із Дервент, Алта. В похороні взяли участь не тільки свої, але також англійці. Пок. спочив на місцевім Католицькім цвинтарі. В.Й.П!

По похороні родина приймала гостей обідом. При тій нагоді родина зробила жертву на наші католицькі часописи. Пложили по $1.00: І. Харук, М. Харук, І. Березюк, Ольга Сидорук.

Родина щиро дякує Всч. о. Сіянчукові за відправу похоронного богослуження, Павлові Хміляреві, що прибув аж з Моркемб, щоб дякувати на похороні, а також усім тим, що взяли участь у похороні.

МОНДЕР, АЛТА. Несподіванка. П-во Михайло й Катерина Кручкевич купили недавно фарму й перебрались на своє власне господарство. З тієї нагоди їхні прителі справили їм дня 7 квітня приятельську несподіванку, щоб привітати їх як своїх нових сусідів. Під час цього вечірка п. Кость Сацьків уладив збірку на пресу, що принесла "Світлові" $3.56. Гарна була несподіванка, тільки шкода, що нас там не було. Треба повторити. — Приятель.

ЖЕРТВИ

По $0.25: К. Вихопень, П. Доробіт, Г. Гупало, Ф. Цюник, М. Гарматюк, П. Вихопень, Т. Пшик, Т. Вихопень.

По $0.50: С. Малюта, В. Цюник, Т. Вихопень. **По $0.55:** І. Пшик, С. Є. Макарук — **По $1.00:** А. М. Драпак, П. В. Пшик, С. Стах. — Всі з Ґлендон, Алта.

По $1.00: А. Кордила, Монтреал, Кве., М. Швець, Кензас Сити, Кенз., М. Шкварок, Форт Виліям, Онт.

По $1.30: М. Федьків, Трі гилс, Алта (коляда).

По $2.00: З похорону бл. п. С. Березюка, Лойдмінстер, Алта., З прощання п-ва Горбових, Паркорт, Алта., Т. Хамулка (писанка) Голден, Алта.; М. Тарнавський, Ню Йорк; з прощання п-ва Воліцьких, Дервент, Алта.

По $2.20: Ангела Височанська, Олифант, Па.

По $3.00: З похорону бл. п. Гр. Вітика, Кінгстон, Алта.

По $5.05: З несподіванки для п. М. Стаха, Чипмен, Алта.

По $10.00: З прощального пущення в Монтреалі, Пойнт Ст. Чарлс, зібрав п. І. Теленко.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Богослуження в Алберті

18. Поклони
- Стар (спов. у 7 год. 19-го Служба Божа в 9 год.)
- Редвей — Спедден (8 год.)
- Ґлендон

21-го Нортерн Велій (в. сповідь)

22. Неділя
- Менвил (в суботу 21-го сповідь і св. причастя від 9 год. вранці)
- Чипмен
- Плейн Лейк (20-го в 6 год. катехизація й сповідь дітей; 21-го Сл. Божа в год. 10 вранці; ввечері в 7 год. вечірня й сповідь старших)
- Карвел
- Стрий (в 8. вранці в. сповідь дітей; для старших у 8 год. ввечері).
- Восетна (в. сповідь у 8 год. вранці)
- Лойдмінстер
- Ст. Павл (в сповідь)

29 Квітня
- Новий Київ (парастаси)
- Восток — св. Николая
- Веґревил
- Стар
- Менлі (празник)
- Редвей (у пятницю сповідь дітей у 6 год. ввеч., в суботу св. причастя і сповідь старших у 7 год. ввечері).
- Вильна (В суботу сповідь дітей у 9 год. вранці; в 8 год. увечері сповідь старших).
- Вилинґдон
- Фиделиті
- Айрон Ривер (в суботу в 4 год. в. сповідь).

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

15. IV. Нед. Мироносиць. Гл. 2. Єв. Утр. 2.

22. IV. Нед. Розслабленого. Гл. 3. Єв. Утр. 3.

29. IV. Нед. Самарянки й Св. Георгія. Гл. 4. Єв. Утр. 4.

Старий стиль

15. IV. Нед. 4 Посту. Гл. 4. Єв. Утр. 1. Служба св. Василія.

18. IV. Поклони.

22. IV. Нед. 5 Посту. Гл. 5. Єв. Утр. 2.

29. IV. Неділя Квітня.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **В Шикаго** вмер 21 березня Впр. о. ювілят Микола Сіменович, колишній парох в Вест Пулман, Ілл. Покійний родився 1856 року. Був висвячений на священика митрополитом С. Сембратовичем. В Галичині перебув російську інвазію, був засуджений полевим судом на смерть, тільки присуду вже не було часу виконати. З повстанням Західньо-Української Держави 1918 року вступив до Української Галицької Армії як військовий духовник. До Америки прибув 1921 року з жінкою, що осталась вдовою. Останніми роками через свою неміч не сповняв священицьких обовязків і жив у домі свого сина, Дра Мирослава Сіменовича, де мав домашню каплицю й щодня відправляв Службу Божу. Був ревним душпастирем. Написав спомини зо свого життя, що їх надруковано в "Америці". Похорон відбувся 27 березня за проводом Преосв. Амвроза з церкви св. о. Николая при вул. Ройс. Прожив 89 літ. Був найстаршим українським священиком на американськім континенті. В.И.П!

— **Католики** всього світу святкують 2,500 різних свят на честь Преч. Діви Марії. З того 14 зазначені в загальнім календарі Католицької Церкви, решта це місцеві або народні свята.

— **Папа Пій XII** прийняв на послуханні Клер Б. Люс, представницю до американського конгресу й при тій нагоді передав через неї послання для всього американського жіноцтва. В цьому посланні св. Отець висловлює надію, що жіноцтво в Америці виконає свою місію в відбудованні повоенного світа.

— **За старанням** папи Пія XII в Італії засновано 132 їдальні, де ви видають місячно 2,500,000 обідів, що коштує св. Отця 11,000,000 лір. Незабаром будуть відчинені ще 182 їдальні. Крім цього папська комісія заопікувалась 90,920 збігцями.

— **Цього року** на Великдень у Римі дзвонили дзвони всіх церков. Їх е понад 400.

— **Ватикан** вручив ніпонському амбасадорові сильний протест проти убивств францішканських місіонарів на Филипинських Островах.

— **В нашім** Народнім Домі в Едмонтоні відбувались недав на католицькі віча світських католиків, що говорять по-англійськи. Дня 25 березня, на закінчення віч, головним промовцей був Преп. о. Маріян Горішний, ЧСВВ. Тема доповіди була: "Яка надія на будуччину?" Слухачів було поверх 500. Учасники признали, що доповідь о. Горішного була найліпше апрацьована з усіх промов на цих вічах. Наступна серія таких віч буде восени.

— **Єпископ** Люксембургу заявив, що гітлерівський уряд мав готові плани, щоб по виграні війни зовсім усунути вплив християнської релігії в Німеччині. Щоб знищити "панування Церкви над душами" нацисти планували скасувати духовенство, а натомість настановити службовців нацистської ідеології.

— **Рідна сестра** св. Тереси від Ісуса Дитяти, тепер С. Ґеновефа, святкувала недавно 50 ліття своїх облечин тобто хвилі, коли вперше вдягнула на себе рясу монахині.

— **Подають,** що Польща в цій війні втратила 10 мільйонів людей. Це число займае всіх убитих і вивезених німцями й більшовиками.

— **Католицький** Університет Америки в Вашингтоні матиме цього року літні курси богословя для сестер і інших учительох катехизму.

— **Конґресман** МекДонов поставив домагання в американському сеймі в Вашингтоні, щоб у представництві Злучених Держав на якихнебудь мирових нарадах завжди були також релігійні представники.

— **Американський** уряд позволив був особливішим розпорядженням всім робітникам по фабриках у Велику Пятницю по обіді залишити працю й піти на богослуження.

— **Францішканський** головний дім у Мадриді одержав вістку з Филипин, що ніпонці вбили, крім двох, всіх францішкан, що були в Манілі.

— **Стокумс,** епископ-помічник Колонії, заявив аліянтам, що нацисти наміряли обернути катедру у Колонії на національний нацистський памятник.

— **У великодню** ніч Париж був перший раз освітлений від початку війни.

НАДЗВИЧАЙНИЙ КОНЦЕРТ артистичної дружини о. С. Курили, ЧСВВ., і загальна збірка на Виховний Інститут БУК-а в Едмонтоні відбудеться дня 22-го в 3 год. сполудні в Торсбі, а в 8. годині ввечері в — Калмар. Котра парохія здобуде собі своїми жертвами почесний титул "Першої Парохії" в Алберті?..

Панове "сотники", робіть добрий початок!

ВЕЛИКА МІСІЯ В ТОРОНТІ в церкві Божої Матері, Неуст. Помочі, в парохії о. Кан. П. Каменецького, відбудеться за проводом ОО. Василіян від 22 до 29 квітня. Час місії — це велика ласка для українців міста Торонта. Нехай Бог поблагословить!

— **В Мондері** почав виходити новий часопис для молоді — "Наша Будучність". Часопис виданий у двох мовах і подае цікаві поучення для наших молодих читачів, що з них може скористати все наше українське юнацтво. Часопис відбиваний поки-що на мімеографі. Виходить що-місяця як орган Українського Католицького Юнацтва в Алберті. Річна передплата 50 центів. Редактором е Преп о. В. Дрібненький, ЧСВВ, Замовлення посилається на адресу:
Mr. P. Starko, 230 Tegler Bldg.
Edmonton, Alta.

НОВИНКИ

— **В днях 27 і 28** березня 1945 р. відбулися в місті Оттаві, Онт. другі спільні наради представників Комітету Українців Канади й Укр. Конгресового Комітету Америки.

В дискусії однозгідно стверджено, що:

1) Міжнародня Конференція в Сан Франциско дае можливість поширення правди про Україну й визвольні змагання українського народу та що як раз ширення цеї правди помагае цілям, змагаючим до створення міжнародньої організації для забезпеки світового миру ні не йде в розріз із інтересами Злучених Держав і Канади.

2) Доля українців, що опинились, чи опиняться на територіях, що е, чи будуть, під американським чи британським зарядом, повинна знайти спеціяльне вирозуміння, бо це йде головно про долю політичних еміґрантів, жертв насилля, що якщо б їх позбуто ось такої аліянтської опіки, мусіли б загинути, або переживати нові страшні терпіння, виселення, тощо.

3) Інформативно- публіцистична акція повинна бути тепер скріплена й поширена з огляду на наближаючись кінець війни в Европі та ті міжнародні конференції, що будуть далі відбуватись та остаточно вирішувати карту нового світу й нового в нім ладу, що в ньому повинно бути місце теж і для вільної й незалежної української держави.

У всіх згаданих справах ухвалено відповідні постанови.

о. Др. Василь Кушнір, голова Комітету Українців Канади.

Степан Шумейко, голова Українського Конгресового Комітету Америки.

— **Повідомляемо** всіх читачів "Світла", що вийшло з друку друге число журналу "Український квартальник." В цім журналі е статті: Кримська декларація — К. Меннінґ, професор колюмбійського університету в Америці; Вільна Україна необхідна для тривалого мира — А. Грановський, проф. університету в Минесоті; Грушевський, історик України — Ґ. Симпсон, проф. саскачеванського університету Домбартон Овкс і Україна — Др. М. Чубатий; Українська соціологія по першій світовій війні — Др. І. Ровчек, голова департаменту політичних наук і соціології в Гемстед, Н. Й. Крім того е ще політичний огляд, огляд українських справ в пресі й огляд книжок. Квартальник видають в англійській мові. Редактором е проф. М. Чубатий, Ціна примірника $1. Річна передплата $4.00 Хто знае англійську мову, повинен замовити собі негайно цей журнал, перечитати, а опісля дати до перечитання знайомим англійцям, щоб поширити між ними правду про Україну. Адреса для замовлень.

The Ukrainian Quarterly
11 E-7th St. New York 3, N.Y.

— **Томин Василь,** наш албертійський посол, виголосив недавно в сеймі одну з найкращих промов. У своїй промові він поршив деякі важливі справи в звязку з вихованням молоді. Особливу увагу звернув на те, що деякі шкільні підручники е засмічені марксизмом і дарвінізмом та що ці фальшиві теорії спричинюють багато замішання в умах студіюючої молоді, що ще надто молода, щоб відрізнити дійсну науку від пропаганди (комуністично-безбожницької). Як довголітній учитель гай-скул п. Томин звернувся до міністра освіти, щоб той добре вглянув у шкільні підручники й постарався викорінити зло в самих його початках.

Сильне слово сказав також посол Томин у справі заборони вживання різних мов на радіо. Критикам Томин відповів, що він рішуче противиться усяким ухвалам, що обмежують право людини думати, говорити або писати такою мовою, якою вона хоче. "Це питання може тільки викликати ворожнечу між канадцями різних народностей." Національні меншини не хочуть якихось самозванчих патріотів, що поширюють вирізнювання між народами. "Коли кажуть, що на радієвих станціях не можна вживати іншої мови, крім англійської, то це знак, що ми наближаемось до небезпечної ситуації", говорив посол Томин.

— **Умер** славний британський премер із часу першої світової війни, Ллойд Джордж. Був малий ростом. Походив із убогої родини. Виріс на фармі. Опісля став адвокатом. Як мав 27 років, вибрали його послом. Послом із одної округи був безперервно 54 роки. Був кілька разів міністром і премером. Недавно займенував його король орлом-графом. Оставив другу жінку й 4 дітей. Прожив 82 роки. Ллойд Джордж був батьком перемоги в першій світовій війні; його діяльність була подібна до Чорчилової. Належав до "Великої Чвірки", що склала точки версальського мира.

Українцям відомий також із того, що був противний прилученню Східної Галичини до Польщі 1919 року, однак погодився на протекторат із автономією. Чорчил уже й від того відступив.

— **Панна** Оля Смолик, дочка п-ва В. Смоликів із Едмонтону, скінчила свою музично-співацьку школу в Торонті. З тієї нагоди парохія Пресв. Евхаристії справила їй 11 березня гарну несподіванку. П-ну Олю привітав від гостей Всеч. о. М. Кушнірик, а приятельки п-ни Олі вручили їй на памятку ручний годинник. Панна Смолик побожна дівчина, завжди вчащае до церкви й приступае до св. Тайн, бувае на парохіяльних підприемствах, співае сола на наших концертах і належить до У.К.Ю.

— **Казав** Сталін до британського полковника Еліота: Скажіть Великій Британії правду про нас — добре й зле. Ми не думаемо, що все в Росії досконале." А тутешні більшовиченьки співають раз-у-раз, що в Росії все добре... Полковник Еліот і інші люди могли б сказати правду про Совіти, але їх усюди не пускають та й ніхто не годен про Совіти всеї правди довідатися.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1 травня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 9.

Христос Воскрес!

УСІМ ДОРОГИМ ЧИТАЧАМ "СВІТЛА", ЩО ПО СТАРОМУ СТИЛЕВІ СВЯТКУВАТИМУТЬ У ЦИХ ДНЯХ ВЕЛИКЕ СВЯТО ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ, БАЖАЄМО ВІД БОГА ДОБРОГО ЗДОРОВЯ, БАГАТО ДУХОВНОЇ РАДОСТИ, ЩАСЛИВОГО ЖИТТЯ В РОДИНІ Й ВІДНОВИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ! — РЕДАКЦІЯ.

Воістину Воскрес!

За Одним Проводом

Тільки послух одному проводові може зробити нашу націю спосібною до визволення України!

Кожний свідомий українець розуміе добре, що наш український народ знайшовсь тепер у надзвичайно грізнім положенні через наїзд на українську землю тієї сили, що для українського народу не знае ніякої пощади ні під релігійним ні національним оглядом. Наше положення таке трагічне, що на всій широкій землі, куди розбрились сини України, нема тепер ні одного щиро го українського серця, що не було б стривожене цим горем, що навістило українську націю.

Та це горе не може нам відібрати розуму й загнати, як дурних баранів, у табор найбільших ворогів українського народу, з поломаним українським національним прапором і з серцем зрадника української національно-державної ідеї.

Ні не може теперішне тривожне положення рідної нації вбити в нас живого духа й звязати нам руки почуттям безнадійности, що відбирае охоту до праці й боротьби за визволення рідного народу.

Ні не вільно нам держатись осторонь того патріотичного оборонного зусилля, що самочинно починае діяти в українській суспільности для визволення України з усякої займанщини й неволі та для відбудови на історичній українській землі незалежної української держави, що її ми вже мали, що до неї ми маемо право так, як москалі, поляки й інші народи, що її нам конечно треба до всебічного нашого національного розвитку — та що її, при Божій помочі, ми стараемось і надіемось іще мати.

Та треба нам для здійснення цього нашого задуму, як годиться релігійно й національно свідомим людям, здобутись на один рішучий і загальний крок. А саме. Для наладнання й уможливлення нашої визвольно-державницької роботи нам треба признати над собою — один національний провід і щиро та постійно співпрацювати з цим проводом у всіх його визвольних заходах аж до тієї хвилі, коли на нашій прадідній українській землі, в нашій рідній, старинній столиці — місті Києві, наша рідна, законна українська влада проголосить знову злуку всіх українських земель і відновy незалежної самостійної української держави.

Як це робити, то ми, як громадяни Канади й Злучених Держав Америки, вже знаемо з теперішньої военної практики. На поклик свого державного проводу українці вислали до війська десятки тисяч своїх найкращих дітей, що на рівні з своїми хоробрими співгромадянами, зросили своєю українською кровю й потом усі аліянтські фронти, а на домашньому фронті роботою рук і мільйонами долярів зложеними на военні позички й Червоний Хрест, піддержали военне зусилля своєї нової батьківщини. І так вони роблять увесь час війни.

Подібно, як ми співпрацюемо з нашим канадським і американським державним проводом, нам усім треба станути також і до співпраці з нашим національним проводом, що стараеться піддержати зусилля українського народу в справі його визволення й виведення на шлях самостійного державного життя.

Нашим національним проводом у цій справі на канадській земі е — Комітет Українців Канади, з президентом о. др. В. Кушнірем, а в Злучених Державах Америки е — Український Конґресовий Комітет, що ним керуе п. С. Шумейко. За проводом цих комітетів ми можемо завжди сповнити якнайкраще свої обовязки супроти Канади й Америки, а одночасно причинитись до визволення всього нашого українського народу в старій нашій батьківщині.

Поправді, ми вже за цим проводом зробили не одне добре діло. Та нас жде ще багато більша праця, що для її зроблення треба всім українцям: 1) признати цей провід за свій справжній національний провід, 2) сповнити охоче всі його зарядження. Ми маемо свій національний провід і приймаемо його, він дае нам накази і вказівки, що маемо робити, а ми однодушно сповняймо всі ті розпорядки свого проводу так морального, як і матеріяльного характеру, що мають на меті наше загальне добро.

Що так треба робити, то до цього заохочуе нас той успіх, що його зробили державні уряди Канади й Америки під час цеї війни, коли громадяни щиро відгукнулись на їхній поклик і сповнили їхні зарядження.

Що так треба зробити, то цього вчать нас, наприклад, французи, чехи й інші народи, що пішли за своїм національним проводом, піддержали його своєю вірністю й жертвою й тепер діждались тієї щасливої хвилі, що знову зможуть відновити державне життя свого народу.

Що так нам треба зробити, то це наказуе нам наше походження з українського народу й наша національна свідомість, а зокрема той святий закон любови, що ним Бог зобовязав нас любити свій народ, навіть більше від усіх інших народів, як свій рідний народ.

А вкінці, наш здоровий розум і досвід каже нам, що тільки таким однодушним обеднанням довкола свого національного проводу ми зможемо стати тією обеднаною суспільністю, що матиме силу зробити ту надзвичайно велику роботу, що її вимагае наша велика національна справа. Сила в одності; а що бажану одність може створити тільки щира співпраця загалу з одним проводом, то для тієї одности й сили треба нам усім стати одною лавою під приказами свого національного проводу — Комітету Українців Канади й Українського Конґресового Комітету — і в імя великої ідеї: кращої розбудови нашої нової батьківщини й визволення старої, щиро піддержати його повагу й працю виповненням його зарядженнь, так щодо нашої патріотичної діяльности, як і жертвенности на всі запомогові, культурні й організаційні потреби цього нашого проводу, що стараеться зробити все можливе для здійснення наших патріотичних бажань.

Такого нашого обеднання, за проводом о. Кушніра й п. Шумейка, що невтомно працюють із усім Комітетом для нашого загального добра, не хочуть вороги Канади, Америки й нашої рідної української нації. Вони докладають усіх сил, щоб цей наш національний провід понизити й спутати в його корисній діяльності. Цим нашим ворогам на американськім континенті подають навіть поміч із-за моря.

Та що це було б великою ганьбою й загибіллю для нас, українців, якщо ми дозволили б крикливій партії несвідомих, або запроданих людей, розбити нашу національну діяльність і здержати наш визвольний здвиг, то це ясне кожному, що всі українці, що хочуть бути добрими громадянами вільної Канади й Америки, а також вірними синами того українського народу, що в ньому сам Бог, через наше народження, призначив нам національне членство, повинні зо щирим серцем і повними пригорщами станути до обеднаної праці кругом свого правдивого й рідного проводу, що веде нас певним шляхом державного й національного добра.

Хто з нас займав би до цього нашого національного проводу інакше становище й не хотів би співпрацювати з ним, або пробував би вести якусь роботу наперекір цьому проводові, цей певне шкодив би нашій загальній справі. Таких між нами нехай не буде ніколи, а головно тепер, у час найбільшого горя української нації. Нашою відзнакою, тепер і завсіди, нехай буде тільки щира співпраця зо своїм національним проводом-авторитетом.

Так нам, Боже, допоможи!

Місячне намірення

В МІСЯЦІ МАРІЇ

За Божою ласкою ми знову діждались повороту цього най кращого в році місяця травня-мая, що в усім католицькім світі став часом надзвичайного почитання Пречистої Діви Марії. Триднять один день місяця травня — це наче триднять один концерт, що їх католики, розкинені по всіх частинах світу, виводять на честь Божої Матері. В цім місяці до католицьких церков і каплиць у всіх частинах світу спішать щодня вранці сотні-тисячі людей на "Марійську" Службу Божу, що її роблять якнайбільш урочистою своїми жертвами квітів і світла, сердечним співом марійських пісень, а головно щоденними св. причастями. Увечері співають з великим запалом Марійський Молебень, слухають набожно сердечної науки про Пречисту Діву й моляться щиро в різних намірах. Крім того моляться на вервиці, читають побожні книжки про життя й чесноти Божої Матері, світять лямпки по домах, а найбільші свідомі стараються наслідувати чесноти Марії. Можемо сміливо сказати, що ввесь побожний католицький світ увесь цей гарний місяць проводить у стіп Христової Матері.

По зяві в Фатимі

В наших часах особливішу увагу звертає Католицька Церква в цім місяці на почитання Непорочного Серця Марії. Сталось це завдяки чудесній зяві 13 травня, 1917 року Непорочної Діви Марії трьом дітям у місцевині Фатімі, в Португалії. Марія представилась їм як наша Мати Вервиці, закликала через тих дітей увесь світ, щоб щиро брався до покути й посвяти Її Непорочному Серцю та до проказування вервиці, чим можна найуспішніше зеднувати Її заступництво. Заохочувала їх також, щоб 13 дня кожного місяця приходили на те саме місце, а 13 жовтня 70,000 людей бачило чудо, як сонце тряслось, наче б ним потрясала яка могутня рука, й крутилось, наче колесо. В тім часі діти бачили 4 картини: св. Родину, малого Ісуса, що благословив народ, Стражденну Божу Матір і Владичицю Кармильської Гори.

Після цеї чудесної зяви одне з трьох дітей, а саме Якинта, переказала людям бажання Марії осьтакими словами: "Чого Мати Вервиці найбільш бажає, то цього, щоб ми щодня молились на вервиці й додавали по кожній десятці слова молитву: "Мій Ісусе, прости нам наші гріхи! Визволь нас від пекельного полумя! Змилосердись над душами в чистилищі, а особливо над найбільш опущеними!"

Божа Мати сказала також дітям, що як світ не покине дороги гріха й не вернеться до Бога, то буде ще друга, страшніша війна. При тім заявила, що тільки Вона може довести до закінчення війни.

Бажання папи

Святіший Отець, що виявив сильну віру в фатимські обявлення і в 25 річницю фатімських обявлень посвятив увесь світ Непорочному Серцю Марії, сердечно бажає, щоб ми плекали велику набожність до Непорочного Серця Марії, а таким чином зростали в довірю, що через сердечне почитання Непорочного Серця Марії ми одержимо від Неї всякі потрібні ласки.

Згідно з цим бажанням папи ми закликаємо всіх наших читачів, а головно членів Апостольства Молитви, щоб у цім місяці травні кожного дня щиро молились за те, щоб через **почитання Непорочного Серця Марії люди набрали більш довіря до Божої Матері та до Її небесного заступництва.** Це буде дуже миле Непорочній Діві, а нам принесе велику користь завдяки особливій опіці Небесної Матері.

До стіп Непорочної Діви

Із слів самої Божої Матері в Фатімі виходить ясно, що долю світу, а головно справу закінчення війни, Бог зложив у руки Марії. Це є знову знаком, що Бог бажає порятувати світ причиною й опікою Небесної Цариці, цеї "Матері Милосердя", що "за всіх молиться, Благая, прибігающих со вірою в державний Єя покров."

Як вірні діти Марії — візьмім собі до серця Її слова й стараймось щиро зробити все, до чого заохочувала нас фатімська Божа Мати.

Перше — зробім своє життя життям покути, щоб воно могло стати милим Богові й виеднати нам і всім грішним людям ласку Божого милосердя.

Друге — молімся щодня набожно на вервиці-коронці, як цього домагалася від нас Божа Мати при своїй зяві в Фатімі. Наша щоденна молитва на вервиці буде тим духовним даром для Марії, що за нього Вона буде рятувати нас і ввесь світ у теперішній нещасній долі.

Третє — за прикладом самого папи почитаймо щиро Непорочне Серце Марії приймаючи на його честь св. причастя через 9 перших субот у місяці; призиваймо Його помочі, посвячуймось Йому особливою посвятою.

Четверте — молімся: за скоре закінчення війни; за справедливий і трівкий мир, що приніс би волю всім народам; за навернення більшовицької Росії.

Зокрема благаймо щодня Марію, щоб наш релігійний український народ визволила з усякої неволі, а одночасно зеднала всю нашу націю в одній, святій, католицькій Церкві, за проводом Христового Намісника в Римі, апостола почитання Непорочного Серця Марії.

"Непорочне Серце Марії, будь спасенням України!"

Український Католицький Конгрес у Канаді

КОМУНІКАТ ЛІҐИ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК КАНАДИ

До всього українського католицького жіноцтва в Канаді.

Усім відомо, що в днях 3, 4 і 5 липня, 1945, відбудеться Конгрес Українців Католиків Канади, що його скликають чотири католицькі домініяльні організації, а це Братство Українців Католиків, Українське Запомогове Братство св. Николая, Ліґа Українських Католицьких Жінок Канади і Українське Католицьке Юнацтво.

Ліґа Українських Католицьких Жінок оцею дорогою звертається до всього українського католицького жіноцтва в Канаді, а головно до жінок, що є зорганізовані при наших парохіях, просвітніх інституціях чи Народніх Домах та взиває їх уже тепер приготовлятися до численної участи в цім нашім першім все-католицькім конгресі.

По містах та оселях, де ще немає відділів Л.У.К. Жінок, конечно треба їх заложити, щоб на Конгрес ці відділи могли вислати своїх повноправних представниць.

Цілю Конгресу буде обеднати все наше католицьке життя в одне центральне тіло, що буде очолювати всю нашу діяльність у Канаді.

Українське католицьке жіноцтво під теперішню хвилю має перед собою важливі й вирішальні завдання, тому ми з великою радістю вітаємо цю для нас так довго ожидану нагоду зійтися та обмінятися думками, щоб на будуче спільними силами ми могли сповнити свої обовязки, як ґідні доньки української Католицької Церкви. Ми віримо, що наше жіноцтво радісно відгукнеться в цьому нашому першому Конгресі.

Просимо, щоб усі парохіяльні, просвітні й інші католицькі жіночі організації та відділи Л.У.К.Ж. негайно подали імена та число своїх членок до Централі Л.У.К.Ж. на адресу:

Ukrainian Catholic Women's League,
939 Aberdeen Ave., Winnipeg, Man.

Марія Дима, голова — **А. Якиміщак, писарка**

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Подав В. Д.

Чи може людина дійти тільки самим своїм розумом до пізнання Бога?

Може.

Що існує Бог, то ми це можемо пізнати — природним і надприродним способом. Легчий, загальний спосіб пізнання Бога, є — надприродний тобто при помочі Божого обявлення. Від сотворення Адама й Еви Бог раз-у-раз обявляв людям своє існування таким чином, що сам говорив із ними, або обявляв їм свою волю, а тим самим і своє існування, через ангелів, патріярхів, пророків, апостолів, а головно через свого Сина, Ісуса Христа, що своєю примудрою наукою, великими чудами, а особливо своїм воскресенням доказав, що певне існує Бог.

Другий, трудніший спосіб пізнання Бога, є — природний, коли ми без Божого обявлення, а тільки своїм думанням, глибокою застановою самого нашого розуму стараємось дійти до пізнання тієї великої правди, що існує Бог. Завдяки поважній, спокійній застанові людський розум знаходить різні докази, що відкривають людині правду про існування Бога. На цьому місці перейдемо кілька таких доказів.

Перший доказ. Застановімся, наприклад, над своїм життям. Звідки ми дістали його? Від наших батьків. Від кого одержали життя наші батьки? Від своїх батьків. А від кого одержали життя перші батьки, перші люди? Хто дав життя першій людині тоді, коли на землі не було зовсім людського життя?.. Не дала собі життя сама людина, бо її тоді ще не було на світі. Не створила живої людини ніяка звірина, бо віковий досвід засвідчає, що зо звірини не може вийти людина, що є вища від звірини своїм духом. Наш людський розум каже нам, що ще перед існуванням людей був хтось такий, що міг створити людину, зложену з тіла й розумного духа, й наділити її життям. Ця Істота мусіла бути така, що не потребувала брати життя ні від кого іншого, що не розпочинала ніколи свого життя, але мала його завжди, що мала таку силу й такий розум, що могла створити таку живу й розумну людину. Цею Істотою міг бути тільки один — Бог. Отже розум доводить нас до Бога.

Другий доказ. Ми живемо в великім світі, що складається з сонця, місяця, зір і землі, повної людей, животин і ростин. У цім світі ми бачимо постійні зміни. Зміни одних осіб і речей у світі залежні від впливу інших осіб і речей. Без впливу когось іншого в світі нема ніякої зміни. А хто мав перший вплив на світ і хто започаткував у світі першу зміну?.. Той, що існував перше, ніж у світі почались зміни. Той, що сам був незмінний був причиною й початком усякої зміни в людях і всяких речах. Тим спричинником усякої зміни в світі може бути тільки вічна, незмінна Істота.

Ми знаємо, що в світі існує правда й добро, що мають великий вплив на нашого духа. Ця правда й добро існували в світі навіть тоді, коли ще зовсім не було нашого розуму. А де існували правда й добро тоді, коли ще не було не то нашого, але взагалі ніякого розуму?.. Наш розум каже нам, що заки зявився на землі перший людський розум, що пізнав і полюбив правду й добро, то вже перед тим мусіла існувати якась незмінна й вічна Істота, що була джерелом і основою всякої правди й добра. Отже розум доводить нас до пізнання Бога.

Третій доказ. Сонце й місяць, незлічимі зорі й земля з мільйонами людей, животин і ростин — це світ. Оцей великий світ, уся ця природа — це велика господарка, повна природних сил. Усі ці сили діють з означеними природними законами. Усе в світі йде своєю дорогою, все має призначену ціль свого існування й діяння. На кожному кроці видно в світі лад і доцільність. Кожна мала дитина й найменша пташина — це краще збудований твір, ніж найкращий годинник! А таких досконалих, чудово впорядкованих творів, великих і малих, у світі мільйони, мільярди! Хто мав той великий, безмежно бистрий розум, що вигадав усе те?.. Хто мав цю силу, що створила і впорядкувала так досконало цю світову господарку й так певно та зручно, без найменшого заколоту управляє нею через цілі віки?... Може людина? Певне, що ні, бо й сама людина потребувала колись премудрого й могутнього Творця, що дав їй такий складний, живий, досконалий орґанізм! Отже здоровий розум каже нам, що правдою є те, що ми чули вже в своєму дитинстві: "Є один Бог, що все сотворив і всім управляє. Отче наш, іже єси на небесіх, да святится імя Твоє!"

Четвертий доказ. Ми чуємо в своїй душі голос, що раз-у-раз каже нам: добре роби, від злого тікай. Це — сумління. Це сумління є законом; до заховання його ми всі почуваємось зобовязані. Цей голос промовляє до нас без нашої згоди, а навіть проти нашої волі. Наше сумління є виразом іншої, вищої волі, що є поза нами та що їй ми почуваємось беззастережно й у всім підчинені. Ніяка сила в світі, ніяке намагання, ніяке призвичаєння не в силі здушити голосу сумління. Сумління є вщіплене в нашу природу; де людська природа, там є й сумління. Коли Адам іззів заказаний овоч, то сумління сказало йому, що він зле зробив і він налякався та сховався. Отже й Адам мав сумління. Хто його дав йому?.. Певне Той, що був скоріше від Адама й сотворив Адама разом із сумлінням. Це міг бути тільки один: вічний, розумний, усемогутній Бог. Отже розум каже нам, що Бог є.

Пятий доказ. У людській природі лежить нахил до постійного, ніколи не переминаючого щастя; кожна людина бажає бути завжди щаслива. А що в природі нема такого нахилу, такого бажання, що не могло б бути заспокоєне, то певне є таке добро, що те людське бажання вічного щастя може заспокоїти. Цього заспокоєння мільйонам людей не може дати якась смертна людина, чи якась річ на землі. Отже розум каже нам, що мусить бути добро вище й цінніше від усіх речей і людей, що може зробити вічно щасливими всіх людей, що живуть на землі. Цим добром, що може зробити вічно щасливою кожну людину, може бути тільки вічне Добро, повне всякої досконалости. Це Добро — то вічний Бог.

Шостий доказ. Кожному з нас відомо, що в світі є багато різних народів. І дивна річ — усі ті народи вірили й вірять, що існує якась вища Істота, якийсь Великий Дух, що є володарем усього, що йому треба віддавати честь, що його треба слухати, що він за добро нагороджає, а за зле карає. Багато таких народів не знають одного правдивого Бога, а нераз покланялись і досі покланяються кільком різним божкам; та всі ті народи вірують у божество й почитають його. І спитаємо: звідки в тих народів нераз поганських і диких, таке переконання, що існує якась вища Істота, якесь божество? Те переконання є власністю, прикметою людської природи. Де люди, там і переконання, що існує Бог. А що розум каже нам, що неможлива є річ, щоб усі народи в усіх часах милились й вірили в якийсь фальш, у щось чого не було й нема, то коли всі народи, від початку світа аж досі, вірили й вірують у Бога, то це певне, що Бог є.

Сьомий доказ. Ми знаємо добре, що інакше живуть ті люди, що вірують в Бога, а зовсім інакше ті безбожники, що кажуть, що нема Бога. Ті безбожники набирають переконання, що як нема Бога, то вони зовсім незалежні в своєму житті й можуть робити, що їм подобається, бо вони самі собі пани, що не мають над собою нікого старшого й не потребують перед ніким відповідати за свої діла. Такі люди стають зарозумільцями й рафінованими бестіями, що то розшарпують одні одних, як це, наприклад, тепер діється в тих краях і місцевинах, де до сили і влади доходять безбожники.

Безбожний володар каже собі: "Нема Бога, то не треба бути справедливим." Безбожний купець і фабрикант каже собі: "Нема Бога, то не треба бути чесним, можна кожного ошукати." Каже собі злодій і вбійник: "Нема Бога, то не буде ніякого обрахунку й відповідальности." Каже собі юнацтво: "Нема Бога, то нема ніякої повздержности, чистоти, шлюбу." Як нема Бога, то можна вбити всіх багачів і поживитись їхнім добром" — кажуть пролетарі й роблять світову революцію.

Як не признається Бога, то з людей не можна створити спокійної суспільности, тільки раз-у-раз діється кривда, пливуть сльози й кров, кожної хвилини смерть зазирає ввічі, ніхто не певний ні своєї власности, ні невинности, ні здоровя, ні життя. А що таке нещасливе життя противне людській природі й вона бажає завжди тільки спокійного й щасливого життя, то певне, що тільки добре, спокійне життя повинні мати всі люди, що тільки таке життя відповідає людській природі. А що таке життя можуть мати люди тільки при вірі в Бога, то людський розум розваживши все те, приходить до висновку, що певне існує Бог, що з Ним одним може людська природа, людська суспільність вести правдиво людське, спокійне, чесне й щасливе життя.

Хто основно передумає ці речі й буде готовий прийняти пізнану правду, той щиро скаже велике й одиноко розумне слово: "Вірую в одного Бога."

І це дійсна, свята правда. Світ повний слідів існування Бога. Як каже св. Письмо: "Не залишив себе самого без свідоцтва, роблячи добре з неба, даючи нам дощі й урожайні часи, сповняючи поживою й радістю наші серця." (Д. Ап. 14:16). "Спитай у звірят, а вони навчать тебе; в птацтва під небом, а воно зясує тобі; або поговори з землею, а вона поучить тебе, та й риби в морі скажуть тобі: Хто з усього того не пізнає, що це сотворила рука Господня? В його руці дух усього живого й душа кожного людського тіла." (Йов. 12:7-9).

Бог був, Бог є, Бог буде. Нехай буде Боже імя благословенне!

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Св. Йосафат хоче йти в пустиню

13). В житті людей бувають нераз такі хвилі темряви й тривоги, коли їм здається, що кругом них усе валиться. Навіть земля наче усувається їм із під ніг, а небо затягається чорними хмарами так, що крізь них не продирається ні один ясний промінь. Тоді непевна душа стає легко іграшкою власного самообману й навіть найменша причина може звести її з правильної дороги. Геройські душі відчувають, подібно, як і інші люди, тягар своїх досвідчувань, що в них вони бувають навіть частіші й прикріші, ніж у звичайних людей. Бог, із одного боку, каже перейти через горнило проби тим душам, що їх вибрав до великих діл; а діявол, із другого боку, намагається знівечити Божий план й тому множить засідки довкола тих вибраних людей, що їхньої вірности й могучости він боїться.

Йосафат був одною з тих великих вибраних душ, що на них спочивала будуччина Церкви й народу. Та однак у житті Йосафата була раз така хвиля, коли він мав покусу зійти зо своєї простої дороги й зробити себе неспосібним до праці над цим ділом, що до нього Бог був приготовив його.

Коли відізд Рутського до Риму й його невідкличне рішення за всяку ціну перейти на латинський обряд стали розвівати всі надії молодого самітника Пресв. Тройці, бо позбавляли його тієї одинокої людини, що на неї він міг рахувати в справі обнови чернечого Чину в Україні, то Йосафат, захитаний у своїй мужності, сказав собі, що йому вистарчить дбати про своє власне спасення й тому почав думати про те, щоб утекти в пустиню. Серед непрохідних лісів Литви його відокремлення певно не буде прикріше, ніж у зруйнованім монастирі. Там він знайде собі самоту й спокій, говорив собі, і не матиме на очах тих згіршень, що їм він не мав спромоги зарадити. Спокуса була потягаюча, боротьба болюча. Вкінці Божа ласка, владарка цеї вірної душі, перешкодила взяти нерозважний потяг за справжнє покликання. Йосафат залишився в своїй малій келії й далі жив серед світу життям пустинника, а своїми молитвами й сльозами стягав від Бога благословення на василіянський Чин і українську Церкву. (Суша: Життєпис, ст. 11).

Новий товариш

По якомусь часі Йосафат мав відвідини, що стали для нього справжньою потіхою, але одночасно й нагодою для нової проби. До монастиря прибув один василіянин, вірний св. Унії, і замешкав із Йосафатом. Називавсь він Варсенович. Була це людина чистих обичаїв, правого серця й щирої побожности. Хоч не мав глибокого богословського знання, а проте був щиро привязаний до правдивої віри; за те знав добре словянську мову й обряди. Йосафат прийняв його як свого брата й уважав за свій обовязок доповнити своє літурґічне знання за проводом того талановитого учителя. По кількох днях спільного пожиття почав Йосафат спостерігати коли-не-коли в свого товариша признаки якогось божевілля. Це спонукало святого поводитись із новим товаришем іще з більшою братньою любовю. Йосафат спостеріг скоро ще й це, що в хвилі, коли Варсенович діставав помішання розуму, він зараз приходив до опамятання, як тільки починалось із ним розмову про Бога. В своїй простодушності Йосафат почав завдавати собі питання, чи Варсенович, за прикладом кількох святих, що їх згадує грецька Церква, не вдавав на-

вмисне божевілля, щоб стягнути на себе погорду людей й сховати свої заслуги під зовнішнім сповидом, що віддаляв від нього почесті й похвали. Ця думка викликала скоро іншу, що під нею була закрита ворожа засідка, що могла мати сумні наслідки для молодого самотника. Про цей досвід Йосафата пише Рутський: "Він визначавсь такою простотою, правістю й надзвичайною любовю до Бога, що хапавсь за всі орудники, щоб задоволити своє серце, таке жадне досконалости." (Рутський, Життя Б. С. Йосафата). Не бачивши довкола себе ніякої надії на воскресення свого Чину, не вважавши себе самого спосібним до успішної праці над спасенням душ, Йосафат сказав собі одного дня, що скрившись під згірдною поверхністю, так як Варсенович, він позбудеться зо своєї келії гостей та їхніх невмісних похвал і таким чином зможе жити в Вильні так самітньо, як у найглибшій пустині. І може він був би справді пішов за тією думкою, що в ній, під почуттям покори й щирим прямуванням до Бога, скривалась штучка діявола, якщо він не був би мав довіря до своїх дорогих приятелів, оо. Фабриція й Грушевського. Вони здержали той невмісний запал, що відводив Йосафата від цілии й правди. Це сталось було тільки той один раз, за все його життя повне різних подій, що наш Святий впав жертвою обману в своїй гарячій ревності про досконалість. Його ревність, здержувана одночасно здоровим розсудком і Божою ласкою, ніколи не переступила границь. Згодом, коли минулась небезпека, приставання з Варсеновичем було для нього корисне й потішаюче. За проводом Варсеновича Йосафат засвоїв собі черноче знання, здобув основне знання літургічних форм передань і обрядів так, що внедовзі він став спосібний навчати інших.

Йосафат виходить із захристії

Через осьтакі проби Йосафат дійшов до кінця майже пустельничого життя, що в ньому досвідчування він переносив із такою мужністю. Тепер, поволі, чи неповолі, він опинивсь у діяльному житті й це зараз наступного дня після того, як він задумував скінчити своє життя в пустині. Того самого року, як це подає о. Хмельницький, коли Йосафат зложив свої урочисті чернечі обіти, митрополит Потій висвятив його на діякона. Коли положення рук принесло йому "силу духа противитись діяволові й його спокусам", цей чернець, такий жадний самоти, вже не боявсь виступати прилюдно. "Його бачили, як він кидавсь на арену, озброєний тією зброєю, що він її приготовив собі здалека від світу, в святій праці свого відокремлення. Він не покидав своїх давніх духовних вправ; він тільки додавав зусилля такої ревности, що її жар перевищав усяке сподівання. З кожним днем зростала його ревність, а ревність збільшала кожного дня строгість життя." (Суша: Життепис, ст 12).

Рутський вступає до ОО. Василіян

Ціллю його перших зусиль було приєднання кількох юнаків для василіянського Чину. Йому це вдалось понад усяке сподівання й при кінці літа 1609 року чотири новики приготовлялись до прийняття чернечої ряси в монастирі Пресвятої Тройці. Малому гурткові бракувало вчителя. Тому рік міг би був Рутський стати у їхньому проводі; та тепер уже не було що рахувати на нього. Він жив, щоправда, у Вільні й завжди приходив до Святої Тройці; та звільнений уже від звязку, що його лучив із грецькою Церквою, він думав тепер тільки про те, щоб скористати з так гаряче бажаної волі.

Згадуємо на цьому місці, що коли Рутський прибув до Риму й почав робити заходи, щоб йому дозволено перейти на латинський обряд, йому сперше відказали. Папа Пій V., старався з великою вірністю додержати всі зобовязання Климента VIII щодо піддержки українського обряду; і як Рутський не відступав від своєї просьби, церковні прелати й впливові черці старались на приказ папи оживити його ревність до служби грецькій Церкві. Та замість здобути перемогу, вони самі дались перемогти Рутському, що вкінці добився свого й виїхав із Риму з дозволом покинути грецький обряд і вступити до Чину ОО. Ісусовців, або до обновлених Кармилітів. Та при цьому Рутський не переставав і далі підпомагати своїх земляків українського обряду.

Рутський носився від кількох років із думкою, щоб відновити василіянський Чин при допомозі черців латинського обряду. Двома наворотами він писав на цю тему розвідку: раз до папи, другий раз до українського народу. (Д. б.).

VICTORY BONDS

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Ісус перший раз предсказує свої муки
Глава 16:21-28

З того часу почав Ісус виявляти своїм учням, що треба Йому піти в Єрусалим і тяжко страждати від старшин і передових священників і книжників; і вони вбють Його, та на третій день Він воскресне. А Петро взяв Його на бік і почав Йому перечити, кажучи: "Нехай Бог боронить, Господи! Цього не буде з Тобою." А Він обернувся і сказав до Петра: "Йди геть від Мене, сатано! Ти спокуса Мені, бо не розумієш, що Боже, а що людське". Тоді сказав Ісус до своїх учнів: "Коли хто хоче йти слідом за Мною, нехай виречеться самого себе і візьме свій хрест і йде за Мною. Бо хто б хотів зберегти своє життя, той погубить його; а хто б стратив своє життя за Мене, той знайде його. Бо що поможе людині, коли б і ввесь світ здобула, а душу свою занапастила? Або що дасть людина в заміну за свою душу? Бо Син Чоловічий прийде в славі свого Отця зо своїми ангелами й тоді віддасть кожному по його ділах. Поправді, кажу вам, деякі з тих, що тут стоять, не зазнають смерти, аж побачать Чоловічого Сина, як буде йти в своїм царстві."

ПОЯСНЕННЯ

З того часу, як Петро визнав Ісусове божество, а Спаситель прийняв і одобрив це визнання, почав Господь говорити про свої муки і вже не в картинах і натяках, але виразно й без обиняків. І так Спаситель означує місце своїх терпінь: має ним бути Єрусалим, це місце заповіту, обявлення та слави Месії; предсказує, що страдатиме від старшини народу, законовчителів і церковної єрархії; обявляє, що буде суджений, умре, але додає, що після всього того воскресне.

Наміром Спасителя було ввести апостолів у таїнство хреста, познайомити їх із ловного терпінь кінцем свого життя, повчити їх, що це Він добровільно підіймається смерти, а вкінці й потішити їх величними наслідками своєї муки. Спаситель не говорив апостолам про свої страждання скоріш, бо не були ще до цього приготовані; тепер уже були скріплені видом стільки чудес і більш разів зложеним визнанням своєї віри в божество Ісуса. Знову ж не робив цього Спаситель пізніше, бо апостолам треба було дати відповідний протяг часу, щоб могли зжитися, з гадкою про муки та смерть Господа і вдуматись та порозуміти таїнство хреста. Ще тільки десять місяців бракувало до сповнення цього пророцтва.

Все те показує на Господню мудрість, а також і Його велику покору.

Предсказання Спасителя про муку й смерть не сподобалось апостолам; вони вижидали чогось іншого. Це виявив апостол Петро, що сказав просто до Ісуса: "Нехай Бог боронить, Господи!"

До такого виступу склонила Петра мабуть признана йому першість, а може й трохи самолюбство, що він, Петро, мав би стати заступником страждучого Спасителя; та найпевніше була це любов, хоч і недосконала.

Спаситель дав на це ясну, рішучу й урочисту відповідь. Тому, що й інші апостоли були певне такої самої думки, як Петро, то Ісус глянув мабуть на них усіх і сказав: "Геть від мене, сатано!" Слово "сатана" сказав Ісус у розумінню противника Божих намірів у ділі спасення, спокусника, що хоче відвести від доброго діла. Цей острий закид стрінув Петра не так за те, наче б то він свідомо допустився великої провини своїм висказом, бо він не знав Божих намірів, але скоріш за те, що Петро пішов за духом природньої нехоти до хреста та терпінь, до чого могло примішатись також і жидівське розуміння царство Месії. Цього отже духа Ісус осуджує так остро в Петрі й апостолах, назвавши його згіршенням, бо такий дух часто стане в руках сатани орудником спротиву Божій волі в тім, що вона хоче сповнити хрестом і терпінням.

Безпосередньо після цього Спаситель проголошує перед апостолами й народом важливу науку про хрест.

Ісус пояснює насамперед, що під "хрестом" треба розуміти всі зовнішні й внутрішні трудноші та противності, що можуть трапитись при наслідуванні Ісуса, а також і те вмертвіння-насиля, що його треба завдати собі, щоб їх перемогти. Те вмертвіння лихих пристрастей, а навіть утрату життя за мужнє визнання віри серед невірного народу, називає Ісус "самовідреченням". Словом "хрест" Спаситель натякує на тодішній звичай, що злочинець сам мусів двигати знаряддя своєї смерти, як це й Він сам зробив опісля.

Дал наводить Спаситель понуки, чому треба двигати хреста. Понукою є трояка конечність. Перше, двигання хреста є конечною умовиною, щоб стати учнем Христа, умовиною, що без неї годі бути в злуці з Христом, з Його наукою та життям. Бо ж це Христос двигав хрест і це найтяжчий, так із огляду на терпіння, як і на завстидження.

Подруге, двигання хреста є конечною умовиною власного спасення; годі спасти душу, щоб не бути готовим пожертвувати в потребі навіть дочасне життя, а так зискати життя душі. Тут Спаситель дуже влучно послуговується словами "душа" й "життя", означуючи одним життя вічне, другим дочасне. Спасення душі є добром, що з ним не можна порівняти ніякого туземного добра, а навіть посідання всього світу; а втрати душі не можна так направити, як утрату життя.

Потрете, двигання хреста є конечною умовиною, щоб мати участь у Христовім царстві й Христовій славі. Христова слава є така певна, що деякі з присутніх доживуть її початку; вона виявиться судом над Єрусалимом, величним розширенням Церкви, а в усій повні заясніє при кінці світа. Ця слава буде велика, бо ж Син Чоловічий прийде в славі Отця, зо святими ангелами і допустить до участи в ній кожного, відповідно до його діл. Та хто соромитись буде Сина Чоловічого перед грішними людьми, того Син Чоловічий буде соромитись, коли прийде в славі Отця.

Ісус заговорив тут вперше перед народом про таїнство хреста, бо вже звільна наближався Його кінець. Однак тут говорив оглядно, йнакше, як

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1 травня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік ІІІ. Ч. 9.

Згадай, Маріє, Український Народ у Днях Його Найбільшого Горя!..

Маріє Діво, Царице моя,
Тобі несемо в жертві любов,
А Ти заступиш всіх, Всеблагая,
Хто тільки прийде під Твій покров!

Дорогі Читачі, увесь цей місяць травень проводім у великій побожності, на сердечній прославі Божої Матері. Кожного дня на Службі Божій і Молебні величаймо Марію й молімся за справедливий мир у світі, за свою державу, за волю України!

Сиротинець і українська католицька цілоденна школа в Филаделфії. Між дітьми (сидить перша від ліва) Впр. Мати Ігуменя Зиновія, ЧСВВ., довголітня настоятелька й невтомна в своїй праці між дітьми сиротинця при усіх дитячих виступах на богослуженнях і різних концертах. — Свідомі українці католики стараються посилати своїх дітей тільки до католицьких шкіл, де діти одержать добре релігійне виховання й усе потрібне знання. Одночасно не жалують жертв на свої виховні й культурні заклади.

БАТЬКИ й ДІТИ

ЧИ ЦЕ ТІЛЬКИ ДИТЯЧІ ХИБИ?

Нехай батьки й виховники зроблять іспит сумління.

Загально привикли в таких випадках говорити про дитячі хиби. З тим лучиться думка, що діти роблять такі промахи часто з наміром і зо злоби, або з дитячої легкодушности. Батьки знаходять на це різні пояснення. Тож зробім малий рахунок сумління.

Дитина це жива істота, що має душу.

Живі істоти тим різняться від неоживлених речей, що можуть рухатися й боронитися. Що ззовні приходить до дитини, вона може все приймати в себе, перетворювати й видавати з себе. Камінь неживий, його можна стискати й давити до схочу, він не чує. Дитина відчуває прикро немов струмент чужу руку, коли до того старші зраджують перед нею своє нуждение нутро й свою жалюгідну нікчемність.

НАЙЛІПШИЙ ФОТОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ

Як ти маєш пятеро дітей, то це є пять якнайточніше наставлених фотографічних апаратів на Тебе й Твоє поводження. Коли це Твої власні діти, тоді апарат наставлений "на час", тобто дитина слідить за тобою з найстрогішою докладністю. Твої вчинки й діла входять у дитину або оповиті дитячою любовю, або з фотографічною докладністю. Дитина придивляється старшим і батькам, одним словом усім, що перед нею. Ловить кожне їхне діяння й кожний їхній бачений образ завсіди може в собі перетворити.

Ось гарна пара Маруся й Костик. Вона має 6 років, він 8. Батьки їх на жаль уже довгий час не живуть у згоді. Мати заздрісна. Коли батько дещо пізніше вертається домів, починається звичайно сварка. Ця картина повторюється кілька разів на тиждень перед очима Костика й Марусі. Деколи ясні дитячі оченята обох дітей заходять сльозами. Та батькові й матері це байдуже Вони думають тільки про себе Ці враження повторюються й помалу врізуються в душі дітей Костик і Маруся стають замкнені в собі, зачинають говорити неправду, сваряться з іншими дітьми. Фотографічний апарат здіймає добре. Що батько й мати показують дітям, врялося в дитячі душі й на жаль те враження буде довге й тривале. За діянням батьків приходить протиділання дітей, іншими словами: що часто перед малими роблять батьки й виховники, те природно повторюють потім навіть уважливі вихованки. Хиби батьків і виховників відбиваються в дітях.

Як багато дитячих хиб походить від хибної поведінки батьків, виховників і виховниць! Фотографічний апарат добре працює в душі дитини. Дитина вбирає в себе все, що довкола неї діється Сварки й хиби старших розворушать і розбудять у дітях подібне,... бо дитина одухотворена істота, що може займати й займає становище до всього, що роблять її наставники й виховники.

Скільки то разів нездалі й недосвідчені батьки й виховники заставляють просто й змушують дитину до поганих учинків. Ось добра мати має семеро дітей. Вона старається з любовю й терпеливістю виховати їх добре. Та вона має погану хибу: живе в ворожнечі з сусідами. Тому лає тих людей, за що може, й раз-у-раз повторює: "Ах, коли б тільки ті люди там не мешкали!" Діти чують дуже часто ті нарікання і в них піднімається зла нехіть до сусідів. Якось раз ударив грім в одну хату в селі. Мати не вміла на жаль запанувати над язиком і сказала при дітях: "Краще, щоб був ударив у хату наших сусідів — мали б ми нарешті спокій!"

Малий синок чув ті слова й недобрий дух вступив у хлопця. Одного дня несподівано горить сусідова клуня. Огонь знищив усе. Зловили палія, що бігав із осмаленим обличчям. Був це той самий синок. Підпалило слово матері, що запало йому в душу. Хлопця, розуміється, висилають до поправчого заведення, а мати біднкає над своїм горем. Погані наслідки мало слово матери й її поведінка. Можна б оповісти про сотні дитячих хиб, яких причини треба шукати в поведенні батьків та виховників. Та чи справді це тільки хиби дітей?

Всі ті, що мають до діла з дітьми, нехай не забувають про ті фотографічні апарати, що постійно спрямовані на них. Дитячі очі добре бачать, уха чують багато й правильно

Побожні католицькі батьки мають нераз по-кількоро дітей у монастирі посвячених на виключну службу Богові. Цей молодий священик і шість сестер — це все діти п-ва Алесів із Каліфорнії. — Українському народові на американському континенті треба багато священиків і сестер до духовної праці по всіх наших парохіях. Українські юнаки й дівчата, вступайте до монастиря! Хто з наших учнів бажає стати священиком, чи монахом-братом, нехай приїде до Мондеру. Адреса:

Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alberta, Canada.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $0.25: Н. Гречка, Склейтер, Ман.
По $0.35: М. Чорнописка, Торонто.
По $0.50: Т. Вінцентайло, Стар, Алта. — Д. Ахтемійчук, Чипмен, Алта.
По $1.00: Е. Лесик, Мирнам, Алта. — І. Мазур, Іннісфрі, Алта. — І. Брикович, Едмонтон — Т. Колар, Террівил, Конн. — М. Хміляр, Мондер, — Й. Голубович, Монтреал, — М. Подлужевич, Торонто.
По $2.00: В. Яківчук, Кемпден, Онт.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— ЖАРТИ —

Звичай. — До неба приходить американець. Св. Петро дає йому золоту гарфу та й каже: — Маєш тут золоту гарфу.

— А як висока буде перша рата? — питає американець, що все привик був купувати на рати.

З життя артистів. — Господар дому хоче викинути з помешкання маляра, що не платить комірного. Маляр пробує переконати господаря, щоб він не робив цього.

— Колись, як минатимуть люди Ваш дім, то говоритимуть собі: "Тут жив колись наш славний маляр Красило."

— Пане — каже господар — як ви сьогодні не заплатите комірного, то люди зможуть говорити це вже від завтра.

Чия вина? — Гість каже до фотографа: — Ці світлини не є добре зроблені. Я виглядаю на них, як яка малпа.

Фотограф подивись на нього та й каже:

Чому ж ви не подумали про це перше, заки ви прийшли фотографуватися?

Рахунок. Один парохіяльний комітет казав малярені, що малював церкву, щоб подав їм подрібний рахунок, скільки за що вони мають заплатити йому і він подав їм осьтакий рахунок:

Відновив шкуру на сімох голодних коровах Фараона — $7.00. Поправив і відновив 10 заповідей $6.00. Дав Сарри нові кульчики $2.00. Помалював колесниці Фараона $5.50 Продовжив і відновив палицю Мойсея $2.00. Перемалював вужа на пустині $2.50 Відновив небо, підмалював десять звізд, вичистив місяця й позолотив сонце $8.50 Поправив розуми в чистилищі й додав ще три душі $12.00. Ожививи огонь у пеклі, дав Люциперові нового хвоста, підмалював його праве копито й поправив усіх проклятих у пеклі $13.50. Відновив стаєнку в Вифлеємі, побільшив вуха ослові, поправив волові хвіст $8.00. Дав Давидові нового каменя до проци й відновив Голіятові руки — $2.50. Поправив Іродові носа й обмив верблюдів трьох царів — $5.00. Вимив свині й поправив голову блудного сина — $6.50.

Американські католицькі бомбери, що роблять службу в Англії, перед своїм небезпечним вилетом на фронт прийняли св. Причастя й одержали благословення від свого військового духовника. — Маріє, подай у цім місяці світові мир, а всім воякам щасливий поворот до своєї рідні!

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Instructive and Educational Section

Aids To Purity

WHY BE PURE?

WHAT PRAYERS TO SAY

(1) Morning and evening prayers daily. They need not be long. Time yourself with your watch and see what a splendid morning or evening prayer you can say in two or three minutes.

(2) Make it your **life-habit** in time of temptation against purity to say: "Jesus and Mary, help me!" "Lord, save us, we perish!", or some other short appeal for help. Even though you have a thousand thoughts a day, if you remember to invoke the Sacred Names, you may be sure, that you commit no sin. The very fact that you pray, proves that consent of the will, one of the three requirements for mortal sin, is lacking.

(3) DEVOTION TO OUR BLESSED MOTHER:

Prayer of St. Alphonsus for purity.

Three "Hail Marys" morning and evening daily, and after each add: "By Thy Immaculate Conception, O Mary, make my body pure, and my soul holy." — 300 days, twice a day (Raccolta, n. 256).

Father Segneri relates that a sinner who had became a slave to the grossest impurities, went one day to confession to Father Nicholas Zucchi, a Jesuit. The priest prescribed a remedy, the recitation of three Hail Marys, morning and evening, in honor of the purity of Mary. Several years later, the man returned to Father Zucchi, and by his confession showed that all his vices had been perfectly corrected. The priest asked him how such a wonderful change had been brought about. He answered that it was through the little practice of saying the three Hail Marys.

With the permission of the penitent, Father Zucci mentioned the fact from the pulpit. There was present a soldier who was in the habit of committing sins of impurity. He began to say the three Hail Marys and in a short time he too was rid of his evil habits. God alone knows how many others this simple practice has helped.

Prayer for victory in temptations, especially against chastity.

One Hail Mary, then the following:

"My Queen! My Mother! I give Thee all myself, and to show my devotion to Thee, I consecrate to Thee this day my eyes, my ears, my mouth, my heart, my entire self. Wherefore, O loving Mother, as I am Thine own, keep me, defend me as Thy property and possession". —100 days, once a day, if said morning and evening. Plenary indulgence once a month. (Raccolta, n. 201).

(4) Frequent Confession and Communion.

Our Divine Saviour gave us the Sacraments as so many public fountains at which parched souls can freely quench their thirst. A good Confession saturates the soul with grace; it thus enables us to hold in reserve a constant and abundant supply from which to draw in time of temptation. Confession has also this by no means inconsiderable advantage. It serves as a check against relapse. The necessity of revealing one's secret shame to a priest tends to make the sinner doubly determined not to fall again, in order to escape a second and still deeper humiliation. A kindly warning or a wise suggestion from the confessor has saved many a young man and young woman from vicious habits that would have spelled their physical and spiritual ruin. It is well to remember, however, that the soul which reaps the fullest benefits from confession is not the one which runs from one confessor to another, but the soul that confesses regularly to the same spiritual guide. Therefore select one in whom you can confide, one who shows a sympathetic interest in your spiritual progress.

The principal of one of our large public schools, a non-Catholic, once questioned a Catholic pastor on the prevalence of immorality among the children of the parochial school. The surprisingly negligable number drew from the public school principal a spontoneous tribute. "Confession gives you much better control over your children. You have a grip on their conscience, which we have not. Our pupils behave in our presence, but once out of sight, experience proves, a large number cannot be trusted."

Frequent Communion is rightly styled "the corn of the elect, and the wine springing forth virgins" (Zach. ix. 17). "He that eateth My Flesh and drinketh My Blood, abideth in Me and I in Him," said our Blessed Saviour. During His earthly life, the sick were cured, persons freed from unclean spirits by mere contact with His Sacred Body. A woman who had been afflicted with an issue of blood for twelve years, who had sought relief from physicians and had spent her life-earnings in vain, was instantly healed by touching the hem of His garment. How wholesome the influence He must exercise over the soul which not only comes into bodily contact with Our Divine Saviour, but which is united to Him in the closest, the most intimate manner possible in Holy Communion!

How helpful in safeguarding purity is Frequent Communion any priest with even a moderate amount of experience with souls can testify. "Thank God for Frequent Communion," young people say. "It's the only thing that keeps me from sin."

"When I receive Holy Communion frequently, I have little trouble in overcoming temptations against chastity." Holy Communion smothers the fire of concupiscence.

Therefore every man, woman and child should join a parish society or sodality and faithfully receive on his or her Communion Sunday once a month. There are cases where monthly Communion is, practically speaking, insufficient. Those who are particularly weak on account of past indulgence, or who are necessarily exposed to habitual occasions of sin, should receive Holy Communion still more frequently.

To be continued.

Учениці "Рідної Школи" в Мондері — Оля Лащук (перша від ліва), Філя Фербей і Оля Мазепа співають терцет на великім концерті в мондерськім Народнім Домі. Наука в українській школі й концерти відбуваються за упракою місцевої настоятельки СС. Служебниць, Преп. С. Лаврентії.

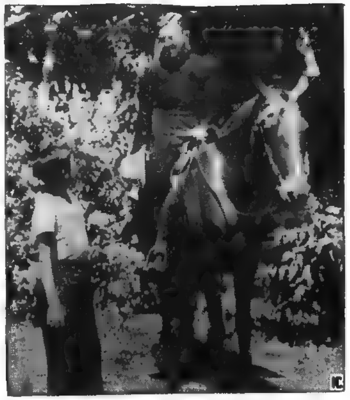

Індіянського юнака в Болівії вкусив у руку скорпіон. Католицький американський місіонар розтяв руку й виссав отруту з руки хлопчини. На картині — о. Місіонар запевняє малого терпеливця, що, дякувати Богу, все буде гаразд.

„A Memorial of Work"

Address presented at the memorial concert in honor of Metropolitan Andrew Shyptytsky, held at Webster Hall, New York, N. Y. on Sunday, March 25th, 1945.

By George A. Baranes, B.S.

Today we are paying tribute to the memory of a great Church man and a great Ukrainian. We are paying tribute to a man who would be judged great according to the criteria of any nation living in any age.

To be able to understand a man and his achievments, and to learn a lesson from the story of his life which we can apply to our own life, we must first study the story of the people of which he was a product.

Let us, then, trace very briefly the history of the Ukrainian people in order to see where our Archbishop fits into the picture. Taking it by centuries, that history would run something like this:

10th century — The Ukrainian state is organized and accepts the Greek Christianity of the Slavic Rite.

11th century — When Europe is in the feudal age of turmoil and intellectual darkness, Ukraine is a civilized and centralized state whose Prince of Kiev is one of the leading Princes of Europe. It is a century when the Ukraine fights off 46 invasions. It is during this 11th century that the ancestors of the people who today call themselves Russians migrate from Kiev into the swamps and forests of the north and east; there they intermarry with the barbaric Finnish and Mongolian tribes and form principalities which later become the Muscovite kingdom now called Russia.

12 and 13 centuries — Kiev is captured, sacked and enslaved by the Mongols under Genghis Khan. The capital of Ukraine is moved to Halych, and Halych becomes the center of resistance against the Mongols.

14th and 15 centuries — Another slice of Ukraine is taken by the Polish-Lithuanian state.

As a measure of self-protection, the Ukrainians form fighting groups of Cossacks.

16th century — By this time, the Cossak groups have consolidated into a military-state of organization in which they enjoy social and political freedom. Each group is headed by an "Ataman", while governmental authority is vested in a General Assembly. In time of war, absolute authority is given to a yearly-elected "Hetman". In this century, when Europe is torn by religious wars between Protestants and Catholics, Ukrainian Christianity unites with Rome.

17th century — The Ukrainians under Chmelnytzky revolt and gain their freedom from Tartar domination. They make an alliance with Russia to protect themselves from the Poles, and thereupon Russia not only deprives them of self-government, but by agreement actually divided Ukraine with Poland. An attempted revolt under Mazepa is crushed when the Ukrainian ally, Sweden, is defeated by Peter the Great.

18th and 19th centuries — Poland is swallowed up by her neighbors and Russia takes all of the Ukraine except Galicia and Bukovina; those two territories going to Austria, Russia's partner-in-crime.

Under Russia, the use of the Ukrainian language is forbidden in schools; the Ukrainian Uniat Catholic Church is abolished and the Ukrainians are forced into Orthodoxy; the printing of Ukrainian books and periodicals is forbidden; Ukrainian peasants become serfs; Ukrainian lectures, and even sermons in Ukrainian are forbidden.

Under Austria (and here dates overlap) Ukraine suffers the same fate because in exchange for Polish support the Hapsburg Empire of Austria allow Polish autonomus forces to govern Galicia. So well do the Poles govern Galicia that by 1902, according to figures presented to the Austrian Parliament by an impartial Polish investigator, out of 7,200,000 Ukrainians, only 65,000 possess income of $100. per year, and candidates for starvation in the average Galician village fall between 86 and 94% of the people living there.

Born in the later part of the 19th century, Roman Alexander Sheptytsky lives among and works for the people.

20 century —

1914-1918. The Eastern front of the World War is fought mainly on Ukrainian territory. Since Ukrainians are held by both Austria and Russia, and since Austria and Russia are at war, the Ukrainians are forced to fight each other on opposite sides of the battlefield.

1917. The Revolution of Russia enables the Ukraine to gain the status of a self-governing unit within the Russian state.

1918. The Ukrainians under Russia proclaim their independence. Later that same year, when Austrian empire breaks up, the Ukrainians under Polish rule proclaim their own independent republic.

1919. Both Ukrainian independent government unite and in 1920 Russia and Poland sign a treaty officially recognizing Ukrainian independence.

1921-1922. Ukraine is divided omong Russia, Rumania and Hungary.

1923. The remaining part of Ukraine is given by the League of Nations to Poland with the express provision, however, that Poland grant those Ukrainians autonomy within a few years.

Since 1923, Ukraine never got autonomy under Poland, but she did get bitter suppression in its place.

Under the Russian Collective Farm Program, Ukrainian farmers were stripped of their property rights, and in 1933, rather than grow and give up grain as tax to the godless Soviet government, millions of Ukrainians starved to death. And absolutely no American or other reporters were allowed to go there to investigate and report.

1939. By agreement between Germany and Russia, most of the Ukrainian territory held by Poland was given to Russia.

1944 — Andrew Alexander Roman Sheptytsky, Metropolitan of Galicia, dies and is buried without any of the temporal reverence which should have been accorded his remains.

Here is a story of a people who for over 1,000 years have been victims of the most cold-blooded extermination, and of the blackest forms of betrayal and international brigandry ever known in history.

* * *

Into the current of history, in the year of our American Civil War — 1865 — at the very time when Poland forces were so "kindly" treating Galicia, and at the time that the Russian government was proclaiming to the world that the Ukrainian language was a minor dialect of Great Russia and the Ukrainian people were merely deluded Russian peasants, there was borne a man who was designed to be, by his own life and example, a beacon which would light a path to national salvation for the Ukrainian people. His name was Roman Alexander Sheptytsky, a proud name of a noble family which in centuries past had contributed bishops and lay leaders to the Ukrainian fold.

To be continued.

Joseph The Provider

Joseph became head manager of the fortress. — "Things are not as they were yesterday," Mal said. — Two prisoners arrived under cover of darkness.

MAI-SACHME turned to Joseph after Khamat had loosed the bonds. "How many beasts of burden," he asked, "would it take, do you think, to carry food to five hundred stoneworkers and porters, together with their officers and overseers?"

"Twelve oxen and fifty asses," answered Joseph.

"More or less. And how many men would you order to the rope to drag a block of stone four ells long by two wide and one thick, five miles to the river?"

"I should say at least a hundred. Midway one gang can spell the other and you do not have to reckon with deaths."

Mai-Sachme said, "I will use you as overseer over a gang of convicts in the quarry. Your answers show very plainly you once oversaw the house of a great man . . ."

So it was that in the first six months after he entered Zawi-Re, Potiphar's former house-steward became head manager and provisioner of the whole fortress. All the records and accounts went through his hands: all purchases of oil, corn, barley and cattle; all the operations in the bakery. With Mai-Sachme he got on well.

The days went on, they multiplied, soon almost a year had gone round since Rachel's first-born came to Zawi-Re. Then there befell something in the prison, part of a series of important events in the great world. Not immediately, but after some lapse of time, this happening was to produce great changes for Joseph and Mai-Sachme.

One day Joseph betook himself to the governor's tower with some business [illegible]. Mai-Sachme waved them away. "Another time," he said. "Now is not the moment. Let me tell you, in my prison things are not as they were yesterday. Two persons have arrived, under cover of darkness, for temporary arrest and safe-keeping—not ordinary persons, I mean they are very highly placed, or they were and they may be again. Their names are Mesedsu-Re and Bin-em-Wese."

"People don't have such names," cried Joseph. Mesedsu-Re meant "Hateful to the Sun-God" and Bin-em-Wese "Evil in Thebes." The captain did not look at him. Joseph quickly considered. Thinking of the laws of opposites, he knew the prisoners to be Pharaoh's chief baker and chief butler. "What can have happened?" he asked.

"Let be," replied Mai-Sachme. "They say that pieces of chalk were found in Pharaoh's bread and flies in the good God's wine. I will put you in charge of the prisoners. . ." (Continued

перед самими апостолами.

Висказані тут слова є досконалою наукою про таїнство хреста, що до неї Спаситель долучує ще й виразну обітницю нагороди за вірне його двигання. Хрест це не ціль, а орудник та входова брама до слави.

Одною з певних ознак правдивої побожности між християнами є — терпеливість у лихій долі. Добрі християни на свої хрести не нарікають, але несуть їх покірно, спокійно, навіть із любовю, раз тому бо так робив Христос, а друге тому, бо вірять, що своїм терпеливим зношенням своїх терпінь, що їх приймуть, як Божий дар, вони зберуть собі багато заслуг на вічне щастя. До таких, дай Боже, щоб належали й усі ми.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Друга ч[illegible]

На стрілецькім фронті

Военна памятка

12). Вже близько півроку мандрував я по Карпатах, а ще ні разу не було в мене якоїсь пригоди зо здоровям. Постійні мандри на свіжому повітрі, козацький апетит, молоді літа, военний харч — усе те піддержувало мене на здоровю. Але раз, то таки прийшла на мене скрута. Одного дня вислали нас у ліс на сторожу. Ми порозставлялись у лісі між деревами й пильнували, чи не надійдуть москалі. Не знаю вже добре, чи ми там стояли 36 годин, чи 48, але постояли таки довгенько без огню, без теплої страви, а й холодної не було багато в торбині. Я перемлів, а під поясом пси марша грали... Як нас уже стягнули до куріня, ввечері приїхала до наших землянок полева кухня з вечерею. Сербнув я тої перебовтаної юшки, що нам привезли, закусив якимось мясом — і наступного чи третього дня опинився я полевій лічниці, де давали воякам "першу поміч". А що там якийсь молодий аспірант був дуже "чемний", то я чимскоріш чмихнув до куріня з тією думкою, що "всюди добре, а вдома найліпше".

Іншим разом, як ми вже стояли в Грабівці скільським, під Маківкою, довелось мені вести сторожу до сусіднього села Головецька. Вернувшись уночі додому, я, навіть не роздягнувшись, ляг на землі, щоб спочити по своїй мандрівці. А що соломи було в хаті мало, то мої ноги нежали на голій землі. Хата, що в ній я тоді ночував, була гірська, збудована на високих ковбицях. Долом під хатою було пусте місце й зовсім так, як співає Наталка-Полтавка: "Віють вітри, віють буйні..." Як я вранці пробудився, то вже з гарячкою. З землі помандрував я на постіль вигріватися. А що москаль не потрапив у ту хату своїми гранатами, то я трохи вигрівся й внедовзі став знову на ноги. Та все таки здається мені, що памятка з тої ночі лишилась мені в правій нозі й я привіз її з собою до Канади, доправивши її трохи в Римі, де зимою звичайно не огрівають мешкання.

Карпатський Великдень

Найкращий спомин із карпатського походу, то залишився мені про мій перший Великдень у полі. Того 1915 року припадав Великдень 4 квітня. Я забажав прийняти на великодні свята св. тайни. Найближчий наш священик був тоді в Лавочнім. Здається мені, що там парохом був тоді о. Кузьмович. Одержавши від команди відпустку на свята, я в великодню суботу вибрався до Лавочного до сповіди. Пішов я сам пішки, горами, лісами, а далі залізничим шляхом. Ішов я від ранку до пізної ночі. Дорогою проходив я тоді перший раз коло славної тоді гармата "мерзера". Це була порядна штука. Стояла на відповідній стоянці коло самої залізниці, щоб було легко перевозити її. Її кулі нераз перелітали понад наш Грабовець і падали на Маківку й московські становища від сторони Турки. Як летіла понад Грабовець, то здавалось, наче б скавуліли сотні собак.

Вже пізно вночі добився я до Лавочного й застукав до дверей приходства. Там уже пішли були всі на спочинок, тільки слуга ще порядкувала все під Великдень. Довідавшись, що це за гість, вона повідомила о. пароха, а опісля постелила мені в кухні й я скоро заснув по цілоденній мандрівці. Вранці я зібрався й пішов до церкви на Воскресну Утреню. Служби Божої там не було, але в сусідній Тарнавці. По утрені я стрінувся зо своїми двома односельчанами, що служили при австрійськім війську. Я зрадів такій стрічі, бо вони були мої добре знайомі, а особливо Сень Козак, дуже гарна людина й молодий вітт у нашім Гірнім. Ми поговорили собі, я дав їм гарну "писанку", щоб стала їм у пригоді, розпрощався з ними й пустився далі на друге село на Службу Божу, щоб там приступити до сповіди й св. причастя. Мені було б найкраще піти просто до о. пароха, порозумітися із ним та й поїхати разом із ним, та я був якийсь несміливий чи непорадний і помандрував сам пішки до Тарнавки. Том уже сповнилось мое сердечне бажання й я приступи до св. Тайн. По Службі Божій я вернувся до Лавочного й зайшов до нашого стрілецького старшини, Дра Ілька Цьокана, У.С.С. Він перебував тоді часово в Лавочнім, звідки доставляв нашим куріням харчі. Кватерував у якоїсь бабуні. Вона зварила юшечки та й певне ще щось до того, як звичайно на Великдень. Можливо, що я побув там день-два. Можу сказати, що я мав тоді найкращий Великдень із усіх стрільців на фронті. Св. Тайни, великодне богослуження, спочинок у запіллі, спокійна хатина, тепла страва, приязний побратим — усе те було для мене справжнім святом.

Сьогодні, по 30 роках, я з приємністю згадую цей свій "карпатський великдень" і величаю вдячно Небесного Отця, що дозволив мені задержати в серці св. віру серед воякього життя.

Як то безпечно йти від св. причастя на фронт! Яка це велика сила — та наша св. католицька віра, защіплена замолоду дитячому серцю прикладом побожних батьків, добрим релігійним вихованням! Які щасливі почуваються ті люди, що користають із дібр католицької віри! Коли вже ніхто не може подати людині ніякої помочі, ніякої потіхи— приходить сам Божий Син і подає зболілому, затривоженому серцю такий спокій, таку потіху, що її ніхто інший не годен подати, що її й за мільйони не можна купити! Таке добро, такі скарби подає нам католицька віра.

Як би це зрозуміли добре всі українські батьки, то інакше дбали б про релігійне виховання своїх дітей. Як би це розуміли всі українці в Канаді й Злучених Державах Америки, то зовсім інакше відносилися б до католицької релігії, що сьогодні є супроти неї байдужі, або й противні. А тоді в нас була б така одність думки й серця, а в тій одності така сила, така гарна праця з побожним життям, що наша нація могла б бути прикладом для багатьох людей, що живуть кругом нас.

А особливо, якщо б усі наші українські інтеліґенти могли пізнати добре св. католицьку віру, прийняти її щирою душею, зробити її основою свого особистого й родинного життя та своеї народньої праці! Які чесні й щасливі були б вони самі, яку гарну працю могли б вони повести між нашим народом на цім вільнім американськім континенті!

Що справді великим добром для українського народу є побожні, католицькі інтеліґенти, а головно провідники, то це пізнати з цих наших українських громад, де вони живуть і працюють. Люди тішаться ними, поважають їх і з довірям віддають їм провід усього свого місцевого життя й праці. Скільки добра роблять такі релігійні інтеліґенти, що живуть і працюють згідно з св. наукою Католицької Церкви, то про це міг би дати найкраще засвідчення кожний наш священик у Канаді й Злучених Державах, що має в своїй парохії побожних українських інтеліґентів.

Та одночасно багато можна б сказати й про ті прикрощі та шкоди, що їх мали й досі мають наші парохії і взагалі українська суспільність через тих українських інтеліґентів, що ходять іншими дорогами. Хто хотів би написати докладну історію життя українських інтеліґентів на американськім континенті, то багато треба б записати чорних сторінок про те, як українські інтеліґенти зашкодили українському народові так під релігійним, як і під національним оглядом.

Або й тепер, для проби, переїдьмо ті міста Злучених Держав і Канади, де живуть наші інтеліґенти, й спитаймо тамошніх парохів і чесних наших парохіян, як живуть і працюють ті наші люди, що покінчили найвищі школи: чи всюди й про кожного ми почули б слова признання й вдячности? Чи всі наші інтеліґенти, вже принаймні тепер, по стільки літах розбиття й теперішньої траґедії українського народу, станули в релігійнім житті й національній роботі на першому місці, як справді освічені й культурні люди, як справжні наші інтеліґенти, провідники, подібні до того американського католика Алфреда Смита, що його недавно з найбільшою пошаною відпровадила Америка на вічний спочинок по довголітнім побожнім житті й корисній для Церкви й нації праці?

Славити Бога, ми тут і там маємо гарних одиниць. Та з великим смутком треба признати, що бувають по тих містах і такі люди з високими школами, що живуть без корисної праці для Церкви й свого народу, без Бога, без св. тайн, без виховання дітей у релігійнім і національнім дусі, або може й без тих дітей, що їх дає їм Бог. Якось у них сумно, мертво... Як зайде мова про таких інтеліґентів, то замість якогось похвального признання, чується запити: Чи він ходить коли до церкви? Який він має шлюб? Чи він віруючий, чи атеїст? Який із нього українець?. І т. д. Чи це не смуток, коли в нас бувають такі інтеліґенти, що про них нема що кращого сказати?... Народ так любить своїх добрих інтеліґентів, нам їх так дуже треба — а вони своєю нерелігійністю й браком національної свідомости тільки смутять нас, а то й шкодять нам. От, наприклад ті писаки й промовці, що впали так низько, що стали служити більшовикам, цим найбільшим ворогам українського народу...

Дав би це Бог, щоб уся наша українська інтеліґенція звернулась щиро до релігії, до Бога, до Католицької Церкви, а тоді й у всій нашій суспільності можна буде надіятись кращого духа, спасенної обнови, чого нам так дуже треба, а головно тепер, коли на прадідній землі української нації саме існування народу загрожене наступом протирелігійного й протиукраїнського більшовизму.

Веселий, справді, буде для нас той час, коли всім українським інтеліґентам у Канаді й Америці можна буде побажати: Українська інтеліґенція, щиро обєднана з Богом і народом, нехай живе! (Д. б.).

ЕНШАВ, АЛТА. Поминки. Дня 31 березня Михайло Запорожан справив поминки по своїй покійній жінці Теклі. По минальну Службу Божу з парастасом відправив Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ., в хаті п. М. Запорожана. З цеї нагоди діти й чоловік пок. Теклі приступили до св. Тайн. По богослуженні відбувся обід для всіх присутніх. Слово подяки сказав п. М. Запорожан. Збірка на українську пресу принесла $3.50. Кор.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ВСТУП

3). В римськім обозі зібралась военна рада.

Вирішили заморити місто голодом.

Внедовзі, з надзвичайною скорістю, римські вояки поставили мур із землі, каміння й дерну, такий тривкий, як би мав стояти цілі віки; цим муром оточили Єрусалим близько на 4 милі, щоб виголоджене місто доморити голодом, щоб із нього не могла вирватись ні одна душа.

Для нещасних почались довгі місяці конання...

— — — —

По вимерлій улиці в нутрі Сіону йшла повільним кроком, а скоріш воліклася з розпукою в оці, хоч обвішана від стіп до голови золотом, дочка первосвященика, Юдита.

Черевики висаджені перлами видавали глухий відгомін на самітнім хіднику. Дорогою хусткою закривала собі свое гарне обличчя, щоб захоронитись від задухи зігнилих випарів. Під її ногами коло порога домів, вгорі на пласких дахах, лежали всякого стану, віку й полу нещасні жиди, звернені лицем до гори Морія, з очима оберненими в стовп, споглядаючи в сторону святині; вони добровільно поклались там, щоб поглядом попрощати святиню й умерти...

Юдита дивилась на них не з почуттям милосердя, але сухим, твердим оком фанатизму:

— Щасливі ті — прошептали її дівочі уста.

Де-не-де пересувались як примари хиткі постаті, наче трупи, з запалими очима, з чорними ямами в очних осадах, переражені, дикі, або потворні від страшної грубости пухлини. Всі ті при стрічі не говорили до себе, тільки як дикі вовки зорили жадібно за стравою. Де заглянули хоча б і найменшу хмарку диму, як виходив із комина, там цілі банди нападали з криком і починали бій: чоловік із жінкою, діти з батьками боролись за окрушки, а вояки Симона Гіори розбишацькими громадами облягали місто, грабували й силою видирали поживу з уст безборонних людей. Вони, подібно, як старшина й священики, ще більш жорстокі для своїх, ніж для ворогів, годувалися людською нуждою, бо по їхнім боці була сила й скарб.

Відділ таких вояків стрінув Юдиту.

З останками пошани привітали любимицю свого пана.

— Маеш хліб, Юдито! — сказав один, подавши їй закривавлений кусок недопеченого хліба.

— Спасибі — сказала — я не відчуваю голоду... я годуюсь жовчю...

— Дивіться сюди! — крикнула по хвилі!

Її знайома, дочка багатиря Горіона, вихудла до непізнання, стояла похилена над міським зливом і там шукала решток поживи. Далі, на скруті вулиці, Марта, Боетусова дочка, одна з найшляхетніших дам у місті, блукала з божевіллям

— Марто! — кликнула її Юдита.

Марта відказала дико:

— Добре тобі, архіерейська дочко, що годуешся жертвами з вівтаря й обвішуеш скарбами Симона...

— Мовчи! — гримнула Юдита з погордою.

Нагло Марта скорчилася, бо на землі побачила щось, що їй видавалось, як якась страва — був це кусок звірячої шкури, чи може недоїдженого шкуряного щита — з зойком нелюдського голосу впала на той кусок шкури й — сконала.

З острахом відвернулась Юдита й пігнала далі, щоб утекти від цих страшних картин...

А вояки, що йшли за нею, занюхавши несподівано запах мяса, вбігли до заможної палати при дорозі. Пуста була в середині, як цвинтар — усі мешканці були вже повмирали. Тільки молода пані дому, Марія, дочка Єлеазаря, опухла від голоду, з очима забіглими кровю, стояла над кітлом, де варилось мясо.

— Їсти! їсти! давай, що маеш! — крикнули вояки.

— З охотою — відповіла зо страшним спокоем — там вариться моя дитина.

Рабівники відскочили, хоч привчені до крови.

— Чого ж ви дивуетесь? — я вбила немовля при грудях і половину вже ззіла, а другою поділюсь із вами...

— Ходім до Симона! — крикнули вояки — треба піддатися, бо йнакше позажираемось обопільно!

Але на Симоновій раді благання мира заглушили фанатики. Даремне громади знужденілих жидів благали здачі в його стіп в імя батьківщини, що її останній крайчик хотіли зберегти зо святим містом.

— Як пімремо, обійдемось без батьківщини — відповідали глумливо Симон і його ревнителі.

— Пощади святиню! — благали інші голоси.

— Бог мае кращу святиню від Соломонової — мае ввесь світ.

І так ті люди, як засвідчають історики, здавались не мати вже ні тіла ні душі: бо їхне тіло було знечулене на біль, а душа недоступна для милосердя.

В тій хвилині ввійшла до залі нарад висока стать — і гарна невіста з прославою фанатизму кинулась в обняття сина Гіори:

— Ти добре сказав, Симоне! Наша погибель нехай буде з руїною святині!

А звернувшись до товпи, що стояла навколішках, промовила дико:

— Чи ви знаете, яку вістку приніс післанець від Івана Гіскалі з гори Морія? Від цього ранку вічна жертва перервалась у святині — не стало ягнят...

Ридання з болю було відповідю на ці слова Юдити. Жертва ягняти ні яка інша не мала вже до кінця віків відновитись у святині.

Кілька старших, із жидівської старшини, що носили одежу з широкими викладками й довгими бовдицями над головою, ще раз осмілились просити замирення. Та завзятий Симон, син Гіори, засудив їх усіх на смерть: 15 начальників народу, одного книжника й двох священиків, а між ними Матея, що колись відчинив був йому брами Єрусалиму, а тепер благав у Симона ще тої останньої ласки, щоб міг умерти перед трьома своїми синами — та й цього не признали йому: дивився за чергою на їхню муку.

І тоді замовкли товпи народу, залякані терором кількох тисяч загорільців.

Скоро потім здичілі оборонці Сіону побачили з вершка своеї твердині здобуття святині... Стоплене залізо поплило від дверей річкою огню. Ввесь день і всю ніч шалів нестримний пожар, що охопив хідники, досяг верху так, що вся гора Морія виглядала від стіп аж до вершка як один палаючий вулькан! В ховзкім від крови кратері людське мурашлище, стовплене серед диму й огню, добивалось, падаючи одне на одне, на мокрий, криваний мармур майдану, на залиті кровю сходи, між стовпами хідників.

Даремно Тит казав своїм воякам гасити пожар, щоб зберегти чудо світу: ніхто його голосу не чув, ніхто на приказ не зважав. Упоені перемогою римляни — що спочатку з забобонним острахом приступали до здобуття святині — гонялись за добичею, обдирали Святая Святих, вбивали й грабували. А жиди в розпуці кидались в огонь, добивали себе самі, або западались у підземелля, звідки їх сотнями витягав переможець на вбивство й неволю... (Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПРОСЬБА. Пані Анастазія Біловус, що походить із села Завишні, сокальського повіту, а тепер проживае в Дітройті, сердечно бажае довідатись, де тепер живуть її дві односельчанки Марія Бартош і Ганна Гайко, що 1930 року приїхали з нею до Едмонтону. Хто знае ці особи, нехай буде ласкавий подати їхні адреси до редакції "Світла".

АНГЛІЯ. С.І.Х! Лист із 31 березня. Дякую щиро за висилку трьох календарів — доручив, де Ви просили. Богу дякувати, я здоров. Праці не бракуе. Треба багато подорожувати. Наші хлопці порозкидувані по всіх усюдах. Треба за ними йти. Раді й вони вітати свого капеляна. На Великдень маю відправу в Лондоні (6 травня) та С.У.К.В. — святкуе "День Матері". Робимо спільне свячене. Час від часу, коли зїдеться більше число наших хлопців, не забуваемо й заспівати: "Гей у лузі..!" це завжди на порядку — а я пригадую, хто це написав... Літо назад — було йнакше. Сьогодні рідна земля спустошена. Церква в загрозі. Наш народ, переносив різні лихоліття й не пропав! В Бозі надія, що й тепер надщерблений, знищений фізично, прибитий духово... не пропаде. Надто великий числом і надто славний минулим.

Тішуся, що Отці купили дім для студентів; це велика й важна справа. Як працюе У.К.Ю? На ньому спочивае наша будучина. Багато річей я досвідчив, багато бачив, то колись поговоримо.

Бажаю Вам, Отче, і Всім Впр. Отцям Веселих Свят Воскресення Христового.

о. М. Горошко.

ПАРИЖ, ФРАНЦІЯ. Ми раді, що маемо врешті можливість написати до Вас та повідомитти Вас про наше життя. Війну пережили ми якось щасливо та ще й дякуючи Всевишньому спромоглися на власну церкву в. центрі Парижа. Її дістали ми від французького уряду та мусіли перебудовувати, бо будинок знаходився в поганому стані. Всі матеріяли до ремонту мусіли самі купувати по дуже високих цінах. З тих причин церква ще не зовсім викінчена, а наші фонди зовсім вичерпані. Українська громада в Парижі невелика, більшість вірних живе на провінції, що з ними через комунікаційні трудноші нелегко звязатися. Зокрема після приходу союзних армій у Францію — багато українців опинилося без праці.

Не зважавши на всі ті труднощі ми рішилися видавати часопис, щоб мати контакт із нашими людьми та протиділати різним агітаціям.

У цьому ділі просимо Вашої допомоги. Якщо це можливо — просимо ласкаво звернутися з закликом до наших земляків за океаном, допомогти нам викінчити церкву та видавати наш релігійний журнал.

В рядах союзних армій, що перебувають у Франції, Голландії й Бельгії находиться багато українців. Стаціоновані в Бельгії й Голяндії приїжджають звичайно на відпустку до Парижа. Не знаючи нашої адреси, попадають в російську церкву. Просимо дуже оголосити в українській пресі, чи іншим способом, що українська католицька церква знаходиться в Парижі під адресою:

51, rue des Saints-Peres
Paris 6.
Metro: Odeon, or
Serves-Babylone

де щоденно в год. 9 вранці, а в неділю 10:30 вранці відбуваються богослуження.

б. Перрідон.

Просимо присилати ласкаві жертви до Єпископської Канцелярії.

Організація українців у Франції. В Парижі почало виходити в українській мові два часописи: "Вісник Української Греко-Католицької Церкви" і "Українець у Франції", оба з одної друкарні й мабуть із тими самими редакторами, бо в обидвох перше місце займае о. мітрат Я.Т.Ф. Перрідон та інші українські католицькі священики.

При французькій Конфедерації Християнських Працівників

створено стараннями о. мітрата Перрідона українську секцію під назвою **"Обеднання Українських Робітників у Франції".** Часопис "Українець у Франції" являеться органом згаданої організації. Поки будуть скликані збори, де члени мали б вільно вибрати свій власний провід, о. Перрідон покликав на генерального секретаря організації п. Івана Поповича, а духовним асистентом назначив о. Івана Леськовича.

АМЕРИКА. Лист. С.І.Х. Дорогі Отче, чи о. Місіонар уже здорові та чи прийдуть до Америки, а особливо до... Бо тут наш народ пропадае, гине без причини, без муки й без крови, таки зовсім добровільно й у вільному краю. О, як болить серце дивитися на смерть нашого українського народу! Скільки ми переконалися, то причиною е те, що вирікаються свого рідного. Як тільки дали копняка своїй рідній мові й прогнали її зо своїх домів, то разом прогнали свою Церкву, свій обряд і свої гарні звичаї. Шкода давати нашим українцям такий гарний обряд, бо погордили тим щастям, що його завидують нам латинники. Вони казали, що не мають того щастя, щоб могли розуміти св. евангелію. Теми чули від латинських слова ків. Українські батьки заподіяли велику кривду своїм дітям тим, що не навчили їх свого рідного, бо ті діти стали чужими в своїй церкві. Вони ще малі, однак багато з них уже мають жаль на своїх батьків за таке поводження.

Дорогі Отче, чому того ніхто не спинить? І чому Отці майже не звертають уваги батькам на це?

Як людям сказати, що це зле, та що так не можна робити, то вони признають слушність, але кажуть: Чому нам того ніхто скоріше не сказав?

— — — —

Щодо занепаду українського народу, то це лихо можна б іще відвернути, якщо батьки з оо. парохами при помочі парохіяльних шкіл і преси зробили б рятунок свого рідного народу своїм щоденним головним завданням так, що всі були б у цій важливій справі одної думки, полученої з пильною старанністю про наше відродження. Без цього старання — ніхто нас чудом не врятуе. Ціле щастя, що Преосв. дуже дбають про свої школи.

ДЕРВЕНТ, АЛТА. Прощальний вечірок. В околиці Дервенту живе добре знана родина п-ва Павла Воліцького. Розійшлася чутка, що ця родина вибираеться з Дервент на сталий побут до Манітоби. Відїзд з Дервенту п-ва Воліцьких буде великою стратою для нашої околиці, бо вони щиро піддержували нашу парохію св. Юрія й їхня родина брала живу участь у громадськім життю цієї околиці.

Дня 3 березня кревні й знайомі зійшлися до дому п-ва щоб їх попрощати. При цій нагоді присутні зложили на пресовий фонд $5.25, з чого прийшло для "Світла" $2.00 —

Знайомий.

МОНТРЕАЛ. Річні збори. Парохіяльні річні збори парохії Св. Арх. Михаїла при улиці Ібервіль відбулися 4-го березня зараз по Службі Божій у парохіяльнім домі. Збори відкрив Впр. о. ігумен Й. Тимочко, ЧСВВ. молитвою. До перепровадження зборів вибрано у. Константина Станіміра головою, п. Юліяна Пелюха секретарем. Голова зборів покликав кожного урядника з осібна до звіту. Звіт виказав, що наша парохія цього року мала понад $14,000 приходу. Це був найкращий рік від заснування парохії. Видно, що комітет із своїм парохом добре закочували рукави, а й парохіяни були щедріші, як іншими роками. До цього успіху багато причинився також відділ молоді Б.У.К., що придбало до парохії $2000, чим заслужило собі на велику похвалу.

По закінченні звітів були вибрані до нового заряду: Т. Місюрак, заступник голови, Й. Вербіцький, фінансовий писар, К. Горчинський, діловий писар, К. Колянко, скарбник, Р. Шміт, Н. Хархаліз і В. Вітвіц[illegible]й — провірники. По закінченні виборів промовив п. Станімір, а о. парох закінчив збори молитвою.

Дитяча вистава. В неділю, 18 березня, за проводом Сестер Служебниць наша дитяча громада з рідної й щоденної школи відіграла в парохіяльній домівці дуже гарну виставу — Люрд. Малі акторки вивязалися зо своїх роль дуже добре, за що належиться велике признання нашим Сестрам, що так гарно вчать і виховують дітей із нашої парохії.

Пущення відбулось 11 березня, як це було подано в попереднім числі "Світла".

Шевченківський концерт відбувся в неділю, 25 березня, в парохіяльній залі на Ібервіл. В концертові точки входили хорові пісні, соля, дуети та деклямації. Хор співав за управою п. Федущака. Вступне слово виголосив п. Ю. Чайка, а головну доповідь Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ. При кінці концерту промовляв Впр. о. ігумен Й. Тимочко, ЧСВВ.

Дивне, а правдиве. В латинську Велику пятницю трилітній хлопець, Лаврусь Гордон, упав тут із третього поверху на цементовий хідник без ніякого ушкодження. Щоб переконатись добре, його забрали до лічниці, де лікар заявив, що хлопцеві нічого не бракуе.

Весна. Цього року в Монтреалі весна почалася, як то кажуть, враз із бузьками, 19 березня. На ріці св. Лаврентія природа випередила ледовика, що кожного року мусить пробивати дорогу для кораблів. Цей раз інакше сталося. Тепла погода з дощиком сама прорвала леди, що рушили заливаючи прибережні дільниці Лонгейл та Ст. Ламберт, де вода по хатах доходила до висоти коло 25 цалів. Хто як хто, та діти, а при них і старші, мали розривку, бо мусіли вживати човнів до переходу, замість ходити пішки.

Великдень. Цього року великдень у Монтреалі, по новому стилеві, природно подобав на великдень, бо, як співають, "земленька зо сну збудилась, в трави, квіти замаїлась". В суботу ввечері гриміло та блискало, а в неділю день був гарний та соняшний так, що жіночий і дівочий стан мав нагоду показатись у своїх весняних одягах. А й парубоцтво могло носити свої капелюшки більше на бакир.

ПАРК КОРТ, АЛТА. Прощання. Дня 24 березня зійшлись сусіди й знайомі до дому п-ва Горбових, щоб їх попрощати перед їхнім відїздом на іншу колонію, де вони купили фарми. П-во Горбові жили тут 18 літ і були діяльними членами нашої українсько-католицької парохії від початку її заснування. Мають двох синів: один служить при летунстві за морем від 1942 року, другий при канадській поліції. Гості забавлялись весело аж поза північ. При кінці вечері вручили жінки п-ву Горбавим дарунок на памятку, побажали їм усякого добра по новому місті й заспівали "многая літа." Була також збірка на добрі цілі, що принесла $11.25. З того припало також для "Світла" $2.00. Жертвували по **$1.00:** І. Горбовий, К. Горбова, Г. Клапоущак, Р. Фасак, І. Бурий, І. Павдюро. Решта дрібнішими датками. — П. Марисюк.

Богослуження в Алберті

ТРАВЕНЬ

2-3 Федора: сповідь і Сл. Божа в 9 год. вранці

3 **Великий Четвер.** Вох і Гей лейк — Страсти в 7 год.
Восток св. Михаїла — Страсти в 8 год.
Давнінг — Сповідь і свяч. пасок, 8 год. вранці.
Редвей, Стрий — Страсти 7 год. увечері (і свяч. пасок у Стрию).

4. **Велика Пятниця. Пол. Плащаниці:**
Плейн Лейк, 10 год. вранці
Іннісфрі Божої М. 2 год. сполудні
Іннісфрі Ч. Хр., 4 год. спол.
Спас коло Мондеру, 3 год. спол.
Краків, 4 год. сполудні
Краків, 4 год. сполудні
Восток-св. Михаїла, 4.30 сполудні
Гей Лейк, плащаниця й свячення пасок — 10 год. вр.
Равнд Гил, плащаниця і паски — 2 год. сполудні.
Голден-фарми, плащан. і паски — 7 год. увечері.
Вох — Плащан. і паски — 10 год. вранці
Торсбі — плащан. і паски — 7.30 увечері
Федора — 1 год. сполудні: свячення пасок
Торгилд — плащ. і Паски— 7 год. увечері
Нортерн Велій у 11 год.
Дервент — Мельники в 11. год.
Енгел Лейк у 2 год.
Дервент — Ханасики в 2 г.

5. **Велика Субота.**
Голден-фарми, Сл. Божа й паски в 10 год.
Смокі Лейк — місто, сповідь у 8 год. вранці
Смокі Лейк — св. Параскевії, Паски в 10 год. вранці
Смокі Лейк св. Онуфрія, паски в 12 год.
Восетна — місто, паски в 2.
Ревдей — монастир ОО. Василіян, свяч. пасок у 4 год. сполудні.

6. **Великдень.**
Менвил — місто. Від 8 год. вранці сповідь, у 10 год. Сл. Божа й свячення пасок.
Спас коло Мондеру
Восток св. Михаїла (6 год.)
Ренфурлі (7 год.)
Інисфрі Божої М. (9.30).
Ворвик (10 год.)
Краків
Ту Гилс
Голден — фарми
Рачфорд Бридж (6 год.)
Парк Корт (10.30)
Тофілд, Карвел (6 год.)
Торсбі (11 год.)
Спедден, Егрімонт (6 год.)
Редвей, Вильна (10 год.)
Нортерн Велій (11 год.)
Дервент — місто (7 год.)
Енгел Лейк (10 год.)
Дервент — Ханасики (10 г.)
Дервент — Мельники (Вечірня в 5 год.)

7. **Світлий Понеділок**
Плейн Лейк
Равнд Гил
Чергил
Редвотер
Смокі Лейк св. Онуфрія
Дервент — Мельники (празник)

8. **Світлий Вівторок**
Інисфрі Ч. Хр.
Гей Лейк
Вох — парастаси
Чергил
Ню Брук
Смокі Лейк св. Параскевії — парастаси

10. **Вознесення**
Новий Київ — празник
Чипмен
Мирнам — парастаси

13. **Неділя**
Спас — парастаси
Восток св. Николая — празник
Інисфрі Ч. Хр. — парастаси
Вегревил
Беліс, Елдорена —парастаси
Егрімонт — Молебень і парастаси в 4 год.
Редвей — Молебень у 8 год. увечері
Ту Гилс
Стріиставн

21. й 21 Схід св. Духа.
Новий Київ
Мирнам
Дервент — місто

27. **Неділя**
Вегревил — Празник Пресв. Тройці
Плейн Лейк — парастаси

ЖЕРТВИ

А. Мац, Монтреал, **$0.25.** —

По $0.50: В. Черкавський, Лавой, Алта., — В. Костенюк, Монтреал.

По $1.00: І. Дикан, Филаделфія, М. Лукасевич, Мондер, П. Гриценко, Веланд, Онт., Н. Бурмас, Шикаго.

По $1.50: З прощання П. Янчара, Бусбі, Онт.

По $2.00: А. Смук, Монтреал, З ювілею п-ні М. Чернявської, Мондер. Е. Лесик, Мирнам.

По $2.50: З поминок бл. п. І. Ахтемійчука, Чипмен, Алта.

По $3.20: З прощання п-ва Степусишин, Плейн Лейк, Алта., з похорону бл. п. І. Єлиняка, Чипмен, Алта.

По $3.50: З весілля п-ва С. і А. Осецьких, Мондер.

По $4.75: З похорону М. Сич, Ледук, Алта.

По $6.00: З несподіванки для П. Грицівa, Ту Гилс, Алта. Дар парохії в Трансконі, Манітоба **$17.95**

Щира подяка жертводавцям!

РЕШТА ДОПИСІВ В НАСТУПНІМ ЧИСЛІ "СВІТЛА".

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Святіший Отець** заквивае католицьких епископів у всім світі, щоб у місяці травні, посвяченім на честь Божої Матері, заохочували вірних молитися за тих людей, що будуть укладати мирові точки. Цей поклик папи е надзвичайної ваги, бо саме тепер відбуваються мирові наради в Сан Франсиско.

Цей поклик Христового Намісника е особливо дорогий для нас українців, що бажаемо справедливого вирішення долі української нації. Кожне з нас повинно прийняти з вдячністю цей поклик папи.

— **Повідомляемо** всіх наших людей в Алберті, що до Виховного Інституту Б.У.К-а в Едмонтоні закуплено потрібну обстановку й наш Інститут буде вже приготований на мешкання для всіх тих осіб із нашого учительства й студентства, що прийдуть до Едмонтону до "Сомер-скул". Надіемось, що всі наші учасники "Сомер-скул" мешкатимуть тільки в своїм Інституті, де матимуть вигідне приміщення, рідне, гарне товариство й дбайливий догляд. Побут в Виховнім Інституті св. Йосафата в Едмонтоні буде певно для кожного приемний і корисний.

Всі листи в цій справі треба посилати до Преп. о. С. Курили в Мондері.

— **Ректором** Виховного Інститута Б.У.К-а ім. Митрополита Шептицького в Торонті заіменував Єпископський Ординаріят у Винипегу — Всеч. о. Миколу Кушнірика. О. Кушнірик, як ректор першого нашого виховного закладу на Сході Канади, мае до виконання важливе завдання основного виховання студентів на добрих членів Церкви, держави й рідної нації. Нехай Бог поблагословить о. Ректора й його питомців гарним успіхом у праці й житті!

— **Оссерваторе** Романо, півурядовий часопис Ватикану закликае совітські часописи "Червону Звізду", "Ізвестія" "Правду", а також московське радіо, щоб передавали промови папи совітським народам цілі й без змін.

— **Кардинал** Шереді, 60-літній примас Мадярщини вмер. З його смертю число кардиналів впало до 40.

— **Німецькі** католицькі епископи задумують відбути в серпні свій річний зізд в місті Фульді, де похований св. Боніфатій, апостол Німеччини.

— **У Парижі** відправилася на Великдень полева Служба Божа близько славної вежі Айфля. На цій Службі Божій взяли масову участь американські вояки. Понад 1000 приступило до св. Причастя. Між ними був амбасадор Зл. Держав, військовий ґубернатор, кількох ґенералів і начальник міської поліції.

— **Обрахунок,** що його зробила Комісія Канадської Молоді виявив, що з протестантської молоді в цьому краю тільки 38% ходить в неділю до церкви. Участь найбільша в прибережних провінціях, де 63% молоді ходить до церкви. Це число постійно зменшуеться на захід; в Онтаріо ходить до церкви тільки 49%, в степових провінціях і Британській Колюмбії-34%. З католицької молоді 89% відповіли, що ходять до церкви що-неділі.

— **У Франції** війна знищила 5,000 церков. По війні треба буде багато літ і праці, щоб їх назад відбудувати.

— **Вісімдесять** італіянських парохій у Шикаго зібрали між собою 50 тон поживи для голодуючих в Італії.

— **Українська** католицька парохія в Гемтремк, Міш., в ЗДПА., за проводом Всеч. о. др-а С. Тиханського, вже зібрала $474 на віднову будинку української католицької церкви св. Володимира в центрі Парижа, Всесв. о. мітрата Перідона. Також до наших епископських канцелярій в Винипегу й Филаделфії впливають на цю ціль добровільні жертви українців.

Хто тільки може, нехай і від своєї родини перешле туди свою жертву, щоб о. Перідон міг не тільки відновити свою церкву, але й спомогти всіх наших беззахистних братів.

— **З оголошенням** нового закону в Італії, що дае право голосу жінкам, будуть у надходячих виборах цього краю, голосувати перший раз 300 тисяч сестер.

— **А американськім** війську тепер е 7,500 військових духовників, що несуть духовну поміч воякам.

— **На просьбу** цісаря Етіопії, Гайлі Селассія, св. Отець назначив кількох Ісусовців із Квебеку, щоб зайнялись організацією шкіл у Етіопії.

— **Війна** в Італії знищила 142 церков, а ушкодила 1,605.

— **Повітряні** налети поважно ушкодили в Мюніху катедру епископа Фавлгабера, славного зо своїх виступів проти нацистів.

— **На внесок** одного американського посла в Вашингтоні вписали до рекордів Конґресу статтю письменника Давида Лоренсе про працю Церков для світового миру. У своїй статті, що появилася в кількадесятьох щоденниках, Лоренс широко розписуеться над точками, що їх виготовили й до відома подали католицькі епископи Америки на своїм зізді минулого року.

— **Під час** інтронізації патріярха Алексія в Москві між іншими промовляв із проповідальниці Ґ. Карпов, голова Народньої Ради Російських Справ у СССР. Карпов світська людина.

— **Комісія** Родинного Життя при "Народній Раді Католицького Добробуту" в Америці заявила, що половина подруж, що беруть т. з. військовий шлюб, внедовзі розводяться.

— **Вийшла** з друку нова книжка про наше славне Братство Українців Католиків Канади. Написав її Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ., ціна брошурки 10 сотиків. Хто хоче пізнати історію, осяги, програму й конечність католицької організації, нехай замовить собі цю книжечку в "Світлі."

НОВИНКИ

— **В американськім** місті Сан Франсиско відбуваються від 25 квітня великі наради над створенням світової організації для забезпеки в світі після цеї війни тривкого миру. "Українській Совітській Республиці" признали на цій нараді голос. Як би так іще помогли українцям звільнитись від більшовицької опіки й створити правдиву, незалежну українську державу, з правдивим українським урядом у Києві, то Україна мала б справді голос. А так — "Українська Республіка" матиме "голос", а український народ матиме муку, глум і більшовицьку пропаганду...

— **Загальні** домініяльні вибори в Канаді відбудуться 11 червня. Хто з наших людей уже мае право голосу, повинен конечно взяти участь у виборах і віддати голос на розумного й чесного кандидата, бо які посли, така політика. Стараймось, щоб усе було добре.

— **Дійшла** до нас сумна вістка, що під час теперішніх виборів хочуть повалити одинокого посла, що його ми маемо в парламенті в Оттаві. Як би таке сталося й наш посол перепав, то хто тоді стане в обороні українського народу в часі його найбільшого горя?.. Ми надіемось, що українці з вегревільської округи не допустять до такої шкоди й ганьби, щоб українці втратили свого одинокого представника в Оттаві.

— **Вибори** онтерійської провінції відбудуться 4 червня. Там великий крик роблять комуністи; видно, що дуже хотіли б засісти в сеймі на "кріслі", щоб тим легче заколочувати спокійне життя вільних канадських громадян. Комуністи таку мають програму, що в них завжди щось пливе: перше пропаґанда, а потім кров.

— **Трумен,** новий президент ЗДА., як перебрав владу після смерти Рузвелта, дня 12 квітня, сказав до пресових звітовників: "Я відчуваю на собі величезну відповідальність. Прошу за мене молитися.,." А в промові до конгресу й війська заявив, що він не хоче бути чим іншим, тільки "добрим і вірним слугою свого Бога й свого народу." Нехай Бог поможе йому сповнити це бажання! Новий президент здобув собі відразу прихильність усеї Америки й Англії.

— **Іден,** британський міністер закордонних справ, сказав у сеймі, що поголоски, наче б то Ватикан був готовий прийняти до себе военних злочинців є безпідставні.

— **Коло 70,000** німецьких жінок виїхало з Румунії до Совітів на примусові роботи при відбудові зруйнованих совітських міст. Із Югославії вивезли 100,000 людей правдоподібно в тій самій цілі. Не знати певно, куди їх вивезли, бо це зробив Тіто на власну руку, без повідомлення своїх західніх союзників. Справа відбудови зруйнованих німцями міст була піднесена на нарадах у Ялті, але до порозуміння тоді не дійшло.

— **Франко** дозволив усім політичним збігцям вернутись до Еспанії.

— **З Европи** прийшла вістка, що там нацисти вбили провідників Організації Українських Націоналістів Мельника, Онацького Бойка й Андріевського. Чи від того пропаде українська нація? Доля України в Божих руках. Божих планів не змінить ніяка людська сила.

— **Більшовики** не хотіли пустити до Польщі американця Ґреґа, що мав везти допомогу від міжнародньої організації допомоги й відбудови (ЮНРРА). Ґреґ старався кілька місяців дістати совітську візу, але більшовики завжди відмовляли. Примушена таким поводженням Совітів ЮНРРА призначила на голову допомогової місії москаля Меншикова. Цікаво, чи Меншиков даватиме всім однакову допомогу, чи декому менше?..

— **Ґанді,** провідник індійських націоналістів, заявив, що конечною умовиною тривалого мира е, щоб Індія була зовсім вільна від якоїнебудь закордонної контролі.

— **Часописи** в Лондоні критикують совітський уряд за те, що военним звітовикам західніх аліянтів не вільно відвідувати Відня, столиці Австрії, що тепер у руках червоного війська.

— **Німці** рішені вести далі війну не на однім тяглім фронті, тільки в багатьох відокремлених твердинях.

— **Б.У.К** видав "Коротку Історію України для всіх". Цю історію написав бл. п. о. канонік П. Божик. Книжка написана цікаво й приступно так, що кожний може купити її й легко перечитати. Ціна — 20 сотиків. Хто замовляе більшу кількість нпр. для школярів, членів організації, чи парохіян, платить тільки по 15 сотиків. Замовляйте в "Світлі."

— **В КАНАДІ відбуваеться восьма военна позичка. Хто цінить собі канадську волю й бажае Канаді щасливого закінчення війни, той слухае заклику уряду й свого національного проводу й охоче купуе бонди военної позички.**

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го травня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 10.

Готуймось До Великого Конґресу в Винипегу!

ДЛЯ КРАЩОЇ БУДУЧЧИНИ

Дорогі в Христі Браття й Сестри!

Діждались ми тієї радісної хвилі, що можемо уладити в Канаді свій український католицький конґрес.

Цей наш великий конґрес, що відбудеться 3-4-5 липня, 1945, в Винипегу, всі ми — священики, батьки, молодь — повинні привітати з найбільшим захопленням і піддержати його щирим серцем, бо цей конґрес для нас, українців католиків, а далі і для всього українського народу в Канаді матиме велику вартість.

Перше, що е цінне в цьому нашому конґресі, це його репрезентаційний характер. Цей наш великий конґрес е певним знаком внутрішнього розвитку нашої української католицької епархії в Канаді. По роках релігійної боротьби, що спиняла наш духовний розвиток, ми згодом поорґанізували парохії, побудували церкви, поосновували різні позацерковні орґанізації й наладнали свою господарку по громадах; тепер, природним поступом речей, ми вже виходимо на широкий простір нашого церковного екзархату, щоб свою роботу вести в зорґанізованих рядах більшої, доміняльної господарки.

Друге, що надае нашому конґресові великої ваги, це те, що він відбуваеться за благословенням Їх Преосвященства, нашого екзарха Кир Василія та за проводом добірного Конґресового Комітету, що його президентом е Всесв. о. др. В. Кушнір. Опіка Церкви е для нас запорукою, що наша конґресова праця — це буде святе діло, гідне Божого благословення; а орґанізаційний і провідничий досвід о. Кушніра родить у нас надію, що цей наш конґрес увінчаеться гарним, тривким успіхом.

Трете, й найголовніше в нашому конґресі, то буде його поважна й практична ціль.

Цей наш Український Католицький Конґрес у Винипегу не буде тільки звичайним, переминаючим пописом, чи маніфестаційним походом, без тривких наслідків. Цей наш конґрес мае бути **надзвичайною, великою нарадою** про наші засади й завдання, про нашу працю й життя в будуччині, після конґресу. Наш конґрес мае кинути ясне світло на дорогу життя батьків, жіноцтва й юнацтва, наших фармерів, робітників і професіоналістів. На тій великій нараді мають бути обговорені наші релігійні й культурно-освітні, економічно-суспільні й політичні справи, що на них ми повинні звернути особливу увагу в нашому дальшому житті в Канаді, щоб представники з різних місцевин Канади могли побачити наче на фільмі оте життя, що його ми повинні вести після конґресу, й по повороті до дому представити все своїм співпарохіянам.

Особливо важливою точкою під час конґресу буде вибір **Великої Централі**, що матиме за завдання по конґресі зосереджувати й розвивати всю нашу позацерковну зорґанізовану діяльність, а таким чином запевнити успіх всьому нашому великому конґресові.

Оце е наш Великий Конґрес у Винипегу.

Щоб цей наш конґрес нам справді вдався якнайкраще й увінчався великим успіхом, всі ми мусимо зробити частину роботи.

Насамперед — мусить Конґресовий Комітет виготовити дуже обдуману й доцільно та практично складену програму, звернувши увагу на численні точки, що від них залежатиме успіх конґресу. І ми можемо з приемністю засвідчити, що наш Конґресовий Комітет із о. Кушніром докладають усіх старань, щоб усе приготовити до конґресу якслід.

Та не тільки сам конґресовий комітет, але й інші наші провідники з усіх правінцій повинні в листах до комітету, чи в пресі, подавати тепер свої завваги й практичні точки, що їх нам треба на конґресі обговорити, щоб ми там не поминули ні одної поважної справи й увесь конґрес закінчити цінними ухвалами, корисними для всього нашого загалу в Канаді.

Крім цього треба всім священикам і місцевим нашим провідникам обговорити докладно й якнайскоріше справу нашого конґресу в кожній нашій парохії в Канаді, щоб завчасу підібрати добрих представників, що мають виїхати на конґрес до Винипегу, подбати про потрібні для них фонди на дорогу, а одночасно й про це, щоб спомогти Конґресовий Комітет своею фінансовою жертвою для покриття великих конґресових видатків. Цей "Конґресовий Дар" могли б отці парохи переслати на адресу о. Кушніра, або це зможуть зробити представники в дні приїзду до Винипегу. На всякий випадок ні одна наша парохія не повинна відмовити Конґресовому Комітетові своеї грошевої піддержки.

Вкінці — всі наші парохіяни повинні охоче й щиро відгукнутся на поклик своїх душпастирів і зробити все їм можливе для цього, щоб цей наш перший український католицький конґрес причинився не тільки до великого поступу українців католиків у Канаді, але щоб він приніс користь також усьому українському народові так у Канаді, як і старій нашій, тепер великим горем прибитій батьківщині, що була колискою української нації.

В Боже імя, для добра Католицької Церкви, канадської держави й української нації ми готуймось до нашого великого конґресу в Винипегу! І маймо надію, що нам наш конґрес вдасться якнайкраще!

Треба нам тільки свідомо й охоче, однодушно й жертвенно віднестись до цього великого діла, що, за Божим благословенням і нашим зусиллям, може започаткувати нову сторінку в історії українського народу в Канаді.

Христова Церква

З християнської філософії життя

Ісус Христос знав дуже добре нашу людську природу та чого їй треба, щоб вона могла гідно заховатись на землі й здобути належне їй щастя, що мало тривати навіки; щоб помогти їй, Він основав надзвичайне видиме людське товариство, зложене зо зверхности й підданих. Це товариство називається — Христова Церква.

Своеї Церкви не основав Христос на евангелії, бо заки евангелію написали, Церква вже існувала. Основу своеї Церкви розпочав Христос від назначення для неї наріжного каменя тобто голови, а це головство, наче сильна скеля-підвалина, запевнило Церкві тривкість і силу.

Щоб існувала Христова Церква, мусить існувати Христова церковна влада. Свою владу перелив Христос на людей. "Ідіть і навчайте всі народи... Хто слухае вас, слухае Мене... Кому простите гріхи, тим буде прощено..." (Ів. 20:23; Мат. 28:20).

Незалежно від громади, незалежно від держави, тільки своею Божою силою й волею, установив Христос церковний уряд, а першим керманичам Церкви дав право назначувати своїх наслідників. Такий устрій Церкви мае тривати до кінця світа. Тому Христос обіцяв Церкві свою поміч: "І ось Я з вами по всі дні аж до кінця віку. (Мат. 28:203.

Церковний уряд сповнив свое завдання. Незабаром за проводом назначеного Христом церковного уряду, розширилась Христова Церква по всім римськім і грецькім світі, а згодом і по інших краях; всюди повставали церковні громади, що їм головний церковний уряд призначував без голосування громади подібних пастирів, а ті вели свою душпастирську роботу не в імені громади, але в імені Ісуса Христа.

Коли вже була зорґанізована Церква, деякі люди, за надхненням і поміччю св. Духа, написали про Христа й Христову науку й Церкву особливі книги, що їх церковний уряд признав за св. Письмо Нового Заповіту. Христова Церква могла б без них обійтися, бо всю потрібну науку люди одержують від церковного уряду. А навіть тепер, як уже маемо ті св. Книги, до доброго зрозуміння треба пояснення церковного уряду. Сама Біблія не спасае, а тільки помагае. Головне в церкві — уряд, законна, непомильна влада.

Христова Церква е одна для всіх людей на землі, це значить із грецька — католицька.

Столицею Христової Церкви е Рим-Ватикан, де перебувае й урядуе папа, видимий голова Церкви, що керуе нею як Намісник Христа.

Католицька Церква е звичайною дорогою спасення для всіх людей. Кожний українець, для спасення своеї душі, е обовязаний належати до Христової Церкви. Така Божа воля.

Українці на колінах...

У життевій боротьбі

Людське життя на землі, це постійна боротьба: боротьба за хліб, боротьба за ідеали. І коли це можемо сказати про всіх людей, то особливіше воно правдиве щодо нас, українців. Бо нема мабуть тепер іншого такого народу під сонцем, щоб своїми суспільними й політичними умовинами був так примушений до довгої й тяжкої боротьби за свою національну ідею, а навіть за свое життя, як наш український народ. Треба однак знати, що найтяжчий наш бій, то той духовний бій за наше вічне щастя.

Коли ж уже так сталося, що фронт нашого життя, це під кожним оглядом боевий фронт, то це певне, що не годиться, щоб ми колинебудь тікали з поля бою, бо це було б противне Божій волі й понижаюче в очах тих людей із інших націй, що в час своєї життевої боротьби, так за хліб, як і за ідею, завжди бридилися душею дезертира й завжди вибирали геройський шлях лицарів; але нам треба боротися всіма можливими засобами чесних борців аж до останнього удару нашого серця, коли то Небесний Отець уже сам покличе нас на добре заслужений і почесний відпочинок.

Нам треба помочі

Наша боротьба довга й тяжка, а наші власні сили малі, слабі, невистарчаючі. Тому до виграння життевої боротьби й перемоги нам треба великої помочі, що її нам може подати тільки — великий Бог. Так св. віра, як і багатовіковий досвід людства засвідчають, що тільки при Божій помочі ми можемо бути в житті досконалими, славними переможцями, що "їм дадуть їсти з дерева життя."

Людина на молитві

Щодо тієї Божої помочі, то таке вже право, що її в Бога треба просити. "Просіть, а дадуть вам." Хто хоче одержати від Бога поміч у своїй життевій боротьбі на якомунебудь фронті, мусить просити собі її в Бога.

Просьба Божої помочі відбувається через — молитву.

Молитва, це опертя духа на Бозі; це призивання душею Божої помочі. Хто молиться, цей признае свою неміч, поручае себе Богові й спираеться на Ньому з тією сильною надією, що в Бозі знайде все те, що йому потрібне до виграння боротьби за існування, за свої дочасні й вічні ідеали.

Молитва, це злука душі з Богом. Хто молиться, цей передае себе, наче яке знаряддя, в Божі руки до вільного розпорядження, а своєї волі вживае тільки на те, щоб зрозуміти й сповнити Божу волю.

Молитва, це піднесення духа до Бога, щоб із ним тихо розмовляти своїми думками, або серцем і устами висказувати Небесному Отцеві те, в що ми віримо, що любимо, що відчуваемо, чого бажаемо. Хто молиться, цей відвертаеться від видимого світу, всі сили своеї душі звертае до Бога, щоб закріпитись у пізнанні й любові правди та величати Бога й складати Йому подяку за одержані доброчинства.

Без молитви нема перемоги

Молитва така для нас конечна, як життя.

Нам на цім сліпім світі треба світла для вищих речей; нашим ногам треба світильника. (Пс. 118: 105).

Та не тільки світла треба нам, але й сили в багатьох неприязних умовинах нашого життя. Без Бога ми не годні нічого вдіяти, до всього треба нам Божої помочі. А що молитва все може випросити в доброго Небесного Отця, то треба нам часто ставати перед Ним навколішки й дзвонити в небесний телефон.

Молитва е конечною поживою душі; опустити молитву це гірше, ніж опустити їду. Молитва е віддихом душі: як без віддиху, так і без молитви не можемо обійтись, а хто хотів би обходитись без молитви, цей загине духово. Тому саме, що ми такі малі й немічні, милосердний Бог е схильний вислухати наші благання. Як кадило відсвіжуе розжарене вугілля, так молитва відсвіжуе надії серця.

Ми потребуемо не тільки світла й сили, але наше мале, звичайне земне життя потребуе для себе глибшого значення. Знайти його можемо тільки в Бозі. Ми повинні мати живе пересвідчення про те глибше значення життя; статись це може тільки через молитву тобто через приставання з Богом, через нашу з Ним розмову, через висказування наших думок і почувань супроти Бога в молитві прослави, подяки, благання й просьби.

Нам треба Бога. Мусимо тулитись до Нього, як дитина до матері, бо інакше ми не могли б існувати як люди. Праця е добра, але тільки тоді, як злучена з молитвою.

Новочасний світ працюе без спочинку й віддиху, робить поступ в пізнаванні й використуванні матеріяльних сил, але не молиться, й тому так скоро жене до впадку. Програе бій життя. Живе славно, гине марно.

Молімся!

Передумавши все те, ми повинні всі щиро забратись до молитви й пильнувати її завжди більше, ніж своеї праці й своеї їди.

Нам треба молитися, щоб випросити собі стільки ласки, щоб ми могли вести щасливе життя на землі, видержати в добрім аж до смерти й спасти свою душу.

Нам треба молитися за здоровя, добре зайняття й прихильність людей, щоб здобути потрібний прожиток для себе й своеї родини й виграти боротьбу за існування.

Зокрема наше національне положення вимагае від нас щоденної сердечної молитви. Наш "Союз визволення України" мусить для тієї справи поруши-ти всі можливі пружини в світі, скласти всяку потрібну жертву грошей, здоровя й [illegible]тя, але найбільше святої молитви перед престолом Всевишнього, що то "скидае сильних із престолів і вивищуе покірних, а голодних наповняе добрами." Ми мусимо трохи говорити, багато писати, ще більше жертвувати, а найбільше молитися кожного дня, вдома і в церкві, спільно й окремо, за обеднання всіх українців у Христовій Церкві, за кращу долю українського народу, за відродження вільної української держави, а з цим і за волю всіх народів, за мир у всім світі. "Просіть, то дадуть вам", сказав Христос, то треба нам послухати Його "й завжди молитися й не переставати", аж сповниться щодо нас — Божа воля. Бо кожна християнська молитва мае бути завсідя щирою заявою, що кожне наше прошення мае значення: "Да будет воля Твоя", воля Небесного Отця, що знае всі наші потреби краще від нас і любить нас більш, ніж ми себе самі.

Українці на молитві

Якщо ми щиро бажаемо здобути все те, чого нам треба до щастя в цім і наступнім житті, як хочемо переможно виграти бій життя, то нам треба молитися добре й молитися часто. Вранці по встанні й увечері перед спочинком, перед їдою й по їді, вдома й у церкві, під час спільного богослуження й при приватних відвідинах Преся. Евхаристії, за всякі приватні й родинні, національні, церковні й загально людські справи — повинна плисти до неба, лучитись там із молитвою Ісуса Христа, Марії, ангелів і святих і стелитись перед Божим престолом, як пахуче кадило, наша українська сердечна молитва прослави й подяки, поеднання й усякого прошення для свого власного й загального добра. Це буде по-людськи, по-християнськи, по-католицьки.

Молитись можемо з памяти, на вервиці, або з молитовника. Про молитву з нашого українського молитовника, то можемо сказати, що її в нас е мало. Є в нас іще досить багато таких людей, що їх не можна ніколи побачити в церкві з молитовником у руках. Будуть стояти годинами під хорами, під стіною, чи сидіти в лавці, а до рук не візьмуть свого молитовника й не будуть із нього молитися, щоб у весь час у Божім домі провести на молитві. Це треба конечно змінити. І старші повинні брати з собою до церкви завжди молитовники й дітей треба навчити молитися й співати Службу Божу з українського молитовника. У цім буде побожність, у цім буде також справжня освіта й культура.

Щодня навколішках

Ми ведемо довгу й тяжку боротьбу за існування, за дочасне й вічне щастя. Щоб здобути все те, нам треба багато Божої помочі. Ця поміч потрібна кожній українській одиниці; цеї помочі потребуе особливо різними сусідами поневолена й знищена, політичними й релігійними міжусобицями розбита й знеможена українська нація. Як хочемо порозумітися, обеднатися й скріпитися, як хочемо виграти справу на час і на вічність — ставаймо всі на коліна й починаймо сердечно щодня молитися за всі наші справи.

Тоді Христос, Той наш добрий Спаситель, що так приязно й сердечно заохочував нас до молитви: Просіть, то дадуть вам, шукайте, то знайдете, стукайте, то відчинять вам", почувши наші сердечні благання, змилосердиться над нами й вислухае нас — як одиницю, так і націю.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ И ВІДПОВІДІ

Чому священики так часто покликаються в своїх проповідях на св. евангелію?

Тому, бо там міститься наука самого Ісуса Христа, що її кожній людині треба знати й держатись для спасення душі. Св. евангелія подае також опис святого життя божественного Спасителя, Його великих чудес, що Він робив їх на потвердження свого божества й правдивости своеї науки, установи св. Церкви з її непомильним урядом і св. Тайн. Поправді, то кожний священик повинен іще частіше наводити в своїх проповідях докази зо св. евангелії. А в кожній українській родині повинно бути, для побожного читання, св. Письмо в українській мові. Наше "Світло" приносить у кожному числі п. з. "Боже слово" частину св. евангелії з гарним поясненням. Хто уважно перечитуе ці статті в "Світлі", цей розумітиме краще св. віру.

Як могла Католицька Церква прийти до певного пізнання, що св. евангелія, це правдива й віродостойна книга?

Ми маемо тільки одне евангеліе тобто науку Ісуса Христа, але записане окремо чотирма людьми, що нам загально відомі, як св. евангелисти: Матей, Марко, Лука й Іван Богослов. Тому кажемо, що маемо чотири евангелії (книги).

Що ті чотири евангелії е такими правдивими й певними книгами, що на них ми можемо завжди безпечно покликатися при навчанні Христової віри, то на це ми маемо різні докази.

Перше. Ці книги справді написали згадані чотири евангелисти. Їхне знання еврейської мови вказуе на те, що вони були жиди. Історичні й політичні натяки, що їх знаходимо в їхніх евангеліях, вказують на те, що ці книги написали жиди, що жили в І віці по Христі. Пізнати це з цього, що Палестину представляють із часу перед збуренням, а не після збурення Єрусалиму, що було 70 року по народженні Христа. Якщо ці книги

були б написані вже по збуренні Єрусалиму, то автори були б згадали про це в своїх книгах, що Христове пророцтво про збурення Єрусалиму, що "камінь на камені не останеться", точно сповнилося; коли-ж вони не згадують про це ні слова, то це знак, що евангелисти жили й написали свої книги ще перед збуренням Єрусалиму. Живість і докладність усіх описів засвідчають виразно, що писали їх люди, що це бачили й чули, або довідались від певних самовидців. (Св. Іван написав свою евангелію пізніше для доказання божества Ісуса Христа).

Крім цих внутрішніх доказів, маемо ще й зовнішні. І [illegible]

Папіяс, еропольський епископ у Фригії, учень св. апостола Івана Богослова, що певно жив при кінці першого й на початку другого сторіччя, записав у своїх творах, що Матей написав евангелію по-еврейськи, а другий, Марко, посписував те, що чув від св. Петра. Як би цих двох евангелій тоді не було, то Папіяс був би цього не міг написати.

"Фрагмент Мураторія написаний коло 170 року по Христі, що подае спис тих книг, що свята Церква в другому столітті приймала, як надхнені, або відкидала, як фальшиві й еретицькі, засвідчае, що третю евангелію написав св. Лука, а четверту св. Іван. Ці найдавніші отже документи засвідчають певно, що від половини II сторіччя по Христі ціла Христова Церква приймала наші чотири евангелії як правдиві й достовірні св. книги.

Апостоли й їхні учні певно не були б допустили, щоб якісь пофальшовані твори були прийняті як святі книги. Як би таке було сталося, то тодішні еретики й погани були б мали чим побивати християн, як би були доказали, що св. Церква пофальшовані твори неслушно приписувала безпосереднім Христовим учням; тоді й усю християнську науку були б назвали одним великим фальшем. Тому однак, що евангелії подавали правдиві описи й були написані дійсними Христовими учнями, то й вороги християнства мусіли признати достовірність усіх чотирьох евангелій так, що сьогодні нема ні одного поважного критика, що назвав би наші св. евангелії пофальшованими творами.

Друге. Св. евангелії не були ніколи пофальшовані ні змінені в головних речах. Коли св. евангелисти понаписували свої евангелії, грамотні люди почали переписувати їх у більшій кількості примірників. Ті рукописи вони дуже шанували, бо там було записане Боже слово. Зміст тих книг був добре відомий. Як би хто був пофальшував ті евангелії, люди були б зараз відкрили пороблені зміни й виступили проти фальшівників св. книг. Так справді й було. Коли, наприклад, еретик Марціон у 110 році пофальшував св. евангелію для піддержки своеї еретицької науки, християни відразу піднесли проти нього голосний протест. Старинні рукописи, що доховались іще з 4 століття, переповідають різні місця св. евангелії так, як вони існують сьогодні. Від 4 століття аж досі ніхто не зробив в св. книгах поважної зміни; тимбільш таких змін не міг ніхто зробити незамітно й без спротиву в часах близьких до апостолів. Тепер найповажніші критики признають, що св. евангелії доховались до цього часу без поважних змін. Незначні помилки могли хіба статись при переписуванні св. книг. Все це показуе, що наші св. евангелії е певні, правдиві й віригідні книги. Впрочім, як могло таке статися, щоб хтось одночасно пофальшував усі чотири книги?

Трете. Св. евангелисти, що написали свої евангелії, знали добре, що вони пишуть. Матей і Іван були учнями й апостолами самого Христа, а Марко й Лука чули оповідання з уст самих апостолів Петра й Павла. Отже вони добре обзнайомлені з тим, що описували, з це робить їхні книги певними й віродостойними творами.

Четверте. Св. евангелисти були щирі. Вони не тільки знали події, але вони знали й любили також правду. За ту правду вони віддали свое життя. Як би їхні евангелії були брехнею в такій важливій справі, їх ждало б тільки пекло, а це значало б горе тут і горе там. Якщо вони були б мали намір писати неправду, вони могли, замість виявляти свої хиби, представити себе героями, а головно не були б, для зеднання Ісусові почитання, представляли Його висміяним, пониженим і розпятим. Згідно з тодішніми поглядами жидівських націоналістів, вони були б представили особу Месії скоріш у характері славного світського провідника. Та що вони не зробили цього, то це засвідчае їхню правдомовність і щирість так, що сьогодні нема ні одного поважного вченого, щоб закидав св. евангелистам брехню.

Пяте. Св. евангелисти в своїх писаннях призивають Бога на свідка, що вони пишуть правду. Св. Іван говорить: "А ми бачили й свідчимо, що Отець післав свого Сина, яко Спасителя світу". (І Ів. 4; 14). "Що було спочатку, що ми чули, що бачили нашими очима, що оглядали, і чого наші руки дотикалися, про слово життя, і життя явилося, і ми бачили і свідчимо і звіщаемо вам вічне життя, що було в Отця і явилося нам, що ми бачили й чули і вам звіщаемо, щоб і ви мали з нами спільність." (І Ів. 1: 1-13).

Ніякий світський суд не відкинув би таких доказів правди, як їх подали св. евангелисти про діяльність і науку Ісуса Христа. На основі цього не тільки католики, але й інші розумні та чесні люди в світі приймають усі чотири св. евангелії як правдиві й віродостойні книги.

На якій основі приймають католики книги старого й нового заповіту як Богом надхнені твори?

На основі заяви непомильної Католицької Церкви. В цім дусі сказав св. Августин великі й памятні слова: "Я не прийняв би евангелії, якщо до цього не спонукувала б мене повага Католицької Церкви."

Чи св. Письмо старого заповіту мае таку саму вартість, що й нового заповіту?

Ісус Христос і апостоли мали ті самі книги старого заповіту що й ми. Вони поважали їх завжди, як Богом надхнене слово. Ісус Христос був би певно перестеріг людей, якщо ті книги старого заповіту, що їх люди через довгі століття уважали за Боже слово, були б якимись пофальшованими, звичайними людськими творами. Однак Христос не тільки не відкидав тих св. книг, але й сам покликався на них. "Не думайте, що я прийшов ізнівечити закон, або пророків; Я не прийшов ізнівечити, а доповнити. Поправді бо, кажу вам, скоріш минеться небо та й земля, як одна буква або рисочка з закону пропаде, поки все не сповниться." (Мат. 5:17-18). Коли по своїм воскресенні розмовляв Ісус із двома учнями, що йшли до Емаус, то "почавши від Мойсея й від усіх пророків, виясняв їм, що по всіх писаннях (старого заповіту) е про Нього." (Лук. 24:27). Старий заповіт тісно злучений із новим заповітом, бо він писав про Христа. Хто відкидае старий заповіт, підкопуе й новий, бо старий був приготуванням нового, а одночасно виступае й проти премудрости Ісуса Христа, що покликався на св. Письмо старого заповіту, й підкопуе взагалі всю нашу християнську віру. Треба отже приймати за Боже слово св. Письма так старого, як і нового заповіту.

Чи ми обовязані вірити в усе те, що написано в св. Письмі?

Кожне слово, що його написали автори книг св. Письма, було написане за Божим надхненням, згідно з Божою волею. Бог був головним Творцем св. Письма, а письменники, що їх написали, були тільки людським знаряддям у руках Бога, що піддав їм думку, щоб писали й пильнував своею опікою, щоб вони написали все згідно з Божою волею. Тому все те, що написано в книгах св. Письма, треба приймати за правдиве Боже слово. Як що деякі поняття авторів св. книг різняться від наших, то це тому, бо такі поняття були тоді загальні й автори писали так, як знали, але писали щиро правду.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Для обнови василіянського Чину

Здаеться, що під кінець понтифікату Климента VIII цю справу поважно розглядали в Римі й до неї поставились були прихильно деякі одиниці. Натяк на це знаходиться в телеграмі кардинала Борджія до папського нунція в Польщі, Сімонетті, з дня 30 грудня 1606 року. Також у Актах Апостольської Столиці, під датою 19 квітня 1625 року, е згадка про цю справу. Там подано, що Рутський, уже як митрополит, просив, щоб Рим позволив чотирьом черцям кармильського Чину перейти до нього й помагати йому в духовній праці в його митрополії, при чім мали придержуватись грецького обряду й василіянського уставу. Заки папа Урбан дав відповідь Рутському, казав основно прослідити всі документи, що їх у звязку з тією справою видав був папа Климент VIII. (Тургенев: Історичні памятники Росії).

Рутський, подібно як і всі інші, був тієї думки, що спасення України залежало від обнови василіянського Чину; та що він не надіявсь, щоб цей старий корінь міг видати ще який паросток, то мріяв про те, щоб штучно вприснути йому нову силу. Він надіявся, що ісусовці, або кармиліти босі згодяться зробити жертву зо свого Чину, а принаймні з латинського обряду, й перейдуть до української церкви, щоб піднести з руїни василіянські монастирі.

В розвідці: "Про унію схизматиків", що була поміщена безіменно в збірці "Скарбниця Божої премудрости" (5. Мінь, Теол. т. 5. ст. 463), піддавав Рутський, що мав бути автором тієї розвідки, думку, щоб створити в Чині ОО. Ісусовців, Кармилітів, і Домініканів галузь грецького обряду, що була б посвячена виключно тільки праці в грецькій Церкві.

Рутський вступае до ОО. Василіян

Тимчасом Рутський, що вже шостий місяць перебував у Литві після повороту з Риму, застановлявся ще над тим, до якого то Чину мае він вступити. Коли він так, без сумніву, старався прослідити, із котрого боку він може надіятись більшої помочі для проведення в життя своїх задумів, несподівано, в вересні 1607 року, закінчилась уся його непевність: проти сподівань його приятелів, духовних провідників, а навіть і самого Йосафата, він вдягнув василіянську рясу в монастирі Пресвятої Тройці. Що за причина могла бути того наглого рішення, що було явним протиріччям до бажань і планів, що їхнього здійснення Рутський доходив із таким витривалим запалом? Всю подію описуе нам епископ Суша, життеписець Рутського, його учень, що довгі роки жив разом із Рутським і чув оповідання з уст самого Рутського.

В тому часі, коли Рутського мучила та його непевність, він ходив до парохіяльної церкви

св. Івана, де душпастирювали ОО. Ісусовці. Він із особливим перейняттям слухав проповідей о. Фабриція. В неділю, 30 серпня, 1607, сходячи з проповідальниці, о. Фабрицій звернувсь несподівано до людей у церкві й сказав: "Мої браття, наступної неділі п. Іван Рутський, що його ви знаете, вступить до Чину св. Василія в монастирі Пресвятої Тройці. Ми запрошуемо вас на цю урочистість." Ці слова вдарили Рутського як грім. Виведений геть чисто з рівноваги Рутський біжить до настоятеля о. Фабриція та до виленського епископа, Венедикта Войни, вносить скаргу на проповідника, що він прилюдно зневажив його, приписавши йому перед усіма людьми такі наміри, що їх він ніколи не мав і не міг мати. О. Фабриція прикликали, стали випитувати його й казали йому оправдатись перед Рутським. Вислід того іспиту був такий, що так епископ, як і настоятель ОО. Ісусовців, прийшли до переконання, що о. Фабрицій зовсім не був свідомий того, що він запрошував людей на облечини Рутського та що він був тільки несвідомим знарядом Божого провидіння. Єпископ Война, що знав історію Рутського, пізнав у цій надзвичайній події закінчення довгої його непевности. Під час розмови з Рутським він сказав йому: "Іване, не зважавши на всю твою неохоту, Бог хоче, щоб ти був послушний; перестань противитись Святому Духові й вступи зараз до Чину св. Василія!" При цьому додав, що він сам буде присутній на його облечинах і покрие всі кошти.

Рутський усе ще опирався. Радився своїх приятелів і осіб, що до них він мав найбільше довіря. Їхні ради були однодушні: Це заговорив сам Бог. Тоді Рутський піддався.

В неділю, 5 вересня, 1607, українська Церква святкувала свято св. Михаїла. Старинна святиня Пресвятої Тройці в Вильні святкувала знову таке свято, що нагадувало їй світлі роки слави. Коло вівтаря сидів епископ в оточенні численного духовенства; воеводи з добірною шляхтою й велика товпа народу тиснулись у Божім домі. Згодом увійшов Рутський у супроводі двох катедральних каноніків. За ними станули набожно чотири молоді юнаки, що їх Йосафат приготовив до чернечого життя. Всі вони приступили разом до стін архимандрита Сінчили, що їх прийняв як новиків до Чину св. Василія Великого й одягнув у чернечу одежу. Коло них, наче ангел-хоронитель, стояв св. Йосафат, що дякував Богові за те, що дав йому день такої потіхи, що її він не смів був ждати навіть по багатьох роках. Його сльози й праці були нагороджені. Він побачив зорю спасення, що сходила над його Чином і над його народом.

Чотири місяці пізніше, 1 січня 1608 р., Рутський склав свої урочисті обіти й тоді василіянським звичаем одержав нове чернече імя — Йосифа. Архимандрит Сінчило прийняв його обіти. Єпископ Война й воевода були присутні й на тій урочистості. Як тільки Рутський вложив на себе чернечу рясу, зараз віднайшов той спокій, що тікав від нього такий довгий час, а зо спокоем прибула й рішучість. Із того часу він уже не оглядався більше взад і в дальшому житті, такім багатім у численні й прикрі досвіди, тяжко було б нам спостерегти хоч би одну хвилину сумніву й жалю.

В спільнім житті

Таким чином закріпилось у монастирі Пресвятої Тройці не велике, але ревне товариство. Йосафат, як найстарший покликанням, мав основу бути вчителем усіх; однак від першої хвилини він старався зробити себе нищим від Рутського й до кінця свого життя, з великою простотою й самозреченням, він старався бути тільки учнем. Проте й тоді, коли здавалось, що його покора зовсім нівечить усякий його вплив, він був завжди душею молодого товариства й Рутський не робив нічого без його поради й помочі.

Першою журбою двох обновників була поправа монастиря, щоб було де приймати нових монахів. Будинки були зруйновані або продані й Рутський не мав тільки маленьку келійку, що служила водночас за канцелярію, їдальню, рекреаційну залю й розмовницю. Треба було збудувати новий монастир. На цю ціль Рутський не тільки віддав усі свої доходи, але почав робити на покриття видатків збірки по місті; його посвята викликала всюди такий подив, що всюди знаходив якнайприхильніше прийняття. Шляхта, звичайно байдужа для української Церкви, щиро зацікавилась тим підприйняттям, що його він один із тих шляхтичів, що його вони вважали за одну зо своїх головних окрас. Його зверхник, виленський воевода, дав приклад; та епископ Венедикт Война перевищив усіх своею жертвенністю й став першим доброчинцем тієї започаткованої обнови. Завдяки такій жертвенності праця при будові поступала дуже скоро вперед. Перед зимою, як засвідчае Корсак, Рутський міг уже замешкати в новому монастирі з Йосафатом і вісьмома новиками, що вступили до того часу до Чину св. Василія Великого.

Йосафат і Йосиф

Наші два обновники чернечого життя були скоріш добрими прикладами ніж настоятелями: Йосафат продовжав свое давне геройське життя; тільки тепер він довавав іще практику досконалого послуху, тієї чесноти, що її виконування трудне навіть для найбільших каянників. А Йосиф зо свого боку старався ввійти на ту дорогу, що нею йшов уже Йосафат через два роки свого самітнього життя. Життєписець Корсак підкреслює, що "невдоволений постійною повздержністю від мяса, він їв і пив мало, постив часто, бичувався майже щодня, носив волосяницю й стискав свої бедра залізним ланцюгом. Поміст у його келії служив йому за ліжко, а більшу частину ночі він проводив на молитві й самонавчанні. Таким чином він скоро набув рідкого знання духовних речей. Усі по важали його як зразок досконалого черця." (Корсак: Життя Рутського, p. 18).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Переображення Ісуса Христа
Глава 17.1-13

А за шість днів узяв Ісус Петра та Якова й Івана, його брата, й повів їх осібно на високу гору. І перемінився перед ними. Лице Його ясніло наче сонце, й одежа Його стала біла як сніг. Та й ось явивсь їм Мойсей та й Ілля, що розмовляли з Ним. А Петро промовив до Ісуса й сказав: "Господи, добре нам тут бути. Як хочеш, поставимо тут три шатра, Тобі одне, Мойсееві одне та й Ілії одне." І як він іще говорив, то ясна хмара заслонила їх; та й ось із хмари залунав голос: "Це Син мій улюблений, що Я собі вподобав. Його слухайте!" Як це почули учні, то припали своїм лицем до землі та й вельми налякалися. Та Ісус наблизився й, доторкнувшись до них, промовив: "Встаньте й не біймеся!" Як же вони піднесли свої очі, то не бачили нікого, тільки одного Ісуса. А як сходили з гори, то Ісус наказував їм, кажучи: "Не говоріть нікому про це видіння, поки Син Чоловічий із мертвих не воскресне." Та учні питалися Його, кажучи: "Чому то книжники кажуть, що Ілля має перше прийти?" А Він відповів і сказав: "Ілля дійсно зявиться і все налагодить. Та кажу вам, що Ілля вже прийшов; та не пізнали його, а зробили з ним, що схотіли. Так і Син Чоловічий страждатиме від них." Тоді учні зрозуміли, що говорив їм про Івана Христителя.

ПОЯСНЕННЯ

В кілька днів по першім обявленні своєї будучої муки та після науки про таїнство хреста, Спаситель знаходивсь на рівнині Єздрелону, у стіп гори Тавор, де мало збутись переображення. Тут Спаситель покликав трьох учнів: Петра, Якова та Івана до участи в нічній молитві на Таворі. Учні пішли за Спасителем, але в часі молитви заснули. Коли пробудилися, здивувались, по бачивши перед собою Господа в іншім вигляді, зовсім переображеного.

Переображення, це не була геть чиста зміна така, яка сталась у час воскресення. Воно було тільки зовнішнім блиском, мабуть у злуці з піднесенням понад землю і наче ясність внутрі існуючого божества перебивалась та просвічувала через поволоку тіла.

Під час цеї переміни зявились пророки Мойсей і Ілля та розмовляли з Ісусом про Спасителеву смерть в Єрусалимі, а також промовив Небесний Отець.

Апостоли, через облак і голос налякавшись, попадали на лиця й так лежали, доки Спаситель не діткнувсь їх і не приказав їм заспокоїтись і встати. Тоді вже не бачили нікого, тільки Ісуса в звичайнім вигляді.

Після повороту з гори, Спаситель заказав учням говорити про те, що бачили та чули, аж доки воскресне з мертвих. Бо й навіщо говорити? Інші учні, не порозумівши цього, були б згіршилися, коли навіть оці три перепитували один одного, що це значить "із мертвих воскреснути," що Спаситель говорить про недалеке свое прославлення. Вони й поспитались Спасителя, як це погодити: фарисеї й законовчителі кажуть, що Ілля прийде перед прославленням Месії та наверне ввесь народ, а св. Письмо каже, що жиди будуть Месію переслідувати та вбють Його; як це можливе, щоб Ілля навернув їх?

Спаситель відповів, що одне й друге е правдиве та що навернення народу можна погодити з убійством Месії через жидів. Ілії е два: один Ілля пророк, що прийде колись навертати народ, а другий Ілля, це Іван Христитель, що вже явився, та з ним жиди зробили так, як це написано про пророка Іллю: пророка Іллю переслідувала Єзавеля, а Івана переслідувала Іродіяда. Тепер учні вже порозуміли, що Спаситель говорив про Христителя та що відповідно до двох приходів Месії е два пророки, а саме Іван, пророк приходу в смертнім тілі, й Ілля, пророк приходу в славі.

В цій події переображення Ісуса бачимо правдиву мудрість, що з нею Спаситель потверджує та закріплює те, що досі обявив був про свої будучі муки, славу й божество. В цих трьох правдах хоче Спаситель закріпити головно тих апостолів, що мали бути свідками Його муки в Оливнім садку.

І так, правда про муки потверджена тут розговором Ісуса з двома великими пророками. Муки представлені як Божа постанова, що обнімае старий і новий заповіт; а її метою е виповнити все та довести до слави не тільки основу нашої віри — Ісуса, але також усіх синів слави, як каже великий апостол Павло. "Та того, що дещо уменшений від ангелів, щоб за Божою ласкою покушав смерти, Ісуса, бачимо через муку смерти звінчаного славою й честю. Бо годиться тому, що для Нього все й Ним усе, звершити терпінням Того, що привів багатьох синів до слави й котрий творцем їхнього спасення" (Євр. 2: 9-10).

Щодо Ісусового божества й Його будучої слави, то вони потвержені тут наглядним об-

Хто не має Католицьку Церкву за Матір, той не має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

15 травня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 10.

УКРАЇНСЬКІ ЮНАКИ, ВСТУПАЙТЕ ДО МОНАСТИРЯ НА СЛУЖБУ БОГОВІ Й СВОЄМУ НАРОДОВІ!

ВАСИЛІЯНСЬКІ ОБЛЕЧИНИ

Картина представляе урочисту й зворушливу хвилю чернечих "облечин", коли Впр. о. В. Сорока, ЧСВВ., учитель новиків в Мондері, дае першу чернечу рясу молодим студентам-новикам, що вступили до монастиря ОО. Василіян, щоб служити досконало Господу Богу й по висвяченні на священиків працювати над спасенням українського народу.

Цей дім, де перебувають новики зо своїм о. учителем, називаеться — новіціят. Тут молоді новики відбувають пробу, чи вони зможуть стати монахами-василіянами. По скінченні новіціяту вони продовжають свою науку предметів із "гайскул", філософії й богословії, що закінчуеться висвяченням на священика.

Ті юнаки, що мають покликання на василіянських братчиків, по скінченні новіціяту переходять до таких зайнять, що до них вони мають замилування й спосібність, наприклад — до кухні, кравчарні, господарки, шевчарні, столярні, огородництва, друкарні, переплетні, тощо. Чернече духовне життя вони проводять спільно з священиками.

Україньскому народові треба ще в Канаді й Америці багато священиків, що ревно працювали б над його спасенням. Хто отже має такого сина-школяра, що вже кінчить 8-му клясу, а бажав би стати священиком і працювати для Божої слави й добра українського народу, нехай пришле його негайно до Мондеру. Праці між нашим народом по різних місцевинах е ще багато, то е бажаним, щоб таких наших молодих учнів, що вже мають принайміні 14 років, голосились до Мондеру якнайбільше. Листи в цій справі посилаеться на адресу:
Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alberta. Canada.

Михайло Лисак із Кракова, Алта.

Михайло Лисак е сином Юліяна й Вікторії. При війську служить від 1942 року. В березні, 1945, виїхав за море, полишивши молоду жінку Варвару й дитину. В своїх юнацьких літах визначався побожністю й пильно вчащав на богослуження. Один із його братів учиться в Мондері на священика. Вдома мае ще двох братів й дві сестри. Родина п-ва Лисаків належить до найкращих у краківській парохії. — Редакція бажае п. Михайлові щасливого й якнайскорішого повороту до своєї рідні.

Американські католики збирають по своїх парохіях одежу для европейських жертв війни. — Кожна українська родина в Канаді й Америці повинна піти за покликом своїх українських комітетів і скласти свою велику жертву для українських воєнних скитальців.

БАТЬКИ й ДІТИ

ЯК ДІТИ ТЕРПЛЯТЬ ВІД НАСИЛЛЯ

Батько, селянин, що мозолистими руками працює на хліб насущний, що тяжкими зусиллями вириває скупій землиці пашу для худоби, що йому так часто дощ і буря нищить засіви, також у своїм нутрі став твердий, серед цієї боротьби з природою за куском хліба. Діти мусять йому помагати в праці від наймолодших літ. Рідко чують добре слово. Так мало мають ясних днів. За найменшу провину стрічає їх сувора кара. За щонебудь паде на них з пересердя важка батьківська рука. Діти стають залякані й затуркані. Згодом вони навчаться в приязі батька годити йому. Зате поза плечима дають собі волю. В тому саме небезпека для "душі дитини". Вона скоро навчиться грати подвійну ролю й набирає звички вдавати. Звідси один крок до ошукування. За строго виховані діти звичайно стають непевними людьми. На жаль є чимало батьків і виховників, що тримають своїх дітей під канчуком і насиллям. Діти виховувані за гостро бороняться й стають до боротьби з батьком, матірю, вчителем або з загонистим виховником. Це видається майже смішне. В який спосіб може таке мале боронитися проти старших? Та воно бореться тишком, підступно. Його оборона йде коротшими стежками. Якжеж це роблять такі насилувані діти?

Одна мати приходить і жалується: "Мій Федь товче шиби в вікнах. Бє мені найкращу посуду Нищить найліпшу одіж!" Так, але звідки все те? Ця мати на жаль верховодить вдома і Федеві нераз дістається дуже боляче. Хлопчина так мстився. Насилувані діти звичайно нищать, що попаде під руку, виносять найліпші речі, щоб дошкулити старшим, що від них терплять. У дитячій душі відбуваються тоді ось які переживання: Скільки разів дитина мусить терпіти від насилля й строгости старших, будиться в її душі потреба захиститися й боронитися перед тим насиллям. Дитина всяко думає собі, як би їй могти протиставитися насилуючому, пімститися й відплатити тій людині. Вона зачинає думати над планом пімсти й уявляє собі її ось як: "Так, колись он як зроблю! Чекай, чекай, коли я буду великий і сильний, тоді дам тобі!" То знову думає над способом пімсти. Дитина залякана, або намагається утекти з дому, або обмірковує, як інакше допекти своїм наставникам, тощо. Чи ж ми старші не відчуваємо тої самої потреби, коли нас стріне насилля? Уявім собі, що пізним вечором, коли всі ресторани мають бути зачинені, входить до одного з них поліція і застає веселе й розбавлене товариство. За переступлення закона накладають кару... Кожний із цього товариства хвилюється - хто ж таке видав — псувати забаву й накладати кару за таку дрібну провину. Такі покривджені шукатимуть шляху до відплати. Багато людей думає, як їм пімститися, коли начальники або влада поводиться з ними несправедливо й суворо. Покривджені шукатимуть нагоди до відплати за заподіяну їм кривду... В цей самий спосіб думає й дитина, що її виховують твердою рукою. В дитині родяться тоді недобрі думки. Вона тоді виносить і псує те, що старші цінять і шанують. Цей нахил до нищення є природним наслідком насилля над дитиною. Груба поведінка з дітьми особливо небезпечна в переходовім віці полового дозрівання (в порі т. зв. квітування). Дозріваюча молодь, що замість доброго й зичливого слова зустрічає побої, шукає заказаних роскошів. У цей переходовий час дитина дуже вразлива, вона береться тоді охоче до недозволених справ. Бідна, грубо трактована дитина, віддається потайки небезпечній роскоші самонасилля.

Впр. о. В. Шевчук, мондерський ігумен, серед дітей школи Поділля, коло Мондеру, з нагоди великоднього св. Причастя. Побіч о. Шевчука сидять місцеві учителі — п. Ружицький і п-на Філь.

Мала американка Бернадетка приходить щодня до воєцького католицького клюбу й забавляє вояків. Її мати працює в сусідній кімнаті.

В Дітройті католицькі жінки ходять на курси виховання дітей. В часі викладів їхні малі діти перебувають у захоронці, за опікою пань із Краєвого Католицького Товариства Доброчинности.

Нехай батьки та вчителі добре звернуть на те увагу. Відповідю на переслідування, насилля й кривду є передчасне висилення полового життя. Є шукання теж інших недозволених приємностей. Скільки то натерпиться дитина, коли має гострого батька, недобру матір, або самолюбного вчителя! Думка такої дитини не може розвиватися спокійно й радісно, бо опановують її погані почування й настрої...

Дитина, що терпить від насилля, часто поступає самовільно, не дивиться на приказн. Дальші наслідки твердого виховання — це **лінивство й безличність**. Та про це буде мова далі.

Якщо батьки **не мають часу** для дитини, то це їхня власна вина з тої самої ділянки, вина, що в наших часах часто трапляється. Батьки та вчителі, подумайте над цим, що Господь віддав Вам в опіку дитячі душі та що для них ви мусите також мати час! Направду, це вам виплатиться щедро!

Коли діти бачать пяного батька, коли батько на їхніх очах побиває матір, коли батьки сваряться в присутності дітей - усе те сильно заважує на розвиткові дітей. Ніколи не забуваймо на той фотографічний апарат, що в дитячій душі все наставлений і готовий до знимки.

PFC. Михайло Полінський USMC. що недавно вернувся з воєнної виправи проти японців. П. Михайло є сином Василя і Марії із Олифант, Па., при укр. греко-катол. церкві св.Кирила й Методія. Крім нього є ще один його брат при американськім війську за морем, в Европі, Василь. Його найстарший брат, Павло, є монахом у Чині св. Василія Великого й працює в друкарні ОО. Василіян у Мондері, як головний друкар.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Instructive and Educational Section

Aids To Purity

THE SECOND WEAPON — FASTING

Mortification of the Senses.

Why Mortify Selves?

"This kind (of devil) is not cast out but by prayer and fasting" (Math. 17, 20). By fasting we understand here not to merely limiting ourselves in the quantity of food, mortifying the senso of taste only, but all the senses, sight, hearing, smell, touch as well. There is no alternative: we poor children of Adam struggle against the senses until death; "for", says the Apostle, "the flesh lusteth against the spirit" (Gal. 5, 17). The spirit must must master the flesh, otherwise the flesh will master the spirit, and with dire consequences. No one better understood this truth than St. Paul. "I see another law in my members, fighting against the law of my mind... Unhappy man that I am, who shall deliver me from the body of this death?" (Rom. 7.23, 24). "I chastise my body and bring it into subjection, least perhaps, when I have preached to others, I myself should become a castaway" (I Cor. 9, 27).

MAN A RATIONAL ANIMAL.

Philosophers call man a "rational animal", an animal with reason. Man is like a brute animal, like a chimpanzee, for instance, in so far as each has a body with five senses. He is unlike and far superior to the chimpanzee in so much as he has reason, an intellect and an immortal soul; the chimpanzee has neither. The chimpanzee and his fellow-creatures who lack reason, place all their employment in the pleasures of sense. They live solely for present enjoyment, a purely irrational, animal existance. Rational creatures, however, must conform their lives to reason, to the Commandments of God, their Creator; in all their actions they must have an eye to their future, everlasting destiny. If, therefore, human beings live primarily for the gratification of the senses, to indulge the inclinations of the flesh, they are sinking to the level of the brute; they earn for themselves the reproach of the Psalmist: "And man when he was in honor did not understand: he is compared to senseless beasts and is become like to them" (Ps. 48, 13).

HOW MORTIFY OUR SENSES?

(1) **The EYES** — Generally speaking, it is by the sight that all inordinate affections and desires are excited. "Death is come up through our windows," says the prophet Jeremias. The eyes are the windows of the soul through which the death of sin enters. "Gaze not about upon another's beauty... hereby lust is enkindled as a fire" (Ecclus. 9. 8, 9). Holy Job entered into an agreement with his eyes: "I made a covenant with my eyes that I would not so much as think upon a virgin" (Job. xxxi). Tertullian tells us that a certain pagan philosopher plucked out his eyes in order to preserve chastity. That is extreme and unlawful, but if we wish to avoid sins against purity, we must refrain from unguarded looks. To see dangerous objects, accidently, says St. Francis of Sales, is not so hurtful to us as to repeat the look. Or as some one else has put it, it's not the chance glance but the prolonged gaze that ruins the soul.

St. Augustine relates how a certain Alipius went to the theatre fully resolved not to look at anything dangerous or objectionable. But he weakened in his resolution, "opened his eyes, joined in the applause, . . . and left the theatre carrying sin with him" (Conf. 16, c. 8).

As the result of unguarded looks, David, Samson, Solomon fell into frightfull impurities. None of us has so conceited an opinion of his own strength and virtue as to think himself holier than David, stronger than Samson, wiser than Solomon.

Therefore one who allows unrestrained liberty to his eyes, is toppling to his ruin. Caution must be exercised in the plays and talkies we view, in the articles stories and pictures of the books, magazines, reviews, news papers we read, and for those who frequent public bathing pools and beaches, extraordinary vigilance is required.

(2) **The HEARING**— The voluntary or involuntary hearing of "dirty", immodest jokes, stories, and conversations has been the beginning of the downfall of many a chaste boy and girl. St. Bernardine of Sienna relates that he knew a person who had lead a virginal life for thirty-eight years. In consequence of hearing an immodest word, she fell into abominable sins of flesh. "Hedge in thy ears with thorns, hear not a wicked tongue," is the warning of the Holy Spirit (Ecclus. 28. 28). We must shun entirely the company of those who use indecent language. If our work or necessity makes that impossible, we must refrain from encouraging it by asking questions, by laughing, etc. Make an effort to change the subject of conversation.

(3) **The TOUCH** — In attending to the personal necessities of the body, one ought to be prudent and modest, but never scrupulous. The well-known author, Father Fulgence Meyer, O. F. M., gives expression to some very apt remarks on this point. "Whatever is created by God is of itself good. It only becomes bad when abused or misused for purposes not sanctioned by God. The human body, with all its organs and their natural functions, is good and pure. In a Christian it is sanctified through and through by the Sacrament of Baptism. God himself dwells in every part of it. Hence the detailed care, cleanliness and health of the human body are perfectly in order and, when virtuously and sensibly pursued, they rather promote than hinder the purity of the mind and the chastity of the heart. Whatever is necessary, therefore, in the way of inspecting the body, by oneself or on the part of others, is entirely legitimate, and one need not entertain any silly or superstitious scruples with regard to it. Here a sound common sense and a healthy piety must prevail" (pp. 99, 100, "Youth's Pathfinder"). "All things are clean to the clean," according to St. Paul, "but to them that are defiled... nothing is clean" (Tit. 1, 15).

Touching Self — One should never touch the body for the sake of mere sensual pleasure. Otherwise the sinful and vicious habit of masturbation may result. Those who through ignorance or weakness have acquired this habit, should not surrender to feelings of discouragement or despair. They can rid themselves of it provided they use the means. No half-hearted measures will do. They must enlist in their struggle a mighty and relentless effort of the will, much prayer, the frequent reception of the Sacraments and mortification of the senses.

To be continued.

Дівчата з українського католицького Сиротинця СС. Василіянок у Филаделфії, в гарних українських одягах, виконують на концерті точку українських танків.

— ЖАРТИ —

В суді. — Суддя: — Кажете, що Ваш чоловік пропиває всю свою платню й кривдить таким чином Вас і дітей. Справді, погана справа. Але чи не пробували Ви колинебудь вплинути на чоловіка, щоб він поправився, заки Ви прийшли з тою справою тут перед суд?

Позовниця: — Так, пане раднику, але за кожним разом вмішувалась між нас поліція.

В школі. - Що воно таке вітер?

— Вітер, прошу пана професора — це повітря, яке дуже спішиться.

В школі. Петро: — Пане професоре! Останнього разу Ви обіцяли нам сказати дещо про розум.

Професор: — Дай мені спокій із розумом, я тепер що інше маю в голові.

На фармах. — Подорожний:— Чи цей став публичний?

Фармер: О, так.

Подорожний: Отже це не буде злочин, коли я ту зловлю кілька риб.

Фармер: — Ні, це не буде злочин, але чудо.

Трефний. — Чому Ви викинули Гичку з Вашого протиалькогольного товариства?

— Він був нечесний, бо при своїм кишенковім ножику мав коркотяг.

Спадок. — Чому ваша сестра не має грошей? Таж вона дістала великий спадок.

— Це правда, але спадок мала дістати аж по скінченні 30 літ, а вона до цього не може якось признатися.

Проповідь про ощадність — Пастор у Шотляндії до паламаря: — Сьогодні йдіть із тацею перед проповіддю.

Паламар: — Чому?

Пастор: — Бо я говоритиму сьогодні про ощадність.

Нема ради. — Як тобі подобається ця краватка, що її мені купила моя жінка?

Зовсім не подобається.

— Мені теж, але мушу її носити. Нема ради!

— Чому? Можеш запустити бороду.

З Любови. — Муж приходить збентежений домів і дивиться засумований на свою жінку:

— Моя кохана, мушу тобі заявити, що я збанкротував!

— Мій Боже, то в такім випадку я вийшла за тебе замуж тільки з любови!

Походження від малпи. — Дядьку — котрий чоловік перший запримітив, що він вже не є малпою?

"КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН" ФОНД

$0.50: В. Годовнський, Торонто, Онт.

По $1.00: Софія Кучерепа, Шікаго, Ілл. — І. Прохніцький, Бристол, Конн.

По $3.75: Х. Горішна, Трой, Н. Й.

Щира подяка жертводавцям!

„A Memorial of Work"

Address presented at the memorial concert in honor of Metropolitan Andrew Shyptytsky, held at Webster Hall, New York, N. Y. on Sunday, March 25th, 1945.

By George A. Baranes, B.S.

Into the current of history, in the year of our American Civil War — 1865 — at the very time when Poland forces were so "kindly" treating Galicia, and at the time that the Russian government was proclaiming to the world that the Ukrainian language was a minor dialect of Great Russia and the Ukrainian people were merely deluded Russian peasants, there was born a man who was destined to be, by his own life and example, a beacon which would light a path to national salvation for the Ukrainian people. His name was Roman Alexander Sheptytsky, a proud name of a noble family which in centuries past had contributed bishops and lay leaders to the Ukrainian fold.

It is not necessary here to go into an exact chronological account of his early life and training. The fact that his brilliant mind enabled him to become a Doctor of Laws at the age of 23 surely has been pointed out many times in the past. The facts that he became the Superior of the monastery only 8 years after he had entered it as a novice, and that he became Professor of Theology only 2 years later, and that one year after that he became Bishop of Stanislaviw all attest to his ability. But the fact that in January, 1901, when he was only 36 years old, Pope Leo XIII selected him to be the Metropolitan of Galicia and the Archbishop of Lwiw has the greatest significance for us this evening. In that one event, the Catholic Church gained a great prelate, the Ukrainian people gained a great patriot, and the world gained a great humanitarian.

Let us now examine the deeds of this prelate to find evidence with which we can not only talk about, but actually demonstrate his greatness.

One of the things which make a man great is unselfishness. The young Roman Alexander gave up not only a high place in society to which his nobility entitled him, but also a probably great and lucrative career in law practice for which he was so well prepared. The wealth which was his birthright, but which he had forsaken in his monastic vow of poverty, he drew on and turned to the support of humanitarian and national institutions which he organized. Never could the attribute of unselfishness be denied to such a man as this.

The second attribute of a great man is tolerance. In 1900, when he was visiting the Ukrainian parishes in Bukovina, he visited the Orthodox Ukrainian Bishop there. The Orthodox Bishop returned his visit some time later and had the deepest respect for our Archbishop. Sheptytsky drew much criticism for this act of tolerance, even from the Ukrainians, yet he accomplished much good by it for one of the aims of the Catholic Church to Rome. In 1919, when the Orthodox Metropolitan Anthony of Kiew and the Orthodox Bishop Evlogi arrived in Lwiw as refugees, our own Metropolitan Andrew greeted them in true Christian manner, entertained them as his guests at the Chancery of St Georges Cathedral, and gave them refuge for some time. He did this inspite of the fact that the two men had long been noted as propagators of Orthodoxy in Halych, his own diocese, and in spite of the probability that Bishop Evlogi had been one of those responsible for his imprisonment in Siberia in 1914. Here, indeed, is tolerance of the highest order.

A third attribute which makes a man great is fearless devotion to his ideals. When, in 1907 and 1908, he tried to secure the elevation of a Bishop for the Ukrainian Catholics in America he aroused a storm of protest from Irish, Russian, Polish and other Bishops who rightfully claimed that he was going against historical Church tradition not to have diocesan authority of bishops overlap. The Archbishop presisted and succeeded. The same thing happened when he tried to secure a Bishop for the Ukrainian Catholic ~~people~~ in Canada. Again he succeeded.

On September 6th, 1914, when Russian troops were occupying Lwiw, when Russian soldiers were stationed at the doors of St. George's Cathedral, Metropolitan Sheptytsky preached a ringing sermon in which he called on all Ukrainians to stand firm, steadfast and unafraid by their religion and their nationality. For this fearless demonstration of Ukrainian independent spirit he was cast into the deepest part of Russia, into the sternest monastic prison in the country.

A fourth attribute which supports the adjective "great" is the man's work for the temporal and spiritual welfare of his people. Our Archbishop, in 1901, started and organized a seminary and a diocesan library at Stanislaviw; he organized the monastic order of Studites; he founded the Ukrainian National Museum at Lwiw; he founded two hospitals providing free medical care and advice to the poor of all nationalities and creeds; he founded 4 Orphanages for which he traveled over the entire world to raise funds and to which he gave about one million dollars (in American money) from his family inheritance; he founded an Academy of Spiritual Learning for research and for production of literature about our Byzantine Rite, a Choirmasters' Institute, a Woman's College, an Art Studio, 4 minor schools as well as a National School; he founded libraries in Lwiw, 4 Churches in the suburbs of Lwiw, two monasteries, a forest preserve for the preservation of specimens of the plant and animal life of Ukraine, and vacation camps for thousands of underpriviledged Ukrainian children.

These are only a few of the concrete things which he did for the Ukrainian people.

And now we come to the fifth attribute for which he deserves the name "great", his patriotism and his hard work to gain justice for the nationality from which he descended.

Early in the 1900's he identified himself with nationalistic groups. In 1906, when the Ukrainians were under Austrian rule and were campaigning for election reforms in the Austrian Parliament, he himself headed the committee which fought for broader representation for the Ukrainians and equal rights in parliament for Ukrainian representatives. In 1914, he was imprisoned by Russia for his patriotism. In 1918, he was a Polish prisoner during Poland's military occupation of Lwiw.

In 1920, he traveled to Rome to speak with the Pope and the Italian government, to Paris to speak with Marshal Foch and French President Millerand; he traveled to Brussels to speak with the famous Cardinal Mercier; and he traveled to America to speak with President Harding, Secretary of State Charles Evans Hughes and War Relief Administrator Herbert Hoover. He traveled and conferred with all these famous people for one purpose; to gain support for the cause of Ukraine national independence. How many patriots of any nations can equal that record of travel and hard work?

To be continued.

Joseph The Provider

Guards lifted their daggers with grins . . .

"High and noble sirs," said Joseph, "calm yourself!"

The baker told his dream of taloned birds.

ON MAI-SACHME'S orders, Joseph visited the hut where Pharaoh's chief baker and chief butler were imprisoned. The guards lifted their daggers with grins, for they liked him well. The courtiers sprang up.

"Who are you, young man?" they cried. "Are you well or ill disposed towards us?"

"High and noble sirs," answered Joseph, "calm yourselves! I am well disposed towards you. But I cannot lift up your heads; that only Pharaoh can do, so soon as your innocence is made clear."

They both looked him in the face: one with eyes swimming in vinous emotion, yet hopefully; the other wearing a glassy stare wherein fear and deceit pursued each other.

In the days that followed, Joseph ministered to their wants; not too well—since they were prisoners—yet well enough for they might be found innocent and regain high office. In that time, he learned of the poison plot against the aging Pharaoh's life which had resulted in the arrest of 72 persons including the baker and the butler.

The courtiers had been imprisoned for thirty-and-seven days when Joseph one morning made his usual call. They had had dreams the night before, they said — striking dreams and there was nobody in this hole to interpret.

Joseph said, "Well, gentlemen, how would it be if you told me your dreams that I might try to interpret them?"

"I will not tell mine," said the thin baker. "I am used to better service."

"I will tell mine," said the fat butler and he told of his dream in which he again sat beside Pharaoh. Before them was a grapevine with three branches and he squeezed the juice and then handed the cup to the ruler.

"The three branches are three days," said Joseph. "Then Pharaoh will install you again in office. But forget me not when you are in your glory."

The butler wept for joy. "I promise I will speak for your pardon." Joseph shook his head. He said, "Only very late will you do it, when you stub your toe on the memory of me."

Encouraged now, the baker told his dream of carrying three baskets of fine rolls on which taloned birds fell and ate. "The three baskets are three days," Joseph said, "when Pharaoh will take your head off you and bind you to a post and hang you from a tree . . ."

And the baker wept, too . . .

(Continued)

явленням цього Божого величества, що його вид наповнив учнів потіхою й розкішшю, подібними до втіх неба. Те саме потвердили також ясний облак і голос Небесного Отця. Цей голос, це одне з великих засвідчень, що Отець дав Синові колись при хрищенні, а тепер знову перед самими муками. Сила цього засвідчення та ке могутне враження зробила на Петра, що в час його пізнішої мозільної туземної мандрівки воно присвічувало йому, як каганець у пітьмі, про що він сам писав: "Бо не пішовши за видуманими байками звістили ми вам силу й присутність нашого Господа Ісуса Христа, але ставши очевидцями Його величі. Бо прийнявши від Бога Отця честь і славу, коли зійшов до Нього від величної тлави такий голос: "Це мій Син улюблений, що я собі вподобав, і цей голос ми чули, як зійшов із неба, бо ми були з ним на святій горі." (2 Петр. 1:16-19). Таким отже чином ця подія скріпила та потішила апостолів, пояснивши їм обявлення Христових мук.

В околиці Гермону Спаситель і здивував і засмутив апостолів, відслонивши заслону своєї туземної будуччини, а на Таворі, не закривши мук, відслонює перед ними своє божество й це в такій величі, що вже не звертають уваги на Його будуче терпіння.

З цього часу Таворське переображення є для нас прообразом будучої небесної слави. Є воно також образом душевного щастя й душевної переміни тут на землі, що до неї душі, освячені Божою ласкою, доходять, підіймаючись до Бога Його ласкою, мов би на легких світляних хвилях Таворського облаку. До Тавору підносять свої очі й шукають на ньому ясного світла, щоб огрітись його теплом і набрати сили до переношення терпінь і всяких життевих прикрощів.

Ми, українці, переносимо тепер майже найбільше горе в світі поміж усіма націями. Наш великий народ загрожений лячним маревом жорстокої смерти. Пригадаймо собі Тавор! Там, понад цими хмарами, що назбирались над українським народом, керує нашою долею й долею світу наш найліпший Цар-Христос. Без його волі й волосок із голови не спав і не спаде ні одному українцеві. На Нього покладаймо всю надію! А певне й ми діждемось свого національного-політичного переображення.

Крім національного горя, ми часто маємо ще й свої приватні терпіння. Пригадаймо собі Тавор, Ісуса, а певне промінь таворського світла впаде на шлях нашого життя, ми скріпимось і донесемо свій хрест до кінця. Тоді прийде переображення. Тоді певне за св. Петром зможемо сказати: "Господи, добре нам тут бути!"

Сказати ці слова готові головно ті, що пережили духовне переображення і з беззаконних стали побожними людьми. Дав би Господь, щоб таке переображення перейшли всі ті українці, що досі ходять дорогою загибелі. Таке переображення буде їхнім найбільшим щастям.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ВСТУП

Іван Гіскаля продерся з горсткою мостом, що лучив Морію з горою Сіоном, до Симона Гіори, а оборонці Сіону, побачивши збещещення й руїну Соломонової святині, заричали страшним ревом болю, що відбивсь аж від Мертвого Моря.

Тит іще раз спробував погодитись із горсткою недобитків. На мості Тиропеон зійшовся з жидівськими вождями. За ними стояла товпа нетерпеливих римлян, що тільки ждала його знаку, щоб кинутись на ворога, — а за Симоном й Іваном стояли бліді, неспокійні, задихані жиди...

Серед жидівської товпи Фабрикій знову догаянув гарну жіночу голову, вищу від решти оточення, цим разом так близьку, що докладно міг обкинути оком кожну черту тієї східньої краси. Трохи примарніла від невигід облоги, але не була така знужденіла, як решта жидів, бо не терпіла такого голоду, як вони. Її смагляве обличчя з оксамітніми бровами відрізувалось від кучерявого волосся, як слонева кістка від гебану.

Фабрикій, ледве здержуючись, вдивлявся в красавицю й своїм зором викликав її погляд; та вона не бачила його: дивилась тільки з розпукою на свого Симона.

Тит багато говорив через перекладчика про ласкавість цезарів. Вкінці простягнув свою правицю до обляганих на знак прощення...

Здригнулось від зворушення все те велике згромадження, бо хвиля була рішальна: один рух рішав про все.

Іван Гіскалі вже, як здавалось, зробив був пів кроку вперед...

Нагло підступила до Симона дочка архієрея й кинула йому слова еврейської клятьби.

Симон відповів з Іваном Титові:

— Не приймемо твоєї правиці, бо ми присягнули ніколи не подати тобі руки. Випусти нас тільки з жінками й дітьми, щоб ми могли піти вільно на пустиню. Місто лишимо тобі!

Тит, прикро вражений гордою відповіддю, завернув коня — зірвав переговори — і казав оголосити, що з цього часу вже ні до кого не простягне руки та що тепер треба буде боронитися, або вмерти.

Того дня спалили римські вояки Акру, що її досі ощаджували; скоро й Сіон, здобутий 7 дня місяця Корпієвса (останнього серпня), побачив наїзників... В тісних уличках, повних трупів, розпочавсь останній бій із таким проливом крови, що кров, як засвідчає Йосиф Флавій, гасила пожар!

Вожді поховались у підземеллях — кожний на своїм боці.

Фабрикій, що ганявся всюди за багряним плащем, щоб побачити при ньому й зловити гарну Юдиту, побачив її останній раз при вході до підземелля.

— Піддайся! дарую тобі життя! — крикнув до неї.

Та Юдита замість відповіди обернулась до нього з гнівом й випустила стрілу, що впилась у рамя вождя так глибоко, що зімлілий упав на руки Катона.

Решти перемоги вже не бачив. — Катон відніс раненого до шатра. Як опамятався, даремно прикликував полонену Юдейку: десь зникла була в підземеллі.

Розказували йому опісля, що якийсь час після здобуття міста мара в білім одязі й червонім плащі виповзла була несподівано перед очима задеревілих від страху вояків і назвала себе — Симоном, сином Гіори. Голод змусив його до здачі. Переможці привели його цесареві — на звеличання його прослави в Римі.

Про Юдиту ніхто нічого не знав і не міг нічого сказати Фабрикієві.

А на димлячих згарищах святині застромили орли Роми й принесли на їхню честь жертву. Сам Тит, вражений великим знищенням, поклонився до землі, кажучи: "Бог боровся за нас!"

Серед звалищ, що на них "не остався камінь на камені", відбувався торг невільників жидів по 30 за одного срібняка... Під час того торгу вони падали мертві від голоду.

Небо виглядало якесь червоне, наче загніване...

Тільки від сторони гір, понад Пелла, рожевів малий рубчик ясною погодою.

. . . .

Було це кілька літ по здобутті Єрусалиму. Ларкій Лепід Фабрикій, багатий на маеток, приплив кораблем до Марсилії.

Марсилія була містом "геленської цивілізації, а селянської простоти", як це зазначив Тацит. Славна з розумних законів, була колись грецькою осадою, а опісля одним із огнищ Ґалії. Розбудована над синім морем, опоясана мармуровими водогонами, оточена вінницями, де римські поселенці щепили на буйнім побережжі італіянські вина. Напливове населення роїлось від купців, поселенців і банкирів; та й багаті великі сенаторські родини мали там свої маетки.

Один із них, недалеко пристані, на тім місці, де тепер широка, величня улиця "Канебере", простягався горами аж до моря, що його тодішнім звичаєм багатіїв підпроваджувано різними каналами аж під сам дім. Синяві водні жили опливали міртові гаї, колюмби золотистих цедратів, розмаринів голубого квіту, гесперійських яблунь і цілі ліси білих памятників; кипіли від життя зарибнені акварії, повні живих, добірних мешканців Середземного Моря, годованих на панський стіл; пишались лазні морської купелі вдома й численні саджавки, водограї, каскади.

На одній із тих саджавок, гладкій і тихій, ледве де-не-де зморщеній невидним теплим подувом, колисався човен. Довкола тої саджавки прибережжя були зарослі мігдаловими деревами, що порошили в воду рожевий квіт і що падав у корони й чашки ненуфарів. Ґеністи пахучим білим і золотим дощем обсипали береги, а тисячі прозорих крилець — синіх, зелених, золотавих, дрібних животин підіймались роями над тією заставою квітів на водах.

Човен наче б не посувався по воді — так мяко керував ним стоячий при кермі з веслом стрункий юнак, "гордого й милого обличчя", як казав Тацит; одягнений був у туніку з тонкої вовни з Лугудунум, славного вже тоді з виробу матерій. Невідомо було здалека, чи юнак тільки спирається на веслі, чи керує човном. А проте в тім спокою рухів було все справжне мистецтво, бо човен, наче незримо, сам із себе наближавсь скоро до берега.

Напроти юнака сидів у човні невільник — грек і читав йому твір Аристотеля.

По хвилі, в вижолобленні штучного заливу на березі, показались дужі постаті невільників-ґаллів, з золоторудим волоссям і голубими очима, що ломаною латинською мовою повідомили молодого пана, що його кревний, шляхетний Фабрикій, прибув до нього в відвідини. Майже одночасно й сам гість показавсь між кущами.

Наче блискавка, з надзвичайною скорістю, а з великою силою, що її він набував від хлопяти в ґімнастичних вправах у найкращого ланісти-вчителя ґладіяторів, молодий весляр прибув до берега й поцілунком привітав старшого кре[illegible]

— Здоров був, Юліє!

— Здоров був, Лакріє Лепіде — звідки прибуваєш?

— Просто зо Сходу.

— Як же ти мені виріс і помужнів! Я лишив тебе майже хлопятем, а сьогодні вітаю як самовладного дідича, з гарним іменем, у таких молодих літах, у такім розлогім маетку! А що ти зумієш керувати одним і другим, то я це спостеріг відразу, як заглянув, як ти керуєш човном. На Юнону, ані оглянуться люди, як ти заволодієш ними — таку легку маєш долоню!

Юлій Аґрікола нічого не відповідав — тільки голову спустив додолу, як ішли разом у напрямі дому.

Фабрикій вернувсь до своєї попередньої думки й промовив, зідхнувши:

— Твоя сьогоднішня незалежність дорого заплачена...

На лиці юнака показавсь знак внутрішнього болю:

— Так. Я сирота... Зовсім самотній... В Марсилії кожен шматок землі пригадує мені дорогу матір... тому не останусь тут довше... втечу!

— Розумію тебе. До Риму?

— Ні! — відповів рішуче Юлій і блиснув огнем у чорних очах. Светоній Павлін воює в Британії... там буриться народ проти Риму — піду на його приказ!

— Юначе! — скрикнув Фабрикій — чим це можна виясмити? З чарівного побережжя південної Галії тікати на зимну північ? Винятково щасливе становище кидати для непевної будуччини пригід?.. Як хто мусить доробитись фортуни й виборювати собі долю.. але та?

— Манять мене ті далекі острови, закутані в вічні мряки! А що до пригід: хоча б я мав навіть у них згинути: чи не краще згинути в бою, аніж гнити від недуги на постелі? Та ж душі тих, що вмирають повільно, розкладаються разом із тілом, але душі борців, визволені наглою смертю по-геройськи з тіла, здобувають безсмертність і здорові йдуть у кращий світ!...

— Ти віриш у це? — муркнув Фабрикій із усмішкою. другого життя нема...

Юлій не звернув уваги на ці слова й говорив далі:

— Мій батько й мати загинули нагальною смертю. Мені не жаль життя. Хочу получитися з ними.

Справді, прегарний оставили тобі приклад: згинули обоє за справедливість! Сенатор Юлій Греціна віддав життя, бо не хотів оскаржити на приказ цезаря невинного Сілана. А твою матір замучило воякцтво в обороні власних дібр і слушної справи Веспазіяна. Можна тобі позавидувати батьків, Юліє! — Та що буде з твоїм замилуванням до наук і вимови, що ти її одержав у спадщині по батькові, а тут піддержуваної прикладом Галлів, що так любуються в високопарнім слові? "Бо в них слово багато значить..."

— Мати бажала, щоб я йшов дорогою діла. Бажання матері для мене святе. Піду боротись за Рим. Я від колиски люблю славу: піду добиватись слави.

Фабрикій поглянув на юнака з усмішкою вдоволення.

(Далі буде).

СОЛОВКИ

ОСТРОВИ МУК І СМЕРТИ

На підставі споминів соловецького вязня

М. ЦИБУЛЬСЬКОГО

В кігтях ГПУ

Одного гарного червневого вечора 1924 р. заїхав перед дім, що в ньому я мешкав, самохід повний чекістів. До мого мешкання ввійшло три узброєні чоловіки. Це був командант ГПУ в Мінську — Баранов, його помічник — Креск і слідчий суддя Петерсон.

Цей останній показав мені приказ, що дозволяв зробити в мене ревізію й домагався від мене видачі зброї й совітських військових тайних приказів.

— Не маю зброї — заявив я — і не знаю про ніякі совітські прикази.

— Побачимо, що виявить ревізія.

Заки я оглянувся, чекісти вже кинулися на мої речі, стараючись їх якнайбільше знищити. Моя кімната покрилася пірям. Це надто ревний чекіст розпоров подушку й шукав між пірям.. зброї й військових документів.

Очевидно взяли мене за небезпечного контрреволюціонера або шпигуна.

Ревізія тривала дві годині; не було закамарка, де б не заглянули, не було речі, що її не знищили б. Але зброї й тайних документів не знайшли.

На обличчях чекістів малювалося розчарування й скажена лють.

— Підемо до ГПУ — звернувся до мене Петерсон.

— Пощо?

— Для підписання протоколу — це потриває найвище 15 мінут — запевняв Петерсон.

Одначе, коли самохід завіз нас до будинку ГПУ й коли ми ввійшли до кімнати дижурного, Петерсон з діявольською усмішкою закликав:

— Маю тебе, пташку, в своїх руках! Не висмикнешся нам легко. Посадити його в пятій "одиночці!"

В цій "одиночці" просидів я три дні, аж доки Петерсон не закликав мене до свого кабінету.

— Вас обвинувачують у шпигунстві — закликав до мене на вступі. — Раджу признатися до всього й підписати оцей протокол!

В цім протоколі описано мої мнимі зізнання, що їх я ніде не складав, а що потверджували мое шпигунство.

— Протоколу не підпишу — відповів я — бо ніколи таких зізнань я не складав і я не шпигун.

Моя відповідь довела Петерсона до скаженини. Прискочив до мене й бючи кулаком об стіл, кричав на ввесь будинок:

— Ми тебе змусимо до зізнань! Маємо тебе в руках, а справу самі знайдемо!

Потім Петерсон завів мене до команданта ГПУ і вказавши на мене, сказав:

— Візьми його під свою опіку й зазнайоми з нашим ГПУ.

Совітська "ванна"

Мене завели до льоху ч. 2, приказали скинути одяг і замкнули в цій темниці з водою по коліна. Тут перемучився я цілих три дні, трясучись від холоду. Які муки я перетерпів, годі описати.

По трьох днях привели мене з тої "ванни", дали сухе біля і завели знов до Петерсона.

— Як вам подобається совітська ванна? — спитав він із діявольським усміхом.

— Ваша ванна нелюдська— сказав я — одначе вона не змусить мене підписати протоколу з фальшивими зізнаннями.

Петерсон закликав люто:

— Побачимо. Після тої приємности попробуєш ще інших, а маємо їх багато!

Тому, що Петерсон не потрапив змусити мене підписати фальшивий протокол, мене відвели знов до льоху й замкнули в шостій "одиночці".

Келія смерти

Це була мала келія, темна, без вікна, довга на два кроки, широка на один крок. Годі було в ній порушитися. Пізніше я довідався, що цю келію звали "келією смерти", бо звідси йшли люди на смерть. Майже на кожній цеглі були хрестики з підписами вязнів, що йшли на смерть.

Командант заборонив дозорцеві давати мені світла, тому побут у цій келії відчув я ще важче, як у попередній "ванні". Громади щурів із писком пробігали коло й через мене. Коли я клався спати, мусів блюзкою заслонювати голову перед тими гидкими сотворіннями. Часто щурі зїдали мені скромну порцію хліба. Тюремна влада заборонила мені навіть прохід, тому побут у цій келії смерти належав до найтяжчих.

По двадцяти днях побуту в темниці візвали мене до Петерсона.

— Чи щурі не відгризли тобі вух? — спитав злобно Петерсон.

— Навіть щурі зрозуміли, що я невинний і не рушили мене — відповів я.

В тій хвилі увійшли до кімнати Петерсона: Апанський, заступник начальника ГПУ, і Савицький, слідчий суддя. Савицький зачав мене переконувати, щоб я прийняв акт обвинувачення й підписав його.

— Раджу тобі це з доброго серця. Якщо підпишеш протокол, ціла справа скінчиться для тебе добре, в противному разі очікують тебе великі прикрости — намовляв мене облудно Савицький.

— Я невинний! Пощож маю підписувати зізнання, що їх я ніколи не скаладв?

У відповідь на те сказав Апанський:

— Якщо не хочеш признатися до вини, за що ми могли б тобі дарувати життя, то в такім разі розстріляємо тебе!

(Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПОДЯКА. Жертви на сиротинець. Члени Апостольства Молитви з кружка Пані Анни Вербіцької з Вінніпегу зложили **$10.00.** на писанку для сиріток в Айтуні.

Пожертвували по **$1.50:** п. А. Бербіцька. **По $1.00:** п. А. Мартинюк, М. Сокальська, А. Лукінчук, П. Дидик, п-на Йосифа Вербіцька. **По $0.50:** Ю. Зенюк, М. Кузик, п. Михайлів, А. Саган, А. Гулій. **По $0.25:** п. М. Мельник і А. Хмара.

Сестри Служебниці складають усім жертводавцям сердечну подяку.

"ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ". В Мондері "День Перемоги" відбувся дуже велично і справді по-християнськи. В вівторок, 8-го травня, в 9 год. був гарний похід із школи до міста, за проводом місцевих учителів. Перед похед вів замаєний трок з прапорами союзних держав; за ними йшли ряди кадетів і дівчат-пластунок в уніформах дівчата в. українських строях; хлопці на гарно прибраних роверах; за ними діти інших шкіл.

Серед міста відспівали кілька патріотичних пісень, а опісля на команду похід рушив до церкви на богослужения, щоб подякувати Богові за закінчення війни в Европі. В церкві була Служба Божа й відповідна до хвилі проповідь, а також Сестри Служебниці співали гарні релігійні пісні. Церква не могла помістити всіх, що прибули зложити подяку Всевишньому.

Пополуденна програма відбулася на містовій площі, що її того дня названо "Парком Перемоги". В склад програми входили: промова Др. Н. Стрільчука, посадника Мондеру, о. В. Шевчука і п. В. Івахнюка, місцевого вчителя, а опісля спортові змагання й перегони дітей і старших із Мондеру й доокольнїших шкіл.

Закінчено цей "День Перемоги" по заході сонця великим штучним огнем. Коло огню дітвора й старші до пізної ночі забавлялися при печених ковбасках.

ВАТИКАН. Часопис "Оссерваторе Романо" подав дня 25 березня, 1945, ось таку вістку про похорон митрополита Андрея: Першого листопадня, 1944 р. — як це було свого часу згадав наш часопис — упокоївся в Бозі славний український католицький архієпископ Львова, Кир Андрій Шептицький.

З приводу його смерти ввесь народ своєю участю в похороні виявив найживіше співчуття й зворушення.

Зараз наступного дня тіло Митрополита перенесли з приватної молитовниці до Собору св. Юра, а народ увесь час без перестанку аж до неділі 5 листопадня, дня призначеного на похорон горнувся туди, щоб відвідати домовину свого улюбленого Владики.

По урочистій архієрейській Літургії, що почалась у годині 9.30, узяли участь: архієпископ-митрополит Кир Йосиф Сліпий, уже передтим епископ помічник із правом наступства невіджалуваного Екселенції Шептицького; Преосвящений Коциловський, український епископ Перемишля й його помічник Преосвящений Лакота; Преосв. Чарнецький, тит. епископ з Лебедо; Преосвящений Будка, тит. епископ із Патари й генеральний Вікарій Львова для українців католиків; каноніки львівської й перемиської капітули, Впр. о. Протоігумен ОО. Василіян; Впр. о. Д. Фогт, Віце-Провінціял ОО. Редемпториcтів; Впр. о. Климентій Шептицький, ігумен ОО. Студитів; Впр. о. Ректор Семінаря та численні священики.

В тім самім Соборі рівночасно правили осібно св. Сл. Божу в їх власному обряді Преосвящений Болеслав Твардовський, латинський архієпископ Львова і місіонар Каетанович, капітульний вікарій вірменів, а Преосв. Євген Базяк, коадютор із правом наслідства Преосвященого Твардовського, асистував у св. богослуженні.

По скінченні св. Літургії архієпископ Сліпий виголосив похоронну проповідь на площі перед катедрою, бо сама церква не могла змістити множества вірних, що прийшли в останнє зложити свій поклін у стіп свого невіджалуваного Батька. Опісля уформовано довжезний похід із домовиною; священики несли її здовж улицями міста, щоб у цей спосіб дати можність товпам народу ще раз виявити останне свідоцтво невисказаного привязання та віддати останню чолобитню улюбленому Пастиреві.

Після цього похід із домовиною вернувся знову до катедри, де по відспіванню панахиди зложено мощі побіч гробу бл. п. кардинала Сембратовича. В похороннім поході взяли участь коло 150 священиків, 70 студентів Богословської Академії і 130 семіністів. По 45 літах епископської праці й просвяти для добра своїх вірних спочив митрополит Шептицький. Його похорони заслужено були маніфестацією щирої всенародньої жалоби.

РЕДВЕЙ, АЛТА. Новий відділ У.К.Ю. Дня 21. ІІІ. 1945, при парохії Матери Божої Преп. о. Севастіян Курило, Ч.С.В.В. оснував новий відділ У.К.Ю.

Збори розпочались піснею: "Пісню славй". На початку о. М. Вінцентайло, ЧСВВ., місто пароха о. Д. Джіголика, ЧСВВ. що в тому часі голосив св. місію в Верноні, привітав о. С. Курилу, ЧСВВ., духовного провідника У.К.Ю. Алберти й заохотив до організаційної праці.

О. Севастіян пояснив присутнім конечність, ціль і користи організації У.К.Ю., й повчив, як треба працювати, щоб праця була успішна й корисна.

Вписалось відразу 42 члени що заплатили членські вкладки й вибрали заряд.

До заряду ввійшли:

Михайло Панилик — голова, Іван Федина — заступник голови, Катерина Мелешко, — писарка, Михайло Мельник — скарбник.

Після того члени ухвалили відбути в скорому часі другі збори, що на них мали члени привести більше молоді. Збори закінчено піснею "Боже Великий".

Другі збори відбулись 23-го березня. На цих зборах голова М. Панилик привітав усіх членів і попросив до слова о. Курилу. О. Провідник пояснив, що це за організація Українське Католицьке Юнацтво. Особливішу увагу звернув на чесне й характерне життя католицької молоді, що їх має головно плекати наша організація.

Опісля дуже гарно промовив наш шановний член, Др. Петро Козяк. Заохочував всіх більше читати й студіювати догми катол. релігії, що її ми маємо честь визнавати.

Члени врадили уладити на 8-го квітня "картову забаву".

Збори закінчили знову піснею "Боже Великий."

Сподіємось, що наш відділ, за проводом працьовитого пароха о. ігумена Д. Джіголика, ЧСВВ. поведе успішну працю й принесе всім членам і нашій парохії багато добра.

Катерина Мелешко
секретарка.

Редакція "Світла" щиро вітає зорганізоване юнацтво в Редвей і бажає всім членам У.К.Ю., щоб кожне з них навчилось у своїй новій організації вести щасливе життя, ми ле Богові й людям.

БОНИВИЛ, АЛТА. Великодня гостина. Дня 1 квітня Улян Стромецький справив у себе великодню гостину. По відправі запросив гостей до свого дому й тут при веселій забаві провели всі разом свята. Щоб із того була "писанка" й для нашої преси, то Франко Стромецький, склавши побажання своїм батькам, уладив збірку на пресу. Зложили $6.45. Склали: **По $1.00:** Ф. Стромецький, С. Стромецька. По $0.50: І. Шевчук, У. Стромецький, А. Стромецька, М. Запорожан, К. Стромецький, Ф. Шустак, панна Софія Стромецька; Людвік Стромецький -- $0.60; решта дрібними. Кор.

ГЛЕНДОН, АЛТА. Привітання священика. Преп. о. Іриней Процентій, ЧСВВ., — це священик, що в Глендоні першу Службу Божу відправив у хаті п. Миколи Гупала ще 1938 року. Маючи це на увазі, Глендонські парохіяни, щоб вшанувати піоніра-священика, що тепер прибув на постійну працю в Глендоні, справили йому 8 квітня, по відправі, гарну несподіванку-привітання. Прийом відбувся в монастирі ОО. Василіян у Глендоні. Під час спільного обіду промовив Впр. о. ігумен Е. Пащак, ЧСВВ., а опісля покликав до слова заступника голови парохії — п. П. Гарматюка. Цей у гарних словах привітав о. Іринея і вручив йому на памятку від парохії ручний годинник із "многолітствієм". Опісля сердечно промовив сам о. Іриней. Згадав перші трудні часи й похвалив глендонську громаду за їхню любов, згоду й працю та заохотив до дальшої співпраці. Згодом іще пп. Н. Гупало, Ф. Максимів, С. Малюта вручили дарунки. Під час гостини С. Малюта зібрав на пресу $7.10. Кор.

ЧИПМЕН, АЛТА. Дня 7 квітня зібралась родина п-ва Старків і Шафрановичів і справили несподіванку молодим подругам, п-ву Миколі і Тетяні з Шафрановичів Старко, щоб їх привітати на новій господарці. З цеї нагоди батьки п. Миколи обдарували молодих господарів гарним "буфетом" на посудину, а після промови п. І. Старка, найстаршого брата п. Миколи, решта рідні вручили свої дарунки. Опісля на поклик п. Миколи Івасюка, п. Ілько, наймолодший брат п. Миколи, зібрав $5.05 на "Світло."

П-во Микола й Тетяна Старко — це ревні, гарні молоді парохіяни. П-ні Т. Старко була членкинею місцевої "Марійської Дружини" й через 2 роки була в заряді. П. Микола був 2 роки головою дружини, а тепер є вже 5-ий рік писарем Народнього Дому, а 4-ий рік старшим братом при церкві. Їхньою потіхою є 2-річний престолонаслідник. — Редакція бажає молодій родині великого Божого благословення.

МОНДЕР, АЛТА. Пятдесятліття. Дня 7 квітня Марія Чернявська святкувала 50-ліття своїх народин. Із цього приводу її діти справили їй забаву-несподіванку. На цій несподіванці вручили п. Марії букет зложений із 50-долярових "квіток". Із гостей був присутній п. Боровський із Едмонтону, що в імені присутніх побажав п-ні Чернявській дальшого доброго поводження на многі літа. При кінці, за стараним і заохотою п-ні А. Леміщки, відбулась збірка на католицьку пресу, що принесла $4.00.

Вінчання. Дня 3-го квітня звінчався Станіслав Осецький і Ганна Мазепа, вдова по бл. п. Андрієві. Звінчав їх Впр. о. В. Шевчук, ЧСВВ., парох Мондеру. Ввечері відбулась у домі п-ні Мазепи спільна весільна вечера. З цеї нагоди на заклик п. Івана Фербея, присутні зложили $3.70 на пресовий фонд "Світла". — (П-й.).

Поминки. Дня 14. квітня відправилася поминальна Служба Божа й парастас за спокій душі. бл. п. Тадея Напори, в річницю його смерти. Про це подбала пані Т. Осінчук, дочка покійного. По Службі Божій зійшлася численна родина покійного до п. В. Осінчука на обід. При обіді, за стараннням п. Й. Варави й С. Южди, відбулась збірка на пресу, що принесла $10.45. Цю суму розділено на "Світло" і "Українські Вісти."

МОНДЕР-ПОДІЛЛЯ. Прощальний вечірок. П-во Василь і Вікторія Най, що проживали досі з нами на фармі, купили недавно в Мондері ресторан і перебрались туди на постійний побут. Із тієї нагоди зїхались дня 10 квітня їхні кревні й приятелі до народнього дому, щоб попрощати п-ва Наїв і побажали їм Божого благословення в новім підприйнятті.

Коли п-во Най прибули до народнього дому, всі привітали їх сердечними оплесками. П. Най був через 2 роки головою народнього дому в Поділлі, а п-ні Най секретаркою жіночого відділу. Господарем вечірка був п. А. Богданський. Під час перекуски першим промовцем був теперішній голова нар. дому, п. І. Лазаренко, що склав п-ву Наям подяку за довголітню працю в товаристві. Опісля промовляв п. М. Мартинюк, а третім промовцем був п. В. Топилко, що подякував гостям за численну участь і піддав думку про збірку на пресу, що принесла $6.00. По збірці було ще більше промов, а також п. А. Богданський вручив п-ву Наям дарунок від рідні й від гостей, а п. І. Лазаренко від членів народнього дому. П-во Наї сердечно дякували всім за той вияв любови й обіцяли й надалі помагати в праці при подільськім народнім домі. Вечірок закінчено сердечним "многоліттям" і товариською забавою, що нею були вдоволені всі гості. — П-ву Наям бажаємо Божого благословення на новій господавці. — Василь Топилко.

Добродійний Жіночий Кружок у Мондері, що між іншим займається посилками пакунків нашим воякам за морем, одержав коротко перед "Днем Матері" дорогий букет від Франка Дембіцького, як признання за дарунки, що їх Кружок досі післав за море. Заряд Кружка рішив цей букет у День Матері поставити на вівтарі Божої Матері, в церкві ОО. Василіян.

ГЕЙТ, АЛТА. Річниця народин. Дружина й приятелі Миколи Івасюка уладили несподіванку з нагоди річниці його народин. При забаві не забули про нашу пресу. Стараннням п. Тимка Федечка відбулась збірка, що принесла $1.60. Це пожертвовано на фонд 'Світла.'

Богослуження в Алберті

ТРАВЕНЬ

20. Неділя —
Новий Київ
Гилярд — місто
Голден — місто: празник
Київ
Скаро
Мирнам
Дервент — місто

21-го
Новий Київ
Гилярд, св. І. Христителя
Чипмен
Коперник

27. Неділя —
Менвил — богослуження й спільний бенкет
Дейзленд: благословення обхідного образа й збори У.К.Ю. в 3 год.
Вегревил — Празник Пресв. Тройці
Плейн Лейк — парастаси
Краків, парастаси
Лішор
Рос Крік

ЧЕРВЕНЬ

3. —
Іннісфрі, М. Б., парастаси
Ворвик
Делф

10. —
Вегревил
Новий Київ
Спас

14. —
Іннісфрі, Ч. Хреста
Лішор, празник

17. —
Ренфурлі

24. —
Пено (Стар)
Вегревил

25. —
Делф, празник
Плейн Лейк, празник.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

19. V. Задушня субота; вся богослужба за вмерлих.

20. V. Схід. св. Духа. Єв. утр. 9. — **21. V. Пресв. Тройці.** —

27. V. Нед. Всіх Святих. гл. 8. Єв. утр. 1.

Старий стиль

20. V. Нед. Мироносиць і св. Ів. Богослова. Гл. 2. Єв. утр. 3.

27. V. Нед. Розслаб. гл. 3. Єв. Утр. 4.

ЖЕРТВИ

НА "СВІТЛО"

А. Пасека, Іннісфрі, Алта. — .50. **По 1.00:** М. Всяка, Гастінгс, Н. Йорк; І. Прохніцький, Бристол, Конн. Із несподіванки для п. І. Івасюки, Гейт, Алта— **$1.60. По $2.00:** А. і В. Вус, Шикаго, Ілл. З прощання п-ва В. Най, Мондер-Поділля — **$3.00.** З похорону бл. п. К. Ламаша, Краків, Алта. — **$3.10.** М. Полінський, Олифант, Па.— **$5.00.** З поминків у В. Осінчука, Мондер — **$5.45.** Із поминків у. п. Якубів, Мондер. — **$11.60.**

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

РЕШТА ДОПИСІВ В НАСТУПНІМ ЧИСЛІ "СВІТЛА".

Спомини "НА ФРОНТІ" перервано часово через брак місця.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Папа Пій XII** виголосив 9 травня промову з приводу закінчення війни в Европі; в ній св. Отець зложив прилюдну подяку Богові за привернення миру. Папа підкреслив, що як цей мир має бути тривалий, то мусить бути збудований на справедливості й рівності прав для всіх народів, великих і малих, могутніх і безсильних.

— **Президент** Трумен, у своїй промові до представників на зїзді в Сан Франсиско, просив Божого світла й проводу для тих, що будуть класти підвалини майбутнього миру. Самі наради, однак, розпочались без молитви. Через Молотова не пошанували Бога.

— **Американський** президент Трумен вміє шанувати релігійні почування інших. Одної неділі він разом із кількома сенаторами подорожував літаком по Америці в урядовій справі. Один католицький сенатор признався тоді, що він від багатьох літ буде мусів перший раз опустити недільну Службу Божу, тому, що літак осяде сполудні. Трумен пішов до летуна й сказав йому осісти на найближчому майдані, щоб католицький сенатор міг піти на Службу Божу.

— **Мирон Тейлор,** особистий представник американського президента в Ватикані, зіставнаново назначений президентом Труменом на цей уряд.

— **Сто тисяч** католиків взяло участь в архиєрейській Службі Божій, що її відправив у Сан Франсиско місцевий архієпископ за мир у світі.

— **В Італії** незабаром відбудеться краєвий зїзд Католицької Акції.

— **Війна** в Німеччині знищила 10,000 церков. Цілих осталось тільки 2,000.

— **Пальєро** Толіятті, провідник комуністів в Італії, зробив [illegible] духовенству, що воно переслідує комуністів, бо не дає їм у сповіді розрішення. На це відповів часопис "Осерваторе Романо", що це не переслідування, тільки духовний провід.

НОВИНКИ

— **Війна** в Европі закінчилася офіціяльно в середу, 9 травня, в годині 12.01. Новий начальник німецької держави, наступник Гітлера, великий адмірал Карло Деніц, і генерал Густав Йодл, начальник начальної булави, підписали папери безумовної здачі німецького війська й народу під рішення й розпорядки Обєднаних Держав. Війну розпочав Гітлер 1 вересня 1939 наступом на Польщу; вона тривала 5 літ, 8 місяців і 6 днів. Свою здачу проголосили перші самі німці. Новий німецький міністер закордонних справ, фон Кросіг, сказав при кінці своєї радіопромови до німецького народу про свою прогру й здачу: "...Тоді зможемо надіятись, що ми знову відзискаємо волю, що без неї ніяка нація не може вести можливого й гідного життя... До чесного діла замирення ввесім причинок, що був би гідний найкращих передань нашої нації. Нехай Бог не опускає нас у наших зусиллях. Нехай поблагословить наші трудні завдання." Як піддасться Ніпон, тоді закінчиться найстрашніша війна в світі. Треба далі молитись.

— **На новій** конференції представників у Сан Франсиско, дня 30 квітня, прийняли одноголосно Україну й Білорусь на членів конференції. Цим велика історична конференція признала давне право нашого народу до державної незалежности й державного голосу в світі. Це памятна хвиля. Конференція склала заяву в справі того, що нам належиться. Доки однак більшовики будуть держати Україну в своїх руках, доти вона не матиме ні держави, ні волі, ні голосу. Подібно буде також із іншими народами, що опинились під більшовицькою займанщиною. Аж тоді настане правдивий мир і воля в Европі, коли більшовики уступляться з усіх зайнятих країв, а в корінній Росії, замість більшовиків, перейме владу інший московський національний уряд, що з ним незалежна Україна могла б проживати в спокійних сусідських взаєминах. Так, як тепер стоять справи, то більшовики є одинокою загрозою для світового миру. Те, що роблять більшовики в Україні, Польщі, Румунії, Болгарії й інших краях мира не запевнить. Однак доля світу в Божих руках. Молитва, праця й терпеливість змінять усе на краще. Тільки держім високо свій прапор.

— **В Сан Франсиско** працює також українське представництво, що бажає освідомити впливових членів конференції в справі визволення й незалежности України. До українського представництва належать: голова Українського Конгресового Комітету в Америці, Степан Шумейко, редактор "Америки", Богдан Катамай, професор Олександер Грановський і Іван Петрушевич. Цими днями туди виїхав також голова Комітету Українців Канади, Всесв. о. Др. В. Кушнір.

— **На мирову** конференцію в Сан Франсиско прибуло 5,000 учасників із 46 обєднаних держав. З тих держав там заступлені: Америка, Британія, Совіти, Китай, Австралія, Бельгія, Канада, Коста Ріка, Чехословаччина, Домініканська Республіка, Куба, Ел Салвадор, Греція, Гватемала, Гайті, Гондурас, Індія, Луксембург, Голандія, Нова Зеландія, Нікарагва, Норвегія, Панама, Союз Північної Африки, Югославія. Всі ці держави підписали заяву обєднання 1 січня, 1942.

З тих держав, що підписали заяву опісля, є заступлені: Мексико, Філіпіни, Колюмбія, Бразилія, Ірак, Болівія, Іран-Персія, Етіопія, Ліберія, Франція, Еквадор, Параґвай, Перу, Чіле, Венезуела, Ураґвай, Туреччина, Єгипет, Савді Арабія, Арґентина, Білорусь, Україна.

Не запрошено на наради з різних причин 18 держав.

ОСТАННІ ДНІ...

Дня 15 червня закінчується цьогорічний ПРЕСОВИЙ ПОХІД "СВІТЛА" для приєднання нових передплатників.

З цього приводу звертаємось до всіх Читачів "Світла", щоб були добрі послухати нашої ОСТАННЬОЇ ПРОСЬБИ в цім Поході й приєднали нам між своїми знайомими хоч ПО ОДНОМУ новому передплатникові так для поширення нашого корисного часопису, як і для духовної користи більшого числа українців у Канаді й Америці.

Хто з Читачів "Світла" має дітей, або інших кревних, що не живуть разом із ними в однім домі, нехай замовлять для них "Світло" як несподіванку й дарунок. Можна також замовити для таких людей, що не належать до католицької парохії.

Зокрема просимо сердечно всіх Всечесніших Отців Парохів, щоб із нагоди богослужения по своїх церквах представили парохіянам цей наш український католицький часопис і заохотили їх до передплати й читання "Світла."

Ті наші Читачі, що є членами різних товариств, будуть ласкаві показати "Світло" й "Католицькі Картини" на сходинах членів своїх організацій і піддати їм думку, щоб і вони стали передплатниками "Світла", що є дуже відповідне до читання так для старших, як і для молоді.

КОЖНИЙ ЧИТАЧ, що приєднає нам хоча б тільки одного нового передплатника, одержить по закінченні Пресового Походу гарну книжку до читання, а ті Читачі, що приєднають більшу кількість нових переплатників, одержать ПОЧЕСНІ ГРАМОТИ, РЕКОРДИ КОШИЦЯ, СТОЛОВЕ НАКРИТТЯ — СИЛВЕР СЕТ, або відповідну ГОТІВКУ.

Ми надіємось, що наші Дорогі Читачі приязно приймуть цей наш поклик і поможуть нам поширити між нашим народом це дуже повчальне й цікаве своїм змістом "Світло" з "Католицькими Картинами".

Яку велику вартість має наше "Світло" й "Католицькі Картини", то це засвідчає, наприклад, наше юнацтво в своїх листах до Редакції. З Інституту Пресвятого Ісусового Серця в Йорктоні пишуть нам наші студентки:

"Високопреподобний Отче Редакторе! Вже кілька літ приходить до нас цей часопис "Світло" й так мені воно сподобалося, що кожний раз, коли "Світло" прийде, то я інші часописи лишаю на пізніше, а "Світло" скоріше читаю. Цей часопис є дуже цікавий і повчальний. Повчальний цим, що дає різні питання й відповіді та релігійні науки, а цікавий цим, що подає жарти і парохіяльні та інші новинки майже з усеї Канади. Тепер, як я тут у Йорктоні, то подивлюсь у "Світло" й уже знаю, що діється в нашій парохії, а також у сусідніх парохіях. Накінець я загляну до жартів, що побуджують часом до голосного сміху. Цей часопис я люблю дуже читати й думаю, що багато інших людей цікавляться цим займаючим часописом. — Остаюсь із пошаною, Емілія П."

"Христос воскрес! Впр. О. Редакторе! Я тільки скінчила читати одне з чисел "Світла", що їх Отець так ласкаво прислали для вжитку студенток, і можу сказати поправді, що цей часопис є дуже гарний. Отець велику роботу роблять, що редагують такий повчальний часопис і поширюють католицьку пресу, особливо між українською молоддю, що зможе цю працю ще далі поширяти, коли вийде в світ. Мені дуже сподобалась секція, де є запити й відповіді на всілякі питання, що відносяться до релігії. Також сподобалися фотографії з кожного кутика українського світа. Дякую Отцеві за числа "Світла", що їх Отець нам прислали. — Остаюсь із пошаною, читачка "Світла" — Ганна Б.

Ці слова наших учениць із "Гай-скул" є найкращим доказом, що "Світло" є цінним українським часописом, що приносить своїм читачам велику користь і вдоволення. Варт занести його до кожної хати! А зробити це легко, бо його передплата на рік виносить тільки $1.00. — Адреса для замовлень є:

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alta., Canada.

— **ПРОСИМО** всю українську молодь в Алберті, що цього року задумує приїхати до Едмонтону на науку в "Сомерскул", повідомити про це в найближчому часі Преп. о. С. Курилу, ЧСВВ. Всі листи посилається просто до Виховного Інституту Б.У.К. ім. св. Йосафата. Адреса:

St. Josaphat's Institute
8820-111 St., Edmonton, Alta.

— Місійне Товариство св. Йосафата, видало окремою книжкою доповідь бл. п. о. кан. П. Божика: "Християнство в Україні". Спочатку є окремо поданий життепис о. Божика, що його написав Всеч. о. В. Шумей.

Нова книжка написана цікаво й вияснює докладно, як католицька віра підносила між давніми українцями релігійну й національну свідомість, єднала народ в одну громаду й ставила на рівні з іншими культурними народами, а як знову грецька схизма затруювала людей бунтарським духом, спричинювала княжі міжусобиці, що довело до витворення на півночі московського народу, найбільшого тепер ворога України. Православна Москва поневолила Україну й її Церкву, познесила українські католицькі епархії, а хто не хотів їй підчинитись, мусів іти на Сибір.

Цю освідомляючу книжку перечитає з користю кожний українець. Ціна 15 центів. Замовляти в "Світлі."

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го червня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 11.

Організуймо Всюди Українські Вакаційні Школи!

ВЕЛИКИЙ ОБОВЯЗОК

Сподобалось Господу Богу обдарувати наш український народ такою милозвучною, багатою на пісні мовою, а також таким гарним церковним обрядом, що навіть чужинці захоплюються ними й виявляють нераз свій подив і своє признання.

Рідна мова, рідна пісня, рідний обряд уже близько тисячу літ служить українському народові як той цінний скарб, що ним наш народ і Бога прославляв і свою українську рідну культуру піддержував та розвивав, свою долю оспівував, — раз із почуттям щастя й радости за днів наших славних князів, королів і гетьманів, другий раз із мукою в серці в час усенародного горя, коли з ран плила українська кров, а по сумнім обличчі котилися гіркі сльози...

Як Бог перевів зо Старого Краю тисячі українців на краще життя до Нової Батьківщини тут на американськім континенті, то вони через синій океан перевезли з собою й ті найдорожчі скарби — рідної мови, пісні, обряду. Ці скарби в піонірських часах були тією силою, що піддержувала їх у тяжкій боротьбі за життя й осолоджувала їм прикрі дні духовою розрадою; а через шістьдесять літ удержувала їх у тіснім звязку з материнім національним корінем і помагала їм виступати й розвиватись як окрема культурна нація. І якщо українська мова, пісня й обряд будуть далі цінним, дорогим скарбом для українського народу на американськім континенті, то певно між численними народами Канади й Злучених Держав буде знаний, признаваний і згадуваний наш український народ так, як, наприклад, в отавськім соймі був знаний, признаний і згадуваний український посол Лучкович, чи Глинка, що хоч одинокі, то все таки були добре відомі представники й оборонці українського народу.

Так мається річ з українцями, так само і з англійцями, французами й багатьома іншими народами, що належать до сімї націй у кожній державі на цім великім континенті. Завдяки своїй рідній мові, своїй окремішній рідній культурі всі ці народи задержали своє національне, Богом дане їм, обличчя й розвинули в Новій Батьківщині своє "я" по лінії свого національного походження — що не перешкаджало їм ніколи виявляти свій громадянський патріотизм супроти Канади, чи Злучених Держав, хоч вони не були колискою їхньої нації.

Однак справа могла б погіршитись, якщо члени поодиноких націй перестали б уважати в Новій Батьківщині довговікові й правдиві скарби свого народу за свої справжні й цінні скарби. Пропали б марно, як би перестали шанувати й розвивати рідну мову, свій обряд, літературу і всю національну культуру, що її, при Божій помочі, розвивали століттями численні покоління їхньої рідної нації — в рідній хаті, церкві, школі, пресі й усіх освітньо-культурних установах. Як би їм у серці загасла любов до своїх рідних скарбів. Як би виреклись цих Божих дарів, що їхній рідний народ піддержують і виявляють. Як би їм диктаторська влада насильно знищила ті їхні народні дорогоцінності так, як було в Росії, а як є тепер у Бразилії.

Ми, громадяни Канади й Злучених Держав, знаходимось у такому щасливому положенні, що можемо плекати свою рідну мову, пісню, літературу, свій церковний обряд і послуговуватись ними вільно в своєму приватному житті. Робім це всюди й завсіди! На добре знання й плекання рідної мови, пісні й церковного обряду між нашими дітьми й усім юнацтвом звертаймо увагу кожного дня, через увесь Божий рік. Зокрема допильнуймо цеї справи тепер, під час недалеких вакацій, коли наші школярі матимуть до науки української мови більше вільного часу. Організуймо в кожній нашій парохії вакаційні українські школи, щоб у них наші діти могли навчитись св. католицької віри й церковного обряду, української мови, що її треба конечно знати кожному членові української парохії, також церковних і народніх пісень, а далі історії й письменства.

Щодо знання української мови, то її необхідно знати кожному релігійному українцеві, щоб міг брати участь у церковнім богослуженні, вислухати набожно проповіди, читати свої українські релігійні часописи, а також брати участь у концертах, театральних виставах і інших підприємствах, де подібне знання української мови. Без її знання ми певно не мали б із чим виступити перед іншими співгорожанами. Треба памятати також і це, що не можна бути освіченою, культурною й патріотичною особою без знання рідної мови. Українець без знання рідної української мови був би якимось недородком, що не був би звязаний із своїм рідним народом найсильнішим звязком — рідної мови.

З огляду на таку велику вагу знання української мови, так у церковній, як і в народній праці, й необхідність знання її при плеканні рідної української культури, повинні всі батьки й місцеві провідники старанно допильнувати по своїх родинах і місцевинах навчання, знання й любови нашої рідної, Богом даної нам, української мови.

Тільки ті батьки й провідники можуть одержати признання за свою свідомість, що допильнують плекання української мови між українськими дітьми, повіреними їхній опіці. Тепер, літом, поможім собі в цій важливі справі організацією вакаційної школи.

Боротьба Світоглядів

З християнської філософії життя

1. Доки житимуть люди на землі, доти вестиметься боротьба між двома світоглядами тобто між двома переконаннями-поглядами про походження й призначення всього світу.

Один із цих світоглядів каже, що людина є найвища в світі, а світ є тільки на те, щоб заспокоювати людські пожадання. Такого світогляду придержуються люди, що в своєму житті керуються явним, або затаєним самолюбством.

Такі самолюби, як це засвідчає старозавітний мудрець Соломон: "Сказали собі, зле думавши: короткий і повний журби є час нашого життя; і не має людина прохолоди при своєму кінці й нема такої відомої людини, що вернулася б із пекла. Ми з нічого народились і опісля будемо, як би нас не було... Згодом наше імя буде забуте й ніхто не памятатиме наших діл... Ходім отже й уживаймо теперішніх дібр. Нехай не буде такої луки, що нею не перейшла б наша розпуста... Всюди оставляймо сліди розкоші, бо така є наша частина й такий наділ... Нехай нам буде сила за закон." (Кн. Прем. 2).

Такий є сучасний світогляд, а тих, що є його приклонниками, означуємо одним словом — світ. До цього "світу" не належать ці, що згрішили з немочі й покірно визнають свої провини, але ті, що гріх уважають за свою силу, що в гріхах шукають свого заспокоєння, а водночас є надто горді, щоб признати себе за грішників.

Світ — це нахил до гріха, наче б то гріх міг зробити нас щасливими! Світ — це підчинення всієї природи наймерзеннішому самолюбству; це життя людини схудобілої, що шукає тільки того, що відноситься до тіла й матеріяльного добробуту.

2. Другий світогляд підпорядковує людину Богові, що стоїть понад світом. Такий світогляд є скарбом справжніх християн-католиків.

Християнський вироблений світогляд вірить, що світ сотворений не на те, щоб заспокоював змисловість і гордість людини, але на те, щоб помагав кожній людині бути правдивою людиною й Божою дитиною.

Добре вироблений християнський світогляд ставить людину в житті завжди на доброму місці. Самолюбний світогляд веде людину перед божків; вироблений християнський світогляд веде людину перед престіл одного правдивого Бога, Творця неба й землі, її Небесного Отця.

Світогляд правдивого християнського філософа є такий: існує великий світ, повний багатства й слави, краси й розкоші; цей світ існує тільки на те, щоб довів мене до вічного оглядання лиця великого Бога.

Всі ці потрібні до цього засоби, щоб помогти кожній людині виробити собі розумний, правдивий світогляд і підчинитись Богові в уживанні світу, має тільки одна Католицька Церква; в цій Церкві кожний безпечний і тому кожний повинен бути її членом.

Місячне намірення

Для Царської Ласки

Без Бога ні до порога

Життевий досвід кожної людини засвідчає, що людям у різних справах і умовинах треба часто особливої Божої помочі, щоб вони могли успішно поладнати свої життяві справи. Наприклад. Духовні й світські люди, володарі й піддані, батьки й діти, заміжні й особи вільного стану, багаті й убогі, — всі вони мають різні обовязки свого стану, що від сповнення їх залежить життя й щастя їх самих, а також і тих, що залежні від їхньої опіки. Великим добром кожної родини в згода й спокій. Без них — життя перемінюеться в муку й нещастя. Та бувають нераз такі родини, що привернути в них згоду й спокій не годна ніяка людська сила, бо всі заходи душпастирів і добрих людей остають без успіху. Людське життя затруює раз-у-раз якийсь смуток, що його треба було б конечно позбутись, бо життя серед смутку дуже прикре й невиносиме. Нераз трапляються людям в житті надзвичайно тяжкі випадки, коли їх навіщае велике горе. В таких хвилях затривоженим людям треба конечно якогось захисту, де вони моглиб заспокоїтись і перебути тривожні хвилі. Ще більше тривожить людину згадка давнього грішного життя й непевність щодо будуччини, а головно в годині смерти. В таких хвилях затривоженим людям треба схоронища, що в ньому вони могли б віднайти спокій і забезпеку та видержати в добрім аж до кінця. Багато справ і задумів мають нераз люди, — особистих, родинних, національних, та дуже часто вони приходять до переконання, що власними силами вони цього зробити не можуть. Засвідчають це глибокі слова вікового досвіду віруючого українського народу: "Без Бога ні до порога." Що більший грішник, що далі від Бога, то більшої треба йому ласки, щоб він урятував свою душу. Нераз бувають такі сумні випадки, що колись ревні, побожні душі остигають у любові до Бога й стають недбалі в праці над спасенням власної душі й тих душ, що повірені їхній опіці. Побожні душі, що хотіли б зрости в чеснотах і здобути великий та скорий поступ у святості, відчувають, що це не така легка річ та що більший і скоріший поступ у християнській досконалості можливий тільки за особлившою піддержкою з неба. Колискою суспільности й основою нації та держави е родина. З огляду на таку важливу ролю кожної родини, кожний дім, де живе родина, повинен бути наче церквою й національно-державницькою школою, де виробляли б гарні, сильні характери й учили б кожну дитину жити й працювати для Бога й батьківщини. Скільки людського й Божого старання треба вложити в кожну родину, щоб вона справді сповнила свое завдання! Кожний душпастир навчає й перестерігає своїх парохіян, щоб стояли в вірі та дбали про спасення своеї душі. Та нераз бувають грішники такі закаменілі, що навіть заходи найревнішого священика залишаються без успіху й тільки надзвичайна Божа ласка могла б перемінити таку душу. При всіх подібних справах, ласка видержання в добрім аж до кінця, щаслива смерть і вічне посідання Бога в небі — це такі добра, що понад ними нема вже більшого, що їх людина могла б здобути. Та однак, доки б'еться людське серце, не може ніхто сказати собі, що він уже виграв свій життевий бій за вічне щастя, — і щоб він справді вийшов із нього славним переможцем, до цього треба небесної помочі.

Застанова над цими правдами приводить кожну людину до свідомости, що здобути все те не може ніяка людина тільки своїми людськими силами, при людській помочі, хоча б на поміч ішли нам найбільші багатирі, вчені професори й наймогутніші володарі. Раз-у-раз ми відчуваемо, що без Божої ласки людина нічого доброго не може зробити, що без Божої помочі не може дійти до цілі. Нам треба небесної помочі. І цю небесну поміч ми можемо мати.

Великі обітниці Христового Серця

Свята Марія Маргарета Алякок, що 19 літ, від 1671-1690 року жила в монастирі Сестер Візиток у Парей-ле-Моніяль, у Франції, й надзвичайно сердечно любити Ісуса та почитатй Його Пресв. Серце, переказала нам у своїх записках, що їй являвся багато разів Ісус Христос і обіцяв їй, що як люди будуть щиро почитати Його Боже Серце, то Він подасть їм усі потрібні їм у житті ласки. Св. Маргарета записала, що Ісус такі зробив через неї обітниці почитателям Його Пресв. Серця:

1. Дам їм усі ласки потрібні в їхньому стані. 2. Закріплю згоду й спокій у їхніх родинах. 3. Буду їм потіхою в усіх смутках. 4. Стану для них найбезпечнішим захистом у житті, а головно в годині смерти. 5. Благословитиму всі їхні заміри й справи. 6. Грішники знайдуть у Моїм Серці джерело й невичерпане море милосердя. 7. Холодні душі стануть ревними. 8. Ревні душі скоро дійдуть до великої досконалости. 9. Зілаю щедрі благословення на ті доми, що в них завісять і почитатимуть образ Мого Божого Серця. 10. Працівникам над спасенням душ дам поміч мякшити найбільш затверділі серця. 11. Імена тих, що поширюватимуть це почитання, будуть записані в Моїм Серці й ніколи не будуть вимазані. 12. Всім тим, що через 9 перших пятниць місяця підряд приступатимуть до св. причастя, всемогутня любов Мого серця дасть ласку покути так, що не вмруть у стані неласки ні без св. тайн, а Мое Серце стане для них безпечним приютом у годині смерти.

Як дуже бажае Ісус обдаровувати людей своїми ласками, про це Він заявив св. Маргареті, як дня 27 грудня, 1673 року, в день празника св. Івана Богослова, обявився їй під час її молитви перед Пресв. Евхаристією в монастирській каплиці. Ісус сказав тоді: "Мое божественне Серце переповнене любовю до людей, а головно до тебе, томуто бе з нього полумя, щоб через тебе явитися людям та наділити їх скарбами, що на них ти дивишся, скарбами, що заповідають необхідні ласки, щоб спасти людей із пропасти погибелі..." "Опісля дав мені пізнати", пише Маргарета до свого сповідника, "як ця жадоба обопільної любови наклонила Його до цього, що обявив людям свое Серце разом із усіма скарбами любови, милосердя, ласки й святости, що ховае в собі, так, що кожний, хто тільки забажае, може повними пригорщами зачерпнути з нього."

А при одному з пізніших обявлень Ісус сказав Маргареті: "Якщо вони оказували б мені обопільну любов, то тоді я вважав би за ніщо усе те, що я зробив для них. Та вони остають холодні й без усякого чуття..." (о. В. Вен Нювенгоф: Св. Марія Маргарета Алакок, ст. 51-56).

Станьмо гідні обітниць Христового Серця!

Зо слів самого Ісуса Христа виходить ясно, що Він хоче обдаровувати людей своїми великими ласками, та цьому на перешкоді стоїть їхній холод, брак любови до Ісуса.

Нам, Дорогі Читачі, певно треба різних Божих ласк, так у різних справах нашого щоденного життя, як у справах визволення рідної нації, а головно в справі спасення нашої власної душі й душ повірених нашому проводові й опіці. Щоб ми могли справді одержати всі потрібні ласки від Христового Серця, ми мусимо бути цього гідні. А ми певно будемо гідні ласки Божого Серця, якщо наше серце стане повне любови до Нього. Стараймось отже щиро полюбити Пресвяте Ісусове Серце. Умістім у своїй хаті образ Христового Серця. Зложім перед ним заяву, що з любови до нього ми з цього часу не переступимо добровільні ні одної заповіди. Поспішім коли тільки можна, хоча б навіть щодня до св. причастя, а особливо через перших 9 пятниць місяця, щоб згідно з бажанням самого Ісуса нагородити Йому Його Пресв. Серцю за дотеперішні наші й людські зневаги, а будьмо певні, що Ісус сповнить свої обітниці і обдарує нас своїми великими ласками, що їх нам так треба кожної хвилини нашого життя. Зробім отже все можливе для зеднання собі ласки Царя-Христа.

Молімся всі!

Святіший Отець, Пій XII, знае дуже добре велику любов Пресв. Ісусового Серця до людей й Його бажання наділяти кожне своїми небесними дарами. Та Святіший Отець знае й це, що люди часто не е гідні ласк Божого Серця. Тому він закликае всіх членів Апостольства Молитви в усім світі, щоб у місяці червні молились кожного дня за те, щоб **ми стали гідні обітниць Пресвятого Ісусового Серця.**

Переказавши Вам, Дорогі Читачі "Світла" це бажання Христового Намісника, ми просимо Вас і від себе, щоб Ви провели цей місяць червень перед образом Пресв. Ісусового Серця й щиро молились у цім намірі, а головно щоб Ви ревним захованням усіх заповідей прикрасили самі Свое серце гарячою любовю до Ісуса, а таким чином були завжди гідні й найбільш ласк Його Божого Серця.

Не забувайте також кожний кожний раз, як будете молитися перед образом Пресвятого Ісусового Серця, просити в ньомо правдивого миру для всього світу, а визволення з більшовицької неволі й зеднання в одній святій католицькій Церкві нашого рідного українського народу.

"Пресвяте Серце Ісусове, нехай прийде до нас Твое царство!"

ВІРА Й ЗНАННЯ
ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Чи добре е українським хлопцям женитись із чужими дівчатами?

Ні, не добре. До щасливого подружнього життя треба великої згоди. А як чоловік буде одної нації, а жінка другої, чоловік одного обряду, жінка другого, чоловік одної віри, а жінка може другої, то при такій різниці легко прийде до непорозуміння, а далі й до нещасливого життя. А як ще чоловік схоче виховувати дітей у своїй вірі, народності й обряді, а жінка в своїй, то в такім подружжі певно не буде ні згоди, ні спокою, ні щастя. Це певно мала на увазі Апостольська Столиця в Римі, коли видала постанову, що тут діти мають іти за батьком-католиком. І цього треба завжди придержуватись. Щодо таких наших хлопців, що то во своїми українськими католицькими дівчатами ходять разом до своеї церкви, школи й організації, разом приступають до св. тайн, а як прийде час на женячку, то покидають свою парохію й біжать до чужої, щоб там узяти собі за жінку дівчину з чужої нації, обряду, а нераз і з іншої віри, то хто зможе сказати, що такі юнаки роблять добре? А що мають тоді робити ті добрі дівчата з наших парохій, що хотіли б вийти заміж, та не мають за кого, бо наші хлопці не звертають на них уваги? Чи мають ставати на рогах улиць і ждати, щоб прийшов який чужинець і взяв їх?. Над цим повинні добре застановитися ті наші хлопці, що мають думку женитися, а також і батьки та священики, щоб у слушний час дати їм відповідне поучення.

Чому в Католицькій Церкві нема розводів?

Католицька Церква затримала до наших часів закони, що їх надав людям Ісус Христос, коли жив і вчив на цій землі. Ісус Христос дуже виразно заборонив розвід. Коли одного разу фарисеї запитали Його про це, Він їм відповів: Спочатку сотворення мужчиною й женщиною сотворив їх Бог. Тому оставить чоловік свого батька й матір і злучиться зо своею жінкою і буде двое одним тілом. Тому вже не два, а одне тіло. Що отже Бог злучив, чоловік нехай не розлучае... Хто відпустить свою жінку й ожениться з іншою, чужоложить із нею. І коли вона опустить свого мужа і вийде за іншого, чужоложить. (Марко 10: 6-12). При іншій нагоді Христос знову повторив цей закон: Кожний, хто відпускае свою жінку й жениться з іншою, творить перелюб, а хто жениться з відпущеною від мужа, творить перелюб. (Лука 16:18). Звідси ясно, чому Католицька Церква не признае й не може ніколи признати розводу. Хоч у деяких державах існують цивільні закони, що позволяють чоловікові й жінці розводитися й заключати подружжя з іншими, то перед Богом нема розводу.

Треба отже шукати собі в своїй парохії такої милої й побожної пари, щоб із нею можна було жити аж до смерти й навіть не думати про який розвід, бо це гріх.

Які е пять точок миру, що їх поручае світові папа Пій XII?

Основні точки тривалого миру, що їх св. Отець вже кілька разів поручив всім народам, е осьтакі:

1) Всім народам треба запевнити право до життя й незалежности. Змагання до життя одного народу ніколи не повинно відбирати незалежности іншого. Напади й загрози цеї рівности прав мають бути недолужені. Міру надолуження мае рішати не меч, своевільні рішення, але закон справедливости й рівноправности.

2) Належить установити міжнародню інституцію, що мала б у своїх руках найвищу судову владу.

3) Правдиві потреби й справедливі домагання народів і окремих груп чи меншин мають бути вислухані й поладнані.

4) Народи мають перестати перегони в зброенні себе.

5) Так народи як і провідники народів мають почуватись до відповідальности за заховання Божих законів. Вони мають руководитися дійсною справедливістю й братньою любовю.

"Ці засади", сказав папа Пій XII, "будуть успішні тільки тоді, коли керманичі держав і народи будуть мати віру в Бога, як найвищого Законодавця й Суддю, що перед Ним вони колись будуть здавати справу. Безбожність, це найбільший ворог справедливого нового ладу."

Мирові точки папи найкращі з усіх предложень мужів світової політики. Якщо б керманичі великих держав прийняли точки папи й зробили їх основою світового миру, українська нація мала б певне волю й власну державу.

Яке становище займае Церква супроти капіталізму?

Слово "капіталізм" може мати подвійне значення. У першому значенню, це економічна система, що позволяе людям посідати приватну власність і з цеї приватної власности збирати для себе доходи. В цьому значенні кожний фармер чи крамар, це капіталіст. Церква такого капіталізму не осуджуе, але навпаки, боронить. Право до приватної власности е чоловікові вроджене й ніхто не мае права його цеї приватної власности позбавляти.

У другому значенні, капіталізм, це система, що згромаджуе велику частину доходів у руках одного чи кількох підприемців, робить їх незалежними й недбалими про долю робітників, що працюють під ними. Така система приносить великі доходи працедавцям, а для працюючих мас лишае лише стільки, що ледве вистарчае їм на прожиток. Церква такий капіталізм осуджуе. Ця система е несправедлива й по словах папи Пія XI е розсадником безбожного комунізму. Цей капіталізм е злий передусім тому, бо він часто внеможливлюе людині здобути собі приватну власність і вслід за тим економічну волю та забезпеку прожитку. Про капіталізм отже треба знати, що настільки він позволяе всім мати собі без перешкоди приватну власність, то він е добрий; коли ж капіталізм нагромаджуе багато цеї приватної власности тільки в руках кількох і робить її недоступною для багатьох, зо шкодою для бідніших кляс, то такий капіталіз е злий. Справу капіталізму може й повинно вирішити обопільне порозуміння уряду, працедавців і робітників.

Як Христос народився, то вже була в світі Богом дана релігія, навіщо ж Христос запровадив нову релігію?

Релігія старого заповіту й релігія нового заповіту, то це одна й ця сама релігія, тільки з тією різницею, що в старім заповіті вона була ще недосконала й підготовча, а в новому заповіті Христос усе доповнив і видосконалив. У старому заповіті релігія була подібна до дрібного зерна, а в новому вже стала великим розвиненим деревом. Частина людей це признала, а інші, головно фарисеї, це відкинули. Та щож? Фарисеї програли справу, а Христос царюе повік; а з Ним і всі ті, що признали за правду все те, що Христос обявив і установив, а Католицька Церква подае тепер до вірування.

Чому Ісус Христос не сказав виразно, що Він е післаний Богом Месія, Спаситель світу? Тоді не було б між людьми стільки недовірків..

Тільки ті люди, що не знають добре св. письма, або не хочуть признати правди, можуть сказати, що Христос не виявив виразно й вистарчаючо перед людьми, що Він е Богом післаний Месія.

Ми знаемо, що побожні люди в старому заповіті вижидали приходу Месії. Св. Лука засвідчае, наприклад, що "був у Єрусалимі чоловік, на імя Симеон. Той праведний і побожний муж дожидав **потіхи Ізраїля...** і було йому сповіщено від Святого Духа, що не зазнае смерти, поки не побачить **Христа Господнього."** (Лук. 2: 25-26). Того дня й пророчиця Анна "славила Бога й оповідала про Дитя всім, що **сподівалися спасення."** (Лук. 2:28). Коли Ісус Христос почав уже навчати людей, то виявив перед людьми, що Він е той Месія, Божий післанець, що Його післати людям Бог обіцяв іще в раю та що Його ждали побожні люди через довгі століття. І так на питання св. Івана Христителя: "Чи Ти той, що мае прийти, чи іншого нам ждати?" Ісус відповів Івановим післанцям: "Вертайтесь і сповістіть Івана про те, що ви чули й бачили: Сліпі бачать, криві ходять, прокажені стають очищені й глухі чують, мертві встають і вбогим проповідуеться благовістя." (Мат. 11: 3-6). Це були слова пророка Ісаї, що їх жиди розуміли як злучені з Месією. Цими словами Христос заявив: Так, я той Месія, що про Мене пророкував колись пророк Ісая; що він предсказував, те тепер діеться на знак, що я правдивий Божий післанець, Месія. — Самарянка сказала до Ісуса: "Знаю, що прийде Месія, що зветься Христос. Як Він прийде, то звістить нам усе." Сказав їй Ісус: "Це Я, що говорю з тобою." (Ів. 4: 25-26). Отже Христос виразно заявив, що Він Богом обіцяний і народом вижиданий Месія. — На питання Каяфи в Великий Четвер; "Заклинаю Тебе Богом живим, щоб Ти сказав нам, чи Ти Христос, Божий Син", Ісус відповів: "Ти сказав", що значило: Так е, як ти сказав: Я Христос, Божий Син.

Хоч Христос не всюди й не завсіди так виразно говорив про себе, але часто образово, через те, що жидівські недовірчиві націоналісти думали, що Месія буде земним князем і визволить їх із римської неволі та оснуе земне сильне жидівське царство, то все таки Христос осягнув свою ціль: ті, що думали тільки про дочасне царство Месії, відлучились від Христа й стали Його противниками, а інші, що бажали духовних дібр, увірували в Христа, як Божого післанця-Месію й стали Його учнями. Так було тоді, так е й тепер. Одні пізнають і приймають католицьку віру, інші виступають проти неї. Та це правди не змінить.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ
ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Добрий приклад

Молоді товариші Йосифа й Йосафата намагалися наслідувати тих, що їх вони називали вже своїми отцями й учителями. Люди подивляли головно ревну й щиру набожність малої громадки супроти Пресвятої Евхаристії. Рутський, висвячений невдовзі по урочистих обітах на священика, відправляв Службу Божу дуже часто, а завжди з такою великою набожністю, що захоплювала присутніх. (Корсак, р. 17). А Йосафат зо свого боку приступав майже кожного дня до св. причастя. Більшість новиків причащалася двічі в тиждень, а всі принаймні в неділю й свята. Це була нова річ, що між українцями викликала здивування як і збудовання. Св. тайни були в такому занедбанні в грецькім обряді, що навіть самі клирики й монахи не причащались більш, як два-три рази в рік, а щонайбільше чотири рази до року під час чотирьох постів, що їх заховують українці в східнім обряді. Приклад і заохота черців із Пресвятої Тройці видали гарний овоч, бо згодом і світські люди почали приступати частіше до св. тайн.

Поволі церква й монастир прибрали інший вигляд: Служба Божа й церковне правило відправлялись тепер точно й пристойно; привернено монастирські вправи; всюди видно було лад і чистоту. Мала громадка одержувала в перших початках часто відвідини й наставлення від ОО. Ісусовців, що їй служили тоді за духовних провідників. Головно о. Фабриций дивився на зріст молодого товариства з радістю батька. Він одержав від своїх настоятелів дозвіл піддержувати всі заходи молодого товариства й усі інші діла, що цікавили українську Церкву. В користь тієї справи о. Фабриций працював із такою ревністю, що Рутський, як став митрополитом, назвав його "одним із головних основників, підпорою й ревним ширителем народжуючоїся унії, апостольським мужем, що його память повинна з вдячністю згадуватись між українцями." (Суща: Життепис, ст. 17. — Рутський: Життя св. Йосафата). Завдяки вказівкам того чесного ченця Рутський міг уже сам керувати новиками, а також побільшилось значно число його малої дружини. О. Фабриций і кілька його братів-співмонахів старались використати для добра започаткованої релігійної обнови в Україні той вплив, що його вони мали на своїх учнів по своїх школах. Порушені їхньою заохотою, багато з тих юнаків набрали охоти посвятитсь праці для спасення України. Інших потягав чар тих великих чеснот, що приклад їх давали Рутський і Йосафат. ОО. Ісусовці не проминули ніякої нагоди, щоб не підкреслити за

слуг цих двох святих монахів і ваги їхнього підприйняття; і завдяки тій сердечній піддержці, Йосафата й Рутського любило й знало все виленське юнацтво. За кілька місяців число їхніх новиків більш як подвоїлося, а люди зо здивуванням побачили, що навіть молоді шляхтичі старались про погорджувану досі рясу українських черців. (Корсак: Життя Рутського, р. 19).

Йосафат і Рутський при праці

Йосафат і Рутський наче поділювали себе, щоб подбати за всі потреби своїх новиків, що були надією василіянського Чину й України. Брак досвіду в молодої їхньої громадки примушував їх поділити між себе всі монастирські уряди. Рутський був одночасно сповідником, учителем новиків, учителем словянської й латинської мови, а на ділі й настоятелем, через неспосібність і маловартність архимандрита Самуїла. Йосафат був захристіяном, дяком, господарем тобто займавсь усіма підрядними справами монастиря, а в потребі заступав у всім Рутського.

Ця постійна праця в монастирі не вичерпувала їхньої ревности: при всіх своїх численних домашніх зайняттях вони знаходили ще вільний час і силу на ревну працю поза монастирем. Рутський проповідав і сповідав. Та й Йосафат, що, як звичайний діякон, не мав іще стільки нагоди до апостольської праці між людьми, не був бездільний. Каже Суша, що "він старавсь вироблювати побожність у звичайних людей, а також вів розправи з православними. Він винаходив основні докази, що ними старавсь переконати православних і привести до послуху св. Церкві, а також і переконливі слова, що ними приводив тих звичайних людей до прийняття св. тайн. Коли він стрінувсь із спротивом, тоді вживав просьб, сліз, милостині й перемогала звичайно його ревність." (Життепис, ст. 12).

Обовязаний із уряду робити різні покупки для згромадження, Йосафат знаходив під час тих мандрів на торговицю й до крамниць досить нагоди до того, щоб зеднувати душі й віддавати їх Богові; під час своїх ділових розмов із крамарями він уміщував кілька слів про Бога й небо, про гріх і кари за нього; цим він приводив тих людей до того, щоб увійшли в себе самих і висповідалися."

Єпископ Мороховський розказує про Йосафата, що "одного дня він вернувсь до монастиря оточений громадою селян, що з ними він відбув в однім місці науку катехизму, а тепер приводив до церкви, щоб прийняли тайну покаяння. Вдома не було тоді тільки два священики; один із них був неприсутній, другий, побачивши таку громаду людей, налякався і сказав, що він не може висповідати нараз стільки людей. Йосафат таки далі наставав, а священик відказав другий раз, покликавшись на своє зайняття й здоровя. Тоді святий діякон побіг і знайшов трьох черців, що були під ту пору в монастирі, та й почав просити їх, щоб вони пішли й долучили свої просьби до його. Супроти таких обєднаних зусиль впертість священика не могла встоятися й св. Йосафат мав ту потіху, що бачив усіх тих добрих селян допущених до трибуналу покути." (Мороховський: Життя Божого Слуги Йосафата; Суша: Життепис, ст. 12).

Полоцький посадник, Доротей Ахремович, таке склав заприсяжене візнання під час канонізаційного процесу про працю Йосафата в тому часі:

"За моєї памяти, в монастирі Пресв. Тройці в Вильні, бл. п. Іпатій, митрополит всеї Руси, висвятив Йосафата на піддияконство й дияконство, а зго дом по кількох роках на священицтво. Це знаю, бо при мені діялось.

Перед моїми очима мешкав Йосафат у згаданім монастирі Пресв. Тройці. Коли був іще діяконом, усі вважали його за великого мужа. Таким був славним проповідником, що всі дивувались йому, хоч нічого не вчився й не вмів по-латині, так розумно й гаряче проповідав Боже слово. Славний був із нього співак. Усецілo був відданий богомільному життю, а кого тільки міг, то тягнув до монастиря; й мене самого часто намовляв до вступлення до Чину. Коли йому пощастило, що прикладом і наукою почав потягати юнацтво до Чину, то батьки тієї молоді, замість Йосафатом, прозвали його з гниву "душохватом" (Праці Наук. Тов., Львів, 1925, Др. Д. Дорожинський: Із актів кан. процесу св. Йосафата, стор. 191).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Ісус оздоровляє сновиду
Глава 17; 14-23

А як вони зійшли до народу, то приступив до Нього чоловік, впав перед Ним навколішки й промовив: "Господи, вмилуйся над моїм сином! Бо він сновида й тяжко недужий. Бо часто падає в огонь, а нераз у воду. Я привів його до твоїх учнів, та вони не могли його сцілити." А Ісус озвався й сказав: "О роде невірний і віроломний! Доки терпітиму вас! Приведіть його сюди до Мене." І погрозив йому Ісус та й вийшов із нього злий дух, а хлопець подужав із тієї годинн. Тоді приступили до Ісуса Його учні й на самоті питалися: "Чому ми не могли прогнати його?" А Ісус відповів їм: "Через недовірство ваше. Бо, поправді, кажу вам, що як би ви мали віру, як зерно гірчиці, то ви сказали б до цієї гори: Перейди звідси туди — й вона перейшла б. І не було б нічого для вас неможливого. Та цього роду не можна позбутися, як тільки молитвою й постом."

А як вони перебували в Галилеї, сказав до них Ісус: "Син Чоловічий буде виданий у руки людей, що вбють його; та Він на третій день воскресне. І вони тяжко засмутилися.

ПОЯСНЕННЯ

Коли після переображення зійшов Ісус із Таворської гори, застав полишених під горою учнів, а кругом них багато народу та письменників, що перечились з Христовими учнями. Коли Ісус спитав, про що вони перечаться, якийсь чоловік виступив із-поміж народу, упав Спасителеві до ніг і став просити, щоб оздоровив йому сина сновиду. Ісус казав привести юнака, прогнав із нього злого духа й оздоровив його.

Коли Господь вернувся до гостинниці, апостоли спитали на самоті Ісуса, чому вони не могли прогнати злого духа. Господь відповів, що причиною був брак віри; коли б мали хоч стільки віри, що гірчичне зерно, могли б переносити гори. А мав Господь на думці віру чудес тобто таку віру уповання, що творить чуда. Опісля сказав Господь, що цей рід злих духів проганяється тільки молитвою й постом. Владу проганяти бісів дає Бог. Але Господь Бог вимагає часто від людини, що їй має дати таку владу, її співділання: головно посту та молитви. Піст звільняє з-під влади природи та з-під влади низьких похотінь, що в них проявляється частина сили діявола над людьми; молитва знову зеднює з Богом та чинить учасниками Божої могучости.

Це чудо збільшило загальний подив для Спасителя та дало нагоду, що тепер із найбільшим здивуванням почали говорити всюди про те, що вчинив Ісус. Тому Господь відійшов звідти враз із учнями, а щоб забезпечитись від збіговищ, задержався на місцях більш самітних. Дорогою почав Ісус знову мову про свої страсти; а хоч не говорив так основно, як за першим разом усе ж таки говорив рішуче й виразно: запамятайте добре собі, що з нагоди чудес говорять тепер люди, бо прийдуть часи, коли зовсім інакше станўть думати. "Бо Син Чоловічий, хоч Він найшляхетніший із-поміж усіх людей та хоч Він є найвищим даром Божої любови в користь усього людства, то проте "буде виданий у людські руки". А як віднесуться до Нього люди? "Убють Його, але Він третього дня воскресне."

Однак апостоли й тепер іще не зрозуміли були значення Христових слів; вони видались їм якісь загадочні та непоняті. Тому почувши їх, засумувались, та спитати про пояснення сказаного не мали відваги.

Своєю заявою про власну смерть бажав Спаситель щораз більше звертати гадку апостолів на свої страсти, а це тому, бо не хотів допустити, щоб апостоли призабули про них через зростаюче з одного боку захоплення народу, а з другого боку через близкість Його страждань, що до них апостолам треба було бути приготованими. Таке поводження Ісуса засвідчає Його оглядність і покору, а також було доказом, що память про недалекий хрест щораз глибше врізувалась у Його Боже Серце.

Щодо апостолів, то, як бачимо, їхнє думання й поводження були думанням і поводженням звичайної людини, що лякається навіть згадки про грозяче нещастя, доки Божа ласка не змінить її успособлення.

Щоб уміти розумно й спокійно йти назустріч нещасній долі й у прикрому положенні заховати потрібний спокій, відвагу та терпеливість, треба оживити в собі віру, що нашою долею керує наш найліпший Небесний Отець та що без Його святої волі нам і волосок не може спасти з голови.

Така віра й надія на Божу поміч повинна бути відзнакою й кожного з нас серед різних хрестиків нашого щоденного життя, щоб ми гідно могли пройти свій життевий шлях із славою справжніх Христових Борців.

Такої віри, що долею української нації керує не Сталін, але Божа й наша воля, й такої сильної надії, що Бог є й завжди буде для українського народу найкращим батьком і приятелем, треба усім нам у цей тривожний час, коли серед найтяжчих умовин ми збираємось на великий змаг визволення української нації й віднови на Богом даній нам українській історичній землі рідної держави, що в ній, на руїнах безбожного більшовизму, воскресли б давні часи Божої слави, а мільйони громадян могли б зажити як чесні християни й щасливі громадяни вільної України.

Хоч ворог України сильний і страшний, та супроти Божої сили це слаба билинка: один подув вітру й сліду не стане з неї. Тому — стіймо в вірі з Боже милосердя й надіймось Його ласки супроти нашого горем прибитого народу.

СПІВАЙМО СЛУЖБУ БОЖУ З НОТ!

НАЙКРАЩИЙ СПІВ буває по цих наших церквах, де все юнацтво співає "САМОЛІВКУ" тобто Службу Божу на два голоси. Таку СЛУЖБУ БОЖУ ПІД НОТАМИ НА ДВА ГОЛОСИ видали ОО. Василіяни в Мондері. Ціна книжечки — 50 сотиків. ХТО замовляє ту Службу Божу для дітей під час вакацій, то платить за примірника ТІЛЬКИ 30 сотиків.

Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alta., Canada.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1 червня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 11.

Червень, Це Місяць Старанної Підготовки Наших Парохій До Великого Конгресу в Вінніпегу!

В місяці червні члени Апостольства Молитви й усі ревні почитателі Пресвятого Ісусового Серця стараються якнайкраще прославити Боже Серце своєю молитвою, жертвою, а головно щоденним винагороджаючим св. причастям. Просимо всіх Дорогих Читачів "Світла" щиро прославляти Пресвяте Христове Серце. "Солодке Серце Ісуса, будь моєю любовю."

Американські вояки любили мати по своїх кватирах світлини своїх наречених і інших дівчат. Між тими світлинами було найбільше картин цього дуже милого образа Пречистої Діви Марії. "Маріє, любове, по Бозі єдина, Ти Мати у мене, Твоя я дитина; любовю дитини буду Тя любити, гріхом не засмучу, доки буду жити."

Малий Лувелин Олесь, престолонаслідник п-ва Миколи й Татіяни Старко з Чипмен, Алта., святкує другу річницю своїх народин. Поблагослови його, Боже, гарним зростом і добрим серцем!

Бл. п. Станислав Вернюк із Ройкрафт, Алта. Згинув 12 квітня, як канадський вояк, на західнім фронті. В.Й.П! — Донис е в "Світлі".

Бр. Мирон Бойко зо своїми сестрами в памятнім дні своїх перших облечиня в чернечу одежу василіянського Чину, що відбулись у Мондері 8 квітня. Від ліва: Текля Бойко, учителька в католицькім "гай-скул" в Едмонтоні, Бр. Мирон, Катерина Бойко, секретарка д-ра Буланжія. — Мондер, це важливе місце для всіх українців у Канаді й Злучених Державах Америки, бо тут виховуються українські юнаки на українських католицьких священиків, що працюють над спасенням українського народу по різних парохіях Канади й Америки. Хто має такого сина-школяра, що вже має принаймні 14 років і хотів би стати українським священиком, нехай вишле його зараз до Мондеру. Українська нація на американськім континенті потребує багато добрих священиків, що своє життя посвятили б на службу Богові й своєму народові. Українські батьки, подбайте, щоб між українськими місіонарями й парохами був хоч один Ваш Син! Адреса: Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alberta, Canada.

БАТЬКИ й ДІТИ

ХИБИ МАТЕРІ В ВИХОВАННІ

Перед нами бідна й нещасна мати. Чоловік занедбує її, любить іншу, або хоч дивиться за іншими. Отож і ця "друга" заважує на житті жінки іноді оправдано, іноді через заздрість. Нещасна мати шукає захисту й ласки в своїх дітей, оточує їх найбільшою ніжністю й любовю. Прямо пересичує такими "солодощами" дитячу душу. Потім таку розпещену дитину батько мусить карати.

Не тяжко передбачити, як така дитина духово розвинеться. Надто лагідно й однобічно вихований "мамин синок" чимало натерпиться в старших літах, поки знайде правильний життевий шлях і стане справжнім юнаком і мужчиною. **Слаба воля теперішнього покоління має своє джерело власне в мякім вихованні!** Самими тільки поцілунками, ласками та милими словами далеко не заїдемо.

Подивімся вчерги на п. Ганну. Вона пильна й роботяща. Жінка та має одну хибу: "з любови" до ближніх рада обговорити з кожним найменшу хоч би дрібницю з їхнього життя. Приходить іноді сусідка на гутірку й зачинається розмова про службу... Що з нею треба натерпітися! Ледве чоловік витримає. На це оповідає знову Ганна про свою знайому "імярек", як це вона на все вважає і все бачить. Незабаром ці жіночки просто заглиблені в розмові про сусідські хиби та про теперішні погані часи. Слухають тих розмов і обмов діти. Адже ж восьмилітній Андрійко, чи десятилітня Леся тих справ (так думає мати) не розуміють. На жаль, на жаль, Шановні Читачі й Читачки, діти більше це розуміють, як нам здається! На вразливій фільмі дитячої душі глибоко врізується те, що дитина бачить і чує. Колиж чує такі розмови з сусідками, не дивуйтеся, що дитина не знає, що таке любов ближнього. Мати, що любить сплетні, не думає й не сповняе гідно свого призвання. Скоріше чи пізніше оглядатиме сумні наслідки своєї нерозваги. Яблука недалеко падають від яблуні.

На ще одну справу хотів би я звернути увагу нашим батькам і матерям.

Останні місяці перед народженням дитини дуже важливі для її дальшого життя. Велике горе, надто тяжкі душевні переживання жінки в стані надії кладуть часто свою печать на душу дитини в її лоні. Тяжкий перестрах матери в тяжі неодній дитині зломив ціле будуче життя. Тут чоловік повинен проявляти для жінки своє тихе лицарство, бути з матірю ласкавий і добрий. Грубе поневіряння вагітних жінок буває причиною безмірної скількости дитячого лиха. Поправді, як сміє батько брати на своє сумління змарноване життя ненародженої ще дитини! Багато дітей нервових і умово хорих походить від матерей, що мали дуже тяжкі переживання підчас тяжі. Тому дім родини повинен бути для них тихим Назаретом. Не повинно теж бути в тім часі місця на танці й забави, як теж на важку, виснажуючу працю.

Можна б цей рахунок сумління ще далі продовжати. Та вже й цим, що тут сказано, наша ціль буде осягнена, коли спонукаємо **до розважання про відношення батьків до своїх дітей.** Тоді всі прийдемо до переконання, що гріхи молоді, це часто відбитка наших власних немощів та хиб і що направу лиха повинні батьки зачинати від себе самих.

П-во Степан і Марія з Курилів Садовий із Делф, Алта., в дні 25-літнього ювілею свого подружнього життя. — Допис є в "Світлі."

Американські католики зібрали для жертв війни в Італії 6 мільйонів фунтів одежі й 150 тисяч пар обуви. Картина представляє частину тих запасів, вичищених, поскладаних і приготованих до висилки з Ню Йорку до Італії. — Кожна українська родина в Канаді й Америці повинна зложити негайно й свою жертву для українських жертв війни. Чи Ви вже сповнили свій братній обовязок? Гроші посилається в Канаді на адресу:

Ukrainian Canadian Relief Fund, P.O. Box 2136, Winnipeg, Man.

В Америці:

United Ukrainian American Relief Committee, 847 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.

STORIES

ST. ANTHONY IN TEMPTATION

When the great St. Anthony left the world to serve God in the desert, and to labour there to save his soul, the devil used to assult him with many temptations. Not only did he tempt him, but he used sometimes to appear to him in various ugly shapes to frighten him.

One day, after tempting him in various ways, and being repulsed every time, he became so enraged that he even assulted him in a way similar to what he had done to Job in former times.

Bebore he left him, Anthony was all covered with wounds and bruises.

Suddenly there appeared in his cell a great brightness, and immediately Satan with his wicked angles disappeared. Then St. Anthony knew that Our Lord Himself had come to visit him.

"O my good Jesus," he said lovingly, "where wert Thou? where wert Thou? Why didst Thou not come before to drive Satan away, and to keep him from hurting me?

To this loving conplaint, Our Lord answered: "Anthony, I was here beside you, and I saw all your conflict. It was with my permission that you were wounded, that I might heal you; that you were afflicted, that I might comfort you. Like a good soldier, you have fought well. Never be afraid of your enemies, but fight them bravely, for I am always near you to help you."

With these words St. Anthony was greatly comforted. Our Lord also healed his wounds and filled his soul with a sweet peace.

ФОНД "КАТОЛ. КАРТИН"

$0.50: В. Заходa, Колинтон, Алта. — **По $1.00:** Дм. Грабець, Гейт, Алта. — Никола і Тетяна Старко, Чипмен, Алта. — В. Мануляк, Торонто, Онт. — Н. Маньовський, Ванкувер, Б. К.

Щира подяка жертводавцям!

Американський католицький священик із Ст. Павл, Всеч. о. Л. Ґеліс, редактор журналу "Католик Дайджест" уладжує з дітьми кожної неділі лекцію катехизму, що її передають через радіо. Наука катехизму, це найголовніша наука в світі. Кожний батько повинен подбати про це, щоб його діти основно перейшли католицький катехизм. Катехизм, це дороговказ до неба.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Instructive and Educational Section

Aids To Purity

HOW MORTIFY OUR SENSES?

Touching Others — The safest rule in dealing with those of the opposite sex is: "Noli me tongere!" "Don't touch me!", unless charity or necessity demands it. A young woman who keeps company should never allow a young man to become too familiar. Once the barriers of reserve have been let down, it is easy to proceed from what is innocent to what is sinful. Safety lies in curbing the first too free advances. Be firm in repelling the initial attempt at improper liberties and you will not be annoyed again. Should a young man repeat the offense, leave his company and refuse to see him thereafter. He is a companion who is not worthy of you.

Familiarities should never be indulged in by those who wish to remain virtuous. Let Judge Lindsey of Denver give the results of his experience with youth. "Of all the youth who go to parties, attend dances, and ride together in automobiles, more than ninety per cent indulge in kissing... At least fifty per cent do not restrict themselves to that but go further, and indulge in other sex liberties which, by all conventions, are outrageously improper.. Those familiarities, quite apart from the obvious danger that they will lead to other things, are responsible for much nervous trouble among young girls and for the prevalence of certain physical ailments which are pecular to them. Of this fact most parents and teachers are ignorant... fifty per cent of the original ninety per cent indulge in half-way sex intimacies that wreck the health and morals alike... Fifteen to twenty-five per cent of those who begin with hugging and kissing eventually 'go the limit!'" (Physical Culture, Jan. 1925).

Illegitimate Relations

As a restraint to illegitimate relations between the sexes, it should suffice to recall that such actions are always grevious sins against the sixth Commandment; they endanger the eternal salvation of the soul: "Neither fornicators, nor adulterers shall possess the kingdom of God" (1 Cor. 6, 9). Then there is a risk of infection by veneral diseases. In an appeal to young men twenty professors of German, Austrian, and Swiss Universities, said: "Abstain from sexual relations, otherwise you jeopardize your health, debase your character, your thougths and your sentiments. Be therefore on your guard and resist the temptations."

(4) **The TASTE** — St. Francis De Sales reminds us that we eat to live, not live to eat. Excess or delicacy of food pampers the body and makes it rebel: "Impurity is nourished by eating to excess," says St. Bonaventure (De Prof. rel. 1, 2., c. 52). And St. Jerome expressed the same truth centuries previous: "A full stomach provokes incontinence" (Adv. Jovin. 1, 2). On the other hand, fasting keeps in control the fires of concupiscence. In the preface for Lent, the priest says: "O God, Who by the fast of the body, dost suppress vice, elevate the mind, and confer virtues and rewards, etc." Her experience of nineteen hundred years has convinced the Church of the benefits of fasting. Her laws of fasting and abstinence meet with the wholehearted approval of physicians, though of course, they agree with the Church that some persons on account of their weak, physical condition or their strenuous occupations, would injure their health by fasting and should be dispensed. St Thomas writes that when the devil is conquered by those tempted to gluttony, he ceases to tempt them to impurity. It is important, therefore, to avoid an overloaded stomach.

We must guard against excess in **drinking** as well as in eating. Alcoholics must be taken with moderation, remembering that what is moderate for one, may be excess for another. The capacity of everyone is not the same. "The body that is inflamed with wine will overflow with lust", Says St. Jerome (Reg. Monach. de Abat.). "Wine and drunkenness take away the understanding" (Osee, 4. 11). Many a young man and woman have done under the influence of liquor what they would have been guilty of in their right senses. Strong spirits tend to heat the blood and the imagination, inflaming thereby the fire of the passions. "Wine hath destroyed very many," says the Holy Ghost (Ecclus. 31.30).

Dancing. To condemn all dancing as sinful is extreme. Dancing in itself, is not necessarily a sin. Far too many dances, however, are undoubtedly highly immodest and gravely sinful. They do almost irreperable physical and spiritual harm to young folks. To such dances apply the strong words of the Holy Spirit: "Their children dance and play... and in a moment they go down to hell" (Job 21, 11-13). Even at balls held under respectable auspices, where nothing evidently objectionable is tolerated on the floor, one may not throw caution aside; for dancing easily inflames the passions and many very readily become an occasion of sin. Highly important for young persons attending dances is a prudent chaperone. Close bodily con tact should never be tolerated. It offends not only modesty and good morals, and the ordinary courtesy that should exist between a gentleman and his ladyfriend, but it even violates the canon of artistic dancing which demands sufficient space between the couple to allow for graceful execution of movement.

The Flight of Occasions — One of the principle and most necessary remedies for the vice of impurity is the flight of occasions. St. Philip Neri used to say that in this warfare cowards, that is, those who avoid dangerous occasions, gain the victory. There fore we must shun persons, places, things that are occasions of sin to us. Let a man use all other possible means, unless he flies away, he is lost. "He that loveth danger shall perish in it" (Ecclus. 3. 27). "Wherefore he that thinketh himself to stand, let him take heed least he fall" (I Cor. 10. 12).

Idleness. — "Idleness is the devil's workshop." Idleness was the cause of the impure excesses of Sodom. "Behold this was the iniquity of Sodom... the idleness of her" (Exech. 16. 49). Due to financial difficulties, his father was forced to withdraw St. Augustine from school. Augustine, a youth of sixteen, had too little to do at home, too much leisure. It was this idleness, the Saint admits, that led him into the very depths of immorality.

Conclusion. — Here then are safeguards which will preserve untarnished the bright mirror of chastity in spite of all the mud and filth that are daily dashed against it. The preservation of purity is not easy; nor on the other hand is it impossible. Did victory depend upon our own weak efforts alone, we could never achieve it. With a firm will, however, aided by the powerful reinforcement of God's help, there is no one who cannot preserve this "treasure", which "we have in earthen vessels" (2. Cor. 4, 7). True, some will have a more strenuous struggle than others. Much depends upon one's character, temperament, surroundings. Whatever the character, temperament, surroundings of the individual, however, the practice of chastity will be quite possible and even pleasant and delightful, if he uses the means placed as his disposal. Personal experience will soon teach him the truth of Our Saviour's words, "My yoke is sweet and My burden light"; it will quickly enable him to share in a large measure of that blessed peace and happiness pledged by the Son of God to "the clean of heart."

Военний санітар веде до лічниці раненого в ногу на фронті в Нормандії католицького вояка, що не розстається зо своєю циґареткою й вервицею, що на ній проказує на честь Божої Матери свої молитви.

ЖАРТИ

Мойше вмер у Берліні. — Мойше був колись багатий жид. Але прийшли злі часи, нові гасла, теорії, арійці, антисеміти, криві носи, прості носи, пікети, погроми...

Мойше зійшов на дідівські торби. Врешті занедужав і вмер.

Коли Мойше вмирав, то просив, щоб до могили дали йому жебрацькі торби.

На тім світі стрічає свого одновірця.

— Я, каже, Карло Маркс...

— Ну-ну, а я Мойше...

— Що ти маєш у торбах?

— Проценти.

— Які проценти?

— Від твого "Капіталу."

Був би добрий. — Мамусю, в оголошеннях є, що в театрі потрібно кількох статистів. Що то є статисти?

— То такі актори, що виступають на сцені, але нічого не говорять.

— Ну то наш татко міг би бути дуже добрим статистом; правда, мамо?

„A Memorial of Work"

Address presented at the memorial concert in honor of Metropolitan Andrew Shyptytsky, held at Webster Hall, New York, N. Y. on Sunday, March 25th, 1945.

By George A. Baranec, B.S.

I have presented here the merest fraction of the evidence to support our Archbishop's claim to greatness.

Were we to go home now, nodding our heads and saying: "Yes, he was a great man indeed!", we would be guilty of a great injustice to his memory, for his life demands more of us than mere pious words and flowery praises. We would be nothing less than hypocrites were we to pay lip tribute to such a Catholic and Ukrainian.

What, then, are we to do?

We must work right now to attain that without which all the institutions he organized, all that he worked for and strove for would perish in obscurity. We must work for freedom or autonomy for the Ukraine. Why we? Well, who else has the freedom of speech and press? Can we pretend that under the totalitarian rule of Soviet Russia or of Germany the Ukrainians have the utmost possibility of speaking openly for their freedom? We have that freedom and we must use it.

It might occur to many here present: "Have we the right as true Americians to work toward such an end?" The answer lies in our daily newspapers. There is nothing incongruous in being good Americans but sympathizing with the plight of oppressed peoples elsewhere in the world. No one questions the patriotism of Americans of Polish decent when they speak out for Poland's representation at the coming San Francisco peace conference, just as no one questioned the patriotism of Americanism of Americans of Jewish descent when they protested against and tried to get U. S. official action to relieve the sufferings of their bretheren in Germany. And so too, no one will question the loyality of Americans of Ukrainian descent when they — as they should and will right now — ask for and fight legally for a representative for the Ukraine at the coming San Fransisco Peace Conference.

According to the league of Nations decision in 1923, Ukraine had the legal right to autonomy. The fact that Ukraine doesn't have the autonomy is due to the betrayal of its trust by Poland.

According to the principles of the Atlantic Charter, President Roosevelt and Prime Minister Churchill declared that "they desire to see no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of the peoples concerned" and also that "they respect the right of all peoples to choose the form of government under which they will live; and they wish to see sovereign rights and self-government restored to those who have been forcibly deprived of them."

Ladies and Gentlemen, if, after this peace conference, Ukraine is still oppressed and still without autonomy, it will only be because our President and the British Prime Minister will have betrayed their own principles in favour of power politics!

Yet, to be truthful, it is not only their obligation, but our own will. In the immediate future we must do 2 things: first, we must begin a large-scale, nationwide campaign of publicity to let America know who the Ukrainians are, what their history is, and about the immense natural resources of all kinds, possessed by the Ukraine, which from the dominant motive for the political, cultural and economic oppression which foreign countries would clamp down upon the Ukrainian people; second, to prevent the tendency of our Ukrainian national organizations to work separately toward this end, there must be formed an effective, vocal, articulate, and powerful inter-organizational council of representatives from these organizations. This council would coordinate a huge program of propaganda among American periodicals and newspapers to bring the Ukrainian problem before the American public. It would also coordinate a program of mass meetings of Ukrainians all over America and protests to try to win a place for the Ukraine at the peace table.

This much for the immediate future.

On this long-range front, we must work to build Ukrainian Catholic and national high schools and colleges in order to build up an intelligent, cultured and progressive American youth, aware of its Ukrainian heritage and capable of fighting for its Ukrainian heritage and recognition.

The greatest monument which we here in America can possibly build to the memory of the great man we are honoring and paying tribute to here, is not one of stone, or of bronze, or of some other material substance, or even of a fine concert such as we have here tonight, but one which can be described in one four-letter word: WORK.

WORK for those things which were dear to his heart.

WORK for autonomy for Ukraine, unselfishly.

WORK for recognition of the talents of our American youth and its great historical and cultural background.

WORK for the establishment of higher institutions of learning here in America.

WORK so that the country for which he lived and died can be free; so that it can assume its rightful place in the family of nation; so that it can contribute its share of genius to mankind and purchase its destiny unfettered by bonds of ignorance, slavery and oppression.

WORK so that some day, when history will judge our actions, it will be said of us Americans: "They were worthy of their Ukrainian Parenthood!"

П. Юрій Баранець, Б.С.

П. Ю. Баранець, що є автором цеї оригінальної статті про бл. п. митрополита А. Шептицького, є один із найкращих професорів у Павер Меморіял Академії в Ню Йорку. Свої вищі науки покінчив у католицькім університеті Фордген, Н. Й., де здобув 4 золоті медалі за особливі успіхи в науці релігії, філософії, красномовстві й загальнім поступі. Бере 12 літ діяльну й передову участь у хорі церкви св. Юрія в Н. Й., а також у працях Ліґи Української Католицької Молоді в Америці. Так в університеті, як і в хорі й Лідзі був вибираний часто на члена або голову комітету. — Редакція бажає п. Баранцеві й його Шановній Дружині великого Божого благословення в родиннім житті й суспільній праці.

Joseph The Provider

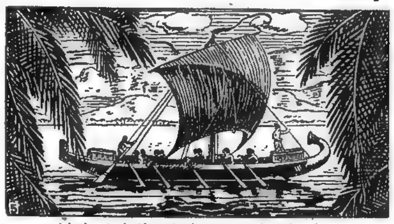

A bark arrived with curving lotus prow and purple sail . . .

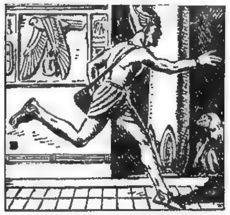

The youth ran through the gate.

"You are to stand before Pharaoh!" he said.

THREE days after Joseph had interpreted their dreams, the butler and the baker were fetched out of the prison and the heads of both were lifted up: the butler in honour, the baker in shame, for he was put to death. But the butler completely forgot Joseph because he hated even to think of the prison and so would not think of his former steward.

So Joseph remained two more years in the prison and in his second pit. The aged Pharaoh died and was succeeded by his son. And it was when the new Pharaoh also had a dream—in fact, two dreams—that the butler bethought himself of Joseph, now thirty years old.

It came about because the boy-king, Amenhotep, was not satisfied with the interpretations of the court seers. He had sent them from him and sat with his head in his hands muttering, "Oh, muddlers, muddlers!" when the chief butler spoke of Joseph's ability with dreams.

The high command went forth. Soon, at Zawi-Re, a bark arrived, with curving lotus prow and purple sail. It fairly flew up, so light it was, manned by five oarsmen on either side and bearing the sign of royalty.

A youth leaped ashore, slender and light as the boat that bore him. He ran through the gate and courtyard, opening a way for himself by uttering a series of little shouts. On the heels of his sandals and on his cap were little wings in token of his office.

Joseph, occupied in the counting-house, saw this new arrival running, but paid him no heed. Then an underling came with the order that Joseph was to drop everything and present himself before the captain.

"I am coming," said he; yet finished first the paper he was going over. Not loitering but not running either, he then betook himself to the captain.

Mai-Sachme's heavy brows were drawn up higher than ever. "Hearken to this," he said, gesturing toward the winged youth. The messenger asked, "Your name is Joseph? You are the captain's aide who was in charge of certain prisoners two years ago?"

"I am," answered Joseph.

"Then you must come with me just as you are," the other stated. "I am Pharaoh's first runner, his swift messenger am I, and came with the express boat. You must straightway join me so that I can take you to court, for you are to stand before Pharaoh!"

(Continued)

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ВСТУП

Отак дійшли вони до холодника в садку, на пів підземної печери-схоронища перед спекою. Мозаїкова долівка мінилась трьома красками: білою, червоною й рожевою, а вхід увесь був прислонений занавісою хризантемів, що ними хвилював надморський легіт, приносячи запах у тінь печери.

В міжчасі невільники принесли туди дорогого вина. Коли гість повний пугар із олександрійського скла підносив до уст, молодий Юлій, під нісши на нього очі, спитався з усмішкою:

— Чи можемо пити за твое щастя? — Бо ти прибув тут до міста Марса, щоб поклонитись вівтарям Гимена.

— Ти сказав... Я приїхав, щоб звінчатись із Корнилією Доротеею.

Юлій хотів відповісти звичайною формою римських побажань: "ти щасливий" — та поглянувши на Фабрикія, замовк, уражений виразом його лиця. По хвилі заговорив із ваганням:

— Чи ти довго отягався зо своїм задумом? —

Уста Фабрикія стягнулись сумовито.

— Чи ти досі не забув?... спитав Юлій.

Кого?... Її?... Чи ти, Юріє, памятаєш наш палестинський похід? Правда, ти не був під Єрусалимом — надто молодий... Але під Масадою, два роки пізніше, коли ті загорільці вирізали самі себе... 960 тіл!

— Так! Геройство гідне кращої справи.

— Я нездужав тоді... від стрілу жіночої руки! — Виліку вавшись завдяки вірному Катонові, я довго шукав її, що мене подвійно зранила!... я хотів пімститися... Перетряс усі закутини Юдеї — однак вона пропала без сліду! Певне замучив її голод у підземеллі.

— То було божевілля! тільки змарнованого життя!..

— Признаю. Та доки мара стояла між мною а Корнилією, я не спішився до вінчання. Тепер переймаю управу Греції — час мені женитися— то оженюсь.

Випивши чарку вина, додав задуманий:

— Та була для мене жрекинею — упоюючим квітом... Доротея буде мені солодкою товаришкою життя.

— Нехай боги наділять тебе цим щастям, Фабрикіє!

Недалеко закувала зозуля на щасливу долю...

— — — —

А літа минали...

Від здобуття Єрусалиму минула їх ціла десятка. Над гарною Грецією пересувались геленські весни, сонишні, пахучі.

При кінці одної з них святкували Атени велику врочистість: народини дочки намісника Греції.

Ясні смолоскипи-вінки, танці, співи до пізної ночі гомоніли по місті.

Фабрикій, довго бездітний, діждавсь потіхи батьківства, з щастям дивився на дрібну, темноволосу головку дитини, що лежала серед сніжнобілих коронок.

Вкінці сказав до дитини, наче б вона розуміла його:

— Якщо ти була б дочкою войовничої еврейки, то я був би назвав тебе — Беллона — Лицарка. Та що ти дочка тихої Корнилії Доротеї, то твоїм імям буде імя мира: Ірина!

1. РОЗДІЛ

Цісарська нарада

Саме полудне.. Спека допікає, а сонце, хоч уже осінне, таке ще розжарене, що золотом заливає весь овид. У тім золотім світлі золочені дахи базилік і мармури будовань Роми блищить подвійно.

В місті тихо, наче б полудне було годиною сну й спочинку ще більше, як північ — бо спека задержує по домах усіх тих, що мають доми, а решту заганяє в тінь і холод прилюдних портиків, де народ дрімає в лахміттю, з лицем зверненим до землі, як вірний первовзір сьогоднішніх лазаронів-волоцюг. Увесь звичайний рух і гамір столиці світу ховається тільки по лазнях, що, хоч звичайно заповнювались у пізніших годинах дня, уже й тепер стояли відчинені для багатьох гостей.

Саме з одної з них, званої іменем Новата й Тимотея, виходять двоє патриціїв, що з них перший старається придержати другого за край туніки.

— Пусти мене, Сильвіє, кажу тобі, що не маю часу.

— Не слухаю. Для друзів треба завжди мати вільну хвилину.

— Однак не з уймою для обовязку; і як я вже раз піднявся допильнувати Фабрицієві того будування на його віллі, то мушу додержати слова.

— Як так, то не буду здержувати тебе, бо йнакше я мусів би мати до діла вже не тільки з тобою, але і з богинею тієї райської селитьби — а з нею мабуть не легка справа, бо має мати волю, як скала... Коли ж вона, Юліє, приїжджає?

— Першого грудня — бачиш, що мушу спішитися.

— Певно — страшно було б, якщо не застала б готового дому... Іди, отже, тільки дивися, щоб сонце не спалило тобі черепа, бо справді було б його шкода. — З кожним днем стає в Римі менше таких черепів, як твій, а як колинебудь, то саме тепер треба їх нам. Чи ти чув...

Та Юлій не чув. Не мавши іншого способу позбутись балакливого товариша, відійшов без відповіди — і кивнувши на своїх двох невільників, що стояли оподаль від них, — із яких один "капсаріюс", що ніс у торбі купелеві прибори свого пана, пустивсь на той знак додому, а другий "педісеквус" зайняв звичайне місце побіч, а скоріш позад нього, — пішов скорою ходою через Есквілин і Квіринал до "Колліс Гортулорум", узгіря садків, сьогоднішнього Пінчіо. Крок його був певний, стать шляхетна, обличчя обгоріле, але гарне, а постійно грізна "марсова" міна, що так і зависла була на бровах, не уймала йому краси. Літ міг мати не більш як тридцять кілька, та повага рухів і задума засвідчали; що в житті, хоч і не довгім, багато вже пережив, багато діяв, терпів; а як не з надзвичайної простоти одягу — бо більш урядовий обувок і кармазиновий пояс, що звисав спереду здовж туніки, були одинокою відзнакою його високого становища — то зо шраму на шиї можна було легко пізнати, що свою молодість провів у военнім таборі.

Під час переходу через Каріне — одну з найгамірніших частин міста, на узбіччю Есквілину, де стояли доми Цицерона й Помпея — мусів щохвиля приставати через невпинне "радуйся!", що гомоніло з усіх сторін на устах ближчих і дальших знайомих, що їх прізвища часом і не памятав, та які всі, римським звичаєм, почувались в праві поздоровити його поданням руки, або поцілунком. Було їх там так багато тому, бо там були славні голярські крамниці, куди сходилися дармоїди на балачку так, як сьогодні до каварні. (Д. б.).

СОЛОВКИ

ОСТРОВИ МУК І СМЕРТИ

На підставі спомнів соло-[illegible]

М. ЦИБУЛЬСЬКОГО

В кігтях ГПУ

На розстріл

Мене відвели до льоху й замкнули у тій самій келії смерти. Довго не чекав я, бо згодом загудів самохід на подвірю ГПУ. До моеї келії увійшов Баранов і закомандував:

— Марш на подвіря!

Його приказ виконав я з охотою, бо мав уже досить темноти, щурів і насікомих, що докучали мені в нечуваний спосіб.

Рівночасно з келії ч. 7. вивели якогось старшого вязня, який, як я пізніше довідався, називався Круглянський. Нас всадили до самоходу, побіч нас всіли Баранов, Апанський, Петерсон і два червоноармейці. Самохід пігнав вулицями Мінська й завіз нас до т. зв. Коморівки, місця розстрілів, де спочивають тисячі розстріляних більшовиками.

Коли самохід заїхав під ліс, казали нам вийти з самоходу і нас пігнали вглиб ліса. Незабаром ми дійшли до місця, де побачили ми свіжо викопані ями.

Коли нас уставили над ямами, обличчям до них, Петерсон промовив:

— Ваше життя лежить у ваших руках. Вибирайте: признайтеся до вини, або кулька в лоб! Коли признаетеся, пролетарський суд може вам змінити кару смерти на 10 літ тяжкої вязниці.

Ми поглянули на себе, потім, мимовільно, кожний із нас поглянув углиб чорної ями. Чи це має бути мій гріб? — мигнула мені думка в голові. Одначе зараз потім подумав я, що це тільки один із способів ГПУ, уживаний до вимушення зізнань, вигідних для совітської влади.

— Я невинний! — закликав я, збираючи всі сили до купи.

— І я також! — заклекав блідий як полотно Круглянський.

— Розстріляти їх! Баранов, стріляй їм просто в лоб! — заревів Петерсон до Баранова, що стояв за нашими плечима.

Заки я міг зібрати мої думки, впали два стріли... Куля свиснула мені коло вуха і я впав до ями.

— Не вціляли — шибнула думка в моїй голові — але що буде далі?

Нагло над нами розлягся сміх катів. Реготалися, як чорти в пеклі, коли їм удається вхопити християнську душу.

Тоді я зрозумів ту цілу екзекуцію над нами. Це був т. зв. штучний розстріл, що його вживають дуже часто більшовицькі кати, щоб приневолити взянів до потрібних їм зізнань.

Я піднісся та оглянувся довкруги. В другій ямі карабкався мій співтоварищ недолі. Але чи це той сам? Таж Круглянський не був сивий, а чоловік, що лежав у ямі й пробував повстати, мав голову білу, як голуб. Посивів бідака зо страху.

— Виходити з ями! — загримів над нами голос Петерсона, що далі реготався з діявольської утіхи. — Скоріше!

Я двигнувся й, помігши Круглянському, вийшов із ями. Але коли ми станули перед нашими катами, вони кинулися на нас і били кулаками, прикладами револьверів і крісів так довго, аж ми скривавлені попадали непритомні на землю. Тоді напів живих кинули нас на самохід і завезли до ГПУ. Тут нас знов кинули до льоху.

Коли другого дня я прокинувся, не міг рушитися, щоб не викликати болю. Всі члени боліли мене дуже, обличчя й руки були повні сціленілої крови. Ще гірше виглядав бідний Круглянський, що дістав помішання розуму.

Це наслідки "урядування" більшовицьких пролетарських судів, що в своїх злочинствах перегнали всі дотеперішні найгірші суди.

На Соловки!

В половині 1924 року перенесли мене з вязниці ГПУ до центральної вязниці в Мінську. Рівночасно повідомили мене, що мою справу віддали до заочного суду колегії ГПУ в Москві. Тут я мав чекати присуду.

Девятого вересня закликали мене до тюремної канцелярії, де нам відчитали присуд московського суду. Мене засудили на три роки тяжких робіт на Соловках.

Біля двадцятого вересня казали зібрати всі речі. Нас вивели на подвіря, де окружила нас сильна сторожа. Начальник сторожі повідомив, що під час маршу не вільно розмовляти, курити ні держати рук у кишенях. За намагання до втечі — куля в лоб!

(Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ВИНИПЕГ. Парохія св. о. Николая. Столітній ювілей Апостольства Молитви.

Програма. 31-го травня. Четвер. Увечері, в год. 7:30 "Свята Година". Опісля сповідь.

1-го червня. Пятниця. Вранці, в год. 8-ій, Служба Божа й проповідь. Увечері, в год. 8-ій, Молебень во Христового Серця, наука, адорація до години 11-ої, суплікація і сповіді.

2-го червня, Субота. Вранці в години 8-ій Слуба Божа й проповідь. Увечері о год. 7-ій, Литія, проповідь і сповіді.

3-го червня. **Неділя. Ювілейний день.** Вранці Служби Божі в 8, 9, співана в год. 10.

По богослуженні відбудеться **похід зо святими Тайнами** улицями міста до призначених **вівтарів.** Закінчується похід коло найголовнішого престолу в городі ОО. Василіян. Увечері, в год. 7-ій, Молебень до Христового Серця в церкві, або в городі ОО. Василіян.

В годині 8:30 Бенкет у Читальні "Просвіти." Привіт представників і промови запрошених промовців.

Ювілейна програма відбудеться за проводом редактора "Світла", Преп. о. А. Труха, ЧСВВ.

РАВНД ГИЛ, АЛТА. Згадка. Я нижче підписана бажаю висказати кілька слів свого подиву. А малось воно так. Тут, у Равнд Гил, мали відбутись архієрейські відвідини української католицької парохії. Хоч я латинського обряду, проте люблю ходити й до церкви, особливо в день архієрейських відвідин вислухати такої гарної відправи й побачити особу, що її я так рідко бачу тобто — єпископа.

Я мешкаю в містечу, дві милі від церкви. А що мені вже 66 літ і я дуже слабенького здоровя, то я вибралась раненько до церкви. Як я вийшла здому, на мое щастя, надїхав самохід, став і підняв мене. Я сіла й не дуже приглядалась, із ким я їду. Фірман і ще одна особа їхали спереду, а я ззаду сама. Ми проїхали з ¼ милі, я дивлюсь — стоять хлопці на конях і з жовтосиніми лентами. Наш самохід став. Дивлюсь, а та особа, що сиділа на переді коло візника, висідае з самоходу, скидае капелюха, а на голові рожева епископська "піюска!" Мене це дуже здивувало, бо це був Преосвященний Владика Кир Ніль Саварин, ЧСВВ. Пізніше мені сказали, що Преосвященний сам сказав фірманові стати й узяти мене до авта.

Цих стрічок я не пишу сама, бо я вже дуже ослаблена, лежу в ліжку й щось виглядае, що мої дні пораховані; то я просила інших людей, щоб склали від мене цих кілька слів подяки Преосв. Савариновi. Я походжу з Пробіжної, снятинського повіту, я мое імя — Розалія Ґемза.

Замітка. Третього дня після написання цього листа побожна Розалія відійшла в кращий світ. В.І.П! — П. Головатюк.

ТОРОНТО. Лист. С.І.Х! Високопреподобні Отці! Посилаю $1.00 передплати на "Світло". Цей релігійний часопис, що його я мала змогу дістати під час св. місії в Торонті, припав мені до душі. Дай, Боже, щоб у кожній хаті знаходилася ця ґазетка, що своїм глибоким змістом просвічуе людський розум і вказуе шлях, що ним маемо йти, щоб бути щасливими на цім світі, а по смерти одержати вічне щастя у стіп нашого Найдорожчого Спасителя. Буду старатись про поширення "Світла" й сподіюся, що в короткому часі знайду більше передплатників. Доручаюсь Вашим молитвам. Я.

РОЙКРАФТ, АЛТА. Смерть вояка. С.І.Х! Всечесний Отче Редакторе! Посилаю Вам свій сумний допис. На днях ми одержали телеграму, що дня 12 квітня впав у бою на західнім фронті наш одинокий дорогий син Евстахій, у 23 році свого молодого життя.

Роджений у Західній Україні, в містечку Олеську, золочівського повіту, 8-літнім хлопцем приїхав зо своею матірю й сестричкою до мене на фарму в Ройкрафт, Алта. Тут він виростав і ходив до школи й церкви. Дбав я про своїх дітей, як добрий батько-християнин повинен дбати; навчав їх рідного слова й пісні, підготовляв, щоб вони були добрі для Бога й свого народу. Учив я їх, що для Бога й держави треба жити й умерти, однак я не сподівався такого удару в такому короткому часі.

Наш незабутній син відїхав за море в листопаді. По короткім перебуванні в Англії виїхав до Італії, а звідти до Франції й Голяндії. Кожної вільної години любив писати листи до нас і заиужньої сестри. Погиб мабуть на голяндських полях із машиновим крісом у руках. Іще 7 квітня ми одержали від свого дорогого сина листа, що в ньому він описував нам тамошній народ і засіви, що зеленіють, що кінчить писати, бо на дворі дощ і холод, і підписався: З любовю Ваш син Евстахій.

Тяжко ми відчуваемо втрату свого найдорожчого сина, що на нього ми покладали великі надії, що він буде нашою поміччю й потіхою на старі літа. Та не так сталося. Я сам вибув у минулій війні 8 літ на фронті в Італії, під Верденом, у Карпатах і Сербії й Бог щасливо поміг мені вернутись додому, а мій молодий син до року зложив свою буйну голову... Та хоч великий біль нашого серця, ми покірно клонимо свою голову з молитвою: "Бог дав, Бог узяв, нехай буде Боже Імя благословенне!"

ПОДЯКА. Ми, горем прибиті, складаемо сердечну подяку Впр. о. А. Винникові, ЧСВВ., за відправу Сл. Божої й панахиди за вічний спокій душі нашого сина бл. п. Евстахія, за зворушливу проповідь, а також усім тим, що брали участь у богослуженні і співчували нашому невимовному горю. — Василь і Стефанія Вернюк із родиною.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Прощання. В суботу, 14 квітня, процала Ганна Костенюк із родиною свого затя, Петра Степусишина, й дочку Марію, а парохіяни одного зо своїх членів. Петро відїжджав до Інвуд, Ман., де купив крамницю.

На їхне прощання зійшлися до дому п-ні Костенюк родина й сусіди й там прикладно забавлялися та щиро прощалися зо своїми знайомими й любленими приятелями та сусідами. На кінець від усіх попрощав відїжджаючих п. В. Залещук, місцевий дяк, а при тій нагоді уладив також збірку на "Світло", що принесла $3.20.

БАСБІ, АЛТА. Несподіванка. Дня 14 квітня зїхались сусіди й знайомі до дому п. Петра Янчара. Це була несподіванка для нього з тієї нагоди, що він продав свою фарму й мав відійти звідси до іншої місцевини. А що п. Янчар був добрий приятель тут для всіх, то сусіти з охотою справили йому забаву. Тою справою займались панове: І. Костів, І. Варунків і І. Ґоник. П. Костів мав прощальну промову й побажання кращого щастя на новім місці, а всі присутні доповнили це своїм співом "многая літа." Опісля вручили п. Янчареві дарунок на память. Вечір минув скоро й при веселій забаві. В часі цього зібрання присутні зложили на руки п. Костіва $1.50 на "Світло." П. Янчар із жалем і зворушенням склав своїм гостям сердечну подяку. — Ґ. Костів.

ТУ ГИЛС, АЛТА. Несподіванка. П-во Петро й Олена Гриців мають гарну рідню й добрих приятелів. І дня 15 IV., вони наїхали на хату п-ва Гриців, щоб п. Петрові зробити несподіванку в 41 річницю його народин. Перший промовляв п. Микола Гриців, брат п. Петра, що пояснив причину їхнього наїзду на дім п. Петра. Опісля промовляв жартобливо п. В. Курило, наш славний диригент і невтомний співробітник у великій збірці на Виховний Інститут Б.У.К-а в Едмонтоні. Сердечні побажання доброго здоровя й щасливого життя на многі літа склав п-ву Грицівим Впр. о. В. Шевчук, ЧСВВ., мондерський ігумен, а тоді п. Микола Гриців вручив п. Петрові дарунок від рідні. П. Петро сердечно подякував усім за дарунок і всю несподіванку.

Про п. Петра Гриціва годиться сказати, що він е не тільки добрим бляхарем, знаним на всю округу, що виробляе всяку гарну посудину, але е також ревним і жертвенним католиком, що причинився до кулна будинку на церкву в Ту Гилс. Яким добрим парохіянином е п. Петро, то може послужити за доказ і це, що в цій несподіванці взяли участь наші 4 отці з Мондеру й Дервенту.

З нагоди тієї несподіванки відбулась збірка на "Світло" й "Українські Вісти", що принесла $11.00. — П. Хміляр.

МОНДЕР. Дня 16-го квітня відбулося поминальне богослуження за спокій душі бл. п. Миколи Якубова в місцевім костьолі. Покійний був латинського обряду, однак дуже часто вчащав на богослуження й до української церкви й помагав у будові церкви св. Апп. Петра й Павла у Мондері. Він один із перших піонірів в окрузі. Його похорон, що ним проводили Всеч. о. Пшисежняк і Впр. о. В. Шевчук, ЧСВВ., відбувся при численній участі народу. Покійний полишив численну родину, а між нею внука, тепер Бр. Леонтія, що приготовляється в ОО. Василіян у Мондері до священицтва.

В сороковий день по смерти рідня уладила поминальне богослуження, а по богослуженні в домі пані Якубів відбувся спільний обід. При обіді, на заклик п. Тимка Федечка, присутні зложили $11.60 на пресовий фонд "Світла."

Ростуть могили наших піонірів. Дня 26 квітня упокоївся в мондерському шпиталі Олекса Вінярський. Прожив 80 літ, із того 48 у Канаді. Походив із села Трибуховець, бучацького повіту. Провів свое життя на фармі коло Ламонту й Мондеру, а останніх кілька років у Мондері. Полишив у смутку стареньку подругу, трьох синів і сім дочок, 46 внуків і 26 правнуків. Похорон відправили Всеч. о. Пшисежняк і Преп. о. А. Трух, ЧСВВ. Спочив на цвинтарі св. Марії в Мондері.

Спи, Дорогий Батьку, Дідуню й Прадідуню, канадська земля, що для неї Ти поклав стільки труду нехай буде Тобі легкою, а Бог, що Ти Його так любив, нехай прийме Тебе до раю, "ідіже жизнь безконечная." — Кос.

(На пресовий фонд "Світла" зібрано $5.00).

ЧИПМЕН. Похорон піоніра. Дня 17 квітня покликав Бог до себе, в мондерській лічниці Сестер Служебниць, забезпеченого св. тайнами, бл. п. Івана Єлиняка, в 80 році життя. Покійний походив із Небилова, калуського повіту. До Канади приїхав 1892 року. Перших два роки перебув у Манітобі; решту життя на фармі коло Чипмен. Полишив у смутку жінку Ірину, 5 синів: Василя, Юрка, Петра, Івана, Ілька й 5 доньок: Параню Тичковську, Ганну Ближнюк, Евдокію Дул, Магдалину Стефура й Анастасію Пейс, а з ними 56 внуків і 15 правнуків. Його старшим братом е п. Василь Єлиняк, наш перший поселенець у Канаді. Покійний був членом парохії Різдва Пресв. Богородиці в Чипмені. Був побожний і за свое довге життя багато причинився до добра церкви. В.Й.П.

Похоронні богослуження відправив Преп. о. О. Засійбіда, ЧСВВ., а похороном займався похоронний заклад п. М. Смолика з Вегревил. Під час спільного обіду, п. М. Андріїв згадав заслуги Покійного й заохотив до збірки на пресу, що принесла $6.40.

Родина складае сердечну подяку о. Орестові й усім учасникам похорону за їхню прислугу.

Поминальні богослуження. Дня 21-го квітня, в річницю смерти бл. п. Івана Ахтемійчука, за стараннями жінки Ганни й дітей Покійного, відправив Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ., за вічний спокій душі бл. п. Івана Службу Божу й парастас.

По спільнім обіді в домі п. Ганни, о. Парох згадав про Покійного, що був всім добре знаний у Чипменській парохії, й походив із побожної родини — П-ва Данила й Насті Ахтемійчуків. Опісля п. Василь Шарун заохотив до збірки на добру пресу. Зібрано $5.00. Збіркою займивсь п. В. Кіт і п. Г. Шарун. (П-й).

ВИНДЗОР, ОНТ. Христини. В неділю, 22 квітня, в церкві в Володимира й Ольги відбулись христини Марії Бернадети, дочки Теодора й Михайлини Слоти. Хресними батьками Бернадетки були п. Микола Скотинський із Толідо, О., і п-ні Климчак. Під час малої гостини промовляв п. Касіковський і побажав малій Бернадеті та її батькам Божого благословення на многі літа. З тієї нагоди п. Слота зложив свою жертву на пресовий фонд "Світла", що йому дуже подобаеться: — (П-й).

ВЕНКУВЕР, Б.К. В річницю народин. В неділю, 28 квітня, члени парохії св. Покрова й церковного хору зійшлися до дому п-ва Ю. Йорк, щоб справити несподіванку для п-ні Ганни Йорк із нагоди дня її народин.

Усі гості провели вечірок дуже весело. П-ні Бродер передала дарунок від парохії, а наш дириґент п. П. Козак, від хору. Хор відспівав "многая літа", після чого п-ні Йорк, зворушена до глибини, подякувала усім гостям за їхню память. Потім промовив п. В. Попович і склав подяку від парохії та хору, бо п-ні Йорк була минулого року головою жіночого товариства а також належить до хору. П. Попович попросив гостей, щоб при всіляких сходинах і забавах памятати про українську пресу. Згодом пані О. Попович і К. Гуцуляк — зайнялись збіркою, що принесла $5.00. з чого половину призначено на "Світло". — (П-й).

КРАКІВ, АЛТА. Похорон. В мондерській лічниці вмер 28 квітня, забезпечений св. Тайнами, Казимир Ламаш, найстарший пionір в окрузі Кракова. Приїхав до Канади 1898 р. із села Завитча, радехівського повіту. Причинився до будови церкви й був довго членом церковного заряду. Оставив у смутку брата, 2 синів і 5 дочок; усі живуть в Кракові. Преп. о. В. Гринишин, ЧСВВ., відправив 29 квітня панахиду, а 1 травня похорон. Покійний Казимир спочив на цвинтарі коло церкви, що її поміг збудувати. В.И.П!

На спільнім обіді, на поклик п. Р. Тимчака, п. Р. Головайчук заохотив присутніх до жертви на пресу й зібрав $8.10.

ДЕЛФ, АЛТА. Срібний ювілей подружнього життя. Дня 7-го травня ввечері до хати п-ва Степана й Марії Садових зїхалась уся родина й уладила їм несподіванку з нагоди 25-ліття подружнього життя. П-ні Садова — це найстарша дочка п. Якова Курили й сестра Преп. о. Севастіяна. Господар вечірка, п. В. Курило, привітав ювілятів, а опісля склав їм сердечні побажання о. Севастіян. Вечір уплив серед співу пісень і приязних розмов. На поклик о. Курили гості склали це з гієї нагоди $32.70 на Виховний Інститут Б.У.К. ім. св. Йосафата в Едмонтоні.

Жертводавцями були: **По $2.00:** О. С. Курило й В. Курило. **По $1.50:** С. Садовий, А. Кутний, С. Сенишин. **По $1.00:** В. Мендюк, І. Курило, М. Мендюк, М. Пукало, І. Кутний, Л. Панич, М. Твардовський, М. Курило, В. Глушак, М. Процик, Я. Курило, С. Рудько, В. Процик, В. Лащук, І. Стефішин, Т. Рудько, С. Садовий, І. Садовий, М. Садовий, О. Курило, Т. Курило, Г. Курило, В. Петровський — 70ц. — (П-й).

СТ. МАЙКЕЛ, АЛТА. Поминки. Дня 12-го травня, в церкві св. о. Николая, відправилась поминальна Служба Божа за спокій душі бл. п. Матвія Дмитрова. Про це подбала жінка Марія й діти Покійного.

По Службі Божій був спільний обід у домі п-ні Дмитрів. По обіді о. Парох згадав про Покійного, а опісля п. Андрій Сірінг зайнявся збіркою на пресу. Зібрано $7.45, з того половину на "Світло."

Покійний уродився в селі Білівцях, брідського повіту. До Канади приїхав 1900 року. Вмер нагло минулої весни. Прожив 58 років. Покійний полишив у смутку жінку Марію, 5-ро дітей — п-ню Ганну Шарун, Едмонтон, п-ню Ольгу Глусь; Могкемб, п-ню Ґеню Литвин, Ст. Майкел, Петра й Ксеню вдома, як також рідного брата Івана в Інисфрі й дві сестри, п-ню Шкорук і п-ню Іськів у Ст. Майкел, Алта.

В.Й.П!

ВЕГРЕВИЛ. День Матері. Всі діти й молодь парохії Пресв. Тройці в Вегревил у Дні Матері молилися за своїх матерей на Службі Божій, що її у 9. год. відправив Преп. о. В. Дрібненький, ЧСВВ., місцевий парох. У своїй проповіді о. Парох вказав на важливість четвертої Божої заповіди і християнське святкування "Дня Матері." Діти й молодь разом зо своїми матерями приступили до св. Причастя.

По Службі Божій найстарші доньки були господинями для своїх матерей на спільному сніданні в народньому домі. Перед сніданням о. Парох, між іншим, зложив сердечні побажання присутнім матерям від їхніх синів-вояків і присвятив особливішу згадку п-ні А. Сисак, що перебувае в санаторії в Едмонтоні й через те не могла бути присутня зо своїми дітьми на цій спільній гостині й урочистості.

БОРЩІВ, АЛТА. "День Матері." В неділю, 13 травня, було в нашій церкві богослуження, а опісля перекуска в народнім домі й концерт У.К.Ю., що його приготовив заряд відділу, а особливо учителька, п-на А. Павлій із дітьми зо школи Того. Програма мала багато точок співу, деклямацій, гри на ґітарі. Вступне слово виголосив впорядчик концерту, п. В. Романюк, а гарну доповідь про матір п-на С. Філевич, бувша студентка Інституту Пресв. Христового Серця в Айтуні. Про велику ролю матері та відношення до неї батька й дітей говорив Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла".

Подружній ювілей. Того дня святкували 30-ту річницю свого вінчання п-во Василь і Марія Шиба. П. Шиба е місцевим дяком. Після богослуження о. Редактор поблагословив Ювілятів ювілейним благословенням і привітав сердечним словом, а парохіяни "многолітствіем". Увечері відбулась у домі п-ва Шибів ювілейна гостина, що коло неї особливо заходивсь п. І. Куций. На цій гостині варт було бути. Гостей було повно, вечеря була добре приготована, скрипка мала добрий голос, розмова була сердечна й весела, а звук милозвучних народніх пісень розходився широко кругом дому ювілятів. Під час вечері склав ювілейне побажання для ювілятів, їхніх дітей і старенького батька п-ні Шиба, о. Редактор, а також заступник голови парохії, п. Ю. Мищій, що вручив п-ву Ювілятам від приятелів гарний дарунок із домашнього посуду. "Пропамятну адресу" вручив від себе місцевий дириґент, п. С. Рурка. На поклик п. М. Грабця зібрав п. Д. Петриґа $9.00 пресового фонду на "Світло", з чого п. Шиба зложив $2.00. Тепер п-во Шиби вижидають повороту з фронту свого сина-вояка, а гості тієї днини, коли поїдуть на ювілей до Фарини, або до іншого свояка, наприклад до п. Хомляка...

Перша річниця смерти. Дня 14-го травня, в першу річницю смерти бл. п. Василя Хомляка, за стараннями родини покійного, відправлено заупокійну Службу Божу в церкві св. о. Николая, Ст. Майкел.

По спільні обіді в домі сина Никити, п. Петро Палцат згадав про покійного Василя, а також заохотив до збірки на пресу. Збіркою зайнявся п. І. Єленяк. Збірка принесла $6.20, з чого призначено половину на "Світло."

Покійний Василь походив із брідського повіту. Прожив 84 роки. Полишив у смутку жінку Розалію, 3 синів: Гавриїла, Никиту, Івана, 10 внуків та 2 правнуки. В. Й. П!

МЕШКАННЯ В ІНСТИТУТІ

ХТО з нашого учительства в Алберті задумуе приїхати цих вакацій до Едмонтону на науку в "Сомер-скул", нехай повідомить про це провідника Інституту, Преп. о. С. Курилу, ЧСВВ., що займається впорядкуванням Інституту на мешкання для всіх учасників літніх учительських курсів.

Крім того всі наші батьки з Алберти й Брит. Колюмбії, що задумують післати по вакаціях своїх дітей на науку до Едмонтону, нехай будуть добрі написати про це до о. Курили. Адреса для листів:

St. Josaphat's Institute
8820-111 St., Edmonton, Alta.

ЖЕРТВИ
НА "СВІТЛО"

По $1.00: Й. Вербіцький, Винипеґ; А. Василишин, Винипеґ; Ю. Воробець, Кридор, Саск; В. Вернюк, Ройкрафт, Алта.; М. Андріїв, Чипмен, Алта; Н. Гузір, Шикаґо, Іл.; А. Баранецька, Дітройт; М. Ґолий, Дітройт; К. Запотічна, Дітройт; Є. Стасюк, Дітройт; М. Горбовий, Дітройт; Т. Слота, Виндзор, Онт.; П. Кілик, Н. Київ, Алта. **По $2.00:** М. Кантор, Бруклин, Н. Й.; М. Ворончак, Дітройт; А. Мацейовська, Дітройт. **По $2.50:** З несподіванки для п-ні Йорк, Венкувер. **По $3.00:** А. Мудрик, Мек Кіс Рокс, Па. **По $3.10:** Із поминків бл. п. Василя Хомляка, Ст. Майкел, Алта. **По $3.75:** З поминків бл. п. Матвія Дмитрова, Ст. Майкел, Алта. З несподіванки для п-ва Августиновичів, Борщів, Алта. (І. Куций). **$3.85.** З похорону бл. п Н. Карпесьо — **$7.00.** З срібного ювілею п-ва В. Шибів, Борщів, Алта. — **$9.00.**

Всім щирим жертводавцям складае сердечну подяку й бажае Божого благословення — Редакція.

Богослуження в Алберті

ЧЕРВЕНЬ

3. —
Інисфрі, М. Б., парастаси
Ворвик
Делф
Чипмен
Коперник (збірка на сироти, Збори У.К.Ю.)
Радвей
Спедден — парастаси 4 год.
Ту Гилс
Мирнам (Пресв. Євхаристії)
Ст. Павл

10. —
Вегревил
Новий Київ
Спас
Восток, св. Николая
Равнд Гил (Збірка на сироти, збори У.К.Ю.)
Еґремонт
Смокі Лейк, св. Онуфрія (парастаси)
Лойдминстер
Айрон Ривер

14. —
Інисфрі, Ч. Хреста
Лішор, празник
Восток, св. Николая
Гей Лейк (катедратик)
Редвотер
Смокі Лейк, св. Параскевії
Дервент (празн. коло Ханасиків.)
Нортерн Велій
Еншав
Малой

17. —
Менвил
Ренфурлі
Краків
Гилярд, місто
Коперник езбори (У.К.Ю.)
Дервент (коло Мельників)
Моркемб

24. —
Пено (Стар)
Вегревил
Чипмен
Гилярд, св. Івана
Голден, місто (збірка на сироти)
Дервент, місто (празник)

25. —
Делф, празник
Плейн Лейк, празник.
Голден, фарми (збірка на сироти.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

В понеділок, дня 28 травня починаеться піст — **Петрівка.** Кінчиться 28 червня.

В середу й пятницю — без мяса; в інші дні можна вживати мяса, але треба помолитись перед обідом і вечерею принаймні 1 Отче наш і 1 Богородице Діво.

3 червня 2 Нед. по Св. Дусі Гл. 1. Єв. утр. 2. — 8 VI. Пресв. Христового Серця (на нед.).— 10. VI. 3 Нед по Св. Дусі. Гл. 2. Єв. утр. 3.

Старий стиль

3. VI. Нед. Самар. Попраз. Переполовення. Костянтина й Ольги. Гл. 4. Єв. утр. 7. Служба Переполовення опускаеться. Евангелія два. — 10. VI Нед. Сліпор. Гл. 5. Єв. утр. 8. — 8. VI. Вознесення Господне.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— "Ті, що тепер терплять страшні наслідки війни, могли бути врятовані, якщо були б послухали Церкви," сказав папа Пій XII, в своїй промові під час прийняття французького урядового представника до Ватикану. У цій промові св. Отець вказав на страшну долю тих, що вважали силу за найвищу засаду життя.

— **З Вашінгтону** розійшлась вістка польської пресової агенції, що совітські чекісти переслідують на західніх землях України наше духовенство. Арештували митрополита Йосифа Сліпого й усіх наших єпископів. Всіх богословів забрали до совітського війська. Населення з цих земель вивозять на примусові тяжкі роботи в донецький байсен і до Архангельська. Народ совітської влади не хоче, а чекісти його тероризують. Там усе можливе. Тому треба нам щодня молитись за визволення українського народу з-під більшовицької влади.

— **Архієпископ** Ротта, апостольський нунцій у Мадярщині, вернувся з Будапешту до Ватикану. Спершу, по зайняттю Будапешту червоною армією, новий мадярський уряд запросив був його до столиці Мадярщини, але згодом, одержавши вказівки з Москви, цей уряд "порадив" архієпископові виїхати з Мадярщини.

— **Єпископ** Муней у Дітройті виголосив промову, що в ній домагався, щоб західній світ знав, що діється в східній Европі, головно Польщі. Совіти й ними поставлені уряди в східній Европі не позволяють кореспондентам із західніх держав там перебувати і вільно дописувати до своїх часописів про події, умовини і обставини в цих краях.

— **Кардинал** Гльонд, примас Польщі, очікує з Ватикану рішення, чи він має вертатися назад до Польщі, чи далі жити на вигнанні.

— **Великим** завданням Католицької Церкви в Німеччині є зробити цей край знову християнським. Таке сказав американським звітовикам німецький епископ Букбергер.

— **В Горішній Австрії** почалась боротьба між католиками й комуністами, що зажадали, щоб велике число священиків усунути з церковних становищ наче б то за приналежність до нацизму, а особливо повели пропаганду проти кардинала Інніцера, архієпископа Відня. В Інсбруці й Сирії ревне католицьке населення стануло в обороні своїх священиків і виступило проти комуністів із демонстрацією, а священики публично виступили з критикою проти більшовицького війська, закинувши йому, що воно привезло з собою комуністичних агітаторів. У Відні комуністи арештували кілька сот католиків, колишніх прихильників австрійського канцлера Шушнінга. Шушнінг перебуває в Швайцарії.

— **При занимані** німецьких земель, союзницькі військові духовники й місцеві німецькі священики своїм посередництвом нерепиняли нераз пролив крови. Тепер більшовицькі "Ізвестія" накидаються на союзників, що вони, вживаючи духовних осіб до вдержання ладу в зайнятій Німеччині, вживають "невідповідні методи." Більшовики мають іншу методу, як поводитись із священиками...

— **Доля** трьох німецьких єпископів, що їхні епархії зайняла червона армія, досі ще невідома. Для американських і англійських звітовиків доступ до тієї частини Німеччини, що зайнята совітськими військами, заборонений.

— **Ніякий** злочин не був для нацистів надто ганебний, — сказав у своїм пастирськім посланні епископ Фрайбургу, Конрад Гребер. Це послання було першим прилюдним осудженням нацизму в Німеччині по впадку нацистського уряду. Єпископ Гребер проголосив своє послання в свято Христового Вознесення, що тепер знову стало законним святом у Німеччині.

У своєму посланню епископ Гребер приписує упадок Німеччини нацистському світоглядові, що спирається на силі й переконанню, що нордійська раса перевищає всі інші й повинна панувати над світом. Нацистський уряд Німеччини ступнево приготовляв Німеччину до війни, а завоювання всього світу було його остаточною метою. Цей уряд не жахався ніяких злочинів, коли ходило про середники до цеї ціли. Щоб скріпити й поширити свою силу, нацисти вважали за відповідне арештувати кожного, хто їм опирався, вбивати одиниці й цілі громади, в грабіжний спосіб забирати для себе чужі землі. Нацистський уряд увесь час старався, щоб основно викорінити з молодого покоління переконання й почування християнської релігії, бо це стояло на перешкоді його ідеології. Шкільну дітвору вчили ставити партію понад послух і пошану своїх батьків, учителі висміювали засади християнської віри. Тим, що цей уряд критикували, відбирали маєтки, а їх самих вязнили.

Для німецького народу тепер лишається тільки один вихід — закінчує своє послання епископ Гребер — а це: вернутися до Бога й християнських засад життя.

— **Один** молодий совітський старшина на фронті запитаний, чи вірить у Бога, відповів, що вірить, тільки ніколи до нього не молиться. Він далі заявив, що в совітах є багато таких, що хоч урядово подають себе за безбожників, проте в душі не заперечують Бога.

— **Чи ви вже маєте "Місійні Вісти", що їх видало Місійне Товариство св. Йосафата? Як до Вас іще не прийшло перше число цього цікавого нововиданого українського католицького часопису, то пішліть доляра до о. Дзюрмана, а він впише Вас у члени нашого Місійного Товариства й вишле Вам негайно "Місійні Вісти." Адреса для листів:**

Rev. B. Dzurman
Box 570
Portage La Prairie, Man. Canada

НОВИНКИ

— **Українське** представництво в Сан Франсиско за проводом п. С. Шумейка, голови Українського Конгресового Комітету в Америці, запопадливо працює між членами конференції над визволенням України. В великій і знаменито складеній заяві, що появилася в американській пресі, п. Шумейко вияснив, що на цій міжнародній конференції в Сан Франсиско 45-мільйоновий український народ не має голосу... Речники Совітів, що знайшлись на конференції, удають, що вони представляють український народ... Український народ сьогодні знайшовся знову в національній неволі... Демократично настроених українців тільки за те, що вони стояли за волю, винищується розстрілами, демонстраціями, або тюрмою. Як єдину раду проти дальшого винищування України й її народу поставлено в комунікаті конечність "створення вільної й незалежної держави в етнографічних границях, що в них живе 45 мільйонів українського населення." Для забезпеки прав бездержавних народів наше представництво домагається відповідної хартії й охоронної Ради.

З американським нашим представництвом працює також Всесв. о. Др. В. Кушнір і п. Соломон від Комітету Українців Канади.

— **Апостольський** делегат до Сполучених Держав, Амлето Чіконіяні, заявив, що засади справедливости домагаються, щоб рівень життя на фармах не був ні в чому нижчий від життя в місті. Сучасні економічні зміни в усім світі спричинили надужиття, що витворили небезпечні нерівності між міськими й сільськими умовинами життя.

— **Сталін** заявив у своїм листі до дописувача англійського часопису "Таймс", що совітський уряд не має заміру відступати від свого дотеперішнього становища в звязку з польським урядом.

— **Війна** в Европі закінчилась смертю фашистського італіянського диктатора Мусолінія й німецького вождя нацистів Гітлера. Мусолінія застрілили італіянські повстанці, а Гітлер, правдоподібно, висадив себе динамітом в своїй канцелярії в Берліні. Обидва диктатори згинули марно, а з ними провалилася й іхня несправедлива політика, незгідна з Божим законом. Якщо Гітлер і Мусоліні були б вели спокійну політику, основану на християнських основах, світ не був би затоплений у крові, а вони обидва належали б до найславніших, загально шанованих володарів у світі. На жаль, сталось зовсім інакше. Вони програли справу на цім — і може на тім світі.

Політика, основана на нехристіянських основах, є повна фальшу й насилля. Тепер таку систему має ще комунізм. Доки комуністи матимуть у світі вплив, доти не буде в світі спокою. Головним завданням усіх провідників у всіх краях і націях є переконувати людей, що комунізм є шкідливий так для одиниць і родин, як і для держав і зорганізувати людство до оборони перед погубним впливом руйнуючого комунізму. Щастя світу не в комунізмі, але в наверненні комуністів і всіх людей у світі до Бога й свого народу.

Українські провідники повинні застановитись над провалом нехристіянської політики й усю свою національну роботу наладнати згідно з наукою Ісуса Христа, що її непомильно навчає Католицька Церква.

—**Над** тілом убитого Мусолінія люди дико знущалися. Вбивати людину без суду й знущатись по смерти противне християнському духові.

— **Чорчил** сказав, що "мало що помогло б карати гітлерівців за їхні злочини, коли б не запанувало право й справедливість та коли б тоталітарні й поліційні уряди мали перебрати місце німецьких напасників. Понад усе ми мусимо дбати, щоб світова організація, що її Обєднані Держави творять тепер у Сан Франсиско, не залишилась пустим звуком та щоб не стала заслоною для сильних, а глумом над слабими." Це найкращі слова, що їх висказав Чорчил. Тоталітарно- диктаторською державою з поліційним терором є Совіти.

Сказав також Чорчил, що Німеччиною повинні управляти самі німці за вказівками союзних держав. Німці тепер бідні на харчі, але вони дістануть допомогу від переможців аж тоді, як будуть голодувати.

ОСВІТНІ КУРСИ

У Винипегу будуть відбуватись від 3 липня до 27 серпня Вищі Освітні Курси. Курсанти будуть слухати таких наук: теорія музики; теорія й практика діригування; навчання гри на музичних інструментах; історичний огляд української народньої пісні та народні ноша; українська мова та історія письменства; історія України з географією; організація Рідних Шкіл і їх ведення; практичні вправи, як вести організацію та стати провідником у громаді, як промовляти, влаштовувати відприемства і т. д. Фізична культура: національні танки та спорт.

Будуть учити: Н. Гарах, П. Гладун, О. Івах Б.А., В. Коссар М.А., п-ні Т. Кошиць, о. д-р В. Кушнір, д-р Маценко, І. Мельник, І. Сторожук, В. Ю-[redacted]

Кошти — Вписове на курси виносить 15 долярів за повний курс. Мешкання й харч за два місяці винесе коло 48-50 долярів. Треба мати також в увазі й видатки на книжки, зошитки та на дрібне. Хто може виїхати на ті курси нехай пише на адресу:

Culture and Education
Box 3113
Winnipeg, Man.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15-го червня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 12.

ДАЙМО НЕГАЙНО ПОМІЧ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ!

Вартість Нашого Життя

З християнської філософії життя

Світові філософи говорили нераз, що людське життя, це мрія, що не є дійсністю, триває коротко й не лишає нічого тривкого — крім смерти.

Та поправді наше життя це не пуста мрія. Життя, це правдива, жива дійсність. Живеться тільки раз — і це має для нас велике значення.

Хто одержав від свого Небесного Отця дар життя на землі, мусить уважати, щоб мати завжди голову й серце на властивім місці, щоб часом не закрутилась йому голова й він не продав свого серця за миску сочевиці. Людина живе тільки раз, досить коротко, то треба цінити себе дуже високо.

Всі земні речі треба брати такими, які вони справді є.

Вартість приємности пізнається не тоді, як тільки-но викивається її, але аж тоді, як уживається її.

Любити красу, що веде нас до Бога, це справжня мудрість; та любити красу, що тягне до себе, це — дурнота.

Привикаймо говорити тільки так, щоб наші слова були згідні з нашими думками; як хто привикне по-дурному говорити, то може привикнути й до цього, що буде навіть по-дурному думати.

Земних речей можна бажати лише стільки, скільки вони доводять нас до цілн; як якась земна річ відводить нас від життевої ціли, треба відкинути її від себе, як згниле яблуко. Наше життя на землі, це дорога до Бога; тому треба нам дуже пильно стерегтись, щоб, стараючись про засоби до життя, ми не стратили самого життя.

Є такі люди, що як здобудуть дуже милу їм і бажану річ, то думають, що вони в раю; а поправді вони тільки в брудній калабані...

Людське життя навіть під дочасним оглядом не дає нам цього, що нам обіцює; неодин юнак пускається бундючо на океан життя на найбільшім кораблі, а добиджає до пристані тихенько на малім рятунковім човнику.

Справжній філософ, це той, що вміє давати собі на світі раду без маєтку й марної приємности.

Вартість життя пізнаємо тоді, коли думаємо про вічність.

Пізнавати правдиву вартість людського життя навчає найкраще Христова Католицька Церква.

ЗАГИНУТЬ, ЧИ ВРЯТУЮТЬСЯ?

Ми, українські громадяни вільної Канади й Америки, знаходимось у найкращому положенні з усіх українців. Нас оминули страхіття безпощадної війни. Ми живемо спокійно по фармах і містах. Ми маємо в що одягнутись у будень і свято. Ми маємо чим поживитись і при чім повеселитись. Наші діти мають всяку вигоду.

Та не так маються наші брати й сестри в Европі. Тисячі з них опинилися поза межами Рідного Краю. Одні покинули рідну землю зо страху перед більшовицькими знущаннями. Других забрали туди нацистські займанці на примусові роботи.

Сьогодні нікому в Европі не легко жити, а щож сказати про тих українських скитальців, що від села до села, від міста до міста, з краю до краю мандрують босі, обдерті, голодні, без ніякої певности, чи доживуть наступного дня? А скільки між ними недужих, старих, немічних, що їх треба одягнути й прохарчувати, подбати про дах над головою й потрібні ліки? Скільки то дітей, що без ложки молока жовкнуть, як листя восени?

Наші вояки, що мали нагоду стрінутись із тими нещасними українськими жертвами війни, присилають із Европи роздираючі серце описи тієї гіркої недолі нашого народу, що наче обідрана сирота, гнана холодним зимовим вітром, йде туди, де його ніхто не жде, ніхто не знає... А що найбільше болить наших українських вояків, то це, що наші люди в Европі, винищені голодом, нуждою, обдерті гірш жебраків, благають помочі, — а наші вояки не можуть їм помогти.

А як ті наші вояки не можуть їм помогти, як тієї помочі не дадуть їм чужі люди, то чи всі ті українські скитальці по спаленій і зруйнованій Европі та й поза її межами, мали б погинути від голоду й усякої нужди? Чи ми, українські громадяни Канади й Америки, маємо своїм недбальством і самолюбством засудити їх на смерть, або нужденне життя жебраків, а самі будемо втішатись добрим здоровям, гарною одежею, безжурним життям, веселими партіями? А як тоді ми мали б сміливість заспівати: "ще нам браття молодії, усміхнеться доля," як та доля буде сміятися з тисячів загибаючих українців??.. А як над їхніми трупами й кістяками ми змогли б проказати слова нашого славня: "Ще не вмерла Україна"?.. Чи будемо може потішатись цим, що, мовляв, ми ще живемо, то справа не пропаде? А як що ми, канадські й американські українці, не складали б своїх жертв для порятунку цих своїх рідних, горем прибитих скитальців, чи кожний із них не міг би звернутись до нас із найбільшим докором і сказати про себе й про нас словами Тараса: "...І все спочиває, тільки я, мов окаянний, і день і ніч плачу по безпуттях велелюдних і ніхто не бачить... І не бачить, і не знає, оглухли, не чують..."

А як ми могли б слухати в церкві читання св. евангелія про те, що треба "любити свого ближнього, як самого себе", або тієї притчі про милосердного Самарянина, що то заопікувавсь навіть своїм ворогом і врятував його від смерти, як ми навіть своїм браттям-українцям, що терплять такі невиносимі муки, цим найнещасливішим між найнещасливішими — українським жертвам жорстокої війни не хотіли б вислати допомоги? Св. Письмо каже виразно, що на страшнім суді скаже Христос до тих, що стоятимуть по лівиці: "Ідіть від Мене, прокляті, в огонь вічний, приготований дияволу і його ангелам. Бо Я голодував, а ви не дали Мені їсти; Я жадав пити, а ви не дали Мені; і Я був у дорозі, а ви не прийняли Мене; голий, а ви не зодягнули Мене; Я був недужий і в темниці, а ви не відвідали Мене." (Мат. 25:41-44). Чи може й ми хочемо діждатись такого горя, щоб почути ці страшні слова за те, що ми були немилосердні для своїх потребуючих братів і не дали їм помочі тоді, коли вони переносили горе невинних жертв війни?

Щоб ми не стягнули на себе закиду, що ми злі українці й злі християни, ми повинні дати українським жертвам війни негайну поміч.

Найбільший приклад, як під час цеї кривавої війни треба помагати жертвам війни, дає нам наш Святіший Отець, папа Пій XII., що з самого початку війни рятує нещасні жертви нелюдської війни своїми ділами милосердя. Згідно з цим бажанням папи, католицькі епископи Канади призначили були неділю 10 червня на збірку по всіх церквах фондів для жертв війни, щоб таким чином дати змогу Христовому Намісникові порятувати всіх терплячих. Подібну допомогову діяльність ведуть у Канаді й Америці інші люди, духовні й світські, з різних націй.

Коли отже інші люди стараються помагати нещасним жертвам війни, староймось і ми. Порятуймо головно тих, що потребують найбільше помочі — українські жертви. Порятувати їх можемо грішми, одежею, білизною. Зложити ці жертви повинна негайно кожна наша українська родина в Канаді й Злучених Державах.

Найновіший лист із Европи, що його ми одержали сьогодні, приніс нам страшну вістку, що багатьох наших людей жде там мука й смерть із рук ворогів Христа й України. До нас доходить із Европи тільки одне проймаюче душу благання: Брате, ратуй свого брата!

Це зробив недавно в Монтреалі Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ, що зорганізував окружний допомоговий комітет, уладив при його помочі великий концерт, зібрав $1864.20 чистого доходу й переслав гроші до Комітету Українців Канади в Винипегу.

Зробім це й ми! Покажім свою віру й любов, свою побожність і патріотизм! Не словами, а ділами!

Всі жертви треба посилати на нижче подані адреси:

В Канаді:
Ukrainian Canadian Relief Fund
Box 2136, Winnipeg, Man.
В Америці:
Ukrainian American Relief Committee
847 North Franklin Street,
Philadelphia, 23, Pa. U.S.A.

ДЛЯ НАШОГО ПОСТУПУ

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ КОНГРЕС У ВИНИПЕГУ

Велике значення конгресу

За Божою поміччю й стараннями особливого Конгресового Комітету, ми матимемо змогу відбути в Канаді, дня 3-4-5 липня, свій Перший Український Католицький Конгрес.

Цей наш великий краєвий зїзд, що відбудеться за благословенням Їх Преосвященства Кир Василія, матиме для нас велике значення. На цьому Зїзді представники майже з усіх місцевин, де існують наші українсько-католицькі парохії, зберуться разом із своїми оо. парохами на велику нараду, що матиме за головну ціль обєднання, закріплення й поширення наших українсько-католицьких організацій у всім ексархаті, щоб таким чином, при помочі цих організацій, обєднаних у великій Українській Католицькій Централі, ми могли так наладнати всю нашу працю й суспільне життя, щоб роки нашого життя й праці після конгресу стали часом нашого загального поступу.

Наше відношення до конгресу

Щоб цей наш великий конгрес міг справді увінчатись бажаним успіхом, нам треба всім — священика і парохіянам — віднестись до нього з великим зрозумінням і захопленням. Цей конгрес, це не тільки справа конгресового комітету й тих членів, що належать уже до якої організації, але це справа Божого царства серед українського народу, що є важлива для кожного українця в Канаді. Можемо сказати, що великий успіх конгресу матиме більше значення не так для учасників конгресу, як головно для тих, що їх на цьому конгресі зовсім не буде тобто для нашого загалу.

Ми маємо, наприклад, у Канаді свої українські католицькі організації, але не всюди. Часом не зорганізоване юнацтво, то знову нема організації жінок, або мужчин. По цих місцевинах, де вже є організації, не всі діяльні. Багато наших організацій ведуть свою роботу відокремлено, без звязку з централею й через це не мають великого значення. А тому, що добра організація має великий вплив на працю й життя людей і такого зорганізовання нашого народу нам конечно треба, то ясне, що всі священики й свідоміші парохіяни повинні віднестись до конгресу в Винипегу з великою прихильністю й сердечною піддержкою, бо на цім конгресі справа українських католицьких організацій у Канаді буде основно обговорена й вирішена, щоб могла справді охопити всі ділянки нашого життя й причинитись до якнайбільшого розвитку нашої суспільности в усій домінії. І хоча б на конгресі вирішили успішно тільки цю одну справу, то вже цей конгрес приніс би нам велику користь і був би гідний нашої найбільшої й загальної піддержки.

Кожний стан нашої суспільности в Канаді — фармері, робітники й професіоналісти мають різні справи, що від їхнього доброго вирішення залежатиме їхне краще положення. На конгресі ці справи будуть обговорені в основних доповідях і дискусіях, а це певно кине на ці точки багато корисного світла.

Зокрема справа кооперативного руху між українцями католиками вимагає особливої нашої уваги. Конкрес є цим часом, коли люди з різних сторін Канади, багаті в досвід і знання, можуть не тільки порушити цю справу в своїх промовах, але й подати дуже практичні завваги, що стануть вихідною точкою для будучої праці великої Централі.

Справа українського шкільництва й різних виховних то оспітньо-культурних установ для нас дуже великої ваги. Як ми бажаємо зробити в Канаді більший поступ, ми на ці установи мусимо звернути багато більшу увагу й повести живішу роботу. Час конгресових нарад буде на це призначений, щоб цю справу розяснити й поставити на чільнім місці в нашій організаційній праці.

Доля нашого гарного церковного обряду в наших руках. Чи мали б ми допустити до цього, щоб він нам знидів тут у Канаді? А до цього прийде, як наш обряд не стане предметом нашої пильної опіки. Під час нашого конгресу, так отці, як і парохіяни, зможуть у цій справі сказати важливе слово.

Наше громадянське відношення до Канади й її господарки, а також до всеї нашої української нації, що під час цеї світової війни опинилась у трагічному положенні й засуджена на страшну долю, повинні знайти особливе місце між предметами, що ними буде займатися наш конгрес.

Наш священицький і монаший стан, що в історії нашого поселення в Канаді відіграв таку важливу ролю, не може бути поминений під час дискусії над справами, що від них залежатиме по конгресі наш загальний поступ.

Взагалі кожна справа, що її добре наладнання може причинитись до більшого розвитку нашого народу в Канаді, а навіть і поза її межами, повинна бути вияснена на нашім конгресі в Винипегу й обнята відповідною ухвалою, щоб таким чином могла стати ясною й корисною точкою тієї програми, що її нам треба мати й придержуватись у своїй поконгресовій праці по всіх парохіях нашого ексархату.

Щоб наш конгрес у Винипегу міг справді здійснити ці наші великі бажання, нам треба взяти в ньому дуже щиру й діяльну участь. Священики, представники юнацтва, жіноцтва й мужчин, із-поміж фармерів, робітників і професіоналістів із кожної нашої парохії в Канаді, так по містах, як і на фармах, повинні в великому числі прибути на цей Перший Український Католицький Конгрес у Канаді. Цей наш конгрес, це наша надзвичайна нагода, що її в вільній і спокійній Канаді дає нам Бог для спільної праці, для більшого поступу, для кращої будучини українського народу — то годиться не оминути її.

Усуньмо перешкоди!

На перешкоді такій численній і сердечній участі наших представників в конгресі в Винипегу може станути брак грошей, охоти й зрозуміння вартости самого конгресу.

Щодо грошей, то їх повинна без найменшої проволоки дати своїм представникам парохіяльна, чи братська каса, а на випадок браку фондів повинні всі місцеві парохіяни скласти по два-три доляри на подорож і інші видатки для представників своєї місцевини. Парохіяни, що не хотіли б зробити відповідної жертви для так важливої справи, певно не могли б одержати особливого признання за свою релігійну й національну свідомість. При цім треба звернути увагу на це, що зовсім не годиться, щоб люди інших націй, чи віроісповідань, мали в усьому випереджувати нас і лишати позаду.

Брак охоти й зацікавлення був би знаком, що ми дбаємо більш про хліб і свої звичайні, дочасні справи, а не маємо тієї свідомости, що більш важливою від хліба є релігійна й національна ідея; що добре є дбати про дочасність, та без порівняння більше треба дбати про справи вічної вартости. Якщоб ми не займались щиро й ревно своїми католицькими справами, тоді ми дали б доказ, що ми багато гірше стоїмо від більшовиків, що поширенню безбожницького й шкідливого комунізму присвячують більше ваги, праці й жертви, ніж ми, католики, присвячуємо поширенню святої правди й закріпленню Божого царства. До такого пониження ми не повинні ніколи допустити.

Наш конгрес у Винипегу має закріпити в нас і поширити таку працю, що була б корисна для Католицької Церкви, канадської держави й української нації. Цей конгрес, то Боже діло. Якже ж хтось із католиків був би противний цьому конгресові через свої особисті переконання й справи, або ставивсь до нього байдуже й легкодушно, то цим самим він ставав би на перешкоді найкращій праці, що її ми взагалі можемо вести. Тепер, коли наш конгрес, за благословенням нашого архипастиря Кир Василія, заповіджений, то вага справи каже нам усім однодушно піти за Конгресовим Комітетом і зробити зо свого боку все можливе, щоб цей наш перший український католицький конгрес відбувсь так велично й успішно, як це тільки можливе.

Наші головні завдання

З огляду на короткий час, тепер головне завдання Конгресового Комітету є це, щоб він приготовив докладно все потрібне до відповідного приміщення представників і складного та успішного проведення конгресу; а завданням кожної нашої парохії й організації є зібрання фондів та висланні на конгрес своїх представників, так із юнацтва, як із-поміж старших, щоб їхня присутність була певним засвідченням, що в кожній нашій парохії високо стоїть релігійна й національна свідомість та що кожна наша громада в Канаді бажає причинитись до нашого загального поступу.

Українці католики, за Божою поміччю, зробім цей конкрес у Винипегу величним і успішним здвигом!

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Чи обмеження народин є гріхом?

На це питання так відповідає одна американська католичка:

"Як католицька жінка й мати, я вважаю програму так званого "планового материнства" необоснованою і короткозорою. Візьмім, напр., їхнє гасло: Кожна дитина, це бажана дитина. Досвід показує, що нераз дитина не якраз бажана напочатку буває найбільшою потіхою своєї матері пізніше. Франклін (славний американський президент) був пятнадцятим із сімнадцяти дітей у його родині. Св. Катерина із Сієни була наймолодшою із двадцяти дітей своєї матері.

"Жінка, що не приймає дитини, що її призначує їй Творець, наражує себе на далеко більші прикрости, ніж ті, що їх вона хоче тим уникнути. Одна моя приятелька мала гарного, рослого сина, що недавно забився в нещасливім автомобілевім випадку. Він був одинак і тому вона тепер непотішна. "Він був усе, що я мала", казала вона, "Бог мусить бути жорстокий, коли взяв його від мене." Я припадково довідалася, що Бог давав їй принаймні ще одну дитину, що її вона не прийняла. Заки ця війна скінчиться, будуть іще тисячі таких нещасних матерей, як оця. Найбільш одинаків є в світі тому, бо матері більше не бажали. Чи це "ограничення дітей" є для матерей щастям?

"Чому не згодитися з цим, що перша ціль подружжя, це вдержання й множення людського роду? Жінки, що відважуються переступати цей Божий закон, стягають на себе далеко тяжчу кару, ніж болі при родженні. Злочини, подружні незгоди й суспільні неспокої — це гіркі овочі планової бездітности. 71% усіх розводів в Америці, є між бездітними парами.

"Наука Церкви щодо контролі народин ясна. Папа Пій XI у своїй енцикліці "Християнське подружжя" каже: Добровільне марнування природної сили родити життя є провиною проти Божого й природного закону й ті, що допускаються такої провини, пятнують себе тавром тяжкого гріха.

"Нащо приводити дітей на світ, коли їм не можна забезпечити добробуту?" кажуть деякі. Тут саме є вся трусливість. Але ті, що добачують розвязку цього питання в контролі народин беруть не за той кінець, що треба. Це справа економічна й її треба розвязати в економічний спосіб, а не неморальний. Треба домагатися, щоб рівень життя був піднесений. Кардинал Гайс влучно висказався про цю проблему. "Нашим обовязком," сказав він, "є не нищити життя, коли воно приходить на світ, але зробити цей світ таким, щоб усі могли в ньому добре жити."

Католицька Церква не настоює, як це багато думають, щоб народини були якнайбільші, без огляду на засоби вдержання й здоровя матері. Коли є слушні причини, можна придержуватися т. зв. Ритмічної Системи тобто контролі народин, не в штучний, але в природний спосіб. (Про це можна точніше довідатися в сумлінного лікаря. — В.Д.).

Я вірю, що всі мої діти були "плановані", тільки не мною чи моїм чоловіком, а цим Творцем, що дав нам силу давати життя. Я не думаю, що маю настільки мудрости й знання будучности, щоб вмішуватися в Його зарядження.

Під покришкою доброчинности "Пляноване Материнство" скриває самолюбство мільйонів американських жінок, що можуть мати діти, але їх не мають тому, що це легче й менше відповідальне.

Чому Католицька Церква святкує неділю замість суботи?

Ми святкуємо неділю, а не суботу, бо ми християни, а не жиди. У жидів є закон, що наказує святкувати суботу; щоб зазначити початок нового заповіту, апостоли замінили цей день на неділю. Вони це зробили на основі права й влади, що її дав їм Христос тоді, коли поручив їм продовжати свою місію на землі. (Мат. 28:18).

Причини, що через них апостоли установили неділю, як святий день, є кілька. Христос у неділю воскрес із гробу. Також у неділю Він зіслав на своїх апостолів св. Духа.

У св. Письмі нового заповіту кілька разів згадується, що перший день у тижні (неділя) є "Господним днем". (І Кор. 16:2; Откров. 1:10). Твори св. Отців із перших віків Церкви ясно засвідчають, що святковим днем тижня була неділя, а не субота. Св. Ігнатій, що вмер 107 р. пише: Ми святкуємо не суботу, але день, що в ньому наше Життя (Христос) встало з гробу. (Лист до Магнез. Гл. 9.). Св. Юстин, що вмер у 165 р. зовсім ясно засвідчає, що неділя є "Господним Днем" та в подробицях описує Службу Божу й спосіб, як цей день належить відсвяткувати. (І Апол. Гл. 67). Церковний собор в Елвірі (300 р.) наказує таке: Якщо хто перебуває в місті три неділі й не ходить там до церкви, нехай буде на короткий час виклятий, щоб поправився. Гл. 21).

Чи це конечно потрібне, щоб люди признавали за правду все те, чого не пізнали своїм розумом?

Кожна поважно думаюча людина може при помочі розуму, через розважування сотворених речей, прийти до пізнання Бога. Це заявив виразно св. апостол Павло в своєму посланні до Римлян (1:20). Також і св. пророк Давид засвідчає (Пс. 18-2), що "небеса звіщають Божу славу", бо виявляють нам Його всемогучість і премудрість, доброту й красу.

Та наш людський розум надто слабий, щоб міг сам довести нас до ясного й належного пізнання Бога й усіх цих правд, що в них треба вірити, щоб бути спасенним. Доказом цього історія поганських народів. Вони покланялися тисячам божків, що між ними були люди, звірята, а найчастіше мертві предмети. Честь, що її віддавали своїм поганським божищам, була часто получена з безстидністю й жорстокістю, коли згадаємо, наприклад, жертви з людей. Про своїх богів погани думали собі, що вони такі злі, як люди, а навіть опікуються всякою неморальністю. Навіть найславніші погани мали часто фальшиві поняття. Так, нпр., філософ Платон похваляв убійство дітей, погорду для людей іншої народности й піянство на честь богів. На його думку, хто добре пив, той добре бога хвалив! Славний римський промовець Цицерон похвалив самовбивство. А філософ Сократ заявив, що людині годі дійти до доброго пізнання Бога й Його справ, хіба, що сам Бог умішається і обявить свою волю. А мудрець Соломон заявив виразно, що ніхто не в силі пізнати Божої волі ні прослідити того, що є в небі, коли Бог не дасть йому мудрости й не зішле св. Духа. (Пр Кн. Прем. 16:13-17). Людям треба було отже конечно додаткового, виразнішого Божого обявлення тих правд, що відносяться до Бога й Його святої волі, бо їх самим розумом люди ніколи були б не пізнали.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Два мужі на службі Божого Провидіння

Завдяки стараниям Рутського й Йосафата, разом із розвитком Чину, почала процвітати також і побожність між українським населенням міста Вильна. В тому часі можна вже було відчути, що обєднання цих двох мужів розпочинає нову добу в Україні. Хто бачив, із якою ревністю вони старались про побожність і умертвіння, можна було сказати, що ті два мужі, щонедавно такі різні, тепер злились в одну істоту. Чесноти Йосафата були найвищої якости; Рутський, хоч не доходив до геройства святости, то завжди наближавсь до нього. Неможливо навіть відгадати, хто з них двох був більш відданий василіянському Чинові, українській Церкві й нації. Йосафат ішов до цілі, що її мав завжди перед очима, з що раз-то-більш зростаючим запалом; Рутський, зо свого боку, прямував туди з постійною енергією. А яка ніжна була їхня обопільна любов! Спільність життя, бажань і зусиль вистарчала без сумніву до того, щоб створити ці звязки; та чи вони були б такі тісні, якщо ці два брати не були б відчували, що вони доповняють один одного? Для загального добра Рутський мав бути настоятелем Йосафата, та одночасно Йосафат був для Рутського необхідним помічником; Бог створив їх одного для одного, а поломавши всі перешкоди, що їх накопичив був спротив Рутського, він злучив їх разом, щоб через них могла діяти Його всемогутня воля.

Їхне походження, їхне виховання, їхня наука були відмінні, бо один мав те, чого недоставало другому. Йосафат Кунцевич, син крамаря, хоч і шляхетського роду, не мав тієї поваги, що її надає людині родове походження, що є корисне в усіх краях, а була майже конечна в Польщі. Руський мав її; і так сталось, що він у своїй власній правінції, кілька миль від своеї батьківщини, серед своїх давніх приятелів розпочав віднову василіянського Чину. Повага його імени, що зросла ще була завдяки його чеснотам, що були відомі від довгого часу, відразу звернула увагу на його діло й кинула в непамять ту погорду, що в неї впав був в Україні чернечий стан. Бог вибрав був собі трьох правдивих основників унії: Потія, Рутського й Кунцевича: одного з-посеред високої аристократії, другого з-поміж звичайної шляхти, третього з-поміж широких народніх мас наче на те, щоб через цих трьох мужів усі класи українського народу довести до католицької одности. (Суша: Життепис, ст. 12).

Сліди Божого провидіння щодо цих двох мужів обновників проявляються в їхнім науковім вишколенні. Йосафат, як вийшов із дитячої школи в Володимирі Волинськім, все своє знання здобував доривочно, самотужки; воно було в нього велике, та все таки багато перевищив його в цій справі Рутський, що перейшов був довгий шкільний вишкіл у Новгородку, Вильні, Праві, Вірцбургу й Римі, а що дало йому змогу набути собі все можливе в тих часах знання світських предметів, а згодом закінчити його похвально найвищим людським знанням тобто богословією. Йосафат спиравсь у своєму знанні на старовину; Рутський мав спромогу пізнати всі таємниці схоластицьких наук. Правила чернечої аскези пізнавав Йосафат у Антонія, Пахомія й Василія; Рутський читав вчені розправи новітніх учителів духовного життя. Рутський одержав від своїх учителів мабуть повне й дуже докладне образування; Йосафат, колишній купець із Вильна, не одержав такого образування від своїх приятелів й певно в нього в цім його образуванні були недостачі; та ввесь той матеріял, що він одержав, діставсь до такої форми, що в ній усе приходило до найкращої рівноваги.

Два приятелі мали за своє особливе завдання відновити спільними зусиллями установу, створену в часах св. Отців першими законодавцями чернечого життя. Вихований безпосередньо на їхніх творах, Йосафат мав досконало засвоєного старинного духа, що його треба було вложити в нове тіло. Ця установа була одночасно східня й чернеча. Своїм походженням і вихованням Йосафат був увесь українського й східнього духа. Латинську церкву він бачив тільки здалека. Він майже не мав ніяких взаємин із Заходом і не мав навіть того засобу, що міг дати йому змогу зазнайомитись із його школами й наукою тобто знання латинської мови. Саме тому Йосафат керувавсь більш відчуванням. Щодо чернечого життя, то він знав тільки свій василіянський Чин, із величавою відправою богослужби, спільним життям, відлукою від світу й умертвінням тіла.

Рутський, навпаки, від єретиків перейшов до латинників і там між ними пізнав правду. Він набрав знання в їхніх школах; аж до тридцятого року життя він любив тільки їхній обряд. Чернече життя виступило перед ним у новітній формі в Чині Ісусовців; коли ж шукав іще інших зразків, то їх знаходив найдалі в середньовіччі, в Чині Кармилітів босих, що представлялись Рутському як носії найдосконалішого духа Церкви. І це добре, що Рутський ходив до латинських шкіл; що він добре приглянувсь Західній Церкві; що на нього мали вплив ревність і діяльність західнього чернецтва. Бо українській Церкві треба було подати багатство того знання, що його мала Західня Церква й познайомитись із тим постійним поступом правдивої Церкви, що від неї українська Церква була вже від кількох літ відчужена. Василіянському Чинові треба було передати запал і гнучкість, що були відзнакою молодих латинських Чинів; та при цьому треба було звертати бачну увагу на те, що українська Церква в своєму обряді, карності, способі плекання досконалого духовного життя задержала була ще свої старинні величні форми; це були останки її давньої слави й їх треба було задержати в усій красі. Над цим чував Йосафат, що в цім виріс від дитячих літ і серед того проводив усі свої дні. Він стане для Рутського наче ангелом хоронителем всеї старинної обрядової краси й величности української Церкви. Рутський буде вести й керувати, та Йосафат буде для нього надхненням і час-

то опікуном.

Йдучи слідом за нашими двома великими обновниками черничого й релігійного життя в Україні, ми дійшли вже до того місця, коли вони почали класти перші цеголки під велику й корисну будову в Вильні, в монастирі Пресв. Тройці. На цьому однак місці нам треба оставити на час цю духовну твердиню й розглянутись по широкому овиді, де стали назрівати нові політичні події, що почали загрожувати геть чистою руїною з'єдиненої Церкви й тієї малої василіянської родини, що на ній спочивали всі надії Католицької Церкви в Україні. —

(Д. б.).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Податок на святиню
Глава 17:24-27.

А як прийшов у Капернаум, то приступили до Петра ті, що збирають податок, і спитали: "Чи ваш Учитель платить податок?" Він відповів: "Так." А як увійшов до дому, то перший Ісус озвався до нього та й промовив: "Як тобі здається, Симоне? Від кого земні царі побирають податок, або головне? Від своїх синів, чи від чужих?" А як він відповів, що від чужих, сказав йому Ісус: "На таке, то сини вільні. Та щоб їх не гіршити, то йди над море, закинь вудку й візьми першу рибу, що спіймаєш, отвори їй рота й знайдеш статир; вийми його та дай їм за Мене й за себе."

ПОЯСНЕННЯ

За часів Ісуса Христа кожний жид від 20 року життя мав щороку на весну платити дві драхми податку на вдержання церкви та покриття коштів получених із богослуженням. Була це Божа данина; вона виносила пів сикля, або дві драхми, або денара, що рівнялось приблизно двом українським золотим гривням. Цю церковну данину складав кожний у місці замешкання, останнього місяця кожного року; в віддалених місцевинах цю данину складали пізніше.

Одного дня збірщики данини зголосились до Петра й спитали чемно, чи Ісус дасть також данину. Не зголошуючись до самого Ісуса, тільки до Петра може з пошани до Спасителя, або тому, що Петро мав повагу першого між апостолами й був власником дому, або тому, що законовчителі не платили податку, а що Ісус також навчав народ, то не знали, як до Нього поставитися. Петро відразу заявив, що платить, бо Ісус певно до того часу не робив у цій справі ніяких трудноців. Коли опісля Ісус увійшов про це в розмову з Петром, казав справді заплатити податок уживши до того навіть чудесного способу.

Ця подія мала за ціль закріпити св. Петра в вірі в божество й Боже Синівство Ісуса, а також спонукати Петра, щоб цею вірою керувавсь у своїх думках, осудах і ділах.

Тут Спаситель у формі питання, влучно, але оглядно і з любовою робить Петрові увагу, що промахнувся, давши відповідь тим, що збирали данину. Спаситель дійсно є Божий Син. І це Він зараз доказує обявленням своєї всевідучости. Він знає, що Петро сказав тим, що збирали данину, й знає, що в рибі знаходяться гроші, що їх Він міг також тоді сотворити. Петро міг заплатити податок із тієї невеликої готівки, що мав на прожиток для себе й учнів; та Господь не дозволив на те, бо хотів новим чудом закріпити його віру. Крім цього Спаситель, казавши Петрові заплатити данину за себе й за Нього, зазначує певного роду рівність між собою, а Петром; в обидвох діє та сама повага й та сама влада й та сама гідність, що ставить їх понад деякі дочасні вимоги. Також при помочі тих самих орудників зросло й удержується їхне могутство тобто за посередництвом співдіючих орудників Божих і людських, земних і надземних, як це бачимо хоча б на повстанні дочасного володіння папи та на його зреченні відповідно до умовин із уживання деяких даних собі Богом привілеїв, а це, щоб забезпечитись від більшого зла й нікого, як каже Ісус, не згіршити.

Тут отже виступає Господь у повній своїй величності й людяності.

Згадка про те, як Христос платив податок на святиню, хоч не був обовязаний, повинна засоромити тих наших людей, що обовязані сповнити свої обовязки вдержання церкви й Божих слуг, а не хочуть сповнити їх. Церковний податок має велике значення, бо він дає спромогу піддержувати св. віру, що є конечно потрібна до спасення душі й має вічну вагу.

Розумні й чесні українці знають добре, що церковна данина-вкладка й жертви — є конечно потрібні до вдержання епископа й священика, церковних будинків і всеї обстановки, що потрібна до відправи богослуження, й тому охоче складають свої парохіяльні вкладки, а крім того складають іще більш добровільних жертв у ковертках, чи на тацу, або в парохіяльній канцеларії. Як би таких людей не було, то по наших парохіях не було б ні священиків, ні приходств, ні церкви, ні богослужения, ні парохіяльних домів, ні наших парохіяльних будинків. Та, славити Бога, ми маємо таких чесних парохіян, що своїми жертвами вдержують на американськім континенті цілі наші великі епархії.

Бувають і такі наші люди, що не то ніякої жертви, а то навіть і кількох долярів парохіяльної вкладки не хочуть зложити. Мають фарму, мають роботу, мають гроші, але не мають добрбї віри й свідомости й тому трудно їм випростувати свою криву правицю й зложити на церкву свою данину. У своїй несвідомості не хочуть піддержати того, що конечне для спасення душі їм самим і їхній рідні. Чи це розумно й почесно?

Є й такі нераз люди, що кажуть: ;;На церкву дам, а на священиків — ні." Чи таке говорення, то така велика мудрість?. Таж це певне, що як не буде священика, то не буде ні Служби Божої, ні сповіди, ні св. причастя, ні прощення гріхів, ні парохії, ні епархії, ні духовної науки, а може й вічного щастя. А все це через таких українців, що не хотіли скласти своеї вкладки ні ніякої жертви на прожиток свого душпастиря, для піддержання св. віри й Церкви. Комуністи дають на своє, жиди дають, протестанти дають, а католики не мали б давати?

Яка віра, така офіра. Та й розум із цього можна легко пізнати...

Ви, Дорогі Читачі "Світла", будьте завжди між тими, що своєю великою офірою на потреби своеї парохії показують свою правдиву, велику християнську віру.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

1. РОЗДІЛ

На вершку "Узгіря Садків", близько садків Салюстія, стояв дім не такий просторий, як той, що його Фабрикії мали колись у підніжжя гори Целія, а який згорів під час пожару Нерона, та багато кращий; бо коли патрикіївські мешкання були звичайно чотирокутними мурами, то ця нова вілла поставлена нарочно при кінці Риму, щоб лучила разом приємнощі міської й сільської оселі, була збудована на зразок нових панських літніх осель, що множились тоді по Кампанії. Перед дому прикрашував передсінок із коринтськими колюмнами. На рогах стояли вежички вкриті мальованням, а решта будовання, з численними, майже прозорими вікнами, виглядала наче обведена коронкою фантастичних вистабок і бальконів. На дасі цвіли висячі садки Семіраміди. Перед домом була квітчаста, кількаступнева тераса, що її звали "ксистом"; її спадистість вкривали стіни з барвінку й різні вискази, виписані букшпаном на яснім тлі мурави. Властивий садок, східнього смаку, загально тоді прийнятий у Римі, мав вид штучної менажерії з дерев, повирізуваних у виді звірят; інші були подібні до пірамід, кругляків, або творили довгі ряди. Незлічима сила статуй, водограїв, гарно різьблених фонтанів, прихованих хідників і альтанок розвеселювала тут кожний крок; далі був і "іподром", площа для кінських перегонів і 'ґестаціо', доріжка для проходів; великі саджавки, повні риб, з острівцями для слимаків, і "авіяріюм" із птацтвом і "леопараріюм" тобто звіринець, повний усякої звірини, і пасіка, й садок, де одне дерево родило кілька овочів. Словом, добре сказав Сервіль, коли ту оселю назвав райською.

Кругом спочивали тут і там робітники, та з приходом Юлія все рушилось із місця.

— Чому робота перервана? — спитав Юлій старика, що йшов проти нього й був мабуть наставником над робітниками.

— Пане, таж це саме полудне... а спеку маємо виняткову, що такої я ще не запамятав собі в листопадні. Чи можна казати людям працювати, коли навіть худібка така втомлена, що не хоче йти далі?

І вказав на волів, запряжених до воза, повного знаряддя, що поклавшись серед дороги, спокійно охолоджували зіпрілі боки.

Римлянин зморщив брови, але здержався.

— Видно, Катоне, що ти вже давно не бачив свого пана, коли так відучився слухати. Знаю я, що людям належиться по справедливості, й не хочу перетяжувати їх — та чи я вранці не прислав тобі невільника з відомістю, що приїзд Ірини приспішується та що до десять днів треба конечно все викінчити? Та пересторога не повинна була бути даремна...

Катон не відповів нічого, тільки глянув у вічі патриціеві так просто й щиро, що той зовсім розброєний, додав:

— А впрочім ти не передо мною будеш відповідати, але перед своею панею. Що ж ти кажеш на її поворот?

На цю згадку понуре лице старика розяснилося так, як розяснюється краєвид, коли його освітить сонце, як вийде з-за хмар.

— Що бачу? Старий Катон усміхається? Це не часта зява!

— Бо й не часто є чим веселитися на землі, мій пане. Проте до надії, що внедовзі побачу знову цю дорогу дитину, що її пестилось колись на руках, а не думалось побачити знову вже ніколи, мусить і серце й лице випогодитись. Десять літ тому, як Фабрикій, мій шляхетний і добрий пан, виїхав звідси; десять літ цей дім стояв пусткою, а я сам один сидів у ньому на сторожі...

Як Цербер — кинув весело заввагу Юлій.

— Тепер і дорога пані вмерла — говорив далі Катон, не завважавши замітки — великодушна Доротея, що визволила мене. Справді, вже мені тяжко й визнатись у тих переміна...

Так розмовляючи ходили по домі й оглядали майже викінчене його величне нутро, уладжене відділено на літо й зиму. Юлій ішов попереду. Катон два кроки за ним, а зріст старого дверника був такий великий, що при ньому патриції, хоч сам високий, зникав, як дитина.

Недовго однак тривав перегляд, бо ледве дійшли до "пе-

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.	**Католицькі Картини** Ілюстрований Додаток До „Світла"	Спасення української нації в Католицькій Церкві

15-го червня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 12.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ ОБРЯД ВИМАГАЄ ДОБРОГО ЗНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ТОМУ КОНЕЧНО Є ОРҐАНІЗУВАТИ В КОЖНІЙ ПАРОХІЇ ВАКАЦІЙНІ УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ ДЛЯ НАВЧАННЯ РІДНОЇ МОВИ, СПІВУ Й РЕЛІГІЇ.

Наші учениці зо школи Інституту Пресв. Христового Серця Сестер Служебниць у Йорктоні, що цього року покінчили успішно 12-ту клясу. Ці наші студентки, що мали щастя покінчити найкращу українську католицьку школу в Канаді, представляються осьтак: (Горішній ряд від ліва): Марійка Стан із Винтори, Саск., любить поважну науку. — Геновефа Славута, з Айрон Ривер, Алта., була головою товариства "Дітей Марії"; поважна дівчина, що бажає зробити в житті багато доброї роботи. — Галя Киба з Микадо, Саск., пильна учениця й голова відділу "Червоного Хреста"; дуже добра до праці в організації. — Рожа Грабець, Борщів, Алта., писарка "Літературного Кружка"; її брат учиться в Мондері на священика. — Єлисавета Процевят із Елма, Ман.; кажуть люди, що має милий голос і гарний усміх; ці прикмети придадуться їй, як буде, як сестра-учителька, вести "Рідну Школу". — Анастазія Кузик із Ґрендвю, Ман. Багато хворих будуть любити її за чемність і зичливість, як буде служити їм у Мондері, як доглядачка хворих у лічниці Сестер Служебниць. (Долішній ряд): Ганна Кузик із Норквей, Саск., тужить за тією хвилею, коли вже зможе вчити дітей; її виховання в Інституті поможе їй бути доброю вчителькою. — Оля Ісаїв із Гудлова, Саск., була б доброю сестрою, бо має веселу вдачу й любить пожартувати; та якщо вийшла б заміж, то її чоловік не буде сумувати. — Ганна Білоус із Коністон, Онт., голова "Літературного Кружка", тепер потіха, а колись поважна директорка Інституту в Йорктоні. — Наталка Козакевич із Паркерви, Саск., писарка товариства "Дітей Марії", будуча вчителька, а маємо надію, що й діяльна членкиня У.К.Ю. — Оля Підскальна з Етелберт, Ман., що визначається пильністю й замилуванням до науки хемії; її два брати, або кузени, приготовляються в Ґримсбі до священицтва в Чині ОО. Василіян.— Олеся Демчук із Сифтону, Ман., лущить математику, як ліскові горіхи; як її чоловік буде банкиром, то поможе йому рахувати. — Оля Дорош із Айтуни, Саск., завстидала б неодного при грі в "бескетбал'. — Усім цим нашим студенткам, при вступі на дорогу нового життя, бажаємо великого Божого благословення в житті й праці, а українських батьків заохочуємо післати своїх дочок на науку до Інституту Сестер Служебниць у Йорктоні. —

Редакція.

Бл. п. Катерина Корпесьо з Редвей, Алта. Дописує в "Світлі".

A NEW BOOK ABOUT
CANADIANS OF UKRAINIAN ORIGIN
Series No. 1.
POPULATION
By
N. J. Hunchak, B.Sc., B.Acc.
Ukrainian Statistical Research Project Sponsored by
Ukrainian Canadian Committee
Winnipeg, 1945, Canada.
CONTENTS
Numerical Importance, Religious Denominations, Occupatios, Birthplace, Immigration, Citizenship, Official Language and Mother Tongue, Conjugal Condition, Age, Education, British Columbia, Alberta, Saskatchewan, Manitoba, Ontario, Quebec, Maritine Provinces, Yukon and North West Territories.

Every intelligent Ukrainian will find in this first publication the interesting for him data. Send $1.00, and order this book.
Ukrainian Canadian Committee
711 McIntyre Bldg, Winnipeg.

Чотири українські покоління: Текля Ковтун із Мондеру, 77-літня мати, Ева Ковтун Лазар, дочка, Володимир Маслик, онука, Петруня Маслик, правнучка. Редакція бажає всім Божого благословення.

БАТЬКИ й ДІТИ

ЯК ПОЗБУТИСЯ ДИТЯЧИХ ХИБ?

Зарозумілість у дітей

Мої знайомі мають одинака Михася. Батько його пестить, а мати доглядає мов ока в голові. "Михасю, вважай, їде авто! Михасю сюди!..." і т. д. Борони Боже, щоб Михась вичистив собі черевички, мамця зробить це якнайкраще для свого одинака. Під час гостини показують Михася гостям як не знати яку особливість. За рік, чи два показуються наслідки такого виховання. Та гірко тепер дістається батькам від їхнього одинака. Котрогось дня він починає авантуру за обід, дарма, що мама подала йому його улюблену страву. Та почуття власної важности дітвака дійшло до того, що одинак лає свою маму без найменшого стриму. Перелякана мама скаржиться батькові. Він дивиться на дитину й напоминає якнайлагідніше. Та одинак не поправляється. По кількох днях починає сварку з сусідом То й із чужими малий теж не забуває язика в роті. Чути грубу лайку. Мати жахається також і тільки: "Як це він так... невже це можливе в нашого Михася?"

Певно, мамцю. Це навіть дуже можливе й природне. Цілими роками розвивала й леліяла ти й твій чоловік, як батько одинака зарозумілість твого сина, мовляв "нема нічого понад нього." Хлопчина сильно затратив усяке почуття для інших людей і бачить тільки себе. Себелюбивість заглушила почуття для інших. Звідси ця його безлична поведінка, або радше це саме й є безличність. Все, що тому хлопчині пригоже, е добре й годяще; а те, що для інших корисне, йому байдуже й нічого не варте.

Отож одинак, одиначка й загалом пещена дитина дуже часто такі невиховані

Поза ним і теперішня **безрелігійна школа** виховує дітей зарозумілих і грубих у поведінці. Чому? Бо така школа більше вчить поглядово, зате менше призвичаює дітей до зусилля. Діти стають у таких школах невиховані, бо безрелігійні вчителі забагато позволяють молоді, а в школах не карають, бо добрий учитель чи вчителька наражені тільки на всякі претенсії батьків того роду "одинаків." Доволі легко зясувати, що діється в душі дитини. Хибно вихована або взагалі невихована дитина тим сильніше бороНиться, що більше вустріне перешкод противних її волі. Вона домагається, приказує. Коли не сповнити її забаганки, тоді стає невдячна й покликується на те, чого давніше їй це давали.

Цю прикру вдачу можна лікувати особливо розбудженням любови ближнього. Добра й любляча людина ніколи не буває зарозуміла, тільки звичайно скромна. Тому треба зарозумілих дітей якнайбільше вчити любови ближнього й співчуття. Коли візьмуть собі до серця горе ближнього, зникає в них зарозумілість.

Такі діти, що пізнають вагу першої й найбільшої Христової заповіди, не можуть бути більше зарозумілі. Отже помагати й якнайчастіше казати помагати іншим!!! Добра мати пішле свою зарозумілу дитину занести її лепту до бідних. І вже буде краще. Добрим дороговказом для таких дітей буде теж оповідання про Ісуса, як Він помагав бідним людям. Покажім таким невихованим дітям взірець християнської добродійности. Вибір маємо прегарний і багатий. Приклад місіонарів дітей пориває. Догляд над прокаженими, праця тисячів монахинь по шпиталях та інші подібні приклади спонукають дітей співчувати ближнім і щораз більше забувати себе самих. (Д. б.).

До релігійної, доброчинної та освітньо-культурної праці між українським народом у Канаді й Америці треба багато українських Сестер. Хто з наших дівчат бажає посвятитись на все життя на службу Божої й українському народові, нехай вступає до манастиря українських Сестер. Листи в цій справі можна писати на адреси:
St. Joceph's Convent, Mundare, Alberta, Canada.
Sisters of St. Basil the Great. Fox Chase Rd. Philadelphia, Pa.
Sisters of St. Basil the Great, Mount St. Macrina, Uniontown, Pa.
Missionary Sisters of the Mother of God, 111 West North Street, Stamford, Conn. U.S.A.

П-на Єлисавета Павлій, дочка Михайла й Марії Павлій із Борщева, Алта., учителька в школі Того, гарна членкиня місцевого відділу У.К.Ю. На "День Матері", дня 13 травня, п-на Єлисавета приготовила зо своїми школярами великий концерт. Редакція бажає п-ні Єлисаветі щасливої долі.

— ЖАРТИ —

В Москві. Що ви так на все нарікаєте? – Бо нелад, непорядок, анархія! То ми вам пішлемо "розслідувателів"! Не треба! – Ну, то ми вам пішлемо чекістів! — Не треба, пішліть хліба

Зайвий труд. Чи ти обкраяв яблоко з лушпини, заки ти його ззів? — Так, мамочко. — А де лупина? — Я ззів її окремо

Дотепний. — Полісмен: Як ви дістались на верхок цього високого дерева? Волоцюга: Не розумієте як? Попросту: Я сів собі на нього, коли воно ще було малим кущиком

Українське Католицьке Юнацтво в Чипмен, Алта. 1-ий ряд від ліва у долині: П. Костюк, провірник, Є. Іллняк, пресова справничка, І. Хомяк, писар, М. Іллняк, голова, Преп. о. О. Засійбіда, ЧСВВ., парох, С. Ахтемійчук, заст. голови, Ф. Хомяк, 2-й заст. голови, А.Томашевський, бібліотекар, Другий ряд: Г. Романюк, М. Іллняк, П. Шептицький, Є. Івасюк, М. Головайчук, О. Головайчук, Т. Шептицький, Н. Проскурняк, Ф. Яхніцький, С. Кошка, Й. Кравчишин, С. Старко, Ф. Франчук, Третій ряд: А. Іллняк, Е. Іллняк, О. Кіт, Г. Кіт, В. Іллняк, О. Долинчук, Й. Кошка, Я. Долинчук, В. Романюк. Четвертій ряд: Л. Шевчук, Д. Шевчук, М. Смаль, А. Івасюк, М. Старко, С. Волянник, Л. Кошка, А. Шафранович, М. Івасюк, Є. Кошка, В. Іллняк, С. Ворог. — Цей відділ У.К.Ю. матиме свого представника на конгресі в Винипегу.

Бл. п. Іван Мидляк із Коперник, Алта. — Допис є в "Світлі."

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

На видавання "Католицьких Картин" зложили добровільні жертви: По $1.00: К. Рогач, Честер, па. — І. Онищук, Шикаго, Ілл.— В Беньо, Ла Корі, Алта. М. Никифорук, Вегревил, Алта. — Ю. Франко, Іннісфрі, Алта. — Є. Коцай, Ню Йорк, Н.Й — Стах Кріса. Монтреал. **$2.00:** Т. Ханас, ледук, Алта. А. Малофій, Винипег, Ман. — **$5.00.**

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Українське Юнацтво — The Ukraimian Youth

Instructive and Educational Section

Boy Meets Girl

THE CHRISTIAN WAY

Rev. F. Gartland, C.S.C.

Two Kinds of Courtship

True **Christian** courtship is quite different from **pagan** courtship — courtship as thought of and practiced by the world — a world that does not know Jesus Christ — or at least does not love Him! When you get down to it, the difference stems from the contrary concepts of the nature and dignity of man and of marriage.

It is a sad observation, yet true, that too many of you are more inclined to accept the world's low standard for dates and courtship than the harder but infinitely higher and nobler standard of Our Lord. **The one aim of these remarks is to lead you back to the Christian ideal** — if you have strayed from it: and to convince you that **only by practicing it will you be happy both before and after marriage.**

The World Is Cheap

Take the nature of man. If you think of man as a high-grade animal or a cultured brute, you are not going to be very backward about taking liberties on dates and in courtship. And the further you go, the more you will definitely regard your Catholic Faith as a burden, a brake, a nuisance, as an object of hatred and of rejection! Your conscience will harden! Your religion will cease to be a life-giving dynamo and the chief source of your strength, consolation and merit. You will begin to manufacture excess. You will find no particular reason **not** to indulge your lustfull passions, to sacrifice, to carry your Cross!

The world's cheap idea of the nature of man and marriage has progressively popularized and sought to justify psychologically such lowly and nice-sounding "escapes" as "good times", "companionate marriages," "birth control" and, of course "divorce" In proportion as you "go" for the way of the world or let it "suck you in", you too will dive below the level of reasonable and of Christian living.

Dignity Or Disaster?

But... If you regard **your girl and yourself as Temples of the Holy Ghost** — which you are— then you will be mighty carefull not to pollute those Temples — either here or your own! For, as St. Paul plainly says: "If any man defile the Temple of God, him shall God destroy" And again: "This is the will of God: your sanctification: that you should abstain from fornication That every one of you should know how to possess his vessel in santification and honor. Not in passion of lust, like the Gentiles who know not God... For God hath not called us to uncleanness but unto sanctification. Therefore, he that despises these things, despises not man but God who also has given His Spirit in us." (I. Thessalonians IV, 3.).

As you can see from these words of Saint Paul, you have, besides a tremendous dignity, a **fearful responsibility** — the responsibility of never degrading the Temple of God. This problem never hits nearer home than in the question of dates and courtship, because there you are immediately concerned with human bodies, with Temples of God. And in handling the question, you must be realistic and honest enough to acknowlege the presence and strength of unruly passions, and the tendencies of the lower man forever urging you to defile those Temples! Is it any wonder that Saint Paul once exclaimed to his beloved spiritual children **"With fear and trembling,** work out your salvation!" (Philippians, ii, 12).

Yes, you must be ready to face the facts; and you must be willing to listen to God's own inspired word. Even though it is true that you are only "a little lower than angels" in dignity (Ps. viii, 6), it is also unfortunately true — and you know it from your own observation or experience — that you are "vessels of iniquity" (Romans, vi, 13) and "vessels of wrath fitted for destruction." (Romans, ix, 22). Ask yourself; ask anyone; ask the whole world, if it is not very **easy** to profane God's Temples! And yet reflect: What does God say? "If any man defile the Temple of God, him shall God destroy, for the Temple of God is holy, which (temple) you are." (I Cor. iii, 17).

You must not underrate these words of St. Paul. Listen to this.

A Frightful Example

One night, in Old Testament times, "Baltasar the king made a great feast for a thousand of his nobles and every one drank according to his age. And being now drunk, he commanded that they should bring the vessels of gold and silver which Nabuchodonosor his father had brought away from the Temple that was in Jerusalem, that the king and his nobles and wives might drink in them... and they drank in them... In that same hour there appeared fingers, as it were of the hand of a man, writing over against the candlestick upon the surface of the wall of the king's palace; and the king beheld the joints of the hand that wrote... And this is the interpretation of the word... God hath numbered thy kingdom and hath finished it... thou are weighed in the balance and found wanting... Thy kingdom is divided and is given to the Medes and Persians... The same night Baltazar the Chaldean king was slain." (Daniel V, 1-30).

If God did not hesitate to slay a pagan and voluptuous king because he profaned a chalice of gold set aside for the service of the temple,do not think He will not avenge you — who know so much more by the fullness of Revelation and the teaching of Christ and His Church— **if you defile His Temples!** God gives you His word that He will destroy you! **And that destruction need not be death:** most often, following sinfull dating and courtship, it is the destruction of peace and joy in marriage. F further details consult your cal newspapers.

To be con"

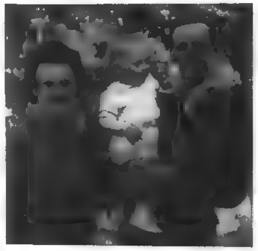

П-во Микола й Тетяна з Шафрановичів Старко, наші молоді парохіяни в Чипмені, закупили в Мондері самохідну станцію (гераж) і перенеслися до нашого містечка на постійний побут. Обоє п-во Старки були діяльними членами парохії, Марійської Дружини й Народнього Дому в Чипмені. Наші окулісти в Едмонтоні, панове Старки, це рідні брати п. Миколи. — Ми надіємось, що наші мондерські громадяни стануть скоро приятелями наших нових мешканців.— Редакція "Світла" сердечно вітає п-ва Старків в Мондері й бажає їм Божого благословення в родиннім житті й новім підприємстві.

Американський вояк ховається від ворожої кулі між звалищами церкви в Франції. Збоку лежить упавший на полі бою німецький вояк.

— ЖАРТИ —

Такі часи. — До дверей стукає гість:

— Чи можу бачитись з паном Довгошийкою?

— На жаль, нема його, вже вийшов! — відповідає служниця.

— Як? Яж його тільки-но бачив крізь вікно!

— Так, але мій пан вас скоріше побачив.

На початку був спокій. — Татку, скажи мені, що було перед винаходом радія?

— Був, синочку, спокій у хаті.

Винахід. — Знаєш, винайдено машину, що бачить навіть крізь зачинені двері.

— О, з такою машиною я ось уже десять літ жонатий.

Вирвав. — Чого ви такі скривлені? Вертаєтесь від дентиста? Таж це ніщо страшне! Скільки вам вирвав?

— Сорок долярів...

Добрий муж. — Ни знаєш, серце, що наука устійнила, що жінка потребує більше сну, як мужчина? — Отже? — Гм, я думаю, що краще буде, якщо ти ввечорі не будеш мене ждати!

The Struggle For Social Justice

REMOVING THE BREEDING GROUNDS FOR COMMUNISM

John A. O'Brien, Ph. D., U.D. chaplain of the Catholic Studen ts, University of Illinois.

In Cerro de Los Angels, on a hill marking the geographical center of Spain, a monumental statue of Christ had been erected to stand forever as a symbol of the dedication of the Spanish nation to the Sacred Heart. When a regiment of Spanish Communists stood with loaded guns before this great statue and poured volly after volly of steel into the figure of Christ until it fell in fragments to the ground, Communism manifested to the world in a graphic and dramatic manner its hatred of God, religion and the Church. The picture of this shooting was published in newspapers throughout the civilized world More clearly and convincingly than a volume of words, it portrayed the attitude of Communism toward religion. To manifest further their renunciation of the Christian Faith and their espousal of the militant atheism of Soviet Russia, they then changed the name of the hill, Cerro de Los Angeles, meaning Hill of the Angels, to Cerro Rojo, meaning "Red" Hill.

More than 20,000 religious institutions in Spain — churches, convents, monasteries, orphanages, hospitals have been burned and destroyed according to documentary reports published in **La Croix du Midi** in Toulouse, France. Eleven bishops have been murdered. The number of priests who have been ruthlessly slaughtered is estimated by the Spanish College in Rome on the basis of 200 letters from bishops and clergy and from the testimony of eight bishops and 188 priests who have come to Rome since the beginning of the rebellion, to range between 40 an 50 of Spain. per cent of the total priesthood Before the recent outbreak there were in Spain 60 bishops, 33,500 priests, and 26,640 religious. In nine dioceses 80 per cent of the priests have been killed. In one diocese, that of Malaga, 90 per cent of the priests have been murdered. All the churches in 23 dioceses have been burned. Even the gentle nuns have not escaped the furious blood lust of the Communists, a number of them have been slaughtered with women Reds aiding in their massacre. The whole world stands aghast at the wholesale crucifixion of the Christian people of Spain.

Весільна дружина з Нормандо, Алта. В середині, між дружбами й дружками, дві пари молодих: Степан і Іван Ковальчуки й їхні наречені: Ганна Гоцко й Катерина Данилюк. — Молодим подругам бажаємо Божого благословення на щасливе життя!

П-во Василь і Марія Шиба з Борщів, Алта., в році 30-літнього ювілею свого подружнього життя. Поможи, Боже, нашим Ювілятам діждати щасливо й золотого ювілею!

Nor is this action of the Communists pecular to those in Spain. It is typical of Communism wherever it finds an opportunity to vent its hatred of religion. Over the doors of the Kremlin in Leningrad the Communists have carved the words of Karl Marx, which sound the keynote of their philosophy. "Religion is the opiate of the people" After the overthrow of the Czar, they launched a campaign for the extermination of religion from all the States of the Soviet Russia.

Lest the contemporaneity of the slaughter in Spain tend to overshadow the orgy in Russia let it be remembered that according to estimates widely published in the papers of the country the Communists on coming into power murdered the royal family 28 bishops and archbishops 6 775 clergymen, 6,575 teachers 8 800 doctors 54 850 officers 260 000 soldiers. 150 000 police officers 48 000 gendarmes 355 250 intellectuals, 198 000 workers and 915 000 peasants In short more than 2 000 000 human beings were slaughtered like cattle 432 279 from the cultured class and 1,551,000 from the ranks of the laborers and peasents There in brief is the strange disregard of the Communists for the sanctity of human life There is their furious hatred for God and of all who minister to the religious needs of mankind.

To be continued

Joseph The Provider

Joseph told Mai, "You shall be drawn out of this hole."

"Way by the King's command," the boy cried.

The courtier told Joseph, "Pharaoh summons you."

HAVE been put into this prison," said Joseph, "certainly by way of a mistake, and in a manner of king I have been stolen down here Though you can-ee my chains, yet I have them. How can I go?"

-at has not the least thing to do with it," hurried runner, "by comparison with Pharaoh's beautiful -h makes all that vanish. But they will likely bring in short order. You will hardly be wiser than greatest scholars."

-n God's hands," answered Joseph He turned -a to take his leave. "You see, my friend," said A. -ry me out of the pit—it is the old pattern. П. -inks I will come back down to you but I -omeone has thought of me, when he stub-TNUBK the memory of me. But I will think of you and you soon will be drawn out of this tedious hole"

When Joseph arrived at the City of the Blinking, thousands-of-years-old On, he had been arrayed in more suitable garments to stand before the king. There was a bustle on the square before the walled gate of the palace. Groups of police guards and charioteers barred the way and not without difficulty did the messenger and his charge make a way for themselves. "A guest, a guest, way by the King's command," cried the messenger.

He cried out again to the servants running towards him in the inner court; they made signs of assent and led Joseph to the foot of a staircase. A palace official stood at the top of it. He beckoned them up and then invited Joseph to follow him.

They paced the gaily coloured vestibule, which had landscapes on the walls and ornamental columns and arrived at a fountain hall likewise shining with pillars. Here there was a guard of armed men.

The guide led Joseph past them toward an inmost chamber. A little stouped courtier in a wonderful frilled apron detached himself from a crack in the portieres.

"Ah, the much-heralded know-it-all," said the little creature in a high pipe, with a lisp. "He who is wiser than all the scholars! I will announce you at once. The whole court is waiting for you. I will interrupt Pharaoh, whatever he is saying, to tell him you have arrived."

He slipped through the curtains. From inside, subdued voices could be heard a youthful one, gentle and shy Now the chamberlain came back and w... d "Pharaoh summons you . . ."

(Continued

рістілюм" тобто до третього подвіря з колюмнами довкола й садочком у середині, забіг їм дорогу мурин, із обличчям на пів дурноватим, напів заляканим.

— Чого хочеш, Манусо? Говори скоро сказав Юлій.

— Пане... пані.. пані мене прислали сюди... бо до тебе, пане, бути... від цісаря.. до цісаря...

— Що таке, непотрібе?

- Мануса не знає! — крикнув бідний мурин крізь сльози. "Та не гніватися на Манусу, пане...

Проклята година, коли я купив тебе, гикавцю -- муркнув Юлій, і не вдаючись у дальшу розмову, пішов поспішно до свого дому, збудованого на Авентині тобто в самім гнізді мешкань старих римлян

Там застав уже вижидаючих його лікторів із знаками консульської влади й післання з Палатину з повідомленням, що цезар закликає його на раду

Накинувши зараз на себе білу вовняну тогу з численними складками, пустився до дому Домітіяна, де всі дворяни й вояки прибічної сторожі вітали його з пошаною, бо як широкий був Рим, так було знане й шановане імя Гнея Юлія Агриколі, переможця британців

Не в базиліці нарад, але в приватній, до принимання довірливих тільки приятелів призначеній кімнаті, засів того ранку Домітіян

В силі життя, високий і добре збудований, хоч уже починав грубіти, мав правильні черти лиця, бо відбивавсь у ньому гарний тип Флавіїв, проте погляд його великих очей був дуже млявий, опоганений слабим зором, а волосся надто скоро випале відкривало лисину, що нею його марнота немало журилася Вираз лиця, колись притягаючий і скоріш несмілий із природи, сьогодні, під сповидом обманчої добродушности, скривав цілі таємниці зла, що його могло легко спостерегти бистре око

У його стіп сидів улюблений карлик, увесь одягнении на червоно; його маленька стать, звинена в клубок, засланила перед зорцями стопи цісаря, що мали надто короткі пальці й через те зменшували красу цісаря, як це зазначує Светоній

Такий був той тиран, "уривок Нерона," як його називали, мучитель мух і людей жорстокий зо страху, а грабіжник із недостатку, що його спричинив своєю виставністю, холодний і вирахований у знущанні над жертвами, а завжди дрижучий за себе; обдарований із природи деякими прикметами, що їх однак заглушував своєю пристрастю

Від недавна приказав був називати себе в урядових паперах: "Наш Пан і Бог" -- і тепер, як засідає в раді серед підлих заушників, це пересвідчення визирає йому з лиця; пересвідчення про свою божественність, нащіплену на... потворі Яркаво відбиває від нього постать юнака, що, довірливо спершись на рамені цісаря, виглядає на ангела-хоронителя, що береже злочинця Та що ангел має так близько до діла з пеклом? Навіщо йому цісарська прихильність — хіба, що сам, під маскою високого чола й невинного вигляду, скриває зародок проступків, що ще не мали часу розвинутись у таких молодих літах?

Є це Маврикій Веспасіян, племінник і любимець цісаря, що йому цісар перше імя, що його носив колись його батько, перемінив на друге й призначив йому по собі булаву. Заздрісним оком споглядають на того щасливого юнака сидячі побіч дорадники Люксурій, грубий префект міста; консуль Авреліян, його молодший брат; Евфрабо, підхлібник-філософ; Йосиф жидовин, творець "жидівської старовини" і інші (Д. б.)

СОЛОВКИ

ОСТРОВИ МУК І СМЕРТИ

На підставі споминів соловецького вязня

М ЦИБУЛЬСЬКОГО

В кігтях ГПУ

Нас, 72 вязнів, уставили в чвірки Роздалася команда

Кіннота шаблі в руки! Піхота добути нагани! (револьвери) Кроком марш! -

З тяжким серцем вирушили ми в незнану дорогу

Що нас чекає? Чи вернемось із тих Соловок, островів мук і смерти? Чи побачимо ще рідний край? Такі думки бушували в голові. Перед очима станули мені, як живі, мої батьки Сльози закрутилися мені в очах

По короткім марші вулицями міста станули ми на двірці Запакували нас всіх до одного вагону Стиснені як оселедці в бочці вирушили ми до Ленінграду Дорогою прилучили до нас нові відділи вязнів.

В Ленінграді була тоді повінь Нас гнали вулицями по колина в воді. В перехідній тюрмі перебували ми якийсь час

В кінці наша група, 240 вязнів, виїхала з Ленінграду до Мурманська.

Перші враження засланців

Дня 13 жовтня 1924 р ми приїхали до міста Коми, пристани над Білим Морем Просто з вагонів помашерували ми до табору На подвірі начальник вичитав нам приписи як має поводитися вязень на Соловках.

Казали нам забути про давні тюрми, бо тут на Соловках є концентраційний табор, спеціяльно призначений для вязнів, засуджених на примусові роботи

"Тут немає нічого вашого, тут усе совітське" — заповідав голосно командант табору. "Хто відважиться відмовитися від праці або вдаватиме недужого, буде строго покараний Мені вільно вас розстріляти в кожній хвилі за непослух!"

Ця "промова" начальника табору не зробила на нас милого враження Вона мала приготовити нас до всіх мук, що чекали нас на Соловках.

Потім поділено нас на групи й розміщено по поодиноких бараках. Це були властиво брудні й смердячі буди з діравими дахами, що через них протікала вода. Ми поклалися на долівці, брудній від болота й мокрій від дощу, і тряслися з холоду. Важко була спати в таких умовинах, одначе втома взяла верх і ми скоро заснули сном блаженних

Два дні держали нас в Комі в голоді й холоді

Запаси хліба, що їх дали нам на дорогу в Ленінграді, вже давно вичерпалися, а начальник табору в Комі зовсім не цікавився нашими шлунками Очевидно начальник уважав за свій обовязок приготовити вязнів до голодових мук на Соловецьких островах

По двох днях впакували нас на корабель і перевезли на Соловецький остров.

Історія Соловок

Соловецький остров, довгий на 30 км., широкий на 15 км., лежить на Білому Морі 67 км. від міста Коми Тому кількасот літ побудували там над самим морем монастир, що виглядав як велика і сильна твердиня. Перед більшовицькою революцією цей остров замешкували монахи В 1922 р., приїхав туди кровожадний Фелікс Дзержинський, головний комендант чрезвичайки, прогнав монахів і забрав цілий остров на тюрму Крім Соловецького острову Дзержинський призначив на тяжку тюрму ще й сусідні острови Конд, Анзер, Заячі острови, Міяк і Мудюк

В двох літах, коли ці острови не могли помістити усіх вязнів, Дзержинський призначив на табори ціле Мурманське побережжа

Вязнів уживають там до різних робіт і до будови доріг крізь ліси й болота Тому, що клімат для людей, до нього не привиклих, є не до видержання, тисячі соловецьких вязнів гинуть рік-річна при примусових роботах.

На Соловецьких островах панують страшні недуги шкорбут, малярія, гриб і інші. Та найстрашніші з усього є для нещасних вязнів нелюдські муки тортури, що їх видумують для них соловецькі чекісти

Як живуть вязні на Соловках

Коли ми приїхали на Соловецький остров, привітав нас рясний дощ Ми змокли до нитки, заки прийшли до так званого Кремлю, бувшого монастиря Староста Кремлю, що прийняв нас від конвою під свою "опіку", спрямував нас на залю одинадцятої робочої сотні

З тяжким трудом ми втиснулися до "залі", доволі просторої, що в ній було вже 460 вязнів

Годі був в цій товпі поворушитися, а вже надзвичайного зусилля треба було, щоб здобути собі сякий-такий куток на брудній долівці, Лежали одні на одних Яке там було повітря, годі навіть уявити собі.

На брудній долівці, стиснені, лежали не люди, але радше людські тіні: брудні, обірвані, вкриті найрізнішими лахманами, засмарованими й помятими, якби зо смітника витягненими

В очах кожного була горячка, а на земляних обличчах пробивалося останнє вичерпання. Людські лахмани! Відпадки суспільности!

Отупіли на всі прояви життя, зрезигнували з усього, чекаючи терпеливо смерти, як одинокого рятунку й спасення.

Цей вид людської нужди й остаточного пониження поділав на мене і моїх товаришів дуже пригноблюючо. Невже і нас зіпхають совітські кати до ступня отої стоптаної маси?

Як працюють на Соловках

Та не довго дали нам відпочивати. Залунала команда "позір!"

На залю вийшов пяний чекіст і викликав усіх нових вязнів Коли нас порахували, окружило нас кілька озброєних чекістів і їхній командант закричав:

- Марш на роботу!

— Ми голодні! Від трьох днів нічого не їли — скрикнули ми всі рівночасно.

- Я вас нагодую, сякі-такі сини! А кулаком у зуби не хочете?

Оскаженілий чекіст зачав усіх вязнів по черзі окладати кулаками по головах. Серед нас було 19 старців, у тому 7 священиків

Як пізніш я довідався, цей чекіст називався Соколов. Він був знаний із своїх звірств.

Нас пігнали на пристань і казали нам виладовувати з корабля "Кляра Цеткін" 3300 пудів вугля і переносити їх на плечах яких пів кільометра від пристані Для 22-ох людей це була тяжка робота, тимбільше, що лив як із ведра холодний дощ. Ми працювали коло 25 годин без перерви й відпочинку

Чекісти підганяли нас без настанно, не позволяли навіть закурити. Коли хтось осмілився пристанути хоч на хвилю, зараз спадали на нього приклади крісів запеклих чекістів.

Це був перший для мене день примусових робіт у совітській каторзі на Соловецьких островах. Буду його памятати ціле життя Я падав від утоми, волікся останками сил, бо кожної хвилі приклад кріса міг мені розбити голову.

По 25-годинній гарівці нас відвели до табору й видали хліб три дні наперед. Та ми всі були такі виголоджені, що ззіли зараз увесь хліб Потім зачали ми сушити одяг і білля, бо кожний перемок до нитки

Та не довго дали нам відпочивати По чотирогодинній перерві пігнали нас до озера Перт, пів милі від Кремля, і там казали нам витягати з води на беріг розбиті трави. Ми знов перемокли в воді до нитки

Так мокли ми цілими днями, хоч була вже осінь і був великий холод. Та щож чекістів обходило наше здоровя? Вони нарочно видумували такі роботи, щоб нас якнайскорше винищити.

(Д. б.).

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ св. Петра й Павла буде в Мондері в ПЯТНИЦЮ, 29 ЧЕРВНЯ.

Жіноче Товариство св. Анни у Вегревил рішило відложити розіграву тикетів з 27 травня на 17 липня.

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПОДЯКА. Сердечну подяку Пресолодкому Серцю Ісусовому за одержані ласки, а зокрема за гарний ювілей Апостольства Молитви в парохії св. о. Николая складає — Анастазія Пасічна.

АМЕРИКА. Нове згромадження українських сестер. Щоб скріпити й поширити духовну працю між українським народом у Злучених Державах, Преосвященний Кир Амврос осонував в Америці нове згромадження наших сестер, що мають назву: **Сестри Місіонарки Покрова Божої Матері.** Матерній дім Сестер Місіонарок є в Стемфорді, в місці осідку Преосв. Владики й нашого Українського Семінаря. Там відчинено також гай-скул і новіціят для тих наших дівчат, що бажають вступити до монастиря Сестер Місіонарок, щоб посвятитись на досконалу службу Богові й духовній праці між українським народом.

Ми щиро радіємо ділом Преосвященого Владики й заохочуємо українських дівчат, щоб вступали охоче до згромадження українських Сестер Місіонарок у Стемфорді та ставали спільно до святої праці.

Одночасно просимо читачів "Світла" спомагати це наше Згромадження своїм щедрим даром на сплату довгу набутого дому.

Всі листи й жертви посилається на адресу:

Missionary Sisters of the Mother of God,
111 West North Street
Stamford, Conn. U.S.A.

ЮВІЛЕЙ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ В КАНАДІ. Деякі наші парохії в Канаді дуже гарно відсвяткували 100-літній ювілей існування католицької релігійної організації — Апостольства Молитви. Дві такі величні урочистості відбулись у Винипеґу й Едмонтоні.

В Винипеґу цей ювілей відсвяткувала парохія св. о. Николая. Ювілей тривав 3 дні. Були місійні проповіді, спільне св. причастя членів Апостольства Молитви й їхніх родин, а 3 червня гарний евхаристійний похід улицями міста до чотирьох вівтарів за проводом 3-ьох священиків і прийняття нових членів.

Крім того був у читальні "Просвіти" ювілейний бенкет, що його приладили кружки Ап. Молитви. На бенкеті були різні гості з Винипеґу, а також із інших парохій. Із Трансксни приїхали членки Ап. Молитви окремим басом. Головою бенкету була п-ні А. Назар. Промовляли всі три отці, п. Тараска й Загарійчук, а також привітали гостей 4 ревнительки Ап. Молитви. П. Загарійчук, шкільний радник міста Винипеґу, перечитав зворушливого листа, що його написав наш вояк із Німеччини про його стрічу з нашими людьми военними скитальцями та про їхню недолю, й заохочував присутніх до негайної допомоги тим українським жертвам війни. Після бенкету п. Краснопера зробив світлини з усіх членів Ап. Молитви. Різні гості замовили тоді "Світло."

Якщо з нагоди цього ювілею ще й чоловіки та юнацтво стануть ревними членами Апостольства Молитви, то парохія св. о. Николая матиме велику живу памятку, що її можна буде пізнати з побільшеного числа частих св. причастій.

В Едмонтоні 100-ювілей Ап. Молитви відсвяткувала наша парохія св. Йосафата дня 10 червня, в сам день празника Пресв. Ісусового Серця, за проводом Впр. о. пароха й едмонтонського ігумена В. Каменецького, ЧСВВ., великого ревнителя поширення Ап. Молитви й почитання Пресв. Ісусового Серця. Ювілейну Службу Божу відправив Впр. о. протоігумен В. Бараник, ЧСВВ., із дияконами, а проповідь про наше апостольство виголосив Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла."

Після богослуження був гарний ювілейний бенкет у Народнім Домі, де, крім едмонтонських парохіян, було багато представників Ап. Молитви й гостей із інших парохій. Господарем був Преп. о. М. Горішний., намісник о. Каменецького. Промовляли Впр. Отці: В. Бараник, В. Каменецький, П. Боднар і о. Трух, а також п-ні Тригук і п-ні Соляр. При цій нагоді гості склали коло $300 на памятковий образ Пресв. Ісусового Серця, що має бути приміщений в вівтарі Пресв. Серця в новій церкві.

По спільнім бенкеті було богослуження в церкві з посвятою Пресв. Серця, перепросьбою за зневаги й прийняття нових членів і п-ні Волошинської, як нової ревнительки Ап. Молитви. По богослуженні була спільна світлина перед новою церквою.

Ввечері, за проводом п. И. О. Прийми, відбувсь у Народнім Домі ювілейний концерт.

Цей ювілей причиниться до великого зросту Апостольства Молитви в Едмонтоні й незабаром едмонтонська парохія певно перевищить організацією Апостольства Молитви усі інші наші парохії в Канаді.

Щодо Апостольства Молитви, то це є перша релігійно-церковна організація, що повинна бути в кожній парохії. Де гарно розвивається Апостольство Молитви, там розвивається й підноситься рівень духовного життя парохіян. У цих парохіях, де діє Апостольство Молитви, є найбільше число частих св. причастій. Було б дуже бажаним, щоб із нагоди 100-ліття існування в Католицькій Церкві Апостольства Молитви ця організація була основана, або оживлена й побільшена в кожній нашій парохії.

ТОРОНТО. Св. Місія. За старанням і дбайливою підготовкою Впр. о. кан. П. Каменецького відбулась у його церкві Божої Матері Неустаючої Помочі перед великодніми святами велика місія. Проповідав Впр. о. В. Каменецький, ЧСВВ., едмонтонський ігумен, рідний брат о. каноніка, і Впр. о. І. Лесюк, ЧСВВ., професор св. богословія в Ґримсбі. Вже на першій місійній науці в неділю було дуже багато людей, а в понеділок число учасників іще зросло. Так уся місія пройшла в високім настрою. Про місію, крім української католицької преси, повідомили мешканців Торонта два великі щоденники "Дейлі Стар" і "Івнінґ Телеґрем", що подали вістку зо світлинами місіонарів. До успіху місії причинялось те, що були два місіонарі, а особливо ревні й довгі заходи о. каноніка та сердечні молитви парохіян за її успіх.

Окрему згадку годиться присвятити **"Дитячій Місії"**, що її провадив через 3 дні о. Лесюк при помочі Сестер Служебниць, учительок "Рідної Школи". В цій місії взяло участь 250 дітей. Завдяки прихильності п. В. Ситника й п. Є. Дурди, з Філії УНО, в місії взяли участь також діти з "Рідної Школи" їхньої організації. Не було нічого кращого, як бачити цих гарних українських діточок, що щодня, після науки, спішили до церкви і пильно прислухались до науки о. місіонаря. Признання за це належиться також і тим батькам, що бажають для своїх дітей не тільки знання, але й побожности-чесноти, й нашим Сестрам-учителькам, що наче ангели-хоронителі пильнували ввесь час того найкращого українського цвіту. По своїй місії діти мали гарний дитячий бенкет і спільну знимку, що була поміщена також у часописі "Івнінґ Телеґрем."

В цвітну неділю був останній день місії. Вранці всі лавки, сходи, захристії, переходи між лавками й заля під церквою, куди голосниками доходили слова св. богослуження й науки, були заповнені людьми. Стільки людей іще в церкві не було. А ввечері, по прощальній науці, оо. місіонарі поблагословили народ апостольським благословенням і Пресвятою Евхаристією, роздали місійні памятки з підписом Преосв. Кир Ніля й передали архієрейське благословення від Преосв. Кир Василія.

Місія в Торонті була цим великим живом, що за Божою ласкою принесло багаті плоди.

НОРМАНДО, АЛТА. Спомин про зимовий шлюб. День 15 лютня залишиться в памяті багатьох людей. Того дня було святого Господнього Стрітення. На дворі була завірюха й сильний мороз так, що не було як показатись на двір. З хати виходять молоді зібрані вже до шлюбу, Степан і Іван, два брати Коновальчуки і їхні наречені: Ганна Гоцко й Катерина Данилюк. Мороз любить усіх, бо кусає, як ті комарі.

Сідаємо всі до забудованих будок, а в брамі благословлять батьки Молодят і відпроваджують до церкви під шлюбний вінець. Далеко не виїхали, бо коні не хотять іти тому, бо дороги позавіювані так, що світа Божого не видно. Фірман крикнув на коней крізь відчинені двері, та як тільки зачинив дверці, коні шарпнули й санки перевернулись дверми в сніг. Вилізти було годі, бо нема більше дверей, а тут темно і дим із печика душить та й не дає кричати за поміччю. І ми всі лазимо, як ті муравлі одні по одних, і годі вилізти. А наші коні стоять, наче б їх ангел держав, щоб не тікали. Надіхали люди за нами й вирятували нас із біди й страху. І ледве на 12-ту годину ми добились до церкви, де Преп. о. Ю. Слота, ЧСВВ., відправив Сп. Службу Божу за Молодих і по св. причастю звінчав їх. З церкви скоро спішились до свого дому, бо всі були голодні й холодні. Пригода скінчилася, та спомин певно лишиться на довгі літа. —

БАСКОМБ, АЛТА. Благословення дому. Дня 1-го травня відбулося благословення хати п. М. Кіша в Баскомб, Алта. На цей день приїхали дяки — п. М. Буй і п. Іванишин із Спедден, щоб помогти при відправі. Службу Божу відспівав і поблагословив хату Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ.

По спільнім обіді присутні зложили $13.65 на фонд нової парохії в Авлзай, Алта. З того призначено $2.65 на пресу.

РЕДВЕЙ, АЛТА. Похорон дівчини. В пятницю, 4 травня, по цілорічній недузі, впокоїлася у Бозі бл. п. Катерина Корпесьо, в 19-тім році життя. Покійна була спокійної, милої вдачі й була загально люблена. Поки була здорова, пильно вчащала до церкви, на катехизи і до рідної школи. Брала участь в обидвох останніх конґресах, що відбулися в Мондері, а також гарно працювала серед юнацтва в парохії й у всяких підприємствах. Всім охоче послужила й нікому своїм поводженням не зробила прикрости. Не диво, отже, що на похорон покійної Катрусі прибуло велике число учасників.

Через два вечорі, 6 і 7-го травня, була перед похороном панахида в хаті в годині 9 увечері; на панахиді було повно людей, а на подвірю через обидва дні повно авт. Похорон відбувся 8 травня в годині 10 вранці, з дому, що в ньому вона так щасливо перевела своє молоде життя аж до тої хвилі, коли недуга прикувала її до постелі й де вона попрощала всіх, хоч не були присутні при її смерті. Покійна до останньої хвилі свого життя була при памяті. Коли бачила, що родина була сумна, то питалась, чого вони сумні та чого плачуть. Через увесь час недуги ніхто не чув від Покійної слова нарікання або скарги; все солодко переносила, хоч недуга була тяжка. Кілька тижнів перед смертю вислухала Служби Божої й прийняла св. Тайни й скріпила свою душу ласкою, чого сама просила, щоб було їй легче переносити терпіння, що їх післав їй Найдорожчий Ісус.

Похоронні богослуження відправив місцевий парох, Впр. о. Д. Джіголик, ЧСВВ., а співали два юнаки, Панилик і Сміхура. Все відбулось дуже гарно. В похороні взяло участь велике число людей, бу було поверх 50 авт. По. Сл. Божій о. Парох попрощав в імені Покійниці всіх учасників похорону, що з них більшість серед сліз заносили молитву за душу бл. п. Катерини.

Домовину несли юнаки; Петро Корпесьо (брат), Томко Прийма, Томко Гавалко, Федько Лесик, Микола й Василь Марко. Квіти несли дівчата: Надійка Панилик, Наталька Капець, Мілька Ткачик і Олеся Стира. Похоронною послугою дуже старанно занявся п. М. Смолик з Едмонтону.

Після похорону, на спільнім обіді присутні зложили жертви на сироти й на пресу в сумі $27.35. Збіркою зайнявся п. Григорій Кондро.

Жертви зложили: $5.00: М. Смолик. По $2.00: Д. Цвяк, Братя Лесики. По $1.00: Г. Кондро, А. Кабан, А. Крекотін, Т. Прийма, Ф. Коласа, М. Капець, І. Корпесьо, М. Фарина. Решта дрібні датки. Збірку розділено на вироблення кліші, сироти, "Світло" й "Українські Вісти."

Покійна полишила в смутку батьків, трьох братів: Петра, Томка, Сенька й дві сестри: Олю й Оленку.

ПОДЯКА. Щиро дякуємо о. пароxові Д. Джіголикові за відправу похорону, співакам, господиням, що займались обідом, тим, що принесли й зложили квіти, п-тву і родині Ткачиків, їхнім дівчатам, Гр. Фаринам, Гр. Кондрові, Н. і Н. Панилик (дівчатам), Н. Паниликові, М. Паниликові, М. Маркові, М. Зубикові, М. Озібкові, Кузикам і Ожібкам із Федори, П. Мельничукові й п. Семчукові із Едмонтону. Рівнож дякуємо всім учасникам похорону.

Засмучені батьки Іван і Анна Корпесьо, брати й сестри.

ЛЕВОЙ, АЛТА. Несподіванка. Дня 7-го травня родина й сусіди влаштували для п. Степана Предика несподіванку з нагоди 50-ої річниці його народин.

З тої нагоди п. Степан Олінський побажав ювілятам здоровя, щастя й багато веселих літ. П. Степан Якимишин заохотив до жертв на пресу і зібрав $4.00. З того $2.00 на "Світло."

КОПЕРНИК, АЛТА. Посмертна згадка. В четвер, дня 10 травня, відбувся в нас великий похорон. У вічність відійшов 8 травня один із наших піонірів, бл. п. Василь Юрків. Покійний народився 1879 р. в селі Денисові, тернопільського повіту. До Канади приїхав 1903 року й увесь час проживав у цій окрузі. Бл. п. Василь визначався кріпким здоровям і надзвичайною силою. Був гостинний, завжди веселий і лагідної вдачі. Для жінки був добрим чоловіком, для дітей дбайливим батьком, та старавсь про їхнє виховання. Для них придбав гарний маєток. Був жертвенний на добрі цілі. Полишив у смутку дружину, сина Петра, що фармерує близько батьків, дочку Марію, заміжню Іваськів, і 10 внуків; дочку Ганну покликав Бог до себе 1927 року.

Похоронні богослуження відправив Преп. о. Ю. Слота, ЧСВВ. Під час спільного обіду о. Слота згадав значення католицької преси а тоді п. М. Гармідер зайнявся збіркою, що принесла $50.00. Зложили свої жертви: п-ні В. Юрків — $25. п-ні І. Іваськів — $2.00. По $1.00: М. Гармідер, П. Юрків, Н. Прийма, Д. Кобильняк, П. Кобильняк, п-ні Р. Юрків, Т. Черемшинський, Є. Юрків, Н. Шалінський, п-ні І. Такаровська, М. Кругляк, І. Мелих, І. Помінчак. Решта дрібніші датки. — Максим Гармідер.

ПОДЯКА. Оцим складаємо сердечну подяку о. Слоті за похоронні богослуження, а також усім нашим знайомим, що взяли участь у похороні й віддали останню прислугу нашому покійному Батькові. — Родина.

Відійшов від нас. Сподобалось Господу Богу покликати до себе з веґревільської лічниці дня 9 травня, в 56-тім році життя бл. п. Івана Мидляка, одного з найсвідоміших українців в Алберті. До Канади приїхав покійний 1910 року з села Павлова, радехівського повіту. В 1912 році оженився з Евою Панас, що обдарувала його 9-ма дітьми. Коли 1931 року вмерла йому жінка, Покійний уже не женився вдруге й сам зайнявся вихованням дітей у релігійнім і національнім дусі. Завдяки дбайливості Покійника вони виросли всі на побожних членів парохії в Копернику. Покійник любив Католицьку Церкву й український народ. Був через 5 літ заступником голови парохії св. Вознесення й щиро старався, щоб у парохії було все якнайкраще. За старанням Покійника парохія зробила великий поступ. Для релігійної й національної справи не жалував ні часу, ні труду, ні грошей. При різних нагодах уладжував збірки на католицьку пресу. Не було такого зїзду в Мондері, чи Едмонтоні, щоб Покійник не взяв участи. Брав також участь в великім українськім Конґресі в Винипеґу як член БУК-а.

В приватнім житті визначався побожністю й давав приклад частим приманням св. Тайн.

Похорон відбувся 11 травня за старанням дітей — Теодора, Григорія й Тетяни.

Похоронні богослуження відправили Преп. Отці: Ю. Слота й М. Горішний. Останню прислугу віддала Покійному велика сила народу. Бл. п. Іван спочив біля своєї дружини.

Покійник щиро бажав, щоб в Едмонтоні основано якнайскоріше Виховний Інститут св. Йосафата. Це знали учасники похорону, тому на поминальнім обіді, що його справили діти, відбулась на поклик п. І. Стечинського збірка на Інститут св. Йосафата, що принесла $31.25.

Бл. п. Іван Мидляк полишив усім своїм знайомим якнайкращий приклад релігійної й національної свідомости, що проявлялась у невтомній праці й жертвенності. Молимося, щоб Христос подав кожній нашій парохії багато таких Мидляків, а йому самому вічне щастя. — Редакція.

СТАР, АЛТА. День Матері. Дня 13 травня родина Мальованих у Стар, Алта. справила гарний "День Матері" для своєї мами — п-ні Марії Мальованої. На цю гостину зїхалися кревні, сусіди й приятелі. Гостина відбулася в домі сина п. Гриця Мальованого. На памятку вручили діти п. Марії Мальованій гарну вервицю й інші дарунки. По промові п. Петра Мальованого з Лішор присутні відспівали "многая літа" й вдодатку склали $4.55 на пресовий фонд.

АВЛЗАЙ, АЛТА. Вінчання. Дня 20 травня Василь Штибель і Розалія Марія Дячук повінчались у церкві св. Юліяна в Корк, Алта. Повінчав їх Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ.

При цій нагоді була й перша відправа в місцевині Авлзай. Тут поселились люди із Стрий, Спедден, Вильна й задумують основати свою парохію.

По відправі й шлюбі була весільна гостина у хаті п. Андрея Штибеля, батька молодого. Під час нього промовляли о. Е. Пащак, ЧСВВ і п. М. Буй із Спедден, що завізвав присутних до жертв на допомогу новій громаді. Зложили $32.55, а з того на пресу $2.65. —

Нехай Бог поблагословить тих наших людей в Авлзай, що для спасення своїх дух стараються мати свою католицьку парохію. — Кор.

МАЛОЙ, АЛТА. Поминальне богослуження. Дня 23 травня відбулося поминальне богослуження за пок. Теодосію Сидір у хаті п-ва Івана й Ірини Тимофійчук, а жінки Василя Сидора. Службу Божу й парастас відправив Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ. На ці поминки зїхалася родина, дооколишні сусіди й приятелі.

По богослуженні п-во Тимофійчуки вгостили всіх гарним обідом. Під час нього промовляли о. Е. Пащак і п. М. Макар. При цій нагоді гості склали $5.25 на прес фонд. —Кор.

МОРКЕМБ, АЛТА. Преп. о. І. Процентій, ЧСВВ., звінчав 26 травня в церкві Всіх Святих п-ну Надію Ковальчук із п. Іваном Матвіїв із Плейн Лейку. Весільна забава відбулася в домі п-ва Демка й Химки Ковальчуків, батьків молодої. Під час весільної гостини о. Процентій виголосив сердечну промову про значення подружжя й склав молодій парі побажання щасливого життя на многі літа. Опісля була весела забава. П. П. Хміляр уладив збірку на пресу, що принесла для "Світла" й "Українських Вістей" $7.00.

В неділю, 17 червня, буде в нас богослуження й пікнік; увесь дохід із пікніку призначений на мальовання церкви в Моркемб. — П. Хміляр.

ПОРТЕДЖ ЛА ПРЕРІ, МАН. Всеч. о. В. Дзюрман, парох нашої парохії в Портедж ла Прері й невтомний скарбник нашого цінного Місійного Товариства св. Йосафата, має такий гарний звичай, що в своїй душпастирській ревності старається часто запрошувати до своїх парохіян когось із наших отців із добрим словом. Таку приємність мав і я дня 4 червня, після повороту з ювілейної місії в Винипеґу. На бажання о. Дзюрмана вступив я до Портеджу, а там увечері, після Молебня на честь Пресв. Ісусового Серця, місцевий відділ У.К.Юнацтва приготовив малий вечірок, що в ньому взяли участь члени У.К.Юнацтва й старші парохіяни. Спершу промовляли: о. Парох, п. Воробець, голова У.К.Ю. й п. Бандура, наш молодий богослов, а опісля я виголосив доповідь про апостольство парохіян між відчуженими від церкви нашими людьми, справу допомоги українським жертвам війни, виховання нашого юнацтва й нашу католицьку пресу. Крім цього була спільна перекуска, впис нових передплатників "Світла", хоровий спів юнацтва на платформі й спільний спів народніх пісень усіх присутніх із додатком "багатоліття" для кількох осіб, при чому згадали й саскатунського пароха, Всеч. о. Фірмана, колишнього молодого парохіяна в Портеджі. Сердечним "Христос воскрес" закінчили ми ті надзвичайні парохіяльні вечерниці в Портеджі.

Коли після цього вечірка ми вже самі з о. Дзюрманом осталось у хаті, то ми ще довго розмовляли про наші орґанізації в Канаді та про наш конґрес у Винипеґу. Вже була 4 год. досвіта, як ми йшли на спочинок. — о. А. Т.

Богослуження в Алберті

ЧЕРВЕНЬ

17 червня — Мондер
Приміція о. Мирона.

24. —
Пеко (Стар)
Чипман
Гилярд, св. Івана
Голден, місто (збірка на сироти)
Дервент, місто (празник)

25. —
Делф, празник
Плейн Лейк, празник.
Голден, фарми (збірка на сироти.

ЛИПЕНЬ

1. **Неділя.**
Ворвик — празник усіх святих, спільний обід і концерт за проводом СС. Служебниць із Веґревил.
Еншав — празник

7. **Різдво св. І. Христителя**
Айрон Ривер — празник

8. **Неділя**
Ґлендон

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

17. VI. **Нед. 4. по С. св. Д.** Гл. 3. Єв. утр. 4. — **24. VI. Нед. 5. по С. св. Д. Різдво І. Христителя.** Гл. 4. Єв. утр. 5. Тропарі 4 гласа й св. Ів. Христителя. — **29. VI. св. Ап. Петра й Павла.**

Старий стиль

17. VI. Нед. св. Отців. 1 попраз. Возн. Гл. 6. Єв. утр. 10. —**23. VI. Завпокійна субота. 24. VI. Схід св. Духа. — 25. VI. Пресв. Тройці.** Тропарі празника.

ЖЕРТВИ
НА "СВІТЛО"

П. Гарасимів, Портедж ла Прері, **$0.25. По $1.00:** Микола Шляпак із Норт Стар, Алта., в річницю смерти сина Михася; К. Дашків, Манчестер Н.Г.; А. Пасічна, Винипеґ; В. Черепущок, Лонґ Лак, Онт; о. П. Криворучка, Саскатун. — По **$2.00:** З несподіванки для Софії Федорук, Спас к. Мондеру; А. Шульковська, Шикаґо. — З весілля І. Матвіїва й Н. Ковальчук, Моркемб, Алта. — **$3.50.** — З несподіванки для п-ні Марії Лесюк, Мондер — **$3.55.** — З христин у п. В. Головача, Скаро, Алта. — **$6.75.**

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

РЕШТА ДОПИСІВ У НАСТУПНІМ ЧИСЛІ "СВІТЛА".

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Коли Папа Пій XII** промовляв до колеґії кардиналів у день свого іменика, св. Євгенія, то сказав: Мир, що тепер настав у Европі по шістьох-літах війни, є дуже непевний. Ніхто не може закинути Церкві, що вона не остерігала перед небезпеками, що їх крив у собі нацизм для християнської цивілізації. Навіть під час війни католицьке духовенство в Німеччині освідомлювало населення про відношення Ватикану до засад нацистської ідеології.

У цій промові св. Отець висловив надію, що німецький народ, позбувшись "діявольського марева" нацизму, вернеться назад до родини народів.

— **У своїй промові** до 40,000 спортовців, що були зібрані на площі св. Дамаза, папа Пій XII сказав, що міжнародні спортові змагання варті попертя, бо вони у значній мірі протиділають скрайньому націоналізмові. "Церква завжди займалась плеканням здорового тіла тому, що від здоровя тіла багато залежить здоровя душі."

— **Папа Пій** промовив до 6,000 членів молодечої орґанізації Католицької Акції в Римі й візвав їх поборювати суспільні або політичні доктрини, що противляться науці Церкви.

— **Преосв. Кир Василій** висвятив 10 червня в Ґримсбі на священиків двох молодих василіян. Нововисвяченими є: Преп. о. Мирон Дацюк, ЧСВВ., з парохії Спаса коло Мондеру, й Преп. о. Модест Ґнесько з Монтреалу. Тоді був висвячений також на піддіякона Преп. бр. Йосафат Шкварок, ЧСВВ., з Едмонтону. Дня 17 червня о. Дацюк відправить свою першу Службу Божу в Мондері, а о. Ґнесько в Монтреалі. Обидва молоді священики будуть призначені на професорів для василіянських студентів у Мондері, а також до душпастирської праці в Алберті. Можливо, що й "Світло" одержить від них нераз гарну лепту. Ми щиро радіємо священицтвом о. Мирона й о. Модеста й вітаємо їх просьбою до Всевишнього, щоб поблагословив їх у житті й праці успіхами нашого дорогого св. Йосафата.

— **Апостольський** делеґат до Румунії, епископ Андрій Кассуло, перебуває тепер у Букарешті під домашнім арештом комуністів. Червоний уряд заборонив йому переписуватись з Ватиканом. У 1935 р. епископ Кассуло, як апостольський делеґат у Канаді, відвідав був монастир і церкву ОО. Василіян у Мондері.

— **Апостольський** делеґат для Мадярщини архіепископ Анджело Ротта, був приневолений покинути Будапешт і вернутися до Риму.

— **В Австрії** комуністи завзято оскаржують католицьких священиків і епископів, що вони співпрацювали з нацистами. Найбільше нападають на примата Австрії, кардинала Інніцера. Духовенство однак має сильну оборону в народі.

— **Совітська** влада увязнила о. Леопольда Бравна, одинокого католицького священика, що був прилучений до американської амбасади в Москві. Ближчих відомостей про цю подію Москва не передає за границю.

— **В Брукліні**, Н.Й., 449 навернениців прийняли св. тайну миропомазання з рук епископа Моллой-я.

— **Єпископи** православної церкви в Америці, на своїм соборі у Шикаґо, відмовилися підчинитися владі патріярха Алексія, нововибраного голови більшовицької церкви.

— **Американський** сенатор Вандерберґ, що бере участь у конференції в Сан Франсиско, заявив, що релігійні сили є далеко більш успішні засоби до встановлення і вдержання тривкого миру, ніж сили мілітарні.

— **Уряд** у Каліфорнії звільнив усі релігійні й доброчинні заклади від податків.

— **У Ню Йорку** й Пенсилвенії мають повстати незабаром дві нові колеґії для хлопців. Католицьких колеґій для хлопців у Сп. Державах є тепер 76.

— **Американський** закордонний звітовик у Сан Франсиско, Карл Вейґанд, пише, що з зайняттям половини Европи безбожним комунізмом християнська ера цивілізації є поважно загрожена.

Програма Конґресу в Винипеґу

ПЕРШИЙ ДЕНЬ — вівторок, 3 липня. Вранці від 7 год., Служби Божі по всіх наших церквах у Винипеґу. Від 9-12 впис представників і гостей в Роял Олександра-готелі. Вписове $1.00. Кожна орґанізація матиме свої окремі вписові кімнати. — СПОЛУДНІ в 2 год. УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ КОНҐРЕСУ. Вибір конґресового проводу. І. Доповідь: НАША ПЛАТФОРМА — о. др. В. Кушнір. — Привіти державних представників. ІІ. Доповідь: ХРИСТІЯНСТВО Й ВІДБУДОВА МІЖНАРОДНЬОГО ПОРЯДКУ — о. А. Трух, ЧСВВ. — ІІІ. Доповідь ПОШАНА МІЖНАРОДНІХ ДОГОВОРІВ — адв. Д. Якимiщак. В 6 год. товариська ґутірка учасників конґресу й перекуска. Вступ $1.00.

ДРУГИЙ ДЕНЬ — середа, 4 липня. Вранці Служби Божі по церквах. Усі учасники матимуть нагоду приступити до св. тайн. — Від 9-12 год. ЗАГАЛЬНА ДИСКУСІЯ в залі нарад готелю. Тема дискусії: ОРҐАНІЗАЦІЯ під цю пору й у будучині. Централя в Винипеґу. (Учасники подадуть добре обдумані точки). — Після обіду, в 2 год. І. Доповідь: СОЦІЯЛЬНА СКРУТКА Й ДОЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІҐРАЦІЇ. — о. С. Семчук. — ІІ. Доповідь: РІЛЬНИЦТВО Й ТОРГОВЛЯ В ОРҐАНІЗМІ ЕКОНОМІЇ КАНАДИ — п. В. Филипович. — ІІІ. Доповідь: ПРОБЛЕМА РІЛЬНИЦТВА Й ІНДУСТРІЇ В КАНАДІ — п. Т. Мельничук. — IV. Доповідь: ПРОБЛЕМИ ЖІНОЦТВА п-ні М. Дима. — По вечері великий конґресовий КОНЦЕРТ у театрі Плейгавзі. Під час концерту — відчитання письменних привітів. Одну промову виголосить о. А. Трух, ЧСВВ. — Значки на концерт можна набути в залі нарад і при касі.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ — четвер, 5 липня. Вранці Служби Божі. В 9 год. у конґресовій залі ВСТУПНЕ СЛОВО ПРО ГРОМАДЯНСТВО — виголосить п. В. Вал, а опісля цього відбудеться ЗАГАЛЬНА ДИСКУСІЯ на тему: ВІДНОШЕННЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У КАНАДІ ДО РІЗНИХ МІСЦЕВИХ І ПОЗАМІСЦЕВИХ ПРОБЛЕМ. Українські й неукраїнські політичні орґанізації в Канаді, наші школи, преса, лічниці, добродійні заклади, церковний обряд, рідна мова, священицькі покликання, український католицький фонд, наша інтеліґенція, купці, проблеми в Европі. — Перерва на обід. — Сполудні, в 2 год. І. Доповідь: УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — о. І. Бала, ЧНІ. і п-на А. Жук. ІІ. Доповідь: НАШІ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНІ Й ЕКОНОМІЧНІ УСТАНОВИ — п. І. Пасняк. — ПРОГОЛОШЕННЯ КОНҐРЕСОВИХ УХВАЛ. — На закінчення конґресу спільний БЕНКЕТ у готелі. Промови славних гостей. Вступ на бенкет $1.00.

ЦІЛЬ конґресу: — Створення в Винипеґу Української Католицької Централі, вияснення й проголошення "Вірую" нашого становища й започаткування молитвою, працею й жертвою нової доби нашого життя в Канаді — для Божої слави, добра Канади й українського народу.

НОВИНКИ

— **Під час** домініяльних виборів у Канаді, дня 11 червня, перемогла ліберальна партія за проводом 70-літнього премера МеКензі Кінґа; лібералн здобули 118 місць. Консервати, за проводом Брекена, вибрали 63 послів, соціялісти С.С.Ф. із провідником Калдвелом 26 послів, Суспільний Кредит із провідником Ловом 13 послів. Інші вибрали 21 посла, між ними одного комуніста.

Із українців стали послами 2: А. Глинка з Веґревил, Алта., С. К., уже другий раз, і Ф. Запілітний із Давфин, Ман., С.С.Ф.

— **В минулих** наших домініяльних виборах право голосувати мало 7,250,000 осіб.

— **Дня** 28-го травня Злучений Український Американський Допомоговий Комітет вислав знов на допомогу українським жертвам війни в Европі $7,000, а саме на адресу Впр. о. Перрідона, пароха української католицької церкви в Парижі, з призначенням для Українського Допомогово Комітету, що там уже зорґанізувався та вже функціонує.

Гроші ті мають бути вжиті на допомогу найбільш потребуючим українцям у Франції, Бельгії та Луксембурґу.

— **Бюро** Райтера подає з Лондону, що совітська влада веде тепер на західньо-українських землях пропаґанду на такі великі розміри, що вживає до цього аж 38,000 спеціяльних аґентів, що обїжджають українські села й міста з промовами й докладами. Крім того вислано на ті землі 13,000 учителів і чотири мільйони совітських шкільних підручників.

— **Орган** червоної армії "Красная Звезда" в Москві обчисляє воєнні втрати України на 2,500,000 убитих серед цивільного населення, 1,500,000 з армії поляглих на боєвищах, а 3,000,000 заточених німцями як раби в Німеччину.

Одна третина населення України осталася без даху над головою, а всі матеріяльні страти України через війну сягають до 100 більйонів долярів.

— **На конференції** в Сан Франсиско Совіти по довгих і настійчивих домаганнях інших країв перестали домагатися права "вето", що позволяв одній із великих пять держав своїм внеском спинити розправу над якоюнебудь міжнародньою справою.

— **Бономі**, премер Італії, заявив, що зречеться свого уряду, скоро тільки партії погодяться на кандидата на нового премера. Труднощі в виборі нового кандидата робить комуністична партія, що за всяку ціну намагається поставити свого.

— **Найвищим** цивільним урядником у Німеччині є тепер Др. Ганс Фукс, що зістав назначений "оберпрезидентом" у області Рену. Др. Фукс, що був таким самим урядником, заки Гітлер усунув його через його католицький світогляд, заявив, що прихід Гітлера до влади треба приписати несправедливостям Версайського Договору.

— **Особистий** представник президента Трумена при аліянтській комісі заявив, що Німеччина буде позбавлена різних індустрій, що дали б їй змогу колись приготовитись до війни. Одні індустрії будуть перенеселі кудиінде, а ті, що їх не можна перенести, будуть знищені.

— **В Берліні** відбулося перше засідання аліянтської контрольної комісії, що буд урядм для окупованої Німеччини. До німецької столиці прибули на засідання ґен. Айзенгавер, маршал Монтґомері і представник Франції. Однак засідання тревало тільки пів години. Совітський представник маршал Жуков заявив, що він не має інструкцій з Москви для продовження переговорів, поки червона армія не посунеться далі в Німеччину, щоб зайняти під свою окупацію частину території, що тепер є під окупацією Британії і Злучених Держав. Виступ Жукова був такий несподіваний, що Айзенгавер і Монтґомері залишили конференцію, відмовилися від бенкету в їх честь і відлетіли додому.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодинокe число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1-го липня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 13

ЧИ УКРАЇНЦІ ДОБРІ ХРИСТІЯНИ?

ПАМЯТАЙ СВЯТКУВАТИ СВЯТИЙ ДЕНЬ!

Кожного побожного християнина можна, між іншим, пізнати з цього, що він завжди набожно святкує неділю й свято.

Щоб люди серед багатьох журб цього життя не забули про Бога й про свою найвищу ціль, наказав їм Бог святкувати один день у тижні. В цей день тіло відпочиває, а душа займається більше Богом і небом та відсвіжує в собі бажання вічного життя й щастя. Навіть святкова одежа, що її вбираємо в ті дні, пригадує нам наш будучий щасливий стан у небі.

В старому заповіті, на памятку визволення жидів із єгипетської неволі, Бог приказав був їм святкувати суботу. Жиди заховували суботу дуже строго. В суботу не вільно було робити й найменшої роботи. Зневаження суботи було каране смертю.

В новому заповіті, на памятку славного Христового Воскресення, завели апостоли святкування неділі. Крім того св. Христова Церква установила ще інші свята, що їх ми святкуємо так, як неділі.

Ми, українці, як добрі християни, повинні завжди й якнайкраще святкувати ті святі дні. В неділі й свята ми повинні залишити всякі тяжкі роботи, брати щиро участь у церковнім богослуженні й старатись більше, як у будень, про добро душі й відпочинок тіла. В ті святкові дні ми повинні зо своїми дітьми прибути на Службу Божу, вислухати набожно проповіди, прийняти св. тайни, взяти участь у орґанізаційних сходинах за проводом о. пароха, а вдома перечитати релігійний часопис і добру книжку, повчити дітей катехизму, відвідати свою рідню, або хворих у лічниці, чи й спочити по тижневій праці. Можна також мати легку, приємну, гідну християнина, розривку.

Хто по-християнськи святкує неділі й свята, той милий Богові й доступає Божого благословення. Хто гідно святкує святкові дні, має щастя в своїх підприємствах.

Хто святкує неділі й свята, того Бог береже від усякої небезпеки. Через святкування неділі і свята ми доступаємо помноження дочасних дібр.

За те несвяткування святих днів стягає на цілі родини всякі нещастя, як недуги, вбожество, неуспіх у підприємствах. За те, що жиди залишили були святкування суботи, збурив Навуходонозор за Божим допустом Єрусалим і взяв їх у неволю. Звичайною карою для тих, що то зневажають неділю й у цей день не йдуть навіть до церкви, є те, що стають невільниками всяких проступків. Хто в неділю шукає багатств цього світу, знаходить багато гріхів, а тратить скарби неба. Хто працює без перерви, навіть у неділю й свято, підкопує своє здоровя. Хто працює в неділю, цей стає наче самовбивником. До такого говорить Господь: "Навіщу вас убожеством" (Левіт. 26: 16). Недільна праця не приносить ніякої користи, бо на ній не спочиває Боже благословення; праця в неділю й свято це радість для діявола. Хто працює в неділю, є злодієм, бо окрадає Бога з належної чести. До такого відносяться слова: "Як прийшло, так пішло". Тому дуже часто той, що працює в неділю, й свята тратить усе своє майно, а нещастя спадають на нього одне за одним. Неврожай, град, повінь, посуха й інші прикрі випадки, це нераз кара за несвяткування святого дня.

Несвяткування неділі підкопує родинне життя. Коли члени родини не уникають церкви й богослужень, затрачують у собі поволі свідомість своїх обовязків і сходять на манівці. Родинні звязки розриваються. Коли батько працює в неділю, не може сповнити свого найсвятішого обовязку тобто виховання дітей, бо не має коли ними зайнятися.

Таке розірване пожиття поодиноких родин відбивається шкідливо також і на суспільності, бо де захитані підвалини, там валиться й увесь будинок. Люди, що не слухають Бога, не будуть слухати й своєї державної влади. Назріває дух бунту й революції. Суспільність, що не святкує святого дня, забуває всякі релігійні практики, Бога й свою останню ціль, а тому живе погано й вертається до давного здичіння. А вкінці — яка неділя, такий і день смерти.

Тут у Канаді й Америці, де є часто відмінні умовини життя й праці, ніж у Старім Краю, наші люди бувають нераз змушені для кусника хліба працювати в неділі й свята тимбільше, що на наш старий календар не звертають уваги й через цей наш невигідний календар навіть у найбільші свята приходиться нашим людям іти до роботи, а дітям до школи, що є для нас шкідливе.

Та що найгірше, то це, що деякі люди вже без конечної потреби й без дозволу Церкви напр. жнуть і молотять у неділі й свята, опускають Сл. Божу через прогульки й інші підприємства так, наче б то в нас були самі більшовики. Через це виходить таке, що жиди й суботники краще святкують свої свята, ніж українці-християни! А як іще додати до цього ломання посту в середи й пятниці, мов би в нас не було ні віри, ні Церкви, ні заповідей, то мусимо зо смутком признати, що наш український народ в Канаді й Америці багато затратив із свого християнського характеру.

З огляду на такий сумний занепад релігійности між нашим народом і закинення в багатьох випадках нашої вікової української традиції щодо святих днів і заховання посту, конечною є річчю, щоб священики своїми проповідями, наші католицькі редактори статтями, а всі побожні українці своїм добрим прикладом і словом заохоти та перестороги стaнули в обороні християнського ладу й духа в нашім народі на американськім континенті.

Щоб українська нація була завжди християнською нацією. Щоб українці завжди сповняли всі заповіді.

Вартість Часу

З християнської філософії життя

Кажуть люди, що час такий дорогий, як гроші.

А християнські філософи кажуть, що час багато-багато вартніший, бо за час можна дістати щось багато більше й вартніше, ніж за гроші.

І це правда. За час можна дістати — небо; а за які гроші можна купити те вічне щастя, що його на землі ні око не бачило, ні ухо не чуло, ні серце людське не збагнуло? Час стільки варт, що сам Бог, бо за добре вжитий час можна певно здобути вічне посідання найсвятішого Бога; а в кого є такі гроші, що за них можна б купити Творця неба й землі? Так, час дуже, дуже дорогий. Ми можемо втратити ввесь маєток, усе здоровя, а навіть життя — і це нам не зашкодить. Та якщо ми втратили б час свого життя, то ми втратили б усе й тоді на нашому гробі могли б безпечно написати: "Змарнував увесь час. Шкода, що жив."

Головна прикмета часу така, що він короткий, і скоро минається. Скоро мчить багатовесловий човен, і легко й завжди з бігом струї; тільки зо зміни берегів можна пізнати, що човник раз--ураз посувається вперед. Подібно й людське життя посувається легко й живо по гладкій струї часу й тільки зо смерти товаришів спостерігає, що воно йде невпинно вперед.

Залежно від того, як сам уживаєш часу, він готов служити тобі, або шкодити. Кому дні проходять, не наблизивши його до цілі, такого індійський філософ прирівнює до міха, що дме, але не живе.

Щасливі в небі й проклятi в пеклі бажали б мати ще хоч дрібку часу; перші, щоб збільшити своє щастя, другі, щоб через сердечне каяття захоронитись від вічної погибелі. Та це для них неможливе. Тим більше повинні ми користати з часу, що маємо спромогу користати з нього аж до самої смерти для свого добра.

Часто людина робить багато, та, поправді, нічого не робить, бо не робить того, що повинна. Час пливе з шумом, поспішаючи до вічности. Поможи мені, Боже, щоб кожний день наближав мене до Тебе!

Що хочеш зробити для вічности, це роби зараз, коли тільки зможеш. Нехай кожна твоя година буде зайнята й добре використана, бо не знаєш, чи їх матимеш багато; не лишай ніякої рожі на галузці, бо може, заки нова зацвіте, мусітимеш умерти.

Журись цим, чи ти довго поживеш на землі, чи коротко, але про це пильно старайся, щоб, як умреш, ти міг бути допущений до того місця, "Ідіже ність болізнь, ні печаль, ні воздиханіе, но жизнь безконечная."

Місячне намірення

Щоб Усі Були Одне...

Христос спасає людей через Свою Церкву

Бог сотворив людину на те, щоб життям, залежним від Нього, здобула собі те щастя, що ним вічно тішиться сам Бог.

Та, на превеликий жаль, людина стратила все те через гріх. Тоді Бог постановив скористати з гріха й ще більше виявити свою любов і своє милосердя. Не хотів смерти грішника, але бажав, щоб він навернувся й жив. Спонуканий милосердям і непонятою до людей любовою, наблизився до них чудесним способом, — через Ісуса Христа.

Цеї надприродної своєї присутности не позбавив Христос людей і в пізніших віках: Він лишився між нами в основаній Ним Церкві. Його видимий учительський уряд навчає нас; Його пастирський уряд керує нами; Його прилюдне почитання Бога підносить нас і потішає; Його видиме життя ласки оточує нас. Великий Душпастир Ісус Христос живе і діє серед нас через свою Церкву.

Кожна людина повинна належати до Христової Церкви

Тому, що Христос діє й спасає людей через свою Церкву, то там, де є Христова Церква, там є Христос. І як першим обовязком людини було, з послуху Богові, слухатись Христа, так першим обовязком християнина з послуху Христові, є — слухатись Церкви.

Божий приказ приналежности до Христової Церкви зовнішньо і внутрішньо відноситься до всіх людей. Хто переступає якийсь інший Божий закон, той противиться Божій волі тільки в якійсь частині; та хто виступає проти Церкви, цей вирікається Бога й Його основного права. Такий є зрадником стану в державі Бога, бо бунтується проти влади царя.

Прикмети Христової Церкви

Христова Церква є католицька, соборна, всесвітня тобто загальна, для всіх. Пан і Основник Церкви установив її для всіх, усі потребують її і всім вона вистарчає. До Христової Церкви приходили вже всілякі люди: жиди й греки, багаті й убогі, вчені й неграмотні, королі й піддані. А ті, що ще не належать до неї, аж тоді почують себе щасливими, як признають Христову Церкву за Матір.

Христова Церква є свята така, як її пресвятий Основник. Уже 19-сот літ доводить вона людей до святости. Багато з них стали навіть дуже великими святими. Хто бажає жити правдиво християнським, святим життям і до такого життя заправити також своїх дітей, повинен конечно стати членом Католицької Церкви, що одинока в світі може довести людей до святости.

Хто поза Церквою, той нещасливий

Душі доброї волі завжди шукають Бога й тих засобів, що їх Бог установив для нашого спасення. А що для цього Ісус установив Католицьку Церкву, то тому кожна людина в світі повинна бути дійсним, живим членом тієї Церкви. Хто говорить про різні церкви, наче б то про якісь добрі, живі частини Христової Церкви, цей милиться, бо є одна тільки правда, один Бог, одна наука. Що не є правдиве, є фальшиве, а хто вірить у щось незгідне з правдою, той блудить. Тільки правда може зробити людину вільною, тільки Католицька Церква може зробити людину щасливою.

Хто без власної вини не належить до Католицької Церкви, той не має гріха, але завжди є це для нього нещастям. Може хтось без власної вини бути в несвідомості й у фальші так, що не розуміє науки Церкви, що через життєві привички й спосіб думання, через пересуди й упередження, що сплітаються з найдорожчими споминами про батьків, учителів, товаришів молодости, голос Католицької Церкви є для нього голосом накликуючого в пустині. Такий не буде навіки нещасний, бо він блудить без власної вини. Бог не відкаже йому Христової ласки, щоб тільки мав щиру волю сповнити все те, що Бог зарядить для його спасення. Проте така людина не знаходиться на королівській дорозі спасення, приготованій Богом для всіх. Не знаходиться в кораблі спасення, що його призначив Бог для всіх. Пливе в крухкім човнику по бурхливім морі — настільки вільний від провин, наскільки, не зважавши на щиру волю, не знайшов одинокоспасаючого корабля. Тільки в такім значенні може бути хтось спасений поза Католицькою Церквою; не має він однак тієї помочі, що йому потрібна до спасення.

Католики й некатолики

Дуже велике питання для нас: як католики мають відноситись до некатоликів? Один чесний чоловік сказав: "На кожного некатолика треба дивитись, як на будучого католика, й відповідно до цього поводитись із ним." Чи ми може знаємо годину ласки, що її заховав собі Бог, щоб промовити до нього? Чи ми може не знаємо, що одних Бог кличе вранці, других пізно, а інших в одинадцятій годині? А може Бог у годині самої смерти погляне на нього милосердним оком і поможе йому вірою й любовю злучитись із Католицькою Церквою, хоч того може люди не побачать? У Бога все можливе й ми повинні це добре памятати.

Молімся всі!

Кожний католик повинен щодня, в церкві і вдома, молитись за навернення некатоликів, щоб випросити їм у Бога ласку навернення до правдивої Христової Церкви, що кожній людині, з кожної нації в світі, є конечно потрібна до спасення. Коли ж у цім місяці ще сам Святіший Отець закликає нас через Апостольство Молитви щоб ми своєю молитвою рятували братів некатоликів, то ми тим сердечніше кожного дня в місяці липні **благаймо Бога за навернення всіх некатоликів,** щоб вони за Божою ласкою пізнали й щиро прийняли святу католицьку віру — для Божої слави й свого спасення. Цим одночасно причинимось до сповнення сердечного бажання самого Христа з Тайної Вечері, "щоб усі були одне."

ДЛЯ ЗАГАЛЬНОГО ДОБРА

ЗАВВАГИ ДО ОДНОЇ СТАТТІ

В 24 числі "Українських Вістей", з дня 12 червня 1945 року, п. Б. Корчинський, пресовий референт організації Українського Католицького Юнацтва, помістив дуже замітну статтю п. з. "Не сон і мрії, але праця й дійсність." У цій статті п. Корчинський торкається таких справ, що важливі не тільки для юнацтва, але й для всеї української суспільности на американськім континенті, тому на деякі точки цеї статті хочемо звернути особливішу увагу читачів "Світла". Для кращого перегляду поділимо статтю на окремі частини. А в цій статті між іншим, читаємо ось таке:

"1. День-у-день, рік за роком, цілими століттями бажання волі, свобідної акції було жорстоко здушуване ворогом, а тоді українець, кріпак, не маючи змоги ділати, задоволявся мріями. Він лежав у кайданах і мріяв, що то він зробив би, як би то він був свобідний. Він із братами кріпаками плакав, нарікав, а коли ворога не було близько, навіть грозив йому, але за позитивне діло він уже не мав охоти братися. І страшне пятно лишила неволя на душі українця. Замість діл, він тепер лиш мріє. В нього сильно розвинена уява і він тепер живе так, як у просонні, далеко від дійсности.

2. Тут у свобідній країні вже й ворога не стало, а ми надалі плачемо, нарікаємо, грозимо. Послухайте: "Ще не вмерла Україна" — ми признаємось, що вона вмирає, отже може вмерти. І покажем, що... отже грозимо ворогові (але як його нема близько, щоб не чув...) "не пора москалеві й ляхові служить..." признаємось, що служимо й кажемо, що не пора служити, але далі служимо.. Слова, слова! А де діла? Тут воля й можна ділати, але ми "душу тіло положим", а коли прийдеться положити "кводра", то ми похнюпивши голови, мерщій тікаємо з залі.

3. Наша свобода, відвага, геройство, держава існують далеко за хмарами в мріях, а ми на землі вдійсності надалі кріпаки. Як нам тяжко взятися за позитивну працю!

4. Як тут у нас багато роботи, а ми далі бавимось у снах! Наші діти рідну мову забувають, наше юнацтво пропадає, а ми скликуємо великі зїзди, шумні промови виголошуємо, обговорюємо міжнародню організацію, укладаємо лад світу (наша уява, фантазія, понесла нас поза хмари), а в своїй хаті, громаді, нема ніякого ладу.

5. Ми, о ми грізні герої, ворогів клянемо, великі організації будуємо, а ті наші організації існують хіба в великій уяві організаторів, описані на папері великими статутами (міжнародньої ваги) та крилатими фразами.

Ми ворогам грозимо, їх заклинаємо, великі виховні інститути закладаємо, а в них чужою мовою між собою розмовляємо. Ми до братів наших у часописах чужою мовою пишемо (на свободі тут нас ніхто не примушує це робити), а коли нам хтось дорікає за це, ми викручуємось, що ліпше щось, ніж ніщо. Ліпше по-чужому до них заговорити, ніж нічого не казати, бо свого не розуміють. От наша Україна тут у Канаді й Америці "ще не вмерла", але вже лиш "дригає". Не лях, не москаль наш ворог, але ми самі собі найбільші вороги через наше страшне лінивство.

6. Добре мріяти, якщо мрії не стають остаточною ціллю і нашим паном. Добре закладати виховні інститути, якщо вони будуть справді "виховні", а не "бординг гавзи". Добре мати організації, якщо їх не будуть організувати анальфабети й хаотики. Добре скликати великі зїзди, конґреси, як що на них обговоримо як освободитись від ворога лінивства й як розвязати дрібенькі, але актуальні справи, що нас печуть і нищать. (Міжнародні питання лишім міжнародній конференції в Сан Франсиско). Добре це все мати й робити, але ще ліпше тримати ноги на твердій землі, на дійсності, а не літати в мріях поза хмарами."

На поодинокі точки статті п. Корчинського подаємо свої завваги.

1. Це правда, що наш український народ був цілі віки в неволі та що ця неволя полишила на ньому свої сумні сліди. Та чи це правда, що український народ "замість діл, він тепер лиш мріє" та що він тепер живе "так, як у просонні, далеко від дійсности"? Чи ті Українські Січові Стрільці, що по скінченні кріпацтва станули до бою за волю українського народу й своєю кровю зросили українську землю, то це було — просоння? А те творення української держави по першій світовій війні, з актами славного проголошення самостійности й злуки українських земель, зрошене кровю українського юнацтва під Крутами й по всій широкій українській землі — це мрія, фантазія? А те творення українських католицьких парохій і епархій у Канаді й Америці, будова церков, монастирів, шкіл, друкарень, лічниць, інститутів, сиротинців, преси, орґанізацій, складання тисячів до

(Продовження на стор. 5)

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Чому Католицька Церква забороняє вірним читати деякі книжки й часописи?

Католицька Церква забороняє вірним читати деякі книжки й часописи з тої причини, що державний уряд забороняє громадянам уживати деяких напитків і пігулок. А це, щоб вони через своє незнання чи нерозвагу не пошкодили собі.

Хоч деякі, що ще не мають досвіду, завзято люблять це перечити, певне є, що нерелігійні й неморальні книжки можуть зіпсувати моральне й релігійне життя й найкращого християнина. Наклепи й закиди, що їх повидумували рафіновані безбожники протягом століть, ще далі кружляють, сіють духовну руїну у душах, що не мають настільки знання, щоб відкрити хитро замасковану брехню. А скільки душ, колись шляхетних і невинних, тепер віддалися життю гріха й неморальности через стале й нерозважне читання розпусних байок!

Християнин, що думає, що має право читати всякі книжки без розбору, поступає так само, як людина, що прийшла б до аптикаря й домагалася б морфіни чи опіюма, кажучи: я знаю, що мені шкодить. І як що уряд має право ставити нагляд над продажжю й уживанням таких наркотиків, бо йому поручено здоровя громадян — то безперечно Церква має право наглядати над книжками й часописами, бо їй є поручена віра й моральність вірних.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Перший наступ незєдинених

Свій наступ на українську Церкву, зєдинену з Апостольською Столицею в Римі, розпочали незєдинені 1606 року, коли то польська шляхта збунтувалась проти свого короля Жигмонта III. Того року, в місяці травні, зїхалось до міста Сандомира 60 тисяч польської шляхти, а з нею протестанти й незєдинена українська шляхта з України й Волині за проводом князя Острожського, провідника незєдинених у боротьбі з українською католицькою Церквою. Тоді повстанці, в "Рокошовім Акті", подали свої точки, що їх сповнення вони домагались від короля за ціну зложення зброї.

Незєдинені повстанці подали й свої точки. Вони домагались, "щоб король привернув грецьку церкву в давнім її стані, зложив з уряду митрополита й єпископів послушних св. Столиці й повідбирав їм їхні добра, що ними вони користувались. На будуче, всі незайняті добра мали бути розділені між шляхту грецької віри, підчинену патріярхові й вибрану шляхтою округи." (Слова "Рокошового Акту"). Крім цього були ще й інші точки, що зясовували вимоги незєдиненої шляхти. А ці точки не домагались нічого більше, як тільки геть чистого знищення зєдиненої Церкви й урядового одобрення тиранії й сплюндрування, що їх допустилась була українська незєдинена шляхта.

Король, розумний володар і щирий католик, був би признав справедливі вимоги, та не міг віддати на поталу слушні права релігії й справедливости. Виступив отже проти бурі так із рішучістю, як із второпністю; на нещастя однак, польський сенат, що був коло нього, схилювавсь скоріш до переговорів і неслушних уступок, що тільки розхвилювало бунтівників. Після довгих переговорів вони розїхались до дому, та з постановою продовжати свої бунтарські затії, не зважавши на обітницю короля, що їхні домагання будуть розглянені на соймі, що мав відбутись наступного року.

На тім соймі король заспокоїв збунтовану шляхту, але неполаднані остались іще релігійні справи. Щоб утихомирити також і незєдинених українців, король видав у цій справі 18 червня 1607 року два розпорядки, один від сойму, другий від себе. Хоч ці декрети не приносили великої й правдивої користи незєдиненим, то всетаки українська незєдинена шляхта скористала з цього, щоб після королівського рішення вийти зо сповидом чести з тієї бунтівничої спілки з польською шляхтою, що за проводом краківського воєводи Зебжидовського й литовського князя Радзівіла, виступила була проти короля й власної держави. Згодом змаліло число й значення протестантів, спільників незєдинених, а з цим розбилась спілка протестантів і незєдинених для поборювання зєдинених і бундючість незєдинених ослабла. До їхнього розбиття прилучилась вкінці смерть їхнього провідника, князя Острожського.

Князь Острожський, великий противник унії

Князь Острожський умер правдоподібно 1 березня, 1608 року, проживши близько сотню літ. Не знаємо думок і почувань цього гордого старика з останніх хвиль його життя, та якщо він був би хотів зробити поважну, безсторонню застанову над своїм довгим життям і хотів бути щирий, то він мусів був почувати себе дуже впокореним. Його, дідича, а майже й наслідника великих київських князів, покровителя української Церкви, найбільшого магната в Польщі, що колись із легковажною вищістю піддержував єпископів, митрополитів, патріярхів та котрий навіть із самим королем поводивсь, як рівний із рівним, перемогли два українські владики. Два дрібні шляхтичі, його творива, винесені ним до єпископської гідности, відважились не тільки спротивитися його задумам, але й ладнати без нього справи з королем і папою та зробити проти його волі цю умову про церковне зєднання, що про нього тільки він, Острожський, повинен був мати вирішний голос...

Побачивши, що його відсунули в цій справі на бік, він постановив пімститися. Опанований духом пімсти, він через десять літ, при помочі всіх засобів своєї могучости, розвинув майже діявольську діяльність — і все те розбивалось, як морські хвилі до скелистого берега. Підбурювання шляхти, повстання братства, злука з протестантами, процеси, зїзди, виключення з церкви, явне насиля — він пробував усього й ніщо йому не вдалось. Кирило Терлецький умер у спокійнім посіданні луцького єпископства, а Іпатій Потій побільшив свої давні почесті ще й митрополичою гідністю, що її він носив багато величніше, ніж інші його попередники. Умова зєднання підписана в Бересті, що її одні не признавали, інші призабули, не була знищена. Вона осталась як основа нового уставу української Церкви й була вписана між державні закони. Око Острожського було настільки бистре, щоб передбачити, що в будуччині вся Україна прийме зєднання без спротиву. Не легко отже доводилось завмирати розяреному серцю того прегордого князя, що його мучила злість і надзвичайна гордість. Та на цім не скінчилось.

Розторощивши своєю рукою того руїнника, що задержав у схизмі тисячі вбогого народу, Господь досягнув і його власну родину. Показавши ще раз, що Він не шукає вини батька на дітях, але що Божа рука може досягнути винного, а при тім спасти тих, що оточують його, Бог забрав йому дітей, щоб їх злучити з правдивою Церквою. Острожський пробував ставити опір; однак він пізнав іще раз, що при помочі срібла своєї скарбниці, виставности свого двору й своєї збройної сили він не годен виграти справи з Богом. Не зважавши на його заходи та на впокорення й насиля, що їх сини переносили з великодушною підданчістю супроти свого батька, ті його власні сини покинули не тільки православну церкву, але навіть український обряд і стали католиками латинського обряду. На смертній постелі побачив Острожський, що вся його могучість буде вжита на піддержку всього того, що він поборював. Навіть його Остражська Академія, та твердиня церковного розєднання, мала стати, за проводом ОО. Ісусовців, передньою станицею католицької віри. Щобільше: в недалекій будуччині навіть його рід мав геть-чисто вимерти. Острожський мав трьох синів і дві дочки; всі вони вмерли без мужеського потомка; а його внука, одинока дідичка його величезного родового маєтку, була бездітня й тому мусіла передати все майно своєму кузенові, графові Заславському. Та на тім маєтку наче тяжів Божий проклін. Родина Заславських скоро вимерла так, що при кінці XVII століття імя й рід Острожських геть чисто загинули. Польський ґенеалоґ, Несецкі, засвідчає, що в останніх роках свого життя Острожський мав такі розсіяння під час молитви, що для забезпеки від розсіянь, казав по своїх церквах збудувати такі високі й закриті лавки, щоб він не міг бачити ніяких інших предметів крім самого вівтаря, що на нього він дивився через зроблене в тім забудованні віконце. З сучасників Острожського, що згадують про останні хвилі його життя, ні один не виявив ніякої надії на його спасення. (Д. б.).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Суперечка про першість
Глава 18:1-11

У той час приступили учні до Ісуса й спиталися: "Хто саме більший у царстві небеснім?" А Він прикликав до Себе дитя й поставив його серед їх і сказав: "Поправді, кажу вам, коли не змінитеся й не будете як діти, то не ввійдете в небесне царство. Бо хто впокориться, як те дитя, той буде більший у небеснім царстві. І хто прийме одне таке дитя в Моїм імені, той приймає Мене. А хто згіршив би одне з цих маленьких, що вірують у Мене, такому було б ліпше, щоб йому млиновий камінь завісити на шиї й утопити в морській глибині.

Горе світові від спокус. Одначе спокуси мусять приходити. Та горе тому чоловікові, що через нього приходить спокуса. Тому, коли твоя рука або твоя нога спокушує тебе, то відітни її та й кинь від себе; краще тобі безруким або калікою ввійти в життя, ніж із двома руками або ногами бути вкиненим у вічний огонь. І як твоє око спокушує тебе, то вирви його та й кинь від себе; краще тобі одноoким увійти до життя, як мати двоє очей і бути киненим у огняне пекло. Стережіться, щоб не зневажити одне з цих маленьких, бо кажу вам, що їхні ангели на небесах дивляться в лице Мого Отця, що на небі. Бо Син Чоловічий прийшов спасти, що було загинуло.

ПОЯСНЕННЯ

Одного дня, вернувшись із своїми учнями з подорожі по окрузі близько міста Капернаума, спитав їх Спаситель,

про що вони розмовляли між собою дорогою. Апостоли стидались відповісти, бо вони, почувши слова Ісуса про недалекий кінець Його життя та про оснування царства Месії, спорили між собою, хто з них у тому царстві буде перший. Може бути, що також та першість, що її Спаситель призначив у дечому Петрові, дала нагоду до такої розмови. Коли ж апостоли мовчали, Спаситель усів серед них і відповів на питання, що його вони мали на думці, кажучи: "Коли хто хоче бути перший, нехай буде з усіх останній і слугою всіх." Опісля прикликав мале хлопятко, що було недалеко, поставив його серед апостолів, обняв його та й каже: "Істино, кажу вам, коли не навернетесь і не станете як діти, не ввійдете до небесного царства."

Тут Ісус, у присутності безжурної й покірної дитини, виразно й відверто висказав свій суд про честилюбивість апостолів. Цей свій суд висказує з любовю. Він не картає апостолів і не заказує їм зовсім не дбати про славу й відзначення, тільки звертає їхню увагу що метою честилюбивости має бути в них не власне вивищення в царстві Месії, але здобуття великости перед Богом, що е ціллю цього царства. А щоб дійти до величі перед Богом, треба мати дитячу покору; бо мірою слави в небі, е покора на землі.

Спаситель показав учням також і спосіб, як особи високо поставлені в царстві Його Церкви мають поводитись, а саме повинні бути покірні та самозречені; мають уважати себе за останніх і за слуг. Як образ покори показує їм Спаситель дитину, що не думає про свою вищість від інших та про першість між людьми, не погорджує іншими й спокійно приймає останне місце, що їй призначать батьки.

Щодо покори, то вона е потрібна всім так до здобуття вічного блаженства, як і до участи в Церкві. Покора дуже мила Богові. Бог гордим противиться, а покірним дає ласку. Хто вивищає себе, той буде понижений, а хто понижить себе, той буде вивищений. Тільки ті люди стоять високо перед Богом, що самі себе понижують, шукають останнього місця. Покора має в собі щось високе й величне: вона стає до боротьби з самолюбством, перемагає його й робить людей подібними до Спасителя й самого Бога.

Між нами е чимало людей, що хворіють на гордість. Любимо пнятись догори, як той повій по ганку. Любимо, щоб люди нас підкаджували своїми похвалами, як ладаном. Нам так гірко, як інших вивищають, беруть наперед, а нас лишають позаду. Ми без похвали, вивищення, відзначення — як рибка без води.

А наш божественний Спаситель, хоч цар неба й землі, був покірний; так сам понизив Себе, що прибрав вигляд слуги й був послушний аж до смерти, а згинув на дереві, в найбільшому пониженні між двома розбишаками

Ми, християни, повинні бути такі, як Христос, глибоко покірні. Тоді будемо певно щасливі, бо "покірним Бог дає ласку."

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

1. РОЗДІЛ

Цісарська нарада

До них прилучився незабаром і Юлій Аґрикола, британський герой.

— Вітаємо тебе, вожде — сказав до нього на привітання цісар, змірexternal неохочим оком героя, що його недавно з заздрости відкликав був із Британії. Мусимо признати, що наша божественність не без надуми прикликала тебе сюди, бо нам відомо, що ти людина діла, а не слова, та що наради тобі не дуже до смаку; та з другого боку ми не могли здобутись без тебе на засідання, що в ньому найвірніші слуги батьківщини зібрались, щоб допомогти цісареві порадою.

— Я вдячний тобі, пане, що ти не поминув мене; бо хоч справді я почуваюсь більш спосібний до меча, ніж до таблиць і до лавки, то закликає мене сюди уряд консула, що ним відзначив мене вибір народу. Не знаю, чи наслідок відповість охоті, та на всякий випадок і на кожний поклик застанеш Аґриколу готовим до послуг рідному краєві.

Настала мовчанка. Цісар був несвій, а настрій пана впливав на дворян, як затьміння місяця на землю. Один тільки молодий Маврикій, надто молодий, чи може легкодумний, щоб звернути на це увагу, вільно усміхнувся серед задуманих.

По хвилині відізвавсь знову Домітіян:

— Одної ще розумної голови й одного вірного серця бракує нам тут: Флавія Климента!

— Правда! — скрикнув Луксурій, моргнувши очима, що тонули в товщі лиць і повік — присягаю на Йовіша, що з чесного сенатора вироблюється самолюб. Від якогось часу тікає від політичних справ, а тепер сховавсь від нас у своїй тускуланській віллі й це якраз тоді, коли наш божеський цезар бажав би допустити його до своєї ради.

— Заверни батька на кращу дорогу, Веспасіяне — сказав Домітіян до юнака; та очі юнака не відповіли притакуючо.

— З літами людина зміняється — буркнув Авреліян так тихо, що його слів не міг дочути його товариш у консульстві й сусід Аґрикола.

Але Маврикій повно почув, бо злегка почервонів.

Тут цісар дав знак рукою, що відкриває раду.

— Невеселі вісті спонукали нас до покликання сьогодні чесних синів Риму. Вам певно знаний свіжий напад даків на границі держави? Зухвалий Десебаль, хоч раз уже відчув на собі меч Домітіяна, проте ще раз відважується визивати його.

— Дай мені, цісарю, під мої прикази два леґіони, а я підіймусь стерти на мак ту сміливість — сказав Агрикола.

На те Луксурій крикнув із обуренням:

— Який же борець відважиться зробити це, чого навіть сам наш божеський цісар Ґерманік не міг зробити?

— Те, що наш божеський цісар Ґерманік уже зробив — перервав незручному підхлібникові Аврелій із легкою усмішкою, — аджеж усі ми памятаємо величний похід, що ним Рим прийняв його поворот — від багатьох літ земля не бачила такого дива.

— Правда, Авреліяне, але одної речі бракувало: бракувало Децебаля при возі переможця; а поки він у ланцюгах не стане перед народом, дацькій війні не буде кінця.

Авреліян і Луксурій переражені дивилися на сміливого промовця; та Аґрикола не змішався, хоч добре знав, який дразливий був для Домітіяна його невдачний похід на даків.

Тиран не відповів нічого, тільки зизом поглянув на нього, а той зиз не визначав прощення.

— Якщо вільно мені в твоїй найвищій і найсвітлішій присутності висказати свій осуд, — відізвавсь по хвилі Авреліян, то скажу, що, на мою думку, ніякий зовнішній ворог не може нам зашкодити, якщо в нутрі держави незгода й зрада не подадуть йому руки. Цього то ворога, ти, цезаре, при помочі богів переможи перше, а опісля звернеш свою переможну руку проти варвар, що роблять тобі меншу школу.

— Правду кажеш, консуле; нічим е Децебаль і його даки при черваку невдяки, що гризе наше батьківське серце й наповняє болем та тривогою. Таж бачите, що говорю справедливо? Досі ви бачили чесноту в моєму поводженні й на моєму обличчі!.. (Тут зарумянився злегка й поглянув довкола, радий із враження, що його зробив на слухачах.) Та що з цього? Нещасна є доля володарів, що їм ніхто не дає віри в справі заговорів, доки не впадуть від них. (Історичні слова Домітіяна).

На ті слова скликнув увесь збір із запереченням

Цісар говорив далі:

— Чи вам відомий заговір у користь Нерви в Асії.. (На лицях присутніх показався знак обурення). Саме сьогодні дійшов до нас лист від тільки-но туди перенесеного нами з Греції проконсула Фабрикія, що доносить нам, що застав його сильнішим і більш поширеним, ніж ми думали; на значних деяких передових родинах тяжить підозріння, що у ньому беруть участь, а між ними е вплетене імя Аполлона з Тіяни. Не даремно я завжди ненавидів філософів.

— Якце? — крикнув Авреліян — то цьому гордому мрійникові надокучили чари, а запахла політика? Та вони всі такі: вигадують дива, кують нові віри на забавку для товпи тільки на те, щоб опісля свого впливу вжити проти законної влади. Скільки їх буде, всі вони подібні до себе: ґностики, жиди, учні Симона Маґа, а головно християни — це обманці й зрадники!

- На Бакха, правду кажеш! — крикнув весело Домітіян розумний із тебе порадник і вірний підданий. Отже можемо запевнити тебе, що твоє бажання буде сповнене. Тільки трохи терпеливости, а всіх виловимо... Одного... двох... то вже навіть маю.

— Якже це, божеський пане?

— Слухайте Як тільки я одержав листа від Фабрикія, я видав прикази, щоб на Аполона зробити в усій державі нагінку, як на звіря, не думавши тоді, що цей звір буде такий дурний, щоб сам ліз у сіті. Невдовзі після того я йду до святині божеської Мінерви, щоб зложити їй жертву. Дорогою стрічаю якусь людину, чи чорта, великана з поганим зором і наїженим волоссям; признаюсь, мені стало смішно й я промовив до того діда. А він, однаково невторопний як і поганий, відразу признався до свого імени!.. Зайвим буде додавати вам, що перший його прохід по тій нашій розмові був до мамертинської вязниці..

Голосні оплески Луксурія й Авреля завінчали те оповідання.

Чи хочете забавитись трохи? Зараз скажу закликати того пугача, щоб нам щось сказав про свою маґію...

Може пізніше, не тепер, цісарю, сказав консул Юлій, згіршений цим, що, як думав, було пониженням поважної наради

Та тиранові не сподобались такі слова; плеснув отже в долоні і в одній хвилині, наче від якого закляття, заля наповнилась невільниками.

Приведіть нам сюди того старого дурня, Аполона! — сказав утішно.

За кілька хвилин привели перед "божеську присутність" того славного мудреця, що від кількадесять літ тряс усім Сходом силою свого розуму й дивною особистістю, а вигаданими чи диявольськими чудами зєднював собі уми людей, відвертав їх від науки апостолів, що їй був противний, як це кожний фальш мусить бути противний правді.

Дивна була його постать: надзвичайний ріст, черти лиця колись замітньої краски, тепер були вже знищені віком, бо мав понад девятдесять літ. Був босий і одягнений тільки в льняну одежу. Біла борода спадала до пояса, волосся ніколи не стрижене дико стирчало довкола висохлого й пожовклого, як пергамен, обличчя. Тільки очі світились у глибоких ямках, напів блудно, напів пророчо. Вся сила життя була, як здавалося, зосереджена в тих очах, бо решта постаті була нерухома як у трупа. (Д. б.).

СОЛОВКИ

ОСТРОВИ МУК І СМЕРТИ

На підставі споминів соловецького вязня М. ЦИБУЛЬСЬКОГО

В кігтях ГПУ

Копаємо могили

По двох тижнях такої страшної праці перенесли мене до

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1-го липня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 13.

Без Української Мови Нема Свідомих Українців. Навчайте Своїх Дітей Рідної Мови в Вакаційній Українській Школі!

"Коронація Божої Матері." Впр. о. ігумен В. Кменецький, ЧСВВ., благословить українське католицьке юнацтво в Едмонтоні під час зворушливої урочистости "Коронації Божої Матері." — Тільки така українська молодь, що працює в тісній злуці з Евхаристійним Ісусом і своїм душпастирем, приготовить кращу будуччину своїй нації. — Відділ У.К.Ю. й часте св. причастя юнацтва повинно бути відзнакою й окрасою кожної нашої парохії. "Єднаймось, щиро, юнаки, в ряди ставаймо враз, щоб разом всім вперед іти, куди Бог кличе нас!"

Наша гарна "Марійська Дружина" при катедральнім храмі Непорочного Зачаття в Филаделфії. З дівчатами наші Сестри Василіянки. — Сестри Василіянки, це найстарша організація українських Сестер. У Филаделфії СС. Василіянки ведуть цілоденну католицьку школу, сиротинець і друкарню. Крім того мають у Факс Чейз "Дівочу Академію" і ведуть українські школи по наших парохіях в Америці. До цеї праці треба ще багато більше Сестер. Тому добре зроблять ті наші дівчата, що вступлять до СС. Василіянок і посвятяться на службу Богові та для спасения українського народу. Адреса СС. Sisters of St. Basil the Great. Fox Chase Rd. — Philadelphia, Pa.

БАТЬКИ й ДІТИ

ЯК ПОЗБУТИСЯ ДИТЯЧИХ ХИБ?

Ліниві діти

Про Гнатка кажуть, що це робучий віл. Раннім ранком помагає матері стелити ліжка, стирати пороки, принесе дров до кухні, поможе мити посуду.. Одним словом нема другого такого хлопця. Скрізь помагає. Приходить із роботи додому ввечері втомлений батько, то Гнатко подає йому вигідні ходаки, забирає змочений плащ, щоб просушити в кухні. Що й казати, нема багато таких Гнатків на світі. І в школі Гнатко перший, коли є щось до зроблення. По скінченій науці ховає на своє місце крейду, порядкує клясу. Сказано, нема над Гнатка. Старшому прохожому на вулиці випала з кишені хустка з носа, Гнатко негайно подає. Там старша жінка двигає тяжку скриньку, Гнатко помагає зараз нести. Мало є таких хлопців! Неправдаж? Не є це взірець пильности? Та стрівайте. Тепер черга на Ганусю. Пригляньтеся цій дівчині! Черевики гаразд не зашнуровані, задачі не зроблені. В школі за крейдою не схилиться, учитель ганить її за лінивство й неувагу. Одним словом, то вже не теє, таких є багато... Коли встають ранком, то мати мусить кілька разів будити її, хоч уже остання пора до школи. Ганя невдоволена, бо мусить пити гарячий сніданок, бо мусить іти до школи й працювати. Коротко сказати — таких Ганусь повно. Прийде батько ввечері до хати, то не уступить йому місця. Вона на це за лінива. Чи не є вона сама образом ліни? Це протиставлення себе праці й чинові дає образ лінивства. Лінь, це щось відпихаюче. Дитина не хоче праці й тікає від неї, або жалує сили, енергії, зусилля, або взагалі нічого вже не робить. Життя дитини проходить у домі родиннім і в школі, серед гуртової праці, в хаті й такоїж праці в школі. Джерела лінивства треба по більшій части шукати в домашнім життi. Ліниві діти звичайно мають нехіть тільки до якоїсь одної праці. Найгірші до виховання такі діти, які не мають охоти до ніякої праці взагалі.

Лінивство повстає в родинній хаті звичайно тоді, коли дитині відбирають усяку особисту волю й почин. В цей самий спосіб родиться лінивство теж у закладах та установах, де сіра одноманітність убиває ініціятиву доросту. Цікавий був би список того, що дитині продовж одного дня дозволено робити, а що заборонено. Дитині не вільно бавитися з таких то і таких причин; не можна йти тудито, щоб не перешкоджувало. І так без кінця. Накази нершучі: "Зроби це, зроби те!" А потім нераз відкликують. До того батьки так мало мають довіря до спроможности дитини. Мати часто каже: "Зроблю це краще сама!" Батько гнівається, коли хлопчина врубає не тих дровець. А все те так сильно знеохочує дитину в її власні сили. Відтак за тим іде лінивство.

Що дитина старша, то більше діє на неї приклад. Коли син бачить, що батько оминає ту чи іншу роботу, коли точка має не надто роботящу маму, то й діти робитимуть подібно. Коли дити на зле зробить якусь працю і за те сміються з неї при інших, т це може нераз на довгі літа придавити радість і охоту до праці.

Будьмо справедливі! Таж ми самі не все робимо охоче й вовсім добре, хоч при дітях кажемо йнакше. Тому слушно каже народня приповідка, що "яблуко не падає далеко від яблуні."

Якже нам поборювати лінивство в дітей?

Дорогий батьку, дорога мати шановний учителю й чесна пістунко: **Л а й к о ю** **ніколи не виженете лінивства з дитини. Треба Вам це постійно памятати.** Виховники часто роблять цю похибку. Мами часто кленуть. Особливо ж у жінок того рода лайки й нарікання на дітей часто переходять у звичку. Лайка надзвичайно шкодить у вихованні.

Для великого гурту людей праця це мука. В таких випадках треба особливу вагу класти на вислід праці. Ті бідні, ліниві діти чують так мало слів заохоти. Чому так часто служниці покидають службу? Бо господині так мало коли доцінюють їхню працю... Вислід праці часто осолоджує її муку. Чому дитина така витревала в забаві й не зважає нераз на дуже великий труд? Бо манить її вислід забави. Та й ми старші теж неохоче бавимося, коли в грі не маємо успіхів. Ліниву дитину треба розумно й обережно вчити, як находити радість у праці. Нехай батьки дають таким дітям найзвичайнішу, та приємну працю. Коли дитина виконає її хоч би якнебудь, хай скажуть їй, що гарно зроблено. Коли спитати ліниву дитину, що за працю вона любить — то завсіди назве якусь працю, що дитині буде на руку. Тоді саме таку працю буде охоче робити. Можна таку роботу казати повторити, ставлячи притім більші вимоги, й домагатися лішшого виконання. Та ми часто кладемо вагу на великий труд, а лінивих дітей оставляємо лінивими. Коли при такій приємній роботі дитина матиме якийсь успіх, тоді згодом можемо вимагати від неї більше. Даємо їй інші, важчі завдання, згодом даємо робити важчі праці. Так помалу, збільшуючи вимоги, поборемо лінивство. Таким способом зробимо вже дуже багато. До того треба чимало терпеливости. Лінива дитина легко впадає знову в лінь. Неодного виховника може ця морока відстрашити. Але чому вимагаєте від дитини більше, як від лінивих старших?... На жаль старші вміють різними способами своє лінивство закрити звичайною суєтливістю. Лінивство дитини вкорінюється нераз довгими літами. Тому тільки довголітня терпеливість може його виполоти. Саме

(Докінчення на 3-ій стороні)

Наші славні молодці-спортовці з Колегії св. Василія в Стемфорді, Конн. — Було б нам приємно подивитись, як вони грають "бейсбал", та що їм годі приїхати до нас, то тимчасом мусимо приглянутись їм на цій світлині. Кожний із них виглядає як "шустка" й їхній професор атлетики, п. Михайло Стецик (у середині) почувається вдоволено, а навіть їхній ректор, Впр. о. С. Гриньох, хоч його нема на світлині, певно веселіше дивиться на світ і тішиться надією, що з його стемфордських спортовців будуть може колись гарні українські католицькі священики. — Редакція "Світла" пересилає цій спортовій дружині сердечний привіт і побажання здобути чемпіонат у спорті, приватнім житті й праці для Бога й рідної нації.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Instructive and Educational Section

Boy Meets Girl

THE CHRISTIAN WAY

Rev. F. Gartland, C.S.C.

The Positive Side

Once convinced that you and your girl are Temples of God, you will do everything you can, **in a positive way, and at any price,** to retain your personal purity and to protect the modesty and loveliness of the girl you respect — **even St. Joseph kept himself spotless and safeguarded the virginity of Mary the Mother of God!**

You will keep ever in mind the natural and necessary relationship between **your conduct now** and **your status later in marriage**. If you want the girl you go with now to be the best wife she can be for you and the best mother she can be for your children; if you yourself want to be the best husband you can be for her and the best father you can be for your children, there are no two ways about this: **you and she cannot spoil one another now on your dates and in courtship!**

If you are selfish, loose, crude, animalistic and unreasonable **now** do not expect that you are going to be unselfish, highminded, gentlemany, spiritual and controlled in marriage. That isn't the way the walk up to the aisle to the altar works. **The Sacraments — matrimony included — do not** change **nature, they** elevate **it** — IF IT IS DISPOSED TO BE ELEVATED.

Living up to the Christian ideal of holy purity obviously implies the greatest caution and prudence with regard to such things as kissing, embracing, dancing and drinking. Not that any one of these things is wrong in itself, but **you can never forget** — much as you would like to — **the fact of concupiscence**. That fact means that **human nature is upset,** that the law of the flesh is ceaselessly fighting the law of the mind. Because of this fact, it is **all too easy to ignite the passions**. (Leave liquor alone or **be very moderate**). And it is all too hard not to follow the "simple" way of the world which ignores the struggle, tries to forget, pretends, **sells the priceless Christian heritage of life divine for the sordid mess of sense-nerve-and muscle life lived in the barnyard.**

A Simple Program

Not to wind up in this pigsty, **you need a program.**

(1) You will consecrate yourselves to the Mother of God and Saint Joseph.

(2) You will frequently tap divine grace at its fonts in this world — Mass and Holy Communion, confession and prayer.

(3) You will never be too much alone.

(4) You will understandingly break away at the first sign of danger.

(5) You will not overemphasize the merely physical, bodily aspect of dates and courtship **but will rather, in proportion, also cultivate your mutual interests of mind and heart: a taste for good reading and music, conversation and sports.**

(6) You will learn how to walk — and like it.

(7) You will gradually learn to prefer to keep out of nightclubs and hot-spots because it will dawn on you that the saying, "the world is too much with us," really means something.

Confession A Special Help

Falsely you think, "Priests do not understand the force of fallen nature." They do. The Mother of God is "our tainted nature's solitary boast." And St. Paul himself put it in writing for the world that he knew the sting of the flesh. As a matter of fact, because of their studies and the thousands of true-life dramas priests hear, **they happen to be the best qualified men in the world to understand and to sympathize. But they respect the truth and love Jesus Christ. They will not tell you black is white or that yielding to temptation is not a sin.**

Buck Up, The Saints Did

Learn to buck up under pressure. Pray for the grace and strength of the saints!

Never make the stupid mistake of thinking the saints had a different nature, lived impossible and unreal lives. **The saints had what it takes.** Learn your lesson from them. With regard to the problems that come up between you and your girl, **you will never "come through" unless by the grace of God and YOUR OWN Christian Heroism.**

Pray that your girl may be as strong as St. Agatha. Agatha said to the judge and her executioner: "I die gladly. Aren't you ashamed to touch my breasts you who were nourished by your mother's breasts?" And, as for yourself, pray that you may be as strong as St. Thomas Aquinas. He was confronted by an attractive but evil girl and he drove her out of his room with a fiery fagot! **He would not dilly-dally with the occasion of sin!**

You may be tempted to think remarks such as these are "way out of focus," "that is the twentieth century, Father: forget it." **Don't fool yourself.** If you don't **see eye to eye with the saints, you** are the one out of focus. **They knew and loved** Jesus Christ. They saw the value of **their bodies and souls. They understood the language of heaven and hell.**

And do not drown yourself in a stream of false self-pity: "Why am I tempted so?" "I can't put up with these things five, six, seven years!" **Get your bearings.** There are thousands of young men and women your age, as healthy as you, as strong, as capable of love, who have vowed their chastity to God **for life.** Some of them are your own brothers and sisters!

To be continued.

Мала спаралізована Лія, дочка бразилійського інженіра, прибула на операцію й довгий побут до Ню Йорку.

Молодий американський моряк, Алберт Легрис із Ілиной, що був добрим вояком і радіовиком на военнім кораблі, а ще кращим католиком, бо щодня приймав св. причастя. Трьох товаришів навернув до католицької віри за життя, а четвертого день після своєї смерти. Таких юнаків треба й українській нації. В.Й.П!

— ЖАРТИ —

Лікарська "помилка". — Два молоді лікарі стрічаються в каварні.

Чого ти так зажурився? — питає один одного.

— Ех, я мав прикрий випадок.

— Певне вмер тобі хворий?

— Дурниця. Я лічив одного хворого пів року на жовтачку і тільки-но сьогодні виявилося, що він китаєць.

Малий Ромко питає... — Що робить вітер, коли не віє?

Чи слон, що має катар, уживає простирала до носа?

Чи рада, коли не радить, є далі радою?

Чи стонога вчиться довго ходити, коли має так багато ніг?

Чи верблюд може заблудити в пустині?

Чи свиня дуже образилася б, коли б її назвати людиною?

Як облічаємо поверхню "квадратового осла"?

Запорука. — Закоханий: — Пані добродійко, можете віддати мені зовсім спокійно вашу донечку. Бо як би мені справді щось погане трапилося, то я обезпечився на дуже високу суму.

Майбутня теща: — Все те гарно, що Ви говорите, але хто мені заручить що Вам справді щось трапиться?

БАТЬКИ Й ДІТИ

(Докінчення з 2 сторони)

це правило вимагає **терпеливости.**

Останній ступінь і точку оперття в поборюванні неохоти до праці, чи просто сказавши лінивства, знайдемо в релігії. Бог призначив нас до праці як птаха до літання й рибу до плавання. Не йде тут про саму звичку до праці. Але треба зробити працю нашим **обовязком супроти Бога й** законом життя. Коли будемо постійно мати на тямці, що кожну працю робить людина для Господа Бога — то й неодна дитина покине лінивство. **В таких випадках рішає любов. Що більше серця вкладаємо в працю й що сильніша при ній думка про Господа Бога, то швидше щезне лінивство й прийде охота до праці. Та при тім, хто не знає, що так звані "дуже побожні", що годинами пересиджують у церкві, самі не завсіди ввічливі й охочі до** роботи.

Найважніший засіб у поборюванні лінивства, це думка, що Бог так хоче... Чоловік на те родився й нема на те ради. **Хто працює в відданням себе Богові та Його Святій Волі, той освячує працю.** (Д. б.).

The Struggle For Social Justice

REMOVING THE BREEDING GROUNDS FOR COMMUNISM

John A. O'Brien, Ph. D., U.D. chaplain of the Catholic Studen ts, University of Illinois.

What Is Communism?

Is it any wonder then that the Church condemns Communism and opposes it as the greatest menace to Christianity and to all religious faith in the world today? Then what is Communism? It is an economic theory, a political movement, and a philosophy of life. Economically, it denies the right of the individual to own any productive property, asserting that the instruments of production should all be in the hands of the State. Politically, it differs from Socialism in advocating violence, revolution and open class warfare as the only effective weapons for the establishment of the Communistic State with its absolute monopoly of the land and wealth of a nation. As a philosophy it is based upon the materialistic interpretation of history, denies the existance of God and the after-life, asserting that man is merely a social animal with no spiritual nature and no eternal destiny

Militant atheism is of its essence, and its primary crusade is the wiping out of all belief in God, immortality and the spiritual nature of man. That is why there is a fanatical crusading zeal among Communists which is generally lacking among the proponents of a merely political movement or economic system. They have the zeal of religious crusaders, but a zeal that is turned entirely toward the destrustion of all religion.

Listen to Lenin, the father of the Soviet Republic: "Religion must be abolished. The best country is a Godless country. If religion would pass out quietly, our attitude will be one of benevolent tolerance. But if it resists we will hasten its exit by violence proportionate to its resistance."

Listen to Stalin, the present dictator of Russia: "Keep children away from religious training and home life until they are eighteen years of age, then they will be good Communists." How will they have succeeded in rooting out religion from the minds of the young as a result of this policy forbidding all religious instruction, while conducting a cam paign of militant atheism, is related in a United Press dispatch from Moscow and carried in the newspapers the very day I write tells of the almost complete disappearance of youth from the few places of worship left standing.

"Services now are attended," writes the correspondent from Moscow, "mostly by old or middle-aged women, fewer men and a number of children brought by mothers and grandmothers **Youth is absent**. With the gradual diminution of congregations, those who had gone over to the New church dropped out first and few New churches continue to operate. Emphasis against religion undoubtedly is strong in all organizations, and the term 'churchgoer' is one of condemnation. The press exerts its influence against worship.

The keynote of the government's educatonal policy since the rise of the Communists to control is thus frankly stated by the late head of the educational department: "We hate Christianity and Christians. Even the best of them must be considered as our worst enemies. They approach love of one's neighbor and mercy, which is contrary to our principles.. What we need is hatred."

One of the best summations of Communism and its implications which the writer has seen is that given by Dr. David Kinley, President-Emeritus of the University of Illinois and one of the outstanding scholars of our day. "Communism is economically unsound," he writes, "religiously atheistic, socially destructive, ethically indefensible, and morally debasing. Certainly there is much that is wrong in our present social arrangements, a statement that is true of every form of society that history has known But Communism is not the road to its elimination. The right road is along an ideal practice of the law of love, faith in God, deeper sense of personal responsibility for one's neighbors, for social progress and for righteousness, a deeper and wider feeling of the brotherhood of man"

The Real Issue

Because the Church opposes Communism and invites people of all faiths to join with her in presenting a united front to Communism, which she characterizes as the greatest menace to Christian civilation today, the impression has arisen in some circles that the Church looks with ill-concealed favor upon Fascism Thus **The Christian Century** opposed the entry of Protestants into campaign launched by the Pontiff against Communism on this ground But the interference is unfounded For the Church in America opposes Fascism and Nazism as well as Communism The latter has been more violent in its war against religion and has naturally been regarded as the gravest menace. **The real issue at stake, however, is the totalitarianism of the State.**

To be continued.

Чотири малі приятелі. Два більші й два менші, що в більших на руках. Ті більші, це Івась і Стефия, діти п-ва Й. Паїшів, наших парохіян із Лемонту, Алта. — Нехай Бог поблагословить їх гарним зростом і добрим серцем та нехай виростуть на гарних членів У.К.Ю!

Joseph The Provider

The Queen Mother faced him . . .

The young King of Egypt.

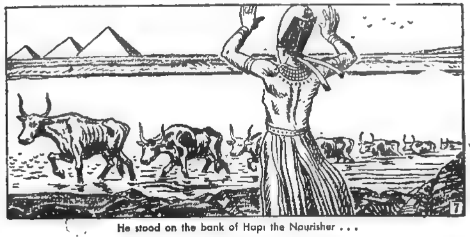

He stood on the bank of Hapi the Nourisher . . .

JOSEPH went in as soon as Pharaoh's summons reached him. As he entered and raised his hands his serious and modest gaze went the round of the scene. The queen-mother sat facing him, her back to the light, throned on a lofty chair with a high footstool. Her prominent lips shaped a mocking smile.

The young King of Egypt sat in an armchair with lion's feet. He bent quickly forward in a posture of tense expectancy so that a little harp which he held on his lap fell to the floor. Pharaoh was the age that Joseph had been when he had beguiled his father of the many-coloured coat—in other words, Pharaoh was 17 years old.

"Come nearer, my friend," he said He looked at Joseph with satisfaction, his head on one side. "Soothsayer, is there need of any vessels or apparatus for your task? A cauldron, perhaps, to receive the dreams, out of which their meaning shall arise?"

"Nothing at all," answered Joseph. "I just go ahead and interpret as the spirit moves me. Pharaoh needs only to speak."

The King cleared his throat. For the sixth time he conscientiously related the dreams which the court seers had failed satisfactorily to interpret.

In his dream (he related) he stood on the bank of Hapi the Nourisher, in a lonely spot. There was a rippling noise and seven shapes mounted from the stream; seven magnificent cows moving in a straight line—fine smooth fat kine so that his heart rejoiced. But suddenly he was filled with horror and fear for seven more cows emerged, the ugliest, leanest, most-starveling cows he had ever seen. They devoured the well-fed cows and wiped them off the face of the earth, then stood as lean as ever.

Here, this dream ended, Pharaoh said, and he had started up in a perspiration of fear He had sat in an armchair only to fall asleep and dream again.

Again—or still he stood on the bank and now there was on it a ploughed strip of black earth. He beheld the loam disturbed and seven ears sprang swiftly from it—full, fat ears bursting with golden fullness. But, lo, the stalk shot forth seven more ears, poor, pathetic, dead ones which swallowed up the fine large ones. Then he had awakened to sleep no more that night.

Joseph listened with closed eyes but in no other way did he betray his profound concentration . . .

Continued

копання могил.

Тому, що на Соловках, що їх слушно називають островами мук і смерти, вязні мруть як мухи, — треба завчасу приготовити для мерців багато могил. Кожний із вязнів мусів викопати дві могили денно. А ґрунт на Соловках скелистий, тому це була дуже тяжка праця.

Сокирна гора

Хто не викопав своїх двох могил щоденно, того замикали на Сокирній горі, що була пострахом усіх вязнів. На вершку цієї гори стоїть дуже стара, мурована церква з камяною доливкою, без дверей і вікон. У ній холодно, як у леднвні Внутрі церкви нема ні лавок, ні прич, ні дощок, сам камінь.

Кого замикали в Сокирній Горі, тому відбирали верхній одяг і пускали до церкви тільки в самому біллю. Там нещасні вязні хоронилися як могли перед холодом. В ночі укладалися один на одним, щоб тим під сподом було тепліше. В половині ночі змінялися: ті, що були на верху, йшли під спід, а ті зо споду йшли на верх. Часто на верху люди замерзали, а під сподом душилися від великого тягару.

Такі то муки терпіли й терплять далі вязні на Соловках Під загрозою таких мук вязні добували з себе останки сил, щоб не дістатися на Сокирну Гору

За що розстрілюють на Соловках?

В липні 1924 р. була на Соловках така подія:

Одного дня вязні проходжувалися по подвірі. Втім один із чекістів закликав:

Досить проходу, марш до бараку!

Та ми ще не докінчили свого проходу, ще належиться пів години торгувалися вязні.

В тій хвилі ввійшов на подвіря начальник Антіпов.

Чому торгуєтесь так із сторожею? спитав вязнів.

Нам належиться ще пів години проходу, а сторожа каже зараз машерувати до бараку.

Спокійна відповідь вязнів розізлила Антіпова. Кров бухнула йому до лиця, він почервонів, а потім посинів зо злости.

Ах, ви прокляті собаки, гади сякі-такі кляв на всі заставки я вас навчу шанувати владу!

Рахуйтеся зо словами — відізвалися деякі вязні, освічені люди, що не хотіли допустити, щоб їх лаяли останніми словами.

А то що? Опір владі! Бунт! Товариші! — верещав Антіпов, звертаючись до сторожі навчіть їх кулями розуму! Почастуйте їх із крісів! Скоро!

Послушні чекісти дали сальву: 10 вязнів впало трупом на місці, 16 було ранених.

Одного санітета, що зачав перевязувати ранених вязнів, за кару перенесли зо шпиталя до копання могил.

Як "забавляються" чекісти..

Начальник північного табору, Ноктев, часто уладжував у себе забави, т. зв. "пірожкі". Коли найстарші чекісти вже добре підпили собі, висилали чекістів до жіночого табору по найкращі дівчата, що їх спроваджували силою

Пяні чекісти кидалися на нещасні дівчата, зривали з них одяг і сорочки та примушували їх танцювати по столах між пляшками й чарками. При тому не щадили їм кулаків і нагайок, коли котра ставила опір.

Коли по кількох годинах сприкрилася їм забава з дівчатами, виганяли їх голих на мороз і сніг та підганяли батогами аж до жіночих бараків

Потім пяні чекісти хапали за кріси і стріляли до вязнів, що їх нарочно виводили на подвіря.

По такій "забаві" прибувало завсіди кільканадцять нових могил, а лічниці були повні тяжко ранених.

Буря на Соловках

В грудні 1924 року ввечері вибрали з нашої сотні 18 вязнів і призначили їх до праці в лісах в Ісакові, 10 к м. від Кремля

Тяжка це була подорож, не забуду її до самої смерти. В 10 год. ввечері вивели нас на подвіри Кремля, уставили в ряд, справдили назвища й казали нам сідати на сани, запряжені волами.

Сани приїхали з Ісакова до Кремля по харчі. Тому, що від кількох днів шаліла страшна буря, призначили нас вісімнадцять відкопати дорогу й перевести харчі до Ісакова Дали нам всім деревляні лопати й так ми рушили вночі в дорогу. Цим разом без чекістів, бо ці кати, що знущалися у страшний спосіб над безборонними вязнями, були великими боягузами й боялися їхати у страшну снігову

А буря була дійсно жахлива. Маси снігу, метені сильним вітром, сікли нас по обличчі й засипували нас що-хвиля Довкола нічого не було видно, тільки чути було переразливі свисти вітрів, що вили, як божевільні, кидаючи масами снігу на всі сторони

Коли наш транспорт виїхав із залізних воріт Кремля і помалу виїхав на перший горбак, скажений вихор схопив наші коци, подушки й сінники та порозкидав їх по снігу. Даремне бігали ми за ними по полю засипаним снігом. Сильні вітри понесли їх далеко

Доки їхали ми полем, можна було ще видержати Цілу грозу бурі відчули ми аж в лісі Шалений вихор гнув найсильніші дерева, ломав найбільші пні. Час від часу гук і тріск долучалися до пекельної музики вихрів Це зломані або вирвані з корінням дерева валилися з гуком на землю Проймаючий жах йшов від ліса, нищеного страшною бурею. Кожний із нас оглядався з неспокоєм і страхом, коли на нас звляться вирвані дерева

Аж вкінці прийшло це нещастя. Несподівано звалилося на наш транспорт кілька дерев. Одинадцять вязнів і воли погибли відразу.

Решта з нас вирятувалася чудом. Прикрила нас корона величезної сосни, без більшої шкоди для нас. Одначе ми не могли видістатися зпід цієї корони. Тимчасом сніг падав далі й скоро засипав нас зовсім. Кожний з нас живих очікував під снігом білої смерти.

Вранці буря втихла і з Ісакова вислали відділ вязнів пошукувати за нами По довшім часі відшукали засипаний транспорт, розкопали сніжні засипи й витягнули нас уже непритомних зпід снігу Багато з нас мало руки, ноги й інші частини тіла відморожені.

Харчі дуже не потерпіли, заледве кілька мішків муки змарнувалося. (Д. б.).

Для Загального Добра

ларів на Рідну школу, інвалідів, Карпатську Україну, вояків за морем і нещасні жертви війни, то це тільки уява, просоння? Якщо був би п. К. сказав, що ми зробили тільки половину, чи четвертину роботи, а одночасно подав ще практичну пораду, що й як нам робити, щоб зробити більше, то всі свідомі українці католики були б вдоволені й мали б із цеі критики користь; та кинути всім українцям у вічі закид, що ми живемо тепер "так, як у просонні, далеко від дійсности", чи це не буде зневага для всього нашого загалу? Чи ця стаття не зробила кривди тим священикам і світським українцям, що майже все своє життя щиро працюють для добра українського народу на релігійним чи на національним полі?

2 Щодо заввaг п. К про те, що "ми надалі плачемо, нарікаємо, грозимо" то це певне, що така "праця" нам не поможе й замість цього треба робити корисну, практичну роботу, за вказівками нашої преси й церковних та національних провідників. Де були б такі "плаксиві прояви" треба їх усувати, виправляти доцільними вказівками, як то замість нарікання треба вести практичну роботу. І тут сама критика не поможе, як не буде подана поука, як і що зробити, щоб поправити плаксиву українську націю

Заввага, що нашим патріотичним заявам (у піснях) не вдповідають нераз патріотичні діла, дуже добра щодо частини українців, бо одні дають і працюють надто мало, інші майже нішо Сказати це однак про всіх українців було б кривдою для тих наших людей, що щиро працюють і щедро жертвують А таких ми вже маємо чимало в Канаді й Америці. Про одних нема так що доброго сказати, але всім такого закиду робити вже не можна Кому честь, тому честь

Щодо наших патріотичних пісень: "Ще не вмерла Україна" й "Не пора", то було б вказаним, щоб їх ми перестали зовсім співати, бо вони не є такі поважні й величні, як інші славні. До заввaг п. К. додамо, що "Ще не вмерла" нагадує "Єще Польска не згінела". Слова "згинуть наші вороженьки" — висказують якусь ненависть і бажання пімсти й смерти, а це не є християнський і взагалі людський висказ, а тимбільше в національнім славні. "Ґад сейв да кинґ" і навіть "О Канада" стоять без порівняння вище, ніж згадані українські пісні. Це зовсім інакше звучить: "Сенд гим викторіяс, гепі енд ґлоріяс лонґ ту рейн овер ас", ніж "згинуть наші вороженьки..." Також висказ "душу положим за нашу свободу" не є християнський, бо душі ні за що не можна класти тобто втратити. Тому також і Шевченко нещасливо висказавсь: "Я так Україну люблю, за неї душу погублю..." Життя можна й треба нераз віддати за св. віру, чи за волю рідного краю, але душі не можна губити.

Та ми мусимо мати свої славні й нераз нам треба конечно заспівати їх. Тоді вже краще заспівати "О Україно", хоч не годиться вживати слова "присягнем", а тільки "приречем", бо присяга — свята річ і рідка і того слова не можна надуживати при всякій нагоді. Або ще краще — заспівати найповажнішу українську патріотичну пісню: "Боже великий, единий", що відповідало б маєстатичному "Ґад сейв да кинґ" і іншим подібним славням різних націй.

3. Щодо нашої відваги й геройства, то ними певно визначались різні наші вояки так під час першої світової війни, як і під час цеі війни, а тому було б несправедливо відмовляти таких добрих прикмет усім українцям. А називати українців у Канаді й Америці кріпаками, то це буде незгідне з правдою й понижуванням себе самих, бо ми знаємо, що є такі наші люди, що вони є щирими українськими патріотами, що готові зробити все можливе для відбудови української держави. І вони, крім праці на щоденний хліб, роблять це, що можуть для цеї справи.

4. Що наші діти забувають рідну мову та що пропадає наше юнацтво, то це є наше велике нещастя. Та як ми про це тільки згадаємо в пресі, чи цим ми вже врятуємо свою рідну мову й своє юнацтво? Наша українська преса пише про це вже десятки літ, та й це ще не рятує справи, як це засвідчають слова п. К. Діти таки рідну мову забувають, юнацтво пропадає. Значить, треба іншого, добре обдуманого плану, як цьому лихові зарадити. І саме на великім зїзді можна й треба цю справу обговорити й так вирішити її, щоб урятувати нашу мову, юнацтво й усю нашу націю на американському континенті. Про справу української мови на конгресі писали українські патріоти до Конґресового Комітету ще скоріше, ніж п. К. згадав про це в своїй статті.

Це правда, що має відбутись наш великий українсько-католицький конгрес у Винипеґу, бо про це нас повідомив Конґресовий Комітет через наших Всеч. ОО. — дра. В. Кушніра й І. Шпитковського. Та ніде не було того в програмі цього нашого дорогого нам конґресу, що там мають бути якісь шумні промови, або обговорення таких справ, що були б для нас некорисні. А сказати, що цей наш український католицький конгрес, що його за благословенням наших Преосвящених приготовляють наші Отці з передовими світськими людьми, є якоюсь фантазією, то чи це не значить:

представити впорядчиків конґресу як непочитальних людей, що не знають, що роблять? Подати свої практичні заввага Конгресовому Комітетові, то це була б корисна, культурна й відповідна річ; але так наперед, коли конґрес тільки-но приготовляється, висміяти його перед тисячами людей, то чи це будуюча, католицька робота? Найкращі наші українські католицькі сили враз із Преосвященним працюють над скликанням цього нашого католицького конґресу — і все те назвати "фантазією, що несе нас за хмари", то це без сумніву буде зневагою для тих, що тією справою займаються.

Нам було б також цікаво довідатись про чию це хату й громаду з тих, що скликають конґрес, говорить п. К... що в них нема ладу?

5. Щоб українці католики "кляли-заклинали ворогів", то це противиться Христовій релігії й тому цього нема в нашій католицькій програмі.

Орґанізацій нам треба й ця справа буде одною з головних точок Конґресу; тоді ми маємо виробити план закріплення й поширення наших орґанізацій так, як це роблять інші культурні люди. Та певно не буде там ні одного такого нашого католицького орґанізатора, що говорив би про такі орґанізації, що існують тільки в його уяві.

Про вживання двох мов у наших часописах можуть бути в теорії дві думки, та в практиці тільки один вихід, доки не буде загального звороту на краще.

Писати про нашу Україну, що вона "дригає" це те саме, що написати про свою хвору матір, що вона "вже лиш дригає"...

6. В нашім канадськім ексархаті є осьтакі орґанізації: Братство св. о. Николая, Братство Українців Католиків, Ліґа Українських Католицьких Жінок, Українське Католицьке Юнацтво, а крім цього є ще багато парохіяльних орґанізацій. З тих наших людей, що основували ті орґанізації, одні вже повмирали, інші живуть і, як можуть, далі займаються нашими орґанізаціями. Може вони для п. К. — анальфабети й хаотики, а для нас вони заслужені люди, що то своєю молитвою, працею й жертвою завели наших найкращих людей у Канаді в ряди тих орґанізацій, що стараються робити корисну роботу для Католицької Церкви, канадської держави й української нації. Честь їм! І Вам честь, п. К., бо й Ви чимало натрудились у наших укр. катол. орґанізаціях!

Про справи, що будуть порушені на нашім Конґресі в Винипеґу, можемо сказати, що не є згідне з правдою, щоб ми там мали на програмі такі справи, що не були б звязані з нашими католицькими чи українськими справами. Учасники конґресу певно не будуть там аж у такому "просонні", щоб робити в Винипеґу друге "Сан Франсиско

Загальний закид, що ми ліниві, потребує виявлення й доказів, бо без цього такий закид буде кривдою й зневагою для тих українців, що не є лінюхами.

Як розвязати дрібненькі, але актуальні справи, що нас "печуть і нищать", то про це має вестись під час конґресу велика дискусія. Це було виразно й прилюдно подано в "Світлі" з 15 червня, а також в "Українських Вістях" і "Будучності Нації" й до цеї дискусії вже від давна приготовляються різні учасники конґресу. Питаємо отже: чому п. Корчинський, у найбільшім українськім католицькім часописі в Канаді, виступає з закидом, наче б то наш конґрес мав займатись тільки "виголошуванням шумних промов, міжнародньою орґанізацією й укладати лад у світі"?

Якщо Ви, п. Б. Корчинський, маєте які практичні вказівки й поради, будьте ласкаві переслати їх Конґресовому Комітетові так, як це зробили інші особи, то буде користь для нас усіх. Конґрес іще не відбувся, то все можна поладнати в порозумінні з конґресовим комітетом.

І — до побачення в Винипеґу, при спільній і корисній праці на нашім Великім Українськім Католицькім Конґресі!

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПОДЯКА. Під час цьогорічного **"Пресового Походу Світла"** для приєднання нових передплатників, нам подали поміччну руку наступні особи: ВПреп. о. Е. Пащак, ЧСВВ., Глендон, Алта. — 32 нових переплатників. Преп. о. Ю. Слота, ЧСВВ., Едмонтон — 23. Впр. о. А. Винник, ЧСВВ, Гай Прері Алта. 14. В. Годованський, Торонто, Онт. — 14. о. В. Дзюрман, Портедж Ля Прері 11. — А. Бородай, Монтреал, Кве. 8. Я. Петриканин, Торонто, Онт. 6. о. С. Курило, Едмонтон, 5. **По 4:** Бр. В. Щерба, ЧСВВ., Мондер, Т. Слота, Віндзор, Онт. В. Вернюк, Ройкрафт, Алта. **По 3:** о. М. Швед, Овкбурн, Ман. о. А. Хорунжий, Калґарі, Алта. о. Е. Фик, Вінніпегозіс, Ман. М. Федо, Едмонтон. **По 1:** М. Корніцький, Гілліярд, Алта. М. Черній, Геффорд, Саск. А. Максимюк, Теріен, Алта. В. Лазар, Мондер, Алта. Бр. К. Височанський, Мондер. К. Івасько, Транскона, Ман. К. Корніцький, Гіліярд, Алта. І. Теленко, Монтреал. С. Ярема, Монтреал. М. Голота, Кармел, Саск. Ю. Мартинюк, Норквей, Саск. В. Принцдяк, Порт Артур, Онт. Т. Герун, Таватінав, Алта. о. Мирослав Колодій, Канора, Саск, о. Є. Химій ЧСВВ, Едмонтон. о. Л. Джіголик, Едмонтон. Пані Пінковська, Едмонтон. М. Гамерлінґ, Вінніпеґ. І. Валечни, Монтреал. А. Тимчак, Делф. А. Савчук, Гейрі Гил, Алта. о. Б. Слобода, ЧСВВ., Винипеґ. В. Щербан, Саскатун, Саск. Т. Попик, Лішор, Алта. А. Пахновський, Вайта, Ман. І. Мусій, Норквей, Саск. Т. Онищук, Мондер. А. Калявська, Равндгил, Алта. о. Ст. І. Шавель, Ч. Н.І., Роблін, Ман. І. М. Лозінський, Гаяс, Саск. М. Храплива, Транскона. Ю. Лесик, Винипеґ. Т. Петришин.

Америка. По 5: М. Страп. Кливленд, О. М. Муха, Кливленд, О. А. Біловус, Ван Дайк, Міш. С. Служебниці, Рочестер, Н. Й. 4. **По 3:** Д. Драбик, Ембридж, Па. Ст. Кордоновий, Белфілд, Н. Д. **По 2:** Д. Лобурак, Телфорд, Па. І. Михаляк, Шелбурн Фалс, Масс. Гр. Деркач, Стейтен Айленд, Н. Й. А. Беднарчук, Менчестер, Па. **По 1:** Й. Дзямба, Когос, Н. Й. С. Ґоік, Клевеленд, О. С. Маліко, Несквегонінґ, Па. Бр. П. Савчук, Шикаго, Ілл. М. Пучило, Ґвілінґ, В. Ва. М. Ворончак, Дітройт, Міш. Д. Щур, Дюкесн, Па. Д. Ушак, Ню Йорк, Н. Й. К. Рибнік, Честер, Па. М. Москалик, Шикаґо, Ілл.

Всім цим Дорогим Прихильникам "Світла" складаємо щиро-сердечну подяку, бажаємо великого Божого благословення й просимо памятати про "Світло" й надалі.

А всіх тих наших Читачів, що досі не мали спромоги помогти нам у поширенні нашого українського релігійного часопису, просимо приєднати нам у найближчих місяцях хоч по одному новому передплатникові, або скласти хоч одну передплату від себе для когось із своєї рідні, чи знайомих, щоб і вони могли скористати з цих поважних статтей і цікавих оповідань, що їх приносить кожне число "Світла" й "Католицьких Картин."

Річна передплата тільки $1. Листи посилається на адресу "Світла".

ҐРИМСБІ, Вісті. За короткий час — не за повні два місяці — наша ґримсбійська округа пережила багато радісно-врочистих хвилин, а це — професії, вінчання, архієрейських відвідин і свячення Божих слуг.

Професія. В квітну неділю стелились колись до ніг Христові дрібні квіти й лунало грімке "Осанна". В таку ж квітну неділю, простертий на перших весняних квітах, у стіп того ж Христа, лежав хрестом молодий василіянин — а братія співала радісну пісню "Обятія Отча". Це був щасливий день "урочистих обітів" для досконалої посвяти на службу Богові Преп. бр. Модеста М. Ґнеська, ЧСВВ.

На цій гарній урочистості були присутні також і п-во Ґнеськи, з Монтреалю — батьки бр. Модеста. По відправі відбулась щира — приятельська гостина в монастирі ОО. Василіян у Ґримсбі. На цій гостині, крім Новопрофеса, промовляли також його дорогі батьки, рівно ж наш славний артист п. Михайло Голинський і п. Т. Вишньовський. Урочистість закінчилась "многоліттям" Пр. бр. Модестові й його дорогим батькам.

Вінчання. Дня 23 травня, в місцевій церкві звязались нерозривними звязками подружньої присяги: п. Микола Лаба й п-на Текля Мазур. На нову дорогу життя поблагословив молоду пару Впр. о. ігумен Н. Когут, ЧСВВ. Весільна гостина відбулась у домі п. Івана Лаби, батька п. Молодого. Гості не забули також рідної преси й пожертвували для неї $7.00 з чого $3.50 на "Світло".

За тиждень, у неділю, були "поправини" в п-ва Мазурів, батьків п-ні Молодої. З тої нагоди була друга збірка на пресу, що принесла знову $7.00, з чого на "Світло" — $3.50. (Редакція жде гарної світлини п-ва Молодих).

Архієрейські відвідини. Свячення. Що відчуває людське серце в таких хвилинах — це знає тільки той, що мав щастя вітати в своїй церкві свого Князя Церкви, свого духовного Батька. Таке щастя пережила ґримсбійська парохія саме 10 червня ц. р., коли до нас загостив наш ексарх, Преосвященний Кир Василій Ладика, ЧСВВ.

Урочистість почалась у 9-ій год. вранці. Зразково впорядкований похід, під звуки пісні, впровадив Архієрея до храму. В дверях привітали Їхне Преосвященство Впр. о. ігумен Н. Когут, ЧСВВ як місцевий парох, п. Т. Вишньовський хлібом і сіллю, а п. Г. Андрейчук (старший) передав церковні ключі. Почалась архієрейська Служба Божа в співслужбі Впр. ОО. Професорів: І. Лесюка, ЧСВВ. й М. Романовича, ЧСВВ. Народ виповнив гарну церкву до берегів так, що багато людей мусіло остатись на дворі. Були гості з Ст. Катеринс, Гамільтону, а навіть із Торонта. Голосники передавали св. богослуження тим, що не могли поміститись у церкві.

В часі Служби Божої Їхне Преосвященство висвятили на священиків двох діяконів; Мирона Дацюка, ЧСВВ., з Мондеру, й Модеста Ґнеська, ЧСВВ. з Монтреалу. Мати Преп. о. Модеста й його рідний брат Богдан були присутні на цій радісній урочистості. По висвяченні св. Літургія продовжалась уже в співучасті нововисвячених отців.

По Службі Божій Їхне Преосвященство посвятили гарну статую Пресв. Ісусового Серця, що її справили п-во Стефан і Франка Андрейчук, а потім відізвались до людей своїм щирим батьківським словом. "...Гідність священика велика. Її не мають царі, ні володарі цього світу; ні навіть небесні ангели... Нам треба багато священиків, нам треба багато, дуже багато священиків, дуже багато покликань до священицького й монашого стану. Треба багато священиків, В нас так багато праці, а так багато монахів, багато сестер.. мало робітників... Що більше буде в нашім народі добрих священиків, то краща буде його доля... Щаслива та родина, що з неї вийде священик, Божий слуга, робітник-борець за Божу славу, за добро свого народу... Хто чує в собі Божий голос, поклик до священицького, чи монашого життя — нехай іде, нехай стає в ряди Божих працівників..." закликав українське юнацтво духовний провідник українського народу в Канаді.

По богослуженні відбувся в парохіяльній залі обід, що його приготовила Ліґа УКЖ на честь Їхнього Преосвященства й нововисвячених отців — Мирона й Модеста. Промовцями в часі обіду були: Впр. о. М. Романович, ЧСВВ., Впр. о. І. Лесюк, ЧСВВ., п. Артист М. Голинський, п. Т. Вишньовський, п. Н. Андрейчук (молодший), о. Мирон Дацюк, ЧСВВ. і Преп. о. Модест Ґнесько, ЧСВВ. На кінець промовив також Преосв. Кир Василій. Під час тих гарних промов-побажань, а головно під час промов нововисвячених отців, не одна сльоза покотилась по лицях присутніх.

Коли ж скінчився обід, висвітлювано ще гарні релігійні фільми. Так закінчився цей гарний урочистий день, що певно останеться в памяті учасників як рідкий і дорогий спомин.

Ювілей. В середу, 13 червня, п-во Мазурі, що недавно поселились в Ґримсбі, приїхавши з Давнінґ, Алта., святкували свій 25-літній подружній ювілей. З тої нагоди й знайомі зробили їм гарну несподіванку. Певно найкращою несподіванкою була присутність Сестри Адріяни, що прибула на цей день аж зо ЗДА. Сестра Адріяна — це дочка п-ні Мазур із першого подружжя.

При гарній гостині п. В. Паламар заохотив присутніх до жертв на рідну пресу. Зібрано $5.80, з чого справедливу частину одержало 'Світло'. (П-й).

БРУДЕРГАЙМ, АЛТА. Христини. Дня 20 травня, після богослуження в Скаро, Преп. о. В. Гринишин, ЧСВВ., охристив у домі п-ва Василя й Вероніки Толовач їхнього малого синка. Молодий парохіянин одержав імя двох славних пророків — Давида й Даниїла. При цій нагоді був іще в хаті парастас за душу покійного батька й решти вмерлих із родини. По всіх відправах був спільний обід із "многолітствієм" для малого Данилка й його батьків. При кінці милої гостини, що на неї прибув також Преп. о. Г. Хміляр, ЧСВВ, наш новий парох, промовили обидва отці, а також п. І. Німчук, що, на просьбу п. Т. Захарка, заохотив присутніх до жертв на нашу католицьку пресу. Збіркою зайнялись сестри господаря дому, п-ні Р. Німчук і п-ні А. Лопушанська. Збірка принесла $13.75, з чого $6.75 дістало "Світло". Жертвували по **$1.00:** П. Письменний, Ф. Захарко, А. Письменна, В. Головач, П. Литвин. **По $0.50:** К. Захарко, М. Кулій, І. Головач, М. Мандрик, Д. Знак, І. Захарко, Ф. Крись, В. Пальцат, Н. Німчук, Р. Німчук, В. Лопушанський, А. Лопушанська, Решта дрібними.

Щира подяка жертводавцям, а малому Данилкові й його Батькам подай, Боже, многая літа! — І. Німчук.

МОНДЕР-СПАС. Несподіванка. В суботу, 2 червня ввечері, зійшлось коло 30 осіб рідні й сусідів до дому п. Василя Федорука, щоб привітати п-ню Софію Федорук, дружину п. Василя, з 44 річницею народин. П-во Федоруки завжди прихильно відносяться до парохії й "Рідної Школи" й спішать охоче з своєю послугою отцям, братчикам і сестрам. Зокрема п-ні Софія ніколи не жалує ні дару ні труду при парохіяльних підприємствах, тому всі гості складали їй щиро свої побажання з "многоліттям". Вечірок у п-ва Федоруків серед веселої розмови й співу пройшов дуже скоро. При цій нагоді "Світло" одержало в дарунку $2.00 на пресовий фонд. — Гість.

ВЕНКУВЕР, Б.К. Прощання. В неділю, 3 червня ввечері, члени нашої парохії св. Покрови зійшлись до парохіяльної залі, щоб попрощати п-ва І. Юськових перед їхнім відїздом до Едмонтону. П-во Юськові були добрими членами нашої парохії. П. Юськів був цього року заступником голови й вложив багато часу й труду для розвитку нашої парохії. Пані Юськів щиро працювала в нашім парохіяльнім жіночім товаристві, тож усі бажали виявити їм перед відїздом свою вдячність.

Господарем вечірка був Впр о. Т. Греб, ЧСВВ., наш парох. Після перекуски кожний промовець дякував їм за велику працю при церкві й жалував, що такі діяльні члени відїжджають від нас. Кожний побажав їм на новім місці щастя й доброго здоровя. При кінці вручено п-ву Юськовим на памятку дарунок від парохії. Сердечними словами дякували п-во Юськові за таку зичливість і заохочували всіх, щоб далі працювали щиро в парохії. Опісля п-ні С. Коверчук і п. М. Пукіш уладили збірку на католицьку пресу, що принесла $9.60. З того $4.80 призначено на "Світло". — М. Пукіш.

МОНДЕР, АЛТА. Несподіванка. Приятелі "Світла" майже не оминають ні одної нагоди, щоб не спомогти свого українського релігійного часопису добровільним дарунком на пресовий фонд, що дає змогу покривати хоч частину тих коштів, що їх ми маємо при видаванні нашого "Світла".

Так було й у домі п. Миколи Лесюка, що в порозумінні зо своєю ріднею й приятелями, дня 3 червня, справили несподіванку для своєї дружини Марії. При спільнім обіді п. Йосиф Федечко сказав слово про значення католицької преси, а опісля п. Д. Роєго зібрав $3.55 на "Світло." — (П-й).

Срібний ювілей П-ства Томашевських. В неділю, 3 червня, рідня й сусіди зїхалися до дому Григорія й Марії Томашевських. Це була несподіванка з нагоди їхнього 25-літнього подружнього життя.

Господарем вечірка. був п. Станіслав Ружицький, учитель із Подолі. Господині на скору руку зладили перекуску. Ювілятів посадили на почесне місце. П. Томашевський насамперед попросив і з дружиною на вколішках отримав від о. Пароха благословення, кажучи: "Коли Бог благословив мене щасливою долею й хоронив через 25 літ, то покірно прошу й надалі Його благословення."

Присутні гості нагородили ювілятів кілька разів гучним многолітствієм і різними гарними дарунками, що будуть дуже придатні в їхній новій хаті. Ювіляти по черзі промовляли й дякували всім, що справили їм таку милу несподіванку. Весела забава продовжувалася до пізної ночі.

На заклик п. Василя Дмитрика присутні зложили на католицьку пресу $6.66. Збіркою займались пп. В. Дмитрик і Михайло Царук. — П-й.

Прощання. Дня 7 червня зійшлися наші мондерські пані до дому п-ні Насті Саврій і її заміжньої дочки, п. Стефанії Хміляр, щоб виявити їм свою любов із нагоди їхнього відїзду на постійний побут до Винипеґу, де живе більше членів їхньої рідні. Самої п-ні Саврій не було вже вдома, бо вона виїхала скоріше до Винипеґу, то гості провели гарно вечір із п-нею Стефанією і її малим синком. При цій нагоді зібрали пані $5.00 на "Світло" й "Українські Вісти," що їх передала до редакції п-ні Осьмак. — Пані Саврій і пані Хміляр бажаємо якнайщасливішого життя між ріднею й побожним українським народом у Винипеґу. — Редакція.

You've Waited For This

THAT YOU MAY LIVE. A book vividly defining the world-healing doctrine of the Mystical Body of Christ. Written so you can understand and enjoy it. St. Paul fairly buttonholes you; makes you want to apply this grand doctrine to your daily life. 176 pages. Cloth. $2.

Don't Miss

JOHN SMITH, EMPEROR. A novel: romance, suspense and a happy ending. Presents conception of world order under Christian rule. A springboard for discussion, based on peace points of Pope. Cloth, $2. Paper, $1.

Order from your bookstore or use the coupon below.

CATECHETICAL GUILD

St. Paul 1, Minn.

Coupon And Mail Today

Please send me the following books:
_____copies of THAT YOU MAY LIVE at $2 each
_____copies of JOHN SMITH, EMPEROR
_____$2, cloth _____$1, paper.
☐ PAYMENT ENCLOSED ☐ C.O.D.
Name_____
Address_____
City_____Zone_____State_____

Богослуження в Алберті

ЛИПЕНЬ

7. **Св. І. Христителя —**
Ламонт — Празник
Куквил — Празник
Нортерн Велій — Празник
Айрон Ривер — Празник
8. **Неділя.**
Новий Київ
Чипмен
Скаро
Равнд Гил
Редвей
Стрий — празник
Фіделяті
Глендон
Веґревил
12. **Петра й Павла**
Іннісфрі, М. Божої
Восток св. Михаїла. — Катехизація (13-21)
Делф
Дервент — місто
Голден — фарми
Рачфорд Бридж
15. **Неділя —**
Менвил
Іннісфрі, Ч. Хреста
Борщів
Восток, св. Николая
Пено
Коперник
Мирнам
22. **Неділя —**
Плейн Лейк
Чипмен
Лішор
Голден — місто
29. **Неділя —**
Ренфурлі — Празник
Ламонт
Гилярд — місто. — Катехизація (23-28)
Вилинґдон

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

8. VII. 7. Нед. по С. св. Д. Гл. 6. Єв. утр. 7: — **15. VII. 8 нед. по С. св. Д.** і св. Володимира. Гл. 7. і св. Волод. Єв. утр. 8.

Старий стиль

Піст "Петрівка" від 2-11 липня включно.

7. VII. Св. Івана Христителя. — **8. VII. 2 нед. по С. Д.** і Празник Пресв. Евхаристії. Вся служба тільки Пресв. Евхар.— Похід із Найсв. Тайнами до 4 вівтарів. — **12. VII. Петра й Павла. — 13. VII. Празник Пресв. Христ. Серця** (переноситься на неділю) Сострадання Пресв. Богородиці. — **15. VII. 3 нед. по С. св. Д. і Празник Пресв. Хр. Серця.** Гл. 2. Єв. утр. 3: (Як буде Празник Пресв. Хр. Серця, воскресна служба опускається).

ЖЕРТВИ
НА "СВІТЛО"

$1.00: Ксеня Бучко, Ню Йорк, Н. Й. — Анна Шульковська, Шикаго, Ілл. **$2.00.** — З несподіванки для пані Саврій і її доньки Стефанії, Мондер, (передала пані Осьмак **$3.00.** — З несподіванки з нагоди 25 літ. подружжя Григорія і М. Томашівських, Мондер **$3.30.** — На прощанню п-ства Юськових, Ванкувер, Б.К. **$4.80.**

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Український** Католицький Конгрес у Винипегу відкликаний через перевіз вояків. Новий речинець скликання конгресу буде поданий конгресовим комітетом.

— **В Ватикані** появився важливий документ про те, як наш теперішній Святіший Отець Пій XII, навіть з нараженням на увязнення, щиро й невтомно старався про це, щоб відвернути цю страшну війну. Особливо кілька разів звертався з покликом до Мусолінія, щоб не втягав до війни Італію. Мусоліні, що вів іншу політику, був озлоблений на папу за ці мирові заходи.

— **Папа Пій XII** прийняв на приватне послухання Курта Шушніґ-а, колишнього канцлера Австрії. Коли нацисти прилучили Австрію до Німеччини, вони увязнили були Шушнінґа й держали його досі в вязниці.

— **Вісім** американських сенаторів відвідали папу Пія XII в Ватикані. Св. Отець сказав їм у своїй промові, що предметом його молитов є, щоб Америка успішно і в християнський спосіб причинилася до установлення правдивого й тривкого миру по цій війні.

— **Релігійне** положення в Східній Німеччині, Австрії, Чехословаччини, Польщі, Мадярщині, Болгарії, Ромунії, (а зокрема на українських землях), буде під більшовицькою диктатурою осьтаке: Російська православна церква буде панувати за контролею Сталіна. Мільйони католиків, що живуть іще в цих краях, не зможуть мати ніяких звязків із Святішим Отцем у Ватикані й їх силою втягатимуть до православної церкви. Новим "папою" на сході буде більшовицький патріярх у Москві, ставленик Сталіна. Такі відомості подав один із американських урядовців у Совітах.

Як Америка й Британія не схочуть станути в обороні поневолених народів і своїми заходами не доведуть до того, щоб більшовики опустили чужі краї та вернулись до Росії, то будуть посередньо винні найгіршої тиранії над мільонами невинних жертв, що терпітимуть від одного з аліянтів.

— **В Мюніху** відбувся в свято Пресвятої Евхаристії величавий релігійний похід. Участь у цьому поході взяло понад 20,000 вірних. Це була перша така урочистість від 1939 року, коли нацисти прийшли були до влади, вони заборонили такі релігійні маніфестації.

— **Професор** Ізраїль Цоллі, колишний головний рабін у Римі, а тепер наверненець до католицької Церкви, заявив, що заки він навернувся, він 20 літ студіював католицьку релігію.

— **У Фульді,** Німеччині, відбудеться в половині липня зїзд німецьких католицьких єпископів. Участь у цьому зїзді візьмуть тільки ті епископи, що їхні епархії знаходяться під американською, англійською і французькою владою. Про кардинала Бертрам-а, архіепископа Бралслава, нема чутки з того часу, як те місто зайняли совітські війська.

— **Католицька** пресова кампанія в Онтаріо принесла для часопису 'Кенедіен Реджистер' 10,651 нових передплатників. Перед кампанією було всього 3, 634 передплатників. Читачі "Світла" можуть так помогти й нашому часописові.

— **Валтер Монаган,** інспектор Дедективського Бюра у Питсбургу, сказав у своїй промові на зїзді цивільних товариств, що справу голосних тепер юнацьких проступків можна усунути не арештами, але старанним вихованням, а передусім релігійним навчанням.

— **Американські** війська звільнили з концентраційного табору протестантського пастора, Німеллер-а, відомого зо своїх рішучих виступів проти німецького нацизму. Коли св. Отець видав був до німецького народу перед війною послання з осудженням нацизму, пастор Німеллер дістав від епископа Галена відбитку цього листа й перечитав його в своїй церкві.

— **Кардинал** Вільнив із Квебеку видав послання з' просьбою до всіх своїх парохів, щоб потворили комітети помочі ветеранам. Ці комітети мали б помогти повернувшим із війни воякам уладити собі спокійне життя в цивільнім стані.

— **Конрад Гребер,** німецький католицький архієпископ Фрайбургу, признає в своему пастирському посланні, що німці багато завинили в цій війні, однак заявляе, що не всі німці винні й тому відкликається до переможців, щоб "разом із гнобителями не нищили переслідуваних і поневолених." Владика виявляе, що ґестапо вбило також багато самих німців, а також убивало божевільних і невилічимо хворих. Нацистська влада вчила, що "ціль одобрює засоби." Німці переможені так, як іще ніколи передтим; треба покірно слухати переможців. Католиків уважали нацисти "ворогами народу"; на випадок перемоги Німеччини, католики мали стати нацистами, або згинути. Церковні дзвони мусіли за нацистів мовчати; заграли аж тепер, як звіщали перемогу союзників; тепер зможуть мати німці знову богослуження з звичайному часі й почитати св. хрест. Католики мучились за віру по таборах і на волі. Священиків і старшин, що були в змові проти Гітлера й хотіли довести до скорого мира, нацисти страшно мучили й душили. Вбивали невинних жидів, немиросердно поводилися із поневільними чужими робітниками. Нацизм, то була жорстокість, діявольська мстивість і сліпий фанатизм; ми обовязані покутувати за ті злочини супроти інших націй, благати прощення для тих братовбійців, що їхнім пророком був непочитальний Нітше, й молитись за тих, що терпіли і впали через німецькі налети. Німецькі вибори не були вільні. Вся німецька нація не заслужила собі на знищення переможцями. Якщо переможці пішли б за вигуками тих, що проповідують немилосерде знищення всього німецького народу, це стало б великою загрозою для всього християнського світу.

— **Світська** преса в Америці пише, що комуністи вибрали Голівуд, осередок фільмового промислу, на свій головний осередок, щоб звідти ширити свою пропаганду по всій Америці. Одною з цілей цеї пропаганди буде боротись за продовження военної позички для Совітів і поширення комунізму серед вояків.

НОВИНКИ

— **З Европи** звідомляють, що дня 26. травня 1945. р. вмер Павло Скоропадський, бувший гетьман України.

— **Американський** Червоний Хрест переслав з головної квартири в Вашинґтоні осьтакого листа до "Свободи", одержаного з Швайцарії, а написаного англійською мовою:

"Кілька мільйонів українців, чоловіків і жінок, що були на примусових роботах у Німеччині, опинились тепер на територіях, що є окупонані аліянтами. Ті люди находяться у відстрашаючому фізичному й моральному стані. Їм треба харчів, одежі й того всього, що конечно потрібне, щоб людина могла жити.

Нема жадної надії на те, щоб могли їм помогти українці, що живуть в невтральних краінах, як у Франці, чи ті, що є в Німеччині, бо вони самі не мають жадних матеріяльних засобів, як і через те, що жадний Український Допомоговий Комітет не є членом Міжнародного Червоного Хреста.

Треба п о м о г т и негайно грішми та іншими засобами кожний долар врятує життя якоїсь военної жертви, а зокрема дитини, бо діти терплять найбільше.

Обовязок людськости зобовязує нас поінформувати американських українців про ту трагічну ситуацію, що в ній знайшлися мільйони їхніх братів та сестер в Европі. Проситься американсько-українську пресу подати до відома цей стан усьому американсько-українському громадянству, а зокрема українським гуманітарним установам. Теж проситься слати допомогу негайно, і то телеграфічно."

— **Хто** від 1 липня, 1945 року, схоче в Алберті женитися, мусить перед оповідями піти до лікаря, щоб він зробив перевірку крови й дав нареченим посвідку, що вони здорові. Цю посвідку треба принести священикові, а тоді можна буде оголосити оповіди й дати шлюб.

— **Канадські** громадяни вибрали до сейму в Оттаві 119 лібералів, 65 консерватів, 28 ССФ., 13 суспільних кредитовців, 7 незалежних, 7 незалежних лібералів, 2 незалежних консерватів, 2 блок-попюлер, 1 незалежного ССФ., 1 комуніста. Разом — 245 послів.

— **Канадський** премер Мекензі Кінг мав більше голосів під час виборів у Принц Алберт, доки не прийшли з-за моря голоси вояків; тоді показалось, що вояки повалили премера й вибрали послом кандидата з партії ССФ.

— **Комуністи** кричали в Канаді перед виборами за доляра, а вибрали за цента — одного комуніста в Монтреалі. В Вегревил комуніст Галина завзято нападав на Глинку. Тепер по виборах стало тихо: Глинка вернувся до Оттави, а Галіна назад до сіна...

— **Чеський** президент Бенеш приготовляє в Чехословаччині сеймові вибори й старається очистити край від російських і американських військ. Про Карпатську Україну заявив, що як вона схоче належати до Совітів, то Чехословаччина буде складатись із Чехії, Моравії й Словаччини.

— **Більшовики** засудили в Москві 13 польських провідників. Суд виглядав на пропаганду.

— **ПОСИЛКИ** до Лондону. Поштовий уряд вимагає, щоб усі посилки адресувати так:

Ukrainian Canadian Servicemen's Association.
c/o Assistant Director.
Canadian Auxiliary Services
Canadian Army Overseas.

Коли посилка буде так заадресована, то оплата буде 12ц. за фунт і посилка може важити до 11 фунтів, не більше. Коли хто на адресі допише імя вояка або адресу домівки в Лондоні, тоді буде платити повну ціну пересилки. Імя вояка, для якого посилка призначена, повинно бути в середині посилки. А адреси домівки зовсім не треба подавати. Це найновіше розпорядження. З Канцелярії КУК.

ОСВІТНІ КУРСИ. — У Винипегу будуть відбуватись від 3 липня до 27 серпня Вищі Освітні Курси. Курсанти будуть слухати таких наук: теорія музики; теорія й практика дириґування, навчання гри на музичних інструментах; історичний огляд української народньої пісні та народня ноша; українська мова та історія письменства; історія України з ґеографією; організація Рідних Шкіл і їх ведення; практичні вправи, як вести організацію та стати провідником у громаді, як промовляти, влаштовувати підприемства і т. д. Фізична культура: національні танки та спорт.

Кошти. — Вписове на курси виносить 15 долярів за повний курс. Мешкання й харч за два місяці виносить коло 40—50 долярів. Треба мати також в увазі й видатки на книжки, зошитки та на дрібне. Хто може виїхати на ті курси, нехай пише на адресу:

Culture and Education
Box 3113, Winnipeg, Man.

OLD EDBURG FARM
J. Harris and Son. Prop.
EDBURG, ALTA.
Wanted
Married Couple for mixed farm: State age, Experience, if you have children and when you are available. Write for further particulars.
J. Harris & Son. Edburg, Alta.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го серпня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 14.

ТІЛЬКИ ЩИРЕ ОБЄДНАННЯ НАРОДУ ВЕДЕ ЙОГО ДО ПЕРЕМОГИ

Учителька Правди

З християнської філософії життя

Є люди, що не люблять думати про — смерть. Нерозумні! Чи цим вони може відженуть її від себе?.. Справжній мудрець давніх і новітніх часів завждя вважав смерть за свого найкращого приятеля. Вона була для нього постійною вчителькою правди.

Що це є смерть?.. Розлука душі із тілом. Коли тіло вже не надається до цього, щоб було оживлене, душа відлучується від нього й, як безсмертній дух, вертається до Бога, що від Нього вийшла, а тіло стає мертвим, відражаючим трупом. Св. Сильвестер, як дивився на трупа, говорив: "Чим я є, ти тим був; чим ти є, я тим буду."

Ми не мали вмирати, бо Бог сотворив був людину безсмертньою; коли ж однак природа взяла верх, ми впали в обняття смерти так, що тепер життя є невпинною боротьбою зо смертю; кожний удар годинника є новою пригадкою: "Памятайте, християни, що ся з вами потім стане!.."

Смерть, це кінець змислового життя. Все минулося! Ввесь широкий світ із своєю красою й вигодами, з усіма нуждами й терпіннями, з усіма справами, забавами і взаєминами: все те для вмерлого чоловіка страчене! Він відійшов із цього світу. Інші зайняли його місце й скоро заберуть його. А хоча б навіть на землі хвалили його, чи ганьбили: що йому це поможе, або пошкодить? Він є деінде, де ні земна слава ні найбільша ганьба не мають значення. Чи варт отже привязуватись до чогонебудь на землі й плямити своє сумління через якінебудь світові справи?

Смерть, це кінець проби, старань і праці. Коли драма скінчиться, актор здіймає свій костюм. Вислів драми: зиск, або страта. Незмінно, навіки. Чим людина на землі супроти Бога, тим буде після смерти.

Смерть, це кінець усякого самообману. Доки ми мандруємо по землі, гори й моря здаються нам великі, а великі непорушні звізди на небі — малі. Саме в тім криється небезпечна омана, що ті земні речі виглядають нам такі важливі, а небесні речі такі малі. В годині смерти опадає луска з очей. Смерть виявляє правду.

Смерть, це початок вічної, незмінної долі, що її людина приготовила собі на землі. В хвилі смерти ніяка проба не придасться: як хто раз перекинув картку, програв навіки.

Смерть, це перестанок перед подорожжю до позагробового життя. Пильнуйся, щоб ти всів до доброго потягу.

Смерть є певна: "Крути, верти, треба вмерти."

Вмремо скоро. "Отак ідуть дні за днями, рік за роком; ближче, ближче нам до ями з кожним кроком. Нам до ями, як до мами."

Смерть приходить несподівано. "Від наглої й несподіваної смерти, сохрани нас, Господи!"

Вмремо тільки раз. "Раз мати родила..." Хоч "буде каяття, вороття не буде." На котрий бік дуб упаде, на тім буде лежати. Тому треба добре вмерти!

Яке життя, така смерть. Тільки дійсні члени Католицької Церкви можуть спокійно ждати на смерть, бо Католицька Церква є не тільки товариством доброго життя, але й доброї смерти.

Парохія й національні організації

Одним із великих лих, що вже довгі роки побиває українську суспільність на американським континенті, це часте групове розєднання, наша організаційна загумінковість. Наші люди по різних місцевинах так привикли до відокремленого життя й відокремленої праці по своїх товариствах, що тільки надзвичайні підприйняття — спільні віча, панахиди — є в силі звести нас деколи на годину-дві до одної церкви чи залі, після чого ми знову вертаємось до своїх групових станиць, без обнови серця, щоб далі вести відокремлено свою маленьку роботу по своїх залях і домівках.

Особливо сумним явищем серед нашої іміґрації в Канаді й Злучених Державах є те, що існують у нас такі світські, національні організації, що хоч у своїй програмі вони не мають поборювання релігії й поширювання безбожности, то однак у практиці вони є шкідливі для Христової віри й перешкоджають св. Церкві виховувати всю нашу суспільність на віруючий, релігійний народ. Наприклад.

Існує в місті наша католицька парохія, а крім неї комуністична й національна організація. Комуністи до парохії не належать і її не піддержують. Із національної організації належать тільки три родини. Яка користь із цього для парохії, хоч члени тієї організації не є комуністами? Через них у парохіяльній церкві мало людей, а в парохіяльній касі мало грошей... А яка користь для членів тієї організації із існування в місті української парохії, коли вони до неї не належать, до церкви не ходять, наук священика не слухають, до св. тайн не приступають, молоді до католицької організації не посилають, у парохіяльних підприємствах не беруть участи, релігійних часописів не читають?.. Практично вони є проти релігії й разом із комуністами шкодять парохії.

Інший приклад.

У місті відбувається українська католицька місія. Священик запрошує на неї всіх українців. Запрошує до присутности й однодушної участи в св. тайнах. Безбожні комуністи є проти місії. Супроти цього принаймні всі національно свідомі українці повинні як один станути в християнській, протикомуністичній лаві. Та чи так буде? На всю національну організацію може один другий член візьме щиру участь у місії, послухає наук місіонаря і прийме св. тайни, а інші, не зважавши на просьбу пароха, правдивої участи в місії не візьмуть, наче б вони були такі самі безбожники, як ті комуністи, що вже не вірують у Бога, ні в Церкву, ні в св. тайни. А що таке відношення членів тієї національної організації до душпастирської діяльности католицької парохії триває вже цілі роки, то ясно, що на ділі вони стають дуже холодними й мізерними християнами. Чи це добре?

Одного дня співає в народнім домі наш церковний і світський хор. Питають дириґента церковного хору, скільки співаків із світського хору ходить до церкви? Може двари... Чи той хор може стояти високо морально?

В місті існує світська українська організація і між цими членами, що мають себе за католиків, нема може ні одного, щоб брав щиро участь у житті й праці католицької парохії. Чи від того може бути великий поступ?

Загально ця справа представляється так: члени католики різних українських організацій у Канаді й Злучених Державах часто до католицьких парохій не належать, вкладки не дають, в парохіяльних товариствах старших і молоді участи не беруть, релігійних часописів не читають, дітей до парохіяльної "Рідної Школи" не посилають, але одночасно бажають, щоб їм священики робили різні духовні послуги, хоч вони парохії не піддержують.

Що найгірше з цього, то це, що такі люди не є під релігійним впливом пароха й ні вони ні їхні діти не виховуються в християнськім дусі, а через це мають нераз фальшиві засади й ведуть нехристіянське життя, що знову відбивається шкідливо на всій українській суспільності.

З огляду на те, що такий стан є морально шкідливий для самих членів таких національних організацій, морально й матеріяльно шкідливий для наших парохій, а бажаний хіба для одних комуністів, усі українці католики, що є членами різних національних організацій, повинні змінити своє відношення до Церкви й релігії й стати щирими членами наших українсько-католицьких парохій, брати в їхній духовній праці живу участь, а одночасно, як добрі патріоти, вести ще й потрібну національну роботу, до якої кожна наша парохія зможе поставитись дуже прихильно, бож її, згідно з моральними засадами Христової віри, вестимуть самі добрі парохіяни.

Така співпраця між нашими парохіями й національними організаціями повинна бути в нас завсіди, а головно тепер, коли погибель українській нації несе протихристіянський і протиукраїнський — більшовицький фронт.

Місячне намірення

За Навернення Сходу

ЩОБ УСІ СХІДНІ НАРОДИ ВЕРНУЛИСЬ ДО ДАВНЬОЇ ВІРИ

Один Бог — одна віра

Як один є Бог, Творець неба й землі, й один Спаситель усього людського роду, Ісус Христос — так і одну в усім світі повинні люди визнавати віру, що її через свою власну всесвітню Церкву вже близько дві тисячі літ проповідує Христос усім націям і всім людям у світі.

Такої одности віри й Церкви треба всім людям тому, бо тільки тим людям обіцяв Христос спасення, що приймуть усю Його науку, користатимуть із Його святих тайн, небесних джерел ласки, й ітимуть за проводом Христового Намісника, непомильного вчителя християнських правд віри й моралі, що то кожному конечно потрібні до боговгодного життя."Ідіть по всьому світу й проповідуйте евангеліє всім людям. Хто ввірує й охреститься, буде спасений; хто ж не увірує, буде осуджений." (Мар. 17:15-17).

Однiсть перших християн

Такою спасенною християнською одністю втішались перші християни, що святу християнську правду пізнали з наук самих апостолів. Про цю одність сам св. Дух записав нам рукою евангелиста Луки такі незабутні слова, що до кінця світу розбуджуватимуть у всіх побожних душах велику тугу, щоб і тепер так було. А ці слова осьтакі: "І всі, що вірили, були разом і мали все спільне. Посілости та маєтки продавали й ділили їх між усіх, як кому було треба. І щодня перебували однодушно в храмі й ломили по домах хліб, приймали поживу з радістю і в простоті серця, і хвалили Бога й мали ласку в усього народу. А Господь прибавляв до церкви тих, що спасалися. А у множества віруючих було одне серце й одна душа. (Діян. Ап 2:44-47; 4:32).

Різні обряди — одна віра

Із століттями число християн зросло в мільйони. До Христової Церкви прийшли різні народи з різними мовами й звичаями, що в одність первісної Христової Церкви внесли різнородність обрядів із окремішними звичаями й мовами. Та все те є тільки зовнішньою багатою одежею, що нею одягнулась одна Христова Церква з одною християнською наукою й одним непомильним церковним проводом. У різних частинах світу, різні народи, різними мовами виявляють із глибини душі одну правдиву християнську віру, "во єдину, святую, соборную і апостольську Церков." І одну віру визнають, і сім святих тайн приймають, і Христового Намісника для спасення своєї душі слухають — ті правдиві християни.

Один обряд — різні віри

Та не всі люди такі щасливі. На всім світі є принаймні 170 мільйонів незединених християн, що так, як ми, східній обряд, називають себе християнами, колись у своїх предках належали до одної святої Католицької Церкви, а сьогодні живуть у відлуці від правдивої Церкви, що її для їхнього спасення основав сам Христос, не мають повноти Христової науки, не йдуть за духовним проводом непомильного Христового Намісника й не належать до цього "одного стада", що про нього з такою любовю говорив колись Ісус Христос: "І буде одне стадо й один пастир". (Ів. 10:17). Ці люди незединені, відлучені від тієї Церкви, що про неї великий св. Августин сказав: "Хто не має Католицької Церкви за матір, той не має Бога за Отця."

Між тими незединеними християнами є греки, москалі, білорусини, румуни, серби, болгари, вірмени, сирійці, халдейці, етіопи, копти, араби, ґеоргійці, альбанці й інші народи, що вживають у богослуженні східнього обряду; між ними є також мільйони українців.

Ці відлучені незединені християни належать до одного зо східніх обрядів, що між ними головніші є оці: греко-византійський, амренський, сирійський, халкедонський, малабарський, маронітський, коптійський, або етіопський. Ці незединені християни мають, подібно, як їхні брати католики тієї самої народности, спільний обряд, але вони не йдуть за проводом непомильного Христового Намісника й не мають тієї повноти Христової науки, що її незмінно переховує й подає людям правдива Христова, св. Католицька Церква, а через це вони не є на тій певній царській дорозі спасення, що її призначив нам сам Христос.

Молімся всі!

З огляду на те, що в світі тільки одна Католицька Церква, що її для всіх людей оснував сам Христос, навчає непомильно правдивої Христової віри й християнського життя й тільки вона одна має право й силу довести кожну людину до неба, а інші церкви не походять від Христа й тому не мають ні права ні сили зробити людей щасливими навіки, то конечно треба всім людям, а зокрема нашим незединеним братам східнього обряду злучитися з Католицькою Церквою, щоб могли певно бути спасенні. Та що наші незединені брати не мають іще такого переконання й готові далі лишитись у тих своїх церквах, що не походять від Бога ні не ведуть до Бога, то Святіший Отець бажає, щоб усі члени Апостольства Молитви кожного дня в цім місяці серпні щиро молилися за те, **щоб усі східні відлучені народи вернулись до давньої віри,** до св. Католицької Церкви.

Ми надіємось, що всі члени Апостольства Молитви в усім світі будуть жертвувати в місяці серпні щодня всі свої молитви, справи й хрести за ласку повороту всіх східніх незединених до Католицької Церкви.

Та що між тими незединеними християнами є мільйони наших братів, православних українців, то ми на цім місці звертаємось із покликом до всіх Дорогих Читачів "Світла", щоб до молитви членів Апостольства Молитви долучили й свої молитви за поворот до Католицької Церкви всіх незединених народів, а головно найближчих нам братів українців, щоб таким чином в однім нашім народі одна була віра й одна правдива Христова Церква - для Божої слави й спасення всеї української нації.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Православна шляхта бажає залишити несправедливу боротьбу

Смерть Острожського розбила обєднання незединеної шляхти. Острожський був би даремно шукав кругом себе іншого пана, такого могутнього й такого завзятого, що продовжав би його ролю — й здається він навіть і не думав про це.

Два роки незгоди, бурхливих зїздів і плюндрування втомили українську шляхту. Бунт був противний їхньому звичаєві пошани князя, а до того останні події мали виявити, куди вів безоглядний спротив, що його зорґанізував був Острожський із протестантами. Відражаючі злочини, що на них вони надивилися, зродили в них почуття несмаку й страху, а їхня ревність, наче б то для справ православної церкви і зверхности східніх патріярхів, зараз потахла, як тільки не стало князя в Острозі, щоб її роздмухував. Скарги української шляхти, такі загрозливі 1607 року, 1608 року вже не були такі живі, хоч уступки, що їх поробив для них король, вони вважали за невистарчаючі. Також 1609 року волинські посли виступили були під час сейму зо своїми домаганнями в користь православної церкви, проте ці вимоги не були вже підкреслені з таким натиском, як попередніми роками. Наступ продовжався, бо шляхта була замішана, однак було можна відчути, що вона шукає нагоди покинути несправедливу справу, що стратила всю свою повагу. Заждім два-три роки, а побачимо, що ті шляхтичі, так дуже розярені на Церкву зединених, уважатимуть справи грецької церкви негідними їхньої уваги й якщо вони колине-коли займатимуться нею, то це вони робитимуть не зо своєї доброї волі, а тільки під натиском із долини, що йому їм деколи трудно буде спротивитися.

Міщани ведуть перед

Пропаґанда незединених перенеслась тепер із шляхетських замків до міст, від шляхти до міщан, із сеймів на братські збори. Коли шляхта бажала уступити з поля бою, міщани там залишились, наваживщись тим більше продовжати боротьбу, що не бувавши ні між рокошівцями ні на полі бою під Ґузовом, нічого не скористали з прикрого досвіду шляхти. Підбурювання стало тепер більш ограничене, ніж попередніми роками. Головним осідком агітації незединених стало в тім часі місто Вильно; до прочих українських міст доходив тільки відгомін подій, що непокоїли столицю Литви. Обидві сторони розуміли, що вирішний бій розіграється в її мурах; і кожна партія, так зединена, як і незединена, зайнята спомаганням і заохотою своїх однодумців, не думала ні про що нове доти, аж доки буде вирішена доля Вильна.

Нове поле бою

Ця боротьба була початково малих розмірів супроти того бою, що його ми хочемо описати. Дрібні крамарі й робітники займають місце великих панів, священики виступають замість єпископів. Навіть із боку самих зединених два вбогі монахи, Йосиф і Йосафат, двигають на своїх плечах головний тягар боротьби. Король і митрополит Іпатій не видні тільки здалека. На місце війни й великих підприйнять прийшли заворушення й малі заколоти; полем бою, замість сеймової палати й величних зборів шляхти, стає мала українська захристія, або задня кімната крамниці.

А однак ті затемнені підбурювання відіграли головну ролю в історії української Церкви. Від них залежало спасення багатьох мільйонів людей; і коли мова йде про подібні справи, то треба памятати, що навіть найменші випадки набирали ваги й історія повинна звернути на них увагу.

Новий спосіб боротьби

Подібно, як замінилось поле боротьби й склад борців, змінився також спосіб, що був зручніший, ніж цей Острожського й шляхти.

Острожський був озлоблений на умову зединення, що їй він бажав відібрати прилюдні будівлі й узяти її під ноги; і на митрополита й епископів, послушних св. Столиці, що їх він хотів позбавити їхніх дібр і передати їх незединеним. У прямуванні до цеї подвійної цілі Острожський ударився чолом до королівської влади, що була безпосередньо зацікавлена в удержанні умови, що її вона одобрила, й достойників, що їх вона потвердила на уряді. Міщани ціляли нижче й ударили влучніше. "Коли ми не годні відтягнути від зединення епископів, відтягнім від нього священиків. Вони виступатимуть опісля проти епископів; ми постараємось для них про гроші, ми споможемо їх радою й ми скоро станемо переможцями. (Інформація українських епископів про справи зединення, 1622, в Гарасевича: Іст. укр. ц. стор. 258). Такий був план, що його виробило й стало здійснити Братство при церкві св. Духа, найсильніше в усій Україні.

Виленське Братство в боротьбі за церкву Пресв. Тройці

Це товариство було спонукане до боротьби з почуття самозбереження й пімсти. Прогнане з церкви Пресв. Тройці за бунт проти митрополита, воно намагалось вернутись туди за всяку ціну, бо ця святиня була релігійним осередком міста і всього населення грецького обряду й тому посідання її давало відразу перевагу тим, що її посідали. Ця церква була перша, що її збудували в місті українські апостоли тієї країни й у тіні її мурів спочивали тіла мучеників Антона, Івана й Евстахія, слуг великого литовського князя Ольгерда, перших литовців, що пролили свою кров за християнську віру. (1345). (Акта СС. Т. II. ст. 165). (Українська Церква святкує їхню память 11 квітня). Подають, що перша жінка Ольгерда; Марія, або друга, Юлія, що були з українського роду, збудували в Вильні славну українську католицьку церкву Пресв. Тройці; церква була первісно деревляна; згодом князь Костянтин Острожський, батько великого поборника зединення, поставив на її місце муровану церкву з вдячности за перемогу над москалями під Оршою, (1514.)

Ще ціннішим скарбом для української побожности у Вильні був старинний образ Пресвятої Діви Марії, намальований на кедрині, що його намалювання приписують св. евангелистові Луці. Олена, жінка польського короля Олександра Ягайловича, одержала цей образ, як найдорожчий із свого приданого, з рук самого батька, великого московського князя Івана III, й перед смертю вона записала його в спадщині для катедральної церкви в Вильні. Перенесений згодом до церкви Пресв. Тройці цей образ став предметом гарячого почитання й став таким славний, що коли 1569 року москалі заключили мир із Литвою й хотіли відкупити цей образ за ціну випущення на волю 50 шляхтичів, що під час війни дістались були в їхні руки, литовці відказались видати навіть за таку ціну цей дорогоцінний скарб, що його частина народу вважала за захорону й славу столиці. Так отже з церквою Пресв. Тройці українці посідали все, що вони мали найдорожче в Вильні. На основі цього можна зрозуміти, чому незединене братство так завзято відмовляло зединеним українцям права до цеї церкви. (Кояловичь: Місцеланеа. — Кульчинські: Специмен Еккл. Рут.).

Була ще й інша спонука, що попихала незединених, щоб заволоділи цим храмом. У ворогів Церкви ненависть це звичайно самозрозуміла річ. Вони відчувають, що якась вища сила скеровує їхні удари на важливу точку, що є найбільш болюча. Міщани зрозуміли, що будучина зединеної Церкви залежала від василіянської обнови. Якщо Рутському й Кунцевичові вдасться виховати василіянських монахів, Україна буде належати до них. Треба було на це діло, що тільки-но народжувалось, скерувати всі наступи; а щоб знищити його, вистарчало здобути церкву Пресв. Тройці. Здобуття такої перемоги було б поклало край останній надії митрополита й зединених українців. (Д. б.).

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 18:12-20.

Загублена вівця. Братне напімнення.

Як вам здається? Як би хто з вас мав сто овець та й одна з них заблукалась, чи не покине він девятьдесять девять у горах та й не піде шукати тієї, що заблукалась? А як доведеться йому знайти її, то дійсно, кажу вам, що більше тішиться нею, ніж девятьдесять девятьма, що не заблудили. Так отже не є воля перед Вашим Отцем небесним, щоб загинуло одне з цих малих.

Коли ж твій брат згрішить проти тебе, то йди й скартай його в чотири очі. Якщо тебе послухає, то ти придбав твого брата. А як би не послухав, то візьми з собою ще одного або двох, щоб усяку справу ствержено словом двох або трьох свідків. А як би й їх не послухав, то скажи Церкві. А коли й Церкви не послухає, то нехай буде він тобі як поганин і митар. Поправді кажу вам: Що звяжете на землі, буде звязане на небі, і що розвяжете на землі, буде розвязане й на небі. Ще кажу вам: Коли двоє з вас згодиться на землі про всяку річ, що її проситимуть у мого небесного Отця то станеться їм. Бо де зійдеться двоє або троє задля мого імени, там Я посеред них."

ПОЯСНЕННЯ

Так у Галилеї, як і в Переї часто слухали наук Спасителя митарі й явногрішники. А фарисеї обурювались, що Господь "грішників приймає й їсть із ними." На це Ісус відговів рядом притч, що в них прегарними картинами представляє велич Божого милосердя, щоб із одного боку заохотити грішників до навернення, а з другого повчити фарисеїв.

Між іншим, Спаситель оповідає найперше притчу про загублену вівцю. Загублена овечка, хоч і не дуже цінна сама собою, вона однак мила та дорога тим особам, що до них вона належить. Тому вони докладають старання, щоб її відзискати, а віднайшовши її, щиро радіють із віднайденої згуби.

В цій притчі Спаситель представляє милосердя Бога, що в грішнику добачує та любить свою власність, своє сотворіння й свій образ; Бог хоче відзискати грішника, кожного зокрема, через внутрішні ласки, а Ізраїля й усе людство через заведення спасення, що обнимає ввесь світ і всі часи. Є ним Воплочення, що в ньому сам Бог спішить до загибаючого людства, бере його на рамена й несе до Отця.

Вкінці милосердя представлене в обявах радости. Радіє Бог, радіють ангели, ці Божі други, а також наші щирі приятелі. Тут річ представляє Спаситель двічи. Милосердя, це Божа прикмета, що ніде не виступає так величню, як у прощанні гріха та в наверненні грішника. Бог більше радіє з одного наверненого грішника, ніж із 99 праведників. Чи міг Спаситель спонукати грішників до навернення чимось більше, як тим, що сказав їм, що Бог є добрий, цінить їх високо, гаряче бажає їхнього навернення та буде щиро радіти, коли навернуться?

Щасливі ті грішні люди, що повірили в Боже милосердя й скористали з нього поворотом до Бога, Церкви й святих тайн.

Між науками Спасителя є також окрема наука про братню перестрогу. Цю перестрогу маємо робити тоді, коли наш ближній грішить, однак не тому, що це шкідливе для нас, але тому, що гріх є нещастям самого грішника; щоб його отже вирятувати, ми перестерігаємо його, щоб поправився.

В цих словах є приказ Христа, що може нераз обовязувати під тяжким гріхом, а не обовязує тільки тоді, коли думаємо розумно, що наша перестрога ні на що не придасться, або що хтось інший зуміє це краще зробити. На всякий випадок, братня перестрога є гарним ділом любови ближнього й Бога.

Спаситель подає також спосіб перестороги. Перше треба перестерегти брата в чотири очі. Коли не поможе, треба це зробити в присутності одного або двох свідків, а це, щоб і на блудячого зробити більше враження й щоб перед старшиною можна було доказати зроблену перестрогу. Як і це не помогло б, треба віднестись до церковної влади, однак не для покарання, а для поправи ближнього. Коли б блудячий і Церкви не хотів послухати, тоді треба його вважати наче за поганина й митаря тобто, наче б він не належав до Церкви, й тоді сторонити від нього, як це робили жиди в відношенні до поган і митарів.

Цьому праву Церкви, що вона, для поправи, виключає грішника зо своєї суспільности, треба піддатися, бо ж Спаситель сказав виразно: Що ви (апостоли й настоятелі Церкви) звяжете на землі, буде звязане на небі, а що розвяжете на землі, буде розвязане на небі."

Ця влада є та сама, що її Ісус обіцяв Петрові, що відноситься до установи законів у Церкві й до накладання та зношення кар.

Цю владу Ісус іще скріпляє, кажучи, що коли Він буде присутній навіть на нечисленних зібраннях, що зійдуться в Його імя на молитву, то скільки більше Він буде присутній, коли Церква виступить із наукою на соборах, чи в іншим поважний спосіб.

Тут важливою є не тільки заповідь, що обовязує до братніх напімнень, і висказ про силу спільних молитов вірних, але головно тут важливий є висказ Христа про Церкву, як найвищу владу в справі вязання й розвязування в ділі спасення. А це якраз доказує, що Христова Церква має бути видима; бо яка користь була б із невидимого на землі засудження?

Також і владу, що її обіцяв був Ісус Петрові, розширює тут Ісус на ввесь апостольський збір, а навіть на все начальство Церкви, однак у залежності від Петра. Таким чином доповняє основання церковної управи.

Добрих католиків пізнати з цього, що вони всюди й усім приймають науку Христової Церкви й підчиняються щиро зарядженням церковного проводу. Ще не було такого випадку, щоб християнин, послушний церковній старшині, зійшов із простої дороги; та було вже чимало таких, що через свою гордість, упертість і непослух церковній ерархії опинились на лютерській дорозі.

Католицьке гасло таке: Досконалий послух церковному законному проводові!

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

1. РОЗДІЛ

Цісарська нарада

Ця дивна зява немиле зробила враження на присутніх: навіть сам цісар споважнів; та невдовзі опамятався, вказав пальцем пасмо рудавого волосся, перемішаного в старика з сивими, і сказав до свого карлика:

— Дивися, оце сніг politий вином.

— Я хотів би бути такий гарний, як він ним є в своїм власнім переконанні — відповів карлик.

І ставувши на пальці, витягнув свою маленьку фіґурку й станув випростований проти великана, наслідуючи глумливо його вигляд.

Цісар засміявся голосно, а опісля заговорив до Аполона:

— Скажи мені, чесний філософе, чи ти людина, чи дух із чорного Тартару? Бо, дивлячись на твою гарну поверховність, можна б подумати, що тобі скоріш пекло було за матір, ніж земля.

— Видно, що богиня не дала тобі тієї ласки, що Діомедові, коли смертельної людини не можеш відрізнити від

безсмертніх — відповів Аполон іще сильним і не зворушеним голосом.

— Може бути, та все таки дала мені до вирішення твою долю.

— Моя доля над твоєю. Не боюсь тебе. Я тебе, цісарю, переживу. (Ввесь початок розмови історичний).

Домітіян задрижав мимохіть; чорне сумління легко вірить забобонам.

— Ти переживеш мене? А звідки ти це, зухвальче, знаєш?

Аполон вивернув очі в стовп і вказав догори.

— Зо звізд, пане.

— То ти вмієш із них читати?

— Легча це для мене книга, ніж якінебудь ваші людські письма.

— Добре! — сказав цісар — зараз переконаємось, чи ти говориш правду та чи твоя наука має якусь вартість. Поглянь на цього юнака, що стоїть коло мене: скажи мені, хто він та яка його будуччина?

Аполоній вдивився на хвилину в Маврикія, а опісля під впливом сильного зворушення сказав:

— Веспасіян.

— Добре, старику, не помиляєшся; та горе тобі, як це не триватиме далі! Цей юнак справді так називається, хоч первісне його імя було інше, бо це я з любови перемінив йому його на імя його батька.

— Ах, пане, твій батько! Той справді був повним цезарем! Муж великий у бою й раді, науці й чесноті — та проте не погорджував Аполонієм так, як ти! Я був йому воднораз за слугу й учителя, за приятеля й найбільш довіреного повірника! Я закріпив його на престолі! Я довів його аж під самий поріг зоряного світу, куди пішов уживати небесних радощів із богами, що їх він шанував і любив. Прости мені те зворушення, але в тому юнакові я віднаходжу його черти...

— Добре, добре, позволяємо тобі лебедіти досхочу, мій чутливий старче. Але скажи мені, що станеться з цим нашим другим Веспасіяном?

Аполоній спомурнів.

— Відсунься — сказав до Маврикія — ви собі вороги!

— Брехун! — крикнув Домітіян із вибухом дикого сміху, що його підхопили дорадники — тепер бачу, що твоя мудрість кінчиться штучками! Таж він мені найліпшою дитиною! Нема ще року, як я урочисто прибрав його за сина: Рим і увесь світ лишаю йому в спадщині.

— Ой іншу постелю ти приготуєш йому, ніж цісарську карету.

— Мовчи, сивий обманче, або кленусь на державних богів і богинь, що твій язик більше не прокаже ні слова!

Для Маврикія вся та розмова була тягарем; із неохотою відвертав свої очі від Аполонія й виглядало, що він тільки напів слухає його передсказань. А філософ далі сам стоях непорушний і наче мертвий.

— Бачу — сказав знов Домітіян — що моя мова не велике робить на тебе враження; може знаряддя префектівських катів (тут схилився в сторону Луксурія) буде більш переконливе. А воно належиться тобі за деякі необережні забавки в заговори й зради, що про них дійшли до нас вісті.

— Це фальшиві вісті.

— Як це? Ти смієш перечити цісареві?

— Нехай мені цезар докаже вину, а піддамся карі.

— Справді дивна людина — шепнув Домітіян до своїх дорадників; — то ти запевняєш мене, зухвальче, що ти вірний моїй особі?

— Так пане. Знаю інших людей, що є завзятими твоїми ворогами. Тих переслідуй, а одночасно вчися розумної науки пізнавати, хто свій, а хто ворог, бо тільки така наука може підперти твою владу.

Про кого ти хочеш говорити?

Про христіян, пане — і уста викривились йому страшним виразом. Не тих переслідуй, що вірні переданням предків, їхньої віри навчаються й при її помочі підносяться до товариства богів, але тих, що прийшли з чужого краю, чужинці, погорджені, прийшли вливати їдь між синів святої Роми так, як та гадина, що кусає пяту, що її топче. Вони чужого Бога почитають на небі й чужого пана слухають на землі. Ти ніщо для них із твоєю владою, бо тут під твоїм боком живе їхній таємний вождь і тільки йому вони кланяються. Знищ їх, а пізнаєш, що таке спокій і великість!

Гарячковий румянець виступив на обличчя промовця, що ним виразно заволоділа пристрасть. (Д. б.).

СОЛОВКИ

ОСТРОВИ МУК І СМЕРТИ

На підставі споминів соловецького вязня
М. ЦИБУЛЬСЬКОГО
В кігтях ҐПУ

Копаємо могили

Як нас привітали в Ісакові

Коли ми приїхали до Ісакова, вийшли напроти нас: начальник лісових робітників — Рискінд, два його помічники, Ісаак і Абрум Левіти, вкінці начальник чекістів на Ісакові — Ремінсон — самі жиди.

— Які втрати спричинила буря в транспорті? — спитали десятника, що нас відкопав.

— Одинадцять вязнів убитих, впало шість пар волів, знищених кілька мішків муки — замельдував десятник.

— Шкода муки — муркнув під носом Рискінд — ліпше вже, щоб згинула решта тих гадів...

Так чекісти "дбають" про життя вязнів на Соловецьких островах.

По кількох годинах побуту в теплій хатині і по дбайливих заходах отця Плятона, бувшого монаха з Соловецького монастиря, ми прийшли до себе, хоч довго не могли ми забути про страшну бурю, що через неї ми малощо не втратили життя.

"Приємности" Ісакова

Навва Ісакова походить від імени одного з монахів, що закладали Соловецький монастир. Це мала оселя.

Довкола деревляної каплиці на горбку стоїть кілька дімків. Більшовики замінили каплицю на склад харчів, а в деревяних дімках помістили вязнів. В кожній кімнаті мешкало на причах шістьдесять вязнів. Тіснота була страшна. За давних часів, коли ще був монастир, в кожній кімнаті мешкали по два монахи.

Нічого дивного, що в такій тісноті ширилися недуги і множилися в застрашаючий спосіб насікомі.

За дня тяли наш воші, а в ночі не давали нам спати блощиці й інші насікомі. Ісаківське "начальство" не признавало зміни білля. Коли ми домагалися чистого білля, казали нам, що зміна білля — це "буржуйська вигадка."

Каторжна праця в лісах

На другий день по приїзді до Ісакова, хоч ми ще чули біль у костях від присипання снігом, пігнали мене і моїх товаришів недолі до праці в лісі.

Це була не праця — а пекельна мука. Вязні, поділені на ґрупки по трьох людей, мусіли вирубувати стоси дерева по три сяжні довгі і півтора широкі, потім зрубане дерево тягнути по снігу 300 кроків. Цю працю треба було зробити в однім дні.

За працю одержували вязні чорний хліб і зупу з смердячої риби, званої "треска", і замерзлих бараболь. На "обід" подавали нам "зупу", зварену в такий спосіб: до кітла вкладали риби "трески", підливаючи водою. Ця мішанина, нагадуюча помиї, що їх у нас дають безрогам, була нашою гарячою стравою. Хто не зробив приписаної роботи, не діставав ні хліба ні смердячої зупи, до того його лишали в лісі на ніч, щоб докінчив роботу. Рідко такий нещасний вертався до своїх товаришів недолі, — переважно замерзав у лісі.

Тому багато вязнів, рятуючи своє життя, нарочно відрубували собі пальці рук або в інший спосіб калічили себе, щоб тільки дістатися до шпиталя.

Але коли такі випадки зачали множитися, чекісти відмовляли скаліченим вязням лікарської помочі й гнали їх на роботу до ліса.

Багато вязнів відморозило собі руки, ноги, носи або вуха. Тому, що не було ні лікарів ані відповідних ліків, часто від мороження кінчилися закаженням, ґанґриною, особливо через бруд і насікомі.

Як караються жінки на Соловках

Коли мужчини стинають дерева в лісі, жінки, запряжені в сани, звозять стяті пні до складу. А на Соловецьких островах сніг по пояс. Ця праця понад сили жінок. Неодна жінка померла від простуди і перепрацьовання. Гарніших жінок беруть чекісти до миття і прятання їх помешкань.

Коли їм знудяться, відсилають їх назад до тяжких робіт у лісі.

На Заячих островах караються тільки самі жінки. Там вони мусять стинати дерева і робити всі найтяжчі роботи так як і у інших лісах роблять це мужчини.

Доля жінок-вязнів на Соловецьких островах далеко гірша, як мужчин. Тому жінки скоро помирають або самі відбирають собі життя.

Як згинув купець Коральов

Працюючи в лісі при вирубі дерева познайомився я з бароном Штомберґом і купцем Коральовом. Разом стинали ми дерево, часто згадуючи давні, добрі часи.

Одного разу Коральов, що не міг знести тяжкої праці в лісі і повного упокорення життя в соловецькій каторзі, поклав руку на пню дерева і каже до мене:

— Приятелю, відрубай мені пальці!..

— Ні, того не зроблю — відповів я, трясучись зо зворушення.

— Зробиш мені велику ласку — благав Коральов — Маю досить тої долі і тої невільничої роботи.

— Не можу цього зробити. Що тобі це поможе? Підеш до брудного і нехлюйного шпиталя і там тебе мучити не перестануть.

Другого дня ми знов знайшлися у трійку в лісі. Я з бароном Штромберґом підтинав пні дерева, а Коральов на звалених деревах обтинав галуззя. Коли ми вже стяли кільканадцять дерев, присіли ми під пнями, щоб закурити смердячої махорки. Заледви ми закурили, а тут надбіг десятник і махаючи нагайкою перед нашими очима кричав:

— До роботи, сякі-такі сини! До роботи, а ні — то я вам додам охоти!

Коральов злим оком поглянув на десятника і стиснув сокиру в руках... Одначе здержався.

Ми знов з бароном забралися до підтинання височенної сосни. Коли вона вже була підтята і мала падати, ми перестерегли голосно Коральова.

Одначе Коральов тільки чекав на ту хвилину. Коли сосна зачала падати на землю, Коральов нагло кинувся під неї, і заки ми могли крикнути одне слово, величезний пень придусив його своїм тягарем.

Так скінчив муку славний колись російський купець Коральов. Він оставив вдову і троє сиріт...

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ВИНИПЕГ. ПОКЛИК ДО ДУХОВНОГО СТАНУ. Отсим подаємо до відома, що Їх Преосвященство приймають до Духовного Семинаря студентів, які бажають посвятитися духовному званню і працювати як священики для нашого народу. Кандидати мусять мати укінчену вищу школу (Гай Скул), бути здорові, побожні й ідейні молодці. Вийнятково можуть бути прийняти кандидати з XI. ґрейдом, але мусять бути дійсно здібні.

Щоб учитися філософії, кандидати мусять знати латинську мо-

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1-го серпня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 14.

УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ ТРЕБА БІЛЬШЕ СВЯЩЕНИКІВ!

БЛАГОСЛОВИ, БОЖЕ, СВОЇХ НОВИХ СЛУГ!

Преп. о. Модест Михайло Гнесько, ЧСВВ., син Василя й Марії Якимчук. Народився 18 вересня, 1921, в селі Угрині, чортківського повіту. До Канади з матірю приїхав 1924 року й замешкав із родичами в Монтреалі, де ходив до української й французької школи. Від 1932-1940 року відбував науку в католицькій колеґії в Л'Асомсіон, Кве., звідки по 1 р. філософії вступив до ОО. Василіян у Мондері. По скінченні священицьких наук у Мондері й Ґримсбі був висвячений на священика разом із о. Дацюком. Тепер є призначений до душпастирської праці в Алберті й на вчителя василіянських схолястиків у Мондері.

ПРЕП. О. МОДЕСТ М. ГНЕСЬКО, ЧСВВ.

ПРЕП. О. МИРОН М. ДАЦЮК ЧСВВ.

Преп. о. Мирон Михайло Дацюк, син Луки й бл. п. Ксені Брушковської. Народився 16 листоп., 1919 року в Спасі коло Мондеру й там проживав аж до 24 квітня 1936 року, коли то вступив у Мондері до монастиря ОО. Василіян. Священицькі студії відбував у Мондері й Ґримсбі. Висвячений на священика Преосв. Кир Василієм Ладикою 10 червня, 1945, в Ґримсбі, Онт. Тепер є призначений до душпастирської праці в Алберті й на учителя василіянських схолястиків у Мондері.

Редакція сердечно вітає Преп. отців, Мирона й Модеста, в священицькім стані, а побожних українських студентів закликає вступати в їхні сліди. — Хто бажає стати священиком, нехай приїде до Мондеру!

ЧИ ТИ БУДЕШ СЕСТРОЮ?

ПОКЛИК ДО УКРАЇНСЬКИХ ДІВЧАТ

Позір, Українські Дівчата! Сестри Місіонарки Покрова Матери Божої відчинили в Стемфорді, Коннектикат, в Злучених Державах, свій Новіціят і Дівочу Академію-Гайскул.

А) Новіціят є відчинений для тих ідейних дівчат, що бажали б зробити щось добре для Божої слави й добра нашого народу. До Сестер Місіонарок можуть вступати: учительки, офісові секретарки, шпитальні доглядачки й також усі інші дівчата, що ще не покінчили школи. Тут у монастирі будуть мати змогу скінчити гайскул, а навіть університет, як будуть спосібні. Дівчина-Кандидатка не має ніяких зобовязань супроти Згромадження, як би хотіла опустити монастир. Варта отже нашим українським дівчатам скористати з нагоди й приїхати до Сестер Місіонарок до Стемфору. Проситься писати по інформації на адресу:

Missionary Sisters, 111 West North St., Stamford, Connecticut, USA.

В) Дівоча Академія Покрова Матери Божої. З початком вересня 1945 року, Сестри Місіонарки відчиняють Вищу школу для дівчат. Вже деякі студентки зголосилися, бо довідалися, що:

1) Дівоча Академія є в найкращій дільниці міста Стемфору, серед прегарних дерев, наче в парку;

2) Уряджения Академії є гарне;

3) Залізничі получення з Ню Йорку до Стемфорду є дуже добрі, бо що пів години іде потяг, а зо станції до Академії що 20 мінут іде бос.

4) Професорський факультет є добірний та з довголітнім досвідом.

5) Кожної суботи буде висвітлюватися в Академії повчальні фільми.

НОВІЦІЯТСЬКИЙ ДІМ СЕСТЕР МІСІОНАРОК ПОКРОВА МАТЕРИ БОЖОЇ В СТЕМФОРДІ

Якщо родичі бажають правдивого добра своїм донькам, нехай чимскоріш запишуть свою доню до Академії Покрова Матери Божої в Стемфорді, бо ще остає місце тільки для кількох студенток.

По інформації писати:

Mother of God-Academy, 111 West North St., Stamford, Conn.

Українське католицьке юнацтво в Лемонті, Алта., з диріґентом п. Хомляком, під час свого виступу в "День Матері". — Що краща молодь, то краща будуччина.

Преп. Бр. Вікентій Прихітко, ЧСВВ, з Мондеру й п. Володимир Васильовський із Едмонтону, що перебуває під цю пору в "Таборі-Борден", в Онтаріо. — Картина представляє стрічу в Мондері. До побачення.

БАТЬКИ й ДІТИ

ЯК ПОЗБУТИСЯ ДИТЯЧИХ ХИБ?

Дещо про брехню дітей

Дитячий язик не вгаває ні хвилі. Воно без упину щось балакає й щебече. Коли непомітно послухати цеї простої мови та вдуматися в неї, то можна найкраще пізнати дитячий спосіб думання... Приглянься особливо малим 4 до 8-літнім хлопцям. Час то для такої дитини незбагненою таємницею є семафор на залізниці. Якесь довге, залізне рамя на високому стовпі... Рамя це якимсь чудом підноситься, коли надїздить поїзд і знову зараз опадає. Це дуже займає малих хлопців. Вони подивляють те рамя й потім снують собі з того несотворені байки. Уявляється воно їм як якась велика, недземна сила. Діти ще не вміють збагнути звязку між речами. Дитина черпає зо своєї буйної уяви, бо йнак ще багато не вміла б собі зясувати... Отож якже часто беремо цю дитячу мову за брехню й свідому неправду.

Гурток таких 4-8 літніх дітваків бачить приміром у неділю на вулиці по святочному вдягненого, у парадному капелюсі сусіда. Цей незвичайний капелюх викликує в них особливший подив. Чому він так вистроївся?

Радять і здогадуються. Один каже: Це певно буде радний громадський, бо хтож інший може мати такого капелюха. Інший знову думає, що це певно якийсь фабрикант, бо тільки такий пан має багато грошей. Врешті третій знає, чому цей пан такий причепурений: "Він — каже — жениться". "А що воно таке женитися" — зараз питаються інші.

Клопітлива мовчанка, бо досі та справа хлопцям цілком невідома. Аж пояснив Василько: "женитися — мовляв — це коли хто шукає жінки." Тоді треба вбирати ось такий парадний капелюх... Проте це вияснення не конче переконує хлопців... і "якжеж то шукається жінку?" — хотіли б знати малі цікаві. Тут уже їх мудрости кінець...

Діти оповідають нам чимало такого, що ми вважаємо попросту брехнею й сплітками, а що дитина направді інакше розуміє. Дитячих слів і думок не слід міряти міркою старших. Дитина хибно розуміє багато справ і тому хибно про ці справи оповідає. До цього долучується ще невправлена молода память. Автім як воно часто буває в нас старших? Коли ми що побачили, або почули, то охоче чванимося власними думками й словами. Як рідко коли переповідають якусь подію цілком згідно з правдою. Звідкиж беруться різні "татарські вісті" газетарські "качки" та інші брехні?

Подібно буває в дітей. Тому треба відрізняти, що **дійсна брехня** й її справити.

Брехати, значить свідомо говорити неправду. Така дійсна брехня може появитися вже в третім, а частіше в четвертім році життя. Отож "брехати" і брехати це не те саме. Поможе нам це зрозуміти такий приклад:

Петрусь має писати завдання. Але товариші кличуть його надвір бавитися. Він знаменито грає на відбиванку. Перед хлопчиком дві дороги: обовязок і забаганка. Треба вибирати. Обовязок кличе й товариші манять. Як Петрусь вийде з того? Коли мати питається про задачі, Петрусь каже, що зроблені й швидко біжить на вигін. Неправдою позбувся обовязку.

Біль голови, "недуга", часто є для учнів вимівкою, щоб тільки не сповнити свого обовязку. Коли дитина дуже боїться свого батька або матері, тоді ще більше послугується брехнею. Тим способом оминають діти обовязків, радять собі, коли обовязок противиться їх бажанню. До того схильні майже всі діти.

Як мають у таких випадках поступати всі батьки й виховачі? Передовсім повинні виробляти в дітях відвагу. Сучасні люди дуже нерадо беруться за неприємні справи. Спитайте дітей, чи хочуть бути славними людьми, а тоді вчіть їх, як зносити неприємне, а не шукати крутих стежок неправди. Це свята праця, що її батьки й матері виконують для своїх доростаючих синів і доньок! Нищіть брехню наукою витревалости!

Але і власним прикладом треба показувати підростаючій молоді, що можемо зносити неприємності з погідним серцем. Пригадую собі батька, що завваживши свого вірителя близько хати, до речі, людину, що недавно значною грошевою позичкою станула йому в великій пригоді, з пересердя починає лаятись. Ганьбить його та визнає в приявї своїх дітей, бажає, щоб пропав йому з очей і всякого іншого лиха. Такий гість немилий йому, бо пригадує йому довги. Тимчасом гість входить. Батько спішить назустріч, вітає його з вишуканою сердечністю і на всі лади впевнює його, що дуже радий цим відвідинам. Та за хвилю вбігає старший синок господаря, що перед хвилею чув, що говорив його батько, й собі починає так здорово лаяти гостя, як це робив перед хвилею його батько. Обурений тим батько дає хлопчині заушника й жалується перед гостем: "Ось вам теперішні діти!" Дивується збентежений хлопчина й починає розуміти, що й його батько вміє брехати і таки збрехав. Це відкриття вбивається сильно в память на довго, на все життя. Того хлопця назвали брехуном тому, бо батько не хотів мати неприємности й сам послужився неправдою.

ДЕНЬ ПЕРШОГО СВ. ПРИЧАСТЯ

Преп. о. В. Дрібненький, ЧСВВ., парох Вегревілю, Алта., з найменшими парохіянами. Стоять від ліва: Лелійка Рогальська, Марійка Стахів, Ольга Лазарук, Лелійка Стахів, о. В. Дрібненький, ЧСВВ., Едвард Григірчук, Михась Понич, Степанко Чикалюк, Нестор Ільків.

Польські діти на скитальщині в Мексико. — Скільки подібних українських дітей тиняються по чужих краях у лахміттю, без харчів, без певного завтра?.. Складаймо свої датки й ратуймо ті нещасні жертви війни! Всі жертви посилається до К.У.К в Виннипегу й єпископської канцелярії в Филаделфії. Адреси є в "Світлі."

— ЖАРТИ —

Нехай живе цензура. — Одного дня 1905-го року викликав у Петрограді якийсь юнак велику сензацію; він держав у руках газету, ішов Невським проспектом і кричав:

— Нехай живе цензура! Нехай живе цензор!

Довкола нього зібралася юрба цікавих. Всі думали, що він збожеволів нагло. Надійшов пристав і відпровадив "демонстранта" на поліцію.

Ця історія дійшла тієї днини до вух цензора Павла Івановича Лукина, що заінтересувався цілою подією й пішов на комісаріят.

— Здраствуйте, Пане Івановичу, — каже комісар, — Що вас привело сюди?

— Та чув я, що якийсь молодець кричав на Невськім проспекті: "Нехай живе цензор!" — то я прийшов, щоб поговорити з ним.

— Зараз переслухаємо його. Вивели молодого чоловіка.

— Я є Віктор Осипович Глуптасин, студент! — представився юнак.

— А чому ви кричали: Нехай живе цензор?

— Знаєте, я бідолаха... Удержуюся з того, що дописую до одного тижневика... Сьогодні редакція пустила цілу сторінку моїх жартів. Читайте!

Цензор прочитав і каже:

— Але ж це страшні дурниці.

— Так, ваше благородіє, але завдяки вам видрукувані...

— Чому завдяки мені?

— Бо так. Мої речі дуже слабі. Лежать, як резерва в редакції. Коли ви щось сконфіскуєте, то вони мусять на це місце дати інший матеріял і дають тоді мої речі. Сьогодні ви сконфіскували цілу сторінку і тепер ціла сторінка задрукована моїми жартами. Дістану за них десять рублів. Тому я кричав: Нехай живе цензура!

Зрозуміла. — Який гір ви мали підчас самоходового випадку?

— Я мала тоді білу шапочку, білі полотенні черевики й спортовий одяг...

Він її знає. — Що сказала б вам жінка, якщо ви купили б новий самохід? — Уважай на світло! Чому не затрубиш? Не їдь так близько трока! Чому не дивишся, куди їдеш? Тобі бараболю оббирати, а не їздити самоходом!.. І багато іншого сказала б мені моя люба жіночка...

Непевний. — Моторист пробуджується з омління й питає: — Де я? Де я? — Доглядачка хворих: Під 77 числом: — Моторист: В лічниці, чи в вязниці?

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Instructive and Educational Section

Boy Meets Girl

THE CHRISTIAN WAY

Rev. F. Gartland, C.S.C.

NO CROSS — NO CHRISTIAN

Remember Whose disciple you are. "If any man will come after Me, let him deny himself, and take up his cross daily and follow Me." Take up **your** cross... not Our Lord's, not anybody else's... your **own**.

And what is your cross, if not these temptations, these things that go against your grain, these forbidden yet attractive pleasures? "And follow Me"... that is — along the road to Calvary: that hard, narrow, steep and rickety road which leads to crucifiction of your flesh and its concupiscences!

If you buckle under pressure now; if you spoil your Christian courtship; if you make an orgy out of dates, you wander off that road; you get onto the broadway of self-indulgence, comfort, lust — the highway of sin, death, destruction, hell! **You throw away your cross, you cease to be a Christian. For, you must have a cross to be o Christian. You must carry it to the dreadfull death of Calvary. Yes, DEATH! You and she must DIE!**

This is not sad. Bring on no flowers. Ring no mourning bells. Write no requiems. Listen once again to the great St. Paul: "**If you live according to the flesh, you shall die; but if by the Spirit you mortify the deeds of the flesh, you shall live.**" It is again the Christian contradiction, the paradox of life and death. "For he that shall save his life shall lose it; and he that shall lose his life, **for My sake, shall save** it."

It all leads to but one conclusion:

By the Cross, men of Notre Dame — the Cross of Chaste Christian Courtship — **you will most assuredly suffer,** but you have nothing worthwhile to lose and you have everything worthwhile to gain. Place yourself **willingly** upon it. Stretch out your hands. Invite the nails. Endure the agony. Give up the ghost. You will enjoy the Resurrection of a happy, holy, everlasting marriage! **God strengthen and encourage you!**

Сарджент Олена Козіцька, секретарка СУКВ. Під час свого побуту в Лондоні п-на Оленка невтомно опікувалась українськими вояками, що перебували в Українській Гостинниці. Слава!

Леся Яцій, донечка п-ва Дмитра й Марії Яцій із Мирнам, Алта. Дня 7 червня, з нагоди її 6 річниці народин, справили батьки з рідньою своїй малій школярці гарне прийняття. — Редакція "Світла" бажає Лесі доброго здоровя й зросту в літах та Божій ласці.

Consecration To The Blessed Virgin

My Queen, my Mother, I give myself entirely to thee; and to show my devotion to thee, I consecrate to thee this day my eyes, my ears, my mouth, my heart, my whole being without reserve. Wherefore, good Mother, as I am thine own, keep me, guard me, as thy property and possession.

Prayer To St. Joseph

Guardian of virgins and father, holy Joseph, to whose faithful care Christ Jesus, innocence itself, and Mary, Virgin of virgins, were committed; I pray and beg of thee, by these dear pledges, Jesus and Mary, free me from all uncleanness, and make me with spotless mind, pure heart and chaste body, ever most chastely to serve Jesus and Mary, all the days of my life. Amen.

Наші йорктонські студенти колегії св. Йосифа в характері хоробрих кадетів. Між ними директор колегії, Преп. бр. Алойсій, а побіч нього Преп. бр. Методій (праворуч), і Преп. бр. Юрій як військові старшини-поручники. Інші кадети мали стільки років вишколу, що наші йорктонці місяців, а не були краще вишколені від цеї юнацької групи — сказав майор Линтон із Оттави, директор кадетських вишколів у Канаді, під час свого побуту в Йорктоні дня 11 травня ц. р. — Поможи їм, Боже, в праці "Про Део ет Патрія!"

— ЖАРТИ —

Обітниця. — Пане управителю, ви обіцяли мені при продажі самоходу направити або вставити нове, як би що зіпсувалось...

— Так, це правда. Щож вам сталося?

— Я вибила чотири передні зуби й зломила руку...

Причина. — Молода дівчина їхала самоходом. На однім перехрестю зіпсувавсь мотор і вона не могла рушити з місця. На сигналевій ліхтарні показалось зелене світло, потім червоне, потім знову зелене, та дівчина не рушилась із місця. Побачив це поліцай, підійшов до її самоходу й спитав: — Що сталось, панночко? Чи може вам не сподобались нові сигналеві краски?

Звичайний. — Пяниця підходить до трамваю, здержує його й питає — Чи цей трамвай їде до 40 вулиці? — Так. — То — бувайте здорові й щасливої вам дороги! Махнув рукою й пішов далі похитуючись.

Доброго серця. — Поліціянт стрічає в місті пяницю й питає: — Чи ви знаєте, хто я? — Пяниця: — Я не можу сказати, що я знаю вас, але як ви скажете мені, де ви мешкаєте, то я поможу вам зайти додому.

Має [illegible] звичай. — Одному пяниці принесли під час перекуски галузку винограду. Пяниця відсунув тарілку з виноградом та й каже: — Ні, я не вживаю вина в лушпині.

Дві мірки. — Пукович: — Бачите оцю золоту відзнаку в мене в руках? Я її дістав як нагороду за те, що руками взяв 500 фунтів і підніс вгору понад голову.

Дмухович: — А я взяв тільки 50 фунтів стерлінгів і підніс... до висоти своєї кишені, й дістав 18 місяців арешту.

The Struggle For Social Justice.

REMOVING THE BREEDING GROUNDS FOR COMMUNISM

John A. O'Brien, Ph. D., U.D. chaplain of the Catholic Studen ts, University of Illinois.

Church Flourishes in a Democracy

While the Church does not undertake to decree what form of political government her children should establish, and while she is capable of adopting herself to every form of legitimate government, there would seem to be no questioning of the fact that she thrives and flourishes in a special manner in a democracy and finds it peculiarly suited to her genius and character. Here she enjoys the largest measure of freedom — freedom of worship, freedom to teach, freedom to carry on her extensive ministry of charity and philanthropy. Here she is least hampered by the intrusions of an all-powerfull State into her exclusive domain — that of the religious and spiritual life. In the Middle Ages there was a unity of religious faith among all the citizens so that a union of Church and State seemed natural and afforded certain advantages. Today when difference of religious belief is the most marked characteristic of society, such union would spell nothing but friction and would be unpalatable to all parties. Complete separation of the Church and State with freedom to both within their separate domains, and freindly cooperation to promote joint interests, has proved to be the most satisfactory plan.

Here, too, the Church is enabled to keep close to her people and to serve them most effectivly. Dependent upon their free will offerings for her maintenance, she is free from danger of leaning upon the appropriations of the State, with a consequent lessening of her freedom and independence. The editor of **The Christian Century** and any of our non-Catholic citizens need have no fear, therefore, that the Church is secretly in sympathy with Fascism or with anything but the continued perfection of the democratic ideal to which we in America are committed.

The emphasis which the Church puts upon the sanctity and inviolability of the rights of the individual, rights which democracy aims particularly to safeguard, reflects the pecular compatibility of the Church with our American democracy and shows the kinship of their genius and spirit. In the eyes of the Church, the right of the individual to that large measures of freedom to work out his own salvation, to worship, to argue freely according to his own conscience, to determine the pattern of his own culture, to develop his own culture, to develop his own personality, free from the stereotyping power of the State, are so sacred and inalienable that she stands ever ready to throw the bulwark of her defense around the humblest citizen who is threatened with an invasion of these rights by any power whatsoever.

The Church is therefore a true friend and stalwart champion of democracy in America. Her friendship does not spring from any motives of expedience of opportunism, after the manner of the politician, but goes infinitely deeper - - down to that tremendous emphasis which she places upon the sanctity and inviolability of the rights of the individual, an emphasis which is peculiarly charactistic of our Americian democracy. As long as the Church is free to express her mind she will lift her voice to the skies whenever the sanctity of the human personality and the treasured rights of the individual to that large measure of freedom to live, to believe and to worship according to his own conscience, are jeopardized by the encroachments of an all-powerfull State, be it Communist or Fascist.

To be continued.

You've Waited For This

THAT YOU MAY LIVE. A book vividly defining the world-healing doctrine of the Mystical Body of Christ. Written so you can understand and enjoy it. St. Paul fairly buttonholes you; makes you want to apply this grand doctrine to your daily life. 176 pages. Cloth. $2.

Don't Miss

JOHN SMITH, EMPEROR. A novel: romance, suspense and a happy ending. Presents conception of world order under Christian rule. A springboard for discussion, based on peace points of Pope. Cloth, $2. Paper, $1.

Order from your bookstore or use the coupon below.

CATECHETICAL GUILD
128 E. 10th Street St. Paul 1, Minn.

Clip Coupon And Mail Today

Please send me the following books:
____copies of THAT YOU MAY LIVE at $2 each
____copies of JOHN SMITH, EMPEROR
____$2, cloth ____$1, paper
☐ PAYMENT ENCLOSED ☐ C.O.D.
Name____
Address____
City____Zone____State____

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

Добровільні жертви на видавання "Католицьких Картин" 1945 року:

По $0.50: М. Чорнописка, Торонто. – **По $0.75:** Д. Галущак, Винипег. — **По $1.00:** А. Дидик, Винипег, С. Кріса, Монтреал; П. Торгилд, Алта; І. Зазуля, Родеф, Алта; К. Галан, Джемайка, Н. Й; А. Кардаш, Н. Дак.; П. Сенишин, Лішор, Алта; А. Гнатів, Форт Виліям; М. Франків, Монтреал; М. Червонюк, Н. Йорк.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

ЖАРТИ

Причина. Молода дуже мила дівчина їде надто скоро самоходом. Поліціянт задержує її й питає: – Чи ви, паннунцю, знаете, чого я задержав вас? Ви певно — нежонаті... відповіла дівчина тихим голосом..

Joseph The Provider

"In your hands shall be the lands . . ."

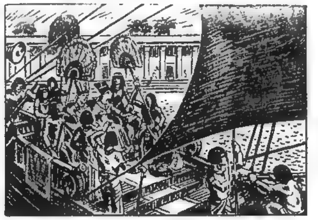

Joseph was transported on the bark.

Servants gathered up coins . . .

THE son of Jacob kept his eyes shut for a little while after Amenhotep had finished speaking. The king asked in a tremulous voice, "What say you to my dreams?"

Without undue haste, Joseph opened his eyes before Pharaoh. "To your dreams?" he answered. "To your dream, you mean. To dream twice is not to dream two dreams. You dreamed but one dream."

"That is just what My Majesty thought!" the king cried. "What is the single meaning of my double dream?"

"God spoke to the King in his dream," Joseph said. "Did you not see the cows as they came up out of the water in a row? What are they that come up out of the casket of eternity, one after the other?"

"The years!" cried Amenhotep. "And the ears of corn are years, too."

"As divine reason would have it," Joseph said. "But why the cows should have become ears, seven fruitful and seven barren—indeed a cauldron must be fetched."

"Get along with your cauldron," said the King. "The connection is plain." He paused, staring. "Seven fat years will come and then seven lean ones."

So Joseph cleverly led Pharaoh to interpret his own dream. The young King was beside himself with enthusiasm for this newcomer. With equal cleverness in the talk that followed, Joseph led Pharaoh to the decision of what man he must name to oversee the gathering of the seven fat harvests into storehouses to meet the later famine.

The young king was grave. "Come nearer, Joseph, messenger and friend," he said. "You are this man!" With nervous fingers, he jerked a ring over his knuckle and thrust it upon Joseph's hand. "In your hands shall be the lands and you shall be as myself before all the people. I shall create for you the title of Grand Vizier."

Thus it was that Joseph was transported back to the city of Nowet-Amun on the bark *Star of the Two Lands* with the royal family and was lifted up in a tremendous gilding. At the state function of investiture, he rode in the second car behind Pharaoh, surrounded by his Nubian bodyguard and fan bearers who cried, "Behold the father of the land!" But his many titles could be comprehended in a single epithet: the Provider.

Later he stood beneath the balcony while servants gathered up golden coins, bracelets and trinkets showered upon him by Pharaoh and his young queen.

(Continued

Зголошуватися треба негайно, найдалі до 10. серпня, на адресу:

Bishop's Chancery
235 Scotia St., Winnipeg, Man.

ВИХОВНИЙ ІНСТИТУТ ПРЕСВ. ДІВИ.

У цім Інституті можуть українські дівчата, що приїжджають до Винипегу до школи, знайти вигідне приміщення й харч, а також знання католицької релігії й української мови. Цей дім є близько університету й колегії. Опікуються дівчатами старанно СС. Служебниці. Оплата, як на воєнний час, дуже низька, бо виносить місячно тільки 27 долярів. Зголошуватись треба до 15 серпня на адресу о. Директора:
Rev. Rather J. Senkiw, OSBM.
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ФИЛАДЕЛФІЯ. Поміч жертвам війни. На запити подається до відома, що Єпископська Канцелярія зараз пересилає поміч жертвам війни так само як робила це передше.

Єпископська Канцелярія виконує це своїм коштом і в цілості пересилає всі жертви, що тут впливають.

Сучасна хвиля, сумна доля біженців, голод, холод, біда й нужда накликують нас, щоб ми сповнили Христовий заповіт і щедрою рукою давали ті дари, що ми дістали з Божих рук.

Гроші належить слати на адресу:
Bishop's Chancery
815 North Franklin Street,
Philadelphia 23, Pa

ПРИВІТ. За Божою ласкою закінчилась в Европі війна й наші вояки вертаються поволі додому Цим нашим борцям, що з нараженням свого життя сповнили свій найтяжчий обовязок, як громадяни Канади й Америки, а одночасно гідно представили наш український народ своєю побожністю, хоробрістю й прикладним поводженням ми, з нагоди їхнього повороту додому, пересилаємо їм сердечний привіт і бажання великого Божого благословення на спокійне, щасливе й довге життя серед люблячої родини

Кожного вояка, що вернувся додому, просимо прислати нам свою фотографію з особистими датами й описом історії военного життя, а ми помістимо це в "Світлі"

Хто з молодих вояків бажав би посвятитися на службу Богові й українському народові в монастирі ОО. Василіян, нехай напише до нас листа. - -

Редакція "Світла."

АНГЛІЯ. "Українські греко-католицькі вояки вдячні". Маю велику приємність кількома словами зложити велику подяку бувшій секретарці Союза Українських Канадських Вояків за Морем, сарджантові Олені Козіцькій за її поміч у моїй капелянській праці. Наші вояки завжди бачили п-ну Олену на богослуженні в Лондоні й по різних військових таборах. П-на Оленка старалась усюди й завсіди, щоб ті богослужения відбувались якнайкраще. Наші вояки не знають слів похвали за ті старання п-ни Козіцької. Позволю собі навести похвальні завваги, що їх часто висказував старший військовий духовник, о. полковник О,Ніл: "О, Гелен из вері гуд — ші гелпс а лат..."

Ми всі бажаємо п-ні Олені Козіцькій милого та заслуженого відпочинку у рідних Калгарах! Нехай Господь держить Вас у кріпкому здорові на славу нашої Церкви, на добро Канади й нашого народу!

о. М. Горошко
укр. гр. катол. капелян.

УКРАЇНСЬКІ СКИТАЛЬЦІ В ТИРОЛІ. Лист до Їхнього Преосвященства Кир Константина. Слава Ісусу Христу! Ваша Ексцеленціє! Користаючи з чемности пана Доктора Гарасима, спішу, щоб подати Вашій Ексцеленції, а через Ексцеленцію Українському Громадянству в Америці перші вістки про українську еміграцію в Тиролі

Це вже другий раз судилось тисячам нашого народу кидати Рідну Землю зо страху перед більшовиками. Перший раз у 1939 році, другий раз у 1944 році. Як доказує статистика, на теренах бувшої Великонімеччини опинилось 2 мільйони Українців, чи то насильно забраних до роботи, чи втікаючи перед режімом Совітів.

Тепер, по розгромі Гітлера, тисячі молоді зо Східної України, що виросла в комунізмі й справді страждала від націстів чотири роки, бажають вертатися до дому.

Але одночасно тисячі, й це не тільки Галичан, ніяк не хочуть і не можуть вертатись під червону зорю, бо це рівналося б із їх зниценням

Не знаю, чи від часу приходу американців наші емігранти уже поорганізувалися на зайнятих теренах Німеччини.

У нас, у Тиролі повстало в Інсбруку Українське Релігійне Товариство св. Андрея Апостола, що має за ціль духовно й релігійно та харитативно опікуватись нашими земляками Презилія цього Товариства зложена з самих священиків. Головою Товариства є Отець Каионік Гірняк зпід Станиславова. Харитативно хочемо охопити увесь Тироль, покищо не вийшли з меж Інсбрука. Інсбруцький Єпископ взяв Товариство під свою опіку.

На теренах Тиролю знаходиться коло 80 греко-католицьких священиків, в Єпископа зареґістровано досі понад 20 священиків. Виглядає, що минулого року вимігрувало з Галичини около одної четвертини всіх грекокатолицьких священиків.

Кілька днів тому лондонське польське радіо подало вістку про арештування більшовиками трьох наших Владик: Митрополита Йосипа, Преосвященого Хоминина і Преосвященого Коциловського. Хочуть москалі стероризувати наших архієреїв і українців перетягнути в православя.

Тому просимо дуже Вашу Ексцеленцію по силам помогти (скільки можливо через Католицькі круги чи Червоний Хрест).

Наша адреса:
Ukrainian Religious Union: St. Andrew's Brethren, Innsbruck, Annichstrasse, 4, 2 stock.

Моя адреса:
Maximilianstrasse, 6, Redemptoristenkloster.

о. Богдан Курилас,
редемпторист

КУКС КРІК, МАН. Золотий ювілей. Бажаємо згадати на цьому місці гарну гостину в нашій парохії, на честь п-ва Михайла й Христини Хаблюк, із нагоди їхнього 50-літнього ювілею подружнього життя. П-во Хаблюки приїхали до Канади 1911 року й замешкали на фармі в Кукс Крік, де діждались щасливо серед своїх дітей, внуків і правнуків 50-літньої річниці свого шлюбу. Ювіляти визначаються побожністю й жертвенністю й багато речей справили до великої нової церкви в Кукс Крік. Дня 11 березня рідня й приятелі ювілятів зібрались у парохіяльній залі, щоб звеселити й звеличати п-ва Хаблюків. Промовляли: Впр. о. каноиік, Ру, п. Волошинський і наш загально люблений будівничий п. Янчинський, що дав почин до збірки на гарний дарунок і пресовий фонд, із чого прийшло на "Світло" $6.00. — Слава й подяка!

КРАКІВ, АЛТА. Поминки. Рідня бл. п. К. Ламоша подбала про це, щоб гарним християнським звичаєм відправити за душу Покійного поминальне богослужения. На Службі Божій і парастасі 7 червня була присутня в церкві Божої Матері родина й сусіди. По богослуженні відбувся спільний обід у домі сина Покійного, п. Йосифа Ламаша, що на ньому був присутній місцевий місцевий парох, Преп. о. В. Гринишин, ЧСВВ., О. Парох згадав у своїй промові заслуги та прикладну смерть бл. п. Казимира, а що це було в великоднім часі, то всі відспівали за його душу: "Ангел вопіяше". Опісля сказав зворушливе слово п. Р. Тимчак, зять Покійного, й попросив із тієї нагоди жертв на сироти. Збірка принесла $12.00. (П-й.).

МОНДЕР, АЛТА. Перша Служба Божа. Дня 17 червня відбулося в Мондері величня врочистість. Того дня о. Мирон Дацюк, ЧСВВ. відправив свою першу Службу Божу. В 10 год. похід вийшов до монастирської брами, щоб привітати о. Примиціянта. Була це дуже врочиста і зворушлива хвиля, коли о. Мирон, одітий у гарні нові ризи, що їх справила для нього в дарунку рідня, в оточенні тієї рідні й численного народу проказував по раз перший св. слова божественної Літургії. Це була велика радість і благословення передовсім для рідні: батька, братів: Тільки покійна мати не брала участи в цій Службі Божій разом із нами, та певне з ангелами, що в той час оточували престіл.

Того дня гарно співав наш мондерський хор за проводом п. В. Курили. Проповідь виголосили Впр. о. протоігумен В. Бараник, ЧСВВ. По богослуженні О. Мирон поблагословив усіх святим благословенням і роздав памяткові образці.

По Службі Божій відбувся у народнім домі на честь о. Мирона бенкет, що його уладили рідня й приятелі, а головно старанням п-ні Марії Заозірної, тітки о. Мирона. Бенкет розпочався молитвою. В часі бенкету промовляли п. Н. Андріїв з Чипмену, Впр. о. Протоігумен. Глибока тишина запанувала, коли промовляв о. Примиціянт. У своєй промові о. Мирон згадав сирітські дні свого дитинства, доброго батька, бабуню, що подбали для нього про найкраще виховання, що було підготовкою його покликання. Його щирі слова витиснули сльози на неодних очах. На кінець промовив п. Василь Курило, місцевий діригент. Між іншим п. Курило піддав таку думку, щоб ми всі, з нагоди цеї зворушливої хвилі по черзі привітали о. Мирона й особисто зложили побажання й маленький дарунок, що присутні охоче сповнили.

Кожний, що був на цім торжестві певне закликав: Пішли, Боже, нам багато таких священиків на нашу українську ниву, щоб у кожній нашій парохії бодай час від часу було таке торжество.

Редакція "Світла" щиро вітає о. Мирона на вступі на дорогу святих і великих обовязків, а одночасно закликає усіх родичів, що в них є сини-школярі, щоб хоч по одному посвятили Богові й післали до Мондеру, щоб вони вивчились на священиків.

ПОДЯКА. Отсе я, разом із синами, хочу зложити прилюдну подяку Отцям Василіянам, що виховали й вивчили мого сина на священика та що так охоче й багато причинилися, щоб його перша Служба Божа відбулася якнайурочистіше. Також велику й сердечну подяку складаємо моїй сестрі, Марії Заозірній, що займялася тим великим бенкетом на честь мого сина та в своїй хаті також гостила нас і всіх кревних, а ще крім того справила разом із другою сестрою, Теклею Келлер, в дарунку синові дорогу чашу. Також дякуємо третій сестрі, Ксені й цілій родині Палцатів за велику поміч на бенкет та за дорогоцінний дарунок, а саме, все потрібне до обслуги хворих. Складаємо сердечну подяку вкінці всім добрим людям Мондеру, особливо жінкам-господиням, що так охоче помагали в приготуванні банкету, як також так добрій обслузі всіх гостей у часі того прийняття. Молитимемось, усі, щоб Всевишній стократно винагородив Вам усім за цю велику поміч. — Лука Дацюк і сини.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. Перша Служба Божа. Неділя 17 червня, 1945, це памятний день в історії парохії св. Михаїла, бо того дня перший її парохіянин, як монах василіянин, станув при св. вівтарі, щоб відправити свою першу, після свячень, урочисту Службу Божу. Цим новрвисвяченим священиком був Преп. о. Модест Михайло Гнесько, ЧСВВ.

Точно в 10 год. церковний похід вийшов на зустріч о. Примиціянтові й увів його в почеснім поході з парохіяльного дому до переповненої людьми церкви. Одягнений у монашу одежу молодий василіянин увійшов до церкви, а хор, за проводом п. І. Дідуха, заспівав "Буди імя Господне." Похід спинився коло тетрапода, де зараз посвячено для о. Приміціянта нові ризи. Після посвячення риз почалась перша врочиста Служба Божа о. Гнеська, що йому за співслужачих діяконів були два василіянські ігумени: Впр. о. М. Когут і Впр. о. Й. Тимочко.

Глибоку проповідь про значення стану священика-монаха виголосив о. ігумен Когут, що при кінці проповіди закликав наших юнаків, щоб вступали в монашій стан, а родичів просив, щоб не здержували своїх синів, що мають покликання до монашого стану, бо хто посвятиться на виключну службу Богові в цім дочасні́м житті, то, щоправда, його праця буде найтяжча, але нагорода найкраща.

По Службі Божій о. Модест стискав вірним голови й давав їм святе благословення.

На бенкеті по богослуженні, що його справили родичі о. Модеста, в парохіяльній залі, були запрошені Впр. Отці, близькі знайомі й гості з інших народностей. На бенкеті були привітні промови й збірка на нашу пресу. Госполарем на бенкеті був о. Кондратюк, ЧСВВ. — (П-й).

ЧИПМЕН, АЛТА. Прощальний

вечірок. Дня 17-го червня ввечері члени парохії Рождества Пресвятої Богородиці в Чипмені війшлися до парохіяльної залі, щоб попрощати п-во Миколу й Тетяну Старко, що перебрались до Мондеру, де закупили самохідну станцію. Обоє п-во Старки були діяльними членами парохії, Марійської Дружини й Народнього Дому в Чипмені.

По спільній вечері, господар вечірка, п. Мик. Андріїв згадав про заслуги п-ва Старків. Опісля промовляли п. Мик. Івасюк, голова Народнього Дому; п. В. Ілиняк від парохії; о. Орест Засійбіда, ЧСВВ, а вкінці сам п. Мик. Старко, зворушливо й сердечно подякував усім присутнім за таку несподіванку. На закінчення п. Мик. Андріїв вручив п-ву Старкам дорогоцінний дарунок і відспівано "многоліття."

Була й збірка на пресу, що нею зайнялись п. Мик. Івасюк і п. І. Старко. Зібрано $7.50, з чого половину призначено на "Світло."

По вечері всі забавлялися до пізної ночі серед співу та приятельській розмові. — Приятель.

МОНДЕР, АЛТА. Подружжя. В домі Михайла Шника сусіди уладили для його дочки, Ганни, перед її вінчанням із Павлом Садовником, передшлюбну забаву, т. зв. "Шавер Парті". В часі забави п. П. Садовник закликав присутніх зложити жертву на "Світло". Збіркою зайнявся п. П. Садовник. Принесла $3.26.

Вінчання молодих відбулося в мондерській церкві, в суботу, 23 червня. По вінчанні гості зійшлися до п. Т. Садовника на весільний обід. При обіді п. П. Садовник побажав молодій парі щасливого життя й при цій нагоді попросив у гостей датків на пресовий фонд "Світла". Гості зложили $5.22. Збіркою займався п. Мик. Поліщук.

ДЕРВЕНТ, АЛТА. Парохіяльний празник. Дня 24 червня відбулось у нашім містечку храмове богослуження. А тому, що церкви ще тут не збудовано, то вся відправа була на площі коло резиденції ОО. Василіян. Після Сл. Божої й зворушливої проповіди Впр. о. Ханаса, ЧСВВ., була ще при висипаній могилі панахида за поляглих на війні наших вояків. Коли о. парох промовив, сльози станули сотням людей в очах, бо неодин батько-мати стратили свого сина на цій жахливій війні.

По скінченні всього богослуження дервентські міщани запросили гостей до своїх домів на гостину. У п-ва Федечків зібралась на гостину також гарна родинна громада, а між запрошеними гістьми були також п-во Федечки з Мондеру. Після спільної молитви, як це буває в звичаю в католиків, був гарний обід, що його гості закінчили многоліттям для гостинних п-ва Федечків. Опісля промовив палкими словами п. Т. Федечко й заохотив до жертви на "Світло" Збіркою зайнявсь п. Г. Трачик і п. Г. Мельник. Збірка принесла 8.80. По $1.00 зложили: Г. Мельник, І. Ярмух, Г. Трачик, В. Федечко, А. Федечко, В. Мельник. Решта дрібними датками. — Подав Г. Мельник.

МОНТРЕАЛ. Надзвичайне прощання дівчини. Ввечері, дня 25 червня, відбувсь у нашій парохіяльній залі, в дільниці Пойнт Ст. Чарлз, заходами пань: А. Бучковської й Ю. Сікорської, дуже милий вечірок-прощання побожної п-ни Олі Теленько, дочки місцевого дяка, що віджджала до монастиря СС. Служебниць у Мондері. Присутня була вся велика родина п. І. Теленька, а також Преп. СС. Служебниці, наші монтреальські учительки, й гарне число щирозичливих гостей. Господарем вечірка був п. М. Бучковський. Промовляли: п. М. Бучковський, п. П. Бучковський, п. П. Ракубовчик (вуйко), п. І. Теленько (батько), Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ., парох, і сама Оля. Пані Бучковська й Сікорська вручили п-ні Олі великий дарунок — $210.00, що їх добрі люди склали для п-ни Олі як її монашевіно; дали її також "вічне перо" Ватермена.

На заклик п. М. Бучковського відбулась тоді також збірка, з чого $5.00 призначено на "Світло", а $22.00 на сироти.

Цей надзвичайний вечірок був справді український і католицький. Додому розходились усі веселі і вдоволені.

Редакція "Світла" з великою приємністю містить цей допис про гарне прощання п-ни Ольги на порозі її нового життя досконалої служби Богові й українському народові в Згромадженні наших заслужених Сестер Служебниць. Зокрема висказує велике признання цим нашим свідомим парохіянам із Пойнт Ст. Чарлз, що своїми жертвами вивінували побожну дівчину на дорогу високого життя евангельських рад. Ці жертводавці зробили справді високе, католицьке діло. А колишню малу школярку, а тепер Сестру Служебницю Олю, редакція вітає сердечно в Мондері й просить Бога поблагословити її ласкою доброго здоровя й великої святости.

ПРОСПЕРИТІ, АЛТА. Поминальне богослуження. Несподівано, дня 13-го грудня, 1944 року, відійшов від нас бл. п. Дамян Ґелетка. Походив із села Родицина, з горлицького повіту. До Канади приїхав із родиною шукати кращої долі та на жаль не знайшов її. Від 1928 року поселився на гомстеді з родиною в окрузі Просперіті, де земля неврожайна, бо є подекуди каміння й великий густий ліс.

Дня 26-го червня м. місяця п-ні Ева Ґелетка попросила Служби Божої й парастасу за свого покійного чоловіка Дамяна. Поминальне богослуження відправив Преп. о. Ю. Слота, ЧСВВ., і при тій нагоді поблагословив зачату нову хату.

Господиня дому із дочками Марією та Теофілею приготовили в своїм домі, де відбулось поминальне богослуження, великий обід. У часі обіду, на поклик о. Слоти, п. Жмуркевич зайнявся збіркою на нашу пресу, що принесла $5.60. — (П-й).

ҐРИМСБІ, ОНТ. Несподіванка. Тепер у Канаді дуже часто бувають несподіванки, що їх роблять діти батькам, сусіди сусідам, приятелі приятелям. Але рідко ті "несподіванки" є дійсно несподіванками. Бо або хтось завчасу повідомить їх, або через умовини "вилізе шило з мішка". Але дня 30 червня наші парохіяни зробили таки правдиву несподіванку панству Ґарбетам.

Панство Ґарбети недавно перенеслися до наших околиць із Брантфорду й купили собі хату та трохи землі недалеко нашої церкви. Кілька років тому назад п. Віктор Ґарбет, що є будівничий по званню, будував церкву з о. Ру. І тому з вдячности його сусіди та знайомі уладили їм несподіванку. Підготовка йшла "за плечима". Однак, щоб дістатись до хати, треба було їх кудись виклихати. Вислали їх сусіди п-во Лаби до монастиря ОО. Василіян, щоб оглянути плани монастиря для Сестер Місіонарок Християнської Любови. По огляданні вернулися додому з отцями Христофором Кондратюком, ЧСВВ, із Монтреалю, й о. М. Когутом, ЧСВВ, ігуменом місцевого монастиря ОО. Василіян. Тим часом у хаті п-ства Ґарбетів хату "перевертали" сусіди, бо закладали електричні дроти з хати п. В. Лаби. І коли ввійшли в дім п-ство Ґарбети, нагло засвітилися світла й всі крикнули "серпрайз". З того зворушення обоє з радости аж прослезилися, побачивши стільки гостей. Під час веселої гутірки жінки зараз накрили столи стравами. Опісля промовили Отці, висказуючи свою радість із прибуття п-ства Ґарбетів. Всі їм щиро заспівали "многая літа". Опісля п. Т. Вишньовський від парохії побажав їм доброго поводження в Ґримсбі і вручив гарний дарунок. На кінець ще промовив п. В. Паламар і розказав, що він бачив у Монтреалі та що чув там про нашу околицю. По нім П-во Ґарбети серед великого зворушення висказали свою радість та подякували всім за щирість і любов супроти них. З тої нагоди зібрано на "Світло" й "УВісти" $5.75. — Присутній.

ГОЛДЕН, АЛТА. Поминки. Дня 1 липня, місля поминального богослуження за душу бл. п. Федька Цимбалюка, був спільний обід для запрошений гостей. у домі п-ні Марти Цимбалюк, дружини покійного. Під час обіду промовляли п. Ю. Мищій з Борщева й п. Т. Федечко з Мондеру. На їхній поклик гості склали на пресовий фонд "Світла" й "Українських Вістей" $11.11. Збіркою зайнявся п. І. Куций.

Прощання. Мене там, на жаль, не було, але казав п. Микитюк, що в четвер, 19 липня, п. Прокіп Фарина спросив до свого дому рідню, сусідів і знайомих і уладив гарний прощальний вечірок для своєї донечки Дори, стенографки в експеріментальній станції в Олдс, Алта., що після 2-тижневих вакацій, відїздила здому до праці. При цій веселій гостині п. М. Пастушок згадав нашу католицьку пресу й на його поклик гості склали $5.10 на "Світло" й "У.Вісти" — Приятель.

НЮ ЙОРК. Жмут вражінь. Радіо ОО. Василіян, за керівництвом Впр. о. ігумена М. Маркова, в четвер увечері, в годині 8:30 до 9-ої, на станції W.W.R у Ню Йорку, рознесло вістку, що в дні 4 липня, на пропамятне американське свято, відбудеться урочистість благословення відновленої Церкви св. Юрія.

Зацікавлений тим урочистим богослуженням із цеї нагоди, як і малярською роботою, поспішив я на 7-му вулицю в Ню Йорку, роздумуючи, чи вірні українці допишуть своєю присутністю. Бо треба згадати, що в такі дні люди тікають із міста, одні над море, інші в ліси-парки, або на фарми так, що надбережні міста, вулиці, доми, а й церкви порожніють.

Та не було так в церкві св. Юрія. Побожний народ послухав свого улюбленого Ігумена й не зважав на спеку, відмовив собі всякої приємности й розривки й зійшовся вельми численно, заповнив церкву аж до берегів. А вже з найбільшим признанням треба піднести ще церковний хор, зложений із самої молоді, що війшовся майже ввесь. Усі радіють та й подивляють гарно розмальовану церкву в українських мотивах, яку то роботу виконав артист-маляр п. Пеодор Катамай, замешкалий в Шикаго, Илл. й йому належиться велике признання й заслужене поручення.

Точно в годині 10-ій, як було заголошено, почалась відправляти Служба Божа, що її відправляв Впр. о. протоконзультор С. Дидик, ЧСВВ., з Ґлен Ков, Л. Ай, при співслужбі Впр. і Всч. Отців: А. Химія, ЧСВВ., П. Дидика, ЧСВВ., С. Коллара, ЧСВВ., з Ню Йорської обителі, й Впр. о. совітника Володимира Лотовича, з Джерзі Сити, Н. Дж. Діяконували Преп. ОО. Петро й Павло Гевко, ЧСВВ.

По св. Євангелию глибоко обдуману проповідь виголосив Преп. о. Павло Гевко, ЧСВВ., і з цим днем оголосив започаткування 40 літнього Ювілею Церкви св. Юрія. "Св. Юр," сказав достойний проповідник, "радіє сьогодні, бо за проводом ОО. Василіян почалось нове життя українців Ню Йорщини. Св. Юр на 7-ій вулиці став матірю українських греко-католицьких церков у Ню Йорщині Св. Юр поставив кругом себе дочерні церкви: Покрова Матері Божої в Бронкс, 1745 Вашингтн Евеню; Чесного Хреста, 37-09 31 Евеню, Асторія Л. Ай.; Св. Володимира, 709 Фронт Вулиця, Гемстед, Л. Ай.; й Пресвятого Христового Серця, 6 Голланд Вулиця, Бингемтон, Н. Й."

Дуже мельодійно й милозвучно співав хор за вмілою дириґентурою п. Т. Онуфрика. По Службі Божій відбулось благословення церкви внутрі, а опісля посвячення памяток.

І так закінчено цей пропамятний день. Вірні задоволені опускали церкву з надією, що 14-го жовтня будуть мати нагоду кінчити церковний Ювілей вельми урочисто при співучасті Впреосв. Кир Константина й відповідним бенкетом, а 25-го жовтня при участі Преосв. Кир Амвроза святковим концертом у Шкільній Авдиторії на 6-ій вулиці. —

Радіємо й просимо Всевишнього, щоб дарив кріпким здоровям нашого доброго й підприємчивого Господаря Впр. о. Ігумена М. Маркова, ЧСВВ і процюючих із ним ОО. Василіян Ню Йорської обителі, на славу Бога й вірних українців католиків Великого Ню Йорку. — Очевидець.

ВИНИПЕҐ, МАН. Добре діло Апостольства Молитви. При церкві св. о. Николая в Винипегу існує від давніх літ Апостольство Молитви. І впродовж свого існування це Товариство зробило багато добра. Відвідувало хворих у лічницях, домах, несло поміч убогим, пресі, дбало про прикрасу церкви. Крім цього мають одну гарну практику, що часто повторяють її як член чи членкиня не може через слабість учащати до церкви, то членкині стараються, щоб у їхнім домі відправилась Служба Божа й усі спільно беруть участь. Таке гарне діло зробили вони 5. липня ц. р.

Від довгого часу лежить хвора й ліжку пані Анастазія Ґарболінська. Щоб справити їй приємність і помолитись за скоре видужання членкині Апостольства Молитви, з кружка пані Мельник, членкині постарались, щоб від-

правлено Службу Божу в домі пані Ґарболінської. Вранці Преп. о. Б. Слобода, ЧСВВ відправив Службу Божу, що на ній були присутні членкині. Престіл був гарно вбраний, про що подбала працьовита с. Николая, СПНДМ. По Службі Божій було спільне снідання. Промовляли: о. Б. Слобода, пані Мельник і Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ. На передплату часописів для хворих у Ст. Боніфас санаторії зложили присутні $6.00.

Праця Апостольства Молитви — це Христова праця, тому вона є мила Христовому Серцю. Дай, Боже, щоб членкині Ап. Молитви церкви св. о. Николая далі ту приємність справляли Христові.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Золотий ювілей. П-во Іван і Христина Цвіґун, наші побожні парохіяни, прожили за Божою ласкою 50 літ свого подружнього життя. В 50-ту річницю їхнього вінчання Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., відправив Службу Божу, а опісля поблагословив побожних подругів ювілейним благословенням і склав їм сердечні побажання, щоб Бог благословив їх добрим здоровям на многі літа.

Під час спільного обіду п. С. Якимишин уладив збірку на сироти, що принесла $5.00 (П-й).

ВЕҐРЕВИЛ, АЛТА. Прощання душпастиря. В неділю, 8 липня, наші парохіяни, старі й молоді, зійшлись після вечірні на запрошення парохіяльного жіночого товариства до парохіяльної залі, щоб попрощати свого дотеперішнього душпастиря, Преп. о. В. Дрібненького, ЧСВВ., що з приказу своїх настоятелів мав переїхати на душпастирську працю між українським народом в Оттаві. Після перекуски, п. Г. Попадюк, заступник голови парохіяльного заряду, вияснив ціль вечірка, а опісля чергою виголосили прощальні промови: п-ні Богайчук, голова жіночого товариства, В. Сисак, голова парохіяльного відділу У.К.Ю. й п. С. Сисак від громади. Згодом п. Попадюк вручив о. Дрібненькому дарунок від усіх присутніх; на що о. Парох відповів теплими словами подяки за співпрацю й пошану до священиків. Опісля промовив також новий парох, Преп. о. М. Ґнесько, ЧСВВ.

Під кінець вечірка п. Попадюк попросив іще жертв на "Світло"; збірка принесла $6.30. Вечірок закінчено молитвою, "многоліттям" для обидвох Отців і славнем: "О Україно."

Веґревільські парохіяни бажають о. Дрібненькому гарних успіхів на новій парохії в Оттаві, а новому своему парохові, о. Модестові, бажають, щоб почувавсь між ними, як між своїми рідними. Редакція "Світла" також.

РЕНФУРЛІ, АЛТА. Похорон. В неділю, 8 липня, в Лавой, у домі свого сина Антона, коло 2 год. вранці, забезпечена святими Тайнами, впокоїлася у Бозі бл. п. Ганна Соколюк Черкавська, проживши 82 роки.

Покійна приїхала з Ґаличини 1928 р. й замешкала з сином в околиці Чипмен, де була доброю членкинею Католицької Церкви. Тому рік перебралася з сином Антоном в околицю Лавой і належала до церкви св. Володимира в Ренфурлі.

Похорон відбувся 10 липня при співучасті численної рідні, парохіян і гостей із околиці Ламонту. Останню церковну прислуг християнського похорону віддав Прп. о. Модест Ґнесько, ЧСВВ., а дякував онука покійної, п. Хомяк з Ламонту. По відправі відбувся поминальний обід у хаті п. А. Соколюка, де зібрано $6.00 на "Світло" й "УВісти".

Покійна полишила в тяжкім смутку чоловіка, сина Антона й три доньки: Катерину, Марію й Розалію, 13 внуків і 18 правнуків. — (П-й).

РЕДВОТЕР, АЛТА. Похорон. Живемо в такому часі, коли до кращого життя відходять від нас наші старі піоніри. Дня 12 липня покликав Бог до себе в 73 році життя також бл. п. А. Мальовану, що 17 літ прожила вдовою по смерти свого чоловіка.

Покійна тому 44 роки приїхала до Канади зо своїм чоловіком із села Звиняча, чортківського повіту й перебула всі трудноші й невигоди піонірського життя.

Покійна була 35 літ сестрицею при церкві, старалась про красу Божого дому, а своїми щедрими датками піддержувала всяку добру справу. В її домі через 15 літ перебували священики, а 10 літ відправлялась Служба Божа. Покійниця оставила в смутку сина Івана й дві дочки, Катерину й Ганну, 11 внуків і 6 правнуків. В.І.П!

Похоронні богослуження відправили Впр. ОО. Василіяни Д. Джиголик і С. Курило.

Під час обіду в церковнім домі п. С. Цітульський із Едмонтону заохотив гостей до жертв на Інститут Б.У.К-а ім. св. Йосафата в Едмонтоні, а п. А. Раско зібрав $38.72. — (П-й).

СПАС, КОЛО МОНДЕРУ. Родинне свято. Дня 19. VII святкували п-во Ганна й Іван Присько, в домі родичів Анни, п-ва Гуків, 15 ліття подружнього життя. П-во Гуки чулися вельми щасливі, що на той подружній ювілей їхньої доньки прибули інші доньки, сини й зяті, між іншими п. В. Гнатюк аж із Саскатуну, щоб у родиннім кружку відновити давні спомини, забавитись і зложити ювілятам найкращі побажання.

При кінці спільної вечері, промовив о. Д. Попович, ЧСВВ, що тому 15 літ звязав ювілятів Тайною подружжя, заохотив їх до вдячности Всевишньому за особливу опіку та зложив їм признання, що хоч далеко мешкають від своїх, (аж к. Гардситі, Алта.), між чужинцями, та сповняють релігійні обовязки, не опускають Служби Божої, а нераз, то й 50 миль їдуть до своєї церкви в Дейзленд. В дітей защіплюють любов до свого рідного, а в подружнім пожиттю панує в них вирозумілість і згода. Таких і "Бог благословляє, добро їм посилає і з ними ввік живе."

По "многоліттю" заохотив п. В. Гнатюк до жертв на наш часопис "Світло"; збірка принесла $6.00.

МОНДЕР, АЛТА. Ювілейна гостина. Дня 22 липня зїхались сини, браття й сусіди до п-ва В. Новосельських і уладили гарну забаву на честь п-ва Новосельських із нагоди їхнього 25-літнього ювілею подружнього життя. Після зложення ювілятам сердечних побажань і гарних дарунків, за почином п. І. Сміхури й п. М. Палійчука відбулась збірка на нашу католицьку пресу. П. І. Сміхура й п. П. Палійчук зібрали на "Світло" й "У.Вісти" $6.60.

Подав сусід І. Сміхура.

МЕНВИЛ, АЛТА. Нова парохія. В цім містечку є кілька наших українських родин. Дня 19 січня ц. р., було в цім місті наше перше богослуження. З того часу була відправа кожного місяця. З огляду на те, що в цій окрузі нема близько нашої церкви, побожні люди їдуть на богослуження понад 20 миль. Дня 21 травня ми мали там у гостинниці п-ва Войтковних гарне спільне "свячене", що в ньому взяло участь понад 100 осіб. Це було наше перше українське підприємство в Менвил. Наші пані спекли нам гарні пасочки й дещо до пасок, а о. парох поблагословив усі дари великоднім благословенням, привітав усіх духовним словом й сердечним побажанням. При "свяченім" склали гості охоче $40.00 на чашу, що буде першим дарунком нових членів парохії Пресвятої Евхаристії для своєї парохії.

Після великоднього бенкету відбулись перші парохіяльні збори для оснування парохії й вибору церковного та жіночого комітету для помочі о. пароxові в парохіяльній праці. До церковного комітету були вибрані: п. Косма Дзюбатий, п. Микола Бабій і п. Григорій Курило, а до жіночого комітету пані: Шалаґан, Бабій, Білаш, Говірко й Федечко. По зборах усі співали охоче свої українські церковні пісні.

Люди в Менвил гостинні. За той час були вже сусідські спільні обіди в п-ва Дзюбатих, Курилів і п-ні Шалаґан. Між новими парохіянами розходяться молитовники, катехизми, біблії, українські букварі й "Світло". В днях богослужения діти вчаться катехизму й співати самолівкову Службу Божу, в чім помагають їм старші. Богослуження відправляється в англійській католицькій церкві, що її нам на ці дні відступають її прихильні отці й парохіяни. При Божій помочі Менвил робить поступ. Душпастирську працю в Менвил веде Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла", а дяківський спів веде п. В. Стойко.

Родинна гостина. В домі п. І. Бабія, скарбника нової парохії Пресв. Евхаристії в Менвил, відбулась 22 липня гарна гостина. Перед полуднем Преп. о. А. Трух, ЧСВВ, відправив у домі співану Службу Божу, виголосив проповідь про віру й подав перше св. причастя Степанії, донечці п-ва Бабіїв. Опісля був великий спільний обід численних гостей, що позїжджались із різних сторін до гостинного дому п-ва Бабіїв. При обіді промовив о. парох і заохотив сусідів до щирої приязни, а також до навчання дітей української мови, щоб вони могли мати добре знання свого рідного, що його так потрібно в парохіяльній і національній праці. При цій нагоді гості склали також понад 8.00 на українські сироти. По обіді гості довго забавлялись товариською розмовою, а також співом українських пісень при звуках скрипки. Гості стільки наспівались того дня, що їм певно вистарчить аж до того дня, коли зїдуться до когось на наступну гостину. А це може статись скоро, бо добрі люди держаться такого звичаю: "Любімся й сходімся." — (П-й).

Богослуження в Алберті

[illegible]

Рос Крік, катехизація від 1—14.
Плейн Лейк — катехизація: Гамбурґ школа: 2-11 серпня; народній дім: 16-28 серпня.

5. **Неділя**
Рос Крік
Новий Київ
Краків
Нюбрук
Ледук
Дервент, к. Ханасиків
Елк Пойнт — св. прич. дітей

6 **Преображення**
Новий Київ
Восток, св. Николая
Мирнам (катехиз. від 6-15)
7-21: Рачфорд Бридж, катехизація.

12. **Неділя**
Чипмен
Іннісфрі, Божої Матері. — Катехизація Мирославна: 7-19 серпня;
Бруно: 7-19; місто: 20 серп.
Ллойдминстер
Вилинґдон
Ґлендон
13-20: Ричмонд Парк, катех.

15. **Успення**
Менвил
Гилярд, місто (празник)
Мирнам — празник
16-25: Енґел Лейк і Медов (школа), катехизація

ЖЕРТВИ

По $1.00: М. Крук, Н. Йорк; В. Рак, Вонда, Саск; К. Конюх, Н. Йорк; І. Осмак, Торонто; Ф. Гусак, Арран, Саск; А. Шарамович, Джерсі Сити; П. і Ф. Богданський; Мик. Петрик, Восетна, Алта.

По $2.00: Н. Н. Саск.; М. Кузик, Ст. Катеринс, Онт.

По $2.50: З весілля М. Заозірного й К. Людвик, Моркемб, Алта. З прощання Д. Фарини, Голден, Алта.

По $2.87: З несподіванки для п-ва Ґарбетів, Ґримсбі, Онт.

По $2.90: З ювілею п-ва Мазурів, Ґримсбі, Онт.

По $3.00: З поминок вояка бл. п. Петра Гусака, що згинув у Бельґії, Арран, Саск.; о. В. Лотович, Джерзі Сити; З похорону бл. п. А. Черкавської, Ренфурлі, Алта; З 25-літнього подружнього ювілею п-ва В. Новосельських, Мондер.

По $3.26: З передшлюбної партії для п-ни Ганни Шимко, Мондер.

По $3.50: З весілля Мик. Лаби й Т. Мазур, Ґримсбі, Онт.; З поправин у домі п-ва Мазурів, Ґримсбі, Онт.

По $3.75: З прощання п-ва Мик. Старків, Чипмен, Алта.

По $4.00: С. Мисок, Бруклин.

По $5.00: З прощання п-ни Олі Теленько, Монтреал; з першої Служби Божої о. М. Ґнеська, ЧСВВ., Монтреал; З поминок бл. п. Ф. Цимбалюка, Голден, Алта.

По $5.22: З весілля Ганни Шимко й П. Садовника, Мондер.

По $5.60: З поминок бл. п. Д. Ґелетки, Просперіті, Алта.

По $6.00: З 50-літнього подружнього ювілею п-ва М. Хаблюк, Кукс Крік, Ман.

По $6.30: З прощання о. Дрібненького, ЧСВВ., Веґревил.

По $6.80: З поминок бл. п. Щура, Краків, Алта.

По $8.80: З празнику в Дервент, Алта.

По $12.00: З хрестин у п-ва Бородай, Монтреал.

Щира подяка жертводавцям. — "Світло."

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

Провінціяльний Конгрес Українського Католицького Юнацтва Алберти відбудеться 11 й 12 серпня, 1945, в Чипмені. Готуйтесь до участи всі, батьки й юнацтво!

— **Святіший Отець** Пій XII, сказав на послуханні п. Легменові, голови УНРРА, що ця організація робить корисну роботу й приносить запевнення европейським народам, що "вони втішатимуться справжньою волею в тім, що для них найдорожче: культурнім і релігійнім житті." Та при всім тім між мільйонами людей у світі родиться питання: "Чи має людина певні Богом дані права, що їх держава повинна хоронити, а не нарушувати? Або чи має перемогти такий погляд, що признає державі необмежену владу, полишивши одиницям тільки такі права й привілеї, що їх держава вважала б за корисне їм надати?.. Хто не бачить нещасних наслідків такої помилки? Вона веде неминуче до тиранської влади одного чи кількох людей, що не мавши милосердя, чи сумління, зуміли дійти до переваги й затамувати або затруїти природні русла національного життя народів. Правдива воля тут спиняється й завмирає... Що більше, абсолютна держава загрожує тривкості міжнародніх взаємин, а через те нищаться основи всякого тривкого мира. Не дивно отже, що високі надії багатьох народів починають розвіватися."

— **Дня 15 липня,** в церкві св. Володимира й Ольги в Винипегу, український православний священик, Всеч. о. Григорій Олійник, подібно, як колись бл. п. о. П. Божик, зложив визнання католицької віри з жінкою й трьома діточками, а тоді Преосв. екзарх Кир Василій Ладика, ЧСВВ., у присутності Всесв. о. дра. В Кушніра, Всеч. о. І. Кристалόвича й сотень вірних, прийняв о. Олійника й його рідню до Католицької Церкви. О. Олійник народився 1910 р в Лужанах, кіцманського повіту. До Канади приїхав 1927 року, де скінчив 12 кляс, опісля перейшов церковні священицькі науки й був висвячений на православного священика 1936 р. епископом Арсенієм. Душпастирював у Смокі Лейк, Алта., й Гардентон, Ман.

В нашій католицькій епархії буде душпастирем в Манітобі в окрузі Комарна.

— **В Німеччині** вмер у 86 році життя славний кардинал Бартрам, архіепископ Бреслава. Під час облоги Бреслава совітська влада примусила була його виїхати з міста. Покійний був славний із того, що сміливо виступав проти фальшивих засад нацизму. Одиноким німецьким кардиналом є тепер мюніхський кардинал вон Фавльгабер. Усіх кардиналів у світі є вже тільки 40. Внедовзі папа займенує нових.

— **Польський** кардинал Гльонд, ординарій Познаня й примас Польщі, що від часу наїзду німців тинявся по чужині, тепер вертається до Польщі, щоб далі продовжати свою працю над спасенням свого народу. Його становище буде тяжке, бо Польщею керують безбожні комуністи.

— **Архієпископ** Стрич із Шикаго звернувся з покликом до американців, щоб прийняли ухвалений у Сан Франсиско чартер, бо хоч він має свої хиби, однак він є тепер одинокою запорукою пошанування прав великих і малих народів. Це може статися при добрій волі великих держав.

— **На острові** Сицилії хтось вистрілив до епископа Перудзо й зранив його тяжко. Папа переслав терплячому владиці своє особисте благословення.

— **Щоб подякувати** Богові й Божій Матері за захорону Швайцарії від війни, швайцарські католицькі епископи видали спільне послання, а в ньому; між іншим, зазначили, що "не зважавши на европейське завішення зброї, ми не маємо мира..." бо сили, що проповідують боротьбу кляс, "іще йдуть уперед із злученими руками, щоб поширювати ненависть, незгоду, допускатись несправедливости й нападати на християнство й Церкву." Ці сили, як заявляють епископи, вживають таких самих метод, як їх уживали нацисти.

— **Католицькі** епископи в Скотляндії перестерегли своїх вірних у пастирськім посланні, що "католики можуть голосувати на всякого кандидата, що старається про їхне довіря, але за умовиною, що той кандидат або його партія ні в який спосіб не старається знищити релігію. Але ніякий католик не може голосувати на комуністичного кандидата ні не можна помагати йому в виборчій кампанії."

— **Не зважавши** на переслідування нацистів, у Німеччині вдержались по різних місцевинах організації католицьких німецьких дівчат, що піддержували між членами християнського духа. Тепер вони працюють в зайнятій Німеччині над відродженням християнського життя. Коли до німецького міста Лераху прийшли француз, то дівчата повитягали поховані прапори й несли їх у великім тріюмфі під час походу в день Пресв. Евхаристії. А французькі війська, що стрічали цей похід, ставали на позір і віддавали честь геройським католицьким німецьким дівчатам, що перемогли Гітлерову протихристіянську диктатуру.

За нацистської влади вони всупереч різним заборонам, сходились разом, молилися, говорили про політику, складали протинацистські жарти, діставали потай поліції книжки від священиків, співали бадьорі католицькі пісні. Сьогодні вони співають залюбки пісню, що пригадує Шевченків Кавказ: "Не скує душі живої і слова живого, і неситий не виоре на дні моря поля!" Це приклад для нас!

— **Подають,** що премер Австралії, Йосиф Чифлій, є католицької віри. Його програма — поправа положення людей вбогої кляси.

— **Молодого** французького повстанця зловила французько нацистська поліція й повела на смерть. Юнак забажав священика, та такого близько не було. Перед самим розстрілом юнак сказав: "Я прокажу ще свою останню молитву. Я прошу Бога, щоб простив нам те, що ви вбили сина Франції, такого самого, як ви". Ці слова глибоко зворушили команданта. Він зараз вислав навмисне свою патролю переглянути ліс, а сам сказав юнакові лягти на землі, опісля вистрілив двічі в повітря й приказав юнакові лежати до вечора в рові, а тоді втекти. На прощання сказав до юнака: "Скажи своїм приятелям, що молитва Христового вояка врятувала тебе."

— **Більшовицький** патріярх Алексій їздив до св. Землі й інших східніх країв і так сказав, що буде старатись про віднову греко-православного патріярхату в Константинополі й відчинення церкви св. Софії. Ця церква служила перше католикам, пізніше православним, після здобуття міста турками 1453 року магометанам, а тепер зробили з неї музей.

Вірменська Народня Церква пішла на службу більшовикам і за їхнім поученням заграла в червону дутку в своїй заяві проти Ватикану, що, мовляв, "замотався в політичній амбіції, спиняв оживлення християнських ідей і обороняв руйнуючі німецькі сили".. "Політична діяльність християнських церков... приготовляє основу для нової й страшної війни..." Таку саму пісеньку співають тепер у Москві. Недавно червона преса закинула католицькій пресі в Америці, що вона приготовляє третю війну! Причиною більшовицького накиду є це, що католицька преса виступає проти загарбання Росією інших країв.

НОВИНКИ

— **В німецькім** місті Потсдамі, коло Берліна, відбувається велика таємна нарада Британії, Америки й Росії.

— **Чорчил** програв вибори й перестав бути премером; його наслідником став Атлі, провідник соціялістичної робітничої партії.

— **Два представники** "Совітської України" в Сан Франсиско, професори Бондарчук і Погребник, були в Торонті й там на комуністичнім фестивалі промовляли по-московськи.. Хто думає, що так робити не годилося, нехай уважає, щоб ні він ні його діти не були подібні до тих професорів.

— **Американські** словінці одержали відомість із Старого Краю, що теперішній уряд комуніста Тіта видає протирелігійні закони. Як 3,000 словінців тікати до Каринтії, їх постріляли зо скорострілів повстанці Тіта. Ті словінці, що схоронились на італіянській землі, подають, що теперішній югославський уряд Тіта наказав, щоб священики давали свої проповіді до цензури світським урядникам, католицьких часописів не вільно видавати, молитовників і побожних книжок не вільно друкувати, з шкільних заль усувають хрести, а натомість завішують портрети Тіта, релігійні приватні школи й інші заклади сконфіскували, а кілька священиків, що там остались, мусять одягатись по-світськи. Коли словінська армія перейшла на британський бік у Клягенфурті, була прийнята ласкаво, та опісля, проти запевнень, 11,000 вояків і 600 цивільних видали в руки югославських повстанців.

— **Розумні** представники кількох держав пробували включити в Сан Франсиско до організаційного документу слово "справедливість", та їм це не вдалося. Цей документ, що має керувати міжнародніми взаєминами, не цікавився справедливістю, але 'етикою сили.' Його сила спирається на силі війська, флоти й летунства велико-потуг та на надії, що "Пять Великих" не підуть до війни.

— **Кажуть,** що створена в Сан Франсиско організація забезпеки мира в світі такий матиме вплив на міжнародні непорозуміння: Як мала держава нападе на малу державу, то великі держави виступлять проти них і війні буде кінець; як мала держава нападе на велику державу, то велика держава виступить проти неї й малій державі буде кінець; а як велика держава виступить проти великої держави, то всій мировій організації буде кінець...

— **ПОШУКУЮТЬ: Онуфрейко Михайло** пошукує односельчан Бобровича. Ілярія й Убрана Івана з села Росоховича, пов. Підгірці.

Гадюк Михайло з села Жулина, Стрий, пошукує односельчан Федора Зохотуху й Василя Гнатишина.

Корнута Микола з села Жулина, повіт Стрий, пошукує свого брата Михайла, сина Федя.

Ґумовського й Білика з села Угнова, повіт Рава Руська, пошукує Ігор Ґумовський, внук Івана.

Різник Володимир з Поморян, пов. Зборів.

Голота Дмитро з Розгодова, пов. Зборів. (Перед війною був у Торонто, Онт.)

Луців Іван, Колісник Іван, Далик Василь, Любовіцький Степан, всі з Розгодова просять своїх знайомих зголоситися до них.

Просимо всіх зголоситись до редакції "Світла."

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

5. VIII. 11 Нед. по Сході св. Духа, Гл. 2. Єв. утр. 11. — **6. VIII. Преображення ГНІХ.— 12. VIII.** 12 Н. по С. св. Д. Гл. 3. Єв. утр. 1. — **15. VIII. Успення Пресв. Богородиці.**

Старий стиль

5. VIII. 6 Нед. по Сх. св. Духа, св. Іллі. Гл. 5. і св. Іллі. Єв. утр. 6. — **12. VIII.** 7 Нед. по Сх. св. Духа. Гл. 6. Єв. утр. 7. —**14. VIII. св. Муч. Макавеїв.** Піст "спасівка", що триває до 27 серпня. Благословення зілля.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО

THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го серпня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 15.

ДОБРЕ ВИХОВАННЯ — НАЙБІЛЬШИЙ СКАРБ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

ЧИ ВИ ДОБРЕ ВИХОВУЄТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ?

Це певне, що добрі родичі люблять своїх дітей і бажають їм якнайбільшого щастя. Та, на жаль, багато є таких батьків і матерей, щоб хоч бажають своїм дітям щастя, то однак не дають їм цього найбільшого скарбу, що може зробити їх щасливими тепер і на віки.

Цим найбільшим скарбом, що його повинні всі родичі дати кожній своїй дитині, є — добре виховання.

Добре виховані діти є ці, що їх їхні родичі навчили й заправили до цього, щоб вони всюди й завсіди робили тільки те що добре, а вистерігалися всього злого. Щоб сповняли вірно всі свої обовязки супроти Бога, себе самих і всіх своїх ближніх. Щоб були все своє життя чесними людьми.

Котрі батьки й матері хочуть дати своїм дітям добре виховання, повинні вже в перших роках їхнього дитинства, відповідно до їхнього зросту й розвитку, вчити їх любови Бога, молитви, послуху, правдомовности і взагалі вчити їх робити тільки те, що добре, а вистерігатися всього злого; а цю науку треба з літами збільшати й поглиблювати. Родичі, що в дошкільнім віці не зазнайомлять своїх дітей із головними правдами Христової релігії, зроблять їм найбільшу шкоду й кривду, бо може згодом ці діти ніколи вже не матимуть нагоди здобути знання цього, в що треба вірити та як треба жити, щоб бути завжди чесним і щасливим. Треба отже дітей уже змалку дуже старанно навчати св. релігії, а що є певно більш важливе й потрібне, ніж старання про їхній прожиток.

Крім навчання, треба ще дитині також чування. Родичі й усі виховники повинні пильнувати дітей, щоб вони робили тільки те, що добре, а завжди тікали від того, що зле, а особливо, щоб не попадали в товариство злих, зіпсованих дітей, що від них могли б навчитись чогось злого. Бистрі очі родичів і виховників повинні раз-у-раз звертатись у той бік, де їхні діти бавляться, щоб у слушний час спостерегти небезпеку й захоронити дітей від згіршення.

Богові Чи Світові?

З християнської філософії життя

1. Два є царства на землі, що до них належать люди: одне з них спирається на любові світу аж до погорди Бога; друге на любові Бога аж до погорди самого себе.

Прихильники Божого царства держаться великого гасла: Шукайте перше Божого царства й його справедливости, а земні добра будуть вам дані, як що їх вам буде треба до спасення. В Божім царстві один одному служить у любові; настоятелі дбають про підданих, піддані слухають старших. Бог подає нам тут усякі добра, а головно самого Себе; Він стає нашим приятелем, а навіть слугою, поживою — з приязни й любови.

В царстві цього світу агітують: Шукайте перше світу й його дібр — слави, грошей і змислової розкоші, а Божим царством не журіться; воно ще прийде. Царство світу керується надмірним самолюбством і неповздержаною жадобою панування. До якого царства я належу? Кому я служу: Богові чи світові?

2. Служба світові є нерозумна в своїх цілях. Бо що значать ті речі, що до них відноситься світова служба? Ми часто чуємо говорення про високі й найвищі справи; коли ж однак прослідити їх добре, то довідуємось, що це ніщо інше, тільки добра їда й пиття. Служба світові є також обманчива в своїх наслідках. Бо що ж вона дає? Те, що нестійне, непевне, скороминуще. Що скоро вяне.

Світ, це одна велика гостинниця, що в ній і тоді навіть треба багато заплатити, коли нічого не дістанеться.

Служба світові приносить часто стид і душевний біль. Зводити й бути зведеним — оце називається світом. Якого соромного й поганого пониження домагається служба світові!

Навіть світові люди відчувають невдоволення й ганьбу в своїй службі світові; однак не мають відваги виректись нужденної страви й вернутись до батьківського стола.

Служба світові веде до несумлінности, обдирає зо спокою, затруює годину смерти, розеднює з Богом і з повного журб і смутків земного буття кидає в вічне нещастя. Чи варт служити світові?

Світові люди подібні до ведмедя, що перед нього поставили були гарячий мід, а він, хоч покушавши його, добре попікся, то однак згодом кинувся другий раз на посудину з медом, ззів мід і сконав на місці. Ті, що вживають світу, не є ведмедями, проте бувають дурніші від них. Звідси йде це, що більша частина з людей першої половини життя вживає до цього, щоб другу частину зробити нужденною й нещасливою, в часі, а може й у вічності.

Відзнакою світових людей є гріх, потім злочин, а вкінці закам'янілість. За те, хто служить Богові, прямує до Бога, уникає всього, що віддалює від Бога й піддається в усім Божій волі.

"Світло" — це "Вісник Божого Царства", а всі його Читачі, дай Боже, щоб були найкращими Божими слугами!

Деколи, коли дитині не поможе наука й пересторога, треба її покарати, бо, як каже письмо, "кожний батько, що любить сина, бе й наказує його", щоб був добрий. До карання треба однак забиратись розумно, спокійно і в любові, бо це має бути тільки конечний засіб поправи й доброго виховання.

Головним однак і науспішнішим засобом при вихованні дітей є — добрий приклад родичів і всіх старших членів родини. Як ми, старші, хочемо добре виховати дітей, то мусимо самі невпинно вважати на це, щоб ми так говорили й так поводились при дітях, як годиться добре вихованим, чесним людям. Як діти будуть раз-у-раз бачити, що ми молимося, ходимо до церкви, приступаємо до св. тайн, заховуємо пости, живемо в згоді й любові між собою, читаємо релігійні книжки й часописи, вважаємо на тверезість і чемність у мові й поведінці, то й вони також, за нашим добрим прикладом, навчаться цього самого, бо вони серед цього зростуть і до цього нашим добрим прикладом заправляться; бо ж загально відома річ, що "приклади потягають". Треба нам отже мати такі християнські обичаї, щоб вони самі собою були для дітей найкращою моральною наукою й понукою до доброго поводження.

Зле поводження родичів і старших членів родини є першою й головною причиною зіпсуття дітей. Горе тій молоді, що їй старші не дадуть доброго прикладу! І старшим горе, бо краще було б для них потонути в морській глибині, ніж згіршити одне з цих малих!— сказав Христос. Треба, отже за всяку ціну давати дітям добрий приклад.

А й молитися треба за дітей щодня, щоб Бог стеріг їх від злого й поміг виховати на релігійних, побожних людей. Хто навчає своїх дітей, пильнує, карає в потребі, дає їм добрий приклад своїм християнським життям, а при цім просить дітям у Бога благословення, цей певно робить усе потрібне для доброго виховання своїх дітей.

Виховати українських дітей на добрих членів св. Церкви, держави й рідного народу, помагає ще, крім доброї хати, також українсько-католицька школа. В такій школі наші отці, брати, сестри й побожні учителі роблять усе можливе, щоб наші діти одержали добре виховання. І тому ми тепер, під кінець цих вакацій, звертаємось до всіх читачів "Світла" з покликом, щоб дали своїм дітям найліпшу школу, таку, що дуже дбає про науку наших дітей, а ще більше про їхне добре вихо-[illegible]

Такі добрі школи для українських дітей є в Йорктоні, Винипегу, Монтреалі, Стемфорді, Филаделфії й Словтсбургу, а також по різних інших парохіях, де вчать наші сестри.

Крім шкіл, є ще в нас і Виховні Інститути БУК-а в Едмонтоні, Саскатуні, Винипегу й Торонті, де наші студенти можуть мати старанне виховання в релігійнім і національнім дусі; туди отже треба конечне посилати наших українських дітей, щоб таким чином збагатити їх усіх цим найбільшим скарбом, що ним є — добре християнське виховання, згідне з ідеалами рідної нації й Католицької Церкви!

ДЛЯ БОГА — ЦЕРКВИ — НАРОДУ

ГРАМОТА КАНОНІЧНОГО ОСНОВАННЯ

Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови

Між прегарними Божими ділами в Католицькій Церкві безперечно одним з найкращих є законні Чини й Згромадження, де душі всеціло Богові посвячені прямують до осягнення християнської досконалости та своєю молитвою, жертвою й працею приносять народам неоціненні користи.

В нашій Католицькій Церкві й українським народі, на протязі віків, Чини й Згромадження довершили величніх діл і здобули великі заслуги на різних ділянках життя та ще й далі виконують високовартісну працю там у Рідним Краю й тут за морем.

Однак помимо всього того, поле праці таке широке й різнороднє, а потреби такі пекучі, передусім у наших часах і обставинах, що показується конечність мати ще одне законне Згромадження, якого члени віддалися б особливо місійній праці для рятування душ, що погибають у нетрах новітнього поганства, або живуть серед набезпечних ворожих впливів безвіря й сектантства, чи потребують дбайливого виховання й опіки та проводу на дорозі християнської досконалости.

І Боже Провидіння, якраз у сьогоднішніх переломових часах, що їх переживає сучасний світ, покликає до існування серед українського народу в Канаді таке нове Згромадження під назвою: "Сестри Місіонарки Християнської Любови," якого члени крім праці над особистим освяченням мають іще віддаватись місійній діяльності для спасення і освячення інших людей, виконуванням діл християнської любови й милосердя, відповідно до різнородних потреб місця, осіб і часу, а головно між фармерською й робітничою клясою людей.

Радісно вітаємо появу цієї так зеслої й потрібної релігійної установи й властю даною Нам від Апостольського Престола та цією Нашою грамотою, канонічно ерегуємо Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови разом із усіми правами й привілеями, що їх дає церковне право того роду інституціям.

У відповідному часі будуть видані, Нами одобрені, Устави Згромадження.

Нехай Дух Святий, під якого покров віддано новоповстале Згромадження, огорне його Своєю любовю, обсипле Своїми небесними дарами й щедрими ласками, дає зріст і розвій та успіхи в праці. А Ми з глибини нашого серця разом із побажаннями уділяємо Згромадженню, своє Апостольське благословення.

Дано в Вінніпегу, Ман., дня 19 червня, 1945.

† ВАСИЛІЙ, Єпп. Орд.
Апост. Ексарх Канад. Області.

Всі запити в справі вступлення дівчат до Згромадження Сестер Місіонарок посилається на адресу:
Rev. M. Romanovich, OSBM. Box 122, Grimsby, Ont.

Церква й Українські Провідники

Сумна історія

За пів століття свого життя на американськім континенті наш український народ багато натерпівся й багато втратив. Головна втрата нашого народу була в тім часі морального характеру; та й матеріяльно втратив наш народ за ті роки чимало. Хто хотів би написати "Сумну історію українського поселення на американськім континенті", то певно написав би велику книгу про релігійну ворожнечу й партійну боротьбу живим і друкованим словом, а водночас про витрати на процеси і вдержання подвійних, потрійних і почвірних установ ворожих українських таборів, що розбили й ослабили наш народ у цій новій батьківщині.

Найбільша шкода

Найбільше шкоди мав наш народ у тому часі через тих наших провідників, що завдяки своєму впливові на народ водили його манівцями й доводили до розбиття й великих втрат. Між тими провідниками, що їх нераз представляв у правдивому світлі покійний о. Божик у своїх історичних нарисах, були люди голосніші, знані широкому загалові, а були й менш голосні, що вели свою роботу по деяких містах і фармерських округах; та всі вони мали супроти свого народу ту "заслугу", що говорили людям неправду, баламутили народ фальшивими гаслами, бунтували його проти рідної, законної влади, намовляли до відступства, зради й міжусобиць, а цим доводили українську суспільність до такого розбиття, що вже довгі роки мучить її й ослаблює, понижає в очах неукраїнців і спиняє її внутрішній розвиток та зовнішні здобутки.

Ролю таких українських провідників, яскраво представив той українець, що на одному прийнятті в Винипегу мав сказати до нашого Свистуна: "Ви були як баран, а ми як вівці. Ви йшли попереду, а ми бігли за вами. В одному місці ви скрутили в бік, а ми побігли далі..."

Яка є історія життя Свистуна, що він робив, куди водив людей і куди сам зайшов, це річ відома. Подібно велося більш-менш і іншим "славним" провідникам. Вони бували католиками, радикалами й соціялістами, православними й превитеріянами, республиканцями й приклонниками диктатури, світськими, а декоби й духовними особами... А скільки їх під червоним прапором?

Проти Церкви

Головна відзнака таких наших фальшивих провідників була ця, що вони зле відносились до нашої Церкви. Насамперед вони самі зрадили її, опісля відтягнули від неї багато інших наших людей, а це мало такий нещасний наслідок, що ті люди повмирали, або ще й досі живуть без забезпеки спасення душі, а в народній справі вони стали загумінковцями, відлученими від одноцільного українського фронту.

Сучасна дійсність

Щогірше. Ми бачимо, на жаль, що навіть деякі сучасні наші українські провідники, що надають напрям думанню й діяльності багатьох українців, ще й тепер не визначаються добрим християнським духом і не є щирими та прикладними членами св. Церкви. Ті наші священики й ті побожні світські люди, що їх добре знають, не можуть висказатись про їхне членство в Церкві дуже похвально, без якогось застереження.

Така слаба злука українських провідників із Христовою Церквою є шкідлива так для них самих і їхніх родин, як і для всього українського загалу, а головно їхніх організаційних однодумців. Не бувши в щирій злуці й тісній співпраці з Церквою, такі провідники не мають певного християнського світогляду, засад, а в слід за цим вони не ведуть справді релігійного життя добих членів своєї парохії, а й своїм дітям, як уже мають одне-двоє, не дають основного релігійного виховання; також у своїх промовах, статтях і всій національній праці вони не є в силі будувати все на непохитній основі щирого християнства, бо воно в них ніде не є на першому місці. Загально, вони всюди перші, тільки не в церкві.

Це певне, що така їхня слаба злука з Церквою шкодить не тільки їм самим і їхнім родинам, але також і нашій загальній справі, бо в їхній роботі нема тривкої основи, а крім цього супроти парохії вони стоять як безбожні, чи релігійно байдужні люди, що тільки для своєї політичної користи прокидаються прихильниками св. Церкви, готовими навіть виступити проти неї, як що не послужить їхнім політичним цілям. Такий стан духового розєднання дуже некорисно відбивається на всій суспільності, бо в ній не може прийти до щирого обєднання, що його нам так дуже треба, а головно в цей час найбільшого горя нашої поневоленої й вигублюваної нації.

Відстрашаючий приклад

Ми знаємо, що Гітлер, Муссоліні, Сталін — це без сумніву голосні провідники; та що ж? Їхній провід став нещастям для них самих, їхніх рідних націй і багатьох тих людей, що були під їхньою рукою. А через що? Через їхнє фальшиве відношення до Христової Церкви й релігії. Їхне життя — це манівці, а їхня політика — це помилки, несправедливість, насиля, мука, смерть. Мусоліні, Гітлер, Сталін — це три провідники, що є відстрашаючим прикладом для всіх українських провідників. Хто з наших провідників не хоче бути бранкротом у житті й політиці, не сміє йти слідами цих диктаторів, але мусить старатися виплекати в собі ті прикмети, що їх вони не мали, а головно щире відношення до Христової Церкви й релігії, на зразок канадського премера Лоріе, австрійського канцлера Дольфуса, еквадорського президента Гарчі Морени й тих володарів українського й кожного народу в світі, що то за головну точку в своїй програмі мали святе гасло: "Да прийдет царствіе Твое!"

Треба обнови!

Нещастя, що спали на український народ у Старім Краю й на еміграції через нерелігійних українських провідників; превелике горе, що спало на людство, а зокрема на український народ, через різних нерелігійних чужих провідників, по винні привести всіх слабих у вірі українців, а головно провідників, до глибокої застанови над цею дійсністю, а далі — до обнови свого власного життя й своєї національної діяльности по думці Христової релігії, в сильнім переконанні, що тільки християнство може бути певною й тривкою основою для будови власного й національного щастя.

Що вибрати?

Зокрема повинні всі українці, а головно українські провідники застановитись над цим чи цим християнством має бути християнство православної, чи Католицької Церкви?

Правдива історія Христової Церкви виказує певно, що одиноко правдивою Христовою Церквою є Католицька Церква; вона отже для спасення кожного українця — з Києва, Львова, Хусту й Черновець — є конечно потрібна й тому кожний українець повинен стати членом Католицької Церкви, бо православна, людьми створена церква, нікому спасення не дасть.

Історія Церкви в Україні засвідчає зокрема, як це дуже основно виявив на сторінках української преси в Злучених Державах наш історик проф. М. Чубатий, що православна церква також і під національним оглядом була для нас шкідлива, бо настроювала наших людей по-москвофільськи; а це знову нова спонука, щоб кожний українець став членом тієї Католицької Церкви, що подає кожному з нас усі засоби, потрібні до спасення душі, а одночасно ще й помагає нам плекати українські національні ідеали, до чого причиняється наш своєрідний український церковний обряд, що спинює наше потонення між чужими націями латинського обряду.

Православна Церква — протиукраїнський таран

Зокрема ця найновіша лячна дійсність, що безбожний комунізм пішов наступом на український народ під покришкою православя, повинна заговорити голосно до всіх православних українців, що православна церква була й досі є шкідлива для українського народу та що тому кожний українець повинен звернутись щирим серцем до тієї католицької віри й Церкви, що кожного українця й кожну людину в світі може зробити щасливим у дочасності й вічності, бо "хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця" й вона, Католицька Церква, є цим щасливим "одним стадом під одним пастирем", що ним особливішим способом опікується його всемогутній Основник — Ісус Христос.

Завдання українських провідників

Перед українськими провідниками на всім американськім континенті велике, історичне завдання: приєднатись щиро до прадідньої Католицької Церкви, й водночас стати апостолами загального зєднання всі українців у тій одній, святій, католицькій і апостольській Церкві, що на світанку нашого державного життя була нашим національним сонцем і державною силою.

Справді щасливий буде наш український народ, коли за старанням своїх найкращих провідників увійде на славний шлях Великого Володимира, що вів наш народ до Христа й Католицької Церкви, а одночасно до державної сили, слави і загального добра.

Нехай Бог поблагословить!

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Чому католики кажуть, що тільки їхня Церква є установлена Христом?

Тільки та Церква є установлена Христом, що може історично доказати своє походження від Ісуса Христа; її управа тобто епископи мають бути наслідниками апостолів, а її голова мусить занимати той сам уряд, що св. Петро, що був назначений Христом як голова Його Церкви. Це виходить зо слів, що їх Христос сказав до св. Петра: "Ти є Петро (по нашому: скала), і на цій скалі збудую Мою церкву." (Мат. 16:18).

Яка отже церква сягає аж до часів Ісуса Христа? В котрій церкві голова має без перервний ланцюг попередників аж до св. Петра? Це прості питання з історії.

Перегляньмо історію поодиноких церков, що їх тепер так багато в світі. Хто їх установив і коли? Деякі з них повставали недавно, таки за наших часів. Деякі давніше, 400 або 800 літ тому. Та всі вони, крім одної, не сягають часів Ісуса Христа. Були такі, що повстали сто-двісті літ по Христі. Вони тепер вже не існують. Це певне, що тих церков, що повстали кілька, чи кільканадцять сот літ по Христі не заложив Ісус Христос, просто тому, що Він заложив Церкву тоді, коли перебував на цій землі. Отже основниками цих церков мусіли бути люди. Історія виказує, що тільки одна Церква сягає часів Ісуса Христа й апостолів, а це та, що ми називаємо католицькою, це значить всесвітньою. Всі інші церкви мають у собі дещо подібного до католицької тому, що всі вони колись належали до неї — аж доки не знайшлися одиниці слабої віри і свавільних засад, що відважилися заперечити деякі закони чи правди віри й заложити церкву, що хоч у дечім була наслідуванням католицької але в більшості перероблена по їхній вподобі. Ці одиниці самі покинули правдиву Церкву й за собою потягнули цілі громади чи навіть народи.

Католицька Церква одинока історично злучена з Христом. Як кроль Юрій VI може в випадку спору дуже успішно боронити свого права до англійського престола, покликавшись на історію і вказуючи на те, що на цьому престолі сидів цілий ряд його предків, так само історія ясно доказує, що Папа Пій XII є правний і одинокий видимий голова Христової Церкви, бо засвідчає, що ця влада св. Петра, перейшовши за чергою через 261 папу, перейшла тепер на Папу Пія XII.

Історія цим засвідчає, що є одна така Церква, що походить із часів Ісуса Христа. Те існування Церкви через стільки століть, аж до наших часів, це найславніший факт в історії людства. Впродовж останніх двадцять століть одні народи повставали, інші зникали. Держави росли в могутню силу, то знову ниділи до небуття. Слава великих мужів і розголос важливих подій блистіли на ввесь світ, а потім меркли й ішли в забуття. Одинока Католицька Церква перетривала все те. Великанські зміни трясли державами й усім світом, але Церква осталась та сама: та сама в науці, молитві, св. Тайнах і Службі Божій. І та сама й одинока Церква з покоління в покоління заховує непофальшованими Божі обявлення св. евангелія й провадить людей до щасливої вічности. Ця Церква є справді Божим ділом, а не людським. Такою є Католицька Церква.

ЖЕРТВИ

По $1.00: П. Стечишин, Бруклин, Н. Й. **По $3.00:** Й. Дрібнецький, Брейнат, Алта, На весіллю п-ва Сенькових в Оттаві. **По $4.:** На срібнім ювілею п. І. і Катерини Шабунька, Мирнам, Алта. П-во Лисаки з Кракова, Алта. **По $4.55:** На весіллю Мих. Головайчука і Єлисавети Івасюк, Чипмен, Алта. **По $4.85:** На гостині в Дм. Ковового, Мондер. **По $7.35:** З похорону Теодора Гаврилюка, Мондер.

Щира подяка жертводавцям. — "Світло."

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Виленське Братство в боротьбі за церкву Пресв. Тройці

До розпочаття наступу не бракувало споввидних основ. А саме Братство незєдинених у Вильні вже давніше почало було зголошувати своє старе право до церкви Пресв. Тройці, що її, як вони заявили, король Степан Баторій віддав був їм в опіку. Митрополит і посадники з української частини міського преставництва виступили проти важности цього правдоподібного уповаження й 1601 року найвища влада видала присуд корисний для зєдинених. Члени братства вижидали нагоди до відплати. Діждались її 1607 року, коли то король під час бунту видав розпорядок, що уневажнював усі присуди видані на церковних людей із нагоди релігійних спорів між українцями. Тоді виленське братство виступило з заявою, що королівська постанова відноситься й до їхньої справи, уневажнює присуд проти них 1601 року та що вони мають повне право перейняти опіку над церквою й монастирем Пресв. Тройці. Їхня надія на перемогу зросла ще більш через те, що до них несподівано перейшли два виленські священики, а саме архимандрит Пресв. Тройці, Самійло Сінчило, й виленський архипресвітер Вартоломей Защинський, що були призначені митрополитом до опіки над народом вірним св. зєдиненню та до духовного проводу в монастирі Пресв. Тройці й усім місті Вильні.

Відступник Сінчило

Про архимандрита Самійла Сінчилу один із сучасних письменників засвідчає, що був сином заможніх батьків у Вильні. Одержавши від них гарну спадщину, він за кілька років розтратив її, а коли заліз по вуха в довги й був засуджений на прогнання з краю, він мабуть вступив до монастиря, щоб таким чином врятуватись від неслави. (Коялович: Литовська Унія, т. II. ст. 54-80). Під час свого побуту в Супраслі він узяв участь у бунті архимандрита Іларія проти митрополита, за що, на основі рішення короля й світського патрона, був прогнаний із монастиря. Згодом, коли Самійло покаявся, чи може тільки прокинувся був каянником, він вернувся до митрополита Потія, кинувся йому до стіп і просив прощення та звільнення від церковних клятв. що ними він був обложений за свій бунт. Митрополит помилував Сінчилу, та що таке нагле навернення видалось йому підозріле, три роки строго випробовував його. Коли ж за ввесь той час Сінчило не виявив ніякого хитання, митрополит висвятив його на священика й настановив архимандритом Пресвятої Тройці, щоб не лишати без опіки опорожнене становище постійно загрожене незєдиненими.

Нам було б трудно зрозуміти, як міг митрополит такого Сінчилу займенувати архимандритом, якщо він був би мав коло себе хоч кількох таких священиків, що на їхню вірність і чесноту можна було рахувати; та, як нам уже відомо, митрополит не мав тоді ні одного такого священика.

У перших роках свого урядування Сінчило здивував усіх своєю покорою, пристойністю обичаїв і послухом митрополиті. Він, без сумніву, не був відповідний на цей високий уряд, та він не виглядав негідний його, а це в тих часах мало в Україні велике значення.

Сінчило і Рутський

Зміна настала з тим днем, коли до монастиря вступив Рутський. Архимандрит, що не мав ніякого упередження до Йосафата, в Рутськім побачив свого суперника й через те почав відчувати поруху заздрости, що її розбурхували найменші випадки. Зо зростом числа новиків у монастирі почала зростати й повага Рутського. Молоді монахи вважали його за свого батька, а в місті, приятелі й вороги, стали вважати його настоятелем нового згромадження. (Корсак: Життя Рутського, р. 19).

В такім положенні Сінчило почав шукати способу, щоб позбутись Рутського. Перше почав представляти Рутського в лихім світлі перед митрополитом; його заходи увінчалися успіхом, бо Потій справді повірив хитрому Сінчилі й через три місяці дивись на Рутського підозріло, а то й із відразою, наче б о. Йосиф був справді якимсь заколотником, а може й зрадником. Та правда вийшла скоро на верх і тоді бистрий митрополит, здивований своїм відкриттям, відразу пізнав, хто був поправді чистолюбним облудником і заколотником. Після того для Сінчили не було вже іншого виходу, щоб позбутися Рутського, як тільки злучитися з незєдиненими, дарма, що він присягав бути вірним Потієві, своєму митрополиті й доброчинцеві.

Протоєрей Вартоломей

В тому самому часі, що й Сінчило, приготовлявся до бунту також і виленський протоєрей Вартоломей. Про того протоєрея Вартоломея переповідає Куялович остьтаку історію. Син львівського маляра, удержуваний і вихований доброчинністю духовенства й братств у різних українських школах, звернув був на себе увагу перемиського владики, що й висвятив його на священика. Та Вартоломей не вмів шанувати своєї священичої гідности, тому його прогнали з Перемишля. Згодом він перейшов на Волинь, а вкінці добився аж до Вильна й там вкрутився між духо-

венство митрополита Потія. На новому місці він почав виказувати прикмети второпности, ревности, а може й зверхнього вмертвіння. Потій, що йому завжди бракувало священиків до обсади різних духовних посад, високих, чи низьких, не мав нікого іншого коло себе й тому займенував протоєреєм у Вильні Вартоломея. Не знати, скільки в тім оповіданні, що його записав невідомий уніятський автор, є певности, досить, що згаданий Вартоломей скоро увійшов у порозуміння з незединеним виленським Братством і прообіцяв їм піддержати їх у їхніх задумах.

Виленські заговірники

Рік 1608 застав короля далі зайнятого заколотом, що його робили державні його вороги, через це король не міг звернути більше уваги на виленських ворохобників. А й митрополит, що мусів бути близько короля, щоб оборонити своє загрожене становище, не мав спромоги чувати над кожним кроком виленського Братства й протиставитись його ворожим і шкідливим заходам.

А заговірники робили все дуже розважно. Вирішивши вистерігатись усякого розголосу передтим, заки скористають із зради архимандрита й протоєрея, вони не скидали з себе маски, доки не перетягнули на свій бік усього виленського духовенства. Вартоломеєві вдалось без великого труду перемовити священиків, і вони пообіцяли, що на перший знак зірвуть із митрополитом і обєднаною Церквою.

Завдання Сінчила було далеко тяжче. Він знав добре, що члени обновленого Чину спротивляться з усею рішучістю його зрадливим намовам. Щоб йому вдався його план, він мусів знищити молоде агромадження. До цього йому було треба відлучити Рутського від Йосафата, самого Йосафата перетягнути на свій бік, новиків розігнати, знівечити отак усяку основу надії між обновленими василіянськими монахами й зединеним духовенством, а вкінці зірвати з митрополитом. На такий його план погоджувались усі незединені заговірники.

Головною точкою в очах заговірників було зеднання Йосафата. Про це так пише сам Рутський: "Він був іще тільки діяконом, проте всі вважали його за святого й православні пробували всяких засобів, щоб затягнути його до своєї партії. Якщо він буде наш, унія буде переможена — говорили вони собі." (Корсак, Суша, Стебельський). (Д. б.)

людині її провини. Людина в відношенні до Бога є також управителем дібр, а через уживання сотворінь незгідно з Божою волею, подібно, як царський урядник, також затягає довг, що його сплатити не є в силі. Тоді людині лишається одне: просьба; коли просить, Бог прощає йому.

Та хоч Бог милосердний, то однак строго судитиме тих, що не простять від серця своїм ближнім подібно, як це зробив цар із немилосердним слугою. Щоб не бути судженим, треба конечне прощати всім ближнім.

Своє виразне жадання прощати ближнім завсіди й у всім Спаситель основує на двох ясно висказаних у притчі поуках: ними є Боже милосердя в прощанні наших провин і Божа строгість щодо непримиримости між людьми.

Ми, християни, повинні добре знати цю науку Ісуса Христа й придержуватись її завжди в наших відносинах із ближніми. Милосердя й прощення, це наша християнська відзнака: нехай її можна буде завжди побачити між нами.

Особливо всі читачі "Світла", що раз-у-раз перечитують оці духовні науки про нашу святу християнську віру, повинні старатись усіма силами, щоб у відношенні до всіх ближніх придержуватись прикладу й навчання Божественного Спасителя, що були великим обявленням Божої милосердної любови. Це треба робити завсіди, а головно тепер, коли в відношенні людей до людей має стільки голосу ненависть і пімста. Ми будьмо всюди й завсіди апостолами любови.

Боже Слово
Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 18:21-35

Прощення провин ближньому

Тоді приступив Петро й спитав Його: "Господи, скільки разів, коли провиниться супроти мене мій брат, маю йому прощати? Чи до сімох разів?" Ісус відповів йому: Не кажу тобі до сімох, а до сімдесять сімох разів.

Тому царство небесне стало подібне до царя, що хотів рахуватись зо своїми слугами. А як почав розчислюватись, то привели перед нього одного, що був йому винен десять тисяч талантів. А що він не мав звідки віддати, звелів пан продати його, й жінку, й дітей, і все, що мав, та й віддати довг. Тоді той слуга припав перед ним і благав його кажучи: Пане, потерпи мені і все віддам тобі. І змилосердився пан над слугою, увільнив його і дарував йому довг. Як же вийшов той слуга, то стрінув одного зо своїх товаришів, що був йому винен сто динаріа. І вхопив його та й душив, кажучи: Віддай те, що ти винен. Тоді його товариш припав йому до ніг і благав його кажучи: Потерпи мені і все тобі віддам. Та він не схотів, а пішов і посадив його в темницю, аж поки віддасть довг. А товариші побачивши, що сталося, були дуже огірчені й пішли та розказали своєму панові все, що сталося. Тоді призвав його пан його і сказав йому: Слуго лукавий! Увесь той довг я дарував тобі, бо ти благав мене. Чи ж не слід було й тобі зглянутись над своїм товаришем, як і я зглянувсь над тобою? І розгнівавсь його пан і передав його мучителям, поки віддасть йому ввесь довг. Так і Отець мій небесний учинить із вами, коли не простите кожен своєму братові від своїх сердець."

ПОЯСНЕННЯ

Коли Спаситель учив про обовязок братніх напімнень, прийшла св. Петрові гадка поспитати Господа, скільки разів ми повинні прощати особисті обиди. Тут св. Петрові не ходило про пояснення щодо прощання гріхів із уряду, тільки пояснення щодо дарування приватних обид. Петро гадав, що можна й треба простити сім разів. Та Спаситель відповів, що треба простити сімдесять раз по сім тобто стільки разів, скільки буде треба, завжди. Цими словами Христос поглибив свою науку: Він сказав, що заблудившого брата треба через напімнення не тільки поправити, але, як кається, заявити йому також і милосердя.

Щоб цю останню правду представити ще ясніше, Господь розповів притчу про царя та двох слуг.

Цар, це Бог; слуги, грішні люди, що мають довг перед Богом. Подібно як цар, робить також і Бог: Він прощає

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

1. РОЗДІЛ

Цісарська нарада

Також і цісар запалав гнівом і, тупнувши ногою, крикнув:

— Згинуть, направду, вигублю цей гадючий рід, а тобі дякую за раду, з якої пізнати, що тобі ще не висох мозок під сухою чашкою. Щодо тебе самого, наша божественність не рішає ще нічого; згодом будеш осуджений по заслузі. Одну тільки науку хочу дати тобі, мудрагелю, хоч ти сам звеш себе учителем: на наступний раз памятай, із ким говориш та яка честь належиться цезарові, що з ним ти дозволив собі так сміливо поводитись. А щоб тобі краще вбилася в память моя наука, то мушу лишити тобі видимий її слід: тобі дуже до лиця, учителю Аполоніє, з цею довгою бородою і з цим волоссям, та зараз побачимо, чи й без них тобі буде до лиця...

Філософ із під білих брів кинув сердитий погляд на тирана, та був надто гордий, щоб виявити безсильний опір чи невдоволення. На знак Домітіяна наблизились зручні опришки й у одній хвилині, в присутності високої ради, оголили старика під супровід грубих жартів підлих дворян, що оплескували забаву, аж гомін ішов по цісарській палаті. Тільки два були сумні й мовчазні, зорці: обидва з виразом болю вдивлялись у цісаря — тільки, що в Агриколі той біль був получений із тінню погорди, а в Маврикія було видно тільки юнацьке обурення.

Коли вже вийшов Аполоній, завжди рівнодушний, сказав Домітіян:

— Здається мені, що цей філософ справді божевільний; проте це, що він говорив про християн, трафило мені до переконання. Як вам здається, мої радники?

— Мусіло бути розумне й найвідповідніше й найкраще, коли таким представилось твоїй божественності — скрикнув поспішно Луксурій, рад, що цим разом ніхто не випередив його в підхлібстві.

А його брат додав:

— Аполоній сказав правду, наш божеський цезаре, а як схочеш спитати памяти, то вона пригадає тобі, що вже тут, у цій раді, перед хвилею голос вірного слуги перестерігав тепер перед тією сектою.

— Памятаємо, Авреліяне, й похваляємо бистроту твого ума; хоч молодий літами, показуєш себе вже корисним для краю й дуже спосібним до уряду. Твій товариш у консуляті, хоч старший і більш досвідчений, у своїй надмірній скромності здається відступає тобі першість, бо нам досі не дав чути свого голосу.

— Не питаний про мій погляд на справу, я мовчав — відповів Агрикола.

— Питає тепер тебе про це Август.

— Чи ж Августові мій спосіб думання не відомий? Знає про це ввесь Рим; знає, що ненавиджу всіх його ворогів, так тих, що нарушують границі держави, як і тих, що заколочують її нутро: на перших є меч, на других право. Коли отже ці християни, що про них я досі дуже мало знаю, визнають іншу релігію, ніж та, що нам усім свята, й ведуть зле, злочинне життя, вже через те саме переступають устави й гідні є смерти.

— А... так, то добре, консуле Юліє, ми вдячні тобі, що ти вкінці докинув і своє слово до загальної ради. Ухваляємо отже, щоб винищування тих негідних християн, що, не зважавши на наші попередні розпорядки, стало вже дуже повільне й майже було припинилось через недбальство наших урядників, було відновлене й поширюване та піддержуване невпинно доти, доки та саранча не зникне з цісарства. Хочемо нашому наступникові (тут глянув на Маврикія) лишити спокійний престіл і вільну землю, щоб його володіння пригадувало всім славні часи його іменника Веспасіяна. — Ще сьогодні повинен бути оголошений наш

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.	**Католицькі Картини** Ілюстрований Додаток До „Світла"	Спасення української нації в Католицькій Церкві

15-го серпня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 15.

УКРАЇНСЬКІ РОДИЧІ, ПІШЛІТЬ СВОГО СИНА ДО МОНДЕРУ!

Місійна картина з днів св. місії в церкві Божої Матері Неустаючої Помочі в Торонті. На світлині Впр. о. кан. П. Каменецький, парох, місіонарі, Впр. Отці Василіяни: В. Каменецький, едмонтонський ігумен і І. Лесюк, проф. св. богословія в Ґримсбі. — До місійної праці між українським народом у Канаді, З.Д.А., Бразилії й Аргентині треба багато більше місіонарів. Хто має сина школяра, що міг би стати священиком-місіонарем, нехай пішле його зараз до Мондеру. Листи в цій справі просимо посилати на адресу: Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alberta, Canada.

П-на Віра Кузик, учениця католицької Академії в Лоретто, в Наягара Фалс, у дні закінчення "гай-скул". П-на Віра живе зо своєю ріднею в Ст. Катеринс, Онт. — Редакція пересилає п-ні Вірі сердечний привіт і побажання щасливої долі. І до побачення — в Ґримсбі, або в Мондері!

"Шлюбна присяга". Прев. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ, проводить шлюбну присягу п. Максимові Головатюкові й п-ні Єлисаветі Іваськюк у церкві Різдва Божої Матері в Чипмен, Алта. — Редакція бажає Дорогим Молодятам святого й щасливого життя на многі літа!

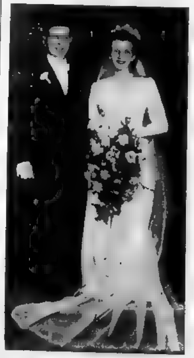

П-во Молоді — Володимир і Емілія з Чоботарів Малай із Едмонтону в дні свого вінчання, дня 30 червня, 1945. Молода Пара добре відома зо своєї праці в едмонтонськім Народнім Домі. П-ні Е. Малай бере часто участь у наших концертах як добра піаністка. — Редакція "Світла" складає п-ву Молодим свій сердечний привіт на порозі нового життя. Боже благослови!

БАТЬКИ й ДІТИ

Уважайте на себе й свої слова!

Ніколи щедро не обіцюйте навіть малим дітям того, чого ніколи не годні сповнити. Подібні пригоди, як вище описана, можуть бути приводом постійної звички брехати. Причиною брехливости дітей можуть бути також погані навички й пороки. Діти, що віддаються самоосквернeнню, цій жахливій дитячій язві, часто говорять неправду. Також діти незгідливих родичів звичайно мають нахил до брехні.

У всіх випадках, коли діти говорять неправду, треба передівсім знайти джерело цього лиха. Не можна зупинитися тільки на питаннях і обсервації. Коли знайдемо причини говорення неправди, коли тією причиною є на пр. полові зловживання — тоді вже маємо вказівку, в якім напрямі треба зачати лікування.

Буває, що дитина тільки в деяких умовинах говорить неправду. Тоді родичі повинні безупину пригадувати дитині, якою гарною прикметою є відвага, скільки геройства вимагає призначатися до вини. Дитина оповідає наприклад про якусь подію. Але відразу видно, що оповідає тут і там з переборщенням і неправдиво. Треба тоді все питати дитину: "Скажи, дитинко, чи так було неправду? Чи ти дійсно правду кажеш?" Тоді дитина зверне увагу на себе саму. При кожній неправді треба довести дитину до того, щоб сама дійшла по змозі до правди. Тоді дитина стане більше вважати на те, що говорить.

Лікування навикової брехні не легка справа. Та звичку можна побороти теж іншою звичкою. Треба вправляти в дитині християнську чесноту правди. Чесноти здобуває дитина теж постійною жертвою. Коли дитина скаже на день сто разів неправду — нехай сто разів її спростує. "Бачиш, дитинко, це неправда. Ти сказала не цілком так, як є направду." Разом з дитиною треба неправді протиставити правду. Говорення неправди з привички не треба за кожним разом карати. Надприродні середники Церкви й католицька релігія, сповідь і причастя — дають надзвичайні успіхи в поборюванні дитячої привички брехати.

Дитяча пошесть

Невже є така недуга? На жаль є, очевидно душевна, а є нею самонасилля (онанія). Тим словом називаємо звичайно насильне подразнення при помочі зовнішніх рухів, або різного рода образами уяви.

Онанії віддаються хлопці й дівчата. В дівчат буває ця недуга прямо погубна. Коли це зачинається? Нераз уже в 6-ому році життя або ще раніше! Полові подразнення і враження виступають у дитині від найраніших літ. Багато поза цим уважних матерей не дивиться, чи дитина не займається половими частями. Тому від першого дня повинна мати бути виховницею. Від того залежить будуче здоровя дитини.

Особливо небезпечний для дітей час дозрівання. Тоді саме будиться й повстає половий гін. Гін цей — то одна з наймогутніших сил у великому пляні Творця. Одначе сила ця повинна бути підпорядкована розумові й моралі... Згідно з волею Божою, гін половий має бути сповнений у нерозривному супружестві, якщо ласка Всевишнього не дасть чоловікові вищого покликання до життя в безженстві.

Духова й тілесна доврілість у правдивій гармонії та згоді це те, до чого зміряємо. Коли щонебудь попсує ту рівновагу, тоді повстає неморальне полове життя.

Велике це лихо, коли онанізм довго триває, коли дитина задоволює завчасні забаганки й понижує своє тіло — поки полове роздразнення не дійде до вершка й поки в дитині не повстане відраза до себе самої! Бувають випадки, в яких онанія наче кайдани придушує ціле життя дитини. Коли 13—14-літній хлопчина або 14 літня дівчина не можуть заснути без полового заспокоєння — то над тими дітьми треба руки ломати, бо вони дуже нещасливі й незабезпечені перед ніяким лихом.

Тому повинні всі родичі, виховники та всі душпастирі поборювати ріжними засобами цю жахливу недугу. Це треба робити тим більше — що число недужих на онанію дітей у деяких сторонах доходить до 50% або й більше.

Наслідки самонасилля бувають іноді жахливі. Це передчасне й потайне полове життя відбивається на цілім унутрішнім життю дитини. В першу чергу на релігії і релігійному житті дитини.. Коли ж підростаюча дитина на нещастя ще й не сповідається належно, як це часто буває, вона вже тратить охоту до молитви й св. Тайн і байдужніє до Бога. Духове життя находиться в небезпечному захитанні. Дитина стається несміли́ва, непевна, залякана. І старший чоловік у важких клопотах стає невічливий і замкнений у собі, а вже тим більше занепокоєна стає дитина.

Тому треба супроти таких дітей — а є їх чимало — багато терпеливости, вирозумілости і любови, щоб дати їм внутрішній спокій. Треба здобути їх довіря, в чотири очі треба поговорити з ними та щиро порадити їм, у кого можуть добре висповідатися.

Позитивні способи лікування є передусім у відверненню уваги дітей від цього завчасного гону на інші справи. Треба намагатися тих сильно подразнених дітей усіма способами успокоїти, а думки їх спрямувати на інші справи. Дитина сама повинна працювати над собою. Нехай передусім не думає про це лихо. Нехай виробляє в собі відвагу, нехай кожного дня змагає до поборення недуги. Та при цім треба тямити, що це зовсім не легка і короткотривала боротьба.

Велике поле до праці має тут християнська школа терпеливости. Безупину треба заохочувати дитину до боротьби зі собою аж до побіди. В цій найбільшій потребі нехай родичі просять Пречисту Діву Марію помочі й нехай призвичаюють дітей молитися до Небесної Цариці. Бо Непорочно Зачата в особливіший спосіб помагає своїм почитателям на ту дитячу пошесть.

Успішний засіб поборювання онанії в дітей це педагогіка заохоти. Не треба перебільшувати розмірів гріху і його наслідків, бо одно і друге дітей дуже лякає. Не треба теж говорити постійних "казань" і моралів. Особливо поважно перестерігаю перед фізичною карою, зокрема за того роду полові провини. Це зовсім не помагає. Скоріш треба зміцнювати ослаблену волю, щоб набрала сил до боротьби з тим лихом, що триває іноді довгі літа — поки не зазначиться мала поправа. Але найуспішніший з усіх засобів, повторюю ще раз, — є думка про поміч Божої Матери. Хто прибірає під її покров — не згине, хоч би усі сили його опустили, хоч би блудив довго і важко. Це нехай твердо затямлять собі наші діти.

Бл. п. Теодор Гаврилюк

МОНДЕР. Похорон. Дня 27 липня відійшов від нас один з перших наших піонірів мондерської округи, бл. п. Теодор Гаврилюк, у 75 році життя. Походив із Яліваца, брідського повіту. До Канади приїхав 1901, замешкав в околиці Мондеру, де прожив аж до смерти. Покійний визначався любовю до церкви. Богослуження майже ніколи не опустив, хоч мешкав девять миль від церкви. З вдячністю згадують покійного ОО. Василіяни, бо дуже багато прислуг робив для них і мондерської парохії.

Похоронне богослуження відбулося в Церкві св. Ап. Петра і Павла. Покійний спочив на місцевім цвинтарі. Багато людей жалували, що не могли прибути на похорон через зливу і розмоклі дороги.

По похороні в хаті Покійника відбувся обід. При обіді, на заклик п. А. Саїка, зятя Покійного, присутні зложили на укр. катол. пресу $14.70. Збійкою зайнялись п. П. Прус і п. А. Саїк.

Покійний полишив у смутку свою дружину, 10 дітей, 26 внуків і 8 правнуків. В.Й.П!

25-ліття подружжя. Саме 1-го серпня минуло 25-років, як подружилися Василь Білик і Марія Дорош. Того дня ювіляти вислухали благодарственну Службу Божу і прийняли св. Тайни. Найближчої неділі відбулася ювілейна гостина. До хати Ювілятів зїхалося велике число гостей і рідні. Під час спільної вечері, що відбулася в садку, коло нової гарної хати п-ва Біликів, промовляли п. Мик. Поліщук і п. В. Курило. Ювілятів обдарували гарними дарунками. Крім цього п-ні А. Піговнч і п-ні А. Білик зібрали $5.40 на католицьку пресу.

Новозвінчана в церкві св. Йосафата пара едмонтонських Молодят — п. Мартин й Евгенія з Гамерників Боднар. П-во Молоді — це наші щирі робітники в організації У.К.Ю. П-ні Боднар працює крім цього від кількох років у наших "Українських Вістях". — Редакція "Світла" бажає П-ву Боднарам великого Божого благословення в подружнім життї й праці на церковнім та національнім полі на многі літа.

— ЖАРТИ —

Понятливий. — Редактор висилає в місто за новинками молодого пресового звітовника й каже: — Пиши коротко. Де вистарчить одне слово, не пиши двох.

Незабаром дістає звіт: "Гриць Мудрагель виїжджав уночі самоходом і хотів подивитись, чи є ще досить газоліни. Засвітив сірника й нахилився над газоліною. Газоліни було досить. Мав 50 років.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Instructive and Educational Section

Company Keeping

IS IT A SIN?

Not a week-day passes without my mail bringing insistant and heart-eager queries: "Miss McGill, I am a young girl who wants to do right, but I am full of doubt as to what is permissable and what is wrong in company-keeping... I simply cannot talk to my mother. She puts me off when I ask questions about love and life and will not listen to me. Or, if I ask and she listens, she grows suspicious and commences an espionage that destroys my happiness and ends our confidential chats... Tell me, how many times may I kiss a boy? ....Or, is it all right to kiss once? ...And is the 'soul kiss' a sin?

Others have learned the answer to **"When Is It a Sin?"** through blighting experience. Such anxiously seek for help in rebuilding their broken-down resistance to the fiery impulses of youth. These anguished ones long to regain their self-respect and to have restored to them the respect of their neighbor. Their quests for moral and social reconstruction touch my heart in a most poignant manner and bring out all the tenderness of my wounded sympathy.

Questions concerning the propriety, yes more, the safety of certain actions, more particularly, with respect to expression of affection, spring not from exceptional cases, but are indicative of the emotional problems with which even our most virtuous girls are confronted.

Of Paramount Interest

There is no subject of such paramount interest to the average maid as the one having to do with company-keeping. The normal girl, who has not a vocation to the religious life, or to virginity in the world, devotes many hours of each week to the thought of some particular hero, who is either her prospective husband, in reality, or in wish — which is something quite different, at time will prove to her; or, she dreams of the great Some body, who is to come from the nebulous Somewhere, and claim her for his own.

Unless an older women be dried-up in soul, unless her sympathies are atrophied, and her understanding dull, the wholesome and entirely legitimate ambitions of her younger sisters find responsive interest in her heart. Hence, anything that promotes the happiness or disturbes the peace of girls gains her ready hearing.

But since the heart of a good girl is sensitive, and since the virtue of the modest maiden is delicate, there are questions crowding into the imagination of these charming ones, questions originating from youth's impulsive emotions, that no human being — not even the wise director of souls in the holy Sacrament of Penance — can venture to answer with a decisive "yes" or "no". The ambassador of Christ is often obliged to say to such: "Confess your sins honestly, as you believe them to be, and leave the determination of the full guilt to God, Who sees all things, Who knows the motives, and Who understands the action of your will."

When Is It a Sin?

It might be heplful to study briefly the beginnings of sin before plunging into the elusive subject of human emotions and when such emotions, and the thoughts that usually (but not always) produce these emotions, partake of the malice of sin. It is also proper to impress the truth that sin lies in the will — the consent to offend God — the choice of a seeming present good over a constant loyalty to God and the everlasting happiness that is the reward of such fidelity. In order to avoid nervous anxiety and scrupulosity, it is important to remember the three essential constitutes of a grievous sin, which are: A grievous matter, sufficient reflection, and a full consent of the will. It is also important for the peace of mind of the highly sensitive that they realize temptations are not sins; that the most violent emotional desires and the most pursuing evil imaginations do not constitute sin until the will gives consent. But the caution is here entered that chastity is a delicate virtue; it may not be exposed ruthlessly to unruly human elements, nor may intruding temptations be met with a friendly tolerance. Dependent upon the nature of the temptation, the disposition of the combatant, and the surrounding circumstances, all onslaughts against purity, whether they be in thought, desire, or act, must be met decisively in two ways: either by direct repudiation or direct ignoring — a deliberate snubbing.

To be continued.

СТУДЕНТИ 12-ОЇ КЛЯСИ В КОЛЕГІЇ СВ. ЙОСИФА В ЙОРКТОНІ.

Перший ряд зліва direction: Николай Библів, Михайло Сирник, Григорій Петришин, Михайло Регалюк, Лев Коваль, Морис Чернецький, Павло Сперант, Данило Шумей, Бордан Секерський, Другий ряд: Іван Хрущ, Іван Слободян, Вилис Елан, Йосиф Кучмак, Алойзій Шиманський, Володимир Яцишин, Морис Яремович, Стефан Крочак. Третій ряд: Данило Шалей, Володимир Цибульський, Василь Шомків, Ласиль Лапка, Теодор Біловус, Андрій Каракоцюк.

ЧИ ТИ БУДЕШ СЕСТРОЮ?

ПОКЛИК ДО УКРАЇНСЬКИХ ДІВЧАТ

Позір, Українські Дівчата! Сестри Місіонарки Покрова Матери Божої відчинили в Стемфорді, Коннектикат, в Злучених Державах, свій Новіціят і Дівочу Академію-Гайскул.

А) Новіціят є відчинений для тих ідейних дівчат, що бажали б зробити щось добре для Божої слави й добра нашого народу. До Сестер Місіонарок можуть вступати: учительки, офісові секретарки, шпитальні доглядачки й також усі інші дівчата, що ще не покінчили школи. Тут у монастирі будуть мати змогу скінчити гайскул, а навіть університет, як будуть спосібні. Дівчина-Кандидатка не має ніяких зобовязань супроти Згромадження, як би хотіла опустити монастир. Варта отже нашим українським дівчатам скористати з нагоди й приїхати до Сестер Місіонарок до Стемфору. Проситься писати по інформації на адресу:

Missionary Sisters, 111 West North St., Stamford, Connecticut, USA.

В) Дівоча Академія Покрова Матери Божої. З початком вересня 1945 року, Сестри Місіонарки відчиняють Вищу школу для дівчат. Вже деякі студентки зголосилися, бо довідалися, що:

1) Дівоча Академія є в найкращій дільниці міста Стемфору, серед прегарних дерев, наче в парку;

2) Уряджения Академії є гарне;

3) Залізничі получення з Ню Йорку до Стемфорду є дуже добрі, бо що пів години іде потяг, а зо станції до Академії що 20 мінут іде бос.

4) Професорський факультет є добірний та з довголітнім досвідом.

5) Кожної суботи буде висвітлюватися в Академії повчальні фільми.

Якщо родичі бажають правдивого добра своїм донькам, нехай чимскоріш запишуть свою доню до Академії Покрова Матери Божої в Стемфорді, бо ще остає місце тільки для кількох студенток.

По інформації писати:

Mother of God-Academy, 111 West North St., Stamford, Conn.

КОНГРЕС У.К.Ю. в провінції Алберти відбувся 11-го й 12-го серпня з добрим успіхом. В суботу представники У.К.Юнацтва відбули дуже гарно свої наради й, між іншим, ухвалили оснувати в Едмонтоні Виховний Інститут для дівчат. У неділю по Службі Божій, промовляли крім ОО. Василіян, також: п. І. Козяк, голова Б.У.К-а в Алберті, п-на А. Жук, із Гефорд, Саск., писарка Домініяльного Заряду У.К.Ю., п-на Г. Гайдук, учителька з Ст. Павл, і загально відома сарджент Оленка Козіцька з Калгар, що захопила учасників конгресу зворушливим оповіданням про свої воєнні переживання й наших вояків в Англії. Ввечері відбувсь у місцевім Нар. Домі великий концерт за проводом дірігента п. В. Курили з Мондеру. Було повно людей. Провідником конгресу був Преп. о. С. Курило, ЧСВВ.

— ЖАРТИ —

Ювілейна розмова. — Жінка: Завтра 25-літня річниця нашого вінчання; може б ми так на спомин тієї річниці зарізали одного индика? — Чоловік: А щож бідна птиця має терпіти за те, що сталось між нами тому 25 літ?

Досвідчена. — Дочка: Мамо, я не годна вийти заміж за Юрка, бо він безбожник; він навіть не вірить, що є пекло. Мати: не журися, доню, ти йди за нього, а як буде тут уже між нами, то ми обидві скоро переконаємо його, що є пекло.

В школі. — Учитель: Юрку, що це є порожнеча? Юрко чухрає голову: Я маю це тут у голові, але я не годен цього вияснити. Учитель: Добре, сідай.

Питання. — Що це є подружжя?.. Це місце де душі терплять через свої гріхи.

В суді. — Суддя: Чи ви були тут передомною? Злодій: Не знаю, бо мені не відомо, в котрій годині Ваша Достойність звичайна встає...

Бл. п. Катерина Максимчук із Нового Києва в Алберті. — Допис є в "Світлі."

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

25ц.: Іван Беднарський, Моркемб, Алта. **По 50ц.:** С. Крук, Айрон Ривер, Алта., Анна Л. Пасека, Інісфрі, Алта. **По 75ц.:** Т. Цимбалюк, Ту Гилс, Алта. **По $1.00:** Тимко Грещук, Інісфрі, Алта. **По $2.00:** М. Куанк, Ст. Кетеринс, Онт.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

The Struggle For Social Justice

REMOVING THE BREEDING GROUNDS FQR COMMUNISM

John A. O'Brien, Ph. D., U.D. chaplain of the Catholic Studen ts, University of Illinois.

Real Defense Against Communism.

In what then does the real defense against Communism consist? Not in merely calling it names, nor in denunciation of its abuse and atrocities. The real defense against Communism is the removal of the abuse, the injustices of our economic and social order against which Communism stands in righteous protest. It is these gross inequities and injustices which constitute the breeding ground of Communism and give it the vitality and appeal which it passesses. The only effective warfare against it will be waged by sanitating our social and industrial order, making it conformable to the laws of social and distributive justice, and sensitizing the conscience of the wealthy and the powerful to the rights of the poor and the downtrodden.

That these breeding swamps are numerous in our country and cover much territory no honest observer of the grossly unfair consentration of wealth and of the instruments of production in the hands of the comparatively few, can deny. With 10% of the population controlling more than 90% of the wealth of the nation, we have a condition of unstable equilibrium which breeds industrial strife and social unrest.

In one of the most exhaustive investigations of the distribution of wealth and income in the United States conducted in recent years, the Brookings Institution reports the following amazing concentration of income in the hands of the privileged few:

"Tro-thirds of the entire savings ($15,000,000,000), made in 1929 were made by that 2.3 per cent minority of the population having income in excess of $10,000. And since the proportion of the national income saved has tended, according to our findings, to increase in recent times with an increase in the concentration of wealth, the process may be expected to continue in aggravated form...

"Our analysis has been directed towards disclosing the places at which and the manner in which our machinery for bringing about economic wellbeing has been obstructed. We have found that our technical capacities for production are not fully brought into play under the system of distributing income and handling the pecuniary side of the economic process which is now in vogue. The particular point in this maladjustment is a failure promptly and fully to pass on the results of improved production technique to the masses of the population."

In another volume, **America's Capacity to Consume,** the same Institution reports the amazing fact that in 1929, the richest one tenth of one per cent of American families received as large a share of the product as the poorest 42 per cent. This means 36,000 families at the top of the income scale obtained as much as 11,653,000 families at the bottom!

It was to this grossly unfair distribution of the commodities of decent human life in all the countries that Pope Pius XI called the attention of the world in his famous Encyclicol **Reconstructing the Social Order,** issued in May, 1931. Here is a summary of the Pintiff's indictment of the present industrial system. "In the first place, then, it is patent that in our days not only wealth accumulated, but immense power and despotic economic domination is concentrated in the hands of a few, and that those few are frequently not the owners but only the trustees and directors of invested funds, who administer then at their good pleasure." He condemns the arbitrary and monopolistic control of credit, "the life blood of the entire economic body." He reprobates the accumulation of power "which permits the survival of those only who are the strongest, which often means those who fight most relentlessly, who pay least heed to the dictates of conscience... Unbridled ambition for domination has succeeded the desire for gain, the whole economic life has become hard, cruel nad relentless in ghastly measure."

If the onward sweep of Communism is to be stemmed it can only be by he eradication of the evils in our present economic order, so clearly pointed out by the Pontiff. Not by deunuciation but by positive constructive action. "In some quarters," observes the editor of **Blackfriars,** a magazine published by the Dominicans at Oxford, "the Catholic argument against Communism still largely consists in evoking pictures of mongoloid Muscovites, with blood-imbued hands. We are not fighting a bogey, but an idea, and an idea that is so strong because part of it is so true." Another Dominican writing in the same points out that the achievements of our religion in the field of social reform are "infinitesimal when compared with the dynamic potentialities." "Before we speak too harshly of the Communists," he reflects, "it is well to remember that it is the apathy and infidelity of Christians to their social mission which has made Communism possible and plausible."

To be continued.

Картина з дня "Золотого Ювілею" п-ва Михайла й Христини Хаблюк у Кукс Крік, Ман., що щасливо провели разом 50 літ подружнього життя. — Редакція пересилає п-ву Ювілятам і їхній родині сердечний привіт. Слава Ісусу Христу!

— ЖАРТИ —

В суді. — Судця: Що ж ви скажете на це: чи ви винні, чи не винні? — Оскаржений (подивившись, що суддями присяглих були самі жінки): Я признаюсь, що я винний. Я вдома маю тільки одну жінку й мушу бути завжди винний, то як міг би я бути невинний, як їх тут е 12?

Доказ. — Суддя: Чи ви можете дати мені який доказ на свою оборону, що ви не їхали надто скоро? — Так, я їхав по свою тещу, що приїхала до нас на вакації — Суддя. Дякую. Вільний від вини й кари.

Все одне. — Старша пані питається в трамваю кондуктора: Котрими дверми треба виходити? Кондуктор: Можна котриминебудь, бо трамвай стае з обох кінців.

Свідомий. — Поліціянт: Куди ви йдете так пізно вночі? Пяний чоловік: На лекцію.

Joseph The Provider

Every person must contribute one-fifth of his crop to royal storehouses.

The populace greeted him with uplifted hands and cries.

QUICKLY, Joseph went to work in his new high office to prepare for the famine which would come after the seven fine harvests told in Pharaoh's dream. By boat and by car he undertook a journey of inspection through the country, accompanied by a staff of young men secretaries chosen by himself. He did this to acquire first-hand knowledge of the black earth.

He sent commissioners into the lands of Syria and Canaan but even so his tour took between two and three times seventeen days, there was so much to inspect. Then he went back to the capital and issued in Pharaoh's name the famous land law that every person must contribute one-fifth of his crop to the royal storehouses.

At the some time, the children of Egypt could see that all over the country these storehouses were enlarged and increased in numbers by the labours of a large force of workmen. Wherever you went you saw the corn-bins standing in close rows. There were also numerous underground pits for the storage of grain, with almost invisible entrances, guarded by police.

Thus when the once-purchased slave drove through the streets of Weset, the populace greeted him with uplifted hands and with cries, "Live forever, friend of the harvest of God!"

Joseph kept his word to remember much better than had the chief butler. When Pharaoh gave him a fine home in the City of Menfe he straightway wrote to Mai-Sachme, the warden at Zawi-Re, inviting him to be his house-steward and head of his house.

Mai-Sachme, the imperturbable, did not even wait for his successor when the letter of his former convict reached him. He betook himself by leaps and bounds to Menfe and took over so that when Joseph arrived, Mai-Sachme met him at the gateway. The meeting was most cordial.

"Welcome," Mai-Sachme said, "lo, here is your house. I thank you very much for thinking of me and now everything has come out as your servant imagined it would . . ."

Joseph replied, "In my turn, I thank you for answering my call. But do not call yourself my servant for we shall be friends as we were before."

For months Joseph lived there (when he was not away on the great business of storing food), and then a portentous event impended. Pharaoh decided that Joseph, his shadow-dispenser, should have a wife . . .

(Continued)

едикт проти християн, а ви, як виконники нашої волі, працюйте ревно, бож знаете, що цезар може вас нагородити.

Префект і консулі склонились. А Домітіян тим часом несподівано задумався; задивившись перед себе й напруживши зір, як це буває в короткозорів, довгу хвилину мовчав... аж вкінці кинув руку у повітря і з стрілецькою зручністю, що з неї був славний, як добрий лучник, зловив на гостре шило... муху. Муці нещасного сотворіння, що бренячи обреталась довкола гострої голки, став Домітіян приглядатись із усмішкою, наче б вона представляла йому одночасно іншу, більшу картину.

По хвилі скрикнув із розкішшю:

— Так будемо їх мучити! Викинемо всього давнього знаряддя й знайдемо нове! Спечем їх на рожнах і зваримо в кітлах на страву богам усіх тих птиць, нагодованих зрадою, а їхнього вождя, великого шпака, насамперед.

Очи заіскрились йому жадобою жорстокости. Зареготався скажено.

В тій хвилині Маврикій відскочив від нього, наче відіпханий мимовільним інстинктом відрази, й живо висунув руку з-під його рамени.

Аврелій, завважавши це, прикусив губу, щоб не усміхнутись.

— Передусім бажаю, щоб ви шукали їхнього начальника — почав знову мову цезар — якщо досі не маю його ще в руках...

Якце, пане? — питали всі одноголосно з напруженою цікавістю, а головно молодий Веспасіян.

— Адже я вже згадував вам про похвальну ревність нашого нового намісника Фабрикія в Асії. Оце він не тільки повідомив мене про Аполонія, але зловив і мае мені тут прислати до мого розпорядку ще іншого старика, що його імя славне на всім Сході, а мабуть і в Римі: Івана Євреянина, що сам покланяеться Розпятому й інших навчае цього...

— Івана ведуть сюди? Іван буде тут невдовзі? — скрикнув палко Маврикій і обличчя засвітилось йому тисячею іскор.

— Щож це, дорогий сину, так дуже тішишся, що один із наших ворогів відбере заплату за свої злочини?

Тут цісар нахилився до карлика, що сидів при його ногах, і шепнув йому слово приказу. Червоний чоловічок, наче маленький кат увесь у крові, з невиданою скорістю побіг і подав цісареві два звитки пергаміну.

Домітіян, розвинувши одного, перечитав:

"Домітіянові, володареві над світом, нашому Богові й Панові: Ефесяни:

Просимо Твою божественність, щоб Ти порятував нас. Оце якісь люди з Юдеї, на імя Іван і Прохор, заволоділи нашим містом, проповідуючи нову науку й чарами зіпсували святиню великих богів. Все це подаемо Тобі до відома, щоб одержати Твої прикази щодо них і сповнити Твою божественну волю." (Історичне).

З ходом його голосного читання його лице, жіночого вигляду, заливалось живим румянцем.

Цею легкістю румянців він надзвичайно величався. Не був це однак свіжий дівочий румянець, як думав тиран, але румянець нагального гніву, що ним вибухав за кожним словом. І тепер, ледве скінчив читання, кинув пергамін на землю, а вхопивши другий звій, почав вичитувати з нього присуд, уже наперед приготований, подібно, як і промови мав звичайно наперед приготовані підхлібниками, бо сам був надто мало освічений, щоб володіти пером.

А зміст присуду був такий:

"Домітіян Цезар, Август, проконсулеві Фабрикієві й громадянам міста Єфесу.

Довідавшись, що між вами перебувае якийсь Іван, син Заведея, що його деякі називають християнином і учнем того Назорейця, що його жиди розіпяли, заряджую: нехай зараз відкине свій фальш, то буде жити; як не схоче вчинити цього, нехай осудять його й засудять на смерть.

Шляхетному Фабрикієві, проконсулеві, приказуемо прислати його негайно нашій божественності, закованого в кайдани."

Цей декрет прийняли присутні голосними вигуками прослави. Тільки два знову мовчало: Агрикола й молодий Веспасіян.

Вираз обличчя цього останнього мінився від зростаючого зворушення, аж вкінці радість узяла верх над іншими почуваннями й він скрикнув.

— Ах, пане! Коли Іван тут прийде, зроби мені цю ласку, що її в тебе прошу! Не відкажи мені, для приязни до мого батька й твоеї доброти для мене!... У нас е такий звичай, що передові вязні, за порукою одного з найбільш поважаних громадян, бувають випущені на волю, через той час, коли відбуваеться їхня розправа, й тоді вони перебувають у нього. Так колись Нерон віддав Павла Пудентієві — нехай і Домітіян віддасть Івана до дому Флавія Климента! Я дуже цікавий пізнати його — зроби це з любови до мене!

Юнак так живо промовляв і так по-дитячому, здавалося, був запалений, що всі здивовано дивились на нього, а головно Авреліян, що й під час попередньої мови не спускав його з ока й на свое превелике здивування спостеріг був, що якась дуже мила думка відривала його від сучасности й наводила на нього стан задуми, викликуючи раз-у-раз усмішки на його лиці.

Домітіян, розбавлений настійчивою просьбою любимця, оголосив його 18-літнім тираном, що йому навіть він сам, володар світу, мусить піддатись, і обіцяв, що сповнить його бажання.

За якийсь час, на знак цісаря, рада скінчилась, і достойники розійшлися — одного тільки Маврикія задержав Домітіян.

— Ходи, сину, ми постановили, щоб ти сьогодні обідав із нами.

— Ой, пусти мене, пане! Дякую тобі сердечно, але не можу — батька нема вдома, мати сама — мушу вернутись до неї.

— Відказуеш Домітіянові? Чи ж не знаеш, що якщо мати мае до тебе право, то я маю його більше, і як цісар і як прибраний батько? Ні, мусиш прийти до мене, не слухаю ніяких вимівок, бо я постановив, що сьогодні не обійдеться без тебе при моїм столі.

Гурт дворян, що стояв при дверях, із острахом дивився, як собі розбирае той малий підросток, що його сміливість і простота могла в одній хвилині так розсердити химерного пана, як його зеднала була собі перед годиною. Маврикій склав благально руки й просив:

— Ох, цісарю, пусти мене принаймні на хвилину. Ти "конечне мусиш" мати мене в себе, а я "конечне мушу" бачитися з матірю! Одне з одним можна погодити — позволь мені побігти на коротенький час...

— Ну, йди вже, коли так сильно...

Маврикій не ждав довше — і пігнав, як стріла.

— — — — —

СОЛОВКИ

ОСТРОВИ МУК І СМЕРТИ

На підставі споминів соловецького вязня

М. ЦИБУЛЬСЬКОГО

В кігтях ГПУ

Жахлива смерть князя Ґоліцина

По смерти Коральова його місце в нашій трійці зайняв князь Микола Ґоліцин. Праця в такій трійці була ще повільніша, бо ні Ґоліцин ні Штромберг не вміли собі дати з нею ради.

Часто лишали нас на ніч в лісі, не давали харчів, а вкінці зачали бити нагайками. Від тих нагайок Штромберг скоро збожеволів...

Але і князь Ґоліцин скоро покинув нашу трійку.

Коли одного разу він тяжко занедужав і не хотів йти на роботу, чекіст жид Ремінсон і дозорець Іванов вигнали його нагайками.

Нога за ногою волікся князь Ґоліцин до ліса. Коли станув коло нас, хитався цілий і ледви держався на ногах останнім напруженням волі.

— Дай йому сокиру! — закричав Ремінсон. — Бери і відрубуй галуззя!

Але хворому князеві сокира вилетіла з рук і він впав знесилений на землю.

Оскаженілий Ремінсон скочив до нещасного князя, що лежав непорушно на землі і закричав:

—Знов та великопанська худоба вдае хворого! Я тебе відівчу раз на завсіди! Іванов, помацай йому ребра прикладом!

Над непритомним, лежачим князем зачали знущатися жид Ремінсон і дозорець Іванов Поломили йому ребра прикладами крісів і покинули в лісі, без опіки й помочі. По кількох годинах душа князя Ґоліцина покинула нещасне тіло, замучене жидівсько-більшовицькими катами...

Як "лікують" жидівські чекісти

Але скоро потім прийшла черга і на мене. І я мусів спробувати "приемностей", що їх видумав для соловецьких вязнів жид чекіст Ремінсон.

Кільканадцять днів по замордуванні князя Ґоліцина жидівським катом Ремінсоном, почув я в цілім тілі дрощі і болі в легенях.

Я звернувся з тим до фельчера Ковальського. Він змірив мені горячку, яка дійшла вже 39 ступенів.

— Ти дійсно хворий — сказав фельчер — не можеш іти на роботи до ліса. Лишися в бараці і положися.

З великою охотою зробив я так, як казав фельчер. Та не довго дозволили мені хорувати.

За пів години по от[illegible] фельчера прийшов кат Ремінсон з невідступним Івановом.

— Чому ти не пішов до роботи? — крикнув зо злістю Ремінсон.

— Бо я хворий, маю 39 ступнів горячки. Фелчер казав мені залишитися в бараці.

— Що, хворий? В Ісакові не сміе бути ніяких хворих! Марш до роботи!

Змусили мене йти до ліса. Я йшов, хитаючись від ослаблення. Але Ремінсон і Іванов попихали мене, не жаліючи лайок і ударів.

— Чи будеш працювати в лісі? — спитав мене кат Ремінсон.

— Тяжко мені буде, бо маю сильну горячку і коле мене в легенях.

— То я знайду для тебе іншу роботу! — сказав злорадно Ремінсон і повів мене над Біле озеро.

Недалеко берега була полонка, звідки ми брали воду до пиття. Чекісти повели мене до цеї полонки.

— Здіймай одяг — закричав Ремінсон.

— Пощо? — спитав я, прочуваючи, що хотять мене в ній викупати або втопити.

— Здіймай зараз! крикнув оскаженілий Ремінсон.

— Не здійму! — крикнув я останками сил.

В тій хвилі кинули мене на лід, і зачали мене обкладати прикладами крісів.

Коли мене вже так збили, що я не міг рушитися, Іванов стягнув з мене одяг і кинув до полонки при 37 ступнях морозу...

Коли мене витягнули з ледоватої води, я цілий трясся з холоду.

— Біжи до бараку! — закричав Ремінсон, підганяючи мене нагайкою. — Тепер будеш здоров, як риба!

Я біг скільки мені вистарчало сил у хворому і збитому тілі. Коли я перебіг пів кільометра від озера бараку, виглядав я як стовп леду.

Купіль у полонці при 37 ступнях морозу до решти підірвали мае здоровя. Від тої пори я вже ніколи не міг відзискати своїх сил.

Так "лікують" взнів на Соловвецьких островах жидівські кати-чекісти...

Смерть іде!

З весною 1925. року на Ісакові зачав ширитися в застрашаючий спосіб пятнистий тиф.

Скоро поширився він по всіх відділах соловецьких таборів. вибухнув внаслідок поганих харчів, холоду і страшних бруду у таборах. Шпиталі заповнилися хворими по береги, та скоро забракло в них місця. Брудні й холодні бараки, подібні до хлівів, треба було призначити на шпиталі.

Сотні вязнів вмирало щоденно. На устах тисячів нещасних соловецьких вязнів зависли два страшні слова:

— Смерть іде!

Одних огорнув великий страх. Інші очікували з нетерпеливістю хвилі, коли візьме їх в обняття смерть-потішителька і визволить з катівських більшовицьких рук.

Найбільший страх напав на чекістів, що, хоч проливали людську кров майже щоденно, боялися дуже смерти. Певно прочували, що по смерти очікує їх пекло.

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПОДЯКА. Марія Остапим із Ренфурлі, Алта. складає сердечну подяку Божій Матері Неустаючої Помочі за щасливий поворот сина з-за моря. (При цім складає жертву на "Світло".

ПАССЕЙК, Н. ДЖ. Похорон священика. Дня 16 липня, в 82 році життя, забезпечений св. Тайнами, впокоївся в Бозі найстарший у світі український монах Преп. о. Володимир Стех, ЧСВВ.

Покійний походив із села Нербиці. До ОО. Василіян вступив 1881 року. На священика висвятив його кардинал Сембратович 1889 р. Був місіонарем у Галичині, професором у Бучачі й директором школи в Дрогобичі. В 1906 приїхав до Злучених Держав і тут брав живу участь в організуванні багатьох наших парохій. Крім цього писав до "Місіонаря" в Жовкві й Филаделфії, складав вірші й різні пісні, що їх співають по наших церквах.

Останні роки свого життя провів бл. п. отець Володимир у важкій недузі у Пассейку. Похорон відбувся в Пассейку при участи світського й монашого духовенства, за проводом ґен. вікарія, Впр. о. А. Лотовича. Прощальне слово виголосив нюйорський ігумен, Впр. о. М. Марків, ЧСВВ. Бл. п. о. Володимир спочив на цвинтарі св. Михаїла в Лоді, Н. Дж. В.Й.П!

НІМЕЧЧИНА. Лист воєнного скитальця. С.І.Х! Дорогий Отче Редакторе! Випадково вичитав я Вашу адресу в "Календарі Української Родини" за рік 1945. Читав я Ваш вірш "Родина". А календар попав мені в руки через одного американця-українця, що стаціонує в Франкфурті над Меном, місті народження Ґетого. (до речі знищеного так докладно більшовиками, що з обох сторін на вас румовища домів визирають).

Я надзвичайно втішився, коли довідався про Ваше місце побуту, бо давно хотів написати Вам щось про себе, свою родину, безталанний український народ у Галичині, Стрий і т. д., та рівночасно прохати помочі, як би то можна було передістатись із Нової Европи до Старої "Гамерики"!

Тому на вступі вітаю Вас щиро й гаряче. Думаю, що пригадуєте собі мене не тільки зо Стрия, але й із Усусусів, коли я до Вас приходив, коли Ви в Свистільниках на кватирі як реконвалесцент перебували. Тоді то Ви стрілецькі пісні співали, а чужих мов на українське перекладали, як "Стрілець то велій в світі пан..." і багато інших. Колинебудь я тих пісень у товаристві співав, завжди щиро згадував Вас...

Минули ті добрі часи, які повинні були принести сподіване жниво. Та стало інакше — за наш лібералізм, за релігійний індиферентизм, за брак любови до рідного краю ми добре заплатили. Нашою кровю усі народи напоїть би стало! Скільки жертв ми принесли, а все наразі без сліду — через брак Божого благословення.

Я завжди був віруючий і мої браття, хоч силою втискався до нас новий дух Европи, але по стільки переживаннях я став на сильному християнсько-католицькому ґрунті. Завдячую це наставлення своїм Родичам, а зосібна своїй матері, що мене ще в гімназії в Стрию берегла перед тодішнім зіпсуттям.

Коли в останне бачились, буде певно з 20 років. Тоді Ви тільки-но вступили були до Чину ОО. Василіян. За Вашими слідами пішов мій брат, Ваш шкільний товариш, УСС, і став безженним священиком. Вернувся був 1920 року з полону, де перебув 4 роки. Можу сказати, що не завів моїх сподівань і є священиком "по чину Мелхіседека." Ревний у виконуванні своєї праці, а при тому на громадянському полі добрий робітник. Сильний промовець, діриґент, люблений своїми парохіянами. По смерти наших родичів його дім був місцем наших сходин. Тільки не знаю, як там тепер. Замовкло певно життя, що так сильно гомоніло. Він був 6 місяців навіть старостою з рук націоналістів-бандерівців. А треба знати, що в Галичині німці й поляки разом так страшно знущалися, що навіть мій брат С., завдяки денунціяції поляків, поніс мученицьку смерть із рук "ґестапо", 31 грудня, 1941. Але від його смерти німцям більше не велося на фронті. За нас, за український народ, що вбивали, розстрілювали, до концентраційних таборів саджали, мусіли програти. Добре, що вчас іще прибули американці. Я сам скривався перед ґестапом, хоч рівночасно треба було тікати від НКВД. Та завдяки моїй гарячій молитві до Пречистої я врятувався. Я написав навіть спомини: "Сила молитви" й коли б було можливо, хотів би помістити в Ваших католицьких українських виданнях. Я оповідав про свою щасливу вдачну втечу й ті, що слухали мене, не могли повірити. Я опісля скривався і з того часу почав писати спомини: "Німецькі звірства", "Ляцькі переслідування", "Більшовицькі образки" Навіть спомин із часу Усусусів і спомин із українсько-польсько-більшовицької війни. Ніколи я не хотів писати, аж тепер — значить старість на добре наблизилась, коли вже спомини хочеться писати...

Покищо живу в Діцу, коло Кобленцу, яка то область зайнята Америкою. Користаючи з нагоди, передаю через вояка американця листа, щоб Вам переслав. Зо мною є більше нашої скитальщини, тепер сердеги мусіли знову тікати, коли Ваймар зайняли Руссове. Страдає наш нарід і, здається, виходу нема. Пригадується мені вірш Т. Шевченка, де він у "Подражанії Єзекіїлю" віршує: "Пропадеш, згинеш марно, Україно, ні сліду не оставиш.. А ти пишалася, як рай," і т. д. Цікаво, що на прикінці вірша не має в нього вже реакції, як у попередніх віршуваннях, де він картає старину, а опісля заявляє: "Не вмирає наша душа..." Мабуть цей вищезгаданий вірш був написаний в дні його слабости й немочі, звідси таке страшне пророцтво.

Мені однак здається, і я маю сильну віру, що коли б наш нарід релігійно обеднався і став увесь щиро греко-католицьким, ми видержали б пробу й спромоглися на "реакцію". Я сам написав, брошурку: "Наша українська віра є греко-католицька віра." Це є історія Унії, але на підкладі національному, чого досі не схопили ті, що про Унію писали. Порівнюю наприклад, що Катерина, касуючи "Січ", касує Унію; Микола І, запроторюючи Шевченка, касує Унію 1839; цар Олександер II, касує унію на Холмщині 1875 року, а рівночасно видає указ 1876 року, де забороняє вживати української мови в слові й письмі. Православний о. Сокальський на Січі забороняє січовикам ставити опір цариці, бо вона — православна. Я пишу в тому дусі аж до останніх часів. Як би мав змогу, дав би Вам до перечитання. Я написав спомин про митрополита Андрея, де він став в обороні нашої церкви в Галичині, як її хотів загарбати православний епископ Паладій із Кракова. Цікаво знати ту справу.

Взагалі в нас узяв був курс на "автокефалію"; як німці прийшли, то почали були піддержувати її. Наші галичани не пішли за голосом митрополита Шептицького і помагали тому ділу. Бувші політики з Великої України: Огієнко, Скрипник, посол до варшавського сейму, поприбирали епископські ряси й давай вести пропаганду. Не стало дра Назарука, щоб відпирав автокефалію, але прийшли епіґони, що пробують рятувати ситуацію Правда, по теперішній війні є дещо отверезіння в тій справі в Галичині. Цікаво, що коли прибули американці, українські робітники з Великої України не подавали себе за українців, але за "руссів"; тільки одні галицькі робітники заявляли себе за українців і остали наразі на скитальщині. Американці обіцяли перевезти нас до Арґентини або Америки. Не знаю, як буде, бо Схід хоче конечно нас ізвісти. Та сильно вірю, що ще прийде "меум темпус ет меум юс" (мій час і має право).

Цими словами я хотів накреслити нашу дійсність. Шкода, що ми справи унії ще в гімназії в Стрию не порушували, а так багато пропало. Тільки-но 1945 року календар "Укр. Родини" подає нам докладний опис подій на Холмщині, незнаних ближче нашому загалові; а чи не можна було написати цього ще в краю 1905 року?

Багато священиків-ц е л е б с і в зо станіславівської епархії повтікало на еміграцію, а що найважніше, всі православні епископи — ніхто не хотів стати мучеником.

Як Вам живеться? Ваше здоровя? Ваш гумор? Чи все вони юнацькі? Я маю мале прохання. Чи не міг би дістатись до Канади, або до Америки за Вашими заходами? Я маю товариша о. Шуховського, знайомого о. Киндія. З адвокатів в Едмонтоні дра Янду. Я міг би працювати в адвокатській канцелярії, або де в редакції, чи як огородник. Вправді "я вже стар лети", як казав король Ягайло, та сили досить маю. "Дух бодр". Учусь по-французьки й по-англійськи.

З Ваших знайомих Дм. Паліїв згинув у новім трикутнику смерти у стіп памятника Маркіяна Шашкевича коло Красного в взаганнях 1944 р. Юно Навроцький, старий непоправний радикал, великий шкідник. Др. Гнатевич-Сільський Господар. Др. Олекса Гарасимів "біжа на запад із матков і з бидлятком." Микласевич остав у Стрию "суддя." Др. Максимчук і Щуровський Филемон утекли й десь тиняються. Дзеровичі втекли. О. Дзерович, катехит, умер. Стрий останніми подіями дуже знищений. Іду бувало улицею й бачу на "коліївці" румовища. Нікого вже знайомого. Як сильно змінилась картина. О. Хлипавка парох у Гірнім. Др. Сеген умер у Німеччині. Василишин також. Дереш один ветеринар, а молодший адвокат. О. Пеленський умер в Любліні, а його син Зиновій у Львові. О. Котельник держиться добре, але непоправний "восточник". О. Мельничин, товариш о. Киндія, в Ходорівці держиться добре; його село Надітичі знищене двічі, раз поляками 1939 року, де розстріляли священика й учителя, а прихолство, де малим хлопцем я перебував, спалено; другим разом за німців 1944 р. Пісочна ціла. Як ті західні варвари нищили нас, як забирали в удовиці з 5-ма дітьми останню корову, як стріляли кури, гуси, качки, де лише тільки прибули. Скільки нашої молоді знайшло смерть у льохах "ґестапо"! Скільки розстріляли старших українських громадян, як закладників! Скільки поляки вбили наших священиків, адвокатів, професорів! Я всі ті дані маю й було б добре заховати для історії.

Моя родина в Галичині — мені воротя немає, тому хотів би переїхати до Вас.

Тому, що нашу зону занимають французи, про що ми довідались в останній хвилині, прошу писати до Парижа на подану адресу. Дня 5. 7. 45. — Др. прав...

МИРНАМ, АЛТА. Срібний ювілей. До хати п-ва Івана й Катерини Шабунька, добрих членів нашої католицької парохії в Мирнам, зїхались дня 24 червня родина й сусіди й уладили їм несподіванку з нагоди 25-ліття їхнього подружнього життя. Коли вже стіл був застелений і заставлений від краю до краю, п. Д. Чапельський, господар несподіванки, попровив Ювілятів на почесне місце, а коли вже всі позасідали за столи, привітав Ювілятів і пояснив ціль спільної гостини. Коли п. Мик. Якимець, дідо Ювілятів, провів молитву, почалась гостина. Після неї п. Чапельський зложив ювілятам в імені всіх сердечні побажання і вручив памятковий дарунок, а гості заспівали "многа літа". Опісля промовляли ще: п. М. Онисик, п. П. Шабунька, п. А. Подільчук, п. К. Лібер, п. Н. Якимець, п. Д. Яцій, о. О. Лібер, а також п-во

Шабуньки подякували всім за несподіванку й цінний дарунок. Крім цього п-ні К. Лібер зібрала $4.00 на пресовий фонд "Світла".

БОРЩІВ, АЛТА. Прощання. Коли я пишу ці слова, то я присвячую їх на милий спомин для наших дорогих приятелів і членів парохії й Народного Дому в Борщеві, що ними були п-во Дмитро й Катерина Петриги.

У вівторок увечері, дня 2 липня, зійшлось велике число сусідів і приятелів і членів парохії й Народного Дому, щоб попрощати одних із найкращих і дуже діяльних людей, що з великою посвятою працювали для розвитку парохії й Народного Дому в Борщеві.

Наші жінки, що спільно працювали при Народнім Домі, в вдячности для п-ва Петригів приготовили на їхню честь вечерю. Коли п-во Петриги прибули до Народного Дому, присутні привітали їх гучними оплесками. Господарем вечірка був наш діриґент, п. С. Рурка, що на вступі пояснив ціль спільної гостини. Опісля при головному столі засіла вся родина Петригів, а при інших столах решта гостей.

Після вечері п. Рурка покликав до слова п. В. Шибу, що згадав заслуги п-ва Петригів для добра парохії й просив їх, щоб усюди, де будуть проживати, працювали для добра нашої католицької справи. Наступний промовець, п. Ю. Мищій, заступник голови церковного комітету, від парохії й від себе, звеличав п-ва Петригів великим признанням за їхню працю й труди, після чого вручив їм від усіх присутніх гарний дарунок на доказ щирої пошани і вдячности, що всі потвердили грімким "многоліттям."

Опісля промовляли обоє п-во Петриги й зложили всім подяку за прихильність і дарунок. Особливо сердечно дякувала п-ні Петрига за поміч при уладжуванні обідів у Народнім Домі, де п-ні Петрига була господинею.

Наприкінці п. М. Грабець, колишній заступник голови в парохії й Народнім Домі згадав початкову працю п-ва Петригів при будові Народного Дому, а при кінці промови попросив у присутніх жертв на албертійський сиротинець. Збірка, що нею зайнялась п-на Оля, дочка п-ва Петригів, принесла $9.10. Гроші вислано до Мондеру. — В.Ш.

Редакція "Світла" щиро жалує, що вістка про прощання п-ва Петригів перед їхнім відїздом до Торсбі, Алта., не прийшла до Мондеру ще перед днем 2 липня. Та що цього вже не можна завернути, то тепер на цьому місці долучує до всіх прощальних слів також своє щире поздоровлення для п-ва Петригів й просьбу до Бога, щоб на новому місці поблагословив їх і їхніх діточок добрим здоровям, великим успіхом у праці й ласкою в Бога та в нових сусідів на многі літа.

Сусідська гостина. Дня 15 липня, п. Д. Козовий, як довголітній сусід родини Впр. о. проф. Е. Білика, ЧСВВ., запросив після богослуження в борщівській церкві до свого дому свою рідню й родину п-ва Біликів на сусідську гостину. При цій гарній товариській забаві п. С. Фелечко, піддав думку, щоб спомогти "Світло" добровільними жертвами, на пресовий фонд. Збірка принесла $4.85.

НОВИЙ КИВ, АЛТА. Похорон. У вівторок, 10 липня, розійшлася сумна вістка по всьому Новому Києві, що в лічниці в Веґревил умерла одна наша молода ще парохіянка. Щоб рятувати життя своєї дитини, Катерина Максимчук по-геройськи пожертвувала своє власне життя й тому не диво, що на її похорон зійшлося так велике число людей, щоб віддати цій славній матері ще останню прислугу.

У четвер увечері Преп. о. Мирон Дацюк, ЧСВВ., відправив за душу Покійної в її домі панахиду, а в пятницю вранці, при участі великого числа людей, по панахиді в хаті, відпровадили тлінні останки покійної до церкви, де була ще Служба Божа. По послідним цілованії відпровадили бл. п. Катерину на вічний спочинок на цвинтар зараз коло церкви.

Під час спільного обіду по похороні о. Дацюк згадав заслуги й чесноти покійної, а також і це, що йому, що також полишений був у дитинстві сиротою, припало мати перший свій похорон матері, що також лишає малих дітей. Та в Бозі надія, що так, як його не опустив, так і цими новими сирітками буде опікуватися. При кінці заохотив іще присутніх зложити свої жертви на пресу. Збірка принесла $7.80. З чого половину призначено на "Світло."

Покійна родилася 1906 р., і є з роду Пауків. До Канади приїхала 1927 р. Завсіди визначалася великою побожністю й родинною любовою. Зразу тяжко мусіла заробляти на своє життя. Тому 9 літ вийшла заміж за Пантелеймона Максимюка. Коли почала усміхатися їй краща доля, Господь Бог покликає її до себе. В.І.П!

Бл. п. Катерина полишила в смутку чоловіка й четверо малих дітей: Єлисавету — 8, Наталку — 7, Гриця — 5 і кількаденного Петруся. Оплакують її також: рідний брат Василь Паук у Веґревил і сестра замужна за. В. Горником у Плейн Лейку. Родичі й решта рідні полишилися в Старому Краю. — М. Д.

ПОРТЕДЖ ЛА ПРЕРІ, МАН. Діяльність Жіночого Товариства при церкві Успення Пресв. Богородиці. Наше Товариство, за проводом Всеч. о. В. Дзюрмана, нашого бувшого пароха зробило дещо роботи. І так.

Дня 13 травня відбулось у нас спільне свячене, що в ньому взяв участь Всеч. о. М. Пелех, наш військовий духовник, і поважне число гостей.

На 16 травня, за стараннями п-ва Ю. Бандурів, відбувся гарний чайний вечірок і картова забава.

Дня 27 травня прибула до нас п-ні А. Дима, голова Ліґи Укр. Катол. Жінок, а також пані Лазечко й Назар. Сполудні п-ні Дима виголосила цікаву доповідь про воєнні переживання, а також про Ліґу й просила, щоб і наше товариство вписалось у члени Ліґи. При цій нагоді п-ні Е. Михалишин вручила п-ні Димі на знак пошани китицю рож від нашого товариства. В президії були: Всеч. о. Дзюрман й пані: А. Бандура, Х. Мандрусяк і А. Танчук. Ввечері був гарний вечірок із перекускою й співами. Саме на той час загостили до нас Всеч. Отці: Кривуський, Григорійчук і Слобода з 30 винипеґськими представниками, що вертались зо зїзду в Сендилейку. Забава ривала до пізної ночі. В тому часі мали наші жінки нагоду познайомитись краще з п-нею Димою.

На 1 й 2 червня відбувся весняний базар, а 9 червня перший великий бенкет на честь "Батьків". Дня 8 липня ми мали великий пікнік на фармі п-ва В. Купибідин.

Дня 14 липня відбувся прощальний вечірок на честь Всеч. о. Дзюрмана, нашого пароха, перед їхним відїздом на інше місце. На згаданий вечірок, крім місцевих парохіян, прибуло поважне число людей із Акрів і Розендейль. Нам було сумно прощатись із о. Парохом по 4 роках їхньої ревної праці, що її він при помочі Божій, парохіян і чужинців, що з пошаною відносились до о. Дзюрмана. Потіхою для нас була ця думка, що Всеч. о. Дзюрман віджджають ближче своєї рідні в Торонті. Під час цього вечірка промовляли: п. Кушнір, як голова, п. Д. Папірник, п-ні Г. Бандура, п-ні Довга, що вручила о. Парохові прощальний дарунок; Преп. о. місіонар Л. Сочинський, п. В. Купибіда від фармерів і п. Ю. Михальчишин. При цій нагоді голова У.К.Ю., п. В. Горобець, вручив також від молоді на спомин гарний дарунок. На закінчення Всеч. о. Дзюрман промовив сердечно до всіх своїх парохіян, а між іншими просив, щоб на будуче члени У.К.Ю. були взірцем для решти молоді. Після цього закінчено вечірок піснею "О Україно!"

Усі ми бажаємо Всеч. о. Дзюрманові великого Божого благословення в його праці для Божої слави й спасення украєнсько го народу. — Ан. Танчук, секр.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Поминальне богослуження. В суботу, 14 липня, зїхалися всі діти, а також кревні й сусіди п-ні Марії Матвіїв до церкви в Плейн Лейку, щоб у своїх молитвах під час Служби Божої згадати душу пок. Василя Матвієва, що саме тому рік вмер був нагло при роботі в Венкувер, Б.К.; а якого тлінні останки поховано тут на цвинтарі. Поминальну Службу Божу відправив Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. Зараз по Службі Божій удалися всі походом на цвинтар, де відправлено парастас над гробом покійного, а крім цього о. Дацюк виголосив проповідь про марність світових речей та що тільки наші добрі або злі діла йдуть за нами на другий світ.

По богослуженні був спільний обід в домі п-ні Матвіїв, під час якого о. Дацюк згадав заслуги покійного для родини, а п. Залещук у своїй промові висказав як гарною, прикладною й побожною є численна родина Матвієвих, що треба завдячити родичам, що дали добре виховання своїм дітям. Вкінці заохотив присутніх до жертв на нашу пресу. Збіркою зайнялися п. В. Шарук і п. Н. Лесюк. Зібрано $13.10, з чого призначено $6.00 на "Світло."

КУКС КРІК, МАН. Св. Місія. Від дня 8-15 липня відбулась у цій нашій парохії, що має найбільшу церкву в Канаді, св. місія за проводом трудолюбного й ревного про спасення душ Впр. о. В. Каменецького, ЧСВВ., едмонтонського пароха. Хоч у тому часі було багато роботи в полі, а при тім вялив гарячий канадський липень, однак добрі парохіяни з Кукс Крік і околиці ревно приходили на місійні науки. Приємно було дивитись, як простора церква, збудована працею й заходами Впр. о. Каноніка Ру й побожного народу, щораз більше наповнялася вірними людьми.

Богослуження в Алберті

СЕРПЕНЬ

15. Успення
Гилярд, місто (празник)
Дейзленд — празник
19. Преображення (ст. ст.)
Менвил
Іннісфрі, Ч. Хреста
Гилярд, св. І. Христителя
Босток, св. Михаїла (пікнік)
Спас коло Мондеру
Равнд Гил — празник
Ту Гилс
Еншав
26. Неділя
Новий Київ
Коперник
Дервент, місто.
28. Успення П.Б. (ст. ст.)
Плейн Лейк
Нортерн Велій

Найвеличавіше було закінчення в неділю, 16 липня.

Тепер, коли замовкли уста о. Місіонаря, нехай гарним, живим споминами останутъ у душах побожних парохіян місійні науки про чесне, християнське життя й зродять багаті овочі святости, щоб і ті, що не скористали зо св. місії, заохочені добрим прикладом і ласкавим словом, вернулися в обняття Небесного Отця й жили для щасливої вічности'

З нагоди св. місії склали свої передплати на наш релігійний часопис "Світло" наступні особи: Д. Магрита, К. Лупал, А. Черепака, В. Петруняк, І. Ковіцький, А. Пирч, В. Труш, В. Скиба, А. Тинська, Н. Козій, Н. Гарайський, С. Козій, А. Ковалик, С. Мороз, Ф. Лебідь, Д. Котелюк, Т. Палідвор.

ОТТАВА, ОНТ. Весільні дзвони. Дня 26-го липня, 1945, в нашій українсько-католицькій церкві св. І. Христителя Впр. о. І. Лесюк, ЧСВВ, звінчав Теодора Сенькова й Варвару Ковальчук у св. тайні подружжя. Потім відбулося прийняття в домі п-ні Ганни Пук, де о. Ігнатій й о. Бернард Дрібненький, ЧСВВ., що перейняв провід парохії по о. Жанові, зложив свої щирі побажання, а присутні відспівали гучне "благоліття." Також промовляли ще п-ні Пук, п-на Кост, п-ні С. Василевич, п. Пітура. На кінці молодий, п. Сеньків, всім сердечними словами подякував.

При тій нагоді на заклик п. Токара присутні зложили на католицьку пресу по $1.00: Т. Сеньків, С. Василевич, П. Пітура, Н. Балик, Й. Токар, С. Кост, Л. Йосиф й А. Пук; по 50 сотиків зложили: П. Грабець і М. Ковальчук.

ЧИПМЕН, АЛТА. Вінчання. Дня 29 липня, в місцевій церкві Різдва Пресв. Богородиці, Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ., звінчав дває молодят: Максима, сина Гавриїла й Тетяни Головайчук, і Єлисавету, доньку Миколи й Ганни Івасюк. Обоє молоді були діяльними членами Марійської Дружини й У.К.Ю. в Чипмені, й належали до заряду, де п. Максим був заступником голови. На вінчанні було багато людей. О. Парох сказав гарне католицьке шлюбне слово.

Після вінчання відбулася весільна вечера в домі п-ва Головайчуків. При цій нагоді о. Парох склав молодій парі й родинам сердечні побажання з "многоліттям", а п. Павлюк із Лемонту уладив збірку на католицьку пресу, що принесла $9.10, з чого половину призначено на "Світло."

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Перед** кількома тижнями були на послуханні в Святішого Отця Пія XII-го американські часописці, що верталися із Далекого Сходу й Індії. Папа сказав їм: "Добрий успіх вашого звання спирається на цій сущній основі: На вашій вірності правді в цім, що ви пишете й говорите."

— **Основник** організації "Українське Католицьке Юнацтво" в Канаді, а тепер наш військовий духовник за морем, Всеч. о. М. Горошко, крім своєї душпастирської праці між нашими вояками, виголошує доповіді про українську католицьку Церкву по англійських католицьких закладах і відвідує тамошніх високих католицьких достойників. Недавно був на послуханні в вестмінстерського архієпископа Ґрифина.

— **Бельгійський** кардинал Ван Рай був неуступчивий супроти нацистів. Писав листи до їхніх командантів і домагався права вільного сповнення релігійних обовязків, спротивився обсадженню університету в Лювен нацистськими професорами, не дозволяв відправляти агітаційних богослужень за поляглих з партії рекспстів, що співпрацювали з нацистами.

— **Голяндські** епископи пишуть у своєму посланні до аліянтської влади, що зайняла Німеччину: "Шкода має бути направлена, злочинці мусять бути покарані, проте в тому самому часі треба пригадати собі любов ближнього, що її проповідував Христос. І хоча б як трудна була практика тієї чесноти, не треба забувати, що між німцями було багато добрих, зведених на манівці, і інших, що терпіли в карних таборах так, як ми. Може згодом глибоке спочуття прийде на місце ненависти..."

— **Швайцарські** католицькі епископи, після наради в Фрайбурґу, видали поклик до тамошніх католиків, щоб на фонд допомоги воєнним жертвам в Европі складали кожній денно по 5 сотиків. Гроші призначені на купно харчів, одежі, шкільних підручників, а також на направу церков і семінарів в Італії, Бельгії, Люксембурґу, Австрії, Південній Німеччині й Франції.

— **Товариство** Ісусове в З. Д.А. висилає цього літа 49 монахів на духовну працю до різних закордонних місій. Також із інших чернечих Згромаджень виїжджають священики й Сестри на місійну працю до Південної Америки й Африки.

З Бельгії виїхав 281 священик на місію до Конґо, Монголії, Филипин і Селебес.

Також до праці між українським народом на всім американським континенті треба багато більше священиків і сестер. Хто з наших родичів має дітей, що могли б стати священиком, або сестрою, нехай пішле їх до Мондеру.

— **Маронітський** католицький патріярх в Антіохії заявив, що всі християнські віроісповідання в Ливані бажають, щоб великодержави передали Франції опіку над усіма християнами в Ливані.

— **В Мексиканській** республиці Ґватамалі було 70 літ релігійне переслідування. На 3½ мільйона мешканців є тільки 120 священиків. Священики не можуть бути послами, міністрами й президентами. Монастирі недозволені. Релігію можна визнавати вільно в церкві. Двічи ґватамельські революціонери обіцяли народові політичну, суспільну, економічну й релігійну волю, та нова державна конституція ще більш обмежила волю Церкви. Католики боронились при допомозі преси, та противники ухвалили ворожі Церкві закони проти волі й протесту численних католицьких ґруп.

— **Управа** Парижа вирішила назвати одну вулицю в місті іменем францісканина, о. Карентина, що його 1944 вбили нацисти за те, що з нараженням життя переховував французьких патріотів. Хоч смерть о. Карентина держали в таємниці, на його похорон зібралось несподівано 30,000 людей.

— **У властивій** Німеччині є коло 23 мільйони католиків. Під англійською управою є 9,500,000 душ, 7,000,000 під американською, 4,000,000 під більшовицькою, 2,000,000 під французькою. Досі більшовики не перешкаджали католикам у богослуженнях.

Подають із Швайцарії, що як більшовики зайняли Берлін, то збещестили 80% усіх жінок, а між ними сестер. Багато жінок відібрало собі життя.

Догадуються, що більшовики видали приказ, щоб не нападати на священиків і церкви, хоч багатьох священиків більшовики ограбили й потягнули на тяжкі роботи. Поважні зорці є тієї думки, що більшовики удають ягнят, поки не здобудуть комуністичної більшости й свого совітсько-німецького уряду.

Берлінський епископ, Конрад Фон Прайзінґ, живе на передмістю, в одній шпитальній кімнаті, під британською займанциною. Його палата розбита бомбами. Щоб дістатись до епископської канцелярії в місті, владика мусить іти 1½ години пішки, а опісля 1½ години їхати трамваєм. Його діяльність ограничена.

Релігійне життя в Берліні дуже живе. Тому, що багато церков знищено, праця йде по захристіях і всяких домівках.

— **Німецькі** католицькі епископи заявили в своєму спільному пастирському листі, що "німецький народ, за малими вийнятками, нічого не знав про варварські діла, сповнені по карних таборах супроти більшості невинних людей. Що більше, вони були вражені до глибини, як ті вісті дістались вкінці до відома загалу. Ми мусимо знову докласти всяких зусиль, щоб ми стали правдивими, щирими християнами. Тоді зможемо мати надію, що з руїн устане нове життя й за Божою поміччю відбудується нова християнська й щаслива Німеччина."

— **Англиканський** епископ із Честер, Др. Бел, закликає аліянтів у "Лондон Таймс", щоб помогли німецькому духовенству відродити Німеччину. А епископ Гедлем із Ґлучестер заявив, що звільнити німців від мілітаризму й нацизму "може тільки християнство."

— **У Вашінгтоні,** забезпечений св. Тайнами, вмер один із найкращих американських військових старшин, попередній начальник ґенерального штабу, ґен. Креґ. Прожив 70 літ. Під час недуги чували коло нього два священики. Один із них сказав: "Він був один із найкращих католиків, що їх я колинебудь стрічав." А часопис "Ню Йорк Таймс" написав: "За 45 літ служби ґенерал Креґ добре прислужився краєві. Він приніс славу йому, своєму уніформові й собі." Таких людей треба й українському народові.

НОВИНКИ

— **Хто знає добре англійську мову, головно з молоді, повинен замовити собі журнала: "The Ukrainian Quarterly", що виходить у Ню Йорку за редакцією проф. Мик. Чубатого. Саме тепер вийшла третя книжка цього дуже цінного видання. В цій книжці є поважні статті: англійського посла Дейвиса, американського професора університету Менінґа, письменника Чемберлейна, голови У.К.К. в З ДА, й редактора Шумейка, ред. дра Демидчука, письменника Іваха й проф. Чубатого. Це видання добре є поширювати також між неукраїнцями. Ціна примірника $1.00. Замовляти в "Світлі."**

— **Наш канадський** премер Дост. Мекензі Кинґ, провідник ліберальної партії, перепав був при виборах у Принс Алберті, у Саскачевані, але опісля був вибраний великою більшістю в Ґлінґері, Онт.

— **В Потсдамі** закінчилась нарада Трумена, Етлія й Сталіна. На цій нараді ухвалили наложити на Німеччину дуже строгу кару: заберуть її землі, візьмуть відшкодування в людях і матеріялах, знищать її воєнну силу. Німеччина ослабне, зубожіє й не скоро піднесеться. На нараді виграв Сталін.

— **Кажуть,** що коли президент Трумен і Чорчил довідались у Потсдамі, що Сталін не піде до війни проти Ніпону, тоді Трумен казав ужити проти ніпонців страшної "атомової" бомби, що спричиняє велике знищення.

В Англії є таке переконання, що як воюючі держави не закінчать зараз війни, то війна знищить усе людство. В Лондоні є така думка, що як німцям було б удалися зробити атомові бомби, завбільшки голфової галки, й долучити їх до інших бомб і ракет, що падали на Англію, сьогодні не було б Лондону й нацисти були б панами світу, бо одна мала атомова бомба робить стільки знищення, що 4,000 бомбовиків. Коли атомова бомба впаде на землю, тоді великим жаром в одній секунді топить як віск залізо, цеглн, а на місці зриву ні одна людина не лишається при житті. Саме повітря після розриву бомби валить із ніг людей 20 раз сильніше й далі, ніж звичайна бомба. Одна маленька атомова бомба, кинена з повітря нищить в одній секунді воєнний корабель; як вибухне в повітрі, нищить довкола всю летунську флоту, що летить до наступу, чи оборони. Треба бути 100 стіп під землею, щоб трохи захоронитись від вибуху атомової бомби.

На Ватикан вістка про вжиття цеї страшної бомби зробила сильне враження з огляду на будучу долю людства. Ватиканський часопис "Оссерваторе Романо" жаліє, що винахідники бомби не знищили свого винаходу для добра людей так, як це зробив Леонардо да Вінчі, що з огляду на злобу людини знищив свій винахід підводного човна в 16 столітті.

Чорчил бажає, що цей страшний винахід опамятав людей і замирив їх.

— **Росія** пішла війною проти Ніпону.

ДО ІНСТИТУТУ. Хто посилає своїх синів на науку до Едмонтону, нехай примістить їх на мешкання й старанне виховання в Виховнім Інституті БУК-а ім. св. Йосафата. Наш Інститут є близько університету й нормальної школи. Всі листи в справі прийняття до Інституту треба посилати на адресу:

Rev. S. Kurylo, OSBM.
8820-111 St. Edmonton, Alta.

НЕХАЙ НЕ ГИНУТЬ!

Кожна українська родина в Канаді й З.Д.А. повинна зложити зо щирого серця великий дар для тих українських жертв війни, що сьогодні скитаються в великім безталанні по чужих краях Европи. Кожна парохія й організація повинна уладити між членами збірку й вислати до спільного комітету для порятування українських воєнних скитальців. Гроші посилається в Канаді на адресу:

Ukrainian Canadian Relief Fund
Box 2136, Winnipeg, Man.
В Америці:
**Bishop's Chancery
815 North Franklin Street,
Philadelphia 23, Pa**

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

19. VIII. 13 Нед. по Сх. св. Д. Гл. 4. Єв. утр. 2.
26. VIII. Нед. по Сх. св. Д. Гл. 5. Єв. утр. 3.
29. VIII. Усікновення І. Хр. (Піст).

Старий стиль

19. VIII. 8. Нед. по Сх. св. Д. Переображення ГНІХ. Вся служба празнична і недільна опускається. Благословення овочів. 26. VIII. 9 Нед. по св. Д. Віддання празника. Гл. 8. Єв. утр. 9. Служба Неділі й Преобр. 29. VIII. Успення Пресв. Богородиці (кінець посту). Благословення зілля.

**"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодинокє число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.**

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1-го вересня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 16.

ЧИ ВАШІ ДІТИ БУДУТЬ МЕШКАТИ В ВИХОВНІМ ІНСТИТУТІ?

ДАЙТЕ ДІТЯМ НАЙКРАЩЕ ПРИМІЩЕННЯ!

Дуже багато є в Канаді й Злучених Державах таких українських батьків, що мають свій маєток: фарму, хату, крамницю, чи інше підприємство; це для них дорога річ, бо від цього залежить їхнє життя, прожиток.

Та певно для кожного батька-матері дорожчим скарбом від найбільшого маєтку є — їхні діти. Пізнати це з цього, що в час недуги, для врятування життя дитини, вони не жалують і найбільшого видатку, а з нагоди вінчання вони записують своїм дітям навіть увесь свій маєток.

Та треба це знати, що тільки добрі діти є таким цінним скарбом, що ними можна так дорожитися й радіти; злі діти не тільки не є для родичів дорогим скарбом, але нераз вони є тягарем і причиною смутку, журби, а навіть передучасної смерти, бо, як казали наші досвідчені предки, "злі діти родичам кінець."

Щоб наші українські діти були добрі, треба конечне дати їм добре виховання тобто навчити й призвичаїти їх до цього, щоб вони добре любили й робили, а від злого тікали, як від огню, чи їдовитої гадини.

Таке добре виховання мають діти одержати вдома від своїх власних родичів, що їх Бог на це й покликав на родичів, щоб було кому виховувати дітей. Та що діти мусять часто проводити багато часу поза домом, у школі, то родичі мають подбати про це, щоб діти ходили тільки до такої школи, де священики, шкільні брати, сестри й інші побожні учителі пильнуватимуть виховання їхніх дітей іще більше, ніж ока в голові. При помочі державного уряду, або й приватно, родичі повинні подбати про такі школи, що в них діти могли б навчитися звичайного, світського знання, а ще більше цього знання, що поможе їм стати чесними й щасливими людьми, тепер і навіки. Такими школами є наші українські й усі католицькі школи й туди повинні ходити на науку всі наші діти.

Та бувають у нас часто й такі випадки, що наші діти мусять ходити до загальних, спільних для всіх, університетів і нормальних шкіл, або, хоч ходять до католицьких шкіл, то мусять мешкати поза родинним домом. Для таких дітей треба такого мешкання й опіки, щоб діти почувались там, як у рідній хаті, а головно, щоб могли там не тільки дістати вигідне мешкання й добрий харч, але щоб, головно, вони могли дістати на тій станції таке виховання, що помогло б їм стати найкращими членами св. Церкви, рідної держави й нації.

Такі добрі помешкання для нашої молоді, за старанням і опікою наших преосвящених владик, священиків і побожних парохіян, основувались у нашім канадськім експархаті в Торонті, Винипеґу, Саскатуні й Едмонтоні й називаються: Виховні Інститути. Ті Інститути є в дуже добрім положенні, близько шкіл, мають гарне упладження, а їхніми опікунами є наші Отці: в Виховнім Інституті БУК., ім. Митр. А. Шептицького в Торонті — Всеч. о. В. Дзюрман; в Виховнім Інституті БУК. ім. Пресв. Діви в Винипеґу — для дівчат — Впр. о. Й. Сеньків, ЧСВВ., в Бурсі БУК. ім. М. Шашкевича в Саскатуні — Всеч. о. П. Криворучка, а в Виховнім Інституті БУК. ім. св. Йосафата в Едмонтоні — Преп. о. С. Курило, ЧСВВ. Крім цього в Йорктоні є Колеґія св. Йосифа, за проводом Братів Християнських Шкіл, а наші Сестри Служебниці мають такі Виховні Інститути — Інтернати для дівчат у Торонті, Йорктоні, Ріджайні й Саскатуні.

В Америці такі Виховні Інститути-семінарі й академії — мають наші епархії в Стемфорді, Словтсбурґу, Филаделфії й Юніонтавн. Це наші найкращі виховні заклади, що в них повинні перебувати в час науки принаймні ті наші студенти й студентки, що вчащають до вищих шкіл.

Головна причина, чому наша шкільна молодь повинна мешкати по наших Виховних Інститутах, є ця, що в них крім пристойного мешкання й доброго харчу, є дуже добра опіка, своє рідне товариство, а також додаткова наука наймилійших і завжди нам потрібних предметів — правдиво Христової, католицької релігії й рідної української мови, історії, літератури, співу. Така наука й старанна духовна опіка дають нашій молоді в Інституті те виховання, що є найбільшим скарбом нашої молоді. Наші Виховні Інститути продовжають, а часто й доповняють та побільшають виховання родинного дому. Всі отже наші родичі, що бажають мати добре вихованих дітей, повинні конечне віддати своїх дітей на мешкання й виховання до наших Виховних Інститутів.

До нас доходять нераз відомости, що наші хлопці або й дівчата сидять по вязницях, чи поправчих домах. Чому? Бо вони не дістали доброго, основного виховання в релігійнім і національнім дусі й легко зійшли на злу дорогу. Щоб із теперішніми Вашими Дітьми, Дорогі Батьки й Матері, не повторилась така сумна історія, ми сердечно закликаємо Вас: віддайте своїх дітей на мешкання до Виховного Інституту!

Розуміється, що щоб наші Виховні Інститути справді виховували наше юнацтво в релігійнім і національнім дусі, то мусять всі управителі й опікуни докласти всіх зусиль, щоб Виховні Інститути сповнили своє завдання, що, як надіємось, певно станеться, а чого найкращою запорукою є поводження тих осіб, що вже проживали в Інституті й охоче та щиро користали з його духовного проводу.

Хто з родичів бажає примістити своїх дітей у Виховнім Інституті, нехай зараз напише листа на одну з нище поданих адрес і попросить прийняття дітей до Інституту.

В справі прийняття студентів до Інституту треба писати

(Докінчення на стор. 2-ій)

Голос Сумління

З християнської філософії життя

Люди в світі звичайно дуже дбають про своє здоровя, маєток, політику; та найрозумніші між ними ті, що найбільше дбають про своє сумління й ті обовязки, що їх сповнення сумління домагається. Це тому, бо правдиво щасливим робить людей не сповнення їхніх забаганок, але сповнення їхніх обовязків.

Сумління, це думка-суд нашого практичного розуму про моральну вартість наших учинків; це приміненння морального права до наших діл, слів і гадок; це вложена в нашу людську природу засада, що попихає до того, що ми повинні зробити, а відстрашує від того, чого робити не годиться; сумління, це той голос у нашій душі, що каже нам, що добре, а що зле, що треба робити, а що залишити; що після доброго діла хвалить нас, а після злого мучить докорами й спонукує до покаяння, поправи й нагородження кривди; сумління, це таки наша власна душа, що нам говорить правду, дає осуд, виробляє свідомість про добро й зло, про діяння й залишення, що до доброго заохочує, а від злого здержує.

Сумління має кожна людина, бо воно є невідлучною частиною, прикметою людської природи. Вчені й неграмотні, багаті й убогі, добре виховані й некультурні люди — всі мають сумління й чують голос того невидимого дзвіночка, що дзвонить їм раз-у-раз про моральність їхнього власного діяння.

Правда, в декого сумління буває нераз через злий вплив і неморальне життя приспане, затовчене, та кожна людина має цей самий нахил до творення понять про те, що добре й зле, про чесноту й злочин; кожна людина признає ті основні засади морального ладу, що — як незалежний від людської самоволі й якогось часового звичаю, від освітнього рівня, економічного розвитку й політичного устрою — повинен бути кожною людиною якнайвірніше захований.

Сумління має свою основу в людській природі й розумі. Щоб пізнати найвищі моральні засади, до цього вистарчить мати здоровий людський розсудок.

Найглибшу однак основу має сумління в Бозі. Як нас Бог сотворив, так також вложив у нашу істоту закон, що його цілю є Божа прослава й наше щастя.

Хто хоче належно прославляти Бога й запевнити собі певне щастя, нехай іде завжди послушно й вірно за голосом сумління, що кожну людину веде святим, моральним шляхом.

І велика буде наша особиста вартість перед Богом і перед людьми, якщо наше поводження буде засвідчати, що ми — завсіди й у всім — сумлінні люди.

Місячне намірення

ЗА КРАЩУ ДОЛЮ РОБІТНИКІВ

Природне право людини

Кожна людина на світі, це Боже сотворіння, що має тіло й безсмертню душу.

Як істота, вивінувана від свого Творця людською природою, кожна людина має свої природні права, що їх звичайно ніхто в світі не сміє в людини відбирати, чи обмежувати.

Першим таким природним правом кожної людини є її — право до життя. Людині життя дав її Творець, тому ніхто інший не може безкарно ніякої людині цього життя відбирати ні вкорочувати.

З цього загального права випливає особливе право людини вибирати собі, наприклад, подружній стан, основувати родину, жити спільним, родинним життям і старатись здобути собі дочасне й вічне щастя.

Ці непорушні права кожної людини, що носить у собі високу гідність Божої подоби, має шанувати так кожна приватна особа, як і кожний державний уряд. З людиною не вільно поводитись, як із нерозумною звіриною, чи мертвим знаряддям, що його до якогось часу вживається, а опісля викидається на смітник. Людина є щось більше, ніж мертве знаряддя. Високе призначення людини до туземної служби Богові й вічного щастя в товаристві Всемогутнього Превічного Творця надає людині таку гідність, що не може бути на землі легковажена.

В щоденнім, практичнім житті це значить, що людські закони й установи мусять так бути складені, щоб забезпечували кожній людині згадані основні права до життя, подружжя й гідного та спокійного виховання дітей.

Людям належиться відповідна робота

На цій основі, що кожна людина має природне право до приватного й родинного життя, вона мусить мати також право до праці, зайняття, що служить до вдержання життя. В кожній отже державі повинен бути такий економічний лад, щоб кожна особа в цій суспільності могла мати відповідну працю, роботу, що нею могла б заробити собі на піддержання свого власного життя й життя своєї родини. Така державна економічна система, що не звертала б уваги на це природне право своїх громадян, була б неморальна й ті, що до них належить ладнати ці речі, не словняли б свого обовязку влади, якщо не подбали б про забезпечення для кожної людини відповідної роботи, що впрочім, була призначена кожній людині ще в раю: "У поті чола їстимеш свій хліб."

Людям треба вистарчаючої заплати

По наших державах звичайно кожна доросла людина має якусь роботу, однак не кожна робота приносить людям стільки заробітку, щоб робітники могли вижити самі й виживити спокійно свою родину. А що людина має право до спокійного, забезпеченого життя, то по державах мусить бути заведений такий господарський лад, щоб заробіток кожної людини давав їй спромогу вести зо своєю родиною забезпечене, щасливе життя. Кожна отже людина має природне право до "родинного життевого заробітку" (Фемилі ливинг вейдж).

Щодо цього родинного заробітку, то він має бути такий, щоб міг бути для людини забезпекою в теперішнім і будучім часі тобто вистарчав людині на життя тепер і був для неї забезпекою в пізніших днях старости, чи іншої прикрої зміни.

Папа Пій XI раз-у-раз підкреслював цю точку в всіх писаннях. У своїм великім посланні "Про відбудову суспільного ладу" він писав осьтак:

"На першому місці плата робітника мусить бути вистарчаюча на прожиток для нього самого й його родини. Це певно слушна річ, щоб решта родини причинились відповідно до їхньої спромоги до спільного прожитку, як це буває по селянських домах, або по родинах багатьох ремісників і малих крамарів; та це зле надуживати ніжного віку дітей, або немочі жінки.

Матері повинні передусім віддати свою роботу для дому й домашніх справ. Невиносиме й гідне нашого спротиву усіма силами є це надужиття, що матері дітей, через те, що не вистарчає заробіток батька, бувають змушені займатись за робітними працями поза домашніми мурами й це з занедбанням їхніх власних праць і обовязків, а головно виховання дітей.

А тому треба докласти всіх зусиль, щоб батьки родини одержали плату вистарчаючу на повне покриття домашніх потреб. Якщо в теперішнім стані суспільности це неможливе до здійснення, то суспільна справедливість домагається цього, щоб негайно зробити таку поправу в цій справі, що забезпечила б кожному дорослому робітникові таку справедливу заплату.

І так, на першому місці, треба зробити все можливе, щоб довести до цього, чого наш попередник, славної памяти Лев XIII домагався, щоб у державі прийняли такі господарські й суспільні постанови, що давали б змогу кожному голові родини заробляти стільки, скільки, відповідно до його стану в житті, це буде конечне для нього, його жінки та для виховання його дітей, бо "гідний робітник своєї плати." Перечити цьому, або легковажити це, що є слушне, є великою несправедливістю й св. письмо ставить це між найбільшими гріхами і не є дозволено установляти таку мізерну ціну, що була б невистарчаюча до вдержання родини в таких умовинах, що в них вона знаходиться.

Бажання Святішого Отця

Сучасний Святіший Отець, Пій XII, щиро бажає, щоб кожний робітник у світі мав змогу знайти таку роботу й такий заробіток, щоб міг мати на щоденний прожиток і на всяку чорну годину для себе й для своєї рідні. Та що є в світі такі люди, що їм нераз трудно добитись свого права, то Святіший Отець закликає всіх членів Апостольства Молитви в усім світі, щоб у місяці вересні кожного дня свої молитви, справи й хрести жертвували з цім намірі, **щоб усі робітники мали відповідне зайняття зо справедливою заплатою.**

Молімся всі!

Христовий Намісник щиро бажає, щоб кожний робітник мав тепер відповідну роботу й справедливу плату. Та ми знаємо, що в світі є такі люди, що не хочуть піти робітникам на зустріч і дати їм за роботу таку відповідну, вистарчаючу заплату. Декуди могли б робітники добитись свого права, та уряд не стає в їхній обороні, або не дбає про піднесення добробуту в краю й через це робітники не можуть добитися відповідного зайняття й зарібку. Та що цього робітникам і їхнім родинам конечне треба, то ми підім усі за покликом папи й разом із членами Апостольства Молитви щиро молімся за це, щоб по всіх державах у всім світі, за порозумінням і старанням підприємців, робітників і уряду такий настав господарський лад, щоб і найнижчий робітник міг мати такий заробіток, що був би вистарчаючий на спокійний прожиток для нього самого й його родини.

А що це можливе до здійснення головно через зріст між людьми християнської любови то молімся щиро й часто за це, щоб люди в усім світі кріпились у вірі в батьківство одного Бога й братерство всіх людей та щоб відносились до себе як діти одної доброї християнської родини.

на нижче подані адреси:

1) Rev. B. Dzurman
17 Wellesley St. Toronto, Ont.
2) Rev. P. Kryworuchka
304-4th Ave. N. Saskatoon, Sask.
3) Rev. Bro. Director
c|o St. Joseph's College,
Yorkton, Sask.
4) Rev. S. Kurylo, OSBM.
8820-111 St. Edmonton, Alta.
5) Very Rev. S. Hrynioch
c|o Ukrainian Catholic Seminary
Stamford, Conn. U.S.A.

Для дівчат:

1) Rev. Sister Superior
438 Kings St. E. Toronto, Ont.
2) Rev. Sister Superior
c|o Sacred Heart Institute,
Yorkton, Sask.
3) Rev. Sister Superior
2075 St. John St. Regina, Sask.
4) Rev. Sister Superior
317 Ave. E. N. Saskatoon Sask.
5) Rev. Sister Superior
c|o St. Basil's Academy, Fox
Chase Sta. Philadelphia, Pa.
6) Rev. Sister Superior
c|o St. Mary's Villa at Table
Rock, Sloatsburg, N. Y. U.S.A.
7) Rev. Sister Superior
c|o Mother of God Academy
111 W. North St. Stamford, Conn

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 19: 1-15

Подружжя й безженство

І сталось, як Ісус скінчив ті науки, то вийшов із Галилеї й прийшов у сторони юдейські за Йорданом. І йшло за Ним чимало народу, а Він їх ісціляв. А приступили до Нього фарисеї й, спокушуючи Його, питалися: "Чи годиться чоловікові розвестись із своєю жінкою з якоїнебудь причини?" А Він відказав на те: "Чи не читали ви, що Творець спочатку створив їх чоловіком та й жінкою й сказав: Тому чоловік покине батька й матір і злучиться зо своєю жінкою й стануть обоє одним тілом. Тому вони вже не двоє а одне тіло. А що Бог злучив, нехай чоловік не розлучає." І запиталися Його: Чому ж Мойсей казав дати розвідного листа й відправити?" А Він відповів: "Бо Мойсей через Ваше тверде серце дозволив вам відправляти ваших жінок. Та спочатку не було так. А Я кажу вам, що кожний, хто відправляє свою жінку, хіба за перелюб, і жениться з іншою, чужоложить. А хто ожениться з розведеною, той чужоложить." І сказали Йому учні: "Коли така справа чоловіка з жінкою, то краще не женитись." А Він відказав їм: "Не всі можуть їти за цим словом, а кому дано. Бо є неспосібні до подружжя, що так народились із матернього лона; і є безженні, що їх люди зробили безженними; і є безженні, що самі безженству посвятились задля небесного царства. Хто може цього доконати, нехай доконує."

Тоді приносили до Нього малих дітей, щоб положив на них свої руки й помолився. Та учні забороняли їм: А Ісус сказав до них: "Пустіть дітей і не бороніть їм приходити до Мене, бо таких є царство небесне. І клав на них руки й відійшов відтіля.

ПОЯСНЕННЯ

Коли Спаситель із Галилеї та Самарії прибув до Переї і кругом Нього зібралось багато людей, поспитали Його фарисеї, чи вільно розривати подружній звязок через якунебудь причину. Це питання часто обговорювалось між жидами, а погляди фарисеїв щодо цього не були згідні. Деякі, що йшли за поглядами рабіна Шамая, позволяли на розрив подружжя тільки в випадку подружньої невірности: інші, прихильники вченого рабіна Гілея, були тієї думки, що з жінкою можна розвестись через якунебудь причину. Сам закон вимагав важливої причини, що робила подружжя надто тяжким і невиносимим. На всякий випадок через фарисейське пояснення закону відносини в цій справі були між жидами дуже сумні.

Нагодою до питання фарисеїв могло бути те, що Спаситель зганив їх знову за їхні фальшиві погляди на цей предмет. Та ті, що питали тепер, не мали доброго наміру. Вони тільки спокушували Спасителя й шукали зачіпки, щоб увести Його в клопітливе положення, бо якнебудь Ісус відповів би, став би в суперечності з законом, або з якимось науковим поглядом, прийнятим звичаєм, а принаймні з Іродом і Іродіядою, що то в їхній області було поставлене [illegible]

В своїй відповіді Спаситель не обговорює рабінських поглядів ні не торкається розповсюдженого впадку добрих обичаїв, але покликується просто на первісний закон і заявляє: "Що Бог злучив, чоловік нехай не розлучає." Зо створення першої пари людей, що було установою подружжя, Спаситель доказує його одність і нерозривність. Бог дав Адамові тільки одну жінку й це є правилом із огляду на розмноження, що є ціллю подружжя. Така є Божа установа, а що Бог злучив, людина не сміє розлучувати.

Після цього фарисеї спитали, чому Мойсей казав давати розвідного листа й розводитися з жінкою? Спаситель відповів, що розвід не є згідний із законом, але тільки вийнятком з-під закона, що на нього Бог позволив з причини їхньої жорстокости, щоб відвернути принаймні більше зло так, як терпів многоженство, криваву пімсту, тощо.

Опісля Ісус пояснив, який то має бути лад у Його Церкві. Він привертає первісний закон і каже, що подружжя, що до самої вязи, остає нерозривне навіть на випадок зломання подружньої вірности, а через невірність або з багато інших важливих причин може прийти до розлуки (сепарації), а не до повного розводу тобто до розриву подружнього звязку так, щоб можна женитися з ким іншим. Такий змисл мають на оці слова Ісуса Христа, так їх розуміли св. апостоли, так їх виясняє св. Церква.

Після заяви Спасителя про нерозривність подружжя, апостоли, що обговорювали далі це питання, сказали, що в такім випадку краще було б не женитися. Спаситель підкресливши ще виразніше, що хто опускає жінку, а жениться з іншою, той чужоложить, а так само й жінка, що покинула б першого й вийшла б за іншого, переходить до обговорення безженности, що про неї згадали апостоли; тут Спаситель говорить про безженність не з конечности, але про безженність із надприродних понук тобто для небесного царства. Спаситель каже, що до такого станового дівицтва треба особливішої ласки пізнання та сили, бо цю річ не всі розуміють, але тільки ті, що їм дано зрозуміти. Стан безженний є добровільний і до нього треба зобовязуватись із надприродних понук тобто для неба, для служення Церкві й Євангелію. Хоч цей стан є високий, проте він є можливий, а навіть легкий завдяки власному виборові й помочі Божої ласки. Під діянням ласки родиться нахил служити Богу, Божому царству та вислуговувати собі небесну славу, а цей нахил могутніший, ніж наймогутніші природні нахили.

Своєю відповідю Спаситель обявляє закон, що відновить світ, тобто закон про нерозривність подружжя й обявляє введення в християнстві станового дівицтва тобто безженности, целібату, що стане його окрасою та славою. Безчисленні діти християнського подружжя пірвуть заміжні кайдани і в смертньому тілі стануть здобувати вінець ангелів; вони досконало віддадуться ділам неба та заявлять для Бога незнану досі великодушність.

Цього треба також в нашім українськім народі. Спасення нашого народу вимагає великої праці багатьох священиків і сестер. Треба отже цього, щоб батьки й матері так виховували та заохочували дітей, щоб вони хотіли посвятитись на виключну службу Богові й своєму рідному народові. А й самі юнаки й дівчата повинні рватись до чогось вищого, ідейнішого.

Хто з наших школярів бажає в безженстві служити до смерти Богові й працювати над вихованням і спасенням української молоді і взагалі всього українського народу, нехай приїде зараз до Мондеру. Приїжджати можуть усі школярі, що вже скінчили 8 клясу. Адреса:

Basilian Fathers' Novitiate
Mundare, Alta., Canada.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Хто приймає християнську віру за правдиву, повинен мати певні переконуючі докази, що йому можна й треба повірити в християнство; чи християни мають такі докази?

Так.

Історично це певне, що Христос дійсно жив, дійсно заявив, що Він Бог, цю заяву доказав Своєю владою над законами природи, установлені Богом тобто чудами, навчив християнської релігії й зобовязав людей до прийняття її.

Філософічно, одиноке християнство дає повну розвязку й пояснення походження, стану й призначення людського роду.

Релігійно, християнство безконечно перевищає всі інші форми релігії й одиноке відповідає всім природним релігійним нахилам людини.

Теологічно, ми є християнами, бо Бог дав ласку пізнати правду християнства й прийняти її.

Морально, строга справедливість домагається прийняти релігію, що її обявив, точно означив й до прийняття зобовязав сам усемогутній Бог. Це Божа воля, щоб ми були християнами; а хто мігби її безкарно не сповнити?

Така ясність і певність доказів, що засвідчають певність християнства й конечність прийняття його, повинна склонити кожну людину в світі до щирого прийняття християнської релігії. І так воно бувало досі, що всі люди доброї волі, що пізнали силу цих доказів, ставали щирими, практикуючими християнами. Не стали ними тільки ті люди, що не пізнали правди, або вперто не хочуть прийняти її.

Ми, католики, тобто члени правдивої Христової Церкви, повинні раз-у-раз уважно читати католицьку пресу й книжки, щоб добре пізнати правди св. нашої віри й уміти у потребі дати добре вияснення тим людям, що ще не є свідомими християнами.

Як відбувалось Боже обявлення?

Із ходом століть Бог обявлявся людям дуже часто це значить подавав їм надприродним способом відомості про Себе й свої діла. І так Бог дав Себе пізнати нашим першим родичам, Авраамові, що до нього прийшов у людськім тілі з двома ангелами, Мойсееві в горіючім кущі, жидам на Синайській горі. При тім Бог дав людям пізнати свої прикмети, суди, свою волю, дав пояснення щодо призначення людини, її будучности по смерти, тощо.

Боже обявлення відбувалося звичайно таким способом, що Бог промовляв до поодиноких вибраних мужів і давав їм приказ оголошувати обявлені речі іншим людям. Наприклад. Ноя післав Бог до грішних людей, що жили перед потопом, а Мойсея до гноблених ізраїльтян і до фараона. — Деколи обявлявся Бог більшому числу людей, нпр. коли давав десять Божих заповідей на горі Синай; тоді промовляв до всього ізраїльського народу. При хрищенні Ісуса обявив численному народові, що Ісус Христос, це Його "любий Син, що Його Він сподобав Собі". — До Товії післав Бог свого ангела Рафаїла. Подібно до св. Йосифа посилав Бог кілька разів ангела в сні. І т. д.

Коли Бог сам промовляв до людей, то приймав на Себе видиму постать ангела чи людини, або промовляв із-за хмари, із горіючого куща, в світлі, через шум вітру, або через внутрішне просвічення.

Таких мужів, що їм Бог обявлявся та що мали від Бога приказ переповідати Божу волю іншим, називаємо Божими післанцями. Були це люди праведні, чистих обичаїв, наділені від Бога даром пророцтва й творення чудес, щоб люди дійсно повірили їхнім словам.

Вістунами Божого обявлення були передусім патріярхи, пророки, апостоли, а головно сам Божий Син, Ісус Христос.

Властиве, первісне Боже обявлення скінчилося зо смертю останнього апостола св. Івана Богослова. Пізніші обявлення, як напр. обявлення про Пресв. Христове Серце й Люрд, дані поодиноким людям, були вже приватні й на них уже не спирається наша віра; вони були тільки потвердженням уже обявлених правд і відсвіженням старих обявлень.

Чи ми мусимо вірити в різні таїнства, що їх Бог обявив, хоч ми не можемо зрозуміти їх своїм розумом?

Віру в те, чого ми не бачимо власними очима, називають деякі люди нерозумом. Як би правда була по їхньому боці, то тоді ніяка наука не була б можлива, бо тоді учні не могли б повірити учителеві, що викладає географію, історію, чи природні науки, а чого учні не бачили на власні очі. Та учні вірять, хоч самі не бачать.

Як би люди не хотіли вірити в те, чого самі не бачили, тоді були б неможливі суди, бо суддя не міг би вірити свідкам.

Як би люди не могли вірити іншим людям на слово, тоді не було б любови й доброго життя в родинах, бо діти ніколи не вірили б своїм батькам, що вони справді їхні батьки й матері. Ми не повинні вірити легкодушно комунебудь, але як маємо добрих, достовірних свідків, що знають правду, то треба їм повірити на слово, хоча ми цього самі не бачили й не досвідчили.

Є такі люди, що кажуть, що нерозумно вірити в те, чого не можна поняти людським розумом.

Якщо ми хотіли б відкидати все те, чого не можемо поняти своїм розумом, то ми мусіли б відкинути різні наукові відкриття, наприклад, що в малій крапельці води живуть тисячі й мільйони дрібненьких животин, що при помочі дроту можна розмовляти на віддаль тисяч миль, що можна фотографувати при помочі променів Рентґена, що можливі такі винаходи, як радіо, телевізія, тощо. Чи все це зрозуміле для людей? Чи ми дуже розуміємо, як дитина росте? Як ми запамятали собі "Отче наш"? Для нас може бути щось незрозуміле, але це не значить, що воно вже певно — нерозумне. Коли отже деякі правди християнської релігії переступають границі нашого розуму, то вони не мусять через це саме бути зараз суперечні з розумом. Розум маємо від Бога, правди св. нашої віри також від Бога, отже їх певно можна погодити, бо Бог сам собі не противорічить.

Ми маємо вірити в те, що Бог обявив, бо Бог знає всю правду, не може помилитися, й як святий не може нас обманути. А як Бог обявляє нам про себе Самого різні таїнства, що їх ми не годні збагнути своїм людським розумом, якнаприклад, що в однім Бозі є три Божі Особи, що Божий Син став чоловіком, що під крипкою хліба й каплею вина є цілий і живий Ісус Христос, то нам це не було обявлено, щоб ми все своїм розумом прослідили й збагнули, але щоб ми знали, що так є й признали це за правду на основі поваги обявляючого Бо-

га. Коли Бог щось обявив, то це певніше, ніж те, що ми пізнали своїм розумом. І як ми станемо колись на Божім суді, то нас не будуть питати, чи ми добре розуміли за життя на землі таїнство Воплочення Божого Сина й Пресвятої Евхаристії, але чи ми вірували в Христа та чи ми приймали Його в св. Причасті, як цього Він Сам домагався, коли сказав: "Хто їсть Мое Тіло й пе Мою кров, має життя вічне й Я воскрешу його останнього дня." Подібно річ мається з іншими таїнствами нашої св. віри.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Йосафата намовляють до зради

Одного травневого дня, 1608 року, о. Йосиф Рутський одержав від архимандрита приказ поїхати яких 20 миль поза Вильно в якійсь пекучій справі й він виїхав не підозріваваши ніякого підступу. Та ледве Рутський опинивсь за містом, як до Йосафата прибув архимандрит, протоерей і голова православного Братства. Вони стали благати його, обіймати, підлещуватись йому; раз робили йому найкращі надії, то знову нападали на нього з погрозами й злоріченням. Кожний із них виступав із іншими доказами, щоб привести Йосафата до опущення зединення, обнови Чину й свого приятеля Рутського. Не бракувало там і великих слів, щоб закрасити це відступство. Вони говорили Йосафатові: "Тут іде про спасення св. української Церкви, її обрядів, мови й передань, загрожених підприйняттями митрополита, запроданого латинникам. Послухай зойків і плачу своеї матері, прийди їй на рятунок. Старе православя в небезпеці. Якщо ти злучиш свої зусилля з нашими, ми зможемо оборонитись."

Ці гарні слова не зворушили Йосафата; а щоб даремне не виявляти своеї ревности в справі католицької одности, він тільки відповідав їм: "Моя злука з вами не буде для вас корисна; о. Рутський виступить проти вас і він один знівечить усі задуми." Та вони відповідали: "Ні, пристань до нас, а мало що значитиме Рутський; ми вже будемо знати, що зробити, щоб він ніколи не вернувся до Вильна." (Корсак, Життя Рутського, р. XX). Та Йосафат не давав звести себе. Його постійність, покірна, як і непохитна, розгнівала заговірників; а архимандрит, виведений гнівом із рівноваги, забувся до тієї міри, що сильно вдарив Йосафата в лице. Йосафат прийняв удар без одного слова, щасливий, що міг перенести таку зневагу в обороні Христової віри; а своїм братам-василіянам він не згадував про це ні слова, з боязни, щоб не викликати цим їхніх похвал і не втратити заслуги терпеливости. Навіть сам Рутський аж по трьох раках довідався про такий досвід свого приятеля.

План розігнання молодих монахів

А дні тим часом минали; Рутський міг вернутись кожної хвилини, а тоді його поворот був би знівечив їхне підприйняття. Щоб діло довести вже раз до кінця, одного ранку приказує архимандрит Йосафатові вислати новиків до того місця, де знаходився Рутський, під сповидом, що вони не можуть довго бути без свого вчителя; опісля й він сам виїхав на село у надії, що його спільники зможуть того дня напасти й забрати монастир. Йосафат зрозумів відразу небезпеку й, як каже Рутський, дуже затривожився. З одного боку, як правдивий син послуху, він почувавсь до обовязку сповнити приказ свого настоятеля, хоч він був зрадником; із другого боку він передбачував напад православних на монастир і тисячу труднощів, що серед них він міг опинитися. (Рутський, засвідчення про життя св. Йосафата). Тоді він пішов до о. Фабриція, свого звичайного духовного провідника, а цей заспокоїв його й порадив йому, щоб таки з-місця вислав листа до Рутського, домагаючись його негайного повороту. В листі до Рутського Йосафат написав: "Нам загрожує велике нещастя; якщо вн не вернетесь якнайскоріше, все буде страчене." О. Фабрицій додав іще до цього повідомлення кілька рядків від себе й осібний післанець вирушив зараз із листом до Рутського. Та нова пригода, здавалось, усьому перешкодить.

Саме в тому часі Рутський дістав таку сильну гарячку, що його приятель, що в нього він перебував у тому часі, лякаючись за його життя, не хотів пустити його в дорогу. Рутський, що його обовязок був ясно представлений подвійним покликом — його сповідника і товариша — не вагувався ні хвилини й відразу пустився в дорогу. Дорогою дістав третій напад гарячки; проте він далі продовжав свою подорож і майже вмираючий прибув до Вильна. Коли побачив вежі й копули міста, добуває решткн сил і починає співати "Тебе Бога хвалим." І диво! Під час того, як він співає цю пісню подяки, йому відразу вертаються сили. А як уже переступив поріг монастиря Пресв. Тройці, став зовсім здоровий. Цей несподіваний поворот Рутського помішав усі плани Сінчили. Того самого вечора, як тільки він вернувся з поля, насамперед звернувся з запитом до Йосафата, чи вже виїхали новики. "Ні", відповів святий, "це не було потрібне. О. Йосиф вернувся." Сінчило не мав що на це сказати. Він не міг іще розпочинати явної боротьби з Рутським, що мав у місті велику повагу й багато приятелів; та його зрада стала з цього часу відома, а ця перша програ віщувала йому ще багато болючіші в найближчій будуччині.

Справа кривдників перед митрополитом

Після цього випадку, коли Рутський і Йосафат пізнали правдиві наміри свого негідного настоятеля, зірвали з ним усякі взаємини і запізвали його й протоерея перед суд митрополита, щоб там представити їхню руїнницьку роботу. Іпатій був тоді в Варшаві, де стан його власних справ був іще дуже непевний, щоб він міг особисто керувати судовим доходженням у Литві. Тим часом до його рук дійшла скарга. Тисяча признак указували на те, що. Сінчило й Вартоломей змовились, щоб його зрадити; та вони робили все так обережно, що ніхто не міг навести проти них ні одного переконуючого доказу. Митрополит вирішив отже не позбавляти їх поки-що їхніх урядів; та щоб вони не могли шкодити, він призначив о. Рутського своїм загальним намісником на Литві, з повними правами зверхности так над світськими, як і над монашим духовенством усеї церковної провінції, без огляду на їхню гідність. До свого нового заступника в литовській провінції митрополит написав осьтакого листа 27 червня, 1608 року:

"О. Рутський представлятиме нашу особу, запобігатиме всякому неладові й каратиме винних із усею покорою, головно в Вильні. Божа слава починає зростати в цьому місті завдяки віднові спільного життя в монастирі Пресв. Тройці й старанню, щоб навчити молодих монахів Божого закону й людського знання для добра зединеної Церкви й на потіху всіх тих православних християн. Ворог душ, заздрісний на це добро, хоче за всяку ціну знівечити його. Щоб розбити ці його плани, ми заряджуємо силою нашої душпастирської влади, щоб усі слухали о. Рутського та щоб ніхто не викручувавсь під сповидом давніших грамот." (Акти Західньої Росії, т. 4. Лист Потія до Й. Велямина Рутського, писаний із Роянки. — Корсак: Життя Рутського, р. XX).

Про архимандрита й протоерея не було в цій грамоті ніякої згадки, та кожне слово вказувало на них так, що не можна було помилитися. Діло, що його вони хотіли знищити, було врочисто похвалене, а їхні заходи довели тільки до цього, що їм дали за наставника людину, що її вони хотіли прогнати з міста Вильна. Для повного впокорення, на основі особливішого зарядження митрополита, Сінчило мусів передати ще Рутському завідування монастирськими доходами. Обидва заговірники не годились прийняти за оконечне таке прикре для їхнього себелюбства положення; та на разі, не мавши ніякої точки опертя для свого спротиву, вони мусіли погодитись із цим, що їм треба буде ковтати свою програ аж до години догідної до пімсти

Рутський і Йосафат мали тепер кілька днів спокою. В тому часі вони з затривоженим серцем зайнялись більше своєю малою дружиною, що з дня-на-день зростала числом і заслугами; а коли побачили нову надтягаючу бурю, то мали принаймні потіху з тієї свідомости, що їхні духовні сини скористали з їхніх наук та що вони будуть добре держатись у час прикрої проби.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

1. РОЗДІЛ

Цісарська нарада

Інша тим часом розмова велась на сходах між префектом і консулем Авреліяном. Цей із надзвичайним вибухом радости скрикнув до брата:

— Ах, Луксурі́є, який же я щасливий! Мають переслідувати християн!

— Правда... є з чого радіти.. буде нераз праця, та "ця риба варт і дорогої вудки" (приказка давніх римлян), бо мабуть між ними є багаті штуки, а хоч головний зиск завжди буде для цісаря, то й ми обловимось при ньому...

— Якраз, Луксуріє, мені треба грошей, хоч гинь; та крім цього маю ще іншу причину до радости, бо давню справу, що відома тобі, багато скоріше можна буде тепер повести.

— Про що хочеш говорити?

— Про Доміті́ллю...

Раптом замовкли, бо до них наблизилась поважна постать Агриколи, що зачув був голосний початок розмови.

— Товариші, я не погоджуюсь із вашими поглядами, а проте нам треба однаково думати, коли маємо спільно діяти.

— І за щож ти нас ганиш, чесний консулю? спитав Авреліян із досить гострою тінню глумливости в голосі.

— За те, що в прилюдних справах дивитесь на власний зиск, а не на обовязок.

По цих словах відійшов, суворий і гордий.

Мрійник! Чомуж він не народився яких два сторіччя скорше? Тепер такі пересадні вимоги не є зовсім на часі. Дивак! — тут зареготався голосно, а Луксурій завтурував йому хрипливим басом — дивак! Хто тепер у Римі звертає увагу на засади, а не пильнує власного добра? Хіба такий маняк, як він. Побачимо, як він далеко зайде зо своїми поглядами... Нам тим часом не треба оглядатись на людські віри ні обичаї, тільки дивитись обережно перед себе й збирати дорогою всяку користь, яка тільки трапиться.

А життя вживати що-сили, доки нам його стане — відповів префект — оце завдання сучасного римлянина.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1-го вересня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 16.

Добрі Душпастирі - Великий Скарб Української Нації

Їх Преосвященство Кир Амвроз Сеншшин, ЧСВВ., в оточенні наших американських отців, що разом із Преосвященним відбували свої духовні вправи в монастирі Сестер Служебниць у Словтсбургу, Н. Й. Ліворуч Їх Преосвященства стоять: Впр. о. С. Бахталовський, візитатор наших ОО. Редемптористів у Канаді — провідник реколекцій, і Всесв. о. др. С. Тиханський, парох Дітройту. Реколекції, це час духовної обнови, що приносить учасникам багато користи, бо подає багато важливих поучень і заохоти до вищого християнського життя.

Голова У.К.Ю. в Гиляpд, Алта., п. Антін Ахтемійчук зо своею молодою дружиною Ганною, з роду Сеник, у дні свого вінчання в церкві Пресв. Богородиці в Чипмені. — Редакція бажає Молодій Парі обильних ласк Божих на новій дорозі життя.

ЧИ ТИ БУДЕШ СЕСТРОЮ?

ПОКЛИК ДО УКРАЇНСЬКИХ ДІВЧАТ

Позір, Українські Дівчата! Сестри Місіонарки Покрова Матери Божої відчинили в Стемфорді, Коннектикат, в Злучених Державах, свій Новіціят і Дівочу Академію-Гайскул.

А) Новіціят є відчинений для тих ідейних дівчат, що бажали б зробити щось добре для Божої слави й добра нашого народу. До Сестер Місіонарок можуть вступати: учительки, офісові секретарки, шпитальні доглядачки й також усі інші дівчата, що ще не покінчили школи. Тут у монастирі будуть мати змогу скінчити гайскул, а навіть університет, як будуть спосібні. Дівчина-Кандидатка не має ніяких зобовязань супроти Згромадження, як би хотіла опустити монастир. Варта отже нашим українським дівчатам скористати з нагоди й приїхати до Сестер Місіонарок до Стемфору. Проситься писати по інформації на адресу:

Missionary Sisters, 111 West North St., Stamford, Connecticut, USA.

В) Дівоча Академія Покрова Матери Божої. З початком вересня 1945 року, Сестри Місіонарки відчиняють Вищу школу для дівчат. Вже деякі студентки зголосилися, бо довідалися, що:

1) Дівоча Академія є в найкращій дільниці міста Стемфору, серед прегарних дерев, наче в парку;

2) Уряджения Академії є гарне;

3) Залізничі получення з Ню Йорку до Стемфорду є дуже добрі, бо що пів години іде потяг, а зо станції до Академії що 20 мінут іде бос.

4) Професорський факультет є добірний та з довголітнім досвідом.

5) Кожної суботи буде висвітлюватися в Академії повчальні фільми.

Якщо родичі бажають правдивого добра своїм донькам, нехай чимскоріш запишуть свою доню до Академії Покрова Матери Божої в Стемфорді, бо ще остає місце тільки для кількох студенток.

По інформації писати:

Mother of God-Academy, 111 West North St., Stamford, Conn.

Впр. о. мітрат Пасхалій Маліян, католицький священик вірменського обряду в Ню Йорку.

БАТЬКИ й ДІТИ

ПРИРОДНІ ЗАСОБИ ВИХОВАННЯ

Кара в вихованні дітей.

Змальований на початку цієї книжки образок повторюється сотні й тисячі разів по всіх краях широкого світу. Один виховує патиком, другий чи друга пестощами.

Скільки родинних непорозумінь повстає зприводу биття й карання дітей! Скільки дітей зійшло на манівці через невідповідні кари! Як багато молодих людей огірчених тим, що їх карали гостро! Скільки знову легкодушних людей, які не мали над собою твердої руки! Чимало нещасть у вихованні спричинили надто тяжкі кари молоді навіть від духовних виховників, бо й тут гірко мститься неслушно примінена кара.

Про кару в вихованні говорили й писали вже дуже й дуже багато. Дальші рядки не мають на меті сказати про ту справу щось особливше. Хочуть скоріш звернути увагу читачів на основне завдання кари й подати кілька практичних способів приноровлення кари в вихованні. На жаль для багатьох виховників і родичів кара є найважнішим виховним засобом.

Мета кари є в протиділанні на невідповідне поведення, в доведенні до поправи. З тим звязані немилі почування. **Прастара мета кари, це пімста.** Багато людей і досі кермується при карі тією глибоко в нас вкоріненою охотою пімсти. Нею людина хоче заспокоїти себе. Скільки батьків, учителів і виховників карає тільки з пімсти. Христова религія осуджує кожну кару з пімсти. На жаль дійсність зовсім інша й дуже часто карається тільки задля пімсти.

Коли караємо в гніві, то головною причиною кари є месть. Хто дітьми або молоддю виведений з рівноваги назначує кару в гніві, той звичайно має себе на оці, а не добро дитини. При каранню дітей треба передусім **памятати це, щоб особа виховника займала якнайменше місця в цім виховнім засобі.**

Нечемний хлопець кинув каменем за сусідським собакою. Камінь якось відбився від землі і вдарив у виставову шибу найближчого склепу. Побачив це батько і в першім схвильованні сильно покарав і так уже ледве живого зо страху хлопчину. Ця кара це нищо інше як тільки вилив гніву й пімсти за шкоду, що її треба заплатити власникові шиби. В іншому випадку "премудра" доня, буває, виговорить тіті все, що наговорила на неї мамця. Мати в гніві бє дівчинку за свою кривду. В давному випадку ця мати не думає в першу чергу про добро своєї дитини.

Тому карання дітей під впливом мести рішучо треба залишити. Не не по-християнськи

Дуже теж небезпечні кари для відстрашення інших. Отже карають нераз дитину в прияві всеї школи, або в прияві всеї родини, щоб інших відстрашити від лихого діла, щоб інші бачили, що їх жде, коли зроблять таку або подібну справу.

Але в цей спосіб виховують теж і собаку. Доти її бють — поки не відівчиться, або не навчиться такої чи іншої штуки. Це тресура, але не виховання духових сил. Кара може бути виховним засобом у **деяких умовинах,** але ніколи засобом головним. Чого ж караємо дітей? Тим хочемо відвернути їх від лиха і спрямувати до добра. Але чи справді карою відвертається від зла? Чи кара справді виховний засіб? Якщо кара тільки приневолює до послуху, тоді вона не виховує, тільки скоріш псує дитину. Кара повинна бути спонукою до боротьби з лихом, із гріхом.

З цього кожний читач легко зрозуміє, що можна легкодушно послугуватися биттям і штурханцями, щоб осягнути цю поважну душевну мету

Вина найчастіше лежить у цьому надмірному потуранні нашим гонам. Чоловік не може або не хоче відречися їх навіть тоді, коли того вимагають Божі Заповіді. Вже дитина не слухає Божих Заповідей і нарушує їх самовільно. Разом з дозрілим відчуває свою вину перед Богом. Тому глядить нагоди до каяття й дитина відчуває його потребу В цей надприродний спосіб можна зрозуміти поняття кари й таке є католицьке розуміння кари, а саме, що кара є й може бути иише засобом покути. Доказом на це нехай послужить факт, що чимало дітей по лихім учинку самі на себе накладають кару як покуту.

Тож треба з виховання усунути кару, як пімсту, і вживати її тільки як засобу, що веде до поправи, до добра, в першу ж чергу як засобу покаяння перед Богом.

Тут насувається питання про **тілесні кари.** Наші часи змагають до цілковитого знесення тілесних кар. Їх уважають грубим насильством над дитиною. Це блуд короткозорий, новітній блуд, що не хоче бачити учовини, що серед них виховується людина. Душа й тіло творять єдність. У провинах бере участь дуже часто й тіло з його нерозумними забаганками.. Тож слушно, щоб карати не тільки душу, але й тіло. В католицькій вірі є догма про існування кари для тіла (пена сензус), про те, що по воскресенню також грішне тіло з грішною душею мусить покутувати в пеклі У Святому Письмо нераз є мова про тілесну кару. Хто любить свого сина, той карає його. Отож самою відмовою солодощів годі осягнути покути. Зокрема для дітей упертих, між 4 8 роком життя кара фізична є добрим виховним засобом. Відраза наших часів до тілесних кар походить по більшій частині звідси, що в давніших часах забагато били дітей

При фізичній карі треба в першій мірі уважати на спосіб карання Особливо не завдавати забагато тілесних кар, отже триматися золотої середини.

Ці сестри з різних Згромаджень працювали багато місяців в Китаю й Індії близько военного фронту, а тепер вертаються до своїх матерніх домів у Канаді й Злучених Державах.

A CALL OF CHRIST

YOUNG LADIES,
DO YOU WISH TO BECOME A MISSIONARY SISTER?

Join the newest Congregation of Ukrainian Sisters that has yet been formed — THE MISSIONARY SISTERS OF CHRISTIAN CHARITY. The new congregation of sisters are to open their novitiate this Fall in Grimsby, Ontario. Here is a new society where you may exercise your talents in God's service in the widest possible fields. The fields of service that these sisters offer humanity may be classed shortly into four:

1) RELIGIOUS SERVICE — teaching religion, teaching catechism through correspondence cources, apostolic work among Catholics and non-Catholics, etc.,

2) EDUCATIONAL SERVICES — as teachers in schools and colleges, the press, travelling library service, conducting of summer schools and summer camps, etc.,

3) HEALTH SERVICE — hospitals, nursing and doctoring, visiting the sick, infirmaries, hygiene, etc.,

4) SOCIAL SERVICE — care for immigrants, institutions for girls, homes for old, recreational centres, care for fallen women and girls, special attention beeing devoted to the poor and to the laboring classes, etc..

HABIT OR DRESS

Since this new society has been organized to adopt itself to modern needs and conditions, the sisters will wear two habits; ONE which will allow them to conduct their work efficiently and expertly when working among people, while a habit of ANOTHER cut and color will permit them to perform their religious duties freely and unhampered when at home. The predominant colors of the new habits will be dark green and dark blue.

Perhaps you feel that Christ is calling you to the new congregation. It is always a gentle call, an urge, and never anything miraculous or violent. It takes a heroine to heed this call. Become a HEROINE OF CHRIST! Write:

The Missionary Sisters of Christian Charity
Grimsby, Ontario, Canada.

Any donations or contrabutions towards the development and further work of the new congregation of sister will be greatly appreciated. Kindly send all donations to the above address.

Українські вояки з другої світової війни, що вернулись уже до Канади, творять велику Організацію Українських Ветеранів, що буде помагати бувшим воякам якнайкраще пристосуватись до цивільного життя й створити собі варстат праці. В Винипегу повстав уже Ініціятивний Комітет,, що закликає всіх наших вояків вступати в члени цієї організації. Всі листи в цій справі посилається на адресу:

Ukrainian Canadian Veterans Association
711 McIntyre Bldg.
Winnipeg, Man.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Instructive and Educational Section

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО ПРИ ПРАЦІ.

Представники відділів організації "Українське Католицьке Юнацтво" на своєму Провінціяльному Зїзді в Чипмені, в Алберті, дня 11 серпня, 1945. Між юнацтвом ОО. Василіяни. Перший від ліва — Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., ректор Виховного Інституту Б.У.К ім. св. Йосафата в Едмонтоні й провідник та організатор У.К.Ю. в провінції Алберті. Коло о. Провідника — п. Й. Волянський, голова Пров. Заряду У.К Ю в Алберті. Праворуч: Преп. о. П. Боднар, ЧСВВ., із Мондеру й Преп. о. Б. Слобода, ЧСВВ., парох Трансконп, Ман. і п-на сердж. О. Козіцька з Калгар.

ЗЇЗД У.К.Ю. В АЛБЕРТІ

Перший день. Гарно пройшов Зїзд У.К.Ю. в місті Чипмені, за проводом невтомного духовного провідника У.К.Ю. в Алберті й ректора Інституту Б.У.К. ім. св. Йосафата — Преп. о. С. Курили, ЧСВВ.

Зїзд відбувся згідно з наміченою програмою. В суботу, 11 серпня, в год. 10.30, Преп. о. О. Засійбіда, ЧСВВ., місцевий парох, відправив співану Службу Божу, а о. Курило виголосив проповідь про фальшиві дороги й гасла, що зводять на манівці молодь і закликав усіх, щоб до смерти остались вірні Христові в Христовій Католицькій Церкві. На богослуженні була більша частина представників на зїзд. По богослуженні був спільний обід.

Організаційні наради. 75 представників і гостей. У 3 год. 3 священики, представники різних відділів У.К.Ю., чипменська молодь і гості засіли в нар. домі до своїх нарад, що розпочались відспіванням Господньої молитви: "Отче наш" О. Засійбіда, як місцевий парох, привітав присутніх і передав дальший провід нарад о. Куриловi, що як духовний провідник У.К.Ю. в провинції Алберти, привітав усіх представників, заохотив до живої участи в нарадах та дискусіях і офиціяльно відкрив зїзд та покликав до слова п. Й. Волянського, голову Провинціяльного Заряду У.К.Ю

П. Волянський склав короткий звіт із праці Пров. Заряду й привітав усіх присутніх.

П-на Жук із Ґефорд, Саск., секретарка Головного Заряду У.К.Ю. подала короткий огляд праці й висказала свої завваги про організаційну співпрацю різних провинцій

П. Й. Бартман зложив привіт від відділу в Калгарі, а п. В. Байрак від юнацтва в Едмонтоні. П-на сардж. О. Козіцька, що перед двома тижнями прибула з Лондону, де опікувался нашими вояками в українській гостинниці, передала привіт від наших вояків за морем. Кожний привіт присутні вітали сердечно оплесками, а головно привіт п-ни Козіцької.

На просьбу о. Провідника, Преп. о. Б. Слобода, ЧСВВ., із Винипегу, перечитав імена всіх присутніх представників, щоб усі могли краще познайомитися; кожний мусів устати й представити себе присутнім, поправивши попереду краватку, волосся, тощо; присутні вітали їх гучними оплесками, а викликані усміхались приязно й дякували за честь веселим поглядом та вдячним поклоном.

Доповіді й дискусії. —
Ціль Зїзду й нарад У.К.Ю. На цю тему промовляв сам о. Провідник. "Наша молодь розкинена по широкій провінції. Щоб зеднати всіх, освідомити й защіпити любов до католицької віри й рідної нації, ми творимо гарну організацію Українського Католицького Юнацтва. На Зїзді маємо накреслити собі певний план праці в організації У.К.Ю." Щиро й живо говорив о. Курило свою доповідь а слова правди й любови глибоко западали в серця молодих представників, що було пізнати з їхніх облич і оплесків.

У.К.Ю. й парохія. — Цю доповідь виголосила місцева вчителька й заст. голови прон. заряду п-на М. Єлиняк. В своїй промові вона подала вказівки, як члени У.К.Ю. повинні відноситися до свого о. пароха, старшин, парохіян і парохіяльної праці Промова була глибоко обдумана й гарно виголошена. Оплескам не було кінця, аж треба було їх перервати..

По доповіді була дискусія. О. Провідник підкреслив головні думки доповіді представників, як о. парох працює, щоб виховати молодь, як У.К.Ю. повинно дбати про красу Божого дому й брати участь у богослуженнях, хорі, і т. п. Також і представники різних відділів висказували свої завваги про працю їхніх відділів та набирали свідомости, що можна й треба зробити багато більше.

Освіта Української Католицької Молоді. Про цю важливу справу говорив п. Й. Волянський. Заохотив до науки, читання українських книжок і часописів "Українських Вістей", "Світла" й "Нашої Будучности", органу У.К.Ю. в Алберті, а також до слухання доповідей добрих промовців. Знання, освіта повинні бути ідеалом У.К.Ю. До цеї доповіди о. Провідник додав також свої завваги. Після цього рішили представники основувати по своїх відділах бібліотеки добрих книжок і підлержувати укр. катол. часописи,, що спомагають нашу організацію.

У.К.Ю. й Виховні Інститути. Порушив цю справу сам о. Курило, як ректор Інституту Б.У.К. ім. св. Йосафата в Едмонтоні, що найбільше причинився своєю працею до оснування цього Інституту. Кинув гасло, щоб оснувати в Едмонтоні другий Виховний Інститут для дівчат. У.К.Ю. повинно докласти до цього діла найбільше старань.

Дискусія після цеї доповіді була дуже жива. Вирішили продовжати "Карнавал" на дохід цього Інституту, доки не продадуть усіх книжок, а також уладити по відділах у жовтні й листопадні велике підприйняття на цю ціль. При помочі старших наше юнацтво в Алберті багато поможе цьому доброму ділу. По скінченні цеї дискусії була коротка перерва.

(Далі буде).

Великий Карло й малий Карло стрінулись у католицькім клюбі в Портсмавті, Ва. ЗДА.

Родина бл. п. Василя Матвієва з Плейн Лейк, Алта. На світлині — п-ні Марія Матвіїв із дітьми.— (Допис був у попереднім числі "Світла").

ЖАРТИ

Філософ. — Мамо, скільки люди платять за фунт дитини? — Мій дорогенький, дітей не купується на фунти. — А чомуж, як тільки дитина вродиться, вони зараз важать її?

By Miss Mary McGill

Company Keeping
IS IT A SIN?

The First Reply Brief

Sin is world-old. And ever since Eve gave Adam that delicious, rosy apple plucked from the Tree of Knowledge, man has imitated the father of the human race and glibly defended himself when caught in his sins, in the language of the first reply brief ever offered by a defendant: "The woman gave it to me to eat."

But the sin of Adam and Eve was not a sin of lust. It was a sin of disobedience. Sin first found place in woman's heart through pride, desire for power, and curiosity. Pride, because the serpant told her the delectable fruit would make her like unto God; desire for power, because it is humanly pleasant to feel one has influence; and curiosity, because of her desire to penetrate the unknown and to see the things that were hidden. And Adam sinned because he had not backbone enough to resist the seduction of the woman he loved. He really didn't want to eat that luscious, perfect fruit, because God had laid a command against such indulgance His better judgment warned him against the imprudence; his spiritual nature, still in its original and transcendently beautiful integrity, instinctively held back from the disobedience which would offend God and defame his soul. Doubtless, too, he sensed the heavy penalty. But then, as too often now, the woman conqured not only the judgment of man, but defiled his spirit in her unholy victory.

First Sins of Youth

The first sins of youth against holy purity are often sins of curiosity — experimental adventures, fired by human concupiscense. The beautiful young girl, innocent and untarnished, stands on the edge of knowledge, tremulous and sensitively expectant. She wanders about the great secrets of the human heart and woman's marvelous power of attracting the opposite kind, which she has heard attributed to her sex. These revelations have come to her through the boastful words of her companions, or subtly from her elders, or by innuendoes. Or, perhaps she has read lurid romances and other insidious or blatant expose of natural lust, which is so foreign to spiritualized and controlled love.

Почесна сторожа побожних американських вояків коло Божої Матери, їхньої найкращої опікунки під час війни.

The Deadliest Misinformant In Our Days

But in our days perhaps the deadliest misinformant as to the ways of true living is the moving picture show. The "Talkies" have increased the danger of Movies. The inflections of the voice and the insinuating intonations of vice give a keener edge to lust and the other depravities shown by moving pictures, since conversation has been introduced by the Talkies.

Our youth go to visit in the dens of iniquity when they sit through many of the attractions offered by these silver screen productions, for the scenes are so vivid that for all practical purposes young people had just as well be actually in the presence of men and women who are violating the holy virtue of chastity. I believe that the prevailing unclean theatrical presentations (both legitimate and vaudeville) and the indecent movies, together with the vileness of current literature, are responsible in no small measure for young folks having learned the ways of their own easy sinning.

Glamorous Surroundings

Black looks white in glamorous surroundings. Present a beautiful home setting, or luxurious country club, or hotel background, have the men in tuxedo or strictly formal dress, and the women gorgeously gowned, with said frocks made dazzlingly conspicous by their abbreviated sensuous appeal, and then proceed to introduce the ever-present "triangle", the indecent affairs, and all the lusts that flaunt so boldly and enticingly (for youth) on the cinema, and you have your answer for the distorted consciences of our young Catholic men and women

The Consequences

And what is the consequence of all this? Ideals are lowered; standards are dethroned. Natural impulses are set loose to conquer the supernatural. It has become all too common for maidens who have sprung from old Catholic strains, who have been born and reared in the faith, who have been taught that their thoughts, their desires, and their acts must be chaste; that all near occasions to sin must be avoided; that the most priceles thing in the soul of a girl is her purity, and the noblest virtue in the young man is the preservation of his moral integrety — I say it has become common to forget these lessons of virtue these lofty ideals, and the ways and means of conquering human temptations and natural human desires. Hence, the license that formerly only women who had neither regard for their good names nor for their soul's sanctification dared to exercise, is now usurped freely by Christian youth It has become usual for the lad to expect payment for his social courtesies. It has come to the sad pass where young women give bribes. That is what it amounts to, at least

Joseph The Provider

The shy, gentle girl . . .

They snatched her and tore her away.

Joseph and Asenath, clasping hands across Pharaoh's kneas

ONCE in the beginning God made a deep sleep to fall upon the man he had set in the garden in the East, and while the man slept God took out one of his ribs and closed the place up with flesh. But out of the rib he made a woman, since it was not good for man to be alone.

Pharaoh quite literally took on the role of God, he, too, being profoundly convinced that it was not good for man to be alone. For his favored, Joseph, he selected the maid Asenath, daughter of the sun-priest at On.

Until her marriage, the shy, gentle girl had led among flowers a life like theirs. Her favourite spot was the lake shore in her father's temple ground, a meadowy stretch carpeted with narcissus and anemones where she loved to wander by the mirrorlike waters. There she plucked her flowers, sat in the grass and wound her garlands, her listening look fixed on space, expecting what should come.

And then it came: for one day Pharaoh's messengers appeared on the scene. From her father, heavily nodding assent they demanded Asenath for wife to Joseph. The mother was quite beside herself and the maid flung up her arms imploring aid. But they snatched her round her tiny waist and tore her away.

All this was just a symbolic performance, of course. It was a wonderful match for both. Pharaoh himself came down to Menfe for the wedding festivities. At the elaborate celebration, Joseph and Asenath, clasping hands across Pharaoh's knees, were almost indifferent to the whole scene, looking at each other instead of the spectacle. They were attracted to each other from the first, and felt delight in each other's company.

Already, Asenath felt drawn to Pharaoh's dark, handsome, wise and kindly minister and did not doubt that this liking would grow into something stronger even though this was a prearranged, state marriage.

So they looked at each other as attraction grew while the dancing and the feasting went on. It was a stupendous scene. Of the twenty-four beautiful maid servants who came with Asenath, twelve were there to make music, dance and jubilate, the other twelve to lament at her loss and to beat their breasts.

The great procession that was the climax of the evening, wound through the house to the torch-lit fountain court where sat Pharaoh and his favoured and in such splendor were Joseph and Asenath joined . . .

Continued

2. РОЗДІЛ

Одна вістка не однаково прийнята

Поволі й у сумовитій задумі вертався Агрикола до Авентину. Обійшовши довшу дорогу ввійшов додому не так, як звичайно, через атріюм, але ззаду через садок. Ледве походив хвилину поміж лавровими колюмбами, його здержали далекі, а дивно миді звуки, що доходили від крила, що їх займала його жінка з жіночим двором.

Пристанув і прислухався.

Якийсь час, здавалось, співали дві особи, потім тільки одна, а так солодко ніжно, що марсове обличчя консула розвеселила усмішка.

Це моя Вірджінія, пізнаю її голос! Та цеї пісні я ще ніколи не чув.

В цій хвилині повіяв теплий легіт і доніс до його ушей зовсім виразно оці слова:

"Благословіть народи, нашого Бога, дайте почути голос Його слави."

А другий голос, може менше лагідний, хоч сильніший, відповів:

"Котрий поклав мою душу на спасення, й не дав захитатись моїм ногам."

Дивне - подумав Агрикола й зацікавлений наблизився до дому, та вітер почав віяти в інший бік так, що вже не доносив виразно слів; аж як був під домом, близько тераси, задзвеніло знову:

"Ввійду до твого дому з цілопаленням, віддам тобі свої обіти, що її висказали мої уста."

Пісня затихла; мабуть скінчилася. Одночасно через велике цизиценське вікно, що сягало землі, ввійшов Агрикола до жіночої робітні, текстріни, де невільниці сходились на ручні робітки; ця робота в домі Юлія, старинним звичаєм відбувалась ще за доглядом самої пані. Тепер однак пусткою світились веретена й ткацькі варстати в середині тільки, на матрональній катедрі, сиділа молода жінка з арфою; її одежа була невибаглива, голубої краски, не маля іншої прикраси крім конечної "люстіції" тобто складки вдолині. Ясне волосся, переділене на середині голови, не підносилось штучним закрашенням, але було причесане гладко вдолину, а опісля зіпняте в вузлика над чолом; на лиці, що вражало більш своєю свіжістю й милістю, ніж правильністю черт, видно було голубинну солодкість Не був це тип римських жінок: прозора білість тіла, лагідне заокруглення лиця, очі, що мінились краскою братків, зраджували північне походження. Була це справді внучка славного роду вождя Бретонів, Карактакуса, що, відбивавши хоробро через 10 літ римську потугу й діставшись опісля до неволі, помилуваний цісарем Клавдієм замешкав у Римі й оженився з царівною Ґервісою. Їхня дочка Клавдія вийшла заміж за сенатора Пуденса, а їхня внучка, Домітія Децідіяна, звана іменем старого кревняка, Вірджінія Руфа, Вірджінією, славна з жіночих чеснот, вихвалювана Тацитом, стала жінкою Гнея Юлія Агриколі. — У стіп її темноволоса й бліда дівчина, невільниця Ріта, була зайнята якоюсь багатою тканиною; з приходом Юлія зараз підняласа і тихо віддалилась.

Вірджінія простягла до чоловіка руку, трохи збентежена:

-- Мій дорогий, як ти нас несподівано заскочив! Ти ніколи сюди не приходиш ні не в цій порі. (Д. б.).

СОЛОВКИ

ОСТРОВИ МУК І СМЕРТИ

На підставі споминів соловецького вязня М. ЦИБУЛЬСЬКОГО

В кігтях ГПУ

Переславна контрольна комісія

Одного разу приїхала на Соловки контрольна комісія з Москви: начальних ГПУ і ще 7 високих достойників. Начальний лікар Соловок, д-р Драго, виставив 14 актів убійств вязнів, що їх допустилися чекісти. Одначе голова комісії сказав:

Видно, що вязні заслугують на те, коли з ними так поводяться! А зрештою ми не приїхали тут втручатися до ваших порядків на Соловках.

Пощо приїхали ті високі червоні достойники на Соловки, скоро вияснилося. Контрольна комісія замість розглянути стан таборів на Соловецьких островах, зачала забавлятися.

Начальник табору щоденно казав присилати вісім дівчат для "обслугування" членів комісії.

Щоденно присилали інших дівчат, щоб достойники не нудилися..

Коли приходили дівчата, зачиналася пітика і "забави" при звуках орхести вязнів Московські достойники обіцяли дівчатам звільненням з Соловок.

Така "забава" тривала 11 днів. Вкінці комісія скінчила "урядування" і відїхала до Москви.

Надармо дівчата, що послуговували членам комісії, чекали на звільнення, обіцяне за ціну їх ганьби.

Вершок облуди

На Соловецьких островах бачив я різні лайдацтва адміністрації та облуду начальної влади в Москві За приклад їхньої брехні й облуди нехай послужить така подія, яка була при кінці 1926 р

З московської кінофабрики приїхав кінооператор. Одного дня зачали добирати людей і накручувати фільму.

Найперше передавали історію Соловецького острова, де були давніше політичні вязні й бандити, що жили серед страшних мук.

Потім наступив більшовицький переворот і.. все нараз змінилося на "рай"...

Вибраних і призначених до фільми вязнів зібрали в домах начальства, в гарно уладжених домах. Рівночасно спроваджено з жіночих бараків кільканадесять дівчат і при звуках орхестри уладжено забаву з танцями...

Вся та комедія мала на цілі, щоб фільма показала, як більшовики по людському обходяться з вязнями і як запевняють їм всякі вигоди і приємности.

Так більшовики представляють на фільмі свої катівні, де щоденно вбивають десятки жертв.

В обличчі голодової смерти

Зима з 1926 на 1927 рік була на Соловках виїмково тяжка. В таборі запанував недостаток, усім вязням заглянула в очі голодова смерть.

Управа таборів замість перевозити харчі для взянів, уживала кораблів для приватних транспортів. Коли прийшли великі морози, скували в ледові окови море і здержали рух кораблів.

Коли один корабель застряг між ледами, зігнано усіх вязнів, що перепилували лід і зробили дорогу кораблям.

Це були дуже тяжкі роботи. Не обійшлось і без жертв. Кілька втопилося.

По кількох днях тяжкої праці капітан корабля звернув увагу, що замість пилувати лід, краще перевозити санками по леді харчі з кораблів на острів

Всі мусіли кілька днів тягнути 8 кільометрів санки з паками й мішками

В жіночому бараці

Одного дня вислали мене з фельчером на остров Анзер, щоб перевести дезинфекцію (очищення) в жіночім бараці.

Ніколи в житті не забуду враження, яке викликав у мене цей жіночий барак, уладжений в колишній церкві. Було там 350 жінок. Всі спали на причах, уложених на два поверхи. Було тісно й душно, відражаючий воздух

Жінки були занедбані, брудні, в лахманах, повних насікомих. Не оплачувалося дезинфектувати (відчищувати) ті завошивлені рештки одягу. Тому ми казали їх спалити, а жінки по обстриженні й обмитті убрали ми в чисте мужеське білля Пізніше дістали ми нагану за те, що спалили стільки "одягів"

Хорі вмирали з голоду й холоду

Коли на весну 1927 р сплили леди й зачалася знов правильна корабельна плавба, доктор Кац (німець) забрав мене з собою на остров Конд, де мав довідатися, що діється і 478 хворими, що їх вислано минулого року пізною осінню на кілька днів перед замкненням плавби

З пристані пішли ми просто до шпиталя.

Та якже здивувалися, коли застали шпиталь замкнений!

Незабаром ми довідалися, що шпитальний лікар д-р Уральський арештований зі своїм помічником, а з 478 присланих хворих вязнів остало при життю тілки 123...

— Щож це за порядки! — крикнув д-р Кац. - Випустіть зараз д-ра Уральського.

Це помогло і д-ра Уральського зараз випустили і привели до нас

Щож тут діється, пане товаришу? спитав його д-р Кац.

Дивні речі, Начальник острова жид Хаїм Рейво просто замкнув шпиталь, а харчі, призначені для вязнів, ужив до виробу самогонки...

— А що сталося з вязнями?

— Морені голодом умирали один за другим. Тих, що впоминалися за свої порції, Хаїм Рейво казав розбирати до нага і саджати на церковну вежу. Всі ці нещасні вмирали з холоду. Багато хворих розстріляно. За короткий час вигинуло 355 хворих вязнів.

— А щож робить дальше той нелюд Рейво?

— Пе з чекістами до утрати притомности і по-пяному розстрілює вязнів...

Нагорода для ката

Д-р Кац затиснув зуби і забрався до списування подробиць злочинів, що їх довершив на острові Конд жид Хаїм Рейво.

Після повороту на Соловецький остров д-р Кац зложив докладний звіт про лайдацтва Хаїма Рейва начальному лікареві Драґові.

— Спробуємо щось з тим зробити — сказав д-р Драґо, що підчас свого короткого побуту на Соловках списав 1224 актів вбивств, яких довершили нелюдські чекісти.

Він поїхав до Москви і представив ці жахливі документи головному прокураторові совітів — Криленкові і заступникові головного команданта ГПУ Менжинського — Яґоді.

По кільканадцяти днях д-р Драґо вернувся з Москви та оповів одному лікареві, як прийняли його скаргу Криленко і Ягода Оба похвалили поступовання Хаїма Рейво.

Коли б було таких більше — говорили — як Рейво, давно вже був би кінець контреволюції. Належиться йому нагорода, а не кара, а ти докторе, за мягкий.

І дійсно скоро потім Рейво дістав підвищення. Його перенесли до міста Ґрозний на Кавказі на становище начальника ГПУ.

Чим більший нелюд, чим більш кривавий кат, тим скоріше дістає нагороду в совітах.

Самогубства з розпуки

Я працював в перехідній станиці, яка була приміщена в величезнім будинку колишнього Троїцького Собору. Тому, що не було ніяких уладжень, вязні спали на камяній долівці. Дах був діравий і під час дощу вода вливалася до середини.

Серед води й болота мусіли спати нещасні вязні. Багато вязнів відбирало собі життя з розпуки, бо не могли видержати серед таких жахливих відносин...

Коли я приходив вранці, заставав часто вже мертвих самовбийників: одні вішалися, другі підрізували собі горло. Такі випадки лучалися дуже часто.

В осені 1927 р. мене звільнили з Соловок. За час мого трилітнього побуту на Соловках було там 23,400 вязнів, з чого 9,600 померло від недуг, холоду і куль чекістів. Кінець.

КИВОТ на продаж. П. Василь П. Єлиняк у Чипмені, Алта., має на продаж гарний кивот. Пишіть на адресу:

Mr. William P. Eleniak,
Chipman, Alta.

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. Лист про наше горе. Всякі коментарі полишаю на боці, а подаю сухі факти так, як мені їх реферували самовидці. Кілька, незалежних від себе людей, між ними й священики, приїхали як із Галичини, так із Закарпаття та оповідали такі сумні факти:

В Галичині переслідується безпардонно нашу Церкву в цілості. Вже на Великдень не було у Львові ні в Станиславові наших Владик. Вивезли їх до Києва: зо Львова митрополита Сліпого, еп. Будку та еп. Чарнецького, а з Станиславова епп. Хомишина, Лятишевського та прелата Бойчука. Преосв. Хомишин умер дорогою, або в вязниці. Перемиські Владики ще на нашого Петра й Павла були вдома, бо Перемишль знаходиться на території Польської Республіки. Границя є тільки-но в Медиці за Перемишлем. Кілька місяців перед вивезенням Владик була в галицькій пресі сильна кампанія проти Церкви та її проводу, а навіть пашквілі проти поодиноких єпископів та чільних священиків. Мотиви пропаганди: Греко-католицька Церква германофільська, зрадниця свого народу, стоїть під фашистівським диктатом Риму, її провід працював у часі війни проти свого народу, і т. д. і т. д. Противно, нам треба одної віри в одному великому СССР, тому треба підчинитися патріярхові Москви, оскільки кому залежить на вірі. По появі православних емісарів та батюшків у Львові о. др. Костельник робив із ними якісь наради для порозуміння, а вони на нього натискають, щоб проголосив православя, а зроблять його митрополитом. Кажуть, що ще добре тримається, хоч трохи задалеко загнався на тих нарадах та й ходить тепер сам зажурений. Вже є випадки, що села з своїм священиком перейшли на православя (точнішої статистики ще не маю), однак більшість тримається по-геройськи.

На Закарпатті, що належить до УССР (а може ще прилучать усю Пряшівщину, бо східні границі ще не усталені) йде той самий бій проти Церкви, а навіть із тією самою зброєю. Преосв. Ромжа ще сидить в Ужгороді, а осуджують його найбільше за те, що не хотів підписати декларації про прилучення Закарпаття до УССР. Біля 60 священиків-мадярофілів арештовано. Натискають на кан. Хиру, щоб проголосив православя. Однак цей тримається дуже добре. В мішаних селах забрали православні багато наших церков. Тут усемогутні місцеві комуністи, що не признають ніякої релігії, а як в останньому випадку не йде їм по плянові, то признають тільки московське православя.

Про ОО. Василіян мало докладних даних. Певним є, що Жовкву зовсім зліквідували, значить забрали дім і друкарню як і всюди церковний маєток. На Закарпатті Отці-мадяри забрались до своїх домів, а українці зістали в своїх, зн. у Повчі, Гайдудорогу, а дехто в Нїредьгазі біля Кир Дудаша. Йому ніщо не сталося, тільки трохи прикростей мав від румунської армії.

В Словаччині ОО. Василіяни навіть "розвиваються", бо крім осідку в Медзілаборці та Пряшеві осів о. Саболь у Требішові (біля словацького Нового Міста, що давніше називалось Шатор-Уйгелі), в якомусь там монастирі. Якось перед місяцем умер біля Братислава о. Каровець, ЧСВВ.

Завага. Цей лист, висланий тому місяць із під більшовицької займанщини, є страшним засвідченням про горе українського народу, поневоленого й мученого комуністами. Нам, тут за морем, для рятунку української нації, треба робити чотири речі: 1) щиро єднатись між собою, 2) просити захисту в демократичних урядів, 3) рятувати наших скитальців великими жертвами, 4) а найбільше благати щодня в Бога кращої долі нашій безталанній нації.

АНГЛІЯ. С.І.Х! Впр. Отче! Дякую за листа. Маючи хвилю часу, я написав кілька слів присвяти "Тим, що впали в бою..." Думаю, що це на місці.

Я здоров. Праці маса. Тільки-но скінчив реколекції для хлопців із гарним успіхом.

Мільйони наших людей в Европі босі й голодні. Помочі треба негайно. Стрінув уже краянів із рідних земель.

Умер о. Волошин, що залишився був у Празі; нема вісток, що сталося...

Прошу передати привіт Зїздові У.К.Ю!

Дякую за молитви — о. М. Г.

Від Редакції. Хто бажає помогти українським жертвам війни, що перебувають під опікою аліянтів, нехай вишле гроші й посилки на руки Всеч. о. сотника Горошка, а він з нашого клюбу в Лондоні зможе найскорше доручити все нашим скитальцям. При посилках треба подати точну адресу осіб, що для них призначена посилка. Адреса о. Горошка:

H|Capt. Horoshko
ICCRU. Canadian Army
England

Курс. "Християнсько-громадянський курс" канадської Армії для греко-католицьких вояків. Маю честь і приємність поділитись враженнями з курсу, що відбувся в одній місцевині в Англії, де відбуваються всі католицькі курси, в палаті одного з англійських аристократів, за проводом нашого о. капеляна Горошка.

Коли, сполудня 25 липня я приїхав військовим троком на призначене місце, то побачив уже кільканадцять українських католицьких вояків. Тут привітав нас о. Горошко, а саржент запровадив до кімнати. Там я побачив щось таке, чого в війську звичайно нема. Гарна кімната, білі простирала, подушка. І я подумав: ай, гарний буде відпочинок!

Дійсно, це місце виглядає, як гарний садок. Я бачив, що тут зїхався квіт нашої вояцької молоді, хоч приїхали тільки 24 вояки, бо більше не могли через конечні військові обовязки. Як я довідався пізніше, то було зголосилося 45, та в міжчасі одні розїхались, інші не годні були прибути.

Всі ми їхали з гарними думками. О. Горошко відразу попросив мене, щоб я з Григорієм Пристаєм із Йорктону служив уранці до Служби Божої, а ввечері до Молебня.

Час минув скоро. Служба Божа, конференції, проби церковного співу, а в вільному часі гри й забави. Кожний мав свою книжку, мав нагоду читати всі католицькі часописи й маленьку історію нашого народу. В суботу всі ми приступили до св. сповіді. Неділя, це був наш найгарніший час. Ми підівчились співати Служ бу Божу. О. Горошко не жалував труду, щоб нас навчити. Латинські священики хвалили нас за гарний спів. Всі ми як один прийняли св. причастя та відспівали при кінці "Боже, послухай благання" й "Боже щасти Йому." Ввечері в неділю відспівали Молебень на честь Матінки Божої й всі ми затягнули: "О Маріє, Мати Божа, молися за нами" й "Под Твою милость прибігаєм."

У понеділок уранці всі ми вставали вже прощальний раз... Всі ми вояки зжились, як браття й полюбили один одного... Ще раз усі проказали ранішні молитви... Ще раз запричащались та вслухались у прощальні слова науки о. капітана. "Мої дорогі вояки, час минув скоро... За хвилю розїдемось скріплені на серці й душі... Будьте лицарями в житті, несіть прапор Христа високо. Любіться. Коли вернетесь, працюйте ревно для нашої св. греко-католицької Церкви... за це сам Христос вложить вінець слави й щастя на Ваші голови..." Опісля всі ми одержали окреме благословення й піснями закінчили курс.

Я вернувся назад до табору до своєї праці. В моїх ушах гомонять співи богослужб "О Ісусе," "О Маріє"... Цей милий дзвінок, що нас завсіди кликав до каплиці... слова цих гарних і святих наук я завсіди буду памятати.

Цей курс був для мене найдорожчим скарбом, що я одержав... Тут повторю слова, що їх я сказав, коли вручив о. капелянові гарний дарунок, (Розпяття Ісуса Христа, вироблене по-мистецьки в пляшці). "Нехай Вам, Отче Горошко, Господь дасть сили й здоровя працювати для нас. Ваш обовязок тяжкий, то ми обіцюємо молитись за вас... Радіти будуть усі українці, що ми мали змогу й ласку мати перший християнський курс у канадській армії, та в своєй рідній мові" — Михайло Фроляк, Торонто, Онт. — Кан. Армія — Англія.

НІМЕЧЧИНА. Лист священика. С.І.Х! Високопреподобний Отче Редакторе. Оце недавно дістався до моїх рук ваш часопис "Світло". Подобалось воно мені й гадаю, що воно приносить багато користи тим, що його читають. — У Німеччині живе тепер багато українців католиків, що не мають ніякого релігійного часопису. Не маємо теж молитовників, образочків, тощо. За влади Гітлера в Европі було сильне переслідування Церкви й релігії. Тут не вільно було друкувати релігійних книжок і часописів. А вони нам тепер дуже потрібні. Я прошу Вас отже, Впр. Отче Редакторе, якщо можливо, вислати на мою адресу хоч кілька примірників "Світла". Може українці в Канаді схочуть зробити між собою збірку, а за зібрані гроші купити для нас відповідну скількість молитовників. Тут такий великий брак книжечок до молитви, що вірні переписують собі олівцем одні від одних молитви, бо не мають із чого помолитися. —

Теж був би я дуже вдячний, Впр. Отче Редакторе, якщо Ви прислали б мені хоч два-три примірники Служби Божої з нотами. ("Самолівку").

За тих шість літ війни в Европі ми багато натерпілись. І тепер дивуємось, як ми це все пережили. Ніхто не був певний, що доживе до кінця війни. Найстрашніше було панування Гітлера. Кожної хвилини, за найменшу дрібнйчку, гестапо могло кожного арештувати, всадити до концентраційного табору — а там муки й смерть. Та про це може я Вам ще колись напишу.

Тепер, Богу дякувати, наша доля поліпшилась. Ми живемо свобідно під опікою американської армії. — Та, на жаль, до Галичини вертатись не можемо. Тому будемо ще потребувати помочі канадійських українців. — Не забувайте про нас!

Здоровлю Вас щиро, Впр. Отче Редакторе, й бажаю Вам Божого благословення у Вашій праці. — о. Т.

ЮНІОНТАВН, ПА. Похорон священика. (З листа) ...Дуже сумну новину маю Вам написати. Тому два тижні ми поховали Впр. о. Долиная, нашого декана в Юніонтавн. Спочив на нашім цвинтарі; так бажав собі бути завсіди з Сестрами. Святий був священик, дуже терпеливий і учинний. Ніколи не нарікав, всім добре робив, а особливо дуже любив Сестер і чим міг, помагав. Усім відпустом займався, старався, щоб усе було приготоване на час. Дуже гарно вмер. Лежав один день. Часто хворів на серце. Вмер у саму першу пятницю, як дзвонили на "Ангел Господень", вранці, в 6 год. Поховали його на св. Анни. Священиків наших було 68, латинських 15. З церкви принесли до нашої каплиці, Сестри стояли довкола труни, співали панахиду, як би прощали свого пароха. Тоді всі священики й сестри, коло 90, відпровадили Покійника на цвинтар.

Усе місто жалує за ним. Плач був великий у церкві, як було прощання на проповіді. Був Владика Василій Такач, дуже відчув, бо о. Долиная родина Владики.

Родину мав у краю, жінку й троє дітей, що їх дуже любив і помагав, як була спромога. В Америці був 21 рік, прожив 61 рік. В.Й.П! — С. М.

ТУ ГИЛС, АЛТА. Несподіванка. Дня 22 липня, в домі п-ва Василя й Марії Кіт, відбулось прощання п-ва Котів перед їхнім відїздом до Гері Гил. У цій несподіванці взяла участь родина й сусіди. Під час милої гостини промовляв п. І. Миськів, що побажав п-ву В. і М. Кіт Божого благословення на новому місці і вручив радунок від присутніх. Опісля промовляв п. С. Климочко, що згадав про збірку на добру пресу. Збіркою зайнявся п. С. Ходакевич. Збірка принесла для "Світла" й "Українських Вістей" $9.10. Жертвували по **$1.00:** С. Климочко, І. Кіт, П. Гриців, С. Ходакевич, В. Кіт. Решта дрібнішими датками. — (П-й).

СКАРО, АЛТА. Посвячення угольного каменя під будову нової церкви. В неділю, 29 липня, відбулося врочисте посвячення угольного каменя під будову нової церкви парохії Воздвиження Чесного Хреста в Скаро, Алта. Ще 1942 згоріла стара деревляна церква. Та не згоріла віра, любов і жертвенність у парохіян — і сьогодні на тому самому місці стоять тривкі підвалини під будову величньої, мурованої церкви. В суботу ввечорі впав зливний дощ. Однак у неділю вранці гарно випогодилося. Зїхалося багато людей.

Служба Божа з діяконами відправлялася під ясним небом. По Службі Божій усі походом перейшли до місця посвячення. Перед посвяченням відчитано "грамоту". По посвяченні всі брали участь у запечатанні угольного каменя і при цім складали свої жертви.

Дай, Боже, чимскоріш діждатися дня врочистого посвячення вже самої церкви ні Скаро, що назавжди останеться памятником віри й жертвенности парохіян.

КСІТУАН, АЛТА. Рідна Школа. Дня 5 серпня гарно закінчилась наука в "Рідній Школі" при нашій тутешній церкві. Наука тривала тиждень і учащало 20 дітей. Того дня по богослуженні п. Ф. Янішевський, член церковного комітету, запросив людей, що прибули на Службу Божу з дальших місцевин, до себе в гостину. Під кінець обіду промовив п. І. Равлик. Він підкреслив, що католицька Церква дбає про спасення людей, а одночасно старається піддержувати нашу культуру й мову між нашим молодим поколінням у Канаді й сердечно завзивав усіх, щоб присутні цінили й берегли цих скарбів за проводом Богом даних нам провідників. Крім цього заохотив усіх до жертв на пресу. Пожертвували по $1.00: І. Равлик, о. В. Гринишин, О. Борщовий, С. Зуб, А. Янішевська, М. Марусяк, Н. Журав, І. Сковородка, Р. Янішевський, А. Филипчук. На "Світло" призначено $5.50. (П-й).

ОТТАВА, ОНТ. У неділю ввечері, 12 серпня, родина й приятелі молодих п-ва Петра й Ганни Середи зійшлися до місцевої читальні, щоб попрощати їх перед їхнім відїздом до Чак-Ривер. По перекусці, що її приготовили п-ні Рибак і п-ні Бринней, промовив о. В. Дрібненький і попрощав молоду пару від себе й парохії. Потім покликав за чергою до слова п-во Рибаків, батька й матір п-ні Середи. Вони в сердечних словах висказали свої почування й побажали своїм дітям Божого благословення: Черговим промовцем був п. І. Новосад, співредактор "Будучности Нації". Він прощав п-ва Середів в імені місцевого відділу У. К. Ю., де п-ні Середа перед своїм вінчанням працювала як писарка. По своїм слові п. Новосад заохотив присутніх до жертв на українську католицьку пресу, з чого прийшло $5.75 на "Світло". По промовах присутні продовжали веселу й приємну гутірку.

П. інженір Петро Середа походить із Саскачевану. Він є братом відомого в Алберті лікаря Др. М. Середи.

МОНДЕР, АЛТА. Несподіванка. Рідня й приятелі п. І. Слотка, зїхались дня 12 серпня до його дому й звеселили його й його родину приятельською несподіванкою. При гарній забаві згадали католицьку пресу й склали на руки п. М. Маньовського $2.25 на "Світло."

Весела гостина. Дня 19 серпня відбулась весела гостина в домі п. С. Вінцентовича. Сусіди й кревні зібрались спільно в його домі на несподіванку, зложили йому сердечні побажання, а при тій нагоді п. М. Маньовський, приятель доброї преси, зібрав $4.85 на "Світло" й "Укр. Вісти."

МЕНВИЛ, АЛТА. Гарне вінчання. Наша нова українська парохія Пресв. Евхаристії в Менвил завначила дня 5 серпня в своїй історії перше вінчання. Того дня звінчав Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., у місцевій католицькій церкві п. Франка Шалагана й п-ну Стефанію Бялош. На це вінчання прибуло багато людей різних народностей, бо молода пара й їхні родичі є в окрузі загально відомі й люблені. Крім українського богослуження, англійські парохіяни звеличали вінчання молодої пари своїми співами й грою на пяні. Духовна наука того дня була про подружжя, як Божу установу й св. Тайну, та про вірне захований церковного закону й нашої славної української традиції, щоб наші подружжя були завжди християнськими подружжями, українські родини були основані на правдивім церковним шлюбі, а всі наші діти були правдиво шлюбні діти.

Після вінчання відбувся в домі родичів П-ні Молодої багатий весільний бенкет, що в ньому взяло участь велике число запрошених гостей.

Ми надіємось, що молоді п-во Шалагани житимуть щасливо й матимуть ласку в Бога й людей.

НОВИНКИ

— У вівторок, дня 14 серпня, Нїпон піддався аліянтам, а з цим закінчилась друга світова війна. Нїпонський цісар Гірогіто залишиться на троні й буде володіти нїпонцями за приказами аліянтів. Другу світову війну розпочав Гітлер 1 вересня 1939 року нападом на Польщу. Америка була в війні від нападу нїпонців на Перл Гарбер, 7 грудня 1941 р. З китайцями почали нїпонці битись 1937 року, хоч частинна боротьба була між ними від 1931 року, коли Нїпон зайняв Манджурію. Британія пішла до війни 3 вересня, 1939. Росія була в війні під нападу Гітлера на Росію 1941 року. Перша світова війна розпочалась 28 липня, 1914 року, а скінчилась 11 листоп. 1918 р.

В першій світовій війні згинуло 8 і пів мільйона людей; усіх страт було понад 37 мільйонів. Тепер усіх жертв буде коло 55 мільйонів, із чого до закінчення війни в самій Европі було вбитих коло 8 мільйонів.

Довідуємось що для врятування свого життя наші скитальці в Німеччині зорганізували були "Український Табор Збігців" у місті Унтерліс, де перше була фабрика муніції й де працювало кілька тисяч чужинців. Головою управи є агроном І. Прегар із Буковини, заступником — Р. Борис зо Львова, писарем — П. Ольшанський із Перемишля. Мають три будинки: для дівчат, хлопців і жонатих. Опісля створили табор "бездержавних людей" із самих українців. До трьох день було поверх 1,000 людей. Зїжджались возами, автами, двоколесниками, а найбільше пішки. До цього табору перенесено й той менший із Унтерліс. Провідником українців є інж. Дроздовський із Волині. Командантом є англійський отаман. На взірець цього табору будуть організувати інщі. У Швайцарії діє "Український Червоний Хрест", зорганізований іще за часів української самостійної республіки. Централею для нього в британській полосі є місто Гановер. Управа УЧХ висилає організаторів по провінціях. Один із організаторів є п. І. Шкурлей, що їздить по селах, відшукує громади наших людей і організує їх..

— Комуністи не можуть забути цього ген. Франкові, що він під час домашньої війни розбив їхній наступ в Еспанії й тепер стараються всіми силами вести проти цього еспанського героя боротьбу новими оскарженнями, що він хоче відновити монархію, замість завести в краю комунізм під покришкою демократії, та що він дає релігійну волю всім віроісповіданням із цим, що католицька релігія буде державна. Найсумніше в цій справі те, що проти Франка виступають такі люди, що в себе не домагаються повалення британської монархії, або розділу англиканської церкви від держави. Вони не гніваються на шведів, норведів і данців за те, що вони мають своїх королів та що лютеранське віроісповідання стоїть у тісній злуці з державою так, як це Франко хоче мати в Еспанії щодо своєї держави й католицької релігії. Ті, що виступають проти Франка, не бачать ніякого зла ніде інде, тільки в Еспанії й Франка. Причина цього така, що вони дивляться на Франка через червоні окуляри. А ці окуляри такі фальшиві, що коли Франко, цей великий еспанський герой обороняв еспанську націю перед безбожними революціонерами, що за опікою комуністів палили церкви, вбивали священиків, сестер, побожних еспанців і ввесь край затопили в морі крові, то більшовики й їхні прислужники називали Франка — ворохобником, а найгірших ворохобників і заколотників — лоялістами. І тепер, за їхньою пропагандою, того Франка, що недопустив комунізму до влади в Еспанії, на потсдамській конференції не допустили до товариства "Обєднаних Націй!" Чи це справедливо? Як більшість еспанців бажає привернення монархії, то чому вони не могли б мати її? Чи ми не заявляємо, що демократія, це політичний лад згідний із волею більшости? А як більшість еспанців католики, то чому їхня релігія не мала б мати в державі першости, як вони собі цього бажають? Чому сусіди Еспанії мали б бути немилосерними диктаторами для неї і для Франка, що поправді через свою невтральність під час війни поміг аліянтам задержати Гібральтар і Середземне море?

— В Лондоні було недавно засідання Комітету Організації Союзних Держав для допомоги й відбудови знищених країв Европи. Представники Росії, Югославії, Польщі й Чехословаччини запротестували проти допомоги тієї організації тим людям, що скитаються по Европі й не хочуть вертатись під совітську владу. Однак 24 держави голосували, щоб ЮНРРА далі помагала нещасним скитальцям. Комуністи хотіли б конечне дістати скитальців у свої руки.

— Американський часописець Скрипс-Говард є тієї думки, що в Потсдамі зробили фальшивий крок, що четверти ну Німеччини признали Польщі. Це не згідне з демократичними засадами ЗДА й не є дорогою до мира, але до будучих воєн. Через це Німеччина мабуть не зможе вигодувати себе так, як перше Австрія. Це зашкодить і самій Польщі, бо вона не зможе сама вдержати її в своїй займанщині, а це віддасть її в постійну залежність від Росії. Німеччина й перше не могла легко виживити себе, а як тепер утратить Шлеск і Східню Прусію, то це буде для неї втратою кошика з хлібом. Мільйони німців перенесуть на Захід. Це буде страшна подія в історії тих німців, що не почуваються вини ні за ведення війни.

— Польська пресова агенція КАП домагається, щоб з Польщі забралась червона армія, бо інакше там не зможуть відбутись вільні вибори. Цього треба в кожнім краю, що тепер під совітською рукою. Доки більшовики не заберуться з зайнятих країв до Росії, доти ні в однім краю не буде волі ні безпеки. А доки замість більшовицької Росії не повстане національна Росія, то і в Росії не буде волі ні вільного й щасливого життя навіть для московського народу.

— Французького славного Маршала Петена, героя з першої світової війни, засудили на смерть наче б то за зраду Франції. Де Гол замінив смерт ний присуд на досмертню вязницю.

— Айриші вислали з ЗДА каблеграму до нового британського премєра Етлі, щоб він усунув поділ Ейри на дві частини. "Ми домагаємось від нового уряду Праці в Англії, щоб негайно усунув неприродну границю між Північно-східньою Ірляндією й Ейрою. Скасування тієї границі, що її силою накинув айришському народові ваш попередник 1921 року, усуне поважну причину розколу між народом Великої Британії й Ейри й дасть змогу примінити засади Атлянтійського Чартеру в Північній Ірляндії."

Богослуження в Алберті

ВЕРЕСЕНЬ

2. Неділя
Менвил
Восток, св. Николая
Ледук
Просперіті
Ст. Павл

9. Неділя
Гилярд — місто
Карвел
Торгилд
Глендон

16. Неділя.
Лейк Белвю

23. Неділя
Менвил

ПРАВИЛЬНИК організації "Українське Католицьке Юнацтво" вже вийшов із друку. Цей правильник подає доклад но зложені правила, як вести організацію молоді. Правильник виданий в українській і англійській мові. Всі наші юнаки й дівчата повинні мати під рукою цей правильник. Замовлення посилається на адресу:

Miss A. Zuk,
Hafford, Sask.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Святіший** Отець Пій XII сказав на послуханні до директорів американської військової школи в Римі: "Спорт, якщо його добре розуміється, визначає розвиток всеї людини, бо в тому часі, коли видосконалює тіло, як знаряддя духа, робить одночасно того духа зручнішим знаряддям у шуканні і передаванні правд. Спорт помагає осягнути ту ціль, що їй повинні служити всі інші тобто службу Богові й Його прославу."

— **В листі** до Карла Флорі, голови славних "Суспільних Тижнів", що відбуваються щороку в Франції, Святіший Отець Пій XII висказав свою думку про це, що повоєнна відбудова світу буде загрожена великою небезпекою з боку безбожницьких і протихристіянських ідей та що добрі будівничі цього будування вийдуть із Католицької Суспільної Акції завдяки праці тих провідників, що борються за більшу суспільну справедливість. Папа був давно такого переконання, що після війни треба буде збудувати такий новий економічний і суспільний лад, що був би більш згідний із Божими законами й людською гідністю. В цім новім світовім ладі правдива рівність і християнські засади мусять іти в тісніших взаєминах, бо тільки вони є одинокою запорукою спасення, добробуту й мира для всіх... Люди виглядають радикальної поправи їхнього життевого рівня. З цього вижидання повстають нариси відбудови для працюючих кляс й ідеї про власність і підприйняття, що нераз бувають складені пристрасно, поквапно й неясно під науковим оглядом. Та їм треба станути віч-на-віч із правилами розуму й віри, що їх, згідно з її обовязком, має означити наука Церкви. Тільки таким чином людська особа, надто часто гноблена, зможе віднайти всю гідність у сповненні всіх своїх обовязків.

— **Ті**, що завзято противляться папі, повинні знати, що Винстон Чорчил, попередній премер Великої Британії й перший лорд адміраліції в Англії під час першої світової війни, признав, як це подає нюйорський "Інквайер", що впадок Росії по першій світовій війні, що закінчився комунізмом, і упадок Італії, що перейшла під владу фашизму, можна було здержати, якщо держави були б послухали 1917 року заклику папи Венедикта XV. Цей папа піддав тоді ці точки замирення, що їх опісля подав в основі президент Вилсон у своїх славних 14 точках. Папські точки відкинув французький премер Клемансо з упередження до папи. Через цього Клеманса папа не мав представників під час Версайської мирової конференції, а це зашкодило усій Европі, бо версайські рішення були зроблені в дусі ненависти й пімсти, що довело до другої світової війни. Чи дадуть теперішні керманичі світової політики спромогу папі повести мирову конференцію по лінії справедливости й любови?

— **Китайський** епископ Ю-Пін сказав із нагоди побуту в Лондоні, що "силу комуністів у Китаю подають пересадно. З усього китайського населення є їх коло 900,000. Та вони роблять великий шум. Однак вони не є безпосередньою загрозливою небезпекою."

Преосв. Ю-Пін старається про приспішення навернення Китаю. До того треба дуже багато фахових людей, що зайнялися б відбудовою й поступом краю. Зокрема Церква в Китаю. До того треба дуже нарів, скільки могла б дістати.

— **Австралійський** міністер торговлі, Ричард Кін, заборонив продавати в Австралії американську книжку "Форевер Ембер", додавши заввагу: "не можлива до читання й ніякий здобуток для всесвітньої літератури. Всемогутній не дав людям очей на це, щоб читати такі нісенітниці." Християнська релігія домагається, щоб ніколи не читати злих книжок ні часописів.

— **Три** німецькі католицькі військові духовники, що перебувають інтерновані аліянтами в однім монастирі, склали заяву, що нема надії, щоб нацисти могли вдержати між німецьким юнацтвом культ Гітлера, як мученика- героя. До цього отверезіння причинилась свідомість, що Гітлер продовжав непотрібно війну, коли вже всі військові начальники знали, що опір був непотрібний. Це так протверезило юнацтво, що Гітлер навіть у його очах став злочинцем. Тепер католики в Німеччині хотіли б якнайскоріше відчинити свої школи, щоб розпочати основне виховання молоді в християнськім дусі, а таким чином вилікувати її із затруїння нацистською пропагандою.

— **За нацистської** влади, в тому часі, коли американці мали для вояків одної дивізії 15 військових священиків, німці мали тільки одного священика на дві дивізії! Священиків не можна було призначувати на військових духовників без дозволу гестапо. В летунстві й відділах СС. не було зовсім священиків. Як котрий військовий священик згинув, не можна було призначити на його місце іншого. Під самим Сталінградом згинуло їх більше, ніж 10. Проте вояки стояли твердо в вірі й як де було для них заповіджене богослуження, то 80% їх приходило на відправу, а також приступало до св. причастя. Якщо обеднані держави бажають щиро переродити Німеччину, повинні негайно дати Католицькій Церкві змогу розвинути якнайживішу діяльність, бо тільки звідти прийде відродження й забезпека для будучого мира, а не від комуністів і релігійних лібералів.

— **Подають**, що як увязненим нацистам в Европі дали змогу користати з релігійної потіхи, то з 52 генералів і політиків ні один не просив священика, чи проповідника, ні не домагався постійної відправи богослуження. Ця вістка дуже сумна, бо засвідчає, що нацистські провідники не є в злуці з Богом і не дбають про свою душу.

— **Перед виїздом** на війну на Пацифіку прийшов у Шикаго до католицького офису Товариства для розширення віри американський вояк і передав урядуючому священикові своє завіщання, що ним, на випадок своєї смерти, записував на католицькі місії свою асекурацію на $10,000 й увесь свій маеток, що мав крім того. Зробив це з переконання, що "тільки Христові місіонарі можуть завести в світі тривкий мир."

— **В Шикаго** 200 сестер із 35 різних згромаджень, що приготовляються до ведення дитячих захоронок, провели шість тижнів в університеті св. Павла так, як малі діти: робили ляльки й бавились дитячими забавками. Було б добре, якщо більше українських дівчат вступало б до наших монастирів, щоб працювати опісля над вихованням українських дітей.

— **Російським** провідником співпраці православної церкви в ЗДА з комунізмом є митрополит Венямин. Однак правдива російська православна церква в Америці не є комуністична. Недавно відбувся собор в ЗДА тієї церкви й він відкинув співпрацю з патріярхом у Москві й Сталіном, що домагався для себе зложення присяги підданчости. Венямин заявив пресовому звітовикові, що "в Совітах границі не будуть відкриті для діяльности католицьких місіонарів, а всяка зміна в сучаснім положенні Католицької Церкви в Совітах залежатиме від попередньої зміни поведінки Ватикану в справі його політичної діяльности." Це говорить людина, що своєї митрополичої гідности вживає явно для ведення політичної діяльности в користь тоталітарної потуги. Зо слів Венямина виходить, що заки Католицька Церква зможе працювати в Росії, мусить перше прийняти комунізм! Та певно довго треба буде Сталінові ждати цього!

— **Організація** масонів є шкідлива для спасення людських душ і тому на основі заборони Католицької Церкви нікому не вільно до неї належати. Сьогодні навіть деякі протестантські церкви не дозволяють своїм однодумцям належати до масонерії. Церква тому осудила масонерію, бо вона домагається від своїх членів присяги щодо заховання масонських таємниць і послуху масонським приказам, має чисто натуралістичний характер і старається викинути науку релігії зо школи, а через те позбавити суспільність знання й цінення надприродної релігії; звичайно противиться християнській релігії.

— **Польські** вояки в ЗДА розпочали заходи, щоб по всій Америці люди молилися за Польщу, бо тут "в небезпеці не тільки Польща, але й християнство. Ми знаємо, що Марія вислухає нас і Христос знову переможе." Під більшовицькою владою мільйони українців; усі ми повинні молитись кожного дня зо щирого серця за їхне визволення.

— **Американець** Ричард Скендрет, член аліянтської комісії для відшкодувань, а одночасно й совітської торговельної агенції, заявив перед конференцією в Потсдемі, що повоєнним світом будуть головно володіти Росія й ЗДА; що не буде Німеччини, тільки провінції керовані "Чотирма", з життева стопа в них буде подібна до життя в карних таборах; чоловіків, що не будуть потрібні до одинокого існуючого там рільничого промислу, потягнуть до невільничих робіт, головно до Росії, та що тут не буде ніякого винятку для священиків і пасторів; що російська православна церква стане урядовою релігією в балтійських краях, Польщі, Східній Німеччині, Чехословаччині, Румунії, Болгарії, Мадярщині й Австрії, а католики будуть відрізані від усякої душпастирської злуки з Римом.

— **В Голяндії** переорганізувалась стара Католицька Державна Партія, що представляє більше, як третину всього голяндського населення.

— **Після** читаних Служб Божих відчитується по церквах навколішки особливу молитву. Перший раз завів цю молитву папа Лев XIII 1884 року. Папа Пій X додав згодом іще 3-кратне призивання Пресв. Ісусового Серця. Цю молитву проказується звичайно за навернення грішників, зріст і вивищення св. Церкви та за захорону християнської віри від ворогів. В 1930 році папа Пій XI зарядив, щоб ці молитви проказували в намірі тих християн, що є в Росії, щоб вони могли одержати волю визнавати свою св. віру. Як дуже треба такої молитви в цьому часі!

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

2. IX. 15 Н. по Сх. св. Д. Гл. 6. Єв. утр. 4. — 8. IX. Різдво Пресв. Богор. — 9. IX. 16 Н. по Сх. св. Д. Глас 7. Єв. утр. 5 — 19. IX. Воздвиження Ч. Х. Піст.

Старий стиль

2. IX. 10 Н. по Сх. св. Д. і Попразн. Усп. Гл. 1. Єв. утр. 10. — 9. IX. 11 Н. по Сх. св. Д. Глас 2. Єв. утр. 11. — 11. IX. Усікновення Чесн. Голови І. Хр. Цього дня піст. Служба переноситься на неділю.

ЖЕРТВИ

НА "СВІТЛО"

В 50-ліття подружжя Павла і Йосифи Ставничих, Гилярд, Алта. **$2.00.** На 25-ліття подружжя Василя і Марії Білик, Мондер. **$2.70.** Несподіванка у п-ва Бігунів, Лемонт, **$3.35.** На похороні Катерини Максимчук, Н. Київ, Алта. **$3.90.** З несподіванки в п. Василя Кота, Ту Гилс, Алта. **$4.55.** Збірка на закінчення Р. Школи в Кситуан, Алта. **$5.50.** На поминках Василя Матвіїва, Плейн Лейк, Алта. **$6.00.**

Щира подяка жертводавцям. — "Світло."

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT. Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

Рік VIII. Ч. 17. The Light, Mundare, Alberta, Canada. 15-го вересня, 1945.

СТАВАЙМО ВСІ ДО ОДНОДУШНОЇ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ!

ЗОРГАНІЗОВАНА УКРАЇНСЬКА ДОПОМОГА

Велике горе українського народу в Европі, а зокрема нужда українських скитальців, закликають усіх українців вільної Канади й Америки до надзвичайного зусилля, щоб негайно подати поміч нашим жертвам війни, що волять відразу згинути, ніж дістатись у більшовицькі руки, а далі зорганізувати сильний український здвиг для оборони й визволення всього українського народу з-під диктатури безбожницького більшовизму.

Щоб осягнути цю ціль, треба зробити конечно дві речі: 1) в кожній державі дійти до кращого порозуміння в українській суспільності й станути однодушно до праці за одним сильним українським краєвим комітетом, що був би всіма визнаний, шанований і вів би всю нашу велику національну акцію; 2) кожний краєвий комітет мав би за обовязок: за одним головним проводом рятувати українських скитальців українськими жертвами; впливати на уряди відносних держав, щоб рятували наш народ хлібом, одежею, заробітками, прийняттям на поселення до своїх країв, захороною від насильної висилки до більшовиків, а далі допомогою в визволенні всеї української нації й створенні незалежної української держави.

Ми взялись за це діло, але наші осяги дуже малі. Що в нас треба негайної зміни в вищезгаданих справах, то це дуже вимовно засвідчає 92. число нашої "Америки", де відносна стаття починається дуже сумними словами: "Треба нам, українцям у Злучених Державах Америки, з соромом признати, що як на багатьох інших полях, так і в царині допомогової акції для українських жертв воєнної завірюхи в Европі, канадські українці випередили нас та оставляють нас позаду..."

Якщо тепер, у час найгіршого горя українського народу, ми будемо лишатися "позаду", то ми можемо не тільки вкритись соромом, але на нас готово впасти осудження історії українського народу, що ми занапастили 5 до 12-ої велику народню справу. А хто буде винен?

Це певне, що ми аж тоді виявимо себе свідомою, зорганізованою суспільністю, гідною власної держави, як зробимо все можливе для нашого загального обеднання, порятунку наших жертв війни й визволення рідного українського народу.

За Моральну Досконалість

З християнської філософії життя

У кожнім народі є люди, що мають славне імя й тішаться великою пошаною своєї суспільности за свої наукові праці, мистецькі твори, політичні осяги, геройські діла.

Та справді великими й пошани гідними людьми є тільки ті, що визначаються — моральною досконалістю. Тому про цю досконалість повинні всі щиро старатись, а головно провідні люди й молодь.

Славний американський природник і державний муж, Венямин Френклин, такі полишив про це спомини зо свого життя:

"В 22 році життя я зробив сміливу й добру постанову прямувати до моральної досконалости. Я забажав перемогти все зло, що до нього потягав мене мій природний нахил, призвичаєння, чи товариство. А що я знав, а принаймні думав, що я знаю, що добре, а що зле, то я не бачив причини, чому то я не мав би одного робити, а другого вистерігатися. Та незабаром я переконався, що я постановив собі завдання багато трудніше, ніж я початково думав. Бо коли я всіма силами старався захоронити себе від одної помилки, я часто впадав у другу; призвичаєння брало гору над чуйністю й нахил бував деколи сильніший, ніж розум.

Вкінці я прийшов до висновку, що від упадку мене не захоронить саме переконання, але що треба мені бути чесним, що злі привички треба винищувати, а замість них набувати й закріплювати добрі, заки зможемо мати якусь надію на постійну й незмінну чесноту нашого поводження.

В тій цілі я списав собі цілий ряд різних чеснот. А що моїм наміром було набути вправу в усіх чих чеснотах, то я постановив не розпорошувати своєї уваги відразу на пробування всіх, але звернув її на одну, й аж тоді, як стану паном одної, переходити до другої, опісля до третьої й так далі доти, доки не набуду всіх.

Для щоденної перевірки я зробив малу книжечку, полініював кожну сторінку так, що мала сім піль, по одному на кожний день тижня. На початку тієї таблички я вмістив молитву, що в ній я просив у Бога помочі. Кожного вечора я записував свої помилки й упадки, при чому через увесь тиждень я за чергою звертав особливу увагу тільки на одну чесноту.

На своє велике здивування я переконався, що я мав багато більше хиб, ніж я собі уявляв; та я мав це вдовілля, що вони поволі зменшалися. Мені приходила часто покуса закинути таку перевірку самого себе; мені здавалося, що ця сумлінна досконалість, що я вимагав її від себе, є тільки якоюсь пустою забавкою в моральних речах. Та не зважавши на це, я не занедбував своєї практики, але вів її далі. І хоч, кажучи загально, я ніколи не осягнув тієї досконалости, що до неї я так жадібно прямував, то однак завдяки моїм зусиллям я був кращою й щасливішою людиною, ніж я був би без тієї практики... Спочатку я задумав здобути дванадцять чеснот, та з причини закиду, що я гордий, я додав іще покору.

Виявляю це для добра своїх нащадків, щоб знали, що їхній предок цій малій штуці, побіч Божого благословення, завдячував тривке щастя свого життя аж до 79 року."

Католицька Церква, через своїх священиків і католицьку пресу раз-у-раз заохочує всіх своїх людей і навчає їх, як мають старатись про здобуття християнської моральної досконалости. Хто охоче приймає цю науку, той буде певно досконалим християнином.

НАШІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Кожний українець у Канаді знає, що скінчилася страшна світова війна. А кожний свідомий українець відчуває це болізно, що ця війна закінчилася найстрашнішим у нашій історії поневоленням усього українського народу в Европі більшовицькою займанщиною.

Та чи видно, щоб ми, українці-католики, виявили з цеї причини розуміння лячного положення нашого народу й бажання помогти своїм братам і сестрам у старій батьківщині визволитись із жахливої неволі, а всім тим, що тікають у світ за-очі від більшовицької тиранії, подати негайну поміч?

Якщо ми, українці католики в Канаді, бажаємо виявити себе щирими українцями, ми мусимо зробити це через оживлену працю в наших організаціях. Братство Українців Католиків, Ліга Католицьких Жінок, Українське Католицьке Юнацтво, Запомогове Братство св. о. Николая — всі ці наші великі домініяльні організації повинні повести негайно таку організаційну працю, щоб по всіх місцевинах нашого ексархату, де живуть наші люди, заіснували відділи згаданих організацій, а всі побожні й свідомі українці, обеднані великою потребою рідного народу, станули в рядах цих організацій готові до молитви, праці й жертви для порятунку всіх голодуючих і визволення всіх поневолених українців.

Чи ми зробили вже цей організаційний здвиг до всіх місцевинах? Чи ми використовуємо кожну вільну днину на цю необхідну роботу по своїх католицьких організаціях?

Для врятування тисячів українських збігців і визволення мільйонів братів і сестер, що загибають від більшовицької тиранії, а одночасно для піднесення українського народу на вищий ступінь культури тут, на американськім континенті, ставаймо всі, старі й молоді, священики й світські люди до надзвичайної праці по всіх наших католицьких організаціях!

Христова релігія, наше українське походження, бажання великого розвитку, а зокрема надзвичайне національне горе кажуть нам усім: Ставайте в ряди!

НАШІ ДУШПАСТИРІ

В Йорктоні відбулись у днях 4-7 вересня річні духовні вправи й важливі наради духовенства за проводом наших Пресвященних Владик.

ЗА ПРОВОДОМ СВОГО СВЯЩЕНИКА

В тіні католицьких парохій

Історія українського поселення в Канаді й Злучених Державах Америки засвідчає, що головна й найкорисніша праця між нашим українським народом на американськім континенті відбувалась досі за проводом наших ревних душпастирів і парохій. Де був добрий священик і добре зорганізована парохія, там і релігійна й національна робота йшла успішно, згідно з засадами християнської моралі й історичними та актуальними потребами держави й нації. Де були добрі, сильні парохії, там наш народ вів чесне, релігійне життя, старанно виховував свою молодь, читав добру пресу, пильнував "Рідної школи", творив корисні освітні й запомогові організації, основував потрібні установи, а одночасно спомагав і старий край своїми великими жертвами так, що певно не було ні одної важливої справи, щоб у такій парохії її не порушили й не вирішили похвально.

Сумні картини

За те по тих місцевинах, де не було священиків і живих, діяльних парохій, народ стояв так під релігійним, як і національним оглядом дуже слабо; з роками ставав холодний, чужий для найдорожчих справ, або падав жертвою ворожих шкідливих нам сект і партій: Багато наших людей, полишених самим собі, навчились жити без шлюбу й хрищення, богослуження й сповіді, доброї преси й рідної організації, а такий стан чи міг причинитись до розвитку й добра нашого народу?

Та бували й такі місцевини, що там був священик і парохія, та нераз трудно було зробити велику роботу, бо там були такі українці, що творили незалежні групи й довгі роки шкодили священикам і парохіям своєю загумінковою кириною роботою, що приносила втрату й їм самим, і їхнім дітям, і місцевій українській громаді, а далі всій нашій суспільності.

Один фронт

Тепер, коли український народ знайшовсь у найгіршім положенні й загрожений та стривожений станув перед непевною будуччиною, треба всім українцям, громадянам вільних американських держав, застановитись глибоко над цією лячною дійсністю й створити негайно в кожній місцевині, де живуть наші люди, один обєднаний український фронт, що з напруженням усіх своїх духових сил і матеріяльних засобів повів би живу, зорганізовану працю для розвитку українського народу на американськім континенті, а зокрема станув би до однодушного здвигу для визволення українського народу з тиранської займанщини, що кривавою червоною рукою здушила в Европі стільки народів, а брехливою пропагандою здурила ввесь світ. Щобільше. Ми добрим сусідським серцем бажаємо великого національно-державного відродження не тільки своєму поневоленому й вигублюваному українському народові, але й московському, польському, чеському й кожному іншому, що йому дорогу до життя, волі й щастя загородив протинаціональний і протихристіянський комунізм.

Стійте в вірі!

Щоб успішно здійснити ці наші великі задуми, треба насамперед відкинути від себе, як найгіршу покусу, слабосилість і безхарактерність, усяку зневіру, хитання й якенебудь порозуміння з більшовиками та їм подібними ворогами християнства й українства. Не ганебна угода й бездільність, але невтомна праця й геройська непохитність та боротьба мають бути нашим "насущним хлібом", славною відзнакою всього українського народу на американськім континенті! Сповнивши гідно всі громадянські обовязки нової американської батьківщини так, як сповняли їх українські вояки на всіх аліянських фронтах, ми одночасно з великим гаслом: "За Христа й Україну!" ставаймо всі в зорганізовані ряди духових українських борців-визвольників, що аж до останнього удару свого серця, не так словами, як молитвою й працею, жертвою майна й життя заявляли б усім свідому, вільну й непереможну постанову — стояти в св. Христовій вірі й "серця кров і любов" жертвувати охоче, по-геройськи "за Україну, за її волю, за честь і славу, за народ!" І хоча б на всім американськім континенті остався тільки один свідомий українець, то ще має він високо держати над собою знак св. хреста й жовто-блакитний стяг та вести свій геройський бій за правду й волю.

За одним проводом

Другою конечною умовиною нашего однодушного обєднання є щира співпраця українців кожної місцевини з своїм душпастирем. Якщо всі українці в кожній місцевині стануть до щирої співпраці зо своїм місцевим душпастирем і як добрі члени парохії, підуть за його проводом у релігійних справах, це зродить між ними того потрібного нам духа одности, що поможе й у національних справах виступати одною лавою, як одна велика українська родина.

Ми знаємо, що є багато таких українців, що щиро працюють для добра українського народу, однак держаться здалека від священика й парохії. Вони, поправді, не мають "своєї" парохії й "свого" душпастиря, бо вони з ними щиро не співпрацюють. Це обєднанню не помагає.

Багато є також таких людей, що зовсім покинули правдиво Христову, Католицьку Церкву, й потворили собі свої людські, незалежні церкви. А що релігійне розєднання — найгірше розєднання, то через нього й у всіх інших справах годі дійти до доброго порозуміння й довіря, що без сумніву дуже шкодить нашій нації.

Тут стає ясним, що щире обєднання й спільна, щира праця можуть наступити тільки тоді, як усі українці обєднаються в кожній місцевині кругом одного українського католицького священика, що буде для кожного "нашим" правдивим душпастирем, що звичайно веде так релігійну, як і національну діяльність; таке обєднання принесло б певно всім українцям велику користь. А якщо при такій обнові й наш найвищий у кожній державі національний провід діяв би в щирім порозумінні з нашими українсько-католицькими епископатом, то ясно, що при такій співпраці ми стали б народом "одного серця й одної душі", а через це сильним і спосібним до великої праці й великих здобутків.

Таке обєднання всього українського народу в одній Церкві принесло б нам також і велику матеріяльну користь. Якщо ми мали б у кожній місцевині "одне стадо з одним пастирем", нам не треба було б оплачувати майже в кожній місцевині кількох таких самих українських установ, якнапр. церков, народніх домів, інститутів, часописів, дириґентів, учителів, священиків. Між нами була б одна віра й одна народність, а з тим спільна праця й жертва так на релігійні як і національні потреби — а все в згоді й любові, що було б нашим найбільшим добром.

Розуміється, що все те може статися тільки по добрій волі, на основі пізнання правдивости католицької віри та з великого бажання зробити все, що тільки можливе, для оборони й кращої долі всеї української нації.

Щасливий буде наш народ, як настане той час, що в кожній місцевині в Канаді й Америці, де живуть українці, всі наші люди працюватимуть за проводом свого ревного, українсько-католицького душпастиря!

Боже Слово

Біблія ового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Добровільне вбожество

Глава 19: 16-29

А ось приступив один і запитав Його: Добрий Учителю, що доброго мені робити, щоб осягнути вічне життя?" А Він відповів йому: "Чого питаєш Мене про те, що добре? Один є добрий, Бог. А коли хочеш доступити життя, бережи заповіді." Той запитав: "Які?" А Ісус відказав йому: "Не вбивай, не чужолож, не кради, не свідчи фальшиво; шануй батька й матір і люби свого ближнього, як себе самого." Юнак сказав Йому: "Все це я заховував ізмалку. Чого ж мені ще не стає?" Відказав йому Ісус: "Як хочеш бути досконалий, то йди, продай увесь свій маєток і роздай убогим та йди за Мною." А юнак, почувши ті слова, відійшов засумований, бо мав великі достатки.

ПОЯСНЕННЯ

Коли Спаситель опустив дім, що в ньому поблагословив дітей, прийшов якийсь багатий та знатний юнак, припав Йому до ніг і просив поуки про дорогу спасення. Ісус відповів юнакові, що дорога до спасення, це дорога св. заповідей; хто заховує їх, той певно ввійде в вічне життя. Юнак, що від наймолодших літ заховував усі заповіді, попросив науки про ще досконаліше життя. На те Спаситель порадив йому добровільне вбожество. Юнак, що мав привязання до багатств, не прийняв Христової заохоти до життя євангельських рад і відійшов невдоволений.

У розмові з багатим юнаком Спаситель обявляє свою небесну мудрість і розвагу, бо відповідає юнакові згідно з його бажанням і розумінням. Відповідь Ісуса є вичерпуюча й повна, що знову є обявленням Спасителевої щирости й доброти. Господь відноситься до юнака ласкаво, зеднює його Собі й підносить на дусі, а зажадавши жертви, відразу обіцює велику нагороду.

Та на жаль, щирі й сердечні слова Ісуса остали без успіху. Юнак, налякавшись жертви, вирікся прямування до досконалости, відійшов і мабуть не вернувся вже ніколи. Таким чином він утратив високе та гарне звання. Сталось це через те, що він мабуть керувався почуваннями і уявою, а не мав сили волі, рішучости та постійности в уживанні орудників спасення. Він був привязаний до б а г а т с т в, а позбутись піль, садків, винниць, домів, цеї дорогої спадщини по батьках вже було понад його сили. Бувши привязаним до сотворінь, забув про вповання на Бога, попав у сум, зневіру, розпуку. Відійшов від Христа, не прийнявши Його святої євангельської поради.

Ця подія є головно важлива цим, що в ній Спаситель, відповівши юнакові, поклав основи під два стани в своїй Церкві, під стан світський і монаший, та висказав, які є між ними різниці. Природа світського стану полягає на цім, щоб із любови до Бога заховувати Божі заповіді. І це є звичайна дорога до неба. Знову ж монаший стан полягає на більшій любові Бога, що має обявлятися захованням рад. Він не є приказаний, а полишений кожному до вільного вибогу.

Хто хоче вибрати собі монаший стан, цей годиться жити аж до смерти в убожестві,

чистоті й послусі так, як це практикується в монастирі.

Ціллю цих рад Ісуса Христа є подання людям способу дійти до християнської досконалости, а таким чином до особливішої служби Господу Богу та святому евангелію й визначного місця в небеснім царстві, що тут назване великим "скарбом." Остак Спаситель у небагатьох словах накреслив великий план монашого стану, що відірвав згодом безчисленні душі від безкорисного, нерозумного та небезпечного гонення за світом, а позискав для досконалости й неба. Тепер монаший стан дає Церкві мужніх робітників до місійних праць та повнення діл любови ближнього й здійснює та продовжує життя Ісуса на землі. Також і тут слова Спасителя стали посівом вічного життя.

Українському народові на американському континенті треба багато священиків, братів і сестер, що за проводом своїх рідних українських епископів, у кожну місцевину, де живуть наші люди — від Канади аж до Аргентини — занесли б святу науку Христової віри й практику християнського життя, а одночасно стали, по змозі, українцям провідниками у національній, а особливо освітньо-культурній праці. На це повинні звернути особливішу увагу так усі родичі, як і теперішні священики та народні провідники й у своїх промовах та статтях коли-не-коли вияснювали вагу й потребу священицького та духовного стану та кидали між народ, а головно між наше юнацтво, заклик, щоб так юнаки, як і дівчата охоче посвячувались духовному станові для Божої слави, спасення українського народу й свого власного щастя.

Хто з нашого юнацтва в Канаді й Америці хотів би вступити до монастиря й стати священиком василіянином, братом-монахом, або сестрою-слуебницею, нехай приїде навіть зараз до Мондеру.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Коли можуть парохіяни не прийняти до своєї парохії нового священика?

Католицькі парохіяни не повинні ніколи приймати до своєї парохії такого нового священика, що його не прислав їм наш законний епископський ординаріят. Такий священик, що прийшов би до парохії без епископського призначення, був би не парохом, але самозванцем, що його слухати було б гріхом.

Та як епископський ординаріят призначить для парохії священика, то ніколи парохіяни не можуть ставити опору, замикати церкву й недопускати призначеного душпастиря до парохії.

Хто перешкаджає епископом призначеному священикові перейняти свої обовязки в церкві й парохії, той є бунтівником, що тяжко грішить, дає людям згіршення й є гідний того, щоб його покарати церковною клятвою за спротив законній церковній владі. Тільки несвідомі й нечесні католики можуть противитись своєму епископові й парохові.

В Католицькій Церкві вже від самого Ісуса Христа існує така установа, що душпастирів для людей призначує вища церковна старшина, а не люди-парохіяни. Так робив Ісус Христос, так робили опісля апостоли й Христові Намісники, так роблять у всім світі усі католицькі епископи, бо такий є наш католицький закон... Як мене післав Отець, так я посилаю вас" — говорив сам Христос і призначив св. Петра на папу, а апостолів на епископів, душпастирів і місіонарів без попередньої наради з апостолами й людьми; цього звичаю держиться тепер уряд Католицької Церкви. При обсаді парохії новим священиком нема виборів, ні голосування, ні аґітації, тільки сердечне прийняття нового душпастиря, що його для спасення всіх парохіян призначила вища церковна влада. В Католицькій Церкві нема ні отаманів ні партизан, тільки лояльна й спокійна співпраця з законним церковним проводом. Цього треба нам також і в національних справах.

Якщо кожна людина має вільну волю, то як можуть католицькі священики силувати людей, щоб приймали всю науку Католицької Церкви?

Це правда, що кожна людина має від Бога вільну волю й може послухати католицьких священиків, або не слухати їх. Але й це правда, що хто хоче бути спасений, той мусить зовсім добровільно сповняти за свого життя на землі все те, що Христос установив для спасення душі, а що людям тільки переповідає від Христа й у Його імені Католицька Церква.

Це видно зо слів самого Ісуса Христа, що сказав виразно: "Ідіть і навчайте всі народи... навчаючи їх заховувати все те, що я заповідав вам". (Мат. 28: 19-20). Хто увірить і охриститься, буде спасений, а хто не ввірить, буде осуджений." (Мат. 16-16). — "Тому, хто нарушив би одну з цих найменших заповідей і так навчав би людей, той назветься найменший у царстві небеснім, а хто сповнить і навчить усе, той назветься великий у царстві небеснім." (Мат. 5:19). — Тож кожний, що слухає цих моїх слів і сповняє їх, подібний до розумного чоловіка, що збудував дім на камені... А всякий, хто слухає цих моїх слів, та не сповняє їх, подібний до нерозумного чоловіка, що збудував собі дім на піску..." (Мат. 7: 24-27). Тому й Сталін, і Трумен, і Гіроґіто й кожна людина в світі має конечне, для спасення своєї душі, вірити в Христа, сповняти докладно все те, що Він заповідав. Людина, щоправда, має вільну волю й як хоче, то [illegible] несповняти Христових приказів; та ніяка людина не зможе своєю вільною волею відкинути тієї кари, що її колись наложить на неї Христос за невірство й незаховання Його заповідей.

о. В. Шумей, Л.С.Б.

ФАТІМА

Надія Світа

При кінці 1918 року закінчилася перша світова війна. Тоді втихли гармати й скоростріли, а перемучені й поранені вояки подалися до своїх домів. На полях боїв осталися численні могили, під якими спочивали ті, що впали. Неодна мати заплакана за втраченим сином. Неодна вдова з тяжким серцем журилася, як вона вигодує своїх дітей.

Воєнні страхіття і втрати викликали в багатьох серцях бажання тривкого мира. По всім світі залунали засла: — "Таке вже більше не повториться! Вже більше війни не буде!"—

Коли повернувщі з боїв відбудовували свої господарства й заводили лад там, де були руїни, чільні мужі великих держав радили над тим, як завести мир у світі. По довгих нарадах підписано 28-го червня, 1919 версайський договір. З цими підписами мали закінчитися всі війни. Тут експерти так усе наладнали, що дальші міжнародні збройні конфлікти були виключені.

Однак провідники держав завелися, так як завівся ввесь світ. Мира не було, бо зараз по підписанні версайського договору зачалися приготування до ще більшої війни, що почалась в 1939 р.

Тепер уже й друга світова війна закінчилася. Затихли стріли, гудіння воєнних літаків і боїв на морях. Вже не падають роботи й атомічні бомби на залюднені місця. Вояки вертаються до своїх домів і світ поволі прибирає нормальний стан. Осталися, як сумні памятки, численні могили на полях боїв, де спочивають ті, що дали своє життя за батьківщину.

Як тепер буде? Чи можемо покладати надію на могутніх цього світу? Чи дадуть вони нам запоруку, що вже третьої світової війни не буде?

Мир і добробут не буде залежати від представників і провідників держав. Це ми знаємо з недавньої історії. Тільки тоді буде мир і добробут у світі, коли в людей буде сильна віра в Бога і найвищим законом життя будуть Його святі Заповіді. Коли б так не було, то можемо сподіватися ще чогось гіршого в будуччині.

Звідки ця наука? Чи може з конференцій у Квебеку, Вашинґтоні, Теґерані, Ялті чи Потсдамі? Хто це проголосив? Може якийсь популярний політик?

Ні. Це напімнення походить з маленького португальського села Фатіма, а висказала його Пречиста Діва Марія.

Півтора року перед закінченням першої світової війни, тобто 1917 року, Божа Мати зявилася трьом пастушкам за селом Фатіма. Тоді сказала таке: — Ця війна скінчиться, але як люди не перестануть ображати Бога, багато часу не мине, а точно в часі 2-го понтифікату, як зачнеться друга й страшніша війна. Коли побачите ніч освітлену незнаним світлом, знайте, що це знак, що його дає вам Бог, що покарання світа за проступки, війною, голодом і переслідуванням Церкви й св. Отця вже близько. —

Як Божа Мати предсказала, так сталось. У 1917 папою був Венедикт XV. а за понтифікату його наслідника Папи Пія XI зачалась друга світова війна.

Надія світа є Фатіма, де Божа Мати подала ліки для загоєння світових ран, що причиняють так багато нещастя.

Перша Поява

Було це 13 травня, 1917 р. За селом Фатіма, в Португалії, троє пастушків пильнували стада овець. Лукія мала 10 літ, Франко 9, а Якинта 7. Вони тільки-но скінчили перекуску, як із села понісся голос дзвона на "Ангел Господень." Як добрі католицькі діти вони на цей голос дзвона стали навколішки й спільно проказували вервицю, а по скінченні дальш бавилися. Аж нараз блиснуло. На небі не було ні хмарочки, однак вони кинулися до овець, щоб їх загнати додому й охоронити перед можливою бурею. Потім знову блиснуло з правого боку. Вони обернулися в той бік і з перестрашення стояли мов укопані. Над молодим дубом стояла, на хмарочці, пречидно гарна женщина, оточена надземною ясністю. Коли діти прийшли трохи до себе, пустились тікати, але Пані усміхнулась до них і промовила лагідно:

— Не бійтеся, я вам нічого злого не зроблю.

Тепер вони не могли відірвати від неї своїх очей. Її сніжно-біла одежа спадала в артистичних складках аж до ніг і була прикрашена двома золотими звіздами, одною на грудях, а другою при долішнім кінці довгого плаща. З її молодого й прегарного лиця била ясність, але також можна було завважати смуток. З ніжних рук, зложених при грудях долонями докупи, звисала вервиця з білих перлових зерняток і такого хрестика на білім ланцюжку. З голови спадав білий серпанок, обшитий золотом. Ціла її особа була обнята таким чудовим світлом, що діти були захоплені й непорушно стояли. Нарешті найстарша Лукія набрала відваги перервати мовчанку:

— Звідки ти прийшла? — спитала прегарну Паню.

— Я приходжу з неба — сказала Пані.

— І чогож ти сюди приходиш? — допитувалася Лукія.

— Бо я хочу, щоб ви, дітоньки, приходили на 13-го кожного місяця, в цій самій годині. В місяці жовтні я вам скажу, хто я та чого я хочу, щоб ви робили. —

Лукія почувалась тепер зовсім спокійною. Вона мала повне довіря до тієї Пані, що була така гарна й лагідна.

—Чи ти дійсно приходиш із неба? Чи я також піду до неба? — продовжала дівчинка.

— Так, ти підеш до неба.

— А Якинта —

— Якинта також піде до неба — відповіла Пані.

— А Франко —

Пані кинула поглядом на хлопчика і за хвилину промовила:

— Так, Франко також піде до неба, але він перше мусить проказати багато вервиць. —

— А ті два хлопчики, що вмерли минулого року? — так хотіла знати Лукія.

— Один вже є в небі, а другий іще в чистилищі.

Опісля Пані поставила одне питання:

— Чи ви хочете офірувати себе Богові, щоб стримати терпіння, що їх Він хоче віслати вам і так нагородити за гріхи, що ображають Його і випросити навернення для грішників?

З дитячою щирістю всі троє відповіли:

— Так, ми хочемо!

— Як так, то ви будете багато терпіти — сказала Пані, але Божа ласка дасть вас силу. Відтак ще додала:

— Мої дітоньки, далі проказуйте вервицю так, як ви тепер робили.

Це були її останні слова.

Поволі вона неначе перелетіла на схід і цей вид злився з соняшним світлом. (Д. б.).

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Сінчило явно зриває з митрополитом

Хоч взаємини між архимандритом Сінчилом і монахами монастиря св. Тройці були в нутрі монастиря зовсім перервані, проте монахи ще далі служили за пристоящих під час св. богослужень і Сінчило не переставав згадувати під час Служби Божої імени митрополита Потія.

На початку зими 1608 року, коли одного дня архимандрит відправляв Службу Божу в оточенні молодих василіян, архимандрит на "Великім Вході" не згадав імени митрополита. Це дуже здивувало діяконів і всіх клириків, однак вони далі співслужили з архимандритом аж до освячення; бо гадали, що така помилка сталась через розсіяння. Коли ж після освячення архимандрит другий раз не заспівав: "Во первих помяни, Господи, преосвященаго архієпіскопа нашего митрополита Кир Іпатія..." відступство Сінчили стало явне й безсумнівне. Побачивши цей певний доказ зради Сінчили, всі пристоящі відступили від вівтаря, відійшли до захристії й розібрались із святих риз, щоб не мати ніякої участи в бунті Сінчили. Сінчило мусів тепер сам кінчити відправу, тим більше збентежений, що він не сподівавсь стрінути таку рішучість у молодих василіян, що тільки-но недавно пізнали свої обовязки й були висвячені.

Це прилюдне згіршення Сінчили вирішило оконечно становище архимандрита Сінчили. Тепер він уже не міг скриватись із своїми задумами й усе почало приготовлятись до завзятої боротьби.

Загальна змова незединених

По шістьох місяцях тихих приготувань незединені в Вильні набрали переконання, що вони вже досить приготовані, щоб зробити рішальний наступ. Сінчило, ще більше запалений, ніж його спільники, невтомно агітував між міщанами, щоб намовити їх до участи в бунті. Він неперестав вмовляти в них, що митрополит хоче знищити грецький обряд, що Рутський має за завдання видати ОО. Ісусовцям монастир Пресв. Тройці й там, замість уставу св. Василія, завести устав св. Ігнатія. Основою до цих безосновних оскаржень послужили йому часті відвідини молодих василіян о. Фабрицієм й кількома іншими Ісусовцями. Сінчило розпускав сплетні, що завзяті вороги української Церкви відбували кожного дня в монастирі наради, що на них вони укладали плани знищення стародавного православя. Рутський тому не старався ще пильніше про віднову монастиря й не давав на це свого маєтку, бо він був у змові з ворогами православя. Він не натискав рішуче на те, щоб праця при відбудові йшла скоро вперед, бо хотів бути завжди готовий примістити тих латинських монахів, що мали зайняти монастир — говорив людям Сінчило. А люди без найменшого недовіря приймали до відома ці наклепи, що їм становище й повага архимандрита Сінчили надавали особливої віродостойности. Наслідок цього був такий, що на початку грудня 1608 року незединені здобули собі в місті загальну прихильність народу, а це закріпило заговірників в переконанні, що слушна хвиля до виступу вже надійшла.

Заговірники зібрались останній раз на нараду 10 грудня в хаті одного міщанина. Архимандрит і протоєрей проводили зібранням, що на ньому було багато священиків і світських членів Братства. Тої ночі вони вирішили зірвати явно духовні звязи з митрополитом, а опісля з зайнятими церквами й їхніми добрами підчинитись костянтинопольському патріярхові. Трудною справою було зайняття церкви Пресв. Тройці, одинокої що її берегло духовенство правдиво католицьке й незалежне від архимандрита й протоєрея. Напад схвалено на неділю, 15 грудня. Вранці, під час утрені незединені мали напасти на церкву Пресв. Тройці; в тім часі, коли Рутський в оточенні монахів вийде під час "Славословія" на середину церкви, архимандрит кинеться на нього з криком: "Забирайся звідси, еретику, ти не маєш тут що робити на цім місці!" На цей знак мають незединені кинутись на обновника зединених й усіх тих, що хотіли б боронити його; тоді Сінчило, позбувшись ворога, стане паном у монастирі. З боязни, щоб монахи не мались на осторозі, заговірники вирішили не зривати прилюдно з митрополитом аж по нападі. По такій нараді всі заговірники звязались присягою на св. евангелію, що витривають вірно в своїх задумах, а Сінчило, Вартоломей і інші священики, що вирішили відступити від Католицької Церкви, підписали відозву до всього духовенства київської митрополії з протестом проти зрадливих заходів Рутського й митрополита та з зазивом, щоб пішли за прикладом своїх братів у Вильні, що зірвали зо зрадниками й узяли в свої руки оборону українського обряду й Церкви.

Нова засідка на Йосафата

На зборах незединених говорили й про Йосафата. Заговірники надіялись іще, що їм удасться втягнути його до змови, а принаймні вплинуть на нього, щоб він держався осторонь боротьби аж до її кінця. Три з провідних міщан узяли на себе це завдання. Один із них запросив Святого до своєї хати наче для поладнання важливої справи. Йосафат прийшов із другим монахом, як це приписував устав обновленого Чину. Господареві дому вдалось відправити Йосафатового товариша, як невигідного свідка, а тоді з укриття вийшли ще два інші змовники й усі разом почали заходитись коло Йосафата, щоб приєднати його для своєї нечесної справи; вони почали вихвалювати його гарні прикмети, обіймати його приязно, підкреслювати його привязання до української Церкви й любов до грецького обряду, а вкінці, надіючись звести його своїми підхлібствами, стали виявляти йому свої задуми. "Настав слушний час; українська Церква буде скоро звільнена від своїх гонителів і ви могли б одним словом запевнити тріюмф. Усе духовенство вже готове; та йому бракує вас, а без вас воно не годне нічого вдіяти." Опісля вони кинулись навіть йому до ніг, щоб їх поцілувати. (З писань самовидця: Опис подій, що збулись у Вильні 1608 й 1609 року в справі української Церкви. Архів кн. Радзівіла).

Ця надзвичайна картина, така дуже небезпечна для Йосафатової покори й віри, надзвичайно збентежила його. Проте він відповів їм покірно, що він не є паном долі української Церкви; що Рутський має більше впливу на справи, ніж він. Змовники стали ще більше натискати. Вкінці, не мавши успіху в своїх намовах, вони стали сердиті й почали грозити Йосафатові. Один із них кинувсь навіть до дверей і став на порозі, щоб загородити Божому слузі відворот, а прочі два спіймали його й держали в руках.

Йосафат не дав залякати себе й сказав до тих людей; "Дайте мені час, щоб я надумався й порадився Бога, як це годиться зробити в такій важливій справі. Завтра я дам вам відповідь." Ці відверті слова зродили в серцях змовників трохи надії й вони вирішили пощадити ще Йосафата та при тім заповіли йому: "Якщо ви не злучитесь зараз із нами, виїдьте й не будьте в Вильні наступного тижня."

Неприсутність Божого слуги була довга; коли він вернувся до монастиря, застав Рутського дуже занепокоєного, як нараджувався зо своїми співбратьми, як би то поспішити Йосафатові на поміч. Від Йосафатового товариша довідалися, у котрім то домі перебуває Йосафат і оправдано лякались, щоб йому не сталась яка пригода. А він відповів: "Вертаюсь із пекла й я чув голос сатани, що намовляв мене до відступства від віри." Розуміється, що наступного дня Йосафат не вернувсь до змовників. Вони, побачивши, що він не приходить, знову запросили його до себе. Тоді Йосафат дав їм таку коротку й просту відповідь на письмі: "Я радився Бога так, як це я вам приобіцяв і Він, для вас, сказав мені оце: "Загадали задуми, що при них не зможуть устоятись" (Пс. 20:12); а для мене самого: "Олива грішника нехай не намастить моєї голови." (Пс. 140:5). Не рахуйте на мене." На цю відповідь змовники прислали нове запрошення, дуже настійчиве й повне погроз на випадок відмови. Йосафат на це вже навіть не відповідав. Кажуть, що як він у тому часі лежав у церкві хрестом і молився гаряче за навернення тих, що хотіли звести його, він почув ось такі слова, що їх проказав небесний голос: "Щаслива людина, що не пішла за радою безбожних". (Пс. 1. 1. — Суша: Історія життя св. Йосафата, сторона 14).

Невдачний напад на монастир

Ці спроби незединених звести Йосафата були першим знаком задуманого нападу на монастир. Рутський почав був уже пильнувати його, як несподівано одержав листа, що виявив усі плани незединених Один із католицьких посадників довідався про задуми незединених від свого слуги, що належав до партії заговірників. Посадник повідомив про заговір кількох своїх товаришів, подібно, як він, відданих добрій справі, й за обопільним порозумінням, вони повідомили про все заступника воєводи, Дмитра Карпа, що командував замковою залогою під неприсутність воєводи Миколи Радзівіла. Цей урядник зрозумів відразу вагу тієї справи й зараз післав післанця до свого начальника, щоб дістати від нього потрібні прикази.

Радзівіл, що був добрий католик, видав чимскоріше потрібні зарядження, щоб ударемнити заговір. Своїй залозі казав стояти в поготівлі під зброєю, а до посадників написав, щоб зарядили збірку міської сторожі, що мала діяти на випадок повстання мешканців Вильна; Рутського повідомив про змову й приобіцяв йому свою поміч; вкінці до Сінчили й Вартоломея вислав погрозу, що вони своїми головами відповідатимуть за життя й безпеку зединених монахів. Като-

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві!

15-го вересня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 17.

ПРИЇЖДЖАЙТЕ ДО МОНДЕРУ НА СЛУЖБУ БОГОВІ Й СВОЄМУ НАРОДОВІ!

"Так нехай світить ваше світло перед людьми, щоб бачили ваші добрі діла й прославляли вашого Отця, що на небі!" — Преп. о. А. Трух, ЧСВВ, духовний провідник новіціяту СС. Служебниць у Мондері, вручає символічні свічки Сестрам: Рафаїлі, Філимоні й Порфірії, що складають свої врочисті монаші обіти в церкві св. Петра й Павла. Свідками їхнього щастя є Преп. С. Йосафата, учителька новичок, і молоді кандидатки. — Згромадження СС. Служебниць уже понад 50 літ працює між українським народом, а зокрема між нашою молоддю в Канаді й ЗДА. І досі зробило багато добра. Хто з наших дівчат бажає вступити до СС. Служебниць, щоб разом із ними працювати для Божої слави й спасення українського народу, нехай приїде до Мондеру. Адреса:

St. Joseph's Convent, Mundare, Alberta, Canada.

Бл. п. Михайло Саврій із Мондеру. В цвіті молодости віддав своє життя за Канаду й справу аліянтів. Згинув в Европі під час боротьби літаків над океаном.

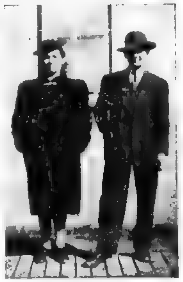

Наші лемонтські громадяни п. Іван Бігун із своєю дружиною.— Допис є в "Світлі".

Не Лякайтесь! .... Це Я з Вами!

— ЖАРТИ —

Трудно вгадати. — Поліціянт після випадку: Як ви бачили, що ця пані їде просто на вас, чому ви не вступились їй з дороги?— Візник: Я був би зараз вступився, якщо я був би міг угадати, в котрий бік вона зверне.

Не знав. — Поліціянт: Чи ви не чули, як я крикнув, щоб ви стали? — Візник: Я чув, але я не знав, що це ви; я думав, що це той чоловік, що я його вдарив автом.

Подружня розмова: — Жінка: Мій дорогий, мені здається, що тут у кімнаті пищить миш... — Чоловік: А чого ж ти хочеш від мене? Чи може маю встати й намовити її, щоб не пищала?

Щастя. — Доглядачка до молодого чоловіка: — Ви трохи спізнилися. Точно в другій годині ваша пані привела вам двох хлопчиків... Чоловік: Яке щастя, що я прийшов у другій; бо що б то було, як би я був прийшов у 12-ій?

УКРАЇНЦІ НА ПІВНІЧНО-АМЕРИКАНСЬКОМУ СУХОДОЛІ!!!

На небі нашого релігійного й народнього життя сонце вкрилось грізними, чорними хмарами смертельної небезпеки для всього, що нам святе і дороге... Як усе те скінчиться?.. Бог один знає, але одне є певне: ЦЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАС. Якщо в нас буде сила, сміліcть і витревалість, ми певно не пропадемо. Нам треба ВЕЛИКИХ ДУМОК. НАМ ТРЕБА МОГУТНЬОГО ГОЛОСУ, НАМ ТРЕБА НЕВМІРУЩОЇ СИЛИ САМОГО БОГА!

ТОМУ МИ В ЦЕЙ ГРІЗНИЙ МОМЕНТ КЛИЧЕМО: БЕРІТЬ, ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ЧИТАЙТЕ Й УСІМА СИЛАМИ ТА СПОСОБАМИ ПОШИРЮЙТЕ ПО НАШИХ ДОМАХ, РОДИНАХ, ІНСТИТУТАХ, УРЯДОВНЯХ, ДЕ ПРАЦЮЮТЬ НАШІ ЛЮДИ, "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"... Ця зброя певніша, ніж позви, гармати, бомбовики, людська злоба й ненависть. Кожне число "Голосу Спасителя", наладоване ЯСНІСТЮ, СИЛОЮ ТА ЕНЕРГІЄЮ, що нищить гадюку ЗНЕВІРИ в серці, ВХОПИТЬ СЕРЦЕ ДО НАДІЇ КРАЩОГО ЖИТТЯ та ДАСТЬ СИЛИ ВИДЕРЖАТИ СЕРЕД БУРІ, бо "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" це ВИСЛАННИК ВІЧНОЇ ПРАВДИ, НЕЗЛОМНОЇ СИЛИ САМОГО ІСУСА ХРИСТА!

ЩЕ РАЗ: БЕРІТЬ, ЧИТАЙТЕ, ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ Й ПОШИРЮЙТЕ "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" й знайдете розвязку, блиск правди й Божу силу.

Річна передплата всього тільки $1.00. Оказове число висилаємо даром. Пишіть на адресу:

The Reedemer's Voice, Catherine Street, Yorkton, Sask., Canada.

БАТЬКИ й ДІТИ

ПРИРОДНІ ЗАСОБИ ВИХОВАННЯ

Як успішно карати

Кара повинна вести до поправи, відводити від зла, спрямовувати до добра, передусім бути покутою. Але кара тільки тоді сповнить своє завдання й заважить на душі й життю дитини, коли є вже, або розбудиться відповідні передумови.

В першій мірі дитина повинна зрозуміти провину й жалувати за неї.

Зрозуміння — це свідомість вини. Коли нас старших насварять наші наставники, а ми не розуміємо, за що й не бачимо ніякої вини за собою, тоді відчуваємо нехіть, огірчення, що згодом стає явним бунтом. Те саме діється з дітьми. Вони часто не бачать вини там, де бачать її старші. Наприклад: хлопчина порядкуючи хату, не навмисне розбиває скляну посудину. Коли його гостро за це покараємо — ця кара не багато поможе. Бо дитина не винна. Шкоду зробив хлопчина не зо злої волі, тільки через неувагу.

Під цим оглядом сильно недомагають наші школи. Вимагають від 6—8 літніх дітей кількагодинної уваги й горе дитині, якщо не спроможеться на зусилля. В цій хвилині жде її кара. Та коли старшій людині важко добре вважати хоч би тільки одну годину, то щож тоді говорити про малого дітвака! Тому треба тим, що карають, насамперед зрозуміти вину на те, щоб це зрозуміння викликати в дитині. Це домагання треба перестерігати передусім тоді, коли дитина переступає Божі заповіди. "Бачиш, дорога дитинко, — кажемо тоді ти образила найлипшого батька, Господа Бога!" — Коли дитина не розуміє того, що завинила, тоді кара не придасться ні на що.

Отже карати дитину тільки тоді, коли вона передтим зрозуміє свою провину. Треба також звертати увагу на душевний стан дитини. При карі побіч зрозуміння провини повинна дитина відчувати ще й жаль за неї. Кара попереджена зрозумінням вини й жалем за те, що дитина образила доброго батька, дорогу маму вчителя, або виховницю — має основне значення для виховання. Та передівсім нехай жалує за те, що образила доброго Бога. Хто карає в злости, той дуже часто тільки мститься. Хто приготовляє дитину на кару, цей карає правильно. Тоді й фізична кара, поміркована очевидно, має своє значення.

Карання впертих дітей тілесними карами цілком не веде до цілі. Впертість це дуже складний стан у дитячій душі. Багато молодих хлопців і дівчат марно пропадають для батьківщини, Церкви й релігії тільки тому, що виховник занадто гостро й безоглядно покарав їх упертість і як непоправних відкинув. Небезпека такого карання впертости стає тим більша, коли виховниками є священики. Чимало молодих людей покинуло религію саме з тої причини. Впертість дітей треба поборювати іншими засобами, як кара. Тільки-но тоді, коли сокрушиться серце, коли змякне душа й стане готова до каяття й поправи, може мати успіх і кара.

На прийняття кари можна приготовити дитину спокійно й легко, завдаючи їй кілька питань, наприклад: "Скажи, дитино, чи твоє останне поведення було добре?? Зміркуй, чи можна так робити? Подумай, чи не образила ти Господа Бога? Чи не бачиш провини, якою ти заслужила на кару? Ти хочеш направити лихо — правда?" і т. д. Після таких слів діти певно не будуть проклинати вас за одержані кари, тільки скоріше будуть благословити, коли ви слушно їх покарали.

Українське Католицьке Юнацтво в Едмонтоні.
Між своїми молодими парохіянами стоїть Впр. о. Ігумен В. Каменецький, ЧСВВ., і Преп. о. М. Горішний, ЧСВВ., духовний провідник едмонтонської молоді.

Українські діти з Сестрами Василіянками в Берісco, в Аргентині. Там Сестри мають монастир і школу. В Аргентині є тисячі наших людей, а тільки 4 священики-василіяни Моліться, Дорогі Читачі, щоб Бог післав нашому народові в Аргентині багато нових ревних душпастирів!

ЖАРТИ

Розмова. Ілько: Тут є написано в часописі, що в Єгипті жінки носять кошики з овочами й квітками на своїх головах. — Панько: Це звичайна річ; наші жінки роблять це саме тут, тільки, що наливають це капелюхами

Вияснив. Івась: Чому ваша мала дитина так дуже плаче? Михась: Поправді, то воно так дуже не плаче; а впрочім, як би тобі випали всі зуби, вилізло все волосся й ослабли ноги так, як ти дитини, то й тобі не багато бракувало б до плачу

ЧИ ТИ БУДЕШ СЕСТРОЮ?

ПОКЛИК ДО УКРАЇНСЬКИХ ДІВЧАТ

Позір, Українські Дівчата! Сестри Місіонарки Покрова Матери Божої відчинили в Стемфорді, Коннектикат, в Злучених Державах, свій Новіціят і Дівочу Академію-Гайскул.

А) Новіціят є відчинений для тих ідейних дівчат, що бажали б зробити щось добре для Божої слави й добра нашого народу. До Сестер Місіонарок можуть вступати: учительки, офісові секретарки, шпитальні доглядачки й також усі інші дівчата, що ще не покінчили школи. Тут у монастирі будуть мати змогу скінчити гайскул, а навіть університет, як будуть спосібні. Дівчина-Кандидатка не має ніяких зобовязань супроти Згромадження, як би хотіла опустити монастир. Варта отже нашим українським дівчатам скористати з нагоди й приїхати до Сестер Місіонарок до Стемфору. Проситься писати по інформації на адресу:
Missionary Sisters, 111 West North St., Stamford, Connecticut, USA.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $0.25: М. Лозинський, Сенді Репідс, Алта. **По $0.50:** Домка Фірманюк, Вох, Алта. **По $1.00:** Юлія Лесик, Винипеґ, Ман. — К. Рибнік, Честер, Па. — А. Луців, Ню Брунсвик, Н. Й.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

П-во Молоді, Степан і Ольга Нагайовські з Гилярд, Алта., в дні свого вінчання, 17 липня, в Мондері. — Нехай Бог поблагословить Молоду Пару щасливим життям на многі літа!

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

ЗЇЗД У.К.Ю. В АЛБЕРТІ

Перший день. Після перерви. Коли скінчилась перерва, Преп. о. Б. Слобода, ЧСВВ., із Винипеґу, склав сердечний привіт і побажання албертійській молоді, що працює в УКЮ. Опісля з запалом виголосив промову про те, чому молодь повинна організуватись та чому тільки в організації "Українське Католицьке Юнацтво". На Католицьку Церкву й український народ іде ворожий наступ. Треба обеднання, спільної праці й жертви.

Дискусія. По сердечних оплесках і подяці о. Курили, що були для о. Боніфатія нагородою за його живе слово, відбулась дискусія. На просьбу о. Провідника представники висказували завваги про свої власні відділи, а саме: скільки членів? скільки вчащає на організаційні сходини? чи комітет має свої особні засідання? чи роблять підприємства? чи всі працюють? чи нема непорозумінь? чи нема небажаних членів? Із відповідей кожний представник мав змогу пізнати, як працює кожний відділ, що кожний відділ зробив, чого не зробив, які причини зневохоти й невдач Виявилось, що головною причиною всіх недотягнень було те, що члени не беруть точно участи в своїх організаційних сходинах і не працюють щиро зо своїм зарядом

Для оживлення організаційної праці по всіх відділах УКЮ показалось конечним: заголошувати добре наступні збори, а в потреб висилати письменні повідомлення, відбувати точно окремі сходини засідання заряду, виготовляти основну програму на загальні сходини членів, призначити різні обовязки різним членам під час підприємств, щоб не працювали завжди ті самі особи, сповняти точно призначену роботу, а в перешкоді повідомляти завчасу заряд, щоб призначив когось іншого

Вибір Провінціяльного Заряду УКЮ. Наради закінчено вибором нового Заряду. Заряд остав властиво цей самий. Із огляду однак на те, що деяким членам Заряду трудно прибувати кожний раз на засідання Заряду до Едмонтону, вибрана Номинаційна Комісія поробила потрібні зміни й подала доповнений список членів Заряду, що був прийнятий одноголосно. До Заряду належать: Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., духовний провідник і організатор; Й. Волянський - голова; М. Єлиняк - Г. Калявська, Л. Стеблик — заступниці голови; Н. Кузик — писарка; П. Старко — скарбник, С. Манчак, М. Панилик і В. Кучмак — провірники. Після вибору була спільна знимка. Представники солодко усміхались до апарату, а що це помогло, то було пізнати в попереднім числі "Світла."

На закінчення головної частини Зїзду о. Слобода відспівав із юнацтвом у церкві Молебень на честь Пресв. Христового Серця. В тому часі молодь приступала також до св. сповіди.

По богослуженні був у Народнім Домі спільний бенкет, де господарем був о. Слобода. Під час бенкету був привіт із "багатоліттям" для нашого церковного й державного проводу, а також зворушлива промова Преп. о. П. Боднара, ЧСВВ., професора василіянських студентів у Мондері, найстаршого нашого священика в Алберті. О. Боднар говорив про великі труднощі священиків у перших роках нашої душпастирської праці між українцями в Канаді. Між іншим о. Професор сказав: "Серце радіє, що те, про що бл. п. о. Крижановський і інші священики-піоніри тільки мріяли, теперішня молодь у своїй організації У.К.Ю. за проводом молодих отців проводить у діло... Я вже старий і мені вже треба вибиратися до гробу, але Ви, Дорога Молоде, жийте й працюйте ще довгі літа!" Юнацтву заспівали "многая літа." По бенкеті юнацтво мало ще гарну забаву. (Д. б.).

Стоять від ліва: Марійка Пожарнюк, Рожа Грабець, Сузанна Садовник, Марійка Куцій.

БОРЩІВ, АЛТА. Українська Вакаційна Школа за проводом Впр. о. Е. Білика, ЧСВВ. В Борщеві цього року всі діти мали прегарну нагоду скористати з рідної школи, що відбулася в кількох осередках і через довгий час. До гарного успіху вакаційної школи причинилося ще і це, що на зазив о. Пароха чотири місцеві студентки охоче зголосилися разом із ним працювати над духовним і народнім вихованням дітей у їхніх околицях

В Народнім Домі, коло церкви, відбувалася катехизація через три тижні. Вчили тут. п-на Рожа Грабець і п-на Марія Пожарнюк. Всіх дітей було тут 23, а з них 6 до першого св. причастя. На закінчення діти, за проводом своїх молодих учительок, уладили гарний концерт у Народнім Домі.

В школі "Мирослав" училось через два тижні 12 дітей. Вчила їх п-на Марійка Куцій.

У школі "Москов" вчилось 21 дитина. Менших учила п-на Сузанна Садовник і 5 з них приготовила до першого св. причастя. Старших дітей учив сам о. Парох. Наука тривала два тижні.

Опісля о. Парох відбув катехизацію ще в двох школах — Гомпін і Інленд. До першої школи вчащало через 2 тижні 26 дітей, а з них 5 приступило до св. причастя перший раз. В Інленд ходило до школи також через два тижні 22 дітей. Сечеро було до першого св. причастя.

Цьогорічна катехизація всюди кінчилась спільною сповіддю, Сл. Божою, св. причастям і гарною забавою для дітей. (П-й).

Замітка. Виховання українських дітей, це головна справа кожної парохії Як ця справа буде добре наладнана, все буде добре; якщо парохія не подбає про добре виховання дітей, усе інше мало причиниться до розвитку парохії.

Впр. о. Біликові можна скласти сердечні побажання за те, що так гарно використав вакації для духовної й освітньої праці між дітьми своєї парохії, а уладженням української вакаційної школи при помочі побожних студенток о. Білик дав добрий приклад до наслідування в кожній нашій більшій парохії. Приготовляймо всюди "молодих женців, щоб виходили на духовне живо!" — Редакція.

П-во Павло й Йосифа Ставничі з Гилярд, Алта., в дні золотого ювілею свого подружнього життя. — Редакція складає Дорогим Ювілятам сердечні побажання спокійної й щасливої старости. — Допис є в "Світлі".

Таких образців уживали американські католицькі вояки під час війни по своїх військових каплицях. Їх накалювала сестра-домініканка Марія з Юніон Сиռі, Н. Дж.

Company Keeping
IS IT A SIN?

By Miss Mary McGill

Take a Look at Yourselves

Turn the three-angle mirror on yourselves, girls, in the white light of God's merciful grace. See if the spiritual beacon does not reveal in searchingly accusing flashes that it has become a case of barter and sale. The man takes you to the movie, to dinner, to a dance, to a bridges party, or, for an automobile drive, and awindup dinner of chicken and the trimmings. But you owe him no liberties for this. You make yourself as attractive as possible, which is all right and the sensible thing for you to do — if you do it with a good intention; that is, if you it to be pleasing to your escort, to be a credit to his judgment in the selection of his friends, and to show that you respect both him and yourself by making yourself personally as innocently inviting as your means allow and nature has given you the power to legitimately let shine. You are not even expected to stop at this attempt to please by appearance, but you have every moral right to endeavor to be magnetically attractive in refined speach, by your womanly smile, by the virtuous light in your eyes, by the warmth of your pure heart, and by your general quiet, but gay manner— each girl according to her natural disposition, improved upon by character cultivation. Diversity pleases diversified natures. Some men like the girl quiet and a good listener; other men like the maiden to be vivacious and a good talker to fill in the embarrassing silences occasioned by their own inadequacy of expression. And so on. There is no accounting for tastes, otherwise there would be more dissatisfied husbands in the world; i. e., if they all wanted the same type of girl and felt alike on what constitutes a pleasing personality. Of course, they all do or should desire only a worthy girl for a wife.

From the Legitimate to the Sell-Out

If you will stick to your womanly last and be earnest Catholic girls, you will hold the grace of God, retain your self-respect, and enjoy the esteem of all good men. But more: you will make evil minds pause, dazzeled by the charity in your eyes, the modesty of your actions, and the maidenly reserve in your words. To refrain from the defilement of the good and to allay lust in the hearts of men steeped in sin, will ever constitute the greatest human victory that woman can win over man. She then becomes close to the angel in appeal. And I want you to believe me, dear girls, when I tell you that is what every good man, and even evil man, find irresistibly charming in young womanhood. There is nothing so powerful as virtuous loveliness.. not gold, not riches, not physical beauty, not high positions— no, none of these entrances as does sinlessness. Sinful indulgence intoxicates and drugs. It is an opiate that kills the soul and harms the body. Self-controll— purity exalts the soul at the same time it preserves it from defilement. A clean heart is a happy heart This happiness reflects in the clear, open eye, gives lightness to the step, buoyancy to the disposition, and a luminosity to the face. Girls, charity imparts a pecular beauty to the countenance. It produces a loveliness of soul that refuses to be cloaked, which in the reason why its radiance ligths the human form with beauty entirely distinct from mere natural perfection of feature and grace of body.

To be continued.

Молоді п-во Лев і Володимира Адамик із Монтреалу в дні свого вінчання. В своїй пошлюбній подорожі п-во Адамики відвідали Мондер, а також Виховний Інститут св. Йосафата в Едмонтоні, де на руки Впр. о. С. Курили, ЧСВВ., зложили в дарі $50.00. — Це гарний приклад для нашої молоді. — Редакція пересилає Дорогим п-ву Левкові і Влодзі сердечний привіт і побажання великого Божого благословення в подружнім житті. Многая літа!

Joseph The Provider

Asenath borne him two sons.

Young Pharaoh called Joseph his little uncle . . .

Joseph sold food for gold and silver . . .

IT WAS the year one of the fat kine and the full ears. The crops were good. But the second proved to be a veritable year of marvels, fertile past all expectation. The Nile had got very fine and large, fertilizing the fields so that Joseph's collection of one-fifth was joyfully given. Scores of bookkeepers jotted down the calculations.

Joseph was in the prime of life. Asenath, the maid, already had borne him two sons, Manasseh and Ephraim, in whom he took great delight. But though the name of his first born meant, "God has made me forget all my connections and my father's house," Joseph had not forgotten his father, Jacob, and the brothers who had sold him as a slave.

The friendship between Pharaoh, the frail descendant of the pyramid-builders, and Jacob's son g[illegible]w with the years into a warm and intimate bond. Young Pharaoh called Joseph his little uncle and when he embraced him slapped him on the back. For this god was an enthusiast for informality, and it was Joseph, who out of native reserve, kept the balance in their relations. The King often laughed at the formality which his friend preserved in the midst of their familiar intercourse.

For five whole years, the winds and the water preserved their best so that there was plenty ir Egypt. Without fail, Joseph's workers piled high the many huge bins which he had caused to be built throughout the land. Then gradually, the rising of the river fell off so that the fields were not fertilized. It failed once; that was a misfortune. It failed twice and that was ground for lamentation. It failed three times, there was blanching and wringing of hands. Now the day of reckoning was at hand. Crops were burned by the east wind, namely Khamsin, a scorching south-easter, and now Khamsin blew all summer long almost without cease. Often it was a tempest like an oven.

Only in Egypt was there bread; in the hand of the state, in the hand of Joseph, the superintendent of all that the heavens had given. Egyptians as well as strangers from afar traveled hither to get food from Pharaoh's land which now more correctly than ever was called the granary of the world.

To them that had, at prices he fixed, Joseph sold food for gold and silver. To the little lean-ribbed in the guttered alleys of the towns, he gave bread that they might not die . . .

Continued

лицькі посадники, зо свого боку, прибули до монастиря, щоб подати до відома зарядження воєводи й порозумітись щодо спільного діяння. Міщан, що пробували звести св. Йосафата, покликали до магістрату на допити; тієї ночі, що попереджала напад, коло монастиря поставили сторожу; міська сторожа стояла озброєна в поготівлі, а католицькі посадники чували в магістраті, готові на всякий випадок. В неділю, 15 грудня, як тільки почало свитати, коли дзвони з церкви Пресв. Тройці задзвонили на утреню, з замку військо замашерувало під монастир. Як це побачили незединені, зрозуміли, що їх замах не вдався, й вони із великим огірченням вернулись домому.

(Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

2. РОЗДІЛ

Одна вістка не однаково прийнята

Правда, але я подвійно спішився сьогодні до тебе. Так потребую спочинку, потіхи— а де ж маю шукати її, як не в домашнім щасті, коли все інше замкнене передо мною?

— Ой, не говори так, найдорожчий! Ніколи не сумнівайся, не піддавайся розпуці; що гірше коло тебе, то більшої треба тобі тугости.

Це правда. Боротьба зо злом у світі сто раз тяжча й сто раз більшої потребує відваги, ніж боротьба з варварами; перед ними ніколи мені не випав меч із руки — перед підлими дворянами й нікчемним цісарем випадає...

- Правда, ти був сьогодні на Палатині; щож там говорили? спитала зацікавлена Вірджінія.

- Не пригадуй мені цього, як хочеш, щоб я хоч на хвилинку припочав Щож можна говорити в тирана і з тираном? Кажу тобі, Вірджініє, що як би не присяга вірности, що її я зложив йому, як леґіонер, і якої ніколи не зломлю, я сьогодні був би вже далеко десь у пустині й там збирав би юнацтво, щоб визволити батьківщину з ярма цеї потвори! А вже зовсім певно я не двигав би невільничого уряду, що змушує мене показуватись на дворі й співдіяти з людьми, що їм інакше я не подав би навіть своєї руки. Наприклад цей Авреліян, мій товариш у консулстві...

Ой, це не добра людина! Це не товариш для тебе — перервала живо Вірджінія — не вводи його, Юлію, в наш дім.

- - Нерад би я, та хто знає, чи конечність не приневолить мене до цього. В громадянській справі, коли йде про здержання злого, розширення здорових засад і добро краю, треба часом наближатись і до голоти, саме тому, щоб їм перешкаджати в руїнництві. Та не бійся, Вірджініє, приязни між нами не буде до загину. Він мене вже сьогодні ненавидить так, як і його пан.

- - Якце? Думаєш, що Доміціян нерадий тобі? Я так не думаю, бо раз-у-раз дає тобі докази ласки — і тепер щонедавно затвердив народній вибір — займенував тебе консулем.

— Бо мусів --- бо народ надто любить мене, щоб йому було безпечно дразнити мене в цій хвилі. Проте він ніколи не забуде мені мого зайняття Британії. Заздрість має бистрі очі для доглянення вищости суперника й сильні руки до пімсти. Заждім тільки, а та пімста прийде — меч Дамокля висить надо мною.

— І ти, мій наймиліший, не боїшся його? — спиталась дружина напів тривожно, напів із подивом.

— Не боюся. Сто раз щасливіше лягти в обороні справедливости, ніж перемогти її. Та говорім про щось інше. — І потер рукою втомлене чоло. Скажи мені, наприклад, моя дорога, що ти співала, як я йшов сюди;... Дуже мене це вразило.

- Це... пісня зо Сходу, що її навчила мене Ріта -- відповіла Вірджінія й румянець виступив на її лиці.

- Так?.. Мелодія дуже гарна, але слова якісь надзвичайні.

- Чи ти чув її всю?

- - Ні, тільки початок і кінець Як би ми мали більше часу на це, то я просив би тебе, щоб ти повторила мені цю пісню. Але прийшло мені на думку, що я тобі маю передтим щось важливе сказати.

- Що це таке? Слухаю.

- Сьогодні вранці принесли мені вістку, що Ірина приїжджає в самі календи наступного місяця тобто завтра.

Вже? То надто скоро.

- - Так. Це навіть ті фаральні дні, що в них подорож не щаститься; та що вона вважає за звичай? Навпаки, завжди топче їх.

— Такий звичай, це забобон, мій Юлію — осмілилась висказати свою гадку Вірджінія.

Опісля звернула скоро розмову на що інше:

Знаєш? Сама не знаю чому, але я вже наперед відчуваю якийсь потяг до Ірини — певно завдяки твоїм оповіданням і тих, що її знали ще дитиною. Я вже стільки наслухалась про гарну дівчину, про її розум і рідкі прикмети, а опісля про зле виховання, що її звихнуло, що мене все те дуже зацікавило.

— І я також, признаюсь, рад би приглянутись їй ближче; бо недавно, як перед кількома місяцями я був у Греції, я такий був зайнятий важнішими справами, що, дійсно, я не мав на це ні одної вільної хвилі. Та дуже добре, що ти, Вірджініє, добре успособлена для сироти, що її нам Фабрикій якнайсердечніше поручає її в листах, то є надія, що будеш для неї справжньою приятелькою й опікункою. Її мати й моя були, як знаєш, сестрами.

— А з ким вона має тепер приїхати?

— З якоюсь Люкрецією, багатою й розумною дамою, що її краса так захопила старосту, а доброта таке зродила довіря, що віддав їй дочку в опіку на ввесь час побуту в Римі.

— Хто ж вона, ця Люкреція?

— Не знаю, бо її ніхто не знає ні в Атенах ні в окрузі. Черти лиця має східні, по-грецьки однак і по-латинськи говорить досконало, а про що спитати її, чи то з науки, чи мистецтва, відповідає з глибоким знанням речі. З її поведінки пізнати, що мусить бути з якогось високого роду.

- Я дитини незнаймій не віддала б.

— Чого ж хочеш? Фабрикій найчесніша людина, але слабої волі; головно після смерти жінки улюблена одиначка робить із ним, що хоче. Уперлася поїхати до Риму — батько, займенований проконсулем Асії, не міг поїхати з нею, а що не хотів пустити її самої, то скористав із того, що Люкреція зголосилась до послуг.

Ой, Юліє, які небезпеки ждуть молоду, багату й гарну дівчину, а без матері, тут у цім римськім світі, що його можна б сміло назвати зливом усіх злочинів! Як же ж нам треба чувати над нею, щоб не допустити ніякого злого впливу!

Певно, та на мою думку, якщо дівочка сама не зможе чи не схоче допильнувати себе, ніхто не допильнує її. Не лякайся однак щодо Ірини, вона вміє дати собі раду — вже кінчить шіснадцятий рік, при тім має небуденний розум і досить шляхетної гордости, щоб зберегти скарб родинної чесноти; остання з Фабриціїв не відродиться від своїх предків. — Однак мушу вже, моя дорога, попрощати тебе, бо завтра буде робучий день для мене: треба буде мені проголосити едикт проти християн.

Вірджінія відразу поблідла.

Юлію!... Що ти говориш?

- Що має відновитись переслідування тих людей, на приказ цісаря, а мені, як консулеві, припаде обовязок нераз судити їх... Чого ж ти, моя дорога, така перестрашена?

На обличчі й усій постатті Вірджінії відбилась справді страшна внутрішня боротьба. Коліна задрижали в неї, руки простягнула на хвилину до Юлія й дві великі сльози почали добуватись із очей, але нагло наче скаменіли між двома рясницями й просьба завмерла на устах

Що тобі, Вірджініє? Справді, не розумію твого зворушення.

- - Мій дорогий, ти не будеш переслідувати християн!— прошептала, вдивившись у нього ніжно й благально.

-- Навпаки, мушу, бо так наказує закон.

— Як це? І цього жорстокого права ти сам мав би бути виконником? Ти, шляхетний, що досі навіть у бою ніколи не сплямився жорстокістю, тепер пічнеш заправлятись до катівського ремесла? Вчитимешся знущатись над неміччю? Вбиватимеш безборонних! Ох, і з яким ти серцем опісля, як увечері вернешся додому, приймеш пестощі своєї дитини, ти, що на нього плакатиме стільки сиріт! Якже ж я сама приступлю до тебе, як із твоїх рук сплине кров порізаних? Ой, ні, Юліє, на все, що тобі святе, заклинаю тебе — не торкайся тієї кровожадної справи! — Зречись уряду, що змушує тебе до цього — втечи — не плям слави досі такої чистої, як не хочеш, щоб пізніші покоління проклинали твоє імя й історія подала його на вічну ганьбу. Змилосердись, не відновляй неронських часів, що на їх згадку здригається все, що живе — змилосердись над самим собою — над сином — над жінкою, бо як Аґриколя переміниться з героя в ката, то як я зможу ще шанувати його?

Зворушення опановувало щораз то більше молоду жінку, як говорила — тривога зникла з її голосу — слова сипались скоро й живо так, що здивований чоловік приглядавсь їй із подивом, хоч і з обуренням.

— Звідки ж це в Вірджінії такий запал в обороні людей, що їх навіть не знає? — спитав вкінці консул.

— Я промовляю в твоїй власній обороні, бо й так не забракне руки ні ножа до вбивства, хоч ти сам усунешся; а як уже мають бути переслідувані, то нехай принаймні не через тебе.

— Обовязок ніколи не плямить, Вірджініє, а уряд судді багатий у заслуги, хоч нераз тяжкий.

- - Ох, який же обовязок може колинебудь змушувати до катування невинних!

Аґриколі брови стягнулись докупи.

— Вони невинні? А хто ж тобі міг це колинебудь сказати? Тобі це розсуджувати? Тобі, жінці, що її ум неспосібний сягнути поза домашній поріг? Чи ти мала б боронити ворогів Риму тому, що дякувати небу, твоя чесна думка не може представити тобі тієї погані, що її християни допускаються в тіні ночі по своїх норах? Ні, я розумію й ціню твою відразу до проливу крови, але не йди далі. Ці нікчемні тонуть у зіпсутті, а зґанґренований член повинен бути відрізаний без милосердя від тіла республіки, і так уже хворого.

- - Найдорощий, позволь мені зробити одну завваґу. Ти робиш мені закид, що я не знаю християн, а однак бороню їх — а чи ти сам знаєш їх досить, щоб їх осуджувати? Чи ти мав хоч раз певний доказ, що те, в чім оскаржують їх, правдиве? Чи ти читав коли їхні твори? Зглибив їхню науку?

— Вірджініє — на всіх богів — я починаю вже тратити терпеливість! Чи ти не знаєш мене, чи може забуваєш ті важливі справи, що я ними обтяжений, що хочеш, щоб я сліпав над тими байками? А впрочім, зіпсовані, чи ні, на всякий випадок вони визнають релігію чужу Римові й цим самим вони вже є злочинцями...

— Юлію!...

— Перестань... відходжу. Од не тільки заповідаю тобі, що ні жіночі сльози ні просьби милих уст ніколи не зведуть мене зо шляху, що видається мені ясним і відповідним, -а

право краю таке дороге мені, що хоча б мій найліпший приятель, хоча б навіть ти сама виступила проти нього, я готов би, як другий Брутус, посвятити тебе на власних очах на вівтарі Роми.

Сказавши це, гнівно закинув полу своєї тоги поза рамя й вийшов. (Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ЕДМОНТОН, АЛТА. Кир Василій Ладика, ЧСВВ., благословить Виховний Інститут, БУК. ім. св. Йосафата. День 2 вересня був величним святом усіх свідомих українців провінції Алберти, бо того дня сповнились їхні бажання, щоб для своїх дітей-студентів мати в Едмонтоні свій рідний Виховний Інститут, для мешкання й виховання в католицькім, канадськім і українськім дусі.

На благословення Інституту зволив прибути сам наш Преосв. ексарх Кир Василій, а також 8 священників і коло 1,500 людей, головно з-поза Едмонтону, що з великим підйомом духа слухали Служби Божої й проповіді Їхнього Преосвященства. Духовна частина закінчилась урочистим благословенням Інституту.

Після богослуження був великий бенкет, що в ньому взяло участь коло 600 осіб, а також концертовий виступ мондерського хору й славної співацької "чвірки", що, за проводом о. Курили, своїми концертами по Алберті оснувала Інститут. У день того самого благословення Інституту свідомі гості щиро зложили знову на Інститут коло $1,500. Навіть француз, едмонтонський лікар, Др. Буланжи, дав $100.

Ми тут в Алберті щиро радіємо, що вже маємо цей свій гарний Виховний Інститут, цю нашу рідну високу школу нашої молодої українсько-католицької інтелігенції. Тільки жаль, що вже перед початком шкільного року зголосилось стільки студентів, що в Інституті не стало для всіх місця! Показалось, що Інститут треба чимскоріш розбудувати, а одночасно оснувати другий Інститут для дівчат-студенток, що ходять, як сироти, без рідної хати, де могли б мати всяку вигоду, опіку й найкраще виховання, згідно з нашими релігійними й національними ідеалами.

Редакція сердечно вітає з нагоди благословення Інституту Дорогого о. Ректора, Впр. о. С. Курилу, ЧСВВ, всіх студентів і жертводавців і бажає кожному зокрема великого Божого благословення в дальшім житті й праці, а всіх Читачів "Світла" сердечно просить вислати цими днями на руки о. ректора Курили свій щедрий дар на "Фонд Дівочого Інституту в Едмонтоні", щоб о. Ректор міг негайно закупити відповідний дім і оснувати "Дівочий Виховний Іститут Пресв. Діви Марії", щоб таким чином українці в Алберті могли мати всі потрібні установи, що роблять нас високоморальною, освіченою й культурною нацією.

Всі відділи УКЮ й жіночі організації просимо зосібна зробити на "Фонд Дівочого Інституту" гарне підприємство, а так, при Божій помочі й нашій спільній праці, стане в нашій дорогій Канаді нова наша станиця, де всі будуть учитися й виховуватися: служити вірно все життя "Богові й Батьківщині." Адреса Інституту:

Rev. S. Kurylo, OSBM.
8820-111 St. Edmonton, Alta

ГЛЕНДОН, АЛТА. На дорозі поступу. На запросини Впр. о Епіфанія Пащака, ЧСВВ., настоятеля місійної станиці в Ґлендоні, дня 27-го серпня виїхали з Мондеру: Впр о. В. Шевчук, ЧСВВ., ігумен нашої мондерської обителі, Преп. о. проф. П. Боднар, ЧСВВ., бр. Вартоломей Щерба, ЧСВВ., наш пильний світливець і я. Їхали ми на храмовий празник Успення Пресв. Богородиці й благословення нової парохіяльної резиденції.

Їхати до Ґлендону було мені приємно, бо наші люди з цеї округи здобули собі мою пошану своєю пильною парохіяльною працею. Перед шістьома роками ми оснували в Ґлендоні нову парохію Успення Пресв. Богородиці й закупили два акри землі під церкву й цвинтар, а до шість років наші ґлендонські парохіяни поставили нову церкву, збудували парохіяльний дім для священиків і докупили ще вісім акрів землі так, що як тільки викінчать церкву й резиденцію вони зможуть поставити ще гарний український католицький дім і виробити простору спортову площу для молоді й різних парохіяльних підприємств.

До Ґлендону ми приїхали в понеділок перед Успенням в 7 год. увечері. Коли зійшлось трохи людей, що приїжджають із довколишніх фармів, я відправив Литію й, промовив коротко до вірних, а о. Ігумен відспівав Суплікацію; о. Боднар увесь час невтомно сповідав старших і дітей, що тут у Ґлендоні горнуться до св. тайн.

Коли я по скінченні сповідей вернувся до резиденції, як тільки я вступив на поріг, раптом засвітилось електричне світло й понеслись гучні оплески! В середині було повно наших ґлендонських парохіян, що зібрались на привитання Отців, а головно на несподіванку для організатора своєї парохії. Коли я засів між ними й покушав свіжої паляниці промовив о. Пащак, як господар дому, а опісля став поклакати до слова п. Гарматюка, п. Ґродського, о. Ігумена, о. Боднара й мене. Ми розказали собі історію повстання парохії в Ґлендоні, парохіяни одержали заслужене слово признання за свою працю, всі дістали гучне "многая літа", а я ще й дарунок від парохіян, що вдячно згадують ті дні, коли ми були на спільній праці й основували в Ґлендоні парохію. Вже по опівночі ми розпрощались із тією думкою, щоб завтра приступити до св. причастя й узяти участь у всій урочистості.

В день Успення, після читаних Служб Божих і утрені, Впр. о Шевчук співав Службу Божу, а ми з о. Пащаком діяконували; крім цього я виголосив пропо від про те, що наші люди, як члени правдивої Христової Церкви, так повинні вести життя, щоб могли давати сусідам добрий приклад, у що треба вірити та як жити, щоб бути справжнім християнином. Після Служби Божої був обхід довкола церкви, а опісля Водосвяття під резиденцією й Благословення нового дому. Непевна зранку погода стала тепер дуже гарна так, що по посвятинах спільний бенкет, що його приготовили для гостей старанно наші трудолюбні ґлендонські жінки, відбувсь на дворі під резиденцією.

По обіді, на запрошення п. Гарматюка, заступника голови в парохіяльнім комітеті в Ґлендоні, я виголосив свою доповідь "Наші найближчі завдання": несення помочі українським жертвам війни, щире обєднання всіх українців до спільної праці в цей час найбільшого горя української нації, навчання дітей рідної мови, покликання до духовного стану й поширення ґлендонської парохіяльної господарки через будову конечно потрібної, так до релігійної, як і національної праці, власної залі.

Після мене промовляв іще п. С. Крук із Айрон Ривер, що заохотив до збірки на "Світло", й п. Томашевський, редактор "Фармерського Вісника", про потребу й користь фармерської організації.

Між цими промовами ми співали весело наші національні пісні. З огляду на те, що під вечір почало збиратись на бурю, ми перервали свою пообідню програму й перейшли до резиденції, де ще довго продовжалась наша товариська розмова зо старшими й молодою. Опісля пані запросили нас іще на перекуску і в год. 6.30 ми вирушили через Ст. Павл до Мондеру з цим переконанням, що наші побожні ґлендонські парохіяни щирі люди, люблять Католицьку Церкву й за проводом о. Пащака своєю спільною працею й поміччю довколишніх парохіян зробили Ґлендон нашим українсько-католицьким осередком великої місійної округи.

Добре буде згадати також, що за старанням о. Пащака була видана гарна книжечка п. з. Памятка з посвячення парохіяльної резиденції в Ґлендон', зо статтями, оглядом стану парохій ґлендонської округи, світлинами священників, що працювали в цій окрузі, й виказом жертводавців на булову резиденції.

Ця надзвичайна урочистіть у Ґлендоні була доказом, що віруючі люди, що щиро працюють зо своїм душпастирем, спільною працею можуть кожну околицю перемінити в просвічену й культурну місцевину та що першою й найсильнішою нашою твердинею в Канаді є наша св. Католицька Церква, що, при ній наш народ навіть у найдальших місцевинах організується й входить на шлях кращого розвитку й веде щораз кращу так релігійну, як і національну роботу. На це повинні звернути бачну увагу національні провідники й своїм впливом причинитись до цього, щоб у кожній нашій громаді всі українці щирим серцем піддержували Католицьку Церкву й однодушно працювали з місцевими нашими оо. парохами. Це дасть нам бажану одність, а в ній буде наша сила, що її нам так дуже треба в цей тривожний час.

Зокрема родичі повинні виховувати своїх дітей у цім дусі, щоб їхні сини й дочки охоче горнулись до духовного стану й збільшали число священиків, братів і сестер, що їх нам так багато треба до культурної праці між нашим народом.

Наш Мондер є саме цим місцем, де побожна українська молодь виховується на священиків, братів і сестер; хто отже має таких школярів, що могли б посвятитись на службу Богові й своєму народові, нехай вишле їх до нас до Мондеру.

А Дорогого о. Епіфанія й його ґлендонських парохіян нехай Бог поблагословить добрим здоровям і великим дорібком, щоб не тільки викінчили якнайскоріше церкву й резиденцію в середині, але щоб скоро запросили нас знову до Ґлендону на посвятини й відчинення великого народнього дому, де зможе відбуватись "Рідна Школа" дітей, організаційна праця товариств, проби хору, концерти й вистави, бенкети, базарі й усякі парохіяльні підприємства та де кожне, за нашим поетом Тарасом, зможе сказати: "В своїй хаті, своя правда!" — о. А. Трух.

МОНДЕР, Несподіванка. І в Мондері бувають деколи несподіванки. Наприклад 29 липня рідня, сусіди й гості з Едмонтону змовились і уладили несподіванку п-ву Евгенові й Ганні Перлик. Під час милої гостини привітав п-ва Перликів від усіх гостей п. Петро Лайбіда, що також обдарував їх гарним дарунком. Опісля п. В. Дмитрик піддав думку про збірку на пресу, чим зайнявся п. В. Ковтун. Щоб "Світло" гарно й ясно світило в кожній українській хаті, то присутні зложили на свіжу батерію $2.60. І певно всі бажали, щоб "Світло" гарно світило, а п-ву Перликам і жертводавцям, щоб ся щасливо жило. — Гість.

Весільна гостина. Дня 26 серпня зїхалися кревні, сусіди й численні гості до церкви св. Петра й Павла в Мондері, щоб своєю присутністю звеличати вінчання п. Миколи Лісового й п-ни Йосифи Філь. Молоду пару звінчав Впр. о. В. Шевчук, ЧСВВ., місцевий парох.

Під час шлюбної гостини в домі п. Молодого промовляв о. Парох і склав молодятам та їхнім родичам сердечні побажання, а гості заспівали "многая літа".

Два дні пізніше зїхалось іще більше гостей до дому родичів п-ні Молодої й дуже гарно забавлялись по вечері в місцевій залі "Поділля". А що ніччю темно вертатись додому, то гості бавились аж до ранку, поки сонечко не засвітило.

Наступної неділі був великий бенкет для родини, сусідів і кухарок. Була гарна забава. При обіді бабуня п-ні Молодої, п-ні Гевко гарно поблагословила Молодят і побажала їм здоровя, щастя й усякого найліпшого добра в подружнім житті. (П-й).

ЛАМОНТ, АЛТА. Несподіванка. В суботу ввечері, 4 серпня, сусідя й багато знайомих зійшлися до дому п-ва Бігунів, щоб зробити їм несподіванку з тієї нагоди, що вони доробилися й збудували собі гарний, великий дім, а також, щоб подякувати їм за їхню співпрацю в лемонтській парохії. На вечірок запросили впорядчики також Впр. о. В. Сороку, ЧСВВ., що був тоді в Лемонті.

Під час спільної гостини п. Хомляк склав п-ву Бігунам сердечні побажання, а присутні відспівали грімке "многоліття". Поважну промову виголосив опісля Впр. о. Сорока, а п. Д. Горпинюк, що започаткував вечірок, вручив п-ву Бігунам від усіх гарний дарунок, за що вони зложили свою сердечну подяку. Згодом, на поклик п. Хомляка, присутні зложили на руки п. В. Гульки $9.16 на "Світло" й "Укр. Вісти." Вечір пройшов серед милої гутірки й забави.

П-во Бігуни прибули до Канади 1929 року. Їхні три сини Юрій, Васиь і Володимир приїхали кораблем Етенія 1939 року, що був затоплений підводним човно. За Божою ласкою всі три брати врятувались по 24 годинах. — Редакція бажає п-ву Бігунам і їхнім дітям великого Божого благословення в праці й житті!

КОЛІНТОН, АЛТА. Прощання. Дня 5-го вересня родина й усі податковці, що належать до школи Ню Пайн Крік, зробили несподіванку для п-ва Олекси й Емілії Німко. Коло 9-ої години в вечері заповнили малу хату вчителя, що через десятки літ працював в їхній околиці. Майже всі поселенці переживали колись тяжкі часи разом із своїм учителем, тож тепер, коли він має перейти на інше місце, всім стало жаль, що така особа від них віджджає й вони громадно зійшлися подякувати йому за його труди та заразом побажати добрих успіхів на новому місці.

В імені зібраних О. Парох побажав п-ву Німкам Божого благословення й доброго успіху в провадженні школярів. П. Олекса Німко щиро працював і коло направи доріг, бо навіть був форманом від доріг і також при будові нової церкви, що недавно розпочали. З нагоди цеї несподіванки не забули й нашої доброї пресі. П. М. Адамкевич зайнявся збіркою, що принесла $6.35 на "Світло" й Укр. Вісти. (П-й).

ГИЛЯРД, АЛТА. Золотий ювілей. Широко відомі в нашій окрузі п-во Павло й Йосифа Ставничий святкували врочисто 50-літній ювілей свого вінчання. В дні ювілею відправилась у костелі благодарствення Служба Божа, що на ній була численна родина, а Ювіляти приступили до св. причастя. Опісля о. парох Пинсеняк поблагословив Ювілятів ювілейним благословенням, подав їм символічну палицю з хрестом, а також сказав ювілейну науку з побажанням, щоб ювіляти зложили Богові не тільки подяку, але й приречення вірної служби Господу Богу до кінця життя.

В домі Ювілятів відбувсь опісля величний бенкет, що в ньому взяли участь: 7 синів, 3 доньки, 42 внуки й 6 правнуків, а крім цього зяті, невістки, багато приятелів і сусідів. Під час обіду промовив найстарший син, що розказав свої споминн з дитячих літ, як родичі серед початкових трудів і невигід виховали 11 дітей, що з них кожне тепер не своєму становищі. Всі присутні зложили ювілятам сердечні побажання, щоб прожили ще між нами щасливо многі літа.

ТОРНДЕЙЛ, ОНТ. Христини. Дня 26 вересня, 1945, відбулись христини в п-ва Антона й Юлії Боровських. На ці христини своєї першої донечки Марії-Ганусі були запрошені гості з Лімінгтан, Лондон, Віндзор, Торонта й Ґримсбі. Христив о. ігумен Н. Когут, ЧСВВ з Ґримсбі. Хресними родичами були: п. Микола Андрейчук і п-ні Марія Паламар. По скінченій вечері були промови родичів, хресних батьків та присутніх гостей. Наприкінці п. В. Паламар заохотив всіх зложити жертви на пресфонд наших різних часописей. Жертви зложили: **По $5.00:** М. Люпаковський. **По $2.00:** А. Боровський. **По $1.00:** Мик. Деревляний, Д. Скробяк, Мик. Андрейчук, В. Паламар, Гринюк, Немісмен, Музика, Лиментух, Мик. Влащук, о. Н. Когут. Решта дрібніші датки. З того на "Світло" $8.00. —

ДЕЛФ, АЛТА. Річниця народин. З нагоди 28-ої річниці народин, наша молодь уладила в домі п-ва Миколи й Теклі Петрик гарну забаву на честь їхнього сина Петра Петрика. Всі члени родини — Андрій, Ганна, Михайло, Мирослав, Марія, Іван і Маргарета — є примірними й діяльними членами в парохії, а Марія учителює й є членкинею У.К.Ю. По забаві й перекусці п. Петро висказав свою радість з приводу так численного зібрання й подякував сердечно за дарунки. Опісля, на поклик п. Й. Фединяка, відбулася ще збірка на добру ціль. — Гість.

НОВИНКИ

— Про Львів подають вістку, що більшовики стараються зробити це місто західньою столицею УССР і централею економічного визиску Західньої України. Польська мова у Львові завмирає, бо більшість поляків вивезли вже за лінію Курзона. Церкви позаміняли на склади й фільмові театри, а молодих священиків забрали силою до червоної армії; інших вивезли, або працюють по фабриках.

— Молодий югославський король Петро відкинув уряд комуніста Тіто на цій основі, що "в Югославії приготовляється плебісцит насильними засобами й під терором особливої жандармерської організації." Король видав заяву до народу, що назначені ним урядники не додержали присяги, тому він позбавляє їх усякої влади. А тим часом Тіто сказав перед югославським конґресом, що королеві не дозволять вернутись до краю.

— Закінчення війни звільнило наші листи від военної цензури. Та нема найменшого знаку, що громадяни Росії, Фінляндії, Румунії, Болгарії й Мадярщини будуть також звільнені від поліційної опіки. Папа кілька разів домагався вільної передачі світових новинок. Як зможе світ довідатись, що наприклад в Румунії чи іншій державі відбулись вибори без обману й насилля, як усі пісті з-під більшовицької займанщини переходять через більшовицьку строгу цензуру?

— Політичні зорці подій у Ніпоні є тієї думки, що ще заки впали на ніпонські міста страшні атомової бомби й Росія виповіла ніпонцям війну, ніпонський уряд хилився до здачі, примушений сильним наступом американців, а головно страшним бомбардуванням з літаків, що спричиняло велике знищення ніпонських із дерева будованих і густо заселених міст. Перший крок до замирення Ніпону з аліянтами зробила ніпонська цариця, може за порадою самого цісаря Гірогіто.

— В ЗДА на сто новобранців було 40 процент неспосібних до військової служби. З дівчат, що третя була відкинена через слабе здоровя. Причина цього — брак лікарської опіки над дітьми, головно по фармах.

— Американські католики є тієї думки, що для спокійного повоєнного життя в ЗДА треба подбати про те, щоб якнайбільше родин господарило на своїх власних фармах. Промислові фарми, що їх управляють найняті робітники, а не фармері-власники, є під суспільним оглядом шкідливі, а щодо економічної видатности неневі. Це добра думка. Хто тільки з українців може, нехай із охотою нашим давнім звичаєм провадить свою власну господарку на фармах.

ЗБІРКА ОДІННЯ. В днях від 1-го до 20-го жовтня ц. р. по всій Канаді відбудеться збірка одіння для людей, що потерпіли в цій війні в европейських краях. Збіркою займеться організація "Кенедіян Юнайтед Елайд Реліф Фонд" з осідком в Оттаві, Онт., а обєднані в ній є організації для такого роду допомоги для Белгії, Франції, Росії, Люксембургу, Китаю, Чехословаччини, Греції, Голяндії, Норвегії, Польщі й Югославії.

Листом з дня 6-го липня ц. р. "Кенедіян Юнайтед Елайд Реліф Фонд" звернувся до Комітету Українців Канади з проханням про участь українців у Канаді в цій збірці. Провіривши всі можливості, Комітет Українців Канади рішив дати допомогу збірці з застереженням, що мільйони українців в Европі, особливо поза межами своєї батьківщини, одержать із цеї збірки свою частину. Про це повідомлено комітети й установи в Европі, щоб вони знали, від кого така поміч їм належиться.

Просимо отже усе українське громадянство в Канаді взяти активну участь в місцевих збіркових комітетах (де такі будуть), намітити план збірки між нашими людьми й у слід за цим дати всяку іншу допомогу до проведення збірки одіння, тимбільше, що в Канаді ця збірка, правдоподібно, буде вже остання.

Про вашу участь у місцевих збіркових комітетах просимо в свій час нас повідомити.

За Комітет Українців Канади
о. Др. В. Кушнір, голова.
Я. І. Арсенич, К. Р., секретар.

ПРОСЬБА. Дехто з наших Дорогих і Шановних Читачів уже знають, а іншим тепер оце подаємо до відома, що в Саскатуні, Саск., у домі Сестер Служебниць, поважне число українських католицьких дівчат-студенток університету або нормалу, щороку знаходять відповідне приміщення, дбайливу опіку й старанне католицьке виховання.

Щоб це корисне діло своє ще більш поширити й скріпити, Преподобні Сестри порішили ще цього року продати свою дотеперішню посілість, а набути нову, положену в близькому сусідстві саскатунських наукових закладів. Ця зміна буде дуже вигідна для згаданих довчат-студенток.

Виховання нашої католицької студіюючої жіночої молоді, це важлива справа.

Тимто Сестрам Служебницям, що цю справу так щиро беруть собі до серця, належиться від українського католицького загалу, як моральна, так і матеріяльна поміч. І редакція надіється, що знайдуться між нашими добрими, чесними українцями-католиками такі, що Сестрам Служебницям у Саскатуні схочуть у їх прегарному ділі по змозі допомогти й пішлють їм щедру лепту на адресу:

Rev. Sister Superior
317 Ave. E. N. Saskatoon Sask

Богослуження в Алберті

ВЕРЕСЕНЬ

16. Неділя.
Едмонтон — празник
Борщів
Гилярд — фарми
Редвей
Лейк Белвю

21. Різдво Б. М. (ст. ст.)
Інніcфрі, Б.М. — празник
Восток св. Михаїла
Редвотер — празник
Смокі Лейк, св. Онуфрія
Енґел Лейк — празник
Малой

23. Неділя
Новий Київ
Краків
Чипмен
Елдорена
Спеден
Мирнам
Елк Пойнт

27. Чесного Хреста (ст. ст.)
Іннісфрі, Ч.Х. — празник
Еґрімонт — празник
Дервент (Ханасики)
Зоря

30. Неділя
Менвил
Борщів
Плейн Лейк
Восток, св. Николая
Редвей
Смокі Лейк, св. Параскевії
Вилингдон
Еншав

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

16. IX. 17. Нед. по Сх. св. Д. Гл. 8. Єв. утр. 6. — 23. IX. 18 Нед. по Сх. св. Д. Глас 1. Єв. утр. 7. — 30. IX. 19 Неділя по Сх. св. Духа і св. Івана Богослова. Гл. 2. і св. Ів. Богосл. Єв. утр. 8.

Старий стиль

16. IX. 12 нед. по Сх. св. Д. і Усікновення. Гл. 3. і св. Ів. Христителя. Єв. утр. 1. — 21. IX. Різдво Пресв. Бог. — 23. IX. 13 неділя по Сх. св. Д. Перед Воздвиженням і Попр. Різдва Б. М. Гл. 4. Єв. утр. 2. — 27. IX. Воздвиження (піст). — 30. IX. 14 неділя по Сх. св. Д. і Нед. по Воздвиженні. Попразн. Ч. Хреста. Глас 5. Єв. утр. 3.

НОВІ СЛУЖЕБНИКИ

ОО. Василіяни видали нові гарні **Служебники до відправи Служби Божої.** Ціна — $59 і $69. В справі замовлень просимо писати на адресу:

Rev. P. Bodnar, OSBM.
Mundare, Alta., Canada.

ЖЕРТВИ

НА "СВІТЛО"

М. Максимюк, Теріен, Алта. — **$1.00.** На христинах у п. І. Лаби Молод., Ґримсбі Онт. — **$1.50.** Збірка в п. Петрика, Делф, Алта. — **$1.85.** З несподіванки для п-ні Онгуран, Веґревил — **$2.00.** З нагоди повороту з війни сина І. Лаби, Ґримсбі — **$2.37.** З весілля п-ва С. і О. Нагайовських, Гилярд п. Юліян Лесик, Винипеґ — **$3.00.** З весільної гостини в домі п. А. Філя, Мондер-Поділя — **$3.50.** З христин М. Боровської, Торндей, Онт. — **$8.00.** З похорону бл. п. П. Шевчук, Мондер — **$11.25.**

Щира подяка жертводавцям. — "Світло."

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **До американських** конгресменів, що були 27 серпня в Ватикані, сказав папа, що тепер, “коли затих воєнний гамір і повітря починають наповняти нотки мира, державні мужі мусять грати в сучаснім світі головну ролю, бо ще треба здобути неодну перемогу, заки світ зможе почувати себе певним у посіданні мира. Треба здобути перемогу над ненавистю, що так скоро родиться й зростає між націями, що стоять проти себе в кривавім зударі. Чи тепер ми маємо те почування, що не отруйне зростання вже здержане, вже завмирає?.. Треба далі здобувати перемогу над недовірям і цею шкідливою засадою, що “де сила, там право”, що в дійсності значить тільки, що слабші нації мають тільки такі права, як їхні могутні сусіди хочуть їм признати... А головно треба перемогти над самовистарчальною матеріяльною філософією, що полишає людину без ніякої основи, що на ній можна б збудувати такий справедливий лад, що був би чимось більше, ніж пустою примарою, піддержуваною силою.” Крім цього Святіший Отець запевнив конгресменів, що він молиться щодня за світських провідників, що мають у теперішніх часах таку велику відповідальність.

— **В своїй** промові до 6,000 робітниць сказав Святіший Отець Пій XII 7 серпня, що першим обовязком жінок є дім і родина. Щоб жінки могли сповнити цей свій головний обовязок, Христова Церква домагається для робітників “родинної плати”, щоб із неї могли спокійно виживити свою жінку й дітей без допомоги жіночої роботи поза домом. Католицька Церква, послушна Христовому законові, “веде лояльну боротьбу, щоб залевнити робітничій клясі такі певні й постійні умовини життя, як ними вже покористовуються інші кляси людей, а саме, щоб робітничий стан міг увійти й належати до суспільности з правами подібними до прав інших членів суспільности.”

— **Святіший** Отець сказав до представників 6 американських фільмових компаній, що подають світові вістки, що треба всіма силами берегти фільму від надуживання її до поширення неправди, бо “хоч апарат не говорить неправди, але може бути обернений на успішне знаряддя для викликання фальшивих вражень та до поширення зневіри, ворожнечі й ненависти.”

— **Папа** Пій XII звертався до урядів союзних держав, щоб вони не відсилали до Совітів тих українців і поляків, що не хочуть туди їхати. Святіший Отець висловив також жаль із цеї причини, що союзна влада розвязала українські допомогові організації, що були потворилися в містах Німеччини.

Преосв. Івана Бучка, що перебуває в колегії св. Йосафата в Римі, папа назначив апостольським візитатором тих українців, що живуть в Італії.

— **Мексиканські** католики святкуватимуть урочисто 50 літню річницю коронації Ґвадалюпської Божої Матері, святої покровительки Мексика. Під час урочистости бажають проголосити почесний титул Марії: “Престіл Премудрости в Америці”. Про це стараються католицькі мужчини.

— **Німецькі** католицькі епископи відбули в місті Фульді першу повоєнну велику нараду в справі релігійної обнови Німеччини. Головні точки конференції торкались перевиховання в християнськім дусі німецької молоді, католицьких шкіл, преси, допомоги. Американська й британська влада віднеслась до цеї наради німецького католицького епископату з пошаною, довірям і піддержкою. Це певне, що провідниками духового перерод ження німецького народу можуть бути такі її високоморальні й ідейні сини, як ті, що нараджувались у Фульді, а не американські професори, що декламують доповіді про демократію.

— **Подає** Католицька Польська Агенція, що польські вояки присягали досі “Богові, одному в Пресвятій Тройці”, а тепер польський комуністичний уряд у Варшаві казав Бога відкинути й присягати “польській землі й польскему народові.” Та комуністи Бога не скасують, а побожні поляки в Бога вірувати не перестануть.

— **Новий** президент республіки Перу, Др. Ріверо, заповів, що буде опікуватись Церквою й піддержувати християнське демократичне життя в Перу. Це муж народу, що справді з його вибору став головою уряду.

— **Кажуть**, що в ЗДА. є повна воля для всіх громадян. А тим часом американські протестанти противні тому, щоб уряд давав поміч католицьким приватним школам; католики мають платити звичайний податок на прилюдні некатолицькі школи, а крім цього ще на свої парохіяльні католицькі. Це значить, що католики в ЗДА є в протестантській неволі.

— **В Злучених** Державах оснувалась організація, що буде поборювати виступ розвідників і розвідок у фільмах. Це роблять тому, бо голивідські розвідники, що беруть величезні гроші, своїм злим прикладом дають згіршення в усім краю.

— **На Золотім** подружнім ювілею п-ва Манеґнів у Шарлотентавні, П. Е. Ай., було присутніх 5 синів-священиків; шостий син-священик уже покійний. Крім цього ювіляти мають іще пятеро інших дітей.

Було б добре, якщо українські родини мали б хоч по одному синові - священикові. Хто має сина школяра, нехай пішле його зараз до Мондеру, щоб вивчився на священика й працював над спасенням свого рідного народу.

— **В Вашінгтоні** відбулись збори 85-ьох краєвих організацій, що видали відозву до релігійних людей в ЗДА, щоб вплинути на американський уряд, щоб він вислав горем прибитим народам в Европі подостатком харчів і опалу.

— **Православна** церква в Сербії відділюється від держави, щоб відвернути небезпеку, що загрожує релігії в Югославії. Уряд задумує завести цивільні шлюби. Ходити до церкви людям не забороняють, але під час богослужень улаштують близько церкви різні збори. Діти можуть ходити на науку катехизму, як родичі й опікуни цього домагаються, та місцева безбожна влада нераз перешкаджає цьому.

Духовенство й релігійне життя в Югославії є під гострим доглядом комуністичної міліції. Тоталітарний, противний християнській моралі лад завели в Славонії, де більшість населення католицька. Увязнення в церкві стали звичайною річчю. В богослуженнях, вінчаннях і похоронах можуть брати участь тільки малі громадки людей. Карних таборів для увязнених є там аж одинадцять.

— **Католики** в ЗДА є противні військовому примусовому вишколовові в мирнім часі; мир треба забезпечувати через міжнародні організації забезпеки, що дали б змогу зменшити зброєння.

— **Американські** католики з Ново-Орлеанської епархії сильно запротестували проти урядового плану розподілу державного виховного фонду, що мав би бути призначений тільки для таких прилюдних шкіл, що є під прилюдним доглядом, а виключав би католицькі школи. Католики протестують, бо, як заявляє Митрополича Рада Товариств св. Імени, “таке покривдження католицьких шкіл” не є згідне з духом американської конституції. Дитина є не тільки твориво держави; ті, що дають йому прожиток і керують їхнім призначенням, мають право, злучене з високим обовязком, повчити кожну дитину й приготовити до додаткових обовязків. Діти таких батьків і опікунів, що посилають їх до приватних і парохіяльних шкіл, не повинні бути позбавлені через Конґрес участи, на рівні з іншими школярами держави, в спільнім фонді, що повстає з податків... Якщо такий закон буде ухвалений, то він “стане джерелом великої несправедливости не тільки супроти шкільних дітей, позбавлених користання з доброчинної підмоги, але також супроти їхніх родичів й усеї нації а це тому, бо такий, повний упередження, грабунок здержує чи іншим способом шкодить вихованню дітей на освічених добрих громадян.”

— **Славна** американська письменниця, Доротея Томсон, що вернулась недавно з Европи, питалася свого приятеля, що провів 20 місяців у таборі смерти в Мавтгавзен, хто найкраще поводився в таборі? бизнесмени? вчені? котра національність? котра політична партія? Її приятель довго, довго думав і нарешті відповів: “Священики”. Чому? каже Томсон: “Вони служать Творцеві, що перед ним одиноко має людина значення й вартість. Вони саме були ті, що знали, що людина має душу.”

НОВИНКИ

— **Дня 9** листопадня, 1943 на зборах у Білім Домі в Вашінгтоні, 44 держави створили ЮНРРА (Юнайтед Нейшенс Риліф енд Рігабилитейшен Адміністрейшен), що мала нести поміч потерпівшим від війни народам. Кожна держава союзна мала дати до каси цеї організації свою частину. ЗДА мали, напр., дати до ЮНРРА $1,350 мільйонів, а на жаль, ЗДА дали тільки $793 мільйонів, а інші держави процентово ще менше. Голова ЮНРРА, Герберт Лемен, висказав свій великий жаль, що держави не додержали слова щодо порятунку жертв війни в Европі. Совіти зажадали для себе від ЮНРРА $700 мільйонів допомоги, а в тому самому часі заповіли по різних зайнятих країнах будову театрів, а власникам обіцяли низько-процентові позички на будову, якщо 15% фільмів в їхніх театрах буде більшовицьких... Із цього виходить, що більшовики одною рукою братимуть допомогу, а другою даватимуть на пропаганду, замість бідним людям на хліб і одежу... А інші багаті народи будуть по ситім обіді читати вістки в пресі, як жертви війни будуть мучитись із голоду, холоду й страху перед примусовим видаленням до Совітів...

— **Хоч президент** Трумен заявив, що на нараді в Потсдамі не було ніяких таємних порозумінь, то однак нюйорський часопис “Гералд Трибюн” із 8 серпня подав вістку, що “в іншій потсдамській умові, що її не згадують в урядовім оголошенні, “Три Великі” одобрили вжиття Росією німецької невільничої праці до відбудови знищених совітських округів”.. На те Л. Струцо з Бруклина робить в “Америці” з 1 вересня заввагу, що такі цивілізовані краї, як Злучені Держави й Британія не повинні були плямити своеї чести дозволом на поворот до варварських звичаїв переселення населення й невільничих робіт. Ці потягнення вказують, що в Німеччині все є без забезпеки, перевірки й людяности. З точки зору моралі, цивілізації й міжнародньої політики це оплакання гідне, що Америка й Британія дали свою згоду на такі умовини.

— **“Чотири Великі”** погодились, що всі воєнні злочинці мають бути передані до судження міжнародньому трибуналові, а пресовики зможуть прислухатись до тих судів; проте одні більшовики досі нікого туди не післали ні навіть не сказали, кого вони арештували. Не виключене, що як світові пресові звітовики могли б одержати вільний доступ до Совітів, то може б довідались, що поарештовані більшовицьким “звичаєм” вже десь “пропали..”

“СВІТЛО” Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го жовтня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 18.

УКРАЇНСЬКІ РОДИЧІ, СКАЖІТЬ НАМ ЩИРО: ДЕ ВАШІ ДІТИ?

Хто гордий, той нещасливий...

З християнської філософії життя

Кожна людина в світі покликана до вічного щастя. І ті, що не мають де заробити грошей на життя, й ті, що не знають, що робити з грішми; і ті, що є володарями, й ті, що ніколи не мали в житті ніякого уряду; і ті, що дуже вчені, й ті, що неграмотні — всі покликані до вічного щастя в небі.

Щоб справді осягнути те щастя, треба конечне за свого життя на землі піддатись покірно Богові, бо тільки Божі слуги матимуть місце в небеснім царстві.

Та, на нашу біду, ми знаходимо в світі велику перешкоду в цім, щоб досконало підчинитись своєму Творцеві; цею перешкодою є гордість, що склонює людей, щоб вони вважали себе за щось більше, ніж вони є, щоб цінили себе більше, ніж вони варті, ніж треба, а це пересадне цінення себе самих робить людей надутими супроти ближніх, а далі й зухвалими супроти самого Бога так, що людина легковажить собі Бога, й Божого Намісника, й Божі заповіді й живе так, наче б Бога не було; а це скарбниці Божих ласк нікому не відчиняє...

Є такі малпи, що завжди і всюди шукають собі найвищих місць. У лісі вони спиняються на найвищі верхи дерев; у кімнаті, як їх зловлять, витягають на стіл крісла й вилазять на них, щоб опісля із найбільшою насолодою дивитись на все з гори. До цих звірят подібна горда людина, що в усіх умовинах життя думає тільки про те, щоб здобути для себе якнайвище становище в світі.

Чим же ж ти є, чоловіче, що думаєш, що тобі не треба ні Бога ні Божої ласки? Ти маєш Бога за ніщо, а себе за-щось? Ти маєш може прикмети тіла: силу, красу, а чи інші не мають того? Ти може маєш багатство, високе становище, а інші їх не мають? Ти може дуже розумний, учений і побожний, а більше таких нема?

А чим же ти в світі? Як далеко тебе знають? Скільки людей ти перевищуєш своїми добрими прикметами? А що ж твоя інтелігенція супроти тисячів правдиво великих людей у світі? Умреш, а за рік-два тільки горстка людей буде думати про тебе й памятати, де твій гріб, як часом заблукають, де трупішіють твої кости.

І ти, земний черваку, маєш сміливість надуватися й робити себе великим незалежним отаманом, що ні громади, ні всеї суспільности, ні Церкви ні самого Бога не хоче послухати ні признати над собою? Чим є твоє життя? Великою мізерією, нуждою, поганню, живучим болотом, що його припорошив сніг. Сидиш, як нуждар на купці сміття й думаєш що ти король. Всі природні сили й прикмети дані тобі при твоїм створенні, а те, що ти опісля придбав, головно твоя чеснота, твій характер, таке мізерне й опоганене тією неморальністю, що її може навіть добре люди не знають, бо ти ховаєшся від них. Чи ти знаєш, що ти є? Сім гріхів головних, а решта дрібними... А ти голову так згорда задираєш догори, наче б ти був сином бога-сонця, й зарозуміло визиваєш усіх: “Хто мені що зробить? Мені ніхто не до розказу!”

Хто хоче показати свій розум і здобути щастя, той покірно підчиняється авторитетові Бога, свого Небесного Отця, а також своїм родичам і церковному та національному проводові, що з Божої волі є нашою владою. Хто так робить, цей правдивий християнський філософ.

ДЕ ВАШІ ДІТИ?

Кожний батько й кожна мати покликані Богом до цього, щоб дали дітям життя, вигодували їх, а головно виховали на побожних християн, що мали б ласку в Бога й людей.

Хто з наших родичів бажає добре сповнити цей Богом наложений на них обовязок, мусить дуже пильнувати своїх дітей, щоб вони ніколи не були там, де їм бути не годиться, а завжди були там, де вони повинні бути. Чи ви, Дорогі Читачі, що маєте дітей, є добрими родичами?

Як парох заповість, що буде відбуватися українська школа, де будуть учити релігії, рідної мови й церковного та народнього співу, то кожний добрий українець-католик посилає туди своїх дітей, бо він розуміє це добре, що його діти мають конечне знати й любити католицьку релігію й українську мову, що її нам дав сам Бог. Дорогий Батьку-Неньо, нехай не буде тоді ніколи для тебе такого сорому, щоб Тебе мав питати о. парох: А де Ваші діти?

Як Ваша дитина має йти до школи, то пішліть її до такої школи, де будуть учити гарно читати й писати, а ще краще — любити Бога наді все, а вас і кожного ближнього, як себе. Пішліть дитину до такої школи, де не будуть виховувати вашої дитини ні на фашистів, ні на комуністів, ні на яких атеїстів, але на добрих українців, вірних канадійців, чи американців, і таких побожних християн-католиків, що будуть завжди служити “Богові й батьківщині”. Пізнати таку школу з цього, що там працюють наші отці, шкільні брати й сестри, чи інші католицькі вчителі. Чи там є й ваші діти?

Як Ваші діти мусять мешкати в місті, далеко від Вас, пішліть їх до школи до такого міста, де є наші отці, або сестри, що будуть пильнувати Ваших дітей і гарно виховувати їх у наших Виховних Інститутах. Ми писали недавно про ці наші Виховні Інститути; чи в них мешкають і Ваші діти?

Як у парохії є церковний хор, молодеча організація, то діти добрих родичів беруть у них живу, діяльну участь. За проводом о. пароха, за опікою добрих учителів і провідників наша молодь веде спільно гарну роботу. При цім наше юнацтво краще пізнається, полюбиться, а як кого з них Бог покличе до подружнього стану, то вони не шукають собі ні іншої нації, ні іншої церкви, тільки вибирають собі дружину з-поміж своїх знайомих, що з ними виросли й виховались при своїй церкві. І певно, що всі люблять таке юнацтво, що його можна завжди побачити в хорі, організації, а також у своїй церкві при вінчанні. А де Ваші діти? Чи й вони там?

Як у неділю й свято відправляється в церкві богослуження, то часто родичі сидять у церкві й моляться, співають Службу Божу, слухають набожно проповіді, а їхні діти сидять по автах, стоять на дорозі, або плентаються по місті. А де тоді сидять Ваші діти? Чи коло тих, що Бога не бояться й людей не стидаються? Як прийде неділя-свято, подивіться, Дорогі Родичі, де Ваші діти...

Як хочете справді бути добрими родичами своїх дітей, не пускайте їх ніколи в таке товариство ні до такої залі, де вони могли б зіпсуватися, втратити чистоту, або католицьку віру. Там нога Вашої дитини, доки вона при вас, не повинна станути. Свій до свого!

До духовної праці над спасенням українського народу на американськім континенті треба багато священиків, братів-монахів і сестер. Як маєте вдома таких дітей, що ходять до школи, порадьте їм, щоб вони посвятились на службу Богові й своєму народові в священицькім, чи монашім стані. Інші родичі мають нераз по кількох синів священиками, братчиками, сестрами, а Ви віддайте Богові хоч одну-другу дитину, щоб було кому вчити українців правдивої віри й побожного життя. Чи мали б українці пропадати без рідних душпастирів і ставати безбожними комуністами та всякими відступниками, що пропадають марне без Христової правди? Де Ваші діти? Пішліть їх до нас, щоб навчилися рятувати український народ.

А може Ви вже не маєте дітей, бо вони згинули як чесні борці під час війни? А може-може в Вас були такі діти, що вони навіть не бачили ніколи Божого світу, бо Ви не хотіли прийняти їх від Бога, не хотіли обдарувати їх життям? Скільки таких було? Що скажуть такі чоловіки й жінки на Божім суді, що мали на сумлінні такий гріх, як їх Христос спитає колись: А де ваші діти?

Дорогі Читачі “Світла”! Може Вам Бог не дав діточок?.. Нехай буде Боже Імя благословенне! Може Він уже забрав їх до Себе?... Нехай буде Боже Імя благословенне! А може Ви маєте дітей і тішитесь ними?... Як так, то пильнуйте їхнього серця, їхнього виховання ще більш, ніж ока в голові, щоб на питання: Де Ваші діти? Ви могли всюди й завсіди сказати: Ми коло Бога, а наші діти коло нас!

Місячне намірення

За Хресних Родичів

Чому при хрищенні є хресні родичі?

Кожна людина, що бажає ввійти по смерті до неба, мусить бути охрищена. Так постановив сам Ісус Христос, що сказав виразно до своїх апостолів по своїм воскресенні: "Ідіть по всьому світу й проповідуйте євангеліє всім людям. Хто увірує й охриститься, буде спасений; хто ж не увірує, буде осуджений." (Мар. 16:16). А також попереду й при іншій нагоді: "Коли хто не відродиться з води й Святого Духа, не зможе ввійти до небесного царства." (Ів. 3: 5).

Святу тайну хрищення, згідно з стародавнім християнським звичаєм, уділяється в присутності запрошених на це свідків, що їх ми називаємо — хресними родичами. Св. Діонісій Ареопагіт говорить про цю річ ось так: "Наші св. учителі (апостоли) признали за потрібне, щоб діти таким звичаєм були прийняті до Церкви, яким природні (тілесні) родичі віддають їх на науку якому побожному вчителеві, щоб той був для них батьком і провідником та щоб вони за Його проводом свято провели решту життя."

Та хоча б і не було в нас таких стародавніх засвідчень із самих апостольських часів, то вже сама природа хрищення вказує на те, що при хрищенні повинні бути хресні родичі. Хрищення, це духовне народження. Через хрищення Церква є матірю, а хресні родичі (восприємники) заступають Церкву; як Церква через хресних родичів жертвує Богу дітей, так саме хоче, щоб вони дітей, прийнятих із хрищення, виховували й вдержували. Тому то хресні родичі є 1) свідками хрищення, що приносять похресників до хрищення й за них посвідчають перед Богом; 2) обітниками, що перед Богом і Церквою обіцюють, що похресник буде вірним сином Церкви; 3) духовними батьками й матерями, бо приносять дітей до духовного народження й зобовязуються виховати похресників у св. вірі. На те в нас у цій справі є приказ Церкви, що наказала мати при хрищенні кожної дитини відповідних хресних родичів.

Завдання хресних родичів

Коли в нас приноситься дитину до св. хрищення, то ми є переконані, що та дитина має бути колись добрим, побожним християнином-католиком. Про це повинні подбати після хрищення властиві родичі, а коли б вони повмирали, або не дбали про християнське виховання дітей, то цим повинні зайнятись духовні, хресні родичі, куми.

Щоб хресні родичі могли сповнити добре свої обовязки супроти своїх похресників, то треба, щоб вони самі були побожними християнами-католиками; бо як могли б виховати дітей у католицькій вірі такі куми, що безбожні, нечесні, або некатолики? Треба отже запрошувати на хресних родичів тільки побожних католиків; можуть бути трохи старші хлопці й дівчата (хоч 14 літ), можуть бути й подружені, але мусять бути добрі парохіяни-католики.

Про це повинен перед хрищенням подбати батько дитини, щоб при хрищенні не було ніякого замішення та щоб була надія, що ті куми зможуть у потребі заступити природних родичів і виховати дитину на побожних людей.

Через те, що побожне християнське виховання, це найбільший скарб дитини, що його треба кожному до чесного життя й спасення душі, то всі хресні родичі повинні пильно сповняти свої обовязки супроти своїх похресників і допильнувати, щоб вони були якнайкраще виховані в християнськім-католицькім дусі. З тією думкою хресні родичі повинні коли-не-коли заглянути до батьків похресника, подивитись, чи вони добре виховують дітей, що їх вони держали до св. хрищення, в потребі перестерегти батька-матір, а коли б батьки не дбали про виховання дітей, виїхали куди, чи повмирали, щоб навіть узяли дітей до свого дому, чи примістили в якім сиротинці, щоб діти конечне одержали потрібне виховання.

Молімся всі!

Щоб наші католицькі діти в усім світі мали добрих, побожних хресних родичів, що справді ревно дбали б про християнське виховання своїх похресників, треба нам, згідно з бажанням Святішого Отця, що на цю річ звертає нашу увагу, сердечно молитися кожного дня в місяці жовтні з усіма членами Апостольства Молитви, так у нашім українськім народі, як і в цілім світі, щоб усі хресні родичі сумлінно сповняли свої обовязки батька-матері, як цього навчає Католицька Христова Церква, як цього потрібно до спасення кожній католицькій дитині.

Як маємо при хрищенні хресних родичів, то нехай будуть добрі.

Місійне намірення. Ми, католики, дуже щасливі, бо належимо до правдивої Христової Церкви, що веде нас певною дорогою до вічного щастя. Та в світі є ще багато таких людей, що не знають ні Христа, ні Христової Церкви, ні Христової віри, що кожному конечне потрібна до спасення. До таких людей належать, між іншим, магометани-музулмани. Щоб вони навернулися до Христової віри, мусять католицькі місіонарі їхати до них і проповідати їм св. Христову віру та пробувати навернути їх до св. правди. Тими магометанами, що від них залежить найбільше навернення магометан до Католицької Церкви, є магометанська інтелігенція. Молімся в місяці жовтні до Пресв. Христового Серця, щоб за Його благословенням успішно поширилась між освіченими магометанзми місійна католицька праця, що довела б їх, а за ними й увесь народ до правдивої католицької віри.

В ОБОРОНІ НАШИХ ПРАВ

Слово протесту проти часопису "Едмонтон Джорнал" і його дописувача

Дня 2 серпня часопис "Едмонтон Джорнал" помістив кривдячий нас українців допис. На цей допис ми вислали до "Едмонтон Джорнал"-у відповідь ось такого змісту:

"Редакторе: — В "Едмонтон Джорнал"-і з 2 серпня, ц. р., якийсь читач, що заховав себе за криптонімним підписом С. Н., накинувся в своїм дописі на нас, українців, за те, що наші родичі хочуть розмовляти вдома зо своїми дітьми по-українськи. С. Н. виглядає нещасливий із цеї причини, що ми, канадські громадяни неанглійці, зберігаємо далі свою рідну мову, традиції, церкви, тощо. С. Н. виступає з інсинуацією, що діти не-англійських родичів бажали б називати себе "чистими" канадійцями, говорити тільки англійською мовою й виявляти масово свій патріотизм супроти Канади, та їхні родичі до цього їх не допускають. С. Н. домагається, щоб у Канаді була тільки "вон ленґвидж, вон лоялті, вон флеґ" та щоб хтось постарався "ту стап селфдетермінейшин аф діс ґруп енд дейр ґейтред фор іч адер."

У відповідь С. Н. я хотів би сказати, що ми, канадські громадяни українського походження, що приїхали до Канади з европейської української батьківщини, мали завжди таке переконання, що наша українська мова, наші церкви й уся наша українська національна культура, це наш дорогоцінний скарб, що ми його одержали від Бога Творця й при Його помочі розвинули і з нього користаємо для Божої слави й свого дочасного та вічного щастя. Крім цього ми набрали в Канаді такого переконання, що Канада не є такою тоталітарною державою, де диктаторський уряд старається примусом позбавити своїх громадян їхніх релігійних і національних скарбів так, щоб вони не мали ні своїх церков, ні інших інституцій; щоб виреклись своїх культурних звичаїв, національних традицій і навіть рідної мови, але що Канада, це край волі й благородної толеранції, де кожний громадянин може вільно уладити собі й вести без перешкоди зо своєю ріднею й своїми сусідами своє приватне життя, розмовляти в своїй хаті й своїм товаристві своєю рідною, Богом даною йому мовою, будувати без перешкоди своє церкви, молитись у них до Бога своїм рідним словом і взагалі користуватись усіма добрами волі, що є відзнакою Канади.

Щобільше. Вчені й інтелігентні канадські громадяни англійського походження заявляли нераз, що Канада не хоче засимілювати не-англійських людей, але всі вони мають задержати свої культурні надбання і внести їх, як цінний скарб, до спільної культурної скарбниці Канади.

І всупереч усій цій славній канадській традиції, що робить Канаду одною з найкращих держав у світі, С. Н. відважується виступати проти такого вільного життя канадських громадян та хотів би, всупереч Божому природному порядкові, примусити українців, французів, поляків і всіх інших канадських громадян, говорити всюди й завсіди тільки по-англійськи й ніколи не називати себе іншим іменем, тільки іменем — канадійців.

Засмучені й обурені таким домаганням С. Н. ми питаємо: Чому С. Н. хоче позбавити нас, не-англійців, цих скарбів, що нам дав Бог і наші предки? Чому С. Н. хоче позбавити прав і привілеїв вільних громадян Канади — нас, канадських громадян, що шануємо короля й державний уряд, платимо податки, грішми й працею в Канаді, а потом і кровю тисячів українських дітей, тепер вірних канадських вояків, разом із вояками-англійцями, на всіх аліянтських фронтах виявляємо найбільшу лояльність і патріотизм канадських громадян? Чи С. Н. хотів би конечне завести в Канаді поневолюючий тоталітаризм по рецепті фашистів, нацистів і комуністів?

Ми шануємо канадський прапор, ми плекаємо між українськими дітьми почуття лояльности супроти Канади й її уряду й ми надіємось, що всі чесні канадські громадяни англійського походження будуть і надалі піддержувати в Канаді між усіма громадянами духа волі, толеранції й християнської любови."

По кількох днях редакція часопису "Едмонтон Джорнал" звернула нам наш рукопис і свою відповідь, що вони не можуть помістити цього нашого допису, бо він займається "релігійною дискусією". Ми вислали нашу оборону другий раз до редакції Е. Дж., і домагались невідклично поміщення нашої оборони, або подання доказу, що наша відповідь є справді релігійною дискусією, а не відповіддю на напасть п. С. Н. Редакція цього не зробила.

З огляду на те, що редакція "Едмонтон Джорнал" не поставилась лояльно до нашого слушного домагання, ми оцим рішуче протестуємо проти сторонничого поводження редакції "Едмонтон Джорнал"у та проти наступу на нашу волю дописувача С. Н. Ні "Едмонтон Джорнал" ні С. Н. ні йому подібні не захитають у нас лояльности до канадського уряду, бо це наш власний уряд. Ми будемо любити Канаду й будемо добрими її громадянами, а принаймні не гіршими, як ці, що на нас нападають.

А одночасно ми будемо далі плекати свою українську культуру, щоб ми не виглядали як жебраки, але як народ, що має з чим станути поруч усіх інших співгромадян вільної Канади й має чим збагачувати свою нову батьківщину — Канаду.

А щоб ми могли спокійно це робити, то ми відкликаємось до наших послів в Оттаві й у сіх провінціях, щоб вони станули в обороні наших прав і вплинули на наші уряди, щоб вони не допускали до зневаги й кривди тих громадян у Канаді, що їх Бог не сотворив англійцями.

Ми відкликаємось до пп. редакторів українських часописів, щоб станули в обороні наших громадянських вольностей.

Ми звертаємось зокрема до всіх читачів "Едмонтон Джорнал"-у, щоб спитали його редакцію, чи їхній часопис є приятелем, чи ворогом українців що є іншого походження, ніж редактори "Едмонтон Джорналу?"

о. А. Трух, ЧСВВ.
редактор "Світла".

Боже Слово

Біблія ового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Добровільне вбожество
Глава 19: 23-29

Ісус же сказав до своїх учнів: "Поправді, кажу вам, багач із трудом увійде в небесне царство. Та й іще раз кажу вам: Легче верблюдові пройти крізь ухо голки, як багатому ввійти в Боже царство."

Як учні те почули, то дуже здивувалися й говорили: "То хто може спастися?" А Ісус споглянув на них і відповів: "Людям це неможливе, та в Бога все можливе." Тоді озвавсь Петро й сказав до Нього: "Ось ми все покинули та й пішли за Тобою; так що нам буде?" А Ісус відповів їм: "Поправді, кажу вам, що ви, пішовши слідом за Мною, в день відродження, як Син Чоловічий сяде на престолі своєї слави, засядете також на дванадцяти престолах судити дванадцять поколінь Ізраїля. І кожний, хто покине дім, або братів чи сестер, або батька чи матір, або жінку й дітей, або поля задля мого імени, дістане за це в сотеро більше й наслідить вічне життя. І багато, що є перші, будуть останніми, а останні першими."

ПОЯСНЕННЯ

Коли по розмові з Ісусом відійшов засмучений багатий юнак, що через привязання до багатств не хотів покинути всього й іти за Ісусом, сказав Спаситель, що "легче верблюдові пройти крізь ушко голки, ніж багатому ввійти в небесне царство." Христові учні налякалися й спитали Ісуса: "То хто ж може бути спасений? Спаситель подивився на них і сказав заспокоюючо: "В людей це неможливе, та в Бога все можливе."

З нагоди цеї події Спаситель скористав, щоб вказати на небезпеку багатств. Воно не тільки внеможливлює стати досконалим, але перешкоджає навіть спасти душу. Це потвердив Спаситель раз і другий і так порозуміли ці Його слова апостоли.

Щоденний досвід засвідчає правдивість цих слів. Багатства поневолюють серце, достарчають орудників до вдоволення всіх пристрастей та наділюють людину земним щастям, що спричинює забуття Бога й робить недбайливим супроти вічного щастя. І тільки Божа ласка може забезпечити багача перед тим нещастям. Тому то каже св. Письмо: Багач, що живе без гріха, творить чудо. (Сірах, 31:9). Найкращим способом захоронити себе перед небезпеками багатства є, по словах Спасителя, вбожество.

Вислухавши науки про небезпеку багатств, поспитав Петро, що за нагороду одержать апостоли, що покинули все й пішли за Ним. Спаситель приобіцяв їм подвійну нагороду, дочасну й вічну. В цім житті вони матимуть головно духові дари: вільність, безжурність, веселість, дитяче успособлення, сердечну молитву та вповання на Бога, спосібність до діяння та природні заслуги, а також і дочасні добра. Хто іде за Ісусом, той стає членом другої, більшої родини, ніж його власна, що допускає його до участи в своїх земних добрах і наділює потіхою, розрадою, опікою, радощами товариського життя й це навіть серед переслідувань із зовні та серед внутрішньої боротьби. Коли це Ісус говорив, то наче дивився духом на монаші Чини, що хоч із усіх усюдів оточені та напастовані ворогами, сміливо однак та мужно йдуть наперед, при чім, хоч виреклись дочасності, одержують від Бога все, чого їм треба до життя. А що торкається вічности, то Спаситель усім тим, що вступлять на апостольську дорогу життя й підуть за Ним, покинувши для Нього й Його царства дім, маєток і родину, запевняє небо. Отже добровільне вбожество, це апостольська чеснота та найвищий орудник до осягнення досконалости, що її знову вершком є дбати не тільки про свою святість, а й про спасення інших.

Щодо самих апостолів, то вони за те, що виреклись дочасності, а своїми трудами та жертвами піднесли та розширили Христове царство, будуть мов би дворянами неба та співсуддями дванадцяти ізраїльських поколінь тобто всього людського роду.

Слова Спасителя: "Багато, що є перші, будуть останніми, а останні першими", визначають, що в Божім царстві буде інший лад; першими побачать там жиди не своїх старозаповітніх провідників, але колись погорджених рибалок-апостолів. Ці слова є одночасно перестогорою, щоб усі сповняли гідно обовязки свого звання й через своє недбальство не втратили свого становища в користь інших.

Подію з багатим юнаком використав отже Спаситель не тільки на те, щоб перестерегти апостолів перед небезпекою земних багатств, але ще більше, щоб заохотити їх до апостольського вбожества, що ним усувається багатство, ту першу перепону до досконалої любови й служби Господу Богу, при чім послужився підкресленням нагороди в дочасності й вічності. Так то Спаситель пояснив та закріпив жорстоке на спосід домагання, що з ним звернувся до багатого юнака.

З подібним покликом звертається Христос сьогодні, через Католицьку Церкву, й до українського юнацтва, щоб покидало світ і всі його посілості та розкоші, а вступало до духовного стану, щоб працювати над спасенням свого рідного українського народу. Ми в Канаді маємо ще багато таких місцевин, де не мають іще церкви, де діти не мають такої вигоди до науки свого рідного, як по містах чи більших парохіях, а де також треба занести й закріпити Боже царство й навчити українських дітей св. католицької релігії й рідної української мови.

Щоб поширити й збільшити таку релігійну й освітню працю між нашим народом по всіх місцевинах, де живуть наші люди, треба багато більше наших священиків, братів-монахів і сестер.

Дорогі Родичі, поясніть цю справу своїм дітям і пішліть по одному до духовного семінаря, де вчаться на священиків, або до одного з монастирів, де вони могли б стати священиками, чи братьми, а дівчата сестрами.

А Ви, Дорогі Студенти й Студентки, самі добровільно і з охотою вибирайте собі духовний стан і посвячуйтесь на службу Богові й своєму народові, щоб усе життя працювати для Божої слави й спасення всього нашого народу.

Листи з запитами в цій справі посилайте до редакції "Світла", а ми Вам негайно дамо найкращу відповідь.

о. В. Шумей, Л.С.Б.

ФАТІМА

Вдома

Лукія, Франко й Якинта відбули спільну нараду. Вони дійсно бачили чудесну Паню, але не треба про це нікому говорити, бо не повірять. Ще висміють їх, а може й покарають.

Але в постановах тяжко видержати. Того вечора сімлітня Якинта звірилася своїй матері й оповіла все. На другий день тільки про це видіння була мова в усій Фатімі. Наслідки були такі, як діти сподівалися. Їх висміювали, грозили, а Лукію вдома вибили. Однак діти обіцяли Пані, що прийматимуть терпіння з Божих рук, отже треба було терпіти.

Друга з'ява

Місяць скоро проминув. Не зважавши на глум і недовіря, на 13 червня зявилось на місці зяви з 60 осіб, між ними й батько Лукії. Діти проказали вервицю й уже мали зачинати другий раз, коли Лукія встала і радісно скрикнула:

— Ми бачили блискавку. Пані надходить. І вона скоро побігла в сторону молодого дуба.

Знова небесний Гість намовив їх, щоб часто проказували вервицю.

— Ви також додасьте — сказала вона дітям — по кожнім "Слава Отцу, і Сину, і Святому Духу" після кожної десятки ще й таку молитву: "О, мій Ісусе, прости нам наші гріхи, визволь нас від пекельного огню і подай пільгу душам у чистилищі, особливо тим, що найбільш опущені." Ці вервиці мали діти проказувати в тім намірі, щоб скоро закінчилася світова війна. Вкінці Вона оповіла їм тайну, що її заборонила їм виявляти.

Присутні нічого не бачили. Вони чули слова Лукії й бачили порушення листків на дубі, та це було все. Коли Лукія оголосила, що Пані відходить, вони бачили, наче б хтось нагнув вершок дуба в сторону сходу. На цім закінчилося.

Люди повернулись до села не переконані. Слідував глум і насмішки. Тяжко їм було все перенести й діти вдались до священика. Священик був також схилений не вірити й ставитись до всеї тієї справи, як до витвору молодечої уяви. Ці критики й неприхильність пароха знеохотили Лукію, Франка й Якінту і вони думали залишити відвідування місця зяви. Та в своїх серцях відчували потяг перемогти всі труднощі й не зважати на людей. Вони невпинно молилися, щоб селяни набрали переконання, що зяви є дійсно надприродні.

Третя з'ява

Пять тисяч людей прибуло за село на 13 липня, 1917 р. Хоч мешканці Фатіми й поблизьких місцевин висказували своє невірство в ці зяви, однак заразом вони й собі не довіряли. "Може в тім щось є" — говорили між собою.

Пані знову зявилася в означенім місці. Пані й тепер приказала дітям проказувати вервицю, бо цим способом вони прискорять кінець війни. Перед тим деякі говорили Лукії, щоб вона впросила Паню зробити якесь чудо на доказ, що вона з неба. Коли Лукія передала Пані цю просьбу, дістала таку відповідь:

— Приходіть далі на 13 кожного місяця. На 13-го жовтня я вам скажу, хто я та чого хочу. Я в той день також зроблю таке чудо, що ввесь світ буде вірити в зяви. —

— Жертвуйте себе за грішників і говоріть часто цю молитву: "Ісусе, я жертвую це з любови до Тебе, за навернення грішників й за винагороду за всі кривди заподіяні Непорочному Серцю Марії.

Велика обітниця

Пані сказала Лукії вчитися читати, бо Бог хотів вибрати її на посередницю, що через неї пошириться набожність до Його Пресвятої Матері. Особливо хотів Бог започаткувати в усім світі почитання Непорочного Серця Марії. Ця Па-

ві говорила про потребу покути і вказала дітям серце, оточене терпінням, що його можна було бачити в світлі, що виходило з одежі.

— Моя дитинко — сказала вона Лукії — поглянь на мое серце оточене терпінням, що його невдячні люди вкладають на нього кожної хвилини своїми богохульствами й невдячністю. Принаймні ти старайся потішити мене й скажи їм, що я обіцяю помогти їм в годині смерти, ласками потрібними до спасення, всім тим, що в першу суботу кожного місяця, через пять місяців до ряду, приймуть св. Причастя, прокажуть пять десятків вервиці й перебудуть зо мною пятнадцять хвиль на розважанні 15-ох таємниць у тім намірі, щоб нагородити мені заподіяні кривди."

Переслідування

Слова і обітниці, що їх переповіла Лукія, зробили на деяких сильне враження, але не зменшили ворожого наставлення більшості, навіть у родинних кругах дітей. Всі нарікали на здвиг людей, що перешкаджали в праці на полі. Також і в пресі появилися описи й відгуки. Католицькі часописи обговорювали цю справу з великою обережністю, а в так званих ліберальних часописах посипалися напади на Церкву. Ліберальної думки редактори подавали, що це є священицький обман, якщо не створений клиром, то піддержуваний ним, щоб створити фабрику чуд і так мати джерело фінансової користи. Цивільний адміністратор, щось у роді старости, був людина без віри і він за всяку ціну постановив спинити ці маніфестації. Покликав отже родичів і дітей на допити. Погрозами, що повбиває дітей, старався він намовити їх, щоб заперечили зяви й виявили ту таємницю, що її вони одержали. Діти стояли непорушно при своєму й говорили адміністраторові, що смерти не бояться, бо по смерті підуть до неба.

Розголос у пресі й переслідування з боку світської влади мали противний вислід, як цього бажали деякі. На 13-го серпня прибуло на означене місце 18 тисяч людей. Більшість із них вірили в дійсність зяв. Очікуючи приходу дітей вони проказували вервицю й співали побожні пісні. Але діти не приходили. Адміністратор увязнив їх і не хотів пустити. Коли довідалися про це присутні на площі, почали нарікати і вже хотіли внести протест до відповідних властей, коли сталось таке, що всіх переконало про правдивість зяв. З чистого голубого неба дався чути грюкіт грому й блиснуло. Нараз сонце зблідло й усе повітря прибрало жовтаву краску. Над молодим дубом появилася хмарка чудесної форми, ще якийсь час підносилася, а опісля зникла. По цім люди розійшлись із переконанням в серцях, що тут нема обману

Через три дні держав адміністратор дітей у своїм домі. Він їх питав і перепитував, щоб у цей спосіб зломити "впертість". Коли йому нічого не вдалось, він узявся на іншу штуку. "Якщо ви не скажете мені правди, я вас спечу живцем у горячій ринці," сказав грізно. Опісля по одному виводив дітей на двір, вдаючи, що хоче сповнити погрозу. Однак дітям нічого злого не заподіяв. Коли опісля запиталися деякі Лукії, що вона тоді думала, коли її виводив, вона відповіла: "Направду я думала, що він виконає свою погрозу і я буду спечена в ринці, однак я поручила себе в руки Пані й рішилася не виявляти тайни." Це пригадує нам хоробрість мучеників перших віків, що їх тортури й дикі звірі не примусили відректись правдивого Бога.

Адміністратор віддав дітей до о. Пароха, а цей передав їх родичам, що з тяжким горем припускали, що жорстокий урядник позбавить їх життя. (Д. б.).

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Чому це так, що щобільше християнських церков будують у світі, то більша нужда й лихо мучать людей?

Що в світі щораз тяжче жити, то це зовсім не залежить від побільшення числа церков. Багато таких церков, що називають себе християнськими, не дуже то сильно придержуються християнської моралі. А навіть зріст самої Католицької Церкви не дуже впливає на тих, що не прийняли її науки й заповідей. Подібно, як зростає Церква, зростає людське населення, а з цим і злочинність. Людина має розум, а це дає їй змогу видумувати щораз то хитріші способи, як робити зле, чого ніколи не стрічається й між найпоганішою звіриною. Через це ми маємо злу пресу, неморальні штучки, як жити без дітей, як виховувати дітей без Бога й іншу подібну погань. Супроти всього того нам треба дивуватись не тому, що в світі стільки біди й горя, а скоріш тому, що того нещастя нема ще більше. Це певне, що ми можемо завдячувати тільки одному Божому милосердю та й тій винагороді, що її в імені людства складає Богові Католицька Церква. Якщо світ дістав би від Бога, що заслужив собі, тоді було б справді про що писати!

А й це також треба кожному знати, що християнська віра не є на те, щоб вона захоронювала нас від біди й горя на цьому світі, але на те, щоб помогла нам спасти душу й захоронити нас від такого горя на другім світі. Та це певне, що християнство зменшує людське горе й на цім світі, не цим якраз, що усуває його, але цим, що дає людям велику силу терпеливо переносити навіть найбільше горе, що його Бог допускає для більшого освячення людей, або для спокутування різних провин. Крім цього різні нещастя стали великим щастям для тих людей, що через нещастя пізнали Бога й увійшли на дорогу спасення.

Ісус Христос ніколи не показувався людям як Бог, то чи можна осуджувати їх за те, що вони не вірували в Нього?

Ті люди, що живуть на землі, ніколи не можуть бачити Бога як такого; оглядання Бога лицем до лиця захована як нагорода тільки для тих людей, що по побожнім житті перейдуть до вічного життя в небі. Тому то люди не могли бачити Христового божества

Та що багато людей, що бачили Ісуса Христа тільки в людськім тілі, могли добре зрозуміти й повірити, що Христос — це Бог, то на це Ісус Христос робив дуже багато різних великих знаків-чудес. Хто бачив, як Ісус привертав чудесним способом зір сліпцям, мову німим, слух глухим, владу в тілі спаралізованим, життя вмерлим, а при тім чув заяву Ісуса Христа, що Він дійсний Божий Син та що ці надзвичайні, небувалі чуда є засвідченням Його божества, повинні були пізнати й повірити, що Христос це всемогутній, правдивий Бог

Про це Христос говорив виразно: "Діла, що їх робити звелів Мені Отець, ті діла, що їх сповняю, свідчать про Мене, що Отець Мене післав." (Ів. 5:36). — Стільки часу Я з вами, і ти не знаєш Мене? Филипе, хто бачить Мене, той бачить і Отця. Як же ти можеш казати: Покажи нам Отця? Хіба не віруєш, що Я в Отці, й Отець у Мені? А коли ні, то задля самих діл віруйте." (Ів. 14: 9-12). — "Коли б Я не прийшов і не говорив до них, гріха не мали б вони; та тепер вимівки не мають за свій гріх... Коли б я не був творив серед них, що їх ніхто інший не творив, гріха не мали б; тепер же вони бачили й зненавиділи й Мене й мого Отця." (Ів. 15: 22-24).— Крім цього над Йорданом і на Таворській горі сам Небесний Отець виразно засвідчив, що Ісус Христос, це Його Син. Отже люди мали багато вистарчаючих доказів, щоб повірити, що Ісус Христос, це правдивий Бог. Та як хто не хотів вірити так, як фарисеї, то це вже була їхня вина

Подібно й тепер Крім давніх доказів, що Христос є дійсно Богом, засвідчають це події в Люрді, Лімпіяс, Фатімі, Лізіє, Паре-ле-Моніяль і багато інших місцевинах, де діються різні чуда, як це було також у нас у Галичині в Гошові, Крехові, Кальварії, Мілятині. Та й без усіх цих чудес існування одної нашої св. Католицької Церкви, що, не зважавши на зовнішні переслідування й внутрішні роздори та впадки, стоїть непохитно близько 2000 літ, є вистарчаючим доказом, що вона — Боже діло та той, що оснував цю Церкву мусів бути Богом, бо йнакше ця Церква була б уже давно впала

Так отже й тепер ми маємо вистарчаючі знаки, що спонукують людей до віри в Ісуса Христа як правдивого Бога. Не вірують сьогодні тільки ті, що не хочуть, або не мають спромоги пізнати правду

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Накиди на Йосафата

З того часу, як незединені пізнали велике привязання Йосафата до св. зєдинення, їхне поводження супроти нього змінилося. Досі вони завжди старались піднести його чесноту, чи то на це, щоб подобатися народові, що подивляв святе життя юнака, чи на це, щоб, силою похвал перетягнути його на свій бік. Однак вони скоро переконалися, що його постійність у вірі була така сильна, як була глибока його покора; тому стративши надію на приєднання святого для своєї справи, вони почали переслідувати його. Йосафатові стало трудно зявитися на улиці, бо за кожним разом його обсипали нарíканням і прокльонами. Називано його киринником, незнайком, богохульником, кидали на нього камінням і болотом; словом, уживали всіх орудників, щоб знеславити його в очах міщан, прозивали його навіть зрадником і дволичником. Однак усі ті переслідування не мали бажаного успіху, а тільки випробовували чесноту святого що почувався щасливим, що міг перенести всі ті зневаги для святої справи зєднання

Явна зрада

Незединені не були вдоволені такою марною пімстою, а тому що вже не мали інших затаєних засобів, виявили вкінці свої дійсні заміри. Самійло й Вартоломей скликали до одної церкви всіх священиків міста й, одягнувшись у всі священицькі ризи, зобовязались під присягою старатися усіми силами привести українську Церкву до послуху царгородському патріярхові. Без проволоки вдались до урядників міста, заявили, що не признають Іпатія Потія за свого правного духовного провідника й наставали, щоб цю їхню заяву вписати в державні регістри міста. Вслід за цею зрадою духовенства всі церкви міста Вильна, крім Пресв. Тройці, де перебував Йосафат, перейшли в руки незединених. Навіть і палата митрополита, завдяки зраді протоєрея Вартоломея, впала в руки ворогів. (Корсак Життя Рутського, гл. 23. Інформації українських єпископів у справі унії, 1622 р. Гарасевич).

Братство при роботі

Тоді саме члени незединеного Братства св. Духа взялись до праці. По всім місті розійшлись посланці, щоб розповісти радісну вістку недалекої перемоги православної віри й розігріти ревність прихильників відлуки. Посланці

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1-го жовтня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 18.

ДАЙТЕ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ РЕЛІГІЙНЕ Й НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ В РІДНІЙ ШКОЛІ!

Щасливі учні українсько-католицької школи СС. Василіянок у Филаделфії, в дні закінчення 8-ої кляси. Зо школярами Всеч. о. Мирон Плекан і Преп. Сестри Учительки. — Всі українські діти повинні перейти свою рідну школу, щоб могли здобути потрібне знання, а ще більше релігійно-національне виховання.

Бельгійські сестри вітають американців, що визволили Бельгію з-під нацистської займанищини.

Єлисавета Джиголик, дочка п-ва Миколи й Марії Джиголик із Мондеру. Вона ще не ходила до школи, а вже прийняла Ісуса. Як то добре мати побожних родичів! Два дядьки Єлисавети, оо. Джиголики, ЧСВВ., є священиками. — Нехай Бог подасть Єлисаветі щасливе, святе життя!

— ЖАРТИ —

Хитрий. — Бабуню, чи в гостині треба їсти вилками пирога з яблуками? — Та певно, Михасю! — А нема в бабуні такого пирога, щоб я міг спробувати, як то буде їсти?

Філософ. — Мамо, скільки я варт? — Ой, мій маленький, ти варт у мене мільйон! — То прошу тим часом дати мені квodра.

Цим можна. — Діти, що ви робите? — Ми бавимось у церкву. — Алеж діти, в церкві побожні люди не шепчуть собі нічого на ушко. — О, ми не звичайні люди, ми співаки.

Все в порядку! — Хлопчик жде приходу учителя гри на піяні. Мати питає: Чи ти мив ручки? — Так, прошу. А личко? — Також. — А ушка? — Одне, з того боку від учителя.

Жарт. — Кажуть, що твоя дитина дуже подібна до тебе. — Так, вона не має волосся, так як і я.

СКІЛЬКИ Ви зложили на видавання "Католицьких Картин" у цім 1945 році? Не забувайте про ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН!"

БАТЬКИ й ДІТИ

ПРИРОДНІ ЗАСОБИ ВИХОВАННЯ

Дитина й праця

Люди 20-го століття не хочуть праці. Восьми- семи, -шести- годинний і ще коротший день праці! Щораз менше праці, менше зусилля, а зате більше нагороди й більше лінивства! Світ цим звільнюванням себе від праці немов хоче проклясти себе й своє призначення. А прецінь ми народилися для праці.

Праця це могутній засіб виховання. Бо радість творчости коріниться в душі людини. Ясне, що сам Творець вложив її в людську душу. Вже мала дитина хоче працювати. Не любить праці тільки дитина ненормальна. Гін до діяльности й праці проявляється зразу в забаві. Пригляньтеся, дорогі Читачі й Читачки, дитячим забавам. Які вони любі! Що наприм. потраплять діти збудувати з самого тільки піску! Здивовані оглядаєте якісь "велитенські" тунелі й залізниці, що мов гадюки вються в ріжні боки. А тут майбутній інженір збудував "найбільший у світі міст." Або дівчатка з їхнім: "Що варимо завтра?" Чого вони не потраплять? Неодного старого кухаря могли б застидати. Найліпші присмаки й солодощі - їх особливість.

Сучасні люди повинні знову частіше навідувати дитячу кімнату. Там кожна шматка стає дорогою матерією, кожний скляний коралик самоцвітом. Дитина при своїй роботі охоче бачить усе в найкращому світлі. Та сучасні люди по більшій частині бачать усе в поганому світлі; бо вони забули про красу й вартість праці, або хочуть бачити тільки гроші за працю. Бути дитиною й бавитися — значить виказати гін до праці, прямувати до чину. Дитячий гін до забави, це вже затаєна, першорядна праця й справжня діяльність. Від правильного зрозуміння цього гону, як він виявляється й на що спрямований, дуже багато залежить доля дитини. Відповідним кермуванням тим гоном до забави можна здобути дуже великий вплив на дитину.

Гін до забави міняється з віком на гін до праці. Забава переходить у властиву працю й творчість. Творча праця, це головна умова життєвої радости людини. Тому, коли у 12 до 14-літнього улопчини не видно цікавости до якоїнебудь праці, то треба поважно побоюватися за його долю. Загалом це поганий знак, якщо молодь, особливо в тому віці має відразу до праці. З такими хлопцями пізніше багато клопоту.

Важним завданням усіх родичів, виховників і вчителів є привчити й виховати дітей до праці й забави. Сьогодні взагалі треба навчити молодь бачити в праці радість. Матеріялізм і соціялізм нанесли тому тільки шкід молодечим душам, бо здавили радість праці. Знається тільки заробітну платню за годину, за день, за місяць. Знається, скільки годин треба працювати. Зате тим менше знають, що це радість праці й думка про завтрішній день, що виражене в словах молитви: "Господи, дякую Тобі, що Ти знову дав мені день до праці!" Рідко коли на вічах говорять робітникам про радість праці, говорять тільки про працю, як конечну недолю.

Нераз міркую, чи безробіття не є Божим допустом за те, що люди прогнали зо світа радість праці... Безумовно, робітникам треба дати належну платню. Але щораз нові домагання підвишки платень, а щораз менше праці доводить до того, що щораз частіше машина забирає людині право й звязану з нею радість. Все оцінюється сьогодні грошем. По скінченню школи, хлопця дають до такого звання, яке дає найбільші доходи. Рідчі не питають при тім: "Чи любиш це звання? Чи це гарне зайняття??", а тільки: "Скільки там платять?" Ремісник, що дбайливо викінчив свою працю, більше тішиться зо виробленого твору, як із одержаної нагороди. Вся суспільність знову повинна прямувати до того, щоб молоді показати красу творчої праці. У виховному ділі можна багато осягнути вщіплюванням радости праці. У виховному ділі можна багато осягнути вщіплюванням радости праці. Гляньмо, що за радість відчуває нерозвинена дитина при праці. Найдурніша робота для такої дитини є правдивим щастям, дорогою до пізнання власної вартости. Подібнісько тішиться молода помічниця, коли господиня похвалить її за дбайливі порядки й лад у хаті. Не йнакше щастя відчуває ремісничий учень, коли йому вдалося виконати завдану працю, що за неї похвалив його майстер.

Що більше в дітей забава наближується до дійсної праці, то більшу радість відчуватимуть діти. Дитина, що працює, швидше полюбить порядок. Дитина, що кожного дня мусить зробити свою роботу, мимохіть пізнає закони ладу. (Д. б.)

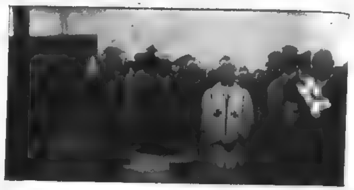

Благословення угольного каменя під школу Сестер Василіянок у Берісcо в Аргентині. Обряд благословення сповнив 9 липня 1944 Ексц. Хуан Чіменто, архіепископ із Ла Плата. На картині Владика, наш парох, Преп. о. І Майка, ЧСВВ., державні достойники й місцеві передові особи.

ТАВАТІНАВ, АЛТА. Де біда найгірша, там Божа поміч найближча. Слава Ісусу Христу! Преподобний Отче Редакторе! Прошу прийняти й помістити цей мій коротенький допис у нашім славнім і любім католицькім часописі "Світло."

Цього року весною пішов я недалеко від хати з сікачами в поле, щоб трохи "подискувати" рілю й приготовити її під засів. Коли згодом я зтержав коні, щоб трохи припочати, сталась мені дуже прикра пригода. Користаючи з перерви в роботі я хотів підмастити сікачі, як це буває при кожній машині. Та як тільки я став правою ногою під кружляками і підвився, шоб сісти на сікача, раптом один кінь поступив

П. Теодор Ґерун

крок наперед, моя нога в одній секунді опинилась під сікачами й відразу колінна кість вискочила з місця, а до того ще й тріснула, наче б хто вистрілив із кріса. Моє серце стиснув такий сильний біль, що я став непритомний. По якомусь часі я очуняв і став просити в Бога помочі, бо нікого іншого не було коло мене. І зараз прийшла мені думка, щоб я скоро крутив ногою, щоб кість скоро заскочила на своє місце, доки нога не спухла бо пізніше не можна буде цього зробити. Я справді почав крутити ногою в противний бік, нога знову тріснула й біль зменшився Та я далі в біді, бо лежу придавлений "дисками" Я почав знову молитися й тоді прийшла мені думка, щоб рукою досягнути й викопати ямку під ногою, що я з трудом зробив і видобув ногу з-під машини. Сікачі розрізали мені черевика, але нога не була нарушена. По цій пригоді я ще 3 годині дискував, але нога вже була зовсім спухла так, що як я добився додому, то через страшні болі я всю ніч не міг знайти місця для потовченої ноги Серед тих болів я намащував несоленим товщем зболілу ногу і натирав платком легко намоченим у нафті. Так без лікаря й лічниці я вилічив свою ногу. Пів дня лежав на постелі, а опісля зробив собі здорову палицю й, спраючись на неї, при помочі 9-літнього синка я скінчив щасливо всю весняну роботу.

Як бачите, Дорогі Читачі, то моїм помічником і лікарем не був ніхто інший, тільки Ісус Христос і Божа Мати. Я вірю сильно, що це Бог порятував мене, бо де біда найгірша, там Божа поміч найближча.

З тієї нагоди я жертвую $2.00 на наш католицький часопис "Світло", а також прошу здоровя й довгого життя для наших Отців-провідників, щоб кожна невіруюча людина послухала їхніх ревних Божих наук і щиро повірила в Бога й Його неустаючу поміч та навернулася до св. католицької Церкви. Теодор Ґерун.

Панство Молоді — Іван і Емілія з Куліїв Захарко в дні свого вінчання в Едмонтоні. Молоду пару звінчав Впр. о. В. Каменецький, ЧСВВ. — Редакція "Світла" бажає п-ву Молодим великого Божого благословення на многі літа. Тепер вони в Чіловок, Б.К.

Бл. п. Пелагія Шевчук. — Допис є в "Світлі".

— ЖАРТИ —

Не до мами. — Славко став на коліна й почав проказувати коло ліжка вечірню молитву, але говорив так потиху, що мати не чула. — Славцю, я нічого не чую, що ти говориш. — Це нічо, я до вас не говорю — відповів рішуче Славко.

Милосердний. — Мамо, чи міг би я дати 5 сотиків тому чоловікові, що там викрикає під дверми? — Викрикає? А як? — Солодкий шоколяд за 5 сотиків! Солодкі горішки за 5 сотиків!

Добрий батько. — Одного гарного дня молодий батько возив по дворі у візочку свою малу донечку. Згодом крикнула жінка: Мій дорогий! — Дай мені спокій! — відповів чоловік — нам нічого не бракує

За яку годину жінка крикнула через вікно: Дорогий Карольку! Чого хочеш? — Ти вже цілу годину возиш ляльку; може б тепер я повозила трохи дитину?

Подібний. — А до кого твій братчик подібний: до батька, чи до мами? — До батька, вони обидва лисі.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

ЗЇЗД У.К.Ю. В АЛБЕРТІ

Другий день. Дня 12 серпня, в неділю, під час Зїзду У.К.Ю. в Чипмені, відправлялись читані Сл. Божі й відбувалась св. сповідь. Юнацтво горнулось до св. Тайн так, що серце раділо дивитись на той наш український квіт, що в Католицькій Церкві навчився жити з Богом. Урочисту Службу Божу із діяконами на міській площі відправляв Впр. о. Д. Джіголик, ЧСВВ., парох із Редвей, Алта., а проповідав Преп. о. Б. Слобода, ЧСВВ., з Винипегу. По Службі Божій був похід до церкви, де відспівали "Благодарственну пісню" На Службі Божій співав мондерський хор за проводом п. В. Курили. Після богослуження був призначений час для всіх людей на малу перекуску, а опісля запрошені промовці виголошували привіти й доповіді. Тоді промовляли. Преп. ОО. Василіяни: О. Засійбіда, С. Курило, п. І. Козяк, голова Пров. Заряду Б.У.К-а в Алберті, панни: О. Козінька з Калгар, Г. Гайдук, учителька з Ст. Павл, і А. Жук, писарка Дом. Зар. У.К.Ю. з Геффорд, Саск. Люди цікаво ловили слова їхніх промов, бо були сердечні й переконливі. (Промова ще одної особи не сподобалася.)

Увечері був великий бенкет у Народнім Домі, а опісля концерт за проводом братів о. Севастіяна й п. В. Курилів.

Зїзд Українського Католицького Юнацтва в Чипмені був гарним завичанням дотеперішньої організаційної праці між нашою молоддю в Алберті. Молодь скористала під час Зїзду багато

Ми радіємо, що цього року У.К.Ю. в нашій провінції, за дбайливим проводом душпастирів, закріпиться й пошириться по тих парохіях, що ще не мають відділу У.К.Ю., а таким чином наша молодь в Алберті навчиться кращого християнського життя й зорганізованої праці по лінії католицьких, канадських і українських ідеалів.

Нехай Бог благословить!

Серед гарної весільної дружини між сніжнобілими дружками стоїть щаслива молода пара — п-во Микола й Йосифа з Філів Лісовий у дні свого вінчання в Мондері. — Молодій парі бажаємо від Бога щасливого подружнього життя на многі літа. — Допис був у попереднім числі "Світла."

Молоді китайці-католики, члени "Китайської Католицької Академії", організації китайської католицької інтелігенції в Ню Йорку, приготовляються до проповідування католицької віри в повоєннім Китаю. В середині Впр. о. Іван Као, Ч.Б.М., голова організації.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Українська вакаційна школа. Від 16 4 серпня діти з парохії Вознесення Г.Н.І.Х., в Новому Києві щоденно вчащали на науку релігії й рідної мови, що їх подавав о парох М. Дацюк, ЧСВВ. і п. М Ґрещук, наш семінарист. Дітей було 46. В неділю 5-го серпня всі діти приступили до св. сповіди, а наступного дня приступили до св. причастя. Під час Служби Божої діти, за проводом п. Ґрещука, гарно співали церковні пісні. Разом із своїми дітьми прийняли св. Тайни й їхні родичі. До першого св. причастя було 4 дітей. По Службі Божій мали діти спільну знимку й пікнік у ліску, де забавлялись до вечора. Ввечері малі школярі в Народнім Домі ще веселили публику своїми милозвучними голосами в піснях, деклямаціях і веселих картинах під час гарного концерту.

Українська Вакаційна Школа в Новім Києві, Алта. З гарними школярами — Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ., і п. Д. Ґрещук, студент філософії, наш будучий добрий священик у Канаді.

ІННІСФРІ, Парохія Різдва Божої Матері. Вакаційну школу провадив тут від 24 липня до 4 серпня о. М. Дацюк, ЧСВВ., наука відбувалась в поблизькій Бучач школі. Дітей було 31. В суботу, 4 серпня, ввесь день падав дощ, однак майже всі діти прибули до церкви на Службу Божу й приступили до св. причастя, з чого двоє перший раз. По тім мали ще маленьку перекуску-пікнік.

ІННІСФРІ, Парохія Воздв. Ч. Хреста. На схід і захід від церкви, одночасно в школі Бруно й Мирославна, від 7-18 серпня подавано дітям науку катехизму і рідної мови. В Бруно вчив о. М. Дацюк, ЧСВВ., й учащала 21 дитина, а в Мирославна вчив п. Д. Ґрещук й було 23 дітей. На закінчення була Служба Божа в церкві, під час котрої діти з обидвох шкіл, ставши в ряди, дуже гарно співали церковні пісні за проводом п. Ґрещука. Опісля всі приступили до св. причастя, а 10 із них перший раз. По Сл. Божій ще весело забавлялися й мали пікнік аж до вечора. Були б ще остали на забаві, та зачерез дощеві хмари мусіли всі тікати додому, з тією однак надією, що на наступний рік знову зможуть так весело й заразом корисно провести вакаційні дні, але довше, як цим разом.

ІННІСФРІ — місто. В самім місті, була цього року катехизація дітей два тижні й учащало 15 дітей: На закінчення о. М. Дацюк відправив тиху Службу Божу і на ній були присутні також матері дітей. Двоє дітей перший раз прийняло Ісуса до свого серця. По обіді добрі матері, що розуміють значення катехизації, справили своїм дітям маленький пікнік, де діти забавлялись й співали до пізного вечора.

ПЛЕЙН ЛЕЙК. В цій парохії була наука дітей у двох місцях — в школі Гамбург від 2 — 11 серпня, де було 33 дітей; і в Народнім Домі від 16 до 28 серпня де вчилось 30 дітей. В обох місцях учили Сестри Служебниці. З тих дітей 11 приступило перший раз до св. причастя. Під час Служби Божої діти за проводом Сестер гарно співали церковні пісні. На закінчення мали діти ще коло церкви свій пікнік.

Разом у душпастирськім окрузі Преп. о. М. Дацюка скористало з української школи 199 дітей, із чого 28 перший раз прийняло св. Тайни. — (П-й.).

СПОМИН ІЗ ҐРИМСБІ. Час втоми через цілий шкільний рік, говорив мені, тішив, заколисував мене своїм співом; що під час шкільних вакацій я виїду до Ґримсбі, до ОО. Василіян на відпочинок.

Коли цей час зближився й мені треба було збиратися в дорогу, я рішився не набирати з собою багато річей, крім моїх дум.

Приїхавши до Ґримсбі, я пішов до телефону й попросив отців, щоб були ласкаві й подали мені вказівки, як до них дістатися. І не чекаючи довго, вже й авто приїхало по мене.

Їхали ми автом крутою дорогою, котра протягалася на високу гору, неначе змійока. Коли виїхали на гору, то дивилися на місто Ґримсбі, що прикрашене садками, а онтерійське озеро стелило своє бажання, як мрія поета, й сміливе, як воля життя. Внедовзі ми переїжджали коло церкви, де ОО. Василіяни відправляють богослуження, й солодкою думкою віддав честь Цареві понад царями. І не зчулися, коли ми прибули до монастиря, де мене обступив гурт хлопців і монашої братії. Тяжко було запамятати їхні імена — хіба учися напамять, як поему, бо імена гарні.

Кожного дня була нагода чогось доброго навчитися, не тільки про духовні справи, але і про світські. А вже як ми їхали купатися, то багато жартів наслухався і все щось корисне.

Як я був у каплиці, то мені було так любо, як ще ніколи. Молився за себе, за родичів, отців духовних і за наш многострадальний український народ.

Дуже мені сподобалося розположення часу, що майже ввесь використаний. Через два тижні я перебув з отцями Василіянами й багато добрих прикладів одержав на будуче.

Пишу тому, щоб цими словами висказати подяку Впр. ОО. Василіянам у Ґримсбі, та молити Бога за їхній Чин. Від себе щиро дякую за все — нехай Бог благословить.— Василь Шашкевич.

Company Keeping
IS IT A-SIN?

By Miss Mary McGill

Be Unaffected

Under no circumstance would I have you prudish nor squeamishly apprehensive of sin. It is not my thougth to remotely suggest that you look for evil. On the contrary, let your virtue, sustained by the Sacraments and prayer, become your protector from vice. Guarded by the innocence of your life and the prudent exercise of womanly modesty and dignity, meet your men friends and enjoy their companionship in the wholesome and unaffected manner. Be natural, girlish, and **sweet**. The greatest complaint a man can pay a woman is to feel so strongly and be so thoroughly imbued with her womanliness that he shows by the reservence in his eyes, by his protectiveness, and by the expansion of his heart that he senses her good character and that his finer nature exults in her sweetness. Don't misunderstand: not cloyingly sweet, but gentle, tender, kind and pure.

And Do Not Be Deceived by Worldly Standards

The world and those living according to Pagan standards and ideals will try to prove to you that sinful ways are natural, therefore there is no wrong in obeying certain natural impulses when they call you to indulgences which you learned even when you were children were to be denied. I refer here to the consent to any sins against the sixth and ninth commandments, whether these pulling temptations be to sins against purity in thought, desire, or act

Do not deceive yourselves, girls, not permit yourselves to be deceived. Impurity is not sweet, though temptations and the tempter would urge that such sin is desirable. Lust lures, but in the lure lies death. Remember in moments of temptations: **Chastity is most delicate, hence easily hurt.** So put yourselves in the Queen of Virgins and angels, confess your sins often; whatever they may be, however shameful, tell them honestly and without fear, humbly and with care of the Blessed Mother, the sorrow. Be determined to live in the grace of God. Obey your confessor's warnings. Seek his advice when in doubt. Trust him. God commissioned him to be your friend and your souls guardian. Sustain your spiritual determinations by frequent Holy Communion, which will calm turbulent thoughts and inflamable emotions. If you are thus strengthened in virtue, sweetly alluring impulses to sins against purity will turn to a terrible fear of offending God,, of losing His grace, and of sacraficing the most precious adornment of womanhood chastity

The Answer to Your Questions

You are entitled to know something of your physiological constitution. It is both a protection to your health and to your virtue to have sufficient information concerning sex, its purpose and functions You have a right to the first knowledge through a chaste, reverent acquisition Though temptation is strong, and the flesh is weak, not detailed nor overly stressed, expositions of the facts of life were gradually made to the adolescent boy and girl, at the proper ages, by the mother to the daughter, and by the mother to the son, and the lad and the maid were thus taught that the nature, which is God's own work, is beautiful; and if its purposes with regard to matters of sex were revealed in a way that made them understandable in the light of eternity, the modern world would have fewer sad situations to face, not so many broken lives, darkened souls, and anguished hearts But, this information, while important, will be insufficient for normal preservation unless the souls of our young people are protected by the grace of the Sacraments, by frequent and fervent prayer, and by a zealous crusade against the indecencies of the theatre, the movies, and the press.

To be continued.

Католицькі товариства в ЗДА мали багато гостинниць для відпочинку й розваги своїх вояків у днях вільних від служби. Вояки можуть засвідчити, що індик був дуже смачний. — У Лондоні так гостила наших вояків п-на Галя Козіцька, Чернявська й інші.

— ЖАРТИ —

Батьки й діти. Знаєш, мій батько дуже побожний. Як сідає до обіду, або вечері, то завжди христиться й щось говорить. Мій батько також говорить щось перед обідом і вечерею, але не христиться. — А щож твій батько тоді говорить? — Він говорить: Діти, поволі з маслом, бо тепер фунт коштує 50 центів

Буде клопіт. — Мамо, в нашого крамаря, п. Пятки, буде цього тижня великий клопіт. — А то чому? — Їм народилась дівчинка, а в вікні є вивішена картка: "Треба хлопця".

Помилився. — Малий синок телефонує до свого батька в офісі: Гело, хто там при телефоні? Батько, пізнавши голос свого сина, відповідає: Найкраща людина в світі! — Синок. Прошу вибачити, я дістав фальшиве число телефону!

Причина. — Мамо, в мене болить шлунок. — Це тому міи Гнатку, бо твій шлунок був порожний. Ти був би почувався багато краще, якщо ти був би мав щось у ньому.

Коли хлопець пішов до школи, учитель просив дітей, щоб тихо сиділи, бо в нього болить голова. Малий Гнатко, запамятавши собі добре ранішню мамину науку, встав і сказав: Прошу, я знаю, чому вас болить голова. — Чому? — Бо вона порожня. Ви почувалися б багато краще, якщо ви мали б щось у ній.

Joseph The Provider

… powers …

He leaped lightly to the ground from his litter . . .

"Mai, they are coming, they are here . . ."

S… the "days of Set" no official had shown such benevolence as Joseph or was one equipped with such plenary powers and such a truly godlike manipulation of them. The grain business, superintended by a staff of ten thousand scribes, reached out over all Egypt, but all the threads ran back to Menfe, into the palace of the King's shadow-dispenser and universal friend.

There was not one final decision upon sale, loan or gift which Joseph had not reserved to himself. The rich man came and cried for grain. To him he sold for silver and gold. The cry of the poor came before him, too; and to them he distributed from the stores for nothing.

He ordered a list of names of every person coming through the eastern border fortresses. These were sent by fast messenger to Menfe and laid before the provider. And busy as he was, Joseph read the names every day as though he searched for something.

It was in the second year of the lean kine. One day as he went home at noon from his office he seemed in high spirits. He leaped lightly to the ground from his litter as bearers offered knee and neck and ran quickly up the stairs where Mai-Sachme awaited him.

"Mai," said he hurriedly, in a low tone, "I must talk to you at once, alone. Come into my room. There is no hurry about the meal, I could not eat a mouthful."

"But steady," expostulated Mai-Sachme. "What is the matter with you, Joseph? You are shaking. Surely, you will wash."

"I'll do it later, Mai. You must hear at once what I have heard, the roll here tells me: it has come, I mean they have come, which is the same thing; and the question is what will happen and how I am to receive them. What shall I do for I am fearfully excited!"

"Why, just be calm. Kindly tell me what is or who have come; then I will prove there is no reason to be upset."

They were talking as they went through the peristyle to the fountain court. Joseph turned into the library and squeezed his steward's arm; his eyes were wet.

"Mai," he cried and there was a choked off rapture in his voice, "they are coming, they are here, they have passed the fortress of Thel. I have been waiting for it. And yet I can't believe it has come—"

"Be so good as to make clear who has come . . ."

"My brothers, Mai, my brothers!" Joseph cried . . .

Continued

розносили різні летючки й відозви. Про зміст такої відозви довідуємося з листа, що його підписало духовенство міста Вильна в часі свого зїзду, 10 грудня, 1608 року.

Бунтівнича відозва

Починається лист закликом Спасителя: "Стережіться фальшивих пророків; що приходять одягнені в овечій шкурі, а вдійсності є хижими вовками;" між фальшивих пророків записано там також і Іпатія Потія. Він присягнув — каже цей лист, — що не зробить ніякої зміни в вірі, обряді й обичаях української Церкви, од нак вірить і проповідує всі догмати римської Церкви, що їх виклинає українська; приказує слухати римського папу; словом, усі його думки, всі його заміри прямують до знищення давніх правил, привілеїв і волі нашого народу, до зруйнування основ нашого обряду й нашої релігії та до віддання всього православного духовенства під юрисдикцію священиків римської Церкви." Треба було натискати також на цю точку, щоб розбудити стародавню ненависть українського духовенства до латинників, тому той лист ударив і на Рутського. —

"Самоставлений митрополит — читаємо далі — хотів піддати нас під юрисдикцію якогось Івана Велямина Рутського, що його поставив одягненого за священика в монастирі Пресв. Тройці в Вильні. Щоб дійти до знищення й догеть чистого зруйнування нашої віри й Східньої Церкви та щоб до останнього ступня понизити наше духовенство митрополит передав цій людині свого роду повновласть над усім українським духовенством київської митрополії, якої то повновласти досі не знали в нашім обряді."

Той "злобний Рутський довго не ждав, щоб скористати зо своєї влади й переслідувати українців, вірних своєму обрядові. При помочі ОО. Ісусовців, Босих Кармелітів і всього латинського духовенства він зібрав кілька священиків до монастиря Пресвятої Тройці, наложив на них нові правила й примушує їх таємно сповідатися в ОО. Ісусовців; а тому, що архимандрит Сінчило перешкаджає тим замірам, Рутський хоче позбавити його його гідности. Він іще думає й над цим, щоб заборонити священикам женитися та щоб їх позбавити права слухання сповідей. Він має ще гірші заміри, однак всіх не виявляє. Митрополит є причиною всього цього нещастя. З того часу, як він почав говорити про свою унію, катедральні церкви зруйновані, а інші стоять пусткою, школи так запущені, що в усій митрополії нема ні одної, щоб у ній вчили читати, співати й писати по-словянськи. Вже нема діяконів і в короткому часі не стане й священиків."

Наклепи на митрополита

Треба було чимало безличности, щоб скинути на митрополита Потія всю вину за непорядок, що лишили за собою його попередники. Однак незединені не рахувались із наклепом. — Послухаймо, як вони оскаржують, як скупаря, того, що вирікся великих державних почестей і посвятив себе виключно для української Церкви й добра безсмертних душ. — Про Потія збунтовані священики далі писали також, що "в нього посудина, начиння, свічники навіть і прибори до писання, з золота й срібла; а в православного священика, його в Христі брата, часто нема навіть за що хліба купити. В нього дорогі фіранки й покривала, а престіл Всевишнього без обруса, без ніякої прикраси." І тому — кажуть вони далі — "та Унія, що її так вихваляють, не приносить нічого, крім болів, а сумління каже нам знищити її. Духовенство Вильна вже й відмовилось від послуху митрополиті, щоб вернутися на лоно Східньої Церкви; воно і закликає своїх братів всеї митрополії, щоб ішли його слідами. Час обмежений, засідання сейму вже недалеке, прийшла година щоб представити королеві просьбу про захорону української Церкви й привернення патріярхальної юрисдикції." Так кінчився лист, що його підписало духовенство

Коли ж перші з духовенства вживали такої смілцвости в офіціяльнім документі, де мусіли рахуватися зо своїми словами, то можемо уявити собі, як писали й говорили члени незединеного Братства й різні незединені заговірники в своїх вияснениях перед селянами й громадянами менших міст. Живши спокійно по своїх селах чи містечках, далеко від усякого політичного руху, вони дуже охоче слухали новинок і були готові без ніякого перебору приймати все те, що їм говорилось про столичне місто. Релігійна справа, що її перед ними підносилося в мові, була одинока, що її вони могли розуміти, бо вона з ними була одне; і ті листи, що їх грамотніші читали їм, слухалося, як якогось непомильного слова. За кілька днів, у весь край повстав проти митрополита.

В Мінську, Гродні, Новгороді, словом у всіх головних містах духовенство пішло слідом священиків Вильна й заявило себе незединеним. А тому, що вірність сільського духовенства не була аж надто сильна по всіх епархіях Литви, то тільки в Пресв. Тройці згадували правдивого пастиря в часі врочистих молитов.

(Далі буде).

С. М

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

2 РОЗДІЛ

Одна вістка не однаково прийнята

Вірджінія заламала руки. Хвилину постояла тихо, наче привалена величиною удару; опісля пішла до сусідньої кімнати, де Ріта сиділа над гафтом і з голосним плачем кинулась їй на шию. Невільниця сердечно й ніжно прийняла ті пестощі, але не спиталась про причину жалю. В усій її постаті й кожнім русі пробивалось якесь дивне заспокоєння, що часом наступає після великого болю.

— Сестро, дорога сестро! — скрикнула Вірджінія крізь сльози.

— Щож таке, наймиліша пані? Яким то новим хрестиком сподобалось Богу навістити тебе?

— Ах, Ріто! Будуть переслідувати Церкву!

Ріта не відповіла ні не рушилась із місця, тільки легко поблідла.

— Дорога Ріто! Що терпінь, що небезпек буде для вірних! Що нових злочинів для поган! А знаєш? Він, він сам буде нас переслідувати!

— Пані, нехай діється Божа воля!

— Ах, моя сестро, я вже багато натерпілася, але на такий біль, Бог мені свідком, я не була приготована. Бачити найдорожчого над пропастю, як він у добрій вірі допускається злочинів, і не могти, не вміти відчинити йому очей... Ріто, чи може бути гірша недоля?

— Справді, нема подібної, хіба в пеклі! —скрикнула Ріта з несподіваною гнагальністю й її черти стягнулись від такого великого терпіння, що Вірджінія подумала мимохіть, що це не зо звичайного співчуття. Чуло, а несміло нахилилась до неї.

— Чи й ти, сестро, маєш когось... і є в подібнім положенні, що й я?

— Молімся разом — шепнула невільниця й зараз уступив усякий слід зворушення.

— Молитися? Ріто, я це роблю від так давна, та моя молитва неміцна, не приносить овочу! Я мабуть не вмію просити, не є гідна навернути його, коли стільки місяців, літ спільного пожиття й зусиль, і прикладів, і несмілих перестророг, і моїх сміливих представлень та потай вилитих сліз нічого не вдіяли? Скільки то інших жінок на моєму місці були б уже певно сьогодні при святій меті: та з мене лихе знаряддя, щоб Бог ужив його!

— Що знаряддя слабше, то с... мистця наявніша, пані...

— Ой Ріто! На світі називають мене щасливою ті, що не заглядають до глибини; а однак, що це за доля такої, що для неї саме привязання хрестом, що в неї кожна потіха затруєна, а кожна хвиля захмарена тривогою всякого роду! Навіть та дитина, що її нам дав Бог, сто раз більше викликає в мене зідхань, ніж усміхів — бо яка ж Ріто, його будуччина? Як зачне говорити, чи ж мені буде дано скла дати його усточка до Найсолодшого й Найсвятішого Імени? Як буде зростати, чи ж не згіршиться роздвоєнням своїх родичів і в цій суперечності чи ж не хопиться тієї погубної сторони? Справді, дрож проймає мене, як думаю про це, а тут, тут коло самого серця повстає покуса, щоб просити Бога, щоб нам забрав його, поки ще чистий.

— Заспокійся, дорога пані — попереду він переможе Агриколю.

— Чи переможе? — скрикнула крізь сльози молода жінка з усмішкою надії. Подумай, Ріто, який то величний звук видала б небу й землі та крицева душа, коли б тільки вдарив у неї молот ласки! Він такий шляхетний, так любить правду, хоч не знає її, що думаю, що йому Бог ніяк не відкаже навернення. Та часом знову лякає мене сама його чеснота — бо як би мав серце зранене провиною то може й біль докорів сумління принаглював би його до шукання Бога — а так моральні чесноти заступають йому брак засад і закривають порожнечу фальшивої віри. Щож робити, дорога сестро?

— Як я вже сказала — молитися, пані, а тепер можна буде зробити ще більше...

— Що маєш на думці?

— Можна буде вмерти.

Одинокою початковою відповіддю Вірджінії була тиха молитва й румянець. Опісля схопила в свої руки обидві долоні невільниці й сказала рішуче:

— Розумію тебе, жертва вже зроблена. Може Господь схоче прийняти її, а моя кров голосніше промовить до Юлія, ніж мої слова!

Замовкли обидві. По хвилині Ріта тихим кроком підійшла до стіни, відчинила заховані в ній таємні дверцята й разом із своєю панею станула навколішки перед Розпятим, щоб напередодні великої бурі серцем повним духа посвяти молитися за переслідуваних і переслідників.

АЛБЕРТА. Українська вакаційна школа в душпастирській окрузі Преп. о. О. Засійбіди, ЧСВВ. Під час цьогорічних вакацій відбулась наука католицької релігії, української мови й співу в парохіях О. Засійбіди від 13 липня до 1 вересня. Сам отець парох учив у Востоці, св. Михаїла — 25 дітей, в Ст. Майкел — 15 дітей, у Рос Крік — 10 дітей, у Чипмені — 27 дітей. Сестри Служебниці вчили в місті Гилярд — 48 дітей. Разом скористало з української школи 178 дітей, із чого 26 приступило перший раз до св. Причастя. В тих місцевинах, де наука кінчилась в час гарної погоди, був школярський пікнік і фотографічна знимка.

Навчання й виховання дітей, це перша справа кожної нашої парохії. Як ця справа добре в парохії наладнана, все буде в парохії добре; як діти занедбані, будинки, базарі, пікніки, гроші нашої будучности не забезпечать. Наша будуччина залежить від нашого молодого покоління. Дайте дітям якнайкраще релігійне й національне виховання!

Володимир Гриньох з Полового, тепер в таборі полонених пошукує двох сестер свого батька Миколи, що мешкають у Вінніпегу. Інформацію проситься слати до:

St. Basil's College
Stamford, Conn. U.S.A.

Просимо передрукувати це в інших часописах.

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

СЕСТРИ МІСІОНАРКИ В КАНАДІ.

В нашій канадській епархії є ще багато таких околиць, де нема наших сестер-монахинь, що працювали б над навчанням і вихованням українських дітей. До такої праці навіть по найбідніших місцевинах основується в Канаді нове українське Згромадження — Сестер Місіонарок.

Кожна дівчина, що бажала б посвятитись місійній праці над нашим народом, нехай зголоситься до Сестер Місіонарок. Листи посилається на адресу:

Rev. M. Romanovich, OSBM.
Box 122, Grimsby, Ont.

ТОРОНТО. Величне відчинення Виховного Інституту. Торонто, найбільший осередок Українців у Східній Канаді, дня 9 вересня, 1945, діждалось небувалої хвилі відчинення свого першого виховного Інституту для наших юнаків у цій частині Канади. Ним хоч у части запевнена доля дорогої нам молоді в Торонто й його окрузі. Цим надзвичайно раділи українці з Торонта, Гамільтону, Ґримсбі, Китченер, Ошави й інших околиць. А цю свою радість найкраще висказали масовою участю в благословенні Інституту.

Програма благословення дому почалась у 3 год. сполудня соборним Молебнем, що його відправили: Впр. о. кан. П. Камецький, Всеч. о. В. Дзюриан і Впр. гут, ЧСВВ., Всеч. о. А. Роборецький, Всеч. о. В. Ззюриан і Впр. о. І. Лесюк, ЧСВВ. Крім того були присутні Всеч. о. І. Прийма й Всеч. о. В. Філевич. Співав хор із Гамільтону за управою п. Бучинського, а господарем свята був о. П. Серветник, парох із Гамільтону й тимчасовий ректор Інституту. По молебні поблагословив дім о. Каноик. При тім висказав сердечними словами свою радість із нагоди відкриття цієї важливої установи, як заразом сильну надію, що цей дім вкоротці сам засвідчить про користи, що з нього будуть випливати.

По посвяченню люди тиснулися до нутра дому на оглядини. На задоволених обличчях присутніх легко було відчитати, що направду наші юнаки мають гарне приміщення в цім домі. Під час оглядин панночки з Торонта приготовили смачну перекуску, що за неї належиться їм подяка. Серед перекуски, оглядин і веселої гутірки скоро минач час. А коли треба було вже вертатись додому, то при дверях кожний записував свое імя в книжці, що на все останe в тім Інституті, а при тім, на руки о. ректора Серветника, складав свою жертву на конечні видатки Інституту. На памятку кожний одержав книжечку з цінними доповідями про виховний Інститут ім. Митр. А. Шептицького.

Вечірня програма почалась урочистою Вечірнею в церкві св. Йосафата на Вест Торонто. По вечірні, в год. 8:30, відбувся концерт з приводу відчинення Інституту. В програмі були точки віддспівані хором п. Бучинського з Гамільтону, скрипкові виступи всім відомих сестер Шклярів, сольові точки панночки Софії Вовьної, учениці викладів співу й музики в торонтській консерваторії, й промови наших духовних отців. Головним промовцем був Впр. о. ігум. Н. Когут, ЧСВВ. Своїми дотепами о. промовець викликав бадьорий настрій у присутніх, а опісля повчальною мовою вказав на вартість виховання, що його можна дістати за вмілим проводом у такім домі, як Інститут Митр. Андрея Шептицького в Торонті. Закінчив свою промову закликом, щоб наші люди зацікавились Інститутом і посилали до нього своїх синів. Наступний промовець був о. ректор П. Серветник. Представивши коротко, як це підприйняте діло оснування Інституту повинно кожному лежати на серці, завізвав всіх до дальшої збірки на Інститут Митр. Шептицького. Заохочені словами о. Ректора присутні зараз почали складати свої лепти.. Остаточний вислід збірки приніс коло $880.00.

Коли вже останній гомін концертових пісень затих, відбулась маленька перекуска й поволі люди почали розходитись додому. Одні автами в далеку дорогу, а інші пішки до своєї хати в місті. Розходились, розїжджались, але з тими незабутніми враженнями, що сьогодні українці в Східній Канаді зробили ще один певний крок в історії розвитку нашого поселення в просторій Канаді.—

ВІСТИ З ҐЛЕНДОН, АЛТА. Вітали вояка з-за моря. Дня 18 квітня, 1945, повернувся з Англії, з військової лічниці Степан Вихопень, син Костя й Агафії, до своєї родини в Ґлендоні. З тої нагоди, сусіди й приятелі справили несподіванку-привіт для дорогого гостя. Вечірок відбувся 25 червня в домі родичів Степана. Під час нього промовляли: П. Гарматюк, М. Максимюк, відомий промовець і Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ., настоятель місійної станції. Всі щиро вітали Степана, співали йому й його родичам "Многая Літа". На цім вечірку зібрали на поміч скитальцям у Старім Краю $22.70.

А 28 липня, в місцевій церкві о. Е. Пащак звінчав нашого вояка Степана з Розалією Морі з Ґлендон. По вінчанні відбулася весільна гостина в домі родичів молодого. Були гарні промови, а також і щедрі жертви на допомогу голодуючим братам-українцям у Старім Краю: На цю ціль гості зложили $18.00.

Карнавал. На закінчення гарного празника благословення парохіяльної резиденції дня 28 серпня, ми мали перший раз у Ґлендоні "карнавал" із приходом на резиденцію. Королевою карнавалу вибрано Ганну Тарах, що здобула найбільше голосів — 1,651. Королівнами стали: Павліна Клячек — 496 голосів; Юлія Вихопень — 237 голосів і Маланка Юрчишин — 72 голоси. За свою працю кожна дівчина одержала дарунок від парохії. Королеву коронував п. П. Багрій, колишній мешканець Ґлендону, що прибув на нашу урочистість із Ламонту. — (П-й).

Великий Базар. В днях 1-2-3-4 листоп. 1945, відбудеться в Ґлендоні великий базар, що його уладжує українська католицька Парохія в Ґлендон. Комітет сердечно запрошує всіх дооколишніх громадян і парохіян в дальших парохій до численної участи.

КАТЕХИЗАЦІЯ В ҐЛЕНДОНСЬКІМ ОКРУЗІ. АЙРОН РИВЕР, АЛТА. В днях 10-22 липня Преп. Сестри Февронія й Олексія з Едмонтону вели в нас українську вакаційну школу. Учащало 19 дітей, а з них 10 приступило до першого св. причастя. Наука відбувалася в місцевій парохіяльній залі. На кінець діти відіграли гарний концерт за проводом Сестер. Під час прийняття для Сестер, подяку від парохії склали п. Крук й п. Орисюк від БУК, а п-ні Орисюк вручила дарунок Сестрам за їхню працю.

АЙРОН РИВЕР, АЛТА. Вінчання. В церкві св. І. Христителя, 22 липня, звінчав Впр. о. Е. Пащок, ЧСВВ., Михайла й Анастасію Чолак. Весільний обід відбувся в домі родичів п-ні Молодої, а опісля весільна вечеря в домі п. Молодого. По побажаннях Молодятам і відспіванні "многоліття", присутні зложили $13.40 на допомогу українським скитальцям в Европі. Збирали жертви п. С. Крук і п. А. Орисюк.

ЕНШАВ, АЛТА. Цьогорічну українську вакаційну школу в еншавській парохії вела п-на Ґеновефа Славута з парохії в Айрон Ривер. Вона недавно скінчила вищу школу в Інституті Пресв. Серця Христового в Йорктоні. Наука відбувалася в днях 13-19 серпня в церкві. Учащало 23 дітей, з чого до першого св. причастя приступило 6. П-на Ґеновефа, це молода, талановита дівчина, що одержала добре виховання від своїх родичів, добру школу в Інституті Сестер Служебниць у Йорктоні й тепер працює для свого народу. По закінченні школи п-на Ґеновефа вступила до монастиря СС. Служебниць у Мондері.

ЕЛК ПОЙНТ, АЛТА. В тутешній парохії Пресв. Евхаристії відбулася перший раз катехизація дітей за проводом Сестер Служебниць — Февронії й Олексії. Наука відбувалася в днях 25 липня до 5 серпня в місцевій школі.

На науку вчащала 21 дитина, з чого 10-ро приступило до першого св. причастя. Родичі, на знак вдячности супроти Преп. Сестер, приготовили обід на їхню честь і під час нього пані Павлик вручила від усіх дарунок.

ҐЛЕНДОН, АЛТА. В Ґлендоні, подібно, як і попередніми роками, українська вакаційна школа для дітей тривала від 13-26 серпня й закінчилася спільним св. причастям. До першого св. причастя приступило 6 дітей, а всіх учащало на катехизація 23. Учив дітей сам о. парох Е. Пащак. На закінчення відбувся дитячий релігійно-національний концерт у міській залі.

Справа навчання й доброго виховання всіх дітей у ґлендонській окрузі вимагає конечне будови в Ґлендоні просторого церковного дому, де можна б вигідно й постійно провадити "Рідну Школу". Було б добре, якщо ґлендонські парохіяни використали б цьогорічну зиму на приготування будівельного матеріялу, а літом збудували на парохіяльній землі великий церковний дім, що в ньому відбувалася б "Рідна Школа", а також уся релігійна й національна робота ґлендонської громади. Р.

ЕЛК ПОЙНТ, АЛТА. Прощання. Добре відомий і жертвенний парохіянин у Елк Пойнт, п. Василь Якимець купив гостинницю в Ст. Павл і вндовзі має туди перебратися. З тієї нагоди приятелі й знайомі справили йому й його трудолюбній дружині прощальний вечірок. По промовах, що в них сердечно прощали родину Якимців, присутні склали $34.15 на допомогу братам-скитальцям в Европі.

Від редакції. Ми певні, що всі Читачі погодяться з нами, що о. Пащакові й його парохіянам можна дати гарне признання за їхню постійну память про наших терплячих скитальців в Европі. — Честь жертводавцям!

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Посмертна згадка. В пятницю 3 серпня, розійшлася в нашій парохії сумна вістка, що широковідомий і вельми заслужений при парохії піонір, Йосиф Предик, забезпечений св. Тайнами, розпрощався з цим світом у веґревільській лічниці.

Покійний родився 15. IV. 1868 р., в Звинячі чортківського повіту. До Канади прибув 1903 року в околицю Ендрю, а по році купив фарми на Плейн Лейку, близько теперішньої церкви, де проживав аж до смерти. Жінка покійного вмерла ще 1938 року. Покійний Йосиф дуже любив і шанував священиків, церкву й чимало причинився до розвитку парохії в Плейн Лейку. Ще заки збудовано церкву, він усе був готовий відпустити свою хату на богослуження, двері його хати також стояли завсіди отвором для Отців і не відмовлявся, як треба було кого з отців відвезти. А коли вже поставили гарну церкву, він не переставав працювати для парохії, але все був готовий до всяких послуг. Коло престола служив за старшого брата 40 років.

Це знали люди, тому не диво, що на похорон прибули майже всі парохіяни, як також люди з дальших околиць. Похорон відбувся 6 серпня.

Всі завпокійні богослуження відправив Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. Бл. п. Йосиф спочив на місцевім цвинтарі. В.Й.П!

По похороні відбувся обід у Народнім Домі для усіх учасників похорону, за старанням дітей й дальшої рідні Покійного.

Бл. п. Йосиф Предик полишив у смутку сина Степана в Левой і доньку Ганну, замужню Бойчук, у Плейн Лейку. — (П-й).

ВЕНКУВЕР. Несподіванка. В суботу, 11 серпня, в церковній залі в нас була гарна несподіванка. Уладив її Заряд Жіночого Товариства для голови Заряду, п-ні Бродер, ща її щиру працю для парохії та з нагоди її щасливого видужання з недуги, через яку п-ні Бродер мусіла перебути кілька тижнів у лічниці. Вітали п-ню Бродер члени родини, приятелі й парохіяни з радістю сердечними оплесками а Впр. о. Т. Ґреб, ЧСВВ, привітав п-ню Бродер від усіх присутніх щирим привітом і побажанням доброго здоровя та життя на многі літа. Сестрицтво почастувало всіх перекускою, а охочі до співу веселили товариство гарними народніми піснями. Опісля п-ні Юськів і п-ні Мороз вручили п-ні Бродер на памятку дарунок від усіх гостей, за що п-ні Бродер сердечно всім подякувала.

З нагоди цеї несподіванки на честь п-ні Бродер п. Юськів і п. Мороз уладили також несподіванку для "Світла", що принесла йому $3.00. До редакції переслав п. Висоцький. С.І.Х!

ҐРИМСБІ, ОНТ. Празник. Храмове свято припадає в Ґримсбі на Успення Божої Матері. Гарне це свято й поможності гарно відпровадили його ґримсбійські українці католики. Свято відбулося у неділю, 2 вересня, 1945 року. Вранці в годині 10:30 співану Службу Божу відправив Впр о. Каноик П. Каменецький, гість із Торонта, в співучасті о. С. Шевчука, ЧСВВ. з Монтреалю й підіякона Йосафата Шкварка. Святкову проповідь виголосив Впр. о. Каноик.

Коли прийшов час на храмовий обід, то надзвичайно велике число гостей засіло до першого стола. Були гості з Віндзор, Торонта, Лондону, Оттави, Гамільтону, Ст. Кетеринс, Китченер, Престон, Брентфорд і т. д. Одначе не було страху, що не стане їди. Наші добрі пані добре навантажили столи різними стравами й усі без труду заспокоїли свій голод. По обіді, Впр. о. ігум. Когут, ЧСВВ., парох і господар дня по черзі викликував промовців. Промовляли: Впр. о. кан. Каменецький, о. Шевчук, Др. Мигайчук, пані Кравс із Торонта, пані Рибак із Оттави, юнак Зиновій Бак, п. В. Паламар і п.Стусс.

На окрему згадку заслуговує промова о. Каноніка. Він вказав на велике вповання наших людей в Старім Краю на Пречисту Діву Марію, що велично святкують її празники. А вкінці висказав надію, що Ґримсбі стане великим центром поширювання культу Марії в недалекій будучині. Празник закінчено піснею-молитвою "Под Твою милость" — Місцевий.

МОНДЕР, АЛТА. Похорон. В неділю, 2-го вересня, впокоїлася у Бозі старенька й побожна Пелагія Шевчук. Перед смертю довгий час хорувала, та свої терпіння переносила з правдивою християнською терпеливістю. За життя визначалася побожністю, любовю й через те тішилася великою пошаною в своїх дітей і сусідів, що тепер, з жалем із нею розпрощалися.

Покійна лишила три доньки, 15 внуків, між ними о. Григорія Хміляр, ЧСВВ., й Сестру Служебницю, і 9 правнуків. Величний похорон при участі двох священиків відправився в церкві св. апп. Петра й Павла, а тіло покійної поховано на місцевому цвинтарі. В.І.П!

По похороннім богослуженні, під час обіду в домі Луки Заруденця, на заклик онука п. Нестора Хміляра, присутні зложили на пресовий фонд "Світла" 12.25.

Поминки в першу річницю смерти. Дня 20 вересня, в першу річницю смерти бл. п. Михайла Гевка, за старанням родини покійного, Пр. о. Мирон Дацюк відправив завпокійну Службу Божу й парастас у хаті п-ні Теклі Гевко, жінки покійного.

По обіді, Пр. о. Мирон згадав покійного, що зо своєю дружиною виховав своїх дітей і дав добрий приклад для своїх сусідів.

Опісля на поклик о. Мирона, п. Й. Федечко зібрав $13.05 на "Світло" й "Укр. Вісти".

Жертводавці були: **По $1.00:** М. Гевко, Й. Федечко, П. Савіцький, Мик. Гевко, Вас. Най, п. Філь, Й. Топилко. Решта дрібніші датки.

Покійний Михайло приїхав до Канади 1899 р. фармував 45 років і не слабував, тільки 3 ні перед смертю; вмер в мондерській лічниці. Прожив 68 років. Полишив у смутку жінку Теклю й дітей: Павлину, Розалію, Миколу, Ганну, Варвару, Марію, Павла, Івана й Володимира. В.Й.П!

РЕШТА ДОПИСІВ У НАСТУПНІМ ЧИСЛІ "СВІТЛА".

НОВИНКИ

— **"Будучність Нації"** подала вістку, що К.У.К мав би спровадити з Европи колишнього професора Огієнка, щоб він їздив по Канаді і виголошував між нами свої доповіді

Наша думка в цій справі така: Якщо К.У.К буде спроваджувати з Европи різних українців, щоб не попали в більшовицькі руки, а між ними спровадить Огієнка й його дітей, тоді все буде в порядку. Та як К.У.К задумує спровадити Огієнка, щоб їздив по Канаді із лекціями, то всі українці католики мусять проти цього запротестувати, бо Огієнко, що з професора став несподівано православним митрополитом, розбивав нашу церковну одність в Галичині й затруів останні роки життя бл. п. митрополита Кир Андрея Шептицького своєю пропагандою.

Що робив Оріенко в Галичині в останніх роках, про це пише нам виразно з Европи один наш адвокат, военний скиталець. Ось слова його листа.

"Взагалі в нас був узяв курс на "автокефалію"; як німці прийшли були, й вони попирали. Наші галичани не пішли за голосом митрополита Шептицького й помагали тому ділу. Бувший український політик із Великої України, Огієнко, Скрипник, посол до варшавського сейму, поприбирали епископські ряси й давай вести пропаганду. Не стало Нязарука, щоб відпирав автокефалію, але прийшли епігони, що пробують рятувати ситуацію. Правда, по теперішній війні е дещо отверезіння в тій справі в Галичині." (Німеччина, 28 червня, 1945).

Ми сумніваемось, чи наші католицькі члени К.У.К. зробили аж таку помилку, що вирішили спровадити Огієнка до Канади для навчання нашого народу. Огієнко тепер уже нас не може навчати.

— **В Лондоні** відбувають наради міністри Британії З, Д.А., Франції, Совітів і Китаю. Вони мають створити підвалини під світовий мир. Зокрема мають накреслити мирові договори для Італії, Румунії, Болгарії, Малярщини та Фінландії, де Москва бажає, щоб ті країни мали більшовицьку владу. Не знати, як погодяться. Що зроблять із военними скитальцями, що не хочуть і не можуть вертатись під Совіти? Може західньо-аліянтські міністри направлять тепер помилку Чорчила й Рузвелта в Ялті й припинять нелюдяне видавання більшовикам на загибель тих людей? Мирити світ починають від Італії. Більшовики постарались, щоб у цій справі мала голос Україна, Білорусь і Польща, щоб помогти більшовикам забрати Тріест й італіянські колонії в Африці.

— **Перший раз** по цій війні вдарили союзники Сталіна, коли заявилися проти теперішніх виборів в Болгарії, що їх приготовляв комуніст Дмитріев. Дня 18 серпня американський державний секретар Бирнс заявив, що ЗДА не будуть признавати висліду цих виборів, бо вони не-демократичні й не представляють волі народу, а два дні пізніше британський міністер закордонних справ, Бівин, сказав в англійськім сеймі, що в Болгарії, Румунії й Мадярщині йдуть приготовання, щоб одну форму тоталітаризму заступити іншою, а цим самим тамошні уряди не е таким державним представництвом, щоб із ним могла Британія мати дипльоматичні взаємини. Вибори в Болгарії відложено. Як Сталін думав, що йому вдасться вигукуванням про демократію замилити світові очі, щоб не бачили його гітлерівських потягнень у Східній Европі, то вищенаведені виступи двох його союзників засвідчають, що він помилився. Та як ЗДА й Британія дозволять більшовикам тягнути чужих людей на невільничу працю, або до примусового повороту в країну найстрашнішої в світі диктатури, то це вкрие пятном сорому дві найбільші демократичні держави, що обіцяли світові зовсім що інше в Атлантійськім Чартері.

— **Румунський** король Михайло звернувся до Лондону, Вашингтону й Москви, щоб вони помогли встановити в Румунії такий уряд, що вони признали б його. Москва цим невдоволена, бо хоче сама господарювати в Румунії через премера Ґрозу, що на поклик Сталіна їздив із кількома міністрами до Москви, де сказав, що "рад ступати по московській землі, бо світло йде зо Сходу." (Ннадто червоне від людської крови...)

—**Винипеґський** посол Стюарт в Оттаві, домагався закону про забезпеку меншин у Канаді, "щоб діти всіх рас могли рости разом у гідності, ревності, справедливості, а головно братерстві." Стюарт сказав, що в Канаді е тепер тисячі нащадків тих, що прийшли з України. Вони створили в Канаді велике багатство. Вони помагали в війні, однак через свої назвиська та національне походження, їм тяжко виграти справу з англо-саксонами, через дескримінацію. Ті люди потребують від парламенту охорони.

— **Більшовики** стараються не тільки вдержати, але ще й скріпити военну силу червоної армії. Проти кого? Проти Мусолінія, Гітлера, Гірогіта, чи проти Етлі й Трумена?

ПОШУКУЮТЬ: Дзікевич Петро пошукує свого вуйка **Йосифа Дзікевича,** що працював у фабриці автомобілів в Ошаві, Онт.

Петро Шеремета пошукує своеї рідні на імя **Паранька Тарас,** з дому Лакомська, з села Білоголови, повіт Зборів. До Канади виїхала 1939 р.

Филипина Дмитренко, з дому **Падківська,** проживаюча в Тулюзі, Франція, пошукує свого вуйка **Захарія Кравцука,** що виїхав до Канади перед війною.

Микола Кузишин пошукує свого вуйка на імя Степан Олійник, що в році 1912 виїхав до Америки й замешкав у Ню Йорку. Я е син Івана з дому Олійник, з села Олесин, повіт Бережани.

Капраль Іван Андріїв родом із Конюхова, пов. Стрий, шукає: 1. свого вуйка, Дмитра Чехінду в Канаді. 2. Івана Чубка в Канаді. 3. Григорія Притуляка в Арґентині.

Богослуження в Алберті

ЖОВТЕНЬ

7. Неділя
Новий Київ
Гилярд, місто
Менлі, День Подяки
Чергил, збірка на сироти, церковні збори.
14. Неділя —
Чипмен
Іннісфрі, Божої Матері
Вайлдвуд, празник
Крейґенд, празник
20-го Восток, св. Михаіла (благодарственна Сл. Божа)
21. Неділя —
Іннісфрі, Ч. Хреста
Восток, св. Михаіла
26-го: Восток св. Николая
27-го: Восток, св. о. Николая (Благодарств. Сл. Божа).
28. Неділя —
Плейн Лейк

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

7. X. 20 Н. по Сх. св. Д. Гл. 3. Єв. утр. 9. — 14. X. 21 Н, по Сх. св. Д. і Отців. Гл. 4. Єв. утр. 10.

Старий стиль

7. X. 15. Н. по Сході св. Д. й св. Івана Богослова. Гл. 6. Єв. утр. 4. Служба неділі й Святого. — 14. X. 16. Н. по Сх. св. Д. і Покров Пресв. Богор. Гл. 7. Єв. утр. 5. Служба неділі й Покрова.

НОВІ СЛУЖЕБНИКИ

ОО. Василіяни видали нові гарні **Служебники до відправи Служби Божої.** Ціна — $59 і $69. В справі замовлень просимо писати на адресу:

Rev. P. Bodnar, OSBM.
Mundare, Alta., Canada.

ЖЕРТВИ

НА "СВІТЛО"

Н.Н. Лонг Айленд Сити—**$1.00.** І. Захарко, Чілівок, Б.К., о. А. Хлистун, Вотервлит, Н. Й., Т. Герун, Таватінав, Алта. — **по $2.00.** З несподіванки в п-ва Перликів, Мондер, — **$2.60.** З несподіванки для п-ні Бродер, Венкувер, — **$3.00.** З прощання п-ва Німків, Калинтон, Алта. — **$3.35.** А. Болшевич, Венкувер, — **$5.00.** З гостини в п. Середи, Оттава— **$5.75.** З похорону бл. п. Н. Мушанського, Скаро, Алта. —**$6.00.** З поминок бл. п. М. Гевка, Мондер, Алта. **$6.50.**

Щира подяка жертводавцям. — "Світло."

Василь Гуцуляк, родом із Серафимців, а тепер у Римі, шукае вуйка Василя Потягайла, сина Дмитра, з Серафимець, пов. Городенка.

Просимо пошукуваних написати на адресу "Світла".

Іван Тофін з Італії пошукує свого вуйка Василя Тофіна, що мешкав в Алберті до 1939 року. Хто знае адресу вуйка, нехай буде ласкавий і подасть до Івана Тофіна в Італії. Адреса Івана:

Ivan Tofin 5.C.
Ukrainian Camp, Italy.

На пошту в Ґлендоні прийшов лист із Старого Краю від Станіслава Штрепека, село Ґлінік, почта Лучкі Куховечі, пов. Дембіца для Вікторії Бокоти з Бонивил, Алта. Хто знае, де живе Вікторія Бокота, нехай подасть її адресу на почту в Ґлендон, Алта.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **На особливім** послуханні, висказав папа перед членами американської радіової місії свою надію, що радіо, що було "ангелом сторожем потіхи й любови для незнаних тисяч" людей, продовжатиме й надалі своє післанництво доброї-волі, та одночасно Святіший Отець клав натиск на те, щоб відносні редактори старались недопускати до цього, щоб радія надуживали як "знаряддя зла." "Його вживали і тепер вживають до розсівання наклепів, зводження простого, невченого народу, знищення мира серед націй і між націями. Це є надужиття Божого дару; і це є завданням відносних директорів, скільки можливо, здержати й усунути це надужиття."

— **В Едмонтоні** відбувсь 16 вересня за проводом Преосв. Кир Ніля один із найбільш величних празників св. Йосафата. Було понад 3,000 людей. Архієрейська Служба Божа була вже в новій мурованій церкві. Співав п. О. Прийма з хором. До св. причастя приступило коло 1,000 людей. По богослуженні був у Нар. Домі парохіяльний бенкет із промовами Впр. о. пароха В. Каменецького, ЧСВВ., Голови Н. Дому, п. Боцюрків й Їхнього Преосв. Кир Ніля, ЧСВВ. Ввечері незабутня "Наталка Полтавка", що її вивів із гарним успіхом місцевий аматорський кружок при звуках власної орхестри. Справді, столичній празник.

— **В Варшаві** згинули минулого року від бомби два Василіяни: Преп. о. Климент Керницький і Преп. бр. Венямин Клачинський, а в Лаврові, коло Самбора, вмерли: Преп. о. Іриней Готра (рідня в Минеаполіс) і Преп. о. Орест Галькевич. В.І.П!

— **За почином** американського священика, о. Пейтона, будуть надавати з Голівуду кожного тижня молитву на вервиці на честь Преч. Діви Марії, щоб цю молитву проказували спільно в кожній католицькій родині в ЗДА. На просьбу о. Пейтона в цій програмі візьме участь Бинг Красбі, понад 30 найславніших голівудських артистів, католиків і протестантів, що виступатимуть через 52 тижні на радіо. Програма буде мабуть мати назву: "Гоінг Гер Вей."

О. Пейтон походить із айриської родини де було 9 дітей. Нераз мусів іти голодний спати, та не памятає, щоб у його родині опустили котрого вечора спільну молитву на вервиці. Як був тяжко хворий, молився до П.Д. Марії, що як подужає, то все своє життя посвятить на поширення між людьми звичаю молитися разом у кожній родині на вервиці. Видужавши, став священиком і тепер уже 4 роки в день і вночі працює над сповненням своєї обітниці.

Молитва на вервиці, це правдиво християнський звичай. Щасливі будуть ті українські родини, що будуть кожного дня молитися спільно на вервиці.

— **Американські** католики з Ново-Орленської епархії сильно запротестували проти урядового плану державного виховного фонду, що мав би бути призначений тільки для прилюдних шкіл, що є під прилюдним доглядом, а виключав би католицькі школи. Католики протестують, бо, як заявляє "Митрополича Рада Товариства Св. Імени", "таке покривдження католицьких шкіл" не є згідне з духом американської конституції. Дитина є не тільки творивом держави; ті, що дають їй прожиток і керують її призначенням, мають право, злучене з високим обовязком, повчити дитину й приготовити до додаткових обовязків. Діти таких батьків і опікунів, що посилають їх до приватних і парохіяльних шкіл, не повинні бути позбавлені через Конгрес на рівні з іншими школами держави, участі в спільним фонді, що повстає з податків... Якщо такий закон буде ухвалений, то він "стане джерелом великої несправедливости не тільки супроти шкільних дітей, позбавлених користання з доброчинної підмоги, але також супроти їхніх родичів й усеї нації, а це тому, бо такий повний упередження грабунок здержує чи іншим способом шкодить вихованню дітей на освічених добрих громадян."

— **Маронітський** прелат, о. Акл, сказав під час побуту в Европі, що музулмани в Сирії й Ливані задумують викинути звідти всіх европейців і відірвати геть чисто арабський світ від Европи; тоді тамошні християни остали б без захорони.

— "**Американські** робітники католики шукають у Церкві проводу. Вони не будуть ошукані і зраджені, бо вони є між своїми найбільш вірними синами. Безбожні комуністи є для робітників фальшивими приятелями, що стараються роз'єднати робітників із їхнім духовним проводом, та їм це не вдасться, бо робітники й американські епископи мають таку саму родинну кров. Між усім епископатом нема ні одного епископа, архієпископа чи кардинала, щоб його батько або мати скінчили колеґію. Кожний із наших епископів і архієпископів є сином робітника." — сказав під час Служби Божої в "День Перемоги" й "День Праці" бостонський архієпископ Кошинґ.

— **Якщо** американці зєднають собі ніпонців своєю людяністю, християнська релігія, через американців, підійде блище до ніпонців-поган. За побожними вояками зможуть прийти побожні місіонарі. Тому повинні американці бути без закиду.

— **В своїм** пастирськім посланні пише еспанський примас, Енріке Пла і Деніел: "В своїх накидах на Еспанію й її теперішний уряд деякі закордонні критики накинулись і на еспанську ерархію, наче б то вона була на послугах тоталітарного режиму." Владика заявив, що "Церква не була й не буде на послугах, а тим менше вона обороняла чи обороняє тоталітарний лад..." На щастя саме тепер проголосив еспанський уряд нову конституцію, "з підкресленням християнського розуміння волі, що противиться тоталітаризмові держави.." Еспанія не підписала три-членної умови (Гітлер-Мусоліні-Гірогіто), що викликала війну, не зважавши на сильний натиск на неї, трудне положення, що в ньому через це знайшлася, й присутність воюючих армій під її границями й воєнних кораблів близько її побережж. Та не зважавши на це, імя Еспанії шарпається тепер, коли вже закінчилася війна. "Ми благаємо Бога, щоб у Еспанії не розпалили знову заграви нової домашньої війни, коли світ діждався мира."

— **В ЗДА** умер 5 серпня американець-католик Тома Вудлак. Часописи "Ню Йорк Таймс" і "Геральд Трибюн" присвятили його памяті похвальні передовиці. Покійний був великий фінансіст, а одночасно великий католик. Головне було в нього те, що в нього не технічне й релігійне знання згідно співділали, але те, що високе релігійне життя в нього переважало й давало краску й тон усій його діяльності. Він був великий фінансіст і щодня приступав до св. Причастя! Всі його думки про економічні й фінансові справи, про уряд і суспільне питання дня кружляли коло головної думки — його обовязків і привілеїв як католика. Такою світлою людиною зробило його те, що він мав глибоку релігійну освіту. Якщо наші провідники на американськім континенті вели б високе релігійне життя й знали б основно правди віри й моралі Католицької Церкви, вони були б подібні до бл. п. Т. Вудлака, а цим самим гідні великої пошани й довіря всеї української суспільности.

Завданням українсько-католицького духовенства є виховати наше талановите юнацтво на таких світськи провідників

— **Сміливий** критик нацизму за влади Гітлера, німецький католицький епископ Мюнстеру фон Ґален сказав американцеві д-рові М. Джордановi по повороті з епископської наради в Фульді: "Ґестапо наставало на те, щоб мене арештувати, але Ґебельс відчував, що я маю за собою надто велике число приклонників. Чи ж це не показує досить виразно, що я був тільки речником та що добрі католики й численні добрі протестанти не були прихильні Гітлерові? Ні, ви не можете сказати, що всі німці були нацистами та що вони добровільно йшли за своїми злими провідниками. Самий цей факт, що ґестапо не відважилось доторкатись мене, є цього вистарчаючим засвідченням."

Владика згадав, що 12 мільйонів німців вигнали тепер чехи й поляки вглиб корінної Німеччини; половина з них католики. Вигнали людей без сотика при душі, а що Німеччина сама не має подостатком харчів і мешкань, то виселені німці тиняються дорогами й тисячами гинуть від голоду. В деяких місцях люди висять на деревах, як сливки, Німецьким священикам у Польщі й Чехословаччині позволяють відправляти Службу Божу тільки в неділю, а ввесь тиждень церкви стоять замкнені; проповідей не вільно говорити по-німецьки. "Як ми маємо розвязати те питання? Гітлер був перший, що завів практику виселювання людей із здобутих полос, та чи ми маємо наслідувати його? Чи могло б це бути, щоб ґітлерізм затруїв розум тих, що боролись із ним?... Це досить сумно, що все те діється як наслідок злочину, що його допустились нацисти, та наш підхід до цього повинен бути християнський. Ненависть ніколи не є будуюча й пімста ніколи не поможе завести справжнього мира. Німеччина основно побита. Наші міста в руїнах. Наш народ голодний. Супроти такої катастрофи не ненависть поможе нам, а любов. Я надіюся, що світова опінія буде вистарчаючо поручена так, що ці основні факти стануть відомі й уся німецька нація не буде засуджена без розбору так, щоб добрі мали терпіти зо злими, але що всі злучаться разом, щоб будувати кращий світ."

— **Православний** патріях Алексій, що служить більшовикам, пробує підчинити собі всі православні російські церкви, щоб таким чином Сталін міг ужити їх до закріплення й поширення своєї більшовицької політики. Православна російська церква в Франції злучилася з Москвою. В Парижі була велика церемонія злуки в присутності старих москалів і нових, комуністів. Присутній був сам червоний амбасадор Богомолев. Старі митрополити Евлогій і Серафим підчинилися патріярхові.

До тих епископів і світських москалів, що втікли з Росії до Сербії й мають там свій Карловитський Синод, московський патріярх видав відозву, щоб лучились із церквою в Росії, або будуть суджені як ворохобники й прогнані з православної церкви. Епископа Гермогена, голову хорватської православної церкви, основаної 1942 року, вже розстріляв у Загребі "народній" суд.

— **Американські** католики домагаються окремих католицьких цвинтарів для ветеранів католиків.

— **Поляки** стратили від початку війни половину своїх священиків, семінарі позамикані, половина парохій без священика, деякі епархії без епископів, зо школи усунули науку релігії, епископи не можуть мати правильних взаємин із Апостольською Столицею й ні одному епископові не дали дозволу поїхати до папи, щоб подав звіт про положення в Польщі. Це завдяки нацистсько-більшовицькій опіці.

— **ДО ЗДА** Приїхав із Росії православний архієпископ Олексій, щоб погодити православних американців із більшевицьким патріярхом Олексієм.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15-го жовтня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 19.

У ДНЯХ ГОРЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ БЛАГАЙМО ПОРЯТУНКУ В БОЖОЇ МАТЕРІ

ЗАКЛИК ДО МОЛИТВИ

Тривожні вістки, що доходять до нашої свідомости різними шляхами з усіх усюдів, підтверджують у нас непевність, що в світі не тільки що з кожним днем, але й із кожною годиною, мінутою, а то й секундою стає гірше. Хвиля загального заломання й кризи підмінувала, підточила світ.

Немає сьогодні держави ні народу в цілім світі, що міг би спокійно дивитися в своє майбутнє. Для українців, що чуємо й бачимо все, немає, здавалося б, уже ні дрібки надії на ніякий рятунок; ми віддані тільки власним силам мусимо по неволі марніти й гинути на шляху призначення.

Ми бачимо, як у наших часах біснуються діявольські слуги, як заметушилося пекло й поспішило на підбій усього світа для свого царства. Від сходу й заходу вдаряють вони гарматами в основи захитаного світа. Вже здається рештки святинь скупаних у крові святих мучеників дотлівають в огні, горять людські смолоскипи страшніше, ніж за часів лютого Нерона. Червоні підміновують тепер Европу від заходу й сходу.

Морем крови сплила перед літами Еспанія. З геройською посвятою боронили еспанські католики цього, що придбали для Божої слави, для добра й світлого майбутнього своїх нащадків дбайливі батьки. Падали вони від утоми, кожний свій крок зрошували струями крови, але все таки йшли вперед серед голоду й спраги, хоч помочі не мали. Вони були здані на власні сили. Та про те вони надії не тратили. Їм поміч ішла від Господа Сотворителя неба й землі.

Світ глухий, не чує стогону мучеників, голосіння матерей та плачу безборонних дітей. Світ не чує благань рятунку мордованих ближніх, бо заповідь Христова "люби ближнього" для нього не існує — він її забув. Без відгомону лишаються накликування Святішого Отця Папи Римського.

А для нас, де знаходиться дорога до виходу з цього кола недолі й нещастя? Як можемо ми прийти з поміччю тим, що сьогодні так дуже терплять і потребують нашої помочі? Ми можемо своїм братам багато помогти. В гарячій молитві до Тої, що від Неї Неустаюча Поміч удень і вночі спливає на людей, ми можемо виєднати для наших братів так багато ласк, що вони легко відіпруть усі наступи зухвалих ворогів.

Поміч Марії для всіх найбільш певна. Всіх, хто з вірою прибігають до Неї й у недолі рятунку благають, пригортає Вона, як ласкава Мати, під свій усемогутній Покров і вставляється за них у свого дорогого Сина. Він завжди вислухує материніх мольб і позволяє Їй отерти сьози пригноблених і опущених вірних Її слуг. Тому не вагаймося ні хвилини! В часі горя й недолі спішім усі разом до цього вічного живучого джерела ласк. Там певно й для нас приготовано це, чого нам потрібно.

"Под Твою милость прибігаєм, Богородице Діво, молитв наших не презри во скорбех, но от бід ізбави нас, єдина чистая і благословенная."

† КОНСТАНТИН
Епп.
† АМВРОЗ
Епископ-Помічник

Найбільша Ганьба

З християнської філософії життя

1. Найбільша ганьба й найбільше зло лежить у грісі, бо гріх ставить людину в революційнім противенстві з Богом. І тому ніщо так не захоронює нас від небезпечної гордости, як думка про сповнені гріхи.

Ми знаємо добре, що люди відпихають, їдять, працюють, спочивають; ми знаємо також добре, що люди грішать. А тому, що гріх ми бачимо майже кожного дня, то треба нам конечне вміти оцінити ество гріха, що властиво є гріх.

Кажуть деякі, що це така природна людська неміч, що її ніхто не годен позбутися.

Ці, що таке говорять, нераз зійшли на манівці. Це правда, що ми маємо з природи нахил до гордости, змисловости, гніву, бунту, лінивства, себелюбства, що тягнуть нас до гріха; та це ще не гріхи. Гріх розпочинається аж там, де починається вільне ділання волі. Нас нераз тягнуть до злого, а як ми за цим грішним потягом не пішли, то не було ніякого гріха.

Гріх є добровільним нарушенням пізнаної Божої волі, Божої заповіді, Божого права, що було вирите в нашім розумі й сумлінні, або обявлене Христом, або подане нам законною родинною, церковною, чи державною владою.

2. В чім саме криється властива злоба гріха?

Гріха не треба робити, кажуть одні, бо розум каже, що нпр. брехня, злодійство, розпуста, це діяння негідні людини, а часом роблять на все життя нещасливими. Це правда, що гріх опоганює кожну людину. Однак головна злоба гріха є в тім, що кожний добровільний гріх є бунтом проти найсвятішої Божої волі з любови до якогось мізерного творива, а з охоти знайти собі низьке вдоволення.

Хто грішить, нищить своє власне щастя, це правда; та що ще гірше, то це, що грішачи зневажає Бога, бо хто грішить, той виповідає своєму Панові належну службу, а цим самим наче поривається на самого Бога. А чому? З засліплення, з привязання до якоїсь марниці, з пониженням людської гідности.

3. В грісі треба розрізнити зверхню лушпину й ядро.

Зверхня лушпина гріха не мала б такого великого значення. Бо щож в історії світу може значити одне вбійство, чи одна крадіж на мільйони людей?

Та ядро, внутрішній зміст гріха це щось страшне, бо воно є переступством приказу самого Бога, бунтом нужденного черваку проти тричі-святого Бога, переверненням основного порядку в світі, зневагою Бога, бо окрадає Його з належної Йому чести.

В грісі отже міститься тільки дурнота, брак характеру, нечесність, невдяка. Як я грішив, то мені здавалось, що я великий філософ, а я був великий дурак. Справжні філософи, тоб то розумні люди, не грішать, хіба коли їм помішається в голові. Ми від такого помішання дуже захоронюймось, більше ніж від смерти. Краще вмерти, як згрішити.

НАМ ТРЕБА ЗІЗДУ

Ще не було за нашого життя такої хвилі, щоб нам так було треба загального порозуміння й спільної організаційної праці, як оце тепер, коли наш рідний український народ, давлений кліщами жорстокої диктатури, переживає найстрашніший час у своїй історії й коли наче важиться наша доля: бути нам, чи не бути.

Таке трагічне положення нашого народу не може для нас, українців в Алберті, бути наче прикрим сном, що переснився й забувся, але повинно зворушити нас усіх, зелектризувати й порушити до такої живої праці для порятунку й оборони свого народу, якої не було в нас у всім нашім дотеперішнім житті.

Та чи ми, українці в Алберті, можемо сказати собі, що нас так зворушило превелике горе рідного народу й ми взялись за таку надзвичайну діяльність? Чи нас справді зворушила й затривожила трагедія нашої нації й ми станули всі, старші й молодь, в зорганізовані ряди, щоб спільним зусиллям рятувати свій рідний народ від загибелі? Яка наша відповідь?

Зокрема такої збільшеної праці домагається будуччина нашого народу, церкви й обряду, тут у Канаді. Ми мусимо йти в парі з нашими старшими співгромадянами, англійцями й французами, дорогою розвитку нашої релігійної й національної культури, а одночасно робити поступ у канадськім громадянськім житті, щоб здобути собі місце між першими громадянами нашої нової батьківщини, цього рідного краю, що за нього тисячі українсько-канадських дітей потом і кровю зросили всі аліянтські фронти в цій недавній світовій війні.

Ми не можемо займатись тільки своїми домашніми, приватними справами, тільки своїм насущним хлібом, але ми мусимо зайнятись також спільними справами: закріпленням й поширенням католицької віри, організацією мужчин, жіноцтва й молоді, покликаннями до духовного стану, розбудовою виховних інститутів і поширенням доброї преси, основуванням дяківської школи й сиротинця, навчанням релігії й української мови в школах провін-

(Продовження на 2 стор.)

Апостольство Молитви в Парохії

Душпастирі й Апостольство Молитви

Коли католицький священик приїде до нової парохії, то перша парохіяльна організація, що на неї він повинен звернути свою бачну увагу, це **Апостольство Молитви.** Як у парохії вже існує ця організація, він повинен щиро зайнятись дальшим її веденням, а як у парохії ще нема Апостольства Молитви, він повинен чимскоріш підготовити своїх нових парохіян і в догідну хвилю оснувати цю славну й надзвичайно корисну духовну організацію.

Вага Апостольства Молитви

Що Апостольство Молитви е організацією великої вартости й має в Католицькій Церкві особливіше значення, то на це вказує надзвичайно скоре поширення Апостольства Молитви по католицьких парохіях усіх націй. За сто літ свого існування Апостольство Молитви так зросло, що сьогодні воно має коло 35 мільйонів членів тобто к о ж н и й десятий католик у світі належить до цеї духовної організації. З цього пізнати, що Апостольство Молитви це діло Божого провідіння, що глибоко відповідає сучасним потребам широких шарів католицької суспільности й тішиться опікою св. Духа, що просвічує уми побожних душ, щоб зрозуміли ідею Апостольства й станули зо щирим, апостольським серцем до молебного походу за закріплення й поширення Божого царства на землі.

Христовий Намісник, папа Пій X, такі слова сказав про Апостольство Молитви 1911 року: "Щоб прийти з поміччю суспільності, що терпить від таких численних і тяжких недуг, католицька ревність покликала до життя багато дуже корисних установ: та ні одна з них не дорівняе щодо користи ділу Апостольства Молитви."

А папа Венедикт XV 1915 року заявив перед ревнительками в Римі, що "найкращий орудник і найбільш всебічний спосіб ведення інших до пізнання й любови Христа Господа маємо саме в Апостольстві Моливи."

Супроти такої великої вартости Апостольства Молитви, воно повинно бути основане й старанно плекане так душпастирями, як і побожними парохіянами в кожній нашій парохії.

Ми, українці, ще зокрема повинні громадно й охоче горнутись до Апостольства Молитви, бо молитва, це сьогодні наша головна сила, що нею ми можемо успішно діяти в користь своєї нації. Сьогодні такий час, що вся наша нація повинна бути як одне Апостольство Молитви, щоб рятуватись перед наступом того царства сатани, що нападає на нас і несе нам загрозу дочасної й вічної загибелі.

Головний характер Апостольства Молитви

Бувають люди, що належать до різних діяльних і рухливих організацій, що ведуть оживлену зовнішню діяльність — і тому така організація, як Апостольство Молитви, не представляється для них чимось похвальним, гідним їхньої уваги.

На це ми можемо сказати, що комуністи ведуть найживішу в світі діяльність, то чи з їхніх успіхів є для людей яка користь? За те Апостольство Молитви є тією організацією, що всьому людству приносить уже 100 літ тільки саме добро, бо будить і плекає внутрішне християнське життя тобто духа живої, віри й щирої, жертвенної любови. Сягаючи до глибин людських сердець і плекаючи в них буйне життя любови та посвяти, Апостольство Молитви заохочує й спонукує своїх членів до всякої діяльности на зверх, що її домагається християнська любов, та зрошує всяку зовнішню працю росою намащення й ласки.

Значення Апостольства Молитви лежить у тім релігійно-надприроднім впливі, що його воно має на широкі католицькі верстви, освідомляючи їх практично й ступнево щодо способу злуки з Богом і живої участи в житті Христової Церкви.

Ціль Апостольства Молитви

Ціль існування й праці Апостольства Молитви е найвища й наскрізь католицька, загальна, всесвітня. Вона має за ціль розширення Божої слави й спасення душ тобто таку саму ціль, що її мав сам Божий Син, як став чоловіком і вмер на хресті. Цю найвищу в світі ціль пригадує раз-у-раз гасло Апостольства Молитви, наче вийняте з Христового Серця: "Нехай прийде Твоє царство!"

Апостольство Молитви й Христове Серце

Те, що найбільше помагає Апостольству Молитви робити успішну роботу для Божого царства, це **Почитання Пресвятого Христового Серця.** Всі ревні члени Апостольства Молитви, способом сердечної молитви, жертвують щодня всі свої молитви, справи й терпіння Господу Богу в злуці з Пресвятим Христовим Серцем і в усіх цих намірах та за всі ці справи, що за них наш Господь Ісус невпинно вставляється й приносить себе в жертві на вівтарях у Пресв. Евхаристії.

В цій дуже простій щоденній пожертві, що її члени Апостольства Молитви роблять звичайно при ранній молитві, міститися посвячення всього життя, всіх думок, почувань, праць і терпінь у дусі віри, а також свідома память-згадка про Ісуса, Його засади й бажання та охота наслідувати Його через увесь день таким поводженням, що Ісус міг би бути свідком його й співучасником.

Виховне завдання Апостольства Молитви

Зокрема, завдяки тій пожертві праць, молитов і хрестів кожного дня на перепросьбу Бога й випрошення Його благословення для великих справ Божого царства на землі, що їх поосібно на кожний місяць, за благословенням Христового Намісника, вказує найвищий провідник Апостольства Молитви, ті зусилля ревних членів товариства набирають апостольського значення, а злука молитов членів із молитвою Евхаристійного Ісуса і праць та терпінь із Безкровною Жертвою піддержує все живий звязок із джерелом католицького жертвенного життя й Пресвятою Евхаристією, що е ясним, теплим і життедайним осередком усього життя Католицької Церкви.

Такою практикою Апостольство Молитви оголошує війну всякій мертвій вірі тобто вірі, що не має впливу на внутрішне життя ні на зовнішню діяльність, а одночасно завдає смертельний удар нашому низькому себелюбству, бо вчить нас жити, працювати й терпіти для спасення власної душі, душ ближніх та для перемоги Христової Церкви.

Таке е виховне завдання Апостольства Молитви, що робить найкориснішою з усіх організацій кожної нашої парохії.

Апостольство Молитви й культура

Великий німецький кардинал Фавлгабер сказав глибоке слово: "Душею культури є культура душі." **Саме завданням Апостольства Молитви є культура душі** тобто вироблення й прикрашення душі найвищими чеснотами силою її звязку з найкращим із усіх сердець і дзеркалом усіх чеснот — Серцем Божого Сина. А що відповідно до цього, як зросте культура душі, піднесеться культура тобто рівень усеї людської суспільности, то ясно, що Апостольство Молитви, ця школа культури душ, е тією важливою й дуже корисною організацією, що повинна бути найдорожча для всіх наших душпастирів та що всі інші парохіяни повинні бути ревними членами Апостольства Молитви, а головно наші мужчини, що є основниками й провідниками наших родин і різних українських організацій.

І можемо сміло сказати, що де між українцями гарно процвітає Апостольство Молитви, там є наша добра, культурна парохія й українська громада.

ЗІЗД В АЛБЕРТІ

ції, кооперативним рухом по наших громадах, нашою громадянською діяльністю, бо це наш обовязок, бо тільки добрим вирішенням цих важливих справ ми зможемо зробити в Канаді бажаний поступ.

З огляду на це наше надзвичайне національне положення а також на наші канадські завдання, наші провінціяльні заряди, БУК-а й Ліги У.-К. Жінок, повинні чимскоріш відбути свої наради й зорганізувати великий зїзд в Едмонтоні, де найкращі промовці вияснили б усі наші пекучі справи й ми, принаймні з цього дня, однодушно станули б до зорганізованої, планової праці для нашого загального добра. Юнацтво вже відбуло свій зїзд літом — тепер черга на великий зїзд старших.

Щоб цей наш зїзд міг справді увінчатись великим успіхом, повинні негайно відбутись у кожній нашій парохії організаційні збори діяльних членів для оживлення, чи й наладнання організаційної праці в місцевім відділі, щоб кожна парохія в Алберті могла бути представлена на цім нашім великім зїзді в Едмонтоні своєю діяльною місцевою організацією БУК-а й Ліги.

В імя Боже, ставаймо всі до зорганізованої праці для кращої будуччини, для нашого загального добра!

За Моральні Основи в Політиці

ЗАВВАГИ ДО ОДНОЇ СТАТТІ "УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ"

"Український Голос" приніс дня 26 вересня статтю "Як ми даємося любити", що в ній автор звязав нас, українців у Канаді, з їжаками й сконками, що їх не може любити наш дост. премер Мекензі Кінг ні його ліберальний уряд, бо ми, українці, мали зле пописатися під час останніх домініяльних виборів. У. Г. є тієї думки, що Мекензі Кінг любив нас, не саджав нас під час війни до карних таборів, не проганяв із Канади, а ми не тільки, що не вибрали його послом, але навіть вислали до Оттави двох послів українського походження, що не належать до ліберальної партії. Через те ми тепер негідні Кінгової ласки й він може слушно не прихилитись до просьб Комітету Українців Канади та не допустити українських скитальців із Европи до Канади.

На нас ця стаття У. Голосу зробила дуже прикре й пригноблююче враження. Нам аж дивно, як могла редакція У. Г. так скривдити нас і понизити себе й нас усіх таким писанням. Ми такого погляду, що навіть як би У. Г. дістав нагороду від ліберальної партії за писання агітаційних статтей, то й тоді можна й треба робити це без самопониження, тим більше, що ніхто з українців у Канаді не потребує стидатися, що стоїть за ліберальну партію.

Щож до головніших тверджень У. Г., то мусимо сказати, що "Український Голос" робить українцям неслушні закиди. А саме:

Ми, українці в Канаді, що давали під час війни до канадської армії більший відсоток своїх дітей, ніж навіть інші канадські національні ґрупи, а вдома сповняли лояльно свої воєнні громадянські обовязки, не були ніякими зрадниками ні саботажниками, щоб ліберальний уряд Мекензі Кінга мав причину або право саджати нас за дроти, чи проганяти з краю; якщо наш уряд був би це зробив, то це не був би демократично-ліберальний, але дитаторсько-тоталітарний уряд, подібний до тих урядів, що замучили в Европі й досі мучать мільйони українців і інших народів. Та, що уряд Мекензі Кінга був справедливий, то він сповнив свій обовязок і ми можемо мати до нього довіря.

Мекензі Кінга повалили при виборах — українці. Чи це правда? Ми знаємо, що українці в окрузі Принц Алберт були вибрали Кінга послом, а повалили його вояки своїми голосами. Чому? Не знаємо. Чому ж Укр. Голос ні тих вояків ні англійців Колдвела й Брекена, що вели 100%-ову кампанію проти Мекензі Кінга, не порівнює з їжаками й сконками, а тільки тих деяких своїх братів українців, що може послухали англійських провідників, чи з якої іншої причини дали свої голоси на інших кандидатів? Чи така напасть У. Голосу на українських виборців — справедлива?

На думку У. Г. українці не варті ласки Мекензі Кінга, бо вислали до Оттави двох своїх послів, що не належать до ліберальної партії... Чи це справедливо? Інші виборці вислали до Оттави проти Кінга по кількадесять послів і У. Голос не кидає на них камінням, а українці, що за проводом англійців і при помочі інших націй, вибрали аж двох! своїх послів на всю Канаду, через це так смертельно прогрішилися супроти премера Мекензі Кінга й ліберальної партії, що хоча б в Европі мали вигинути мільйони українських скитальців від голоду й переслідувань більшовицької поліції, то Мекензі Кінг і його ліберальний уряд, із пімсти за вибори, таки не дадуть їм помочі й не приймуть їх до Канади? Та як що самий натяк на те, що премер Кінг й його уряд могли б бути нелюдяні супроти Комітету Українців Канади й українських загибаючих скитальців, був би для них кривдою, то навіщо У. Г. робить їм таку кривду своїм прилюдним натяком в часописі? На щастя, наш ліберальний уряд Канади, це не більшовики, тому можемо надіятись, що вони піднесуться понад партійну політику й виявлять супроти українських і всіх інших скитальців стільки людяности й доброти, скільки це можуть зробити чесні люди, що в своєму відношенні до своїх ближніх керуються засадами християнської справедливости й любови.

Щож до політично-патрійного наставлення українців у Канаді, то нам здається, що в Канаді нема ні одного українця, що був би непримиримим ворогом нашого дост. премера Кінга й ліберальної партії; а коли ті два українці, що є послами в Оттаві, не вийшли з ліберальної партії, то може це спричинили скоріш ті англійські провідники різних партій, що поорганізували людей проти лібералів, а не якраз українці, що з них ніхто в Канаді не е провідником ні одної політичної партії. Впрочім українці голосували головно на особи, а не проти якоїсь партії.

Зокрема хочемо сказати, що "Український Голос" не мав права писати таку статтю, бо У. Г. сам закликав веґревільських виборців, щоб вибрали, наприклад, п. Глинку послом до Оттави, хоч він не йшов із ліберальної партії тобто й У. Г. мав перед виборами принаймні трохи характеру проти ліберального їжака... Треба було ввесь час виступати проти Глинки, Заплітного й інших українських кандидатів із різних партій, то тепер було б лице давати нам школу. А так?

А щодо політики взагалі, то ми такого переконання, що в Канаді не повинна існувати партійна диктатура й уряд одної партії не повинен мститися на громадянах інших партійних поглядів за вільне голосування, але, хоч вибраний одною партією, повинен бути понад партіями й справедливо відноситись до всіх громадян, щоб у Канаді не було совітського посмаку, де можуть бути різні партії, тільки що комуністична е при владі, а всі інші в тюрмі...

Політика, це важлива справа; а що більша справа, то на сильніших повинна спиратися основах — правди, справедливости й любови.

І ми надіємось, що наш достойний премер Мекензі Кінг і його ліберальний уряд, вірні цим християнським засадам, підуть за голосом наших послів Глинки й Заплітного, а також п. Токера, Стюарта й інших сеймових оборонців покривдженого українського народу та своїм приятельським відношенням до українців, так у Канаді, як і в Европі, стануть гідні великої вдячности всього українського народу.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Робітники в винограднику
Глава 20: 1-16

Бо царство небесне похоже на господаря, що рано вранці вийшов найняти робітників у свій виноградник. А як згодився з робітниками по динарію на день, то післав їх у свій виноградник. І коли вийшов коло третьої години, побачив інших, що стояли на майдані без роботи. І сказав до них: Ідіть і ви в мій виноградник, а я вам дам по справедливості. І ті пішли. Коли знову вийшов коло шостої й девятої години, то зробив так само. А як вийшов коло одинадцятої години, застав інших, що стояли, та й спитав їх: Чого стоїте тут увесь день без роботи? Вони відповіли Йому: Бо ніхто не найняв нас. Він сказав до них: Ідіть і ви в виноградник. А як настав вечір, сказав господар виноградника до свого управителя: Заклич робітників і дай їм плату, почавши від останніх аж до перших. І ті, що прийшли коло одинадцятої години, дістали по динарію. А ті, що прийшли перші, гадали, що дадуть їм більше; але й вони дістали по динарію. А як його дістали, то нарікали на господаря, кажучи: Ці останні працювали тільки одну годину, а ти зрівняв їх із нами, що терпіли тяготу дня та й спеку. Він же озвався й сказав одному з них: Друже, не роблю тобі кривди. Чи ж не за динарія згодився ти зо мною? Бери своє і йди! Я тому останньому хочу дати так, як тобі. Чиж не вільно мені робити зо своїм, що хочу? Чи твоє око тому завидне, що я добрий? Так будуть останні першими, а перші останніми; бо багато є кликаних, а мало вибраних."

ПОЯСНЕННЯ

Щоб пояснити значення слів "перші будуть останніми, а останні першими", Спаситель оповів апостолам притчу про робітників у вінниці, що їх якийсь господар у чотирьох різних порах дня наймав до роботи, а опісля казав усім дати однакову заплату.

Цею притчою Спаситель потверджує та пояснює вислів: "багато є кликаних, а мало вибраних," що ним закінчив промову до апостолів. Господарем вінниці є Господь Бог, вінницею — Церква, робітниками — всі люди, головно вибрані, робучим днем — туземне життя, динаром — небо. В небі деякі душі мають перше місце; в притчі вони названі робітниками, що прийшли до роботи останні, а одержали нагороду перших. У притчі отже не говориться про небо взагалі, але про відзначення в небі, бож усі робітники одержали по динарові, що е образом неба, а тільки останні стали гідні відзначення. І в такім розумінні треба тут брати слова Спасителя "багато кликаних, а мало вибраних," хоч ті самі слова на іншім місці визначають саме призначення до неба.

Вибір апостолів на перші місця в небеснім царстві Месії міг у них самих викликати почування гордости, в інших почуття наче покривдження. Тому Спаситель оправдує ту Божу постанову, пояснюючи, що вона з одного боку е ділом доброти, а з другого ділом справедливости. Вибір до ласки та слави, це взагалі діло незаслуженої доброти, а тим більше вибір до визначного в них місця. "Чи око твоє тому завидне, що я добрий?" отже апостоли не мають чим гордитися.

Також вибір на передові місце е ділом справедливости так, що ніхто не може нарікати, наче б то йому сталася кривда. Кожний одержує обіцяну та заслужену нагороду, як це сказав господар до перших робітників, що покликались на перебуту "тяготу дня та й спеку", та не зважавши на це одержали таку саму заплату, що й останні. "Хіба не за динара ти згодився зо мною? Бери твоє і йди"! Тут отже має місце тільки лукава зависть. "Чи твоє око тому завидне, що я добрий?" Бог е паном своеї ласки й може вільно наділити нею, кого захоче. Тому може таке статися, що один святий при помочі особливішої ласки вислужить у короткому часі вищий ступінь слави, ніж інший у довшім часі, але при меншій ласці.

В цій притчі висказані ще й інші правди, а саме, що в небі є різні ступені та відзначення та що Бог покликає до спасення й неба всіх людей і в усіх часах. Господар у притчі майже що години виходить, закликає, запрошує, а навіть наче силує робітників піти до вінниці., "Чого стоїте тут увесь день без роботи? Ідіть і ви в виноградник."

Вкінці е тут висказана правда, що хто хоче одержати динар вічного життя, мусить піти й працювати та по силах заслуговувати собі небо, хоча б його труди тривали тільки одну хвилину. Динар неба одержується завсіди й у кожнім випадку тільки як заплату.

Ті українці, що ходять у неділі й свята до церкви, приймають св. тайни, моляться, постять, дають милостиню вбогим і на церкву й сповняють святі заповіді, це ті робітники, що послухали господаря й пішли працювати до його вінниці; вони певно одержать динар небесної нагороди. А ті наші люди, що не сповняють у своєму житті цих добрих діл, приказаних під гріхом, подібні до тих робітників, що стояли ввесь день без роботи. Як не ввійдуть до Господньої вінниці принаймні перед закінченням життя, почують колись від Христа ці сумні й лячні слова, що їх Вічний Суддя скаже до немилосердних: "Я був голодний, а ви не дали Мені їсти... Я був нагий, а ви не приодягли Мене... Ідіть, проклятї в огонь вічний!.."

Щоб певно заслужити собі динар вічної нагороди, треба в цім дочаснім житті щиро працювати конечно хоч короткий час у св. вінниці тобто в Христовій Католицькій Церкві. І кожний знайде певно спасення.

о. В. Шумей, Л.С.Б.

ФАТІМА

Четверта з'ява

На 19 серпня ці троє дітей пасли вівці за селом, вже в іншім місці. Але й тут зявилася їм Пані й сказала, що з причини невдячного поводження світської влади предсказане велике чудо буде зменшене. Вона далі завзивала їх до покути, бо багато людей іде до пекла тому, що нема, кому за них покутувати. Діти принесли додому галузку, що її діткнулась нога небесної Пані. Коли мама Лукії оглянула цю галузку, розійшовся по хаті дуже приємний запах. Мати повірила в небесну зяву, що її бачила її дочка, й жалувала за жорстоке поведення супроти своеї дитини.

Пята з'ява

Заборони й перешкоди адміністратора не мали ніякого успіху. На 13 вересня зявилося до 30 тисяч людей за селом

Фатіма. Тут і там у гуртках проказували вервицю, інші співали побожні пісні. Самовидець оповідає, що неодному плили по лиці сльози побожности під час спільного проказування вервиці. Десь коло 12-ої години Лукія закликала: "Моліться!" Всі впали на коліна. Точно в годині 12-ій сонце померкло, а повітря прибрало краску притемненого золота. Нараз усе зібрання скрикнуло: "Ось вона... дивіться... вона приходить... приходить."

На чистім небі появилася сіяюча куля, що посувалася поволі й маестатично зо сходу на захід. Біла хмара оточила дуба й трое дітей. Ще більше здивування далося чути, коли раптом зачали падати рясно з неба білі рожі. Ці рожі зникали, коли наближалися до землі. З захопленням слухали люди слів Лукії, як вона розмовляла з небесною. Панею. Пані знова заохочувала до молитви на вервиці, щоб закінчилась війна.

Опісля вона відкрила дітям, яка буде зява в жовтні. З нею появиться Дитятко Ісус і св. Йосиф. На просьбу Лукії, щоб вона оздоровила хворих відповіла:

— Деяких я оздоровлю, але не всіх, бо Господь не мае до них довіря.

Маленьке село Фатіма набрало розголосу по всім світі. Високопоставлені й звичайні люди тисячами приходили й сглядали скромні мешкання Лукії, Франка й Якинти, або оглядали за селом місце з'яв.

Велике Чудо — 13 жовтня 1917

День перед обіцяним чудом усі дороги до Фатіми були переповнені. Їхали тисячі побожних прочан, цікавих і представників урядів і преси. Не бракувало там і ворогів віри, що йшли з тим наміром, щоб насміятись із "чудесного фіяска."

Зранку не заповідався гарний день. Покрапав дрібненький дощ і було холодно. Однак це не здержало людей, бо за селом вистоювало з 70 тисяч людей. В саме полудне з'явилася хмарка над молодим дубом і покрила дітей. Це тривало з чверть години.

Коли хмарка розпливалася з виду, Лукія скрикнула: — "Дивіться на сонце!... Дивіться на сонце!" Всі послухали. Сонце мінилося з золотого на срібне й усі могли дивитися без примкнення очей. Дощ перестав падати а, на превелике диво, сонце почало видавати проміння різнобарвного світла, зеленого, червоного, пурпурового, жовтого й синього. Від цього проміння повітря, земля, небо й увесь світ прибирали різні краски. Сонце крутилося, неначе колесо. Три рази воно крутилося й три рази переставало. Таке чудо тривало 12 хвиль.

Сімдесятьтисячна маса впала навколішки. Залунали милозвучні пісні на честь Божої Матері. Трьом пастушкам показалися ще 4 образи при боці сонця. Вони бачили:

1. Святу Родину; Пречисту Діву й святого Йосифа, що тримав на руках Дитятко Ісуса.

2. Нашого Спасителя, як дорослого мужчину, що благословив численних присутніх.

3. Страждучу Божу Матір.

4. Пречисту Діву з Гори Кармель.

Коли поява образів кінчилася, наступило ще одне диво. Сонце, неначе велике колесо, що оберталось із великою скорістю, вирвалось із неба й наближалося до землі все ближче й ближче. Деякі почали плакати, інші збуджували акти жалю, а всі думали, що це вже кінець світа. Та кінця світа не було. Сонце спинилося, завернулося на своє призначене місце й далі світило, так як завсіди.

Оголошення правдивости

Що це дійсно сталося, було 70 тисяч свідків. Були там віруючі й недовірки. Церковна Комісія, створена для провірення цього чуда й обявлень, проголосила 1930 року, що це була дійсна надприродна з'ява.

Та Пані, це була Пречиста Діва Марія. Подібно, як у минулім столітті в Люрд, коли Божа Мати явилася св. Бернадеті, в цім столітті Вона знову прийшла на землю, щоб нам через посередництво Лукії, Франка й Якинти передати перестороги й заохоти до сповнення Божої волі.

Таємниця

Як подано вище, на 13 липня Пречиста Діва поручила трьом пастушкам таємницю. Про одну частину цеї таємниці ми ніколи не довідаемося, але дві частині оповіла Лукія. Перечитайте слова Лукії:

"Те обявлення, що ми ховали в ненарушимій таємниці сталось 13-го липня, 1917. То було обявлення пекла. Таємниця складається з трьох обявлень, а я вам скажу про два. В першім обявленні ми бачили пекло. Наш Спаситель показав нам велике море огню, що, як нам здавалося, є під землею. В тій полумі були дияволи й прокляті. Вони були як прозорі печі. Хмара диму падала з усіх боків, як іскри з великого огню. Плачі й зідхання жалю і розпуки були страшні й дивні. Дияволи вирізнялися страшними і відпихаючими формами звірят, лячні й незнані, чорні й прозорі. Цей вид тривав тільки хвилину й без помочі нашої Небесної Матері, що обіцяла нам у першій з'яві, що візьме нас до неба, я думаю, що ми були б повмирали зо страху.

По обявленні пекла ми піднесли свої очі до Пречистої Діви й вона сказала, лагідно, але сумно: "Ви бачили пекло, де йдуть душі грішників. Щоб спасти ці душі, Бог хоче започаткувати в світі почитання мого Непорочного Серця. Якщо люди будуть це робити, що я вам сказала, багато душ спасуться й будуть мати спокій. Війна скінчиться, але як люди не перестануть ображати Бога, багато часу не мине, а точно в часі наступного понтифікату, зачнеться друга й страшніша війна. Коли побачите ніч освітлену незнаним світлом, знайте, що це знак, що Бог дає вам, що покарання світа за проступки війною, голодом, переслідуванням Церкви й св. Отця вже є близько. Щоб запобігти цьому, я прошу посвячення світа моєму Непорочному Серцю. Якщо послухають мене, Росія наверне ться й буде мир. У противнім разі великі, фальші поширяться по всім світі і з цього повстануть війни й переслідування Церкви. Добрі будуть терпіти мучеництво й св. Отець буде багато терпіти. Різні народи будуть знищені, але на кінець моє Непорочне Серце затріюмфує. Св. Отець посвятить Росію Мені і для людства настане час мира."

Голос Св. Отця

На 31 жовтня, 1942, катедральна церква в Лізбоні, столиці Португалії, була переповнена. Були там усі епископи, кардинал-примас і папський нунцій. Це було відсвяткування 25-ліття з'ви Пречистої Діви в Фатіма. За той час багато сталося. В Фатімі збудували прегарну церкву-базиліку з 15-ма вівтарями, що-року прибували туди сотні тисяч прочан і Бог зробив багато чуд. У 25-ліття св. Отець Пій XII промовив через радіо до зібраних у катедрі й посвятив Росію і увесь світ Непорочному Серцю Пречистої Діви.

(Далі буде).

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

Чи вбогі люди мусять мати такі великі родини, як багаті?

І вбогі й багаті люди повинні мати такі родини тобто стільки дітей, скільки дасть їм Господь Бог. Особи, що вступають у подружній стан, повинні жити чесним подружнім життям, приймати від Бога всіх дітей, що їх дає їм Бог, і виховати їх на побожних християн, що були б милі Богові й людям. Так повинні робити всі люди, чи вони багаті, чи вбогі.

Та як були б такі чоловіки й жінки, що вистерігалися б дітей і недозволеним, грішним способом марнували б цей Божий дар, то вони були б нечесними людьми, що жили б у тяжкім грісі й утратили б спасення своєї власної душі. Діти, це велика справа, що з нею ніхто не може поводитись так, як кому подобається, але так, як Бог зарядив.

Хто бажає особливого вияснення в цій справі нехай напише листа до редакції.

Католицькі священики раз-у-раз покликуються на Христові чуда; чи ми не можемо вірити без чуд?

Як Бог дає людям своє обявлення, то мусить одночасно вивінувати його в такі прикмети, що переконали б людей, що тут вони мають до діла з Божим обявленням. Ті прикмети тобто знаки правдивого Божого обявлення, мають зробити Боже обявлення явним, відлучити його від фальшивого обявлення й зробити його гідним людської віри — будьто своєю внутрішньою повагою, будьто надзвичайними, зовнішніми знаками, що переконали б людей понад усякий сумнів, що обявлена наука певно походить від Бога. Хто отже представляє себе за Божого післанця, мусить навести певні докази, що його наука, це Боже обявлення.

Ісус Христос, між іншим, своє Боже післанництво і взагалі своє Божество доказував своїми великими чудами, а головно своїм світлим воскресенням. Фарисеї й чуда бачили й не хотіли вірити, а що було б, як би не було зовсім тих великих знаків? Із огляду на людську неміч, головно в початках християнства, чуда були конечне потрібні.

Чи ми мусимо вірити в усі ті чуда, що про них оповідає біблія, як ми не можемо переконатися, чи це правда?

Як ми не можемо про щось мати певности, чи це правда, то ми цього не мусимо й не можемо приймати за правду.

Та це не відноситься до св. Письма, бо це книги, що їх повага зовсім певна.

Поважна критика доказала, що ці св. книги написали люди, що їх подаемо за їхніх авторів, що ці книги не були пофальшовані, автори мали певне й добре знання подій, що про них писали, вони не були обманці, а всі описи подавали під присягою. Хоч ми отже тих чудес, що про них розказує біблія, самі не бачили, то можемо й маємо приймати їх за правдиві на основі поваги св. біблії, а ще більше на основі засвідчення непомильної Католицької Церкви.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Збирають гроші на боротьбу зо зединенням

Проти всякого вигляду, перемога незединених не була аж надто певна. Одне рішення сейму могло знівечити всі їхні успіхи. Тому, за проводом Сінчили, вони й вирішили чисельно прибути на ті збори; зібрали на ту ціль велику суму грошей. А тому, що звичайні вкладки членів незедниненого Братства не вистарчали, то в часі богослужень священики заохочували людей до жертв; а на всіх членів Братство наложило ще вищі вкладки й без ніякого відклику. Кожного оцінили відповідно до його майна; а були й такі, що в своїм фанатизмі не жалували на ту ціль навіть десятини всіх своїх посілостей. В тому часі також і ті висланники, що ходили по селах і містечках, приносили й те, що самі на-

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

15-го жовтня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 19.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ, ПРИЇЖДЖАЙТЕ ДО МОНДЕРУ ВЧИТИСЯ НА СВЯЩЕНИКІВ!

Фатімська Божа Мати. Гарний опис її чудесної з'яви в португальськім селі Фатіма подає нам тепер у "Світлі" Впр. о. В. Шумей, парох у Принс Алберт, Саск. — Почитаймо фатімську Пречисту Діву й просім у Неї порятунку та визволення для нашого українського народу!

Щасливий день висвячення на священика Преп. о. Модеста Гнеська, ЧСВВ. На знимці о. Гнесько з матірю й молодшим братом. Свої науки відбував о. Гнесько в Монтреалі, Мондері й Гримсбі. На священика висвятив його цього року в Гримсбі Преосв. Кир Василій.

До праці між українським народом в Канаді й ЗДА треба ще багато молодих, ревних священиків. Хто з наших українських студентів бажає стати священиком і посвятитись цій святій праці, нехай приїде до Мондеру і вступить до монастиря ОО. Василіян. Усі листи в цій справі треба писати на адресу:

Basilian Fathers' Novitiate
Mundare, Alta., Canada.

ПРЕП. О. МОДЕСТ ГНЕСЬКО, ЧСВВ., І ЙОГО РІДНЯ

Урочисте благословення парохіяльного дому для священиків місійної станції в Глендон, Алта. Благословення відбулось цього року в дні празника Успення Пресв. Богородиці. Настоятелем місійної станції в глендонській окрузі є Впр. о. Епіфаній Пащак, ЧСВВ.

Веселий "День Перемоги" в Мондері. Картини представляють частину тріюмфального походу з нагоди закінчення великої світової війни.

— ЖАРТИ —

Нема чого журитися. — Тату, чи чорнило дуже дороге? — Ні, сину; але чому ти питаєшся? — Мама дуже зажурилася, що я вилляв пляшчину чорнила на великий килим.

Відповідь. — Сину, скільки ти маєш пальців? — Десять.— А якщо ти втратив би чотири, то що було б тоді? — Я не ходив би тоді вчитися грати на пяні.

Причина. — За що ти вдарив свою малу сестричку? — Ми бавилися в Адама й Еву й замість намовити мене, щоб я ззів яблуко, вона ззіла сама.

Обережний. — Миронцю, не бався молотком, бо вдаришся по пальцях. — Ні, мамусю, то Настя буде держати цвяшки.

Щирий. — Малий школяр був на обіді в сусіда. Коли подали мясо, а він не міг покраяти його, сусідка спиталася:— Може ти не годен дати собі ради? — Чому б ні? Ми вдома маємо нераз таке недоварене мясо, то я вже набрав вправи.

На його думку. — Слухай, хлопчино, як ти їш сирі яблука, то вважай на черваків... Як я їм яблука, то черваки мусять звертати увагу самі на себе.

БАТЬКИ й ДІТИ

ПРИРОДНІ ЗАСОБИ ВИХОВАННЯ

Дитина й праця

Дитина, що кожного дня мусить зробити свою роботу, мимохіть пізнає закон ладу.

Але дитина не навчиться радіти з праці-без заохоти старших. Не добре це свідчить про виховника, коли відбирає від дитини працю, виконувану ліниво й помалу. Нажаль, не одна мати дає своїм дітям мітлу та каже зробити лад у хаті. Та не покаже їй, як саме це робиться, як тримати мітлу, як орудувати стиркою і т. п. Родичі й виховники повинні мати велику терпеливість при заправлюванню дітей до праці. Це одинока дорога до радісного й творчого життя.

Для дітей неохочих до праці велике значення має вгягання їх до праці. В цей спосіб діти можуть наприм. помагати батькові в його роботі. При варенні картоплі дитина може зовсім добре обібрану бульбу наставити, подати на стіл. Все ж і вона може бути пожиточна, до того не комунебудь, а своїм родичам. Не можна цього недоцінювати й гніватися за те, що тут і там дитина не зуміє чогось зробити як слід

Хлопцям, особливо старшим, треба купити приладдя Нехай майструють цебто нехай роблять собі це й те з усяких відпадків. У кожному домі знайдеться якась скринька з ... вок, старі дошки й подібне Хлопці потрафлять робити собі з того знамениті ... [illegible] ... кишенях ... 20 або 30 хлопців ... стати справжні ... ви там ... голки ... [illegible] ... датися, особливо всякого рода шрубки й цвяхи й безліч усяких інших хлопячих цінностів. Усе те вказує на гін до праці й радість праці. Вихіснуйте добре цю охоту! Зле давати дітям усе готові забавки. Вони хочуть самі щось творити. Дівчата нехай самі пробують шити сукенки для ляльок, а хлопці кладуть хати й майструють. Дуже важне в вихованні й для дальшого життя дитини є її зайняття в вільному від науки часі.

Приходить раз до мене одна сусідка й заломлюючи руки нарікає: "З нашим 6-літнім Федьом не можна вже витримати. Все нищить. Вчора знову розбив найкращу вазу. Перед тим попсував радіо, з крісел повитягав шрубки й так далі без кінця. Того вже направду забагато. Ох, Федю, що ти наробив? Мати батько кудись вийшли з хати. Наймичка теж пішла з хати й працювала в городі. А Федь як Федь. Учора був у їх хаті столяр і направляв домашні статки. Федь добре приглянувся тій роботі й вона йому "страшно" подобалася. Столяреві потягнув трохи клею й деякі інші відпадки та сховав собі все те в своїм сховку. тепер удома нема нікого й він добуває свої дорогоцінності десь з-під шафи й починає майструвати: вбиває цвяхи в ліжка й ліпить каруком. Мамці, що саме вернулася, показує на радощах свою "знамениту" роботу. Бідна мати мало не зомліла й Федеві добре дісталося. А превцінь це не Федь винен, тільки та сила, що гнала його до праці та радість із неї. Та в цілій гарно уладженій хаті хлопчина не мав свого кутка; не мав свого приладдя до майстерки, звідси й лихо. Очевидно з Федя лепський хлопець, та треба знати, як до нього підійти

Найгірше дітям у суботу, коли роблять у хаті "порядки". Тоді для дітей властиво нема в хаті місця. Звідси в такі дні стільки дитячих збитків, бо дітям нема куди подітися. В інтелігентних родинах купують усякі хатні статки, яких дітям не вільно доторкнутися, а не то сісти на них Канапа й тендітні подушечки на ній є лише на те, щоб на них дивитися. Бідна ти, "культуро", на цім перевернені світі! Також треба берегтися завчасно запрягати до роботи дітей. Коли 13 14-літня дитина мусить для нерозумної ощадности сповняти працю наймички, чи парубка то таке надужиття може колись жахливо пімститися. Діти не розуміють того, але проклинають свої тяжкі молоді літа На жаль, небезпека перетяження дітей працею трапляється в наших часах доволі часто Коли це конечно річ, коли родичі бідні, а в родині багато дітей, то хоч старайтеся влегчити ту працю Вашим малим. Коли вони, хлопець чи дівчина, мусять багато працювати, тоді треба ... показати красу праці ... похвалити ... добре зроблене діло, треба пригадувати ..., що чесну працю благословить Господь Бог З Богом починати і з Богом кінчити працю — це свята дорога життя! Чимало родичів та виховників винні в тому, що їх вихованці стають невдоволеними, терпкими людьми. Бо вони не показали дітям краси праці й тільки гроші лічили.

Заохотою до радости в праці осягнете для Ваших любих дітей і молоді величні успіхи.

НА СЛУЖБУ БОГОВІ И СВОЄМУ НАРОДОВІ

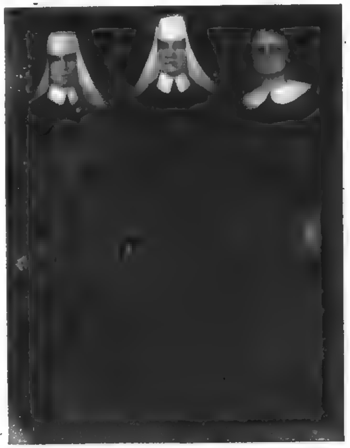

СЕСТРИ МІСІОНАРКИ ПОКРОВА БОЖОЇ МАТЕРІ В СТЕМФОРДІ, КОНН.

Позір, Українські Дівчата! Сестри Місіонарки Покрова Матери Божої відчинили в Стемфорді, Коннектикат, в Злучених Державах, свій Новіціят і Дівочу Академію-Гайскул.

А) Новіціят є відчинений для тих ідейних дівчат, що бажали б зробити щось добре для Божої слави й добра нашого народу. До Сестер Місіонарок можуть вступати: учительки, офісові секретарки, шпитальні доглядачки й також усі інші дівчата, що ще не покінчили школи. Тут у монастирі будуть мати змогу скінчити гайскул, а навіть університет, як будуть спосібні. Дівчина-Кандидатка не має ніяких зобовязань супроти Згромадження, як би хотіла опустити монастир. Варта отже нашим українським дівчатам скористати з нагоди й приїхати до Сестер Місіонарок до Стемфору. Проситься писати по інформації на адресу:

Missionary Sisters, 111 West North St., Stamford, Connecticut, USA.

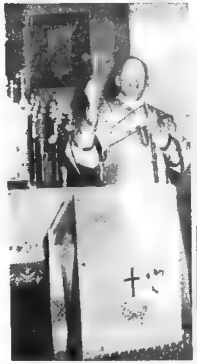

Преп. о. А. Трух, Трух ЧСВВ. проповідає на празнику Успення Пресв. Богородиці в Ґлендоні. О. Трух був організатором тамошньої парохії. Завдяки невтомній праці о. Пащака й побожних парохіян ґлендонська парохія й уся округа гарно розвивається.

— ЖАРТИ —

І так зле й так недобре. Раз мати розмовляла зо своєю малою донечкою про світові справи. Нараз мала спиталась поважно: "Мамусю, чи як виросту, то буду мати такого чоловіка, як наш батько?" Мати притакнула. — А як я не вийду заміж, чи я буду така, як наша тітка Магдалина? — Так доню — відповіла мати. — Як бачу, мамо, то мене не мине лиха доля.

Він знає. — Івась бавився з Костем у домі його родичів. Коли Івась мав уже йти додому, почав падати дощ. Мати Костя дала йому дощівника й кальоші свого Костя. — Пані, не клопочіться так мною! Це нішо, Івасю, твоя мати зробила б те саме для мого Костя. Я певний, що моя мати зробила б іще щось більше, вона сказала б: Костю, лишися в нас до вечері.

Його спосіб. — Каже пані до хлопчини, що заходиться від плачу: — Як би я була на твоєму місці, я не плакала б так, як ти. — Ви можете плакати, як вам подобається, а я маю свій спосіб.

Панство Молоді — Степан і Розалія Вихопень у дні свого вінчання. — Редакція "Світла" бажає Молодій Парі від Бога щасливого життя на многі літа.

ХТО читає "Католицькі Картини", повинен хоч раз-у-рік зложити свою жертву на видавання цих гарних картин. Котрі Читачі не зробили цього досі, нехай будуть добрі прислати свою добровільну жертву на "Фонд Католицьких Картин", по перечитанні цього числа "Католицьких Картин."

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Company Keeping
IS IT A SIN?

By Miss Mary McGill

Company-Keeping Is a Sacred Time

Company-keeping is a most important, and, it should be a sacred time in young people's lives. It should be the preparation for a happiness of long duration—a married happiness mingled with sorrow and pain, with responsibilities and with pleasure, but with the whole lightened by mutual love of man and woman for each other. If company-keeping is a holy period in the life of a man and a woman, it stands to reason anything that defiles the soul and weekness the will is taboo. And a young woman should have a further thought on the subject. Tokens of affection may be no occasion of sin to her, and at the same time be grave temptations to the man she loves and whom she has promised to marry. Charity dictates prudence and consideration on the part of the woman.

What Is Permitted

The **engaged** couple may give a brief kiss of pure affection when meeting and in parting, for instance But they must be prudent in this regard, and virtuously restrained. They may express their love for each other by gentle considerations, by pure looks and acts that breathe the estasy of their hearts and their chaste longing for each other, but they may not enter upon liberties that weaken the chain of sacred devotion and that ultimately will lead them into sin, if not in act at least in sins of thought and desire, which sins easily invade the lives of couples contemplating marriage, and unless prudence protects, they cast a shadow on an exquisite thing — human love and kill the grace of God in the soul Engaged couples should avoid periods alone in each other's company Let them be frank and sweet in their affections, let them share their joys with the family, and keep out in the sunlight. This is the practice that leads to happiness. It is the virtuous right-of-way in the exercise of human affections granted by God.

Promiscuous Demonstations

As for promiscuous demonstrations of interest, regard, or whatever one might call it, and a scattering of womanly favours by kisses, and the like: I do not desire to go into this feature in detail. The pages in this little book are consecrated to God and dedicated to our Catholic girls. They are written for the promotion of His glory and for the spread of His Truth, and in the humble hope that the suggestions offered may assist our Catholic young women in preserving in their lives the ideals and standards of Catholic womanhood. It follows, no possible contamination for the innocent should enter by a full discussion of the familiarities that lead to vice. Virtuous youth might be harmed thereby. The guilty should take both inspiration and warning from the ideals set out and such do not need definitions and illustrations of evil customs and evil habits, in which they are already too well versed, to their souls' womanly charms.

Suffice it to say: If a girl thinks straight, if she loves God and strives for virtue, if she has been taught well and is true to the lessons received, she will know better than to kiss Tom, Dick, and Harry, much less permit the so-called "necking" that young people boldly speak of and indulge in.

Kisses Should Be Held At a Premium

Remember, ardent kisses should be held at a high premium. They should be so priceless that only a husband given at the foot of the Altar, whereon rests the Spotless Lamb of God, has the price with which to buy them. And this price is not gold. It is integrety, provided with the sacramental right. You and he will then be man and wife. Your love will be sanctified. Your natural expression of love will be part of the holy Sacrament of Matrimony. You may then enjoy the human element of the passion of love in innocence and with the blessing of God.

Movies "Soul Kiss" Has Led Many To Death

From what I have just written concerning ardent kisses you should understand the term "soul kiss" means to the virtuous Catholic woman and to the earnest Catholic man ouly one thing when indulged in out of wedlock: SIN.

The survey of the Movies made at the request of the Motion Picture Research Council and supported by The Payne Fund, which was offered to the general public in a conveniently abridged form by Henry James Forman under the title of "OUR MOVIES MADE CHILDREN", reveals the spiritual distruction wrought by the amorous scenes common to most of the love features exhibited by the motion picture shows through the acting of their most popular emotional stars. One star was mentioned in particular, but I forbare to name her now. But you girls should take heed from the confession of one young man, who testified he was guilty of his first grave from chastity after having witnessed the scenes in love-making and lustful seduction created by this much headlined and publicized movie star. If your consciences are not dead you will understand that for you to be guilty of such indiscretions will not only harm your own soul, but you will seriously offend against charity by leading the partner to your indulgence into mortal sins of thought and desire, if indeed not in act.

Be carefull Thousands of girls lose their virtue every year through their heedlessness of danger. Start a fire, inhale the flames of lust, and your soul will die.

As to Silly, Light Kisses

As to the silly, light kisses maidens pawn for masculine attention: Respect yourselves, girls. Don't let down the bars. You will get many more opportunities to marry if you will cultivate womanly graces, and if you are careful not to cheapen yourselves. **And you will be safe.** As indicated in the above paragraph, many a sad heart now groans in disgrace which would sing a mother-lullaby and be happy in and protected by a good husband's true love, if the girl had not marked herself down.

A Happy Medium is Always best

I don't want any one of you to be a prude. I want you to be simple and sweet; gay and friendly; unselfish and attractive; as entertaining as you have talant to be and of which you have learned the virtuous art. But I do beg of you to be reserved, and urge you to hold your treasures from rough hands and greedy, evil desires.

Shun the Violator

Rather than have this boy and that man put his arm around your shoulders and embrace you; rather than have the violator (and every man who takes the sweetness from a girl by undue familiarities is a violator, though the girl by her consent may become a willing party to the violation) — rather than have the violator bruise your virginal lips, prefer to have the breath of life crushed out by the cruel twining of a huge boaconstrictor, and your blood chilled and congealed by the venom of a viper, on whose head you have unknowingly thrust your foot, than to be embraced and kissed by the men who seek your company, extend their social courtesies, and then, like base sycophants, demand that you pay by the surrender of your soul.

The end.

Не Лякайтесь! .... Це Я з Вами!

УКРАЇНЦІ НА ПІВНІЧНО-АМЕРИКАНСЬКОМУ СУХОДОЛІ!!!

На небі нашого релігійного й народнього життя сонце вкрилось ґрізними, чорними хмарами смертельної небезпеки для всього, що нам святе і дороге... Як усе те скінчиться?.. Бог один знає, але одне є певне: ЦЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАС. Якщо в нас буде сила, смілість і витревалість, ми певно не пропадемо. Нам треба ВЕЛИКИХ ДУМОК. НАМ ТРЕБА МОГУТНЬОГО ГОЛОСУ, НАМ ТРЕБА НЕВМІРУЩОЇ СИЛИ САМОГО БОГА!

ТОМУ МИ В ЦЕЙ ҐРІЗНИЙ МОМЕНТ КЛИЧЕМО: БЕРІТЬ, ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ЧИТАЙТЕ Й УСІМА СИЛАМИ ТА СПОСОБАМИ ПОШИРЮЙТЕ ПО НАШИХ ДОМАХ, РОДИНАХ, ІНСТИТУТАХ, УРЯДОВНЯХ, ДЕ ПРАЦЮЮТЬ НАШІ ЛЮДИ, "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"... Ця зброя певніша, ніж повзи, гармати, бомбовики, людська злоба й ненависть. Кожне число "Голосу Спасителя", наладоване ЯСНІСТЮ, СИЛОЮ ТА ЕНЕРҐІЄЮ, що нищить гадюку ЗНЕВІРИ в серці, ВХОПИТЬ СЕРЦЕ ДО НАДІЇ КРАЩОГО ЖИТТЯ та ДАСТЬ СИЛИ ВИДЕРЖАТИ СЕРЕД БУРІ, бо "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" це ВИСЛАННИК ВІЧНОЇ ПРАВДИ, НЕЗЛОМНОЇ СИЛИ САМОГО ІСУСА ХРИСТА!

ЩЕ РАЗ: БЕРІТЬ, ЧИТАЙТЕ, ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ Й ПОШИРЮЙТЕ "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" й знайдете розвязку, блиск правди й Божу силу.

Річна передплата всього тільки $1.00. Оказове число висилаємо даром. Пишіть на адресу:

The Reedemer's Voice, Catherine Street, Yorkton, Sask., Canada.

— ЖАРТИ —

Штучки. — Татусю, чи ви вмієте ще робити різні штучки? — А які то, сину, штучки? — Мама казала, що як ви були молодші, то ви так пили, як риба.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $1.00: Павліна Будна, Лемонт, Алта. — Петро Оришин, Кіннен, Віс., ЗДА.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

СЛОВО ВІД РЕДАКЦІЇ. Дорогі Читачі! Кожний культурний народ пильно дбає про те, щоб його молоде покоління навчилось добре рідної літературної мови.

І ми, українці, культурний народ, тож і нам годиться звертати на навчання й плекання рідної української мови якнайбільшу увагу. А тому, що ми не можемо плекати своєї рідної мови державним ладом, то мусимо робити це по своїх приватних, цілоденних і вечірніх школах, організаціях, курсах, а також пильним самонавчанням в родиннім кружку.

Щоб добре навчитись української літературної мови, до цього треба читати багато творів наших найкращих письменників і розмовляти раз-у-раз по-українськи.

Крім цього, в цім ділі може помогти кожному також добра граматика української літературної мови. Та що тепер у нас нема під рукою нової практичної української граматики, то ми постановили складати й друкувати, для вигоди наших Читачів, ГРАМАТИКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ на сторінках нашого часопису.

На самому вступі просимо всіх Дорогих Читачів перечитувати вважно поодинокі лекції цеї граматики, щоб навчитися говорити й писати чистою, літературною мовою, що кожному з нас так дуже потрібне.

А всіх Преподобних Сестер і все наше вчительство в Канаді й Америці просимо користуватись цею граматикою при навчанні дітей української мови по своїх школах.

Крім граматики ми будемо друкувати також і СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, з зазначенням літературних наголосів. Всі потрібні наголоси будуть зазначені ТОВСТИМ друком.

Для вигоди школярів можна замовляти більше примірників нашого часопису для вжитку під час науки.

Ми були б щиро вдоволені, якщо наша праця стала б у пригоді Дорогим Читачам так у школі, як і в власній хаті. І ми надіємось, що так граматика, як і словник стануть корисними підручниками в плеканні рідної мови.

ВСТУП

Людська мова, це один із найцінніших дарів, що ними Бог Творець вивінував людську природу.

Мова, це природний засіб порозуміння між людьми.

Мовою виявляємо свої думки й почування святої любови до Бога й своєї батьківщини, до рідні й приятелів. Мовою навчаємо дітей релігійних правд і всякого людського знання. Тому кожний народ, що йде вперед шляхом поступу, звертає бачну увагу на плекання своєї мови, щоб усі члени великої національної родини основно навчились рідної мови й легко та ясно висказували нею свої думки й почування, пориви й ідеали та передавали великі скарби свого досвіду й знання будучим поколінням.

РІЗНІ МОВИ

Мов у світі багато. Одні з них МЕРТВІ, що ними люди колись говорили в щоденнім житті, та з часом перестали. До таких мов належать: церковно-словянська, грецька, латинська, еврейська. Інші мови, що ними розмовляють люди досі, це мови ЖИВІ.

Українська мова — це мова індоевропейської сімї, балтицько-словянської групи, західньо-східньої частини словянських мов.

НАРОДНЯ МОВА

Мова, що нею говорить загал народу, це мова НАРОДНЯ. Відзнакою народньої мови є те, що нею в різних місцях інакше говорять. В народній мові є різні наріччя й говірки, що різняться між собою.

З говірок української народньої мови вирізняється мова карпатських українців, галицькі й буковинські говірки гуцулів, лемків, бойків, підгірян, а далі поліщуків і наддніпрянські говірки. З цих говірок зараз пізнати, хто звідки. Тут нераз деякі слова одної говірки незрозумілі для людей, що вживають іншої говірки.

ЛІТЕРАТУРНА МОВА

Та як хто забажає написати книжку так, щоб усі зрозуміли його, тоді він не пише якоюнебудь говіркою, але тільки тією, що вже ввійшла до літератури, до письменства, що нею пишуть книжки й учать по школах, що її вживають по урядах, що для всіх зрозуміла, що стала спільною мовою всього народу. Така мова називається ПИСЬМЕННИЦЬКА АБО ЛІТЕРАТУРНА.

Літературна мова є одна для всього народу. Вона повстала з найкращої й найбільш зрозумілої говірки народу, збагатившись найкращими словами інших говірок і новотворами.

Українська літературна мова, одна спільна мова для всього народу, має за свою основу мову Київщини, а частинно Полтавщини й південної Чернигівщини.

Що саме наддніпрянські говірки стали в нас основою нашої літературної мови, то це тому, бо Наддніпрянщина — серце України. Там лежить Київ, наша перша столиця й мати українських міст, де був завжди осередок українського духовного руху. Сюди переходило за час нашої історії багато нашого народу, що знову впливало на вироблення одностайної мови. Наддніпрянські говірки дуже зрозумілі для людей із усіх сторін України, мають більше слів і гарних пісень, ніж інші говірки.

Та головною причиною розвитку наддніпрянських говірок у літературну мову, спільну для всього народу, було це, що звідтіля пішла наша нова українська література, наше нове письменство. Тут полтавець Котляревський почав у нас перший писати народньою мовою. Усі наші найкращі письменники — Куліш, Старицький, Вовчок, Мирний, що їм доводилось творити наше письменство, а головно Шевченко, або родом із-над Дніпра, або жили над Дніпром.

Згодом увійшло до нашої літературної мови й багато з того, що придбали західні, а головно галицькі українці, передусім щодо наукових висказів.

Літературна мова, це головна основа, що на ній духово й культурно зростає кожний народ. Сила народу в його культурі, а сила його культури — в його літературній мові. Тому ясно, чому всі культурні народи оточують свою літературну мову чулою опікою й запопадливо стараються про її розвиток.

Українська мова — це наша рідна мова, мова нашого рідного народу, нашого батька-матері, тож годиться кожному українцеві знати її найкраще з усіх мов.

УКРАЇНСЬКА ГРАМАТИКА

Хто хоче знати добре яку мову, мусить пильно її вчитися. Наука про мову зветься **мовознавство**, лінґвістика.

Ця частина мовознавства, що навчає правильно говорити й писати по-літературному, зветься **граматика** Вона розбирає, яких уживати форм, а яких ні, як вимовляти й писати слова та як складати їх докупи, щоб усе було зрозуміле. Граматика розвиває всі сумніви, чи що по-літературному, чи ні

В цій граматиці матимемо **ТРИ** головні частини, де будуть подані окремі поучення про **звуки, слова й речення**. Ці три частини називаються: **звучня, словотвір і складня.**

(Д. б.).

Joseph The Provider

He showed the names on the roll.

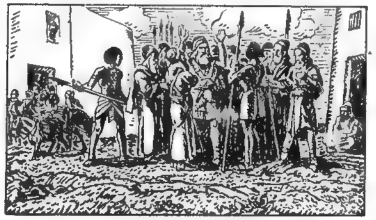

The brothers should be separated from other travelers.

Joseph on the throne.

MAI-SACHME exclaimed, "Your brothers? The ones who rent your garments and threw you into a well and sold you into slavery?" He long since heard the whole story from Joseph.

"Yes, yes! To whom I owe all my good luck and my glory down here!"

"But Joseph, that is certainly putting things too much in their favour."

"God has put it that way," Joseph said. Still excited, he showed Mai-Sachme the names of Jacob's sons on the roll brought by the messenger ... Reuben, Simeon, Levi, Judah, Dan, Naphtali, and so on . . . come to buy corn. "They have not the least idea before whom they will be brought, nor who it is sells in the King's name," Joseph said.

Gleefully, the two friends made their plans for the momentous meeting. Joseph would receive his brothers in the great hall of the Nourisher and with a stately retinue. He would talk through an interpreter—though of course he still knew Canaanitish—and take care that they did not too soon recognize him.

He gave orders that the brothers should be separated from other travelers at an outer fortress, taken to rest-houses and brought all the way to Menfe before getting supplies.

"But there are only ten of them," Joseph pointed out to Mai-Sachme, "and we are twelve, all together. Benjamin, the youngest is not with them and that might mean one or two things. It might mean that my father is alive—think of it, that he still lives, that old, old man!—and would not let his youngest go on the journey. He thinks I died on a journey. But it might mean, too, that he is gone and they have behaved badly to Ben—then if they recognize me I will deny it and be only a harsh judge."

Mai-Sachme suggested, "You might pretend you take them for scouts come to spy out the weakness of the land."

"I beg of you, Mai, spare me your ideas. Who told you I had not got the idea of pretending I took them for spies?"

"So we both have the same idea."

"Of course, because it is the only right one." He buried his face in his hands. "Oh, Mai, I shall see them, my own folk. I shall speak with them, Jacob's sons, my brothers, to whom I have kept so long the silence of death . . ."

With inner tumult it was Joseph sat on a throne in the great hall; men from Canaan w[illegible] [illegible]ounced.

(Continued [illegible]

збирали; таким чином скарбонка Братства наповнилася за кілька днів.

Ті гроші, розділені по провінціяльних сеймах шляхти, запевняли вибір представників до головного сейму, а навіть рішали про зміст їхніх виступів. У Варшаві гроші ще мали свій вплив і на канцелярійних урядників, а навіть на сенаторів; тому й треба було їх чимало. За короткий час було вже стільки грошей, що Сінчило й його приклонники могли бути певні перемоги. Саме Братство в Вильні назбирало поверх 200,000 флоренів на боротьбу з унією. (Інформації укр. єпископів у справі унії 1622 р. ст. 257-8, Гарасевич).

Митрополит кидає клятву на Сінчилу

В перших днях 1609 р., Сінчило й його найголовніші співробітники відїхали з Вильна, щоб завчасу заїкати на сейм. В часі подорожі збирали собі помічників і прилюдно закликали до повстання проти митрополита. — (Загальний лист Нестора Космієнича, патріяршого ексарха на Підляшу 4. І. 1609 р. — Акта Західньої Руси, том IV).

Сінчило хотів якнайскоріш заїхати до Варшави, бо митрополит видав був проти нього виклинаюче послання, що його мав Рутський проголосити в Вильні; однак через свою велику доброту старенький митрополит ще здержав його проголошення; в надії, що Сінчило покине бунт і вернеться до стада, він із лагідністю запросив його до себе на оправдання. У відповідь на той заклик свого добродія й пастиря, Сінчило ще більше розносив свої наклепи й приспішив приготування до подорожі.

Побачивши, що лагідністю нічого вже не вдіє, митрополит Потій проголосив виклятти Сінчили, відібрав від нього архимандрію Пресв. Тройці й дав про це знати радникам Вильна (2. І. 1609). Ще перед Христовим Різдвом митрополит просив їх, щоб вони відібрали незединеним катдральну й інші церкви, що їх собі незединені загарбали, та щоб списали всі речі, що їх незединені почали розбирати для себе. Радники не послухалися митрополита; Потій відновив свою просьбу й заявив, що вони мають обовязок не допускати Сінчилу до Церкви Пресв. Тройці, бо він виклятий. (Акта Західньої Руси, т. IV. Лист митрополита Потія до радників Вильна, 2. І. 1609 року). Однак це наставлення не мало наміреного успіху в Вильні. Очі всіх були звернена на Варшаву в очікуванні рішень сейму.

Хитра гра незединених під час сейму

Збори сейму почались із прихильним настроєм для незединених. Король Жигмонт, що знав, по чиїм боці правда, через неповну перемогу під час "рокошової" війни й невдачну війну з московщиною в звязку з боротьбою великого князя Димитрія за царський престіл, в часі сейму 1609 року мусів усіх задоволити, щоб заховати мир у своїм королівстві й приготовитися до війни. Незединені передбачили те скрутне положення короля, тому взялись на хитрощі. Вони не домагалися зложення митрополита з уряду ні знищення унії, вони лишали Потієві й його вірним усі добра, що собі їх вони набули, а в заміну за те вимагали, щоб супроти них уряд був поблажливий, щоб захвано давні звичаї в розділюванні церковних дібр та щоб кожна сторона лишилася на тім становищі що його правно набула. Замість погроз і лайок, вони висказували слова волі й справедливости, бо знали, що таким чином легко приєднають собі польську шляхту. Багато сенаторів і послів, навіть католицьких, не знали справи української Церкви й не хотівши розвідатися дещо більше про неї, дали себе переконати, що вимоги незединених були слушні й справедливі та що уступками для них скоріше звільнять країну від усяких внутрішніх роздорів (Архів Західно-Полудневої Руси, 2 часть, 1861. Інформації послів з Волині на Сейм з 1609 р). Що правда король і його головніші дорадники не дались заслипити сповидною поміркованістю незединених; однак треба було якось закінчити останні заворушення шляхти.

Несправедливе рішення сейму

Підо впливом таких і подібних переконань, сейм був настроєний проти зединених. Потій домагався перевірки всіх судіїв. Йому відповіли: "Не маємо часу. На наступний раз!" Без ніяких вступних переговорів, без перевірки, сейм рішився хопитись за першого ліпшого орудника, щоб тільки заховати мир у державі. Все те несло незединеним воду на млин. Надто немічний, щоб помогти зединеним, король старався принаймні злекшити удар, що мав був їх геть чисто знищити. Сейм, не прослідивши основно справи, вирішив, що зєдинені й незединені мають заховати між собою мир, що кожна сторона мала задержати собі все майно й церкви, що знаходились тоді в їхніх руках; крім цього назначено кару 10.000 золотих марок тим, що виступлять проти цього закону й конституції з 1607 р.

Митрополит в обороні правди

Це рішення, на перший погляд справедливе, було в користь незединених, бо вдійсності воно давало їм право до всіх церков, що вони їх собі загарбали в Литві. Митрополит Потій з усею повагою став в обороні діла всього свого життя. Лист, що його він зложив у тому часі й що був записаний в державних актах Варшави, ясно засвідчає нам як тяжко вдарила його несправедливість рішення сейму.

"Справа унії — пише митрополит Потій — змучила вже уха кожного громадянина королівства й Литви. На кожних зборах сейму, противники св. унії вигукують, що їх насилується в релігії, що не шанується прав і їхньої волі, а їм вірять тим більше, що ми мовчимо й переносимо все покірно. Та щоби нам не приписали пословиці, що "хто мовчить, той признає" — хоч ми не хотіли про себе говорити, то однак ми завжди були й є готові здавати справу на сеймі про кожне наше діло. Ми просили короля, ми просили всеї держави, щоб перевірила всі домагання наших противників, щоб подивилися, чи вони мають чого жалуватись, а нас не вислухали. Два рази наші противники заскаржили нас перед сеймом і два рази не допустили до розправи, задоволені тим, що нас оклеветали й зневажили без ніякого присуду, без суду, загарбавши нам право відклику, що його не забороняється злочинцеві.

Панове, ми від вас не просимо ніякої ласки; ми навіть не беремо на увагу привілеїв духовенства, що їх ніхто нам не заперечить; ми готові навіть і на кару; але насамперед вислухайте, розсудіть. Нашим противникам дозволено лучитися з протестантами проти католиків; а нам буде заборонено лучитись із католиками, щоб жити в Божім мирі? Нас карали за те, що ми бажаємо мира й згоди, а наших противників шанується за їхні бунти. Добре подивіться, хто є причиною тієї вічної пожежі незгоди. Чи причиною того лиха є ті, що завжди домагаються, хоч їх ніхто ніколи не скривдив, чи може ми, що потай втираємо сльози і все терпеливо зносимо?

Та щоб наша покора не давала вам нагоди подумати, що ми не маємо що протиставити нашим ворогам та що тому ми мовчимо, то послухайте ви, незєдинені, й ви ще зелені католики! Ви кажете, що ми вносимо якісь новости в державу, що ми занепокоїли її через нашу злуку з Католицькою Церквою й через нашу підданчість Святішому Отцеві. Знайте ж, що не ми спричинили роздори в державі, бо ми приходимо до Вас з поцілунком любови, але це Ваше діло, Ваше всіх, що погорджуєте Божою ласкою; Вас усіх, що ліпше любите роздор, розєднання, як християнську однісь." (Вступ листа Іпатія Потія, з 1609 року на оборону привілеїв Зєдиненої Церкви).

Частинний успіх митрополита

Такі слова старого борця за правду зворушили кілька шляхетних душ, між іншими й єпископа Войну. Знавши добре надужиття незединених в своїй єпархії, він зрозумів лихо, що його вчинив сейм зединеній Церкві, й велику користь, що з того випливала для незединених. Підо впливом правдивої ревности для оборони католицької одности, Война вдався особисто до короля, представив йому як справа мається в Литві, несправедливість, що її мав потвердити новий закон, і небезпеку, що грозила унії, найславнішому ділові його панування. Жигмонт легко дав себе переконати й до закону додав завваґу, що хилила закон до більшої справедливости.

Таким чином дорога справедливости ще була відкрита для унії, щоб направити всяку несправедливість, заподіяну її ворогами. Однак подібно, як усі інші замирюючі закони, й цей закон мав на цілі і одних вдоволити й противників не огірчити. Та на загал він був прихильніший незединеним, як зединеним, що мали входити в коштовні й непевні процеси, щоб відібрати загарбані незединеними церкви й церковні добра. І тому Сінчило зо своїми прихильниками тріюмфувально відїхали з Варшави до Вильна. Хоч виклятий і суспендований митрополитом, в очах держави Сінчило був іще архимандритом Пресв. Тройці й тому тішився, що по закону архимандрія й церква Пресв. Тройці перейдуть на завжди в його руки; та сталось інакше.

Рутський архимандритом

В часі сейму, коли то Сінчило й післанці незединеного Братства розбирали й обговорювали новий закон, митрополит вдався до короля й одержав від нього грамоту, що нею назначено о. Йосифа Рутського на архимандриту Пресв. Тройці; одержав також від короля листи, що в них приказано вернути зединеним всі церкви, що їх невірні священики віддали незединеним. Таким чином зложення Сінчили з уряду було признане державною владою й іще можна було направити шкоди попередньо заподіяні незединеними. Не тративши часу, Іпатій Потій прикликав на послухання нового архимандрита, канонічно признав його й зараз вислав до Вильна, щоб він узяв під свою опіку й владу монастир Пресв. Тройці. Коли Сінчило вернувся з сейму, вже було по всьому. На його місці засів його противник.

(Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

2. РОЗДІЛ

Одна вістка не однаково прийнята

Мурин Мануса, що перед хвилею загикуючись, із тяжкою бідою переказав консулеві Агриколі на дорозі з Есквилину цісарський приказ, лініво, пристаючи що-крок, через Марсове поле мандрував собі до Капітолю, а звідти до Авентину. Рухи мурина вказували виразно, що він не має що робити, а вираз лиця, що не має що думати. Виглядав придуркувато так, що прохожі, що стрічали його дорогою мимохіть мусіли усміхнутись. Одинокою його красою була хіба лискуча шкура, чорна, як гебан.

Уже минув був щасливо грізну святину капітольського Юпітра й увійшов на Форум, як нагло з усіх боків висипалась зо школи дітвора, криклива й численна, як рій бренячих мух. Мануса пристанув і сміявся з дітей, несвідомий навіть чому. Пристанули й школярі, засміялись також, та їхня при-

чина до сміху аж надто скоро виявилась, бо, обступивши мурина кругом, стиснули його в тіснім колесі й засипали тисячами глумливих жартів. Мануса оглядався спочатку на всі боки, не знавши, про що ходить, коли нарешті зрозумів, що вони насміхаються з нього, йому стало неприємно й він почав боронитися, як умів.

— Пустіть... малі... гро.. гро.. маляни, пустіть римляни — я Манус-а мурин... Мануса бути добрий... у кон... кон.. консуля...

— Ха, ха, ха! як гарно говорить! Угору африканський Цицерон! — і з вереском кинулись на жертву, що їй, через недостачу слів, готові були вже помогти сльози.

Нагло почули якийсь голос із боку, що відвернув загальну увагу від мурина; голос був слабенький, дзвінкий, але тепер сильно напружений, щоб міг переконати школярський збір:

— Перестаньте, товариші, дайте йому спокій! Щож він вам винен, той бідняга, той мурин?

— А ти що за один, що бавишся тут у непрошеного цензора? — крикнув гостро один із старших юнаків до дрібного хлопчини, що з табличками в руках стояв трохи збоку.

Школярик міг мати ледве девять років; личко, звичайно лагідне й несміле, в цій хвили ні зарумянилось було від обурення.

— Прошу вас — перестаньте — досить уже тієї забави! Це жорстокість глумитись над кимось тому, що він невільник і не може боронитися.

— Жорстокість! прошу дуже! — грізно відізвалось наораз кілька голосів.

— Так, жорстокість і нешляхетність.

— Що він говорить? Хто це говорить? На нього зараз! Відклич Кириле, відклич і перепроси! Мусиш тут зараз, на колінах! — і всі пустивши Манусу, що скористав із хвилі замішання, щоб утекти, кинулись, як собаки на зайця, на малого школярика й повалили його на землю.

— Перепроси!... Відклич!!

— Вибачте мені, як я розсердив вас, але відкликати не можу, бо я сказав правду!

— Муха поривається на лева!.. Дітвак хоче старшувати над нами!.. На, маєш за своє зухвальство!

Це сказавши широкоплечий юнак кинув каміня на хлопця, що відразу залився кровю.

Такого висліду аж надто нерівної боротьби ніхто з молодих загорільців не сподівався. Сам спричинник, побачивши, що малий суперник лежить без душі, втік переляканий, а за ним уся громада, не виключивши й грека, педагога, що ніс за Кирилом книжки й мав обовязок чувати над ним; і він дав ногам знати, налякавшись через цей неприємний випадок відповідальности за хлопця перед його родичами.

У тому часі було на Форум пусто. Добра хвилина минула, заки туди принесли на ношах, покритих пурпуровими подушками, гордопишного пана, оточеного гуртом бідніших кревних і клієнтів, що називали його не тільки опікуном і паном, але навіть королем. Із них ніхто навіть не глянув на кровю залитого хлопчика.

Внедовзі минув бідного школярика філософ, що рівномірним кроком ішов улицею, та й цей не зайнявся таким "низьким" для нього предметом. Аж укінці пристануло над хлопчиком кілька вояків, що маршували туди зо своїм десят-[illegible]

— Дивись, Деодате, отут сліди крови.

— І ще більше, товариші — таж тут лежить на камені убитий хлопчик!

— Краще лиши його... Чого нам мішатись до того? Прийде денна сторожа й дійде справи.

— На Плютона, ідіть собі до попіни (шинку), коли вам пугар і кістки більше в голові, ніж людські терпіння, а я тут лишусь!

Відправивши отак засоромлених вояків, старий десятник Деодат, із обличчям поораним шрамами, підніс обережно Кирила й заніс до своєї келійки в палаті цезарів. Поклавши його на твердім тапчані, почав окладати водою зранене чоло з дбайливістю няньки; тільки коли-не-коли переривав те зайняття, щоб покріпитись оцтовим напитком "поска" й закляти під носом не дуже то культурними словами.

— До сто перунів Йовіша! Хто ж це міг так почастувати оте бідне немовлятко! Погано розвалили йому голову! А воно таке гарне і мабуть із порядної родини, бо одежа обшита пурпурою і золота булла на шиї...

В цій хвилині хлопчик відчинив очі, та зараз стулив їх знову.

— А вже ж приходить до себе! — скрикнув Деодат переможно.

Кирило витягнув рученята й прошептав стиха:

— Де я?

— У десятника преторіянської гвардії — не бійся, хлопчику.

— Ой, я не боюсь, але вони... чи ти вирятував мене від них?

— Від кого? Я нічого не знаю. Я застав тебе, як ягнятко, що лежало з раною в голові, й приніс тебе додому.

— Ах, який ти добрий! Нехай Бог нагородить тебе за це! — і обняв шию вояка, що від тих дитячих пестощів відчув якесь дуже ніжне солодке почуття, що його не часто він мав нагоду відчути в своєму твердому вояцькому житті.

— Не знаю, чи мені має заплатити за це Йовіш, чи Юнона, та на всякий випадок ти вже тепер за це досить винагородив мене.

— Добрий десятнику — відізвалась дитина по хвили — чи я міг би попросити в тебе чогось...

— А чого такого, мій маленький? Приказуй!

— Прошу відпровадити мене додому.

Деодат обмив зараз від крови ясне, звите волосся, так ніжно, чуло, навіть із якоюсь особливою пошаною, опісля взяв хлопця на плечі й пустився вдорогу.

— Дивна річ — думав — ніколи в житті ще мені ніяка дитина так не сподобалась.

Потім спитав голосно:

— А куди маю тебе занести?

— До дому Флавія Климента.

Вояк замовк на хвилину, перейнятий пошаною.

— Чи ти син сенатора?

— Так.

— Я повинен був відразу догадатись... Така гарна, мила дитина... То ти брат наступника престола?

— Так, я Кирило Домітіян.

Вояк схилив голову.

— А тобі як на імя?

— Деодат (Богдан).

— Ох, яке гарне й також правдиве імя! Бо чиж ти не був мені справді Богом-даний? Сердечно люблю тебе, Деодате!

— Запамятаю я собі це слово — муркнув вояк. Але скажи мені, хто ж посмів такому, як ти, шляхетному панятку, зранити чоло?

— О, це нішо! Може це почасти й моя вина: я посперечався зо співшколярами — це значить, вони щось зробили, про що я знав, що воно зле, й я сказав їм це відверто, може надто гостро, може необережно, а вони розгнівались і...

— І що, на всі муки Танталя?

— Не клени, Деодате — солодко шепнув хлопчина. Нішо таке зле не сталось, тільки один із старших забувся... і.. кинув камінцем і... вдарив мене.

— Негідник! нечесний! не.

Та третього прізвища не міг уже вимовити, бо дрібна ручка Кирила замкнула йому уста.

— Чи дуже болить тебе, мій пане?

— Ат, майже нішо. Це значить, досить болить, але мені це приємне.

— Дивна дитина!

— Мій Деодате — ми вже близько нашого дому.

І ввійшли в великий мурований передсінок сенаторської палати, що простягалась через кілька улиць, бо тут належало не тільки мешкання властиве Флавія Климента, але й сусідня його кревного, такого самого імени, невістки, Флавії Доміцилі, й докуплений недалекий сенаторський дім Пуденса. Всі ті забудовання були злучені садками.

(Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ВИНИПЕГ. Ваш дарунок може врятувати життя. Міліони бездомних людей на теренах Европи з розпукою в серці дожидають надходячої зими. Без даху над головою, без достаточних харчів, в подертих свитинах, їх доля дуже незавидна. Одинокі їхня надія — це ми! Ми, на американському континенті, що не зазнали страшної долі тих жертв, прийдемо їм із поміччю. Нехай не буде між нами ні одної родини, що не приоділа б хоч одної нещасної жертви.

Тому то в цій все-канадійській кампанії збірки одінний, ми українські жінки берім щиру участь та старaймося, щоб до нас не можна було пристосувати слів: **"Я був нагий, а ви не одягнули мене!" Комітет Українок Канади.**

ПАРИЖ. Лист скитальця. Вельмишанований Пан-Отче! Цим висловлюю велику подяку за те піклування, що його Ви, Пан-Отче, виявляєте до нас братів-українців в Европі. Особливо я з дружиною приношу щиру подяку за одяг, що ми одержали... Радують, тішать нас турботи за нас кревних земляків здалека, з-за океану.

Дійсно, наш сьогоднішній стан нелегкий. Залишаючи свій рідний край доводилось іти часто пішком. Тому не можна було взяти з собою навіть конечне потрібного. Мені з родиною доводилось більше 100 кільометрів іти лісами й тяжкими дорогами й 2-місячною дитиною. Положення на сьогодні не дозволяє нам вернутись додому. Великі події, що відбулись і відбуваються тут, в Европі, викинули великі маси люду з їхніх рідних осель, міст, рідної землі... Це не поодинокі неспокійні душі, що не хочуть, чи не можуть знайти собі постійного місця, а це сотні тисяч, міліони страдників, що жорстока буря війни та політичної ситуації відірвала й викинула з рідної матері батьківщини може назавжди..

Хоч війна в Европі закінчилася, але продовжується, не менш напружена, дипломатична й скрита політична гра. Війна, що почалась під високими гаслами гуманітетних ідей: воля людині, особі, самовизначення націй, то-що, в практиці принесла невидане насильство, закріпощення людини й цілих націй, якого не памятає людство. Навіть міжнародні права топчеться ногами.

Особливо тяжка доля незаслужено припала з усіх словянських народів нашому багатостраждальному українському народові. "Визвольники", одні й другі докладали й докладають досі зусиль, щоб знищити наш народ, як націю. Раніш робили це обережніше, поступово, а тепер відверто, безцеремонно. Людність масово нищать, зганяють із земель, заселюють українські землі чужинцями, а мізок нації — еліту, інтелігенцію — швидко винищують засланнями, розстрілами. Тому ми, українці-еміґранти, знаючи, що нас чекає на батьківщині руїна, розірване родинне життя, заслання й передчасна фізична й моральна смерть, звертаємо свої погляди до далеких країн — Америки, Канади, Аргентини, де є наші брати українці. Просимо допомоги..."

АРГЕНТИНА. З місійної праці ОО. Василіян. Уже доходить другий рік, як у околицях Бомдплянy й Обера, перебуває старенький і спрацьований отець василіянин, Преп. о. Мартирій Котович, що виїхав туди на працю з Апостолес. Найчастіше перебуває згаданий священик у колонії Галітіяна, де є найбільша громада, що недавно збудувала муровану церкву й побіч дім на сходини та мешкання для священика. Люди доброї волі при кожній нагоді, хоч самі бідні, складають датки, щоб викінчити церкву та хоч трохи прикрасити.

В великі свята буває в нас священик із відправою. Що першої пятниці відбуваються богослужения до Христового Серця й збори членів Апостольства Молитви. Продовж місяця травня відправ-

лявся Молебень до Божої Матери. Якщо не було коли священика, що виїхав куди, то вірні таки не опускали цього богослужения.

Набожність вірних проявляється в тому, що майже кожного дня приступає кілька осіб до св. Причастя, однак кожної першої пятниці приступає їх до 60 душ. Усіх українців в цій колонії є до 90 родин.

Сміло можна признати, що ця колонія найбільш підприємчива до організаційного життя, тільки бракує їй до тої справи кваліфікованої людини. Характери поодиноких родин між собою схожі та згармонізовані, крім деяких, що вже більше стикаються з відмінним елементом.

Назагал тут народ добрий та охочий до всяких культурних починів. В початках колонізації мали ці громади "народню школу" й тимчасового вчителя, тому й багато з них знає рідне, українське письмо. Сюди приходить мабуть найбільша кількість релігійного часопису "Поступ". Але правду сказавши, ще й половина населення не зголосилася до рідного й католицького часопису. Якто було б гарно, коли б у цій такій свідомій колонії родина за родиною мали в своїй хаті наш виховно-повчальний часопис. Тоді справді Ґаліціяна була б подібна своєю культурою до европейського, поступового села. Маю в Бозі надію, що колись так буде...

Недалеко від колонії Ґаліціяна є сусідня парохія, переділена рікою Мартірес, що зветься Пікарда Сан Хавієр; церква збудована близько гостиниця, що провадить із Посада до міста С. Хавієр, на 77 кільометрі.

Хоч церковця убога й стара, то комітет церковний за наглядом п. Николи Козачика, піддержує чисто та підновляє, бо тяжкі воєнні часи не позволяють на будову нової. Минулого року ця колонія збудувала мурований дім при церкві для громади й священика. Цей дім ще багато потребує грошей до цілковитого викінчення. Однак при добрій волі й співділанні тамошніх парохіян будова дійде до гарних успіхів.

Відправа тут відбувається кожної першої неділі в місяці, щоб піддержати Братство Серця Христового. Цього року приготовив Отець наших діточок до першого св. Причастя і було їх до 30. Всіх родин начисляє ця парохія понад 80.

Народ тут горнеться до християнських обовязків і дбає про свій вищий рівень релігійного життя. Меншу кількість становлять байдужі та остиглі в релігійних практиках, а ще є й кілька родин, що попали в фанатичний блуд фальшивих теорій "євангельської науки."

Ця наука затруює уми наших *зарозумілих*, а непросвічених людців, що позволяють баламутити себе й зводити з дороги правди. Наслідки такі, що тутешні католики тягнули спочатку за схизмою, а сьогодні вони "штундами." Та це певне зчасом направиться. — (П-й).

СВ. КАЛИКСТ, КВЕ. Несподіванка. Кілька років тому п-ні Анастасія Шевчук виїхала з Монтреалю до містечка Св. Каликста. А що вона належала в Монтреалі до Сестрицтва Пресв. Христового Серця при парохії св. Михаїла, тому сестриці із її згаданого кружка захотіли справити їй несподіванку. Отже 22-го вересня вибралися з дарунками з Монтреалю до св. Каликста за проводом п-ні Катерини Яцини і несподівано заїхали до дому п-ні Анастасії, де серед радісного настрою забавлялись цілу добу.

Тоді, на зазив п-ні К. Яцини, що завсіди дбає про добру українську пресу, зібрали $6.50, з чого призначено $3.00 на "Світло."

Жертводавцями були: А. Шевчук, К. Яцина, А. Бородай, Т. Валентюк, А. Завальніцька, А. Ракова, К. Плавуцька, М. Ярема і А. Шевчук ($2.00). — (П-й).

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Похорон. У вівторок увечері, 2 жовтня, впокоїлася в Бозі старенька парохіянка Олена Заяць. Перед смертю через три роки була прикована до ліжка тяжкою слабістю, та свої терпіння вона переносила з правдивою християнською терпеливістю. За життя визначалася побожністю, любовю й тому тішилася великою пошаною в своєї дитини, внуків і сусідів, що тепер із жалем із нею розпрощалися.

Всі завпокійні богослужения відправив Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. Бл. п. Олена спочила на місцевім цвинтарі. В. І. П!

По похороні відбувся обід в домі п. В. Залещука, зята Покійної. О. Дацюк згадав покійну Олену добрим словом і також заохотив присутніх до збірки на нашу католицьку пресу. Присутні щиро жертвували, бо хоч було мало людей, однак зложили 11.25 на "Світло" й "Українські Вісти". Збіркою займався п. Н. Сірман. Жертви зложили **по 2.00:** Василь і Катерина Залещук; **по 1.00:** С. Дацик, Іван і Марія Дацик, Ів. Голіновський, Мик. і Настя Залещук, Мик. Сірман і одна особа; решта дрібнішими жертвами.

Покійна родилася 14. X. 1858 року в Корсові, пов. Броди. До Канади приїхала 1910 р., і замешкала в зятя Василя Залещука, де перебувала аж до смерти. Покійна полишила в смутку 3 братів: Марка в Борщеві, Павла в Ту Гилс і Петра, коло Лак ла Біч; одну доньку заміжню Залещук, 4 внуки і 3 правнуки.

МОНДЕР, Посмертня згадка. В четвер, 4 жовтня, відправилось поминальне богослужения за душу бл. п. Пелагії Шевчук. Покійна приїхала до Канади 1898 року й увесь час жила коло Мондеру. Оставила в смутку свого чоловіка Луку й три доньки — Марію й Теодору, що живуть у Мондері, й Надію в Кемвроз, 14 внуків і 10 правнуків. Один онук, о. Григорій Хміляр, є священиком у Чині св. Василія В., одна онука, сестра Єремія, є в монастирі Сестер Служебниць. Покійна Пелагія прожила 82 роки, а з того в подружнім житті 61 рік. Чоловік Лука постарався, щоб за душу покійної дружини провилась у монастирі ОО. Василіян через 30 днів "григоріянська" Служба Божа. В.І.П!

Чоловік Покійної Лука й уся родина складають щиру подяку Впр. о. ігуменові В. Шевчукові, ЧСВВ., й Преп. о. Григорієві Хміляреві, ЧСВВ, за всю похоронну відправу, а гостям за ласкаву участь у похороні бл. п. Пелагії.

— **Польсько-більшовицький** уряд несподівано зірвав конкордат із Ватиканом. Цей крок зробили комуністи без слушної причини, може тому, щоб не дати релігійної підмоги й зломити опір духовенства.

НОВИНКИ

— **До нас прийшли два листи** з заявою, що рішуче неправдою є те, що подала "Будучність Нації", наче б то К.У.К. задумував спровадити автокефального митрополита Огієнка для виголошування між нами в Канаді доповідей. Нам було б цікаво довідатись, як "Будучність Нації" прийшли до цеї зловіщої новинки, що на ній ми оперли свої заввагі в вищезгаданій справі.

Зокрема бажаємо підкреслити, що ця подія виявила, що К.У.К., за певним проводом б. дра В. Кушніра, є цим нашим поважним представництвом, що гідне нашого довіря й загальної піддержки. — Редакція "Світла."

— **Канадський** український Допомоговий Комітет, що його головою є др. В. Кушнір, передав в місяці вересні ц. р. міністрам і домініяльним послам в Оттаві меморіял у справі порятунку українських скитальців у Німеччині. Цей меморіял був доручений у звязку з побутом нашого представництва в цій справі в Оттаві. Подібні меморіяли вислав К.У.К. в ЗДА до Вашинґтону й до Лондону.

— **Від 21 вересня** злучений український Допомоговий Комітет став самостійною організацією, що, за контролею уряду, зможе самостійно збирати й висилати жертви українцям в Европі. Цьому комітетові старались сильно пошкодити більшовики.

— **Українські** вояки з польської армії в Лондоні пішли слідом канадських і зорганізували собі осібне товариство, що має на цілі дбати про інтереси всіх українських вояків у тій армії. Це товариство зорганізовано в домівці СУКВ дня 28 серпня. До заряду ввійшли: голова — Сарджент М. Бура, секретар — С. Яворський, члени — Ю. Сольський і М. Опаренко.

— **В Лондоні** радило пять премерів великих держав. Америки, Британії, Росії, Франції й Китаю. Ця нарада була середземноморським двобоєм між Британією п Росією, де головними точками були Дарданелі й Суез. Молотов говорив годинами, деякі дрімали, британці, подивившись на апетит більшовиків, здріґались. Таке ладнання справ мира не дасть.

— **Китайський** президент Чанг Кай Шек, сказав 24 серпня, що "окремим національним пограничним групам, тим як Корея, Горішня Монголія й Тибет, що вже спосібні до самоуправи, мають сильне бажання незалежности й політично та економічно вже готові до цього, його уряд у приязний спосіб поможе здійснити їхні бажання волі й буде відноситись до них, як до братніх народів і рівних Китаєві." Цею заявою Чанг Кай Шек дав усьому світові великий приклад, як ставитись до справедливих національних домагань.

— **В Італії** загальне положення сумне. Комуністи й соціялісти діють проти релігії. Вбили за пів року 6 священиків. Уряд не брав участи в богослуженні подяки за закінчення війни. Крім цього видно сильний натиск протирелігійних партій на населення щодо виборів так, що вибори не зможуть відбутись вільно.

— **В ЗДА** зорганізовані робітники (СІО) домагаються від підприємств підвишки плати на 30%. Провідники робітництва кажуть, що тоді робітники зможуть більше купувати, фабриканти будуть більше виробляти, буде менше безробіття й більше загального вдоволення. В звязку з цим відбуваються великі страйки.

— **Нипонці** мають релігію, що називається шінтоїзм і оснoвується на почитанні предків. У шінтоїзмі нема св. книг ні виразних моральних законів. Головною прикметою шінтоїзму є переконання, що їхній цісар „по-ніпонськи "мікадо", є дійсним богом.

— **За півтора** тисячі літ перший раз ніпонський цісар вийшов із своєї палати й поїхав скласти привіт чужинцеві, ґенералові МекАртурові. Був одягнений формально, з циліндром на голові. Розмова тривала пів години. Кали Гірогіто минав під будинком американських часописців, він їм легко поклонився.

Богослужения в Алберті

ЖОВТЕНЬ

18-го
Калмар. Благод. Сл. Божа
20-го Восток, св. Михаїла (благодарственна Сл. Божа)
Редвей. Благод. Сл. Божа

21. Неділя —
Веґревил
Делф
Іннісфрі, Ч. Хреста
Гилярд, св. Івана
Восток, св. Михаїла
Голден — місто
Проспериті. Посв. Фелона
Торсбі. По богосл. збори
Редвей
Смокі Лейк, св. Онуфрія
Дервент, місто
Елк Пойнт

26. Св. Димитрія
Восток, св. Николая

27-го
Восток, св. Николая (Благодарств. Сл. Божа).

28. Христа Царя
Еґремонт. Благод. Сл. Божа
Спас коло Мондеру
Стар—Пено
Плейн Лейк
Торгилд. Посвячення хрестів
Ледук. Парохіяльні збори
Редвотер
Еґремонт
Вилингдон, празник
Айрон Ривер

ЛИСТОПАДЕНЬ

4. Неділя
Менвил
Веґревил
Вох. Збори Ап. Мол. і прийняття нових членів

8. Св. Димитрія (ст. ст.)
Мінук, празник і бенкет

11. Неділя
Ворвик
Ричмонд Парк. Збори

18. Неділя
Ренфурлі
Калінгтон

21. Св. Михаїла (ст. ст.)
Торгилд, празник

25. Неділя
Веґревил
Рачфорд Бридж

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Шістьом** американським послам, що були на послуханні в папи, Святіший Отець Пій XII сказав: "Як нас повідомили, то ви маєте за завдання зрахувати й оцінити кошти війни. Без сумніву ви пізнали, що вони були величезні, просто казочні. Та завдання вашого комітету. Та завдання вашого комітету ограничується тільки до площини чисто матеріяльних коштів. Ніяка людська установа не збагне глибини ні не змірить довжини й ширини терпінь, болю й тривоги та й тієї великої нужди, що мучили тіла й душі людей через ті довгі роки. Все те зводиться до ціни, що її, згідно з людським підрахунком, мають заплатити за постійний, тривкий мир. Та чи буде цього досить? Знає Бог і здоровoдумаючі люди повинні це знати, що мир купується зовсім іншою ціною, а саме; правдою, справедливістю й любовю — за ніяку іншу ціну мира не можна купити."

— **Др. Натан,** заступник жидівських організацій в Італії, видав заяву з подякою папі, священикам і монахам за охорону жидів за нацистсько-фашистської влади.

— **В Триденті,** австрійськім тирольськім місті, відбувся в роках 1545-1563 славний Вселенський Собор, що займався вирішенням становища Католицької Церкви супроти протестантської ересі а також закріпленням церковної карности. Цього року в 400-літню річницю собору, Ватикан видасть памяткові поштові значки.

— **Рішення** католицьких німецьких епископів у Фульді подали таку основну й розумну програму відбудови Німеччини, що як аліянти опруться на них у своїй обновній праці між німецьким народом, для Німеччини зійде зоря надії на зовсім краще життя, ніж було досі.

— **Австрійські** епископи, за проводом кардинала Ініцера з Відня, відбули свій епископський зїзд в Сальцбургу окремо від німецьких епископів, бо Австрія вже не належить до Німеччини. Кардинал вказав там те горе, що Австрія перетерпіла під час війни й від дня замирення, а також і надію на кращі дні, чого символом є величня катедра св. Степана в Відні, що перетривала ненарушена всі бурі.

— **Берлінський** епископ фон Прайсінґ звертається з покликом до католиків у всім світі, щоб подали поміч німецьким католикам, головно тепер під зиму.

— **Хорватські** епископи повідомляють своїм пастирськиы листом увесь культурний світ, що " вороги Католицької Церкви, що є приклонниками матеріялістичного комунізму, що його однодушно відкидає весь хорватський народ, вигубили в Хорвації огнем і мечем священиків і передових вірних... Кров тих геройських мучеників буде завсіди підносити сильні скарги проти тих, що хапаються за вбивство, як за орудник влади... Католицькі хорватські епископи готові й пристають на це, щоб кожний поодинокий випадок прослідили представники інших націй і міжнародня комісія. Таким чином закид щодо военного злочинства покажеться брехнею й тільки засобом до винищення тих, що є проти комунізму і не хочуть мати в ньому ніякої участи."

Дня 16 серпня вбили нипонські вояки нипонськкого католицького епископа-номіната, Тогу, як хотів увійти до катедри в Йокагамі, що її зайняли були вояки.

— **Двадцять тисяч** католицьких юнаків, що представляли кожну околицю Швайцарії, відбули недавно свій перший повоєнний зїзд в Айнзіделн, славнім швайцарським відпустовім місці. У великій процесії брали участь також американські вояки, що були тоді на відпусті. Наступного дня по поході була архієрейська Служба Божа й усе присутнє юнацтво прийняло Пресвяту Евхаристію.

— **В ЗДА** студенти голосяться масово до семінарів, що приготовляють священиків для заграничних місій. У семінарях не стає місця на приміщення всіх. На службу Богові зголошується багато вояків.

— **В Шикаго** позволяють дітям із публичних шкіл ходити кожного тижня під час шкільної науки на одну годину до церкви на науку релігії.

— **Дня** 8 вересня, 1565, тому 380 літ, о. Лопез де Мендіза Ґраілес відправив першу Службу Божу між американськими поселенцями в околиці теперішнього св. Августина.

— **Коло 1800 року** було в Англії, Шкоції й Валії приблизно 60,000 католиків тобто 1 на 150 громадян. Сьогодні є там понад 3 мільйони католиків тобто 1 на 16 громадян! Священиків мають в Англії 7106, епископів 18, архієпископів 6. За Чорчила було в британськім сеймі 23 католики.

— **Голосний** еспанський провідник соціялістів Дон Пріето заявив: "Я вірю, що тільки Церква може подати сьогодні певну духовну програму, потрібну до забезпечення справедливого й тривкого мира... Якщо Церква перейме знову провід, цивілізація може бути знову врятована." Тому він не хоче прийняти міністерства в безбожнім самозванчім еспанськім уряді на вигнані, що створився для повалення Франка.

— **В усій** нипонській імперії було до війни на 70 мільйонів людей тільки 283,000 католиків. Релігійна воля існує в Нипоні тільки-но від 1889 року. Майже вся нипонська нація далека від спасенного впливу християнства. Треба було б помочі з-зовні, щоб Католицька Церква в Нипоні могла розвинутись.

— **В Чехословаччині** буде такий закон, що не вільно буде вчити релігії в школі, не можна буде мати релігійних приватних шкіл ні не вільно буде шкільним братам і сестрам учити в школі. Хоч над прийняттям цього закону не було ще голосування в сеймі, вже уряд замкнув 2,400 католицьких і протестантських шкіл у Словаччині. Все навчання релігії буде відбуватись тільки в родиннім домі, церкві й організації.

— **В Мексико** не змінився від кривавих днів Калеса ні один державний закон у користь релігії. Все майно Церкви належить далі до держави. Ні в якій школі не вільно вчити релігії; за навчання грозить конфіската будинку. Священик є тільки державним урядником; не вільно йому носити поза церковою й помешканням священицького одягу. Мексиканська конституція протирелігійна; якщо там нема тепер переслідування, то це діється завдяки ласкавості президента Камачо, що виявив себе католиком. Католицька Церква в Мексико не має ніякої людської забезпеки; її будучина спирається виключно на надії на Боже провидіння й заступництво ґвадалюпської Богородиці.

Три милі поза містом Мексико є старинна катедра й базиліка в Ґваґалюпі. В цій церкві, понад вівтарем, є чудотворний образ Божої Матері. В 1531 році Марія обявилась одному індіянському селянинові й домагалась, щоб у цім місці поставили церкву. Щоб індіянин повірив у небесну з'яву, посипались із неба чудні рожі. Індіянин позбирав їх у свою індіянську плахту й заніс до епископа. Коли індіянин показав ці чудесні рожі в плахті, владика побачив відбитий на плахті напричуд гарний образ Божої Матері. Церкву в Ґвадаюпі збулували. Тепер ця церква з чудотворним образом є серцем і символом непереможної католицької віри в мексиканськім краю.

— **В Нипоні** знищила війна коло 80 різних католицьких церков і інших установ. Католицький університет у Токіо зацілів разом із оо. професорами Т. І. Більша частина католицьких шкіл у Нипоні була діяльна під час війни а головно в двох останніх роках. Нипонці-погани навертались частіше до католицької віри. В час війни змаліло давне упередження до Христової віри. ОО. Ісусовці, що працюють на місії в Нипоні, мають добру надію на поширення в Нипоні католицької віри. Тільки треба місіонарів до великої праці.

— **Нацисти** мали окремі інститути, де виховували нещлюбних дітей на безбожних "надлюдей." Тепер у Мюніху перебрали такий один інститут і 200 дітей і будуть виховувати їх на побожних католиків. У Бога все можливе.

— **Американська** посолка з Конектикат Клара Люсі, осудила уряд ЗДА за те, що він не запротестував проти опанування російським комунізмом уряду Австрії, Мадярщини, Югославії, Мадярщини, здобутої Німеччини й Чехословаччини та проти переслідування меншин у цих країнах, а також виявила, що в Совітах було сильне переслідування жидів. Половину довголітних жидівських купців і професіоналістів винищили. Не вільно було навчати жидівських дітей релігії. Конфіскати зруйнували міста з жидівським населенням. Коли більшовикам не вдалось зломити духа релігійних жидів протирелігійними демонстраціями в часі пасхи й на судний день, вони змушували їх годувати свиней і карали їх за брак співпраці, якщо вони відмовлялись від цього немилого їм підприємства.

— **В часах** російської монархії було в Росії 1,195 церков і каплиць, 6 мільйонів католиків, 7 епископів, 1896 священиків; тепер там є дві церкви, два католицькі священики, американець і француз. До такого "поступу" довели католиків у Росії "побожні" комуністи...

— **Лютеранський** проповідник у Ст. Луїс, др. В. Маєр, сильно виступив у своїй радіопромові проти американських безстидників, що організуються для поширення в ЗДА неморального зменшення числа народин.

— **До Ватикану** прибули з католицьких кантонів Швайцарії свіжі новобранці "швайцарської ґвардії", що стереже особи папи й Ватикану.

СЕСТРИ МІСІОНАРКИ В КАНАДІ.

В нашій канадській єпархії є ще багато таких околиць, де нема наших сестер-монахинь, що працювали б над навчанням і вихованням українських дітей. До такої праці навіть по найбідніших місцевинах основується в Канаді нове українське Згромадження Сестер Місіонарок.

Кожна дівчина, що бажала б посвятитись місійній праці над нашим народом, нехай зголоситься до Сестер Місіонарок. Листи посилається на адресу:

Rev. M. Romanovich, OSBM.
Box 122, Grimsby, Ont.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

21. Жов. 8. Н. по Сх. св. Д. Гл. 5. Єв. утр. 11. 26. Жов. Св. Димитрія. 28. жов. Празник Царя Христа. Вся служба празника. На вечірні Отпуст вел.

Старий стиль

21. ж. 17 нед. по Сх. св. Д. і Отців 7 Собору. Гл. 8. Єв. утр. 6. Служба неділі й Отців 28. ж., Празник Царя Христа. Вся служба празника.

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

А. Шкільник, Йорктон, **$0.25.** Д. Одинський, Айрон Ривер, Алта. — **$0.50.** С. Гиса, Асторія, Н. Й. і Н. Малешко, Шикаго — **по $1.00.** З несподіванки для п-ні А. Шевчук, Ст. Калікст, Кве. — **3.00.** З похорону бл. п. І. Шевчука, Мондер, Алта. — **3.26.** На поминках бл. п. М. Гевка, Мондер — **6.50.** Преосв. Кир Амвроз, Стемфорд — **$10.00.** Т. Заруденець, Мондер **$1.00.**

Щира подяка жертводавцям!

НОВІ СЛУЖЕБНИКИ

ОО. Василіяни видали нові гарні **Служебники до відправи Служби Божої.** Ціна — **$59** і **$69**. В справі замовлень просимо писати на адресу:

Rev. P. Bodnar, OSBM.
Mundare, Alta., Canada.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го листопадня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 20.

Нам Треба Нового Першого Листопадня...

Наш новий листопадень

Незабутній день першого листопадня 1918 року застав нас у Львові й усій галицькій землі на українськім фронті. Ми вірили в вільну українську націю. Ми бажали незалежної української держави на своїй рідній українській землі. І тому той памятний світанок першого листопадня, що проганяв зо Львова темряву листопадової ночі, побачив нас зо зброєю в руках у наступі за свою національну справу.

Того історичного листопадового дня закінчилось у Львові й усій галицько-українській землі довге чуже панування й увесь її народ, обєднаний довкруги свого національного проводу й своїх національних борців, що їхнім вождом у той час був Вітовський, став господарем на своїй землі, відновивши отак своє національне право й колишню дійсність княжої й козацької доби. В той незабутній день першого листопадня.

Сьогодні нам не треба такого самого листопадового зриву; він був би надто малий, він і неможливий.

Але нам треба листопадового духа наших найкращих листопадових борців, що "серця, кров і любов" були готові віддати "за Україну за її волю, за честь і славу, за народ!"

Цього духа треба нам усім — духовним і світським, старим і молодим, фармерам, робітникам і професіоналістам тут на вільнім американськім континенті, щоб ми — мільйон душ — наче одною сильною рукою велитня підняли потоптаний безбожницько-інтернаціональним наїзником жовто-блакитний прапор і показали його всьому світові, як наявний знак, що український народ бореться за те, щоб те, що 50 держав признало йому в Сан Франсиско в теорії, сталось живою, історичною дійсністю і на історичній українській землі — українська незалежна держава, з українським національним урядом в українськім столичнім Києві.

Чи ми приготовані до такого всенаціонального здвигу? Ні.

Кожна зорганізована нація навіть у час мира має свого одного національного провідника-вождя, а ми не маємо його навіть у час боротьби за національне визволення. Не маємо ні цього дідичного, ні того вибраного. Ми — нація без одного проводу. Цей провід є, тільки ми не хочемо його признати й слухати.

Ми партії без національного обєднання, без спільної праці. В Торонті був український зїзд, але там не було багато навіть із тих українців, що живуть у самім місті. В Ґримсбі був зїзд, але там не було нікого з тих, що були на зїзді в Торонті. В Винипеґу, Саскатуні, Едмонтоні були різні зїзди, але там на однім зїзді не було нікого з тих, що були на другім, третім. Подібно в ЗДА.

Тепер українці родяться в партії, зростають у партії, виховуються в партії, працюють в партії. Спасення українського народу в моїй партії, тільки в моїй організації. Головний провідник моєї організації, це будучий голова української держави. Скільки партій, скільки голов. Чи це добре? Чи це корисне для нас? Чи так мусить бути?

Ми вже чули голоси, що давній передвоєнний спосіб партійно-організаційної господарки для української нації тепер невідповідний. Чи це були фальшиві й шкідливі голоси? Як так, то чому такі голоси відзиваються; як ні, то чому ми не йдемо за ними?

Ми маємо на американськім континенті довголітних українських провідників. І ми є цього переконання, що ці провідники повинні негайно уладити "Зїзд Українських Провідників" і вирішити справу одного проводу й спільної національної праці, щоб принаймні тут, на цій вільній землі, ми українці, старші й молодь, стали людьми "одного серця й одної душі." Щоб принаймні тепер, у час найбільшої траґедії українського народу, ми не стояли далі в відокремлених ґрупових таборах, але мали один український фронт — у спільній праці й боротьбі за волю одного українського народу. І щоб це не була штучна зліпка, але наче одна національна родина.

Якщо це покажеться неможливе до здійснення, то нам не треба буде ні говорити ні писати про зміни організаційної системи української суспільности на американськім континенті. Та як міжпартійне порозуміння буде можливе й замість старих, передвоєнних партій і організацій повстане між нами ОДИН загальний український національний фронт, що — за одним національним проводом — буде однодушно діяти аж до дня віднови в Европі незалежної української держави, ми будемо мати великий день нового листопадня, що створить із нас по духові ді-

(Докінчення на 2 стор.)

Боротьба На Смерть і Життя

З християнської філософії життя

За нашої памяти ми вже двічі переживали завзяту боротьбу багатьох народів. То був кривавий світовий бій на смерть і життя за земні, дочасні справи.

Та хоча б і не було такої світової, кривавої боротьби, хоча б ми були противні всякій боротьбі, то кожна особа, що хоче бути справедливою, чесною людиною, мусить вести свій особистий завзятий бій, що багато більш важливий, ніж той бій на военнім фронті серед посвисту куль, гуку гармат і зриву страшних бомб.

Цей наш людський бій, це духовна боротьба з гордістю, змисловістю й лакімством, що раз-у-раз ворушаться в нас і приводять нас до низьких, поганих діл, що можуть людину зробити подібною до нерозумної звірини, а часто гіршою від неї...

Пяниця затруєний алькоголем, розпусник засліплений тілесною розкішшю, злісник розярений гнівом, злодій опанований лакімством, гордий ошоломлений славою й владою й інше подібне — це такі картини, що кожній людині, що має голову на властивому місці, мов дзвоном дзвонять на тривогу й закликають: Як хочеш бути справжньою людиною, а не потворою в людськім тілі — борись на смерть і життя з цими сліпими гонами й пожаданнями, що можуть зробити тебе нещасливим на все життя й на всю вічність! Борись, мій друже, бо в цій справі кожний повинен конечне стати переможцем.

Що до цеї перемоги, то вона не легка. Бо ця перемога є над самим собою. Те, що ми маємо поборювати й перемагати, це є наше власне "я" з його "жадобою очей, жадобою тіла й життєвою гордістю." Це трудна перемога, бо ми ні в чім більше не залюблені, як у собі самих, у своїх норовах і дурощах.

Однак нам треба конечне боротися. Невинним особам треба боротися з цими низькими похочуваннями, щоб не втратили своєї невинности й не спямили сніжно-білої одежі своєї душі. А грішним треба боротися, щоб не загинули навіки, засліплені й обезсилені якими застарілими налогами. Без такої духовної боротьби й перемоги ми не могли б навіть заховати своєї людської гідности ні своєї вільної волі — бо в своїй неморальності ми були б наче нерозумні істоти й невільники гріха. Тому для нас лишається один рятунок і вихід: боротьба з усякими невладнаним потягом на смерть і життя!

Щоб виграти цей духовний бій, треба: тікати від таких місць і осіб, де нашій моралі грозить небезпека; негайно проганяти зо своєї памяти небезпечні спомини, що розбуджують змисловість і гнів, і відвертатись відразу від тих виображінь, що родяться в нашій уяві й розпалюють пристрасть; відривати очі від осіб і речей, що їм небезпечно приглядатися; вистерігатись участи в злих розмовах, а заразом дуже рішуче здержуватись від непотрібних дотиків і взагалі всякого надто вільного приставання з особами свого оточення. Стереженого Бог стереже.

У тій боротьбі треба також раз-у-раз боротися: читанням релігійної преси, слуханням проповідей, устною або письменною порадою священика, гарячою молитвою й частим причастям Пресвятої Евхаристії.

Хто щиро й розумно веде свій, найбільший із усіх, духовний бій, цей справді навчився християнської філософії життя.

І цього вчить у світі успішно й виключно свята Католицька Церква.

[redacted]

На Вічній Основі

Сумна дійсність

Хто застановляється над станом сучасного світу, той бачить ясно, що відзнакою теперішніх часів є воююче безбожництво, панування фізичної сили й безкарна злочинність. Боротьба з релігією, поневолення й вигублювання слабих народів, пімста, пристрастне вбивання релігійних і політичних противників, зрада, брехлива пропаганда, легкодушне розривання подружжя, злочинне обмеження народин, нестримна розпуста молоді, неморальна преса й фільма, піянство, насилля й грабунок — наче ввійшли в щоденний порядок людського життя.

Бог і заповідь, справедливість, вірність і чеснота — перестали бути для багатьох людей святими й обовязуючими. Люди живуть, наче б понад землею не було ні неба ні пекла, наче б усе кінчилось на цій землі, в цім житті, без ніякої відповідальности.

Небезпека злого прикладу

Така перевага безбожництва, фізичної сили й сваволі так тріюмфує, що своїм обманчим блиском може так осліпити людей, що навіть ті, що перше жили з віри, можуть стратити з очей надземну височину й похилитись і собі до землі і поклонитись тому звірові, що воює проти правди й чесноти, проти Божого царства й його справедливости. Через гордопишну поставу зла можуть старші люди й діти віруючих батьків і собі ввійти на низьку, похилу дорогу, де люди Бога не бояться й людей не стидаються.

Духова сила понад фізичну силу

Щоб люди могли опертись злому прикладові безбожного й злочинного світу та щоб навіть серед найгірших тортур остались вірні Богові й Його святому законові, їм треба ще більшої сили, ніж атомової бомби, ніж сила безбожних займанців і терористів, ніж сила сваволі злого прикладу, ніж сила лакімства, змислового потягу й честилюбности.

Така більша сила — це духова сила. Це сила духа, що її не зломить і найбільша сила тирана, що її не звялить і найсильніше порушення розкоші, жадоба багатства, слави і влади. Хто має таку духову силу, того ніяка фізична сила не переможе, ніяка розкіш не звялить, ніяка омана не зведе з дороги правди, моралі, обовязку.

Таку духову силу мали ті святі християнські мученики, що їх роздирали зуби диких звірів, розривали залізні гаки, палили, наче смолоскипи, поганські огні, вбивали гострі мечі — а вони співали набожні пісні й перед небом і землею сміливо визнавали: "Великий є християнський Бог!"

Таку непереможну силу мали ті ніжні, християнські невинні дівиці, що їх ні подих розкоші, ні намови, ні обітниці ні залякування не привели до захитання в чесноті й зради Пречистого Обручника.

Таку духову силу мали ті підляські українці, що їх ні намови, ні знищення їхнього дорібку, ні пострах, ні побої, ні смерть не могли привести до зради святої католицької віри.

Таку духову силу мали ті наші українські владики в Галичині, що готові були скоріш мучитися й загибати в більшовицькій тюрмі, на засланні, чи від смертоносної кулі, ніж покинути, зрадити Христа й Його Католицьку Церкву, або свій рідний народ.

Віра в вічне життя

Така духова сила йде з віри в Бога й друге, вічне життя. Хто вірить живо й непохитно, що існує Бог, а з Богом вічна нагорода за вірність Богові й Його законові, той скоріш утратить свій маєток, а своє тіло віддасть на спалення, ніж мав би зрадити свого Небесного Отця й переступити Його святу заповідь. Хто вірить, що відступство від Христа й Його святої Церкви, життя без шлюбу, розвід, зігнання пладу, себелюбство, чи який інший гріх, є зневагою Божого Маєстату й буде караний вічною мукою, той скоріш виречеться на землі всякої недозволеної розкоші й перетерпить усяку муку, ніж мав би своєю сваволею зневажити Бога й стягнути на себе вічне прокляття.

Нам треба духової сили

Тепер настали такі часи, що людям треба дуже багато такої духової сили, щоб могли відвернутись від злого прикладу неморального світу й видержати в католицькій вірі та моралі навіть серед найтяжчих терпінь на невільничих роботах на Сибірі, чи серед найбільш жорстоких знищань у казаматах більшовицького ГПУ.

Голос папи

Це добре розуміє наш Святіший Отець у Ватикані, тому всіх членів Апостольства Молитви в усім світі закликає через Головну Управу Апостольства, щоб у цім місяці листопаді щиро молились кожного дня за те, щоб усі люди мали **духову силу, що пливе з віри в вічне життя.**

Молімся всі!

Моліться українські члени Апостольства Молитви! Молімся, Дорогі Читачі "Світла" сердечно й гаряче всі, бо нам, українцям у всім світі, а головно нашим братам і сестрам в Европі треба багато такої духової сили, щоб у час цього найбільшого горя української нації, коли голод, холод, бездомне скитальство, а особливо більшовицька пропаганда й тиранія схочуть відібрати їм святу віру й життя, ніхто з українців не захитався, не піддався, не зрадив народу ні Бога, щоб не переступив ні одної св. заповіді, але щоб кожне було готове навіть згинути зо словами святої молитви на устах: "Слава Ісусу Христу! — Боже, спаси Україну!"

Просім у Бога собі й нашому народові, просім усім людям ласки скріплення віри в вічне життя, щоб ця віра подала кожному таку духову силу, що дає спромогу перемагати світ і його злобу й видержати вірно аж до останнього удару серця в вірності Богові й Його святому законові.

Молімся за те, щоб наша дорога українська молодь зростала в вірі в Бога й вічне життя, а з цеї віри набирала стільки сили духа, щоб могла відкинути кожну недозволену світову розкіш й завжди успішно опирались пропаґанді ворогів Христа й українського народу.

Зокрема молімся тепер і при всякій нагоді за наших українських провідників, щоб вони звертали свій зір до неба й вічности та щоб на вічній основі спирали своє життя й свою національну працю. Бо як те золоте тло, що на ньому старі мистці малювали свої образи, робить виразнішою й більш насвітленою намальовану постать, так думка про вічність є тлом усіх наших діл і кидає проміння надземної посвяти на всі наші терпіння й намагання. Як зорі освічують темряву ночі, так ті вічні думки освічують наші мізерні й змінчиві дочасні бажання. Як погляд ока споглядає на полярну зорю, так наш дух споглядає на вічність. Навіть такий Августин, що в молодих літах не зорив за вічністю й скотився був у багно проступку, коли звернув свої очі до вічности, промовив зворушений до глибини: "Країно вічности, безмежна країно, тільки в тебе одної є те, що тривке й добре!"

Щасливі будемо всі, якщо своє життя й усю свою працю спиратимемо на вічній основі.

Молімся, щоб так було всюди й завсіди.

НАШ ЛИСТОПАДЕНЬ

тей одної матері, обєднаних одним великим бажанням; зорґанізувати й збільшити свою працю на цім континенті в дусі місцевих державно-громадянських ідеалів, дати всяку можливу й негайну поміч українським военним скитальцям та здобути українському народові в світі місце серед вільних державних націй.

Вирішення цеї історичної обнови лежить в руках українських провідників у Канаді й Злучених Державах Америки. Дав би Бог, щоб у роковини памятного листопадового зриву наші провідники сказали велике історичне слово.

А ми приймемо його з радістю й за проводом своїх досвідчених і чесних провідників, підемо певним кроком до певної мети, по взору тих наших славних Українських Січових Стрільців, що мали одне бажання й одне гасло: "А ми нашу славну Україну розвеселимо!"

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Ісус у третє предсказує свою муку
Глава 20:17

Як же ішов Ісус до Єрусалиму, то взяв дванадцять апостолів набік і говорив до них дорогою: "Ось ідем до Єрусалиму та й Син Чоловічий буде виданий передовим священикам і книжникам; та й засудять Його на смерть і віддадуть Його поганам на наруґу та й на катування й на розпяття; та Він на третій день воскресне."

Тоді приступила до Нього матй синів Зеведея зо своїми синами й, поклонившись Йому низько, просила чого у Нього. А Він сказав до неї: "Чого хочеш?" Відповіла Йому: "Скажи, щоб ці обидва сини мої сиділи в твоїм царстві, один по твоїй правиці, а другий по лівиці." Ісус же відповів на це: "Не знаєте, чого просите. Чи можете пити з чаші, що Я маю випити?" А вони відказали Йому: "Можемо". Він же сказав до них: "Із моєї чаші будете пити. А щоб сидіти в Мене по правиці, або по лівиці, не Я маю дати, але припаде це тим, кому приготовано від мого Отця."

Почувши це десять ремствували на обидвох братів. А Ісус покликав їх до Себе й промовив: "Ви знаєте, що князі народів панують над ними, а вельможі правлять ними. Не так має бути між вами. А хто з-поміж вас хотів би бути великий, нехай вам буде слугою; а хто між вами хотів би бути перший, нехай буде вам рабом. Та ж і Син Чоловічий не прийшов, щоб Йому служили, а щоб послужити й віддати своє життя як викуп за багатьох."

ПОЯСНЕННЯ

Коли Ісус Христос, оточений апостолами й мабуть побожними богомільцями, відбував свою останню подорож до Єрусалиму на свято Пасхи, що була одночасно Його останньою подорожжю перед Його муками, то в час тої мандрівки взяв апостолів на самоту й утрете заповів їм, що Його в Єрусалимі замучать. Цю свою муку предсказав Ісус так виразно й рішуче, що ці слова пригнобили апостолів. Вони дивувалися, як божественний Спаситель може говорити про свою смерть, як про щось зовсім певне, а одночасно йти сміливо й поспішно до Єрусалиму, де має бути розпятий.

Крім цього їм годі було погодитись із тією думкою, що хресна смерть має стрінути Месію, Божого Сина, що зробив стільки чудес, а якого вони так щиро полюбили. Апостоли не розуміли ще таїнства хреста; це мало статись аж по сході св. Духа. Та хоч апостоли були пригноблені й затривожені, то остались вірні й пішли слідом за Ісусом.

Спаситель обяснив апостолам будуччину, щоб їх приготовити на недалекий а тяжкий удар, щоб їм дати пізнати свого пророчого духа та пояснити їм, що Його муки не йдуть усупереч Його намірам і не є непередбаченою подією, але що вони є відвічною Божою постановою, що мусить сповнитися.

Ісус оповістив свої будучі муки самим апостолам, а не всьому народові, бо оповіщення народові було б спричинило здивування, заворушення й згіршення. Коли апостоли не порозуміли слів Христа, то тим менше був би їх порозумів народ.

Коли Ісус поспішав до Єрусалиму, саме тоді на горах горіли вогні; вони звіщали настання нового місяця, запрошували на богомілля, а в усім краю розбуджували святу радість. Усі готовилися на празник. Та в той час, коли вся природа раділа з весни, а товпи богомільців співали врочисті пісні, душа Спасителя була сумна. Ісус думав про смерть, а всі великодні приготування пригадували Йому Його велику криваву жертву.

Під час цеї подорожі Саломія, жінка Заведея, мати апостола Івана й Якова, приступило зо своїми синами до Ісуса, впала Йому до ніг і просила, щоб обидва її сини засідали з Ісусом на престолі в Його царстві.

До такої просьби спонукала матір мабуть обітниця, що апостоли займуть перші місця в царстві Месії, або пересвідчення, що якраз тепер настануть дні царства Месії. А що саме таку просьбу вона предложила Ісусові, то це вона зробила певно з любови до своїх синів і пересвідчення, що це буде найкраща доля для її синів, як вони будуть близько Ісуса. Саломія віддала своїх обидвох синів Ісусові й сама належала до тих жінок, що Йому помагали — то й не диво, що вона осмілилась висказати таку свою просьбу.

Однак просьба Саломії була невмісна, бо походила з честилюбности й мала за ціль найвище відзначення. Тому Ісус лагідно, але рішуче відказав матері Заведеїв, зазначивши при тім, що до осягнення такого призначення треба взяти участь у Христових стражданнях і бути призначеним до цього Небесним Отцем.

Коли апостоли припадком довідались про просьбу матері Івана й Якова, негодували на них. Та що Ісус знав, що вони всі хворіють потроху на честилюбність і світове бажання гідностей, то, прикликавши їх, скартав їх за це й повчив, що хто з Його учнів бажає бути старший, нехай буде їм слугою, а хто хоче бути перший, нехай буде всім рабом.

Цими словами Спаситель означив ество та ціль християнської та церковної влади, а також успособлення, що його повинні мати управителі. Метою влади не є честилюбність, гордість, жадоба панування та власна вигода, але служба добру загальному й поодиноких підданих. Хто хоче мати владу й управляти по духові Христа, повинен уважати себе за останнього й так поводитись, наче б він був слугою всіх.

Таке є розуміння християнської влади. Як понуку такого розуміння влади Спаситель наводить відстрашаючий приклад поганських володарів, що служать самим собі, керуються жорстокістю та самоволею, а через це роблять нещасливими й себе й піддані народи, як це апостоли могли бачити на Іроді, римських намісниках та на інших поганських князях. Другою понукою був зовсім противний приклад Ісуса, що "прийшов, не щоб Йому служили, а щоб послужити й дати свою душу за багатьох."

Ця подія кидає гарне світло на справедливість Ісуса; без причини Він нікому не признає першости, а до всіх відноситься одинаково, відмовляє невмісній просьбі навіть своїм улюбленим учням, не перепускає недосконалости без наказання — а все те робить із великою любовю й лагідністю.

Поука про ество християнської влади є цінним та величним доказом Христового духа, а також великої ваги для світу й Церкви.

Як гідною пошани є така влада, що керується основами, що їх джерелом є життя та приклад Ісуса Христа!

Такої влади треба в кожній державі світу. Тоді не буде війни, ні жорстокої займанщини, ні военних скитальців, ні комунізму. Тоді була б певно вільна українська держава, що в ній росла б Божа слава, як за великого й святого Володимира.

Українські провідники на американськім континенті й у всім світі повинні звертати на це бачну увагу й усю національно-політичну працю вести тільки на певних і непохитних християнських основах.

о. В. Шумей, Л.С.Б.

ФАТІМА

Що тепер діється в Фатімі

Що-місяця відбуваються паломництва до Фатіми. Прочани приходять на 12-го, а властива врочистість святкується 13-го. Особливо ці паломництва є численні від 13-го травня до 13-го жовтня кожного року. На 13-го травня, 1931, коли посвячувано всю Портуґалію Непорочному Серцю Марії, було присутніх коло 300,000 вірних, за проводом кардинала-примаса й апостольського нунція.

В ночі, з 12-го на 13-го, відбувається похід із свічками. Увесь вид представляється як море світла. Опівночі є виставлення Найсвятіших Тайн. В родині 2.30 по півночі зачинаються Служби Божі. Нераз є присутніх до 300 священиків, отже стільки є Служб Божих. Було таке, що й 28,000 людей приступило до св. причастя одної ночі.

Є занотованих багато чудесних оздоровлень. Від травня, 1926, до грудня, 1928, відвідало Фатіму, 5,348 хворих, а з цих 260 відзискало здоровя. Ці видужання були з різних недуг: рака, сухіт, сліпоти й інших. Нераз оздоровлення наступає в одній хвилині, іншими разами поступінно. Є там особливе лікарське бюро, де переглядають хворих і оздоровлених. Лікарі не всі є віруючі, але всі признають, що оздоровлення в Фатімі є понад їхнє розуміння.

Подаємо один приклад. Малий Мануїл Концесао був дуже хворий. Його лічили 4 лікарі. Але даремно. Мати рішилася відвідати Фатіму. Так сталося. Вона ревно молилася, але хлопчикові не ставало легче. Вертаючись додому, перервала подорож, щоб переночувати. Коли зайшла до гостинниці, нараз побачила, що її синок уже здоровий.

В полудне епископ відправляє Службу Божу для хворих, а опісля благословить їх Найсвятішими Тайнами. Одного разу завважав він, що якийсь старий пан, на вигляд здоровий, також наблизився й став на коліна. Єпископ звернув йому увагу, що це тільки для хворих. Він відповів: "Я це знаю, але я хворий на душі."

Одного разу приступив до священика юнак і попросив хрищення, сповіді й св. причастя. "Я прийшов подивитися, що тут відбувається" говорив юнак, "але віра й побожність прочан викликали в мені велике бажання стати християнином, так як вони."

Ці приклади засвідчають, що в Фатімі знаходиться також оздоровлення душ.

Три свідки з'яв

1. Франко

Війна закінчилася при кінці 1918 р. Наступила страшна пошесть інфлюенци, що не оминула й Фатіми. Жертвою впали Франко й Якінта.

Мати Божа обіцяла, що Франко піде до неба, тільки мусить перше проказувати багато вервиць. Від тоді не проминув один день, щоб малий Франко не помолився на вервиці. Він невпинно благав у Пречистої помочі особливо в годині смерти. А смерть була вже недалеко.

Зразу він вилежав на флю два тижні. Коли йому полекшало трохи, він міг проказати тільки одну або дві десятки вервиці. Мати помагала йому, а коли бачила, що йому було надто тяжко молитися устами, вона говорила слова, а він тільки думкою слідкував за нею.

Франко відчував, що кінець уже близький. Тому бажав ще раз поглянути на те місце, де він пас вівці і де бачив Пречисту Діву. Коли йому стало трохи легче, він, при помочі інших, вийшов за село й став коло молоденького дуба, що на ньому стояла тому рік Божа Мати й сказала, що він піде до неба.

Коли йому говорили, що він зовсім виздоровіє й буде далі пасти вівці, він відповів: "Ні, я не виздоровію."

При кінці грудня він знову занедужав. У квітні не міг уже піднестися з ліжка. Попросив священика, щоб приготовив його до першого св. причастя. Як побожна дитина, просив маму, щоб не давала йому нічого пити по півночі. Наступного дня прийняв Ісуса. Зараз потім умер, не мавши ще одинадцять літ.

2. Якинта

Ця наймолодша з-поміж 3-ох була звичайною дівчинкою. Любила забавки, а часом і збитки. Оповідають, що дуже тяжко було їй довго молитися.

По чудеснім видінні Якинта змінилась, головно по видінні пекла. Все була охоча до жертви й молитви, особливо за грішників. Одного разу Лукія завважала, що вона сидить на ліжку задумана й спитала, про що вона думає.

"Під час тої війни що прийде", відказала вона, "багато вмруть і багато підуть до пекла."

Так, як Франко, вона кожного дня молилась на вервиці. Виходила бавитися з іншими дітьми, але з найбільшою приємністю проводила час на навчанні молитов.

Вона також занедужала на інфлюенцу. Лукії сказала, що Мати Божа явилась їй і сказала, що вона буде в двох шпиталях і вмре. Так сталося. Найперше була два місяці в шпиталі св. Августина в Урем. Стан здоровя не поліпшався й її забрали додому, де перебула пять місяців. В цій недузі була спокійна. Говорила одного разу Лукії: "Так у мене болить голова і чую спрагу. Але не буду пити, бо хочу терпіти за грішників."

Засумувала, коли Пречиста Діва обявила їй, що вона піде до шпиталю в Лизбоні і там умре. Лукія говорила їй, щоб про таке не думала. Її відповідь була:

— Я про таке буду думати бо що більше я думаю, то більше терплю, а я хочу терпіти для Спасителя й за грішників. Наша Пані прийде і візьме мене до неба.

— І що ти будеш робити в небі? — спитала її Лукія.

— Буду дуже любити Ісуса й Непорочне Серце Марії. Буду молитись за тебе й за грішників, за св. Отця, родичів, братів, сестер і всіх тих, що просять мене, щоб я за них молилася.

Один спеціяліст намовив її вдатися до шпиталю в Лизбоні. Вона не хотіла йти, бо знала, що ніщо не поможе, але нарешті згодилася. Дуже смутили її неприличні одяги, що їх вона бачила в шпиталях, а про лікарів безбожників говорила: "Дураки, не знають вони, що їх жде!"

По 4-денному побуті в шпиталі вона попросила св. Тайн. Священик висповідав її ввечері в 8 год., але не хотів дати св. причастя, бо на вигляд, не було небезпеки смерти. "Алеж, Отче, я певно вмру цеї ночі." І так сталося. Вмерла в год. 10.30.

Коли її тіло викопали 15 літ по смерті, знайшли його незміненим. Тепер пороблені вже заходи для її беатифікації.

3. Лукія

Лукія, найстарша з трьох, ще живе. Єпископ із Лейри постарався, щоб її взяли до вищої школи в місті Туй. По скінченні вона вступила до Сестер св. Доротеї й прибрала імя — Сестра Марія Лукія.

Так, як сказав св. Іван Христитель про Спасителя: "Йо-

му треба рости, а мені маліти" (Іван III. 30), так і Сестра Марія Лукія вступила до життя в монастирському затишку, щоб змаліти, а слава видіння в Фатімі, щоб поширялася по всьому світі.

Оповідають, що Сестра Марія Лукія є дотепна й бистроумна. Все старається ховатися від цікавих. Одного разу вона йшла з другою сестрою з матерњого дому, що є зараз за границею в Еспанії. Коли перейшли границю Португалії, стрінуло їх кілька португальських пань, що спиталися:

— Чи ви, сестри, з Чину св. Доротеї?

— Так, — відповіли сестри.

— Ми йдемо тепер до Еспанії відвідати ту Лукію, що бачила Божу Матір у Фатімі. Вона є в Еспанії, чи не так?

— Ні, вона тепер у Португалії — відповіла Лукія.

Женщини пішли далі, не знавши, що це якраз Лукія з ними говорила.

Як доходить вістка, Пречиста Діва ще й тепер являється Сестрі Марії Лукії і передає через свою слугу перестороги й поучення для світа.

Закінчення

Серце кожної матері є повне любови. Для своєї дитини мати готова принести найбільшу жертву, щоб ту дитину зробити щасливою. Пречиста Діва Марія є нашою небесною Матірю, бо Спаситель дав нам Ї. за Матір, коли висів на хресті. Ми Її діти. Тому вона приходить із неба, щоб помогти нам, бо любить нас материнською любовю. Звилася вона в Люрді, де сотні тисяч Її дітей отримали невисказані ласки, а тепер ще являється в Фатімі. Непорочне Її Серце повне любови.

Дорогі! Перечитали ми ці рядки. Тепер Божа Мати нехай поможе нам любити Її Непорочне Серце.

Будьмо певні, що тоді буде тривалий мир у світі, коли мешканці цеї земної кулі будуть щиро прибігати під Покров Пречистої Діви й в неї благати помочі.

Пречиста Діво Марія з Фатіми — молися за нас!

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ ПРО СЛУЖБУ БОЖУ

Слово до Читачів. Дорогі в Христі! З цим числом "Світла" починаємо поміщувати доклад не пояснення всеї нашої Служби Божої. Просимо сердечно Вас усіх перечитувати вважно всі ці пояснення, щоб докладно зрозуміти, що це є Служба Божа, чим вона є для нас, християн, що визначають поодинокі її частини й обряди та як усі родичі й діти повинні брати в Службі Божій участь, щоб завжди користати з неї для свого дочасного й вічного добра та добра тих людей на землі й тих душ у чистилищі, що за них ми будемо жертвувати цю Найсвятішу Жертву.

— Редакція.

Що це є Служба Божа

Служба Божа — це жертва нового заповіту, що в ній Ісус Христос під видами хліба й вина приносить себе при помочі священика безкровно на вівтарі в жертву Небесному Отцеві й вірним уділяє або примінює овочі й заслуги хресної жертви на Голгофті. Називаємо її Службою Божою, бо нею ми найкраще служимо Богові й віддаємо Йому честь.

Служба Божа є жертвою. Від непамятних часів усі народи приносили криваві або безкровні жертви тобто віддавали, зрікалися, особливо через знищення, якоїсь вартісної видимої речі, щоб звеличати Бога, як найвищого Пана, або подякувати Йому за ласки, просити в Нього нових ласк, або переблагати за гріхи. Таку жертву, тільки безконечно вартнішу, приніс Ісус Христос Небесному Отцеві за прощення людських гріхів своєю смертю на хресті на Голгофті. А щоб хресну жертву відновляли й учасниками її заслуг робили кожну людину, то Христос під час Тайної Вечері установив свою безкровну жертву тобто Службу Божу.

Служба Божа є тому жертвою, бо в ній представляється й відновляється в таємний спосіб хресна смерть Ісуса Христа. Діється це через відділення видів хліба й вина й самого Христового Тіла й Крови під видами Пресвятої Евхаристії.

Служба Божа є тією самою жертвою, що й хресна жертва, тільки така є між ними різниця, що на хресті жертвував себе Христос, як людина, кривавим, болізним способом, а в Службі Божій Він жертвує себе безкровним, безболізним способом під видами хліба й вина.

Тому, що хресна жертва є осередком усього діла відкуплення людського роду, то так само й Служба Божа є осередньою точкою всього церковного богослуження. Це серце нашого богослуження. Як ми маємо священиків і церкви, то це головно на те, щоб було кому й де відновляти раз-у-раз цю безкровну жертву нового заповіту для спасення людей, що схочуть користати з цеї святої жертви.

Служба Божа є не тільки жертвою, але й св. тайною, що приносить нам багато користи, бо коли ми на Службі Божій споживаємо Христову жертву через гідне, набожне прийняття Пресвятої Евхаристії, то це святе причастя тісно лучить нас з Христом, приносить нам більше світла для розуму, а сили для душі для перемоги покус і чеснішого життя, вдержує нас у освячуючій ласці, що є життям нашої душі, ослаблює наші похоти, очищує від легких гріхів, освячує наше тіло і вкладає в нас зародок будучого славного воскресення.

Служба Божа називається також із грецька св. Літургія тобто всенародне діло, бо вірні приносять у ній Богові жертву спільно зо священиком.

Служба Божа, це наше християнське сонце, що кругом нього збираються в усім світі що-неділі й свята всі побожні християни. Будьмо й ми там!

З якого часу ми маємо Службу Божу?

Службу Божу ми маємо від Тайної Вечері, коли то наш Спаситель сказав: "Беріть і їжте, ще є Тіло Моє. — Пийте з неї, це Моя Кров" і перемінив хліб у своє Тіло, а вино в свою Кров та дав апостолам споживати. Служба Божа, це Божий твір.

На Тайній Вечері сказав також Христос до апостолів. "Робіть це на мою памятку", а цими словами Ісус установив священицтво нового заповіту, щоб було кому приносити раз-у-раз цю святу безкровну жертву. Першу Службу Божу відправив сам Христос, опісля відправляли її апостоли, а згодом їхні наслідники, епископи й священики. Святий апостол Павло згадує часто про благословення та пиття з чаші й про ломання та споживання хліба (I Кор.: 10 — 16 — 11, 26). Св. Кипріян, епископ Картагіни (†258) говорить: "Священики приносять у церкві жертву так само, як її приніс сам Христос." А далі: "Приносимо щодня жертву в часах переслідування і в часах мира, через що приготовляємо вірних, щоб також віддавались за Христа в жертву на муки."

Коли ми є на Службі Божій, ми є так близько свого Спасителя, як були на Тайній Вечері святі апостоли. Не зрікаймось ніколи цього щастя!

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Рутський переймає архимандрію

Коли незединені побачили, що від Сінчили відібрали архимандрію Пресв. Тройці, то всіми силами почали старатися, щоб привернути йому його гідність і права. В часі річних виборів на радників вибрали двох дуже завзятих незединених — Івана Тупеку й Ісаака Кононовича. Дізнавшись про день назначений Бугвидом, королівським висланником, для введення в уряду вання нового архимандрита, радники скликали своїх приклонників і всі разом удалися до монастиря Пресв. Тройці. Обряд поставлення в архимандрита мав відбутись вчасним ранком, щоб заговірники не мали нагоди маніфестувати; тому вже було по всьому, коли радники прийшли зо своєю товпою. Саме тоді намісник засів був до скромної трапези, коли нараз по всім монастирі розніссі крик: "Незединені нападають на монастир". Рутський і Бугвид вийшли противникові назустріч; головні двері монастиря й усі старі будинки вже були зайняті заговірниками.

Якщо Рутський був би самий, то грозила йому смерть; але вид намісника й лицарів, що окружали його, примусив незединених до пошани. Без відваги силою відобрати Пресвяту Тройцю, заговірники почали скаржитись і протестувати. "Ніхто не має права керувати монастирем, що є під нашою опікою" — говорили радники, забувши, що вже їхнім попередникам відібрали це право через надужиття. Бугвид відповів, що тому, що не було ніякого спротиву в часі перейняття уряду, новий архимандрит мав повне право до монастиря; а щодо нього, то він як королівський намісник, сповнив тільки свій обовязок; якщо дехто почуває себе покривдженим, то вільно йому удатись з тією справою до головного суду. Обурені радники хотіли ще щось сказати, товпа почала грозити; у відповідь на все те королівський намісник сказав усім розійтись додому й зачинив за ними двері.

По кількох хвилинах спокій запанував у монастирських мурах, а монахи дякували Богові за те, що дав їм певного провідника та що захоронив їхній дім від нападу незединених. (Й. Рутський, Звіт Спис подій в Вильні — Корсак - Життя Рутського гл. 24).

Параліж Рутського

Та в дуже коротенькому часі радість монахів перемінилася в важкий смуток: Того самого дня параліж обезсилив Рутського. Його слабе здоровя не могло перенести тієї скорої подорожі і натовпу різних переживань у такім короткім часі. Довго побоювалися про його життя; та його діло тільки-но розпочалося, іще було йому за скоро йти по нагороду. — За особлилішою Божою ласкою архимандрит виздоровів і хоч задержав на своїм тілі познаки слабости до кінця свого життя, то однак за кілька днів можна йому було взятись до праці й, як генеральний намісник митрополита, міг домагатись від незединених віддання несправедливо загарбаних церков.

Його домагання стрінулось із упертим спротивом. Полагодження справи церков належало до українських урядників міста й перед цими, своїми вчорашніми ворогами, що не хотіли допустити його до архимандрії Пресв. Тройці, Рутський мав представляти й боронити права митрополита. Прийшовши до міського замку Рутський віддав радникам королівські уповажнюючі грамоти; Тупека й Кононович прийняли їх із погордою; сердито кинули їх на стіл, сказавши, що мають інші листи "більшої ваги в їхніх очах." (Корсак — Життя Рутського, гл. 24); а це певно були листи, що вказували на колишне їхне право й може кілька послань від царгородського патріярха. — Годі їм було зовсім відмовляти послуху королеві, та свою відповідь відложили на інший неозначений час.

Незединені не хочуть віддати церков

Коли архимандрит своєю постійністю вимучив у радників послухання, настало в місті повстання. Частина народу в-

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1-го листопадня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 20.

ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ — ПЕРША СПРАВА НАЦІЇ

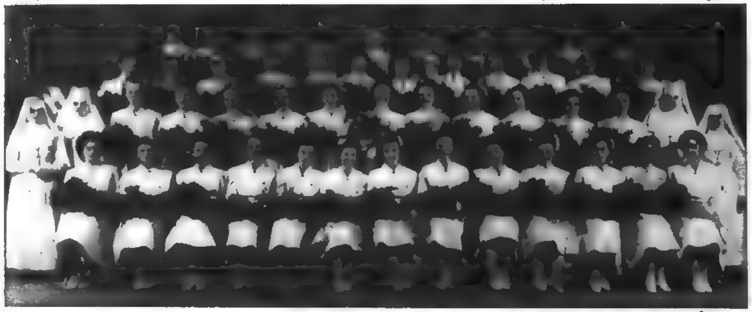

Гарна група доглядачок хворих, що в католицькій лікарні в Ст. Бонифас, коло Винипегу, покінчили свою 3-літню санітарну школу. Дві біленькі доглядачки на обидвох краях першого ряду, це наші Сестри Служебниці з Мондеру. Ліворуч: Преп. С. Ореста Середа, праворуч — Преп. С. Силвія Наконечна — обидві з Саскачевану. — Нехай Бог поблагословить цих добродійок терплячих людей здоровям і великою побожністю, щоб при послузі хворим могли зробити багато діл милосердя щодо тіла, а ще більше щодо душі!

П-во Олександер і Ольга Стоцькі

Молоді видавці шкільного часопису "Ст. Бейзил'с Рівю", з Вищої Школи св. Василія в Стемфорді, зо своїм учителем і провідником п. Моска. Цю школу оснував Преосв. Кир Константин Богачевський. — Кожний український студент в ЗДА повинен із охотою відбувати свою вищу науку в своїй рідній школі в Стемфорді. "В своїй хаті — своя правда!"

СТ. МАЙКЕЛ, АЛТА. Вінчання. Дня 19-го серпня, в церкві св. о. Николая, Преп. о. Боніфатій Слобода, ЧСВВ, звінчав свою сестру Ольгу з п. Олександром Стоцьким. Обоє молоді є загально знані як діяльні учителі.

Після вінчання відбулося весільне прийняття. Під час вечері о. Боніфатій склав молодій парі й родичам сердечні побажання з "многоліттям."

П. Гр. Стоцький заохотив до збірки на добру пресу. Збіркою зайнялися п. Г. Хомляк і п. М. Михальчук. Зібрали $14.30, з чого жертвували по **$1.00:** Григ. Стоцький, о. Боніфатій, М. Дмитрів, М. Слобода, П. Слобода, В. Байдужа. Решта дрібнішими датками.

Редакція складає Панству Молодим, Олександрові й Олі, сердечні побажання, щоб Бог поблагословив їх довгим і щасливим життям, милим Богові й добрим людям.

— ЖАРТИ —

Потішив. — Малий Петрусь був із матірю в церкві на вінчанні своєї старшої сестри. Коли дівчина почала складати шлюбну присягу, зворушена мати розплакалась. Петрусь подивився, що мати плаче, й сказав голосно: "Мамо, чого ви плачете, таж це не ваш шлюб."

Порада. — Чи ти, Грицю, не обіцяв мені, що будеш чемний хлопець?

— Так, тату, я обіцяв.

— І чи я не обіцяв тобі, що тебе добре витріпаю, як ти не додержиш слова?

— Це правда, та коли я не додержав свого слова, то й ви не мусите.

Несправедливість. — Мамо, наш Юрко дуже несправедливий.

— Що ж він зробив?

— Він іззів більшу частину 'кейка', а це несправедливо, бо він почав уже їсти кейки 3 роки передтим, заки я народився.

БАТЬКИ й ДІТИ

РЕЛІГІЙНІ ВИХОВНІ ЗАСОБИ

Католицька релігія й виховання

В науці релігії, св. католицької віри, в уділюванні св. Тайн і при молитві дуже часто можете завважити сухий педантизм і механічність. А проте релігія це найліпший виховний засіб, перша й остання мета всякої освіти. бо підносить душу дитини на вершини, де перебуває сам Господь.

Правильна наука релігії рішає в великій мірі про життя на землі й у вічності, про долю або недолю на ціле життя дочасне й вічне. Дальші рядки цеї книжки подають невеличкі виїмки з практики релігійного виховання й може багатьом принесуть поміч і радість. Знаю, що багато католицьких душпастирів так бездоганно навчають дітей релігії, що ці рядки тільки небагато нового їм скажуть. Всежтаки йодам тут деякі практичні вказівки щодо навчання релігії.

Герої й святі в вихованні

Коли читаємо св. Євангелію, то бачимо, як там усе надзвичайно просто представлене. Колиж візьмемо Життя святих Угодників тільки з одного року, то не знаємо, від чого зачати. Перед нами самі виїмкові велитні: св. Франц, св. Алойсій, св. Тереса й інші стовпники та єгипетські пустинники як взірці християнської досконалости. Вони постійно постять і умертвляють себе, сплять ледви 2—3 години на твердих ложах, носять ланцюжки й бичують себе. Про таких подвижників звичайний християнин, а в першій мірі молодь думає, що святим треба вродитися й бути до цього наділеним особливими спосібностями. Отже ніби шкода труду на осягнення святости. Читаємо про чотири ступні молитви, про пять ступнів покори й ми вдоволені, як побожно відмовимо "Отченаш". Коли б спитати чоловіків, чи хотіли б, щоб їхні жінки були такими святими. то багато з них рішучо відповіли б, що ні. А проте чимало є сьогодні чоловіків, котрих дружини це дійсно святі жінки. Чимало є дітей і в нашім краю, що мають святих матерей. На жаль, під святістю розуміємо якусь рідку виїмковість і подиву гідну особливість, що її годі нам наслідувати.

Отже в нашому старому розумінні Угодники це радше якісь деревяні й камінні статуї в церкві.

Дитина охоче шукає опертя й легко наслідує інших. Приклади вчать її, що вона може робити. Що більше прикладів, то легча наука. Молодь різновидна, придатна до формування й гнучка Тому шукає підпори і взірців! В особливіший спосіб це відноситься до віку дозрівання.

Католицька Церква має стільки геройських взірців до наслідування, як ніодна спільнота на землі. Цей величний спис Божих Угодників Католицької Церкви, це найкраща книжка для молоді, що її маємо виховати. Ті святі постатті є різного віку, стану й звання, різних рас і національностей. Є між ними представники всяких родів вдачі й спосібностей, люди, що мали свої хиби й чесноти. Та особливо є між ними люди, що були морально слабкі й такі, що вступили на дорогу святости тільки-но по довгому грішному житті. Знаєте, як дітям оповідають про св. Алойсія? Ото розповідають їм, буцім то він ніколи не зробив найменшого гріха, що завсіди був поважний, тихий і в своїм поведенні бездоганний. Діти подивляють цього святого, та неодин молодий смільчак такі і подумає собі: "Тому хіба тільки стояти на вівтарі. Це не для мене. Шкода труду!"

Всі маємо завдання правильно представляти дітям ці геройські постатті Церкви. Св Алойсій у молодому віці пустував як інші діти. В таборі під Мантуєю проклинав, як погонич, що його рідний батько тим журився. Любив також стріляти з кріса без дозволу, а коли раз самовільно випалив з пушки, то малощо не заплатив життям. Таких оповідань люблять слухати хлопці й дівчата. Вони бачать, що святі в дитячих роках були подібні до них та що й вони мусіли сильно працювати, щоб чимось бути. Такі "тяжкі до виховання" святі подібні вдачею до наших дітей, подобаються їм най більше.

Багато дітей люблять, коли їм перед сном оповідати або читати про подвиги великих людей. Оповідаймо їм про них, але не забудьмо при тім додати: Вони були такими людьми як ми. Святих від уродження мало. Але й вони зазнали терпіння й боротьби на цім світі.

Релігійне виховання, зокрема оповідання про святих, це важне завдання, особливо для матерей і виховниць. У житті святих відбивається життя всього світа. Розвіваються віки, час і сама вічність сходить на землю Відчиняється небо, ворота пекла показують безмір свого жаху, йде між тими двома силами затяжна боротьба Над усім тим володіє Божа Всемогутність. Можна й треба представити дітям Божу волю в різний спосіб: тут змісувати події драматично, там перегородити їх дрібкою гумору, або переконливо розповісти про людську долю. В житті й подвигах святих відносимо перемогу й ми самі й наш світогляд. Життя святих навіває на душу дитини тугу за вічним щастям, що його подвижники осягнули

Несподіванка в Глендон, Алта., з нагоди благословення парохіяльного дому. — Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ., місцевий настоятель, вітає гостей із Мондеру. Сидять від ліва: п. Л. Гроцький, о. Е. Пащак, Впр. о. В. Шевчук, ЧСВВ., мондерський ігумен, Преп. о. П. Боднар, ЧСВВ., професор василіянських студентів в Мондері, Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла", організатор парохії в Глендоні.

В день свята Успення Пресвятої Богородиці, 15 серпня, 1945, Преп. С. Порфірія Корпан, Згромадження Сестер Служебниць, склала свої вічні чернечі обіти. Свідками цеї урочистої й незабутньої хвилі була також найближча рідня С. Порфірії. На знимці сидять від ліва: п. Олекса Корпан, батько, Сестра Порфірія, СПНДМ., п-ні Євдокія, мати, Вероня, сестра, й Федь, брат. Проча рідня працює в Ванкувер. — Родина п-ва Корпанів проживала досі в Мирнам, Алта й належала там довгі роки до перших членів нашої парохії. Недавно п-во Корпани поселились близько Мондеру. Редакція "Світла" бажає п-ву Корпанам прожити на новому місці ще багато спокійних і щасливих літ.

Бл. п. Ганна Єлиняк із Чипмен, Алта. — Допис є в "Світлі."

— ЖАРТИ —

Ще дивніше. — Мій синку, чи це не дивне, як то з яєчка виходить курятко? — Та для мене це ще дивніше, як воно туди дісталося.

Він жде. — Хлопчику, чому ти не йдеш бавитися? — питає старий пан, що сидів у парку на лавці, малого хлопця, що лежав недалеко на траві й дивився цікаво на нього — Я жду — каже хлопчина. — Чого ж ти ждеш? — Я жду, коли ви встанете з тієї лавки, що її тому чверть години сторож парку помалював

Він надіється. — Малий Михась вбігає до кімнати тай каже: — Тату, я боровся сьогодні з Остапом! Батько покиває поважно головою та й каже: — Я знаю, батько Остапа приходив уже до мене в цій справі. Михась підскочив весело й крикнув: — Тату, я надіюсь, що ви так добре справилися з ним, як я з Остапом!

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Should I be a Nun?

RELIGIOUS VOCATION

by M. Y.

"Am I personally asked to become the bride of Christ?" Every generous-hearted Catholic girl askes herself that question, half fearfully tho', least she discover that Christ is beckoning her to follow Him in the narrow path. In all simplicity of heart, let her ponder the following thoughts:

What is a religious vocation? A religious vocation is a girl's giving up, sacrificing the outside pleasures of life, to follow in the footsteps of her King and to be His bride till eternity

To become a religious, one must have a brave and generous soul, loyal heart, and an unselfish affection. Frequently young women who love dancing, music, movies and sport — and the joy of life — who are captivated by the sight of an infant and sympathetic with impatient old age — who can handle their own affairs, are the ones who are called Christ speaks His invitation quietly, but is often turned down for another love. The return a Religious gets for this proposal is Happiness beyond measure.

Because a religious life is happy, we need not argue that it is easy. The life of a nun is not easy. One would be ashamed to use easiness as a reason for taking up any life No life worth leading is easy, not the life of a faithful mother nor the life of a great singer nor of a successful professional woman. And the life of Christ, the Bridegroom, who invites her to share His work, was certainly the Way of the Cross.

A nun's life is by no means a "bed of roses". Her first step is the hardest; her most painful moment is when she leaves loved ones. But as time passes she gets accustomed to this separation and it grows easier year by year She often thinks of her parents and relatives though, and lovingly offers her prayers for them and their many needs.

It is with a real sense of sacrifice that a nun gives up the possibilities of motherhood. It is a heroic sacrifice, yet one that Christ asks for the sake of His grater love and her single-minded devotion for souls, and her own personal sanctification. Yet ever here Christ makes up to her for the sacrifice He demands She finds herself, as the years go on, the spiritual mother of hundreds. If she becomes a teacher, little ones turn to her with confidence and trust and often deep love.. If she is engaged in charitable work, social services or in the field of nursing, she feels old men and women clinging to her with a confidence often beyond what they give to their own relatives, — finding in her a mother's sympathy and understanding. The Religious finds in the convent laughter, music and all things she dreaded to lose. Those she left behind, who in time are heavied with their burdens, envy the nun her happiness.

Sin is the source of all human unhappiness; the thousand dangers that lie before us on the streets cannot enter God's house to grievously tempt the Religious. Everything she does from morning till night is done for Christ. The nun has singular possibilities of keeping herself free from sin.. For instance, think of the privilege of her nearness to the Blessed Sacrament!

Why should parents so greatly object their daughters "entering"? A daughter who enters the wedded state does not necessarily remain near home. When she marries, she must place some other human love between hers and her parent's, but not so when a daughter becomes a Religious.

One who enters Religion must pronounce three vows which are:

Poverty: freeing her from the ceaseless anxiety seculars have, to secure a livelihood and financial success.

Chastity: freeing her from the worries of family life.

Obedience: freeing her from the tyranny of self-will which plunges so many seculars into despair. By this vow they pledge themselves to obey the commands of their lawful superiors in all that concerns the vow and constitutions.

When in each generation Christ asks young women to become His brides, He means to entrust them with a splendid role in His work for the world's salvation. With love's demanding, He insists that they give up other human loves for the love of Him and of the souls He came to save. He offers them the love of His Sacred Heart, and shows how full That Heart is of tenderness for the world's young end needy and suffering.

With each generation the Church prays that new thousands will listen to the invitation of Christ to carry on His work as none can do but those who have accepted His compliment and His ring. This work in every truth cannot go on without them.

Whom does Christ ask? To whom does He offer His hand and this share in His work? This much is sure — He makes His offer to thousands more than accept it. For Christ has a sort of divine shyness about His proposal. It is an astonishing compliment He pays young women, yet He is often rebuffed by begger maids who prefer the mud of the highways to the cool, spotless corridors of His Castle, **to the companionship of Himself. He speaks His** invitation quietly, almost diffidently.

Are you in doubt about His proposal???

N.B. If any Ukrainian girl would like to become a nun, a Bride of Christ the King, she may start her new life in the new Congregation of **Missionary Sisters of Christian Charity** in Grimsby, Ont. This Congregation has to lead an educational, cultural and charitable activity among our Ukrainian people in Canada. Consider and join!

All letters in this matter are to be sent to the Bishop's Delegate — Rev. Mark Romanovich, OSBM. Box 122, Grimsby, Ont.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Олкесандра Карандюк — Ганна Богдан

Похвальне признання за пильність. Леся й Ганна, це дві учениці з Інституту Пресв. Христового Серця в Йорктоні. Обидві учениці скінчили 11 клясу, а при державнім іспиті з історії, обидві здали на 100%. Інститут провадять наші Сестри Служебниці; це найкраща школа для українських дівчат у Канаді. Пильним ученицям, п-нні Лесі й Ганні, просимо в Бога благословення на великий успіх у дальшій науці, й у с'м житті.

"День Перемоги". Мондерські школярі йдуть урочистим походом до церкви на благодарственну Службу Божу з нагоди закінчення війни.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Не Лякайтесь! .... Це Я з Вами!

УКРАЇНЦІ НА ПІВНІЧНО-АМЕРИКАНСЬКОМУ СУХОДОЛІ!!!

На небі нашого релігійного й народнього життя сонце вкрилось грізними, чорними хмарами смертельної небезпеки для всього, що нам святе і дороге... Як усе те скінчиться?.. Бог один знає, але одне є певне: ЦЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАС. Якщо в нас буде сила, смілість і витревалість, ми певно не пропадемо Нам треба ВЕЛИКИХ ДУМОК, НАМ ТРЕБА МОГУТНЬОГО ГОЛОСУ, НАМ ТРЕБА НЕВМІРУЩОЇ СИЛИ САМОГО БОГА!

ТОМУ МИ В ЦЕЙ ГРІЗНИЙ МОМЕНТ КЛИЧЕМО: БЕРІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ЧИТАЙТЕ Й УСІМА СИЛАМИ ТА СПОСОБАМИ ПОШИРЮЙТЕ ПО НАШИХ ДОМАХ, РОДИНАХ, ІНСТИТУТАХ, УРЯДОВНЯХ, ДЕ ПРАЦЮЮТЬ НАШІ ЛЮДИ "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ"... Ця зброя певніша, ніж повзи, гармати, бомбовики, людська злоба й ненависть. Кожне число "Голосу Спасителя", наладоване ЯСНІСТЮ, СИЛОЮ ТА ЕНЕРГІЄЮ, що нищить гадюку ЗНЕВІРИ в серці, ВХОПИТЬ СЕРЦЕ ДО НАДІЇ КРАЩОГО ЖИТТЯ та ДАСТЬ СИЛИ ВИДЕРЖАТИ СЕРЕД БУРІ, бо "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" це ВИСЛАННИК ВІЧНОЇ ПРАВДИ, НЕЗЛОМНОЇ СИЛИ САМОГО ІСУСА ХРИСТА!

ЩЕ РАЗ: БЕРІТЬ, ЧИТАЙТЕ, ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ Й ПОШИРЮЙТЕ "ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ" й знайдете розвязку, блиск правди й Божу силу.

Річна передплата всього тільки $1.00. Оказове число висилаємо даром. Пишіть на адресу:

The Reedemer's Voice, Catherine Street, Yorkton, Sask., Canada.

— ЖАРТИ —

Щирий. — У крамниці стоїть хлопець близько скрині з яблуками. Купець сперся на столі, дивиться на хлопця та й каже:

— Що ж там, сину, пробуєш украсти яблуко?

— Ні, я пробую не вкрасти.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ПЕРША ЧАСТИНА

ЗВУКИ

Наука про звуки, а також букви, склади й наголос, називається **звучня** або фонетика. Ця граматика подає головні звукові правописні закони тобто які є звуки в українській мові, що за зміни добачуємо в них та як усе те зазначується на письмі.

Колись було в українській мові більше звуків, та з ходом століть одні з них попропадали, інші попереміновували своє значення, згодом до них долучились нові так, що сьогодні ми вже маємо нову, вироблену звучню.

Пізнати цю звучню тобто звукові закони різної мови, хоч головніші, цікаво, бо вони відбиваються на всій її будові, відрізняють її від інших словянських мов і надають їй прикмету самостійної мови.

В щоденнім житті добре буває знати ці звукові закони ще й тому, бо на основі цих законів зродились нові закони як віддавати звуки нашої мови на письмі тобто — **український правопис.**

Щодо нашого правопису, то він у своїй основі — голосовий, **фонетичний** і спирається на законі: **як чуєш, так пиши.** (Фоне — грецьке слово, значить — голос, звук).

Тому однак, що як кожний хотів би так писати, як чує, а не всі чують о д н а к о в о, було б багато правописів і мов, то наш правопис став також частинно **етимологічним** тобто подає правописні правила також на основі **значення слів,** зберігаючи декуди також **корінь** слова. Наприклад, кажемо: чоуна, пишемо: човна, бо — човен. (Грецьке слово етимологія - - це наука про щось справжнє, про значення слова).

Хто отже хоче навчитися правильно писати по-українськи, тому треба необхідно, крім розмови, звертати також пильну увагу на мову добрих письменників, перейти основно добру українську граматику й словника.

1. ЗВУКИ. БУКВИ.

Людська мова починається з думок, що їх можемо голосно висказати словами. Кожне висказане слово складається зо **звуків.** Звука можемо вимовити й чути (а, б).

Кожний звук, написаний окремим значком, зветься **буквою,** літерою. Кожну букву можна голосно проказати, тільки букви ь не можемо, бо вона не звук, а тільки **знак мякшення.** Кожну букву можна написати й бачити. Тільки **дж, дз, дзь** вимовляємо за одного звука.

(Букви, що мають на собі наголос, зазначуємо **товстим друком**).

2. УКРАЇНСЬКА АЗБУКА

Азбука, це букви розложені в певному незмінному порядку.

Першу словянську азбуку, на взір грецького скорописного письма, склав коло 863 року св. Кирило, брат св. Методія. Та азбука звалась — глаголиця. Учні Кирила зложили азбуку на взір грецьких великих буков і назвали її на честь свого вчителя **кирилицею.** Цею азбукою друковані церковні книги. Російський цар Петро I. змінив 1708 року кирилицю на новішу, що звалася **гражданка.** Цю нову азбуку прийняли й ми, а наш письменник Панько Куліш пристосував її до нашої мови, тим то вона й зветься **кулішівка.**

Назва **азбука** походить від назви двох перших буков у церковно-словянській мові, що звуться **аз, буки.** Згрецька кажемо на азбуку також альфабет.

Усіх буков в українській азбуці — 33. Букви є малі (а, б) й великі (А, Б). Порядок їх та назви такі:

а, А (а), б, Б (бе), в, В (ве), г, Г (ге), ґ, Ґ, (ґе), д, Д (де), е, Е (е), є, Є (є), ж, Ж (же), з, З (зе), и, И (и), й, Й (ий), і, I (і), ї, Ї (йі), к, К (ка), л, Л (ел), м, М (ем), н, Н (ен), о, О (о), п, П (пе), р, Р (ер), с, С (ес), т, Т (те), у, У (у), ф, Ф (еф), х, Х (ха), ц, Ц (це), ч, Ч (че), ш, Ш (ше), щ, Щ (ще), ю, Ю (йу), я, Я (йа), ь, Ь (їр- або знак мякшення).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

А — звичайно протиставний злучник. Говори до гори, а гора горою. — А був же він тоді вдома? А був (більша сила вислову) — А, яке лихо! — А-а! (дітям). — Не вживаємо я замість **і, та:** два а два; брат а сестра.

абетка (а-б) **азбука** (аз-буки). Розкласти за азбукою.

аби — коли б тільки. Аби каша, ложка буде. Та я абиде захропу. — Не тільки всеною, а й абиколи. — Неси сміття абикуди. — Та це й абихто зробить. — Абичий — чийнебудь. Та буде там робити абищо. От, якесь абищо! (маловажний).—Чогось гідного не знайшов, а пібратись абияк не гоже. — Абиякий — усякий. Але: Це людина не абияка (знатніша). Це не абищо! — Не вживаємо аби замість щоб: підвівся, щоб (не аби) досягнути.

або. Або ти, або я. Або ви, тату, їдьте в ліс, а я буду вдома; або я буду вдома, а ви їдьте в ліс... Абощо. От, заспіваймо собі трохи, абощо... Чи я знав його? Або що?

авже-ж. Чи ти був удома? Авже ж! Чи ти позичиш мені пятку? Авже ж! (глумливо, іронічно).

ага. Ага, попались! Руд.

Адам. Адамів рід. Адамове ребро.

адже, адже ж. Адже ти бачив! (мабуть).

адреса; закид на адресу, пишіть на адресу; адресувати.

Аж. Далекий шлях, панибрати, знаю, його знаю, аж на серці похолоне, як його згадаю. Ш. — Аж три дні (цілі) ворочився з тією роботою. — (Означення місця). Аж до моря запоріжці степ широкий вкрили. Ш. Аж поки. Пробувайте в Господі, аж поки вийдете звідтіля. Єв. Марко. Аж ось. Тільки що випрягають коней, аж ось іде козак Голота. — Аж ось коли. Аж гульк! Аж гульк — із Дніпра повиринали малі діти. — Аж — аж —! Руд

але. Не родить рілля, але Божа воля. Нема нічого без але... Але ж. Алеж і ти того не зробиш! А по чому груші? По гривні. Але!

Амвросій.

ангел.. Був би ангел, коли б не роги. Фр. Ангельські хори. Ангеля.

Анастасій.

аніж. Краща рілля рання, аніж тая пізняя.

Joseph The Provider

Joseph beckoned them with his fan. "We are one man's sons." "You are spies," Joseph cried.

JOSEPH was indeed as Pharaoh when he sat on the raised dais beneath white ostrich-feather fans held above him by pages. Behind him stood Mai-Sachme, ready to help, and an interpreter though Joseph remembered well the tongue in which his brothers would speak.

He held a handkerchief to his mouth as the men came into the room. One of their number was tall like a tower; another had a melancholy, leonine head, another had long nimble legs. Each, in short, had something to distinguish him. In the middle of the hall they fell on their faces and Joseph had to wait until they stood up again to beckon them near him with his fan. They came closer and again fell on their faces.

"So many?" Joseph asked in a muffled voice which, oddly enough, he had pitched almost in a growl. "Ten at once? Interpreter, ask them why not eleven—or twelve?"

"You are as Pharaoh," the long-legged one cried. "We praise him who here holds market."

They were all there, the hate-hungry wolf-pack that had flung itself on him with cries of "Down with him." They had sold him as a criminal to the Ishmaelites for twenty silver pieces and dabbled the ruins of his many-coloured coat in the blood of an animal to show to Jacob. With his heart full of laughing and weeping, he looked at them.

Guardedly then, through the interpreter, so that his brothers might not know him, Joseph questioned them. He pretended to be cross and not too willing to sell them food.

Reuben explained, "We are one man's sons, Jacob, who sent us to you to buy bread . . ."

"He sent you to me? Time has silvered all your hair. You do not look like people whose father lives."

"By your favour, he lives, O lord," Judah took up the tale. "He is maybe eighty or ninety, not unusual in our stock." Judah gestured when Joseph asked how they liked Egypt. "It is a land of marvels. Often our eyes ran over."

"Not so much," Joseph said darkly, "That you were prevented from spying . . ."

"Your word, O lord, is dark to us."

"Does not your conscience whisper that you are under a cloud, that a suspicion rests upon you?"

"What say you, Lord? What suspicion?"

"That you are spies," Joseph cried out. He struck the arm of his chair and stood up. They started back, thunderstruck, indignant.

Continued

дерлася до радньої кімнати вигукуючи: "Ми не хочемо, щоб митрополитові віддати церкви." Радники, замість успокоювати народ, вигукували самі ще сильніше, бо цей бунт був їхньою роботою. Вони ввесь час оклеветували Рутського, а навіть і короля, що його вони заступали, кажучи, що Жигмонт хоче запанувати над сумлінням громадян. Їхня злість розгорілась до такого ступіня, що, згадавши недавні негодування Данцигу, закричали перед архимандритом: "Данциг дався королеві в знаки, Вильно потрапить те саме." В своїй загонистості незєдинені були готові починати домашню війну, замість справедливо полагодити справу церков. Рутський відійшов із порожніми руками, щасливий, що не відібрали йому життя (Спис подій у Вильні).

Сінчило в Вильні

В тому часі прибув до Вильна Сінчило. Не зважавши ані на митрополита, що його викляв, ні на короля, що заборонив йому вступати до Вильна (Коляковин: Унія в Литві, ст. 75, Крашевський — Історія Вильна, ст. 340), він урочисто сповняв священодійства й поводився, наче переможець. Всюди говорив, що сейм признав йому право до архимандрії Пресв. Тройці. — Тому, що польський закон позволяв одиницям переводити в діло рішення, що було їм на користь, Сінчило постановив силою взяти собі монастир. Рутський і Йосафат чували й молитвою приготовлялися до боротьби за свої права. (Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

2. РОЗДІЛ

Одна вістка не однаково прийнята

В дверях стрінули Деодата два юнаки лицарської краси; на їхніх обличчях видно було сліди неспокою — та як тільки побачили Кирила, їхня журба перемінилась у радість.

— Дякувати Богу, вертаєшся, Кирилцю, до нас! А чи ти здоров і цілий? Знаєш, твоя мати так уже занепокоєна тобою, що ми саме вибирались на розшуки.

Хлопчина відповів їм тільки усмішкою. А звернувшись до Деодата сказав:

— Дивися, мій приятелю, мій дорогий спасителю, ці два брати, це наші дорогі Нерей і Ахиль, слуги Домітілі... Та ось і вона сама йде сюди до нас..

Деодат поглянув і побачив, як через атріюм переходила постать якась дуже надзвичайна, а однак поважна й шляхетна як царівна. Затоплена в думках, мабуть у ясних і щасливих, бо її всю оточував якийсь чар, не доглянула зразу стоячих при брамі. Та як Кирило підбіг до неї й у кількох словах розказав свою пригоду, зараз із сердечною усмішкою наблизився до Деодата:

— Чесний і хляхетний чоловіче, побачиш, що колись це діло принесе тобі в житті щастя! Ах, як я бажала б мати колись нагоду віддячитись тобі в імені всеї нашої родини!

— А я, пані — відповів до глибини тронутий десятник, із низьким поклоном — просити му богів, щоб я мав спромогу знову прислужитись вам усім. Памятай: як колись... (правда, що це виглядає неможливе, але й неможливі речі бувають деколи)... як колись ти, або ця дитина, або який інший член чесного імени Флавіїв потребував би помочі, оборони, послуги, нехай завжди лічить на старого Деодата.

Домітиля прошептала "Спасибі!", та так тихо, що десятник не міг почути. Опісля всунула в руки своїх слуг кілька штук золота для нього й просила, щоб погостили його в одній із доліщних розмовниць, а сама з Кирилом перейшла на внутрішнє подвіря в домі Пуденса, де була її тітка, Флавія Доміцилля, й дядько Климентій, брат старого сенатора, поважний віком, ще достойніший умом, чеснотою, а надівсе найвищою гідністю папського уряду.

Тоді, як малий Кирило з дитячою простотою оповідав їм свою пригоду, Деодат побалакував над пугарем фалеринського вина й цікаво вивідував у Нерея й Ахиля, чи ті поголоски, що кружляли по Римі про велику зміну в домашнім житті Флавія, були правдиві. Вони ствердили це своїм оповіданням і не могли нахвалити чесноти старого сенатора—його великодушности для слуг, що їх усіх обдарував волею, ласкавости його жінки, рідких прикмет синів. — Про другого Климента, що жив безженно, згадували також із великою пошаною, та висказувались про нього коротко, наче обережно; а щодо власної пані, Домітилі, що з нею, взяті як слуги її матірю Плавтилією, були разом виховані, то й слів бракувало їм до похвали. Від усього того, що бачив і чув, добряга десятник був увесь наче зачарований.

Коли нарешті вихилив до дна останнього пугаря й щедро обдарований попрощався зо своїми господарями, під враженням, що цеї години йому було дано, як Танталеві, приставати з богами, стрінув при вхідних дверях Маврикія, що не ввійшов, але вбіг на подвіря, де була зібрана вся родина.

— Слава Богу! — скрикнув таким радісним голосом, що всі спитали його, чи не приносить якої веселої вістки?..

— А як би ні!... Вертаюсь із палати цезарів... я був там на раді...

— І що ж?

— Дякуймо Богові всіма силами! Святіший Отче, дорога мати, Домітилю, годі мені висказати, який я щасливий! Моє серце що хвилі співає: аллилуя!

— Що ж це, чи може цісар навернувся?

— Ще ні — але можливо невдовзі навернеться...

— Чому?

— Апостол приїжджає!

— Апостол — повторив звільна папа Климентій і схилив голову на знак пошани, а інші повставали...

— Так, та на цім не кінець щастя!. Не досить, що будемо оглядати — нашому домові припала ще особлива честь мати його тут за гостя!

— Якце? Де ти довідався про це? — живо спитала Флавія, а Домітилі лице вкрилось румянцем і потекли сльози. Чи спроваджують його сюди настійчиві просьби вірних, чи св. Дух сам спроваджує його сюди? А може ти, Святіший Отче, прикликав його сюди листом для нашої науки й потіхи?

— Ні, Флавіє... Хоч я знаю, скільки особа улюбленого Господнього учня причинилася б до закріплення в вірі римської братії, та я не смів би ніколи випереджувати Божу волю, а честигідну особу апостола наражати на труди довгої подорожі й небезпеку побуту в столиці.

— Найдорожчий Отче, — відповів Маврикій ставши навколішки — іншу дорогу вибрало Провидіння: новий проконсул Азії, Фабрикій, спіймав епископа Єфесу й висилає його цісареві на доказ ревности.

Від таких слів усі заніміли — блідість переляку заступила місце румянця, а папа підніс до неба благальні руки...

— Сину... нещасна дитино!!

— промовила вкінці Флавія з найбільшим неспокоєм, вдивившись у Маврикія — і ти смієш тішитися? Чи тобі Бог відняв розум, чи може я не розумію того, що ти сказав?

— І чого ж не тішитись? — скрикнув юнак із дивним жаром — чи може тому, що останньому з апостолів грозить небезпека? А наша віра мала б бути даремна? Даремна надія на цього Бога чуд, що для Його всемогучости відкривається найкраще поле? Ні, дорога нене, дозволь мені вже наперед веселитись тріюмфом, що його передчуваю. Живе воскресший Христос і як колись на просьби своєї Церкви стільки раз визволяв із вязниці святого Петра й Павла, так і тепер власної злоби ворогів ужие за знаряддя їхнього впокорення. Скільки звідси буде навернень, скільки ласки для світу, скільки потіхи для ангелів! Ох, аджеж правда, Домітилю, що ти відчуваєш це так само, як я?

— Вірую непохитно в Нього, в Його силу й любов до вірних! Щонебудь станеться, станеться якнайкраще; та чи це для нас буде ударом, чи потіхою, трудно серцю вгадати сьогодні...

— І та непевність кривавить серце! — докинула Флавія, закривши лице руками, під час коли Климентій, поглянувши з дивною любовю на Маврикія, сказав поважно:

— Вір, сину, твоя віра спасе тебе. А тепер нам скажи, чи ти не чув іще чого більше про нас у палаті? (Д. б.).

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

В день наших славних листопадових роковин вертаємось знову на свій "Стрілецький Фронт", із надією, що Наші Дорогі Читачі з охотою підуть у цю мандрівку слідами своїх молодих У.С.С.-ів, що то колись, у слушний час історичної нагоди, своєю любовю, трудом і жертвою молодого життя виявили перед усім світом, що:

Ми хочемо волі,
Хочем кращої долі,
Хочем вкраїнський розвивати цвіт...

Сьогодні, коли рука жорстокого займанця придушує й саму думку про народню волю, треба всім укграїнцям тим пильніш відшукувати ці стрілецькі сліди, щоб побачити давню славу, що про неї Тарас заявив:

Слава — не поляже!
Не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі,
Чия правда, чия кривда
І чиї ми діти!

А нам цього треба, головно нашій молоді, щоб усі знали, що ми діти України, обдаровані Богом незаперечними правами до вільного життя на власній землі та що ми не повинні закопувати свого талану, але старатись усіма силами стільки доробитись, щоб у нас було так, як у інших народів: "у своїй хаті — своя правда, і сила і воля."

Під Маківкою

Було це вночі з 28-го на 29-го квітня, 1915 року. Мені, тоді четареві УСС., припав був обовязок залишити затишну кватиру в Грабівці скільським і піти на нічну службу до місця постою 55-ої австрійської дивізії ґен. Флайшмана. Там поручник ґенерального штабу Неневскі дав мені приказ щопів години виходити на самий шпиль поблизької гори й прислухатись, чи на боевім фронті, що тягнувсь горбами поза селом Грабівцем, не можна буде почути якоїсь оживленої стрілянини. На випадок чогось надзвичайного я мав негайно розбудити начальника штабу, щоб він міг чувати над ходом воєнних діянь.

Ця нічна служба була досить прикра й нудна. Всю холодну ніч плентатись що-пів години то вгору то вдолину надоїдало, тому я не дуже й пильнував годинника. Неневскі бачив, що я не так ревно пильную свого нічного "проходу", й зробив мені докір. Не було ради. Треба було знову продовжати свою мандрівку "гей на гори та й на доли," як це співається в пісні Ярославенка.

Коли я знову вийшов на самий вершок, то я справді почув серед нічної тишини дуже виразно живу стрілянину

на фронті. Тяжко було розбудити пана шефа, що недавно тільки-но був добре заснув, але не було ради. Служба не дружба. Скоро запикав телефон і приніс вістку, що москалі розпочали" свій наступ на ліве крило обсади гори Маківки.

Чотири дні намагались москалі здобути Маківку, та кожний їхній наступ відбивали стрілецькі сотні своєю зброєю, а ще більше своїм стрілецьким духом і розмахом. А й жертви були великі: 42 вбиті, 76 ранених.

Австрійська команда знала, що на Маківці У.С.С. відбили всі ворожі наступи й не допустили до заломання фронту. Спонуканий почуттям подиву і вдяки для хоробрих стрільців, командант 55-ої дивізії оповістив у денному приказі дивізії велике признання для У.С.С.

"У дводенних боях вдалося ворогові добути частину становищ нашого відділу, що боровся по-геройськи. Аж тут, у найгрізнішій хвилині, появилися українці. Нехай коштує, що хоче, відвічний ворог мусить бути відбитий! Із запалом, захоплені правдивим патріотизмом, із розмахом, як шумна буря, що їй ніщо не може опертись, кинулись молоді хоробрі сини тієї країни в обороні рідної землі на ворога й приневолили його залишити те, що він уважав за здобуте. Небезпеку усунено. Українські Стрільці двічі вирішили бій у нашу користь. Вони можуть гордо дивитись на свої подвиги, бо повсякчасно залишиться в історії слава їхніх хоробрих діл та золотий лавровий вінок в історії їхнього народу.

Боротьба була довга й вимагала жертв.

Тим, що залишились живими, висловлюємо свою подяку й свій подив. Героям, що поклали свої голови й віддали останню краплину крови, Тим, що не можуть уже радіти перемогою, присвячуємо на вічну память цю згадку.

Українці, з великою гордістю можете дивитися на Свої найновіші подвиги. Кожний мусить славитися приналежністю до Вашого корпусу, бо матиме право називати себе вибраною частиною. Я певний у тому, що в кожній небезпеці можна на Вас рахувати.

Щоб ці побажання сповнились — тричі слава! — Ген. Флайшман."

Це був справді великий день стрілецької слави. Та мені з цього похвального признання не припало нічого, бо, через службу за горбком, я не брав у самих боях ніякої участи. Коли ж згодом я вернувся до Грабівця,-село було добре зрите ґранатами, чого перше сусіди з-за Маківки не робили. Раз тільки, пригадую собі, поцілив був москаль у одну хату, де було багато цивільних людей і стрільців. Тоді одного з них там убито, а двох рідних сестер тяжко поранило. Їх принесли на нашу кватиру, наш стрілецький лікар перевязав їм рани, я казав стрільцям зробити ноші з шатер, покласти їх на ноші й опісля горами ми віднесли їх до Славська до військової полевої лікарні, де був також наш лікар зо Львова, др. І. Куровець. Обоє дівчат умерли від ран.

А тимчасом москалі пішли знову до наступу й таки здобули Маківку. Та це їм уже ні на що не придалось, бо великий прорив австро-німецької армії під Горлицями й Терновом і її переможний похід на схід примусив москалів відступити в Карпат і зійти на доли.

Тоді й ми вже помандрували за ними, придержуючись при тому нашого гуцульського звичаю:

Коломия-непомия
По горі ходила,
А як зійшла на долину,
Води ся напила... (Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ВЕЛИКИЙ ЗЇЗД Українців Католиків із провінції Алберти відбудеться 1-го грудня в Едмонтоні. Цей Зїзд, що відбудеться в час жахливого положення українського народу, є для нас великої ваги, бо трагічна доля української нації накладає на нас надзвичайний обовязок стати в обороні віри й життя мільйонів братів і сестер — своєю зорганізованою працею в Канаді. Ми звідси мусимо рятувати їх, а це значить нас самих.

Наші потреби в Алберті й справи нашої Епархії в Канаді потребують окремого обговорення й рішення.

Щоб цей Зїзд приніс нам справжню користь, повинна кожна наша парохія в Алберті негайно приготовитись до участи в Зїзді, а саме — в кожній парохії повинні відбутись організаційні збори Б.У.К-а й Жіноцтва, щоб відновити або оснувати окремий відділ організації, в злуці з парохією, чи народнім домом, вибрати заряд, вислати вкладки до Провінціяльного Заряду й призначити кількох представників до участи в Зїзді.

Як усі ми, священики й парохіяни, щиро попрацюємо в цій спільній і важливій справі, Бог поблагословить нас великим, тривким успіхом. Тож до діла!

ЗБІРКА. Чи в Вашій парохії відбулась уже збірка для порятування наших нещасних скитальців в Европі, що благають від нас помочі? Хто тільки живе з українців в Канаді й Америці, повинен зложити якнайбільшу жертву на допомогу загибаючим українцям. Християнська любов і братня кров закликають нас подати рідним жертвам війни негайну поміч.

ВСІ ЖЕРТВИ ПОСИЛАЄТЬСЯ ПРОСТО ДО ЄПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

НІМЕЧЧИНА. Лист українського скитальця. Перші слова цього листа: Слава Ісусу Христу! Дорога Сестро, зрадів я Твоїм листом і з радости плакав, що Ви щасливі, що Ви там остались; не тільки будемо мати родини. Дорога Параню, блукаю по світі, як блудний син, без родини, без знайомих. Шукав я тут за братами й сестрами, та тільки-но знайшов двох... Розігнали нас від родини, від рідної хати й рідної землі, що на ній кров лилася ріками обложена трупами, військовими й цивільними.

В нас не осталось нічого, ні одного будинка, а про решту братів і сестер не знаю... Як тільки-но Ти відїхала, то зараз вибухла війна... Прийшли більшовики до нас, почали господарити по-своєму. Так, як Ти чула, як К. М. читав ґазету, що більшовики роблять людям, висилаючи їх на Сибір і на Соловки й під стенку, то й у нас так робили. Поле зараз розбирали, землю забрали до колгоспу; кинувся голод, біда. Почав народ гинути з голоду. Вибухла знову німецька війна й більшовики почали зараз забирати на війну, але ми не пішли, тільки ховалися. Як більшовики відступились назад, то створились незадовго партизани. Зробилось таке, як горох з капустою. Поляки вбивали й більшовики собі й українці собі. Як знов прийшли більшовики, то не можу тобі описати, як нам робили муку... Ми втікли до до Німеччини, а ті осталися вдома; чи живі, то я не знаю, але ґарантую, що їх нема, бо більшовики їх убили. Дорога Сестро, не можу Тобі всього описати, що ми пережили; я тільки-но частиночку пишу. Не маємо чого вертатися додому, бо ми навіть не пізнаєм, де був наш дім і однако нас більшовики помордують.

Сестро, що ми маємо робити? Порадь нас! У Німеччині нема чого бути й не можемо остатися. Якщо нас будуть назад додому відсилати, то ми ліпше самі собі смерть зроблю, ніж мають нам зробити більшовики.

Тепер ми знаходимось на роботі при американськім війську. Дорога Сестро, відчуй наш біль і ту біду в чужині, но ґрошей нам не треба, ми гроші маємо, бо й так за них нічого не купити. Тільки ми просимо й благаємо Тебе, старайся нас забрати до себе, ми собі раду дамо, а Тобі віддячимось. Рятуй нас!

ВІДОЗВА. Місійне товариство св. Йосафата. В житті нашого народу в Канаді треба такого товариства, що несло б матеріяльну поміч нашим убогим церквам, сиротинцям, домам старців, лікарням, пресі та вбогим, а спосібним студентам, щоб могли покінчити вищі школи й збільшити число нашої доброї інтелігенції.

Таке товариство оснував Преосв. Кир Василій із священиками нашої Епархії в Канаді. Називається воно — Місійне Товариство ім. св. Йосафата. Навіть хто зложить тільки $1.00 на рік, стає членом цього дуже корисного товариства. Якщо до Місійного Товариства св. Йосафата вписалося б річно хоч 20,000 членів, це Товариства могло б мати принаймні $20,000 на допомогу нашим убогим парохіям і установам.

Ми сердечно закликаємо всіх читачів "Світла", щоб із охотою вписалися в члени Місійного Товариства й таким чином зробили добре діло, миле Богові й корисне нашому народові в Канаді.

Всі листи, вкладки й жертви посилається на адресу:

Rev. M. Kryvucky
Tache Home, St. Boniface, Man.

САСКАТУН. Провінціяльний Зїзд Б.У.К-а. Дня 6-7-8 жовтня відбувся в Саскатуні в церковнім домі 14-ий зїзд Братства Українців Католиків у Саскачевані. Було коло 350 учасників. Вирішено приступити з весною до будови великого Виховного Інституту Б.У.К-а в Саскатуні коштом $80.000 Цього року зібрано на це поверх $20,000. На зїзді зібрано $457.

До нового Провінціяльного Заряду Б.У.К в Саскачевані були вибрані: Я. Стратійчук — голова, О. В. Фірман, — заступник, п. В. Филипович — секретар, п. Р. Качур — скарбник, п. Г. Гарах і п. Б. Корчинський, провірники.

Крім цього, в звязку з будовою Виховного Інституту вибрали фінансову, будівельну й провіркову комісію.

САНАТОРІЯ В НАЙНЕТ, МАН. Подяка. Преподобний Отче Редакторе, прошу ласкаво помістити цю подяку в такім дорогім часописі, як є "Світло."

Насамперед хочу подякувати п. В. Вернюкові з Ройкрафт, Алта за річну передплату "Світла". Дякую також п-вам Вернюкам, п-ні Бзовій і п-ву Равликам за те, що мене багато разів піддержували морально й матеріяльно. Нехай Вас усіх згаданих поблагословить Бог сторицею й потішить своєю ласкою.

Також ми, пацієнти цеї санаторії, складаємо щиру подяку: 1) Жіночому Сестрицтву при українській-католицькій церкві в Брендоні й Українській Жіночій Раді в Виннипегу за дарунок $15 на книжки для хворих у санаторії. Книжки ми одержали з української кооперативи "Калина" на суму $30.00. Українська бібліотека в санаторії трохи збільшається і буде що перечитати трохи новішого. Добра книжка для нас тут у санаторії є доброю медициною; багато доброго можна з неї навчитися, тому ми дуже вдячні згаданим жінкам, особливо Українській Жіночій Раді, що започаткувала в цій санаторії бібліотеку й придбала 150 книжок доброго змісту й у твердій оправі. Крім подяки, згаданим товариствам бажаємо якнайкращого розвитку в будуччині.

Осібну подяку складаємо Всеч. о. Й. Пулякові, що зайнявся закупном книжок та чимало натрудився, щоб у санаторії побільшити українську бібліотеку якнайкращими творами, щоб страдникам у санаторії дати нагоду перечитати їх і свій довгий час недуги скоротити читанням добрих книжок. За все те бажаємо Всеч. о. Пулякові кріпкого здоровя й витривалости в тяжкій праці між українським народом на церковнім, як народнім полі. Слава Ісусу Христу! — Петро Ковальчук.

ЧИПМЕН, АЛТА. Посмертна згадка. В суботу, 29-го вересня, відійшла від нас на вічний спочинок пані Ганна Єлиняк, у 69 році життя. Покійна приїхала до Канади 1892 року й перших шість років жила в Манітабі, а опісля прожила 47 років у Чипмені. Муж її вмер чотири роки тому й покійна провела останні роки свого життя при синові Йосифові.

Покійна походила з села Небилова, пов. Калуш, Західня Україна, а була з роду Мельників.

Лишила Покійна пять синів і три дочки: Петро в Едмонтоні, Василя, Михайла, Івана, Йосифа в цій околиці; дочки — Евдокія Андрухів у Лемонті, Магда вдома, Марія вчителює в Чипмені. Також мала Покійна 13 онуків, що в них 8 живуть.

Пережила Покійна всі труднощі піонірського життя й увесь свій вік була доброю християнкою-католичкою. Вже по смерті мужа вона разом із своїми дітьми справила до місцевої церкви гарний кивот вартости $300.00 В.І.П!

Похорон був величавий, бо зійшлося багато людей віддати останню прислугу старенькій піонірці. Похоронні богослуження відправив Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ. На спільнім обіді промовляв о. Парох, п. Мик. Андріїв, що оповів про життя й заслуги Покійної, а також попросив зложити жертви на пресовий фонд. Збіркою зайнявся п. Мик. Старко. Зібрано $21.20 на "Світло" й "Українські Вісти." Жертвували: М. Смолик $5, М. Н. Єлиняк $2, а по $1: Др. Єтечишин, Н. Т. Старко, Н. Мельник, М. П. Єлиняк, Йосиф і Ольга Єлиняк. Решта дрібніші датки. (П-я).

ІНИСФРІ, АЛТА. Поминальне богослуження. В річницю смерти (7. X) бл. п. Петра Бабича, що згинув на французькім фронті в Нормандії, за старанням матері Катерини й брата Пилипа, відправив у церкві Різдва Божої Матері Преп. о. Д. Попович, ЧСВВ., за душу Покійного Службу Божу й парастас. Опісля був спільний обід. Прибуло багато гостей, щоб потішити прибиту смутком рідню, що лишив матір, трьох братів і чотири сестри. Батько тому 12 літ умер. Покійний Петро мав 35 літ. Восени 1943 р. вступив до війська, а весною 1944 був висланий на европейський фронт, де за пів року віддав своє життя як вірний громадянин Канади.

О. Попович, у своїй жалібній промові, згадав, що українці в Канаді гідно сповнили свій громадянський обовязок, бо понад 20 тисяч узяло участь у війні, а багато згинуло на полі бою. За це певно належиться їм признання від Канади.

Опісля, на поклик п. Ю. Франка, відбулась збірка на католицьку пресу, щ принесла для "Світла" й "Українських Вістей" 8.37.

ДЕЛФ, АЛТА. Поминки. В річницю смерти бл. п. Ірини Курило, 7 жовтня, добрі діти зо своїм батьком помянули свою незабутню покійну матір гарним богослуженням у церкві Введення. Службу Божу відправив Преп. о. С. Курило, ЧСВВ., син покійної і також парастас на гробі, посвятив хрест і виголосив повчальну зворушливу проповідь.

На це поминальне богослужения зїхалось багато родини й приятелів, щоб разом пожертвувати перед Божим престолом свої молитви за душу покійної.

По богослуженні, в хаті сина Гр. Курили, відбувся спільний обід, де на заклик п. М. Петрика жертвенні люди зложили для наших скитальців в Европі й на нашу католицьку пресу $42.00, з того $5.00 на "Світло". — Гр. Козяк.

ЕДМОНТОН. Вечірок на честь о. Провідника. Дня 10 жовтня з нагоди іменин і річниці народин Преп. о. Маріяна Горішного, ЧСВВ., справило Українське Католицьке Юнацтво гарний вечірок на його честь, щоб таким чином виявити своєму духовному провідникові вдячність за 1-ий рік його широї виховної праці між членами У.К.Ю. в Едмонтоні. Промовцями того вечора були: Преп. о. Ю. Слота, ЧСВВ., п. І. Боцюрків, п. І. Ісаїв, п. Й. Волянський, п. О. Курило, голова У.К.Ю. в Едмонтоні, що із п-ною М. Пінковською вручили о. Провідникові памятковий дарунок. Промовляв також сам о. Провідник. Господарем вечірка був п. Й. Волянський, голова Провінціяльного Заряду У.К.Ю. в Алберті.

До побажань юнацтва — й ми долучуємо для о. Маріяна свій сердечний привіт і побажання, щоб Бог дозволив йому згуртувати всю українську молодь в Едмонтоні в рядах У.К.Ю. й зробив цей едмонтонський відділ молоді зразком юнацької організації.

А всю нашу молодь в Алберті закликаємо до такої оживленої організаційної праці, щоб у кожній нашій парохії був відділ У.К.Ю., а в кожнім відділі дуже корисна праця в католицькім, канадськім і, українськім дусі. — Редакція.

НОВИНКИ

— **З Франції** прийшла жахлива телеграма, що при помочі французької поліції більшовики вивезли з Франції 30,000 українців серед лячних картин самооборони.

Також о. мітрат Перідон подав вістку, що одержав із ЗДА допомогу й розділив її між потрібуючих. Наші благають оборони, щоб могли залишитись в Франції й не йти на муку до Совітів.

— **Американський** військовий уряд у Німеччині усунув від влади президента міністрів, Ф. Шефера, що належить до католицької демократичної партії й мучився кілька років у гітлерівськім карнім таборі, а призначив на це місце В. Гегнера, що піде більше "ліворуч" і мабуть покличе до уряду католицької Баварії — комуністів. Лондонський "Таймс" називає католиків "реакціонерами, а комуністів "ліберальними"...

— **Подає** преса, що недавно президент Трумен був прийнятий до 33-го ступіня масонів. Масонська орнанізація визначається боротьбою з Католицькою Церквою. Всі релігійні американці можуть тільки стидатися й сумувати, що їхній президент належить до безбожних масонів. Чи такій людині годиться бути президентом? Президент Рузвелт був також масоном 32-го ступіня...

— **Вибори** в Франції, 21 жовтня, виграв національний провідник ген. де Ґол. Католики вибрали 141 посла, соціялісти 142, комуністи 152. Католики й соціялісти піддержують де Ґоля. Перший раз голосували жінки.

— **Ніпонський** національний комітет заявився проти комунізму в Ніпоні, а за вдержання цісаря при владі.

— **В Манітобі** виграла вибори ліберально-консервативна спілка премера Ґарсона. С.С.Ф. вибрали 10 послів (мали 3). Між послами пять українців і один комуніст.

— **Китайські** комуністи погодились із націоналістами Чянґ Кай Шека й відступають у північні округи.

— **В південно-американській** республіці Венезуелі скінчилася революція. Виграли повстанці. Революційним президентом став колишній комуніст, 37-літній Ромуло Бетанкут, позваний часописець. Перевагу в уряді мають ліві демократи.

— **В Альбанії** йдуть на ліво. Провідники нової Альбанії, це молоді люди, перейняті фальшивими ідеалами Маркса. Більшість із них належать до комуністичної партії. Багато з них боролось проти Франка. Вирішать долю краю вибори 2 грудня. В Альбанії більшість людей неграмотна. Та вони хочуть головно землі й хліба.

— **Перед війною** було в Европі 6,000,000 жидів; тепер осталось тільки 1, 500,000. Фальшиві поняття про вищість одної раси над одною й ненависть до меншин відбилась найгірше на жидах; три четверті частині всіх жидів пропали з Европи. В Варшаві одної ночі вбили нацисти 80,000 жидів. До приязних країв схоронилося 500,000 жидів. А все те через фальшиве поняття, що "наша нація понад усе."

Жидівські сіоністи хочуть рятувати жидівську расу створенням жидівської національної держави в Палестині, а принаймні поселенням у св. Землі. Та американські жиди бояться, що через це прийде до зудару з арабами, що не хочуть жидівської держави. Англійці не спішаться з вирішенням цеї справи, деякі американці натискають. Хто йде по лінії сіоністів, мусить бути готовий до розправи з арабами.

— **Американські** військові священики, що вертаються з Італії, розказують, що американська влада настановляє в Італії посадниками міст — комуністів. Американець Парсонс питається в "Америці": чи це дурнота, чи злоба? Бо в Румунії й Мадярщині американська влада виступає проти комуністичних затій, а в своїх краях позволяє їм робити, що вони хочуть...

— **Недавня** мирова нарада міністрів у Лондоні була найбільшою невдачею в історії подібних мирових нарад. На нараді виступав дуже бундючно більшовицький Молотов. Тепер думають про це, чи мають поділити світ на два союзи, а саме американсько-британський і більшовицький, що буде піддержувати напруження й доведе до війни, чи мають старатись довести до порозуміння й співпраці всіх держав, щоб закріпити тривкий мир. Це було б до-християнськи. Та більшовицька господарка в Східній Европі змушує інші великі держави творити окремий блок. Замирення світу може прийти тільки через щирий поворот до засад Атлянтійського Чартеру.

— **Китайці** святкують 34 роковини своєї республіки. Китайцям треба двох речей: щоб сусідні ЗДА піддержали китайський державний уряд проти китайських комуністів та щоб великі держави відносились до них як до доброго й вірного співробітника над удержанням у світі тривкого й справедливого мира.

— **Подають** із Лондону, що як Молотов був у гостині в премера Етлі, то по його відїзді в кімнаті, де Молотов перебував, служниця знайшла під подушкою револьвера. Як Молотов мешкав кілька днів у домі Етлі, то мав із собою свою більшовицьку покоївку.

— **Найкраще** живлені в Совітах є: поліція, що стереже вдень і вночі більшовицької влади, військові старшини й редактори великих більшовицьких часописів. Проти цеї невеликої касти нової совітської буржуазії стоять мільйони поневоленого народу, що під багнетами щодня, як невільники, волочаться на роботу. В Совітах тепер такий лад: на горі цар, довкола нього кілька сотень тисяч визнавців, а вдолині — замучений народ.

Богослуження в Алберті

ЛИСТОПАДЕНЬ

4. Неділя
Менвил
Веґревил
Вох. Збори Ап. Мол. і прийняття нових членів
Інисфрі, місто
8. Св. Димитрія (ст. ст.)
Мінук, празник і бенкет
9-го
Новий Київ (Благод. Сл. Божа).
11. Неділя
Інисфрі, Божої Матері
Ворвик
Ричмонд Парк. Збори
12-го
Інисфрі Б. М. (Благор. Сл. Божа)
18. Неділя
Інисфрі Ч. Хреста
Ренфурлі
Калінґтон
21. Св. Михаїла (ст. ст.)
Новий Київ
Торгилд, празник
25. Неділя
Плейн Лейк
Веґревил
Рачфорд Бридж

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

4. лист. 24 нед. по Сх. св. Духа. Гл. 7. Єв. утр. 2. — 8. листоп. Собор св. Михаїла. — 11 листоп. 25 нед. по Сх. св. Духа. Гл. 8. Єв. утр. 3.

Старий стиль

4 листоп. 19. Нед. по Сх. св. Духа. Гл. 2. Єв. утр. 8. 8. лист. Св. Димитрія. — 11 листоп. 20 нед. по Сх. св. Духа. Гл. 3. Єв. утр. 9.

ЖЕРТВИ

НА "СВІТЛО"

Ф. Береза, Ст. Луїс — **0.75.** Т. Заруденець, Мондер — **1.00.** З похорону бл. п. В. Демянчука, Виннипеґ — **3.00.** З похорону Є. Кітури, Чипмен, Алта. — **3.80.** З поминок бл. п. П. Бабича, Інисфрі, Алта. — **4.20.** З поминок бл. п. І. Курили, Делф, Алта. — **5.00.** З похорону бл. п. О. Заяць, Плейн Лейк, Алта. — **5.50.** З весілля п-ва О. Стоцьких, Ст. Майкел, Алта. — **5.65.** З похорону бл. п. В. Феняка, Мондер — **6.50.** З похорону бл. п. Г. Єлиняк, Чипмен, Алта. — **9.10.**

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— ПОШУКУВАННЯ —

Михайло Шелухин пошукує свого брата Олександра, що живе в Канаді. — Гавриїл Філяс: Односельчан Петро Калиновського й Петра Очабрука з села Переспа, повіт Сокаль. — Теодор Прокопів: Василя Медеведика з села Жабине, повіт Зборів. — Малиновський Роман: Вуйка Павла Скочиляса з села Івачів, повіт Зборів. До Канади виїхав в 1935 році. — Антін Ткачук із села Хмелиська, повіт Скалат, свого стрия на імя Лука Мазур. — Григорій Ґеба з села Черче, повіт Рогатин, Сенька й Дмитра Гусак. Брата Григорія Ціпцюру, сина Івана, в Монастирця, повіт Ліско.

Просимо зголоситись до редакції "Світла".

РЕЛІҐІЙНІ ВІСТІ

— **Дня 2 жовтня** сказав Святіший Отець Пій XXI суддям і адвокатам із церковного суду Римської Роти в Ватикані, що є велика різниця між церковною, а світською державною владою. Церковна влада й сама церква походять просто від Бога, а форма державної орґанізації і влади залежать від людської волі. Особливо тоталітарна державна форма далеко відбігає від церковного поняття влади, бо старається означити й звести всі ділянки людського діяння в одну збірну механічну цілість під стягом нації, раси й кляси. При такій державній формі громадяни бувають виключені від успішної участи в виявi збірної волі громадян.

— **Американський** священик, о. прелат. Й. МекҐійоф, що приділений до праці в Ватикані, доносить, що праця Папської Допомогової Місії для воєнних скитальців у Німеччині й Австрії робить великий поступ. Її праця в американській полосі ведеться головно для порятунку людей із балтійських і інших країн Східньої Европи. Між ними — користають певно й багато українців.

— **Цього року,** по десяти майже літах перерви, відбулася у Франції знову велика проща до Люрду на прославу Божої Матері, що там робить багато чуд.

— **Було** б дуже корисне для українських родин і для всеї нашої нації, якщо по наших родинах був би введений побожний звичай спільної молитви до Божої Матери на вервиці за волю України.

— **В 1870** році, тому 75 літ, папа Пій IX проголосив св. Обручника Йосифа покровителем усеї Католицької Церкви. Церква вийшла скріплена з огненої проби тих часів прикрих для Церкви.

У днях великого горя українського народу й цілої Европи просім заступництва св. Йосифа.

— **Подає** "Ірбук ав Амерікен Чорчес" за 1945 рік, що 1944 року було в ЗДА 72,492,669 осіб членами різних церков тобто тільки 52½% всього американського населення. З цього виходить, що майже половина американців не належать ні до якої церкви! Чи в такім краю може добре стояти мораль?

— **Католики** в ЗДА мають найбільше членів у своїй Церкві, бо 23,963,671 душ. Методисти другі, мають 8 мільйонів, баптисти треті, 5 і пів мільйона, жиди четверті, 4 й пів мільйона душ. Усі протестанти разом налічують близько 42,000,000.

— **В 1942 році,** на $100 видатків у ЗДА не приходив для церкви навіть $1. Протестанти зложили в тім році для своїх церков від кожної особи на рік понад $15.

— **Близько** Єрусалиму два професори віднайшли жидівський гріб, що походить мабуть із часу Ісуса Христа. В тім гробі знайшли у чотирьох місцях знак св. хреста, а також вирите по грецьки імя Ісуса й одне слово, що визначає оклик жалю. Цей гріб і написи зроблені найпізніше коло 70 року по Христі, коли Тит збурив Єрусалим. З відкритих досі старинних християнських памяток, це є найстарший християнський гріб і найдавніший знак св. хреста.

— **В Індійськім** місті Тутікорін одного дня шість священиків охристило віразу більш як 275 гіндусів, а опісля тамошній епископ подав їм св. причастя й св. тайну миропомазання.

— **Віденський** кардинал Інніцер виїхав британським літаком до Риму й на послуханні в папи сказав, що взаємини між Католицькою Церквою й тимчасовим австрійським урядом дра Реннера, настановленим Совітами, "добрі." При обговоренні положення потребуючих в Австрії помочі, а зокрема скитальців, сказав кардинал, що нічого не можна буде вдіяти без помочі аліянтів, а головно американців. Аліянтська військова управа в Австрії противилась, щоб кардинал їхав до Риму, але за старанням Ватикану вкінці виїзд став можливий. Австрійський кардинал їхав на більшовицький пашпорт...

— **Дня 17 жовтня** читали по всіх австрійських церквах спільне послання австрійських католицьких епископів, що недавно відбули свою нараду за проводом кардинала Інніцера. Головна думка цього пастирського листа була така: "Відбудова ніколи не вдасться без Бога. Тому ми надіємось, що будівничі нової Австрії дадуть перше місце на перебування Господеві. З цеї причини Церква домагається права вільного богопочитання й волі сумління, що було так голосно проголошене. Що вільніше Церква може діяти, то краще буде для народу."

— **В Ейрі** вмер кардинал і примас краю, МекРарі в 84 році життя. Був учений і дуже діяльний аж до смерти. Коли американські війська прибули під час війни до Ейри, він сказав у привіті, що хоч він не бажав би бачити ніякого іншого війська в Ейрі, крім айриського, то з чужих ніяке військо не є йому таке миле, як американське. Кардинал був сильно противний поділові Ейри та вважав це за невиносиму несправедливість, що католики мусять мучитись під несправедливою владою протестантського уряду в Белфасті, північній частині Ейри.

— **Мексико,** це католицький край і там є 21½ мільйона населення, а з того коло 21 мільйона католиків. Однак горстка зорганізованих безбожників чимало пролила католицької крови. Недавно вмер Калес, бувший президент Мексика, великий гонитель Католицької Церкви. Опісля він навернувся.

— **Лондонський** архіепископ Ґрифин, що їздив оглянути особисто положення в Европі, промовляв після свого повороту до англійців і благав для Німеччини харчів, а для Росії молитов за її навернення.

Багато народів досі живуть у розкошах і їхнім обовязком є посилати харчі всіма кораблями, що їх тільки мають до розпорядимости а не говорити про заграничну торговлю. Це справа християнської любови й світове питання, що в ньому всі повинні помогти.

В Мінстері, Мюніху й Берліні — страшне знищення. Народ огорнула байдужність. Найсумніші виглядають недожиблені діти.

Москалі страшно грабували й насилували жінок. У Відні збещестили 100,000 жінок, навіть старушок і малолітніх дівчат, деяких по кілька разів. Це комунізм!

Преосв. Ґрифин бачився з усіма німецькими епископами під англійською займанщиною й молився разом із ними за харчі для Німеччини й за навернення Росії. Владика бачив таємні записки Ґестапо, що певно виявляють спротив Католицької Церкви нацизмові.

Німецький кардинал Фавлгабер передав через Преосв. Ґрифина вістку до Англії, що німецькі епископи співпрацюють із англійськими, щоб через зберігання християнських засад у приватнім і прилюднім житті, захоронити християнську цивілізацію від страхіть комунізму.

— **Майже** в кожнім американськім щоденнику появилися по кілька статтей про навернення до Католицької Церкви Людвика Буденза, редактора комуністичного часопису "Дейлі Воркер" у Ню Йорку. Дня 10 жовтня славний американський радіо промовець, Впр. о. Фултон Шін, прийняв назад до Католицької Церкви редактора Буденза, його жінку й три донечки (11-7-2), що їх тоді охристив. Коли Будензь, бувший комуніст, по 30 літах прийняв знову св. причастя, сказав: "Я так почуваюсь, наче б я тільки-но вийшов із вязниці."

Буденес походить із католицької родини й скінчив похвально католицькі школи. В тих щасливих днях він приступав щодня до св. причастя. Познайомившись із одною заміжньою мадяркою, він перестав приймати св. Тайни. Згодом працював між робітниками, уладжував із ними страйки. В 1935 прилучився до комуністів і вони зробили його редактором часопису "Дейлі Воркер." Він був у серці католиком, а до комуністів пристав, бо думав, що їх можна поправити й помирити з церквою.

Одного дня цей часопис накинувся на о. прелата Шіна. Після того Буденез стрінувся і розмовляв із о. Шіном; ця розмова зробила на нього таке враження, що він уже тоді зробив постанову, що як він вернувся б до Католицької Церкви, то приймав би щодня Пресвяту Евхаристію.

Після свого навернення сказав Буденез пресовим звітовикам, що комунізм вирішив знищити релігію й є жадібний влади. З цього фальшивого світогляду комуністів походить відома їхня зухвалість. Надужиттям хочуть заступити демократичний спосіб ладнання справ. Пересічний комуніст, хоч хоче бути бездоганний, хилиться до цього, щоб стати попихачем, що виголошує пусті фрази й постійно дає себе потягнути до червоної роботи.

Тепер Буденес поїде по ЗДА з доповідями про небезпеку комунізму а опісля стане професором-помічником для навчання економії в католицькім університеті Нотр Дейм в Індіяні.

— **Славному** американському католикові, управителеві нюйорського стейту бл. п. А. Смитові, присвятять на честь — велику лікарню в Ню Йорку. Думка відповідна, бо старання про поліпшення долі людей було улюбленою ідеєю Покійного політика, а лікарня, навіяна Христовим духом, буде добрим символом його діяльности.

— **Пише** чехословацький "Добрий Пастир":

Дивимось на шість літ горя, сповидно справедливого переслідування й ступневого занепаду моралі через воєнну сваволю. Та горе завдало нашому духовенству тяжкі удари, карні табори, суди й переслідування. Багато з наших провідних священиків були увязнені. Для "підозрілих" священиків був окремий карний табор коло Праги.

З настанням нового дня, наш край будиться до нового життя. Ми вбогі й без душпастирів, бо три епархії необсаджені... Наші пограничні округи дуже потребують священиків. Та ми рішуче постановили працювати по Божій волі, з радістю й надією, та в усіх умовинах із синівською відданістю Святішому Отцеві. Нашим головним обовязком буде оживити й відновити католицьку акцію згідно з намірами Пія XI.

Понад усе ми звертаємо увагу на юнацтво, що зорганізоване в Товаристві Католицького Юнацтва за проводом ОО. Ісусовців, що в прикрих годинах нації дали доказ мужної рішучости й віри в Бога. Їхню організацію розвязали, їхне майно забрали, їхня відвага залишилась.

Ми звертаємось до вас, достойні браття Нового світу, просячи вашої співпраці, щоб дійсністю стала спонука святих у молитві й культурні взаємини. І ніщо інше, як тільки вічна й завжди молода Господня правда, дасть форму новому й кращому світові.

— **Петро Райлі,** голова американської хемічної корпорації в Індіянополі дав мільйон долярів дарунку на університет "Дотр Дейм" в Індіяна. Користають із цього дарунку молоді талановиті хеміки. Цей дав із глибини душі й глибини кишені. Це справжній доброчинець.

НОВІ СЛУЖЕБНИКИ

ОО. Василіяни видали нові гарні **Служебники до відправи Служби Божої.** Ціна — $59 і $69. В справі замовлень просимо писати на адресу:

Rev. P. Bodnar, OSBM.
Mundare, Alta., Canada.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го листопадня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 21

ЧИ КАНАДА Й АМЕРИКА СТАНУТЬ В ОБОРОНІ ПОНЕВОЛЕНИХ УКРАЇНЦІВ?

В ОБОРОНІ НАШИХ ВЛАДИК

Найбільшою силою українського народу є католицька релігія, що дає йому знання й силу зробити своє життя чесним і щасливим у часі й вічності.

А найсильнішою основою, що піддержує й закріплює католицьку релігію між українським народом, є його духовні провідники — епископи й священики.

Це добре знають безбожні владарі більшовицько-московського царства, тому по своїм наїзді на Галичину розторощили силу українського народу — Католицьку Церкву, вдаривши в її основу, в найвищий провід. Митрополит Йосиф Сліпий, епископ Григорій Хомишин, Йосафат Коциловський, Микита Будка, Степан Чарнецький, Іван Лятишевський, Григорій Лакота — опинились у руках жорстокого НКВД. Преосвящений Хомишин і Лятишевський уже заплатили життям за любов до Христа й української нації.

Крім епископів, більшовицький наїзд розбив українське католицьке духовенство. Одні опинились, як бездомні скитальці, на Заході Европи, другі згинули мученицькою смертю з рук більшовицьких тиранів, інші коротають у найбільшій тривозі і муці дні на галицькій землі, наражені на наступ більшовицького православя, що хоче зробити українських священиків зрадниками Христа й Його Католицької Церкви. Отцеві д-ві Костельникові обіцяли за таку зраду митрополичу мітру. Є також вісті, що коло 500 священиків більшовики увязнили.

Ми, українці громадяни Канади й Злучених Держав Америки, що працю, гроші, а головно кров українських дітей-вояків зложили до скарбниці цих наших держав у час їхньої боротьби за волю всіх народів у всім світі, підносимо перед урядами Канади й Америки слово якнайсильнішого протесту проти більшовицьких злочинів, а головно проти переслідування Католицької Церкви в нашій рідній Галичині, увязнення й заслання наших рідних епископів та проти розстрілів і гноблення всього українського католицького духовенства!

Нехай із різних наших парохій піде до Оттави й Вашингтону протест проти більшовицької тиранії, а також і просьба, щоб наші уряди домагались від Совітів негайного звільнення всіх наших епископів і священиків та припинення всякого переслідування Католицької Церкви в Галичині.

А до Христа й Пресвятої Богородиці, Матері українського народу, нехай лине з кожного українського серця на американськім континенті благальна молитва за визволення всього українського народу з найгіршої в історії світу неволі.

ЧИТАЙТЕ Й ЗАМОВЛЯЙТЕ!

Повідомляємо Вас, Дорогі Читачі, що в гостину до Вас вибирається Ваш певний і вірний приятель, що зветься

КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

НА 1946 БОЖИЙ РІК

ЗМІСТ Календаря Української Родини цікавий і повчальний, багатий на статті різних авторів. Читання цього календаря буде кожному приємне й корисне.

СТАТТІ й вірші є ось такі: На новий рік — На ріках Вавилонських — З нами Бог — Католицький світогляд — Українська держава — Рідний край — Ольга — Українська інтелігенція — Місяць — Великий день — На Білій горі — Наші духовні твердині — Чорна коршма — Значення родинного огнища — Ігор — Сучасність і будуччина — Віра й наука — Довголітність Святішого Отця — Матері — Бій під Крутами — Може ти бажаєш кращого життя — Де український національно-державний ідеал — Пісня — Сестри Місіонарки — З воєнних страхіть — Друга світова війна — Жарти — Календарій — Церковний календар — Адресар — Оголошення — Багато знимок.

Ціна одного примірника — 50 центів. — Хто замовляє ВІДРАЗУ 25 примірників — платить тільки за 20.

ЗАМОВЛЯЙТЕ Календар Української Родини для себе, а ТАКОЖ для своїх вояків, кревних і знайомих як РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК. Посилайте нам їхні адреси! Календарі починаємо розсилати з початком грудня. Адреса для замовлень:

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alta., Canada.

ЧИ МИ ДОБРЕ ЗОРҐАНІЗОВАНІ?

Перед зїздом БУК-а в Едмонтоні

Бувають такі українці, що хоч нераз чують добрі доповіді й вияснення про значення й конечність орґанізації, хоч про це писалось багато по часописах, то вони таки не мають зрозуміння для орґанізації й орґанізаційної праці. Певний доказ несвідомости таких українців маємо в цьому, що ті люди не належать ні до якої орґанізації.

Найсумніше з цього є те, що такі "свідомі" українці бувають і по наших католицьких парохіях. По інших парохіях уже по десять літ існують орґанізації, а в них нема навіть малого відділу. Інші члени парохій уже по кільканадцять літ є членами орґанізації, а вони стоять із боку та й іще відповідають, що мовляв "вони з діда-прадіда греко-католики, ходять до церкви, то їм не треба ще раз записуватися до католицької орґанізації." Епископ каже, що треба, священики й світські провідники кажуть, що треба, а вони цього не признають.

Інші знову дуже журяться, що то буде з тими грішми, як раз-у-рік треба буде дати $1 вкладки?.. Чому їх треба відсилати до централі?

Бувають і такі українці, що запишуться до орґанізації, виберуть заряд, а опісля нічого не роблять; чи такі відділи варті признання за свою орґанізаційну роботу?

І виходить такий глум, що безбожні комуністи, що їх лучить брехня й злоба, сто раз сильніше зорґанізовані, ніж побожні українці, що орґанізуються в імя правди й любови, для добра Церкви, держави й рідної нації для збільшення релігійної й національної праці.

Як уміють орґанізуватися українці католики, покажеться виразно дня 1-2-3 грудня на зїзді в Едмонтоні. Там мають прибути з кожної парохії в Алберті представники від тих орґанізацій, що їх по своїх парохіях зорґанізували оо. пароxи зо своїми найкращими членами. Вони мають привезти з собою на зїзд цю свідомість, що в їхній місцевині орґанізаційна праця добре наладнана та що їхній відділ робить добру роботу й гарний поступ.

Зокрема всі члени БУК-а в Алберті матимуть нагоду виявити на зїзді свою успішну працю для закріплення й поширення тієї нашої домініяльної орґанізації, що нас єднає в одну силу, представляє перед іншими орґанізаціями й чужинцями, помагає нам доходити до щораз то кращих здобутків так на релігійнім як і національнім полі.

Зїзд Братства Українців Католиків в Едмонтоні виявить нашу віру й любов, нашу релігійну й національну свідомість, нашу зорґанізовану працю, жертвенність і силу, наші осяги й завдання.

З огляду на таку превелику вагу зїзду БУК-а в Едмонтоні, повинні всі наші парохії якнайскоріше приготовитись до нього, щоб ми не потребували опускати голови від смутку, що ми не зробили належної роботи та що навіть у роках найгіршої недолі рідної нації ми були байдужі й недбалі; але щоб ми зїхались до Едмонтону на свій український католицький зїзд із цим почуттям, що ми стоїмо в перших рядах тих українців, що обєднані в своїй добрій орґанізації, щоденною молитвою, працею й жертвою поширюють католицьку віру, розбудовують Канаду та рятують від загибелі й визволюють із більшовицької неволі свою рідну українську націю.

Така наша справа. Така наша орґанізація. Такі наші обовязки, що їх гідно сповнити помагає нам наше славне Братство Українців Католиків.

Одночасно зо Зїздом БУК-а, буде 1-2-3 грудня в Едмонтоні також Зїзд Українського Католицького Жіноцтва. Нехай кожний відділ сестрицтва й інших жіночих орґанізацій в Алберті вишле до Едмонтону кілька своїх представниць, щоб узяли участь у Жіночім Зїзді, що на нього з доповіддю особливо запрошена п-ні Марія Дима з Виннипеґу. Це справді буде — Великий Зїзд!

Для Добра Української Нації

ЛИСТОПАДОВИЙ ЛИСТ ДО РОДИЧІВ, ПРОВІДНИКІВ, СЕСТЕР І СВЯЩЕНИКІВ

Місяць листопадень, це місяць незабутнього українського зриву до власної державности й незалежности. Наш виступ 1 листопадня, 1918, був тією патріотичною дією, що зробила можливим — великий день 22 січня 1919 року, коли то в Києві проголошено злуку українських земель в одній українській незалежній державі. То були дні нашого великого національного підйому, здобутків, сподівань.

Сьогодні, через нашу партійність і чужу несправедливість, ми втратили всі тодішні видимі здобутки й опинились у такому жахливому положенні, що подібного наш народ не переживав за ввесь час свого історичного існування. Поминувши ставлення до нас жорстоких наїзників, що вже десятки літ, без найменшого милосердя, вигублюють наш народ, навіть демократичні володарі не спромоглись на стільки справедливости й людяности, щоб, згідно з найвищим людським обовязком: 'люби свого ближнього, як самого себе,' щиро й успішно стати в обороні життя й волі українського народу й не віддавати нас на жертву політики серпа й молота. Через це ми втратили не тільки політичну незалежність, але саме наше існування загрожене безоглядною диктатурою. Вже згинули мільйони.

Наше загально-українське становище

Та ці удари, що падають раз-у-раз на наш народ, не можуть зробити нас слабодухами, що втратили всяку надію на кращу будуччину й закинули всяку оборону; ні дезертирами, що в час народнього горя втікли з українського фронту; ні зрадниками, що получились із ворогами рідної нації й помагають нелюдам видирати з грудей Матері живе серце... Ми мусимо далі стояти непохитно на українськім фронті! Наша щоденна молитва до Бога за волю України, наша невпинна праця й боротьба за існування, визволення й державністи українського народу мусять діяти і з дня-на-день зростати так внутрішнім скріпленням сили, як і зовнішнім здвигом і успіхом, аж до того слушного дня, коли Бог виведе нас "на ясні зорі, на тихі води."

Щоб ми самі були цього свідомі, що ми ведемо свій духовний бій за життя й визволення українського народу та щоб наше оточення й увесь світ могли довідатись і відчути, що свідомі українці на американськім континенті перейняті тепер думкою про оборону й визволення свого рідного українського народу з-під більшовицької тиранії, для віднови на своїй історичній українській землі незалежної української держави, де кожний міг би спокійно славити Бога й вести своє особисте й родинне життя, ми повинні в цей памятний у нашій історії місяць листопадень, для злуки поодиноких подій в одну велику національну цілість, для виявлення своєї свідомости й патріотичного духа та дійсної участи в визвольнім змаганні, ще щиріше й відверто обеднатись довкола своїх Преосвященних Владик, а також Комітету Українців Канади й Українського Конгресового Комітету, щоб тісним і загальним обеднанням кругом свого проводу зробити наше самооборонне й визвольне змагання певним, успішним і непереможеним.

Така наша дія буде справді нашим новим листопаднем. В рідній хаті й школі, церкві й організації нехай нам усім бють серця в один такт великим жаром любови й постанови: Зробити все можливе для рятунку української нації!

В новій батьківщині

Та справа оборони й визволення українського народу в Европі не може нас зробити байдужними й недбалими в українській справі на американськім континенті. Ми не повинні забувати ні на один день цеї правди, що як ми тут не будемо пильнувати себе, своєї суспільности, ми знидіємо, розплинемось безслідно в великім морі.

Ми могли б не журитись будуччиною й плисти за рікою на свою національну погибіль. Та до цього не годиться допустити.

Перше тому, бо така Божа воля. Коли нас Бог покликав до життя українцями, то треба жити й не скорочувати собі свого національного життя тому, що ми не на українській землі. Що Бог сотворив до життя, нехай людина не нівечить. А по-друге тому, бо ніхто з інших народів, що прибули на цей континент, не відбирає собі національного життя. Коли отже інші піддержують тут своє життя плеканням своєї національної свідомости й культури, то й ми, українці, співаймо собі — многая літа!

Парохіяльне життя

Щоб ми тут, на американськім континенті, могли успішно забезпечити собі й продовжити своє українське життя, нам треба звернути особливо увагу на дві речі.

Перша з них — це живе парохіяльне життя. Кожна добре зорганізована українська парохія має в своїм крузі діяння українські хати, школу, церкву й організацію. В них плекається релігійного й національного духа. Добрі члени парохії знають у що вірити та як жити, щоб наше життя було чесне, довге й щасливе, тепер і на віки. Тому старі й молоді, вчені й неграмотні, всі українці повинні бути дійсними членами українських парохій. Хто з наших людей не є добрим членом своєї української парохії, той не живе добрим християнським життям, не має Божого благословення; а хто вже покинув те, що головніше: Бога, церкву й релігію, чи буде він вірний українській нації? Всохне й покотиться світами, як восени від холодного вітру несеться пожовкле листя... Ті українці, що сьогодні в червонім таборі ворогів України, це ті, що одної днини перестали бути живими членами української парохії. Хто не бажає й собі опинитись між ворогами української нації, нехай конечне плекає в себе й у своїй родині живе членство українських католицьких парохій.

Українська мова

Друга річ, що потребує надзвичайного цінення, ваги й плекання, це — українська мова.

Ми тоді зможемо плекати на американськім континенті свою рідну, довговікову культуру, доки будемо знати рідну українську мову.

Ми доти зможемо чарувати своє й людське серце чарівною українською піснею, доки будемо знати свою рідну українську мову.

Ми доти зможемо мати свої українські книжки й часописи, доки знатимемо свою українську мову.

Ми доти зможемо мати свій церковний обряд і свою українську богослужбу, доки знатимемо свою українську мову.

Ми доти будемо справжніми українцями, доки знатимемо свою рідну українську мову. Бо як уже не буде в нас навіть настільки національної свідомости й патріотизму, щоб ми принаймні навчилися своєї рідної української мови, що є серцем української культури й усього українства, то що ми будемо за українці?.. Втратимо мову, змінимо імя, скасуємо обряд — то з чого буде можна пізнати, що ми свідомі українці? Кажуть, що Бинг Кросбі — українець; та яка з цього для нас користь? Пишуть, що Джуді Врайт — українка; та яка буде нам користь із їхнього побуту в Голівулі, як не стануть явними представниками українського народу так, як Голинський, Придаткевич, Гайворонський, Колесса, Годяк?

"Не хиляйте вділ прапора, а несіть його високо!"

Українські родичі

Щоб ми не втратили тієї животворної сили, що нею є наша рідна, багата й милозвучна українська мова, над цим, перше за всіх, повинні працювати в українській хаті батьки й матері. За шість літ, заки українська дитина вийде з родинного дому до школи, родичі так повинні навчити свою дитину говорити по-українськи, щоб та дитина вже до самої смерти не забула своєї рідної мови, як буде вчитися інших мов. А опісля, в "Рідній Школі", цілоденній, чи вечірній, виховнім інституті, академії, чи семінарі, кожна українська дитина, за старанням своїх патріотичних батьків, повинна доповнювати знання української мови, щоб навчилась досконало по-українськи говорити, молитися, читати, писати, співати своїм рідним, від Бога даним нам словом. Так повинно бути. А якщо б у якійсь українській хаті родичі не допильновували навчання своїх дітей української мови й "вирвали" їм українського язика, то чи це не буде руїна української справи? Чи такі родичі не помогли б ворогам українського народу, що хотіли б знищити українську мову й українську націю?

Українські провідники

Українські народні провідники втратили б право називатись нашими провідниками, як що вони в своїй національній праці не вважали б за головну справу нації — виховання молодого покоління. Практика виказує, що "родина без дітей, нація без будуччини." Якщо наші родини не мали б дітей, ми не мали б перед собою вигляду на певну й кращу будуччину. Та що ми можемо втратити дітей не тільки через нечесне, фальшиве подружне життя, але й через брак доброго виховання в релігійнім і національнім дусі, то ясне, що кожний наш провідник повинен у своїх промовах і статтях часто звертати увагу на справу виховання нашої молоді і своїм впливом причинятись усюди до цього, щоб ті українці, що йдуть за його проводом за його про за його проводом і впливом, виховували по-христі- дітей удома, а також щоб старались мати в своїй місцевині парохію, церкву й священика, рідну цілоденну школу й сестер, чи принаймні вечірню школу, де українські діти могли б продовжати й доповняти своє релігійне й національне виховання, що буде все життя їхнім найбільшим скарбом.

Щоб наші українські провідники могли справді сповняти це своє важливе завдання, мусять, без сумніву, самі зо своєю рідньою визначатись побожністю й патріотичним духом, щоб могли свої слова до народу піддержати своїм власним прикладом. Бо якщо б так не було, якщо в їхній власній хаті не було б релігійности й української мови між їхніми дітьми, то як могли б такі провідники виходити на платформу й заохочувати народ, щоб усі старались пильно виховати своїх дітей на чесних і свідомих людей?

Зокрема повинні наші провідники в принагідних промовах і в своїй пресі заохочувати українських родичів, щоб посилали своїх дітей до духовних семінарів і монастирів, щоб ми могли мати якнайбільше священиків і сестер для обслуги нашого народу, щоб не було таких місцевин, де є наші люди, а не було б ні церкви, ні священика, ні катехизму, ні рідної школи. В цій справі можуть українські провідники зробити дуже багато добра, що буде певним добром усеї нашої нації.

Також і на це повинні звернути увагу наші провідники на американськім континенті, щоб при розділюванні допомоги з доходів своїх організацій найбільшу частину своїх жертв призначували на оснування, розбудову і вдержування українських шкіл.

Українські сестри

Велику ролю в навчанні українських дітей української мови, а з цим знання української молитви, нашого церковного й народнього співу, відграють на американськім континенті наші сестри-монахині.

Вони провадять цілоденні й вечірні школи, де можуть і мають обовязок продовжати й побільшати плекання української мови так, щоб кожна дитина, що вийде з їхньої школи, знала добре по-українськи молитися, читати, писати, співати в церкві, на концертах і при всякій нагоді, згідно за нашими релігійними та національними потребами. На це саме Бог дав нам наших українських сестер, щоб вони своєю працею між українськими дітьми закріпляли між ними й усім нашим народом Боже царство й українство, в чім головну ролю відіграє навчання релігії й української мови.

Та якщо б між нашими сестрами знайшлася така сестра, що через колишнє оточення, або хибні погляди в цій справі, не любила б своєї рідної мови, не знала б її добре сама, не говорила б по-українськи ні до сестер ні до українських дітей і навіть за кілька років не навчила б наших дітей ні говорити по-українськи, ні молитися, ні читати, ні писати, ні співати, то чи така сестра сповнила б похвально свої обовязки супроти Бога, Церкви й українського народу? Чи така сестра не шкодила б українській справі? До навчання англійської мови ми маємо англійські школи й англійських сестер; українські сестри й школи повинні конечно помогти нам урятувати українську мову, український обряд, українських дітей для українського народу. А як наші сестри провадять цілоденну школу й учать наших дітей по-англійськи, то чи це вже значить, що вони мають конечне погордити українською мовою й позбавити наших дітей її знання?

З огляду на те, що в нас справа навчання української мови на американськім континенті тепер часто спочиває в руках наших сестер, то настоятельки згромаджень наших сестер повинні докласти всіх старань, щоб усі сестри знали добре й любили рідну українську мову та щоб самі сестри-вчительки не жалували труду, щоб те своє знання й любов передати українським дітям, щоб ті школярі сестер уміли по-католицьки вірити й жити, а по-українськи говорити, молитися, писати, читати й співати. Наші сестри не були першого листопадня на фронті, але й вони можуть і повинні взяти участь у тім нашім новім листопадні, що всіх закликає на спільний фронт для рятунку української нації. Українці на американськім континенті хочуть мати таку певність, що коли вони помагають сестрам будувати монастирі, академії й посилають туди своїх дітей, то ті діти будуть знати добре католицьку релігію й українську мову, що, разом із знанням англійської мови, зробить їх високо-освіченими й культурними людьми, вірними Церкві, державі й українській нації.

Завдання наших українських сестер-учительок таке: українська школа й українські діти.

Розуміється, що кожна парохія, де є наші сестри, повинна забезпечити сестрам учителькам відповідне мешкання й прожиток, а сестри повинні вчити в кожній нашій парохії. Для цього, повинно якнайбільше наших дівчат вступати до сестер.

Українські священики

Понад родичами, національними провідниками й сестрами-вчительками чувають їхні духовні отці й провідники — українські католицькі священики. Вони Богом вибрані на те, щоб були пастирями душ українського народу, вчителями правдивої Христової віри, чесного, морального життя й провідниками на дорозі до вічної батьківщини.

Це певне, що в їхній душпастирській праці між рідним українським народом їм потрібний і український церковний обряд, що, за благословенням Апостольської Столиці, ми його вживаємо по своїх українських церквах.

З конечности, а одночасно і з любови, священики мусять бути часто порадниками й провідниками також і в національних справах своїх парохіян; у кожній поважнішій справі народ жде останнього слова від своїх душпастирів.

Зокрема парохіяльна молодь потребує дуже дбайливої науки, опіки й проводу священика, бо від неї залежить будуча доля парохії, а далі всієї нації.

Щоб священики могли сповнити всі ці великі обовязки й завдання, наш народ мусить мати багато цих своїх рідних душпастирів так, щоб увесь американський континент був обнятий їхньою душпастирською працею. Тому батьки, провідники й сестри повинні раз-у-раз заохочувати побожних і бистроумних школярів, щоб вступали до духовного стану для служби Богові й українському народові. Коли треба, парохії й національні організації повинні помогти нашим студентам фінансово, щоб вони спокійно покінчили всі високі школи, що їх вимагає високий стан. Добрі священики — дорожчі від золота, тому українська суспільність повинна зайняти в цій справі краще, ніж було досі становище до священицького й чернечого стану в нашім народі.

Та з другого боку, кожний український студент, що хоче стати священиком, повинен докласти всіх можливих старань, щоб він добре приготований станув до праці між своїм народом. Він повинен виплекати в собі високу чесноту, щоб був подібний до найкращого українського священика, святого Йосафата. Знання священика повинно бути велике. Крім богословського знання, він повинен знати українську історію, культуру й мати щироукраїнського духа, щоб міг бути добрим учителем і провідником свого рідного народу, що до нього на працю посилає його Христос через свою Церкву. Це кожний український богослов повинен завчати в часі своєї науки.

Зокрема кожний український священик повинен знати дуже добре свою рідну, українську мову. Він має вчити український народ високих, святих правд про Бога й усе потрібне до спасення душі, а це така важлива справа, що священик так повинен знати свою мову, щоб міг усе те докладно людям вияснити й успішно заохотити до побожного життя. Та якщо б знайшовся такий священик, що не знав би добре української мови, чи він міг би сповнити вдоволяючо свій великий священицький обовязок? Священик повинен основно навчити дітей катехизму, а в потребі й церковного співу, та як він не знав би добре української мови, чи міг би зробити в цім бажаний поступ? Священикові часто доводиться промовляти в народнім домі, де треба народ повчити й заохотити до жертв, до любови свого рідного; чи без доброго знання української мови було б це можливе? А впроцім, що треба зо свого рідного перше любити, як не рідну мову? Нераз треба священикові написати до часопису якусь статтю, допис; чи брак знання української мови не буде тут для нього завжди перешкодою?

І як справді був би такий молодий священик, що не вмів би добре по-українськи говорити, читати й писати, чи вороги св. віри не могли б узяти такого священика на глум? І чи його власним парохіянам не було б прикро, що їхній священик не вміє добре говорити рідною мовою? Англійський парох добре говорить по-англійськи, французький по французьки, а наш по-українськи не вміє. Хто тут був би винен? Чи його батьки, що не подбали про національне виховання свого сина? Чи може сестри, що до них він ходив до школи, а вони не вміли по-українськи й не навчили його? Чи настоятелі, що не допильнували цеї важливої справи? Чи може він сам, що занедбав цю справу, що має для нас таке велике значення так у церковній, як і в національній праці?..

Щоб у нас справді не було ніколи таких сумних, пригноблюючих випадків, треба нам усім: батькам, провідникам, сестрам і священикам звернути бачну увагу на цю річ. І так:

Ці наші молоді провідники, сестри й священики, що не мали щастя навчитись досконало своєї рідної української літературної мови й мають трудність у вживанні української мови, нехай це чимскоріш поправлять своїм пильним самонавчанням, щоб на будуче могли без перешкоди вести свою гарну працю між українським народом; а тих молодших школярів ми окружім такою національною опікою, щоб вони замолоду пізнали й полюбили свою рідну українську мову й опісля вже без труду могли вживати її аж до смерти до прослави Бога й культурного розвою свого рідного українського народу.

Коли всі українці на американськім континенті займуться щиро культурою рідної мови, стануть дійсними, практикуючими членами наших українських-католицьких парохій, а одночасно зроблять усе можливе для оборони й визволення всього українського народу, ми зробимо великий крок у напрямі кращої будуччини рідної нації.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Єрихонські сліпці. Урочистий віз до Єрусалиму
Глава 20:29-34. — 21:1-11

А як вони виходили з Єрихону, то йшло за ним чимало народу. І ось два сліпці, що сиділи край дороги, почули, що йде Ісус, і закликали кажучи: "Господи, змилуйся над нами, Сину Давидів!" Та люди сварили на них, щоб мовчали. Вони ж іще дужче кликали, кажучи: "Господи, зглянься над нами, Сину Давидів!" А Ісус зупинився й закликав їх і спитав: "Чого хочете, щоб я вам учинив?" А вони відповіли: "Господи, щоб відчинилися наші очі." І змилувався Ісус над ними й доторкнувся до їхніх очей. А вони зараз прозріли й пішли за Ним.

А як наближались до Єрусалиму й доходили до Витфагії на Оливній Горі, то Ісус вислав двох учнів, сказавши до них: "Ідіть у село, що перед вами; і зараз знайдете привязану ослицю та й осля з нею; відвяжіть і приведіть до Мене. А як хто буде Вам говорити, то скажіть, що їх треба Господеві, та й він зараз їх пустить." А це сталось, щоб сповнилось слово пророка, що сказав: Скажіть дочці Сіону: оце твій цар до тебе йде спокійний, сидячи на ослі та на жеребяті підяремної.

Учні пішли й зробили, як їм приказав Ісус. І привели ослицю та й осля і положили на них свої одежі та й Він сів на них. Та й чимало людей стелили свої одежі дорогою, інші ж відтинали галузи з дерев і встеляли дорогу. А товпа, що йшла поперед Нього й слідом за Ним, кликала й говорила: "Слава Давидовому Синові! Благословен, що йде в імя Господне, слава на високості!

А як увійшов до Єрусалиму, то зворушився ввесь народ питаючись: "Хто це?" А люди казали: "Це Ісус, пророк, із Назарета галилейського."

ПОЯСНЕННЯ

Перед своїм славним віздом до Єрусалиму, прийшов Спаситель до Єрихону.

За часів Христа були два міста, що звались Єрихон: старий, жидівський Єрихон, і новий, Іродовий. З Переї до Єрихону вела дорога коло старого Єрихону; у віддаленні пів години ходу був новий Єрихон.

Святий Марко оповідає про сцілення сліпця Вартимея тоді, як Ісус вийшов із Єрихону, а св. Лука про сцілення незнаного з імені сліпця перед входом до Єрихону. Св. Матей представив обидва сцілення разом і подав їх після виходу Ісуса з Єрусалиму. Можливо, що одного сліпця сцілив Ісус після того, як відійшов зо ста-

рого, а другого перед входом до нового Єрихону.

Умовини, що серед них Спаситель ісцілив сліпців, були осьтакі: Народ, що йшов за Господом, звернув увагу тих нещасних, що це Ісус переходить. Тоді вони з усеї сили стали просити милосердя, назвавши Спасителя учителем із раїля та Сином Давида. Спаситель задержався та приказав сліпцям прийти ближче. Сліпці встали та підійшли до Ісуса. Тоді Ісус діткнувся їхніх очей, вони прозріли та й хвалячи Бога пустились разом із Спасителем у дорогу до Єрусалиму. Також і народ, що був свідком чуда, славив Бога.

Шостого дня перед Пасхою тобто в день теперішньої квітньої неділі, прибув Ісус до Витанії, де то перед кількома тижнями скресив був умерлого Лазаря. Тепер сам Він ішов умерти. Спаситель вступив був мабуть до Лазаря й там перебув через суботу

Наступного дня вибрався Ісус із Витанії до Єрисалиму. Однак не наміряв іти вбого, як це бувало досі, але вирішив обявити могучність та величність і в славі вступити в мури міста. Тому опустивши Витанію поручив учням піти до недалекого села Витфагії, що лежала при дорозі з Витанії до Єрусалиму, на верху Оливної гори, й привести звідти ослицю з ослятком; опісля сів на ослятко і відбув свій величний, урочистий візд до Єрусалиму серед загальної радости та захоплення

Візд до Єрусалиму був найсвітлішим днем у туземнім житті Спасителя не тільки з огляду на зовнішню величність, але також із огляду на основане на чудах урочисте признання Його Месією та Божим висланником. Бо ж таке значення мало несення галузок пальмових, оливних та міртових і оклики на честь вижиданого наслідника Давидового престону; були це обряди, вживані в празник кучок, що був признаний за месіянське свято. Цей тріюмф був дослівним сповненням пророцтва Захарії: "Веселися, Сіонова дочко, викликуй радісно, дочко Єрусалимська: Це Твій Цар надходить до тебе, справедливий і спасаючий, тихий, сидячи на осляті, сині яремної ослиці." (Зах. 9:9).

Величність урочистого візду до Єрусалиму тим більша, що її спричинив не хто інший, тільки сам Господь, Його божество, могучість і ласка. Ніякий цар, ніякий первосвященик не мав такого величного тріюмфу. Однак при тім Ісус далі покірний, убогий, на чужім ослятку, лагідний, бо Він цар миру.

Вороги нераз домагались і вижидали Месії в честі й славі. Тут Він такий являється; Ісус не лишає своїх ворогів без доказу, що Він дійсно Месією. Доказами своеї могучости та величі Спаситель хотів відстрашити їх від вирішеного вже наміру боговбивства й того дня вони справді відступили від постанови піймати Ісуса в день празника. Цей день був для ворогів Спасителя днем великої ласки, останніх відвидин та спасення.

Своїм тріюмфом хоче Ісус показати, що страдатиме зовсім добровільно. Хто панує над умами, може чейже остоятись проти ворогів.

Тріюмфальним віздом наміряє Спаситель зробити славним сором своїх страдань. Тому на місце своеї муки вибрав Єрусалим і це під час празника Пасхи, а за свідків і знаряддя смерти свідків і учасників свого славного візду до Єрусалиму.

День урочистого візду є влучним і величним образом особи, життя та долі Богочоловіка. Предивні противенства лучаться тут і спричинюють себе обопільно: тріюмф і смерть, слава і сором, багатство й убожество, радість і безодня душевного суму Для одних Господь стає спасенням та світлом, для інших нагодою до закаменілости, засліплення та загибелі. А все разом є великим вступом до муки Спасителя.

Під час славного візду Ісусса Христа до Єрусалиму народ провадив Його в славі й серед радісних величань, а за шість днів вів Його на Голгофту, щоб Його розпяти.

Так світ платить. Така історія людської ласки й слави. Скоро минає Приятелі стають нераз несподівано противниками й ворогами. Не варт отже людська слава того, щоб надмірно старатись про неї, щоб жебрати її в людей. Одиноке гідне нашого заходу й любови, це слава в Бога. Слава, що її здобувається побожним, чесним, католицьким життям. Така слава нехай буде завжди нашим скарбом

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ И ВІДПОВІДІ ПРО СЛУЖБУ БОЖУ

Навіщо відправляється Служба Божа?

Головна ціль Служби Божої, це переблагання Бога за наші гріхи. Засвідчають це слова самого Ісуса Христа, що сказав при установі Служби Божої на Тайній Вечері: "Це є Моя Кров..., що проливається за багатьох на відпущення гріхів." Ця безкровна жертва є так само, як хресна жертва на Голгофті, правдивою жертвою примирення. (Соб. Трид. 22, 2). Через Службу Божу люди примирюються з Богом. Щоправда, Христос не спасає через Службу Божу вдруге так, як на хресті, але дає нам можність користати з овочів спасення на хресній жертві. Щож до примирення з Богом, то Служба Божа не примирює людини з Богом сама собою, але справляє, що ми пізнаємо свої гріхи, жалуємо за них, сповідаємось і постановляємо поправу.

Чим є священик при Службі Божій?

Священик при вівтарі, при відправі Служби Божої, є тільки заступником Ісуса Христа тобто знаряддям, що ним послугується Христос. Пізнати це зо слів: "Сіе есть Тіло Мое", Сія есть Кров моя". Тому, що там нема тіла й крови священика, а тільки Ісуса Христа, то ясно, що священик вимовляє ті слова в імені Христа.

Жертвуючим при Службі Божій є сам Христос. Каже св. Іван Золотоуст: "Це не людина справляє, що жертвенні дари стають Тілом і Кровю Христа, хоча б її приносив грішний священик." Служба Божа, що її відправляє злий священик, має сама собою таку саму вартість для вірних, як Служба Божа доброго священика.

На Службі Божій Христос є не тільки жертвуючим, але й - жертвою, жертвенним даром. "Він сам приносить жертву й сам жертвується. На святій трапезі лежить убитий Христос." (Св. Золотоуст). "Христос, наше пасхальне Ягня, раз убитий на хресті, кожного дня вмирає на наших вівтарях" (Св. Августин). "При Службі Божій поновляються в таінственний спосіб терпіння й смерть единородного Божого Сина" (Св. Григорій Вел.).

Що під час Служби Божої відновляється хресна жертва, то на це вказують також головні обряди. Піднесення по переміні, на "Твоя от Твоїх", пригадує піднесення Христа при розпятті. Молитва священика з розпростертими руками, також хрест на вівтарі й літургічних ризах, вкінці численні хрести, що їх священик робить рукою, пригадують нам, що тут відновляється хресна жертва.

Як повстали різні Літургії?

Служба Божа називається згрецька також — Літургія тобто всенародне діло, бо вірні приносять у ній Богові жертву разом із священиком.

Відповідно до приказу Ісуса Христа приносили апостоли св. Літургію так, як їх навчив Спаситель. Вони збирались разом із вірними в одному домі, молилися, співали похвальні та благодарні пісні, опісля перетворювали хліб і вино в Пресвяте Тіло й Кров Господню, самі приймали Пресв. Евхаристію й причащали вірних. Подякувавши за св. причастя Тіла й Крови Ісуса Христа, апостоли учили присутніх Божого слова. Подібно робили й апостольські наслідники, додавши ще до всього читання св. письма й проповідь Божого слова перед переміною св. Дарів, бо Ісус Христос на Тайній Вечері також навчав своїх апостолів Однак молитви й пісні вони приносили Богові на память так, як навчились були від апостолів та як піддавав їм св Дух

Коли християни збудували собі церкви, тоді стали вносити до св. Літургії різні обряди, щоб у св. Літургії було представлене все життя Ісуса Христа, а в благальних молитвах завжди памятали про всіх вірних та про всі їхні потреби. Приносили також подяку й величання Господу Богу за всі Його доброчинства. Таким способом уложився ввесь порядок св. Літургії з усіма молитвами, піснями й обрядами. Та що св. Літургія не була списана, тільки відправлялася на память, тому, хоч у конечних, сущних частинах була всюди однакова, наприклад щодо слів освячення, то в несущних частинах, доданих наслідниками апостолів, зайшли різниці. Коли опісля різні автори посписували ті св. Літургії, як вони відправлялись по різних місцевинах, то ті менше важні різниці в поодиноких Літургіях залишились і надалі; тому маємо кілька видів св. Літургії.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Напад на монастир і чудесна оборона

9 березня 1609, в день святих севастійських сорок мучеників, по утрені, коли Рутський і Йосафат із усіма монахами виходили з богослуження, стрінулися на цвинтарі з великою товпою озброєних людей. Попереду заговірників були Сінчило й місцевий суддя, щоб той напад мав принаймні сповид правности.

Поява заговірників не бентежить зединених монахів, питають їх, що має визначати цей напад. Та ледве промовили кілька слів, а вся товпа почала тікати на всі боки, немов би на неї нападало числен не військо. Рутський і Йосафат здивувались і були переконані, що сам Господь визволив їх з великого нещастя, за що Йому щиро дякували.

Внедовзі вони дізналися про причину втечі заговірників Настоятелькою зединених василіянок у тому часі була Василіса Сапежанка, що була обдарована надзвичайними Божими ласками. В тому часі, коли Сінчило нападав на монастир, вона молилася. Нараз була перенесена духом перед монастир і побачила заговірників; їхня перемога була запевнена. Тоді Василіса побачила севастійських мучеників у повній зброї, що за проводом св. Василія йшли відбивати ворога; побачивши святих незединені чимскоріше повтікали. Над дверми монастиря намалювали згодом образ, що пригадував ту подію (Корсак каже, що втеча незединених була чудом, однак не згадує про з'яву св. севастійських мучеників, що про неї пише Суша. — Подвиги Зединених, Гарасевич, Архів Укр. Церкви, ст. 310).

Справа перед судом

Така невдача знеохотила б іншого, та не Сінчилу; гордість і ненависть засліпили його до такого ступіня, що вже з нічим не рахувався. Навіть мав відвагу брати участь у церковнім поході з жезлом у руках і архієпископською мітрою

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

15-го листопадня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 21.

ХТО ДОБРЕ ВИХОВУЄ МОЛОДЬ, ЦЕЙ РОБИТЬ НАЙКРАЩУ РОБОТУ ДЛЯ БОГА Й БАТЬКІВЩИНИ

"В здоровому тілі — здорова душа." — Наші славні спортовці з колегії св. Василія в Стемфорді, Конн., ЗДА. — Поза годинами науки наші студенти в Стемфорді займаються залюбки спортом і нераз виграють змагання з студентами інших шкіл. — Редакція "Світла" бажає Дорогим Студентам правдивого "чемпіонства" в спорті, ще більшого в науці, а найбільшого в релігійнім житті. Боже благослови!

Степан Вихопень

Степан Вихопень, син Костя і Агафії родж. 1912 р. приїхав із родичами до Канади 1929 з села Жовтанець, пов. Жовква Західня Україна. Як доброволець вступив до канадської армії 27. V. 1942 р. служив при легкій інфантерії. Виїхав за море. 19. III. 1943 р. За морем воював у Сицилії й Італії. В північній Африці в лікарні перебув 9 місяців. Опісля був перенесений до Італії, там перебув кілька тижнів й вернувся до Англії, де служив при військовій поліції. Був ранений в руку в Італії дня 18. X. 1943 р. Вернувся додому 18-го квітня 1945 р. — Редакція складає п. Степанові й його рідні сердечне поздоровлення в Христі.

Бл. п. Методій Литвинчук народився в Старогороді, сокальського повіту. До канадського війська записався 1940 року. Після 2-літньої служби в Канаді виїхав до Англії. Служив при піхоті. Брав участь у "Ді Дей". Згинув у Голандії 16 жовтня, 1944, в 23 році життя, під час сильного наступу німців. Одержав посмертно "Військовий Хрест." Старшини його полку прислали рідні листи співчуття. Покійний Методій був хоробрий вояк і всі любили його за гарну, щиру вдачу. В.И.П!

В річницю його смерти відправилось поминальне богослуження, а також спільний обід і збірка на пресу, що принесла $14.25.

Бл. п. Методій полишив родичів і двох братів.

Бл. п. сардж. Методій Литвинчук

Петро Тарах, син Степана й Марії Вихопень. Вступив добровільно до війська 4 грудня, 1941. Виїхав за море 6-го жовтня, 1942. Тепер перебуває в окупаційній армії в Німеччині. Нехай Бог поможе йому щасливо вернутись до своїх найдорожчих! — Ці вояки з парохії о. Є. Пащака, ЧСВВ., в Ґлендоні, Алта.

Петро Тарах

Василь Дренчук

Василь Дренчук із Флет Лейк вернувся з-за моря 24 липня. Вступив був до війська 1940 р. По вишколі в Канаді виїхав до Англії й там був 3 роки, опісля воював 1 рік на фронті. Був раз ранений. В. Дренчук родився в Тростянці, коломийського повіту. — Редакція "Світла" бажає п. Василеві Божого благословення в цивільнім житті.

БАТЬКИ й ДІТИ

РЕЛІГІЙНІ ВИХОВНІ ЗАСОБИ

Бог — твій Батько

Невпинно повинні родичі й виховники повторяти дітям, що Господь Бог є їх найліпший Батько. Передусім Батьком-суддею буде Він у хвилі смерти. Цю думку за всяку ціну треба присвоїти молоді. Світ має досить критиків і суддів. Всі відчуваємо жахливу недостачу відваги, заохоти й підбадьорення.

Тямлю добре 14-літнього хлопчину. Раз написав він своєю кровю: "Не хочу Бога!" Звідки взялися ці страшні слова? Хлопець був тяжкий до виховання. Ні одного дня не обійшлося без тяжких клопотів з його вдачею; поправу обіцював, та без успіху. Дотого мати ще постійно страшила його пеклом. "З тебе — вироде — нічого не буде! Будеш горіти в пеклі!" Ці страшні слова доповнювала жахливими картинами пекла, як його описав Данте. Хлопчина почав зневірюватися в свої сили з одного боку, бачив, що самий не потрапить вирватися зо своїх хиб, а з другого бачив Бога, що тільки карає, й страшне, неминуче пекло. В його души наступило протидіяння: хлопчина відкинув Бога, бо був йому за страшний.

Та Господь, це наш добрий Батько. Це треба повторити невпинно, особливо дітям, що легко зневірюються. Також треба дуже вважати на свої слова. Багато матерей називають найбуденнішу дитячу провину смертним гріхом. Особливо, коли йде про полові провини. "Так, дитино, це тяжкий-тяжкий, смертний гріх."

Тимчасом ці справи повинен судити сповідник. Дуже часто він не важиться сказати, що це або те напевно тяжким гріхом. Один тільки Господь, що його ми образили, знає це певно. Це легкодушне фабрикування смертних гріхів стає причиною схиблених сумлінь. В тім часто вина матерей. Тому показуймо дітям того доброго Отця на небесах, Батька всіх опущених, убогих, опіку на всіх дітей на великім і широкім світі.

Сповідь і дитина

Св. Сповідь є сьогодні для грішного й терплячого світа щораз частіше джерелом потіхи, надії й сили. Знаменне, що навіть некатолики домагаються сповіді, що визволює й освячує людей. Сповідь має в вихованні велике значення. Особливо в вихованні характеру вона надзвичайно корисна. Бо св. Сповідь звільняє дитину від вини й кари, визволює сумління від гріха, що колодою тяжить на вразливій души. Не можна довго жити з почуванням моральної слабости. Не можна довго боротися зо свідомістю вини й морального занедбання. В однім і другім випадку людина має велику втрату на души. Сьогоднішній світ щоправда пробує ослабити почування вини, зменшити, а навіть знівечити існування гріха. Проте скрізь поважні вчені застановляються, як увільнити людство від гріха.

Рахунок сумління вчить дитину щирости. Дитина докладає зусиль, щоб пізнати себе. Жаль і постанова поправи скріплюють волю до добра. Глибоко виховне значення має також сама сповідь тобто особливий спосіб упокорення себе перед другою людиною. Тому сповідь повинна бути дітям дійсно приємна й пожиточна. Але навіть найліпше приладдя тупіє по часі! Особливо матері можуть багато помагати священикам у приготуванні дітей до цеї св. тайни. Добра мати найліпше знає душу дитини, знає коли дитина повинна піти до сповіди. Кількома словами може заохотити дитину до сповіди й поправа май же осягнена. Тут іде передусім "про душу дитини."

Старший десятник ВАСИЛЬ КУЧМА

Син Івана й Марії з Красноставських. Народився в Босежур, Ман., 17 серпня, 1928. Родичі перебувають у Бр. К. За хоробрість одержав відзначення. — Нехай Бог поблагословить його щасливою долею!

Minister of National Defence for Air

Ottawa
October 19, 1945.

Mr. and Mrs. J. Kuchma,
Stevenson, British Columbia.
Dear Mr. and Mrs Kuchma:

I am writing to say that all ranks of the Royal Canadian Air Force join me in warmly congradulating you and the members of your family on the honour and distinction which have come to your son, Flight Sergeant William Kuchma **DFM,** through the award of the Distinguished Flying Medal for great gallantry in the performance of his duty while serving with No. 431 Spuadron of the Royal Canadian Air Force.

The citation on which this award was made reads as follows:

"Flight Sergeant Kuchma has completed numerous sorties against such heavily defended targets as Mersburg, Hamburg, Hanover, Essen and Nuremburg. During an attack on Hamburg in March, 1945, his aircraft was attacked three times by enemy fighters but throughout the combats Flight Sergeant Kuchma displayed great skill and daring and is credited with one aircraft destroyed and one damaged. He has always been a most cheerful, cool and determined member of his crew"

The personnel of the Force are proud of your son's fine Service record.

With kindest regards
Yours sincerely,
Colin Gibson
Minister of National Defence for Air

— ЖАРТИ —

В школі. — Гей, панове з останньої лавки, що ви там передаєте собі якісь записки?

Це не записки, це карти. Ми граємо бриджа.

Як так, то прошу вибачити.

Причина. Чого твій професор лихий на тебе?

— Професор сказав мені: "Котрий це німецький вождь зайняв Рим? На це я сказав йому: Чи це не був Ганібаль? — На це він каже мені: Не питай мене, то я питаю тебе. Тоді я відповів: Пане професоре, я також не знаю.

Це правда. — Одна фірма написала до свого довжника осьтакого листа: "Пане, моя стенографка — чесна дівчина й тому я не можу сказати їй того, що я думаю про вас. Я сам — шляхетна людина, не можу й думати про це. Ви, що не є ні одне ні друге, розумієте, що це значить.

— — — — —

Бл. п. Михайло Іващук
із Нового Києва, Алта.

Пан Василь Іващук дістав повідомлення, що його син, Летун-Старшина Михайло Іващук, що його уважали за пропавшого від 9-го лютня, 1945, був убитий у активній службі за морем ще 4-го лютня, 1945.

Михайло родився 1921 року в Едмонтоні. Публичні школи побирав у Новому Києві й уже в 17 році скінчив вищу школу в Вегревил та записався до школи нормал. Ставши учителем, він учив тільки один рік і відтак записався до летунської служби в 1940 році. В 1944 виїхав за море, де дістав рангу летунського четаря.

Покійного оплакують його родичі, три сестри: пані Ів. Пасека у Вегревил, Єлисавета й Оля та один брат Петро — всі вдома. Бл. п. Михайло був усіма люблений.

З цієї нагоди вся парохія Нового Києва щиро співчуває з горем прибитою родиною покійного Михайла. Нехай предобрий Господь нагородить вічним життям душу Покійного за його геройську смерть в обороні Канади. В.Й.П!

П-во Молоді — ГЕНРИК і ЄЛИСАВЕТА ГАРАБА з Ст. Павл, Алта.

Молоду пару звінчав Впр. о. Є. Пащак, ЧСВВ. — Нехай Бог поблагословить Молоду Пару добрим здоровям і довгим життям, милим Богові й добрим людям!

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Does That Man Love You?

by Mary McGill

The accurate gauge of love is a willingness to sacrafice for the beloved. But the sacrafice must not be a self-destructive one. The sacrafice that governs proper courtship consists in a denial of that which you desire unwisely or that which the man you love seeks unlawfully. Such renunciation of desire or refusal of request will react to your good and to the good of the one you love.

Thus: The man who really loves a woman will not take from her. It would give him temporary satisfaction to gratify his natural impulses and desires through kisses, prolonged caresses, and the like, but if he is honest in his thoughts and knows himself, he realizes that these indulgences are likely to lead to the despoiling of a beauty that is of its very makeup fragile, because of its exquisite quality You would know reference is made to purity

The Supporting Boulder

As a moral boulder to support your ideals I want you girls to realize there are many thousands of men who can be helped to manliness by your sticking to these ideals. Then you should understand there are thousands of other very good men in this world who are possessed of such high honor and who are held in check by standards so noble, they suffer an acute spiritual shock when those they love step from the heights which they believed these girls virtously occupied

It is legitimate to desire power over others that it may be exercised nobly Women have influence over men. Because of this influence the social standard of any age or period are either elevated or lowered according to the prevailing ideals found in the hearts and the grade of morals seated in the souls of women

Women lose the power over the spiritual in men when they deliberately invite the type of lovemaking which so easily degenerates into lustful fires that destroy the lofty affections and respect which form the base, the background, and the cohesive that hold imperishable love To thus arson makes the woman the instigator and then the conniver in a moral incendiarism which burns her chances for a lasting and happy home warmed by the beneficent fires of married love.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Goodnight Partings

So remember, girls, to give nothing but a chaste goodnigh. kiss to your fiance. If you have an ardent nature, you might prudently be chary with even that one affectionate gift.

Let there be NO kisses and embraces given to other men. The lovely, fragrant lily loses its perfection when handled. A girl-lily (if you could but realize how lovely is the virgin-heart of an unspoiled girl!) should never feel and obligation to pay for courtesies, such as a dinner, a drive, a dance, and the like with priceless coin. If you are entertaining, if you appreciate your boy-friends attentions, and express your pleasure in the happy times he has provided, a real man will feel your graciousness offers full compensation, and that, in fact, he is the debtor.

Eeasy Getting

That which a man gets easily he doesn't want. The good things on earth are acquired through honorable and earnest efforts. Seizures bring reprisals from the strong and pitiful surrenders from the weak. It is a law of nature (since Adam and Eve sinned) that good fruits shall be gathered through labor. If these things are pilfered, it is possible for them to seem good acquisitions when first acquired, but they will pall in the bitterness of the after-taste. It is this unsavory after-taste that unmistakably reveals to selfish lovers that their former pure love has been wounded. If they are smart, they will from that first painful realization become exceedingly careful. Repeated wounds destroy vitality. Thus love dies!

Heaven is won by self-conquests.

The foretaste of Heaven is also thus achieved.

Love More Than Emotionalism

If a man and a woman believe themselves to be in love it is important that they should understand that love is something more than sentimentality; it is more than emotionalism; it is more than a mutual natural attraction — that is, it is more than a physical impulse, one to the other.

A great love is so profound that it extends beyond the scope of the imagination. For genuine love is seated in the will. Its depth and constancy vary. People, like containers, are of different sizes! One person might have a true love, which is as perfect as possible for that individual, for the reason his or her capacity is not great. This is on the same principle that a small cup, because of its dimensions, cannot hold as much as a large one. Yet the small cup is not defective; it is merely limited. Hence, the depth and the constancy of a true and good love are equal to the magnitude and determination of the individual's will.

Панство Молоді—ЛЕВКО И МАРІЙКА ПОЛІЩУК із Монтреалу.

Пан Молодий, це студент католицької колеґії; має ступінь В.А. Тепер має добру офісову роботу в електричній компанії. Пані Молода, з роду Крушельницька, одна з добрих, побожних дівчат парохії св. Духа в дільниці Пойнт Ст. Чарлз. — Редакція "Світла" просить у Бога Левкові й Марійці щасливого життя на многі-многі літа!

— ЖАРТИ —

Мають голос. — Пане директоре, моя жінка казала, щоб я просив вас підвищити мені платню. — Добре, я спитаюся своєї жінки, чи треба це зробити.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

На видавання "Католицьких Картин" зложили добровільні жертви по $1.00: А. Багрій, Лемонт, Алта., А. Засійбіда, Ванкувер, Б.К., М. Хміляр, Мондер, Алта., Ю. Франко, Іннисфр., Алта. Т. Йосипчук, Монтреал, Кве., С. Малюта, Ґлендон, Алта., С. Мороз, Пайн Ридж, Ман., Д. Василецький, Овкбурн, Ман., М. Пискор, Монтреал, Кве.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

++++++++++++++++++++++++

З Аргентини. —

Перше св. Причастя в лісах на Пікада Бельґрано, Місіонес, 1944, Р.Б. Між дітьми — Впр. о. Мартирій Котович, ЧСВВ., 70-літній місіонар, с. Маргарета Фендю, ЧСВВ й с. Йосафата Григораш, ЧСВВ.

++++++++++++++++++++++++

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ПЕРША ЧАСТИНА

ЗВУКИ

3).

3. ВЕЛИКІ БУКВИ

Коли ми пишемо, то часто треба нам писати слова з великої букви. І так:

З великої букви починаємо кожне окреме речення. Князь Володимир Великий охристив Україну. Тарас Шевченко, це найбільший український поет.

Назви людей, міст, сіл, вулиць, річок, морів, гір та всі прізвища пишемо з великої букви: Володимир, Київ, Моринці, Королівська вулиця, Дніпро, Атлантійський океан, Карпати, Кунцевич.

З великої букви пишемо Божі та святі назви, а також назви свят, церковних відправ, постів, церков, монастирів і обрядів. Бог, Ісус Христос, Божа Мати, Різдво, Утреня, Пилипівка, Успенська церква, Святотроїцький монастир, Тайна Вечеря.

У віршах з великої букви починається кожний рядок.

Мово рідна, слово рідне,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Але камінь має.

Інші слова, як наприклад назви народів, місяців і днів тижня пишемо з малої букви: українці, англійці, січень, неділя, понеділок.

4. ГОЛОСНІ ЗВУКИ

1. Звуки, що їх можемо при вимові довго протягнути й проспівати, звуться голосні (а-а!).

2. Чистих голосних звуків маємо в українській мові 10; із них є 6 **основні, прості: а, е, и, о, у,** а 4 **зложені: є, ї, ю, я,** голосні звуться також **йотовані,** бо вони складаються з чистого голосного й приголосного **й** (й-е, й-і, й-у, й-а)

3. Голосні **а, е, и, і, о, у** — це тверді звуки, йотовані **я, є, ї, йо, ю,** — це **змякшуючі голосні** (рак — буряк, це — євангеліє, син — сіно, орел — **Його,** українець — юнак, іду — їду). Голосного **і** можна брати двояко (стіл — сім). Букву **йо** пишемо з початку слова (його, або в середині за голосним (крайовий). По приголоснім треба писати **ьо** (сьогодні).

4. Коли проказуємо **а, е, и, і, о, у,** чуємо тільки **одного,** простого звука (ангел, екстаза, ти, індик, олівець, учитель); при вимові йотованих голосних чуємо **зложеного** звука (євангеліє, їда, юшка, яблуко).

5. Голосний звук **е** змякшує того приголосного, що стоїть при ньому (Синє море грає. Матерне горе ширше від моря. Коли бідний просить, подай і останнє).

5. ПРИГОЛОСНІ ЗВУКИ

1. Звук, що його не можна при вимові довго протягнути, зветься приголосний (б, в).

2. Із самих приголосних не можна скласти слова й вони завжди лучаться з голосними (т-и, м-и). Усіх приголосних маємо в нашій мові 23. До них можемо додати ще **й, дж, дз, дзь.**

3. Приголосний **р** перед твердими голосними вимовляється **твердо,** перед змякшуючими **мяко** (раса — ряса), тому можемо назвати одні приголосні **твердими,** інші **мякими** (ра — твердий, ря — мякий).

Приголосний звук перед мяким приголосним стає сам мякий, але **ь** не ставимо (сонця — вимовляємо: соньця). Тільки по **л** треба покласти **ь** (пальця). Однак між двома приголосними не треба **ь** (життя, ллється, Ілля).

4. Буква **ь** показує змякшення того приголосного, що після нього стоїть (стан — стань, синка — синька).

Знак мякшення **ь** може стояти **тільки** по приголосних **т, д, с, ц, з, л, н** (ходять, будь, Павлусь, стрілець, сіль, кінь).

5. Мякі, свистові звуки, **з, с, ц** вимовляємо без ніякого шипіння (світ — не швіт, цвіт — не чвіт, свято — не швято, заєць).

6. Приголосний **ґ** вимовляється поривно, вибухово (Ґуска ґеґає коло ґанку. Ґудз коло ґудзика). Звук **ґ** дуже рідкий в українській мові, а приходить головно в чужих словах. Та й ці, на новий лад, пишуть також через г (релігія, організація).

7. Букву **ф** у чужих, давно запозичених словах, замінюємо на **п, х, хв, к, кв** (Стефан - Степан, Трофим - Трохим, филя — хвиля, просфорка — проскурка, фасоля — квасоля).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

антипко — біс.
ану! Ану ще слово скажи!..
англієць
Андрій
Антін
апостол, апостолування, апостольство, апостольський
аптека, аптекар, аптекарський
апетит-ту
архангел
архимандрит — найвищий настоятель василіянського Чину, архимандрія, найвища управа Чину й місце її осідку, архимандричий
архієпископ
архієрей — епископ; архієрейські ризи
арешт, мк. арешт; арештантський. На арешт його засадили. Арешт собою витирали.
Атака
атом-у, атомний
Атанасій
аркан — гуцульський чоловічий танок; — шнур із петлею, для ловлення диких коней; турки ловили ним і вязали бранців. Еней і сам так розходився, як на аркані жеребець. Кот.
аркуш. Куплю паперу аркуш та й зроблю маленьку книжечку. Ш. Аркушевий.
Ато. Як би сама, ще б нічого, ато й стара мати, що родила на світ Божий, мусить погибати. Ш.
Ач! Ач, який гарний!
Ах! Ах! я нещасний!

(Д. б.).

Joseph The Provider

The brothers took counsel.

Mai-Sachme gave him a nudge.

Lance-bearers led out the frightened men.

SPIES!" the interpreter repeated after Joseph. His brothers started back as one man, thunderstruck, indignant. Reuben shook his head and spoke:

"Even the great err. Your suspicion is false. Look at us. We are all sons of one man in the land of Canaan, a king of herds and a friend of God. Spies your servants have never been."

"But you are!" answered Joseph and stamped with his sandalled foot. The brothers shifted among themselves and took counsel with excited gesturing. Judah spoke, "Lord, let me set forth our state that you may know we are true men. Lo, we are twelve brothers. . ."

"Stop!" cried Joseph. "So now all of a sudden you are twelve men. You said you were ten."

Judah said firmly. "Twelve sons are we. The youngest has stopped at home with our father and one is no longer with us. He is gone, lost in the world."

Joseph asked, "The youngest—he is not lost—"

"He is at home and at our father's hand."

Joseph's eyes were brimming for some while as his gaze traveled above their heads into space. "Go on," he said.

"There is no grain and numerous is our house. We are all married—even the youngest has eight children . . ."

"Impossible!" cried Joseph, without waiting for the man to translate. Mai-Sachme gave him a private nudge in the back and Joseph recovered, laughing.

Then, with his brothers still not recognizing him, Pharaoh's first friend pronounced his judgment. "About your innocence I have my own ideas," he said. "Bring your youngest brother here before my face.

The brothers were pale and stood there helpless. "You mean we should repeat the journey?"

"No. Do you think a man like me catches spies and just lets them go again. You are prisoners. Choose one to go for Benjamin; the other nine wait here." The brothers conferred, then told Joseph they feared Jacob would not let Benjamin go.

"Absurd," Joseph said, "would your father rather leave you all in jail?"

"We think that possible, lord."

"Well then," said Joseph, rising. "I think it is not possible. Set your youngest before me or you shall be convicted as spies. He nodded to an officer of the guard and lancebearers led out the frightened men. . . .

(Continued)

на голові, ставлячись за верховного пастиря українського народу. Протоєрей Вартоломей так само поводився в церкві св. Николая, що попала в його руки (Опис подій у Вильні). Один і другий мали надію на кращу будуччину. За їхнім проводом подано на суд митрополита Потія й архимандрита Рутського за те, що відібрали від нього Пресв. Тройцю, а радники Тупека й Кононович із свого боку оскаржили їх за те, що вони зневажили право міста над церквою й монастирем. Усі три злучилися в подаванні митрополита й його намісника Рутського за нарушення державного спокою й домагались, щоб за те вони заплатили сеймом приписану кару. Ці оскарження понесли до найвищого суду в Литві, але щоб уникнути церковного трибуналу, незединені вдалися до загального, немов ходило б про справу між зовсім світськими людьми. Сінчило й Вартоломей могли бути певні перемоги, бо з 44 членів загального трибуналу шість були церковними особами, а із світських, більшість була протестантська або незєдинена. (Сімонетті, епископ у Фоліоніо й апостольський нунцій при Жигмонті III, каже, що із 44 суддів 13 були католиками. — Два листи цього достойника до кардинала Борґеза, свояка папи Павла V, дають цікаві спостереження про події, що їх описуємо та що їх Сімонетті бачив на власні очі. — Дивись до Тейнера - Монумент полоненсе, том 3, ст. 308). У тім трибуналі можна було завважити людей, що їх князь Острожський назначив до боротьби зо зєдиненням. З такими суддями перемога ворогів зєдинення була певна.

В суді напади на зєдинених були різні, навіть оскаржували їх, що вони підкупили королівського писаря, щоб підробив закон! (Коялович — Унія Литви, том 2. ст. 75. і Шуманський — Завваги до листа св. Йосафата). Судді вороги зєдинення прийняли все те за правду й заявили, що ця справа належить до них, і видали присуд, що перевищав найкращі надії Сінчили й радників. Митрополита Іпатія Потія зложили з уряду за те, що присягнув вірність і послух римському папі. Рутський, тому що висвячений і поставлений архимандритом, незаконним архієреєм, мав усунутись із Пресв. Тройці, бо він не був ніяким священиком ні архимандритом; крім того мусів заплатити Сінчилі й громадянам Вильна 10.000 срібних марок за те, що занепокоїв їх у їхнім праві (Тейнер — Монументум полоненсе. — Не знаємо певно часу цього суду. Можливо, що запізвали зєдинених у травні 1609 року, а присуд видали в червні або липні).

Справа Потія перед церковним судом

Рішення загального суду було понад найкращі сподівання незєдинених і замість помогти, воно їм пошкодило, бо вже не було як жалуватись, що їх переслідують. Цим разом вони явно взяли на себе вид тиранів. Якщо учасники сейму співчували зо зложенням із уряду Сінчили, простенького архимандрита й викрикали: "переслідують українців, відбирають щоденний хліб від уст нещасного, зневажають волю сумління!", то щож тепер будуть думати про зложення з уряду самого митрополита? Шляхта не віддала його Острожському, а тепер могла б віддати його в руки заговірників Вильна?

Потій скоро прибув на місце, щоб боронитись. — Пологодивши всі справи на своїм дворі, Жигмонт III також їхав до Вильна, щоб приспішити похід проти Московщини. Митрополит не появився на цивільнім суді, що не мав ніякого права над ним, проте оскаржив своїх противників перед церковним судом. Однак цей суд не відповів як слід надіям митрополита; судді поділились на дві половині й ніяк не хотіли погодитись. Услід за тим, по закону, треба було віднести справу до самого короля.

(Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

2. РОЗДІЛ

Одна вістка не однаково прийнята

- Вір, сину, твоя віра спасе тебе. А тепер нам скажи, чи ти не чув іще чого більше про нас у палаті?

— Так, дорогий Отче. Готується велика боротьба, славне жниво для Христових борців: відновлено едикт про переслідування! — (З серця папи Климентія піднісся відразу в тишині запах добровільної жертви з батьківською молитвою за вірних). — Проти Вашої Святости особливо підносяться вигострені мечі, та не лякайтеся: скільки християнських грудей, стільки щитів для вас.

— Навпаки, сину. Не ви для мене щитом, але я повинен бути щитом для вас усіх; чи добрий пастир не має дати життя за свої овечки?

Маврикій у цій хвилині глянув на матір, бо чув на собі її повний журби погляд.

- Моя дитино, як ти заховувався, коли цісар у твоїй присутності змовлявся зо своїми дорадниками проти правди й кинув на неї наклеп?

— Ой мамо, що за тяжка була проба! Як усе здрігалося й горіло в мені — як уста самі від себе відчинялися, щоб заперечити нечесну брехню! Як обурення нагально давило серце й роздирало груди... Як щоб не Божа ласка...

- Але ти мовчав?

— Дякувати Богу, я зумів мовчати. Мені станув у памяті приказ св. Отця, гарячі просьби родичів і я здержався від виддання таємниці, що була б мені могла такою дешевою ціною вєднати вінець мучеництва!

— Не жалуй за нею, сину — сказав папа. Нехай вінчає тебе нею сам Господь, а не твоя власна воля й юнацький запал.

— Боже, і не введи нас во іскушеніє — шепнув юнак. — Сьогодні я ще здержався; з любови до послуху я зробив це, що людському серцю здавалось нешляхетним. Завтра може вже не матиму сили...

— Ах, яке небезпечне його положення — зідхнула Флавія, звернувшись до папи. На цім цісарськім дворі, де всі підлещуються йому, скільки для нього згіршення! А тепер, через цей новий едикт, скільки для палкого прибуде нових спокус...

— Будь доброї надії, сестро. Бож наш великий Павло навчає, що "тому, що любить Бога, все обертається на добро." Ще кілька літ терпеливости й мовчання, а коли він і Кирило одягнуться в цісарську пурпуру, воля Церкви буде запевнена, раз-на-завжди тріснуть окови Спасителевої Обручниці й скінчаться вбійства, а хрест переможе. Чи ж не варт потерпіти з такою надією?

Оживлений власними словами, архипастир лідніс на дусі й зажурену матір; та Маврикій нічого не відповів, тільки його лице заясніло якимсь дивним, невисказанним щастям; одна тільки Домітиля зрозуміла його і з райською ніжністю усміхнулась до нього.

Про що ти так задумався, дитино? — спитала Флавія.

— Про свою пурпуру, дорога мати.

Зле висказуєшся; я надто добре тебе знаю, щоб я могла посуджувати тебе про земні мрії й бажання вивищення. Ти не думаєш про свою будучу владу, а тільки про користь, яка буде з цього для Церкви.

— Матусю, ми не розуміємось. Я дійсно думав і говорив про пурпуру, але іншого роду. Признаюсь, що до мене нераз і ця цісарська усміхається, бо коли заболить вид усевладного злочину, солодко буває уявити собі скорий її кінець — як святині пропадають, а на місце їх піднесуться непорочні вівтарі на честь Агнця — як фальш провалиться з ними, як ослабне сила сатани, а ми з Кирилом, негідне знаряддя Божої правиці, згинатимемо все те, що на землі велике, перед Тим, що Найбільший, і перед Його хрестом. Та є ще інше щастя, інша гідність, іще більше, ніж ширити Христову віру — це вмерти за неї! По неї може сягнути так жебрак, як і цезар, а навіть і легче. Може серед загального переслідування й нас не мине меч?. Найліпша мене пурпура, що її я бажаю, це пурпура крови. Бажаю скоріше сто раз віддати життя за свого Господа, ніж володіти світом, навіть у Його імені.

Сльози зворушення поплили з очей юнака, коли скінчив ці слова, а з очей матері сльози вдячної любови.

— Так — говори далі — знаю, що цісарська ласка заслонить мене від посуджувань, та може знайдеться якесь бистре око, що вислідить правду... Може Авреліян, що, як виглядає, дуже ненавидить християнство, а мені завидує становища на цісарськім дворі, викриє таємницю моєї віри? Тоді, як на цісарській раді заясніла передо мною та надія, я вже розгубився був у своїх думках і не слідив ходу нарад так, що тепер нічого більше не можу сказати, бо я був душею в небі й під мечем ката, а не в домі Домітіяна.

Маврикій замовк — і всі замовчали. Поважна думка Отця християн огортала вже наперед усі їхні небезпеки, боротьбу, славу, й, нажаль, упадки деяких. Флавія лучилась із неприсутнім чоловіком, а Домітиля дрижала зо зворушення, як любимиця, що їй готують весільну гостину, й навіть малий Кирило був задуманий. По хвилині підніс розжарену головку й сказав несміло:

— Маврикій сказав тут щось таке, що я мушу заперечити. Він говорив про будуччину так, наче б ми обидва мали панувати. Однак це не може бути. Я вже заздалегідь прошу його, щоб мене звільнив від спілки.

— А чим же ти хочеш бути, дитино, як не цісарем? — спитала розвеселена мати.

— Бути священиком — я негідний; та як мені позволять, то я буду діяконом, як св. Степан — шепнув хлопчина й обняв стопи Климентія. Святий Отче, з переслідування кожний тягне свою користь: каяникам скорочують кару, молодим дівицям позволяють звязатись із Христом Господом. Може й мені дістанеться щось добре? Може я зможу стати аколітом і на першім богослуженні нестиму кадильницю перед тобою?

Папа ніжно пригорнув дитину до серця, а одночасно всі рушили з місця, бо Нерій і Ахиль увійшли з повідомленням, що сенатор Флавій вернувся з тускуланської віллі. (Д.б.).

— **Уже вийшло** з друку 4 число видання: **"Ди Юкрейніен Квартерлі".** Сторін 100. Оправлений примірник $1.00. Видання Українського Конґресового Комітету. Зміст: Ми не сміємо відновляти невільництва людей (редакційна). Російське комуністичне обєднання — Кларенс. А. Меннинг, Право прибіжища для скитальців Европи — Виліям Генрі Чемберлейн, Україна в середині двадцятого століття — Лев. Е. Добрянський, Американське помилкове розуміння Середне-Східньої Европи — Йозеф С. Ручек, Значіння слів "Росія" й "Україна" — Микола Д. Чубатий, Українська Літературна традиція — Степан Шумейко. Зміст надзвичайно цікавий, як завжди, і багато інформацій, особливо для чужинців. Українцям треба б якнайбільше передплачувати цей квартальник, щоб дати йому змогу ще краще себе показати. Адреса:

The Ukrainian Quarterly
11 E-7th St. New York 3, N.Y.

— **ЗЇЗД БУК-а** в Едмонтоні (1-2-3 грудня) увінчається великим успіхом, якщо вирішать оснування **ДІВОЧОГО ІНСТИТУТУ, СИРОТИНЦЯ Й ДЯКІВСЬКОЇ ШКОЛИ,** що конечно потрібні в Алберті. Для вирішення цеї справи повинні прибути з кожної парохії численні представники.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

спомини з власного життя

На Стрілецькім Фронті

Українська Головна Рада

Коли до Львова прийшла вістка, що Австрія знайшлась у війні з Росією, дня 1 серпня, 1914, три головні галицькі політичні партії: національно-демократична, радикальна й соціялістична оснували на час війни спільну національну раду для заступства українських національних справ і проводу національної політики в воєнному часі та для створення українського легіону воєнних добровольців під назвою "Українські Січові Стрільці", до чого створено окремий комітет: Українську Боеву Управу. Головою У. Г. Ради вибрали дра Костя Левицького. До цеї Ради належав також др. Лонгін Цегельський, що саме тепер, в імені Комітету Українців Канади й Українського Конгресового Комітету, обїжджае головніші місцевини в Канаді з доповідями про українську справу. В нарадах У. Г. Ради брали участь також представники наших наддніпрянців, зорганізованих в "Союзі Визволення України."

Діяльність У. Г. Ради була дуже пильна, відбувались часті засідання, що протягались нераз до пізної ночі.

Першим політичним кроком У. Г. Ради було проголошення маніфесту з заявою, що політика українського народу мае за ціль вибороти собі державну самостійність; щоб осягнути таку ціль, треба повалити Росію й тому український народ станув у воєннім змаганні по стороні осередніх держав та виставив свій добровольчий легіон до оружної боротьби проти Росії, за визволення України.

Розвій воєнних подій на галицьких землях спричинив, що Г. У. Рада мусіла нечайно перервати свою діяльність у Львові, а члени Ради розїхались у різні сторони: одні поїхали просто до Відня, другі з У. С. Стрільцями, треті до Західньої Галичини. В діяльності Г. У. Р. настала перерва.

Митрополит Андрій Шептицький

Коли російська армія стала наближатись до Львова, в неділю, 30 серпня, відбулось у редакції часопису "Діло" засідання, існуючого у Львові Народнього Комітету.

На те останне засідання Н. К. прибув також бл. п. митрополит А. Шептицький і заявив, що він у всякому разі лишиться у Львові й останеться на своему становищі без огляду на це, що далі станеться.

В першу неділю після прибуття москалів до Львова митрополит виголосив в Успенській церкві архіерейську проповідь осьтакого змісту:

"Зійшлися ми, мої возлюблені, сьогодні, щоб зложити Всевишньому Господу Богу нашу подяку за чудесну — що так скажу — охорону престольного міста Львова від можливого знищення, або й заглади. Бо грозило нам велике нещастя. Досить подивитись на ті околиці, куди перелетіла страшна воєнна буря, щоб пізнати, що за нещастя минуло нас за ласкою Господа нашого Ісуса Христа й через молитви та покров Пресвятої Богородиці, що в Її храмі ми оце молимося. Довкола нас страшне знищення. Цілі села зруйновані, деякі щезли з лиця землі. Хати попалені, майно понищене, тисячі родин зруйновані. Багато родин порозбігалося із переляку; родичі не знають, де ділися діти. Народ у розпуці покинув, утікаючи, рідну стріху. Багатьох не стало між нами.

Тому велику вдячність ми винні Богу, що нас захоронив серед цього великого пожарища, а цю вдячність окажемо побожним і чесним життям та молитвою. Мусимо чувати й гаряче молитися, бо ми не знаемо ні часу ні години, коли нас Бог покличе до себе. Вже в часі миру мае кожний християнин так жити, щоб був завжди готовий умерти. Скількиж більше в часі війни! Смерть грозить нам з усіх усюдів. З одного боку меч і куля, те страшне орудця знищення, а з другого тяжкі хвороби й зарази, що е невідлучними товаришами всяких воен. Ми ще не знаемо й не передчуваемо, що за нещастя ждуть нас. Тому взиваемо вас, мої возлюблені, моліться гаряче до Бога. Моліться за свої родини, за святу Церкву. Моліться за ці всі мільйони, що зо зброею в руках стоять проти себе, — стоять перед лицем смерти. Багато з них стратять життя. Неодні вмруть нерозкаяні, в тяжкім грісі, умруть у ненависті. За всіх, прошу Вас, моліться, — за тих, що борються по цім, чи по тім боці, — бо ми всі, мої возлюблені, через Христа е собі братьми й потребуемо Божого милосердя. Користаймо з нагоди, коли тепер за Божим допустом упали кордони, — щоб ми могли пізнати себе ближче, а може будемо могли й дати дещо одні одним. Вони, наприклад, нам свою релігійність і побожність, а й ми могли б їм дещо добре дати. Однак мусимо пізнати себе, хоч у багатьох речах ми подібні до себе. У них відправа та сама, як у нас, вони називають себе "православними" й ми "православні". Наце православя е церковне, їхне православя державне, що так скажу "казьонне", т. е, вони опирають свое православя на державній силі, ми черпаемо ту силу в єдності з св. Католицькою Церквою, що через неї спливае на нас Божа ласка та в котрій ' правдиве джерело спасения. Це ми можемо дати їм, а я зо свого боку — говорю це й перед деякими з них — готов до всяких жертв, і коли схочуть, знайдуть у мені в кожнім часі відданого пастиря, навіть із посвятою власного життя!

Ви ж, мої возлюблені, що е дітьми св. Католицької Церкви, що ви злучені з нею й черпаете з неї свое щастя, бо вона е джерелом усяких ласк, — держіться її, хоча б ви мали багато посвятити для неї, а навіть власне життя. Моліться за це й відноситься до всіх із любовю! Останьте вірні своїм ідеалам, а коли так будете молитися, то вскорі настане так дуже нами всіма пожаданий, а для світа конечний мир. Амінь!"

За те, що митрополит у цій своїй проповіді взивав наш український народ, щоб держався Католицької Церкви, хоча б мав посвятити для неї свое життя, та щоб усі остали вірні своїм ідеалам; а також за те, наче б то митрополит Андрій озброював своїми грішми кадри українських добровольців, що з церкви мали стріляти на російські війська й через інші закиди, митрополита увязнило царське військо у Львові в дні 19 вересня, 1914, та вивезено в глибину Росії, до міста Курська.

Відносні акти російського уряду, що дістались опісля до рук митрополита Шептицького, виявили, що дійсною причиною увязнення митрополита була небезпека поширення Католицької Церкви на Сході.

Протест українського представництва

В звязку з цим московським насиллям і вазалі всею господаркою москалів у Галичині українське представництво в Відні зложило опісля проти указів російської влади у Львові прилюдний протест. У ньому, між іншим, читаемо осьтакі слова:

"Росія користае з переходового стану, тимчасового зайняття її військами Східньої Галичини для того, щоб підкопати в краю унію й через урядове проголошення православної віри, як пануючої релігії, створити тверді підстави для дальшої російської пропаганди в Галичині також по відвороті росіян. Зверхник Католицької Церкви в Галичині, митрополит гр. Шептицький, був вивезений іще раніше зо Львова, очевидно тому, щоб не підніс голосу протесту проти так грубого потоптання прав своеї Церкви. Цей нечуваний акт насилля Росії, що переходить усі інші жорстокости війни, бо він направлений проти найвищих святощів народу — його віри, вповні відповідае традиційному становищу Росії супроти прийнявшої унію греко-католицької Церкви. В основі цього становища завсіди лежало намагання до цілковитого винищення греко-католицького віроісповідання, хоча б до того мусіло вжитись найбрутальнішого насильства. Події минулого століття дають до того такі яскраві докази, як скасування 1882 року всіх уніятських монастирів і конфіскати їхніх маетків, як скасування на синоді в Полоцьку 1839 року уніятської Церкви в Росії й примусове навертання уніятського духовенства та греко-католицького населення до православія, як насильне прилучування до православної віри холмщаків, при чім ті, що спротивилися, були карані конфіскатою майна, засланням, тюрмою, ба навіть засуджувані на смерть так, що православну віру вщіпуовано уніятським вірним кнутом і кулями...

Українське парламентарне представництво Галичини, як політична репрезентація українського народу в цім краю, підносить перед цілою Европою, перед цілим цивілізованим світом урочистий протест проти цих ганебних актів насилля Росії, що... в найвищім ступені ломлять основи міжнароднього права. Ми свідомі цього, що цей протест знайде відгук у серці всякого, в кого не вигасло почуття справедливости, хто мае розуміння того, чим е для народу релігія й віра його батьків.

Не підлягае найменшому сумнівові й ми сподіемось цього з усею певністю, що вже найближчі воєнні події положать кінець цьому злочинному господарюванню Росії на нашій рідній землі, а представлене поводження москалів нехай послужить осторогою для всіх тих, хто дае себе піддурити облудною політикою "освободителів словянських братів."

В імені українського парламентарного заступництва Галичини:

Др. Кость Левицький, голова українського парламентарного клюбу

Юліян Романчук, віцепрезидент австрійської палати послів

Д-р Євген Олесницький, член парламентарної комісії"

(Д-р К. Левицький: Історія визвольних змагань галицьких українців ч. І. сторона 61-3.)

Сьогодні повторяеться знову політика насилля Москви супроти українського народу; що робила царська, те робить із нами більшовицька Москва. Та тут в цім одне певне: як по розвалі царської Росії повстала вільна Україна, так буде й тепер. Для нас настане час кращої долі й відродження. Тільки еднаймось між собою й старaймось стати гідні Божої ласки своею вірою й християнським життям. (Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

МОНДЕР. "Український День". З нагоди приїзду до Мондеру з доповідю колишнього українського міністра, дра Л. Цегельського, відбувся тут 28 жовтня, в свято Царя-Христа, "Український День". У церкві відправив урочисту Службу Божу з діяконами за кращу долю українського народу Впр. о. протоігумен В. Бараник, ЧСВВ. Глибоку й зворушливу проповідь виголосив Впр. о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ., а опісля Панахиду за тих, що віддали життя за Україну, відправили Впр. Отці: В. Каменецький, Т. Добко й А. Трух.

Після перекуски в Н. Д. виголосив велику доповідь про сучасне положення українського народу та наші вигляди будуче п. Цегельський, що промовляв в імені Комітету Українців Канади й Українського Конгресового Комітету в ЗДА. Крім цього промовляли також Впр. о. Шевчук, Преп. о. А. Трух і п. В. Курило, що був предсідником. Слухачі вважно слухали промов і кілька разів виявляли свое захоплення словами промовців сердечними оплесками. Наприкінці, на поклик о. Труха, присутні громадяни склали на потреби К.У.К $200.00 добровільних жертв.

Учасники "Українського Дня" в Мондері були вдячні К.У.К., що дали їм змогу побачити п. Цегельського б. дійсного міністра самостійної, незалежної України й оживити в собі гаряче бажання та постанову: зробити все можливе для визволення українського народу й відбудови вільної української держави.

Жертводавцями під час "Українського Дня" були:

В. Курило **$12.00. По $10.00:** С. Корпанюк, І. Лащук. **По $5.00:** С. Самбір, Д. Хміляр, С. Хміляр, адв. Ю. Шкварок, С. Батюк, Т. Старко, С. Южда, Т. Крижановська, М. Рогаль, Одна Особа. **По $4.00:** М. Царук. **По $3.00:** Й. Гаврилюк, Й. Федечко. Одна Особа **$4.75.** І. Феняк **$2.50. По $2.00:** С. Г. Гевко, П. Топейлко, М. Корчинська, І. Косюр, І. Захарків, Й. Білик, М. Гевко, М. В. Королюк, Я. Курило. **По $1.00:** М. Кітлярчук, Т. Заозірний, М. Фірманюк, І. Бабій, П. Крижановський, І. Магета, В. Мудрий, Д. Дашкевич, І. Безубяк, П. Броварний, П. Ковтун, В. Лазар, П. Савич, П. Сирипник, М. Сірацький, П. Осьмак, Е. Ярмолай, Т. Мацюк, М. Кручкевич, М. Осінчук, Н. Лисаковський, А. Кресувата, О. Рогаль, Й. Варава, В. Топилко, Л. Мотюк, В. П. Хміляр, П. Кітлярчук, Д. Пігович, Л. Мотюк, М. Повх, І. Вінницький, О. Гавришко, Л. Заруденець, І. Кульматицький, К. Скорохід, Е. Закордонська, А. Заозірна, Р. Ковтун, В. Савчук, Т. Гевко, А. Юсак, А. Осада, І. Осьмак, Т. Онищук, В. Феняк, І. Савчук, В. Цимбалюк, М. Сліпенький, П. Білик, Й. Боровський, Р. Верес, Т. Ковтун, С. Савич, І. Булій, П. Стеблик. Михайло Степчук — **$0.75. По $0.50:** П. Кітлярчук, І. Лесюк, О. Дубик.

МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО СВ. ЙОСАФАТА. Завмерло релігійне й народне життя на спустошених землях Рідного Краю. Знищено храми Божі. Затихли дзвони. Не чути відправ. Де ж подівся народ, що громадно шукав потіхи по церквах у злиднях свого життя?

Нестало Владик, що їх вигнав лютий наїзник у далекі-чужі сторони. Заніміли уста душпастирів, що скитаються на чужині, або криються перед лютістю злющих катів. Перестрашений народ скитаеться по згарищах й руїнах рідних осель та з острахом заглядае в вічі голодовій смерті. Мов дикий звір ховаеться по лісах, вертепах і норах, щоб рятувати свое злидене життя перед дикими гордами, що їх тисячами вивозять у незнані краї на невільничі роботи. Гордий та лютий ворог гарцюе бундючо з крісом по зруйнованих землях та добивае решткн захованої волі. "О, Боже України, не дай пропасти в неволі свободолюбному народові."

По диких тундрах і непроходимих лісах Сибіру, по незнаних напів диких краях несеться гаряча молитва перед престіл Небесного Отця, щоб виблагати Божого милосердя для поневолених. І ми в вільних краях Америки витягаемо з гарячим благанням руки до Бога, щоб рятував наш нещасний родинний край.

Українці Католики Канади

Та не вистарчить ридати й плакати над недолею та руїною рідних Земель. Нам треба взятись до рішучої праці, щоб ми стали велитнями-титанами відродження нашого нещасного народу. Скріпім свою св. віру! Зможім любов до свого красного обряду й дорогої рідної мови! Розбуджуймо свое релігійно-народне життя!

Це гасло Місійного Товариства св. Йосафата від початків його заложення. Це гасло святе для кожного віруючого українця католика.

До цеї праці повинен стати кожний свідомий українець-католик за проводом свого князя-епископа, що е провідником Місійного Товариства.

Щоб роздобути фонди до цеї праці, Місійне Товариство уряджуе великий БАЗАР та розіслано книжечки між наших добрих людей у Канаді. Чи можемо бути байдужі на цей зов? Чи будемо рівнодушно дивитися, що наші діти виховуються поза церквою, що пропадають для свого народу? Чи та жертва на базарову книжку така велика?

Грядучі покоління осудили б нашу байдужність до релігійно-народніх справ. У часах страшної руїни релігійного й народнього життя ми не сміемо заложити руки й спокійно приглядатись, як твориться історія нових часів. Ну мо всі до праці! Нехай гасло Місійного Товариства св. Йосафата стане гаслом кожної свідомої людини, українського походження в Канаді!

Громадно відсилаймо свої скромні жертви на базар цього Добродійного Товариства враз із відтинками! Не жаліймо жертви на Боже діло!

Громадно вступаймо враз із членами своїх родин у ряди членів Місійного Товариства св. Йосафата, щоб за проводом свого Архіерея-Владики стати великою родиною в Канаді, що всіма силами буде прямувати до релігійно-народнього відродження.

Відтинки базарових книжок, жертв і списи членів просимо посилати на руки Всеч. о. Мирона Кривуцького. Адреса:

Rev. M. Krywucky
Teche Home, St. Boniface, Man.

ЧИПМЕН, АЛТА. Похорон. Дня 10 жовтня, ц. р., відбувся тут похорон бл. п. Евдокії Кітури. По похороні був спільний обід зо збіркою на "Світло" й "Українські Вісти". Збірка принесла $7.60. Похорон відправив Преп. о. Модест Гнесько, ЧСВВ., із Мондеру.

Покійна прожила 66 років. До Канади приїхала 1898 року. Походила з села Любіне, під Краківцем, мостиського повіту. Полишила в смуткту свого чоловіка Василя, 5 синів, 2 доньки й 5 внуків. В.І.П!

ПРОСПЕРИТІ, АЛТА. Христини. П-ва Миколу й Меланію Чолак обдарував Бог гарним синком, що йому при хрищенні надали імя: Ілля-Іван. Св. тайни хрищення уділив Преп. о. І. Процентій, ЧСВВ. Хресними родичами були: п. В. Шеремета й п-ні Є. Росса, що вчила дітей катехизму. Під час спільного обіду в домі п-ва Чолаків відбулась збірка на "Світло" й "Українські Вісти," що принесла $15.00, з чого $4.00 призначено на передплати для нових передплатників.

СТ. ПАВЛ, АЛТА. Храмовий празник. Дня 14 жовтня святкувала наша парохія в Ст. Павл свій храмовий празник Покрова Матери Божої. На це свято приїхали гості з Мирнам, Елк Пойнт, Армистис, Авлзай. По урочистім богослуженні в церкві всі вдалися на спільний парохіяльний обід, що відбувся в домі п-ва Піхів. Промовляли на нім п. Юзвишин із Мирнам і п. Яхимець з Елк Пойнт. Всі бажали, щоб на наступний рік вже можна було святкувати празник у своїй власній церкві, бо досі відбувалось богослуження в французькім костьолі. По обіді була спільна знимка з празничних гостей. — (П-й).

ВАНКУВЕР, Б.К. Несподіванка. День 15-го жовтня був річницею народин а також і іменин п-ні Миколаевої. При тій нагоді зійшлося велике число парохіян до парохіяльної залі під церквою й там приготовило несподіванку для нашої піонірки.

Слід згадати, що п-ні Миколаїв щиро працювала при парохії від початку її оснування.

Колись, через брак священиків, тяжко було ванкуверцям мати свого постійного пароха. Кількома наворотами священик побув кілька місяців, або й рік, зорганізував людей і відїхав. Деякі зо старших попадали в зневіру й говорили, що в Ванкувері ніколи нічого не буде. В році 1936, коли священик прибув на стало до Ванкуверу, багато зо старших парохіян перестали горнутися до церкви.

П-ні Миколаїв була одною з тих, що не тратила надії. Вона постійно була членкинею, помагала, скільки могла, і далі працюе в парохії.

Тому члени парохії, а особливо члени Жіночого Товариства св. Ольги, оказали їй пошану й признання врученням цінного дарунку.

На її адресу промовив кілька слів Впр. о. Т. Добка, ЧСВВ., а також відспівано "многая літа".

Пані Миколаїв подякувала за милу несподіванку й дарунок та обіцяла на далі якнайбільше працювати в парохії. Опісля п-ні Бачинська зібрала на "Світло" й "Українські Вісти" $5.00 пресового фонду. — Присутній.

Прощання пароха. Дня 17-го жовтня, парохія св. Покрови в Ванкувері прощала Впр. о. Т. Греба, ЧСВВ., що відїхав на душпастирську працю до Монтреалу.

Велике число членів зійшлося до парохіяльної залі, щоб попрощатись зо своїм парохом і побажати щасливої подорожі та добрих успіхів у новій парохії.

При тій нагоді промовив до всіх наш адвокат, п. Мик. Бартман. Він підкреслив працю о. пароха та запевнив, що ванкуверці цінять їхню працю та щиро вдячні їм за це і будуть довго їх згадувати добрим словом.

Пан Маньовський, заступник голови заряду, сказав кілька зворушливих слів на адресу о. Пароха. Також промовляв п. реентий І. Бурденний і попросив присутніх відспівати "многая літа". Опісля Впр. о. Т. Добко, ЧСВВ., переповів дещо про Монтреал, побажав о. Гребові щасливої подорожі та попросив його до слова.

О. Греб висловив свое задоволення й подяку ванкуверцям, що так гарно опівпрацювали та уприемнили йому побут у Ванкувері до того стуіння, що він почав забувати Шикаго, що його покинув тому рік і де провів більшу частину свойого священицького життя. На кінець заохотив присутніх до дальшої співпраці, що така конечна в парохії.

Опісля п. Юськів передав цінний дарунок о. Гребові на спомин від парохії. На закінчення, на заклик п. Н. Висоцького, зложили присутні $6.60 на "Світло" й "Українські Вісті." — (П-й).

ЕЛК ПОЙНТ, АЛТА. Гостина в п-ва Яхимчуків. Дня 21. жовтня приїхали в гості до п-ва Яхимчуків в Елк Пойнт батько й сестра зо своїм чоловіком — Іваном Галас і п-во Заходів зо Стар. Тоді саме було богослуження в Елк Пойнті. По відправі п-во Яхимці справили гостину для гостей. По обіді п. А. Зазуляк подякував за гостинність і побажав усім "многая літа". Опісля, на заклик о. Е. Пацака, ЧСВВ, присутні зложили $12.25 на поміч скитальцям. — (П-й).

МОНДЕР, АЛТА. Похорон. Дня 5-го жовтня упокоївся в Бозі Володимир Феняк, синок Івана й Марти Феняк. Умер 7 місяців по народженні. Під час похорону говорили присутні, що це ангел, бо душа Володимирця чиста, незплямлена по хрищенні ввійшла у вічну радість у небі. Похорон при участі рідні, сусідів, а передовсім дітвори відбувся у церкві св. Петра й Павла. Тіло покійного похоронене на місцевім цвинтарі.

По похороні, під час поминального обіду, на заклик п. Томи Федечка, присутні зложили $6.50 на пресовий фонд "Світла".

Прощальний Вечірок. Всім відомий п. Йосиф Федечко, що від ряду літ мешкав у Мондері, продав свое дотеперішне підприемство й закупив бляхарню в Вегревил.

П. Федечко, під час свого побуту в Мондері, брав живу участь у всіх громадських справах: церковних, народніх, хорі, спорті й завжди помагав у всіх підприемствах. Дня 30 жовтня приятелі, рідня й сусіди уладили п-ву Федечкам прощальний вечірок у Народнім Домі. Вечірком займались п-во В. й П. Цимбалюк, п-во І. і М. Феняк і п. В. Феняк. Під час забави присутні зложили на пресовий фонд "Світла" $10.30 Збіркою зайнявся п. В. Феняк. — Приятелі бажають п-ву Федечкам Божого благословення в житті й підприемстві на новому місці. — П-й.

ЖЕРТВИ
НА "СВІТЛО"

По $1.00: А. Лаврів, Байон, Н. Джерзі, Н. Русак, Винипег. З вечірка для пані Миколаїв у Венкувер — **$2.50.** З несподіванки для п. М. Грабець в Борщеві, Алта — **$2.65.** З прощання о. Т. Греба, ЧСВВ., в Венкувері — **$3.30.** З несподіванки в п. П. Деревянки в Лішор, Алта — **$4.15.** З весілля п-ва М. і М. Васильців у Плейн Лейку, Алта. — **$5.44.** З христин в п. Мик. Чолака в Проспериті, Алта. — **$5.50.** З поминок бл. п. С. Савчука в Новім Києві, Алта. — **$6.10.** З весілля п-ва В. і М. Гусь у Новім Киеві, Алта. — **$7.00.** З прощання п. Й. Федечка в Мондері — **$10.30.**

Всім щирим жертводавцям складае сердечну подяку й бажае Божого благословення — Редакція.

НОВІ СЛУЖЕБНИКИ

ОО. Василіяни видали нові гарні **Служебники до відправи Служби Божої.** Ціна — $59 і $69. В справі замовлень просимо писати на адресу:

Rev. P. Bodnar, OSBM.
Mundare, Alta., Canada.

НОВИНКИ

— **В своїй** промові до гуртка американців, що 2 листопадня були на послуханні в Ватикані, Святіший Отець Пій XII підкреслив вагу міжнародного права в справі правдивого миру.

"Є це справа дуже великого й сущного значення в усіх часах, а головно сьогодні, коли так багато шляхетних, гідних похвали зусиль робиться на те, щоб завести певний і тривалий мир між народами світу. Бо це є завданням міжнародного права, щоб воно зробило певним і обороняло життя цього миру; однак воно є завданням такого міжнародного права, що призна є своє оперття на цім природнім праві, що його виписав Бог у сумлінні кожної людини та що від нього воно одержує остаточно свою обовязуючу силу. Противенством до міжнародного права є право сильного; як воно запанує, тоді оборона миру провалиться від першого наступу веденого тими, що для них законом стала сила."

— **Папа** прийняв недавно на послуханні 2,000 убогих юнаків, що чистять у місті людям черевики. Були це головно нещасні, зіпсовані хлопці, нераз злочинці, що їх тепер ОО. Селесіяни й інші священики привели ближче Христа й церкви. Деякі з них прийшли до папи босоніж. Святіший Отець дав на їхні потреби щедру милостиню.

— **В Вашінгтоні** відбудеться 26 січня, 1946, великий і важливий із огляду на трагічне положення української нації, Конгрес Американських Українців. У цім конгресі мають узяти участь представники наших громад, братств, сестрицтв, товариств і клюбів і всього зорганізованого українського громадянства в ЗДА. Боже їх благослови!

— **В Ню Йорку** вибрали посадником міста айриша-католика, О'Дваєра.

— **З хвилею**, коли італіянські чорні сорочки фашистів перестали ставити католикам перепони, Католицька Акція в Італії оживила свою діяльність. Є познаки, що католики впливають на розвиток демократії в Італії. В Флоренції відбудеться знову по 10 роках "Суспільний Тиждень", що займеться справою італіянської конституції й сейму. Щоб забезпечити в новій краєвій конституції права родини й християнських засад, створили католики "Секретаріят Справ Родини". Товариство Італіянських Робітників, уладжує особливі економічно-суспільні курси для провідників організації. Католицький Інститут Суспільних Наук, крім суспільних лекцій, подає друком розвідки про засади суспільної думки й вісті про суспільну відбудову в інших краях. Осередня Італіянських жінок освідомляє жіноцтво про їхні громадянські обовязки. Церква є приятелем робітників і домагається суспільної справедливости для народів. Як виглядає, католицькі демократичні сили в Італії вирішили провести її в діло й опрокинути закид, неначе б то католицька наука була проти суспільної справедливости для всіх людей.

— **Останні вісті** з різних країв виявляють, що сильні демократичні сили приходять там до переконання, що до суспільної відбудови країв треба релігії. В Мексико урядові круги, не зважавши на спротив комуністів, починають прислухатись до християнської програми синаркістів. Влада сильної руки готова перехилитись на бік більш демократичний і звернути увагу на волю народу, що стоїть за релігію. В Італії, по відкиненні благодарного богослуження з нагоди перемоги й закінчення війни, премер Парі й інші політики не вагаються признати християнство як творчу силу західньої цивілізації. Народній республиканський рух у Франції, що має в своїх рядах багато християнських демократів, робить більший успіх, ніж інші партії. Надія будучого мира спирається на цім, на скільки релігійні засади матимуть вплив на суспільну будову. Католицька Церква й робітник не мусять бути розлучені. Християни, що стараються брати живу участь у суспільній перебудові, відсувають назад комуністів, що вважають незадоволені маси догідною рілею для сіяння на ній комуністичних поглядів і намагаються відчужити народні маси від релігії через агітацію, що релігійні особи не дбають про добро народу. Християнсько-демократичний рух є одночасно визовом і для тієї заскорузлої правиці, що має привичку противитись народнім домаганням суспільної перебудови своєю заявою, що релігійні правди й установи може оборонити тільки вдержання давнього стану речей.

— **Союзна** влада в Німеччині починає приходити до свідомости, що головною силою, що відучує людей від нацизму, є Католицька Церква. Німецький священик, о. Кюбле, Т.І., написав у своїй проповіді, що німці зробили дві помилки: 1) коли народ був іще вільний, віддав необмежену владу людям, що навіть тоді не були гідні такого довіря; 2) коли німецький народ утратив був уже волю, тоді надто легко одобряв діяльність тих, що були при владі, а таким чином промощував їм дорогу до лихих діл.

Щодо першого, то це було не політичним, а моральним злочином; прийшло до нього через фальшиве поняття про значення влади більшости. Другий промах спирався на признаванні засади, що що помагає німецькому народові, це добре.

Така засада затирає різницю між добром а злом і ставить добробут людей замість Божої волі.

З ДОПИСІВ

ДЕРВЕНТ, АЛТА. Родинна гостина. В домі п. Григорія Мельника, відомого в цілій нашій окрузі, як церковного дяка, зібралась увечері 3 листопадня рідня з сусідами, щоб провести спільно цей вечір із родиною п-ва Мельників, а вокрема з їхнім сином, Преп. братом Рафаїлом, ЧСВВ., студентом філософії, що мав виїхати з Алберти на дальшу науку до монастиря св. Йосафата в Локуст Велей, Н. Й.

Після вечері, серед сердечного настрою, промовляли за чергою: п. М. Мудрик, п. В. Яцейко, хресний батько бр. Рафаїла, п. Г. Мельник, батько. Промовці висказували свої думки про виховання дітей, гідність священика й складали свої побажання, щоб бр. Рафаїл щасливо покінчив свої науки й станув при вівтарі, як священик. До того додали ще грімке "многая літа" для бр. Рафаїла й усі родини, а п. Яцейко зложив від себе своєму хресному синові дарунок.

Опісля бр. Рафаїл у своїй сердечній промові подякував родичам за побожне, католицьке виховання, добрий приклад і заохоту до монашого життя, а промовцям за побажання й дарунок. Вияснив також ціль свого вступлення до Чину св. Василія Великого, просив молитись за нього, щоб Бог поміг йому щасливо покінчити науки й стати Божим слугою, а вкінці подякував усім гостям за виявлену йому честь і зичливість та побажав усім щастя й здоровя на многі літа.

Після цеї зворушливої промови молодого монаха, п. М. Мудрик піддав думку, щоб уладити збірку. За порадою бр. Рафаїла гості зложили на руки п. А. Федечка й п. І. Мельника $28.00 на будову церкви в місті Дервенті, де Служба Божа відправляється досі в Народнім Домі. В цьому часі висказали також свої сердечні побажання п. Ф. Ярмух, п. Морозюк і п. А. Федечко.

Вечірок закінчився прощальним словом бр. Рафаїла, що між іншим вказав на потребу будови церкви в Дервенті та висказав своє бажання відправити в ній свою першу Службу Божу.

Редакція "Світла" додає й від себе сердечні побажання, щоб Преп. бр. Рафаїл, за Божим благословенням, зробив у ЗДА великий поступ у чесноті й науці та став учасником великої тайни священицтва, для Божої слави й добра українського народу.

А всіх парохіян із дервентської округи просить і заохочує збудувати на місце старих, піонірських церков по своїх фармах, таку величаву церкву в місті Дервенті, щоб у ній не тільки дервентський парохіянин міг відправити свою першу Службу Божу, але щоб та церква була перед Богом і людьми знаком живої католицької віри українців в дервентській окрузі та щоб цілі десятки літ могла служити спасенню численних душ старшого й молодшого українського покоління.

Жертводавцями на будову церкви в Дервенті були: **По $5.00:** Г. і Н. Мельник, В. і С. Мельник; **По $2.00:** І і Н. Мельник, А. і А. Федечко, М. і М. Мудрик, К. і П. Дзюбатий. **По $1.00:** В. і М. Яцейко, Д. і М. Рогуцькі, Ф. і М. Ярмух, О. і П. Морозюк, І. Мудрик, І. Личак, Мик. Морозюк, Т. Курило; **по 50ц.:** М. Литик, І. Рогуцький. — (П-й).

Богослуження в Алберті

ЛИСТОПАДЕНЬ

21. Введення. — Св. Михаїла
Восток, св. Михаїла
Торсбі
Делф
Коперник
Елдорена — базар
Смокі Лейк, св. Онуфрія
Дервент — Мельники
Айрон Ривер

24. Субота
Тофілд — катехизація в 10 год. вранці; в год. 8 увечері — бінго

25. Неділя
Менвил
Чипмен
Пено
Тофілд
Голден, місто
Мирнам
Ст. Павл

ГРУДЕНЬ

2. Неділя —
Вулф Крік
Проспериті. Збори Ап. Мол.

4. Введення в храм (ст. ст.)
Чергил
Боз Бі (к. п. Федоровича)

9. Неділя
Федора
Менлі — церковні збори

16. Неділя
Менвил
Вох. Збори Ап. Мол.
Торсбі. Збори Ап. Мол.

19. Св. Николая (ст. ст.)
Торгилд
Лума (к(п. Надворного)
Сіба Біч

23. Неділя
Нюбрук
Парк Корт — 10 год. вранці.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

15 лист. до Різдва — Піст "Пилипівка" (Треба молитися хоч "Отче наш" і "Богородице Діво" перед їдою мяса). 18. лист. 26 Нед. по С. св. Д. Гл. 1. Єв. утр. 4. — 21. лист. Введення в храм. — 25 лист. 27 нед. Гл. 2. Єв. утр. 5.

Старий стиль

18 лист. 21 нед. до Сх. св. Д. Гл. 4. Єв. утр. 10. — 21 лист. Собор св. Арх. Михаїла. 25. лист. 22 нед. і св. Йосафата. Єв. утр. 11. — від 28 до Різдва — піст "Пилипівка".

ЖЕРТВИ НА СКИТАЛЬЦІВ

На молитовники і книжки

Для українських збігців у Зах. Европі зложили оці особи: Іван Кіналь, Меккіс Рокс, Па. **$10.00.** Онуфрій Паснак, Едмонтон, Алта. **$5.00.** Пані Бальсевич, Ванкувер, Б.К. **5.00.** Текля Валечна, Монтреал, Кве. **$2.00.**

Молитовники і книжки вислалося на руки Всесв. о. Мітрата Я. Перрідона в Парижі.

Дальші жертви на цю ціль просимо ласкаво висилати на адресу:

**Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alberta, Canada.**

**Вже маємо готові
УКРАЇНСЬКІ СТІННІ
ВІДРИВНІ КАЛЕНДАРІ на 1946**

З педами нового або старого стилю, з коліровими св. образами, величина 16"x20" вже з почтою по 30ц., величина 8"x13" по 20ц. При більших замовленнях даємо 10% опусту. Самі педи нового стилю по 5ц, сотня $4.00.

**Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alta., Canada.**

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го грудня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 22.

НЕХАЙ ВЕЛИКА РІЧНИЦЯ НАРОДЖЕННЯ СПАСИТЕЛЯ СТАНЕ ДЛЯ ВСІХ УКРАЇНЦІВ ЧАСОМ ЩИРОГО ОБЄДНАННЯ З ХРИСТОМ І МІЖ СОБОЮ!

ПЕРЕД РІЗДВОМ

Велика була туга св. праотців, що в аді вижидали приходу обіцяного Спасителя. Сердечно благали в Бога, щоб зіслав їм Месію, що мав відчинити їм рай.

Ми, віруючі українці, що приготовляємось до свят Христового Народження, повинні молитвою й постом, частим слуханням Служби Божої й св. Причастям приспособлятись до цього, щоб у час великої річниці народження Спасителя світу бути гідними одержати якнайбільше ласк для себе, випросити їх своїм рідним і всім терплячим.

Зокрема треба нам усім щиро молитись зате, щоб це велике свято стало днем духовного народження Христа в душах невіруючих і грішних людей, а головно цих найближчих із власної рідні й нашої нації.

Дарунки, що їх справляємо на свята, повинні бути перше для Христа. А для Ісуса буде це дарунком, як хто зложить із нагоди Різдва свою жертву на будову церкви, мальовання, справить до церкви служебника, фелона, або і інші потрібні речі. Дарунком для Ісуса буде жертва на сироти, виховний інститут, або на воєнних скитальців в Европі, що благають нашої помочі. Якщо схочемо зложити дарунок для яких близьких осіб, то між першими приятелями повинні бути наші Преосв. Владики й о. парох, що працюють над нашим вічним щастям.

Між дарунками, що їх складаємо своїм рідним і приятелям, нехай будуть такі дарунки, що пригадують Христа, релігію, як наприклад: молитовники, гарні образці, хрестики й вервиці, релігійні книжки, "Світло", католицький календар. Побожних і свідомих українців - католиків можна пізнати з цього також, які вони дарунки справляють на Різдво своїм найдорожчим.

І взагалі, що ближче Різдва, то частіше треба нам думати про Ісуса, переййматись християнським духом і все, що звязане зо святами Христового Народження, робити з віри. Не їда, не пиття, не нова одежа, не дорогі дарунки повинні бути причиною нашої радости, але новонароджений Христос, як це гарно висказує наша славна коляда:
"Возвеселімся всі купно нині:
Христос родився в бідній ясклі;
Послідним віком
Став чоловіком —
Всі утішайтесь не землі!"

ЗА ХРИСТОВЕ ЦАРСТВО

З християнської філософії життя

Коли Цар-Христос прийшов на землю, то звернувся до всіх людей із своїм царським покликом-маніфестом, щоб усі пішли за Ним, бо Він хоче обновити ввесь світ і скерувати все так у приватнім, як і прилюднім житті на добру, правильну дорогу, що веде до прослави Бога й спасення кожної душі.

Щоб це могло статися, Його вірні прихильники й слуги пішли в світ із веселою новиною, що наблизилося небесне царство, робили людям різні діла милосердя для душі й тіла та проголосили світові Божі обітниці дочасного й вічного щастя.

Згодом Христос оснував Католицьку Церкву тобто божолюдське товариство, передав йому свою славу й наказав й Його імені й Його силою вести людей до Бога та робити їх вічно щасливими.

Однак те Христове царство не ввійде до людських сердець без співдіяння людей. Люди мусять доложити й собі руки до закріплення й поширення Божого царства в світі. Довкола себе треба нам усім сіяти щодня слово Божої правди про Христову віру й християнське життя, що кожному конечне до дочасного й вічного щастя.

Між прихильниками Царя-Христа є різні ступні, групи. Одні роблять для Христової справи тільки те, що конечне мусять.

Інші стають гарячими прихильниками великої ідеї Божого царства, справжніми Христовими борцями. Повні святої підприємчивости готові все посвятити для святої справи. Та їхня шляхетна лицарськість пориває їх до досконалої злуки з Христом. Це справжня — Христова гвардія. Такі прихильники партії Царя-Христа хочуть іти якнайближче Спасителя, наслідувати Його жертвенність і зречення; хочуть за Христову любов віддячитись обопільною любовю, а зо святого запалу для особи Превічного Царя, свого Вождя, хотіли б зробити своє життя вірною відбиткою повного чеснот і посвяти життя Ісуса. Чи ми належимо до партії таких ревних прихильників Царя-Христа?

Чи ми стараємось кожного дня добрим прикладом, гарячою молитвою, щоденною Службою Божою й св. причастям, словом заохоти, поширенням доброї преси, постом і щирою співпрацею зо своїм парохом поширити й закріпити Боже царство в своїй родині, між сусідами, в рідній нації? Що ми зробили досі в цій справі? Чи ми гарячі, чи літні християни? Скільки добрих діл ми зробили досі, щоб закріпити й поширити правдиву Христову віру й побожне, християнське життя між тими українцями, що живуть нерелігійно, або без св. тайн? Чи ми пробували навернути хоч одну українську особу, що належить до якої секти, або заражена комунізмом? Усе те повинні ми мати завжди в памяті й, стараючись про збільшення своєї власної побожности, дбати й про душі тих наших людей, що не знають правди й по-правді не живуть.

З ходом століть знайшов Христос незлічимі ряди душ у всіх станах, щиро відданих і лицарських, знайшов вірні душі, що з геройським відданням пішли за Його покликом; знайшов жертвенні душі, що в великій боротьбі за Боже царство стануля на тій станиці, що їм показав Її поклик ласки.

Справа Царя-Христа певно переможе. Будуччина належить до неї, а земні, світові царства розпадуться в руїни.

Тепер у світі діє царство сатани через зорганізований комунізм. Воно йде повним наступом на наш український народ.

Для успішної оборони треба всім щиро й однодушно обєднатись із Христовою Католицькою Церквою, що її сатана ніколи не переможе. З Католицькою Церквою ми завсіди виграємо справу.

ЧИ МИ ХРИСТІЯНИ?

Уже добігає до кінця тисячка літ із того часу, як наш Великий Володимир, що пізнав правду Христової віри, подбав у своїй ревності, щоб і ввесь наш народ привести до пізнання св. правди й злучити всіх своїх підданих із одною правдивою Христовою, Католицькою Церквою.

Одною з признак, що український народ від Володимира був християнський, було те, що кожна українська дитина була хрищена, а при хрищенні завжди одержувала одне з гарних імен християнських святих. Сам князь Володимир прийняв при хрищенні імя — Василь.

Тепер, коли наближається 1000-літній ювілей хритіянства в Україні, наші люди замість ставати свідомішими християнами, наче починають вертатись до поганства. Одні роками не христять дітей, а інші надають своїм дітям якісь вигадані імена, що їх не мав ніколи ні ангел ні ніякий святий.

Що це роблять споганілі комуністи, то їм ніхто не дивується, бо їхня віра, це боротьба з християнством і понижування всього, що в українців святе й дороге. Та як такі випадки бувають таки між українцями, що не стали поганцями-більшовиками, то це вже сумний знак; це вже засвідчає, що між нашими людьми падає українська й християнська свідомість; вони затрачують почуття звязку з українським-християнським народом, що в своїй довговіковій традиції мав на деннім порядку хрищення дітей і надавання їм християнських імен.

Щоб така пошесть чужого, шкідливого впливу не ширилась між нами, було б конечне, щоб оо. парохи звернули на це особливішу увагу в своїх проповідях, редактори в часописах, а ми тут просимо всіх свідомих читачів "Світла" ставати при кожній нагоді в обороні скорого хрищення дітей і надавання їм таких імен, що їх подають наші католицькі календарі, що їх носили Божі ангели й святі вгодники.

Ставаймо всі в обороні християнської традиції української нації!

Повідомляємо всіх читачів, що три найближчі числа "Світла" вийдуть тиждень пізніше через працю при Календарі на 1946.

У Христовій Школі

Містичне Христове Тіло

В науці Католицької Церкви, що її нам подають живим словом у проповідях, а друкованим у книжках і часописах, знаходиться також наука про — Містичне Тіло Ісуса Христа.

Це Містичне Христове Тіло не є ніщо інше, як тільки Його свята Католицька Церква тобто папа, єпископи, священики й усі члени Католицької Церкви, злучені з Христом через св. хрищення й освячуючу ласку. Христос, це голова, кожний побожний католик, один член, а всі католики-члени, злучені з головою-Христом, це те надзвичайне вищезгадане Містичне Тіло.

Любов Христа до Церкви

Про це Містичне Тіло тобто про Католицьку Церкву, ми знаємо зо св. письма, що Христос цю Церкву щиро, по-геройськи любив. Це засвідчає нам св. апостол Павло, що пише у своєму посланні до Ефисян: Чоловіки, любіть свої жінки, як і Христос полюбив Церкву й себе самого віддав за неї, щоб освятити її, очистивши купіллю води через слово, щоб самому собі виставити Церкву, що не має скази або морщини, або чогось подібного, але щоб була свята й непорочна. Бо ніхто ніколи не мав у ненависті свого тіла, але годує його й огріває, як і Христос Церкву. (Єф. 5-25-30).

Свою любов до свого Містичного Тіла, ц. зн. Католицької Церкви, Ісус Христос виявив багатьома способами. Для її спасення й освячення перетерпів тяжку муку й пролив останню каплю крови на хресті, а цим вислужив Церкві всі потрібні ласки, що з них міліони її членів користатимуть аж до кінця світа; призначив їй св. Петра й його всіх наступників, римських папів, на своїх намісників і видимих голов Церкви, щоб керували її членами й непомильним навчанням св. правд віри й моралі вели всіх до вічного щастя; покликав 12 апостолів, щоб за проводом папи, самі, а опісля через своїх насідників-єпископів, при помочі священиків, керували Христовою Церквою й дбали про спасення всіх її членів; післав Церкві св. Духа, щоб просвічував і спомагав церковний уряд і всіх членів Церкви в духовній боротьбі за вічне щастя; особливим, таїнственним способом остався в Католицькій Церкві на багатьох її вівтарях під видами хліба й вина, щоб перебувати з її членами на цій долині сліз і кріпити їх св. причастям Пресв. Евхаристії в боротьбі з ворогами спасення душі а помогти їм виграти щасливо великий бій за святість і небо; а в небі приготовити для всіх членів Церкви таке щастя, що подібного тут, на землі, "ні око не бачило, ні ухо не чуло, ні в серце людини не прийшло." (1 Кор. 2: 9).

Взагалі відношення Христа до Церкви, до всіх її членів, це була й досі є одна, велика, постійна, повна найбільших жертв, геройська любов. Чого Церкві було треба, що Ісус Христос міг зробити для неї — все те Він зробив із великої любови свого Божого Серця.

Молімся всі!

Святіший Отець, Пій XII, що розважав цю превелику любов Христа до Його Містичного Тіла, захоплений нею, звертається тепер через Апостольство Молитви до всіх членів Апостольства в світі, щоби вони кожного дня в місяці груднi молилися за те, щоб християни НАСЛІДУВАЛИ ХРИСТОВУ ЛЮБОВ ДО ЙОГО МІСТИЧНОГО ТІЛА тобто до св. Католицької Церкви.

Ми сьогодні це бажання Христового Намісника переказуємо всім провідникам і всім українським членам Ап. Молитви, а одночасно просимо всіх читачів "Світла", щоб щиро-сердечно молились за те, щоб у всім світі, а зокрема в українськім народі зросли пізнання й любов до Католицької Церкви, цього Містичного Тіла Ісуса Христа.

Наслідування Ісуса Христа

Одночасно старáймось справді наслідувати Христову любов до св. Католицької Церкви.

Першою виявою цього наслідування нехай буде в нас зріст пошани, послуху й любови до всеї церковної старшини тобто до папи, епископів і парохів а також збільшення нашої любови до всіх членів Христової Церкви. Папа, єпископи й парохи, це Богом вибрані й призначені нам учителі й провідники на дорозі до вічного щастя. Чи ж не повинні всі ми відноситись до цих своїх духовних отців із любовою, пошаною й послухом, як добрі духовні діти? Хто їх слухає, слухає самого Христа, а хто б із нас не хотів послухати Божого Сина? А що, на жаль, між українцями знайшлися такі виродні діти, що не хочуть слухати Христа й навіть уже перестали вірувати в Нього, то ми, Дорогі Читачі, старáймось усіма силами любити Христа в Його заступниках так, щоб це було відзнакою читачів "Світла", що вони вміють добре відноситись до свого церковного проводу.

Одночасно й наша любов до всіх членів Христової Церкви, чи вони білі, чорні, чи жовті, вчені, чи прості, багаті, чи вбогі, з нашої, чи з іншої нації — повинна бути більша, ніж в інших людей. Така любов повинна бути нашою найкращою окрасою.

Другий спосіб наслідування Христової любови до Католицької Церкви буде в цім, що ми будемо старатись так як Христос, щоб освятити нашу Церкву, щоб вона "не мала скази ні морщини, або чогось подібного, але щоб була свята й непорочна."

Це ми можемо зробити подвійним способом. Перше, якщо будемо щиро старатись вести побожне, християнське, святе життя, щоб через нарушення заповідей не сплямити краси-чистоти св. Церкви. Якщо ми члени Церкви, будемо святі, непорочні, то й Церква буде така.

Зокрема причинимось до освячення Церкви, якщо своїм добрим прикладом, словом заохоти й сердечною молитвою будемо старатись про розкаяння й поправу грішних українців і всіх людей, а головно зо своєї рідні й нації; а також про зріст числа наших українських священиків і сестер, щоб було більше тих ревних душпастирів і місіонарок, що своє життя посвятили б на послуги Христовій Церкві, для спасення українського народу.

Третя точка, що в ній ми повинні наслідувати Христову любов до Католицької Церкви, є ця, щоб жертвуватись за неї. Маєток, здоровя, а навіть і життя, так як Христос, будьмо готові віддати за Католицку Церкву.

Зо свого маєтку жертвуймо, скільки можемо, добровільні жертви на будову церков, виховних інститутів, сиротинці, католицькі школи, пресу, місії й усі потреби католицької релігії.

В релігійній праці католицьких організаціях, у навчанні дітей і вихованні дітей, у місійній праці берім участь, хто тільки може й буде покликаний до цього. Час і здоровя охоче посвячуймо для закріплення й поширення Католицької Церкви, головно між своїм рідним народом.

Стати в обороні Католицької віри, духовенства й вірних будьмо готові в кожний слушний час. А як треба буде за вірність Католицькій Церкві терпіти переслідування й вязнення так, як це переносять тепер наші галицькі українські католицькі владики й священики в неволі більшовицьких тиранів, ідім сміливо, як колишні визнавці, на тернистий шлях! А коли б треба було загинути в більшовицький тюрмі, як Пресв. Хомишин і Лятишевський, чи засвідчити свою любов до Католицької Церкви мученицькою смертю, як наш дорогий св. Йосафат, без вагання зложім із свого життя цю жертву, бо це буде найкраще наслідування любови Ісуса Христа до Католицької Церкви, що за неї Він останню краплю пресвятої Крови пролив на хресті.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Ісус проганяє купців із святині

Глава 21: 12-17

А Ісус увійшов до Божої святині й повиганяв усіх купуючих і продаючих у святині й повивертав столи міняйлів та й ослони тих, що продавали голуби. І говорив до них: "Написано: Мій дім домом молитви буде зватись, а ви зробили з нього яскиню розбійників." І приходили до Нього в святині сліпі й криві й Він ісціляв їх.

А передові священики й книжники, побачивши діла, що Він робив, та й дітей, що поклику вали в святині й говорили: Слава Синові Давида, розлютились і сказали до Нього: "Чи чуєш, що оці говорять?" А Ісус відказав їм: "Так. Чи ви ніколи не читали, що з уст дітей і немовлят приготовив єси хвалу?" Та й покинув їх і вийшов із міста до Витанії й там остався.

ПОЯСНЕННЯ

У дні свого врочистого вїзду до Єрусалиму, перед поворотом до Витанії, Ісус переглянув був святиню і з болем душі спостеріг той самий нелад та й опоганення Божого дому, що їх усунув був перед трьома роками. Через недбайливість, рівнодушність та захланність так архієреїв, як і церковної старшини, перекупні знову поприносили товарі на зовнішнє подвіря храму.

Спаситель уже вчорашнього дня висказав був мабуть своє негодовання з цього приводу та й погрозу. Та що ці слова не помогли, то Ісус узявся тепер за діло: повивертав столи з товарами і грішми, а навіть клітки з голубами, й заборонив переносити посуд через церковне подвіря. Здається, що ту закралось було надужиття, противне церковним законам, що жиди переходили туди з одної частини міста до другої задля вигоди й коротшої дороги.

Також і гостріше скартав Господь тепер, ніж першого разу. "Чи не написано: Мій дім домом молитви буде зватись а ви зробили з нього яскиню розбійників." Ті слова, що ними пророки робили жидам закид, що вони ображають Бога, коли вповають на святиню, а опоганюють її гріхами, Спаситель висказав правдоподібно в науці голошеній перед народом; можливо, що оповістив також і кару, як це вчинив був пророк, що згадав Сіло та покоління Єфрема, що йому була віднята честь сторожити коло кивота заповіту й оповіщено відкинення. (Єр. 7-12).

Передові священики й книжники тому сердились, коли чули, як діти вітали Спасителя радісно: Слава Синові Давида, бо ці слова були назвою Месії, чого жидівські провідники щодо Ісуса не признавали. Та Ісус не заперечив дітям величати Його цими словами, бо Він справді тим був, що висказували ці слова.

Так, як було в Єрусалимі, є й тепер у світі. Вчені, високопоставлені провідники народів і держав звичайно виступають проти Бога, Христа, Його Католицької Церкви, а прості люди, як ті єрусалимські діти, вірою й любовою прославляють Ісуса й часто навіть щоденно заповняють католицькі церкви, щоб бу-

ти близько свого Бога, захованого в Пресв. Евхаристії. В очах світу ті прості люди виглядають дуже міверно й погорджено; та правдою є, що як голосні й могутні владарі світу це навернуться й не будуть, як ті діти, як ті прості побожні люди, не ввійдуть до небесного царства.

Христос, що, не зважавши на ненависть і ворожу агітацію впливових в фарисеїв, дав признання невинним, простим дітям, цим нам усім подав глибоку науку, що коли нам треба постояти за правду й виявити свою віру, ми не повинні оглядатись на багатих і могутніх цього світу, але безбоязко й непохитно сповняти свої обовязки так, як нам каже св. заповідь і голос сумління.

Католики стоять на доброму місці. На ньому треба нам жити і вмирати хоча б із того місця пробували зігнати нас силою пропаганди, погроз і найбільших тортур! Хоча б кругом нас зрадили Христа й Його Католицьку Церкву перші провідники й наші найближчі та найрідніші, хоча б узяли наше тіло на спалення—ми стіймо непохитно в вірі! Божі й наші вороги вгодом навернуться, або загинуть марно, а Господня правда й наше щастя триватиме повік.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ ПРО СЛУЖБУ БОЖУ

Які маємо Літургії?

Літургії, що їх уживається в Католицькій Церкві, ділимо на східні й західні.

До Східніх Літургій належить добре нам знана — Літургія св. Івана Золотоустого, царгородського патріярха (†407), що її відправляється звичайно кожного дня. Це наша найкоротша Служба Божа. Ця Служба Божа, це св. Літургія св. Вас. Великого, тільки скорочена.

Літургія св. Василія Великого, архієпископа Кесарії кападокійської в Малій Азії (†379(, відправляється 10 раз у рік, а це: в пятьох неділях Великого Посту, в Великий Четвер і Суботу, в Навечеря Христового Різдва, Богоявлення й у день св. Василія, на Новий Рік. Літургія св. Василія, це скорочена Літургія св. апостола Якова.

Літургія св. Якова або Єрусалимська, що її мав написати св. апостол Яків, перший епископ Єрусалиму, відправляється раз у рік, у день св. Якова. Ця Служба Божа дуже довга.

Літургію Преждеосвящених Дарів відправляємо в середу й пятницю в час великого посту. Мав її написати папа св. Григорій Двоєслов (†604).

Західніх Літургій є менше. Головна є Римська Літургія, що її списав папа Ґеласій І. (492-496), опісля поправив папа Григорій Великий, а вкінці ще раз справлену на приказ Тридентського Собору видав папа Урбан VIII (1623-1644).

В Медіолані вживають іще Літургії св. Амвросія, епископа медіоланського (†397).

Які є сущі складові частини Літургії?

Котрі частини є необхідно потрібні до літургійної жертви, то це виявляють слова її установи. Ці частини є: матерія, форма, служитель і намір; без цих частин не було б жертви.

1. МАТЕРІЯ безкровної жертви нового заповіту є хліб і вино. Хліб, як матерія літургійної жертви, повинен бути пшеничний. Коли св. письмо згадує про хліб, то тут треба завжди розуміти пшеничний хліб. Чи той хліб є квашений, чи прісний, не належить до важности жертви, однак кожний священик повинен уживати при Службі Божій такого хліба, як це приписано в його обряді. Українські католицькі священики мають відправляти Службу Божу на пшеничнім, квашенім хлібі, печенім на воді, без соли, чи іншої приправи.

Вино вживане при Службі Божій має бути правдиве, природне, з винограду, а не штучне, овочеве. Має бути вже вироблене, чисте й не скваснiле; якщо б переходило вже в оцет, жертва була б неважна. Звичайно вживаємо білого вина, хоч часом могло б бути й червоне; головна річ, щоб було добре, правдиве.

До вина вливається трошки води. Цей звичай основується на безпереривнім переданні східнього й західнього обряду, що Ісус Христос на Тайній Вечері вливав до вина дрібку води, по звичаю ізраїльтян, що то пасхальне вино мішали з водою. Те змішання води з вином визначає нерозлучну злуку Христового божества з чоловіцтвом, злуку Христа з Церквою, або пригадує нам, що з Христового боку, пробитого списом, "вийшла кров і вода". Води вливається до вина в чаші зовсім мало, вистарчить кілька краплин. Якщо священик не хотів би влити до вина води, грішив би тяжко, бо не було б цілости жертви, однак жертва була б важна.

2. ФОРМА літургії є слова: "Сіє єсть Тіло Моє", проказані над хлібом, і "Сія єсть Кров Моя" проказані над вином. Без цих слів не було б Служби Божої. Однак із приказу Церкви всі слова освяченя, від "Приміте... Пийте..." аж до кінця: "І сотвори хліб убо сей. . . ." треба докладно проказати, а хто зробив би тут велику помилку, повинен їх повторити.

До важности освячення треба, щоб матерія, тобто хліб, вино й форма, ц. зн. слова священика були між собою в моральнім звязку тобто, щоб священик, коли вимовляє слова "Сіє єтсь Тіло Моє — Сія єтсь Кров Моя", мав матерію перед собою й вони не були нічим закриті.

3. СЛУЖИТЕЛЕМ літургійної жертви, Служби Божої, може бути тільки правдивий, важно висвячений священик, (епископ, папа). Щоправда, навіть суспендований і виклятий Церквою священик може важно відправити Службу Божу, як він був правдивим священиком, однак такому священикові, доки не покається й не дістане дозволу від Церкви, ніколи не можна відправляти Служби Божої. Така однак людина, що не була ніколи важно висвячена на священика, ніколи не може відправити Служби Божої. Тому ці українці, що перебираються за священиків і правдивим епископом на священиків не були висвячені, не годні/ ніколи відправити правдивої Служби Божої; бо вони не можуть перемінити хліба й вина в Тіло й Кров Ісуса Христа.. Це великий упадок віри й моралі між українцями, що між нами бувають такі фальшиві епископи й священики. Та навіть такий епископ і священик, що мав би правдиві свячення, недозволено відправляє св. Літургію, якщо він не є в злуці з Католицькою Церквою, або є суспендований.

4. НАМІР. Кожний священик, що приступає до відправи Служби Божої, повинен перед "Прийміте ядіте" розбудити в собі волю-намір, що хоче так, як це зробив на Тайній Вечері сам Христос, освятити хліб і вино в Пресв. Тіло й Пречисту Кров Ісуса Христа й принести св. евхаристійну жертву.

Всі ті сущні складові частини при відправі кожної Служби Божої конечні й якщо одної з них не було б, не було б Служби Божої. Всі інші додатки, тобто молитви й обряди, не є такі конечні й без них була б важна Служба Божа; однак із приказу Церкви священик не може їх опускати.

Яке значення мають літургічні символи?

Символ, слово грецького походження; визначає воно знак, змислове виображення поняття; це відомий знак чогось невідомого.

Таких символів—знаків у св. Літургії — багато, вони зображують глибокі правди, описують нам усе діло відкуплення людського роду, представивши нам, як Христос сповнив свій уряд учителя, священика й царя. Наприклад:

Проскомидія представляє нам Воплочення й народження Ісуса Христа; літургія "оглашених", від початку до малого "входу" — молодий вік Ісуса Христа й хрищення в Йордані; "малий вхід" до літургії вірних — прилюдний виступ Ісуса Христа — учителя; літургія вірних—Христа первосвященика, а саме: великий вхід зображує тріюмфальний вїзд Христа до Єрусалиму на добровільну мученицьку смерть; цілування мира й символ віри розбуджують у нас віру, надію й любов, щоб гідно приготовитись до великого таїнства; віддільне освячення хліба й вина та хрестообразне піднесення їх угору представляють смерть Ісуса на хресті; накрита чаша з Пресв. Кровю нагадує, як Христова душа, розлучена від тіла, що спочиває на дискосі, наче в гробі, вступила до аду, щоб звістити праведним душам, що вони вже відкуплені й невдовзі з воскресшим Ісусом дістануться до неба; відкриття чаші перед "Воньмім, Святая Святим" пригадує, як ангел відвалив камінь із гробу, а коли священик впускає зо знаком св. хреста частицю освяченого агнця до Преч. Крови ту правду, що Ісус хрестом переміг смерть і власною силою воскрес. Як священик обертається до вірних на "Со страхом Божіїм", представляє Ісуса, як Він по воскресенні з'являється учням, а благословення на "Спаси, Господи" і "Всегда, нині і присно" нагадує вознесення Христа до неба, де Він сидить праворуч Небесного Отця й царює повіки; як на апостолів зійшов св. Дух, так і на нас сходить благословення св. Духа останнім благословенням священика при кінці Служби Божої.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Трудне положення короля

В тому часі Жигмонт приїхав до Вильна з головними провідниками своїх військ. Із королем також був і апостольський нунцій Сімонетті, що сердечно любив Рутського й був геть чисто відданий справі св. унії. Сімонетті мав із собою папські послання, що поручали йому піддержувати права законного митрополита, й тому він вплинув на короля, щоб сам узяв у руки ту справу й справедливо розвязав її.

Жигмонт завжди хотів справедливости, однак не бракувало й політичних причин, що могли звязати йому руки. Якщо він уневажнить рішення загального суду, то може зразити собі всю шляхту, а вона йому тепер найбільше потрібна; якщо прикаже вернути зединеним церкви, то незединені можуть повстати проти нього, а всі протестанти підуть на їхній бік; вкінці, якщо він здушить нікчемність незединеного духовенства й Братства, будуть його вважати за гнобителя православної віри; усе те дуже пошкодить йому в задуманім поході. Інша людина, по бачивши такі труднощі, залишила б усе так, як було, але Жигмонт не звертав уваги на труднощі, тільки діяв згідно зо своїм сумлінням.

Рішення канцлера Сапіги

Почувши, що цивільний суд настає на виконання присуду та що Сінчило хоче силою відібрати монастир Пресв. Тройці, король вислав своїх вояків на оборону зединених монахів і заявив, що обидві сторони мають появитися перед ним з тією справою. Головний канцлер, Лев Сапіга, людина побожна й розважна, мав заступати особу короля. Сапіга переглянув як слід всю справу,

заявив, що рішення цивільного суду не має тут ніякої вартости, приказав, щоб віддати митрополиті всі загарбані церкви, потвердив Рутського на становищі архимандрита, неeзединеним присудив, щоб самі заплатили кару 10.000 срібних марок, а Сінчилу й Вартоломея прогнав із держави за те, що збунтувались проти короля й митрополита. Проти Івана Тупеки й Ісаака Кононовича Сапіга зарядив процес.

Процес бунтівників

Оскарження проти бувших радників були дуже тяжкі. Бувши намісниками короля в Вильні вони погордили приказами свого пана, публично осуджували данину й закликали до бунту. Судді навіть довідались, що Тупека й Кононович вислали до Московщини одного з духовників незединеного Братства, щоб там оскаржити короля, що він тиран, нищить релігійну волю й гнобить сумління своїх підданих. За ту зраду засудили радників на смерть; однак доброта короля злагіднила кару й замість покарати їх смертю, відібрали від них гідність радників і всі міщанські права та привілеї (8 серпня 1609).

Зворот церков католикам

Наступного дня королівський намісник віддав митрополитові катедральну церкву. Щоб відібрати інші церкви, зединені підіждали ще один день, бо йшла вістка, що Вартоломей замкнувся в церкві св. Николая й приготоляється до завзятої боротьби. Однак згодом легко далося відібрати всі одинадцять церков і віддати їх у руки заступників митрополита; в одній із тих церков під вівтарем знайшли бочку пороху, що його лишили незединені на привітання правних власників.

Тільки одна церква, що її збудували власними грішми, лишилася незединеним. Король залишив усім волю релігії. — Незединені повинні були чутись щасливими, що їх король не покарав за негодування й бунт та що показався милосердний, хоч справедливий; вони однак мали попереду надто високі намагання, щоб тепер задоволитись чим небудь.

Скритовбивчий заговір на митрополита

В тому часі, коли по всіх церквах Вильна католицьке духовенство дякувало Господеві за перемогу справедливости й усі врочисто святкували початок доби миру й спокою, незединене Братство приготовляло великий злочин. Усі заговірники бачили в ньому пімсту, або навіть і щасливий початок нової ери. Сповнення злочину не відкладали на пізніше; вже того самого дня вбійник ходив по вулицях, шукавши невинної жертви. Щоб його підбадьорити, незединені вказували йому на славу й багатства, а якщо він згине в своїм підприемстві, то жде його вінець мучеництва. Нещасний легко дав себе переконати, й тоді незединені священики приказали помолитись за успіх їхніх замірів; тії руки, що освячують Тіло й Кров Ісуса Христа, благословили батьковбійця (Корсак, Життя Рутського, гл. 25. — Суша — Тяг Життя, ст 22).

Наступного дня, коли Іпатій Потій вертавсь від палати апостольського нунція оточений численними приятелями й слугами, з товпи народу вирвався чоловік із голим мечем в руці й напав на митрополита. Рутський бачив, як старець підніс руку, щоб охоронитись, підбіг до нього, але вже було пізно. Потій упав на землю, а напасник зник. Озброені слуги побігли вслід за фанатиком, а митрополита занесли до поблизького дому одного сенатора. Удар убійника зломив патика, що на ньому спирався старець, розбив дорогоцінний камінь, що прикрашував пастирський перстень, геть чисто відтяв два пальці, а третого тяжко перерізав. Удав був спрямований у шую; побачивши, що золотий ланцюг розірваний і подвійна одежа перетята, слуги були переконані, що на шиї побачать смертну рану. — Вістря меча дійшла була до тіла, але не далі наче невидима рука спинила його

В короткому часі Іпатій Потій прийшов до себе й його перші слова були слова вдячности Господеві за те, що позволив йому пролити трохи крови за католицьку одність; жалував також, що не віддав усього свого життя за своїх любих дітей у Христі. Злочинця скоро зловили й уже слуги хотіли самі з ним справитись, але в час пригадали собі, що на це є суд, й тому віддали його владі міста. На суді нещасливий заявив, що називається Іван Тупека, (Павдоподібно не той самий, що був радником, бо історія того не зазначує), з роду українець член незединеної церкви, що був вояком і до того часу служив за гайдамака в одного сенатора, що в тім часі не був у Вильні) Корсак, Суша, Стебельський). Тупека не скривав, що допустився злочину підо впливом фанатизму та що вже заздалегідь знав, що йому грозить кара смерти; але хотів пімститись за те, що митрополит знущався над його співбратами в вірі. Однак, навіть під найтяжчими муками, не зрадив ніякого співробітника в злочині.

Вістка про напад на життя митрополита скоро розійшлася по всім місті. Сенатори, міністри, різні достойники приходили один по однім відвідати митрополита; сам король післав одного зо своїх головніших старшин, щоб його поздоровити. Зо свого боку Рутський і Посафат з великою пошаною підняли відтяті пальці, що лежали на місці злочину, й понесли їх до церкви Пресв Тройці, де їх положили на вівтарі мов дорогоцінні мощі. Опісля скликали зединених монахів і відспівали благодарственну пісню "Тебе Бога хвалим", переконані, що Господь надалі буде опікуватись українською Церквою; вони добре знали, що кров доброго пастиря буде насінням спасення для всього Христового стада в Україні (Корсак — Життя Рутського, гл. 25).

Навернення вбійника

В часі радости своїх співбратів, Йосафат журився спасенням злочинця. Довідавшися, що Тупека замкнений у міській вязниці та що готов наглo вмерти через рани з допитів, нововисвячений Йосафат хотів його навернути на добру дорогу; лишалось йому тільки кілька годин. За дозволом архимандрита пішов до міського замку й одежав вступ до вязниці. Його щира любов перемогла фанатизм запеклого злочинця й він навернувся.

Переможений ласкавістю Божого слуги, Тупека признався до вини й поеднався із церквою й Господом Богом; Йосафат вислухав його сповіди й наступного дня, коли вже прийшов час смерти, святий пішов із засудженцем на саме місце терпіння, не зважавши на насмішки простолюддя, що кликало: "Таж це зединений священик відтяв митрополиті пальці!" Тупека згинув у муках, але прийняв їх як справедливу кару за свій злочин. Його покаяння, як також любов Йосафата, були промовляючою наукою для всіх незединених.

Так закінчились заворушення в Вильні. Тупека не зрадив ніякого співробітника; але це нікого не збаламутило; всю вину злочину зложили на тих, що вже від року спричиняли різні непорозуміння по всім місті. Сінчило й Вартоломей позчезали й про себе вже не давали ніякої чутки. За кілька літ усі забули навіть і про незединене Братство. По нападі на Потія вже ніхто не хотів ставати по стороні незединених.

Від Берестейської унії в Україні перший раз запанував мир. (Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

3 РОЗДІЛ

Остання з Фабрикіїв

Наступного дня після грудневих календів (календи перший день кожного місяця в старинних римлян) стояли Агрикола з жінкою серед пахучих рож перед віллею Ірини й вижидали її приїзду. Кілька кроків позад них старий Катон уставляв невільників, закуплених передількома днями для послуг у домі, й святково одягнені невільниці, що піснею й квітами мали привітати свою молоду паню

- Не знаю, чого мені так бється серце — говорила Вірджінія, уже хотіла б побачити Ірину.

Внедовзі надіхало кілька возів (леторріто) з прибічною службою, що товаришила доньці Флавія з Атен; опісля чотири нумідійські вершники задержали перед порогом запінені коні й надбігли піші слуги-бігуни, а за ними, трохи оподалік, показались серед туману куряви бистро рвучі, біліші від молока, македонські бігуни. Не мужеська однак рука держала золотисті поводи — візник сидів бездільно, бо всім керувала струнка постать, що легко а гордовито, наче яка тріюмфаторка, підносилась на двоколеснім "цісіюм", вкритим різьбам з золота. Черт її лиця не можна було схопити через скору їзду, тільки загальне враження краси відбивалось від неї, як відбиваеться проміння від сонця, а сонце, заглянувши їй вічі, наче вело з ними бій так, що від цього зудару немов іскри сипались із-поза довгих вій. Вся постать була вгорнена в паллю, та сильний вітер, що віяв того дня, раз-у-раз відслонював її, розвівав червоні складки, грався з ясними кучерями, що частина їх була зіпнята великою золотою шпилькою, вигляду орла легіонів.

-- Чи хто чув таке, щоб римлянка сама поводила кіньми! муркнув Агрикола нео хоче, а Вірджінія відчинила серце й рамена, бо віз стояв уже перед порогом Заки хтонебудь рушився з місця, Ірина зіскочила з воза без нічиєї помочі й схопила Агриколю за обидві руки:

Вітаю тебе, Юлію! А це твоя дружина? О, вітаю! Я вже заздалегідь тішилась тобою, Вірджиніє! І надіюсь, що будемо собі сестрами чи правда?

Вірджінія мило вражена почала відповідати — спостерегла однак по другім слові, що Ірина вже далеко.

- Змірявши оком гурт невільників, пізнала старого Катона й побігла до нього з витягненою рукою

Мій ти старий Катоне, як же ж ти мені мало змінився за них десять років! Тільки борода продовжилась за той час а Ірина, скажи, чи та сама?

Та Катон не промовив ні слова, тільки жилавою рукою прислонив очі, не зважавши на ту обережність, Ірина побачила крізь пальці велику сльозу

Тимчасом Агрикола, таки добре згірщений тією сердечністю Ірини супроти визволення слуги, помагав зсісти з воза поважній матронці й надзвичайно гарній жінці, що приїхала разом із Іриною.

- Якже ж, Люкреціє, твоє здоровя перенесло труди тієї подорожі?

Дякую тобі, консуле, не питай про нього, я сама так відзвичаїлась звертати на нього увагу, що без надуми я не могла б тобі відповісти.

Проте видно, що ти втомлена - завважала Вірджінія, ведучи її з ввічливою пошаною за по-під руку.

Люкреція лагідно усміхнулася.

Хоч утомлені члени терпітимуть, та дух розвеселиться, що міг іншим зробити приемність. Я спостерегла, що наша дорога Ірина сердечно бажала ще сьогодні добитись до цілі, тому я зреклась нічлігу в Остії й просто з корабля ми пустились далі в дорогу.

— Надто велика твоя ласкавість для моеї кревної; од-

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації в Католицькій Церкві

1-го грудня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 22.

ХТО БАЖАЄ ПОСВЯТИТИСЯ НА СЛУЖБУ БОГОВІ Й УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ, НЕХАЙ ВСТУПАЄ ДО МОНАСТИРЯ!

Великий празник у Стемфорді в день Покрова Божої Матері. На знимці: Преосв. Константин і Преосв. Амвроз, Впр. о. В. Каменецький, ЧСВВ., ігумен із Едмонтону, Впр. о. М. Романович, ЧСВВ., професор св. Богословя в Гримсбі, Онт., Сестри Місіонарки Покрова Божої Матери з постулянткою, учениці Академії й Гості. — Опис надзвичайного свята "У першу річницю" є в "Світлі."

Наші жваві спортовці зо школи св. о. Николая в Винипеґу, що більше бють, як дістають. Сидять від ліва: Богдан Запісоцький, Віктор Яківчук, Михайло Вівчар. Стоять: Мартин Корбан, Іван Балагуш, Іван Сич, Антін Чаровський, Іван Хомик, Петро Дидик, Василь Балагуш, Іван Сакульський, Йосиф Флис. — Редакція пересилае любим спортовцям сердечне побажання зросту в силах і в ласці в Бога й людей, а їхнім учителькам, Преп. СС. Служебницям, великого успіху в виховній праці українських дітей. — Провідником дружини е Преп. о. Б. Слобода, ЧСВВ. Ця дружина вже другий рік виграла "чемпйонат між 13-ма католицькими школами в Винипеґу.

— ЖАРТИ —

Розум добра річ. Один юнак хотів дістати роботу в одній фірмі й передтим мусів здати вступний іспит: "Як далеко є сонце від землі?" Відповідь була: "Я не знаю точно, скільки сонце віддалене від землі, однак я певний, що сонце є настільки віддалене від землі, що не буде мені перешкоджати сповняти мої обовязки, як я дістану в цій фірмі роботу." Юнак дістав роботу.

Практичний. То ви, пане професоре, вживаєте трьох пар окулярів?

- Так, одних до короткого бачення, других до далекого бачення, а третіх до шукання цих двох пар окулярів.

В готелі. — В одній кімнаті в гостинниці забавлялось голосно кілька студентів. Господар прийшов до них і сказав:

- Прошу заховуватись спокійно, бо гість у сусідній кімнаті не може читати.

Один із студентів відповів:

- Він повинен стидатися; я вмів читати вже тоді, як я мав 5 літ.

Українська Греко-Католицька Парохія Сошестія Святого Духа в містечку Вильна, Алта., має осьтакий гарний церковний дім, збудований за особливим старанням Преп. о. М. Вінцентайло, ЧСВВ., й п. П. Політила.

— ЖАРТИ —

Знає своїх. — Батеньку, я тільки на хвилинку, щоб вам сказати "добридень."

— Запізно, мій дорогий. Марійка тільки-но приходила сказати мені "добридень" і забрала всі дрібні.

БАТЬКИ й ДІТИ

Св. Причастя й дитина

Від часів Пія Х. сильно зросло число дітей, що приступають до св. Причастя. Міліони людей щоденно покріплюють свої сили Небесним Хлібом Пресв. Евхаристії. Разом із старшими й діти скрізь приступають до св. Тайни Евхаристії, іноді в дуже ранніх літах. Віддані справі катехити докладають усіх зусиль, щоб діти щиро полюбили св. Причастя.

У вихованні доброго характеру дитини св. Причастя займає важливе місце. Але чи св. Причастя сповнить своє завдання, залежить від того, як діти причащаються, це значить — чи вони приготовані до св Причастя. Мусимо передусім до того довести, щоб діти зжилися з думкою, що св. Причастя необхідне людині. Можна дітям подати такий приклад. Як тіло домагається хліба насущного - так і душа, щоб не занидіти, домагається Хліба Небесного. При цім не забуваймо, що іноді діти звикають до св. Евхаристії, як до речі буденної. Перед цим бережім їх за всяку ціну. Ця вказівка відноситься першавсе до інститутів, інтернатів, семинарів і бурс. Тут причащаються діти ввесь Божий рік. При тім не треба ніякої жертви В цім самім домі, де мешкають, є каплиця або церква Вистане вранці надягнути якінебудь черевики і без великого труду можна приступити до св. Тайни. Тим більше, що до того заохочує приклад товаришів і очі настоятелів, що пильно дивляться на кожного Це надзвичайно небезпечна річ. Відомо, що институтки й хлопці з виховних заведень, що щоденно причащаються, в часі ферій не приступають **ніколи або тільки в велике свято** до Господньої трапези. Вина, є тут якась велика хиба Певно, нема переконання в тих дітей, що Причастя безумовно потрібне Отож треба дітей виховати в тім дусі, щоб знали, яка ціль св. Причастя.

Дитина з далекого присілка, що йде до св. Причастя годинами, знає, чому йде Треба причащатися з такою думкою св. Причастя поможе мені бути добрим Злука з Богом дасть мені до того нову відвагу й велику силу

Дитина й молитва

Одна жінка нарікала перед своєю сусідкою: "Мій Павлусь не хоче проказувати щоденної молитви, не любить ходити до церкви, а йому всього 13 літ Ранком і ввечері викручується від молитви різними способами. Перед їдою й по їді повторяється та сама історія. Дістав за це від мене, дістає й від батька — одначе все те не помагає." — Певно. Релігії і молитви не можна вчити патиком.

Про названу в наголовку справу можна написати цілу книжку. Поправді є вже чимало книжок про молитву й дітей. Тут вкажу на найкпростіший спосіб, як легко й добре навчити наших найменших молитися. Це очевидно один із багатьох способів.

Знаете пословицю: "Як трівога, то до Бога." Не втратила вона й досі своєї вартости. В тяжких досвідах, коли нещастя за нещастям звалюється немов хуртовина на чоловіка так, що він не бачить виходу, коліна самі згинаються до землі, а уста в покорі шепчуть давно забуті слова молитви й благають Всевишнього: "Заступи, спаси, помилуй." Що більше нужди й тяжче життя тим для людини, що молиться, ближчий Бог. У церквах і каплицях знайдете дуже багато людей, що в своїм горю щиро моляться. З того досвіду скористаймо в вихованні наших дітей. Багато родичів ні словом не згадують перед своїми дітьми про власні клопоти й турботи. Кому як кому, а дітям треба розповісти про те, що нас болить Вониж нам найближчі.

Батьки, матері, виховники й душпастирі, що маєте свої клопоти й життеві труднощі! Оповідайте про них своїм дітям. Просіть їх, нехай помоляться за Вас у такій, або іншій справі. Побачите, як сердечно візьмуться до цього і як Вам поможуть. Прибита недолею мама і стурбований батько дістануть несподівану поміч, коли поділяться зо своїми дітьми клопотами, що їх мусять зносити. Глибоко вбивається у вразливу душу дитини, коли батько або мати пожалується: "Знаєте, діти, нема в нас гроша ні на хліб ні на дрова Батько стратив працю Чим будемо платити за хату, за харчі в крамниці? До того старший брат, що виїхав у світ, справляє нам тяжкі клопоти. Бачите, дітоньки, тяжке нас лихо зустріло. Помоліться й просіть Господа, нехай відверне від нас тяжку годину й поможе нам у біді." І певно будуть охоче й щиро молитися. Бо вони мусять помогти своїм родичам. Іншими словами, найкраще навчимо дітей молитися, коли визначимо їм практичне молитовне завдання Зовсім подібно можуть поступати катехити, коли попросять дітей: помоліться, щоб Господь зменшив мої клопоти й тягарі В одним місті катехит поручив свої журби дитячим молитвам Коли прийшов на другий день до школи, його любі ученики виписали на таблиці: "Дорогий Отче Катехите! Ми Вас ніколи не опустимо і поможемо Вам молитвою зо щирого серця!"

Батьки, матері, вчителі и виховники! До Вас теж відноситься цей напис Памятайте, що Ваші діти не опустять Вас ніколи, якщо візьмуть із собою до церкви Ваші турботи й будуть молитися до Господа, щоб відмінив лиху годину В таких умовинах діти полюблять навіть її рівницю Треба тільки, щоб знали, що їхня молитва вирятує дорогого тату ня, що стане в пригоді любій нені

Дітям прививаненим до молитви недільне богослуження не буде довжитися без кінця В парохіях, де нема окремих богослужень для дітей, мусять діти брати участь у довгих відправах для старших Проповіді і богослуження для них надто довгі й незрозумілі. Та коли дитина має за кого молитися, коли проситиме помочі для своєї хати й рідні, богослуження ніколи не буде нудне. Нажаль, не мають наші діти відповідного для себе місця по церквах. Треба про це конечно подбати, зокрема треба постаратися для дітей про відповідні лавочки та стільці. Тоді тимбільше церква не буде для них місцем, де треба перебувати якийсь час, в якім нема що зо собою зробити.

Дитяча молитва! Що вона потрапить у тяжкому положенні родини, в клопотах учителів і виховників! Дитяча молитва, це найуспішніший засіб, що ним можна здобути небо. Тому треба нам пізнати силу дитячої молитви Вона бо не в одним випадку стане зброєю для зажурених родичів.

Примір родичів і благословення хрестом, особливо коли діти йдуть спати — має велике значення для виховання. Памятайте про це!

Щасливі ті діти, що після св. хрищення спочивають на руках побожної хресної матері! Таких є царство небесне. Христити дітей треба якнайскоріше по народженні, щоб освятити їх Божою ласкою. Хресними родичами можуть бути тільки побожні католики.

Ці сестри-монахині були 16 місяців у ніпонській неволі в Новій Гвінеї. Визволили їх аліянтські війська. Вояки частують сестер сніданням. Католицькі сестри багато натерпілись під час війни по таборах ніпонців.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

На видавання "Католицьких Картин" у 1945-ім році зложили свої добровільні жертви: Ф. Тарковський, Мусідора, Алта., П. Гасай, Линколн, Алта., **по $0.50.** А. Л. Пасєка, Іннисфрі, Алта., С. Миськів, Моркемб, Алта. — **по $1.00.**

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Does That Man Love You?

by Mary McGill

The Angelic Doctor Defines Love

St Thomas Aquinas says that "to love is to will that good should befall a person." From the Angelic Doctor's succinct definition it is made plain to the sincere analyst that a true lover, thus willing good to the beloved, has the power to surrender the dear one if that relinguishment means the spiritual welfare and happiness of the one on whom affection has been bestowed But no true and good love ever suffer death through a noble renunciation An unselfish affection endures. Even so, this does not mean that the thoughts continue to revolve around that person who has been loved. That would not be good common sense. For if one has a vocation to fulfill love by marriage and is unfortunate enough not to have the affection reciprocated, it is better for the soul and important for the temporal happiness of the one who entertains such hopless love to determinedly withdraw thoughts from the other party After a reasonable time, with the imagination unfed, it will be possible to forget and to love another But this will not mean that such person does not will good to the first loved Emphasis is placed on this point, with the hope that you will understand (those of you who need the lesson) the difference between a good love and a wild infatuation.

The Love That Kills

It is also urged that you realize the necessity for digging up by the roots any unholy infatuation that leads you to sin. A false love brings death to the soul. If your house were afire you would not stand by and permit the conflagration to spread and consume the premises. On the contrary, you would do your utmost to extinguish the fire. So too must you without delay cut down ugly affections before they twine their lustful roots about your soul. If you do not, your heart will harden, your soul will become black and hideour, and you will have no peace even in this life. It is lust that induces all these so-called "affairs" between woldly men and women and which leads to disloyalties, followed by divorces, and the other disgraceful consequences with which Christians are too conversant, because of the notorious publicity given to human nature on stampede.

The sensational makes news that sells daily papers; and stories dealing in scandalous conduct and relating sexual sins have a large market. That this type of literature is so widely read does not speak well for the moral standards of our day.

In spite of all that is written to the contrary, as good Christians, trained in Catholic ideals and properly taught in what constitutes sound morals, you should guard against pagan contaminations. If your mind is filled with stories of perverse relations your judgments will become clouded. So be careful of your reading, and remember:

A pure, good love ennobles the lover. Devotion of this type thus reacts, for being of sound structure it readily assumes a higher form — that of charity. Thus it becomes less naggingly present as it resolves into a more disinterested friendship, which means nothing less than wishing well for the one you love.

Infatuation burns out quickly in the uncontrolled fires of its fervid instabilities. Like a bright shooting star, which flames and then falls to the earth robbed of its scintillating beauties, infatuation once it ceases to flare becomes a cold dead thing.

To be continued.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Панство Молоді — МИХАЙЛО Й МАРІЯ МІСЬО

В суботу, 22-го жовтня, відбулось у місцевій церкві Пресв. Тройці вінчання панни Марії Васильків, дочки Олекси Васильків і Мільки Варава, з п. Михайлом Місьо, сином Степана й Марії Сайко. Співану Службу Божу в намірі молодих відправив і звінчав їх Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. По богослуженні відбувся в домі родичів молодої весільний обід із побажанням і "многоліттям." При гарній забаві весільні гості зложили $10.44 на католицьку пресу, з чого на "Світло" призначено $5.44. Збіркою зайнялись молоді дружки: Оля Васильків і Юлія Варава. — Молодій Парі бажаємо великого Божого благословення в подружнім життю! — Редакція.

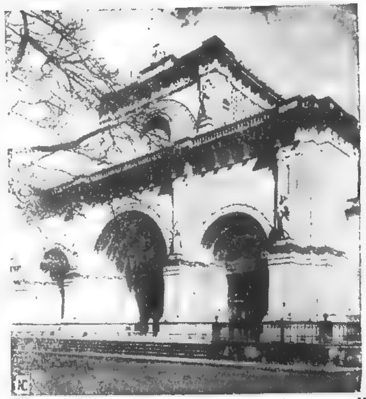

Величня католицька катедра в Манілі на Филипинах. Цю катедру поцілила бомба. В 1937 році відбувсь у цій святині 33-ий евхаристійний конгрес.

Бл. п. Павло Палійчук із Плейн Лейку, в Алберті. — Допис є в "Світлі".

П-во Михайло й Агафія Пахолок у Мінук, Алта. — Допис є в "Світлі".

— ЖАРТИ —

Невдалось. — Один власник великої крамниці хотів заохотити своїх робітників до більшої пильности в роботі, тому казав зробити й порозвішувати по стінах картки з написом: "Зроби це зараз." За місяць стрінувся зо своїм приятелем, а той спитав його, який був наслідок того знаку. Каже той:

— Не такий, як я сподівався. Скарбник зараз на третій день забрав гроші і втік за границю, три робітники зажадали підвишки платні, а секретарка вийшла заміж і покинула роботу.

Розсіяний. — Каже жінка до свого чоловіка професора: Знаєш, мій дорогий, тут у часописі подали вістку, що ти вже вмер.

— Будь така добра, не забудь післати вінка на похорон.

Він думав. — Каже професор до своєї жінки: Знаєш, моя дорога, хтось витягнув мені з кишені мошонку з грішми.

— А ти не чув руки в кишені?

— Так, я чув, але я думав, що це моя власна.

Порада. — Один молодий студент, що скінчив торговельну школу, зайшов до багатого купця й просив у нього поради, як зробити найкращий початок у купецтві.

— Продай свій ручний годинник, а купи собі будильника — відповів коротко купець.

Затривожений. — Каже писар до банкира:

— Якийсь чоловік хоче поговорити про ваш секрет, як ви так доробились в житті.

— А хто це буде: редактор, чи дедектив?

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ПЕРША ЧАСТИНА

ЗВУКИ

4).

5. ПРИГОЛОСНІ ЗВУКИ

8. Коли приголосний звук стоїть на початку слова, або між двома голосними, а ми вимовляємо його довше від інших, тоді **подвоюємо** його, здовжуємо (ввесь, ввічливий, ввечері, ввійти, ззісти, ззувати, спасення).

По приголосним може бути також: увесь. (Весні зрадіє світ увесь. Зараз увійде).

У здвоєному прийменнику може бути й **ув, уві** (зоставсь **ув** убожестві). Коли хоч **уві** сні таке я бачив? Мати не ввіходила, але син увіходив часто.

Подібно: вівторок, вівтар. (А в вівторок снопів сорок пшениці нажала).

Коли ж будуть два приголосні вкупі, тоді нема подвоення. (нещастя).

Не подвоюємо також р (піря, подвіря).

Нема подвоення й при кінці слова (оповідання—оповідань).

При подвоенню не ставимо ь (На Іллі новий хліб на столі. Буде каяття, та не буде вороття. Був голосок, та позички ззіли).

9. Подвоюватись можуть тільки ці 10 звуків: **д, ж, з, л, н, с, т, ц, ч, ш** (безлюддя, роздоріжжя, ззісти, гилля, поважання, буття, міццю, річчю, безгрішшя).

10. До слів, що мають на початку голосного звука, додаємо часто **приставний звук в, г, й** (улиця — вулиця, острий — гострий, Анна — Ганна, огонь — вогонь, Осип — Йосиф). Найчастіше додається **в** до початкового **у** (узький — вузький; улій — вулій; ухо — вухо).

12. Приголосні **г, к, х** перед **е, и** змінились на **шелесні ж, ч, ш** (Бог — Боже!, внук — внуче!, шуха — мушка). Але на на кінці слова перед і змінюються на **свистові з, ц, с** (нога — нозі, рука — руці, муха — мусі).

13. Звуки **с, х, ш** перед **с** зливаються з ними в **с** (перс — перський, чех, чеський, товариш — товариський).

14. Звуки **к, ч, ць** перед **с** зливаються з ними в **ц** (козак — козацтво, Галич — галицький, стрілець — стрілецтво).

15. Звуки **г, ж, з** перед **с,** зливаються в з (Прага — празький, Париж — паризький, француз — французький).

16. Приголосні **б, д, т й** інші **не** зміняються перед **с** (баба — бабський, людство — людський, брат — братський; але: місто — **міський**).

17. Географічні, чужі слова не зміняються перед **с** (цюріхський).

18. Приголосні **к, ц,** перед **ч** зміняються на **ч** (турок — Туреччина; німець — Німеччина).

19. Приголосні **х, с** зміняються перед **ч** на **ш** і замість **шч, сч** буде **щ** (волох — волощина, ліс — ліщина).

20. Звуки **д, т** перед **ч не** змінюються (город — городчик, тітка — тітчин).

21. Приголосні **ж, ч, ш, т** перед **ц не** змінюються, хоч при вимові **їх не чути** через уподібнення (запоріжці, дочці, дошці, квітці).

22. В словах, де збігаються разом два-три приголосні, ті сполучення не вимовляються ясно, але **спрощуються** для легкої вимови (здн — зн, ждн — жн, стн — сн, стл, —сл, слн—сн). Тут звичайно випадає зубний **д** або **т**, а в групі **слн** випадає **л** (праздник — празник, тиждня — тижня, честний — чесний, стлати — стелю, солнця — сонця). Різниця є між церковною, а народньою вимовою. Не спрощуємо: шістнадцять, пестливий, милосердний (Лінивому що-тижня масниця. Будь чесний, необлесний. Не все коту мясниця. Щасливому день короткий).

23. Приголосні звуки звуться так: **б, в, м, п, ф** — губні; **д, т** — зубні; **м, н,** носові; **л, р** пливкі; **ч, ш, щ** — шелесні; **з, с, ц** — свистові; **б, в, г, ґ, д, ж, з, дз, дж** — дзвінкі; **п, ф, х, к, т, ш, ц, ч** — глухі.

Кожний дзвінкий має свого глухого (б-п, в-ф, і т. д.). Українська мова любить сполуку тільки дзвінких із дзвінкими, твердих із твердими, Вимовляємо отже з уподібненням: солодкий як солоткий, (але писати треба завсіди: солодкий, без уподібнення).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

Абдикація — уступлення пануючого з престолу

абсольвент — цей, що покінчив вищу школу

абсолют — безоглядна правда, найвища незалежна істота, Бог

абсолютизм — самовлада, такий державний лад, коли начальник держави сам володіє державою, не оглядаючись на волю народу; абсолютний — скінчений, безумовний, самовладний абсолютна більшість — більше, ніж половина голосів.

абстинент, абстиненція — повздержність (від алькогольних напитків)

абстрактний — подуманий (па приклад: відвага) ненаглядний; абстрактне поняття — що йому не відповідає ніякий дійсний предмет.

абсурд — нісенітниця, дурниця, неможлива річ

авдитор — слухач, військовий суддя; авдиторія — слухачі. Численна авдиторія. Також — велика заля. Щоб авдиторія не була зовсім порожня... Лев.

авангард — ті, що йдуть попереду, передня сторожа, перші борці за ідею

авантура — подія, пригода, небезпечна справа; авантурник — той, що робить без причини галабурди в родині, товаристві; також — людина, що вганяє за пригодами для багатства, слави, любови; пройдисвіт, обманець, завадіяка; авантурниця, авантурницький, авантурист, авантуристка

авто, авта; мн. авт і автів, автомобіль-ля автомобільний рух, автомобілева керма

авізо — оповістка, повідомляючий лист

авля — велика заля в школі для доповідей або врочистих зібрань в університеті

авреоля — сяйво, світляний кружок довкола голови святих на образах; слава

австральский уряд

австрійський, австріяцький, австрієць, австріяк

автентичний — правдивий, певний; автентичність — певність, віродостойність

автобіографія — опис власного життя, власний життєпис

автограф — власноручне письмо; лист або письма славної людини

автокефальний — незалежний (сам голова); автокефальна церква — звичайно народня, краєва церква, що не належить до правдивої Христової Церкви. (Д. б.).

Joseph The Provider

Guards paced outside the door.

He told them of his changed plans.

Money back in their bags.

IT was no prison into which Joseph's brothers were thrown. They were put into a large room of his house which to tent-dwelling shepherds bordered on the sumptuous. True, there were gratings over the windows and guards paced up and down outside the door.

Jacob's sons considered matters. "We are in great peril," Judah said. "If Jacob refuses Benjamin to our messenger, we are dead men or sold into bondage. Bethink yourselves why this comes upon us. God our Father is a God of vengeance." The others, thinking of what they had done to Joseph and still believing him dead, nodded heavily.

Reuben, his head between his fists and the veins swollen on his forehead, burst out, "Did I not tell you: Lay not your hand on the boy? So now his blood is exacted of us."

"True, true, it is exacted," they chorused.

They were given good food and puzzled more about Pharaoh's friend who seemed such a mixture of kindliness and threat. But while they still debated who should carry back the message, Joseph talked with Mai-Sachme and had a new idea. "I did one thing badly," Joseph said, after the friends had exulted over the drama. "Are they to sit here while at home there is no food? No. One must stop here while the others take back stores. And I must sell or it would look suspicious."

Mai-Sachme agreed. "Secretly, I could put the money back in their sacks so they will find it at their first stage. That will give them something to puzzle over."

Joseph looked at him big-eyed. "Mai, that is capital. You remind me of a detail I should probably have thought of by myself yet I might have overlooked it."

So on the third day the brothers again prostrated themselves before Joseph the provider and chorused, "You are as Pharaoh. Your servants are without guilt."

"Yes, yes, you think you can get round me but my suspicions are not to be put to sleep . . ." He told them of his changed plans, how one would stay and he pointed his fan at Simeon. Soldiers seized him.

The others crowded around. "Courage, Simeon. We will do everything to get you back. But you need not fear— the man is only half-hostile."

The caravan for the return to Jacob in Canaan was made up. The beasts were loaded with food which the brothers paid for. But secretly, before they left, Mai-Sachme put the money back in their bags where they would find it . . .

Continued

нак сумніваюсь, щоб їй могла бути мила така посвята?

Сказавши це, Агрикола кинув погляд докору на дівчину, та вона наче не завважала цього докору йдучи вперед на обзорини своєї віллі.

Побачивши в першім входовім передсінку довкола погруддя грецьких і римських поетів, із захопленням плеснула в долоні й кинулась на шию мармуровій Сафо (славна грецька поетка, що жила 600 літ перед Христом).

— Ах, ти гарна, найкраща з усіх щасливих думок, щоб тут приміститн мою любимицю! Хто ж це піддав?

— Моя жінка. Ми не хотіли, щоб тобі в нас було тужно, тому ми зараз тут коло порога примістили твоїх знайомих.

— А що тобі в їхньому товаристві буде мило — додала Вірджінія — то ми були певні, знавши це, що сама говориш їхньою мовою.

Ірина ледве вислухавши цього до кінця, пішла відбирати ь невільників квіти й вінчати ними всіх поетів, почавши від батька Гомера.

А тимчасом Люкреція оком знавця оглядала склепіння.

— Гарне мальовання і влучна думка консула: Аполло з музами в передсінку поетів! З потягу квача та з основної краски відразу пізнати школу Апелеса; та учень, хоч талановитий, іще мабуть не має вправи, бо, подивись Ірино, як схиби при рисунку ноги Терпсихори...

— Справді! — крикнула Ірина голосом розпуки — так не може залишитись! Це вже неоспорима правда, що мистців, щоб могли зрівнятись із атенськими, трудно знайти деінде в світі. Треба буде мені відразу спровадити того, що то малював святиню Сивілі, а тимчасом сама пічну поправляти ту ногу, бо годі стерпіти таку рисункову хибу.

— Моє кохання... чи варт? Я це завважала тільки для вироблення твого смаку..

— Варт, Люкреціє. Хочу конечне. Дорогий Юлію, а де моя хрустальна заля? Ти обіцяв мені її!

— І не забув обітниці — відповів Агрикола, вводячи її до кімнати справді чарівної: освічували її різнобарвні огні, заховані між деревами, що відбивались дугою вгорі, вдолині, по боках, у хрусталі, що ним були вимощені не тільки стіни, але й усі склепіння й колюмни; де-не-де вини пливали штучні джерела, а водограї з пахощів рівномірним плюскотом творили рід музики.

— Якжеж, чи догодив я тобі? — спитав консул молоду паню, що її промінна усмішка була одинокою відповіддю. Я старався якнайдокладніше сповнити твої поручення, хоч признаюсь тобі, Ірино, жаль мені було скарбів так марно зужитих.

— Так марно? Чи ж може бути кращий ужиток із грошей, як коли можемо купити собі за них хоч би одну хвилину приемности? Всі скарби світу не варт стільки, що одна година втіхи! А я така рада з моеї хрустальної залі!! Я давно вже мріяла про неї, та ніколи не могла дірватись власного дому; я завжди мешкала з кимось і до того когось треба було приноровлюватись. Яке це щастя, що тепер зможу вільно все уладити, не так, як усі уладжують усе під обухом невиносимого звичаю, але так, як мені подобається.

— Однак і тепер не будеш тут сама.

— Ох, правда, Люкреція! — Тут кутки її уст опали вдолину з виразом невисказаної зарозумілости, на що Люкреція відповіла солодко:

Нехай Люкреція не стає тобі запорою в твоїх планах; не питай мене ні про мою думку ні про мою вигоду. Адже ж я вже досить нажилася, щоб мала шукати щастя в чім іншім, як у вигляді обстановки й кімнат та щоб бути вирозумілою для пятнадцятьлітніх забаганок.

— Візьми собі, Люкреціє, все праве крило й господарюй там по своїй уподобі, а я вже тут буду панею.

Люкреція пішла зо своїми слугами зайняти свої кімнати й припочати. Ірина відітхнула.

— Нарешті будемо самі.

(Д. б.).

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

Українські представники в Відні

Переможний наступ російської армії на Галичину 1914 року спричинив масове збігство цивільних українців до західних країв австро-угорської монархії. З початком місяця вересня прибули між іншим до Відня в значній кількості члени Головної Української Ради, сеймові посли, члени Союза Визволення України й інші передові члени наших культурних і економічних організацій із Галичини й Буковини й Наддніпрянщини.

Зараз 1 вересня, 1914, відбулась нарада наших послів у бюрі заступника президента австрійської палати послів, Юліяна Романчука, й на тій нараді вони започаткували оживлену діяльність в обороні українського народу.

І так наступного дня наше представництво заложило в австрійського президента міністрів, графа Штірка, протест проти посуджування нашого народу австрійським урядом у русофільстві й зраді та зажадало від уряду оборони українців. Одночасно наші галицькі посли ввійшли в порозуміння з наднірянським Союзом Визволення України, щоб наладнати однолінійну діяльність.

Дня 4 вересня виїжджає за їхнім старанням до Злучених Держав др. Семен Демидчук, щоб вияснити заокеанським українцям політичне становище українських провідників в Европі.

Згодом відбувають наші провідники нараду в австрійськім міністерстві війни в справі наладнання взаємин і організації Українських Січових Стрільців. Також починають видавати "Діло" й "Свободу", що українською мовою промовляли до українського громадянства й служили українській національній справі. Крім цього видають у німецькій мові часописи й брошури, щоб освідомляти німців про Україну й українську справу. Живу участь у цій роботі беруть осьтакі особи: К. Левицький, Олесницький, Цегельський, Боберський, Панейко, Василько, Лозинський, Будзиновський, Дністрянський, Біберович, Бачинський, В. Кушнір, С. Рудницький, Донцов, Є. Левицький, Баран і інші.

Допомогова діяльність

Війна загнала 3,000 українців до Відня, а кількадесять тисяч до різних інших місцевин Австрії. Наші представники пробують зорганізувати допомогу для наших воєнних скитальців. Коли їм не вдалось створити спільного комітету з поляками й жидами, творять свій Український Комітет у Відні за проводом Юліяна Романчука. Фонди мали з добровільних жертв і дару австрійського уряду. Перші датки для українських збігців першої світової війни зложили: мадярський міністер, українського-карпатського походження, барон Буриян, др. Гривнак, наш віденський лікар; згодом цісар Франц Йосиф дав 5,000 корон із своїх фондів. Зокрема почали напливати жертви від наших американських переселенців, у чім більший дар, $4,000, прислав із Филеделфії, бл. п. Кир Сотер Ортинський, ЧСВВ., що дуже гаряче займався долею нашого народу.

За старанням нашого представництва австрійський уряд призначив згодом для наших українських збігців державну підмогу, побудував бараки, як н. пр. під містом Ґміндом на австро-чеській границі, де було 30,000 наших збігців. Український Ратунковий Комітет старався через своїх представників провірювати життєві умови наших збігців і виєднував їм поправу головно щодо харчів і одежі. Коли з воєнних округів позаносили ранені й бранці в запілля різні пошесті, наш комітет подбав про це, щоб усюди ввели службу здоровя й вислали лікарів. З-поміж наших лікарів у таборах збігців визначились: др. Озаркевич й др. Ціпановський.

Найкраще почувались наші люди в Зальцбурзі, Тиролі та Країні, де була справедлива місцева влада й зичливі люди, що серед них нашим збігцям доводилось проживати.

Та що довше проживав наш народ на чужині, то тяжче відчував розлуку з родиною й рідним краєм. Тоді, коли Східню Галичину й Буковину зайняли були російські війська, навчилися наші збігці цінити двічі-тричі раз більше свою рідну землю й бажали собі якнайскорішого повороту в рідний край.

За один політичний провід

Коли війна вигнала з рідної землі різних українських провідників із Галичини, Буковини й Великої України, то головна частина з них опинилась у Відні. Спільна доля й загальне положення української нації вимагало створення одного українського представництва, щоб дбати про одноцільність загальної української політики в часі війни. Коли справді піднесено проект у цім напрямі, то дуже трудно було дійти до згоди й створення спільного, однодушного представництва через особисті причини різних представників; над усякими проектами велись довгі наради й переговори з різними групами й партіями — пише др. Кость Левицький — заки узгіднились розбіжні думки й особисті непорозуміння.

На американськім континенті

З розгаром другої світової війни стало ясним, що українська суспільність на американськім континенті завдяки своєму виїмково щасливому положенню, має обовязок узяти на себе тягар національного представництва всього українського народу, а вже без найменшого сумніву тягар моральної оборони української нації й матеріяльної допомоги українським жертвам війни, подібно, як це було під час першої війни в Відні. Такі завдання вимагають одного представництва, одного проводу й одностайної акції на всім американськім континенті. Це така самозрозуміла річ, що дивно виглядає, чому українці в Канаді й ЗДА так довго володились, заки зліпили потрібні комітети... Це був другий наклад Відня...

Коли ж уже вкінці заснував Комітет Українців Канади й Український-Конгресовий Комітет у ЗДА, чи не є це жалогідне й осудження гідне, що різні провідники через особисті, чи групові погляди й упередження, перешкаджають цьому нашому проводові повести успішно, так перед урядами, як і в нутрі української суспільности, це правдиво патріотичне й людяне діло? Чи має історія записати, що в час найбільшого горя українського народу на могилах українських скитальців, що погинули з голоду й від більшовицької тиранії, ставили памятники з написом: "Ми погинули, бо українці на американськім континенті сварилися й не порятували нас?.."

Тільки один український національний провід і щира та однодушна співпраця з цим проводом всього національного загалу будуть у силі зробити можливою й успішною допомогову та визвольну діяльність української нації.

Хто з українців у такий лячний для України час розбиває, ослаблює між нами однодушний український фронт, цей гірше представляється, ніж той московський більшовик, що для українців не мав ніколи зичливого серця. Відзнакою добрих українців мусить бути щира співпраця зо своїм національним проводом для загального добра. (Д. б.)

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ

Неділя 14 жовтня, 1945, мала особливіще значення для Сестер Місіонарок Покрова Матери Божої в Стемфорді. В тім дні Сестри Місіонарки святкували потрійну урочистість. Першою було свято Покрова Божої Матері, що є Покровителькою Згромадження Сестер Місіонарок. Щоб гідно відсвяткувати цей праздник, Сестри Місіонарки відбули триденні реколекції за проводом Преосв. Амвроза, а в сам праздник (в неділю) відбули посвяту тобто віддали себе під Покров Божої Матері.

Другою подією, що її врочисто святкували в Свято-Покровській Обителі, була перша річниця існування Згромадження Сестер Місіонарок Покрова Божої Матері. Це була справді радісна хвиля для Сестер. Минулого року не мали ні дому, ні великих надій, щоб спромогтися на яку небудь посілість, а цього року, за Божим благословенням, батьківською опікою Наших Преосвященних Владик Кир Константина й Кир Амвроза, та завдяки щедрим жертвам свідомих українських громадян, Згромадження Сестер Місіонарок набуло два великі доми з садками — парками. В тих домах уладили Матерній Дім, Новіціят, Дівочу Академію з новітньою, добірною обстановкою, гарною бібліотекою й лабораторіями. В цій Академії наука вже в повному розгоні. До цеї вищої школи учащають учениці зблизька і здалека. Професорський факультет славно вивязується зо свого задвання.

Третім монастирським святом, то були Облечини Сестри Йосифи П.М.Б. В тім дні С. Йосифа одержала монашу рясу—габіт із рук Їх Преосвященства Кир Константина, в присутності Преосв. Амвроза, Впр. О. Василя Каменецького, ЧСВВ, ігумена з Едмонтону, Впр. О. проф. Марка Романовича, ЧСВВ., з Ґримсбі, Онт., студенток Дівочої Академії і деяких гостей, що прибули здалека на цю урочистість. В одному році Згромадження Сестер Місіонарок Покрова Матері Божої побільшилося на 100%. Є надія, що Згромадження буде гарно розвиватися, бо зголошуються також кандидатки з Канади і з різних місцевин ЗДА. І справді, Сестри Місіонарки мали чого радіти та дякувати Всевишньому і Пречистій Діві Марії за поміч, ласки і благословення, що їх одержали в першому році свого існування.

ВИНИПЕГ. ПОСМЕРТНА ЗГАДКА. В 75 році життя упокоївся тут 19. IX., у Бозі, в міськім шпиталі, бл. п. Василь Демянчук. Був це піонір, що тому 40 років прибув до Канади й увесь час проживав у Винипеґу, де працював в електричній компанії. Перед його відходом до лікарні, за старанням Ап. Мол., кружка п-ні К. Мельник, Прп. о. Б. Слобода, ЧСВВ., відправив у домі Покійного Службу Божу при участі СС. Служебниць, дочки Марії, зам. Яковишин і членкинь Ап. Мол. При цій нагоді недужий прийняв св. Тайни.

Бл. п. Василь полишив у смутку свою дружину Ганну, що також від кількох літ зломана тяжкою недугою, сина Миколу в Алберті, Петра, що служить при війську за морем, і дочку Марію Яковишин у Винипегу, 6 внуків і одну правнуку.

Похорон відбувся з дому п-ва Яковишиних до церкви св. о. Николая, при участі рідні, знайомих і парохіян. Похоронні богослуження відправив Преп. о. місіонар М. Пасічник, ЧСВВ.

На похороннім обіді в домі п-ва П. Яковишиних присутні зложили $3.00 на "Світло".

ПОДЯКА. Жінка Ганна й дочка Марія складають найсердечнішу подяку ОО. Василіянам за їхню приязну прислугу для нашого батька й чоловіка, СС. Служебницям і всім приятелям, що відвідували Покійного в часі його недуги й брали участь у похороні. Нехай Бог нагородить усіх за добре діло, а душу бл. п. Василя прийме до вічного життя! — Присутній.

ЛІЩОР, АЛТА. НЕСПОДІВАНКА. Дня 14 жовтня діти Петра й Марії Деревянки справили родичам гарну несподіванку. Зараз по Службі Божій родина й приятелі поїхали автами до дому панства Деревянків, а середущий син придержав своїх родичів коло церкви, щоб дати нагоду всім гостям зїхатися коло хати. Коли родичі приїхали на подвіря й злізли з авта, гості заспівали грімке "многая літа". Преп. о. Григорій Хміляр в імені родини привітав родичів, а опісля всі перейшли до хати на веселу гостину. Під час обіду діти: Василь, Ганна, Олена, Степан, Михайло й Текля, на знак своєї любови і вдячности, вручили своїм родичам гарні подарунки. Зо сльозами радости в очах родичі подякували дітям і гостям за так милу несподіванку. Панство Деревянки є релігійні і їх можна стрінути в церкві кожної неділі й свята. При цій радісній забаві, на заклик п. Петра Сенишина, п-на Емілія Козяк зібрала $4.15 на Католицьку пресу. — Гість.

МОНДЕР. ПРОЩАННЯ. З нагоди переїзду п. Івана Білика з округи Поділля на нове місце в парохії Спаса коло Мондеру, приятелі справили йому й його родині прощальний вечірок. При цій нагоді гості справили несподіванку й для "Світла", бо зложили для нього $4.70 пресового фонду.

ПОХОРОН. Дня 24 вересня покликав Бог до себе по вічну нагороду бл. п. Івана Шевчука. Покійний походив із брідського повіту й приїхав до Канади 1899 року. Жив увесь час коло Мондеру. Полишив у смутку дружину Параскевію, синів: Нестора, Луку, Михайла й Максима, дві дочки: Марію й Анастасію, 20 внуків і 2 правнуки. Похорон відправили ОО. Василіяни: Впр. о. ігумен В. Шевчук і Преп. о. Г. Хміляр. Підчас похоронного обіду п-ні Марія Хміляр зібрала $3.22 на "Світло".

ПОДЯКА. Пресвятому Ісусовому Серцю й Божій Матері складаю сердечну подяку за вислухані молитви. Прибігайте всі в бідах і журбах до Ісуса й Марії, що пригортають нас до Серця. — І. К. В.

МІНУК, АЛТА. НЕСПОДІВАНКА. В день св. Димитрія відправилась у нашій парохії празнична Служба Божа, Акафист і Водосвяття на честь небесного Заступника цеї піонірської церковці. Хоч доскулював добрий мороз, проте гарний гурток людей зійшовсь на св. богослуження, як це буває між нашими людьми в Канаді: "З добрóю вірою — приїде й фірою, а без віри — й самоходом не хоче".

Після богослуження був спільний обід у заст. гол. п. Монастирського, де п. І. Криса, місцевий дяк, заохочував присутніх, щоб помогли докінчити будову церкви.

Звідси, за загальним порозумінням і охотою, всі майнули разом до дому п-ва Михайла й Агафії Пахолок, щоб їм зробити несподіванку з нагоди 25-ліття їхнього подружжя. Прибраних букетами Ювілятів посадили за стіл, де п. П. Гасай, як господар несподіванки, зложив їм сердечні побажання, а всі присутні звеличали їх сердечним "многоліттям". Після вечері гості забавлялись розмовою, співали свої українські пісні, а також зложили жертву на церкву.

Наступного дня Преп. о. І. Процентій відправив у намірі Ювілятів Службу Божу й поблагословив їх ювілейним благословенням.

П. Михайло походить із Ланів, а п-ні Агафія з села Кологур, із бібрського повіту. До Канади прибули 1927 року й господарють із дітьми на фармі в місцевині Фор-фар, коло Атабаски. Мають 6-ро дітей; один син служить при війську.

З нагоди свого ювілею п-во Пахолки пожертвували для докінчення церкви виправу (сайдінг), а на "Світло" $6.30. — Нехай Бог поблагословить п-во Михайла й Агафію та їхніх дітей своїм небесним благословенням!

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Віддав життя за Канаду. У Франції згинув на полі бою бл. п. Павло Палійчук, син Максима й Ганни Музички, роджений 12. VII. 1921 р. в Плейн Лейку, Алта. Вступив до військової служби, як доброволець, 1941 року і з власної охоти виїхав за море 15. II. 44. Служив при піхоті й брав участь у завзятій боротьбі у Франції. Хоч кулі свистали довкола нього, то був повний надії на Бога, що вернеться щасливо додому, як довідуємось з його останнього листа до родичів. Уривки з цього листа осьтакі:

"Дорогі Мамо й Тату: Давно, як дістав листа від вас... але сподіюся дістати в короткому часі... Я знаю, що Ви цікаві знати, де Ваш син обертається, але Ви не журіться... Пити є досить... але це мене не цікавить, бо як чоловік пяний, то не знає що робить, а я хочу все знати, що діється довкола мене... Я сплю й живу в окопах, але вже не довго, бо нам досить все добре йде й я сподіюся ще на свята бути вдома... Я вчора був знову на Службі Божій у стайні, а не в церкві так, як у Канаді. Але слово Боже скрізь однакове. Мені моя наречена прислала в Канади гарний молитовник англійський, вервицю й гарний малий образець так, що я все їх із собою маю... Я бачив і бачу, яка то доля жити під німецьким прапором так, як ці люди живуть, і нехай Бог боронить, щоб я мав так жити. Отсим я тут і веселий, що я маю нагоду боронити наш вільний канадський край. Ті люди, що в Канаді цього не знають і не будуть знати так, як не бачуть, що діється в світі, й я не знав, доки самий не побачив. Але страшне життя так жити, як ці люди тут живуть і працюють, і не знають за що. Не так, як удома, що заробив, те й маєш.... Тепер я знаю, чому люди виїхали до Канади, у світ заочі... Буду кінчити... Не журіться. Бог мені допоможе й ще раз поверну до Канади зажити кращим свобідним життям..."

Однак не судилося йому вернутися додому, бо 4. VII. 44 р. вибігши з окопів, щоб рятувати свого приятеля, самий зістав поцілений ворожою кулею в груди й по-геройськи закінчив туземне життя. Поховано його тлінні останки таки на полі битви, в Франції. А що він усе любив бути близько Ісуса, то доказом це, що образець, що його носив усе при грудях, також був продіравлений смертельною кулею. І пішов бл. п. Павло до батьківщини, але небесної по нагороду за свою вірну службу й геройську смерть із любови до ближнього, а там певно милосердний Господь дозволить йому зажити "кращим свобідним життям" на віки.

Пок. Павло полишив у смутку своїх родичів, братів: Франка, Івана, Михайла, Антона, Василя, і сестер: Катерину, Теклю та Павліну. В.Й.П!

В середу, 7-го листопадня, вся родина, кревні, знайомі й сусіди зїхалися до церкви, де при гарно прибранім катафальку з фотографією покійного, відправив Преп. о. Мирон Дацюк, ЧСВВ., завпокійну Службу Божу і парастас за душу покійного та виголосив проповідь. А під час обіду, в домі родичів, де зібралися всі по богослуженні була знову згадка про добре й люблячe серце бл. п. Павла, а крім цього п. В. Залещук заохотив присутніх зложити жертви на нашу пресу. Збірка принесла $4.50. — П-й.

ЧИПМЕН, АЛТА. Поминки. Дня 10-го листопадня, в церкві Різдва Пресв. Богородиці, Преп. о. О. Засійбіда, ЧСВВ., відправив поминальну Службу Божу за покійну Ганну Єлиняк, що впокоїлася 29-го вересня, цього року.

На це поминальне богослуження зїхалася вся родина та багато приятелів. По богослуженні, в хаті сина Йосифа Єлиняка, відбувся спільний обід, де на заклик п. Мик. Андріїва зібрано $13.95 для наших скитальців у Європі. По **$1.25** жертвували: Д. Ахтемійчук; по **$1.00:** М. П. Єлиняк, І. Єлиняк; решта дрібнішими датками. — П-й.

ВОСЕТНА, АЛТА. Христини. П-во Олександер і Емілія Голик охрестили свого синка й назвали Давид Олександер. Святу тайну хрищення уділив Впр. о. Д. Джіголик, ЧСВВ., а хресними родичами були Михайло Івасюк і Франка Петрик. По тім відспівано для похрестника й його родичів "многая літа" а також на зазив п. Петрика присутні зложили $7.25 на пресу. Збіркою зайнявся М. Івасюк. З того на "Світло" призначено $4.50. — Свій.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Головний** секретар Конгрегації Для Поширення Віри, Преосв. Нігріс, виявив, що під час цеї війни втратило життя в місійних краях 7 епископів, 188 місіонарів, 113 сестер, багато катехитів і вірних. Багато були ранені. Місійні станиці мають шкоди більше ніж на 150 мільйонів. У Китаю прожиток коштує 250 до 500 разів дорожче, як перед війною. Місіонарі мусять продавати все, що мають і працювати як робітники по фабриках, щоб заробити собі на життя й запомогу для потребуючих. Преосв. Нігріс звертається з покликом до всього християнства, щоб поспішили з жертвами для вдержання в світі католицьких місій.

— **Православний** митрополит із України, Микола Томолов, що в останнім часі перебував у Німеччині, злучився з Католицькою Церквою. Свою епископську столицю в Україні він залишив через большовиків. Урочистий обряд прийняття до Католицької Церкви відбувся в Римі, в російській католицькій колеґії.

— **Католицькі** епископи в ЗДА видали спільну заяву, що "там, де сягає вплив Росії, шаліє в багатьох краях релігійне переслідування, що є дике й підступне... Що діється поза занавісою в східній і південно-східній Европі, є в строгім противенстві до тих високих ідеалів, що були надхненням для наших борців, щоб рятувати світ від тоталітарного нападу... Наша держава має силу, право й відповідальність, щоб домагатись правдивого миру, основаного на справедливості, що відповідав би бажанню людських сердець по всім світі... Росія діяла односторонно в багатьох важливих справах. Вона намагалася закріпити свій вплив у східній і південно-східній Европі не на основі розумного місцевого порозуміння, зо збереженням пошани для незалежної влади і прав, але через накинення власної влади та безоглядне творення безборонних ляльковиx держав... Ми вражені вістями, що продістаються зо Словаччини, Хорвації, Славонії й інших південно-східніх европейських країв. Релігійне переслідування, що є дике й підступне, шаліє в багатьох краях. Ніяка політична причина не оправдує нашої мовчанки... Без огляду на те, який час проби має бути наложений на переможені народи, ми мусимо помогти їм зайняти правно належне їм місце в родині народів. Поводитись із ними з почуттям ненависти не є слушно ні політично... Справедливість домагається покарання винних і відповідного відшкодування. Та ми не можемо забувати... що наша традиційна система карної справедливости є тісно звязана з поняттям особистої відповідальности... Акти нелюдяности, що визначаються масовим переселюванням людей, систематичним уживанням невільничої праці й жорстоким поводженням супроти воєнних бранців не повинні мати місця в нашій цивілізації."

— **Три литовські** католицькі епископи видали спільного листа з покликом до епископів католицького світу, щоб вони станули в обороні незалежности Литви, що конечне потрібна до вільного релігійного життя литовського народу. Єпископи підкреслюють, що литовці невпинно обороняли католицьку віру проти західньої реформації (Лютра) — та що непохитно були віддані Католицькій Церкві.

Лист подає, що німці вивезли 200,000 литовців до Німеччини й тепер ті люди бояться вертати додому, де панують більшовики. Лотиші й естонці також бояться вертатися до більшовиків.

— **Німецький** епископ із Оснабрік, Ексц. В. Бернінґ, видав пастирського листа до своїх вірних у справі недостачі мешкань для збігців. Владика взиває благально фармерів, щоб рятували міщан і збігців, а також 60,000 дітей, головно сиріт із Східньої Німеччини, що їх хочуть перезимувати в гановерській окрузі. Діти нижче 14 літ. Пробують розмістити їх за опікою духовенства відповідно до їхньої віри, віку й полу.

— **В ЗДА,** в Пенсилванії відбулись недавно, за проводом католицького священика, реколекції для самих протестантських жінок. Протестантки дуже сподобали собі наші католицькі реколекції й наступного року будуть іще дві або три серії таких реколекцій.

— **Швайцарський** редактор католицького часопису, др. К. Вік, висказав свій погляд, що "масове виселення німців, що перше проживали в східніх провінціях, на захід, що спричинило ще більше зубожіння тих німців, що остались на місцях, є світовою, історичною несправедливістю."

— **В Чехословаччині** комуністи стараються ввести закон, що мають бути забрані всі католицькі парохіяльні й приватні школи. Цих шкіл є там 7% усіх шкіл. Бенеш сказав, що він не підпише цього закону, якщо проти нього заявляться рішуче дві партії. Досі заявились проти закону тільки Народня Партія, що є колишньою католицькою партією. Мають іще надію на Словацьку Демократичну партію, що її ведуть протестанти; вони мають також свої парохіяльні школи.

— **При виробі** нових фільм в Британії й Італії будуть придержуватись правильника пристойности. В Голивуді є такий "Кодекс Гейса."

— **Управа** університету в Мінеаполіс, в переконанні, що релігія має великий вплив на життя студентів, старається, щоб довкола університету релігійні товариства відчинили для студентів виховні інститути, де вони могли б мешкати. Католики мають коло університету свою каплицю. Мають збудувати університетську церкву.

— **В Америці** будуть збирати католицькі парохії від 9-16 грудня харчі для голодуючих людей в Европі й на Далекім Сході, щоб урятувати їх від голодової смерти. Папа Пій XII прислав для цеї збірки сердечне батьківське благословення.

Дітройтський архіепископ Мунцій сказав у цій справі: Маємо сотні тисяч родин, що проведуть цю зиму без даху над головою... Найбільше терпітимуть діти; однак ми мусимо спромогтись на всяке зусиля в дусі справжньої любови, щоб зменшити, скільки можливо, недолю всіх. Зібрані харчі не підуть до доного краю чи народу. З них будуть користати усі голодні й безпомічні, що їм можна буде доручити харчі. Українці певно візьмуть у збірці щиру участь.

— **Колишній** мексиканський президент, Плютарх Калес, кривавий гонитель католиків, тиж день перед смертю оповістив у часописах міста Мексика, що найбільшою помилкою в його житті було те, що він тяжко переслідував Католицьку Церкву. Калес умер 19 жовтня.

— **В американськім** війську, під час цеї світової війни, служили 4424 священики, як військові духовники; з цього 2984 були в військовім уніформі, а 1400 без уніформу несли воякам духовну поміч.

— **Католицький** епископ у Синсинеті, Мек Николас, заявив: "Як убогий робітник просить поради в справах справедливости й моралі, священик не має іншого вибору, тільки зробити йому найкращу прислугу, яку тільки може... Коли до перепинення народин заохочують із економічних причин, священики мусять осудити таку економію... Священики повинні старатись переконати робітників про користи робітничих орґанізацій.. Священики будуть готові, як трапиться нарушення справедливости, а вони матимуть спромогу, боронити робітника й убогого. свою прислугу вони робитимуть для всіх ґруп, без огляду на віру, краску, чи расу... Наші священики повинні знати недостатки, труднощі й біди працюючої людини. Якщо родини цих людей недоїдають, як не можна постаратись про відповідне приміщення й одежу з причини невідповідної платні й високих цін на прожиткових речах, наші священики повинні бути перші, що мають це знати. Вони повинні бути речниками й оборонцями робітників... Священики, що перейшли довге й старанне виховання, знають, що кожна людина повинна жити відповідно до гідности своєї людської істоти та що вона з природи й за піт свого чола є уповажнена до посідання засобів, що зробили б таке життя для неї можливим. Тому, слушно, наші священики стоять за робітничі орґанізації — не в цім розумінні, щоб вони мали говорити кожній людині, що вона не може користати зо своєї вільної волі, як здержаться від вступлення в члени робітничої орґанізації, але вони мають старатись переконати всіх робітників про користи такої орґанізації. Здобутки, що їх здобули робітники, вони осягнули через робітничі орґанізації...

— **Прийшли** вісті з Европи, що словацькі католики переживають під більшовицькою займанщиною страшне горе. Жінок, дівчат, а навіть сестер, напастують незлічимі рази. У людей забирають годинники, одежу, обуву, харчі й усе, що можуть узяти. Це діється за згодою більшовицької влади. Є думка, що все те робиться навмисне, щоб викликати між озлобленим населенням революцію, а опісля здушити її як "фашистський" рух. Більшовики вивозять дітей. Через недостачу молока діти вмирають, як мухи. Вінниці так знищені, що нема вина навіть до Служби Божої. В залізницях раз-у-раз грабунки. Приватні й державні доми позабирали більшовики для свого вжитку. Багато церков і каплиць ограбили й збещестили. Релігійні школи позамикані. Директорами поназначували лютеран і безбожників. Хрести й св. образи поусували. Наука в школі ведеться в безбожнім, неморальнім дусі. За протест епископів проти таких розпорядків у шкільництві переслідують епископів і священиків. Семінарі забрані й не буде молодих священиків. Жіночі згромадження загрожені. Всі 32 католицькі часописи перестали виходити. Католицькі орґанізації розвязані. Доброчинна діяльність Церкви здержана. Дитячі захисти відібрані. Католицькі установи сконфісковані.

Протестувати неможливо. Дозволені тільки дві політичні партії: протестантська й комуністична. Др. Шрамек пробує безуспішно створити національну партію; йому перешкаджають усіми способами. По фабриках існують особливі комітети. Йдуть приготування, щоб увесь промисл відібрати в приватних людей і зробити державним.

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

П. Липинський, Едмонтон, **$1.** З поминок бл. п. П. Палійчука, Плейн Лейк, Алта. — **$2.50.** А. Мудрик, Мек Кіс Рокс, Па., з 25-літнього подружнього ювілею п-ва Мик. і Ган. Буртник, Наягара Фалс, Онт., **$3.00.** Зо срібного ювілею п-ва В. і М. Віднновських, Гилярд, Алта. — **$3.25.** З похорону бл. п. К. Залещук, Плейн Лейк, Алта. — **$4.50.** З забави в п. І. Білика, Мондер, Алта. — **$4.70.** З несподіванки для п. В. Гриніва, Н. Кіїв, Алта., Зо срібного подружнього ювілею п-ва М. і А. Бородай, Монтреал — **$5.00.** З несподіванки для п-ва Пахолок, Атабаска, Алта.—**$6.30.**

Щира подяка жертводавцям. — "Світло."

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

9. XII. 29 Нед. по С. Св. Д. і Непор. Зачаття ПДМ. Гл. 4. Єв. утр. 7. Служба неділі й Празника. — 16. XII. Нед. Праотців. Гл. 5 Єв. утр. 8. 23. XII. Нед. перед Різдвом, Отців. Гл. 6. Єв. утр. 9. — 25. XII. Христове Різдво. — 26. XII. Собор Пресв. Бог. і св. Йосифа. — 27. XII. св. Степана. — 30. XII. Нед. по Різдві. Гл. 1. Єв. утр. 10.

Старий стиль

9. XII. 24 нед. по С. С. Д. Гл. 7. Єв. утр. 2. — 16. XII. 25 нед. по С.С.Д. Гл. 8. Єв. утр. 3. — 19. XII. Св. Николая. — 22. XII. Непорочне Зачаття. — 23. XII. 26 нед. по С.С.Д. і Попразн. Неп. Зач. Гл. 1. Єв. утр. 4. і Празн. — 30. XII. Неділя Праотців. Гл. 2. Єв. утр. 5. Наступає 28 седмиця.

НОВИНКИ

— **Напередодні** виборів у Франції подав Папа Пій XII програму діяльности для католицьких жінок. Вона має дві головні точки: підготовку й заправлення до суспільного життя та розвиток і оживлення цього суспільного й політичного життя в приватнім житті й прилюдних виступах... "Та що ця діяльність багато залежить від законодавства держави й заряджень місцевої влади, то виборча картка в руках католицької жінки є важливим засобом до сповнення строгого обовязку жінки, головно в теперішньому часі. Держава й політика мають якраз завдання забезпечити для родини кожної суспільної кляси умовини конечні для них до цього, щоб могли жити й розвивати економічні, правні й моральні спільноти."

— **Італіянський** кардинал Шустер, архієпископ Мілано, закликає пастирським листом католиків, щоб ішли до голосування під час недалеких виборів. Кардинал заявив, що католики, як громадяни, мають обовязок брати участь у надходячих виборах, щоб сказати виразне католицьке слово при укладі будучих політичних сил Італії.

— **Англійські** католицькі епископи Вестмінстеру, Маерс і Метію, і католицький посол у Лондоні, Р. Стоукс, звернулись із покликом до премера Етлі, щоб уряд рятував Европу від голоду. Етлі сказав, що уряд робить усе можливе в цій справі, однак матеріяльно не може сам помогти. Міністер закордонних справ, Бевен, звернувся із відозвою до аліянтів, щоб помогли мільйонам скитальців, а головно жінкам і дітям, що блукають по зниценій Европі без захисту й поживи.

— **Айриський** уряд вислав до Червоного Хреста в Европі допомогу, а зокрема 50 тон медичного приладдя й ліків, щоб Ч. Хрест розділив між скитальців.

— **Еспанський** голова держави, ґен. Франко, сказав, що "понад державами існує "масонська наддержава". Вона диктує закони своїм членам, висилає для них накази... Її накази виконують до останньої букви." Проте Франко думає, що еспанці виграють цю боротьбу.

— **В Америці** дають робітникам, що мають 65 літ, їхнім жінкам, коли мають 65 літ, і дітям до 18 літ окрему пенсію. В цій справі має робітник, чи родина звернутись до місцевого відділу Бюра Суспільної Забезпеки.

— **В Японі** піддалось 7 мільйонів озброєних вояків. Це найбільша здача в історії.

— **Туреччина** нічого нікому не дає й нічого ні від кого не хоче. А Сталін хотів би конечне дістати трохи вільного місця коло Дарданелів.

— **Саскачеванські** фармері, що потерпіли від неврожаю, можуть дістати підмогу. За порадою треба негайно звернутися до "медіейшен борд".

— **Більшовики** забирають у німецьких дідичів землю понад сто акрів і ділять між безземельних селян, сільських робітників і німецьких скитальців до союзу. Нацистам забирають усю землю.

— **В Польщі** йде сильна більшовицька агітація, головно між членами "польської людової партії", що до неї належить Стан. Міколайчек. Багато "людофцуф" уже стало комуністами.

— **Часопис** "Американський Мадярський Зорець" писав цього року в січні про заняття Европи:... Коли західні потуги визволяли який край, занавіса підносилася. Там зявляються зараз часописці, радієві звітовники, між-союзні комісії — розуміється включно з москалями — й усім тим зорцям вільно по вподобі перебігати край. Та як червона армія визволить край, занавіса спадає. Може я повинен сказати, що другу занавісу додають до попередньої нацистської занавіси. Демократичних часописців не допускають до краю, а з чужинцями, тобто з не-москалями, поводяться так само, як із ними завжди поводились у Росії. Їм не дозволяють нічого бачити, а як вони є надто влізливі, московський комендант саджає їх до вязниці й проганяє їх, якщо вони припадком були американські урядники. Ніхто не знає, що діється за цими двома занавісами. Досвід виявив, що так справді було.

— **Князь** Левенштайн, що живе в Н. Джерсі, подає 5-точкову програму, як урятувати мільйони німців від голодової смерти: Треба відкрити поштову сполуку між світом і Німеччиною, щоб можна було посилати гроші, харчі й листи до організацій і поодиноких осіб; відновити німецький Червоний Хрест; розтягнути діяльність УНРРА й на Німеччину; розділювати одежу, харчі й ліки за американським доглядом; створити християнсько-жидівський комітет для рятування жінок і дітей у Середущій Европі. Так повинні зробити, бо це наказує християнська релігія й людяність.

— **Польський** ґенерал Берлінґ, що творив перший "польську червону армію", спочиває в червоній тюрмі.

Замовляйте й Читайте
НОВУ ГАРНУ КНИЖКУ, ЩО ЗВЕТЬСЯ

Календар Української Родини

НА 1946 БОЖИЙ РІК

Зверхній вигляд календаря дуже милий, прикрашений гарною мистецькою обгорткою з **Божою Матірю між дітьми** й українською вишивкою, укладу п. Мозіля з Винипегу.

ЗМІСТ "Календаря Української Родини" добірний і цінний, пера оцих авторів:

Всеч. о. С. Семчук: Українська Держава
Всеч. о. В. Білинський: Сучасність і будуччина
Всеч. о. П. Криворучка: Наші духовні твердині
Преп. о. А. Трух, ЧСВВ.: Католицький світогляд, Віра й наука, За краще життя, Українська мова.
Преп. бр. Методій ЧБХШ: Значення родинного огнища
Вп. п-на Г. Арабська: Українська інтелігенція
Вп. п. проф. М. Чубатий: Де український національно-державний ідеал?

Крім цього є вибрані оповідання:

А. Лотоцького: Ольга, Ігор, Після смерти Ігоря
Б. Монкевич: Бій під Крутами
А. Курдидик: Остання стежа
В. Маковський: Чорна коршма
С. Ляґерлеф: Довголітність Святішого Отця
І. Ленц: Місяць, подорож у небесні простори
Р. Ервей: З воєнних страхіть
Великий день
Друга світова війна
Сестри Місіонарки
Гляньте в очі своїм знайомим
Десять заповідей матерям
Слідом винаходів

Вірші релігійного й патріотичного змісту є в календарі осьтакі:

М. Мельник: На ріках вавилонських — велика патріотична поема, що під іменем Ізраїля представляє український народ.
В. Лімниченко: З нами Бог
Р. Манґе: На Білій горі
Л. Волошка: Матері
П. Капельгородський: Пісня
Б. Лисянський: Щастя
На новий рік
Жарти

Також: Календарій, Церковний Календар, Астрономічний Календар, Місячні й Місійні наміреня Апостольства Молитви, Адресар канадської й американської епархії, монаших згромаджень, українських католицьких установ, преси, картини: свячень молодих священиків, вояків в Англії, ґрупи стмефордських студентів, оголошення українських і приязних фірм, Спис добрих книжок, церковних і народніх пісень під нотами.

Ціна одного календаря — 50 центів. Хто замовляє відразу 25 календарів, платить тільки за 20; хто замовляє 50 — платить тільки за 40 примірників.

Коли будете замовляти собі Календаря Української Родини, **замовте також як різдвяний дарунок для своїх рідних вояків,** що служать іще при війську, або для кревних чи приятелів, а цим Ви зробите їм милу несподіванку.

Кожна українська родина повинна мати Календар Української Родини.

Адреса для замовлень:
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alta., Canada.

Богослуження в Алберті

ГРУДЕНЬ

8. Св. Николая
Восток, св. Николая
9. Неділя
Чипмен
Борщів
Скаро
Київ
Федора
Менлі — церковні збори
Равнд Гил
Редвотер
Вилингдон
Флет Лейк
16. Неділя
Менвил
Чипмен
Лішор
Ворвик
Інисфрі, Ч. Хреста
Лемонт
Вох. Збори Ап. Мол.
Торсбі. Збори Ап. Мол.
Голден — місто
Дервент — місто
Елк Пойнт
Елдорена
19. Св. Николая (ст. ст.)
Торгилд
Пено
Лума, коло п. Надворного
Енґел Лейк
Малой
Стрий
Смокі Лейк, св. Онуфрія
22. Непорочне Зачаття (ст. ст.)
Дервент — місто
Айрон Ривер
Еґрімонт
Вильна
23. Неділя
Восток, св. Николая
Плейн Лейк
Ренфурлі
Нюбрук
Парк Корт — 10 год. вранці.
Гей Лейк
Дервен, коло Ханасиків
Еншав
Редвей
Спедден
25. РІЗДВА ХРИСТОВЕ
Чипмен (від 10 год. уночі)
Борщів (від 10 год. уночі)
Скаро
Київ (від 10 год. уночі)
Восток, св. Ник. (9 год. вран.)
Інисфрі — місто (10 год. вр.)
30. Неділя.
Восетиа (місто).

**Вже маємо готові
УКРАЇНСЬКІ СТІННІ
ВІДРИВНІ КАЛЕНДАРІ на 1946**

З педами нового або старого стилю, з коліровими св. образами, величина 16"x20" вже з почтою по 30ц., величина 8"x13" по 20ц. При більших замовленнях даємо 10% опусту. Самі педи нового стилю по 5ц, сотня $4.00.

**Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alberta, Canada.**

**"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.**

I. VII. 46
Mr. Steve Myslins
Mundare, Alta.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го грудня, 1945. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік VIII. Ч. 23.

Слава Во Вишних Богу і На Землі Мир!..

ВИТАЙ
ІСУСЕ
З ПРЕЧИСТОЙ
ДІВИ
ЗРОДЖЕНИЙ

ВИТАЙ
НАМ БОЖЕ
У ЛЮДСЬКІМ
ТІЛІ
З'ЯВЛЕНИЙ

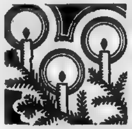

Христовому Намісникові в Ватикані Папі Пієві XII-ому — Високодержавному Урядові Канади й Злучених Держав Америки — Преосвященим Владикам і Всьому Всечеснішому Духовенству Наших Епархій у Канаді й Злучених Державах — Великим Нашим Страдникам: Владикам, Священикам і Всім українцям, що терплять від більшовицької тиранії — Преподобним Братям і Сестрам по наших монастирях — Українським скитальцям, що тиняються по чужині — Нашим Провідникам, що невтомно працюють для Божої слави й кращої будуччини українського народу — А зокрема Всім Читачам "Світла": Веселих Свят Христового Народження й щасливого сповнення усіх задумів у Новому 1946-ому році, а особливо визволення українського народу, бажає й у Новонародженого Христа-Царя просить —— Редакція "Світла."

НАРОДЖЕННЯ СПАСИТЕЛЯ

Мат. 1:1-25; 2:1-12

З народженням Ісуса Христа було так: Як Його Мати Марія була заручена з Йосифом, то перше, ніж вони зійшлися разом, показалось, що вона почала в лоні від Святого Духа. А Йосиф, її чоловік, людина праведна, не бажав знеславити її й хотів відпустити її тайком. Як же він це задумав, то ангел Господень явився йому в сні й сказав: "Йосифе, сину Давидів, не бійся прийняти до себе Марію, свою дружину, бо що в ній зародилось, є від Святого Духа. І Вона породить Сина й даси Йому імя Ісус, бо Він спасе своїх людей від їхніх гріхів. А все це сталося, щоб сповнилось Господне слово сказане пророком: Ось Діва пічне в лоні й породить Сина й назвуть Його на ймя Еммануїл, що значить: З нами Бог.

А Йосиф, прокинувшись ізо сну, учинив так, як приказав йому ангел Господень, і прийняв свою дружину. Та не впізнав її, аж породила свого первородного Сина, і він назвав Його імям Ісус.

А як Ісус народився в Вифлеемі юдейськім за днів Ірода, то в Єрусалим прийшли мудреці від схід-сонця й питалися: "Де народжений жидівський цар? Бо ми бачили Його зорю, як сходила, й прийшли поклонитися Йому."

Як же цар Ірод те почув, то затривожився й увесь Єрусалим із ним. І зібрав усіх передових священиків і книжників народу й випитувався в них, де мав Христос народитись? А вони сказали йому: "В Вифлеемі юдейськім, бо так написано в пророка: "І ти, Вифлееме, Юдина земле, нічим не є менший між володарями Юди; бо з тебе вийде вождь, що стане пастирем мого народу, Ізраїля."

Тоді Ірод тайком закликав мудреців до себе й випитувався в них про час, коли зявилась їм зоря. А посилаючи їх у Вифлеем, сказав: "Ідіть і пильно розпитайте про Дитя; а як знайдете, то подайте мені вістку, щоб і я пішов поклонитись Йому."

А вони вислухали царя й пішли. І ось зоря, що її бачили на Сході, йшла попереду їх, аж прийшла й стала над тим місцем, де було Дитя. А як вони побачили зорю, зраділи безмірною радістю та й увійшли в хатину й побачили Дитя з Марією, Його Матірю, і, припавши до землі, поклонились Йому; та й відкрили свої скарби й піднесли Йому дари: золото, ладан, миро. Та прийнявши в сні осторогу, щоб не вступали до Ірода, іншою дорогою вернулись у свій рідний край.

Христовий Мир

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО З НАГОДИ ХРИСТОВОГО РІЗДВА

До Високопреподобних і Всечесних Духовних Отців і Дорогих Вірних Нашої Дієцезії

Христос Раждається!

Дорогі в Христі Браття і Сестри:

До приходу Христа світ жив в ненависти, незгоді й кривді. З одної сторони горді можновладці, з другої бідний, пригноблений і спрагнений справедливости нарід. Панував самовладник Ірод на чолі грубої сили пястука і тогочасної зброї.

Серед темряви душ нараз Бог дає небесне світло потіхи. Ангели Божі пригадують всім на давно призабуту і погребану правду, що на світі таки є мир для людей доброї волі, що слава Божа таки сяє, хоча як темно булоби і безнадійно. Проти всьої темряви і розпуки, нараз неземним світлом засвічує і промеліє Божа слава і нова благодать для всіх.

Дитятко Ісус приходить на світ як немічне немовля, щоб всім дати доступ до себе. Воно пригадує ту правду, що люди є для себе братьми і сестрами, що перед Богом всі ми є рівні, що між нами має панувати згода і любов, мир і справедливість. Перед Дитятком Ісус клякають бідні пастушки і можні царі; у ніг Дитятка стелють свої дари. А всі ці дари, всі ці поклони, озарює вифлеемська зоря своїм небесним світлом, якого світ ще не бачив і не побачить; ангельська пісня голосить радість і потіху.

Христос приніс правдивий мир і згоду для всіх людей земної кулі. Мир, що є опертий на Божій ласці і любови і справедливости. Через той Божий мир йдуть спільно бідні і богаті, прості і можні, без спорів і зависти, бо ідуть вони не за земним, а небесним світлом, і тому доходять до своєї мети і творять Боже братерство між людьми.

Завистний світ не хоче знати миру і згоди. В особі царя Ірода та його прибічників, він таїть злобу, підступ, і несправедливість через морд вифлеемських дітей. Ллеться невинна кров дітей, ллються тяжкі сльози матерей. І пише святе Письмо, що "Рахиль плакала за своїми дітьми і негодна була затишитися, бо їх нема" ...

Та старозавітна Рахиль, що проливає сльози за своїми дітьми, є праобразом матері всього народу.

Минає 1945 літ від того часу, а й тепер ці події такі правдиві, такі живі, такі яркі, начеб недавно доперва збулися. Так само й нині світ тужить за правдивим миром, за згодою між людьми, за любовю і справедливістю.

Плаче новітна Рахиль за своїми дітьми і не може затишитися, бо вони лягли в крові на побоєвищах широкого світа і тільки могилки свідчать про втрачене молоде життя, про погребану надію. А кілько є таких, що навіть знаку-сліду не остало, навіть могилки нема?!

Зависть і кривда запанували в людських серцях; там, де нема нині Божої ласки, там й тепер Ірод снує в душах свої затії, кує свою крамолу, готовить нову різню неповинних, нові ріки сліз.

Через кінець цеї війни ми дістали зверхний мир; але правдивого, дійсного мира, внутрішного мира і згоди між людьми, далеко ще не видати. І хтож це годен заперечити і хтож того не бачить?

Втікають нині люди з рідних земель, з осель своїх прадідів, де цілі покоління виросли і вимужніли у вірі та чести. Нині для них місця не стало на цій землі, що кровю обкипіла предків їхніх, що злита потом многих родів і многих поколінь.

Каже нам свята віра, що сам Син Божий мусів утікати перед злобою опричників Ірода. Втікав на чужину, в холодну і невідому ніч, в далеку і незвісну землю. Чужина приняла і схоронила Боже Дитятко, щоб у догідний час вернуло зі своїми земними родичами у місто Назарет.

Прийде час і Христос виступить зі своєю Божою наукою споконвічної правди, незмінної і рівної для всіх.

Прийде час і Христос піде левадами і оселями Галилеї, навчаючи всіх і всім помагати на кожде горе, біду і нужду.

Прийде час і Христос знова розяснить світло в людських душах, хорі стануть здоровими, сліпі прозріють, глухі почують, як про це предсказав пророк Ісая.

Невинний Христос приходить у той брудний світ, де кривдою обкипіли серця, де згоди ні миру нема — щоби принести мир і згоду, любов і прощення.

Такий красний той Божий світ і стільки добра в нім Бог сотворив для всіх!

Такий безмірно добрий Бог для кождого з людей зокрема і для всіх разом!

І такий нерозум світа, що не вміє і не хоче оцінити цих Божих дібр, що кривдить один другого, що згоди нема, бо в серці миру нема через гріх.

І ходить та тінь Ірода нині між нами по світі, велитенська часом і грізна своїм гнівом, своєю безпощадністю та впертою зарозумілістю.

А Дитя Ісус говорить нам про безконечне милосердія Боже про всеобіймаючу Божу любов, про оконечну побіду Бога Творця над лукавістю людських розумів і закаменілої в гріхах волі.

Пливуть нині звуки дзвонів в цей великий празник Христового Різдва й кличуть усіх, що мають віру, до святих церков Божих, до молитви, до згоди і любови, до миру і справедливости.

Пливуть ці звуки тут нам в Канаді, пливуть вони певно також за морем в нашій Україні. На голос тих різдвяних звуків нема нині серця, що не тішилося б новонародженим Христом. Хоча світ суворий і безмилосердний, Ісус пригорне нас до себе всіх. Зеднає нас як одних братів і сестер, тих, що на різних землях і тих, що нині скитаються світами, і нас у вільній Канаді.

Нині відчуваємо всі і ту радість многих, що діждалися повороту своїх синів з далеких побоєвищ світа. Неодна родина засяде до Святої Вечері з новою радістю, в крузі тих, котрих тому рік ще не було між нами. Вони тепер здорові і цілі вернулися до нас на втіху нам і на дальшу працю та життя по Божій волі.

Деяким однак сльози, як перли покотяться по лиці. Бо в цю радісну хвилину Різдва Господнього, нагадають собі синів своїх, які вже ніколи на цім світі не вернуться до них. Не стріне їх рідна мати, втираючи сльози радости, а радше згадає слізми тихого смутку, бо вони віддали життя молоде за свій край — вітчину, Канаду. До тих усіх, котрим Господь судив перебути такі хвилини в це Різдво, ми засилаємо від серця своє глибоке співчуття і разом з Вами жаліємо молодого життя та молимось за душі героїв.

А тим всім, що далеко від нас, скитаються нині по чужих землях, непевні завтрішного дня і без куска хліба, ми шлемо через моря і гори свою сердечну молитву з усіми нашими отцями духовними і всіми нашими вірними, щоби Бог ласкавий скоротив для них ці тяжкі хвилі проби і повернув назад у рідні оселі, свобідні від жаху і переслідування.

Дай Боже, щоб прийшов той час, коли світло вифлеемської зорі розпромінить увесь світ і люди всі зрозуміють себе наново братьми і сестрами у стіп ясел Божої Дитини.

Молимо Христа, щоб прийшов той час, коли правдивий мир сердець і згода умів запанують на світі, коли кривда загине, а запанує Божа справедливість для всіх, що нині плачуть і гинуть в голоді і холоді.

Сподіємося, що прийде той час, коли світ утруджений і знеможений клякне перед Дитятком Ісус, щоби приняти завіт вічної правди і ласки, мира і згоди.

З тою вірою стрічаймо й ми різдвяні цьогорічні дні і нехай надія сіяє в серцях наших, як та зоря вифлеемська, як незрівнаний ангельський спів.

З тою вірою і надією ми бажаємо Вам усім якнайкращих Свят, і потіхи, щасливого довгого віку і всіх ласк від Дитятка Ісус.

Нехай Господь своєю ласкою благословить Вас усіх і опромінить своєю любовю! В цій цілі засилаємо й наше Архієрейське Благословення.

Винипег, 15. грудня, 1945.

† ВАСИЛІЙ, епископ ординарій
† НІЛЬ, епископ помічник

ЗА ДОЛЮ НАШОГО НАРОДУ

Збіг політичних відносин не був сприятливий ані не є сприятливий для багатьох европейських народів, а передусім для українського народу, бо заподіяно йому велику кривду, віддавши 45 мільйонів у комуністично-російську неволю. Конференції, що відбувалися в Тегерані, Ялті й Потсдамі, не тільки закріпили комуністичну тиранію над українським народом, але теж зовсім знищили всяку надію на справедливу розвязку в користь нашого народу. Щобільше, навіть право схоронища відібрано нашим скитальцям. Страшне марево зависло над українським народом. Ті українці, що ще остались живими під безоглядним терором більшовицької поліції Н.К.В.Д., коротають свій вік у голоді і холоді. 6-літня війна на українських землях знищила ввесь добробут наших людей і майже всі засоби до життя. Ворожі наїзники позабирали кращих синів і доньок нашого народу до каторжних робіт, а сотні тисяч "зліквідували". Тим людям, що врятувалися втечею перед смертю, загрожує насильне заслання до совітсько-комуністичної займанщини, де жде їх смерть, або Сибір.

Розваживши тяжку долю українців, наші українські католицькі Владики зо Злучених Держав старались усіма способами помогти нашим нещасним скитальцям. У тій цілі Преосв. Кир Константин Богачевський іще в травні 1945 року скликав своїх епархіяльних священиків, щоб обговорити плян, як злегчити горе жертвам війни, бо воєнні страхіття найбільше відбилися на наших людях. Як тільки війна закінчилась, то сотні листів приходили до Епископського Ординаріяту від наших скитальців. Вони просили й благали не тільки матеріяльної помочі, але теж захисту перед жорстоким ворогом. Владики вживали всіх можливих засобів, щоб рятувати наших збігців. Особисто Владики їздили з тою справою до "власть імущих" й висилали епархіяльних совітників; о. Володимира Лотовича і о. канцлера Филимона Тарнавського. У між часі Кир Константин зарядив збірки на збігців по парохіях. Зібрані гроші зараз відіслано до Апостольської Столиці, що займається доброчинною діяльністю і найскорише може нести поміч жертвам війни та розділити надіслані жертви поміж українців. Звернулися теж наші Владики з благанням до Святішого Отця про заступництво за нашими людьми. І справді Святий Апостольський Престіл виявив глибоке співчуття й по-батьківськи зайнявся долею скитальців. Цей факт потверджує сам Преосв. Кир Іван Бучко, що перебуває в Римі. Владика пише в своїм листі, що наші збігці в Італії "справді тішаться особливою увагою й опікою Святішого Апостольського Престолу."

Однак ворог українського народу не спав, а тільки, де міг, там заподівав шкоди. Робили лови на українських збігців, як колись робили на африканських нігрів. А зловлених насильно відставляли до комуністичної Росії, де за ними слід пропав. Певно, що багато з них уже давно не живуть. Ось такі то сумні вісті приходили до Злучених Держав, хоч як строго комуністи цензурували листи, позамикавши всі кордони та недозволивши нікому з чужинців приглядатися їхній роботі. Одначе хоч скупі ті вісті, що дісталися до нас, то дають повний образ страшної неволі та насильства, що його наш народ мусить терпіти. Позбиравши факти про нещасну долю наших людей, наші Владики віднеслися з просьбою до всіх американських епископів, щоб вони сказали своє слово до "могучих цього світа" за український народ.

Під час конференції Католицького Єпископату, що відбувся у Вашінгтоні 14-го, 15-го і 16-го листопадня листопадня, 1945, американські католицькі епископи піднесли свій голос в обороні прав усіх поневолених народів комуністичною Росією. Єпископи взяли теж на увагу відклик наших Владик і 15-го листопадня в 3-тій годині сполудні, під час засідання єпископату, Президія Єпископів покликала до слова Преосв. Амвроза Сеньшина, ЧСВВ, що в імені Преосв. Кир Константина Богачевського й усіх українців католиків в Америці поновив і підкреслив вище згадану просьбу за український народ у таких словах:

"Ваші Ексцеленції, Високопреосвященні Архієпископи й Єпископи!

Рани недавньої світової війни, що коштує життя й жертви мільйонів людей, а також і матеріяльне знищення країв, ще не були загоєні, як повстала нова небезпека, що багатьом европейським державам загрожує втратою незалежности й релігійної волі.

Хоч совітська Росія щільно відмежувала всякий звязок із заходом, проте до Злучених Держав прийшли через віродостойні джерела вісті про її злочини. З тих вістей ми довідались про проступки, що їх допустились ті комуністи, що "визволили" Польщу, Литву, Естонію, Латвію, Білорусь, Словаччину, Моравію, Чехію, Хорвацію, Румунію, Австрію й інші нації, що мали нещастя зазнайомитись із комуністичним зразком уряду й його сумної слави поліцією Н.К.В.Д. Хоч панування совітської Росії було в тих краях коротке, однак було руйнуюче. Брутальне насилля, загарбання культурних цінностей, конфіската католицьких релігійних закладів, сильний натиск на католиків, щоб перетягнути їх до православної церкви, вбивство й увязнення духовенства та передових людей — подають малу, але ясну картину заподіяного знищення й поневолення. Так було там, де більшовицька Росія мала край під своєю рукою тільки короткий час. Яке ж велике, багато більше знищення стрінуло українців, що не мали досі голосу в світі, головно з того часу, як Росія цілими століттями, старалася знищити геть чисто українську націю, до чого вживала усяких тиранських і насильних засобів.

Коли настала війна між Німеччиною й Росією, червона армія, під час свого відступу знищила, скільки тільки вдалося, українські землі. Крім матеріяльного знищення, війна забрала коло 10 мільйонів жертв українського населення. Хоч скінчилась війна, не скінчилось горе, терпіння й руйнування Католицької Церкви між українцями. Львівський митрополит, перемиські та станиславівські епископи зо своїми помічниками й сотні священиків опинилися на засланні або в тюрмі. Церкви, не знищені війною, позамикали. Католицьку пресу з друкарнями сконфіскували. Ведеться всіма силами нагальний наступ на українське католицьке населення, щоб привести його до відступства від католицької віри й прийняття православя. Провідників і передових українських людей увязнили, розстріляли або вислали на невільничі роботи. А тих священиків і світських людей, що змушені воєнними умовинами мусіли шукати захисту в чужих краях, тепер силою забирають до Совітів. Їх змушують вертатись туди, де їх жде заглада.

Ці люди не мають голосу, що ним вони могли б домагатись своїх людських прав. Вісті про їхне жалюгідне положення не доходять до загального відома, бо їх не допускає совітська цензура. Їхня доля трагічна, багато треба б поправити, та мала на це надія.

Коли ми це говоримо, то нашою ціллю не є змальовання тиранії комуністичного ладу, ні бажання викликати ворожий настрій до совітської Росії ні намагання осягнути якусь матеріяльну чи політичну користь для цього народу.

Ми тільки в імя справедливости, як представники довго страждучого народу, домагаємось для нього релігійної волі, природних прав, конечних для збереження людської гідности й признання права схоронища для збігців.

Ми представляємо Вам, Ваші Ексцеленції, цю гірку долю й сумні вигляди на будуче цих католиків із просьбою й надією, що, як це буде можливе до сповнення, ви скажете в користь 45 мільйонів українців слово аліянтам, що боролись за вільности, що їх потребує кожна нація, а які одна нація топче без милосердя."

По промові Преосв. Амвроза, всі епископи, що їх було понад сто, одноголосно висказали своє глибоке співчуття для українського народу, а зокрема для українців-католиків, що терплять страшну недолю та нелюдяне переслідування за католицьку віру. Преосв. С. А. Стрич, архієпископ Шикаґа, що є головою американського католицького епископату, просив передати заяву Преосв. Кир Константинові й усім українцям, що всі епископи співчувають недолі українського народу й готові помогти йому в терпіннях.

Незабаром проголоситься нашій суспільности вісті про дальший хід справ звязаних із долею наших збігців і нашого народу на рідній, не своїй землі.

ЗА ДОБРІ ЗАСАДИ

Кілька завваг про одну статтю "Канадійського Фармера"

Дня 21 листопадня помістив "Канадійський Фармер" статтю п. з. "В очах американського українця", а в ній подав різні думки про Канаду, що їх мав висказати приватно в редакції "К. Ф." й на вічу в Винипегу др. Л. Цегельський. Між іншим, є там осьтаке місце:

"Найбільшою колодою на дорозі нашого поступу є наші релігійні й церковні упередження. В ЗДА того нема. Релігійна приналежність там не грає ролі. Що головне, то те, щоб людина була добрим українцем, а до якої церкви вона належить, це його приватна справа. В Канаді інакше. Є люди, що нераз ставлять релігійну приналежність понад усе — понад важні народні справи. Не тепер час на таке. Нам треба одности, солідарности й повної кооперації. Над релігійними справами можна застановлятися вже тоді, коли вже одна головна мета здійснилася. Треба вміти розрізнювати між важними й менше важними. Треба мати сенс пропорції... Гріхом є розсварювати людей над тим, до якої церкви належить чоловік, назначений на урядову посаду. Яка різниця так довго, як він українець. Прийде ще черга й на других. Церква церквою, та не треба спинювати через неї поступ."

Осьтакі своєрідні погляди про це, як нам ставитись до релігійних і національних справ, висказав "Канадійський Фармер" у головній редакційній статті, що є доказом, що "Канадійський Фармер" уважає їх за такі розумні й певні, що їх можна й треба придержуватись, як показчика, в щоденнім життї.

Ми застановлялись над кожним вищеподаним реченням і прийшли до висновку, що релігійно свідома, побожна особа, що для неї Церква й релігія є цим, чим вони з волі Христа мають бути для всіх, ніколи не буде так думати й говорити, як це написав "Канадійський Фармер."

На нашу думку найбільшою колодою на дорозі нашого поступу не є наші релігійні й церковні упередження, але відступство від правдивої Христової релігії, малорелігійне життя різних наших провідників, партійне розєднання українського народу й брак національної свідомости багатьох українців.

Щодо цього, наче б то релігійна приналежність у ЗДА не грала ролі, то ми переконані, що в усім світі й від початку світа релігійна приналежність завжди грала ролю, бо від неї залежить вартість життя людини на землі й її доля в вічності; тому ми певні, що й між українцями в ЗДА ця релігійна приналежність грає свою ролю й для найкращих

українців у ЗДА релігійна приналежність є головною справою в житті.

Пише "К. Ф.", що головне, то те, щоб людина була добрим українцем, а до якої церкви вона належить, то це вже її приватна справа. А ми пишемо, що це не так. Ми віримо, що одного від одного не можна відлучувати, але прилюдно й приватно нам треба обоє шанувати, любити й піддержувати. І релігійна й національна справа, це наша спільна, прилюдна справа.

Перша умовина, щоб бути добрим українцем є ця, щоб бути добрим християнином, бо між безбожними й нерелігійними людьми нема добрих, певних українців. Це зовсім ясне, що хто невірний Богові й Церкві, може легко стати невірний і українській справі. Певним і сумним доказом цього можуть послужити ті українці, що стративши віру, стали більшовиками тобто ворогами української нації. Щоб признати, отже, когось за доброго українця, то треба, щоб він у приватнім і прилюднім житті виявив себе чесною, релігійною людиною. І так є в ЗДА. А хто каже, що релігія, Церква в ЗДА, чи деінде, це його приватна справа, той не може мати нашого довіря, бо він противиться виразній науці Ісуса Христа, що сказав до апостолів: "Ідіть і навчайте всі народи" (а не приватних осіб). "Так нехай світиться ваше світло перед людьми, щоб бачили ваші добрі діла" (а не щоб це мала бути наша приватна справа). Мова про релігію, як приватну справу, є завжди принаймні підозріла, як не шкідлива.

Саме через таких людей, що відкидають релігію, або запихають її в домашній кут, розгорілась у світі така страшна війна, пролилось стільки людської крови й таке невимовне горе спало на український народ!

Коли недавно приїхав був до Вашингтону премер Великої Британії, Етлі, то що сказав американському конгресові й усьому світові? "Найбільшим завданням, що стоїть перед нами, є переконати всі народи, заки ще не пізно, що цивілізація може пережити атомну бомбу тільки тоді, коли всі держави приймуть і будуть практикувати (не приватно в хаті, але) в міжнародніх взаєминах і власнім суспільнім життя християнське розуміння братерства!" Іншими словами, Етлі сказав: винесіть Христову релігію з приватного дому й занесіть її до власного суспільного життя та до міжнародніх взаємин, бо тільки релігія може врятувати світ від знищення й запевнити людям спокійне, щасливе життя! А українці мали б релігію держати в хаті за дверми? Релігія, це основа всякої доброї праці; без неї шкода виходити на платформу. Без релігії людина була б, як Сталін.

Є люди, що нераз ставлять релігійну приналежність понад усе — понад дуже важні народні справи, а тепер не час на те, бо нам треба єдности, солідарности й кооперції — пише "К. Ф." Ми віримо, що релігійну приналежність треба ставити тобто цінити не тільки понад дуже важні народні справи, але навіть понад важні дочасні справи всього світу. Та одночасно ми переконані, що люди, що так добре розуміють цю релігійну справу, мають і вміють піддержувати між людьми досконалу одність, солідарність і повну кооперацію і в народніх справах. Прикладом цього є між нами українцями в Канаді о. др. В. Кушнір, що для нього приналежність до правдивої Христової, Католицької Церкви є важніша понад усі скарби світу, але одночасно він усіма силами піддержує й національну справу. Подібно роблять і багато інших. Чи то зле? Зле було б тоді, якщо б хтось із українців ставив народні справи понад Церкву й релігійну приналежність, або піддержував релігійну справу, а від народньої стояв іздалека, чи їй шкодив яким іншим способом. Сенс пропорції ' саме в цьому, щоб "віддати кесареві кесареве, а Богові Боже.".

Щодо людей призначених на урядову посаду і взагалі передових наших людей, то не те головне, щоб він був українець, але те головне, щоб він був чесний українець, що на нього можна б було здатися, як на певного представника. Нераз краще не мати свого представника, ніж мати такого, що приносив би нам шкоду, чи ганьбу.

Тведження "Канадійського Фармера", наче б то через Церкву слинявся поступ, зовсім фальшиве. Христова Церква причинилась найбільше до поступу людства. Поступ спиняється тільки через таких людей, що в них релігія й Церква — приватна тобто маловажна чи непотрібна річ, або навіть шкідлива, як це проповідують червоні гнобителі української нації.

Щодо українського народу, то ми сильно віримо, що найбільший поступ він зможе зробити саме тоді, коли всі українці стануть щирими, практикуючими католиками, що в них приналежність до правдивої Христової Церкви буде дорожча за всі скарби світу, а одночасно католицька релігія дасть їм правдиву, велику любов до рідної уккраїнської нації й поможе їм щиро працювати та успішно боротись за її визволення з більшовицької тиранії.

Св. Церква, а також і українська нація, походять від Бога, тому їх обидві треба завсіди шанувати належною пошаною й любити щирою, сердечною любовю, відповідно до їхньої гідности. Розділювати їх, одну шанувати, а другу понижати, для одної працювати й жертвувати, а другу легковажити — було б сумне, понижаюче й шкідливе. Зокрема говорити й писати про Церкву, релігію й українську націю треба так розумно й гідно, щоб нікого не збаламутити, а кожного повчити й піддержати на дусі. Тоді буде порозуміння, єдність, кооперація й поступ.

Практично, ми, українці в Канаді й Злучених Державах, певно зробимо найбільший поступ у своїй праці для загального добра українського народу, якщо йтимемо вірно й однодушно за проводом і вказівками наших Преосвященних Владик у Виннипеґу й Филадельфії та нашого національного представництва — Комітету Українців Канади й Українського Конґресового Комітету в ЗДА.

Це могло б легко статися, якщо наші православні брати вернулися б до давньої злуки з Католицькою Церквою. Та якщо вони не були б тепер приготовані на це релігійне обєднання, що певно принесло б надзвичайно багато добра українській нації, ми, українці-католики, маємо всіх православних українців любити завжди християнською любовю, а навіть, за згодою св. Церкви, співпрацювати з ними в нашім великім, спільнім ділі — обороні й визволення українського народу.

Розуміється, що такої засади повинні держатись і православні українці. А провідники повинні щиро й пильно старатись, щоб у цій справі усувати всякі перешкоди —силою добрих засад і доброї волі.

Щодо поучень самого "Канадійського Фармера", то ми переконані, що ми маємо їх подостатком у наших правдиво українських часописах, що є власністю наших релігійних і національних організацій. Та як власники "Канадійського Фармера" думають, що до освідомлення нас не вистарчають наші власні українські часописи й тому треба їм для українців видавати ще свій часопис в українській мові, то це не значить, що ті бідні українці мають мовчки годуватися баламутною "катехизацією" "Канадійського Фармера." Українці в Канаді мають кращих учителів від "Канадійського Фармера."

Голос Митрополита Андрея

РІШУЧИЙ ВИСТУП МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО В ОБОРОНІ КНЯЖОЇ ЦЕРКВИ В ГАЛИЧІ

В році 1941 вернув я до Галича, в якому я передше працював. Хоч, як сьогоднішній Галич є забутий, всетаки має багато чарівного. Це город княжої слави й прикрасного положення. Дністер, що обливає Галич, причинюється до його величавости. Великий залізний міст лучить дві половині міста, торговельну часть під горою і т. з. "Заріку" по лівому боці, де осіли колишні боярські, сьогодні зубожілі роди Заседволків, Бродовичів, Мусикивичів, Яцековичів, Чемеринських, Попелів, мадярські роди Сеґінів, Меґалів і татарські Батів. —

В самому місті ще деякі міщанські роди Яновичів, Даниловичів, Мацькевичів, Павловських, Козьовковських, Зеленецьких, що займаються ремеслом і торгівлею. Тут і там українські установи й три церкви, з яких на чоло висувається зразу церква св. Різдва, над Дністром, побудована ще в XII. ст. за наших князів.

Над містом домінує гора з румовищами старого замку, куди Галичани, якщо найдуть вільного часу, йдуть на замкову гору, щоби налюбуватися прекрасним видом, що розтягається далеко на північ, до місцевости св. Пантелеймона з церквою тієї самої назви, а на південний захід до Митрополичого ліса "Діброва", де в XII. ст. "русичі" червленими щитами мадярському королеві путь загородили, коли цей забажав пристольним городом на Крилосі заволодіти. Половина замкової гори, ще досі є власністю гр.-кат. метрополії в Галичі, знак, що колись ціла гора належала до князів, а відтак митрополитів. На цій горі був замок, де сидів боярин Судислав, що слідив за рухами військ, які з заходу або з півночі на Галич надтягали, за рухами кораблів, що причалювали до пристані "Тустань".

Все те історичне з мальовничим положенням манить кожного, хто тут раз осів або побував. —

Назагал Галич остав українським містом, мимо довголітнього володіння наїздників. Вони тут все були в меншости.

Одно Галичан і кожного українця боліло, що св. Пантелеймон — церков, видимий памяник галицької архитектури— по словам др. Пеленського, нашого історика — находився в руках польських Францішканів.

Історія це давня, коли Францішкани — італійці за дозволом короля Данила основували свій орден в Галичі — спершу над Дністром напроти церкви св. Різдва, де побудували костел і монастир. Як довго наші володарі правили краєм, поміж ченцями - українцями а францішканами були добрі взаємини. Після татарських нападів, по упадку галицької держави улягло все цілковитій зміні. На Крилосі зруйновано замок і церкву — собор Пресвятої Богородиці, як рівнож замок Судислава; інші монстирі опустіли як напр. церква св. Пророка Іллі в Крилосі, на Пітріхчі над Дністром і на Соколі над Лімницею та на св. Пантелеймоні. Нестало побожних ченців, їх в пень вирубано, або прогнано. Остала чинною лише церква св. Різдва видно вже з далека своєю копулою і напроти неї церковця й монастир францішканів.

За польських часів, коли так стояли напроти себе дві святині, а монахами в монастирі францішканів були поляки, замуровано передній вхід до церкви св. Різдва — мовляв, щоби не перебивано богослужения в костелі а від него два входи по боках, що остали так досі.

Врешті зажадали францішкани віддачі церкви св. Пантелеймона і за дозволом короля Житмонта III. в р. 1590 одержали її в заряд з монастирем і господарськими будинками. Костел і монастир розібрано в місті, а самі Отці перенеслися на гору св. Пантелеймона. Зчасом назву св. Пантелеймон переіменовано на св. Станіслав. Сама місцевість в останніх десятках років одержала назву св. Станіслав. Ще до світової війни францішкани відправляли празники в честь св. Пантелеймона. Церква,

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований Додаток До „Світла"

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

15-го грудня, 1945. — Мондер, Алберта, Канада — Рік III. Ч. 23.

ХРИСТОС РАЖДАЄТСЯ! - СЛАВІТЕ ЄГО!

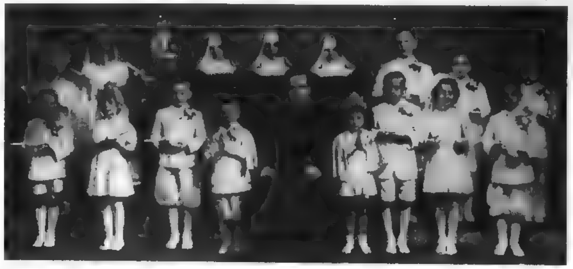

Діти з парохії Всеч. о. В. Білинського в Честер, Па., в щасливім дні свого першого св. Причастя. На знимці: Теодор Каня, Лев Бравн, Іван Гук, Іван Мамот, Василь Манько, Йосиф Рівера, Іванна Лесіско, Михась Ґріндей, Іван Лесіско, Іванна Гук, Єлисавета Бернард, Єлеонора Сармінсока. — Ліворуч Всеч. о. Білинський, парох у Честер, епархіяльний провідник Апостольства Молитви й голова української католицької допомогової організації "Провидіння" в ЗДА.

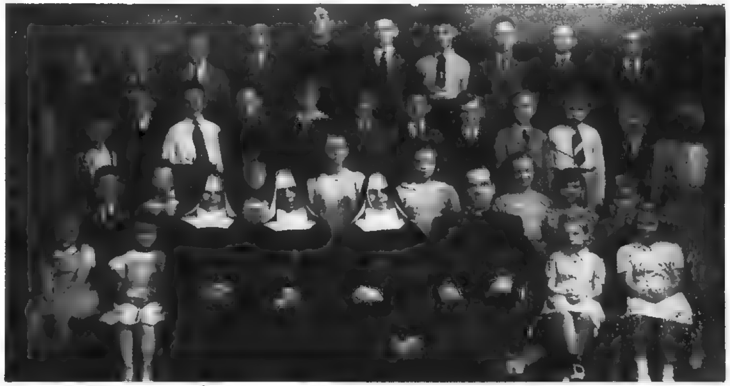

Українська католицька цілоденна школа парохії св. Духа в Честер, Па., з о. Парохом і Преп. СС. Василіянками. Школу оснував Всеч. о. Білинський 1943 р.

Проект нової церкви парохії св. Духа в Честер, Па.

— ЖАРТИ —

Згідливий. —Каже господиня до студента, що не платить за помешкання:

— Даю вам три дні для заплачення за станцію.

Дуже добре. Я буду платити на Різдво, Великдень і Зелені Свята.

Успішна праця. — Чи ви мали вже нараду? — Так. — Якже ж пішла? — Дуже успішно! — Що ж ви врадили? — Скликати за тиждень другу нараду.

Звання. — Як чую, то ваш син ходить до університету; чим жеж він буде, як скінчить школу? — Мабуть старим кавалірои.

Спосіб. — То ви кажете, що вода з цеї криниці нездорова? — Нездорова. — Що ж ви робите, щоб вам не зашкодила? — Найперше ми фільтруємо її. — Так. — Потім ми переварюємо її. — Так. — Потім ми додаємо трохи порошку. — Добре. — Опісля ми пємо пиво.

Любов. — Чому управитель фірми так тебе любить? — Бо я тут одинокий урядник, що не беру курсу, щоб стати управителем фірми.

БАТЬКИ й ДІТИ

Дитина й жертва

Виховання волі з огляду на надприродну ціль чоловіка — це одно з найважніших виховних завдань католицької релігії.

До згармонізування волі, розуму і всіх сил душі згідно з найдосконалішим прикладом, що колинебудь існував, з прикладом Ісуса Христа, веде тільки дорога відречення, умертвіння і поборення самолюбних забаганок. Тому наслідування Христа повинно бути нашим найвищим завданням і взором.

Неупорядковані гони відводять дитину безнастанно від цього взору. Виховання повинно впорядкувати домагання гонів відповідним вишколенням волі. Це не легка справа й до неї треба волю гартувати й вміти виховувати.

Діти мають переконання, що й вони здатні щось творити. Дитина теж хоче мати якесь значення, хоче показати, що може щось виконати. Цю вдачу дітей повинні родичі використати для виховання духа жертви й відречення. Діти під умілим проводом ставлять собі радо високі цілі й важкі завдання. Радо теж докладають найбільших зусиль, щоб ті цілі осягнути. Коли зайде потреба, не дбають про голод, ні про спрагу, ні про умучення. Ніколи не буде забагато труду біля розумного виховання цієї дитячої прикмети. Тому родичі, вчителі й виховники, що справді дбають про душу дитини, повинні доложити всіх зусиль до виплекання сильної волі шляхом дрібних самовідречень, трудів і відмов навіть від дозволених приємностей. У висліді наших зусиль повинні діти добровільно, без тіни примусу, вміти відмовити собі або взяти якесь завдання, чи труд. Щойно тоді, коли дитина вміє добровільно обмежити свої забаганки, коли вміє поставити межі своїм гонам, можна говорити про правильну дорогу до найважнішої мети всякого виховання: до виховання сильної волі. При тім треба вважати, щоб слово "жертва" виступало якнайменше. Буває, побожні родичі виховують своїх дітей до безнастанних жертв, що вони остаточно буденніють і стають дитині байдужні. Яке значення наприм. має таке моралізування: "Дитинко, зроби ту або іншу жертву, піди до школи — це теж жертва, послухай мамці, Господь тобі не ті "жертви", але без внутрішзабуде і т. д." Дитина сповняе нього переконання, радше для святого спокою.

Сталити й виробляти волю треба повільним призвичаєнням до подібних жертв і відмов. Удається це найліпше тоді, коли родичі заохочують дитину, щоб вона сама, не оглядаючись на других, накладала на себе малі завдання і дрібні відмови.

Інший спосіб випробували мої знайомі. Їх син, малий Славко, це живий, проворний хлопчина. Все хотів би бачити, чути й випробувати. Так як інші, понад вік розвинені діти, Славко має мудру мамцю. Вона добре знає, що вічні слова науки Славкові не багато поможуть. Тому моральних проповідей не виголошує. Оставляє це священикам. Виховує Славка іншими засобами. Коли наприм. хлопчина, почувши гуркіт літака, хоче покинути шкільне завдання, мамця не картає його, лише просить: "Славку, поможи мені занести кіш з біллям до другої кімнати, він такий тяжкий, а мої руки нині чогось слабі." Славко без надуми помагає матері, дарма що тимчасом з літака й сліду не стало. Іншим разом Славко чує військову музику. Але... "Чи не мігби ти нині не піти за нею... Ісус так любить дітей, що жертвують Йому свою приємність... Я тебе очевидно до цього не примушую, роби, як хочеш." Славко переживає внутрішню боротьбу. Мамця пригадала йому доброго Ісуса, що так багато вмів відмовляти собі й терпіти. По хвилині хлопчик рішається сидіти дома. По цій пригоді навчиться жертви без посторонної заохоти, пізнає радість із власного опанування і з того, що може хоч чимось відплатити Ісусові за Його безмежну жертву. Ось ніжний засіб, яким родичі можуть навчити своїх дітей найбільшої життевої мудрости. Глибоких спонук і взірців до цього ніколи не забракне в нашій релігії.

те, що вилікувати самолюбство в молоді дуже важка справа. Але і тут нема ліпшого засобу попри часту сповідь. Це незамітне й повільне, дуже повільне гартування волі на те,

Вгорі вже була згадка про щоб уможливити дитині опанувати свої забаганки. Проклони, побої та строгість нічого тут не вдіють. Тільки лагідна вирозумілість піднесе на дусі й скріпить волю. Тим самим способом можна виховувати на вартісні одиниці дітей, що крадуть, що говорять неправду. Дорогі Читачі й Читачки! Повторятиму без кінця, що необхідною умовиною сьогоднішнього релігійного виховання є скріплення віри в свої сили, підбадьорювання й заохота до змагання і побіди. Насильством того ніхто не зробить, але терпеливістю й любовю. На їх посіві виросте сила, що опанує все низьке та грішне. Тисячі дітей слабкої волі тільки тоді житимуть як Господь наказав, коли родичі й передовсім священики скріплять їх довіря до себе

А проте буває й так, що розумний батько та добра мати все зробили, щоб добре виховати своїх дітей. А всежтаки їх син сходить на манівці, а и донька приносить їм журбу. Що тоді робити? В таких сумних випадках родичі повинні взяти хрест на себе і жертвами з власних вигід випросити для дитини ліпшу долю. Вартість безсмертної душі дитини й любов до Господа Бога поможуть знести хочби який труд.

Знаю 15-літнього юнака, Василька. Молитва була для нього правдивим нещастям. До того був це великий самолюб, на других дивився звисока, неначеб тільки він був щось вартий на всьому світі. Родичі виховували його дуже дбайливо. На жаль у 13-ому році життя хлопчина вступив на похилу площу самонасилля. Всі спроби відвернути його від лиха були даремні. Тоді стурбована мати впала на щасливу думку. Сказала собі: Коли син іде манівцями, то я мушу більше молитися й більше жертви покласти, щоб випросити рятунок для його душі.

Від тієї пори зривалася добра мати досвіта зо сну, йшла кілька разів у тижні до церкви на Службу Божу. В шостій годині верталася знову рада й погідна до своєї праці. Одного дня Василько запримітив, що мама встає дуже рано, не зважає на сон і кудись ходить. Не думавши довго, спитав: "Мамцю, куди ви ходите так рано?" — "Дорогий сину — відповіла мама — дуже часто ходжу до церкви на Службу Божу і приступаю до св. Причастя. Жертвую свій сон і відпочинок тільки на те, щоб врятувати твою душу." Слів її не забув ніколи. Але й ніколи не повторилися його давні блуди.

У вихованні дітей важких до виховання — виховники тоді будуть мати успіх, коли накладатимуть на себе різні жертви й тягарі.

- Кінець.

Вінчання наших молодих збігців у Німеччині. На знимці дві пари Молодих. — Василь і Ганна Самагальський і Олекса й Параска Ринський. Обидві Молоді з Дикова Нового, а обидві Молоді, це дочки п. Василя Гуцуляка зо Стручкова, пов. Товмач. Коло Молодих родичі, п-во Гуцуляки, а ліворуч високий — це весільний староста, п. Антін Липко, з Білгорайщини на Холмщині. — З ними весільні гості. — Редакція пересилає всім сердечний привіт іззa океану, а Молодим Подругам бажає скорого повороту на вільну українську землю й Божого благословення на довге й щасливе життя.

Дві парі молодих: Дмитро й Ганна Жорняк і Василь і Марія Глусь із Іннисфрі, Алта. — Редакція складає Молодим Парам сердечне побажання Божого благословення в подружнім житті. Многая літа!

— ЖАРТИ —

В школі. — Попович, що ти можеш сказати нам про українських князів?

— Вони вже всі повмирали, прошу пана професора — сказав розумний школяр.

Чи помогло? — Гей, хлопче, де ти перебував через ті чотири роки? — Я був у Ню Йорку в університеті й брав медицину. — І як же ти тепер почуваєш себе? Чи помогло тобі?

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $0.50: В. Годованський, Торонто, Онт., Марія Савич, Мондер, Алта. **По. $1.00:** І. Боцюрків, Едмонтон, Алта., О. Фостик, Филаделфія, Па., о. Вол. Обушкевич, Словтсбург, Н. Й., С. М. Тимчій, Сиракюз, Н. Й., А. Слобода, Ст. Майкел, Алта.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Does That Man Love You?

by Mary McGill.

The Victims of Passion

To make a strong imprint, it permissible to repeat. Again we echo the Angalic Doctor's words: "To love is to will that good should befall a person."

It is not good for a person to become the victim of his or her passions.

Yet all human love has an element of passion. You should understand this for your own protection and for the protection of the one you love.

Passion in itself is not evil God Himself placed that element in human love that husband and wife might have an incentive to propagate the human race. Anything God designs is good when rightly used. There fore, the evil found in passion lies only in its illegitimate employment. Passion in love finds virtuous position ONLY in holy marriage. A deliberate seeking or consent to its satisfaction outside of marriage is a grave moral offense.

Telling Fairy Stories to Yourselves

You who believe an engagement to marry is a license to mutual liberties, such as kissing, caressing, ond other love tokens which should not be mentioned amongst us, (as St. Paul indicates), deceive yourselves, while you weaken your wills and gradually open the gates of reserve designed for the checking of unlawful passion. You may give the brief goodnight kiss, as I have before stated. But it is important that you remember a Christian courtship does not give to the couple freedoms different from those permitted to other good single men and women.

Don't tell yourselves fairy stories, such as: We love each other, we are going to marry, and the things we do are pure. Instead, confirm your virtuous resolutions with the knowledge that the physical impulses of love may be consummated only in wedlock, and remember this applies to and restricts **wilful** secret thoughts and desires and the stolen mutual enjoyments that the world sanctions between young lovers but which the moral law forbids.

Give Honor Place

Establish high ideals. Hold to them. Erect strong fortifications; arm yourselves with prayers and the Sacraments. Sustain your love on God's grace. **Give honor place.** One hears so little about honor nowadays but much about repressions. The 20th century has gone mad on outlets. Yet the remedy for our times is not waste but conservation.

Be joyous in your youth. Avoid scrupulous anxiety. When an unruly impulse stirs your being simply withold your consent from such thought, desire, or act. Divert your imagination, change your posture, ignore the intruding disturbance, and proceed sunnily about your business.

Since the unrestrained fires of desire depicted in objectionable movies provide scenes of false standards and shameful actions, let the Leagino of Decency Movie Lists be your guide in selection of shows you will attend.

Many of our young people have been morally weakened by attendance at indecent screen productions and other theatricals; still others have suffered a complete collapse.

A Brief Tabulation of the Negatives

In my weekly writings for OUR SUNDAY VISITOR, which paper is read by the many thousands, it has been my practice to place more ecphasis on the way to live rather than to dwell on the things **not** to be done. I believe it better pedagogy consistently to labor for the establishment of high ideals and true standards of what is right than it is to dwell on the **"don'ts"**. But since so many of our youth write inquiring about the rights and the wrongs in courtship, and I find many others teetering between right and wrong and plagued by doubts, chiefly for the reason that the ways of the world have led them into foggy thinking, it may be wise to tabulate a few of the things not permissible for young people who are in love, or who are about to succumb to that state through company-keeping. It is really important for the young man or woman to know when "No" is the answer to mental questionings.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Спортова дружина дівчат школи св. о. Николая в Винипегу. Стоять від ліва: Стефа Гринишин, Євгенія Тодоренчук, Оленка Будзан, Марійка Мельник, Маріянна Балагуш. Клячать: Кикилія Дурбан, Ірина Богоніс, Славка Дарбин, Марійка Вавринчук, Текля Кушко. Провідником молодих спортовиць є Преп. о. Б. Слобода, ЧСВВ.

Українські католицькі діти в Аргентині з нагоди свого першого св. Причастя. Між дітьми Преп. о. Орест Дуб, ЧСВВ, і Сестри Василіянки, що працюють між нашим народом в Аргентині.

Брати новики, ЧСВВ в Бразилії. Між ними Преп. о. Рафаїл Лотоцький, ЧСВВ. — З нагоди свят Христового Різдва пересилаємо їм сердечний привіт і побажання великого благословення від Народженого Спасителя. — Редакція.

— ЖАРТИ —

Порада. — Один урядник мав сильний голос. Одного дня він говорив голосно в своїм офісі. Почув це директор і питає писаря:

— Що це за такий гамір там в офісі?

— Це п. Крикун розмовляє з Сан Франсиско.

— А чому ж він не вживає телефону?

Правда в очі. — Одна мала купецька фірма казала надрукувала ось такий напис на грошевій посвідці: "Твоя платня, це твоя особиста справа. Не говори про це нікому."

Коли це перечитав новий урядник, що підписував посвідку одержаної платні, сказав: "Правду кажете. Як би я сказав комусь, скільки ви мені платите, то мені було б так само стидно, як вам."

У банку. — Ви вже мали відпустку, щоб попрощатись із жінкою, як вона виїжджала до купелі, на похорон свекрухи, на христини свого синка, щоб завести свою доню до лікарні; яку тепер маєте причину? — Хочу женитися.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ПЕРША ЧАСТИНА

ЗВУКИ

5). **5. ПРИГОЛОСНІ ЗВУКИ**

24. Ми говоримо й пишемо: хліб, дід, віз, парубка, редька, берізка, ніжка, безпечний, надколоти, відперти, обсадити, передплата, розпинати, розкинути (а не: хліп, діт, віс, парупка, ретька, беріска, нішка, беспечний, натколоти, вітперти, опсадити,перетплатити, роспинати, роскинути). Також: з Полтави, з тобою (не: с Полтави, с тобою).

Коли ж з злилось із другим в одне слово, як приросток, тоді перед **п, т, к, ф, х** пишемо: спекти, стерти, скинути. Але пишемо: зсісти, зшиток, зцідити, зчепити.

Ми пишемо кров, лавка, (хоч кажемо: кроу, лаука).

Вимовляємо завжди: Бог, одяг, поріг, луг, (а не лух).

Пишемо кість, місці, (хоч кажемо: кісьть, місьці).

25. Після приголосних звуків пишемо завсіди і (сіль, цвіль діл); після голосних пишемо ї (Україна, руїна).

26. У деяких випадках, коли слово починається **двома** приголосними **(ржа, ще)** можемо приставити до нього і, як попереднє слово кінчиться приголосним звуком (витер іржу, він іще молиться).

27. Як попереднє слово кінчиться голосним і наступне слово починається голосним або одним приголосним, то пишемо з (баба з онукою).

Як одне слово кінчиться приголосним, а друге починається теж приголосним, то пишемо **із** (родом із Києва).

Як слово після з починається двома приголосними, або одною сичачою або шипучою, то вживаємо звичайно **зо** (Я **зо** Львова. Ходи зо мною. Говорив зо страхом).

Як нераз перед з і після нього буде більше приголосних, то можна написати **ізо** (Посидь **ізо** мною. **Ізо** сну чую).

Те саме буває, коли з вжите як прислівник, у значенні: приблизно (Збіглось їх щось **із** тисяча. Було їх сотень **зо** дві).

Також: Докупи звязали, ой, ізвязали. Де поділось? Ізгоріло? Він увесь іздрігнувся.

28. В розмові українською мовою ми не відриваємо гостро одного слова від одного, але **лучимо** їх із собою; через те, як у мові яке слово кінчиться голосним звуком, а потім іде слово, що починається голосним у або і, то на початку слів ці звуки **чергуються** з собою й приходить **в, й** (мати в церкві, а не мати у церкві; я вже йду, а не іду; ти й він, а не: ти і він).

Як попереднє слово кінчиться приголосним звуком, тоді буде **і, у** (син і батько; учень у школі).

Як по голоснім у першім слові буде на початку слова більше приголосних, то краще говорити й писати **без** чергування (Вони жили у Львові).

Також на початку речень краще ставити **і, у** (Ідемо рядками. Учителі вчать у школі.

6. СКЛАДИ

1) Кожне слово можна розкласти на **складИ. Склад, це один голосний звук сам, або з приголосним.** (А-ме-ри-ка). Скільки в складі голосних, стільки складів. Один приголосний між голосними відноситься до наступного складу (мати: ма-ти). З одного приголосного самого складу не буде.

2) По числу складів слова можуть бути: односкладові (ніс), двоскладові (ан-гел) і багатоскладові, коли в слові більше складів, ніж два (Україна, Америка, багатомовний).

3) Коли склад закінчується на голосного звука, тоді склад зветься — відкритий. (чо-ло). Склад закінчений приголосним зветься закритий. (крик-нув).

4) Голосові **о, е** в закритому складі переходять на **і; це закон ікання.** (роду — рід, село — сіл, тік — току). В відкритому складі нема зміни, хіба деколи. (олово — олівець).

5 В позичених словах: староцерковних, новоевропейських звичайно **о, е** не змінюються на і (Бог, ангел, закон, апостол, том).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим** друком)

автокр**а**т — самовладник, що всю владу скупчує в своїх руках і володіє безоглядно

автон**омний**, автономічний — само-управний; автон**о**мія — самоуправа, самостійне заряджування справами власного краю (за згодою головної влади всеї держави)

автомат**и**чний — самочинний, мимовільний, що ворушається сам із себе

автор, мн. **а**втори —творець, письменник; той, що склав законопроект; **а**вторка; **а**вторські права, **а**вторство;; **а**вторизований переклад — за дозволом автора

авторіт**е**т — загально признана наукова повага; законна влада

автохт**о**н — тубулець, первісний мешканець якогось краю

аг**а**пи — братолюбні столи, спільні гостини перших християн після богослуження

агарянин, агар**я**нський — турецький

агнець літургічний чотирогранна частиця, вирізана з проскурки, що її освячується в Пресв. Тіло І. Христа

аг**е**нт - справник, посередник у переселенні, торговлі, політиці, поліції, що ладнає доручені йому справи. Агенти нас подурили (не всі). Агенція — заступництво, бюро посередництва

аґн**о**сти — давні християнські сектанти, що не вірили у всевідучість Христа

аґностицизм — філософічний погляд, що не можна пізнати основних причин усіх проявів, Бога

аг**о**нія — умирання, конання, остання боротьба зо смертю

агльомер**а**т — накопичення різнородних частин

аґрес**и**вний — зачіпний, ворожий; аґресивна політика — напастлива, зачіпна, ворожа, що приводить звичайно до війни; аґресія — напад, наступ

аґрикульт**у**ра — **рільництво, сі**льське господарство, аґрикультурний — рільничий, сільсько-господарський

адам**а**шок — шовкова, льняна або вовняна матерія з витканими взірцями в квіти

Адамова голова — **в різьбі** й малярстві: людський череп під розпяттям, що визначає спасення людства від Адамового гріха

адаптація -- засвоєння, приноровлення, перерібка; адаптувати — приладжувати так, щоб відповідало хвилевим потребам, переробльовати, приставляти

адвент -- прихід; час перед Різдвом (у нас Пилипівка)

адверсарій — противник, суперник, ворог

Joseph The Provider

The brothers pulled out of the city.

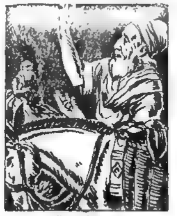

"Halloo!" he cried.

He only asked: "Where is Simeon?"

LEAVING Simeon as hostage, the brothers pulled out of the city; silent at first, for they were depressed about the problem of bringing home to the father that they had forfeited him, and breaking to him the only way there was to redeem the forfeit.

But it was a long way yet and they talked among themselves. They said how much they liked the Egyptian beer soup, what a pleasant man Mai-Sachme was. And the lord of the land had been almost friendly today—up to the point where he had put Simeon in bonds.

When it grew dark they chose a camping ground near a well and a crooked palm. Some drew water and piled branches for a fire but Issachar opened his feed bag for his animal.

He gave a shout. "Halloo!" he cried. 'Look here!'

They come up and stretch their necks. Right at the top Issachar had found his ten silver rings, the price of his load of corn. They stand and are amazed. Suddenly they rush each to his own bag. At the top of each man's bag lies his purchase money. They sit down on the ground. What does it mean? Their hearts sink under the sheer incomprehensibility of it. Certainly it is good to get one's money back with the goods—but again there was a screw loose somewhere, for why, oh, why had God done this?

They shook their heads. They kept shaking them in their sleep that night. Yet anon a smile would play on the lips of this or that sleeper.

Good news! The return of his sons was announced to Jacob. At first it was not noticed that there were only nine of them. Benjamin, standing with his father before the paternal tent, did not notice anything wrong. But Jacob saw at once.

Astonishing. After all, the patriarch was close to ninety; one would not expect keenness of vision from those faded eyes. But there are things for which the senses can surprisingly regain the keen ear of the hunter, the quick eye of the sheep-counting shepherd; and the integrity of Israel was a subject on which Jacob saw better than anyone else. He said, "Simeon is not there."

"Yes, Simeon is missing," replied Benjamin. "I don't see him either. He must be coming after them."

Thus he let them come up. He did not smile, he said not a word of greeting. He only asked:

"Where is Simeon . . . ?"

Continued

завдяки тому, що там перебули монахи, остала досьогодні ціла, коли всі інші названі церкви знищені наказом австр. цісаря Йосифа II.

Українці заздрим оком глядiли на те, що церков в чужому посіданні а місцеве гр.-кат населення, якого предки побудували цю церкву, не думало будувати нової святині чекаючи моменту, аж наступить ревіндикація, подібно, як це мало місце зі собором св. Богородиці в Холмі.

Такий момент прийшов в 1942 р. На св. Пантелеймоні натраплено на шпіонажу, у викритю якої заслужився молодий галичанин Богдан Лепкий. На приказ місцевої німецької влади усунено францішканів, церков запечатали, як також помешкання і господарські будинки, а маєток що обнимав 100 моргів поля передано господарській установі. —

Щойно тепер українці пригадали собі на непередавнені права до церкви св. Пантелеймона, хоч вже за большевиків в р. 1940 було піднесено цю справу, але крім переіменовання назви на "Шевченково" так, як большевики не хотіли згодитися на назву св. Пантелеймона, нічого не вдіяно.

Український комітет. як також український староста в Галичі віднеслися до митрополита Шептицького з проханням призначити священика на св. Пантелеймоні. Митрополит щиро заопікувався тією справою, так як його заходами розкопувано катедру св. Богородиці на Крилосі, на що він давав великі суми, його заходами основано городничу шкілку — тимбільше дав згоду на ревіндикацію, що церков побудовано за князя Ярослава Осьмомисла, коли українці були в церковній єдности з Римом. — Домагався однак від комітету відчинення церкви.

Комітет порушив цю справу в Станіславові. Староство поставилося прихильно до цієї акції та зарядило для осторожности плебісцит серед місцевого населення — чи воно заявляється за переданням церкви в руки гр.-католиків, чи має бути задержане "статусква". Треба знати, що місцевість завдяки побутові монахів через 300 літ згорою сильно спольщилася і багато родів почувало себе римо-католиками. Коли прийшло до голосування, яке відбулося при задержанні найбільшої формальности під проводом начальника суду в Галичі, Антона Трояна, де греко-католиків заступав місцевий директор школи Фердинанд Балицький, місцевість заявилася 137 голосами проти 59 за переданням церкви до рук греко-католиків на св. Пантелеймоні. Списано на це відповідні протоколи і акти передано старосту в Станіславові. Тодішній староста др. Альбрехт прихильно заопінював домагання мешканців св. Пантелеймона і акти з опінією відіслано до Губернії в Кракові.

Українці з Галича повідомили про це митрополита Андрея, який уже мав призначеного єпископа на св. Пантелеймон, щоби той в імені митрополита з княжого Галича виконував юрисдикцію. Ми Галичани ждали нетерпляче, коли надійде ревіндикація древньої святині, історичної памятки та отак буде бодай частинно направлена кривда, заподіяна нашими ворогами-наїздниками. Можна було надіятись великого підйому духа, як це і було при віднайдені фундаментів Собору Пресв. Богородиці в Крилосі. Була б відкрита нова дорога паломництва для широких мас нашого народу. Український Комітет в Галичі підготовлявся до врочистої ревіндикації. Було в пляні запросити українців обох віроісповідань, як це мало місце при відборі Собору в Холмі.

Ждали ми три місяці, але стався знаменний факт, який перекреслив наші сподівання. Комітетові донесено, що акти дотичної справи пропали, зате появився другий внесок про ревіндикацію, саме краківського епископа Паладія. Акти треба було доповнити новими прилогами, а водночас заявитися на внесок епископа Паладія. Галич сколихнувся тією вісткою, бо не сподівався цього виступу. Ще два місяці тому галицький комітет витав еп. Паладія, коли той відвідував свою православну церкву в Галичі. Тоді до церкви прибуло більше греко-католиків, як православних, які не дуже спішилися вітати "украінскаво єпіскопа", — а тепер дістали українці удар у спину.

Посипалися відповіди з Галича, з Комітету, зо св. Пантелеймона. Усі в один голос відбивали необосновані претенсії епископа з Кракова. А тимчасом староство домагалося заяви митр. Шептицького. Епископ Паладій писав, що ставить спротив передачі церкви віруючим на св. Пантелеймоні та вимагає її для себе. Покликується на історичні розвідки Петршевича, Шараневича й Копистянського (самі москвофіли), заявляє, що церква була православна, що йому є необхідна церква для вірних з Галича, як також для оснування духовного семинаря. Протест еп. Паладія був такою несподіванкою навіть для найбільших прихильників православного руху, бо й саму справу ревіндикації відкладано в безконечне. Зладжено ще раз протокол голосування, відписано вдруге ухвалу комітету в Галичі, мало ще надійти письмо митр. Андрея. Я особисто явився у митрополита, який чимало здивувався таким ходом подій, просив предложити йому відпис спротиву еп. Паладія. Читав, а морщини на його чолі громадились і сказав, прочитавши: "Що ж зачнеться боротьба за спадщину. Я ожидав від православних іншого становища."

За якийсь час писав митрополит, що противиться переходові церкви в руки православних, зазначував, що ця церква належала завжди до галицької митрополії і немає причини, щоб невернулася. Перехід церкви під вплив православних епископів у Кракові позбавлений правної основи, передача її в руки православних у Галичі, які з політичних причин, як "рускіє" перейшли кілька літ тому на православіє — було б актом, спрямованим проти українців. В письмах Петрушевича, Шараневича і Копистянського немає ніде згадки, щоб та церква на св. Пантелеймоні була колинебудь власністю православних.

Виступ Митрополита в обороні церкви був такий різкий, що ми цього і не сподівалися. Влада не знала тепер, яке зайняти становище. Заносилось на боротьбу, а цього треба було оминати. Ми віднеслися до Православного Епископату з домаганням відкликати внесок еп. Паладія, підкреслюючи наше становище при ревіндикації собору в Холмі, нашу поміч і з того ж приводу нашу радість. Вислано письма до през. Загайкевича в Кракові і до дра Барана в Холмі. На це не дістали ми відповіді. Теж і Центральний Комітет у Львові виявив повне незацікавлення в тій справі.

Митрополит стратив надію на повернення церкви. — Ми галичани-українці чули жаль і біль. Ми, що все ставились прихильно до акції поєднання. — Ми побачили, що не до зєднання іде, а до роздору. Справа застрягла на мертві точці, а тимчасом Господь покермував справою, що ні одні ні другі не мають змоги децидувати справою, — коли наш край залляли большевики.

Митрополит побачив, що по противній стороні не має доброї волі. Відійшов від нас не діждавшись вирішення багато справ, що їх поклав собі за ціль свойого життя — а які відносяться до життя цілого нашого народу. Чи зможемо їх розвязати без нього на користь народу? Коби дав Господь! Коби, заволоділа нами взаємна любов та одна спільна віра!

Др. Мурович Володимир

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ЕДМОНТОН. Український католицький зїзд. Українці католики в Алберті можуть тішитись, що їм цього року вдались два великі зїзди, молоді й старших, що їх приготовили три організації: Українське Католицьке Юнацтво, Братство Українців Католиків і Ліга Українських Католицьких Жінок. Зїзд У.К.Ю. відбувся літом у Чипмені, а зїзд Б.У.К. й Л.У.К.Ж. у днях 1-3 грудня в Едмонтоні.

Під час останнього Зїзду дня 1-го й 3-го відбули свої організаційні наради представники різних місцевин Алберти, а в неділю, після богослуження й обіду, була загальна частина, що в ній узяло участь поверх 500 учасників. Промовляло тоді на різні теми 7 докладчиків. Зїзд запротестував проти вивезення більшовиками українських католицьких епископів і священиків, переслідування української Католицької Церкви в Галичині й насильної передачі більшовикам українських скитальців в Західній Европі. На українських скитальців Зїзд зложив $800.00.

На Зїзді був вибраний новий Провінціяльний Заряд Б.У.К-а на два роки й Пров. Заряд Ліги. Головою БУК-а в Алберті став п. І. Боцюрків, а головою Ліги У.К.Ж. п-ні Г. Прийма.

Новий заряд приступає по Зїзді до організаційної праці з новим, добрим планом. При Божій помочі й ревній праці зарядів ми надіємось в Алберті певного розвитку нашої католицької організації.

НАЯГАРА ФАЛС, ОНТ. Подружній ювілей. За Божим благословенням п-во Микола й Ганна Буртник прожили щасливо 25 літ свого християнського подружнього життя. За порозумінням рідні й приятелів п-ва Буртників відбулась за проводом п. І. Витрикуша, ювілейна гостина. Бенкет був переплітаний гарними промовами, а кожний промовець згадував якусь прикмету чи подію з життя Ювілятів. Говорив їхній найстарший син, Микола, що служить у канадській армії і вручив родичам срібне начиння, Молодший син, Михайло, студент 12-ої кляси колегії св. Михаїла в Торонті, зложив подяку родичам за християнсько-католицьке виховання й обдарував родичів прегарними перстенями. Промовляли також і обоє Ювілята, а гості співали "многая літа." Гостина розпочалась і закінчилася молитвою.

При цій нагоді гості потрясли без великого шуму гаманцями й виросла купка зелених на католицьку пресу. Жертводавцями були: **По $2.00** п-во Дідур, Гафійчуки, М. Дідур, В. Буртник, М. Буртник; **по $1.00:** М. Буртник і І. Витрикуш, п-во Яківчуки; **по 0.25:** А. Яківчук і О. Буртник. На пресовий фонд "Світла" $3.00. — Семен Яківчук.

ГИЛЛАРД, АЛТА. Срібний ювілей. В неділю, 11 жовтня, після богослуження, Преп. о. О. Засійбіда, ЧСВВ., поблагосло п-ва Василя й Марію Відиновських ювілейним благословенням із нагоди 25-літньої річниці їхнього шлюбу. Присутні були приятелі, сусіди й парохіяни. З церкви всі перейшли до дому п-ва Ювілятів на приготований обід. Після спільное гостини п. М. Крижановський, місцевий управитель вищої школи, привітав ювілятів сердечним побажанням і вручив їм гарний дарунок від гостей і рідні. Було й "многоліття". Крім цього старенький п. Шафранович, батько п-ні Відиновської поблагословив своїх дітей й зложив їм від себе дарунок. На просьбу господаря прийняття зложили гості $6.50 добровільних жертв на "Світло" й "Українські Вісти.

Всім жертводавцям щира подяка, а П-ву Відиновським бажаємо щастя та кріпкого здоровя на многі літа! — Присутній.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. Великий напад на дім п-ва Михайла й Ганни Бородаїв. Громада людей, у числі 50 осіб, несподівано впали до дому П-ва Бородаїв. Однак лиця напасників були усміхнені, а на їхніх устах грімка пісня "МНОГАЯ ЛІТА". Це діти, свояки та членки Сестрицтва Н.С.І.Хр., що його головою є п-ні Бородай, прийшли зложити свої побажання в 25-літню річницю їхнього вінчання. Також зброя, що її напасники несли в кошиках та торбах, то не були револьвери, ні бомби, а печені кури, кейки, пляшки з медициною, квіти та всякі дарунки. Ой було там було! Пані Валентюк огнистою промовою звернулася до Шановних Ювілятів та висказала ціль приходу.

Пан Дідух у квітистій, глибоко обдуманій промові, нагадавши Ювілятам весну їхнього життя та труди середніх літ, побажав довгої, погідної осени життя. А діти, як діти. Вони більше почу-

ваннями та поцілунками, ніж словами висказували любов та вдячність своїм найдорожчим родичам. Річ ясна, що і з уст свояків палили такі слова, що їх тільки добрі люди можуть при таких нагодах сказати добрим та чесним людям. На стільки заяв приязни, сердечности та вичливости відповів коротко, але сердечно п. Бородай. А шановна ювілятка свою, серцем подиктовану подяку, скропила ще потічком сліз радости та вдячности. Гостина була щиродушна; гутірка весела. Перед кінцем прийняття, на заклик п. Дідуха і п. В. Заборовського присутні зложили $37.25 на руки п-ні Завальницької і п-ні Валентюк, з чого $22.25 вислано на означену адресу для наших збігців у Франції, а по $5.00 призначено на пресу, з чого пятка припала й для "Світла", що кидає ясне проміння на життевий шлях багатьох українців у Монтреалі, що їм те "Світло" подала також п-ні Бородай.

Жертвували по **$15.00** ПП. Ювілянти. **По $5.00** В. Заборовський. **По $1.00:** В. Бородай, Т. Семенишин, Б. Бородай, А. Марич, Т. Валентюк, А. Паранич, А. Завальницька, І. Дідух, В. Колачик, М. Бойчук, М. Франко, Д. Ділай. Решта дрібні датки.

ВИНИПЕГ. Дня 20 жовтня вечері запросили несподівано члени парохії св. о. Николая свого пароха, Впр. о. Й. Сенькова, ЧСВВ., до залі св. Івана Милостивого на бенкет. Ті, що запрощували, пробували все так замаститти й загладити, щоб о. Сеньків не догадався, що роблять поза його плечима. Коли о. парох увійшов до залі, а присутні плеснули в долоні, В. Ребчук тільки усміхнувся вадоволено, що вдалася штука.

Вечірок був веселий і милий для всіх. Багато говорили про різні події в парохії за час праці в ній о. Сенькова, що і в церкві працює й коло церкви з шуфлею, сокирою та молотком, рука-в-руку зо своїми парохіянами, приготовляє місце під будову великої нової церкви св. Николая. Головне привітальне слово на несподіванці сказав п. Просоловський, а під кінець гостини промовив також о. Парох, що склав подяку своїм парохіянам за любов і співпрацю. На цій несподіванні для о. Сенькова зробили несподіванку й для "Світла" та "Укр. Вістей", зібравши для них 10 папірців. — Т. К.

ІНИСФРІ, АЛТА. Подвійне весілля. В одним тижні відбулось двоє гарних весіль в родині п-ва Марії і Андрея Глусь. В суботу, 27 жовтня, в церкві Вознесення Господнього, в Новому Киеві, Преп. о. Мирон Дацюк, ЧСВВ., відправив співану Службу Божу та звінчав молодих Василя Глусь з Марією Цимбалюк, донькою Якова й Анастасії Гриців. По богослуженні відбувся в домі родичів молодої весільний обід із побажаннями "многоліття", веселою забавою й співанням українських народніх пісень. Молоді дружки панни: Марія Цимбалюк і Параня Гриців, зібрали також $14.00 на "Світло" й "Українські Вісти."

А зараз 1-го лист. друга весільна забава в домі родичів молодого, п. Андрея Глусь. Це поправини з нагоди вінчання сина Василя, а заразом і вінчання дочки Ганни. І тепер Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ., відправив знову співану Службу Божу в намірі молодих та звінчав Дмитра Жорняка, сина Михайла й Марії Берняк, з Ганною Глусь, донькою Андрея. По богослуженні знову всі удалися до дому молодої. І тут засіли до весільного обіду, в одній кімнаті одна молода пара, а в другій друга, недавно звінчана, разом із своїми родичами та старенькими прародичами п-ва Глусів і численною ріднею. Тільки молодий Дмитро Жорняк не мав того щастя мати коло себе своїх родичів, бо вже повмирали, ні братів, ні сестер, бо лишилися в Старому Краю. При веселій весільній забаві й по гучнім "многолітствії" обом парам молодят і родичам пп. Юрко Франко й Т. Грещук зібрали $17.82 на українських скитальців. **По $1.00** зложили: Д. Жорняк, — молодий, А. Глусь, Т. Грещук, Г. Гоменюк, С. Дмитрів, С. Дуляба, П. Дуляба; решта дрібніші датки. — П-й.

ЛЕВОЙ, АЛТА. Посмертна згадка. У вівторок, 30 жовтня, впокоївся в Бозі Василь Цвігун, проживши 61 років. Похорон відбувся 3-го листопадня з церкви Пресв. Тройці в Плейн Лейк. Заупокійні богослуження відправив Преп. о. Мирон Дацюк, ЧСВВ. Під час обіду, що відбувся в Народнім Домі, зібрали $15.90 на українських скитальців у Европі.

Покійний Василь Цвігун приїхав до Канади зо Звиняча, повіт Чортків, 1913 року й поселився в околиці Калгарі. Однак по 6-ох місяцях вернувся назад до Старого Краю через занедужання там жінки й рідної мами. Його захопила перша світова війна, під час котрої попав у російський полон і перебув на Сибірі 7 років. Потім вернувся додому та не застав уже жінки при живих, тільки лишився малий синок, Василь. Він жениться другий раз і знову віджджає до Канади в 1923 році. Перебуває головно в околицях Плейн Лейку. Великі його тут заслуги при будові Народнього Дому та прикрасі церкви гарним вівтарем і т. п. Останні два роки працював на гостиниці Аляска. Вернувся до Левой у 1944 р., і перебував у сестрінка. Степана Предика — найблищого кревняка. Був умілим столярем і працював останні дні в робітні при столярстві. Тут і захопила його смерть. Бо коли малий хлопець прийшов закликати діда на вечерю, знайшов його вже неживим, що лежав із інструментами в руках, котрими працював. Усім похороном занявся сестрінок, Степан Предик.

Покійний полишив у Старому Краю жінку та двое дітей: Василя від першої жінки й Зосю від другої, про яких однак не мав тепер Покійний ніякої чутки. В.Й.П!

СКАРО, АЛТА. Христини. Наших молодих, гарних парохіян, п-ва Андрея й Ганну Захарко, поблагословив Бог хлопчиком. Дня 11-го лист. Преп. о. Г. Хміляр, ЧСВВ., охристив його й надав імя Мирон-Давид. Хресними родичами були п. Є. Галас і п-на В. Головач. Присутні на христинах гості гучно співали малому Миронові "Многая літа". При цій нагоді п. П. Сеншин, дідо малого Мирона зібрав на "Світло" й "Українські Вісти" $8.30. — Ми це потверджуємо й бажаємо маломy Миронкові, Родичам, Дідуневі й усім жертводавцям: сотвори, Господи, многая літа!—о.А.Т.

НОВИЙ КИВ, АЛТА. Несподіванка за несподіванкою. В неділю, 18. лист. кревні, сусіди й приятелі наскочили несподівано на дім панства Павла й Марії Шпак у Ту Гилс та справили для них невеличку приятельську неспідіванку. А що господарі зовсім не сподівалися таких гостей у себе, то кожний приніс зо собою й дещо на перекуску. Пані скоро метнулися коло кухні й стола — тай вечеря була готова. А по вечері то й час минув скоро при милій забаві та веселім співі.

А в три дні пізніше, майже ті самі гості замандрували в інший бік і несподівано заскочили вже інших молодих господарів — п-ва Василя й Евгенію Гриців у Новому Киеві. А що господарі мешкають у новій, ще невикінченій хаті, то гості, крім цілої вечері, привезли з собою також і стіл з кріслами їм у дарунку. І тут жінки скоро зготовили вечерю та й посадили господарів за стіл разом із їхніми родичами, що також прибули на цю забаву. В часі гостинни були промови з побажаннями й "многолітствієм" і весела забава зо співами народніх пісень далеко поза північ. А гостей було досить, бо приїхали одні аж з Ст. Майкел, а інші з Диверней. При цій так веселій забаві п. Микола Гриців зібрав $10.00 на "Світло" й "Українські Вісти. П-й.

МОНДЕР, АЛТА. Поминальне богослуження. Дня 16-го листопадня, в каплиці ОО. Василіян, о. Орест Засійбіда відправив поминальну Службу Божу й Парастас за душу покійної Евдокії Кітури, що впокоїлася 10-го жовтня, цього року. На Службі Божій була рідня Покійної. Крім поминальної Служби Божої чоловік покійної Василь та діти постаралися, щоб за душу бл. п. Євдокії правилась Григоріянка, п. зн. 30 Служб Божих, день-по-дневі.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Память по Бл. п. Катерині Залещук. В понеділок, 19 листопадня, в шпиталі "Мізерикордія" в Едмонтоні, розпрощалася з життям Катерина Залещук, жінка Василя Залещука з Плейн Лейку, проживши 58 літ. Виїхала до лікарні рятувати свое життя, та Господь іншакше зарядив, бо забезпечена останніми св. Тайнами, пішла за своєю любою мамою, що її тільки шість тижнів тому відпровадила на вічний спочинок.

Пок. Катерина родилася в Корсові, пов. Броди, в домі Заяців. Приїхала до Канади 1910 р. разом із чоловіком і мамою та замешкали в Плейн Лейк. Вона все життя була вірною дружиною своему чоловікові, а найлюбішою мамою дітям і, хоч сама через довгі роки тяжко слабувала, то все таки з правдивою пожертвою й дитинною любовію доглядала своєї старенької хворої мами до останнього її віддиху. І не довго мусіла ждати, щоб знову з нею злучитися там у небі, але вже на віки.

У четвер увечері, Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ., при участі великого числа парохіян, відспівав панахиду за душу покійної, а в пятницю, 23 листопадня, відправив усі похоронні богослуження й відпровадив тлінні останки на вічний спочинок на цвинтар у Плейн Лейку.

По похороні, під час обіду в домі Залещуків згадали ще присутні про взнеслі чесноти пок. Катерини та при цій нагоді зложили також жертви на нашу пресу. Зібрали $9.00 й розділено на "Світло" й "Укр. Вісти." Збіркою займився п. І. Варава.

Бл. П. Катерина полишила в смутку чоловіка, 4 дітей: Ганну, Миколу, Марію й Настю, та 3 внуків. В.І.П!

ПОДЯКА. Оцим ми хочемо зложити сердечну подяку Впр. оо. Василіянам у Едмонтоні й латинським священикам за духовну обслугу коло хворої, як також докторові Шандро за правдиво синівські змагання врятувати її життя. Заразом сердечно дякуємо о. пароховi М. Дацюкові, ЧСВВ., за останні прислуги для покійної, як також усім тим кревним і парохіянам, що прибули на похорон і своєю присутністю та поміччю потішили й розраджували нас у нашім великім смутку. Нехай вам Господь цього не забуде. — Василь Залещук і діти.

ЛАКОРЕЙ, АЛТА. Дня 20 лист. Преп. о. Г. Хміляр, ЧСВВ., відправив поминальну Службу Божу за вічний упокій душі бл. п. Василя Сліпчука, що походив із села Хороброва, сокальського повіту й приїхав був до Канади 1913 р. Покійного покликав Бог до Себе 9. лист. 1929 р. Його одинока дочка, що тепер живе в місцевині Лакорей із своїм чоловіком Василем належить до нашої католицької парохії в Айрон Ривер; у них е пятеро дітей: Володимир, Ганна, Йосиф, Олександра й Ангелина.

По Службі Божій і Парастасі був спільний обід у домі, промова й збірка на католицьку пресу. На поклик п. А. Орисюка зібрали п.п. С. Кузик і Мик. Баран $5.50 на "Світло" й "Укр. Вісти." — С. Крук.

НОВИНКИ

— З Европи приходять надзвичайно цікаві вісти про це, що на українських землях Полісся й Волині зорганізувалася 1943 року сильна Українська Повстанча Армія (У.П.А.), що боролась успішно з Німцями аж до їхнього розгрому, а тепер веде завзятий бій із більшовиками.

Для звільнення українського народу від більшовицької тиранії та для відбудови вільної держави всі українці в усім світі творять один український фронт, що не перестає молитися, працювати й боротися, аж прийде великий день державного відродження.

— Католики на Филипінських Островах мали під час війни шкоди більше, як на $125 мільйонів. Інші віроісповідання втратили майна на $14 мільйонів.

— Британський міністер закордонних справ, Ернест Бевен, затривожений новими домаганнями Росії, щоб їй признати різні землі більше від того, що було признане в Ялті й інших конференціях. Бевин дуже невдоволений закидом Росії, що Британія творить західній блок із Британії, Скандинавії, Франції, Голандії й Бельгії. Це не члени блоку, але історичні приятелі, други, що їх має право мати кожна держава.

— Чорчил сказав, що він не виявив би Росії таемниці про атомічну бомбу. Він думає, що як би Росія мала таку бомбу, то вона не видала б її Америці. Аліянти виявили Росії під час війни багато таемниць, а Росія ні.

— Приходять вістки, що в більшовицькій червоній армії зачався страшний розклад. Шириться дезерція, грабунки, насилування жінок, плюндрування. Червоні вояки тікають з червоної армії на американський і англійський бік. В Україні запеклий рух. Діє Українська Повстанча Армія, а в Польщі польська. Більшовицькі вояки тікають до партизан.

— У Ліверпулі був страйк між портовими робітниками. Один молодий католицький священик і протестантський духовник порозумілись і спільними заходами довели до закінчення страйку 40,000 робітників.

— Ліві партії в Чехословаччині домагаються, щоб уряд забрав німецьким католицьким організаціям у Судетах їхній маеток, бо ним під час війни завідували нацисти. Католицькі провідники домагаються, щоб ці посілості були звернені Церкві, бо доходи з них ішли на доброчинні цілі.

— В Шикаго ввели по школах таку установу, що кожного тижня виходять діти добровільно до церкви на науку религії. Католицьких дітей ходить на науку катехизму 18,000, протестантських, до своїх церков, 4,500.

Деякі безбожники заскаржили шкільну управу до суду, наче б то даний нею дозвіл на навчання религії був протизаконний. Найвищий Суд у Шикаго відкинув скаргу на цій основі, що шкільна рада своїм дозволом була в згоді з американським правом, бо вона ні не помагала організувати церкву ні не перешкаджала визнавати вільно религію.

Безбожники з Чемпейн, Ілл. домагалися, щоб через одну дитину, що її мати не хоче пустити на науку религії, суд не дозволив 800 дітям ходити на катехизм. Суд відкинув домагання безбожників.

— Аліянти дозволили католикам у Німеччині видавати религійні книжки й часописи. Американська військова влада в Німеччині робила доходження в справі поведінки німецьких священиків і признала, що на 1130 католицьких священиків тільки 11 були політично непевні.

— Під час недавньої наради в Лондоні в справі організації міжнародього виховання, ухвалено основати "Університет Обеднаних Держав" як світовий осередок навчання й практичну основу міжнародної інтелектуальної співпраці. Найславніші професори будуть запрошені до навчання в цім університеті, а студентами цього університету будуть студенти-стипендисти вибрані з кожної держави. Думку прийнято з великим одобренням. Така спільна праця студентів із різних націй, де один від одного міг би дечого навчитись, стала б символом міжнародньої приязни й могутньою силою для вдержання миру в світі. Тільки треба вчити похристіянськи.

— В славнім католицькім університеті "Канізіянум" в Інсбруці, де кінчили науку багато теперішних єпископів, прелатів і професорів св. богослова, перервали науку 1938 р. Опісля університет забрали нацисти, а оо. професори перенеслись до Швайцарії до Сіону. З приходом американців цього року вдалось виєднати в них дозвіл на відновлення діяльности католицького університету в Інсбруці, а в ньому й богословського факультету. Ректором університету є др. Бруннер, а з оо. ісусовців вернулись: Лакнер, Гофман, Донат, Штуфлер, Дандер, Юнган. Папа вислав окремий привіт. Тепер Інсбрук є під французькою владою.

— Католицькі епископи в ЗДА передали урядові в Вашингтоні свою заяву, що вони піддержуть такий проект закону, щоб тепер ухвалити найменшу платню для робітників 65, а по трьох роках 75 центів на годину. Єпископи є тієї думки, що й тоді це для прожитку родини (1,500 річно) буде ще мало, але заки прийде підвишка, добре є тимчасом прийняти платню 65-75 сотиків на годину. Якщо для деяких підприємств було б трудно платити кожному робітникові таку платню, то, на думку епископів, це підприємство має якісь недостачі й повинно просити поради й помочі в уряду.

— Атлянтійський Чартер висказував заяву, що вдержання миру в світі неможливе, якщо держави будуть далі збройтися; Рузвелт і Чорчил обіцяли докласти всіх старань, щоб народи звільнити від тягару зброень. Папа Венедикт XV, Вилсон, Сматс, Лойд Джордж бачили в розброєнні забезпеку держав, а навіть Совіти дораджували його Лізді Націй. Тепер це гасло розброєння піднесли католицькі епископи в ЗДА й закликають американський уряд, щоб не заводив у себе обовязкової військової служби, а ще й старався, щоб її скасувати по всіх державах, бо це одинока дорога до забезпеки світу перед новою війною.

— Національний фронт комуніста Тіта виграв вибори. Там виборці могли голосувати "так", або "ні". Некомуністи збойкотували вибори, отже Тітові було легко виграти їх. По виборах уступив Ів. Модерсин, представник югословянського інформативного відділу в Ню Йорку, бо "в Югославії нема правдивої волі преси й зборів для когонебудь іншого крім комуністів." А тим часом вибрані комуністи проголосили, що касують королівство й проголошують югославську республіку.

— Минулого місяця Організація Американсько-Англійських Кореспондентів у Москві запротестувала перед Молотовом проти поведінки Росії з закордонними кореспондентами. Вони жалувались, що Росія, це однока велика союзна держава, що досі задержала военну цензуру, що її цензура диктаторська й самовільна та що совітські цензори не знають ні біжучих випадків ні англійської мови. Така цензура "зродила за кордоном загальне недовіря до вістей, що походять із Росії." Більшовицьке міністерство закордонних справ відповіло, що "на думку Молотова цей лист Товариства загально не був обоснований та що Молотов не вважав за конечне звертати на нього увагу." З цеї простацької й дурної відповіди виходить, що мала є надія на те, щоб комуністичну Росію можна було довести до більше цивілізованого міжнародного поводження силою світової опінії. Відповідь Молотова засвідчає, що Сталін діяв облудно, коли говорив недавно американському сенаторові Петерові, що ми повинні судити Совіти "обективно", спершись на "факти" а не на "поголоски". Остання річ, що її хоче Сталін, як на це вказує відповідь Молотова, є ця, що світ повинен знати "факти" про його рід російського фашизму.

— На христинах у п. Чолача в Проспериті, Алта., була збірка для "Світла", що принесла $8.50. Через друкарську помилку було подано $85.00. Більшовики в Проспериті, що мають добре виправлені язики, зробили вереск, що піп збирав гроші на фашистів, а віддав для попів, бо кожна рука собі крива. Скільки було грошей і на що була збірка, знають ті гості, що були на христинах у п. Чолача; вони можуть то засвідчити. А про те, що в Проспериті більшовики, це брехуни, то й свідчити не треба, бо це й так люди знають. Розумні люди більшовикам уже навіть не дивуються, бо добре знають, що брехня, це більшовицька віра.

Замовляйте й Читайте
НОВУ ГАРНУ КНИЖКУ, ЩО ЗВЕТЬСЯ

Календар Української Родини

НА 1946 БОЖИЙ РІК

Зверхній вигляд календаря дуже милий, прикрашений гарною мистецькою обгорткою з **Божою Матірю між дітьми й** українською вишивкою, укладу п. Мозіля з Винипегу.

ЗМІСТ Календаря Української Родини цікавий і повчальний, багатий на статті різних авторів. Читання цього календаря буде кожному приемне й корисне.

СТАТТІ й вірші є осьтакі: На новий рік — На ріках Вавилонських — З нами Бог — Католицький світогляд — Українська держава — Рідний край — Ольга — Українська інтелігенція — Місяць — Великий день — На Білій горі — Наші духовні твердині — Чорна коршма — Значення родинного огнища — Ігор — Сучасність і будуччина — Віра й наука — Довголітність Святішого Отця — Матері — Бій під Крутами — Може ти бажаєш кращого життя — Де український національно-державний ідеал — Пісня — Сестри Місіонарки — З военних страхіть — Друга світова війна — Жарти — Календарій — Церковний календар — Адресар — Оголошення — Багато знимок.

Ціна одного календаря — 50 центів. Хто замовляе відразу 25 календарів, платить тільки за 20; хто замовляє 50 — платить тільки за 40 примірників.

Коли будете замовляти собі Календаря Української Родини, **замовте також як різдвяний дарунок для своїх рідних вояків,** що служать іще при війську, або для кревних чи приятелів, а цим Ви зробите їм милу несподіванку.

Кожна українська родина повинна мати Календар Української Родини.

Адреса для замовлень:
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alta., Canada.

Богослуження в Альберті

ГРУДЕНЬ

22. Непорочне Зачаття (ст. ст.)
Дервент — місто
Айрон Ривер
Егрімонт
[illegible]

23. Неділя
Восток, св. Николая
Плейн Лейк
Ренфурлі
Нюбрук
Парк Корт — 10 год. вранці.
Гей Лейк
Дервен, коло Хавасиків
Еншав
Редвей
Спедден

25. РІЗДВО ХРИСТОВЕ
Чипмен (від 10 год. уночі)
Борщів (від 10 год. уночі)
Скаро
Київ (від 10 год. уночі)
Восток, св. Ник. (9 год. вран.)
Інисфрі — місто (10 год. вр.)

30. Неділя.
Восетна (місто).

Вже маємо готові
УКРАЇНСЬКІ СТІННІ ВІДРИВНІ КАЛЕНДАРІ на 1946

З педами нового або старого стилю, з коліровими св. образами, величина 16"x20" вже з почтою по 30ц., величина 8"x13" по 20ц. При більших замовленнях даємо 10% опусту. Самі педи нового стилю по 5ц, сотня $4.00.

Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alberta, Canada.

ЖЕРТВИ
НА "СВІТЛО"

Іларій Боцюрків, Едмонтон, Алта. — **$1.00.** На поминках за Василя Сімчука, Лакорей, Алта. — **$2.75.** На похороні Дмитра Лазаренка, Гилярд, Алта.— **$3.60.** Анна Бальсевич, Ванкувер, Б.К. — **$5.00.** На христинах Мирона Захарка, Скаро, Алта. — **$4.15.** На христинах Давида А. Голика, Восетна, Алта. — **$4.50.** Несподіванка парохіян для о. Й. Сенькова, ЧСВВ, Винипег, Ман. — **$5.00.**

Щира подяка жертводавцям. — "Світло."

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —
Новий стиль

— 16. XII. Нед. Праотців. Гл. 5 Єв. утр. 8. 23. XII. Нед. перед Різдвом, Отців. Гл. 6. Єв. утр. 9. — 25. XII. Христове Різдво. — 26. XII. Собор Пресв. Бог. і св. Йосифа. — 27. XII. св. Степана. — 30. XII. Нед. по Різдві. Гл. 1. Єв. утр. 10.

Старий стиль

19. XII. Св. Николая. — 22. XII. Непорочне Зачаття. — 23. XII. 26 нед. по С.С.Д. і Попразн. Неп. Зач. Гл. 1. Єв. утр. 4. і Празн. — 30. XII. Неділя Праотців. Гл. 2. Єв. утр. 5. Наступае 28 седмиця.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **На світовій** нараді представників 44-ьох держав у Лондоні у справі створення світової виховної організації, коли складали відповідного статута, представник із Панами домагався, щоб у статуті була згадка про Бога, бо це відповідає почуванням мільйонів християн. Представник із ЗДА тому спротивився. Більшовиків там не було. Нова організація буде мати назву — Виховна, Наукова й Культурна Організація Обеднаних Держав. Це перший раз сворили таку світову організацію. Чи Бога не хотіли згадувати тільки тому, щоб знайти ласку в більшовиків — не знати. Та без віри в Бога не вдасться навчити пошани справедливости, людських прав і волі.

— **Американський** прелат, о. Мек Меґон, висказав думку, що "всі християни в усім світі повинні піднести голос в обеднанім домаганні, щоб батьківщина Ісуса була свято й ненарушено збережена."

Вважавши різні попередні плани поладнання справи Палестини за слабі, про новий план він говорить осьтак: "Інший план, що його предкладають, е, щоб створити міжнародній уряд, зложений із ради Обеднаних Націй... Думка добра, багато краща, ніж яка-небудь інша, бо забезпечує святий характер Христового рідного краю."

— **В мексиканськім** місті Ґвадалюпі, де е чудотворний образ Божої Матері, відбувся в жовтні великий конґрес на честь Марії, за проводом папського леґата, нашого канадського кардинала Вільнива з Квебеку. Мексиканська влада не робила ніякого спротиву. Преса була ввічлива. Виразно було чути з Ватикану радіопромову Святішого Отця дня 12 жовтня. З кардиналом було коло 100 архієпископів і епископів, незлічиме число прелатів, священиків і монаших осіб. Народ, наче море, плив у поході з прапорами через катедру з поклоном перед чудотворний образ Марії. В прославі Марії в Ґвадалюпі взяло участь приблизно 2 мільйони людей. У Мексико виявилась така віра, що її подібної не було навіть в ізраїлі, а любов перейшла поняття — пише американський священик, що брав участь у паломництві.

— **Преосв.** Кир Іван Бучко подає вістку з Риму, що наші збігці в Італії тішаться особливою увагою й опікою Апостольського Престолу.

— **До папи** прибула громада жидів, що перебували в нацистських карних таборах, щоб особисто подякувати Святішому Отцеві за поміч у час переслідування. Один із провідників жидівських заявив, що життя його самого й багатьох його співбратів урятував папа своїми заходами. Святіший Отець заявив, що Церква мусить стояти здалека від чисто політичних і територіяльних питань, однак це не спиняе Церкви від діяння в цім напрямі, щоб ці важливі справи були вирішені справедливо.

Папа підкреслив, що під час цеї страшної війни жиди багато натерпілись через людську ненависть, але вони мали також щастя відчути потіху тієї любови, що була надхнена не земними спонуками, але плила з віри в Превічного Отця. Присутнім на послуханні Святіший Отець просив у Бога особливого просвічення й опіки.

—**Під час** цьогорічних вакацій був у Лондоні конґрес всесвітньої католицької організації "Пакс Романа" (Римський Мир). В цім зїзді брали участь представники Англії, Франції, Портуґалії, Еспанії, Італії, Люксембурґії, Швайцарії, Німеччини, Бельгії, Голандії, Швеції, Ірландії, Чехії, Польщі, Словаччини, Славонії, Австрії, Індії, Китаю, Південної Америки й України. Це була перша нарада, де побіч себе знову засіли переможці й переможені.

Ціль конгресу була застанова над обновою світу в дусі християнської любови. В цій організації працюють укрїнці від 20 літ, а проф. м. Чубатий е від 1937 року директором її секції для Східньої Европи і е членом екзекутивного комітету.

В заступстві проф. Чубатого взяв участь у конґресі Всеч. о. М. Горошко, сотник Святослав Фроляк та четар Осип Романів. О. Горошко відправив підчас конґресу Службу Божу й виголосив проповідь про сучасне положення українського народу. В імені всіх голодуючих та потребуючих українських збігців просив помочі.

Католицький щоденник "Юніверз" згадав про українську делеґацію, помістив знимку о. горошка й згадав приязно проф. Чубатого.

О. Горошко зо своїми товаришами добре сповнив український обовязок між католиками різних народів.

— **Сказав** 13 листопадня премер Етлі в Вашінґтоні, що матеріяльні винаходи людини перегнали його моральний поступ та що підставою миру в світі мусить бути світовий добробут і суспільне співжиття.

Моральний поступ, це найбільший скарб і сила людей. Де моральні люди, там нема кривди, не ллеться невинна кров, не падае вбивча бомба. Тому в світі треба найбільше дбати про закріплення християнської моралі через старанне, релігійне виховання молоді.

А щодо створення в світі світового добробуту й сусідського співжиття, то треба конечно, щоб аліянти врятували Німеччину й інші знищені краї від голодової смерти, а Совіти, щоб вивели свої війська й НКВД із України й інших зайнятих країв Европи, повернули додому на рідну землю всіх силою вивезених людей і помогли сусідам-українцям, полякам, литовцям, лотишам, естонцям, фінам, мадярам, румунам, словакам, чехам, болгарам, хорватам, сербам, альбанцям, австрійцям і німцям сворити свою рідну, національну державу. Доки буде в Европі карне морення людей голодом і більшовицька тиранія, шкода й говорити про світовий добробут та сусідське співжиття. Не можна творити неба в одним краю, а позволяти на пекло в другім.

— **Юґославський** більшовицький диктатор Тіто викинув зо шкіл науку релігії, а наказав учити "вірности супроти маршала Тіта". Світ може приготовитись і надіятись усього від такого уряду й такого калібру — пише римський часопис.

А в Канаді нема Тіта, однак навіть у такій школі, де е католицький учитель і де на 20-ро дітей 18 е католиків, учитель не може мати в школі св. хреста, ні не може перехриститись ні молитися з дітьми "Отче наш" і "Богородице Діво." І батьки цих дітей — католики, ходять до церкви, платять податки на школу й не можуть мати в своїй школі, що її збудували, пошани для своеї релігії. Чи не можуть, чи не дбають? Батьки, дайте своїм дітям релігію в школі!

— **В Бразилії** усунули від влади диктатора Варгаса, а тепер, 2 груд. відбулись вибори. Були два головні кандидати, ґен. Дутра й бриґ. Ґомес. На запит редактора католицького асопису "А Крус" про їхне відношення до Католицької Церкви й комунізму, обидва кандидати дали відповідь. Дутра сказав: "Не тільки вважаю зусилля Церкви за дуже важливі для ушляхетнення сумління й предложення законодавцям засад, недхнених евангелією, що одинока може створити певний суспільний лад, але я думаю, що такі зусилля е необхідні. Ми не можемо залишитись рівнодушними супроти спроб насадити безбожний комунізм силою й по-диктаторськи завести в християнській і демократичній Бразилії безбожний комунізм. Наша нечинність у такій поважній справі рівнялася б спокушуванню Бога. Ми мусимо здержати сміливу меншість від здушення наших переконань і вилучення з нашого життя тих християнських традицій, що ми їх унаслідили при народженні з молитов наших матерей."

Ґомес заявив: "Бразилія зродилася й зросла в світлі хреста. Край е звязаний із найчистішими християнськими традиціями. Католики стараються відновити, разом із вільністю думки й релігії цю особисту гідність кожної людини, що була загрожена тоталітарною владою. Між членами бразилійської одности, діяльність Церкви знаходить особливе місце. Церква, що так славно причинилась до духовної одности Бразилії, мае тепер причинитися до законного й економічного ладу. Комунізм е проти наших духових традицій. Його діяння, його нетерпимість е в відвертім зударі з католицькими вимогами."

— **Еспанський** епископ Віктор Пилдейн закинув католикам у своїм пастирськім посланні, що вони не сповнили своїх спспільних обовязків. Головна відповідальність за поширення комунізму спадае на купців, професорів, банкирів, намісників провінцій, що не памятають і не провадять у життя папських послань-енциклік про суспільні справи. Деякі католицькі промисловці й працедавці е великими союзниками комунізму, бо дають смішно малу плату робітникам. Комунізм піддержують навіть деякі католицькі священики, проповідники й часописці, що легко забувають про свою відповідальність супроти робітничого стану. Сьогодні е тільки дві розвязки: повне католицтво, або радикальний комунізм.

— **Американське** подружжя, п-во Ман, святкували 25 лист. одночасно свій 50-літній подружній ювілей і свячення на священика четвертого сина.— Кожна українська родина, що мае синів школярів, повинна старатись вивчити хоч одного з них на священика, щоб працював для Божої слави й спасення українського народу. Молоді студенти, що бажали б стати священиками, нехай приїжджають до Мондеру.

— **Сказав** професор католицького університету в Вашинґтоні, о. др. Т. Мур, що діти мають нераз різні прикрі переживання з вини самих родичів. "Більшу частину трудношів дітей спричинюе невідповідне поводження родичів, що не мають поняття, як зробити дім щасливим місцем для життя."

— **Монтреальський** священик, Всеч. о. Г. Робілард, що вийшов із ніпонського военного табору, заявив, що в Ніпоні відкрилось широке поле для місійної католицької праці. Розгром Ніпону зродив у ніпоців бажання кращої, сильнішої віри, бо поганську філософію трудно їм погодити з теперішньою прогрою. Є надія, що ніпонці звернуться до християнства, що вчить любови й покори.

— **За пять** літ еспанці збудували 990 нових церков, одну катедру, 5 семінарів і 4 епископські мешкання. Крім цього викінчують іще 9 катедр, три епископські палати. Шкода, що українці в Канаді за 50 літ поселення не збудували одної-одинокої катедри для наших владик.

— **Айриський** священик о. Ґрін, що вирвавсь із рук ніпонців у Гонґ Конґ-у, зголосивсь опісля до духовної обслуги людей у таборі военних бранців і перебув із ними добровільно три роки в таборі. За той час мав із полоненими тричі в тиждень науку релігії, охристив і прийняв до Католицької Церкви 46 британських і американських вояків, 56-ьом подав св. тайну миропомазання. Коли був недужий, вояки ставали навколішки коло його постелі й він так сповідав їх.

— **Кардинал** і примат Бельгії, Ван Рой, зарядив, щоб у день іменин короля Леопольда відправити Службу Божу на честь Пресв. Христового Серця з особливими молитвами "за короля", але без урочистого "Тебе Бога хвалим", тому, бо король перебуває іще на скитальщині.

РЕДАКЦІЯ "СВІТЛА" надіється від усіх гарної коляди.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

15. III. 46.
Mr. Steve Korol
702 — 6 Ave. N. E.
Calgary, Alta.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го січня, 1946. The Light, Mundare, Alberta, Canada. Рік IX. Ч. 1.

ЗРОБІМ УКРАЇНСЬКУ НАЦІЮ ГІДНОЮ БОЖОЇ ЛАСКИ!

НАША НОВОРІЧНА ПРОГРАМА

Входимо в новий, 1946-ий рік.

В цім році ми одержимо в дарі від Небесного Отця 365 днів на те, щоб використати їх якнайкраще для свого добра. Зложім собі, Дорогі Читачі, добру програму життя й праці, щоб кожний день у цім році був справді нашим зиском і успіхом.

Перша точка в цій нашій програмі повинна бути ця, щоб ми в цім новім році — станули ближче Бога. Кожного дня, коли тільки зможемо, ми повинні бути на Службі Божій й приймати Бога під видами хліба й вина в св. причасті. А хто мешкае на фармах, де нема щоденної Служби Божої, нехай у будні лучиться з Богом сердечною молитвою, а в неділі й свята нехай бере набожно участь у богослуженні й приймае завжди св. Тайни. Розуміється, що до цього треба додати читання релігійної преси й працю в католицькій орґанізації.

Друга точка, що на неї треба всім звернути в цім новім році особливу увагу, відноситься до — виховання дітей. Із великим смутком приходиться нам заявити, що багато е таких дітей, що не знають ся. католицької релігії, не приступають часто до св. Тайн, не вміють по-українськи добре молитися, ні читати ні говорити. Не знають і не люблять свого. Щоб поправити цей сумний стан нашої молоді, треба цих 365 днів і вечорів нового року використати дбайливо на те, щоб збільшити знання й поправити виховання кожної української дитини. Наші діти, це наш дорогоцінний скарб, це продовження нашого життя в будуччині, а тому треба зробити все можливе, щоб було чим радіти й на що надіятися. Рідна хата, рідна українська школа й церква, католицька орґанізація й добра преса — все те повинно збільшити в цім році свою працю над навчанням і вихованням усеї нашої молоді на побожних членів св. Церкви, чесних громадян держави й свідомих дітей української нації.

Третя точка нашої новорічної програми відноситься до — всього українського народу. Наш народ опинився в жахливому положенні. Цю страшну долю почали ми приготовляти собі самі ще 1918 року, коли розвалили власну державу, а тепер цю чашу горя наливають до самих берегів безбожні більшовики, що кривавими руками поневолюють, а то й вигублюють нас на своїй і чужій землі, у чім, на жаль, помагають їм чужі демократи й власні зрадники.

З цього страшного горя може вирятувати нас тільки Божа й наша сила. Бог бачить нашу недолю. Бог любить нас безмірною любовою й цей досвід допускае на нас для дошого добра. Може ця жара, це сталення нас для кращої й великої будуччини? А може то відступство від Христової віри, домашні міжусобиці й нечесне життя багатьох українців караються военним лихоліттям і червоною катівнею, як колись карались проступки ізраїля в вавилонській неволі? Як би воно й не було, ми віримо непохитно, що наш Небесний Отець чуває з любовою над нами й у слушний час виведе нас, як другого ізраїля, з більшовицької неволі. Щоб приспішити цей день, стараймось, за своїм духовним проводом, загальним і щирим наверненням та чесним життям у цім новім році зробити українську націю гідною Божої ласки. Приклад цього повинні дати загалові провідники.

Крім цього треба нам конечне в цім році закріпити між собою сердечне обеднання й однодушно, за національним проводом, станути до праці й боротьби за визволення українського народу. Щоб ми діждались такого добра, в нас не повинно впасти в цім році ні одне слово в промові, чи в пресі, що могло б розятрити старі рани. Нашою відзнакою нехай стане в цьому році добра воля й любов, що е найбільшою силою на небі й на землі. Створім у себе цю силу й злучім її з Божою силою.

Щоб визволити український народ, треба слухатись свого національного проводу. Український бунт і отаманство мусять загинути раз-на-завжди, а натомість мае зявитись у нас послух цим, що з Божої волі й нашого вибору стали нашим національним проводом. Коли нас кличуть на віче, ми маємо прийти. Коли нам кажуть зложити жертву, ми маємо зложити хто якнайбільше може. Коли нам скажуть зробити для України добре діло, зробім його охоче всі. Самовільні бунтівники України не визволять. Скупі й себелюбні Україні не поможуть. Некарні, нежертвенні українці зовсім негідні власної держави.

Як же ж справді хочемо мати її, мусимо в цім новім році всі щиро держатись кращої програми, що поведе нас до кращої будуччини. А ця програма, це більша побожність і більший патріотизм.

І так нам, Боже, допоможи в цім новім, 1946-ім році!

В Вифлеемській Школі

З християнської філософії

1. Зовнішні умовини, що серед них приходять люди на світ, мають для багатьох рішальний вплив на розвиток їхнього дальшого життя.

В цьому часі, коли ми святкуемо радісну річницю народження свого Спасителя, зайдім до вифлеемської школи, щоб кинути оком на ті умовини, що серед них Бог-Чоловік побачив денне світло. Все тут мае особливе значення.

Христос прийшов на землю в тому часі, що був заповіджений пророком Даниїлом (1:9-24), й народивсь на місці предсказанім пророком Міхеем (2:2-5).

Як цар миру прийшов серед загального миру в світі.

Христос приходить як дитина, щоб бути нам подібним правдивою людською природою та щоб, як дитина на руках матері, зеднати собі наше довіря й любов.

Христос приходить понижений, покірний, дуже мізерний. Родиться опівночі в стайні. Приходить убогий, позбавлений усього того, що світ мае в поважанні.

2. Та не зважавши на все те, народження Христа було славне й величне. Христос, як це заповів пророк Ісая (7:14), народився з Пречистої Дівиці, а це було велике чудо, що могло статись тільки силою всемогутнього Бога. І цей якраз низький, незамітний прихід Спасителя на землю був одним із доказів Його божества. Убожество, неміч, затаення не е засобами, що ними могли б люди зробити щось велике, але е вони успішними засобами в руках Бога, що не потребуе ніяких людських засобів.

Скільки то світла й тепла поплило на світ із Христових ясел! Скільки то мільйонів шляхетних сердець наповнило Дитя з Вифлеему святою покорою й погордою світу!

3. Сьогодні тому в світі зле, бо провідники народів не ходять до вифлеемської школи...

Якщо Гітлер і Мусоліні були б навчились мудрости в вифлеемській школі, вони були б сьогодні тішились щасливим життям, а з ними й мільйони інших людей.

Якщо Сталін черпав би мудрість із вифлеемської школи, в Росії не було б ні НКВД, ні Соловків, ні більшовицької катівні.

Якщо Гірогіто й його генерали були б набрали мудрости в вифлеемській школі, не були б ніпонці знали атомної бомби.

Якщо "Всі Великі" були б добре пройшли вифлеемську школу, не було б сьогодні Нірембурґу, ні українських скитальців, ні українських епископів і священиків у совітських вязницях...

Якщо ми ходили б пильно до вифлеемської школи, не було б у нас ні гордости, ні зради, ні розеднання, ні нечесного життя, що опоганило наш народ...

Молімся ревно в цім різдвянім часі, щоб наші й усі люди, а головно наші й чужі провідники, звернулись щиро до вифлеемської школи Ісуса Христа й навчились від Превічного Царя покори, любови й святого життя!

Зробім усе можливе, щоб у кожній нашій українській хаті було можна пізнати ВИФЛЕЕМСЬКУ ШКОЛУ!

В БІЛЬШОВИЦЬКІЙ НЕВОЛІ

Подають вістку з Европи, що крім станиславівських владик, Кир Григорія Хомишина й Кир Івана Лятишевського згинув у більшовицьких руках також останній український католицький митрополит, ВПреосв. Кир Йосиф Сліпий. Святіший Отець станув недавно в їхній і нашій обороні.

Місячне намірення

НА СПІВПРАЦІ З ПАПОЮ

Праця Католицької Церкви

Кожному з нас відомо, що в світі є багато людей. Більше їх, ніж два мільярди.

І це ми знаємо також добре, що всі ті люди мають бути по смерті вічно щасливі в небі. Кожна людина, що живе на землі, покликана Богом до цього, щоб після земного життя бути учасником вічного спасення.

Щоб навчити всіх цих людей так вірити й так жити, щоб вони могли бути певно спасені, над цим удень і вночі працює Католицька Церква, те велике релігійне товариство, що його для спасення людей основав сам Божий Син, Ісус Христос. У всіх частинах світу, між усіма народами веде Католицька Церква свою духовну роботу для спасення кожної людини.

Обовязки папи

Найбільші обовязки в цій справі спасення людського роду має римський епископ, голова Христової Церкви на землі, наш Святіший Отець, папа в Ватикані. Він мусить огортати своїм душпастирським поглядом всесвітнього учителя й душпастиря всю широку землю, де тільки живуть люди; входити в порозуміння з поодинокими володарями й приєднувати їх для співпраці над спасенням їхніх підданих; висилати до кожного краю своїх дипломатичних представників; ділити всю землю на душпастирські округи й призначувати для них учених і праведних настоятелів-епископів, що організували б там, при помочі священників, релігійну працю над спасенням тамошніх людей; годити розсварені уряди поодиноких держав і працювати над замиренням воюючих народів, бо тільки в часі миру може без перешкоди розвиватись християнське душпастирство; видавати все нові духовні листи-енцикліки з поученнями про Христову віру й мораль для всього світу; вияснювати Христову науку, а також фальшиву науку комунізму й інших подібних шкідливих людським душам фальшів; дбати про збільшення числа духовних семінарів і монаших згромаджень, католицьких шкіл і преси; впливати на поправу долі покривджених робітників і скріплення християнської родини; бути речником християнської справедливости в користь поневолених народів і милосердним опікуном убогих, бездомних і терплячих; словом — обовязком папи є оком ревного душпастиря стерегти всього людського роду, а серцем доброго батька любити всіх, як своїх дітей, і через своїх заступників та помічників робити все можливе, щоб усі люди були щасливі в вічності, а навіть і в дочасності.

Як бачимо, то Святіший Отець має багато загальних справ, що ними він займається постійно, як Христовий Намісник, а крім цього день-у-день життя видвигає щораз то інші потреби, що доходять до відома Святішого Отця й вижидають успішного вирішення.

Молімся всі!

Щоб Бог поміг папі сповнити ці важливі обовязки й успішно, для Божої слави й добра людей, поладнати ці різні справи, папа щодня молиться, жертвує в цім намірі щоденні Служби Божі, постить. Та що ці справи, це спільні справи нас усіх, бо всі ми є членами Христової Церкви, то папа бажає, щоб ми помогли йому своїми молитвами й жертвами, а головно в цім місяці січні молились сердечно кожного дня **в усіх наміреннях Святішого Отця,** щоб Господь Бог сповнив усі святі бажання свого Намісника й поміг йому зробити кожне добре діло, що його він бажає зробити для Божої слави й спасення людських душ.

Цей поклик звертається головно до всіх членім Апостольства Молитви й почитателів Пресвятого Христового. Серця. Та ми просимо також усіх читачів "Світла", щоб і тепер у місяці січні й кожного дня продовж свого життя молились щодня в намірі Святішого Отця, бо це видимий голова нашої Католицької Церкви, наш найвищий і непомильний учитель св. християнської віри й головний душпастир наших душ, що гідний нашої любови, пошани й помочі.

Крім цього наш Святіший Отець є великий оборонець Христової віри перед наступом безбожницького комунізму, що від нього терпить увесь світ, а головн наш рідний український народ. Папа домагається раз-у-раз справедливости й волі для всіх народів.

Любім отже свого Святішого Отця й молімся щодня, щоб Бог поблагословив великим успіхом його життя й кожну його працю!

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ. Крім звичайного місячного намірення Апостольства Молитви, нам подають із Риму ще окреме **"Місійне Намірення"**, що звертає нашу особливішу увагу на потреби тих східних частин світу, де ще живе багато людей, що не знають Христової віри.

В цім місяці січні місійне намірення є: **"Мир на Сході."** Хоч війна в Европі скінчилася, та на Сході, от якнаприклад у Китаю, на Яві й Ірані далі йде боротьба й нема спокою. А що серед военної завірюхи не можливо вести місійну працю над навертанням поган до Христової віри й багато людей через це будуть нещасливі на віки, то ми молімся кожного дня за те, щоб для добра Божої справи запанував на Сході загальний, правдивий мир.

Українське Католицьке Юнацтво

Одною з відзнак розумних, поступових людей є це, що вони творять різні організації, щоб спільною працею багатьох членів зробити більшу роботу й поступ у релігійних, національних, чи господарських справах. Свідомі великої користи з організації, ми повинні в цім новім році звернути на наші організації особливішу увагу.

Першою організацією, що нею треба б щиро зайнятись у цім новім, 1946-ім році, по всіх наших парохіях, є організація молоді, що зветься **Українське Католицьке Юнацтво, (У.К.Ю.)**

Що саме цею організацією треба зайнятись нам найбільше в цім році, до цього спонукує нас особливіша вартість цеї організації для нашої суспільности.

Наша будуччина в Канаді залежатиме від цього, якого духа матиме наше молоде покоління, що прийде на місце батьків по наших парохіях і всіх національних установах. А що УКЮ. пильно працює над цим, щоб наша молодь визначалась побожністю, вірністю канадській державі й українській народності, то певно, що всі наші родичі й провідники повинні дбати про це, щоб у їхній парохії було оснований і ґарно ведений відділ Українського Католицького Юнацтва, а вся наша молодь у кожній нашій парохії не тільки, щоб охоче йшла за покликом своїх душпастирів і батьків та вписувалась у члени УКЮ., але щоб навіть сама рвалась до цеї організації і в порозумінні з о. парохом старалась основати відділ УКЮ.

Цей новий рік повинен стати взагалі "роком організації", а головно "роком УКЮ" так, щоб у кожній нашій парохії у цім році існував і гарно працював відділ Українського Католицького Юнацтва; щоб літом відбувся в кожній провінції добре підготовлений зїзд УКЮ й один-два окружні зїзди, а згодом домініяльний зїзд. Така оживлена спільна праця, за Божою ласкою, певно увінчається гарним успіхом. Треба нам тільки цій справі присвятити особливішу увагу.

В звязку з цею справою повідомляємо всіх Читачів, що в Алберті почали видавати часопис для молоді, що зветься **"Наша Будучність."** Цей часопис виходить кожного місяця в українській й англійській мові й подає молоді корисні поучення й цікаві оповідання, що кожному сподобаються. Хто отже має вдома дітей, нехай замовить для них цей юнацький часопис "Наша Будучність". Річно він коштує тільки 50 центів, Отже кожна родина може його замовити. Замовити можна через редакцію "Світла". Просимо зробити це якнайскоріше.

Ми певні, що як наша молодь у Канаді й ЗДА щиро працюватиме в українсько-католицькій організації й пильно читатиме добру пресу, наше українське імя буде добре записане перед Богом, урядом і всім чесним громадянством нашої нової батьківщини.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Чудо на фіговім дереві
Глава 21: 18-22

А вранці, коли верталися до міста, почув голод. А як побачив при дорозі одне фігове дерево, то підійшов до нього, та не знайшов на ньому нічого, як тільки листя. І сказав до нього: "Нехай уже не буде з тебе овочу до віку!" І всохло негайно фігове дерево. А учні, як це побачили, здивувалися й сказали: "Як скоро воно всохло!" А Ісус відповів і сказав до них: "Істинно, кажу вам: Коли б ви мали віру, а не сумнів, то ви не тільки з фіговим деревом могли б це зробити, але коли б ви й цій горі сказали: Двигнися та й кинься в море, то б так сталося. І все, чого тільки будете просити в молитві з вірою, одержите."

ПОЯСНЕННЯ

Коли Ісус наступного дня після очищення святині вертався з Витанії до Єрусалиму, то дорогою зголоднів. Доглянувши коло дороги фігове дерево, підійшов до нього, щоб зірвати кілька овочів і заспокоїти голод. Та на дереві не було овочів, тільки саме листя. І прокляв Ісус деревину, сказавши: "Нехай уже не буде з тебе овочу до віку!"

Спаситель був дійсно голодний, та Він іще більше відчував голод та жажду навернення й спасення Ізраїля. І тільки таке духовне значення має подія з прокляття фігового дерева.

Коли Ісус прокляв деревину, то був місяць березень або квітень, коли ще овочів нема; чому ж отже прокляв деревину? — Це Ісус бажав вказати Єрусалимові та народові їхню душевну неплідність та перестерегти перед загрожуючою карою. Деревина була мабуть здичіла й зовсім не родила овочів. Неродюче, придорожне дерево є правдивим образом Ізраїля, що, хоч стояв при дорогах Божих ласк та установ спасення, не приніс однак овочу; він, пишаючись марним листям зовнішньої законної праведности, в своїй превеликій гордости відкинув милостиву, Божу руку та погордив спасенням. І цей закид повторяв Бог часто устами пророків.

На деревині Ісус зробив чудо: зелене дерево всохло відразу й аж до кореня. Коли апостоли заговорили про це зо здивуванням, Ісус, не вдававшись в пояснення самої події, використав нагоду, щоб знову заохотити апостолів до живої віри. Як понуку подав, що вони також робитимуть подібні, а навіть і більші чуда та що їхня молитва буде вислухана. Однак молитва має бути злучена з досконалим упованням.

Це чудо є вимовним висказом Ісусового бажання спасти народ, а також поважної перестороги перед страшною карою, якщо народ остане в недовірстві. А карою буде душевна неплідність, аж до кінця світу, коли то навернуться останки ізраїля. Так і сталося. Ізраїль, як народ, не навернувся. Він не заховав зимових овочів, тільки листя. Тому, ставши неродючим деревом, упав під сокирою римлянина, як предсказав Господь.

Те чудо є наче продовженням притчі про те фігове дерево, що три роки не родило. Спасителеві вже ніщо не лишається, як щораз яркіше проповідати Божу кару. Ісус уже попереду предсказав їм, що дім ізраїля опустіє, опісля в притчі про міни представив царя, що вбиває своїх ворогів; у часі врочистого вїзду до Єрусалиму змалював у потрясаючих картинах загибель міста та народу, а тепер перед брамами міста робить чудо, що образово оповіщує кару за душевну неплідність.

Прокляття здичілої деревини, що не родила овочів, це образ душі, що на неї спала кара за її духовну неплідність тобто закаменілість на спасенні перестороги Церкви й брак побожного життя.

Між українським народом є чимало таких людей, що подібні до деревини без овочів. Це їхне й наше нещастя. Такі люди марнують своє власне життя, своїх дітей, що їм не дають доброго виховання, а й у загальнім житті українських громад вони роблять прірву, бо через них нема в нас усіх "одного серця й одної душі."

Найсумніше буває це тоді, коли такими є національні провідники. А що ще сумніше, то це, що така неплідність триває ще й тепер, коли український народ переживає лячне горе та коли всі повинні бути звернені лицем до Бога та овочами побожного життя робити Бога ласкавим для нашої безталанної нації. Чи настане такий час, що кожне українське серце буде звернене з любовю до Бога й приносити Йому щодня в дарі милі овочі праведного життя?

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ И ВІДПОВІДІ ПРО СЛУЖБУ БОЖУ

Як ділиться Служба Божа?

Служба Божа св. Василія й І Золотоустого діляться на три частині, що називаються: 1. Проскомидія, 2. Літургія оглашених і 3. Літургія вірних.

Що це є "Проскомидія"?

Коли перші християни приходили на Службу Божу, то, памятавши слова св. Письма: "Щоб ти не зявився перед Господом голіруч", приносили з собою на богослуження різні дари, як хліб, вино, елей, через діяконів віддавали настоятелеві церкви, а він одну частину хліба й вина вибирав для відправи Служби Божої, а решту вживав на вдержання духовних осіб, церковних слуг, спомагання вбогих, чужинців і іншо побожні цілі. Це засвідчають святі: Юстин, І. Золотоуст і Августин.

Ту частину дарів вірних, що була призначена для безкровної жертви, приготовляли священики з відповідними молитвами до Служби Божої й вона називалась "приношенням", або згрецька "проскомидія" (Проскомідзо).

Коли ревність християн ослабла й вони перестали приносити дари до церкви, або це стало непрактичне, почали священики іншим способом старатись про дари, потрібні до відправи Св. Літургії, але спосіб приготування дарів до св. жертви остався й надалі й ми досі маємо "приношення" тобто "проскомидію."

Проскомидія представляє нам головні хвилі при народженні Ісуса Христа. І так. Місце, де народився Ісус, не було знане, тому то проскомидія не правиться на явнім місці, перед людьми зібраними на Службу Божу, але в захристії, або за вівтарем.

Перед Проскомидією священик миє руки на знак, що з чистим серцем приступає до св. Жертви. Опісля вбирається в усі ризи, при чім проказує молитви, що висказують радість, що його Бог припускає до великої ласки співучасти в безкровній жертві.

Одягнений у ризи священик розкладає чашу, дискос, звізду, копіє й вирізує з просфори квадратний платочок, або бере вже готовий. Цей кусок просфори називається "агнець", ягня. Це тому, що як у давніх жидів заколюване ягня не великодні свята було прообразом Спасителя, заколеного в жертву перед Великоднем, так і цей приготований хліб-агнець буде по освяченні правдивим Агнцем, що принесе себе Богові в жертву.

Просфора, що з неї викраюється агнця, представляє Пречисту Діву Марію. Копіє — це символ страстей Ісуса Христа.

Коли Ісус народився, Марія поклала Його в яслах — тому священик кладе агнця на дискосі (золотий кружок) і вливає вино й воду, бо з боку Ісуса вийшла кров і вода.

Звізда прийшла над вертеп, тому священик бере звізду й кладе на дискосі.

Царі зложили дари — священик бере кадило й кадить.

Марія сповила Ісуса в пеленки — священик накриває все покровцем, "воздухом."

Симеон предсказує смерть Ісуса — священик бере копіє в руки й пробиває бік агнця.

Крім агнця кладе ще священик коло агнця частички хліба, що представляють Преч. Діву Марію, ангелів, святих, душі в чистилищі й усіх живучих, що їхнім царем є Ісус.

По скінченні цього приготування священик виходить до вівтаря й розпочинає властиву Службу Божу.

— **Цього місяця** має відбутись у Лондоні зїзд тамошньої нашої допомогової централі. На зїзді має бути о. мітрат Перідон із Парижа, представник із Бельгії й інші.

СВЯТИЙ ЙАСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Св. Йосафат священиком

Боротьба за правду, що її ми досі описували, не зменшила апостольської ревности Рутського й Йосафата. По подвигах із серпня 1906 р., незединені були примушені все залишити в спокою. Правда, вони рознесли ще кілька летючок, але унії просто не зачіпали. Політичний і судовий рух, початий Острожським, притих і одинадцять літ мало минути перед його відновою в іншій формі. Борці за однісгь скористали з тієї тишини, щоб звернути всю увагу на апостолування. Тут також, не зважавши на його покору, Йосафат займає перше місце й у малій василіянській родині він стає прегарним зразком священика-апостола.

Умовини й значення свячень Йосафата

З ходом літ, щораз краще пізнаємо характер Йосафата, щораз ясніше показується його післанництво. В Україні так священицтво як і монашество дуже були підупали. Своєю працею, своїм прикладом Йосафат підніс взнеслість одного й другого стану.

Його свячення відбулись незамітно посеред колотнечі 1609 року. Однак вони були важливою подією в історії української Церкви. Хоч вони не були закінченням святотацьких і сімонійних (за гроші) свячень, то однак вказували всьому краєві, що вже наблизився час, що в нім свята Церква буде мати гідних священиків. На Йосафаті вже тоді можна було бачити велике число його вихованців, що вірно йтимуть його слідами й піднесуть до своєї правдивої гідности працю над спасенням людських душ.

Свячення Йосафата мали більше значення, як свячення Рутського. Син шляхтича, вихований на чужині й запроваджений до грецького обряду, збігом умовин, Рутський був тим несподіваним орудником, що його Боже провидіння прислало для української Церкви; його випадок був одинокий і ніхто інший не мав його наслідувати.

Щодо Йосафата, то він був із того роду, що з нього звичайно походили українські священики. Він виріс і виховався вдома, не ходив до ніякої латинської школи. Він навіть не знав початкових засад латинської й грецької мови: і це його незнання було неначе Божим доказом, що українцеві не треба покидати своїх рідних національних обичаїв, щоб пізнати свої дійсні обовязки й бути правдиво ревним католиком.

Поводження священиків. Приклад Йосафата.

Від кількох століть священицтво в Україні було наче званням, що його батько передавав синові. І тому священичі обовязки були надто тяжкі неодному такому священикові; вони ніколи не правили Служби Божої, хіба присилувані конечним обовязком, або надіялись надзвичайного зиску. Коли пізніше Йосафат став полоцьким архіепископом, він наложив кару на тих священиків, що не відправляли Служби Божої в неділі й свята. І його звичай щодня відправляти Службу Божу був великим збудованням для всьої монашої братії.

Глибоко перейнятий тайнами, що їх щоденно приносив Богові, Йосафат перед кожною Службою Божою сповідався, щоб очистити свою душу з найменших пороків; і ця його ніжність сумління була великим заохочуючим прикладом для всього українського духовенства, що звичайно сповідалось раз-у-рік у часі великодніх свят, або що найчастіше в часі чотирьох постів, що їх приписує східня Церква. Ті простенькі священики, взяті з простолюддя, не мали тої ніжности й надто часто сповняли всі святі дії з великими провинами на душі. Вкінці увага й повага Йосафата при вівтарі різнилась від легкодушности його співбратів у священицтві. А щодо його внутрішніх почувань у часі святих дій, то, через його покору, вони були б нам незнані, якщо сам Господь Бог не був би подбав про це, щоб ми про них дізнались (Суша, ст. 20).

Дитя Ісус являється в часі Служби Божої

Одного дня, в часі Служби Божої, що її правив Йосафат, перед св. причастям сам Христос Господь зявився над чашею в виді прегарної дитини, а Божий ангел, одягнений в діяконські ризи, стояв побіч молодого священика. Ця поява божественного Спасителя відновилась кілька разів, наче б Христос хотів заявити всьому українському народові, що почувається щасливий бути в руках свого вірного слуги Йосафата. Про ті появи засвідчило багато свідків. По смерті святого Йосафата ввійшло в звичай представляти його в священицьких ризах, як держить у руках чашу, над чашею видно Дитя Ісуса, а побіч святого ангела в діяконських ризах.

Любов св. Йосафата

Правдивий приятель своїх українських братів, Йосафат тішився своїм священицтвом, бо тепер уже мав спромогу помагати їхнім душам щоденною Службою Божою. Своєю побожністю він нагороджував за всі святократські зневаги, що їх зазнавав предобрий Бог від великого числа своїх українських священиків, і одночасно вимолював у Господа прощення всіх провин українського народу. Це однак не задоволяло його великої любови; йому треба було геть чисто посвятитись душам. Від свого вступлення до Чину Йосафат наукою приготовлявся до сво-

го подвійного апостолування в проповідях і в святій тайні покуті й дуже часто його ревність зустрічалась із перешкодами, що могли зломити й найсильнішу волю. Але любов завжди все перемагала.

Труднощі переможені здібностями

Незнання латинської мови зачиняло Йосафатові двері до богословських наук, бо навіть і тоді всі богословські школи вживали латинських підручників. Його бібліотека складалася із кількох творів святих Отців і треба було б йому чимало часу, щоб із них вичерпати всі богословські науки; але навіть і тоді його знання було б неповне. Всьому тому зарадив отець Фабрицій, друг його молодости й потішник його самоти; він пояснив Йосафатові в словянській мові головніші перші засади філософії й схолястичного бого-[...]

Бистроумний, здорового думання, ясного й певного розуміння речей, наш святий мав надзвичайні здібности до науки. Про це ясно засвідчають кілька тих листів, що лишилися нам.

Він також був обдарований надзвичайною памятю; його перший життеписець лише, що "все, що Йосафат перечитав, або почув, воно залишалось у його памяті, наче вирите на марморі.' (Мороховський, Життя Слуги Божого Йосафата). До всього того зазнавав Йосафат іще особливішої Божої помочі. І знання, що його він набув у таких важких умовинах, було засвідченням святости, що його пізніше представили папі Урбанові VIII, щоб приспішити канонізацію Божого слуги (Див. "Просьби св. Конґреґації для поширення віри до Урбана VIII. в справі Божого слуги Йосафата, 1624" — Суша, ст. 18).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

3 РОЗДІЛ

Остання з Фабриків

Вийшли на терасу, що була на плоскім даху дому, звідки розкривався величний вид: під стопами узгіря була широка долина й Тибер; ліворуч Марсове поле, а за ним, трохи далі, велика Рома, що засіла на своїх сімох горбках; праворуч одна з брам міста, порта Фламінія, гостинець, обсаджений віллями, сіріючі здалека водограї, гроби великих родин — доповняли краєвид.

Ірина довго мовчки вдивлялась у нього аж нарешті в оці закрутилась сльоза.

— Моя батьківщина — шепнула стиха.

Цей доказ патріотизму зворушив чимало Аґриколу.

— Як бачу, то моя дорога сестра серед усіх розкошів Геллади не забула, що вона— дочка Флавія й римлянка.

— Якже ж забути те, що раз любилося? Серце з літами зростає, але не зміняється. Атени дорогі для уяви, бо гарні, — Рим дорогий для всеї істоти, бо свій! Та що він готує мені — сказала по хвилині до себе самої — щастя, чи завід?

— В публичній справі, нехибний завід — відізвавсь консул. Чи бачиш звідси Палатинське узгіря й палату цезарів?

— Бачу, пізнаю їх із давніх часів.

— Отже воно все опоганене підлотою, святокрадсько замешкане через зрадника народу, що не тільки хлюпає невинно кровю передових римлян. (як от недавно Сервалія, попередника твого батька на проконсулстві Азії), але ще й глум додає до ударів. Чи знаєш? Тому тиждень увесь сенат нараджувався, з яким підливом найкраще приправляти морську рибу...

— Ах, ганьбо! чому ж терпіти між собою виродка при владі? Щастя, що молодий Веспасіян, як кажуть, такий відмінний від нього, як він сам відмінний від Тита.

— Правда, наслідник Домітіяна, багатонадійний юнак, та Домітіян іще в силі віку, має ще досить часу, щоб нас гнобити!

Два невільники принесли в гарнім посуді овочі.

— Охолодімся — сказала Вірджінія. Та перше годилося б повідомити Люкрецію.

— Ох, не клич її! — заперечила живо Ірина. Навіщо нам тут чужинців! Мені так мило з вами, як і мило без неї!

Вірджінія здріґнулась, бо глянувши мимохіть позад себе, побачила в тіні колюмни Люкрецію й їй здавалось, що чорне її око кидає громи на Ірину. Однак це мусів бути привид, бо зараз присунулась грекиня з усмішкою багатою в усяку ласкавість і, пестливо обнявши Ірину ззаду за шию, сказала:

— Чи я тобі ще чужа, моя дорога дитино? Якже ж це може бути, що ти, така в усім бистра, не вмієш чи не хочеш досі побачити мого привязання?

Ірина не відповіла нічого, тільки знову вихилилася поза мармурову балюстраду й почала дивитись на Рим.

— Аґриколо! А той великий будинок, що під Палатином, до чого служить?

— Моя дорога, чи ти не пізнаєш його з опису? — відізвалась Люкреція. — Таж це флявіянський амфітеатр! Це колосей свіжо виставлений через Тита руками жидівських бранців. А та біла точка, зараз коло нього, то мусить певно бути той тріюмфальний лук, на памятку його здобуття Єрусалиму...

— Чи ти була коли в Римі, що так добре знаєш його топографію? — спитав здивований Аґрикола.

— Ніколи, консуле. Ірино, до колосею мусиш конечне піти, як тільки будуть ігрища — цим видом ти ще не любувалась — треба буде представити тебе на цісарськім дворі — твоя краса безперечно...

— Ах, скільки нових вражень, скільки цікавости криється для мене в цім місті!

— За кілька тижнів доведемо до цього, що тобі поклониться все місто: твоя краса буде царицею в цариці світу, а тепер, зайки покажешся їй, можеш дивитись на неї, як вождь, що непередодні боротьби приглядається полю певної перемоги.

Аґрикола з дружиною, зо здивування глянули на себе, а опісля на Ірину, що навіть тіню усмішки не виявила вдячности своїй опікунці, але звернулась до Вірджінії з очима повними огню.

— Правда, що це для мене гарна хвиля? Тепер більш, ніж колинебудь іноді, одобрюю свою постанову повороту сюди. Я відчула, що моє серце вже надто широке, щоб могли бути деінде, ніж у Ромі; а тепер ця Рома й усе життя, що розкривається щередо мною, виглядає мені, як книга повна знання й нових картин, що нею мій зацікавлений розум уже заздалегідь бавиться, або може пугарем невідомої мені розкоші духа, що її він бажає жадібно, наче виголоднілий...

— Інтер ос ет оффам мульта інтервеніре поссунт (між устами, а берегом пугаря багато може ще трапитися) — відповів на це Аґрикола знаною латинською приповісткою.

На обличчі Вірджінії зявився смуток, в очах майже материнська дбайливість і тривога, що плила з любови.

— Тривожиш мене, моя наймиліша сестро, такий погляд на життя; ледве притулиш того пугаря до своїх уст, знайдеш у нім несподівану гіркість, або, щогірше, принижаюче ошоломлення.

На веселім лиці зявивсь несподівано смуток.

— Ах, не говори мені цього, Вірджініє! Я думала, що це тільки завдання Люкреції лякати мене раз-у-раз, знеохочувати, опоганювати мені дорогу будуччини, а тим часом бачу, що й ти така жорстока! Майте милосердя! Якщо я милюся, то не здирайте мені так скоро з очей рожевої занавіси! Позвольте мені хоч хвилину мріяти про щастя!

— А де ж знайдеш щастя, як не в правді?

— Правда? Цікаве слово, що ворушить людські серця й уми, а вдійсності без значення. Три філософи виясняли мені її тепер: стоїк, учень школи Епітекта, платонець і епікуреєць. Я прислухалася вважно до науки стоїків і була навіть набрала запалу, однак не видержала до кінця. Опісля впав був мені в руки Федон із діяльности Сократа: я перечитала його серед сліз над чудовою наукою про одність божества й безсмертність душі. Так щож? Як я дійшла до останніх рядків, відразу знову несмак і голод чогось іншого. Щось уломне, неповне, навіть недокінчене віяло на мене холодом із тієї високости; розум величав їх, а дух не піддався. Він справді божевільний! Ганяється, ганяється за споводом ідеалу, наче б на цьому основувалось його життя — деколи навіть здається, що вже схопив її... Спостерігає якісь чудові, великанські овиди, відчуває світ краски так сильно, що підо впливом хвилевого переконання готов крикнути: "тут правда!" Та ледве відчинить рамена, щоб притулити її, зникають усі ті "фата моргана" й бачить, що обіймав... повітря! Так буває з ним завсіди аж вкінці втомлений гарячкою даремних дослідів, мусить здержатись при висновку, що безоглядна правда зовсім не існує.

Вірджінія зідхнула. Та був це скоріш відгук живої надії, що виходив із повноти серця, ніж вираз смутку.

— Наймиліша! Після того, що ти говорила про твою жадобу щораз то нових вражень, не дивно, що не бачиш правди, бо ти дивишся на речі з фальшивої точки. Доки вважатимеш життя тільки за виставу, що бавить твою уяву, доти нічого не доглянеш у ньому крім марних забаганок. (Д.б.).

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

Маківка й Відень

Вістка про бої й перемоги стрілецького лицарства на Маківці, прославлені австрійською командою, дійшли скоро до Відня, де були прийняті українськими політичними представниками й усею нашою громадою з великим захопленням. Загальна Українська Рада й Українська Боєва Управа прислали нам свій привіт. У ньому тодішнє представництво нашого народу вітало У.С.С. ось такими словами:

"...Ви, молоді ідейні Сини наші й Браття, що з вибухом війни станули на перший поклик у Ряди Українських Січових Стрільців, що від самого початку принесли стільки труду й тяжких хвилин та пережили стільки прикрих недостач та розчарувань, а проте не впали на дусі, не стратили запалу для святої справи й не принизили Вашого прапору, Ви заслужили собі на правдивий подив і щиру вдячність сучасних і грядучих поколінь. ..Ви дали доказ, що український народ не зрікся своїх прав до самостійного життя та що він має волю й силу вибороти собі ті права кровю й залізом. Ви доказали, що довголітня неволя не знизила українського народу до ряду покірних рабів, бо він видав Вас, борців за волю... Тому Загальна Українська Рада щиро поздоровляє Вас із Вашими блискучими успіхами та шле Вам сердечний вислів признання і вдяки. Ще не вмерла Україна!"

Боєва Управа прислала окремого листа й у ньому її представники писали між іншими:

"Перемога на Маківці перетриває на літа й десятки літ,

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1-го січня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 1.

ХТО ЧИТАЄ "СВІТЛО" Й "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ", ТОЙ НЕ ЗАБУВАЄ ПРО "КОЛЯДУ"...

Христос Раждається

Славіте Єго!

Возвеселімся всі купно нині;
Христос родися в бідной яскині;
Послідним віком
Став чèловіком —
Всі утішайтесь на землі!

"Всяческая днесь радости іспОлнишася: Христос крестися в Йордані"! — Після великого свята Богоявлення відвідують ОО. Парохи своїх парохіян і благословлять їхні доми. Добрі парохіяни з любовю приймають тоді, а навіть і гостять свого душпастиря, замовляють собі при цій нагоді молитовники, календарі, складають передплату на католицькі часописи, дають на Служби Божі, а також ладнають інші справи, що відносяться до хрищення, миропозамання й шлюбу. О. Парох робить відповідні записки. Дорогі Читачі, приготуйтесь якнайкраще до йорданських відвідин свого о. Пароха!

Святіший Отець займенував 32-ох нових кардиналів. Кардинали, це найвищі достойники-князі Католицької Церкви, що помагають папі управляти Христовою Церквою, а також мають найвищий у світі привілей — вибирати папу — видимого голову Христової Церкви. Одні кардинали мешкають у Ватикані й є наче папськими міністрами, а інші є ординаріями різних епархій у всім світі. Всіх кардиналів є 70. Між ними буде 28 італіян і 42 інших народностей. У Канаді папа займенував кардиналом торонтського архієпископа, Я. МекҐвиґена, що був одним із єпископів-святителів нашого Преосв. Кир Ніля. Ми радіємо номінацією Й. Еміненції Я. МекҐвиґена й молимось із побажанням: "Да благословит тя Господь от Сіона!"

Його Еміненція Кардинал ЯКІВ МЕКҐВІҐЕН архієпископ у Торонті

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

На видавання "Католицьких Картин" зложили добровільні жертви: К. Івасько, Транскона — .25. І. Карбованець, Башав, А. Дидик, Виниперґ, К. Гончарик, Форт Виліям, М. Лящук, Ендрю, І. Бунчук, Вудбайн, І. Хмара, Торгилд, М. Фарина, Мондер, І. Лапіцький, Мондер, Д. Кардаш, Сенді Репидс, В. Ткачук, Барич — по **$0.50.**

М. Крук, Нью Йорк, І. Юрчак, Шикаго, К. Романів, Ню Йорк, А. Чухта, Водервліт, М. Ярмуш, Стівенстон, С. Кучерепа, Шикаго, К. Пасечнік, Вотерфорд, П. Левицький, Крейґенд, В. Бродовий, Бонанза, К. Кузьбіда, Карнеґі — **по $1.00.**

А. Олянек, Ню Йорк, І. Кіналь, Меккіс Рокс, Х. Горішна — **По $2.00.**

Василь і Марія Ґнесько, Монтреал — **$3.00.**

Хто наступний?

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— ЖАРТИ —

Добрий робітник. — Коли ти почав працювати при Сіенарі? — Тоді, як управитель загрозив мені, що мене викине з роботи.

Боже Великий, Єдиний, Нам Україну Храни!

Так Говорить Папа...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII

ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Раз розбуджена жадоба новости, що вже від давна ворушить народи, довершивши погубні зміни на полі політичнім, мусіла вкінці перейти й на споріднене йому поле економічне. — І дійсно, новий зріст промислу через видосконалення на новий лад продуктивних засобів, зміна обопільних відносин капіталістів до робітників, нагромадження багатства в руках малого числа людей, нужда серед загалу, більша свідомість та пізнання конечности лучитись в товариства, а вкінці упадок моралі, все те викликало теперішне суспільне питання.

Як великої ваги це питання, вказує гарячкове ожидання в людей будучности. Ним займаються кружки вчених, конґреси фахових людей, народні збори, законодатні тіла, зїзди пануючих — так, наче б уже не було іншої справи, що нею живіше могла б зайнятися людина. Як передше висилали Ми вам, Всечесні Браття, з огляду на добро Церкви й загалу, листи про політичну владу, волю людини, про устрій християнської держави та про інші подібні питання, щоб таким чином розвіяти фальшиві ґадки, так і тепер мусимо це зробити в цій самі цілі з питанням **про стан робітників.**

Щоправда, доторкалися Ми вже при нагоді нераз цього питання, та в цім письмі хочемо з почуття Апостольського Уряду обговорити його в цілім його обемі та вказати прінцини, що на них можна чесно та справедливо рішити спір. Річ це трудна й небезпечна. Трудна, бо нелегко вистежити права й обовязки, що могли б вязати багатих і вбогих, капіталістів і робітників в іхніх обопільних відносинах. Небезпечна, бо люди неспокійні й злобні ждуть тільки цього, щоб уми спровадити на хибну дорогу та викликати розрух між невдоволеною товпою.

Як би й не було, ми бачимо ясно, і всякий це признає, що люди найнижчої кляси потребують скорої та успішної помочі, бо велика іхня частина живе в неможливій біді й нужді. Минулого століття знесено давні робітничі товариства, але на іхне місце не основано інших установ. З прилюдного життя уступив давній дух релігійности і прийшло до цього, що робітники попалися в руки нелюдських капіталістів, а відосіблені й безоружні, стали жертвою їхньої неповздержної захланности. Лихо побільшила ненаситна лихва, що хоч нераз осуджена церковною владою, управляється завжди захланним зиском людьми, під різними видами. Крім цього продукція й торговля стали монополем небагатьох одиниць так, що пребагаті, а нечисленні капіталісти майже запрягають в ярмо неволі множество пролетарів.

Щоб усунути це лихо, підбурюють соціялісти убогих проти багатих, та стараються знести приватну власність, а її місце заступити спільною всім власністю, що нею завідували б або начальники міст, або вся держава. Така зміна приватної власности на спільну може, на іхню гадку, зарадити сучасному лихові, щоб тільки поділити справедливо між громадян майно та всякі доходи. Але таким чином не розвяжуть вони цього питання, а навіть пошкодять самій клясі робітників. Надто такий поділ майна е сильно несправедливий, бо кривдить законних власників, нарушує прилюдний порядок і загрожує державі упадком.

Легко це зрозуміти, що причина й ціль, що її передовсім має на оці робітник, що піднімається праці, е та, щоб прийти до посідання своєї приватної, питомої власности. Бо коли робітник віднаймає свої сили, свою працю, на те віднаймає, щоб одержати в заміну засоби конечні йому до життя. І так за свою працю не тільки має він повне право до заплати, але й до зужиткования її по власній волі. Коли ж робітник ощадністю доробиться якого гроша й для кращого забезпечення його купить собі кусок землі, то ця земля не е нічим іншим, як таж заплата в іншим тільки виді. Так закуплене поле не менше е власністю робітника, як і запрацьовані гроші. А вже ж якраз на цім спирається право посідання так движимого, як недвижимого майна. Коли отже соціялісти стараються заміняти приватну власність на спільну, то цим погіршують тільки долю робітників, позбавляючи їх волі розпоряджати своєю заплатою та відбирають їм надію й спроможність побільшити свое майно та поліпшити свое положення.

Далі буде.

Церковний хор у Трансконі, Ман. На знимці стоять від ліва, третій ряд: І. Шийка, Л. Вербицький, Г. Хомишин, О. Шийка, Д. Мигальчук, Т. Малашевський, М. Балабан, І. Юрків, І. Завалій. Другий ряд: М. Попович, М. Храплива, Ф. Хомишин, М. Татарчук, З. Новак, Т. Струтинська, С. Скоморовська. Третій ряд: П. Хомишин, Т. Гладка, О. Храплива, О. Горобець, А. Храплива. Сидять: Яків Бойко, Преп. о. Б. Слобода, ЧСВВ., парох і організатор хору, П. Івасько, дірigeнт. — З новим роком — бажаемо Всім Дорогим Співакам і Співачкам, щоб були здорові, як гірська водиця, веселі, як рибки, щасливі, як діти, щоб співали, як соловейки, а жили, як ангели. — Редакція.

✝

Бл. п. Ева Лесик із Мирнам, Алта.

МИРНАМ, АЛТА. Передсмертній лист. С.І.Х! Дорогі Отче Редакторе! Ми завсіди охоче читали Ваш часопис із того часу, коли він тільки почав виходити. Тепер я слаба вже пятий місяць і уже не можу встати; може треба буде забиратися до вічности. Тому, поки ще можу, хочу післати на Ваш часопис "Світло" коляду. Хочу також сердечно подякувати Отцям за всі труди, що їх Отці покладають, так пером у редакції, як також словом в парохіяльних зайняттях.

Буду молити Всевишнього, щоб нагородив Отців обильними успіхами.

Як мене колись покличе Бог, то буду просити, щоб Отці згадали за мою душу в своїх молитвах. — Всім Отцям щирозичлива Ева Лесик.

Замітка. Цей сердечний лист 73-літньої бабуні Еви, повний християнської любови до своїх Отців душпастирів, е знаком праведної душі. Бо який хто християнин, пізнати також із цього, як він відноситься до священиків. Що бабуня Лесичка, що по висланні цього листа скоро відійшла до вічности, була праведна душа, то це знае вся мирнамська округа. Таких є певно царство небесне. В.І-П!

— ЖАРТИ —

Дипломатія. — Каже директор до писарки, що робить багато помилок в писанні: Знаете, Славцю, я мушу признати, що ви гарна дівчина. — Справді? — Ви гарно одягаетеся, маете гарний голос і милу усмішку... — Але ж, пане директоре, будьте добрі не хвалити мене так багато... — Це ніщо, я тільки хотів додати вам доброго духа, заки я пічну говорити про вашу граматику.

Він знає. — Такий малий, а такий брехун! Чи ти знаєш, що робить наша фірма з такими хлопцями? — Знаю. Як котрий із них уже постаріеться, то фірма висилае їх між людей, як своїх аґентів.

Причина. — Чому ти не смієшся, як наш управитель скаже який жарт? — питае старший урядник послугача. — Бо я вже відходжу в суботу з роботи.

Тяжко догодити. — То ти хочеш роботи? А чи ти певний, що ти досить знаєш, щоб дати собі раду? — Чи я досить знаю? Та я саме через це втратив роботу в іншій фабриці, що я, як казав управитель, знаю надто багато

Порада. — Максимцю, тут бракуе $10.00, а тільки ми два маемо ключі до цеї кімнати.. От звернім обидва по $5.00 та й не говорім більше про цю справу.

Він непевний. — Гело, пане директоре, мені здається, що вас хтось кличе до телефону — каже малий послугач. — Що це значить: "мені здаеться?" Чи ти не є певний? — Та я непевний, бо цей голос при телефоні сказав: "Ґело, чи то ти, стара офермо?"

В офісі. — Слухай юначе, чи ти не шукав минулого тижня роботи? — Так, я був тут. — А чи я не говорив тобі, що я бажаю старшого хлопця?— Так, і тому саме я прийшов сьогодні знову, бо я вже тепер старший.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Does That Man Love You?

by Mary McGill.

1. Company-Keeping as a matter of convenience, that a couple may regularly have companionship in going places and doing things, or, as it is entered upon sometimes by girls that they may appear popular, and which company-keeping is not indulged with an intention of marriage between the parties, is not permissible. You could understand "company-keeping" as here treated refers to regular and monopolistic associations. Young people must get acquainted before there can be thoughts of marrying a particular individual. It is normal and proper that young men and women should enjoy each others' society, and that maidens shall receive friendly calls from different honorable men of marriageable age, and that they shall divide their time graciously with those desirable men who seek their company untill one of the number evidences a serious interest. Thus from the general a couple may find their mutual interests gradually centering one in the other. Then they drift into what is called company - keeping. Before a young woman permits this degree of companionship she should know something in particular about the man's character and she should give sufficient consideration to the qualities that a prospective husband should have, and weigh her would-be suitor on this Christian scale. And naturally the same rules hold good for the young man seeking a wife.

2. Having entered upon company-keeping the Christian rules governing m o d e s t courtship should be observed, as they have been stated or implied in the body of this discussion.

3. Girls should avoid first acceptances of invitations and all attentions by divorced men: and young men should be afraid of the divorced woman. That old adage about playing with fires applies here with full force. A valid marriage is not annuled by a civil divorce. It is not lawful to keep-company with the married, or even to go with such occasionally, as the single are accustomed to do. A few false steps in this direction have led many young people into lifelong sorrows, and others into sinful civil marriages which are nothing else but adulterous unions. Watch your steps!

4. As you all know, the Church disapproves of and discourages mixed marriages. She does this not from lack of charity for the non-Catholic but in solicitude for the faith of her children and for the preservation of future generations' spiritual heritages. So be reasonable in your thoughts and actions and follow the spiritual laws made for your protection. While it is true that the Church does grant certain dispensations permitting mixed marriages, each dispensation is given reluctantly and always to prevent worse evil. For eleven years now I have been with OUR SUNDAY VISITOR and receiving letters from every state in the Union, from the Islands, from Canada, and even from foreign countries. Often I have requests from correspondents to WARN our Catholic young people not to effect mixed marriages. These correspondents write from their own personal and sad experience.

Dear young people, in considering your vocation, remember that married love means more than a natural contact — it is a Sacrament. And though marriage was primarily instituted for the perpetuation of the human family it also signifies, in its Christian consepts, and fulfillments, mental and spiritual union between husband and wife. A mixed marriage has not these perfect elements.

5. A v o i d l o n g engagements. Courtship extending over a wide period places undue strain on love, with its very human and wholly natural impulses. Moreover, without the graces of the Sacrament of Matrimony to sustain affections, extended engagements tend to thin interests and dull the enthusiasms of love. There are certain exceptions to the general rule, exceptions created by unusual ciscumstances, such as this war.

The chief danger from long engagements lies in the fact that love desires fulfillment. Also, in true love the need arises for daily mutual interests expressed through family relations and in homemaking and the desire (normally) comes for family augmentations! This desire for self-perpetuation through the God-ordained law of race propagation is the impelling reason for and justification of marriage, through other noble reasons enter. These noble reasons are chiefly:

(a) That one man and one woman may mutually contribute to the happiness of each other through mutual self-giving, for the eternal salvation of each other through holy wedlock, where in God's graces and blessings make possible the fulfillment of this seeking of happiness in companionship and this mutual encouragement of man and wife to sanctification of their lives;

(b) That natural love may be honorably expressed and satisfied in holy marriage, not in an excess of self-seeking but in reasonable enjoyments derived from virtuous self-control and unselfish and welfare of each other.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Strange but true

Бл. п. Стефанія Якубів, з роду Білик із Мондеру, зо своїми діточками, тепер сирітками.

МОНДЕР. Похорон. Дня 20-го лист. упокоїлася несподівано в мондерській лікарні бл. п. Степанія Якубів, дочка Йосифа і Емілії Білик. Покійну оплакують її чоловік, Степан Якубів, і трое дрібних діточок.

Похоронні богослуження відправили священики обидвох обрядів, при участі рідні й численного народу.

Нехай Бог прийме душу покійної, а Мати Божа нехай для дрібних діточок стане матірю і допоможе їм з їхнім батьком перенести все горе.

Dear Young Reader!

After you have finished reading this page, take an envelope, put in it a nice "Christmas Gift" and mail it to us as your support to us, that we may prolong the edition of this beautiful "Ukrainian Catholic Pictorial.". We await your friendly cooperation.— The Editor.

— ЖАРТИ —

Не його діло. — Чи ти, хлопче, міг би пошукати собі якої роботи в офісі? — каже управитель до хлопця, що дармуе. — То я маю робити роботу й ще шукати її за ті самі гроші?

Надія. — Чи ця одна пляшка поможе на кашель? — питае покупець аптикаря. — Маю надію, що так, бо хто в нас купив цей лік, то ніколи не приходив по другу пляшку.

Не мав у руках. — Хлопче, де ділася половина цигареток із тієї коробки, що лежить на столі? — Я не знаю, я навіть не мав їх у руках. — Таж тут лишилось тільки пів тузеня.— Я знаю, та я ще навіть не мав їх у руках.

— **Одна вартість.** — Пане, три яблука з того фунта, що я купила в вас, були зіпсовані; я принесла їх назад. — Шкода було трудитися, пані. Ваше слово варт стільки, що й яблука — відповів купець.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ПЕРША ЧАСТИНА

ЗВУКИ

7. НАГОЛОС.

Коли ми проказуємо якесь слово, то один склад у тому слові вимовляється голосніше, з притиском (**бать**-ко, **но**-вик, о-**біт**).

1) **Притиск**, що його кладемо на одного голосного звука слова, зветься — **наголос.**

2) Наголос в українській мові має велике значення, бо часто помагає нам відрізняти слова від себе. (до**ро**га — доро**га**, му**ка** — **му**ка).

3) Наголос у нашій мові є рухомий, це значить, може падати на якийнебудь склад. (ру**ки** — **ру**ки). Склади лічаться звичайно від кінця слова. (лю-**бов** має наголос на першім складі від кінця; **ві**ра— на другім, **мов**чання — на третім, **ан**гелики — на четвертім, **жай**воронкові — на пятім від кінця).

4) Наголос може бути — місцевий, говірковий, або один спільний для всього народу — **літературний.** Ми вчимось уживати тільки літературного наголосу, всюди й завсіди, а головно в промовах.

5) Той голосний і склад, що на ньому спочиває наголос, зветься **наголошений,** а без наголосу **ненаголошений.**

З огляду на те, що звуки з наголосом проказуємо повніше, то треба вважати, щоб не робити помилки й замість **мені, парубок, мачуха, ялинка** не писати: мині, мачоха, яблока, тощо. Яка є правильна, літературна форма, про це повчає відміна.

Ненаголошені голосні звуки тратять деколи силу так, що з часом можуть зовсім **відпасти.** Це видно в цих слова: менше й менш, більше й більш, гірше й гірш, беріте й беріть, одалеки й одалік, межи й між, робити й робить, на вічі й навіч, знову й знов, до сходу й до схід сонця, немає-нема, ламає-лама, підіймає-підійма, чому-чом, відтіля-відтіль, відсіля-відсіль, доколи-докіль.

6. В українській мові бувають нераз різні **скорочування** слів, наприклад: казати й казать, читати й читать. Вживати таких скорочень не треба, хіба деколи в віршах. (Святого Господа любить і брата милувать. Шев). Щоб не було двох голосних разом — любити і брата — то для оминення такого "роззіву" можна слово скоротити: любить і брата милувать.

В дієсловах можна в визвуці (при кінці слова) вживати повних форм, або скорочених (Всесильний, я Тобі молюся. Схаменувсь тоді Петро. Кул). Буває це головно тоді, коли **ся** стоїть на кінці речення, або там, де можна спинитися, відітхнути (Я дививсь, роздивлявсь. Лев.).

Скорочення **ся-сь** залежить звичайно від наступного слова. Якщо воно починається приголосним, а особливо двома, то краще тоді **не** скорочувати (минулося, не вернеться). Якже ж починається голосним, то можна скоротити (Доробулась Україна до самого краю. Шев.). Можна казати: Ви зробились убогими, або: Ви зробилися вбогими.

Однак треба завжди говорити: береться, несеться, (а не: берсь, несесь).

У віршах, (замість: ламає, завіває) можна вживати форми: лама, завива. (Реве та стогне Дніпр широкий, сердитий вітер завіва, додолу верби гне високі, горами хвилі підійма. Ш.). В звичайній мові таких слів не треба скорочувати.

Слово **немає** може вживатись у повній і скороченій формі. (Нема на світі України, немає другого Дніпра. Ш.).

Деколи вживається форми: **тепера, тута** (Оставайся, мамо, в лузі, ми тепера вже не друзі. Чи всі ви тута? кличе мати. Ш.); та звичайна форма є скорочена: тепер, хоч, тут.

Би, же скорочується тільки тоді, як попереднє слово кінчиться голосним звуком. (Як би ви знали, були б не пустили. За що ж ти караєш?).

Пишемо завжди **щоб** (а не щоби).

7. Деколи наголошені голосні мають такий вплив на ненаголошені, що вони зовсім зміняються й наступає **гармонійне приподібнення голосних звуків** (Бог — але багатий, багач, хазяїн, халява. Це діється підо впливом а з наступного наголошеного складу.

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим** друком)

адвокат — прикликаний до оборони в суді, оборонець, що помагає сторонам перед судом своїм знанням права; адвокатура — зайняття й стан адвоката; правоводство

адгезія — прилипність

адгерент — приклонник, прихильник

аддиція — додавання; аддиціональний — додатковий

аддикція — судовий присуд

адепт — прихильник, приклонник; втаємничений у яку науку

адлятус — прибічник, помічник; папський посол

адміністратор — зарядчик, управитель; адміністративний урядовий, що належить до управи; заслати адміністраторським способом — без суду, на приказ політичної влади; адміністрація — заряд державою; загал урядників, що править краєм; управа фабрики

адмірал — начальник флоти, приказодавець на морі; адміралдіція — найвища управа воєнної флоти

адміратор — приклонник, звеличник

адмоніція — перестoрога, напімнення, пригадка

аднотація — записка, увага

адопція, адоптація — прийняття, прийми, прийняття за сина; адоптувати — приймати дитину за свою

адоратор — звеличник, обожатель, той, що віддає іншому надзвичайну честь; адорація — звеличування навколішках Ісуса в Пресв. Евхаристії

адреса — напис на листі; привітний лист, промова; адресант — той, що висилає листа; адресат — той, що до нього написаний лист

адут — вибрана, "світна" карта, козир; сильний доказ

адюнкт — помічник, молодший урядник, помічний суддя

адютант — прибічний старшина, осаул, що розносить прикази військового начальника.

аеродром — летунська станція; рівна площа, звідки відлітають і куди прилітають літаки

аероліт — метеор, камінь, що впав із неба

аеронавт — летун

аеронавтика — наука про їзду плавами й літаками

Joseph The Provider

He showed him food and the money.

Jacob said: "Disperse!"

Benjamin went with them . . .

JACOB'S sons knew the father was minded to make things as hard as he could for them as he demanded to know the whereabouts of Simeon. Judah answered:

"Of Simeon later. Greeting, Father! Of him presently; for the moment only this much: you have no cause for worry. Look, we are back from our journey."

"But not all," said Jacob immovably. "To you too greetings, but where is Simeon?"

"Well, yes, he is missing for the moment," they told him. "He is not here just now. Because of the man down there—"

"You have sold my son for bread?"

"Of course not. But we bring corn . . ." They showed him the f[illegible] they had found returned to their [illegible] they had said Simeon. He listened disinterestedly to their explanations about the strange friendliness and wrath of Pharaoh's lord of the market who had held Simeon until they should bring Benjamin before him.

Benjamin laughed. "Lead me to him!" he said. "I am curious to see this curious man."

"You will be silent, Benjamin," Jacob admonished. He turned to the brothers. "I reject you all and your demand. Benjamin, my son, shall not go down with you for his brother is dead and he alone remains to me."

They looked at each other and compressed their lips. It was wonderful the way he called Benjamin "my son" and not their brother and said that he alone was left to him!

"And Simeon?" they asked.

Jacob said:

"I will sit here alone and mourn for him. Disperse!"

"Our duty and thanks to you," said they, and left him. Benjamin went with them and patted the arm of one or two of the brothers with his short-fingered hand.

"Don't be annoyed," he begged, "and be not bitter that he stands on his dignity. Now it will only take a little time till he will yield and send me down with you to the land, for he will not leave our brother in the hands of the heathen, he cannot; and besides, how long will the bread last that you were so clever as to get for nothing?

"So be of good cheer! The little one will have his journey yet. But now tell me a bit more about this keeper of the market, the stern lord who accused you so outrageously and asked such outlandish questions about me . . ."

Continued

а століття. Вона блистітиме в історії сонцем воєнної слави... Нехай доля сприяє на далі Вашій переможній зброї, а про полеглих героїв нехай живе вічно в цілім народі вдячна, щира память!"

Це дійсно справджується. В усіх частинах світу, куди розійшлись свідомі українські скиталвці, живе память про Українських Січових Стрільців і Маківку. І все це так самочинно сплітається в один духовий вінок із цими словами першої стрілецької пісні, що прийшли були мені на думку на самих початках нашого стрілецького здвигу:

Як повіє буйнесенький вітер з широких степів,
То прославить по всій Україні Січових Стрільців;
А ми тую стрілецькую славу збережемо,
А ми нашу славну Україну гей, гей, розвеселимо!

Щоб так і сталося, треба нам щодня сердечно благати в Бога порятунку, а одночасно спільними обєднаними силами вести визвольну боротьбу, аж доки над спадщиною св. Володимира не зійде знову зоря волі України!

Московська господарка в Галичині

В тому часі, коли наші стрілецькі сотні на високих Карпатах розголошували славу українського імені, а наші політики в Відні порушували всі можливі пружини й вели невпинну дипломатичну боротьбу з австрійським і німецьким урядом в обороні українського народу, особливими дипломатичними місіями впливали в користь України на уряди сусідніх держав, пресою освідомляли чужинців, а освітньою й запомоговою діяльністю піддержували на дусі й рятували українських воєнних збігців, в Галичині господарювали москалі. Зараз при вступі московського війська до Львова здушили всі прояви українського національного життя. Закрили українські видавництва, культурно-освітні товариства, клюби, книгарні, заборонили продавати або держати по бібліотеках українські книжки, вживати по організаціях і в суді "малорусское нарѣчіе", а згодом вислали до Росії представників української інтелігенції, духовенства й селянства, що мали нещастя навинутись під руку. В Галичині, на основі цього, наче б то був споконвіку "русскій край", все українське життя прозвали "мазепинством" і нищили з дивовижним завзяттям і жорстокістю.

Гоненням українсько-католицької Церкви займався особливо православний архієпископ волинський Антоній і холмський епископ Євлогій; вони невпинно допускались насилля над сумлінням і вірою переможеного силою московської зброї нашого населення. Антоній казав стягати до Житоміра цінні українські католицькі ікони й казав палити їх, руйнували придорожні хрести й фігури. А Євлогій визначався якимсь диким фанатизмом, що доходив до жорстокости в відношенні до українців-католиків. Діялося усе це за плечима ґенерал-губернатора Бобринського. Д. Дорошенко, що прослідив цю справу, був цього переконання, що діялось це тому, бо російська адміністрація в Галичині, армія й російське громадянство перебували підо впливом частини російської преси й ґрупи людей, що поставили собі завданням виховувати серед російського громадянства поняття й погляди на український рух, як на щось органічно вороже російській державі й російському життю. (Мої спомини про давне-минуле, ч. І. стор. 18). Розуміється, що з особливою насолодою й ревністю помагали москалям руйнувати українську Галичину також славні галицькі москвофіли. А хто тепер помагає?.. Ті, що попереду зрадили правдиву Христову Церкву між українцями й заведи тисячі нашого народу в пропащий табор, що ні одному українцеві не поможе спасти душу...

Київські українці

Київські українці, що до них почали доходити вістки про успіх москалів у Галичині, відчували, що кожний переможний крок російського війська, це болізний удар у живе тіло українського народу. Вістка про упадок Львова вразила всіх наче удар грому. Багато людей плакало, а М. Ткаченко з великого смутку три дні не їв і не виходив із хати. Всіх обхопив жаль і співчуття до земляків-галичан. Коли почали прибувати до Києва полонені й вивезені, кияни шукали всяких доріг, щоб дістатись до них і подати їм хоч малу поміч, зробити хоч якунебудь прислугу. Жінки навмисне голосились до лікарень на сестер-жалібниць тобто доглядачок хворих, щоб бути близько братів-галичан і рятувати їх, чим могли. Сам Д. Дорошенко, начепивши на рукава відзнаку червоного хреста, зумів двічі продістатись під виглядом санітара до наших людей

Коли ж згодом київські українці почули про цілковитий розгром українського життя в Галичині, а київські тюрми заповнились нашими вивезеними з Галичини професорами університету, поважними священиками, інтелігентами всіх професій, селянами, жінками й дітьми, що їх москалі вихопили з хат як яструби курят, нагло, без грошей, часто на-пів одягнених, заляканих до смерти та що їх везли далі до томської, іркутської, архангельської й астраханської ґубернії без засобів, на непевну долю, то аж тоді всі добре зрозуміли, що це значить московська "освободительная" війна!

Наче самочинною відповідю українських сердець наших киян на московське насилля на деннім порядку станула велика їхня допомогова діяльність, що мала на меті нести опіку й порятунок усім українцям із Галичини, що як полонені, чи закладники, переїжджали через Київ. Харчі, одежа, гроші, приміщення й що тільки було можливе й потрібне — все те старалась наша київська громада подати нашим галичанам, що стали жертвою московського шовінізму й переслідування. Тією жертвенною любовю наші брати кияни заслужили собі на щиру вдячність усіх галицьких українців.

Під Болеховом

Коли російська армія, загрожена окруженням від заходу після славного пролому російського фронту під Горлицями генералом Макензеном, без бою відступала з Карпат і задержалась аж під Стриєм і Болеховом, ми зійшли з Карпат на доли.

Ця зміна принесла нам веселий і бадьорий настрій і ми добрим кроком манджали через Тухлю, Сколе й Тисів до Болехова.

Як по цілоденнім марші ми вночі доходили до Болехова, то ми вже ледве пленталися і настрій не був такий веселий через велику втому; та кілька днів постою в запасі бригад вернули нам бадьорий настрій.

Меценас Старосольський

Із побуту в Болехові в мене залишивсь спомин про загально відомого й любленого адвоката дра В. Старосольського зо Львова, що був усім знаний як "пан меценас". Він, здається мені, саме тоді приїхав був до нас із Відня, як четар УСС. Між різними добрими прикметами мав він і таку, що перед 10-тою годиною вранці йому було трудно встати з ліжка... Говорили, що як на Болехів почали ранком москалі гатити з гармат і кожний вибігав із хати та шукав якогось безпечнішого місця, де, як думав, може не вдарить ґраната, то п. меценас не вставав, а тільки післав свого джуру до "старших", щоб спитав, чи то конечне треба встати, чи можна ще трохи полежати.. (Др. Старосольського вивезли під час цеї війни більшовики й він загинув на засланні).

Не довго спочивали У.С.С. в Болехові. Як тільки почали робити москалі напір на австро-угорську армію, щоб запхати її назад у Карпати, нас кинули в бій.

Перший пішов до бою 1. курінь на оборону становищ 130 бриґади на відтинку Болехів-Лісовичі. Там із У.С.С. багато впало й багато дісталось у полон, між іншим сот. Букшований і хор. Стапанівна.

Наш 2. курінь вислали на фронт, що був за селом Гузієвом, на схід від Болехова. Пригадую собі, як увечері ми "стривожені" стояли на поготівлі на сільськім майдані й співали з нетерплячки різні пісні. З нами був стрілець Микола Павлів, що мав гарний тенор. Тоді він співав останній раз, бо тої ночі впав під Гузієвом у бою з москалями... (Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ҐРИМСБІ, ОНТ. Повідомлення. Подаємо всім до відома, що **Велика Розіграшка** в користь нового Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови **відбудеться ввечері, 14-го січня, 1945 р., в церковній залі Успення М. Божої в Ґримсбі, Онт.**

Просимо ласкаво всіх, що мають наші тикетні книжечки використати цей час на розпродаж тикетів і звернути нам чимскоріш відтинки на подану там адресу.

А всім Приятелям і Добродіям, що зложили свої жертви на Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови шлемо святочний привіт і гарячі побажання: "Щасливого Нового Року!"

о. М. Романович, ЧСВВ.
в імени Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови.

МИРНАМ, АЛТА. Християни. Дня 23 вересня відбулося в місцевій церкві хрищення синка п-ва Івана Яція. Тайну хрищення уділив Преп. о. М. Ґнесько, ЧСВВ. Два тижні пізніше знайомі п-ва Івана Яція зійшлися до їхнього дому, щоб поділитись із радістю й зложити побажання. При кінці забави п. П. Кіт заохотив присутніх до жерт на катол. пресу. Збірка принесла $8.00. Жертви зложили: **По $1.00:** п-во І. Яцій, п-во Д. Яцій, п-во П. Яцій, п-во П. Кіт, п-во І. Шептицький, п-во Т. Паньків, п-во М. Кулій. Решта дрібними.

Нехай малий Євгеній, за Божим благословенням, росте для більшої Божої слави й на потіху своїм родичам та рідній батьківщині. — Л. Кулій.

НІМЕЧЧИНА. 8. 11. 45. С.І.Х! Всечесний Отче Редакторе!.. Наша еміграція поволі консолідується. Українці творять кільканадцять осідків. Ними опікується УННРА, але марево НКВД-истів висить над нами, мов меч Демокля. Коли-не-коли заїжджають до наших таборів, і на зборах переконують нас про блага "Совдепії" і радять їхати на "родину". Наші вислухують і дають добру відправу, наприклад: "Не поїдемо до концентраційних лаґерів, на Сибір, на Соловки! Верніть мені батька, сина, чоловіка!.." Він таких речей спокійно слухає й каже: "Ето всьо лож про наш Союз гаварять." У деяких випадках уладжують лови й ловлять одинцем. В інших знов, залежно, які американці є в НУРРА, видають наших. А наші, зосібна молоді хлопці й дівчата, тікають, лишивши всі свої клунки, ввесь дорібок із Німеччини. Недавно до табору за Ґіссеном прибули такі розбитки з такої подорожі на "родину". Оповідали, що були їх 800 галичан і трохи придніпрянців. Мали виїжджати на нові мешкання, а тимчасом завезли їх під більшовицьку міліцію, звідки мали бути відправлені на "родину". Вони зорієнтувались і почали тікати. Більшовики почали стріляти. Вбили 6-ох, кількадесять поранили. **Діялось це на очах американців** у місцевині Швабінґ-Ґмінд, коло Штутґарду. Оповідали це свідки події: Іван М. іза Скалата, Ярослав С. зо Снятинки, пов. Дрогобич, і Стах С. із Сяніччини. Вислано представництво до Айзенгавера. З цього видно, як непевно живемо, як мусимо ховатись, тікати, а американці заявляють своє "дезінтересмент". **Чисто по-демократичному!..**

Українець-скиталець.

ЕДМОНТОН, АЛТА. Несподіванка. Порозумівшись листовно, бо далеко від себе мешкають, сини й доньки п-ва Войтка й Олени Журавель уладили своїм родичам несподіванку й звеселили їх, бо батько має вже 81 рік життя, а мати 70. Дня 10 листопадня зїхались усі до наймолодшого сина Яська, що після смерти своєї дру

жини тому два роки, перенісся на сталий побут до Едмонтону й має при собі стареньких родичів. Коли засіли до спільної вечері, старенька мамуня зо сльозами радости в очах подякувала за все, тільки жалувала, що найстарша дочка в шпиталі, а наймолодша далеко й не могли прибути. Опісля промовила А. Самоїл, виска зала свою радість із нагоди такої веселої, рідкої хвилі й побажала родичам іще многих літ, що присутні потвердили своїм співом. Промовляв також зять А. Морминюк із Калгар і син Микола. Потім усі весело забавлялись веселою розмовою й гарними піснями. Від усеї родини вручили родичам спільні дарунки Ганна Самоїл і Ганна Марчак, за що родичі сердечно дякували синам, дочкам, зятям і невісткам.

Наприкінці п. Ганна Самоїл захотила всіх до жертв на нашу католицьку пресу. Збірка принесла $12.00 на "Світло" й "Українські Вісти." Жертви зложили: А. і М. Морминюк — $3.00, В. і О. Журавель — $2.00, Т. і В. Журавель, Я Журавель, П. і М. Озібко, А. і С. Марчак, П. і С. Марчак, В. і А. Самоїл — усі по $1.00. — Присутня.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. На поміч українським скитальцям. Щирожертвенні й повні милосердя парохіяни Нового Киева добре зрозуміли тяжкі умовини й гірку долю наших рідних скитальців у Европі й тому, щоб і їм післати свій різдвяний дарунок, улаштовують рівні забави на ту ціль. Ще 10-11-го листопаря, за стараниям головно тутешнього учителя, п. Нестора Хміляра й п. Павла Цимбалюка та інших, улаштовують "Бінго" в Народнім Домі й увесь дохід у сумі $43.77 призначують на поміч українським скитальцям. У вівторок, 4-го грудня, роблять діти, кревні, сусіди маленьку несподіванку для стареньких подругів Гриця й Софії Цимбалюк. Під час милої забави знову п. П. Цимбалюк згадує наших скитальців та просить присутніх, щоб спомогли їх своїми жертвами. І щирі київляни зложили $11.00, а зібрали їх молоді дівчата Зоня Цимбалюк і Параня Гриців. Але в неділю ввечері, 9-го грудня, уладжують другу забаву "кард-парті" в Народнім Домі на ту саму ціль, з чого ввесь дохід в сумі $16.58 додають до попередніх грошей. Крім того на руки о. пароха ще перше зложили: Микола Якимець — $5., Анастасія Стеблик — $2.00 і Василь Савчук — $1.00. Отже всього разом вже мали зібрано $79. 35.

Та парохіяни не вдоволилися ще й тим, бо хотіли дотягнути до сотні. Тому на заклик о. пароха, М. Дацюка, ЧСВВ., ще таки того вечора зібрали ще $33.00 так, що вся сума виносила $112.35. **По $5.00** жертвували: п-во І. Гриців, п-во В. Стеблик. **По $2.00:** П. Цимбалюк. **По $1.00:** М. Бусько, п-ні С. Семенюк, Г. Бусько, С. Бусько, І. Кілик, П. Бусько, М. Самоїл, В. Семенюк, П. Шарун, Н. Хміляр, В. Кітлярчук, В. Самоїл, Вол. Семенюк, В. Горин, В. Скоропадик, П. Сіменович, І. Бусько, М. Горин, А. Сайко, п-ні Ф. Семенюк, В. Осадчук. — М.Д.

ЕЛК ПОЙНТ, АЛТА. Посмертна згадка. Дня 17 лист. вмер у місцевій лікарні Василь Дудка. Покійний нездужав уже довгий час. Похоронне богослуження відбулося в церкві на Нортерн Велій. Покійний полишив по собі в смутку свою жінку й стареньку матір.

По похороні родина й знайомі покійного повернулись на обід до його дому. При кінці обіду присутні зложили $7.50 на "Світло" й "Українські Вісти."

МОНДЕР, АЛТА. Привітання. Павло Косак, син Івана й Олени, це один із наших юнаків, що служив у армії, був за морем, брав участь у боях у часі наступу на континент. По двох літах служби за морем Бог допоміг йому щасливо вернутися додому. Під час повороту вступив до Саскатуну й одружився з панною Марією Вітонів, що з нею давніше був познайомився, бувши на постою в Саскатуні.

Повернувшому Павлові й його дружині мондерське громадянство уладило прийняття. Вечірком заопікувалися пп. Іван Сацьків і Іан Осталовський. Під час перекуски, крім др-а Стрільчука, що був господарем, свої щирі побажання молодій парі зложили також адв. Ю. Шкварок, І. Білик, Й. Гаврилюк і пані Шептицька. Молодим вручено гарні дарунки. Накінець від себе і своєї дружини подякував всім п. Павло Косак. З цеї нагоди пертували на пресфонд "Світла" $2.00.

Нехай Молоду Пару Бог поблагословить щастям і поводженням, а всіх наших вояків щасливим поворотом.

Прощання. П. Василь Курило, власник рівні, сподав свое підприемство й перенісся на сталий побут до Едмонтону.

П. Курило, це був один із найвизначніших громадян у Мондері. Його імя е відоме широко в Алберті. За час свого двоплітнього побуту в Мондері він працював у парохії й народнім домі, як диригент хору, брав діяльну участь у всіх підприємствах, належав до Концертового Квартету, що за проводом о. С. Курили, брата п. Василя, зібрав фонд і закупив Інститут св. Йосафата в Едмонтоні, був шкільним радним. Невтомно працював, де тільки міг, і тим дав гарний і так потрібний багатьом приклад, як це можна при своїх особистих трудних і численних обовязках знайти час на працю в громаді.

Вдячні хористи й парохіяни уладили для п. Курили прощальний бенкет і обдарили гарним дарунком. П. Й. Гаврилюк був господарем бенкету, а промовляли Преп. о. Боднар, пп. Й. Савчук, Й. Варава, Др. Н. Стрільчук, С. Поломарк, а накінець п. Курило.

Під час бенкету п. Тимко Федечко уладив збірку на католицьку пресу. Присутні зложили $8.95. П-й.

Похорон. Дня 8 грудня в мондерській лічниці, покріплений св. Тайнами, улокоїся в Бозі бл. п. Михаїл Гевко у 72-гім році життя. Покійний, це один із визначніших піонірів, що один по одному відходять від нас, член парохії, народнього дому. По званню був ковалем. Хрести на банях мондерської церкви останутъ на завжди памятником, що його покійний оставив по собі.

Покійного оплакують: дружина Марія, 6 дітей і 4 внуки. Вони подбали про величавий похорон для свого батька. В понеділок увечері була панахида в народнім домі, а в вівторок, у 10 год. похоронні богослужения в церкві; опісля тіло покійного, зложене в магоневій домовині і міяній скрині, відпроваджено до місцевого цвинтаря на вічний спочинок. При похороні послугував "Парк Меморіял."

Під час обіду в домі покійного п. Іван Косюр заохотив присутніх зложити жертву на прес фонд. Збірка, що нею зайнявся п. Іван Сацьків, принесла $6.00. — П-й.

ГРИМСБІ, ОНТ. Вісті. Дня 21 листопадня, 1945, в день св. Михайла, наші Отці показували нам кольорові фільми, що самі знимали на заході. Гарно було приглядатися, як Преосв. Василій В. Ладика, ЧСВВ, відбували відвідини колоній, як нпр. у Чипмені, Востоці, св. Николая, Гілярді, Скаро, Копернік і т. д. Дійсно, це гарна памятка для нашої Церкви та народу й ми повинні бути горді, що це все е зарекордоване. Подібна фільма вже також виробляється в нас. Вкоротці побачимо її тут, а опісля наші люди на заході.

. . . .

Дня 22 лист., наші парохіяни зійшлися до дому п-ства Душаків, щоб зробити їм несподіванку з нагоди їхнього срібного весілля й також провести іменини п. Душака, що зветься Михайло. В год. 8-ій зїхалося велике число гостей до їхньої хати й разом увійшли, коли п-ство Душаки нікого не сподівалися. П. Петро Баранюк, скарбник парохії, в імені всіх провітав "Молодих" щирими словами та пояснив ціль вечірка. Всі потім сердечно відспівали "многая літа". Серед співу, веселих розмов всі дуже гарно, мов одна; велика родина, забавлялися. По перекусці, Отці зложили п-ству Душакам побажання, а пані: Ф. Романів і марія Лаба (старша) вручили п-ству Душакам гарний дарунок від парохії. Сердечно всім подякували обое ювіляти. При кінці всі також склали побажання п-ству Василеві й Марії Паламар із нагоди 15-ліття подружнього життя. П. Паламар дякуючи всім за зичливість, попросив присутніх, щоб обдарували ще "УВісти" й "Світло". Зібрано $9.00.

. . . .

Дня 27 лист. знову зібралися наші парохіяни та деякі гості з Ст. Катеринс в п-ства Филипчуків, щоб їм зробити несподіванку з нагоди 35-ліття подружнього життя.

Хоч їх хата велика та простора, то того вечора не могла помістити всіх присутніх. Наш заступник голови, п. Теодор Вишньовський, привітав ювілятів сердечними словами й заскоченим сказав чому всі "напали" на їхній дім. Всів гучно заспівали "многая літа". Потім ще прибув на короткий час о. Парох, що опісля від себе зложив побажання й коротко переповів присутнім дещо з життя п-ства Филипчуків. Мило було почути, що вони мають гарну, велику родину, а саме, 5 хлопців і 5 доньок. Деякі вже подружені й також вже тішаться своєю родиною. По тім п-ні М. Лаба, старша, й М. Паламар вручили їм гарну шафу на книжки від парохії. Промовляли ще п. Т. Вишньовський, п. М. Ромак, п-ні М. Лаба, сваха, а п. В. Лаба, зять, в імені родини вручив родичам гарний дарунок. Присутні діти підходили до родичів-ювілятів і ще особисто складали їм побажання цілючи з пошаною їхні руки.

На кінець зложили подяку п-во Филипчуки за доказ любови та пошани з нагоди їхнього ювілею. Пан В. Паламар, складаючи побажання від себе, заохотив всіх до жертви на часопис, а також завізвав усіх до збірки на монастир для Сестер Місіонарок Христіянської Любови, що основується в нашій парохії. П-во Филипчуки на дім зложили $25.00, а $1.00 на пресу. Присутні зложили $16.00. Разом зібрано $42.00. З того на монастир призначено $40.00, а на часопис $2.00.

Присутні в добрім настрою вернулись додому, укладаючи пляни нового наїзду. (П-а).

ВЕНКУВЕР. Несподіванка. До нашої громади Покрова Пресв. Богородиці належать п-во А. С. Саранчуки. Коли наші парохіяни довідались, що п-во Саранчуки набули новий будинок, куди перенесли свою крамницю й кравецьку робітню, уладили їм 1-го грудня гарну несподіванку, що відбулась за проводом п. Ф. Томицького, щирого приятеля п-ва Саранчуків. Під час несподіванки промовляли: п. Томіцький, Впреп. ОО. Т. Добко, ЧСВВ. й Х. Кондратюк, ЧСВВ., п. К. Дуда й обое п-во Саранчуки. Спільний вечірок був веселий, багатий на сердечні побажання з "многоліттям", жарти й милозвучні пісні.

З несподіванки прийшов для п-ва Саранчуків цінний дарунок столове начиння, а для преси на поклик п. Дуди $16.50, з чого третина припала для "Світла". Жертви зложили: п-во Саранчуки **$2.00. По $1.00:** о. Добко, К. Дуда, Д. Саранчук, І. Бродер, П. Демчий, С. Лобай, В. Ярміш, Ф. Томіцький. Решта срібними побренькачали. — К. Дуда — П-ву Саранчукам і жертводавцям бажає в цім новім році успіху на кожнім кроці — Редакція.

Христини в п-ва Стрембіцьких. Дня 16 груд. відбулося хрищення синка Якима-Павла й донечки Джойси-Маргарети, дітей п-ва Павла й Магдалини Стрембіцьких. Св. Тайну хрищення уділив о. Хр. Й. Кондратюк, ЧСВВ. Хресними родичами Якима-Павла були Іван Стрембіцький і Варвара Герман, а Джойси-Маргарети Микола Бонзал і Марія Мисціско. На христинах було багато гостей. По хрищенні приїхало їх ще більше так, що гарна й простора хата п. П. Стрембіцького була заповнена гістьми. Після побажань і "многоліття" в веселому крузі мали гості веселу забаву. Співали багато гарних пісень. В часі забави промовив п. Д. Бідочка й заохотив усіх присутніх до зложення дарунків для маленьких Павла й Джойси. Зібрано $55.50. Опісля п. Н. Бонзал попросив ще усіх присутніх зложити жертву на нашу українську пресу. Збірали куми. Збірка принесла $8.00. Зложили: Павло Стрембіцький — $.200, Д. Бідочка $1.25. Решта дрібними. — (П-й).

ДЕДВУД, АЛТА. Перше богослуження. Збірка на скитальців. У далекій півночі, поверх 50 миль від залізничого шляху, на північ від Гримшав, е мала околиця Дедвуд, заселена нашими людьми, що гуртуються коло свого українського народнього дому. До них заїхав я перший раз 2 грудня, ц. р., й мав для них у нім народнім домі богослужения. Дістався я туди при помочі машин добрих парохіян з Норт Стар п. Г. Федущака, що завіз і п. Г. Куриловича, місцевого дяка, що приготовив тамошніх людей на цю урочистість.

Північний мороз трохи прищипав нас, коли ми рушали раннім ранком із Норт Стар, та заповідженого богослуження не сміємо відкладати через якінебудь причини. Коли ми прибули до Дедвуд, вже було пів-десятої, але нікого не застали коло нар. дому. Мороз задержав людей трохи довше в теплій хаті. Дістали ми ключа, розпалили в палюхах та й дивимося, як почали зїжджатися наші християни.

Коли скінчилося богослуження, то наші дбайливі господині вже мали готову для всіх дуже добру перекуску. Коли ми всі покріпилися дещо й загріялися гарячою кавою п. Е. Слотюк попросив мене, щоб я згадав про наших братів за морем й допомогу нещасним скитальцям. Я представив їм у короткій промові тяжку долю наших братів, що бідують по чужих краях. Опісля п. Е. Слотюк і А. Віра зробили збірку.

По $2.00 зложили: Г. Федущак, П. і п-ні Лопух, Е. Слотюк; **По $1.00:** о. В. Гринишин, ЧСВВ., Ю. Затильний, Ст. Івачевський, І. Фесик, Д. Слотюк, А. Заячківський, А. Лукій, Ю. Присакарчук, В. Фуртак, Гр. Курилович, п-ні А. Павлович, Н. Костенюк, Д. Гудзик — $0.50. п-ні Присарарчук $0.25.

В часі, коли йшла збірка я попросив іще до слова п. Миколу Костенюка, чителя недалекої школи. Він заохотив присутніх до плекання своеї рідної культури й заявив готовість працювати в народнім домі для добра наших людей, особливо молоді, якщо вони будуть співпрацювати. Його запевнили присутні своїми гучними оплесками. Сподіемося, що цей кружок незадовго гарно розвинеться.

Подякувавши п. Костенюкові за його охоту працювати для нашого народу, я побажав також усім присутнім Божого благословення й много літ життя.

Хоч лепта жертводавців не була велика, та кожний давав зо щирого серця. Гроші вислано до К.У.К. в Винипегу. — о. В. Г.

Решта дописів у наступнім числі "Світла."

НОВИНКИ

— До Алберти приїде в гостину наш дорогий артист — п. Михайло Голинський. Було б гарно, якщо кожна місцевина запросила б п. Голинського до себе з концертом. Запрошення просимо посилати до редакції "Світла."

— Із Бельгії й Франції прийшли телеграми до наших комітетів у Канаді й ЗДА., що дня 22 грудня мали всі українці в Німеччині зібратись у совітських тоборах для висилки до Совітів. Більша частина з них приготовилась на смерть і прийняла передсмертні святі Тайни. Наші тутешні представництва поробили негайно заходи в Оттаві, Вашінгтоні й Лондоні, щоб влада відкликала цей жорстокий розпорядок. В справі страшного положення наших збігців у Німеччині підписали меморіял також наші Преосв. Владики. Чи не впаде вічна ганьба на тих володарів і командантів, що віддали безборонних українців у руки безбожних і жорстоких комуно-фашистів із царства сатани? Чи не мусять усі українці й усі чесні люди в усім світі якнайголосніше протестувати проти такого нелюдяного поводження аліянтської влади? Дорогі Читачі, ставаймо всі до спільної оборони рідного народу! Благаймо щодня Небесного Отця, щоб вивів наш народ із неволі безбожних опікунів!

Хто з читачів "Світла" має дах над головою, одежу на своїм тілі й щоденний хліб для себе й своеї рідні, нехай не забуває тих українських скитальців в Европі, що мають щодня голод, холод і більшовицький обух над головою, й рятує їх своїми жертвами.

Жертви для скитальців треба висилати до Єпископської Канцелярії або до Допомогового Комітету.

Хто може вислати приватно посилку до знайомих в Европі, нехай це зробить охоче й негайно.

Жертви на висилку часописів до Европи просимо подавати до редакції "Світла".

Як то треба складати жертви для скитальців, показали парохіяни Всеч. о. М. Шведа з Овкбурн, Ман. і округи. Дня 25 лист., 1945, вони зложили на зїзді К.У.К. на руки о. дра Кушніра **поверх 1.400 долярів,** а до того додали зо давнішої збірки на Карпатську Україну **1,186 долядів!** Така жертва, це справжня поміч для скитальців, а честь для о. Шведа й учасників зїзду в Овкбурн! Чи такої похвали й чести гідні ті українці, що лишились позаду Овкбурну в своїх жертвах для українських скитальців?

— Український Народній Союз у ЗДА видав нову книжку в англійській мові про Тараса Шевченка. Книжку написав К. Менинг. У книжці цінні пояснення й переклади найкращих поезій Т. Шевченка. Усі молоді українці, що знають англійську мову, повинні спровадити собі цю цінну, гарно оправлену книжку, перечитувати її й позичити або. дарувати своїм англійським знайомим. Ціна $2.50. Замовляти можна в редакції "Світла."

— Дорадник державного секретаря Бирнса на нараді премієрів в Лондоні, Іван Далес, сказав недавно в Ню Йорку; "Майже фанатичне наставання совітського уряду на вдержання повоєнної таємниці трудно пояснити собі, хіба на основі здогаду, що він боїться, що як зовнішній світ довідається, як комунізм діє в Росії, то за кордоном прийде до загального розчарування, а як совітські народи спостережуть ті можливості, що їх інші народи мають для духового й матеріяльного розвитку, то зчерги й вони піддадуться зневірі..." Прийде незабаром час, що ті, що вважають слова правди про комунізм "пропагандою", не зможуть так легко вияснити собі свого становища, як не можуть свого поводження виянити ті хлопці, що недавно звикли були вітати похвальними окликами Гітлера й Мусолінія.

КОЛЯДА
"НА СВІТЛО"

Коляду й жертви на пресовий фонд "Світла" зложили:
По $.50: С. Лещук, Атабаска; П. Ґулька, Пассейк; С. Лукій, Йорктон. **По $1.00:** М. Страп, Клівленд; П. Олійник, Іспас; о. Яр. Ґабро, Скрентон; М. Боньцунь, Монтреал; Г. Дорошенко, Едмонтон; Д. Яцій, Мирнам; Ева Лесик, Мирнам; Одна Особа, Саск.; І. Юрчак, Шикаго; М. Царук, Мондер; А. Олянек, Ню Йорк; Василь Годовайський, Торонто; О. Татервак, Дервент; П. Політило, Вильна; Е. Петранюк, Форт Віліям; Г. Козак, Ст. Майкел; І. Гриценко, Амстердам; В. Сич, Гей Лейк; І. Гілевич, Кендіяк. **По $1.50:** Ю. Лесик, Винипег; Хр. Горішна, Трой. **По $2.00:** Несподіванка для Павла і Марії Коссак, Мондер; А. Хомяк, Дітройт. **По $3.00:** М. Ковтун, Чипмен. **По $3.50:** На іменинах Катрі Голодівської, Монтреал. **По $3.75:** На христинах в п-ва Стрембіцьких, Венкувер. **По $4.00:** Неспод. для п-тва Дущаків, Ґримсбі; На христинах у п. Івана Дація, Мирнам; На прощанню о. С. Севчука, ЧСВВ, Монтреал; На забаві в М. Захарка, Едмонтон. **По $4.50:** На похороні Єлени Кобилянської, Едмонтон; На похор. В. Дудки, Елк Пойнт. **По $5.00:** На ювілею Романа і Параскевії Гуска, Норквей; Я. Петриканин, Торонто; На похор. Ол. Скіцка, Скаро; А. Баранець, Ню Йорк. **По $5.50:** Неспод. у п-ва А. С. Саранчуків, Венкувер. **По $5.65:** На вечірку в І. Яція, Мондер. **По $6.00:** Неспод. для п-ва Журавлів, Едмонтон; На ювілею Василя і Марії Гнесько, Монтреал; На похороні М. Гевка, Мондер, **По $7.85:** На прощанні п-тва Курилів, Мондер.

Щира подяка жертводавцям. — "Світло."

ЖЕРТВИ
На фонд К.У.К.
З нагоди "Українського Дня" в Мондері.
(Продовження)

По $5.00: Теофіля Юзвак, Марія Савчук, Кость Сацьків, Василь Колодкевич.

По $1.00: Тимко Федечко, Дмитро Закордонський, Н. Шевчук, Михайло Корчинський.

ПОШУКУЄ

Ковальчук Дмитро з Улашковець, пов. Чортківського шукає сестри Олени Величко-Патола, з дому Ковальчук, остання замешкала в Монтреалі, й брата Івана Ковальчука. Просимо подати про них вістку до редакції "Світла."

— Американський президент Трумен заявив, що до ЗДА будуть впускати з Европи 39, 000 переселенців річно.

Чи Ви Вже Замовили Собі
НОВУ ГАРНУ КНИЖКУ, ЩО ЗВЕТЬСЯ
Календар Української Родини
НА 1946 БОЖИЙ РІК
?

Ціна календаря — 50ц. Адреса для замовлень: Basilian Fathers' Press, Mundare, Alta., Canada.

Богослуження в Алберті

12-го субота
Тофілд — Катехизація дітей, год. 10 вр.

13. Неділя
Гилярд, місто
Восток, св. Николая
Редвей: вранці Служба Божа, в 7 год. вечірня й вечірок молоді.
Елк Пойнт
Тофілд
Торгилд, год. 10

14. Новий Рік (ст. ст.)
Пено
Плейн Лейк
Клір Брук
Тофілд

18. Навечеря Б. (ст. ст.)
Плейн Лейк, Сл. Божа й водосвяття
Краків, водосвяття й відвідини парохіян
Смокі Лейк, св. Параскевії. Водосвяття в 4 год. спол.
Еґрімон, водосвяття у 2 год.
Елдорена, водосв. у 4 год. спол.
Карвел, год. 10, Чит. Сл. Божа й водосвяття

19. Богоявлення (ст. ст.)
Делф, 6 год. вранці
Лішор, 3 год. сполудні
Пено, 5 год. сполудні
Восток, св. Михаїла (9 год.)
Іннісфрі, Ч. Хреста (в г. вр.)
Ґлендон
Восток, св. Михаїла, 9 год.
Смокі Лейк, св. Онуфрія, 9 год. вранці
Редвотер, год. 6 вранці
Редвей, год. 9 вранці
Торсбі
Чергил, год. 10.

20. Неділя
Борщів
Вегревил
Лемонт
Іннісфрі, Б. Матері
Малой
Восетна — водосвяття.
Вильна — водосв.
Ледук год. 10 богослуження
Ввечері церковні збори
Рачфорд Бридж
Від 21-го до 23-го Січня, Торсбі й Рачфорд Бридж Йорданські відвідини
Від 24-го до 26-го січня, Карвел і Чергил, йорданські відвідини.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —
Новий стиль

13. І. Нед. по Просвіщенні. Гл. 1. Єв. утр. 1. — 20. І. Нед. 30 по Сх. С. Духа й Евтимія В. Гл. 2. Єв. утр. 2. Ап. зач. 258 і 335. Єв. Луки. зач. 91 і 24. — 27. І. Нед. 31 по С. і св. І. Золотоуста. Гл. 3. Єв. утр. 3. Ап. зач. 280 і 318. Єв. Луки зач. 93 і Ів. 36. — 30. І. Трох Святих. Єв. утр. Ів. 36. Ап. 335, Єв. Мат. зач. 11.

Старий стиль

13. І. Нед. по Різдві і Від-Празн. Гл. 4. Єв. утр. 7. Ап. зач. 200 і 257. Єв. Мат. зач. 4. і Луки зач 85. — 14. І. Обрізання й св. Василія Ап. зач. 245 і 318. Єв. Луки зач. 6 і Мат. зач. 11. — 18. І. Навеч. Богоявл. Піст. Сл. Божа св. Вас. — 19. І. Богоявлення. Повеч. Вел. Сл. Б. І. Золот. Ап. зач. 302. Єв. Мат. 6. Водосв. — 20. І. Нед. по Просв. Гл. 5. Єв. утр. 8. Троп. воскр. Празн. Христ. Сл. Конд. Христ. І нині Празн. Ап. зач. 224 і 42. Єв. утр. Мат. зач. 8. і Ів. зач. 3. Прич. Празн. і Христ. — 27. І. Нед. 31 по С. Гл. 6. Єв. утр. 9. Ап. зач. 280. Єв. Луки зач. 93.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **В Бельгії** зявилась тому 12 літ Божа Мати як "Діва вбогих", дівчині Маріетті Беко, в місцевині Боренг, коло Спа. В цій місцевині люди одержали вже багато ласк. Тепер є там уже каплиця. Коли Церква признала з'яву Марії за правдиву, довкруги каплиці деякі монаші згромадження збудували там свої монастирі. В Бельгії нові церкви почали присвячувати на честь "Владичиці вбогих."

— **Св. Отець,** Пій XII виголосив у Навечеря Христового Різдва до зібраних кардиналів, що перебувають у Римі, врочисту промову про мир серед людства.

"Дійсного мира на землі ще нема, бо хоч війна скінчилася, але все ще поміж народами бущує ненависть, мстивість та недовіря. Нема мира, бо переможні народи забувають оперти свої домагання на моральних принципах справедливости та пошанівку основних та ненарушимих людських прав, що належаться також тим переможеним, що піддалися без застережень.

Не є нашим наміром подавати практичну розвязку міжнародних повоєнних питань, але хочемо вказати на моральні передпосилки трівкого мира." Вони є 1) співпраця, добра віра й довіря між народами, а виключення ненависти, мести й зависти; 2) знесення цензури на новини та штучного створення опінії через монополь преси, багатства й через невірні новини; 3) виключення державного тоталітаризму, що є найгіршою тиранією, що знижує людську особу до іграшки в руках держав, що рабує народи з їхніх природних багатств, що жорстоко жене міліони людей із їхніх домів, що викорінює їх із їхньої землі та нищить їхню культуру, витворену сотнями літ, що ставить запору вільному переселенню та бажанню колонізації. Чи це мир на землі?... Дійсний мир?... — Ні! Це тільки повоєнний передих, болючий вислів, що має аж надто багато змісту!"

— **Майже** кожного дня приймає тепер папа італіянських вояків, що, як полонені, були в Совітах і тепер вертаються до рідного краю.

— **До Праги** вернувсь папський нунцій, архієпископ Франческо Ріттер, щоб відновити своє урядування, перерване через війну.

— **Німецький** кардинал Фавлгабер мав особисту розмову з новим баварським премером, Ґеґнером, що, як соціял-демократ, хотів розвязати всі парохіяльні, католицькі школи. По розмові кардинал видав заяву, що між Церквою й урядом прийшло до порозуміння. Релігійні школи зможуть вільно розвиватися. Єпископи й високі церковні урядники зможуть без перешкоди відбувати по краю свої урядові поїздки.

— **В цих округах,** що з них поляки виселили німців, тепер кардинал Глонд призначив польських завідателів епархій.

Новорічний ПОХІД „СВІТЛА"

ДЛЯ ПРИЄДНЕННЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Дорогі в Христі Читачі!

З цим число "Світла" розпочинаємо "Новорічний Похід" Світла" для приєднання для нашого часопису 1000 **Нових Передплатників.**

Кожного Читача "Світла" **ми** сердечно просимо **приєднати нам** під час цього походу хоч **одного нового передплатника.**

Хто не міг би ніяким способом знайти нового передплатника, нехай **замовить "Світло"** хоч для одного свого **кревного, сусіда, знайомого,** або **Українського вояка, чи воєнного скитальця.** Адреси й передплати просимо посилати просто до Мондеру.

"Світло" з "Католицькими Картинами", це дуже цінний український релігійний часопис, що його кожний із користю зможе читати, а також і **легко** оплатити, бо **річна передплата** виносить **тільки — $1.00.**

Хто **приєднує** для "Світла" нових передплатників, чи **передплачує** його для своїх знайомих, той **певно** робить добре, Богу миле й українським людям **корисне діло.**

За кожного нового передплатника, ми пришлемо **нагороду.** Хто приєднає багато передплатників, той одержить великий **дарунок.**

Дорогі Читачі, ми сердечно **просимо й надіємось** Вашої приязної помочі! Тільки по одному **новому передплатникові,** а ми їх будемо мати більше, ніж тисячу!—Христос раждается!

З сердечним поздоровленням у Христі—Редакція "Світла".

Виселених з Польщі й Чехословаччини священиків і монахів забрали більшовики до Саксонії, Турингії й Мекленбурга, що тепер під їхньою владою. Про багатьох священиків, що їх туди виселили, нема найменшої чутки, чи вони ще живі.

— **Єпископський** ординаріят у Празі дозволив католикам працювати тяжко в неділю, бо уряд видав нехристіянський декрет, що неділя є робучим днем.

— **Католики** в Европі обезсилені війною не можуть тепер дати великої помочі Церкві, тому головною підпорою Церкви стали католики на американськім континенті. Нам треба гідно сповнити це завдання.

— **В західних** епархіях Польщі вимерли всі священики, що мали більше, ніж 45 літ. Багато згинуло через нацистів. Більшість поляків визначається добрим релігійним духом. З українських земель перейшли польські священики до корінної Польщі й там ведуть духовну працю. Молоді священики є ревні. Багато є священицьких покликань. У духовнім семинарі в Гнезні є 160 питомців. В католицькім університеті в Люблині є 1500 студентів.

— **Отці** венедиктини в Райграді, в Моравії, славні з плекання овочів, святкували тепер 900-літній ювілей основання свого монастиря. З цеї нагоди вони основували "Ювілейний Садок Народнього Визволення", що в ньому 600 вибраних овочевих дерев будуть пригадувати будучим поколінням цей історичний рік. Садки в Райграді існують від 1045 а винниці від 1465 року.

— **Американські** венедиктинці з авства св. Прокопія в Лісслі, Ілл., одержали від Апостольської Столиці дозвіл створити славянське згромадження ОО. Венедиктинів у Судетах, у Чехії, для праці над зединенням православних із Католицькою Церквою. Новіціят цього згромадження задумують відчинити в монастирі св. Венцислава в Брумові, в Судетах, звідки виселено німців.

— **В німецьких** школах під французькою займанщиною в Баден можна без перешкоди навчати дітей релігії під час звичайної шкільної науки, а не тільки в вільнім часі, поза шкільними годинами. Родичі мають подати заяву на письмі, що вони бажають, щоб їхні діти вчились релігії. Учителями можуть бути тільки ті, що й за нацистів навчали дітей релігії. Хто з учителів був за Гітлера відступив від Католицької Церкви, або не хотів учити про Старий Заповіт, тепер може учити тільки за одобренням архієпископа в Фрайбурґу. Французи дають німцям католикам більше волі в церковних справах, ніж інші займанці. Тут видають більше релігійних часописів, а "Кірхенблат" виходить у 120,000 примірників, чого нема в інших зайнятих частинах Німеччини.

— **Після** того, як у Мардящині настали спокійніші часи, на яв виходить немилосердне поводження більшовицьких вояків супроти священиків і сестер у перших днях більшовицької займанщини. До новіцiятського дому Сестер Суспільної Послуги в Будапешті разу-раз добувалось червоне військо. На щастя в місті перебували американські старшини, що приходили до монастиря на кватири й захищали сестер. Одного дня зайшли більшовики до монастиря в тім часі, коли сестри були в каплиці. З боязни, що більшовики будуть їх напаствувати сестри почали співати "Радуйся, Цариці, Мати милосердя". Цей спів сестер таке зробив на більшовиків враження, що вони цим равом лишили сестер у спокою. Подають однак вістку з Будапешту, що девять сестер францішканок утратило життя в руках червоних вояків.

До палати єпископа Апора з Гіер схоронилось коло 300 жінок і дівчат із боязни перед напастю більшовицьких вояків. Коли більшовики довідались про це й хотіли вдертись до єпископської палати, владика одягнувся в єпископські ризи, з жезлом у руках станув у дверях і не хотів пустити більшовиків до середини. Нагло впав стріл і владика повалився нежйвий на землю. Безбожним напасникам приходилось тепер по трупі геройського владики входити до середини. Та в їхнім серці ожила ще крихітка людського почуття й вони відійшли.

— **Французькі** католики, а головно молодь, тепер побожніші, ніж тому 10-20 літ. На подружжя дивляться поважніше, ніж колись. Католицька французька молодь організується й є більш духовна Пластунів тепер двічі стільки, що перед війною. Релігійне життя скріпилось, а також краще відноситься до некатоликів. У однім семінарі 57% це давні пластуни. Будуччина французької родини тепер багато ясніша, завдяки молодим католицьким подругам. Вони мають різні лекції й доповіді для кращого зрозуміння св. тайни подружжя. Уладжують для них також окремі реколекції. Дуже діяльна Організація Католицьких Робітників (Жосістів), що її члени стараються бути апостолами для свого оточення, помагати нещасним і ширити більшу любов в усій суспільності. Подібна студентська організація старається подати своїм членам суспільне виховання, щоб опісля могли легче розвязувати суспільні питання. Зріст цих католицьких груп пізнати і з цього, що збірка на заграничні місії принесла 1941 року 50% більше, ніж 1938 р. Заіснували кращі взаємини між духовенством, а світськими людьми. Католики в Франції стараються краще зрозуміти свою віру, вести практичне католицьке життя й затісняти звязки з закордонними католицькими товариствами.

— **В Карпатській** Україні більшовики забрали нам 70 церков. Релігійні справи віддано під нагляд професора Лінтнера, безбожника й комуніста.

— **Мабуть** тільки в одній Італії стався такий скандал, що за намовою комуністів уряд не зарядив богослуження на подяку Богові за закінчення страшної війни. Це сталось проти бажання італіянського народу. Найбільше завинив у цім заступник премера, соціяліст Ненні, що сказав, що "релігія, це приватна справа й держава не повинна цим займатися." Цей випадок відкрив італіянам очі, що їхній уряд опанований безбожниками. Тепер люди не годують на це й при виборах певно скажуть безбожним партіям своє слово.

Вже вийшло друге розширене видання українського молитовника для молоді ОТЧЕ НАШ

Оправлений в наслідування шкірки марокко 75ц, а в шкірку морокко $1.10.

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

Світло

THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го січня, 1946. The Light, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 2.

СТАВАЙМО ВСІ ДО СПІЛЬНОЇ ПРАЦІ В РЕЛІГІЙНИХ І НАЦІОНАЛЬНИХ ОРҐАНІЗАЦІЯХ!

РЕЛІГІЙНЕ ОБЄДНАННЯ

Люди, що хочуть зробити більший поступ у політичних, економічних чи освітних справах, основують відповідні орґанізації, щоб спільними силами багатьох членів зробити потрібну роботу й здобути бажане добро.

Католицька Церква основує орґанізації головно для найбільшого поступу й добра людей а саме — для навчання й виховання у християнській вірі й усіх християнських чеснотах, що потрібні кожній людині для чесного життя на землі й вічного спасення.

Щодо цих церковно-релігійних орґанізацій, що існують звичайно при кожній католицькій парохії, то вони ведуть свою працю за проводом єпископів, священиків і чесних світських католиків, а тому вони є поважними орґанізаціями, що закріплюють і доповняють науку кожної парохіяльної церкви, а таким чином приносять для своїх членів, а далі й для всього широкого національного загалу, велику духовно-моральну користь. Добрі католицькі орґанізації роблять у суспільності найкращу й найціннішу роботу, що її не може зробити ніяка інша орґанізація.

Ми, українці в Канаді й Америці, маємо також такі католицькі орґанізації, головно: Апостольство Молитви, Марійські Дружини, Українське Католицьке Юнацтво, Лігу Українських Католицьких Жінок, Братство Українців Католиків.

У цих орґанізаціях Католицька Церква продовжає й побільшує християнське виховання нації, тому всі українці, старші й молодь, повинні конечне, для свого й загального добра, бути членами цих орґанізацій і брати в їхній праці щиру, діяльну участь.

Та на велику шкоду українського народу є в нас такі українські національні провідники й орґанізації, що не горнуться до спільної праці в наших релігійно-національних орґанізаціях, де головною справою є християнське виховання членів. У нас є такі національні провідники, що щиро й невтомно працюють у політичній, освітній й економічній орґанізації, але вони ніколи не працюють так ні в одній українській релігійній орґанізації. Не працюють самі, не працюють їхні жінки ні діти, не працюють інші члени їхніх національних орґанізацій. Єпископи й священики закликають усіх до праці в релігійних орґанізаціях, та багато членів національних орґанізацій, не йдуть за цими покликами й чомусь не стають до спільної праці зо своїм духовним проводом й побожними членами релігійних орґанізацій, хоч вони зорґанізовані для їхнього найвищого добра.

Тут бажаємо заявити, що таке поводження наших національних провідників і інших членів національних тобто світських орґанізацій є дуже шкідливе.

Шкідливе для них самих і їхніх родин, бо стоячи далеко від священика й релігійних орґанізацій, вони не є підо впливом духовного проводу, релігійного виховання, католицької школи, преси й товариства, а через це не мають глибокого й певного релігійного знання, виробленого католицького світогляду, практичного католицького життя. Їхні промови й статті подають такі погляди й вискази, що засмучують і журять єпископів, священиків і всіх свідомих католиків, а баламутять і псують широкий загал, що на нього вони мають вплив. Через таке ставлення до священиків й релігійних орґанізацій вони стають релігійно "літніми" й творять відчужений, незалежний табор українців, що живе й працює далеко від духовного провідника й щирих, діяльних парохіян, що прикро відчувають таке розєднання. Це дуже сумне, що католики-члени національних орґанізацій для цих своїх орґанізацій мають час на працю й охоту до жертви, а для релігійно-церковних нічого. Ще було б добре, якщо вони сповняли б найголовніші християнські обовязки, а то часто й цього немає. Вони якісь чужі для пароха й парохіян, а ці знову не мають довіря до таких провідників і членів національних орґанізацій, і так між священиком і церковно-релігійними орґанізаціями з одного боку, а національними з другого боку існує прірва, що прикро відчувається не тільки на поодиноких громадах, але й на всій суспільності.

Як воно справді є зле, то це засвідчає лист одного з членів національної орґанізації в Канаді, що написав до католицької парохії, що "наші хлопці до католицької залі не підуть." Інші таких листів не пишуть, але так само поводяться, хоч між ними нема протестантів. Вони хрищені, виховані й вінчані в католицькій парохії, а від неї дуже далеко.

(Докінчення на 2-ій ст.)

Найбільший Учитель

З християнської філософії

1. Велике це добро, як хто може за проводом добрих учителів здобути велике знання.

Найбільше знання й мудрість, що їх може здобути людина на світі, це — християнська філософія життя тобто мудрість, що помагає нам зробити наше життя щасливим тепер і навіки. Навчитись такої мудрости, це вартніше, ніж здобути високий уряд, великий маєток, чи світову славу.

Найбільшим учителем християнської філософії життя для всіх людей усіх часів був, а через Католицьку Церкву й досі є, наш божественний Спаситель — Ісус Христос. Він подав нам таку розумну й шляхетну програму життя, що від двох тисяч літ ніхто не міг подати людям чогось кращого й певно до кінця світу не зможе зробити цього, бо ніхто не буде мати мудрости й сили Божого Сина, щоб дорівняти Христові. Хто отже з людей хоче пізнати найвищу філософію життя, тому треба тільки спокійно й основно пізнати й передумати правди християнської віри й моралі, а певно знайде в них відповідь на всі життєві питання й найвищий ідеал життя, що може вдоволити й найбільш вибагливе людське серце.

2. Сповняти явно уряд найбільшого учителя всього людства й проповідувати християнську філософію життя розпочав Христос з надзвичайної катедри — вифлеємських ясел. А розпочав Христос свою науку тихою й безгомонною, а багатамовною мовою — свого прикладу.

Першу лекцію християнської філософії життя дав нам Христос про — покору.

Покора, це пониження себе самого, добровільне зречення зовнішньої пишноти й усього цього, що так дуже подобається нашому себелюбству, а шкодить нашому підчиненню Богові.

Христос знав, що великий спокусник іще в раю вписав людям в альбом гордопишні, а обманчиві й шкідливі слова "будете як боги", тому в першій хвилі своєї появи на землі сказав людям доповідь про покору, про самопониження, як основу захорони всякої чесноти, конечної до доброго відношення до Бога, а тим самим і до власного щастя.

Христос є покірний. Бувши Богом, заявляється як людина. Бувши великим, приходить як мала дитина. Бувши могутнім, виглядає немічний. Бувши всім, стає майже нічим. Він усе знає й усе може, а виглядає так, наче б нічого не знав і нічого не міг. Так понизив себе! Прийшов на світ у Вифлеємі, де перший раз стрінувсь із своїм народом, і при тій першій стрічі, Він, заповіджений Месія, був глибоко впокорений: Його найближчі земляки, свої, не хотіли прийняти Його так, що мусів шукати для себе захисту в стаєнці для худоби.

І все те сталось не припадком, але з добровільного вибору Христа, що вже від віків склав був собі таку програму життя та приготовив був собі й нам цю першу лекцію в Вифлеємській школі! Христос уже в Вифлеємі проповідував цю філософію життя, що її опісля проголосив словами: "Всякий, хто виносить себе, буде принижений, а хто принижує себе, буде вивищений. (Лук. 14:18). Хто між вами більший, нехай буде як менший, а старший мов слуга." (Лук. 22: 26).

3. Хто хоче бути правдивим християнином мусить навчитись покори. Вчитись її маємо від Христа, бо тільки Він найбільший її учитель. І поправді, ми тільки тоді маємо в собі взагалі щось із Христового духа, як маємо покору, цю покору, що не шукає вивищення себе, але Бога, що тікає від людських похвал і не дає вивести себе з рівноваги серед терпінь і понижень, але стоїть як залізо-бетон, повний надії на поміч усемогутнього Бога.

Дорогі Читачі, щасливі будемо всі тільки тоді, як у вифлеємській школі навчимось християнської покори.

Бр. Панкратій Опалінський, ЧСВВ

СВЯЩЕНИК І НАРОД

Певний знак

Один із певних знаків, що хтось із українців є розумною й побожною людиною, є її повне пошани й любови відношення до священиків. Добрі українці завжди гідно відносяться до своїх українських католицьких душпастирів. І таке поводження супроти священиків повинно бути відзнакою кожного українця.

Велика гідність

Що священика повинні всі люди глибоко поважати й відноситись до нього завжди зо щирою пошаною й любовю, то до цього повинна спонукати кожного християнина велика гідність священика, що припала йому в участі через прийняття св. тайни священицтва. Бо з хвилею, коли вибраного Богом і приготованого святою Церквою кандидата висвячує епископ на священика, він стає посередником між Богом а людьми й одержує таку велику духовну владу, що її не мають ні володарі на землі ні ангели в небі, де з них ніхто не може перемінити хліба й вина в Пресвяте Тіло й Кров Ісуса Христа ні дати розрішення й відпустити гріхи. Священик займається небесними справами; він є послом, що заступає перед Богом людські справи, а одночасно й Божим післанцем до людей, щоб їм звіщати Божу волю. Священик є післаний від Бога, щоб заводив людей до небесної батьківщини. Такої гідности не мають люди з іншого стану. Такій гідності належиться певно велика пошана.

Найбільшу пошану віддав священикам сам Ісус Христос, що наче зрівняв їх із самим собою, коли сказав: "Хто вас слухає, Мене слухає, а хто вами погорджує, Мною погорджує" (Лук. 10:16). Відношення отже людей до священика, це відношення до Христа.

Трудний уряд

Уряд священика високий, але й дуже трудний через тяжкі обовязки. Священик має відправляти богослуження, проповідати, вчити дітей катехизму, сповідати багато людей, нераз навіть хворих на заразливі недуги, опікуватись хворими, уважати пильно на своє поводження серед людей, щоб усім давати добрий приклад, бути нараженим на тяжкі підозріння, наклепи, а то й переслідування з боку безбожних людей, як це засвідчає, наприклад, трагічна доля нашого духовенства в Галичині.

Велика відповідальність

Священицький уряд також дуже відповідальний. Кожний душпастир має обовязок так навчати людей, дітей і старших, так пильнувати їхнього життя й перестерігати в небезпеці, щоб кожне з них спасло свою душу. Коли вовк упаде в середину череди й роздирає вівці, то пастир відповідає за шкоду. Подібно й священик, пастир душ мусітиме колись здати рахунок із усіх душ, повірених його душпастирству. (Жид. 13:17) Свідомий такої відповідальности, св. Іван Золотоуст, у своїй проповіді, в день висвячення на священика, сказав: "Мені тепер треба багато тисяч заступництв, щоб у день суду не вкинули мене в зовнішню темряву."

Обовязки парохіян

Як бачимо, то католицький священик, це Божий вибранець, що своє життя посвятив Богові й аж до смерти має своєму народові служити добрим прикладом побожного життя, святою наукою й усякою душпастирською послугою та опікою. Хто це знає, то й добре зрозуміє й це також, що священикові належиться від людей відповідна пошана, послух, любов і прожиток.

Шануй свого отця

Що священика треба шанувати тобто вважати його за особу вищої гідности й виявляти назверх цю пошану чемними словами й поводженням, то це ясне на цій основі, що священик, це Божий заступник і духовний батько парохіян. Коли хтось знає Божий наказ: "Шануй свого батька..." то він буде знати, що до цеї пошани він обовязаний і супроти свого священика. Це не "піп", але наче другий Христос, що про нього каже сам Христос: "Хто тобою погорджує, Мною погорджує." А хто з побожних українців відважився б погорджувати Христом?

Послух Священикові

Слухати треба священика тому, бо він покликаний на священика й післаний на працю між народ самим Богом та Його св. Церквою. Він не приходить від себе й не проповідує своєї науки, але в імені Бога й Церкви проповідує Божу науку. Тому в усіх справах, що звязані з його душпастирством, усі люди, що для них він призначений, повинні слухати священика, як Божого заступника, й старатись зробити охоче все те, що він заряджує. Він духовний батько, учитель, провідник парохіян, то кого мали б вони слухати, як не його?

До послуху священикам закликають кожного католика зокрема виразні слова Ісуса Христа: "Хто вас слухає, Мене слухає" тобто вас так мають слухати, наче це Я сам був би їхнім душпастирем.

Люди, що не хочуть прийняти священика, що їм присилає епископ, настоятель і головний душпастир так священиків, як і всіх вірних усеї епархії, противляться Божій волі й своїм бунтом понижають св. Христову віру, а одночасно роблять у парохії багато шкоди.

А як знову люди не сповняють зарядження свого душпастиря, то від цього певно будуть мати духовну втрату вони самі й уся парохія.

Якщо наші парохіяни бажають бути справжніми християнами й причинитись до розвитку своєї парохії, нехай стараються всюди й завсіди слухати охоче й у всім своїх душпастирів, бо тільки таким чином парохія може зробити поступ і бути забезпечена духовно й матеріяльно. Коли священик наказує людей, щоб приступали частіше до святих Тайн, читали релігійні часописи, посилали дітей до католицької школи, брали участь у організації, голосувати на чесних кандидатів, чи будувати, або виправляли й малювали церкву, ставили приходство й церковний дім, складали жертви на добрі цілі, то всі парохіяни повинні охоче приймати слова священика. Парохія, де парохіяни слухають священика, це справді католицька парохія, що має правдивих парохіян. А ті парохіяни, що не слухають свого священика, це не парохіяни, а "пята колонна". Чи таке добро мало б бути й по наших парохіях?

Любов до душпастирів

Що священиків треба любити, то це каже віра, розум і відчуває людське серце. Католицький священик, це мій брат по народності, що посвятив своє життя на те, щоб бути мені провідником і помічником у найважнішій справі — мого дочасного й вічного щастя. Він мені служить від хвилі мого народження аж до останнього удару мого серця своїми святими послугами. Він мій духовний батько і провідник, приятель і найбільший на землі добродій, а я не мав би любити його? Чи не була б це чорна невдяка, як хтось не хотів би любити свого духовного отця й добродія?... Українське серце нехай визначається завжди щирим почуттям любови до свого священика! Прикрі накиди на священиків на зборах і судження та обмови поза плечима і взагалі всякі прикрощі, що їх нераз роблять священикам українські парохіяни, повинні закінчитися раз-на-завсіди, бо українці — це не більшовики, що переслідують священиків і вбивають, як це було в Росії, Еспанії, Мексико й Галичині... Хто правдивий християнин і українець, той любить своїх священиків, як це робили українські князі, гетьмани й усі наші чесні люди. Любов до духовного отця, це християнська відзнака.

Прожиток

Бувають такі українці, що хотіли б, щоб кожний священик сповняв ревно свої душпастирські обовязки, навчав дітей, говорив добрі проповіді, робив людям усякі духовні послуги, давав на різні народні цілі свої жертви, брав участь у національній роботі, але самі вони не є членами парохії, не складають своїх вкладок, не дають священикові на прожиток. А є й такі наші люди, що виразно кажуть, що "на церкву дам, а для священика не дам."

Це дуже непросвічені одиниці, що кривдять священика. Бо коли всі люди в світі одержують нагороду за свою працю, то тільки один священик не мав би мати від людей ніякої нагороди за те, що робить їм послуги? Чи це справедливо, щоб один тільки священик не мав за свою працю й послуги людям ніякої заплати, хоч його духовні послуги звичайно вартніші, ніж послуги усіх професіоналістів, бо мають вічну вартість? Чи з нагоди таких послуг не годиться оказати священикові вдячність таким даром, що йому потрібний на піддержання життя й щоденні видатки?

Ті люди, що не хочуть скла-

РЕЛІГІЙНЕ ОБЄДНАННЯ

Їх відчужила національна організація й хибні погляди.

Що так є, то це засвідчає й цей другий приклад. Одного разу сказав організатор Братства Українців Католиків до одного з провідників національної організації, що треба буде приїхати до їхньої місцевини й основувати відділ Б.У.К-а. На це той відповів: "Не думаю"! І там досі нема католицької організації, бо є світська... А скільки там священик натерпівся від цих людей, що не хочуть релігійної організації!..

Сумний кінець Мусолінія й Гітлера, що працювали далеко від Церкви й церковних організацій, і те горе мільйонів людей, що терпіли й досі страшно терплять через них, є найбільшою пересторогою для всіх провідників і членів національних організацій, що праця тільки в національних організаціях, без постійної й щирої праці в католицьких організації, є дуже шкідлива.

Наша думка така, що всі члени наших національних організацій — політичних, освітно-культурних, економічних — повинні в цім році всюди вписатись також до наших католицьких, релігійно-церковних організацій і за проводом священиків, спільно з давнішими членами церковних організацій, повести гарну, велику й з усіх найкориснішу для нашого народу роботу, а таким чином виробити для себе й своїх організацій довіря й можливість обопільної співпраці.

Для добра отже нашої одної спільности треба конечне обєднаної праці всього громадянства, а тому треба розвалити мур дотеперішньої розлуки й створити справжній союз, щире обєднання, що його ми на американськім континенті ще ніколи не мали, а за те мали багато недовіря, ворожнечі й завзятої боротьби.

Головно молодь різних національних організацій, за вказівками своїх провідників, повинна щиро приєднатись до церковних організацій і збільшити там своє релігійне знання й виховання та навчитись правдивого, християнського патріотизму, що держиться найкращого гасла: "Богові й батьківщині!"

В цій справі треба конечне прийти до доброго й щирого порозуміння, щоб ми могли працювати однодушно так у церковних, як і в національних організаціях.

Ми маємо велику надію, що як наші національні провідники в Канаді й Америці звернуться зо своїми членами щирим серцем до церковних організацій і станутъ у них до спільної праці, ми дійдемо в цім новім році до цього так дуже конечного й спасенного українського католицького обєднання, що створить із нашого католицького загалу одну велику родину, благословенну Богом і успішну в своїй праці для дочасного й вічного добра.

Українські провідники, скажіть своє велике слово!

дати належних датків на прожиток для священика, противляться виразному приказові Ісуса Христа, що сказав дуже виразно: "В тім же домі перебувайте, їжте й пийте, що в них є, бо гідний робітник своєї нагороди." (Лук 10:7). Бути такою людиною, що кривдить священика матеріяльно, це не є ніяка чеснота ні слава. І певно дуже сумно представляється цей комітетовий, що хвалився, що він іще ніколи не заплатив священикові стільки, скільки йому належалося... По справедливості належиться, щоб ті люди, що ходять до церкви, складали завжди з охотою жертви на оплату для свого душпастиря, що працює для їхнього вічного спасення.

Впрочім, священик, що має вдень і вночі бути готовий до праці й послуг, потрібних для спасення парохіян, хоча б і хотів, то не може покидати церкви й парохіяльної канцелярії й іти до фабрики на роботу, щоб собі заробити на життя. А якщо б і пішов коли, то це певно не принесло б слави тим парохіянам, що їхній парох мусів би йти до фабрики на роботу, щоб не вмерти з голоду...

Біблія засвідчає, що навіть у старім заповіті ті левіти, що були покликані до Божих послуг, не мали свого наділу, але сам Бог зарядив був, щоб люди приносили всякі приноси на прожиток для них. А чи священики у новім заповіті, що роблять без порівняння кращі послуги людям, ніж левіти, не мали б одержати від них приносу для піддержання життя й покриття щоденних видатків?

Це певне, що ті люди, що не хочуть складати своїх жертв на прожиток для священика, не визначаються ні доброю вірою ні свідомістю. Вони противляться Божій волі й шкодять своїй парохії, бо вносять замішання й дають злий приклад. Де є в наших людей правдива християнська віра й побожність, там священик має не тільки звичайну душпастирську плату, але ще й додаткові дари любови, головно з нагоди свят і іменин. А в часі своїх поїздок по колоніях на богослуження заїжджає священик до своїх побожних парохіян, як до своєї родини, що вижидає його приїзду з любовю й усякою потрібною послугою.

Осьтак повинні відноситись до своїх священиків усі українці на всім американськім континенті. Українські католицькі священики, це Богом вибрані особи, що все життя служать Богові й нашому народові, то годиться, щоб наш народ відносивсь до цих Божих слуг, а своїх душпастирів і доброчинців, із щирою пошаною та любовю, щоб можна було відразу пізнати, що українці, це свідомий і культурний і правдиво християнський народ.

У кожній нашій парохії треба зробити ще багато корисної роботи й поступу.

Це буде можливе тільки тоді, коли народ щиро полюбить своїх священиків і в кожній парохіяльній справі піде за його душпастирським проводом.

Ми бажали б, щоб Дорогі Читачі "Світла" були завжди готові до щирої співпраці з нашими ОО. Парохами.

Нехай Бог поблагословить!

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Ісус на розправі з членами Ради
Глава 21:23-27

Коли ж прийшов до святині, то приступили до Нього, як Він навчав, передові священики й старшина народу та й спитались: "Якою владою це чиниш? І хто дав Тобі таку владу?" А Ісус відповів і сказав до них: "Запитаю й Я вас про одну річ; якщо Мені відповісте, то й Я скажу вам, якою владою це роблю. Іванове хрищення звідки було? З неба, чи від людей?" А вони міркували між собою: Як скажемо — з неба, то Він спитає нас: Чому ж Ви йому не повірили? А коли скажемо від людей, то слід боятися народу, бо всі мали Івана за пророка. І, відповідаючи Ісусові, сказали: "Не знаємо." А Він сказав до них: "То й Я не скажу Вам, якою владою я це роблю."

ПОЯСНЕННЯ

Коли Ісус Христос виступив рішуче проти первосвящеників і церковної старшини в справі очищення святині, вони добачили в цім виступі Спасителя гіршаче нарушення їхніх прав і осоромлення себе перед народом виявою їхнього недовірства, захланности та облуди.

В першій хвилі вони замішались й стали безрадні, опісля однак зійшлись на раду й присяглись наново проти Спасителя. Коли отже наступного дня, в вівторок, Господь явився в церкві й почав навчати, вони покликали Ісуса прилюдно перед людьми до відповідальности. А саме, вони поставили Йому підступне питання, чиєю владою Він мішається в церковні діла й поводиться в храмі так, наче вчитель та пан святині: чи Він робить це сам у своїм імені, чи в імені Бога? Це вони зробили з надією, що якнебудь Спаситель відповість, вони зловлять Його на слові.

Ісус відповів їм своїм питанням: Чи Іванове хрищення було з неба, чи від людей?

Відповідь була виминаюча й розважна. Виминаючу відповідь дав Спаситель, бо вороги поставили були питання в нечеснім намірі.. Розважна, бо силувала ворогів відповісти самим собі й самих себе осудити. Та при цім відповідь була вистарчаюча й ясна, бо Іван виразно засвідчив, хто є Ісус та яка Його влада.

Жиди відповіли: "Не знаємо." Така відповідь була знаком їхньої трусливости, нечесности та неправди. Вони зовсім зривали з минувшиною й пророками, що з них останній був св. Іван Христитель. Цеї відповіді: "не знаємо" придержуються жиди до сьогодні.

Спаситель слушно відповів їм: "То й Я не скажу Вам, якою владою це роблю." Коли вони не подбали, щоб довідатись, звідки походило післанництво Івана Предтечі, мусіли також зректися відповіді про післанництво Христа. У них не було доброї волі.

До фарисеїв подібні й ці теперішні недовірки, що ворожо настроєні до католицької віри. Вони не стараються щиро й спокійно доходити до пізнання правди, але з упередженням відкидають правдиві відповіді й виявлення католицьких священиків і преси й висувають свої старі закиди, що їх витягають із старої комори протестантів і атеїстів...

Таким чином вони справи не виграють. Відкидаючи вперто слова правди, вони стануть закаменілі в своїм фальші, а це доведе їх до вічної загибелі.

Хто з некатоликів хоче спасти свою душу, повинен спокійно шукати правди так, як це робили ті різні славні наверненці, що доки не знали правди, то були великими противниками Католицької Церкви, а як через читання католицьких книжок і часописів прийшли до пізнання правди, то навернувшись, стали католиками, а з цим і щасливими людьми.

Хто читає "Світло", нехай при кожній нагоді розяснює релігійні правди некатоликам, а також дає їм читати "Світло", щоб вони самі перечитували собі правдиві пояснення про св. віру, що кожному потрібна до спасення душі.

Шукати правди, знайти й полюбити її, це велика мудрість; це щастя, що йому не буде ніколи кінця.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ ПРО СЛУЖБУ БОЖУ

Що це є "Літургія оглашених"?

Літургія оглашених, це друга частина Служби Божої, що наступає по проскомидії. Вона триває від "Благословенно царство" аж до слів: "Оглашеннії ізидіте."

Назва "літургія оглашених" пішла з цього, що на тій початковій частині Служби Божої могли в перших віках християнства бути присутні також і невірні, а головно ті, що приготовлялись до прийняття християнства тобто оглашені, щоб могли вислухати духовної науки про Христову віру й переконатись про правдивість Христової Церкви та конечність належання до неї. Та що була небезпека, що дехто з них таки надалі останеться в поганстві, то по скінченні цеї першої частини Служби Божої казали тим оглашеним вийти з церкви ("оглошеннії ізидіте"), щоб вони не довідалися про головні таїнства Христової віри й не взяли їх опісля на глум. До кінця Служби Божої були вже присутні тільки самі вірні християни. Тепер уже нема в Церкві такого звичаю, та назва осталась і досі.

Яка є ціль Літургії оглашених?

Тепер ціль Літургії оглашених є ця, щоб вірних приготовити до гідного й побожного приношення безкровної жертви та розположити їх до цього, щоб вони своєю присутністю віддали Богові належну честь, а собі вислужили дочасні й вічні добра. — Літургія оглашених є також і в римській літургії.

Що представляє Літургія олашених?

Ця друга частина Служби Божої представляє життя Ісуса Христа від малої дитини аж до того часу, коли Він готується на смерть.

В Літургії оглашених можна розрізнити чотири частини: 1) Від початку аж до Служби Божої аж до "Єдинородний Сине" представляється заховане життя Христа в Назареті; 2) Вхід із евангелієм, коли люди співають "Прийдіте поклонімся", представляє вихід Ісуса над Йордан; 3) коли люди співають "Святий Боже" на честь Пресв. Тройці, ця частина Літургії представляє нам хвилю зʼяви Пресв. Тройці при хрищенні Ісуса в Йордані; 4) читання евангелія представляє нам науку Ісуса Христа.

Яке є значення кадження перед Службою Божою?

Коли священик відправить проскомидію, виходить перед вівтар і починає кадити вівтар, образи святих і людей. Таким кадженням віддає священик належну честь Христу в Пресв. Евхаристії, святим, представленим на образах, а також вірним. Таким чином священик віддає честь усій Христовій Церкві: невидимим у небі, видимій на землі й самому Христу, як голові Церкві.

Кадження, що наповняє милим запахом церкву, представляє також ту хвилю, коли через народження Христа земля наповнилась Божою ласкою, що через неї святі вже є в небі, а ми можемо там бути.

Як те кадило підноситься догори, так само наші молитви, молитви святих у небі й самого Ісуса Христа в цій хвилі мають лучитися й підноситись до Небесного Отця.

Що говорить священик по Проскомидії?

Коли священик кінчить кадження, стає перед вівтарем, молиться й говорить слова: "Слава во вишних Богу, і на землі мир, во человіціх благоволеніє". Це відноситься до Христового Народження. Коли Христос народився й Його на-

родження ще не було відоме, ангели заспівали: "Слава во вишних Богу." Подібно й священик, що відправив Проскомидію, що представляє народження Христа, тими самими словами звіщає перше народження Ісуса.

Опісля священик каже: "Господи, устні мої отверзеши і уста моя возвістять хвалу твою"; при чім покланяється й цілує вівтар. Це вяжеться з подією старого заповіту. Коли одного разу пророк Ісая бачив ангелів і чув, як вони співом прославляли Бога, почув себе негідним цього й скрикнув: "Ох, я окаянний, як я нечистими устами смів би славити такого Бога!" Тоді ангел узяв із Божого вівтаря розжареного вуглика, діткнувсь уст пророка й сказав, що він уже чистий від усякого беззаконня. А Бог сказав: Хто піде до ізраїльського народу, щоб умів розповісти Божу славу? Ісая відповів, що він піде. Подібно й на початку Служби Божої. Священик, пригадавши собі ангельські слова: "Слава во вишних Богу", чує добре, що він негідний славити так Бога, як ангели, негідний розповісти ту славу людям, тому цілує вівтар, де є евангеліє, що є наче тим вуглем, що очищує його й навчає, як має славити Бога.

СВЯТИЙ ЙАСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Праця Йосафата

Важка праця приготування себе до апостолування над людськими душами відбулась у тишині, без ніякого розголосу поза мури монастиря Пресв. Тройці. І тому годі описати здивування так вірних, як і незединених, коли почули проповіді, що їх виголошував Йосафат із великою легкістю на різні теми (Мороховський: Життя Слуги Божого Йосафата). Рутський пише, що мова Йосафата була "жива, вчена, сильна й надівсе переконлива." А один молодий монах, о. Доротей, що в тім часі вступив до монастиря Пресвятої Тройці, каже, що "Йосафат був дуже добрий проповідник, що палав любовю до душ" (Заява о. Доротея Лесіковського в Актах Апост. Комісії. — Рутський: Засвідчання про життя Слуги Божого Йосафата).

Улюбленою темою Йосафата було просте пояснення правд святої віри, особливо тих, що над ними сперечались католики й незединені. Він їх цікаво й зрозуміло пояснював і численні навернення винагородили його труди. По його проповідях одні покидали ересь, інші вступали в зединені ряди, іще інші покидали до теперішне розпусне життя. Історія не записала всіх імен навернених Йосафатом людей, але вони записані золотими буквами в книзі життя; і ті душі є найціннішим вінцем слави нашого святого Йосафата. Одна заява одного життєписця вистарчить, щоб нам вказати на успіх апостолування нашого рідного святого: "Коли він навіть жартом сказав якому незединеному: "Ти також пристанеш до одности!," то завжди так сталось" (Суша, ст. 18.).

Незединені тяжко відчували успіхи Йосарата й тому взялись на хитрощі. "Багато разів головні противники одности закликали Йосафата до диспути на релігійні теми. Вони протиставили йому своїх найученіших богословів, нераз шукали помочі навіть і в еретицьких учених у надії, що хоч так вдасться їм зловити Йосафата різними неправдоподібними засадами. Однак Божа ласка спочивала на Йосафаті. Він завжди завстиджував своїх противників, а вони вертались додому задумані і питали один одного, звідки Йосафатові така мудрість" (Суша, ст. 18).

В цих диспутах Йосафат дуже багато користав із свого попереднього читання; все те, що колись читав, придавалося йому в поясненні різних трудносщів, що їх насували незединені. "Можна було його назвати живою бібліотекою, каже один його життєписець, ба навіть скарбницею творів святих Отців" (Мороховський, Життя Слуги Божого Йосафата).

Душехват

Головним орудником Йосафата було вживання письм стародавніх словянських авторів, як також цитатів із літургічних книг, що їх уживали незединені. Він перший ужив того способу, щоб доказати правди нашої віри й цей спосіб показався успішний. Від перших літ його апостолування успіхи Йосафата були такі, що католики назвали його "Бичем схизматиків", а противники одности зо свого боку прозвали його "душехватом", злодієм душ, не зважавши на те, що це із їхніх уст була найкраща Йосафатові похвала. Безсильні в боротьбі із героем одности, вони мусіли заказати своїм, щоб не ходили на науки Йосафата, бо "він бунтує народ." Новітні фарисеї, вони оскаржували Йосафата подібно, як колись жиди Христа. Христовий учень пе з тієї самої чаші, що його улюблений Учитель: це радість і перша нагорода святих.

Незединені видумали ще одну штуку, щоб Йосафата понизити. Всі люди його шанували, по всім місті слава Йосафата була більша від слави Рутського, більша від слави самого Потія, й тому противники його найбільше ненавиділи. В 1609 році незединені повивішували на всіх видних місцях карикатуру, що представляла Митрополита й Рутського в ризах свого достоїнства, а між ними стояв Йосафат у виді злого духа, з гаком у руці, щоб ловити й притягати до себе душі. На сполі був напис: "Душехват." Йосафат тішився тим, що міг терпіти різні зневаги з любови до Ісуса Христа: "Дав би Бог, говорив він незединеним, щоб я всі ваші душі зловив і завів до Бога." — "Скоріше згинеш!" відповів йому один фанатик, що почув те ласкаве й повне любови слово Йосафата (Сипс вислухань Апостольської Комісії).

Було чимало й упертих, що навіть не хотіли слухати його слів. Один із свідків на беатифікаційнім процесі Йосафата належав до того числа. Це був міщанин із Полоцка, Іван Дягилевич. Він свідчив: "Я пізнав Йосафата 1611 року. Тоді я ще належав до незединених. Одного разу 1611 року, я поїхав із Полоцка до Вильна, щоб там поладнати якусь справу. На святого Петра я вступив до церкви Пресв. Тройці. Йосафат мав проповідь і доказував примат святого Петра й Апостольської Столиці. Це мені не сподобалось і я вийшов із церкви кажучи: "Таж це душехват проповідує!"

Цей чоловік утікав, бо боявся переконливої любови Йосафата, що своєю щирістю всіх притягав до себе. Нещасливий іще лишився пять літ у фальші; потім дався зловити душехватові, що його так уникав у Вильні. Іван Дягилевич був один із перших і найцінніших наверненців Йосафата в Полоцьку. Враження першої стрічі Івана Дягилевича й Йосафата в Вильні лишилось на завжди в серці колишнього незединеного й це він заявив комісарям: "Йосафат був невтомний у праці над спасенням душ; він притягав своїми проповідями, своїми диспутами й розмовами, одних до одности, інших до покути" (Акта Апостольської Комісії — Заява Івана Дягилевича). (Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

3 РОЗДІЛ

Остання з Фабриціїв

По чолі Ірини пересунулась хмара. Сумовито й звільна спитала:

— А чим же є життя женщини? Чи нашій істоті вже мабуть із природи не зачинені вищі ступні діяння? Якщо б я була мужчиною, наприклад братом Агриколі, о!, тоді я думала б про що інше! Чин, діло жертви для мого народу, геройське діло, що робило б на віки безсмертним моє імя, було б тривалою, ясною метою мого життя... але так...

— Вибач, Ірино; не лічивши вже тихого поля посвяти й праці, що відкривається кожній женщині в домашнім кружку, чи й у прилюднім званні не було жінок, що імена їх із пошаною записані в історії і з любовою згадувані всім поколінням? Рим особливо багатий на славні жінки: чи ти забула Клелію, Люкрецію, Вірджінію?

— Ох, це вийнятки! Кілька імен через стільки віків! А впрочім, яка нагода може нагодитись сьогодні, в цих наших нужденних часах?

— На всякий випадок — докинув Агрикола — можеш сміло сягнути по славу Корнелії й так, як вона, Гракїв, так ти славних синів виховай батьківщині.

— Ніколи! — скрикнула Ірина рішуче.

— А це чому?

— Бо ніколи не візьму на себе ярма подружжя.

— Божевільна!

— Противно. Маю себе за надто розумну й надто цілю свою незалежність, щоб я мала добровільно закувати себе в кайдани й запрягати до плуга низьких обовязків.

— Будьте спокійні — обізвалась усміхнена Люкреція, — прийме вона охоче кайдани, хоча б і найтяжчі, щоб тільки позолотила їх любов.

— Не говори про любов. Я нікого не люблю й не хочу любити.

— Чи мене може ошукує мій слух? — спитала ніжно Вірджінія. Чи ж перед хвилиною ти не заофірувала мені гаряче своєї приязни?

— Ах, це правдає мо' серце знову випередило волю, бо воно завжди готово кидатися людям під ноги. Але ум мушу заправити до гамовання серця. Люкреція цього вчить мене.

— Що ти говориш?

— Бо Люкреція повторяє мені щодня, що люди негідні привязання ні пошани, що підлість і зрада гніздяться там, де ми надіємось шляхотности, що користолюбність керує почуваннями, що фальш рядить світом... що одним словом...

— Дозволь, найдорожча Ірино, нехай перерву тобі — відізвалась Люкреція. Таж я повторяю тобі, що ти, дитина щастя, багата й гарна, самі усмішки знайдеш на своїй дорозі. Кожний зігне перед тобою своє коліно й буде величати тебе; а чогож тобі більше треба від людей?

Вірджінії ті слова видались якоюсь загадкою. Щоб розвязати їх глянула допитливо на гарне лице Люкреції, та нічого не могла вичитати в ньому, бо двозначий був там вираз, а скоріш два суперечні вирази, покриті однаковою усмішкою.

Ірина відповіла придавленим голосом:

— Чого більше мені треба?.. Мені треба правди! Треба мені цього, щоб тоді, коли я біжу до людей із щирою любовю, вони відплачувались такими самими почуваннями, а не відпихали холодно щирого почування, не ранили обманом! Я погорджую підхлібством, а там де любити, там мушу й величати, отже підлих людей не можу любити, а без любови не віддам руки, хоча б її домагався сам цісар або й його прибраний син.

— То що ж думаєш робити? — спитав Агрикола вже трохи нетерпеливий.

— Житиму для себе — відповіла дівчина гірко. Побачивши, що світ не дасть мені щирого привязання, зажадаю від нього принаймні половину й не спічну, доки ввесь не зігне коліна передомною... Як метелик, що всім квітам викрадає найгарніший порошок, і не робить із нього меду, але чепурить ним свої крилця, так і я самолюбні користи тягнутиму з усього, що гарне, що велике. Зазнаю всіх вражень, перейду через усі зворушення, здобуду всяке знання, а опісля...

— А опісля? — повторила ніжно й тихо Вірджінія.

— Опісля, як насичусь, пересичусь світом, без жалю загину навіки.

— А як смерть не прийде на твій поклик?

— Мусить прийти, я не переживу молодости духа.

Замовкла, й так уперто, що через решту дня Агрикола й його жінка тільки маловартні слова могли коли-не-коли видобути з неї. (Д. б.).

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

На Ясній Горі

Під час побуту в Болехові мав я одну гарну несподіванку. Десь у половині травня, мабуть у день народин цісаря Франца Йосифа, дали мені приказ, чи може й запросили, щоб я з кількома стрільцями-співояками пішов до Гошева відспівати Службу Божу.

Гошів, духовна столиця Божої Матері на Підгірі. Це наша українська слава. Там, на "Ясній Горі", в монастирі ОО. Василіян, у головнім вівтарі, вже століттями спочиває чудотворний образ "Гошівської Божої Матері", що численними ласками обдаровує побожних українських прочан, що то з різних сторін спішить до Божої Матері на Ясній Горі з поклоном і благаннями з глибини душі.

Коли згаданого дня ми прибули з Болехова на Ясну Гору, там стрінули нас австрійські старшини й сказали, що Італія виповіла Австрії війну...

Ми пішли до церкви на хори, стали коло органів, що є в гошівській церкві, й співали Службу Божу, що її відправляв бл. п. о. Ігумен Тибінка, ЧСВВ.

Після богослуження о. Тибінка запросив нас до монастиря на обід. Тоді я мав нагоду перший раз бути в монастирі. І певно я й не подумав тоді, що як я знову приїду до Гошева, то приїду вже як василіянин-священик до свого дому...

Це велика для мене ласка, честь і щастя. Коли Господу Богу сподобалось перевести мене з У.С.С до Ч.С.В.В., то певно до цього довела мене й помогла остатись на цім добрім місці аж до цього дня Найліпша Небесна Мати, що "за всіх молиться, Благая..."

А хто від Неї одержав стільки доказів любови й ласки, то що міг би краще зложити Її у дарі, як не ту заяву щировідданого серця:

Маріє любове,
По Бозі єдина,
Та Мати у мене,
Твоя я дитина;
Любовю дитини
Буду Тя любити,
Гріхом не засмучу,
Доки буду жити!..

Дай нам, Боже, всім таку ласку!

Летіла куля...

Летіла куля понад гору
Та й ударила у грудь мою...
Потекла кровця річенькою,
Аж до тихого, до Дунаю...

Багато днів провів я під час першої світової війни на нашім "стрілецькім фронті", та певно найбільш памятний і найцінніший був для мене той день, коли я мав честь, що міг пролити каплю крови за волю України. Сталось це дня 30 травня, 1915 року. Того дня зранила мене московська куля під час бою коло Болехова.

Коли після славного пролому російського фронту під Горлицями німецьким генералом Макензеном, що недавно вмер, москалі відступили аж до Лисович і Болехова й там пробували зробити протинаступ, австрійські війська почали розгублено відступати.

Мені вдалось вранці, 30 травня, зібрати групку втікачів і обсадити ними залізничий насип біля самої залізничої станції в Болехові. Коли до нашої лінії почали підсуватись москалі, ми відкрили сильний огонь. Стріляли одинцем і спільними випалами. Та й москалі не дармували. То підбігали, то стріляли. Я якось не дуже звертав увагу на ту їхню стрілянину, й навіть не ховався, але ходив від крила до крила нашої розстрільної й трохи командував спільними сальвами. І саме тоді поцілила мене московська куля в праву ногу вгорі, близько самої кишені. Коли мене запекло так, наче б хто приложив розжарений дріт, я відійшов у запілля до міста на стрілецькі "вакації", а на моїм місці лишився з стрільцями хорунжий УСС, Михайло Давосир, син директора школи в Станиславові. Та я був щасливіший ніж хор. Давосир, бо мені куля тільки легко перестрілила ногу, не нарушивши кости, а Давосирові вибила праве око. Бідняга опісля мусів носити скляне, що його наніч укладав до склянки з водою. Часом бувало й таке, що разом із водою вилилось через помилку й стрілецьке око...

Згадавши цю хвилю свого поранення, мені тепер жаль, що я, хоч трохи погласканий московською кулею, не лишився на фронті до самого кінця бою, а відїхав у запілля. Рана була б і без лікарні загоїлась...

Стрілецькі вакації

В місті Болехові я знайшов якогось голого драбинястого воза й ним заїхав в запілля, до нашого стрілецького обозу. Припочавши трохи в одній хаті, я згодом добився до Скольго, де й заночував у п-ва Сокачів, що з їхнім сином я ходив у Стрию до школи й мешкав у Бурсі.

Пригадую собі, що п-ні Сокач приготовила була мені ліжко з дуже білою, чистенькою постіллю. А я зо страхом лягав між ті біленьки подушки й перини, бо боявся, щоб часом не лишити якої "памятки" зо стрілецького фронту... згідно з цею співанкою австрійських рекрутів, що її трохи перемінено співали й ми собі деколи: "Ой жовнір я, мамунцуню, ой жовнір я, жовнір, а як мені не вірите, дивіться — за ковнір..."

Смутки й радощі

В тому часі, коли завдяки московській кульці я безжурно користав із воєнних "вакацій", коло Болехова йшли далі завзяті бої. Коли ж німці добули Стрий, усі протинаступні зусилля москалів пішли на марне й вони мусіли відступити далі на схід. Дня 4 жовтня стрілецькі стежі застали окопи ворога порожні. Союзні війська пігнали за ворогом. При гарній, весняній погоді наші Усусуси перейшли жидачівський і калуський повіт і 10 червня опинились аж біля села Викторова під Галичем.

Та з наших стрільців не всі могли втішатись переможним походом: багато з них лягло в тих боях на полі слави, чимало дісталось до неволі. Між іншими згинули тоді дес. Мирон Гарасимкович, віст. Микола Павлів, стр. Іван Шпак, Осип Матковський, Микола Михайлюк, Іван Лаврук та Пилип Тимчишин. До неволі попав сотн. Осип Букшований, чет. Кравс, хор. Свідерський і хор. Степанівна.

Як опісля Роман Купчинський оспівував у своїй "стрілецькій епопеї" цю подію, то зажартував був собі зо Степанівної оськаким віршом:

"І дівчата українські пішли
з нами теж
Виганяти вороженьків із рідинних меж;
Із Карпат як наперли —
Москалів на порох стерли!
Хто був мудрий — наперед
Втік аж за Серет..."

Після двотижневої позиційної боротьби в викторівському лісі, російські війська подались у дальший відворот, а дня 28 червня У.С.С зайняли Галич. Перша ввійшла до колишньої столиці Ярослава Осьмомисла наша сотня за проводом сот. Д. Вітовського. Населення Галича повітало У.С.С. із великою радістю, як переможців та рідне військо. Сот. Вітовський казав виставити на ратуші Галича український жовтоблакитний прапор, за що мав іти перед австрійський полевий суд... Та якось минулося.

Наш сучасний фронт

Тепер наше положення погіршилося. Більшовики здорових і хворих українців, цілих і калік, силою й підступом, навіть при помочі волелюбних американських джентелменів забирають із Німеччини українських скитальців і не тільки грозять їм полевим судом, але розстрілюють їх за те тільки, що вони люблять Україну й бажають визволення її з більшовицької неволі. Та маймо надію, що скінчаться муки українського народу! Надіймось, що

"Встане Україна,
Світ правди засвітить
І помоляться на волі
Українські діти!"

Надіймось, і молімся гаряче щодня, щоб над українською землею й нацією знову "возсіяла благодать Божія!" Надіймось, і за проводом наших Преосвящених Владик та старанням нашого національного проводу творім один український фронт для оборони своїх рідних скитальців і визволення українського народу з більшовицької неволі!

І робім це однодушно всі аж до того дня, коли на українську обсмалену землю вернеться воля й "оживе добра слава, слава України!"

А робім це кожний із живим переконанням і гаслом, що "хоча тільки б я один остався на світі, то ще мені треба боротися за Христа й волю України!"

За Боже й українське царство на українській землі!

(Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

НІМЕЧЧИНА. Як ми поминали нашого Гетьмана. Багато нас українців-інтелігентів, селян і робітників і воєннополонених — людей старшого віку й молоді тікали від тої страшної навали зо Сходу, від більшовизму. — не так від самої системи й політичного устрою, як від того жахливого, небувалого в історії терору НКВД.

Шлях нашої втечі був надто тяжкий, бо треба було пройти через Німеччину, де конав у судорогах теж страшний режім — гітлерівський фашизм; гестапо теж у нелюдський спосіб, явно й замасковано, десяткувало кількість утікачів, особливо наших людей.

Намагалися ми продістатись на західні терени Німеччини, бо були переконані, що там скоро будуть англо-американські війська, де ми певно зустрінемось із справедливістю й людяністю, де ми надіялись знайти притулок і захист.

Нас невелика група українців осіла в купелевому місті південної Баварії, О..., де ми причаїлися і з нетерпеливістю ждали падіння фашизму й приходу аліянтського війська. Вночі, під неділю 22 квітня, в місті тривога й великий рух: вранці ми почули, що в Ліндав французькі війська, а в Савтгофен американські. Ввесь тиждень у місті паніка. В понеділок, 30 квітня, в місті стався переворот: місцева група протифашистів зорганізувала повстання й позаарештувала всіх партійців-нацистів, СС-ів. У вівторок, 1 травня, над вечір до міста вступили французькі повзи. "Слава Тобі, Господи!" Найстрашніше пережили. Але яке наше становище? Що нас жде? Де наша провідна верства? Що з нею?

В цьому місті перебувала родина Його Світлости, Я. В. Пана Гетьмана України, Павла Скоропадського. З нетерплячкою ждали, що Його Світлість або сам приїде до родини, або пришле особливого післанця й ми багато дечого довідаємось. Ждали також

і на відомість від Їх Вельможности, Пана Гетьманича Данила, бо знали, що як перший, так і другий займаються не своїми особистими справами, а спільною справою українського народу.

Дня 16 травня, в присутності членів Гетьманської Родини, гетьманців і інших українців, відправилась у місцевій німецькій церкві Служба Божа в намірении Їх Світлости, а в суботу, 19 травня також Служба Божа відправилась і в намірении Їх Вельможности Пана Гетьманича. Вістки все ще не було ні від ЯВП Гетьмана ні від ВП Гетьманича. Посилали особливо післанця до Авгсбурга (далі не можна було дістатися), де найбільше було скупчено українців, та ніяких вісток не було.

В останніх днях травня п. Г. М. знов виїхав до північної Баварії, щоб щонебудь розвідати, про щось почути... і привіз потрясаючу новину..., що Їх Світлість не живе, а трагічно загинув під час бомбардування одної залізничої станції, де згинуло понад 400 осіб; живими залишилось тільки 8 осіб, у тім числі і Їх Світлість Пан Гетьман і Їх Вельможність Пані гетьманівна Єлисавета Скоропадська. Їх Світлість Пан Гетьман і Пані Гетьманівна були тяжко ранені. Їх Світлість за кілька день умер у шпиталі, а Їх Вельможність Пані Гетьманівна поховала батька (на місце вічного відпочинку проводила тільки донька й греко-католицький священик) і з важкими трудами пробралась до родини.

Дня 30 червня, в місцевій німецькій церкві, в кутику, коло бічного вівтаря, навіть у ризах чужого обряду, відправив автор цих рядків Службу Божу, на якій були присутні Їх Світлість Я. В. П. Гетьманова, В. П. Гетьманівна Марія й Єлисавета, гетьманці й українці, що перебували в цьому місці. Навіть на врочистість не могли собі позволити, бо в тому місці розпочав працю штаб по репатріяції громадян Сов. Союзу й силоміць вивозив усіх бажаючих і небажаючих; французька військова влада йшла на руку більшовикам.

У проповіді я намагався коротко освітлити шлях Їх Світлости, але сам був дуже схвильований і тяжко було звязати кілька слів. Пригадав, із якими почестями ховали англійського короля 1935 року. Що всім державним мужам будують монументальні памятники, а ми — яка наша доля, така наша матеріяльна історія. Де памятник Гетьманові Дорошенкові, де памятник Великому Богданові, де памятник Гетьманові Мазепі, Орликові й багатьом іншим? Покійний наш Гетьман навіть родину залишив на непевну долю в такий тяжкий час, а сам спішив до Мінхену, щоб там осісти й як туди прибуде висока військова влада англо-американців, пригадати їм, що існує 45-мільйоновий український народ, а його відвічне призначення — своя українська, ні від кого незалежна українська держава. І вмер на стійці вірної служби українському народові. Гетьмане наш! Хоч чужа, нехай пером буде Тобі земля, а якщо нам доля усміхнеться, ми вірні визнавці Твоєї ідеї не забудемо Тебе, прах Твій перевеземо туди, де Ти 29 квітня, 1918 року, проголосив віднову української Гетьманської Держави, і там на площі св. Софії збудуємо величавий монумент, такий, на який Ти заслуговуєш!

Пригадав я й зустрічі з окремими селянами в Україні, в кінці 1942 року. В селі Т... селянин, колишній учасник селянського конгресу в Києві, в місці квітні, хлібороб, раніш господар, а тепер виснажений тяжкою працею в колгоспі, а за німецької займанщини в господарському дворі, обідраний, на ногах замість чобіт чи черевиків — старі, подерті кальоші, обмотані старими ганчірками (американець навіть уявити собі не зможе, як нуждено одягнений совітський селянин), при зустрічі зо мною запитав: "А де ви поділи нашого Гетьмана?" Учитель міста Єлисаветграду теж питає: "А де тепер наш Гетьман? Професор Університету, 1943 року з Києва приїхав до Львова (втік), при моїй із ним зустрічі запитав: "Що з нашим Гетьманом?"

І тепер не маю ніякої спромоги повідомити їх і таких, як вони, що наш Гетьман загинув на стійці, відданий службі українського народу.

Дня 12 липня, в день св. Петра й Павла, в день іменин ЯВП Гетьмана, знов відправилось поминальне богослуження.

І в день півріччя трагічної смерти Їх Світлості, в тому ж місті й у цій самій церкві, для Гетьманської Родини відправлено Службу Божу з Панахидою, а ввечері, в греко-католицькій каплиці при українському таборі в місті С... відправилась вронисто Панахида. Гарно співав церковний хор. Тетрапод був покритий чорним покрывалом. Шість хлопчиків в одностроях, із жовтоблакитними відзнаками стояли зо свічками навколо тетраподу, а один за тетраподом держав жовтоблакитний прапор. По Панахиді було слово про заслуги Покійного Гетьмана, про значіння його в історії українського народу. На академію не могли собі позволити, бо в таборі "протисовітська агітація заборонена" (!). Наступного дня була вранці Служба Божа в намірении Їх Світлості Я.В.П. Гетьмана Данила Скоропадського, а ввечері урочистий Молебінь. Всі присутні засилали свої щирі молитви до Всевишнього, щоб Він змилосердився над нашим богохраними і многострадальним народом і післав те, чого ми прагнемо й що кожний свідомий українець носить у своєму серці — Українську Самостійну Соборну Державу, о. І. Ч.

ЧИПМЕН, АЛТА. Похорон. Дня 2-го грудня, 1945, упокоївся в Бозі Степан Кулич. Прожив 76 років. Приїхав до Канади 1908 р. зі села Лопатина, радехівського повіту.

Похоронні богослуження відправив Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ. дня 4. XII., в церкві Різдва Пресв. Богородиці

Покійний полишив у смутку жінку Марію, 6 синів і 12 внуків В.Й.П!

По похороні, під час обіду, на заклик п. Мик. Худика, зібрано $3. 40 на поміч українським скитальцям. — П-й.

МОНТРЕАЛ, Пойнт Ст. Чарлс. Прощання. Коли ми довідались, що наш парох, Преп. о. С. Шевчук, ЧСВВ., перенесений на учителя молодих василіян до ЗДА., ми постановили сердечно попрощати їх дня 5 грудня. В прощанні, що відбулось у нашім церковнім домі, взяли участь наші СС. Служебниці з дівчатами, кілька Сестриць із Сестрицтва Х. С., й Тов. княгині Ольги й кількоро парохіян. Прибули також Преп. отці — М. Сіянчук, ЧСВВ., й Т. Греб, ЧСВВ. Промовляли того вечора й висказували свою вдячність о. Шевчукові за їхню працю на релігійнім і народнім полі та побажання гарного успіху на новім місці: п. І. Онишкевич, Маруся Ракубович, п. І. Теленько, п-ні Карплюк і Хижа від Сестрицтва, п-ні Войцеховська від Жін. Тов. кн. Олени, п. П. Ракубовчук, К. Наконечний, і диригент п. Федущак. Дарунки вложили: п-на М. Ракубовчук, п. Теленько, п-ні Хижа й п-ні Карплюк, п-ні Войцеховська від Тов. й від себе, п-ні Форостян від родини. Промовляли також усі три отці. Опісля, на поклик п. І. Теленька, присутні зложили ще $8.05 на "Світло" й "Укр. Вісти." — П-й.

МОНТРЕАЛ. Іменини. До людини з добрим серцем люди збігаються, як мухи до меду. Пані Катерина Голодівська, довголітня членкиня Сестрицтва Н.С.І.Хр., ревна парохіянка, любляча мати та бабуня своїх дітей та внучат, уміє кожному сказати добре слово, потішити, порадити, піддержати на дусі. Вона знана зо своєї щедрости, любязности та вичливости. Тому й не диво, що в день її святої Покровительки зійшлися діти, внуки, свояки й приятельки-сестриці, щоб заявити їй любов і зложити побажання. Не обійшлось і без відповідних дарунків. А "многая літа" з приязних уст та сердець плило в небеса, щоб випросити для п-ні Катерини здоровя, що його вона дуже потребує, й довгого життя для Божої слави, дітей, внуків та для приятельок-сестриць. Була й гостина, щоб була нагода наговоритися, повеселитися та натішитися. В часі гостини, в імені Сестриць, п. Валентюк виголосила такою сердечністю навіяну мову, що з очей п. Катерини викотила сльози подяки. Одним словом, "несподіванка" вдалась, як рідко коли. Під кінець, на заклик п-ні Бородай, присутні зложили $7.00 на "Світло" й "Українські Вісти."

Жертвували п-во Голодівські — $1.00, а по 50ц. А. Бородай, Т. Валентюк, А. Завальницька, О. Бокалюк, А. Ділай, К. Плавуцька, А. Мамалига, А. Ярема, А. Мартинюк, М. Франко, П. Наікалик, П. Кульбаба. — (П-а).

ВИНИПЕГ, МАН. Базар Місійного Товариства св. Йосафата. Подаємо оцим до відома всім Вп. Добродіям Місійного Товариства, що дня 8 грудня, в залі Читальні "Просвіти" в Винипегу, було тягнення призначених нагород. Виграна припала наступним особам:

1. Г. Раквет, Бонивил, Алта. $50.00. 2. Анна Опульські, Оттава, Онт. $25.00. 3. Анна Клюшевич, Ельфістон, Ман. $15.00. 4. Йосиф Проник, Лакпорт, Ман. $10.00. 5. Розалія Хіта, Дафін, Ман. $5.00.

Щасливим вигравцям пересилаємо їхні нагороди та бажаємо їм обильного благословення Божого Дитяти.

Одночасно щиро дякуємо: всім ласкавим жертводавцям, що щиро прийняли базарові книжки Місійного Товариства і прислали свої жертви на доброчинні цілі Товариства; українсько-католицькій молоді з парохій Винипегу, що охоче помагали Зарядові Місійного Товариства в переведенню базару, а Вп. Панночкам тим парохій, що прегарно урядили в базаровій залі кафетерію і чемно послуговували гостям у часі перекуски так, що присутні на залі з приємністю подивляли хист молоденьких господинь, як вони з веселою усмішкою на устах подавали смачні закуски; всім Гостям, що охоче відвідували наш базар і своєю участю в рівних грах причинились до загальної доброчинної акції; Хвальному Комітетові Читальні "Просвіти" за відступлення на три дні своєї залі на базар.

Нехай Боже Дитя усім заплатить і нагородить щиро, а ми, Заряд Місійного Товариства, від себе кличемо щиро: "Спасибіг!" —

Браття Українці Католики!

Доля мільйони нашого народу, розігнала по всім світі. Нема такої закупини, де не скиталися б жертви цеї страшної війни. Все стратили, рятуючи своє життя. Бездомні, обдерті, голодні поневіряються по чужих краях. Хто у першій мірі має помогти цим нещасним дітям нашого народу?

Недавно ми читали в часописах, що англійський міністер Бевін у Лондоні закликав свій народ до рятування від зимна й голоду німецьких дітей і жінок. Переможці милосердяться над невинними жертвами розбитої Німеччини! А ми, канадські українці католики, мали б мовчки дивитися, як мільйони нашого народу гинуть на наших очах? І чи ми мали б тільки жалітись над недолею тих бідних наших братів і нарікати на несправедливість політиків? Це нашим братам не поможе! Їм треба іншої помочі.

Преосвящений Кир Василій, наш Архипастир, оголосив заклик до всіх вірних нашої епархії, щоб заохотити всіх чесних і віруючих людей до християнської жертвенности для потреб наших скитальців в Европі. Місійне Товариство св. Йосафата, як доброділйне Товариство нашої епархії, що стоїть під проводом Їх Преосвященства, проголосило в Місійних Вістях, що вийшли на днях збірку на скитальців, бо наша Українсько Католицька Церква має право й святий обовязок помагати нещасним жертвам світової війни.

Дорогі Браття! Зробім перед милосердним Богом рішучу постанову в біжучім році принести правдиву жертву з християнського милосердя! Своєю жертвенністю рятуймо життя дорогих наших братів, родичів і дітей, що знаходяться в великій нужді й потребі! Покажім свій патріотизм і свою великодушність жертвою для бездомних братів!

Заряд Місійного Товариства буде видавати посвідки на переслані жертви, а всі жертви передасть до рук Преосвящених. Жертви посилається до:

Rev. Myron Krywucky
Tache Home
St. Boniface, Man.

ФЕДОРА, АЛТА. Христини. В неділю, 9 грудня, п-во Петро й Ганна Судик христили свою доню Лялю-Олену, а п-во Іван і Олена Кучма свого синка Петра-Михася. Св. Тайну хрищення подав Преп. о. І. Процентій, ЧСВВ., із Едмонтону. По хрищенні відбулося прийняття для кумів і гостей із побажаннями й "многоліттям" для родичів і новонароджених. При цій нагоді п. В. Гулик, дяк із парохії Вох і Федора, попросив у гостей жертв на Укр. католицьку пресу. Жертвували: **По $1.00:** Вол. Гулик, Вас. Гулик, П. Судик, І. Кучма. Решта срібними.

Усім жертводавцям щира подяка, а родичам бажаємо якнайбільшої радости з своїх діточок.

ТОРОНТО. З вражінь подорожнього. Дня 9 грудня відвідав я нашу церкву Пресв. Евхаристії у Східнім Торонто й якраз натрапив на богослуження, що його відправляв Впр. о. ігумен М. Когут, ЧСВВ.

Церква гарна, розмальована українськими вишивками, поємности 400-500 осіб. Уся церква співала богослуження за проводом дяка.

Проповідь виголосив о. Когут, а денний порядок місцевий парох, Всеч. о. Д. Дзюрман. Між іншим була заповіджена по вечірні українська фільма й я задумав побачити її.

В год. 7.30 вечірню відправив о. Дзюрман, а співали наші СС. Служебниці. Голоси чудові. Я мав враження, що це співали артистки — такі чисті були сопрани й альти, що рідко де можна подібні почути. Нехай Всевишній Бог подасть цим Сестрам силу до дальшої праці над тим безталанним українським народом, бо своїм співом вони приєднюють не тільки вірних, але й тих закаменілих у своїм серці, бо це наче концерт прегарних голосів. По вечірні ми вийшли до церковної залі, досить просторої, щоб побачити українську фільму. Нарешті діждались наших козаків. Грота, наче павілон, що на ньому видніє хрест, а далі ікона Преч. Діви Марії й великий здвиг народу. Між тим кілька тисяч діточок в українських строях, далі наш Преосвященний із пристоящими, богослуження й благословення народу. Опісля вправи дітей. Як я дивився на ці милі, рідні картини, то мав враження, що це відбувається в нас в Україні, бо такий здвиг, де виступає кільканадцять тисяч народу і дітей, може уладити тільки держава.

Цей вечір, то буде нам у памяті до смерти, бо й релігійний і патріотичний. А як почувались ті, що були там і брали участь? Вірю, що та дітвора не покине свого народу! Та дітвора не може забути тих строїв, того здвигу українців католиків! Цей конгрес лишиться в памяті своїх, а може й англійцям наша фільма відчинить очі й вони побачать в українських поселенців культуру, успіхи й лояльність супроти Канади й імперії та хоробрість і патріотизм українських вояків.

А що ми можемо сказати на це? Ті самі, що не бачили цього 40 літ, що його я сам бачив 1908 року у Львові, то ніколи не могли б сподіватись побачити таку українську бадьорість, це скріплення духа, аж та фільма пригадала мені по 40 літах, що й у Канаді українці потрафлять пригадати й заявити, що ми ще живемо, що ми маємо багату культуру, що не вбе нас більшовик ні ніякий наїздник. Сотня поляже?.. Тисяча натомість стане до боротьби!.

І нема сили, щоб нас убила, бо наша культура з Богом, наша цивілізація з Богом, ми маємо провідників культури з Христом. Ми не завелись. Ми бачимо сьогодні овоч. Ведіть нас, апостоли Христової віри, аж до повної перемоги над Христовими й нашими ворогами! Ми клонимо свої голови перед Вами й є завжди готові до Ваших послуг!

Не маю слів, щоб виразити Преосв. Владиці, Чинові ОО. Василіян і всьому священству вдяку за велику працю, за такий великий здобуток на полі релігійнім і національнім. Боже, благослови їх!

Наша віра й наш обряд зберегли нас від винародовлення.

Наш геній, о. Маркія Шашкевич, не вмер, а живе серед нас і діє через своїх наслідників, цих наших нових апостолів віри й любови до свого народу. —

Ю. Пелюх.

ЧИПМЕН, АЛТА. Поминки. Дня 15-го грудня, 1945, за старанням жінки й дітей в церкві Різдва Пресв. Богородиці, відправив Преп. о. О. Засійбіда поминальну Службу Божу й Парастас за покійного Миколу Кашубу, в річницю його смерти. На це поминальне богослуження зїхалася родина зблизька й здалека. По богослуженні був спільний обід у хаті сина Івана. По обіді зібрано $13.80 на поміч українцям скитальцям. Збіркою займавсь п. В. Мартинюк із Смокі Лейку й п. В. П. Єлиняк із Чипмен. П-й.

СКАРО, АЛТА. Похорон. Дня 15-го грудня впокоївся в Бозі Олександер Скітско. Похорон відбувся 17 грудня.

Покійний походив із Острова, ярославського повіту. Приїхав до Канади 1901 р.; 1913 р. вмерла йому жінка Ганна, полишивши трьох синів і пять доньок; Михайла, Петра Стаха, Юстину, Ангелю, Марію, Катерину і Розалію.

По приїзді до Канади покійний замешкав на Скаро й тут щиро працював при парохії й рік перед смертю справив до церкви гарну плащаницю.

Три роки перед смертю дістав тяжкий параліж, що прикував його до ліжка й серед цеї недуги вмер. Його три сини тепер своєю ревною працею при парохії дають іншим гарний приклад.

По похороні Петро Скітско запросив усіх учасників похорону до себе на обід, де промовляв п. І. Войтас, а Розалія Старко зібрала $13.40 на "Світло" й "Українські Вісти."

Похорон відправив Преп. о. Г. Хміляр, ЧСВВ., а послугував "Парк Меморіял."

Жертводавцями на католицьку пресу були: **По $1.00:** І. Войтас, Парк Меморіял, І. Старко, А. Скітско, П-во Юр, Р. Старко; **По $0.50:** П. Старко, П. Скітско, Н. Козяк. П-й.

ДЕРВЕНТ, АЛТА. Гетьманські поминки. В нашім дервентськім окрузі працює від кільканадцяти літ відділ Союза Гетьманців Державників. В місяці грудні старшина вирішила уладити на 16. XII. поминки для звеличання памяти покійного Я. В. П. Гетьмана Павла Скоропадського. Того дня завітав до Дервенту Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., що взяв участь у поминках. Після вечірні й панахиди, ставши поруч портрету бл. п. гетьмана Павла, що був уміщений на підвищенні коло сцени, о. Редактор виголосив сердечну доповідь, що її почав словами "Послання" Т. Шевченка:

І світає і смеркає,
День Божий минає,
І знову люд потомлений
І все спочиває...
Тільки я, мов окаянний,
І день і ніч плачу
По розпуттях велелюдних
І ніхто не бачить!
І не бачить, і не знає,
Оглухли, не чують,
Кайданами міняються,
Правдою торгують
І Господа зневажають!
Людей запрягають
В тяжкі ярма; орють лихом,
Лихом засівають; а що вродить?
Побачите, які будуть жнива!..
. . . .
Гетьмани, гетьмани, як би то ви встали,
Встали подивились на той Чигирин,
Що ви будували, де ви панували!
Заплакали б тяжко, бо ви б не пізнали
Козацької слави, убогих руїн!..
. . . .

Представивши на вступі жахливе положення українського народу в Европі через те, що могутні "правдою торгують", згадав о. Трух втрату в цій війні передових українців, а головно колишнього монарха України, Я. В. П. Гетьмана Павла, що 1918 року записав нову сторінку в історії українського народу відновою рідного традиційного гетьманства й розбудовою правдивої, сильної, української держави, а 26 квітня 1945 року, як "великий скиталець" закінчив на чужій землі своє многотрудне патріотичне життя.

Опісля звернувсь із покликом до всіх присутніх, щоб ставали до спільної праці й боротьби за визволення українського народу духовною обновою життя й щоденною молитвою за волю України, обєднаною, зорганізованою працею всіх мешканців дервентської округи й щирою співпрацею зо своїми церковними й народніми провідниками.

Свою доповідь закінчив Шановний Промовець привітом для наслідника покійного Гетьмана, В. П. Гетьманича Данила. Офіціяльну частину памятного вечора закінчено "многоліттям" для В. П. Гетьманича Данила, а також коротким словом п. кошового, М. Онисика, й Впр. о. М. Ханаса, ЧСВВ., місцевого пароха.

В другій частині того вечора о. Гість заохочував присутніх, щоб гідно й щиро виявляли своє канадське громадянство, зовсім інакше, ніж це роблять комуністи, що хочуть повалити наш законний уряд і "завести в Канаді Совіти", наказував родичів, щоб пильнували між своїми дітьми навчання рідної мови, а також читали часопис "Світло", що подає багато корисних поучень так про релігійні, як і національноє справи. Крім цього співали всі гуртом українські пісні.

По закінченні програми в Гетьманськім Домі була ще в гостинниці п. П. Сацькова мала перекуска, де на поклик п. Онисика присутні зложили понад $40.00 на будову нової церкви в Дервенті, а о. Гість звернув увагу на це, як безбожні більшовики арештують єпископів і священиків та пропагандою й насиллям розбивають українсько-католицьку церкву в Галичині, а майже всю Европу застрашують і опованюють грабунками й своїм диким насиллям супроти жіноцтва. Це роблять більшовики, що не вірять ні в церкву ні в релігію.

Та ви збудуйте в Дервенті таку гарну й велику церкву, щоб послужила спасенню ваших душ і ваших гарних діточок, була знаком вашої свідомости й прикладом для сусідніх парохій! — закінчив свою промову о. Гість того памятного вечора в Дервенті. Дай, Боже, щоб так сталося! — (П-й).

МОНДЕР. Річниця народин. Одною з найпобожніших жінок у мондерській парохії, що кожної неділі, а нераз і частіше приймає св. Тайни та охоче помагає в різних парохіяльних підприємствах, є п-ні Ганна Юсак, мати гарних діточок, що з них одне, Преп. С. Гавриїла, є настоятелькою лікарні СС. Служебниць у Мондері. З любови до п-ні Юсак, її сусіди й приятелі уладили їй, за оселивим старанням п-ні Марії Королюк, у 60-ту річницю її народин, гарну несподіванку. Господарем був п. П. Лайбіда. З побажаннями гості обдарували п-ні Юсак також великим гарним кріслом.

Під час спільної забави п. П. Стеблик зібрав $10.00 на наш мондерський часопис "Світло". Жертви зложили по $1.00: п. Стеблик, В. Королюк, В. Войтків, А. Юсак, О. Юсак, Т. Войтків, Л. Мотюк, В. Юсак, П. Лайбіда 0.75, І. Мазепа — 0.25. Разом $10.00. Жертводавцям щиро дякуємо за жертви, а мамуні А. Юсак бажаємо від Бога благословення, щоб у доброму здорові та й ласці в Бога й добрих людей проживали ще в Мондері много літ. — Ред.

ЕДМОНТОН, АЛТА. На самий Новий Рік по Службі Божій посходилися кревні й знайомі до дому п-ва Михайла й Софії Захарко, щоб весело забавитись. Їхня радість ще збільшилася, коли їх кузен, Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ., також несподівано прибув між них. При веселій розмові й співі коляд години скоро минали. А що між присутніми було два Василі — Василь Палцат і молодий вояк Василь Ламаш із Ст. Майкел, що вернувся тількино зза моря, то о. Дацюк зложив їм від усіх присутніх сердечні побажання з нагоди їхніх іменин і всі відспівали їм, як також молодим панству Захаркам "многоліття". Тоді ще на заклик господаря, п-нна Оля Палцат зібрала $4.00 на "Світло."

Всім жертводавцям складаємо щире "спасибі", а панству Захаркам і молодим Василям, щоб Бог подав якнайбільше благословення й щастя в цім 1946 році.

Богослуження в Алберті

20. Неділя
Борщів
Вегревил
Лемонт
Іннісфрі, Б. Матері
Малой
Восетна — водосвяття.
Вильна — водосв.
Ледук год. 10 богослуження
Ввечері церковні збори
Рачфорд Бридж
Від 21-го до 23-го Січня, Торсбі й Рачфорд Бридж Йорданські відвідини
Від 24-го до 26-го січня, Карвел і Черчил, йорданські відвідини.

27. Неділя
Ренфурлі
Новий Київ
Чипмен
Вох і Менлій (збори й Йорданські відвідини.

ЛЮТЕНЬ

2. Стрітення
Восток, св. Николая

3. Неділя
Роскрік
Менвил
Вегревил
Гилярд — фарми
Інисфрі — місто

"КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ"

на 1946 рік повинен бути в кожній українській хаті. Хто ще не має його, нехай замовить для себе й своїх рідних в редакції "Світла". — Ціна — 50 центів.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Від 18 до 21 січня** будуть відбуватись у церкві Непорочного Зачаття в Вашінгтоні богослуження "Унійної Октави", що присвячена справі зеднання всіх людей у Католицькій Церкві. В цих богослуженнях візьме участь також наш Преосвященний Кир Амвроз Сенишин, ЧСВВ.

— **Подають** із Ватикану, що 18 лютня відбудеться в особливій ватиканській залі "таемна консисторія", що на ній будуть присутні папа й усі кардинали. Опісля, 22 лютня, буде ще в церкві св. Петра прилюдна консисторія й на ній відбудеться врочистий обряд вручення новойменованим кардиналам особливої відзнаки— червоних кардинальських капелюхів. Червона краска капелюхів визначае князівство й мучеництво. На цій прилюдній урочистості зможуть бути також епископи, прелати й інші запрошені гості. Між новими кардиналами е один, що не е ще епископом й мае титул "кардинала-діякона". Ним е кардинал Бруно, секретар св. Конгрегації Ради.

— **В Ватикані** вся служба дістала від нового року підвишку платні на одну третю дотеперішньої платні. Пять тисяч ватиканських урядовців матимуть тепер у домі телефон. Телефони вставляе Міжнародня Телефонічна Компанія з Ню Йорку.

— **Дня 6 січня** видав Святіший Отець Пій XII поважне послання-енцикліку з сильним покликом до всього католицького світу, щоб дятувати опущених дітей, що знайшлись у гіркому положенні через війну. Папа завзиває католицьких епископів у всім світі, щоб зайнялись якнайревніше цією справою по своїх епархіях і подбали про всяку потрібну матеріяльну поміч для потребуючої й опущеної молоді. Святіший Отець уважае за свій обовязок — пояснити й приказати всім епископам, священикам і вірним у всім світі, щоб ужили всіх можливих засобів для матеріяльної й моральної забезпеки й поправи дітей у всім світі.

— **Американський** конгрес так поводиться, наче б то Америка не була обовязана рятувати горем прибитих людей поза ЗДА харчами і впущенням до Америки на поселення. Таких американців е мабуть досить і поза конгресом. Тимчасом папа сказав, що "тоталітарний звичай ставити довільні обмеження для конечности й права поселення та бажання осідку... е політикою противною гідності й добробутові людської раси."

— **На приказ** ген. МекАртура нипонський уряд перервав дипломатичні взаемини з Ватиканом. Урядників нипонської амбасади запросила Апостольська Столиця, щоб були далі гістьми Ватикану з давніми дипломатичними привілеями, хоч уже не як офіціяльні урядники.

— **О. Др. В. Кушнір,** голова нашого допомогового Комітету в Канаді, виїхав до Европи. Завдання о. Кушніра дуже велике й трудне. Щиро бажаемо й молимось, щоб Бог поблагословив заходи о. Кушніра для рятунку українського народу надзвичайним успіхом.

— **О. М. Пелех,** наш військовий духовник у Канаді, одержав рангу майора. О. Отамана щиро поздоровляемо з підвищенням.

— **Католицькі** дівчата з колегії св. Рожі в Албані, Н. Й., зобовязались проказувати "вічну вервицю". Кожного дня 60 дівчат моляться по порядку через 15 хвилин на вервиці перед Найсв. Тайнами в каплиці. Попереду вони молилися, щоб о. П. Пейтон міг зорганізувати тижневу програму в радіо для поширення практики проказування вервиці. Їхня молитва була вислухана. Тепер їхня "вічна вервиця" буде відзнакою їхньої школи.

— **В Европі** жінки беруть тепер живу участь в християнському політичнім русі. В Берліні е діяльна п-ні Гільдегарда Стегле, жінка полковника, що його нацисти вбили за протинацистську діяльність. Пані Стегле також мучилась у карнім таборі. Тепер вона бере участь в діяльності Християнського Демократичного Обеднення в Німеччині, що творить ся довкола колишніх членів старої католицької Партії Центру.

— **За проводом** нового кардинала фон Прайзінга, берлінського епископа, відбулась епископська нарада в справі порятунку 12 мільйонів німецьких скитальців, що були викинені з Польщі, Чехії й інших країв і тепер тиняються по Німеччині без даху над головою й майна. З них 3 мільйони вируть цеї зими з браку доброго здоровя, що його втратили під час скитальщини.

— **До Канади** прибув др. Яким Руіс-Хіменес, голова міжнародньої студентської організації "Пакс Романа", і Всеч. о. Хоссе де Атілар, щоб одобрити злуку Канадської Федерації Клюбів Нюмена з "Пакс Романа" й запросити студентів до участи в всесвітнім конгресі "Пакс Романа", що відбудеться в квітні, 1946 року, в Еспанії.

— **В Злучених** Державах стала голосною парохія у Вестфалія, Іа., що в ній її парох,о. Г. Дорен досконало поладнав пять точок: релігію, виховання, розривки, торговлю й позички. За проводом свого пароха 100 родин із містечка й родин збудували новітню, гарну школу й забавову залю. В основаній кооперативі мали минулого року $200,000 обороту, чим рятувались в час депресії. Для позичок мають $80,000, а хочуть дійти до пів мільйона. Для молоді мае парохія особливу програму, що подае добірні й цікаві розривки відповідно до віку. Це повинна наслідувати кожна наша парохія.

— **Цього року** припадае 400 річниця смерти Мартина Лютра. Цей великий еретик-радив князям під час війни, щоб убивали селян як собак. Супроти жидів був дуже невирозумілий. Нападав заіло на своїх приятелів і тих, що мали інші погляди. Писав речі, що їх не годиться друкувати через непристойність.

Такого негідного Лютра протестанти прийняли за свого патріярха. Чому? Бо не застановлялись поважніше над стійністю його науки й не розрізнювали волі від сваволі. Лютеранізм веде згодом до відкинення всякої релігії. Чесні протестанти сьогодні це бачуть і тому вони ближче Риму ніж Лютра.

— **Більшовики** ведуть якнайсильнішу пропаганду, щоб повалити в Еспанії уряд ген. Франка, що переміг більшовицькі затії, а привернути республиканський уряд "лояліс тів" (комуністів і анархістів). ЗДА цими республиканами, що ждуть у Мексико, не дуже захоплені, а Британія не мае цього переконання, що зірвання з Еспанією дипломатичних звязків буде найкращим засобом до приспішення Франкового кінця. Економічні кари принесли б терпіння еспанському народові, а не мали б впливу на еспанську владу.

А Ерик Елер, що боровся колись проти Франка, тепер обмеженою монархією або розкаявся й у своїй книжці "Звіринна фарма", що вийшла в Лондоні, пише, що як хто ще думае, що не було сильної руки Росії в червоній республиці в Еспанії, що прийшла по правдивій республиці й спричинила домашню війну, то він дурень, як не дурисвіт, або особа, що виробляе собі погляди без достаточного читання. Уряд Франка не вдержиться, як він не зробить Еспанії республикою. Та він добре робить, що показуе зуби Росії, що хоче викинути його, а посадити там червоних прихильників.

Навіть тепер, після кривавої війни проти тоталітарної диктатури в світі жорстока й руйнуюча людське майно, життя й душі тоталітарна диктатура. Нацизм був повалений у Німеччині, фашизм в Італії, може впаде в Еспанії й Аргентині, але всякий рід більшовизму діе, гороїжиться й гуляе в світі й ніякий національний уряд йому не противставиться, тільки один св. Отець у Ватикані рішуче й невпинно осуджуе його, як головне зло наших часів. В своїй промові до кардиналів, дня 24 грудня, закликав папа до усунення тоталітаризму, що його сила е жорстокою й кривавою тиранією. В листі до кардинала Фавльгабера, оповіщенім 27 грудня в Ватикані, папа приказав німецьким священикам уникати "більш усього диктатури в усякому виді". Таке е урядове католицьке становище. Тільки воно одиноке може врятувати цивілізацію й не допустити до III світової війни.

Новорічний ПОХІД "СВІТЛА"

ДЛЯ ПРИЄДНЕННЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Дорогі в Христі Читачі!

З Новим Роком ми почали "Новорічний Похід Світла" для приеднання для нашого часопису 1000 **Нових Передплатників.**

Кожного Читача "Світла" ми сердечно просимо **приеднати нам** під час цього походу хоч **одного нового передплатника.**

Хто не міг би ніяким способом знайти нового передплатника, нехай **замовить "Світло"** хоч для одного свого **кревного, сусіда, знайомого,** або **українського вояка, чи военного скитальця.** Адреси й передплати просимо посилати просто до Мондеру.

"Світло" з "Католицькими Картинами", це дуже цінний український релігійний часопис, що його кожний із користю зможе читати, а також і **легко** оплатити, бо **річна передплата виносить тільки — $1.00.**

Хто **приеднуе** для "Світла" нових передплатників, чи **передплачуе** його для своїх знайомих, той **певно** робить добре, Богу миле й українським людям **корисне діло.**

За кожного нового передплатника, ми пришлемо **нагороду.** Хто приеднае багато передплатників, той одержить великий **дарунок.**

Дорогі Читачі, ми сердечно **просимо й надіемось** Вашої приязної помочі! Тільки по одному **новому передплатникові,** а ми їх будемо мати більше, ніж тисячу!—Христос раждается!

З сердечним поздоровленням у Христі—Редакція "Світла".

Вже готовий
ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ
по новому стилю на 1945 рік.

Містить загальний і подрібний устав з додатком пояснення і навіть полиелейними Святими. Сторін 36.

Ціна 15 ц.

Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alberta, Canada.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

13. І. Нед. по Просвіщенні. — 20. І. Нед. 30 по Сх. С. Духа й Евтимія В. Гл. 2. Єв. утр. 2. Ап. зач. 258 і 335. Єв. Луки. зач. 91 і 24. — 27. І. Нед. 31 по С. і св. І. Золотоуста. Гл. 3. Єв. утр. 3. Ап. зач. 280 і 318. Єв. Луки зач. 93 і Ів. 36. — 30. І. Трох Святих. Єв. утр. Ів. 36. Ап. 335, Єв. Мат. зач. 11.

Старий стиль

— 20. І. Нед. по Просв. Гл. 5. Єв. утр. 8. Троп. воскр. Празн. Христ. Сл. Конд. Христ. І нині Празн. Ап. зач. 224 і 42. Єв. утр. Мат. зач. 8. і Ів. зач. 3. Прич. Празн. і Христ. — 27. І. Нед. 31 по С. Гл. 6. Єв. утр. 9. Ап. зач. 280. Єв. Луки зач. 93.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го яютня, 1946. The Light, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 3.

ХТО ДОБРЕ ВИХОВУЄ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ, ТОЙ ВИХОВУЄ УКРАЇНСЬКУ НАЦІЮ.

ПЕРШЕ ЗАВДАННЯ РОДИЧІВ

Найбільше й найтяжче завдання з усіх людей на світі мають родичі. Цим завданням е — добре виховання дітей.

Доля світу залежить від Бога й людей. Щодо Бога, то Бог робить усе, що тільки добре й потрібне, щоб доля світу була щаслива. Але люди, то дуже часто псують Божі плани й готують світові таку долю, як Гітлер, Сталін і інші подібні владарі, що в їхніх руках часто доля світу. Щобільше. Навіть і найменша людина своїм діянням і життям впливае на вартість і долю світу.

Щоб лихий стан сучасного світу поправити й зробити його щасливішим, ніж він е тепер, йому треба конечне дати кращих людей, а головно провідників, ніж ми маемо тепер. Треба світові дати таких керманичів-політиків і учителів, державних і всяких провідників, — що були б чесними людьми, що своїм щастям і славою вважали б любити Бога надівсе, а ближнього як себе. Що в житті й праці мали б тільки одну програму, що її так для володарів, як і для підданих склав сам Христос: Шукайте перше Божого царства й Його справедливости, а все інше додадуть вам. Як світ матиме таких людей, людське життя певно стане спокійніше, вільніше, щасливіше.

Щоб у світі могли справді бути такі люди, то тут головну роботу мусять зробити батьки й матері через розумне старанне й релігійне виховання дітей. Як кожна родина вишле в світ кількоро добрих гарно, по-християнськи, вихованих дітей, що з них кожне любитиме Бога й ближнього, правду й добро, мир і справедливість, "лице землі обновиться". Людська суспільність, усіх країн стане кращою, чеснішою, а тоді в усім світі заживуть люди кращим, щасливішим життям.

Українські батьки й матері мають у цій великій праці перевиховання людської суспільности відіграти свою велику ролю.

Щоб наші батьки й матері могли гідно й вистарчаючо сповнити свій превеликий обовязок виховання дітей, повинні піти в цій справі за покликом і проводом святої, Богом установленої в світі Виховниці людського роду, Католицької Церкви.

Виховувати дітей це значить: злих поправляти, добрих видосконалювати. Щодо виховання дітей, то воно мае бути перше — релігійне. Це тому, бо діти мають бути чесні, вірні Богові й батьківщині, готові віддати кожному все, що кому справедливо належиться. Одночасно з релігією, мае відбуватись і національне виховання. Національне виховання дітям конечно потрібне, щоб своє знали, любили та й усе своє життя були завжди готові до праці й жертви для своєї рідної нації й держави, для її розвитку й щасливої долі.

Виховувати дітей треба головно — прикладом. Діти мають бачити, як родичі моляться, ходять на Службу Божу й приступають до св. Тайн, читають добрі часописи, беруть участь у своїй організації, живуть у згоді між собою й з сусідами. Що діти побачать чи почують у рідній хаті, все мае бути добре; тоді й діти навчаться цього, бо "приклади потягають".

Зокрема, з огляду на наші тутешні умовини, повинні українські родичі завжди розмовляти між собою й до дітей по-українськи, щоб діти змалку зжились із своєю рідною мовою й наче вросли в неї так, як це буває в англійців і французів.

Добрі поучення про правди католицької віри й моралі любов рідної батьківщини й усі потрібні речі, а також принагідні перестороги про небезпеки приставання зо злим товариством й інші злі нагоди повинні бути першим і головним зайняттям кожного батька й матері. Один тиждень не повинен минути без такого поважного, повного любови, релігійно-національного поучення дітей. Це така важлива справа, що ніколи наші батьки-матері не були б добрими родичами своїх дітей, якщо не посвятили б їм потрібного часу на це старанне виховання.

Тут ми можемо це певно сказати, що ті українські діти, що одержать від своїх родичів таке старане релігійно-національне виховання, вийдуть у світ із великим скарбом, що поможе їм повести щасливо власне життя й скріпить морально всю нашу національну суспільність.

Тому, Дорогі Батьки-Матері, основно передумайте цю важливу справу й у цім новім році досконало наладнайте в своїй хаті виховання своїх дітей своїм добрим прикладом і всяким потрібним поученням.

В справі виховання треба звернути особливу увагу на це, чи це ще малі школярі, чи вже старше, доростаюче юнацтво. Меншим дітям треба показати й розказати, якщо мае

(Докінчення на 2-ій ст.)

Перша Лекція

З християнської філософії

Хто приглянувся добре вифлеемській школі, той пізнав, що там Превічний Цар учить двох речей, що їх світ не любить: покори й убожества. Навіщо це?

Людина з своєї природи е схильна до пересадного цінення себе та до себелюбства. Бувши з природи малою, хоче стати великою.

Такою великою річчю е — бути малим. Це люди тільки з трудом могли б були зрозуміти, якщо Ісус, що такий великий не став був малий. Нам треба зрозуміти цю християнську філософію й конечне навчились від Христа цінної покори.

Як хочеш, Дорогий Читачу, стати справді покірним, не думай з насолодою про своє розумне поводження, про великі речі, що їх ти зробив, про признання, що його ти здобув собі.

Зверни свої очі на свої немочі й помилки. Не переочуй їх і не оправдуй, бо це — гордість. Я сам уявляю собі себе багато кращим, ніж е ним у дійсності. Скільки гріхів я допустивсь, що їх ніхто не знае. І щож мені поможе, як я буду побіленим гробом?

Не пхайся, щоб мати перше слово, щоб іншим накидати свій погляд. Уникай усякої зарозумілости й вирізнення.

Не керуй розмови на себе, а як із похвалою говорять про тебе, старайся звертати незамітно розмову про що інше.

Як тебе стріне впокорення, невирозумілість, легковаження, стережись розярення в почуваннях, а головно в словах.

Як згрішиш, не сердись і не негодуй, але користай із цього, що сталось, для свого впокорення. Хто зражується цим, що грішить, той не знае самого себе. А хто по грісі тратить серце, той або гордий, або не знае Божої доброти.

Ти думаеш, Дорогий Друже, що ти покірний, бо сам говориш про свої недостачі. Та твій затаений намір зараз пізнати; ти ганиш себе, бо хочеш, щоб люди цьому заперечили й похвалили тебе.

Як хочеш мати Христового духа покори, старайсь перше всього пізнати самого себе. Приглядайся собі, слідн себе. Якщо однак ошукаешся при цьому, шкода буде твоя, а не Божа.

Хто знае себе, той строгий для себе, вирозумілий для немічного, а злого не хоче судити.

Тільки цей належить до добрих християн, що пізнав свою недосконалість і визнае її перед Богом тобто впокоряється.

Уважай більше на себе, ніж на інших. Неодин скаржиться на злий світ, хоч сам ні на волосок не кращий від нього. Він відвертае голову взад і каже: куди гляну — всюди мізерія й шубравство; та як би він поглянув у своє дзеркало, то в ньому побачив би й себе самого...

Дивись більше на те, що робиш, ніж на те, що хочеш робити. Зо своїх діл скоріше пізнаеш себе.

Зверни увагу на звичайний спосіб свого говорення. Як хочеш знати, хто ти, прослідн, як ти говориш. Із слів так можна пізнати серце, як із галузок корінь.

Уважай, як ти осуджуеш інших. В осудженні інших криеться часто осудження самого себе.

Зверни увагу на те, що тобі говорять приятелі й вороги. Приятелі кажуть тобі, що ти можеш, а вороги що ти повинен зробити.

Безбожник стараеться себе вивищити, інших понизити. Побожний християнин уважае за слушне, як його понижать, щоб тільки Бог був вивищений.

Дорогі Читачі, запамятаймо собі добре цю першу лекцію з вифлеемської школи.

Бр. Панкратій Оппалінський, ЧСВВ.

Місячне намірення

ЗА ВОЛЮ Й МИР

Кожна людина бажає щастя. Щоб люди могли забезпечити собі щасливу долю, мусять мати те, що так гарно висказав наш Тарас, коли сказав: "В своїй хаті — своя правда, і сила, і воля."

Люди, що живуть на американськім континенті, знаходяться в такому щасливому положенні, що мають тут "свою хату" тобто гроші, чи поле, посаду, крамницю; мають повну змогу вільно уладжувати й вести своє приватне, родинне й суспільне життя— й справді, десятками літ живуть собі тихомирно в своєму рідному оточенні, без ніякої напасти й неспокою.

Та приходять і такі нещасливі часи, що між спокійним народом повстає велике замішання, небезпека, неспокій. Буває це тоді, коли лихі люди нападуть на мирних сусідів, заволодіють їхнім краєм, здавлять народ і поневолюють насильно тиранськими розпорядками, арештами і вбивствами; тоді люди тратять мир, волю, власність — "свою хату."

Як почуваються тоді люди, це ми знаємо з теперішньої недолі мільйонів людей у всім світі, а головно з недолі наших власних братів і сестер у Европі, що їм лукаві займанці заколотили мир і відібрали волю. Вже мільйони українського народу згинуло від голоду й насилля, а інші, як те пожовкле листя від холодного осінного вітру, котяться чужими краями в ожиданні непевного завтра.

Це знає добре й відчуває Христовий Намісник, Святіший Отець Пій XII., тому від самого початку цеї війни перестерігає провідників різних держав і завзиває їх до порозуміння й замирення, до справедливого вирішення долі всіх народів.

Тепер війна скінчилася, та волі й миру не мають ще багато народів, головно через те, бо їх поневолює й мучить страшна більшовицька диктатура.

Духовний провід Апостольства Молитви, за благословенням Святішого Отця, закликає всіх членів, щоб через увесь місяць лютень молились сердечно кожного дня за **правдиву волю й мир для всіх народів.**

Дорогі Читачі "Світла", це важлива й дуже пекуча справа. Щоб усі люди, а головно українці, діждались належної йому волі й миру для щасливого життя, треба Божої ласки й доброї волі. Тому молімся кожного дня щиро вдома, жертвуймо Служби Божі й св. Причастя й інші духовні дари Пресвятому Христовому Серцю за те, щоб так для нас, як і для всіх народів настали часи волі й миру.

Хто просить, тому дадуть.

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ У світі є ще дуже багато людей, що не належуть до правдивої Христової Церкви й тому не є на дорозі спасення. Щоб вони могли бути спасені, їх треба навернути. До цього треба багато ревности в католиків, щоб вони хотіли молитися за тих нещасних, їхати до них на місійну працю, складати щедрі жертви на місійний фонд, що служить справі навернення невірних. У цім місяці лютні треба нам молитися кожного дня й за те також, щоб між усіма католиками в світі збільшилася **християнська ревність супроти невірних** для їхнього навернення й спасення.

Боже Слово

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Два сини. Приповість про виноградарів.

Глава 21:28-46

"Як же вам здається? Чоловік мав двох синів. І приступив до одного та й сказав: Сину, піди сьогодні й працюй у винограднику. А той відповів: Іду, панотче. Але не пішов. А прийшов і до другого та й сказав так само. Цей же озвався й відповів: Не хочу. Опісля було йому жалко та й пішов. Котрий же з двох вволив волю батька?" "Останній". Сказав до них: "Дійсно, говорю вам, що митарі й блудниці випередять вас до Божого царства. Бо прийшов до вас Іван дорогою справедливости, та ви не йняли йому віри; а митарі й блудниці повірили йому. А ви, хоч бачили те, та не розкаялися й тоді та й не повірили йому."

"Послухайте й іншої приповісти. Був собі один чоловік, господар, що насадив виноградник та й обгородив його тином і викопав у нім виноток та й збудував башту й винайнявши його виноградарям, відїхав. А як наблизилась пора збирати плоди, тоді післав він своїх слуг до виноградарів, щоб забрати свої плоди. Та виноградарі спіймали його слуг та й одного побили, другого вбили, іншого ж укаменували. Тоді знов післав інших слуг, більше, ніж перше; та вони те саме зробили із ними. Наостанок післав до них сина кажучи: Пошанують мого сина. А виноградарі, як побачили сина, міркували між собою: Оце наслідник. Ходім, убиймо його, й наше буде його наслідля. І схопили його та й викинули геть із виноградника та й убили. Коли ж прийде господар виноградника, то що зробить із тими виноградарями?" Відповіли йому: "Злих виноградарів люто погубить, а виноградник віднайме іншим виноградарям, що віддаватимуть йому плоди в свою пору."

А Ісус сказав їм: "Чи ви ніколи не читали в Писанні: "Камінь, що його будівники відкинули, став головою вугла; від Господа це сталось і дивне воно в наших очах?

Тому говорю вам, що відніметься від вас Боже царство й дасться народові, що буде приносити йому плодя. І кожний, хто впаде на той камінь, розібється, а на кого він упаде, того роздавить."

А передові священики й фарисеї, почувши його приповісті, догадалися, що Він говорить про них. І хотіли Його спіймати, та побоялися народу, бо мали Його за пророка.

ПОЯСНЕННЯ

Тим первосвященикам і жидівській старшині, що питали Ісуса, хто дав Йому владу робити лад у святині, сказав Спаситель також притчу про двох синів. Той син, що обіцяв піти до роботи, а не пішов, це жидівська старшина; другий син, що спочатку відмовлявся, а опісля сповнив волю батька, це погорджені жидівською старшиною грішники,, книжники, фарисеї й уся старшина, що на перший погляд виглядають побожні й ревні, поправді не сповнили Божої волі, бо не пішли за Христом. А погорджені жидами митарі й блудниці, що спочатку переступали Божу заповідь, опісля розкаялися й стали добрими Божими дітьми.

Жидівська історія повторяється. Люди з високими науками, становищами й матеріяльними засобами, що могли б і повинні б більше зробити для Божої справи, звичайно зле здають свій християнський іспит. А ті вбогі люди, що мають мало шкіл і мало грошей, випередюжують своїх провідників у побожності й християнськім житті й хоч вони останні перед людьми, вони перші перед Богом. У цій справі рішатимуть добрі діла, а не маєток, знання, уряди, поводження. Не ті добрі католики, що себе представляють за таких, а ті, що ведуть правдиво християнське життя.

Наступна притча Спасителя була про робітників у винограднику. Виноградник — це жидівська земля. Виноградарі — це жиди, що до них Бог посилав пророків і свого Єдинородного Сина. Та жиди каменували й побивали пророків, а незабаром убють і Божого Сина за мурами Єрусалиму. Тому Господь відбере від них виноградник і передасть його іншим народам.

В притчі про робітників у винниці представляє Спаситель бунтівничість та невдяку Ізраїля, що йому Бог повірив дотеперішню одиноку установу спасення. Ізраїль, замість принести Богові овочі почитання, вдяки та послуху, не тільки відказується сповнити обовязок, а ще кривдить Господніх пророків. Він зневажив Іллю, вбив Ісаю, побив до смерти Єремію, зглядив зо світу Івана, а тепер готовиться позбавити життя "возлюбленого" Божого Сина, щоб вінницю, тобто Божу установу, задержати на власність і нею управляти по вподобі.

Тому Спаситель оповіщує кару. Кара буде подвійна: погуба злочинників і передання інституції спасення іншим робітникам.

Будівля Божого царства має одного тільки наріжного каменя, а ним є Христос, Месія. Коли ж жиди відкидають Месію, їхня будівля вже не є Божим царством, а Боже царство переходить до тих із поміж жидів та поган, що вірують і в вірі приймають Христа за наріжного каменя. Будівля жидів розпадеться. Що більше, Христос, що йому противляться, стане для них каменем погуби, що впаде на них і роздавить їх. З Богом справи вони не виграють.

Законовчителі й священики зрозуміли значення наведених слів пророка, а також обидві притчі віднесли до себе. Тому розлютилися й були б таки відразу спіймали Господа, як що б не боялися народу.

В цій притчі Ісус перший раз у яркиїх красках малює заблудження народу й провідників та відверто оповіщує їм кару.

До тих жидівських провідників, що відкинули Христа, подібні й ті українські провідники, що відкинули католицьких священиків, єпископів і папу, цих своїх правдивих душпастирів, і всю Католицьку Церкву, це значить Христа. Їхня ненависть і напасть на Божих слуг і Католицьку Церкву подібна до жидівської ненависти й напасти на Божих слуг. Та справу програли жиди, а головно старшина. Так буде і з новітніми противниками Божої правди.

Врятувати їх може тільки скоре й щире розкаяння й навернення до Католицької Церкви, що одинока може подати людям спасення.

Перше Завдання Родичів

бути, й допильновувати, щоб вони добре всього навчились, що їм буде потрібне, як добрим католикам, громадянам і українцям.

Щодо старших дітей, то їм треба спокійно, з любовою розяснити так релігійні, як і національні питання, вказати їм добрий приклад людей із інших націй і заохотити, щоб вони з любовою сповняли всі свої релігійні й національні обовязки. Однак гніватись на них і сварити їх за те, що вони не роблять усього так, як повинні, ніколи не треба, бо цим дітей на добрих українців католиків ніхто ще не виховав і не виховує. Свою церкву й націю, релігію й рідну мову, свою організацію й пресу треба полюбити, а лайкою й поганими словами заохочувати до любови ніхто не годен і нікому не вільно. Все треба робити добрим, спокійним способом. Дітей не можна виховувати Божою образою.

Хто з родичів має зо своїми дітьми клопіт, нехай поговорить про цю справу докладно з о. Парохом і зробить усе згідно з його душпастирською порадою. Можна також написати в цій справі до нашої редакції, а ми охоче дамо бажану відповідь.

Крім цього треба за своїх дітей щодня молитися до Божої Матері, щоб Вона взяла їх в свою особливу опіку й повела крізь життя дорогою до Бога й Католицької Церкви, рідної нації й усіх ближніх.

Таке виховання нехай буде завсіди відзнакою наших родичів і дітей.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ ПРО СЛУЖБУ БОЖУ

Котрі є перші слова, що їх священик голосно виголошує на св. Літургії?

"Благословенно царство Отца і Сина, і святого Духа, нині і присно, і во віки віков." Що означають ці слова й чому ці, а не інші слова виголошує священик?

Священик має завжди на увазі новонародженого Ісуса. А що Ісус народився на те, щоб заложити Боже царство на землі, то священик, звістивши людям словами "Слава во вишних Богу", що народився Ісус Христос, взиває всіх людей — так, як колись Іван Предтеча, що приготовляв Господеві дорогу й проповідував славу наближаючогось небесного царства, — щоб люди це царство, що його Христос прийшов оснувати, прославляли добрими словами, дякували за нього й розширяли його. Люди відповідять на це: Амінь, це значить: Так! Нехай буде прославлене Боже царство одного Бога в Пресвятій Тройці, сьогодні і завсіди і на вічні віки. Серцем, устами й добрими ділами хочемо й будемо Боже царство всюди прославляти й розширяти, для Божої слави й свого вічного щастя.

Цими словами розпочинається друга частина Служби Божої тобто Літургія оглашених.

Коли на Службі Божій є діякони або єпископ, то тоді на початку перед "Благословенно царство" є ще додаткові обряди.

Що це є "Єктенія велика або мирна?"

Слово "ектенія" походить із грецької мови й означає те саме, що ревна, сердечна молитва. Єктеній у нашім богослуженні багато й вони мають у собі різні просьби до Бога про ласки й поміч для нас.

Перша Єктенія в св. Літургії називається "велика", бо має аж 12 окремих прошень, а "мирна" тому, бо перші слова в цій ектенії є: Миром Господу помолімся тобто молімся в спокою, щоб до нас прийшло Боже царство. Ми те царство маємо розширяти спокійно, молитвою. А коли молимось за прихід Божого царства, втихомиримо своє серце від гніву й усякої пристрасти, забудьмо всі щоденні, домашні клопоти й світовий гамір і приносім св. Літургії з найбільшим спокоєм серця.

На поклик священика люди відповідають: Господи помилуй, це значить: Господи, змилосердися над нами, поможи нам спокійно молитися за те, щоб Твоє царство прийшло до нас і всіх людей.

За що особливо молимося в мирній ектенії?

За спокій із небесної висоти, що його має людина тоді, коли не має гріха й Бог перебуває в її серці тобто коли до її серця прийшло Боже царство.

За спасення наших душ, бо на це саме оснував Бог своє царство;

За спокій усього світу, добро святих Божих Церков тобто церковних громад різних обрядів; за зєднання всіх, щоб не було відлучених, розєднаних, ложновірних християн, але щоб було "одне стадо під одним пастирем", одне Боже царство;

за цей святий Божий дім, щоб завжди служив Божій славі й спасенню душ та щоб не впав у руки розєднаних, упавших християн і інших ворогів Божого царства, й за тих, що приходять до церкви з вірою й набожністю, щоб Бог поблагословив їх особливим благословенням;

за папу, митрополита, єпископів, священиків, діяконів, тих, що вчаться на священиків, за всіх людей, щоб були завжди в злуці зо св. Католицькою Церквою, щоб не відпали від неї й не відтягнули інших людей;

за це місто й усяке місто, чи село, монастир, країну, що живуть у правдивій, католицькій вірі, щоб мали від Бога всякі дари для душі й тіла, для дочасности й вічности;

за здорове й погідне повітря, помноження плодів земних, спокійні часи чобто, щоб не було якої пошести, щоб було подостатком поживи, та щоб панував мир у світі; що потрібний до спокійного життя й уживання Божих дарів;

за тих, що відбувають подорож морем чи сушею, недужих, працюючих і полонених у невол, щоб кожному з них Бог подав свою поміч і порятунок у небезпеках;

щоб Бог відвернув від нас усяку журбу, гнів і нужду, що затроюють людям життя й стають причиною розбиття а навіть утрати Божого царства:

щоб Бог своєю ласкою, навіть без нашої заслуги, захоронив нас від усякого злого й поміг спасти душу;

а щоб Бог вислухав усіх цих наших прохань, згадаймо Пресвяту Діву Марію й усіх Святих і так, як вони, віддаймо себе, один одного й усе своє життя в Божі руки, щоб таким чином прославити Трисвятого Бога, що Йому належиться найвища прослава.

Кожну просьбу священика піддержують люди короткою сердечною молитвою: "Господи помилуй.", а закінчують ектенію словом "амінь" тобто: так є, нехай так станеться.

Єктенія велика, це гарна, глибока, всеобіймаюча, правдиво католицька молитва. Тільки треба, щоб усі люди, старші й діти, брали в цій молитві діяльну, щиру участь спільним співом самолівкової Служби Божої й пильною увагою.

Загальна участь усього народу в відправі св. Літургії, це відзнака нашого українського богослуження, тому треба в кожній парохії старанно плекати спільний спів і молитву під час наших богослужень, а головно на св. Літургії.

СВЯТИЙ ЙАСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Св. Йосафат Сповідник

Від часу, коли св. Йосафат став священиком, він уже не мусів притягати й провадити грішників до сповідників, але самий міг уже їх сповідати й розрішати. До цього святого обовязку Йосафат брався з питомою йому ревністю. Звичайно приготовлявсь острим бичуванням, опісля перебував у сповідальниці десять годин за порядком, або навіть і цілими днями. Йосиф Рутський засвідчає, що: "Коли тільки покликали Йосафата до сповідальниці, він ніколи не відказувався, ніколи не отягався. Не звертавши уваги на непогідний час, вдень, чи вночі, зимою, чи літом, він завжди йшов до сповідальниці подібно, як звичайні люди йдуть у гостину." Святий Йосафат не тільки завжди щиро приймав каянників, але коли мав надію когось навернути, він ішов за ним, шукав тої заблуканої овечки, щоб її привести до Бога.

Шукав душ, а не зиску

Ревність св. Йосафата була великою заохотою до Божої служби так священикам, як і вірним. Бо в тих часах, священики не використовували якслід ласки священицтва й дуже часто отягалися в сповнюванні своїх обовязків як сповідників. А вірні, свідомі холодности священиків ніяк не приступали до св. сповіди. Що більше, захланність тодішніх душпастирів дійшла до того ступіня, що вони вимагали грошевої винагороди за кожну сповідь. Св. Йосафат із свого боку нічого ніколи не брав, але противно, ще навіть і милостиню давав тим убогим, що приходили до нього сповідатися. І народ скоро пізнав самовідречення Йосафата; пізнав що він хоче спасти їхні душі, а не шукає свого власного зиску.

Йосафат використовував всяку нагоду, щоб помогти нещасним душам. Подорож, прохід, справа, що потребує полагоди були використані його завжди палаючою любовю. Одного дня він переходив річку Немну і стрінув велике число людей, що вже від кількох днів очікували нагоди, щоб перевезтись на другий бік. Було це в зимі, а лід був іще надто спабий, щоб вдержати тягар возів. Йосафат поздоровляє їх і питається, чому ж вони ждуть коло ріки. Їхня відповідь дає йому до пізнання, що він може помогти їм й тому лишається з ними. В дуже короткім часі уладив маленьку місію, проповідує, навчає катехизму й при тій нагоді всі висповідалися. (Суша — Тяг Життя, ст. 19).

Добрий вплив

Своєї ревности вмів Йосафат іншим уділити. В тих часах жив у монастирі Пресв. Тройці один молодий священик, о. Семен Яцкевич. Про нього Суша пише, що він був муж великої чесноти. Однак тоді він іще надто старався про своє слабе здоровя, може навіть лякався свого браку практики. Одного дня по проповіді Йосафат стрінув велике число людей, що хотіли приступити до св. сповіди. Самому годі було їх усіх висповідати й тому кличе о. Семена й просить його, щоб зайнявся сповідю тих людей. Побачивши таке велике число народу, о. Семен налякався й не хотів узяти на себе того тягару. Тоді св. Йосафат упав навколішки й зо сльозами в очах благав свого учня, щоб змилосердився над нещасними душами. Просьба святого переконала молодого священика; він удався до сповідальниці, а всемогутній Бог піддержав його слабі сили так, що він без найменшої втоми докінчив працю, що її перше так дуже лякався. Пізніше, при помочі ревности, що її влив йому в серце Йосафат, о. Семен став великим, невтомним апостолом Литви.

Зайняття Йосафата

Дивна сила духа св. Йосафата в усіх його працях. Мороховський пише; що літом Йосафат вставав завжди в другій годині, а зимою в третій. Кожний свій день починав острим бичуванням, опісля сам будив братію, а решту дня проводив на численних своїх зайняттях (Мороховський "Життя Слуги Божого Йосафата.").

Йосафат годує братів

Монастир Пресв. Тройці був доведений майже до руїни попередними управителями й треба було навіть йт на суд, щоб прогнати тих, що незаконно використовували загарбане монастирське майно. Направити все те припало Йосафатові. Він тоді взявся до науки тодішнього світського права й скоро його зрозумів так, що опісля міг навіть давати поради тим, що їх колись радився. (Рутський: Про Життя Слуги Божого Йосафата). Та хоч як погарно вдалося Йосафатові полагоджування вищезгаданих справ, то все ж таки доходи монастиря не вистарчали на прожиток для монахів і новиків. Тоді Йосафат стає наче жебраком, щоб тільки помогти братам.

Духовний провід сестер

В тім самім часі Сестри Василіянки в Вильні просили досвідченого провідника на дорозі духовного жття. Рутський наложив Йосафатові ще й рей обовязок, а Господь благословив його щиру ревність і працю.

Найміліші други

Найліпші його други, що ними були вбогі та хворі, завжди мали до нього вільний доступ. Йосафат відвідував лічниці, послуговував хворим і потішав їх; заходив також до вбогих помешкань, де лежали забуті людьми хворі. Він сте-

лив і перестелював їхні ліжка, приготовляв їм поживу й ліки; доглядаючи виснажене слабістю тіло, він завжди притягав душу хворого, що раз ближче до Бога через св. сповідь і Пресв. Евхаристію. Під видом убогого хворого Йосафат бачив самого Христа Господа й тому завжди був готовий хворим до послуг.

Одного разу один монах хотів піти з св. Йосафатом до хворого, що був покритий страшно вонючими ранами й струпами. Коли прийшов до помешкання того нещасного, Йосафат увійшов у низькі двері, а його товариш із обридженням відступив назад. Побачив це Йосафат, взяв його за руку й каже: "Увійди, сину, короткий час перетерпи цю невиг..у, щоб не мусів ти колись п...бувати в вічних смродах пе..ла."

Коли когось засудили на смерть, то Йосафат також завжди був при засудженім, щоб його потішити в годині смерти (Суша ст. 25). А Господь Бог обильно благословив усі підприйняття святого. Коли здавалося деколи, що взявши річ природно, щось не вдалося Йосафатові, то за Божою ласкою все йому вдавалося (Рутський: Про Життя Слуги Божого Йосафата).

Готовий на жертву

Хоч перетяжений працею Йосафат був завжди веселий, бо веселість це привілей Божих слуг. А радість Йосафата завжди свіжа відновлялася в жертві й молитві. Молитва й наука св. Письма і надалі були його щоденною поживою; а улюбленим його зайняттям був хор, церковне правило, що в нім Йосафат виливав перед Божий вівтар свої почування любови до Всевишнього й жалю за гріхи. Молитва запалює любов, а любов вимагає жертви. Що більше Йосафат приставав із Господом, то гарячіше бажав пожертвувати йому своє життя. Словом, згідно з заявою радника Доротея, не було в цілому Вильні монаха, що дійшов би до такого ступіння досконалости як Йосафат (Акта Апостольської Комісії: Визнання Доротея Архемовича).

(Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

3 РОЗДІЛ

Остання з Фабрикіїв

Після повороту додому, Вірджінія прикликала Ріту, наче б то на те, щоб причесала їй волосся, розбурхане вітром, й зіпняла золотою сіткою, а поправді на те, щоб поділитись із нею враженнями з побуту в віллі на "горбку садків". Та Агрикола не оставив їх самих, бо також відчув потребу розмови з жінкою.

— Щож ти скажеш мені про Ірину? — спитав.

— Ах, прегарна! Всі оповідання про неї ще не сказали всеї правди.

— Що вона гарна, то це маловажне, але що ти предсказуєш про неї? Бо мене вона розсердила.

— А мені головно жаль її. Така з одного боку палка й повна зародку найкращих почувань, — а з другого така звихнена. Як це боляче разить вираз розчарування на молоденькім обличчі! Глибоко хворий цей ум, Юлію, а природа, здається мені, така в неї запальна, що без скорого рятунку згине.

— Найкращим рятунком буде твоє товариство, найліпша Вірджініє. Твоя второпність загасить ту гарячку. Дівчині перевернули в голові надмірною наукою і тією філософією, що наче б то говорила про мудрість, та поправді нівечить її, бо родить сумнів, а в сумніві смерть для духа.

— Дух годується вірою — зідхнула Вірджінія з почуванням, для поганина трудним до зрозуміння.

— Але моя дорога, мушу попросити тебе, щоб при нагоді ти наказала гордопишну Ірину за її поводження з Люкрецією, бо це переходить границі. Шановна матрона готова б неба їй прихилити, а мала платить їй невдякою й легковаженням. А Люкреція як подобається тобі?

Вірджінія хвилину подумала. Опісля відповіла:

— Сама не знаю

— Чому ж таке хитання?

— Бо пригадую собі один неприємний вираз лиця, що його я спостерегла раз мимоходом. Та це була тільки одна коротка хвилина. Разила мене така її підлесливість для Ірини — та на жаль цей рід розмови такий тепер звичайний, що може й нема за що винувати її?... Впрочім її черти лиця й уложення принадні.

— Справді небуденна краса Хто знає, чи замолоду не переганяла Ірину?

— Та рід її краси, Юлію, якийсь особливий; певно ні римський ні грецький.

- Знаєш, що мені здається, Вірджініє? В своїй ранній молодості я служив під Титом у Палестині — там я нераз стрічав подібні типи лиця...

Ріта на ці слова перестала чесати.

Ні, Юлію, нема в тім ніякої правдоподібности. Памятаєш як рівнодушно розказувала вона про збурення Єрусалиму й про тріюмфальний лук Тита? Жиди надто ненавидять римлян, щоб із їхнього народу міг хтось так згадувати це. До цього і в мові нема чужої вимови вже скоріше Ірина закидає з-грецька, хоч їй із цим до лиця.

— Правда, я мусів помилитися.

Несподівано засміявся.

- Що тебе так бавить?

— Я певний, що цеї ночі присняться мені ті чорні луки зрослі на чолі --подібних брів, як живу, я ще не стрічав.

В тій хвилині Вірджінія й Юлій відвернули голови, вражені відгомоном якогось предмету, що впав на камінну долівку; був це гарний роговий гребінь, що випав із дрижучої руки Ріти. Та вона піднесла його зараз й спокійно скінчила роботу. Опісля тихо відійшла.

— Любонько — сказав Агрикола, коли остались уже самі — за кілька день доведеться нам справляти бенкет для Ірини.

Вірджінія эжахнулась.

— З якої причини, мій дорогий? — промовила по хвилі

— Треба ввести її в римське товариство — зазнайомити з юнацтвом...

— А не далося б уложити це йнакше?

- - Трудно. Я певний, що Фабрицій був би уладив цей бенкет для неї — не хочу знехтувати прав гостинности й дати їй відчути брак батька.

- Юльцю, я так відвикла від цих світових вистав! Ти й самий не любиш їх! Ти сам гордишся цим, що тепер тільки в твоєму домі зберігається в усій повні простота давніх римських обичаїв..

Але ж, Вірджініє, й давні римляни бенкетували часом, тільки не з такою божевільною виставністю як тепер Люблю я, в тобі, щоправда, таку рідку сьогодні скромність, що любить більше затишок, ніж забаву, а строгу чесноту ставить вище блеску. Та хоч у моїх очах ти завжди гарна й у щоденнім одязі, то з нагоди цього бенкету треба буде тобі багатіше прибратись. Відчинимо стару скарбницю й витягнемо родинні дорогоцінності, а бенкет відбудеться в цім нашім "екус егіпціюс", що то замкнене цілий рік

То це вже конечне

Конечне, моя дорогенька Хочу цього

Щож мала Вірджінія діяти? Зідхнула.. й підчинилась волі чоловіка.

ЧЕТВЕРТИЙ РОЗДІЛ

Бенкет

Увесь дім Агриколи прибраний як на свято

Трофеї перемог предків і ще численні власні, виставлені, як каже звичай, у "вестібулі" тоб то відкритім подвірі перед дверми, а тепер якнайстараннійше вичищені тисячами заломів відбивають сонячне проміння. В закритій ґалерії з колюмнами довкола "атріюму" кедрові шафи, вирізьблені на подобу святинь, стоять відчинені, а в них воскові маски антенатів-предків, прикрашені свіжими вінками, наче всміхалися серед галузок родових дерев, що їх звязують у впорядкований ряд. Мозаїка долівки й мальowання на стінах обережно обмиті з найдрібнішої порошинки, а колюмни витерті волосяними стирками блищать, як дзеркала.

Всюди рух і останні приготування, але головно в кухні, як головнім варстаті архитворів, що мають незабаром виступити. Там при великім огні, що тріскає й бухає як живий, стоїть майстер "коквус" в урочистій поставі й, дивлячись у проріз склепіння, куди відлітають найрізнородніші запахи, скрикує, як надхнений, що ніколи богам дим жертв не міг бути миліший. Побіч "пістор" пекар, виносить із сусідньої кімнати плоскі пшеничні хліби, "лактаріюс" творить із солодкого тіста архитектурні дива, а ціла хмара невільників зайнята з "фарторем" коло мясива.

По десятій годині дня (4 по лудні), ввійшов консул до залі, де мав відбутись бенкет. Все було вже тут готове: три круглі столи, багато нижчі від сьогоднішніх, що з них середущий, вироблений із одностайного пня кедрини, відтінями слоїв наслідував шкуру пантери, а два менші зроблені з дорогого дерева "цітреус" стояли рядом, кожний спиравсь тільки на одній підставі зо слоневої кости

Довкола столів були розміщені півкулисті лежанки, "сіґма", кожний на кількох гостей, обвішані багатою пурпурою — на них оксамітні подушки, що мали служити тодішнім звичаєм до оперття на лівім лікті, зазначували поодинокі місця гостей

Під стіною, на срібних кредансах-шафках, стояли цілі ряди поуставлюваної посудини і пугарів зо срібла, золота, хрусталю, бурштину, аметисту й іншого дорогого каміння. Між колюмнами з одного боку захований хор музикантів, із другого гурт молодих муринів не з тієї поганої раси, що Манусa — але високих ростом і гарних, що з великими обручами на ногах і вухах, а з віяльцями пер у руках мали ними охолоджувати розігрітих гостей. Не було однак видно ні пантомімістів, ні скакунів, ні блазнів, бо піднеслий ум консуля погорджував забавами такого роду.

(Д. б.).

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

В запіллі

Після поранення під Болеховом я опинився на лікуванні в военній лікарні в нашім карпатськім Ужгороді. Наша лікарня була за містом. Звідти я мав нагоду кілька раз зайти до цеї нашої карпатської столиці, а також до поблизького "водошкерту", де цигани вигравали тужні мелодії.

По яких двох тижнях мене вислали на дальше лікування аж до Семигороду, до міста Караншебес. Та в цьому місті я попасав не довго Бувши вже зовсім здоровим, я не дуже дбав про дальші "вакації" й коли під час перших лікарських оглядинах мене вразила шорстка, дуже "комісьна" поведінка військового лікаря, я таки з місця заявив, що бажаю виїхати до кадри в Варпаланці, в Карпатській Украєні. Одержавши "офенер бефель" я виїхав до нашої стрілецької кадри.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1-го лютня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 3.

Українські Родичі, Пішліть Сина До Мондеру До Праці Для Спасення Українського Народу!

Отці й Браття Чину Св. Василія Великого в Мондері. Сидять перед Отцями — Брати-кандидати, молоді школярі, що вступили недавно до монастиря й відбувають свою пробну підготовку до монашого життя в Новіціятськім Домі. В другім ряді сидять від ліва Впр. Отці: Орест Засійбіда, А. Трух, Й. Жан, В. Шевчук, мондерський ігумен, В. Бараник, протоігумен-настоятель ОО. Василіян у Канаді й Америці, В. Сорока, учитель-виховник молодих новиків, П. Боднар, Д. Попович, Е. Химій, М. Гнесько. В третім ряді: Браття-Новики. За ними: Схолястики-Студенти й Домашні Браття. Браття Схолястики приготовляються до священицького стану, Домашні Браття працюють як кухарі, столярі, кравці, господарі, шевці, друкарі й дяки. Всі Отці й Браття Василіяни на американськім континенті посвячені на досмертню службу Богові й українському народові. — Хто має сина-школяра, що бажав би стати священиком чи братом Чину св. Василія Великого, нехай вишле його зараз до Мондеру. Приїжджати можуть такі, що скінчили принаймні 14 літ життя. Адреса для листів:

Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alberta, Canada.

Українська картина з далекої Бразилії з часу архієрейських відвідин Преосв. Кир Івана Бучка. На знимці — Наші Сестри Служебниці з дітьми-школярами. Між ними сидять від ліва: Всеч. о. Петро Бусько, Преосв. Кир Іван, Преп. о. Рафаїл Лотоцький, ЧСВВ, і Всеч. о. Клим Прийма. Тепер Преосв. Бучко живе в Римі й опікується нашими збігцями.—Наш народ жде в Бразилії того дня, коли зможе мати в церкві проповідь в українській мові й видавати українські часописи. Може за нового президента Дутри діждуться більше волі.

Боже Великий, Єдиний, Нам Україну Храни!

Бр. Панкратій О...йнський, ЧСВВ.

Так Говорить Папа...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Ці права, що їм підлягають поодинокі люди, наберуть більшого значення, коли придивимось їм із точки згідности з обовязками людей у домашнім пожитті.

Нема сумніву, що вибір стану життя лежить у силі та розумінні поодиноких людей. можна або за радою Христа лишитися в дівицтві, або звязатись подружнім звязком. Ніякий людський закон не може відняти людині природного та первісного права до подружжя ні обмежити якиминебудь способом головної його цілі, установленої повагою Бога від початку світа. "Ростіть і множіться". (Бит. 1 28). Оце родина, або домашне господарство; маленька вона, що правда, але правдиве товариство йраніше воно всякої держави. Тому вона мусить мати деякі свої права й обовязки від держави зовсім независимі.

Як ми вже зазначили, право власности, дане природою всякій людині, треба примінити й до людини, як голови родини, це право ще настільки більш важливе, що людина в домашнім кружку має багато обовязків.

Найсвятіше право природи каже батькові родини подбати про засоби поживи та всякі потреби для цих, що їм сам дав життя. Природа каже йому придбати своїм дітям, що в них батько живе й повторяється, такі засоби, що дали б їм спромогу чесно боронитися в скрутній хвилі життя від нещасної долі. А цього ніяк не зробить, коли не перекаже дітям у спадщині майна.

Як держава, так само родина, як ми вже згадали, є товариством у правдивім значенні слова, що керується власною владою, а саме батьківською Через це має родина, заховавши границі, що їх припише найближча її ціль, майже ті самі права, що й держава, в справах вибору й приміщення відповідних засобів конечних до вдержання й слушної волі Кажемо: майже ті самі, бо як домашнє пожиття є перше в ідеї й дійсності, ніж суспільна злука, то перші також повинні бути та природніші його права й обовязки. Коли б отже поодинокі громадяни, чи родини, що стали учасниками домашнього пожиття й держави, знаходили в державі замість користи тільки шкоду, замість опіки, тільки зменшення своїх прав — така державна злука була б скоріше предметом ненависти, ніж бажаним добром. Тому хотіти, щоб державний закон вмішувався по своїй вподобі у внутрішні справи родини, є великою й небезпечною помилкою Певно, коли яка родина знаходиться припадком у конечній потребі та останній безрадності й ніяким чином не може сама собі помогти, то в такій нужді повинна державна влада нести поміч, бож родина є частиною держави.

Таке саме, коли серед домашніх стін нарушиться обопільні права, має обовязок державна влада запоручити кожному його право й це не значить присвоювати собі права громадян, тільки обезпечувати їх і скріпляти слушною й справедливою опікою.

На це однак нехай звернуть увагу ті, що стоять у проводі держави: виходити поза ці межі не дозволяє, сама природа.

Батьківської влади не може державна влада ні знищити ні заступити, бо вона має цей самий і спільний початок із самим людським життям. **Діти є в певнім розумінні частиною батька** — каже св. Тома; вони е наче побільшенням батькової особи. Діти входять у членство держави, щоб висказатись властиво, не самостійно, самі собою, а через родину, що в ній прийшли на світ. І тому, що сини, як каже св. Тома, становлять **природну частину батька... заки прийдуть до вживання вільної волі, стоять під опікою родичів.** (Соціялісти, коли хочуть знести батьківську опіку, а на її місце завести державну, грішать **проти природної справедливости** та бурять родинні огнища.)

(Далі буде)

На знимці — бл. п. Дмитро Лазаренко з Мондеру — зо своєю дружиною Юлією й донечкою. Бл. п. Дмитро упокоївся в Бозі дня 2 грудня, 1945. Жінка й донечка, що остались осиротені, тужно згадують дорогого Покійника й згадують у своїх молитвах його душу. В.И.П!

МИХАЙЛО ГОЛИНСЬКИЙ

український оперовий співак

До нашого відома дійшла дуже приємна вістка, що до нас приїхав наш дорогий і незабутній боян-співець п. Михайло Голинський і буде знову уладжувати свої гарні концерти. Перші концерти відбудуться в Едмонтоні (6 лютня), Верноні (10 лют.), Венкувері (14 лют.) й Калгарі (19-го лютня).

Ми просимо Тебе, Дорогий наш Трубадуре, не минути й нашого Мондеру та звеселити і оживити наше серце гомоном нашої рідної української пісні. Прийдь до нас, щоб ми в цей час, коли наші брати-сестри в Старім Краю не то співати, а й плакати не годні, почули ту нашу думу, що від неї "луна луні ту вість несе, що Вкраїна живе!" Прийдь, Дорогий Бояне, й Своєю чародійною піснею налий нам у серце вогню любови, живої віри й надії, що "світ правди засвітить і помоляться на волі українські діти"!

Ми закликаємо всі наші Заряди Народніх Домів в Алберті, щоб запросили й до себе п. Голинського з концертом. Листи в цій справі просимо посилати негайно до редакції "Світла."

Strange but true

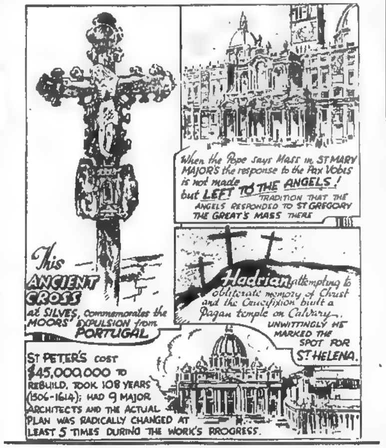

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

Д. Цар, Мондер, Алта. —25ц. А. Юсак, Мондер, Алта. —50ц. **По $1.00:** М. Бачинський, Транскона. К. Гудьо, Клівленд, Огайо. А. Хомляк, Лемонт, Алта. М. Кулій, Мирнам, Алта. Кс. Бучко, Ню Йорк.

Всім щирим жертводавцям складаємо сердечну подяку й бажаємо Божого благословення — Редакція.

ЖАРТИ

В колегії. - Ви, що там сидите в останній лавці, скажіть мені, коли Колюмб відкрив Америку?

Я не знаю.

Ви не знаєте. То попробуємо щось інакше Де вмер Наполеон?

- Я не знаю.

Шкода. А де ж ви були в пятницю, як я це викладав?

Я був у готелі на пиві зо своїми товаришами.

— Що за сміливість говорити так до професора! Як же ж ви думаєте перейти цей курс?

— Я й не знаю, я тільки прийшов направити замок у дверях — сказав спокійно слюсар.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Who Can Be A Nun?

By Francis B. Cassilly, S.J.

Recently the writer stood on a high bluff overhanging the Mississippi. For thirty miles a wide prospect of field and copse unrolled before him, until it faded away in the hazy distance. It was a glorious scene of tranquillity, lighted up with all the glory and color of a June day. A near-by convent with its spacious park and gardens seemed to dominate all. Peace radiated from it, and the novices moving silently about their duties seemed the guardian spirits of an earthly paradize

"How do you manage," said he to the superior, "to keep these holy precincts free from a clamorous throng of applicants? How is it that there is not a line of girls at the gate waiting for admission? How do you keep them out? For, certainly, if our Catholic girls only realize the happiness of religious life, they would all be anxious to enter it."

"Yes, so one would think," replied the venerable nun "The religious life is happy and carefree. The girls in the world work longer hours than a novice, they practice obedience to a task master and just as strictly; and for compensation they receive only their daily wage. The novice day divides itself naturally into prayer, study and household duties, with a reasonable amount of innocent recreation. No mere earthly joy or happiness can equal that of convent or monastery."

The Harvest Is White

It is indeed a mystery that the cloisters are not bursting with our generous youth, eager to serve under the banner of Christ. If only they knew the spiritual deligths of the hundredfold hidden away behind the monastery walls, nothing could keep them out

Our Lord Jesus, gazing upon the field before Mih, said to His disciples: "The harvest indeed is great, but the laborers are few. Pray ye therefore the Lord of the harvest that He send forth laborers into His harvest" (John XI:37-38). And this cry has echoed to us from the ages. There has never been a time when it was not true. Volunteers for the Cross are needed, not by the tens of thousands, but by the hundreds of thousands.

This weary old world of ours sits shackled in the bondage of sin, waiting for deliverance. It has gone after false gods, pledged its fealty to so-called science and license masking as liberty, and become the slave of pleasure and sensuality. For the thousandth time is has forgotten God, and now sits humbled to the dust, sunk in vice and materializm. Its hour of retribution has come. It must pay the penalty. Money and pomp and pride have har their day and failed. Riot runs red in the great capitals, and the spectres of famine, pestilence and anarchy have stalked over the world.

Protestantism, with its half-lights and the ratteling of aged bones, has bestirred itself, hoping to renew its life with increased salaries and a plethoric budget. After centuries of division and subdivision the sects are striving to reunite their scattered forces and make a combined advance.

And shall the Catholic forces alone remain inert? Shall they allow the present opportunity to slip by? Shall it be said in the twentieth century of Christianity that the children of this world are still wiser in their generation than the children of the light? "God wills it" was the old crusading slogan, and it is again resounding throughout the Christian world. Now is the time to win the world for Christ, to spread his kingdom in our own land and among pagan nations. Everywhere there is work to be done, even at our very doors.

"If Only I Had a Vocation!"

Many a youthful maiden, up and down the land today, is wrestling with the thought whether she shall enlist in Christ's chosen army. "If only I knew I had a call", she says to herself, "how gladly would I follow it! If only a heavenly messenger would come to me and bid me follow Christ, I would not hesitate. For years I have been waiting for the angel to come and stir the waters; and I see him come to others, but he always passes me by."

This is the attitude of many. They want a sign, some miraculous manifestation of God's will in their regard. But a sign is not given them. It is seldom that God acts in an extraordinary way with the individual soul. He gives to all Christians the general call to perfection. He says to those who have ears to hear, "If thou wilt be perfect, go sell what thou hast, and give to the poor, and thou shalt have treasure in heaven; and come, follow me" (Mt. XIX:21). Again He says, "Everyone that hath left house, or brethern, or sisters, or father, or mother, or children, or lands, for my name's sake, shall receive a hundredfold, and shall possess life everlasting" (Mt. XIX: 29). Once more He cries out to all, "There are eunuchs who have made themselves eunuchs for the kingdom of heaven. He that can take it let him take it" (Mt. XIX:11, 12).

Thus He exhorts all to perfection. And there are many degrees of perfection. The religious life is a public profession, with ecclesiastical approbation, of the counseles of poverty, chastity and obedience; which practice will in time lead those who embrace it earnestly to the attainment of such perfection as weak mortals may aspire to.

To be continued.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

У стіп Новонародженого Спасителя. Картина з "Вифлеемської Ночі", що її діти з "Рідної Школи" в Мондері за проводом наших СС Служебниць, відіграли в Різдвяні Свята. Українська школа в Мондері гарно розвивається завдяки особливій дбайливості Впр. о. ігумена В. Шевчука, ЧСВВ.

РОЗІГРАВКА

НА ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР МІСІОНАРОК ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЛЮБОВИ

Перша Розігравка в користь Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови відбулась увечері, 14 січня, 1946 р., в церковній залі Успення Матери Божої в Ґримсбі, Онт.

На основі щасливих тикетів виграли нагороди: 1) — $100. вояк М. Петринко з Френклин, Ман., ч. 39511.: 2) — $50. пані К. Дацьків з Менчестер, Н.Г. ЗДПА, ч. 1324. По 10 дол.: 3) — Павліна Тріска з Мондеру, Алта., ч. 17917. 4) — К. Уніят з Монтреалю, Кве., ч. 2643. 5) — Теофіля Сирник з Гілберт Плейнс, Ман., ч. 36900. По $2.00: 6) — пані А. Фікис з Порт Артур, Онт. ч. 32317. 7) — Теодор Вишньовський з Ґримсбі, Онт., ч. 39699. 8) — Вікторія Паламар з Ґримсбі, Онт., ч. 37493. 9) — Теодор Курило з Делф, Алта., ч. 19911. 10) — Теодор Мальований зі Стар, Алта., ч. 15302. 11) — Анна Сенкус з Редбері, Саск., ч. 7964. 12) — Інститут Св. Йосафата в Едмонтоні, Алта., ч. 17596. 13) — Андрій Войтас з Вест Бенд, Саск., ч. 31551. 14) — А. Третяк з Канори, Саск., ч. 40535. 15) — Діяна Цвяк з Вінніпегу, Ман., ч. 41580.

Всім щасливим виграцям будуть вислані нагороди.

Розіграва принесла чистого доходу $3,261.78. В імені Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови складаємо сердечну подяку всім, що закупили тикети, або зложили свою жертву й тим способом причинилися до успішного висліду підприємства. Нехай свідомість сповненого гарного діла любови буде частинною нагородою, а ласкавий Господь нехай стократно нагородить їм Своїм благословенням у їхньому дальшому житті й працях.

Хох 32 сотки долярів це поважна сума гроша, однак коли взяти на увагу, що на сам дім Сестер треба видати до 20 тисяч долярів, то кожний легко зрозуміє, що вона ще зовсім не вистарчаюча. Та початок уже зроблений і за Божою ласкою багато трудностей поборено. Ми сильно віримо, що Боже Провидіння й добрі люди не дозволять так гарному ділу станути в половині дороги через брак грошевих засобів, а поможуть почате діло чимскоріш докінчити.

Тому до подяки всім жертводавцям, добродіям і жертводавцям за дотеперішню поміч, ми одночасно долучуємо нашу дальшу сердечну просьбу: Складайте свої жертви на Згромадження Сестер Місіонарок Христіянської Любови! Заки воно зможе своєю високовартісною працею дати поміч свому народові, вперед саме потребує негайної помочі. Не відмовляйте її тепер!

Остаємо з великою вірою в добрі й щирі українські серця та з надією на дальшу поміч наших братів у Канаді й Америці. Жертви просимо ласкаво висилати до:

**The Missionary Sisters of Christian Charity
Grimsby, Ontario, Canada.**

Dear Young Reader.

If you are free to enter a monastery of some Ukrainian religious Congregation, and would like to get prompt and complete information in this matter, write immediately to the Editor of "The Light." The address:

**The Editor of "The Light"
Mundare, Alta. Canada.**

N.B. Whenever you wish to do your friend, "The Light", a favour, remember him with your free-will offering for the Press-Fund of "The Light."

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

2. ЗДРІБНІЛІ Й ПЕСТЛИВІ СЛОВА

Характеристичне явище для української мови це **здрібнілі та песливі слова.** (гребінь, гребінець; спати, спат**оньки**).

Здрібнілих і песливих слів уживаемо звичайно в розмові з дітьми, коли хочемо викликати спочуття, або при голосіннях над умерлими. (Моя дитинонько! Ой, не можу я ходитоцьки! Хто вам зварить їстоньки?)

Здрібнілих і песливих слів уживае наш народ охоче при всякій нагоді, так у віршах, як і в звичайній мові, без огляду на зміст розмови, при помочі різних наростків, більше, ніж інші народи. (голубець, братчик, зайчичок, візок, илиночок, беріжечок, столик, кониченько, соловейко, батенько, сонечко, Івась, Антосьо, Петруньо, коровця, водиця, травичка, дощечка, криниченька, голівка, душечка, подружечка, хатина, дівчинонька, рибонька, бабуня бабунця, Ганнуся, деревце, личко, серденько, містечко, гусятко, паненя, невеличкий, малесенький, дрібонечкий, чорнісенький, самісенький, однаковісінький, тутечки, теперечки).

Ой, мій брате милесенький, не свари на мене...
Бо як будеш сваритоньки, то я буду плакатоньки,
Та й слабонький буду, то й потому й умру...
Серце мое трудне... чи пити, чи їсти, чи спаточки хочеш?
Т. Шевченко.

Роси, роси, дощику, ярину,
Рости, рости, житечко, на лану,
На крилечках, вітрику, полети,
Колосочки золотом обмети.
Як достигне житечко на лану,
Прийдуть люди жатоньки ярину,
Блискавками косоньки заблищать.
Золотними кобзами забряжчать.
О. Олесь.

3. ЧУЖІ СЛОВА.

Скарб кожної мови збагачується часто словами, що приходять із чужих мов, у міру цього, як один народ стикається з іншими народами. Ці слова народ так засвоює собі, що згодом навіть не відчуває, що це чужі слова.

В українській мові є багато чужих слів.

Тому, що давно на нашу державну організацію мали вплив **нормани**, то до нас прийшло багато норманських слів (гридниця, Ігор, Ольга).

Під час боїв із **турками** українці перебрали різні слова з їхньої мови (козак, карий, байрак, гайдамака, осавул, бунчук, булава, чумак, Чигирин, Кременчуг).

З военних походів на схід і купецьких взаємин із **персами, арабами** й іншими народами наші предки внесли в нашу мову їхні слова (літавра, парча, габа).

Через церковні взаємини з **греками** до нас перейшли різні слова з грецької мови (епископ, митрополит, акафист, евангелія, Степан, Василь, Ярина), а посередньо й **еврейські слова** (Месія, амінь, алилуя, Марія, Яків, Йосип).

Чимало слів прийшло до нас із **церковнословянської** мови (спасення, воскресення, владика, сотворити).

Від **німців** увійшли до української мови такі слова, що відносяться до торговлі, купецтва (крам, цех, купувати, бавовна, цукор, пляшка, варстат, ґонта, гибель, дах, стельмах, фірман, фіра).

Від **поляків** до нашої мови перейшли різні польські слова, або **французькі й німецькі,** а головно **латинські й грецькі,** в **польській перерібці** (міць, доценту, стьожка, обіцяти, баґнет, варта, ґазета, друкарня, станція).

В новіших часах приходять до нас різні слова просто від цих народів, що їх придумали (більшовизм, скавт, шлафрок, циліндер, бензина, анекдота, вазеліна, ґазоліна, пенисилин).

Тепер в українській мові вже багато чужих слів, що їх народ живцем перебрав і присвоїв до своїх звукових законів. Такий спосіб творення слів зветься **Народній словотвір.**

4. ГРУПИ СЛІВ МОВИ.

Кожне слово визначае якесь поняття, ідею. Багато слів мають подібне значення. Одні визначають назву осіб, чи речей. (Василь, Йосафат, чаша, молитовник). Інші подають нам відомість про прикмети осіб і речей, їхнє заняття, або стан і число. (Побожний, впертий, гіркий, жовтоблакитний, е вдома, пять). А ще інші, хоч самі для себе не визначають нічого, та при інших словах набирають значення, вказуючи на взаємини між предметами, або подаючи місце, час, спосіб різних дій (на, тут, рано, дуже).

Ці поодинокі слова звичайно різняться між собою щодо значення, та все таки дуже часто вони мають і багато схожости. (Петро, Павло — це назви, імена осіб; книжка, чорнило — це назви речей; молитися, співати, — визначають діяльність і т. д.).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим** друком)

акордова праця — коли заплату дають за число вироблених штук; така праця скора, але гірша.

акордіон — ручна гармонія

акробат — линвоскок, штукар у цирку

акростих — поезія, що в ній рядки починаються від буков, що читані зверху вниз, складають якесь слово

аксіома — твердження, певна правда, що її не треба доказувати

акт, мн. акти

активіст — член організації, що веде живу, відповідальну працю; активний — діяльний, чинний

активність — діяльність, сильне напруження волі в однім напрямку

б — пишемо по голосних окремо: взяли б

ба (від) бач! — Ба вже його й до панів стали стали покликати, ба вже й сам став паном. — Пішов би, та ба! (от бачиш годі!). Хоч і злюдьми, і поміж людей, та ба! усе тобі не такі приятелі, яких поховав. Кв. Тяжко серденьку, як здума, та ба! не сховався. Шев. — Знаєш це? Ба ні! Ба ні, дядьку. Родився на Підгіррі, ба і ріс на Підгір'і. Федь. — (Д. б.).

Joseph The Provider

They crowded round Simeon with greetings.

"Stand up," Joseph said. "You have reassured me . . ."

"God be gracious to you," he told Ben.

JACOB'S sons made their entry into Menfe and alighted at the same inn as before. They were relieved to have brought Benjamin safely so far; during the nearly seventeen days of the journey they had handled him like a basket of eggs.

They dressed Benjamin in a fine, gay smock and anointed his hair till it shone. But then they were sent to the provider's own house and were again alarmed. Did it portend good or ill? They were tempted to flee.

But Benjamin insisted and they went on. At the home of Pharaoh's friend they met first Mai-Sachme whom they overwhelmed with pleas. The steward said, "Calm yourselves. See who is waiting for you in the hall."

And lo, inside stood their brother Simeon, quite unattended and bouncing as ever. They crowded round him with greetings. He had fared very well, he told them all.

Presently, Joseph came in with the Egyptian gentlemen he had invited as guests for the day. The brothers fell on their faces as if they had been mown down.

"Greetings," Joseph said. "Stand up. You have reassured me by your return in your proper numbers so that all the brothers are assembled in one room and under one roof. That is capital. Do you notice I speak your tongue? Since you were here I learned it. A man like me can do such things. How is your father?"

"Your servant, our father, is very well," they said and fell down again with their faces to the pavement.

"Enough of this bowing and bending," Joseph said, "too much in fact. Let me see. Is that your youngest brother you told me about?" He went up to Benjamin. The benedict, standing there in his fine garb, respectfully raised his clear, grey eyes, with their usual expression of gentle sadness, to Joseph's face.

"God be gracious to you, my son," Joseph said, and laid his hand on the other's shoulder. "Have you always had such good eyes, and such a fine shining helmet of hair even when you were a little urchin and ran about in the meadows?"

He swallowed. "I will come back in a moment," he said. "I will just—" and he went out quickly, to his own sleeping chambers. He came back presently, with his eyes freshwashed. He said, "I am neglecting my duties. Gentlemen, these are merchants from Canaan, of distinguished parentage, all sons of one remarkable man . . ."

Continued

Поворот до кадри

Під час повороту з Караншебес я вступив до Будапешту, щоб подивитись на мадярську столицю, а в Дебречині я купив собі свою першу старшинську шаблю... Не знаю, як я з цею "посестрою" виглядав, бо з роду не відчував у собі военного духа, але, як казав мазур: "Кедись залязл мендзи врони; то кракайже, як і оне." Або як колись приповідали наші старі люди: "Вбери пень, то буде подобен..." Поволі й "цивіль" навчився носити шаблину...

В Вар Паланці, де початково містилась наша стрілецька запасна сотня, я був гостем тільки короткий час. Поправді сказати, я якось здоровіше й веселіше почувався на фронті. Тому побувши на кадровім хлібі дуже коротко, я знайшов кілька стрільців, що мали охоту виїхати зо мною на фронт і, одержавши папері, ми пустились здоганяти наше січове братство, що за той час із Болехова замандрувало аж до карачинського ліска, недалеко Завалова.

Ідемо на фронт

Розуміється, що в цій мандрівці ми держались стародавньої практики: "щоби Кути не минути — до Косова повернути." І ми повернули до мого рідного Гірного й Стрия.

Стріча з ріднею й знайомими була милою несподіванкою. Вернутись додому з военного фронту, здоровим, цілим, з гуртом гарних товаришів — це неабияка радість для батька-матері, усеї рідні й приятелів. Тим більше, як хто виїхав звичайним "цивілем", а вернувся четарем із шаблею при боці! Батько, що служив колись при війську, певно памятав іще добре, що це значить "цивіль-бранжа", а що "пан лайтнант". Бувало говорили собі, що молодих австрійських рекрутів добре вчили при війську розуму, що це - вояк, а що цивільний. Збере нераз капраль новобранців на "гофі" та й каже: "Хлопці, чи ви знаете, що це е цивіль? Ви певно не знаете, бо вас того в "цивілю" не вчили Отже справа маеться так. Найперше йде цісар, потім міністер війни, далі фельдмаршал, ґенерали, оберсти, майори; потім капітани, оберляйтанти, лятнанти, фенріхи, фельдфеблі, цуґсфірери, капларі, фрайтри, інфантерісті, за ними пуцер пана капітана, потім нiщо.. ніщо... нiщо... аж там "цивіль..."

Тепер у світі також велика мода на "військових" так, що навіть вождь пролетарів Сталін став "маршалом" а своїх військових із "пагонами" виносять понад усяких пролетарів. А в Америці, то деякі навіть погорджують такими юнаками, що не були при війську. Пишуть, що раз американський старшина підчас відпустки їхав у цивільнім одязі трамваем. Коли до трамваю всіла якась панна, він устав із лавки й зробив їй місце. Та вона сказала гордовито при всіх: "Від цивільних не приймаю." Воякові стало соромно й він відповів: "Пані, якщо я був би мав у Нормандії стільки "павдру", що ви маете на лиці, я був би висадив у повітря всі німецькі позиції." Люди засміялись, а "хоробра" панна на найближчім перестанку висіла з трамваю...

В цій справі так буде найкраще: Кому честь, тому честь, а кожному любов. Бо в війні так буває: щоб армія могла стояти на ногах, цивільні мусять стояти на колінах...

Над Золотою Липою

Коли я добився зо своїм гуртком стрільців до наших на фронті, то застав їх над Золотою Липою на довгім відпочинку в запасі бриґад.

На фронті був спокій. Ворог доповнював свої ряди. А стрілецтво використовувало цю передишку для культурної праці над собою. Зо звільненого Львова й інших місцевин приходили перші вістки від рідних і знайомих. Стрільці переписувались, читали. Тоді почали думати про видавання свого часопису-журналу. Згодом виходили "Шляхи".

Наслідник престолу між У.С.С.

В тому часі відвідав наші фронтові частини тодішній австрійський наслідник престолу, архикнязь Карло. Я мав цю честь і приемність, що був призначений нашою командою, щоб представляти архикнязеві тих стрільців, що були відзначені й ще дві інші групи. Треба було добре "шпануватись", "вдаряти копитами" й зголосити: "Кайзерліхе Гохгайт..." Архикнязь був вдоволений і тричі подав мені руку. А якийсь старшина з дружини архикнязя ще й спитав, чим я е "в цивілю" та й дивувався, що кандидатом на богословя...

На відпочинку

Цим разом на фронті не був я вже довго. По якомусь часі я так підупав на силах, що мусів піти до лікаря й на основі його засвідчання я одержав відпустку з поля до коша У.С.С. тобто до кадри, де збирались ті, що вертали із лікарень, відпусток, чи як розбитки з поля.

З кошем я намандрувався в запіллі чимало по таких селах як: Свистільники, Липиця, Горішня, Черче, Розвадів над Дніпром, Горожанна велика, Пісочна й багато інших.

В часі свого побуту в запіллі я мав нагоду брати почесну участь у похороні посла Евгена Олесницького в Стрию, а також у стрілецьких концертах у Станиславові й Калуші, де У.С.С. виступали зо своїм хором і духовою орхестрою, що її зорганізував був наш М. Гайворонський, У.С.С. Під час поїздок нас приязно приймало наше громадянство, що любило У.С.С. У Станиславові я мав нагоду добре познайомитись із тодішнім директором гімназії Сабатом.

Мавши чимало часу я бавився трохи в поета й складав різні "стрілецькі думи", що їх поміщував мабуть в "Українськім Слові", що тоді виходило у Львові за редакцією С. Чарнецького. Певно не були це дуже славні вірші, але часом удавалося згідно з тією народньою філософією, що "на безрибю — і рак риба, а на безлюддю — й Гриць віршороб..."

(Д.б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ЕДМОНТОН. Різдвяні свята. Христос Раждается! Дорогі Читачі нашого цінного часопису "Світла!" Бажаю поділитись із Вами почуваннями й завваґами з нагоди свят Народження нашого Спасителя.

Ці свята ми святкували цього року в нашім Едмонтоні дуже гарно. Наше різдвяне, старокраеве богослуження почалось у нас на Свят-Вечір, після вечірні, Велике Повечеря — З нами Бог — Коляди... Яка краса, яке зворушення, яка веселість... Справді — веселі свята! Погода була гарна. Народу багато. Сповідали чотири священики. Як то мило було подивитись, як побожний народ горнеться до св. Тайни Покаяння. Батьки й матері, наше гарне юнацтво й малі школярі — все те клонилось покірно коло сповідальниць, щоб зробити свою душу гідною на прийняття свого Бога й Спасителя під видами хліба й вина.

Справді, який це гарний вид — ці наші побожні українці католики! В такій хвилині відчувається направду велике щастя, що належиться до Католицької Церкви, що її основав нам Божий Син! Я певний, що ті наші брати, що за почином Свистуна відлучилися від Католицької Церкви, ніколи не мають таких веселих свят, як ми, українці-католики, мали їх цього року в Едмонтоні. Щоб мати на свята веселість духа, треба мати правдиву віру, правдивих священиків, правдиву Службу Божу, правдиве прощення гріхів і правдивого Бога в Пресвятій Евхаристії; а як хто всього цього не мае, то чи може мати справді "веселі свята"? Які щасливі були б ми сьогодні, якщо всі українці вернулися б до Божої, Католицької Церкви, щоб було в нас "одне стадо!" А так, у нас у Канаді — свистунівці, в Америці — жуківці, а в Галичині нові — костельниківці чи сталінівці, що аж серце крається... Щоб були в нас усіх "веселі свята", нам треба конечне церковної єдности!

Північ. "Свята ніч — тиха ніч." Урочиста, велична Служба Божа. Відправляє о. ігумен В. Каменецький, що любить красу Божого дому, у гарних світлих ризах. Коло нього 2 діякони й 4 хлопчики з "Вівтарної Дружини," наче які малі "кардинали" в червоних одягах, гарно служать до Служби Божої. Сьогодні, на Різдво, це наче вифлеемські пастушки, або небесні ангели коло Божого Дитяти, що тут заховане в Найсвятіших Тайн. Може Ісус сподобае собі котрого з них і вибере на свого слугу, щоб колись міг зайняти гідне місце о. ігумена. Дай нам, Боже, в Едмонтоні священиків із Едмонтону! А їх так тре ба!...

Співае хор за проводом нашого довголітнього дириґента, п. О. Прийми. Співають у різдвянім настрою так, як каже наша старокраева коляда: "Согласно співайте, Ісуса вітайте!" Добрий диригент і послушні співаки завжди веселять Бога й людей. А Отці сповідають. А народ горнеться... Справді "веселі свята!"

А як прийшла та таемна, довгоожидана хвиля коли о. Каменецький урочисто, з любовю, заспівав: "Со страхом Божіїм і со вірою приступіте...!" Треба було бачити!

Почали приступати. Старі дідусі й бабуні. Поважні батьки й матері. Молоді, недавно повінчані, чоловіки й жінки. Побожні юнаки й дівчата. Любі, невинні діти-школярі. Приступив один ряд. Два. Три. Десять. Двадцять. Може сорок. Може 400-500 душ! Аж сльози текуть із радости!.. Отут видно, де правдива Христова Церква! Отут чути, що "Бог превічний народився!".. "Благодарім Його щиро!" Ще різдвяні, сердечні побажання о. Пароха й сотні побожного народу розійшлись, роз'їхались додому, як ті побожні пастирі, з Божою ласкою в серці... Так, це були справді "веселі свята" в нашім столичнім Едмонтоні.

Розійшлись усі? Ні! Ще Отці сповідали й причащали, хоч Сл. Божа скінчилася!.. Чому так? "Хочемо Бога!" Слава Богу й слава таким українцям!

А чи це вже кінець? Ні! Вранці, на читаній Службі Божій, знову народ горнеться до сповідя. Сповідае гість із Мондеру, Впр. о. Сорока, ЧСВВ., молодий ревний священик. Йому Едмонтон складае особливу подяку за Різдвяні Свята.

До цього опису різдвяного богослуження в нашім Едмонтоні додам іще це, що ми святкували тут свята по новому стилеві. Досвід показуе, що ми дуже добре зробили, що прийняли новий календар. Якщо б ми не мали різдвяного богослуження 25 грудня, то багато наших людей, а головно молоді, було б розбрилося по чужих церквах, між чужих людей, де чужа мова й спів. А так всі вони, побожні родичі й діти, були спільно на своїм богослуженні й про інше навіть не подумали. Слухали свого богослуження, співу, рідного слова, приступали в своїй церкві, в своїм обряді до св. Тайн, — багатьома золотими ниточками звязувались у одну українську родину, що для нас дуже цінне. Діти не відчували, що вони якісь гірші, бо не святкують разом свят. Мали цілий день вільний від школи, могли спокійно брати участь у богослуженні, родинній гостині й спочинку. Не було небезпеки, що як почнуть ходити до чужих церков, між чужих людей, то може там і лишаться, як знайдуть яку собі пару по вподобі. Подібно робітники, вояки й урядники мали змогу гарно відсвяткувати свята, чого не було б пізніше, бо на 7-го мусіли б іти до свого щоденного зайняття. Та вже навіть перед святами, коли в радіо чути було різдвяні співи й заповідження, в місті передсвятковий рух, а довкруги різдвяний настрій, було кожному приемно відчувати, що це відноситься й до нього.

Передумавши все те спокійно й основно, я можу щиро сказати, що це була дуже щаслива й корисна думка, щоб прийняти новий календар, а головно в місті, хоч подібно певно й по фармах.

На закінчення ще бажаю сказати, що, на мій погляд, було б дуже добре для всіх українців католиків, якщо від найближчого Великодня, коли будемо святкувати свята разом, ми почали надалі святкувати по всіх парохіях наші свята по новому стилеві. А як іще всі православні українці вернулися б до Католицької Церкви, ми зробили б спільними силами великий поступ на всім американським континенті. Це мало б особливе значення під

цю пору, коли православна Церква стала в руках Москви страшним засобом переслідування й винищення українського народу на українській землі. — В. М.

НОРКВЕЙ, САСК. Золотий ювілей. За Божою ласкою наші чесні парохіяни, П-во Роман і Параскевія Гуска прожили щасливо 60 літ спільного подружнього життя, П-во Ювіляти походять із села Бабинців, борщівського повіту. вони перші зо своєю ріднею поселились в околиці Норквей, що є одною з найбільш урожайних околиць в Саскачевані, а люди, так релігійно, як і національно, стоять між першими нашими поселенцями в Канаді. Між ними почесне місце займають П-во Ювіляти, Роман і Параскевія Гуска.

З нагоди їхнього Ювілею Всеч. о. Мих. Сірий відправив у їхньому намірені Сл. Божу й поблагословив ювілейним благословенням.

На бенкеті, що відбувсь на їхню честь, гості зложили на поміч нашим воєнним скитальцям в Европі й на нашу пресу в Канаді $63.00, з чого $5.00 на "Світло."

Панству Ювілятам з о. Парохом і всіма жертводавцями пересилаємо сердечний привіт у Христі й побажання щасливо прожити цей новий рік. — Редакція.

АРРАН-ВЕСНА. Парохія св. Петра й Павла. Збірка на поміч рідним скитальцям. В неділю, 9 грудня, по богослуженні, парохіяни в Арран Весна, Саск., відбули річні парохіяльні збори. В часі зборів Всеч. о. парох М. Сірий, згадав невідрадне положення наших братів скитальців в Европі, що переживають там прикрі часи так під оглядом моральним, як і матеріяльним, і завізвав парохіян, щоб уладили поміж собою збірку на висилку до Европи збігцям наших католицьких часописів.

На ту ціль зложили присутні $21.00. З цих грошей вишлеться до різних таборів в Европі для наших людей: Світло, Українські Вісти, Будучність Нації, і Голос Спасителя.

Годиться згадати, що попередно зібрано вційже парохії $60. на поміч нашим нещаслим скитальцям; гроші вислано через Єпископську Канцелярію у Винипеґу.

Цей допомоговий чин нашому безталанному народові парохії св. Петра й Павла в Арран-Весна, Саск., варт похвалити: За цим гарним почином околиці **Арран-Весна, Саск.** повинні піти всі наші парохії й товариства в Канаді. — Повинні збирати щедрі жертви на подвійну ціль рятування наших збігців: помагати в матеріяльних потребах, а частину зо збірок давати на моральну піддержку тобто висилати наші українські католицькі часописи і іншу добру літературу, чого так просять у нас із Европи наших братів.

Браття українці, нашою відзнакою в теперішньому часі нехай буде велика активність і жертвенність у рятуванні нашого народу в Европі. — о. Н. Сірий.

ВИНДЗОР. Від комунізму до Господа Бога. Перед Різдвяними святами подав "Новий Шлях" допис більшовика з Виндзору, що розкаявся й вернувся до Бога й української нації. Цей допис, писаний із глибини серця, подаємо тепер у "Світлі".

За покуту перед Богом та перед українським народом, прошу помістити в своюму часописі мій допис про те, як я опамятався.

Не знаю самий, звідки почати. Приїхав я до Канади 1927 р. Був в Едмонтоні, Саскатуні й Винипеґу, а тепер опинився в Виндзорі. Був я в армії австрійській та українській. Працював на організаційному полі та співав у церковному хорі в Старому Краю. Приїхавши в Канаду до міста Винипеґу, запізнався з деякими людьми, що вже належали до Робітничого Дому (ТУРФДім). Вони й мене туди потягли. Запізнали мене з "товаришами", як Поповичем, Навізівським, Шатульським та іншими, а пізніше я вже самий запізнався з Ірчаном і Сембаєм. Подумав собі: всі прегарні люди. Питаю тих лідерів, що це за організація. Відповідають, що робітнича, де обстоюють за робітниками й провадять українську культурну роботу. Мені це по добалось, бо й я робітник то й мені в дечім поможуть. Записався в члени тай уже ходив на різні сходини.

По якімось часі і жінку з синком спровадив до Канади й так живемо. Бувало, в неділю вранці збіраємося разом. Жінка з синком іде до церкви, а я на сходини до ТУРФДому. Нераз жінка сварить мене: "А чому ви сходини не відложите в неділю на пополудень, щоб зранку до церкви піти?" Я відповідаю: "Е, що ти, жінко, знаєш. На сходинах є важні справи." Я й не подумав, до чого то дійде. За якийсь час я здичів, церкву залишив та й жінку з синком потягнув за собою. Так і синка виховував "по-робітничому", як ТУРФДім виховує. Потім нам дитинка народилась. Не охристив. Пізніше вона вмерла й тоді вже поховав не як удома родичі ховали, по-християнському, а так собі по-робітничому", як ТУРФ Дім хова.

З краю жінка кілька образів святих привезла та й на стінах повісила. По якімсь часі, коли жінка з дітьми почала зо мною ходити до Робітничого Дому, сама молитись перестала та образці поховала до старих валіз, а на стінах повквішувала якісь песята, котята та подібні "пікчери". Та й дітей так повиховували ми, що не знали, що то є церква, що то є молитись, христитись.

Нераз жінка каже мені, що їй снивсь старий край, тато, мама, хата та й усі образи в хаті. А я все: "О, спиться—сниться!" Але все ж таки серця чимбудь не збудеш. Та й подумаєш: Таж ми українці-християни. Колись наші діди-прадіди боролись за віру Христову. Та й я бувало дома до церкви ходив і на хорах співав. А тепер?!..

Так дні минали за днями.

В тих часах, коли я вступив до ТУРФДім, сильно йшла боротьба проти церкви, попів, проти бувшої української армії, проти Січових Стрільців та проти Стрілецької Громади в Канаді. В тім часі багато віч Стрілецької Громади розбивалось та й я самий нераз і кулака вживав. Нераз на мітінгах у ТУРФДомі і я з дечим непогоджувався, бо забагато було нераз брехні, неправди. Нераз в голові переверталось, питав самий себе: "Що це є? Як то є?", але думав: Нова політика, так справа вимагає! Та й тішились ми всі разом, що маємо робітничу Україну. Приїхавши до Виндзору я далі вчащав до Робітничого Дому на Друлард.

От прийшла війна. Синок виріс та й на війну охотником пішов. Вписався до повітряної флоти. З Англії пише мені, що вже пятнадцять разів налітав бомбардувати Берлін. От, думаємо, коб живий та здоровий вернувся додому.

Читаємо по ґазетах, що наші радянські війська, разом з аліянськими, перемагають. Німець відступає. Завзято бються в червоній армії українські дивізії. Що то за втіха нам українцям-більшовикам. Ми вже маємо українські дивізії. Нераз читаємо, що наш батько Сталін оголошуї шіснадцять республік, а поміж тими "найбільшу республіку українську". Тут щось мені стукнуло до голови. Якто — думаю. — Ми ж українські більшовики голосили й писали по наших робітничих ґазетах, що ми вже від двадцятого року маємо робітничу українську державу, а тут в цій війні Сталін оголошує українську республіку. Що це є? — питаю самий себе. От, думаю собі, німця побють та й усі українські землі східні й західні, враз із Закарпаттям, будуть злучені разом, то буде називатись українська республіка як цілість, а тамта була як частина. (Д. б.).

НОВИНИ

— **К.У.К.** повідомляє з Винипеґу офіціяльно, що всі жертви, що ми складали для скитальців на Фонд Допомоги Українців Канади, що його головою є о. др. В. Кушнір, є призначені і будуть доручені через Червоний Хрест тільки українцям скитальцям. О. Кушнір передав перед виїздом до Европи на цю ціль $50.000. Справа скитальців буде вирішена в Лондоні на нараді О.О.Д. Більшовицькі представники проти рятування наших скитальців. Французи заявили, що ні вони, ні британці ні американці ніколи не підпишуть такої умови, що силувала б скитальців вертатись додому проти їхньої волі.

— **Місійне Товариство** Св. Йосафата видало 2. число свого часопису "Місійні Вісті". В цім числі М. В. є цінні статті: Христос раждается, Зов Крови, Фонд Дитятка Ісус, Апостол Християнської Жертвенности, о. В. Шумея: Ти є священик на віки, о. Н. Копяківського, Ч.Н.І.: Церква підвалиною релігійного й народнього життя, о. А. Труха, ЧСВВ.; Місійне Товариство св. Йосафата й еміграція, Статут Міс. Товариства, Подяки, Просьби, Оголошення. Хто бажає дістати "Місійні Вісті або вписатись до Місійного Товариства, нехай напише негайно листа до Всеч. о. Мирона Кривуцького в Винипеґу. Адреса:

Rev. Myron Krywucky
Tache Home
St. Boniface, Man.

— **Дня 10 січня** почала працювати в Лондоні Організація Обєднаних Держав, що має довести світ до кращого стану. В О.О.Д. беруть участь 51 держав. Головою є бельґійський соціяліст, Павло Спаак. Більшовики й ЗДА голосували проти нього, але він дістав більше голосів. Тепер ця установа організується, а згодом буде займатися справами різних держав і доводити до приязного й щирого поладнання.

В новій організації будуть різні комітети. Велику ролю матиме Рада Забезпеки, що до неї належить постійно представник Англії, Америки, Китаю, Франції й Росії, а також 6 представників інших держав, вибраних загальними зборами на час. Тепер належать: Бразилія, Єгипет, Мексик, Польща (комуністи), Голандія й Австралія.

Суспільна й Економічна Рада матиме 18 членів; її завданням удержувати між державами співпраці в суспільній, економічній, доброчинній, виховній і культурній ділянках. Яких членів виберуть загальні збори, така буде праця й напрям цеї Ради.

Зокрема діятиме Рада Тростів, що займається справами залежних народів. До цеї ради загальні збори вибирають половину членів, а друга половина складається з представників тих держав, що мають опіку над різними краями.

Діятиме також осібний Міжнародній Суд Справедливости. Загальні збори вибирають суддів.

Головним органом О.О.Д. є Загальні Збори представників 51 держави. Через них малі держави матимуть змогу боронити своїх прав і співпрацювати для загального добра всього світу; на Загальних Зборах і малі держави зможуть сказати своє голосне слово. Сподіються, що перші проситимуть оборони й справедливости — Іран і Туреччина.

Головний осідок матиме О.О.Д. в ЗДА. Американські католики повинні зробити все можливе, щоб рішення Організації Обєднаних Держав були основані на християнських засадах любови й справедливости.

— **Польські** комуністи помагають совітам забирати на схід цілі села Лемків. Людей женуть на возах і пішки на Схід.

— **У Франції** через постійні клопоти, що йому робили комуністичні й соціялістичні посли, уступив президент де Ґоль. Він був католик. Завинили головно соціялісти, що зробили спілку з більшовиками. Це сумна подія, що може мати дуже лихі наслідки.

— **В Канаді** 1,334,575 родин бере державну родинну допомогу для прожиток кожної дитини аж до 16-го року життя. Таких дітей є 3,160,000. В цім 516,000 родин мають тільки 1 дитину, 367,00 мають по двоє дітей, 80,000 мають шестеро або й більше дітей. Найбільше допомоги дістає Онтаріо, бо там більше родин, хоч у Квебеку є 150,000 дітей більше, ніж в Онтеріо. Цікаве є заставлення щодо числа дітей у великих родинах. По 10 дітей має Квебек 1946 родин, Онтеріо 293; по 11 Квебек 728 родин, Онтаріо 100; по 12 має Квебек 210 родин, Онтаріо 18; по 13 має Квебек 37 родин, Онтаріо 5; по 14 дітей Квебек має 7, Онтаріо 1; по 15 Квебек має 1, Онтаріо 0.

Родинну допомогу дає в світі 39 держав. Австралія дає вже 25 літ, Бельґія 15, Арґентина 14, Британія й Канада від недавна. Америка лишилась позаду.

— **Часопис** "Клайнес Фолксблат", орган католицької Австрійської Народньої Партії, що недавно під час виборів перемогла соціялістів і розгромила політично комуністів, пише, що такий вислід виборів в Австрії "може здивувати тільки цих, що не знають нашого народу." Часопис заявляє, що Австрія бажає миру, спокою, ладу й безпеки бо тільки це може відродити Австрію. Австрійська Народня Партія "буде на будуче вільна від небезпечних спроб й забезпечена перед радикальними впливами." Під час виборів, що відбулись перший раз по 15-ти літах, Народня Партія вибрала 85 послів, соціялісти 76, а комуністи 4. До голосування пішло 90% виборців, що мали право голосу. Уряд матиме піддержку всеї Австрії. Аліянти зможуть навязати з Австрією правильні дипломатичні взаємини.

Австрійська Народня Партія, що виграла вибори в Австрії, представляє католицькі й австрійські традиції. Членами є головно фармері, а також робітники й міщани. Соціялісти й комуністи хотіли не допустити католиків до голосування; деякі аліянтські урядники помагали їм у цім дитаторськім намаганні. Нацисти сильно переслідували австрійських католиків; не було одного провідника австрійських католиків, щоб не сидів у вязниці. Деякі там і згинули. Тепер є надія на відродження. Новий австрійський премер, Леопольд Фіґь, має 43 роки, мучився шість літ у карнім нацистськім таборі; він був перше головою Католицької Фармерської Ліґи й є знавцем у рільництві. Його головне завдання тепер захоронити Австрію від голоду.

— **Американський** уряд понижує себе через несправедливу політику супроти Тіта й Франка. Перше цей заявив, що не любить ні Тіта ні Франка; тепер уряд Тіта признає, а Франка хоче повалити. Чи комуніст ліпший, ніж католик Франко?.. Виглядає, що Сталін грає, а Америка скаче.

— **В Німеччин** більшовики дуже спішаться з земельною реформою, але роблять це так, що це поможе хіба одним комуністам. Вони відбирають землю великим власникам без заплати, проганяють власників із їхніх домів без милосердя, розбивають безпощадно великі господарства, що достарчають поживу в час недостачі харчів, коли малі господарства не мають ще до праці ні худоби ні знаряддя. З цього вийде хіба одна більшовицька колективізація.

— ПОШУКУЮТЬ —

Михайло Чайківський з Угриньковець пов, Заліщики пошукує: Михайла Петраша, Евгенії Площанської (дівоче імя, тепер замужна) з Хартоновесь пов. Заліщики, Івана Яремчука з Угриньковець, Філька Найдан з Угриньковець.

Іван Цибульський з Старої Ягольщини пов. Чортків пошукує: Брата Степана Цивльського і шваґра та сестру Миколу Періжок.

Іван Семків інж. пошукує: брата Михайла Семкова з Ракова, пов. Долина має бути ма буть в Шикаґо, також просить о адреси: Др. Ґуляя, Др. Галана, Інж. Топольницького і п. Гультая з Глушкова.

Пані Войтків Катря зам. Гарасевич пошукує: вуйка Петра Войтків

Оспи Мацейовський пошукує: о. Михайла Горошка з Канади, стрия Зиґмунта Мацейовського.

Пані Зеновія Яновська пошукує: Пані Юлії Кучер.

Всіх повище згаданих прохаю подати свої адреси на нище подану адресу а адреси рідних і знайомих будуть безпроволочно переслані.

BORSA ANTHONY,
29 So. 2nd St., Hudson, N.Y.

Микола Рибка, син Гринька пошукує Федунчика Михайла, двоерідного брата зі села Шпиколос, повіт Золочів, який виїхав в 1927-го року до Канади і жив в околицях Монтреалю.

Василь Лабаш, син Михайла — Ковальського Василя сина Івана, зі села Шпиколос, повіт Золочів, який виїхав до Канади і перебуває в околицях Монтреалю.

Василь Вутка пошукує батька Івана Дутку в Гефор, Саск.

Василь Мигаль кревняка Івана Палка зі села Себечів пов. Сокаль, і також знайомих а це: Івана Баса, Івана Малькута, Пасиля Павлюка. Виїхали до Канади около 1928 року.

Микола Волощук пошукує стрия Тому Білинського із Форт Віліям, Онт., тастрия Миколу Білинського із Судбури, Онт.

Іван Хортин, ґімназіяльний професор, родом із Кіцманя, Буковина, пошукує первих братів і вуйків у Канаді й ЗДА, а саме: Володимира Гнідого, Степана Гнідого, Евгена Гнідого.

Інж. Степан Ґеник, пов. Городенка пошукує: брата Михайла Процюка, що жив у Судборах, Онт., стрия Якова Процюка, що жив у Торонті та стрия Прокопа Сіроту із Вест Форт Віліям, Онт.

Василь Іськів з Більча, пов. Дрогобич пошукує своїх рідних в Канаді.

Володимир Чернега пошукує брата Івана Бальдазаровича та сестру Катерину Есар.

Др. мед. **Николай Кухарищин** із Зубова, пов. Теребовля, пошукує: сестру Теклю Зарицьку, тепер замужня, що жила в Ню-Йорку, брата Миколу Кухарищина, тіточних братів і товаришів у Канаді і ЗДА, а саме: Інж. Адама Семкова, Анну ? Семків, Карла Скрепковича, Інж. Одаренка, Павла Борецького.

Евген Менцінський із Крехова, пов. Добромиль пошукує: брата свого шваґра Дм. Шміґельського з Клівленд, Огайо, і Пилипа Фурла з Канади чи ЗДА.

Софія Білик пошукує Хаврону Анастазію, родом із Зіболок, повіт Куликів-Жовква, яка тепер живе у Винипеґу в Канаді, куди вона виїхала у 1921 р. Також Дмитра Романюка, родом зі села Городище Мале Залісся, Тернопіль, Галичина, який має перебувати тепер в Томсон, ЗДА.

Сини Степана і Гнатка **Дацюка** пошукують точної адреси вуйка Миколи Мандзія зі села Ремежовець, пов. Золочів, який виїхав до Канади в 26-27-мім році і жив опісля у Винипеґу, Ман.

Микола Матвійчук із села Лисково Полесі, пов. Кобрені, почта Тевле, пошукує брата Григорія Матвійчука, котрий мешкає недалеко Винипеґу.

Отець Евтимій Мельничук пошукує Отця Григорія Теплого і Отця Теодора Коцабу, які живуть і працюють як священики в Канаді й ЗДА, оба родом з Галичини.

Евгенія Гавриляк, родом із Волчуків, дочка Теодора пошукує Михайла Гавриляка із Волчух, який жив у Сидней, Канада.

Мих. Василик пошукує Грабовецького Луця, Гриня й Марка з села Кути, пов. Золочів і Стефана Ґайду з Бариша, повіт Бучач.

Шваґра М. Макаревича, с. Николи, зі Снятина. Пошукують його доньки **Наталія й Марія.**

Тету Ганку Кушіль і брата Василя Кушіля, з села Бельзець, пов Золочів, пошукує **Василь Плотиця.**

Сестру Марію Римінник, замужну Мариновська й шваґра Василя Мариновського, з села Доброводи, пов. Збараж. Пошукує **Теодор Римінник.**

Сестру Катерину Коник, з села Доброводи, пов. Збараж. Пошукує **Микола Коник.**

Брата Івана Чорного, з села Доброводи, пов. Збараж. Пошукує **Дмитро Чорний.**

Товариша Миколу Ліцинського, з села Доброводи, пов. Збараж. Пошукує **Антін Олійовський.**

Василь Гуцуляк із Стручкова, товмацького повіту, шукає в Монреалі Юстини Хільчук, заміжньої за Франком Тарновським.

Просимо зголоситись до редакції "Світла."

ОГОЛОШЕННЯ

Передвоєнні образи на продаж

Маємо образи на продаж у гарних, позолочених, сильних рамках, величини (22x26) цалів. Образи відповідні до більших домів, або до малої церкви. Ціна по $6.00 один.

Образи є осьтакі: Благовіщення, Ісус і діти, Св. Пророк Ілля, Св. Ап. Петро й Павло, евангельський Лазар, Св. Юрій, Св. Іван Христитель, Св. Антоній Печерський. Замовляти в редакції "Світла."

КОЛЯДА
"НА СВІТЛО"

Коляду й інші жертви для "Світла" зложили: **По $0.25:** А. Комарніцька, Гейт, Алта.

По $0.50: М. Сацьків, Едмонтон, І. Кмець, Саскатун, А. Л. Пасека, Інисфрі. **По $1.00:** о. Г. Теплий, Давфин, Т. Попик, Лесюр, А. Корпан, Мондер, Т. Валечна, Монтреал, Й. Білик, Мондер, Мик. Якимець, Н. Київ, І. Гриців, Н. Київ, С. Семенюк, Н. Київ, М. Прихідко, Торонто, С. Крук, Винипеґ, М. Косован, Винипеґ, Мик Юречків, Торонто, П. Карел, Едмонтон, Г. Рурка, Борщів, К. Опалінський, Мусідора, І. Костак, Сейр, М. Копер, Кімберлей, С. Кучерепа, Шикаґо, П. Михальчук, Філаделфія, В. Кітура, Мондер. **По $1.50:** Н. Коцай, Лінден. **По $2.00:** К. Горбань, Стемлей, Т. Хамулка, Голден. **По $4.00:** З похорону бл. п. М. Пазюк, Равндгил. **По $5.00:** М. Кантор, Бруклин, М. Павлович, Шикаґо. **По $10.00:** з вечірка в 60 річницю народин п. Ганни Юсак, Мондер.

Редакція щиро дякує жертводавцям!

Богослуження в Алберті

ЛЮТЕНЬ

2. Стрітення
Восток, св. Николая
3. Неділя
Роскрік
Вегревил
Гилярд — фарми
Інисфрі — місто
Борщів
Фіделиті
10. Неділя
Чипмен
Інисфрі, Божої Матери
Дервент, місто
12. Трьох Святих (ст. ст.)
Інисфрі, Ч. Хреста
Нортерн Велій
15. Стрітення (ст. ст.)
Плейн Лейк
Дервент, коло Хавасиків
17. Неділя
Кракiв
Веґревил
Новий Київ
Борщів
Лемонт
24. Неділя
Менвил
Плейн Лейк (карнавал)
Восток
Ранфурлі

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

3. II. 32 Нед. по С. і Попр. Стріт. Стихири воскр. і Тріоди. Гл. 4. Єв. утр. 4. Ап. зач. 285, Єв. Луки зач. 94. —

10. II. Нед. Мит. і Фар. Стихири воскр. і тріоди. Гл. 5. Єв. утр. 5. Ап. зач. 296, Єв. Луки зач. 89. Тиждень загальниці.

—17. II. Нед. Блуд. Сина. Стихири воскр. і Тріоди. Гл. 6. Єв. утр. 6. Ап. зач. 135, Єв. Луки 79. — 23. II. Задушна субота.

— 24. II. Нед. Мясоп. і Св. Предтечі. Стихири воскр., тріоди і Предтечі. Гл. 7. і Пред. Єв. утр. 7. Ап. зач. 140 і 176, Єв. Мат. 106 і 40. — 27. II. Сер. Сироп. Тропарі з поклонами.

Старий стиль

3. II. 32 Нед. по С. Гл. 7. Єв. утр. 10. Ап. зач. 285. Єв. зач. Луки зач. 94. — 10. II. Нед. Мит. і Фар. Гл. 8. Єв. утр. 11. (Початок тріоди постної) Стихир 10, воскр. і Тріод. Ап. зач. 296, Єв. зач. Луки 89. Тиждень загальниці. — 12. II. Трьох Святих. Ап. зач. 335, Єв. утр. Мат. зач. 11. —

15. II. Стрітення. Ап. зач. 316, Єв. Луки зач. 7. — 17. II. Бл. С. і попр. Стріт. Стихир 10, воскр. тріод. і праз. Гл. 1. Єв. утр. 1. Ап. зач. 135, Єв. Луки зач. 79. — Субота задушна. — 24. II. Нед. Мясоп. Стихир 10, воскр. і тріод. Гл. 2. Єв. утр. 2. Ап. зач. 140. Єв. Мат. 3. 106.

Вже готовий
ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ
по новому стилю на 1946 рік.

Містить загальний і подрібний устав з додатком пояснення і навіть полиелейними Святими. Сторін 36.

Ціна 15 ц.

Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alberta, Canada.

"КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ"

на 1946 рік повинен бути в кожній українській хаті. Хто ще не має його, нехай замовить для себе й своїх рідних в редакції "Світла". — Ціна — 50 центів.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— ХТО з Дорогих Читачів подасть їм помічну руку?... Прийшла з Франції вістка, що наші Отці не мають там ФЕЛОНІВ, щоб убратись до Служби Божої, ні КНИЖОК-СЛУЖЕБНИКІВ, щоб мали з чого відправляти св. богослужения. Крім цього народ прагне РЕЛІГІЙНИХ КНИЖОК до читання.

Просимо Вас, Дорогі Читачі, в імені наших рідних скитальців прислати для них свої жертви на фелони, служебники й духовні книжки, а ми НЕГАЙНО вишлемо все потрібне до Франції.

Усі жертви посилайте ДО РЕДАКЦІЇ "СВІТЛА" В МОНДЕРІ.

— З нагоди свят Христового Народження займенував Святіший Отець Пій XII 32-ох нових кардиналів.

Про цю справу так говорив папа в Навечеря Різдва до присутніх у Ватикані кардиналів: "Ми хочемо перше всього зазначити, що з цим іменуванням Свята Колеґія кардиналів буде повна. Ви знаете, що наш попередник, блаженної памяти Сикст V, в своїй конституції **Скоро Праведний** з 3 грудня, 1586, коли він спостеріг, що в давніх часах Свята Колеґія була надто мала, а в пізніших надто чисельна, вирішив, щоб кардиналів було 70, за прикладом 70 старших в ізраїлі (Вихід, 24:1-9) й заповів якнайостріше не переступати цього числа навіть із найбільш конечної причини.

Без сумніву, Римські Архиєреї, що наступили після нього, не були звязані цим зарядженням, якщо вони були б уважали за вказане збільшити, або зменшити число. Проте нема доказу, що хтось із них колинебудь відступив від цього права, що знайшло свое формальне потвердження в 231 канові Кодексу Канонічного Права. Свята Колеґія мала повне число 70 кардиналів досить часто в 17 й 18 столітті, та ніколи в 19 й досі ніколи в 20-ому.

Щоб навести тільки один приклад, пригадаймо собі, що Климент XI, під час таємного консистора 17 травня, 1706, хотів займенувати стільки кардиналів — 20 — скільки було треба, щоб доповнити число 70. Щобільше, коли один із новойменованих кардиналів, Гавриїл Фільпуччі, зрікся високої гідности, Климент XI під час найближчого консистора, 7 червня того самого року, прийнявши зречення, безпосередньо заповнив опорожнене місце, йменуючи Мікельанджела Конті, що мав стати опісля його безпосереднім наступником, Іннокентієм XIII.

Ми вирішили вернутись до того старинного звичаю, що, підносячи число кардиналів Святої Конґреґації до її повноти, в тому самому часі шанує границю визначену Сикстом.

Ми жалуємо, що увага на цю границю не дозволила нам включити до цього першого йменування немало інших прелатів і монахів, головно з Римської Курії й духовенства, що за свою довгу службу Святій Столиці були б також гідні почести.

Ми вважали ще й тому за більш відповідне не виходити поза назначену границю, бо досі ніколи ще не було призначених стільки кардиналів — 32 — в однім консисторі. До цього часу два найбільші були за Льва X й Пія VII, де з них кожний займенував 31 кардинала в однім консисторі, а саме: Лев X займенував 31, а Пій VII, коли після свого повороту звернув свою увагу на Святу Колеґію, що була дуже зменшена сумними випадками того часу, на таємнім консисторі 8 березня, 1816, подібно займенував 31 кардинала; та він проголосив із займенованих тільки 21, заховавши решту в серці, ін пекторе.

Інша прикмета цього нашого йменування буде різнородність націй, що до них належать будучі кардинали. Бо ми бажали, щоб можливо якнайбільше число рас і народів було представлене так, щоб це йменування могло в живий спосіб представляти всесвітність Церкви. Так, як у минулих роках нашого понтифікату ми бачили згромадження у Вічнім Місті, не зважавши на війну — або скоріше як наслідок війни — людей із кожної нації і з найдальших країн, так тепер, коли скінчилась війна, ми матимемо потіху — якщо така буде Божа воля — побачити згромадження кругом нас членів Святої Колеґії з чотирьох частин землі.

Таким чином можна буде бачити Рим у його правдивому світлі як Вічне Місто, всесвітне місто, столицю світу, місто в повнім значенні цього слова, місто, що то всі є його громадянами, місто, що є столицею Христового Намісника, що на нього звернений погляд всього католицького світу.

При чому Італія, ця благословенна країна, що ховає у своєму лоні цей наш Рим, не втратить нічого зо свого престіжу — але скоріше яснітиме блиском в очах усіх народів як учасниця цеї величі й цеї всесвітности."

Теперішні кардинали будуть розкинені по всім світі, а саме: Італія матиме їх 28, Франція 7, Злучені Держави Америки 5, Німеччина 4, Еспанія 4, Арґентина 2, Канада 2, Польща 2, Бразилія 2, Бельґія 1, Австрія 1, Портуґалія 1, Сирія 1, Турецька Вірменія 1, Австралія 1, Чіле 1, Китай 1, Куба 1, Перу 1, Англія 1, Мадярщина 1, Африка 1, Голяндія 1. Разом 70.

— Архієпископ Мек Николас звернувся з покликом до всіх людей, щоб молилися за "одну могутню державу в сучасім світі, що є загрозою для світового миру". Згадавши переслідування й смерть, що досі винищують краї, що через них перейшла воєнна хуртовина, її уряд виступив проти Бога, владика заявив, що "третя війна неминуча, якщо держава що проти Христа й проти науки евангелія, буде далі йти своєю дорогою знищення."

— З Москви вернувся католицький священик, о. Л. Бравн, що працював там 12 років. Він каже, що в Москві є синагоґа, протестантська й католицька церква, що служить 22,000 російських католиків. У Ленінграді є 33,000 російських католиків, одна церква й ні одного священика.

— Коли нацисти прийшли в Берліні до влади, то скасували там 60 звичайних парохіяльних і 5 вищих шкіл; однак не викинули предмету релігії й оплачували вчителів релігії. Комуністи гірші від нацистів, бо викинули взагалі всяке навчання релігії зо школи. Навчання релігії може тепер відбуватись тільки по шкільній науці, а за навчання вчителі не можуть діставати ніякої нагороди. Берлінський єпископ, кардинал фонПрайзінґ, видав пастирського листа з покликом до родичів, щоб, згідно з демократичними засадами, домагались вільного навчання дітей релігії в школах. Берлін терпить від безбожної більшовицької диктатури.

— Американка, пані Соливан, втратила одного дня пять синів-вояків, як із ними затопився воєнний корабель. Коли її потішали в її великім смутку, ця католицька мати відповіла: "Наш Господь мав 5 ран."

— Баптисти в Месечусетс налягають на президента Трумена, щоб відкликав із Ватикану особистого представника, Мирона Тейлора, та щоб більше туди ніякого представника не посилав, бо це "загрожує розділові Церкви від держави." Але до Москви міг би Тейлор поїхати й навіть "водки" напитись...

— Канада падає морально вдолину. Пізнати це з розводів. Коли в Виндзорі суддя Шеврієр почув про першу із 30 розводових справ, предложених Найвищому Судові, він скрикнув: "Нехай Бог хоронить цей край, як ці лячні умовини триватимуть далі. Багато людей говорять про це й укладають закони про суспільну забезпеку й ми чуємо на всі боки щораз то більше говорення про "батьківство" нашого уряду. Та це траґічне, що ми не маємо обітниці ні рішучого зусилля щодо моральної забезпеки, бо без неї певно не буде суспільної забезпеки ні тут ні деінде. Ці зусилля повинні початись у родинних домах."

А "Торонто Стар" пише: "Яка цьому причина?... Частинно винна цьому війна, та цей рух існував перше, нім почалась війна. Приклад Голівуду має без сумніву вплив на молодь, що читає про постійну "торгівлю подругами" в середні фільмового виробництва. Ослаблення релігійних скрупулів є дальшою причиною. А "Старий Пан Алькоголь" чи може бути звільнений від закиду співвідповідальности в усіх розводових випадках? Головно там, де є діти, розбиття подружжя є траґічною річчю. До подружнього стану не треба вступати легко. Однак надто багато вступає легкодушно."

— В різдвянім часі появилася нова католицька фільма "Дзвони Церкви Пресв. Марії", що представляє життя католицьких сестер. Головним артистом у ній буде славний Бинґ Кросбі. Як тільки появиться ця фільма, варт піти подивитись на неї.

— Сказав Шіґеру Намбара, голова царського університету в Токіо, що ніпонський цісар Гірогіто стане вн едовзі християнином; від закінчення війни він займається християнським богословям. Христовою вірою зацікавлена також уся царська родина.

— В ЗДА прослідили, що 42% людей ходило до церкви принайменше раз у тиждень, а 64% раз у місять; тільки 16% не ходять ніколи до церкви. З католиків ходять щотижня до церкви 69%, з протестантів 36%, з жидів 9%. З жидів 31% не ходять зовсім на свої богослуження.

— Під час війни розвалили бомби в Берліні 36 католицьких церков, а ушкодили тяжко 64; зо 182-ох протестантських церков розбили 65, а решту ушкодили; 40 жидівських синагоґ розбили, а інші загарбали нацисти.

— В Синсинаті мали говорити католицькі священики промови в радіо, та компанія несподівано відмовила позволення через становище Католицької Церкви до праці. З цеї нагоди о. Ісенмен, канцлер тієї епархії, оголосив відкритого листа й з'ясував становище Церкви в цій справі. Зміст листа осьтакий:

Американська преса чваниться своєю вільністю, та добре обзнайомлені особи знають, що великі підприємства мають досить сили і впливу, щоб ограничити цю волю й добитись цього, щоб заяви були зроблені або накручені відповідно до їхньої користи. Католицька Церква має розвязку для питань праці й капіталу, та великі торговельні й промислові підприємства не хочуть їхнього вияснення ні прийняття. Відома це річ, що в рядах робітництва є себелюбні провідники, що є рекетирами, й комуністичні провідники, що бажають замішання, хаосу й страйку. В багатьох випадках робітники є жертвами цих провідників, що не знають, або відкидають християнські засади, що керують капіталом і працею. Робітники повинні знати, що в цих повоєнних часах жде їх довга, тяжка боротьба. Можливо, що робітництво стане силою, що може або й буде мати вплив на уряд. Тому робітництво повинно приготовитись до цеї великої відповідальности. Його будучі провідники повинні пізнати основні засади моралі. Робітництво повинно знати, що Католицька Церква є його правдивим й некористолюбним приятелем та порадником. Завдання Церкви є вести людей дорогою правди, справедливости й миру.

Капіталісти й промисловці зле розуміють Церкву тому, що вона не хоче й не може одобрити багатьох їхніх діянь, що є несправедливі. Та Католицька Церква висловлюватиме й надалі безлячно свое осудження несправедливости, чи її вона знайде в рядах капіталу, чи праці.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса:- THE LIGHT, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО

THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го лютня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 4.

Хто Поширює Між Українцями Католицьку Пресу, Цей Працює Для Добра Рідної Нації.

СЛОВО ДО НАШИХ ПРИЯТЕЛІВ

Хто хоче розумно й щасливо провести свое життя, той мусить держатися розумної, доброї програми.

Таку програму, найкращу з усіх, програму життя склав для всіх людей наш божественний Спаситель, Ісус Христос тоді, коли висказав ці безсмертні слова: "Шукайте перше Божого царства й його справедливости, то й усе інше додадуть вам." Це певне, що хто держиться такої програми, той буде щасливий тепер і навіки. І це певне, що як Гітлер, Мусоліні й Сталін були б держалися цеї програми, вони належали б сьогодні до найславніших людей, а наш український нарід мав би власну державу й не мав би ні українських скитальців ні десять мільйонів українських трупів, що впали від більшовицької руки.

І це певне, що хто з українських провідників хоче подати нашому народові добру політичну програму, п о в и н е н складасти її по взору програми провідника всіх провідників — Ісуса Христа.

І хто з нас хоче бути чесною й праведною людиною в цім житті й щасливою в наступнім — мусить необхідно, всюди й завсіди, держатись оцеї найкращої життевої програми: "Шукайте перше Божого царства й його справедливости.."

Ці слова Ісуса Христа визначають, що в усіх своїх справах — особистих, родинних, національних — ми повинні завсіди памятати про Бога й Його святий закон й усі справи ладнати так, щоб серед них прославити Бога й певно спасти свою душу. І хто на це вважає, той певно чесний українець і добрий християнин, що добре провадить свое приватне життя й гідно сповняє свій національний обовязок.

Щоб так було, над цим працює, між іншим, наша українсько-католицька преса, а в цім і наш часопис "Світло".

Наше "Світло" вже вісім років спішить до українських родин у Канаді й Америці та в кожнім числі несе їм певну науку й сердечну заохоту, щоб усі українці знали, в що вірити та як жити й працювати, щоб були добрими християнами, чесними громадянами Канади й Америки та й вірними дітьми української нації. І хто пильно читає "Світло", той знае правду й має те виснення християнської філософії життя, що є необхідним дорогоказом для кожного з нас, щоб ми провели свое життя чесно й щасливо.

Різні повчальні статті, пояснення місячних намірень, виклад св. Письма й правд віри та моралі, життя святих, дописи, цікаві спомини й вісті, гарні картини — все те так у "Світлі" розложене, щоб усі, старші й молодь, могли мати яянайбільше цінного, дуже корисного матеріялу для науки й розваги. А все те подане гарною українською мовою, що робить читання "Світла" приємним і легким.

Яким цінним і корисним часописом є "Світло", про це можуть подати засвідчання ці наші Читачі, що вже роками мають його за свій улюблений часопис.

Та мусимо сказати, що "Світло" не приносить стільки добра для українських родин у Канаді й ЗДА, скільки воно могло б зробити, а це тому, бо воно має ще надто мало передплатників.

Щоб наше "Світло" могло справді причинитись до більшого релігійно-національного освідомлення українців на американськім континенті, воно повинно бути хоча б і в кожній нашій хаті. Як кожна наша родина, поруч інших добрих часописів, буде читати "Світло", ми можемо бути певні, що це збільшить між нашими людьми знання релігійних правд і розуміння українських справ, а одночасно причинитися до оживлення й поглиблення християнського життя та доброї патріотичної праці, що особливо конечні в цей час найбільшої траґедії українського народу.

В цім переконанні, що наше "Світло" робить корисну роботу в українськім народі, ми звертаемось оцим до всіх Читачів із просьбою, щоб у найближчих тижнях помогли нам приєднати для "Світла" якнайбільше нових передплатників.

Кожний читач має своїх кревних, приятелів, сусідів, знайомих. Якщо всі читачі приєднали б для "Світла" тільки по одному новому передплатникові, ми до місяця мали б двічі стільки передплатників, що тепер. А якщо б кожний читач, що хоче причинитись до закріплення й зросту побожности й національної свідомости серед нашого народу на американськім континенті, замовив "Світло" на рік хоч для одної особи, ми могли б не тільки радіти великим числом нових передплатників, але й цим, що читачі "Світла" є справжніми нашими приятелями, що щиро співпрацюють із нами й помагають нам робити щораз кращу християнську й українську роботу.

Дорогі Читачі "Світла", ми ждемо Вашої відповіди! А цею відповіддю нехай буде лист із адресами нових передплатників, що Ви їх із привязання до св. католицької віри й любови до своїх рідних приєднаєте в цих найближчих тижнях "Пресового Походу Світла" для приєднання нових передплатників.

За приєднання більшого числа передплатників ми вишлемо охоче кожному дарунок вартости 5-10-20 й 30 долярів, щоб усі наші приятелі мали від нас гарну памятку. Та головний дарунок прийде з висоти, від Господа Бога, що для Його слави, закріплення Його царства між українським народом працює "Світло". Ми Його благословення для своїх щирих Приятелів проситимемо в щоденних молитвах. — Слава Ісусу Христу! —

Редакція "Світла".

Люди, Що Люблять Кадило...

З християнської філософії

Є людоньки, що дуже люблять кадило. Та не те кадило, що стелиться, як символ святої молитви й прослави, перед Божим вівтарем: "Да ісправится молитва моя, яко кадило перед Тобою", але те кадило, що сиплеться з людських язиків і підкурює пусте людське серце димом марної слави. Такі люди надто велику вагу привязують до цього, що говорять про них люди: добре, чи зле, а головно домагаються від своїх знайомих такої чести й пошани, що їм не належиться, що до них вони зовсім не мають права.

В шуканні людського "кадила", честилюбні особи нераз дуже понижаються. Це тому, бо вони пробують здобути собі цю марну славу речами грішними, брехливими вигадками, гарною поставою, буйною чуприною, модним зачісом, одежею, приемним голосом. Є й такі, що здобувають її дійсними гарними прикметами духа й серця. Та чи за те належиться мені яка похвала? Чи це моя заслуга? Добра вдача, гарний голос, постава — це Божий дар; за ті прикмети належиться слава Богові. За гарну одежу чи зачіс — належиться похвала доброму кравцеві чи стрижієві-чепурникові. А за вигадані й брехливі прикмети та заслуги належиться ганьба, а не слава; за щож отже домагатися "кадила"?

Бажання марної слави походить частинно з несвідомости, а частинно таки зо свідомого прямування, щоб поставити себе на тому місці, що належиться Богові; воно нищить усяку чесноту, бо запрягає її до візка самолюбства.

Взагалі мало є людей, що тікають від похвал, а навпаки, кожний бажав би бути вихвалюваний подвійно. Скільки то світ не нахвалився вже учености людей, що направду вченими ніколи не були; а чим є такий сповид учености? Ослом, що двигає на собі багато книжок, а вченим таки не є; при всім людськім "кадилі" він задержить свої довгі вуха, хоча б іззів навіть найбільшу енциклопедію.

Нам нераз здається, що на нас кожний звертає лорнетку, щоб тільки побачити, що ми робимо; ми думаємо, що як пчихнем на своїм загумінку, то про це будуть знати вся Канада й Америка. Чи це правда?

Життева філософія вчить нас, що час може вилікувати людину з усякої недуги; та бажання пустої слави така хвороба, що вона до самої смерти докучає людині, а нерідко й осмішує.

Найгірше буває тоді, як про цю недугу бажання пустої слави нездужає хто з християн, тоді така боротьба понижає нам нашу святу християнську віру.

Щоб вилікуватись від тієї недуги, треба придивитись прикладові Христа, що ніколи не шукав слави в людей. Якщо вона була б щось варта, то Христос був би певно старався про неї, а Він навпаки, добровільно понижав себе.

Український Католицький Конгрес у Канаді

За благословенням наших Преосвященних Владик Конгресовий Комітет відновив свою підготовчу працю для уладження нашого великого конгресу в Виннипегу.

Конгрес відбудеться в Виннипегу дня 29-30 червня й 1 липня, 1946, за старанням Братства Українців Католиків, Ліги Українських Католицьких Жінок, Українського Католицького Юнацтва, Запомогового Братства св. О. Николая й Місійного Товариства св. Йосафата. Кожна місцевина повинна приготовитись до участи в цім великім зїзді.

За Христа й Україну

Наш найбільший скарб

Першим і найціннішим скарбом, що його має український народ, це святе — **християнство.** Віра в Христа й Його Церкву. Христові Тайни й заповіді, що мільйонам українців уже близько тисячу літ подають на землі Божу ласку й несне моральне життя, а після земної мандрівки вічне щастя. Князям і гетьманам, священикам і професіоналістам, хліборобам і робітникам — усьому українському народньому загалові, через довгі століття, було й є з усього найдорожче святе християнство.

Христова Церква — Мати України

Український народ, якщо маємо на увазі всю його історію, багато більше завдячує Церкві, ніж навіть своїй державі. Самостійною державою не довго тішився український народ. А Церква працювала в його користь увесь час, як тільки Христос оснував її й закріпив на українській землі через своїх вірних слуг — Ольгу, Володимира й Ярослава. В днях слави й руїни, в час радощів і смутків — невпинно діяла між українським народом св. Христова Церква, свята християнська правда. Тому можемо сказати, що Христова Церква є — матірю українського народу. Вона його виховувала, зберігала — та й сьогодні є йому доброю матірю.

Обєднуюча сила Церкви

Українці не завжди були під обєднуючим і освідомляючим впливом української держави. Не було державних шкіл у кожному селі, не було загального примусу служення в війську, в державних урядах не мала такого голосу державна мова, як тепер, в своєму житті народ не був так близько державних урядів, як за наших часів.

У всьому тому заступала тоді державу — Христова Церква. Вона вдержувала школи, творила культуру, з нею мали безперервні взаємини всі вірні, старі й молоді. Одна Церква, один обряд, одне письмо, одна церковна мова — оце створило одноцільний український народ. Представники й працівники цеї Христової Церкви, один обряд, одне письмо, впливали на вірних усюди й завсіди, від колиски аж до гробової дошки. У нас були збори й віча, книжки, часописи й школи, та не завжди й не всі користали з них для свого обєднання й освідомлення. А Христова Церква з усіма своїми установами цілі віки, на українській землі й поза нею, безперестань діяла між нашим народом, єднала його, вчила й виховувала в релігійнім і народнім дусі. Завдяки Христовій Церкві ми стали одним. християнсько-українським народом. Тому Христова Церква — мати української нації. Тому християнство — найцінніший скарб українського народу на українській і всій безконечній землі. Тому до неї, до Христової Церкви, туляться українці в днях найбільшого горя, в останній годині свого життя. Коли недавно в Німеччині нелюдяні команданти вирішили знехтувати всі права людини й видати українських скитальців безбожним більшовикам, наші дорогі страдники, як доносили з Бельгії, останньої потіхи й помочі шукали в християнстві, в Христовій Церкві. З великої землі, від могучих цього світу не просили нічого; тільки в одної Христової Церкви просили останньої прислуги-ласки, щоб могли вмерти по-християнськи... Християнство наша сила, наш найцінніший скарб.

Наш народній скарб

Другим нашим скарбом, це наше українство. На українській землі — український народ із своєю рідною державою й історією, культурою й милозвучною мовою. Поруч св. Христової віри, це другий цінний, дорогий скарб. Він нам був дорогий у старій батьківщині. Наше українство було поруч св. віри тією силою, що єднала нас в одну націю й спонукувала до молитви, праці й боротьби за цей ідеал, що його назвав по імені співець нашої волі й долі, Тарас Шевченко: "В своїй хаті — своя правда, і сила, і воля..." Історія князів і гетьманів, історія У.С.С. аж до найновішої сторінки геройських дій Української Повстанчої Армії, що виступила до бою з жорстоким нацизмом і червоним фашизмом — це діяння сили дорогого нам українства.

Українство відіграло свою ролю й у новій батьківщині, на американськім континенті. Коли сьогодні ми маємо українські парохії й народні товариства, школи, пресу й різні культурні та доброчинні установи — велику ролю в рім нашім розвитку, поруч християнства, відіграло наше рідне українство.

Значення церковного обряду

Особливе значення має для нас тут у новій батьківщині обєднання християнства з українством у нашім церковнім обряді, що вже поверх пятдесят літ організує нас в одну окремішню церковно-народню суспільність, помагає нам внутрішньо гуртуватись і розвиватись релігійно й національно, а вовнішньо здобуває нам признання й місце в рідні тутешніх націй, урядів, а в Ватикані признання, опіку й оборону самого Христового Намісника — аж до цеї останньої в папськім посланні-енцикліці, з нагоди 350-літньої річниці зеднання українського народу з Католицькою Церквою в Бересті, — що в ній Святіший Отець Пій XII відверто підніс перед усім світом рішучий голос оскарження проти більшовицької Росії за її злочинства над Українською Католицькою Церквою та її вірними в галицькій і карпатській землі.

Ми в великій небезпеці

Такі дорогі скарби для нас — це святе християнство й рідне українство.

І обидва ці найцінніші скарби ми мали б утратити! Христова віра й Церква, з нашими рідними єпископами й священиками, український народ із своєю культурою й державою має раз на-завжди загинути під чоботом безбожницького більшовика, що брехнею й насиллям, переселенням і працею, тюрмою й смертю вигублює українську націю, а головно її духовну й світську інтелігенцію та всіх свідомих синів України!

Православя проти України

Щоб розбити, а опісля знищити український народ, запрягли більшовики до своєї кривавої роботи православну церкву! Те православя, що було завжди нещастям українського народу і спричинило нам за ввесь час історії найбільші шкоди, стало тепер у руках московських більшовиків тим лячним тараном, що розторощує Українську Католицьку Церкву, а водночас розбиває й винищує український народ! При помочі православя здійснює більшовик жорстоке бажання свого безбожного закаменілого серця: "Розпни Христа! Смерть Україні!"

Та однак більшовики мусять програти! Ми мусимо оборонити Христову й українську справу на українській землі й усім світі!

Наша оборона

Щоб ми перемогли більшовиків, нам треба насамперед зробити українську націю гідної Божої ласки. Для цього треба нам усім — провідникам і народові, батькам і дітям, професіоналістам, фармерам і робітникам — звернутись щирим серцем до Бога, щоб зробити Небесного Отця своїм ласкавим оборонцем перед могутніми, безбожними силами цього світу. Ми аж тоді зможемо надіятись перемоги над ворогами християнства й українства, як будемо переконані, що — з нами Бог. А сказати з сильним довірям: "Разумійте языци і покаряйтеся, яко з нами Бог!" — ми зможемо тоді, як українська нація, провідники й уся суспільність, вірою й любовою зєднаються з Богом, як станемо направду Його народом, а Він нашим Богом.

Українські провідники й Христос

Ми чули, що є такі українські провідники, що далеко від Бога, Церкви й св. Тайн... У цей час найбільшого горя українського народу, що з нього може вивести нас тільки Божа сила; в цей час, коли з найсильнішою обороною українського народу перед більшовиками виступив папа, голова Христової Церкви, повинні всі українці, а головно наші провідники, станути в першому ряді релігійних, практикуючих християн. Цього ждуть усі святі українці, почавши від св. княгині Ольги аж до останніх жертв більшовицької диктатури. Цього потребує велика страдниця — українська нація. Скажіть щирим, геройським серцем і своїм життям: "Слава Ісусу Христу!"

Для перемоги

А одночасно, за проводом нашого невтомного працівника, в нашій сучасній оборончій і визвольній праці, о. дра. В. Кушніра, С. Шумейка і інших співробітників їхніх закріплюймо своє національне обєднання на всім американськім континенті, збільшуймо свої жертви для порятунку рідних скитальців і оборони та визволення всієї української нації так, як це зробили найкращі українські громадяни Канади й Америки, що в час недавньої боротьби з воюючим фашизмом і нацизмом, працею й грішми піддержали воєнні зусилля своїх урядів, а всі аліянтські фронти скріпили трудами й кровю своїх дітей — українських вояків.

Тільки таким обєднанням із Богом і українським проводом ми зможемо сповнити свій великий обовязок оборони своїх найдорожчих скарбів — християнської віри й української нації!

І тільки тоді ми зможемо стати силою, що має успіх, як у "множестві українців буде одне серце й одна душа"!

І тільки тоді ми певно виграємо справу, як кожне з нас скаже собі з сильним переконанням і завзяттям: Хоча б тільки я один остався на світі, то все ще мені треба боротись за Христа й Україну!

Боже Слово

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Весільна гостина
Глава 22:1-14

А Ісус озвавшись знов говорив до них у приповістях і мовив: "Царство небесне стало подібне до царя, що справляв весілля своєму синові. І розіслав своїх слуг скликати запрошених на весілля; та ті не хотіли прийти. Знову післав він інших слуг наказуючи: Ось я приготовив мій обід; мої воли й годовані телята порізано, і все готове; приходьте на весілля. Та вони, не зважавши на те, розійшлися. Той на своє поле, інший до своєї крамниці. А останні спіймали

його слуг, знущалися над ними та й повбивали.

Тоді цар розгнівався, післав своє військо й вигубив тих душогубів, а місто спалив. А до своїх слуг сказав: Весільна гостина приготована, та запрошені не були гідні. Ідіть же на розхідні дороги та й кого стрінете, просіть на весілля. І вийшли слуги на дороги та й позбирали всіх, кого тільки стрінули, лихих і добрих; і заповнилась гістьми весільна світлиця.

А як увійшов цар подивитися на гостей, то побачив там одного чоловіка незодягненого в весільну одежу. І сказав до нього: Друже, як ти ввійшов сюди, не мавши весільної одежі. Та він мовчав. Тоді сказав цар до слуг: Звяжіть йому ноги та й руки і викиньте його на двір у темряву; там буде плач і скрегіт зубів. Багато бо є званих, та мало вибраних.

ПОЯСНЕННЯ

1. Старозаповітні пророки вображали відношення Бога до вибраного народу, як звязок між женихом і нареченою, чи чоловіком і жінкою. Наприклад пророк Осія так говорить: "Та я одружився з тобою на віки... одружився з тобою в вірності та й ти спізнаєш, що я Господь." (Ос. 2:19-20). І майбутній звязок Христа з церквою зображений як чиста обопільна любов милого й милої (Соломон) і як любов подругів (св. Павло).

2. У жидів просили двічі на гостину чи на весілля; перший раз кілька днів перед гостиною, другий раз у сам день гостини.

3. По східньому давному звичаю цар дарував кожному весільному гостеві весільну одежу.

4. Чоловік без весільної одежі не мав слів, щоб оправдати своє недбальство.

5. Кайдани на руках і ногах, темниця, плач і скрегіт зубів — це символ пекельних кар і мук.

6. Царем, що запрошує на весілля свого Сина, є сам Небесний Отець. Він справляє Синові весілля, що через Церкву обручається з людством. Запрошені погордили запрошенням: деякі не пішли через особисті, марні причини, інші повелись іще гірше, бо зневажили та повбивали послів. Це було не тільки зневагою, а й бунтом проти царя.

7. Першими послами, що запрошували підданих, були пророки, що оповіщували царство Месії та накликували приготовитись на його прийняття.

Другими послами були Іван Христитель та апостоли, що вказують уже прибувшого Месію й Його царство.

8. Невдячні та бунтівничі піддані, це ізраїльтяни в минувшині й будуччині. Винних стрічає тяжка кара. Цар посилає військо з приказом зруйнувати та спалити їхнє місто. В згаданій карі можна добачити зруйнування та спалення Єрусалиму римлянами.

9. Прості люди та чужинці, запрошені на місце віроломних і покараних підданих, це погани, що до них по жидах прийшла проповідь євангелія й вони прийняли її.

10. Людина, що прийшла на весільний бенкет у невідповідній одежі й не могла оправдатися, представляє поган, що окажуться негідні звання й ставши членами Церкви не будуть берегти весільної одежі тобто освячаючої ласки. Одні й другі, жиди й погани, мусять сповняти умовини, що їх домагається участь у царстві Месії, й принести овочі чесного життя.

11. Кінцевий висказ: "багато званих та мало вибраних" відноситься до жидів і означає, що хоч багато з них, а навіть усі, покликані до церкви, то тільки не багато з них увійдуть до неї.

А що торкається поган, наведений висказ означає, що і з них не всі будуть спасені. Однак ніде й ніколи не було сказано, що більшу частину членів Церкви має стрінути відкинення; навпаки, між гістьми знайшовся тільки один негідний. Тут говориться про блаженство взагалі.

У цій притчі висказана рішуче подвійна кара, що жде ізраїльтян.

12. Тут і це також замітне, що Спаситель що раз частіше та ясніше говорить про себе, як про царя, і підкреслює свідомість своєї гідности, справедливости, могучости та доброти.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ ПРО СЛУЖБУ БОЖУ

Що це є "антифони"?

Після Великої Ектенії приходять у Службі Божій — антифони. Антифони, це вибрані, поєдинчі стишки з псальмів, що є попереплітані короткими молитовками-припівами до Ісуса Христа, щоб Він через молитву Божої Матері, святих, або за свої заслуги спас нас. Звуться ці вибрані стихи-уривки св. Письма тому антифони або противоголосники, бо їх співається напереміну (антифонія) (один проти одного) а протиставленні до спільного співу одним голосом — симфонія.

Цей спосіб співу, "антифонії", де два хори-крилоси співають по стихові св. Письма на переміну, ввів до церковного богослуження св. Ігнатій Антіохійський у сирійській мові (†107 або 116), а монах Флавій, за часів Констянтина Вел., в грецькій. Цей спосіб співу скоро прийнявся в Католицькій Церкві. Св. І. Золотоуст увів цей спосіб церковного співу в Царгороді, щоб захоронити вірних від підступів аріян, що при помочі такого нового, живого й загального співу, не знаного досі в Царгороді, хотіли заманити католиків до своєї секти. Св. Амвросій увів цей спів антифонів у Медіолані, а звідти цей звичай прийняв увесь католицький Захід.

Про це так пише св. Августин: "Як часто було зворушене моє серце, як часто, Боже, я плакав при співі Твоїх славнів і пісень! Ще не так давно ввела Медіоланська Церква цей спосіб потішення й збудовання, що в ньому голоси й серця братів, що обопільно перебігаються, годяться... Тоді (за св. Амвросія) був уведений звичай співати славні й пісні на східній лад, щоб народ не нудьгував; і з того часу цей звичай задержався до сьогодні й за ним пішло багато або майже всі Твої громади (Визн. кн. 9. р. 6,7).

Антифони є — повседневні, що їх співаємо кожного дня, — воскресні, що їх співаємо на Великдень і на памятку Христового воскресення кожної неділі, й — празничні, що їх співаємо тільки в найбільші свята.

Антифони є — три. Кожний антифон складається звичайно з трьох стихів старозаповітнього св. Письма, що в них прославляємо Бога, що Його слава й краса виявилась не тільки в сотворенні й удержині світу, але головно в відкупленні людського роду. Недільні-воскресні антифони є зложені з трьох стихів на честь Пресв. Тройці, що особливо зазначується "Славословям" у закінченні антифону.

Під час співу першого й другого антифону священик читає тихі молитви. Між антифонами співає "Малу Ектенію", що починається словами: "Паки і паки миром Господу помолімся" тобто: Ще й ще в спокою помолімся до Бога.

В перших двох антифонах висказуємо вижидання народів на прихід Спасителя й пророчими словами висказуємо Його милосердя й державу.

Що визначає пісня "Єдинородний Сине?"

По другім антифоні співаємо гарну, величну пісню "Єдинородний Сине". У ній, навчені св. Іваном Предтечею, величаємо воплочення Ісуса Христа. Тут потверджуються пророцтва про Христа в антифонах.

"Єдинородний Сину й Боже Слово, Ти, що є безсмертний, а для нашого спасення зволив прийняти тіло від св. Богородиці й Вседіви Марії, без зміни став чоловіком; що дав себе розпяти, Ти, Христе Боже, що Своєю смертю переміг (нашу) смерть; Ти, що один із св. Тройці, рівно прославлюваний із Отцем і св. Духом, спаси нас."

Цей славень на честь Ісуса Христа прийняла Церква від імператора Юстиніяна в 6 столітті для опрокинення ереси Несторія, що назвав Марію Христородицею, а не Богородицею, наче б то Преч. Діва Марія породила людину а не Бога. Ту ересь осудив Вселенський Собор в Єфесі, 431 року.

СВЯТИЙ ЙАСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Чудо в келії святого

Суша жалується, що тодішні монахи не ввійшли глибше в життя Йосафата й не показали світові його життя покути й умертвіння. Але Господь Бог сам узяв на себе завдання, щоб виявити покаянне життя свого слуги.

Одного вечора кілька монахів переходили коло келії святого й спостерегли, що вона вся в огні. Коли здивовані й залякані стали прислухатися, почули в келії гостре бичування. Монахи стали закликати на поміч інших братів. Коли вже готовилися розбивати двері, огонь нагло погас, а вони побачили Йосафата лежачого хрестом на землі і затопленого в гарячій молитві. Монахи зрозуміли, що дивні є дороги Господні й розійшлись до своїх келій, дякуючи Богові, за те, що прославив свого вірного слугу.

О. Геннадій Хмельницький так висловився про святого перед Апостольською комісією: "Господь Бог нам дав його як досконалий взір монашого й пастирського життя. А ми, нещасні, не знали його, не вміли його наслідувати! В нашій монашій родині, як і поза нею, усі вважали його за святого. А щоб усе сказати одним словом, я, його співтовариш майже всього його життя, повторяю, що його любили й за ним жалували всі ті, що його знали." (Акта Апост. Комісії. Заява о. Геннадія).

Навернення Патріярха Ігнатія

В травні, 1610 р., коли польський король Жигмонт облягав Смоленськ, московський патріярх Ігнатій, вигнаний зо свого престола політичною революцією, прийшов до короля з просьбою, щоб дав йому захист на польській землі. Жигмонт охоче згодився на це й прийняв того визначного достойника з великою пошаною (Акта Зах. Руси, т. 4. — Тургенів, Гіст. Рус. Мунім. т. 2, ст. 20. — Тейлор, Монум. Пол. т. 3, ст. 325). Ігнатій був нездиненим, але вже тоді Божа ласка порушила його серце. Самий просив приміщення в монастирі Пресв. Тройці в Вильні, де жив із св. Йосафатом. Кілька розмов із Рутським іще більше переконали його й він присягнув вірність і послух Апостольській Столиці.

Це навернення було великою заохотою для зєдинених, а також незрівнаною наукою для незєдинених. Неодному ревнителеві правди здавалося, що вже прийшов час навернення Москви; але воно так не сталося. Ігнатій вже не відзискав свого патріяршого престола, а з його навернення скористали тільки самі українці. Побожний старець жив шість літ із монахами в Вильні, де всі мали нагоду бачити й подивляти його чесноти, а монахи старалися наслідувати його святість. По його смерті побож-

ні монахи поховали його в церкві Пресв. Тройці, де він спочивав до 1655 р. В тому році москалі, що заняли були Вильно, почали шукати його тлінних останків й тіла Божого слуги Рутського. Немов на доказ завзятим ворогам Христової Церкви, що ті два герої одности отримали в вічності вінець слави, Господь обдарив їхні мощі даром нетлінности. Члени їхнього тіла були цілі, білі й гнучкі. Москалі не мали відваги публично зневажати їх у Вильні, тому вивезли їх зо собою й ніхто не знає, що з ними сталося.

Емануїл Кантакузен

При патріярсі Ігнатії був молодий грек, Емануїл Кантакузен, що походив із царгородської цісарської династії Кантакузенів. Один із його вуйків, також грек, що був у татарській неволі, втік до Москви й там зібрав велике майно, що його мав наслідити Емануїл. Але Емануїл прийняв правдиву віру разом з Ігнатієм і таким чином відрікся на завжди навіть і надії посісти велике майно свого вуйка. Йосафат був йому немов орудником надзвичайних Божих ласк, а Емануїл зо свого боку огортав святого правдиво синівською любовю. Пішов за ним до Полоцька, коли він став архієпископом, там управляв його домом і був при нім до кінця, переносячи всі злидні останніх тижнів життя св. Йосафата.

Максим Смотрицький

1610 рік був також назначений випадком, щоб був вістуном недалекого великого неспокою. Максим Смотрицький, піддержаний Острожським, учень Кирила Лукариса, знову зявився в Україні. Смотрицький виїхав із Вильна тоді, коли Йосафат вступив до монастиря, а тепер він вернувся, щоб стати проти нього, як провідник незединених. В дуже короткім часі Мелетій виявив свою ревність про православя. На його заклик, міщани Мінська зірвали з митрополитом і основали собі незединене братство. Він їх навіть переконав, щоб поставили собі церкву, що її на глум, святотатсько віддав під покров святих Апостолів Петра й Павла. Пізніше, коли став незединеним архієпископом, Смотрицький посвятив її. Однак він не вдоволився малим полем праці Мінська; його горде самолюбство потребувало чогось більшого. Згодом він поїхав до Вильна, де його величаво прийняли всі члени незединеного братства.

Молодий, ревний, добрий письменник, Смотрицький мав усі прикмети, що зачаровують звичайний загал і запевняють перемогу одної партії. Наука богословя, що його він учився в німецьких школах, не була ані точна ані дуже глибока, але незединені не журилися догмою; їм треба було людини, що ненавидить Католицьку Церкву, а таким був Максим Смотрицький. Від самого дитинства він ріс в тій ненависті, а лютеранські школи чимало йому помогли. Із Мінська він привіз із собою книжечку, що її сам написав і видав у Вильні під заголовком: "Плач Руської Церкви" і підписався Теофіль Ортолог тобто 'боголюблячий правдомовець'.

"Плач Руської Церкви"

В тій книжечці Смотрицький представив, неначе б то українська церква в жалобі плакала над зрадою одної частини своїх дітей і закликала всіх вірних на її оборону. Ця книжечка скоро розійшлася. На голос Смотрицького всі жалі й ненависть, що досі про них не було чутки, виринали на верх, а незединені набрали переконання, що вже наближається час їхньої перемоги. Ніяка книжка не мала подібного розголосу: навіть еретики витали її гучними оплесками; а незединені священики в шаленім фанатизмі порівнювали її з творами святого Івана Золотоустого. Оповідають, що один заговірник-фанатик бажав, щоб після смерти вложили її йому в домовину, наче б то вона мала стати запорукою його вічного щастя (Суша, Життя Смотрицького, ст. 18).

Смотрицького назвали Спасителем православя, однак ніхто певно не знав, чи він належить до незединених. Пізніше він самий признався, що в тім часі він був цілковито перенятий лютеранськими засадами. Що більше, в своїй книжці він подавав науки просто противні догмам православної церкви; але тому, що він писав проти католицтва, то в своїм засліпленні й несвідомості ніхто з незединених не завважав його ереси, що вдаряє кожну здорово думаючу людину.

В тій книжці Смотрицький, подібно як лютерани, признає тільки дві тайни замість сімох, виразно заперечує конечність діл покути, хоч їх українська Церква завжди цінила. Далі він твердив, що родичі дають початок не тільки тілові, але й душі. А щоб змішати догму походження святого Духа, він почав так накручувати різні докази, що з того виходило, що він навіть заперечує догму Пресвятої Тройці! Але тому, що він писав проти Католицької Церкви, то незединені охоче простили йому всі ті ереси. — Пізніше він сам признався, що "ця книжка була основана на ненависті, збудована на неправдою, покрита кривавим наклепом та що було б краще авторові плакати над своїм засліпленням, замість плакати над своїми католицькими братьми." (Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ЧЕТВЕРТИЙ РОЗДІЛ

Бенкет

Оглянувши столи кругом, похвалив "тріклініярху" й його підкомендних і звернув очі в той бік залі, де стояв звичайно в подібних випадках у "сакраріюм" вівтарик домашніх божків його роду — бо хоч звичай розпочинання бенкетів від жертви перестав бути в у житті, для Агриколі бенкет був іще завжди чимось урочистим, майже релігійним обрядом. Поглянувши... задрижав від гніву, бо старі глиняні статуйки зникли були зо своїх підставок, на їхнім місці колисались чудові клюмбки квітів, а серед них імя Ірини, сплетене з різнобарвних світел, горіло як сонце.

Агрикола зразу мовчав на цей вид, але вираз його лиця був такий, що всі невільники задеревіли.

— Що це? — спитав накінець.

— Пане, ми самі не знаємо. Пенати були освічені й пугарі готові до лібації (виливання вина перед бенкетом на жертву римським богам) і кадило горіло — несподівано прийшла пані зо своїми невільницями й казала Манусі поставити ці квіти, а богів винести звідси...

— Де Мануса? — закликати його зараз сюди.

— Па... пане... я...

— Щож ти негіднику зробив?

— Пане... пані...

— Щож пані?

— Бідний я... пані казала... Мануса зробити...

— Говори, що казала пані?

— Пані... казати... що о... бід.. для І..рини... то І...рині... треба...

— Треба винести вівтар? То неправдоподібне!

— Ні... не вівтар... але бідний му..рин не знає, як пані... ска...зала...

— Ти не зрозумів її, негіднику. Вона певно казала тобі прибрати статуйки квітами, а ти повиносив їх із триклініюм.

— Ах ні! Пані са..ма повиносити бо..ги...

— Принести мені їх сюди назад: бенкет без жертви не може обійтися.

— А пане,.. коли бо.. бо.. не можна!

— А чому?

— А.. бо розбиті!

Агрикола знову замовк цею мовчанкою, що грізніша від усяких слів. Кривавий жаль на жінку давив йому серце, та почуття гідности не дозволило йому спалахнути на неї перед невільниками. Та що він мусів на кімось або на чімось зігнати свій гнів, то Мануса, як найближчий, став жертвенним козлом..

— Ти знищив статуї богів мого дому й смієш іще стояти тут перед моїм оком?.. Зараз...

— Ах пане... ні.. ні.. то пані! — крикнув мурин крізь сльози.

— Мовчи! Не заставляйсь, брехуне, її імям!

Гей! ліктори! (судові слуги, що виконують судові присуди), беріть його зараз і відрубайте йому ці святокрадські руки, що зважились на богів, а опісля й голову, що з неї, замість розуму, виростає овеча вовна... Геть із перед моїх очей!...

Під мурином затряслись ноги й він став на коліна, а чорна шкура посивіла до білости. Ліктори, побачивши, що пан не жартує, схопили його й завели на бічне подвіря; та там Вірджінія перебігла їм дорогу й на місце страчення призначила своє приватне крило палати.

Схована за фіранкою чула все. Вернувшись до своїх кімнат, напів зімліла, залилась сльозами.

По хвилі почула дотик дрібненьких рук, що обвинулись довкола її шиї, а голос дивно дзвінкий, ще солодший ніж Ріти, прошептав:

— Чого сестра плаче?

— Ах, Домітилю, адже ж ти знаєш, що джерело моїх журб завжди одне й те саме! Перед вівтарем пенатів був би мій чоловік певно всім гостям казав, старим звичаєм, відбувати лібації й молитися. Я не могла наразити на це наш християнський гурток, а не мавши іншої ради, я казала знищити ввесь вівтар, а тепер... такі страшні наслідки...

— Нема нічого страшного, моя люба- Як Господь із нами, то хто проти нас? — додала, втерши їй із дитячими пестощами сльози. Та сліди сліз треба змити чимскоріше, бо я бачила, входячи, що в домашніх галерях крутяться вже гості.

— Чи справді так пізно? — скрикнула Вірджінія, зірвавшись гарячково. Агрикола буде невдоволений, що мене нема ще. Ах, як жеж я стану перед ним після цього, що сталося?

— Домітиля не відповіла нічого, тільки кивнула на слуг "ордінатріцес," щоб докінчили прибирати свою паню, а сама з усмішкою в очах і на устах впливала, як бальсам потіхи, на серце Вірджінії.

— Моя найсолодша ("дульціссіма" — висказ, що його залюбки вживали перші християни) — відізвалась Вірджінія — щож це за жертва з вашого боку, що ви хотіли так ласкаво, так милосердно прийти порятувати мене в моїх журбах і помагати в прийнятті гостей, головно сьогодні, коли самі тішитеся гостем, так надзвичайно дорогим для всеї Церкви?

— Тому то обидва вуйки остались при ньому, а ми, дорога Вірджініє, вір мені, були б найохотніше...

— Ах, ніколи, ніколи не була б я домагалась від вас такої жертви! Але Агрикола бажав конечне мати хоч твою тітку й Маврикія, коли обидва Климентії оправдались обовязками супроти свого вязня. А вам уже було неможливо заслонитись тією причиною, щоб не стягнути на себе підозріння... Ах, якже мені вас жаль, а головно Маврикія, що був би певно охоче годинами сидів у стіп апостола... Тому всім серцем прошу в вас вибачення за це.

— А це що? Знову сльози? —скрикнула чуло й весело Домітиля, поцілунком осушивши повіки Вірджінії. Вір мені, коли ми кажемо тобі, що нам наймиліше бути тобі помічними. А щодо журби, то ти певно маєш її більше, бо ми вже кілька годин тішились видом нашого святого, а ти, бідненька, мусіла тим часом чепуритись...

Ріта серед тієї розмови стояла трохи збоку, але вся її душа огнем пробивалась із очей і кожне слово вона ловила, ще заки вийшло з уст розмовляючих. Її лиця, звичайно

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.	**Католицькі Картини** The Ukrainian Catholic Pictorial	Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

15-го лютня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 4.

СТУДЕНТИ З ІНСТИТУТУ СВ. ЙОСАФАТА В ЕДМОНТОНІ З ОО НАСТОЯТЕЛЯМИ

Сидять на землі від ліва: Маріян Процьків — Дайнат, Мирослав Губерський — Восток, Нестор Гошко — Вегревил, Антін Химко — Васел, Мирослав Старко — Чипмен. 2-ий ряд: Петро Поліщук — Мондер, Олекса Гунька — Калгарі, Йосиф Кучмак — Елдорена, Преп. о. Лаврентій Джиголик, ЧСВВ., Впр. о. Севастіян Курило, ЧСВВ, ректор Інституту, Григорий Гайдук — Плени Лейк, Орест Рудько — Восетна, Микола Захода — Пено, Станислав Мельник — Вилингдон. 3-ий ряд (стоять): Станислав Савіцький — Калгарі, Петро Габінат — Делф, Микола Сенюк — Гилярд, Василь Юсак — Мондер, Олекса Курило — Делф, Богдан Савіцький — Калгарі, Мирослав Озібко — Редвей, Іван Кругляк — Редвей, Франко Павловський — Вильна. 4-ий ряд: Петро Козовий — Райлей, Іван Петрик, Делф, Василь Ткачик — Куквіл, Павло Пелех — Вільна, Іван Гроцький — Бонівил, Петро Велищук — Восток, Сильвестер Смолик — Мирнам, Богдан Козовий—Райлей, Алберт Бзовий—Ройкрафт.

Інститутом наша суспільність тішиться й хто має нагоду, відвідує його. З нагоди зїзду Б.У.Ка в Едмонтоні відвідав Інститут Преп. о. Місіонар Й. Корба, ЧНІ., з Йорктону, а опісля також Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла". Обидва отці тішились нашими гарними студентами й промовляли до них із сердечним побажанням, щоб усі вони стали колись добрими українськими провідниками. З нагоди свого концерту в Едмонтоні відвідала Інститут п-нна Ірина Бубнюк, наша молода піяністка. Студенти продавали для неї тикети на концерт. — В вільному від науки часі студенти вчаться співу й приготовляють концерт, що з ним задумують виїхати до наших парохій поза Едмонтон. — Інститут св. Йосафата має своїх щирих добродіїв, що спомагають його словом приязної заохоти, працею й жертвою. Між іншим, заходами наших українських пань: Василишин, Годованої й Адамець відбулось в Інституті бінго, що принесло $90.00. — П-ні Сасин уладила в своїм домі "Чайний вечірок" і зібрала для Інституту $63.00 на фіранки — Др. Смульський із Дружиною подарували для Інституту гарний фотель і столик на часописи й книжки. — Інститут потребує ще інших речей, а головно бібліотеки й обстанови до каплиці. Редакція "Світла" звертається оцим до Дорогих Читачів, щоб своїми добровільними жертвами помогли нам докінчити культурної установи, що в ній виховуються наші будучі провідники. Жертви просимо слати на адресу:

Rev. S. Kurylo, OSBM. 8820-111 St. Edmonton, Alta.

Боже Великий, Єдиний, Нам Україну Храни!

О. др. Кушнір перебуває під цю пору в Лондоні й там, як голова Українського Центрального Допомогового Комітету, старається всіма силами оборонити українських скитальців перед насильною видачею їх Совітам, а також організує для них конечну поміч. О. Кушнір відбув у Лондоні нараду з представниками наших Допомогових Комітетів із Британії, Бельгії й Франції і вручив Проводові Організації Обєднаних Держав сильний меморіял у справі наших скитальців. Більшовики, збентежені діяльністю о. др. Кушніра, вислали з Винипегу брехливий протест проти його представництва. Та правдою є, що всі свідомі українці, не тільки на цілім американськім континенті, але й у цілій Европі з великою радістю визнають о.

ВПР. О. ДР. ВАСИЛЬ КУШНІР

дра Кушніра своїм уповажненим представником і бажають та просять, щоб він ужив усіх можливих засобів для порятунку й оборони загроженого більшовиками українського народу. Говорити в імені українців не має права тільки самозванець, більшовик Мануїльський, що обманює О.О.Д. і понижає імя України перед усім світом. Усі українці його рішуче відкидають. А дорогому нашому представникові й провідникові, о. дрові Кушніреві, пересилають сердечний привіт із побажанням, щоб Бог заховав його в доброму здорові й поміг виєднати в представників О.О.Д. усю потрібну захорону й поміч для загроженого більшовиками українського народу. — Нехай живе Україна! Нехай живе О. Др. Кушнір!

Так Говорить Папа...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII

ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Не менше також ясно оказується, яка була б через уведення спільности в посіданні, крім несправедливости, зміна й замішання всякого порядку, яка вийшла б із цього тяжка й навісна неволя громадян. Обопільна завість, наклепи та незгода — прийшли б на денний порядок. Через усунення товчка до запопадливости й пильности висохло б конечне саме джерело багатства. Ця рівність, що про неї мріють, не була б нічим іншим, як тільки тим самим однаково нужденним і незадивним станом усіх людей. Із цього усього видно, що бажання соціялістів спільного всіма посідання, треба цілком поборювати, бо воно шкодить саме цим, чим їм має помогти; воно противиться природним правам одиниці, підкопує обовязки держави, воно н е п о к о ї т ь загальний мир. Коли отже мається помогти нижчій клясі, треба в першій мірі взяти неначе за основу ненарушне заховання приватної власности. По цім заложенні вияснимо, звідки нам сподіватись заради.

З довірям приступаємо до цього завдання й зовсім законно, бо ж тут ходить про справу, що на неї не знайдеться ніякої розвязки без помочі релігії й Церкви. А коли сторожения релігії й усього цього, над чим Церква має владу, лежить головно в наших руках, то Нам здається, що ми через мовчанку занехали б свій обовязок.

А вжеж згадана справа вимагає також праці й співділання інших: думаємо тут про державну владу, панів і капіталістів, вкінці про цих, що про їхню долю розходиться, — про летарів. Без вагання однак кладемо натиск на це, що пусті всякі старання людей, коли поминеться Церкву. Одна тільки Церква черпає з євангелія науку, що своєю силою може або зовсім вирішити питання, або хоч надати йому лагідніші форми. Вона не тільки навчає уми, але старається також своїми приписами керувати життям й обичаями кожного зосібна; вона численними корисними установами дбає про поліпшення стану пролетарів; вона бажає й домагається получити сили всіх станів, щоб як могла найкраще допомогти справі робітників; вона вважає за відповідне примінити до цеї справи самі права й повагу держави, щоб тільки розумно й помірковано.

І так передовсім, мавши згляд на людську природу, вважаємо за річ неможливу зрівнання в громадянській суспільності стану найнижчого з найвищим. Щоправда, соціялісти мріють про таке зрівнання, всякі їхні намагання проти природного порядку останутъ без успіху. Бо в людській природі є дуже багато різнородних суперечностей; не в усіх такі самі талани, не в усіх рівна пильність, здоровя, сили; а звідси зовсім природна маєткова різниця. Та саме ця умовина дуже догідна так для одиниць, як і для суспільности. В суспільнім житті треба різнородности сил до праці та певної різнородности обовязків. За ці обовязки беруться люди спонукані звичайно цею маєтковою різницею.

Що до тілесної праці, то без цеї людина не могла б бути навіть у стані невинности. Але ця саме праця, що її був би шукав добровільно для розривки духа, сталась опісля караю за провину. Вона стала мозільною та конечною. "Проклята твоя земля в твоїх ділах, у трудах їстимеш хліб по всі дні твого життя" (Бут. 3:17).

(Д. б.).

МИХАЙЛО ГОЛИНСЬКИЙ
український оперовий співак

"От де, люди, наша слава, слава України!" Доки житимуть між нами такі співаки, як наш дорогий мистець, М. Голинський, "наша дума, наша пісня — не вмре, не загине!"

Найближчий концерт п. Голинського відбудеться в КАЛҐАРІ, в вівторок, 19-го лютня, в Сентрал Юнайтед Чорч.

В МОНДЕРІ вижидаємо свого Дорогого Гостя дня 12 березня.

Свого найбільшого співака бажаємо мати в кожній нашій парохії.

Приїжджай, наш Бояне, й нехай Твій голос буде, як пшеничний колос!

П-НІ МАРІЯ ДИМА
голова Домініяльного Заряду Ліґи Українських Католицьких Жінок у Канаді. Пані Дима добре відома з своїх організаційних поїздок і доповідей у Канаді й ЗДА.

ВСЕЧ. О. ОТАМАН М. ПЕЛЕХ
душпастир наших українських католицьких вояків у Канаді. З нагоди підвищення о. Пелеха до військового ступіня отамана-майора пересилаємо Його Всечесності сердечний привіт!

П. ІЛЛЯ БОЦЮРКІВ
голова Б.У.К-а в Алберті.
П. Боцюрків уже довгі роки бере діяльну участь у організаційній праці українців в Едмонтоні. Він є одночасно головою Народнього Дому.

П-НІ ГАННА ПРИЙМА
голова Ліґи Українських Католицьких Жінок в Алберті, невтомно працює в Народнім Домі в Едмонтоні. Співає в хорі, виступає в аматорських виставах, веде організаційну роботу між жіноцтвом.— Чоловік п-ні Прийми, це добре відомий у Канаді діригент, п. Осип Прийма, що під цю пору є також пров. секретарем Б.У.К-а в Алберті.

П. ОСИП ВОЛЯНСЬКИЙ
голова Українського Католицького Юнацтва в Алберті. П. Волянський щиро відданий справі У.К.Ю. й гарно співпрацює з Впр. о. С. Курилою, ЧСВВ, провідником У.К.Ю. в алберті.

— ЖАРТИ —

Іспит. — Були перед Різдвом іспити й учні мали подати добру відповідь, що це є депресія. Один учень написав: "Бог знає. Я не знаю. Веселих свят!" Коли задачі вернулись від професора на папері студента була дописка: "Бог дістав 100%. Ти дістав 0. Щасливого нового року!" Каже студент професорові: "Я думаю, що я не заслужив на чисте зеро". "І я так думаю", відповів професор, "але я не міг дати нищої марки."

Панство Юрій і Параскевія Мищій, провідна родина в парохії Борщів, Алта. — Допис є в "Світлі".

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Who Can Be A Nun?

By Francis B. Cassilly, S.J.

The Invitation Given to All

The invitation of Christ to the practice of the councels is issued, not to a favoured few, but to all Christians. Some are prevented by obstacles beyand their control from accepting it. They are tied down by obligations in the world, by marriage, by duties to children or parents; they are prevented possibly by ill health or other cause; and so the avenue to religious life is closed to them. But what about the vast number of young people with virtue and all the qualifications necessary to become a worthy priest or nun, who would be gladly welcomed by a religious superior, if only they would knock at the convent door for admission? What is to prevent them from embracing the higher life? The pathway is open. They are qualified mentally and bodily; they feel that with God's grace they could live up to the obligations of the religious rule; and they have no compelling tie to keep them in the world. What is to prevent such young people from accepting Christ's invitation to a higher life?

Nothing except their own will. They know that God would be pleased to have them for Himself. Will they give themselves to Him? Will they make the sacrifice? That depends on themselves and their generosity. To be sure, grace is necessary to begin and complete this, as any other supernatural good work. But those who wish to follow the call will ever find God's grace ready to assist them.

"I Have No Call"

Now, some persons may wish to stop right here. They will say, "Yes, I admit tha Christ invited all to follow Him in the pathway of the counsels, but somehow I feel no call to do so. It is good for other people, but not for me." What would you think of a wealthy person whom you asked for a moderate alms for the propagation of the faith and who would reply, "Yes, that is a splendid charity, and I have abundent money to spare, but somehow I feel no call to spare alms today"? You would likely think to yourself, if you did expression to the thought, "Keep your money if you like, but don't say you have no call to give alms, for I am giving you about the only call you will get."

In the like manner, if you are convinced that the religious life would be best for you, do not reject it on the plea that you have no call for it. Christ's call is present to you, if you only desire to follow it. The young man in the Gospel received the invitation and he declined it, but at least he did not say it was because he had no call. He heard the call clearly enough, and he went away sad because he did not wish to make the sacrifice entitled by it.

"I Feel No Special Attraction"

"But religious life is hard, and to enter it I should have a special attraction, which I do not feel." This is the thought of some. But no other attraction is needed then the will to please God, assisted by the ordinary help of His grace, which is required for every supernaturally good work, and which He will not deny to those who wish and ask for it. Nor must we imagine that persons enter religious life because they consider it a pleasant, agreeable existence. No. The practice of the councils is a striving against nature. It entails the sundering of natural ties, a sacrifice of freedom, and hence it is something hard and difficult in itself, though it may be sweetened by grace. Generous souls embrace the life of perfection simply because it is arduous, and because they wish to make a sacrifice for God. They deliberately choose this life in order to conquor nature and make themselves more pleasing to God. Who then has a vocation? She who has the qualifications necessary for some religious institute, and is accepted by the superior. To be continued.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

БР. ДОРОТЕЙ ЗЕЛЕНИЙ, ЧСВВ.
БР. МИХАЙЛО ДАНЬКО, ЧСВВ.

Дня 2 лютня, 1946, ці два молоді брати-монахи посвятились урочисто на досмертню службу Богові в Чині ОО. Василіян. Вони помагають отцям-монахам працювати над спасенням українського народу в Канаді й Злучених Державах. Бр. Доротей народився 25 травня, 1915, в Давнинґ, Алта; його рідня живе тепер у Ґримсбі, Онт. Там, у монастирі ОО. Василіян, живе його брат Анатоль, також брат-монах, ЧСВВ. — Бр. Михайло народився 12 квітня, 1924, в Сиракюз, Н. Й., де живе його мати. — Ми щиро вітаємо Преподобних Братів-Професів, Доротея й Михайла, із нагоди зложення урочистих монаших обітів і просимо в Бога благословення на довге й щасливе життя, посвячене досконалій Божій службі! Редакція.

Dear Young Reader.

If you are free to enter a monastery of some Ukrainian religious Congregation, and would like to get prompt and complete information in this matter, write immediately to the Editor of "The Light." The address:

The Editor of "The Light"
Mundare, Alta. Canada.

Панство Молоді — Петро й Марія Жук, що їхне вінчання відбулось недавно в Мондері. Молодій Парі бажаємо Божого благословення в подружнім життї — Редакція.

СТЕПАН ДОРОШ
Мондер-Поділля

МИХАЙЛО ФЛЯША
Мондер-Поділля

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

4. ҐРУПИ СЛІВ МОВИ.

Всі слова в нашій мові можна поділити на **девять ґруп.** **Девять ґруп слів мови** є такі:

1. **Іменники**—це ґрупа слів мови, що показує імена осіб або речей. (учитель, школа).

2. **Прикметники** висказують прикмету осіб чи речей на питання: який? яка? чий? (сумлінний, високий, братів, сестрин)

3. **Числівники** подають число або порядок осіб чи речей на питання: скільки? котрий? (один, третій).

4. **Займенники** вживаються замість імен. (я — замість Іван) він замість брат).

5. **Дієслова** визначають дію або стан особи чи речі. (пише, спочиває).

Ці пять ґруп слів можуть мати різні форми, тому звуться — **змінні** ґрупи слів української мови. (мати - матери, син - сина, добрий — доброго, перший першому, співаю — співав, моє — моему).

6. **Прислівники** — це ґрупа слів, що визначає — якість дії; прислівники стоять при дієсловах і відповідають питанню: як? коли? (скоро ходить, рано встав), (при-дієслівник).

7. **Прийменники** стоять при йменниках і показують відношення їх між собою. (книжка на столі, брат у школі).

8. **Сполучники** - це така ґрупа слів мови, що лучать слова або речення, або показує відношення одного до одного. (я й ти; уважай, бо буде зле),

9. **Вигуки** - це ґрупа слів, що ними зазначуємо свої внутрішні переживання або наслідування звуків. (ой, дзень).

Прислівники, прикметники сполучники й вигуки — це ґрупи слів мови **незмінні**, бо вони мають завжди тільки одну форму.

Можна б створити ще й десяту ґрупу слів мови з таких частин, як же, таки, ось, навіть; це слова-частки, що підсилюють, вирізнюють якесь слово.

А. ЗМІННІ ҐРУПИ СЛІВ МОВИ.

Люди живуть у суспільності. Таке життя несе з собою різні взаємини одиниць і громад, всякого роду, різного часу. Людське життя — це особи й речі, при різній діяльності й різних умовинах. Всю ту многість висказуємо дібраними словами, що відповідно до потреби можуть прибирати різні види, форми змінятися.

Наука, що навчає **правильної зміни слів** у нашій мові зветься **словозміна**, або **морфолоґія.**

1. ІМЕННИКИ.

1) Перша ґрупа слів мови це йменники. **Іменник** — це слово, що визначає назву якоїсь особи чи речі.

2) З іменників одні є **речеві,** що їх можемо бачити, дотикатись, бо вони справді існують (хрест, книжка); інші **уявні,** бо ми не можемо бачити їх, тільки уявити собі, подумати (назва, радість, любов).

3) Є йменники **живі**, (що можуть самовільно зміняти місце) (дитина, ластівка, коник); інші є **неживі,** що самі не можуть змінити місця) (столик, камінь). Іменники живі звуться **особові** (кухар, господар) або звірячі (коровиця, цапок).

4. Всі особи, народи, держави; краї, міста, гори, ріки, моря, озера, хресні імена та прізвища, творять **власні імена**, що ними відрізняються від інших. (Миколя, українець, Канада, Буковина, Київ, Карпати, Атлянтик, рябко, красуля).

5. Є ще й іменники **ґатункові,** що визначають особи, звірі й усякі речі такого самого ґатунку (людина, повзуни). Іменники **збірні,** що визначають збір осіб, звірів або речей (народ, військо, череда, ліс). Іменники **матеріяльні** подають назви різних матерій. (вода, повітря, сукно).

2. РІД ІМЕННИКІВ.

1) Кожний іменик має свій **рід:** чоловік, жінка, або ніякий.

2) Коли про якогось іменника можемо сказати **він,** то це буде слово **чоловічого** роду. (Андрій, горобчик, край). Слова чоловічого роду закінчуються на **приголосного звука твердого** (козак) **мякого** (стрілець, рай); на — **о, а, я,** (Петро, нероба, суддя).

3) Коли про якесь слово можна сказати **вона**, то слово це **жіночого** роду. Слова жіночого роду закінчуються на - **а, я, ь,** (вода, земля, злість). Також — в (любов).

4) Слова, що в них чоловічий, чи жіночий рід виразно не зазначений, а ми про них можемо сказати **воно,** то слово це **ніякого** роду. Такі слова закінчуються на **о, е, я,** (вікно, поле, ягня).

5) У живих істот рід пізнаємо зо **значення їх**, а в неживотних із **закінчення.**

6) Словам запозиченим із чужої мови надаємо рід відповідно до їхніх **закінчень:** слова на **приголосного** будуть у нас **чоловічого** роду (мінус, теми, дивіденд); на **а, я жіночого,** а на **о, е, ніякого.**

7) Всі слова на **пис** тепер **чоловічого** роду. (підпис, допис, літопис, часопис, відпис).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим** друком)

баба — женщина; старуха; мати батька-матері; повитуха; вбога; печена. Де баб сім, там торг зовсім. Нехай же він знає, як лаяти старих бабів. Сто баб — сто немочей. Тягнуть оце залізну бабу, щоб убивати палі. Ой, бабусю, бабусечко, щож будеш робити? Як прийде дід із лісу буде бабка бити. Чуб. Качати бабу зо снігу. — бабка, бабуня, бабисько, бабище, бабонька, бабота. Бабах у воду — впасти, наслідувати вистріл, бабахнути. Десь далеко хтось бабахнув (вистрілив).

бабешки — нутро, потроха. Я сьогодні варила варені ... свинячими бабешками

бабизна — спадщина по бабі. Ця хата, це моя бабизна

бабин. Танцювали миші по бабиній хаті. Чуб. Бабине літо — теплі дні восени, коли летить павутиння "бабине літо."

бабити — при народженні дітей. Свекруха моя в його сина бабила. Рудч

(Далі буде).

Joseph The Provider

. . . to Joseph who was hospitality itself . . . "See this cup?" Joseph asked. Mai-Sachme slipped the silver cup into Benjamin's sack.

..., Joseph accepted the gifts sent by ...r. Then Mai-Sachme showed the ...s at the banquet table in the shape of ..., Joseph at the apex, the Egyptians on his ... and the brothers on his left.

Benjamin sat next to Joseph; the others in order of their age. Still not suspecting Joseph's true identity, the brothers marveled that he should know how to seat them.

The meal was enjoyable; it was hilarious. The lord of the markets was hospitality itself. Joseph pressed extra viands upon Benjamin who looked at him with feelings indescribable. He was possessed by a dazed and uneasy feeling. His heart would give a quick, heavy, irregular throb as he gazed into the beardless face of his host. He looked into the eyes sparkling with fun which grew veiled as though in retreat when Benjamin's own had widened in terror and incredulous joy.

Then Benjamin asked, "Your Excellency, how is it you know to seat us in order of age?"

"Ah," said Joseph, "it is quite simple. Do you see this silver cup? I drink out of it but I can see things in it, too. I can see pictures of distant places and things. Shall I describe your mother's grave to you?"

And he told of the place with such clarity that Benjamin's eyes filled with tears. He seemed almost to the point of knowing his host when Pharaoh's friend said, "Let us get up now. Unfortunately, I must go to the office and be there until evening. Your brothers will probably set out for home early tomorrow morning, after picking up the grain I will assign to you: food for twelve houses this time, yours and your father's. And I will gladly take pay for it for Pharaoh's treasury. I am the god's man of business. Farewell in case I do not see you again.

"But, by the bye and in all friendliness, why do you not migrate into Egypt, all seventy of you, and graze on Pharaoh's land? This is a proposal from me to you. Think it over, it would not be the most foolish thing you could do."

A servant had poured water on his hands as he talked and now he rose and broke up the table.

That evening, their bags were filled with grain and they made ready to leave early the next morning. But again, secretly, as arranged between him and Joseph, Mai-Sachme opened a bag. He slipped the silver cup into Benjamin's sack . . .

Continued

бліді, були тепер наче спечені гарячкою.

Домітиля спостерегла невдовзі те зворушення й підбігла до неї.

— То апостол сьогодні приїхав? прошептала Ріта.

— Так, сьогодні в полудне, моя дорога.

Ріта здрігнулась.

— Чи вже поблагословив тебе, пані?

— Ах, довго можна б говорити про його приїзд і привітання, та тепер, на жаль, нема на це часу. Колись розкажу тобі все...

— Це правда, пригадуєш мені мій обовязок.

Підскочила до відчиненої скринки й, вийнявши з неї ланцюги, важкі від золота й дорогого каміння, почала обвішувати ними сию Вірджінії.

— Це справжні кайдани для мене — зідхнула Вірджінія.

Домітиля засміялась.

— Що за дивні люди з нас, християні! Самоцвіти нам кайдани, а кайдани самоцвітами. Але, але — додала по хвилині святої задуми — заки підемо до гостей, мушу вас попередити й запросити, дорогі сестри, на богослуження, що відбудеться в нас у залі Пуденса; випросили собі його вірні, що всі хочуть якнайскоріше пізнати Івана й узяти участь із ним в Господній Жертві.

Ріта знову покрилась румянцем, а щоб заховати своє зворушення, почала хутко привязувати Вірджінії сандали.

— Вже моя пані готова — й вибігла, наче з поспіхом.

Вірджінія не глянула навіть в мале срібне дзеркало, що прикрашувало скриньку, й здержавши останнє зідхання, з вимушеною усмішкою на устах, взяла за-попід руку свою ясну товаришку й пустилася в дорогу до кімнат, де були гості.

— Як тільки зможу — шепнула в переході — прийду над ранком із Рітою на ломання хліба... Але Домітилю... і здержалась.

— Щож таке? Не бійся, миленька.

— Ох, ми вже так близько людей!.. Мушу перестерегти тебе, а не маю відваги... Уяви собі... стрінеш тут у нас...

Легкий румянець виступив на лице Домітилі.

— Я нічого не знала, що Агрикола запросив його — бо я була б ніколи не сміла наразити тебе на таку стрічу... перш у, як не милюсь, по твоїм тяжкім переживанні... Однак маю в Бозі надію, що Авреліян сам умітиме панувати над собою.

Хмарка, але тільки хвилева хмарка, затемнила погідне чоло дівочки; та зараз показалось сонце, таке велике й пре ясне, що світило у нутрі чистих душ.

— Не бійся, сестро, Господь поможе.

— Ах, моя наймиліща, яка страшна моя доля!

Не тільки сама живу серед гіркости, але ще напуваю нею тих, що приходять до мене...

Більше не могла промовити, бо вже доходили до "ексéдри", що заступають наші гостинні кімнати, де під стіною на камінних сидженнях спочивало вже багато обидвох полів передових римлян у "синтезах", бенькетових одягах різної краски, головно червонавих, здивовано вижидаючи неприсутньої "матер фаміліяс" господині дому.

Серед них був Люсурій — префект міста, Сервілій і Сульпіцій, їхні наречені — Евфрозина й Теодора, славні поети — Ювеналій і Марціялій, історик Тацит — свояк і великий поклонник Агриколі, пізніший його зять, Пліній молодший, Квінтиліян — ретор, талановитий учитель синів Климента, а вкінці Даміс, учень Аполона з Тіяни; цей останній, проти всякого звичаю, босоніж і у льняній загортці.

Не бачила їх однак Віджінія, хоч відрухово приймала привіти: її стривожене, неспокійне око шукало тільки одного предмету — а як вкінці доглянула оподалік понуру, наче градову хмару, постать Агриколі, той вид прикував її до місяця. (Д. б.).

Марії Пазюк, що 5 січня, 1945 відійшла на Божий поклик у кращий світ, "іджe ність болізнь, ні печаль, ні воздиханіе." Упокоїлась бл. п. Марія в лікарні в Кемровз, забезпечена св. Тайнами.

Покійна походила з роду Крупа. Народилась у селі Баличі, мостиського повіту, в Західній Україні, 5 квітня, 1886 року. До Канади приїхала молодою дівчиною з родичами й тут вийшла заміж за бл. п. М. Орачевського, а після його смерти за п. Андрея Пазюка, тоді вже вдівця. В цім подружжі виховувались разом діти покійного Орачевського з першого подружжя й другого, а також діти п. Пазюка з першого й другого подружжя тобто діти з чотирьох подруж, але ніколи не було там нарікання на "моїх" і "твоїх" дітей.

Похорон Покійниці відбувся при великім здвизі учасників, своїх і чужих, навіть із Бр. Колюмбії й Саскачевану. Похоронні богослуження відправив Преп. о. Є. Химій, ЧСВВ., 8 січня, в церкві Преображення в Равнд Гил.

Бл. п. Марія мала гарні прикмети. Не нарікала в прикрощах, але з веселою усмішкою часто жартувала й розвеселювала своїх знайомих. Любила свою церкву, помагала в парохіяльних підприємствах. Належала до Апостольства Молитви й підтримувала його своїми жертвами й добрими словами. Полишила в смутку чоловіка Андрея, чотирьох синів: Володимира, Йосифа, Казимира Орачевських і Антона Пазюка; 3 дочки по Орачевськім, пасербицю Емілію з першого подружжя, пасерба Петра Пазюка й пасербицю Марію, 10 внуків, 3 сестри: Анастазію, Катерину й Ганну й двох братів Йосифа й Евстахія та багато-багато приятелів, що їх зєднала собі за 59 літ свого праведного життя. В.І.П!

На спільнім обіді в домі чоловіка Андрея один із присутніх заохотив гостей до жертви на католицьку пресу. П. В. Нагірняк зібрав $9.00 на "Світло" й "Українські Вісти."

По відспіванні "Достойно есть" п. А. Пазюк, господар дому, із сльозами в очах дуже гарно подякував усім учасникам похорону за останню прислугу для його дорогої покійної дружини.—

Павло Головатюк.

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПОДЯКА. Сподобалось було Господу Богу подати мені тому рік важку недугу. Згадавши тих 7 місяців, що їх я провела на ліжку недуги, я згадала й усіх своїх приятелів, що виявили мені в тім часі багато співчуття й зичливости послугами, листами, відвідинами. На цьому місці я поздоровляю їх сердечно й складаю всім свою щиру подяку. Впр. Отцям обидвох обрядів, що відвідували мене, потішали й відправляли Служби Божі, Сестрам і світським доглядачкам, лікарям, а також кревним і рідним. Особливу подяку складаю своїм Родичам, браттям і сестрам за труд і ввесь захід у час моєї недуги.

Сьогодні я вже зовсім здорова, добре ходжу й уже дещо роблю в хаті й шию. — Слава Ісусу Христу! — Марія Палцат дочка Петра й Ксенії з Ст. Майкел.

МОНДЕР. Дня 3 лист., відправилось у нас поминальне богослуження за вічний спокій душі бл. п. Дмитра Жука. З цієї нагоди члени родини набожно прийняли св. Тайни. Це гарний звичай і приклад для інших родин. Що частіше приступають наші родини до св. Тайн, то побожніша стає наша нація, а це наш найбільший скарб.

МОНДЕР, Поминальне богослуження. Дня 28-го грудня відбулося в мондерській каплиці поминальне богослуження за душу покійної Стефанії Якубів із Мондеру. Присутніх було велике число. По відправі був спільний обід в домі родичів покійної — п-ва Йосифа й Емілії Білик. Крім родини й сусідів були там ОО. Василіяни — Г. Хміляр і Е. Білик, брат Покійної. При кінці спільної гостини п. Павло Ковтун промовив до всіх і зазначив, що найкраще вони зроблять тоді, коли б зложили жертви на дальші Служби Божі за душу Покійної. Це дуже сподобалося всім, бо коли п. Стефан Федечко зійшов зо збіркою, зібрав $40.00 на ту ціль.

Чоловік, діти й рідня покійної дякують усім за щире співчуття й молитви за її душу. — П-й.

РАВНД ГИЛ, АЛТА. Посмертна згадка. Тоненька верета снігу покрила свіжу могилу піонірки

БОРЩІВ, АЛТА. 25-ліття подружнього життя. Дня 12 січня парохія в Борщеві справила веселу забаву панству Юріеві й Параскевії Мищій із приводу срібного ювілею їхнього подружнього життя. П. Юрій Мищій — це довголітній заступник голови в парохії і тому всі охоче взяли участь у вечірку на його честь, що складався з трьох частин.

Перша частина вечірка відбулася в церкві, де гість, Преп. о. Ґнесько, ЧСВВ., разом із о. Парохом відправили молебень до Божої Матері в намірені Ювілятів, уділили їм ювілейне благословення.

Друга частина — це була спільна вечеря в Народнім Домі. В часі вечері промовляв місцевий парох, Преп. о. Е. Білик, ЧСВВ. Він згадав великі заслуги й працю цеї родини для парохії, заохотив всіх до наслідування їх і побажав їм від усіх Божої опіки над дальшим їхнім життям. Опісля промовляли: о. Гість, п. Куций, п. Грабець і п. Пожарнюк. (Ці два останні були дружбами панства Мищіїв тому 25 літ). П. М. Пожарнюк завізвав усіх, щоб зложили поміч українським скитальцям в Европі. Збірка, що нею зайнялися молоді хлопці з товариства УКЮ., принесла $31.25. По промовах вручено ювілятам дарунок від парохії. По цім промовляли ще й панство Мищії, дякуючи всім за все.

Третя частина вечірка — це була "весільна забава". Всі присутні були вдоволені, що належно вшанували цей день — 25-літню річницю одної з найбільше заслужених родин у цій парохії. — Ми від себе щиро поздоровляємо П-ва Мищіїв і бажаємо їм діждатись іще й тієї радости, щоб син Петрусь, як священик, поблагословив їх благословенням "Золотого Ювілею". — о. А. Т.

ҐРИМСБІ, ОНТ. Концерт К.У.К. на скитальців. Дня 12 січня, 1946, відбувся тут заходами місцевого відділу К.У.К. у шкільній авдиторії величавий концерт у користь збігців. На цім концерті перший раз пописувався Український Національний Хор ім. Кошиця, за проводом п. Ф. Мартинюка з Ґримсбі. Всі були щиро задоволені цим виступом і очікують дальших виступів цього хору.

Концертова програма складалась із пісень-солів й дуетів, деклямацій і гарних українських танків. Соля відспівали: панна Дорця Гуцалюк і п. Роман Гуцалюк. Дуети відспівали панночки: Д. Гуцалюк і Ганна Подолян. Деклямували: панночки Юлія Фей і Оля Омельченко. Гарно танцювали: Ганна Подолян, Маруся Ґулевич, Володимир Шумський і Василь Ґулевич. На скрипці виграває Богдан Корній, а при пяні Ірина Мартинюк.

Вступне слово сказав по-англійськи й українськи п. Мирослав Дяковський, а доповідь по-українськи мав п. Володимир Ґулевич. При кінці промовляв також Впр. о. Н. Когут, ЧСВВ., голова місцевого відділу К.У.К., що теж закликав усіх до жертв на скитальців. З того вечора зібрано для збігців $145.70. Гроші вислано до укр. Допомогового Комітету в Винипегу.

ТОРОНТО-СХІД. Прощання старого року. Гарно прощала наша парохіяльна громада старий рік і радісно привітала новий 1946. Жіноче Товариство Христового Серця за проводом голови п-ні Т. Дацюк приготовило несподіванку для свого духовного провідника, Всеч. о. Василя Дзюрмана. Несподіванка удалась стопроцентово, бо на господаря запрошено Впр. о. проф. Лесюка, ЧСВВ. в Ґримсбі. З нагоди нового року та в день імянин склали щирі побажання о. Пароховi й присутній його родині — матері, батькові й сестрам від заряду парохії — п. Н. Банира, від жіночого товариства — голова п-ні Т. Дацюк, що вручила дар любови від трьох співпрацюючих гуртків, мужчин, жінок і молоді. Рівнож склали свої побажання обі заступниці Жіночого Товариства, А. Сороколіт і М. Шередько, а в імені хору — п. дириґент, Н. Юречко; також від молоді бувший організатор — п. П. Боднар. Із-поміж піонірів даної парохії річево промовляв В. Городовський. О. Парох зложив щиру подяку справникам несподіванки, а опісля промовцям і всім учасникам, та побажав їм Божого благословення на біжучий рік.

На заклик Впр. о. Лесюка відбулась збірка на нашу пресу, з котрої призначено на "Світло"

$2.00.

Щедрий вечір. Дня 18 січня відбувся в парохіяльній залі спільний "Щедрий вечір" за проводом о. Пароха, на котрій прибуло понад дві сотні учасників, особливо гарне число молоді. Загостили рівнож Всеч. о. А. Роборецький і п. адвокат Ю. Роборецький. По вечері слідували промови на тему свята, а між тим співали коляди та вели веселі розмови.

Промовляли з парохії св. Йосафата: О. Роборецький, п. адвокат Роборецький, п-на Юлія Дзюрман від молоді. З парохії М. Божої п-на Дячишин, що брала участь у контесті красномовства й одержала нагороду. З місцевої парохії від молоді п. Дідух і п. Т. Дацюк, голова Жіночого Товариства.

По скінченні милої гостини перейшли присутні до церкви на йорданське богослуження.

На довго остануть у серцях гостей так гарно проведені хвилі нашого староукраїнського звичаю "Щедрого вечора."

РОЙКРАФТ, АЛТА. Річниця народин. Дня 26 січня, 1945, припало 50 ліття народин п-ні Стефанії Вернюк. За старанням її чоловіка, п. Василя, відправилася в домі Ювілятки Служба Божа в її наміренні й парастас за покійних родини.

Під час обіду Преп. о. В. Гринишин побажав Ювілятці щедрого Божого благословення, й в щастю та здорову працювати ще багато літ для парохії й народу. Потім п. І. Равлик, зложив побажання від парохії й звеличав щиру працю Ювілятки для церкви і попросив також присутніх, щоб зложити свої датки на пресу. Опісля п-на Надія Вернюк зібрала $4.00, з чого $2.00 на "Світло".

П-ву Вернюкам, а особливо Ювілятці, бажаємо багато Божих ласк у вальшому житті й сили та охоти до дальшої праці для малої парохії й народу. — о. В. Г.

ОТТАВА. Пятдесят семінаристів з університетського семінаря на українській Службі Божій в Оттаві. Хоч 3. лютня була звичайна неділя українська католицька церква в Оттаві була надзвичайно заповнена. Крім парохіян, що прийшли виповнити свій недільний обовязок, на переді у десятьох перших лавках були ще гості, пятдесят семінаристів, що прийшли побачити богослуження в українськім обряді. Між ними було кільканадцять священиків, що приготовляються до наукового ступіня з св. Богословя.

Службу Божу відправив Преп. о. В. Дрибненький, ЧСВВ. Співав хор за орудом І. Максимчука. Хоч семінаристи любили хоральний спів, то однак, як пізніше заявили, найкраще враження на них зробили гарні молитви нашої Сл. Божої і спів всього люду на молебні до Найсв. Христового Серця по Службі Божій. Вони могли слідити за змістом відправи, бо мали молитовники з англійським перекладом.

В Оттаві ще бракує церкви збудованої в українськім стилі. Вкоротці вона тут повстане. Пляни цеї будівлі виготовить відомий наш архитект — Впр. о. кан. Пилип Ру, Ч. О.

ЕДМОНТОН, Річниця шлюбу. В неділю, 3 лютня, зійшлась родина й гості до дому п-ва Василя й Марії Палцатів під ч. 10911-97 вул., щоб зложити свої побажання з нагоди 1. річниці їхнього вінчання. Після спільного обіду п. Лука Дацюк піддав гадку, щоб цю веселу хвилю зазначити жертвою на пресу. Збіркою зайнялась п-на Оля Палцат і зібрала $2.66. — Щиро дякуємо!

МОНДЕР-ПОДІЛЛЯ. Степанові Дорошеві й Михайлові Фляші, двом нашим побратимам-воякам, що недавно вернулися зза моря, уладив Народній Дім у Падолі коло Мондеру привітальний вечірок. Господарями цеї гостини були: п. В. Дорош і п. С. Ружицький, місцевий учитель. Під час спільної забави, на поклик п. О. Лазаренка, п. П. Кітлярчук зібрав на "Світло" $3.35. — Молодим воякам бажаємо Божого благословення на щасливе життя між своїми рідними. — Редакція.

АРРАН, САСК. Лист. Висилаю $6.00 на пять передплат "Світла". Ці числа мають бути вислані в різні сторони, до наших скитальців в Европі. Один доляр лишається на оплату пошти. Ці гроші взяті зо збірки в укр. катол. парохії в Арран, Саск., на збігців в Европі. Збірка принесла понад $200.00. З того вислано до Еп. Канц. $60.00 а $70.00 вислано до К.У.К, на бажання парохіян. — Частину на наші часописи, а саме $30.00 на "Укр. Вісти" — 15 чисел, а по $6.00 на три прочі наші часописи по $5.00. Решту грошей збирається на закупно й висилку релігійних та літературно наукових книжок. Здоровлю Щиро. — о. Н. Сірий.

ЗАВВАГА. Цей лист говорить сам за себе. Він є певним доказом великої душпастирської ревности й невтомної патріотичної праці Всеч. о. Н. Сірого, пароха Аррану й округи, а також гарної співпраці й жертвенности парохіян о. Сірого. Нам було дуже приємно побачити цю арранську картину, що є живим прикладом для кожного українця, як треба працювати для добра свого народу в цей час його великого чоря.

Ми пересилаємо Всеч. о. Сірому і їхнім добрим парохіянам сердечний привіт, признання й побажання великого Божого благословення в житті й спільній праці для рідного народу. —

Редакція.

РОСІЯ. Лист. До Комітету Українців Канади надіслано листа, що прийшов на одну пошту в Саскачевані, але ніхто по нього не зголошувався — знак тому, що адреса була хибна. Подаємо уривки з листа, пропускаючи ті части, що зрозумілі тільки родині.

Дня 29 червня, 1945. Слава Ісусу Христу! Дорогий Брате, Братова і Братаничі! Пишу до Вас третій лист і не маю жадної відповіді. Не знаю, чи Ти мій лист отримав, чи ні, тож пишу ще один лист. Подаю Тобі відомість про своє здоровля й поводження. Я і Хима і мала Стефания жиємо з глибокій Росії, як виеваковані і підозрілі за "бандитизм" проти них. Кажуть, що мої дівчата, Текля і Марина, збирали харчі й носили в ліс бандерівцям, а я помагав. За те, ми тут, а Марина в Золочеві від 13 вересня, а Теклю вхопили 22 березня і Василя. Василь був один місяць і пустили, а Теклю ще тримають в районі в Почорянах. Михана були взяли, та пустили скоріше, бо він слабий. Петро дома слабий на ноги і Зоська слаба з тої радости. Мама самі господарять з Василем, але Василь піде до війська.

Ми тут і (слідують імена інших людей), а шваґер М.М. і (інші імена) около 20 кільометрів від нас, але одні про других не знаємо. Ми ріжемо матеріяли соснові й смерекові. Я був замера, то вже 4 місяці не роблю і не годен ходити, вже з мене іно щигель, натика собі не перерубаю, і Хима слаба, але ще лавить... Оттаке наше поводження.

З дому ми вже отримали 1400 рублів і вже їх не маємо. Треба іти по пакунок 60 кільометрів і зараз телеграфувати по другий і по гроші, бо йнакше жити тут не годен. І ми би в Вас просили, Дорога Родино, якої лепти для нашого життя. Я тут дістаю 20 грамів хліба й два рави чистої зупки напитися і добре треба за то заплатити. Ми вже й наше поміняли, котре ліпше. Ми тут вже по 6 місяців. Ми з дому забрані на Димитрія 1944 р. Їхали майже цілий місяць колією. Тепер ми в Молотовській области, майже ще раз так, як від нас до Москви.

Дорогий Брате! Ми чули, що вже по війні з німцями. Я би хотів ще видітися з Вами у Вашій хаті, хотяй мені блище на тамтой світ. Тут пішло вже 40 людей, з багато нас нема. Дорогий Брате! Старайся нас звідси забрати. Як би годен, то й аропляном заберн.

ВИНДЗОР. Від комунізму до Господа Бога (продовження).

Так війна закінчилась. Гітлера побили, наші перемогли. Яка радість, яка втіха нам українським більшовикам-комуністам, а разом із нами тішаться та радіють наші газети, як "Українські Щоденні Вісти" в Америці та "Українське Життя" в Канаді.

Читаємо по газетах, що в Сан Франціско, як на світовій арені, признано українську републіку, якої преставником є Мануїльський, Боднарчук і др. Далі читаємо в нашій газеті "Українське Життя", що фашисти з Канади і Америки, під назвою КУК, післали свою делегацію до Сан Франціско, щоб зробити там заколот против нашої української републіки та проти Мануїльського. Ось що фашисти діють — подумав я собі. А всеж таки думаю собі, варта десь дістати ту "шмату" Новий Шлях, щоб докладніше довідатися, чого вони там хочуть та що пишуть. Бо справді, якщо хто хоче політикою займатись, то нераз нарта й нам ворожу газету переглянути. Дістав я від знайомих, що все читають Новий Шлях та й надибав. Читаю: Посол Глинка в Оттаві звертає увагу, просить та напоминає канадійську делегацію до Сан Франціско, щоб справді обстояла за українським народом після Атлантійського Чартеру та згідно з демократичними засадами. А КУК має також обстати за українським народом та домагатись компетентних кругів, щоб українському народові також те саме право дали, що і всім народам. Український народ боровсь у цій війні проти німця і найбільше потерпів, тому йому належиться брати участь на світовій конференції у Сан Франціско, має мати признану українську державу, від нікого незалежну. Але Мануїльський не представляє української републіки, бо не є вибраний українським народом. Він є лише як представник України наданий Сталіном із Москви... Не бачу фашизму в тому, що пише "Новий Шлях" — зробив я висновок...

Та далі заходимо до Робітничого Дому на Друланд у Винсорі. Всі товариші й ми з ними радіємо, що маємо Українську Державу, всі українські землі злучені разом, навіть українське Закарпаття прилучено до Радянської Української Републіки. Я вже наbув найновіший державницький греб Радянської України. Збіраємо жертви на допомогу Україні, на лічниці до Львова, Черновець. Дні радощів...

Нараз читаємо у часописі "Українське Життя" полеміку про українських скитальців. Називається їх зрадниками, фашистами, квіслінгами українського народу, бо не хочуть вертатися додому, а КУК збірає для них гроші.

Працював я в фабриці. Нараз дістаю телефон від жінки, що прийшла телеграма, щоб на даму годину бути на станції, бо синок приїде. Я голошу в офісі, що мій синок з війни приїжджає й скоро буде на станції. Пускають мене. Біжу до дому, щоб перебратись та з жінкою вийти на станцію назустріч синкові.

На станції стрічаємо синка здорового, як героя-переможця. Уявіть собі, добрі люде, цей день радості, хто мав когось на війні, а з війни прибув живий, здоровий, ще й переможцем. Чи можна описати цей день радости в серці батька, чи матері? Ні! Це не дасться описати. Це радість, радість і щераз радість!

По дорозі зо станції радіємо і входимо в хату. Жінка скоренько гріє воду, щоб синок обмився та лагодить перекуску, а я помагаю синка любого роздягати. Роздягнув я його до сорочки й побачив на його шиї хрестик. Жінка вбігає і шматтє його складає, а я в тім моменті остовпів. Серце мені беться, мене морозить, а в голові кипить. Жінка подивилася на мене, а мені сльози потекли. Чи вона в тім часі щось відгадала — не знаю. Синок розпаковує свої багажі з мішка та й витягнув книжечку. Дивлюся, а то український молитовник. Мій синок знає добре читати й говорити по-українськи. Посідали ми всі до стола перекусити. Я затримую свою гідність батька та й питаю синка: "А де ти дістав цей хрестик та молитовник?" А синок відповідає: "Тату й мамо! Ця війна була тепер така страшна, що ніколи ще в світі такої не було. Як ми їхали на бомбовику Берлін бомбардувати, який це був страх, то не дасться оповісти. До мойого бомбовика були приділені англійці й англійський старшина. Коли ми всіли до бомбовика, всі англійці Богу помолилися з побажанням, щоб нам Бог допоміг щасливо вернутися назад. Тоді пустили в рух машину й поїхали. І Бог все нам допомагав, що ми щасливо верталися. Я на них дивився й мені соромно було, що я не навчився м о л и т н с я. Нераз наш старшина самий у голос молитву говорив, а ми всі за ним. І так навчились.

Як ми були на відпочинку, як я мав вільний час, я довідався від хлопців, що в Лондоні є українська вояцька домівка. Щоб довідатись ближче про те, я з хлопцями там зайшов. Називають організацію Канадійсько-Український Військовий Союз. Я собі це дуже сподобав. Ми там гарно бавились і всі там більше говорили по-українськи. Були там військові дівчата з Канади і нас гарно прийняли. Давали нам їсти борщу, голубців, те, що я любив. І все те дармо. Я не мав так багато часу заходити там, а ті наші українські хлопці канадійці, як мали урльоп, то все там заходжали й навіть спали. Вони все пакунки діставали з Канади від людей і від КУК. Там вони мали двох священиків, одного католицького, а другого православного.

Я також там заходив до каплички. А що я не знав христитись та молитись по-українськи, то я там купив собі хрестик і його все на шиї носив і до нього молився. А також і молитовника там купив, щоб навчитись по-українськи молитися. (Д. б.).

НОВІ КНИЖКИ

В МОНДЕРІ вийшла з друку нова книжечка: "ЧОМУ Є НАВЕРНУВСЯ", що її написав бл. п. о. кан. П. Божик. Це великої вартости споминн з власного життя про ШУКАННЯ Й ЗНАЙДЕННЯ ПРАВДИ. Цю книжку повинен перечитати кожний українець. Особливо Всеч. Отці могли б із користю поширити її між народом. Ціна — 15 центів. Замовляйте в "Світлі".

Хто перечитає цю книжку, нехай пішле її знайомим.

Вже вийшло друге розширене видання українського молитовника для молоді ОТЧЕ НАШ

Оправлений в наслідування шкірки марокко 75ц, а в шкірку морокко $1.10.

Кожний українець із великою користю перечитає нову повчальну книжечку: **"Твоє Життя"**. Замовляйте для себе й своїм знайомим. Ціна — 10 центів. Замовляйте в "Світлі".

КУПІТЬ СОБІ КНИЖКУ З АДРЕСАМИ

Українці в Канаді

Це виказ усіх українських професіональних і бизнесових фірм у Канаді. Видання з 1945 року. Ціна $2.00. Адреса:

Ф. А Макроч

847 Причард Аве. Винипеґ.

Студенти з Колеґії св. Василія в Стемфорді видали 3-те числа свого журналу: "Ди Кирикс". В цім числі є гарні статті, як на приклад: Фотій і Східня Схизма, Рускін і робітник, Божа Мати в византійській літургії, Вечірня в українськім обряді, Вступ до Лоґіки, Едґар По, Шукання Бога. "Керикс" виходить двічі до року. Річна передплата — $1.00. Поручаємо "Керикс" особливо членам У.К.Ю. Замовляти в "Світлі."

— ПОШУКУЮТЬ —

Софія Матвійчук, із дому Токарська, з Олеська, Галичина, пошукує родини Шунів із Олеська. Софія має сестру Катерину, заміжню за Миколою Шунем із Олеська. Нехай зголоситься по листа до Єпископської Канцелярії, 235 Скошія Стріт у Винипеґу.

Тарас Жовнярук шукає свого батька Кирила, з Коломиї, Галичина, що перебував у Мирнам. Тарас перебуває тепер у Німеччині. Просимо подати вістку про Кирила Жовнярука до Єпископської Канцелярії в Винипеґу, 235 Скошія Стріт.

Пошукую моїх рідних Йосифа, Данила й Миколу Кузя зі Зборова, як також Теодора Шпіляка з села Ветлін, повіт ярослав.

Односельчан Юліяна Скоробогатого з Малих Гаїв, коло Тернополя і Антона Старицького з Лозової. — Богдан Середюк.

Миколу Барана з села Вибранівка, пошукує Стефан Хомин, син Василя.

Юлія Мачиця з села Шандровець, повіт Турка.

Сестру Юстину й шваґра Гринька Басару, село Поручин, повіт Тернопіль, і односельчан. — Петро Басара.

Кревних і знакомих Марію Лушну і Анну й Ядоху Чорну, с. Яблонів, повіт Копичинці. — Дмитро Солонинка.

Свояків Михайла й Олексу Ґузоватих, село Чертіж, повіт Стрий. — Микола Кізимишин.

Стефана Лисака, с. Ходорів, повіт Бібрка. — М. Кухтчак.

Дядька Павла Панасюка, с. Гатовичі, повіт Сокаль. — Ольга Панасюк (Пліхота).

Антона Гащина, с. Вербовець, повіт Трембовля. — Стефан Гащин.

Вуйка на імя Микола Бейзик, Ольга Лисак, Дмитро Чабак, Роман Дирда, Кость Петраш і Антін Єрис, віс зі села Залукви, місто Галич, повіт Станиславів. — Гринь Бейгик.

Вуйка на імя Франко Длогуш з Острівця, повіт Золочів. Пошукує його сино його сестри Анастазії, Володимир Ференц.

Односельчан Петра Дидика й Казимира Осицького з села Дрецева, повіт Бережани — Василь Вельгош.

Первого брата Петра Пшеничного, сина Юрка, з села Колиндяни, пов. Чортків — М. Пшеничний.

Михайла Щомака сина мого стрия й Анну Німець з села Турочки Вижні, повіт Львів — Василь Щомак.

Тітку, на імя Феся Буячик з дому Дрозд, з села Онишків, пов. Любачів — Агафія Занек.

Василь Ільків, з села Чистий город, повіт Сянік. Текля Вайда, з дому Канделяк.

Бойчука Василя, сина Юрка, з села Чорнятина, повіт Городенка пошукує Бойчук Василь, син Петра, що перебуває в Італії.

Просимо зголоситись до редакції "Світла."

ДО СВІДОМОГО УКРАЇНЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

ПІДТРИМУЙТЕ ШКОЛИ І ЧИТАЛЬНІ УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ В ЕВРОПІ

Жертвуйте шкільні книги в українській і англійській мовах, та кож підручники для дітей і дорослих на всіх мовах.

Жертвуйте гроші на закупно книг і приладдя для шкіл.

Українські комітети в місцях перебування скитальців звертаються через Центральне Українське Допомогове Бюро в Лондоні з сердечною просьбою до українців в Канаді й Америці допомогти скитальцям книгами і приладдям до науки.

В таборах і містах оселення українських скитальців заложено велике число рідних шкіл для дітей, гімназії для старших дітей, різні курси для дорослих, технічні інститути, також український університет. Рівно ж відчинено книгозбірні і читальні.

Всі речі можуть окремі особи або мужеські чи жіночі товариства та клюби збирати і висилати безпосередньо до Лондону, для достави дальше до таборів. Адреса до Лондону така:

Central Ukrainian Relief Bureau, 218 Sussex Gardens, Paddington, LONDON, W2, England.

Хто не хоче посилати до Лондону або хто жертвує грошима, то просимо висилати на адресу Комітету Українців Канади:

Ukrainian Canadian Committee 701 McIntyre Bldg. Winnipeg.

Відгукніться на цю сердечну просьбу наших братів і сестер на чужині, що прагнуть світла знання і науки, прагнуть Рідного Слова і бажають дати українську науку своїм дітям!

Дайте помічну руку українській молоді на скитанню до науки!

УВАГА: Пакунки з книжками не повинні важити більше як 4 фунти і 6 унцій. Оплата 1 ц. за дві унції. Пакунки з іншими речами не повинні важити більше як 11 фунтів. Оплата 24ц. за перший фунт, 18ц. за кожний додатковий фунт.

Комітет Українців Канади.

КОЛЯДА

"НА СВІТЛО"

По $0.50: А. Криворучка, Белфілд. **По $1.00:** К. Рогач, Честер, Ю. Мартинюк, Норквей, М. Чернявська, Едмонтон, В. Волос, Венкувер, Ґ. Лакомський, Бронкс, А. Ходзіцька, Восетна, М. Полчий, Ню Йорк, А. Гнатів, Форт Вилім, П. Дуляба, Інисфрі, В. Осадчук, Ґорґам, А. Щур, Дюксен, І. О. Зазуля, Родеф, А. Курдила, Монтреал, В. Кітура, Мондер, І. Дубовицький, Дж. Сіті, Ф. Стрілець, Н. Йорк, Т. Запотоцький, Люзерн, з золотого ювілею Данила й Марії Варава, Мондер.

По $1.50: М. Муха, Клівленд. **По $2.00:** К. Троз, Люблин, Р. Іванюк, Шикаго, з 50 річниці народин п-ні С. Вернюк, Ройкрафт, Т. Олійник, Обурн, М. Тиндик, Лапчак, Монтреал, Ю. Лисак, Краків, Р. Подоляк, Шикаго. **По $3.35:** З привітання вояків: С. Дороша й М. Фляша, Падоля, з похорону Е. Лозового, Плейн Лейк. **По $4.00:** Ю. Лисак, Краків. **По $5.00** П. Височанський, Сентралія.

КОЛЯДА НА "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ"

По $0.25: Й. Когут, Стюартборн, І. Брикович, Едмонтон. **По $0.50:** І. Фундитус, Менвил, Й. Палцат, Ст. Майкел. **По $1.00:** І. Лавчак, Монтреал, Ю. Лисак, Краків, Г. Хорунжий, Янів, А. Гарасим, Інисфрі, В. Коцоловська, Шикаго, М. Василишин, Ню Йорк, К. Ярошевич, Гартфорд, А. Вовчук, Шикаго, А. Гуй, Несквегонінг, В. Лаба Старший, Ґримсбі, Г. Філевич, Борщів, М. Крепіцька, Теривил. **По $1.50:** Т. Олійник, Обурн. **По $2.00:** С. Гиса, Асторія, В. В. Бродовий, Бонанза, **По $4.00:** К. Ґабро, Шикаго.

Щирим добродіям-жертводавцям складаємо сердечну подяку й бажаємо Божого благословення в цім 1946 році. — Редакція.

ХТО читає "Католицькі Картини", нехай буде добрий прислати свою "Коляду" на видавання "К. К." і в цьому 1946-ому році!

ХОЧЕТЕ БАЧИТИ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ?

український парламент, уряд, — українських дипломатів, засідання кабінету — чи це не цікавить Вас? А повинно цікавити кожного українця, від найстаршого до наймолодшого.— Слідіть за днем, коли та фільма буде висвітлена. — Приходіть масово, щоб побачити

"ТРАГЕДІЮ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ"!

Ця фільма висвітлюється перший раз у Саскачевані.

Якщо в вашій місцевині ця фільма не була ще висвітлена, пишіть до:

Теодор Бучко, Бох 23, Айтуна, Саск.

ХТО бажає купити в Чипмені хату — одну на 5 кімнат, а другу на 3 з поверхом, нехай зголоситься до Петра Вовка в Чипмені, Алта.

Богослуження в Алберті

ЛЮТЕНЬ

17. Неділя
Краків
Вегревил
Новий Київ
Борщів
Лемонт

24. Неділя
Спас, коло Мондеру
Менвил
Плейн Лейк (карнавал)
Восток
Ранфурлі

БЕРЕЗЕНЬ

3-го. Неділя
Чипмен
Гилярд — фарми

10-го. Неділя
Лойдмінстер
Ст. Майкел (св. о. Николая)

17. Неділя
Краків

30. Субота
Менвил (Вел. Спов. 3 год.)

31. Неділя
Менвил (св. Причастя)

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

по новому стилю на 1946 рік.

Містить загальний і подрібний устав з додатком пояснення і навіть полиелейними Святими. Сторін 36.

Ціна 15ц. Замовляти в Редавції "Світла."

Старий стиль

15. II. Стрітення. Ап. зач. 316, Єв. Луки зач. 7. — 17. II. Бл. С. і попр. Стріт. Стихир 10, воскр. тріод. і празн. Гл. 1. Єв. утр. 1. Ап. зач. 135, Єв. Луки зач. 79. — Субота задушна. — 24. II. Нед. Мясоп. Стихир 10, воскр. і тріод. Гл. 2. Єв. утр. 2. Ап. зач. 140. Єв. Мат. 3. 106.

ОГОЛОШЕННЯ

Передвоєнні образи на продаж

Маємо образи на продаж у гарних, позолочених, сильних рамках, величини (22x26) цалів. Образи відповідні до більших домів, або до малої церкви. Ціна по $6.00 один.

Образи є осьтакі: Благовіщення, Ісус і діти, Св. Пророк Ілля, Св. Ап. Петро й Павло, евангельський Лазар, Св. Юрій, Св. Іван Христитель, Св. Антоній Печерський. Замовляти в редакції "Світла."

Чи Ви вже замовили для своїх дітей гарний часопис: "Наша Будучність?" Цей часопис виходить у нас в Алберті й має гарні статті й поучення для молоді в українській й англійській мові. Цей часопис виходить кожного місяця й річно коштує тільки 50 центів. Хто має дітей, нехай чимскоріше замовить для них цей новий часопис. Замовляйте в "Світлі."

ЖЕРТВИ ДЛЯ ОТЦІВ

Для наших Отців-скитальців зложили свої жертви: Парохія в Чипмені — Фелон; А. Пасник, Едмонтон, $5.00, П. І. Брикович, Едмонтон, $1.75. Анна Больсевич, Венкувер, $20.00, п. Петро Крижановський $1.25 на фелон, Мондер, Петро Шевчук, Винипеґ, $2.00.

Нехай Бог благословить жертводавців!

Як ваша адреса неточно надрукована, наліпка не змінена, бо зайшла інша помилка, просимо написати негайно до Редакції.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **З нагоди** створення папою Пієм XII понадnаціональної Колегії Кардиналів і його промови про мир, протестантський часопис у ЗДА, "Кришчіян Сенчюрі", написав дуже приязно осьтаку заяву: "...Коли візьмемо Римську Церкву, як існуючий факт у світі, ми не можемо поставитись до цього інакше, як тільки бути вдячними, коли голова цеї Церкви виявляє свої прикмети державного мужа. На нашу думку, папа зробив це тим, що визнав понадnаціональний характер християнства на вищому ступіні ерархії. Протестанти жалуватимуть, що ніякий подібний сильний виступ церковного провідника, ніяке подібне поважне зарядження не було досі звернене до цього повоєнного світу з протестантських кругів ні від проводу. Та вони (протестанти) будуть радіти з цеї теперішньої певности, що сильне життя бе в цій частині Християнської Церкви, що її представляє римська спільнота".

— **З висказів** деяких новойменованих кардиналів можна зробити висновок про їхне переконання, що надходять нові часи, коли замість самолюбного пересадного нацизму заіснує міжнародня співпраця, а безіменна маса робітників не буде далі гноблена, але стане рівновартним чинником у новім, правдиво демократичнім світі.

— **Еспанський** новий кардинал, Августин Параде і Ґарчія з Ґренади, пише в своїм посланні, що багато сліз і крови можна було здержати в світі, якщо принаймні католики були б послухали науки папи про суспільне питання. Кардинал гостро осуджує підприємців за те, що не сповняють своїх обовязків, що своеї власности вживають тільки для приватного, а не загального добра.

— **Подають** із Токіо, що в місті Накасакі атомна бомба вбила 10,000 самих католиків, знищила половину церков і шкіл, всі монастирі, крім одного, всі лікарні, дитячі садки, тощо. В 1940 році були в Ніпоні 300 католицьких церков і каплиць. Із того 59 були зовсім знищені, інші ушкоджені. Крім цього війна знищила 71 школу, 37 парохіяльних домів, 90 інших будинків, 5 місійних закладів, 2 друкарні, 4 епископські палати. В Наґасакі й Гірошімі вона знищила католицькі епископські катедри. Ніпонські католики гарно держались під час війни й досить зросли чисельно. Покликань на священиків нема, бо юнацтво служило при війську. Сестер вступило до монастирів 1939 р. 772, 1944 року — 989. Католицькі місії в Ніпоні є особливої ваги, тому всі католики повинні охоче піддержати їх своїми жертвами.

— **Католицька** Словаччина терпить. Голос має там комуністична партія, що з винищуванням нацизму хоче знищити Католицьку Церкву в Словаччині, а також опанована протестантами демократична партія. Всі католицькі школи забрані урядом. Навчання релігії по школах заборонене. Культурні установи в католиків відібрані. З 32 передвоєнних часописів тільки три можуть виходити, але не мають паперу. Всі католицькі організації розвязані. Добродійні установи передано нерелігійним групам. Терпіння словацьких католиків повинно зрушити сумління світу.

— **Католики** й протестанти в Савт Бенд, Індіяна порозумілися обопільно й створили спільний комітет "Рятуй Европу Зараз", щоб заохочувати американську суспільність до сповнення обовязків супроти терплячих людей в Европі. Цей комітет оскаржує політичних провідників, що рішають про долю світу, що їхні теперішні рішення противні мировим точкам папи й Атлянтійського Чартеру, заявляє, що по обидвох боках океану а головно в ЗДА панує заговірча мовчанка про страшні речі, що діються в Европі кожного дня й кожної ночі; що тільки релігійна преса виявляє американцям правду; що треба зорганізувати поміч для бездомних людей в Европі; а не допускати до їхньої загибелі; що не треба засуджувати людей на життя з милостині, або загибель, але треба дати їм змогу подбати про власний прожиток; що не треба ставити американських громадян перед доконані факти, але треба дати їм наперед змогу вільно висказувати про всі справи свою думку.

— **В ЗДА** зростає надзвичайно злочинність між молодю. Головною причиною цього є розбиття родинного життя й непевні поняття молодого покоління про добро й зло. Ликові зарадити може тільки добре, релігійне виховання молоді. Це дуже влучно зясував у пресі нюйоркський ґовернор Дюі. Він пише: "Це більше правдиве сьогодні, ніж колинебудь попереду, що цивілізація є змаганням між вихованням і хаосом. Вона є також змаганням між добрим і злим вихованням... Сьогоднішні питання, це суспільні питання й питання якости та сили людського розуму й духа."

Котра держава хоче мати добру молодь, мусить зробити головним предметом у школі релігійне виховання дітей чесними релігійними вчителями.

— **Американське** військо виробляє в двох особливих фабриках по дві атомні бомби на добу. Ті бомби багато більші, ніж попередні. І виробляють ті бомби, хоч у Вашінґтоні не було в сеймі про це ніякої ухвали. Цікаво, кому вони думають подарувати ці бомби?

— **Американець,** др. К. Морисон, сказав методистам на зборах у Ст. Луїс, що як релігії не включать до програми прилюдних американських шкіл, то протестантські церкви мусять основувати свої релігійні приватні школи. Так уже давно зробили католики.

— **В Еспанії** міністром закордонних справ став Алберто Артая, колишній голова Католицької Акції. Католицька преса виступила з домаганням скорої поправи долі убогого населення згідно з папською суспільною програмою. Це поступ. Надіються, що замість Франка прийде до влади молодий король Хуан.

— **Ґен. МекАртур** просив, щоб до Ніпону вислали йому 30 передових виховників, що мали б старатись включити до тамошнього навчання демократичні засади. Американський уряд образив католиків, бо між призначеними виховниками не було ні одного католика. Видно, що уряд помилився, або його хтось злобно поінформував. Католики протестують.

— **Подають** американські протестанти, що Католицька Церква в ЗДА зросла за 18 літ на 25.9% душ.

— **На своїм** зїзді в Міссурі ухвалили баптисти домагання-протест, щоб дітям, що ходять до монаших і приватних шкіл, не давати державних басів до перевозу на науку та щоб завести ясніше світло по шинках...

— **В ніпонській** столиці Токіо мають ОО. Ісусовці католицький університет. Завдяки новим розпорядкам ґен. МекАртура тепер зможуть отці розпочати в цьому університеті науку. Перед цею війною мали католики в Ніпоні в своїх школах майже 42,000 ніпонських дітей, протестанти 36,000. Протестанти мали більше студентів у вищих школах, католики в початкових; опісля й католики почали організувати вищі школи. Хто в Ніпоні й Китаю зеднає собі інтеліґенцію, за цим піде й загал.

— **В Америці** католики мають 11,000 шкіл із 3 мільйонами дітей, в тому є 195 католицьких колеґій

НОВИНКИ

— **Подають** із Риму, що італіянські соціялісти відсуваються потроху від комуністів, що з переконання є совітськими громадянами. Новий редактор соціялістичного часопису "Аванті" й мабуть найближчий провідник італіянських соціялістів, противний злуці з комуністами, заявив, що комуністична партія не є правдивою італіянською партією, але відділом російської комуністичної партії. Якщо італіянські соціялісти відкинуть злуку з комуністами, їхні однодумці в Европі наберуть відваги до спротиву постійному поступові Сталінових двоязичних ляльок. Без соціялістів, комуністи в Західній Европі не зайдуть далеко; а в східній, як були б вільні вибори, вони не зроблять ані кроку.

— **В Німеччині,** в 17 округах, зайнятих американцями, відбулись перший раз від 1933 року вільні вибори. Голосувало 83% уповажненого населення. В округах, де більшість католиків, вийшли горою соціялісти. Зорці думають, що голосуючим німцям було байдуже, яка партія виграє. Видно, що американці навчили німців, як по-демократичному кидати картки при голосуванні, але не навчили їх добре застановлятись над цим на кого треба голосувати. Побут американців не причиниться до засвоєння німцям правдивої демократії. Правдива демократія спирається на християнстві. Соціялізм тільки виглядає по-демократичному, а поправді веде до диктатури соціялістичної партії, що, дірвавшись до влади, вживає всіх державних засобів, щоб продовжати в державі панування своеї партії.

— **Американські** вояки робили в Манілі, Франкфурті, Ле Гаврі, Токіо, Ґуамі й навіть близько Вашінґтону заколоти з домаганням, щоб їх пустити зараз додому. Принаймні в двох місцевинах провідники заколоту були відомі комуністи. Можливо, що так було всюди. Такі виступи вояків, це вода на червоний млин. Щоб ЗДА могли стояти сильно на нарадах О.О.Д. у Лондоні, треба американським воякам стояти сильно на призначених місцях, а не тікати додому.

— **Партія** Мексиканської Революції намагається рядити краєм насиллям. У місті Леоні люди вибрали посадником Карла Обреґона, а на посаду силою вдерся член П.М. Революції, Ґнат Квірос. Люди прийшли запротестувати, а тоді військо вбило 40 безборонних осіб. Таких випадків було недавно пять. І нема кому піднести голос в обороні справедливости й демократії.

— **Британія й ЗДА** погодились на висилку до Еспанії, на запрошення ґен. Франка, 50.000 дітей із війною знищених европейських країв. Еспанія дасть цим дітям повний прожиток на кілька місяців

— **В ЗДА** 33 сенатори внесли просьбу до президента Трумена з домаганням, щоб він дозволив висилати до Німеччини пошту й кораблі з допомогою. Подібне домагання поставили також і американські посли.

— **Голяндський** премер, В. Шермергорн, заявив у Лондоні на зборах О.О.Д., що атомна бомба не принесе потрібної співпраці між державами й бажаного миру. До цього треба моральних засад і дійсного бажання миру.

— **Америка** й Британія обіцяли признати уряди в Румунії й Болгарії, як там буде воля для преси, слова, релігії й організації. Та видно, що з цеї муки хліба не буде, бо Росія на демократичну волю в своїй займанщині не дозволить.

— **Подають** вістки, що в Европі є 140 мільйонів голодуючих і бездомних людей, в Китаю 84 мільйони, а в Південній Азії 130 мільйонів. В Відні вмирає місячно 5000 на сухоти. В Україні є 15 мільйонів бездомних. В Юґославії 75% старших і 80% дітей не мають ніякого взуття. В Словаччині знищено 90% мостів і тунелів. Америка вирішила, що остання посилка запомоги для Европи через УНРРА скінчиться в 1946 році, а на Далекий Схід у березні 1947 р.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

15 III. 46.
Mr. Steve Korol
702 — 6 Ave. N. E.
Calgary, Alta.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 березня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX, Ч. 5.

НАЙБІЛЬШЕ ОБЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ ОРҐАНІЗУЄТЬСЯ ПІДЧАС СВЯТОГО ПРИЧАСТЯ

НА ПОРОЗІ ВЕЛИКОГО ПОСТУ

В одній французькій церкві приступав перший раз до св. сповіді 14-літній школяр. Між іншим, він був засмучений тим, що досі не заховував добре посту. Його родичі, перейняті вільнодумним, революційним духом, ні самі не заховували постів ні дітей не вчили сповняти цей церковний обовязок.

Священик щиро радів малим каяннико́м, подав йому потрібні вказівки, як він має на будуче заховуватись щодо посту, а той прирік, що буде вірно придержуватись даних вказівок.

Найближчої пятниці вдома знову подали на обід мясо. Побожний школяр заявив, що він не буде їсти мяса, бо хоче бути послушний святій Церкві, що забороняє їсти в пятницю мясо; він задоволився куском пісного хліба. Однак розгніваний батько відібрав синові хліб, казав йому забратись від стола, а вкінці замкнув його за кару в окремій кімнаті. Хлопчина без спротиву й негодування послухав нелюдяного приказу батька.

Згодом матері стало жаль й вона, з милосердя принесла синові по кількох годинах пісні страви. При цій нагоді звернула йому увагу на шкоду його непослуху родичам.

Син відповів чемно, що як батько був сказав йому зробити якесь добре діло, він був би послухав так, як тепер, із послуху батькові, він нічого не їсть і сидить в кімнаті; це він робить, бо так наказує йому його сумління.

Ці слова доброї й розумної дитини дуже зворушили матір. Вона вернулась до своеї кімнати й довго плакала, а опісля пішла до чоловіка й переказала йому слова сина.

Батька глибоко вразила відповідь хлопця. Він зрозумів, що син багато вартніший від нього. Побіг отже до нього, обняв його сердечно і серед сильного зворушення попросив у нього вибачення за свое несправедливе й жортоке поводження. Опісля розвідався, котрий це священик дав синові таку добру науку, пішов до нього, подякував йому сердечно за духовний провід сина, а вкінці й сам попросив св. сповіді. Згодом зробила це й жінка.

Таких батьків, що скасували в Канаді й ЗДА святий піст і дають дітям злий приклад, є чимало й між українцями.

Щодо посту, то в цій справі нема ніякого сумніву. Тут, на американськім континенті, заповідь посту обовязує так само, як було в Старім Краю. Цеї заповіді Церква досі не знесла й ніхто не має права на свою руку касувати посту.

Тепер, коли ми стоїмо на порозі Великого Посту, ми бажаємо пригадати, що для заховання посту українці не повинні їсти мяса в усі середи й пятниці від 27 лютня до 19 квітня. В ті середи й пятниці треба вживати тільки набілу. Хто не має масла, може вживати до омасти смалцю. В Велику Пятницю не вільно вживати навіть молока. В усі дні інші тобто в неділю, понеділок, вівторок, четвер і суботу можна їсти мясо, однак тоді треба перед обідом і вечерою помолитися хоч раз "Отче наш" і раз "Богородице Діво". Так зарядив наш Преосвящений Ординаріят у Канаді. Подібні зарядження видав Преосв. Ординаріят у Злучених Державах. Усі отже наші українці мають певне зарядження, коли й як поступати.

Тут згадаемо також і це, що діти перед сьомим роком життя, вбогі, що живуть із милостині, хворі й виздоровці, жінки при надії й матері, що самі кормлять немовлят, важко працюючі й ті, що не можуть мати легко пісних страв, можуть уживати мясних страв навіть у середу й пятницю. А хто потребував би деколи особливого звільнення від посту, повинен завчасу попросити його в свого о. Пароха.

Щодо посту тобто цілковитої повздержности то треба знати, що піст є дуже корисний так для тіла як і для душі й люди, навіть без приказу Св. Церкви, повинні охоче постити.

Розумний піст скріпляє нам здоровя й продовжує життя. Старий лікар Гіпократ, що жив 140 літ, запитаний, чому він завдячує свій довгий вік, відповів: "Я ніколи не їв досита". Всі лікарі взагалі приписують хворим остру дієту, щоб скоріше прийшли до здоровя.

Піст впливає корисно на розум. Люди, що вчаться, знають добре, що від доброго обіду й вечері не хочеться сідати до книжки.

Піст зміцнює нашу волю. Хто повздержний у їді й питті, той зможе легче приборкати пристрасти й перемогти діявольські покуси. Худа птиця скоріше втече перед яструбом, ніж добре відживлена. Голодні й тверезі люди не пускаються так скоро на злу дорогу.

Піст виеднує нам у Бога прощення гріхів. Бог простив ніневітянам тому, бо постили.

Хто постить, його молитву Бог скоріше вислухує й наділяє різними надзвичайними ласками в цім і вічнім житті.

Ми, католики, маємо справу посту вирішену св. заповідю, що каже нам "приказані пости постити."

Старaймось усі щиро про це, щоб у цім св. часі Великого Посту сповнити цю заповідь якнайвірніше. Божественний Наш Спаситель для спасення інших постив без перерви сорок днів і сорок ночей, то ми, для свого власного спасення, повинні постити принаймні в ті дні, що їх нам призначила Христова Церква.

Дорогою Чи Манівцями?

З християнської філософії

Розумні люди ходять у житті простою дорогою; дурні — манівцями. І ті, що ходять простою дорогою, виграють бій життя, ті на манівцях — програють.

Хто не хоче змарнувати свого життя, повинен раз-у-раз питати сам себе: яка є ціль мого життя? Чи я йшов дорогою, що веде до неї? Як я вживав часу? Чи я не був невільником своїх пристрастей? Чи в мене не було чого негідного, що було зневагою Божого Маєстату?

Хто вважно й щиро дивиться на свое минуле життя, не одне мусить у ньому оплакувати, неодного жалувати; один буде жалувати того, що зробив, другий того, що занедбав. А навіть як хто й сповнив свій обовязок, то нераз знайде в ньому недомагання, що виявляють його мізерію.

Як хочеш оцінити свое життя, то не ціни його на основі цього, як живуть інші, але на основі цього, що говорить тобі власне сумління. Так і Бог оцінює тебе.

Правдиві філософи кожного дня думають про свої гріхи, бо почуття вини вказує їм, що за гріхи треба жалувати, покутувати й поправляти життя. І ми бажали б, щоб до таких належали завжди всі Читачі "Світла". А головно, щоб тепер, у час Великого Посту, всі наші Читачі питали себе щиро кожного дня: як я стою в житті? Що мені каже мое сумління? Чи мій Небесний Отець задоволений із мене?

Люди думають нераз, що ми "як золото", та сумління говорить нам, що "не все золото, що блищить."

Щоб пізнати свою правдиву вартість, перебіжи, Дорогий Читачу, минулі роки свого дитинства, юнацтва, зрілого віку, аж до цеї хвилі; чи все там було "щире золото"?

Пригадай собі родинний дім, школу, церкву, робітню, самоту, побут у товаристві...

Пригадай собі різні знайомі особи рідні, настоятелів, товаришів і ворогів...

Пригадай собі свої обовязки супроти Бога, ближніх і самого себе — всі діла, слова, думки; як подобається тобі ця довга процесія?..

Ти мав робити тільки те, що добре, плекати чесноту, користати з Божих ласк і добродійств, "шукати перше Божого царства й його правди", а ти чи не надуживав усього того на життевих манівцях?

Коли ти тепер, у часі спасенного каяття, заглянеш у свое минуле життя, то може там побачиш багато немочі, порожнечі, лінивства, холоду, а може навіть пустої гордости, сваволі й усякої дурноти? Може ти перед людьми був гарний, "побілений", та перед Богом був "гробом, повним нечистоти й усякої погані"? Світ на це не каже тобі нічого, та Христос перестерігає: "Горе вам, фарисеї!"

Брате-Сестро, тепер у час Великого Посту конечне старайся пізнати свої провини, щоб пожалувати за них і звільнитись від них на шляху каяття.

При цім згадай Боже милосердя, але й Божу справедливість.

Місячне намірення

Родичі й Священики

Цінення родичами священицьких поликань

Наші здобутки

Уже понад пятдесят літ минуло з того часу, як українці почали жити на американськім континенті. За ті роки вони не тільки основували тисячі своїх власних господарств і підприемств для власного прожитку, але й багато праці вложили в розбудову різних установ, що мають завдання піддержати й закріпити між нашим народом Христову релігію й українську культуру. Різні місцевини Канади й Злучених Держав, від океану до океану, вкрились церквами й монастирями, народніми домами й школами, друкарнями й виховними інститутами, сиротинцями, лікарнями й усякими організаціями, що їх створили релігійно й національно свідомі українці для свого вічного й дочасного добра.

А скільки підприемств відбулось у цих наших установах! Скільки там сказалось слів науки й заохоти! Скільки жертв на тутешні й старокраєві цілі зложив наш народ у цих установах за пятдесят літ! Коли ми сьогодні маемо в серці святу католицьку віру й любов до нової та старої батьківщини, коли сьогодні в Канаді й ЗДА живуть і працюють чесні, свідомі й жертвенні українці, то це певно завдяки існуванню наших різних установ і довголітній праці, що велась у них.

Наш поступ і священики

А коли ми глибоко застановимось над цею працею й розвитком українського народу на американськім континенті, то прийдемо до висновку, що головну ролю в цім релігійно-національнім поході відіграли — українські священики. Наші священики були цими учителями, провідниками й опікунами українського народу, що завдяки їхній релігійній і патріотичній діяльності ми згуртувались у громади, збудували корисні рідні установи й зберегли свое релігійне та народне обличчя, свого питомого духа. Хто хотів би дати признання тим щирим українським провідникам, що були справжніми духовними отцями й добродіями українського народу в Канаді й Америці, той на першому місці повинен поставити наших рідних, українських священиків.

Священик — найбільша сила народу

Що в наших священиках лежить найбільша сила нашого народу, то це засвідчає ясно й певно наступ на наше галицьке й карпатське духовенство червоної военної диктатури. Коли московські більшовики, завдяки великій военній помочі Канади й Америки, перемогли німців і зайняли й нашу Галичину й Карпатську Україну, то головний наступ повели проти наших українських єпископів і священиків. Арештували стріляли й вивозили їх сотнями з посеред того народу, що йому ті священики довгі роки були за вчителів і душпастирів у житті й праці; а тих, що залишили на місцях, пробують зробити зрадниками Христової й української ідеї, щоб таким чином, знівечивши провідників, отуманити й розложити й рештки того народу, що ще не загинув від тиранії займанців й превеликого военного лихоліття. "Вдарю пастиря й розбігнуться вівці".

Священики й народ

Оця правда про значення й великі заслуги українських священиків для українського народу на всіх ділянках, а головно в справі вдержання серед української суспільности християнської віри й морального життя, так конечних для чесноти й спасення, повинна спонукати всіх українців до більшого цінення й пошани священицького стану. Ця правда про велике значення українських священиків для українського народу повинна спонукати всіх українців до цього, щоб тепер живучих священиків оточили щирою пошаною й любовю й усі свої справи — в суперечь дотеперішній практиці деяких наших організацій — ладнали завжди в порозумінні зо своїми священиками та за їхнім моральним проводом і опікою, а одночасно своїм живим словом і через національну пресу впливали на те, щоб наші найкращі студенти посвячувались священицькому станові, щоб ми могли мати багато таких добрих священиків, що свое життя посвячували б для добра свого рідного народу. Щоб московським більшовикам, що переслідують і вигублюють українських священиків, українці могли показати, що на місце сотні вбитих священиків— вийде на працю між український народ тисяча нових душпастирів, подібних у любові до українського народу до найкращого українського священика — святого Йосафата!

Священики й національні провідники

Щоб у нашій суспільності в цій справі настав справді зворот до кращого, повинні наші національні провідники в своїх промовах і пресі звертати нераз на це увагу й не тільки згадувати про це, що більшовики переслідують українських священиків, але й підкреслювати значення українських священиків для української нації і заохочувати українські родини, щоб старались виховати хоч по одному синові на священика.

Священики й родичі

Особливо важливим у цій справі є це, щоб до неї добре ставились українські родичі.

Щоб українські школярі набрали охоти вступати до монастиря, чи духовного семінаря, щоб ставали священиками, наші родичі повинні робити три речі.

Перше — повинні з великою пошаною й любовю відноситись до своїх теперішних священиків, охоче йти за їхнім проводом, щиро вітати їх у своїй хаті й спішити їм назустріч із усякою послугою. Не обмовляти, зневажати й затруювати священикам життя своїм бунтом і кирнею, але шанувати своїх священиків і любити, щоб при цім могли діти набрати охоти й собі ставати священиками.

Друге — родичі повинні нераз заохочувати своїх синів, щоб вибирали собі священицький стан.

Трете — родичі повинні часто молитися, щоб Бог дав їхнім синам ласку покликання до священицького стану так, як її дав у Бофало тим трьом синам п-ва Лаптутів, що посвятились священицькому станові в Чині наших ОО. Редемптористів.

Молімся всі!

Щоб у нас і в інших народів було багато таких родичів, що звертали б думки й серця своїх синів до священицького стану, треба конечне цього, щоб родичі цінили священицький стан і покликання до нього. Це така важлива й необхідна справа, що Святіший Отець закликае всіх членів Апостольства Молитви в світі, щоб у місяці березні молились кожного дня за те, **щоб родичі цінили священицькі покликання.**

Дорогі Члени Апостольства Молитви й Усі Читачі "Світла", підіть охоче за цим покликом папи й головного проводу Апостольства та щиро й сердечно благайте Христа, щоб Він подав усім католицьким родичам ласку розуміння великої гідности, користи й конечности священицького стану та щоб вони цінили священицькі покликання й зо щирого серця бажали та старались мати хоч одного сина священиком на службі Богові й рідному народові.

"Велике жниво, та робітників мало; тому просіть Господа жнива, щоб вислав робітників на свое жниво."

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ. Коли Ісус Христос був із апостолами на Тайній Вечері, то молився, щоб між людьми в світі "було одне стадо й один пастир". Католицька Церква, що щиро старається сповнити це бажання Христа, висилае в різні сторони світу своїх післанців-місіонарів, щоб вони проповідували людям правдиву Христову віру й старались приєднати всіх людей до Христової Церкви, щоб було одне стадо й один пастир так, як цього бажае Христос. Перед війною було багато таких місій по різних краях. Та війна наробила серед місій багато школи. Місійні церкви, школи й інші установи понищені. Місіонарі й місіонарки повбивані. Місійна праця над спасенням і наверненням поганських народів перервана. Тепер Христовий Намісник звернув на це особливу увагу й просить нас, щоб ми в цім місяці березні **молились за ті місії, що найбільше потерпіли під час війни,** щоб вони відбудувалися, й відновили свою місійну працю для спасення людських душ. Молімся всі!

Боже Слово

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Податкові гроші
Глава 22:15-22

Тоді відійшли фарисеї та й раду радили, як би Його спіймати на слові. І післали до Нього своїх учнів разом із іродіянами. Ті ж сказали: "Учителю, ми знаемо, що Ти праведний і по правді на Божу путь наставляєш та й не зважаєш ні на кого; бо не дивишся на лице людей. Скажи ж нам, як Тобі здається: Чи годиться давати податок кесареві, чи ні"? А Ісус спостеріг їхній підступ і сказав: "Чого Мене спокушуєте, лицеміри? Покажіть мені монету, що нею платите податок." А вони подали Йому динарія. І сказав до них: "Чиє це обличчя та й напис?" Відповіли Йому: "Кесаря". Тоді сказав до них: "Отож віддайте те, що належить до кесаря, кесареві, а те, що Боже, Богові." А вони, почувши це, дивувалися й оставили Його та й відійшли.

ПОЯСНЕННЯ

Огірчені словами правди, фарисеї відійшли від Ісуса й нараджувалися, як спіймати Його на словах та віддати в руки намісника. За нагоду могла послужити їм податкова справа.

Жиди в дійсності признавали владу Риму, платили податки і в торговлі послуговувались монетою, що її цісар казав був вибити зо своєю подобою.

Жидівські партії спорили за те, чи вільно платити дань чужому та ще й поганському володареві, чи може не вільно, як це виходило з їхнього фальшивого пояснення закону. Вони знали, що побожний Єзекія платив податок. Єремія перестерігав перед відірванням від вавилонського царства. Ездра й Неемія також не гіршились пануванням персів. Та все таки фарисеї, як ревнителі про закон, перечили цей обовязок. А іродіяни, що словидно держали з римлянами, в душі були приклонниками панування Іродового, вважали плачення податків за дозволену річ.

Фарисеї, порозумівшись із іродіянами, спільно зложили план вислати до Спасителя учнів одної й другої партії, що мали просити вирішення спірного питання, чи вільно платити цісареві податок?

Питання було дуже підступне. Коли Ісус заявиться за плачення податків, наразить собі народ, що не хотів платити податків; а як заперечить обовязок платити, вони оскаржили б Ісуса перед владою, що Він

бунтує народ і не каже платити податку. Тоді Пилат виступив би проти Ісуса, бо податки приносили римлянам користь і були знаком їхнього панування над жидівським краєм.

Лукавий був також спосіб питання. Фарисеї й іродіяни не пішли самі, але вислали своїх учнів, наче б то вони припадком зійшлися й хотіли почути слово правди від правдолюбної людини. А щоб іще більше приспати чуйність Ісуса, то спочатку не щадили Йому похвал, щоб Ісуса зробити менше обережним і охочим до відвертого говорення. Крім цього питання поставили в присутності народу.

Спаситель, що читав їхні думки, дав їм премудру й згідну з дійсним станом речей відповідь: вони мають віддати кожному те, що кому належиться: цісареві цісарське, Богові Боже.

У цій відповіді Ісуса заключається великий та важливий закон, що відноситься до всіх часів. Влада духовна і світська — це, згідно з наукою Христа, законні влади; вони не виключають себе обопільно і є в праві домагатися послуху від підданих, але в межах своєї правности. Сповняти треба обовязки супроти духовної, як і супроти світської влади.

В світлі тієї науки Христа роблять помилку ті, що проголошують гасло: "Нація понад усе" так, наче б то не було понад неї нічого вищого ні навіть їй рівного. Нація, держава — це великі речі, та ще більшу вагу має Боже царство, Католицька Церква, тому не вільно нікому через державу й націю занедбувати своїх обовязків супроти них. "Велика нація понад усе, а понад нацією Великий Бог!" Щоб сказати "Слава Україні!" не треба відкидати "Слава Ісусу Христу!"

Та з другого боку було б помилкою думати, що вистарчить сповняти духовні обовязки, залишивши ті, що відносяться до дочасних, національно-державних справ. Згідно з наукою Христа й одне треба робити й другого не залишати.

Для нас, українців, всюди й завсіди, а головно тепер, у час великого горя рідного народу, повинно бути зрозумілим і живим гасло: "За Христа й Україну!", що певно відповідає думці Ісуса Христа: "Віддайте цісареве цісареві, а Боже Богові."

Бути завзятим патріотом, готовим для всякої жертви для національної справки, а одночасно холодним для Божої справи, чи навпаки, займатись тільки церковними справами, а занедбувати свої обовязки супроти рідної держави й нації — завжди буде помилкою, а то й провиною. Треба служити вірно обоїм. "Део ет патріе". Богові й батьківщині.

ВІРА Й ЗНАННЯ

ПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ ПРО СЛУЖБУ БОЖУ

Що представляє "Малий Вхід"?

По "Єдинородний Сине" наступае "Мала Ектенія" й третій "Антифон", а опісля "Малий Вхід".

Цей "Малий Вхід" представляє нам появу Ісуса Христа.

"Малий Вхід" відбувається так, що по відповідній молитві бере священик обіруч св. евангелію, обходить праворуч вівтар і виходить північними диконськими дверми перед іконостас. Перед священиком іде вівтарний дружинник зо запаленою свічкою в руках і кадильницею, представлючи св. Івана Предтечу, що попередив Ісуса як зоря сходяче сонце. Під час входу дає священик людям цілувати евангелію. Ставши опісля перед царськими вратами цілує евангелію, підносить догори й виголошує. "Премудрость, прості!", через царські врата входить перед вівтар і кладе евангелію на вівтарі.

Коли люди цілують св. евангелію, то виявлють любов і пошану для Ісуса й Його науки.

Священик, одягнений у святі ризи, представляє тут Ісуса Христа, що одягнувся в людське тіло й явився як людина.

Вихід із поза вівтаря на церкву представляє перехід із укритого життя до прилюдного над Йордан. Піднесення евангелії догори представляє саму заяву Ісуса Христа Спасителя, що Йому сам Небесний Отець дав засвідчання, що Він — Його любий Син. Тоді люди поклоняються Божому Синові, співаючи: "Прийдіте поклонімся..."

Світло свічки й кадило визначають, що Ісус Христос, через свою науку, є правдивим світлом для нас та що Він один приніс нам Божу ласку з неба.

Слово "Премудрость" при піднесенні евангелії є для нас наче покликом: Дивіться, люди, це книга, що в ній знаходиться Божа премудрість, що вчить нас, у що маємо вірити, чого надіятись у будучім житті, як любити Бога надівсе, а ближнього як себе. Слово "прості" є покликом, щоб ми, що знаємо, чого навчає нас ця книга, були прості тобто відкинути від себе злі думки, бажання, злі книжки й не ходили манівцями, але йшли простою дорогою св. евангелія й прості, щирі станули перед Богом, щоб поклонитися тому Богові, що дав нам це евангеліє.

Люди на це відповідають: "Прийдіте поклонімся і припадем ко Христу" тобто обіцяють, що будуть покланятися тільки одному Христові й підуть тільки за Його наукою.

Що це є "Тропарі" й Кондаки"?

Після Малого Входу" дяки й люди співають "тропарі" й "кондаки".

Коли перед "Малим Входом" ми величали Ісуса Христа піснями взятими з пророчих книг старого заповіту й тім заявляли свое вижидання прилюдної з'яви Спасителя, тепер, коли бачимо вже Його з евангелією в руках, чим ця появa Христа представляється, старозаповітні пророцтва— антифони замовкають, а натомість ми починаемо співати пісні, що відносяться до діл нового заповіту й прославляють Ісуса Христа, Пречисту Діву Марію й інших святих. Ці пісні називаються: "тропарі" й "кондаки."

Назва "тропар" походить від грецького слова "трепейн" — обертати бо "тропар" має завдання вірних зворушити й склонити до наслідування чеснот, що їх оспівує празничне богослуження. Деякі кажуть, що "тропар" походить від слова "тропалон" — знак перемоги, бо в тропарях є описані різні подвиги й перемоги святих. "Тропар", це коротка церковна пісня, що в ній оспівується заслуги й терпіння когось зо святих, або подається значення припадаючого празника.

"Кондак" — від грецького слова "кантос-кантакіон" короткий, це коротка похвальна пісня на честь празника або святого. Є осібні канони на кожний празник. Складати кондаки почав діякон емеський, Роман, що жив за часів Анастасія Дікора, коло 500 літ по Христі.

По тропарях і кондаках співається також "богородичен" тобто похвальну пісню на честь Пресвятої Богородиці, бо грецьким звичаем ми при всіх своїх молитвах величаемо Божу Матір і вручаемо себе її могутній опіці.

Яке значення має пісня "Святий Боже"?

Коли "Малий Вхід" пригадав нам Пресвяту Тройцю, що з'явилась при прилюдній появі й хрищенні Ісуса Христа в Йордані, то тепер ми визнаемо свою віру в Пресвяту Тройцю й величаемо її ангельською піснею "Святий Боже" або "Трисвятим". В тім часі священик проказує молитву "Трисвятого", що в ній просить в Пресвятій Тройці одного Бога, щоб Він прийняв від нас грішних подібну пісню слави. А щоб ми могли добре прославляти пресвяту Тройцю, то священик обертається до народу й благословить його знаком св. хреста, чим хоче виєднати людям потрібне благословення на св. діло Божої прослави.

В празники Христового Народження, Богоявлення, Лазареву Суботу, на Великдень, через увесь світлий тиждень і на святого Сходу св. Духа замість "Святий Боже" співаемо "Єлици во Христа крестистеся, во Христа облекостеся, аллилуя" тобто "ті, що в Христа охристилися і в Христа одяглися, хваліть Бога"

В згадані празники тому співається "Єлици", бо колись у ті празники, або в навечеря їх, христили "оглашених", що приготовлялись до св. хрищення. Цими словами св. Церква закликала всіх новоохрищених, щоб із радости і вдячности, що одержали таку велику ласку, хвалили Бога. Єврейське слово "аллилуя" значить— хваліть Бога.

В празник Воздвиження Чесного Хреста і в Хрестопоклінну неділю співаемо замість "Святий Боже" — "Кресту Твоему."

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Відповідь на "Плач Руської Церкви"

Підбадьорені голосом Смотрицького, незединені ще раз почали воювати зо зединеними на сеймі 1611 року. Однак легко вдалося відбити й цей їхній наступ. Король, головний канцлер Лев Саліга й один сенатор уміло оборонили справу зеднання. А шляхта, запалена успіхами Жулкевського в Москві, мало що слухала оскарження незадоволеного незєдинення. Однак годі було зєдиненим мовчати на закиди Смотрицького; треба було чимскоріше відповісти на його наклеп. Того обовязку піднявся всіми поважаний муж, о. Петро Скарга, Т. І., старий вояк за правду, що колись перший став в обороні зединення. Скарга видав листа проти Смотрицького й у ньому яскраво висвітлив незнання й злобу того, що назвав себе "правдомовцем."

З свого боку, Ілля Мороховський, пізніше наслідник Потія, також приступив до бою за зединення, старачись, як це сам каже в своїй книжці, отерти сльози української Церкви. Ці два листи, як також і інші їм подібні, припинили успіхи Смотрицького. Однак незєдинені вже мали кого протиставити Йосафатові. Смотрицький, іще світська людина, вже з того часу став у таборі православних тим самим, чим був Йосафат-священик між католиками, — душею всякого підприємства.

Смотрицький і Йосафат

На перший погляд з обидвох сторін справа малася однаково, хоч прикмети, спонуки й характер сторін чимало різнилися між собою. Бувши письменником і добрим промовцем, Смотрицький був головно людиною великої уяви, скоро запальний і податний на зовнішні впливи. Він ішов майже на сліпо за своїми примхами, спонуканий амбіцією й розположенням умовин, а не глибоким і розумним переконанням. Він боровся з католицькою Церквою зо злости, а не з глибокої ненависти до правди. Пізніше побачимо з якою щирістю він передумав всі закиди проти його книжки. Якщо він був би стояв самий, він був би знайшов дорогу до добра й правди й був би нею пішов; та струм осліплював його більше, ніж пристрасть, а його оточення, осліплювала його до тої міри, що він зважився на такі надужиття, що про них, у інших умовинах, він не хотів би був навіть думати.

Йосафат із свого боку, певний своєї віри, певний щодо спонук кожного свого діла, бо завжди мав очі звернені на Бога, йшов без ніякого сумніву й жаху, дорогою, що нею вело його Боже провидіння. Він не був ні такий проворний ні такий славний, як Смотрицький, але свого противника він перейшов тим, що до богословського знання він іще долучував у собі престіж святости. Забувши про себе, він ненавидів світову славу, але запопадливо старався про найбільшу Божу славу. Свята ревність, любов до Церкви, ненависть до всього злого були одинокими пристрастями, що панували в його душі, а яких пориви не могли звести його на манівці, його дорога була дорогою праведника, "подібна до ясного світла, що росте до слави досконалого дня" (Притч. 4, 18). Іще кілька літ і прийде час, коли Йосафат і Смотрицький стрінувся віч-на-віч.

Рутський епископом

В тім часі, коли рух, викликаний книжкою Смотрицького, трохи втихомирився, Іпатій Потій виступив із важливим рішенням. Він уже відчував тягар літ і бачив що провід володимирської Церкви вже був для нього надто важким обовязком на старі літа. Забажавши передати в молодші й сильніші руки управу своєї великої епархії, він звернув особливішу увагу на свого ґенерального намісника, — Йосифа Рутського. Митрополит уже від довгого часу мав висвятити Рутського на епископа. Вже 1608 року король на все те згодився, але Потій ждав до червня 1612 року. Тоді він геть чисто віддав Рутському провід київської епархії, висвятив його з титулом епископа Галича, дав йому також і владу висвячувати гідних людей на священиків, посвячувати церкви, вівтарі й усі інші власти, що їх Рутський міг уживати в неприсутності митрополита. Рутський із свого боку зобовязався автентичним актом "до підданости, пошани й послуху митрополитові й так поводитися, щоб завжди можна було пізнати над ним "владу митрополита." Йосафат був правним свідком і з Іллею Мороховським, як на це вказує його підпис на тім документі (Акта Західньої Руси, т. 4).

Вивищення Рутського до такої великої гідности було для зединеної Церкви й василиянської обнови певною запорукою успішного життя. Вже тоді здавалося, що Рутський був назначений Божим провидінням, щоб засісти на митрополичім престолі по смерті творця зединення, Іпатія Потія. І тому зединені були переконані, що їхня будуччина запевнена. Найбільше тішився вивищенням Рутського його вірний друг Йосафат

Ця радість була б перемінилася в смуток, якщо Рутський був би мусів виїхати з Вильна; але Потій лишив йому Архимандрію Пресв. Тройці, та щоб піднести його гідність, додав йому ще й Лаврівську Архимандрію Обидва брати, Йосафат і Рутський, далі жили під одним і тим самим дахом, Йосафат, радів цим, що мав нагоду надалі слухати свого друга. Однак ті щасливі дні спільного життя були поличені нові обовязки й праці кликали Йосафата далеко від Вильна.

(Д. б.)

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ЧЕТВЕРТИЙ РОЗДІЛ

Бенкет

Одночасно й Домітиля зводила з собою боротьбу, бо у входових дверях напроти з'явився консул Авреліян і серед товпи гостей відразу побачив тільки її одну. Його бліде лице стягнулось нагально й він, наче мимохіть, пертий таємною силою, йшов просто до неї, але два кроки перед нею задержався, бо постать дівиці була оповита такою надземною повагою, що її близькість викликала пошану й тривогу. Незамітно зробила на собі знак святого хреста й пішла сісти коло Флавії Домітилі, жінки сенатора Климентія.

Агрикола підійшов до Вірджінії.

Я вже просив у твоїм імені вибачення в шляхетних наших гостей за твоє опізнене прибуття.

Цей голос був споконно спокійний, та Вірджінія аж надто добре пізнала в ньому відгомін підземної бурі, що зривалась у глибині його духа; тому, хоч бідненька відчинила уста, ніхто не чув її відповіді.

Минуло пів прикрої години. Королеви вечора не було ще з гістьми господар дому не піддержував розмови; крім попереднього жалю за розбиття божків був ще сердитий опізненим приходом кревної, а з цим і розпочаттям бенкету.

Вірджінія бліда, з синіми слідами сліз на лицях, ледве пам'ятала, де знаходиться. Авреліян, що звичайно оживляв товариство своїми дотепами, тепер уперто мовчав, із причин знаних добре всім присутнім. Маврикій думав про це, що діялось удома, а навіть сам префект Люксурій не обдаровував товаришів слабими жартами, бо вже надто тужив за вечерою.

Вкінці Агрикола вислав по Ірину й Люкрецію невільника, одного з "нунціїв", що до них належало сповняти прикази пана поза домом — а коли й цей не вертався, постановив не ждати довше й, завівши гостей до "екус еґіпціюс", почав вказувати їм місця відповідно до гідности.

Авреліян не ждав своєї черги, але поквапно зайняв місце при середущім столі, проти Домітилі Цій останній це певно було нечиле коротка однак хвиля внутрішнього скуплення заспокоїла її.

Вподовзі малі невільники-послужники поздіймали лежачим сандали й у срібних дзбанках подали їм воду а як тільки повмивали собі руки, інші невільники, за доглядом "структора", що пильнували прикраси столів, поставили обережно на кожному вступний напиток, що звавсь "густаціо".

І тоді розпочався великий пир на радість розкішників-епікурейців, що їх не бракувало в тім римськім крузі - один тільки Даміс, за прикладом свого вчителя Аполона, не хотів нічого іншого їсти крім ярини і з позирною, чи може й щирою, рівнодушністю споглядав на бронзового віслюка, що, стоячи серед величанського підносу, виложеного роговими плитами з морського слимака, двигав на собі по обидвох боках срібні кошики, повні білих і червоних оливок У стіп віслюка, також на срібних рожнах, пеклись усякого роду ковбаски над вугликами з сирійських сливок і червоних зерен гранату, темно-червоного мінералу. Довкола віслюка були поуставлювані на дорогих мисках найсмачніші перекуски, добрі на апетит, як наприклад слимачки, шпараги, улюблені старинними яєчка, тощо. А коли кожний вибрав, що кому було найбільше до смаку, невільники обносили кругом остриги й "мульсум", напиток із меду й винного соку

Вкінці відізвались музиканти; було це для невільників гасло до пртання "промульсу" тобто ґустаціі, що вони й зробили, стерли столи льняними хустками, що на них не було обрусів, тільки серветки "мапне" лежали перед гістьми. А з них дехто, для розривки, підкидав догори кістки з овочів, щоб виворожити з того, чи кістки вдаряють аж до стелі, чи ні, як удасться бенкет. Та два брати, Люксурій і Авреліян, не мішались до тієї забави, бо перший був надто затоплений у свопи ґателли, а другий немилосердним оком переслідував напроти сидячу сусідку, що, не зертаючи на те зовсім уваги, була зайнята розмовою зо своїми приятельками, Евфрозиною й Теодорою; проте пильний зорець міг спостерегти, що та воля не приходила без боротьби, але була овочем вишої ласки й помочі

Тимчасом бенкетову залю заляг вечірний сумерк. На знак, даний Вірджінією, кількодесять лямп, завішених під склепінням, або уставлених між колюмнами на бронзових, помистецьки різьблених літкарях, блиснули яскравим світлом Одночасно побачили "міністра віні", прибраного зеленю, а за ним юнаків із камінними амфорами тобто збанками з двома ушками й вузькою шийкою, що краску їх давно вже ззіла була плісня

Га! Опіміянус! і скрикнуло кілька знавців із товариства — зараз із вигляду амфори пізнати, що це він преславний ветеран наших вин і ще фалерненчик правда Юлію?

Не йнакше відповів Аґрикола, показуючи таблички, що висіли на шийках посудини зо старинним написом Л Опіміо Кос. Другий вік невдовзі мине з того часу, як вільні громадяни республіки зливали цей напиток до своїх пивниць. Через той час... Та досить цього... діти, робіть свою роботу додав до хлопчиків, що зараз витягнули огіпсовані корки з амфор і через срібні сита, повні снігу, почали перепускати вино до великих вирізьблених кратерів, щоб їх там змішати з замороженою водою, під час чого інші невільники ставляли на креденсах гарні "кальдарія" з бронзу, предків наших самоварів, для тих гостей, що любили пити фалернеиське вино з римської Кампанії на гаряче

Тут очі всіх звернулись на господаря дому. Він устав, казав подати собі низький золотий пугар, що звичайно служив до жертв і памятав ще першу пунійську війну, й кинувши таємний, наче грім, погляд на Вірджінію, так промовив

Годилося б тепер давнім звичаєм наших батьків освятити цей бенкет урочистою лібацією на честь богів і опікунів ларів (душ умерлих римських предків) моєї родини, коли однак нещасним випадком (тут його голос змінився), якраз перед годиною вівтар їх розбито, а на його місці підноситься квітистий лук із ймям точки останнього з Фабриків, що й сьогодні перший раз після й повороту в Рим здумуємо повитати, здається мені, що годилося б нам вступний пугар вихилити за щастя її й так заслуженого для батьківщини роду, що до нього має честь належати!. Дивним однак випадком, чи може зарядженням неприхильних богів за знищення їхніх образів, і її лиця ми не можемо оглядати Та щоб так глухо не починати бенкету, задумую випити, співгромадяни, в ваші руки, за цілість, і величність, і щастя нашої спільної матері, що нас усіх годує й володіє над світом: безсмертної Роми! Чотири букви в її імені чотири "ціати" налий мені, Леоніде!

Юнак золотим черпаком чотири рази зачер у кратері, а консул, піднісши урочисто догори пугар повний до берегів

Бене патріє! крикнув і вихилив пугар до дна

Бене патріє! На добро батьківщини! - повторили всі, випорожнюючи пугарі, під чого музики заграли живо й сурми й ударили в барабани

- Так! сказав Маврикій сам до себе на добро тобі, Риме, але інше добро, ніж те, що ним тепер живеш добро сперте на правді й Бозі, Христі й хресті, а тоді направду станеш вічним Римом!

(Д. б.)

НОВІ КНИЖКИ

Вже вийшло друге розширене видання українського молитовника для молоді ОТЧЕ НАШ

Оправлений в наслідування шкірки марокко 75ц, а в шкірку морокко $1.10.

Кожний українець із великою користю перечитає нову повчальну книжечку: **"Твоє Життя"**. Замовляйте для себе й своїм знайомим. Ціна -- 10 центів. Замовляйте в "Світлі".

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1-го березня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 5.

„Ти Єси Петр, І На Сем Камени Созижду Церков Мою, І Врата Адова Не Одоліют Єй!"

ПАПСЬКЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ

Найдостойнішою особою, що має найвищий у світі уряд Христового Намісника й Голови Христової Церкви на землі, є Святіший Отець Пій XII., папа в Ватикані. Цього року, дня 2 березня, папа кінчить 70 рік життя. Замітне в житті Святішого Отця є це, що він народився, став священиком і був вибраний папою — дня 2 березня. Святіший Отець Пій XII вславився в усім світі цим, що під час цеї війни він найбільше боровся силою апостольського слова за справедливий мир і волю для всіх народів. Для нас, українців, папа є дуже дорогою особою, бо це голова Католицької Церкви, що до неї належимо й ми, католики українського обряду. Зокрема Святіший Отець Пій XII здобув собі надзвичайну вдячність цим, що найсильніше з усіх людей у світі виступив в обороні українського народу проти більшовиків у своїм посланні-енцикліці, що її недавно видав для прослави українсько-католицького обєднання в місті Берестї, 1596 Божого року. — Святішому Отцеві Піеві XII-ому, голові нашої Церкви й найбільшому оборонцеві українського народу в днях його великого горя — в 7 річницю вибору на Христового Намісника — сотвори, Господи, многая літа!

Бр. Доротей Зелений, ЧСВВ., зо своєюріднею в дні зложення вічних монаших обітів в церкві св. Петра й Павла в Мондері. Попереду бр. Доротея сидить його мати. Стоять: п. Андрій Бенза, швагер, бр. Доротей, його сестра Ганна Бенза. Пан Бенза, це добре відомий український контрактор в Едмонтоні. — Хто з українських родичів бажає віддати свого сина на службу Богові, нехай вишле його до ОО. Василіян. Адреса:

Basilian Fathers' Novitiate
Mundare, Alta. Canada.

ВАТИКАН, ДУХОВНА СТОЛИЦЯ СВІТУ.

Спереду площа, де починається Ватиканська Держава, відділена від італіянського королівства. На площі високий камінний стовп привезений із Єгипту. За площею — найбільша в світі католицька церква — базиліка св. Петра. За церквою — різні будівлі ватиканської держави, а в них мешкання Святішого Отця. Дня 18 лютня, перший раз в історії Церкви, займенував папа в Ватикані відразу 32 нових кардиналів, найвищих достойників Христової Церкви.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $0.50: А. Каспер, Редвей, Йосиф Кушнірик, Равндгил. — Н. Тріска, Мондер $07.0. — **По $1.00:** Гр. Волянський, Клівленд, Т. Колар, Теривил, Конн. **По $3.00:** Ольга Фостик, Филаделфія.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Хто читає "Католицькі Картини", нехай буде ласкавий зложити на видавання "К. Картин" у 1946 році свою добровільну жертву.

— ЖАРТИ —

Хто буде винен? — Татусю, як далеко від нас до найближчої зорі?

— Справді, сину, я не знаю.

— То прошу на мене не гніватися, як через ваше незнання дістану злу ноту в школі.

Знає. — Чи ти знаєш, хлопче, що то буває з такими малими хлопцями, що курять?

— Я знаю. Як тільки вони зайдуть у який кутик і пакнуть раз-другий, зараз з'являється якийсь непрошений гість і перешкоджає їм.

Боже Великий, Єдиний, Нам Україну Храни!

Так Говорить Папа...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII

ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Подібно й прочі прикрощі на землі ніколи не покінчаться, бо лихі й прикрі наслідки гріха мають бути невідступними товаришами людини аж до останньої хвилини життя. Тому приходиться людині мучитися й терпіти і, не зважавши на всякі старання, вона не зможе ніякою силою, ніяким способом усунути цеї лихої сторони туземного життя. Коли хто каже, що може це зробити, й обіцює бідному народові життя легке та безжурне, повне спокою й невпинних утіх, той справді вводить людей у блуд і готує на будуче ще більше лихо, ніж теперішне. Найкраще брати людські справи з дійсного їх боку та одночасно деінде шукати відповідного заспокоюючого орудника.

Головною помилкою в оцім робітничім питанні є уроена гадка, що ненависть між одним станом, а другим, є до неусунення, наче б то сама природа взивала багачів та бідних до завзятої боротьби між собою. Але така гадка так дуже не годиться з правдою, що якраз противна їй є правдива. Скільки то в людськім тілі різнородних членів, а всі вони гармонійно й систематично уложені; так саме и у державнім тілі. Природа хотіла, щоб обидва стани були між собою в згоді та вдержували певну гармонійну рівновагу. Взагалі один потрібний другому. Нема капіталу без праці, нема праці без капіталу. Згода є матірю краси й порядку. Невпинна боротьба натомість мусить виродити здичіння й замішання. Християнські інституції мають якраз чудну й багатосторонну силу до усунення й викорінення цеї боротьби.

Так найперше сама християнська наука, що її товмачем і сторожем є Церква, може дуже багато погодити й поеднати обопільно багачів і вбогих, взиваючи, розуміється, обі сторони до виповнювання обовязків супроти себе, а головно цих, що їх вимагає справедливість. З-поміж цих обовязків до робітників відносяться оці: робітник має точно й вірно виконувати добровільно прийняту працю; не нарушувати ні маєтку ні особи господаря, навіть в обороні своїх прав здержуватись від насилля та ворохобні, а вкінці не приставати з лихими людьми, що зводять його рожевими надіями та наражують на гірке розчарування й матеріяльну руїну.

До обовязків знову багачів та панів належить не поводитись із робітниками, як із невільниками, та шанувати їхню особисту гідність, бо вона ушляхетнена християнським характером. Чесна праця, як учить природний розум і християнська філософія, не приносить чоловікові нечести, але противно, вона є для нього окрасою та позволяє йому в чесний спосіб удержувати своє життя. Що одпак є нечесним та нелюдяним — це визискувати людей на свою власну користь та цінити їх тільки по їхнім робучим силам.

Далі приказує Церква зважати на релігійні потреби робітників та на їхні душевні добра. Тому повинні працедавці лишати робітникам досить вільного часу на релігійні вправи й не виставляти їх на небезпеку гріха або морального зіпсуття.

Ніяка умова не сміє відтягати людину від домашньої господарки та ощадности. Також само не вільно накладати надто великої праці, але тільки відповідно до сил, роду, віку й пола.

Та найважнішим обовязком працедавців є віддавати справедливо кожному, що кому належиться. І справді, щоб висота заплати була установлена справедливо, треба звертати увагу на різні умовини. Взагалі нехай памятають багачі та хлібодавці, що й Божі й людські права забороняють визискувати на свою користь бідних і нещасливих та використувати чужу недолю. Позбавляти кого заслуженої заплати — це гріх взиваючий до неба за пімстою. "Оце кличе до Бога заплата робітників, що її ви їм відмовили, а цей клик продерся до самого Господа Саваота." (Яків 5 4). Вкінці мусять багачі пильно вистерігатися, щоб під ніякою умовиною не нарушати ощадностей робітників чи то силою, чи підступом чи лихварськими штучками. Цього повинні уникати тим більше, що робітники є недостаточно заслонені перед ненавистю та визиском. Що менше їхнє майно, то б... пошани. (Д. б.)

РОДИНА П-ВА РОГАЛІВ У МОНДЕРІ

Мондерські приятелі п-ва Ів. й Катерини Рогаль, довідавшись, що п-во Рогалі прожили вже 25 літ у подружнім житті та що в річницю свого вінчання приступили до св. Тайн і одержали ювілейне благословення, уладили їм, за проводом п. В. Димтрика, гарну ювілейну несподіванку в їхнім домі. Під час спільної гостини промовляли п. С. Ружицький, п-ні М. Корчинська й п. М. Царук, а також самі Ювіляти, що їх гості обдарували гарною "Пропамятною Грамотою" й столовим начинням. — П. Рогаль працює здебільша в Едмонтоні. П-ні Рогаль з дітьми живе постійно в Мондері й тут бере участь у праці в Нар. Домі. Діти — Йосиф, Ганя й Зоня — пильно вчащають до "Рідної Школи" й часто приступають до св. Причастя. — З нагоди несподіванки зібрав п. Дмитрик $13.50 на скитальців і пресу. — Редакція "Світла" бажає П-ву Рогалям і їхнім добрим діточкам прожити за Божим благословенням ще "много літ!"

Бл. п. Олена Кобилянська з Гилярд, Алта.

Покійна, це дружина п. Миколи Кобилянського. Походила з Русова, снятинського повіту. Прожила 81 рік, заміжня була 62 роки, в Канаді 46 літ. Вмерла в Едмонтоні 19 листоп. і там похована. Полишила в смутку чоловіка, семеро подружених дітей, 22 внуки й 7 правнуків.В.І.П. — Похороном зайнявся п. М. Смолик із похоронного закладу "Парк Меморіял", внук Покійної.

Панство Ізидор і Марія Ножик із Мондеру з дітьми і внуками в дні золотого ювілею свого подружнього життя. — Редакція "Світла" складає Дорогим Ювілятам сердечний привіт і побажання: за Божою ласкою діждатись іще Діямантового Ювілею!

Бл. п. Павло Поселюжний із Дарлінг, Алта. — Допис є в "Світлі".

— ЖАРТИ —

Знає. — Скажіть мені одну-дві речі про Мілтона — сказав учитель літератури до одного з учнів.

— Мільтон оженився й тоді написав: "Утрачений рай." Тільки жінка вмерла й він написав: "Відзисканий рай."

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Who Can Be A Nun?

"I Can't Leave My Mother"

Some young women are deterred from embracing the religious life by the thought that they could not endure separation from their mother. What would you think of the recruit who would offer to enlist in the army on condition that he would be allowed to live at home? An army of such soldiers would never defend its country or win a victory. Now, one who enlists as a religious in the special bodyguard of Christ must be ready to leave home and parents at the call of duty. In the late war how many self-sacrificing women left the comforts of family life and faced the dangers of sea and battlefield in the service of camp and hospital! How many thousands of young women are leaving the shelter of home today and turning their backs on father and mother to make their way in the world, to devote themselves to study or the practice of profession! And if women are constantly leaving home to encounter the dangers and difficulties of the world for their own temporal advantage, shall Christian women cling close to comforts of their parental roof when they hear the trumpet call to the service of God and their neighbor? Shall they allow women who are moved by natural motives to surpass them in the spirit of chivalry and courage? Let the home-body stay with her family, but if she remains away from the field of action she can never claim the title of Christian soldier nor win the cross of honor.

Had Joan of Arc stayed at home, she would never have crowned the dauphin at Rheims, driven the foe from her native land, nor won the halo of canonized sanctity. She was only a maid, but she saved her country and won imperishable renown.

"Shall I persevere?"

When Saint Margaret Mary, lately canonized by the Church, was thinking of entering the religious state, the devil presented to her in vivid coloring the doubt whether she would persevere.

"You are good for nothing," he suggested to her. "Perhaps you will not have the courage to persevere and when you return home you will be a disgrace to yourself and your family. What will people say of you?"

This was a disheartening thought, but she finally perceived it was only a temptation. She answered the tempter:

"If God gives me the courage to enter the convent, He will also give me strength to persevere."

Then, following the leading of grace, she entered the Visitation Order, attained great sanctity and gained a place upon the altars of the Church. We shudder to think what would have become of her had she resisted grace and entered the married state, as her mother wished. In all probability there would be one less canonized saint. And to whom, we might add, would Christ have revealed the devotion of the Sacred Heart?

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Perseverance in good is a gift as well as its beginning. But no one can persevere who does not begin. Excessive timidity has prevented many a one from entering on the career of a valiant soldier.

If any reader of this little article feels the promptings of grace within her, if she is stirred with the ambition of doing great things for God by enrolling in His chosen militia, let her not stifle this generous desire, but offer herself unreservedly to His service, remembering that the reward will be the hundredfold promised by Christ, and life ever lasting. (The end).

Cross-Roads

The dining-room looked cheerfull and cozy with its candle-lighted table, around which Mr. and Mrs. Richard Carey, Ann Carey and Lieutenant Jim Reardon were seated. The shadows dancing on the wall flickered across their faces. The centepiece of yellow roses and blue delphinium lent a delicate fragrance to the room.

"This must be a special occasion", Lieutenant Reardon said, as he pulled aut Ann's chair for her.

"Of course it's a special occasion. A farwell party for you. You're leaving Thursday. Remember?" Mrs. Carey smilingly answered.

"I can't forget it. I'm certainly honored. I can see Ann's artistic touch in the table arrangement. And all that work for me." He smiled tenderly at the ruddy-haired girl across the table.

"We couldn't let this occasion slip by without doing something about it. You've always been like a son here."

Richard Carey carved the roast, passing a plate to Mary Carey.

"I know that", Lieutenant Reardon answered, taking the plate from Mrs. Carey. "Since I was a boy, Fred, Ann, and I have played here. Afterwards, too, when Mother and Dad died and — and" he stumbled incoherently, "after my civil divorce, what would I have done without you all"? He started to eat, trying to cover up his confusion.

"Jim, my boy, you've always been like a son here, as Mary just said. Certainly, when you needed us most, we couldn't desert you. Forget all that — that —" Richard seemed at a loss of words.

"That mess?" Jim said bitterly.

"Of course, my boy, there was much we did not understand. Our hearts went out to you, but why dwell on that now? You're going to camp to give your services to your country. And by the time you return, the world will be healed." Richard passed his plate for another helping.

"Such a wound can never heal. Losing faith in someone you trusted is harder than death. Mother's and Dad's death's were hard to bear, but the separation following so shortly after was worse. But what a fool I am, spoiling this lovely party with my troubles!" Jim smiled, but there was a hard look in his eyes.

"If it made you feel better to speak about it, Jim, I'm glad you did. We are your friends, never forget that. No matter what happened we never loose faith in you." Mary Carey smiled understandingly at the handsome young man across the table. "Now, tell me, is it true you are to be at Fort Blanding? The same place where Fred is stationed?"

"Yes, isen't that marvelous luck? Fred a doctor there, Captain Fred Carey, a doctor there, if you please, and I an engineer, Lieutnant Jim Reardon at your service."

Ann gathered the plates preparatory to serving the dessert. Jim tried to smile as he helped her.

"Let me! This is a home party. Don't make company out of me! This is the best meal I've had for a long time. I'm so contented I could stay here forever." He laughed with an effort as he helped Ann serve the dessert.

"Now, Richard, you and Jim go into the living room." Mary Carey said after the dessert. 'Ann and I will join you just as soon as we have cleared up the dishes. That's one thing we won't let you do at your farewell party, wash the dishes!" Mary gave Jim a gentle push.

Are you deserting me, too?" Jim asked Ann. "Can't I help with the dishes? I've done it lots of times, you know."

"This time, no!" Ann flashed him a roguish smile. "We'll be with you before you have finished your first cigarette."

(To be continued).

Родина П-ва ІЛАРІЯ Й МАРІЇ БОЦЮРКІВ в Едмонтоні. Сидять Панство Боцюрків. Стоять від ліва: Віра Боцюрків-Жук, Данило Жук, Славка Боцюрків.

З нагоди 25-ої річниці вінчання п-ва Боцюркових українці католики в Едмонтоні уладили на їхню честь у Нар. Домі велике ювілейне прийняття з промовами, дарунками й забавою. П. Боцюрків є головою Б.У.К-а в Алберті, головою Народ. Дому в Едмонтоні, а також належить до С.Г.Д., Запомогового Бр. св. о. Николая, Бояна й Лицарів Колюмба. Вся родина бере діяльну участь в українсько-католицькій праці. П. Д. Жук, зять, кінчить фармацевтику в Алб. університеті. П-во Боцюрків є співвласниками закладу для чищення одежі "Клін Райт Клінерс". — Редакція "Світла" складає Дорогим Ювілятам і їхній Родині сердечні побажання прожити щасливо в ласці Божій і людей ще многі літа!

МИХАЙЛО ГОЛИНСЬКИЙ
український оперовий співак

НАША ДУМА, НАША ПІСНЯ НЕ ВМРЕ, НЕ ЗАГИНЕ!"

Великі концерти п. Голинського відбудуться: Калмар — 23-го, Карвел — 26, Смокі Лейк — 28, Радвей — 2 березня, Еґрімонт — 5, Мондер — 9-го березня, Веґревил — 12-го. — Бажаємо побачити Дорогого Бандуриста в добрім здорові й почути його голос, дужий, як грім у рідних Карпатах. — До побачення на концерті!

— ЖАРТИ —

Пояснив. — Що це є — етикета? — Це сказання "ні, дякую," коли хочеться крикнути: "Прошу дати мені ще!"

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

10).

2. РІД ІМЕННИКІВ

7. Всі чужі слова на **ум** у нашій мові **чоловічого** роду, бо закінчуються на твердого приголосного. (Цей максимум, мінімум, наш форум, суворий фатум, цікавий індивідуум, народній вотум, дорогий акваріюм). Так само **чоловічого** роду чужі слова на **ль**. (деталь, дишель, дуель, емаль, модель, парасоль, рояль). Але **жіночого** роду на **ля**. (акварелая, бусоля, парасоля, педаля, параделя; також — мораль).

8. Деякі слова мають **подвійний** рід. (той недуг — та нега, той хід — та хода, той пожар — та пожежа, той човен — те човно). Кажемо: **та** евангелія — книжка, але: **те** евангеліє від св. Івана (в книжці).

3. ТВОРЕННЯ ІМЕННИКІВ

а) Наростками **ар, ач, ич, ак, ун, ух, ець, тель, ло,** наша мова творить іменники чоловічого роду, що визначають, чим хто займається. (лікар, слухач, погонич, співак, крикун, пастух, борець, учитель, міняйло). Однак наросток — **тель** — старається наша мова оминати. (мститель — месник, діятель — діяч, настоятель — наставник, послідуватель — наслідувач, приятель — друг).

б) На заняття жінок вказують наростки в жіночих іменниках — **ня, иця, ха, уха, аля.**) княгиня, цариця, пряха, цокотуха, ткаля).

в) Як жінка займається тим, що й чоловік, то кажемо: учитель — учителька, співак — співачка, пастух — пастушка).

г) Такі іменники чоловічого роду, як: василіянин, панич, болгарин, киянин, царенко, князенко, вказують, хао куди належить, звідкіля родом, чий хто син.

ґ) Наростками — **енко, ук, ич,** наш народ творить — родові прізвища. (Шевченко, Ткачук, Попович).

д) До кого хто належить пізнати з цих наростків: — **івна, ка, иха, ина, иця).** Іванівна, українка, дячиха, дружина, львиця). Через те й країна, що належить до Галича, зветься — Галичина, до київської округи — Київщина, до гетьмана — Гетьманщина, до німецького народу — Німеччина. Також із дуба — дубина, з телятка — телятина, а з курочки — курятина). — Тільки наросток — **ина** — має деколи й значення — **мякшення).** (свита — свитина, ковдра — ковдрина). — А далі, то через наросток — **ина** — слова набирають закраски — **маловаження, погорди.** (професор — професорина, студент — студентина, писар — писарина).

е) Українські наростки — **ій, ко, ак** — зазначують особливішу **прикмету людей.** (плаксій, пустій, забудько, полатайко, простак, дурак).

є) З давнього — **іе** — маємо багато іменників — **збірних,** що тепер кінчаться на **я.** (колосся, волосся, коріння, збіжжя). А далі била-ростини (гарбузиння, маковиння, трачиння). Також: комашня, собачня). З наростком — **ота** (дрібнота — дрібні діточки, біднота — вбогі люди, голота). А на **цтво** (парубоцтво, козацтво, братство-брати, птацтво — всі птиці).

ж) При допомозі цих наростків творимо й — **уявні іменники.** (життя, терпіння, молитва, доброта, багатство). Тут приходять також уявні слова з іншими наростками. (ширина, дружба, злоба, радість, могучість, щитрощі, солодощі).

з) Іменники з дієслів подають **роботу;** вказують на них наростки — **я** (биття-бити; голити-голення, читати- читання).

и) **Знаряддя, струменти** — мають теж свої наростки: — **ило, иво, тва.** (шило, дзеркало, прядиво, паливо, бритва, дратва).

й) **Де щось є, де щось робиться,** пізнати з наростків. (стайня, друкарня, їдальня, спальня, пральня, побоєвище, городище, житнисько). Ці наростки мають також значення **згрубілости, зневажливости.** (конисько, хлопчисько, ножище).

Таке саме значення мають і наростки — **ака, іна, юк, юка, уга.** (ламака, дряпіка, псюк, камінюка, злодюга).

і) Деколи кілька наростків визначають те саме, то знову один наросток має кілька значень, залежно від того, чи додається до йменникових пнів, чи дієслівних. (висновок, полудист, кандидат).

ї) **Чужих наростків** із чужих мов у чужих словах уживаємо, як своїх. (пролетаріят, ординаріят, юрист, публіцист, методист. кандидат).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим** друком)

бабинець — місце в церкві при вході, де стоять жінки. В правім притворі стояли чоловіки та парубки, в лівім діди, на середині малі хлопці, а в бабинці — молодиці й дівчата. Лев.

бабитися, бабіти — розніжнюватись

бабник — що в ньому печуть бабки

бабрання — при гидкій роботі. Остогидло мені оце бабрання.

бабрати. Не бабрай руками! бабратися коло нечистої роботи. І чого ти бабраєшся там коло багна?

бабруля — неохарна женщина

бавити — дітей. — Не бавте нас, не бавте, хутко виправляйте! (не задержуйте). Бавитися — три тижні; бавитися яблуком

бавка — розвага, розривка

бавовна. Рани мої смертельнії промивав, мякенькою бавовною закладав. Бавовник; бавовняний

багат. Мужик багат, йому добре. Ном. — Багатий. Дурень багатий — там і слово його в лад! Ном. Скачи, враже, як пан каже, на те він багатий. Шевч. Багатий на лати та на дрібні сльози. Шевч. Либонь же ти на розум не багатий. Багатий на слово — балакун. Настя така багата на слово, що я не мала ніколи часу й промовити до бабусі. Г. Барв. — Як виїхав Ревуха на коні гуляти, перевісив через плечі сагайдак багатий (дорогий).

багатир — великий багач. Умер багатир — іде за ним увесь мир; умер бідак — тільки отець і дяк. Багатирів дім. Такий багатир, що не знає, що то нема.

багатіти, багатшати

багато, багатьох; багатьом, багатьома; багато — живе (в достатках)

Joseph The Provider

It was Mai-Sachme approaching with armed men . . ."

"You call us thieves?"

Out of Benjamin's bag he drew the cup. "You are in a bad fix."

IN definitely better spirits, this time, did the brothers take the road from Menfe towards the Bitter Lakes and the fortified frontier. Everything had gone off well. The lord of the land had been charming; Benjamin was safe. But too soon they would learn they were dragging a chain that would pull them back to fresh disaster.

Soon they came to the spot where they thought to take their midday rest, near the well and the crooked palm. They were still standing, looking about them. There came a noise from the direction from which they had come. They heard shouting. Was it for them?

It was Mai-Sachme, approaching with chariot and steed, attended by several wagons full of armed men. They jumped out and the steward advanced, his face grim.

"So I have found you and overtaken you. I rushed after you with all speed at my master's command and caught you where you thought you would hide. How do you feel now?"

The dazed group answered that they did not know. They saw that everything was beginning over again. Mai-Sachme said, "You have repaid good with evil. Your position is very serious." They begged him to explain. "I am talking about my master's drinking-cup out of which he divines. It has been taken."

"You are suggesting," asked Judah "that we have taken a dish like thieves?" They stood with arms akimbo, puffing and blowing.

Reuben was boiling over. "Search us! And with whomever it is found, your wretched silver cup, let him die!"

Mai-Sachme said, "You are right. He in whose sack we find the cup, he becomes our slave. The rest go free." The brothers ran to their sacks and took them from the animals. "Here," they cried with laughter, "search mine first."

"Quietly," Mai-Sachme said. "Everything in order. We will begin with the big hothead."

As he searched, they mocked, their triumph mounting. He searched Asher and Issachar and came to Zebulon. Nothing there. Only Benjamin was left. They jeered more loudly. "Now he is looking in Benjamin's," they cried. "What luck with the most innocent of all. Listen to what he will say next to justify—"

All at once they were still. They saw it shining in the steward's hand. Out of Benjamin's feed bag, he had drawn the silver cup. "Young one," he said, "you are in a bad fix . . ."

Continued

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

З днів слави У.С.С.

Хто мав нагоду бувати після першої світової війни над галицькою річкою Стрипою, той певно бачив при гостинці, недалеко Семиковець, могилу-курган. Ця могила, це свідок днів завзятої боротьби; перемоги й слави Українських Січових Стрільців у змаганні з віковим ворогом і гнобителем українського народу — Москвою. Після Маківки й Болехова — бій під Семиківцями був третім великим подвигом, що в ньому У.С.С. своєю відвагою та рішучістю причинились до перемоги австрійської армії.

Розгорілась була ця завзята боротьба коло Семиковець за переходи через Стрипу й тривала від 9 жовтня до 3 листопадня, 1915 року. Москалі, підкріплені новими силами, уладили були наступ й до решти розторощили захитаний австрійський фронт. Московський вал котився вперед. Австрійська оборонна лінія подалась. Москалі зайняли перші окопи й раковецький ліс. Тоді в загрожений відтинок фронту кинула австрійська команда останній запас: два курені У.С.С і курінь німців. Тільки геройське зусилля слабої оборони могло рішити бій у нашу користь. У безупинному кривавому змаганні нераз захиталися стрілецькі ряди. Двічі доводилось сотням здавати свої окопи й наново здобувати їх. Були хвилини, коли напір ворога був такий могутній, що стрілецьке серце огортала зневіра й спротив слабнув. Та все таки наступ москалі У.С.С відбили. Бій завершено 3 листопадня атакою на московські окопи. Вся ворожа залога попала в полон. На побоєвищі, зритому окопами та гранатами, залишилось багато вбитих вояків із обидвох сторін. За перемогу й славу заплатили У.С.С. дорого, бо 49 убитих, около 168 ранених й 157 полонених. Це була для нас велика втрата, більша ніж на Маківці. От. Ґорук, скупий на похвали, записав у своїх споминах про цей бій, що "стрільці боролися по-геройськи та йшли до бою з запалом." Німецько-пруське командування подало в боєвому звідомленні до команди Південної Армії таку згадку про У.С. Сстрільців: "Із нами йшли до наступу українські добровольці. Це мабуть найкращий відділ із усеї австро-угорської армії". Саме ж австрійське командування про це навіть не згадало...

Новий комендант У.С.С.

Після семиковецького бою У.С.С. зимували в Соснові. В тому часі окремі курені У.С.С. злучено в І. полк У.С.С. Комендантом був спочатку от. Гр. Косаак, а опісля отаман Антін Варивода, що його приділили на бажання стрільців із австрійського війська, щоб таким чином покласти кінець внутрішнім стрілецьким непорозумінням. Ця переорганізація У.С.Є. мала для нас значення так престіжове, як і практичне.

Прикрий випадок

По довгім побуті У.С.С. у Соснові, призначили полкові У.С.С., у серпні 1916, становища коло Потутор. Туди почали підсуватись москалі й одного вечора неждано зробили наступ, проломилися на одним відділі 35-го австрійського полку, в ярі, в сусідстві У.С.С., забрали два мадярські скорострілли й обійшли стрілецькі становища. Коли перший курінь побачив москалів на своїх задах, кинувсь у розтіч. Сотня Яремовича не мала в цій хвилі навіть чим боронитися, бо зложила була кріси в кізли перед окопами, що в них саме працювала, а москалі скорострільним огнем відгородили були сотню від її крісів. Посередині становища першого куреня почали стріляти по москалях наші скоростріли. Та відділ москалів напав на них іззаду й почалась зоротьба на остряки. Обслугу одного скоростріла вибито до ноги. Від другого врятувались тільки три стрільці й командант скорострільної сотні, хорунжий Федь Черник. Відступаючи взяли з собою й скоростріл. Кількасот кроків за боєвою лінією впорядкувались У.С.С. знову й при помочі двох австрійських сотень відібрали наступом свої окопи.

Подібні прикрі пригоди траплялись нераз і найкращим відділам, тому команданти дивляться на такі випадки спокійно й тверезо. Одначе в нашому випадку було йнакше.

По описаному вище наскоку москалів на беззахистні становища першого куреня У.С.С. і по його часовому відступі накинулись вищі австрійські команданти на У.С.С. у корпусному приказі. Забрали полк із його становища. Зарядили зміну деяких командантів і стрільців у сотнях і куренях. Ходили поголоски, що з куреня сот. С. Горука зроблять за кару робітничий курінь. Почали розсліди та назначили полевий суд. Як наші сотні зголошували в командах австрійських і мадярських відділів свій прихід до праці, то там пояснювали стрільцям, що вони належать до "Ферретерс-Реґімент" (полк зрадників). Та навіть сам тодішній наш командант от. Варивода не прослідив справи самостійно, але, за прикладом австрійських командантів, накинувся на свій відділ.

Що військові команданти накинулись так гостро на У.С.С., то можна було пояснити цим, що шефом корпусного штабу був увесь час полковник граф Ламезан, що не любив У.С.С. від самого початку війни, а самим корпусним командантом був ген. Гофман, що й сам не мав прихильности для У.С.С., як про це засвідчає оця подія.

В 1918 році видав ген. Гофман велику книгу про бої свого корпусу. Згадав у ній про всякі відділи й їхні заслуги, навіть і незначні, тільки про Українських Січових Стрільців не згадав. Коли інженір, поручник Попович, командант технічного куреня при корпусній команді, спитав раз ген. Гофмана, яка причина цього поминення, той відповів, що У.С.С. мають свою мету: вони борються за Україну, а він у своїй книжці згадує тільки ті відділи, що борються за Австрію... Так, наче-б то бої й перемоги У.С.С. на австрійськім фронті окуплені стрілецькою кровю, не йшли на рахунок австрійського війська...

Полевий суд

Під час вищезгаданого пролому пільна жандармерія зловила кільканадцять стрільців за фронтом. Дивізіонер Уншульд хотів видати зловлених без суду на розстріл, одначе дивізійна булава назначила війсковий суд. Відбувся він у Посухові. Було пять членів суду, самі фронтові старшини, німці з сусідніх полків. Головою був отаман, обвинувач поручник, німець із Чехії. Оборонці були: прибічник першого курення У.С.С. чет. др. Суховерський і командант технічної сотні, чет. др. І. Сіяк.

Акт обвинувачення закидав підсудним дезерцію і труслівість. Розправа тривала три дні. В останній промові др. Суховерський, що був того дня сам на становищі й знав усе докладно, сміливо обороняв підсудних. Що перший курінь У.С.С. хвилево опустив становища, то винні не У.С.С., але дивізійна команда. Російська офензива довго тривала. Фронт хитався. Видно було, що прийдеться відступати. Дивізійна команда не приготовила завчасу окопів. Коли москалі почали сіяти скорострілом понад самими окопами, а стрільці почули також крики москалів іззаду, опустили становища. Вони від решти стрільців різняться тільки тим, що злякалися більше й забігли далі, стративши звязок із своїм відділом. (А це ще не зрада).

Судді-фронтовики, що знали багато з власного досвіду, зрозуміли тодішне положення У.С.С. і на домагання оборони звільнили всіх підсудних. А про наших скорострільців говорили опісля, що вони повинні одержати високі відзначення за геройську оборону скорострілів. Дуло врятованого скоростріла було ціле липке від крови й мозку.

Бриґадир, хорват Банковач, приїхав був перед кватиру суду та ждав присуду. Увільнення стрільців йому не сподобалось. Він бажав для прикладу хоч кількох розстріляти. Судді попали в неласку бриґадира. Нагінка вищих командантів на У.С.С. не припинилась. Тільки наш командант Варивода був дуже втішений вислідом розправи. Він трохи подобрів і мабуть почав приходити до пересвідчення, що наш полк не такий винуватий, як говорили старші. В тій радості по розправі запросив суддів до себе на обід. Москалі й собі запросилися на той обід: гримнули під час обіду ґранатою під саму стіну хати. В кімнату сипнуло глиною. Попали грудки глини і в тарілки зо стравою. Гості мусіли їсти страву з закришкою — оповідає М. Заклинський, У.С.С., у своїх споминах: "А ми тую стрілецькую славу збережемо."

А У.С.С., огірчені нагінкою вищих команд, ждали нового бою, щоб геройством відперти від себе напасть.

Ждати довелось не довго. За три тижні У.С.С. звели найтяжчий, найкривавіший і найславніший бій за австрійських часів — на горі Лисоні.

Наше сучасне змагання

Сьогодні нас жде ще тяжча й більш затяжна боротьба: Нам треба визволити українську землю й усю рідну націю з неволі нащадків тих, що з ними в першій світовій війні кривавились наші незабутні народні борці — Українські Січові Стрільці — на Маківці, коло Болехова, Семиковець, Лисоні й на багатьох інших фронтах від Карпат аж по Чорне Море.

Щоб перемогти більшовиків і скинути з українського народу червоні окови, нам треба всім перейнятись духом завзяття тих своїх рідних Героїв-Стрільців, що боролись і перемагали ворога рідного народу, і з серцем послушним Національному Проводові, та з руками, готовими до найбільшої жертви, робити велику визвольну роботу на своїм рідним полі й між людьми всього світу, що вірять у права людини й християнську справедливість.

Для цеї справи ми повинні стати ще більш обєднані й діяльні, ніж самі комуністи.

А головно, нам треба всім великим наверненням до Господа Бога зробити українську націю гідною Божої ласки.

Зробити це, це значить виграти справу! (Д. б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПАРИЖ. Дня 1 грудня, 1945. З оповідань священика. Митрополит Шептицький умер 1 листопадня, 1944. Тоді навіть і приятелі не сумнівалися про природний характер його смерти. З релігійного боку справа його наслідства була вже від давна полагоджена, бо митрополит давно потай від більшовиків висвятив ректора семінаря о. Сліпого, на єпископа, а опісля врочисто проголосив його помічником із правом наслідства. На похороні митрополита було поверх 300 священиків. Більшовики призначили почесну сторожу, щоб вона стояла на дорозі похоронного походу, що його визначили самі більшовики.

Авторитет і популярність митрополита Сліпого зростали щораз більше. Дня 12 березня, 1945, москалі взяли його літаком до себе. Більшовики завжди вдавали, що вони приязні Церкві. Дня 23 лютня 1945, прийшов несподіваний і злучений напад більшовицької преси й радія проти Української Греко-Католицької Церкви. Забирають усіх семінаристів. Дня 1 листопадня, 1945, можна вже було нарахувати 400 священиків в вязницях. Замкнули 12 василіянських монастирів. Протоігумена й консульторів увяз-

жила.

Всі українські греко-католицькі пароxи мали зложити заяву такого змісту: "Я... і вся моя парохія, без ніякого примусу, прошу делеґата до релігійних справ, щоб дозволив прийняти нас до руско-православної церкви." Того, що не підписує цього формуляра, арештують. Має три дні до надуми. Як іще опирається, вбивають його. В липні, 1945, знали вже про 16 так убитих священиків.

Прийшов розказ більшовиків знищити всі потрети Святішого Отця.

Коли увязнили якого пароха, тоді за два-три дні преса поміщувала заяву, що її, як подають, мав зложити той сам священик, а в якій він заявив, що зовсім годиться з більшовицьким пляном й признає, що він провинився в минувшині так політично, як і національно, а головно в релігійних справах. Такі заяви помістили в імені декана копичинського й о. Малиновського, брата апостольського адміністратора на Лемківщині. Однак від цих двох священиків, що були мужами високих ідеалів і загально відомі, як гарячі любителі Апостольської Столиці, нема ніякої простої, не-більшовицької, заяви про відступство.

Надзвичайно й особливо знущаються над домами сестер. Насилували багато законниць.

Багатьох вивезли до копалень у Домбас і на Сибір. В Домбас найсильніший може видержати два-три місяці.

Ледве місяць по приході більшовиків відношення народу до священиків зовсім змінилося. Від 1940 року до останніх часів віра сильно в народі закріпилася. Відбуваються великі спільні маніфестації. Більше приступають до св. Тайн, навіть у тижні. Переганяються, щоб прийти на поміч монахам, навіть у маєткових справах. Дехто сам собі відмовляє конечного. Увесь народ стає проти більшовицької пропаганди. Завдяки своїм переконанням так релігійним, як і національним народ так поставився до більшовизму, що масово вписувався до організацій, що зо зброєю в руках борються за свій високий ідеал. На тих землях існує дуже сильна партазантика, що має яскриваний релігійний характер і служить певним релігійним засадам. Один священик у пості сповідав цілими ночами, бо люди, що жили в укритті як повстанці, або з боязни перед вивезенням, не могли прийти, хіба тільки вночі. Деколи приходили перебрані за жінок. Завжди озброєні. Коли відходили з церкви, давали на Сл. Божу. Ті повстанці не мають милосердя для зрадників, що ними є здебільша люди зо злих родин,, що виросли далеко від родинного огнища, люди без батьківщини.

На місце арештованого українсько-католицького священика, НКВД призначує одного зо своїх, що покінчив курс "Сталінської Теодогії", що триває 3-6 тижнів. Яка є релігійно-моральна вартість тих більшовицьких "душпастирів", засвідчає наступна подія. В містечку К. в черновецькій окрузі, приходить такий священик, назначений на "парохію" НКВД-истами. Він організує "великодню сповідь". Перестерігає, щоб усі вистерігалися зради. Мужчини можуть прийти вночі, якщо собі бажають. Так він сповідає всю ніч із суботи на неділю. Той "священик" помагає їм "поеднатися з Богом." та й каже: "Тепер війна, трапляється й таке, що може вбив кого... часами це конечне, але..." Неодин признався такому "більшовицькому священикові", що спрятав якого зрадника, або порахувався з якимсь москалем, що блукався вночі. В понеділок наглий напад НКВД. Всіх каянників арештують, а потім убивають. Є ще й багато інших прикладів тому подібних. Чи цей більшовицький "душпастир" зрадив, не знати, але всіх тих, що ходили до сповіді, НКВД арештувало і вбило.

Одного священика прикликають москалі до себе. Обіцяють йому волю і велику нагороду, якщо він схоче помагати їм і доносити. Його не пускають, доки не згодиться. Вевдовзі він утікає від своїх "приятелів."

Семінаристи, виключені з католицького семінаря, що вирeклись католицької віри і вступили до православного семінаря в Варшаві, стають у наших церквах деканами, якнаприклад у тернопільській "епархії".

Василіянський Чин із апостольською ревністю працює проти насильного введення православя. Останніми часами шукали більшовики місця, шоб їх там усіх поселити наче в якім "ґетто."

Хоч перед катастрофою 1942 року більшовики проголосили волю релігії й богопочитання навіть у розмовах з вязнями, то однак часто насміхалися зо святих речей, із усього того, що належить до християнства, а головно з першости папи.

Коли більшовики вернулись другий раз, то дарували кожному священикові 7 морґів поля. Та при тім накладали такі податки, що 90% священиків не хотіли їх прийняти. Головний податок був до 400% вищий від того, що його вимагали німці. Крім цього були ще податки на червону армію, лікарні, тощо.

З народу 85% виступає проти режиму, що за його влади було чотири великі голоди в звичайно врожайні роки.

В Україні панує вдень москаль, уночі повстанці.

Священик, що це оповідав, приїхав із совітського боку. Тричі був там арештований.

ЕДМІНТОН. Відповідь на листа. Дорогий Краяне! Написали Ви до нас листа, а не підписали свого імени. Чому? Стидаєтесь того, що Ви написали, чи боїтеся якого лиха? Стидатись свого листа треба тоді, як пишеться в ньому щось невідповідне; а боятись нема чого, бо наша редакція, це не НКВД. Противно, нам було б приємно стрінути такого близького краяна. Впрочім, культурні люди завжди підписують листи, а на безіменні звичайно не відповідається.

Ви пишете, що за Австрії присягали на Мадярщині, що будете боронити греко-католицької віри й потім Ви за цю віру йшли на баґнети. Це певне, що за першої світової війни ми боролися за Австрію й Україну, але щоб нам казали присягати й іти на баґнети за католицьку віру, то про це наші старі ветерани не говорять і не пишуть. Просимо нам це краще вияснити, чи це дійсна правда, чи може Вам тільки так здається, що так було.

Жалуєтеся, що в цім календарі, що Ваша жінка купила коло церкви, наші свята не були добре надруковані. Як Ви знайшли яку помилку, то підіть до наших Отців в Едмонтоні, а вони певно вияснять Вам цю справу.

Пишете в Своїм листі, що Вам греко-католицька віра виривається з рук. Віри руками не можна придержати, тільки душею, серцем, однак можу Вас запевнити, що хто з едмонтонських українців ходить пильно до церкви, приступає до святих Тайн і йде крізь життя за проводом едмонтонського пароха, Впр. о. В. Каменецького, ЧСВВ., тому ніяка ворожа сила не вирве з серця ні католицької віри, ні українського обряду, ні рідної, української народности.

Щасливі будете, Дорогий Краяне, якщо завжди належатимете до таких славних парохіян. Нехай Бог благословить Вас! Слава Ісусу Христу! — Редакція

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Поминальна Служба Божа. Другого листопадня, 1945 в місцевій церві, Прп. о. М. М. Ґнесько ЧСВВ., відправив поминальну Службу Божу за душу бл. Стефана Савчука. На Службі Божій були майже всі діти покійного, що приступили до святих Тайн і пожертвували заслуги за душу свого любого батька, що лишив їм найбільший маєток, що мав, — християнське католицьке виховання.

По Службі Божій п. Василь Савчук, син покійного, запросив усіх присутних на поминальний обід. Була збірка на католицьку пресу, що нею займався п. Мик. Гриців і зібрав $12.2О, на світло й Українські Вісти.

Покійний Степан родився 26 грудня, 1868 р. в селі Ланівці, повіт Борщів. Приїхав до Канади 1899 р. і поселився в околиці Нового Киева. По довгій слабості бл. П. Степан упокоївся 1О травня, 1944 р. в мондерській лічниці, полишивши в глибокім смутку люблячу жінку Варвару, що живе в Мондері, чотирох синів: Адама із Ґері Ґил, Михайла й Василя із Нового Київа, й Іллю з Мондеру, та одну доньку Катерину із Веґревил, як також чотирнадцять внуків. ВІП.

ГРИМСБІ, ОНТ. Вісті. Дня 30 грудня, 1945, — БУК приготовив бенкет для своїх членів у "Вилидж Ин" де є гримсбійський головний гостинний дім. На цім бенкеті промовляли п. Н. Андрейчук, голова БУК-а, Впр. о. Романович, ЧСВВ., п. П. Баранюк, В. Паламар, Т. Вишньовський. Господарем був Впр. о. М. Когут. На цім бенкеті була цікава точка "Квиззез" — Запити з історії Церкви, народу, географії й гумористичні. Кожний витягав й пробував відповісти. Ті, що найкраще відповідали, отримали нагороди. Вечірок пройшов із великим успіхом.

12 січня, 1946. — Місцевий БУК урядив Різдвяний Концерт на поміч Скитальцям.

19 січня, 1946. Парохія Успення М. Божої, щоб гідно пошанувати наших молодих українських вояків, що цими днями повернулись із різних фронтів, приготовила для них велику гостину-привітання в своїй залі. Бенкет попередило богослуження подяки за щасливий поворот хлопців до Канади. На бенкеті були присутні вояки, родичі, парохіяни, гості-англійці й Отці. Промовляли молоді ветерани, їхні родичі й гості. Знимки в вечірка брав п. Мирдок — репортер із Гемилтон Спектейтор. Хоч не всі хлопці ще повернулись додому, однак уже сама гадка, що вскорості вернуться всі, додавала всім бадьорого настрою й цей вечірний час весело й скоро проминув. На бенкеті не забуто помянути наших полеглих юнаків-вояків, що віддали життя за свій край. Була одна мінута мовчанки, підчас котрої Впр. о. ігумен Н. Когут, ЧСВВ. проказав голосно "Отче наш", і "Богородице Діво".

13 січня, 1946. — Парохіяни зробили несподіванку п. Василеві Паламареві з нагоди його іменин. Побажання від усіх зложив п. Т. Вишньовський. Відспівавши "многая літа", гості колядували й забавлялися. По перекусці ще промовляли й складали побажання о. М. Когут, ЧСВВ., Іван Паламар, що з мамою приїхав у гості до братів Василя й Андрея, Миколи Андрейчук (старший), й текля Баранюк. Гарний дарунок вручили п. Петро Баранюк і п. Віктор Ґабрет. На кінець дякували за щирі побажання пані Марія й п. Василь Паламар. До збірки на пресу заохотила пані Текля Баранюк. Збірка принесла $7.30. Розділено між Світло й Укр. Вісти. — Місцевий.

МЕНЛІ, АЛТА. Несподіванка. Члени парохії св. Юрія, приятелі й родина п-ва Р. Стецьків уладили їм гарну приятельську несподіванку. При спільній гостині промовляли п. Ю. Полак і п. І. Ясінський, а п. В. Хомцій вручив п-ву Стецьковим дарунок, причім побажав їм, щоб той дарунок остав у них на довгий спомин та щоб вони прожили многі літа в щасті й здорові. За несподіванку зложили п-во Стецики гостям сердечну подяку. На поклик п. І. Ясінського п. С. Хомцій і п. А. Полак зібрали на "Світло" $3.25, за що жертводавцям складаємо подяку. — Гість.

ДАРЛІНҐ, АЛТА. Посмертна згадка. Дня 22 січня 1946 року упокоївся в Бозі бл. п. Павло Пошелюжний, забезпечений св. Тайнами в католицькій лікарні в Радвей. Родина покійного спровадила тіло улюбленого батька додому в місцевині Дарлінґ, де відбувся похорон, 25-го січня в Греко. Катол. церкві Рожд. Пр. Діви Марії. Панахиду в хаті відправив Преп. о. І. Процентій, ЧСВВ., з Едмонтону. Заупокійну Сл. Божу відправив Преп. о. М. Вінцентайло ЧСВВ з Радвей, що мав нагоду бути при покійнім в хвилі його смерти.

Покійний народився 1873 року в Трибухівцях, повіт Бучач. До Канади приїхав 1912 р. зо своєю дружиною Евдокією. В перших початках ходили обоє по роботах, а 1922 року взяли гомстед в місцевині Дарлінґ. Покійний зо своєю жінкою багато причинилися до заснования парохії і будови церкви. В їхнім домі через довгі літа відбувались богослужения, там перебували ті, що прибували на богослужения.

Покійний полишив у смутку жінку і 8 дітей. Два сини жонаті й дві дочки замужні. По похороні родина покійного запросила всіх на обід. Під час обіду згадали католицьку пресу і присутні охоче зложили свої датки.

По $1.00 зложили: Е. Пошелюжна, П. Пеленська, Т. Торончук, Р. Шаваровська, Е. Пошелюжна, М. Волошинська, Н. Пошелюжний, М. Пошелюжний і М. Кузик. Решта дрібними датками. Збірка принесла $11.76 на "Світло" й "Укр. Вісти" — П-й.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Похорон. Дня 28-го січня вмер по двотижневій недузі Петро Караїм, проживши 73 роки. Покійний прибув до Канади ще 1903 року зі села Будурів. п. Бродів. Через увесь час мешкав у Плейн Лейк. Його смерть оплакує його жінка Марія і 11 дітей. Полишив 6 внуків і одну правнуку. Похорон відправлено у місцевій парохіяльній церкві дня 1 лютня. Не спільнім обіді зібрано на католицьку пресу $3.30. П.д.

СТ. МАЙКЕЛ, АЛТА. Посмертна згадка. Дня 31-го січня вмерла у лемонтській лікарні, в 58 році життя, бл. п. Марія Ламаш. Покійну поховано на цвинтарі св. о. Николая в Ст. Майкел. Бл. п. Марія полишила в смутку свою матір Магдалину, 2 сестри й 4 братів.

По спільнім обіді в домі брата Андрея, о. О. Засійбіда, ЧСВВ. заохотив присутніх до жертв на поміч укр. скитальцям. Збіркою зайнялися п. А. Сірінґ і п. П. Палцат. Зібрали $12.65. По $1.00 жертвували: П. Палцат, К. Палцат, І. Палцат, А. Ламаш, А. Сірінґ, І. Ламаш, Ф. Страшок, п-ні М. Дмитрів і п-ні М. Ламаш.

ТОРОНТО, ОНТ. Річні збори парохії. Дня 3-го лютня відбулися річні збори парохії зараз по Службі Божій. Хоч було зимно, парохіяни прибули численно, щоб вислухати звіту комітету з його діяльности за минулий рік. Збори розпочато молитвою, що її провів Впр. о. к. П. Каменецький, парох церкви, що опісля пояснив значення одности в парохіяльній праці та обявив закупно площі під будову нової церкви. Були звіти поодиноких урядників і виява приходів та розходів. Приходу було $9.538.30 а розходу$ 9,280.09. Комітет одержав подяку за працю рясними оплесками. До нового заряду ввійшли:: п. Н. Паращук, п. Андрій Бак, п. Михайло Дудар, п. Володимир Лепко, п. Шавала, п. К. Чорномаз, пп. Н. Чайко, Ґерула, Кніґніцький, Миронюк, Котик, п. Г. Фенка, п. С. Годований, п. О. Прихнюк.

Парохія скористає більше, коли всі будуть працювати ліпше.— В. Шашкевич, Кор.

ВИНДЗОР. Від комунізму до Господа Бога
(продовження)

Знаєте, тату, що наш український військовий союз в Англії писав до всіх українських газет у Канаді, щоб українці йому помагали та щоб своїх хлопців про Союз повідомляли, а Ви мені в листах ніколи про це не говорили."

Я відповідаю, що про таке не чув. А син каже: "Тату, а чому ви до церкви не ходите й мене не навчили молитись?

Я коротко відповідаю: "Бо занедбав, синку. А ти тепер молись і до церкви ходи дякувати Богу, що тобі Бог допоміг щасливо й здоровим із війни вернутись. Бо без Бога ані до порога." А до жінки кажу: "А ти мені, жінко, тих псів і котів зо стін поздіймай і ті святі образи з валіяи повитягай та на стіни повісь."

Каже наша пословиця, що як тривога, то до Бога, а як добре нам, то про Бога забуваємо.

І що Ви на це скажете, добрі люди?! Про цей мій день радості й плачу! А що ви на це скажете мені, мої товариші, українські більшовики, українські комуністи? А що ви на це, товаришу Навізівський, Шатульський, редакторе Українського Життя і інші? Таж ви "вчені" і нас учили! Чого ви нас навчили? Я сьогодні перед сином соромлюсь. Я навіть Бога забув, віру знехтував. Аж світ і люди [illegible], а мій син мене опамятав.

А вас, наші товариші Навізівські Шатульські, Бойчуки і редактори Українського Життя і т. п., ми усіх добре знаємо, хто ви були колись, а що з вас сьогодні?! Наїстеся порк-чапу та пива напетесь і комуну ширите в демократичній країні ... Кричите, що попи шкуру з людей обдирають. А ви самі не дерете!?

Чи ви з нас шкури не дерли і не дерете?!

А за які гроші ви подороблялися?! Не за наші? Чи ви на них працювали так, як ми тут у фабриках працюємо? Таж ви всі подороблялись за наші робітничі запрацьовані нашою кровю й потом гроші! А кричите на церкву, на попів, що людей обдирають!

А що ми на те? Ми по організаціях головами покиваємо та й кажемо собі: "Бо так справа вимагає!" Опамятайтесь, мої товариші так, як я з сином опамятався.

Нераз собі думаю, якто чоловіка чи людей обдурять і сам не знаєш, як. Пригляньмось, яку ми культурну українську роботу робили. Правда, ми училися гарно співати, грати, танцювати і дітей своїх учили по-українськи читати, писати, грати, танцювати і т. д. Але ми учили лише в комуністичному дусі. Ми маємо велику бібліотеку, але всю комуністичну. Не маємо своїх книжок давніх історичних, своїх давних письменників. От недавно вмер у Винипеґу славний український диріґент-композитор О. Кошиць. Він працював для народу, не для партії. А чи ми хочемо його вшанувати, памятати? Поспитаймо самі себе, чи своєю наукою ми далеко поступили? Чи тут у Канаді англійці від нашої культурної роботи багато навчились? Чи це була наша культурна робота тримати під сценою "блекджеки", щоб бути напоготові якісь віча розбивати? Ми з поліцією все клопоти мали. Чи це справді належить до нашої культури? На "Ві-Джі Дей" перед масою народу, всі народності брали участь у концертах і виступ кожної народности вітала публика великими оплесками, в тому й наших українців із національної групи. А що ми на це? Не гукали? Не бучали? А як це було у Виндсорі або у Ст. Катеринс? Чи там перед англійцями ми показали свою культурність? А якими брутальними словами розписуємось по англійських газетах таки про своїх українців? То це культура!? Чи не компромітуємо себе, як українців!? Перед англьосаксонцями ми тим далеко не зайдем, а тому винен наш провід.

Тут у Виндсорі є страйк і я ходжу пікетувати, як усі інші. Раз я змерз (бо ніч була холодна) і думаю собі: треба піти напитися кави до юнійної кафетерії, щоб троха погрітися. Випив каву, сів, щоб закурити. Витягнув люльку, та й сірники мені впали. Підняв сірники, глипнув очима, а на підлозі в кутку бачу якусь газету, дивлюсь — українська. Чи хто лишив, чи забув, чи так кинув. Дивлюсь на наголовок і бачу "Новий Шлях", субота, 17 листопада, 1945 р., ч. 90. Та, щоб довше посидіти, погрітися, думаю варта б переглянути заголовки. Перекинув на пяту сторінку, дивлюся є пошукування за скитальцями. Аж волос дубом стає. Не хочеться вірити, що брати й сестри пошукують за своїми розкиненими по цілому світі. Скінчив пошукування, для себе нікого зо знайомих не знайшов. Аж тут бачу заголовок "Червоний чиряк". От, думаю собі, це вже цікава річ, треба перечитати, бо і я нераз маю чиряки, а то певно лікарська порада. Читаю, зразу йде справа про чиряка, а далі про що інше. На всякі питання потрібно дати відповідь. Я щераз з увагою перечитав, щоб справді відповідь на цю статтю дати. Подумав, спитав себе: Чи це правда, чи брехня? Такі Це є істина правда. Не хочу розводитися над тією статтею, лише радив би своїм товаришам комуністам перечитати, а тоді в очі собі самим правду сказати: Чи так було, чи ні? (Д. б.).

КОЛЯДА
"НА СВІТЛО"

"Коляду" на "Світло" зложили **по 0.25:** Н. Баран, Бонивіл; **по 0.50:** О. Кульчицький, Едмонтон; **по $1.00:** М. Шевчук, Винипеґ, І. Дикан, Филаделфія, К. Івасько, Транскона, Г. Сенів, Филаделфія, М. Шафранович, Чипмен, Т. Козяк, Восетна, П. Щербак, Честер, М. Кріса, Монтреал, Т. Валентюк, Монтреал, А. Бородай, Монтреал, Е. Піскор, Винипеґ, И. Наконеска, Форт Виліям, С. Деліпска, Ричмонд Гил, О. Готра, Парк Корт, І. Ізбянський, Честер, В. Роніш, Н. Йорк, В. С. Рурка, Гейт; **по $2.00:** Ф. Лемішка, Роял Парк, М. Онисик, Дервент. З несподіванки для п-ва Яківчуків, Ґримсбі,; **$2.25:** З золотого ювілею п-ва І. Ножиків, Мондер; **$2.66:** з річниці вінчання п-ва В. і М. Палцат, Едмонтон, **$3.00:** З срібного ювілею п-ва І. К. Роґаль, Мондер; **$3.25:** З несподіванки для п-ва Стециків, Карвел; **$3.75:** З несподіванки для п. В. Паламара, Ґримсбі; **$4.00:** К. Датків, Манчестер; **$5.00:** Н. Н. Плейнвил; **$5.86:** З похорону Павла Поселюжного, Дарлінґ, Алта.

Всім щирим жертводавцям [illegible] дає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— ПОШУКУЮТЬ —

Бойчук Василь, син Петра пошукує Василя Бойчука, сина Юрка з села Чорнатина, п. Городенка.

Марія Кміть, дочка Андрея Кміть-Богач, пошукує своєї молодшої сестри Еви Ловинської з Кобла Старого, коло Старого Самбора.

— Кузьма Михайло зо Станиславова шукає сестри.

— Параскевія Музика (Мурська), родом із Котів, Галичини, пошта Бірча — Перемишль — шукає сестри Софії, тепер жінки Василя Труха.

Просимо подати вістку до редакції "Світла".

В МОНДЕРІ вийшла з друку нова книжечка: "ЧОМУ Є НАВЕРНУВСЯ", що її написав бл. п. о. кан. П. Божик. Це великої вартости спомини з власного життя про ШУКАННЯ Й ЗНАЙДЕННЯ ПРАВДИ. Цю книжку повинен перечитати кожний українець. Особливо Всеч. Отці могли б із користю поширити її між народом. Ціна — 15 центів. Замовляйте в "Світлі".

Хто перечитає цю книжку, нехай пішле її знайомим.

Богослужения в Алберті

БЕРЕЗЕНЬ

3-го. Неділя
Чипмен
Веґревил
Ворвик
Новий Київ
Гилард — св. Івана
Редвотер, Давнінґ: велик. сповідь дітей у суботу в 10 год. вранці, старших у неділю в 9 год. вранці

10-го. Неділя
Лойдмінстер
Ст. Майкел
Гилард — місто
Борщів
Іннисфрі — Божої Матері
Вильна: сповідь дітей у суботу в 9 год. вранці, старших у 7 год. ввечері і в неділю в 9 год. вранці
Елдорена: сповідь дітей у суботу, а старших у неділю в 9 год. вранці

15-го
Ламонт (Вел. сповідь школярів в 5.30 ввеч.)

16-го
Ламонт, Сл. Божа в год 9.30

17. Неділя
Ламонт (Вел. Сповідь)
Веґревил
Ренфурлі
Іннисфрі З Ч. Хреста (в суботу вел. сповідь дітей і читана Служба Божа)
Редвей, Спедден: сповідь дітей у суботу в 9 год. вранці, старших у 7 год. ввечері і в неділю в 9 год. вранці.

23-го
Роскрік — катехизація в 3 год. увечері збори.

24. Неділя
Менвил
Роскрік (Вел. сповідь)
Спас
Борщів (Вел. сповідь)
Новий Київ (Вел. сповідь)
Краків (Вел. сповідь)
Стрий і Куквил: сповідь дітей у суботу а старших у неділю в 9 год.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ. —
Старий стиль
БЕРЕЗЕНЬ

3. Нед. Сиропустна: Гл. 3, Єв. утр. 3. На **Веч. і Утрені:** Устав той сам, що в Неділю Мясопустну. **Сл. Б.:** Троп. воскр., Сл. І н. Конд. Тріоди Ап. з 112, Єв. Мат. з. 17.

4. Понеділок: Початок Великого Посту.

В Середи й Пятниці Великого Посту Служба Божа Преждеосв. Дарів і Сорокоусти. Літургія Преждеосвященних Дарів (на ній Вечірня з слідуючого дня).

10. Нед. 1. Посту. Память по читання Образів. Гл. 4. Єв. утр. 4. **Веч. Вел.:** Блаж. муж. Ґди возв. стихир. воскр. 6 і Тріоди 4. Сл. Тріоди, І н. догм. Стиховні воскр. Сл. Тріод. І н. Богор. Троп. воскр. Сл. Пречистому образу., І н. Богор. **Утреня:** Бог Гдь, Троп. воскр. 2 р., Обр., І н. Богор. Сідальні і проч. воскр. По Пс. 50. стихири покаянні. По 3 Сід. Тріод По 6 п. Конд. і Ікос Тріод. По 9 п. Світил. воскр. Сл. Тріод. І н. Тріод. Хваліте стирир. воскр., 5 і Тріод. 4. Сл. Тріоади, І н. Преблагослов. По Отпусті Сл. І н. стихира еванг. **Сл. Б. Вас. Вел.:** Троп. воскр. Тріод. Сл. Конд Тріод. І н. Богор. Ап. з, 329, Єв. Ів. з. 5. За Достойно: О Тебі радується.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Українці** в Італії вислали до папи Пія XII листа з виразом почування глибокої вдяки за найновішу енцикліку, що її папа видав у 350 річницю українсько-католицького зєднання в Берестї 1596 року. Таку подяку висловили також українці з Америки.

— **Більшовики** сильно накинулись на Святішого Отця за те, що він у своїм посланні з 19 січня, 1946, виступив проти більшовиків і станув в обороні українців у Галичині й Карпатській Україні. Московське радіо називає енцикліку папи "важливим політичним документом, що виступає проти Карпатської України й совітської конституції, що дає громадянам релігійну волю." Більшовикам відповів ватиканський денник "Оссерваторе Романо", що дійсні факти заперечують пусту більшовицьку балаканину в совітській конституції про волю релігії й сумління в Україні та що тільки в найбільшім глумі або дурній несвідомості можна говорити, що український народ має під більшовиками таку волю.

— **Пише** нюйоркський часопис "Джорнал-Америкен", що "дійсна провина папи супроти Росії була ця, що він не робив ніякого вийнятку між тоталітарними потугами й проти всіх виступав і осуджував їх за займанщину, насилля й нелюдяність, чим всі вони провинилися. Проти комуністичної Росії, що одинока з них осталась іще при житті й досі є несумлінним наїзником і нелюдяним поневільником, папа це далі виступає й осуджує її. Оце й ця причина, чому Росія пробує підкопати повагу й знищити папу й Церкву."

— **Більшовицький** наклеп на папу Пія XII., наче б то він піддержував у світі фашизм, викликав сильний спротив часопису "Нюарк Стар Леджер". Згадавши домагання папи; щоб у мирових переговорах придержувались наших воєнних ідеалів — про загальне визволення й справедливість— Стар-Леджер заявляє, що москалі називають голосом фашизму "кожний голос, що противиться політиці сили, однобічононму наладнанню справ і заборчому нападові." Цей денник пише, що це 'нещастя', що таких певних проти-фашистів, як папа й кардинал Спелман називають Совіти фашистами, бо таке прозивання може дати висказові нове значення й принести потіху й заохоту правдивим фашистам.

— **Ніпонський** 74-літній премер Шідегара, заявив, що папська наука про суспільну справедливість може багато помогти новому Ніпонові. Для добра Ніпону треба конституційної монархії. Ніпонський характер не годиться з марксизмом, хоч ніпонські комуністи роблять найбільше крику. Однак комуністи можуть здобути голоси, якщо економічні й духовні умовини в Ніпоні не будуть добре наладнані.

— **Пятдесят** православних московських збігців прийняло католицьку віру під час побуту в таборі в Північній Італії.

— **Прийшла** вістка з Парижа, що там духовна влада застановляється над цим, щоб для робітників відправляти Сл. Божу в 7 години ввечері. Хто бажав би приступили до св. Причастя, постив би перед тим 4 години. Під час війни мали такий привілей від папи вояки.

— **В Філадефії** повстав комітет, що буде працювати над оснуванням католицького театру.

— **Коли** новий мадярський кардинал Йосиф Міндшенеті відправляв архієрейське богослуження в Будапешті з нагоди проголошення мадярської республіки, товпа людей, ведена комуністами, уладила проти кардинала демонстрацію. В поході несли таблиці: "Міндшенеті хоче королівства, повісь його на дереві." На інших таблицях були написи з похвалами для Сталіна й його висланника з московського комінтерну Ракочія. Кардинала Міндшенеті не пустив мадярський уряд на час до Ватикану; коли папа проголосив іменування нових кардиналів, але аж наступного дня.

Мадяри проголосили республіку, а першим президентом став кальвінський пастор, барон Золтан Тільди. Його вибір сильно підпирали комуністи. Тільди стоїть за розділ Церкви від держави та за забрання на державу церковних дібр.

— **Новий** нюйорський посадник, О. Дваер, виступив рішуче проти пониживання в школі дітей тому, що вони католики, жиди, або нігри.

Від 17 до 24 лютня відбувсь у ЗДА "Тиждень Братерства", що його уладжували разом християни й жиди. Це на те, щоб американці в суспільнім житті відносились до себе як добрі діти одного Отця.

— **В Словаччині** діють не тільки комуністи, але й протестанти, що в уряді мають аж 70% урядників, хоч у краю мають тільки 22% населення, бо 78% мають католики. Наглядним доказом прихильности комуністів до протестантів в переслідуванні католиків є це, що католикам забирають власні школи, а протестантам зіставляють їхні інститути під їхньою управою.

— **У Франції** комуністи, на спілку з соціялістами, де тільки можуть, ведуть проти-релігійну господарку. Вони домагаються, щоб священики не вчили по школах релігії. Ухвалюють рішення, щоб священикам-катехитам скасувати платню за науку. В одній санаторії для сухітничих дітей викинули навчання релігії, позабирали вівтарі й статуї з каплиці й не дозволили відправити в каплиці Службу Божу, щоб діти могли приступити до першого св. Причастя. По звільненні Франції комуністи обіцяли, що подадуть католикам руку й закликали впливових священиків, щоб піддержали творений ними "обєднаний фронт". Тепер скидають із себе овечу шкуру. Почали брехнею, докінчують насиллям.

— **Чехословацька** Рада в Празі внесла супротив проти прогнання католицьких програм із радіо в краю, де більшість населення є католицька. Радієва станція в Празі є в руках радикалів, що піддержують комуністів у їхній боротьбі з Католицькою Народньою Партією та її часописом "Обзори." Через напасти комуністів на цей часопис його тепер так розхапують, що на чорнім ринку міняють його за цигаретки.

— **На таємній** нараді в Ялті звернули Совітам раз-на-завжди остров Саталін, близько Східнього побережжя Азії. Сахалін належав до 1905 року до Росії, опісля до Ніпону. Там було 550 католиків і 450,000 некатоликів. Між ними працював один католицький ніпонський священик, три польські францішкани й один братчик. Із того часу, як туди прийшли більшовики, слух про них загинув.

— **Німецький** епископ Мінстеру, Фон Ґален, тепер кардинал, так відважно виступив проти нацистиських злочинів, що нацистські верховоди були задумали повісити його. Одного дня прийшло до епископської палати Ґестапо, щоб владику арештувати. Він попросив, щоб дозволили йому піти до сусідньої кімнати взяти капелюха й загортку. Незабаром вернувся в усіх епископських ризах, у мітрі і з жезлом у руці. Це таке зробило на поліцію враження, що вона відійшла, оставивши епископа в спокою. А перед палатою стояли тисячі народу й ждали, що буде далі. Ґестапо побоялось народу й за порадою Ґебельса, лишило епископа в спокою.

— **В Берліні** видала алійська рада тимчасовий закон, що німці мають самі рішати, чи їхні діти мають учитись релігії. Парохіяльні школи можуть бути відчинені в усіх займанщинах, як родичі зажадають цього два місяці перед розпочаттям шкільної науки а в школі буде хоч 20 дітей.

— **На газардні** гри витрачують американці річно 10 більйонів долярів. У тім є 75% недозволених підприємств.

Український Католицький Конгрес у Канаді

За благословенням наших Преосвящених Владик Конгресовий Комітет відновив свою підготовчу працю для уладження нашого великого конгресу в Винипеґу.

Конгрес відбудеться в Винипеґу дня 2-го, 3-го 4-го ЛИПНЯ, 1946, за стараннями Братства Українців Католиків, Ліґи Українських Католицьких Жінок, Українського Католицького Юнацтва, Запомогового Братства св. О. Николая й Місійного Товариства св. Йосафата. Кожна місцевина повинна приготовитись до участи в цім великім зїзді.

НОВИНКИ

— **Ліґа Українських Католицьких Жінок** в Едмонтоні, за проводом своєї енерґійної й невтомної голови, п.ні Г. Прийми, уладжує в Едмонтоні перед Великодніми Святами **Виставу Українського Мистецтва**, щоб показати своє рідне мистецтво нашому молодому поколінню, а також познайомити з ним людей інших народностей.

Хто має в своїм домі вишивки, тканини, різьби, писанки й інші гарні речі, незай позичить на цю гарну, культурну виставу. Просимо удаватись до п-ні Прийми, голови Ліґи. Адреса: **11127-96 Стріт, Едмонтон.**

— **Б.У.К.** в Алберті за старанням п. О. Прийми, пров. секретаря, видав гарну програму на концерт Т. Шевченка. В цій програмі є: пісні: Заповіт, Стоїть явір, Зоре моя вечірняя, Утоптала стежечку, Ой зза гори, Прийшли ми, Учіться, Поховали, Слава Тарасові, За Україну, Ой одна (соло), також деклямації, сценічна картина "Одної ночі", Промова, Жива картина, Вязанка на 3 мандоліни. Диріґенти, й співаки, а також учителі й товариства повинні негайно замовити цю практичну програму, що може придатись на всякі концерти. Ціна примірника — 65 центів. — Замовляти в "Світлі."

— **В Единбурзі,** столиці Шотландії, відбувся в днях 19 і 20 січня Перший Зїзд Українців Британії (С.У.Б.). Присутні були: Впр. о. др. Кушнір, члени С.У.Б. і представники ПАТ-а Зїзд відбувся за почесним проводом о. Кушніра, якого учасники зїзду вітали дуже сердечно й прийняли на першого почесного члена Союза. О. Кушнір причинився багато своєю участю до успіху зїзду.

Союз Українців Британії має за ціль своєю працею та ділом доказати любов до України, а зокрема гуртувати українців, що перебувають у Великій Британії, ширити між членами освіту, розбуджувати серед українського громадянства на чужині національну свідомість.

До нового заряду С.У.Б. належать: Микола Бура, голова, Ю. Опаренко, Ю. Ключевський, С. Нагнибіда, Ю. Сальський, Б. Мельничук, П. Пічіґин, о. Годис. І. Потапчук, Ю. Енкала, П. Шавель, В. Совінський, Г. Драбт.

Нова орґанізація вже почала видавати п. з. Наш Клич

Нову орґанізацію ми щиро вітаємо й бажаємо Божого благословення на гарний розвиток і успішну працю.

Адреса Союза: М. Бура, **218 Sussex Gardens, Paddington, LONDON, W2, England.**

— **В Канаді** викрили більшовицьку шпіонську спілку, що старалась роздобути відомості про таємницю атомної бомби й нової зброї радару, а також щодо мілітарної, промислової й економічної сили Канади й Злучених Держав.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 березня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 6.

НЕХАЙ БОГ БЛАГОСЛОВИТЬ ПАПУ ЗА ОБОРОНУ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ УКРАЇНЦІВ!

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

В 1867 році здавалося, що прийшов кінець для папського уряду. Ґарібальді забрав Рим, а папа став вязнем у Ватикані. В Німеччині могутній Бісмарк закріплював пруську імперію й думав про "культуркампф" — боротьбу з папою. І того самого року, 2 березня, народився Евген Пачеллі. Сьогодні, по сімдесяти літах, Бісмарка не стало, його голосний останній наслідник відібрав собі серед руїн Берліну життя, італіянська розхитана держава пробує відбудуватись, а папа — спокійно урядує в Римі, а до нього з усіх чотирьох сторін світу прибувають люди, щоб їх папа пошанував і вивищив. А слова папи розходяться по всім світі. "На многа літа, Владико!"

З нагоди йменовання нових кардиналів Святіший Отець Пій XII проголосив нову, великої ваги постанову, що з цього часу папу можуть вибирати в якомунебудь місці, де зберуться кардинали, а до вибору треба двох третин і одного голосу присутніх кардиналів. Досі папу вибирали в Римі. Папою може бути вибраний кардинал із якогонебудь народу. Тепер є 67 кардиналів, а в цім 29 італіянської народности.

Папа гостро осудив договір у Ялті за ті таємні уступки, що Рузвелт і Чорчил поробили Сталінові, а головно цю точку, що обовязує Британію й ЗДА вважати за російських громадян усіх тих, що залишили Совіти по 1939 році, й відсилати назад до Совітів усіх тих, що їх Москва подасть за своїх громадян. Папа вважає цю умову "зрадою моралі й ідеалів, що за них боронились аліянти." Ватикан має відомості, що ті українці, що вернулись до Совітів, в більшості опинились на Сибірі.

Один із-високих достойників у Ватикані сказав американському звітовикові "Ню Йорк Таймсу", Г. Метюзові, про нараду в Ялті, що "Ялта пішла проти людяности й справедливости... І що ви цим зискали?... Москалі поламали свої умови, а ви далі заховуєте точки, що є неморальні й несправедливі."

Метюзові сказали в Ватикані, що в Карпатській Україні, як її зайняли Совіти, перемінили 50 католицьких парохій на православні. Збігців із Карпатської України нараховує Ватикан 71,000. В італійськім таборі в Ріміні є 10,000 вояків із Карпатської й Галицької України, що були вояками в німецькій армії й є вояками, а ніякими "зрадниками чи воєнними злочинцями". Совіти надуживають слова "воєнний злочинець".

Кардинал Тісерант, секретар Конгрегації для справ Східньої Церкви, багато разів робив заходи в американців і британців, як почув, що українців відсилають силою до їхніх країв.

Кардинал Спелман із Ню Йорку виголосив у Римі через радіо, коли перебирав в опіку, як новоіменований кардинал, одну з римських церков, проповідь, що в ній виступив проти російського уряду за її поводження з нашою українською Католицькою Церквою грецького обряду й зазначив, що терпіння подібні до терпінь членів нашої Церкви можна завважати в усіх цих краях, де нищиться з диявольською люттю волю релігії.

Перше почесне місце між новойменованими кардиналами у Ватикані мав вірменський патріярх східнього обряду, Його Блаженства Григорій Петро XV., кардинал Агоґініян. На основі давнього звичаю патріярх Агоґініян матиме також і цей привілей, що як перший кардинал займенований Святішим Отцем Пієм XII., відправить дня 12 березня, в річницю коронації папи, благодарну Службу Божу в церкві-базиліці св. Петра. Це перший раз, по двох століттях, відправиться Служба Божа в церкві св. Петра, в східнім обряді.

Зажурений долею дітей у краях-знищених війною сказав папа: "Понад краєм знищеним війною підноситься крик потребуючих дітей. Голодні, змерзлі, окалічілі вони даремне кличуть матері, що нагодувала б їх і одягнула й ніжної руки, що подала б пільгу їхнім терплячим, втомленим тілам. Вулиці великого міста сумовито відгомонюють нестримні й пусті крики опущених дітей, що безборонні, без ніякого проводу, пересуваються дорогою гріха й злочину. Це голос завтрішнього дня й визов: Чи такі, як вони, мають будувати будуччину? Через них ми чуємо голос їхнього Творця, поклик, що добувається з глибини безграничної любови! Що ви можете зробити для них, це ви робите для Мене; я буду вашою щедрою нагородою!"

Між такими опущеними дітьми є багато українських. Ратуймо їх своїми жертвами й посилками!

Брате, Сплати Свій Довг!

З християнської філософії

Буває нераз у житті таке, що й чесна людина залізе в довги. Та дя є різниця між чесною людиною, а шубравцем, що чесна людина, як може, то старається сплатити свій довг.

Позволь, Дорогий Читачу, що я спитаюсь Тебе? Чи ти не маєш ніякого довгу?

Як перейдемо Божі й Церковні заповіді, як переглянемо сім гріхів головних і обовязки свого звання, то мусимо признати, що й неодин із нас зробив довг, і це найбільший, бо довг супроти самого Господа Бога.

Цей довг, то довг наших гріхів.

Хто з Божих довжників бажає сумлінно сплатити свій довг супроти Бога, такому треба конечне — каяття, жалю за гріхи. Тому, що за свої гріхи не жалує, ніщо не буде прощене; тому, що жалує за свої гріхи, все може бути прощене.

Що за гріх треба жалувати, то до цього спонукують нас різні спонуки.

Кожний тяжкий гріх є добровільним відверненням від Бога, останньої життєвої цілі кожної людини. В цім відверненні від Бога лежить найбільша шкода, її може зробити собі сама людина. Бо щож може бути гірше для людини, як змарнувати своє життя й не дійти до свого призначення? Марнотравець кругом нещасливий. Урятувати такого марнотравця може тільки милосердний Бог, що в Його руках життя й смерть, дочасність і вічність. А Бог хоче від грішника одного: каяття, щирого жалю за провини. Як сказано в св. Письмі: "Покайтеся й наверніться, щоб ви очистилися від своєх гріхів." (Д. Ап. 3: 19). Тому, хто з грішних людей хоче врятуватися, мусить каятися, щиро жалувати що своїми гріхами зневажив найліпшого Бога.

Хто грішить, цей відвертається від Бога, а своє серце віддає якомусь сотворінню, що йому тоді стає дорожче від Бога. Таке поводження є погордою Бога.

Хто грішить, цей стає невдячний супроти Бога.

Історія людського роду засвідчає, що таких грішних людей рятувало тільки щире каяття, правдивий жаль за гріхи. Коли розум грішника пізнає свою злобу й признає свою провину супроти найліпшого небесного Отця, коли його воля наповниться болем, що зневажила свого найліпшого Отця й Добродія, й відразою до своїх провин, а одночасно зробить рішучу й сильну постанову скоріше вмерти, ніж іще раз зневажити Бога, своє Найвище Добро, — тоді людина робить найбільше, що може зробити, й чим одиноко Бог вдоволяється. Треба отже нам грішним, тим Божим довжникам, просити в Бога ласки й усею силою свого розуму й волі, своєї душі, намагатись розбудити за всі своє гріхи досконалий жаль.

Щоб наш жаль за гріхи був досконалий, то мусить розбудити його наша воля з досконалої любови до Бога тобто мусить бридитись гріхом більше, ніж яким іншим злом, тільки тому, що наш гріх зневажив Бога, наше Найвище Добро. Такий досконалий жаль має, з Божої волі, таку силу, що певно єднає нас із Богом.

Такий досконалий жаль ми повинні розбуджувати по кожнім грісі, що-вечора перед спочинком, а головно перед св. сповідю, бо такий досконалий жаль, це певний ключ до неба.

Найбільше нещастя людини — тяжкий гріх; а найбільше щастя грішної людини — досконалий жаль. Хто вміє розбуджувати за свої гріхи досконалий жаль, цей справжній християнський філософ.

Працюємо Чи Спимо?

ДОБРУ ВІРУ ТРЕБА ВИЯВЛЯТИ ДОБРИМИ ДІЛАМИ

Щасливе положення католиків

Католики дуже щасливі люди, бо мають правдиву Христову віру й Церкву, правдивих священиків, що подають їм добру, основану на правді науку, прощають їм гріхи і подають важно всі святі тайни так, що кожний християнин-католик може легко й певно забезпечити собі спасення душі й вічне щастя.

Це щасливе положення католиків, що вони раз-у-раз одержують добру поуку про відношення до всіх своїх життевих справ та що через святі Тайни набирають Божої ласки — сили до добрих діл, терпеливости в труднощах і взагалі чесного, християнського життя, повинно в житті католиків виявитись на кожному кроці особливою вищістю й ревністю в усіх справах так, щоб можна було з радістю і вдовіллям сказати про католиків, що вони завжди вірні заповітові Ісуса Христа, що сказав: "Так нехай сяе ваше світло перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла та й прославляли вашого Отця, що на небі" (Мат. 5:16).

Такі повинні бути всі католики, а головно цим повинні визначатись католики-українці, що мають такі великі завдання серед своєї горем прибитої нації.

На цьому місці хочемо звернути увагу принаймні на кілька головніших точок, що в нас повинні бути завсіди досконало наладнані.

Католики й Служба Божа

Першою справою, що в ній усі українці-католики повинні визначатись великим розумінням і ревністю, це справа слухання Служби Божої кожної неділі й свята. Кожна наша католицька родина повинна так уладнати свої домашні справи, щоб бути кожної неділі й свята на Службі Божій у своїй, чи сусідській церкві, де буде богослуження. Без Служби Божої можуть бути в святий день тільки ті католики, що через недугу, чи з іншої важної причини не можуть бути в церкві. Між свідомими католиками нема таких, що без причини опускають богослужения.

Розуміється, що добрі католики завжди вислухують цілої Служби Божої й під час Служби Божої не стоять під церквою, чи на вулиці, ні не сидять у самоходах. Такі католики, що Службу Божу й проповідь проводять на розговорах і куренні, це не свідомі католики, але публичні грішники й гіршителі, що псують молодь і приносять ганьбу українському народові. Інші католики під час богослуження за порогом не вистоюють; та на жаль, таке згіршення буває по деяких наших парохіях. Кожна парохія, що має таких "запоріжців", повинна вжити всіх можливих засобів, щоб позбутись "запоріжської язви."

Щодо відправи нашої Служби Божої, то всі люди, родичі й діти, повинні брати участь у спільнім, самоляковім співі, за проводом добре приготованого дяка, чи дірігента. Цього домагається наша віра, наш церковний обряд і довголітня церковна традиція. Котра парохія не подбає про це, щоб мати доброго провідника церковного співу під час святої Служби Божої, то така парохія ніколи не може одержати признання, що вона справді свідома, дбайлива й культурна парохія.

Взагалі добрі католики під час Сл. Божої не сплять, не жнуть, не молотять, не стоять за порогом, але набожно в церкві наче "одним серцем і устами" славлять Бога.

Католики й виховання дітей

Щоб дитина була добре вихована, то родичі мусять прикладом і словом, чуванням і молитвою виробляти її на добрих християн. Дитина має в хаті бачити й чути тільки те, що добре, а не мати нагоди згіршитись злим прикладом старших. Виховання дітей повинні родичі й усі старші пильнувати більше, ніж очей у голові. Католицькі родичі знають, у що треба вірити та як жити, щоб бути чесним на цім і вічно щасливим на тім світі, тож до цього мають усіма силами заправляти своїх дітей. Бо на це головно їх Бог вибрав і обдарував дітьми.

Крім науки вдома, католицькі родичі повинні додати своїм дітям іще навчання й виховання священиків, сестер, рідної й католицької школи, виховного інституту й доброї преси. Католицькі родичі ні про що не повинні стільки говорити й радитись зо своїм о. парохом, як про виховання дітей, що е їхньою головною справою життя. Католицькі родичі можуть не дати дітям маетку, але повинні дати їм добре виховання на добрих українців греко-католиків, що своє знають, люблять і сповняють. Між нашими родичами ніколи не повинно бути таких, щоб про них можна було сказати, що вони заспали виховання своїх дітей. Українські родичі, за всяку ціну дайте своїм дітям добре виховання!

Католики й преса

В наших часах тільки такі католики не читають своїх релігійних часописів, що не вміють зовсім читати; всі інші католики читають свої католицькі часописи, щоб збільшити своє знання й набрати доброго духа до досконалого християнського життя. Де е така українсько-католицька родина, що там уміють читати але не читають свого католицького часопису, там нема свідомих католиків. Хто з католиків не читае католицької преси, той для пароха не е ще певним парохіянином. Для зміни на краще, треба конечне читати постійно католицький часопис.

Одною з відзнак свідомих, ревних католиків е й це, що вони не тільки самі читають католицькі часописи, але й стараються поширити їх між своїми рідними й знайомими, що цього нераз більше потребують, ніж вони самі. Це певне, що католики повинні принаймні двічі стільки працювати над поширенням між людьми своєї преси, що комуністи своєї. Та як хтось із українців-католиків навіть одного читача на рік не пробує здобути для католицького часопису, чи можна сказати, що він дуже працює над поширенням Божого царства між своїм народом? Своєю ревністю в поширюванні католицької преси повинні українці-католики визначатись на кожному кроці.

Католики й жертва

Кожний свідомий католик знае добре, що кожна жертва, що він її складае в церкві, йде на піддержання Божого царства в його серці, родині, парохії, нації, в усім світі. Одна частина з того піде на прожиток для епископів і священиків, Його душпастирів, друга на будову, малювання, чи поправу церкви, третя на парохіяльну школу, чи інші будинки й потреби — а все те разом із жертвами всіх католиків причиниться до закріплення й поширення між людьми релігії, що кожній людині потрібна до спасеня.. Тому добрі католики складають охоче свої обовязкові вкладки й інші жертви в церкві, так недільні в ковертках, як і при інших нагодах. Між добрими католиками нема таких, що викручуються від парохіяльних вкладок і добровільних жертв, але противно, вони стараються зложити їх якнайбільше.

Католики й патріотизм

Одною з певних признак, що хтось е добрий українець-католик, е його велика жертвенна любов до своєї рідної української нації. Католик добре знае, що "перше треба шукати Божого царства" й віддати "Боже Богові" — й він справу Божої слави й спасення душі має всюди й завсіди за першу й головну; та одночасно свідомий католик знае й це, що рідна батьківщина, це дорогоцінний скарб, що його треба любити й для збереження його треба в потребі віддати увесь маеток, здоровя й життя. Добрий отже католик служить вірно, чим може, своїй батьківщині, завжди готовий на працю й жертву для її добра, для добра свого рідного народу.

На це повинні звернути особливу увагу всі українці греко-католики в Канаді й Америці в час теперішнього великого горя українського народу й дати приклад, як треба й можна служити своїй рідній нації.

В своїй любові до українського народу, всі українці-католики повинні щодня сердечно благати в Бога милосердя й порятунку для всіх українців у Европі та визволення їх із більшовицької муки й неволі, а одночасно жертвувати на поміч українським скитальцям якнайбільші жертви в готівці, одежі й харчах. А ці жертви повинні бути такі великі, щоб можна було пізнати з них, що українець-католик любить другого українця, як самого себе, й ділиться з ним своїм доробком пів-на-пів.

Перед своїм відїздом до Европи о. др. Кушнір передав від українців у Канаді на Червоний Хрест для порятунку наших скитальців 50 тисяч долярів. Коли поділимо це на 300 тисяч українців у Канаді, то на кожного українця припаде аж... 16 центів. Чи цих 16-17 центів жертви для голодних, босих і голих братів скитальців, це знак нашої свідомости й любови своїх братів "як самих себе"? Як ми не дамо більше, щоб на кожну голову припадало пересічно хоч 5 долярів, то як ми зможемо виявити, що св. католицька віра помагае нам більше любити й більше жертвувати? Памятаймо, що в нас повинно бути завсіди так: яка віра, така офіра.

Католики й організація

Коли католики інших націй бажають добре сповняти подібні точки, то основують при своїх парохіях і епархіях окремі католицькі організації й надзвичайним обеднанням найкращих парохіян роблять більшу й успішну роботу так релігійну, як і національну.

Ми також основували свої українські католицькі організації. Як вони й працюють і скільки добра роблять для своїх парохій, епархій і всеї української нації, то це знають найкраще ОО. Парохи; вони могли б дати найпевніше засвічення, що варт ці нашій організації.

Як ми, українці греко-католики в Канаді, зорганізовані та що взагалі ми можемо зробити, то це ми виявимо докладно на нашім конгресі, що цього року відбудеться 2-3-4 липня в Винипеґу.

Щоб цей наш перший українсько-католицький конгрес у Канаді увінчався великим успіхом і приніс нам багато користи, нам треба вже тепер організувати по парохіях відділи Братства Українців-Католиків, Ліґи Українських Католицьких Жінок, Українського Католицького Юнацтва й запомогового Братства св. Николая призначувати найкращих преставників і збирати відповідні фонди на дорогу й інші видатки, получені з уладженням цього великого конґресу. Чи кожна наша парохія почала вже в цім напрямі потрібну організаційну працю?

Цей Конгрес Українців Католиків Канади, це наш перший великий конгрес від часу нашого приїзду до Канади; чи не годиться, щоб він став нашим великим тріюмфом і розпочав нову золоту добу в історії українського народу в Канаді?

Щоб ми з нагоди цього свого конґреу в Винипеґу не понизили св. католицької віри, але виявили її правду, силу і красу та на її основі збудовали велику підойму для нашого загального розвитку й добробуту, треба нам усім, священикам і парохіянам, докласти всіх зусиль до розбудови й скріплення наших організацій по місцях і запевнення нашому конґресові певного, великого й трівкого успіху.

Тепер уже останній час узятись спільними силами за працю, щоб наш конґрес у Винипеґу став великою подією. Тому-до праці! "Тако да просвітиться світ наш пред человіки, яко да видят наша добрая діла, і прославлят Отца нашего, іже на небесіх!"

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЕВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Воскресення мертвих
Глава 21:23-33

Того дня приступили до нього садукеї; вони говорять, що нема воскресення, й запиталися Його кажучи: "Учителю! Мойсей казав: Коли б хто вмер бездітний, то нехай його брат ожениться з його жінкою й приведе нащадків своему братові. А було ж у нас сімох братів; і перший оженився й умер; а що не мав дітей, так оставив жінку своему братові. Так само й другий і третій аж до сьомого. А по них усіх наостанку вмерла й жінка. Отже при воскресенні кому з сімох вона буде за жінку; Бо всі її мали." А Ісус відповів і сказав до них: "Помиляетесь, бо не знаете Писання ні Божої сили. Бо по воскресенні з мертвих не будуть женитися ні виходити заміж, а будуть як ангели Божі в небі. А що мертві воскреснуть, то хіба не читали ви, що сказано до вас від Бога? А він говорить: Я Бог Авраама й Бог Якова. А Бог не е Бог мертвих, а живих." А народ, що це чув, подивляв Його науку.

ПОЯСНЕННЯ

Того самого дня, коли Ісус Христос дав повну мудрости відповідь фарисеям про податок, приступили до Ісуса Садукеї, противники фарисеїв, що мали фальшивий погляд, наче б то з тілом умирала й душа й не було воскресення з мертвих. Вони, подібно як фарисеї, ненавиділи Спасителя. Тепер вони й собі поставили Ісусові питання, але не про якусь політичну справу, а про припис закона, чиею жінкою буде на тім світі та жінка, що на цім світі була жінкою сімох бездітних братів. Це питання відносилось до того припису Мойсейового закона, що мав осьтаку постанову: "Коли б брати мешкали вкупі, а один із них умер і не полишив сина, то жінка вмерлого нехай не йде заміж за чужого; брат її мужа нехай візьме її за жінку... І первородний син, що вона породить, прийме імя вмерлого брата, щоб не загинуло його імя в ізраїлі."

На це питання не могли їм дати відповіді фарисеї, то тепер вони думали, що й славного учителя Ісуса вони введуть у клопіт і підірвуть Його повагу. Може при тім вони бажали подразнити своїх противників фарисеїв, а принаймні осмішити та безосновну й нерозумну представити науку про воскресення вмерлих. Це питання змислової природи вказувало на те, що секта садукеїв була морально зіпсута та що взагалі в народі був упадок обичайности.

Ісус відповів садукеям відразу, що вони грубо помиляються, як думають, що на другім світі люди женяться. Женяться люди тільки на землі, бо вмирають. По воскресенні люди будуть уже безсмертні, подібні до ангелів і їм не буде треба женитися. На другім світі вже буде інше життя, ніж було на землі, тому їхне питання зовсім не на місці.

Прирівнянням життя людей на другім світі до життя ангелів, Ісус потверджуе, що існують ангели, чого також садукеї не признавали.

Що буде воскресення з мертвих і безсмертність людських душ, то Спаситель доказуе з книги Мойсея, що їх признавали садукеї. Слова Спасителя мають таке значення. Бог е володарем над усім, що існуе, бо над тим, чого нема, володарем не може бути. Коли ж Бог у чотири-пять століть після смерти праотців зве себе їхнім Богом, то існують у якийсь спосіб Авраам, Ісаак і Яків, хоч тілом вони вже давно вмерли. Це існують їхні безсмертні душі, що колись у день воскресення получаться зо своїм тілом, як сказав Мойсей: "Та цар світа нас, умерлих задля Його законів, воскресить до воскресення вічного життя." (2 Мойс. 7:9). Коли отже Бог і по смерті праотців називае себе їхнім паном, то це певний знак, що праотці далі живуть тобто живуть їхні душі й вижидають воскресення, що певно буде.

Відповідь Спасителя викликала в народі здивування та святу пошану для вчительської мудрости Господа, що легкодушне й невідповідне питання своїх противників зумів звернути на високі речі й піднеслими словами змалювати чудовий стан прославленого життя по воскресенні.

І українці мають своїх "садукеїв". Це ті мудрагелі, що виразно говорять, що нема ні другого світу, ні душі, ні воскресення з мертвих. Однак безбожні українці Бога не скасують. Бог е й буде навіки й колись буде судити добрих і злих — і також цих українських "садукеїв", що не вірують ні в безсмертну душу ні в воскресення з мертвих. Тоді побачать, що вони зовсім помилилися.

Дорогі Читачі "Світла", Ви, що віруете явно й непохитно в безсмертну душу, тепер, у час Великого Посту, старайтесь особливим способом забезпечити її спасення, бо ввесь Великий Піст, це свята установа, що кожного дня закликае кожного з нас: Рятуй свою душу!

СЛУЖБА БОЖА

ПОЯСНЕННЯ СВ. ЛІТУРГІЇ

Вхід на "горное сідалище"

Коли хор скінчить співати "Трисвятое" (Святий Боже), священик проказує особливу "Молитву входа" іде за вівтар на горное сидження (горное сідалище) і звідти вигологлошує: "Вонмім! Мир всім! Премудрость вонмім!" При "Мир всім" робить знак св. хреста й благословить людей. Цей перехід Ісуса на "горное сідалище" визначае, що той Ісус, що його ми бачили пониженого в ріці Йордані, ніколи не опустив престолу своеї вічної слави та що завжди сидить "праворуч Отця". Деякі дають і таке пояснення, що цей хід священика на "горное сідалище" представляе також другий прихід Спасителя на Страшний Суд.

Коли священик зайде за вівтар і сяде на горішнім сиджені наче на троні, то він тоді представляе Христа в Його силі й славі та в імені Христа промовляе до людий: "Уважаймо; Мир усім! мудрість, уважаймо! бо це Христос, що сидить на престолі слави, подае нам спокій і благословення й тепер буде йроповідуватись Його наука, слово Божої премудрости

Прокімен

"Прокімен", це грецьке слово "прокейменос" цей, що лежить попереду; це рядок вийнятий із св. Письма, що його співаеться як вступ до читання "Апостола", Цей 'прокімен' виражае зміст і силу наступного читання, або значення дня, тому може бути або" Прокімен Апостола", або "Прокімен дня".

Кожний "Прокімен" мае долучений за собою іще другий рядок св. Письма, що е продовження "Прокімена" й мае подібне значення.

Апостол

Коли хор відспівае "Прокімена", дяк читае "Апостола." Є це відповідно вибрана частина з "Апостольських Діяній", або з "Послань" св. апостола Павла, що падае людям духовну науку. "Апостол" читається перед "Евангелієм" на знак, що Ісус посилав перед своїм приходом у яке місце з наукою своїх учнів-апостолів.

Аллилуя

Після закінчення "Апостола" співае хор "Аллилуя". Це слово еврейського походження й значить: "Хваліть Господа". Цею піснею "Аллилуя" прославляемо Господа, що з'явився на землі. Подібно, як після "Прокімена", й по "Аллилуя" читається один або більше стишків, а по них повторяеться "Аллилуя". Ті стишки звязані з евангелієм, празником, або днем.

Евангеліе

Як хор скінчить співати "Аллилуя", а священик обкадить вівтар і людей та відчитае молитву перед св. евангелієм, тоді читае св. евангеліе. Є це вибрані відповідно до празника, дня, чи інших нагод, частини евангелій одного зо святих евангелистів: Матея, Марка, Луки, Івана. Залежно від цього, яке читається евангеліе, мають неділі звичайно свою назву, наприклад: Неділя Мироносиць, Розслабленого, Сліпого і т. п.

Перед читанням евангелія священик обкаджуе вівтар, церкву і людей. Це кадження перед читанням св. евангелія визначае, що вірні погоджуються з молитвою священика про просвічення душ та що також із їхніх сердець підноситься сердечна молитва перед престіл Христа, що сидить по правиці Небесного Отця та що Його науку маеться нам проповідувати.

Після читання евангелія бувае звичайно духовна наука, що її кожне повинно набожно вислухати, щоб добре пізнати, в що вірити та як жити, щоб спасти свою душу.

Люди, що в часі св. проповіді виходять із церкви й проводять той час на розмові, ніколи не будуть добрими християнами, а своїм злим поводженням гіршать молодь. Такі люди, це ганьба наших парохій. Цього лиха треба конечне позбутися.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Св. Йосафат ігуменом і архимандритом

Молоді Василіяни по школах

Вісім літ минуло від початку реформи Василіянського Чину; молода василіянська родина на далі перебувала зо своїми двома провідниками, Рутським і Йосафатом, у монастирі Пресв. Тройці. Але конечність вимагала, щоб ця злука перервалася. Недавній напад Смотрицького ясно вказав, що зединені потребують борців сильного характеру й глибокої науки. Правда, Скарга й Мороховський багато помагали їм словом і письмом, але вони не були вічні. Лишалось маленькому числові монахів Пресв. Тройці продовжати діло святого зединення.

Йосафат і Рутський не могли дати своїм підданим всеї науки, тому порозсилали деяких молодців до різних шкіл. Рутський не щадив своїх сил і виблагав поміч від латинського духовенства. Єпископи прийняли василіянських питомців до своїх семінарів, а неодним дали навіть матеріяльну поміч.

Нові й численні покликання

До монастиря Пресв. Тройці прибувало щораз більше юнаків, що хотіли геть чисто віддатися Богові на службу за проводом Рутського й Йосафата. Монастир уже показався надто малий і тому треба було шукати іншого місця, щоб усіх примістити. Цей обовязок припав Йосафатові. Йосафат не бажав ніякого настоятельства; противно, він його

ушкав, але Боже провидіння зарядило інакше. Йосафат не хотів прийняти супрасльської архимандрії, за те з послуху мусів стати ігуменом, батьком монашої родини в Битені, в Новгородку.

Битенська Обитель

Монастир у Битені збудував Григорій Тризна для своєї дочки, що стала василіянкою. А тому, що в тій околиці не було досвідченого духовного провідника, то ті василіянки перебралися до Вильна, а монастир стояв незамешканий. Тризна радив Йосафатові, щоб туди перенеслися обновлені василіяни. Рутський скористав із тої поради й силою св. послуху приказав Йосафатові прийняти на себе обовязок ігумена в новім монастирі (Корсак, Життя Рутського, гл. 27, Історія Життя, ст. 24).

Наверненя Мелешка

В сусідстві Тризни жив один багатий чоловік, Іван Мелешко, смолинський каштелян, що через незнання, в добрій вірі належав до незединених. Тризна запізнав його з Йосафатом, — і по кількох розмовах зо святим ігуменом битенського монастиря, Іван Мелешко пристав до св. унії, що її пізніше завжди щиро бороняв у польськім сенаті.

Мелешко не вдоволявся своєю посвятою для святої справи, але хотів іще виявити свою вдячність Йосафатові. На його посілостях взносилася стара церква, всім знана як возлюблене місце Пречистої Діви Марії. В тих часах величавий храм стояв пусткою, тільки коли-не-коли незединені священики відправляли в нім свої богослуження. Поселенці тієї околиці переказували з роду в рід колишню славу й теперішні злидні тієї святині, а історія те все потверджує.

Чудотворний образ

В 1480 році кілька пастухів загнали були пасти вівці в ліс. Нараз побачили ясне надзвичайне світло. Побігли до нього й дуже здивувалися, що воно виливалося з дикої груші. Підійшли ближче й побачили між галузями груші маленький образ Пресвятої, що стояв без ніякої підпори. Здивувані пастухи стали навколішки. Коли ж світло ступнево зникало, найвідважніший видрапався на дерево, взяв образ і заніс його до власника лісу, Олександра Солтана, великого скарбника Литви. Образ був невеликий, вирізьблений релєфом в синій камяній плиті й мав квадратову форму; він представляв Пречисту Діву з Дитятком Ісусом на руках. Солтан прийняв його як небесний дарунок і вложив його до скрині, що в ній тримав свої найцінніші скарби. Кілька днів пізніше прийшли до нього приятелі й він хотів похвалитися своїм скарбом; але на його велике здивування образа вже не було в скрині. Майже в тім самім часі пастухи знову принесли його йому. Знайшли його на тій самій дикій груші! Тоді Солтан зрозумів бажання Небесної Царниці.

Мати Божа з Жировиць

Він сказав збудувати власним коштом велику церкву на місці де появився образ, і віддав її до обслуги монахам. Цей храм пізніше став славний під іменем Матери Божої з Жировиць. Огонь знищив церкву, але образа не нарушив. Кажуть, що він самий переніся на високу скалу недалеко церкви (ту скалу пізніше названо "Стовпом Пресвятої"). Священики перенесли його до тимчасової каплиці й він там був до часу відбудови церкви.

Йосафат у Жировицях

Коли протестантська ересь появилася в тій околиці, то набожність до Пречистої дуже зменшилася. Сусідні пани позабирали собі церковні добра, а до Жировиць вже майже ніхто не ходив. Люди вже й позабули були ті дивні речі, що колись там діялися, коли Йосафат попросив Івана Мелешка, спадкоємця Солтана, щоб цей відступив йому Жировиці. Мелешко, порадившись Данила Солтана й канцлера Сапіги, що з ним мали право надавати до тієї церкви відповідне духовенство, віддав Жировиці Йосафатові. Йосафат перебрав Жировиці в імя василіянського Чину 18 жовтня, 1613 року. Ставши опікуном храму Пресвятої, він направив його розвалини, привернув йому його давну красу й славу перших днів.

Заходами святого, церкву побільшили, прикрасили й багато обдарили, а головні пани краю вважали собі за честь помагати в відбудові храму. Прочани знову почали сходитися масово на різні відпусти. Були там і чуда й знову люди почули про славу Марії аж над берегами далекої Висли й Дніпра. (Д. б.).

ЗАКЛИК. Місійне Товариство св. Йосафата.

Бездомні.

Военний молох Німеччини виселив маси українського народу з рідних осель. Молоді люди опинились у німецьких фабриках, де під військовим режімом мусіли працювати серед страшних умовин для мілітаризму.

В часі війни часто голосили американські часописи, скільки то тисяч людей із різних країв забрали насильно німці до своїх военних фабрик, а між поневоленими народами вчисляли й мільйон українського, що мучився по різних німецьких фабриках.

Під ударами аліянтських сил розлетівся німецький мілітаризм, а в Німеччині зістались мільйони робітників чужинецького походження, а між ними й українці. До числа білих невільників німецького мілітаризму забраних із наших земель треба зарахувати сотні тисяч свідомого українського елементу, що тікав перед східніми "визвольниками" й шукав захисту під опікою західніх демократій.

Про долю наших бездомних робітників і збігців у західніх краях Европи довідуємося тільки з приватних листів та принагідних статтей, що часами дістаються до американських часописів. Однак американський світ надто мало входить у причини того панічного страху тих нещасних людей перед визвольниками зо сходу, а яких більшовицька агітація представляє як фашистів або нацистів. Живемо в часах більшовицької моди, де людей, що не годяться на більшовицький режім, або висвітлюють у правдивім світлі більшовицьку "демократію", пятнується цею ганьблячою маркою. Прийде час, коли й американські народи пізнають правду про миролюбиву політику воюючого більшовизму.

Між емігрантами в західніх краях Европи знаходяться понад дві сотні наших греко-католицьких священиків, що рятували своє життя перед визвольниками східньої демократії. Їх положення, як і прочих збігців, жахливе, бо зависло над ними марево не тільки голоду, але, що страшніше, видачі їх у руки більшовицького визвольника, що з батьківським серцем бажає добра тим "заблудившим" синам. За всяку ціну треба знищити цю українську еміграцію, бо вона загрожує світовому мирові... бо вона є одиноким живучим свідком насильного поневолення українського народу в межах всевладної більшовицької Росії.

Поможім.

Наші греко-католицькі священики, що живуть на еміграції в західній Европі, потребують церковних речей, щоб могли виконувати душпастирство по різних місцевинах, де перебуває наш страждучий народ. Піднесення духа релігійного і вдержання моралі нашого народу належить до нашого греко-католицького священства, що живе серед нашої еміграції. Без необхідних церковних речей не можуть сповняти цього спасенного завдання. Віра, наш обряд урятували вже нераз наш український народ серед злиденних днів у його багато-страдальній історії.

Тому звертаємось до всіх ніруючих українців греко-католиків у Канаді й ЗДА із просьбою: поможіть своєю жертвою тим нашим братам на вигнанні. Там в Европі треба фелонів, стихарів, наплечників, чаш, служебників і требників. Хто їм поможе, як не ми, українці греко-католики?.. До нас вони простягають свої благальні руки.. до своїх братів, бо тільки ми в Канаді заживаємо спокійно на волі і можемо їм помогти.

Зложім свою жертву на закупно тих конечних речей до богослужень. Бог допоміг нам і поблагословив нашу працю, так зробім жертву на цю добру та Божу ціль! "Хто дає милостиню потребуючому, той позичає самому Богові і Бог відплатить йому за добродійство його", читаємо в притчах Соломона. Справмо церковні ризи, пошиймо стихарі і наплечники, ручнички, та купім хоч малу чашу, служебника й требника, для духовних потреб нашої еміграції в Европі! Не відкладаймо своєї жертви на пізніше, але допоможім зараз, бо це потрібне кожного дня!

Звертаємось із гарячою просьбою до наших священиків, церковних громад, наших сестрицтв; як маєте в парохії більше риз, то жертвуйте одні для духовних потреб наших братів! Де однак нема добрих старих риз, то негайно зробіть збірку на цю добру ціль, а ми закупимо відповідну матерію й дамо пошити ризи та всю церковну білизну. Нехай спільна віра і спільний наш обряд злучать нас в одну громаду в час цеї великої катастрофи!

Всі речі й жертви на цю ціль просимо ласкаво посилати на руки Всеч. о. Мирона Кривуцького, заступника голови Місійного Товариства св. Йосафата. Адреса:

Rev. Myron Krywucky
Tache Home
St. Boniface, Man.

Редакція "Світла" щиро піддержує цю відозву Місійного Тов. св. Йосафата й просить усіх Читачів "Світла", щоб були між першими з цих, що вишлють на руки Впр. о. М. Кривуцького свою жертву для наших Отців-скитальців.

ВАТИКАН. Величний кардинальський день. Серед рідкої величности й надзвичайного зворушення 50,000 людей із чотирьох сторін світу, що від вчасного ранку всіма дорогами міста Риму прибували до просторої церкви першого папи, св. апостола Петра, відбулась дня 21 лютня прилюдна, повна символічних обрядів консисторія в Ватикані, коли то Христовий Намісник, папа Пій XII наділив кардинальським пурпуровим капелюхом новоїменованих князів Христової Церкви.

Десятки тисяч народу в піднеслім настрою вижидало хвилі появи Святішого Отця. Нарешті!

Крізь вікна "Залі благословення" продерлись до базиліки дзвінкі тони срібних труб, що звіщали прихід папи. І тоді з грудей десяток тисяч людей понісся назустріч Батькові християнства — вікового звичаю привіт, що був знаком віри й любови, пошани й поздоровлення: "Віва іль Папа! — Нехай живе Папа!"

Серед невгаваючого гамору багатотисячного зібрання, мовчки, спокійно й маєстатично посувався вперед величний, рідкий похід.

Попереду йшов святково прибраний папський двір. За ним, в фіолетній одежі, зо шкарлатними "півсками" на голові йшли старі члени кардинальської колегії.

За кардиналами, давнім римським звичаєм, несла Святішого Отця його особиста прислуга в пап

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ПОДЯКА. Слава Ісусу Христу! Всечесні Отці Василіяни! Прошу помістити мою подяку, котру я складаю в "Світлі" Всевишньому Богу і Пречистій Діві Марії. Я мала в своїм житті велике горе й просила Бога й Пречисту Діву, щоб вони помогли мені в тім горю, а я зложу прилюдну подяку в "Світлі". І дійсно Господь і Божа Мати помогли мені. Хто тільки з нас має яке горе, нехай шукає помочі в Господа й Пречистої Діви Марії з вірою й надією, то одержить. Як Господь зсилає на нас який хрест, приймаймо його охоче з рук справедливого Творця, молімся й дякуймо Йому, а він не дасть нам упасти під тягарем хреста, як тільки будемо з вірою й надією до Нього прибігати. Нехай буде імя Господа й Пречистої Діви Марії прославлюване завсіди по всім світі! — М. Тарах.

ПОДЯКА. Преп. Сестра Гаврiїла, настоятелька шпиталю в Мондері, складає від себе і від Сестер сердечну подяку п. Г. Козякові з Ст. Майкел за служебника, що його п. Козяк був ласкавий подарувати до каплиці СС. Служебниць у Мондері. Сестри бажають п. Козякові прожити спокійно в ласці Бога й добрих люде й іще многі літа.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

15-го березня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік VI. Ч. 6.

ЩИРИМ РОЗКАЯННЯМ ЗРОБІМ УКРАЇНСЬКУ НАЦІЮ ГІДНОЮ БОЖОЇ ЛАСКИ!

Прегарна "Вівтарна Дружина" з Трансконн. Стоять у першому ряді від ліва: Василь Гальчак, Методій Баранюк, Рой Товбій, Роман Рожнятовський. Другий ряд: Перо Капко, Лаврентій Яківчук, Ришард Гальчак, Лаврентій Савчук, Орест Яківчук, Володимир Гресько, Степан Николюк. Третій ряд: Атанасій Кліпчак, Володимир Савчук, Іван Савчук, Августин Яківчук. Між ангелами — Преп. о. Боніфатій Слобода, ЧСВВ., парох. — Подібна "Вівтарна Дружина" повинна бути в кожній нашій парохії, щоб якнайбільше наших школярів брало участь у святій службі коло вівтаря й священика. Старші парохіяни повинні радіти, як їхні діти горнуться до послуг коло священика, охоче старатись про їхні богослужні стихаріончики й заохочувати їх до послуг в церкві. — Цій гарній і побожній "Вівтарній Дружині" в Трансконі редакція пересилає сердечне поздоровлення й побажання, щоб Бог поблагословив усіх щасливою долею. А хто з них буде колись при вівтарі священиком?..

Батько й син. Вп. п. Юліян Лесик із Винипегу в час відвідин свого сина, що тепер, як Преп. Бр. Маріян, приготовляється в монастирі ОО. Василіян у Мондері до священицького стану. — Редакція бажає Обидвом діждатись щасливого дня "Першої Служби Божої", а всіх українських школярів запрошує приїхати до Мондеру, щоб разом із нами працювати для Божої слави й спасення українського народу.

Наш вояк, Павло Френьт із Борщева, Алта., зо своїми военними побратимами. — Допис є в "Світлі". На знимці Наш Павлусь у 1. ряді другий від ліва.

Преп. Бр. Адріян, ЧСВВ. в Ґримсбі, Онт, найстарший брат василіянин у канадсько-американській провінції ЧСВВ. — Редакція і брати-друкарі в Мондері пересилають Бр. Адріяньові на Далекий Схід свій сердечний привіт і побажання ще багато добрих діл зробити для Божої слави. С.І.Х!

Хто читає "Католицькі Картини", нехай буде ласкавий зложити на видавання "К. Картин" у 1946 році свою добровільну жертву.

МОЛИТВА, ПІСТ І СВ. ПРИЧАСТЯ НЕХАЙ СТАНУТЬ У ПОСТІ НАШОЮ ЩОДЕННОЮ ВІДЗНАКОЮ

Так Говорить Папа...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII

ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

І чиж придержуючись оцих правил не можна б усунути всяких насильств, причин спору, ба навіть самого спору? — Однак Церква за наукою й прикладом Ісуса Христа прямує до ще вищої цілі: вона старається чимраз доскональшими приписами наблизити якнайбільше обидва стани до себе та навязати між ними приязні взаємини. — Не можемо зрозуміти й справедливо оцінити достаточно життя, коли не візьмемо на увагу життя будучого, вічного. Коли б його не було, то зникла б чеснота та правдиве її поняття. Увесь світ став би загадкою недоступною всякій людині. Ця сама правда, що її пізнаємо самим уже природним розумом, є заразом християнським догматом. На ній, неначе на наріжнім камені, спирається наука християнської релігії, що правдиве наше життя зачинається аж по смерті. Бог не сотворив нас для цих марних та минаючих дібр, але призначив нам добра вічні в небі, а ця земля не є властивим місцем нашого мешкання, а місцем нашого вигнання. Чи людина обдарена багатствами й цим усім, що називаємо майном, чи противно — вбога, це остається без впливу на вічну щасливість. Тут значить найбільше спосіб, як їх людина вживає. Різних прикрощів, що виповняють наше смертельне життя, Ісус Христос зовсім не зніс своїм дорогоцінним відкупленням, але замінив їх тільки на спонуку до чеснот, на предмет заслуги так, що ніхто із смертельників не осягне вічної нагороди, хто не йде кривавими слідами Ісуса Христа "Коли терпимо з ним, то й разом пануватимемо" (Тимот. 2: 12). Він своїми добровільними трудами й терпіннями злагодив у дивний спосіб силу наших терпінь і трудів. Не тільки прикладом, але своєю ласкою й предкладаною надією вічної нагороди Він злекшує тягар трудів: "Бо теперішне наше легке горе надто над міру приготовляє нам вічну вагу слави." (2. Кор. 4:17).

І так Церква напоминає багатих, що багатства не звільняють людини від труднощів і не поможуть ні в чім до щасливости вічного життя, але скоріше зашкодять. (Мат. 19:23-24). Принагідні грозьби Ісуса Христа супроти багатих, (Лук. 6:24-25) мусіли їх наповнити страхом, бож колись треба буде здати справу перед Богом судією з уживання дібр. Про саме вживання дібр Церква подає цілковито доскональну науку, дуже взнеслу й великої ваги, що її старинний світ знав тільки частинно й це не тільки подає в теорії, але й придержується її в практиці. Підстава цеї науки є в цім, що робиться різницю між справедливим посіданням грошей, а справедливим їх уживанням. Приватна власність, як ми недавно бачили, є природним правом людини. Покористуватися цим правом, передовсім у громадянськім житті, не тільки можна, але конечне. "Можна людині мати приватну власність," — каже св. Тома. "Це навіть конечне для людського життя." (2.2. пит. 66. а2). А коли хто запитається, яке має бути вживання дібр, то Церква відповідає без вагання: "Людина мусить внішні речі уважати не як свою власність, а як добро загальне, стільки розуміється, скільки могла б легко ними поділитися в потребі з іншим. Тому каже апостол: накажи багачам цього світу... охотно давайте, уділяйте."

Певно, що ніхто нікому не каже помагати іншим із цього, що служить до конечного вжитку власного та своєї рідні. Навіть не обовязаний ніхто давати іншим це, чого потребує до пристойного й відповідного станові вдержання своєї особи, "бо ніхто не обовязаний жити невідповідно своєму станові." — каже св. Тома Аквінатський. Коли ж задоволиться конечність і пристойність, маємо обовязок із зайвого давати бідакам. "Із зайвого давайте милостиню" (Лука 11:41). Не є це обовязок справедливости, хіба в останній нужді, а тільки обовязок християнської любови так, що ніхто не може домагатись цього судовою дорогою.

Та від людських законів і судів вищий є закон і суд Спасителя, що гаряче закликає нас до жертволюбности, бо "краще давати, як приймати" (Діян. 20:35); а що хто дав або відмовив убогому, так розсудить, наче б Йому самому дав, або відмовив. "Що зробили ви одному з цих менших братів, мені зробили". (Мат. 25. 40).

Зберім усе це разом: кому Бог дав більше дібр, чи це тілесних і зовнішніх, чи душевних, дав йому їх на те, щоб він, як вибранець Божого провидіння, уживав їх рівно для свого видосконалення, як також для користи інших. "Хто отже має розум, нехай не мовчить; хто має достаток, нехай не занедбує щедрого сповнювання милосердних діл; хто має практичний досвід, нехай сильно старається поділитися його пожитком і користю з ближнім. (Св. Григ. В.).

Убогих знову й нещасних повчає Церква, що вбожество перед Богом не є нечестю та що це не стид заробляти собі працею на хліб. Це потвердив нам ділом і прикладом Господь наш Ісус Христос, що "став убогий, бувши багатий" (2 Кор. 8:9). І хоч був Божим Сином і самим Богом, бажав, щоб Його вважали за сина теслі, ба що більше, не відказався провести значну частину життя серед теслярської праці. "Чи це не тесля, син Марії?" (Мар. 6:3).

(Далі буде).

ПАН ВАСИЛЬ ҐНЕСЬКО З РОДИНОЮ

Стоять від ліва: син Богдан, п. Ґнесько, пані Марія Ґнесько, Ганя, Петрусь. Родина п-ва Ґнеськових живе в Монтреалі й належить до парохії св. Арх. Михаїла. П-во Ґнеськові походять із Угриня, чортківського повіту. Там вони вінчались. В 1923 р. приїхав п. Ґнесько до Канади, а опісля п-ні Ґнесько. Обоє жили ввесь час у Монтреалі. Бог поблагословив їх гарними дітьми. Доня працює, обидва молодші сини ходять до школи, а найстарший син Михайло, тепер Преп. о. Модест Ґнесько, ЧСВВ., був у червні висвячений у Ґримсбі на священика й є професором василіянських студентів і директором друкарні в Мондері, а також займається ревною душпастирською працею в Алберті.

За стараннням люблячих дітей відбулась недавно гарна ювілейна несподіванка на честь п-ва Ґнеськових у 25-ту річницю їхнього вінчання. Під час спільної вечері так діти як і запрошені гості зложили Ювілятам сердечні побажання й дарунки. Опісля пані: Завальницька й Ярема зібрали $15.00 на нашу пресу. П-во Ґнеськові зложили $5.00, а по $1.00: о. М. Романович, Д. Завальницький, Г. Миськів. Д. Ґнесько, Н. Ґнесько, А. Шух і Г. Ґнесько. Решта дрібніші жертви. — Редакція пересилає Дорогим Панству Ювілятам і Їхнім Дітям сердечний привіт і побажання за Божим благословенням дожити щасливо ще й "Золотого Ювілею"!

Щирий приятель і добродій недужих і терплячих у Мондері й цілій окрузі — п. др. Микола Стрільчук. Багато осіб, що вернулись до здоровя, вдячно згадують п. дра Стрільчука. Дай, Боже, Дрові Стрільчукові, а з Ним і Його гарній Родині та всім приятелям прожити щасливо ще многі літа!

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

На видавання "Католицьких Картин" зложили свої добровільні жертви: По $0.50: Н. Новак, Мондер, А. Осада, Мондер, В. Вернюк, Ройкрафт, Марійка Яцула, Ворвик, Алта.

По $1.00: І. Войціцький, Клевленд, П. Войцишин, Солвей, Гр. Курило, Делф, І. Мороз, Веґревил, С. Рись, Саскатун, І. Чорнокінський, Едмонтон, Й. Процьків, Дайнант, Т. Садовник, Мондер, Г. Козяк, Ст. Майкел В. Курило, Едмонтон, І. Яцула, Ворвик, М. Пинило, Чипмен.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— ЖАРТИ —

Пересторога. — Слухай, чи ти тут учитель у класі? — питає учитель, балакливого учня.

— Ні, прошу.

— То не говори так, наче б тобі чого бракувало!

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Cross-Roads

By Ann Lukas

"Cigar?" Richard Carey opened the box, extending it to Jim.

"Thanks, no! I prefer my cigarette. Want to try one?" Jim extended the cigarette case.

They both laughed:

"No, my boy, I'm too old to change my habits. I'll stick to my favorite Havana."

"Better stick to them while you can get them. There's a war on, you know." Jim puffed on his cigarette, looking into the fire.

They lazily blew smoke rings. Then Jim said huskily,

"Thank you for everything, Mr. Carey. For all your kindness to me through the years, and for your faith in me through the recent unhappy experience of mine."

"You mean your civil divorce? Jim, you can't forget it, can you? Since you want to tell me everything, go ahead! It might make you feel better. But we never lost faith in you, in spite of the scandal. We know you, my boy, but go ahead!" Richard Carey leaned back looking at Jim who seemed uncertain how to start.

"I've been a ship without a rudder since that affair. And I wish I need never leave your home. It has been a haven to me in more ways than I can say. Deep feelings and emotions leave me tongue-tied, but without the Careys I would have been sunk."

Richard continued to pull on his Havana in silence. Jim was not finding this easy. But if it would help him to unburden himself, let him take his time.

Richard reached over and patted Jim on his back: "Take your time, boy! A marriage separation is always a spiritual unheaval. And when it happen between two Catholics it leaves a deeper scar. To one like you, faithful, fine, trusting, it's a real tragedy. I understand, my boy, indeed I do. But go ahead, and don't be afraid! Knowing you I could never misjudge you."

"Thank you again!" Jim breathed deep. "You knew Myrtle. You knew how beautiful she was. You knew, too, how gentle she and seemingly sincere was was." A hard expression settled around the corners of his mouth. "But that was all a pose, all a bit of her black hypocrisy to get what she wanted."

"What do you mean? Jim? Don't let this tragedy embitter you so that you can't see clearly! If you do, you are indeed sunk." Richard said gently.

"I see clearly now, very clearly. Myrtle thought Dad was a rich man. She played me, pretended to love me, used every while to win me, and all for Dad's money. She even became a Catholic, of her own free will, remember, not because I asked it. She suggested it before I even knew I wanted to marry her. When Dad and Mother were killed, and Dad died penniless, she showed just what kind of a woman she really was."

"Oh, Jim!" Richard Carey said sympathetically.

You'll never know the physical disgust I felt when she stripped herself of all glamour, telling me she had become a Catholic to make her position more secure. She left me almost immediately."

A long silence followed. Richard Carey was at a loss for words. Finally he said:

"Jim, this is all so horrible, I know. Eeverything happened at the same time. Your parents' death. Then, when you needed Mytrle most, she deserted you, and humiliated you by going to the Civil Court to divorce you. But, dear boy, you can now start a new life — the war has made that possible — and when you return the heartache and the disillusionment will be but a memory."

"But a memory?"

Richard hated to see the bitter, disgusted look on the face of this boy he loved like a son. Jim's face twisted. He pressed his face into his hands. Richard was shocked to see the strong shoulders shake.

"Memory of a clean-thinking boy from a happy home, an understanding father, a tender mother! Memory of a boy whose ideals of women were formed by contact with his own mother, and the women in his family, Mother Carey and Ann". He sighed as he stumbled over the last name.

Richard's face became grim.

"Jim, now listen to me! What good does all this do? Control yourself! You're not the first man who has gone through this particular trouble, and you won't be the last. And when the girl had the face of an angel, as in Myrtle's case, what chance did an inexperienced boy like you have? But why torture yourself further?"

"Because I can't help it. Forgive me! I don't want Mother Carey and Ann to see me like this. But coming here and seeing what might have been, simply unnerved me. You'll never know Myrtle's talents as an actress." He smiled coldly as he lit another cigarette. "She played her part well. A devil playing the part of an angel. Until Dan and Mother were killed, and she found they were penniless, she was considerate, kind, gentle to them as well as to me. Then when she found out the truth, the reaction was like a physical nausea. After that —"

Jim stopped.

"Then?" Richard asked with sympathy. He smiled sadly as he realized the boy must unburden himself of all the hurt and the rancor that had lain dormant since the unfortunate incident.

"Then the added insult of bringing suit for divorce, charging non-support and mental cruelty. The whole thing had all been just a game to get the one thing she wanted, a rich husband. As you know, two weeks after the court proceedings she married Grant Fraser. I never contested the case. You knew that?" Jim asked, hollow-eyed and haggard.

"I suspected it, when nothing appeared in the paper," Richard answered.

To be continued.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Чи це сер Мек Роберт, чи Сер Блекмор, чи інший славний "пайпер"?. Ні, це наш дорогий вояк, Василь Юзвак із Мондеру, що вернувся з-за моря до своєї люблячої родини. — Ми сердечно поздоровляємо п. Василя з поворотом до рідного міста й бажаємо йому, за Божим благословенням, проживати спокійно й щасливо між своїми рідними й приятелями на многі літа!

— ЖАРТИ —

Чи треба вчитися? — Щобільше ми вчимося, то більше знаємо; що більше знаємо, то більше забуваємо; щобільше забуваємо, то менше знаємо; що менше знаємо, то менше забуваємо; що менше забуваємо, то більше знаємо. Отже — навіщо вчитися?

Як батько. — Сину, як виростеш, я бажав би, щоб ти, став порядною людиною.

— Ні, я хочу бути такий, як тато.

Без приятеля. — Одного хмарного дня прийшла на годину професора Нудзярського тільки половина студентів. Професор почав читати зо списка імена студентів, а як який був неприсутній, то хтось замість нього відзивався: 'Тут!' Коли професор перечитав Ярослав Макітра, якось ніхто не відізвався й у залі стало дуже тихо. Тишину перервав голос самого професора.

— Щож це? Пан Макітра не має тут ніякого приятеля?

В школі. — Учитель робить учневі прикрі докори:

— Ваша задача була написана дуже недбало й нечитко. Ви мусите так писати, щоб і найбільший туман міг перечитати те, що ви написали.

— Я не сподівавсь, що п. учитель будуть мати з цим клопіт — відповів студент.

Він пристає. — Васильку, я хочу цей день провести, щоб не дати тобі в шкуру.

— Дуже добре, мамусю, я охоче пристаю на це. Тільки прошу додержати слова...

Розумний. — Малий хлопчина ревно плаче.

— Чого ти плачеш, дитино? — питає сусідка.

— Мій брат має вакації, а я ні...

— А чого ж ти не маєш вакацій?

— Бо я ще не ходжу до школи — гу-гу-гу.

Постанова. — Чи ти любиш заживати медицину?

— Ні, не люблю. Але я скажу собі: Бери! і я беру.

— Я так само. Як маю заживати медицину як скажу собі: Не бери! — і не беру.

Практичний. — Мати до малого синка, що йде до сусіда на дитячий вечірок:

— Влодзю, а що ти маєш сказати по вечері?

— Добраніч!

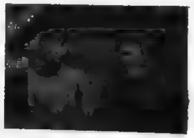

Бл. п. Іван і Магдалина Фаріон із Скаро, Алта. — Допис є в "Світлі."

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

11).

4. ЧИСЛА

а) Особи й предмети можуть виступати поединчо, або в гурті. Наша мова зазначає цю різницю особливішими закінченнями, або — **числами.** Тому іменники бувають у — **однинному числі**, або **многому.**

б) Коли якась особа чи річ є тільки **одна**, то це зветься — одним числом, **однина.** (мати, серце). Коли ж осіб або речей дві й більше, то зветься числом многим, **множина.** (матері).

в) Крім однини та множини в нашій мові є ще — **двоїна**, двійне число. Двоїни вживали вдавнину на означення двох паристих речей. (дві руці, обидві нозі). Тепер ця двоїна в нашій мові занимає й остались тільки останки її в формах іменника, але вживається й при більшій кількості іменників, а не тільки при парі. (дві, три, чотири хаті). Дві калині стоять у долині. Мав він три козі та й продав на торзі. Не вертаються три брати, по світу блукають, а три шляхи широкії терном заростають. Ми в місті бували, три диві видали. Не складай свої руці ні в щасті ні в муці. Скажу вам дві слові — та й бувайте здорові.).

г) Іменники чоловічого роду, **по словах: два, три, чотири мають — и.** (два вози, три брати). Іменники жіночого й ніякого роду мають у двоїні, по словах: два, три, чотири — і. (дві стіні, три вікні).

г) Наголос у двоїні звичайно відмінний від наголосу множини. (два брати — всі брати, два **вози** — три вози, три шляхи — чотири шляхи, дві слові — всі слова, три вікні — чотири вікна.).

д) Замість форми двоїни ніякого роду вживається часто **збірної форми.** (дві відрі — двоє відер, три вікні — троє вікон).

е) При іменниках жіночого й ніякого роду можна вживати **подвійних форм.** (дві підлозі — дві підлоги, дві курці — дві курки, дві вікні — два вікна).

е) Останки двоїни є в формі займенника (усіма) та числівника (двома).

ж) Деякі іменники, займенники й числівники мають форми тільки однини: [illegible] (сани, пять). Перші називаються іменники, займенники, числівники — без множини, другі — без однини.

Україна за панщини

Убогії ниви, убогії села,
Убогий, обшарпаний люд...
Смутнії картини, смутні, невеселі,
А інших не знайдете тут...

Не став би дивитись, схотів би забути,
Так сили забути нема.
То рідниї села, то рідниї люди,
То наша Вкраїна сама...

Борис Грінченко (1863-1910).

5. ВІДМІНА ІМЕННИКІВ

в) Кожний іменник в українській мові може **змінюватися** тобто приймати різні форми, з новими закінченнями. Змінювати слово можна в однині й множині. (новик, новика, навикам). **Кожна інша форма іменника при зміні зветься ВІДМІНОК.** Наша мова знає сім оцих відмінків:

1. **Назовний** на питання: хто? що? (син-сини, монах-монахи, книжка-книжки).
2. **Родовий** на питання: кого? чого? (сина-синів, монаха-монахів, книжки-книжок).
3. **Давальний** на питання: кому? чому? (синові-синам, монахові-монахам, книжці-книжкам)
4. **Знахідний** на питання: кого? що (сина-синів, монаха-монахів, книжку-книжки)
5. **Кличний** (без питання) (сину-сини, монаху-монахи, книжко-книжки!)
6. **Орудний** на питання: ким? чим? (сином-синами, монахом-монахами, книжкою-книжками)
7. **Місцевий** на питання: в кім? в чім? в сині, синові — в синах, в монахові-в монахах, у книжці- в книжках).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим** друком)

багатство. Нащо мені багатство, нащо мені гроші? Чуб. Багатство дочасне, а лихо вічне. Ном.

багаття — огонь; горюче вугілля; костир. Крешіть, дядьку, багаття! Велів багаття розводить... 'казав троянський флот спалить. Котл.

багацький — син. Панське та багацьке ніде не пропаде і тільки сіромацьке хто йде то скубне.

багач. Прийшов багач, прийшов дукач та в порога став, із нашої голотоньки сміятись почав. Рудч.

багнистий, багнисто. Тут дуже [illegible] ти.

багнище — болото, болотнисте місце.

багно. Як їхав, то й попав у саме багно, кобила загрузла по саме стегно. Грин. Умийтеся, образ Божий багном не скверніте! Шевч.

баговиння. Витягли повний волок баговиння. Лев.

багор, багра-червонава краска. Далі, далі, онде небо багром румяніє. Федь. Багривий - темночервоний. Багривіти-червоніти. Багрити-закрашувати на червоно. Багрій-сіробурий віл. Багровий-ясночервоний. Рожа моя повна, багрова. Зелене винце... багрове пивце. Гол. Багруля, рання червонава сливка. Багря, багрі-бурочервона корова. Багряний-багровий. Багряниця-царська пурпурова мантія. Вони одягли Його в багряницю. Єв. Мат.

бадилина — стебло, билинка. Соловій сидить на деревині, співає, аж бадилина під ним гойдається. Лев. Бадилина, бадилика (згрубіле).

бадилля. От вони викопали картоплю, а йому оставили саме бадилля. Рудч.

баділка, бадіки — старий мужчина, брат, тощо. бадічка, бадічко. Бадьо — старший мужчина. Бадю, візміть мене на віз!

бадьор, бадьору — живість, моторність. Бадьористий-буйний, живий. Сам був такий бадьористий: козаки казали поміж себе — орел!

Joseph The Provider

"The youngest had it," Mai-Sachme said.

It was Judah who answered, "We are guilty before you, O Lord."

He said, "I am your brother Joseph!"

THE brothers held their heads, staring at the cup till their eyes bulged out. They whistled through lips so puffed out they could not speak.

At last they cried, "Benjamin! Defend yourself. Open your mouth. How did you come by the cup?"

But Benjamin was silent, his chin on his chest. He kept silence when all insisted upon returning with him and Mai-Sachme. Once more they stood in the hall of Joseph's home while the steward went in and handed the cup to the lord. The corner of Mai-Sachme's mouth was drawn tight. "The youngest had it," he said. "They await your sentence."

"All of them?" Joseph asked. Mai-Sachme said it was so. "I am busy," Joseph said, pretending to read a roll which he could not see. But at last he went to the great hall and with the cup in his hand he sat down. The brothers flung themselves down. "Stand up," said Joseph. "Have you admitted your guilt?"

It was Judah who answered. "We are guilty before you, O lord, in the sense that your cup was found with one of us and that means with all. How the cup came into the sack of the youngest and most innocent we do not know. All that has happened has its source in one single mystery. But my word can deal with this mystery here only through the revelation of another mystery."

A murmuring arose among the brothers. They stirred uneasily. But Judah the lion spoke on:

"I took the responsibility before my father. Accept my offer. Me shall you keep for your bondman instead of the lad. I myself will expiate for us all. Here before you, strange man, I take the frightful oath we brothers swore—with both hands I break it in two across my knee.

"Our eleventh brother, the father's ewe lamb, first son of the true wife, him the beast did not rend; but we his brothers sold him into the world."

Judah stood there weaving to and fro. The brothers had gone pale. Joseph got up from his seat and glittering tears ran down his cheeks.

"All that is Egyptian go out from me!" said he. "Go! For I invited God and the world to this play but now shall God alone be witness."

Mai-Sachme urged the scribes out. And Joseph, heedless of the tears on his face, stretched out his arms.

"Children," he said, "here I am, I am your brother Joseph!"

Continued

ській лектиці-носилці. Святіший Отець був одягнений у папську білу реверенду, на раменах мав червону капу, а на голові золоту папську тіяру.

Похід посувавсь повагом в напрямі вівтаря св. Петра "під піднебесним", а люди не переставали вітати папу окликами: "Нехай живе папа!" Вкінці похід прийшов аж перед вівтар і Христовий Намісник засів на своїм престолі. В одній хвилині настала глибока тишина. Багатотисячний збір замовк, дивився і ждав.

Тоді найстарший кардинал підійшов до папського престолу у своїй довгій капі, що її піддержував паж і вложив Христовому Намісникові чолобитню, поцілувавши його руку при співі сикстинського хору. Опісля за чергою складали чолобитню всі інші кардинали, що були іменовані попередніми папами.

По чолобитні кардиналів консисторіяльні адвокати предложили папі справу канонізації чотирьох нових Божих слуг.

В тому часі кардинали діякони й інші відійшли до каплиці Пресв. Тройці, щоб увести урочисто до базиліки нових кардиналів. До цього часу 28 нових кардиналів перебувало в каплиці Пресв. Тройці, що знаходиться в базиліці св. Петра, де вони в присутності старших кардиналів, архимандритів і інших призначених осіб, складали прилюдну присягу. Тепер вони в урочистім поході вийшли з каплиці й прямували до папського престолу.

З їхньою появою в самій церкві наче електричний струм пройшов десятки тисяч народу. Тисячі людей ставали на пальцях і витягали свої голови, щоб краще побачити нових князів Церкви, що маєстатично прямували серединою великої базиліки перед Христового Наміника.

Перший ішов вірменський патріярх кардинал Агагіяніян; другий був із ряду найстарший американський кардинал Ґлінон; канадський кардинал МкҐвиґен був сьомий із ряду.

Настала найбільш урочиста хвиля. Кожний кардинал підходив до папського престолу й складав цілунок чолобитні на нозі й руці папи, а папа підносив кардинала й обіймав сердечно, по-батьківськи. Опісля кожний кардинал займав місце в кардинальськім хорі побіч своїх старших братів-кардиналів. У цьому часі гарно, настроєво співав папський хор.

Коли кардинал Бруно, що не є ще єпископом, зайняв своє місце, консисторіяльні адвокати останній раз порушили справу канонізації нових святих, на що дав відповідь секретар від папських послань.

Вкінці прийшла довгоожидана хвиля, що її тисячі людей переживали в запертим віддихом. За чергою, почавши від найстаршого покликанням, один за одним підходили кардинали до папського престолу, щоб одержати кардинальського капелюха. Під час цього, як кардинал клячав, папа накладав йому кардинальського капелюха пурпурової краски. Однак тому, що капелюх цей дуже великий і має 15 звисаючих бовдиць, папі послуговували два прелати, що стояли по обидвох боках кардинала. При накладанні капелюха папа перечитував особливу молитву.

Цих червоних кардинальських капелюхів кардинали не будуть уже мати другий раз, тільки після їхньої смерти завісять ті капелюхи над їхнім гробом і їхній катедральній церкві.

Як нові кардинали клячали перед Святішим Отцем, тисячі народу величали їх гучними привітальними оплесками. Та коли перед Христовим Намісником став навколішки найвищий ростом із усіх кардиналів, сиpayволосий німецький кардинал Климент фон Ґален, геройський поборник нацизму, оплески так високих церковних прелатів і дипломатів, як і десяток тисяч народу, перейшли в велику правдиву овацію. А коли до стіп Христового Намісника похиливсь мадярський кардинал Міндсентій, що через крутійство більшовиків спізнився з приїздом до Риму, друга хвиля звеличних оплесків, подібних до фон Ґаленової, наповнила велику базиліку св. Петра.

По скінченні обряду наложення кардинальських капелюхів Святіший Отець поблагословив усіх присутніх папським благословенням, що його в урочистій набожній мовчанці прийняли разом кардинали, всі церковні й духовні достойники й непроглядна маса народу. Коли носильники піднесли носилку з папою й він побачив перед собою в самій церкві стільки народу, Святіший Отець стояв через хвилину з розпростертими руками й назад похиленою головою, а опісля другий раз поблагословив усіх присутніх своїм апостольським благословенням.

Між багатотисячною масою народу був також у білій одежі італіянський престолонаслідник Умберто з жінкою й дитиною.

Коли Святіший Отець звернувся до виходу, церква св. Петра заповнилась знову сердечними й могутніми окликами прощання й звеличання: "Віва іль папа! — Нехай живе папа!"

За папою пішов опісля маєстатичний кардинальський похід у супроводі палатинської ґвардії, квітисто уніформованих швайцарів і папських жандармів.

Заграли срібні труби. Загомоніли зворушливі оклики тисячів людей, що з усього світу зїхались перед престіл того батька християнства, що до нього колись в особі св. Петра сказав Божий Син: "Ти єси Петр, і на сем камени созижду церков Мою, і врата адова не одоліют ей".

Коли кардинальський похід дійшов близько головних дверей церкви, звернув до каплиці Стражденної Матері, щоб відпровадити папу. Там папа розібравсь із своїх риз, а кардинали зложили йому останню чолобитню.

Коли ж опісля носилка з папою почала віддалюватись у напрямі входових дверей, а папа на прощання підніс руку з батьківським благословенням, народ огорнуло таке зворушення й оклики на честь папи стали такі сердечні й бурхливі, що багатьом людям попливли з очей рясні сльози.

По відході папи кардинали походом перейшли перед вівтар "катедри" на самім кінці церкви, а хор заспівав "Тебе Бога хвалим". Коли похід дійшов перед вівтар, старші кардинали поставали в хорі, а нові лягли хрестом перед вівтарем, прикриті великими капами. Тоді хор заспівав: "Тебе убо просим помози рабом Твоїм, їхже честною Кровію іскупил єси."

Опісля кардинал-діякон перечитав відповідні молитви, а нові кардинали піднялись із землі й за чергою обнялись братніми обіймами з усіма членами кардинальської колеґії. Потім усі князі Церкви перейшли перед вівтар "Визнання", там стануля разом навколішках і молилися.

Із церкви перейшли кардинали до Апостольської Палати, а звідти розїхались по своїх мешканнях у Римі.

Так закінчилась незабутня, найбільша в історії Католицької Церкви, прилюдна консисторія вручення капелюхів новим кардиналам, що матимуть привілей і обовязок вибирати Христового Намісника, видимого Голову Христової Католицької Церкви.

Після повороту в Риму жде нових князів Церкви велика праця й духовна боротьба для оборони та закріплення правдивої Христової віри й моралі, справедливости, волі й миру в усім світі.

Молімся, щоб Боже благословення спочило на житті й праці нових князів Церкви та щоб у недалекій будуччині між ними засів новий кардинал-представник Вільної України.

СКАРО, АЛТА. Похорон. Дня 19 жовтня поховав Преп. о. Григорій Хміляр, ЧСВВ Магдалину Фаріон, а 6 лютня її чоловіка Івана. Покійні походили з Рудедубів, чортківського повіту. Полишили в смутку трьох синів: Миколу, Василя, Андрея й три дочки: Франку, Ганну й Михалину, 26 внуків і 3 правнуки. В. І. П!

Під час похоронного обіду, на поклик п. І. Войтаса, учасники похорону зложили на скитальців і на "Світло" $23.35. Жертводавцями були: **по $2.00:** Мик. Фаріон, А. Пухалік, П.А. Боберські; **по $1.00:** А. Фаріон, Д. Лопушанський, В. Фаріон, О. Мальована, П. Лакуста, А. Стеткевич, І. Мальований, А. Мандрик, П. Мощанський, І. Зілінський. Решта дрібнішими датками.

Парохіяльні збори. Дня 17 лютня відбулись у Скаро, за проводом о. пароха Г. Хміляра, ЧСВВ., збори парохії Чесного Хреста. Ця парохія прийняла новий календар. Після сердечного слова о. Пароха до парохіян про обопільну любов, співпрацю та успіх у роботі при будові нової гарної церкви, промовляли ще п. І. Войтас, Мик. Ковяк, Г. Ковяк, І. Ковяк, І. Німчук, а також жінки з жіночого заряду. До заряду ввійшли: п. Мик. Ковяк, І. Войтас, П. Ґруба, С. Ґруба. Нехай Бог поможе парохіянам у Скаро закінчити щасливо будову церкви для Божої слави й спасення українського народу.

ПОРТЕДЖ ЛА ПРЕРІ, МАН. Преподобний Отче Трух! Насамперед складаю Вам сердечну подяку за те, що не забуваєте про нас, і за Ваше щире серце і любов до нас. Зокрема дякую за таку гарненьку книжечку і за ту правду: "Чому я навернувся", бо покійний о. Божик пізнав правдиву Христову віру. Дай, Боже, щоб за його прикладом усі українці пішли також самою дорогою, щоб між нами "було одне стадо й один пастир", як цього бажає Христос.

Тепер посилаю на "Світло" малу коляду, хоч невелику, але щиру. Прошу прийняти. Як Всевишній дасть прожити, то не забуду про "Світло". Я тепер зимою не роблю.

Ми святкували Христове Різдво на старий стиль. Було дуже гарно, тепло. Богослуження ми мали опівночі. Церква була заповнена, що й місця не ставало. До св. Причастя приступило гарне число парохіян, як старших, так і молоді. Наш о. парох, Мик. Кушнірик виголосив нам проповідь про Боже Дитя, а також і про наш народ у Старім Краю, яке він там переживає горе, як скитається по всім світі й місця спокійного не має.

На 1 січня було в нас перед полуднем богослуження й церква була заповнена, а сполудні відбулись гарно за проводом о. Пароха наші парохіяльні збори. До заряду ввійшли панове: О. Кулій, П. Кушнір, П. Гнилий, Ю. Михальчишин, Д. Чикевич, І. Стрілець, Д. Мандрусяк і П. Марусик. Збори розпочались і закінчились молитвою, а також подякою і "многоліттям" для старого й нового заряду. Також жіноцтво мало свої збори; заряд остався цей самий, що був минулого року. Видно, що гарно працювали. Тут у нас тепер дуже гарно, народ пригортається до нашої Церкви. І дай, Боже, щоб за стараниям о. Пароха так далі єдналися й разом у любові працювали! — М. Фірман.

МОНТРЕАЛ. Впр. о. Редакторе "Світла"! Перечитавши в 3-ім числі "Світла" допис із Едмонтону "Різдвяні Свята", спішу сердечно подякувати авторові В. М. за той цінний допис і хвалю славних едмонтонців, що зробили добрий початок і святкували свята разом із іншими народами. І дай, Боже, щоб Ваш добрий початок став прикладом для нас усіх українців і на наступний рік всі ми й по всій Канаді святкували свята разом і ми не були гірші від інших. Шкода, що інші католицькі часописи не переписали цеї статті, але все таки початок є. Було б добре якщо б наші душпастирі заохотили скрізь своїх вірних і святкували так, як святкує ввесь католицький світ. Бо тепер сумно. Молодь і так не святкує, але не хоче перечити родичам, а матері сидять коло стола самі й сумують, що святкують самі, бо діти й чоловіки на роботі. А вже пора. Світ за нами не піде, але треба нам іти за світом. — С. Грушевський.

АЙРОН РИВЕР, АЛТА. Вісті. Вінчання. В третій день Різдвяних Свят, 8 січня, звінчав Впр. о. Епіфаній Пащак, ЧСВВ., п. Володимира Броцького, сина Амвроза й Агни Хомин, і Катерину Проціньску, дочку Томи і Марії Крижановської. Володимир Броцький недавно вернувся з-за моря, брав участь у Д-Дей і був три рази ранений. Служив при танках. В тяжких боях визначався хоробрістю й відвагою. В однім бою був тяжко ранений і стратив одне око. Його брат Михайло також воював на фронті і попав у німецький полон. Гіркі хвилі пережив тих шість місяців у полоні. Обидва тепер звільнені з війська. П-во В. Броцькі весною виїдуть на сталий побут до Калгар.

Весільна гостина Володимира й Катерини відбулася в домі родичів молодого. Багато гостей прибуло привітати молодят і зложили їм побажання. Підчас обіду промовляв о. Парох і побажав молодим Божого благословення, а присутні відспівали "многоліття." На пресовий фонд присутні вложили $5.00. Щира подяка жертводавцям. Нехай Бог благословить Молодих і добром стелить їхню нову дорогу.

Прийняття для вояків. Дня 20 лютня численно вібралися молоді

й старші в парохіяльнім домі в Айрон Ривер, щоб гідно й урочисто привітати всіх хлопців-вояків айронської парохії, що щасливо вернулися з різних фронтів додому.

Парохіяльний дім був гарно прибраний, а на стіні видніли фотографії молодих вояків. За столом сиділи наші хлопці й інші англійські та французькі, що товаришили нашим на фронтах. Перед перекуской молитву проповів п. С. Крук від парохії, супромовив він до молодих борців і висказав радість парохії та родичів, що дочекалися своїх синів-переможців. Опісля в англійській мові промовив до чужих гостей і привітав їх від української парохії. Опісля кожний вояк одержав дарунок-памятку в тої нагоди. Гарне слово привіту промовив п. С. Крук від парохії, сусідів і приятелів. Многоліттям і канадським славнем закінчено прийняття.

З парохії в Айрон Ривер оці вояки служили в активній службі за морем і брали участь у боях: Іван Панас, Микола Твердохліб, Василь Сашук, Володимир Борецький і Михайло Борецький. Слава!

Весільні поправини. По весіллю Павла Петрищина й Єлисавети Запорожан в Еншав, Алта., Степан Петрищин справив для свого сина й невістки весільне прийняття в своїм домі в Айрон Ривер. Тут при веселій забаві, по промові Андрія Орисюка й Степана Крука, присутні зложили $6.25 на українських скитальців. Жертви збирали Стефка Петрищин і Настя Запорожан. Щира подяка жертводавцям за память на наших скитальців. — Кор.

МОДЕЛ ФАРМ, САСК. Річниця народин. Дня 8 січня зїхалась рідня до дому невістки п-ні Марії Хруник, щоб привітати її в 90-ту річницю її народин. Коли Ювілятка поглянула кругом на всіх гостей, то заплакала й промовила: "Гей, гей, усі зїхались, тільки нема мого сина Романа!" Він умер 1944 року, проживши 53 літ.

Коли прийшов час на спільну гостину, то стареньку Бабуню посадили в середині на почеснім місці між двома невістками. За проводом сина П. Хруника, що піддав був думку несподіванки для Бабуні, всі відспівали: "Рождество Твое, Христе Боже наш", а опісля вищезгаданий син привітав від усіх Ювілятку в нагоди 90-ої річниці її народин. Перечитано також привіт від усеї родини.

"Найдорожча Мамо й Бабуню! Ми зійшлись, щоб привітати Вас у 90 річницю Ваших народин. Ми всі тут зібрані тішимось Вашим довголітнім життям, бо ми ще не сироти. Ми бачимо, як наша Бабуня з нами живуть і разом із нами прославляють Господа Бога на цім світі. Ми не опускаємо щодня просьби до Всевишнього за Вас, Дорога Мамо й Бабцю. Ви вже прожили десятки літ і зазнали не одної лихої долі, але Ви були гідні одержати ласку терпеливости від Господа Бога в Вашій минувшині аж до цього часу. Ми радіємо Вашим довгим життям і тішимось сьогодні з Вами та бажаємо Вам іще прожити много літ. Прийміть це побажання від своїх синів, 40 внуків і 25 правнуків." Опісля внучка Антося Хруник перечитала побажання для Бабуні від трьох внучок, що є Сестрами Служебницями. Також за чергою складали свої побажання решта внуків, кревні й сусіди. Опісля п. Р. Середа привітав Ювілятку, як найстаршу піонірку в парохії, а також допросив коляди на наші часописи, при чім не забули й "Світла". —

ВАНКУВЕР, Б.К. Несподіванка. Впр. Отче Редакторе. Ізза високих гір приходить до Вас оцей твір. Хоч ці гори лисі, та помістіть його в своїм часописі.

День 9-го лютня остане на довгі літа в памяті панства Онуфрія й Катерини Свистунів із Орлов, Саск. Згадані П-во приїхали до Ванкуверу, щоб відвідати своїх дітей, Михайла, Павла, Євгенію і Йосифа, що вже від довгого часу тут перебувають. Прочі діти, Іван, Віктор, Богдан, Марія, Розалія мешкають деякі на своїх господарствах, а деякі ще в домі своїх родичів у Саскачевані.

Саме день 9-го лютня був для п-ва Онуфрія і Катерини Свистунів ювілейним днем 40-ліття подружнього життя. З цеї нагоди згадані діти в Ванкувері зробили своїм родичам дуже милу несподіванку. Спросили Впр. Отців Т. Добка, ЧСВВ., Хр. Кондратюка, ЧСВВ., і своїх приятелів до дому сина Михайла, де то згаданий син веде свою гарно й модерно уладжену парню і тут при спільній гостинні передали родичам свої побажання устами Впр. о. Т. Добка, ЧСВВ., що також заложив Ювілятам на руку дорогі перстені, що їх справили діти, в Ванкувері, а для ще більшої несподіванки вислали їм з Ванкуверу гарний черстерфілд.

Це все зробили добрі діти з любови та з вдячности за труди й жертви, що їх положили родичі в їхньому вихованні.

При веселих співах час скоро проминав. І не спостереглись усі, коли наблизилась північ.

Присутні на цій прийомі були крім вище згаданих, п-во Кашуби, О. і М. Пукіш, Делявські, пани: С. Грамяк, О. Воробець, О. Чарко, А. Бюзик, Р. Делявська. Діти вище згадані.

Всі присутні на заклик о. Хр. Кондратюка, ЧСВВ., зложили на "Світло" й "Українські Вісти $11.06.

Таких дітей, що розуміють вагу виховання і вміють його належно оцінити та бути за нього вдячними своїм родичам, дай Боже, в Канаді, якнайбільше!—П-й.

ГЛЕНДОН, АЛТА. Вісті. Привітали вояка. Дня 9 січня, в третій день Різдвяних Свят, глендонські парохіяни привітали несподіванкою вояка Петра Тараха, що недавно вернувся зза моря. Вечірок відбувся в домі його родичів, Стефана й Марії Тарах. Під час спільної гостини промовив Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ. Всі відспівали "многоліття". По прийняттю Петро оповідав свої воєнні пригоди. До пізна забавлялися і тішились, що вернувся додому щасливо син добрих родичів і членів глендонської парохії. На прес-фонд зібрано $3.50, а з того жертвував п. Степан Тарах $1.00.

Похорон. Дня 15 січня, 1946, забезпечений Гайсв. Тайнами, вмер в домі свого сина Степана старенький піонір, Тома Онишко. Покійний був один із найстарших мешканців цеї околиці. Був начитаний і колись дякував. Вмер мавши 80 років. Кілька років перед смертю слабував.

Покійний приїхав до Канади 1913 року. Походив з села Лімна повіт Турка. Відразу взяв гомстед. Працював тяжко і помагав всім. Лишив у смутку сина Степана з жінкою внуків. Перед слабістю завжди був у церкві. Своїм коштом справив чорний фелон до церкви.

Похорон відбувся 17. січня з дому жалоби до місцевої церкви. Заупокійні богослуження відправив о. Е. Пащак, ЧСВВ. Багато людей відпровадило Покійного на цвинтар Успення Божої Матери. де спочив бл. п. Тома по трудящім життю на цій землі. В.Й.П!

Поминки. Дня 13 лютня, 1946, відбулося поминальне богослуження в домі п-ва Г. Маслюків за їхніх покійних родичів. У відправі взяли участь доокolишні сусіди й приятелі. Службу Божу й парастас відправив о. Е. Пащак, ЧСВВ. Опісля родина Маслюків запросила всіх на гостину. При цій нагоді промовив о. Пащак про значення традиції поминального богослуження. До збірки на українців-скитальців заохотив п. М. Максимюк, акціонер у цих околицях. Присутні зложили $14.00 Гроші відіслано до Єпископської Канцелярії. По $1. зложили: Г. Маслюк, П. Дробіт, К. Вихопень, пані М. Максимюк, І. Пшик, П. Рихіль, М. Кметь, В. Горячка, Е. Брикіт, В. Юрчишин, Г. Клячик, К. Тхір. Жертводавцям щира подяка.

Річні церковні збори. Дня 15 лютня, по богослуженні відбулися в парохіяльній резиденції церковні збори глендонської парохії. Перед зборами жіноцтво приготовило перекуску для всіх присутніх.

Молитву перед зборами провів о. Е. Пащак, ЧСВВ і зложив признання за успішну працю в 1945 році. Секретар Петро Вихопень перечитав протокол і фінансовий звіт. Його одноголосно прийнято. Петро Вихопень секретарює в парохії від початку її заснування й той уряд займав іще в Старім Краю при парохії в Жовтанцях. Опісля вибрано заряд на 1946 рік. До нього належать: Ф. Максимів, Ст. Малюта, П. Вихопень, Н. Гупало, І. Бадзь і В. Юрчишин; дяк — П. Вихопень, ст. брат — Микола Гупало. По виборах ухвалено деякі внески й уложено плян праці на 1946 рік.

Весілля. На Стрітення Господне, 15 лютня, повінчались в Успенській Церкві в Глендон, Алта, Тома Дудак, син Марка й Параньки Вовк, і Наталя Бугера, дочка Николая й Марії Габрій. Молодих звінчав о. Е. Пащак, ЧСВВ. Весільна гостина відбулася в домі родичів молодої. Сотвори їм, Господи, многая літа!

Вечірок. Дня 21 лютня відбувся парохіяльний вечірок у домі п. Костя Вихопня з доходом на церкву. Зійшлися члени-парохіяни й на веселій забаві провели вечір, з котрого прийшло поверх $50.00 на церкву. Слідуючий вечірок відбудеться в п. Миколи Гупала. — Кор.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Посмертна згадка. На 15 січня, в вегревільським шпиталі, по недовгій, але тяжкій недузі, закінчив своє життя молоденький, бо тільки пять і пів літній Едвард Лозовий, син Василя й Теклі Недзельської. Похоронні богослуження відправив Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ., при участі великого числа людей. Під час обіду, на заклик п. Василя Залещука, зібрали на "Світло" $3.60.

Хоч малий іще був пок. Едвард, то був дуже люблений всіми за свою щиру та цікаву вдачу й тому тим більше відчувають його страту його дорогі родичі, брати Йосиф і Віктор та сестри Надія й Геня. Полетіла невинна душечка маленького Едварда ро неба, щоб там очікувати приходу своїх родичів і рідні.

ІНИСФРІ, АЛТА. Весілля. В суботу, 26 січня, в церкві Успення Матері Божої, Інисфрі, Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ., відправив співану Службу Божу й звінчав Филипа Бабича, сина пок. Івана й Катерини Кіт, із Катериною Миськів, донькою Андрея й Параньки Варава.

По богослуженні відбувся в домі матері Молодого весільний обід із побажаннями, "многоліттям" молодій парі і родичам. При цій нагоді, на зазив о. Пароха, присутні зложили $19.20 на українських скитальців. Жертвували: П. Дуляба $5.00. По $1.00: Ф. Бабич, І. Миськів, Т. Грещук, В. Комлик, М. Дмитрів, Д. Соловій, В. Комлик, о. Дацюк. Решта дрібними жертвами. Збіркою займалися молоді дружки.

Всім жертводавцям щира подяка, а Молодій Парі, подай, Боже, якнайбільше Свого благословення в подружньому життї!

ЕНШАВ, АЛТА. Вісті. Вінчання. Дня 27 січня, в церкві Всіх Святих, повінчалися Павло Петришин, син Стефана й Павліни Бамбурак, і Єлисавета Запорожан, донька Михайла й пок. Теклі Кропивницької. Того дня гостем у нашій парохії був Впр. о. Діонізій Джіголик, ЧСВВ., парох із Редвей. Він відправив Службу Божу, а опісля з о. Е. Пащаком, ЧСВВ звінчав Молодих.

Весільна гостина відбулася в домі батька молодої. Зїхалися приятелі й сусіди, щоб повітати Молодих. Після обіду промовляли Отці, що висказували свої побажання молодим і родичам. Всі сердечно співали "многая літа". На заклик М. Барана присутні зложили на руки п. С. Крука й Л. Гроцького $7.00 на пресовий фонд. Щира подяка жертводавцям, а п-ва Молодих нехай Бог благословить щасливим життям.

Річні парохіяльні збори. Дня 9 січня відбулися річні парохіяльні збори. По Службі Божій відкрив збори молитвою о. Е. Пащак, ЧСВВ., і промовив словами признання за минулорічну працю. Секретар парохії, Ф. Шостак, перечитав фінансовий звіт, що його всі прийняли. До заряду на 1946 рік ввійшли: Л. Гроцький, Ф. Шостак, М. Запорожан. Дяком у парохії є Іван Шостак. Парохіяни плянують помалювати цього року церкву в середині і приступити до будови своєї парохіяльної домівки. Молодь також не дармує при парохії. На Різдво пішла з колядою на церкву й гарні жертви заколядували. Жіноцтво з своїх фондів купило дорогий диван до церкви й ліхтарі на вівтар. — Нехай Бог благословить. — Кор.

БОРЩІВ, АЛТА. Привітання. Павло Френьт, син Теодора й Тек він там переживає горе, як скитається по всім світі й місця спокійного не має. Питається жінка за чоловіком, а чоловік за жінкою, а сироти за батьком-матірю. А старенькі сивоволосі блукають по руїнах свого села й шукають, де то була їхня господарка. Нам віруючим, так старшим, як і молодим, котилися сльози з очей..

На закінчення богослуження о. Парох попросили нас, щоб ми заховали свою традицію й пішли з колядою. Люди послухали й пішли колядувати: чоловіки, жінки й молодь із о. Парохом. Нехай їх Бог поблагословить за труд.

ВИНДЗОР. Від комунізму до Господа Бога
(продовження)

Я самий лише спинюсь над Ірчаном та Сембаєм, тому що я їх ближче знав. Іде Ірчан та Сембай на Радянську Україну. Таж це наші по крові товариші-більшовики, комуністи. На станції повно людей їх випроваджає. Желають усі щасливої дороги. Наші робітничі газети затрубили: "Виїжджають наші товариші на Радянську Україну, щаслива їм дорога!" Таж Ірчан наш любий писатель. Шатульський висловлювався про Ірчана, що він нішо менше, як "епоха".

Відїхали! Нараз їх нестало! Не чути про них! Різні слухи про них йдуть. Ми, робітники, висилаємо делегацію в Радянський Союз, щоб довіватись, що з ними сталось. Делегація приїхала і в рот води набрала. Сказала нам коротко: Прийшли бандити, думали, що Ірчан і Сембай, як американці, мають гроші та їх забили." Коли Лабай став у неласці, то сказали що інше, а саме, що вони стали контрреволюціонерами й їх "зліквідовано". Та на тім сталось. Ми робітники поміж собою троха поговорили, подумали, головами похитали та й нарешті сказали: "Так справа вимагала! На тім кінець!"

А що сьогодні діється, мої товориші? Читаємо по всіх англійських газетах та й по українських, що всі народи мають свої уряди. Признані й непризнані, як: чехи, румуни, болгари, поляки і т. д. Ті уряди тих народів щось пишуть, щось роблять. Поспитаймо ми самі себе, товариші, українські більшовики-комуністи: Чи чуємо ми сьогодні щось про український уряд? Чи пишуть англійські газети про нього, як про український уряд, та що він говорить, що він робить? Чи він є? Хіба в "Українськім Життї" та "Українських Щоденних Вістях" в Америці... А що ми на це, товариші? Чи це не всеодне, що цар наставив колись над Україною губернатора, а сьогодні Сталін наставив Хрущова з підганячем Мануїльським?! То це, товариші, в нас має називатися "український уряд" і "українська держава"?! Чи це не є "одна, едина, неділима"?! Невжеж ми, українці більшовики-комуністи, не маємо своїх людей, щоб створити правдивий український комуністичний уряд?! Чи не маємо кого на голову уряду поставити, аж Хрущова — москаля? А деж Тимошенко, що про його славу вже і пісню співаємо? А де Гречуха, Корнійчук, що давно вже карту України поставили, як має виглядати? Чи це є сьогодні українська держава-республіка в її етнографічних межах від Сяну аж по Кавказ?! А деж наші села й міста сьогодні належать, що перетинає їх лінія Керсона?! А до когож наш славний прадідівський Перемишль належить?! Запитаю вас, провідні товариші: Навізівські, Шатульські і редактори "Українського Життя" і т. п.: Чи український уряд віддав ті землі, села й міста, чи Сталін? То це ви називаєте українським урядом та українською республікою?! А хто підписував пакт-угоду прилучення Карпатської України до Радянського Союзу?! Чи український уряд, а не Молотов?! Ви лідери нам голосите, що ми маємо стільки то шкіл, стільки вчених, стільки газет і т. д., а сільки то генералів. Та тим усі українці тішаться, без різниці політичних, чи релігійних поглядів, але це не є ще уряд. Ми українці на Західніх Землях (в Галичині), за небіжки Австрії, також мали вчених і школи, газети, генералів та й своїх послів до Відня і Львова. Але це ще не називалось, що ми маємо свій уряд, чи свою державу. А ми на це говоримо: "Бо так справа вимагає!" Може й чиясь справа вимагає, але не українська! Д.б.

— ПОШУКУЮТЬ —
своїх рідних:

Стрийка Решетара з Ясениці, пов. Дрогобич, пошукує син Параскевії Решетар.

Рідні та знайомих: Дидра Роман, Дмитро й Кость Петраш, Кость і Мирослав Микула, Дмитро Чабак, Лука Квасній, Ерис Антін і Микола Бейзик. Пошукують Омелян і Гнат Пашинські з села Залуква коло Галича.

Рідних з родини Ясінських та Лизаків з села Граб, пов. Ясло. Я дочка Теодора Ясінського, Розалія, замужна Сунак.

Рідні або односельчан з села Новосільці, повіт Золочів, пошукує Михайло Ногач.

Пошукую свою жінку Анну Дирів з дому Кравцевих, з села Ясенівці, пов. Долина — Семен Стасів.

Василь Бевек син Петра й Марії з села Томашівці, повіт Калуш, пошукує слідуючих — Василя Сплявинського, Теодора Пристая, Василя Кузя, Івана Тимків, Григорія Тимків, всі з того самого села.

Тітку Олену з дому Микитюк, з села Мигова, пов. Сторожинець, Буковина. До Канади виїхала перед війною й жила в Монтреалі або Торонто. Пошукує Михайло Григорів Боднарюк.

Рідних і знайомих — Петра Древка, Івана Шевця, Ілька й Данила Шевця, Олексу Худа, Івана Лажовського, Катерину Заїло, Данила Колача. Всі з села Ніновичі, пов. Ярослав, пошукує Мирон Древко.

Стефана Маркус з села Ракова, повіт Самбір. Пошукує Михайло Гварик.

Стрия Ілька Кіналь з села Урмань, пов. Бережани пошукує Ілля Кінал.

Односельчан Галушку Параску й її доньки Анну й Юлію, село Чорнокінці Великі, пов. Копичинці. Пошукує Теодозій Дуліба.

Вуйка Івана Папроцького, село Скнилів, пов. Золочів. Пошукує найстарший син його сестри Константин Захарчук.

Мають лист в Канцелярії КУК — Дмитро Матейко, Монтреал, від шваґра Стефана Бойчука.

Івана Німцева, інженіра в Ню Йорку, пошукує Ярослав Шуль.

Василь Радик — сестру Марію Волос, ж. Івана й Степана Павлюка.

Вуйка Стефана Кізлика й тету Катерину Ґудзь з села Корсів, пов. Броди пошукує Володимир Тобінський, син Дмитра.

Брата Олексу Чорного. з села Дусівці, пов. Перемишль. Також братів Андрія й Петра. Олекса має бути в Пелі, Саск., а інші в Торонто. — Розалія Пинило.

Тету Дорку Сукмановську з села Коропець, пов Бережани. — Сукмановський Михайло.

Сестру Василину Павлюк з дому Ґуцуляк і шваґра Василя Павлюка. До 1939 перебували в Дромгиллер, Алта. — Др. Михайло Гуцуляк.

Брата Адама Стопчицького, с. Пістинь, пов. Косів. — Роман Стопчицький.

ЖЕРТВИ
"НА СВІТЛО"

Добровільні жертви на видавання "Світла" в 1946 році зложили По 0.50: П. Новак, Мондер, А. Корінювський, Вох, С. Баранко, Белфілд, М. Турок, Рочестер, Н. Гусяк, Проспериті, В. Вернюк, Ройкрафт. — **По $1.00:** Т. Федечко, Мондер, Г. Горин, Шикаго, Й. Кулій Вегревил, І. Прохніцький, Бристол, Є. Колодій, Шикаго, Д. Станько, Монтреал, С. Дідич, Монтреал, І. Куций, Голден, А. Наконечний, Едмонтон, К. Яблецька, Винипеґ, А. Бончак, Сейрвил, Т. Ґулька, Скилмен, Е. Шевчук, Винипеґ, М. Фірман, Портедж ла Прері, М. Корчинська, Мондер, О. Бродяк, Дітройт, Ю. Диба, Н. Й. М. Янчинський, Кукс Крік, А. Романяк, Шикаго, М. Попович, Дж. Сіті, С. Староста, Филаделфія, Р. Іванюк, Шикаго, П. Вітенко, Вілинґ, А. Тимчак, Делф, М. Карпа, Винипеґ, М. Коваль, Винипеґ, Ф. Янішевський, Ксітунан. — **По $2.:** М. Охран, Ґілвуд, В. Филипович, Арран, А. Трус, Торонто, З несподіванки для о. Т. Теплого, Давфин, з 50-літнього ювілею п-ні А. Ґерли, Бох, з срібного ювілею П. і М. Козлів, Ройкрафт. — **По $2.50:** з 90-літньої річниці М. Хруник, Модел Фарм. — **По $3.50:** з христин Марусі Гуцуляк, Венкувер. — **По $3.86:** З привітання вояка п. Френьта, Борщів. — **По $4.00:** А. Мороз, Вайда, Л. Ай. — **По $5.00:** з похорону І Фаріона, Скаро. — З 40-літнього ювілею п-ва О. і К. Свистун, Венкувер. — **По $11.00:** З похорону Гр. Петрика, Редвей, Алта.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Знайомих з села Залісець, пов. Кременець, Волинь. Пошукує Митрофан Рожик.

Рідних Татяну і Івана Гурму, які мають перебувати в Рок Делл, Саск. Пошукує Володимир Данилів, з села Остожець, повіт Мостиська.

Стрия Петра Кравця з села Водники коло Львова. В році 1933 перебував в Саскатуні, а відтак коло Вініпеґу. — Кравець Іван.

Батька Теодора Пейка з села Устя Руського, повіт Горлиці. В Канаді від року 1927. Пошукує син Сильвестер.

Добрянська (з дому Пилипіва), Текля — шваґра Стефаніва Ілька, село Лісники, пов. Бережани; мешкав в Торонто, Онт.

Голуб Іван — стрийка Голуба Гриця, село Руденко, повіт Радехів, мешкав у Смокі Лейк, Алта.

Уськів Іван — дядька Уськова Грицька, село Бовдурі, пов. Броди, також дядька Уськова Степана, село Бовдурі, пов. Броди.

Просимо подати вістку до редакції "Світла".

Богослуження в Альберті

БЕРЕЗЕНЬ

17. Неділя
- Дейвленд
- Глендон (В суботу сповідь дітей, у неділю старших)
- Лемонт (Вел. Сповідь)
- Вегревил
- Ренфурлі
- Іннисфрі З Ч. Хреста (в суботу вел. сповідь дітей і читана Служба Божа)
- Редвей, Спедден: сповідь дітей у суботу в 9 год. вранці, старших у 7 год. ввечері і в неділю в 9 год. вранці.

20 й 21
- Ґленевіс, вел. сповідь у хаті п-ва Бедрій
- Рачфорд Бридж, вел. сповідь

23-го
- Моркемб
- Роскрік — катехизація в 8 год. увечері збори.
- Вох, год. 9 вранці, Сл. Божа
- Карвел, вел. сповідь.
- Вох, вел. сповідь
- Лєдук, вел. сповідь.
- Еншав (В суботу вранці в год. 9. сповідь дітей і читана Сл. Божа, в неділю спов. старших)

24. Неділя
- Чипмен — (7 год.ввеч.)
- Роскрік (Вел. сповідь)
- Спас
- Борщів (Вел. сповідь)
- Новий Київ (Вел. сповідь)
- Краків (Вел. сповідь)
- Стрий і Куквил: сповідь дітей у суботу а старших у неділю в 9 год.
- Голден — місто
- Коперник (В. сповідь)
- Еншав (В суботу вранці сповідь дітей і Сл. Божа для дітей, у нед. для старших)

25. Благовіщення
- Чипмен (вел. сповідь)
- Коперник
- Ледук
- Борщів (Вел. сповідь)
- Новий Київ (Вел. сповідь)

26 й 27
- Вох і Ледук (В. сповідь)
- Енґел Лейк —в сповідь
- Федора, год. 9 вранці, Сл. Божа й вел. сповідь.

27 й 28
- Сіба Біч, Сл. Божа і вел. сповідь у хаті Гр. Вихопня

29.
- Восток (спов. дітей 6 г. веч.)

30.
- Восток (Сл. Б. 9.30 вранці)
- Карвел, год. 9 вранці, Сл. Божа й вел. сповідь дітей
- Ст. Павл (Вел. сповідь).

31. Неділя
- Менвил (В суботу в 2 год. сполудні сповідь, у неділю св. Причастя)
- Равнд Гил
- Восток — (вел. сповідь)
- Плейн Лейк (Вел. спов. 29-30 і 31)
- Вегревил
- Еґрімонт: сповідь дітей у суботу, старших у неділю в 9 год. вранці
- Белліс: сповідь для всіх у неділю в 9 год. вранці.
- Карвел, вел. сповід.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —
Старий стиль
БЕРЕЗЕНЬ

17. Нед. 2 Посту: Гл. 5. Єв. утр. 5. **Сл. Б. Вас. Вел.:** Троп воскр., Сл. Конд Тріоди, І н. Богор. Ап. 304, Єв. Мар. з. 7.

24. Нед. 3 Посту, Хрестопоклінна. Гл. 6, Єв. утр. 6. **Веч. Вел.** Блаж. муж. Гдн возв. 10 стих. воскр. 6, Тріод., І н. Богор. Стиховні гл., Сл. І н. Тріоди. Троп. воскр., Сл. Спаси Господи, І н. Богор. По отпусті винесення Чесного Хреста з захристії на престіл. **Сл. Божа Вас. Вел.:** Троп. воскр. і Кресту, Сл. І н. Конд. Кресту, Місто Святий Боже береться Кресту Твоєму. Прок. і Прич. Кресту. Ап. 311, Єв. Мар. з. 37.

31. Нед. 4 Посту: Гл. 7, Єв. утр. 7. **Сл. Б. Вас. Вел.** Ап. з. 314, Єв. Мар. з. 40.

НОВИНКИ

— Дня 1 квітня кінчиться "Пресовий Похід Світла" для приєднання нових передплатників. Просимо кожного читача "Світла" зробити нам прислугу й приєднати для нашого часопису хоч одного нового передплатника, або замовити "Світло" в дарунку для своїх кревних і знайомих. Адреси нових передплатників просимо присилати просто до редакції "Світла."

Дня 22 лютня Святіший Отець наділив кожного кардинала кардинальським перстенем, призначив кожному в опіку одну церкву в Римі, при чім відбувсь особливий обряд відчинення й замкнення уст нових князів Церкви.

— **Духовна** влада в Римі займенувала настоятелем-протоігуменом ОО. Редемптористів у Канаді й ЗДА Впр. о. І. Балу, ЧНІ.

— **Новоіменований** кардинал Глінон, понад 80-літній архієпископ у Ст. Луїс, не доїхав із Риму додому. Несподівано вмер у *Дабліні*. В.Й.П.!

— **В Едмонтоні** уладжує Ліга Українських Католицьких Жінок гарну "Виставу Українського Мистецтва". Вистава почнеться 6 квітня, 1946, в Народнім Домі.

Редакція "Світла" подає це до відома всім українцям в Алберті, а одночасно просить усіх жінок так по містах, як і на фармах, щоб для піднесення цеї вистави вислали до Едмонтону свої вишивки, тканини, писанки й інші гарні речі, що їх привезли з краю, або тут виробили на старокраєвий лад.

Усі ті речі будуть забезпечені й по виставі звернені власницям із вдячністю.

Під час вистави буде продажа вишивок і писанок. Як хто зможе зробити який дарунок на покриття коштів вистави, Ліга буде щиро вдячна.

Хто тільки зможе поїхати на цю нашу виставу, нехай не оминне нагоди.

Всі речі на виставу треба посилати на адресу п-ні Й. Корендн, 9352-108 Аве, Едмонтон.

— **В Алберті** виходить "Наша Будучність", гарний часопис для української молоді. В найновішім числі Н.Б. є, наприклад, оці добрі статті: Творім тривку основу нашого життя, у боротьбі за ідеали, св. Йосиф, наш приятель і заступник, Шевченко любив свій народ, Про танці в піст, Дописи від відділів, а також кілька статтей в англійській мові й гарні знимки нашого юнацтва в Мондері. В кожній нашій хаті, де є молодь, повинен бути цей новий часопис, що коштує річно тільки 50ц. Замовляйте в "Світлі".

— **ХТО** з українців у Канаді, що бажають одержати пораду у справі спровадження з Европи своїх рідних, нехай напише листа до Комітету Українців Канади в Винипегу. Адреса:

Ukrainian Canadian Committee
701 McIntyre Bldg, Winnipeg.

— **Американський** уряд дозволив СС. Василіянкам спровадити до ЗДА українських сиріт скитальців. Український Допомоговий Комітет у ЗДА приготовляє від себе поміч у цій справі.

— **В Авґсбурзі,** в Німеччині, відбувся 15 і 16 грудня, 1945, Перший Зїзд "Обєднання Українських Жінок на еміграції". В зїзді брали участь представниці Обєднання, Марійської Дружини, Секції Студенток, Ліґи Політ-вязнів і Союза Українок. Жінки організуються, щоб разом із чоловіками боротися за визволення України. До управи О. У. О. У. Жінок належать: Павликовська, Білякова, Чехівська, Рак, Нагірна, Буревій, Шлаківська, Ганьківська, Целевич, Ґардецька, Івченко, Попова й Кордуба. — Редакція "Світла" сердечно вітає цей організаційний здвиг Жіноцтва в Европі

— **В городенськім** повіті, в селі Стрільчу, лишилась четвертина людей. Старі повмирали, а молодших від 17-35 років, червоні післали під Берлін. Звідти вернувся тільки один юнак без обидвох ніг. Серафимці червоні спалили дотла, а людей вистріляли як собак. У Поточищах на місці розстріляли 29 осіб, а 9 родин вивезли на Сибір. Автор листа пише: "Нам дуже добре живеться, але тим, що на цвинтарі, таки ліпше й ми завидуємо, але покласти самі на себе руки не хочемо."

— **Прийшла** вістка з Европи з Пресового Бюра Української Головної Визвольної Ради (УГВР), що в перших днях січня, 1946, відділи Української Повстанчої Армії (УПА) звели криваві бої з військом більшовицького варшавського уряду. Бої УПА були під Бірчою коло Перемишля, а також близько Ляхової та Ліноні. Про цих "бандерівців" говорило більшовицьке радіо в Люблині. Визвольні змагання українців не переводяться.

— **В останньому** часі з Католицькою Церквою злучилися три широко відомі в ЗДА особи: редактор комуністичного часопису, Л. Буденз, приятель робітників і борець за людські права, сенатор Ваґнер, і письменниця, посолка та оборонниця скитальців, Клара Люс. — Всі католики повинні працювати над цим, щоб привести до Церкви своїх некатолицьких сусідів добрим словом, добрим часописом, а головно добрим прикладом християнського життя.

— **О. Прелат** Фленеґен, основник славного "Міста Юнаків" (Бойс Тавн) в ЗДА, сказав у своїй радіопромові, що родинний дім є природною й Богом установленою суспільною одиницею й тому родичі мають обовязок виховувати своїх дітей на добрих громадян. Наша суспільність відповідає за те, що в нас існують різні впливи, що заохочують до злочинів. Цукерні, переповнені мешкання, розпусні міські дільниці, злі фільми й легкі розводові закони приводять юнацтво до злочинности. "Нема такої речі, як злі юнаки. Є тільки злий приклад, злі родичі й зле оточення."

— **Християнські** Шкільні Брати, що що них належить наш Преп. Бр. Методій, мають у світі 63 законні провінції. Чин Братів Християнських Шкіл робить найкращу в світі роботу, бо виховує молодь у християнськім дусі.

— **Чин** Отців Облятів у Канаді буде з цього часу довозитиме своїм Отцям-місіонарям, що працюють на Далекій Півночі, потрібні речі — літаком. Усе для Божої слави й спасення душ.

— **Католицьким** священикам у Німеччині дозволили аліянти довести 3 тисячі ґалонів вина до вжитку при відправі Служби Божої.

— **Тиждень** *Міжнародньої Справедливости* уладжували американські католики минулого тижня для створення кращого порозуміння між чорними й білими американцями. Це гарне християнське діло.

Американські католики накликають до введення в світі загального розброєння, щоб не треба було вдержувати армій. Британія поставила від себе внесок у О.О.Д., в Лондоні, щоб ухвалити знесення військової обовязкової служби в усіх Обєднаних Державах. Це перший кров до світового розброєння.

— **Католики** в Англії й Ейрі жалуються, що Ейра не має представника в О.О.Д., щоб там сказати слово правди про несправедливий поділ Ейри.

— **Ейра** вислала німцям у допомогу 20,000 фунтів масла.

— **Французький** міністер закордонних справ, Юрій Бідо, зробив заввагу на Зборах Організації Обєднаних Держав, що 13 країв із 150 мільйонами населення не мають ніякого представництва в організації, що, як кажуть, по-демократичному відбудовує лад у світі.

— **Генерал** Франко призначив Головну Комісію Для Знищених Округів, що займається відбудовою понищених війною будинків у цілій Еспанії. Ця комісія відбудувала вже досі, між іншим, 698 старих церков і збудувала по різних містах 32 нові церкви, 8 семінарів, і 73 інші культурні установи, як захисти, монастирі, колеґії й лікарні, що їх ведуть монаші згромадження. Цю відбудову вів уряд Франка в тому часі, коли в Еспанії мало було будівельного матеріялу. Тепер треба Франка повалити, щоб комуністи мали знову що палити й руйнувати...

— **Посол** Лов провідник послів суспільного кредиту в Оттаві, назвав Товариство Канадської Дружби з Росією фронтом для комуністичних аґентів, що діють для підміновання Канади, що є "буквально переповнена чужими аґентами, а головно з Росії. У Канаді є тисячі таких комуністичних аґентів, що тут працюють і "не завагалися б нас продати." В Оттаві вже засудили четверо більшовицьких шпіґунів, що діяли на шкоду Канади. Решту шпіґунів держать під гострою сторожею. Кожний арештований сидить окремо й не знає, хто ще арештований. Кожного вязня стережуть два жандарми, що зміняються що шість годин.

— **Франція** робить сильні заходи, щоб повалити в Еспанії уряд ґен. Франка, що по-геройськи оборонив Еспанію перед більшовиками. Границя між Францією й Еспанією вже замкнена, а на границі Франко держить 200,000 війська. Британія й ЗДА також хочуть усунути Франка, але не бажають виступити збройно в цій справі, тільки бажають, щоб еспанський народ сам повалив Франка. Наступ на ґен. Франка ведуть комуністи. Така робота, це зневага для еспанського народу й нове нещастя для Еспанії й Европи. Виглядає, що герой і католик Франко злий, а Сталін добрий... Франко заповів, що він не уступить і Еспанія буде боронитися перед напастю чужих держав.

— **Новим** американським амбасадором до Совітів призначив президент Трумен католика, ґенерала Смита, колишнього шефа штабу ґенерала Айзенгавера. Цей говоритиме з більшовиками по-військовому.

— **У цій** другій світовій війні згинуло 10 мільйонів вояків. У попередній війні було 8 мільйонів убитих. Найбільше згинуло німців, бо 3½ мільйона. В Росії було 3 мільйони втрат, у Британії 400,000, в ЗДА 325,000.

— **Американський** ґенерал Годж, що є військовим командантом у Кореї, не пускає на свою територію більшовицьких звітовиків, бо Совіти не пускають американських звітовиків до Кореї зайнятої більшовиками.

— **Фінляндський** президент, маршал Маннергайм уступив. Він має 79 літ. Це хоробрий вояк, що боровся проти більшовиків.

— **Альбанія** стала більшовицькою державою. Премер ґенерал Чоксеча завів у цім краю комуністичну диктатуру й винищує безпощадно некомуністів. Всюди відбувається сильна протирелігійна, а головно проти-католицька пропаганда. У католицьких округах навколо Скутарі відбуваються масові арештування. Усіх священиків і сестер вигнали з краю. Британія й ЗДА визнали умовно цей альбанський більшовицький уряд.

— **Винуватими** за страйки в ЗДА не є зорганізовані робітники, але великі компанії, що не хочуть погодитись на те, щоб не підвищувати цін на виробах, хоч буде підвишка платні робітникам.

— **Мексиканський** президент Камачо старається всіма силами поборювати неграмотність мексиканського народу. Він старається, щоб кожний грамотний навчив читати й писати одного неграмотного мексиканця. На його поклик основано для цеї цілі 47.000 державних а 16.000 приватних надзвичайних шкіл, де вчаться добровольці. Наука триває коло години денно. Надрукували 10 мільйонів букварів для помочі охотникам-учителям. Досі здало вже іспити 278,000 учнів. Українці в Канаді й ЗДА повинні з таким запалом узятись за навчання української мови тих молодих українців, що не знають іще рідної мови.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 квітня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 7.

БЛАГАЙМО ЩОДНЯ В БОГА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ З БІЛЬШОВИЦЬКОЇ НЕВОЛІ!

Остання Дошка Рятунку

З християнської філософії

Найщасливіша людина то ця, що має чисте сумління. Хто має чисте сумління й не відчуває докорів за сповнені провини, тому легко й весело жити, а це саме робить його щасливим.

Щоб мати чисте сумління, треба користати зо св. сповіді, що її саме на те й установив Христос, щоб люди могли очищувати своє сумління в цій св. Тайні покаяння.

Хто добре користає зо сповіді, той відчуває, що св. сповідь, велике доброчинство.

Проти сповіді виступало вже багато людей. Одні казали, що визнавання гріхів перед іншою людиною, це прикра річ. Поправді то це так:для гордих сповідь буде завжди прикра й трудна, та для покірних є дуже бажана, знаком чого є часті сповіді побожних християн.

Кажуть, що сповідь понижає людську гідність. Ні, це тільки гріх понижає, а сповідь, що звільняє людину від гріха, вивисшає нас. Хто хоробро наставляє свої груди на ворожі кулі, цей герой; та нераз треба ще більше сили духа, щоб стати на коліна коло сповідальниці й признати себе добровільно за грішника. Та за те, хто з таким геройським успособленням відбуває покуту, приносить небові більшу радість, ніж девятдесят девять таких праведників, що їм не треба покути.

Кажуть, що сповідь не приносить користи. Та поправді, то сповідь корисна в усіх своїх членах. Корисний обрахунок сумління, бо дає нам докладне пізнання і невдоволення з нас самих. Корисне є самооскарження перед Богом і Божим слугою, бо це робить нас покірними й спокійними, завдяки поясненням і заохотам священика. Корисний є жаль за гріхи, бо приносить волі шляхетне піднесення. Корисною є постанова поправи й уникання нагод, нагородження кривди, поєднання з ворогами й зміни всього життя.

Кажуть, що сповідь видумали собі священики. Та історичною правдою є, як це засвічає св. Письмо, що св. тайну сповіді установив сам Ісус Христос у дні свого воскресення, коли сказав до апостолів:"Прийміть Св. Духа. Кому простите гріхи, тим буде прощено, а як кому задержите, тим будуть задержані"(Ів.20:23). Нема священика, що йому могла б така річ прийти на думку, або що хотів би приняти на себе такий тяжкий обовязок, що його неодин священик переплатив своїм життям. Неможливою річчю було б також для священиків завести між людьми обовязкову сповідь—це міг зробити тільки Бог своєю Божою повагою. І так було. Сповідь установив для нашого очищення й спасення Божий Син.

За зневагу Найсвятішого Божого Маєстату гріхом належиться найстрогіша покута. Таку покуту прийняв на себе добровільно і з любови Христос; Він від нас домагається завжди покірної сповіді, що приносить нам спокій, потіху й щастя. . .

Хто не хоче прийняти тут тієї короткої покути, мусить опісля каятися довго, відбувати ту довгу покуту, що її не буде кінця..

А ті, що каялись тут на землі й по приказу Христа покірно та щиро сповідались зо своїх гріхів, радітимуть вічним щастям коло свого Небесного Отця, що Його вміли перепросити доброю святою сповіддю.

З ЦЕРКОВНОЇ НИВИ

Апостольська Столиця проголосила св. Антона з Падви учителим-доктором Церкви. Св. Антона з Падви вважають як особливого опікуна вбогих, а також і подорожних, неплідних і вагітних жінок. Він народився в Лізбоні, в Портуґалії, 1195 року. Уже як висвячений священик вступив до Чину ОО. Францішканів. Коли не вдалася йому його місійна подорож до Африки, бо розбився корабель, він опинився в Італії й там вславився як проповідник і професор богословя. Завдяки його молитвам і проповідям навернулось багато людей. За його причиною діялось багато надзвичайних чудес. В Католицькій Церкві є 29 учителів Церкви латинського й грецького обряду. Кожний із них є канонізований святий, а їхні писані твори, хоч не були признані, як непомильні, однак можуть служити як безпечні провідники в справах католицької віри й моралі.

На закінчення великої консисторії в Ватикані, Святіший Отець перший раз в історії церкви прийняв на спільнім послуханні в залі консисторії кардиналів і всіх світських дипломатів, що є преставниками різних держав при Апостольській Столиці. Христовий Намісник закликав усіх церковних і державних мужів у світі, щоб працювали над закріпленням у світі миру та допомагали тим скитальцям, що їх вигнала з їхніх домів війна або політика. В імені світських дипломатів промовляв портуґальський амбасадор, як декан дипломатичного корпусу в Ватикані.

У своїй промові, що її Святіший Отець виголосив після привіту, папа, між іншим, сказав, що цей спільний збір духовних й світських мужів є "видимим образом дійсної понад-національности Церкви, яка, далека від цього,щоб кидати тінь на поодинокі народності й наміряти стопити всіх їх в одну сіру спільноту, навпаки—є їм зичлива й вивисшає їх по думці їхніх особливих прикмет і засобів, шанує їхню самоуправу й питоменности.

Нема такого народу, що йому ми не бажали б зо щирого серця, щоб він жив у гідності, мирі й добробуті в своїх границях."

Зокрема закликав Святіший Отець дипломатів, щоб своє становище використовували на це, щоб розбитим родинам помагати вернутись до рідного краю, або переселитись до нової батьківщини, де могли б знайти собі працю й розпочати нове життя.

— Були поголоски, що папа займенував тепер нового "секретаря стану," що ладнає головні справи Апостольської Столиці з урядами світових держав. Та в супереч цим поголоскам папа заявив, що тим часом папа буде собі сам за "закордонного міністра" й особисто ладнатиме закордонні справи Ватикану. Матиме тільки до помочі двох прелатів, Тардіні й Монтіні, як підсекретарів для закордонних справ.

Підчас послухання нашого канадського кардинала Мек Ґвіґена в папи, сказав йому Святіший Отець, що він добре знає Канаду та що під час війни він стрічав багато наших канадських вояків. Папа звертає пильну увагу на Канаду й передбачує для неї велику будуччину.

Після прибуття з Риму до Лондону кардинал Мек Ґвіґен сказав, що Канада й ЗДА повинні зробити більше для порятунку Европи в цей повоєнний час недостатку й нужди, а головно заопікуватись дітьми, бо вони є тим поколінням, що буде найбільше загрожене в найближчих роках.

Кардинал Мек Ґвіґен вернеться з Риму ввечері, 27 березня. До Торонта приїде потягом. На залізничій станції стріне його почесне представництво духовенства й світських людей, а опісля відбудеться введення нового кардинала до катедри св. Михаїла. В неділю, 31 березня сполудні, буде прилюдне прийняття в "Мейпл Ліф Ґарден."

Коли кардинал Мек Ґвіґен, разом із кардиналом Гриффом із Лондону і кардиналом Ґільроем із Австралії, їхали з Риму до Лондону літаком, то через бурю мусіли вертатись з дороги до Риму; виїхали два дні пізніше.

Найбільшим англійським наверненцем до католицької віри був англійський духовник, Іван Генрик Нюман. Він довгі роки думав, читав й молився, а вкінці за Божою ласкою пізнав правдивість католицької віри, був прийнятий до Католицької Церкви, виїхав до Риму, 1846 року вступив на науку до Колеґії Пропаґанди, наступного року був висвячений на католицького священика, а вкінці папа займенував його кардиналом. Нюмен був глибоко вчений, добрий письменник, ревний душпастир,великий праведник.Цього року святкують 100—ті роковини його навернення до Католицької Церкви. В ювілейних роковинах у Римі брали участь американські кардинали—Стрич, Муній і Спельман, що кінчили свої священицькі науки в Колеґії Для Поширення Віри.

РЯТУЙМО РІДНИХ СКИТАЛЬЦІВ СВОЇМИ ЖЕРТВАМИ ВІД МУКИ Й СМЕРТИ!

Конгрес Українців Католиків Канади

Комунікат ч. 3.

До комітету, що приготовляє наш великий Конгрес у Вінніпегу на 2-3-4 липня, 1946, належать:

о. І. Шпитковський, голова. п. І. Жаровський, заст. голови. Панове В. В. Вал і І.-М. Козоріз, писарі. Пані Анастазія Семотюк, скарбничка. Панна Марія Карпець, скарбова писарка. о. Мирон Кривуцький і Михайло Копяківський, провірники.

КОШТА ПОДОРОЖІ. Кошта подорожі та усі розходи делегатів звязані з Конгресом платять ті організації, [illegible] ють делегатів. Добре буде, коли вже тепер парохії, чи відділи [illegible] домініяльних організацій, постараються про [illegible] [illegible]ірки на покриття коштів представників на Конгрес.

За Комітет УККонгресу,

о. І. Шпитковський, голова. В.В. Вал і І. М. Козоріз, писарі.

Місячне намірення

ВІРА ТВОЯ СПАСЛА ТЕБЕ...

Віра — найбільший скарб

Найбільшим скарбом, що його має людина на землі, це-свята християнська віра.

Віра, це корабель, що без нього не можна через море життя до пристані вічного щастя причалити. Віра подібна до огнеоблачнаго стовпа, що вів жидів через пустиню до обіцяної землі, або до зорі, що провадила трьох царів до Ісуса Христа.

Через віру доходимо до спасення, бо вона спонукує нас до добрих діл. Добрі діла ростуть із віри, як ростина з коріння. Корінь не лишається сам, але випускає з себе ростину; так і віра видає добрі діла. Як ключ від комори веде до всіх страв, так віра веде до надії, любови і всіх добрих діл. Віра в будуче воскресення дала силу витривалости Макавейським братам і всім мученикам. Віра в будучу нагороду заохотила Товію і інших святих до діл милосердя.

Віра повздержує нас у час покуси до гріха. Молодий Йосиф тому, що вірив у Божу присутність, оперся намовам злої жінки й заховав чистоту. Як морська ліхтарня вказує морякові підводні скелі, так віра робить нас уважними на всякі сіти злого духа. Св. апостол Павло каже, що щитом віри можемо відперти всі огнисті стріли злого духа.(Єф.6:16) бо як щит захоронював вояків перед ворожими ударами, так віра захоронює перед нападами діявола.

Віра хоронить нас у терпіннях від розпуки. Віра, це для нас капітал, зложений потайки в касі, що від нього в потребі беремо відсотки.

Відповідно до ступіня віри дістаємо також від Бога різні ласки. Це потверджуйть чудесні оздоровлення Ісуса Христа. В кого віра була більша, того оздоровляв Христос скоріше; тому перед оздоровленням питав Христос часто про віру: "Чи вірите, що Я можу вам це зробити?" (Мат.9:28. "Бодрися, дочко, віра твоя врятувала тебе" сказав Христос до кровоточивої жінки, що діткнулась була Його одежі й видужала. (Мат.9:22). А Триденський собор каже, що "віра є початком людського спасення, основою й корінем всякого оправдання" (Соб.Трид.6.8).

Без віри нема спасення

Хто ж не має віри, цей не може надіятись спасення. Христос заявив виразно: "Хто не вірить буде осуджений"(Мат. 16:16). Св. апостол Павло говорить: Без віри не можливо подобатися Богові.(Євр.11:6).Як св. Петро став потапати через сумнів у вірі(Мат.14:30). так потапає в вічній смерті той, хто втратив віру. Хто отже з людей хоче бути спасений, потребує конечне св. Христової віри.

Молімся всі!

Правдива Христова віра є тільки католицька віра. Цю віру, між іншим, мають такі краї як Бразилія, Аргентина й інші краї Північної або так званої Латинської Америки. Та в останніх часах тамошні народи захитались у вірі й почало ширитись безвіря й відступство.

На це звернув особливо увагу Святіший Отець і він бажає, щоб у цім місяці цвітні всі члени Апостольства Молитви в усім світі щиро молилися за **заховання віри в Латинській Америці.**

До цеї цолитви редакція "Світла" сердечно заохочує всіх наших читачів. Молімся дорогі, щоб Бог дав усім у краях Латинської Америки ласку закріплення в вірі, щоб там кожне із них сильно й непохитно признавало за правду все те, чого навчає їх Бог через свою Католицьку Церкву та щоб у парі з вірою йшло в них також правдиво християнське життя.

Нам, українцям, треба ще особливо й тому молитися за заховання віри в Латинській Америці, бо там живуть сотні тисяч нашого українського народу, що через захитання в вірі громадян латинського обряду можуть захитатись в св. вірі, а навіть утратити цей найцінніший на землі скарб кожної людини, що зробило б наших людей навіки нещасливими. Як будуть інші люди непохитно стояти в католицькій вірі то при них і українці заховають св. віру в серці й у житті, згідно з цею правдою, "що з ким пристаєш, такий сам стаєш".

Дав би це Господь, щоб українці на всім американськім контененті мали завжди добрих, віруючих співгромадян-сусідів, а при них й самі стояли непохитно в святій католицькій вірі.

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ. Кожній людині в світі треба до спасення душі правдивої Христової віри. Та що в світі є ще мільйони таких людей, що не знають Христа й Його св. науки, то Христовий Намісник у Ватикані старається всіма силами про поширення між народами правдивої Христової віри через місіонарів, що їх розсилає до різних частин світу на проповідь Божої науки. На жаль, у цій своїй апостольській праці священики натрапляють на різні перешкоди. Одною з них є фальшивий націоналізм" тобто погляд людей, що справу рідної нації треба ставити на першому місці й служити їй навіть зо шкодою для справи Христової віри й спасения душі, або й зовсім відкидати християнство.

Щоб цій справі помогти, молімся щиро в місяці квітні кожного дня за те, **щоб фальшивий націоналізм не був перешкодою для поширення християнства.**

Боже Слово

Відправа фарисеям

[illegible] 22:34-46

А фарисеї почули, що Він замкнув уста садукеям, зійшлися разом. І один із них, учений в законі, спокушуючи Його запитався: "Учителю, котра найбільша заповідь у законі? А Він відказав Йому; "Люби Господа, свого Бога, всім своїм серцем і всею своєю душею та й усею своєю думкою. Це найбільша і перша заповідь. А друга подібна до неї: Люби свого ближнього, як самого себе. На цих двох заповідях держиться ввесь закон і пророки."

Коли ж зійшлися фарисеї, то Ісус запитав їх кажучи: "Що ви думаєте про Христа? Чий Він Син?" Відказали Йому: "Давидів". А Він говорив їм: Тож як Давид, надхнений Духом, зве Його Господом, кажучи: Сказав Господь до мого Господа: Засядь праворуч ізо Мною, аж Я положу твоїх ворогів твоїм ногам за підніжок? Коли ж Давид зве Його Господом, то як Він може бути йому Сином? І ніхто не міг відповісти Йому ні слова й від того дня ніхто не посмів питатися Його.

ПОЯСНЕННЯ

Коли Ісус дав глибоку відповідь садукеям про друге життя так, що вони засоромились, фарисеї втішились цим, що їхні противники одержали таку відправу, і зійшлись разом на подвірі святині, мабуть, щоб порадитись, як їм поставитись до Ісуса, що в Його відповіді садукеям не могли знайти нічого противного їхньому навчанню. Згодом один із них приступив до Спасителя й спитав, котру то заповідь у законі треба вважати за першу й найбільшу.

У рабінських школах раз-у-раз велись розправи про це, котрі заповіді є великі, а котрі малі, то й тепер це стало темою питання законовчителя, що як виглядає, був доброю людиною, а спокушував Спасителя в цім, що був цікавий, яку одержить відповідь, що, коли б не була така влучна може зменшити значення великого вчителя.

У відповідь законовчителеві Спаситель відловів, що першою Божою запавідю є заповідь про любов Бога й ближнього.

Законовчитель признав відповідь Спасителя за справедливу й заявив прилюдно, що й на його власну думку головною заповідю не є зовнішне почитання, як мабуть думали фарисеї, але заповідь про любов. За це законовчитель одержав від Ісуса слово похвали, що він "недалеко від Божого царства."

Опісля Ісус уже сам викликав диспуту з фарисеями, поставивши в святині в присутності народу важливе питання що довкола нього оберталось усе їхне релігійне життя. Це питання було про Нього самого. "Що ви думаєте про Христа? Чий Він Син?"

Своє питання опер Спаситель на псальмі 109-ім, що його загально признавали за месіянський. Ісус спитав фарисеїв, як вони свій висказ, що Месія є сином Давида й нічим більше, годять із висказом самого Давида, що в цім псальмі називає Месію своїм Господом, де також і Бог відзивається до Месії:"Сиди праворуч Мене". І тут Ісус вияснив їм, що Месія стоїть у багато вищім відношенні до Давида: Він є не тільки Давидовим сином, але й Давидовим Богом, бо тільки про Бога можна сказати це, що говориться в псальмі про участь Месії на Божім престолі, рodження з Божого лоня, вічне Його священицтво та про Його найвищу судейську владу над царями та народами.

Спаситель сам ці слова св. Письма взяв за предмет диспути, бо Він знав, що жиди сподівались, що Месія Давидів нащадок, приверне їм і обновить давне царство славного царя Давида.

Сидіння по правиці, це висказ що зображав співучасть у Божій величі й слави. Давид наче з надхнення св. Духа бачив замкнене в своему нащадкові по тілу божество, тому й назвав Його своїм Господом.

Наміром Спасителя було не тільки виказати фарисеям їхню несвідомість та фальшиве зрозуміння св. Письма, але також доказати ясно, що Месія є й Сином Давида й рівночасно правдивим Богом.

Правдоподібно Господь бажав відвести їх та відстрашити від убивства, що вони задумали сповнити на Ньому за те що Він оповістив себе Месією й Богом.

Своїм питанням: "Чий Він син?" Спаситель може хотів зазначити що, Месія вже прийшов й серед них знаходиться.

Ісусові ніхто не міг відповісти і з цього часу ніхто уже не мав сміливости ставити Йому підступні питання.

За те народ охоче слухав Його наук, бо в них добачував слова правди й мудрости.

І сьогодні є такі люди, що люблять ставити різні "питання", священикам чи католицьким докладчикам, однак не з бажанням довідатись про правду а щоб докучити, виставити на глум; коли одержать добру відповідь, не приймають її. Таким людям треба знати,що як вони не покаються й не приймуть науки католицької церкви, не можуть бути спасенні.

СЛУЖБА БОЖА

ПОЯСНЕННЯ СВ. ЛІТУРГІЇ

Ектенія Сугуба

Коли священик скінчить проповідь, то співає "Ектенію сугубу" тобто подвійну, бо в ній молимось сердечно 3 рази "Господи помилуй."

"Ектенія сугуба" починається словами: "Рцім всі" ц. зн. скажім (молімся) всі. В цій ектенії каже св. Церква людям, поученим словом євангельської правди, піднести свої серця до Бога й молитися за папу й голову держави, епископів і священиків, всіх людей, присутніх у церкві, що вижидають Божого милосердя, і взагалі за всіх християн.

На першому місці у "Ектенії сугубій" молимось за папу. Чому? Бо він є епископом усього світу, Христовим намісником, що є батьком для всіх людей і пастирем усіх християн. Понад папу нема в усім світі нікого старшого своїм урядом. Чим добрий пастир для стада, а добрий батько для дітей, тим папа для нас, його духовних овечок, — і тому ми, як добрі діти, молимось до Бога, щоб Бог поблагословив папу успіхом і спокоєм в управі Христовою Церквою, довгим життям, здоровям, прощенням гріхів і спасенням.

Навчені св. Церквою ми повинні сердечно молитися за Святішого Отця також вдома, бо це видимий голова нашої св. Католицької Церкви, що непомильно навчає нас, у що вірити та як жити, щоб ми були чесні й спасенні, а це наше найбільше добро.

Зокрема ми, українці, повинні молитись за папу також із вдячности, бо він дає нам рідних епископів для праці над нашим спасенням, стає в обороні нашого народу і вставляється за нашу українську Церкву й наших безталанних скитальців.

В "Ектенії сугубій" молимось також за володаря своєї держави. Так як папа в релігійних, так голова держави перший у справах державно-політичних. Кожний законний володар має від Бога владу керувати державою для нашого дочасного добра. Ми молимось за нього, щоб Бог поблагословив його добрим життям і успіхом в уряді, бо з цього буде добро для всіх громадян.

"Православні християни"

В цій ектенії ми молимось за всіх християн.

Як ми були в Старім Краю, перед 1915 роком, тоді священики згадували в "Сугубій ектенії "вся православния християни", а тепер звичайно слово "православний" опускають.

Слово "православний" (повинно бути "православящий") визначає такого християнина, що славить Бога так, як треба, згідно з правою, правдивою наукою св. Христової Церкви, що є одна для всіх людей, все світня, католицька. Цього слова "православний" (по-грецьки "ортодоксос") вживали українці-католики грецького обряду ще десь від 16-го століття. Ми вживали б його й тепер, як би не москалі, що під час першої світової війни, 1914 року, як прийшли до Галичини, що — хоч вони не мають правдивої Христової віри — почали були переконувати наших людей, що тепер вони всі будуть разом під православним царем, бо всі вони "православні". А тому, що стати такими "православними", як москалі під "православним" царем, значило відступити від правдивої Христової віри й від Христового Намісника в Римі, то — щоб не давати більше нагоди москалям до агітації й на знак, що такими "православними", як москалі, не хочемо й не можемо бути та що ми не хочемо й не можемо відступити від Католицької Церкви й Святішого Отця, ми перестали називати себе "православними."

Тепер наші преосвящені владики й священики звичайно цього слова "православний" при Службі Божій не вживають, але співають у церкві тільки "і всіх вас християн", або "і всіх нас", як подають старі грецькі книги.

Тепер, коли москалі запрягли свою більшовицьку "православну" церкву до нищення правдивої Христової католицької віри між українським народом у Галичині й вигублювання всього нашого народу, ми тим більше не можемо вживати цього слова, бо воно зогиджене московсько-більшовицьким насиллям й кривдою української нації. Щоб ми могли вживати цього слова "православний" у Службі Божій так, як це було в Старім Краю, то треба, щоб перше москалі навернулись до правдивої Христової Католицької Церкви й стали разом із нами правдивими християнами, щоб усі ми належали до "одного стада під одним пастирем" — Святішим Отцем у Римі. І за це треба щодня молитися, бо в Бога все можливе. Божа Мати в Фатімі, 1917 року, обіцяла, що Росія навернеться. Молімся щиро всі, щоб це якнайскоріше сповнилося!

Ектенія оглашених

По скінченні "Ектенії сугубої" наступає "Ектенія оглашених". Оглашеними називали колись тих людей,-поган, що хотіли стати християнами й навчались правд Христової віри, але ще не були хрищені. Вони не стояли в церкві тільки в притворі, при вході. Їм не можна було бути на всій Службі Божій, тільки від початку до слів: "Єлици оглашенніі ізидіте" тобто: "Котрі оголошені, вийдіть.

Тепер уже нема також звичаю, щоб нехрищені люди мусіли по цій ектенії виходити з церкви, але ектенія ще залишилась і ми молимось за оглашених, тим більше, що тепер у світі є ще досить таких нехрищених людей, тобто "оглашених", що приготовляються до св. хрищення.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Смерть митрополита Потія

В тім часі, коли Йосафат працював над оснуванням битенського монастиря й над розвитком Жировиць, митрополит закінчив свою світлу карієру. Мимо різних великих перепон, скріплений невтомною силою духа, Іпатій Потій зробив велике діло зєднання народу з католицькою Церквою й тепер уже відходив по свою вічну нагороду. Вмер основник зєдинення, але його праця живе, бо з самого початку він її положив на сильних основах.

Рутський митрополитом. Йосафат архимандритом

По смерті Іпатія Потія київська митрополія правно припадала Йосифові Рутському. По недовгім часі Апостольська Столиця потвердила його на тім становищі; і дня 28-го червня, 1614 р., він урочисто перейняв провід української церкви. В своїй дбайливості про монастир Пресв. Тройці, де вже перебувало шістьдесят монахів, новий митрополит не вагався дати його під провід Йосафата. І для тих своїх нових підданих, що пішли його слідами дорогою ревної Божої служби, Йосафат був не тільки провідником, але також найліпшим батьком.

Взявши на себе обовязок архимандрита, він узяв іще на себе добровільно й інші уряди, що їх не могли сповняти молоді монахи. І так він надалі був економом, учителем новиків, сповідником і духовником монастиря. Щобільше, він шукав всякої нагоди, щоб помогти своїм підданим, щоб їх виручити в неприємнім обовязку. Сам дзвонив на встання, сам відчиняв церкву й дзвонив на Утреню. Особливішим способом опікувався молодими монахами, що займалися наукою, бо добре знав, що будуччина зєдинення спочиває на їхніх юнацьких раменах. Але доброта Йосафата була второпна й коли заходила потреба когось скартати, він це робив із найбільшим почуттям любови й милосердя.

Вирозумілість Йосафата

Одного разу, вертаючись із села, один монах загубив свого плаща. Прийшовши до монастиря впав навколішки перед архимандритом, покірно просячи покути за своє недбальство. Сподівався острого картання, але святий архимандрит побачивши правдивий жаль того монаха, сказав йому надмірно не журитися, але піти до церкви й просити в Бога скорого знайдення одежі. Кілька годин пізніше один селянин знайшов плащ й приніс до монастиря.

Йосафат й Пресв. Тройця

Монастирські приходи були надто малі й не вистарчали на прожиток для шістьдесятьох монахів. Цій недостачі зараджувала любов вірних мірян до Йосафата. Вони завжди старалися помогти йому нераз навіть і великими милостинями. При помочі тієї милостині Йосафат направив і навіть побільшив монастир, прикрасив церкву й постарався про нову церковну посудину й ризи.

Йосафат і вбогі

Св. Йосафат ніколи не щадив грошей, коли треба було помогти якомусь бідакові. Жебраки, вдовиці, сироти, одним словом усі жертви нещастя ніколи не відходили з монастиря з порожніми руками. Всі називали Йосафата своїм батьком, бо кожний мав до нього приступ. І всі вбогі Вильна, де він не появився б, оточували Йосафата, бо знали, що він більше й скоріше поможе їм, як котрий інший багатир Вильна.

Йосафат нічого не відмовляв убогим. Коли вже нічого не мав у монастирі, чим міг би був помогти їм, тоді Йосафат сам ставав добровільним жебраком для Христових убогих дітей. Він був сильно переконаний, що його день марно пішов, якщо він не мав нагоди освятити його милостинею (Суша, Історія Життя, ст. 28).

Милостиня при помочі Бога

Часто траплялося, що сам Господь Бог давав своєму слузі Йосафатові можність освячувати свої дні милостинею. Одного дня нещасна вдовиця зо сльозами в очах просила в святого помочі. Жалувалася, що не могла віддати грошей одному дуже завзятому й впертому вірителеві, що хотів її подати на суд. А як раз тоді в монастирі бракувало конечного. Йосафат потішив її й сказав прийти знову за кілька годин. Тим часом Йосафат іде до церкви, стає на коліна й гарячою молитвою просить у Бога помочі для нещасної жінки. По довгій молитві вертається до монастиря. При монастирських дверях стрічає його гарний, поставний юнак і дає йому поважну суму грошей завиту в папір, кажучи: "Мій пан передає вам ці гроші." Йосафат питається про імя свого доброчинця, але післанець без слова відповіді зникає. В незначенім часі приходить жінка з великою надією в серці. Йосафат передає їй ті гроші, що прибули до нього від небесного Отця, бо він не сумнівався, що той післанець, то був Божий ангел. "Беріть, каже він, тут знайдете досить грошей, щоб сплатити свій довг." З великою радістю в серці нещасна пішла додому. Коли ж перерахувала гроші, побачила, що сума багато перевищала довг і тому чимскорше принесла надвижку грошей Йосафатові; однак він не хотів нічого прийняти, кажучи: "Всі ті гроші Бог післав для вашого вжитку. Користайте з надвижки, щоб зараджувати собі в потребі." (Суша, там само).

Божа опіка над Йосафатом

Нераз траплялося й таке, що

щедрі милостині святого лишали пусткою монастирські комори, але тоді сам Господь Бог дбав про це, щоб монахи не голодували. Одного дня, коли прийшов час обіду, в монастирі не було ні куска хліба. Не зважавши на це, Йосафат сказав, щоб задзвонити на обід. Однак замість іти відразу до рефектаря, він повів своїх монахів до церкви, щоб просити в Бога помочі. І ще не скінчили молитися, коли на монастирськім подвірю почули великий гамір. Пять великих возів, повних поживи, заїхало перед монастирські двері. Незнані візники сказали Йосафатові, що іхній пан, що його імени не могли виявити, сказав їм привезти до монастиря всі ці харчі. Скинувши все в монастирі, ті люди відїхали й ніхто не знав, хто вони ні хто іхній пан. Всі монахи були переконані, що це небесні висланники привезли їм поживу за молитвами Йосафата. І так траплялося часто. Йосафат дбав про вбогих братів Христа, а Небесний Отець і про нього не забував. (Д.б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

ЧЕТВЕРТИЙ РОЗДІЛ.

Бенкет.

Бенкет продовжався. Принесли перші страви. Та як завелись у своїх сподіваннях такі розкішники як Люксурій і йому подібні, що в них життя було на те, щоб їсти, коли побачили просту заставу — кружок меду на мішанині з салати, гороху, дрібних рибок-лацертів, а головно зо старосвітської страви "пульс-у", що довгий час була головною поживою римлян.

— Що це? Чи я може на бенкеті в Синсината? — спитав префект із зле затаеною нехіттю.

— Може й так! — відповів весело Аґрикола, споглянувши на Тацита, що зрозумів цю його штуку й був дуже вдоволений.

Та внедовзі структор зняв з "репозіторія", тобто долішнього підносу, миски, що піднімались догори, наче яке руштовання, й відкрив інші страви, добірні, багаті, хоч не марнотравні, як це бувало по інших домах.

Вкінці, як "сциссори" під такт музики флетів, краяли дріб і рибу, між невільниками счинився рух: одна з пурпурових, золотом вишиваних занавіс, що прислонювали двері, розступалася й біла постать блиснула між одвірками.

З'ява станула тихо й поважно, як примара з Олімпу. Деякі почали зриватися й шепіт пішов по залі... З'ява поступила вперед.

Це була Ірина.

Ціла в білій одежі й сама біліша від алябастру, (білого ґіпсу), одягнена в тонку льняну одежу й суkенку, що оточували її, наче облаком й велично спадали до землі та тягнулись за нею по землі. Над гарним чолом сплiталось лаврове листя, серед якого тут і там блискав прихований темнозеленкуватий шмараґд. Коло одної руки вився золотий вуж із рубіновими зірницями, символ мудрости, улюблена прикраса тогочасних жінок; дрібну ніжку клясичної форми прикрашували сандали, звязані білими ремінчиками з вавилонської шкурки.

За нею йшла Люкреція, ще багатіше одягнена в фіолетну пурпуру, злотоголов і дорогі гафти. Крій одежі був надзвичайний, щось наче зо Сходу. Волосся зовсім заховане під золотим чіпчиком, що закінчувалась спереду цінними перлами. Дороге каміння такої вартости, що її годі було збагнути, блищало на ній від стіп до голови, а головно один великий діямант, що спинав плащ, кидав проміння довкруги.

Легко догадатись, яке велике враження зробила на гостей поява цих двох осіб.

Марціялій, вдивившись в Ірину розмріяними очима, скрикнув із закляттям до Ювеналіса, що це Аполло одну зо своїх співучих сестер прислав із Парнасу. Даміс скрикнув: "Чарівниця"!, а навіть Люксурій на стільки відірвав очі від миски, щоб оглянути її.

Та ніхто не виглядав такий зворушений, як консул Авреліян, що аж поблід із подиву. Та хто був би слідив його погляд, то був би спостеріг, що його уява не була звернена на молоду Ірину, як скоріше на її товаришку. Чи його так захопила блискість її постаті? Чи великий діямант на грудях? Чи чорні брови, стягневі до купи? Невідомо. Досить цього, що він аж піднісся до половини й на хвилину забув про Домітилю.

Люкреція скоро обкинула оком усе згромадження при столі й відразу спостерегла Авреліяна, але не можна було на її лиці спостерегти й найменшої зміни. Авреліян спочатку з розхиленими устами слідив кожний її рух, і вижидав її заохоти, щоб промовити, побачивши однак, що збуває його байдужним кивом голови, здригнув легко раменами й звернувся до Ірини.

Молодій гості Аґрикола зробив перше малий докір за спізнення, а опісля представив усьому товариству й посадив коло Домітилі. Коли це побачив Марціяліс, сказав:

— Невмісно робиш, консуле! Чи ж не знаєш, який пожар вибухає, як часом зоря з зорею зудариться?

Була це примівка до слави краси, що нею втішались обидві: Домітиля призната за за першу в Римі, Ірина названа в Атенах сонцем Геллади.

Підхопив це Авреліян і докинув:

— Не маємо чого лякатися, бо небеспека буває тільки при рівності сили, а яка може бути боротьба, коли на метеор наїде планета?

Говорив це наче потиху, але досить виразно, щоб почули його обидві — і з силуваним запалом споглянув на Ірину; Домітилі треба було чималої сили, щоб при такій комедії Авреліяна здержатись від сміху.

Тимчасом Аґрикола, як господар дому, знайомив Ірину з кожним гостем, а найперше з сусідкою; споглянули на себе і обопільно сподобались одна одній відразу: Домітиля з серцем на долоні подала свою долоню, а Ірина стиснула її зо щирою ввічливістю. Зараз від першої хвилини якийсь таємний стан порозуміння й помочі зродились між ними.

— Оце цезар — сказав Аґрикола, вказавши Маврикія.

— Неабияка назва! — вмішався Авреліян із усмішкою, звернувшись до Ірини.

— Чому? — відповів Маврикій спокійно й поважно, над чим мусів довґо працювати. Якщо тепер не піднешусь понад загал характером, тоді царська діядема не підвищить мене, але ще знищить, бо звичайність особи буде яскравіше відбиватись від світлости влади так, як гарна одежа опоганює, а не прикрашує того, що з природи уломний.

— Але гарно прикрашує — відповіла Ірина з усмішкою — і що більше він погорджує нею, то більше вона йому до лиця.

— Авреліянові не сподобалась ця похвала. А Маврикій склонився, але перервав розмову.

В тій хвилині принесли другу страву: великого дика з Умбрії, що по його обидвох боках лежало по кілька поросят, майстерно вироблених із тіста; на клах висіли пальмові кошики з дактилями й фіґами. Вечеря почала оживлятися на велику тривогу Вірджінії, що раз-у-раз дрижала, щоб веселість не перейшла в сваволю, тим більше, що на основі бенкетових прав Люксурій змушував суддів випорожнювати відразу великі пугарі, а карав другим пугарем тих, що їм штука не вдалась за першим разом. За те Аґрикола щораз більше випогоджувався вдоволений враженням, що його на всіх робила його молода гостя Ірина.

Розмови були на бенкеті всілякі, та не завжди такі, щоб їх варт було й нам почути.

Між старшими гістьми передувала Люкреція, що дивувала всіх бистротою спостережень, влучністю своїх зваг, всестороннім знанням і гладкістю висловів. Із кожним розмовляла йнакше, відповідно до його вдачі. З Дамісом розмовляла по-грецьки на філософічні теми й пильно розвідувалась про долю Аполона, що його цісар не був іще засудив. З поетами розмовляла про красу Енеїди, чистою латинською мовою, наводячи уривки з її автора й Лукана. З Тацитом займалась розмовою про державний лад, з Плінієм про натуральну історію, а з Флавією. Домітилею, жінкою сенатора, так заглиблювалась у моральні погляди про виховання, наче б це були її найщиріші переконання. Хвилями знову зверталась із якимись жартом до молоді, серед якої передували Домітиля й Ірина.

Неоправдано побоювавсь Марціялій, коли дораджував не саджати двох красунь поруч себе, щоб одна на одну не кинула тіні, бо кожна з них була своїм окремим світом так, що краса одної красі другої не тільки не шкодила, але наче ще помагала виявлятись у більшій повноті: християнська дівиця була ідеалом поваги й солодкости — поганка була живим джерелом самого життя, огню, чару.

Домітиля не говорила багато й старалась лишитись незамітно позаду; слово-два докидала до розмови тільки тоді, коли треба було змінити її небезпечний напрям, або порятувати молоду товаришку, що її вводили в клопітливе положення надто вже пересадні вискази поклонників її краси.

А й Ірина говорила мало; проте кожне її слово докидало іскру до дотепу інших, а кожне враження, навіть у найлекших відтінях, малювалось відразу на ніжно вирізьблених чертах її молодого личка, від чого Ірина того вечора була справді чарівна.

Авреліян, признавши мабуть, що не була пересадною слава, що про Ірину прибула вже була попереду про її красу з Греції, тепер, як здавалось, був тільки нею зайнятий і геть чисто забув про Домітилю, з чого вона була дуже рада. Саме тепер з запалом переконував Ірину, що в Римі все краще, ніж в Атенах, що вона живо заперечувала, хоч у серці поправді всею душею й серцем признавала вищість своїй римській батьківщині. З цього скористала Люкреція і вмішалась у розмову: (Д. б.).

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

На Лисоні

Тяжко було Українським Січовим Стрільцям переносити зневагу з боку австрійських комендантів, що відважились кинути в вічі героям із Маківки слово — "зрадники". Але невдовзі полевий суд звільнив У.С.С. від вини й кари, а бій на Лисоні, що в ньому противники У.С.С. побачили стрілецьку кров, геройство й славу, замкнув їм раз-на-завжди уста.

Завзятий бій на Лисоні тривав два дні. Москалі кинули в той бій цілу дивізію найкращої піхоти й багато атилерії. Спочатку москалі мали успіх, та вкінці мусіли податись на зад із великими втратами. Вислід боротьби може був би куди гірший, якщо полк У.С.С. не був би спинив розгону москалів і геройською обороною в хвилі найбільшого ослаблення австрійського фронту не загородив москалям дорогу.

Положення було дуже грізне. В одному місці, коли зо

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1 квітня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 7.

ЩИРИМ РОЗКАЯННЯМ ЗРОБІМ УКРАЇНСЬКУ НАЦІЮ ГІДНОЮ БОЖОЇ ЛАСКИ!

З великих днів у Ватикані. Святіший Отець Папа Пій XII іде в оточенні свого двору до консисторійної залі, де дня 18 лютия займенував 32 нових кардиналів.

РЯТУЙМО БРАТІВ СКИТАЛЬЦІВ!

Ми віримо, що як не Ви самі, то хтось із Ваших сусідів, чи знайомих, має когось із рідних між скитальцями в західній Европі, що їх Ви або Ваші сусіди бажали б спровадити до Канади. Справа іміграції до Канади ще не вирішена, однак думаємо, що вона буде вирішена підчас сесії парламенту в Оттаві, що почалась 14 березня. Вирішення цеї справи буде залежати від послів. Тому, коли Ви маєте когось із рідних в Европі, що їм бажаєте помогти, то просимо Вас вдатися з цею справою до домініяльного посла з Вашої округи й просити його, щоб він голосував за впущенням Ваших рідних до Канади, а Ви опісля заопікуєтеся ними й поможете їм осісти на фармі, або дасте їм працю. Отже пишіть листа до свого посла й скажіть йому, кого Ви маєте в Европі (брата, сестру, родичів, сина, дочку, чи кого іншого з близької рідні) та просіть його, щоб він поміг Вам ті особи спровадити, бо йнакше, коли їх силою завернуть до Росії, то їм грозить доживотня тюрма в таборах на Сибірі, або певна смерть. Отже пишіть до свого посла й просіть у нього порятунку для своїх рідних.

Спільна молитва нових кардиналів перед вівтарем св. Петра після одержання кардинальських капелюхів на великій прилюдній консисторії в базиліці св. Петра дня 21 лютня. Між новими кардиналами мав бути також наш український католицький кардинал, що ним бажав Святіший Отець займенувати львівського митрополита Йосифа Сліпого, який загинув передчасно в більшовицькій тюрмі в Києві.

МОЛИТВА, ПІСТ, СВ. ПРИЧАСТЯ НЕХАЙ СТАНУТЬ У ПОСТІ НАШОЮ ЩОДЕННОЮ ВІДЗНАКОЮ!

Боже Великий, Єдиний, Нам Україну Храни!

Так Говорить Папа...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII

ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Хто дивиться на цей Божий приклад, легче зрозуміє, що приватна гідність людини та його вищість є в обичаях тобто в чесноті; а чеснота, це спільне добро всіх смертельників, так найнижчих, як і найвищих, так убогих, як і багатих. Ні за чим іншим, як тільки за чеснотами й заслугами, щоб тільки в кого були, піде нагорода вічного щастя. Ба навіть сам Бог, здається, прихильніший до бідаків, бо називає їх Ісус Христос "щасливими" (Мат. 5:3); Він запрошує з любовю до себе та потішає тих, що побиваються злиднями й нуждою (Мат. 11:12); огортає особливішою любовю найменшого та покривдженого брата.

Багачі, що знають це, легко коряться, а бідаки набирають духа. Перші нахиляються до жертволюбности, другі до покірного життя. Таким чином зрівнюється різниця кляс витворена гордістю й дуже легго може прийти до цього, що обидва стани подадуть собі братню руку та зійдуться в своїх переконаннях.

Тоді получить їх тісно, як тільки будуть слухняні християнським приказам, не сама приязнь, але братня любов. Вони будуть почувати це й розуміти, що всіх людей створив спільний нам родич — Бог, що всі прямують до тієї самої цілі, що нею є сам Бог, що один зуміє досконало вщасливити так людей, як і ангелів; що всіх відкупив та підніс до гідности Божих синів Ісус Христос, щоб получити їх правдивим звязком так між собою, як із самим Спасителем, "перводним між багатьома братьми" (Рим. 8:29).

Так само природні добра, дари Божої ласки, належать спільно й без різниці до всього людського роду й нікого, крім негідних, не виключається з-поміж дідичів небесних дібр. "Бо коли сини, то й дідичі, коли ж дідичі Бога, то й дідичі Христа" (Рим. 8:29).

Осьтакі обовязки й права, що їх визнає християнська філософія. Чи ж не притих би скоро всякий спір, де вони заволоділи б громадським життям?

Вкінці церква не вдоволяеться вишукуванням доріг і способів лікування, але сама власною рукою подає нам лік. Бо ввесь її труд звернений на це, щоб виховувати й навчати людей згідно з засадами своєї науки. Вельми спасенну свою науку старається вона через єпископів і духовенство розповсюдити між найширші маси вірних. Опісля намагається ввійти в саму душу людини й вплинути на її волю, щоб улягала Божим законом та керуватись ними. А на цій головній і безпеечно найважнішій, бо найкориснішій та основній точці, одна тільки Церква зуміє щось зробити. Засоби, що їх вона вживає до наклонювання волі, подав її якраз у рій цілі Ісус Христос і вони мають Божу силу. Такі засоби є одинокі, що можуть дібратись до закутків серця й наклонити людину до послуху обовязкам, панування над своїми пристрастями, особлившої любови Бога й ближніх та відважного поборювання всего, що стоїть на дорозі до чесноти.

Досить під цим оглядом пригадати собі приклади з минувшини. Згадаймо подію, що включає в собі всякий сумнів, тобто згадаймо це, що християнство геть чисто відновило людську суспільність. Силою цеї обнови, людство поступило до кращого, ба навіть заверну лося від загляди до життя та видосконалилося так, що вище поставленої суспільности не було ні передтим ні не будуче кращої не буде.

Причиною і ціллю цеї доброчинности є Ісус Христос; так, як від Нього воно вийшло, так і до Нього воно має вернутися З того часу, як світ одержав світло евангелія та пізнав велику тайну Слова й відкуплення людського роду, життя Богочоловіка Ісуса Христа прийнялось по всіх краях і всі вони перейнялись Його вірою, заповідями й законами. Тому, як треба зарадити суспільності людського роду, то зарадить їх тільки привернення життя й науки Христа.

.Суспільність що розпадається, коли хоче обновитися, мусить вернутися до свого первісного стану. Видосконалення кожного товариства лежить у цім, щоб над цим працювати й осягнути, для чого його основано. Всякий рух і суспільне життя має походити з цеї самої причини, що товариство зродила. Тому відхилятись від раз поставленої цілі-це зіпсуття, вертатись до неї-оздоровлення. Хоч ми говоримо про все державне тіло, то це можна буде примінити також і до цеї кляси людей, що вдержуються з праці рук, а кляса ця дуже чисельна.

Не треба однак думати, що Церква займається виключно вихованням душ, а занедбує дочасні справи і потреби. Щодо пролетаріяту, то вона особливо бажає собі й старається видвигнути його з нужденного положення та поправити його буття. А до цього немало причиняється вона цим самим, що накликує й веде людей до чесноти Де бережеться непорочно християнські обичаї, там росте мимоволі й дочасне добро, бо чеснота єднає собі початок і джерело всіх дібр-Бога. Вона гамує двох найзавзятіших ворогів життя, що дуже часто роблять найбагатішу людину нуждарем, а цими ворогами є непоміркована погоня за багатством й жадоба розкоші. Чесні люди, вдоволені своїм чесним заробітком, покривають видатки цим, що заощадили собі, далекі від забаганок, що руйнують не тільки середні, але й найбільші маетки та пожирають усю батьківщину. (Д. б.).

Бл. п. Володимир Кріль, із Делф, Алта. — Допис є в "Світлі."

Бл. п. Параскевія Фірманюк із Вох, Алта. — Допис є в "Світлі."

МИКОЛА ПИЛИПЮК ІЗ ЕДМОНТОНУ.

Наш дорогий школяр має 16 років, ходить до 10 кляси, є пильним учнем "Рідної Школи", що її ведуть наші Сестри Служебниці, бере участь у концертах і виставах як добрий аматор, а також є головним завідателем "Вівтарної Дружини" при церкві св. Иосафата. — Редакція "Світла" бажає Миколі доброго здоровя, гарного успіху в праці й ласки покликання до священицького стану.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

На видавання "Католицьких Картин" у 1946 році зложили добровільні жертви: по 0.50: К. Сас, Транскона. П. Кіліштоф, Райлей. Т. Вінцентайло, Стар. М. Гриців, Ту Гилс

По $1.00: Павло Стрілець, Своєрвил, Па. М. Пшик, Ню Йорк, Н.Й. Розалія Мандзик, Клифтон Гайтс, Па. Анна Ковальчук, Честер, Па. К. Маринюк, Вининег. К. Ярошевич, Гартфорд. Т. Войтків, Едмонтон. С. Крук, Айрон Ривер. П. Мальований, Лішор. І. Костельник, Торгилд, П. Слота, Овк Банк, М. Філевич, Мондер. І. Д. Варава, Ендру. В. Дубас, Пулмен. А. Мудрик, МеКіз Рокс.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— ЖАРТИ —

Він думав. — До офісу телефонічної централі входить мужчина з квітами.

— Ці квіти для ваших телефоністок — каже до управителя.

— Дякую за прихильність. Це похвала для нашої служби й наших телефоністок.

— Похвала? Я гадав, що вони всі вже повмирали!

Такий найліпший. — Що за думка прийшла тобі, щоб цього зизоокого зробити детективом у крамниці?

— Це дуже добре, що такий знайшовся. От, подивись на нього. Чи знаєш, на кого він тепер дивиться?

Добрий знак. — Каже директор до юнака, що шукає роботи:

— Як бачу, то ви вже на четвертому місці тільки за один місяць.

— Це добрий знак. Люди просто розхапують мене...

Порада. — Знаєш, сину я мушу дати тобі сьогодні в шкуру, хоч це буде мене боліти.

— Тату, навіщо ви маєте завдавати собі болю, як ви ніщо не винні?

Українське Юнацтво The Ukrainian Youth

Cross-Roads

By Ann Lukas

I was to ashamed and humiliated even to defend myself. It was a private hearing and I was well rid of her. — But what has it done to me? I've grown to hate the things I loved and cherished All my former ideals and standards are now a fake and a mockery. I never spoke of this to anyone, but I had to tell you before I left for the army." Jim's face was ravaged with pain.

"I'm glad to hear that you did speak of it. You'll feel better now. We didn't know just what had happened. But our faith in you was never shaken. Time will heal this wound, Jim. You must fight hard, though, against becoming bitter. You are the only man who has been the dupe of a schemer and a hypocrite.

"Put all that behind you. Remember this: you are doing a noble thing in serving your country. Hold fast to your religious beliefs, and peace will and contentment will come in time." Richard said slowly.

Religious beliefs? I can't go to church at all. I used to be pious. I used to serve at the altar, I used to sing in the choir. I loved the ceremonies in church with singing at High Mass and Benedicition. You'll be shocked, but now all that seems an empty sham. I can only think of the rotten deal that was given me. And I certainly did not deserve it." Jim pressed his head in his hands.

"Jim, I'm not good at preaching. But good often comes out of evil. All this terrible set of circumstances may be the means of bringing some good into your life." Richard's words died away, as the logs fell crashing in to the grate below. A shower of sparks shot up, illuminating the faces of the two men before the fire.

"What's the matter with you two?" Ann Carey asked, coming into the room. "Seeing dreams in the flames?"

Jim rose placing chairs for Ann and Mary Carey.

"Wish I could spend the evening!" Jim said presently, looking at his watch.

"Wish you could too", Mary Carey answered. "Since you're leaving next Thursday, I'm sure you're pretty buisy."

"Yes, I am. How I hate to leave here!" He smiled shakily as he rose. "I'll see you again before I go, if only to say Good-by. And don't forget, Ann", he looked keenly at the girl on whom the firelight played, "we have a date for Thursday night. Sort of a special farewell".

He shook hands with Richard and Mary Carey before walking with Ann to the front door.

"Good-by, Jim!" Mary Carey reached over and kissed him.

"Thank you, Mother Carey!"

Tears stood in Jim's eyes as he followed Ann into the hall.

"By Ann! Goldylocks!" He pulled one of Ann's bright curls as they stood for a moment in the hall.

"I'm looking forward to Tuesday night."

He took her hand and held it until her cheeks grew pink. "Good-by, Jim!"

"Good-by, Ann! See you Tuesday!" He ran down the steps.

Going slowly back to the livingroom Ann glanced shyly into the mirror in the hall. Her cheeks were red, her eyes sparkling, her lips trembling. She gritted her teeth. Jim was like a brother, and she'd miss him as she missed Fred.

She heard her mother and Dad talking animatedly as she came through the hall. As she entered, a silence fell.

She looked at them quickly. The firelight played on her face. Ann was an arresting figure, tall, slender, green-eyed, golden-haired, a dimple cutting her right cheek.

"Did the cat steal your tongues?" she finally asked. "Why so silent all of a sudden?"

"We were talking about Jim," Mrs. Carey answered.

"About Jim?" Ann asked couriously. "Isn't it grand that he's to be at Camp Blanding with Fred? That'll help him a lot.

Women like Myrtle Frasher should be shot," she finished indignantly.

"There are plenty like her. She was just a bit more clever than most. Money and the love of it has always been the root of all evil. Jim will work out of it in time. But ——" Mrs. Carey hesitated, looking anxiously at Richard, who was staring into the fire.

"But — what, Mother?" Ann looked inquiringly from one to the other.

"We don't want to become involved. That's what we were talking about," Mary Carey finished.

"Involved? Jim is like my brother," Ann said, surprised.

"But he is not your brother. He is now a divorced man, and you are a very attractive girl," Mary Carey said bluntly.

"Mother, Jim needs us now. What would you have me do? Say "Thanks, Jim, for asking me out! But I'm afraid because you may want to marry me'?" Ann laughed scathingly.

"Jim is in a dangerous mood", Richard said. "He needs us more than he ever did, that's true. But we must be careful. It would mean more happiness if he grew to care for you. I'm glad he's going away."

"Dad, that's cruel". Ann's green eyes snapped.

"Let's drop the subject. Jim's a grand person and I feel sorry for him. This war will help him to work out his problem."

To be continued.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

ПЕТРО ЮРКІВ

Наш дорогий вояк є сином Якима й Марії з Ст. Майкел, Алта. До війська вступив добровільно 1941 року й був за морем. На фронт відійшов зараз по Д-Дей і був там до кінця війни. На фронті був легко ранений. Під час бою був відважний, бо вірив, що його долею керує Боже провидіння. Служив при артилерії. Додому вернувся на Новий Рік. — Редакція бажає Дорогому Петрусеві Божого благословення в цивільнім житті.

ЙОСИФ ДУБАС

Йосиф є сином п-ва Дубасів із Пулман, Миш. Служив при війську від 1942 року. Боровся на фронті в Европі. Належав до медичного корпусу, а опісля служив при піхоті. Після перемоги над Німеччиною вернувся знову до медичного корпусу й тоді мав нагоду побачити різні околиці Европи. Тепер вернувся додому. Родичі складають сердечну подяку Господу Богу за щасливий поворот Йосифа з війни. Редакція бажає п. Йосифові щасливого життя між своїми.

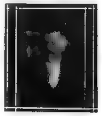

Бл. п. Григорій Петрик із Редвей, Алта. — Допис є в "Світлі."

Сестра Вичбурга, Згромадження СС. Місіонарок Венедиктинок, що мають свій матерній дім у ЗДА, в Небрасці, зо студентками з Академії св. Агнети в Албей, близько Легаст, де діє вулькан Майон, радіють приходом ген. МекАртура, як він із хоробрим американським військом відібрав від ніпонців остров Лейте й Самар. — Католицькі сестри по всім світі ведуть найкращу роботу — навчання й виховання молоді в релігійнім дусі. Українські дівчата повинні охоче вступати до наших Сестер у Канаді й Злучених Державах Америки.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

12. **8. ВІДМІНА ЙМЕННИКІВ**

Сім відмінків можемо називати коротко: 1) назовник, 2) родовик, 3)давальник, 4) знахідник, 5) кличник, 6) орудник, 7) місцевик.

б) Коли мова про особу, тоді питаємо: хто? кого? кому? кого? ким? у кім?; про річ питаємо: що? чого? чому? що? чим? у чім?

в) Тому, що в нашій мові є йменники чоловічого, жіночого й ніякого роду, то й відмінки йменників бувають різні, бо відміна йде в українській мові за родом.

г) Головні відміни йменників є **три: чоловіча, жіноча, ніяка.** (сусід — книжка — око).

г) Зміна йменників по відмінках і числах зветься — йменникова відміна або **деклінація.**

д) Іменники мають — **тверді** закінчення, або — **мякі;** тому серед іменників чоловічого, жіночого й ніякого роду відрізняємо ще **тверду й мяку** відміну. (сусід, учитель, лавка, рукавиця, колесо-колеса, колісце-колісцята).

е) Крім того йменники жіночого й ніякого роду, що їх пень кінчиться — приголосним, мають окрему відміну, що зветься **приголосна.** (кість, кров, імя, гуся).

е) Деякі йменники всіх трьох родів, що тепер змінюються за твердою відміною, але мають також зміну деяких відмінків по-давньому за мякою відміною, мають іще **мішану відміну.** (ніж-ножеві) а не ножові, (ножем, а не ножом).

А. ЧОЛОВІЧА ТВЕРДА ВІДМІНА

а) Чоловіча тверда відміна обіймає громаду йменників чоловічого роду, що **кінчиться в назовнику одним — твердим приголосним, твердим р.** (сусід, вечір, Шевченко).

) **Тверде р** — найлегче відрізнити від "мякого" по родовику однини. (вечір- вечора, писар-писаря (ра-ря). Крім того тверде р появляється в словах, що прийшли до нас по більшій часті з чужих мов. (яр, явір, хутір, папір, кір, щур, професор, директор).

Відміна Однина

1. Назовник. (Хто? що?). Сусід — вечір — грім — Шевченко
2. Родовик. (кого? чого?). сусіда — вечора — грому — Шевченка
3. Давальник. (кому? чому?). Сусідові — вечорові — громові — Шевченкові
4. Знахідник. (кого? що?). сусіда — вечір — грім — Шевченка

Кличник (————). сусіде! — вечоре! — громе! — Шевченку!

6. Орудник. (ким? чим?). сусідом — вечором — громом — Шевченком
7. Місцевик. (у кім? у чім?). у сусіді-ові — вечорі — громі Шевченку-кові

Множина

1. Назовник. (хто? що?). сусіди — вечорі — громи — Шевченки
2. Родовик. (кого? чого?). сусідів — вечорів — громів — Шевченків
3. Давальник. (кому? чому?). сусідам — вечорам — громам — Шевченкам
4. Знахідник. (кого? що?). сусідів — вечорі — громи — Шевченків
5. Кличник (————). сусіди! — вечорі! — громи! — Шевченки!
6. Орудник (ким? чим?). сусідами — вечорами — громами — Шевченками
7. Місцевик. (у кім? у чім?). у сусідах — вечорах — громах — Шевченках.

ЧИЖ ТА ГОЛУБ

Весною чижик молоденький,
Такий співучий, проворненький,
В садочку все собі скакав
Та якось у сільце попав.

Сердега в клітці рветься, бється,
А голуб бачить та й сміється:
"А що, попавсь? От тобі й на!
То, певно, голова дурна...

Не бійсь, мене б не піддурили,
Хоча б не знать і як хитрили.
Бо я не чижик, ні!... оце"!...
Аж гульк! — і сам попав в сільце.

Ото, на себе не надійся,
Чужому лихові не смійся!

Леонид Глібів (1827-1893).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим** друком)

бага — в цибусі

бадилина — стебло, билинка. Соловій сидить на деревині, співає, аж бадилина під ним гойдається. Лев. Бадилина, бадиляка (згрубіле).

бадилля. От вони викопали картоплю, а йому оставили саме бадилля. Рудч.

бадіка, бадіки — старший мужчина, брат, тощо. бадічка, бадічко. Бадьо — старший мужчина. Бадю, візьміть мене на віз!

бадьор, бадьору — живість, моторність. Бадьористий — буйний, живий. Сам був такий бадьористий: козаки казали поміж себе — орел! Стор. Бадьористо. Бадьоритися, бадьорюся — намагається бути молодим, живим. А диво цариця, мов та чапля між птахами, скаче, бадьориться. Шев. Бадьорий— бадьористий.

бадя, баді — лінивий віл

бажання. Бажання досягти до того, про що марила. Шев. Сталося на бажання.

бажати — сильно хотіти. Хорітимеш, болітимеш, смерти бажатимеш. Мет. Бажатися. Все йому бажається долі Вже сталося, як йому бажалося.

Joseph The Provider

"Little one," said Joseph. He raised Benjamin up . . .

Serah played and sang songs she improvised.

To Jacob she sang, "True and beautiful, thy son's alive."

"OF course he is our brother, Joseph!" shouted Benjamin, almost choking with joy. He stumbled forwards and up the steps and stormily embraced the new-found brother's knees. "Joseph," he sobbed, his head tilted back, "you are not dead. I knew it and you know me."

"Little one!" said Joseph. He raised Benjamin up and put their heads together. "Do not talk. We are twelve once more." Then he went down to the brothers who stood with arms dangling awkwardly. They had been pale, now they were crimson. "Take hold of me," he said, "feel and see that I am your brother Joseph and I am alive!"

Two or three of them actually did touch him and timidly grinned. "Then it was only a joke and you just behaved like a prince?" asked Issachar. "And you are really only our brother Joseph?"

"Only?" he answered. "That is the best I am. But I am both. I am Joseph whom the Lord Pharaoh has set as father and prince in all Egypt . . ."

For days, then, the brothers were gay together, Joseph having forgiven them because being sold in Egypt had turned out so well. He told them his plan that all Israel should migrate to Egypt, to the land of Goshen that was not yet too Egyptian, and pasture their flocks. He would have permission for Pharaoh he twisted about his finger.

It was the duty of the eleven brothers to return to Canaan, tell Jacob that Joseph still lived and prevail upon him to accept the offer to come to the land of Goshen. But as the greatly augmented caravan returned they took counsel among themselves how best to break the good news which though joyful still might be too great for the old man to bear. Also, he might not believe them if they said it right out and would refuse to move.

They were still wrangling when they came near Canaan. Then they saw, sitting on a little rock, Serah, the pretty young daughter of Asher. On her arm she held a zither which she played while she sang songs which she improvised. Seeing them, she ran up with greetings and all got the same idea almost at once. "Serah shall tell him," Dan said. "She shall go before us and sing of Joseph . . ."

So they explained and singing and laughing the little girl moved ahead. Crowds followed her as she drew near to Jacob sitting before his tent and sang . . . "now for once is here achieved, that for which the soul doth strive. Let my burden be believed, true and beautiful, thy son's alive . . ."

Continued

смертю хор. Кліща замовк на кілька хвилин стрілецький скоростріл, що спинював наступ москалів у такій прогалині, що її не було чим обсадити, москалі, що не мали вже ніякої перешкоди, рушили вперед і немов нестримна лявіна звалилися в яр, що в ньому стояла сотня Будзиновського та команда І. куріня. Доля сотні була вирішена. Їх жде танебний полон, або геройська смерть. Сотня вибрала це друге. Побачивши москалів, стрільці стрілою помчали догори проти москалів. На переді сотні бігли старшини і підстаршини. Чети розвинулися в одну мить у боеву лінію й пішли зо своїми провідниками — по смерть. За кілька хвилин лягли , як скошений квіт, усі команданти чет та половина підстаршин. Упав молоденький хоружний, Юлько Соколовський, поцілений у серце, хор. І. Максимишин та підхорунжий Б. Романишин, смертельно ранений у чоло. Впали підстаршини: Мальований, Алексевич і багато старших ,найкращих стрільців.

Вістовий нашого полку, що їздив зо звітами до бригади, оповідав опісля стрільцям, що бригадир Банкович, той, що недавно хотів стрільців розстрілювати, слідкував крізь далековид за бравурним наступом наших сотень на Лисоні та був дуже схвильований. Називав стрільців своїми дітьми "Майне кіндер, майне кіндер" (мої діти)—повторяв із чуттям).

З безлісних збочів Лисоні, що тягнуться близче Потуторів, наступав курінь Горука. Командант Варивода перенісся з села разом із полковою командою до устя яру, щоб бути близче поля бою. До цього яру надійшов був дивізіонер, генерал Уншульд. Він бачив, що з Лисоні ідуть невпинно поранені; по два сильніші ведуть попід руки тяжче поранених, помагаючи їм дійти до "Першої Помочі" — та й спитав їх зо співчуттям, до якого полку належать. "Ферретерс Реґімент" (Полк зрадників) відповів гірко один поранений стрілець. Генерал замовк і вже більше стрільців ні про що не питав.

Згодом прибули на підмогу стрільцям німці й мадяри й бій закінчився перемогою союзних військ, до чого в значній мірі причинились У.С.С.

Перемога У.С.С. на Лисоні коштувала їх найбільше жертв. Найбільше жертв було між старшинами й підстаршинами. З 44 осталось 16. Крім вищезгаданих згинули в бою тодї також хор. Ярослав Кузьмович, хор. С. Сторожук, і хор. Тименко, Ранені були: пор. О. Яремович, чет. Б. Гнатевич, хор. Є. Ясеницький, хор. Безпалко, хор. Ковалик, пхор. Грабар та Лісковацький.

Бої за Лисоню були найкривавіші в усій історії Стрілецтва. Там сповнили У. С. С. більше як свою повиність. Вправді за жертви й геройство У. С. С. не діждались належного признання, бо корпусна команда, зложивши признання всім відділам, що були на Лисоні, наче долучила тільки на кінці згадку, що "також український Леґіон боровся хоробро та згідно з обовязком", та принаймні з того часу ніхто з ворогів не смів порушити доброго імени У. С. С. та зменшити їхню славу.

За те німці признали в своїм наказі велику стрілецьку заслугу при спільному наступі на московські окопи.

Командант У. С. С. п полк Варивода був вдоволений, зробився лагідний, почав навіть цінити У.С.С. й гордитися цим, що він є їхнім командантом.

Одну добу на фронті

Уже рік минав із того часу, як я з причини загального ослаблення приїхав був з поля до запілля, до нашої стрілецької кадри. Коли ж у кривавих боях на Лисоні згинуло так багато наших старшин, команда Легіону завізвала мене знову не фронт, а також чет. Б. Гарасимова, сина адвоката зо Стрия, й чет. Семирозума. Мабуть 28-29 вересня, 1916 року ми добились до Бережан, де перебував наш стрілецький обоз. Боева частина У. С.С. з командантом Вариводою стояла в Потуторах. Із огляду на те, що вдень дорогу із Бережан обстрілювали москалі з гармат, до полку на фронті треба було перекрадатись уночі Тоді також довозили харчі.Коли запала ніч, виїхала наша "фаркіха", до Потутор, а з нею й я. Чи мої два побратими їхали тоді зо мною, чи лишились іще в Бережанах, не памятаю.

Коли я приїхав в поле й зголосився в команді, мене призначили до сотні Будзиновського. По році перерви, я тієї ночі знову ночував у стрілецьких окопах на фронті.

Вранці я одержав приказ від команданта сотні Будзиновського піти до стрільців на ліве крило. А там ішла вже добра коломийка! Ліворуч від нас стояли мадяри. В полудне москалі прорвались на їхньому відтинку й перейшли в долину Золотої Липи та почали заходити нам на зади. Я приказав своїм стрільцям, щоб вийшли зо стрілецьких ровів і розставились у розстрільній скосом так, щоб москалів мати перед собою. Однак це нас не врятувало. Москалі у своїм переможнім розгоні почали підходити щораз ближче й оточувати нас. Хоч було дуже небезпечно, бо це був ясний день і кожного з нас було видно, як на долоні, та ми мусіли перенестись у дальші окопи в безпечніше місце. Москалі почали вилазити на хати й стріляти за нами. Щоб не дати їм змоги взяти себе на "мушку", треба було бігти в один бік то в другий, падати на землю, потім скоро підбігати кілька кроків і знову падати на землю, щоб не дати москалеві часу добре прибратись до стрілу. Бігти скоро не було сили. Що буде, то буде. Та славити Бога, ворожа куля тоді не поцілила мене. Острілюваний москалями я з кількома стрільцями щасливо добився до безпечного місця.

Якщо москалі були б не задержались у Потуторах, а пішли далі вперед, були б наробили немалої саламахи; однак їм було вже досить того, що здобули в полудне, тому зупинились у Потуторах.

Найсумніший день при У.С.С.

Коли я з кількома недобитками знайшовсь поза обстрілом москалів, я став вижидати решти наших У.С.С. Однак вони не приходили! Я ждав дві години, чотири, а їх як не було, так не було. І мені тоді стало дуже-дуже сумно, тужно: наші У.С.С. певно опинились у московських руках! Це так засмутило мене, що мені мало серце не трісло від свідомости й жалю, що на фронті вже не буде наших славних У.С.С!..

Коли настав вечір, а ми ні вістки не одержали певної ні від кого, що діється в Потуторах, ні харчів не мали де роздобути, я зо своїми недобитками вернувся до обозу в Бережанах.

Як я ввійшов до хати, де були зібрані стрільці, я застав їх, як вони сиділи попід стінами на лавках у дуже поважнім, сумовитім настрою. Між ними був і наш командант Варивода зо своїм прибічником, що їм якось в останній хвилині вдалось вирватись із Потутор. Решта фронтових стрільців попалось у російський полон..

Нам дали повечеряти й тоді стали радити, що далі почати. Переважала думка, щоб я вернувся зо своєю горсткою стрільців на фронт, там зголосився в бригадира Банковача, щоб хоч стільки було знаку, що ще існують Українські Січові Стрільці. Як іти, то йти. Я зібрав горстку стрільців, що прийшли були зо мною, чет. др. І. Сіяк, командант технічної сотні, дадав мені ще кількох стрільців і я помандрував іще тієї самої ночі до команди бригадир, де я застав самого бригадира Банковача й зголосив йому, що я з 18 людьми, рештками нашого леґіону, прийшов по приказ. Бригадир прийняв мене досить ласкаво й казав приміститись недалеко в землянках, що в них перше перебувало австрійське військо.

На тому "фронті" я перебув із своїми стрільцями може з тиждень. В тому часі нам поводилось дуже добре, бо нічого не казали робити, а крім цього доставляли нам харчі з бригади і з нашого обозу в Бережанах, де вже не було кого годувати...

В міжчасі команданти порозумілись між собою й вирішили вислати рештки У.С.С. із Бережан до коша для доповнення й переформування. На фронті зісталась тільки технічна сотня У.С.С. і чета скорострільців.

З часу цього повороту У.С. С. з Бережан до коша залишилась між стрільцями одна гарна памятка, а саме стрілецька, добре відома пісня:

"Як з Бережан до кадри,
Січовики манджали,
То краялось серденько
Із горя тай печали.

І краялось серденько
В хорунжого Осипа,
Як нам з очей зникала
Та Золотая Липа..."

Уже тридцять літ минуло з того часу, як У.С.С. покидали долину Золотої Липи. Мабуть уже дуже мало осталось досі між живими з тих стрільців, що були над Золотою Липою. Та справа мається подібно, як тоді: треба, щоб У.С.С. вернулись знову над Золоту Липу, Стрипу й Збруч, а далі над Дніпро й над Чорне Море на великі поминки, що про них думав і наш великий Тарас:

"І мене в сімї великій,
В сімї ВОЛЬНІЙ, новій
Не забудьте помянути
Незлим, тихим словом!"

Щоб український народ став тією "вольною" родиною, що про неї співав Тарас Шевченко, нам треба всім дивитись у ту ясну будуччину й для її здобуття еднатись у всім світі в один патріотичний союз визволення України, що буде молитись, працювати й боротись невпинно аж до того радісного дня, коли в українській землі знову "возсіяет благодать Вожія." Нехай отже кожний буде готовий

"Серця кров
І любов
Все тобі
Віддати в боротьбі:
За Україну,
За її волю,
За честь і славу, за народі"

(Д.б.).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

— ДОПИСИ —

ЗАКЛИК. Місійне Товариство св. Йосафата. В нашій канадській епархії існує від трьох років дуже корисне товариство, що зветься Товариство св. Йосафата. Головою Товариства є наш Преосвящений Владика Кир Василій, а як заступник веде справи Товариства Впр. о. Мирон Кривуцький у Винипеґу. Місійне Товариство за короткий час свого існування подало вже багато помочі вбогим парохіян на будову й направу церков, а також спомогло наші небагаті установи.

В 1945 році Місійне Товариство мало осьтакі приходи й розходи:

З переносу	$2,180.84
Збірка Отців	2,178.46
З базару	1,871.30
Фонд Дитяти Ісуса ...	1,140,00
Збірка людей	496.91
Місійні Вісті	90.23
Відсотки в банку ...	5.68
Загальний прихід ...	$7,963.42

Розходи

Адміністрація	$2,037,34
Кемсек, Саск.	584.40
Гримсбі	500.00
Торонто	500.00
Босежур, Ман.	300.00
Укр. Вісти	268.84
Барвас, Саск.	250.00
Ґілвуд	150.00
Окно, Ман.	150.00
Прісвил, Саск.	150.00
Балатер, Алта.	150.00
Вернон, Б.К.	100.00
Енґусвил, Ман.	100.00
Рівертон, Ман.	100.00
Тедмор, Саск.	100.00
Дана, Саск.	100.00
Катехизми	60.00
Будучість Нації	50.00
Ґрінрод, Б.К.	50.00
Інститут, Винипег ...	40.00
Церковні речі	32.00
Речі Інституту	26.90
Укр. Молодь	25.00
Служби Божі	12.00
Кіндерслей, Саск. ...	10.00
Загальний розхід ...	$5,841.48
Остає в касі	$2.111.94

Перегляд цих рахунків засвід-

чае, що в Канаді нема ні одної такої нашої організації, щоб стільки дала запомоги різним нашим убогим парохіям і установам, як це наше цінне Місійне Товариство св. Йосафата. Це Товариство існує тільки на те, щоб давати допомогу на будову й віднову церков в убогих парохіях, а також різним нашим установам, що піддержують нашу св. віру й народню культуру. Тому ми звертаємось до всіх читачів "Світла", щоб звернули бачну увагу на Місійне Товариство св. Йосафата й стали його членами, так родичі, як і діти.

Щоб стати членом цього Місійного Товариства вистарчить вислати $1.00 членської вкладки на рік. Можна також вписати всіх членів своєї родини, вислати за них вкладки. Хто вишле більшу суму, той стане добродієм Місійного Товариства.

Щоб українці в Канаді могли не тільки вдержатись, але й зробити поступ так на релігійнім, як на народнім полі, мусять мати багато церков по всій Канаді, а також багато інших релігійних і народніх установ, якнаприклад шкіл, інститутів, сиротинців, друкарень і подібних закладів, що поширювали б між нашим народом освіту й добре виховання. А що Місійне Товариство св. Йосафата помагає своїми жертвами вдержати такі установи, то всі українці повинні зо щирого серця із великою охотою вписуватись в члени Місійного Товариства, посилати туди свої вкладки, збірки й інші жертви, щоб це наше доброчинне Товариство могло давати якнайбільші запомоги.

Дорогі Читачі "Світла", послухайте нашого заклику й впишіться в члени цього дуже корисного Товариства, щоб спільними силами піддержати й скріпити український народ у Канаді! Членство в Місійнім Товаристві Богові миле діло й за це будете благословенні Богом, а також у Вашім намірі, за життя й після смерти, буде відправлятися Служба Божа.

Ми бажали б, щоб усі Читачі "Світла" зо своїми родинами стали членами Місійного Товариства св. Йосафата й помогли його управі зробити велику роботу для спасення нашого народу в Канаді. Зробіть це чимскоріше всі!

Всі листи й жертви для Місійного Товариства просимо посилати до Винипегу на адресу:

Rev. Myron Krywucky
Tache Home
St. Boniface, Man.

МОНТРЕАЛ. Подружній Ювілей. Милу несподіванку приготовили діти, брати, сестри, свояки й приятелі 27 січня для п-ва Степана й Пелагії Дідич у 25-ту річницю їхнього вінчання. П. Дідич був довгий час старшим братом і членом заряду в парохії Св. Духа в дільниці Пойнт Ст. Чарлс, а п-ні Дідич, із родини Ракубовчуків, довгі роки належать до Сестрицтва Христового Серця. Ювілейне прийняття відбулось у Церковнім Домі при улиці Сентер, 27 січня, в 4 год. сполудні. Коли п. І. Дроздович привів Ювілятів до домівки, на вступі привітали їх п. П. Поремський, як дружба, й п—ні А. Бучковська, як дружка, і вручили Ювілятам китицю живих цвітів, а інші гості привітали їх сердечними й гучними оплесками та завели за стіл. Старостою був п. І. Теленько, що підчас спільної гостини покликав до слова промовців. Промовляли й вітали сердечно Ювілятів: п-во Поремський, П. Ракубовчик, К. Станімір, М. Криспін, а також Преп. Отці Василіяни: М. Сіянчук і М. Пасічник. П-во Дідичі склали за гарну несподіванку свою сердечну подяку. Опісля на поклик п. І. Онишкевича відбулась збірка на сироти в Айтуні, що нею займалась п-на Рожа Теленько. Збірка принесла $25.90. Вечірок закінчив п. Теленько словом і "многоліттям" для п. Ювілятів, що належать до вірних і чесних наших парохіян у Монтреалі.

Подяка. З нагоди нашого 25 літнього ювилею складаємо сердечну подяку тим особам, що справили нам милу несподіванку. Найперше дякуємо нашим Дорогим Отцям, що пошанували нас своєю присутністю й ласкавими словами. Дякуємо дорогим дітям. Любі діти! За ваше щире поводження прийміть від нас батьківське благословення й щиру молитву, щоб Бог наділив Вас усіх ласкою доброго здоровя, усіма додатками та й чесним життям. Щиро дякуємо Вам Дорогі діти, Брати й Сестри, що так щиро потрудились, щоб уприемнити нам наш ювілей. За Ваше щире відношення до нас ми не можемо знайти слів подяки, але нехай братня любов буде прикладом і дороговказом для Ваших дітей і внуків. Щиро дякуємо шваґрові Теленькові, що найбільше потрудився в приготуванні нашого свята. Дорогий Шваґре, дай вам, Боже, щоб Ви стояли в осередку нашої родини ще многі літа! Щиро дякуємо панам Дроздовичеві й Завітковському, що нас піддурили заручинами й приїхали забрати нас на ювілей, чого ми не догадались.

Нехай Бог поможе вам діждатись щасливо й у добрім здорові і родинним щасті святкувати ще 50-літній ювілей. Щиро дякуємо Дружбі й Дружці, п. Поремському й п-ні Бучковський за приязну прислугу Сестринним дітям й Братовим, що натрудились для нашої несподіванки. Дякуємо нашій родині, Сватам, Приятелям, Сусідам, взагалі всім тим, що звеличили наше родинне свято й обдарували нас гарними дарунками. Дякуємо за все, а особливо за щиру й цінну любов до нас. Все це залишиться нам як милий спомин до кінця нашого життя. Ми відчули, що ми не самі, але як члени громади.—Степан і Пелагія Дідич.

ВОХ, АЛТА. Несподіванка. Пані Анастасія Герла є вдовою. Її чоловік Іван умер у літі 1939 року. Пані Ґерла з малими дітьми мусіла сама бідувати на фармах, бо три її старші дочки замужні й живуть на своїх фармах. Тож тяжка праця на фармі й догляд дітей у хаті підорвали її здоровя. Кілька тижнів тому пані Ґерла мусіла перебути якийсь час у шпиталі, поки не прийшла до ліпшого здоровя. В неділю ввечері, 27-го січня, зїхались несподівано родина й сусіди до просторої хати пані Герли, щоб побажати їй усього найкращого з нагоди 50 ліття її народин. По забаві відспівано многоліття, а діти вручили матері дарунки. Гості також її обдарували. Пані Ґерла зворушена несподіванкою, подякувала своїм дітям і гостям за несподіванку. З тої нагоди Микола Підставка сказав кілька слів про наших скитальців. Гості зложили на ту ціль $6.24. Гроші вислано до призначеного місця. І про укр. католицьку пресу гості не забули й зложили $5.55.

Щира подяка гостям за жертву, а пані Анастасію Герлу нехай Бог обдарує здоровям і щасливим життям.

Посмертна згадка про П. Фірманюк. Дня 19 лютня, упокоїлась у Бозі бл. п. Параскевія Фірманюк. Походила з с. Гадинковець, пов. Копичинці, в Західньої України. До Канади приїхала 1911 року, а муж її приїхав ще 1908 року. Замешкали на гомстеді в місцевині Вох. Як у старім краю любила ходити до церкви, так і тут на Вох держалась правдивої церкви й віри. Бл. п. Теодор, дорогий чоловік і батько дітей, відійшов до вічности ще 1934 року. А недавно покликав Всевишний Господь і його вірну дружину.

Покійна полишила в великім смутку 4 синів, з котрих один уже жонатий, і 6 дочок подружених, 30 внуків і 14 правнуків. В.І.П!

Похоронні богослуження відправив Преп. о. Ю. Слота, ЧСВВ. По богослуженні відбувся обід у домі Покійної. При тій нагоді п. М. Кордибан згадав піонірські часи покійної, а також вказав, як важною є добра преса, і заохотив присутніх до жертв. По $1.00 зложили: С. і А. Довганюк, п-ні В. Довганюк, І. Яхимець і Р. Фірманюк. Решта дрібніші датки. Колектою займалась п-на Ганна Кущак. — Присутній.

РЕДВЕЙ, АЛТА. Посмертна згадка. Дня 6-го лютня упокоївся в Бозі бл. п. Григорій Петрик, довголітній парохіянин і один із піонірів Укр. Гр. Катол. парохії в Редвей, в 67 році життя. Покійний походив із села Денисова, повіт Тернопіль, а до Канади приїхав в 1909 році й замешкав на гомстеді в околиці Редвей, де жив аж до останньої хвилі свого життя, беручи активну участь у парохії, що в ній він завсіди був добрим членом, учащав на богослуження й інші підприємства. Покійний полишив у смутку жінку, двох братів, одну дочку, двох синів, і 7 внуків. В.Й.П!

Похорон відбувся 10 лютня сполудня. Похороном займився п. М. Смолик із Едмонтону. На похорон прибула родина й багато приятелів і сусідів, хоч було в той день досить зимно. На похороннім обіді не забули учасники й про наші часописи й на зазив Н. Петрика, брата покійного, зложили $22.10 на "Світло" й "Укр. Вісти."

Подяка: Ми горем прибиті по втраті батька складаємо щиру подяку о. Пароховi, М. Смоликові й усім учасникам похорони,

Мати з Дітьми.

Жертводавці на похороні бл. п. Григорія були: **по $1.00** І. Петрик, К. Петрик, М. Петрик, О. Бурин, Г. Бурин, В. Бурин, Н. Петрик, А. Кілик. Решта дрібнішими. Збіркою займався Н. Петрик і Григорій Кондро. — П-й!

НОРТ СТАР, АЛТА. Срібний Ювілей. Глибоко закарбувались у памяті родини Федущаків день Трьох Святих. Того дня п-ні Марія Федущак із роду Мервяк, христилась і вступила в подружній стан. І цього року в цей день, як у 25-ту річницю шлюбу, відправилось у їхній церкві богослужения, що в ньому з великою приємністю взяла участь рідня, сусіди й приятелі, що зїхались численно й охоче, щоб Ювілятів сердечно привітати з нагоди срібного ювілею їхнього подружнього життя. Родина Федущаків тут добре знана. Це була одна з тих перших українських родин, що поселились у цій околиці й за її почином ОО. Василіяни почали доїжджати до Норт Стар із духовною послугою. Початки були трудні, бо треба було їхати індіянськими стежками, та тепер уже є тут добра дорога, хоч до залізничої станції треба їхати поверх 55 миль. Землі тут добрі і люди з вдоволенням працюють на фармах. Недавно поставили тут уже церкву, де вже відправляється богослуження, хоч ще не викінчена.

З нагоди спільної гостини гості зложили Ювілятам на памятку дарунок, а також для скитальців пожертвували $15.50, котрі то гроші передано на допомоговий фонд.

Панству Федущакам бажаємо прожити за Божим благословенням в щасті й здорові ще багато літ.— Присутній.

МАЛОЙ АЛТА. Вісті. Річні Збори. Дня 12 лютня, по богослуженні відбулися в хаті п. П. Локшана річні церковні збори парохії. Зборами проводив о. Е. Пащак, ЧСВВ. По перечитанні річного звіту перевибрано заряд на 1946 рік. В заряді є: В. Макар, В. Ланюк, К. Тхір, І. Тимофійчук, М. Павлів, П. Локшин і М. Слива. Дяком є Кость Тхір. Господарем цвинтаря — П. Локшин.

Несподіванка. Дня 12 лютня ввечері малойська громада несподіванкою привітала вояка Степана Макара, що недавно вернувся з Англії, з військової служби. Приятелі й сусіди зїхалися до дому п. В. Макара, брата Степана, й тут ждали свого гостя. Коли він увійшов, посадили за стіл разом із мамою і рідньою та почалася гостина. По вечері промовляв о. Е. Пащак, ЧСВВ і побажав Степанові щасливого життя й Божої опіки, що її дізнав у своїм військовім житті. К. Тхір також промовляв із цеї нагоди. Щиро промовв і вояк Степан. Дякував за прийняття і память та просив однохвилевою мовчанкою згадати тих приятелів, що не вернулися назад до своїх, але спочили на полі бою. Потім вручено Степанові дарунок від усіх.

Степан є сином Михайла Макара й Анастасії Кияки, з села Зіболки, повіт Жовква. До Канади приїхав із родичами 1937 р. До війська вступив як охотник 1941 р. Служив при саскачеванській артилерії 17. філд реджимент.. За море виїхав 1942 р. і був у Англії 18 місяців. Опісля воював у Сицилії, Італії, Бельгії й Голяндії. Мав велике щастя побачити Його Святість Папу Римського й одержати від нього благословення. Каже, що Папа Пій XII дуже мила особа й промовляв по англійськи до канадських вояків. Степан Макар недавно вістав звільнений з військової служби й тепер є вдома. — Кор.

ВЕНКУВЕР. Дня 10 лютня п-во Андрій і Катерина з Марцинюків Гуцуляк, христили свою доню, Марусю-Катрусю. Тайну хрищення уділив о. Т. Добко, ЧСВВ., а Тайну миропомазання, о. Хр. Кондратюк, ЧСВВ., в церкві Покрова Божої Матері.

По довершенні св. Тайни Хрищення і Миропомазання відбулась спільна гостина на якій були присутні пані Катерина Гуцуляк, п-во Марцинюки, що прибули з Виніярд Саск., де пан Марцянюк

працює при залізниці, а також уся молодь, що гуртується при парохії, й багато старших. Крім гостини й веселого співу були сердечні промови з побажаннями. Промовляли Отці, п. В. Попович, Славко Ковальчук, хресний батько, хресна мати Славка Каняка, п. реєнтій І. Бурдейний, родичі Марусі Андрій і Катерина Гуцуляк, а вкінці промовив дідо Марусі, п. Марцинюк, що своїй промові висказав радість із приводу так численно зібраних приятелів його дорогих дітей, що так попрятельських зійшлися, щоб повітати малу наслідницю Марусю.

По відспіванні грімкого "многоліття" промовив іще пан І. Крупа й на його поклик католицька преса одержала $6.45. — Маленькій українці Марусі просимо в Бога щасливої долі! о. А. Т.

ДЕЛФ, АЛТА. Похорон. Дня 24 лютня упокоївся в Бозі Володимир Кріль, проживши всього 19 років. Умер у Едмонтоні. Покійний був покалічений коло трачки в Евензбурзі. Бл. п. Володимира оплакують родичі, Франко й Ганна, брати: Іван Петро, Василь, Едвард і дві сестри: Мілька й Геня. В.Й.П! Похорон відбувся 28. II., за проводом Преп. о. Г. Хміляра, ЧСВВ. Похороном займався "Парк Меморіял". На спільнім обіді після похорону, на заклик п. Мик. Петрика, відбулась збірка на католицьку пресу. Зложили по $1.00: С. Смолик, І. Потюк, Мик. Петрик, І. Кріль, Ф. Кріль і О. Полик. Решта дрібніші датки. Разом $8.00.

ВИНДЗОР. Від комунізму до Господа Бога

От і знову мені в руки "Новий Шлях" попадае, з середи, 21 листопада, ч. 91. На першій сторінці бачу заголовок: "Хто очі має, хай бачить" (стаття посла Глинки). Хтось собі з товаришів скаже: О, та то Глинка фашист пише! Всежтаки варта б статтю перечитати і справдити, чи той Глинка — "фашист" правду коли пише, чи взагалі все брехню. От, я бачу на 4 сторінці цікаві статті "Комуністична Пята Колонна в Канаді Діє." Друга стаття "Комаґенти в Юніях" і третя "Лже-демократи." От ми, товариші, застановімся, чи справді комуністична пята колонна в Канаді є та що вона робить. От берім собі, товариші, історію від початку війни. Що нам наші лідери говорили та що нам писали тоді, як Гітлер зо Сталіном зробили між собою угоду ненападу. Тоді, коли Гітлер напав на Польщу, а Сталін посунув на Галичину. От ми, товариші, в Канаді летючки розкидали тай кричали: 'Геть із війною! Це війна накинена нам. Це війна капіталістична! Спаралізувати війну! Не йти до армії!" і т. д. Нам уряд наші домівки позамикав, наші газети скасував, деяких наших лідерів післав до іванової хати на відпочинок, а деякі в мишачі діри поховались, а ми, правду кажучи, шта нами трясли. От деколи в куточку зійдемось, та питаємо себе: "Як то так! Чи є правда на світі?! Війна з Гітлером, а ось наші націоналісти-"гітлерівці" в Канаді явно-славно собі ходять та й свої газети друкують та наші домівки купують!". Нараз Гітлер на пав на Сталіна, на СССР. А що ми тоді? Герої! Наші лідери з мишачих дір повилазили, а тоді ми комуністи всі в один голос: "До війни! Проти Гітлера, проти фашизму!" І почали ми українців-небільшовиків фашистами називати. Свої організації переорганізували та інші назвища подавали. От наше Т-во Канадських Українців у Виндсорі н. р. відсвяткувало в Парк Театрі Шевченківське свято, де запросили тов. Навізіського виголосити головний реферат. Та що він там нам сказав? А ось що він гордий з того, що він говорить в імені Т-ва українських канадців. А додав, що ми маємо добрий уряд, але нам з ним не пілуватися. А щоб по війні не було безробіття, то нам треба буде цей уряд повалити. Спитайте себе, виндзорці, чи не питую його правдивих слів? Чи не є обдурство, блазнам для нас? А ось тут наші лідери та "Українське Життя" закликають нас комуністів перед виборами, щоб голосувати на той самий уряд. Та от, товариші, щиро-правдиво подумайте від серця, не тому, щоб когось критикувати, але спитайте самі себе: Як то так?! Тут були ми проти війни — тут за війною. Тут були проти уряду — тут знова за тим самим урядом. Чи це не є робота нашої "пятої колонни"?! Чи посол Глинка правду не пише? Аву перейдім до статті "Комаґенти в юніях" та "Лжедемократи." У Виндсорі почався страйк. Нараз Тим Бак приїжджає та скликає масове віче. Одним словом, запалює робітників та додає охоти до страйку. Ми, як українські більшовики-комуністи, Т-во Канадських Українців, скликаємо собі під самим носом Форда масове віче проти Форда. Ми боремось за краще життя, а Бак наговорив більшовицьких нісенітниць .'. . Або ось ми маємо тут у Виндсорі свого лідера, товариша Гуцуляка. Скільки Гуцуляк ішов на юнійний масовий мітінґ, щоб щось говорити й усе англійці вибучали-вигукали й не дали йому ніколи говорити. А що це означає? А це означає те, що загально відомо, що Гуцуляк є комуніст, тому юнійне членство добачає, що Гуцуляк та Тим Бак хочуть у юнії пекти свою комуністичну печеню. А Гуцуляк українець, отже пляма паде на українців-робітників. На мою думку, посол Глинка нам усім українцям добре увагу звертає, як то комуністи вертять із середини в юніях. Ми повинні пoслові Глинці подякувати, що нам усім звертає увагу. (Д.б.).

— ПОШУКУЮТЬ —
своїх рідних:

Василь Джус із Пацикова шукає свого батька, а також Івана Рибака, сина Онуфрія, й Василя Коліжака в Винипегу.

Тепла (Парачук) Марія — сестру Теплу Альбіну, м. Струсів, пов. Теребовля.

Носик Ярослав — тітку Носик Марію, село Васючин, повіт Рогатин.

Ратюк Микола (син Степана) — вуйка Ратюка Василя, село Кам-Безкутськ.

Мають листи в Канцелярії КУК — Телішевський Зенон, Монтреал, від Василя Явдошина.

Карпинськiй Олексій — тітку Харнявську (Кіт), Катерину, село Любинець Новий, пов. Любачів.

Петришин, Петро — вуйка Петришина Павла з Серетець, пов. Зборів. Еміґрував в 1928 р. Має свою фарму.

Бонк, Микола — залізничник — 1) двоюродного брата — Бонк Михайла, залізничник. 2) Дв. сестру — Лутчин Марію та Лутчин Тетяну, село Сокаль, пов. Мостиська, еміґрували в 1928 р.

Осадчий, Стефан — вуйка Лисака Івана, с. Дубини на Волині. Еміґр. в 1930. Має свою фарму.

Просимо зголоситись до редакції "Світла."

ЖЕРТВИ
"НА СВІТЛО"

Добровільні жертви на видавництво "Світла в 1946 році зложили: По 0.25: С. Скрипчайло, Глендон, П. Марущак. **По 0.50:** П. Кіліштоф, Райлей, П-ні Панасюк, Оттава, П. Войцишин, Ольга. **По $1.00:** О. Левковець, Филаделфія, М. Войтів, Бруклин, Мик. Бакай, Едмонтон, С. Дасик, Бон Акорд, К. Гринчук, Вилсон, М. Гарвідеф, Дейвлеева, Д. Ахтимійчук, Чипмен, Н. Грендіс, Гуален, О. Старко, Чипмен, І. Воркун, Калмар, С. Крук, Айрон Ривер, Т. Ґерун, Таватінав, А. Кузик, Венкувер, І. Шинидюк, Вернон, В. Беньо, Ла Корей, П-на Ковалик, Винипег, А. Чайковський, П. Рибак, Оттава, А. Шарамовець, Дж. Сіті. **По $1.50:** З несподіванки для п. В. Ковальчука, Атабаска, З весілля п-ва Петришин, Ешцав, З прийняття для вояка П. Тараха, Глендон. **По $2.00:** І. Коцур, Шикаго, Р. Іванюк, Шикаго, А. Пастушок, Голден, А. Биковська, Дж. Сіті, А. Мудрик, МекКіс Рокс, Є. Микур, Филаделфія, М. Гринишин, Винипег, А. Климко, Ф. Френсис. **По $3.00:** З поминальної Сл. Божої І. Шевчука, Мондер, М. Баран, Вайтстон.

По $5.00: П. Мисюк, Бруклин, З похорону М. Гладкевич, Бувелон, П-во Р. Дідічі з нагоди ювілею, Монтреал. **По $6.00:** З весільної забави п-ва М. Шевчук, Торонто. **По $7.15:** З похорону п. Фірманюк, Вох. **По $8.00:** З похорону В. Кріль. **Збірка на католицьку пресу: Парохія св. Николая в Винипегу — $14.49. Парохія св. Михаїла в Трансконі— $35.88.**

ЖЕРТВИ НА СКИТАЛЬЦІВ

В. Качковський, Біота, й А. Гнатів, Ворт Вилiям — по $1.00. І. Гілевич, Кендяк, Саск., **5.00.** З панахиди в Ту Гилс, —**14.40.**

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Нового стилю
КВІТЕНЬ

7. IV. Нед. 5 Вел. Посту. Ґеоргія Мел. преп. Гл. 5, Єв. утр. воскр. 2. — На Літ. Вас. Вел. Ап. 321, Єв. Марка 47.

13. Субота Лазарева. Початок Тріоди Квітної. — На Літ. Золот. Єлици, Ап. 333. Єв. Ів. 39. Задостойник.

14. Неділя Квітна. Все воскр. опускається. Всеночне. — **Літ. Ів. Золот.** Антифони Празн. Троп. Лаз. Сл. нед. Квітної, І н. конд. нед. Квітної. Трисвятое. Ап. 246. Єв. Ів. 41. Задост. і проче Празн. — Ввечері Вечірня постна. По Нині опущ. Тропарі з поклонами.

Старий стиль

3. Середа вечером: Утреня з Поклонами.

7. Нед. 5. Посту й Благовіщення Пр. Діви Марії: Гл. 8. Єв. утр. 8. **Вел. Веч.:** Господи возв. стихир. Октоїха 6, і празн. 4., Сл. І н. Богор., Чтеній 5. **Утреня: Бог Гдь:** Троп. воскр. 2 р., Сл. І н. празн. **Сл. Б. Вас. Вел.:** Троп. воскр. і празн., Сл. І н. конд. празн. Все проче неділі й празн. Ап. 3. 321 і 306, Єв. Мар. 3. 47 і Лук. 3. 3.

14. Не. Квітна: Новий і старий стиль разом.

Богослуження в Алберті

БЕРЕЗЕНЬ

30.
Восток (Сл. Б. 9.30 вранці) 7 год. веч. Вел. сповідь
Карвел, год. 9 вранці, Сл. Божа й вел. сповідь дітей
Ст. Павл (Вел. сповідь).
Веґревил — 9 год. вранці Сл. Божа. В год. 5 спол. сповідь.
Плейн Лейк (спов. 29, 30, 31)

31. Неділя
Менвил (В суботу в 2 год. сполудні сповідь, у неділю св. Причастя)
Равнд Гил
Восток — (вел. сповідь)
Плейн Лейк (Вел. спов. 29-30 і 31)
Веґревил
Еґрімонт: сповідь дітей у суботу, старших у неділю в 9 год. вранці
Белліс: сповідь для всіх у неділю в 9 год. вранці.
Карвел, вел. сповід. Ню Брук

КВІТЕНЬ

МІСІЯ. Перед квітною неділею, буде св. Місія в Редвей. До набожної участи в св. Місії запрошуємо весь наш народ із Редвей і цілої округи. —— ОО. Василіяни в Редвей.

3.
Скаро — поклони
3 і 4 — Бойл, Сл. Божа і в. спов.
Ґлендон — Поклони
5-го
Ст. Майкел (св. Николая) (спов. дітей).
6 і 7. — Гилярд — фарми в. сп.
6.
Спас — в год. 5 спол. сповідь
Інисфрі (Бруно школа)
Просперiті і Вайлдвуд, год. 9 вранці, Сл. Божа і в. спов.
Ст. Майкел (Сл. Б. 9.30 вр. сповідь 3-та й 7-ма год. ввеч.

7. Неділя
Спас — Сл. Б. і св. Причастя
Пено
Інисфрі місто (Вел. сповідь)
Ст. Майкел, Борщів
Смокі Лейк, св. Онуфрія (сповідь у суботу ввечері в год. 8)
Восетна (сповідь у нед. рано год 10)
Просперiті і Вайлдвуд, в. спов.
Елк Пойнт (Великодня сповідь в суботу, о год. 4 сполудні й рано перед Сл. Божою).
10 і 11 — Фрейнс, вел. сповідь
12.
Чипмен (В. спов. школярів, 5 год. ввечері.
13.
Гилярд — сповідь 5 год. спол.
Чипмен (Сл. Божа 9.30 вранці. В. сповідь 3-та й 7-ма г. ввеч.
14.
Гилярд — місто
Чипмен — (Вел. сповідь)
Інисфрі М. Божої (Вел. сповідь 12, 13, 14).
Ворвик (велик. сповідь
Малой (Великодня сповідь)
Смокі Лейк, св. Параскевії (сповід дітей у суботу вранці год. 9). Старших увечері в год. 8.
Редвотер (сповідь дітей в суботу год. 9 вранці. Старших в суботу ввечері, год. 8).
18
Борщів — год. 7.
Новий Київ — год. 7.

19. Вел. Пятниця.
Пено — виставл. плащаниці в год. 4-тій.
Борщів — 11 год.
Новий Київ 9 год.
Плейн Лейк — 12.30 год.
Інисфрі М. Божої — 4 год.
Інисфрі Ч. Хреста — 7 година (свячення пасок)

НОВИНКИ

— **Більшовицьке** радіо з Москви подало 17 березня вістку, що в Галичині зїхалось 240 українських греко-католицьких представників на собор і ухвалило відступити від Католицької Церкви та злучитися з "святою російською православною церквою." Про цю справу треба добре знати, що нема ніякої "святої російської православної церкви", а є тільки більшовицька російська церква, що помагає безбожному Сталінові нищити Українську Греко-Католицьку Церкву й увесь український народ. А щодо відступства від Католицької Церкви й злуки з більшовицьким православям, то це можуть зробити тільки люди малосвідомі, малорелігійні, або слабодухи. Свідомі й чесні українці-католики скоріше згинуть, як перейдуть на московське православя.

З нагоди кардинальської урочистості в Римі був цілу годину на послуханні в папи німецький кардинал Берліну Фон Прайзінг. При цій нагоді папа склав подяку американській військовій владі за це, що дозволила видавати в Берліні епархіяльний католицький часопис "Петрусблат" і довезла паперу на друк 30,000 примірників.

— **Кардинал** Тісеран, що є секретарем Святої Конгрегації для Східньої Церкви, сказав у розмові американському пресовому звітовикові, Семенові Бруверові, що з американської й британської зони в Німеччині далі виселюють скитальців, головно українців. Їх видають совітській владі силою і масово, навіть тепер, коли Вашінгтон заявляє, що такої примусової висилки нема. Кардинал заявив Друверові, що має найновіші відомості й благання скитальців, українців, щоб їх рятувати. Останнє масове благання від 20,000 душ в американській зоні одержав у грудні й досі не знає, що сталося із цими скитальцями. Ватикан одержує постійно благання, щоб рятувати скитальців, що їх висилають насильно до Совітів, як зрадників, хоч ці скитальці ні в якому разі до таких не належать. Кардинал заявив, що бачив вірну копію договору в Ялті, що на ньому є точка про примусову висилку українців до Совітів, що покинули Совіти 1939 року.

Москалі ускладнюють питання українців скитальців, бо змішують їх із дезиртирами й военними злочинцями. Як кардинал говорив про українців, то ніяк не мав на думці таких людей, як Власов й його козаки. Кардинал подав імена щоб він міг сам переконатись, що справа представлена правдиво. Ті жертви є під американською й британською владою в Німеччині. Їм навіть УНРРА відмовляє помочі, бо така поміч не була б мила деяким урядам, що належать до УНРРА. Сьогодні вранці, казав кардинал, була в нього мати й бажала захисту для двох молодих синів-скитальців, що втікли з табору зо страху, що їх вивезуть силою до Росії. Найбільше вивозять силою до Совітів українців.

— **В Голандії** існує вже 100 літ закон, що забороняє католикам мати прилюдні процесії. На памятку чуда Пресвятої Евхаристії, що сталось 1945 року, відбувається кожного року великий похід в Амстердамі. З того часу, як некатолицький уряд заборонив відбувати церковний похід, відбувається кожного року "тихий похід" католиків, що в мовчанці, без Найсв. Тайн і хоругов, переходять уночі спокійно улицями міста. Цьогорічний похід буде такий великий, що мусить відбуватись двох неділь у місці березні. Цього року похід відбудеться у цім намірі, щоб виєднати в Бога для людей любов і мир через обнову суспільного і релігійного життя. Провідник голандських соціялістів, др. Й. Албада висказав думку, що годиться, щоб католикам дозволили відбувати релігійні походи. "Може принаймі тепер вирозумілість у Голандії стала досить велика, щоб відкликати цю зоборону, що така прикра для католиків."

Перший раз від 1870 року, коли то родина савойських князів забрала папську державу й створила італіянське королівство, були всі кардинали запрошені на прийняття на королівський двір. Запрошував престолонаслідник Умберто. Крім членів королівської родини й кардиналів були присутні на прийнятті всі дипломати, що є при Ватикані й італіянськім уряді. Совітський амбасадор сидів при столі з трьома кардиналами.

— **Англійський** посол Д. Прит, прихильник більшовицької Росії, накинувсь у лондонськім сеймі на католицького архієпископа Мек Доналда в Единбурзі, за це, що він у своїм пастирськім листі згадав про звірства червоної армії в зайнятих краях. Архієпископ відповів, що він охоче повітає судовий процес за свої вискази в пастирськім листі про совітське військо.

— **Коли** нацисти допускалися страшних звірств над поневоленими народами, католицька преса в Америці виявляла правду, а інша мовчала, бо уряди пробували замиритись з Гітлером. Подібно діється й тепер: католицька преса виявляє всю правду про нелюдські більшовицькі злочини в зайнятих краях, а інша мовчить, щоб не "образити Росії". Славна американська пресова звітовичка, Дорті Томсон, обурюється на американську пресу за це, що вона боїться сказати людям правду про Росію й її гітлерівську тактику; взаємини з Росією сповивається брехнею в надії, що таким чином посунеться наперед справу миру й справедливости. Також про голод в Европі й Азії не писала американська преса так, що Дорті Томсон мусіла читати релігійні часописи, щоб довідатись про цей голод, що його неохоче признав тепер і сам Трумен.

— **Англійський** старшина стрінув раз у Німеччині 12-літніх хлопців, що вчились 10 заповідей Божих. За часів Гітлера вони про це не чули. А один учитель у Нюкесел, в Англії, довідався між своїми школярами, що на 40-ок 13-літніх юнаків тільки 16 вірило в вічне життя, а тільки 9 із них ходило до церкви.

— **Американець** Свифт, судя Найвищого Суду в Месечусетс і найвищий Лицар організації Лицарів Колюмба, вислав в імені 600,000 членів організації телеграму до президента Трумена з протестом проти натиску ЗДА на Еспанію і вмішування в її справи, до чого підбурюють різні краї французькі комуністи за проводом Москви, щоб пімститись над генералом Франком за його "величний спротив комуністичним революціонерам." У своїй телеграмі сказав судя Свифт, що комуністи "досі бачать у Франкові одиноку успішну силу, що може перемогти нечесні й попереду виявлені наміри Ленінового плану: запалити Европу на обидвох кінцях, а опісля роздмухати полумя в пожар, що згодом мав би поширитись спершу на Франції, а опісля до Злучених Держав."

В Чілі, в місті Пунта Аренас, відбувся девятий краєвий Евхаристійний Конгрес за проводом папського нунція і делегата на конгрес, архієпископа Маврілія Сальвані, що зробив на Конгрес 1500 миль державним військовим літаком. Конгрес тривав чотири дні. В програмі конгресу була архієрейська Служба Божа, спільне св. Причастя учасників конгресу, великий евхаристійний похід та окремі доклади про християнські засади праці, небезпеки алькоголю, католицькі основи мира між народами, товариствами й одиницями.

В Гавані відбудеться Краєвий Евхаристійний Конгрес на подяку Богові за винесення гаванського архієпископа, Мануїла Артеаґа, до гідності кардинала.

— **Сорок дві** держави світу мають при Апостольській Столиці в Ватикані своїх дипломатичних представників. Між ними є такі, що мають некатолицьких володарів, якнаприклад Британія, ЗДА, Китай, Румунія й інші. Тільки чотири більші держави не мають у Ватикані свого представництва: Росія, Туреччина, Мексико й Канада. В Канаді 45 відсотків усім громадян це католики. Ні Британія ні ЗДА на цьому нічого не стратили, що навязали дипломатичні взаємини з Апостольською Столицею, що з нею звязані мільйони їхніх громадян святими звязками віри й любови. Також Канада скористає з оснування в Ватикані свого дипломатичного представництва.

— **Згідно** з бажанням Святішого Отця щодо помочі загроженим дітям в Европі, про що папа писав в окремі посланні-енцикліці, то в багатьох канадських епархіях відбувається цього місяця особлива збірка харчів і одежі для вбогих дітей в Европі.

— **Протестанти** з "Юнайтед Чорч" у Торонті ухвалили протест проти цього, щоб Канада мала свого дипломатичного представника в Ватикані.

— **Франція** дуже намагається повалити в Еспанії Франка й для цеї цілі намагається приєднати ЗДА й Британію. Та правдою є, що коли б не Франко, що здержав комуністів, то в Гібральтарі сиділи б сьогодні не англійці, а комуністи. Тепер під рукою Франка може терплять деякі свої найвище еспанські громадяни; та це добре відоме в усім світі, що не тільки самі московські громадяни терплять під рукою Червоного Батька...Котрий отже і з них ліпший, а котрий гірший? Кого треба піддержати, а кого повалити?

— **Американський** кардинал Стрич, архієпископ Шикаґо, голова Єпископського Комітету в ЗДА вислав із Риму поклик до католиків в ЗДА, щоб у часі Великого Посту уладжували по всіх церквах збірки для голодуючих в Европі. Зокрема закликає дітей по католицьких школах, щоб брали діяльну участь у цій збірці.

— **Президент** Трумен відбув у Білім Домі нараду з колишнім президентом Гувером і 12 іншими американськими провідниками в справі допомоги загроженій Европі і звернувся з покликом до американців, щоб добровільно робили жертву в уживанні речей для рятування мільйонів терплячого народу в краях знищених війною.

— **Ґенерал** МекАртур запросив до Ніпону різних професорів, щоб були йому за дорадників у створенні доброї програми для шкільництва в Ніпоні. Між цими дорадниками є католицький прелат Гохвальт із Вашінґтону.

— **Під час** останніх громадських виборів в Італії християнсько-демократична партія здобула найбільше громад, бо 168; соціялістично-комуністична спілка здобула 121 громаду, решту округів дрібніші ґрупи.

— **Британський** премер Атлі дає індусам повну незалежність у межах Британії, або по за нею.

— **Америка** замкне табори скитальців і від 1 вересня УНРРА не буде їх годувати.

— **В Едмонтоні** уладжує Ліга Українських Католицьких Жінок гарну "Виставу Українського Мистецтва." Вистава почнеться 6 квітня, 1946, в Народнім Домі.

Редакція "Світла" подає це до відома всім українцям в Алберті, а одночасно просить усіх жінок так по містах, як і на фармах, щоб для піднесення цеї вистави вислали до Едмонтону свої вишивки, тканини, писанки й інші гарні речі, що їх привезли з краю, або тут виробили на старокраєвий лад.

Усі ті речі будуть забезпечені й по виставі звернені власницям із вдячністю.

Під час вистави буде продажа вишивок і писанок. Як хто зможе зробити який дарунок на покриття коштів вистави, Ліга буде щиро вдячна.

Хто тільки зможе поїхати на цю нашу виставу, нехай не оминне нагоди.

Всі речі на виставу треба посилати на адресу п-ні Й. Коренди, 9352-108 Аве, Едмонтон.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходи двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15 квітня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 8.

Сей День, Єгоже Сотвори Господь, Возрадуємся І Возвеселімся в Онь!

Христос Воскрес

Воістину Воскрес

СВЯТІШОМУ ОТЦЕВІ, ПІЄВІ XII-ОМУ, НАЙБІЛЬШОМУ В СВІТІ ОБОРОНЦЕВІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ЧАС ЙОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ГОРЯ — ВИСОКОДЕРЖАВНОМУ УРЯДОВІ КАНАДИ Й ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — ПРЕОСВЯЩЕНИМ ВЛАДИКАМ І ВСЬОМУ ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ НАШИХ ЄПАРХІЙ — ВЕЛИКИМ НАШИМ СТРАДНИКАМ: ЄПИСКОПАМ І СВЯЩЕНИКАМ І ВСІМ УКРАЇНЦЯМ, ЩО ТЕРПЛЯТЬ ВІД БІЛЬШОВИЦЬКОЇ ТИРАНІЇ НА СВОЇЙ І ЧУЖІЙ ЗЕМЛІ — ПРЕПОДОБНИМ ОТЦЯМ, БРАТТЯМ І СЕСТРАМ ПО НАШИХ МОНАСТИРЯХ — УКРАЇНСЬКИМ СКИТАЛЬЦЯМ, ЩО ТИНЯЮТЬСЯ ПО ЧУЖИНІ — НАШИМ ПРОВІДНИКАМ, ЩО НЕВТОМНО ПРАЦЮЮТЬ ДЛЯ БОЖОЇ СЛАВИ Й ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ — А ОСОБЛИВО ВСІМ НАШИМ ДОРОГИМ ЧИТАЧАМ ТА ЇХНІМ РОДИНАМ — ВЕЛИКОГО БЛАГОСЛОВЕННЯ ВІД ХРИСТА-ЦАРЯ В ДЕНЬ ЙОГО СЛАВНОГО ВОСКРЕСЕННЯ — БАЖАЄ Й ПРОСИТЬ —

РЕДАКЦІЯ "СВІТЛА".

На Великдень

Єв. Св. Ів. 1: 17

СПОКОНВІКУ БУЛО СЛОВО, І СЛОВО БУЛО В БОГА Й БОГОМ БУЛО СЛОВО. ВОНО БУЛО В БОГА СПОКОНВІКУ. ВІД НЬОГО ВСЕ ПОВСТАЛО Й БЕЗ НЬОГО НІЩО НЕ СТАЛОСЬ, ЩО ТІЛЬКИ ПОВСТАЛО. В НЬОМУ БУЛО ЖИТТЯ, А ЖИТТЯ БУЛО СВІТЛОМ ЛЮДЕЙ. І СВІТЛО В ТЕМРЯВІ СВІТИТЬ ТА Й ТЕМРЯВА НЕ ОБНЯЛА ЙОГО.

ЖИВ ЧОЛОВІК ПІСЛАНИЙ ВІД БОГА, ІМЯ ЙОМУ ІВАН. ВІН ПРИЙШОВ НА СВІДЧЕННЯ, ЩОБ СВІДЧИТИ ПРО СВІТЛО,ЩОБ ВІРУВАЛИ ВСІ ЧЕРЕЗ НЬОГО. НЕ БУВ ВІН СВІТЛОМ, АЛЕ МАВ СВІДЧИТИ ПРО СВІТЛО. ПРАВДИВИМ СВІЛОМ, ЩО ПРОСВІЧУЄ КОЖНУ ЛЮДИНУ, БУВ ТОЙ, ЩО МАВ ПРИЙТИ НА СВІТ. ВІН БУВ НА СВІТІ, БО Й СВІТ ПОВСТАВ ВІД НЬОГО, ТА СВІТ ЙОГО НЕ ПІЗНАВ. ДО СВОЇХ БУВ ПРИЙШОВ, ТА СВОЇ НЕ ПРИЙНЯЛИ ЙОГО. А ВСІМ, ЩО ПРИЙНЯЛИ ЙОГО ВІН ДАВ СИЛУ СТАТИ БОЖИМИ ДІТЬМИ, ТИМ, ЩО ВІРУЮТЬ У ЙОГО ІМЯ; ЩО НЕ З КРОВИ, НІ З ПОЖАДАННЯ ТІЛА, НІ ВІД ЧОЛОВІЧОГО ХОТІННЯ, АЛЕ ВІД БОГА НАРОДИЛИСЯ.

І СЛОВО СТАЛО ТІЛОМ І ВІТАЛО МІЖ НАМИ — І МИ БАЧИЛИ ЙОГО СЛАВУ, СЛАВУ ЯК ЄДИНОРОДНОГО ВІД ОТЦЯ, ПОВНЕ ЛАСКИ Й ПРАВДИ. ІВАН СВІДЧИТЬ ПРО НЬОГО ТА Й ЗАКЛИКАЄ КАЖУЧИ: ЦЕ ТОЙ, ПРО КОГО Я КАЗАВ: ТОЙ, ЩО ПІСЛЯ МЕНЕ ЙДЕ, ПЕРЕДО МНОЮ БУВ, БО ПЕРШЕ БУВ, НІЖ Я. І З ЙОГО ПОВНОТИ ВСІ МИ ПРИЙНЯЛИ—А ЦЕ ЛАСКУ ЗА ЛАСКОЮ. БО ЗАКОН МОЙСЕЄМ БУВ ДАНИЙ, А ЛАСКА Й ПРАВДА СТАЛА ЧЕРЕЗ ІСУСА ХРИСТА.

У СВЯТО НАЙБІЛЬШОГО ДОВІРЯ

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

З НАГОДИ ВОСКРЕСЕННЯ Г. Н. ІСУСА ХРИСТА

До Високопреподобних і Всечесніших Отців і всіх вірних Нашої Дієцезії.

"Взяли мого Господа й не знаю, де Його положили" (Йоан: 20,13).

Дорогі в Христі,

Не завсіди бачимо сонце. Деколи заслонюють його чорні хмари. Тоді темно на дворі й непривітно. Але коли знову вийде сонце з-поза хмар, то стає веселіше, тепліше й усе від[illegible]

Щось подібне буває і з людським життям. Не завсіди складається воно з радісних днів. Деколи загощують до людського серця також і сумні дні. Тоді наша душа переповнена болем і смутком, терпінням, сльозами й зеохотою. Однак, коли знову до нашого серця завітає радість, то завважується її і з очей, і з лиця й цілого нашого поступовання.

Апостоли й Христові Ученики були дуже засумовані останніми подіями Страсного Тижня. Бо їхнього Божественного Учителя, Ісуса Христа, зловили вороги, убичували, звінчали терням, примусили нести хресне дерево, розіпяли серед двох розбійників на горі Голгофті, а вкінці поховали Його в темнім, зимнім гробі. Коли привалили вступ до гробу, де лежало Христове Тіло, великим, тяжким каменем, то здавалося їм, що вже все пропало, розбилися всі надії, прийшов найсумніший кінець усього. Це наглядно пізнаємо з цих слів апостолів, повних скарги: "А ми надіялися, що це Той, що мав спасти Ізраїля" (Лука: 24,21). Ще більша журба найшла на Марію Магдалину, коли в неділю рано бажала намазати мертве Тіло Христа, а застала тільки пустий гріб, так, що з її серця вирвалася скарга, повна болю: "Взяли мого Господа й не знаю, де Його положили" (Йоан: 20,13).

Однак яка велика зміна настає в усіх із радісною вісткою про Воскресення Христа! Тільки промовив воскресший Ісус до Марії Магдалини одне слово: "Маріє!" — а в одній хвилині минув смуток, а з її душі вириваеться радісне слово: "Учителю!". Тількя Христос сказав апостолові Томі: "Вложи свій палець сюди і поглянь на мої руки і подай свою руку і вложи в мій бік, і не будь невірен, але вірен" — а з його душі вириваються також повні довіря слова: "Господь мій і Бог мій!" (Йоан: 20-28). Тільки стрінув Ісус засумованих учеників на дорозі до Емаус, а зараз: "отворилися їх очі і пізнали його... і говорили до себе, чи наше серце не горіло в нас, коли говорив в дорозі і коли відчиняв нам Письмо?" (Лука: 24, 31-32). З вісткою про воскресшого Христа відразу позникали сумніви, віджили надії, а воскресна радість рознеслася блискавицею по всіх усюдах. **Воскресший Христос показав наглядно, що жадна людська злоба не в силі змінити Божих плянів, знівечити Божих замислів, зруйнувати Божого діла.**

Христова Церква є ділом Христа. Тому й своєю долею мусить ділитися з долею свого Основника, не лише в **днях смутку, але й у днях радости.** Про це предсказав наперед Христос, кажучи: "Істино, істино, кажу вам, що ви будете плакати й ридати, а світ буде тішитися" (Йоан: 16, 20). Ледве вознісся Христос із землі на небо, а вже зірвалася буря над молодою Христовою Церквою. Римські кесарі постановили затопити її в крові перших християн. І тому мучили вони християн усякими муками, палили визнавців живцем, наче горіючі смолоскипи, кидали їх на жир левам, тиграм по коліаеях. З-поміж 12 апостолів лише один умер природною смертю, а всі прочі одинадцять понесли мученичу смерть. З перших 32-ох папів, то тільки два вмерли природною смертю, а прочі тридцять як мученики. А з християн начислюють мільйони мучеників із цих часів. Через 300 літ скривалися християни по катакомбах. До них також відносилися Христові слова: "Істино, істино, кажу вам, що ви будете плакати й ридати, а світ буде тішитися..."

Така доля Христової Церкви була уділом і у пізніших віках і найновіших. Чаша горя була приготованою завсіди для визнавців Христа. Кров Його учеників і учениць ніколи не ціпеніла від перших віків. А проте Христова Церква була призначеною не на вмертя, але на життя. Кров мучеників була насінням християн. **Не оружжям,** ані канонами, ані бомбовиками, ані взагалі жадною земською могутністю стоїть Католицька Церква, **але обітницею Христа.** Він сказав не лише ці слова: "Істино, істино, кажу вам, що ви будете плакати й ридати, а світ буде тішитися" — але цей самий Христос додав ще й ці слова: "Ви будете сумувати, **але ваш сум обернеться у радість"** (Йоан: 16, 20). Мимо мук, гонень і переслідувань Католицька Церква розрослася по цілому світі, а своїх вірних ніколи не числила так багато, як сьогодні.

Сумні вістки доходять до нас із наших рідних земель. Такі сумні вістки, що своїм важким горем придавлюють душі всіх щирих українців-католиків. По знищених війною селах, по зруйнованих згарищами містах, по мільйонах вивезених найкращих синів і доньок до вязниць, скитальчих таборів, а многих вже невинно порозстрілюваних — прийшло ще **криваве переслідування нашої Греко-католицької Церкви,** не знати котре вже з ряду. До земного горя долучилося ще й мучеництво наших священиків і епископів, осталося їм вибирати лише одну з двох конечностей: або зрадити Христа й прилучитися до сталінського православя, або позістати вірним Христові й піти під розстріл наїзників. До закінчення цієї другої всесвітньої війни обіцяли сильні цього світу всякі свободи, сьогодні однак дивляться зимними очима, як добивається останки свободи, навіть релігійної. Чи з мільйонів засумованих сердець українців-католиків не добиваються сьогодні журливі слова Марії Магдалини, що: "Взяли мого Господа й не знаю, де Його положили"?

Одиноким голосом розради серед нашого теперішнього народнього горя голос Католицької Церкви, що в протесті Святішого Отця, як Батька всього християнства, станула в обороні, не лише переслідуваних за віру українців на їхніх рідних землях, але й також усіх біженців у західній Европі, що перед ними зависло марево непевности про найблище завтра. **Воскресший Христос вливає довіря й у наші душі серед теперішнього народнього горя: "Ви будете сумувати, але ваш смуток обернеться в радість."** Бог пише історію народів не як люди днями й роками, але віками. Він є в силі вирвати й наш нарід із найбільшої пропасти й по Великій Пятниці показати йому радісний Великдень!

Історія Католицької Церкви, почнаючи від Христового Воскресення, є безнастанним побідним походом від смутку до радости, від сумніву до певности, **від боротьби до перемоги.** На воскресшому Христі бачимо, що ожидає всіх цих, що їх тепер досвідчає Божа рука в огні терпінь. Тому й пригадує нам св. Петро, як колись першим християнам писав: "Улюблені, не дивуйтеся огневі, що вам посилається на випробування, наче б то вам щось нового приключилося, але радуйтеся через те, що берете участь у Христових стражданнях, щоб і у обявленні Його слави ви радувалися й веселилися" (І. Петра: 4, 12).

Дорогі в Христі! Серед наших особистих, родинних і народніх терпінь **кріпімся вірою в Воскресшого Христа.** Хоч серед життєвих досвідів прийдеться нам нераз повторяти за Марією Магдалиною, що: "Взяли мого Господа й не знаю, де Його положили" — проте не тратьмо довіря, що всі ми є визнавцями переможного Христа. **Остаточна перемога є у руках** не ворогів Христа, але **воскресшого Христа.** Скільки це разів **співаємо на Великдень: "Встане Бог і розсиплються Його вороги; як щезає дим, нехай вони щезнуть, як топиться віск від горячі вогню;** так нехай згинуть грішники від Божого лиця, а праведники нехай звеселяться." В днях світлих празників і у весь час нехай буде ця сердечна наша й Ваша молитва: щоб Воскресший Христос зберіг нашу українську Греко-Католицьку Церкву на її рідних землях; щоб охоронив увесь наш український нарід перед грозячим нещастям та потішив усіх наших дорогих біженців † серед земної безнадійности привів їх до певної надії й забезпеки! Нехай милосердний Бог благословить цілий наш Український Нарід!

З Світлим Празником Христового Воскресення засилаємо всім Дорогим Отцям і всім Вірним нашого Ексархату наші найщиріші воскресні побажання.

† ВАСИЛІЙ, Єпп. Орд.
† НІЛЬ, Епп. Помічник.

Вінніпеґ, 31 березня, 1945 р.

ДРУГИЙ КОНГРЕС К.У.К.

ДРУГИЙ Всеканадійський Конґрес Комітету Українців Канади відбудеться в Торонті, Онт., у вівторок, середу й четвер— 4-5-6 червня, 1946. Наради Комітету будуть відбуватись у "Мессі Гал", найкращій залі в Торонті. Точніші вісті будуть подані в черговім числі преси.

За Екзекутиву КУК., — А. Яремович директор Програмової Комісії.

В Обороні Українського Народу

Заява Українського Екзархату в Канаді

На подану московським радієм вістку про "пірвання звязи Української Греко - Католицької Церкви з Римом," а прилучення себе до московської православної церкви під московським патріярхом Алексієм - удалася **"Бритиш Юнайтед Пресс"** 20 березня й **"Кенедіен Есовшіейтед Пресс"** 21 березня, до Екзархату Українців Католиків у Вінніпеґу по авторітативне вияснення московської телеграми.

Вінніпеґська **"Фрі Пресс"** з 21 березня, 1946 року, на 4-ій стороні, подала зміст інтервю з Єпископської Канцелярії, під заговоком: **Преосвященний Ладика осуджує Росію за переслідування.**

"Голова Української Католицької Церкви у Канаді закинув сьогодні Совітській Росії, що вона переслідує католиків за їх віру **й домагався звільнення увязнених епископів і священиків Західної України.**

"Екзарх Василій В. Ладика з Вініпеґу осудив насильну злуку Уніятської Церкви Західної України з православною Російською Церквою. Він заявив, **Бритиш Юнайтед Пресі,** що російське переслідування прогнало наш нарід до катакомб, як колись поганські переслідування християнської церкви.

"(Совітське звідомлення з Москви останнього понеділка доносило, що уніятський совіт зірвав з Ватиканом і вернув до російсько-православної церкви. Однак католицькі авторитетні круги з Монтреалу заявили, що згаданий уніятський совіт не репрезентує церкви, але є ляльковим режімом,що його наставив совітський уряд).

"У злученій заяві зо своїм епископом - помічником, Їх Ексцелецією Кир Нілем Саварином,— Екзарх Ладика висказав що це, що Москва називає новим присоедненієм церкви, як галузи в Західньої України з совітською, є **неможливою подією.**

"Екзарх Ладика зазначив, що **злука Української Католицької Церкви на Західній Украяні є неможливим ділом, бо всіх правно установлених епископів увязнили й вивезли.**

У розмові з представником "Бритиш Юнайтед Пресс" Канцелярія Екзархату Українців Католиків у Вініпеґу подала ось таку заяву:

1. Злука Ураїнської Католицької Церкви на Західній Україні є неможлива тому, що всіх правно установлених Єпископів заарештовано й вивезено ще від 11 квітня, 1945 року. Звідси якийнебудь юридичний акт Уніятської Церкви на Західній Україні у неприсутності їхніх Єпископів не може до нічого зобовязувати. Тому й ми задивляємося на недавне совітське проголошення, як **неіснуюче.**

2. Питання: Коли б оця злука була правдива, то чи мала б вона які наслідки на Церкву Українців Католиків у Канаді? **Відповідь:** Прямих і безпосередніх наслідків тут у Канаді така подія не мала б тому, що Канадійський Екзархат має власну повну Єрархію. Однак ми всі є глибоко засумовані й **прибиті горем наших рідних і кревних, що є переслідувані за свою віру, в своїм власнім існуванні й живуть у невгасимому терорі.**

3. **Питання:** Як поставився до московського звідомлення **Український Католицкий Клир? Відповідь:** Український Католицький Клир є вповні свідомий, що за невисказані гонення й жорстокости мусять переносити на собі Українці Католики з Західної України. Знаючи добре, що там нема свободи слова й вибору для народу, наш Клир ні на хвилину не припускає, щоб оця злука була осягнена й мала місце по взаїмному порозумінні; зовсім противно, Український Католицький Клир у Канаді є цього переконання, що Українська Церква на Західній Україні є прогнані до катакомб, як у перших переслідуваннях за поган.

4. **Питання:** Якими спонуками можна б вияснити сучасні події? **Відповідь:** Імперіялістичними, експанзивними амбітними спонуками московської історії. Це вже не перший раз пробували москалі знищити Церкву Українців Католиків і над її вірними розтягнути свою православну віру. Згадуючи хоч би недавний 1875 рік, то по 300 роках віродження у Берестейській Унії вона добила часть Церкви Українців Католиків на землях Західної України насильством, погрозами, катуванням і вивезенням. Як сьогодні, так і тоді наш нарід геройчно противився православній вірі, а многі стали мучениками католицької віря. Спонуки оцих нових московських переслідувань є такі самі тепер як і тоді, не дивлячись, що передше переслідували царі, а тепер комуністи. Царі переслідували українців і змушували їх до православія, щоб заспокоїти свої імперіялістичні посягання, сьогодні совітська Росія руководитсься такими самими замірами і амбіціями, іменно: експанзивними й імперіялістичними.

5**Питання:** Чи могли б ще дати які свої завваги? **Відповідь:** Як громадяни свобідної Канади, домагаємося, щоб проголошені свободи Атлантійським Чартером були здійснені супроти цього нещасного народу переслідуваного тепер совітами; **щоб релігійне переслідування за віру устало й приверненю свободу віроісповідання: щоб безпроволочно звільнено епископів і священиків і дано їм можність** виконувати свій уряд, управляти своїми вірними, як це є в усіх християнських краях.

Відгомін Інтервю

Заява наших українських епископів у Канаді знайшла щирий відгомін у канадійській пресі.

Монтреальська **"Ля Пресс"**-з дня 21-го березня, 1946 року, подала на першій сторінці статтю про переслідування Церкви Українців на Західній Україні й помістила знимки обох наших ерархів.

Також часопис **"Ди Монтреал Дейлі Стар"** з дня 21-го березня, 1946 року подав обширну статтю на другій сторені де наводить розмову наших епископів з канадійською пресовою агенцією, що в ній домагеться свободи українського народу, звільнення української католицької ерархії з вязниць, а про злуку з православною церквою згадує як неможливу по причині увязнення всіх епископів.

Про цю оборону Української Католицької Церкви в Західній Україні писали також інші часописи.

Конгрес Українців Католиків Канади

Вініпеґ, Ман., дня 2,3 і 4 липня, 1946

Комунікат ч. 4.

ПРОФЕСОР МИКОЛА ЧУБАТИЙ ПРИБУДЕ НА КОНҐРЕС

Подаємо оцим до відома українському католицькому загалові Канади, що на Конґрес загостить та виголосить головний реферат: "НЕЗАБУТНІ РОКОВИНИ" — Берестейська Унія, наш славний професор із Злучених Держав — др. Микола Чубатий.

Професор Микола Чубатий, це бувший професор Історії Церкви в Богословській Академії у Львові, в Західній Україні, що з неї, за покровительством незабутнього Митрополита Шептицького, вийшли сотні наших священиків.

На Американському суходолі професор Микола Чубатий —. це незріваний публіцист, письменник і в теперішню пору одинокий в своїм званні знавець Історії Української Католицької Церкви.

За Комітет УККонґресу,
о. Шпитковський, голова
[illegible] В. Валл і І. М. Козоріз, писарі

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Небесний дар

В таких хвилях, коли монастир знаходивсь у найбільшім недостатку, приятелі Йосафата бачили й чули часто в сні, як він говорив їм про свою біду й просив їх, щоб вони помогли йому.

Багатий виленський купець, Гнат Дубович, був уже призвичаєний до таких чудесних відвідин св. Йосафата під час сну; і він по кожних таких відвідинах зараз наступного дня посилав свого сина з милостинею для монастиря Пресв. Тройці. Цей син, що вступив був опісля до Чину ОО. Василіян, нераз любив оповідати про ці чудесні з'яви Йосафата.

Добродій убогих

Цих випадків було так багато, що треба признати, що це був особливий дар,що ним Бог наділив був свого вірного слугу. Цей дар використовував св. Йосафат на те, щоб спомагати й рятувати вбогих і покривджених. Бувало нераз таке, що деякі люди не хотіли його слухати, коли він вставлявся за тих нещасних; коли ж Йосафат з'явився їм у сні, вони не мали вже сили противитись його настійчивим просьбам і сповняли його волю. (Суша, Історія життя, сторона 29).

Любитель душ

Злегчуючи дочасну нужду ближніх, Йосафат шукав головно нагоди, а навіть так сказати б права, щоб порятувати їхні душі; найбільш опущені мали в нього завсіди першість. Часто можна було його побачити, як він вертався до монастиря в гурті селян, що їх він шукав на прилюдних місцях під сповидом, що він хоче купити в них дров, сіна, або ярини. Коли скінчив із ними торг, починав говорити їм про релігію й спонукував їх, щоб приступили до св. сповіді. Ці бідняги так уже опісля привикли були до цього, що заздалегідь приготовлялись до св. тайни покаяння, як їм трапляло знову зайти за яко юорудкою до монастиря. Йосафат завжди вислухував їхньої сповіді, а опісля гостив їх іще перекускою. Хоч мав аж надто багато усяких праць і журб, проте знаходив завжди досить часу, коли ходило про вбогих і дітей; і тоді він так займався їхніми потребами, як би не мав іншої роботи, як тільки дбати про них.

Та серед цих звичайних занять св. Йосафат не тратив із ока вищих справ. Свідомий свого впливу в місті Вильні, він старався використати його на це, щоб міськими радниками й урядниками з українців вибирали тільки католиків. (Тайнер, Мон. Полон. т. III сторона 600).

Засвідчення о. Хмельницького

О. Геннадій Хмельницький, учень і сердечний приятель св. Йосафата, про ці часи й праці Святого таке славне засвідчення склав перед апостольською канонізаційною комісією: "Я знаю, що Йосафата займенував архимандритом виленського монастиря бл. п. митрополит Йосиф при цій нагоді, коли сам Йосиф із архимандрита став митрополитом 1614 року. Тоді стан виленського монастиря був такий, що мав тільки молодих монахів, що не мали ні достаточного досвіду в справах ні науки. Також і матеріяльні добра були дуже скупі. Тому то Йосафат мусів сам сповняти всі уряди так, що водночас був і архимандритом, і намісником, і сповідником, і провідником, і прокуратором і дяком. А навіть звичайно він сам будив дзвінком братів. На утреню дзвонив у церковні дзвони; поправді, то тільки цього не робив, чого не міг, або що не прийшло йому на думку. Він сам збирав милостиню на прожиток нам монахам, що нас у тому часі було 60, а понадто щедрою рукою роздавав іще кожного дня милостиню вбогим. А в усім тім визначавсь ангельською веселістю. До кожної послуги братам злітав, а не йшов. Спав дуже мало, в їді був дуже пове-

державй, одягавсь якнайбідніше, їжко мав найнужденніше, любувавсь у бичуваннях і волосяницях, а в усіх черничих вправах був дуже строгий і точний. А все те я знаю, бо все сказане я бачив у Йосафата на власні очі; я навіть знаю більше, що міг би сказати, якщо не мусів би рахуватись із часом." (Зізнання О. Геннадія, Акта Апост. Комісії).

Любов убожества

Одна подія, що її оповідає Рутський, засвідчає, як святий архимандрит був вірний у захованні свого обіту вбожества.

В тому часі, коли Йосафат опускав Битень і Жировиці й вертався до Вильна, маршал Слоніма, Григорій Тризна, хотів дати йому на память їхньої приязни футро з лисячих шкурок, щоб він підшив собі ним свого плаща. Побоюючись однак відмови тому, що це футро було дороге, маршал увявся на штуку. Він казав собі принести таємно Йосафатового плаща, дав підбити його футром, а коли Йосафат віджїджав, поклав його на воза так, що Йосафат нічого не спостеріг. Одночасно написав листа до митрополита з просьбою, щоб він наказав Йосафатові носити плаща з новим підбиттям. Щоб добитись такої ласки, Тризна підкреслив вагу здоровя Святого, так цінного для зединеної Церкви, й відповідність такого одягу для архимандричої гідности. Рутський хотів прихилитись до просьби маршала Тризни, але Йосафат, звичайно так послушний, винаходив тисячі причин, щоб оборонитись перед ношенням такої дорогої одежі; і він так добре боронив своєї справи, що Рутський не смів примушувати його піднятись такої немилої йому речі. Тим часом якась справа примусила Рутського виїхати з Вильна. Після повороту Йосафат сказав йому, що треба було футра на зимові шапки для монахів та що він був змушений дати на це футро з-під свого плаща. На це подає Рутський осьтаку заввагу: "Я бачив добре, що потребам дому можна було зарадити в інший спосіб та що Йосафат зробив це з любови до вбожества." (Рутський, Засвідчення про життя св. Йосафата).

Проте одного разу Святий таки прийняв рясу з матерії трохи делікатнішої від тієї, що її носили браття; зробив це Йосафат тільки з боязни, щоб не засмутити багатого купця, що цю одежу подарував йому з настійчивим наставанням. Монахи були такі немічні в чесноті, що згіршились цею ласкавістю Йосафата супроти купця. Та коли Йосафат зачув, що вони шемрають через те між собою, відразу закликав одного братчика, дав йому свою нову рясу, а собі взяв приходжену рясу того монаха. (Суша, Історія життя, сторона 26).

В гурті праведників

Можемо догадуватись, що монаша родина, що жила разом із нашим архимандритом, провадила святе, глибоко духовне життя й була Богом надзвичайно благословлена.

Одну згадку про це подає нам Суша. Він оповідає про одного домашнього братчика, що йому його велика святість виєднала в Бога цю ласку, що його першого з духовних дітей Йосафата покликав Бог до себе. Перед смертю явились тому братчикові св. Петро й св. патріярх Василій і звістили йому недалекий кінець його туземної мандрівки. Коли обидва святі станули перед ним, св. Василій сказав до св. Петра: "Оце перший квіт, що його ти зриваєш у моїм відновленім городі." Покірний братчик, повний радости, оповів це видіння своєму настоятелеві й за кілька днів умер. (Суша, Про праці уніятів, зап. у Гарасевича в Іст. Укр. Церкви ст. 308).

(Д. б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ЧЕТВЕРТИЙ РОЗДІЛ

Бенкет

— Вмішавшись до розмови, Люкреція сказала:

— Як бачу, то шляхетний консул ганить і наші овочі, хоч їм ближче до сонця ніж тут, бо більш на сході; та я таки стою при своєму, що атенським фіґам не дорівняють навіть оці великі, що тут лежать перед нашими очима.

—Спробуй, шляхетна, а власний смак переконає тебе певніше, ніж мої слова—відповів із усміхом Авреліян.

Цього саме бажала Люкреція: вона сягнула рукою по овоч, оповитий великим листом і звільна розкроїла його, під час чого розмова плила нестримно далі.

Авреліянові, що забавлявся жартами, це не перешкаджало слідкувати вважно за рухами Люкреції; а вона наче нехотячи розщіпила плаща й гострим кінчиком голки, що в ній був уміщений той великий бриллянт, незамітно почала щось рисувати на фіґовім листку... Це тривало кілька хвилин Одночасно тривала далі суперечка про овочі. Вкінці Люкреція скрикнула з жартобливим обуренням:

— І можна тут обстоювати, що ці овочі кращі, ніж грецькі? Я спожила терпеливо одну половинку, другої хочу вжити на це, щоб переконати тебе, консуле. Спробуй і осуди!

З цими словами подала йому чвертку фіґі на листочку й розбавлена ждала кінця.

Авреліян не зложив зброї. Обстоюючи далі свою думку глянув на листок увесь пороколений шпилькою й вчитав на ньому осьтакі слова,вириті скороченими знаками, наче скорописом:

— "Сьогодні, при кінці третьої сторожі, під луком Тита."

Зрозумів... зімняв цю дивну картку, кинув під стіл і признав, що в Атенах кращі фіґи, ніж у Римі.

Тим часом счинився гамір при другім столі. Марціялій оповідав:

— Чи повірите, квірити (громадяни)? Один наш брат по цитрі й Пеґазі (символ поезії), накупив у Римі віршів за гроші й деклямує їх, як свої власні!

А коли всі гості скрикнули з обуренням:

— Неслушно обурюєтесь, чи ж вони не є справді його, як він купив їх?

Гості засміялись. Однак брови Тацита стягнулись...Глянувши значучо на Аґріколю, відповів:

— В Римі все можна дістати за гроші...крім сумління.

— І все також можна оглядати в цім "віварію" усесвіту—докинув Даміс. Недавно мій учитель, Аполон із Тіяни, говорив мені, що прибув до Риму, щоб довідатись до якого ґатунку звірят належить тиран

— Тихше!—шепнув Пліній Молодший.

Зачув це Тацит.

— Не наказуй нам мовчанки, приятелю. Принаймі під цим гостинним дахом можемо вживати небуденного сьогодні щастя: могти думати, що хочемо, й говорити, що думаємо.

—Писати, що чуємо—докінчив Аґрікола, нахиливши голову до Тацита. Чи скоро звеселиш нас новою книгою своїх "Анналес"?

Він не історик, він драматург — скінчив учитель вимови Квінтиліян. Хто з таким вичуванням уміє серед таких випадків схопити духа історії і відтворити її під пером, цей дійсно складає народові в дарунку велику епопею!

— Що говориш? Горе тому, що творить історію!—засміявсь Марціялій.

Тут Ірина глянула багатомовно з-під довгих вій на Маврикія.

— Цезар творить історію- промовила звільна.

— Творити не годен ніхто, тільки відтворювати—відповів Маврикій; відтворює її великий історик. І справді, чи є поема більша від дійсності, а драма більша від народнього чину? Це правдива драма, що раз-у-раз діється. Тацит схопив людство в половині в цій боротьбі, як атлет на арені, й повалив його перед ами, щоб добути з нього правду.

— Справді, божественний! Історія, це суддя, що відмірює справедливість.

— Скоріше лікар, що прослíджує трупа—докінчив Ювеналій.

На це молодий цезар кинувсь живо на пурпуровім ложі.

— Народи безсмертні!—скрикнув.

— Не ті, що кінчать самовбивством—відповів глухо Тацит. Рани гояться, гниль не відживає. Де урядування стало розбоєм, де війни розрухами, а домашне життя страшне; де високі гідности здобувається як добичу, де слуг підплачується проти панів, визволенців проти патронів, де шляшетні гинуть за чесноту а той, хто не має ворога, гине з приятельської руки-там справді історик змушений силою лоґіки бачить, що тільки нагробник ставить своїй батьківщині! Історія спирається не на почуванні, але на невмовлимім, практичнім розумі (Тац.кн.І.).

При цих словах бліде чоло Тацита потемніло й на ньому з'явився чорний смуток,майже розпука.

Але з очей Маврикія впав стріл ясніший від попереднього

— Ах, мудрий Таците, твій приятель Пліній нехай зібе тебе словами старого іменника, що його він є племінником: чи ж його книга не вчить нас про природу, що в матерії ніщо не гине? Що навіть кожний розклад містить у собі зародок будучого відродження? А як матерія, з себе жива, керується цим законом життя, то як може щось загинути в дусі? Чи може бути в грудці землі книга фізичних законів, що не відбивала б у собі буков закону духа?

— Це правда, загибаючі народи йдуть на підклад життя наступним, що приходять в історії на зміну-буркнув гірко Ювеналій—і оце сам Тацит показує нам пальцем, де зривається буря, що приносить новий посів...показує нам у своїм творі: Германія.

— Старший Пліній—відізвався його племінник — з дрижання землі у стіп вулькану Везувія на довго попереду відгадав вибух, що мав бути для нього смертний, хоч у Помпеях едиль Панса сміявся з нього. (Едиль-урядник у давнім Римі, що чував над ладом у місті й над будовами). Подібно й тепер з'являютеься історичні знаки...хто дивиться, нехай розуміє.

— Заговорив, як промовець-засміявся Марціялій в ухо Даміса—обережно, як пташник, несміливий Пліній ловить славу. Але слава, то надто перелетна пташина, звичайно посмертна тваришка— й що до мене, то як я аж за гробом маю її стрінути, то не спішусь на її привітання.

Тим часом молодий Маврикій з Тацитом обнялись поглядами, що перехрещувались наче біль із надією:

Це тільки бездушні племена гинуть—сказав сильно- Рим ніколи не загине, бо Рим має ідею!

Та Тацит відповів глухо, сумовито, скоріш до себе, ніж до гостей:

— Боги мало дбають про наше добро, а чуйні вони на кару.

— З рук Божих правдивих і кара лікує шепнула Вірджінія.

Маврикій не дочув цього, тому з юнацьким запалом говорив далі:

— Як хмара наступить на нас, то це, буде тільки перехід на злива для сполокання сміття, а оживлення переміненої Роми.

На хвилину серед гостей настала тишина. Опісля Агрикола піднісся на своїй лежанці й простягнувши руку до юнака, наче для благословення, сказав зміненим голосом:

— Нехай живе цезар!

Опісля повернувсь лицем до Квінтиліяна й додав:

— І честь учителеві цезаря.

Та Квінтиліян відповів:

— Не я його вчитель. Учитель тільки знає, а колиска виховує; первісне виховання виробляє людину й формує родину. Старий Рим стоїть родами.

Основою державного ладу—родина; основою виховання, й справжньою учителькою — мати! (Квінт "Інстітутіонес," кн. І).

При цих словах похилив голову перед Флавією Домітилею. І всі пішли за його прикладом. (д.б).

Хто не має Католицьку Церкву за Матір, той не має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

15 квітня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 8.

Ангел Вопіяше Благодатній: Чистая Діво Радуйся, І Паки Реку Радуйся: Твой Син Воскресе Тридневен От Гроба, І Мертвія Воздвигнувий, Людіє Веселітеся!

ХРИСТОС ВОСКРЕС

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС

Боже Великий, Єдиний, Нам Україну Храни!

Так Говорить Папа...

[ЕН]ЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Але крім старання про піддвигнення пролетаріяту дбає Церква немало про нього, закладаючи й сприяючи всяким товариствам, що на її думку причиняються до піднесення його матеріяльного добробуту.

Що під цим оглядом Церква визначається, то це признають самі її вороги. У давніх християн така була сама обопільна любов, що густо-часто багатіші зрікалися всього свого майна, щоб помогти бідним. Тому як каже св. Письмо: не було між вірними ніякого вбогого" (Діян.4.34). Діякони, що їх саме для тої цілі висвячували апостоли, мали обовязок чувати над щоденним розподілом милостині. А апостол Павло, хоч мусів дбати про всі церкви, не відтягався по своїх томлячих подорожах спішити особисто з поміччю потребуючим християнам. Такі гроші, що їх християни на кожному зборі добровільно складали, називає Тертуліян складками любови, а це тому, що вони мали служити на прожиток та на їхній похорон, для юнаків і дівчат позбавлених майна й родичів, для немічних старців і робітників на морі. (Апол. роз. 9). Таким чином повставало поволі майно, що його церква берегла, як майно вбогих. Вона навіть не стидалася жебрати, щоб тільки нести поміч вбогим.

Церква є спільною матірю багатих і вбогих. Ведена взнеслою любовою вона закладає релігійні товариства та при багато інших установ і нема майже ніякого роду нужди, що в ній церква не приносила б помочі й потіхи. В теперішніх часах знайшлись люди, що подібно, як колись погани, докоряють церкві навіть за її превелику любов і хочуть на її місце ввести систему сперту на державних законах. Але не знайдеш ніяких людських зособів, що заступили б християнську любов, що вся віддалась на послуги іншим. Одна тільки церква має силу, що її може мати тільки цей, що йде за Пресвятим Серцем Ісуса Христа. А вже ж далеко від Христа той, що відступив від церкви.

Не може бути й сумніву, що до розвязки цього питання потрібно й людських засобів. Взагалі всі, до кого належить ця справа, мусять по силам спільно прямувати до одного і у цім однім працювати. А це має деяку схожість із Божим провідінням, що управляє світом. Ми бачимо, що коли наслідок якогось ділання залежить від певних причин, то причини ці можуть бути в обопільній згідности.

А вже ж годиться застановитись над цим, що держава повинна й може зробити під цим оглядом зо свого боку. А під державою на цім місці розуміємо не таку державу, що її має цей, або той народ, але таку, що її домагається здоровий, природний розум, що її потверджує обявлення Божої мудрости, що її ми вияснували докладно в енцикліці "Про християнський устрій держави."

Уряд отже повинен передовсім старатись при помочі законів і закладів, щоб його розпорядження й управа приносили щастя так загалові, як і одиницям. Це ж завданням державної впорядности і властивим обовязком начальства.

А що найбільше піддержує державу, це чистота обичаїв, моральні і чесні родини, береження релігії й справедливости, мірні прилюдні тягарі, рівний їхній подіrange, зріст мистецтва й торговлі, гарна управа ріллі і цим подібне. І що більше звертається на це уваги то краще й щасливіше буває життя громадян.

Таким отже способом можуть начальники держав допомогти всім клясам, а цим самим поліпшити передовсім положення пролетаріяту й це зовсім правно та без найменшої тіни невдачі. Адже ж держава повинна вже зо свого обовязку дбати про загал. Що більше вийде користи з такої державної господарки, то менше треба шукати інших доріг до спасення робітників.

Але в першій мірі треба головно вважати на це, що держава має завдання опікуватися всіма, так нижчою, як і висшою клясою. Це річ не малої ваги. Пролетарі є так само громадянами, як багачі. Вони є дійсною частиною держави, що її творять живши в ній родинами, до чого треба додати, що в кожнім місті є вони найчисленішими мешканцями. Коли ж немудро сприяти одній частині громадян, а другу нехтувати, то держава мусить зайнятись при помочі прилюдних заряджень у відповідний спосіб опікою пролетарів. У противнім разі грішить проти справедливости, що каже віддати кожному, що його. Тому добре говорить св. Тома: "Як частина й цілість під певним оглядом є те саме, так і це, що належать до цілости, належить під певним оглядом і до частини." (11:11. пит. 61. а. 1. 2).

Над Могилою Вірної Дружини

Бувають люди, що їхню память годилося б звеличати великою поемою чи повістю. До таких належить і бл. п. Ева з Синіцьких Катамай, покійна дружина п. Богдана Катамая, редактора часопису "Америка" в Филаделфії, що на 32-ому році життя й по вісьмох літах щасливого подружжя, відійшла несподівано в вічність, дня 11 січня, 1946. Чоловік Покійниці, п. Б. Катамай, що остався з одним старшим хлопчиком-сиріткою, про свою незабутню Дружину заховав дорогоцінний спомин, що його, як дорогоцінну перлу, хочемо показати нашим Дорогим Читачам.

"У так передчасній втраті я втратив дуже багато. Покійна була для мене ідеальною Дружиною, Матірю для нашого синка. Я був щасливим чоловіком, навіть у найчорніших хвилях життя. Ще коли 1936 року в зимі я лежав хворий і гарячкував у зимній кімнаті між чужими людьми в Филаделфії та й не міг ходити до школи, але нікому не признавався до біди, держала мене на дусі надія на поворот до Шикаго й до Покійної. Коли ж того року в березні я мусів сідати на корабель у Ню Йорку в сірий, мрачний день і плисти до Европи, я все ж таки був веселий і певний, що вернуся до свого щастя... Як я довідався з першого листа з Шикаго до Львова, Покійна, хоч не знала, що я мусів виїхати, бо я написав до неї вже аж із корабля, бачила мене на кораблі тої самої ночі, коли я сідав до нього, й теж була певна, що хоч корабель віс мене далеко від неї, все ж таки наші дороги скоро зійдуться.

Бл. п. ЕВА з СИНІЦЬКИХ КАТАМАЙ

В червні 1938 року, вона прибула до Европи. В вересні ми побралися у св. Юрі у Львові. Не було її матері, ні сестри, ні приятельок на її шлюбі (батько вмер 1933 р.). Була це велика жертва з її боку. В листопаді вона занедужала. Два місяці перебула в українськім шпиталі. Одного дня кличуть мене раненько, щоб негайно бути в шпиталі. Приходжу, з її кімнати виходить священик, біля ліжка горять дві свічки й клячать у молитві дві Сестри Служебниці. Покійна на смертній постелі. Через 24 години я сам давав їй оксиген із ґалонів: машини не мали до цього. І покійна, за Божою ласкою, перебула крізу, гарячку 105 ступінів і пулс між 180 до 190 на мінуту! Для всього шпиталю й усіх лікарів це було справжнє чудо!... Приїхала її мама. В лютні, 1933, вона з мамою вертається до Америки, хоч іще хвора, та видержує. Я мав їхати зараз за ними, та не легко було з паперами. Захопила війна. Перебув я бомбардування Львова німцями, вхід більшовиків, утік із під їхніх рук, пів року в Німеччині, пів року в Італії, аж вкінці в жовтні 1940 року добився до Америки. Понад півтора року ждала Покійна.

Приїхавши, я став організатором "Провидіння" й знову рік мандрівного життя, подорожей, відсутности з дому по два-три тижні, а жінка сама самісінька з дитинкою, далеко від рідних і приятелів, в кімнаті на 3-ім поверсі позаду. А її серце ушкоджене й слабе. Та все те зносить, бо моя платня скупенька, а довгів за рік воєнної подорожі по Европі тисячка...

Та ввесь той час, хоч було "хоч сядь та плач", ми були щасливі. Я не знав і не знаю кращої жінки під кожним оглядом: ніжна й слабого серця, та сильного духа, вірна, відважна, витривала, повна посвяти й жертвенности як для мене, так для сина. Добре їй поводилось удома, та ніколи й не згадала мамі про свою біду й мати навіть не знала, як ми спочатку бідували. Ніколи ні в кого помочі не хотіла — вірила в мене і в себе.

Тепер, коли нам засвітило сонце кращого й легчого матеріяльного життя — бо в душах і серцях ми були завсіди щасливі — прийшла та несподівана передчасна розлука... Покійна дала життя двом хлопчикам на місяць передчасно. Мала двох визначих лікарів, та слабе серденько не видержало... Близнята прийшли на світ 11 січня в 2 год. вночі. Покійна боролась іще до 9 години вранці. Хлопчики, що були дуже гарні, як ангелята, були надто слабі. Один умер дві години по мамі, а другий у 5 сполудня — всі троє того самого дня. І всіх троє поховали ми разом в одній домовині...

Я молився й молюся. Після втрати Покійної я бачив образ... Чи це був образ минулого щастя, [illegible]ржаленого з мого серця, чи образ її теперішнього щастя в Бозі — не знаю. Та я сподіюсь, що може це був образ і минулого й теперішнього й це злегчує великий тягар серця. Вірю, що вона заслужила собі на щастя. Відплив далеко від мене тепер її корабель, та вірю, що наші шляхи ще зійдуться...

А тим часом ще маю підховати синка, Олександра-Ришарда. Йому вже чотири й пів року. Тепер у добрих Сестер, що справді займаються ним із любовю й привязанням. Добрий синок, образець мами. Покійна дуже журилась його вихованням і молюсь, щоб Всевишній поміг мені виховати його на добру память невіджалуваної мами..."

Останню прислугу незабутній Покійниці віддали: 12 священиків, СС. Василіянки, СС. Служебниці, рідня Покійної, приятелі, знайомі й співчуваючі, свої й чужі. Поховали Покійну дня 15 січня на цвинтарі в Факс Чейз-і.

"Над свіжою могилою бл. п. Еви ми молимось, щоб вірна Дружина розжаленого Чоловіка й дбайлива Мати Сина-Дитяти, спочила щасливо після мандрівки по долині сліз — під Покровом Небесної Матері, "іджe ність болізнь, ні печаль, ні воздиханіе, но жизнь безконечная". В.І.П!

А Чоловікові, Дорогому П. Богданові, й Синові-Сирітці просимо в Бога небесної потіхи в великім горю й особливого благословення на довге життя, багате в труди для Божої слави й кращої долі великої страдниці — української нації. — Редакція "Світла".

РЯТУЙМО СКИТАЛЬЦІВ І МОЛІМСЯ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ!

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Cross-Roads

By Ann Lukas

The music was soft and dreamy, as Ann and Jim sat at the table at Prouty's Thursday night.

Rose colored candles cast an aura of rosy light on the bright hair and green eyes of Ann Carey. She was touching the corsage at her plate, a sheaf of gardenias.

"These are beautiful, Jim". She smiled across the table. "I'll keep them as a farwell gift from you."

"Keep them?" Jim gibed, watching the play of expression on her face.

"I'll press them the way our grandmothers pressed their posies. Fifty years from now my grandchildren will look at them and tell about the handsome lieutenant who was afraid of their grandmother's".

"Our grandchildren!" he corrected. He grinned as he saw the startled look come into her green eyes.

"Our?" Her hand trembled as she put down the flowers.

"Ann, there's so little time. My life has been wrecked — but never mind that! If you'll give me some hope, I'll gradually build up my life again out of the wreckage."

"Hope? But, Jim! That would be impossible no matter how I feel", Ann answered simply.

"Impossible?" Jim asked. "Could you never care for me? Is that what you mean? You see, Ann, I know now it has always been you. I loved since we were children, and there should never have been anyone else. You were so young — and I was so young — then the tragedy happened. Don't tell me I must be punished all my life for one mistake!" Jim's mouth set grimly.

"Jim, we are both Catholics. You were married in a Catholic Church. Myrtle became a Catholic. That the marriage turned out a mockery dosen't change anything. You are still married, and a civil divorce could never change that. You know that as well as I." Ann's lips trembled. "I'm so sorry, Jim."

"You mean I have to live alone all my life, through no fault of my own?"

"Yes, Jim! There's no priest would marry you while Myrtle lives."

Ann finished her dinner, tears in her eyes.

"There must be exceptions to such rules. There must! Why must the innocent suffer for the guilty?" Jim's voice was hard.

"Your marriage was a real one, Jim. There can be no exceptions, I'm sorry, Jim, so very sorry." Ann's lips trembled.

"Ann, you do care a little? And this terrible divorce is hurting us both."

"Let's go, Jim!" Ann said, all the laughter drained out of her face. "You leave Thursday, so God bless you! Just have faith, and strength will be given you somehow. Just have faith!"

"All faith is washed out of me. But good-by, Ann! You pray for me if I can't pray for myself." Jim said sadly.

"Hello, Jim, going to Church?" Captain Ferd Carey called to Lieutenant Reardon.

"No, Fred! Just going for a walk." They fell into step as they walked toward the church.

"Been to church? This is Sunday, you know," Fred said quizzically.

"No, and I'm not going." Then, at Fred's surprised look, he continued, "Why should I go to church? What does church do for me? Rules! Rules! And for what? So the innocent can suffer while the guilty enjoy themselves.

"Stop it! You were always so pious. What has gotten into you?" Fred asked curiously.

"You know all about it, so don't pretend! I love your sister, and the Church says I cannot marry her because I am divorced. Must I suffer all my life for one mistake?" Jim's voice was louder than he knew. The chaplain Captain Murphy walking behind them, overheard the words.

"Sorry, Lieutenant, I couldn't help overhearing what you said. Your lot may be a hard one. But if you give up your faith you are hurting yourself more than anyone else." Father Murphy smiled as he made his way to the church.

"Easy for them to give advice! They don't go through the things we do," Jim sneered.

"What do you know about it? Be your age! They give everything, and you complain because you have to pay the penalty for your own actions. You make me sick." Fred went into the church without even looking behind.

Jim Reardon grinned sheepishly as he watched Fred stride into the church. Perhaps he was proving himself the sad loser. He heaved a sigh.

To be continued.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Щасливій Парі -- Многая Літа!

ПАНСТВО МОЛОДІ — МИХАЙЛО Й ОЛЬГА ШЕВЧУК

ТОРОНТО-СХІД. Весільні дзвони. Дуже гарне вінчання мала добре відома Молода Пара, Михайло Шевчук і Ольга Смолик, дочка загально відомої родини Смоликів в Едмонтоні. Вінчання відбулось велично у неділю, 17 лютня, в церкві Пресв. Евхаристії. Молоду пару звінчав і поблагословив на нову дорогу життя Всеч. о. В. Дзюрман, місцевий парох, у співслужбі Всеч. о. В. Філевича, пароха з Кичинер, великого приятеля п-ва Смоликів. Під час шлюбу співав місцевий хор за управою п. Юречкова. Молода Пара й її весільні дружби та дружки дали гарний католицький приклад місцевій молоді своїм спільним прийняттям св. Причастя перед вінчанням. На Сл. Божій було присутніх багато людей, навіть чужинців, що подивляли наш прегарний церковний обряд. Були також пресові звітовики торонтських щоденників, що брали знимки з українського вінчання. З найближчих осіб п-ва Молодих була п-ні Смолик, мати Молодої, її брат, п. Методій Смолик із Едмонтону, й п-на Варварка Шевчук, сестра п. Молодого. Весільна гостина після шлюбу відбулась у п-ва Феськових у Торонті.

Між гістьми були також обидва Всеч. Отці. О. Філевич привітав П-ва Молодих гарною промовою про ціль подружнього життя, а також піддав думку про збірку на католицьку пресу, що принесла $18.00 для "Світла", "Українських Вістей" і "Будучности Нації". Хоч Молода Пара прибула до Торонта нікому не відома, то однак за короткий час зеднала собі своєю побожністю, доброю вдачею, щирою співпрацею в парохіяльних підприємствах багато щирих приятелів, що з нагоди їхнього весілля обсипали їх численними дарунками, що було для Молодих гарною заохотою. За все те П-во Молоді зложили гостям милу подяку. Приязнь весільних гостей і їхні щирі дарунки будуть для них милим спомином їхнього вінчання — аж до срібного й може, за Божим благословенням, ще й золотого ювілею.

Мондер, а певно й дуже багато інших місцевин Алберти, що мали нагоду бачити гарне католицьке поводження п-ні Молодої, колишньої п-ни Олі, а також любуватись її соло-співом в радіо й під час численних концертів, сердечно вітають П-ню Олю з її милим Дружиною Михайлом на порозі нового життя й бажають їм доброго здоровя й щасливого життя в ласці в Бога й людей на многі літа! — о. А. Т.

П. МЕТОДІЙ СМОЛИК

П. Методій, це брат п-ні Молодої, Ольги Смолик-Шевчук. Він є власником похоронного закладу "Парк Меморіял" у Едмонтоні, Лемонті й Вегревил в Алберті.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
СВІЙ ДО СВОГО!

П. СЕМЕН СМОЛИК

П. Семен, це брат п-ні Молодої Ольги Смолик-Шевчук. Він разом із братом Методієм веде похоронний заклад "Парк Меморіял". Панове Смолики дають усім гарну й приязну послугу.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

13. **А. ЧОЛОВІЧА ТВЕРДА ВІДМІНА**

г) У цій чоловічій твердій відміні випадає часто **о, е,** при відмінюванні. (псалом-псальма, лев-льва, орел-вірла, парубок-парубка). Але треба памятати, що буде: рот-рота, лоб-лоба, мох-моху; тут — о — лишається. — Тут буває також — ікання, перезвук о — і, е —і (орел-вірла, село -сіл).

г) **Назовник — однини** має найбільше перезвуків із усеї відміни.

е) **Родовик** — однини має закінчення **а** (сусід-а), або **у, ю,** (гром-у). Закінчення — у — появляється в назвах явищ природи вихор-вихру, грім-грому, сніг-снігу, лід-льоду); матеріяльних — масових (шовк-шовку, пісок-піску, попіл-попелу, лій-лою, цукор-цукру); у гуртових (народ-народу, край-краю); в уявних — абстрактних (розум-розуму, рік-року, гнів-гніву, похід-походу, слух-слуху, зір-зору); у річевих взагалі (мох-моху, тютюн-тютюну, дім-дому); — у словах річевих увятих із чужих мов (університет-ету, документ-ту, докторат-ту, конкордат-ату, том-му, факт-ту, статут-ту кордон-цу процес-су); деякі імена власні (Сибір-у, Дін-Дону).

Деколи йменники мають **подвійну форму родовика.** (гріха-гріху, сміха-сміху, рода-роду, моста-мосту, світа-світу, сорома-сорому, ліса-лісу, завалька (в дверях), зайку (на горі), (Один до ліса, другий до біса) нар. прип. Із-за лісу місяць виринає. Шевч.

е) **Давальник — однини** має закінчення — **ові.** (братові). Закінчення — ови — не е літературне.

Деякі йменники, що кінчаться на **ів,** мають у давальнику у (Київ-Київу, Ковалів-Ковалову, Паліїв-Паліеву).

У церковних словах появляються обидва закінчення (Бог-Богові-Богу, Дух-Духові-Духу). (Молітесь Богові святому, молітесь правді на землі... А я нишком Богу помолюсь. Шевч.).

ж) **Знахідник** — однини й множини всіх іменників чоловічого роду подібний назовникові, або родовикові. Іменники — особові, розумні мають знахідника рівного родовикові. (сусіда-сусідів, чоловіка-чоловіків, пана-панів, ангела-ангелів).

з) Річеві йменники мають у обидвох числах знахідника рівного назовникові. (грім-громи, віз-віз-возові). Але в літературній мові часто й іменники неживих — річевих предметів мають знахідник рівний назовникові (забути — язика, написати — листа, підмазати — воза, купив — олівця, одержав — листа, беру — ножа. — У назвах звірят та дерев знахідник однини рівний родовикові (голуб-голуба-голуба), але в множині рівний назовникові (воли-воли).

Деякі фразові виїмки (йти між люди, постригтись у ченці, йти в гості. Баша турецький на слуги свої, на турки-яничари зо-зла гукає. (нар. дума).

и) **Кличник** має звичайно закінчення **е,** (брате!). Приголосні **к, г, х,** перемінюються в кличнику на **ч, ж, ш,.** (вовк-вовче!, плуг-плуже! дух-душе!).

Кличник знае також форму, закічену на **у** (страх-страху!). А головно йменники з наростком **ок, ик, ко,** мають у кличнику **у.** (синок-синку! коник-конику! дядько-дядьку! батько-батьку! Також: дід-діду! сват-свату! Здоров був Еоле, пане-свату! Котляревський. А ви, свату, чого стоїте? Лечуй-Левицький).

Слова на **ець** мають кличник на **че,** деколи на **ю.** (молодче! стрільче! злочинцю!).

Коли кличник зазначений двома йменниками, тоді обидва стоять у кличній формі (Високопреподобний Отче Протоігумене! Високоповажаний Пане Професоре!).

Кличним словом може бути тільки йменник. — Назовник і кличник звуться — **прямими чи незалежними відмінками,** бо вони в реченні ні від чого незалежать.

У множині кличник не має окремої форми, але збігся з назовником (брати!).

В деяких мовах кличник уже загубився, але в українській мові він живий, а тому треба його скрізь уживати. (Всесильний, я Тобі молюся! Линь, моя пісне, як чайка прудная! Учіться, брати мої, думайте, читайте, і чужого научайтесь й свого не цурайтесь! Гей ти, ниво, в тебе гону од Карпат аж до Дону!).

й) **Місцевик** — однини закінчується на **і** (в стайні, на кінці. (Тепер літературна мова не вживає форми на — и — (на кони).

У слів на **й, г, к, х,** й деяких односкладових, із наголосом на **у** — буває закінчення **у, ю,** (на краю, гаю, раю, на дубочку, в снігу, на конику, у міху, на даху, сліду, меду, степу).

Коли предмет окреслюємо докладно й вирізняємо його від інших, тоді може бути закінчення **і, ї,** (у цім складі, гаї, саді). При неокресленім вискаві буде в закінченні наголошене **у,** (в склепу, в саду). Перед закінченням і приголосні **к, г, х,** мякшаться й буде **ц, з, с,** (байрак — у байраці, луг — у лузі, поверх — поверсі).

По слові **по** має місцевик закінчення у (по Дніпру, по дню). Деякі йменники мають подвійну форму місцевика (у роді — на роду, в меді — на меду, на заді — по заду, на дасі — на даху, у віці — на віку, на лані — по лану, на льоді — на льоду, у саді — у саду).

Замість форми місцевика кладеться часто форму давальника на **ові,** головно в назвах живих істот (на батькові, братові, кониковї). Ріше вживається **ові при** неживих (у рухові, по Дніпрові. Біда тому козакові на сивому кониковї (нар. пісня). Їхала Катерина в Канів по Дніпрові. Шевченко).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим** друком)

базар, базару — ринок, торговиця. У базар то й чоловіка попадеш, бо в базар людей найбільше. Базаринка — дарунок, взятка. Ти базаринку любиш брати. Котл. Базаринки твої любить, завернися, бо тя згубить. Федь. Базарище — місце, де збирається базар. Як пішов дідище та на базарище. Чуб. Базаровий, базарний — торговичний. Завтра день базарний— торговий. Базарювати — торгувати, купувати, продавати. Чи ви добре сьогодні базарювали? Полт.

базіка, базікало — балакун. І чого цей базіка все язиком меле? Оце те мені базікало! Базікання. Та ти не тільки говори, а й руками роби. А то діла нема, а саме базікання. Базікати. Годі не знать, що базікать! Шев. Проміж себе щось базікають, мов вода на лотоках шумить. Квітч.

базувати — грати на басі

бай, бая — що розказує казок.

байда, байди — гуляка, сільчак. Байда хліба.

(Д.б.).

Joseph The Provider

"Look what he sends you," Benjamin said. They undertook the 17 days' journey, Jacob in a litter . . He searched with his tired old eyes

As the child sang of Joseph being alive, Jacob turned his head away, the brown eyes filled with tears. But then the brothers came up, pushing Benjamin forward. "Peace and good health," they cried.

Jacob got to his feet. "Boys, I am glad to see you. But you find me greatly taken up. This little maid here sings so sweetly but such folly about Joseph that I know not how to defend my reason against her."

It was Benjamin who confirmed what the maid sang. "The man down there who asked me, 'Does your Father still live?'—that is Joseph," he said. He swept a hand toward the beasts loaded with gifts. "Look at our train; what he sends you."

And when Jacob believed he clasped his hands on his breast. "My Damu, my child!" broke from his lips. He raised his eyes to heaven. "I will go down and see him before I die," he said. "Blessed be the name of the Lord!"

As Joseph had invited, the families prepared to migrate to the land of Goshen. Many of their possessions they sold for they could not carry all even in the wagons which the lord of Egypt had provided. Then they undertook the seventeen days' journey, the aged Jacob traveling in a litter sent especially for him from Pharaoh's storehouses.

Near the market of Pa-Kos, beneath a shady palm, Jacob was set down to await the meeting with the son so long thought dead.

Joseph's chariot stopped some distance off. As the lord alighted, Jacob said, "If it is indeed Joseph, I will go to meet him." He rose in labored stateliness, limping from the hip more than ever for he purposely exaggerated. Alone he went up to the other who hastened his steps [illegible] distance between them.

The man's smiling lips shaped the word "Fa[illegible] he held his arms open before him. But Jacob had [illegible] stretched out like a blind man groping. For as they c[illegible] close he did not allow Joseph to fall on his neck as his son would have done.

Instead he peered and searched with his tired old eyes, his head laid back and sideways; peered long and urgently into the Egyptian's face with love and sorrow painted on his own and did not recognize his son. But it came to pass that Joseph's eyes slowly filled with tears and lo, they were Rachel's eyes. Now Jacob knew. He let his head fall on the stranger's shoulder and wept bitter tears. . . .

Continued

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ!

ЗАКЛИК. Дня 5 травня, 1946, відбудеться в Ґримсбі, Онт., велика історична урочистість. Того дня буде відкриття в Ґримсбі нового Новіціяту українських Сестер Місіонарок Христіянської Любови, де всі наші побожні дівчата, що бажають посвятитись на службу Богові й українському народові, будуть за проводом наших Отців учитись і виховуватись, щоб стали спосібними до гарної релігійної й національної праці по наших парохіях.

Всі дівчата, що бажали б вступити до нового монастиря Сестер Місіонарок, нехай напишуть зараз туди листа, щоб могли якнайскоріше виїхати до Ґримсбі й розпочати там у монастирі свою гарну духовну науку.

Всі листи й жертви посилається на адресу:

Missionary Sisters of Christian Charity
Box 180. Grimsby, Ont.

КОНҐРЕС. Комунікат Запомогово Братства Св. Николая в Канаді. Оцим подаємо до відома всім Всехвальним Зарядам Відділів, усім членам і прихильникам Братства, що в днях 2-3-4 липня, 1946, відбудеться в Винипеґу, **Ман.** Конґрес Українців Католиків Канади, що його скликають пять українських католицьких організацій, а це: Українське Запомогове Братство св. Николая, Братство Українців Католиків, Ліґа Українських Католицьких Жінок Канади, Українське Католицьке Юнацтво й Місійне Товариство св. Йосафата.

З нашим Конґресом, ми, українці Католики Канади, мусимо більше, як колинебудь у нашій минувшині, викресати у нас самих якнайбільше моральної сили, одности й співпраці в напрямі ділання. Католицька одність мусить бути втілена в одній організаційній думці, що як одна в нас кров, одно минуле, одна будуччина, так і одна мусить бути віра й одна воля, це значить одне центральне тіло, один провід, що має вести всю нашу католицьку акцію до спільної мети. Це те, до чого прямує український католицький конґрес.

Тому ми з великою радістю й піднесеним духом вітаємо цю для нас так довго-ожидану нагоду зійтись та обмінятись думками. Цей Католицький Конґрес стоїть на порозі нової доби нашого життя. Це хвиля відродження й обнови всіх наших сил, хвиля нового, свіжого життя й надія на кращу будуччину.

Просимо всіх наших членів приготовитися уже тепер на Конґрес. До Зарядів Відділів в короткім часі вишлемо листовні інформації.

За Верховну Управу Братства Св. Николая,
Ів. Жаровський, голова
В. Саган, секретар.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ Й ЗАВВАГИ. За свого довгого життя в Монтреалі я мав нагоду приглянутись життю й праці французів, а головно французької інтлігенції. У них професіоналісти, від найвищих до найнижчих урядників, належать до своїх клюбів, де не бракує священиків.

Коли прийдуть вибори, чи які інші поважні справи, вони стоять одним оборонним фронтом і всякі накиди, так політичного, як і релігійного характеру, на другий день відбивають у французькій і в англійській пресі.

Спостереження в церкві. Ідучи вранці до праці, заходжу до французької церкви Нотр Дам. Година 8.30. В церкві застаю двох суддів, що моляться в лавках. Коло сповідальниць цілі ряди каянників. Між ними стоїть прокуратор суду й жде своєї черги, щоб прийняти св. Тайну покаяння. По хвилі приступають до сповідальниці два мої знайомі адвокати, а також мої два судді висуваються з лавок і стають поруч адвокатів, вижидаючи своєї черги. Це так у французьких професіоналістів. Віра, практикуюче католицтво, один фронт. Суддя не зважає на своє високе достоїнство, але стає коло робітників і разом із ними вижидає своєї черги, наче один із них. Він згинає своє коліно перед маєстатом Царя-Христа, що Його любить, слухає богослуження, покірно визнає свої провини перед священиком, бо така Божа воля, бо така його віра. Так роблять убогі й багаті, вчені й малограмотні. Між такими людьми існує справді один релігійно-національний фронт.

А чи так є між українцями? Чи багато українських професіоналістів побачимо на такій співпраці?.. Тільки малий відсоток. А треба, щоб усі були доброго духа, бо цього вимагає так особиста, як і загальна наша справа.

Сьогодні українські професіоналісти й усі наші люди з вищою освітою повинні брати собі приклад із славного графа Шептицького, бл. п. митрополита Кир Андрея, що мав найвищу освіту, великі добра, всякі можливі вигоди й світлу карієру переб собою, а він покинув усе те й вступив до монастиря, де не було панів і графів, а нащ селянські діти, й разом із ними станув до праці для вічного й дочасного добра нашого народу. Оце справді шлях високоосвічених і високопатріотичних людей. І це шлях усіх українських професіоналістів: ставати поруч своїх нижчих братів-українців, робітників і фермерів, і разом із ними творити один оборонний український фронт.

Тому 35 літ у Галичині українська інтеліґенція мала по великих містах свої клюби, де вона разом сходилася й де укладала пляни та започатковувала всяку народню працю, що йшла потім на провінцію. Всякі накиди з польського чи австрійського боку наші інтеліґенти, згуртовані в своїх клюбах, зараз відбивали доброю відповідддю.

В Торонті є коло 20 наших професіоналістів. Якщо вони мали б свій один клюб людей із вищою освітою, що добре знають канадійське право, всі тутешні звичаї й обичаї, то це була б поважна сила, що нераз могла б сказати сильне слово в обороні українського народу. От недавно один проф. Кирконел помістив одну статтю про звірства НКВД, то якого шуму наробив у цілім Торонті. Які ми вдячні цьому чужинцеві, що станув у нашій обороні!

Клюб українських професіоналістів міг би зробити нтраз щось подібне. Большовики замучили трьох наших епископів, багато священиків, без числа наших людей; арештам й засланням нема кінця. З Европи приходять листи повні страшних описів. Братів-галичан силоміць перетягають на більшовицьке православя. Все те треба насвітлювати й подавати до відома англійському урядові й загалові. Яке велике поле до праці для наших людей із вищою освітою, що знають, як-що написати, й мають всюди вступ.

Хто може, а головно українські професіоналісти, повинні одноодушно ставати на переді в рядах оборонців українського народу.

— Ю. Пелюх.

СТЕМФОРД, КОНН. Виклад української мови на учительських зборах в ЗДА. Вже другий раз в трьох місяцях викладали про науку української мови забирали поважне місце на зборах Американського Товриства Учителів Словянських і Східньо - Европейських мов. Перший виклад відбувся на університеті в Шикаґо, дня 27-го грудня, м. р., з нагоди конвенції Товариства Модерних Мов, а другий виклад відбувся при Колеґії св. Василія в Стемфорді, Конн., на зборах округи учителів цього стейту, що його зорґанізував проф. Михайло Нагірний дня 16 березня ц. р. На зборах було присутне поважне число осіб із американських колеґій і університетів.

На шикаґовськім університеті виголосила виклад п-на Віра Шпікула, управителька української католицької Академії Матери Божої в Стемфорді. Темою викладу була стаття: "Навчання Української Мови в Злучених Державах", що її написав проф. М. Нагірний і надрукований в "American Slavonic Review" при Harvard University. по-англійськи. Виклад п-ни Шпікули зробив помітне враження на присутніх учителів.

На зборах A.A.T.S.E.E.L. в Стемфорді промовляв, між іншими, Впр. о. С. Гриньох, декан каледжу св. Василія, що вітав присутніх, а проф. Нагірний виголосив промову на тему: "Історичний Перебіг Української Педагоґії в Стейті Конектіком." Зборами проводив проф. Колман з колюмбійського університету. Виступали також із докладами: професорка Катерина Волконська з Коннектікот Коледж, і проф. Марія Яквіт з університі в Коннектікот, проф. Григоріев з Ейле Університі, в Ню Гейвен, і інші.

При виборах вибрано проф. Нагірного секретарем - скарбником стейтової округи ААТСЕЕЛ. American Association of Teachers of Slavonic and East European Lenguages.)

З вдоволенням містимо цей допис про виступи наших молодих учительських сил на співпраці з не-українськими науковцями в ЗДА, що через гарну працю наших людей пізнають краще наш народ,, а з ним і нашу культуру й ідеї. Нехай Бог поблагословить цю працю гарним успіхом.

Одночасно почуваємо вдячність для Преосв. Кир Константина, що оснував висококультурні станиці в Стемфорді і дав змогу нашим науковцям вийти на широку американську арену.

ТОРОНТО. Привітання нового кардинала. Говорили люди, що ще не було такої урочистості й такого здвигу народу, як під час привітання торонтського архієпископа Мек Ґвіґена після його повороту з Риму, де Св. Отець, Пій XII, займенував його кардиналом. На той час, коли Достойний Архієрей у товаристві найвищих духовних і світських достойників переходив 27 березня від залізничої станції улицями міста, здержано в місті рух трамваїв і самоходів, улиці замаєно державними й папськими прапорами, а тисячі людей приглядались з усіх вікон небувалому походові.

В міськім ратуші привітав кардинала посадник міста, п. Саундерс і премер Онтеріо, п. Ю. Дрю, на що кардинал дав сердечну відповідь. Увечері, в 8 год., вітали вірні свого улюбленого архипастиря в катедрі св. Михаїла, де були присутні апостольський делеґат із Оттави, Ексц. І. Антоніютті, пятдесят епископів із Канади й ЗДА, коло 300 священиків і десятки тисяч народу.

Наступного дня, 28 березня, в год. 10 Архієрейську Службу Божу сам кардинал у співслужбі духовенства та в присутності апостольського делеґата, 50 епископів, 500 священиків, сотень сестер-монахинь й великого числа народу, що заповнив до береґів просторy катедру. Проповідав епископ Калґар, Ексц. Ф. Керол, що в своїй вимовній проповіді підніс силу Католицької Церкви, що працює над спасенням душ, відкуплених Христом через ревне католицьке духовенство, ведене гідним католицьким епископатом, підкреслив всесвітність-католицькість Христової Церкви, що має дітей різних рас і кляс, а зокрема зазначив заслуги нового кардинала, що по-батьківськи відноситься до католиків різних націй.

Сполудні приймало свого Архипастиря й запрошених духовних гостей духовенство торонтоньської епархії. В часі цього прийняття, де господарем був ґенеральний вікарій кардинала Мек Ґвіґен, прелат Е. Бреннан, сердечно вітали кардинала: ап. делеґат Ексц. Антоніютті, архієпископ Монтреалу, Ексц. Шарбоно, арх. Кинґстону, Ексц. Соливан, прелат М. Клайн, що в своїх промовах підкреслювали особисту гідність кардинала, його вірність Ап. Столиці, приятельське відношення до епископів-сусідів, побожність і згідливість та успішність його праці. Останній промовив сам кардинал, що дякував сердечно за величне прийняття, кожному епископові за участь, а при прощанні розмовляв із кожним священиком і благословив його.

Еміненцію кардинала МекҐвіґена вітали люди різних віроісповідань і націй, а особливо раділи канадські англійці, що діждались кардинала з англійської народности.

НІНОВИЧІ. ЗАХІДНЯ УКРАЇНА. Лист із дня 1 лютия, 1946. Дорогий Брате! Листа ми від Тебе одержали, за що ми Тобі дуже вдячні, бо довідались, що Ти ще живеш, здоровий і добре Тобі живеться. Живемо в землянках, бо село наше зґоріло 28 липня, 1945. Ми побудували собі землянки, якями на бульбу, й так живемо. В селі осталось усього двадцять хат. Мама ще живуть, але вже слабі. Нераз тебе споминають. Мій чоловік Дмитро також часто споминає Тебе й хотів би ще побачити Тебе. Мої діти: Ганна, Катруся, Маруся й Андрій уже дорослі. Маруся поїхала до Німеччини ще 1942 року й нема про неї ніякої відомости, а решта дітей коло мене вдома, тільки що бідні, бо не мають у що одягнутися. Брат Яцко також пхає світ наперед себе, як може. Сестра Параня має одну дочку 10-літню Ганну. Колись їй добре жилось, мала гарні будинки, а тепер сидить із нами в ямі, бо все її згоріло. Сестра Марія е далі в Франції, там вийшла заміж. Брат Іван також у Франції, також оженив-

ся. Може Ти з ним переписуєшся, то [illegible] напиши. Чоловік Парані є у Франції ще з-перед війни. Як довго ще будеш на місці? Тобі напевно відомо про нашу долю, яка стрінула нас, але думаємо, що все скінчиться й наше терпіння з тим. Як би ти міг, Брате, то поможи в біді через УНРРА, а ми колись Тобі за це віддячимось. Ми довго до Тебе не писали, але це вина не наша. Та Ти на це не зважай, але пиши часто, бо нам дуже цікаво. Наш сусід Антін Лажовський уже небіжчик, забитий цього року. Стрик Гаврило також забитий. Решта сусіди живі й здорові, чекають кращих часів. Вуйко Гриць також уже вмерли з перестуди. Кінчаю, Брате, здоровимо Тебе всі, мама, сестри, брати й уся родина. Бувай здоров. — А. Р.

АРРАН, САСК. Спомин і подяка. В червні минулого року я мав нагоду бути в Виндзорі. Коли я приїхав туди 2. червня, то на мене вже ждали там на станції мій син Михайло Гуска, онука Федір і Іван Томинчук із своєю дружиною, що своїм автом завезли мене до себе на перекуску. Опісля Іван Томинчук завіз мене до моєї дочки Марії з Гемтремку, що в тім часі вийшла була зо шпиталю по операції. Коли я несподівано зайшов у хату, то від цеї втіхи була веселість і плач. На 3 червня я сказав до дочки, що я хочу йти до церкви, а вона сказала, що вона вже здорова й піде зо мною. Тоді син Степан завіз нас на тиху Службу Божу. На 4 червня приїхала з фарми зо своїм чоловіком моя дочка Настя й забрала мене на сво юфарму, 50 миль від міста, де я перебув цілий тиждень. На 10 дочка привезла мене до великої церкви на Гемтремку, на співану Службу Божу. Співав дуже гарно хор. На Вознесення я мав нагоду бути в малій церкві, то там уже співали самолівкою. На 16 Іван Томинчук із своєю дружиною приїхали по мене й узяли до себе, а на 17 його жінка повезла мене до церкви св. Івана Хрестителя, де парохом є Впр. о. Побуцький. З церкви повезли мене до себе в гостину Микола Кінащук і його брат Іван.

При цій нагоді бажаю подякувати Миколі Кінашеві й його Тестеві й Тещі за приязну гостину; синові Степанові за те, що завіз мене до фабрики моторів, де я мав нагоду оглянути виріб амуніції; дякую синові Дмитрові за те, що дав мені нагоду оглянути великий звіринець із усякою звіриною; Іванові Томинчукові й його дружині за прислугу; сватові Петрові Горохові за супровід додому; Михасеві Горохові й його жінці Ванді за розривку в час їхньої тії; Йосифові Моцоликові за приязну гостину, де я мав нагоду пізнати Впр. о. дра. Тиханського й поговорити з ними. Загалом усім Особам, що мене так приязно зустрічали, гостили й забавляли, складаю на цьому місці сердечну подяку й бажаю їм від Бога щасливого життя на многі літа. — Ф. Гусак.

МОНДЕР, АЛТА. Похорон. Дня 5 березня упокоївся в Бозі бл. п. Стефан Мотюк у 79-тім році свого життя. Покійний належав до перших піонірів, що заїхали до Канади й перебув всі злидні, що їх треба було кожному піонірові перевести. Він також брав живу участь у громадсько-церковнім житті. Через довгі роки був старшим братом у церкві св. Петра й Павла в Мондері і був одним з її основників.

Похоронні богослуження відбулися 7 березня. Тіло покійного поховано на місцевім цвинтарі. — В. Й. П!

Покійний оставив у смутку двох синів, чотири дочки, 23 внуків і 5 правнуків. По похороннім обіді, на заклик о. пароха, присутні зложили $9.00 на пресовий фонд "Світла" і Укр. Вістей."

ТОРОНТО-СХІД. Несподіванка. З нагоди 55-ої річниці народин п-ні Евдокії Стефаник, відбулась мила несподіванка, улаштована дітьми, що з них займались особливо приготуванням Петро й дочка Ганна, замiжня Бабій. Дня 24 лютня віхалась родина й односельчани до дому п-ва А. Н. Васильковських. Після зайняття місць за прибраними столами, п. Н. Васильків сказав привітальне слово, а внуки й діти п-ва Бабіїв привітали Бабуню живими квітами й "ювілейною памяткою". П-ні Стефаник гідна несподіванки й звеличання, бо виховала трьох синів і доньку на прикладних парохіян-католиків, що люблять мати в себе гостей "Світло" й "Українські Вісти" з Едмонтону. При кінці спільної гостини, на поклик п. Г. Болішина, гості зложили на скитальців $23.00. Гроші вислано до Єпископської Канцелярії в Виннипегу.

ВИНДЗОР. Від комунізму до Господа Бога.

Але ось яка несподіванка для нього. На день 18 листопада, ц. р., тут у Виндсорі на Друлард, в Робітничому Домі, скликають комуністи масове віче, як протест проти Глинки і проти скитальців-"фашистів, квіслінгів, зрадників українського народу". В жовтні я дістав листа з Німеччини від своєї сестри. Думаю, треба піти та послухати, що вони там будуть говорити. Та я вже не міг слухати. Кров у мені збурилась і я в сльозах вийшов надвір і пішов дому. Ось лист від сестри:

"Дорогий Брате! Запамяталам твою адресу й через другі руки подаю листа. Не знаю, чи ти дістанеш. До війни ми всі були вдома. Якраз брат і Гриць і Дмитро Стефанів прийшли з польського арешту, де сиділи по пару місяців за більшовицьку пропаганду. А то через тебе, бо ти їм посилав якісь газети. До війни вже з поляками не годен було витримати. Ми вже всі чекали на ту війну. На початку, як прийшли більшовики, то ми всі тішились, бо думалисьмо, що нас визволять від поляків. Більшовики зараз на другий день забили в місті одного доктора, нашого адвоката, двох професорів і священика. За містом їх разом закопали. Брат Гриць із Дмитром зараз вступили до міліції. Нашу професорку, що хор провадила в Читальні, згвалтували і вона до кількох днів умерла. Більшовики, як лише прийшли, арештували всіх поляків-колоністів із родинами, десь повивозили на Сибір. За кілька днів прийшли салдати до нас, взяли з собою того кривого Тимка, що по селі ходив молотити, як памяташ, і він їм показував, де хто мешкав. (Як прийшли німці, то його хтось кинув у Довбушеву криницю і він там утопився).

Арештованих забірали до гміни. Брали тих, що належали до хору, Читальні. З кооперативи забрали цілий відділ. Від нас вибрали двадцять чотирьох. Я зараз скоренько побігла до міста, сказала братові, що хлопців забі-

Він вибіг з Дмитриком подивитися і обидва сказали солдатам, щоб кількох хлопців пустили, бо вони є вже більшовиками давно. Солдати їх не послухали, а сказали: Ящо ви за ними обстаните то й вас заберемо". Здіймили з них шаблі, лишили у гміні, а їх повезли. Я навіть не мала коли дати їм що на дорогу. Ми не знали де їх забрали, аж потому вже писали нам з Сибіру. Німці як вже відступили, то багато нас забрали на роботи. Мене з татом забрали, а мама остались. Я в газеті тут довідалась про Андруха С. Він був на Сибірі й також з нашими. Звітам їм двом якось вдалось піти до польської армії. Тепер вони оба в польській армії в Англії. Я до них писала і дала їм адресу; не знаю, чи до тебе вони писали. Я до них писала вони відписали мені, що брат не був вбраний, перестудився, заслаб і вже там помер. Дмитро був з ним. Як з якимись другими хотіли втікати, то їх там застрілили, як втікали. Тут є нас багато, ми в ляграх бідуємо найгірше, що не маємо в що вбратися. Їсти потроху дають. Тут роздають шмаття декому, але всім не достає. Мені шкода мами, то не знаю, що з ними є. Звідси писати до дому ще не можна. Я якось припадково здибалась з татом і ми тепер обоє. Додому тепер боїмось їхати, бо ніхто тепер їм не вірить. Тут нераз силують нас їхати додому, але люди неїдуть, бо бояться Сибіру. Що буде з нами, ми не знаємо. Тут вже ніхто не дбає про своє життя. Нам якось троха поможе..."

А от мав я ще одного старшого брата, який по розбитті Укра- Скінчив там інжинірство, оженився на Чехах, став більшовиком, поїхав з жінкою з Чех в Україну до копалень на Донбас. Там якийсь час працював, писав до мене що добре йому. Більшовики здібність його використали, але одної ночі його забрали й по сьогоднішній день пропав. Жінка його мусіла назад вернутись на Чехи.

Ми, товариші, протестуємо! Проти кого? проти своїх батьків, матерей, братів, сестер, що німці силою забрали на роботи. Вони сьогодні внужді та бояться додому вертатись. Протестуємо проти посла Глинки. За що? За те, що посол Глинка з послом Заплітним та іншими послами симпатиками-англійцями стали в обороні українських скитальців, щоб ними заопікуватися та не висилати їх силою до СССР, як не бажають. Спитаймо комуністи самі себе: Чи де є канадійський чи американський вояк, що находився б у полоні в Ніпоні чи в Німеччині і не хотів вернутись до свого рідного краю, до своїх рідних? А чому ми, товариші, не поспитаємо самі себе, що за причина, чому ті українські скитальці не хочуть вертатись на свою батьківщину до своїх рідних? Скитальці, хоч находяться в нужді, в холоді, в голоді, бояться їхати до "раю", на свою батьківщину. Чи не має правди посол Глинка та посол Заплітний, як люди й укаїнці, стати в їх обороні?! На це їх народ вибрав, щоб обороняли нас. Дальше протестуємо проти "квіслінгів, зрадників українського народу." А от, мої товариші, декого маєте зо своїх рідних, чи знайомих, як скитальців...чи вони квіслінги,! Чи я маю протестувати проти свого батька, сестри, а вн проти своїх рідних? Чи ми, товариші, здурніли, та без серця, щоб протестувати проти своїх рідних та видавати катам на загибель? А хто домагається тих скитальців? Чи може укр. уряд? Чи не самий Сталін? Ми, українські більшовики-комоністи тут у Канаді є тим глухим знаряддям для Сталіна. (Д. б.).

— ПОШУКУЮТЬ —

Кийв Григорій із Ясениці Сільної, дрогобицького повіту пошукує стрийка Решетара; Дирда Роман, Дмитро й Кость Петращ, Кость і Мирослав Микула, Дмитро Чабак, Лука Ивасній, Ерис Антін і Микола Бейзик, пошують Омеляи і Гнат Пашинські з села Залуква зоjlo Галича.

Дмитро Пушкар пошукує вуйка Петра Бойка, село Орихівці, пов. Тернопіль.

Михайло Крупа — брата Михайла, або тіточну сестру Марію Зальопану, з села Настасова, пов. Тернопіль.

Іван Гриньків — односельчан: Василя й Івана Волошина, Василя Ковальчука, Івана Гриньківа, Дмитра Андрусишина, Михайла Ковальця, з села Остриня, поіт Станиславів.

Йосиф Войтович просить брата Дмитра у Виннипегу написати до нього

Леонід Заремба — батька, сестру та шваґра — Андрія Зарембу, Марію Зарембу і шваґра Філюк.

Теодора Хміляра, село Білявці, повіт Броди. Оліновича Дмитра й його брата Івана, з села Біла, повіт Чортків. Їх шукає ОльгаЦипенда, дочка їх сестри, Варвари. Михайла Петрашка з села Полівці, повіт. Чортків — Всеч. о. С. Нагаєвський.

Богдан Угрин Многогрішний— родину Держко, здається Микола, мешкав на Ланах, пов. Стрий.

Михайло Григорчук — братів і сестру — Дмитра Григорчук, брат Петро Григорчук жив в місті Монтевідео, Урагвай. Сестра Анна Ляшук жила в Ґірард, Отайо, ЗДА.

Роман Бобяк — Василя Шевчишина з Говилова Великого, коло Гусятина, або когобудь з моєї родини чи знайомих в Канаді.

Осип Бойко — Михайла Пюрка й Івана Сендецького та їх рідні, з села Теляче, повіт Підгайці.

Яків Нагірний — Івана Нагірного з Сушкова, Таращан.

Микола Котек — вуйків і Федора й Юрка, Марію Котек, село Слобода Небилівська, п. Калуш.

Микола Кондзьолка — братів Теодора й Петра зо Збаража.

О. Василь Зварич, його сестра Анна і сестрінок Никола Томків з Тернопільщини пошукують своєї родини в Канаді.

Гелька Дмитро пошукує трьох членів своєї родини й сестру паню Велш. Кузина Жмурка з Левкович.

Пані Вероніка Ґелька з дому Маркович, пошукує своїх вуйків Николу й Петра Маркович.

Пані Вероніка Жмурко, з дому Чеховська, пошукує брата Николу Чеховського.

Пані Марія Тоенчук, з дому Дмитрик, пошукує вуйків Юрія й Івана Легільчук зі Сторожинця.

Семен Стасів — жінку Анну Дирів, з дому Кравцевих, з села Ясенівці, повіт. Долина. Повинна перебувати в Торонто.

Теодор Матейко пошукує кревних, товаришів, знайомих і приятелів з Поточинськ, Городенки і городенського повіту (давня Галичина) і просить о поміч викинений воєнним лихоліттям на чужину враз з родиною (5 осіб), бувший адвокат в Городенці, тепер в Тиролю в Австрії.

Рідних з родини Ясінських та Лизаків з села Граб, пов. Ясло. Я дочка Теодора Ясінського, Розалія, замужна Сунак.

— Дмитро Матейко, Монтреал, від шваґра Стефана Бойчука.

Осадчий Стефан — дядька Корнейчука Андрія — еміґрував в 1930 р. Уродж. с. Коростова на Волині. Робітник. Мешкав в Флин Флон, Ман.

Стадник Петро — вуйків: а) Бурака Івана (сина Марка) село Біла, повіт Чортків: б) Бурака Максима — виїхав в 1913 р., село Біла, пов. Чортків. в) Бурака Семена — еміґрував 1913 р. село Біла, пов. Чортків.

Потиренко Михайло — вуйка Вітишина Гринька, село Настасів, пов. Тарнопіль, Вітишина Петра, село Настасів, пов. Тарнопіль. Мешкали в Монтреалі. Дві брата Багрія Гринька, село Настасів, пов. Тарнопіль. Меш. в Монтреал. Хитра Нестор — Стрільчук Катерину (з дому Хитра) — з Медика, пов. Перемишль. Еміґрувала 1927 р. Має свою фарму.

Майка Олекса — своїх односельчан: Бойка Дмитра, село Долголуга, пов. Стрий. Має свою фарму. Вуйка Олексу — село Долголуга, повіт Стрий.

Шутович Михайло, село Соколики, повіт Турка.

Полівайко Володимир — дядька Гринюка Івана, останній час працював залізничником з Ковельському повіту на Волині.

Бойчук Стефан — дочку Красовську Катерину з Городенки, Станіславівського повіту, працювала помічницею в ресторані, мешкала в пров. Квебек, еміґрувала в 1928 році.

Просимо зголоситись до редакції "Світла".

ЖЕРТВИ
"НА СВІТЛО"

По $1.00: Е. Вальц, Шикаго. Г. Бутовський, Шикаго. А. Кавуля, Ватервлит. В. Хміляр, Мондер. К. Конюх (писанка) Ню Йорк. **По $3.00:** Марія Полчій. **По $4.05:** З похорону бл. п. Теодора Заозірного, Мондер.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $1.00: М. Чикало, Нювінгтон. С. Огроднік, Гейт. М. Бойко, Гейт. М. Пожарнюк, Гейт. А. Багрій, Ламонт. І. Гриців, Н. Київ. А. Пашкевич, Мішел, Б.К. **По $2.:** Ю. Лесик, Виннипеґ.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й божого Божого благословення — Редакція.

☒ НОВИНКИ ☒

— **Ватиканський** щоденник "Оссерваторе Романо" обіцяв більшовицькій "Правді" в Москві, що на будуче ніколи не збуде мовчанкою проти-католицької політики, чи це буде миле панам із "Правди" чи ні. "Оссерваторе" виказав певно, що більшовицькі закиди, наче б то папа: осуджував анти-фашистів, був ласкавий для воєнних злочинців, стояв за лагідний мир для переможених, був по стороні фашистів проти невинних жертв війни, виступав проти демократії, поздоровляв Мусолінія зо здобуттям Етиопії, брав участь у співпраці Італії й Німечини в Еспанії, підержував Німеччину в зайнятті Чехословаччини та що австрійські епископи з кардиналом Інніцером підержували Німеччину при зайнятті Австрії, є обманом московської "Правди." Своїх закидів не могли більшовицькі письмаки піддержати ніякими доказами.

— **В Саскатуні** основали Українці Мово-Дослідче Товариство, що займається культурою української мови. Головою Товариства є проф. К. Андрусишин.

— **В Питсбурґу** відбула загальні збори наша допомогова організація в ЗДА— Український Народній Союз. Головою УНС вибраний на дальші чотири роки п. М. Мурашко. У.Н. Союз має великі фонди й може зробити багато добра своею допомогою й культурною працею.

— **Аргентинський** "Поступ," що його видають ОО. Василіяни, помістив у 31 числі, 15 січня, глибокообдуманий заклик до українців в Арґентині, щоб приготовились до гідного й практичного відсвяткування 50 ліття українського поселення в Арґентині. Положення нашого народу в Арґентині невідрадне а тому цей патріотичний поклик появився в саму пору. Гідно й практично відсвяткувати свій "Золотий Ювілей" зможуть українці в Арґентині тільки обєднаним здвигом національної самооборони.

— **В Австрії** вдалось хитрим комуністам розбити монархічну орґанізацію, а багато гарних австрійців сидять тепер у вязниці під закидом державної зради. Аліянти взагалі в диктаторський спосіб нівечать австрійський рух, що стоїть за привернення асстрійської монархії.

— **Комуністи** в Греції роблять усе можливе, щоб дістати владу в свої руки, однак народній загал є проти комуністів. При виборах вийшла переможно партія грецьких монархістів, що бажають повороту на престіл грецького короля, що тепер перебуває в скитальщині.

— **В Арґентині** вибрали президентом полковника Хуана Перона. Комуністичний кандидат провалився.

— **Словацькі** католики добре держаться супроти теперішнього безбожницького уряду. В Словаччині уряд забрав католикам понад 1800 парохіяльних, 23 вищих і 20 реміснчих шкіл. Католики домагаються рішуче звороту цих шкіл під управу католиків. Також ведуть боротьбу за католицькі орґанізації, пресу й звільнення з карних таборів увязнених католиків. Коли на шкільних засвідченнях умістили предмет релігії на останньому місці, замість на першому, як було досі, католицьке представництво ходило з протестом до президента Бенеша, а той заявив, що воля для релігії й церкви буде безумовна. Супроти сильного напору католицьких епископів можна вже завважати зворот до признання католикам їхніх прав. Католицька словацька молодь носить на грудях маніфестацій но гарні малі металеві хрестики. Державна поліція відбирає юнацтву ці хрестики з закидом, що вони "фашисти."

Богослуження в Алберті

КВІТЕНЬ

14. Неділя —
Гилярд місто, тиха Сл. Божа для дітей 8.30. Співана 10.30.

18
Борщів — год. 7.
Новий Київ — год. 7.
Пено
Чипмен — страсти — 7 г. веч.
Ґлендон, год. 7 ввеч.
Равнд Гил
Карвел і Просперiті, 7 год. веч.
Страсти Христові

19. Вел. Пятниця.
Новий Київ 9 год.
Борщів — 11 год.
Плейн Лейк — 12.30 год.
Іннісфрі М. Божої — 4 год.
Інисфрі Ч. Хреста — 7 година (свячення пасок)
Пено — виставл. плащаниці в год. 4-тій.
Чипмен — 10 вранці
Ст. Майкел — 1 пополудні
Восток — 3 попол.
Ґлендон — год. 9.30 вранці
Еншав — 2 год. пополудні
Айрон Ривер — год. 5 попол. (свячення пасок
Карвел, год. 8 вр.
Менлій, год. 10.
Ледук, год. 1-ша, виставл. плащаниці і свячення пасок
Калмар, год. 2 попол., виставл. плащаниці.
Торсбі, год. 5 виставлення плащаниці
Просперiті, виставлення плащаниці в год. 11
Вох, виставл. плащ. год. 10
Торсбі, вист. плащаниці, година 2-га точно.
Спас коло Мондеру 11 год. Виставл. плащанниці
Веґревил 1 год. Виставл. плащ.
Гилярд місто 4 год. Виставл. плащаниці і свячення пасок.

20. —
Інісфрі (Бруно школа — Вел. Сповідь, Сл. Божа, свяч. пасок)
Левой — Вел.С повідь, Сл. Божа, свячення пасок
Лемонт — 2 год. попл.
Рос Крік — 4 год. попол.
Айрон Ривер (свячення пасок)
Торсбі, вел. сповідь і Сл. Божа о год. 9 рано
Бойл, год. 3 свячення пасок

21 Христове Воскресення —
Менвил (В 9 год. сповідь, потім Служба Божа й Свячення пасок).
Спас коло Мондеру — 4 год. вранці
Веґревил — 6 год. вранці
Чипмен — 6 год вранці
Ст. Майкел — 10 вр.
5.30 — Борщів
Плейн Лейк
6.00 — Скаро
Ренфурлі
10.00 — Новий Київ
Іннисфрі місто
Іннисфрі М. Божої.
Ґлендон, год. 6 вранці
Еншав, год. 19 вранці
Вох і Калмар год. 6 вранці
Федора, год. 10.
Торсбі, год. 10.30
Ледук, год. 4, Парастаси
Бойл, год. 3 Вечірня

22. Світлий Понеділок —
Левой
Гилярд місто — 9.30 вранці
Менвил — фарми (в домі п-ва Бабіїв)
Іннисфрі Чесного Хреста
Пено
Ламонт — 10 год. вранці
Айрон Ривер (парастаси)
Ледук, год. 9.30
Торгилд, год. 10
Голден місто
Бойл, год. 10 богослуження

23. Світлий Вівторок —
Восток — 10 год. рано
Новий Київ
Малой (парастаси)
Фрейнс, год. 9.3$ вранці
Менлій, празник, початок о родині 8.30 вранці

28-го —
Борщів Плейн Лейк
Ст. Майкел — парастаси (Місія від 28 кв. — 5 травня).
Ст. Павл
Тофілд — вел. сповідь
Клір Брук
Торгилд, год. 3, Парастаси.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —
КВІТЕНЬ

Аж до 22. (Світл. Понед.), Устав той самий для обох стилів.

18. Вел. Четвер: Сл. Б. Вас. Вел. з Веч.: 10 стихир. Чтенія 3, Ап. з. 149, Єв. Мат. з. 107. Замість Іже Херувими співається: Вечери твоея Тайни. За місць Достойно співається Ірмос Странствія. сьогодні вечером правиться Страсти.

19. Вел. Пятниця: Царські часи. По вечірні винесення Плащаниці до Божого Гробу. **Вечером Єрусалимська Утреня при Божім Гробі.** Коли парох має більше церков, то тільки в одній є Вечірня, а в прочих саме виставлення плащаниці в слідуючий спосіб: Благословен Бог наш, Прийдіте поклонімся 3 р. і сейчас Похід з Плащаницею серед співання Єгда от древа. По Поході: Отпуст малий. Благообразний Йосиф 3 р. з поклонами і цілованням плащаниці. Від сьогодні до Неділі Пасхи не вноситься мерців до церкви.

20. Велика Субота: Сл. Божа Вас. Вел. з Вечірнею: Ап. з. 91, Єв. Мат. з. 115 і 116. Замість Алл. співається Воскресни Боже, суди землі, підчас того свящ. зміняє ризи фіолетні на світлі.

21. Великдень. Сл. Б. Ів. Золот.: Євангеліє поділене на 12 частей, підчас яких дзвониться в усі дзвони. **Вечірня** в усіх ризах, так само в понеділок і вівторок, і на **Утрені** цілий тиждень. Сьогодні на веч. Єв. Ів. з. 65. На: Да воскреснет Бог, цілування хреста й мирування. Отпуст з хрестом цілий тиждень, а далі до Вознесення тільки в неділі, Празн. Преполовення й віддання Пасхи. **Цілий тиждень загальниця.** Царські врата отворені цілий тиждень. **Похорон правляться цілий тиждень в світлих ризах, то саме для старших і дітей.**— Час заказаний на танці. По Сл. Б., або по Утр. благословення брашен.

Світлий Понед.: Сл. Б.: Тропар Христос Воскресе 3 р. Сл. І н. Пасхи. Ап. з. 2. Єв. Ів. з. 2.

23. Світл. Вівтор. Вмч. Ґеоргія. — Літургія. Троп. Хр. воскресе 3 р. і Муч. Сл. Конд. Муч. І н. Пасхи. Ап. 4 і 29, Єв. Луки 113 і Ів. 52.

28. Нед. Томина: Веч. Вел. Блаж. муж. Гди возв. стихир 10. Литія, Стиховна Празн., **На** благосл. Троп. Празн. 3 р. **Утреня:** Бог Гдь Троп. Том. 2р. Сл. І н. 1 р. **Сл. Б.:** Троп. Том. Сл. Конд. І н. Празн. Ап. з. 14. Єв. Ів. з. 65. По отп. роздання вірним артоса.

ПРОСИМО не забути про "ПИСАНКУ" для "Світла"

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

О. Др. Кушнір, Канцлер Української Греко-Католицької Церкви у Канаді й парох церкви св. Володимира й св. Ольги в Вінніпегу,. був прийнятий Святішим Отцем Пієм XII на особливішій авдієнції в неділю 24 березня, 1946.

У пересланій телеграмі з Риму й заадресованій до Іх Ексцеленції Кир Василія Ладики, Святіший Отець співчуе глибоко з переслідуваним українським народом і Греко - Католицькою Церквою та пересила є своє батьківське Апостольське благословення для всіх що співпрацюють молитвою, діланням і самопосвятою у цій святій і шляхетній справі.

Сьогодні, коли по великій подорожі й праці в Европі о. др. Кушнір вертається до Винипегу, ми на зустріч йому пересилаємо свій сердечний привіт й побажання, щоб Бог поміг йому в добрім здорові продовжати між нами успішно свою цінну працю головного провідника нашого зорганізовано го громадянства.

— **З нагоди** призначення нових кардиналів Святіший Отець Пій XII підкреслив становище Католицької церкви як усесвітньої організації. Папа врочисто заявив, що Церква не має ніяких політичних задумів і не має наміру опанувати якунебудь націю через це, що більшість громадян належить до Католицької Церкви, але "огорнувши всю людську суспільність" Церква має обовязок представляти Всемогутнього Бога й Його моральний закон та підносити голос, коли цей закон нарушують на Божу неславу й зо шкодою для миру й безпеки людей. Новітні заборчі імперії вдержуються силою й тому не мають трівкої підвалини. Такі організми через свою крухкість є раз-у-раз наражені на небезпеку й розвал та витворення нових поділів.

Розум і досвід потверджують слушність завваг Святішого Отця. Людей не можна зробити добрими насилям ні правдивого миру не можна завести такими засобами. Протестанти й православні, що бажають поширити й закріпити Божу славу й правду на землі, повинні, для добра людства, піддержати папу, тимбільше, що проти засад, проголошених папою, виступають тільки безбожницькі сили неладу.

— **Американський** жид,Ю. Сокольський, писав про недавню папську консисторію в Ватикані: "Зізд у Римі був важливий так для жидів, як і для христіян, для протестантів, як і для католиків, бо супроти питань, що з ним людина стрічається всюди в світі, після перегонів у брехні ця подія була відбудовою моральних засад між людьми, що їх їхні володарі привели до відкликання добра взаміну за сповид, надхненної правди за фальшиві гасла. Це було ствердження вічности віри не тільки в Бога, а ле й у добро. Релігія жидів й христіян є по своїй суті ця сама: вона є житевою дорогою, що лучить людину з Богом, а Бога з людиною. Така релігія була так само правдива в кочовничім шатрі Авраама, як вона є в найславніших катедрах Европи й Америки.. Як це сказав папа Пій XII:" Старанням Церкви є оформлювати людину, виробляти й видосконалювати в ній Божий Образ. II робота робиться в глибині серця кожної людини однак має свої наслідки через усе життя в усій її діяльності. Через так вироблених людей Церква приготовляє для людської суспільности основу, що на ній вона може певно опертись...Людина, не червак: вона є сотворінням, що славиться Божою подобою, є спосібна відрізнити добро від зла, справедливість від звірськости."

— **В річницю** коронації Святішого Отця, Пія XII-го, дня 12 березня, відправив кардинал Агагіянін, патріярх східнього вірменського обряду, в Сикстинській каплиці в Ватикані, благодарну Службу Божу. Еміненція Агагіянін, це перший кардинал, що його займенував теперішній папа. Під час Служби Божої папа був одягнений у церковні ризи східнього вірменського обряду Пристоящими при Службі Божій були вірменські єпископи й священики, а співав гарно вірменський хор. Святіший Отець брав участь у Службі Божій і кілька разів співав по вірменськи "мир всім", а також навколішки молився з вірними перед Найсв. Тайнами. На Службі Божій були присутні всі кардинали, достойники папського королівського двору, представники різних Чинів і військові аліянтські священики. Це перший раз за 1800 років відправлялась така Служба Божа в Ватикані. Остання була ще в II столітті, коли до Риму прибув був зо Смирни св. Полікарп.

— **Через** членів американської комісії, що під час поїздки по Европі для прослідження справи переселення вступила була до Ватикану, . звернувся папа до ЗДА, щоб вони по-християнськи поставились до іміграції скитальців. Папа між іншим сказав по-англійськи: Через століття побережжя Америки були щедрим, гостинним захистом для людей інших країв, мучених тиранією, або змушених убожеством, чи релігійним переслідуванням шукати забеспеки на засланні, і ЗДА через це не мали втрати. Навіть принагідний дослідник американської історії є зазнайомлений із цінним вносом чужих переселенців у справі оборони й зросту держави й він знає, як ці, що прибули з-за моря, визначно помагали розбудовувати новий край науково, суспільно й релігійно. Хоч тепер у цій справі в .ЗДА пороблено обмеження, то однак "це не буде надміром надіятись, що в цих обмеженнях не будуть призабуті християнське милосердя й почуття людської суспільности, що існує між усіма людьми, дітьми одного вічного Бога й Отця. Еміграція може помогти розвязати одне з найсумніших людських питань в Европі, питання, що стало особливо трудним до розвязки через насильне переселення невинного, безборонного населення."

— **До Ватикану** прибув із Палестини головний жидівський рабін др. Ісаак Герцог, і на послухані в Святішого Отця зложив свою сердечну подяку за поміч, що її Католицька Церква дала жидівським жертвам війни. При цій нагоді рабін сказав папі, що жиди задумують основати сиротинець для приміщення 600,000 жидівських сиріт.

— **У своїй** промові до римських священиків, що в час Великого Посту проповідують по римських церквах, папа казав говорити в науках про подружні справи, головно про справи подружньої невірности. "Подружжя між хрищеною парою природно зужитковане не може бути розвязане ніякою силою на землі" сказав Святіший Отець.

При цій нагоді папа заявив, що Церква не думає мішатись до політики, але "вона не зрікається свого святого права навчати про це людей живим і друкованим словом,...полишивши католикам повну волю щодо поглядів і ділання."

— **Під час** благодарного богослуження в Лондоні сказав новий кардинал Грифин, після свого повороту з Риму, що "на Апостольську Столицю й Велику Британію нападає в своїй пропаганді одна держава що так добре понисалась у війні й від якої ми надіялись так багато для справи миру." Хоч кардинал не назвав Росії по імені, та було ясно, що він говорив про неї. Кардинал згадав ті краї, що тепер є під чужою владою, що треба усунути "завчасу занавісу між Східньою й Західньою Европою" та поладнати справу скитальців "фальшиво оскаржених у зраді. Католицька Церква й Британська нація стоять сильно за волю поодинокої людини...Обидві бажають привернути мир і лад, і обидві бажають, щоб справедливість, правда й любов освітили загально світову політику. Ми бажаємо щоб усі нації мали волю. Та однак із найпевніших джерел ми довідуємось про переслідування католицьких єпископів, священиків і вірних людей у багатьох частинах Европи. Проте, правда переможе неправду й добро переможе зло. Всі краї повинні обєднатись для справи запевнення світові миру й безпеки."

— **Нипонський премер** Шідегара заявив, що нові ніпонські державні закони запевняють повну й особисту релігійну волю. Релігійна воля забезпечена для всіх і ніхто не може бути змушений брати участь у якімсь релігійнім акті, відправі, обряді чи практиці. Ніяка релігійна організація не може одержати від держави привілею ні не може мати політичного вп́ливу. Перше такий вплив мала ніпонська поганська релігія "шінто." Громадянам забезпечується непорушимість сумління, зборів, організації, слова, преси і усіх інших засобів вислову вільної думки. Всі особи будуть рівні перед правом і ніякого не вільно понижати за його віру, расу, стан, пол і родинне походження. Владу цісаря "божого походження" касується, а на це місце приходить влада уряду, вибраного народом для добра народу. Мужчини й женщини мають однакові права й у подружній стан вступають непримушено за обопільною згодою Ніпон ніколи не буде вести війни й не буде мати ніяких воєнних засобів.

— **В Південній** Індії й на острові Цейлоні тамошне нехристіянське населення виступає проти білої раси й проти християнства. В школі не можна буде вчити християнської релігії.

—**Католицький** університет у Ст. Луїс почав видавати новий англійський переклад творів "Старинних Християнських Письменників." Невдовзі появиться перший том цеї великої праці з творами св. Климентія з Риму й св. Ігнатія з Антіохії.

— **Подали** лондонські католицькі часописи свої завваги про перші засідання Організації Обєднаних Держав, головно про Раду Забезпеки, що є душею й серцем О.О.Д., що вона "стала неприємною фарсою." За ввесь час нарад ні раз не згадали там імени Христа, не відкликались до суспільних засад християнської релігії, чи хоч папських енциклік, не покликались на християнську філософію життя. Сумно, що хоч там було досить католицьких представників, із католицьких країв, проте так мало виявили свої католицькі переконання.

"Таймс" підкреслив" дивний факт, що О.О.Д. зовсім ніякої уваги не звернула на подрібну заяву про релігійне переслідування в Україні, що його докладно вияснив Пій XII в новій енцикліці. Ми не можемо уявити собі більш циничної облуди. Ні один голос не обізвався, навіть лагідно, щоб спитати українське представництво (Мануїльського) про поліно в його власнім оці."

— **Наші** брати — українці в Бразилії святкували в грудні, 1945, 50-літній ювілей поселення перших українців в бразилійськім краю. Ювілейна урочистість відбулась у місті Курітибі, де в українсько-католицькій церкві відправилось ювілейне богослуження. В цій Службі Божій взяло участь 18 священиків, що працюють в Бразилії. Між ними вже є кілька родом із Бразилії. В ювілею брали участь також різні церковні й державні достойники не—українці. Ювілейна урочистість була старанно підготована. Наш нарід у Бразилії потребує тепер головно двох речей: волі в уживанні української мови й власного єпископа.

Вищі Освітні Курси для українського юнацтва відбудуться в Винипегу, в місяці липні й серпні. На цих В.О. Курсах наше юнацтво буде вчитися української мови, історії, літератури, музики, співу, режісерства, спорту. Приготовляйтесь до виїзду на В. О. Курси. Адреса для зголошень:

Ukrainian C.x.E. Centre,
Box 3113, Winnipeg, Man.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходи двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 травня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 9.

ТАМ Є ДОБРЕ УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО, ДЕ ЧАСТО ПРИЙМАЮТЬ СВ. ПРИЧАСТЯ!

З Христом, Чи Без Христа?

З християнської філософії життя

Хто з українців живе в злуці з Христом, а хто без Христа — то це найкраще показує Пресвята Евхаристія. З цього, хто як відноситься до Христа під видами хліба й вина, пізнати, хто який християнин.

Коли Ісус Христос — тоді, як іще сам навчав людей — згадав був одного разу, що треба буде колись споживати Його Пресвяте Тіло й Пречисту Кров, багато учнів відступило від Ісуса й уже більше з Ним не ходило; з Ісусом осталась була тільки горстка апостолів, що поправді ввірили в Христа. Тоді найкраще показалось, хто був справжнім Христовим учнем і приятелем, а хто ним не був.

Так є й сьогодні. І сьогодні Пресвята Евхаристія найпевніше показує нам, хто направду Христовий, а хто до Христа не належить.

Всі ці люди, що є добрими християнами, від старенького дідуся аж до малого школяра, кожного року в цім великоднім часі причащаються гідно й набожно Пресвятого Тіла й Пречистої Крови Ісуса Христа; а котрі не вірують у Христа, або щиро не люблять Його — до св. Причастя не приступають. Вони нераз приходять до церкви, дають свою вкладку, христять дітей і роблять для парохії різні прислуги, але ніхто ніколи не бачить їх, щоб вони підійшли близько аж перед вівтар і з рук Христового слуги прийняли Христа Бога до свого серця в Пресв. Евхаристії. І тому такі люди до Христа направду не належать ні правдиво по-християнськи не живуть. Вони не з Христом, але без Христа. Щобільше, таке їхне життя без Пресв. Евхаристії засвідчає, що вони йдуть шляхом погибелі. Бо Христос сказав виразно: "Я хліб живий, що зійшов із неба. Коли хто їстиме той хліб, буде жити по віки. А хлібом, що я дам, є Моє Тіло за життя світу." Сперечались тоді Жиди між собою й говорили: "Як може Він дати нам своє тіло їсти?" А Ісус відповів їм: "Істинно, поправді кажу вам: Як не будете їсти тіла Чоловічого Сина та й не будете пити Його крови, життя не будете мати в собі." (Ів. 6:51-53). Це ясне: як нема св. Причастя Тіла й Крови Ісуса Христа, нема в душі надприродного життя, що триває навіки. Отже треба конечне, принаймні тепер у великоднім часі, прийняти Христа до свого серця під видами хліба й вина так, як це зарядив сам Христос та як цього навчає Христова Католицька Церква.

За те цим, що прийматимуть Пресв. Евхаристію, обіцяв Христос вічне життя тобто вічне, щасливе життя в небі: "Хто їсть Моє Тіло й пе Мою Кров, має вічне життя й Я воскрешу його в останній день" — страшного суду. (Ів. 6:54). Хто отже гідно приступає до св. Причастя, коли тільки може, а головно кожного Великодня й перед смертю, той певно буде спасений. Христос дав своє слово, то певно сповнить його. Бо "небо й земля минуться, а Його слова не минуться."

Це, що про значення Пресв. Евхаристії правдиве для всіх людей, у всіх краях і часах, правдиве й для нас, українців. Як хто сьогодні хотів би пізнати, котрі українці на американськім континенті справедливі християни, вистарчило б йому дістати від наших ОО. Парохів спис тих людей, що в великоднім часі приймали Христа в св. Причастю. Хто з них гідно запричащався, той певно може бути зарахований до добрих християн, що вірують у Христа, люблять Його й мають Христову обітницю, що будуть вічно щасливі.

Як то приємно й легко жити з такими людьми, що є правдивими християнами, а головно, як добрими християнами є наші провідники! З такими провідниками легко й мило працювати, бо мається до них довіря й пошану.

Це певне, що для добра українського народу треба таких провідників, що йдуть із Христом.

Жити й працювати з Христом, це правдива християнська філософія.

ПРИВІТ ПРИЯТЕЛЯМ "СВІТЛА."

Що наше "Світло" в Католицькими Картинами" є добрим українським часописом, то це засвідчають ці наші Дорогі Читачі— священики й професіоналісти, фармері й робітники — що вже по кілька років пильно читають цей наш поважний часопис і завжди знаходять у ньому щось цінне для збільшення свого знання, чи розваги по праці.

Та хоч велика й певна є вартість "Світла" й "Католицьких Картин," то однак число тих українців, що читають їх, невелике. Багато людей іще не мають нашого часопису.

Щоб збільшити число читачів "Світла," а таким чином збільшити добрий вплив нашого релігійного часопису на наших людей, ми просили всіх наших Читачів, щоб були добрі помогти нам у цій справі приєднанням нових передплатників. На нашу просьбу відгукнулись різні наші Читачі так у Канаді, як і в Америці, що приєднали нам нових переплатників, або зложили передплати для своїх кревних і знайомих.

Цими приятелями "Світла" були:

Впр. о. Є. Пащак, ЧСВВ, Глендон, Алта. — 30, М. Чемний, Вен Дайк, Мич. —21,Преп. о. І. Ричкун, ЧСВВ, В. Пулмен, Іл. — 15, Преп. о. Баніфатій Слобода, ЧСВВ, Винипег — 14, А. Больсевич, Венкувер—8, Всеч. о. Н. Сірий, Арран, Саск. —6, Д. Поломарк, Дейзленд, Алта — 4, М. Когут, Несквегонинг, Па — 4, Р. Фундига,Форт Ситі, Па — 4, І. Михайляк, Шербурн Фалс, Месс. — 4, О. Голод, Порт Джервіс, — 3. І. Ділай, Винипег — 3, А. Біловус,Вен Дайк,Миш.—3,Ю. Пінковська, Едмонтон—2,М. Дорошенко, Торонто — 2, М. Обуховський, Ню Йорк — 2, М. Гамерлінг, Винипег — 2, А. Липсон, Піт Кейрн, Па — 2, А. Косіковський, Віндзор — 2, А. Соколюк, Ренфурлій, Алта — 2,П Сидор, Винипегозіс, Ман. —2. К. Т. Баран, Ошава, — 2.

По одній передплаті прислали: Д. Довганюк, Белфилд, Н. Дакота, Н. Ощипко, Филаделфія, Т. Піх, Брістол, Кон., Ф. Стрілець, Н. Йорк, В. Черешньовський, Сейр, Па., А. Юсак, Мондер, Г. Деркач, Стейтен Айленд, А. Трус, Торонто, Г. Козяк, Ст. Майкел, О. Киба, Дніпер, Саск., А. Калявська, Равнд Гил, Алта, А. Стаюра, Калгарі, А. Марчук, Телфорд, Па, В.Качковський, Бійота, Онт. Парохія св. Івана, Арран, Саск., К. Мельник, Винипег, А. Щур, Дюкесн, Па, К. Новак, Дж. Ситі, Ю. Мартинюк, Норквей, В. Вус, Шикаго, С. Ришовський, Едмонтон, Е. Оліянчин, Фал Ривер, Месс., О. Старко, Чипмен, Ю. Мищій, Гейт, Алта, П. Кіліштоф, Райлей, Алта, Т. Ґерун, Таватіван, Алта, І. Костельник, Торгилд, М. Кровський, Россел С. Малюта, Ґлендон, Алта, А. Табіш, Абітібі, М. Дзецюх, Сиракюз, В. Олійник, Іспас, Ганна Арабська, Донлендс, Саск., М. Петришин, Реймор, Саск., А. Вербицька, Винипег.

А. Деркач — Дітройт, А. Небоженко — Дітройт, І. Кіналь, МеКіс Рокс, Т. Урбан, — Кліфтон, Н.Рж.,Є. Сацько,— Дукейн, Т. Брикович,—Едмонтон.

Тепер, після закінчення цьогорічного "Пресового Походу Світла," ми бажаємо повідомити вищеподаних Приятелів і Доброчинців, що з вдячности за їхню поміч ми відправили дня 18 квітня, 1946, за їхнє здоровя і щастя Службу Божу й вислали кожному у дарунку гарну "Писанку," а на цьому місці складаємо їм ще сердечну подяку і просимо і надалі не забувати справи поширення нашого релігійного часопису.

При цій нагоді звертаємось із просьбою також і до цих наших Дорогих Читачів, що не брали участи в цім "Пресовім Походi Світла," щоб при нагоді стрічі зо своїми кревними й приятелями згадали їм про наш часопис, або замовили їм "Світло" в дарунку, що буде для них милою й гарною несподіванкою. Ми просимо й будемо надіятись. — Христос воскрес! — Редакція.

(Як чиє імя через пероченння було пропущене в вищеподаному списку, або як хто спостеріг помилку в своїй адресі чи наліпці, нехай буде добрий подати нам про це вістку).

ДАРУНОК ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

З похорону бл. п. Глушака, Інисфрі, Алта. — **$43.75.** Збірка в Норт Стар, Алта. (Гр, Федущак) — **$15. 30.** М. Плішка, Мирнам, Алта. — **$5.00.** М. Лакуста, Мондер — **$5.00.** В. Коваль, Гейвелден, Алта. — **$5.00.** Парохія св. Володимира, Ренфурлі, Алта. **$5.** З панахиди в Стар, Алта. **$3.00.** З Мирославної, Інисфрі, Алта. — **$2.65,** З панахиди в Ворвик, Алта. — **$2.35.** Л. Шевчук, Мондер. — **$1.00:** о. В. Гринишин, Гай Прері, Алта. — **$1.00.**

Усім нашим приятелям-жертводавцям складаємо сердечну подяку. Нехай Бог поблагословить Вас! — Редакція.

Просимо ратувати рідних скитальців своїми жертвами.

НА 1-ІЙ СТОРІНЦІ в "Католицьких Картинах" подано інший заголовок. Має бути:КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ, 2-3-4 липня, 1946.

Місячне намірення

Всіма Силами

Страшною річчю є світова війна, що забирає мільйони людських жертв із різних націй усього світу. Ми самі були недавно свідками такої війни, що коштувала 55 мільйонів людських жертв.

Та все таки можемо сказати, що ці мільйони трупів, калік і немічних не є таким злом і нещастям, як це велике моральне зіпсуття, що тепер шириться по містах і фармах. Бо це, що хтось загинув, чи був ранений, то часто не було ніякою зневагою Бога ні кривдою ближніх, чи зрадою своїх рідних і ділось із конечности й дозволеним способом, в обороні рідного краю, що його кожний мусять боронити. Та ця застрашаюча неморальність, ця велика розпуста, що шириться тепер по містах і фармах, що безчестить молодь перед шлюбом, що опоганює зрадою шлюбних подругів, що як сумна спадщина розпусної гангрини переходить часто із покоління на покоління, є таким лихом і нещастям, що ще гірше трудно знайти в світі.

Сумна фільма

Що розпуста є одним із найбільших нещасть, що мучить людський рід, то це показує нам оця "фільма неморальности."

Через розпусту тратять люди здоровя, а часто й життя. Підрахунок зроблений по лікарнях виказує, що тисячі-тисячі людей мужеського й жіночого полу, вільних і подружених, гниють від слабостей, що їх собі напитали при розпусті. А в тім — скільки передчасної смерти в людей, що через розпусту скоротили собі життя слабістю або самавбивством. Нераз онуки і правнуки носять на собі сліди цеї зарази.

Коли б зайти до дому божевільних і розвідались, чому вони стали божевільними, то довідаемось, що що другий-третій із тих нещасних утратив розум через розпусту.

Перегляд актів у розводових судах привів би нас до переконання, що велику частину подруж розірвала розпуста. А коли б розвідники хотіли сказати нам правду, то ми довідалися б, що розпуста була причиною ще більшого числа розводів, ніж це записано в судових актах. А скільки є всвіті тепер таких подругів, що й без суду розійшлись і розбили своє подружжя через розпусту?..

Ми ще не читали мабуть у часописах новинки, що чоловіки й жінки, що жили в подружжі чесно й морально, підкинули чи стратили свою новонароджену дитину. Але ми часто маємо сумні вістки про це, що своїх дітей потратили ці особи, що мали дітей через розпусту, через моральне зіпсуття. А скільки таких невинних діточок загинуло, ще заки побачили денне світло, ще в утробі своєї розпусної нещасної матері!

Розпуста потребує грошей... Тому розпусники крадуть і грабують людей, щоб мати гроші на розпусту...

На всім американськім континенті вязниці заповнені молодими злочинцями, що не дають людям спокійно жити. Що цих зловинців так багато, то причиною цього в багатьох випадках було неморальне життя їхніх родичів, що через своє зле життя не виховали по-християнськи своїх дітей і зробили їх злочинцями.

Нераз бувають такі випадки, що гарні й побожні хлопці та дівчата перестають ходити до церкви, а то й зовсім відпадають від віри. Чому? Бо морально зіпсулись, попали в розпусту, а через неї втратили віру.

Вже старинні люди, ще перед народженням Ісуса Христа, як це засвідчає славний Цицерон (Про старість, XII) розуміли це добре, що розпуста, оце недозволене вживання родової сили й тілесних розкошів, є великим злом, бо з нього родяться: зрада батьківщини, політичні перевороти, таємні сходини і змови з ворогами рідного краю, словом — нема ні одного такого злочину, ні одного такого плюгавства, що до нього не були б спосібні неморальні люди. Де панує та недозволена розкіш, там взагалі не може бути чесноти.

Морально зіпсуті люди шкодять на душі й тілі тим особам що з ними грішать; шкодять на спокою, маєтку й душі тим особам, що з ними живуть, а самі, наче осінне зісохле листя, кидані вихром своїх пристрастей, качаються в болоті нечистоти, щоб вкінці, знищені й зогиджені найпоганішим брудом, загинули десь марно в ганьбі життя, прокляті людьми й самим Богом.

Лячні памятники

Що воно так буває, то про це засвідчають великі світові памятники, що їх сам Бог поставив на гробі розпусників. Першим таким памятником є — потоп. То через розпусту, через моральне зіпсуття людей залив Бог землю й потопив їх за часів праведного Ноя.

Другим памятником є — Мертве море. Це за розпусту спалив Бог огнем і сіркою міста Содому й Гомору, а всякий слід по розпусниках залив Мертвим морем.

І воно так є справді: де шириться розпуста, там завмирає всяка чеснота, всяке добро й повстає "мертве море" в серці, родині, народі й усім світі. А за цим приходить найгірше: вічна мука в цій пекельній пропасті, де "плач і скрегіт зубів" де "огонь не згасає й червак не вмирає"...

Молімся всі!

Святіший Отець, Христовий Намісник, що має відомості з усього світу про поширення між людьми цього морального зіпсуття, до чого причиняється преса, неморальні фільми, театри, образи, мода, танці й алькогольні напитки, закликає через Апостольство Молитви всіх його членів, щоб у всім світі зродився між людьми **СИЛЬНИЙ СПРОТИВ МОРАЛЬНОМУ ЗІПСУТТЮ.** Щоб державні уряди й приватні особи та організації по всіх краях пізнали, яким злом і нещастям є неморальне життя та щоб усіма силами й засобами своєї волі, слова, преси й розумних заряджень виступили проти поширення морального зіпсуття.

За чисте серце української молоді

Від Вас, Дорогі Читачі "Світла," ми сердечно просимо двох речей. Перше, щоб Усі Ви згідно з наміренням Апостольства Молитви, молились також гаряче кожного дня за те, щоб по всіх краях люди сильніше противились розпусті й усякому моральному зіпсуттю. А друге, ми просимо Вас звернути увагу на нашу дорогу українську молодь по містах і фармах, щоб між ними не було нагоди до морального зіпсуття.

Всі ми старші: священики, родичі й члени комітетів маємо великий обовязок такий давати нашій молоді приклад морального поводження й життя, так їх навчати й пильнувати, щоб наша дорога молодь не підпала цьому моральному зіпсуттю, що наче мертве море заливає теперішній світ. Нам треба докласти всіх можливих зусиль, щоб таке переконання защіпити в розум і волю наших хлопців і дівчат, щоб вони вважали на себе й так сходилися, забавлялися та любилися між собою, щоб у цім не було ніякої неморальности.

Дайте дітям релігію!

Найбільшою силою для закріплення молоді в чистоті й моральнім житті є релігія. Треба отже дати дітям в молодих літах релігію через релігійне виховання молодого покоління в католицькій хаті, школі, церкві й організації, з додатком релігійної преси.

На цю річ повинні звернути особливу увагу провідники національних організацій і не задержувати молоді тільки по своїх залях і товариствах, але завести молодь до парохіяльних організацій, щоб вони набрались там релігійного духа й закріпились у моралі.

Головну ролю в вихованні молоді відіграє Пресв. Евхаристія. Хто бажає закріпити своїх дітей у християнській моралі й призвичаїти їх до частого невинного життя, нехай привчить їх приступати від дитинства часто, щодня, а принаймі в неділі й свята, до св. Причастя. Тоді Ісус Христос, що перебуває постійно в серці нашої молоді, поможе їй опертись усім покусам проти чистоти й забезпечить від морального зіпсуття.

Ми певно виграємо справу з нашою молодю, якщо зорганізуємо в кожній нашій парохії живий союз: "Пресвята Евхаристія й Українське Юнацтво."

КОНҐРЕС К.У.К. В ТОРОНТІ

КОМУНІКАТ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Скінчилася друга світова війна, та не скінчилася недоля українського народу й не минула потреба для українців у Канаді стояти ризом, чувати й організовано використовувати всяку нагоду для поліпшення свого положення в Канаді й поправи положення українського народу в усьому світі.

Українцям у Канаді потрібно по скінченні другої світової війни наново обміркувати так своє положення в Канаді, як і положення українського народу взагалі, бо одне з другим тісно вяжеться. І для цього потрібно українцям у Канаді зїхатися на ДРУГИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ.

Послідовно Комітет Українців Канади оцим проголошує, що Другий Конґрес Українців Канади відбудеться в Торонто в днях 4, 5 і 6 червня, 1946.

Як у першім Конґресі, так і в цім, представництво буде двояке: будуть представники місцевих відділів КУК і будуть представники складових організацій. Так само будуть допущені й гості, одначе ходить про те, щоб було якнайбільше число дійсних учасників Конґресу, а не принагідних гостей.

На Конґрес замовлено найбільшу залю в Торонто, Месі Гал. Нашим ділом тепер є заповнити цю залю.

Отже приготовляймось усі до Другого Конґресу Українців Канади.

Екзекутива Комітету Українців Канади.

В Обороні Української Церкви

ПРОТЕСТ НАШИХ ВЛАДИК ПРОТИ БІЛЬШОВИЦЬКОГО НАСИЛЛЯ

Католицьке Пресове Бюро в Вашінгтоні розіслало до всеї преси в Америці довшу заяву наших Владик, Кир Константина і Кир Амврозія, з протестом проти насильного "навертання" Українців грекокатоликів у Галичині на московсько-сталінське православя.

"Говоримо в імени нації, що її епископи, священики й вірні знайшлися без спромоги висловитися самі." — зачинають наші Владики свою заяву. — "Цею нацією, що її населення зроблено безсильним добре звісними насильними засобами комуністичних властей є Україна."

Не можна — кажуть Владики — прийняти за правду вістку з Москви, наче б то на .. "синоді" у Львові, дня 8-го травня ц. р. "зірвано" 350-літню злуку української Церкви з Римом, а злучено її натомість із патріярхатом у Москві.

Історичний огляд

З черги наші Владики ясно і звязко дають історичний огляд відносин Української Церкви до Апостольської Столиці від Володимира Великого по новітні часи. Владики наводять історичні факти, як на протязі кількох століть московська Православна Церква була політичним оруддям в руках Росії для знищення української Католицької Церкви і для привязання Українців і інших народів до царської Росії.

Совіти йдуть шляхом царів

Таксамо Совіти покористовуються Православною Церквою й уживають терористичних способів, щоб примусити українських священиків і вірних до підчинення Москві.

Вістка з Москви про приявність "священиків" на львівськім соборі неправдива, бо 216 "священиків" без уповажнення від своїх епископів не могли цього законно зробити, як рівнож не могли вони бути представниками 3,000 клеру й 4 мільйонів вірних католиків на "соборі" в Львові.

Не знати, хто є ці 216 представників

Сумнівним є, чи всі ті 216 священиків" були католицькими священиками, бо на основі поважних джерел, комуністична влада вислала своїх агентів із НКВД, перебраних за батюшок, щоб заняти місця по священиках, що їх московська влада прогнала з парохії.

Більшовицький терор

Більшовики не лише, що повиарештовували епископів, але й убивали священиків та мирян масово, інших били без милосердя, а ще інших, між котрими є поважне число священиків, засудили на заслання.

Совіти повивозили цілі села, а родини нарочно порозділювали. Мужів і батьків повивозили в непрохідний Сибір, а жінок до цеголень в Туркестані і по інших місцевинах. Дітей повіддавали до комуністичних захоронок.

Українське підземелля

Ті, що вспіли втекти перед винищенням, в багатьох випадках пристали до підземелля й живуть по печерах, по горах і по лісах, подібно як роблять і Поляки, Словаки й Румуни, що не хотять піддатись комуністам.

Інші знову повтікали зі своєї улюбленої батьківщини й як скитальці розкинені по Італії, Франції, Австрії і інших краях, якщо ще їх на силу не репатріовано.

Хто є о. д-р Г. Костельник?

О. д-р Гавриїл Костельник, голова "Ініціятивного Комітету" для переведення греко-католиків на православя, що підписав звісний лист до Сталіна про поворот до Москви, ще в 1936 році говорив про усунення схизми в Церкві та про єдність Східньої й Західньої Церкви за проводом Апостольської Столиці. Совіти арештували його, а зміна в його поглядах зайшла по випущенню його з більшовицької вязниці.

Протест підписаний 300 священиками

Владики пригадують, що по уставленню "Ініціятивного Комітету" й проголошенню його відступства, понад 300 українських католицьких священиків зібралось у Львові і осудило поступок о. Костельника.

Ці священики запевнили Москву, що вони не бажають вмішуватись у політику, а посвячуються цілковито для спасення людських і своїх душ. Рівнож вони просили випущення на волю арештованих епископів. За це арештовано більшість тих священиків та замучено багатьох із тих, що цей протест підписали.

Владики жадають розсліду фактів комісією

Свою заяву Владики кінчать осьтак:

"Тому, що повище наведені факти є лише частинним відкриттям злочинів, що їх допустилися комуністи на Західній Україні, ми **маємо надію, що люди доброї волі й правдиві любителі волі, уживуть всіх можливих зусиль, щоб вислати комісію до прослідження сповнених там надужить."**

"Америка."

Боже Слово

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 23: 1 — 12 .

Тоді Ісус промовив до народу й до своїх учнів і говорив: "На Мойсеєвих сидженнях засіли книжники та й фарисеї. Тому всього, що вони вам скажуть, держіться та й чиніть, та по ділах їх не робіть, бо вони говорять, але не роблять. Вони бо вяжуть тяжкі обереми, що й годі носити, і кладуть їх людям на плечі, а самі й пальцем не хочуть їх рушити. А всі свої діла роблять, щоб бачили їх люди; бо рошширяють свої хоронильниці й продовжують тороки. Та й люблять сидіти в гостинах на покутті й перших крісла у божницях і привітання на майданах та щоб їх люди звали: Учителю!

Ви ж не звіть себе вчителями; один бо в вас учитель, Христос, а ви всі браті! І отцем вашим не звіть нікого на землі; один бо ваш Отець, що на небі. Та й наставниками не звіть себе, один бо в вас наставник, Христос. Більший же між вами нехай буде вам слугою. Хто ж вивишує себе, буде понижений; а хто принижує себе, цей буде вивищений."

ПОЯСНЕННЯ

Коли Ісус Христос пояснив жидам, що Він є Богом так, як це й висказав був попереду цар Давид, то на подвірі святині, мабуть у присутності фарисеїв, виголосив Христос промову, що в ній виступив проти фарисеїв.

У першій частині своєї промови сказав Ісус, що ізраїльський народ попав під владу фарисейської секти; фарисеї верховодять по школах, синаґоґах і в Високій Раді. Через це кожний учитель рад би бути головою окремої школи, а це спричиняє повстання всіляких поглядів, що їх фарисеї ставили вище самих приписів Божого закона, що було шкідливе для народу.

В другій частині подав Спаситель поучення, як народ повинен відноситись до фарисеїв. Ісус заявляє виразно й рішуче, що урядово фарисеї є вчителями й сторожами Мойсейового закону й тому фарисеїв та законовчителів треба конечне слухати, як вони урядово вияснюють Божий закон. Хоч самі фарисеї й книжники не є добрі, то їхні приказі треба сповняти, бо вони обявляють людям Божу волю.

Інакше мається річ наслідування життя фарисеїв і книжників. Тому, що ті жидівські вчителі Божого закону не живуть побожно, то ніхто не повинен жити так, як жили фарисеї й книжники.

Наслідувати життя фарисеїв і книжників не казав Спаситель жидам тому, бо вони не робили того самі, що казали робити людям; були горді й честилюбні, хоч мали бути з усіх найпокірніші й готові до жертви; своїм поводженням робили шкоду народові й вели до загибелі, бо вони відкидали Христа, без якого ніхто не може бути спасений, а цим вони замикали перед людьми небо, замість відчиняти його. Супроти такого сумного морального стану жидівських учителів і провідників Ісус Христос дав жидам важливу й дуже глибоку науку а саме, щоб вони держались тільки їхньої науки, що її подавали в Божім імені, але щоб не жили так, як жили грішні, лукаві фарисеї; жити мали люди так, як це їм обявяв Бог через своїх слуг.

Щодо нас, українців католиків, то всі старші — а головно родичі й духовні провідники — повинні так жити й так навчати молодших і всіх поручених їхньому проводові, як жив і навчав сам Христос. Якщо б однак хтось зо старших не сповняв добре св. заповідей і не жив побожно, то їхніх добрих приказів треба слухати й сповняти їх, але своє життя треба вести так, як цього навчав прикладом і словом сам Ісус Христос, Божа Мати, апостоли й інші святі Божі вгодники.

Пояснення слів

В своїй мові про фарисеїв сказав Христос, що вони "розширяють свої "хоронильниці" й продовжують "тороки."

"Хоронильниці," це були шо стистіні шкурятяні сховки Жиди вкладали до них чотири пергаменові карточки, де були слова св. Письма Старого Завіту про: 1 (вихід із Єгипту) (2 Мой. 13: 1 — 10), 2) жертву Богові із всякого первенця (2 Мй. 13: 11 — 16), 3) любов до Бога (5 Мой. 6: 4 — 9), 4) осторога для іраїльтян, щоб не служили чужим богам, Ті хоронильниці жиди привязували — й досі привязують — поясочками до чола й руки так, наче б це їм приказав св. Мойсей словами св. Письма: "І це буде в тебе знаменям на твоїй руці й споминном перед твоїми очима про те, щоб закон Господень був у твоїх устах безперестанк". (2 Мой. 13: 9). Та поправді Мойсей не мав на думці цього, щоб вони носили записки на чолі й руках, але щоб у це вірили й це сповняли з любови.

"Тороки" приказав Мойсей Жидам носити на чотирьох рогах верхньої одежі, що в неї вони завивались, як у хустку, що б Жиди поглянувши на тороки, пригадували собі Божі заповіді й сповняли їх.

"І отцем вашим не звіть нікого на землі." — Жидівські книжники любили, як їх іменували "отцями" та й вони називали своїх учнів "дітьми". В цім випадку тут той нелад, що фарисеї бажали тієї слави а честилюбности.

"Більший між вами нехай буде вам слугою" — Сам Ісус" не прийшов, щоб Йому служили, а щоб послужити й віддати своє життя як викуп за багатьох" (Мт. 20; 28). Та й люди, обдаровані від Бога більшим маєтком, талантами, кращим становищем мають виявляти своїм "меншим братам" таку готовість до послуг, як її виявляють обовязково слуги своїм господарям. Як це й говорив св. Павло: "Хто ж це Аполло? Та й хто Павло? Та ж вони тільки слуги, що через них ви ввірували, і це, як кому дав Господь. "(1 Кор. 3: 5).

З цього виходить ясно, що наші багатіші люди повинні давати більше жертв на церкву й піддержання релігії між українським народом, а наші високовчені професіоналісти й провідники повинні прикладом свого побожного життя, розумними промовами на наших зїздах і в інших зібраннях, а зокрема гарними статтями в наших часописах освідомляти наш народ релігійно й закріпловати його в Христовім, — моральнім житті.

Рятуймо Українських Скитальців!

ЗАКЛИК ФОНДУ ДОПОМОГИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Брати й Сестри Українці!

Минув рік, як наша українська центральна допомогова організація — Фонд Допомоги Українців Канади — розпочав свою діяльність.

З радістю, гордістю та щирим признанням можемо сказати, що патріотичні Українці й Українки Канади поставилися гідно й сердечно до гіркої долі своїх братів і сестер, що примушені були жорстокою війною та пекельними утисками й переслідуваннями ворогів покинути Рідну Землю і вийти на скитання.

Поставлена урядовим дозволом квота збірки на поміч скитальцям на минулий рік у висоті $75,000 була перевищена.

Велика робота на цей рік була проведена Фондом і Комітетом Українців Канади в ділі ратування від загибелі й поневірянь українських скитальців. Не час тепер вдаватися в подробиці, але колись громадянство побачить яка міцна й дорога була для наших нещасних братів і сестер на розвалинах Европи рука помочі, простягнута від Українців і Українок Канади.

Ця поміч дала їм перший промінь надії в страшній темній ночі безмежного горя; вона принесла першу радість їм, і то — братню, принесла їм ОБОРОНУ від хижого, кровожадного ворога, що гнався й ще женеться за ними, щоб здавити за горло. Коли скитальці інших народів мали певну опіку, чи хоч слово від своїх національних урядів, то Українці на скитанню — були самітні, покинуті... Ваша поміч, Ваша братня й сестринна рука, від Ваших гарячих сердець, принесла опіку скитальцям-Українцям!

Недавно Голова Фонду, Всч. о. Др. В. Кушнір відвідав табори наших скитальців в Европі, дослідив їхнє життя й потреби та поробив усі можливі в людських силах старання про захист, оборону й поміч — моральну й матеріяльну. Перед тим наш Голова зробив надзвичайну роботу серед впливового християнського й демократичного суспільства Европи й Америки на користь наших братів і сестер.

З відомостей, що надходять, знаємо, що потреба помочі на-

ним скитальцям велика. Зібрані нами засоби, що з них $50.000 передано на клунки Канадського Червоного Хреста для наших скитальців, а другі $50.000 будуть передані в близькій будучині, НАДЗВИЧАЙНО МАЛІ в порівнанні з тією великою потребою, що нас очікує.

Потрібно тепер уже приготовлятися до посилання помічної збіркової акції в найближчім часі, щоб приплив жертв не переривався і щоб наша поміч посилалась стало, постійно.

Тому оцим листом взиваємо до Вас, Браття й Сестри Українці, [redacted] звонкайте Вашого серця любо-[redacted] й жалю до наших скитальців! ЗЛОЖІТЬ ЩЕ ОДНУ ЖЕРТВУ самі й постарайтеся, щоб Ваші приятелі й сусіди ЗРОБИЛИ ТАК, ЯК ВИ. Зайдіть до них, промовте щире слово й зворушіть їх на добре діло, на братню жертву! Нехай не буде ні одної нашої одиниці, що відмовилася б від свого добровільного християнського податку на спасення українського народу.

Поміч [redacted] скитальцям є тепер головним патріотичним і християнським завданням всіх нас Українців і Українок.

Щиро й сердечно дякуючи Вам за Вашу дотеперішню щедрість і допомогу та бажаючи Вам найкращих успіхів, залишаємось із глибокою до Вас повагою

ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Заступники Голови:
Інж. В. Коссар, Я. В. Арсенич, Король. Радник. Писар: А. Малофій, скарбник: С. Хвалібога

Члени Управи:
о. Капелян С. В. Савчук, о. Капелян М. Пелех; пані: М. Дима, М. Гулай, Н. Г. Войценко.

Контрольна Комісія:
Е. Тарновецький, А. Загарійчук, пані М. Лазечко.

Ділова Секретарка А. Мандрика.

Увага: Жертводавцям від $5 і вище Фонд Допомоги висилає "Грамоти Подяки", а імена жертводавців на більші суми будуть записані в "Золоту Книгу Добродіїв" і читані на Конгресах Українців Канади.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Святі учні Йосафата

Митрополит Суша оповідає також про о. Єротея Цісовича, ЧСВВ., що був учителем василіянських новиків у Битені. Цей монах суперничив із св. Йосафатом у ревності щодо заховання мовчання, вмертвіння, погорди світу й високої молитви. Він, подібно як Йосафат мав дар проводу людей і захоплювання сердець. Він був страшний для діявола й може перевисшав свого вчителя славою чудес та високими надприродними дарами. Він звільняв людей опанованих злим духом, оздоровляв чудесно багато недужих, мав ласку небесних видінь, а навіть, як кажуть, являвся відразу в кількох місцях. Повний ніжної любови подібно, як св Йосафат, до Пречистої Діви Марії Жировицької, він бажав умерти при її стопах. Передбачивши день закінчення своєї земної мандрівки, він попращався зо своїми учнями в Битені й поспішив до церкви Пречистої Діви в Жировицях, де серед сердечних почувань, що дивували присутніх, віддав Богу духа. Двадцять літ пізніше знайшли його тіло біленьке й нетлінне. (Суша, Про праці униятів).

Поруч о. Єротея Цісовича, ЧСВВ, годиться поставити іншого монаха, на імя — Семена Яцкевича. Від днів свого юнацтва він слухав наук Йосафата й так ними переймався, що став взором геройських чеснот Його поважала вся литовська шляхта й два королі, Владислав IV й І. Казимир. Славний ісусовець, о. Микола Ленчицкі, говорив, що в Католицькій Церкві ніхто не перевищав його святістю. Одного разу Йосафат, щоправда, мусів оживити його ревність; та ця наука не пішла марне: о. Семен, за прикладом свого вчителя, став невтомним апостолом, що з успіхом стрічав переслідування й шукав смерти за Ісуса Христа.

В 1653 році, вичерпаний працями й відчувши близьку смерть, зробив загальну сповідь, що в ній, як засвідчив його сповідник, не було, ні одної тяжкої провини. Коли вже наближався кінець його життя, принесли йому Пресв. Евхаристію. Коли о.Семен побачив наближаючогося Спасителя, оживлений любовю, встав із постелі, взяв габіт, став на коліна для звеличання Ісуса й прийняв св. Причастя. "Я вірю, надіюсь, люблю й жалую" промовив сердечно по св. Причасті й закінчив життя. Після його смерти при його гробі діялись чуда. Його тіло довго заховалось незіпсоване, хоч було поховане в вогкій, душній ямі. (Суша,стор 800).

Такі то були василіяни виховані в школі св. Йосафата. Крім цих, також інші, хоч не доходили до такої висоти, мали досить заслуг і чесноти, щоб вкрити славою найвищі церковні гідності. З числа цих був Лев Кревза Ревуцький молодий монах, що тільки-но був вийшов із грецької колегії в Римі й уже відразу був помічний св. Йосафатові; Антін Селява, призначений стати наслідником свого св. вчителя на владичім престолі в Полоцьку й чуйний сторож його мощів; Пахомій Оранський й інші молоді василіяни, покликані згодом на владичі престоли в Україні. Годиться згадати ще о. Геннадія Хмельницького, ЧСВВ першого приятеля св. Йосафата й його невідлучного товариша від його перших виступів у Вильні аж до дня його славного мученицького кінця; вкінці Доротея Лециковича, колись співав в каплиці митрополита Потія. Св. Йосафат любив його сердечно й не хотів розлучитись із ним навіть тоді як вступив на владичий престіл у Полоцьку.

Діявольська напасть

Ці будучі апостоли України й Білоруси жили в спокою під чуйним оком свого вчителя, коли нечайно почав непокоїти їх ворог усіх людей. Не мавши сили продістатись до цеї вірно бережної загороди, він задумав налякати її й розігнати. Свою пекельну роботу розпочав сатана від лячного галасу, що ним почала наповнятись кожної ночі церква Пресв. Тройці. Коло півночі відчинялись церковні двері з таким гуком, що аж трясався монастир, а ціла армія духів впадала до церкви, тягнучи за собою якусь ланцюгами звязану потвору. Миттю святиня наповнялась усяким страхіттям. Перерazливі крики, плюгаві слова глуму, рев диких звірів лучились із лоскотом важких ланцюгів, що раз-у-раз падали на долівку. Пекло опановувало Божий дім і аж до світанку справляло там свої діявольські гуляння.

Коли мало благословитись на світ, пекельна буря подвоювала свою силу й церква й монастир трясались аж до своїх основ; та як тільки починало світати, плюгава дружина вибігала галасливо з церкви, зачиняла з страшним гуком церковні двері й бігла в одне місце на цвинтарі, де на хвилину задержувалась, а опісля зникала.

Перемога св. архимандрита

Через ті страхіття монахи не могли спати й, перелякані безмірно, не мали вже відваги в ночі йти до церкви, навіть по кілька разом. Лишався ще один Йосафат, що мусів заспокоювати всіх і піддержувати на дусі. Скріплений Божою силою, він знав надто добре свого ворога, щоб його не лякатися; щобільше, він вирішив перемогти його в відвертій боротьбі.

Одної ночі пішов святий архимандрит із другим монахом до церкви. Відчинив головні й бічні двері церкви, ввійшов до святилища, засвітив свічки, вийняв із кивота Найсв. Тайни й поставив на вівтарі. Царські двері зіставив відчинені. Своєму товаришові казав бути відважним, мати постійно очі звернені на Найсв. Тайни й молитися. Невдовзі почули добре відомий гамір. По церкві повіяв сильний вихор і підійшов аж до вівтаря, намагаючись загасити свічки. За цим впала до церкви гурма страшних потвор, одягнена в пестрі одяги, що волікла за собою якусь страшну потвору людського вигляду. Її очі світилися, уста викрикали ненависно, а члени корчились, щоб скинути з себе ланцюги, що волочили її по землі. Одним скоком ця страшна гурма опинилась перед іконостасом; та хоч царські ворота були відчинені, демони задержались. Страшними поглядами дивились на вівтар і на Йосафата, викрикали, вертілись, та страх здержував їх від напасти.

Побачивши, що ворог не сміє приступити до нього, Йосафат вирішує піти до наступу. Він скоро бере в одну руку пушку з Найсв. Тайнами, а в другу свічку й звертаючись сміливо до пекельної гурми, розказує їй зараз забратись. "В імя живого Бога, забирайсь із цього місця. Вийди звідси. Не приходи більше непокоїти нас і вертайся до пекла!" На його слова демони відступають із ненависними вигуками. Вони пробують опертись, зворічать Христові й його священикові, та все даремно. Відвага й віра св. Йосафата ростуть із зростом їхнього гніву. Переможені повагою слуги Церкви вони відступають і тікають у неладі. Йосафата ніщо не здержує. Він виходить бічними дверима й переслідує ворога аж до цвинтаря. Там він побачив злих духів збитих у купку кругом одної ями, де вони скидали ту потвору, що її тягнули ланцюгами за собою. Яма відчинилась, а коли демони кинули ту чорну потвору, вона знову зачинилась; тоді всі лячні страховища зникли. Йосафат приніс спокійно Найсв. Тайни до церкви й пішов на спочинок.

Решта ночі проминула спокійно. Наступного дня Йосафат розвідався про імя особи, похованої в тій ямі, що служила за місце сходин для пекельних духів. Йому сказали, що в тій ямі була похована одна розпусна жінка, що вмерла без розкаяння. Присутність її нечистого трупа збезчестила цвинтар і діяволи завдяки тому осмілились приходити на це посвячене місце, щоб тішитись перемогою над своєю жертвою, а щоб зневажати Христа Господа, то волочили її трупа аж перед святилище в церкві.

Щоб віддалити цих проклятих гостей, казав Йосафат таки наступного дня викопати трупа нещасної грішниці й закопати далеко на полі. З того часу в монастирі настав спокій і монахи могли спокійно користати зо спочинку, що його вночі вони вже давно не мали. Як усе це сталося, монахи не знали, бо св. Йосафат наказав своєму товаришеві боротьби з діяволами нікому нічого про це не говорити; та монахи говорили між собою, що певно молитви їхнього святого архимандрита прогнали злих духів. Аж по трьох роках як Йосафат виїхав із Вильна до Полоцька, монахи довідались про все, що сталося.

Сатана, переможений раз, спробував щастя другий раз. Знайшовши на цвинтарі трупа якоїсь другої нещасної жертви, повторив свої нічні напади на монастир. Нераз у ночі дзвонив у дзвінок, що монахи зривались перелякані іще перед часом призначеним на вставання. Йосафат зробив тоді те саме, що перше: молився гаряче, казав викопати трупа з ями й закопати далеко від цвинтаря. Тоді настав знову спокій.

Третій раз почав діявол наступати самого Йосафата. Одної ночі, коли святий архимандрит молився, ціла гурма діяволів оточила його й стала визивати його словами. Та Йосафат, що так тісно був злучений із Богом, не налякався цих пекельних духів: він зробив на собі знак св. хреста, покропив місце кругом себе свяченою водою й цим примусив діяволів до втечі.

Це була остання спроба діявола занепокоїти Божого слугу. Та спроба не вдалася. В Вильні панування сатани закінчилось, а намість почало процвітати Христове царство. (д.б).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ЧЕТВЕРТИЙ РОЗДІЛ

Бенкет

Бенкет добігав до кінця. Після третьої страви "триклінії ярхи" замелй домівку пальмовим листям, висипали шафроном й принесли сирі й смажені овочі, лакомінки всілякої форми, що між ними визначались славні "крустіне," печені з меду, як наші медівники. Гості почали домагатись вибору "рекс конвівії" що мав бути провідником при випорожнюванні пугарів, й почали домагатись кісток, щоб кидати жереб.

Але Агрикола, що цієї гри не мав у своїм домі, бо була заборонена законом, кивнув на невільників. Ці принесли невдовзі гарну, щирозолоту ліру, а Агрикола взявши її в руки, сказав:

— Квірити й приятелі, що думаєте про цю думку, що всупереч звичаєві я не найняв для вашого розвеселення "комедуса" ні платного співака, бувши цієї гадки, що в такім численнім товаристві великих поетів було б це справжньою зневагою? Тому я постарався тільки про ліру, про цю саму, що мабуть виступала при бенкетах Мацената (багатого приятеля поетів Вергілія й Овідія), щоб ожила в ваших руках. Хтож перший діткнеться її?

Тут звільна оглянувся довкола.

Зараз признали її однодушно молодій королеві дня, що від дитинства була знана з поетичного дару.

Ірина поблідла злегка, як почула ніжний струмент у своїх руках. Задрижали струни під її дотиком і всі відразу відчули, що це спавжній мистець положив на них свої ніжні пальці. Всі звернули очі на Ірину й ждали в мовчанці її пісні. Та Ірина не могла знайти думки. Вдарила нетерпеливий акорд і відсунула від себе ліру:

— Не можу... не почуваюсь розположена... нехай зачне хтось інший.

Всі гості були немило заскочені цими словами Ірини, але не було ради. Для продовження гостини мусіли пробувати своїх поетичних дарувань інші. Співали, деклямували, приграваши на лірі, однак не завжди влучно й вдоволяючо:

Ювеналій виголосив свій 'епіграм' тобто дотепний вірш складний формою, але плиткий змістом, що зраджував зіпсований смак: і був без духа. Консул Авреліян, звернувши свій погляд на Ірину, співав про любов.

Ірина наслухавшись поетичних підхібств, упоєна ними, набрала надхнення і вкінці заспівала свою пісню, що плила з глибини дівочого серця:

"Чому, співаки, ваша ліра,
Така піднесла й шляхетна,
Сьогодні під натиском руки
Величає тільки земну красу?
Я хочу співати не про те,
Що гарне, а про саму красу.
Моя думка вгору лине
Там, де Божество таємне
Вселюбови, всенадхнення,
Джерело краси превічне,
Що на землю ясний промінь
Посилає в кожну днину,
Власний образ там малює,
Все собою обіймає,
Себе світом зодягає...
Він один достойний пісні,
Лиш до Нього серце рветься
Пісня в небо ген несеться..
Серце повне туги, шалу
Славить дійсність ідеалу!

Нагло замовкла, поражена власним почуттям... Через увесь час пісні блідла щораз більше, аж в кінці стала мертва, перемінена, оточена якоюсь білою ясністю, що на хвилину зробила поганку подібною до ангела. З устами ще напів розхиленими наче прислухалась до останніх звуків власного голосу, що губивсь десь у повітрі — коли несподівано дощ квітів і пахощів посипавсь із стелі на всіх присутніх і молоду поетку вкрив від стіп до голови рожами...

На гостей різне враження зробила пісня Ірини, хоч деякі не могли здати собі справи з причини свого зворушення.

Між присутніми християнами панувало інше враження: неодна сльоза блиснула в очах разом із зідханням до Господа, що істота, така багата в великі природні талани, не живе правдивою вірою... Особливо двоє дівочих сердець здрігнулись, як Несотворена Краса дала себе відчути поганці: Маврикій й Доміттля глянули на себе, а опісля на Ірину з виразом такої любови, що деколи пробивається, як виява почувань Бога для душі особливо Йому милої.

Коли за таку пісню обдарували Ірину довгими й сердечними оплесками, вона, з серця повного нових почувань, заспівала другу пісню, але сумну, повну сумнівів, що їх повно було в її душі. То була пісня поганки, що не знала святої правди про Вічну несотворену Правду.

Коли й за цю пісню, що була наче образом поганського світу, повного сумніву й непевности, гості нагородили Ірину оплесками й похвалами, вона усміхнулась гірко і з удаваною рівнодушністю спитала:

— А хто ж тепер заспіває?

Справді, хто міг заспівати по чудовому співі королеви бенкету? Питання Ірині видалось непотрібним усім гостям — крім одного. Цей один, цезар Маврикій, з огнем в очах і на обличчі поквапно схопив золотий струмент і заки перелякана мати Флявія змогла перестерегти його поглядом, він ударив пальцями по струнах і почав свою християнську пісню про Правду-Бога.

Чим ти є Правдо?..Аджеж без Тебе
Краса — це мрія тільки і сон
А всі ідеї віщих поетів -
Є наче в пісні фальшивий тон.
Ах, свята Правдо! При Твоїм стязі—
Щодня гострити свої мечі.
Думку і слово складати в дарі,
Служити вірно вдень і вночі!
Аж як на вічнім Твоїм престолі
Поплине в жертві юнацька кров,
Тоді на віки вінком сплететься:
Превічна Правда й [redacted] любов!

Так заспівав таємничу пісню слуга правдивого Бога, Маврикій. Його пісня, як будучого володаря, багато давала до думання, а нікому стільки, що консулеві Авреліянові. Інші, що не дивились глибоко, почали по скінченні пісні свою живу розмову.

Ірина зовсім не мішалась до неї, тільки зірвала кілька галузок із "рога щедрости," що прикрашував столи, сплела з них скоро вінок і, подавши Маврикієві, сказала: "Кінець діло хвалить."

Побачивши це, Марціялій поблід із заздрости, а Ювеналій, прикусивши губи аж до крови, крикнув:

— Щасливий цезар!

— Бо цезар — шепнув злосливий голос Авреліяна. Але обдарований мабуть не хоче прийняти дарунку, що повинен спочати на голові, а не в руках... Можливо, ща ти, цезаре, вважаєш його надто великою ласкою, але вважай, щоб це не набрало значення погорди...

— Вінець не належиться мені, але Правді, що її оспівувала пісня, й думаю, що наша віщунка хотіла тільки Її вінчати. Тому я не можу присвоїти собі тієї слави.

З цими словами завісив вінок на лірі.

Ірина посумніла. Та невдовзі вирвав її з задуми оклик гостей: "апофорета." Підняла очі й побачила, як над столами спускались срібні обручі, що з них звисала гарна посудина з різними пахощами-перфумами й усякі вінки: з рож, мірти, повою й петрушки, на славу "прокуратора" городів Вірджінії, а також індійські з шовкових квітів і листків нарду. Гості поквапно брали ці дарунки пахощів і квітів, натирали ними свої чола й виски та вінчали свої голови вінками.

Ірина, що вже прийшла була в вінку на бенкет, тепер тільки взяла вінок і грецьким звичаєм обвинула ним свою шию, на що Агрикола подивився кривим оком, бо йому не сподобалась така чужоземна мода.

Хоч по співі Ірини й Маврикія не було вже кому заспівати ще щось краще, то однак знайшлись такі гості, що почали пробувати своїх мистецьких талантів. А що при цьому частіше крижляли пугарі, то зміст пісень почав набирати такої закраски, що на знак Агриколі Вірджінія встала від стола, а за нею вийшли з гостинниці всі жінки.

Жінки вийшли з бенкетової залі на терасу. Ніч була чудова, не холодна. Місяць, наче золотий. Все небо було змережане срібними зірками. Земля дихала пахощами й свіжістю роси. Вітрець віяв так лагідно і ніжно, наче б це був тільки віддих ніжних квітів; а так обережно, що навіть не доторкався листків і їхнім шелестом не переривав нічної тишини.

Суперечність між цею мрійливою мовчанкою в городі, а гамором у тільки - но опущенім "еκус едзіпціос" не могла не вдарити ума кожної жінки, а головно таких ніжних і вразливих на всі зміни красавиць, як Доміттля й Ірина. Перша віддітхнула серед спокійної природи як птичка, що вирвалась на волю; друга втомлена зворушенням і напів отверезіла з гарячки поезії, знайшла в цій зміні пільгу й солодкий відпочинок.

Під впливом особливого почування, що з нього не здавали собі,навіть справи, скористали обидві з першої нагоди, щоб висунутись із гуртка поважних жінок і сховатись на самітних доріжках у садку; Доміттля сперлась на Ірину, а вона мовчки пригорнула її до себе.

По хвилі й Вірджінія прилучилась до них;

— Чи схочете допустити мене на третю?

— Ходи — відповіла Ірина сердечно й подала їй руку.

Якийсь час нічого не говорили до себе, бо їм було добре — вкінці сіли при водограю, що його краплі сріблило сяйво білолицого місяця.

— Гарно ти нам співала сьогодні, любонько — шепнула Вірджінія.

Ірина здрігнулась наче від прикрого спомину:

— Щож із цього? Життя, це не пісня.

— Якраз, обоє нероздільні. Пісня пливе з серця й духа, а дух і серце родять дію, єство життя - тому не може останнє бути суперечне з першим... А принаймі не повинно...

— Могло б здаватись, що твоя правда — відповіла Ірина

— А однак...дивні є в світі загадки... дивні в самій людині, що їх бідна добачує, доторкається їх, але не може розгадати...

— Могла б, якщо сягнула б вгору по ключ. (д.б).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

ПОДЯКА. Христос воскрес! Преподобний Отче Трух! Прошу ласкаво помістити мою прилюдну подяку в "Світлі".

Складаю найсердечнішу подяку Пресолодкому Христовому Серцю й Пречистій Діві Марії за щасливий поворот із-за моря мого сина Володимира та за одну особливу ласку.

Нехай буде честь і слава Пресолодкому Христовому Серцю й Пречистій Діві Марії по всі віки!

— Ганна Вербицька, Винипег.

ЕВРОПА. Лист із 24 листоп. 1945. С.І.Х! ..Приступаю до речі. По кількох днях по Вашім листі я одержав афідейвіт для себе й П. Згідно з наказом я пішов із цим папером до американського консулату. Там я дістав відповідь, що мушу старатись про пашпорт у польськім міністерстві закордонних справ, чого, розуміється, не дістану в теперішніх "демократичних" умовинах. Польською "демократією" рядить тут не демократія, але більшовики... Так, як тепер стоїть справа, то є сумнів, чи взагалі буде що з цього... Всього цього не можу писати звичайною урядовою поштою, бо пропаде вся справа. Кожний заграничний лист переходить через

цензуру більшовицького НКВД, це значить видати присуд смерти на всіх... Ми знаходимось саме в такій частині Европи під більшовицькою окупацією, що на кожнім кроці є більшовицькі агенти, все йде через їхні руки й тому кожний може скоро впасти в їхні руки, що з них уже не вирветься. Я сам у безвихідному положенні, нікуди не можу рушитись, бо не маю куди — я між кліщами. Тому робіть, що можете, щоб ми дістались до Вас. Дорогу треба оплатити в Вас, бо ми тут усі як турецькі святі. Якщо Ви хотіли б вислати для мене на видатки в дорові кілька долярів, то не висилайте їх ні в листі ні до польського банку, бо виплатять мені по пять теперішніх золотих, що за них не куплю навіть двох фунтів білого хліба: 2 фунти хліба коштують 60 золотих, а білет залізничий із Варшави до Гдині понад 300 золотих. Такі гроші вишліть до свого консулату чи амбасади через Свій уряд...

ТОРОНТО. С.І.Х! Всечесні Отче! Пишу до Вас кілька слів і повідомляю Вас, що я й моя Родина вдоволені часописом "Світло". Ми читаємо його зо зворушенням, бо знаходимо тим сміні й важливі точки з історії усього світу, а головно нашого Спасителя всього людського роду.

Всечесні Отче, напевно було б у світі краще, якщо б люди приймали науку найдорожчого Спасителя; та, як виглядає, добра не буде, бо в теперішніх конференціях державні мужі навіть слова не згадують про Христа.

На нашу думку було б добре, якщо на конференцію запросили б Святішого Отця,нашого папу (його заступника); тоді певно настав би добрий світовий мир, а так цього миру певно не буде, бо,без християнської правди й Божої помочі ще ніхто нічого доброго в світі не зробив. Сумно мені, що як я запамятав, від восьмого року мого життя аж досі (43), світ не живе так, як навчав наш дорогий Спаситель.

Спомини про наш рідний край — дуже сумні. Наш рідний край бідує. Наш народ скитається по всім світі, або карається по вязницях закутий у кайдани і тяжких муках та й гине без часу. Брат моєї Дружини за першої війни також поляг за Україну. Все в Божих руках. — Здоровлю Вас сердечно — Олена, Ілля, Марко Федорів.

Від Редакції. Сердечно дякуємо за листа. Про поправу нашої долі будуть радити незадовго на великім конгресі в Торонті. А кожному з нас треба щодня молитися за визволення українського народу з більшовицької неволі, а також складати щедрі жертви для порятунку наших скитальців. Божа ласка й наша праця може поправити нашу будуччину. — Христос воскрес!

ВАНКУВЕР. Прощання. Ще в жовтні 1944 приїхали з Ґрімшав, Піс Ривер, до Ванкуверу п-во Іван і Ганна Чорні зі своїм маленьким синком. Коли ж по році вони задумали вертатись назад до Алберти до місточка Бойл, то це їм не вдалося зробити без відома приятелів і знайомих, що чотири дні перед їхнім відїздом, це є 2 квітня, війшлись до дому панства Чорних, щоб їх попрощати та побажати щастя й доброго поводження на новому місці. Між присутніми були два священики, Впр. о. Т. Добко, ЧСВВ. і Прея. о. Хр. Кондратюк, ЧСВВ. Хоч п-во Чорні короткий час в Ванкувері перебули то багато приятелів собі зеднали. Це майже кожний заявляв у своїй промові в часі цього гарного вечірка. З гарними побажаннями від усіх присутніх відїхали панство Чорні в Ванкуверу, а в їхніх серцях остались ці гарні спомини з прощального вечірка, що їх буде їм нагадувати малий але щирий дарунок, що його справили приятелі й знайомі саме в тій цілі. На новому місці бажаємо панству Чорним якнайкращого успіху й Божого благословення в усіх працях та й многих літ життя.

При цій нагоді не призабуто й нашої католицької преси. Закликом і збіркою займався п. Д. Моров. зібрано $6.65. Їх розділено на "Світло" й "Українські Вісті."

ВИНДЗОР, ОНТ. Від комунізму до Господа Бога.

(Докінчення)

Спитаю вас, товариші-комуністи: А яку заплату я дістав за той час від Сталіна, що стояв з вами комуністами в Робітничому Домі? А от сестра пише, що брат на Сибірі вмер. За те, що в обороні других обстав. У тюрмі польській сидів за більшовицьку пропаганду. Поляки викрили, що я з Канади йому висилав комуністичні брошури та ґазети. Через це в Чех брат поїхав до "раю" та пропав. Для мене сьогодні немає місця, щоб я цей гріх міг відпокутувати. Ми тут, товариші, протестуємо проти скитальців, а що з нашими невинними скитальцями діється, що тисячі находяться на Соловках, по Сибірі, по тайгах? Чому ми українські більшовики тут у Канаді не протестуємо проти Сталіна, що тисячі українського невинного народу мучить? А от ми тут у Канаді у пресі читаємо, як світ судить, обвинувачує ступайків Гітлера й Ніпону. А ми у Канаді протестуємо самі не знаємо проти кого, гавкаємо на всі сторони і самі не знаємо на що. Поспитаймо самі себе: А деж той наш український уряд, що ми говоримо, що він є? Чому він, як уряд, не стає в обороні наших невинних скитальців, що є на Сибірі, по Соловках? Якщо у нас є виновники, чому він, як уряд, не судить явно, так як сьогодні світ судить? Чи чули ми, як Ірчана, Сембая судили? Чи як мого брата судили, чи таких інших? Чи Сибір не є тюрмою України, як за царя, так і за Сталіна? Чи не всеодно, що цар висилав невинних українців, а тепер Сталін висилає? Опамятайтесь! Бо деж той наш уряд, що став би в обороні нашій та судив винних? Чи той уряд не є для українських більшовиків Сталінів блахман? Зразу на початках не хотілось вірити і я не вірив. Сьогодні я вже пізнав, що блахман. Незадовго прийде той час, що ви всі пізнаєте Сталінові брехні.

Ми протестуємо проти "квіслінгів". Так, і я буду з вами протестувати проти квіслінгів, як вони між нами є. Але протестуймо проти тих яничар-квіслінгів, що сьогодні служать Сталінові —Москві. Франко сказав: "Не пора москалеві-ляхові служить". А наші лідери, Шатульські, Навізівські та такі інші сталінські яничари й квіслінги сьогодні служать Москві, а не Україні. Вони лише нас обдурюють комуною та революцією. Навізівський сказав у нас у Виндсорі на концерті, "що ми комуністи сильні, а на чолі нашої сили стоїть Сталін. Нам треба канадський уряд повалити. От подумаймо, добрі люди. Чи це не глупота? Чи справді ми, горстка українських комуністів, можемо цей уряд повалити? Чи Навізівський приїхав до Канади і чесних українців поробив комністами на те, щоб уряд валити? Таж уряд як-побачить, що йому забагато тої комуни, то за одним почерком пера нас комуністів немає, поросвіваємось як мишенята. Так, як було на початку війни з нами. А що на чолі сили стоїть Сталін, то це ще не все. І Гітлер казав, що він сильний. Але як всі зачали Гітлера скубати, тай обскубали. Таке саме може статись зо Сталіном. Але ми в демократичній вільній країні в Канаді, де всі мають вільне й однакове право і ми українські комуністи можемо кричати. А спитаймо тих Навізівських і їм подібних: Чи в Радянському Союзі, в Україні, є така свобода, як у Канаді, що всім можна кричати, як комуністам, так націоналістам? Ми, українські більшовики-комуністи кричимо на ціле горло, що в Канаді не є добра система. І з вами таке кажу. Так — не добра! Бо потрібно нам робітникам у Форда на страйки виходити, щоб кращі умовини праці виборюти. Але пригадую собі не дуже то давно, як Бойчук колись писав статтю, де звертав увагу, щоб нам українцям-більшовикам не їхати до старого краю по скінченні війни, бо нас треба тут у Канаді, свою роботу робити. Поспитаю Бойчука, яку роботу робити? Нам робітникам у Форда робити, на страйки виходити і вас всіх квіслінгів-яничар Москви кормити?! Та прийде час, що і ви всі, квіслінги, згубите свій "джаб" тут у Канаді. Отже наберіть відваги, так як Ірчан і Сембай набрали, та їдьте до "раю", в Україну! Шкода мені таке писати, та жаль нам українцям тут у Канаді ворогувати. От піддам свою добру думку: Тут у Канаді совітська амбасада вже починає реєструвати своїх підданих. Я радив би, щоб усі лідери, як Навізівські, Шатульські, Бойчуки, редактори "Українського Життя" та їхні щирі сталінські ступайки зібрались та відїхали до "раю", до Радянської України, а в заміну ми спровадимо українських скитальців, що так плачуть приїхати до Канади та Америки. А з певністю уряд радо вас попрощає та ще на дорогу поблагословить вас і хліба дасть. В заміну наших українських скитальців прийме, а тоді буде для нас та уряду святий спокій.

Українці-більшовики, ми всі діти одної матери України. Ми є щедрі і добрі. Чужого не хочемо, а свого не дамо. Опамятаймось завчасу! Українські більшовики! Добре подумайте, чи тут не ділає якась чужа рука, собі на славу і добро, а Україні на загибіль, на зло Україні! Ще не є запізно! Закиньмо слова, які ми вічно вимовляємо: "бо так справа вимагає". В кого є щира душа, українська кров, отворіть свої очі так, як я отворив. Опамятайтеся так, як я опамятався. Проженім тих лідерів, що за наші гроші обманюють нас. А тоді будемо мати користь з нашої демократії тут і дійсну демократичну Україну там в її етнографічних межах, від Сяну аж по Кавказ, від нікого незалежну.

Ів. Бучко.

— **Американські** поважні професори університету висказують погляд, що до легкого й суцільного навчання мов помагає знання стародавньої латинської й грецької мови й цих мов повинні більше вчити в школах.

НОВИНКИ

ДЛЯ БОГА — ЦЕРКВИ — НАРОДУ

5 травня, 1946.

В першу неділю місяця Марії, відбудеться

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ ПЕРШОГО ДОМУ Й ДУХОВНОЇ ШКОЛИ-НОВІЦІЯТУ СЕСТЕР МІСІОНАРОК ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЛЮБОВИ В ГРИМСБІ, ОНТ.

ПОРЯДОК: Вранці, в 10 год. співана Служба Божа в парохіяльній церкві Успення Матери Божої й прийняття перших кандидаток до Згромадження СМХЛ.

СПОЛУДНІ, в 3 год. Молебень до Матери Божої в городі Сестер Місіонарок, (Гайвей Но. 8). Промови, Перекуска, Вcase до Пропамятної Книги, Відвідини монастиря гістьми.

Запрошуємо всіх прибути на цю історичну урочистість.

За привіти й жертви з приводу так великої хвилі в історії нового Згромадження Сестри будуть щиро вдячні своїм добродіям.

о. Марко Романович, ЧСВВ. за Заряд Згромадження СМХЛ.

ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ!

ДУХОВНА ШКОЛА

для будучих Сестер Місіонарок у Гримсбі, Онт., Канада.

Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови запрошує до себе всіх цих ідейних дівчат, що побіч праці над власним удосконаленням бажають стати Христовими місіонарками на широкій ниві християнської любови й милосердя.

Навчання релігії, виховування дітей і молоді в школах, опіка над сиротами, хворими й старцями, розривкові осередки для міських дівчат, різні курси для жіноцтва, вакаційні оселі, відпочинкові станиці, і т. д. — все це в широкій програмі апостольської діяльности Сестер Місіонарок.

Учительки, офісові робітниці, норси й усі інші дівчата по 15 році життя в новому Згромадженню зможуть гарно використати свої здібності й науку для Божої слави, добра українського народу й свого особистого щастя в дочасності й вічності

ДІВЧАТА! Подумайте над цією справою! Спробуйте пошукати свого щастя на шляху монашого життя в Згромадженні Сестер Місіонарок Християнської Любови! Пишіть листи на адресу:

Missionary Sisters of Christian Charity

Box 180. Grimsby, Ont.

— **В Ню Йорку** вже другий рік провадять ОО. Василіяни дуже гарну українську радіо-програму, що її можна почути в четвер у год. 8.30 ввечері на станції WWRL (Кіл. 1600). Для свого добра й розваги всі українці повинні слухати її й спомагати добровільними жертвами та листами признання.

— **Кардинал** Міндсенті, примат Мадярщини, звернувся до всіх цівілізованих народів світу,щоб рятували мадярський народ від загибелі з причини голоду й холоду.

— **Посадник** міста Мілано, з переконання соціяліст, не хотів допустити під час виборів до голосування кардинала Шустера на основі закиду, що кардинал є громадянином Ватикану. Справа пішла до Риму й міністер внутрішніх справ вирішив, що кардинал має право голосувати в Мілано, бо громадянами Ватикану є тільки ті кардинали, що живуть у Римі.

— **В сиракузькій** католицькій епархії мали зібрати на оснування колегії мільйон долярів, а зібрали півтора. Так повинні йти наші збірки на Виховні Інститути й інші культурні установи.

В ЗДА є краєві злочинці, що агітують між молодими подругами, щоб "уважали" на дітей. Провідник таких агітаторів виступив навіть із безличною відозвою, щоб молоді подруги приймали дітей аж по році, а вбогі ждали ще довше. Він радив, щоб подруги обходились без дітей, поки їхне подружжя добре не закріпиться.

Цей злочинний агітатор або не має поняття про подружне життя, або навмисне говорить неправду. Бо яке значення мають діти в подружжі, а головно як діти устатковують і закріплюють подружжя, то пізнати з поважного прослідження 709 розводів, що суддя в Шикаго дав за чотири місяці. Між цими розводами 60 процент не мали зовсім дітей (і таки розвелися!); 25 процент мали по одній дитині; в 11 процент по двоє дітей; 3 процент по трое дітей; 1 процент четверо дітей менше, ніж 1 процент пятеро дітей. Між такими подругами, що мали шестеро, або більше дітей, не було зовсім розводу! Ітому суддя сказав: Найкращою забезпекою перед розводами це мати дітей. Це є в Шикаго і в цілім світі: що більше дітей, то менше розводів. Чоловіки і жінки, що люблять колиску, не хочуть розводу.

— **Французькі** комуністи дуже рухливі й як французський народ не опамятається й не зірветься до самооборони, комуністи можуть прийти до влади, а тоді зачнуть війну з Еспанією, приликавши собі на поміч Росію. Більшовицький маршал Конев стоїть десь готовий з військом у Словаччині, а французькі комуністи є з ним у звязку. Крім цього з якогось таємного джерела одержують зброю. Та є думка, що більшовики до війни тепер іще не готові.

— **Американський** президент Трумен закликає Америку, щоб була готова зробити жертву для врятування в Европі 240 мільйонів людей від голоду. Це буде легко зробити, як люди будуть керуватись Христовим духом.

— **Доки** Росія буде переслідувати зайняті народи й держатись диктаторского режіму, доти ніяка демократична, вільна країна не може бути з Росією в щирій приязні, бо раз-у-раз приходитиме до непорозуміння.

— **Щоб між** російським населенням піддержати военного духа й створити сильну червону армію для опанування світу, більшовики кричать усюди, що Британія загрожує світовому мирові, бо має військо в Греції й на Яві. Коли злодій хоче втекти, то біжить і кричить "Ловіть злодія"! Хоч більшовики сильно зброяться, а ЗДА й Британія розпускають військо, то світовому мирові загрожують західні союзники, а не Совіти... Така правда в світі..

— **Ніпонський** провідник комуністів Нозака сказав у Токіо вашингтонському священикові, о. О, Конерові, що комуністи це матеріялісти, а їхньою метою є усунути релігію. Ніпонські комуністи, заявив Нозака, хочуть завести у Ніпоні демократію з комуністичною контролею, а опісля забрати на державу великий капітал, створити з усього одну робітничу клясу й одну комуністичну партію.

— **В нюйорській** епархії зголосилось було 15,000 добровольців до збірки по домах до помогових жертв. Славні театральні й радіові артисти уладили 15 радієвих програм, що їх передавало девять радіових станцій, щоб заохотити людей до жертв під час збірки, що тривала від 16 березня до 7 квітня.

— **В Югославії** гнобить людей більшовицька диктатура Тіта. Головний натиск кладеться там на виховання в більшовицькім дусі, а вся управа краю йде звичаєм російської диктатури.

— **В Чехословаччині** життя йде відмінним ладом, ніж у інших краях, що під більшовицькою рукою. Урядування відбувається спокійно, крамниці виглядають повні й усе йде в звичайнім порядку. Однак президент Бенеш, що дуже гнеться перед Совітами, не дуже вдоволяє чехів.

— **Французький** священик о. Жак, переховував у себе перед нацистами жидівських дітей, за що Гестапо опісля увязнило його. О.Жак умер від терпінь зараз по приході американців. Тепер о. Жакові поставили в Франції памятника.

— **Американський** католик, артист-комік, Фред Еллин признаний за найкращого радієвого мистця в ЗДА.

— **Мешканці** голандського міста Тегелон, із вдячности за захорону їхнього міста від знищення під час війни, зробили обіт, що 25 літ не будуть уладжувати карнавалів і подібних забав. Цей обіт зробили 1944 року за проводом духовенства. До 1970 року зможуть відбуватись у місті тільки звичайні танці й це тільки при деяких нагодах та за особливим дозволом.

..— **На думку** о. Кроніна з Вашингтону в американських міністерствах працює 2000 комуністів, а з того 130 на головніших становищах. У цій справі відбувається слідство.

— **Мазулманські** духовні провідники осудили напад своїх вірних на християнські церкви під час протибританських заворушень в Каїро, бо, як заявив др. Магомед Салег, колишній віцеректор египетського університету, нетерпимість є знаком немочі, вузькоглядности й легковаження музулманської науки."

— **До Президента** Трумена вислали були перед нарадами О.О.Д. 150 провідників релігії, науки, робітництва й фармерства листа з домаганням, щоб ЗДА разом з іншими членами О.О.Д: скасували в світі примусову військову службу. Військова служба не є ніякою забезпекою для держави. Введення примусової військової служби й безоглядний послух військовій владі буде диктатор ською загрозою для релігії, виховання, праці й торговлі. Між католиками був підписаний на меморіялі філяделфійський кардинал Доґерті й редактор "Америки," о. Ля Фардж, Т. І.

— **Через** американський страйк в "Дженерал Моторс" і "Дженерал Електрик", що тривав 113 днів, робітники стратили 130 мільйонів, а компанія 600 мільйонів долярів. Робітники вибороли собі понад 19½ цента підвишки на годину.

ПИСАНКА НА "СВІТЛО"

Зложили добровільні жертви: По $0.50: М. Боровська, Мондер.

По $1.00: М. Ланюш, Ембридж, Тома Урбан, Клифтон, М. Кантор, Бруклин, К. Яхимець, Н. Йорк, М. Кучарська, Едмонтон, М. Марцінюк, Едмонтон. **По $2.00:** М. Всякі, Гейстінг. **По $3.00:** Несподіванка для п. Ів. і Ан. Чорні. **По $4.50:** З похорону бл. п. С. Мотюк, Мондер. **По $5.00:** Марія Полінська. **По $7.30:** Збірка в домі Еміліяна Стратія, з нагоди похорону — прислав о. Методій, ЧСВВ, Мирнам, Алта.

— ПОШУКУЮТЬ —

своїх рідних

Нога Михайло: Рідні або односельчан з села Новосільці, повіт Золочів.

Василь Бевен, син Петра й Марії, з села Томашівці, повіт Калуш, пошукує — Василя Сплавниського, Теодора Пристая, Василя Кузя, Івана Тимків, Григорія Тимків.

Тітку Олену з дому Микитюк, з села Мигова, повіт Сторожинець, Буковина. Пошукує Михайло Григорів Боднарюк.

Древко Мирон — рідних і знайомих — Петра Древка, Івана Шевця, Ілька й Данила Шевця, Олексу Худа, Івана Лажовського, Катерину Заїло, Данила Колача. Всі з села Ніновичі, повіт Ярослав.

Стефан Маркус з села Ракова, повіт Самбір. Пошукує Михайло Ґаврик.

Ілля Кіналь — стрия Ілька Кіналь з села Урмань, пов. Бережани.

Односельчан Галушку Параску й її доньки Анну й Юлію, село Чорнокінці Великі, повіт Копичинці. Пошукує Дуліба Теодозій.

Вуйка Івана Папроцького, село Золочів. Пошукує найстарший син його сестри Константин Захарчук.

Воєчко Василь з села Стінка, пов. Бучач: батька Михайла Воєчка, а також діда і стрийка.

Василь Зінь, син Стефана з с. Волощина, пов. Підгайці: Христину Куш та її чоловіка Линайла Куш.

Михайло Трач з села Підгайчик, пов. Перемишляни: своїх рідних та знайомих з села Підгайчик — Пелагія Трач або Піхурко, Катерину й Володимира Галан, Микола Крет.

Димид Роман і Димид Василь: тіточник братів Миколу й Михайла Юськів з села Красносільці, Жалуби.

Легкий Стефан, син Михайла та Анни: цьотку Меркав Катерину, донька Дмитра та Марії Плаксій з села Нагірянки, повіч Бучач.

Криницький Богдан, син Петра і Ксені, з села Перетичі, пов. Сокаль: тітку Марію Сороку з Сокальського повіту, село Спасів.

Челяда Антін: свого шваґра Сенів з села Заболотці, пов. Броди.

Богослуження в Алберті

КВІТЕНЬ

28-го —

Борщів Плейн Лейк

Ст. Майкел — парастаси (Місія від 28 кв. — 5 травня).

Ст. Павл

Тофілд — вел. сповідь

Клір Брук

Торгилд, год. 3, Парастаси.

Восетна (місто)

Белліс — по відправі парастаси на гробах

Егрімонт — парастаси на гробах год. 4 попол.

5.

ТРАВЕНЬ

Пено — парастаси

Іннисфрі Ч. Хреста, парастаси

Гилярд місто

12.

Новий Київ — парастаси

Лойдмінстер

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

ТРАВЕНЬ

Майські богослуження в честь Преч. Діви Марії

Нового стилю

5. Неділя 2 Мирон. Ірини мч. Гл. 2. Єв. воскр. утр. 3. **Літургія.** Тропар воскр., Благообразний і Миронос. Сл. Конд. Мирон. І н. Пасхи. Ап. 16, Єв. Марка 69.

12. Нед. Розслабл. Івана Богослова з 8. V. Гл. 3. Єв. воскр. 4. Всеночне. **Літургія.** Троп. воскр. Свят. Сл. Конд Свят. І нині Тріоди. Все проче Нед. і Свят. Ап. 23 і 68, Єв. Ів. 14 і 61.

Старого стилю

5. Нед. Мирон. і Вмч. Георгія. Гл. 2, Єв. утр. 3. Всеночне. — **Сл. Божа.:** Троп. воскр. і Вмч., Сл. Конд. Вмч.. І н. Мирон., Ап. з. 16 і 29, Єв. Мар. з. 69 і Ів. з. 52.

12. Нед. Розслабл.: Гл. 3. Чв. утр. 4. **Літургія.** Ап. з. 23, Єв. Ів. з. 14.

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ. Щоб у світі могли настати спокійні часи й люди могли зажити щасливішим життям, до цього треба конечне порозуміння й згоди між поодинокими націями, що їх війна розсварила й розеднала. Та до поєднання не приведе людей атомна бомба, бо бомба не усуває ненависти, що стоїть на перешкоді всякому порозумінню. Бомба нищить і застрашує людей. До поєднання треба — християнської любови, що все прощає й ладнає. Тому Святіший Отець, що батьківським оком огортає ввесь людський рід, що над ним Бог поставив його душпастирем, бажає, щоб у цім місяці травні всі ми молились сердечно кожного дня за те, щоб у світі відродилась і запанувала християнська любов супроти націй. Де буде любов, згода й мир, там буде щасливе життя. Молімся всі, тимбільше, що з відродженням між націями обопільної любови, ми станемо ближче визволення й нашої рідної української нації.

Когут Роман син учителя з Угринова Середнього, пов. Калуш.

Паланиця Августин, син Івана, з села Романове, пов. Збараж: брата Теодора Клима з села Лободівки, пов. Збараж та вуйка Олексу з села Романове, пов. Збараж.

Дмитришин Петро: Антін Похмурський, Канада.

Андрушко Гнат: Іван Андрушко, Ню Йорк, ЗДА.

Просимо зголоситись до Редакції "Світла."

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— **Дня 8 грудня**, 1945, видав Святіший Отець нові зарядження щодо вибору папи. На основі цього статуту, по упливі 15 днів, а в надзвичайнім випадку до 18-ти днів після смерти папи мають усі кардинали з усього світу зїхатися до Ватикану, або іншого призначеного місця, й вибрати нового папу. Під час виборів кожний кардинал перебуває сам у відокремленім, замкненім місці (конклаве), де не може бути ні телефону, ні мікрофону, ні радія, ні фотографічного ні фільмового приладдя. Під час голосування кожний кардинал мае підійти до стола й кинути до чаші свою картку, що на ній надруковані по-латинськи оці слова: "Я вибираю на Найвищого Архієрея Високопреподобного кардинала... (дописане імя). Опісля мае кардинал спалити всі свої записки про голосування. Для важного вибору папи треба двох третин голосів присутніх кардиналів і ще одного голосу понад це.

— **Після** свого повороту з Риму висказав кардинал Стрич пересторогу американцям, щоб мались на бачності перед наступом поганського матеріялізму на американське життя й установи. Кардинал відчуває тепер, більш, ніж коли іноді в житті, "конечність співпраці всіх нас, щоб зробити нашу волю більше дійсною й занести нашу власну волю між решту світу."

Европа, що її бачив кардинал, сьогодні "залякана й засмучена знищенням і хаосом, що їх навела на людей безбожна філософія. Люди в Европі е доказом, що це не поплачуе задурманюватись безбожністю матеріялізму, фашизмом Мусолінія й нацизмом Гітлера. Тепер загрожуе Европі нова безбожність втілена в політичній системі з палкими обітницями й гітлерівським та мусолінівським матеріялізмом. Ми мусимо всі, без огляду на расу й віроісповідання, разом працювати, щоб не допустити цю нову безбожність до опанування нашого краю. Ввесь світ дивиться на нас і ми мусимо брати живу участь у відбудові нового світу, основаного на цій шляхетній установі, демократії.

Релігія мусить бути в нашім громадянськім житті. Вона мусить надавати колір нашому національному життю. Ми мусимо боротись проти матеріялістичного світогляду в житті, якщо хочемо зберегти нашу західню цивілізацію."

— **Філадельфійський** кардинал, Й. Еміненція Денис Догерті, святкував 7 березня 25-ліття свого кардинальства. Епископства він мае вже 43 роки, священицтва 56, а життя 81 рік.

— **В Німеччині** вмер новойменований кардинал, фон Ґален, архіепископ Мінстеру в Вестфалії. Кардинал фон Ґален умер після операції. Мав 68 років. Походив із славної німецької католицької родини, що її члени були передові так у церковнім, як і в політичнім житті. Батько покійного кардинала був перед війною у німецькім сеймі провідником Центру партії католиків. Це вже другий новойменований кардинал закінчив несподівано життя.

— **О. Прелат Шін** висказав у радіо свое спостереження, що Церкві роблять тепер два противорічні закиди, а саме, що "Христова Церква не е надто політична, коли вона осуджуе нацизм і фашизм; але вона е надто політична, як осуджуе комунізм. Вона не е надто політична, як вона не осуджуе політичної системи, що її не люблять деякі інші політичні системи, але котра дае релігійну волю; але Церква е надто політична, як вона осуджуе політичну систему, що зовсім усуває релігію... Цікаво, що ті самі, що тому десять літ робили все можливе, щоб позбавити Церкву впливу на виховання й суспільне життя, тепер оскаржують Церкву, що вона не робить більше для спасення в тій справі, звідки її прогнали... Якщо фашизм визначае вивисшення держави понад одиницю з послідуючим позбавленням її прав і волі, то тоді Церква е анти-фашистська, як це засвідчае енцикліка проти фашизму; та як під фашизмом розуміеться анти-комунізм і відраза до системи, що позбавляе людину волі, тоді Церква е фашистська; та тоді таким е й кожний американець, що любить більше демократичний спосіб життя, ніж диктаторський."

— **В Індії** е коло 5 мільйонів католиків. Священиків мають там близько 5 тисяч; дві третині з них уже роджені в Індії. Місіонарі й сестри з різних країв ждуть дозволу на вйїзд на духовну працю до Індії, але головна надія Церкви на кращий розвиток спираеться на самих індійських священиках і сестрах. Згромадження індійських сестер гарно розвиваеться. Індійська інтеліґенція навертаеться до Католицької Церкви.

— **Американський** професор із католицького університету Нотр Дам, четар Юрко Річлі, під час свого побуту при війську, пройшов науку католицької релігії з 46 старшинами й вояками й прийняв їх до Католицької Церкви. Це приклад для кожного світського католика.

— **Французький** сейм ухвалив начерк закону, щоб не дати в Франції права вільного навчання дітей по школах. Проти вільного навчання голосував 321 посол, за 222 посли. В французькім сеймі е більшість послів комуністів і соціялістів. Французькі епископи відбули триденну нараду й видали до народу маніфест із урочистою заявою, що вони будуть далі боротися за право вільного навчання. В своїм маніфесті епископи домагаються, щоб католицьким школам признано такі самі права, як і безрелігійним школам.

— **Американський** епископ Юстейс у Н. Джерсі висказав свое переконання, що як організація "Обеднані Держави" мае розвиватись і мати успіх, то мусить керуватись християнськими засадами... Скільки то часу мусить минути й яку біду треба буде перенести заки ті люди зрозуміють, що без Бога вони не можуть нічого зробити! Нехай би Рада Безпеки заявилась, в імя Боже, за справедливість та за правду в усім."

— **В Колеґії** св. Рожі в Албані, Н. Й., студенти ведуть курс катехізму з глухо-німими й приготовляють їх до св. Тайн.

— **Колишній** нипонський дипломат і амбасадор у Римі, Тошіо Шіраторі, що сидить тепер у вязниці як воєнний злочинець і жде вирішення своєї долі, написав із вязниці листа до теперішнього нипонського міністра закордонних справ із просьбою, щоб він піддав цісареві Гірогітові, щоб він став християнином і дав іншим нипонцям приклад до навернення. Він пише: "Тому, що не може бути двох усеобіймаючих Богів ні двох Божих доріг і тому, що прикмети Найвищої Істоти ніхто так непомильно не виявив, як Ісус, я не бачу ніякої причини, чому ми не мали б беззастережно прийняти науки Христа." Шіраторі вірить у можливість скорого навернення нипонців до християнства. "Припустім, що теперішній цісар став би досконалим християнином і повів усю націю в цім напрямі; Чи в практиці це не закінчилося б схристиянщенням усеї нації й це майже за одним ударом?.. Я не припускаю, що Його Величество буде дуже отягатись із прийняттям християнської науки. Це майже незрозуміле, чому ми так вільно ввозили з-за границі овочі західньої цивілізації, а так мало, або й зовсім не звертав цісарський двір уваги на християнську науку. Час е більше, ніж слушний до цього, щоб зробити різку зміну". Нипонці були б щасливі, якщо програ війни принесла б їм християнську віру. Однак без католицтва християнство в Нипоні не було б тривке.

— **Католицька** Централя Для Жидів, що її о. Чіофі оснував 1938 року в бруклинській епархії, нараховуе вже досі 50 жидів, що навернулись до католицької віри. Співробітники цеї Централі ведуть свою працю летючками, викладами по залях і домах, богослуженнями, а головно відвідуванням недужих по лікарнях.

— **Католицький** університет в Оттаві, за проводом Отців Облятів, веде переписковою "Подружній Курс", що дае докладні й дуже добрі поучення молодим нареченим, що наліються до року вступити в подружній стан. У курсі можуть брати участь ті хлопці й дівчата, що вже скінчили 17 рік життя, а також молоді подруги. Всі наші Отці зроблять велику прислугу своїм молодим парохіянам, якщо поможуть їм пройти цей кореспонденційний "Подружній Курс" (Мериджж Преперейшин Сервис).

— **Католики** й протестанти не можуть створити спільного фронту для оборони християнської філософії, бо католики й християни не-конформісти не мають спільної апологетичної основи для такого фронту — сказав англійський прелат Накс на католицьких зборах у Керлисл.

— **Один** католицький військовий священик заїхав із канадським військом кораблем до Мексико й там принагідно відвідав таке село, де люди не бачили 11 літ священика. Як люди довідались, що до них заїхав священик, вони ставали навколішки, цілували його руки й просили, щоб він поблагословив їх і оздоровив усіх недужих. Вони зараз приготовили в стодолі місце на відправу Служби Божої й наступного дня священик відправив їм богослуження, а опісля через кілька днів приходив до них і охристив 11 дітей та поблагословив одну пару, що перед чотирма роками при свідках вступила в подружній стан і прирекла, що як тільки прибуде до них священик, то вони попросять у нього шлюбного благословення. Все те було записане з іменами свідків у громадській книзі. Коли священик відїжджав, то вони прощали його зо сльозами в очах і повторяли тільки одне: "Мучас ґрасіяс" — Щиро дякуемо!

— **Донесять** [illegible] із Польщі, що наші василіянські монастирі у Львові, Золочеві, Краснопущі, Перемишлі, Дрогобичі, Гошеві, Станиславові, Бучачі, Жовкві Михайлівці, Завалі — зліквідовані. Всіх отців і братів виарештували. В вязниці сидять Отці: М. Пелех, М. Савчин, М. Когут від весни, о. протоігумен В. Градюк від вересня, Е. Бобрецький, секретар, від жовтня, Й. Чепіль, М. Борса від липня, Й. Федорик від вересня, Ю. Манько від липня, Г. Балагурак від весни, Є. Нищий, В. Байрак, Ґрень, Богун... Було їх у вязниці до 1 листопада понад 30. Трохи скриваеться в невідомих місцях, а про інших нема взагалі відомости, що з ними сталося — слід по них пропав. Є в вязниці й братчики. Всіх священиків було в вязниці до 1 листопада до 400. По 5-місячнім побуті в вязниці вмер, чи був замучений як мученик у Львові на Лонцкого наш молодий о. Павло Керничний, ЧСВВ. Монастирі у Лаврові дістав: або-або; або перейти на православя, або дати данину 100 кірців збіжжя — хоч там не мають уже ні скиби землі! Якщо не зроблять першого ні другого, то ясно!... З бучацького монастиря зробили касарні для війська. В однім монастирі, що стоїть далеко від людських осель, мають зробити гетто "для непоправних" монахів... За особливішою Божою поміччю виратувавсь один молодий наш отець... Прошу не гніватись на мене, що попрошу в Вас сорочки, підштанків та й сякого-такого літнього плаща. До П. дістався я з валізочкою в руках: усі мої речі пропали. — 16. III. березня, 1946.

— **Американські** католики за пять літ зложили понад 5 мільйонів долярів до епископського допомогового комітету, що ратуе жертви війни різних рас і віроісповідань.

— **В ЗДА** гарно розвиваеться діяльність католиків, щоб заохотити людей до постійного осідку й життя на власних фармах. Вісім епархій уже мають своїх фармерських директорів, що ведуть працю над розвитком життя католицьких родин на фармах. Це саме мае велике значення для нас, українців у Канаді. Що більше українців у Канаді житиме по фармах, то краще стоятиме наша українська суспільність так під оглядом релігійним, як і національним.

ВИЩІ Освітні курси для українського юнацтва відбудуться в Винипегу, в місяці липні й серпні. На цих В.О. Курсах наше юнацтво буде вчитися української мови, історії, літератури, музики, співу, режісерства, спорту. Приготовляйтесь до виїзду на В. О. Курси. Адреса для зголошень:

Ukrainian C.E. Centre,
Box 3113, Winnipeg, Man.

ПРОСИМО не забути про "ПИСАНКУ" для "Світла"

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходи двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 травня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 10.

Релігійна й Національна Свідомість Канадійських Українців Виявиться На Наших Конгресах

ЯКУ СИЛУ МАЮТЬ УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ В КАНАДІ?

Це покажеться виразно 2 липня на Конгресі в Винипегу.

На цім конгресі повинен бути принаймі один представник із кожної нашої парохії й організації в Канаді, а з ближчих і більших місцевин цих представників повинно бути багато більше так, щоб ми могли мати на зїзді хоч 1000 учасників.

Цим першим нашим Епархіяльним зїздом за 50 літ нашого життя в Канаді всі ми, священики й парохіяни, так повинні бути захоплені, щоб у цьому передконґресовому часі, під впливом цього захоплення й радости, ми поробили всі потрібні приготування по своїх парохіях і організаціях: завчасу вибрали найкращих представників та призбирали потрібні фонди так на видатки для представників, як також на поміч конґресовому комітетові. Все це ми повинні охоче й досконало зробити в кожній нашій парохії, щоб отак спільними силами ми причинились до надзвичайного успіху найбільшого досі в Канаді нашого українсько-католицького зїзду.

Наш конґрес у Винипегу буде часом нашої загальної й дуже поважної наради про наші церковні й народні справи, що їх, завдяки цьому конґресові, ми маемо добре наладнати й повести для більшого нашого поступу в найближчій будуччині. Католицька релігія, канадійська державність і українська національність таке всебічне повинні одержати на конґресі насвітлення, щоб у відношені до цих великих речей, що ними ми займаемось у щоденнім житті, ми могли проявляти великий поступ. І для такого поступу нам треба конечне закинути усяку дрібничковість, загумінковість і приватні міжусобиці, а приїхати на конґрес із великим серцем, готовим до ревної служби великій ідеї.

На нашім конґресі в Винипегу мае бути створена Централя Українців Католиків, що то по конґресі мае повести надзвичайну діяльність згідно з нашими дочасними та вічними потребами й по думці конґресових ухвал.

Щоб ця наша нова Централя в Винипегу могла по конґресі розвинути добру й успішну діяльність, конґрес мусить дати Централі добрих провідників, а зокрема великий — Фонд. Створення на конґресі відповідного "Фонду Централі" це така важлива справа, що без створення такого фонду всі наші наради й ухвали були б тільки звуком, що не був би спертий ні на якій твердій основі й не мав би запоруки, що з конґресу буде дійсна і певна користь. Тому е необхідно потрібним, щоб великі парохії внесли під час конґресу до каси Централі 100-200 долярів, а найбідніші парохії принаймі по $25, щоб наш новий українсько - католицький організаційний провід мав спромогу відчинити й вивінувати свое "Бюро Централі" з постійним секретарем та організатором, що посвятили б увесь свій час для нашої українсько-католицької організації. Жебранина й латанина зовсім не можуть мати місця в нашій організаційній діяльності після цього великого конґресу. Фонди і доми, секретарів і організаторів можуть мати не тільки наші вороги: до цього час і нам дійти. Чи ми мали б бути завжди найслабші?

Наш конґрес у Винипегу, це велика річ. Це наша віра й любов, наша однність і жертвенність. Що ми знаемо, що ми можемо, яка в нас сила — все це покажеться 2 липня на нашім конґресі в Винипегу.

Щоб цим своїм конґресом не осоромити наших священиків, парохіян і всього нашого екзархату, стараймось усі, по всіх наших парохіях і організаціях так досконало й завчасу приготовитись до конґресу, щоб він став величною маніфестацією нашої сили й початком нової доби в житті українського народу на вільній канадської землі—для Божої слави, добра канадійської держави й оборони, визволення та відродження всього українського народу.

Так нам, Боже, допоможи!

Папа чи Сталін?

З християнської філософії життя

Дві особі мають тепер особливіше значення і вплив між людьми: Папа й Сталін.

Папа, це Христовий Намісник і найвищий та непомильний учитель християнських правд віри й моралі всіх людей у світі; при помочі епископів, священиків і світських апостолів Він стараеться привести ввесь людський рід до пізнання Христа й Його св. науки та помогти кожному певно й легко спасти свою душу.

Папа, це голова нашої Української Греко-католицької Церкви. У своїй батьківській любові Він щиро бажае всім українцям, вічного й дочасного щастя. Що ми в Канаді й Злучених Державах Америки представляемо зорганізовану й поважну українську суспільність, що е добре відома тутешнім урядам і громадянам, це головна заслуга Папи, що створив нам на американськім континенті наші окремі українські епархії і призначив нам шістьох наших рідних князів — епископів. Найбільше свое вивисшення на американському континенті ми завдячуемо Папі.

Святіший Отець Пій XII, наш теперішний Папа, е найбільшим оборонцем національних прав усіх народів перед займанчими посяганнями всіх диктаторів. По впадку диктатури фашизму й нацизму Папа безлячно й невпинно поборюе жорстоку диктатуру комунізму.

Папа Пій XII, це найбільший оборонець наших переслідуваних епископів, священиків і всього українського народу в час теперішнього великого горя. Сам, і через своїх кардиналів, Папа зробив найбільше з усіх зусилля, щоб оборонити нашу Українську Католицьку Церкву, наших скитальців і взагалі ввесь наш народ перед більшовиками переслідуванням і винищенням. Вислови батьківського співчуття з нашою недолею й апостольське благословення Папи для нашого народу переслав нам недавно з Ватикану Всеч. о. др. Кушнір.

Сталін, це диктатор більшовицьких Совітів. Він атеїст, у Бога не вірить. Він, могутній, що прийшов у світ ратувати бідних,— уже довгі роки йде шляхами залитими кровю й сльозами.

Хитрими й зручними потягненнями, всіма засобами облудної пропаганди він перетворив людей гордих й правдивих у марних боягузів і зрадників, а свое володіння перетворив у необмежене царство всебічного страху, — страху за життя, страху перед понурою Північчю, нуждою й голодом, страху за долю ближніх, дорогих осіб. Цей страх удираеться щілинами в душі людей, розїдае їх і паралїжуе пориви протесту.

Серед крику проти обману й зрадництва в усьому світі — увів догму обману й зрадництво. Іменем закону й права — узаконив насиляя. Іменем волі перетворив у безправних невільників мільйони селян, що повинні віддавати йому свій важкий труд, а зразками "соціялістичної промисловості" для чужого ока — він увів засоби визискування мязів робітника, що їх не знае ніякий капіталізм. З криком про найвищі ідеали справедливости — він топче ногами своїх посіпак усе святе й чисте в Фінляндії, Литві, Латвії, Естонії, Польщі, Чехословаччині, Румунії, Мадярщині, Болгарії, Югославії, Австрії, Німеччині.

З його волі — головно нашу рідну українську землю вкрили згарища міст і сіл, розбито мільйони українських родин, заповнено тюрми й дикі ліси українськими вязнями, вкрито землю трупами українських епископів, священиків і мірян, розбито українську Церкву, розігнано тисячі українських скитальців. Незлічимі й жахливі діла Сталіна й його диктатури, на нашій — не своїй землі...

Український народе, хто наш приятель? Кого нам вибрати? З ким ми маемо іти: зо Сталіном, чи з Папою?

Відповідь дае нам віра й розум.

ПРИВІТ НАШОМУ ПРОВІДНИКОВІ

Всесв. о. др. Кушнір, голова Комітету Українців Канади, що як представник Українських Допомогових Комітетів у Канаді й ЗДА їздив до Европи, щоб відвідати наших скитальців, побачити їхне життя й подати їм усяку можливу поміч, вернувся по великій подорожі й праці щасливо до Вінипегу. Ми сердечно поздоровляемо о. др. Кушніра з приїздом і бажаемо Йому Божого благословення в Його дальшій патріотичній праці для добра українського народу, а зокрема найкращого успіху на Всеканадійськім Конґресі у Торонті, 4-5-6 червня. — Редакція.

"The Ruthenians of Byzantine Rite"

КІЛЬКА ЗАВВАГ ПРО ДОПИСИ АНГЛІЙСЬКИХ РЕДАКТОРІВ

З того часу, як у Карпатській Україні почала литись кров українських борців, а від Німеччини аж до Сибіру устелилась земля трупами українських селян і робітників, священиків і єпископів, що їх замучила кривава рука займанця й жорстокого гнобителя української нації, на американськім континенті заговорили про нас по своїх часописах англійські редактори.

А особливо, як більшовики почали розстрілювати, або вивозити й запроторювати до вязниць наших єпископів і священиків та силувати наше духовенство й народ до відступства від Католицької Церкви й прийняття більшовицького православя, шпальти англо-мовних часописів заповнилися численними дописами про ці сумні події й велике терпіння нашого народу. І можемо сказати, що загал англо-мовних редакторів робив це зо щирого співчуття для нашого безмежного горя, — за що ми можемо бути тільки щиро вдячні.

Та в цих дописах є одна річ, що нас прикро вражає, а навіть зневажає, а саме, що ці наші англомовні приятелі називають нас у своїх писаниях: "Ди Рутінієнс ав Бизантин Райт" тобто "Русини Візантійського Обряду."

Щодо назви "Рутінієнс", то це певна річ, що її англійські редактори не вичитали в наших часописах ні книжках, бо ми такої назви тепер зовсім не вживаємо. Колись це була гарна назва нашої славної, державної батьківщини; та як політичні переміни і зріст національної свідомости закріпили в нас, для нашої землі й народу назву: "Україна", "український", — стара назва "Русь", "Русини", "руський" не тільки перестала в нас бути в ужитті, але її вживання стало між українцями майже рівнозначне з національною несвідомістю, а в устах ворогів українського народу засобом до пониживання нас і поборювання наших національно-державницьких змагань.

На американськім континенті справа нашої української національної назви й ідеї стала, головно від 1914 року, така ясна й певна, що сьогодні нема в Канаді й Злучених Державах Америки ні одного поважного й інтелігентного не-українського редактора, нашого співгромадянина й сусіда, що не знав би, що ми не є ніякі "Рутінієнс", що наш народ не є "Ди Рутінієн Піпел", що наші переслідувані більшовиками єпископи й священики не є "Ди Рутінієн Бишопс енд Прістс", але що наші єпископи й священики були, є й будуть тільки "українськими єпископами й священиками".

Коли ж іще досі, по стільки літах спільного життя з нами на цім континенті, англо-мовні редактори називають нас "Рутенами", хоч це в відношенні до нас є фальшива назва й нам противна, то це знак, що ці редактори мабуть легковажать собі українців і для них наші ідеї та справи дуже далекі й маловажні, хоч це окуплене кровю й життям мільйонів українських жертв...

А як хто з цих часописців таки попросту не знає, як нас називати, то чи це не кидає тіні на інтелігенцію таких редакторів, що не мають потрібного знання про це, що пишуть?... Особливо, коли вони пишуть про своїх сусідів, що з ними рука-в-руку йдуть крізь щоденне життя, а недавно кривавились спільно на всіх фронтах. Там, то наші вояки були "Юкрейнієнс", а тепер звідкись узялись "Рутінієнс"; як могли прийти до так наглої зміни? І чи це не дивне явище, що ні в однім нашім часописі на американськім континенті ніхто з нас не пише нічого про "Рутенів" і "Рутенських Єпископів" а наші англо-мовні редактори десь винайшли таку назву й уживають її в своїх писаннях так, наче б наша власна назва не мала ніякого значення? Чи з цих чужих редакторів ніхто не міг спитати наших редкторів про вияснення цеї справи?

Супроти цього сумного явища ми питаємо, чи не було б вказаним, щоб наш провід у Канаді й ЗДА видав у цій справі відповідну заяву в англійській мові й вислав її до всіх англійських редакцій, щоб їхні часописи перестали називати нас "Рутінієнс", а писали про нас "Юкрейнієнс", бо ми такими завсіди залишимось. Ми назви "Русинів" не хочемо, до неї ніколи не вернемось, то не треба нам нею робити прикрости.

Це певне, що й інші українці могли б вияснити цю справу усно, чи письменно, своїм англомовним приятелям, або й редакторам, звернути їм увагу, щоб не називали нас такою назвою, що їй усі українці противні.

Приклад, як треба постояти за свою назву, дали нам наші карпатські просвітянці під час свого передвоєнного зїзду в Ужгороді. Коли на цім зїзді промовляв один Чех, секретар чесько-словацької аграрної партії, й уживав назви: "Русіни", наші просвітянці гукнули йому: "Ми не Русини, ми — Українці!" Чех відповів: "Як я говорю "Русіни", то я думаю Українці!" А вони йому: "Як так думаєш, то так говори!" І кажуть, що на найближчій нараді тієї партії той пан піддав думку, щоб їхню партію перезвати на: "Чесько - Словацько - Українську Партію". (Львівська "Неділя").

Як бачимо, наука не пішла в ліс. Такої науки треба й по цім боці океану.

Другою назвою, що її часто стрічаємо в писаннях англо-мовних редакторів на американськім континенті, а яка для нас є не тільки новою й прикрою, але навіть застрашаючою, є: "Ди Рутінієнс ав Бизантин Райт" тобто: "Русини візантійського обряду."

Що до цеї назви, то редакторам англійських часописів треба знати, що хоч у Канаді й Злучених Державах Америки живуть уже понад 50 літ сотні тисяч українців, то з них у своїх пашпортах і інших урядових паперах ніхто ніколи не записав себе, що він є: "візантійського обряду", але грецького, греко-католицького обряду. Ми по національності — українці, по вірі — католики, обряд маємо греко-український тобто ми: "Українці Греко-католики", або коротко: "Українці-Католики"; ми так називаємо себе на всім американськім континенті, то чому й навіщо англо-мовні редактори мають нехтувати цею нашою загальновідомою й уживаною назвою й називати нас "візантійцями", хоч сказати поправді, ця "візантійщина" накоїла нам уже стільки лиха релігійно й національно? Чи ці сусіди-редактори ніколи не були ще в наших церквах і не бачили написів на них? На котрій нашій церкві на американськім континенті вони бачили напис, що ця наша церква є "Рутінієн Чорч ав Бизентин Райт"?.. А на тих сотнях тисяч парохіяльних листів, запрошень, оголошень і тикетів, що їх наші парохії друкували по-англійськи через 50 літ і розсилали між англомовних сусідів, коли й скільки мало заголовок: "Ди Рутінієн Бизентин Чорч", а не: "Ди Юкрейнієн-Кетолик", або: "Ди Юкрейнієн Грік Кетолик Чорч"? Чому наші сусіди-редактори [illegible] нам цю "візантійщину", коли вони її в нас ніколи не бачили?

Правда, в деяких часах, як це подає "Нова Зоря" з 13 серпня, 1939, "каламутили нам греки, що їх насилали патріярхи до Києва й вони старались візантійщити нас, а знову москалі обмосковщити. І позаводили в нас аж до пересади слово православний, розуміється тенденційно; впроваджено в нас різні труси (трясення землі) забагато перенешень мощів, положення пояса Матери Божої (окремо від положення риз, бо одне 2 липня, друге 31 серпня), Отців Шести Соборів, і т. д., хоч у початках нашої Церкви того не було. А всі ті річи заведено тому, щоб підчеркнути візантійську віру в нас і обряд, але всі ті річи не одушевлюють нашого народу і його духа... Різні були впливи на розвій нашого обряду; він частинно латинський, частинно грецький, то болгарський, а най більше розвивався й розвивається в нашій рідній формі й ми не є ні латинського, ані візантійського, ані варяжського обряду, бо й варяги мали вплив на нашу християнізацію як по части й німці, але ми маємо свій власний обряд і розвиваємо його. І маємо до того повне право, навіть до назви, як нація й як католики. Досить у нас того впливу нещасної Візантії."

Наші сусіди, англо-мовні редактори, пишуть про нас, що ми: "Ди Рутінієнс ав Бизантин Райт"; англійська влада, що за її проводом тисячі українських вояків боролось за перемогу над фашизмом і нацизмом і зросили своєю українською кровю всі фронти, відмовляють тепер нашим скитальцям права називатись українцями й плекати свою українську культуру; більшовики пропагандою, тюрмою й кулями відтягають наших людей у Старім Краю від Христової Католицької Церкви й безпощадно зовсім винищують наш народ; а ми — чи супроти цього насилля, кривди й пониження будемо мовчати й не скажемо ні слова в обороні правди й наших релігійних та національних ідеалів так, наче б їх у нас не було, наче б вони не були нам дорогі?

Так зле з нами не є. Ми знаємо, хто ми, яка наша ідея, яка наша назва. Нам тільки треба живим і друкованим словом освідомляти й переконувати англійських редакторів, щоб вони, як пишуть щось про нас у своїх часописах, називали нас загально відомою й уживаною назвою: Українці Греко-Католики, або коротко: Українці-Католики.

Ми так хочемо називатися й такими хочемо бути — тепер і завсіди.

КАТОЛИЦЬКА ЖІНКА

ПРИСВЯТА ЧЛЕНКАМ ЛІГИ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК

ВСТУП

Розвиток суспільних відносин в останніх десятиліттях покликав до життя найрізнородніші форми праці, що в них жінка може взяти діяльну участь і відіграти поважну ролю.

Хочу говорити про один із найкращих а рівночасно й найтруднійший і найбільш відповідальний рід її праці теперішніх часів, а саме про працю, що тісно вяжеться з душпастирською працею.

Душпастирську працю в теперішніх часах дуже утруднює **брак тіснішого звязку поміж душпастирем і вірними парохії.**

Сьогодні священик добре розуміє, яке велике завдання тяжить на ньому в теперішній добі, скільки праці й напруження мусить вкладати, щоб вдержати звязок зо своїми парохіянами. Одначе він здає собі справу, що сам ніколи не дасть ради такій навалі праці.

Звідси повстає конечність зорганізувати помічні сили, що облегчили б йому виповнення обовязків, доручених йому Божественним Учителем.

Звідкіля ж узяти ті помічні сили? Хто сьогодні може прийняти на себе завдання співпраці, що вимагає не тільки знання, посвяти, необмеженого самовідречення, але й гарячої любови Бога й ближнього? Чи до цього покликані тільки кадри клиру? Чи світський чоловік, чи навіть католицька жінка не може запрягти себе до такої гарної та шляхетної праці?

В усіх часах, від початку існування Церкви, стрічаємо невісти, що не жаліли свого часу й сил на співпрацю з душпастирями. З любови до Христа плили їх сили й жертвенні діла до праці над вічним щастям своїх ближніх.

Тертуліян, (що жив при кінці II ст.) висловлює навіть здивування, що до обовязків, виконуваних давніше старшими жінками, допускають тепер дванадцятьлітніх дівчат. Вони займалися приготування катехуменів до св. хрищення, розносили поручення єпископа й наглядали за виконанням цих поручень парохіянами, піклувалися вбогими й хворими, звертали увагу на поведінку жінок у церкві. Вони заохочували не тільки словом, але й прикладом до виконування обовязків вірних християнок, щоб уважали на себе серед небезпек, що загрожують духовному життю кожної людини. Отже це були правдиві помічниці душпастирів і виконували багато праць, що входить в обсяг праці душпастирства.

В часі християнізації Европи, а пізніше в середновіччі, стрічаємо сильні духом і повні посвяти жінки, що співпрацюють у ділах, розпочатих мужчинами-апостолами.

Якже ця справа представляється сьогодні?

Католицька жінка при праці

Переживаємо хвилі надзвичайно поважні, а може навіть і грізні. Нужда матеріяльна й моральна забирає щораз більше жертв. Що раз більше відчувається потребу боротьби за підставові засади, віру, моральність життя. В цій боротьбі є також місце й праця для жінки католички й вона може й повинна станути, як неструджена повна посвяти робітниця в Христовій винниці.

Мимохіть тут стає перед нами постать **учительки**, що кидає зерно Христових засад на чутливу ниву дитячої душі, постать **матері**, що сильно й неструджено веде душу своїх дітей до Бога. Постать **сестри жалібниці милосердя**, що опікується здоровлям тіла й одночасно памятає про вічне щастя недужого. Також усякого рода **братства милосердя**, чи не співдіють із душпастирями, коли несуть матеріяльну й духову поміч убогим?

Одначе у попередніх умовинах **хвилева поміч не вистарчає. Потрібні зорганізовані сили, фахово приготовані неподільно віддані на услуги парохії.** Потрібні одиниці вільні від усяких занять, що можуть прийняти на себе одне велике завдання: посвятитися досконало на службу для добра й ближніх.

Саме до цього покликані **парохіяльні помічниці.** Вони підуть у всі закутки парохії, щоб нести в недолі моральній і матеріяльній парохіянам полекшу, візьмуть на себе велич тихої праці, що має перше всього на меті навязати тісніший звязок поміж парохіяльною церквою, осередком релігійного життя — й парохіянами.

Це завдання, очевидно, величезне й важне. Щоб його виповнити, вона мусить мати численні й визначні **прикмети духа й серця,** мусить цілковито й без застереження посвятитися піднятим обовязкам, мусить стати апостолкою, місіонаркою, сестрою душ, відкуплених Кровю Спасителя.

Щоб мати повний образ праць парохіяльної помічниці, мусимо стежити за нею в її тихих, а нераз теж корисних проходах по парохії, бачити її між багатими й убогими образованими й невченими, зрілими й дітьми, бачити її, як там вона безнастанно віддає свою силу своєї шляхетної жіночої душі.

Гарне й велике є покликання парохіяльної помічниці. Отжеж вона жертвується для добра безсмертньої душі ближнього, дає свою працю в будові Христового Царства на землі. Поважне й відповідальне завдання, що приймає на себе. Тож нічого дивного, що часто має вона сумніви, чи зможе виконати ці обовязки, чи вдасться їй виконати те, чого піднялася. У таких хвилях нехай слова св. Письма: "Все можу в Тім, що мене кріпить" (Фил. 4,13) усунуть всі побоювання і надхнуть довірям у поміч Творця, бож підниматься праці для Його слави.

(Д. б.).

Боже Слово

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Ісус відповідає фарисеям

Глава 23: 13 — 23

Горе вам, книжники та фарисеї, облудники, що зачиняєте царство небесне перед людьми, бо ви самі не входите та й не пускаєте тих, що хотіли б увійти. Горе вам, книжники й фарисеї, облудники, що виїдаєте доми вдовиць і сповидно довго молитесь; за те приймете ще тяжчий присуд. Горе вам, книжники й фарисеї, облудники, що проходите море та й землю, щоб приєднати хоч би й одного нововірця; а як це станеться, то робите його сином пекла удвоє гіршим від вас.

Горе вам, сліпі проводирі, що говорите: Хто присягнув би на храм, то це ніщо; а хто присягнув би на храмове золото, той винен. Безумні та й сліпі! Бо що більше: золото, чи храм, що посвячує золото? І хто б поклявся тим даром, що на ньому, той повинен. Безумні та сліпі! Бо що більше: дар, чи жертовник, що посвячує дар? Таж хто присягає на жертовника, присягає на нього й на все, що на ньому. А хто присягає на храм, присягає на нього й на того, що в ньому перебуває. А хто клене ться небом, клянеться Божим престолом і Тим, що на ньому сидить.

Горе вам, книжники тай фарисеї, лицеміри, що даєте десятину з мяти й кропу та й із кмину, а залишаєте те, що важніше в законі: справедливість, милосердя й віру; це повинні ви робити, та й того не залишати.

Проводирі сліпі, що перецідюєте комаря, а проковтуєте верблюда. Горе вам, книжники та й фарисеї, облудники, що зверху чистите чашу тай миску, а в середині вони повні здирства та й нечистоти. Сліпий фарисею, перше вичисти чашу та й миску в середині, щоб і те, що зверху, було чисте.

Горе вам, книжники й фарисеї, облудники, бо ви подібні до побілених гробів, що зверху видаються гарні, а в середині повні костей мерців і всякої погані. Так і ви зверху являєтесь людям праведні, а в середині повні облуди й беззаконня. Горе вам, книжники та й фарисеї, лицеміри, тому, що будуєте гробниці пророкам та й прикрашуєте памятники праведних і говорите: Як би ми були жили за днів наших батьків, то не були б спільниками у крові пророків. Тим засвідчаєте самі про себе, що ви сини тих, що повбивали пророків. Доповняйте ж міру своїх батьків! "

...Змії, роде гадючий! Як утечете від пекельного суду. Ось тому пішлю до вас пророків і мудреців та книжників; із - поміж них ви одних убєте й на хрест прибєте, а інших будете бити по своїх божницях і гнатимете з міста в місто, щоб на вас упала всяка праведна кров пролита на землі від крови Авеля до крови Захарії, сина Варахії, що ви його вбили між храмом і жертовником. Істино, кажу вам, все це прийде на оцей народ.

Єрусалиме, Єрусалиме, що убиваєш пророків і каменуєш післаних до тебе! Скільки разів я хотів зібрати твоїх дітей, як квочка збирає свої курята під крила, та ви не схотіли. Оце зістанеться дім ваш пустий. Бо кажу вам, що з цього часу не побачите Мене, аж поки не скажете: Благословен, що приходить в імені Господнім."

ПОЯСНЕННЯ

Жидівські провідники й учителі закону, з партії фарисеїв були нечесні; вони ввесь час Ісусової діяльности Його поборювали й наче замикали перед народом небесне царство, бо через фарисеїв жиди не знали, в що вірити та як жити, щоб були спасенні. Цим вони наносили народові найбільшу шкоду.

Побожности фарисеї не мали, а тільки вдавали побожних довгими молитвами. Цею вдаваною побожністю вони зеднували собі прихильність вдовиць, а опісля заграбили собі всі їхні маєтки.

Заходи для навернення поган до Божого закону робили фарисеї з гордости й користолюбности, а що ще гірше, то це навернення не приносило нововірцям духовної користи, бо фарисеї затруювали їх опісля квасом своєї фальшивої науки й тим шкодили їхнім душам.

Фальшиву науку фарисеїв добре пізнати з тієї формулки присяги, що її вони склали на людей; у цій формулці те, що було головне, фарисеї ставили нижче, а те, що менше важливе, вони робили головним; цим вони поширювали між жидами фальшиві поняття й викривлювали їхнє сумління.

Найбільшим злом фарисейства була вдавана святість та облуда. Фарисеї дуже старанно заховували дрібні приписи, а одночасно зовсім понехували важливі речі тобто чесність, справедливість та милосердя. Тому вони подібні до посудин ізверху очищених, а в нутрі повних бруду, і до гробів помальованих іззовні, а в середині повних гнилі. Тому не поможе їм це, що вони осуджують своїх предків та прикрашують гроби пророків, що то їх їхні предки повбивали, тимбільше, що й вони самі думають про подібне, бо хочуть убити Спасителя.

Ісус оповіщає кару, що спаде на фарисеїв за гордість і прокляття, а на ввесь народ за буттівничість та закамінілість у відношені до Бога та Божих ласк. Гріх Ізраїля такий великий, що його ніщо не вратує: він мусить загинути.

В цій строгій мові Спаситель у ярких красках представляє упадок обичайности та предсказує строгий суд, виступає як суддя фарисеїв і фарисеїзмом загрожених Ізраїльтян. Спаситель востаннє промовляє в храмі і в присутності численних богомільців наче урочисто зриває з синагогою й народом. До цього треба було чимало відваги, щоб так безоглядно скарати та осудити все жидівство.

Тепер правляча між жидами фарисейська партія не мала небезпечнішого противника від Спасителя, тому й мусіла Його усунути. Господь знав, що тією промовою припечатає на себе присуд смерти, проте не промовчав нічого, бо прийшов був час скласти засвідчення про правду. Його серце мерзиться нечесністю, гордістю та закаменілістю, тому й не в силі помиритись із партією фарисеїв.

В українськім народі є різні організації, що мають свою програму й ведуть свою окрему роботу. В цій своїй діяльності вони мусять нераз вирішувати справи, що торкаються християнської моралі. І бували вже такі випадки, що деякі рішення були противні Божому законові. Якщо провідники українських організацій бажають повести свою працю по лінії християнських засад, їм треба конечне в вище згаданих словах держатись науки св. церкви. Тоді їхня праця буде моральна й Богом благословенна.

Коли схочуть іти проти науки Католицької Церкви, певно зашкодять собі й народові.

До добра можна дійти тільки християнським шляхом.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Ревний архимандрит

Під час трьохлітнього архимандритства різні пекучі справи покликали Йосафата далеко поза Вильно. Раз потребували його опіки два молоді монастирі в Битені й Журовицях; другий раз митрополит закликав його до себе до Новгородка або до Рути; дуже часто його присутности в дальших місцевнах домагалися усякі духовні справи. Святий, завжди готовий до посвяти, не звертав уваги на втому й ніколи не відказався від послуг, якщо тільки на це дозволяли йому його урядові обовязки.

Кожна така подорож св. Йосафата була для невтомного апостола нагодою до спасення душ. Перший життеписець св. Йосафата, еп. Мороховський, таке полишив нам про цю ревність Йосафата засвідчення: "Йосафат користав із перестанків, що їх робив по гостинницях, щоб подати поучення й висповідати тих людей, що їх там стрічав. Часто бачили, що він навертав усіх мешканців таких домів, почавши від батька родини. Відома однак річ, яка це трудна справа, головно щодо коршмарів та їхніх жінок. Йосафат звертавсь навіть до селян, що заходили до шинків шукати простої

втіхи в піятиці. Він відводив їх від гріха, проповідував їм тверезість, заохочував їх до вправи в християнських чеснотах, сповідав їх і відсилав до їхніх домів поєднаних з Богом." (Морох., Життя св. Йосафата).

Подорож св. Йосафата до Києва

Між такими подорожами в такому часі була одна, що для нас має особливе значення з огляду на покуки, час тривання й різні події звязані з нею. Була це подорож св. Йосафата до столиці України, Києва, куди св. архимандрит їздив разом із митрополитом Рутським.

Від початку XV століття українські митрополити перебували на Литві, в Вильні, або Новгородку; та в цих обох місцях вони були, наче папи в Авиньоні, далеко від столиці своєї церковної провінції, бо вся їхня митрополича влада основувалась на титулі київського епископа.

Щодо Києва, то хоч це старинне місто, виставлене на час ті набіги вавар і слабо боронене нечисленними мешканцями, не було вже вигідне на столицю релігійного голови всього народу, то все таки, хоч позбавлене присутности свого пастиря, воно задержало непорушно всі свої права й Українці мали його завжди в пошані як колиску віри й свій церковний осередок. Тому то й новий митрополит уважав собі це за честь удатись до Києва й засісти на престолі своїх попередників, в загально почитаній святині св. Софії. Цим хотів митрополит потвердити право католиків до митрополії, зробити загально відомим в народі своє перейняття митрополичої влади й засвідчити велично свою пошану для національних традицій і святого міста України.

Небезпечна подорож

Подорож Рутського не була без небезпеки. Католицька віра не була ще запустила коріння в усій широкій Україні. Підбурювання князя Острозького були порушили її до самої глибини, а степи вивели Наливайка й інших козаків, що їх він уживав проти зєдинених українців. Людей такого духа було багато в Україні й для незединених було вже легко знайти між ними групу, що готова була виступити проти зєдиненого митрополита. Тут митрополит не міг рахувати на державну опіку, бо в Києві державні урядники небагато мали голосу.

Попередник Рутського, митрополит Потій, носив, щоправда, назву київського митрополита, та Київ був звичайно під впливом незединених. З'явитися там у характері правного пана, це для зєдиненого прелата значило наражуватись на спротив, шукати боротьби, а може й мучеництва. Можливість небезпеки не то, що не налякала Рутського, але ще розбуджувала його ревність. Проте він бажав мати при собі під час своєї подорожі св. Йосафата, що в ньому хотів митрополит знайти в кожній тривожній хвилині порадника й підпору.

Йосафат прийняв із запалом цю нагоду до проповідування зєднання по місцевинах, де воно ледве було проголошене. Ця подорож представлялась йому як справжнє богоміля, бож мала вона відбутись до святого міста України. Тому він пускавсь у дорогу розвеселений думкою про ці труди й небезпеки, що його ждали в товаристві його вельмишановного настоятеля.

В дорозі до Києва

Митрополит Рутський і його товариші подорожі зазнали всіх можливих прикрощів і невигід, що їх вони стрінули чимало в часі своєї довгої й повільної мандрівки через ліси, литовські багна й українські безлюдні степи. Дорога була ледве зазначена й рідко коли певна. Часто не мали місця на нічліг; а як мала дружина добилась уже до якогось сільця, чи гостинниці, то небула певна, чи там знайде добре прийняття.

Щодо Йосафата, то він під час цієї подорожі, своїм звичаєм, шукав усюди душ, щоб їх спасти. Одною з заблуканих овечок, що в тім часі св. Йосафат привів до Бога, була молода жінка, що вела тайком неморальне життя. Коли св. Йосафат пізнав якому ділу віддана ця нещасна душа, він по-батьківськи промовив до неї й таке розбудив у ній почуття сорому й жалю, що вона висповідалась і раз - на - завжди завернула з нечесної дороги. (Суша, Історія життя, стор. 33).

При Божій помочі митрополича дружина станула вкінці під київськими горами. Старі руїни й звалища, що їх можна було бачити довкруги святої гори "богоспасаемого Києва" робили одну тільки службу: засвідчали про славу столиці України. Проте з-поміж руїн, що їх тут нагромадив час і варвар, підносила ще до неба свої копули митрополича катедра св. Софії й виставляла на сонячне проміння свої блискучі мозаїки. (Боплан, Подорож по Україні, стор. 4). Ця найславніша святиня України була наче німим свідком, що засвідчав вікову давню вірність української нації супроти Апостольської Столиці.

Ярослав Мудрий, один із наших найславніших князів, казав грецьким будівничим збудувати й прикрасити на зразок костянтинопольської св. Софії, а навіть подав їй таку саму назву. Коли будова церкви була вже скінчена, князь Ярослав забажав, щоб першу св. Жертву в новій церкві приніс представник папи, і на запрошення князя апостольський делегат Алексій відправив першу Службу Божу в новій святині, щоб Пречистою Кровю Ісуса Христа наче сцементувати раз-на-завжди зєднання Руси - України з Католицькою Церквою (1021).

Шість літ минуло з цього дня колишньої слави й правди. Княжі міжусобиці, татарське лихоліття, церковне роздвоєння, недбальство, а навіть захланість її пастирів і світських опікунів, позбавили українську св. Софію давньої величі й краси. Та не зважавши на все те, цей національний памятник треба було заховати для українців - католиків. Тому Рутський, у присутності архимандрита Йосафата, перейняв урочисто митрополичу катедру св. Софії в посідання й склепіння старинної базиліки здрігнулись, повторяючи по стількиң віках спів католицького пастиря.

Коли св. Йосафат прибув із Рутським до Києва, то поперед, ще заки відбулось урочисте перейняття св. Софії, він проповідував голосно з св. зєднання українського народу з Католицькою Церквою в таких умовинах, що гідні нашої особливої згадки. (д.б.)

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ЧЕТВЕРТИЙ РОЗДІЛ

Бенкет

Ірина потонула в думках. Нагло промовила:

— Багато дечого недорічного я наговорила була тобі про своє життя й плани щодо будуччини. Що ти тоді подумала собі про мене?

— Що маю ще дуже молоду сестричку...

— Та що молоде вино шумить — правда?

— Так, щось подібне.

— Тепер я хочу відкликати частину своїх попередніх поглядів. Я мушу признати, що неможливо жити, а не любити.

— Славно!.. Я щиро радію. Любов є потребою серця. В любові щастя й заслуга.

— Якце заслуга?

— Бо не треба любити на те, щоб уживати, але на те, щоб робити щасливими інших. Даючи іншим докази любови, ми живимось самі, а ця пожива робить нас шляхетними. Тоді ми вже не шукаємо вимріяних ідеалів щодо предмету нашого почування, тільки посвячуємо його щедро всім, що нас оточують.

— Ірина опустила руку Вірджінії.

— Знову незгода між нами. Те, що ти говориш, виглядає дуже гарне, але серцю не вистарчає, бо не досить йому споглядати вдолину з великодушним милосердям і розділювати людям почування міркою, наче старцям милостиню! Серцю треба конечне могти дивитись догори з тією любовою, що величає й почитає, бо тільки така може зробити щасливою.

— Маєш повну слушність — відізвалась живо Домітиля, що досі мовчала. Ірина глянула на неї й її вдарив вираз її обличчя.

— Ти так виглядаєш, наче б ти вміла сильно любити.

Християнська дівиця облилась румянцем, як рожа, і піднесла до зір очі, що були ясніші від них. На її устах завсіла невимовна солодкість; її легко дрижучий голос мав скоріше райську, ніж земну закраску:

— Справді, цей тільки дійсно щасливий, що може любити предмет гідний любови; предмет безконечно вищий від себе, що перед ними любляча особа маліє й бажала б геть чисто зникнути, розплинутись у любленій особі, як золото в огні.

Аж тоді дух стає повний щастя, спокою й краси, як відблиск чудових прикмет любимця, що що більше ми їх розважаємо, то більше нас захоплюють. Тоді життя наше буває подвоєне, бо вже не живемо тільки для себе, але в Ньому, з Ним і для Нього. Кожна праця Йому посвячена стає солодким відпочинком, кожний відпочинок, освячений Його присутністю, замінюється в розкіш, а кожна розкіш від Нього випливає й до Нього прямує; а що в люблячім серці все замінюється в любов, то все веде до Нього й усе стає щастям. Навіть терпіння — або скажу поправді — головно терпіння, як пахуча галузка, горіюча на вівтарі жертва, піддержує цей огонь і буває надзвичайно бажане й наймиліше, що осолоджує й своїм болем гоїть, бож цей біль для Нього вершок щастя! Така любов переміняє й є безсмертна, вічна! Смерть такої любови не вбиває, але навпаки — відновляє її й дає молоді пера для крилець, щоб летіти на весільний бенкет. Ох, моя Ірино, так нам треба любити! Чи ж не правда?

Ірина відповіла з пошаною:

— Коли б хтось так любив, то вже тим самим був би не тільки щасливий, але вищий від богів Олімпу, бо така любов обожественнює люблячого. Та предмет такої любови з конечности мусить бути досконалий і ясний, без тіні як сонце; а подібного любимця чи знайдеш на світі?

Лице Домітилі ще більше покрасніло:

— На світі ні, але над світом... Живе в горі Любимець вічний, що в Ньому моє серце закріплене, як на скалі. Все небо, наче струни ліри, співають Йому пісню слави й любови. З Його лиця ніхто не звіє краси ні молодости, а в Його очах видно блиск, що очищує все, на що тільки погляне. Мій Найдорожчий сам не має ні тіні на красі, і з інших усуває її. Непорочне те, що Його, біле те, що Йому близьке, святе те, що Йому дороге. Він усюди й завжди присутній й мешкає не тільки коло мене, але й у мені. Ніхто не відбере мені Його, а я, задивлена в Нього, є дівицею на віки, бо дівича й пречиста, як хрусталь, любов до Нього Живши цею любовю, я раз-у-раз умираю, а вмираючи тричі живу!

Вірджінії серце било так сильно, що могла чути кожний його удар; однак на Ірині можна було пізнати тінь розчарування.

— Видно, ти також поетка... мрієш...

— Це не мрія, це життя сперте на правді, що про нього співав Маврикій.

— То ти справді любиш?.. Любиш... ідеал?

— Бога! — шепнула свята, а по її лиці покотились сльози. Ірина відскочила.

Бога?... Домітилю, мені говорили, що ти старша від мене, але в цій хвилі, вибач мені, ти виглядаєш як дитина. І деж ти шукаєш Бога?.. Якщо

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

15 травня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 10.

Божа Мати, Захорони Від Нещастя Наших Дорогих Скитальців і Борців За Волю України!

План нової церкви св. Николая в Винипегу. На картині — внутрішній вигляд церкви.

Для Божої Слави й Спасення Душ

Члени Парохії св. Николая в Винипегу задумали збудувати нову величаву церкву. План цеї великої будови зладив нам загально відомий мистець-маляр, п. С. Меуш із Винипегу. Як при Божій помочі й щирій, спільній праці та жертвенності парохіян і подальших прихильників Парохія св. Николая збудує цю церкву згідно з поданим планом п. Меуша, ця церква буде найкраща в усій Канаді. Наша картина представляє середину будучої церкви св. Николая. — Ми щиро радіємо, що в цих часах, коли більшовики й воєнна хуртовина знищили в світі стільки святинь, наші люди, своїм звичаєм християнської нації, ставлять далі величні церкви для Божої слави й спасення українського народу. Праця при будові церкви вже почалась. Молимось, щоб Бог поблагословив святе діло надзвичайним успіхом. Парохом цеї парохії св. о. Николая є Вир. о. ігумен Й. Семьків, ЧСВВ.

Ліга Українських Католицьких Жінок в Едмонтоні уладила 6 й 7 квітня, 1946, надзвичайно гарну й успішну ВИСТАВУ НАРОДНЬОГО МИСТЕЦТВА. Прегарні вишивані церковні ризи, що їх бачимо на цій картині, рушники й обруси, писанки й різні предмети, по-мистецьки вироблені руками українських жінок дивували й веселили два дні близько 2000 людей, своїх і чужих. Виставу відкрила л-ні премєрова Меннигова. Едмонтонські Пані багато натрудилися при уладженні цеї вистави, тому заслужили собі в нас на сердечну подяку. Особливе признання належиться голові Ліги УКЖ. в Алберті, п-ні Ганні Приймі, що своєю підприємчивістю, невтомною працею й увічливим, приязним поводженням зєднала собі загальну пошану. Виставою в Едмонтоні опікувався також щиро Впр. о. парох В. Каменецький, ЧСВВ. — За цю виставу нашим едмонтонцям, а головно Шановним Членкам Ліги Українських Католицьких Жінок може кожне з нас сказати щиро: Едмонтонська Ліга — нехай живе на многі літа! До побачення на "Виставі Народнього Мистецтва" в Винипегу, під час Конгресу дня 2 липня, 1946!

ПИСАНКА
НА "СВІТЛО" Й "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ"

По $.25: П. Сіменович, Н. Києв. **По $1.00:** Татіяна Сипко, Шикаго, Ілл. Д. Юшак, Бронкс, Н.Й. П-во Опалінські, Іннсфрі. П-ні Струз, Петерсон, Н. Дж. І. Добровольський, Н. Й. К. Ференс, Винипег. П. Кіліщтоф, Райлі. Т. Попик, Лішор. Ст. Малюта, Глендон. **По $2.00:** Н. Гувір, Шикаго. Н. Дідик, Торонто. **По $2.50:** З поминок Ст. Мотюка, Мондер. **По $3.00:** Т. Хамулка, Голден. **По $3.75:** З несподіванки Іванові Онуфрейчукові, Вегревил. **По $4.** Хр. Горішна, Трой. ЗДА. **По $5.00:** П-во Больсевич, Ванкувер. **По $6.00:** З несподіванки о. Кондратюкові, Ванкувер. **По $6.10:** З місії о. С. Курили в Радвей.

По $.40: Гр. Верстен, Колінтон.

По 1.00: М. Захода, Пено. В. Греб, Клаймер, Па. М. Никифорук, Вегревил. Ю. Філевич, Борщів, Алта. Ф. Гусак, Арран, Саскачеван.

Нові передплати прислали:

Іван Яник, Овкбурн, М. Чемний, Дітройт. Хр. Горішна, Трой. П-во Больсевич, Ванкувер, Б.К.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

ЖАРТИ

Потіха. — Старший добродій купив грубе цигаро, закурив і вийшов з крамниці. За кілька хвилин вернувся та й каже:

— Пане, це цигаро має страшний смак. Годі курити!

— Ви жалуєтесь через це одне. А що я маю сказати, як я маю таких цигар 500 штук?

Відповідь. — Один книгар замовив у Шикаго 50 штук книжки під заголовком: "Пошукувачі Бога". З Шикаго відповіли телеграфічно: "В Шикаго й Ню Йорку нема зовсім. Пробуйте в Филаделфії."

Потішив. — Добродію, ця папуга, що я купила в вас минулого тижня, виговорює прикрі слова.

— Це правда, що вона трохи лає. Однак потішайтесь цим, що вона не пе й не грає в карти.

Погодилися. —Господарю, скільки ж то будуть коштувати ті ваші 4-долярові черевики? — По 2 доляри від ноги.

Так Говорить Папа...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Усякі права, які вони не були б, треба свято охоронювати. Прилюдна влада повинна пильнувати, щоб кожний міг остоятись при своєму, недопускати до заподіяння кривди та карати кривдника. Та стоячи в обороні приватних прав, повинна держава передовсім памятати про найнижчі й незаможні верстви народу. Багата кляса зо своїми загородами потребує менше державної опіки, ніж убогий народ, що не має свого безпечного майна. Тому повинна держава дбати та найстаранніше опікуватись робітниками, бо вони як раз зачисляються до вбогої кляси.

Та головно треба тут зазначити одну річ більшої ваги. Насамперед треба забезпечити приватну власність охороною влади й законів. Найкращим засобом до цього, коли вже низько розгорілись пристрасти, вдержування маси в карності. Вільно прямувати до поліпшення своеї долі, але треба вживати засобів, що не противляться справедливості. Відбирати іншому його власність та вдиратися в чуже майно під сповидом якоїсь дивної рівности, заказує всяка справедливість і не дозволяє спільне добро. Певно, далеко більша частина робітників волить чесною працею добиватись кращої долі, як кривдити іншого. Та не зважавши на це, дуже багато є перейнятих лихими ідеями та жадних перевороту. Вони вживають усіх засобів, щоб зворохобити товпи та спонукати до насилля. До цього отже повинна вмішатися державна влада, повинна вгамувати ворохобників, не допустити зіпсуття між робітниками та забезпечити правних власників перед грабіжем

Надто довга, або затяжна праця й надто скупа платня, дають часто робітникам причину усуватись солідарно від праці, що до неї зобовязалися, та віддаватись безробіттю. Цьому поводженню, в наших часах так частому й грізному, повинна зарадити держава, бо подібні змови шкодять не тільки працедавцям та самим робітникам, але спинюють торгівлю й підкопують добробут держави. А що такий випадок не обходиться звичайно без насилля й заворушень, то дуже часто терпить на цьому і прилюдний спокій. Найуспішніше можна запобігти цьому наперед повагою законів та не допустити до вибуху лиха. Треба отже завчасу усунути причини, що з них повстають звичайно спори між працедавцями а робітниками.

Подібно повинна держава під багатьома оглядами взяти робітників у свою опіку, в першій однак мірі їхню душу. Хоч дочасне життя до якогось ступіня добре й пожадане, однак не є воно останньою ціллю, що для неї ми сотворені. Воно є тільки дорогою, засобом, що доповнює життя душі через пізнання правди й любов добра. Людська душа носить на собі витиснений образ і подобу Бога, а в ній лежить ця гідність людини, що через неї вона покликана до панування над сотворінням. Цею гідністю людина підчиняє собі сушу й море. "Наповняйте землю й підбивайте її; пануйте над морськими рибами й небесними птицями, що бігають по землі." (Бит. 1:8).

Під цим оглядом усі люди рівні, нема різниці між багатими й убогими, між панами й слугами, між князями й підданими, бо 'Він Бог над усіми'. (Рим. 10:12). Не вільно нікому безкарно нарушувати поваги людини, що про неї сам Бог висказується з великою пошаною; не вільно нікому ставати іншому на дорозі до досконалости, що веде до вічного життя в небі. Людина навіть не може в цім випадку зректись своїх прав, бо це противиться його природі; не може також терпіти неволі духа. Тут ходить не про марні речі, але про обовязки супроти Бога, що їх людина мусить свято заховувати.

Звідси випливає обовязковий спочинок по трудах і праці в святкові дні. Нехай однак ніхто не думає, що цей спочинок установлено для більшого догоджения неробству, а тим менше для зискання вільного часу, що його собі багато бажає, бо тоді стрічається нагода до легкодушних проступків та до пропущення грошей. Є це звичайний, освячений релігією, відпочинок по праці. Спочинок получений із релігійними понуками відсуває людину від трудів та клопотів буденного життя, будить у ньому думки про небесні добра та нагадує обовязок справедливої та належної почести для вічного Божества. Такий головно має бути спочинок недільний й такі його понуки. Сам Бог освятив його в Старім Заповіті: (Вихід, 2о;8) "Памятай святкувати суботній день" (день спочинку). Він навчив нас цього власним прикладом, коли зараз по сотворенні людини спочив таемничим способом: "Сьомого дня спочив від усіх діл, що їх зробив" (Бут. 2:2). (Д. б.).

ПРОЩАЛЬНЕ СЛОВО

Однією з загально відомих родин в Алберті є велика родина Джиґоликів. Славна ця родина з великої любови до Католицької Церкви, що проявляється в ревній участі в св. богослуженнях, частім приійманні св. Тайн і [illegible] твеност. В квітні, 1939, відійшов у кращий світ батько родини, бл. п. Іван Джиґолик, а недавно полишила в смутку 4 синів, 3 дочки, 13 внуків і 9 правнуків також і старенька мати, бл. п. Ганна Джиґолик, що спочила в Бозі в мондерській лікарні СС. Служебниць дня 3 квітня, 1946, в 78 році життя.

БЛ. П. АННА ДЖИГОЛИК

Покійна походила з Гаковець, снятинського повіту, а до Канади приїхала 1902 року й увесь час проживала в Мондері на фармі. Після смерти свого побожного чоловіка тяжко нездужала й доживала свого віку з побожною бабунею Скороходихою в хатинці коло самої мондерської церкви, де хотіла завжди бути, а в час великої немочі мати принаймні щастя вітати в своїй хатині Найдорожчого Спасителя, що Його щонеділі й свята приймала з рук мондерських Отців, а головно Преп. о. Д. Поповича, ЧСВВ. Доки була здоровіша, то щодня спішила на Службу Божу й приступала до св. Причастя, а за життя покійного чоловіка робили це обоє. Бл. п. Ганна була довгі літа ревнителькою Апостольства Молитви, молилась залюбки на вервиці, складала свої жертви й збирала від інших датки на Служби Божі, церковні прикраси й інші добрі цілі та читала охоче релігійні часописи; в цих прикметах Покійна була мабуть між усіма перша. Бл. п. Іван і Ганна Джиґолик мали ще цю особливу ласку від Бога, що з їхньої родини трое дітей вступило до монастиря; два сини є в Чині ОО. Василіян в Алберті а дочка є Сестрою Служебницею в Йорктоні.

Похорон Покійної був особливо величавий. Через три дні лежало тіло в Народнім Домі, де два вечорі обидва сини відправляли за чергою за душу покійної Матері Панахиду при численній участі людей, рідні й знайомих. У сам день похорону тіло спроваджено до церкви, де відправилась заупокійна Служба Божа з діяконами. Опісля поховали покійну в могоневій домовині й мідяній скрині на місцевім цвинтарі.

Діти бл. п. Ганни можуть почуватись щасливі, що мали таку матір, що все життя була вірна Христові й Його св. Церкві та давала ї ждобрий приклад. В.І.П!

О. ДІОНИСІЙ ДЖИҐОЛИК, ЧСВВ., —С. ПАВЛЯ ДЖИҐОЛИК, СПДМ. — О. ЛАВРЕНТІЙ ДЖИҐОЛИК, ЧСВВ.

П. МИХАЙЛО ЧЕХНІТА
управитель "Українських Вістей"

З нагоди щасливого повороту з-за моря й перейняття обовязків управителя "Українських Вістей" в Едмонтоні, складаємо Дорогому п. Михайлові сердечний привіт і побажання особливого Божого благословення й гарного успіху в житті й праці при католицькій пресі. — Ред. "Світла".

Як ваша адреса неточно надрукована, наліпка не змінена, бо зайшла інша помилка, просимо написати негайно до Редакції.

—— ЖАРТИ ——

Не вимагаючий. — Чи ви шукаєте роботи? — Сказати правду, я так на роботу не дуже намагаюся, але якесь добре платне місце, то мені придалося б.

Тупий до науки. — Приятелю, Осельський робить двічі стільки роботи, що ви... — Так, це правда. І я вже нераз говорив йому про це на розум, але ніщо не помагає. Що ж ти з дурнем зробиш?

Оправдання. — Каже директор до свого робітника:

— Гей, у нас нема такого звичаю, щоб курити під час праці.

— А хто ж каже, що я працюю?

Щасливий чоловік. — В хаті молодих подругів попсувавсь водопровід і вони мусіли закликати пломбера. Він запізнився. В кухні натекло повно води. Як пломбер прийшов, питає чоловіка:

— Як же ж панство маються?

— Не так дуже зле. Заки ви прийшли, я вчив жінку плинати.

Перешкода. — В однім місті два брати торгували вугіллям і часто недоважували. Під час парохіяльної місії один із них навернувся. По місії він пробував привести до церкви й свого брата. Та даремно. Брат не навернувся. Одного дня навернений брат спитав його:

— Скажи мені відверто, чому ти не хочеш релігії й церкви?

А той йому:

— А як і я навернуся, то хто пильнуватиме ваги й важитиме вугілля?

Українське Юнацтво The Ukrainian Youth

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

TO FOLLOW A ROYAL RAOD TO-HAPPINESS

THE MYSTIC CALL

"I—a nun? Impossible!"

The very thought of your ever being one may startle you. An ordinary girl like you—a bride of Christ! Unthinkable, you say. Perhaps an image of yourself in flowing religious garb presents itself to you; and quickly, almost fearfully, you push it out of your mind as something not intended for you. And yet... And yet... Who can fathom the mysteries of God's love?

But the idea may not be so startling after all. Perhaps it has long been a cherished dream. It may have grown with you from your childhood as the dearest desire of your soul.

Or, perhaps, the call of Christ in your heart has been so gentle, so soft, that you wonder whether it is truly the whispering of the Divine Lover.

However that may be—whether the thought of a religious vocation shocks or thrills or puzzles you—Jesus is still there in the background, looking down from His cross, loving you and longing for your love.

Finding out

But now you may say, "Supposing I really felt that my Saviour was calling me to be His own, I should at least know something about the religious life before entering it, shouldn't I?"

Indeed you should! And there's no time like the present for finding out. The Missionary Sisters of Christian Charity will be delighted to give you a little glimpse.

The Postulant

A young girl is standing at the convent gates of the Institute Mother House Novitiate of the Missionary Sisters of Christian Charity, bidding her last farewell to the world. Tears dim her eyes as she waves a fond goodbye to her mother and dad, but beneath the tears there is an indescribable joy and the deepest peace. She has made her decision: God is her choice.

She has now entered into the infancy of convent life. She is a postulant. Secretly she deplores the fact that she cannot don the habit at once, pronounce her perpetual vows instantly, and plunge herself into the manifold apostolic activities of the Institute. But she must wait, for day by day she must be trained for her important mission. Between study and prayer, between work and play, the days in her new home begin to fly.

Clothing day

Our young postulant keeps her eyes on the calendar, and her heart leaps with anticipation as Clothing or Habit Day draws near. At last the day arrives. The white-clad Spouses-to-be, veiled in soft white tulle and crowned with roses, approach the altar. A solemn ceremony ... the imposition of the religious habit... congratulations ... relatives and friends ... and an intense longing to be alone with Jesus.

The dream day is over and the young candidate finds herself a novice, among other happy novices like herself. Her days are now spent closer to Jesus than ever before.

A Cheerful Novice

But don't misunderstand. You won't catch HER moping around with a face a mile long, trying to look recollected. In the noviciate, the hours of prayer and religious training, the periods of study and work, are broken up by the liveliest recreations. Peek within the novice's enclosure and you may see (and hear!) them singing joyfully and playing games.

And so Happiness

But even the delightful novitiate days come to an end. Two years of intense religious training and close intimacy with Jesus have prepared the heart of the young novice for her consecration to God. She is ready to pronounce for the first time the vows of Poverty, Chastity, and Obedience; to wear the cherished habit and the crucifix; to be at last a Spouse of the Divine Bridegroom; in brief, to be a real, honest-to-goodness Missionary Sister of Christian Charity. The day of her religious Profession is undoubtedly her day of unlimited happiness. The young maiden has entered upon the glorious services of a Bride of Christ.

An Invitation

Any young lady from 15 to 35 desirous of accepting Our Lord's invitation to lead a more perfect life—a life of sacrifice, it is true, but one which will procure for her an eternity of bliss—may write for information to:

Missionary Sisters of Christian Charity
Box 180, Grimsby, Ont. Canada.

Новіціят Українського Згромадження Сестер Місіонарок у Гримсбі, Онт. В цій духовній школі виховуються молоді кандидатки з Згромадження СС. Місіонарок.

П-на ЙОСИФА СЕМЕНЮК, королева карнавалу

Успішний карнавал. В днях 23-24 лютня з великим успіхом відбувся Карнавал, що в нім брали участь три Відділи УКЮ.: Плейн Лейк, Інисфрі й Новий Київ. Розпочато його в суботу ввечері забавою для молоді. В неділю ввечері Юнацтво Нового Києва відіграло комедію "Чудодійний лікар", під час якого молоді дівчата ще пробували останніх своїх зусиль до розпродажі тикетів. При кінці вистави вибрано суддів, що перерахували голоси кожної кандидатки.

Вже аж під північ почалися церемонії коронації. Вислід контесту так звичав: Королева — панна Йосифа Семенюк з Нового Києва мала 4535 голосів, продала 377 книжок; Княгиня — панна Катерина Гайдук із Плейн Лейк мала 4500 голосів, продала 375 книжок; друга Княгиня — панна Надія Глусь із Інисфрі мала 1644 голосів, продала 137 книжок. П. Йосиф Волянський — провінціяльний голова УКЮ. укоронував королеву та прибрав її в пурпуру, а княгиням вручив гарні квіти. Потім кожна контестантка висказувала свої почування.

О. Парох, М. Дацюк подякував від себе трьом панночкам за їхню щиру працю, а заразом усім трьом відділам УКЮ. Впр. о. С. Курило, ЧСВВ. зложив признання за так грано проведений карнавал і заохотив до дальшої співпраці. Промовляли ще п. Йосиф Волянський — голова УКЮ., п. Іван Кругляк — студент університету з Едмонтону, панна Олена Калявська — заст. голови на Алберту й професорка в Равнд Гил та п. Г. Семенюк, голова УКЮ в Новому Києві. Присутня була також панна Наталія Кузик — секретарка провінціонального заряду. По тім слідувала забава.

Слід тут згадати, що Новий Київ тому переміг, що всі члени працювали спільно й навіть рішили пожертвувати $100.00 з каси свого відділу на закупно тикетів, кажучи, що коли вони дали $100.00 на інститут для хлопців то й дівчата в них стільки саме варті, а одночасно споможуть цим своїй кандидатці. І виграли.

Але велике признання належиться першій княгині, панні Катерині Гайдук, що сама змогла так постояти, що й без грошевої помочі свого відділу була б здобула королівську корону. Тому п-ні Катерині належиться особливе признання за її щиру й гарну працю.

Цей карнавал призначено на Дівоч. Інститут в Едмонтоні. Приходу було на цю ціль $677.00. Тому щира подяка належиться відділам УКЮ Нового Києва, Плейн Лейку й Інисфрі, а передовсім 3-ом констетанткам, що так гарно й успішно прислужились добрій справі.

Щасливими виграваціми тикетів були слідуючі особи: Перша нагорода — УКЮ з Нового Києва, друга — Віктор Шандро з Вилингдон, Третя — УКЮ з Нового Києва, четверта — пані Іван Корбій із Тофілд, пята — Теодор Отто з Провост, шоста — Боб Симпсон із Ту Гилс.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

15).

ЖІНОЧА ТВЕРДА ВІДМІНА

Жіноча тверда відміна — найбільша з усіх. До неї належать усі іменники жіночого роду, що в називнику однини кінчаться на — А (крім тих, що перед а мають ч, ж, ш). **Також іменники чоловічого роду на А (слуга).**

ВІДМІНА

ОДНИНА	МНОЖИНА
1. Н... школа — дорога	1. Н... школи — дороги
2. Р... школи — дороги	2. Р... шкіл — доріг
3. Д... школі — дорозі	3. Д... школам — дорогам
4. З... школу — дорогу	4. З... школи — дороги
5. К... школо! — дорого!	5. К... школи! — дороги!
6. О... школою — дорогою	6. О... школами — дорогами
7. М... у школі — дорозі	7. М... у школах — дорогах

Іменники чоловічого роду (зо значення), закінчені на голосного А — мають знахідник множини рівний родовикові (бо це особи; тому буде: старшина — старшин, владика — владик, дружба — дружб).

У родовику множини ці іменники можуть мати також закінчення чоловічої відміни, нпр. дружбів, старостів.

У давальнику й місцевику однини, перед і, приголосні к, г, х зміняються на ц, з, с (рука — руці — в руці, недуга — недузі — в недузі, муха — мусі — в мусі).

У цій відміні часто стрічається **двоїна** в називнику й знахіднику з закінченням і, при числівниках: два, три, чотири (дві корови й корові, три риби — й рибі, чотири стіни — й стіні. Приїхавши до владики... вклонився низенько аж у самії нозі. Зігнувся в три біді (нар. приповістка).

У родовику множини виступає **чистий пень**, через це склад замикається приголосним і наступає **ікання**: о в і (школа — шкіл, ягода — ягід, бджола — бджіл, сьоза — сліз. Але без зміни: жалоба — жалоб, проба — проб, чеснота — чеснот).

Як пень кінчиться **кількома приголосними**, то між них уставляється о або е (свічка — свічок, цегла — цегол, сосна — сосон, мітла — мітел). Але як приголосні е **голосові**, тоді не приймають о, е (назва — назв, бульба — бульб, форма — форм).

Деякі йменники мають **чоловіче закінчення** (пола — полів, нора— норів, оса — осів, весна — веснів).

Іменники: хата, мама, баба можуть мати: хатів і хат, мамів — і мам, — бабів і баб.

Наголос у цій відміні дуже часто **міняється** (голови, голову, голово! голови! дочка! дочко-)

Сльоза — має орудник множини: сльозами й слізми.

До цеї відміни належать також **іменники без однини з наростком ини, ини** (іменини — іменин, відносини — відносин. Також: сухоти — сухіт, крупи — круп, поминки — поминок. Теж імена власні: Карпати — Карпат).

ЖІНОЧА МЯКА ВІДМІНА

Жіноча мяка відміна має в називнику однини закінчення я, ча, жа, ша.

ВІДМІНОК	ОДНИНА
1. Н...	баня, зоря, шия, задача
2. Р...	бані, зорі, шиї, задачі
3. Д...	бані, зорі, шиї, задачі
4. З...	баню, зорю, шию, задачу
5. К...	бане! зоре! шие! задаче!
6. О...	банею, зорею, шиєю, задачею
7. М...	в бані, зорі, шиї, задачі.

МНОЖИНА

ВІДМІНОК	МНОЖИНА
1. Н...	бані, зорі, шиї, задачі
2. Р...	бань, зір. ший, задач
3. Д...	баням, зорям, шиям, задачам
4. З...	бані, зорі, шиї, задачі
5. К...	бані! зорі! шиї! задачі!
6. О...	банями, зорями, шиями, задачами
7. М...	в банях, зорях, шиях, задачах.

Таксамо відміняються й **чоловічі особові йменники, що кінчаться на А, ЖА** (суддя — судді; тесля — теслі — теслеі теслею; пяниця— пяниці — пянице! пяницею; Гамалія — Гамалії — Гамаліеї — Гамалією; вельможа — вельможі — вельможе! вельможею). Але знахідник множини ці йменники — як назви осіб — мають завжди рівний родовикові. (суддів, теслів, Гамаліїв; вельможів і вельмож).

Родинні імена у збірній формі й песливі власні імена мають у кличнику однини закінченню **Ю** (матусю! бабусю! доню! Галю!).

У родовику множини мають деякі йменники цеї відміни **чистий пень**, без особливих закінчень (задача, задач, буря, бур), а в інших приходить **мякшення визвучного приголосного** (динь).

Якщо пень кінчиться двома приголосними, **вставляємо О або Е** (кухня — кухонь, сотня — сотень, земля — земель, вівця — овець).

Деякі йменники цеї відміни прибирають **чоловіче закінчення** (стерня — стернів, стаття, статтів, мушля — мушлів, повня — повнів).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим** друком)

байтала — неповоротна ,небистра людина

баки, баків. Забили мені баки (отуманили)

бакир. На йди, доню, за того, що на бакир шапка (на бік). Чуб. Хто на бакир шапку носить, господар не буде. Грин. Стоїмо з ним на бакир — не в добрій згоді.

бакун - - простий тютюн. Спасибі за тютюн, бо це турецький, не бакун. Ком. Бакуновий.

бакханалія. Я зустрів на улиці весілля, що ходили з добридними; все те було вже на підпитку, хто в скоки, хто в боки, — нестемнена бакханалія. Ном.

балабух — невелика булка; балабушка

балагула — критий жидівський віз

балай. На галай-балай: скоро, якнебудь

балакання. Нам не треба балакання, не треба слів, а треба діл. Левин. Балакати про що. За рученьки біленькі взялись, балакали то сяк, то так. Чого ж ти мовчиш? Та якось не балакається. Балакати українською мовою, по-українськи. Не балакай, де не треба, бо в поважній мові не балакають, а розмовляють, говорять. Балакливий, балакучий. Веселий, ручий молодик, письменний, сміливий, балакливий. Мкр. Г. Там така балакуча жінка. Балакня. Біля корчми така балакня.

(Д. б.).

Joseph The Provider

The brothers supervised the flocks of Pharaoh.

Naphtali took to his heels . . .

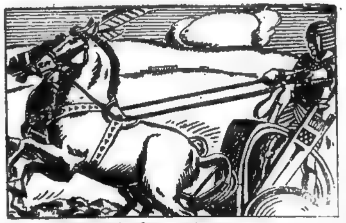

Joseph raced at great speed to the tent of Jacob.

"AND how old might you be, little grandfather?" Pharaoh asked Jacob in amazement. Here, again, Jacob exaggerated. Though he did not know with any exactness and probably had hardly reached ninety, he said, "The days of the years of my pilgrimage are an hundred and thirty years."

Pharaoh shuddered. He was destined to die young and was attuned to the idea. "Ye heavenly powers!" said he. "And have you lived always in Hebron?"

"Mostly, my child," answered Jacob so that it went through Joseph like a stroke. He shook his head warningly. But though the conversation sometimes verged on dangerous grounds, it went off without mishap so that Pharaoh said, "Go in peace." And Jacob blessed the king again and went out with the same majestic formality.

As Joseph had arranged, the brothers supervised the flocks of Pharaoh in the land of Goshen and fared well for some years. But there came a time when Jacob desired to tell Joseph of a wish he had at heart, a wish which quite personally concerned him, Jacob.

He called to him Naphtali, still nimble of limbs and tongue, despite his years.

"Boy," said Jacob to this sinewy old man, "go down from here to the great city where my son lives, Pharaoh's friend, and speak before him and say: 'Jacob, our father, would speak to your grace on an important matter.' You must not alarm him or make him think I am dying. But tell him to come to my dwelling place. Go, boy, go, step out and tell him that."

Naphtali glibly repeated the message and betook himself to his heels. He went afoot and took several days for the journey, otherwise Joseph would have been there at once for he traveled in his chariot with a small retinue, among them Mai-Sachme, his steward, who laid too great stress on being in this story to stop at home when Joseph went abroad.

When Joseph received the message that his father was calling for him, he leaped into his chariot and raced at great speed to the tent which he had had prepared for the old man.

As he entered the dwelling place, Mai-Sachme waited outside with the others while the exalted one was alone with his father. Jacob lay on his bed in the background for there he spent the last days of his life. . . .

Continued

на Олімпі, (де мали перебувати поганські боги), можу вепевнити тебе, що ні золотоволосий Аполло ні навіть сам Зевес (найстарший бог), зо своїми перунами не варт тільки, що чесна людина! Тебе зводить твоя уява, та сама, що то іншим достарчала матерії до збудовання Парнасу й Єлізейських піль. (Парнас — гора в Греції, присвячена поганському божкові Аполлові й музам; Елізейські поля місце перебування героїв по смерти, небо, рай).

— Моя найдорожча Ірино відповіла солодко Домітиля я не вірю в богів, тільки в Бога.В Того, що один і таємний, а хоч відчуваний, то невідомий. В Того, що про Нього ти сама перед хвилиною так гарно в надхненні співала.

З грудей Ірини вирвалось щось наче зідхання, або зойк.

Ах! Надхнення!.. Це хвилина ясновідіння, чи гарячки, чи може шалу?.. Опісля люди не охолоне, та вимріяна краса, що її звеличав був дух, спогане й стане наче примарою, або миляною банькою, що розприскується в долоні. І так пусто стає в серці по тім вистрілі уяви, що йому спогане не тільки божество Плятона, не тільки найвища думка Сократа, але навіть власний ідеал. Тоді забажає чогось матеріяльного, доступного для змислів предмету любови,-щоб ухопитись зо нього в тій порожнечі й

Нагло перервала, наче льодом заморожена несподіваною присутністю Люкреції, що вся в усміхах приступила до неї;

Ірино, мій скарбе, вже пізно, перший півень вже невдовзі запіє й порозганяє решту гостей, що після купелі тепер іще бенкетують на "коміс саціо." Чи й нам не час додому?

Ірина відрухово встала, а невдовзі розійшлись і інші гості.

Була вже північ. (д.б).

ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

ВІДОЗВА. Поміч Творцям Української Культури.

Окупація майже всіх українських земель більшовиками принесла з собою загрозливий стан для української культури. Вона під владою більшовиків стратила всякі можливости розвою в дусі тисячної традиції української нації.

В Східній Україні розвій української культури був припинений вже по 1930 році. Провідні українські вчені, письменники, та мистці були зліквідовані фізично, або були приневолені замовкнути або працювати стисло за вказівками Москви, без ніякої користи для української національної та вселюдної культури.

Тепер таке саме лихоліття спало на західньо-українські землі, недавно окуповані більшовиками. Все живо пульсуюче життя Львова, столиці Українського Пiємонту, тепер також завмерло. Припинити мусіли свою корисну працю осередки української культури поза Україною, на еміграції в Празі, Варшаві й Берліні, бо всі ці краї знайшлися тепер в обсязі впливу червоних, що диктують і ведуть в цих краях політику екстермінації української національної культури.

Натомість поза обсягом впливів більшовиків опинилося на скитальстві в демократичних країнах Европи кілька сотень українських учених, письменників та мистців без якогонебудь варстату праці, без середників до життя та без виглядів на кращу найближчу майбутність. В додатку їхне життя постійно загрожене збоку совітської влади що робить усе, щоб їх дістати в свої руки й винищити ще й тих діячів української культури, піонірів майбутнього духовного відродження української нації. Вони, оставлені без помочі збоку українців за морем, знидіють фізично та духово, а для української культури будуть страчені.

До цього не сміє допустити українська еміграція за океаном. Навпаки, вона має обовязок перед народом своїх предків подати їм помічну руку, зберегти їх для українського народу та по своїх силах і при ласкавій помочі культурників вільної Америки, приятелів українського народу, дати їм змогу далі творити культурні вартости для людства та для української нації.

В тій цілі, за ініціятивою професора Володимира Тимошенка зо Стемфорд-університету в Каліфорнії, професора Олександра Грановського з університету в Мінесота, професора Павличенка з університету Саскачеван у Канаді, проф. Мик. Чубатого, редактора "Ді Юкрейніен Квортерлі" та Льва Добрянського, доцента Ню Йорку- університету, створився КОМІТЕТ ПОМОЧІ СКИТАЛЬЦЯМ - ДІЯЧАМ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, що поставив собі за ціль нести поміч скитальцям, українським вченим, письменникам та мистцям помагати їм видістатися цiло з пожару війни, перенестися за море та приміститись на пригожій для себе праці й далі творити культурні вартости.

До Комітету погодилися ласкаво приступити підписані під тим закликом американці українського та неукраїнського походження, приятелі української культури. Низка визначних американців погодилися спонзорувати працю Комітету. Комітет Помочі Скитальцям Діячам Української культури буде вести працю в порозумінню зо Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом у Филаделфії та Допомоговим Комітетом Канадійських Українців.

Комітет ставить собі за найближчу ціль:Зладити реєстрацію діячів української культури на скитальщині. Помогти тим, що бажають переїхати за море дістатися на американську землю та влаштуватися на якусь пригожу для них працю.

Подаючи оце до відома українського громадянства прохається інтересованих діячів української культури зареєструватися в секретаря комітету та подати свої особисті дати, свою спеціяльність, свої досі публіковані твори та установу наукову, літературну чи мистецьку, що з нею заінтересований діяч культури був в Европі звязаний. Бажані теж інформації про плани на майбутне.

Прохається українців за океаном, приятелів української культури, зголошувати готовість підписати афідевіт для одного чи більше діячів української культури, а також помогти покрити видатки подорожі, або дати працю пригожу для інтелігентної людини.

Громадяни та Громадянки Вільної Американської Землі!

Кидаючи оці слова зазиву до Вас прохаємо щирої співпраці, щоб спільними зусиллями урятувати українських скитальців-науковців — мозок української нації та українських письменників і мистців — серце українського народу. Тільки при солідарній співпраці українського громадянства за океаном будемо всилі як не зовсім відвернути від українського народу катастрофу занепаду української культури, то принаймні цю катастрофу зробити меншою та не так дошкульною.

КОМІТЕТ ПОМОЧІ СКИТАЛЬЦЯМ-ДІЯЧАМ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ:

Проф. Микола Чубатий, предсідник; **Лев Добрянський,** секретар; **Юлія Куцяй,** скарбник та офісове діловодство.

Рада Директорів Комітету: Вилем Г. Чемберлейн, письменник; **Олександер Грановський,** проф. університету Мінесота; **Кларенс А. Манінг,** проф. Колюмбійського університету; **Т. К. Павличенко,** проф. університету Саскачеван в Канаді; **Володимир Тимошенко,** проф. Стемфорд університету, Каліфорнія.

Члени Комітету: Микола Бритський, проф. університету Ілиной; **Микола Гайдак,** проф. університету Миссота; **Ватсон Кирконел,** проф Мек Мастер університету в Канаді; **Александер Нелзель,** професор університету Ілиной; **Дж. В. Симпсон,** проф. університету Саскачеван в Канаді; **Стефан Тимошенко,** проф. Стенфорд в Каліфорнії та члени Американської Академії наук.

Лiста Спонзорів праці Комітету, що буде складатися з визначних американців, буде подана до відома у свій час, бо зголошення ще напливають.

Заввага: У всіх справах просимо звертатись до секретаря на таку адресу:

LEV DOBRIANSKY
Departamnt of Economics
New York University,
Washington SQ., New York City.

ЕД-ОН, АЛТА. Відповідь на листа. С.І.Х. Шановний Пане! Ми раді, що Ви одержали від нас книжечку: "Чому я навернувся". Було б добре, якщо Ви замовили ще більше таких книжок для своїх знайомих, що для них було б корисно перечитати ці слова правди, що подані в цій книжці. Просимо прислати нам адреси, а ми Вам вишлемо книжки з Мондеру. Ціна книжки 15 центів.

Одночасно бажаємо подати Вам відповідь на деякі точки, що Ви порушили в Своїм листі. Це наші загальні справи, то певно й інші читачі скористають із нашої розмови.

1. Ви хотіли б, щоб католицька преса не писала нічого про політику, бо, як кажете, на цім терпить християнська любов і росте ненависть. **Шановний Пане,** ми бажаємо заявити Вам, що доки будуть виходити українські католицькі часописи, доти будуть писати про любов до України й закликатимуть у с і х українців, щоб щиро єднались для оборони й визволення українського народу з більшовицької й усякої неволі та до відбудови на прадідній українській землі незалежної української держави. Так робити каже нам розум і Христова віра. Так само завжди мусить католицька преса перестерігати народ перед безбожним комунізмом і всякою фальшивою пропагандою, щоб не дав збаламутити себе ворогам українського народу й св. віри. А як більшовикам, чи кому іншому, така праця української католицької преси була б не на руку, то чи через це ми мали б замовкнути і йти, як барани, до червоної кошари? Більшовики вже близько тридцят літ по всім світі винищують християнську любов і поширюють ненависть між нами й Ви про це ні словом не згадуєте, а на свою рідну, добру пресу кидаєте камінням; чи це справедливо? І що найгірше, Ви тільки накидаєтеся, а не даєте ні одного доказу, коли й де таке сталося; чи це християнська любов?

2. Ви гніваєтеся на "Світло", що воно дуже стає в обороні українських скитальців, бо, як підозріваєте, між ними можуть бути й винні, що помагали німецьким катам і фашистській банді вбивати українських людей, бо вони квізлінги... й кожний народ карає своїх зрадників...

Шановний Пане, Ви так пишете, як би Ви все те відписували з якого більшовицького часопису, або повторяли слова попихачів тих голосних агітаторів, що їм британський міністер Бевен при свідках із різних держав сказав у Лондоні на ганьбу перед усім світом, що вони брешуть, і один і другий... Вам треба знати, що між українськими скитальцями в Німеччині нема ні одного такого свідомого українця, щоб зрадив свій народ, свою армію, або помагав ворогам України мордувати українських людей. Ті квізлінги, що зрадили український народ, помагають вигублювати його й заслужили на кару, сидять тепер на ласкавім більшовицькім хлібі в Совітах, або ведуть більшовицьку агітацію на американськім континенті. Можливо, що вони ведуть свою злочинну роботу в в Вашому сусідстві. А українські скитальці, це ті щирі українські патріоти, що люблять Україну й скитаються тепер по чужині тільки тому, що Україну загарбали московські більшовики, що без ніякої вини переслідують усіх щирих українських патріотів; щоб отже захоронитись від муки й смерти в руках більшовицьких тиранів, вони пішли в світ за-очі. Чи в обороні таких покривджених, нещасних українців не мало б ставати наше "Світло"? Мусимо, бо нам сумління каже виявити терплячим любов і постояти за правду. А як між українцями був би хтось винен, то його має осудити й покарати український народ через свою рідну українську владу, а московські більшовики до цього не мають найменшого права. Якщо б у Вас була дитина й вона провинилася, то її маєте покарати Ви, а не Ваш сусід. Так само з українськими скитальцями. Москалі не мають ніякого права переслідувати їх, а як це роблять, то це кривда й насилля. Чи Вам Ваше сумління цього не каже?

3. Пишете нам, що Вам не є зовсім ясно, що це є наш Національний Провід, чи він є вибраний більшістю українського народу та чи він годен відірвати Україну від Совітського Союзу й зробити її самостійною державою?

Наш Національний Провід це Комітет Українців Канади, що його 1943 року вибрав одноголосно Український Конгрес у Виннипегу, де були представники українського народу з усеї Канади. Тому цей Комітет представляє не тільки більшість, але ввесь загал свідомих українців у Канаді. Голова того Національного Проводу, о. др. В. Кушнір, виїхав був до Европи й там одержав право заступати й говорити не тільки в імені українців у Канаді, але всіх українців у всім світі, бо всі щирі українці тішаться, що є такий український представник, що міг поїхати до Лондону й там великій Організації Обєднаних Держав вручити меморіял в українській справі. То не Мануїльський, що його вислав до Лондону більшовик Сталін та що своєю брехнею приносить ганьбу й шкоду українському народові, але о. др. Кушнір є нашим правдивим представником і провідником, що старається зробити все можливе для ратунку від муки й смерти українських патріотів-скитальців та для кращої долі всього українського народу! І ми певні, що як би сьогодні всі свідомі українці з Канади, Америки й Бразилії, Аргентини, Італії й Франції, Бельгії, Англії, Німеччини й Української Землі могли разом зійтися на нараду, то за добру патріотичну працю о. дра Кушніра заспівали б йому зо щирого серця: "Сотвори, Господи, многая літа!" Чи знаєте тепер, Шановний Пане, що це є той наш "Національний Провід"?

А щодо визволення українського народу з совітської неволі й відбудови української держави, то всі свідомі українці доти будуть просити в Бога й чесних людей помочі й боротися за своє право, аж виборють волю своїй нації. Треба нам тільки чесним життям і щирою працею заслужити собі в Бога на таку ласку, бо без Бога ні до порога. І хоч Росія сильна, то ми надіємось волі. Гітлер мав велику армію й велику силу, а сьогодні безбожний Гітлер загинув, як камфора, а сильна Німеччина розбита як старий горнець. Чи думаєте, що більшовицьку тюрму народів жде інша доля?

4. Ви так вірите, що Совітська Республіка "свята", що навіть пишете, що як там настав спокій, то народ у великім місті ставав на коліна й дякував Богу за спокій. А ми Вам кажемо, що як Совітська Республіка розлетиться й більшовики заберуться з України, то не тільки в однім місті, але по всіх містах і селах у всім світі, де живуть українці, ставатимуть люди на коліна й дякувати Господу Богу за те, що увільнив нас від більшовицької тиранії й дозволив діждатись рідної, вільної української державн! І тоді Ви зможете написати те, що Ви самі бачили, бо тепер пишете те, що пишуть і говорять більшовики. Та все таки ніхто не чув ні не бачив ні не пише, щоб Сталін клячав і дякував Богу за спокій...

5. Питаєте нас, чи ми коли завважали, щоб одна особа посідала тисячі моргів чи акрів поля, а сотні тисяч рільничих родин не мало й одного акра, щоб зробити собі город; чи для них Бог землі не сотворив?

Скажемо Вам, Шановний Пане, що ми вже їздили по Канаді й ЗДА, по Галичині, Карпатській й Наддніпрянській Україні, але ще такого дива не бачили, щоб тисячі рільничих родин не мали й одного акра поля на город. Багато є робітничих родин по містах, що не мають поля, бо живуть із зароблених грошей по фабриках, але рільничих родин без ріллі ми не бачили. Вони тому саме були рільники, що мали ріллю. Але ми чули, що в Совітськім Союзі більшовики повідбирали людям землю так, що не тисячі, але мільйони рільничих родин не мають тепер одного свого акра землі, щоб могли зробити собі город. І спитаємо Вас, Шановний Пане, чи для їхх Бог землі не сотворив, тільки для комуни? А скільки там українських вдовиць і бідних сиріт погинуло в Совітах із голоду! Писали часописи, що більшовики вимордували голодом мільйони українців! І таку муку завдавали людям в одній Совітській Республиці!... Чи не є це великий злочин більшовиків? А ви цього не пишете, тільки дивитесь у інший бік. Чи це справедливо?

6. Ви згадуєте про Свою жінку, що вона радила Вам, щоб Ви, замість писати листа, перечитали яку добру книжку. Видно, що Ваша жінка добра й розумна. І ми Вам таке радимо. Читайте ті книжки, що ми їх видавали колись у Жовкві, й беріть собі все до серця, а тоді певне наберете переконання що треба 1) завжди писати правду, 2) любити свій український народ і молитись, щоб Бог визволив його з більшовицької неволі, а всім більшовикам поміг навернутись до Бога й Католицької Церкви, 3) щиро шанувати своїх отців і не писати їм зневажливих листів повних більшовицької пропаганди, бо чесні й поважні люди цього не роблять, 4) складати жертви на українських скитальців і рятувати їх, а не видавати їх на муки й смерть у більшовицькі руки, 5) читати пильно католицьку пресу й робити те, що вона пише, бо католицька преса, це голос правди й спасення.

Це пишемо Вам, Шановний Пане, в імя правди. Як би ми зробили яку помилку, то ми її направимо, як нам даєте доказ. А Вас просимо: не давайте послуху таким сусідам, що зрадили Христову Церкву й українську націю, що вже "Бога не бояться й людей не стидаються."

Оставайте здорові й нехай Бог поблагословить Вас і Вашу родину. — Редакція "Світла."

АЛБЕРТА. Великодні Свята. Гарно святкували наші люди цьогорічні Великодні Свята по своїх парохіях. По церквах було багато народу. Це завдяки двом причинам. Перше, що була дуже гарна погода. Сонечко пригрівало так любо, що аж серце раділо від ясности і тепла. Друга причина численного збору людей була ця, що цього року всі українці святкували свята разом.

Мені припав обовязок бути на Великдень на Сл. Божій у Менвил. Там було гарне число людей, навіть деякі неукраїнці, що були вдоволені, коли я перечитав також св. евангеліє й сказав великодне слово про обнову життя по-англійськи. Співом проводив п. В. Стойко.

В Світлий Понеділок мав я Сл. Божу на фармах, у домі п. Миколи Бабія, парохіяльного скарбника. Присутні домашні й сусіди, що прибули на богослуження, співали Службу Божу за проводом п. Миколи Нацюка, з парохії в Файделиті, що опісля, при спільній гостині, згадав у сердечних словах гірку долю наших скитальців. При цій нагоді була також збірка, що принесла $4.50.

З п. Нацюком я переїхав потім до Файделиті, де була в тамошній школі вечірня. Я відправляв і проповідував, а Преп. о. М. Ханас, ЧСВВ., місцевий парох, сповідав. По закінченні сповіді я переїхав із п. Нацюком і його милими дітьми до його дому й там заночував.

У Світлий Вівторок я відправив вранці читану Службу Божу й сказав перед св. Причастям науку, головно до дітей, що гарним гуртком прийняли Ісуса в Пресв. Евхаристії, а опісля о. Ханас відправив співану Службу Божу, а я сказав третю проповідь. Пополудне я провів у домі п-ва Нацюків, у гурті милих гостей. Під вечір я переїхав із сином п. Нацюка, Михасем, до Менвил, а звідти автобусом вернувся до Мондеру з думкою, що невдовзі може доведеться мені знову загостити між милих знайомих гостей у Файделиті з богослуженням і докладом.

В шкільнім окрузі Файделиті є гарна громадка наших людей. Гарні також і добрі в них діти. Тут відбулась вакаційна "українська школа" найкраще з усіх доокольшніх колоній. Тільки біда, що бракує їм власної церковці. Через це багато мають мороки з постійним воженням додому й до школи на богослуження церковних речей, а й потрібної поваги й побожного настрою не можна в школі так добре заховати. Коли хто вмре, не мають навіть де відправити похорону. Якщо члени зложили б відповідну данину й збудували церкву, там була б гарна й дуже приємна парохія. Нехай Бог поблагословить на щасливий початок!

Щож до наших свят, то найкраще було б, якщо всі українці в Канаді святкували б їх разом, за одним стилем, рівночасно з англійцями. Тоді був би всюди святковий настрій, наші школярі мали б разом свята з усіма школярами, робітники святкували б із усіма робітниками й не були б примушені в найбільші наші свята працювати, а ми не потребували б наче ховатися зо святами так, як це нераз буває, коли в нас свята пізніше два тижні, або й більше, як наприклад деколи Великдень. Також наша молодь не заглядала б під час свят за іншими церквами, бо мала б у свій церкві гарне, святкове богослуження.

Як хочемо придержати при собі нашу молодь, то треба їм, між іншими, дати по наших домах, церквах і парохіях не тільки те, що мають інші й у тім самім часі, але ще краще, ніж вони могли б побачити деінде, щоб вони самі могли сказати: чого нам іти кудись, коли ми маємо все дуже гарне в себе вдома?

Якщо всі ми так, як цьогорічні Великодні Свята, святкували б на далі разом із усіма людьми й інші свята, це був би знак великого між нами порозуміння й поступу. — Р.

ВАНКУВЕР. Несподіванка. Іменини нашого дорогого о. Христофора Кондратюка, ЧСВВ., були таким днем, що він не міг промкнути без великого збіговиська. Бо якже ж не звеселити в цей день такого Отця, що всіх веселить і вчить і заохочує до доброї релігійної, а також і патріотичної праці? Тому й не диво, що в неділю, 14 квітня, старі й молоді члени нашої гарної українсько-католицької парохії Покрова Пресвятої Богородиці, за стратегічним проводом пана капітана Миколи Бартмана, обсадили становища в парохіяльній домівці й обсипали о. Кондратюка щирими побажаннями, гарними пирогами-кейками і іншими людськими виробами, що то служать усякій людині на цій земній мандрівці так на "Сленниш Бенкс", як і при вулиці Принсес, під ч. 431-им.

Сердечними словами вітали о. Христофора з іменинами п. Болсевич від парохії, п-ні Г. Больсевич від Жіночого Товариства, п. В. Попович, що молодо держиться, від молоді, а пп. К. Дуда й І. Боднарчук від УНО, чим доказали, що направду найкраще там, де є щире обєднання. Крапку над усіма промовами поставив Впр. о. парох Т. Добко, ЧСВВ., а все те посипав цукром солодких слів подяки самий о. Кондратюк, що їм легко було зробити, бо все тоді було солодке (крім гіркої).

Редактори українських католицьких часописів у Канаді були б дуже щиро вдоволені, якщо були б мали нагоду взяти участь у тій надзвичайній надморській хапатні; та що вони не можуть завжди бути там, де їх нема, то милі гості трохи самі стеребили, а решту лишили їм ($12 на "Світло" й "Українські Вісти"). Розуміється, що при такій приязній співпраці не тільки Дорогий о. Кондратюк, але також усі його приятелі в Ванкувері, а навіть згадані редактори, зможуть прожити. — принаймні до найближчих іменин, а так рік-по-рокові на "многі літа! — М. П.

АТАБАСКА, АЛТА. В річницю народин. З нагоди 41 річниці народин п. В. Ковальчука зїхались сусіди й знайомі до його дому, щоб зробити йому приятельську несподіванку й пошанувати його. При спільній забаві зложили йому гості сердечні побажання й дарунок, за що п. Ковальчук сердечно подякував своїм добрим приятелям, що звеселили його своєю зичливістю. Опісля, на поклик п. П. Гасая, присутні зложили свої жертви на католицьку пресу. Всім жертводавцям щира подяка, а п. Ковальчукові нехай Бог позволить прожити ще в добрім здорові многі-многі літа!

БУВЕЛОН, АЛТА. Похорон. Дня 9. березня вмерла в лікарні в Мирнам бл. п. Марія Гладуневич. Походила з села Ясенова, брідського повіту. До свого чоловіка в Канаді приїхала 1921 року й прожила на фармі коло Бувелон 25 літ. Умерла в 67 році життя. Полишила в смутку чоловіка, сина Миколу й Івана, обидвох жонатих, дочку Софію, за міжню Батейко, десять онуків, правнуку, також двох братів і сестру. Покійниця була лагідної вдачі, визначалася глибокою побожністю, любила церкву, приступала часто до св. Тайн і виховала по-католицьки своїх дітей. Похоронні богослуження відправив Впр. о. М. Ханас, ЧСВВ. При "послідним цілованні" зложили люди $8.50 на Служби Божі за душу Покійної. Поховали бл. п. Марію на цвинтарі в Красногорі. В. І.П!

Підчас спільного обіду по похороні п. Д. Яцій згадав приязним словом бл. п. Марію, як чесну жінку й добру католичку,

всіма шанованою, чого доказом було велике число людей на похороні, а також заохотив до жертв на католицьку пресу. П. П. Хміляр, місцевий дяк, зібрав на "Світло" й "Українські Вісти" $11.00.

Подяка. Чоловік Петро й усі діти складають сердечну подяку О. Ханасові за похоронну відправу, а всім учасникам похорону, а особливо Тітці Парані з Едмонтону, за Служби Божі й останню прислугу для Дорогої Мами. — П. Хміляр.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Праця Л УКЖіок. Ще 3 березня парохіяни Нового Києва зїхалися ввечері до Народнього Дому. Тут делегати, пп. Петро Бузько й Ник. Гриців здали звіт із Зїзду БУК-а в Едмонтоні. Опісля по коротків слові о. пароха, гість з Мондеру, Преп. о. Г. Хміляр, ЧСВВ. доклад но пояснив ціль організації в життї людей та заохотив жінок до створення відділу УЛКЖ. у Новому Києві. Всі охоче згодилися на це й відразу вписалося 20 членниць. Вибрано заряд, що так представляється: Ганна Самоїл — голова, Ксеня Цимбалюк — заст. Ганна Кулак — писарка, Мілька Семенюк — засіерка, Ева Самоїл і Ксеня Горин — провірниці. По тім слідувала ще забава 'Квиз' програма й перекуска.

На третій день Великодних ні великий обід "свячене", що від Свят по Службі Божій ця Ліга Жінок приготовила в Народнім Добулось на честь вояків нашої парохії, повернувших щасливо додому. Присутніх було 10, 5 не могли прибути на той день, а ще один, молодий Михайло Іващук ніколи не прибуде, бо віддав життя на війні. Впорядчиком дня був п. Петро Самоїл — провідник хору. Промовляли тоді: Впр. о. Ігумен В. Шевчук, ЧСВВ з Мондеру й парох, о. М. Дацюк, ЧСВВ. Обидва висказували свою радість із приводу щасливого повороту додому молодих вояків та запевняли про нашу любов і привязання до них. Від Народ. Дому говорив п. Петро Бусько, а вкінці в імені всіх вояків зложив подяку за цей привіт молодий Ник. Гресюк. Вкінці п. Петро Самоїл згадав і про долю наших скитальців та попросив у присутніх помочі й для них. Дівчата зібрали на цю ціль $36.68.

МОНДЕР, АЛТА. Похорон. Дня 16-го березня упокоївся у мондерській лічниці, забезпечений св. Тайнами, бл. п. Теодор Заозірний. Покійний прожив 60 років, а з цього поверх 30 у Мондері.

Покійний оставив 2 братів, 1 сестру, 4 синів, 3 дочки і 12 внуків. Його дружина упокоїлася тому 8 літ.

Похорон при участі рідні і знайомих відбувся в суботу сполудня. Тіло покійного зложено на місцевім цвинтарі.

Під час похоронного обіду п-ні Ева Сацьків зібрала $4.05 на пресовий фонд "Світла."

Родинне поминальне богослуження. Дня 13 квітня, в сороковий день по смерті бл. п. Степана Мотюка, за старанням рідні відправилася Служба Божа й Парастас за спокій його душі. Богослуження відправив о. М. Гнесько. Опісля в домі Теодора Захаркова, зятя покійного, відбувся поминальний обід. З цеї нагоди від рідні зложено на пресовий фонд "Світла" й "Українських Вістей". $5.00.

ВЕГРЕВИЛ, АЛТА. Річниця народин. В неділю, 7 квітня, дружина, діти й приятелі уладили несподіванку п. І. Онуфрейчукові з нагоди 55-ліття його народин. Пп. Онуфрейчуки це наші кращі парохіяни в Вегревил. Під час несподіванки гості не забули й католицької преси. На заклик пані Ірини Фербей із Мондеру присутні зложили $3.75 на пресовий фонд "Світла". Щасти, Боже, ювілятові!

ІНИСФРІ, АЛТА. Остання згадка. В середу, 3 квітня вмер нагло на удар серця Петро Глушак, проживши всього 36 літ, з чого останні 3 в Едмонтоні. До обіду був іще в роботі, а коло 3 год. пополудні розпрощався з цим світом у одній харчівні, куди поступив із приятелем на каву.

В неділю ввечері Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. відправив панахиду при участі великого числа людей, а в понеділок, у церкві Чесного Хреста в Інисфрі, о. Дацюк відправив увесь похорон та відпровадив тіло Покійного на поблизький цвинтар. Хоч дороги були дуже лихі то в похороні взяли участь, крім родини, також майже всі доокольшні люди.

По похороні, при спільнім обіді в домі п. Юрка Глушака, присутні охоче складали свої жертви на поміч скитальцям, на руки пп. Юрка Франка і Ник. Гарасима. Зложили $34.75. По $5.00 зложили: А. Тарапацький, Гнат Гарасим. По $2.00: Ф. Глушак, Н. Гарасим, Дора Берніер. По $1.00: В. Глушак, Д. Соловій, Д. Желюк, Ю. Глушак, І. Гарасим, С Саїк, М. Юхим, Ю. Франко, п-ні А. Глушак, І. Андрук, М. Гарасим, М. Камінський, М. Колодійчук, В. Гасай, М. Сорока, Д. Гасай, В. Угринчук, П. Глушак, Т. Костюк, Д. Мельничук, Вол. Яремцьо, П. Дуляба, Д. Кавич, Ф. Дуляба, І. Майнрик, М. Саїк, пані Савчук. Решта дрібними жертвами.

Покійний Петро полишив жінку й трьох малих хлопчиків: Артура — 8, Петра — 6, Лаврентія — 2, стареньку маму, чотирьох братів і чотири сестри. — В.Й.П!

ДАРУНОК ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

Парохія в Плейн Лейк, Алта. — **$50.00**; Парохія в Борщеві, Алта. — **$31.00**, Ванкувер — **$20.**, з весілля Р. Бабича, Інисфрі, Алта — **$19.20**, з похорону І. М. Фаріонів, Скаро, Алта. — **$18.35**, з ювілею п-ва І. М. Ножиків, Мондер — **$14.00**, з похорону М. Ламаш, Ст. Майкел, Алта. — **$12.65**, з ювілею п-ва І. К. Рогаль, Мондер — **$7.50**, М. Баз — **$5.00**, І. Гілевич, Кендяк, Саск. — **$5.00**, В. домі п. Мик Бабія, Менвил, Алта. **$4.50**, Е. Померан, Комарно, Ман. — **$2.00**, П. Шевчук, Виннипег — **$2.00**, П. Крижановський, Мондер, **$1.25**, М. Каровський, Росел, Ман. — **$1.00.**

Нехай Бог поблагословить ласкавих жертводавців! — Жертви на фелони, служебники й інші церковні книги для Отців-скитальців просимо присилати до редакції "Світла".

АФІДЕВІТИ

За інформаціями в справі афідевітів для рідних та знакомих в Европі пишіть до Комітету Українців Канади.

Ukrainian Canadian Committee,
701 McIntyre Bldg.,
Winnipeg, Man.

РЕЛІГІЙНІ ВІСТІ

— Святіший Отець, Пій XII, сказав американським часописцям, що були на надзвичайнім послуханні в Ватикані, що світ потребує вільного доплину вістей і інформацій до всіх його частин, головно тепер, коли треба створити кращі взаємини між державами, що необхідне до заведення тривкого миру. Папа зазначив, що часописці й радіовики мають великий обовязок і нагоду зерез безсторонні виснення справ поширювати правдиво демократичні ідеї й ідеали. Пресовики мали враження, що пап має на думці поширення таких вістей в таких краях, де через війну люди були позбавлені волі слова. Під час розмови папа згадав про великий голод в Европі і зробив на часописців враження, що він надіється найбільшої помочі зо ЗДА і Аргітини. Святіший Отець, тець був у розмові ласкавий поводитись зо своїми гість ми по-демократичному.

На всім американським континенті було досі 15 осіб, що їх св.Католицька Церква проголосила святими. Тепер, 7 липня, відбудеться в Ватикані канонізація тобто проголошення святою 16-ої американської громадянки, сестри-монахині Франчески Кабріні, родом з Італії. Це буде перша свята зо ЗДА. Інші 15 були з інших американських республік. Проголошення блаженої Франчески святою відбудеться між іншим на основі чудесного видужання двох тяжко недужих італіян, Павла Пеццінї й Гектора Пагетті, що в своїм терпінні просили заступництва Преп. Франчески. Мати Франческа прибула до ЗДА 1889 року, а вмерла в Шикаго 1917. Оснувала згромадження Сестер Місіонарок.

Теперішний Святіший Отець, Пій XII, за сім літ управи Христовою Церквою, проголосив "блаженими" 12 осіб, а "святою, одну особу, св. Джемму Галгані; св. Франческа буде другою особою, проголошено ю святою папою Пієм XII.

—"Бог не опустить Франції, якщо Франція не опустить Бога" — сказав папа Пій XII до гуртка французьких часописів, що були в папи на послуханні підчас своєї подорожі по Італії. Папа сказав їм, щоб "зберігали святі права кожної одиниці, кожної родини й нації."

— Кардинал Стрич видав душпастирям у Шикаго зарядження, щоб розпочати боротьбу з розводами. Він сказав: "Церква тривожиться моральними небезпеками, що загрожують подругам, що живуть відлучені одне від одного. Церква тривожиться також і цим згіршенням, що його спричинює розділ, або розвід. Католики, що товпляться в розводовім суді, є загадкою для некатоликів і старшинам прикладом для своїх братів по вірі... Обидва, сторона і адвокат, підпадають карі, якщо вони нехтують закон Церкви в таких справах."

— Небувало досі заяву в історії англіканської церкви оповістили англіканські єпископи в Західніх Індіях, що нею сильно осудили нечрк Королівської Комісії, щоб практикою штучного обмеження народин між міграми у цій провінції поправити суспільні й економічні справи. В спільнім листі, що його підписали англіканські церковні провідники в Джумейці, Гуіяні, Насаав, Барбадос, Антігуа й Гондурас, вони пригадали своїм визнавцям що "християнська подружа призначена Богом до цього, щоб бути одиницею піддержання людського існування та між нами мусить бути вдержана сильно, певною й ненарушеною. Тому ми мусимо берегти й заховати св. тайну подружжа, не нарушену злуку одного християнина й одної християнки, злучених з Богом, як умову, не треба надто легко закпючувати, але раз заключену треба вірно сповняти. Щоб зберіг ти надалі святість подружжа, ми єпископи, зібрані на соборі, почувались зобовязані осдити недвозначно пораду подну в звіті Західно-Індійської Королівської Комісії в справі способів штучного ограничення народин, як противну Божим законам."

Люди, зазнайомлені за справами в Західній Індії, є цеї думки, що ці поради згадана комісія видала з боязни, щоб великий зріст нігерського населення в Індії не став загрозою для европейського верховодства в ціх британських посілостях.

— Ніпонський міністер і писар габінету, Ватару Нарагаші, сказав в домі ніпонського премер: "Християнство може спасти Ніпон." Шінтоїзм і будизм це мертві релігії. Я переконаний, що ніпонський нарід голодний на релігію. Всякий рід живого релігійного руху в Ніпоні буде тепер успішний. Християнство, це одинокий лік, щоб зберегти між людьми мораль."

Нацистський губернатор Польщі, Ганс Франк, признався перед судом у Норимбергу, що він почувається дуже винним смерти 6 і ½ мільйона Поляків, що що згинули з рук нацистів. Франк заявив, що він готовий прийняти на себе перед світом відповідальність за свою участь у винищуванні Поляків. Аліянтським старшинам він передав 43 томи свого дневника, що в ньому він признавсь до вини. Після свого увязнення Франк навернувся до Католицької Церкви й тепер є найпобожнішим парохіянином вязничого священика.

— Ватиканське радіо подало вістку, що по російськім боці в Німеччині, на кожних 2-4000 людей кожного тижня гине від недуг, голоду й насиллю 50 осіб. Німецька преса не може про це писати, тільки Церква підносить іще голос перед світом із оскарженням більшовицької займанщини. Багато священиків, що ділились харчами зо скитальцями, так ослабли, що вже не можуть відправляти Служби Божої. Їхні терпіння тілесні й душевні. Там нема харчів, ні покривал, ні ліків, нема нічого. Східна частина російської полоси зовсім сплюндрована. Нема зерна на засів. Терпіння 5 і ½ мільйона Німців переселених із східніх земель на схід безмірне, страшне й невимовне.

КОНГРЕС
УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Винипеґ, Ман., дня 2, 3 і 4 липня, 1946.
КОМУНІКАТ Ч. 6.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПРЕСИ Й НАРОДНЬОГО МИСТЕЦТВА

Під час Конгресу буде відбуватися Вистава української католицької преси та українського народнього мистецтва, як вишивок, писанок і других українських виробів. Виставою преси займаються 5 українських католицьких часописів в Канаді, а виставою мистецтва Домініяльний Заряд Ліги Українських Католицьких Жінок.

ПОВНОВЛАСТИ ДЛЯ ДЕЛЕҐАТІВ ТА ГОСТЕЙ

Подається до відома, що Комітет вже видрукував повновласти для делеґатів та гостей, що прибудуть на Конгрес. Повновласти для делеґатів та гостей виповнить та роздасть кожний відділ 5 наших домініяльних орґанізацій або місцевий о. Парох. Повновласти дістануть відділи від своїх Домініяльних Зарядів, а оо. Пароxи просто від Комітету.

СКЛАД КОМІСІЙ

1. Комісія верифікаційна — голова: о. Й. Пуляк, члени: Іван Кравчук, Михаїл Копяківський, Василь Бабій.

2. Комісія Ділова — голова: Марія Дима, члени: Анна Якимішак, Ів. Жаровський, о. А. Цимбалістий, А. І. Яремович.

3. Комісія пресова — голова: Василь Дикий, члени: о. С. Семчук, о. А. Трух, ЧСВВ. о. Григорій Шавель, ЧНІ. і Єлисавета Мизак.

3. Комісія промовців, резолюцій і дискусії — голова: о. І. Шпитковський, члени: В. В. Валя, І. М. Козоріз, Марія Дима, о. С. Семчук, Марія Карпець, і Яків Барилюк.

5. Комісія гостей і бенкету — голова: Анна Круцик, члени: пані Е. Джексон, Галя Вовчук, Марія Цар, Анастазія Семотюк, Катерина Божик, Анна Блек, Надя Сірент, о. Мих. Григорійчук, о. Володимир Божик, Никола Перегінець і Петро Хомин.

6. Комісія концертова — Заряд Українського Католицького Хору в Винипегу Ман. під проводом о. Слободи, ЧСВВ.

7. Комісія фінансова — Славко Ребчук, бизнесовий голова, члени: Анастасія Семотюк і Марія Карпець.

За Комітет УККонгресу,
о.І. Шпитковський, голова
В. В. Валя і І. М. Козоріз, писарі

КОМУНІКАТ
УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЮНАЦТВА ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ УКЮ

Вам вже відомо що відбудеться Конгрес Українців Католиків Канади в місті Винипеґу, в днях 2, 3, і 4 липня 1946, та що в цім Конгресі будуть брати участь всі українські католицькі домініяльні орґанізації. Одною з цих орґанізацій є Українське Католицьке Юнацтво.

Під час Конгресу відбудуться окремі наради на котрих вибереться Домініяльний Заряд УКЮ.

Звертаємось до Пров. і Місцевих Зарядів УКЮ, щоб робили старання вислати делеґатів на Конгрес.

Кошта делеґатів плачені відділами чи Зарядами, котрі делеґатів висилають.

Користаймо з нагоди спільно порадитись та уложити плян дальшої праці.

За Головний Заряд УКЮ,
П. Ю. Воробець, голова — А. Жук, Секр.

КОНГРЕС К.У.К.
В ТОРОНТІ
4-5-6 червня, 1946.

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ НА ДРУГІМ КОНГРЕСІ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
КОМУНІКАТ ч. 2

Повноправними учасниками Конгресу будуть делеґати вислані чи то місцевими відділами Комітету Українців Канади, чи складовими орґанізаціями, що входять у Комітет. На Конгрес будуть допущені також гості, що будуть заресстровані якоюсь складовою орґанізацією Комітету Українців Канади.

Делеґатів може один місцевий відділ на ДВІ КАТЕҐОРІЇ. До першої катеґорії належать ДЕЛЕҐАТИ ВІД МІСЦЕВИХ ВІДДІЛІВ К.У.К. Делеґатів може один місцевий відділ причислити стільки, скільки місцевих товариств є в цім відділі.

Місцевости, де є ЖІНОЧІ ВІДДІЛИ Комітет Українців Канади, мають право до висилки делеґаток на таких самих умовинах, як чоловічі місцеві відділи.

Без уваги на те, з якої віддалі такий делеґат приїде, його кошти подорожі мають бути однакові. Делеґатам з дальших сторін кошти мають бути частинно звернені: делеґати, що їм недалеко було їхати, мають при реєстрації доплатити стільки, щоб було звідки звернути частину кошту делеґатів із дальших сторін. Пересічний кошт подорожі делеґата буде $35. Це значить, що при реєстрації делеґата, якого кошт подорожі є менший від $35.00, мав би доплатити суму, яка недостає до $35. по заплаченню його тикета подорожі. Як би опісля показалося, що пересічний кошт подорожі делеґата був менший від $35., кожному делеґатові звернеться належну йому надвишку.

Для справедливого обчислення коштів потрібно, щоб кожний делеґат предложив при реєстрації ПОСВІДКУ, скільки він заплатив за тикет.

Друга катеґорія делеґатів — це делеґати від складових орґанізацій К.У.К. Таких орґанізацій є шість; БУК, СУС, УНО, що мають право право вислати ще по сто делеґатів поза те число, що з їх орґанізацій приїхало б в ролі делеґатів від місцевих відділів Комітету Українців Канади, СГД, СУКВ, СРО, мають прислати по 50 делеґатів від себе безпосередньо. Кошти подорожі делеґатів від цих орґанізацій є домашньою справою кожної з цих орґанізацій.

Богослуження в Алберті

ТРАВЕНЬ

19. Неділя —
Менвил
Іннісфрі М.Б., парастаси
Спас коло Мондеру, параст.
Вайлдвуд — місія
Краків, парастаси.
Лемонт, парастаси.
Вох, закінчення вел. сповіді.
Парастаси, на гробах.
Гей Лейкс.
Дервент (місто) год. 2.30 парастаси на Нортерн Велій.
Редвей, Молебень і парастаси.
Еншав, парастаси.
Еґрімонт, Спедден, парастаси о год. 4 попол.

26. Неділя —
Плейн Лейк
Смокі Лейк, св. Онуфрія
Айрон Ривер.
Веґревил
Редвей
Ренфурлій.
Гиллярд св. Хр., парастаси.
Восток, парастаси
Тодгилд.
Карвел, празник, поч. о год. 9 вранці (св. Миколи)
Мирнам.

28. Неділя —
Голден, посвящення хрестів.

30. Вознесення ГНІХ. —
Новий Київ, празник.
Малой, празник.
Чипмен.
Федора, празник.
Дервент (коло Ханасиків), празник.
Черґил.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —
ТРАВЕНЬ

Нового стилю

19. Нед. 4. Самар. Попразн. Препол. Патрикія, сщм. Гл. 4. Єв. утр. воскр. 7. — Літургія. Троп. воскр. Препол. Сл. Конд. Самар. І нині Препол. Проче Нед. Ап. 28, Єв. Ів. 12. Прич. Тіло Хр. і Хваліте.

26. Неділя 5 Сліпор. Карпа Ап. Гл. 5. Єв. утр. воскр. 8. На утр. Катав: Спасителю Богу. На Літ. Ап. 38, Єв. Ів. 34.

29 і 30 так само як устав ст. ст.

Старого стилю

19. Нед. Самарянки, Попр. Преполовення та † Ап. і Єв. Івана Богослова: Гл. 4, Єв. утр. 7. Устав подрібний що в нед. Мирон. 5 травня. Преполовення опускається. Сл. Б.: Ап. зач. 28 і 68, Єв. Ів. з. 12 і 61.

22. Віддання Препол. й † Перенесення мощів св. Николая.

26. Нед. Сліпородженого. Гл. 5, Єв. утр. 8. — Сл. Б.: Троп. воскр., Сл. Конд. Сліпор. І н. Конд. Пасхи. Ап. з. 38, Єв. Ів. з. 34.

29 Віддання Пасхи: Сл. Б.: Тропар. Гл. 5. Конд. Сліп. І н. Пасхи. Ап. з. 41, Єв. Ів. з. 43. Отпуст з хрестом. — Нині здіймається з престола Плащаницю.

30. Вознесення Господнє: Всеночне. Веч. Блаж. муж не співається. Утр.: Полиелей і величанія. Єв. Мар. з. 71. Сл. Бож.: Антиф. осібні. Ап. з. 1, Єв. Лук. з. 114. Місто Достойно Ірмос Празника.

— ОГОЛОШЕННЯ —

В Роблині, Ман, є на продаж велика мурована й модерно уладжена крамниця. (Groceries, Confectionery, Magazines & Drugs). Квота дуже добра. Помешкання над крамницею — 7 кімнат. Крамниця при головній вулиці (мейн Стріт), в дуже добрім місці. Заріб ок добрий. Річний оборот: $50.000 долярів. Місто Роблін лежить в осередку 4-ох гайвеїв. Велике поселення українців довкола міста.

По дальші інформації прошу писати до:

Mr. Mike Waroway
Box 90
Roblin, Man.
або: Mr. Nick Карeф
Box 90
Roblin, Man.

— ПОШУКУЮТЬ —
своїх рідних

Іван Гордійчук із Устечка Зеленого, рідного брата О. Евстатія Гордійчука, пароха в Залучу над Черемошем, пов. Снятин.

Ткачук Осип — з Ходорова-Цукроварня, пошукує Ольгу і Василя Лотоцьких, що виїхали до Америки 1939 року.

Маляр Петро пошукує товаришів і кревняків пов. Городок к. Львова, а головно Пилова Гаврила з жінкою для яких маю дуже важливі вісті.

Швайкевич Анна з дому Бобик пошукує мужа Теодора Швайкевич, що колись мешкав на 310 мейн евеню Спокен Ваш. Також шваґрів Швайкевича Івана і Антона.

Звірінський Константин пов. Бережани син Василя і Анни з Лещуків пошукує Кілина Омеляна та Стефана Рудого що до вибуху війни мешкав у Бофало.

Дравик Дмитро з Будзанова — своєї жени брата Барана Івана, Арран, Саск., і Ласька Олексу.

Михайлина з Любянецьких Богонос — Земледух Михайла і його сина Івана з Торського к. Заліщук котрі мешкали в Вашінгтоні.

Володимира Струк-Боярська з Чорткова— пані Курилової і Матвійчука Олексу з Емерсон, Ман.

Томків Микола — свого стриечного брата Томкова Петра з Ходачкова малого, Галичина, тай инших знайомих з Тернопільщини.

Василь та Анна Чекалюки з Бучаччини пошукують: Остаповича Михайла родом Єзуполя к. Станиславова, який перебував в Ню Йорку, а його дочка Стефанія зо своїм мужем Василем Загородником виїхала до нього з Єзуполя в 1937. Просять, щоб їм написати та вислати пару газет та книжок. Також просять обізватися до них Малька Василя з села Яргорова, повіт Бучач.

Габуда Марія, зо села Уланів, пов. Любачів, пошукує Габуду Юрка.

Жолобко Микола і Тадачук Іван поішукують сестру Явдокію Жалобко з Перекоса, пов. Калуш.

Винницький Михайло з Бучача пошукує вуйка семена Слівінського з Канади.

Заінтересованих просимо удатися до редакції "Світла".

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. виходить двічі на місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІҐІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 червня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 11.

ДЛЯ ДОБРА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТРЕБА ВЕЛИКОГО КОНҐРЕСУ В ТОРОНТІ!

ЖИТТЯ ЧИ ПОГИБЕЛЬ?

Що жде українців під більшовицькою диктатурою, то це засвідчають ці мільйони українських трупів, що ними від голоду, куль, тяжких робіт і всякого насилля встелилась земля від Німеччини аж до непроходного Сибіру. І завжди доки поза межами Росії матиме силу більшовицька диктатура, над Українцями висітиме червоний меч наглої, насильної смерти з рук жорстокого НКВД або марево повільного конання в більшовицьких тюрмах, чи в таборах поневільних робітників.

Та на американськім континенті — інакше. Тут демократія. Воля. Тут через уряд ніхто не гине. Тут Українці, щоб не лишились позаду Українців в Европі, самі себе винищують і скорочують своїй нації життя.

Щодо цього самовинищування на американськім суходолі, то Українці роблять це різними способами.

Одні винищують тут українську націю тим, що не хочуть приймати від Бога всіх дітей. На платформах, бенкетах і при інших нагодах вигукують: Нехай живе Україна! — а вдома в них нераз страшна дійсність: смерть кожній другій, третій і десятій дитині, що, з Божої волі, мала б у їхній родині побачити денне світло й продовжити на американськім континенті життя рідного народу.

Другі українці винищують тут свій рідний нарід цим, що вирікаються його національного табору й затягаються під червоні й усякі інші чужі стяги. Бог сотворив їх Українцями, щоб вони належали до української нації, любили її й служили їй вірно аж до загину, а вони, задурманені інтернаціональною пропаґандою, або ошоломлені чужою силою, покинули українські ряди, щоб стати погноєм на чужих грядках, а так причинитись до скорішого загину рідної нації.

Треті роблять це поволеньки. Вони не посилають своїх дітей до української церкви й школи; не виховують їх в українськім дусі вдома; не вчать їх навіть рідної української мови так, що українські діти в таких родинах виростають на без'язиких і бездушних українських калік, що свого українського народу не знають, не люблять, для нього не працюють, не живуть. Вони нагадують слова Шевченка. "Тяжко впасти у кайдани, умирать в неволі, а ще гірше спати, спати і спати на волі і загинуть до вік-віку і сліду не кинуть ніякого: Однаково чи жив, чи загинув."

Щоб із нас, Дорогі Читачі, ніхто не був зарахований до цих "українських самовбивників", порахуймось із своїм сумлінням, перевірмо духа й настрій і взагалі стан українства в своїй хаті— й обновім свою українську родину по думці цеї української національної ідеї, що її, як живий національний заповіт, вложили нам українські патріоти в живі українські слова: "Учітеся, брати мої, думайте, читайте, і чужого научайтесь й свого не цурайтесь! — Мово рідна, слово рідне, хто вас забуває, той у грудях не серденько, тільки камінь має! — О Україно, о люба ненько, тобі вірненько присягаєм: серця кров і любов, все тобі віддати в боротьбі за Україну, за її волю!"..

Для піддержання життя українського народу на американськім континенті треба конечне плекати Богом дане численне, здорове молоде покоління; бути дійсним і діяльним членом української парохії й орґанізації; складати жертви на будову церков, різних українських установ і всі інші потреби; читати постійно українські часописи; посилати дітей до української церкви й школи, учити їх вдома української мови й розбуджувати національну свідомість та брати участь у всім релігійнім і національнім житті й визвольнім змаганні української нації. Тільки хто з Українців отак стоїть на сторожі свого рідного, той не губить, але піддержує життя свого рідного українського народу.

Сьогодні, коли ми стоїмо на передодні великих літніх вакацій, треба особливу увагу звернути на "Українську Вакаційну Школу." Вона повинна бути в кожній місцевині й у ній повинна побирати науку кожна українська дитина, що ввесь рік не ходила до української школи. Хто з родичів не хоче причинитись до погибелі українського народу на американськім континенті, нехай конечне старається всіма силами виховати своїх дітей в релігійнім і народнім дусі також при помочі "Української Вакаційної Школи."

Зокрема треба порозумíватись із нашими Сестрами, щоб вони по своїх монастирях орґанізували ці вакаційні школи й хоч по три тижні вчили й виховували в них під час вакацій наших малих школярів.

А родичі нехай не жалують на українську школу наших Сестер, потрібного видатку, бо це наша віра й патріотизм, будуччина и життя нашого народу. Нехай отже

(Продовження на 2-ій стор.)

Борись До Загину!
З християнської філософії життя

Християнство, це така свята релігія, що в ній нема місця на нечистоту. А однак, на превеликий смуток, багато є таких, що понижують святу Христову релігію й себе самих нечистотою.

Що люди так часто опоганюють себе нечистими ділами, то це діється через це, що кожна людина має тіло, а в цім тілі сидить змисловість, що раз-у-раз потягає людину до таких уподобань і діянь, що противні Божій волі й гідності розумної людини. Ангели не мають тіла й тому вони не відчувають змислових потягів до шукання тілесної розкоші; але в людині сидить тваринна природа, що любується такою опянюючою змисли розкішшу й якщо людина не буде гамуватись і боротись, понизить себе через потурання цій змисловості.

Людська змисловість приводить людину звичайно до упадку тоді, коли людина буває така легкодушна, що всім бавиться грається огнем, барашкує, а ніколи поважно не думає, що з цього вийде; коли людина така позверховна, що геть чисто віддається зовнішнім журбам і розривкам, а майже ніколи не думає про надприродні, вищі речі й майже ніколи сердечно не молиться; коли веде виґідне життя дармоїда, що лякається всякої напруги й перемоги над самим собою; коли людина надто цікава й хоче все знати, а головно гіршачі речі; коли людина всюди впихається, все хоче бачити, чути, читати, всього спробувати; коли пускає без стриму свою уяву й не здержує своїх почувань так, що вони можуть все вообразити собі, до всього прилипнути й замотатись у найнебезпечніші ніжності й любощі. Чи ти певно не належиш до такої катеґорії?

Замішання від змисловости між людьми велике.

Нечистота є цим промахом, що зроджує ненависть до релігії. Бо чи ці, що віддаються змисловим ділам, будуть охоче говорити "Отче наш"? Де змисловість, там і релігійна байдужність.

Ця змисловість страшна: вона загрожує задавленням світові, що тепер так себе знехристіянив. Перерazливі крики болю розлягаються з грудей мільйонів, збезчещених і заражених людських сердець, головно по великих містах, що мають високу культуру, але багато місця до змислового вживання. Чути крики по лікарнях, куди змисловість кинула свої гниючі жертви. Чути крики по численних родинах, заражених новочасним духом, що в них неповздержна змисловість зроджує найсумніші неспокої, наповняє багато сердець гіркістю, нищить і топче людське щастя, а дає відразу до життя й дику розпуку.

Супроти таких сумних застрашаючих наслідків змисловости треба чувати над її порушеннями й усіма силами духа противитись їм. До такої боротьби треба головно заправляти наше дороге юнацтво.

Першою зброєю в цій боротьбі зо змисловістю має бути свята молитва. Хто просить у Божої Матері помочі й захорони, той виграє справу силою небесної помочі.

Другою зброєю в боротьбі з власною змисловістю є піст, умертвіння, мірність у їді й питті, пильна щоденна праця, що не дозволяють покусам мати в нас голос. "Чувайте й моліться, щоб не ввійшли в покусу" наказував колись Христос апостолів. Це Божа рецепта й для нас. Юнаки й дівчата, безженні й подружені — всі мусять чувати й молитися, щоб заховати чистоту душі й тіла.

Часта сповідь, св. Причастя, це третій і найкращий лік проти змисловости й нечистоти. Св. Причастя й нечистота не можуть бути разом в однім серці. Хто полюбить св. Причастя, певно закине змислові діла нечистоти, бо "не можна служити Богові й мамоні."

Місячне намірення

ДЛЯ СПАСЕННЯ СВІТУ

ПОСВЯТА ВСЬОГО СВІТУ ПРЕСВЯТОМУ СЕРЦЮ ІСУСА Й МАРІЇ

Дожили ми таких часів, коли воююча безбожність, фізична сила й несправедливість, ненавість і неморальність без міри розпаношились у світі. Через таке зіпсуття мільйони людей терплять невимовне горе, а над усім людським родом нависли чорні хмари непевности і тривоги. Тяжко стало людям жити на цій землі, пересиченій неправдою й злочином.

Супроти такого застрашаючого поступу зла в світі всі віруючі люди в усіх краях повинні всіма силами своєї віри й любови поставити опір цьому безбожному й неморальному таборові, що намагається перетворити світ у одне царство без Бога й релігії.

Щоб ми могли успішно повести свій духовний бій, цю невтомну працю за обнову й спасення світу, нам добре буде посвятити себе досконало Пресвятим Серцям Ісуса й Марії, а ця посвята поможе нам сповнити якнайкраще своє велике завдання.

Посвятити себе Пресвятому Серцю Ісуса й Марії, це значить звернутись усім своїм єством до Ісуса й Марії й полюбити їх так, як тільки ми годні —"всім своїм серцем, усею своєю душею, всею своєю думкою, всею силою," надівсе. А на знак цеї досконалої посвяти зовсім усувати зо свого життя грішні діла гордости, лакімства й зисловости й усе, що могло б Ісусові й Марії неподобатись, чого не було в їхньому житті, а зате любити й робити тільки те, що може їм подобатись і веселити Їхні Пресвяті Серця. Хто своїми устами й серцем заявляє свою посвяту Пресвятим Серцям Ісуса й Марії, нехай це потверджує вдень і вночі, вдома і в церкві, в школі й народнім домі, в товаристві й на самоті своїми ділами й словами, своїм поводженням і всім життям. Я посвячений Пресвятому Серцю Ісуса й Марії!

Посвятити себе Пресвятому Серцю Ісуса й Марії, це значить перейнятись цими чеснотами правди й жертвенної любови, справедливости й чистоти, що ними переповнені ці Святі Серця. Хто хоче мати силу ширити добро в світі, мусить мати цього добра повно в своїм серці, в своїм житті. Пізнати досконало Ісуса й Марію, перейнятись красою добрих прикмет їхніх Пресвятих Сердець і наслідувати їх на кожному кроці свого щоденного життя — це головна точка нашої посвяти.

Посвятити себе Пресвятим Серцям Ісуса й Марії, це значить посвятити себе, свій час, майно й здоровя, всі сили душі й тіла святій справі-Божої слави й спасення людських душ, а головно людей із нашого щоденного оточення. Все життя Ісуса й Марії пройшло на службі цій великій справі— те саме має статися із нами, відповідно до нашого життевого стану й наших сил та спромоги.

Люди, що так щиро й безастережно посвятили себе Ісусові й Марії, щоб їх наслідувати в святості життя й праці для закріплення Божого царства між людьми, це новітні апостоли, що їхнім гаслом ідея: "Да святится імя Твое, да прийдет царствіе Твое, да будет воля Твоя яко на небеси і на землі!" І що більше буде таких осіб, то більше матимуть впливу на людей, на світ, на його поправу, чого теперішній світ так дуже потребує.

На бажання Святішого Отця, що через Апостольство Молитви звертається до нас із покликом, щоб ми цій справі присвятили в цім місяці особливу увагу, молімся в цім місяці червні кожного дня за те, **щоб світ посвячував себе Пресвятим Серцям Ісуса й Марії,** бо це найкращий спосіб поправи й обнови світу.

А коли молимось, заявляймо щодня Ісусові й Марії, що ми посвячуємось їм самі на досконалу любов і непохитну вірність у нашій службі святій справі, а одночасно посвячуймо Пресвятим Серцям ввесь світ, щоб Вони милосердились над світом і рятували його від загибелі своїми небесними ласками.

Місійне намірення. Ця світова війна завела багато наших католицьких вояків із Канади й Америки до чужих країв, де нема християнської віри. Ці вояки могли б надзвичайно багато духовного добра зробити для нещасних людей, що ще не знають християнської віри, якщо вони поводилися б між тими людьми так, як казав колись Христос апостолам: "Так нехай заясніє ваше світло перед людьми, щоб бачили ваші добрі діла й прославляли вашого Отця, що на небі." (Мат. 5: 16). Молімся в цім місяці щиро кожного дня також і за **поширення Христової віри через добрий приклад вояків у чужих краях.**

Життя чи погибель?

родичі завчасу порозуміваються з Сестрами в справі вакаційної школи, щоб використати якнайкраще цей вакаційний час для продовження життя української нації.

По деяких парохіях будуть провадити вакаційні школи самі Отці, або Братчики й світські молоді вчителі та учительки. Там церковні комітети повинні все наперед приготовити, щоб було видно, що розуміють, що це значить українська школа й виховання українських дітей у релігійнім та національнім дусі.

У цій справі можемо сказати, що українські батьки й матері на американськім континенті аж тоді покажуть, що вони добрі, свідомі Українці, як із поетом Олесем скажуть:

"Так! в кім думка праене слова
Та в майбутнім хоче жить,
Той всім серцем закричить:
"В рідній школі-рідна мова!"
І спасе того в неволі
Наша мрія золота,
Наше гасло і мета:
"Рідна мова в рідній школі!"

ЗА ЧЕРВОНИМ МУРОМ

ІЗ ЗАПИСОК САМОВИДЦЯ

Як я був іще в "раю," то списував собі всі факти-страхіття, що стались в останніх часах у Галичині. Опісля привозили їх мені добрі люди: привозили записки від тих людей, що їм я поручив усе це збирати. Вправді всіх цих записок я зараз із собою не забрав, бо знаєте, якою дорогою я вибрався ближче Вас. Тут-же, як зустрінувся з нашими Дорогими, я розповідав їм ці наші переживання там у Галичині. По моїй доповіді вони просили мене, щоб я все це написав до наших часописів в Америці й Канаді.

..Тепер, скориставши з доброї нагоди, висилаю на Ваші руки статтю, що в ній описую достовірними фактами трагедію цеї нашої Української Греко-Католицької Церкви в Рідному Краю.

Міг би я більше про цю річ написати, але це були б загальні оповідання, що кружляють між народом, а я думаю, що всі ці поговірки народу будуть ліпше надаватись до якогось більшого оповідання. І це маю намір написати.

Добре було б цю статтю помістити в кількох наших часописах, щоб таким чином дати нашим людям спромогу дізнатись про всі ці страхіття, а також виявити брехню більшовицької пропаганди. Автор.

Як виглядає дійсне життя під більшовицьким режимом, не буду тут нікого переконувати. Вже трохи світ обдер цьому сатрапі маску з його тиранського лиця. Щоправда, не всі це розпізнали, бо деяким полуда більшовицької пропаганди заслонила очі; деякі знов більшовицької дійсності не хочуть бачити. Я їм не дивуюсь! Бо хтож це? Люди? Ні! Це безхребетники, типи без моральних засад, типи скрайніх матеріялістів, що для них юдині гроші й неморальна гидота є їхньою найвищою ціллю. Типи ці сидять собі в західніх державах при столику, що аж угинаються від дорогих потрав і напитків, а грішми за них сипле комуна не дивлячись на ніякий рахунок. Звідкіля ці гроші [illegible] мають? Більшовицьке НКВД видерло-вирвало його з кровю або і з життям від нашого українського брата, чи від інших поневолених народів! Ці типи при таких столиках заливають собі горла, сопуть від переситу й кричать-горлають, що вони є представниками робітників, бідняків, усіх покривджених, усіх поневолених народів!.. У своїй більшовицькій прпаганді ці типи кричать і пишуть, що одинокий Радянський Союз запевнює всім народам волю, спокій і добробут!

Що за пекельна іронія-брехня!! —

Невже ж ці типи так закаменіли, так ошаліли, так здичіли, що думають, що культурний світ повірить їм?...

Як зараз виглядає на Українських Землях релігійна воля?

Сталінська конституція "забезпечує" всім народам у Радянськім Союзі волю віроісповідання, що в ньому вона виховалась, чи сама собі вибрала. Чи може бути краща заява?

По увязненні всіх грево-католицьких епископів у Західній Україні, в Галичині, почали секретарі поодиноких райвикономів у співпраці з НКГБ истами (Народний Комісаріят Гражданської Безпеки) скликати всіх священиків на збори до райвиконому. Такі збори відбувались на початку весни, 1945, два рази на місяць, а пізніше й частіше. Тут на перших зборах(совіщеніях) тов. голова райвиконому й районовому містечку М., Зинец, заявив священикам, що на основі зарядження Головної Ради УРСР кожний священик має зареєструвати так себе, як і свою церкву, материю й дочерню в "уполномоченого по релігіозним справам" при обласному Уряді; хто цього не зробить, цей не зможе сповняти свого священицького уряду, а незареєстровану церкву радянський уряд запечатає.

По кількох днях розійшлась вістка по всій Галичині, що українських греко-католицьких священиків НКВД увязнює. Всім стало ясно, в чому діло. По короткому часі районові уряди вислали до всіх священиків звідомлення, що б в означеному часі кожний особисто поїхав до обласного уряду "добровільно" цю реєстрацію підписати.

Кожний священик із піднесеними раменами перечитав цей дивогляд-звідомлення. Передумують, що мають робити. Вкінці один парох о. Д--ич їде до голови району, Зинця, й питає його про що радянському урядові йде. Чейже кожний із священиків може себе й церкву зареєструвати в в районовому уряді? — Голова тов. Зинец у підхмеленому стані відповідає:

—Ви, священики, мусите поїхати в область і там маєте підписати, що "добровільно" переходите на наше православя,! Поняли?..

— Тепер уже розумію! — сказав о. Д--ич.

В два дні опісля знову кличуть священиків до районового уряду в місті М. Є год. 12 в полудне: при повздовжньому столі, накритому червоною платхою, засіло 27священиків, а при поперечному столі засіли: голова райвиконому, тов. Зинец, секретар райпарткому, Сорока, заглянув і секретар (голова) районового НКВД, Килкачков.

Збори відкрив Зинец лайкою, чому до сьогодні його священики ще не зареєструвались в обласному уряді.

Тут йому перебиває Сорока словами:

— Чому їм не говориш ясно? Товариші-священики! Я вам скажу відкрито. Ми вам дамо командіровку (перепустку на їзду залізницею) і ви найліпше до десять днів маєте поїхати в область, де підпишете заяву осьтакого змісту:

Я священик Н.Н., парохії, заявляю, що "добровільно" переходжу **на православя.**

Сорока продовжує далі:

—Нехай ніхто з вас не важиться нас обманювати! Нас область в три дні по вашому від'їзді з області звідомить, хто з вас був у них і хто підписав.

Тоді один священик о.Б---кий на цей приказ секретаря партії сказав:

—Ми священики, Українці греко-католики, без відома нашого Єпископа-Ординарія не можемо цього зробити.

Сорока на це відповів:

— Ваші Іпископи вже є в наших руках і більше їх не побачите! А якщо цього наказу нашої радянської влади в означеному часі не виконаете самі, місця в наших вязницях та й куль для вас іще знайдемо!

До цих слів додає ще представник обласного НКВД:

— Забороняю кожному накидати свою думку іншому!

На це відповідає о. Б---кий:

— Не вважайте нас за незрілих дітваків. Кожний із нас священиків тут висказує нашу спільну думку!...

При кінці цеї гострої й рішучої виміни думок і слів стає з крісла перевязаний на лиці, (або минулого дня й ночі був на переслуханні в НКГБ) о. Г---вич із ось такою за-[illegible]

— Якщо маю перед радянською владою добровільно заявити, то я заявляю: мої батьки охристили мене в Католицькій Церкві, виховали мене в католицькій вірі, свята Католицька Церква піднесла мене до гідности католицького священика, тому й у католицькій вірі, як католицький священик хочу вмирати!!

Тут розіпняв свою священицьку рясу, відкрив свої груди й сказав:

— Чи вже може маєте готову кулю для мене?.. Прошу стріляти!

Змішались та й побіліли на коротку хвилину раби Сталіна, бо може не сподівались такої постави католицького священика. Та їхній цинізм скоро привернув їм питому цинічну рівновагу.

По хвилині на заяву о. Г---вича представник обласного НКВД піднімається з крісла, все його лице набігає кровю, звертається до всіх священиків і піднесеним голосом кричить:

— Ви, всі священікі, сволоч! Ви бандіти-бандіровци! Ми вас всех паставімо пастенку, как врагов трудящаго українскаго народа! Вот тебя сволоч! Вот імеете таваріші гвардію бальшого бандіта міра, папи!

По цих словах "наш" представник охолонув і як нічого не було б, зовсім спокійним тоном знову відзивається до священиків.

— Нічого, нічого, ви всі ще роздумаєтесь!Ми всі є зараз радянські люди й тому не відказуйтесь поїхати в область; наша влада хоче з вами в згоді жити. Якщо вам так дуже йде про те, щоб залишитись при своїй вірі, то в області це все представите. Ми ж вас розуміємо.

При кінці цих зборів голова Зинец прикликав до себе кожного присутнього священика, щоб підписав заяву, що в означеному реченці поїде до обласного уряду.

У десять днів по цих зборах священики даного району поїхали до області. Розмову там із обласним урядником мали дуже коротку. Її початок й кінець був:

— Ви маєте підписати, що 'добровільно' переходите на православя. Як не зараз це зробите, то дамо вам три дні до надуми, а опісля жде вас тяжка вязниця-каторга, чи, щоб й остаточно скінчити з вами стенка! Зрозуміли?

— Так, дуже добре зрозуміли — відповіли священики району М. Сьогодні кількох священиків з того району вже засвідчили своєю мученицькою кровю перед Богом і світом свою непохитну вірність Богові і Його Обручниці, Католицькій Церкві.

Ось таким способом започаткували більшовики в Західній Україні примінювати статтю сталінської коституції що до релігії. В своїй роботі в тому напрямі пішли вони вже послідовно **далі.**

В своїх дальших обіжниках приказували священикам-парохам створити церковний комітет, ревізійний комітет, і контрольний комітет (над різницею цих двох останніх комітетів, що до їхньої цілі до сьогодні думаю і ніяк не можу собі її пояснити). У кожнім із цих комітетів у його проводі має бути: місцевий парох, церковний старший брат і голова сіль-ради. Цей провід має написати ось таку декларацію:

а) Ми нижче підписані просимо зареєструвати нашу церкву,

б) Ми нижче підписані просимо зареєструвати внутрішне уряджения" в церкві.

в) Ми нижче підписані просимо зареєструвати всі церковні речі.

Ці три декларації мають підписати провід трьох церковних комітетів і двадцять чоловіків-мужчин від 18 літ вгору місцевої парохії й котрі не були карані радянською владою. Далі ці три підписані декларації має особисто відвезти до обласного уряду місцевий парох.

— А чи ми, священики-монахи, місіонарі, що не мають парохії й не працюють у них, маємо також їхати до області? Як що так, то з чим? — питали голови району М., Б., і з інших районів.

— До таких декларацій ви, монахи, не обовязані, але обовязані поїхати в область, щоб себе самих зареєструвати. Впрочім вас, манахів, буде обовязувати інший закон.

Практично про цей особливший закон усі монахи в Галичині вкоротці дізнались. У березні, 1945, більшовики увязнили з монастиря в Жовкві о. Модеста Пелеха, ЧСВВ., ігумена, о. Маркіяна Когута, ЧСВВ., учителя василіянських новиків, о. Маріяна Савчина, ЧСВВ., бр. Т. Толочка, ЧСВВ., управителя переплетні, бр. Н. Пасіку, ЧСВВ., управителя друкарні; решту монахів-братів взяли до війська чи на роботи. Інші монахи-священики з того монастиря скрились між нашими людьми в околиці. В жовківській церкві приказали монахам забілити прегарний образ-малюнок, Покров Божої Матери над українським народом. Уряджения друкарні ОО. Василіян у Жовкві більшовики вивезли також, але що і де, не можна дізнатись.

З монастиря ОО. Василіян у Львові увязнили о. Методія Борсу, ЧСВВ., в квітні, о. Осипа Чепіля, ЧСВВ., ігумена, в липні, Впр. о. Віталія Грядюка, ЧСВВ., Протоігумена Галицької Провінції Чину св. Василія Великого, в серпні; о. Евтимія Бобрецького, ЧСВВ., секретаря гал. Провінції, в жовтні. Інші священики - монахи тогож монастиря скрились в околиці Львова.

З монастиря ОО. Василіян у Дрогобичі увязнили: о. Арсена Партику, ЧСВВ., ігумена, у вересні; о. Евгена Нищого, ЧСВВ., в червні; о. Віталія Байрака, ЧСВВ., в червні; інших із монастиря вигнали, а самий монастир зайняв якийсь більшовицький уряд.

З монастиря ОО. Василіян у Добромилі увязнили: о. Макарія Розумінка, ЧСВВ., ігумена; о. Корнила Бойтовича, ЧСВВ., в серпні.

З монастиря ОО. Василіян у Гошеві увязнили: о. Тарсикія Іванишина, ЧСВВ., в серпні; о. Макарія Греня, ЧСВВ., в жовтні.

З монастиря ОО. Василіян у Золочеві увязнили: о. Йосафата Федорика, ЧСВВ., ігумена.

З монастиря ОО. Василіян у Краснопущі увязнили: о. Юліяна Манька, ЧСВВ., ігумена.

З монастиря ОО. Василіян у Підгірцях усі монахи пропали без вісті!

З монастиря ОО. Василіян у Станиславові обласне НКВД впродовж кількох тижнів кликало на свої переслухання о. Ісидора Луба, ЧСВВ., ці переслухання за кожним разом тривали по кільканадцять годин. Самий монастир НКВД зайняло на свої канцелерії, монахам оставили 3 або 4 кімнати. Восени увязнили о. Григора Балагурака, ЧСВВ., ігумена.

З монастиря ОО. Василіян у Бучачі вигнали у серпні всіх монахів, а, в ньому вмістили червоноармійців-"байців.".

Монастир ОО. Василіян у Михайлівці й Завалі ограбили до того ступіння, що монахи не мали навіть у що вбиратись і з чого їсти!

З монастиря ОО. Василіян у Чорткові обласне НКВД впродовж кількох місяців кликало часо на свої переслухання священиків-монахів; їхню церкву опечатали у липні тому, "що — мовляли перед народом — Василіяни у церкві, в кивоті мали надавчу "радієву станцію!!"

На монастир ОО. Василіян у Лаврові наложили більшовики восени контингенту 100 збіжжя, або всі нехай підпишуть перехід на православя, тоді їх звільнять із цього.

З монастиря ОО. Василіян у Буковій монахів прогнали.

Монахів із монастиря ОО. Редемптористів у Тернополі прогнали, а о. В. Величковського, ЧНІ., ігумена, увязнили у Львові в грудні, як давав реколекції СС. Служебницям на вул. Коперника.

Більшу частину монастиря ОО. Редемптористів у Збоїськах і Голоску зайняли, а кількох священиків увязнили.

Двох або трьох священиків з монастиря ОО. Редемптористів у Станиславові увязнили.

Не поминули більшовики й ченців св. Теодора Студита: кількох увязнили, а інших вивезли на роботи, чи на заслання.

Всіх Василіянок із монастиря в Кудринцях вивезли на заслання в незнану сторону, в місяці серпні-чи вересні.

Сестер Василіянок у Львові, Станиславові з монастирів прогнали; а в їхньому монастирі у Яворові в місяці грудні увязнили їхнього капеляна о. Янтуха, ЧСВВ.

Подібна доля стрінула монастирі в усіх більших містах Галичини СС. Служебниць; але ще з питомим більшовицьким додатком. В листопаді, або з початком грудня НКВД напало на монастир СС. Служебниць, зробило в них трус, а при кінці нього сестер-монахинь знасилували!! — Так це не одинокий випадок, що стався в Галичині з монахинями!

О! Незавидна там доля всіх Сестер-монахинь! —

В одному з цих монастирів, Крехів-Гошів-Улашківці, більшовики хочуть для "опорних" василіян створити "гетто." До грудня м. року не могли вони рішитись на остаточний вибір місця.

Все це ділось продовж 1945 року.

Та вернімся ще до поодиноких фактів, що мали місце в переслідуванні Української Греко-Католицької Церкви в Західній Україні в Галичині, взагалі в минувшому році.

По увязненні всіх греко-католицьких епископів (II. III. 1945). Митрополича Капітула у Львові зібралась на засідання в кілька днів по увязненні Галицького Митрополита Кир Йосифа Сліпого, де вибрали з-поміж себе Капітулярного Вікарія в особі о. Омеляна Горчинського. Про цей вибір зараз дізнались більшовики й тому негайно заарештували всіх крилошан Митрополичої Капітули. По переслуханні їх кожного поосібно НКВД випустили з вязниці всіх крім о. О. Горчинського. Тоді вдруге зібралась Митрополича Капітула на засідання, на якому вибрали Капітулярним Вікарієм о. Миколу Галянта. І Його увязнили! Мучили цього Визнавця за Божу справу в вязниці НКВД у Львові більше як шість місяців і вкінці замучили при кінці вересня або на початку жовтня 1945!!

Від березня, 1945, до грудня страшно мучили-катували НКВД — в своїй вязниці о. І. Годунька; постріляли йому ноги, повикручували кости!

О. С---кого держали у вязниці не цілих п'ять місяців; та як уже допровадили його до жахливого вигляду, випустили на "волю"! Від вязничної брами мусіли його люди піддержати, чи радше занести до його хати...бо сам не мав уже сили кілька кроків зробити.

О. Василія Лончину, пароха церкви св. Миколи в Львові, увязнили в серпні.

О. Івана Чорняка - ректора львівської Духовної Академії у вязниці НКВД замучили!

В тому дні, заарештували Пресв. Кир Григорія Хомишина, Ординарія станиславської Епархії; НКВД-ист, випроваджуючи Його з палати до авта,

по дорозі на очах місцевого неселення поштовхував і бив його прикладом кріса куди по пало! Усі ми в той час тяжко заридали, а старенький і згорб лений Владика підніс свою старечу руку й поблагословив нас...! По увязненні станиславівського Владики обласне НКВД зайняло на свої потреби його палату.

О. А. Вапровича, крилошанина і віцеректора станиславівського Духовного Семінаря, увязнили за те, що НКВД знайшло у нього 2 кілограми золота! (Таку вістку пустили більшовики між народ).

О. Бурнадза, професора станиславівського Духовного Семінаря, увязнили в квітні.

У вересні, 1944, Уряд УРСР (Української Радянської Соціялістичної Республики) звідомив греко-католицьких Єпископів-Ординаріїв, що дозволяє їм отворити Духовні Семінарі, теологічно-філософічний факультет, і малі Семінарі, що приготовляють до першого;навіть дозволив "той уряд" епископам у своїх епархіях на удержання цих своїх шкіл-інституцій зробити між своїми вірними збірку харчів!! (Що за благородний уряд!!) Та по увязненні епископів наступної ночі НКВД-исти облягли всі Семінарі й усіх питомців та студентів увязнили та й вивезли в далеку путь... З питомців цих інституцій спаслась бодай на якийсь час тільки та частина, що тої самої ночі не ночувала в цих Семінарях. А люди, добрі діти своїх пастирів, на поклик Владик так щедро зносили свої дари до парохіяльних урядів для своїх майбутніх священиків-провідників!... Батьки в той час, як дізнались про таку складку, говорили до своїх діточок; Дітоньки! Дуже тяжкі часи переживаємо! Одинокою потіхою й піддержкою для нас усіх є зараз наші Отці-Душпастирі! Якжеж вони повмирають. хто їх заступить? Відзивається до нас Владика, що нових нам виховає; але ми мусимо Йому допомогти. Тож ми в хаті дітоньки, виділім іще пайку з того з чого ще зовсім не ограбили нас більшовики, тай допоможім нашою пригорщею в так корисному й спасенному ділі!

Та не довелось усі ці дари доставити до призначеного місця; дуже тяжкі місцеві умовилом, бо то нашої сільради забирали на свої потреби більшовики, а й не було вже для кого доставляти...

На св. Миколи, 1944, прибігає до мене один хлопчина-школяр та й дає мені в руки якийсь щоденник.

Передали Вам мій дядя цю газету! — каже до мене маленький Михасько, синок недалекого мого сусіда.

А де дядя? — питаю цього хлопчину.

Сидить у ямі-сховку за селом, бо до нашої сільради приїхало з району Н К В Д.

— Подякуй дядеві від мене за газету!

Побіг хлопчина до дому, а я переглядаю щоденник. Читаю:

"Вільне Життя!" з дня 13 грудня, 1944. урядовий орган тернопільської області. В очі вдаряє стаття, ординарний памфлет на українських фашистів-гетьманців і петлюрівців, на УЗНР, УНДО, Греко-Католицьку Церкву, на бандитів УПА-бандерівців. Статтю цю "автор закінчує словами такого змісту: "Зараз переконався я, що ми всі Українці в Західній Україні впродовж двадцять п'яти літ були обдурювані! Ми слухали підшептів всяких запроданців, банд фашистівських! Та зараз я переконався, що Радянський Союз виявив нам усю правду й визволив нас зпід "іга" німецьких запроданців! Тому закликаю всіх єдинокровних братів, щоб вийшли з лісів, покинули протирадянську роботу, зголосились, як чесні радянські люди, до радянської влади та й почали працю на благо трудящого радянського народу і його вітчизни!"

Під статтею підпис о. Малиновського, пароха Чабарівки, декана гусятинського. По перечитанні цеї статті я на хвилиночку задеревів! Невже ж цей священик, що його сьогодні всі ми вважали його за одного з н а й к р а щ и х греко-католицьких священиків в Копичинеччині, міг відважитись і написати, чи скорій обкидати більшовицькою грязю найкращу Ідею Українського Народу — св. Віру й Національне Життя?

Мое переконання зеперечує це. Але... але треба про цю річ краще розвідатись і то тим більше, бо самі наші селяни цею вісткою дуже схвилювались. Тож прохаю відповідних людей, щоб поможності добре прослідили цілу справу. Пішли й розвідали навіть від НКВД-истів, котрих добре підпоїли. Щож дізналися від них? Оце розповіли вони, як увязнили о. Малиновського (Рідний брат Апостольського Адміністратора на Лемківщину), як на своїх допитах вимагали від священика-вязня підписувати такі зізнання, що їм виявився "опорним" але "нічаво, он послі нашего научені я вразумится!"

Тепер увесь сумнів прояснився. В часі увязнення о. Малиновського хтось з НКВД-истів написав вижче-згаданого памфлета й підписав прізвище вязня! Це у більшовиків є звичайним-щоденним явищем! На доказ цього ще раз подам подібний факт.

Дня 30 червня, 1945, на зборах священиків у районвикомі району Мп., делегат із обласного уряду сказав:

— Ви священики повинні зрозуміти й прийняти до відома, що від сьогодні вашим зверхником є патріях Алексей (і далі російською мовою) —он в СССР есть больший і умний челавек; с нім тов. Сталін три часа, понімаете, трі-і-і-часа-а гаваріл!! — На це відповів йому о. К---ий:

— Проти вашого патріярха не виступаємо, але нашим зверхником є Папа Римський!

— Так ви є бандит! Кожний із ваших священиків, що не признає своїм зверхником патріярха, Алексея, є ворогом Радянського Союзу, бандитом-бандіровцем!! І як такого ми будемо його судить — цеж бо контрреволюція!!!

28. червня, 1945, НКВД приїхало до монастиря в М. на трус. Перешукали все в найдальшому й найменшому кутику; шукали за протирадянською літературою, а до своїх кишень забирали бритви, годинники, ручки, чистий папір, тощо. На прикінці трусу, заступник голови НКГБ пішов з ігуменом монастиря до домашньої монастирської каплиці, щоб і там дещо переглянути. Розуміється, що до каплиці ввійшов представник радянської влади в шапці -- мабуть дістали такий приказ від самого "божого" патріярха Алексея. Станув по середині каплиці й оглядає образи.

— А це що за сволоч? — питає о. ігумена показавши пальцем на портрет Святішого Отця Пія XII.

— Це ж Голова Католицької Церкви! відповідає о. ігумен.

— Скиньте зо стіни цього бандиту, а то стягнете на себе підозріння, що ви фашист!! Ви ж радянський чоловік!

В другій половині серпня, 1945, увязнило НКВД священика Е. С---го, як вертався з богослужби додому. Зпершу передержали його кілька днів у якомусь бараці, опісля перевезли його до вязниці найближчого містечка, а вкінці замкнули в обласній вязниці. За що ж його увязнили? Спіймали бо пташку! Яку? Німецького шпігуна! (по трьох місяцях капітуляції Німеччини!) Які докази мало НКВД на це? За що в дійсності його увязнили?

У відповідь представлю переслухання цього священика перед НКВД-истом-прокурором, Грінченком. Переслухував цього вязня більшовицький суддя Грінченко впродовж двох тижнів кожніської ночі, від сумерку до світанку, а то й до полудня наступного дня!

— Я маю докази, що ви провадили протирадянську роботу, ви німецький шпігун!

— Прошу мені ці докази подати.

Більшовицький п'ястук та приклад револьвера потвердили докази прокурора.

Скажіть мені, як співпрацювали ваші Єпископи з Німцями.

— Це неправда!

Іншого дня прок Грінченко, переглянувши на свойому столику й побіч нього приготовані книжки, питає о. С---го:

— Скажіть мені, що це є Католицька Акція? Яку пропаганду вона провадила? У своїх посланнях кого вона вважає за безбожників?

Якщо маєте в себе книжки Католицької Акції, перечитайте їх, а знайдете в них відповідь на всі ваші питання,

— Якого змісту видавали книжки ваші Василіяни в Жовкві? Де поділись священики василіяни; Н., М., І., І.,?

— Їх особисто ніколи я не знав і не мав звязку, то ж не можу сказати, де вони.

— Чому ви досьогодні ще підпорядковуєтесь папі? Чи ви знаєте, що папа, це найбільший бандит світа, а його побічна гвардія в Західній Україні, це василіяни?! Папа, це найбільший фашист, а його шпігуни-василіяни! —

— О, ні! Папа є головою всеї Католицької Церкви, а василіяни, це монахи, місіонарі!

— Так скажіть мені, чи підпишите заяву, що добровільно переходите на наше православя? —

Ні! Цього не зроблю! Тут хочу покористуватись сталінською конституцією,що запевнює всім громадянам Радянського Союзу волю релігії!

У відповідь на цю заяву вязня прок. Грінченко почастував його між очі прикладом револьвера.

По кільканадцятьох днях таких переслухань прок. Грінченко приказав замкнути вязня о. С---го в темній кімнаті. Та заки запровадили його там, у своїй гардеробі перешукали убрання, що він мав а собі, повідрізували в його убранні всі гудзики, защіпки, посторонки, й так впровадили до визначеної темниці. По кількох днях взяли його знову на переслухання.

Так ви не хочете признатись, що ви німецький шпігун?

Не можу, бо ніколи я ним не був, не є й не буду!

Ну, нічого, ми про все знаємо — пробурмотів прокурор. Слухайте! продовжує Грінченко — ваша провина дуже велика! За неї радянська влада вас строго покарає! Але я вам подаю одинокий для вас рятунок. Ми вас зараз випустимо на волю, але з тим щоб ви розвідали нам, що говорять, роблять, де ходить священик Н., Х., У.,; хто до них приходить, яку гутірку між собою провадять.. Памятайте, що ви в наших руках! І ми вас знайдемо на краю світа! Тож ідіть; а вернутись маєте сьогодні до мене в год. 22-ій!

Вже в пізну осінь зустрінувся я з о. С---им: блукав лісами, дебрами, перебував у безлюдних місцях. Що сталося із ним пізніше й де перебуває зараз, не знаю. (Д. б.).

КАТОЛИЦЬКА ЖІНКА

ПРИСВЯТА ЧЛЕНКАМ ЛІҐИ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК

Книга парохіяльних записок або Картотека

Може здаватись дивним, що серед багатьох обовязків парохіяльної помічниці на першому місці ставимо провадження парохіяльної картотеки;цеж на перший погляд суха праця, що не вяжеться з життям ні його потребами. Одначе коли приглянимося ближче, чим є картотека в житті парохії, зараз переконаємося, що воно так не є, навпаки, що це справа дуже істотна. **Ціла парохія, від першого до останнього її члена, живе в картотеці й наче кличе** словами Христа до Апостолів. "Піднесіть очі й погляньте на поля, що зрілі вже до жнива."

Тут є замітка про смерть мами, що оставила по собі малолітні сироти під опікою батька часто байдужного, недбайливого про релігійне виховання своїх дітей. Тут зазначено прихід на світ немовляти, щоб у визначнім Церквою речинці могла сплисти на нього вода св. хрищення. Тут записані мішані подружжя, звязки "на ві-

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1. червня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 11.

Українські Юнаки, Вступайте До Монастиря Для Праці Над Спасенням Свого Народу!

Одною з найбільших Божих ласк, що їх може мати нація, є добрі, ревні священики, що своє життя посвячують для праці над спасення своїх братів. Такими священиками бажають стати ці молоді українські католицькі юнаки, що вступили до монастиря ОО. Василіян у Мондері й дня 12 квітня, в мондерській церкві Св. Петра й Павла, під час урочистого обряду "Облечин", що ним проводив Впр. о. проторігумен В. Бараник, ЧСВВ., одяглись перший раз у монашу рясу Чину Св. Василія Великого. Стоять від ліва: бр. Іларіон Богорос, бр. Петро Балагуш, бр. Мартин Балагуш, бр. Вернард Яківчук. Усі з Манітоби. — Редакція сердечно вітає молодих Братів-Новиків на Божій службі й бажає їм щасливо діждатись ласки св. священицтва. — Хто з наших школярів бажав би вступити до ОО. Василіян і посвятитись на Службу Богу й українському народові нехай напише на адресу: Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alberta, Canada.

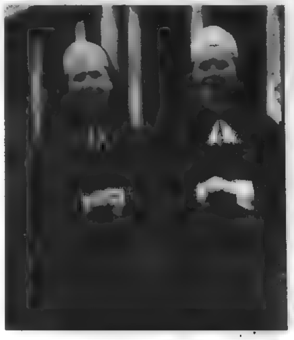

Для Божої слави й спасення українського народу в Канаді основано цього року в нашім Ексархаті українське Згромадження Сестер Місіонарк Християнської Любови. Перший дім Сестер Місіонарок відкрито 5 травня, 1946 року в Ґримсбі, Онт. Того дня відчинено в цім домі Духовну Школу-Новіціят, де будуть українські дівчата з Канади й ЗДА приготовлятись до духовної праці між нашим народом. Перші Сестри Місіонарки, що розпочали свою Духовну Школу-Новіціят у Ґримсбі, називаються С. Емілія й С. Стефанія Яник, що походять із Овибурн, Ман. — Історичний день 5 травня в Ґримсбі, коли відбулась велика й зворушлива урочистість у парохіяльній церкві Успення Божої Матері й Новіціяті Сестер Місіонарок при участи парохіян і чужих та своїх гостей, ми щиро вітаємо й молимось, щоб Господь поблагословив Згромадження Сестер Місіонарок численними покликаннями та ласкою великої святости. Котрі наші дівчата бажали б із днем закінчення шкільного року вступити до Сестер Місіонарок у Ґримсбі, нехай напишуть щонайскорше листа до Сестер у Ґримсбі на адресу:

The Missionary Sisters of Christian Charity,
Box 180, Grimsby, Ont.

ДР. МИКОЛА СТРІЛЬЧУК ІЗ СВОЄЮ РОДИНОЮ

Недавно п. др. Стрільчук вернувся з Ню Йорку, де перебував на вищих лікарських студіях. — Ми сердечно вітаємо п. Доктора з поворотом до Мондеру й бажаємо Йому, Його Родині й усім Його хворим доброго здоровя на многі літа. Нехай Бог поблагословить! — Редакція.

Картина вишивок із "Вистави Народнього Мистецтва", що відбулась 6 і 7 квітня в Едмонтоні за стараннями Провінціяльного Заряду Ліґи Українських Католицьких Жінок. Вистава була надзвичайно гарна й захоплювала своїх і чужих гостей. Під час вистави багато натрудились едмонтонські пані При головнім столі вишивок стоять: п-ні Г. Прийма, голова Ліґи УКЖ. в Алберті й започаткиця вистави, й п-ні С. Сидор, голова Виставового Комітету. — Подібну виставу приготовляють вінніпеґські Пані на 2-3-4 липня під час Конгресу Українців Католиків Канади.

— ЖАРТИ —

Дорога до багатств. — Як ти став багачем? — Я був спільником багатого купця. Він мав гроші, я мав досвід. — Якже ж вам пішло? — Тепер він має досвід, а я маю гроші.

Так Говорить Папа...

[illegible]
ЙОГО СВЯТОСТИ
ПАПИ ЛЬВА XIII
ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Що до обезпеки дочасних дібр робітників, то треба перше оборонити їх перед лютим поводженням ненаситних капіталістів, що поводяться з людьми, як із речами призначеними до ужитку. Сама справедливість, сама людяність не дозволяє вимагати стільки праці, що через її надмір тупіє ум, ба навіть тіло впадає від утоми.

Як усе в людині, так і робуча сила замкнена певними границями, що їх не можна переступити. Вона росте, щоправда, через вправу й уживання, але тільки за цею умовиною, коли частіше перериваеться працю для спочинку. При щоденній отже праці треба вважати, щоб не тривала довше, ніж позволяють на це сили. Які великі мають бути перерви на спочинок, це залежить від роду праці, а вкінці й від сил робітника. Праця каменярів, що мають лупати каміння з землі, або праця гірників, що мусять з нутра землі добувати залізо, крицю та інші металі, багато тяжча та небезпечнїша для здоровя і тому повинна тривати коротше. Треба зважати також на пори року. Дуже часто ця сама праця в якійсь порі легка до зроблення, а в іншій або зовсім не можна її зробити, або принаймні не без дуже великих труднощів.

Вкінці не можна вимагати від жінки або від дитини цього, що може зробити доросла й дужа людина. Треба головно вважати на дітей, щоб не вступали скорше до робітень чи фабрик, аж дозріють та скріплять достаточно тіло, розум і духа. Передчасне напруження підриває розвиваючіся юнацькі сили та спиняє раз-на-все дальший їхній розвій. Таксамо деякі зайняття не є відповідні для жінщин, сотворених головно для домашніх зайнять. Домашні зайняття приносять жінкам найбільше чести й відповідають їхньому завданню виховувати дітей та приносити домашне щастя.

Взагалі треба прийняти, як постійну засаду, що стільки часу треба дати робітникам на спочинок, скільки треба для привернення зужитих сил при праці. При всяких умовинах між працедавцями й робітниками ставиться тому виразно або мовчки умовини, що забезпечують один і другий рід спочинку. Інша умова не була б навіть чесна. Не вільно також нікому вимагати від робітника, щоб він занедбував обовязки супроти Бога, або супроти себе самого, ні робітникові не вільно цього обіцювати.

На цьому місці порушуємо справу дуже великої ваги. Треба добре її зрозуміти, щоб не згрішити одним, або другим способом.

Висота заплати назначується певно добровільною умовою. І здавалося б, що коли працедавець виплатив умовлену плату, то додержав своє слово й уже більше ні до чого необовязаний. Тільки тоді діеться кривда, коли або працедавець не хоче дати умовленої плати, або робітник не хоче зробити сумлінно всеї праці. В такім випадку, а ні в якім іншім, потрібно вмішання державної влади, щоб кожний міг користати зо свого права.

Та не легко згодиться на все не доводження справедливий суддя. Є дома правдива, та не во- всім; не звертається тут уваги на одну важливу умовину. Працювати, це значить напружувати свої сили для такої цілі, щоб придбати собі потрібне до життя майно, в першій мірі майно конечне на його прожиток. "У поті чола їстимеш хліб." (Бут. 3:19). Таким чином людська праця має наче дві прикмети.

Першою з них є — особистість. Всяка діюча сила належить до особи, є взагалі власністю працюючого й йому на користь є й сотворена.

Другою прикметою праці є її — конечність тому, що плоди праці служать до вдержання життя, а берегти життя каже нам сама природа, що її нам слід слухати. Коли беремо на увагу тільки як особисту справу, то нема сумніву, що залежить це від волі робітника позволити на зменшення умовленої нагороди. Робітник працює так довго, як сам хоче, й вільно йому вдоволитись дуже малою нагородою, чи навіть зовсім її зректися. Однак зовсім інший мусить випасти присуд, коли до прикмети особистости праці додамо невідільну від неї прикмету конечности. Берегти життя є для всіх спільним обовязком, а проступком є не сповняти цього обовязку. Звідси випливає конечна потреба шукати засобів до вдержання життя. Таким засобом для кожного бідака є тільки одна заплата за знайдену роботу. Припустім отже, що працедавець і робітник згодиться добровільно на якусь умову, передовсім щодо плати. В такім випадку вже сама природна справедливість ставить одну умовину, що випереджує вільну волю угодовців і є більшої ваги, ніж вона сама. Треба головно вважати, щоб заплата не була надто мала та щоб вистарчала ощадному й чесному робітникові до вдержання життя. (Д. б.)

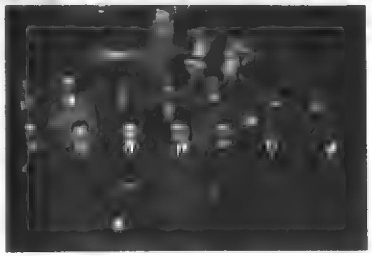

УКРАЇНСЬКІ ВОЯКИ ВЕТЕРАНИ З ЧИПМЕН, АЛТА.

За старанням українського католицького жіноцтва й юнацтва в парохії Божої Матері, а зокрема за добрим проводом п-ні Р. Томашевської, відбулося тут 22 квітня величне прийняття на честь наших вояків-ветеранів промовляв і висказував свої враження п. М. Гайнс. вояки (з 32 запрошених), їхні родичі, парохіяни й гості. Місцевий учитель, п. Г. Шевчук, гарно проводив бенкетом. Крім п. Господаря бенкету, що на вступі пояснив присутнім ціль прийняття, від усіх присутніх сердечно привітав дорогих вояків п. Микола Андріїв. Від вояків-ветеранів промовляв і висказував свої враження п. М. Гейнс. Під час промови о. пароха О. Засійбіди, ЧСВВ., пошанували всі присутні полеглих вояків мовчанкою, а о. Парох у тому часі проказав молитву за душі покійних борців. Опісля були ще знимки й товариська забава. Сидять від права в долішнім ряді: Р. Людвиг, Г. Шевчук, Преп о. О. Засійбіда, ЧСВВ., Мик. Андріїв, Г. Вен-дерлі, П. Часка, В. Вацко. В 2-ім ряді: М. Гейнс, П. Проч, Н.Н., В. Єлиняк, П. Стренд, В. Мельник, Г. Головайчук. — Наших Дорогих Вояків, що за всіх нас і за волю і добро Канади й волю всіх народів наражали на фронтах своє життя, ми складаємо сердечний привіт і побажання, щоб Бог поблагословив кожного щасливим життям між рідними й приятелями. — Редакція.

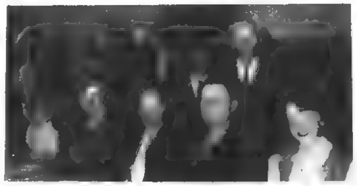

З прийняття вояків-ветеранів. Сидять від ліва: п. Мик. Старко з сином Ілюсем, п-ні Т. Старко, п-ні К. Ілиняк, п. Василь Ілиняк-ветеран, п-на Н. Єлиняк. За ними п. Василь Ілиняк, наш найстарший піонір-патріярх у Канаді. Многая літа!

Бл. п. ЙОСИФ ТИМЧИШИН, із парохії Сміса коло Мондеру. — Допис є в "Світлі".

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $1.00: Н. Кіналь, Т. Гащак, Монтреал, І. Дорош, Віндзор, М. Сулила, Монтреал, М. Зборівська, Монтреал, А. Курцяк, Гартфорд, Конн. П. Дмитрів, Шикаго. По $2.00: Т. Колар, Тернвіл. По $3.00: Ева Меренків, Ціцеро.

НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ ПРИСЛАЛИ:

По 1. Т Крижановський, Чипмен, Е. Піскор, Виннипег, О. Лесак, Гарден Сити Міш., І. Кіналь, МеКіс Рокс, І. Базь, Малой, М. Ворончак, Дітройт. Католицький приятель (2).

Для скитальців із Арран округи —$2.50. Т. Федорук, Мондер, $5. Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Хто читає "Католицькі Картини", нехай буде ласкавий зложити на видавання "К. Картин" у 1946 році свою добровільну жертву.

— ЖАРТИ —

Містерія. — Малий продавець часописів викрикує голосно:

— Велика містерія! Пятдесят жертв! Може ви, пане, візьмете одного примірника?

— Добре, я візьму.

Переглянувши сторінку дві каже: — Але ж я тут не бачу нічого такого, як ти викрикав!

— Це саме й містерія, добродію. Ви вже 51-а жертва.

П-ні КАТЕРИНА ЯКУБЕЦЬ із Мондеру зо своїми дочками.

В 70-у річницю народин п-ні Катерини Якубець уладили діти з усею родиною, дня 14 квітня, гарну несподіванку своїй Дорогій Матері. Вітали її діти і внуки сердечними побажаннями і дарунками. — Дорогій Бабуні Катерині бажаємо много літ спокійної й щасливої старости! — Редакція.

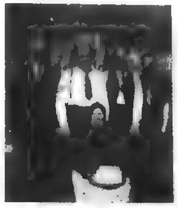

П-ні К. ЯКУБЕЦЬ із своїми синами.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1. червня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 11.

Українські Юнаки, Вступайте До Монастиря Для Праці Над Спасенням Свого Народу!

Одною з найбільших Божих ласк, що їх може мати нація, є добрі, ревні священики, що своє життя посвячують для праці над спасення своїх братів. Такими священиками бажають стати ці молоді українські католицькі юнаки, що вступили до монастиря ОО. Василіян у Мондері й дня 12 квітня, в мондерській церкві Св. Петра й Павла, під час урочистого обряду "Облечин", що ним проводив Впр. о. протоігумен В. Бараник, ЧСВВ., одяглись перший раз у монашу рясу Чину Св. Василія Великого. Стоять від ліва: бр. Іларіон Богорос, бр. Петро Балагуш, бр. Мартин Балагуш, бр. Бернард Яківчук. Усі з Манітоби. — Редакція сердечно вітає молодих Братів-Новиків на Божій службі й бажає їм щасливо діждатись ласки св. священицтва. — Хто з наших школярів бажав би вступити до ОО. Василіян і посвятитись на Службу Богу й українському народові нехай напише на адресу: Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alberta, Canada.

Для Божої слави й спасення українського народу в Канаді основано цього року в нашім Ексархаті українське Згромадження Сестер Місіонарк Християнської Любови. Перший дім Сестер Місіонарок відкрито 5 травня, 1946 року в Ґримсбі, Онт. Того дня відчинено в цім домі Духовну Школу-Новіціят, де будуть українські дівчата з Канади й ЗДА приготовлятись до духовної праці між нашим народом. Перші Сестри Місіонарки, що розпочали свою Духовну Школу-Новіціят у Ґримсбі, називаються С. Емілія й С. Стефанія Яник, що походять із Оакбурн, Ман. — Історичний день 5 травня в Ґримсбі, коли відбулась велика й зворушлива урочистість у парохіяльній церкві Успення Божої Матері й Новіціяті Сестер Місіонарок при участи парохіян і чужих та своїх гостей, ми щиро вітаємо й молимось, щоб Господь поблагословив Згромадження Сестер Місіонарок численними покликаннями та ласкою великої святости. Котрі наші дівчата бажали б із днем закінчення шкільного року вступити до Сестер Місіонарок у Ґримсбі, нехай напишуть щонайскорше листа до Сестер у Ґримсбі на адресу:

The Missionary Sisters of Christian Charity,
Box 180, Grimsby, Ont.

ДР. МИКОЛА СТРІЛЬЧУК ІЗ СВОЄЮ РОДИНОЮ

Недавно п. др. Стрільчук вернувся з Ню Йорку, де перебував на вищих лікарських студіях. — Ми сердечно вітаємо п. Доктора з поворотом до Мондеру й бажаємо Йому, Його Родині й усім Його хворим доброго здоровя на многі літа. Нехай Бог поблагословить! — Редакція.

— ЖАРТ[illegible] —

Дорога до багатств. — Як ти став багачем? — Я був спільником багатого купця. [illegible]

Картина вишивок із "Вистави Народнього Мистецтва", що відбулась 6 і 7 квітня в Едмонтоні за старанням Провінціяльного Заряду Ліґи Українських Католицьких Жінок. Вистава була надзвичайно гарна й захоплювала своїх і чужих гостей. Під час вистави багато [illegible]

Так Говорить Папа...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Що до обезпеки дочасних дібр робітників, то треба перше оборонити їх перед лютим поводженням ненаситних капіталістів, що поводяться з людьми, як із речами призначеними до вжитку. Сама справедливість, сама людяність не дозволяє вимагати стільки праці, що через її надмір тупіє ум, ба навіть тіло впадає від утоми.

Як усе в людині, так і робуча сила замкнена певними границями, що їх не можна переступити. Вона росте, щоправда, через вправу й уживання, але тільки за цею умовиною, коли частіше перериваеться працю для спочинку. При щоденній отже праці треба зважати, щоб не тривала довше, ніж позволяють на це сили. Які великі мають бути перерви на спочинок, це залежить від роду праці, а вкінці й від сил робітника. Праця каменярів, що мають лупати каміння з землі, або праця гірників, що мусять з нутра землі добувати залізо, крицю та інші метали, багато тяжча та небезпечніша для здоровя і тому повинна тривати коротше. Треба зважати також на пори року. Дуже часто ця сама праця в якійсь порі легка до зроблення, а в іншій або зовсім не можна її зробити, або принаймні не без дуже великих труднощів.

Вкінці не можна вимагати від жінки або від дитини цього, що може зробити доросла й дужа людина. Треба головно вважати на дітей, щоб не вступали скорше до робітень чи фабрик, аж дозріють та скріплять достаточно тіло, розум і духа. Передчасне напруження підриває розвиваючіся юнацькі сили та спиняє раз-на-все дальший їхній розвій. Таксамо деякі зайняття не є відповідні для женщин, сотворених головно для домашніх зайнять. Домашні зайняття приносять женкам найбільше чести й відповідають їхньому званню виховувати дітей та приносити домашне щастя.

Взагалі треба прийняти, як постійну засаду, що стільки часу треба дати робітникам на спочинок, скільки треба для приверненя зужитих сил при праці. При всяких умовинах між працедавцями й робітниками ставиться тому виразно або мовчки умовини, що забезпечують один і другий рід спочинку. Інша умова не була б навіть чесна. Не вільно також нікому вимагати від робітника, щоб він занедбував обовязки супроти Бога, або супроти себе самого, ні робітникові не вільно цього обіцювати

На цьому місці порушуємо справу дуже великої ваги. Треба добре її зрозуміти, щоб не згрішити одним, або другим способом.

Висота заплати назначується певно добровільною умовою. І здавалося б, що коли працедавець виплатив умовлену плату, то додержав своє слово й уже більше ні до чого необовязаний. Тільки тоді діється кривда, коли або працедавець не хоче дати умовленої плати, або робітник не хоче зробити сумлінно всеї праці. В такім випадку, а ні в якім іншім, потрібно вмішання державної влади, щоб кожний міг користати зо свого права.

Та не легко згодиться на все це доводження справедливий суддя. Є вона правдива, та не во- всім, не звертається тут уваги на одну важливу умовину. Працювати, це значить напружувати свої сили для такої цілі, щоб придбати собі потрібне до життя майно, в першій мірі майно конечне на його прожиток. "У поті чола їстимеш хліб." (Бут. 3:19). Таким чином людська праця має наче дві прикмети.

Першою з них є — особистість Всяка діюча сила належить до особи, є взагалі власністю працюючого й йому на користь є й сотворена.

Другою прикметою праці є її — конечність тому, що плоди праці служать до вдержання життя, а берегти життя каже нам сама природа, що її нам слід слухати. Коли беремо на увагу тільки як особисту справу, то нема сумніву, що залежить це від волі робітника позволити на зменшення умовленої нагороди. Робітник працює так довго, як сам хоче, й вільно йому вдоволитись дуже малою нагородою, чи навіть зовсім її зректися. Однак зовсім інший мусить випасти присуд, коли до прикмети особистости праці додамо невідлучну від неї прикмету — конечности. Берегти життя є для всіх спільним обовязком, а проступком є не сповняти цього обовязку. Звідси випливає конечна потреба шукати засобів до вдержання життя. Таким засобом для кожного бідака є тільки одна заплата за знайдену роботу. Припустім отже, що працедавець і робітник згодилися добровільно на якусь умову, передовсім щодо плати. В такім випадку вже сама природна справедливість ставить одну умовину, що випереджає вільну волю угодовників і є більшої ваги, ніж вона сама. Треба головно вважати, щоб заплата не була надто мала та щоб вистарчала ощадному й чесному робітникові до вдержання життя. (Д. б.)

УКРАЇНСЬКІ ВОЯКИ ВЕТЕРАНИ З ЧИПМЕН, АЛТА.

За старанням українського католицького жіноцтва й юнацтва в парохії Божої Матері, а зокрема за добрим проводом п-ні Й. Томашевської, відбулося тут 22 квітня величне прийняття на честь наших вояків-ветеранів промовляв і висказував свої враження п. М. Гайнс. вояки (з 32 запрошених), їхні родичі, парохіяни й гості. Місцевий учитель, п. Г. Шевчук, гарно проводив бенкетом. Крім п. Господаря бенкету, що на вступі пояснив присутнім ціль прийняття, від усіх присутніх сердечно привітав дорогих вояків п. Микола Андріїв. Від вояків-ветеранів промовляв і висказував свої враження п. М. Гейнс. Під час промови о. пароха О. Засійбіди, ЧСВВ., пошанували всі присутні поляглих вояків мовчанкою, а о. Парох у тому часі проказав молитву за душі покійних борців. Опісля були ще знимки й товариська забава. Сидять від права в долішнім ряді: Й. Людвиг, Г. Шевчук, Преп о. О. Засійбіда, ЧСВВ., Мик. Андріїв, Г. Вен-дерлі, П. Часка, В. Вацко. В 2-ім ряді: М. Гейнс, П. Проч, Н.Н., В. Єлиняк, П. Стренд, В. Мельник, Г. Головайчук. — Наших Дорогих Вояків, що за всіх нас і за волю і добро Канади й волю всіх народів наражали на фронтах своє життя, ми складаємо сердечний привіт і побажання, щоб Бог поблагословив кожного щасливим життям між рідними й приятелями. — Редакція.

З прийняття вояків-ветеранів. Сидять від ліва: п. Мик. Старко з сином Іюсем, п-ні Т. Старко, п-ні К. Ілиняк, п. Василь Ілиняк-ветеран, п-на Н. Єлиняк. За ними п. Василь Ілиняк, наш найстарший піонір-патріярх у Канаді. Многая літа!

Бл. п. ЙОСИФ ТИМЧИШИН, із парохії Спаса коло Мондеру. — Допис є в "Світлі".

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН".

По $1.00: Н. Кіналь, Т. Гащак, Монтреал, І. Дорош, Віндзор, М. Сулила, Монтреал, М. Зборівська, Монтреал, А. Курцяк, Гартфорд, Конн. П. Дмитрів, Шикаго. **По $2.00:** Т. Колар, Теривіл. **По $3.00:** Ева Меренків, Ціцеро.

НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ ПРИСЛАЛИ:

По 1. Т. Крижановський, Чипмен, Е. Піскор, Винипег, О. Лесак, Ґарден Сіти Міш., І. Кіналь, МеКіс Рокс, І. Базь, Малой, М. Ворончак, Дітройт. Католицький приятель (2).

Для скитальців із Арран округи —$2.50. Т. Федорук, Мондер, $5.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

Хто читає "Католицькі Картини", нехай буде ласкавий зложити на видавання "К. Картини" у 1946 році свою добровільну жертву.

— ЖАРТИ —

Містерія. — Малий продавець часописів викрикує голосно:

Велика містерія! Пятдесят жертв! Може ви, пане, візьмете одного примірника?

— Добре, я візьму.

Переглянувши сторінку дві каже: — Але ж я тут не бачу нічого такого, як ти викрикав!

— Це саме й містерія, добродію. Ви вже 51-а жертва.

П-ні КАТЕРИНА ЯКУБЕЦЬ із Мондеру зо своїми дочками.

В 70-у річницю народин п-ні Катерини Якубець уладили діти з усею родиною, дня 14 квітня, гарну несподіванку своїй Дорогій Матері. Вітали її діти і внуки сердечними побажаннями і дарунками. — Дорогій Бабуні Катерині бажаємо много літ спокійної й щасливої старости! — Редакція.

П-ні К. ЯКУБЕЦЬ із своїми синами.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Falling In Love

By the Rev J. O'Brien, Ph. D.

Falling in love is an experience which comes to every youth Usually it comes when youth is at the threshold of young manhood or womanhood. The tender emotions which have been simmering during adolescence flame into raging love when youth singles out from among all young women the sweetheart whom he hopes to win as his partner on the journey through life Around that experience cluster memories that will bring the fragrance and bloom of spring to the sore and yellow leaf of his autumn. Upon that choice hinge consequences that will stretch to the journey's end -- and beyond.

Because that choice is made while the emotions are pounding sledge hammer blows upon his heart, youth stands at that time in particular need of guidance Emotions tend to disturb the even functioning of mind. They speak a language of their own - the language of love. But into that language, the voice of reason must creep nad make itself heard. Love is proverbially blind. Only intelligence can give it eyes

Happy indeed is the youth who while listening to the soft whisperings of love, still keeps his feet on the ground and keeps at least one ear attuned to the voice of reason. Youth makes love in the parlor, but he must not forget the practicalities of the kitchen. The eyes of youth tend to rest content upon the beauty of his sweetheart, but he must learn to penetrate to the disposition and character with which he must live when the bloom of skin has long since vanished.

We do not seek to throw cold water on love's young dream. We want to see it come true. We want to see the radiant happiness of sweethearts blossom into the mature love of husband and wife, and reach the crown-hood. We want to see the eyrie castle of their dreams materialize into the sanctuary of the Christian home, where love, peace and happiness abide. We want their home to be a little of heaven here below, a harbinger of that eternal home where love inraptures the soul with an ecstasy that never dies.

How Be Realized?

How can youth's dream be realized? By hearkening to the advice and guidance of our Holy Mother, the Church. She speaks to youth with the accents of the

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

divine. No merely theological message does she bring, but one laden with the rich experience of the centuries.

She has listened at the altar as millions of young couples plighted their deathless troth. She has listened to the stories of domestic tragedies and has seen eyes heavy with tears. She has fought against the lust of kings in protection of the sanctity of Christian marriage and the permanence of the Christian home. Better than any institution in the world, the Church can guide youth safely along the dangerous path, strewn with a thousand pitfalls, that leads to the threshold of a happy marriage and into the fireside of a Christian home

Pointing out that marriage is indissoluble except by death, the Church warns young people to be on their guard against the factors which make for separations and divorces. One of the chief causes is that the couple discovers after marriage that they are mismated. When the dreamland of their honeymoon has yielded to the realities of a work-a-day world, they begin to perceive what a blind man could have pointed out to them before — that they have little in common. They are uncongenial in temperament and disposition, they differ in moral character and in religious outlook, they vary in culture and in tastes. The delicate bounds which spring from congeniality in these fields and remain intact even after mere sentiment has largely shot its bolt, are lacking. Association first loses its charm, then its interest. Boredom sets in and finally yields to chafing and aversion. The divorce court has new grist for its mills.

Панство Молоді — ПАВЛО Й МАРІЯ КОЗОВИЙ із парохії св. Івана Христителя в Борщеві, Алта., коло Мондеру. Вінчання П-ва Козових відбулось у церкві св. Йосафата в Едмонтоні. — Для нас вінчання Дорогого Павла й Марійки було милою несподіванкою й нам приємно побажати їм від Бога щасливого подружнього життя на многі літа. — Редакція.

П-ні К. КРАВС

Централя Ліґи Українських Католицьких Жінок оцим подає до відома українському католицькому жіноцтву провінції Онтаріо, що пані К. Кравс є організаторкою Ліґи у тій провінції (Онт.). Листи з запрошенням п-ні Кравс із докладами треба писати на адресу: Mrs. K. Kraus 104 Marion St., Toronto, Ont.

ВАСИЛЬ ДРАНЧУК із Ґлендон, Алта. — Допис є в "Світлі".

ПАВЛО ГЛАДИШ із Ґлендон, Алта. — Допис є в "Світлі".

П. ГРИГОРІЙ-ДОЛЧІРІ із Ню Йорку, щирий опікун українських скитальців в Німеччині. П. Григорієві й Родині сердечний привіт пересилає — Редакція.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА.

СЛОВА

10). **ЖІНОЧА МЯКА ВІДМІНА**

Іменники — брехня, сукня, стайня можуть мати.: брехень, суконь, стаень, але також: брехнів, суквів,, стайнів.

В множині цієї відміни часто перескакує наголос (пісня — пісні пісень, піснями.: вулиця — вулиці, вулиць вулицями.: вівця — вівці. овець, вівцями). Бувають і інші зміни в наголосі (душа — душу, а в множині: душі, душам: земля — землею, земле!, множ. землі, земель).

Іменники: свиня, миша, воша, мають у родовику множини закінчення — ей (свиней, мишей, вошей). В орудвику множини має свиня — свиньми.

Іменник: пані в однині невідмінний; у множині має: пані, пань, паними, пані! панями, в панях. Але зложений іменник: панія має відміну: панія, панії, панії, панію,паніе! панією; в панії; іменник — панія — вживається в насмішливому значенні:, велика панія! "Вгляділа незнайому панію... Посходилося багато паній... Посилали побажання паніям" (Нечуй-Левицький: Київські прохачі). Іменник: панна, панни, панні, панну, панно! має в множині: панни, панків).

До цеї відміни належать і **іменники без однини** (граблі —грабель масниці — масниць, ножиці — ножиць. вії — вій); також **імена власні, назви сіл, міст** (Лисиничі — Лисинич, Лубні — Лубень)

ЖІНОЧА ПРИГОЛОСНА ВІДМІНА

До жіночої приголосної відміни належать іменники жіночого роду, що кінчаться в назовнику однини на — приголосного звука (повість, тінь, ніч, любов). Ті іменники є звичайно — **збірні, матеріяльні й подумані. Приголосний закінчення може бути мякий, твердий або зямкшений.**

ВІДМІНОК ОДНИНА

1. Н... повість, тінь, ніч, любов
2. Р... повісти, тіні, ночі, любови
3. Д.,... повісті, тіні, ночі, любові
4. З... повість, тінь, ніч, любов
5. К... повісте! тіне! ноче! любове!
6. О... повістю, тінню, ніччю, любовю
7. М... у повісті, тіні, ночі, любові.

МНОЖИНА

1. Н... повісті, тіні, ночі
2. Р... повістей, тіней ночей
3. Д... повістям, тіням, ночам
4. З... повісті, тіні, ночі
5. К... повісті! тіні! ночі!
6. О... повістями, тінями, ночами
7. М... у повістях, тінях, ночах.

На зразок **"повість'** відміняються всі іменники, що кінчаться **двома приголосними** (часть — части, честь — чести, вартість — вартости.)

На зразок іменника "тінь" відміняють іменники **закінчені на одного мякого** приголосного (мідь — міди, мазь — мази).

Так, як "ніч" відміняються всі іменники закінчені на ч, ль, (піч-печі, віддаль — віддалі).

Тому, що в назовнику однини склад замикається приголосним, то треба вважати на **ікання.** (ніч — ночі, радість — радости, осінь — осени, піч — печі, річ — речі).

Як в орудннку-однини є перед закінченням **два приголосні,** то й там буде деколи **перезвук І.** (ніч — ночі — ніччю, річ — речі — річчю, злість — злости — злістю).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ
(Наголоси зазначені **товстим друком**)

балам-балам! — дзвонить дзвін
баламут — заколочує душевний спокій. Баламуте всього світа баламутиш мої літа... Баламута. В нашім селі сталась баламута. — Баламутити. Нишпорить усюди по Вкраїні та баламутить голови посполитству. — Баламутка. Масляниця баламутка, обіцяла масла й сира, та не хутко. Ном. — Ні, за ту землю баламутки не було. — Випем цеї баламутки. — Баламутний. — Баламутна мова. — Баламутно. Декуди говорять: скривився, як середа на пятницю — але це вже баламутно, бо середа не має чого кривитися на пятницю, бо обидві однаково пісні — Баламутство. Їхній обман, їхню криту золотом і баламутством правду.
баланда Іди, іди, баландо! — Баландіти — говорити небелиці
балачка — неповажна розмова
бали — розговори. Тільки й балів на селі, що про мене біду, нещасну. — Балу-балу. Я тут балу-балу, а тісто біжить по столу.
балія — до прання білизни. У нас нема балії
балка-яр у степу. Вийшов у поле геть від шляху, у балку спустився. Шевч. Вовки по тернах, по балках жовту кість жвакували. Дума.
балухи — витріщив очі
баль. Ближче до неба зо шпиталю, ніж із балю. Ой справлю я тобі баль!
Балевий або бальовий одяг-стрій. Балювання. А ти гуляєш, а ти балюєш за чужі гроші! Лев.
бальок — довгий.
баляндраси — балачка. Баляндраси розпускає, буцім то він усе знає.
бам-бам на дзвінниці
бамкати — баламкати
банда — товпа. Пішли цілою бандою. — На вулиці банда грає.
бандаж, жа — лента для перевязання ранених. — Бандажувати.
бандура, музичний струмент. Взяв би є бандуру, настроїв, заграв.. Частини бандури: ручка, спідняк, перхняк, голосник, приструнник, кобилка. — Бандурка, картопля. Бандурник — виробляє бандури. — Бандурист грає на бандурі. Бандурна струна.
банелюки плести. Що ти мені банелюки плетеш?
банкрут. — Банкрутство. Банкрутувати.
банта, ти. Піти на банти. Кури сплять на бантах (деревляна перекладина)
банька. На нашій церкові гарна банька (баня). Нова банька оливи (бляшанка). Банька на воді. Чоловік на світі, як банька на воді. — Баньки. Чого ви, братця, так баньки повитріщали?
баюра серед села (яма з болотом)
баняк — розбився й вода вилилася
барабан, барабанчик. У барабани вибивають (при війську). Барабанити
бараболя. Бараболінник — пиріг із бараболі. Бараболиння, на бараболі. - Бараболисько — місце, де була бараболя.

Joseph The Provider

Joseph knelt. "Not so, my son," Jacob said.

The dandies came forward; he said, "Lovely youth."

Crossing his arms, Jacob began the blessing.

THE Regent of Egypt knelt down when he entered Jacob's chamber and touched with his forehead the carpet of the floor. "No so, my son," Jacob demurred. He sat up on his bed, a skin drawn over his knees. "Welcome. Take a stool here beside me that I may speak to you."

When Joseph sat down, Jacob continued, "The time has come for me to die, though I am by no means at the final stage. But when I am gathered to my fathers, I would like not to be buried in the land of Egypt. Therefore you shall carry my bones and lay them in their tomb whi[redacted] Machpelah or the double cave at Hebron in t[redacted] Canaan. Swear to deal truly with me."

Joseph swore the oath and when he had done so Jacob bowed ... and gave thanks.

A ... called his two sons, Manasseh and Ephraim and said, "Get ready, we shall visit your grandfather."

They answered: "But we have an engagement, Father and lord, to hunt gazelles in the desert."

"Have you heard what I said or have you not?" he asked and they answered, "We rejoice greatly to make our grandfather a visit."

Jacob was dozing in his cushions when they were announced. He asked Joseph to bring forward his sons that [redacted] with his tongue. "Lovely youth, so far as I can see," said he "Fine and charming before God, both of them."

... right order before Jacob for the blessing. "Manasseh," he said, "take care! Ephraim, stand there!"

And he pushed Ephraim toward Israel's left and he took Manasseh, the older, and put him at Israel's right, so that everything should be in order.

But Jacob was not to be put off in his little plan for Ephraim who looked so much like his beloved Rachel. For what did Joseph see? The father, his face uplifted, laid his left hand upon Manasseh's bowed head, and crossing his arms, put his right hand over upon Ephraim's.

Staring into space, he began, before Joseph could interrupt him, to speak and to bless. He invoked the three-fold God that they should grow into a multitude, like to a multitude ...

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

Falling In Love

By the Rev. J. O'Brien, Ph. Di.

Falling in love is an experience which comes to every youth. Usually it comes when youth is at the threshold of young manhood or womanhood. The tender emotions which have been simmering during adolescence flame into raging love when youth singles out from among all young women the sweetheart whom he hopes to win as his partner on the journey through life. Around that experience cluster memories that will bring the fragrance and bloom of spring to the sore and yellow leaf of his autumn. Upon that choice hinge consequences that will stretch to the journey's end - and beyond.

Because that choice is made while the emotions are pounding sledge hammer blows upon his heart, youth stands at that time in particular need of guidance Emotions tend to disturb the even functioning of mind. They speak a language of their own — the language of love. But into that language, the voice of reason must creep nad make itself heard Love is proverbially blind. Only intelligence can give it eyes.

Happy indeed is the youth who while listening to the soft whisperings of love, still keeps his feet on the ground and keeps at least one ear attuned to the voice of reason. Youth makes love in the parlor, but he must not forget the practicalities of the kitchen. The eyes of youth tend to rest content upon the beauty of his sweetheart, but he must learn to penetrate to the disposition and character with which he must live when the bloom of skin has long since vanished.

We do not seek to throw cold water on love's young dream. We want to see it come true. We want to see the radiant happiness of sweethearts blossom into the mature love of husband and wife, and reach the crown-hood. We want to see the eyrie castle of their dreams materialize into the sanctuary of the Christian home, where love, peace and happiness abide. We want their home to be a little of heaven here below, a harbinger of that eternal home where love inraptures the soul with an ecstasy that never dies.

How Be Realized?

How can youth's dream be realized? By hearkening to the advice and guidance of our Holy Mother, the Church. She speaks to youth with the accents of the

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

divine. No merely theological message does she bring, but one laden with the rich experience of the centuries.

She has listened at the altar as millions of young couples plighted their deathless troth. She has listened to the stories of domestic tragedies and has seen eyes heavy with tears. She has fought against the lust of kings in protection of the sanctity of Christian marriage and the permanence of the Christian home. Better than any institution in the world, the Church can guide youth safely along the dangerous path, strewn with a thousand pitfalls, that leads to the threshold of a happy marriage and into the fireside of a Christian home

Pointing out that marriage is indissoluble except by death, the Church warns young people to be on their guard against the factors which make for separations and divorces. One of the chief causes is that the couple discovers after marriage that they are mismated. When the dreamland of their honeymoon has yielded to the realities of a work-a-day world, they begin to perceive what a blind man could have pointed out to them before — that they have little in common. They are uncongenial in temperament and disposition, they differ in moral character and in religious outlook, they vary in culture and in tastes. The delicate bounds which spring from congeniality in these fields and remain intact even after mere sentiment has largely shot its bolt, are lacking. Association first loses its charm, then its interest. Boredom sets in and finally yields to chafing and aversion. The divorce court has new grist for its mills.

Панство Молоді — **ПАВЛО Й МАРІЯ КОЗОВИЙ** із парохії св. Івана Христителя в Борщеві, Алта., коло Мондеру. Вінчання П-ва Козових відбулось у церкві св. Йосафата в Едмонтоні. — Для нас вінчання Дорогого Павла й Марійки було милою несподіванкою й нам приємно побажати їм від Бога щасливого подружнього життя на многі літа. — Редакція.

П-ні К. КРАВС

Централя Ліги Українських Католицьких Жінок оцим подає до відома українському католицькому жіноцтву провінції Онтаріо, що пані К. Кравс є організаторкою Ліги у тій провінції (Онт.).

Листи з запрошенням п-ні Кравс із докладами треба писати на адресу: **Mrs. K. Kraus**
104 Marion St., Toronto, Ont.

ВАСИЛЬ ДРАНЧУК із Глендон, Алта. — Допис є в "Світлі".

ПАВЛО ГЛАДИШ із Глендон, Алта. — Допис є в "Світлі".

П. ГРИГОРІЙ ПОЛЧИЙ із Ню Йорку, щирий опікун українських скитальців в Німеччині. П. Григорієві й Родині сердечний привіт пересилає — Редакція.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

16). **ЖІНОЧА МЯКА ВІДМІНА**

Іменники — брехня, сукня, стайня можуть мати.: брехень, суконь, стаєнь, але також: брехнів, сукнів,, стайнів.

В множині цеї відміни часто перескакує наголос (пісня — пісні пісень, пісням.: вулиця — вулиці, вулиць вулицями.: вівця — вівці. овець, вівцями). Бувають і інші зміни в наголосі (душа — душу, а в множині: душі, душам: земля — землею, землеї, множ. землі, земель).

Іменники: свиня, миша, воша, мають у родовику множини закінчення — ей (свиней, мишей, вошей). В орудннку множини має свиня — свиньми.

Іменник: пані в однині невідмінний; у множині має: пані, пань, паням, пані! паням, в панях. Але зложений іменник: панія має відміну: панія, панії, панії, панію,паніє! панією, в панії; іменник — панія — вживається в насмішливому значенні:. велика панія! "Вгляділа незнайому панію... Посходилося багато паній... Посилали побажання паніям" (Нечуй-Левицький: Київські прохачі). Іменник: панна, панни, панні, панну, панно! має в множині: панни, панний).

До цеї відміни належать і іменники без однини (граблі —грабель, масниці — масниць, ножиці — ножиць. віі — вій); також імена власні, назви сіл, міст (Лисиничі — Лисинич, Лубні — Лубень)

ЖІНОЧА ПРИГОЛОСНА ВІДМІНА

До жіночої приголосної відміни належать іменники жіночого роду, що кінчаться в називнику однини на — приголосного звука (повість, тінь, ніч, любов). Ті іменники є звичайно — **збірні, матеріяльні й подумані. Приголосний закінчення може бути мякий, твердий або зашипений.**

ВІДМІНОК ОДНИНА

1. Н... повість, тінь, ніч, любов
2. Р... повісти, тіні, ночі, любови
3. Д.,.. повісті, тіні, ночі, любові
4. З... повість, тінь, ніч, любов
5. К... повісте! тіне! ноче! любове!
6. О... повістю, тінню, ніччю, любовю
7. М... у повісті, тіні, ночі, любові.

МНОЖИНА

1. Н... повісті, тіні, ночі
2. Р... повістей, тіней ночей.
3. Д... повістям, тіням, ночам
4. З... повісті, тіні, ночі
5. К... повісті! тіні! ночі!
6. О... повістями, тінями, ночами
7. М... у повістях, тінях, ночах.

На зразок "повість' відміняються всі іменники, що кінчаться двома приголосними (часть — части, честь — чести, вартість — вартости.)

На зразок іменника "тінь" відміняють іменники закінчені на одного мякого приголосного (мідь — міди, мазь — мази).

Так, як "ніч" відміняються всі іменники закінчені на ч, ль, (піч- печі, віддаль — віддалі).

Тому, що в називнику однини склад замикається приголосним, то треба вважати на ікавізм. (ніч — ночі, радість — радости, осінь— осени, піч — печі, річ — речі).

Як в орудннку однини є перед закінченням два приголосні, то й там буде деколи перезвук і. (ніч — ночі — ніччю, річ — речі — річчю, злість — злости — злістю).

Український Словник

СЛОВА — НАГОЛОСИ — ПРИКЛАДИ

(Наголоси зазначені **товстим друком**)

балам-балам! — дзвонить дзвін

баламут — заколочує душевний спокій. Баламуте всього світа баламутиш мої літа... Баламута. В нашім селі сталась баламута. — Баламутити. Нишпорить усюди по Вкраїні та баламутить голови посполівству. — Баламутка. Масляниця баламутка, обіцяла масла й сира, та не хутко. Ном. — Ні, за ту землю баламутки не було. — Випем цеї баламутки. — Баламутний. — Баламутна мова. — Баламутно. Декуди говорять: скривився, як середа на пятницю — але це вже баламутно, бо середа не має чого кривитися на пятницю, бо обидві однаково піскі. — Баламутство. Їхній обман, їхню криту золотом і баламутством праву.

баланда. Іди, іди, баландо! — Баландіти — говорити небелиці

балачка — неповажна розмова

бали — розговори. Тільки й балів на селі, що про мене бідну, нещасну. — Балу-балу. Я тут балу-балу, а тісто біжить по столу.

балія — до прання білизни. У нас нема балії

балка-яр у степу. Вийшов у поле геть від шляху, у балку спустився. Шевч. Вовки по тернах, по балках жовту кість жвакували. Дума.

балухи — витріщні очі

баль. Ближче до неба зо шпиталю, ніж із балю. Ой справлю я тобі баль!

Балевий або бальовий одяг-стрій.

Балювання. А ти гуляєш, а ти балюєш за чужі гроші! Лев.

бальок — довгий.

баляндраси — балачка. Баляндраси розпускає, буцім то він усе знає.

бам-бам на дзвіниці

бамкати — баламкати

банда — товпа. Пішли цілою бандою. — На вулиці банда грає.

бандаж, жа — лента для перевязання ранених. — Бандажувати.

бандура, музичний струмент. Взяв би є бандуру, настроїв, заграв.. Частини бандури: бучка, спідняк, верхняк, голосник, приструнник, кобилка. — Бандурка, картопля. Бандурник — виробляє бандури. — Бандурист грає на бандурі. Бандурна струна

банелюки плести. Що ти мені банелюки плетеш?

банкрут, — Банкрутство. Банкрутувати.

банта, ти. Піти на банти. Кури сплять на бантах (деревляна перекладина)

банька. На нашій церковці гарна банька (баня). Нова банька оливи (бляшанка). Банька на воді. Чоловік на світі, як банька на воді. — Баньки. Чого ви, братця, так баньки повитріщали?

баюра — серед села (яма з болотом)

баняк — розбився й вода вилилася

барабан, барабанчик. У барабани вибивають (при війську). Барабанити

бараболя. — Бараболінник — пиріг із бараболі. Бараболиння, на бараболі. — Бараболиско— місце, де була бараболя.

Joseph The Provider

Joseph knelt. "Not so, my son," Jacob said.

The dandies came forward; he said, "Lovely youth."

Crossing his arms, Jacob began the blessing.

THE Regent of Egypt knelt down when he entered Jacob's chamber and touched with his forehead the carpet of the floor. "No so, my son," Jacob demurred. He sat up on his bed, a skin drawn over his knees. "Welcome. Take a stool here beside me that I may speak to you."

When Joseph sat down, Jacob continued, "The time has come for me to die, though I am by no means at the final stage. But when I am gathered to my fathers, I would like not to be buried in the land of Egypt. Therefore you shall carry my bones and lay them in their tomb which is called Machpelach or the double cave at Hebron in the land of Canaan. Swear to deal truly with me."

Joseph swore the oath and when he had done so Jacob bowed himself upon the bed's head and gave thanks.

A few weeks later he fell ill. When Joseph heard, he called his two sons, Manasseh and Ephraim and said, "Get ready, we shall visit your grandfather."

They answered: "But we have an engagement, Father and lord, to hunt gazelles in the desert."

"Have you heard what I said or have you not?" he asked and they answered, "We rejoice greatly to make our grandfather a visit."

Jacob was dozing in his cushions when they were announced. He asked Joseph to bring forward his sons that he might bless them. The young dandies came forward and bowed from the hips with exaggerated good form.

The old man wagged his head and made clucking noises with his tongue. "Lovely youth, so far as I can see," said he. "Fine and charming before God, both of them."

Joseph was concerned that his sons should stand in the right order before Jacob for the blessing. "Manasseh," he said, "take care! Ephraim, stand there!"

And he pushed Ephraim toward Israel's left and he took Manasseh, the older, and put him at Israel's right, so that everything should be in order.

But Jacob was not to be put off in his little plan for Ephraim who looked so much like his beloved Rachel. For, what did Joseph see? The father, his face uplifted, laid his left hand upon Manasseh's bowed head, and crossing his arms, put his right hand over upon Ephraim's.

Staring into space, he began, before Joseph could interrupt him, to speak and to bless. He invoked the threefold God that they should grow into a multitude, like to a multitude of fishes in number. . . .

(Continued)

ру," родичі, що в їхнім житті зникли християнські засади й що їхні діти остали без Бога. Тут є зазначені ті, що їх сектантська чи інша агітація відірвала від Церкви, щоб колись молитва за них і праця над ними уможливили помістити при їх назвиську радісну увагу: "Вернувся до Католицької Церкви." Тут є спис дітей, що мають біжучого року приступити до першої св. сповіді й св. Причастя, щоб у властивому часі могти пригадати родичам цю важну хвилю в житті їхньої дитини. Коли парохіяльна помічниця заведе таку картотеку й поведе її старанно, створить собі підставу до плянової праці над душами на терені парохії Воно має тоді перед очима собою ціле обличчя парохії, всі моральні, релігійні і матеріяльні відносини, що там панують. Картотека набирає ще більшого значення, коли започатковується й **проводиться якусь акцію, подуману на більшу скалю,** при влаштовуванні народніх місій, парохіяльних станових реколекцій і т. п. Вкінці картотека може віддати великі прислуги парохіяльним організаціям: вказати їм де мають шукати для себе нових членів і якою дорогою їх здобути.

Відвідини парохії

Добре уладження й систематично проваджена картотека створює підставу до всесторонної праці парохіяльної помічниці. Мавши дані з картотеки, без труду вона орієнтується в дорозі, що її має перейти до домів і помешкань парохіян, як до тих, що прихильно настроені в відношенні до Церкви, так і до тих, що до Церкви відносяться байдуже чи навіть ворожо. Слушно можна сказати, що відвідини домів парохіян парохіяльною помічницею в імені душпастиря уводять у життя слова Спасителя: **"Знаю моїх, і мої знають мене"** (Ів. 10: 14). Тоді то наче відзивається відгомін давніх, минулих часів, коли то існував непорушний звязок поміж пастирем і стадом.

І дійсно, чи може сам душпастир у численній нераз парохії пізнати всіх своїх парохіян? Чи може при численних зайняттях так часто всіх відвудувати, щоб удержати з ними можливо тісний контакт? Деколи стає ще йому на перешкоді вік і брак здоровя. Мусить йому в цьому помагати парохіяльна помічниця. Вона **відвідує в імені душпастиря парохіян,** намагається їх пізнати, дає душпастиреві відповідні про них інформації, наладжує тісніший звязок поміж поодинокими парохіями і втягає в обсяг парохіяльного життя й найбільше суттєвих його завдань.

Зо зворушенням повітає парохіяльну помічницю стара бабуня, що через параліж багато місяців, а може літ, не була в церкві й думає, що про неї вже всі забули; тож коли побачить когось, хто відвідує її в імені пароха й почує запевнення постійної на собою опіки, здається їй, наче б дивне світло людської доброти осяяло її вбогу світлицю.

Робітник, що спочатку жорстоко, а може й нерадо, відповість на принесені від пароха поздоровлення, вкінці мимохіть пічне відчувати, що є хтось, що опікується його добром і добром його найближчих. А коли парохіяльна помічниця наблизиться до його рідні, навяже ближчий контакт із жінкою й дітьми, він зовсім приєднається й буде вітати її як давню, добру знайому.

Дівчина, приневолена шукати зарібку далеко поза родиною стріхою, всіма забута, що нею ніхто не турбується, що з трудом бореться за буття, через поздоровлення парохіяльної помічниці нагло. переноситься начебто в інший світ; стають їй перед очима минулі дитячі часи. коли то вчили її перших основ віри, коли то приступила до першої св. сповіді й св. Причастя, коли була здібною й понятливою, коли то нераз у школі хвалили її за пильну науку релігії; та ось життя й оточення зіпсували її; попала в неодин злий а може й грішний наліг. Поздоровлення парохіяльної помічниці переносить її думками у край дитячих літ, а давні спомини можуть стати підставою спасенного впливу на її душу.

У вогких і мрячних сутеринах міститься вбога родина. В куті, на нужденному барлозі наче голодні пташенята, лежать у біді, з переляканими очима діти, вижидаючи марної страви, що їм приготовляє мати. Худа й спрацьована жінка дивиться неохоче й підзорливо на входячу й вітаючу її в імені душпастиря парохіяльну помічницю. Глибока нужда й опущення мабуть довели її до такого стану, що нізвідки не надіється ні розради ні помочі. Парохіяльна помічниця розбуджує в її душі вогник довіря в опіку людей доброї волі, перейнятих духом християнської любови ближнього, надію на кращу будуччину.

В цей спосіб парохіяльна помічниця навязує нову й невидиму пряжу, що зміцнює розхитаний, або втрачений звязок душпастиря з парохіянами, сповняючи слова: "Знаю своїх, і мої знають мене" — для закріплення Христового Царства на землі.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Печерська Лавра

Півтори милі від Києва, на горбочку, що його змивають води Славутиці-Дніпра, видко здалека великий і славний монастир,такий дорогий кожному віруючому Українцеві. Це—Печерська Лавра.

Назва цього монастиря походить від підземних хідників-печер, подібних до римських катакомб,що проходять через гору в усіх напрямках. Їх викопали були мабуть Варяги, що прибули в українську землю, з північних, скандинавських країв.

За часів Ярослава Мудрого (ЮБІ), в цих печерах осів український монах св. Антін, що свої молоді літа провів був у монастирі на горі Атос у Греції. Слава його чеснот і святого життя зібрала там невдовзі багато монахів, що поселились побіч св. Антона й разом з ним та за його духовним проводом вели життя молитви й покути в досконалій посвяті Богові. Зо зростом числа монахів св. Антін побільшив ці печери, прикрасив святими образами, збудував церкву й оснував рід першого монастиря.

Так повстала — Печерська Лавра.

Одним із найславніших учнів і наслідників на настоятельстві в Печерській Лаврі був св. Теодосій Печерський. Він збудував над печерами великий монастир, де проживало за його ігуменством сто монахів,а також муровану церкву на честь Пресвятої Богородиці. Можна подумати, що чуда Божої ласки, що колись прославляли египетську Теваїду й пустині Сходу, відновились на київських горах. Труди монашого життя не вистарчали до заспокоєння ревности учнів Теодосія; підземні печери заселились святими затворниками, що жили в строгій повздержності, замкнені в тісних келійках, що їх викопали своїми руками. Були й такі геройські душі, що відходили на відлюдні місця, здалека від людських осель, щоб там вести тяжке життя стовпників.

В тому часі всі церкви в Україні приходили просити собі єпископів з великого монастиря в Києві. Там проживав славний Нестор. А коли він писав перший літопис-історію свого народу й при тому змальовував геройські чесноти, що їх він був самовидцем на святій горі, його брати-монахи несли далеко на схід і на північ світло Христової віри з монашими правилами св. Василія. Слава Київської Лаври розходилась навіть поза межі славянського краю,аж до берегів Волги й Білого моря: і там подібно як над берегами Дніпра й Двини мали в пошані цей славний монастир, як монашу митрополію й головне святе місце України. Богомільці прибували туди великими громадами, щоб відвідати печери св. Антона й св. Теодосія й поклонитись мощам двох перших основників та їхніх перших товаришів, що були поховані в своїх келіях наче хоробрі вожді на полі їхніх геройських подвигів.

Св. Йосафат у Печерській Лаврі

Св. Йосафат чув від самого дитинства розмови про ті славні святощі, а Життя Київських Отців були головним його читанням у днях молодости й потіхою серед самоти в Вильні. Син і наслідник основників монашого життя в Україні, він гаряче бажав відвідати ці місця, де вони жили. Тому, як тільки прибув до міста, таки в дні візду митрополита до Києва Йосафат вибрався до Печерської Лаври. До цих відвідин попихала його так ревність апостола, як і побожність богомільця.

Архимандрія Печерської Лаври задержала була ще велику частину своїх давніх багацтв, а навіть дещо зо своїх строгих практик; та світло віри там уже було загасло й дім святих став одною з твердинь церковного розєднання в Україні. Микита Тур, архимандрит Печерської Лаври, був одним із головних знарядів Острожського й дух бунту, що він защіпив монастиреві, тут довкола нього сильно вдержувавсь.Потієві не вдалось було здобути собі там признання хоч король до митрополичої влади долучив був також уряд архимандрита Печерської Лаври. По кількох роках боротьби, за згодою папи й короля, Іпатій зрікся, для святого спокою, цеї багатої посілости; з того часу монахи Печерської Лаври були супроти зєдиненого митрополита в відвертім бунті. Ідучи до цього монастиря сам один, Йосафат видавав себе в руки без оборони завзятим ворогам св. Зєдинення. І ще заки він прибув, він уже зрозумів, на яку небезпеку він себе наражує.

Недалеко монастиря Святий стрінув одного ловця, оточеного чередою собак і гурмою вершників; це був монах із Печерської Лаври, можливо сам архимандрит. Із своїм походженням із княжої родини Курцевичів, він уніс до монастиря привички великого пана й усю вільність світського життя. Побачивши незнайомого подорожнього в монашій рясі, шляхетний ловець задержується й читає, як він називається, певно з думкою запросити його в гостину.Та як тільки він почув, що має перед собою архимандрита Св. Тройці в Вильні, запалав відразу гнівом. Почав зневажати Святого й погрожувати йому; назвав його зрадником батьківщини,звідником душ, обманцем; ще трохи а був би сказав своїм ловцям убити його, або втопити в Дніпрі.

На Йосафата цей зрив схизматицької ненависти не зробув ніякого враження. На такий вилив злости Йосафат відповідає лагідністю; кілька спокійних, розумних слів вистарчають для оправдання його слушної справи й вияснення, що його не треба вважати за ворога. Він тільки самий, і нічого не шукає ні не бажає, як тільки миру. В нього нема ніяких лихих намірів супроти печерськх монахів, що є його братьми; якщо б навіть і мав то як було б йому можливо сповнити їх? Він приходить, щоб побачити їх і поговорити з ними по-братерськи.

Послухавши слів св. Йосафата, Курцевич змяк; йому стало соромно його гніву. Спостеріг це Йосафат і скористав із нагоди, щоб дати цьому незнайомому монахові братню пересторогу. Оглянувши ловецьку бричку, він сказав до Курцевича: "Я дивуюсь, що я ніколи не читав у правилах св. Василія, щоб монахам було вільно ходити на лови." Курцевич вислухав цих слів без гніву й дозволив йому пуститись у дальшу дорогу, забравши з собою на дні серця слово, що його він почув як посів навер-

нення.

Тим часом Йосафат прибув перед фірту монастиря. Там він подає своє імя й просить побачення з ігуменом. Як тільки повідомили ігумена, про прихід Йосафата, він казав задзвонити в дзвінок і скликати всіх монахів до рефектаря. "Тут є душехват, ходіть усі; вкінці ви побачите його" — сказав до монахів. Цей викрик біжить із уст до уст, від одного до другого кінця великого монастиря. Покинувши все, монахи збігаються до рефектаря; в одній хвилі їх зібралось там поверх сотня.

В православнім монастирі

Йосафат стає посередині цього великого збору; та ще не встиг поздоровити їх, як уся ця громада сердито закричала: "Чого ти прийшов сюди? Чи ти приходиш зневажати нас чи звести? Не надійся ошукати нас подібно, як стільки інших!" Сотня уст викрикає гнівно на випередки слова зневаги й наклепів, що їх може вигадати фанатизм і ненависть. Йосафат хоче говорити, та крик заглушує його слова. Йому почали грозити, на нього натискати, щоб розірвати на шматки. Дніпро пливе коло монастиря, його треба туди скинути в воду, цього зрадника, облудника й негідника, цього руїнника православя.

Духовна перемога

Серед тієї пекельної сцени Йосафат стоїть спокійно й водить погідним оком довкруги себе. Побачивши, що гамір не вгаває, він просить ігумена, щоб наказав мовчання. На голос настоятеля монахи мовкнуть на хвилину; та їхні погляди й рухи виявляють велике розярення, що далі ворушуть їхне серце. Та Йосафата ніщо не тривожить. Він починає говорити, поздоровляє дорогих братів, оцих людей, що накинулись на нього з погрозами й зневагами, й виявляє їм понуки своїх відвидин. Він прийшов, щоб віддати честь цьому славному місцеві, що славиться такими старинними памятниками, споминами, а головно мощами святих. Він щиро радіє, що по стільки віках він бачить іще таке векике число монахів. Це було б неслушно приписувати йому якісь лихі наміри; він прийшов сам, щоб їх поздоровити, як братів, і поговорити з ними. Він є готовий пристати до них і стати їхнім учнем, якщо між ними є людина вчена й мудра, що йому покаже дорогу правди, світла на основі св. Письма, св. Отців і церковних книг.

Під час цеї промови Святого не тільки замовкли крики, але й обличчя прибрали інший вигляд. Його покірні слова, його поважний і пронизливий голос, його рішучість зрівноважена лагідністю, привели на місце гніву пошану. Йосафата попросили сісти. Його запрошують навіть на перекуску, але він відказався, бо вже їв перед виходом з міста. Натомість він хоче книг. Його ціль осягнена: він проповідатиме св. Зеднання, доказувати свої права перед своїми смертними ворогами. Монахи приносять йому свої церковні книги, Життя Святих і Біблію в церковно-словянській мові. (д.б.)

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

Пятий поділ

ПО БЕНКЕТІ

— Признай — говорила Люкреція до Ірини під час повороту додому, коли невільники при світлі смолоскипів несли їх у носильці-лектиці з Авентину до Фабрикієвої віллі — що я мала слушність, що примусила тебе спізнитись на бенкет?.. Враження на гостей було подвійне й наслідок відповідав ожиданню.

Ірина мовчала. Люкреція, не діждавшись відповіді, тягнула далі:

— Ти виглядала чудово, справді чарівно! Я сама боялась надто любуватись тобою, щоб не зачаруватись—сказала зо сміхом. Але юнацтво... Якщо не помиляюсь, то ти вже тепер моглаб керувати кожним як ягням; вибери тільки одного...Хто ж тобі, любонько, найбільше сподобався з усіх там присутніх?

— Домітиля.

— Жартуєш із мене; хто ж звертає увагу на женщин? Я говорю про мужчин.

— Хоча б мені, Люкреціє, навіть хтось і припав до вподоби, то не виявила б тобі своєї таємниці.

— Зраджуєшся, чарівниченько! Але я зараз відгадаю таємницю: Скажи мені, цей консул Авреліян, це пристойна людина, дуже дотепний... чи ти завважала краску його волося? Така рудо-золотава, надзвичайна рідкість тут у Римі...

— Ой не говори мені нічого про Авреліяна! Як хтось там був поганий, то певно він!

— Невдячна! То так відплачуєшся йому за ніжну оду до тебе?

— Одинока нагорода за підхлібство — погорда. Ненавиджу всіх медоустих людей, бо в солодкості передчуваю завжди їдь.

Щож, як бачу, то інша пісня трафила тобі в серце... Коли не консул, людина статечна й уже поважна урядом, як іще не віком, то може цей чорноокий дітвак, син цісаря, знайшов у тебе ласку?... Якщо не помиляюсь, то гарний румянчик на твоїм личку сам за тебе відповідає...

— Милишся... це блиск смолоскипу Катона... Та оце вже наша хата... на щастя... Прощаю тебе, Люкреціє, бувай здорова.

Розійшлись, кожна до свого крила.

Ірина була надто роздразнена, щоб могла думати про сон. Відправивши нетерпеливо невільниць, вибігла сама до садку й запустилась далеко-далеко, в найбільш дику його частину, де тепер у стіп Пінчіо розпростирається гай Боргезів. Сіла серед остроколючих кущів і пустила волю думкам.

Увесь тільки-но минулий вечір, увесь бенкет і кожна окрема умовина та кожне враження різнобарвним краєвидом пересунулось перед очима її памяті. Зразу спомин перемоги над серцями гостей і слава королеви бенкету, як дим кадила або запах упоюючого винного шуму викликали усмішку на її устах; та скоро цю усмішку прогнав невимовний несмак: "Негідні люди!" Та чи справді всі негідні? І в думці станула їй ясна постать юнака, що співає про правду — і на цю згадку якась ніжна, тужна струна задрижала її в серці..

Задумалася...

— Що саме мені подобається в ньому?.. Надто молодий... майже підросток... не знаю навіть, чи має двадцять літ?.. Не пізнати ще в ньому ні мужеської, розвиненої сили, ні цеї зрілости виробленої в життєвій боротьбі, що її я привикла цінити...

...Чи гарний?.. Так, дуже гарний — як статуя грецького золота: з задуманим чолом, з огнем у чорнім оці, а водночас і променем, найчистіший зразок великого роду — одного з цих, що збудували Рим... Але не такий гарний як Праксителів Аполлє... Ні, в Греції я бачила ще досконаліші черти лиця... Це не сама стать займає мене...

- Розумний?.. Нераз, як ті блискавки в літню бурю, блиснув ґеній у його словах... Та такий Тацит із хмарою на чолі, висказами, що наче вириті на криці, не тільки не уступає перед ним у розумі, але силою звязкого слова здається перевищує його. .

Поет?.. Його пісня була надхнена.. зміст глибокий.. голос милозвучний... та метрика віршів не всюди без закиду, як у Ювеналія...

— Так, він ні герой, як Агрикола, ні вчений, як Пліній, ні невимовний, як Квінтиліяни... Що ж отже в ньому таке, що виріжнює його з-поміж усіх інших?

...Щось, що тяжко схопити... якась висшість, більша над усі інші, що з цих статуйних форм світить, як дорогоцінна лямпа в алабастрі...

...Що ж це може бути?...

А по хвилі молода поганка шепнула сама до себе:

- - Це хіба дух!..

Задумалась знову:

— Він перший такий, що я бачила... Та чи одинокий?

— Ні!

Втім пригадала собі Домітилю, її гарні слова й ще кращий вираз лиця й дійшла до висновку, що ці двоє зовсім подібні до себе, мусять отеж перебувати разом у спільних якихось недоступних для неї, а однак дивно приманливих царинах...

— Щасливі вони! — зітхнула—я також бажала б іти туди, але блукаю в темряві, а їм таємне сонце світить... У його сяйві біжать веселі й певні, як по твердій скелі, а я по схвильованій воді, щохвилі відчуваю, що потапаю.

І як потапаючий оглядається довкола за дошкою рятунку, так душа молодої поганки забажала несподівано рятунку; та відповіді не одержала нізвідки на той крик розпуки. Почула себе надзвичайно самітньою.

Раптом щось зашелестіло в кущах.

— Хто там? — спитала. Хіба дика звірина, бо не відзивається...

Та напруживши молоде, бистре око доглянула жіночу стать, що бігла в противний бік.

— Та, це ти, Люкреціє? Чи боїшся мене, що скоро тікаєш? Що має значити ця нічна мандрівка?

Люкреція здрігнулась, побачивши себе зловленою на горячім; та скоро опамяталась, надбігла й нахилилась ніжно над Іриною:

— А що ж вона може означати, як не шукання мого скарбу, що десь був мені затратився в гаєвих манівцях? Я побачила тебе, як ти виходила з дому так легко одягнена, тому з боязни за твоє здоровя я пішла шукати тебе...

— Справді? Ти багато більше скидалась на яку чарівницю, що йде збирати при світлі затроєне зілля, або спішить на таємні сходини зо злими духами. Та ти не журись так дуже моїм здоровям... я сама допильную себе.

— Ірино, благаю тебе, йди спати...

— Люкреціє, благаю тебе, дай мені спокій. —Бувай здорова! — другий раз.

— Ні дитино, не піду, доки цілої й здорової не побачу тебе на постелі.

Ірина зірвалась, майже непритомна з розрдразнення.

— Якже ти мене мучиш! — крикнула.

Це для твого добра...

Іду вже, щоб тільки ти звільнила мене від своєї присутности!

Надзвичайно терпелива Люкреція взяла її за руку, відвела до "кубікули," помогла розібратись і майже сама положила її на надзвичайно гарне повне східньої виставности, ліжко. Та й годі ще не віддалилась: серед ніжних пестощів поправила вихованці шовкові подушки, долила пахощів до лямпки, що з хрустальної баньки на різьбленім ліхтарі кидало довкруги рожеве лагідне світло, старанно засунула пурпурову занавісу й доти з-поза неї заглядала на Ірину, аж молода дівочка, не мавши іншого способу, щоб позбутись влізливої опікунки, примкнула повіки й почала вдавати, що спить.

Тоді Люкреція висунулась потиху з кімнати і з дому. (д.б.)

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ДІТРОЙТ. Посмертна згадка. Тут упокоїлась у Бозі читачка "Світла", бл. п. Катерина Запотічна. Молимось, щоб Бог прийняв душу Покійної до свого царства, де всіх праведних веселить вічне світло небесної слави. —Р.

ЙОНГСТАВН, ОГАЙО. Впреп. Отче Редакторе Світла! Прошу ласкаво помістити цю новинку в Вашому часописі.

В моїй парохії Пресв. Тройці в Йонгставн, Огайо, давав святу Місію Впреп. о. Н. Когут від 23-31 березня, 1946 року. Без ніяких похвал я хочу сказати, що та св. Місія була дійсним духовним пиром для мого йонгставнського Назарету. Проповіді були прості, інструктивні, дуже пожадані для кожної церковної громади, бо вони такі потрібні для

наших людей. Було більше св. Сповідей як звичайно, а ще більше св. Причастій. Впреп. о. Ігумен зробив тут свою належну роботу якслід і я в імені парохіян складаю щиро-сердечну подяку за ласкавий труд. Від мене і від мого стада сердечне "Спаси Біг." Ваш щирий — о. Петро Олексів.

ГЛЕНДОН, АЛТА. Привіт для вояків. Дня 28 березня відбулося привітне прийняття для вояків: Павла Гладиша й Василя Дранчука в домі родичів Павла. Обидва юнаки недавно вернулися зза моря й тепер є звільнені з канадійської армії. Несподіванку влаштували члени глендонської парохії. На гостину також прибув Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ. і бр. Йосиф Дяк, ЧСВВ. Після вечері промовив о. Пащак і привітав вояків та вручив дарунки. Опісля п. Федь Максимів висказав радість членів і родичів з цеї нагоди. "Многоліття" відспівано всім. Сердечну подяку зложив від себе й Павла вояк Василь.

Павло Гладиш, син Миколи Гладиша й Ганни Гевко, служив у канадійській армії чотири роки, а з того коло два роки воював на фронті в Сицилії й Італії.

Василь Дранчук із села Тростянка, повіту Коломия приїхав до Канади мавши 10 років. До війська вступив 1940 року й виїхав за море. Довгий час служив при армії, що боронила Лондон перед німецькими повітряними нападами. Опісля був поверх рік на німецькім фронті і був ранений.

АЙРОН РИВЕР, АЛТА. Річні парохіяльні збори. Дня 10 березня в парохіяльній домівці відбулись річні збори парохії св. Івана Христителя в Айрон Ривер, Алта. Збори відкрив молитвою Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ. Після прочитання звіту відбувся вибір заряду. Одноголосно перевибрано заряд минулорічний, що до нього належать: Г. Панас, С. Крук, Д. Одинський, Н. Лозінський і Д. Панас. Дяком є п. Г. Панас.

Річні Збори БУК. Того самого дня відбулися річні збори відділу БУК-а. Звіт виявив, що БУК уладив кілька вистав і бібліотеку доповнено новими книжками. До заряду на рік 1946 належать: А. Орисюк, С. Крук, Д. Одинський.

Збори Жіночого Товариства. На річних зборах Жіночого Товариства при парохії в Айрон Ривер, що відбулися 10 березня, до заряду на 1946 рік ввійшли: М. Крук, А. Орисюк, А. Славута.

АВЛЗАЙ, АЛТА. Перший крок. Минулого року кілька свідомих одиниць в околиці Авлзай, Алта., задумали оснувати в себе парохію. І тепер всіма силами стараються діпняти своєї цілі. При кожній нагоді дають самі жертви й заохочують інших до гарного діла. Коли було богослуження в Авлзай 2 грудня, тоді під час обіду в п. А. Штибля зложили присутні $15.00, на другім Богослуженні 6 січня зложили $17.50 як коляду, 3 березня Ббогослужения відбулось в домі п. М. Кіша й тоді також була збірка під час обіду. При тій нагоді вибрано тимчасовий заряд, що до нього належать: М. Кіш, А. Штибель, П. Лабант. Внедовзі мають купити площу під церкву й цвинтар. —

СТ. ПАВЛ, АЛТА. Річні церковні збори. Дня 31 березня відбулися в домі п. Василя Сацького річні збори парохії Покрова Матери Божої в Ст. Павл, Алта. По молитві й короткім слові Впр. о. Е. Пащака, ЧСВВ., п. О. Вашак, секретар парохії, перечитав свій звіт, що його прийнято одноголосно. До церковного комітету на 1946 рік ввійшли слідуючі члени: В. Яхимець, Мик. Гринів, Максим Піх, О. Ващак, П. Гараба й В. Сацьків.

Опісля розвинулася жива дискусія над будовою церкви, що її задумують зачинати з весною. Зрозумівши велике значення парохії й церкви в Ст. Павл, де тепер чимраз більше число наших українців католиків зростає, присутні члени й гості уладили збірку на нову церкву. Збірка виявила щире заінтересування й велику охоту до будови церкви. Зложили свої жертви: **по $100.:** В. Яхимець, П. Гараба, М. Гринів; **по $50.00:** М. Піх, В. Сацьків, І. Падлецький, О. Ващак; **по $25.:** А. Штибель; **по $10.00:** О. Габрій І. Сидор; **по $5.00:** М. Кіш. Нехай Бог поблагословить молоду громаду скоро діждатись Божого дому. — Кор.

РЕДВЕЙ, АЛТА. Св. Місія. З нагоди триденної Місії, що за проводом Впр. о. С. Курила, ЧСВВ, ректора Інституту св. Йосафата в Едмонтоні, відбулась у нас перед Великоднем (10-14 квітня), учащало гарне число людей. До св. Тайн приступили майже всі, старші, юнацтво й діти. По Місії відбувся вечірок за старанням нашого відділу УКЮ, що його зорганізував давніше о. Курило. Члени УКЮ зложили о. Провідникові від себе сердечний привіт і гарний дарунок. Крім цього, на заклик Впр. о. пароха Д. Джиголика, ЧСВВ., відбулась тоді збірка на католицьку пресу, що принесла для "Світла" й "Українських Вістей" $12.16.

СКАРО, АЛТА. Несподіванка. Дня 21 квітня п. Іван Войтас із близькою ріднею й сусідами приготовили несподіванку й усі громадно та на означений час приїхали до дому п-ва Войтасів, щоб зложити побажання молодому Михасеві з нагоди дня його народин. Під час спільної гостини родичі й гості зложили свої дарунки, а молодий Михайло за все сердечно подякував. П. Гурба і п. Д. Скітско в імені гостей сердечно промовляли а опісля п. І. Войтас висловив гостям свою втіху й подяку за любов і щирість для його родини. При кінці забави Петро Скіско зібрав $5.00 для "Світла" й УВістей".

СПАС КОЛО МОНДЕРУ. Посмертна згадка. В неділю вранці, 5 травня, упокоївся в Бозі бл. п. Йосиф Тимчишин, один із піонірів пархії Св. Спаса коло Мондеру. Покійний походив із села Білівців, повіт Броди. Приїхав до Канади 1899 року й поселився в околиці Мондеру, де дуже старанно трудився над будовою першої каплиці, а опісля гарної тамошньої церкви Св. Спаса. Бл. п. Йосиф лишив у тяжкім смутку люблячу жену Ганну, пятьох синів і три доньки. В середу, 8 травня, діти Покійного справили йому величний похорон. На похоронних богослуженнях було два священики, Преп. о. Мирон Дацюк, ЧСВВ, що є родом із парохії св. Спаса, і Преп. о. Модест Гнесько, ЧСВВ., душпастир парохії св. Спаса.

По Службі Божій, що її відправляв о. Дацюк, о. Гнесько закликав всіх присутніх до якнайкращого життя, щоб усі, подібно як Покійний, удостоїлись ласки прийняти Божественного Спасителя до свого серця кілька годин перед смертю; а дітей Покійного заохочував, щоб поставили батькові живий памятник наслідуванням його в любові Бога, Церкви й свого народу.

По похороні син покійного, п. Стах Тимчишин, запросив усіх присутніх до себе на поминальний обід, де зворушливо промовляв п. Дмитро Яцій, зять покійного, що опісля заохотив також всіх присутніх до жертв на нашу рідну католицьку пресу. Збірка принесла $30.00. Жертвували: по **$2.:** Ф. і Х. Паньків; по **$1.25:** — М. і А. Сірацький, І. і К. Хміляр; по **$1.00:** Ганна Тимчишин, М. і В. Тимчишин, Д. і М. Яцій, Н. і А. Тимчишин, М. і А. Паньків, В. Хміляр, П. Сірацький, Р. Верес, Г. Сірацький, Д. і С. Хміляр, К. і Е. Кіт, П. і М. Топилко, К. і М. Тимчишин, С. і О. Хміляр, С. і А. Тимчишин, Похоронний заклад "Парк Меморіял". Решта дрібнішими датками. — Присутній.

СТ. МАЙКЕЛ, АЛТА. Св. Місія. Урочистий був день 28 квітня в українській католицькій парохії св. Миколи, бо того для починалась у цій нашій парохії св. Місія за проводом Преп. о. місіонаря Маріяна Горішного, ЧСВВ., з Едмонтону. Місцевий парох Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ., вийшов із церковним походом о. Місіонареві на зустріч, привітав його в імені парохії й передав духовний провід парохіян на час св. Місії, на знак чого передано о. Місіонареві церковні ключі. Увесь час св. Місії було богослуження вранці й увечері з місійними проповідями. Число учасників росло з кожним днем, а на закінчення св. Місії було коло 120 авт. До св. Тайн приступило поверх двісті осіб. Дитяча Місія тривала від середи до суботи. В неділю, 5 травня, була співана Сл. Божа з проповіддю, а опісля похід із Найсв. Тайнами й Місійним хрестом, що був гарно прибраний зеленю, квітами, вінками й жовтоблакитними відзнаками. По поході й закопанні місійного хреста було благословення місійних памяток, молитви в намірі Святішого Отця й приділення відпусту за участь у св. Місії. Після прощальної проповіді під хрестом о. Місіонар роздав усім учасникам місійні памятки.

Така місія повинна відбутись якнайскоріше в кожній нашій парохії, головно тепер, коли ми святкуємо 350-ліття віднови українсько-католицького обєднання в Бересті, 1596 року.

— ПОШУКУЮТЬ —

своїх рідних

О. Володимир Пашковський, родом зі Сокаля (Галичина) шукає за кревними а то Іваном Боярським сином Андрея і Марії з р. Ковальчук, — моїм вуйком, замешкалим правдоподібно в Вініпегу, Ман., або в його околиці, літ 75-80, а наколи не живе, то його родиною і просить його, або когось з його родини уможливити мені враз з родиною (разом 5 осіб) виїзд до Канади і о поміч.

Прошу рівнож моїх знакомих і бувших моїх парохіян зі Сокаля, Берлина пов. Броди, Суходолів, пов. Броди, Корчина, пов. Стрий, Синькова, пов. Радехів і Добротвір — Стриганка, пов. Камінка Стр. по можности о це саме.

Я тепер перебуваю з родиною разом (5 осіб) в Римі. Моя адреса:

Padre Vladimiro Paszkowskyj
Roma, Passeggiata del Gianicolo
7, Italy.

Богослуження в Алберті

ЧЕРВЕНЬ

2. Неділя.
Рос Крік
Мінук (пікнік)
Чергил
Стрий
Редвотер
Стрий
Редвотер

9. Неділя.
Лойдмінстер
Іннисфрі Ч. Хреста
Скаро
Вегревил — початок місії
Гилярд, місто
Ту Гилс
Дервент, місто (празник)
Ст. Майкел
Бойл (празник)
Тофілд (празн.) поч. 9 вранці
Восетна
Вильна (празн. в обох парох.)

10 Понед. Пресв. Тройці.
Плейн Лейк (празник)
Чипмен
Просперіті (празник і спільний обід)
Ледук (празн.) поч. 9 вранці
Спеден (празник)
Редвей

16. Неділя.
Іннсфрі, М. Божої
Вегревил — закінчення місії
Чергил св. Місія від нед. 16-го до неділі 23-го червня

ЖЕРТВИ НА "СВІТЛО"

По $1.00: о. Іван Буланжи, Едмонтон, Т. Гусак, О. Пасічний, Винипег, А. Курцяк, Гартфорд, С. Павлус, Клівленд, М. Горбовий, Дітройт, М. Ворончак, Дітройт, М. Голий, Дітрйт, К. Самотіс, Е. Стасюк, Е. Оглянюк, І. Р. Винник, Дейзленд, Й. Білик, Мондер, І. Гошовський, Арм́стронг, Б.К. **По $2.00:** Р. Іванюк, Шикаго, Ірина Щерба, Ванкувер, А. Мацейовські, І. Кузьмінський. **По $2.25:** З несподіванки для п-ні К. Якубець, Подоля. **По $2.50:** З несподіванки для М. Войтаса, Скаро. **По $3.00:** Н. Гриник, Чесапік. **По $5.00:** З несподіванки для о. Т. Добка, Ванкувер, Б.К. **По $13.80.** З похорону бл. п. Й. Тимчишина.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

ЧЕРВЕНЬ

Устав спільний для обох стилів.

2. Нед. Святих Отців Нік. Собору і Попразн. Вознесения.: Гл. 6, Єв. утр. 10. Вел. Вечірня. **На Літургії:** Антифони 2 Празн. 3-ий звич. з прип. Возн. Прок. Алл. і Прич. Нед. Отців; Задост. Возн. Ап. з. 44, Єв. Ів. з. 56.

8. Субота Задушна. Заупокійні богослуження. Сл. Б.: Ап. і Єв. дня і за усопших.

9. Сошествіє Св. Духа. Всеноч. На кожнім богослуженню через цілий тиждень співается Царю Небесний з коліноприкл. **Літургія:** По благословенно Царство співається Царю Небесний з коліноприкл. Антифони осібні. Ап. з 3, Єв. Ів. з. 27. По Отпусті сейчас співеться Веч. з колінoприкл. **Загальниця через цілий тиждень.**

10. Пресв. Тройці: Літургія: Антифони 2 перші вчорашні, 3-ий звич. з припівом Спаси ни Утішителю благий. Ап. 229 і 197, Єв. Мат. з. 75 і 116.

16. Нед. Всіх святих. Гл. 8, Єв. утр. 1. **Літургія:** Ап. з. 300, Єв. Мат. з. 38.

НОВИНКИ

Свято Пресвятої Евхаристії тобто Божого Тіла святкували перший раз у місі Лієж у Бельгії, 1242 року, на основі особливого обявлення, що його мала св. Юліяна з Лієж, велика почитателька Пресв. Евхаристії від молодих літ. За її заохотою тодішній епископ із Лієж скликав собор і зарядив святкування свята Пресв. Евхаристії в своїй епархії. Його наслідник, епископ Генрик де Ґелдерс, представив цю справу папі Урбанові IV, а цей установив свято Пресвя. Евхаристії для всеї Церкви 1264 року.

Протестанти в ЗДА дуже напосілись на президента Трумена й домагаються, щоб він не посилав до папи свого особистого представника 67-літного дипломата Мирона Тейлора,що був у Ватикані представником пок. Рузвелта. Та президент Трумен не налякався цих спротивів і вислав Тейлора до Ватикану. З цеї нагоди Трумен склав таку заяву: "Я просив п. Мирона Тейлора, щоб він вернувся до Італії, як мій особистий представник у Його Святости папи, в характері амбасадора. Після закінчення війни п. Тейлор прибув додому на нараду й звіт. Я пройшов уважно його звіт про кілька його послухань у папи з цікавістю і користю. І відчуваю, що він може далі робити помічні услуги справі християнської цивілізації, якщо, на мое домагання, він перейме знову коли-не-коли свої обовязки в Італії. Так, як під час своїх попередніх подорожей, п. Тейлор буде нараджуватися не тільки з папою, але і з іншими провідниками в духовнім і політичнім світ, як буде подорожувати по Европі для сповнення свого післаництва, закінчення дійсної боротьби лишило світ в стані неспокою. В багатьох сторонах ми е свідками жалюгідних зударів засад і діянь. Та з цього всього неспокою й непорозуміння вилонюеться одне переконення ясне, як південь. А саме, що ми створимо тривкий мир тільки тоді, як збудуемо його на християнських основах... "Я відчуваю потребу для свого проводу мати пораду і співпрацю усіх людей доброї волі, чи це в релігії, чи уряді, чи в зайняттях щоденного життя."

— **З сильною** обороною католицької діяльності в ЗДА виступив недавно в Вашінгтоні декан філософічного факультету в католицькім університеті, о. І. Смит. Він заявив, що католики не роблять якогось непотрібного натиску на послів, але пильнують, щоб розділ Церкви від держави не став розділом демократії від Бога. Він заявив, що після кожної війни в ЗДА було переслідування тамошніх католиків. У двох останніх роках шість протестанських організацій виступили в заявами проти католиків. А методицький епископ їздив навіть по ЗДА, щоб у лихім світлі преставити діяльність католиків.

— **Ніпонський** професор права, др. Котаро Танака, що навернувся до католицької віри, говорив 3 квітня півтора години доклад про католицьку релігію перед ніпонським цісарем Гірогітом і йогоріднею та старшинами; присутніх було 20 осіб. Попереду такі два доклади були про буддизм і шінтоїзм, а ще мае бути про протестантизм. Гірогіто шукае правди. Проф. Танака говорив на його бажання. По докладі цісар і його брати-князі пів години ставили др. Танаці різні питання про католицьку релігію. Між іншим питали: яка е різниця між російською православною, а Католицькою Церквою? Хто з Ніпонців е передовою особою в католицькім житті між Ніпонцями-католиками? Чи не згинув який славний ніпонець-католик під час зриву атомної бомби в Нагасакі? Скільки катол. високих достойників із ЗДА відвідувало Ніпон від закінчення війни? Чи приїде знову хтось із них до Ніпону? Чому Танака став католиком? Щасливий буде Гірогіто, якщо Божа ласка доведе його до Христа; може тоді за ним піде вся його рідня й ніпонський нарід.

— **Протестанські** редактори в Вашингтоні, Людвик Минскі й др. Г. Фій, перестерігають протестантів, щоб не накидались на католиків, але спокійно викладали свою віру і не старались поширяти протестантизм накидами на католиків. Др. Фій радить, щоб протестанти шукали співпраці з католиками в спільних справах. А Минскі сказав: "Це одна річ поширяти протестанські ідеали в порядний і відповідний спосіб, хоч така ціль вимагатиме розбірки й критики католицьких поглядів. Та це е інша річ-поширяти протестантизм постійним нападом на католицьку віру."

Це надзвичайно любить голосний протоерей Кудрик у Винипегу, що всю свою автокефальну віру звів на старість до писання богохульних наклепів на св. Йосафата...

— **Два** американські професори й видавці, що займаються справами Німеччини, заявили, що "американці мають годувати Німців або кинути середущу Европу в руки комуністів." А також: "Ми не можемо здемократизувати Німців 1200 калоріями на день, як у російській полосі вчать комунізму при 1600 калоріях." А ген. Клей, заступник військового управителя Німеччини, висказав свое побоювання, що там прийде до розрухів, якщо до Німеччини не доставлятимуть 50,000 тон збіжжя місячно. Також головний командант американського війська в Европі, ген. Мек Нерій, сказав тиждень пізніше, що в Німеччині доходить до голодового стану. На всякий випадок Німці в демократичних полосах повинні знати, що з нашого боку робиться все можливе, щоб дати Німцям хоч конечний пайок харчів на прожиток.

— **Ливанська** республіка навязала дипломатичні звязки з Ватиканом. В Ливані половина мешканців християни, половина араби; 400,000 католиків належать до східнього обряду, 328,000 католиків це маронiти. Ливан, це перша арабська республіка, що наблизилась до Апостольської Столиці.

— **Колишній** американський президент Гувер, що їздить по світі в справі рятування людей від голодової смерти, подае з Китаю, що мільйони китайців стоять напередодні голодової смерти. Недостача харчів в Китаю надзвичайна. Цілі села не мають ніяких засобів до життя. Скора поміч конечна.

— **Подають** польські лікарі, що на 100 польських дітей 70-ро мае сухоти. В Англії прийняли ухвалу, що від нового року уряд буде оплачувати лікарів і лікарська послуга для людей буде відбуватись за доглядом уряду.

Українська католицька парохія в Скаро, Алта уладжуе в днях 2-9 червня, 1946, "ТИЖДЕНЬ НАРОДНЬОЇ ОСВІТИ." Доклади на цім освітнім курсі виголосять: Впр. отці Василіяни: В. Шевчук, С. Курило, Є. Химій, А. Трух; п-ні Г. Прийма, п. О. Прийма, п. В. Томин, п. Ю. Шкварок, п. Мазуркевич, п. О. Демків. — Освітній курс буде відбуватись у місцевім Народнім Домі. Початок увечері в 8 годині. — Усіх парохіян і дооколишніх сусідів запрошуе до громадної участи в курсі

Парохіяльний Заряд.

НА СИРОТИ

Американський Допомоговий Комітет призначив на спровадження 600 українських сиріт із скитальщини $50,000, а ще треба тричі стільки. Складайте охоче жертви на спровадження українських сиріт до ЗДА.

ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

Український Католицький Комітет для Скитальців, із осідком при Стемфордській Семинарі висилае від Української Католицької Диецезії свого представника-священика до Европи, щоб українським скитальцям дати якнайскоршу поміч. Щоб цю доброчинну працю присвішити, Комітет жертвуе всі свої послуги для вірних, що мають своїх рідних між скитальцями й бажали б спровадити їх до Злучених Держав. По інформації просимо писати до Українського Католицького Комітету для Скитальців, що працюе за проводом Преосв. Кир Амвроза в Стемфорді, Конн.

Щоб випросити в Господа кращої долі для українського народу, Комітет закликае всіх Українців, що живуть на американській землі, до добровільного народнього посту (здержатися від обіду, або вечері) на день 10 червня (Другий день Зелених Свят) та до молитов за Боже благословення.

Український Католицький Комітет у Стемфорді.

КОНГРЕС
УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Винипег, Ман., дня 2, 3 і 4 липня, 1946.

КОМУНІКАТ Ч. 7.

Всеч. о. Др. В. Кушнір виголосить під час Конґресу доклад про скитальців. Тема докладу о. Кушніра буде: "МОЯ МІСІЯ ДО УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ В ЕВРОПІ".

ЗАЛІЗНИЧІ ЗНИЖКИ

Усі наші делегати та гості на Конґрес, що будуть їхати до Винипегу, будуть мати знижки на переїзд залізницями.

МІСЦЯ В ГОТЕЛЯХ ЧИ В ПРИВАТНИХ МЕШКАННЯХ

Комітет просить отсим наших делеґатів та гостей, що вибираються на Конґрес, щоби вже від тепер подавали з кожної околиці число наших делеґатів та гостей, що рахують на помешкання по приватних хатах, чи бажають, щоб Комітет зарезервував їм місця по гостинницях-готелях в Винипегу. Ця справа е важна, тож до неї треба взятися вже ЗАРАЗ.

ПОВНОВЛАСТИ

Усі делеґати чи гості мусять мати відповідні повновласти, що їх видає Комітет. Коли Ви ще не маете повновластей (осібні для гостей, а осібних для делеґатів), тоді ЗАРАЗ пишіть по них до Комітету.

КУДИ ВДАВАТИСЯ ЗО ВСІМА СПРАВАМИ КОНГРЕСУ? ТІЛЬКИ НА АДРЕСУ:

Ukrainian Catholic Congress Committee
480 Monrose Ave., E. Kildonan, Man. — Canada.

Конгрес КУК. в Торонті

Трагічне положення українського народу в Европі домагається великого Зїзду канадійських українців. Зїзд відбудеться 4-5-6 червня. Хто тільки може, повинен поїхати до Торонта на зїзд. Будуть знижки на залізниці. —

Вийшла з друку нова книжка
АЛЬМАНАХ КАНАДІЙСЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ ВОЯКІВ
1939 — 1945

Уложив о. Ігор Шпитковський, редактор "Будучности Нації". Альманах призначений на честь українських католицьких вояків, що віддали свої буйні голови за кращу долю Канади. В "Альманасі" е дуже багато різних знимок. Є статті й вірші. Цей "Альманах" повинен знайтись у кожній українській хаті. — Ціна $1.00. — Адреса для замовлень:

The Future of the Nation
480 Montrose Ave.
East Kildonan, Man.

УКРАЇНСЬКИЙ СИРОТИНЕЦЬ В АЛЬБЕРТІ

Усім читачам "Світла" подаемо до відома веселу новину, що з днем **1 липня, 1946, відчиняемо в Мондері Сиротинець** для приміщення і виховання наших українських сиріт. Сиротинець вестимуть наші Сестри Служебниці. Ми надіемось, що наші Дорогі Читачі щиро піддержать цей наш рідний Сиротинець. Всі листи в справі нашого сиротинця просимо писати на адресу:

St. Joseph's Convent
Mundare, Alta, Canada.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді, виходить двічі на місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 червня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 12.

„КОНГРЕСОВЕ ЧИСЛО СВІТЛА"

Поблагослови, Боже, Конгрес Українців Католиків Канади Великим Успіхом!

Рим Спасенням України

ВІД ПЕТРА — ДО ЦЕЇ ХВИЛІ
РИМ ДЕРЖИТЬ СВЯТЕ ЗНАМЯ
І ЙОГО НАДЗЕМНІЙ СИЛІ
ЧЕСТЬ СКЛАДАЄ ВСЯ ЗЕМЛЯ.

ТРИСТА ЛІТ ЦАРІ ЖОРСТОКІ
БІЙ ВЕЛИ ЗАВЗЯТИЙ З НИМ,
КРОВИ ВИЛИЛИ ПОТОКИ —
ЩОЖ! ПОБІДНО ВИЙШОВ РИМ!

І ТАК ВСЕ СТОЯТЬ ВІН БУДЕ
НЕПОРУШНО, ЯК СКАЛА!
НЕ ЗВАЛЯТЬ ЙОГО ЗЛІ ЛЮДИ
АНІ ПЕКЛА МІЦЬ ЦІЛА!

МОВ ЗОРЯ, МОВ СОНЦЕ ЯСНЕ
ВСІХ ВЕДЕ У БОЖИЙ РАЙ,
НІ ВНОЧІ НІ ВДЕНЬ НЕ ГАСНЕ,
СВІТЛО ШЛЕ У КОЖНИЙ КРАЙ.

І ТОДІ, ЯК УКРАЇНА
ВІРНО СТАНЕ В ЗЛУЦІ З НИМ,
ЯК ДІТКНЕ СВОЇ КОЛІНА
О ЦЕЙ БОЖИЙ ВІЧНИЙ РИМ —

ЛИШ ТОДІ ПРИЙДЕ ОБНОВА
І ВОСКРЕСНИЙ КРАЩИЙ ЧАС,
БО ЛИШ В РИМІ ПРАВДА СЛОВА
І СПАСЕННЯ ДЛЯ ВСІХ НАС!

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ОБЕДНАННЯ

Хто спокійно і глибоко застановиться над історією українського народу, цей дійде до певного висновку, що Бог великою любовю любив наш нарід, а цю свою любов до нас виявив неоціненим даром — українського католицького обеднання.

Коли ми говоримо про українське католицьке обеднання, то маемо на думці історичну дійсність — злуки українського народу з Католицькою Церквою. В своїй доброті Бог дав нашому народові таких розумних, побожних і впливових людей, що привели наш нарід до злуки з правдивою Христовою, Католицькою Церквою, що одинока в світі навчае людей правдивої Христової віри й мае всі засоби - ласки, потрібні й спосібні до цього, щоб кожного Українця зробити чесним на землі й вічно щасливим у небі.

Перша й загально в християнськім світі відома історична подія обеднання українського народу з Католицькою Церквою сталась 988 року, коли то князь Володимир, що покинув поганство й став християнином-католиком, увесь український нарід привів своїми апостольськими заходами й княжим впливом до християнсько-католицької віри.

Ця подія прийняття Українцями християнства мала таке велике значення для нашого народу й тільки принесла йому добра, що як сьогодні хто з українців хоче про найкращі часи в історії українського народу писати, то завжди лине думкою в часи Володимира Великого, Ярослава Мудрого й цеї княжої доби, коли то під впливом свіжо прийнятого християнства наш нарід і духовно, й культурно й державно стояв високо й був славний перед Богом і світом. Св. Володимир, Борис і Гліб, св. Антін, Теодосій, історик Нестор і вся Печерська Лавра останyть в нашій історії незнищиним памятником тієї сили, що сплила на наш нарід через злуку з Католицькою Церквою. А князь Ярослав Мудрий уже 1039 року звеличав Божу Матір надзвичайним актом посвяти, держави Їй в опіку, що папа Пій XII зробив за наших днів із усім світом.

Згодом, через руйнуючий вплив Византії, що за патріярха Михайла Керулярія (1054) відступила від Католицької Церкви, ця спасенна злука Українців із Католицькою Церквою поневолі перервалася, з великою шкодою для нашого народу.

Золота нитка правди

Вернутись до злуки з правдивою Христовою Церквою мав наш нарід нагоду за короля Данила, а опісля по Флорентійській Унії (1439), завдяки ревній обеднуючій праці славного київського митрополита й кардинала Ізидора; однак у першім випадку політичні причини, а в другім спротив московських царів не дозволили злуці українського народу з Католицькою Церквою стати загальнонаціональним скарбом, хоч ідея українсько-католицького обеднання жила далі в шляхетних душах, як наприклад у київського митрополита Солтана, (1498-1517) й тієї горстки Українців, що навіть у часах релігійного розеднання в Україні, була вірна католицькій правді.

Роки XVI століття були для українського народу часом лячного й жалюгідного релігійного занепаду. Сизма вкрила була смертним подихом усю нашу землю. Замовк голос евангельського слова, зникли джерела ласки Божого Духа, усох корінь надприродного життя. Колись цвітуча деревина — Українська Церква — завмерла; безладдя й гріх розточувати і назверх і в нутрі. Христове стадо пасли не пастирі, але наемники. На епископських престолах сиділи владики негідні такої гідности. Священики жили в темноті й неробстві. З монастирів улетіла святість. Нарід прагнув світла і правди та не було кому вказати до них дорогу. Царгородський патріярх, що з ним була звязана наша Церква, не міг оживити її, бо сам був без життя.

До своєї Матері

Врятувало наш нарід нове, спасенне українсько-католицьке обеднання з 1596 року, знане в історії як Берестейська Унія, що то 350-літню річницю її заключення, за поміччю самого Святішого Отця, ми звеличуемо в цім році. Це обеднання українського народу з Католицькою Церквою, здійснене працею й боротьбою наших владик, Мих. Разоги, Іпатія Потія, Кирила Терлецького, Велямина Рутського, Атанасія Крупецького Діонісія Жабакрицького, Максиміліяна Рилли, Івана Камінського, а припечатане й освячене кровю св. Йосафата, закріпила свята любов українського народу до Католицької Церкви так, що в обороні її впали жертвою тисячі українських мучеників на Волині, Холмщині й Поліссі, аж до цих найновіших "за червоним муром" у Галичині.

Велике добро

Найцініші добра, що ними збагатився український нарід сплили на нас через злуку з Католицькою Церквою.

Завдяки цьому українсько-католицькому обеднанню ми пізнали всю Христову правду, полюбили її й навчились правдивого, високо-морального, християнського життя, що певно заведе нас до вічного щастя.

Завдяки тому українсько-католицькому обеднанню ми так зросли в національній свідомості й полюбили ідею української держави, що мала Галичина, що жила в цім обеднанні стала тією українською твердинею, що її моральної сили не вспіли знищити найбільші проти-християнські й проти-українські затії ворогів-займанців.

Завдяки цьому українсько-католицькому обеднанню ми творимо на американськім суходолі своєрідну, зорганізовану, повну християнського життя суспільність, добре відому та урядами й співгромадянам

(Продовження на 8-ій стор.)

Наші Головні Організації

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ УЛАДЖУЮТЬ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Найбільші українсько-католицькі організації, що є в Канаді,це:Братство Українців Католиків, Ліга Українських Католицьких Жінок, Українське Католицьке Юнацтво, Запомогове Братство св. Николая й Місійне Товариство св. Йосафата. За спільним порозумінням вони уладжують 2-3-4 липня надзвичайний Конгрес у Винипегу, що має причинитись до кращого зорганізування української католицької суспільности в Канаді та піднесення всього українського народу на вищий щабель розвитку. На цьому місті приглянемось зокрема кожній із цих організацій.

Братство Українців Католиків

Це славне Братство продовж останніх 14 літ гуртувало в своїх рядах найкращих членів наших українсько-католицьких парохій у Канаді й старалось виробити їх на глибокосвідомих і діяльних членів Церкви, держави й рідної нації та заправити до більшої роботи й жертви для загального добра.

За проводом БУК-а ми уладили не одне велике й успішне підприємство в нашій епархії, а й зробили не одне освітньо-культурне та доброчинне діло; з нього вийшли нові організації - Ліги Укр. Католиьких Жінок і Українського Католицького Юнацтва. БУК є також членом нашого важливого для національної справи Комітету Українців Канади. Похвальне засвідчення про різнородну діяльність БУК-а складають сторінки нашої преси за минулі роки.

Сьогодні діяльність Братства Українців Католиків треба конечне оживити й поширити.Членами Братства У.Католиків повинні стати всі щонайкращі члени-чоловіки всіх наших парохій у Канаді, а також усі Народні Доми по різних провінціях повинні зложити свою річну вкладку й увійти з Братством в організаційний звязок. Де Ліга й УКЮ не могли б мати своїх окремих відділів, там усі вони разом із чоловіками повинні створити один сильний і діяльний відділ БУК-а. Ходить про це, щоб кожна місцевина належала до організації й співпрацювала зо своїм організаційним проводом, а не стояла осторонь навіть без одного відділу організації. Наш Зїзд повинен стати початком нового організаційного підйому.

Ліга Українських Католицьких Жінок

Це нова організація, що її веде пані докторова Марія Дима в Винипеґу. Ліга УКЖ, це наче жіночі відділи БУК-а, бо з нього вони вийшли. Тепер, коли вже існує окрема організація українського католицького Жіноцтва, то в кожній парохії, де є хоч кільканадцять діяльних жінок, що бажали б зробити більше роботи для своеї парохії й загального добра, повинен бути зорганізований окремий відділ Ліги. Існуючі вже по парохіях товариства повинні перетворитись у окремий відділ Ліги, або принаймі злучитись організаційно з Лігою. Ні в одній парохії в Канаді не повинно існувати таке жіноче товариство, що не було б злучене з Лігою. Тільки там, де було б краще з чоловіками створити спільну організацію, повинні жінки належати до БУК-а. Що треба зробити, знає місцевий о.-парох, але до організації треба належати всім, головно від цього нашого Зїзду в Винипегу. Хто хоче працювати для загального добра нехай конечне вступить до організації.

Українське Католицьке Юнацтво

УКЮ — це наша головна й найбільш вартісна організація в Канаді. Спочатку наша молодь працювала спільно зо старшими в рядах БУК-а, а від 1938 року, головно за почином о. М. Горошка, заіснувала окрема організація з назвою — Українське Католицьке Юнацтво. Хоч у Католицькій Церкві найповажнішою організацією молоді є Марійська Дружина, то практично в Канаді організація УКЮ є тепер головною й найкращою організацією для нашої молоді й відділ УКЮ повинен існувати в кожній нашій парохії. Ця організація має за завдання гуртувати розпорошену по фармах і містах молодь, вчити її й освідомляти та виховувати на досконалих християн, чесних канадійських громадян і свідомих Українців,що знали б, у що їм треба вірити, що любити, як жити та яку вести працю, щоб вона була корисна для них і для Церкви, держави і рідної нації. УКЮ має взагалі виробляти своїх молодих членів на шляхетних, досконалих людей. Справа українського народу так стоїть у Канаді, що кожний юнак й кожна дівчина в цім краю повинні конечне належати до організації УКЮ, бо без нього вони стоятимуть осторонь і знидіють та змарнуються так. що не буде з них користи ні для Бога ні для людей.

На американськім суходолі є такі умовини, що хто з нашої молоді не працює спільно в своїй юнацькій організації,той для нас рахується непевний, пропащий. Ми свою будучину в Канаді можемо будувати на такій молоді, що є діяльною в своїй українсько - католицькій організації й читає юнацьку пресу, що виховує молодь у релігійнім, а одночасно й на роднім дусі. З нагоди великого Зїзду в Винипеґу ми можемо тільки сказати: Нехай живе УКЮ в кожній нашій парохії!

Запомогове Братство св о. Николая

Це наша найстарша організація в Канаді. Хто належить до Запомогового Братства, той сам має гарну забезпеку в час різних прикрих випадків у житті й годині смерти, а одночасно дає Товариству змогу надвижкою фондів спомагати сиротинці й інші добрі установи. Від цього нашого великого Зїзду кожний українець із родиною повинен стати членом Запомогового Братства св. Николая. Так, як в ЗДА мають наші люди своє українсько-католицьке запомогове товариство "Провидіння," так у Канаді в кожній нашій місцевині можуть і повинні мати відділ Братства св. Николая.

Місійне Товариство св. Йосафата

В нашім канадійськім ексархаті зорганізовано 1942 року, запомогову організацію — Місійне Товариство св. Йосафата. Головна ціль цього Товариства —давати поміч убогим парохіям при будові церков, а крім цього спомагати наші сиротинці, виховні інститути та видавництва й інші вбогі установи своїми жертвами. Тепер, по війні, Місійне Товариство висилає церковні ризи й інші прибори скитальцям, щоб могли мати своє богослуження по таборах і кріпитися св. Тайнами в своїм великім горю.

Ціль Місійного Товариства така гарна, його поміч така корисна. що кожна українська родина в Канаді повинна належати до цього Товариства, пісилати хоч раз-у-рік свою вкладку-жертву (хоча б тільки по $1.00 від особи), а таким чином дати управі Товариства змогу порятувати наші вбогі парохії при будові й направі церков, а також спомагати й інші корисні установи нашого ексархату. (Хто бажає стати членом Місійного Товариства, нехай напише листа на адресу:

Rev. M. Krywucky, Tache Home
St. Boniface, Man.

Ці наші вищезгадані організації уладжують цей наш заповіджений надзвичайний Конгрес у Винипегу. Це щасливий почин. Та нам нічого не поможе ні цей ні інший Конгрес, якщо ми, після Конґресу, не станемо всі до щирої спільної, невтомної праці в рядах цих наших організацій, за проводом Головної Централі. Продовж останніх 14 літ багато духовних і світських організаторів вияснювали користь і конечність праці в організації, але в багатьох місцевинах були такі люди, що їм ніякий доклад. ніяка заохота не помогли; вони остались наче те каміння, що його ніяке слово не переконало і ніяка потреба Церкви і народу не порушила. Чи таким може помогти наш Конгрес?

Ще такого у світі не було, щоб якась ідея, добра справа так захопила всіх людей, щоб вони односердне стануля рамя в рамя й подали собі руки до спільної праці. То певно й у нас не буде такого дива. Та не зваживши на цю частину Українців, що їх ні церковна ні народня справа не приведе в ряди організації, решта наших добрих, свідомих людей певно стане до спільної праці в своїх найкращих організаціях і за проводом своєї нової Централі подвоїть свою прцю й побільшить свою жертву, щоб таким чином закріпити між українським народом у Канаді Боже царство, а одночасно сповнити якнайкраще свій патріотичний обовязок супроти своєї держави й своєї горем прибитої української нації. І цим свідомим, зорганізованим борцям ми шлемо сердечний привіт: Держіть високо прапор! Нехай Бог благословить Вас!

Ганна Арабська

ЗА ПОШАНУ АВТОРІТЕТУ

В нас українців нема великої пошани, особливо до нашого власного українського авторітету. Всі ми кажемо, що хочемо свого проводу, але авторітету своїх провідних людей ми не шануємо і можна сказати, що назагал ми значення свого авторітету не розуміємо.

Та не можна нам закинути, що ми невміємо шанувати чужого авторітету. Ми, як недержавний нарід, жили так довго під різними чужими владами, що там нас навчили шанувати чужий авторітет. До чужого проводу, що має авторітет над нами, ми дуже мало, або й зовсім не мішаємось і дивимось на нього, гей на високу досконалість, що стоїть понад усякою критикою.

Але там, де провідний авторітет мають у руках наші люди, ми зараз чомусь думаємо, що там мусимо втрутити й своє я; починаємо брати свій авторітет під свою строгу обсервацію й шукати, чи де не знайдемо "кістки в квасним молоці," як каже наша пословиця. Втручаємось до таких діл своїх провідних людей, що ями них ми зовсім не розуміємося. В понятті декого з наших людей, наш авторитет, це щось таке, як мяч, що його може кожна людина копнути. Тільки тому, що ми самі в собі нетерпемо нічого висшого. Нехай чужинці будуть високі, нехай чужинці будуть авторитетом уских правлінь, авторитетом висшого розуму, авторітетом найбільшго творчого духа, а нам українцям куди до високости? Куди нам мати таких людей, щоб вели нас до висших цілей? І так із усею силою низенького вирозуміння й заздрости ми стягаємо, в низи в сіру масу й сіру буденщину всі свої авторітети. Це тільки тому, що наше поняття про пошану до авторітету саме в собі не є високе.

А знов багато наших людей, що аже собі виробили поняття, що це є авторітет, це поняття в них не є так глибоко засаджене, щоб не можна було його з малим зусилям противною пропагандою підкопати. Пошана до авторитету в нас Українців, в подавляючій більшості завжди стоїть на трясовиці. Значить, не має ще постійного місця в нашій вічно чужими впливами й чужою пропагандою схвильованій душі.

І це не відноситься головно до українських, звичайних людей, без висшої освіти. В нас Українців, серед наших освічених людей іще є стільки безпрінціпних, розперезаних людей, що аж страшно подумати. Чи ми не бачили й ще досі не бачимо серед себе таких одиниць, що хоч самі намагаються бути авторітетом у якімсь провіднім громадянськім ділі, то всі інші авторітети вони підкопують і розвалюють?

Дивимося нераз де-на-яких наших людей, що показуються такими палкими й мають такі глибокі почування до своєї визвольної справи, що аж плачуть, коли говорять про цю нашу нещасну справу, коли говорять, яка нашому народові діється кривда в чужій неволі. Але в багатьох таких людей довіря до того нашого провідного авторітету, що спробувавби зорганізувати нас у державну націю, так щоб ми могли покласти кінець своїм кривдам, ми не маємо. Тим, що панують над нашим народом в Україні й роблять нашому народові страшні кривди не є тяжко підкопати в нашій душі довіря до нашого провідного авторітету й своєю пропагандою вбити нашу віру в свої власні сили, вбити нашу віру, що ми маємо, або можемо мати такий провід,що міг би зробити з нас такий нарід, що не дасть себе кривдити.

І так ми в своїй рабській недовірчивості до свого провідного авторітету, у своїй убогій духовності, у своїй слабенькій відпорності до науки чужої пропаґанди все тупцюємо на місці тих, котрих хто захоче то поневолює й кривдить.

І не думаймо, що в нас назагал є сильніша віра й пошана до нашого церковного авторітету. Начитаються наші люди брошурок деяких сект, або підуть десь до такого гурту людей, де приходять аґенти від різних сект, або аґенти від таких організацій, що вже в ні що не вірять, і там наслухаються різних розвальних накидів на наш церковний авторітет і нашу віру й уже вертаються додому іншими людьми. Вже приносять у своїй душі отруту їди, котрою з часом починають ригати на свій церковний авторітет, бо вони такі люди, що, немавши сильно відпорности духа, дали себе зломати й повести манівцями. Чому? Бо в таких наших людях, що від найменшого вітру хиляться, як лози, нема нічого в їхній душі сильно закріпленого, нема того сильного духовного підкладу, чи непохитного тривкого фундаменту, що його ми називаємо засадою, що з нього завжди йде в парі друга духовна сила, що називається відпорність.

Люди з такою слабою духовістю мають іще більше хиб. Їм також бракує духовної сили міркування, що без неї люди ніколи не шукають правди.Вони приймають ворожу науку, що підкопує їхній авторітет за правдиву, без ніякої аналізи. Вони не вміють брати того, що роблять, під здоровий осуд, чому так роблять і на що так роблять, і остаточно куди вони прямують та що своїм новим напрямком мають осягнути, чи здобувати. Вони не знають, що ворожа пропаґанда все і вюди в тих, кого бере в свої обійми й над ким ширить панування й свою владу, вщіплює бунтарського духа, проти їхнього власного авторітету так, як діявол вщіпив бунтарський непослух проти Божого авторітету в перших родичах людського роду.

В ніякім іншім народі нема більше бунтарського духа, як у тих народів, що були довго поневолені. Ми це бачимо, як річ мається з нашим народом, як ще недавно він спробував визволитися. Не визволився, бо майже всі свої боеві сили обернув проти себе, замість обернути їх проти тих,хто наш нарід тримав у неволі. Ми осягнули те, до чого були виховані. Ніхто не осягне чогось до чого не має сили. Ми, іґноруючи пошану до свого авторітету й невважаючи потрібним підчинитись його наказам, вічно стоїмо в бунтарській стадії й тому ми є таким елементом, що нездібний до осягнення й реалізації великих цілей. Ми були виховані чужою пропаґандою, щоб ми були противними, коли наш власний український авторітет вимагає від нас послуху, вимагає діл і жертви; але чужій владі, не як бодай вільні господарі на своїй прадідній ниві, але як наймити невільники на примусовій роботі, ми прикази знаменито сповняємо. Ми й державу свою завалили, бо вона по думці чужого наказу була надто буржуазна для нас. Коли самий Господь Бог збудував би нам державу, то ми зараз пробували б її валити, бо до розвалу, а не до будови всього, що наше, нас виховали ці, що панують над нами.

Ми Українці, щоб могли бути висщими людьми, здібними до осягнення і реалізування великих цілей, мусимо очистити свого духа від того зла, що нас завжди тримає в стадії рабського бунтарства проти себе самих і свого авторітету. Ми вже раз мусимо зрозуміти, що ніяка громадська будова не може бути зреалізована, дійснена без послуху тому аворітетові, що нас поведе до тої будови. Ми вже раз мусимо зрозуміти, що в послусі і підчиненні свому авторітетові нема нічого понижаючого, як ми собі виробили поняття. Хто хоче бути висщою людиною й бажає, щоб його нарід вийшов із сірої маси й став народом висшого значення,хто бажає,щоб ніяка ворожа сила не шарпала його святощів, — таких як його віра, його високі ідеали, його культура, мусить глибоко зрозуміти, що треба слухати свого авторітету й шанувати його, бо це одинокий шлях, що веде до висшого життя.

Теофіль Коструба

ВІРА КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА

КАТОЛИЦЬКА ПРАВОВІРНІСТЬ ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО

Почавши вже від Берестейської Унії, 1596, уніятські полемісти й історики старалися виказати, що найдавнішою релігією в Україні була релігія католицька. Особливо улюбленим аргументом було те, що в тім часі, коли Володимир Вел. приймив із Византії християнство, Фотієва схизма була пригасла, а Керуларій виступив аж 1054 року. Отже в кінці X століття, в часі, коли Володимир Великий приймав християнство, між Грецією й Римом панувала одність, папу вів знавали головою всієї вселенської Церкви. Такий погляд став традиційним в українській католицькій історіографії. Вже св. Йосафат висловив його в своїм творі про хрищення князя Володимира. (Я. Гординський, Український елемент у діяльности св. Йосафата Кунцевича. "Записки ЧСВВ", т. І., вип. 2-3, ст. 367 і 368). Стрічаємо цей погляд і в новішій літературі, аж до останніх часів.

Такий погляд спирався передусім на довірю до літописного оповідання, що, мовляв, мало про прийняття християнства з Византії ясно говорити. Та в літописнім оповіданні ні в якім іншім українськім нема вказівок, щоб як раз Византія провела християнізацію України, а вказується тільки на Корсунь на Криму, старий Херсонез таврійський. Тим часом корсунці ненавиділи византійських греків за обмеження самоуправи Корсуня. (М. Грушевський. Ізорія України-Руси, т. І. 3 вид. Київ. 1913, стор. 96). Ми маємо деякі вказівки, що корсунці мали спеціяльні симпатії до України. Нпр. в 2-ій пол. XI ст., як греки довели до вбиття кн. Ростислава Володимировича в Тмуторокані, а корсунців повідомив про це вбийник, вони побили його камінням. (Про літописну вістку в кн. Галицько-вол. літописі пер. Т. Коструби, т. І. стор. 26-27). Ще з IX ст. маємо загадкову вістку про Русина, що в Корсуні мав псалтир і евангелію, писану "руськими письменами" й від нього мав учитися св. Костянтин-Кирило. Врешті з літопису знаємо, що корсунський священик Настас подав Володимирові вістку, де були водопроводи, щоб їх перетяв і здобув місто. Видно, що духовенство корсунське, як і загалом корсунці, були прихильні Україні, — подібно як і ті, що каменували вбийника. З того можемо робити висновок, що в Корсуні було багато слован, отже — Українців, і з поміж них набиралося духовенство, що його Володимир і взяв на проповідь до Києва. Видно, що воно добре вміло по-українськи, отже чисто грецьке не було. А що Володимир брав ерархію чи духовенство з Византії, про це в літописі (ані в інших місцевих, українських джерелах, ані в грецьких) нема ні слова.

Одне пізніше джерело, до того писане далеко, в Сирії, а ще пізніше (к. половини XI ст.) доповнене, Ібн-Яхія говорить про присилку з царівною Ганною "Митрополитів (!) Єпископів" в Україну, але воно має характер пізніше твореної легенди. Нема там ні слова про похід Володимира на Корсунь, бо це було для Греків неприємне, натомість Яхія фантазує про "багато церков", що нібито в Україні вибудувала Ганна. Далі, згідно з Ібн-Яхією, якраз ті "Митрополити й Єпископи" мали нібито охристити Володимира, під час коли в літописі сказано, що охристив його корсунський епископ, а на місці в Києві різно говорили про це. Таким способом в Ібн-Яхії бачимо не історичне джерело, але пізніший тенденційний препарат, що мав приписати виключну заслугу в наверненні України — Византії. (Текст Яхії в українськім перекладі гл. в кн. М. Грушевського. Виїмки з джерел до історії України-Руси, Львів, 1895, стор. 98).

З огляду на все це можемо сказати, що Володимир В. зовсім не мусів приймати християнства з Греції (Византії). Мороховський учений Прісьолков поставив гіпотезу, (М. Присьолкова, Очерки по церковной- і політичной исторіи древней Руси. 1913), що Володимир приймив християнство в Болгарії (патріярхат в Охриді, незалежний від Византії), й цей погляд прийняло багато дослідників — католиків і некатоликів (Томашівський, Кох, Андрусяк і ін.).

Та рівночасно з тим досліди, проваджені над історією грецької схизми, виявили, що згода між церковним Сходом і Заходом у часах Володимира В. була тільки переминаюча. Патріярх Сергій, що після Микити Хризоверга був патріярхом у Византії (999-1019), подбав про відновлення схизми й про канонізацію Фотія, (Dr. A. Michael, Humbert und Kerullarius. Quellen und Studien zum Schisma des XI. Johrhunderts T. I, II. Paderborn, 1930. Пор. рец. в Записках ЧСВВ., І. IV., вип. 1-2, стор. 360-364). Оскільки б отже Володимир приймяв віру й епархію від византійської Церкви, то був би попав разом із нею в схизму. І були б його уважали на католицькім заході за схизматика. Це був такий час, коли відновилося роздразнення й коли захід був дуже чуткий на схизму. Треба б отже було сподіватися голосів на заході, що вважали б Володимира Вел. схизматиком. Тим часом воно не так.

Маємо писання двох католицьких німецьки епископів, сучасників Володимира, про нашого князя. Один — це св. Брунон із Кверфурту, що був 1007 року в Києві у Володимира Вел. Він приїхав сюди з метою провадити місійну акцію між печенігами. В тій справі помагав йому кн. Володимир, дав свого сина (мб. Святослава) за закладника й ставився до св. Брунона дуже сердечно. Брунон міг навіть висвятити епископа для печенігів. В своїм листі до цісаря Генриха II пише Брунон про Володимира якнайкраще й не робить ніде ні тіні натяку, що Володимир не католик. Впрочім це ясне: не міг би хіба католицький епископ не старатися наперед навернути князя — схизматика, заки скористає з його помочі в місійній праці! (Ів. Франко, Брунон із Кверфурга, гість Володимира Великого в 1007 р. (Причинки до сторії України-Руси, Львів, 1913, стор. 111-123).

Другий католицький епископ, Тітмар, еп. маґдебурський (†1018) був навіть неприхильно наставлений до Володимира, але висловлюється про його моральність, називає його навіть із того огляду "фальшивим (цебто: недобрим) християнином," але не може закинути йому, що він схизматик. Таксамо згадуючи про архіепископа Києва, не робить найменшого натяку на його неправовірність. Тітмарову опінію виробляли поляки й німці під впливом свіжого польського конфлікту 1018 р., увязнення в Києві католицького епископа Райнберна й т. д. — Отже що ж природніше було б, як покликатися на неправовірність такого противника!

Коли ж того не зроблено, то видно, що годі було. Тим самим також Тітмар виставляє засвідчення католицької правовірности Володимирові В. і його архіепископові. (Текст в укр. перекладі М. Грушевського, Виїмки, стор. 95-97).

Вже ці два засвідчення вистарчили б, щоб не мати сумнівів щодо католицької правовірности Володимира В. Тепер насувається питання: яке було відношення Володимира до Апостольської Столиці? Це питання й відповідь на нього надзвичайно важливі: вони могли б остаточно вирішити справу. На жаль римські архіви досі не подали документальних вісток у цій справі — може їх тепер там і нема. Зате в одним пізнішим московсько-літописнім збірнику в т. зв. "Никонівськім літописі", чи скоріш патріяршім, в 1550-их роках, заховалося кілька корисних вісток про взаємини Володимира В. з Апостольською Столицею.

Коли ті вістки піддамо якнайострішій історичній критиці, то вони її видержать. Патріярший літопис складали фанатичні вороги Риму. Складений він, як уже сказано, в 1550-их роках, у Троїцькій Лаврі в Сергієвім Посаді, а як правдоподібного автора того літопису подають московського митрополита Йоасафа (1555 р.). Він довів літопис м. б. до 1454 р. отже частина, що відноситься до Володимира Великого, належить його перові. Становище до католиків вороже в літописі й інших писаннях Йоасафа (на пр. "Книга против папистов о исхождении св. Духа"). Він займався історією, як про це свідчить його біліотека; м. ін. у місяцеслов він вставив імена руських святих: Митроп. Петра, Бориса, Гліба й Володимира. (Гл. С. П. Розанов, "Никоновський детописний свод й Йоасаф, как один из его составителей. "Известия по рускому языку й словесности", (т. III. вип. І. Ленинград, 1930, стор. 269-287). Значить, оскільки в літописі маємо нотатки про взаємини Володимира з Римом, що не відновідають тенденції літопису, то ясно, що записки ті взяті зо старших кодексів, що їх оригінал сягає часів Володимира Великого.

Отже в Никон. літописі маємо короткі записки про посольства Риму до Володимира В. й про посольства Володимира до Риму. Під р. 988 читаємо: Прийдоша посли изъ Рима отъ Папи й мощи святих принесоша". Це якраз час, коли Володимир облягав Корсунь і старався про духовенство для місійної праці в Україні. Знаємо, що Володимир із Корсуня привіз до Києва мощі св. Климента. Це була голова св. Климента, що про неї ще знаємо в XII ст. в Києві. (Гл. Т. К., Культ св. Климента Папи в давній Україні. "Нова Зоря",, 1935, н. 14). Але що з Корсуня мощі св. Климента вивезено до Риму (св. Кирило), то вони могли бути прислані тільки з Риму. Такий здогад висловив уже Голубинський (История русской Церкви, т. І. ч. І. Москва, 1880, стор. 192). Мощі святих призначується для церков; і дійсно, мощі св. Климента були уміщені в Десятинній церкві, першій, що її збудував Володимир і віддав Настасові під опіку.

Під 991 р. цей літопис знов нотує прихід послів із Риму ("С любовію й честію"). Це рік викінчення Десятинної церкви й установлення на зразок десятини на прожиток духовенства. З 994 р. маємо тут вістку про посольство Володимира до Риму.

Все це діється за понтифікату папи Івана XV (985-996). На очах цього папи Володимир христився й заводив християнство в своїй державі. Папа, певно, постарався, щоб Володимир не брав єрархії з Византії. Характеристичне, що грецькі письменники, хоч згадують про подружжя з Анною, мовчать про хрищення України— видно це був для них непріємний факт.

Про посольство до Володимира від папи й королів чеського й угорського пише Никон. літопис під 1000-им роком, а 1001-го нотує посольство Володимира до Риму. В тім часі схизма була вже відновлена, як доказав вище наведений Міхель. На тім тлі відносини Володимира В. до Риму ще цікавіші: це ж Володимир свідомо ігнорує схизматицьку Византію та зноситься з Апост. Столицею. Яку ж ціль мали ці зносини? Можемо з великою правдоподібністю сказати, що тут ішли переговори про єрархію української Церкви. (Никон. літ. у Полном собраніи руских літописей, т. IX, Спб. 1862, стор. 39, 42, 57, 64, 65, і 68).

Наш найдавніший літопис (т. зв. Несторів) знає за Володимира єпископів (по імені не названих), що засідають навіть у державній раді князя, але не подає, звідки Володимир їх узяв. На Византію не робить найменшого натяку.

Як бачимо з усіх наведених фактів, **католицька правовірність св. Володимира Вел. не може підлягати ніякому сумнівові.** Проти закиду католицької сторонничости в представленні (В дуже різкій формі цей закид див. москвофільський Научно - литературный Сборникъ гал. Рус. Матици, том VIII, Львів, 1937, стор. 142 і прим. 2) можемо, — крім доказів, поданих у нашій статті, — сказати таке: Що торкається охридської гіпотези початку української Церкви, то її створив не католик, але православний, Прісьолков, а піддержують її не тільки католики, але й протестант цр. Кох — отже хіба не створено тої гіпотези на радість католикам, але тому, що так диктують факти. Відносно ж достовірних вісток про зносини св. Володимира з Апостольською Столицею в Никон. літописі, то достовірність їх чи не перший доказав якраз ворожий католицькій Церкві православний московський професор Голубинський. Він говорить про ці вістки, що вони достовірні, бо не було причини підробляти їх — скоріш пізніша цензура викинула їх із "Повісті временних літ" і вони заціліли тільки в Никон. зводі. (Наводимо дослів но його думку): "Нiт никакого основанія подозрівать, чтоби оні били позднійшим вимислом, потому что вовсе нельзя придуиать по бужденій, по которим вимисл мог бить сділан а наоборот, должно думать, что в древнійших дошедших до нас редакціях первоначальной літописи ізвістія опущени, в чему без труда может буть указано й побужденіе, какаво — желаніе позднійших редакторов изгладить из памяти нашей історіи о сношеніях наших с папами." (Історія р. Ц. І. 1., с. 192). Отже краще — про тенденційність не говорити, бо вона тут ні при чім. Ми спираємося тільки на фактах, на правді. "Порозумійте правду, а правда визволить вас."

Др. В. Мурович

Наша Українська Віра-Це Католицька Віра

Історичні факти, спостереження й завваги.

Щасливим був наш український нарід у тих роках, коли Володимир Великий прийняв Христову віру й увесь нарід увів на християнсько - католицьку дорогу спасення. Та згодом, через схизму грецького патріярха Керуларія, що відлучився від Католицької Церкви (1054) й за його незєдинених наслідників в Україні, що була під впливом грецьких єпископів, померкло життєдайне сонце правдивого християнства й настали часи жалюгідного упадку.

Проте Українці, принайміні свідоміші, були завжди проти схизми. Великий князь Ізяслав, Данило звертаються до папи за поміччю проти диких орд, а київські митрополити, Петро Акерович на ліонськім соборі (1215), Ізидор на флорентійськім (1439), Григорій Цамбляк (1459), Йосиф Солтан (1498 - 1517), відверталися від православя, як від мертвеччини, і, не зважавши на великі трудноші й переслідування, стояли непохитно за церковне обєднання з Римом. Та упадок української держави й безоглядна політика Москви, що перейняла була на себе ролю Візантії, нищила всякі унійні заходи свідомих Українців.

Зо Сходу тимчасом наступає на Царгород грізна навала — Турки. Римські папи посилають поміч візантійським цісарям і під їхнім натиском патріярх є склонний навіть від схизми завернути.

(Головна різниця між Римом а Царгородом щодо віри була ця, що царгородський патріярх не хотів признати римського папу наслідником апостола Петра, що йому сам Христос дав верховну владу в своїй Церкві, але себе признавав намісником Христа, хоч через 10 століть римський папа був зверхником у всім християнськім світі. Крім цього в римськім символі віри було сказано, що св. Дух походить від Отця й Сина, а в Царгородськім визнавано, що св. Дух походить тільки від Отця).

Московські князі, що на початку 11 століття відділилися від Києва, створили собі державу спершу в Суздалі, опісля в Москві, де в короткому часі вспіли добре забезпечити за собою панування на Сході, мавши при цьому піддержку татарської зверхности, що їй підлягали, а по збуренні Києва московським князем Андреєм Боголюбським, 1169, надали собі титул великого князя московського на місце дотеперішнього київського, що його влада була перенеслась частинно на західньо-українські землі, до Галича, де тоді княжив князь Ярослав Осьмомисл, що про його славу згадує "Слово о полку Ігоревім".

Щобільше, московські князі, скориставши з упадку Царгороду, присвоїли собі герб візантійських цісарів, двоголового вірла, надали собі титул царів, а крім цього проголосили московський патріярхат, із чим царгородський патріярх погодився. Акт проголошення московського патріярхату мав місце 1589 року себто в тому часі, коли землі правобережної України належали вже до Литви(а до Польщі від політичної унії в Люблині, 1569).

Тоді єпископи з українських земель, за дозволом царгородсько па тріярха, настановляють окремо київського митрополита (що не признавав зверхности Москви) й остають покищо залежні від Царгороду. Але скоро постановляють відірватись від Царгороду, тимбільше, що управа українською Церквою з Царгороду, зайнятого турками (1453), була утруднена. До того настало перекупство при обсадженні єпископських престолів; хто більше заплатив царгородському патріярхові, той ставав єпископом (симонія). У Львові надано навіть міщанському Братству право "ставропігії" тобто незалежности від львівського єпископа, а одночасно надало йому право нагляду над єпископами.

Українська тодішня Церква переживала часи морального впадку.

Зєдинення з Католицькою Церквою

Щоб рятувати себе перед упадком та чужими впливами, заключають українські єпископи 1596 року злуку з Римом у Бересті, на що київський митрополит Рагоза дає свою згоду. (Переговори в цій справі тяглись від 1590 року тобто 6 літ). Таким чином наші єпископи сподівались поставити Церкву сильною, тимбільше, що римська Церква в Польщі (польська) стала поважною конкуренткою, коли позбулась у себе реформації 1577 року і на зїзді в Пйотркові прийняла постанови тридентського собору з 1515 року то провели санацію в своїй Церкві. Її вплив був такий великий, що українські магнати й шляхта стали масово переходити з православя до Католицької Церкви в латинськім обряді, що в практиці значило ставати поляком.

З українських єпископів, що не підлягали московському патріярхові, були: 1) митрополит київський, 2) єпископ холмський, 3) єпископ володимирський, 4) єпископ львівський, 5) єпископ луцький, 6) єпископ перемиський, і два єпископи білоруські, що разом творили одну провінцію, а саме 7) єпископ полоцький і витебський та 8) єпископ турівський.

Вороги зєдинення

Коли прийшло до заключення Унії (1596), тоді князь Острожський, волинський воєвода, підчинений польському королеві, почувши себе ображеним, що Унію заключено не по його думці, хоч засадничо він був перше сам приклонником зєдинення з Католицькою Церквою, підмовив двох українських єпископів, львівського й перемиського (отже обидвох галицьких), до протесту. Він скликав у Бересті одночасно другий зїзд, де осудив митрополита й прочих єпископів, що стояли за обєднання з Римом; та за ним була меншість. До голосу більшости прилучились також і 3 василіянські архимандрити. Більшість вирішила, а Польща зайняла невтральне становище.

Через Берестейську Унію українська Церква усамостійнилась, а одночасно стала правдивою (не схизматицькою), Христовою Церквою. Тепер до неї не могли мати права московські патріярхи, що завсіди дивились на наші землі, як "руські", а Поляки теж не могли виступати так агресивно проти Греко-Католицької Церкви, бо вона була залежна просто від папи.

Проти Унії були московські князі, Поляки, Турки, Чехи, Німці.

1) Московські князі зглядно царі й патріярхи представляли, що Унію накинули Поляки. Вони то, що завдяки Татарам панували на Лівобережній Україні, підюджува-

Хто має Католицьку Церкву за Матір, том має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

15 червня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 12.

Всі Наші Парохії й Організації Висилають Представників На Великий Конгрес у Винипегу

ПРЕОСВ. КИР ВАСИЛІЙ ЛАДИКА, ЧСВВ.
Український католицький ексарх у Канаді

— КОНГРЕСОВІ ПРОМОВЦІ —

ПРЕП. О. А. ТРУХ, ЧСВВ.
редактор "Світла"

П-НІ М. ДИМА
голова Ліги Українських Католицьких Жінок у Канаді

ПАПА ПІЙ XII

У 350-ту річницю проголошення злуки Української Православної Церкви з Католицькою Церквою в місті Бересті, 1596 року, видав Святіший Отець особливого папського листа-енцикліку, а цим започаткував 350-літній ювілей славної Берестейської Унії, що принесла спасення багатьом Українцям. У цій енцикліці папа станув в обороні Українського народу переслідуваного більшовиками.

КОНГРЕС

УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Винипег, Ман., 2, 3, і 4 липня, 1946.
350-ЛІТТЯ БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ УНІЇ

П.Р.О.Г.Р.А.М.А

ПЕРШИЙ ДЕНЬ, вівторок, 2 липня, 1946.

8,30 АРХІЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА в церкві св. Николая

10,30 до 1,45 сполудня РЕЄСТРАЦІЯ ДЕЛЕҐАТІВ ТА ГОСТЕЙ в Роял Александра Готел

2,00 Відкриття Конґресу — о. Ігор Шпитковський, голова Комітету

2,15 Привіти: Пан МикВиліянс, провінціональний ґовернер, пан Ґарсон, премієр Манітоби і пан Г. Коўтер, майор міста Винипеґ

2,30 ДОКЛАДИ (кожний доклад триває до 20 хвилин):

1. ЦІЛЬ КОНҐРЕСУ — о. Андрій Трух, ЧСВВ, Мондер, Алта.
2. ЛІҐА УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК КАНАДИ — пані Марія Дима, Винипеґ, Ман.
3. БУК ДВИГУНОМ ПОСТУПУ КАНАДІЙСЬКИХ УКРАЇНЦІВ — о. Степан Семчук, Винипеґ, Ман.
4. УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — панна Анастасія Жук, Геффорд, Саск.

4,00 ДИСКУСІЯ

6.30 БЕНКЕТИ ТА ДОМІНІЯЛЬНІ НАРАДИ-ЗБОРИ 5 ДОМІНІЯЛЬНИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ

ДРУГИЙ ДЕНЬ, середа 3 липня, 1946.

10,00 година, ДРУГА СЕСІЯ КОНҐРЕСУ, в Роял Александра Готелі, ДОКЛАДИ:

1. КУЛЬТУРНА ПРАЦЯ ТА ЇЇ ЗАСОБИ — проф. др. Кость Андрусишин, Саскатун, Саск.
2. СИЛА ПРЕСИ Іван Новосад, Оттава, Онт.
3. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО — пані Ганна Прийма, Едмонтон, Алта.

ПРЕОСВ. КИР НІЛЬ САВАРИН, ЧСВВ.
Єпископ-помічник Кир Василія

ВСЕЧ. О. С. СЕМЧУК
парох церкви Покрова Пресв. Д. Марії, референт Дієцезальної Референтури іміґрації

П-НА А. ЖУК
учителька, домініяльна писарка УКЮ.

ОСИП ПРИЙМА
дірігент хору, провінціяльний писар БУК-а в Алберті.

П. І. НОВОСАД
співредактор "Будучности Нації"

П-НІ Г. ПРИЙМА
голова Ліги УКЖ в Алберті

4. ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЄМИ ОСВІТИ В КАНАДІ Василь М. Вал, Винипег, Ман.
11,30 — ДИСКУСІЯ
12,00 Обід — приватно
2,00 година, ТРЕТЯ СЕСІЯ КОНГРЕСУ, в Роял Александра Готелі, ДОКЛАДИ:
1. НЕЗАБУТНІ РОКОВИНИ — професор Микола Чубатий, Ню Йорк, Злучені Держави П.А.
2. МІСІЙНА ПРАЦЯ НАШОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ — о. Мирон Кривуцький, Ст. Бонифас, Ман.
3. СУСПІЛЬНА ЗАБЕЗПЕКА — Іван Жаровський, Винипег, Ман.
4. СУСПІЛЬНІ СТРУЇ В КАНАДІ Й КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА — о. Степан С. Шавель, ЧНІ., Роблен, Ман.
5. НАШІ ВИМОГИ ЯК ГРОМАДЯН КАНАДИ — посол Антін Глинка, Оттава, Онт.
5,00 година ДИСКУСІЯ
Ввечері:
6,30 — вечеря — приватно
8,00 — у великій салі Плейгавз КОНЦЕРТ на ЧЕСТЬ 350 ЛІТТЯ БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ УНІЇ. Під час концерту виголосить 15 хвилевий доклад о. майор М. Т. Пелех на тему: ВІЙСЬКОВА ПРОБЛЄМА

ТРЕТІЙ ДЕНЬ, четвер, 4 липня, 1946,

10,00 година, ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ КОНГРЕСУ, в Роял Александра Готелі, ДОКЛАДИ:
1. ПОВОРОТ ДО МИРНОГО ЖИТТТЯ — посол Теодор Заплітний, Оттава, Онт.
2. РОБІТНИЦТВО — Тома Мельничук, Винипег, Ман.
3. ТОРГОВЕЛЬНЕ Й ФАРМАРСЬКЕ ПИТАННЯ — Володимир Филипович, Арран, Саск.
4. МОЛОДЬ В РЯДАХ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ — адвокат Андрій М. Кіндред, Йорктон, Саск.
11,30 ДИСКУСІЯ
12,00 година обід — приватно
2,00 година, ПЯТА СЕСІЯ КОНГРЕСУ, в Роял Александра Готелі, ДОКЛАДИ:
1. МОЯ МІСІЯ ДО УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ В ЕВРОПІ о. др. Василь Кушнір, Винипег, Ман.
2. ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ — посол Василь Данилейко, Іст Кілдонен, Ман.
3. ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ — Преосвящений Кир Ніль Саварин, ЧСВВ, Єпископ Помічник Канадійського Екзархату, Винипег, Ман.
РЕЗОЛЮЦІЇ
ПРИЙНЯТТЯ ЦЕНТРАЛІ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ
ЗАКІНЧЕННЯ КОНГРЕСУ — о. Ігор Шпитковський, голова Комітету
Ввечері: 7 година, ВЕЛИКИЙ БЕНКЕТ У САЛІ АЛЕКСАНДРА ГОТЕЛЮ.

Увага. Предсідниками поодиноких Сесій Конгресу будуть представники з кожної провінції. Імена представників подамо з наступних Комунікатах Комітету.

Іст Кілдонен, Ман., дня 24 травня, 1946,
ЗА КОМІТЕТ УККОНГРЕСУ,
о. Ігор Шпитковський, голова
В. М. Вал і І. М. Козоріз писарі

Пояснення До Програми Конгресу !!

1. АРХІЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА

Щоб випросити благословення в Бога для всього нашого многострадального народу в Европі і для нарад нашого Конгресу, в церкві св. о. Николая відбудеться в перший день Конгресу в ВІВТОРОК, 2 ЛИПНЯ, 1946, година 8.30 вранці, Архієрейська Служба Божа, що її відправлять наші Преосвященні Владики в співслужбі всіх ОО. Парохів, прибувших на Конгрес, а також і представників Чинів ОО. Василіян, ОО. Редемптористів і ОО. Облятів.

Делеґати й гості Конгресу повинні по спромозі взяти участь у цій Службі Божій, щоб гідно з Богом почати цей наш перший Конгрес.

2. МІСЦЕ КОНГРЕСУ — РОЯЛ АЛЕКСАНДРА ГОТЕЛ, Винипег.

Реєстрація делеґатів та гостей як також усі наради Конгресу будуть відбуватися в найбільшому готелі міста Винипеґу, в Роял Александра Готелі, при вулицях Мейн Стріт і Гигинс. Радимо нашим делегатам і гостям приїжджати потягами СПР., бо тоді при приїзді до Винипеґу будуть відразу на місці нарад Конгресу, бо Роял Александра Готел міститься таки зараз при залізничій станції у Винипеґу.

Хто приїде залізницею СНР., тих просимо наперед написати до нас про точний час і день приїзду, тоді наші представники вийдуть Вам назустріч та спрямують Вас на місце нарад Конгресу. Однак просимо нас про це ВПЕРЕД повідомити.

3. РЕЄСТРАЦІЯ ДЕЛЕҐАТІВ ТА ГОСТЕЙ

3. Кожна з 5 наших Домініяльних Організацій буде мати осібну кімнату на реґістровання своїх делеґатів чи гостей. Місце тих кімнат в РАГотелі вкажуть Вам відповідні впорядчики. Пізнаєте кімнату даної організації з відповідного напису над дверима кімнати Не забудьте, що коли їдете на конґрес яко делеґат чи гість, то мусите мати ВІДПОВІДНУ ПОВНОВЛАСТЬ, належно виповнену, котру Комітет розіслав був усім оо. Парохам а Відділи Домініяльних Організацій дістали їх від своїх Домініяльних чи Провінціональних Зарядів. Реґістрація буде відбуватися в вівторок від 10,30 вранці, до 1,45 сполудня. НІКОГО НА ЗАЛЮ НАРАД НЕ ВПУСТИТЬСЯ БЕЗ ЦИХ ПОВНОВЛАСТЕЙ.

ПРИ РЕЄСТРАЦІЇ КОЖНИЙ ДЕЛЕҐАТ ЧИ ГІСТЬ СКЛАДАЄ $1.

П. В ВАЛ
принципал школи в Винипеґу, голова БУК в Манітобі

П. ПРОФ. М. ЧУБАТИЙ
історик і журналіст

ВСЕЧ. О. М. КРИВУЦЬКИЙ
заст. голови Місійного товариства св. Йосафата

П. І. ЖАРОВСЬКИЙ
голова Запомогового Братства св. о. Николая

ВПР. О. С. ШАВЕЛЬ, ЧНІ
ігумен у Роблині, Ман.

П. А. ГЛИНКА
домініяльний посол

НА КОШТА РЕЄСТРАЦІЇ, СТЯЖКИ, ПРОГРАМИ.

4. ВИСТАВА КАТОЛИЦЬКОЇ ПРЕСИ ТА НАРОД. МИСТЕЦТВА

Під час трьох днів Конгресу будуть відбуватись дві гарні вистави, а то Вистава Української Католицької Преси (Канадійської) й Вистава Українського Народнього Мистецтва.

5. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТА НАРАДИ 5 ДОМІН. ОРГАНІЗАЦІЙ

У ПЕРШИЙ ДЕНЬ КОНҐРЕСУ, ДНЯ 2 ЛИПНЯ, ВІВТОРОК увечері, відбудуться НАРАДИ ЧИ ЗАГАЛЬНІ — ДОМІНІЯЛЬНІ ЗБОРИ: Братства Українців Католиків Канади (БУК), Ліги Українських Католицьких Жінок (ЛУКЖ), Українського Католицького Юнацтва (УКЮ), Запомогового Братства св. о. Николая і Місійного Товариства св. Йосафата.

6. БЕНКЕТ І ДОМІНІЯЛЬНІ ЗБОРИ БУК-а

Усі члени БУК-а будуть мати бенкет в год. 6.30, а наради в год. 8. в парохіяльній залі церкви св. Покрови при 965 Бойд Еве., Винипег. На тих нарадах відбудеться ВИБІР ДОМІНІЯЬНОГО ЗАРЯДУ БУК-а. Усі члени БУК-а повинні обовязково взяти в цих нарадах участь.

7. ДОМІНІЯЛЬНІ ЗБОРИ УКЮ

Провінціональний Заряд Манітоби УКЮ при ласкавій співпраці та помочі Парохії Пресвятої Евхаристії в Іст Кілдонан, Ман. (Винипег), улаштовує в Парохіяльній залі Пресвятої Евхаристії при вулицях ВАТТ і МОНТРОЗ, Іст Кілдонан, Ман., БЕНКЕТ ТА ПРИЙНЯТТЯ ДЛЯ ВСІХ ДЕЛЕГАТІВ УКЮ, що прибудуть на Конгрес. По бенкеті, що пічнеться точно в год. 6 увечері, відбудуться ДОМІНІЯЛЬНІ ЗБОРИ УКЮ, на котрих вибереться Домініяльний Заряд УКЮ. По зборах буде для всіх членів УКЮ товариська забава.

УКЮ Манітоби подбає про це, що членів УКЮ, коли тільки скінчится Сесія Конгресу в РАГотелі, спеціяльно замовлені баси завезуть до залі Парохії в Іст Кілдонан, Ман., так, що всі делегати будуть мати змогу рівночасно прибути на свій бенкет і домініяльні наради-збори.

8. БЕНКЕТ І НАРАДИ ЧЛЕНІВ ЛУКЖ

Домініяльний Заряд Ліги Українських Католицьких Жінок устроює для всіх делегатів ЛУКЖ БЕНКЕТ в год. 6,30 увечері, в Вівторок, 2 ЛИПНЯ, в залі РАГотелі. По бенкеті відбудуться НАРАДИ усіх делегаток.

9. НАРАДИ ЧЛЕНІВ БРАТСТВА СВ. О. НИКОЛАЯ

У перший день Конгресу, ввечері, 8 год., тобто в вівторок, 2 липня, Домініяльний Заряд Братства буде мати зі своїми членами-делегатами на Конгрес, свої річні наради в домівці Братства, при вулицях Арлінгтон і Селкирк. Усі члени Братства повинні в цих нарадах взяти участь.

10. НАРАДИ ЧЛЕНІВ МІСІЙНОГО ТОВАРИСТВА СВ. ЙОСАФАТА

Відбудуться в перший день Конгресу, в вівторок, 2 липня, 1946, в залі Роял Александра Готелі, година 6,30 ввечорі.

11. ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ НА ЧЕСТЬ 350-ліття БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ УНІЇ

У другий день Конгресу, в середу 3 липня, 1946, год. 8 ввеч. точно, відбудеться конгрес у великій концертовій залі Плейгавз (знаходиться вона зараз напроти Сиstreet Галя). Ціни вступу: $1.00; 75ц.; 50ц. Під час концерту виголосить короткий (15 хвилин) доклад наш військовий капелян Всеч. о. майор М. Т. Пелех на тему: Військова проблема.

Окрема Концертова Комісія від місяців працює, щоб цей концерт випав якнайкраще. Між іншими, на цьому концерті виступить УКРАЇНСЬКИЙ ХОР МІСТА ВИНИПЕҐУ під діригентурою Преп. о. Б. Слободи, ЧСВВ. Цей хор здобув собі вже розголос у Канаді своїми виступами на радіо.

Картки вступу на концерт вже будуть в розпродажі від 1 червня, а делегати будуть могти їх дістати під час Конгресу. Для наших делегатів і гостей ми резервуємо відповідне число білетів на концерт.

Уже тепер готовтесь узяти участь в концерті.

12. БЕНКЕТ

На закінчення першого Українського Католицького Контресу, буде в ЧЕТВЕР, 4 липня, 7 ввечері, в великій залі Роял Александра Готелю, БЕНКЕТ. У бенкеті візьмуть участь усі делегати та визначі запрошені гості. Буде кілька привітів. Бенкет буде переплітаний народніми піснями, що їх будуть співати усі учасники бенкету.

Вступ на бенкет буде $1.75 від особи. Значки можна буде дістати при реєстрації на Конгрес. Можна одиак уже тепер замовити собі їх у Комітеті, коли хочете бути певними, що буде для Вас місце, бо заля містить ограничене число.

13. ТРЕБА ПРИГОТОВИТИСЯ ДО НАРАД І ДИСКУСІЇ

Члени поодиноких Домініяльних Організацій будуть мати нагоду бути присутніми на Загальних Зборах чи нарадах тихже. Щоб ці наради й Загальні Збори були корисні й сповнили свое завдання, треба бути до них приготованим.

Домініяльні Заряди поодиноких Організацій подбали вже про це, щоб мати певну програму нарад — Зборів. Тепер делеґати спишуть собі відповідні завваги й подадуть їх коротко на нарадах.

14. ДИСКУСІЯ НА КОНҐРЕСІ:

Кожна група делеґатів із одної округи нехай порозуміється між собою, вибере з-поміж себе найкращого промовця, подасть йому свої завваги, а він собі все спише й у їхнім імені подасть на Зїзді.

Той, що бажае брати участь в дискусії, подае свое імя, назвисько, місцевину та котре товариство репрезентує, на ОСІБНІЙ, наперед приготований карточці. ОДИН ДЕЛЕҐАТ ПІД ЧАС ДИСКУСІЇ МОЖЕ ГОВОРИТИ 5 ХВИЛИН І ПРЕДСТАВНИКИ БУДУТЬ ЦЬОГО СТРОГО ПРИДЕРЖУВАТИСЯ.

ПІД ЧАС ДИСКУСІЇ ТРЕБА ГОВОРИТИ ТІЛЬКИ ПРО ЦЮ СПРАВУ, ЩО Є В ДИСКУСІЇ.

ДВІ ВАЖЛИВІ ЗАВВАГИ

А. СПРАВА ПРИМІЩЕННЯ В ВИНИПЕҐУ ПІД ЧАС КОНҐРЕСУ.

ВСЕЧ. О. ОТАМАН М. ПЕЛЕХ
військовий духовник у Канаді

П. Т. ЗАПЛІТНИЙ
домініяльний посол

П. Т. МЕЛЬНИЧУК
робітник, домініяльний писар БУК.

П. В. ФИЛИПОВИЧ
купець, пров. писар БУК. в Саскачевані

П. А. КІНДРАКЕВИЧ
адвокат у Йорктоні

ПРЕП. О. Б. СЛОБОДА, ЧСВВ.
парох Трансконн, дірігент Українського Католицького Хору в Винипегу

Ця справа є ДУЖЕ ВАЖНА і не можна її переочити. Пишіть ще сьогодні на адресу комітету й подайте число делегатів із вашої місцевини, що приїдуть на конгрес і бажають мати зарезервовані місця в готелях чи приватних домах.

Б. ЗНИЖКИ ЗАЛІЗНИЧІ ДЛЯ НАШИХ ДЕЛЕҐАТІВ

1. Коли з даної місцевини будуть їхати на Конґрес до Винипеґу 10—14 делеґатів, то тоді платять в один бік білет за цілу ціну, а в другий бік дістануть білет за ПОЛОВИНУ ціни.

2. Коли буде їхати 15—24 осіб, тоді платять в один бік цілий білет, а за зворотний тільки платять одну ЧЕТВЕРТИНУ.

3. Коли буде разом 25 або більше делеґатів, тоді платять в один бік білет за ЦІЛУ звичайну ціну, а за відворотний білет платять тільки ОДНУ ДЕСЯТУ.

В усіх тих трьох випадках, коли їде більше число делеґатів, то добре наперед вибрати одну особу, що займалася б цею справою на залізничій станції. Тоді на руки цеї особи усі делеґати складають гроші й вона купує білети відразу для всіх. ЦЕ ТРЕБА РОБИТИ ПРИНАЙМНІ ДВА ТИЖНІ ПЕРЕД ВИЇЗДОМ. Треба однак тоді відразу купити білети на станції в два боки.

Щодо знижок інших учасників Конґресу, що приїжджали б поодиноко чи тільки по кілька.

Коли вибираєтеся на Конґрес, а Ваш білет коштуватиме більше як 75ц. в один бік, тоді так поступайте: Не СКОРІШЕ ЯК ТРИ ДНІ ПЕРЕД ВІДКРИТТЯМ КОНҐРЕСУ, неділя не береться під увагу, йдіть на станцію та купіть собі білет ТІЛЬКИ В ОДНУ СТОРОНУ ДО ВИНИПЕҐУ, (не рітирн). Зараз при купні зажадайте від стаційника картки, що називаються "СТАНДАРД КОНВЕНШИН СЕРТИФІКАТ— ФОРМ 24W. На тій формі стаційник потверджує, що Ви за таку а таку ціну купили білет. Цю картку Ви берете з собою й при реєстрації на Конґресі складаєте її на руки секретаря Комітету Конґресу та платите 25ц. Відпоручник залізничих компаній підписує ці посвідки й тоді будете управнені до купна білету по ЗНИЖЕНІЙ ціні. Чи Ви їдете на Конґрес яко гість, чи делеґат, КОНЕЧНО ЖАДАЙТЕ ЦЕЇ ПОСВІДКИ. Щобільше делеґатів чи гостей привезуть такі посвідки, то більша буде знижка.

НАПЕРЕД СПИТАЙТЕСЯ НА СТАНЦІЇ В ВАШІЙ МІСЦЕВИНІ, чи стаційник її має. Скажіть йому, що Ви будете її потребувати, най постарається про неї. КОЛИ ТЯЖКО ВАМ ПРО НЕЇ ПОСТАРАТИСЯ, ТО ПИШІТЬ ПРОСТО ДО КОМІТЕТУ, А МИ ВАМ ТІ ПОСВІДКИ САМІ ВИШЛЕМО.

По Конґресі зараз купуєте білет на станції, але можете перебути в Винипеґу ще 30 днів від тої дати, коли Ваш білет був куплений (зворотний). У всіх справах удавайтеся на адресу:

Ukrainian Catholic Congress Committee
408 Montrose Ave., East Kildonan, Man.

ВЕЛИКЕ ЗНАЧЕННЯ КОНҐРЕСУ

Урочисте відсвяткування 350-літньої річниці Берестейської Унії та оснування Централі Українців Католиків Канади — це два головні овочі нашого Конґресу. А дальше, спільний протест Українців-Католиків Канади за проводом наших Преосвящених Епископів проти страшного переслідування большовиками нашої Української Католицької Церкви в Західній Україні знайде широкий відгомін у світі, скріпить на дусі катованих наших братів і сестер на рідних землях України, скитальщини й тут по цім боці океану.

Українці-Католики Канади повинні віднестись до Конґресу з великою прихильністю й сердечною піддержкою також і тому, бо на цім Конґресі справа українських католицьких організацій у Канаді буде основно обговорена й вирішена, щоб могла справді охопити всі ділянки нашого життя й причинитися до якнайбільшого розвитку нашої суспільности в усій Канаді.

Щоб наш Конґрес міг справді здійснити ці великі бажання, нам треба нам взяти в ньому дуже щиру й чинну участь.

Отці парохи, зо своїми представниками юнацтва, жіноцтва й мужчин, з-поміж фармерів, робітників і професіоналістів із кожної нашої парохії повинні в великому числі прибути на цей Конґрес.

ПЕРЕШКОДИ

На перешкоді такій численній і сердечній участі наших представників у Конґресі може станути брак грошей та охоти й зрозуміння вартости самого Конґресу. Щодо грошей, то їх повинна без найменшої проволоки дати своїм представникам парохіяльна чи братська каса, а на випадок браку фондів повинні всі місцеві парохіяни зложити по $2—3 на подорож і інші видатки для своїх представників. Парохіяни, що не хотіли б дати відповідної жертви для такої важливої справи, певно не могли б одержати особливого признання за свою релігійну й національну свідомість.

Кожна парохія й організація нехай конечне старається вислати своїх представників на Конґрес і дасть їм потрібні гроші на подорож, а також жертву на "Фонд Централі."

З парохій, що ближче Винипеґу, нехай приїде більше представників і гостей, потягом, або автом.

Українські родини, що мають вільну карту їзди ("пас"), нехай стараються взяти в Конґресі численно участь.

Брак охоти й зацікавлення був би знаком, що ми дбаємо більше про свої звичайні, дочасні справи, але не маємо цеї свідомости, що головніша від дочасної справи — це релігійна й національна справа; що добре є дбати про дочасність, але без порівняння більше треба дбати про справу вічної вартости. Якщо б ми не зайнялись щиро й ревно своїми католицькими справами, тоді ми дали б доказ, що ми багато гірше стоїмо від наших народніх та релігійних ворогів, що поширенню безвірства, комунізму й відступства від рідної Церкви присвячують більше ваги, праці й жертви, ніж ми, католики, присвячуємо поширення святої правди та закріпленню Божого царства. До такого пониження ми не повинні ніколи допустити. Наш Конґрес має закріпити в нас і поширити таку працю, що була б корисна для Католицької Церкви, Канади й України.

До побачення в Винипеґу! — Слава Ісусу Христу!

П. В. ДАНИЛЕЙКО
провінціяльний посол у Манітобі.

ВСЕЧ. О. ДР. В. КУШНІР
парох церкви св. Володимира й Ольги, концлер канадійської епархії, голова КУК.

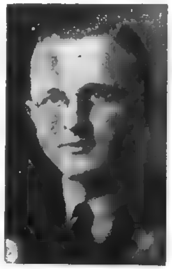

П. П. ВОРОБЕЦЬ
шкільний інспектор у Саскачевані

ли українське громадянство проти митрополита. Звідси походить, що мало свідома частина вважала православя з Москви своєю релігією. За таким поглядом пішло наше козацтво, пішли наші гетьмани — Сагайдачний, Хмельницький, Дорошенко, що мало опісля шкідливі наслідки.

2). Поляки були спершу за Унію, а згодом стали проти неї. Нічого в цім дивного. Польща була зединнена з Римом, то не могла виступати проти заходів українських епископів, що єднались із Римом; та коли побачила, що через те українсько-католицьке громадянство стало релігійно самостійне та що полонізаційні заміри годі здійснити, піддержує опісля знов православя, як слабше зорганізовану церкву. Польща ще в 14 столітті оснувала була в княжому Галичі православну митрополію тоді, коли ще Царгород не був турецький, і загрозила була навіть переходом населення до Католицької Церкви, якщо б Царгородський патріярх не дав на це згоди. (А патріярх не хотів цього вчинити лякаючись Москви, що тоді росла була в силу)

3). Проти Унії взагалі були Турки, що були в наступі на Европу і боялись впливу римських папів, що готували протинаступ

4) Проти Унії були Чехи-гусити, що почали були ширити гуситизм навіть в Острожській Академії.

5. Проти Унії були німецькі протестанти, що получились разом із православними, боячись римських впливів. Через Унію в Бересті поділились Українці на дві частини: західні українські землі (Львів Перемишль) тоді називані "руські", остали при православі, а східньо українські по Дніпра, включно з Києвом, при Унії. За Дніпром панувала Москва, що вже була там зорганізувала свою церкву.

Цього фактичного стану не треба забувати тому, що багато Українців представляють справу в такому світлі, як Москалі

До 1700 року були на українських землях дві Церкви: зєдинена й незєдинена. Коли підкреслювано віру, то через це зовсім не стверджувано української приналежности, що в нас досі заховалось було на Лемківщині. З того титулу Лемківщина перейшла була в останнім часі на православя

Між Українцями по крові настала полеміка. З одного й другого боку боронено свого погляду. Розгорілась боротьба, що в ній Москва станула по стороні православних. (Сумне явище, бо православя стало засобом до московської асиміляції). З боку православних за намовою Москви, було вбито в Вітебську, 1623, уніятського архієпископа, св. Йосафата Кунцевича, й хоч здавалось, що Унія впаде, мученицька кров зродила далі ревних наслідників. Завдяки проливові крови Унія зросла в силу. Появились із кругів українського уніятського духовенства полемісти, як Іпатій Потій, пізніше Мелетій Смотрицький. Противними полемістами були: Смотрицький перед навернениям, Броневський, Йов Борецький, Іван Вишенський. Унії боронив також у своїх проповідях холмський епископ Суша.

В тім часі Польща відіграла навіть зрадливу ролю.

Польський король Володислав IV, скликав 1650 року зїзд православних, а опісля вислав представництво до папи за проводом Осолінського, "щоб знести Унію". Польща воліла мати православя, бо легче було перетягнути людей на латинський обряд, а тим самим зробити Поляками коли Українська Церква зо своїм східним обрядом такої можливости не давала. Була вже обєднана, морально сильна.

Це треба завсіди памятати. А що це правда, то доказом є сини князя Острожського, що перейшли ще за його життя до Католицької Церкви в латинськім обряді й стали Поляками, а навіть Острожську Академію передали польським ОО. Ісусовцям. Українці, що орієнтуються на православя, разом із Москалями промовчують цю умовину, що кидає сумне світло на старого Острожського, що хоч був оборонцем православя, то не придержав при українській нації своїх власних синів. При Унії такої втрати не було б.

Поляки почали врешті Унію переслідувати; не впустили нашого митрополоита до сенату, а наших епископів до сейму в Варшаві. Та українські епископи Унію прийняли не для титулів, але вони мали на оці релігійні цілі, а одночасно національні, що виявилось у дальшім розвою Унії.

Західні Українці-Галичани, побачивши певну користь із українсько-католицького обєднання, 1700 року перейшли теж до Католицької Церкви. Опісля всі вісім епископів зібрались у Замості 1721 року й теж провели обнову реорганізацію Українсько-Католицької Церкви, що перетривала аж до розбору Польщі 1772 р. Спонуку до цього кроку дав львівський епископ Йосиф Шумлянський, великий українець і політик, що стверджує навіть проф. Дмитро Дорошенко в своїм творі про Церкву.

Православя на послугах Москви

При розборі Польщі припадають українські землі на схід від Збруча - Росії, а на захід Австрії.

Цариця Катерина II, що бере під свою руку Правобережжя, знищує розвязує одиноку українську організацію, Запоріжську Січ. У приборканні українських козаків відграє відємну ролю православне духовенство. Настоятель церковці на Січі, православний священик Володимир Сокальський, заборонив козакам ставити опір рішенням цариці й 8,000 козаків, що стояли тоді конем у Чортомлику й Базавлуку, здають становище без вистрілу й протесту та складають зброю, хоч багато сильнішим відділам Татар і Турків ставлять спротив і перемагають. (Нпр. за отамана Сірка славна оборона Запоріжців на другий день Різдва)

Цього факту Українці не знають, його затирають. Аж Кащенко в своїх оповіданнях про скасування Січі цей ганебний факт виводить на денне світло, де представляє обурення козаків

Так православя завело українських козаків у московську неволю.

Катерині цього мало. Вона зносить Унію на Правобережжю, що проти неї так ворожо виступало в релігійних справах несвідоме наше козацтво, а священиків, привязаних до Унії, арештує й висилає на Сибір. Вона, ще до недавна Німкиня — протестантка, зводить до одного руськість і православя.

Хмельницький рівнож піддав Україну з того титулу, що цар був православний. Унію представляла Москва як польський винахід, подібно й українство; однак відомо, що Польща так із уніятами, як із православними однаково поводилась і до сейму та сенату не допускала, релігійних практик не дозволяла; (Засвідчає це в своїх споминах уніятський протопресвітер при луцькім соборі, о. Бродович).

Москва нищить Унію й українську культуру

В 1839 році скасував цар Микола I св. Унію на Волині. (Був це той самий цар, що запроторив Тараса Шевченка в тюрму). Багато тоді українсько-католицьких священиків, за вірність католицькій справі, увязнено й вислано на Сибір. Соловки, позбавлено посад. Проти цього запротестував папа і львівський митрополит М. Левицький. В 1875 році касує цар Олександер II св. Унію на Холмщині. Священиків, що не піддаються цьому світському наказові, увязнює, висилає на Сибір. Деякі тікають у Галичину, а на їхне місце мандрують на Холмщину ті греко-католицькі священики — русофіли з Галичини, що їхні предки так довго держались із Острожським православя, поширюваного зокрема в Галичині ставропігійським Братством у Львові, піддержуваним Поляками. Під опіку Росії йдуть отже по-зрадницьки наставлені люди. (Цікава є книжка з часів переслідування Унії: "Всюди добре, вдома найліпше").

В 1876 році видає цар Олександер II "указ", що ним заборонено вживати української мови в слові й письмі

Українці цей акт самоволі підкреслюють, як драконський, але насильне знесення Унії, як це влучно завважав бл. п. митрополит Шептицький, уважають за звичайну річ, хоч вона більш брутальна, ніж попередня, а до цього зрошена невинною кровю українських мучеників і визнавців.

Доходить до цього, що 1940 року, православний собор-катедру в Холмі, що її збудували Українці-католики, а ревіндикували для себе Поляки, передають Німці православним тому, що Москалі зробили були собор 1875 православним! У цім ділі помагають Галичани-католики: проф. Кубійович, адв. др. С. Баран і б. посол З. Пеленський, син українського-католицького священика в Лисятичах.

З цих двох актів 1875 1876 бачимо, що Росія в однаковій мірі переслідувала нашу Церкву й народність, не признававши ні окремої релігії ні нації. "Адін язик, адін народ православний." В такім дусі поставила Росія памятник Хмельницькому в Києві: "Волимо під царя православного"-

Щобільше, по невдатнім бою під Полтавою, 1709, де прийшло до зудару між Мазепою, гетьманом України, й Петром I, царем Росії, вирішено православним Синодом у Петербурзі виклинати кожного року на Різдво св. Івана Христителя гетьмана Івана Мазепу за те, що зрадив царя.

До світової війни, 1914, православні Українці, Огієнко й Скрипник, що сьогодні стали епископами й так православя підкреслюють, ні одним словом не запротестували проти цеї московської анатеми-виклинання, коли до церкви ходили. Знайшлось тільки коло 20 українців, що з цеї причини демонстративно вступили з православної церкви й прийняли католицьку віру, як наприклад др. Базилевич (нотар у Замості, 1940) й інші, за що дра Базилевича стрінула догана від українсько-православного єпископа Огієнка. Що за логіка! Адже цей крок був правильний, а навіть повинен був бути більший своїми розмірами. Видно, що Українці були приголомшені московським православям, коли не протестували.

В 1905 році повіяв у Росії дух волі й була проголошена воля віроісповідання. Тоді бувші Українці-католики (а з наказу царя — батюшки "православні") хотіли вернутись назад до Української Греко-Католицької Церкви, але їм сказали: "Нет места для Греко-католікоф в Рассеі." Тоді ті колишні греко-католики воліли піти до латинського косцьола, ніж оставати при православю.

Український Пiємонт

З українських земель, що перейшли були 1722 року до Австрії, була тільки Галичина (а давніше й Карпатська Україна, що належала до Австро-Угорщини). Тут Унії не знесли, але противно, за старанням наших епископів основано Духовний Семінар, спершу в Відні, а опісля у Львові для виховання й образування українського духовенства. З рядів цього духовенства вийшло відродження української Галичини. До провідників цього руху належали: о. Іван Могильницький, автор української граматики з 1817 р., о. Маркіян Шашкевич, пробудитель української Галичини, о. Даняло Танячкевич, патріот і політик, о. Корнило Устіянович, поет, о. Данило Лепкий, а також епископи: Левицький, Литвинович, Снігурський, що висунули були навіть домагання поділу Галичини на українську й польську (1848).

Українська Греко-Католицька Церква в Галичині стала національною Церквою, забороллом української народности, аж доки її вплив не відірвали самі Українці, як Дрогоманів із Наддніпрянщини, що виступив ворожо проти православної Церкви в Росії, але коли треба було йому опісля по "указі", 1876, тікати з Росії, ту саму роботу продовжував у Галичині. За ним пішли: Франко, Павлик, др. Трильовський, др. Лев Бачинський, др. Данилович, т. зв. поступовці, що поправді назад завернули історію українського руху в Галичині (це підкреслює проф. др. Княжинський у святковій статті з нагоди Різдвяних Свят у "Краківських Вістях", 1945).

Митрополит Шептицький

Але не всі пішли за гаслом Драгоманова. Проти нього виступив о. Данило Танячкевич, що доводив шкідливість цього становища. Більшість українського громадянства остала вірна своїй Церкві й своїм епископам.

А вже тоді, коли у проводі Української Церкви в Галичині став митрополит Шептицький, українське громадянство повернуло назад свої симпатії в сторону своєї багатострадальної Церкви. Митрополит Шептицький, що високо підніс престіж Українсько-Католицької Церкви, став авторитетом, що на нього очі Українців були звернені в часи добрі й лихі, так Українців-Католиків, як і православних. Звязок між ним, а досі індеферентизм громадянством іще до I-ої світової війни сильно закріпився. Митрополит віддав себе всецілo Церкві й народові. Він основує монаші Чини, українські школи, лікарні, музеї. Він висилає священиків на дальші науки за кордон, спомагає мистецтво, фун-

дує стипендії для української молоді, стає в обороні прав українського народу. Сильним голосом домагається оснування українського університету у Львові. В часі війни, 1914 року, арештований із наказу окупаційної російської влади і засланий у глиб Росії, вертається по революції, 1917, як герой-визнавець у авреолі слави.

Побачивши вкінці 1941 року, що надійшла відповідна хвиля релігійного поєднання, подібно, як 1596 року, кличе всіх українських єпископів, так католицьких, як і православних, до обєднання, з тією різницею, що колись закликав до поєднання митрополит із Києва, а тепер зо Львова. Видає відозву до всіх єпископів. Та по противнім боці був брак доброї волі. Навіть ніхто не відповів якслід. Вони воліли від себе зачинати історію, як навязати до традиції; вони почали творити нову релігію — автокефальну українську церкву.

Спостереження й висновки

Кинувши ще раз оком на долю українсько-католицького обєднання, треба ствердити, що проти св. Унії були продовж історії в першій мірі Москалі, що раз-у-раз висували свої права на "руські земля".

Проти Унії були Поляки, що що хотіли перебрати Унію в свої руки й тягнути користи, а навіть по першій світовій війні поширювали Унію на свій спосіб.

Проти Унії були самі Українци по крові, русофіли по переконанні, що орієнтувавшись на Москву, заперечували свою національність та воліли під царя православного. (Нпр. Лемківщина й частина Галича, що з політичних мотивів перейшли на православя).

Але Шевченко, що сам був православний, картає за те Українців, що зивують в бік православної Москви. Він є проти Москви з її релігією, з її месіянізмом визволення підяремних словян; він не щадить докорів Богданові Хмельницькому, що віддав Україну Москві. Він, що так дуже карався на засланні й по тюрмах, гостро пятнує саме тих царів, Петра й Катерину, що веліли виклинати Мазепу й касувати українські права й установи. Тоді, коли в "Гайдамаках" описує сумні події коліївщини, хотів би наче Поляків вразумити, щоб закинули свою релігійну нетерпимість.

Спокійна й глибока застанова над історією Українсько-Католицької Церкви приводить нас до спостереження, що вона сповняла між нашим народом своє релілігійно-духовне завдання в справі спасення душ, а одночасно спомагала зріст нашого національного освідомлення, самоозначення та державної незалежности.

В очі впадає факт, що дня 1 листопада, 1918 року 3 і пів мільйона галицьких українців-католиків виставили 100,000 армію й станули в обороні національного добра, коли Польща підняла руку проти нашої самостійности; а в тому часі на православній Наддніпрянщині, звяленій сильною русифікацією, українська армія була малочисельна й мало видержлива, а навіть із ворожою українській нації Польщею заключила договір, зрікшись української Галичини. Такі факти треба мати на увазі, коли говориться про силу й ролю католицтва й православя в Україні.

Коли 1938 року Польща нищила православні церкви, митрополит Шептицький станув в обороні православних, хоч, як український католицький епископ, не бувши пастирем православних, не був по-справедливості обовязаний до такого виступу.

„Ці й подібні факти приводять нас до висновку, що наша національна Церква, що під кожним оглядом є для нас відповідна й корисна, є Українська Католицька Церква. На основі цього добра, що вона принесла нашому народові, вона має право обєднати нас у цьому майже безвихідному положенні.

Нам треба раз-на-завсіди відлучитись й стати незалежно від православної Москви. Українська автокефальна церква по своїй суті й організації нам цеї сили не годна дати. Нашим спасенням і рятунком буде одноушне обєднання нашого народу в Українській Католицькій Церкві.

— — — —

До цих слів Шановного Автора хочемо додати ще три завваги.

Перше, на висшість Католицької Церкви вказує це, що на американськім суходолі є тільки одна Українська Католицька Церква, підчинена Святішому Отцеві в Римі, а православних церков є кілька. (о. П. Божик: Чому я навернуся). А там є сила й правда, де одне стадо й один пастир."

Друге замітне є це, що в час цеї страшної війни всі українські епископи остались на своїх місцях у Галичині, усі були арештовані й деякі вже зинули від більшовицьких переслідувань, а українські православні епископи залишили свої престоли й виїхали до Німеччини й Швайцарії. Постійність у вірі, аж до мученицької смерти, українських католицьких священиків і вірних у час жорстоких переслідувань Галичини більшовиками, засвідчає проречисто Божу силу католицької віри ("За червоним муром").

Трете, над чим повинні добре застановитись усі українці, є це, що покійний наш Гетьман, Й. С. Павло Скоропадський сказав перед смертю до присутнього біля нього священика, що як він вернувся б іще в Україну, то старався б усюди завести греко-католицьку віру, щоб таким чином раз на-завжди відлучитись від Москалів. Покійний Гетьман, що все життя провів у православній Церкві, пізнав вкінці, котра Церква подає більше добра українській нації. Вся історія Церкви в Україні засвідчає недвозначно, що спасення українського народу тільки в Українській Католицькій Церкві.

ЗА ЧЕРВОНИМ МУРОМ

ІЗ ЗАПИСОК САМОВИДЦЯ

До своеї діявольської роботи насильного перетягання Українців-Галичан на НКВД-истичне православя піднайшли собі більшовики відступника Г. Костельника, що станув на чолі так званої "Ініціятивної Групи." Цей "орудник" у більшовицьких руках обіздже всю Галичину, скликає при помочі НКВД деканальні соборчики, на них у своїх промовах закликає кондеканальних священиків до відступства-зпершу в підлесливий спосіб, а як це не переконує, то погрозами! Як засіб до цього має завжди при собі НКВД-истів, а для своєї власної оборони при собі більшовицький автомат, так зв. фінку!! Ці два товариші ніколи й ніде його не покидають! Мабуть завжди памятає цей відступник-юда погрозу Українських Повстанців-УПА. Для кращого представлення роботи відступника Г. Костельника подаю факти.

Декан мостинського деканату звідомляє всіх своїх кондеканальних священиків, що в дні.. 1945 в Великих Мостах відбудеться соборчик. Священики нічого не підозрівають і в визначений день з'їжджаються до парохіяльного уряду в Великих Мостах. Почався соборчик. Та як дуже всі здивувались і змішались, як появився на ньому голова "Ініціятивної Групи" Г. Костельник! Цей юда по своєму звичаю зачинає промову. Як слід не довелось йому її закінчити, бо священики на знак свого спротиву почали зо салі засідання виходити. Та недалеко пішли. На подвірю парохіяльного уряду вже ждали НКВД-исти; всіх захопили, впровадили до приготованих авт, що стояли на вулиці, і ними вивезли всіх тих священиків у незнану сторону!! За ними до сьогодні слід пропав...!

О. Г---кий одержав звідомлення, щоб наступного дня з'явився в районовому НКВД. Нема ради! Іде. Запровадили його до команданта НКВД. О Г---кий увійшов до канцелярії команданта, а цей у шапці стоїть при столику, покурює папіроску, скручену в звичайний газетний папір, вдивився в вікно і вдає, що не бачить приходжого. По хвилині звертається до покликаного й питає:

— Ви священик Г---ий?

— Так! Відповідає о. Г--кий.

— Чи ви вже заереструвались в обласному уряді? —

— Ні!

- Чому?—

— Бо вам не ходить про звичайну реєстрацію, а насильно вимагаєте від нас греко-католицьких священиків переходу на ваше православя. Цього я не зроблю! —

Чому? — питає НКВД-ист.

-- Мій престіж і знання не позволяють мені! Я душпастир моїх парохіян, як дізнались б мої парохіяни про цей мій перехід, перестали б мене слухати! Я з того часу не мав би на них ніякого впливу!

-- Гм... то який ви душпастир, як не втішаетесь між своми парохіянами гідним авторететом-повагою? Нічого, ще поговоримо. По цих словах НКВД-ист із канцелярії вийшов. По добрій хвилині ввійшов інший НКВД-ист, і забрав із собою о. Г---го до місцевої вязниці! Там пересидів о. Г---ий кільканадцять днів, а опісля дали йому командіровку й під опікою НКВД-иста поїхав він до Львова, до голови "Ініціятивної. Групи" Г. Костельника. Тут візита о. Г---го тривала майже одну годину; по ній Г. Костельник разом із о. Г--м пішов до парохіяльного православного уряду при вул. Франціцканській, де мешкає вже більшовицького вибору "православний епископ, Макарій," дійсний член більшовицької, комуністичної партії!

Почалась виміна думок і слів Сам "епископ" Макарій, пересяклий більшовицьким, цинічним спокоєм, грає ролю блазня, але безличного! О. Г---ий у своїй промові висказав велике обурення за поступки Радянського Уряду щодо Греко-Католицької Церкви.

У відповідь цей "епископ" виявив о. Г---му своє повне співчуття, а прикінці нього додав такі слова: "Та думаю, що всі ви, греко-католицькі священики, вже вкоротці переконаетесь, що правда для вас і ваше спасення є в нашій православній церкві..."

По всій цій розмові, сказав опісля до мене о. Г---ий, я ствердив, що тут не було з ким і до кого говорити! В розмові з ними, чи то одягнених у військові шинелі, чи в ряси православних духовників, я переконався, що це один непереррваний ланцюг більшовицьких типів, що дишать пекельною ненавистю до всіх нас Українців, греко-католиків. Страшний наступ рабів сатани вже котиться на нас!

Приголомшений більшовицькою брехнею вийшов о. Г---ий з мешкання НКВД-истичного "владики". Дорогою не могло йому поміститись у голові, як може людина так страшно потоптати свою правдиву гідність.

В два дні пізніше о. Г---ий приїхав додому. Та спокою НКВД йому вже не давало! Наступного дня НКВД району С. знову кличе його до себе; але о. Г-ий вже туди не пішов! Скрився у незнаній стороні між людьми.

Цікаве для вас усіх ще буде, як увесь український нарід у Галичині поставився до більшовицько-нквд-истичного православя? — Вся постава його є гідна подиву! У різних місцях я дуже часто чув слова старців, жінок, дівчат, школярів-школярок до своїх священиків-отців парохів:

— Дорогенькі Отці! Не переписуйтесь на більшовицьке православя! Не продавайте нашої св. Віри! Не запродуйте й не віддавайте нас-нашої душі такому Сталінові! Колиж у місті С. і всіх дооколишніх селах хтось поширив вістку, що один священик цеї парохії хоче підписати перехід на "православя," вночі прийшла до нього велика громада людей і спочатку всі переконували, а вкінці загрозили йому, що як зрадника вбють його!

Українські Повстанці-УПА як тільки дізнались, що якогось священика НКВД своїми допитами надто мучить, і цей священик попадає в депресію, приходили до нього, щоб піднести його на дусі, а вразі потреба впімнути його, чи навіть загрозити своїми репресіями.

З хвилиною зайняття більшовиками Галичини вдруге всі люди ще більше пригорнулись до своеї Церкви! В своїй Церкві тепер у загальному нещасті всі добачили для себе силу, бадьорість, відвагу, потіху, радість, одиноке спасення! Коли і як тільки дозволили умовини, в неділі й свята вірні свої Божі Храми виповняли вщерть, Служб та Молебнів, парастасів була так багато, що священики-парохи деколи не були в силі їх відправити! Свої моления галичани жертвували в намірі: за своїх усіх епископів і священиків; за український нарід і його кращу долю; за всіх наших вязнів, що так тяжко мучаться-конають у більшовицьких вязницях (зараз їх уже є кілька мільйонів!); за всіх наших засланців на далекім Сибірі, чи Казахстані; за всіх наших скитальців; а про себе самих уже не памятають! — Так до кінця літа 1945, ще було... а пізніше?... Пізніше не було вже кому ці Богослуження відправляти... НКВД одних священиків розстріляло, других увязнило, ще інших вивезло, а маленька горсточка з них скрились у лісах і безлюдних місцях...!

— Чи Ви, Українці, ген там за далеким морем, розсіяні по всій земній кулі, памятаете в своїх моленнях до Всевишнього Бога за своїх Лицарів-Мучеників, Рідних Братів і Сестер на нашій рідній Україні?... —

До відступників-священиків, що їх є дуже маленьке число, всі люди відносяться з великою погордою; їх бойкотують, від них відвернулись, зрівняли їх з НКВД-истами-батюшками новоспеченими, що їх прислала до Галичини червона Москва. Як усе в Радянському Союзі робиться по стахановськи, так і виробив своїх НКВД-истів-батюшок! Для них створив Сталін стахановські курси з тим, що ці НКВД-исти, що мають іти на село, покінчили свої теольогічні студії в трьох тижнях, а ці щодо міста, в шістьох тижнях! У своїй діявольській роботі ці висланці пекла, де і як тільки можуть, працюють для більшовицького НКВД. Під сповидом Тайни сповіді вивідують про всіх, хто є проти більшовиків! На доказ цього подаю осьтакий факт:

В Басарабії оподалік Хотиня в селі.....вці такий НКВД-ист-батюшка, по вислуханні великодної сповіді 1945, видав у руки обласного НКВД усіх тих, що в його розумінні провинились проти радянської влади!

Для нашого престіжу "руско православної церкви" в Галичині Сталін прислав "митрополита" Миколу - бувшого шефа партії безбожників у Москві!

Тепер обслуга вірних греко-католиків у Галичині відбувається в той самий спосіб, що й у перших віках християнства в часах переслідування, чи як недавно тому було в Мексику! А вірні, де вони не були б і як не жили б, стараються якнайчастіше приймати св.Тайни,бо вони в їхній боротьбі обявляються найпевнішою для них силою до перемоги.

А ще кілька картин представлю з життя Українців Галичини, греко-католиків, що від найдавніших часів були і є автохтонами Лемківської Сяніцької, Перемиської, Ярославської, Любачівської і Сокальської Землі. Всі ці землі лежать по лівому боці так зв. лінії Керсона. І тому по підписаній угоді між Радянським Союзником і сьогоднішньою 'демократичною' Польщею прлиучено їх до останньої — враз з усею Холмщиною. Цим безправним актом так Радянський Союз як і 'демократична' Польща допустилась злочину на всьому Українському Народі!

По передачі цих віковічних Українських Земель Польщі, Радянський Союз зо своєю "демократичною дитиною" перекреслили українське питання на цих землях! — В який спосіб? — Способом "добровільного" переселення Українців з цих земель до УРСР.

Та "більшовики добре здавали собі справу з цього, що доки не знищать вони Греко-Католицької Церкви на цих землях, досі не розвяжуть "по своему" українського питання на них! Тому бодай перед політичним світом не лицює їм втручуватись у внутрішні справи чужої держави. У Польщі мають свою урядову партію ППР-польська партія робітнича (праві поляки назву ППР краще пояснюють-партія пахолків радянських!);а якщо в роботі покажеться слабою ,то мають перебраних своїх НКВД истів і червоноармійців!

Так пішла планова робота!

В Негрибці - селі вбили містодекана о. Войтовича з усею його родиною; пароха парохії Бірча, пароха парохії Порохник, двох священиків під Любачевом; одного священика під Ярославом (забув їх призвіща й парохії, та хтось пригадає!). Тут подаю тільки ці жертви більшовицького терору, що про смерть їх певно знаю. Багато священиків насильно вивезли разом із людьми до УРСР — там їхня доля пропаща! Кілька священиків скривається, де і як може, о. В---ів у часі більшовицької небезпеки ховається в комині!

Що всі переслідування греко-католицьких священиків на вижче згаданих землях не є принагідні, а планові-загальні, нехай потвердить осьтакий факт.

У вересні 1945, польське УБ --уряд безпеки, чи краще сказати, польське НКВД, зробило кількакратно трус у палаті греко-католицького Єпископа-Ординарія, Кир Йосафата Коциловського. Свій трус УБ закінчило 21 вересня увязненням самого епископа. Разом із крилошанином перемиської Капітули, о. Василем Гриницком, Преосвященого Кир Йосафата вивезли до вязниці в Ряшеві. Тут обидвох Вязнів держали до половини січня 1946р. По половині січня цих обидвох Вязнів УБ відвезло автом до Медики, що вже по боці УРСР, і там їх із авта викинуло. Більшовицьке НКВД знову там на них уже ждало, ними заопікувалось і їх увязнило. В НКВД-истичній вязниці пересиділи наші вязні кільканадцять днів, опісля їх випустили. На вуглярці товаровим потягом обидва вернулись до Перемишля;та чи на довго?

Про що йшло польському "демократичному" урядові в увязненні цих двох наших Достойників, кожний із нас може легко й певно додуматись. Тут додам тільки ще одну заввагу щодо наших вижче згаданих двох вязнів. Як вернулись уже до Перемишля, то люди спостерегли,що так Преосвящений Кир Йосафат як і Впр. о. крилош. Гриник на тілі не можуть добре рухатись. Чому? Бо з вязниці вийшли сильно побиті й до того ступіння, що о. Гриникові повибивали зуби й надрушили кости-ребра!

До о. Я---а приходить УБ-ист і повідомляє, щоб негайно явився у їхнім уряді. Священик приходить.

— Чи ксьондз ест украінец? — питають в уряді.

—Так! — відповідає.

— Длячего ксьондз еще не виехал до Радзецкей України?

— Бо я американський громадянин.

— Покаж ксьондз папьри-документи!

— Прошу.

Шеф УБ перечитавши їх, говорить:

— Папери те сон неважне! О тем нас завядоміл конзулят американьскі. Прошев з німі поехаць до уженду воевудскего в Жешове. Там ксьондз як украінец достане документи радзьецкие і картеф пшеседленьчов! —

Здивований о. Я. вийшов з канцелярії УБ і навіть не вступаючи додому, поїхав до американського консуляту в Варшаві, щоб провірити справу. Тут виявилось, що американський консулят таких паперів-документів не уневажнював! В часі неприсутности о. Я. польське УБ враз із більшовиками НКВД у хаті цього священика зробило трус, все йому забрали, а хату знищили!

Всі вижче подані факти це маленька краплина з сьогоднішнього горя українського народу.

В радянських щоденниках-часописах я часто зустрічав безличні більшовицькі брехні на нашу Греко-Католицьку Церкву й на її духовенство. Пишуть вони, що Греко-Католицька Церква зо своїми вірними "тішиться з воз'єднинення з руською православною церквою!" — Та поправді, Українська Греко-Католицька Церква зо всіма своїми вірними дітьми, давлена пекельними кігтями, за найкращу Ідею-Бога, в обороні своєї правдивої св віри, за справу св. Католицької Церкви і її голови-папи римськог пролили й проливають свою невинну мученицьку кров.

Та живої душі українського народу,осяяної Божою ласкою св. Віри своїх славних предків не вбеш!

Щодо тиранів, то історія ця учителька людства, своєю віковою минувшиною про це нас усіх впевнює, що хто чим і з ким воює, від того гине.

Запроданцям, що запродали свій рідний нарід, скажу оце: заки візьмеш у свої руки Сталінські гроші, приглядайся їм добре, а побачиш, що з них капає жива кров твого брата.. Поглянь на цей червоний жолоб, що до нього привязав себе, й подумай, що в цю хвилину твій брат-сестра, діти твоїх предків, конають із голоду, холоду, мук, а ти юдо-виродe, при жалобі став братовбивцем!

А ти Великий Народе-Страднику, памятай, що Христос завжди перемагав! . Стій при Ньому, а станеш і ти переможцем — Його Божою силою й ласкою!

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Доклад св. Йосафата про церковну однісіь

Коли православні монахи принесли св. Йосафатові свої церковні книги, Життя Святих і Біблію, він розпочав свій доклад про св. Унію. З цих книг, що їх мали в пошані православні, він навів неоспоримі докази про правдивість догм, признаваних Католицькою Церквою, а відкидуваних православними. З оцих православних книг Йосафат довів печерським монахам Божу установу Апостольської Столиці й потребу церковної одности. Православні слухачі були здивовані, коли побачили, що в цих літургічних молитвах,що їх вони повторяли кожного дня, вони побачили осудження православя й потвердження Католицької науки. Їхне здивовання подвоїлось, коли Йосафат, розгорнувши кілька українських річників, виясниє їм апостольське наслідство київських митрополитів і довів,що вони вже довгий час були підчинені папі. Вкінці Святий звернувся до них із закликом, щоб довели йому, що він помиляється, а тоді він охоче пристане до них.

Йосафат переможцем

Присутні монахи не мали смілости відповісти на цей поклик св. Йосафата й своєю мовчанкою признали правдивість Йосафатових слів та свою велику помилку. Проте вони не навернулись. Вони не мали відваги зірвати цих оков, що їх сковали були зо схизмою. Замість цього вони стали вихваляти того, що його перед годиною так зневажали. "Справді, він варт цього, щоб його називали душехватом! Чи бачив хто коли людину, що приєднували б їх солодшими словами?"

Щодо них самих, то вони не можуть пристати до українсько-католицького обєднання: але вони товаришать йому аж до його помешкання в Києві. І справді, Йосафат вийшов із печерського монастиря оточений, як приятель, а скоріш як батько, цими монахами, що недавно говорили про це, щоб його втопити в Дніпрі. Він увійшов до Києва наче з почесною дружиною тріюмфатора, ведучи за собою переможену схизму.

Коли це побачив сам митрополит, що був смертельно затривожений долею Йосафата, з великою радістю долучив свою подяку Богові до сердечної подяки самого Йосафата. (Суша, Історія Життя, стор. 32).

Хоч наші історики нічого не згадують більше про працю Йосафата й митрополита в Києві, та правдою є, що їхній побут у столиці України не був даремний. Перший посад-

ник міста, на імя Баталія, й два світські священики, досі православні, злучились із католицькою Церквою, а згодом виявились мужними оборонцями св. З'єдинення.

Поворот Йосафата до Вильна

Поворот св. Йосафата з Києва до Вильна був знову для нього нагодою до рятування душ.

Його вїзд до столиці Литви по такій довгій непресутності був подібний до тріюмфального походу. Суша засвідчає (стор. 32), що "нарід, міщанство, монахи, а головно вбогі, прийняли його як свого опікуна, учителя й батька з виявами великої радости." Йосафат зараз взявся за свою працю націм місці, де він її перервав і вона принесла ще обильні овочі. Суша оповідає нам про одне голосне в тому часі навернення завдяки заходам св. Йосафата.

"Одна жінка в Вильні, з-поміж перших рядів міщанства, була щиро перейнята сэизмою. Відвідавши її одного дня, Божий муж не лякався заохотити її ласкаво, щоб пристала до З'єдинення. Ця женщина відразу так розсердилась, що призабувши свою неміч, ударила Йосафата. Святий усміхнувшись на таку її безсильну злість, встає, а поклонившись їй чемно, каже: "Я не був би, пані, пришов до вас у відвідини, якщо мені прийшло б на гадку, що я дам вам нагоду розгніватись і зневажати Бога;" по цих словах виходить. Та цю женщину зараз порушує Божа ласка; вона кається, прибігає до монастиря, кидається там св. Йосафатові до ніг і залита сльозами просить у нього прощення. Тепер Йосафатові не було вже трудно навернути її, вона стала скоро така ревна для справи з'єдинення, що приєднала для нього кілька інших жінок. Вона заходилась головно коло освідомлення православних черниць і їй удалось привести їх до прийняття правдивої віри." (Стор. 32).

Два славні навернення

Двома іншими славними особами, що їх у тому часі здобув Йосафат для Католицької Церкви, були два сенатори, а саме Михайло Друцький Соколинський, воєвода полоцький, і Теодор Скумин Тишкевич, воєвода новгородський. Воєвода Соколинський менше брав участь у нашім українсько-католицькім кружку, та зате воєвода Тишкевич варт особливої згадки.

Повагою своїх обичаїв і свого характеру цей старий воєвода здобув собі таку повагу, що він став одною з перших осіб в Литві. Можна сказати, що після Острожського він був другий із черги, що належав до "світських отців," що керували справами української Церкви. Проте він не мав ні гордости ні честилюбности волинського князя. Його побожність була щиріша, а його посвята для справи східної Церкви більше безкористолюбна; як він не був би попав підо вплив Острожського й православного Братства в Вильні, він був би мабуть без труднощів прилучився до св. Обєднання. Тишкевич виніс на владичий престіл Михайла Рагозу й цей раз-у-раз оглядався за ласкою свого покровителя. Під час переговорів, що вирішили українсько-католицьке обєднання (1594-5) боязливий митрополит мав постійно перед очима тінь Тишкевича. Він боявся привести його до гніву; тому не смів ні звіритись йому зо справою Унії, ні залишити його геть чисто на боці. Заки митрополит рішився на який крок у справі церковного обєднання, перше звірявся частинно Тишкевичеві й просив у нього поради; та опісля не ждав її. тільки спонукуваний єпископами йшов наперед.

Та Тишкевич не тільки від Рагози одержував відомості; князь Острожський і поголоски приносили йому вісті скоріше від митрополита так, що він навіть жалувався перед митрополитом Рагозою, що він так таємничо поводився з ним. Що ж до порад, то Тишкевич не хотів їх подавати й говорив митрополиті: "Як овечка стада, що його Вашій Ексцеленції передав Христос, я не маю що інше робити, як тільки йти за Вами й іншими нашими пастирями. Я вірю, що ви повинні знати, куди ви нас ведете, й Ви знаєте, що Ви здаватимете за нас рахунок перед Богом." Така мова Тишкевича була певно щира; та він скоро забував її.

Коли Тишкевич побачив здійснену цю злуку з Римом, що на саму згадку про неї він здригався, він думав, що цим самим уже буде по обряді, національних традиціях, старім календарі та що ввесь український нарід буде переведений на латинський обряд. Даремно пробував митрополит вияснити йому все й запевнити його про вірність східньому обрядові; Тишкевича трудно було втихомирити. До цього Острожський і братчики з Вильна запопадливо піддержували його побоювання й розбурхували його самолюбство, вже й так подразнене цим, що творці Унії замовчували цю справу перед ним. Тишкевич осудив єпископів. як "облудних і підступних пастирів," і далекий від цього, щоб піти за їхнім проводом, він говорив, щоб скликати в цій справі збори й там вирішити справу. А коли вже св. З'єдинення було проголошене, він не хотів приступити до нього. Проте він не був на православних зборах у Бересті ні в Вильні (1599); і взагалі він не був замішаний у ніякий заколот проти українсько-католицького обєднання. Однак його упертість у розєднанні росла з літами й його приклад був стільки більше шкідливий, скільки була більша пошана для його мудрости.

Згодом умер митрополит Рагоза й на його місце прийшли Потій і Рутський, та воєвода Тишкевич далі держався осторонь. Честь приведення його до послуху католицькому митрополиті була захована для Йосафата. (д.б.)

Українське Католицьке Обєднання

Канади й Злучених Держав.

Завдяки цьому українсько-католицькому обєднанню сам Христовий Намісник і його кардинали стають в обороні нашого народу перед переслідуваннями більшовицької диктатури, а в світі підносяться голоси співчуття з терпіннями українських страдників.

Розваживши всі ці добра обєднання українського народу з Католицькою Церквою, ми тим охотніше святкуватимемо оцей великий 350-літній ювілей українсько-католицького обєднання, що стало нашим щастям і спасенням, і тим сердечніше будемо горнутись до св. Католицької Церкви, що в ній зробив Христос для нас місце, щоб ми були упривілейованими членами, що тішаться своєю українською автономією.

Нехай живе обєднання!

Над цею справою повинні глибоко затановитись Українці, що живуть здалека від Католицької Церкви, й щирим наверненням прилучитись зо своїми дітьми до цих своїх братів, що в католицькій парохії знайшли правду й дорогу до спасення. Щасливими можуть і повинні бути всі Українці! Ці слова повинні взяти собі до серця головно ці наші професіоналісти й члени національних організацій в Канаді й ЗДА, що зараз беруть участи в житті й праці українсько-католицьких парохій, як дійсні практикуючі члени, й зеднатись із нами цим духовним обєднєнням, що робить нас успішними борцями за Божу, а також і за національну справу.

Наші православні брати й інші українські протестанські групи зробили б цей 350-літній ювілей українсько-католицького обєднання в Бересті часом великої Божі слави, загальної нашої радости й свого власного щастя, якщо відновили б між собою це церковне обєднання. Тоді в нас було б "одне стадо під одним пастирем," як цього бажає Христос; ми разом працювали б для свого вічного спасення, а крім цього ми створили б таку однодушну й обєднану національну. суспільність, надхнену християнською любовю до своєї рідної української нації, що була б у спромозі зробити багато більше, ніж досі праці для визволення України.

Дня 2-3- і 4 липня буде в Винипеґу надзвичайний Конґрес Українців Католиків Канади. Там мають зїхатись священики з представниками своїх парохій із усіх провінцій Канади. На цім великім Зїзді промовлятимуть через три дні найкращі духовні й світські промовці, відбудеться велика дискусія про наші головні релігійні завдання, а також про різні національні справи, що про них говоритиме наш дорогий провідник, о. др. Кушнір. Зїзд відбудеться в час найбільшого горя в історії українського народу. Годиться, щоб кожна парохія й організація в Канаді взяла в цім Зїзді діяльну участь, щоб цей Конґрес Українців Католиків Канади міг причинитися якнайбільше до нашого загального добра.

Дав би це Бог, щоб цей наш великий Зїзд започаткував в історії канадійських Українців добу найкращого життя і всебічного поступу!

Богослуження в Алберті

ЧЕРВЕНЬ

16-го —
Іннисфрі Матери Божої
Веґревил, закінчення Місії
Ворвик, празник
Краків
Лемонт
Менлі
Черґил, св. Місія від 16 — 23
Моркемб, Празник
Елдорена (День Молоді)
Куквил

17 го
Коперник

23-го Пресв. Евхаристії
Менвил, празник
Гиллярд св. Івана Христителя, празник і пікнік
Новий Київ
Борщів
Пено
Спас коло Мондеру
Восток
Фрейнс (посвячення церковної площі
Дейзленд
Виллингдон
Стрий
Смокі Лейк, св. Онуфрія

24-го
Борщів, празник
Коперник

29. Св. Ап. Петра й Павла — Мондер, празник

30-го
Ренфурлі
Чипмен
Кір Брук (посв. цвинтаря)
Равнд Гил
Мирнам
Редвей
Еґремонт

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

17. Початок Петрівки, що треває до 11 липня вилючно.

20. Пресвятої Евхаристії. Попразденство зачинається сьогодні, а служба береться в наступну неділю.

23. Нед. 2 по Сош. і Празник Пресв. Ехарис. Не дільна служба опускається. Ап. з. 149, Єв. Ів. з. 23. По заамвонній молитві Обхід з Найсв. Тайнами й 4 Євангелія.

28. Пресв. Серця Христового. Сострадання Пресв. Богородиці. Якщо службу Серця Хр. береться сьогодні, тоді Состр. береться завтра, в суботу, а якщо ні, тоді треба брати Сострадання. **Служба Серця Христового в пятницю:** Все празника. Єв. Ів. з. 36. **Літургія:** Ап. з. 306 (той сам, що на Благовіщення). Єв. Ів. з. 9 і 10 (з нед. перед Воздвиж. Ч. Хреста.) Місто Достойно: Ірмос Празн.

Нового Стилю устав той сам, тільки: 29. Субота 3 по Сош. Верховних Ап. Петра й Павла. Всенічне. На Утр. Єв. Ів. 67. На Літ. Ап. 193, Єв. Мат. 67. Задостойник Ап.

30. Нед. 3 по Сош. і Празн. Пр. Серця Хр.: Гл. 2, Єв. утр. 3. Всевсеноч. Нед. служба опускається.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 липня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter). Рік IX. Ч. 13.

СЛАВА УЧАСНИКАМ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО КОНҐРЕСУ В ВИННІПЕҐУ!

ВЕЛИКІ ВАКАЦІЇ

З днем першого липня тисячі українського юнацтва розпічнуть свої — Великі Вакації. З цього дня не мусітимуть наші школярі вранці вставати, збиратись і спішити на час до школи, ні пересиджувати там до четвертої години сполудні, ні писати вдома своїх завдань ні завчати на память завданих лекцій. Молоді школярі вільніше відітхнуть та й скинуть з голови свої щоденні школярські турботи. За те перебуватимуть тепер більше на свіжому повітрі та й підсилювати своє здоровя вакаційним відпочинком, чи й ручною працею на господарстві.

Проте ми, свідомі Українці, що хочемо прожити ще в Канаді й ЗДА доти, доки житимуть інші наші співгромадяни, доки нам Бог продовжить віку, мусимо памятати, що в тутешніх умовинах ці Великі Вакації, це час надзвичайного й дуже цінного релігійного освідомлення й виховання українських дітей у Рідній Вакаційній Школі. Як державна меншина, ми не маємо часто спромоги в державній школі вчити своїх дітей релігії, а що ми не маємо всюди своїх власних католицьких шкіл, де наші діти могли б одержати конечне релігійне освідомлення й виховання, то тепер, під час вакацій, нам треба конечне порятуватись нагодою вільного від державної науки часу й зорганізувати для наших школярів науку катехизму, Служби Божої й релігійних пісень та уладити з ними величне спільне св. Причастя.

Поруч релігії, треба цей вакаційний час використати також на навчання рідної української мови, народніх пісень і історії, щоб наші українські діти на американськім суходолі знали, "чиї вони сини, яких батьків" та щоб вони, з любовю до своєї батьківщини Канади й Америки, плекали одночасно любов і до рідного українського народу й батьківщини своїх родичів та були готові на велику жертву для визволення їх із більшовицької неволі.

В нашім сучаснім положенні, час Великих Вакацій, це час великої праці для Великої ідеї. Отці й Браття, Сестри, родичі й усі провідники по всіх наших парохіях повинні звернути на цю справу особливу увагу. Готуймось, бо вакації близькоі

ПОЗІР!

З християнської філософії життя

Чувайте й моліться!" — сказав Христос. І хто щиро бажає піднестись зо злого й видержати в добрім, цей мусить конечне постійно чувати над собою.

Військовий правильник приказує воякам у ворожім краю надзвичайну чуйність і обережність. Ми також знаходимось у ворожім краю, де діявол, наче ричучий лев, ходить кругом й шукає, кого б пожерти" (1Петр. 5: 8:), тому мусимо дуже пильно чувати.

Чувай, друже, бо ти багато ворогів знаєш, але багато не знаєш, а невідомий, затаєний ворог, це подвійний ворог, бо не знаєш, де й коли нападе на тебе.

Чувай, друже, бо кожний вік має свої небезпеки. Небезпекою юнацтва є його пристрасть, кохливість, романсовість, легкодушність; на дорогах молоді горить несамовитий огонь. А й старик не може бути безпечний, бо й у "старій печі діявол палить" і тому й старе око заходить земним димом, що заслоню є йому небо.

Чувай, друже, щоб ти не впав у пропасть, бо легче чувати й не впасти в зло, ніж із нього вилізти й зло направити.

Чувай, друже, й відганяй покусу, як тільки відчуєш її, бо легче перемогти ворога, коли ми не допустимо його зовсім до дверей свого серця й відженемо його з-під порога. Іскру треба відразу притоптати, бо йнакше згорить увесь дім.

Чувай друже, щоб твоє око не бачило такого, що не годиться мати, бо коли око бачить те, чого не повинно бачити, то й серце думає про те, що не повинно думати.

Чувай, друже, й прослідж уй ґрунт, де маєш поставити ногу. Коли бачиш, що інші на льоду падають, то ставляй ногу обережно.

Чувай, друже, бо не все золото, що блищить. Та чи інші будуть сякі, чи такі, ти ніколи не забувай, який ти сам маєш бути.

Чувай, друже, бо нема такого святого місця, де б ти не міг зрадити свого Небесного Царя. Люципер був у самім небі, а таки зрадив Бога. Та й нема такої ризи, щоб у неї не міг антипко втиснутися. Діявол хитрий, як рибалка: як хоче зловити святого, то святу річ закладає на вудку.

Чувай, щоб ти не допустився ніякого гріха. Щоправда, деякі кажуть, що "раз-це ні-раз;" та це брехня і це значить: іще раз і ще нераз, бо хто засмакував у заказанім овочі, тому звичайно цей овоч стає частою стравою, а привичка. це друга природа. Тяжко її перемінити.

Чувай, друже, особливо над слабою стороною свого характеру, щоб пізнати й перемогти свою головну хибу: хто переможе гершта бандитів, той і з іншими розбійниками скоріше дасть собі раду.

Чувай, друже, щоб ти завсіди йшов за ласкою, куди тебе кличе Бог. Доки йдеш догори, вдолину не сходиш.

Чувайте, Дорогі Читачі, але водночас і моліться! Ніяка певність не буде надто велика, де ходить про вічність. Хто ходить понад пекельною пропастю, для нього ніяке чування, ніяка молитва не можуть бути непотрібні.

Засада: "Чувайте й моліться," це глибока християнська філософія.

Друга важлива справа, що на неї треба нам звернути на порозі Великих Вакацій особливу увагу, це справа релігійно-морального життя під час вакацій.

Бувають такі українці, що під час вакацій заводять у себе такі звичаї, наче б вони були безбожниками. В святкові дні, а головно в неділі, виїжджають собі без Служби Божої в ліси й озера на забави й купіль, але так, що перед виїздом із міста навіть не вступлять на пів години до Божого дому, щоб вислухати хоч читану Службу Божу. Святі дні проводять собі вільно, наче б вони не вірили в Службу Божу, або заповідь про Службу Божу була вже скасована.

Інші наші парохіяни на більшовицький лад запроваджують у цім літнім часі й аж до молочення, такий більшовицький звичай, що в неділі й свята жнуть і молотять, а в дні пісні їдять мясо.

Що це роблять більшовики, то це загально відома річ, що вони втратили віру, затовкли своє сумління й тепер уже "Бога не бояться й людей не стидаються." Але як така пошесть заходить уже між католиків, що вони без дозволу св. Церкви, без важної причини, за злим прикладом, а може й під напором безбожників касують самі заповіді про свято й піст, то це вже сумна дійсність бо це родить підозріння, що Українці, що тепер іще ходять до церкви, мають такий самий непевний характер, як більшовики українського походження, й при якійсь нагоді можуть зрадити Бога й свій рідний нарід так, як це зробили колись сьогоднішні гнобителі українського народу з українського роду.

При такім касуванні заповідей у літнім часі можна б подумати, що між Українцями вже взагалі нема на кого взятися, коли навіть найкращі, передові парохіяни наших парохій переходять на безбожницький лад.

Наші брати й сестри в Старім Краю не мають взагалі що їсти, а ми не можемо навіть одної пятниці в тижні перебути без мяса?

Наші брати й сестри в Старім Краю пішли б до церкви в неділі й свята, але не мають куди піти, бо церква спалена, а як є, то нема в ній кому відправляти Служби Божої, бо священик-парох увязнений, вивезений, чи може вже вбитий більшовиками, — а ми все маємо: і священиків, і церкву, і святу Службу Божу і авта і усяку вигоду до сповнення святої заповіді, але серед багацьких розкошів ми зробились зухвалі супроти Бога й святої Церкви та й за прикладом безбожних сусідів топчемо Божі й церковні закони? Чи за це має нас Бог благословити добрим урожаєм, збором, здоровям, вільною Україною, а потім іще царством небесним?

Христос сказав виразно до багатого юнака: "Як хочеш увійти в життя (вічне), заховай заповіді". І ми цього держімся зроду-віку! Нехай це буде відзнакою кожного Українця що він завжди і всюди заховуватиме вірно святі заповіді, навіть під час вакацій, жнив і молочення!

Час Великих Вакацій для нас, Українців, дуже цінний. Використаймо його досконало в кожній парохії для збільшення наших духовних скарбів!

Провідники Суспільного Ладу

Наша суспільність

Кожному з нас добре відомо, що наша суспільність зложена з людей, що належать до різних станів, ґруп. Такими поодинокими ґрупами людей, що разом творять людську суспільність якоїсь держави, є фармері-хлібороби, багаті фабриканти-промисловці, робітники, купці, різні професіоналісти, державні урядники-трудова інтеліґенція.

Ці різні ґрупи не живуть відокремлено одна від одної, але мають між собою щоденні взаємини. І ця існуюча в державі система обопільних взаємин між поодинокими членами суспільности називається — суспільним ладом.

Щоденний життєвий досвід виявляє, що між цими поодинокими ґрупами людської суспільности бувають великі різниці. Одні з людей є власниками великих посілостей, що мають усе їм потрібне до життя й розривки, а інші не мають навіть клаптика землі, чи даху над головою для своєї родини; одні є великими багачами, а інші не можуть зо свого заробітку навіть вижити своєї родини ні не мають ніякої забезпеки на час старости, чл

Коли звернемо увагу на цю недуги.
сумну дійсність, а зокрема на злучені з нею части непорозуміння, неспокої й страйки, то мусимо признати, що сучасний суспільний лад тобто система відношення між різними станами й ґрупами, а головно між капіталістами й робітниками, між багачами й убогими членами суспільности — не добра й потребує скорої перебудови, поправи.

На християнських основах

Глибока й поважна застанова на способом поправи лихого теперішнього суспільного ладу приводить поважних мислителів до висновку, що добрий суспільний лад між поодинокими станами суспільности може настати тільки тоді, коли так багаті, як і вбогі, працедавці, робітники й державні урядники ладнатимуть свої обопільні відносини по думці Христової релігії. Явною стає правда, що добрі взаємини між поодинокими ґрупами людської суспільности можуть заіснувати тільки тоді, коли в державі буде введений-християнський суспільний лад, спертий на двох християнських засадах: віддай кожному, що йому належиться, й люби свого ближнього, як самого себе. Тільки тоді, коли поодинокі ґрупи громадян різних держав, а головно багаті й вбогі будуть у своїх взаєминах вірно й щиро придержуватись християнської справедливости й любови, заіснує в світі добрий суспільний лад.

Щоб такий християнський суспільний лад міг бути справді введений у якісь державі, перше мусять багаті підприємці признати своїм робітникам справедливу родинну платню за їхню працю, щоб була вистарчаюча для робітників на щоденний прожиток для їхніх родин, а також для забезпечення їм спокійного життя на старість і потрібного порятунку в чорній годині різних випадків,а головно недуги і смерти. Зокрема мають працедавці забезпечити своїм робітникам відповідні умовини праці щодо приміщення, часу й сил.

Також робітники зо свого боку мусять сумлінно прикладатися до своєї праці й не наражати своїх працедавців на втрати через недбайливість, навмисне шкодження й несправедливі страйки.

А на сторожі добрих взаємовідносин між поодинокими членами всієї суспільности має стояти державний уряд, що ладнатиме всякі спори справедливими рішеннями й законами, а особливо оборонятиме покривджених.

Роля провідників

Щоб такий християнський суспільний лад міг справді заіснувати між поодинокими ґрупами суспільности,то над цим мусять у першій мірі щиро попрацювати ті провідники поодиноких ґруп, що своїм впливом наладнують відносини між поодинокими ґрупами суспільности.

Добрий суспільний лад у кожній державі й у всім світі настане тільки тоді, коли провідники промисловців, хліборобів і д е р ж а в н і й у р я д будуть р е л і ґійними людьми, що в своїй програмі поправи суспільного ладу, як конечну умовину, поставлять захований всюди й завсіди засади християнської справедливости й любови так, щоб багаті працедавці не тільки давали робітникам відповідну нагороду, але щоб іще відносились до них по думці Христової заповіді: "Люби свого ближнього, як самого себе," а робітники зо свого боку були готові з своїми працедавцями жити в мирі, а не в ненависті й боротьбі.

Як має виглядати такий справедливий, добрий суспільний лад, найкраще вияснює Католицька Церква, а головно добрі вказівки в цій справі подали Святіші Отці, Лев XIII і Пій XI в своїх славних посланнях-енцикліках. (Одну з них ми друкуємо в "Світлі.")

Молімся всі!

В цім місяці липні молімся щиро всі з Членами Апостольства Молитви за тих **провідників суспільного ладу,** щоб вони були побожними, релігійними людьми та щоб суспільний лад між поодинокими клясами й ґрупами людей у всіх державах світу вони укладали на основі вказівок і порад Христових Намісників.

Завжди по-християнськи

Щодо нас самих, то хто з нас заможніший і має в себе робітників на роботі, нехай буде для них завжди справедливий і поможе їм поправити їхній матеріяльний стан та дасть їм змогу вести чесне, релігійне життя; а хто сам робітник, нехай своїм найбільшим добром уважає католицьку релігію й чесне життя, а до своїх працедавців нехай відноситься з любовю, сумлінно відбуває свою працю,а в випадку непорозуміння-нехай полагоджує справу спокійним, мирним способом і ніколи нехай не дасть себе втягнути в несправедливу й шкідливу роботу комуністів для їхньої пропаганди й боротьби кляс для поширення світової революції і встановлення в світі безбожної й жорстокої більшовицької диктатури. Поправляймо свою долю по-християнськи і без більшовиків. Потрібну пораду подасть нам наш о. Парох.

Чи державні урядники, чи багаті підприємці, професіоналісти, вбогі робітники, чи фармері- всі повинні ладнати спільні справи з іншими людьми по думці християнської чесноти справедливости й любови. Нехай у всіх взаєминах між людьми має завжди голос—сумління. Особливо треба звернути увагу на це, щоб ніколи не йти за агітацією нерелігійних провідників.

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ

Найбільшим нещастям у світі є це, що між християнами існує велике роз'єднання, поділ на різні церкви, секти. Таке розбиття між християнами особливо шкідливе тому,бо через нього не можуть навернутись до правдиво Христової віри—погани. вони бачать,що між християнами існує роз'єднання й ворожнеча, тому не мають від них заохоти до прийняття християнства. Як що християни належали б тільки до одної церкви й погани чули науки тільки про одну Христову віру й Церкву, тоді було б їм легче пізнати св. віру й прийняти її.

Молімся в цім місяці й завсіди за це, щоб між християнами прийшло до загального обєднання в правдивій Христовій, Католицькій Церкві та щоб це причинилось до навернення до християнства також усіх поган.

Особливо треба нам щодни молитися за це, щоб усі Українці в світі обєднались в одній святій правдиво Христовій, Католицькій Церкві та щоб у нас було "одне стадо під одним пастирем," як цього бажає Христос.

Для Наших Скитальців

КОМУНІКАТ У СПРАВІ ЕМІҐРАЦІЇ

Орд. 61|46.

На основі двох найбільших заповідей Христа, любови Бога понад усе й ближнього як самого себе, Церква від перших часів свого існування по цей день, завсіди й всюди спішила з діяльною поміччю всім потребуючим. Це діло доказує не тільки силу надприродної віри, але також діло в віри, що без неї віра є мертва.

Остання світова війна принесла страшну трагедію для українського народу, слідком якої остали сотні тисяч безпомічних сиріт, старців, калік, жінок і бездомних скитальців. Для них сьогодні наша Канада стала мрією захисту й обіцяною землею. Вони простягають зболілі руки й через море кличуть: Рятуйте нас!

Не можемо остати глухі перед лицем цеї страшної історичної відповідальности. Тому з цим днем установляємо: ДІЄЦЕЗАЛЬНУ РЕФЕРЕНТУРУ ІМІҐРАЦІЇ, якої провід кладемо в достойні руки Преосвященного Ніля Саварина, ЧСВВ., Єпископа Помічника, а на Дорадників покликуємо: Високопреподобного о. В. Баранника, ЧСВВ., Високопреподобного о. Івана Балу, ЧНІ., і Асистента Централі Українців Католиків Канади. Референтом назначуємо о. Степана Семчука.

Віримо і надіємось, що праця, письма й заклики Референтури знайдуть повну піддержку й чинну співпрацю усіх вірних Українців-Католиків Канади.

Ту працю, як неоспірно конечну в теперішній час, оцим затверджуємо й уділяємо для неї свого Архієрейського благословення.

Винипеґ, Ман. 5 травня, 1946.

† ВАСИЛІЙ
Єпископ Ординарій.

ТАК ГОВОРИТЬ ПАПА...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

(Продовження)

Треба вважати, щоб заплата не була надто мала та щоб вистарчала ощадному й чесному робітникові до вдержання життя.

А щож тоді, коли робітник із конечности, або зо страху перед гіршим лихом, приймає надто тяжкі умовини, що їх працедавець, чи підприємець накладає. Тоді мусить прийняти їх, чи хоче, чи не хоче! Він, значить, улягає насиллю.а цьому противиться вся ка спаведливість.

Щоб однак у таких і цим подібних питаннях,як на приклад про кількість часу при кожнім роді праці, охоронні засоби проти хворіб та нещасних випадків, запобігти невідповідному вмішуванню прилюдної влади, то буде, здається, найвідповідніше лишити ці питання осудові товариств, що про них говоритимемо нижче. Промовляє за це велика різнородність часових і місцевих умовин, як і неспроможність забезпечити іншим способом інтереси робітників, відповідно до потреб, за опікою й охороною держави.

Коли робітник дістає вистарчаючу йому заплату так, що може себе, жінку й дітей пристойно вдержати, тоді легко подумає й про ощадність та йдучи за поривом природи буде відкладати дещо з того, що йому лишається, щоб таким чином прийти до малого майна. Безуспішним буде, як бачимо, старання про розвязку суспільного питання, коли не візметься як основу, що право приватної власности полишиться святим. Тому закони повинні йти назустріч цьому праву і скільки можливе, старатись, щоб якнайбільше громадян прийшло до приватної власности. Коли б так сталося, то з цього вийшла б дуже гарна користь, а перше за все, був би рівний поділ дібр.

Наслідком переміни громадянських відносин є поділ мільського населення на дві кляси, між якими панує незмірна пропасть. З одного боку бачимо пресильне, бо пребагате сторонництво, що заволоділо всяким родом промислу й торговлі, що опанувало всякі підприємства й тягне з цього для себе користь і вигоду, а також не мало має голосу в самім заряді держави.

З одного боку вбога й безсильна товпа з огірченим серцем і завсіди готова до розрухів. Коли тільки цій убогій клясі дати надію осягнути дещо через пильність і заходи, передовсім надію набути кусок землі, зараз наблизиться одна кляса до другої й не буде такої різниці між найбільшим багатством, а останньою нуждою.

Крім цього земля зискає в будуччині на плодовистості й родитиме обильніші овочі. Бо коли люди знають, що вони працюють на своїм, то беруться до праці поспішніше і з багато більшою охотою.Людина більше шанує й любить землю, що її обробила власною рукою, а з якої сподіється не тільки засобів на прожиток, але також деякого майна для себе й своїх. Скільки охота впливає на обильність овочів і побільшення багацтв держави, кожний це знає.

З цього виходить іще й третя користь. У якій державі людина вродилася й виховала, до цеї легче привязується. Вона не замінить своєї батьківщини за чужу країну, коли батьківщина дасть їй спромогу можливого в ній життя Цього однак не буде, коли держава накладатиме своїм підданим такі великі податки, що через них упаде приватна власність. Право приватної власности не є людським правом, але природним, тому державна влада не може знести його, а тільки уживання його управильнити й погодити з загальним добром. Справедливість і людяність не позволять державі брати на податок у підданих із їхньої власности більше, як належиться.

В кінці. можуть працедавці й самі робітники причинитися до розвязки питання такими орудниками, що поспішно помогли б потребуючим і наблизили б одну клясу до другої. У цій справі треба вичислити тут товариства обопільної помочі, різні приватні заклади для піддержки робітників, їхніх удовиць і осиророчених дітей, наколи їх навістить яке несподіване нещастя, недуга. чи смерть; заклади, що опікувалися б хлопцями й дівчатами, юнаками й дорослими.

Але перше місце займають тут товариства робітників, що їх ціль була б увести в життя все вище сказане. Організації робітників розвивались гарно довгий час у минувшині. Вони не тільки принесли багато користи, але також розвинули як засвідчає історія, ремісництво й промисл. Теперішній, більш образований вік, нові обичаї, побільшене число щоденних потреб, — це вимагає також зміни товариств робітничих товариств на теперішній лад. Дуже було б пожадане такі закладати товариства, що вони складалися б із хлібодавців, чи хлібодавців і робітників; бажати б їм тільки, щоб процвітали числом і чеснотами. Хоч ми вже нераз говорили про них, то не зважавши на це, треба нам на цьому місці виказати, що вони дуже корисні й оправдані, як також вказати, якої мають придержуватись карности та яка має бути їхня ціль. (Д. б.).

КАТОЛИЦЬКА ЖІНКА

ПРИСВЯТА ЧЛЕНКАМ ЛІҐИ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК

Опіка над дитиною

Для парохіяльної помічниці найбільш дорогим словом мусить бути вислів Божественного Спасителя й Приятеля дітей:**"Нехай прийдуть до Мене, не забороняйте їм цього."** Тож із яким запалом повинна вона працювати, щоб ці найменші могли дійсно наблизитися до Спасителя, що їх так дуже любив.

Без пересади можна сказати, що дитина ще перед **приходом на світ** вже мусить бути предметом опіки парохіяльної помічниці. Вона мусить розуміти глибоку вартість виховання, що випереджує навіть народини дитини. Про цього рода виховання гарно говорить один педагог: "Важним періодом у часі приготування до властивого виховання є місяці коли то мати носить дитину під своїм серцем. Биття її серця є биттям серця дитини; ціле її внутрішне життя є життям внутрішнім її будучої дитини. Більш тісного звязку, як поміж мамою й дитиною в цім періоді життя дитини, нема в людських відносинах. Все, що діється в мамі, переноситься на дитину". — Отже всі добрі й шляхетні думки, що парохіяльна помічниця постарається викликати в жінці, що має стати матірю, переносяться на дитину.

Якжеж багато більшою опікою мусить парохіяльна помічниця оточити дитину, що приходить на світ у домі під оглядом релігійним байдуже, а може й неприхильно до Церкви настроенім. Вдома перша має подбати, щоб у часі, наказанім Церквою, біла шата невинности прикрасила душу дитини через святе хрищення.

Нова мала істота, що вперше відчинила очі і з подивом дивиться на Божий світ, має розвиватися й рости на лоні родини, що серед неї Творець обдарив її життям. Родина є властивим, Богом вказаним середовищем, що в нім мусить уформуватися фізичне й духовне життя дитини. Першим природним виховником є мати, що після Бога, дала життя дитині. Вона навчає дитину вимовляти перші слова, вчить розрізнювати добро від зла, вона оповідає їй про доброту Бога, що сотворив увесь світ, вона вчить свою дитину, як складати ручки до молитви й проказувати перші молитви.

На жаль, наші теперішні суспільно економічні умовини унеможливлюють її обовязки супроти дитини. Часто-густо на перешкоді цьому стає її професійна праця. Супроти таких відносин стає перед дитиною жахлива примара опущення й занедбання. Саме тут може прийти з поміччю й порадою парохіяльна помічниця. Вона вишукує для дитини,що її мати зайнята професійною працею, по-католицьки проваджену денну захоронку.Там доповняється католицьке виховання що його через брак часу мати не може дати дитині.

Журба парохіяльної помічниці за душу дитини мусить іще значно збільшитися, коли наближається **час першої Сповіді й св. Причастя.** Вже завчасу вишукує вона таких дітей у її парохії й одночасно старається переконати родичів, яке велике значення мають для душі людини перші її заручини з небесним Обручником у св. Евхаристії. Потім зміцнює й обновлює в душі дитяти те, що дало йому перше приготування до св. Причастя. Теж дає йому в руки католицький журналик, або відповідну книжечку; одне й друге може в даному випадку бути дуже помічне.

Поміж дітьми в парохії знайдеться не одне таке, що йому замість поглиблювання гарних засад, що вщіплюється в дитині в церкві й школі, дитина бачить топтання цих засад словами й поводженням. Також про таку дитину має дбати парохіяльна помічниця, впровадивши її до одної з **релігійних організації,** призначених власне для дітей парохії.

Збирає дітей у віці від 10 до 13 літ, заохочує їх, щоб вступили до такої організації, вияснюючи її цілі й значення. Старається, щоб у даній організації діти могли співпережити й відчувати всю красу церковного року. Розказує їм про доброту Бога, про життя й діла Його Святих. У дітях, що слухають, поволеньки повстає охота наслідувати Господніх Святих; тож роблять гарні постанови уникати помилок і хибок дотеперішнього життя. З своїх постанов, поступків і навдач звірюються перед своєю провідницею і так повстає поміж нею й ними тісний духовний звязок, що так гарно можна використати для ушляхетнювання дитячої душі.

Скільки то вдоволення й розради дають самій таки парохіяльній помічниці радісні осяги такої праці! Коли має при собі громаду дітей,що з ними святкує їх малі дитячі урочистості, коли враз з ними плете вінки на чоло Пречистої Діви Травневої, коли в блиску свічок клячить при яслах, коли співає релігійні пісні на честь Ісуса Христа, захованого в Пресвятій Тайні, тоді здається їй, що забуває про всі труди і журби свого покликання й свіжий запал до нових зусиль у будові Христового Царства на землі вступає в її серце.

Щоб удержати сполуку з усіма членами парохії, виринає конечність відвідувати час до часу всіх без вийнятку. Тут не може бути перешкодою навіть найбільш тяжка дорога, коли йде про те, щоб вишукати й поздоровити добрим і щирим словом найбільш опущених і забутих

У таких відвідинах завжди мусить товаришити парохіяльній помічниці промінь радости. Входячи до домів, приносить дітям гарний образець або книжечку, матері церковного календаря, що містить різні практичні поради і вказівки, батькові, що тепер може бути зайнятий, залишає число парохіяльної ґазети, чи католицького тижневика. Не забуває також про стареньку бабуню, що їй вкаже лік на кашель і заповість, що прийде до неї душпастир із духовною потіхою. Словом старається всюди віддати хоч малі прислуги, здобуваючи в цей спосіб довіря й прихильність людей, що з ними стрічається.

Ці — на перший погляд — дрібні речі не мають більшого значення; одначе вони ведуть до речей більших, бо відчиняють дорогу до людської душі, що на її освяченні й спасенні перш усього в даному випадку повинно залежати кожному християнинові.

В часі своїх відвідин парохіяльна помічниця мусить мати на все широко відчинені очі. Вона повинна вичути недолю там, де на неї нарікають, прийти з поміччю, де її не просять. Бліде, поморщене обличчя жінки, що тривожним оком дивиться на чоловіка, вказує на нещасливе родинне життя. Парохіяльна помічниця запрошує їх до себе, тут нещасна відчинить свою набулілу душу, а в тихому званні, що йому товаришить порада й співчуття, втихомирює свій смуток і гартується до терпеливого зношення своїх щоденних хрестів.

В цей спосіб ступневе відвідування парохії стане без сумніву найголовнішим середником до пізнання відносин моральних і матеріяльних, що панують на даному терені; воно розкриє нові шляхи праці над освятою й спасенням душ.

В часі своїх відвидин парохіяльна помічниця залишає тим, що їх відвідує, свою адресу й години прийнять, пообіцявши, що незабаром знову до них загостить.

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Навернення Тишкевичів

Тишкевич, справжній Українець, це одне мав головно на думці, щоб зберегти східній оряд і релігійні звичаї свого народу. Він без трудности наділив довірям людину, що її привязання до української традиції було відоме в усім краю. Коли Йосафат переконав його, що Унія не мала на меті златиньщити Українців та що вона відновляла звязок підчинення Римському Архієреєві, створений першими апостолами Києва й набожно піддер-

жуваний через століття, старик піддався, вирікся схизми й тривав у католицькій вірі аж до смерти. Його син, Януш Тишкевич, нотар Литви, пішов його слідами. І так Йосафат мав щастя привести за одним ударом до правдивої Церкви голову й спадкоємця одного з наймогутніших родів у Литві.

Це підвійне навернення мало для з'єдинених Українців значення великої перемоги. Коли такі пани, як Тишкевич, Мелешки, Тривани верталися до послуху Римові, вони приводили за собою численну шляхту своїх кревних, приятелів, урядників, часто всю східню шляхту. Ні в якім краю приклад, добрий, чи лихий, не був такий заразливий, як у Польщі, як він ішов із гори. А коли шляхта спішила наслідувати приклад свого начальника, то селяни ще скоріше слухали свого пана. В хвилі, коли великий магнат навернувся до Католицької Церкви, йому було легко потягнути за собою всіх мешканців своїх дібр. Коли нез'єдинені священики пробували противитись тому, пан відсилав їх із їхніх церков і на їхне місце спроваджував з'єдинених священиків, чому і ніхто не дивувався. Та поправді цю свою владу шляхта рідко використовувала в користь св. Унії і шляхта, що вирікалась православя, майже вся переходила на латинський обряд і була байдужна на розвиток Унії; та обидва Тишкевичі були вийнятком із цього загального права, залишились вірними східньому обрядові й свою повагу та матеріяльні засоби віддали на послуги Унії.

Тепер уже не можна було відноситись із погордою до Церкви, що в найвищій раді держави мала двох своїх членів, воєводу новгородського й каштеляна смоленського, що його також навернув св. Йосафат. Коли православні пробували нападати ще на неї, вона не потребувала вже шукати оборонців між латинськими сенаторами: в її обороні могли станути її власні діти.

Теодор Тишкевич не дозволив, щоправда, покладати на нього великої ваги; його політична карієра вже кінчилася. Та його син ставляв перші кроки в державних ділах, і можна було легко передбачити, що він одержить місце в сенаті. І він справді був за чергою воєводою мстиславським, троцьким і виленським і в тих довгих роках він служив успішно св. З'єдиненню, а головно в час страшних досвідчувань, що їх воно пережило після смерти короля Жигмонта III. В 1636 році, апостольський нунцій, Онор Вісконті, представив його Апостольській Столиці як людину побожну, розумну, ревну про добро релігії й справи української Церкви, завжди повну пошани й любови для папських представників у Польщі. Одне хіба можна було йому закинути, що був повільний у плановані й діянні, через що його добра воля не мала завжди бажаного успіху. (О. Вісконті, "Реляціоне ді Полонія," 1636) Збірка Нарушевича, Архів князів Чарториских).

Другий син Тишкевича прийняв католицьку віру в латинськім обряді й був опісля єпископом у Вильні; згодом він щиро трудився над прославою св. Йосафата, апостола своєї родини.

Щодо Януша Тишкевича, то він, на просьбу св. Йосафата, збудував у церкві Пресв. Тройці в Вильні особливу каплицю, а вивінувавши її щедро, казав перенести до неї тлінні останки своїх родичів, а опісля вибрав там і собі місце на гріб (Суша, Життя св. Йосафата, стор. 35).

Заходи єпископа Воловіча

Після 1610 року настали в Вильні спокійніші часи. Не чути вже було розмов про процеси, розправи перед сеймом, чи напади на уніятів; припинилась була й боротьба друкованим словом. Зведені цим сповидним спокоєм люди доброго серця почали думати, що православні перестали вже бути ворогами правди та що можна буде прийти до порозуміння з ними. До таких добродушних людей належав також виленський єпископ латинського обряду, Евстахій Воловіч, наступник єпископа Войни. Як ревний Божий слуга, він був прихильний церковному обєднанню й у своїй щирості задумав звести провідників православя й уніятів на спільну розправу-диспуту, щоб так промостити шлях обопільному порозумінню й обєднанню.

Обговоривши справу цеї спільної розправи з передовими особами в Вильні і ОО. Василіянами в монастирі Пресв. Тройці, єпископ Воловіч звернувся з черги до голови православного Братства в Вильні. Цей спочатку заявив свою готовість узяти участь у пляновій розправі; коли однак прийшло до установлення точок самої диспути, православні почали висувати тисячі закидів проти неї.

Йосафат із своїми монахами, пізнавши відразу тактику православних, годились на всякі можливі уступки, щоб тільки не дати їм нагоди до закиду, наче б то католики розбили розправу. Суддями мали бути самі світські особи, а з латинських священиків могли бути присутні тільки два, однак без права голосу.

На таких умовинах православні, як здавалось, були згідні взяти участь у диспуті. Та три дні перед нею вони повідомили єпископа, що таки не можуть узяти участи. Таке поводження православних для розважніших із їхнього табору стало доказом злої віри православних і визнанням слабости їхньої справи.

В цій хвилі св. Йосафат, як бистрий командант, зрозумів, що саме тепер настав слушний час на сильний наступ; кинув отже прилюдно визов православним і казав розголосити в місті, що монахи Пресв Тройці готові прилюдно довести правовірність з'єдиненої Церкви й законність її привілеїв тільки на основі самої української традиції. На означений день і годину запросили всіх поважніших громадян Вильна, без огляду на партійні й віроісповідні різниці. Українці-католики звернулись до православних, щоб постарались про старі церковно-словянські книги, писані, чи друковані, що лежали в поросі по захристіях, або монастирських бібліотеках, і виявили певність, що в них знайдуть досить доказів, щоб довести свої католицькі твердження. Вони заявили навіть, що будуть придержуватись літургічних текстів, уживаних в Україні до св. богослуження, й видань, що ними послуговувались самі православні.

Щоб злегчити дискусію, вся дебата мала відбуватись над головною точкою, що її поважно поборювали православні, а саме — першість папи, тобто справу його головства в усій Христовій Церкві, про що василіянські монахи з монастиря Пресв. Тройці говорили, що "ця справа містить у собі всі різниці, що розділили Греків і Латинян. Якщо римський папа — правдивий пастир, що йому наш Господь віддав своє стадо, то всі християни повинні бути підчинені в визнаванні віри. Бувши йому послушним, не можна помилитися. Хто ж не слухає його, стає неминуче поживою пекельних вовків (Крєвза: Оборона односта Церкви. Вступ).

Диспута відбулась назначеного дня. Перед очі учасників поставлено найбільш шановані памятники української традиції. Оборонці обєднання з Католицькою Церквою знаходили в них майже на кожній сторінці докази своєї віри, а православні не мали навіть відваги відчинити уста для оборони. Ця переможна розправа з'єдинених Українців, за проводом василіянських монахів із монастиря Пресв. Тройці, й для багатьох нечувана, зробила на присутніх сильне враження; проте частина слухачів домагалась іще чогось більше. Ці слухачі жалувались, що вони не чули добре всього через гамір під час дискусії й бажали застановитись у спокійному часі над висказами, що їх вони наче під час лету схопили під час скорих виводів диспутантів.

На це була тільки одна рада видати всі твердження й докази друком. І справді, під кінець 1617 року появилась у Вильні друком книжка під заголовком: "Оборона односта Церкви, що в ній доводиться, ще грецька Церква повинна бути злучена з латинською Церквою." Це був головний памятник католицького спору в Україні із того часу. (д.б.)

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ПЯТИЙ РОЗДІЛ

По бенкеті

Одночасно з Іриною вертались додому з бенкету Флавія, Домітиля й Маврикій. Прийшовши від сторони "Вікус Патріцюс", носилки-лектики задержались перед вестібуюм-передсінком під відкритим небом, що з трьох боків був оточений самим будованням сенаторського мешкання, а від улиці був відкритий, бо навіть ні яка колюмна не відгороджувала його від неї. Прикрашувала передсінок кінна статуя одного з давніх Флавіїв.

Невдовзі почули прибувші кроки в нутрі дому, опісля лоскіт ланцюга, відсунення засуву — й відчинились тяжкі, роговими плитами (шильдкретом) виложені входові двері, що їх відчинив трохи заспаний о с т і я р і ю с - дверник, що в поблизькій келі і ждав повороту своїх панів. Розбуджена гамором папуга повітала їх на порозі викриком: Сальве! Привіт!, а собака, що стеріг входу дому, муркнув утішно.

Пройшовши сіни, де на ліхтарях із мармуру, прикрашених скляною мозаїкою, догоряли ще лямпи, а опісля через "атріюм," тобто перше внутрішне подвіря, з биттям серця наблизились до противлежної входові кімнати, званої "таблінум" від зложених там домашніх архівів, де обидва Климентії розмовляли зо своїм найдостойнішим гостем про справи Церкви; але тому, що двері були зачинені, то звідти доходив тільки живий придушений гомін голосів. Ніхто з них не посмів переривати нарад, тож підіждавши трохи через "фавцес," бічні коридарчики, й друге подвіря, "кавум едіюм," пішли до залі в поблизькім домі Пудентія, переміненого на церкву ще за життя його й св. Петра, що її тепер уважали християни за катедру Риму.

Там усе вже було приготоване до Пресвятої Жертви, що її мали приносити досвіта: простий деревяний стіл, що князеві Апостолів і його наслідникам служив за вівтар, був накритий обрусом; багато високих свічок і лямп повних найчистішої оливи були готові на прославу приходу Царя Христа; стояло також архієрейське крісло з кедрини, виложене слоневою кістю, дар сенатора Пуденса для св. Петра, й священицькі ризи, що їх пошили побожні вдовиці-діякониси, і прісний хліб, що його спекла сама Домітиля; словом, не бракувало нічого.

Коло порога, спертий до дверей, клячав уже в одязі пристоящого - аколіти щасливий Кирило; і хоч було видно, що він бажав провести на молитві цю першу частину ночі, сон зморив його дитячі повіки й нахилив головку. Мати з усмішкою благословення пристанула хвилинку над ним, а опісля ввійшла до атріюму-подвіря, а за нею Домітиля й Маврикій.

Цьому останьому якийсь неспокій визирав із очей; дивний, гарячковий вираз оживляв йому лице. Доглянула це Флавія й її серце відразу відчуло причину.

– Мій сину, якже ж тобі здається цей перехід від бенкету на Жертву?

Я ж, матусю, християнин.

- - Справді, найкраща відповідь, що значить, що з вязниці переходиш до раю... .

Маврикій пробував здержа-

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1. липня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 13.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА ПРОДОВЖУЄ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ!

"Рідна Школа" в Мондері. Це найкраща українська школа в Алберті. Школу ведуть наші невтомні Сестри Служебниці з мондерського монастиря-новіціяту. Основником і дбайливим опікуном школи є Впр. о. ігумен В Шевчук, ЧСВВ. — В кожній нашій парохії в Канаді й Злучених Державах повинна бути Українська Школа. Зокрема Української Школи треба в кожній нашій парохії під час вакацій. Доки в нас будуть Українські Школи, доти існуватиме на американськім суходолі українська нація.

Преп. Бр. Проф. МЕТОДІЙ, ЧБХШ.
як поручник канадійської армії.

Преп. Бр. Проф. ІЗИДОР, ЧБХШ.

Обидва наші Дорогі Брати Професори працюють над вихованням нашої молоді в Колегії св. Йосифа в Йорктоні, Саск. Цього року колегія святкує свій 25-літній Ювілей існування й спасенної праці для нашого народу. Було б дуже похвальним, щоб якнайбільше наших студентів пішло слідами Братів Професорів, Методія й Ізидора, й посвятились гарній праці над вихованням українських студентів у Чині Братів Християнських Шкіл.

Для Спасення Душ

На знимці — о. Місіонар проповідає під місійним хрестом у дні закінчення св. Місії в Вайлдвуд, Алта. Місія відбулась (12—19. V.) за старанням Преп. о. Ю. Слоти, ЧСВВ. На місійні науки й до св. Тайн приїжджали люди по 10-15 миль фірами. Що вечора церква була повна. Були численні навернення. Люди так полюбили св. Місію, що жаль їм було кінчити цей час Божої ласки. З нагоди св. Місії парохіяни збудували нову читальню. — Св. Місія в парохії — це надзвичайний Божий дар для людських душ. Щасливі ці парохіяни, що мають нагоду скористати з' св. Місії.

ПРЕП. О. МАРІЯН ГОРІШНИЙ
місіонар Чину Св. Василія Великого.

СЛУЖБА БОЖА
ПОЯСНЕННЯ СВ. ЛІТУРГІЇ

Літургія вірних

Третя частина Служби Божої зветься — Літургія вірних. У давніх часах християнства ця частина Служби Божої відправлялась окремо від "Літургії оглашених", а саме по виході з церкви "оглашених", тобто тих поган, що бажали стати християнами, що ще не були хрищені, а тільки приготовлялись до св. хрищення. Починається "Літургія вірних" словами: "Єлици вірнії паки й паки Господу помолімся" тобто: "Ті, що вірні, ще й ще помолімся до Бога" й триває до самого кінця Служби Божої.

"Літургія вірних" представляє історію останніх хвиль життя Ісуса Христа на землі, а саме: воскресення Лазаря, урочистий вїзд Ісуса до Єрусалиму, Тайну Вечерю й установу Пресв. Евхаристії, спіймання Спасителя в Оливнім садку, муку, розпяття й смерть на Голгофті, похорон і воскресення, вознесення сорокового дня на небо й зіслання св. Духа в день Пятьдесятниці.

В "Літургії вірних" розрізняємо пять головних частин: 1) Предложення чесних дарів; 2) Цілования мира й Символ віри; 3) Приношення жертви; 4) Причастя; 5) Заамвонну молитву й Отпуст.

1. Предложення чесних дарів

Ця частина Служби Божої починається словами: "Єлици вірнії" й триває аж до возгласу священика: "Щедротами єдинородного Сина". В цій частині Служби Божої є: дві молитви вірних із ектеніями, "Пісня Херувимська" з "Великим Входом" і молитва за предложені чесні дари.

Коли словами: "Єлици оглашенії" покликаємо оглашених до виходу з церкви, священик розпростирає зложений на вівтарі ілитон, наче на знак, що перед просвічених вірою очима вірних відкривається й збудеться найбільше таїнство установлене Ісусом Христом для нашого спасення, й тому в "першій молитві вірних": "Благодарим Тя, Господи" дякує Богові, що дозволив нам приступити знову до св. жертвеника, щоб ми перед ним молилися за наші гріхи й людську несвідомість, а далі молиться, щоб Бог прийняв нашу молитву й зробив нас гідними приносити йому безкровну жертву й чистим сумлінням призивати Його святе імя. Ці самі прошення повторяє священик іще з більшим жаром у другій молитві вірних: "Паки й многажди" й просить ласки гідного причастя св. Тайн, участи в небеснім царстві та славословить Бога. В Службі Божій св. Василія є в цих молитвах інші слова, але зміст такий самий.

По них двох "молитвах вірних" наступає "Молитва Входа" й пісня "Іже Херувими".

В "Молитві Входа" священик молиться вже за себе самого й просить собі, не тільки чистого серця, але й повного відвернення від світу та злуки з Богом, бо він має робити те, що колись робив сам Христос — приносити безкровну Жертву.

В тім часі люди співають пісню "Іже Херувими", що має такі слова: "Ми, що Херувимів представляємо таємно й животворній Тройці трисвяту піснь співаємо, відложім сьогодні всяку журбу про щоденне життя, підносячи до гори, як Царя всіх, Того, що Його ангельські хори невидимо носять на копіях."

"Носити на копіях" або "доріносити" має ось таке значення. Давно був у римськім війську такий звичай, що вояки по виборі царя, з великої радости й почести для нього, брали його на свої рамена й носили по місті. Та перед цим чотири вояки брали в руки списи ("дорі"), на це клали "щита" тобто дерев'яну заслону (тарчу), що нею захоронювались від стрілів під час бою, на цього щита саджали царя й так обносили його в почесті довкола.

В "Іже Херувими" ми співаємо, що так, як колись вояки царя, так тепер наче ангела на списі-дорі" підносять догори для прослави Христа, Царя всіх.

В пісні "Іже Херувими" ми самі себе перестерігаємо й заохочуємо, щоб ми тепер, коли під видами хліба й вина має прийти до нас Цар-Христос, ми навіть не думали ні про що земне, але приготовились на прийняття свого Небесного Царя, що Його небесні ангели наче на щитах підносять для прослави догори.

По скінченні цеї пісні священик покадивши вівтар і людей, відбуває "Великий Вхід" тобто приносить із захристії на вівтар хліб на дискосі й вино в чаші для осячення в Пресвяте Тіло й Кров Ісуса Христа.

Увесь "Великий Вхід" представляє вїзд Ісуса Христа до Єрусалиму на смерть. Як Ісус входив до Єрусалиму, то предсказав, що буде терпіти й стане жертвою за всіх людей. Так і по "Великім Вході" на Службі Божій буде жертва за всіх християн, а головно за Христового Намісника, єпископів, священиків, влади, основників-ктиторів і благодітелів-доброчинців церкви, всіх їх "да помянеть Господь Бог во царствії своем". Тут священик кладе на вівтарі хліб й вино й співає "Ектенію просительну", щоб доповнити молитву, перервану "Великим Входом", читає "молитву предложення", другу "Ектенію", що в ній просить всіх душевних дібр і закінчує "предложення чесних дарів" возгласом: "Щедротами єдинородного твого Сина" тобто полай нам усім ці дари за заслуги свого єдинородного Сина

ІХНЯ ДОЛЯ В НАШИХ РУКАХ

ІРИНА РУДИНСЬКА Й ЕВГЕНІЯ СТАНІСЛАВОВА

Під Покровом Божої Матері Католицький Комітет у Стемфорді, розпочав доброчинну працю для порятунку українських скитальців за морем.

Уже прибувають українські сироти до Злучених Держав Америки. Український Католицький Комітет, що злучений із Американським Катол. Комітетом уповажнений зайнятися українськими сиротами.

На днях (в травні 1946) прибули до ЗДА українські сироти, Ірина Рудинська з Західної України, й Евгенія Station Станіславова з Великої України. Ірина вже є в Дівочій Академії Сестер Місіонарок Покрова Божої Матери у Стемфорді. Це місце вона відразу полюбила й тут хоче продовжати свою науку. Евгенія теж дуже полюбила оточення Дівочої Академії в Стемфорді і сказала, що як тільки поладнає свої справи з владою, то приїде до Стемфорду, щоб учитися разом з Ірною.

Через воєнну хуртовину Ірина Рудинська й Евгенія Станіславова остались круглими сиротами. Родичі Ірини загинули від більшовиків, а родичі Евгенії від нацистів. Під час побору на примусову працю Німці забрали були їх до Німеччини. Виснажені голодом дісталися вони під американську займанщину. Тепер уже є у ЗДАмерики.

Таких українських сиріток є багато по европейських таборах. Баженням Українського Католицького Комітету є спровадити їх якнайбільше до Зл. Держав. Для цього Укр. Катол. Комітет для Скитальців у Стемфорді висилає на днях свого представника до Европи, щоб злегчити їм справу приїзду. Скора поміч для українських воєнних сиріток буде залежати від жертвенности американських українців.

В імені цих бідних українських сиріток і інших скитальців витягаю до Вас, Українські Брати і Сестри, руку та прошу прислати щонайскоріше свої добровільні жертви на поміч нещасним жертвам війни.

Амврозій Сеньшин, ЧСВВ
Єпископ Помічник

Листи й жертви просимо посилати на адресу:

UKRAINIAN CATHOLIC COMMITTEE FOR REFUGEES
161 Glenbrook Rd. Stamford, Conn. USA.

Українські Дівчата з Українського Католицького Сиротинця СС. Василіянок у Филаделфії, Па. — Довголітньою опікункою й учителькою різних концертових виступів дітей сиротинця є невтомна Мати Ігумена Зиновія, ЧСВВ. — Сердечний привіт М. Зиновії, Сестрам Учителькам і Сіріткам пересилає — Редакція.

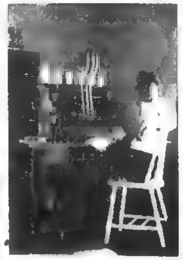

Наш Дорогий Славко Гаврилюк із Мондеру думку думає, чи не поїхати б йому до Винипегу на Український Католицький Конгрес? На нашу думку — варт туди поїхати! Щасливої дороги! — Ред.

— ЖАРТИ —

Відклик. — До редакції вбігає сердитий купець і звертається до редактора.

— Я брав учора участь у атлетичних змаганнях, а ви написали про мене, що я є "чемпйоном легкої ваги".

— А що ж вам це шкодить?

— Певно, що шкодить, бо я торгую вугіллям, то що люди подумають собі про мене?

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Falling In Love

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D

Things Which Count

Why do not young people perceive these facts before it is too late? Why do so many of them make no honest effort to explore beforehand those important qualities of mind and character without which any union rests only on the quick sands of capricious sentiment. A young man seeks to court a girl because the texture and color of her skin, the radiance of her eyes, the contour of her face, and other superficial items. But character, disposition, intelligence, understanding, sympathy and unselfishness are the things which count in making for the happiness of the home and the permanence of the union

While beauty and good looks are not to be disparaged, the qualities of mind, heart and soul above mentioned are infinitely more valuable. The delicate coloring of the skin changes, the beauty of the complexion vanishes, but character remains. It grows in strength and beauty and unselfishness with the passing of the years. The man who seeks to build the citadel of his conjugal happiness upon such gossamer threads as complexion and appearance, with scant attention to moral character and disposition often finds out later that he has neglected the important item of a solid foundation. True happiness is seldom found in a fool's paradise.

The Church urges young people to select their happiness for life with due regard to the importance requisites for a happy and enduring union. She warns them in advance that they will pay a heavy penalty for negligence, for impetuosity, for rashness in this matter. Before she admits candidates to the priesthood, she requires them to spend long years in training and dicipline, meditating all the while on the seriousness of the step they contemplate. Yet Holy Orders impose no obligation of greater duration than that imposed by matrimony. The consequence of both last until death. Why then should not candidates for matrimony bestow at least a small measure of the care and consideration demanded of those who aspire to the sacred ministry?

A Momentous Decision

The simple truth is that all the voices of earth and sky and heaven thunder in the ear of the young person contemplating marriage to make sure of the presence of those qualities of mind and heart and soul which alone can guarantee lasting happiness for his union. While the heart mayflutter on the wings of love, he should keep his feet on the solid ground of reality, listen to the voice of reason, and look carefully whither he is about to leap. In every domain of human life the use of reason yields a rich premium, its neglect a heavy penalty. In no field, however, is the premium richer or the penalty heavier than in the choice of a partner for all the years in one's life.

Prudence suggests that before making so momentous a choice the advice of the parents and of other people of experience should be sought. Before making an investment of consequence, a prudent person will secure the counsel of other parties, better informed and more experienced than himself. While such counsel is by no means infallible, it at least greatly lessens the hazards involved. When a person is about to invest his whole life with its hopes of enduring happiness, why should he not at least consult wise and judicious counsellors about the momentous choice he is contemplating?

The tendancy of young people to confide in no one about their engagement, and to keep the whole affair a secret until after the marriage, closes the door to many helpful influences which would at least lessen the danger of an obviously unwise choice. No decision which a person is ever called upon to make involves consequences of a more far-reaching character than that entailed in the selection of a helpmate for life. Does it not follow, therefore, that here above all other places, a young person should exhaust all prudence and all common sense he possesses to see that he does not make a fatal error?

No Substitute For Prudence

Older persons will recall the words of a ditty, popular a generation ago, but voicing the question in the minds of many in this day as well:

'Will some one kindly tell me,
Will some one let me know,
How I picked a lemon in the garden of love
Where I thought only peaches grow?

If the person asking this question afterwards had only consulted sensible friends before hand, he would have found and abundant answer to the query he asks now—all too late. Life knows of no adequate substitute for prudence and practical common sense.

Some of my readers may feel inclined at this point to say: 'Yes, what you say is true. Young people should use prudence and reason in choosing a life partner. But are you not insisting at needless length upon so obvious a truism"? The fact is, however, that this truth, so readily admitted in theory, is frequently ignored in practice. Thousands upon thousands of marriages occur each year and end shortly in the divorce courts. Why? Simply because people insist upon throwing reason overboard, and refuse to consider the factors indispensible for a stable union and enduring happiness.

Why do so many lament afterwards: "If I had only stopped to think! If I had listened to my reason instead of hearkenings only to the flutterings of my heart, I would have perceived how blind and how foolish I was! Oh! If I were only free to make the choice over again, I would not be such a fool!" What pastor has not heard the above refrain with too tragic a frequency? Indeed it is not too much to say that if young people used prudence and common sense, consulted wise and judicial friends, explored the item of congeniality in matters other than sentiment, made sure of the character, disposition, reliability, religious outlook of the person involved, the vast majority of unfortunate marriages ending in disaster would have been avoided.

It is one thing to know a truth, it is a different thing to practice it. It is narrated that in his old age St. John preached with great frequency the simple truth: "My little children, love one another." When some of his hearers complained of the tiresome monotony of its continued repetition, the beloved disciple replied in effect: "Little else matters. For if you observe this precept, you will observe the others as well." If St. John were less charitable he would probably have replied: "I will continue to preach this truth until you begin to practice it." The Church never wearies of pointing out to her children the supreme importance of exercising the greatest care in the selection of a partner for life.

ПАНСТВО МОЛОДІ ЙОСИФ І ОЛЬГА БАЛКО

Пан Молодий є сином п-ва П. Балків із Коперника, а Пані Молода, це дочка П-ва Д. Грабців у Борщеві в Алберті. Обидві родини належать до найкращих наших парохіян. — Молодій Парі пересилаємо сердечний привіт і просимо в Бога благословення на щасливе подружне життя на "многі літа". — Редакція.

П-во МОЛОДІ — ІВАН І ЙОСИФА КУЛЯССА

Молоду Пару звінчав у Мондері Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла". — Нехай Бог благословить Молодят щасливим життям на "многі літа!"

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАІНСЬКОІ ЛІТЕРАТУРНОІ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

17) ЖІНОЧА ПРИГОЛОСНА ВІДМІНА

До жіночої приголосної відміни належать іменники жіночого роду, що кінчаться в називнику однини на — приголосного звука (повість, тінь, ніч, любов). **Ті іменники є звичайно збірні, матеріальні й подумані. Приголосний у закінченні може бути мякий, твердий або зпомщений.**

На зразок іменника "повість" відміняються всі іменники, що кінчаться **двома приголосними** (часть — части, честь — чести, вартість вартости).

На зразок іменника "тінь" відміняються іменники **закінчені на** одного мякого приголосного (мідь — міди, мазь — мази).

Так, як "ніч", відміняються всі іменники закінчені на **ч, ль** (ніч — ночі, віддаль — віддалі):

Іменники на **ча, жа, ша, ща,** мають орудник однини закінчений на ею (тисячею, рожею, гущею, трощею).

Коли в орудникуодинини стоїть приголосний (не губний) між голосними, **то він подвоюється** (сіль — сіллю, ціль — ціллю, мідь — міддю, ніч — ніччю, неміч — неміччю). Але коли в слові є **два приголосні,** то **не подвоюються** (вдячність — вдячністю, кість — кістю, жовч — жовчю). (Не хвалися своєю міццю, а розумом).

Орудник множини цеї відміни має закінчення: **ами, ями, ьми.** (ночами, тінями, кістьми, гістьми, людьми, саньми, свиньми; також дверми, курми).

Іменник **міць** має звичайно тільки **дві форми:** міць, міццю.

Річ відміняється: річ, речі, речі, річ, рече!, річчю, в речі, речі, речей, речами, речі, речі, речами, в речах. (До речі сказати — не зайве).

Іменник **мати** відміняється: мати, матері, матері, матір, мати!, матірю, в матері; мн. матері, матерів, матерям, матері, матері!, матерями, в матерях).

Своїми **формами множини** належать до цеї відміни іменники: (діти — дітей — дітям дітьми; люди — людей — людям — людьми; груди — грудей — грудям — грудьми; двері — дверей — дверям — дверми, або дверима, сіни — сіньми; сани — саней — саньми, гуси — гусей — гусям — гусьми).

НІЯКА ТВЕРДА ВІДМІНА

Іменники, що не належать ні до чоловічої ні до жіночої відміни мають свою окрему НІЯКУ відміну.

НІЯКА ТВЕРДА ВІДМІНА кінчиться в називнику однини на — О.

Відмінок Однина

1. Н... коліно, яблуко, добро
2. Р... коліна, яблука, добра
3. Д... коліну, яблуку, добру
4. З... коліно, яблуко, добро
5. К... коліне! яблуко! добро!
6. О... коліном, яблуком, добром
7. М... в коліні, яблуці, добрі

Множина

1. Н... коліна, яблука, добра
2. Р... колін яблук, дібр
3. Д... колінами, яблуками, добрами
4. З... коліна, яблука, добра
5. К... коліна! яблука! добра!
6. О... колінами, яблуками, добрами
7. М... в колінах, яблуках, добрах

Шевченкова Мова

НАВЧАЙМОСЯ ЛІТЕРАТУРНОІ МОВИ ВІД ШЕВЧЕНКА!

Шевченкова мова віддавна стала в нас за основу літературної мови як мова центральна, як мова живонародня. Сам огненний талант Шевченка зробив його мову зразковою й вона вже править нам за норму літературної мови. Великий знавець живої мови, Шевченко, був великим мистцем слова, через що його твори, особливо ж "Кобзар", іще надовго позістануться в нас каноном літературної мови. — "Рідна Мова"—1936.

ó-би. Шевченко завжди писав по голосній попереднього слова тільки б (ні разу би), а би писав тільки по приголосній: Якби тодалися орлинії крила — за синім би морем милого знайшла, живого б любила... у яму б лягла. Не плакали б діти... і сонце б не гріло... (Пишемо за Шевченком і ми **би** тільки по приголосній (пішов би).

Багатий. Багатий на лати та на дрібні сльози. Багатші стали. Багачами. Панською ласкою багатий. Тільки так писав Шевченко; ніколи він не писав і не говорив богатий.

байдуже. Байдуже їм. Старому байдуже, нібн то й не чує. А мені ще байдужніше (а не: обоятно).

бач, Океано, я жартую. Бо його, бач, трохи... Он, бач. Побачу малого хлопчика. Воно не бачитиме волі(а не: увиджу).

бігти. Упоравшись, біжи в Вільшану (Ш. писав бігти).

біля того гаю, біля моря, біля дуба. Шевченко вживав **біля** тільки для зазначення місця, а не кількости; для зазначення кількости Ш. вживає **з, із,** напр.: Розлили з річку крови. Кіп із вісім заробила.

благословити кого, а не кому. Благослови моїх діток. Благослови мене (а не мені).

блискавка (храму роздирає). а не лискавка).

блудити — мандрувати не простою дорогою. Де ж Катруся блудить. Блуджу в снігах.

боліло. Щоб голова не боліла в Марка молодого. Може що в маленького на той час боліло (а не: кого)

бондар. Бондар праведний. В бондаря того святого (а не: боднар).

боронити що. Зібрались волю боронить (а не: волі)

братік. Ані братіка я, ні сестрички не знала. Мій братіку.

братній. Братерства братнього. Братню кров пролити. Братньою слюзою привітаєм (а не: братний)

бриль. Старий сидів у брилі (а не в капелюсі)

бублик. А ось іще пів бубличка (а не обарінка)

будень. В неділю і в будень. (а не: в буддень)

будяк. Буряк колючий та будяк (а не: бодяк)

бурян. Бурян топтала (а не: хабаз)

бути. Сотник був собі багатий (а не: багатим). Будеш щаслива (а не: щасливою). Була вона за матір.

варт. Долю проклинать не **варт.** Не **варт** на світі жити (**варт,** а не: **варта)**

ввесь. На ввесь світ почули. (Архаїчне "весь" у Ш. рідке) (По приголосній буде — увесь, напр.: Мій увесь рід)

ввечері. Ярему вінчали, а **ввечері** мій Ярема покинув Оксану (ввечері, а не: вечером, ввечір)

вдвох походжали

ведмідь. З берлога ведмідь виліз

вельми. Стрів я діда вельми старого

Joseph The Provider

"Ga'her, ye children of Jacob," he cried.

Jacob said, "Be blessed; songs shall stream far and wide . . ."

"He is gathered to his fathers," Mai-Sachme said.

"GATHER yourselves together, ye children of Jacob! Come in your hosts and assemble together round Israel your father, that he may tell you who you are and what shall befall you in future times!"

That was the call which Jacob made to go forth to his sons when he judged the hour to have come when he should hold his dying speech. Damasek carried the message. He ran to all the settlements, to the fields and to the herds, put his hands round his mouth and cried it out.

He ran into Pa-Kos close by; Joseph was stopping there. Pharaoh's friend hurried to his father's house with Mai-Sachme. The eleven awaited their brother at the entrance to the curtained tent. They were tight-lipped for they knew the stern old father-tyrant would probably spare them nothing in this final hour.

They went quietly into the tent. Jacob lay propped on his cushions. The waxen pallor of his skin was faintly tinged by the tinted twilight. "Welcome, Israel," he said. "... mark now: what I have to say to you." And he blessed them and gave them each to know their lot, saying "Judah, you are the one!" of the inheritance.

For a moment the old man rested. And after a little he smiled. "Joseph!" he called. In his turn, Joseph bowed his head beneath the ashen blessing-hand.

"Most dearly beloved," Jacob began. In a voice that dropped almost to a whisper, he spoke then of Rachel, Joseph's mother, and said to the son, "Be blessed. Songs shall stream far and wide singing the story of your life, ever anew, for after all it was a sacred play and you suffered and could forgive. So I too forgive you that you made me suffer. And God forgive us all!" He drew his hand back.

Joseph stepped back among the brothers. Then Jacob's last thought went back to the cave on the field of Ephraim, and his wish that he be buried there among his fathers. "I enjoin upon you," he breathed, "it is paid for, paid by Abraham to the children of Heth with four hundred shekels in silver by weight, as it . . ." Here death interrupted him, he stretched out his feet, sank deeper into his bed and his life stood still.

They all held their breath and their lives stopped a little, too, when it came. Then Mai-Sachme, Joseph's steward, who was also a physician, stepped up quietly to the couch. He laid his ear to the quiet heart and turned to Joseph.

"He is gathered to his fathers. . . ."

ти важке віддихання.

— Що ти думаєш, мамусю, про мою пісню?

— Зразу, як тільки ти взяв в руки ліру,ти був затривожив мене... я боялась, щоб ти не зрадив себе а ще більше...

— Чого?

— Джерела, звідки ти взяв надхнення.

— Люба матусю, славити Бога, воно було ясне...

— Так, Маврикіє, досі з твого серця не виплило ще нічого мутного й маю надію, що ніколи не виплине... Але чому ти забажав перший раз співати на поганськім бенкеті? Чи це не була іграшка з огнем? Добровільне наражування себе на небезпеку?

Маврикій мовчав хвилину, а опісля, дивлячись матері просто в очі, сказав з щирою простотою:

— Я хотів навернути Ірину!

— Навернути Ірину? Бідна дитина! Чи ж це діло одної хвилини?

— Чи Богові не досить хвилі? Не більше часу потребує грім, щоб розторощити дуба, скільки треба Його ласці, щоб перемінити людське серце. А яке гарне, яке багате розкривається для тієї ласки поле в душі такої шляхетної, як вона, в душі, що своїм власним злетом підноситься понад те, що низьке й перечуває хоч іще як крізь сон, великі правди нашої віри! Це неправдоподібне, неправдоподібне, щоб така всебічно гарна істота мала знидіти! Всі ангели любуються нею, то чи диво, що й людина готова все життя перетепіти, трудитись для неї?

В серці матері- христіянки почала розбуджуватись все більше й більше досі незнана журба. Те, чого лякалась від довгого часу, прийшло: на сина вдарила перша проба молодости й цього, що його вся виставність і розкішність цісарського двору не могла звести, тепер заманювала поганська краса! Стояла тепер отже з очима повними сліз, боячись перестророгою побільшити лихо.

— Чому ж мені не відповідаєш, дорога мати?

— І щож тобі відповім? Хіба знову скажу: сину, обережно з огнем!

— Ах, чого ти лякаєшся там де нема ніякої обави? Та ж я люблю душу Ірини, а чи любити душу, це гріх?

— Але Ірина поганка...

— Поганка сьогодні; завтра перестане бути нею.

— Хто ж тобі ручить за це?

— Моє серце.

Флавія зідхнула. Маврикій неспокійно оглянувся за Домітилею й побачив її навколішках над одною із цих криниць, куди колись святі дівиці,Пуденція й Пракседа, заливали губками кров перших христіян, що їх замучив Нерон. В мокрих іще глибинах тієї криниці горіла лямпка й опромінювала лице Домітилі. Маврикій наблизився несміливо до неї й спитав:

— Чи ти чула, що я сказав недавно матері?

— Я чула все.

— І щож ти скажеш мені на це?

— Те, що мені трудно тебе пізнати.

— А мені пізнати самого себе ще трудніше! Якимось іншим життям починаю віддихати, ніж це було досі. Невідоме щастя усміхається до мене. Ах, коли б так Ірина була христіянкою!

— Молімся за неї.

— А любити її, чи ж мені не вільно?

— Певно, що вільно. Та мене дивує, як земна краса може манити цього, що йому присвічує небесна.

Сказавши це, нахилилась до криниці ще більше, ніж перше. Маврикій заглянув туди й відблиск мученицької пурпури зарожевив йому лице. Почув запах крови, а запах цей був святий і прошиб його серце.

— Де наші брати, Нерій Ахіль? — спитав.

— Певно в моїм домі. Чому хочеш їх бачити?

— Хочу говорити про Івана.

— Бог із тобою, Маврикіє.

Під час цього, як Маврикій відходив засмучений, Домітиля, вдивившись у криницю. прошептала поволі сама до себе:

— За цього Господа Ісуса не вмерти?.. А як умерти, то як не любити?.. А як любити, то як не Його одного?

І серце забилось у неї так сильно, що мало не зімліла.

В тій хвилі все, що жило на подвірї, рушились живо, бо двері Климентової кімнати відчинились і прийшов Апостол.

(д.б.)

ЗА ЧЕРВОНИМ МУРОМ

ІЗ ЗАПИСОК САМОВИДЦЯ

Дня 17 вересня, 1939, більшовики, по кількаденній пропаганді через радіо,переступили границю між Польщею й Радянським Союзом. Перейшли, щоб "единокровних братів українців і білорусинів визволити від іга панської Польщі."

Ох, жахливо визволяли нас, усіх із того часу до 10 липня, 1941! Визволили нас від землі хати, родини й людської гідности!

Хтож погодився на таке їхне визволення? Саме ця нацистська Німеччина, Гітлер зо своєю партією, що з ними більшовики за проводом Сталіна підписали в серпні, 1939,різні умови своїх обопільних діявольських планів! Подібний подібного знайшов!

А сьогодні? Сьогодні ті самі більшовики на суді гітлерівських провідників в Ніренберзі являються єдиними оборонцями всіх покривджених народів в Европі!.. Невже ж вони в часі своїх трагічних хвилин восени 1941 року так перемінилися, так покаялися, так обмив їх хтось таємним гісопом із їхніх злочинів від 1917 року, з крови десяток мільйонів їхніх жертв, що заraз могли явитись усьому світові найбільше невинними й праведними захисниками та оборонцями правди? .. З неправдою, кривдою, безличним обманом, визиском, гнобленням поневолених ними народів та знищенням їх вони зараз не мають нічого спільного?? Навпаки, вони саме все це осуджують, за це судять, як найсправедливіші судді, нацистів-гітлерівців!

Народи світу! Подивляйте "благородну" державу нових людей-еволюціонерів більшовицько-комуністичної партії! Подивляйте зовнішну форму їхньої маски, але водночас щиро жахніться, коли хтось відкриє вам правдиве лице більшовицької дійсности в тих краях, де вони панують!

Тут наведу деякі факти більшовицької опіки й помочі для українського народу в його політично-національнім розвитку в Західній Україні (Галичині й Волині) вже після відвороту з цих теренів німецьких військ 1944-5 року. Ці факти кинуть принаймі бліде світло на загальне більшовицьке здичіння в нищенні всього українського народу в Галичині, Волині й Буковині.

Подаю їх за час від березня, 1944, до кінця грудня 1945 року. Більшої частини з них я сам був свідком, а решту оповіли мені мої приятелі, що це бачили, або ті особи, що були замішані в поодинокі випадки.

По заломанні німецької фронтової лінії в правобережній Україні під Житоміром, Вінницею й іншими містами, вгналися в березні, 1944, до Західньої країни й зайняли її східні пов'іти в такій лінії: В горах Карпатах місто Делятин. а від нього в північному напрямі Коломию, Коршів, Бучач, Зарваницю (славне відпустове місце), Бережани, Зборів Броди, Ковель на Волині й далі.

На цих зайнятих теренах силою забирали-вилапували всіх мужчин від 17 до поверх 50 років, впродовж трьох-чотирьох днів переходили з ними боєвий вишкіл і опісля висилали на фронт. Дуже часто траплялося, що до тієї цілі хапали більшовики й 16-літніх хлопців. Цих людей висилали на фронт неодягнених, голодних без зброї й тому не дивниця, що мало хто з цих жертв вирятувався. Тих,що йшли голіруч напеперед, сікли зо скорострілів Німці, а тих, що хотіли відступити з боєвої лінії, стріляли в плечі НКВД-исти. Таке сталось під Бродами, Тернополем, Товмачем, Коломиєю. По гарячковій мобілізації НКВД далі пильно стежило за кожним місцевим мужчиною, робило на них в особливий спосіб приготовані облави й кого зловило, висилало в глибину Росії, на Урaль, над ріку Каму в ліси,в промисловий сибірський центр Магнітогорськ, а старших у Донецький Басен.

В зайнятих теренах лишили більшовики тільки хлопців до 16 і мужчин поверх 50 років життя. А й тих не оставили в спокою. Шіснадцять-і дуже часто пятнадцять-літніх юнаків і мужчин до 60-61 року забирали до "істребітельних" баталіонів, щоб вони в часі нападів на села були для НКВД-истів охоронним муром перед засідками українських повстанців. Вигляд цих людей, що дісталися до таких баталіонів, був дуже нещасливий: одягнені були в витерте, домашне лахміття,що родина принесла з дому, бо інакше мусіли б ходити голі. Якщо родина не принесла б їм хоч двічі на тиждень яких харчів, то бідняги не довго тягли б за собою ноги. НКВД обдарувало їх звичайними крісами різної породи, що були заржавлені, недоломані, без ременів, тому кожний носив свого кріса на шнурку, що його собі із сукав; на бої носив у кишенях, або в звичайній торбині від хліба. Завдяки такому виглядові місцеве населення називає тих обідранців "стребками." Деякі між ними були такі малі ростом, або такі слабосильні, що замість носити кріса на рамені, то тягали його за собою.

До війська, істребітельних баталіонів і на примусові роботи більшовикам удалось забрати тільки якийсь процент мужчин із галицького Поділля, південно-східньої Чортківщини, Борщівщини і східньої Заліщиччини. З усіх інших повітів усеї Західньої України мужчини втекли в ліси й криївки, щоб опісля звідтіля виступити збройно проти гніту більшовицьких катів. А гніт більшовицького режиму від перших днів зайняття відразу почався страшний! Виявили його більшовики перше в Західній Україні, бо в ній певно добачили камінь-основу відбудови Незалежної Української Держави. Тому в Галичині нищили все й усіх, що представляло для них таку небезпеку. Ось кілька фактів нищення безборонних, невинних людей.

Дня 20 серпня, 1944, районове НКВД, вертавшись під вечір із своєї виправи, вступило до села Б., щоб іще в ньому погуляти. Перше шукали горілки. Як уже добре підпили собі більшовицької смердюхи, розійшлись в одному кінці села шукати "бандіровцов." Не могли знайти, а знову вийти так із села не хотіли. Треба конечне когось зловити. Зловили 17-літнього Миколу В., таки на його подвірї. Сам хлопець хворий на чахотку, по подвірі ледве ногами волочив, а вийшов із хати, щоб відітхнути свіжим повітрям. Поволеньки проходжувавсь, аж тут нагло почув:

— Пастой! Товариші сюда, вот імею бандіта! Ґалубчик руки ввьорх!

— Товариші, я не бандіт! Увійдіть у хату, а покажу вам свій власний білет (військову книжку).

— Ти с... с... вперьод!

При цьому почали бити нагаями, куди попало. Завели Миколу до сільради на свої допити. Що кого питали? Ніхто не чув. Але як цю жертву питали,нас кілька бачило, як пів години опісля вели Миколу з розбитою головою, облитою кровю, зо звязаними руками. Куди вели? Вже надходив легенький сумерк, як цю свою жертву НКВД-исти поставили під муром місцевої школи...По хвилі прошите кулями й скривавлене тіло Миколи лежало на землі у власній крові... Горішня частина чашки сперлась на камінь, а мозок розприскався довкола тої частини муру... Кати зараз по своїм злочині відїхали до району.

Вже добрий сумерк заляг за селом, як нас кілька підійшло обережно до трупа нашого му

ченика, зібрали пошарпане тіло на хисте простирало, принесли під його родинну стріху й тут нарядили його по нашому звичаю. Старенький батько покійного Миколи дізнався про жахливу смерть кілька хвилин перед нашим приходом. Він іще вранці виїхав був зо збіжжям на базар, залишивши свого хворого синка під опікою сусідки-своячки. Як вертався додому, стрінув був катів свого сина. Ой, сусіди добрі! Як подивились вони на мене, а я на них, щось дуже затривожилось було моє серце!.. Довго довго обмивав слізми старенький Михайло невинне тіло дорогої офіри... Домовину опокійника винесли з хати дівчата на рушниках, а при гробі попращав його о. парох:

4 вересня, 1944, розійшлась сполудні в районі чутка, що досвіта НКВД-исти заарештували багато дівчат і двох учителів. Як відбулось це арештування, представляє нам оця картина: Ідуть мої люди до млина. Переїжджають із села З до села Зв. На цій дорозі минають дві фіри, що на них їдуть Н К В Д - исти. Але що вони везуть? На чім сидять? Везуть звязану, покривавлену, жахливо побиту, майже голу людину. Все чорняве волосся на голові злипилося від сціпенілої крови, на лиці повно ран, а закривавлене простирало прилипилось до покраяних рамен; сама жертва не дає майже ніякого знаку життя-тільки з-під примкнених повік і зо стиснених уст виходить темна кров... На цю то жертву сіли два НКВД-исти з автоматами-фінками в руках. Жертвою цею був молодий учитель народньої школи в селі З. На другій підводі їхало повно підхмелених НКВД-истів. Поїхали зо своєю жертвою до районового містечка М.

А тут у містечку? Вихром пролетів великий жах! Уже від ранку провадили НКВД-исти до місцевої тюрми з дооколишніх сіл увязнених дівчат. Була 9 година вранці, як я з ринку переходив на бараз у цьому саме містечку. На перехресті двох доріг я нагло цілий здрігнувся. Два НКВД-исти провадили з наставленими автоматами мою недавню ученицю-матуристку, 18 літню Марусю К. Перейшла біля мене, як звичайно усміхнена, ввічливо поздоровилась зо мною, кінчаючи словами:

Памятайте про мене!..Потіште мою мамусю, що я буду держатись... буду тою самою, якою мене виховали!..

Дальших слів я не дочув, бо скорим кроком усі троє минули мене. В кілька днів опісля передала вона дивною дорогою маленький листок:

— Дорогий Мій..., Уже кілька ночей переслухує мене шеф НКВД, К. Болить мене ціле моє тіло, а найгірше ребра, боки й стегна... Зірвали мені з шиї медалика Божої Матері, але Її особу я в серці заховала: Вона мене на дусі піддержує й потішає! Завтра везуть мене до обласної тюрми. Згадайте мене негідну в своїх молитвах... Цілую Ваші руки-Маруся.

В обласній тюрмі пересиділа М. К: до половини січня 1945 року тільки в тій одежі, що в ній забрали її 4 вересня, 1944 року. І тому не дивниця, що до кінця грудня того року була хвора на тиф, опісля не червінку. В половині січня засудили її на 10 років тяжкої тюрми й по засуді вивезли в схід ні нетри, в невідоме місце.

Дня 11 листопада, 1944 досвіта окружили більшовики село Внд. Попереднього дня пізно ввечері росіянка-зайда, що замешкала в тому селі ще з першої світової війни, зрадила районовому НКВД, що до її села прийшли українські партизани-повстанці. Тож НКВД таки зараз уночі зібрали всіх своїх "стребків," силою зігнали всіх урядників і урядничок із усяких урядів, і в силі 350 людей обляглн гніздо "бандитов." Бій-наступ почали більшовики в год. 7. і тривав він до год. 12. Свій наступ почали від цвинтаря й будинків поблизького двора: стріляли з міно і гранатометів, з тяжких скорострілів і ручних автоматів-фінок. Українські повстанці цілою тою подією були заскочені: вправді в кілька хвилин по окруженні більшовиками цього села пізнали своє положення, але вже не було куди тікати, а всіх їх було (повстанців) найбільше 130 людей. Хоч-не-хоч. мусіли стати до бою. Миттю ціла їх сотня зайняла між ярами в середині села відповідні становища, щоб не тільки боронитись, але й піти в атаку Три знову рої повстанців, це є тридцять кілька людей іще з вечора примістилися в противному - видовженому кінці села: їх більшовики в першій хвилині свого окруження відтяли від прочих так, що вони не могли навязати звязку з більшим своїм відділом, а саме місце їхнього постою було фатальне. На цю меншу групу більшовики зосередили всю свою атаку, бо про неї мали точні дані: за те більша група замаскувалась, не знавши нічого про долю тих. Поверх чотири години тарахкотіли кулемети, свистали й шипіли запальні стрільна; вибухло полумя вогню в кількох господарствах. Хлопці меншої групи в тім часі вискочили з поміж горючих ха тна поблизьку поляну та скрились між вербами і тополями, а інші втекли яром, продираючись до своєї більшої частини. Продерлись. Зараз повідомили свою команду про долю залишиних товаришів, а вона дала приказ вирятувати їх. Наступ почали хлопці. Бій розгорівся коло цескви. Повстав правдивий клекіт. Слава! Вперед!— загриміло з осередку села. Більшовики зо своїх становищ у безладі відступають у напрямі цвинтаря. Притихло. На боєвищі, де були окружені хлопці, лежить 14 трупів-українських повстанців, а на поблизьких бічних дорогах, городах, подвірі приходства, на загоні біля цвинтаря видніють плями крови, кільканадцять розбитих фінок, відламки кількох чашок і подіравлені шапки з червоними звіздами-самих-же більшовицьких трупів не видно. Де поділись? НКВД-исти потягли за собою на шістьох підводах до району: там під вечір до спільної ями скинули 56 трупів, між ними були 2 майори і 3 капітани.

По відступі більшовиків повиходили місцеві люди-жінки зо своїх криївок та й поглянули на наслідки більшовицького знущання над безборонними жінками й дітьми, не згадуючи вже про руйнування господарств-хат. Зараз таки в сусідів моїх убили 86-ліню жінку. Чотири хати дальше конає 32-літня жінка-пробили її в кілька місях легені,а одну дочку почвертували в селі 26-літня молодиця тяжко мучиться бо НКВД-ст таки в хаті вистрілом із автомата розторощив їй два коліна та й прикладом кріса вломав в двох місцях праву руку. З села забрали 7-ох господарів -старців, між ними 64-літнього В. К. та й пігнали їх до району (гнали їх пішком 22 кільометри й через увесь час дороги били їх більшовицькі наймити - поляки (стребки). Вже відступаючи зо села підпалили ці звірі сім господарств. (Д. б.).

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ВИНИПЕГ, МАН. Відозва. Українські Дівчата! Минає два роки з того часу, як відчинено Дівочий Інститут у Винипегу. За цих два роки ця інституція старалась дати не тільки приміщення для дівчат на час шілорічної науки, але також окремими лекціями старалася пригадати нашу релігію, літературу й мову. Це знання своєї мови, літератури і морального виховання поможе нам бути завсіди добрими й чесними християнками та українськими патріотами.

Надходять літні вакації. Багато з дівчат, що перебували в місті, вертаються додому, а їх місця будуть опорожнені. Ці місця можуть бути заповнені іншими дівчатами, що приїжджають на літні курси науки або працю. **Українські дівчата,** якщо бажаєте приїхати до Винипегу на якісь науки літом, або на ввесь рік, то ми вас охоче привітаємо в нашім Інституті. Цей Інститут положений у самій середині міста, серед державних будинків університету, академій і колегій.

По всякі інформації пишіть на адресу:

Rev. Fr. Rector
St. Mary's Educational Institute
49 Kennedy Street.
Winnipeg, Man.

БРАЗИЛІЯ. Св. Місія. Український нарід у великім числі виїхав із Галичини за море, до ЗДА, Канади, Аргентини й інших американських держав.

В Бразилії наших людей є коло 100,000. Вони замешкують головно південні провінції. Саме тепер вони святкують 50-ліття свого життя в Бразилії. З нагоди цього Золотого Ювілею українського поселення в Бразилії ОО. Василіяни уладжують для обнови релігійного життя святі Місії.

Перша св. Місія відбулась в Ірасемі, в провінції Санта Катеріна. В цій провінції є коло 5,000 Українців. . Там осередок католицького життя є колонія Ірасема, де працюють ОО. Василіяни. Місія в цій окрузі відбулась за проводом Впр. ОО. Василіян, В. Іванова й М. Сіянчука. З Божої ласки успіх св. Місії був надзвичайно добрий. Поверх 1,500 людей приступило св. св. Тайн.

Друга св. Місія відбулась в днях 7-15 квітня в Провінції Парана, в містечку Прудентополіс. Це містечко з 3,000 населення віддалене майже сорок канадійських миль від залізниці. Тут знаходиться головний монастир ОО. Василіян у Бразилії. Місія тривала вісім день. Погода була чудова. І тут люди не змарнували ласки св. Місії, чого свідком був сам Бог і оо. Місіонарі. Кожного дня вранці була співана Служба Божа й дві науки. Сполудні була наука для дітей нижче чотирнадцять літ. Увечері був Молебень і знову дві науки. Окремі відбувались науки для юнацтва. Для студентів у Малім Семінарі були реколекції, що на них тридцять шість студентів закріпилось у правдивій побожності, а може і в покликанні до священицького стану. Також поверх триста дітей спішило щодня під час св. Місії на науку так, що аж любо було поглянути, як вони з великою набожністю приступали спільно до св. Причастя. Коло двісті старших юнаків і чотириста дівчат уважно й набожно вислухали науки о. місіонаря. Разом під час св. Місії приступило коло 5,000 людей до св. Тайн. А це знак, що люди в Прудентополі скористали з ласки Божої.

Останній день св. Місії прийшов назвичайно велично. Погода була гарна. Настрій у людей щиро побожний. Похід із місійним хрестом через місто відбувсь маніфестаційно. Насамперед ішли хрестоносці з похідним хрестом і хоругвами улицями міста. За ними правим боком наші трудолюбні СС. Служебниці з дівчатами, а ліворуч молоді юнаки-семінаристи й решта юнацтва за проводом василіянських богословів. За ними три ОО. Місіонарі в мантіях і каптурах, опісля три Отці-служителі з Діяконами, великий місійний хрест, а за ним коло 6.000 людей у поході. Був це чудовий, неописаний вид! З 6 тисяч сердець залунала могутня місня: "Хочемо Бога". Похід перейшов містом і вернувся на церковну площу, де закопано місійний хрест. Під хрестом провідник місії, Впр. о. М. Іванів, зажадав від народу заяви вірности Христові. І близько шість тисяч голосів відповіли: Прирікаємо служити Христові й заховувати Його заповіді! Їхня щирість засвідчала, що вони хочуть додержати слова.

Божа справа закінчилась. ОО. Місіонарі попрощались, а зараз по обіді о. Іванів сів на коня й верхи помчав 25 миль до місійної станиці Кальмон, де є душпастирем; о. М. Сіянчук виїхав автобусом до Куритиби на Великий Тиждень, а о. М. Камінський до Ірасеми, щоб продовжати духовну працю між рідним українським народом, що для його спасення від прибув із України до Бразилії.

Редакція "Світла" пересилає Дорогим Отцям Місіонарям сердечний привіт і молитву до Божої Матері, щоб помогла Золотий Ювілей українського поселення в Бразилії відсвяткувати успішною Місією в кожній парохії. З нами Бог!

ВАНКУВЕР, Б.К. Іменини О. Пароха. Наша парохія в Ванкувер мала таке щастя, що продовж одного місяця святкувала іменини обидвох своїх теперішніх душпастирів: перше Преп. о. помічника Х. Кондратюка, ЧСВВ., а опісля, 5 травня, по вечірні, Впр. о. пароха Т. Добка. ЧСВВ. Завдяки цим іменинам наші парохіяни провели майже ввесь місяць серед похвальних промов, сердечних побажань, гарних дарунків і грімкого "многоліття", добірної гостини й веселих співів та жартів, що разом із шумом ванкуверського моря творило надзвичайно милу парохіяльну українську музику-симфонію, що її було чути від Ванкуверу аж до Мондеру — "енд бійонд". Направду, там у парохіяльній салі під нашою гарною церквою було видно й чути, що це за добро, коли парохіяни мають ревних душпастирів, а душпастирі мають вірних і добрих парохіян. Якщо старий Котляревський міг би був бути на цих іменинах, то був би сам затягнув, як колись "Наталці Полтавці", свою незабутню пісню: "Де згода в семействі, де мир і тишина, щасливі там люди, блаженна сторона.." Розуміється, що ці славні іменини наших ОО. Душпастирів відбулись так ладно й складно, бо господарем був наш любий і бистрий адвокат, пан Микола Бартман, що зручно вміє поставити кожну річ на своїм місці й позводити всі кінці докупи.

Промовами вітали отця Добка: п. А. Болсевич, п-ні Г. Болсевич, К. Дуда й п. В. Попович. При цьому, крім іменинних побажань, наші промовці зложили своє признання за великий поступ у парохії у Венкувер, що має тепер гарну свою церкву, вартости коло $40,000, гарний хор, що його веде сам о. Парох, парохіяльну орхестру й "Рідну Школу", що нею пильно опікується о. Христофор. Хто тільки памятає давню нашу мізерію в Ванкувері, а тепер бачить велику зміну на краще, той мусить признати, що о. Добко своїм організаторським талантом і душпастирським проводом, при Божій помочі, привів українську католицьку громаду до добра.

В своїй промові, що її о. Парох виголосив при цій нагоді, він склав своїм парохіянам сердечну подяку за іменини, а також пригадав тяжкі початки й труди в дотеперішній парохіяльній праці, що увінчались надзвичайним успіхом також завдяки співпраці добрих парохіян; пригадав присутнім, що на священика вложив уряд сам Господь Бог, просив молитов для священиків і зокрема для свого о. Пароха та заохотив усіх до щирої співпраці, щоб Ванкувер станув високо на кожному полі. Опісля промовляв іще о. Кондратюк і проводив спільним товариським співом.

Коли я вертався опісля додому, то був певний, що на цім вечірку кожний присутній був піднесений на дусі й краще зрозумів вартість свого о. Пароха.

На цім прийнятті був між нами один новий гість, а саме п. др. Павло Баранецкий, що внедовзі задумує розпочати в Ванкувері свою лікарську практику. (До цього часу мусіли наші люди по іменинах держатись здорово, бо не було до кого йти; тепер, зможуть спокійно хорувати, бо буде кому лікувати їх...).

Любі гості, що були на іменинах о. Добка, мали добре серце, тому не тільки о. Пароха обдарували й самих себе підрятували, але ще й на пресу десятку прислали, це є на "Світло" й "Українські Вісти", що люблять людям всю правду вповісти.—М. П.

"The Ruthenians of Byzantine Rite". П. П. В.-ий з Ванкувер написав до нас осьтакі слова: Дорогій Редактор Сьвітла. Відповідь на "The Ruthenians Bazantine Rite". Дуже мені дивно як ви можете такі річи писати. Чи думайте Англік вас послухає наколи ви будете крутили йому голову свов Українов, думайте так що Сьвіт спав до сего часу і люди нерозуміють хто до якого поколіня належить? Ви що змінили закони тепер боїтесь сами себе. Не дивно б мені було б щоби таке писав простак але ви що прецінь і знайте і памятайте де і як ми належали до котрої сторони, чи думайте що так можна людей туманити. Ми справді маймось радувати веселити тим що чужий нарід називає нас таким славним іменем "Безеніти" це був найславнійший нарід і до того сьвятий або Русь. Доки назва держалась дотн іщи і наш нарід тримавсь едности і в. той час добрий Господь і чуда творив в нашій Руси бо кілько то Матір Божа людей оздоровляла в той час! а що тепер? Таже Україна найпідліша нація що ест на світі...

— Чи можна на цього листа дати відповідь? — Редакція.

МОНТРЕАЛ. Прощальний вечірок. За стараням Жіночої Організації ім. Кн. Ольги, відбулось тут 22 квітня в парохіяльній залі гарне прощання п-ва Стебніцьких, що мали виїхати з Монтреалу до Саскачевану. П-во Стебніцькі, це добрі й щирі працівники, що своєю працею причинились до добра нашої парохії св. Духа, а крім цього п-ні Стебніцька щиро працювала в Жіночій Організації й була першою її діловою писаркою. Цею працею на церковнім і народнім полі п-во Стебніцькі придбали собі багато приятелів, що перед їхнім відїздом зійшлись разом із їхньою родиною, щоб попрощати їх і побажати Божого благословення на новому місці. Коли П-во Стебніцькі прибули зо своєю донечкою до залі, гості привітали їх сердечними оплесками; опісля була спільна гостина й почесні промови. Промовляли: від родини п. К. Станімір, п. Т. Пархін, і п. Рогаля, від парохії п. І. Теленко й п. І. Дроздович, від Жіночої Організації п-ні Г. Шух і п-ні К. Нема. Дарунок піднесла родина й Жіноче Товариство. По сердечних побажаннях і "многоліттю" П-во Стебніцькі зложили всім сердечну подяку за несподіванку й дарунки, а опісля, на поклик п-ні С. Якимишин, присутні зложили $27.40 на скитальців. Вечірок закінчив п. К. Наконечний подякою гостям за участь і жертви. — Е. Чайка.

ГЛЕНДОН, АЛТА. Несподіванка. Дня 22 квітня, другого дня Великодніх Свят, сусіди й приятелі справили милу несподіванку для Стефана Малюти з нагоди його переїзду до другої околиці. Ввечері всі зібралися в хаті С. Малюти й там при веселій забаві Федь Максимів, як близький сусід, у своїй промові попрощав п. Малюту й побажав кращого життя й поводження на новій фармі. За все те подякував С. Малюта. З тої нагоди на пресу зібрано $5., з чого жертвував $2.00 .Степан Малюта. Ст. Малюта, це один із працьовитих наших людей, що багато старань покладає при церкві й завсіди один із перших до жертв та громадської праці. Дай, Боже, много літ прожити!

Збірка на книжки для скитальців. Під час Великодніх Свят у парохіях Гендон, Айрон Ривер і Еншав відбувлися збірки на українські книжки та часописи для наших скитальців. Парохія в Айрон Ривер зложила $28.85; парохія в Глендон — $24.20; парохія в Еншав — $9.85. За ці гроші вже куплено книжок і замовлено часописів для наших збігців. Вислано 9 пакунків книжок і замовлено 10 передплат. Гарну писанку вислали для наших братів і сестер за морем, де вони жадні свого рідного друкованого слова.—Кор.

Весілля. Дня 27 квітня повінчались у глендонській церкві Успення Матери Божої Федь Вихопень син Костя й Агафії, та Ганна Меер, донька Мартина й Марії. Повінчав Молодих Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ. Обоє прикладно приступили до св. Тайн. Весільна гостина відбулася в домі родичів Молодого, де промовляв о. Е. Пащак, Д. Морі й батько Молодої, М. Меер. Всім відспівано "многая літа." Нехай Бог поблагословить Молодих на новій дорозі життя!

Поминки. Дня 6 червня відбулися поминки за вмерлих із родини п. Ількa Пшика. Заупокійну Службу Божу відправив Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ, в місцевій глендонській церкві.

По відправі поминальним обідом вгостила присутніх родина Пшиків у своїм домі. По обіді п. Петро Вихопень перечитав зворушливого листа від своїх кревних із скитальчого табору в Італії. Пишуть, що дуже відчувають брак українських книжок, часописів. Тому всі присутні на поминальнім обіді зложили $8.00 на книжки для скитальців. Жертви склали: по **$1.00:** Г. Максимюк, К. Вихопень, І. Пшик, К. Тхір, П. Дробіт, о. Е. Пащак, І. Горячка.

ЧИПМЕН, АЛТА. День Матері. Дня 12-го травня ввечері, по Молебні до Божої Матері, відбувся в Народнім Домі концерт на честь матерів заходами членів У.К.Ю. й дітей школи в Чипмен. Програма складалася з промов, хорових пісень, дуетів, деклямацій, соль, вправ (дрилс) і театральної вистави за управою вчителів, п-ни М. Ілняк і п. І. Ф. Козяка та п-ні Г. Шевчука.

Преп. о. Парох Орест Засійбіда, ЧСВВ., сказав слово про велике завдання матерів та побажав їм щастя, здоровя й сил до дальших материнських трудів. При кінці концерту п. Нік. Андріїв подякував пп. учителям і п-ні Шевчук за їхню працю при уладженні концерту, а дітям за їхній труд і любов, що так гарно пошанували концертом своїх матерів.

ЛАМОНТ, АЛТА. Прощальний вечірок. Дня 19 травня, по Молебні, зійшлись парохіяни й гості до дому п-ва Бігунів, щоб попрощати п-ню А. Багрій, що відїжджала на нове місце до Редвей, де п-во Багрії купили гостинницю. П. Багрій виїхав був уже туди скоріше.

Після вибору представників на Український Католицький Зїзд у Винипегу, Преп. о. парох О. Засійбіда, ЧСВВ., пояснив присутнім ціль зібрання, по чім промовила коротко п-ні Сосняк і відспівано "многая літа", а п-ні М. Слобода вручила п-ні Багрій дарунок від Жіночого Товариства при парохії св. Івана Христителя. При веселій забаві промовляв іще п. І. Летавський і на його заохоту присутні зложили для скитальців $18.00. Збіркою займались п. Т. Козяк і п. Я. Сосняк.

Надзвичайний "День Батька". Дня 16-го червня, по співаній Службі Божій, зійшлись парохіяни й гості до місцевої залі на спільний бенкет, що його Жіноче Товариство нашої парохії уладило на честь батьків. По молитві о. парох Орест Засійбіда, ЧСВВ., привітав двох найстарших батьків, що були присутні, а саме п. Василя Ілника з Чипмену, найстаршого нашого піонира в Канаді, й п. П. Павлюка, місцевого дяка. По обіді промовляв о. Парох до всіх батьків і зложив їм сердечні побажання, до чого всі присутні додали грімке "многоліття" для батьків, гостей і "тих кухарок, що коло нас ходили та й нам їсти варили". Промовляли також п. В. Ілняк, п. П. Павлюк, що дякували за особливу пошану, а також п. В. Данчук від парохіяльного комітету й п. Мик. Андріїв, гість із Чипмену.

ЕНДРУ, АЛТА. Вінчання. В неділю, 26 травня, звінчав Впр. о. В. Сорока, ЧСВВ., Петра Фрунчака й Ангелу Королюк. На весільній гостині в домі п. Мик. Королюка, на поклик Д. Варави, зложили гості на "Світло" й "Українські Вісти" $3.50. Нехай Бог поблагословить Молоду Пару щасливим життям, милим Богові й людям, на "многі літа". — В. Варава.

ЙОРКТОН, САСК. Срібний ювілей Колегії. За стараням Християнських Братів у Йорктоні відбулось 25 й 26 травня, 1946. величня урочистість з приводу 25-ліття оснування Колегії св. Йосифа. В склад програми Ювілею ввійшли гарно зложені й опрацьовані точки. В суботу, 25 травня, в годині 2-ій попол., перевірка військових вправ, що їх приготовив Преп. Брат Методій із студентами Колегії св. Йосифа та виступав у часі цих вправ як Поручник канадійського війська. На перевірці були присутні старшини канадійської армії. Були на цій інспекції також і духовні особи, як Прелат МекДонаг, президент католицького церковного запомогового товариства в Торонті, Впр. о. В. Бaраник, ЧСВВ., Протоігумен ОО. Василіян. Всч: о. Григорійчук, парох із Сенді Лейку, Ман. Всч. о. Заяць, із Кіченер, Онт., Сестри Служебниці з Йорктону, та Християнські Брати й велике число мсцевих людей.

Наступного дня, в неділю, 26 травня, в год. 10-ій вранці Преосв. Кир Ніль відправив Архієрейську Службу Божу на дворі, коло Колегії св. Йосифа, в асисті пристоящих; Впр. ОО. В. Бараника й М. Григорійчука. Діяконували молоді діякони ОО. Редемптористів з Йорктону. Гарно відспівував хор студентів Колегії за проводом студента п. Панилика з Алберти. Проповідь по Євангелії мав о. МекДонаг, а при кінці ювілею проповідь мав Преосв. Кир Ніль Саварин, що дав також усім присутнім Архієрейського благословення.

По пол., в год. 2.30, в Рокcі Театрі відбулась роздача засвідчень покінчення гайскулу студентів Колегії св. Йосифа та студенток із Академії Пресв. Ісусового Серця. При роздачі засвідчень та нагород почесне місце зайняли Преосв. Кир Ніль Саварин, інспектор шкіл в Саскачевані п. Воробець, Сестра Михтильда, принципалка, та брат Юстин, Настоятель і директор Колегії св. Йосифа в Йорктоні.

Опісля в гостинниці Християнських Братів приймали гостей і студентів обідом при гарнім співі пісень в англійській мові. Ввечері того самого дня, в год. 8.15. в цьому самому театрі, відбулася академія ювілейна з промовами гостей.

Цей ювілей варт признання за велику й ревну працю Християнських Братів, що займаються науковою працею в Канаді, а зокрема провадять Колегію св. Йосифа, де на студіях є головно наші у-

країнські юнаки з усіх сторін Канади. Справді, це великі робітники, ці Християнські Брати, що посвячуються вихованню в католицькому дусі навіть нашої Української Молоді. Часто чути вискази, що всі студенти, що кінчать студії в Колегії св. Йосифа, виходять звідси й остають завсіди ввірцевими католиками та мають усюди провід у католицьких товариствах.

Давби Бог, щоб якнайбільше число наших юнаків могло побирати студії в Колегії св. Йосифа та щоб виходило звідси щораз більше число чільних членів української Католицької Церкви в Канаді. — Гість.

МЕНВИЛ, АЛТА. Срібний Ювілей. У неділю, 26 травня, відбулась тут за старанням найстаршої дочки Насті й її чоловіка, Івана Мельника, гарна несподіванка для п-ва Каспра й Катерини Дзюбатих із нагоди 25-ої річниці їхнього вінчання. На несподіванку зїхалось багато гостей так місцевих, як і з фармів. Коли Ювіляти позасідали за стіл, п. В. Стойко, зворушливими словами привітав Ювілятів, а також промовив до всіх гостей, що тільки ті родичі можуть надіятись несподіванки від своїх дітей, що їх виховали по-християнськи. Опісля вручив Ювілятам дарунок від гостей, а діти від себе, до чого додали ще сердечні побажання й грімке "многая літа". При цій нагоді, на заклик п. В. Стойка, присутні вложили $4.50 на "Світло" й "Українські Вісти."

МОНДЕР, АЛТА. Приємні відвідини. По 15 літах неприсутности загостив до Мондеру п. Петро Пастернак із своєю Дружиною Ганною, синами, Павлом і Едвардом, та братовим сином Ленієм, щоб побачитись із ріднею й своїми давніми приятелями. На цих відвідинах П-во Пастернаки перебули між нами два тижні й у цьому часі, на вапрошення своїх приятелів у Мондері й Вегревилі, відвідував їх по їхніх домах. Коли по двох тижнях вирішив п. Пастернак вертатись уже із родиною до Ванкуверу, перед віїздом справив у домі своєї сестри Марії й шваґра Григорія Томашевських милу гостину для своїх приятелів. Вечірок був дуже гарний і весела забава протягнулась до пізної ночі. Побажавши П-ву Пастернакам щасливої дороги до Ванкуверу й попращавшись з ними, всі гості розїхались додому з цим почуванням, що це велике добро, коли люди можуть любитися й сходитися як одна родина. Подай, Господи, всім людям таку любов!

З нагоди цеї гостини гості пожертвували на свій мондерський часопис "Світло" $5.00.

Ми надіємось, що за Божою ласкою П-во Пастернаки щасливо заїхали до Ванкуверу та що при добрій нагоді вони знову відвідають наш славний Мондер. — П-й.

Похорон. Дня 6 травня спочила в Бозі бл. п. Марія Сліпенька у 75-тім році життя. Перед смертю прийняла св. Тайни. Покійна за життя визначалася побожністю. Похорон відправився в церкві св. Апп. Петра і Павла, а тіло зложено біля її покійного чоловіка на місцевім цвинтарі. В.І.П.! Під час похоронного обіду за старанням Марії Корчинської була збірка на "Світло", що принесла $4.20.

Прощання. П-во Григорій і Марія Савчук, що прожили в Мондері поверх сорок літ, вибираються на дальший побут до Едмонтону, а опісля до Ванкуверу. За час побуту в Мондері були щирими парохіянами, діяльними членами Народнього Дому й добрими громадянами, за що здобули собі поважання у всіх і багато приятелів. З нагоди виїзду діти й приятелі уладили для них прощальний вечірок. Господарем був п. П. Савич. Промовляли того вечора пп. С. Поломарк, Н. Лисаковський, Й. Гаврилюк. П-во Савчуків нагородили "многоліттям" і гарними дарунками.

На заклик п. Савчука присутні вложили $17.20 на скитальців (13.70) і католицьку пресу ($3.50). Збіркою займалась п-на Г. Лисаковська.

ГРИМСБІ, ОНТ. День 9 червня, 1946 р. був гарний день для гримсбійської парохії і околиці. В той день Зіслання Св. Духа, на високій горі, в церкві Успення Божої Матері, на Архієрейській Службі Божій, Преосв. Кир Василій Ладика ЧСВВ., висвятив шістьох монахів василіян — на діяконів. Свячення прийняли діякони: Сотер Підскальний, Віталій Підскальний, Іларіон Адамс, Нікон Свірський, Патрикій Пащак і Йосафат Шкварок.

По Службі Божій Кир Василій щирими словами відізвавсь до присутніх, що не зважавши на ранню пору, заповнили всю церкву. У своїй проповіді Преосвящений підкреслив велику особливість цього празника, що є не тільки святом-памяткою, але і дійсним Приходом Св. Духа, що сходить на всіх вірних через Св. Тайни, а особливо в цей день через Тайну свячень на цих молодих діяковів. При тому згадали також, що ще мало в нас священиків, мало тих, що до того стану готуються, тому треба ще багато молитви за численні добрі покликання до духовного стану.

Співану Службу Божу відправив опісля Впр. о. Протоігумен В. Бараник ЧСВВ. в співслужбі нових діяконів, під час котрої виголосив гарну, зворушливу проповідь. Службу Божу співав місцевий хор за вмілим проводом п. дірігента Ф. Мартинюка. По Сл. Божій відбулось ще благословення гарної статуї Дитятка Ісуса, що її справили до нашої церкви п-во І. Шипітка з Чатам, Онт.

З нагоди так великої урочистости місцева ЛУКЖ приготовила гарний обід у церковній залі. В часі обіду промовляли молоді оо. Діякони, дехто з їхньої родини та гостей, а також і Впр. о. Протоігумен В. Бараник ЧСВВ. Господарем свята був Впр. о. Ігумен Н. Когут ЧСВВ. Того дня вечері, по богослуженні до Пресв. Христового Серця висвітлювано ще гарні, повчальні фільми. Н.С.

ДЕРВЕНТ, АЛТА. На запрошення нашого пароха, Впр. о. М. Ханаса, ЧСВВ., прибув до нас на наш цьогорічний парохіяльний празник Зіслання Св. Духа редактор "Світла", Преп. о. А. Трух, ЧСВВ, й мав у нас через обидва дні свят богослуження й науки, що їх було чотири. На поклик о. Гостя кількадесять осіб приступило надзвичайно до св. Тайн. Крім цього була Панахида за покійних борців за волю України, збірка о. Редактора на скитальців ($46.31) й доклад про сучасне положення українського народу в Європі з завивом до охочого висилання нашим скитальцям потрібних афідевітів. При цій нагоді о. Гість поблагословив новий дім в П-ва Рогуцьких, де була окремо збірка на скитальців і будову церкви в Дервенті. П. Рогуцький уже підписав один афідевіт.

В день Пресв. Тройці відбулась нарада комітету над будовою церкви при участі Преп. Бр. Йосафата Ханаса, ЧСВВ., з Мондеру, брата о. Пароха, що виготовляє пляни будови церкви.

В тому часі був також концерт 3-ьох братів-школярів Франко[...] із парохії Плейн Лейку при численній участі слухачів.

Богослуження в Алберті

МОНДЕР — Святий Відпуст-Празник св. Петра й Павла — 29 червня. — Евхаристійний Похід — 30 червня. — Запрошуємо вас усіх!

ЛИПЕНЬ

7.
Плейн Лейк
Пено
Ламонт — празник
Айрон Ривер (Празник, спільний обід)
Торсбі, празник і початок св. Місії на Спів. Сл. Божій.
Рачфорд Бридж, празник і спільний обід, Катех. від 7 — 10.

8. Мондер — початок Української Вакаційної Школи Сестер Служебниць.

12.
Іннисфрі М. Божої
Авлзай (Празн. спільний обід)
Таватінав, празник, спільний обід і пікнік

14.
Восток св. Николая
Іннисфрі Чесного Хреста
Скаро
Борщів
Гиллярд місто
Ґлендон
Торсбі, закінчення св. Місії
Ричмонд Парк. По богослуженню катехизація дітей до 17 липня.

16-26.
Вайлвуд. Катехизація і Рідна Школа

20. субота.
Вайлдвуд, год. 7 ввеч. Молебен до Серця Хр. і збори Ап. Мол. техизація Дітей від 20 — 25.

21.
Менвил
Чіпмен
Новий Київ
Лішор
Ворвик
Вегревил
Ст. Павл
Вайлдвуд, посвячення хреста на церкву, спільний обід і в год. 4 прийняття членів Ап. Мол.
Крейгенд — Спільний обід і Ка

23 Вівторок.
Торсбі — Катехизація і Рідна Школа дітей до 8 августа.

27 субота.
Карвел — Катехизація і Рідна Школа до 7 августа

28.
Ренфурлі — празник
Плейн Лейк
Пено
Борщів
Спас коло Мондеру
Елк Пойнт
Карвел, пікнік і спільний обід і збори Ап. Молитви та УКЮ.
Вох.—Катехизація у Гил Пойнт школі, від 28 го до 3-го августа.

СВЯТА МІСІЯ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ІВАНА ХРИСТ. У ТОРСБІ, АЛТА.

Увага: Торсбі, Бюфорт, Сонні Брук і Ворберг, Алта.

Оцим подаємо до загального відома всім парохіянам і іншим околицям, що в неділю 7-го липня, на празник Рождества св. Івана Христителя, зачнеться св. Місія й буде тривати цілий тиждень, до 14-го липня.

Як тому девятнадцять сот літ кликав Ісус Христос: "Прийдіте ко Мні вси труждающіїся і обремененнії, і Аз упокою ви (Мат. 43. 28). так і тепер кличе таких Ісус Христос. Тож приходіть усі. Кличте дітей, сусідів і знайомих.

Заряд парохії св. Ів. Христителя.

ПОРЯДОК КАТЕХИЗАЦІЇ

Новий Київ: в народнім домі — 4 — 21 липня

Плейн Лейк: в нар. домі — 9 — 27 липня.

Плейн Лейк: в школі Гамбург — 9 — 27 липня

Лемонт — 8 — 27 липня

Іннисфрі: в школі Мирославна 29 липня — 10 серпня

Іннисфрі: в школі Бучач — 29 липня — 10 серпня.

Пено: в школі Просвіта — 8 — 21 липня.

Лішор: в школі Перемишль — 22 липня — 4 серпня.

Скаро: в школі Свобода — 5 — 18 серпня.

Делф: в школі Шептицький — 20 — 28 серпня.

В місійнім окрузі

ҐЛЕНДОН — СТ. ПАВЛ, АЛТА.

7 — 11 липня в парохіяльнім домі в Айрон Ривер, Алта.

15-20 липня, в міській школі в Елк Пойнт, Алта.

22 — 26 липня, в міській школі в Ст. Павл, Алта.

29 липня до 4 серпня, в народнім домі в Лейк Белвю, Алта.

5 — 9 серпня, в домі п. Івана Ференса в Армистис, Алта.

12 — 28 серпня, в міській школі в Ґлендон, Алта.

19 — 27 серпня, в публичній школі в Еншав, Алта. Будуть учити Сестри Служебниці.

Просимо родичів і всіх заінтересованих, щоб їхні діти приходили до цеї вакаційної рідної школи й на катехизацію. Обовязок виховання дітей тяжить на них, щоб вони допильнували цього.

УКРАЇНСЬКИЙ СИРОТИНЕЦЬ

Сестер Служебниць у Мондері приймає українських дітей-сиріток на виховання уже від 1-го липня. Адреса:

St. Joseph's Convent,
Mundare, Alberta, Canada.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВІТЛА" Й "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $.50: Ю. Дідов, Ройкрафт, А. Вітів, Форт Виліям, К. Корніцький, Гилярд. **По $1.00:** А. Савець, Порт Артур, Г. Король, Мінбурн, К. Лучка, Клівленд, Т. Возна Ню Йорк, К. Рибник, Честер, М. Маньовський, Мондер, Др. С. Кочій, Шикаго, Н. Павлів, Вайлдвуд, А. Курдила, Монтреал, О. Дівов, А. Кечух Ню. Йорк. **По $1.25:** З весілля П. Франчука і Ангелі Королюк, Кракін **По $2.00:** Т. Гриневич Еймбридж. В 25-ліття подружжя Каспра і Катерини Дзюбатих, Менвил. **По $5:** Н. Н. Г. і Е. Миклюш, Шикаго, З прощання п-ва Стебніцьких, Монтреал. З несподіванки для родини П. Пастернака, Мондер.

Слава нашим жертводавцям!

ДО ПОБАЧЕННЯ ЗО "СВІТЛОМ" ПО — ВАКАЦІЯХ!

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1. серпня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 14

ДО СПРАВЖНЬОГО УСПІХУ НАШОГО КОНҐРЕСУ В ВИННІПЕҐУ ТРЕБА КОНЕЧНЕ СТВОРЕННЯ ПРИ КОЖНІЙ НАШІЙ ПАРОХІЇ В КАНАДІ ДІЯЛЬНИХ ВІДДІЛІВ НАШИХ КАТОЛИЦЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ!

ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ ПРАЦЕЮ

При Божій помочі гарно відбувсь Перший Конґрес Українців Католиків Канади.

На Конґрес прибули особисто й привітали його високі державні урядники: заступник короля—ґенеральний ґовернер Канади, ґовернер і премер Манітоби та посадник міста Винніпеґу.

Вибрані промовці виголосили різні доклади; деякі були дуже добрі. Священики й їхні парохіяни з різних сторін Канади заповняли до берегів велику залю зборів. Вистава преси й мистецтва веселили гостей своєю красою. На Фонд Централі зложили парохії, товариства й поодинокі особи при першій збірці понад $3,500 Малось враження, що через три дні -2, 3, 4 липня-відбувалась у великім "Роял Алексадра Готел-і "в зразковім порядку, у високім настрою, за опікою Преосв. Кир Ніля, українська католицька місія для закріплення між українським народом у Канаді Божого царства та для визволення всеї української нації з більшовицької неволі.

Всеч. о. І. Шпитковський, голова Конґресового Комітету, й його співробітники добре натрудились, щоб усе могло відбутись згідно з великою програмою.

З огляду на минувшину, цей наш величний Конґрес був наче вінцем-прославою тієї зорганізованої праці канадійських Українців-Католиків, що її започаткувало й вело від 1932 року Братство Українців Католиків Канади,—тепер уже піддержуване Українським Католицьким Юнацтвом, Лігою Українських Католицьких Жінок, Запомоговим Братством св. Николая й Місійним Товариством св. Йосафата.

Однак головна вага цього Конґресу є в цім, що він став сильною основою для посиленої орґанізаційної праці Українців Католиків у найближчих роках, що має на меті більший, загальний розвиток української суспільности в Канаді. Від цього Конґресу має кожна парохія в нашім канадійськім Ексархаті, зо своїми місцевими товариствами,наладнати й успішно повести зорґанізовану працю, по думці засад Апостольською Столицею проголошеної "Католицької Акції."

Добірним й постійним орґанізаційним проводом у цій оживленій діяльності буде від цього Конґресу нова—Централя Українців Ктоликів Канади в-Винніпеґу, що в ній головою є п. Василь Вал, принципал школи в Винипеґу, а писарем п. Іван Новосад, учитель і редатор "Будучности Нації." За проводом цеї нової Централі усі наші домініяльні католицькі орґанізації в Канаді поведуть цю орґанізаційну роботу, що має здійснити великі конґресові задуми.

Це певне, що головний ключ усього успіху поконґресової праці спочиватеме в руках провінціяльних Зарядів поодиноких орґанізацій, що в порозумінні з ОО.Парохами уладжуватимуть по всіх місцевинах своїх провінцій орґанізаційні збори в докладами промовців від орґанізацій, а також спільні окружні українські католицькі зїзди, що приносили б ширшому загалові наших людей більше освідомлення в релігійних і національних справах, а одночасно були б доказом живучости й праці наших орґанізацій.

Цю орґанізаційну роботу треба починати вже тепер,у поконґресовому часі. Завдання наше ясне й певне. В кожній місцевині треба нам із цих людей, що хочуть зробити більше праці й зложити більше жертви, ніж це роблять звичайні парохіяни, зорґанізувати для чоловіків -відділ БУК-а для жінок-відділ Ліґи Українських Католицьких Жінок, а для молоді відділ Українського Католицького Юнацтва. Де було б мало членів, можна зорґанізувати один спільний відділ Братства Українців Католиків.

Деколи не треба буде творити нових відділів,але вистарчить уже існуючі при парохії орґанізації злучити з Провінціяльним Зарядом БУК-а,Ліґи, чи УКЮ.

Що саме треба буде зробити, то про це рішає місцевий О.Парох, що найкраще знає, що йому потрібне в парохії. Треба однак конечне мати в кожній місцевині в Канаді українську католицьку орґанізацію, що складала б свої вкладки до Провінціяльного Заряду й проводила б при парохії зорґанізовано корисну працю за проводом одного з наших Провінціяльних Зарядів.

Крім цього можна дуже лег-

(Докінчення на 2-ій стор.)

Католицькі Діти

З християнської філософії життя

1. Два є найбільші скарби, що повинні бути в кожній українській родині: католицька віра й діти. Можна втратити маєток, здоровя й життя, але не вільно ніколи втратити віри ні змарнувати дитини. Дуже треба пильнувати ока в голові: віри й кожної дитини треба пильнувати сто раз більше, як ока в голові.

Діти згідно з природним, Богом установленим порядком, здані в своїм тілеснім й духовім розвитку на родичів, а також інших старших осіб.Тому всі старші мусять пильно дбати про це, щоб діти одержали від них усе те, що дітям потрібне.

Головна річ, що її повинна одержати кожна дитина від старших, це — добре християнське виховання. Це така важлива річ-оце релігійне виховання, що як би які діти не одержали його від старших, то нераз краще б було тим дітям і на світ не родитись.

Виховувати дітей, це значить: добрі природні наклони до молитви, праці, помочі ближнім закріплювати й розвивати, а злі наклони до неправди, гніву, лакімства, змисловости гамувати, ослаблювати й викорінювати, а так робити серце дитини податним на вплив Божої ласки, щоб дитина навчилася легко йти за Божим голосом і робила тільки це, що добре, а всіма силами здержувалась і тікала від того, що зле, нечесне. Взагалі, треба чувати над дитиною й над усім тим, що впливає на її розвиток.

2. Найкращим взором для всіх виховників дітей був Ісус Христос. Він дав усім родичам і іншим виховникам дітей приклад, що вони супроти дітей мають заховувати завжди повагу, авторітет; що вони мають любити дітей та бути супроти них лагідні, терпеливі і второпні в виборі добрих орудників, що ведуть до доброї цілн.

Ісус Христос учить, що дітей виховувати треба не для земної користи, але з послуху Богові та що головною справою в усім вихованні не є багатство, слава, розкішне, легке життя й добре поводження на землі, але досконале заховання заповідей для вічного щастя. "Бо що поможе людині, як би здобула в-весь світ, а занапастила свою душу?"

Головною точкою в вихованні дітей є релігійна освіта;дітям треба представляти останню ціль життя на землі та вияснити, чому і як треба бути побожним і вправлятись у чеснотах. Це треба робити вдома, а крім цього післати дітей до католицької школи, щоб цю освіту докінчили там сестри, шкільні брати, директори виховних інститутів.

Від дітей треба вимагати, але їм треба також щось добре обіцяти й нагородити їх, дати їм признання й похвалити.

Коли дитина провиниться, треба її лагідно повчити, перестерегти й аж тоді загрозити й покарати, як ласкаве слово не поможе. Треба більше захочувати, як грозити й карати.

Деколи треба не звертати уваги на малі промахи, щоб довести дітей до великого добра. При вихованні треба достосовуватись до вдачі кожної дитини: одному вистарчить слово заохоти, другому треба поважної пересторогн. а ніколи не треба відвертатись від дітей через їхні провини й хиби.

Треба признавати дітям, що вони щось знають, можуть і заправляти їх до спільної праці для загального добра родини, щоб вони відчували, що на них старші здаються й рахують на їхню поміч.

Хто хоче добре виховати дітей, нехай дивиться на Ісуса, як Він виховував апостолів. Одиноко розумне й успішне виховання дітей, це виховання в дусі й на засадах Ісуса Христа.

Хто хоче добре виховати дітей, то практично повинен держатись принаймні трьох точок: 1) любити середечне дітей, 2) годувати їх добре, 3) подавати їм часто св. Причастя.

Централя Українців Католиків Канади

ЕРЕКЦІЙНА ГРАМОТА

ч. 82/46

Від ряду літ процвітала Католицька Акція, у більших, чи менших розмірах, по місцевих, провінціяльних і домініяльних католицьких організаціях Українського Екзархату в Канаді.

Нагалядним і історичним доказом широко розвиненої думки про католицьку діяльність являються не тільки статути з поодинокими своїми точками наших свідомих католицьких організацій, але й також уже зроблені в минулому діла з відносною гарними осягами по мірі й силах канадійських умовин.

Коли ж Конгрес Українців Католиків, у своїх найвизначніших представниках усіх домініяльних організацій, своєю найвищою ухвалою з дня 4-го липня, 1946 року, рішився предложити Екзархові Українців Католиків на Канаду, що для більшої успішности Католицької Акції і кращих її осягів, являється конечним оснувати в Канаді ЦЕНТРАЛЮ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ, то Екзархат Українців Католиків цією ухвалою й рішенням Конгресу надзвичайно зрадів, якнайщиріше цю думку привітав і своєю ерекційною грамотою затвердив оснування Централі разом із предложеним статутом і поодинокими правильниками його.

Новооснованій Централі Українців Католиків бажає якнайщиріше Екзархат, щоб її Покровитель, Цар-Христос, дарив свідомими, повних жертви й самопосвяти провідниками: ревними діяльними й нічим не зражуючимися членами, що в Централі могли б знайти нову силу, свіжість, напрям, надхнення й витревалість; для всіх, щоб Централя стала джерелом ясної, чистої й хрустальної католицької думки й самосвідомости; а цілість діяльности усіх, щоб увінчалася піднесенням Церкви Українців Католиків і добром Українського народу.

З Архієрейським Благословенням
† Василій, Єпископ-Ординарій
† Ніль, Єпископ-Помічник

Виннілеґ, дня 4-го липня, 1946 року.

ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ ПРАЦЕЮ

ко оснувати в кожній місцевині відділ Запомогового Братства св. о. Николая, а також кожна родина може й повина вписатись до Місійного Товариства св. Йосафата, що помагає нашим убогим парохіянам будувати церкви, а також піддержує своїми дарами різні наші корисні небагаті установи. Котрі парохіяни не могли б стати дійсними членами організації, повинні стати "спомагаючими," але нехай ніхто не стоїть як противник ізбоку.

Коли з Провінціяльним Зарядом БУК-а, Ліґи, чи УКЮ лучиться Народній Дім, чи інше товариство, нехай усі члени охоче приймають цю думку й нехай тепер, після Конгресу, не буде вже по наших організаціях такого замішання, щоб одні члени були за співпрацею з Централею, а інші саботували цей план наче яка "пята колона." Нам треба конечне бути послушними своему проводові, шанувати думку більшости й ніколи не розбивати католицької одности. Нам треба більше праці, а це дає організація. Нам треба більше сили, а це дає одність. Нехай отже вони стануть відзнакою всіх Українців Католиків.

Перший Конгрес Українців Католиків Канади це—велика основа для великої праці в нашім просторім Українськім Екзархаті. Католицька релігія, канадійська державність, українська культура, а зокрема визволення української нації- це такі великі ідеї, що їм гідно послужити ми можемо тільки сильними, однодушними, зорганізованими лавами. І ми зробім це!

Настала остання пора, щоб ми, канадійські Українці Католики, виявили свою свідомість і славно сповнили свій великий обовязок супроти Церкви, держави й рідної нації!

Сповнім його бездоганно!

Божа поміч і послух організаційному проводові певно поведуть нас до найкращих успіхів.

Місячне намірення

ЗА НАШИХ ЛІКАРІВ

Лікарське звання

В цім світі нема між різними світськими званнями-професіями іншого такого важливого, як звання-лікаря. Малі й великі, молоді й старі, чоловіки й жінки, діти, вчені й неграмотні, пани й слуги, володарі й піддані-всі від колиски аж до гробу, деколи дуже часто, потребують помочі лікаря.

Щобільше. Лікар, це така особа, що перед нею люди виявляють свої найбільш особисті таємниці, що про них часто нічого не знають ні родичі ні діти, ні чоловіки ні жінки, ні наймиліші наречені.

Це вийняткове становище лікарів робить це звання надзвичайно важливим. Лікарі можуть мати дуже великий вплив на своїх лікуванців-пацієнтів і часто мають нагоду зробити для них багато добра.

До лікарів заходять молоді юнаки й дівчата. Лікарської поради просять- шукають молоді подруги, а головно жінки, що мають стати матерями. Лікареві виявляють свої найбільші трудноші люди всякого віку й полу. Лікарі займають своє становище щодо різних практик, що мають невідлучний звязок із християнською моралю.

Коли лікарями були б люди безбожні й нечесні, то свої лікарські послуги могли б виконувати нераз для задоволеня особистих пристрастей, а своїх лікуванців могли б нераз навчити злочину й гріха, а головно марнування людського життя. Ніхто в світі не має стільки нагоди до цього, щоб шкодити людям на душі й на тілі, як нечесний лікар.

За це добрий, релігійний лікар може в багатьох випадках урятувати життя, а різних своїх лікуванців здержати від злого, нечесного діла, чи заохотити до поправи життя, прийняття св. Тайн і поєднання з Богом, головно в годині смерти.

Це розуміє дуже добре Христовий Намісник, тому бажає, щоб усі члени Апостольства Молитви молились кожного дня в місяці серпні за те, щоб усі лікарі були релігійні, побожні люди та щоб не тільки своє лікарське званя виконували по-християнськи, але щоб і своїх лікуванців відводили від злого, а приводили до навернення до Бога й щирого покаяння.

Дорогі Читачі "Світла"! З усіма членами Апостольства Молитви жертвуймо й ми в цім місяці свої молитви за те, щоб усі наші українські лікарі, а з ними й усі інші лікарі були добрими християнами та щоб усі свої лікарські послуги хворим сповняли по-християнськи. Нам треба добрих лікарів, щоб були добрими, релігійними й чесними людьми. Молімся за це, щоб такими були всі лікарі!

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ

Між Китайцями, Ніпонцями й подібними народами є вже мала частина католиків. Та багато більше між цими народами є людей, що ще не знають правдивої Христової віри. До навернення цих поган до католицької віри можуть і повинні багато причинитись місцеві, тубильчі католики, якщо давали б своїм поганським братам добрий приклад своїм побожним католицьким життям та старались приєднати їх до Христової віри. Молімся щодня в місяці серпні за це, щоб **католики по місійних краях збільшенням своєї релігійної ревности причинились до навернення своїх поганських кревних і сусідів.**

КАТОЛИЦЬКА ЖІНКА

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В КАТОЛИЦЬКІЙ АКЦІЇ

ОПІКА НАД ДОРОСТАЮЧОЮ МОЛОДДЮ

Те, що парохіяльна помічниця дає дитині, в більшій іще мірі має вона давати доростаючій молоді. Що-правда, при чисельних зайняттях часто не багато часу вже може присвятити цій молоді.. Одначе повинна завсіди знайти відповідну хвилю, щоб зайнятися цею важливою справою. Перш усього мусить памятати про **молоді дівчата.** Вона має їм служити порадою і вказівками в виборі покликання обовязків, що їх ждуть. Вона повинна вчити їх пізнавати в тайнах і чудах природи Всемогутню Творчу Руку Бога. За всю ту працю без сумніву відплатить їй дівча щирою вдячністю, коли стане жінкою морально сильною і свідомою своїх релігійних та суспільних обовязків.

Багато праці завдає ведення **католицьких товариств дівочої молоді.** Парохіяльна помічниця мусить постаратись, щоб жіноча молодь, що кінчить школу, знайшлась у цих товариствах. Коли вони добре ведені, можуть принести багато користи молодим умам і серцям та в деякій мірі доповнити недостачі виховання в родині. В товариствах молоді треба поглиблювати зрозуміння обовязків супроти Бога й батьківщини, розбуджувати співчуття для людської недолі, треба заохочувати до активної практики милосердя, словом—виховувати свідому своїх обовязків громадянку небесної й земної батьківщини.

Парохіяльна помічниця з багатим досвідом, працюючи в товариствах, може зробити дуже багато. Аджеж вона знає краще як хто інший, скільки смутку й журби вносить до родини особа, що не має глибших релігійних підстав, непідготована до належного виконання обовязків жінки, матері й господині. Отже товариство, де оформлюється ум і серце дівчини, може стати справжнім благословенням для родинного життя парохії. Тому то парохіяльна помічниця повинна в першу чергу заопікуватись цими товариствами.

ВІДНОШЕННЯ ДО НЕВІРУЮЧИХ АБО РІВНОДУШНИХ У СПРАВАХ ВІРИ

Недільний ранок. В тихому скупленні збираються вірні в парохіяльній церкві, щоб вислухати Службу Божу й проповідь. Душпастир стоїть серед розмолених парохіян, одною думкою сягає поза мури святині, а очима душі бачить багатьох, що хоч майже нічого не мають спільного з парохіяльною церквою, що для них дорога, що веде до церкви, давно заросла травою, що є мертвими членами парохії та що до них можна примінити слова св. Ап. Павла, що поступають "як вороги Хреста Христового" (Филип. 3, 18). Вони в своему засліпленні й зіпсутті перечать існування Бога й не узнають поваги Церкви. Їхнім богом — їхній розум, правом — тілесна жадоба, а в найліпшому разі якась неадійснима мрія, якесь конечне гасло.

Чи парохіяльна помічниця, стрічаючи таких людей, зуміє їх привести до Христової загороди? В багатьох випадках можна в це сумніватися. Бо де вона стріне вперту й рішучу неґацію - заперечення, там небагато зможе зробити словом і людським переконанням. Тут мусять прийти в допомогу надприродні сили, що відчинять душу для світла правдивої віри.

У своїх молитвах парохіяльна помічниця повинна памятати передовсім про такі заблукані душі. Але чи нема вже ніякої надії, щоб з'єднати таких людей для Бога, для віри й парохії? Може вони відвернулись тому, що їхня віра, цей небесний засів, впала колись на камянисте місце, а зерно "коли зійшло сонце, зівяло; а що не мало коріння — зісохло" (Мат. 13, 5—6). Ці душі чули про Бога, але те, що чули, присвоїли собі поверховно, не розвиваючи й не поглиблюючи свого знання у справах віри. Здобували знання у інших ділянках, за вийнятком науки про Бога. Прийшли перші сумніви, що ставали щораз то сильніші; вкінці вбили життя віри, що "не мала коріння."

Інші, що до них доля усміхалася, відносилися до справ віри рівнодушно, немов до звичайної пересічної справи, не вважаючи її дорогоцінним скарбом, що його треба берегти. Вже по першій невдачі перестали вірити в доброту Всемогутнього Батька, а коли біда й недоля зростали, до решти зломані відійшли від Бога, щоб далі йти в темряву безвірства й своїх чи чужих уявлень.

Скільки богохульства і прикрих слів прийдеться почути парохіяльній помічниці від збаламучених або від тих, що їх розчарувала матеріяльна нужда, або зганґренувала стократь більша нужда, бо нужда моральна. Цим нападам має парохіяльна помічниця протиставити незрушиму відвагу віроісповідника, не в довгих дискусіях але в коротких, поважних й влучних відповідях. Те, що скаже, мусить бути навіяне любовю і вирозумінням для блудної душі. Парохіяльна помічниця знає, що часто не зла воля, але людська слабість, обмежений ум або зіпсуття серця є причиною цих виступів проти Бога, Церкви й священиків. Може теперішній богохульник не мав у дитинстві чесної й побожної матері, що навчила б його підстав віри, любови Бога й ближнього? Може він мав батька, що злим прикладом зіпсував його вже в досвітку життя? Може його дитячою кімнатою було брудне подвіря й темні заулки, де гніздяться гріх і проступок? Може його книжкою були сензаційні й неморальні романи, його учителькою — нужда, що серед неї не знайшовся ніхто, хто вияснив би йому значення й зміст терпіння. А коли ще цим некорисним умовинам, що в них духове життя й віра не могли уґрунтуватися, прийшла в поміч безбожницька аґітація? Отже нічого дивного, що вкінці ці умовини могли вбити добрі й шляхені первні, що були в душі цього нещасника, сьогоднішнього відступника від віри.

Стрінувши цього рода людей, парохіяльна помічниця намагатисяме приєднати їх добротою, прихильністю та услужністю, знаючи, що може колись промостить собі в цей спосіб дорогу до їхньої звихненої душі.

Багато людей в наших часах хоч відвернулись від Бога, відчувають велику тугу за Ним. Однак не все Його знаходять, бо шукають Його на дорозі, що не веде до Церкви, а цим самим не веде й до Бога. Це люди, що дають послух і підлягають впливам різних сектантів, що увихаються по краю. З такими, якщо вони зо своєї секти не мають особливіших, матеріяльних користей, легче дати собі раду. Вистарчить завдати їм кілька суттєвих і влучних питань, щоб їх захитати в сектанських переконаннях. Коли приміром йде про тих, що належать до секти дослідників св. Письма, можна членові секти пояснити ось яке питання: "Звідки знаєш про це, що говориш?" А коли відповість: "З Біблії!" — тоді можна його далі спитати: "Звідки знаєш, що книга, що на зиваєш біблією, дійсно Біблія? Звідки знаєш, що це, що твердиш, є дійсно написане у правдивій Біблії та що речення, яке вияснюєш в такий, а не інший спосіб, мусить бути так власне зрозуміле?"

Такі саме питання, на котрі сектант не може дати відповіді, зачнуть вводити сумніви в його душу. Ці сумніви, вияснені й розвіяні правдами католицької віри, зможуть нераз привернути блудного сина на лоно католицької Церкви.

Так має поводитися парохіяльна помічниця з невіруючими, або цими, що помиляються в правдах віри. Нехай любов до блудної овечки опромінює цю поведінку.

Це відношення нехай буде осяяне любовю до згубленої овечки, нехай буде наслідуванням відношення доброго Пастиря, що власне шукає такої овечки.

товариством є це, щоб звязується для якоїсь приватної цілі, як наприклад для спільного інтересу лучаться два або три." (Св. Тома). Хоч отже ці приватні товариства існують у державі й є наче її частинами, то однак ніяким чином не в силі держава заборонити їм існування. Входити в приватні товариства вільно людині з права природи. Держава на це установлена, щоб була захороною природного права, а не на це, щоб нищила його. Коли б вона заборонила громадянам вязатись у товариства, противорічила б сама собі тому, що так вона, як і приватні союзи, повстають із цеї засади, що люди є з природи істотою товариською.

Є такі випадки, коли закони зовсім слушно забороняють цього роду товариств: а саме тоді, коли вони прямують до цього, що противиться законам моралі, справедливости й добру держави. В цих випадках обовязком державної влади є перешкодити зростові цих товариств, ба навіть розвязати, коли вже завязались. Треба це однак робити з великою оглядністю, щоб не вкорочувати прав громадян ні не установляти під покришкою публичного добра чогось такого, що йому противиться розум. Ми лиш настільки обовязані повинуватись законам, наскільки вони згідні зо здоровим розумом, а цим самим із вічним Божим законом.

Ми маємо тут на оці різні товариства, союзи й монастирі що повстали на лоні Церкви, закладані побожними християнами. Скільки добра сплило від них на людський рід, про це засвідчає історія до сьогодні. Сам розум каже, що коли ці товариства основано для шляхетної цілі, то основано їх на основі природного закону. Якщо вони є релігійної закраски, то мають бути слухняні одній тільки Церкві. Держава отже не має щодо них ніякого права ні не може законно привластити заряду їх. Її обовязком є скоріше поважати їх, охоронювати і вразі потреби боронити їх перед кривдою.

Та ми бачимо, що головно цими часами діється щось інше. В різних місцевинах державна влада виступила супроти цих товариств ворожо й кривдячо: вона обмотала їх сіттю неприхильних законів, позбавила їх належного права моральної одиниці й заграбила їх майно. А до цього майна мала право не тільки Церква, але й поодинокі жертводавці, що складали його на якусь певну ціль, вкінці і ці, що в їхню користь зібрано складки. Тому ми не можемо здержатись, щоб не осудити такого кривдячого та шкідливого грабунку, тимбільше, що гнобиться католицькі товариства, спокійні й під кожним оглядом корисні, і то саме тепер, коли говориться про власність правного дозволу завязувати товариства. Деякі люди мають дійсну цю полекшу, але тільки ці, що ворожо виступають проти релігії й державної влади.

(д.б.)

ТАК ГОВОРИТЬ ПАПА...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Безсильність людини наклонює й напоминає її, щоб лучилась з іншими для спільної помочі й підержки. Св. Письмо каже: "Двом краще, ніж одному, бо вони мають більшу користь із своєї праці; бо як один упаде, другий підніме свого товариша. Горе ж одинокому, як упаде, а нема другого, що підняв би його." (Екл. 4: 9-10). А на іншим місці: "Брат, що йому помагає, наче сильне місто" (Пр. Сол. 18. 19). Як цей природний наклін людини до злуки тягне її до заложення держави, так наклонює її й до інших товариств щоправда, слабих і недосконалих, та все таки до товариств.

Між цими товариствами, а великим товариством, державою, є велика різниця. Ціль держави обіймає всіх громадян, бо її ціль це спільне добро, що з нього мають право користати всі і кожний поодиноко. Тому називається прилюдною, (публіка) "бо в ній люди обопільно лучаться, щоб створити одну річ посполиту (республіка" (Св. Тома Акв).

Навпаки, ці товариства, що звязуються в її нутрі, є приватні, бо їхня ціль—приватна користь, що в неї користають тільки члени. "А приватним

Боже Слово

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Пророцтво про зруйнованя Єрусалиму й останні речі

Глава 24: 1-14.

А як Ісус вийшов і йшов із святині, то приступили до Нього Його учні, щоб Йому показати храмові будівлі. Він же озвався й сказав до них: "Бачите все це? Істинно, кажу вам, не останеться тут камінь на камені, щоб його не зруйновано. А як сидів на Оливній горі, то приступили до Нього учні й на самоті спиталися: "Скажи нам, коли це станеться та який буде знак Твого приходу й кінця світові? "А Ісус відповів і говорив до них: "Уважайте, щоб хто не обманув вас. Бо багато прийде в моїм імені кажучи: Я Христос — і зведуть багатьох. А як почуєте про війни й воєнні вісті, то дивіться, щоб не тривожитись. Бо все це мусить статися; та це ще не кінець. Бо стане нарід проти народу та й царство проти царства. І буде помір і голод і землетруси по місцях. Та все це початок горя. Тоді віддадуть вас на муки та й убивати будуть вас; ненавидітимуть вас всі народи через імя моє. І тоді багато згіршиться й видаватиме один одного й будуть ненавидітися посполу. І повстане чимало лжепророків, що зведуть багатьох. А через те, що розпаношиться беззаконня прохолоне любов у багатьох. Та хто видержить до останку, той спасеться. І будуть це еванґеліє про царство проповідувати по всьому світу на засвідчення всім народам, і тоді прийде кінець.

ПОЯСНЕННЯ

Коли Ісус вийшов із святині й ішов на Оливну гору, то приступили до Нього Його учні й показали Йому будівлі Єрусалимської святині, що своєю визолоченою головною частиною, величними прибудівками та брамами, просторими подвірями, маєстатичними салями та дорогоцінними дарами князів була чудом тодішнього світу й справжнім ідолом Ізраїля; апостоли наче стали просити Спасителя, щоб відвернув від Єрусалиму заповіджені перед хвилиною нещастя.

Ісус відповівши, що з величного будування не лишиться камінь на камені, опустив місто й пішов на Оливну гору, де учні завели з Ісусом розмову про зруйнованя святині, Його прихід і кінець світу; вони думали, що зо збуренням Єрусалиму настане й кінець світу.

Не давши апостолам докладної відповіді ні на одне питання, Ісус найперше змалював те гонення, що його зазнавати муть не тільки апостоли, але й багато вірних аж до кінця світу. Наміром Спасителя було заохотити учнів до обережности, терпеливости й мужности, що було річчю багато більш важливою, ніж довідатись про признаки початку суду над Є-

русалимом.

Щодо переслідувань та горя що настануть при кінці світу, то до них належатимуть виступи фальшивих пророків, що зводитимуть людей, великі горя з причини воєн, голоду та землетрусів, ненависть до апостолів, суди й убивання їх, а далі згіршення, роздори, ненависть і ослаблення віри та зменшення любови Бога й ближніх. Ісус потверджує тут це, що сказав давніше, що Церква мусить прямувати до своєї вічної цілі через невпинну боротьбу, терпіння та переслідування.

Спаситель подає також правила, як треба поводитись у ці часи. А саме. Фальшивим пророкам-баламутам не треба вірити ні йти за ними, щоб не бути зведеним. На випадок поголосок про дочасні недолі не треба думати, що це вже настає кінець світу. Після кари над Єрусалимом не прийде відразу ні суд ні кінець світу.

Ісус заохочує також до упования на особливішу Божу поміч у час переслідувань. Св. Дух піддасть християнам, що мають сказати, коли будуть поставлені перед суддів; хоч настануть великі переслідування, проповідь Христової віри дійде до всіх народів. Вкінці Спаситель поручає постійність у вірі та мужність до кінця.

Наш український нарід наче переживає ці страшні часи при кінці світа, бо поправді нам загрожує винищення від більшовиків. Нам, що живемо на американськім контененті, треба сердечно молитися щодня за відвернення від нашого народу цього великого горя й погибелі, а одночасно порятувати скитальців великими жертвами й посилками та робити заходи перед державними урядами, щоб вони взяли наш нарід в оборону. Для цеї справи всі ми повинні бути щиро обеднані й працювати спільно за одним проводом для рятунку, оборони й визволення свого народу.

Щодо самих скитальців, то вони повинні оборонятись усіма силами й за свого боку, але навіть у хвилях найбільшого горя, муки й смерти треба їм стояти по-геройськи при Бозі й св. Христовій вірі, наслідувати в таких страшних хвилях нашого дорогого священомученика Йосафата й інших християнських мучеників та визнавців, але ніколи не накладати на себе руки й відбирати собі життя, бо це противне Божій заповіді й грозить вічною погибіллю. В таких хвилях треба непохитно держатись засади: " Краще вмерти, ніж згрішити" та "Хто видержить до кінця, той спасеться". Доля української нації в Божих руках. Стіймо в вірі й будьмо завсіди гідні Божої ласки, а Бог змилосердиться над нами.

Святий Йосафат

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

В обороні церковної односте

Книжка, що появилась друком у Вильні з нагоди першої релігійної диспути Українців католиків із православними 1617 року, мала за зміст цю саму тему, що її василіяни обороняли перед вильненськими громадянами під час вищезгаданої диспути. Темою була релігійна обявлена правда, що Ісус Христос передав св. Апостолові Петрові найвищу владу так над усею старшиною, як і над усіма вірними Христової Церкви та що ця влада перейшла від Петра на його наступників, єпископів Риму, римських папів. Доведення цеї правди добрими доказами вирішувало справу в користь Українців-католиків; хто з православних Українців хотів належати до правдивої Христової Церкви, той мав необхідно підчинити себе з ними духовному проводові Святішого Отця в Римі.

Та книжка йшла ще далі. Вона доводила історичними доказами, що до традиції первісної Христової Церкви в Україні належало підчинення Апостольській Столиці в Римі, бо Русь-Україна прийняла християнство в тому часі, коли між грецькою й латинською Церквою існувало церковне обєднання. Щоправда, згодом Царгород зірвав з Римом, та Україна не прилучилась до того бунту. Вона виявляла часто свою вірність римським Архієреям і зовсім не непокоїлась цим, що робили царгородські патріярхи. Щобільше, вона нераз заявила в цій справі свою незалежність.

Оборона Берестейської Унії так дуже оспорювана, сама випливала з цих фактів і засад. Було ясно, що цей акт був оправданий та що він розкривав перед Українцями вигляд на спасення.

Вся ця наука була виложена ясною й ядерною мовою й подавала багато переконливих доказів, головно з української традиції. Кінчились покликом до згоди й подавала способи, як дійти до неї.

Книжка зробила поважне враження. Православні не сміли виступити з противними доказами, а багато з них навернулось до католицької віри.

Хоч книжка мала підписи митрополита Потія й Льва Кревзи Жевуського, то однак Суша приписує її зміст головно св. Йосафатові, бо в книжці є такі самі теми й докази, що їх подавав часто св. Йосафат. (Суша, Історія життя, сто. 7.). В Супраслі монахи переховували два власноручні рукописи св. Йосафата, що мали назву: Про Першість св. Апостольської Столиці й Хрищення св Володимира. Вони й були основою вищезгаданої книжки.

Рутський у Римі

В тому часі, між прилюдною диспутою в Вильні й появою книжки "Оборона Унії," закінчилася апостольська праця св. Йосафата в литовській столиці.

Саме тоді виїхав був до Риму митрополит Рутський, щоб відвідати гроби св. Апостолів і зложити особисто чолобитню послуху самому Святішому Отцеві, Пієві V. Папа прийняв митрополита з справжньою батьківською добротою й особистою ввічливістю. В Римі подивляли строге життя митрополита, його повагу, взаємини з людьми науки, сторонення від світових зібрань; такий приклад чеснот був корисний для справ Унії. Поправді, то не було навіть можливо відноситись байдуже до справ такої Церкви, що мала такого пастиря.

Смерть матері

Коли Рутський вернувся додому, мусів пережити надзвичайно тяжкі хвилини через смерть своєї матері. Вона вмерла без навернення залишившись до смерти фанатичною кальвінкою. Рутський, як католицький єпископ, не взяв участи в похороні, не носив по ній жалоби й заборонив носити її своїм близьким. (Корсак, Життя Рутського, роз. 11).

Нове поле праці

Хоч великий був біль Рутського з причини сумного кінця матері, то однак він не піддавався надмірному пригнобленню, але приступив енергічно до поладнання двох справ: релігійної обнови полоцької єпархії й реформи василіянського Чину в Україні.

Саме тоді митрополит зажадав від Йосафата болізної жертви з так милих йому звязків із монастирем Пресв. Тройці в Вильні й Жировицях. Тоді можна було вже без труду пізнати, що Йосафат сповнив своє завдання в Литві. Українське населення Вильна майже все було приєднане до Католицької Церкви й апостольство Божого слуги не мало вже ніяких здобутків серед малої горстки загорільців, обєднаних доокола незє'диненого Братства.

Монастир і відпустове місце в Жировицях були в розквіті, будуччина Битеня запевнена; а в Вильні монаша спільнота мала вже між собою монахів спосібних до управи й продовжування апостольської діяльности Рутського й Йосафата. Митрополит прийшов отже до пересвідчення, що настав час, щоб святого приятеля призначити до вищої праці. Він звернув свої очі на простору полоцьку єпархію, що обіймала всю Білу Русь; і тоді він вирішив післати туди св. Йосафата в характері єпископа-помічника архієпископа Брольницького, девядесятлітнього старика, що був уже майже зовсім здитинілий.

Номінація

Митрополит мав привілей самостійно призначувати єпископів, залежних від його судовластя; але був такий звичай, що він мав просити для кандидатів королівського признання. Жигмонт III погодивсь без труду на єпископство Йосафата.

Хоч митрополит держав усе дуже старанно в таємниці, то Йосафат відгадав задуми Рутського й тоді в його душі почалась сильна боротьба. Він уважав себе неспосібним до такого високого уряду й у своїй превеликій покорі хотів, за всяку ціну, скинути з своїх плечей цей важкий тягар; та одночасно розумів, що він має бути послушний своєму настоятелеві та що певніше буде полишити всю справу в руках митрополита. Та хоч у душі Святого кипіла сильна боротьба, він, із пошани до митрополита покривав свої переживання й почування покірною мовчанкою.

Рутський бачив, що настав час відвертого говорення. Він прикликав Йосафата до себе й з'ясував йому сумний стан полоцької єпархії, де кожного дня діялась тисяча речей невідповідних і противних Божому законові. Митрополит представляв Йосафатові опущення численного стада, що не мало пастиря, цілковитий упадок церковного обєднання в усій Білій Русі, де було тільки кілька Білорусинів католиків із імени, а ні одного практикуючого, й заявив "Бог хоче, щоб Ви зайнялись цими тисячами душ, що марно загибають."

На ці слова Йосафат розплакався, кинувсь митрополитові до стіп і почав благати його, щоб не обтяжував його тягарем єпископства. Він говорив "Я посвячу себе послугам полоцького архієпископа, але полишіть мене в такому стані, в якому я знаходжуся тепер. Ви добре знаєте, що я неспосібний бути єпископом."

Ця боротьба не була б закінчилась так легко, якщо митрополит не був би покликався на послух. Він заявив Йосафатові рішуче: "Так буде, як я Вам заповів, Ви маєте мене слухати, бо я заступаю Вам місце Бога."

Йосафат більше не наставав. Та в цій хвилині в його уяві знову виринула пустиня з усіма тими своїми приманами, що їм не вдалось було обманути Йосафата на початку його духовного шляху. Він став питати себе, чи не міг би він втекти на пустиню, щоб врятуватись від загрожуючого йому тягару й користати там із усіх радощів самоти. Та ведений духом досконалого послуху він одночасно побоювавсь, що своєю втечею в пустиню міг би спротивитись своїм обовязкам супроти митрополита, тому вдався за порадою до свого старого приятеля, о. Фабриція, й кількох співбратів василіян.

Вони в один голос відповіли йому, що його обовязком є залишитись на своєму становищі й підчинитись зарядженню митрополита. Тоді Йосафат погодивсь із своєю долею та став вижидати години своєї жертви (Й. Рутський, Засвідчення про життя Б. С. Йосафата). (д.б.)

В ЮВІЛЕЙНІМ ЧАСІ

Замовляйте і читайте нові книжки:

Берестейська Унія, написав о. Ст Семчук 25

В 300-ліття смерти **Йосифа Рутськго ЧСВВ, київсько-галицького Митрополита** 15

Молитовники:

Просіть, а дасться вам, з цілоричною службою, стор. 432, опр. в морокко $2.00

Отче наш, стор 225, оправл. в імітацію шкірки 75

в морокко 1.10

Адреса для замовлень:

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alta., Canada.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1, серпня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 14.

Творім Сильну Католицьку Організацію За Проводом Нової Централі В Виннiпегу!

Преосв. Кир Ніль промовляє під час Конгресу в великій залі "Роял Александра Готел-ю." Поруч Всеч. о. К. Жарський із Сидней, Н. С., предсідник сесії.

Преосвящений Кир Ніль Саварин в оточенні своїх священиків під час Конгресу Українців Католиків у Виннiпегу.

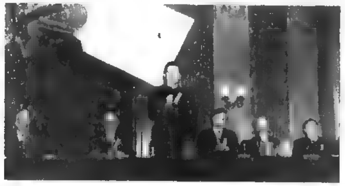

Всеч. о. І. Шпитковський, голова Конгресового Комітету, відкриває 2 липня Перший Український Католицький Конгрес в Виннiпегу. За президіяльним столом сидять від ліва: Мек Вилліямс, говернор Манітоби, п. В. Вал, предсідник першої сесії Конгресу, о. Шпитковський (промовляє), п. І. Козоріз, голова Домініяльного Заряду УКЮ, п. В. Ілиняк, перший укр. піонір у Канаді, Впр. о. С. Семчук. О. Ігор Шпитковський проводив Конгресом дуже гарно. Слава!

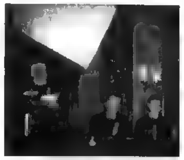

Впр. о. М. Кривуцький виголошує на Конгресі доклад про місійну працю між Українцями в Канаді. О. Кривуцький веде Місійне Товариство св. Йосафата.

Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла" виголошує доклад про ціль Конгресу.

П. ВАСИЛЬ ВАЛ

голова Централі Українців Католиків Канади.

Новий президент обєднаних Українських Католицьких Організацій є принципалом школи в Виннiпегу й тішиться загальним довірям громадянства. — Редакція "Світла" сердечно вітає п. Вала на становищі головного провідника зорганізованої Української Католицької Суспільности в нашім канадійськім Ексархаті й бажає йому якнайбільшого успіху в важливій організаційній праці. Боже благослови!

БУДЬ МУЖЕМ!

Бути мужем, це йти аж до мети,
Мужно, простою дорогою, що веде до чесноти,
Сповняючи обовязок.
Бути мужем, це плекати в своїм серці
І силу й ніжність,
Це любити родину, батьківщину й Бога;
Це шукати перше терня, а потім рожі;
Бути великим у мирі, мужним у боротьбі;
Жертвувати своє рани й кров для найшляхетніших справ.
(Верон-Бахталовський).

Боже Великий, Єдиний, Нам Україну Храни!

СЛУЖБА БОЖА
ПОЯСНЕННЯ СВ. ЛІТУРГІЇ

Цілования мира й Символ віри

Коли по "Іже Херувими" предложено Богові в жертву святі дари хліба й вина й наблизилася хвиля, коли вони мають бути перемінені в правдиве Тіло й Кров Ісуса Христа й має бути принесена безкровна жертва Нового Заповіту, то годиться, щоб і вірні якнайкраще приготовились до цього, щоб ця жертва-і з їхнього боку була мила Богові.

Щоб при св. Жертві люди могли подобатися Богові, мусять мати віру; а що віра без діл, тобто без любови, мертва, тому перед приношенням жертви вірні через цілування мира заявляють свою любов, а опісля визнають свою віру.

До цього закликають слова священика: "Возлюбим друг друга, да единомислієм ісповіми". Опісля священик цілує тричі покриті воздухом святі дари, заявляючи при кожнім цілованні свою любов до Бога словами: "Возлюблю Тя, Господи, кріпосте моя". Коли є більше священиків і дияконів, при соборній Службі Божій, то вони тоді цілують себе обопільно в рамена.

Щоб усі вірні були гідні брати участь у приношенні жертви, повинні в цьому місці розбудити любов до своїх ближніх, а головно повинні зробити це ті, що живуть у незгоді між собою; вони повинні все зо щирого серця простити собі так, як Христос простив Своїм ворогам, коли приносив Себе в жертву на хресті. Це робив Христос, те повинні робити й ми, християни. "Да единомислієм ісповіми."

Коли ми вже так заявили свою любов до Бога й ближнього, то ще маємо визнати віру в Пресв. Тройцю. З тією думкою священик бере обірвч воздух, підносить трохи догори й проголошує: "Двері, двері, з мудрістю уважаймо!" По цих словах люди й священик визнають свою віру й проказують "Вірую.".

Чому священик або диякон згадує тут двері?

В перших часах християнства невірні часто нападали на християн і мучили їх, або вбивали; християни отже скривались із своїм богослуженням. А що по "Вірую" мала починатись головна частина Служби Божої, переміна хліба й вина в Пресвяте Христове Тіло й Кров, і християни боялись, щоб який невірний не закрався в тому саме часі до церкви й не перешкодив у Найсв. Жертві та не збезчестив її, то священик взивав тих вірних, що стояли коло дверей, щоб вони, для безпеки, пильнували дверей, або заперли їх. Тепер цього звичайно вже нема, але ці слова залишились і досі, щоб ми пригадували собі ті давні страшні часи, коли то християн переслідували, а вони, не зважавши на це, сміливо визнавали свою віру й кров свою проливали за неї. На згадку про ці давні часи й ми набираймо духа давніх визнавців і мучеників для визнавання й оборони св. віри. Розбуджуймо почування вдячности за теперішній спокій і волю в визнаванні віри, а одночасно зважаймо на "двері" свого серця, щоб ними не ввійшла до нього яка грішна гадка. Нам треба з чистим серцем брати участь у св. Жертві.

Під час проказування "Вірую" священик держить воздух між своїми очима, а св. дарами; це значить, що ми сильно й непохитно віруємо в св. таїнства нашої Христової віри, хоч вони нам невидимі й непоняті.

Зараз по "Вірую" священик робить тричі знак хреста воздухом, а при цім говорить стиха: "Святий Боже.." Словами віддає честь Пресвятій Тройці, а знаком хреста показує, що ми через хрест дійшли до пізнання Пресв. Тройці та що ми через хрест будемо спасені.

(Д. б.).

Український Католицький Хор міста Винніпегу, що веселив численних учасників Конгресу своїм гарним концертом у "Плейгавз Театрі". — До комітету цього хору належать: І. Музичка, голова; Марійка Квасниця, писарка й головна шепетуха (нойз-мейкер; П. Майхрук, П. Божик, П. Квасниця — заступники голови; П. Івасько, П. Майхрук і І. Козоріз — скарбники; М. Ребчук — справник; пп. Тимків, Левицький і Лазечко — заступники діригента; Преп. о. Б. Слобода, ЧСВВ., діригент. — Великому хорові за його мистецький виступ під час Конгресу кажемо: Слава!

Провінціяльна Управа Ліги Українських Католицьких Жінок у провінції Онтеріо. Управу вибрано під час Зїзду в Торонті, що відбувся 24, 25 й 26 травня. До управи належать: п-ні К. Кравс, голова, заступницями є всі голови відділів Ліги в Онтеріо; п-ні Р. Чабак — ділова писарка, п-ні М. Тимкалюк — скарбова писарка, п-ні Сороколіт — скарбничка, пані: Полос, Гриців і Осташевська— провірча комісія. — Наше зорганізоване жіноцтво в Онтеріо взяло на себе велику працю й відповідальність і ми просимо Бога, щоб поблагословив новий провід Українських Католицьких Жінок в Онтеріо великим успіхом в організаційній праці. — Редакція.

Українське Юнацтво — The Ukrainian Youth

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Falling In Love

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D.

Danger of Haste

One of the dangers which the Church warns against is that of excessive haste. Her law requiringthe proclamation of the banns on three Sundays preceding the wedding, serves as a brake against too precipitate action. Judges who preside at divorce courts have repeatedly voiced the conviction that a large percentage of cases appearing before them are traceable to excessive haste. A young man takes a sudden fancy to a girl. It is probably kindled by her complection, her contour, or the radiance of her eyes. Infatuation, but not love, comes at first sight A whirlwind courtship ends in a sudden elopement They awake from the honeymoon to discover they are as different from one another as day from night. The divorce court will not be idle long

As a result of their observations, jurists have frequently sounded the tocsin against precipitated speed in rushing into marriage They have urged the enactment of laws requiring individuals to register their intention to wed and then to wait for a certain length of time before the marriage could occur. The idea is that in the required interval the ardor of many mismated couples would cool down, and allow them to see each other with the eyes of reason and not merely through the rose-colored lens of inflamed emotions The glarish light of day reveals a multitude of imperfections, glaring and strident, but glossed over by the magic of the moonlight calling forth dreams of high romance. In the effort to stem the flood of such ill-considered unions, some States have already enacted laws along the line above suggested.

In a class in sociology at Columbia University the law Professor F. H. Giddings was pointing out the urgent need for some such brake upon the too precipitate speed of couples willing to act in haste only to repent at leisure. Whereupon a Catholic student explained the Catholic's law in regard to the proclamation of the banns. The explanation evoked from Professor Giddings the following interesting observation:'Aside entirely from its religious implications I want to commend highly the social unity of such a law. As a professor of sociology, I am convinced that if such a law enacted by every State in the Union, it would enable a vast number of mismated couples to discover their uncongeniality before they rushed headlong into the material contract only to clutter up the docket of the divorce court later on.' This law of the Church is therefore a safeguard for marriage not only in its sacramental character but also as an institution that plays a vital role in the welfare of human society.

Excessive Length

While the Church warns against courtship of undue brevity, she likewise counsels against those of excessive length. No hard and fast rule can be laid down determining the exact length of courtship. In general it should be a sufficient duration to allow young people to know the character and disposition of each other quite well. This can usually be done in a period ranging from six months to a year. Being a period of stress and strain in many respects, courtships, should not be unduly protracted. Persons who keep company for many years are without the sustaining influence of the sacrament and are exposed to much danger. A courtship too long drawn out wares away the glamour and leads many a promising romance to the rocks.

The function of courtship is to enable young people to know one another sufficiently well to embark together on life's voyage. But where no such end is anticipated, courtship has little or no meaning. Courtship may be compared to a porch, over which people walk to reach the door of the home. What would you think of people who entered upon the porch and proceeded to remain here indefinitely, just as though they were unaware that it was not intended as the terminal but merely as the entrance to the home proper? Similar is the state of those who, having entered upon courtship, forget that it is not the end but merely the means to the end, merely the vestibule leading to the great sacrament.

The following incident is related of the famous American humorist. Bill Nye. As a young man he called one Sunday afternoon upon his lady friend to take her for a buggy ride. He waited in the parlor for what seemed to him a young eternity — probably a matter of an hour. At last the young lady appeared groomed with meticulous nicety. She had just opened the door, preparatory to descending to the waiting surrey, when her eyes fell upon the lean and patient horse. "What!" she exclaimed indignantly. "Do you expect me to ride behind such a skinny nag?" "But, my dear", replied Bill Nye, "when I first arrived here this afternoon, that was a fat horse."

To be continued.

П-на Ева Бучко з Винніпегу під час Українського Католицького Конгресу відспівала сопранове соло на концерті.

П-на Ганна Никорук захопила конгресових гостей своїм ніжним співом під час концерту Українського Католицького Хору в Винніпегу.

— Нашим милим співачкам, пані Еві й Ганні бажаємо, щоб були завжди веселі, щасливі, милі Богові й людям. — Редакція.

Панство Молоді — ДАНИЛО Й МАРҐАРЕТА ФІЛЬ

Вінчання Молодої Пари відбулось 10 червня в мондерській церкві св. Петра й Павла. На нову дорогу життя поблагословив новоженців Впр. о. В. Шевчук, ЧСВВ. По вінчанні відбулась гарна весільна гостина в домі родичів Молодого. — Редакція бажає Панству Молодим щасливого життя на многі літа. Господи благослови!

— ЖАРТИ —

ВОНА: Скажи мені, дорогий, яке враження робить на слухачів мій спів? — ВІН: Натягають загортки й беруть капелюхи в руки.

ІВАН: Василю, чи ти завважав був, як на концерті мій голос заповнив усю велику залю авдиторії? — ВАСИЛЬ: Так, я завважав, Деякі люди, щоб зробити місце для твого голосу, повиходили з залі.

СЛАВКО: Чого пріма-донна з вашого хору ходить така засмучена? ВЛОДКО: Бо "Трибуна" написала, що вона співала як сирена, а вона знає тільки ту одну сирену, що гуде в фабриці на обід.

ОЛЯ: Слухай, Галю, чого ти йдеш завжди на балькон, як починаєш співати? ГАЛЯ: Щоб сусіди не думали, що я з кимось у хаті сварюся.

БАТЬКО: Знаете, моя дочка за цей рік дуже виробила свій голос! ГІСТЬ: А як це пізнати? БАТЬКО: Минулого року тільки найближчі сусіди не могли заснути, а тепер скарги приходять від людей із половини блока.

СТАРИЙ ПРИЯТЕЛЬ. Якже ж там мається ваша дочка? МАТИ: Дуже добре! Вона зробила нас багачами. СТАРИЙ ПРИЯТЕЛЬ: А це як? МАТИ: Як вона почала співати, то ми викупили від сусідів усі доми за півдармо...

1-ИЙ ПРИЯТЕЛЬ: Мені здається, що найстрашніша річ для оперового співака — зрозуміти, що він ніколи не зможе вже співати. 2-ИЙ ПРИЯТЕЛЬ: А на мою думку це ще страшніша річ, як він цього не годен зрозуміти...

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

18) **ЖІНОЧА ПРИГОЛОСНА ВІДМІНА**

У всіх іменників ніякої відміни — **називник, знахідник і кличник однині й множині собі рівні**; в множині ці іменники мають у тих відмінках закінчення —**а**.

Давальник однини цеї відміни кінчиться на у: вікну, слову; та буває також закінчення на **ові** (головно в назвах живих істот на **ко**: військові, окові, ягняткові. телятковї, ослятковї).

У місцевику однини мають іменники на **ко, хо**, перед **к, х, зм'якшений приголосний ц, с** (молоко — в молоці, ухо — в усі). Але всі іменники в наростком **ко** мають **місцевик однини закінчений на у** (військо — війську, ліжко — на ліжку, містечко — в містечку, курятко — в курятку, серденько — в серденьку). Також на **ові** (на ягняткові).

Майже від усіх іменників цеї відміни можна творити форми **множини й двійні на і** (два яблука — дві яблуці, два вікна — дві вікні; два слова — дві слові). (Скажу вам дві слові, та й бувайте вдорові. Дві відрі поставлю. (Грінченко).

У родовику множини виступає чистий пень, тому треба вважати на **перезвук — і в замкнених складах** (слово — слів, село — сіл, добро — дібр, колесо — коліс). Як пень кінчиться двома приголосними, вставляється між ним **о, е** (вікно — вікон, відро — відер, весло — весел). Але може бути й закінчення чоловіче на **ів** (багно — багнів, горло — горлів, чоло — чолів).

НАГОЛОС у цій відміні часто пересякує (слово — слова, болото — болота, боліт, болотами, болотах, крило — крила, крилам, крилами, полотно — полотна, полотен, полотнами, джерело — джерела, — джерел, джерелам, джерелами, дерево — дерена, дерев, деревами, озеро — озера, озер, озерами).

Іменник **чудо** відміняється: чудо, чуда, чудові; в множині: чуда— чуд — чудам; учинити чудо. Множина від **око** буде: очі, очей, очам, очима (двійня: вічі, очами, вічми) в очах. Своїми **формами множини** належать сюди іменники: вила — вил, ворота — воріт, воротами — й воріттьми, на воротах і на воротях, уста — уст, ясла — ясел яслам, ясна — ясен, жорна — жорен — жорнам, дрова — дров, дровами, вуха — вух — вухам.

Чужі слова на **о** відміняються: авто — авта — авту — в авті — авта; бюро — бюра, бюрові — бюром — у бюрі.

СЕРЕДНЯ МЯКА ВІДМІНА

До середньої мякої відміни належать іменники середнього роду, закінчені в назовнику однини на: Е, Я, нпр. серце, оповідання.

ВІДМІНОК	ОДНИНА		МНОЖИНА
1. Н...	серце, оповідання	1. Н...	серця, оповідання
2. Р...	серця, оповідання	2. Р...	сердець, оповідань
3. Д...	серцю, оповіданню	3. Д...	серцям, оповіданням
4. З...	серце, оповідання	4. З...	серця, оповідання
5. К...	серце! оповідання!	5. К...	серця! оповідання!
6 О...	серцем, оповіданням	6. О...	серцями, оповіданнями
7. М ..	в серці, оповіданні	7. М...	в серцях, оповіданнях

Шевченкова Мова

НАВЧАЙМОСЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ ВІД ШЕВЧЕНКА!

Шевченкова мова віддавна стала в нас за основу літературної мови як мова центральна, як мова живонародня. Сам огненний талант Шевченка зробив його мову зразковою й вона вже править нам за норму літературної мови. Великий знавець живої мови, Шевченко, був великим мистцем слова, через що його твори, особливо ж "Кобзар", іще надовго повістануться в нас каноном літературної мови. — "Рідна Мова"—1936.

вертайся, вернутися. Мабуть мені не вернутись додому (а не: вернути). Вертаюся із Києва. Вертаюся з Дону я (а не: вертаю. Вертати гроші, або те, що ззів...)

верхи. (Хто пішки, верхи на ослах (а не: верхом).

веселка. Веселка у Дніпрі воду позичає (райдуга).

вечірня зоря. Моя зоре вечірняя.

вибачай, вибачайте. За слово вибачай. Вибачайте, люди добрі (а не: вибачаюсь, перепрошую)

вигаптую, подарую

винен. Чи винен той голуб?

висохла. Текла та й висохла. Сльози висохли (а не: висхли).

вітати. Вони його вітали. Вітай, кого знаєш (а не: витати. Треба також казати: Привіт вам, вітаємо вас, гості-представники!, а не: витайте нам (це полонізм)

вкупі сумували (разом)

вночі. Пішла вночі (а не: ніччю)

Волинь. Згадав свою Волинь (а не: свій Волинь)

ворог лютий (а не: воріг)

восени вернулися

вперше. Заплакав уперше, вперше (а не: вперве)

вранці поплачу

все. Все пропало, все (а не всьо). **Всього** мені понадає (а не: всего). По **всьому** царству (а не: всему).

всесвітній. Цар весевітній (а не: всесвітний)

всюди. Дурня всюди бють (а не: всюда)

втім — а втім. Не віддала б; а втім (однаково) не знаю.

втоптати. Втоптала стежку (а не: вдоптала)

вчора. Знайшли вчора (а не: вчера)

Ганна пішла (а не: Анна)

гаптувати. Гаптує хустину (а не: гафтує)

гармидер. Скрізь гармидер (а не: гармідер)

гарячий попіл (а не: горячий)

гирло. У Дніпровім гирлі (гирло, а не: устя)

глибокий яр (а не: глубокий)

глузуєш із матері (з кого, а не: над ким)

голосити. Біга Катря боса, біга та голосить. (Голосити це ревно плакати, а не: проповідувати. Священик проповідує, казань каже, а не: голосить, як на похороні)

гора. Тихенько виїде на гору (а не: на гору).

гордувала людьми

город. Капуста на городі (а не: огород

гулять. Танцювать та гулять (гуляти — це проходжуватись, а не: танцювати)

давній, давнє

далі. Далі гляну (а не: дальше)

даси. Коли і нам даси жити

два часові розмовляють (а не: двох часових)

двері зачиняють (а не: затворяють)

двісті. Не сто й не двісті (а не: двіста)

дещо. — це щось (а не трохи). В селі довго говорили дечого багато

дзвін. Задзвонили в усі дзвони

дзвіниця. Вона шкандибає під дзвіницею

дивись. Дивись — горить на базарі. Дивися, як я полечу: (а не: диви)

дивуватися з кого або на кого — що. Дивуються з його. Старий на сина дивується

дід — старий чоловік взагалі, а не тільки прошак. Побачите славу, живу славу дідів своїх

дійти до чого. Дійшла до хати

Joseph The Provider

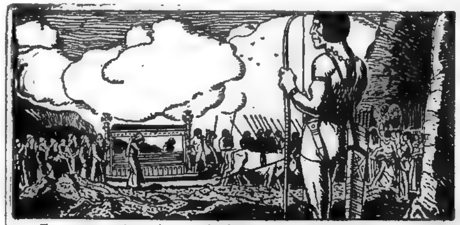

The great procession to the cave of Hebron was of tremendous splendor.

Joseph said, "Sleep in peace; tomorrow we shall take our way back."

AND so now the story, grain of sand by grain of sand, has run steadily and silently through the neck of the glass; it lies below in a little heap, only a few grains are left to run.

Joseph, after his father's death, left to Judah, the heir, the first and immediate funeral arrangements; after that he took matters in hand himself that Jacob might have a royal burial. With the great skill that was Egypt's, embalmers prepared the body and wrapped it in bandages four hundred ells long and strips of finest linen.

To honor his father in death with exceeding pomp; such was Joseph's dearest wish. The great procession to the cave in Hebron was of tremendous splendor. Soldiers, Nubian bowmen and the pride of Pharaoh's court preceded the catafalque and the sons of Jacob and a host followed it.

When they opened the single doorway of the cave-tomb, all that was Israel went pale. Only two servants could squeeze in to carry the mummy down and lay it in the chamber. The two bearers hurried out. Slave artisans stood ready with mortar and trowel and in a trice the lodging was closed again, for it should receive no one else after Jacob.

The father bestowed, his house closed after him, the ten brothers stared as the workmen filled the last hole. They bit their lips and stole glances at Joseph. They were afraid. They felt lost and their hearts sank. Jacob had been their shield. Nobody stood between them and the payment.

Then they called Benjamin. "Listen to this," they said, "we have a message from the departed to Joseph and you are the best to give it to him. Shortly before his death, the father summoned us and said: 'When I am dead, you are to say to Joseph from me: Forgive your brothers ... deed. ... Leave them to shear their sheep, unshorn.'"

"Is that so?" queried Benjamin. "I was not by when he said it."

"You were never by at anything," they said. "Go to him." So Benjamin went and told Joseph and though the two knew better than to believe, Joseph called the ten together.

"What are you saying as though you were afraid? Am I to avenge myself? I could laugh at the thought. Sleep in peace! Tomorrow in God's good providence we shall take our way back to Egypt." Thus he spoke and they laughed and wept together and stretched out their hands and he caressed them.

(The End)

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ПЯТИЙ РОЗДІЛ

По бенкеті

В домі Агриколі, на Авертині, після виходу гостей, у кімнаті освіченій тільки місячним світлом місяця, консул і Вірджінія розмовляла про вечірні випадки, про обопільні враження й спостереження під час бенкету.

Була це одначе душна погода, як ця, що під тягарем уже нагромаджених хмар звичайно попереджує бурю.

Агрікола, розброєний щасливим перебігом бенкету й успіхом Ірини, а головно похвалами, що їх ними обдарували гості його Вірджінію, як незрівняну господиню дому, не згадував досі про дразливий випадок знищення "пенатів," статуйок домашніх божків. Вірджінія, врадувана цим його успособленням, певно вижидала чогось. І Агрікола несвій ... що хвилі рветься нитка розмови... щось невідоме тяжить над обоїма. По якомусь часі Агрікола зідхнув.

- Що тобі, мій милий?

- - Нiщо.

— Не потребуєш говорити, бо я це відгадаю.

Встала — й відчувши, що для неї настала година діяння, непевним кроком, але з рішучою волею підійшла до чоловіка й положила йому на рамені руку. Агрикола відвернувся.

Юлію, не перше оце я вже спостерегла в тебе зідхення, а вже доглянула їх кілька навіть під час бенкету, серед признак вільности... І не могло бути інакше!.. Я знаю свого чоловіка— знаю, що по кожнім нагальнім зриві природна щляхетність бере верх у ньому й викликає жаль. .

Куди ти стріляєш? — шепнув понуро.

Чи сумління не робило тобі докорів кривавою примарою?

- - Не пригадуй мені цього Вірджініє! — скрикнув, зірвавшись із місця.

Вірджінія наче не звертала на це уваги, але хоч задрижала, говорила голосом все більш проймаючим.

— Ти бавився, а там конала людина, й конала на твій приказ! Перед твоїми очима лилось вино, а там людська кров! Пили на твое здоровя, а ти міг собі уявити, що в тій самій годині, під цим самим дахом, є істота, що проклинає тебе, й проклинає зовсім слушно!

— Це тільки невільник, Вірджініє.

— Невільник, чи найвільніший, завжди однаково людина отже при смерті відчуває терпіння й цим самим посідаючий має право до життя. Ти, Юліє, був на війні. Скажи: якщо ти був би полоненим Бретонця, чи ти почував би себе нижчим тому, що тебе доля скривдила? Якжеж той Бретонець надуживши своєї сили, поводився б із тобою, як із звіриною й робив собі з тебе забавку для своїх пристрастей, а вкінці сказав тобі відобрати несправедливо життя тільки тому, щоб дати волю своєму гнівові, а опісля пішов спокійно на бенкет, щоб на твоїм трупі бенкетувати з приятелями... Скажи, що ти думав би про нього й про себе?

Агрікола глянув на жінку з виразом глибокого болю:

Яка ж ти, Вірджініє, жорстока! Як можеш мене так мучити спомином цього, що раз сталося й не може відстатися! Чому не можеш зарадити, цього не жалуй, бо такі невмісні жалі це неміч.

— Навпаки, мій дорогий, це доказ моральної сили й гарне признання для правди. Якже ж би ми те, що інших багато, жахливо багато, бо все, саме життя коштувало, байдуже забували, жалуючи навіть для пролитої крови й одного зідхання? Ти кажеш, що що вже сталося, відстатись не може; це на жаль аж надто правда! Може ти тепер мав би охоту скарбами світу прикликати Манусу до життя, але це вже не в твоїй силі. Не руйнуймо цього, чого не можемо відбудувати

Агрікола скорим кроком заходив по кімнаті. Піт капав йому з чола і з трудом протирав рукою очі. Нагло обернувся, станув перед Вірджінією й прошив її крицевим поглядом.

А ти яке право маєш бути мені в домі Евменідою (поганська богиня мести й лихого сумління).

Вірджінія задеревіла. Невдовзі однак прийшла їй на поміч висша сила й вона відповіла спокійно хоч дрижучо:

Подвійне маю право, як твоя жінка й як женщина.

— Як жінка й женщина?! Стидайся такої вимівки, бо вона перша осуджує тебе. Коли ти жінка, то твоїм обовязком потішати чоловіка, а не помножувати його журбу; а як женщина, то маєш підчинитись і мовчати.

- - Ні, мій милий, я твоя жінка, то мушу тебе любити! І я люблю тебе, ти сам знаєш!. Але я не можу зрозуміти сліпої любови ані тієї глухонімої, що зробивши собі божище з предмету своїх почувань, безоглядно величає свої діла й приглушує власні переконання, затерши перед ними свої засади. Ні, така рабська, залякана любов не вистарчає ні мені ні тобі! Я знаю того, що його люблю, бачу його чесноти й подвійно ціню їх; але я бачу твої хиби й це подвійно болить мене, а з того болю мушу висказати, що мені лежить на серці. Признай, ти шляхетний, чи ти волів би мати жінку невільницею, своєю бездушною тінню, чи скоріш приятельку, що кожної хвилини гідна зайняти становище поруч тебе?

Агрікола не хотів відповісти, але усмішка почала насильно продиратись крізь затиснені уста.

— Я сам собі винен — я нарікав на пониження жінок, перецінював їх, вивисшав їх навіть понад те, що їм признає під цим оглядом широкий римський закон і я попсував собі жінку так, що тепер надуживає моєї власної зброї. Але кінчи вже те, що ти почала. Вислухаю терпеливо.

— Про жінку я вже скінчила, мій наймиліший. Додам, що й як женщина маю право нагороди для потоптаних людських почувань. Бо той Мануса має певне десь далеко матір або сестру, що довідавшись про його загин, гірко заплаче з наріканням на тебе.

— Агрікола закрив лице руками. Вірджінія розсунула їх звільна і крізь сльози глянула йому в очі:

— Скажи мені, Юлечку, правду: чи ти не був би втішний, якщоб виявилось, що Мануса живе?

Консул вимовив гірко:

— Пропало!

— Не пропало! скрикнула тоді радісно молода жінка й плеснула в долоні. Зараз через розсунені фіранки, що закривали заглиблення в мурі й таємний перехід до жіночих кімнат, увійшов бідний Мануса, на пів іще задеревілий від страху, і з простягненими в гору рукаму став перед Агріколою навколішки. Консул хвилину не знав, чи дивуватися, чи гніватися, чи радіти — але певне перемогло останнє почування й він із усмішкою сказав до мурина, показавши рукою на жінку:

— Оце твоя спасителька. Їй дякуй, а не мені! І хвали фетишів (божків) свого краю, що вам дали доброчинного духа, що вас усіх заслонює від мого гніву. А тим часом маєш за що купити собі вина й забути немилу годину, що ти пережив її сьогодні.

Сказавши це, сягнув по торбинку, тяжку від золота, кинув її ошоломлену невільникові під ноги, під час чого Вірджінія дякувала Богові, що дав їй ласку вже не перший раз вирвати з рук чоловіка невинну жертву від смерти а його самого здержати від злочину.

Мануса радий, що оставсь цілий і живий, удирав щонайскоріше з-перед присутности строгого пана; та той, надто шляхетний, щоб не признати, що гроші це надто скупа нагорода за подібну кривду, приликав його знову:

— Манусо... Зрікаюсь права розпоряджувати тобою, коли я вже відступив тебе пекельним фуріям (богиням мести), вони ласкавіші за мене, заховали тобі життя: роби собі тепер із ним, що тобі подобається, й памятай: від цеї хвилі перестаєш бути невільником.

— Ах, пане... найліпший пане!... крикнув мурин радісно крізь плач і знову кинувся на землю...

— Їй це завдячуєш!—сказав знову консул, подивившись на жінку.

Мануса з відчиненими устами звернувся до неї, хотів щось сказати, але мабуть забракло йому слів.

Вірджінія, може більше щаслива від нього, побігла до залізної скринки, всадженої в стіні, й винесла з неї дорогу перлу.

— Візьми, Манусо... це дасть тобі змогу вернутись додому.. до своїх!

Мануса плакав, як дитина, що ще гірше перешкаджало йому промовити кілька слів так, що Вірджінія мусіла добре прислухатись, щоб зрозуміти, що він хотів сказати:

— Пані... Мануса сирота... не має нікого... Пані дала Манусі життя... Мануса також дає життя Пані... завжди буде її невільником...

Замість відповіді, Вірджінія глянула на чоловіка: Агрікола був зворушений:

— Переконуєш мене Манусо, що і під чорною шкурою може битись шляхетне серце. Тож іди, а памятай, що коли хочеш добровільно лишитись в цім домі, то будеш надалі тільки як визволенець.

Мануса, пяний від свого щастя, двічі заблудив на коритарі, заки знайшов свою кімнатку.

Тим часом Вірджінія підійшла до клепсидри (старинного приладу до міряння часу при помочі піску) й поглянувши на неї, видимо стала неспокійна, бо пізна година пригадала їй християнські сходини в домі Флавія Климента. (д.б.)

ЗА ЧЕРВОНИМ МУРОМ

ІЗ ЗАПИСОК САМОВИДЦЯ

Дня 14 листопадня ненадійно впало НКВД до того самого села; хоч була тільки 10 година, всі нквд-исти були вже пяні. Почали страшну стрілянину. Розбіглись по всім селі Глибока. Грабують, що попало під руки, вганяють за дівчатами... В селі вереск і плач....

Ніхто з селян не знає, чому так гуляють, за що знущаються, бо в селі від трьох днів було тихо, українських підпільників у ньому зовсім не було, самі ж місцеві селяни до того розбою ніякого приводу не дали.

Люди розпорошились по всіх криївках, дебрах... Більшовики палять хати, а при одній зібралось більше, й давай здобувати її. Здобули!

- Хазайка, здесь есть бандіти! — зверещали до старушки, що присіла в кутку біля припічка зо своїми внуками, семилітнім Михасем, а на руках держала тритижневого Василька.

— Ні, в нашій хаті не було нікого! Невістка пішла до олійні, а сина забрали ще в літі ваші— відповіла стара Марія Г.

— Здесь живйот Василь Іванович Г?

— Його нема вдома вже від сімох місяців, ваші забрали-стягнули слабого з печі-повторяє перестрашена жінка.

У відповідь один нквд-ист почав бити старушку нагаєм. Бабуся забуває свій біль—закриває своїми старечими руками дитину, маленького внучка Василька...Закривавилось лице бабуні, зачервонилась її пірвана сорочка на спині...а більшовицький нагай далі крає спрацьоване тіло...

— Пастой! — гукнув старшина нквд-ист до свого подвиж-

ника, давай її в сільраду!

Повели Марію з двома внучками до сільради, а там посадили на свою підводу й повели до району. Звідтіля, кілька днів опісля, відставили їх троє до обласної вязниці в місті Х. Тут маленький Василько без опіки своеї матері на руках бабуні вмер... НКВД-исти винесли цю жертву-дитину з вязниці й закопали під загородою вязничного подвіря, а по кількох годинах стареньку Марію Г. із онукою Михасем вивезли в далекій Сибір до якутської області.

В місяці травні, 1945, один вояк привів до рідного села Марії Г., скручений листок від страдальниці-старушки:

"Найдорожчі мої сусіди! Перебуваю між мочарами на роботі в лісі. Обдираю кору зо зрубаних дерев. Живу сама, бо малий Михась із голоду й холоду вмер на самий Йордан. В страшній тузі й плачу за своїми найдорожчими й за Вами коротаю у безлюдній стороні свій вік. Боже мій, Боже! Споглянь на нашу кривду! Як живий іще наш о. Парох, нехай згадае у своїй Службі Божій мене стару-забуту... мого сина Василя, невістку Юстину...наших усіх мучеників, що тут караються... Здоровлю Вас усіх цілим серцем, Ваша Марія Г."

Дня 12 травня, 1945, пізно ввечері переходжу через гай, що був на краю того самого села. Йду зо своїм братом-священиком.

— Христос воскрес! — стиха хтось поздоровив нас.

Ми оглянулись.

–Не бійтесь, це я! — заспокоює нас Василь Г. Чотири дні тому я добився до рідного села, що в ньому своїх найдорожчих, старенької мами й діточок не застав...

Тут його голос сильно задрижав, а рясні сльози покотились по лиці. По хвилині продовжує далі:

— Завтра буде три місяці, як перевозили нас кількадесятьох із вязниць в Харкові в невідоме... За що мене увязнили й держали в тюрмі, до сьогодні не знаю. НКВД-сти 46 разів тягали мене на свої допити; на них страшенно били, викрутили мені, отче, ці три пальці в лівій руці, дивіться, лишили мені всього 5 зубів, а мав я таки всі здорові, відбили мені щось у середині, бо дуже мене в крижах болить і пече. По одному сильному ударі нквд-иста аж до сьогодні пускається мені з легенів кров.

— За що вас так катували? — питаю його.

— Все кричали й вимагали від мене, щоб я признався, що я "бандіт-бандіровец." А ви знаете, що крім освітньої роботи в нашій читальні й аматорськім кружку я ні до чого іншого не належав. По чотирьох місяцях тяжких побоїв нас НКВД везло в запльомбованих вагонах. Куди? Ніхто не знав. І я вночі якимсь дивом виважив горішне вікно в вагоні, а коли спостеріг, що потяг іде лісом і попід гору, вискочив із вагону та й у ліс. В ньому, в корчах, пересидів я до ранку, а опісля обережно шукав сліду якоїсь стежки. Під вечір добився до хати добрих людей. Тут розпитав про все, що, потрібне було мені до дальшої дороги. За Божою поміччю добився я до рідного гнізда, аж тут воно пусте й зруйноване...

Василь вдруге тяжко заплакав.

— Що тепер думаете робити?

— Йду боротися з убивниками моїх найдорожчих діточок і мучителями моеї дорогої, старенької матері...Бувайте здорові!

Василь Г. попращався з нами і з того часу я його вже більше не бачив.

При кінці литопадня, 1944, секретар районового НКВД вже під вечір кличе до себе голову міськради М. Було це в містечку Б.

Слухайте, М. Миколаевичу, підпишіть цю розписку-документ.

— Підождіть! — відповідае голова М. Перше дозвольте перечитти її, щоб я знав, що підписую.

— Ні!

— То я не підписую.

— Чому?

— Ануж це присуд на мене?

— Так читай!

Голова вплявив очі в таемне письмо, а з ходом його читання з очей М. пробиваеться жах по лиці перебігае неспокій. М. Миколаевич із переляку побілів....

— Ну щож, підписуеш?

— Ні, я не можу такого присуду підписати. Ці два чоловіки, що їх ви хочете розстріляти, закинувши їм бандатизм і протирадянську роботу, невинні. Цеж старші люди! Один із них мае 56, другий 59 років. Обидва поважні господарі, дуже чесні люди. В усьому нашому місті всі їх дуже поважають. Один є старшим братом при церкві. А що Х. був головою читальні "Просвіта," а другий головою нашої української кооперативи й це ще перед війною, то цим вони ніколи нігде не виступали проти Радянського Союзу.

· Вони є ворогами українського трудящого народу! — закричав нквд-ист. Гнобили громадян цього міста, працювали з нацистами-гітлерівцями! Ми маемо певні докази, що вони були й є бандітами-бандіровцами!

— Це неможливе! — вперто перечить голова сільради. Цих людей я знаю ще від дитячих своїх літ. Своею мозільною працею доробились маленкого майна, а повагою боронили всіх, де тільки зайшла потреба!

· То, М. Миколаевичу, як голова місцевої міськради підпишете цей присуд, чи ні?

Ні, бо він несправедливий і для цих людей дуже кривдячий.

—В 7-ій годині ще сьогодні ввечері зголоситесь у районовому НКВД до секретаря компартії М...ва.

М. Миколаевич потрясений до глибини душі вийшов із канцелярії НКВД й пішов у затишне місце парку. Було 20 хвилин до 7-ої, як голова М.повільним кроком наближався до будинку НКВД. Нагло пристанув. Якась більша група людей іде напроти нього...когось бють... М. Миколаевич скрився в поблизьких корчах, щоб звідсіля при білому світлі місяця можна було добре приглянутись незнаній й несподіваній групі... Ох, Боже! НКВД-исти ведуть звязаних цих людей господарів Х. й У. Всіх нквд-истів є 8. Куди ж вони їх провадять? Підпровадили до поблизького муру й там за хвилину їх постріляли... За червоним муром!

Ні, до цих нелюдів-чортів не піду! — сказав до себе голова М. Вернусь і піду до наших Українських Повстанців, щоб боротись із убивцями невинних братів!

В місяці квітні, 1946, я зустрінувся з бувшим головою міськради, М. Миколаевичем; ішов дуже добре озброений до своеї найближчої команди УПА.

—В нищені більшовиків не спічну до мого скону! — були його останні слова до мене.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ТОРОНТО. В днях 24, 25 і 26 травня відбувся в місті Торонті Провінціяльний Зїзд БУК-а Онтарії. В пятницю ввечері відбулась регістрація представників, що їх прибуло поверх 200, й того вечора офіціяльно привітав їх о. кан. Каменецький.

Загальна сесія відбулася в суботу вранці, що зачалась богослуженням в церкві Пресв. Евхаристії в Східнім Торонті, а поодинокі сесії зачались сполудні.

Сесія Ліги Укр. Католицького Жіноцтва відбулася за проводом Всеч. о. А. Роберецького, що розпочав її молитвою та коротко пояснив важливість і конечність такої сесії. Предсідницею була пані М. Шерелько, секретарювали: пані Рибак із Отави і пані Р. Чабак із Торонта.

Заступлені на цій конвенції були всі три парохії з Торонта, Оттави, Ошави, Кіченер, Гамільтон, Ґримсбі і Сейнт Кетерінс. Короткий, але доцільний доклад виголосила на цій сесії пані К. Кравс, заохотивши членкинь до ревної праці при своїх парохіях та щоб організувалися, творили сильні відділи Ліги й виконували працю, що до української жінки належить.

Пані Мілько у своїм докладі заохочувала, щоб засновали так зване "Інформаційне Бюро" у кожнім більшім місті в Онтаріо. Таке Бюро є конечне, бо в останніх часах багато прибувають на схід із наших провінцій і знаходять собі помешкання далеко від українського окруження й поволі відчужуються від своеї церкви та Укр. Організацій. Таке Бюро мало б за цїль навязувати взаемини з прибувшими людьми до згаданого міста, відвідувати хворих і опущених, займатися нашим вихованим Інститутом ім. митрополита Шептицького та помагати нашим скитальцям і сиротам.

Під час дискусії ця гадка була одобрена і обговорено в який спосіб найліпше впровадити це в життя. На запрошення Ліґи Укр. Катол. Жінок, о. М. Горошко дав зворушливу картину про життя наших братів і сестер на скитальщині. Опісля відбувся вибір Провінціяльного заряду. (Спис поданий у "Католицьких Картинах").

Величавий бенкет і забава відбулися для всіх учасників зїзду у залі церкви св. Йосафата на західнім Торонті.

Цей Зїзд зробив багато добра і жіноцтво в Онтаріо взяло на себе велику працю та відповідальність, і ми певні, що за Божою поміччю наша праця увінчаеться гарним успіхом.

Розалія Чабак — секретарка.

ВИНДЗОР, ОНТ. Жалібна Академія в річницю смерти бл. п. П. Гетьмана Павла та святкування 28-ої річниці відродження Гетьманської Держави 1918 року. Дня 23 червня ц. р. виндзорський кіш СГД при співучасті гетьманців із Дітройту й Гемтремку відсвяткували річницю смерти Гетьмана всієї України, Павла, та 28 роковини відродження Гетьманства в Україні. За спокій душі бл. п. П. Гетьмана відправив в год. 3-ій сполудні панахиду Всеч. о. В. Осадець, парох Винзору. Під час панахиди гарно співав парохіяльний хор за управою пані віри Яворської-Добровольської. Всі гетьманці за проводом дра Л. Цегельського й п. М. Чемного асистували на середині церкви зо світлом в руках. Під час панахиди о. Осадець сказав настроеве слово, що глибоко западало в души всіх присутніх. Під час жалісного та по-мистецьки виведеного хором св. Володимира і Ольги "Вічная Память", у церкві почулись хлипання та запанував глибокий сум. Цеж Українці, за тисячі миль від рідної землі, моляться за спокій душі Гетьмана України, що поляг трагічною смертю на чужій землі. Зараз після панахиди відбулася Академія в парохіяльній залі, що складалася з вступного слова п. В. Дужого, хорових точок виконаних хором св. Володимира й Ольги за управою пані Віри Яворської-Добровольської та деклямації панни О. Бала, і доброго докладу про життя і творчість Пок. Гетьмана: Дра Л. Цегельського, в першій частині Академії.

В другій частині виступав із сольом п. Дм. Атаманець, управитель хору ім. Ів. Котляреського при церкві Неп. Зач. Преч. ДМ. в Гемтремк, що також відспівав гарний дует з паннею Т. Шендак. Деклямацію "Гетьманові Павлові" виголосила Евстахія Чемна з Вен Дайк, Міш. Хорові точки вивів в гарному виконанні п. дир. А. Стисловський, що прибув на Академію з усім своїм хором — "Боян". з церкви св. Івана Христителя в Дітройті. Пан Е. Драгінда в кінцевім слові згадав тих, що остали при житті і переносять страшне горе. Академію, що випала дуже врочисто закінчено славнем: "Ще не вмерла Україна." Після Академії відбувся бенкет-поминки, що на них виголошено багато цінних промов і прочитано зміст телеграми до П. Гетьманича Данила. Урочистість ця залишила дуже милий спомин та багатьох піднесла на дусі і скріпила віру, що наша рідна земля Україна ще таки колись діждеться святого дня своєї волі. — Учасник.

Похорон Бл. п. Івана Сміхури. Дня 31 травня відійшов до вічности сімнадцятьлітній син Івана і Марії Сміхури з Едмонтону, Петро. Родичі пок. Петра походять із села Пузимир Сокальського повіту. До Канади приїхали 1921 року й поселились на фармі при парохії св. Спаса, 11 миль на північний схід від Мондеру.

Кілька літ тому п-во Іван і Марія Сміхури перебрались із фарми до міста Едмонтону й тут покликав Всевишній Бог їхнього сина до кращого життя. Дня 3-го червня відправили похоронні богослуження у церкві св. Свящ. Йосафата Впр. о. ігумен Каменецький ЧСВВ.

По похоронних богослуженнях відбувся спільний обід у домі П-ва Сміхурів. Родина пок. Петра та гості не забули в часі обіду своеї рідної преси. Збіркою займився п. Лука Дацюк. На пресовий фонд "Світла" прийшло $3.00.

МИРНАМ, АЛТА. Нова Могила. Дня 4 травня в околиці Мирнам упокоївся в Бозі Михайло Юзвишин, проживши 87 літ. Похоронне богослуження зо Службою Божою відправив 7-травня в місцевій церкві Впр. о. М. Ханас, ЧСВВ, а Впр. о. Е. Пащак ЧСВВ., із Ґлендону, сказав прегарну похоронну науку. Тіло поховане на на цвинтарі коло церкви.

Покійний Михайло приїхав до Канади в 1905 р. з села Косова, повіт Чортків, і замешкав в околиці Мирнам. Увесь час свого життя був активним членом своеї парохії. Своїми сусідами і знайомими був дуже люблений, особливо за свої доброчинні діла. Тож і не дивно, що так численно приїхали на цей похорон.

В родині покійного було десятеро дітей. Усі подружені. Внуків є 65, а правнуків 35.

По похороні запрошено учасників на обід до сина Павла, що при ньому старенькі родичі проживали. В часі обіду були промови, між іншими промовляли п. Д. Яцій і дехто з дітей, що дякували гостям за участь в похороні. Син Іван в імени всеї родини дякував Впр. Отцям, гостям і особливу подяку зложив похоронному заведенню Парк Меморіял, що мають філію в Вегревил.

Крім цього родина і гості зложили $19.00 на католицьку пресу. — Присутній.

МОНТРЕАЛ. Привітали вояків. Дня 16 червня відбувся бенкет на честь українських канадійських вояків у нашій парохіяльній домівці при вулиці Сентер. Вечірок уладжували спільно: Парохія св. Духа, Українське Католицьке Юнацтво, Сестриццтво Христового Серця й Ліга Українського Католицького Жіноцтва ім. кн. Ольги. Господарем вечірка був п. Дмитро Адамик. Розсилкою запрошень займався п. А. Марак і п. Б. Волощук про помочі інших.

Бенкет проголошено на 4 год. сполудні. Заля заповнилась ущерть. П. Д. Адамик відкрив бенкет вступним словом в укр. і англійській мові. Мішаний хор за управою п. С. Федущака відспівав "О Канадо" й "многая літа". О. М. Пасічник провів молитву до вечері. Др. С. Климко, військовий лікар, підніс привіт на честь вояків.

Після вечері, що її приготовили п-ні А. Шух, а помагали їй п-ні Чайка й панночки, привітав присутніх голова УКЮ, п. М. Теленко, по-українськи й англійськи, а хор заспівав "Світом Божим". Привіт від парохії зложив о. Пасічник, а хор відспівав "Пісню Підхорунжих". Привіт від Сестрицтва склала п-ні Ант. Бучковська, від Ліги п. К. Нема. Тріо "Із-за гори високої" відспівали: п-нни — Маруся Сабіна, Петруня Васлик і Текля Кушнірик; при пяні була Славка Вербицька. Соло англійських пісень при пяні відспівала Оля Іващук. Опісля заступник посадника міста Монтреалю, п. Ф. Генлий, висловивсь похвально та з признанням про Українців за їхні труди й щиру співпрацю для добробуту й піднесення Канади. П. П. Бучковський згадав тих, що віддали життя за Канаду; між ними й його добрий син Тарас. На поклик господаря всі присутні пошанували полеглих 2-хвилевою мовчанкою, під час чого два трубачі й барабанщики відіграли почесний жалібний привіт.

Опісля продовжалась забава до пізного вечора. — Присутній.

ВОРВИК, АЛТА. Своє храмове свято парохія Ворвик відбула врочисто в неділю Всіх Святих (16. VI). О. Д. Попович, ЧСВВ відправив богослуження й виголосив проповідь про "Злуку Святих". По Службі Божій відбулося на дворі водосвяття. Погода була дуже гарна. В Нар. Домі приготовили жінки гарний обід, до якого засіли при двох довгих столах парохіяни й гості. Під час обіду промовив о. Парох і представив, що тепер, коли святкуемо весело свій храм, там на скитальщині сотні тисяч наших братів обдерті, голодні, викинені на поталу долі дрижать на згадку, що їх можуть забрати на "родіну", де вже їх мільйони погинули або мучаться по тюрмах чи Сибірі. Помогти їм — це конечний обовязок свідомого Українця й кожного християнина. Це найкращі сини народу, яких злочином те одне, що не можуть погодитись з режімом кривавої тиранії більшовицької.

Збіркою на скитальців зайнялися три пані: Олена Фуштор, Анна Пилипа і Павліна Олійник, зібрали $14.14. Честь жертводавцям і подяка їм від скитальців.

— ПОШУКУЮТЬ — своїх рідних

Юрійчук Ярослав — шукае Юрійчука Миколу з Заліщик і Вівчарика Миколу зо Звиннячки.

Степан Загорбенський — Загорбенських Василя й Теодора.

О. Роман Боднар — Дмитра Костюка з Тростянця.

Бучко Степан із Ракови, пов. Самбір — стрийка Бучка Миколу, Козяк Марію з Серединських.

Лендюк Микола — Степана Пелехатого.

Коваль Богдан — інж. Данила Островського, з Тернополя, ожененого з Тишовницькою.

Марко Мирослав із Перемишля — родин Пелехів із Валяви, п. Перемишль.

Осташ Іван — тітки Палані Цяпух, із Завадова, пов. Стрий.

Щур Іван — братів Щур Тадея з Підволочиськ та Кучмар Івана з Заднишівка коло Підволочиськ, ожененний з Оксаною Щур.

Гринів Іван — свойого стрийка Миколу Гринів з села Трибухівці, повіт Бучач.

Якубовський Стефан, син Михайла, з села Лазарівка, повіт Бучач — стрийка Якубовського Стефана.

Андрейчук Григорій, син Анни Довиці, з села Косова, повіт Чортків — свою тету Тетяну Козак. з дому Письменна, дочка Олекси й Анни, з села Косова, пов. Чортків.

Евген Філь — рідного брата Мирона Філя з села Пакості, повіт Мостиська.

Попик Йосиф — свойого вуйка Миколу Крупа з села Кописна, пов. Добромиль, та Йосифа Крупу.

Швайлик Осип з села Сепушови, повіт Сянік — Марію Черепаняк замужну за Стефана Швайлика.

Михайло Кирста, з села Патрилова, повіт Товмач — свойого брата Михайла Кирсту.

Федір Цимбалюк, син Прокопа Дмитровича, з села Обич, пов. Кремянець — двоюрідних дядьків які походять з села Залісці, повіт. Кремянець—Цимбалюк Кіндрат, Олександер, Мусій, й Іван Митрофонів. — Рівнож сусідів Шліхта — Вегера Прафеній і Шліхта-Вегера Петро.

Цьоник Володимир, син Івана, з Денисова, повіт Тернопіль — свойого вуйка Василя Горенчука і його дочку Евгенію які виїхали в 1921 чи 1922 р. до Канади. Лист для Василя Горенчука в Канцелярії КУК.

Кавець Василь — Літинську Анну, дочку Григорія і Зофії, яка виїхала до Канади в 1925 чи 26 р. Також всіх знакомих з. села Купчинець, пов. Тернопіль, зокрема товаришку Теклю Марцінівську, також фаміліянтку Анастасію Загородну, дочку Івана й Анни, і Ширака Василя з Купчинець, п. Тернопіль.

Петракевич Йосиф — свойого брата Володимира Петракевича з Ходачкова Великого, повіт Тернопіль. Лист для нього в канцелярії КУК.

О. Роман Боднар — Дмитра Костюка, родом із Тростяниц.

Сестрінки на імя Катерина Саганська, з села Горбкова, повіт Сокаль, і дядька на імя Антін Новосад з Завишень. Пошукуе Антін Фещук.

Габа Ярослав — свою тітку, Марію Габу, замужну. Гафюк, з села Кути, повіт Золочів.

Заінтересованих просимо удатися до Редакції "Світла."

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ — СЕРПЕНЬ

Новий стиль

1. Четвер 8 по Сош. **Происходж. Ч. Хреста. і Муч. Макавейських.** Початок Спасівки. — **На Літ.** Ап. 125 і 330, Єв. Ів. 60 і Мат. 38. По Літ. водосвяття на память хрищення України (Ризи фіолетні.)

4. **Неділя 8 по Сош.** 7 молодців в Ефезі мч. Гл. 7. Єв. утр. воскр. 8. **На Літ.** Ап. 124, Єв. Мат. 58. Вечером Вечірня Предпр. Преобр.

6. **Вівтор. Преобр. Госп. — Все ночне.** "Блажен муж" нема. По Світе тихий Прокімен дня. На **Утр.** Єв. Луки 45. Катавасія Крест начертав. На **Літ.** Ап. 65, Єв. Мат. 70. Задост. Празн. По Сл. Божій благословення овочів. На **Вечірні** Прокімен вел. "Бог наш на небеси". Рцім всі і отпуст вел.

11. **Неділя 9 по Сош.** Попразн. Преобр. Евпла мч. Гл. 8. Єв. утр. 9. Катавасія на Утр. "Лици Ізраїль". На Літ. Ап. 128, Єв. Мат. 59.

Старий стиль

2. **Пророка Ілії:** Служба його береться в неділю, — а де храм, там береться сьогодні все празн.

4. **Нед. 8 по Сош. і Прор. Ілії:** Гл. 7, Єв. утр. 8. Всеночне. **Вел. Вечірня:** Стих. 10: воскр. 4 і Прор. 6, Сл. Прор. Ін. Догмат. Чтеній 3. Литія. Стихов. воскр. Сл. Прор. Ін. Богор. На благосл. хлібів Богор. Діво 2 р. і Тр. Прор. 1 р.— **Утреня:** На Бог Гдь Троп. воскр. 2 р., Сл. Прор. Ін. Богор. Сідальні воскр. Полиелей і величанія Пророка без Сл. Ін. Ангельський Собор Єкт. мала і Іпак. Богор. Степенна Прок. і Єв. воскр. 6-е. Канон воскр. і Прор. Катавасія Отверзу. По 3 п. Конд.. Ікос і Сідален Прор.; по 6. Конд.-Ікос воскр.; по 9 Свят. Гдь Бог 3 р. і Світилен воскр. Сл. Прор. Ін. Богор. воскр. Світилна. На Хваліте стихири воскр. 4 і Прор. 4, Сл. стихира Єв. Ін. Пребл. **Сл. Божа.:** Троп. воскр. Прор. Ін. Богор. Прокім. і Прич. і Алл. воскр. і Прор. Ап. з. 124 і 57, Єв. Мат. з. 58 і Лук з. 14.

11. **Нед. 9. по Сош.** Гл. 8, Єв. утр. 9. **Сл. Божа:** Ап. з. 128, Єв. Мат. з. 59.

14. **Происхожденіе Чесного Хр. і Муч. Макавеїв:** Від сьогодні починається **Спасівка, піст,** що тревае до 27 серпня, навеч. Успення включно. **Веч. повседн.:** По отпусті винесення Чесного Христа, подібно, як в Суботу Хрестопокл. **Утреня:** По Славосл. вел. відбуваеться занесення Чесного Хреста з великого престола на тетрапод подібно, як це було в нед. хрестопоклінну. По відспіванню 3 р. Кресту Твоему з поклонами, коли люди цілують святий Хрест, хор співае стихири: Прийдіте вірнії. **Сл. Божа:** Тр. Креста і Мч., Сл. Конд. Мч. Ін. Бгр. Ап. з 165 і 330, Єв. Мат. з. 86 і 38. По заамвонній молитві водосвяття мале на память хрищення України, і благословення зілля. **Ап. з. 306,** Єв. Ів. з. 13.

Богослуження в Алберті

СЕРПЕНЬ

2. **Пятниця** — Дервент місто — діточий концерт год. 8 веч.
4. **Неділя.**
   Вегревил
   Борщів
   К[illegible]
   Черғил год. 10.30. (По відправі церковні збори)
   Лейк Белвю (в укр. нал. Д.)
   Енгел Лейк (кл. Кравчуків) — діточий концерт год. 8 веч. в Мирнам (місті). Вступ за програмою.
6.
   Ламонт
   Менлі
8. Торсбі, поминальне богослужения а в год. 3-ій сповідь дітей
9. Торсбі, год. 9 р. Сл. Божа і спільне св. Причастя дітей Мирнам
11. **Неділя**
   Ворвик
   Лойдмінстер
   Рос Крік
   Тофілд (Збори Ап. Мол.)
   Виллінгдон
12.
   Тофілд — катехізація дітей до 23 серпня
   Борщів
   Ст. Майкел
   Гиллярд місто, празник.
   Спас — празник
   Ледук (збори Ап. Молитви)
   Мирнам (празник)
15. **Успення Пр. Богор.**
   Борщів
   Ст. Майкел
18. **ЗІЗД У МОНДЕРІ.**
19. **Преображення І. Хр. (ст. ст.)**
   Спас — празник
25. **Неділя.**
   Менвил
   Борщів
   Гиллярд, св. Ів. Христителя

29-10 Серпня катехизація в Солнан Школі.

ЖЕРТВИ

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВІТЛА"

По $1.00: М. Пинило, Чипмен, Іван Осмак, Торонто; А. Вербіцька, Винніпеґ; П. Саламаха, Ст. Мало. **По $2.00:** о. М. Плекан, Чесанік; А. Василишин, Винніпеґ. **По $3.00** з вінчання Данила і Маргарети Філь, Мондер. **По $5.00:** з вечірка для вояків, Пойнт Сейнт Чарлс. **По $8.00:** на похороні Мих. Юзвишина, Мирнам.

На "Католицькі Картини"

По $1.00: В. Рурка, Борщів, М. Михайлишин, Дітройт.

НА ПОМІЧ СКИТАЛЬЦЯМ

Збірка на празнику у **Ворвик,** Алта. $14.14. На "Світло" для скитальців. Г. Гарах, Кридор, Саск., $1.00.

НОВИНИ

— **Дня 7 липня** відбулось у Ватикані проголошення святою Франчески Кабріні, що прибула до ЗДА з Італії й опісля стала американською громадянкою та вславилась святим життям і доброчинними ділами. За заступництвом св. Францески діються надзвичайні видужання й інші чуда.

— **Святіший Отець** Пій XII сказав до американських пресових видавців на послуханні в Ватикані: "Невдовзі ви вернетесь до свого рідного краю й вашим завданням буде повідомити ваших численних читачів, що ви бачили та чого навчились, оцінити засади людей й їхні ідеї, що брали участь у цих подіях, і предсказати, скільки можливо, їхні наслідки. Щоб це належно зробити, до цього конечна преса... Та воля преси, подібно, як усяка інша воля, діяння, слова чи думки, ограничена. Вона не дозволяє людині друкувати це, що зле, що є відоме як фальшиве, або що є призначене на це, щоб зробити маловажною, або зняпити мораль, релігійну іскру одиниць і мир та згоду народів... Як часто досвід довів, що на далеку мету фальшування фактів ніколи не прислужилось добрій справі. Світ так довго не піднесеться з багна нелюдських терпінь і несправедливости, що в ньому він конає, як довго підозріння, недовіря й соромна амбіція затаюють правду перед тими, що повинні її знати для спільного добра всіх. І загал людей має в цій справі свої права.

Ви, пресовики, маєте почесне покликання життєвої ваги для суспільности. Живши відповідно до її гідности й її строгих вимог, ви є в такому положенні, що можете мати, не зовсім усіма доцюнюванний вплив на розвиток замотаних і трагічних питань світа.

Нашим щирим бажанням є, щоб ви відповідали завжди цьому покликанню."

— **Папа** призначив американського епископа, Ексц. Мінча, апостольським візитатором для Німеччини. Одночасно американський уряд призначив Преосв. Мінча звязковим старшиною між німецьким епископатом і американською військовою владою в Німеччині. Апостольський візитарор буде займатися тільки чисто релігійними й доброчинними справами.

— **Великі** археольогічні розкопи в Ватикані виявили, що цісар Константин Великий збудував первісну церкву св. Петра над поганським цвинтарем, що його тепер відкрили глибоко під церквою. Спонука до будови в цім місці могла бути тільки ця одна, що там знаходились гроби св. апостолів Петра й Павла.

— **Подають** у пресі, що в ЗДА, Аласці й Гаваях є разом 24,404,124 католиків. Навернулось до Католицької Церкви за останній рік 87,430 душ. Усіх парохій є 14,523; священиків 38,980; монахів-братів є 6,980, сестер-маонахинь 139,218; наукових закладів 11, 150; з чого університетів є 211; студентів у духовнім семинарі 22,950, а колегіях 102,655; лікарень мають католики 622, а в них 3,397,962 хворих католиків; католицьке виховання побирають 3,451,735 дітей.

— **Італіянські** безбожники вбили за останнього пів року в комуністичній провінції Емілія двадцять католицьких священиків. Священиків вбивали вночі, викликавши їх наче б то до хворого, або при домаганні від них видачі пальної зброї. Часопис "Оссерваторе Романо" рішуче домагається від влади закінчення панування терору.

— **Під час** "Католицького Дня" в Филаделфії, о. прелат Гокс заявив у своїм докладі, що америкаськанська щоденна преса представила людям Еспанію, Франка й його владу в фальшивім світлі. Більшість Еспанців стоять за урядом Франка. О. прелат висвітлював страшні картини з еспанської громадянської війни й заявив, що різні акти терору й знищення динамітовими зривами були ділом комуністів.

— **В югославській** місцевині Маріян Двор примусила влада ОО. Салесіян опустити свій заклад. Коли перед відходом ОО. Салесіяни відправляли в своїй церкві останню Службу Божу, а сторожа не допускала людей, нарід продерся силоміць крізь ряди сторожі й поспішив на богослуження, не зважавши на погрози сторожі, що буде стріляти. Після Служби Божої тисячі католиків зібралось перед закладом ОО. Салесіян і опісля в почеснім поході підправили їх до сусідньої парохії. Безбожна товпа пробувала перешкодити походові. Опісля вдерлась до церкви з богохульними вигуками й проклонами та побила багатьох католиків, між іншими місцевого пароха аж до втрати притомности. Влада зайнялась справою аж по всьому.

— **Перший** раз в історії НІпону став міністром католик; є ним др. Котаро Танака, міністер освіти. Він був поганином опісля протестантом, їздив до Европи й св. Землі, опісля став католиком 1929 року. Його жінка, англіканка, й його родичі також навернулись до католицької віри. І родина ніпонського премера належить до Католицької Церкви, а й він самий непротивний.

— **У Німеччині** відбулось голосування в справі шкіл; велика більшість голосувала, що мають бути окремі, парохіяльні, а не публичні школи. Міністерство освіти видало зарядження, що в клясі мають бути хрести й у кожній хаті й у кожній клясі перед наукою має бути молитва.

— **В Мексико** відбулись вибори найспокійніше за всі часи. Люди заповняли церкви й молились. В місті Мексико поліція шукала за пальною зброєю в людей, що входили на молитву до катедри. Президентом вибраний Михайло Алеман із урядової революційної партії. Він обіцяв волю для релігії. Мексиканський закон забороняє священикам брати участь у політиці.

— **Сімсот** американських ветеранів із унівеситету "Норт Дейм" сильно напятнували в своїй ухвалі "вузькоглядну й короткозору економічну політику, що її держаться переможні аліянти в середущій Европі" й домагались, щоб зарядити сеймові доходження, чому саме уряд закинув думку про створення успішного військового уряду в переможній Німеччині. Ветерани домагаються закінчення теперішньої анархії в Середущій Европі, а головно в Німеччині. Крім того домагаються, щоб згідно з думкою папи Пія XII повернено всіх военних бранців до рідних країв та щоб дати ген Мек Артурові повну піддержку в його праці над перебудовою Ніпону. Ухвали переслано президентові Труменові й конгресові в Вашингтоні.

— **Італійський** нарід вирішив голосуванням, щоб Італія з королівства стала республікою. Першим президентом нової Італії став адвокат Енріко де Нікола. Має 69 літ. Був перед приходом Мусолінія чотири рази міністром й головою палати послів; чотири рази відказувався від премерства. На нього голосували навіть соціялісти й комуністи. Нікола прийняв вибір неохоче, тільки з любови до нещасної батьківщини Італії, щоб послужити їй у хвилях горя. Новий президент нежонатий і добрий католик.

— **Мадярський** протикомуністичний премер Наді з партії дрібних власників, одержав від червоного генерала Свірідова листа з осьтакими домаганнями: 1) розвязання мадярського пласту й католицьких організацій молоді, що мають бути "розсадниками фашизму;" 2) приборкати Католицьку Церкву, що її провідники є "назадницького й недемократичного духа;" 3) покінчити напади мадярських вояків, що також має звязок з Католицькою Церквою; 4) викинути й примусити до мовчанки двох протикомуністичних письменників із партії дрібних власників; 5) зняти права посольської недоторкаемости з двох послів і увязнити їх за їхню діяльність проти лівих партії. Уряд побоюється що більшовики хочуть виперти й премера Наді й його партію, а на їхнє місце впхати комуністичну партію й її провідника Ракочія, заступника премера.

—**Президент** Трумен призначив на американського амбасадора до Китаю презвитеріянського духовника, дра Стюарта, що є протестанським місіонарем і президентом університету в Пепінгу.

— **Під час** процесу нацистів в Ніремберґу прийняли засаду, що злочини проти волі сумління й гідности людської особи будуть суджені на рівні зо злочинами проти політичної суверенности, територіяльної цілости й военних договорів та правил боротьби.

ЮВІЛЕЙНИЙ

ЗЇЗД

УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ АЛБЕРТИ

У 350-ТУ РІЧНИЦЮ УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКОГО З'ЄДИНЕННЯ

так званої

"Берестейської Унії"

відбудеться в неділю, 18 серпня, 1946,

в

МОНДЕРІ

ПРОГРАМА ЮВІЛЕЮ: В суботу ввечері, в год. 7., Вечірня, проповідь, сповідь, Хресна Дорога на Голгофті.

В НЕДІЛЮ: Від 6 год. вранці читані Служби Божі й сповідь. —

В год. 10.00 — Спільна Служба Божа з діяконами, проповідь, спільне св. Причастя за церковне обєднання всіх Українців.

ОБІД у Парку "Україна".

ЮВІЛЕЙНА АКАДЕМІЯ-КОНЦЕРТ за проводом п. О. Приймн з Едмонтону.

Особливий доклад виголосить ВСЕЧ. О. КАНЦЛЕР ДР. В. КУШНІР, голова К.У.К., що відвідував наших скитальців в Европі.

До численної участи в цій надзвичайній урочистості запрошуємо всіх Українців із провінції Алберти. ——— ОО. ВАСИЛІЯНИ

Централя Українців Католиків Канади

Обіжник Ч. 1.

ПОСВІДКИ на жертви зложені під час Конгресу будуть вислані цього місяця (в липні). Про всякі помилки просимо повідомити Централю.

ВСІ ЖЕРТВИ БУДУТЬ ЗАПИСАНІ В КОНГРЕСОВІЙ КНИЗІ, ЩО ПІД ЦЮ ПОРУ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ на Фонд Централі й всякі листи до Централі просимо посилати на адресу Централі:

Ukrainian Catholic Council
431 Main Street
Winnipeg, Man.

П.Д. Ми від себе додаємо завваґу, що кожна наша парохія й організація в Канаді повинні негайно вислати свою щедру жертву на фонд нової Централі, щоб у списку жертводавців у великій "Конгресовій Книзі", що приготовляється до друку, не забракло імени ні одної місцевини. — Редакція.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO; Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО

THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15. серпня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 15.

ЩО Я ДОСІ ЗРОБИВ, ЩОБ УРЯТУВАТИ РІДНИХ СКИТАЛЬЦІВ ВІД ПОГИБЕЛІ?

ЖИТТЯ ЧИ СМЕРТЬ?

Дорогі Читачі "Світла!" Наш український нарід знайшовся в тому положенні, що ми сьогодні не говоримо про це, чи український нарід матиме на своїй прадідній землі гетьманську монархію, республіку, чи націнальну диктатуру, але щиро журимось цим, що буде з українськими скитальцями в Европі чи їх видадуть на муку й смерть більшовикам, чи виморять голодом, чи може зглянуться на їхні невимовні страждання й порятують їх у цей час найбільшого горя української нації? На всякий випадок думка про скитальців навіває на наші душі великий смуток.

Та що найсумніше в цій справі, то це, що багато Українців у Канаді й Злучених Державах так поводяться, наче б вони застановлялись, чи мають порятувати своїх рідних скитальців, чи засудити їх на смерть...

Такими Українцями на американські континенті, що свідомо й несвідомо готують своїм братам-скитальцям муку й смерть, є ці, що не признають ніякого проводу в справі порятунку скитальців, не слухають закликів Комітетів, щоб виставляти скитальцим афідевіти не відбувають масових віч і не ухвалюють відповідних резолюцій та не збирають підписів для висилки урядові, щоб не дозволив видавати скитальців більшовикам, але прийняв їх до свого рідного краю, не складають для скитальців потрібних жертв на руки Допомогового Комітету ні не посилають їм самі ніяких посилок.

Наші скитальці потребують конечне оборони й помочі. Ми, ті добре одягнені й завжди ситі Українці в вільних краях Канади й Злучених Держав, завдяки своему щасливому положенні маємо найбільший обовязок зробити все, що в наших силах, щоб своїх скитальців справді порятувати й оборонити. Якже ж ми цього не зробимо, то чи це не буде ганьбою для нас? Чи це не буде знаком, що в нас нема досить християнської любови до своїх ближніх? Чи це не буде доказом, що ми не є ніякими українськими патріотами? Ми вже нераз голосно співали, що "душу-тіло ми положим за нашу свободу," а тут не хочемо положити свого підпису на афідевіті, ні своєї жертви для скитальців, ні свого імени на просьбі до уряду, щоб оборонив і порятував наших нещасних скитальців... Чи це національна свідомість і патріотизм?

Брате-Сестро, тут у Канаді й Злучених Державах нам не треба класти ні душі ні тіла, але жертву й підпис, то таки конечне треба покласти для рятунку скитальців, бо йнакше лишиться за нами ця вина й ця ганьба, що в хвилі найбільшого горя ми зрадили своїх рідних скитальців, що до нас простягали свої висохлі руки й на нас покладали найбільшу надію! Чи така мала б бути наша слава?

Наші скитальці, це ті свідомі Українці, що були вірні українській справі. Наші скитальці, це просвічені, дуже часто вчені люди: священики, професори, інженіри, адвокати, судді, діригенти, редактори, спосібні ремісники, а також досвідчені рільники й трудолюбні ремісники, що своїм знанням скріпили б нашу українську суспільність в Канаді й Америці, а одночасно збагатили б ці краї талановитими людьми, щирими робітниками, вдячними громадянами. Чому ж ми канадійські й американські Українці, мали б своєю байдужністю цих цінних людей засудити на голод, муку й смерть?

Дорогі Брати й Сестри, не допустім до цього, щоб на наших нещасних скитальців спало горе голодової смерти, чи насильна видача більшовицьким нквд-истам, а на нас самих така ганьба, що через наше недбальство, лінивство й брак християнського та патріотичного духа пропали наші рідні скитальці! На поклик свого Проводу зробім усе можливе, щоб нашим нещасним скитальцям урятувати життя!

До цього хочемо долучити повідомлення, що канадійські елевейторські спілки й компанії мають звичай давати свою добру послугу тим канадійським організаціям, що збирають жертви на добродійні цілі.

На просьбу нашого Фонду Допомоги канадійські елевейторські спілки компанії погодилися приймати такі жертви від українських фармерів на рахунок Фонду Допомоги для помочі скитальцям.

Дорогі Українські Фармері, покажіть, що ваше серце готове до помочі рідним скитальцям, а перед чужими людьми засвідчіть, що Ви в своїй жертвенності не лишитесь позаду найсвідоміших націй.

Як везете збіжжя до елевейтора, запишіть там частину на "Фонд Допомоги."

Адреса "Фонду Допомоги:"

The Ukrainian Canadian
Relief Fund
Box 2136
Winnipeg, Man. Canada.

Завзята Боротьба

З християнської філософії життя

1. Християнська релігія людям обіцяла мир і мир принесла, тільки не є це мир із усім світом, але із Богом, що є силою добрих. Цей християнський мир містить у собі боротьбу проти всього, що противиться Богові й добру. Порозуміння з цим, що противне Богові й добру, було б боротьбою обявленою самому Богові.

Як хочеш у цій боротьбі перемогти, мусиш завжди стояти по стороні Бога проти себе самого. Бог не любить спокою в тих, що їх покликав до боротьби; є Він Богом полків і борців як і Богом миру.

На кого раз-у-раз нападають, той мусить невпинно боротися В такій боротьбі має нагоду направити давні прогри.

Один знавець людей сказав: Кожне людське серце, це заїздний дім; чесноти в ньому тільки перехідними, а пристрасті постійними гістьми, що не тільки нічого не платять, але ще домагаються грошей.

2. Людські пристрасті, це розгукані румаки, запряжені до воза, що котиться дорогою. Як їх розпустиш, понесуть тебе й розібють твій візок на тріски; та як сильною рукою стягнеш їх і не дозволиш брикати, їхня сила переміниться тобі в крила, що піднесуть тебе на вершки досконалости. Що сильніше будуть поривати тебе, то тим скоріше й величніше покотиться твій віз.

Неприборкані пристрасті можуть зробити з людини діявола. Чого ж то не робить людина, як піддасться гордості, змисловості й зависті! До чого потягає, наприклад, людину гнів, описує о. М. Вайс. А він каже: " "З найдорожчою істотою, що її бережеш, як ока в голові, як найкращого приятеля — в приступі гніву ти можеш так зле обійтися, так погордити нею, що як минеться твоя пристрасна злість, ти сам не знаєш, як назвати свою поведінку та як направити її.

Ласку свого доброчинця ти готов у гніві відкинути з такою зневагою, що її в спокійній хвилині ти не заподіяв би й своєму найгіршому ворогові. Терпеливість покривдженого тільки збільшає твою завзятість; лагідні слова тільки доливають оливи до огню.

Як розгніваєшся, то на всім зганяєш свій гнів; на кріслах, на начинню, що стоїть на столі. Що ти терпеливо через довгі літа збирав, те в гніві в одній хвилині розбиваєш на куски.

Нема таких низьких і підлих слів, щоб ти їх не вжив у такому розяренні. Кидаєшся на всі боки, тебе опановують нечесні, брехливі, підступні, хитрі, злосливі думки, що перше були тобі зовсім чужі. Говориш і робиш усе, чим тільки ти міг би зробити іншому прикрість.

В гніві ти все проклинаєш: справедливість, провідіння, хулиш навіть самого Бога; тоді ти можеш сказати, що тобі все одне, чи будеш навіки осуджений, чи спасенний."

Милий друже, не надійся легкої перемоги над пристрастями. Бог не тому робить нам цю перемогу, щоб нас мучити, але тому щоб ми тим величніший одержали вінець.

Перед смертю нема певної перемоги. Не думай, щоб тобі вдалось твої пристрасти так приборкати, щоб ти вже не потребував боятись їх: вони завжди живуть і ждуть усякої нагоди; навіть старість не хоронить перед дурницями.

В бою з пристрастями важливою річчю є опанувати змисли й уяву, бо тут лежить джерело злих порушень. І це особливо важливе в цій справі, щоб чувати й рішуче виступати до боротьби на самих початках. Як тільки почуєш порушення злости, заздрости, лакімства, змисловости, чи іншої пристрасти, вдар їх по голові, як ту гадину, що хотіла б тебе вкусити. Ніколи не давай пристрасті права голосу.

Українська Інтелігенція

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ ПРО ПЕРЕДОВИХ УКРАЇНЦІВ

Із Сан Франциско прислали нам статтю на тему: "Чи можна жити без віри в Бога." Зміст статті ось такий:

Людина зо звихненим вихованням і без засад християнської культури певно дасть відповідь, що людина може жити без віри в Бога. Та така відповідь не буде нішо інше, як тільки англійською парафразою: "е литл едюкейшин из денджерис," що в цім випадку буде: мало віри, або без ніякої віри в Бога рівняється тому, що така людина недалеко відійшла від звичайного звіряти.

Питанням релігійної філософії клопочуться не тільки звичайні смертельники, але застановляються над цим також учені великих культурних націй. Наприклад Німці дали світові не тільки красу письменства, музики, філологію, хемію та медицину — вони дали ще глибоке релігійне роздумування над вірою в Бога. Щоправда, це не відноситься до особливого вірування одного якогось церковного напряму, але до загального вірування в Бога всіх рас, народів і культур усього людства.

В 1932 році підніс це питання письменник Франц Верфель у своїм німецькім творі: "Чи можемо ми жити без віри в Бога" і пояснив, що це абсолютно неможлива річ. Так коли б хтось хотів оспорювати таку заяву, що, мовляв, от-там собі незнаний письмака написав якусь тезу, а потім доводив на свій лад, але інші вчені з цим незгідні — то такий доказ не встоїться перед таким фактом, що найученіша людина в світі (др. Алберт Айнштайн), перечитавши тезу Верфеля, дав свою оцінку одним реченням: "Дух такої природи, що його правди неможливо означити інтелектуально-дедуктивно" (без віри).

Як бачимо, то вірою в Бога займаються не тільки духовні особи, але займаються цим питанням також письменники й мужі науки, що перед ними ввесь світ клонить свої голови.

Так мається справа з інтелігенцією інших націй; а як ця справа стоїть із нами?

У нас помітний ухил на ліво. Провідник української соціялістичної партії в Канаді (30 літ тому) проповідував безвірство по всій Канаді аж поки не скінчив ролею "протестанського провідника," а згодом зійшов зовсім на "пшик." За ним повстав другий "реформатор," що покинув гр. кат. Церкву й осцував собі нову церкву. Пізніше покинув цю другу церкву й тепер проповідує "більшовицьке надхнення" — значить став безвірком. За ним потягнулось декілька інших безхарактерників.

Оце маємо різницю поміж зрівноваженою інтелігенцією й такими, що трошки полизавши науки ("е литл едюкейшин из денджерис") пориваються до проводу, калічать невинні душі та зводять їх на манівці. В цім лежить велика небезпека!

Як це сталося? Причина цього зовсім проста. В арабській мові є легенда: Одного разу злий дух стрінув чоловіка та й каже йому: "Ти, чоловіче, вмреш; але я вирятую тебе від смерти як ти зробиш одну з трьох речей: 1) вбий свого вірного слугу, 2) або вбий свою жінку, 3) або випий оце вино." Чоловік подумав — подумав і вирішив випити вино. Але цим вином він упився, а тоді вбив свого вірного слугу й набив свою жінку. Таке саме зробили більшовики; дали Українцям до вибору: 1) покинути Церкву й стати безвірком 2) або виректися Украни, 3) або прийняти комунізм. Декотрі замотеличені "провідники" прийняли комунізм, але цим убили Церкву й Україну, а самі стали безбожниками!

Що більшовики були й є безбожниками, то це засвідчає їхня література та їхне ставлення до Церкви, як інституції. А що вони тепер поширюють своє питоме "православя" навіть і коштом греко-католицької Церкви, то це ще більше пересвідчає нас у цьому, що більшовики приготовляють якусь хрію, що може аж за десять років вийде наверх. Про саму віру в Бога їм не ходить, бо в Бога вони не вірять: російська альфа й омега є — більшовизм понад усе!!

Недалекий той час, коли і Українцям проясниться в очах, що всіх збанкротованих лідерів треба післати на сто вітрів, а самим задержати свої культурні традиції, бо інакше жде нас смерть і винародовлення."

Другий читач пише: "Наші провідники по більшій часті є просто атеїстами й віру та релігію телерують тільки тому, щоб не показати свого правдивого обличчя. Видно Господь карає наш нарід за гріхи наші. Коли б у нас була більша віра та вповання на Бога, то може б Господь наділив нас своєю святою ласкою, а так виходить що що ми варті, те й маємо."

Усім відомий Українець, що мав нагоду добре пізнати різних наших передових людей на американськім суходолі сказав про їхне відношення до релігійних обовязків: "А хто з них це сповняє?"

Один із наших монтреальських громадян подає в цій справі ось такі завваги:

"За мого довгого життя в Монтреалі я мав нагоду приглянутись життю й праці Французів, а головно французькій інтелігенції. У них професіоналісти, від найвищих до найнижчих урядників, належать до своїх клюбів, де не бракує священиків.

Коли прийдуть вибори, чи які інші поважні справи, вони стоять одним оборонним фронтом і всякі накиди, так політичного, як і релігійного характеру, на другий день відбивають у французькій і в англійській пресі.

Спостереження в Церкві. Ідучи вранці до праці, заходжу до французької церкви Нотр Дам. Год. 8.30. В церкві застаю двох сусідів, що моляться в лавках. Коло сповідальниць цілі ряди каянників. Між ними стоїть прокуратор суду й жде своєї черги, щоб прийняти св. Тайну покаяння. По хвилі приступають до сповідальниці два мої знаймі адвокати, а також мої два судді висуваються з лавок і стають поруч адвокатів, вижидаючи своєї черги. Це так у французьких професіоналістів. Віра, практикуюче католицтво, один фронт. Суддя не зважає на своє високе достоїнство, але стає коло робітників і разом із ними вижидає своєї черги, наче один із них. Він згинає своє коліно перед маєстатом Царя-Христа що Його любить, слухає богослуження, покірно визнає свої провини перед священиком бо така Божа воля, бо така його віра. Так роблять убогі й багаті, вчені й малограмотні. Між такими людьми існує справді один релігійно-національний фронт.

А чи так між Українцями? Чи багато українських професіоналістів побачимо на такій співпраці?.. Тільки малий відсоток. А треба, щоб усі були доброго духа, бо цього вимагає так особиста, як і загальна наша справа.

Сьогодні укрїнські професіоналісти й усі наші люди з вищою освітою повинні брати собі приклад від славного графа Шептицького, бл. п. митрополита Кир Андрея, що мав найвищу освіту, великі добра, всякі можливі вигоди й світлу карієру перед собою, а він покинув усе те і вступив до монастиря, де не було панів і графів, а наші селянські діти, і разом із ними станув до праці для вічного й дочасного добра нашого народу. Оце справді шлях високо-освічених і високопатріотичних людей. І це шлях усіх українських професіоналістів: ставати поруч своїх нижчих братів-Українців, робітників і фармерів, і разом із ними творити один оборонний український фронт."

Такий погляд виробили собі деякі наші читачі про наших українських інтелігентів і провідників у Канаді й Злучених Державах:

Коли говоримо про релігійність наших передових людей, то мусимо признати, що між ними бувають у різних містах гарні, віруючі одиниці, що своє особисте й родинне життя ведуть згідно з вимогами св. Христової релігії й є окрасою наших українських громад; та на жаль, загальний стан нашої інтелігенції під оглядом релігійним сумний. Докладні відомості про релігійно-моральне життя наших українських учителів, лікарів, адвокатів, інженірів, редакторів, послів, провідників національних організацій могли б подати наші ОО. Парохи, що знають своїх місцевих інтелігентів, та для загального погляду на духовне життя передових Українців вистарчать нам вищеподані спостереження й завваги цих кількох наших поважних зорців. А ці спостереження не дуже веселі..

Для особистого щастя й нашого загального добра нашим українським провідникам треба конечне духовної обнови; їм треба звернутись щирим серцем до Бога, релігії, Католицької Церкви, що помагає людям здобути певне щастя самим собі й своїм найдорожчим — рідні й батьківщині.

Український нарід був би щасливий, якщо всі його інтелігенти-провідники зробили б Христову релігію тривкою основою свого приватного життя й своєї національної праці.

Дав би це Бог, щоб принаймні в цей час більшовицького наступу на християнство й українство всі наші інтелігенти стали вірою й практикою життя до спільної боротьби за Христа й Україну. Тоді зможемо всі сказати зо щирого серця: Українській інтелігенції — слава!

КАТОЛИЦЬКА ЖІНКА

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В КАТОЛИЦЬКІЙ АКЦІЇ

Могутню й корисну поміч у своїй праці має парохіяльна помічниця в численних повчаючих книжках. Добра книжка це щирий приятель, що зуміє внести промінь радости до погруженої в темряві, заблуканої людської душі й вивести її з фальшивого шляху на соняшну дорогу правди. Просто не можна собі уявити парохіяльної помічниці без доброї книжки в руці.

Ось напр. стрінувши молоду, легкодушну дівчину, котрій грозить мішане подружжя або подружжя з чоловіком без віри й засад, парохіяльна помічниця дає їй до руки відповідну книжку. В самітнім роздумуванні над перечитаним молода дівчина пізнає цілу недолю що плине з мішаного подружжя, недолю життя з чоловіком без віри й моральних підстав. Глибше застановиться над своєю постановою, що могла б звихнути все її життя, — і вкінці виречеться свого наміру

Молода робітниця серед монотонної праці, що ніколи не кінчиться, відчуває глибоку пустку; нераз шукає розривки там, де легко можна наразити на небезпеку чистоту своєї душі. Скільки ж тоді доброго зробить добра книжка, вчас доставлена парохіяльною помічницею, що описує життя великих і шляхетних людей із сильним характером і повних посвяти. Така лектура приневолить кожного глибше застановитися над власним життям і поводженням у житті.

Навіть мала дитяча книжка, що містить тільки безжурні, веселі оповідання або тільки самі рисунки, може нераз принести великі користи в родині. Ось напр. батько родини лежить тяжко хворий, а мати не може успокоїти розгуканої громади дітей, що своїм гамором і криком завдають правдиві тортури недужому. Парохіяльна помічниця приносить дітям книжку з рисунками. Від хвилі коли старша сестричка чи братчик починає рідні читати

книжечку й показувати рисунки, втихає гамір, в помешканні настає тишина.

Або знову інші умовини. Молоде дівчатко приготовляється з цілим захопленням до прийняття перший раз Спасителя в св. Причастю. Вдома не заспокоїли жадоби дізнатись про Ісуса; не зуміла зробити це мати, бо не мала часу, чи відповідного звання. Отже дитина дістає від парохіяльної помічниці книжечку про Малу Неллі, чи іншу, по котрих прочитанню знає вже те, що так гаряче хотіла знати.

Стара швачка, що день-уdень, без відпочинку, шиє дрижачими руками, — тішиться, коли може в неділю взяти до руки календаря, парохіяльну ґазету чи яку іншу добру, а цікаву книжку.

Душа, що намагається, щоб здобути світло правдивої віри, знайде це, за чим шукає, в позиченій їй парохіяльною помічницею книжці. Зміст книжки переконає її, що остаточне усмирення своїх турбот знайде в Бозі, що є початком і кінцем всього.

Слід тямити, що книжка має величне значення в апостольстві парохіяльної помічниці, тому вона мусить із конечности розпоряджати власною підручною бібліотекою зложеною з книжок виданих українськими видавництвами. Це має значення передовсім тоді, коли книжка мусить бути досталена скоро, щоб використати відповідний настрій й успособлення читача. Книжка, це як напиток, що мусить бути даний тоді, коли чоловік його прагне й може заспокоїти спрагу. Отже як що парохіяльна помічниця тільки радить перечитати якусь книжку, не давши її зараз, ця книжка може не попасти до бажаних рук, або попаде тоді, коли вже не осягне свого призначення.

Ще й інше значення має для парохіяльної помічниці власна бібліотека. Часом вона мусить відвідувати людей, перед котрими трудно закрити ціль її приходу. Маючи в руках книжку, легче зуміє навязати розмову, хоч би про зміст тієї книжки, а з цього вже не тяжко опісля перейти до властивої теми, що є метою вівідин.

Претекст випозичення книжки облегчить також декотрим більш несмілим вірним зближення до парохіяльної помічниці що з нею може нераз хотіли навязати тісніший звязок, а тільки через свою несміливість не могли цього до тепер зробити.

Щоправда, нелегко здобутися на власну книгозбірню, однак все можа знайти добрих людей, що зрозумівши значення книжки в руках парохіяльної помічниці, охоче прийдуть їй із поміччю. Правильно зложена книгозбірня стане правдивим доброчинством для парохії, джерелом живої води для прочан до останньої мети, крізь труди й журби земного життя. Напиток із цього джерела нераз додасть сил підупадаючим, принесе покріплення, пробудить нове життя там, де воно вже погасло.

Праця над спасенням безсмертної людської душі має свій відрубний характер. Багато речей тут інакше укладається, ніж у працях іншого роду. В звичайних умовинах, коли починається якусь працю, якщо вона є ведена старанно й планово, при кінці осягаємо намірений вислід. Діло доконане. Можна починати друге.

Інакше з працею для добра душі ближнього. Тут, коли нераз здається нам, що діло покінчене, — воно тільки-но в початках. Чи може напр. парохіяльна помічниця позбавити своєї опіки душу, що завдяки її впливам навернулася до Католицької Церкви? Здається, що осягнено ціль, виконано завдання. Наразі так — але це ще не все: така душа потребує й надалі запопадливого опікуна, що постійно нею опікувався б і утверджував би її в католицькому житті й католицьких правдах.

Що глибше й живіще розуміє парохіяльна помічниця своє завдання, то більше поширюється осяг її праці. Слушно тут можна сказати, що в праці збільшується праця. Бажавши загоїти одну рану, відкривається багато інших болісніших від попередньої; бажавши заопікуватися одною душею, знаходять усе нові, що ще більше потребують опіки. Тож невдовзі парохіяльна помічниця набирає правильного переконання, що сама, власними силами, не може всьому подолати, що треба їй співробіників, що поруч своєї щоденної праці, могли б посвятити своїм ближнім хоч кілька вільних хвилин часу. При Божій помочі парохіяльна помічниця певно знайде людей із горячим серцем і апостольською душею, що будуть їй помічні в праці при будові Христового Царства на землі. Може їх знайти в різних верствах і званнях. Вона сама зуміє постепенно збільшити число світських апостолів, аж вкінці вдаться їй поділити всю парохію на малі округи, що їх провідниками стануть поодинокі її співробітники. В цей спосіб уся парохія буде охоплена наче б невидимою сіткою ниток, що ними основи духовного життя дійдуть до найдальших її закутин Ясно й зрозуміло, що розгоновою силою, серцем, мотором що вдержує життя цього ніжного духовного організму, остане все душпастир. (д.б.)

ТАК ГОВОРИТЬ ПАПА...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Поправді, то число різних товариств, головно робітничих цими часами більше, як було перше. Не місце тут розбирати, звідки більша частина бере початок, до чого прямують загальне пересвідчення, стверджене багатьома фактами, що такими товариствами керують якими йдуть дорогами. Але є люди заховані, що їхня наука противиться так християнській релігії, як і добру держави. Вони мають ціль — загарбати в свої руки наче монополь праці, а хто з ними в цім не хоче годитися, змушують його карами й доведенням до нужди. Серед таких умовин християнським робітникам приходиться вибирати одне з двох: або вписатись до цих товариств, або закладати між собою свої товариства й таким чином лучити свої сили, щоб тим успішніше відперти вимірене проти себе, а непожадане насилля. Кожний без вагання повинен вибрати цей другий спосіб, хто тільки не хоче виставляти на іграшку долі найбільше добро людини.

За кращу долю робітників

Гідні похвали є ці численні з-поміж нас, що зрозуміли вимоги часу й міркують про це, як би то чесним способом поставити пролетарів у кращі умовини. Взявши їх в опіку, стараються поліпшити положення так їхніх родин, як і кожного зосібна. Бажають також довести до більше поміркованих і справедливих взаємин між робітниками й капіталістами; живити й скріпляти в одних і других почуття та слухняність евангельським приписам, що повздержують людину від непоміркованої жадоби, заказують переступати міру та при всякій невірності осіб і станів бережуть одности держави. З цеї причини, як бачимо, сходяться часто славніші мужі щоб спільно радити, лучити свої сили й полагоджувати найбільше пекучі справи.

Інші стараються органiзувати різних робітників у відповідні їм товариства, підпомагають їх радою й ділом; дбають про чесність і корисність справи. Загрівають до того й опікуються єпископи; під їхньою повагою й доглядом духовенство, так біле, як і чорне старається гаряче про задержання релігійного характеру в товариствах. Вкінці не брак також і багатих католиків, що добровільно стають товаришами робітників та грішми піддержують товариства при закладанні їх і розвитку.

При їхній помочі легче може робітник не тільки працею постаратися про прожиток на тепер, але мати також надію на будуче чесне та спокійне життя.

Не треба говорити, бо це загально відоме, скільки добра принесла суспільності ця міжнародня й запопадлива діяльність. Це ми вважаємо за віщунів найкращої надії на будуччину, щоб тільки такі товариства ступнево росли числом і тішились розумною організацією. Держава повинна опікуватись такими правно основаними товариствами, щоб тільки не мішалась в їхні внутрішні справи та порядки; бо життя зависить від внутрішнього принципа й дуже легко може перерватись через внутрісній напад.

Треба нам керми й науки

Конечне треба керми й доброї науки до того, щоб була згода в діянні й одність волі. Коли отже дається громадянам волю основувати товариства як це дійсно є, то рівнож повинно бути вільно йти за цею наукою й цими правами, що найскоріше провадять до. поставленої цілі.

Вважаємо за річ неможливу уйняти в певні й усі обовязуючі правила вищезгадану керму й науку товариств, яка має бути в кожній частині. Це залежить скоріше від характеру кожного народу, від навички й звичаю, від роду й видатности праці, від розвою торговлі й інших умовин речей і часу, що їх треба вважно розібрати.

Робітники й релігія

Передовсім ходить про це, що повинно бути правом загальним і повсякчасним, щоб основані товариства робітників могли. достарчати найвідповідніших і найконечніших засобів до осягнення цілі тобто, щоб кожний із суспільности, скільки тільки може, дійшов до більших дібр тіла й душі.

Певна річ, що передовсім треба вважати на релігійність та моральність й цими чеснотами перш-за-все повинна керуватись суспільна наука. В противнім разі вийдуть із них такі товариства, що в них не знайдеш. ні крихітки релігійности. Яку користь матиме впрочім робітник, коли вправді достарчать йому товариства тілесної поживи, але знову душа його з браку духовної поживи буде в небезпеці? "Яка користь для людини, як би заволоділа над цілим світом, а занапастила свою душу?" Ісус Христос поставив границю між християнами а поганами: "До цього прямують погани... ви дбайте передовсім про церства Бога й Його справедливість, а все інше додадуть вам."

Коли отже Боже царство буде ціллю товариства, то треба дбати про релігійне виховання щоб кожний пізнав свої обовязки супроти Бога, щоб добре знав, у що вірити, чого надіятись і що робити, щоб осягнути вічне спасення. Особливою запопадливістю треба берегти їх перед фальшами і різним зіпсуттям. Робітника треба побуджувати до почести Бога й побожности, а передовсім до святкування святкових днів Треба його повчити, що повинен почитати й любити спільну всім матір-Церкву, слухати її приказів та приймати її св. Тайни, що є Божими орудниками до очищення душі й осягнення святости. (д.б.)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Пророцтво про зруйновання Єрусалиму й останні речі

Глава 24: 15-31

Коли ж побачите гидоту запустіння—про неї й віщував пророк Даниїл — що усадовилась на святому місці, — хто читає, то нехай уважає, — тоді ті, що будуть у Юдеї, нехай тікають у гори. А хто на покрівлі, той нехай не ско-

дить, щоб що взяти зо своєї хати. І хто в полі, нехай не вертається назад, щоб узяти свою одежину.

Горе й вагітним і там, що годуватимуть у ці дні.

Та й моліться, щоб не довелось вам утікати в зимі або суботу.

Бо буде тоді велике горе, якого не бувало від початку світа аж досі, й не буде. І коли б не скорочено тих днів, то не врятувалася б ні одня людина. Та через вибранців будуть скорочені ті дні. Коли ж вам тоді хто скаже: Глянь, тут Христос, або он там, то не йміте віри. Бо повстануть лжехристи й фальшиві пророки та й будуть творити великі ознаки й дива, щоб отуманити, як буде можна, й вибранців. Ось я вам наперед сказав.

А як вам скажуть: Ось Він у пустині, то не виходьте; ось Він у хатині, не вірте. Бо блискавка зо сходу виходить та й на заході сяє, так буде і з приходом Чоловічого Сина. Де буде труп, там зберуться й вірли. І зараз після горя тих днів померкне сонце та й місяць не дасть свого світла й зорі падатимуть із неба та й сили небесні захитаються.

І тоді з'явиться знак Чоловічого Сина й тоді заголосять усі земні покоління й побачать Чоловічого Сина, як буде йти на хмарах небесних із великою силою й славою. Та й пішле Він своїх ангелів із великою й головною трубою; і вони позбирають Його вибранців від чотирьох вітрів, від краю неба аж до краю.

ПОЯСНЕННЯ

Коли Ісус Христос завів був одного разу з апостолами мову про суд над Єрусалимом то як ознаку близького того великого горя подав облогу міста ворожими військами й гидоту запустіння, що під нею треба розуміти передовсім величінь проступків й, мерзоти, що ними воюючі між собою партії обляжених осквернили храм і Святая святих, а також і потоптання святого місця поганами.

Про це велике горе віщував передтим св. пророк Даниїл: "А як (по сімох сімках) минуть шістьдесять дві сімки, віддадуть Помазанця-Христа на смерть, хоч провини немає на Нім. А місто й святиню зруйнує нарід вожда, що прийде: вони загинуть немов від повені та й аж до кінця війни безустанку буде пустошення. Та й закріпить заповіт із багатьома едина сімка. А в половині (сімдесятої) сімки (після трирічної діяльності Ісуса) перестануть приносити мені жертви й приноси, в святині ж настане гидота запустіння" (Дан 9:25-27).

Щодо цих скорбот, то Христос подає християнам особливі вказівки. Вони не мають, як це діється в час війни, шукати захисту за мурами міста Єрусалиму, але повинні тікати за Йордан, у гори провінції Переї, й то так спішно, що будуть пожалування гідні матері, що, несучи немовлят, не зможуть досить скоро тікати. Християни повинні також просити Бога, щоб час утечі не впав на зимову пору, або в суботу, коли то жиди не могли довше мандрувати, як чверть години, чого побожні Жиди будуть придержуватись навіть у час цього великого горя.

Предсказання покарання Єрусалиму, це дуже потрясаюча подія. Спаситель сидить із учнями на лагіднім опадаючім склоні Оливної гори, звернений лицем до міста та святині, озолочених якраз промінням заходячого сонця. Чого не бачить ніхто, на це глядить Він. Для Його очей не існує покривало, що ослонює будуччину. Він бачить, як із усіх сторін, хоч повільно, але постійно наближається страшна погуба на гордий та закаменілий Єрусалим, і Він пророк, суддя й цар оповіщує цьому пророкоубивцеві погибель.

Це предсказання є важливе з огляду на Христа як пророка. Спаситель дуже ясно предсказав і саме збурення й знаки, що попереджували збурення. Це може зробити тільки Божа могучість.

Предсказання геть чисто сповнилося. Заки прийша облога міста, християни втекли через Йордан до Пелі, що знаходиться в Переї, а тоді Римляни спустошили святе місто так, що й камінь на камені не лишився з давньої величної святині.

У юдейських горах є чимало печер і в них можна було знайти захист. Перші християни, на че на Христовий приказ, як подає історик Євсевій, на початку війни покинули Єрусалим і Юдею та й пішли за Йордан.

Спаситель із усею строгістю покарав Єрусалим, а до християн віднісся "як дбайливий пастир і батько та охоронив їх."

Відповівши апостолам на питання про зруйнування Єрусалиму, Спаситель відповідає одночасно на подобу пророків і на питання, що відносяться до кінця світу. У апостолів думка про зруйнування храму й Єрусалиму сплітались із гадкою про кінець світу.

Насамперед згадує ознаки, що попередять близький суд світу. Першою ознакою буде страшне замішання й така могутність фальшивих пророків та фальшивих месіїв, заявлювана сповидними чудами, що навіть вибрані дались б звести, якщо Бог не беріг би їх і не вкоротив тих днів. Правдоподібно Спаситель говорить тут про Антихриста.

Прихід Господа буде такий замітний, наче сяяння блискавки так, що не буде треба аж шукати Його. Яр орли вітрять добичу й збираються кругом неї, так вибрані поспішать до Христа, щоб стати перед Ним на суд.

Другою ознакою будуть лячні явища на небі й землі тобто заворушення та забуреня в рівновазі й природнім ладі всесвіту, бо настане поміщання дня й ночі, весни й літа, падання зір, затьма сонця й місяця; тоді буде здаватись, що захиталась осередня сила, що довкола неї обертається світ та що вся машина сотворення виходить із своїх осей. Це легко може статись через наплив великанських метеорів в атмосферу нашої землі. Не диво, що людей огорне тоді смертельний переляк.

Святий Йосафат

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Перша генеральна капітула

Заки будучий епископ-помічник Полоцька одержав канонічне призначення й епископські свячення, йому треба було ще взяти участь, на основі свого уряду архимандрита, в загальних василіянських зборах, що їх митрополит Рутський зарядив перший раз літом 1617 року.

Рутський основує школи в Україні

З часу свого винесення на київський митрополичий престіл, Рутський був виключно зайнятий організацією й вихованням свого духовенства. В 1613 році він одержав від папи Пія V пять вільних місць для українських студентів у Грецькій Колегії в Римі, а згодом також два місця в Відні, Празі, Оломунці, шість у Бравнсберзі й кілька в Грацу. Така поміч могла бути корисна, але не була вистарчаюча. Було певне, що доки Україна не матиме своїх шкіл, її будуччина не виглядала світло. Рутський бачив релігійне відродження в Німеччині, Італії й Польщі завдяки католицьким колегіям і його головним бажанням було вивінувати свій нарід подібними установами. В 1613 році він одержав від папи Павла V декрет, що дозволяв йому основувати школи в усій метрополії й признавав учням цих шкіл такі самі відпусти, як мали Марійські Дружини в колегіях ОО. Ісусовців. Коло 1916 року мрія митрополита про власні українські школи почала ставати дійсністю.

Спочатку ОО. Василіяни відчинили дві Колегії в Мінську й Новогородку. Початки в обидвох місцях були дуже мізерні. Ще 1617 року були в Мінську тільки два монахи, що вчили латинської мови, й один дяк, що вчив по-українськи. В Новогородку мусів самий митрополит постаратись про землю й гроші на будову колегії, а також мусів зректися архимандрії в Лавришеві, щоб удержати учителів. Завдяки цій щедрій жертвенності, шляхетська молодь мала вкінці католицьку школу перед своїми дверми. До того часу в цілім краю не було й одної католицької школи й уся молодь виховувалась у школах еретиків.

У повнім розгоні

В році 1617 реформовані василіяни вели вже всі головні діла, що мали забезпечити спасення України. Вони стали виховниками молоді й обновниками духовенства так, як від десяти літ були проповідниками, апологетами й апостолами. Пять монастирів було вже зорганізованих: у Вильні, Битені, Жировицях, Мінську й Новогородку. Один шляхтич із родин, що дала досить епископів українській Церкві, Адам Хрептович, виявив охоту основувати шостий у своїх добрах, у Красноборі; князі Збаравські закликають реформованих василіян до двох своїх монастирів у Кременці, а король віддає монахам Пресв. Трійці монастир у Городні.

Обєднання

Щоб усі доми й серця монахів злучити в одну цілість, Рутський основував був уже 1616 року один спільний новіціят для Василіянського Чину; а що ні він самий ні св. Йосафат, що мав відїхати до Білої Руси, не мали спромоги вести його, то, на просьбу митрополита, генерал Аквавіта, Т. І., призначив був на якийсь час до помочі двох своїх вибраних священиків.

Оснування одного новіціяту було першим кроком у обєднанні Чину св. Василія; до цього треба було ще додати інші звязки, що лучили б різні монастирі в одну монашу цілість, запевнити заховання карности й релігійних традицій через обопільну чуйність, означити точно подробиці монашої карности, словом створити нову сильну василіянську монашу організацію, на зразок цвитучих монаших Чинів Заходу.

З тими думками митрополит Рутський закликав настоятелів відновлених монастирів і кількох інших монахів, відомих із науки й побожности, до свого замку в Руті, на велику нараду-капітулу в липні 1617 року.

Під час цих історичних загальних зборів Чину св Василія Великого, Рутський предложив свій план нової організації й уставів Чину. Всі досі незалежні монастирі, що були для себе наче окремими родинами, тепер лучились в одну організаційну цілість, що нею управляв один головний настоятель Чину, Протоархимандрит, вибраний генеральною капітулою на все життя. До помочі архимандриті та для чування над його діяльністю, генеральна капітула вибирала також генеральних дорадників-консульторів, із дорадчим голосом. Новий устав, зложений для Василіянського Чину самим Рутським, був прийнятий відповідними ухвалами, а опісля одобрений Апостольською Столицею в Римі. Така організація Чину св Василія Великого була конечна з огляду на тодішні умовини релігійні в Україні, що вимагали багато духовних робітників, що були б готові кожної хвилини перейти з одного місця в друге й посвятитись беззастережно апостольській праці для спасення українського народу.

Такий характер заховав Василіянський Чин до цього часу. Чином управляє з Риму головний настоятель, архимандрит, що відповідно до духовних потреб людей, що над ними працюють василіяни, та в порозумінні з епископами різних епархій, посилає василіянських монахів на духовну працю так до різних василіянських монастирів в Европі, як і на американськім континенті.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

15. серпня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 15.

До Доброго Виховання Українських Католицьких Дітей Треба Конечне Української Католицької Школи!

ПРИВІТИ КОНГРЕСОВІ

ВАТИКАН

До Преосв. Кир. В. Ладики

Прийнявши до відома з сердечним батьківським вдоволенням щиро віддану чолобитню Українського Католицького Конгресу в Канаді, Святіший Отець уділяє епископам, священикам і всім учасникам зїзду, як запоруку обильних Божих ласк і постійного небесного просвічення, своє апостольське благословення. Монтіні, заступник.

ЛОНДОН

До Голови Конгресу Українців Католиків Канади в Виннiпеґу

Приватний секретар є уповажнений переслати від Короля Конгресові Українців Католиків Канади щиру подяку за зложену заяву їхньої вірности, що Його Величество глибоко цінить.

Студенти 12-ої кляси Колеґії св. Йосифа в Йорктоні, Саск., що цього року покінчили там свою науку. Сидять в 1-ім ряді: Д. Пристай, Д. Сорока, С. Лазурко, І. Гвайт, М. Панилик, Р. Смук, І. Скіцко, М. Куляса, Е. Борса, С. Процик, Й. Швалюк. — Другий ряд: А. Пилипів, В. Корпан, С. Малаховський, В. Пержило, М. Зварич, О. Федорович, Г. Бесет, Д. Браєнт, Е. Раїна, В. Робсон, — Третій ряд: П. Балко, М. Маркевич, Д. Кіндрачук, Б. Верстерлунд, І. Лукаш, Е. Дучемінський, С. Явний, К. Драйден. — Славна Колеґія Чину Братів Християнських Шкіл святкує цього року 25-літній ювілей свого існування й виховно-наукової праці.

П. В. ВАЛ, голова Централі Українців Католиків Канади промовляє під час Українського Католицького Конгресу, що відбувся в Виннiпеґу в днях 4-6 липня.

Українська Католицька Цілоденна Школа св. Юрія в Ню Йорку. Школу провадять наші Сестри Василіянки. Цього року відбулось там перше "ґрадуовання" дітей 8-ої кляси. На знимці: діти, сестри-учительки й Преп. о. П. Дидик, ЧСВВ., катехит. Школу оснували ОО. Василіяни за проводом Впр. о. Ігумена М. Маркова, ЧСВВ. — Хто з українців бажає дати своїм дітям добре виховання, це посилає їх обовязково до своєї української католицької школи.

ПРОФ. ДР. МИКОЛА ЧУБАТИЙ, славний український католицький історик, виголошує під час Конґресу головний доклад про Берестейську Унію. Проф. Чубатий живе з родиною в Ню Йорку.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $0.25: М. Лозінський, Сенди Репидс, Д. Ціж, Дейзленд.

По $0.50: І. Іваськів, Еґремонт.

По $1.00: Марія Хміляр, Мондер, Василь Годованський, Торонто.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

ПРОФ. ДР. КОСТЬ АНДРУСИШИН промовляє під час Українського Католицького Конґресу в Виннiпеґу. Доклад п. Андрусишина був дуже цінний.

П. ІВАН НОВОСАД, секретар Централі Українців Католиків в Виннiпеґу і редактор "Будучности Нації", виголошує на Конґресі свій доклад про пресу.

— ЖАРТИ —

Зуб за зуб. — В одній гостинниці стрінулись у почекальні два чоловіки: один був дуже худий, а другий товстий. Коли ґрубас подивився на свого мізерного гостя, сказав: Ви так виглядаєте, наче б ви прийшли з околиці, де панує голод. А худий відповів: А ви, добродію, так виглядете, як би були причиною того голоду.

Довідався. — Каже писар гостинниці до гостя, що відходить: Думаю, що ви вдоволені з нашої гостинниці? — Гість: Сказати правду, то ліжко було тверде, ціна була надто висока, харч був надіпсований, послуга була повільна, гостинниця була дуже гамірна... Одне, що було добре, то — вода з льодом...

СЛУЖБА БОЖА
ПОЯСНЕННЯ СВ. ЛІТУРГІЇ

Приношення Жертви

Зараз по "Вірую" наступає головна частина Служби Божої. Тоді надходить ця хвилина, коли хліб і вино,що були приготовані, під час Проскомидії на початку Служби Божої і принесені на вівтар під час Великого входу, по пісні "Іже Херувими," мають перемінитись в Ісуса Христа, в Його Пресвяте Тіло й Пречисту Кров. В цій хвилині Ісус Христос, руками священика, принесеться за нас у жертву Богові Отцеві. Що було колись на Голгофті, це безкровним способом відновиться тепер перед нашими очима на вівтарі.

В цій хвилині чисті, святі Ангели стануть невидимо кругом вівтаря й будуть покланятися своєму Панові.

Щоб ми, грішні люди, могли також взяти участь у Найсвятішій Жертві Нового Заповіту, нас Мати-Церква від самого початку приготовляла до цеї хвилі. Священик довгими ревними молитвами просив для нас чистоти сумління,спокоюмиру, любови до Бога й ближніх, живої віри. Ми це виявили словами: "Вірую, Возлюбім друга..."

"Станім добрі." Щоб нас зробити ще більш уважними на цю хвилю,священик завзиває нас "Станьмо добре(пристойно), станьмо зо страхом; уважаймо, щоб ми могли приносити святу жертву в супокою."

"Милость мира." — Люди на це відповідають: "Милость мира, жертву хваленія " Любов миру,жертву похвали.Цим люди висказують свою віру, що Найсв. Жертва походить із любови Христа до нас, що то цею жертвою поєднав нас із Богом,та що одиноко цею жертвою ми можемо віддати Богові гідну хвалу

"Благодать Господа." -- На таку розумну відповідь людей священик благословить їх "Благодать Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога Отця й спільнота св. Духа нехай буде з усіма вами." Це значить Як ви вже знаєте, що ця жертва має приноситись і ви зо страхом вижидаєте її приношення, то нехай Пресв. Тройця буде з вами через свою ласку,любов і замешкання в ваших серцях Нащо люди відповідають:- "І з духом твоїм," отче, нехай буде Пресв. Тройця з такими самими ласками.

"Горі імім сердца." По цих словах священик підносить руки до гори й завзиває: "Догори піднесім серця," тобто відверніться гадкою, бажанням і любовю від усього, що земне, а зверніться догори, до неба. На що люди заявляють: "Імами ко Гсподу" тобто: Ми маємо серця піднесені до Господа.

"Благодарім Господа." — Тоді священик складає руки й каже: — Подякуймо Господеві. А люди відповідають: "Достойно й справедливо є покланятися Отцеві, і Синові й св. Духові, Тройці святій, що має одну природу й є нероздільна."

"Свят." — В тім часі, коли люди співають "Достойно і праведно есть," священик складає в тихій молитві сердечну подяку за ласки сотворення, відкуплення, та що позволяє йому вихваляти Його разом із св. Ангелами "побідну пісень співаючи:" "Святий, святий, святий, Господь небесних сил, повне небо й земля слави Твоєї, осанна на висоті. Благословен Той,що приходить в імя Господне, осанна на висоті."

"Освячення." — На цьому місці священик робить намірення, за що хоче пожертвувати Службу Божу напр. за подяку, прощення гріхів, за поправу дітей, за вмерлих іт.п., розбуджує досконалий жаль за всі свої гріхи, а опісля освячує-переміняє хліб і вино в Пресвяте Тіло й Пречисту Кров Ісуса Христа словами: "Прийміть, іжте, це Моє Тіло, що за вас ломиться на відпущення гріхів. Пийте з неї всі, ця є Кров навого заповіту, що за вас і за багатьох проливається на відпущення гріхів." (Пресв. Тіло лежить на золотім кружку-дискосі, а Пречиста Кров є в чаші). Опісля бере в руки дискос і чашу, складає їх навхрест на означення розпяття Ісуса на хресті, підносить догори й каже: "Твої (дари) з Твоїх, Тобі приносимо за всіх і за все" — за всіх людей і за всі доброчинства. Люди співають: "Тебе поем" (Тобі співаєм)

Коли священик проказує святі слова: "Це є Моє Тіло (Ісуса Христа), Ця є Моя Кров,"то тоді всі повинні стояти на колінах і низько поклонитись Христові під видами хліба й вина

Хто в цім часі не був би в церкві й не вважав на святе освячення, але стояв десь під церквою, чи на дорозі й розмовляв, той не вислухав би Служби Божої й тяжко провинився б. Між католиками такого не повинно ніколи бути Без "освячення" нема Служби Божої

"Ізрядні." По освяченні священик довго молиться за всіх, згадуючи святих у небі, вмерлих у чистилищі, а живих на землі Коли молиться "Особливо (ізрядні) о Пресв Богородиці," то кадить, чим хоче сказати, що вся подяка від нас іде до Бога через руки Пречистої Діви

"Достойно есть." Коли Марію величають піснею. "Достойно есть," тоді дзвонять на дзвіниці Це на те, щоб ті люди, що не могли через слушну причину бути тої неділі в церкві, знали, що тоді величають Божу Матір у церкві та щоб і вони віддали Їй честь, а ті грішні, що зо своєї вини не були в церкві, щоб зідхнули до Божої Матері й випросили собі ласку прощення

"І дажд нам." По молитві за папу й епископів священик закликає всіх. "І дай нам, щоб ми одним серцем славили пречесне й величне імя Твоє, Отця, і Сина, і святого Духа, і сьогодні, і завсіди, і по вічні віки." Люди відповідають. "Амінь" Нехай так буде.

На цьому місці кінчиться головна частина Служби Божої "Приношення жертви" й починається приготування до св. Причастя.

ВСЕЧ. О. ІВАН ВОРОНА
висвячений на священика 16 червня, 1946 в Виннілегу. Родився в Волині Комаревій у Зах. Україні; богословські науки покінчив в Едмонтоні.

ВСЕЧ. О. ГРИГОРІЙ ВІВЧАРИК
висвячений на священика16 червня, 1946, в Виннілегу. Родився в Етелберті, Ман., богословські науки покінчив в Едмонтоні.

Всечесним Отцям, Іванові й Григореві, складаємо сердечні побажання великого Божого благословення й успіху в священицькім житті й душпастирстві. — Редакція.

— ЖАРТИ —

Гість: Добродію, чи ви не бачите, що в вашій гостинниці ллеться дощ просто на **ліжко?**

Господар: Ми держимось модерної установи, щоб була пливуча вода в кожній кімнаті.

Гість: А коли в вас дають їсти?

Господар: Снідання від 7 до 11, обід від 12 до 3, вечеря від 6 до 8.

Гість. Так? А коли ж я матиму час поладнати свої справи в місті?

Зрозуміла. — Два студенти робили собі прогульку. Дорогою вступили до гостинниці в малім місті на обід, а що бажали зїсти кусок доброї курки, то сказали до молодої гарної послугачки: А як там курочка?.. Дівчина почервоніла й відповіла: Дякую, я маюсь добре. А як ви?

Можливо. — Гей, хлопче, що це таке чорне пливає в молоці? — питає гість у ресторані. — Хлопець: Я певно не знаю, але може це буде щось із тих вітамінів, що про них так багато тепер говорять.

В гостинниці. — Одної ночі побачив готельний послугач гостя, що ходив по коридорі в спідній білизні: Гей, як ви так можете тут ходити? — Гість здригнувся й відповів: — Вибачте, я люнатик: — А хлопець йому: Я не питаю, яка ваша релігія, але кажу, що так ходити не вільно.

Має щастя. — То ви кажете, що ви варили при війську старшинам їсти? — питає управитель харчівні нового кухаря, покушавши зупи, що він зварив. — Так, прошу, через два роки на німецькім фронті; при цім був двічі ранений. — Як бачу, то ви маєте щастя. Це справді чудо, що вас там не вбили

Добра промова. — Чи ти чув коли добру промову по обіді? — Всього один раз, як я був у панськім ресторані на обіді, а мій приятель по обіді сказав до послугача: "Прошу принести мені рахунок, я плачу за все."

Братня пересторога. — Знаєш, ми зробили раз із одним другом постанову, щоб висказати собі обопільно свої хиби І чи був із цього який наслідок? — Так, ми з того часу не говорили до себе цілі три роки.

Його не дивує. — Чи це не дивна річ, що одного разу ослиця говорила до пророка Варлаама, як людина? — Мене це зовсім не дивує. Бо чому не могла б говорити, як людина, коли стільки людей говорять як осли?

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

From Heart to Heart

AN APPEAL AND AN ANSWER

Shall I become a Missionary Sister?

Here is your opportunity to become a member of the newest Congregation of Ukrainian Sisters — **The Missionary Sisters of Christian Charity.** With permission of the Apostolic See, the new congregation of sisters are established with a Mother House and Novitiate in Grimsby, Ontario. Here is a new society where you may exercise your talents in God's service in the widest possible fields The field of service that these sisters offer humanity may be classed shortly into four:

1) **Religious Service** teaching of religion, teaching catechism through correspondence courses, apostolic work among Catholics and non-Catholics, etc.,

2) **Educational Service** — as teachers in schools and colleges, the press, traveling library service, conducting of summer schools and camps, etc.,

3) **Health Service** hospitals, nursing and doctoring, visiting the sick, infirmaries, hygene, etc.,

4) **Social Service** — care for immigrants, institutions for girls, homes of the old, recreational centres, care for fallen women and girls, special attention being devoted to the poor and to the laboring classes, etc .

Postulancy and Noviceship

Each aspirant is introduced into the religious life by undergoing a period of postulancy and noviceship. Here she has every opportunity to acquaint herself with the religious life and to prove her vocation. The probation time of postulancy is at least 6 months, and the novitiate lasts two years. After completing the novitiate the Sisters make their first vows which are three: poverty, chastity and obedience along with a solemn promise to devote her life to missionary service in the field of Christian Charity. These temporary vows are renewed annually for three years, then for a period of three years,, and finally the Sisters are permitted to make their perptual vows. After her first vows the Sister either continues her education if necessary or immediately begins her missionary work.

Requirements for Admission

Applicants should be of good Catholic Faith, good health, character and be free of notable physical defects. Subjects are received between the ages of 15 and 35. When receiving a favorable reply to your application the following is demanded:

1) A dowry — if possible.

2) Baptismal certificate, health certificate, credentials of previous studies, letter of recommendation signed by priest or another trustworthy person.

3) Wardrobe supplies and personal belongings (List of articles needed will be sent separately).

The postulant is under no obligation whatsoever if the religious life does not appeal to her, and she may leave of her own choice at any time. If a girl is doubtful about her vocation, the time spent here will not be wasted, for she will be acquiring a good education.

An Appeal and an Answer

Perhaps Christ may be calling you. Perhaps because of the din and distruction of the world you have not heard His Call or paid much attention to it. If you discover that Christ is calling you, don't be afraid to accept His invitation. It is the greatest honor that can be received on this earth. Thousands of others have said yes. They have been given the peace and joy which the world cannot give, and have done really great things in the eyes of God.

Perhaps you feel that Christ is calling you to the new congregation, It is always a gentle call, an urge, and never anything violent or miraculous. Are you generous enough to answer it? It takes a heroine to heed this call. Become a **Heroine of Christ!**

Any donations or contributions towards the development and fur the work of the new congregation of sisters will be greatly **appreciated.**

We are happy to answer all inquiries. Write to:

The Missionary Sisters of Christian Charity
Box 180, Grimsby, Ontario.

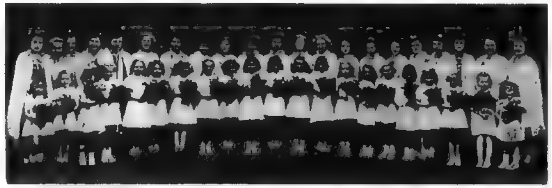

Марійська Дружина в Мондері в дні прийняття нових членок. Стоять від ліва в 2 ряді: Йосифа Савчук, Леся Тріска, Маріянна Савчук, Аделя Царук, Оля Царук, Філя Юзвак, Йосифа Морозюк, Генріетта Кресовата, Леся Гаврилюк, Галя Мазепа, Ганя Савич, Маргарета Мотюк, Ганя Рогаль, Сильвія Лесюк, Параня Варава, Галя Лащук, Тереня Савчук, Славка Хміляр, Лавреня Гаврилюк, Катруся Фарина, Марійка Стрільчук. Перед ними їхні малі "дружки". — Духовним провідником Марійської Дружини є Впр. о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ. — Редакція сердечно бажає всім членкам Марійської Дружини в Мондері, щоб за опікою Божої Матері були завжди щасливі та й милі Богові й людям.

Falling In Love

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D.

Is it Fair?

Young men at times draw out courtship to such unending length, that the lady would be justified in paralleling the reflection of the American humorist, by saying: "When you first began to keep company with me, I was a young girl. Now I am almost a middle-aged woman." The simple fact, is that a grevious injustice can be done to the girl, by monopolizing her attention for several years, depriving her of many other opportunities, and then her youthful charm has waned, walking out. It is neither chivalrous nor honorable. Neither is it fair nor just. When courtship is being protracted to unseemly length, the father of the girl should inquire of the young man what his intentions are—and incidentally what is the reason for the long delay.

In America we carry the idea that marriage is an affair that concerns only the two individuals involved, to extremes. If parents are genuinely interested in the happiness of their daughter, why should they not manifest that solicitude in the honest and effective manner just mentioned? In the countries of Europe the parents and pastors must take a part in assisting their children in the forming of suitable unions. They view the matter with less sentiment, perhaps, but with more practical common sense. The time has come in America, with its divorce rate mounting higher than any country in the civilized world except Japan, when the parents and pastors must take an increasing interest in assisting young people in the successful solution of the most crucial problem life presents to them — the choice of a helpmate for life.

In common with all mankind, young people are engaged in the endless quest for happiness. But happiness is not a private nor solitary affair. Suppose that we say to an individual: "Here is a thousand dollars. Go and buy happiness for yourself alone. You must not seek it however in the friendship and love of other people." We would be assigning to him an end, but would be forbidding him the only effective means of achieving it. Why? Because happiness is a social affair. It is found in the esteem and friendship and love of others. Like the moon which shines by reflected light, happiness is found in the reflection of the sympathy, trust and affection of others. Wealth, knowledge and fame are no adequate substitutes for the latter, and hence cannot bring true happiness.

ГРИГОРІЙ ГРАБЕЦЬ із Борщева, коло Мондеру, в Алберті лежить у лічарні в Ванкувері. Він тяжко побився в горах під час своєї военної служби в Европі. Коло нього — його сестричка Ліна й братчик Едвард, що прибули до нього в відвідини до Ванкувер. Недужий Григорій почувається вже багато краще й може їхати візочком. — Редакція пересилає дорогому Григорієві сердечний привіт і бажає йому від Бога досконалого видужання й скорого повороту до любячої родини.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАІНСЬКОЈ ЛІТЕРАТУРНОІ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

19. **СЕРЕДНЯ МЯКА ВІДМІНА**

Слова цієї відміни закінчені на **я** — **подвоюють приголосного звука перед я**: життя, сміття, почуття, зайняття, весілля, волосся, звання, безгрішшя. Але приголосний звук **може подвоїтись** тільки тоді, **коли він знаходиться між голосними**: жи-тт-я; коли ж перед ним є **приголосний звук**, то він не подвоюється: **лис-т-я, щас-т-я**, полумя, милосердя.

Губні звуки **б, в, в, м, п. р**, у цих випадках не подвоюються: безголовя, безхлібя, піря.

У йменниках на **ова** падає наголос на о; будовання; коли ж наголосу нема на о тоді буде у будування, царювання, мурування. Тут закінчення **увАння** визначає саму **дію**: будування дому, мурування печі, малювання стіни; за те закінчення **овання** визначає **наслідок** дії, вроблену роботу: будовання — будова, мурования — мур, мальовання — малюнок.

Давальний відмінок однини слів середнього роду має звичайно закінчення **у, ю, а не овi, еві**: вікну, полю. Та назви живих істот на **ко** можуть мати часом **ові**: ягняткові; також: серцеві, сонцеві. (Святе писаніе читай і серцеві не потурай. Шевченко).

Слова середнього роду на **Я** закінчуються в орудннку на **ям**: життям, почуттям, Запоріжжям, Поділлям.

Місцевик однини слів середнього роду має звичайно закінчення **І** для всіх відмін: на морі, в серці, в житті, на полі, в вікні, в імені, в лошаті, ягняті. Тільки слова на **ко** мають **у**: на серденьку, в яечку, на віконечку. Назви живих істот на **ко** можуть мати ще й закінчення **ові**: на дитяткові.

В родовім відмінку множини треба звертати увагу на **ікання**: поле — піль, плече — пліч. Тут треба часом вставити перед останньою приголосною **е** або **о**, щоб не було немилозвучности через збіг двох приголосних: вікно — вікон, весло — весел, зерно — зерен, відро — відер, деревце — деревець, серце — сердець.

Слова закінчені на **я** мають у родовику множини закінчення на **ь**: оповідання — оповідань, обличчя — облич, писання — писань, бажання — бажань, століття — століть, зайняття — зайнять, роздоріжжя — роздоріж, але весіль і весіллів, наріччя — наріч і наріччів.

Наголос у цій відміні перескакує у множині: поле — поля, полями, море — моря, морями, лице, лиця, лицям, лицями.

Іменник плече відміняється: плече — плеча; в множині: плечі (двійня) плечей і пліч, плечам, плечима (двійня) й плічми, плечах.

Іменники: пруття, кілля, листя, волосся, колосся, каміння, реміння, коріння, зілля, одужжя, безвіддя, безхлібя мають збірне значення й є самостійними йменниками зо своєю власною відміною: це не є множина від споріднених іменників: прут, кіл, лист, волос. Ті йменники мають тільки однину.

СЕРЕДНЯ ПРИГОЛОСНА ВІДМІНА

Приголосна відміна слів середнього роду кінчиться в назовнику однини на **Я**, (А). Свою назву має ця відміна від — приголосного **пня**; пень слова пізнаємо найкраще, відкинувши в родовику однини закінчення: імя **імен-и** (імен — пень).

ВІДМІНОК	ОДНИНА	МНОЖИНА
1. Н...	імя, теля, лоша	імена, телята, лошата
2. Р...	імени, теляти, лошати	імен, телят, лошат
3. Д...	імені, теляті, лошаті	іменам, телятам, лошатам
4. З...	імя, теля, лоша	імена, телята, лошата
5. К...	імя! теля! лоша	імена! телята! лошата
6. О...	імям, телям, лошам	іменами, телятами, лошатами
7. М...	в імені, теляті, лошаті	в іменах, телятах, лошатах.

"УКРАІНА. — Театральна вистава дітей із Сиротинця Сестер Василіянок у Филаделфії. — Наші сирітки в Филаделфії часто виступають із гарними концертами й виставами за мистецьким проводом Впр. М. Ігумені Зиновії, ЧСВВ., довголітньої настоятельки монастиря СС. Василіянок, цілоденної школи й сиротинця в Филаделфії. — Дорогі читачі "Світла", памятайте при своїх жертвах сиротинець і наших сиріток!

Шевченкова Мова

НАВЧАЙМОСЯ ЛІТЕРАТУРНОІ МОВИ ВІД ШЕВЧЕНКА!

Шевченкова мова віддавна стала в нас за основу літературної мови як-мова центральна, як мова живонародна. Сам огнений талант Шевченка зробив його мову зразковою й вона вже править нам за норму літературної мови. Великий знавець живої мови, Шевченко, був великим мистцем слова, через що його твори, особливо ж "Кобзар", іще надовго позістануться в нас каноном літературної мови. — "Рідна Мова"—1936.

Діло. Діло, бачите, святе (а не діло)

ДніпрО на нас розсердився (а не Дніпер)

добрИдень (а не: добрий день). Добридень, тату, в хату

добувАти чого. Поїхав слави добувати

довестИ до чого або чого. Доведу вже до краю. А як довести краю?

додОлу (а не: долів). Додолу верби гне високі

додОму (а не: домів). Додому не вернулась. Пішла додому

дожидАти кого-чого (а не: кого що). Дожидає сина мати. Дожидають кари

дожИти чого або до чого. Дожити віку. Дожить до світу Божого

домАшній, домашньому

домовИна, трунА. Упала на постелю, як у домовину

досвітній

дОсі (не: доси). Така й досі осталася слава

дослуживсь до чину

дістати неба

дружИна — чоловік чи жінка. Той мені дружиною стане. Люблю, як вірную дружину

дрУжний, дружня

дУмати (а не: думати). Думаю.

Є в мові Шевченка, як присудкова звязка, опускається. В руці (є) тіпок. Думав, що Ярина (є) сестра тобі. **Є** вживається тільки в самостійнім реченні. Є з ким заплакать, є з ким заспівать. Є (суть) у мене дари-очі мої карі.

Ж пише Шевченко по голосній, а ЖЕ тільки по приголосній. Чого Ж я плачу? Умивай ЖЕ біле личко.

ждати кого, чого (а не: кого) Ждуть чогось непевного. Ми ждемо того весілля.

жити живу, живеш, живете, живучи, живуть (а не: жию, жиють). Поки живе надія. Хіба ж живуть вони? Ви для себе живете. Люди люблять живучи.

З вживається в значенні приблизности при числівниках. Кіп із вісім заробила. Разів зо два. Миль зо дві. (Пишемо **з, зо, із** (а не: зі). З жалю. З тобою. Зо мною. Із страшного бою.

За для зазначення часу. Ще за Гетьманщини старої.

За при порівнянні. Хіба є краща за тебе?

За що бути. Благав старий, щоб була вона за матір.

забути кого-що (а не: про кого-що). Забули в Україні славного гетьмана.

ЗакохАтися в кого (а не: в кім). Закохалися обидві в одного Івана.

закрити книгу (а не: затворити, заперти) Закривши Мінею, батько діла просить.

закурили люльки

залізний (а не: зелізний). Залізну браму зачинили.

залізо (а не.: зелізо, желізо). Залізо гартувати.

заміж вийдеш (а не: віддашся). Заміж вийти — можна; віддатися не вільно ніколи.

заплакати за ким. Заплакала милосердна неначе за сином.

зараз — це негайно, цеї хвилини. Коли живий козаченко, то зараз прибуде.

зацвісти (а не: зацвисти). Барвінок зацвів. Садочки зацвіли.

зачинити. Зачинилась брама. Зачинених дверей.

звичайний — це чемний. Ярема хлопець звичайний.

згадати кого-що. Згадав Степана молодого.

зглянутися на кого. Зглянувся на людей.

з-за байраку. Чорна хмара з-за Ливану.

ззісти. Ззім. Ззісти. Ззідять. Ззіли.

злякався. Чи ти б не злякався? (А не: напудився)

знов, знову (а не: знова). І знову ліри заграли.

зозуля (а не: зазуля. (Кує зозуля.

Бр. Віктор Яківчук із Транскони зо своєю матірю, п-нею Яківчук, під час стрічі під "Голгофтою" коло монастиря ОО. Василіян у Мондері. — Хто з наших школярів бажає стати священиком, нехай приїде негайно до Мондеру.

Нова церква Воздвиження Чесного Хреста в Егрімонті, Алта. В цій церкві Преосв. Кир Ніль відбув цього року архієрейські відвідини. Допис є в "Світлі."

— ЖАРТИ —

Дипломатично. — До одної гостинниці зайшов пан, сів коло стола й замовив обід. Перед обідом заложив собі серветку під бороду. Господар не був із цього вдоволений, тому сказав до послугача: Скажи тому панові чемно, що в нас цього не роблять. Хлопчина підійшов до гостя й спитав: Прошу пана, чи ви бажаєте стригтися, чи голитися?

Проголошення Йосафата епископом

Перше місце по митрополиті під час цеї славної генеральної капітули ЧСВВ в Руті, 1617 року, мав, як архимандрит, св. Йосафат. Та всі присутні василіяни, що бачили коло митрополита покірного монаха Йосафата, добре це розуміли, що коли в тому часі відбувались ці славні василіянські загальні збори й коли взагалі існував у тому часі в Україні Василіянський Чин, то це ділялось головно звдяки особливому Божому провідінню й святости та геройській апостольській праці св. Йосафата.

Ця генеральна василіянська капітула з 1617 року була памятна не тільки з цього, що тоді прийнято ухвали про внутрішню організаційну переміну Чину, але також і з цього, що в тому часі митрополит Рутський проголосив уряддово призначення св. Йосафата епископом. Покликавши Йосафата до свого трону, митрополит вручив йому грамоту-привілей королівської згоди на його епископство. В тій хвилині Йосафат спробував іще раз випроситись від цього уряду: він став на коліна й зо сльозами в очах почав просити Рутського, щоб не змушував його приймати епископську гідність. Та Рутський не дозволяв йому говорити далі: "Це, чого я домагаюсь від вас безумовно конечне для Божої слави. Моє рішення невідкличне."

По цих словах Йосафат уже далі не опирався, взяв у руки королівську грамоту й з цього часу почав уважати себе покірним слугою Церкви в Полоцьку. Та й тоді покора святого знайшла собі ще спосіб, щоб спротивитись вивищенню наложеному на св. Йосафата св. послухом. Йосафат говорив відверто, що він почуває себе надто слабим, щоб міг носити такий тягар на своїх немічних плечах, а рівняючи себе з провідником роз'єднання і своїм будучим противником говорив: "Якщо Максим Смотрицький хотів би навернутись я зараз відступлю йому місце.Він,принаймні, має знання епископа."

Та приятелі й браття покірного прелата говорили йнакше. Вони дякували Богу за вибір, що його зробив митрополит, і віщували з нього якнайбільше користи для зе'диненої Церкви (Й. Рутський: Про життя св.Йосафата).(д.б.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ПЯТИЙ РОЗДІЛ

По бенкеті

Мій Дорогий уже від півночі пісок пересипався майже зовсім... Чи не пора піти нам на спочинок?

— Ще ні відповів нагло спохмурнілий Агрікола. Цим, що тепер зайшло, ти сама викликала свою справу й пригадала мені, що як я дозволив робити собі безкарно найтяжчі докори тому, що в сумлінні я признавав їх слушними, то зчерги й ти тепер повинна піддатись моєму судові й визнати свою помилку. Вірджініє, засудження на смерть Мануса було дійсно несправедливе, та тому тільки, що на ньому мій гнів карав чужу вину- я мстився на ньому за іншого, надто дорогого проступника..., той однак тяжко провинився!

Вірджнія не відповідала ні слова, тільки поблідла від передчуття сподіваної бурі, що її годі було відвернути.

Мовчиш?... Отже признаєшся до вини?

- До якої, мій мужу?

До найбільшої, що нею може сплямити себе жінка й римлянка: до домашнього бунту... і страшно сказати... до святотацтва!

Я була тобі непослушна? А коли ж це, мій дорогий, і в чім?

— Не вдавай, що не знаєш, про що ходить! — скрикнув Агрікола роздразнено. Адже ж я не казав тобі нищити домашніх пенатів (божків)!

— Але ти й не заказував мені —ти зовсім не обявляв мені своєї волі. Я думала, що при бенкеті на честь Ірини краще відповідатиме лук із її імям... Адже він був гарно уложений? Всі гості подивляли зручність твоїх городників, а браку божків ніхто не спостеріг.

— Ніхто не подав завваги голосно, бо подібне слово було б зневагою...Та кожний добрий Римлянин певно болізно здивувався, що Агрікола, відомий досі з привязання до віри батьків, погордив тепер їхнім звичаєм!.. Ти знаєш добре, що в усім домі я не мав нічого святішого над ту двохсотлітню спадщину... а ти так необачно знищила її!

— Юлію, -- пробувала Вірджнія відповісти спікійним голосом якщо ті статуйки були справді богами, то чому ж вони не боронилися, як я стягнула їх зухвало з вівтаря? Чому безсильно дали винести себе, куди мені хотілося? А як я пустила їх із рук, чому ж таємна сила не зберегла їх від знищення?.. Справді, мій дорогий, глина не може жити: ніяке благословення не привязане до збереження їх, ні ніяка пімста до їхнього знищення, бо це, що людська рука може зробити, те вона може й зіпсувати.

Добре передчуття керувало Вірджінією, що під час тієї мови не дивилась на свого чоловіка, бо якщо була б хоч раз глянула тоді на нього, певно вираз його лиця був би заморозив кожне слово в її устах...

— Вірджініє, ти не віриш у богів?

— В глину не вірю, Юлію.

— Як так, то геть звідси! — крикнув консул і вдарив пястуком у гебанове крісло так, що воно відразу розлетілось на тисячі куснів. Геть із тобою, коли ти безбожна й невірна! Іди, куди хочеш, скривати свою ганьбу — дім вірного Римлянина вже не може ні одного дня бути твоїм... Завтра, таки ще сьогодні, не ждавши світанку, розводжусь із тобою і виганяю тебе без милосердя, без пошани, бо святокрадець не варт милосердя ні пошани! Боги Роми дорожчі мені. за спокій і щастя, а їхня честь сто раз святіша для мене ніж слава моєї жінки!..

Замовк. Вірджінія мовчала на пів зімліла з болю, борючись одною тільки зброєю — сльозами й молитвою.

Але ця зброя дуже сильна! Остання наче поневолює самого Бога — перша розмякшує кожне мужне серце, хоча б звідки іноді найбільш озброєне, якщо тільки в ньому перебуває шляхетна любов.

Плакала стиха через хвилину. По якомусь часі наблизивсь до неї Агрікола й віддихаючи тяжко почав говорити з болем але без гніву:

— Якце можливе, що ти зробила таке страшне визнання? Може я не дочув— може ти була пересадна в своїх словах ... бо вір мені, не пізнаю вже тепер ні тебе ні себе й думаю, що ми обоє в горячці. Ти приклад жіночих чеснот! Ти жриця домашнього порога, що завжди береже з такою вірною запопадливістю святости його огнища. Чи тебе справді мала б точити ця зігнила проказа нашого віку, що на неї хворіє вся суспільність та від котрої загине вся суспільність, як що ми заздалегідь не знайдемо на це ліку! Ти мала б бути справді без віри?

— Без віри ніколи, мій найдорожчий, але в такій вірі...

— А яка ж віра годиться жінці Юлія, як не ця, що її він цінить? Ні, Вірджініє, в тобі самій такі потворні переконання не могли зродитись. Тебе хтось обманув, і обманув надто слабкий жіночий ум; але я заклинаю тебе на твого чоловіка й дітей, викинь цю чужу їдь і, віддавшись усею силою обовязкам свого стану, не розсліджуй цього, що понад твої сили розуміння, й почитай богів, що їх увесь Рим почитає від вісьмох століть... Чи це діло мало б упасти від ударів глуму кількох мрійників? Божевільна, заглянь в історію свого народу й осуди: доки діти Роми, згорнувшись довкола вівтарів, в імені богів боролись із ворогами —доки віщуни рішали про долю Речіпосполитої, а релігія була підвалиною родини й держави, доти перемога вела наших орлів крок за кроком на вершок Капітолю (святині поганського божка Юпітера), де трофеї й лаври стелили під ноги Юпітерові в його святині! А тепер бачиш, що діється? Негідні й огидні наслідки — зіпсуття обичаїв, занепад усяких засад, хаос, що над ним підноситься тиран, як ріжка в руках неба, на кару для безбожників!

— Але ж,Юлію!..

Консул не слухав. Поспішним кроком перебіг кілька кімнат... вбіг до спальні, де в колисці лежало немовля, вхопив зо стіни заржавілого щита й почав колихати на ньому дитину так, що серце матері переставало битись зо страху.

— Ні, мій сину, не на це ти виростаєш, щоб збільшити число зрадників своєї віри й батьківщини! Ти ніколи не сплямиш імени Агріколі й так, як сьогодні твій батько, й ти колись впоюватимеш у дітей від колиски любов до богів народу!..

А дитина розбуджена зо сну почала жалісно плакати, наче б боронилась від такої будуччини. Вірджінія забавила і втихомирила його, а опісля зідхнула до Бога за світлом, що має робити.

Агрікола ходив іще якийсь час, кидаючи грізні слова, що бреніли, як останні громи бурі. Вірджінія не відповідала на них, але побачивши, що чоловік поволі заспокоюється від її благального зору й затихає, взялась вкінці за орудника, та кого переможного в старинних людей півдня, а вже добре випробуваного на Агріколі, що був пристрасним любителем музики.

Сівши при вікні, почала пригравати на арфі як Давид Савлові. Консул здрігнувся, бо солодкий голос Вірджінії був колись цим головним чаром, що розбудив у ньому любов до неї. Не сказав отже нічого, але сів і своє обличчя закрив долонями.

В кімнаті було темно, тільки один сріблистий промінь місяця заглядав просто на Вірджінію й освічував її лагідну постать, як вона співала йому улюблену пісню першої любови, а лагідні й сумовиті звуки заколисували душу розбурханого Римлянина до спочинку. (д.б.)

ЗА ЧЕРВОНИМ МУРОМ

ІЗ ЗАПИСОК САМОВИДЦЯ

Дня 23 березня, 1945, прибігає до мене в саме полудне з районового містечка післанець стара селянка. Змучена, задихана питає домашніх, чи може зо мною побачитись. Виходжу до неї.

— Що доброго скажете? — питаю.

— Ой, де там добре... Приходжу до вас із листом від ваших дуже добре знайомих, а й сама маю вам дещо розказати. Провадьте мене до своєї хати але щоб не було ніяких свідків при нашій розмові... Біда, страшна біда навістила нас!

Ми ввійшли обоє до кімнати.

— Будь ласка, сідайте й розказуйте.

Ще раз розглянулася жінка по кімнаті, важко зідхнула, перехристилась і почала говорити:

— Ви знаєте господаря М. Федьківського й його родину?

— Знаю дуже добре.

—Сьогодні досвіта НКВД забрало його дітей Ю. і Н. Стягнули їх із постелі. Налетіло то ї саранчі повне подвіря. Шукали й порозкидали все в стодолі, стайні, перекинули стіжки, всю солому, подіравили всю стріху, розбили скрині, побили миски. Дочкам Ю. і Н. не дозволили добре одягнутись. Вивели їх із хати й завезли до сусідньої стодоли... тут їх страшно били-мучили! До цеї стодоли привели ще дівчат із до

лішнього кінця нашого міста й зо села О. Всіх дівчат було там девять. Може вже була 9 год. вранці, як усіх цих побитих до крови дівчат НКВД повело до своєї урядової катівні.... Божа Мати! Як увійшли ми до стодоли, що в ній мучили цих дітей, страшне побачили!... Цілий вам тік залитий кровю!!... Ми в плач... За щож цих дітей так мучили?... За що дорогенькі наші діточки так терпите?... ридають матері. Збираємо цю сціпенілу, невинну й молоденьку кровцю в пригорщі, несемо її до хати, як найцінніший наш скарб, бо це пролита офіра нашого найдорожчого й рідного цвіту!.. Що діється тепер із ними бідними там у пивницях НКВД, не знаємо, але ті розбійники можуть їх там докінчити... Боже, Твоя воля й ласка! — А тепер підождіть, нехай вийму листа до вас від М. Федьківського, батька Ю. і Н.

Шукає його в рубці своєї сорочки. Подає. Розвиваю скручену в трубку тоненьку бібулу й читаю листа писаного олівцем: "Наш найдорожчий Опікуне! Сьогодні досвіта нквдисти забрали мої любі дві доночки Ю і Н. Не переболію того удару в моє серце. Попросіть Вашого О. Пароха, щоб відправив за них Службу Божу. Про Вас вони обидві памятали завжди, Ви ж були їхнім опікуном; тому прошу й Вас молитися за їхній рятунок. Остаю з глибокою пошаною, Вам завсіди вдячний, М. Федьківський."

І мене й моє серце зранила ця сумна вістка. В моїй голові зароїлось від думок: що сталось? За що їх арештували? Хтось мусів щось на них донести до НКВД... А може дійсно дівчата в чомусь замотані?.. Прослідж сам цю справу.

Спасибі вам, добра жінко, за Вашу прислугу. Але маю до вас одне прохання: підождіть іще хвилинку і я дам Вам до М. Федьківського маленького листа.

— Добре, зажду! — відповіла.

Беру бібулку й пишу: "Дорогенький Батьку! Завтра прийду до Вашого містечка й хочу стрінутись із Вами в год. 11-ій перед полуднем у домі Х.Здоровлю Вас,Ваш приятель – К. П. "В суботу в означеній порі ми стрінулись. Точно з найменшими подробицями оповідає мені зажурений батько всю страшну подію-драму. Дві його дочки працювали в більшовицьких кооперативах. Поза своєю працею нікуди й ні до кого не ходили. Щоправда, старша, бувши по матурі, хотіла записатись на університет але не в таких часах; молодша знову через останні воєнні події не докінчила восьмої кляси в гімназії. Тепер, за більшовицької займанщини, щоб НКВД не забрало їх до Донбасу, дістали працю в їхній кооперації. Аж тут упало на них як грім із ясного неба!.. Порадив я цьому батькові, щоб при помо" впливових людей перекупив верхівку НКВД, бо знаю й маю докази, що всі вони на хабарі дуже ласі й за ними просто ганяють. І дійсно, хабарі взяли, але дівчат не звільняють... В тиждень по увязненні молодшу доньку Н. звільнили; під вечір ледве доліза до хати. Стегна й пяти кати так їй збили, що бідна дотулитись їх не може. Між ребрами тіло поранене. На раменах повно синців. На голові два сліди потовчення. Чим так її били?.. Били нагаями, прикладом револьвера, копали чобітьми. А дівчині цій було тільки 16 років. За що так катували? Місцева польська дівчина, що працювала й районовому фінвідділі, зробила до НКВД донос, що всі ці дівчата належать до підпільної української організації.

На тому місці зазначу, що загал Поляків в Західній Україні, так мужчини, як і жінки, а навіть хлопці й дівчата, ще діти, з приходом більшовиків до Західньої України 1944 року збратались у нищенні Українців. Просто накидувались більшовикам своїми доносами на все українське населення. Останній трагізм польського народу не відкрив їм очей на їхні власні хиби ні того народу нічого не навчив. З власної вини зайшли в пропасть.

В два тижні після звільнення Н.прийшли додому з районової тюрми ще чотири дівчині. Прийшли в подібному стані. А решта?.. По жахливих катівнях у місцевій вязниці відвезли їх до обласної тюрми. Батьки увязнених кілька раз їздили туди, щоб передати дещо з одежі й харчів для своїх страдниць-дітей. Призначені при більшовицьких тюрмах урядники до принимання передач, самі Жиди, не хотіли прийняти! Це було в місті Д. Радив я цим батькам підкупити їх; не помогло. Чому?.. В місяці травні звільнили з тюрми 65-літню селянку й через неї передала листок. "Дорогенький Таточку! Моліться самі й просіть нашого Отця за Службу Божу, щоб добрий Бог скоротив наші допити, бо вони страшні. Вже не стає нам сил видержати їх! Всім нам тут уже мабуть кожну кісточку порахували!... Передаємо Вам хрестик і вервичку виліплені з хліба. На допитах вмовляють у мене, що я спорядила отруту на це, щоб витроїти на базі всю худобу в П. Про інші закиди не потрібно й згадувати... Ваша Ю.

В половині травня цих дівчат із Пм. засудили: Ю. на 15 літ тяжкої тюрми й заслання, а три по 10 літ заслання. Причини такого засуду були: контрреволюціонерки, бандітки бандіровки, вороги трудящого українського народу!... (д.б.)

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ЕҐРІМОНТ, АЛТА. Архієрейські відвідини. Дня 7 липня, в год. 4.30 сполудні, загостив до нашої парохії з архієрейськими відвідинами наш Преосв. Кир Ніль. Назустріч дорогому Владиці виїхали цілу милю наперед наші юнаки в лентах, на гарно прибраних конях й супроводжали Їх Преосвященство аж до церковної брами, де Їх вижидало велике число вірних. В супроводі двох священиків і почесного походу підійшов Владика до церкви, попереджений малими дівчатками в білих одягах, що встеляли Владиці дорогу квітами. При церковних дверях п. Михайло Горбач привітав Преосвященого старим звичаєм хлібом-сіллю і сердечним словом від усеї громади та попросив архієрейського благословення. Впр. б. Д. Джиголик вручив Владиці ключі на знак признання вищої їхньої влади в церкві.

По Молебні Кир Ніль навчав нарід і заохочував усіх, щоб видержали в католицькій вірі аж до кінця життя. По проповіді й архієрейськім благословенні народу була ще окрема наука для дітей.

По богослуженні була спільна гостина в народнім домі. Як тільки Преосвящений Владика станув на порозі, всі вірні привітали свого маладага Архієрея сердечними оплесками, а п-на Безтільна вручила Владиці гарну китицю живих квітів на знак любови від усеї парохії, за що Преосвящений зложив милу подяку. По молитві й перекусці Преосвящений говорив особисто про церковні й цивільні справи, а між іншим заохочував, щоб ми складали жертви й помалювали свою церкву в середині. Коли Кир Ніль прощався з нами перед виїздом, їхне авто обступив відділ наших юнаків і віддав "почесний привіт". Опісля всі веселі розїхались додому.

На цьому місці додам іще кілька вісток про нашу парохію. Заснована вона тому 32 роки, під іменем Воздвиження Чесного Хреста. Знаходиться шість і пів милі на північний захід від Еґрімонту. Маємо 30 членів, а з того кілька родин латинників, що щиро з нами Українцями працюють для Божої слави й свого спасення. В 1944 році ми збудували тут гарну нову церкву, що вже викінчена в середині, помальована знадвору й коштувала поверх $7,000. Довгу нема. Як будемо жертвенні, за рік, при Божій помочі, сподіємось помалювати її в середині й тоді будемо мати цю приємність, що Преосв. Владика прибуде знову до нас і посвятить нам нову церкву. Нашим Преосвященним Владикам бажаємо доброго здоровя й життя на многі літа. — Іван Іваськів.

ВИННІПЕҐ. "Канадійський Фармер" ширить баламуцтво". Всечесний Отче! Недавно відбувся в Вінніпегу наш український католицький Конгрес. Ви були на ньому й знаєте самі, що цей конгрес випав велично. "Канадійський Фармер" подав 24 липня про нього й свою згадку, відписавши мабуть усе від "Українських Вістей." Та додав К. Ф. і від себе чотири дутки. Він написав.: "Конгрес скликано з нагоди 350-ліття Берестейської Унії, силою якої підчинено проти волі народу греко-православну віру під римкатолицизм." Це неправда й баламуцтво народу. Як можна писати, що хтось "греко-православну віру підчинив під римо-католицизм, коли поправді воно так буває, що як хто хоче стати католиком тобто прийняти правдиву Христову віру, той зовсім залишає своє православя. Отже тут нема мови про якесь "підчинення". Неправдою є також, щоб хтонебудь силував православних Українців злучитися із Като. Церквою, бо так єпископи, як і люди робили це добровільно, з охотою. Навіть сам князь Острожський мав охоту довести український нарід до злуки з Католицькою Церквою й над цим почав був добровільно працювати й був би служив цій справі до самої смерти, якщо не був би гордий і не хотів старшувати навіть над єпископами. Силою й проти волі народу затягає тепер Сталін Українців-католиків у Галичині до свого сталінського православя, але й тут, як наші епископи, священики й побожні парафіяни не хочуть підчинитись православній церкві, то ідуть до тюрми, на муки й смерть, а правдивої віри не зраджують і православя не приймають. Справу зединення Українців із Католицькою Церквою в часі Берестейської Унії вияснив нам на конґресі дуже гарно й переконливо наш славний історик, проф. Микола Чубатий, та не зважавши на це "Канадійський Фармер" виписує якусь баламуту, що тільки шкодить нашому народові. Всечесний Отче, роз'ясніть людям цю справу, щоб усі пізнали правду про Берестейську Унію, а при цім і про шкідливу писанину "Канадійського Фармера", бо з цеї писанини добре пізнати, що "Канадійський Фармер" нам, Українцям-католикам, противний і шкідливий. — В. М.

ВАЙЛДВУД, АЛТА. Св. Місія. Не зважавши на трудноші, що вринули перед св. Місією, деякі люди взялись до ревної праці. Хоч було багато роботи, то при добрій волі усе пішло дуже гарно.

Задумали, що треба буде читальні на спільний обід. І як задумали, так і зробили. Одні чоловіки привезли дощок, другі почали вимірювати і так зачали будову читальні. Інші зачали давати новий паркан, нову браму і новий місток коло церкви. навіть прийшов мали хлопчина, Каролько Баграновський, і загрібав то трану то тріски довкола церкви Жінки, одні замітають церкву, другі миють підлогу, а ще інші малюють захристію. І так маленька громадка в Вайлдвуд приготовлялась до св. Місії. Згодом прийшов той пропамятний день.

У неділю вранці, дня 12-го травня, сонце кинуло своє ясне проміння наче також бажало привітати якогось гостя. Церковна брама наче тішиться, що її гарно прибрали смереками та квітами. І вона наче бажає собі привітати великого гостя, якого ще ніколи не бачила. В церкві надзвичайний настрій. Гомонить пісня на честь Божої Матері. Співає з людьми і п. Гутняк аж із Едмонтону. Коло церковної брами жде нарід. При церковних дверях стоїть парох, Преп. о. Ю. Слота зо старшим братом, Т. Шутяком і з П. Баграновським. От і надїхав о. Місіонар Маріян Горішний, ЧСВВ., з Едмонтону. По привітанні о. Місіонаря о. Парохом, П. Баграновський передав церковні ключі О. Місіонареві на знак любови й підданчости. За хвилину, о год. 10.45, почалась Співана Служба Божа. По св. Євангелію загомоніли перші слова О. Місіонаря: "Слава во вишніх Богу, а на землі мир людям доброї волі." І ті слова, як той рясний дощик зросили духовну ниву людських душ. Люди, хоч назагал матеріяльно ще бідні, то однак щораня й кожного вечора їхали возами на місійні науки й місійні богослуження. І всі старались дуже уважно вислухати тих місійних наук, що подавав О. Місіонар. Приємно було дивитися на той молоденький квіт, на тих школярів і школярок, що також мали свою святу Місію.

В суботу, на закінчення Дитячої Місії, до Св. Тайн приступило 38 дітей, а з них 6-ро перший раз мали щастя прийняти Ісуса до свого серця. Час св. Місії проминув і люди жалували, що не

зможуть довше приходити до церкви на ті гарні місійні науки о Майські богослуження.

Дня 19-го травня. Неділя. День як на Великдень. І справді, це був великий, пропамятний день. Сонце гарно світило, наче хотіло звеличити той день, ту неділю. Вже зранку котяться вози й тарахкають та стають коло паркану. Люди спішать на Службу Божу, що її відправляв О. Місіонар; багато з них приступило до Святих Тайн. Опісля в год. 10.30 зачалася Співана Служба Божа й тоді також багато вірних приступило до св. Тайн.

По Службі Божій зачався похід зо Св. Тайнами та з місійним хрестом. Приємно було дивитись на тих гарно-біленько одягнених діточок, що кидали цвіти перед Ісусом захованим у Пресв. Евхаристії. На кінець О. Місіонар посвятив місійного хреста й по прощальнім слові роздав усім місійні памятки. По богослуженню всі учасники св. Місії удались до новозбудованої Читальні на спільну перекуску, а опісля поволі розїхались домів.

Церковця, де відбувалась св. Місія, ще немальована й тому випадає, щоб її гарно помалювати так, щоб можна було бачити, що й церква гарно відновилась із нагоди св. Місії. Нашому О. Місіонареві за їхню місійну працю дуже дякуємо й будемо старатись жити так гарно, як о. Місіонар на св. Місії навчав. Тоді буде видно, що Місія вдалася.

— Учасник св. Місії.

ДЕРВЕНТ, АЛТА. Іменини. В день св. Івана Христителя, дня 7 липня, за стараням синів і невісток, дочок і зятів п. Івана Личака, старого піонІра, що 34 роки був старшим братом при церкві св. Юрія й справив гарні чорні хоругви вартости $55.00, зїхалась до його дому родина з запрошеними сусідами на приятельську несподіванку. Коли разом прибули на його подвіря й викликали його з хати, п. Личак привітав усіх гостей, спитав, куди вони ідуть і сказав весело, може б вони взяли його з собою. А як довідався, що гості прибули до нього самого, щоб налюбуватись щирою любовю, то запросив усіх до світлиці, де на поклик п. Онисика п. Личак засів на почеснім місці, а жінки подбали, щоб столи пусті не стояли. І ціле щастя, що були дубові, то не подались від усякої "муніції". По вступнім привіті п. Онисика, команданта наїзду на дім п. Личака, поставили невістки гарну "канадійську паланицю", а в ній 69 свічок. П. Личак добре подумав і загасив їх за одним замахом.

По обіді приступив син Григорій і дочка Софія, заміжня Яцула, зложили батькові сердечні побажання і вручили гарний дарунок, а гості обдмухали все те сердечним "многоліттям". П. Личак крізь сльози подякував усім за таке гарне прийняття, а опісля, на поклик п. Онисика, висказали свої побажання.: сестра покійної дружини п. Личака, швагер, сват п. С. Яцула й інші гості, а накінець п. В. Яцейко. Тоді на поклик п. Онисика, п. Яцейко й п. Максимець зібрали $13.00 на "Світло". По $1.00 зложили: В. Яцейко, М. Максимтць, С. Личак, Г. Личак, М. Онисик, М. Ярмух, М. Яцула, Й. Підлубний, І. Личак, Г. Мельник, С. Яцула. Решта дрібніші жертви.

Редакція сердечно дякує дервентським приятелям за ласкаву память і жертви! До побачення!

Нова могила. Коли на свята Зіслання св. Духа був у нас на празнику Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., редактор "Світла" в Мондері, то на його просьбу гарне число людей приступило до св. Причастя. При цій нагоді о. Редактор згадав, що для декого це св. Причастя може бути останнє. Так воно сталось і з бл. п. Лукою Пашулькою, що його 9-го липня покликав Бог до вічного життя. Покійний жив при синові. Перед смертю пішов чотири милі пішки в відвідини до дочки й там по кількох днях упокоївся в Бозі в 84 році життя. Бл. п. Лука прибув до Канади 1907 року з усею родиною; три сини й дві дочки вже всі подружені. З ними працював він аж до кінця свого життя.

Покійний був лагідної вдачі. В житті дуже сумлінно сповняв свої релігійні обовязки й ніколи не опускав богослуження. Робив добрі діла, приступав часто до св. Тайн, поводився завжди по-католицьки. Така вся родина. Коли 1941 упокоїлась дружина Покійного, то на викінчення резиденції священика сама родина зложила на похороні $20, люди додали других $20 й таки лишили для парохіян памятку доброго прикладу. Це повинні ми робити при нагоді кожного весілля, христин, різних несподіванок, бо Виховні Інститути, сиротинці, католицька преса, а тепер нещасні скитальці потребують нашої помочі. При цім треба вважати, кому й на що давати, чи на те, що нас вивищає, чи на те, що нас католиків понижає й зневажає...

Похоронні богослуження відправив Впр. о. М. Ханас, ЧСВВ. Поховали бл. п. Луку на цвинтарі парохії св. Вознесення. Похороном займався "Парк Мтморіял" із Вермиліон.

По похороні був спільний обід у п. Цесляка, зятя Покійного. При обіді, на бажання родини Пашульків, зібрали п. Г. Мельник і п. В. Кізяк $17.60 на "Світло".

По $.100: Д. Пашулька, І. Цесляк, Д. Пашулька, Д. Захарко, М. Пашулька, М. Цесляк; решта дрібніші датки.

ПОДЯКА. Родина Пашульків і Цесляків складають сердечну подяку Всеч. о. Ханасові за всі богослуження, Меморіял Парковї за похоронну услугу, а також велику подяку складають усім сусідам, що були ласкаві взяти участь в похороні Їхнього Батька, що його нехай Бог прийме ласкаво в небесні двори. — Г. Мельник.

БАСБІ, АЛТА. Несподіванка. До нашої околиці переселилась недавно нова родина п-ва Ф. Михальчуків. Дня 27 липня сусіди й приятелі зробили приятельську зкову й заїхали разом до п-ва Михальчуків, щоб їх привітати як своїх нових сусідів на фармі в Басбі. Ввесь черір усі провели весело серед милої гутірки й гостини. Сердечну промову виголосив п. Г. Костів. На памятку цього памятного вечора гості вручили Господарям свій дарунок. При цій нагоді згадали також католицьку пресу й п. Жорняк зібрав на "Світло" $1.40. Нехай Бог поблагословить п-ва Михальчуків і всіх гостей добрим здоровям і щирою приязню на многі літа! Г. Костів.

МОНДЕР, АЛТА. Предшлюбна забава. Дня 14 липня, в домі пані Параскеві Жук, родина й приятелі уладили передшлюбну забаву для п-ни Софії Жук, що в тиждень опісля вийшла заміж за п. Павла Пука. Під час забави, на зазив п. Петра Садовника, присутні зложили $9.40 на українських скитальців. Збіркою займався п. Володимир Параничі.

. Жертводавцям щира подяка, а Молодим поблагослови, Боже, щасливим життям на многі літа! — Подав Петро Садовник.

ВЕРНОН, Б.К. Поступ у парохії. Завдяки невтомній праці о. пароха, Ю. Жидана, ЧСВВ., й щирій співпраці побожних парохіян наша вернонська парохія робить щораз кращий поступ. Дня 30-го червня відбувся гарний парохіяльний празник, а в останню неділю серпня має бути посвячення й вмурування в нашу церкву угольного каменя. Є також план збудувати напроти церкви на нашій площі гарну парохіяльну залю для релігійної й національної праці. Крім цього йде збірка на наших нещасних скитальців; уже зібрано понад $200 й буде ще більше. Маємо вже парохіяльний дім для о. Пароха, тільки треба його поправити. Людей до Вернону приїжджає повно, а головно з Алберти. Тому 8 місяців поселились у Верноні п-во Журавлі, що прибули з Плейн Лейку; вони є прихильними членами церкви й зо своїм сином Степаном помагають церкві, чим можуть. Недавно була в них гостина для їхніх старенських родичів, що прибули в відвідини до них із Плейн Лейку. При цій нагоді зібрали на пртсвий фонд "Світла" $4.00.

РЕШТА ДОПИСІВ У НАСТУПНІМ ЧИСЛІ "СВІТЛА".

— ПОШУКУЮТЬ — своїх рідних

Данилюк Михайло — Софії Гараблук із села Пужники, повіт Товмач.

Ярослав Букачевський — свого брата Богдана Букачевського з Скали над Збручем. Лист для Богдана Букачевського в канцелярії КУК.

Василь Вербенюк — своєї тети Докії Лисак або Івана Лисака.

Бойчук Катерина й Стефан з села Джурова, повіт Снятин — односельчан Юрка Романика, Николу Савчука, Стефана Грицька, Петра Боржина, Марію Дзерик з Николюків.

Стефан Шатинський — односельчан Стефана Мартинишина й Михайла Івашка з села Ляцко, п. Добромиль.

Братів Василя й Михайла Тарнавських зі Золочівського повіту. Мають перебувати у Вінніпегу — Семко Тарнавський, Український табор, 1. Ріміні, Італія.

Др. Сава Никифоряк, Український Червоний Хрест — братів Василя й Стефана Никифоряків.

Вуйка, який перебуває в Канаді. — Ліда Лешкович із дому Шпаковська, дочка Якова по призвищу Боровикови. Ми є разом з батьками в Німеччині від 1944 в українськім лягері.

Стрийка Теодора Сулиму пошукує Медвідь Михайло, син Гринька, село Яблонів, пов. Рогатин.

Кобу Петра та знайомих зі села Теребці, повіт Сянік — Скручанський Мирослав зі Сянока.

Знайомих та рідних з села Воля Сенкова, повіт Сянік — Катулька Богдан, син Володимира з тогож села.

Вуйка Андрія Оленин, Торонто, Онт., Рубаса Семена та інших знайомих з села Кудобиці, повіт Зборів — Лисак Михайло.

Знайомих з села Грабівка, повіт Сянік — Фертнц Микола, син Івана, з села Ялин, повіт Сянік.

Заінтересованих просимо удатися до редакції "Світла."

Богослуження в Алберті

СЕРПЕНЬ

18. Неділя
Конгрес у Мондері
Мінук, Коперник
Восетна — пікнік
Дервент — місто
Ст. Павл
19. Преображення IX. (ст. ст.)
Спас коло Мондеру — празник
Плейн Лейк
Ричмондпарк. Празник. Катехизація.
Еґрімонт — пікнік
Нортерн Велій
25. Неділя
Восток
Веґревил
Фіделиті
Борщів
Інисфрі Ч .Хр.
Редвей — Ювілейний Зїзд УКЮ.
Малой
Ґилард — фарми
Колінгтон — пікнік
29-го Солман-школа, катехизація

ВЕРЕСЕНЬ

1. Неділя
Менвил
Ренфурлі
Лемонт
8. Різдво Б. М.
Чипмен — празник
13. Чипмен — катехизація
19. Львів-школа, катехизація

ЖЕРТВИ

Несподіванка для п. Михальчуків, Босбі, Алта. 1.40
Панько Хрунник, збірка в Вестбенд, Саск. 3.00
З нагоди імянин Івана Личака, Дервтнт, Алта. ... . 13.00.
На похороні бл. п. Луки Пашульки, Дервент, Алта. $17.80

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

18. Нед. 10 по Сош. Попразн. Усп. Гл. 1. Єв. утр. воскр. 10. На Літ. Ап. 131, Єв. Мат. 72.

25. Нтд. 11 по С. Усікнов. Ч. Голови Ів. Христ. з 29. VIII. Гл. 2. Єв. утр. 11. На Літ. Ап. 141 і 33, Єв. Мат. 77 і Марка 24. Ризи світлі. Як храм, на **Утр. Єв. Мат.** 57.

31. VIII. † Полож. пояса Пр,. Богородиці.

Старий стиль

18. Нед. 10. по Сош. Гл. 1. Єв. утр. 10. **Літургія.** Ап. з. 131, Єв. Мат. з. 72.

19. Преобр. Госп. Всеночне. **Утреня.** Єв. Лук. 45. **Сл. Б.:** Ап. з. 65, Єв. Мат. 70. По заамвонній молитві свячення овочів.

22. † Матія і Попразд. Преобр. Все після уставу Полиелейного на Будні в Попразденстві.

25. Нед. 11 по Сош. і Попраз. Преобр. Гл. 2, Єв. утр. 11. Все після уставу Попразд. Господ. в Нтділю. **Сл. Б..:** 2 перші антифони Преобр., 3-ий звич. з припівом Преобр. Троп. воскр. і Преобр., Сл. Конд. воскр., Ін. Конд. Преобр. Прок., Алл. тільки нед. Ап. з. 141, Єв. Мат. з. 77.

28. Успення Пресв. Богородиці: Всеночне. **Утреня:** Єв. Луки з. 4. **Сл. Б.:** Ап. з. 240, Єв. Луки з. 54. По отпусті свячення зілля.
не. На Утр. Єв. Луки 4. Катавасія Преукрашенна (до 23 VII.)І На **Літ.** Ап. 240. Єв. Луки 56. По Сл. Б. благосл. зілля.

ЮВІЛЕЙНИЙ ЗЇЗД

УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ АЛБЕРТИ
У 350-ТУ РІЧНИЦЮ "БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ УНІЇ"
відбудеться в суботу, 17-го і в неділю, 18-го серпня, 1946,

в МОНДЕРІ

ПРОГРАМА ЮВІЛЕЮ:

В суботу вечері, о год. 7-ій, — Вечірня, проповідь, сповідь,

В НЕДІЛЮ:

Важливі промови виголосять: О. ДР. В. КУШНІР, голова КУК., о. А. Трух, ЧСВВ., п-ні Г. Прийма, п. І. Боцюрків, п. О. Курило, — Обід у "Парку-Україна."

Католицька Україна

ВІРА ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО

Щасливий був для українського народу той час, коли Бог післав йому розумного князя Володимира, що вивів його з темноти поганства й привів 988 року до світла Христової віри. Завдяки поширенню в Україні християнства наш нарід почав жити високо моральним життям, увійшов на дорогу вічного спасення, а одночасно почав творити свою народню культуру.

Щодо віри, що її завів на українських землях св. Володимир, то це була наша католицька віра. На це маємо ось такі докази:

1). Христова віра прийшла до нас через Болгарію з Греції в тому часі, коли Греція й Болгарія були в злуці з Римом і признавали папу головою Христової Церкви.

2). Князь Володимир удержував тісні взаємини з папою. Засвідчають це ось такі посольства: а) Папа Григорій V посилає 989 року послів до міста Корсуня, щоб "з любовю й честю" привітали могутнього князя руського з нагоди прийняття Христової віри;

б) 991 року папські представники приїжджають до Києва, де кн. Володимир приймає їх почесно; тоді основано в Києві архієпископство-митрополію;

в) 1000 року папа Сильвестер посилає послів до Києва. А 994 і 1001 року київські посли прибувають до Риму, звідки привозять мощі (голову) св. папи Климента й приміщують у Десятинній Церкві в Києві;

г) кн. Володимир гостить у себе славного тоді католицького місіонаря, св. Бруна, й помагає йому в місійній праці між Печенігами;

3. В році 1087 відбулось перенесення мощей св. Николая з міста Мир Ликійських до Бар в Італії, а 1089 р. папа Урван II установив на ту памятку окреме свято. Це свято ми святкуємо й воно зазначене в нашім українсько-католицькім календарі дня 9 травня, а православні Греки цього свята зовсім не мають.

4. Взаємини між Україною й Грецією в тому часі були напружені й навіть довели за Ярослава Мудрого до війни (1043).

Українська Церква, хоч була залежна від грецької, то одиак мала свого рода свою самоуправу, вдержувала взаємини з західніми народами й не дуже побивалась за грецькою схизмою.

СХИЗМА В УКРАЇНІ

Спокійне християнсько-католицьке життя українського народу законотила згодом Греція через свою відлуку від Католицької Церкви. Греція, що не була постійна в своїй злуці з Римом і Апостольською Столицею, 1054 року за почином тодішнього голови грецької Церкви, патріярха Михайла Керуларія, відлучилась від Католицької Церкви, виповіла послух папі й стала незалежною схизматицькою Церквою.

В Україні такої гострої розлуки не було. Ні наш український уряд, ні духовенство, ні вірні не робили ніколи такої ухвали, що "Україна зриває з Римом і Католицькою Церквою" так, як було в Греції за Керуларія, а ще перед Володимиром на якийсь час за Фотія.

Та тому, що Церква в Україні була під впливом Греції, що ставила своїх духовних на київських митрополитів (крім українця Іларіона й мабуть Єфрема), то й Україна поволі й поневолі відлучилась від Католицької Церкви й заразилась грецьким роседнанням-схизмою.

До цього нещастя України причинились часті напади диких орд, що перепиняли взаємини України з Заходом, братовбивчі війни-міжусобиці українських князів, знищення Києва суздальським князем Андреєм Боголюбським, а пізніше Татарами: все те хитро використувала Греція й щораз більше віттягала Україну від Католицької Церкви та замотувала в свою схизму.

Та поправді, то українська Церква раз-у-раз зверталась серцем до Апостольської Столиці в Римі.

За часів Грецько-Волинської Держави, кн. Данило висилає галицького архієпископа (і мабуть київського митрополита) Петра Акеровича на ліонський собор (1245) і просить папу помочі проти Татарів, обіцюючи за те прийняти Унію. Переговори папського посольства за проводом Пляно де Карпіні довели до заключення князем Данилом унії-обєднання з Римом і до коронації нашого князя Данила папою на українського короля, 1255.

На собор у Флоренції, 1439, що його скликав папа Євген IV, прибув митрополит київський і всеї Руси-України, Ізидор. На тім соборі прийняли ухвалу про церковне зединення з Католицькою Церквою Греції й України. Ця ухвала була така: "Признаємо, що св. Апостольський Престіл і Римський Первосвященик мають у світі перше місце, а сам Римський Первосвященик, це наслідник бл. Петра, Князя Апостолів та правдивий Намісник Христа, голова всеї Церкви та Батько й Учитель усіх християн." Цю ухвалу підписав іменем всеї української Церкви митрополит Ізидор і ще з дороги повідомив про це церковне обєднання Україну і просив усіх, щоб цю "святу-пресвяту єдність прийняли з великою духовною радістю й честю."

Коли через спротив московського кн. Василя Василевича й деяких польсько-литовських католиків митрополит мусів виїхати з України й перенестись до Риму, то за його старанням папа Калист III признчив на наслідника Ізидора на митрополичий престіл у Києві його учня Григорія, що його 1458 року висвятив у Римі царгородський католицький патріярх Григорій IV. Митрополит Григорій був щирим прихильником обєднання українського народу з Католицькою Церквою.

В році 1476 пише київський митрополит Мисаїл Друцький, наслідник Григорія, до папи Сикста IV з заявою, що він і Україна з усею вселенською Церквою "єдино суть." У цім листі просить Мисаїл папу, щоб також для київської митрополії папа установив ювілейний відпуст, що його мали на Заході 1475 року. Цей лист до папи підписали разом із митрополитом також архимандрит києво-печерського монастиря Іван, виленський архимандрит Макарій і інші. Всі ці історичні факти засвідчають виразно, що Україна не мала греко-православного духа, але зверталась серцем до Католицької Церкви й до обєднання української Церкви з Римом.

БЕРЕСТЕЙСЬКА УНІЯ

Великий поступ зробили були наші предки з того часу, як завдяки нашим князям, Ользі, Володимирові Великому, Ярославові Мудрому, в Україні поширилась була християнсько-католицька віра. Люди стали більш просвічені, а їхнє життя ставало щораз моральніше, глибоко християнське так, що на українській землі, а зокрема в Печерській Лаврі коло Києва, побожні Українці, за духовним проводом св. Антонія й Теодосія, зрівнялись християнськими чеснотами з найбільшими святими Католицької Церкви.

Коли ж в Україні запанувала грецька схизма, настали сумні часи великого релігійного занепаду. Священики були непросвічені й не мали впливу на нарід. Єпископи були часто негідні цього високого уряду й нераз здобували собі владичі престоли насиллям. Нарід прагнув світла правдивої науки й духовної поживи, та не було кому його подати; в своїм великім опущенні й безпросвітку шукав заспокоєння своїх релігійних потреб у зовнішніх формах та забобонах. Грецькі патріярхи, що мали бути пастирями української Церкви, крім погубної схизми, нічого не дали їй. Коли-не-коли приходили самі, або посилали своїх висланників, щоб стягнути від епископів великі суми грошей, щоб мали чим оплатити турецькому султанові свій патріярший престіл. Крім цього церковні братства вмішувались у справи епископів і цим ще побільшували заколот. У славній колись спадщині св. Володимира запанувала анархія, завмерло релігійне життя.

Та, на щастя, були й тоді Українці, що бачили цей релігійний упадок і думали про ратунок. Єпископи, що мали почуття відповідальности за своє стадо перед Богом, відчували обовязок зарадити лихові. Ці побожні владики, а з ними й деякі світські пани, як наприклад кн. Острожський, прийшли до переконання, що потрібний ратунок може принести українському народові тільки поворот до прадідної правдиво Христової, Католицької Церкви. Порадившись отже між собою, наші епископи вислали до Риму двох представників, володимирського епископа Іпатія Потія й луцького Кирила Терлецького, й ті в імені українського епископату, митрополита Рагози й усеї Церкви в Україні зірвали усякий звязок із костянтинопольським патріярхом і заявили, що вертаються до єдности з Катол. Церквою та признають над собою церковне головство Святішого Отця, Папи Римського. Тодішній папа Климент VIII прийняв по-батьківськи наших епископів і їхню заяву і поблагословив злуку української Церкви з Католицькою.

Після повороту еп. Потія й Терлецького з Риму відбувся 1596 року надзвичайний собор у місті Бересті й на ньому 8 жовтня проголошено врочисто злуку української Церкви з усею Католицькою Церквою, та її верховним і непомильним Пастирем, Папою Римським.

Це українсько-католицьке зединення записане в історії української Церкви як — Берестейська Унія, й цього року, за почином самого Папи, ми велично й радісно святкуємо її 350-ту річницю.

Релігійне обєднання Українців із Католицькою Церквою, що його добровільно прийняли українські епископи, священики й нарід, не сподобалось ні Грекам ні Москалям. Довідавшись про це зединення Греки й Москалі підбурили проти нього більшу частину духовенства, братства, козаків, простий нарід, а навіть два епископи й ображений кн. Острожський виступили проти Берестейської Унії й усякими засобами почали поборювати обєднання української Церкви з Католицькою Церквою, а підбурений нарід навіть убив 1623 року полоцького архіеп. св. Йосафата. Опісля московський уравославний уряд кривавим переслідуванням 200 літ розбивав українську, обєднану з Римом Церкву, аж поки геть чисто скасував її в Росії 1876 року.

Та за Божою ласкою правдива Христова віра збереглась іще в тій частині української землі, що була під Австрією, тобто в Галицькій і Карпатській Землі, а звідти перенесли її українські переселенці на американський континент. На цих землях Українці й далі оставали вірні Католицькій Церкві й досі піддержують це спасенне Берестейське Обєднання з Римом і Христовим Намісником, що його з таким щирим серцем і любовю відновили й потвердили 1596 року тодішні найкращі сини українського народу.

Сьогодні, ми, найщасливіші сини українського народу, що не тільки маємо католицьку віру й волю, але можемо святкувати свій українсько-католицький ювілей, складаймо за ті скарби велику подяку Богові, відновляймо свою постанову в католицькій вірі жити й умирати, а одночасно молімся, щоб уже скоро закінчилось найновіше переслідування Української Католицької Церкви в Галичині й Карпатській Україні, щоб закінчилась неволя всього українського народу та щоб усі Українці зеднались в одній Католицькій Церкві й одній Католицькій Україні!

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1. вересня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 16.

КОЖНА УКРАЇНСЬКА РОДИНА в КАНАДІ й ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПОВИННА ВИРОБИТИ АФІДЕВІТ ХОЧ ДЛЯ ОДНОГО НАШОГО СКИТАЛЬЦЯ!

Католики й Державна Влада

З християнської філософії життя

Поважний дослід природи Божих творів виявляє, що в усім світі є залежність одних істот від других. Місяць залежний від землі, земля й інші планети від сонця. Мінерали служать ростинам, ростини звірятам, звірята людям. Пчоли мають свою матку, муравлі своїх вищих і нижчих вождів; подібно птахи в повітрі, дикі звірі в лісах. Подібно й між небесними духами бачимо вищі й нижчі ступені.

Так само хотів Бог, щоб і між людьми були настоятелі й підчинені. Безладна маса людей різного віку, полу, освіти, звиня, відмінних поглядів і бажань мусить мати свою людську зверхність, що ту безладну товпу людей упорядкувала б як нарід, державу й керувала ними для їхнього добра.

Цю владу, що людська зверхність має над іншими людьми, вона дістає від Бога, що є джерелом усякої сили і влади; це виразно засвідчає св. Павло, коли каже: "Нема влади, тільки від Бога, а ті, що є, від Бога установлені." (Рим. 13:1). Це видно із самих слів Ісуса Христа, що сказав до Пилата: "Не мав би ти ніякої влади проти мене, коли б тобі не дано згори." (Ів.19:11). Кожний отже настоятель має владу над людьми з Божої волі й тому він є тільки Божим заступником. Люди можуть вибрати особу зверхника-володаря, а саму владу тобто прово керувати людською суспільністю, дає Бог .Через Бога панують царі й заряджують законодавці. (Сирах.8:15).

Влада-зверхність може бути духовна, що веде люде до вічної цілі, або світська, що має старатись про дочасне добро людей.

Щодо найвищої світської, державної влади, то в поодиноких державах має її сам володар, або володар разом із представниками народу, чи найвищий урядник, президент, вибраний народом і перед ним відповідальний.

Католицька Церква признає кожну існуючу форму державної влади, що її признають над собою громадяни поодиноких держав, щоб тільки при такій владі могла вдержатись віра й мораль. Католицька Церква однаково старається про спасення людських душ в диктаторській Португалії, американській республіці, чи в британській монархії.

З огляду на це, що католики вірять, що державні володарі мають владу від Бога, то вони признають, що мають обовязок: бути послушними всяким справедливим законам державної влади й вірними цій владі; мають шанувати свою владу, спомагати їй молитвами й податками грошей на державні видатки, а також складати податок крови тобто служити при війську для вдержання в державі ладу та для оборони її в час війни перед нападами ворогів. Тільки священики не є обовязані до податку крови, бо боротьба й пролив крови не годяться з духовними обовязками католицького священика.

Хто бунтується й тяжко провиняється супроти своєї законної влади, цей провиняється в сумлінні проти четвертої Божої заповіді.

Католицька Церква навчає своїх вірних, щоб були завсіди добрими громадянами своєї держави й вірно сповняли обовязки супроти своєї державної влади.

Тільки ті католики є добрими католиками, що одночасно є добрими патріотами.

Католики ніколи не можуть забувати цих слів, що їх висказав самий Христос: "Віддайте цісарське цісареві, а Боже Богові."

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ

Святіший Отець, Пій XII, бажає, щоб усі члени Апостольства Молитви молились кожного дня в вересні за те, щоб люди вживали чесно різних світових дібр, якнаприклад:здоровя й грошей, краси, слави й науки. Хто вживає цих дібр грішно, цей противиться Божій волі, шкодить собі й іншим людям. Нам вільно мати всякі земні добра, але вживати їх треба тільки так,як нам каже св Христова віра й здоровий розум. Та, нажаль, багато є таких людей, що земних дібр уживають до гріха. Молімся всі за те, щоб люди вживали світових дібр по-християнськи!

НОВА ВАСИЛІЯНСЬКА АРХИМАНДРІЯ

Апостольська Столиця в Римі займенувала для Чину Святого Василія Великого нову Архимандрію тобто Головну Управу Чину. До неї належать: о. Гліб Кінах — генеральний вікарий (заступник архимандрита) о. Павло Миськів — протоконзультор (перший дорадник), о. Тит Галушинський — другий консультор, о. Микола Когут— третій консультор, о. Йосафат Лабай — генеральний економ, о. Йосиф Заячківський — генеральний писар. Нова Управа буде управляти всіма ОО. Василіянами в Европі й на американськім континенті аж до загальних зборів Чину й вибору нового архимандрита (на місце бл. п. о. Діонісія Ткачука). Ціла Архимандрія перебуває в Римі.

В цій новій Головній Управі Василіянського Чину буде перший раз американець — Впр. о. М. Когут, ЧСВВ., дотеперішній ігумен у Гримзбі.

Більшовики нанесли нашому цвітучому Чинові в Европі великий удар: монастирі позабирали, монахів — одних порозганяли інших постріляли або увязнили. На волі осталась мала горстка, що ще працює між народом. Надіємось кращих часів для народу й Чину.

В КОЖНІЙ ПАРОХІЇ

За почином Святішого Отця Пія XII, ми святкуємо цього року славний ювілей 350-ліття віднови нашого з'єднання з Католицькою Церквою, т. зв. Берестейської Унії.

В цім ювілейнім році повинна кожна наша парохія в Канаді й Злучених Державах відсвяткувати цей ювілей окремим парохіяльним святом із урочистим богослуженням, ювіленою проповіддю, почесним походом, а поможності з концертом, ювілейним докладом, спільним бенкетом та поширенням таких книжок, як: Берестейська Унія, Віра Українського Народу, Митрополит Йосиф Рутський, а також: Чому я навернувся, Історія Церкви в Україні, Християнство в Україні, драма: Душехват. Всі вище подані книжки можна замовляти в великій скількості в редакції "Світла." Ціна книжок подана на 8-ій сторінці.

КАТОЛИЦЬКА ШКОЛА

Кожна католицька дитина конечне потребує до свого виховання католицької школи. Післати католицьку дитину до католицької школи мають обовязок родичі й опікуни. Ми пригадуємо цей обовязок усім нашим українським католицьким родичам і закликаємо всіх щоб по вакаціях післали своїх дітей до католицької школи.

Зокрема запрошуємо родичів у Канаді, щоб посилали своїх дітей до католицьких шкіл у Йорктоні, де наші юнаки й дівчата виховуються на добрих християн, канадійців і українців за проводом Братів Християнських Шкіл і Сестер Служебниць.

Родичі, дайте дітям найкращу школу!

АФІДЕВІТИ ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

Більшовики хочуть дістати в свої руки всіх наших скитальців; їх жде в Совітах неволя, мука й смерть.

Ми повинні рятувати нещасних скитальців усіма силами. Не даймо загинути марно своїм братам і сестрам!

Ми сердечно закликаємо кожного передплатника "Світла," щоб охоче виробив "ефідевіт" хоч для одного скитальця. Напишіть у цій справі негайно листа до нашої Редакції!

УКРАЇНСЬКІ ВЕТЕРАНИ

В Канаді є тисячі українських вояків, що під час війни гідно сповняли свій патріотичний обовязок супроти своєї батьківщини Канади. Тепер ці наші дорогі вояки основали свою станову ветеранську організацію.

Ми на цьому місці сердечно вітаємо нову організацію й закликаємо всіх українських вояків і воячок у Канаді, щоб усі до одного стали членами Союза Українських Канадійських Ветеранів.

В справі організації українських ветеранів відбувають поїздку з докладами наші славні ветерани: п. Б. Панчук і п. А. Яремович.

Організаційні збори С.У.К.Ветеранів у Мондері відбудуться у вівторок, 27 серпня, в год. 8.30 веч., в місцевім Народнім Домі.

В ІМЯ СКРИВАВЛЕНОЇ УКРАЇНИ...

КІЛЬКА ЗАВВАГ ПРО ОДИН УКРАЇНСЬКИЙ ФРОНТ

Кожний свідомий Українець у Злучених Державах і Канаді відчуває дуже болізно те превелике горе, що його під цю пору переживає, через більшовицьку тиранію, наш український нарід в Европі.

Одночасно кожний із цих щирих Українців відчуває й це, що в такій надзвичайно тяжкій хвилі в історії рідного народу треба бути готовим до надзвичайних жертв, щоб урятувати цей свій нарід від погибелі, а далі здобути йому волю й відбудувати на прадідній українській землі рідну українську державу для забезпеки мільйонам Українців щасливішого життя.

Першим кроком у такій трагічній хвилі буває завжди тісніше обєднання народніх сил довкола одного Проводу, щоб за його кермою, спільними силами й жертвами успішніше обороняти свій нарід і здобувати йому кращу долю. Це ми, Українці, в ЗДА й Канаді, справді й зробили, обєднавшись в Злучених Державах кругом Українського Конгресового Комітету, очолюваного п. С. Шумейком, а в Канаді кругом Комітету Українців Канади, що його головою є Впр. о. др. В. Кушнір.

Ці наші Комітети так своїми запопадливими заходами перед нашими власними урядами в Вашінгтоні й Оттаві, як і спільними виступами в Сан Франсиско, Лондоні й інших краях Европи, де перебувають наші скитальці, старалися зробити все можливе, щоб станути в обороні прав усеї української нації, а зокрема врятувати нещасних скитальців від увязнення, муки й смерти в більшовицькій катівні "за червоним муром". Поважні меморіяли, створення допомогових комітетів, надзвичайні поїздки, а зокрема великі конґреси в Вашингтоні, Виннипегу й Торонті виразно засвідчають про великі зусилля Українського Конгресового Комітету й Комітету Українців Канади, що їх вони, а за їхнім проводом і ми, вложили в спільні воєнні змагання Злучених Держав і Канади, а зокрема в справу оборони й визволення української нації.

У цих своїх зусиллях ці наші Комітети нераз покликувались на ті свободи, що їх підкреслювали під час війни в "Атлантійськім Чартері" головні провідники світового бою за волю всіх народів, покійний Рузвелт і премер Чорчил. І хоч усе це добре відома річ, хоч наші Комітети підкреслили в своїх меморіялах кожну головну точку й порушили кожну можливу пружину, щоб добитись для українського народу обіцюваних в "Атлантійськім Чартері" вільностей, сьогодні, на наш превеликий смуток, у ЗДА виступає несподівано п. Є. Ляхович із гуртком людей і творить нову "Організацію Оборони Чотирох Свобід України", щоб, як кажуть у своїм "Обіжнику" з 15 червня, 1946, "помогти братам у старім краю сповнити ідеали американського президента: дістати волю, своє правління, свою вільну державу." (Америка" з 10 серпня, б. р.).

На це ми хочемо заявити п. Ляховичові й його співробітникам, що Українці в Злучених Державах і Канаді вже мають свій Провід, вибраний представниками українського громадянства ще перед створенням "Організації Оборони Чотирох Свобід", що вів нашу патріотичну роботу оборони й визволення української нації ще перед появою "Обіжника" та що ми й надалі, хочемо й будемо, за проводом Українського Конгресового Комітету й Комітету Українців Канади, помагати своєму рідному народові в Европі в його боротьбі з більшовицькою диктатурою за волю і власну державу, а п. Ляховича ні його комітету слухати не будемо й не можемо, щоб не виглядало, що Українці на американськім континенті навіть у час найбільшої трагедії рідної нації розбиті на ґрупи, що ведуть патріотичну роботу на свою руку.

Ми заявляємо п. Ляховичеві й його комітетові, що ми з великою любовю і вдячністю згадуємо геройську боротьбу Української Повстанчої Армії з нацистами й комуністами й ми певно дали б їм усяку можливу поміч, якщо вони цього від нас просили б і це було б можливе. Але ми певні, що вони будуть у нас просити тієї помочі тільки через наші Комітети — У.К.К. і К.У.К., що є нашим усенаціональним представництвом у Злучених Державах і Канаді, бо вони дуже добре знають, що це значить один Провід і громадська карність. Ми заявляємо п. Ляховичеві, що в слушний час ми підемо тільки за покликом своїх Єпископських Ординаріїв, або представниками нашого українського загалу в ЗДА й Канаді вибраних Комітетів, але вже більше не підемо за покликом таких одиниць і гуртків, що виявляють в нас, а принаймні в себе, що вони "краще все знають й краще все зроблять", ніж нами вибраний і загально признаний Провід. Як хто має які добрі пляни, нехай це передасть нашим Комітетам, а вони зроблять усе, що буде відповідне й можливе.

П. Ляхович говорить про український уряд УГВР і У.П.А., та про їхню боротьбу з нацистами й комуністами, а одночасно робить закид нашому українсько-американському Проводові, що він "під час війни не розголосив цеї страшної війни УПА проти Німців."

Якщо справді існує новий, поважний, усенародній український уряд — УГВР і він потребує з Америки й Канади нашої помочі, то ми певно зробимо для нього все, що буде в наших силах, бо це буде наша праця й жертва для визволення нашого рідного українського народу. Та як це може бути, щоб цей наш український уряд легковажив собі й обминав наш національний Провід у Злучених Державах і Канаді, що є нашим загально признаним представництвом, а просив порятунку в п. Ляховича й його гуртка, що зовсім не були вибрані на наших представників?

Яка цікава річ! О. др. Кушнір їздив недавно до Европи й ніхто з УГВР не міг довідатись про існування, подорож, офіційний характер і завдання о. Кушніра ні не просив у нього, а через нього усіх Українців за морем ніякої помочі, а про п. Ляховича довідався й просив у нього помочі так, наче б то У.К.К. ні К.У.К. не могли цього зробити, що може зробити для українського уряду п. Ляхович...

А може п. Ляхович є такого переконання, що наші Комітети не сповняють належно своїх обовязків і береться помагати УГВР без ніякого уповажнення з Европи?.. Якщо справді п. Ляхович ні від кого з Европи не дістав ніякого поручення в цій справі, а робить це на свою руку, то ми заявляємо, що це шкідлива робота, бо такі незалежні виступи вносять у суспільність замішення й знову поглиблюють те розбиття, що почало загладжуватись завдяки розумній і тактовній праці наших Комітетів в ЗДА й Канаді. Наша сила в єдності й тому ми на цьому місці закликаємо п. Ляховича й співробітників до розвязання нової організації та до карного патріотичного послуху Українському Конґресовому Комітетові, що був вибраний і уповажнений загалом в Злучених Державах до ведення наших національних справ.

Таким чином п. Ляхович і його співробітники найкраще доведуть, що вони щиро бажають обєднаними силами всього українського народу оборонити й визволити загибаючу Україну. А як треба буде подати якусь поміч УГВР і УПА, то це певно зроблять обидва наші тутешні Комітети.

Щодо нової нашої еміграції в Европі, то першою пекучою внутрішньою справою є щире й постійне обєднання всіх політичних груп для спільного рятування всеї української европейської еміграції та для визвольної боротьби. Ми є такої думки, що ні одна ґрупа не повинна виступати тепер осібно, незалежно, але повинно діяти одне спільне представництво всеї еміграції. А всі українські комітети на американськім континенті, чи й по европейських краях, повинні офіціяльно співпрацювати з нашими скитальцями тільки через одне представництво української еміграції, що було б усенародне, а не ґрупово-партійне.

Тут, у Злучених Державах і Канаді, повинні всі Українці багато ширше обєднатись кругом Українського Конгресового Комітету й Комітету Українців Канади, щоб за їхнім проводом спільними силами врятувати нещасних скитальців, а далі постійно й невтомно помагати своїм братам в Европі визволити українську землю й відбудувати вільну українську держави. Здоровий розум і щирий патріотизм кажуть нам, що нам треба конечне одного Проводу в усіх національних справах — і цей Провід ми повинні мати в наших вищезгаданих Комітетах і з ними однодушно працювати аж до часу створення в Києві правдивого уряду вільної України.

На нашу думку, у час найбільшого горя українського народу, члени одної ґрупи не повинні виносити себе понад інших й вихвалювати себе самих за свою патріотичну діяльність, як це недавно зробив один часопис у Канаді, але натомість треба підкреслювати конечність і силу обєднаного всенароднього діяння за вказівками одного спільного Проводу. Самохвальба й вивищування виключно одної ґрупи родить недовіря й відпихає від щирої співпраці інших ґруп, що є також справжніми українськими патріотами, що вірно служать своїй батьківщині. Нам треба плекати тільки ідею одности й соборности.

Щоб ця ідея могла стати дійсністю, на нашу думку всі ті наші організації і взагалі члени, що разом працюють в однім народнім домі, читальні чи іншій домівці, повинні до часу визволення українських земель і створення в Києві дійсного українського державного уряду діяти й виступати назверх тільки як точно порядковим числом зазначений відділ Українського Конгресового Комітету, а в Канаді як відділ К.У.К. Коли в якімсь місті було б кілька таких відділів, тоді всі вони разом повинні вибрати одного окружного провідника, що проводив би спільними нарадами й виступами всіх відділів.

Всі організаційні фонди, що лишаються після конечних місцевих оплат, будуть повернені на рятунок скитальців і такі цілі, що їх нам назначує наш відповідний Комітет. Так повинно бути в кожнім відділі К.У.К.

Всякі зневажливі й прикрі накиди в пресі й у промовах одної української ґрупи на якунебудь іншу ґрупу повинні рішуче й раз на завсіди устати, а всякі труднощі в співпраці різних ґруп повинні бути полагоджувані дуже розумно, культурно й тільки в дусі християнської любови.

Ми знаємо, що на нашій рідній українській землі намагаються знищити християнство й українство. В відповідь на це ми зеднаймось однодушно в усім світі до спільної праці й боротьби в імя гасла: "За Христа й Україну"!

До такого порозуміння й щирого обєднання закликаємо сердечно всіх Українців в Европі й на американськім континенті, а головно всіх наших провідників — в імя скривавленої України.

Ювілейний Празник Св. Йосафата

В неділю, 15 вересня, 1946

З НАГОДИ 350-ИХ РОКОВИН ЦЕРКОВНОГО З'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ З КАТОЛИЦЬКОЮ ЦЕРКВОЮ В "БЕРЕСТЕЙСЬКІЙ УНІЇ" ВІДБУДЕТЬСЯ В ЕДМОНТОНІ ЮВІЛЕЙНИЙ ПРАЗНИК СВ. ЙОСАФАТА

Все врочисте богослуження відправиться в новій церкві св. Йосафата.

До численної участи в цім Ювілейнім Празниці, а зокрема до спільного св. Причастя й молитви за зєднання всіх Українців у Католицькій Церкві та за волю України, Всіх Парохіян та Гостей із колоній сердечно запрошують — ОО. ВАСИЛІЯНИ.

ТАК ГОВОРИТЬ ПАПА...

ЕНЦИКЛІКА ЙОГО СВЯТОСТИ ПАПИ ЛЬВА XIII ПРО РОБІТНИЧЕ ПИТАННЯ

Коли робітниче товариство візьме собі за основу релігію, то в цей спосіб має й дорогу до поладнання обопільних відносин членів, щоб було спокійне життя й гаразд. У цій цілі треба поділити відповідно товариські обовязки так, щоб незадоволення не захитало згоди. Треба розумно розділити їх і докладно означити, а це головно з цеї причини, щоб не сталась кому кривда. Спільним майном треба завідувати розумно так, щоб уділити належної помочі відповідно до правдивої потреби кожного.

Передовсім повинна бути згода між правами й обовязками працедавців, а правами й обовязками робітників. Якщоб хто почув себе в якій речі покривдженим із одного або другого стану, тоді було б найкраще, щоб із одного й другого боку були мужі мудрі й чесні, що їх осудові наказували б рішати спір самі суспільні права.

Треба також дбати про це, щоб між робітниками не забракло ніколи роботи та щоб була спільна каса, звідки приходила б поміч у потребі не тільки в випадках безробіття, але й слабости, старости та якого нейпердбаченого випадку. Якщоб прийнято такі основи, була б зебезпека добробуту та спасення бідаків.

Не малий вплив мали б такі католицькі товариства й на добро держави. З минулих випадків можемо безпечно судити про будуччину. Час часові неподібний, але їхня історія має дивну між собою схожість, а це тому, що над усім панує Боже провідіння. Воно кермує й удержує вселенну та нагинає до цеї цілі, що її поставило собі в часі сотворення людського роду.

В перших віках розвою церкви роблено християнам закид що більша їхня частина складається з людей бідних і живучих із праці рук. Але позбавлені багацтв і влади зеднали собі ласку багатих і опіку могутніх. Вони були прикладом чесноти життя й обичаїв;зник усякий пересуд, затихли лукаві обжалування і звільна впали поганські забобонні вимисли перед Христовою правдою.

Цими часами робітниче питання є предметом спорів. Чи ці спори полагодиться мирно й розумно, чи ні, в однім і другім разі держава сильно заінтересована.

А якраз це питання рішиться користь християнам,коли получені в товариства й за розумним проводом підуть цею дорогою, що її придержувавшись перші християни, спасли себе й державу. Бо хоч яка велика в людині сила пересуду й пристрастей, то однак, коли почуття чести не притемнить зла воля, в будуччині звернеться прихильність громадян до тих, що були працьовиті й тихомирні, що вище цінили мірність, ніж виставність, більше релігійність ніж усе інше.

З цього вийде користь та краща надія будучности для тих робітників, що живуть в цілковитій погорді Христової віри, або в нагани гідних обичаях. Бо й ці дуже часто пізнають, що зводились фальшивою надією та облудними мріями. Вони відчувають, що ненасситні капіталісти поводяться з ними сильно не по-людськи та що їх цінять не вище від зиску, що його заробляють. Відчувають і це,що в товариствах що до них належать, замість обопільного поважання й любови вкорінилась внутрішня незгода, вічна товаришка несумлінного та невірного вбожества Упавши духом, винищені на тілі, як гаряче бажає багато з них увільнитись із такої тяжкої неволі! Але не мають відваги бо повздержує їх від того стид перед людьми, або боязнь перед нуждою. Авжеж цим усім можуть помогти дуже багато товариства католиків, коли б хитаючихся прийнали до свого лоня, щоб зарадити їхньому тяжкому положенню, коли б повертаючихся припустити до свого товариства, взяли в свою опіку.

Отак ми вказали вам, дорогі браття, хто з нас і в який спосіб має зайнятись цим важливим питанням. Нехай кожний покликаний береться до праці й це щонайскоріше, щоб таке велике вже лихо не показалось не до вилікування через спізнення ліку.

Державна влада повинна запобігти законами та зарядженнями, щоб багачі й капіталісти памятали свої обовязки та щоб пролетаріят, що про нього саме ходить, поводився розумно. А коли тільки одна релігія, як Ми це сказали спочатку, може основно викоріняти лихо, повинні всі прямувати до цього, щоб відновити насамперед християнські обичаї, без яких мало причиниться до розвязки суспільного питання сама проворність, признана за найуспішнішу.

Щодо Церкви, то ніколи ніяким чином не відмовить своєї помочі й тим буде діяльніша що більшою в своєму діянні буде тішитись вільністю. Це нехай мають на увазі в першій мірі ці, що в їхніх руках спочиває доля держави.

Напружіть усі свої сили духа й енергії, Божі слуги! За вашим проводом й за вашим прикладом нехай не перестають ширитися всі засади евангельського життя між людьми всякого стану. Працюйте всяким можливим способом над спасенням народів, а головно бережіть самі любови, королеви всіх чеснот, і старайтесь розбудувати її в інших,так високих як і низьких. Бажаного спасення ожидати треба в першій мірі від великої сили любови. Ми розуміємо ту християнську любов, що є-кажучи коротко-основою всеї Церкви,що готова посвятитись в кожній хвилі за спасення інших, що є для людини найповнішим протиліком на зарозумілість і самолюбство світу. Св. Павло оцими словами виложив частини й границі цеї чесноти: "Любов терпелива, добротлива; не шукає свого, всього надіється,все терпить." (ІКор. 13: 4-7).

На завдаток Божих дарів і на доказ Нашої прихильности пересилаємо вам із осібна, Дорогі Браття, клерові й вашому народові з любовю в Бозі апостольське благословення.

Дано в Римі при св. Петрі, дня 15 травня, 1891 року, в чотирнадцятім році нашого понтифікату.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Пророцтво про останні речі

Глава 24: 32-51

А від смоковниці навчіться притчі. Як її парості вже мякі стануть і випускають листя, то знаєте, що весна близько. Так і ви, коли побачите все те, знайте, що це близько, при дверях. Поправді, кажу вам, що не перейде цей нарід, аж усе те станеться. Небо й земля проминуть, слова ж мої не проминуть.

А про той день і про годину ніхто не знає, навіть ангели в небі, тільки один Отець. Бо як було за днів Ноевих, так буде і з приходом Чоловічого Сина. Бо як у дні перед потопом їли й пили, жинились і виходили заміж аж до того дня, коли Ной увійшов у корабель, та й не счулись, як прийшов потоп і всіх забрав, так буде і з приходом Чоловічого Сина. Тоді буде двоє в полі; одного візьмуть, а другого зіставлять.Дві молотитимуть на жорнах; одну візьмуть, а другу зіставлять. Тому пильнуйтесь, бо не знаєте, в котрій годині ваш Господь прийде. А знайте, що як би знав господар дому, в котрій годині прийде злодій, стеріг би й не дав би підкопатися до свого дому. Тому то й ви будьте готові, бо Син Чоловічий прийде тієї години, про котру ви й не думаєте.

Хто ж то той вірний та й розумний слуга, що його поставив господар над своєю челяддю, щоб їм у пору видав харчі? Щасливий слуга, що його господар вернувшись, застане, що так робить. Поправді, кажу вам, що поставить його над усім своїм майном.

А як би той слуга був лихий і сказав у своїм серці: Господар мій забарився з поворотом і якби почав бити своїх товаришів та їсти й напиватися з пяницями, то господар того слуги прийде в день, у який він не сподівається, і в годину, про яку й не гадає, та й зарубає його й присудить йому долю з лицемірами. Там буде плач і скреґіт зубами.

ПОЯСНЕННЯ

Страшний суд при кінці світа буде, згідно зо словами Ісуса Христа, певний, а одночасно й непевний. Він певний, бо певно відбудеться, як це врочисто запевняли пророки й сам Христос Господь. Як листя на смоковниці є певним знаком наближаючогося літа,так Жиди доживуть певно справедливої кари над Єрусалимом, що справді прийшла за 36 років, і так певно відбудеться над усім світом страшний суд.

Самий день і година суду не відомі ні людям, ні ангелам, ні навіть Чоловічому Синові, розуміється, як Божому післанцеві, що не може цього виявити людям; тільки Отцеві приписується знання тієї години як вирішному чинникові в Пресв. Тройці.

Суд відбудеться зовсім несподівано. Він прийде наче блискавка, наче злодій, або той страшний потоп на початку світу, коли то люди до останнього дня жили безжурно, по світовому, аж раптом затопили їх води потопу. Суд прийде так нагло, що з двох людей при спільній праці одне миттю перейде до вічного щастя, а друге на погибель.

З огляду на це кожна людина повинна кожної хвилини бути готова станути на Божім суді, бо ніхто не знає, коли Бог покличе кого до себе.

Готові на смерть і Божий суд є ці люди, що мають чисте сумління. З цього виходить ясно, яким це великим добродійством для нас грішних є свята Сповідь, що помагає нам навіть кожної днини очищувати сумління від усіх провин.

Тут також виявляється ця правда, що розумні люди є тільки ці, що зо святої Тайни Покаяння користають зараз по грісі, а не ходять із провиною на сумлінні аж до Великодня.

Дорогі Читачі, старaймось завжди належати до розумних християн.

Святий Йосафат

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ И МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ

Святий Йосафат у монастирі

Єпископські свячення

Три місяці минуло між вибором а висвяченням Йосафата на епископа. Вкінці в неділю, 12 листопадня, 1617, митрополит Рутський, у оточенні кількох своїх епископів-помічників, висвятив св. Йосафата на витебського епископа в церкві Пресв. Тройці в Вильні. Цю подією присутні епископи були вдоволені, бо були певні, що вона причиниться до побільшення Божої слави й спасення душ; а католицький нарід у Вильні щиро радів вивищенням свого духовного провідника й ревного душпастиря й надіявся, що він іще багато сердець здобуде між незединеними. Між католиками тільки один Йосафат був сумний і ввесь час свячень заливався

слізми, бувши в серці переконаний, що це надто великий тягар на його плечі та що він негідний епископства. Щодо православних, то вони не таїлись із своїм гнівом із приводу висвячення Йосафата на епископа. Коли він, іще як звичайний священик, зумів розбити їм Братство в Вильні, то що він за успіхи робитиме тепер у просторій епархії, куди він має піти з гідністю епископа й повагою пастиря?

Та ні приятелі ні противники Божого слуги не передбачували, що шість літ пізніше, в цей самий день 12 листопадня Йосафат буде посвячений власною кровю на св. мученика за католицьку віру.

Сам на сам із Богом

Коли скінчились свячення, епископ Йосафат погодивсь із Божою волею й уже без спротиву взяв у руки епископського жезла головного пастиря тисяч душ, повірених його духовному проводові. Та заки виїхав на нове поле духовного бою, подібно, як колись Божественний Спаситель перед своїм апостольським виступом усунувсь на самоту й та пятнадцять днів провів на мовчанці й молитві; через пятнадцять днів і ночей він перебував у своїй келійці сам на сам із Богом, насолоджуючись останній раз улюбленою роздумою про Божі речі.

Відїзд із Вильна

Покріплений на дусі цими духовними вправами, Йосафат рішився вкінці пустится у дорогу. День відїзду покірного Божого слуги став для нього днем особливого звеличення. Коли св. Йосафат вийшов із монастиря Пресв. Тройці, перед брамою вижидала його велика громада вбогих міста Вильна, що прийшла попращатись і ще останній раз подивитись на свого доброчинця. Побачивши Йосафата, всі ревно заголосили, називаючи його своїм "учителем, опікуном і батьком." А коли св. Йосафат пустився в дорогу, велика громада жінок, дітей старикiв, а навіть шляхти рушила і вивела його аж поза мури Вильна. Душевний біль народу був такий великий, що здавалось, що з відїздом Йосафата вони тратили все, що мали. (Суша: Історія життя, ст. 38).

Радість православних

Проте цей смуток не був загальний. Провідники православного Братства святкували день виїзду з Вильна свого споводного противника як свій тріюмф.

Радісну для них подію відїзду св. Йосафата збільшила ще й ця умовина, що в тому часі вони по добрій волі й неволі затягнули в свої ряди Смотрицького та звязали нерозривним, як вони думали, ланцюгом із своєю партією.

Ми вже згадували, що між апостолом св. З'єдинення й провідником православних існував якийсь дивний звязок. Ці два життя розвиваються рівнобіжно і відповідно до того, як характер і післанництво св. Йосафата виступають щораз то славніше наверх, роля Смотрицького стає щораз більше каригідною. А 1617 рік був для обидвох рішальний.

Смотрицький

Щодо самого Смотрицького, то в найближчих роках спокою він наче пробував заховатись. Він був ще далі провідником і ославленим боєвиком православного Братства. Та хоч дозволяв величати себе спасителем православя і вдихав те грубе кадило, що його спалювали нєзєдинені перед ним, то однак він не писав уже нічого проти униятів і їхні визови не доводили його до перервання мовчанки, що однаково дивувало так його противників, як і його приятелів.

Це дивне поводження Смотрицького зраджувало без сумніву нерішучість, що його мучила. Опрокинення його книжки "Плач руської церкви" й інші твори, видані зєдиненими, зробили сильне враження на його душі, що їй не бракувало ні висшости ні почуття справедливости. Смотрицький побачив, що він опинився в темряві; доглянувши світло, він звернувся в той бік, щоб дійти до нього. Та в останній хвилі, коли побачив, що це світло веде його до Риму і Католицької Церкви, старі упередження і гордість збунтувалися в його серці й він задержався. Та з того часу він уже не мав спокою в своїй душі.

Переконаний наявністю правди й засоромлений своїми власними помилками, нещасний письменник приготовив під заголовком "Палінодія" відклик найгрубших єресей своєї першої книжки. Його сумління домагалось рішуче такої направи та Смотрицький не послухав сумління досконало. Замість надрукувати й видати цей новий твір, він переслав його тільки Братству в Острозі й незєдиненим монахам у Дермені, а вони рукопис спалили. Цей недійшлий відклик не мав ніякого наслідку й нікому не поміг, а тільки збільшив докори сумління його автора. (Суша: Життя Смотрицького, ст. 20 й 26).

Від 1610 до 1617 року, кожний раз, коли Українці-католики видали якусь книжку з вияснениям правд католицької віри, що про них ішла розправа між католиками і православними, Смотрицький читав її жадібно й пробував скласти відповідне опрокинення католицьких тверджень, та ця оборона як сам говорив, виглядала відразу неможлива. Він довго працює з розпучливим запалом; та коли вже твір добігав до кінця, він по справедливості признає слушність католикам. Кожна нова спроба приносить йому нове світло пізнання правди, та воля завжди відказується йти за цим світлом. (Суша: Життя Смотрицького, ст. 20).

Нещасний Смотрицький шукає тоді в науковій праці й покаянних ділах того спокою, що тікає від нього. Його бачили в тому часі, як він постив, молився, не спав ночами, бичував себе, носив волосяницю; проте це не було тією жертвою, що її хотів від нього Бог. Те, що іншим могло принести незакопочений спокій, його неспокійній душі не давало ні хвилини спочинку. Що йому з цього, що він старається забути самого себе серед вичерпуючої й сухої праці? Під час того, як він складає граматику й словника словянської мови, чуває над друком церковних книг для своєї церкви, справляє на основі грецького тексту переклад Псалтиря й Біблії Нового Заповіту, що його вживали в Україні, страшне питання що його він не хотів розвязати стає знову перед його заляканими очима. Якась вища сила змущує його задержатись над відомим предметом, щоб дійти до розвязки. Бог помножує ласки, щоб та бунтівнича душа не могла мати ніякого оправдання, та його спротив св. Духові з дня-на-день стає менш оправданий.

Смотрицький бачить, у яку пропасть котиться православна нез'єдинена Церква. Його дух вишколений у славних школах і вироблений через взаємини із особами найвищих кругів в Україні й Німеччині, є повний ніжних почувань, що їх однак заморожує в кожній хвилині груба некультурність його оточення. Він не може не бачити того нещасного впливу що його виленське Братство має на нарід. Доля тієї церкви, що її називали з притиском "свята, православна, одинока переховниця правдивої східньої традиції" була в руках горстки простаків. Як міг Смотрицький не збунтуватись проти такого насильного верховодства? Адже він не був на стільки сліпий, щоб не бачити, що ті братські верховоди перевертали лад, що його установив в своїй Церкві самий Ісус Христос. (Коялович Церковна Литовська Унія, Мелетій Смотрицький, т. 2, ст. 139, 164).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

ШОСТИЙ РОЗДІЛ

Важливі розмови

Коли вже все затихло в домі Агріколі, Вірджінія й Ріта, старанно закутані від стіп до голови й заслонені жовтими серпанками, збігли до садку, а звідти бічною фірткую на улицю.

Ішли мовчки й поспішно, бо дім Климента Флавія був далеко і пора вже була надто пізна. Місяць зайшов був за хмари й зорі поховались були майже всі; а що в тих часах не знали в Римі освічення улиць, то в порівнянні до денного гамору, виглядали тепер дивно темно й пусто. Деінде тільки пересувалась якась закоптурена постать, або нічна сторожа трійомів із приладами проти пожарів, надто частих у Римі. На додаток росив дрібний, але проймаючий до костей, дощик і вітер свистав між колюмнами портиків на форумі.

Вірджінія затоплена в своїх думках ішла машиново, спершись на рамені товаришки, коли нагло почула, що те рамя здрігнулось і Ріта задержала її.

— Що це, моя дорога? Чи бачиш кого?

Не мігши діждатись відповіді, глянула на невільницю, а побігши за її остовпілим поглядом, спостерегла під трійомфальним луком Тита високу, тіньми ночі ще побільшену жіночу постать. Боязлива з природи, налякалась тим більше тої чорної примари, що приклад Ріти, звичайно нечуткий на такі речі, сильне зробив на неї враження

- Не бійся, Ріто, це тільки Люкреція, як я не помиляюсь. Але що вона тут робить у цім часі?

— Утікаймо, пані, не треба, щоб нас пізнали — шепнула Ріта й наче підсвідомо вбігла в найближчу поперечну уличку Субурри, частини міста коло узгіря Целія

- Правду кажеш. Так як ми побачивши її, так і вона надзвичайно була б здивована, а не треба, щоб хтось із гостей пізнав жінку Юлія. Та вважай, Ріто, бо мені здається, що ти змилила дорогу, а ми й так не маємо вже часу до страчення.

Ах, пані, подумати, що за хвилину побачимо свого отця Івана! — скрикнула Ріта, не чувши, що Вірджінія говорить до неї.

Чи ти ще не знаєш його, моя сестро?

Кожний християнин знає його серцем, як не особисто.

По цих словах звернули знову в іншу улицю, зовсім противну напрямові, де стояв дім сенатора. На щастя стрінули християнську родину, що також поспішала на богослуження, й тепер уже з ними найкоротшою дорогою дійшли до цілі.

Пуденсова заля була повна вірних. Мужчини з руками зложеними навхрест стояли по одній боці, женщини в заслонах по другім. Скільки між ними було мучеників, будучих героїв і святих Католицької Церкви! Між іншими був тут св. Гавдентій, архитект Колосею, що невдовзі мав прославити Христа смертю за віру; Акиль Глабріо, консулярний муж, і Гермас, що його імя дороге християнам за прислугу, що їм зробив своїм твором "Книга Пастиря." Були там також Клавдій, Ефеб, Валерій, Вітон і Фортунат, що попереду їздили до Коринту з славним листом папи Климента, а над усіма підносилась поважна, сивоборода постать Флавія Климента.

Глибока тишина царювала в цім таємничім зібранні. Втім понісся спів чудової, наче ангельської гармонії, що доходив змошаний з запахом мира й аоля. Одночасно з бічного коритаря вийшов Кирилко у довгій льняній одежі, з ясним розпроміненим поглядом і срібною кадильницею в руках; за ним довгий ряд дівиць, посвячених Богу, з ясними смолоскипами, увесь римський клир від найнижчих ступнів дверників до 7 діяконів, що їх вів Цезарій, 47 священиків, що з них неодин носив знаки переслідування, між якими був будучий папа св. Еварист, опісля сам епископ Риму й християнського світу, Климентій, при ньому Прохор, захожий-вязень, товариш кайданів апостола, а вкінці несений на кріслі чотирма юнаками, 90-літний старець, що від нього била якась дивна білість; побачивши його, всі стали на коліна й заплакали: був

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1. вересня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 16.

Українські Студенти, Вступайте До Духовного Стану Для Праці Над Спасенням Рідного Народу!

Молоді українські Місіонарі-Редемптористи в Йорктоні, Саск. Сидять від ліва.: Іван Сирота, Преп. о. Петро Лаптута, Впр. о. Степан Бахталовський, колишній настоятель, Йосиф Денищук і Василь Глют. Стоять від ліва: Іван Лаптута, Мирон Созанський, Дмитро Библів, Григорій Новак. — Ці молоді місіонарі, це діякони, що в місяці вересні будуть висвячені на священиків для праці між рідним українським народом у Канаді й Злучених Державах. — З нагоди цих свячень ми щиро вітаємо наших Дорогих Братів-Місіонарів і просимо кожному в Бога великого благословення на щасливе життя й успішну душпастирську працю на многі літа. — Редакція "Світла."

Український студентський хор у Лювені, в Бельгії. Своїми мистецькими виступами цей хор славно представляє культуру українського народу перед чужинцями.

Ми пересилаємо сердечний привіт славному хорові, а також усім Дорогим Браттям-Скитальцям. Нехай Бог дозволить Вам щасливо вернутись на вільну Українську Землю! — Редакція.

Йордан на скитальщині в німецькім місті, Інгольштадт. Коло гарного хреста, виробленого з льоду, три молоді-юнаки-скитальці. Подав п. Г. Польчій із Ню Йорку, великий приятель наших скитальців. — Докладаймо всіх зусиль, щоб рідних скитальців порятувати в нещаснім положенні.

СЛУЖБА БОЖА
ПОЯСНЕННЯ СВ. ЛІТУРГІЇ

Св. Причастя

Коли священик словами Ісуса Христа: "Прийміте, ядіте, сіе есть Тіло Мое — Пийте от нея всі, сія есть Кров Моя" перемінив хліб і вино в Пресвяте Христове Тіло й Пречисту Кров, св. Церква приготовляе нас до прийняття Пресв. Евхаристії. Це буде вже четверта частина "Літургії вірних", що триває від слів: "Вся святия помянувше" аж до слів: "Яко ти еси освящеціе наше" й називається — св. Причастя.

По ектенії: "Вся святия помянувше" співаемо згодом молитву "Отче наш". Ця молитва положена тут у дуже відповіднім місці; бо головно тепер, коли приготовляемось до прийняття до свого серця самого Ісуса Христа під видами хліба й вина, треба нам піднести свої серця до Господа Бога, що найкраще можемо зробити в цій молитві, що її нам склав сам Господь Ісус Христос.

По тихій молитві.: "Благодарим Тя Царю", що кінчиться возгласом: "Благодатію і щедротами", священик покланяється низько св. Тайнам, поступается трохи на правий бік вівтаря, де служачий держить над тарілкою збаночок із водою і ручничок до обтирання рук, змиває два пальці на обидвох руках, що ними має дотикатися Пресв. Христового Тіла, обтирае їх, чим показуе, що з чистим серцем приступае до св. Причастя свого Господа, вертається на середину вівтаря, покланяється низько й, піднісши руки догори, молиться стиха, щоб нам Ісус Христос подав Пресвяте своє Тіло й Пречисту Кров.

Скінчивши молитву б'еться в груди, відкриває чашу, покланяється низько, бере в умиті пальці святого агнця, підносить його трохи догори над дискосом і співае: "Вонмім — Уважаймо! Святая Святим!" Тут служачий дзвонить, а люди стають перед Ісусом на коліна.

По "Святая Святим" священик розломлюе агнця на чотири части і кладе їх навхрест на дискосі, опісля бере горішню частицю вруки двома першими пальцями робить нею над чашею знак св. хреста і впускае до чаші, накривае покровцем, покланяється низько й молиться стиха: "Вірую Господи."

Ця описана частина св. Літургії має символічне, образове значення. А саме.

Віддільне свячення Пресвятого Тіла й Пречистої Крови Ісуса Христа представляе смерть Ісуса Христа на хресті.

Пречиста Христова Кров відділена від Пресв. Тіла й прикрита в чаші пригадує, як душа Ісуса Христа вступила до аду, щоб перебуваючим там душам праведних покійників звістити доконане через смерть Ісуса Христа відкуплення.

Злука роздробленого Христового Тіла з Його Кровю в чаші при словах: "Ісполненіе св. Духа" представляе Христове воскресення.

Слова: "Святая Святим" визначають, що св. Дари можуть приймати тільки люди очищені від уся кого тяжкого гріха тобто святі. Коли люди відловідають: "Един свят, един Господь, Ісус Христос", то цим визнають свою віру, що тільки один Ісус Христос е святий самий від себе, а вони бажають одержати святість від Нього.

Коли священик прокаже стиха молитву: "Вірую Господи", тоді перше сам причащається Пресв. Евхаристії, а опісля причащае людей. По св. Причасті покривае чашу, благословить людей Найсв. Дарами й споживае решту Пресв. Евхаристії, випивае вино й воду, що їх служачий вливае до чаші, витирае чащу й складае всі св. посудини на вівтарі. Люди в тому часі співають пісню подяки й прослави: "Да ісполнятся."

Щодо символічного значення поодиноких обрядів при св. Причасті, то зворот священика до людей із словами: Со страхом" представляе Ісуса Христа, як Він по воскресенні являвся своїм учням і благословив їх, що священик представляе, коли благословить людей, кажучи: "Спаси, Боже, люди Твоя!"

Коли священик обертається до людей останній раз і благословить їх відкритою чашею, то представляе Ісуса Христа, як Він по 40 днях вивів своїх учнів на Оливну гору, поблагословив їх і вознісся на небо. Тепер люди дякують за ласку св. Причастя молитвою: "Да ісполнятся уста наша хваленія Твоего, Господи", а по ектенії: "Прості" (в чистим сумлінням) і возгласі: "Яко ти еси освященіе наше", кінчиться четвер та частина Літургії вірних тобто св. Причастя. (Д. б.).

Діти Української Католицької Цілоденної Школи св. Юрія в Ню Йорку при науковій праці за проводом наших невтомних СС. Василіянок. Школу оснували ОО. Василіяни. Редакція "Світла" сердечно вітае всіх дітей Школи св. Юрія на початку нового шкільного року й бажає кожному великого успіху в науці. Наші рідні школи на американськім суходолі, це наш великий духовний скарб. Українські Католицькі Родичі, дайте своїм дітям найкраще виховання в рідній Українській Катол. Школі.

Родина Панства Ханасів на "родиннім зїзді" в Ледук, Алта. — Між численними членами родини видно Впр. о. М. Ханаса, ЧСВВ., й Преп. Бр. Й. Ханаса, ЧСВВ; це сини п-ва Ханасів. — Редакція пересилає П-ву Ханасам і їхній родині сердечне поздоровлення в Христі.

ВПР. О. М. КОГУТ, ЧСВВ.,

ігумен у Гримсбі, що його минулого місяця Апостольська Столиця займенувала головним радником Чину ОО. Василіян. — Наша Редакція пересилає Дорогому О. Генеральному Конзульторові сердечний привіт і побажання щасливо заїхати до Столиці Християнства й там багато прислужитись Божій справі.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $.50: М. Бучковський Монтреал, П. Басараба, Белфілд. — **По $1.00:** Т. Грещук, Інисфрі, П. Сеницшин, Лішор, Микола, Текля, Іван Сенишин, М. Михалишин, Дітройт, С. Міколіо, Вайда, Монт, Е. Кушко, Вінніпег, М. Маріанюк, Едмонтон, Г. Романович, Фал Ривер, Мес.

Всім щирим жертводавцям складае сердечну подяку й бажае Божого благословення — Редакція.

— ЖАРТИ —

Панько: Гнатку, чому ви, ці грубі, товсті люди, маете завжди таку добру, лагідну вдачу?

Гнатко: Бо ми не можемо ні битися ні тікати.

Його не дивує. — Чи це не дивна річ, що одного разу ослиця говорила до пророка Варлаама, як людина? — Мене це зовсім не дивуе. Бо чому не могла б ослиця говорити, як людина, коли стільки людей говорять як осли?

Те саме. — Чи ви їздили цього року під час вакацій у ліс на свіже повітря? — Ні, ми повідчиняли двері й вікна, познимали фіранки й мали такі самі вакації.

Наука. — Каже багач до сина: Сину, як хочеш мати успіх у своїм підприємстві будеш мусіти держатись двох речей: чесноти й мудрости. — А в чім же то проявляється ця чесність? — Як ти щось пообіцяєш, завжди додержуй свого слова, хоча б не знать що мало статись. — А мудрість? Щоб ніколи не давати такого слова.

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Falling In Love

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D

The Light Of Love

Among the worst miseries of life is that of unrelieved lovliness To do to one's dwelling at the evening only to find it empty of any person interested in your struggles, rejoicing in your achievements, softening the sting of defeat with the balm of sympathy and understanding, is to live in a sunshine of human comradeship and love scarcely penetrates. As other forms of life, when deprived of the sun's rays, wither and die, so human life robbed of the sunshine of love and sympathy, loses its zest, its enthusiasm and its vigor. Love is the radiance which brightens the world of human life with the sunshine of happiness. Francis William Bourdillon expressed a profound truth when he wrote in lines of simple beauty:

"The night has a thousand eyes,
And the day but one;
Yet the light of the bright world dies
With the dying sun.

The mind has a thousand eyes,
And the heart but one;
Yet the light of a whole life dies
When love is done."

Not long ago a young man, receiving instructions in the Catholic Faith, said to the writer: "Father, when the clock in our bank registered four o'clock, I was always at my wit's end to devise ways of passing the two hours till dinner came. After I married and God blessed us with a little babe, I could scarcely wait for the clock to reach four, so anxious was I to get home to be with my wife and child. The Churche's emphasis upon the finding of happiness at the fireside of the home is well placed. I had sought happiness before," he continued, "in the forms of entertainment which engage the attention of single men, but now after I have tasted the great joys of conjugal love and fatherhood, I can truthfully say that I am just beginning to live. Until a man has partaken of these two great experiences, he doesn't know the meaning of purpose of human life." In these words every pastor of souls will perveive the refrain whipered in his ear times without number by young men and women who have hearkened to that divine voice calling them to life's great adventure.

A Divine Plan

Love, courtship and marriage are so often treated in a spirit of levity, and are made the butt of so many jokes, that it is worth while to point out that they are part of a divine plan. This is made clear to us by the scene that is disclosed at the very dawn of human existence. After Almighty God had created the universe and all living things thereon, He placed man, the crowning glory of his creative power, in the Garden of Paradise, and gave to him dominion over all living creatures.

Sovereign of paradise that he was, richer than any mortal man in material wealth and in the chaste beauty of nature's virgin landscape, here still remained, in spite of it all, a void and an emptiness that rested like a sombre pall upon his lonley heart. Then out of the heavens the voice of Almighty God it heard: "It is not good for man to be alone: let us make him a help like unto himself." (Gen. 2:18.)

When Adam gazed upon the face of Eve, his eyes beheld a new beauty and a lovliness which nothing in all the vast pageantry of nature could duplicate or rival. The emptiness in his heart vanishes. In its place he feels a new beauty and a loveliness which felt before. The prosaic coloring of the flowers is suddenly transformed into a gorgeous pageant of poetic beauty; the meaningless chirping of the birds is transmuted into a symphony of moving melody. Life takes on a new meaning, a fresh significance. He sees now for the first time the beauty and the poetry and the romance of human existance.

Moved by a divine impulse, he plights his deathless troth to Eve. There under the white canopied stole of the virginal shy, in the morning of life, in the presence of the priesthood of nature, Adam seals his vow with the first kiss of love. With prophetic vision into the unwritten future, he proclaims the law for all his progeny: "Wherefore, a man shall leave father and mother and shall be two in one flesh".It is the great mystery of human love which makes two hearts beat as one. It is a sacred flame. For it is kindled by a spark from the eternal and uncreated love of God.

A Safeguard

"It is not good for man to be alone." Now often the words of Almighty God uttered at the dawn of the race's history, come back to the priest as he sits for long hours in the tribunal of confession listening to the sins of men and women journeying alone over life's highway. How vividly he comes to realize the meaning of that divine admonition. No one can realize more clearly than the priest of God, to whom are unbosomed the secrets of hearts, the dangers, pitfalls and tragedies that beset the path of the lonely traveller.

God created a helpmate like unto himself to be a companion for man, promoting his happiness and a protector of his virtue. The sacrament of matrimony is, therefore, a great source of mutual consolation, as it is a great safeguard for the virtue of both men and women. That is why the confessor will often have occasion to point to the sacrament of matrimony as an invaluable spiritual prophylactis and an important aid in the attainment of one's eternal salvation.

Aside entirely, however, from its spiritual succour, matrimony is among the most potent influences in the development of the human personality to its manifold perfections and in the promotion of human happiness. As the bud on the rose bush reaches its full epiphany only by opening its petals, shedding its perfumed fragrance on the passing zephyrs and dying to iself in the full blown blush of its mature beauty, so human character is spiritualized and rendered beautiful and unselfish by losing itself in ministering to others. (To be continued).

Ці елегантні танцюристки старинного "лянсіера", це наші малі сирітки з українського Сиротинця СС. Василіянок у Филаделфії. Діти з цього Сиротинця нераз веселять серця українців у Фил-ї своїми мистецькими виступами за проводом незрівняної й невтомної режисерки, М. Зиновії, ЧСВВ. — Дорогі читачі, завжди памятайте про українських сиріток!

ПАНСТВО МОЛОДІ — ЙОСИФ І ЕМІЛІЯ ВОЛЯНСЬКІ В ЕДМОНТОНІ

Наші щасливі Молодята — це пара діяльних і дуже милих членів УКЮ. П. Молодий є головою УКЮ в Алберті. — Нашим любим П-ву Молодим ми просимо в Бога щасливого подружнього життя на многі літа. — Редакція.

— ЖАРТИ —

Чемність. — Знаєш, ця головна послугачка в гостинниці дуже чемна дівчина. Як я вчора виходив із гостинниці, вона сказала до мене: Добродію, прошу пригадати мені завтра, що ви не заплатили мені вчора за вечерю.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

20). **СЕРЕДНЯ ПРИГОЛОСНА ВІДМІНА**

Іменники цієї відміни можуть мати й іншу відміну: Н — імя. Р — імя, Д — імю, М — імів; множина: Н — імя, Р — імів, Д — імям; подібне: рамя, рамя, рамю; тімя, тімю; мн: тімя, тімів, тімям. — Іменник "дитя" має в множині: діти, дітей і т. д. — Тут належать також — множинні йменники: сánчата, рученята і т. д.

НАША ТВЕРДИНЯ

О рідна мово, скарбе мій!
В мертвотних напастях чужини
Ти-мій цілющий, мій єдиний
Душі підбитої напій...

Нехай гнобить за роком рік
Надій нездійснених наруга,—
В тобі міцна моя потуга,
На всі скорботи певний лік.

І в краї рідному терпінь —
Путі недовідомі Божі! —
Стоїш ти гордо на сторожі
Народніх прагнень і святинь.

Плюндрує все хижак лихий:
Мій рідний край—сумна пустиня;
Лиш ти стоїш, як та твердиня,
О рідна мово, скарбе мій.

С. Чаркасенко.

ІМЕННИКИ З ПРИКМЕТНИКОВИМ ЗАКІНЧЕННЯМ

Є в українській мові йменники з прикметниковим закінченням: будівничий, Волошин, братова, придане. Ці йменники відміняються як прикметники; там будуть подані взірці відміни. При науці про прикметники буде подана й відміна імен власних на: ів, ин.

ЧУЖІ ЙМЕННИКИ

Чужі йменники в українській мові завжди відміняються так, як і інші українські слова: адвокат — адвоката — адвокатові; термометер — термометра — термометрові; адреса — адреси, програма — програми, кляса — кляси, система — системи, криза — кризи, драма — драми, роля — ролі, бюро — бюра.

Чужі середні йменники з латинським закінченням на ум відміняються як іменники чоловічого роду: форум — форуму — форумові — на форумові; подіюм — подіюму, мн. подіюми — подіюмів.

Так само відміняємо й чужі власні імена, щодо відмін яких рішає закінчення: Америка — Америки, Мексико — Мексика, Гомер — Гомера, Троя — Трої, Троєю.

НЕВІДМІННІ ЙМЕННИКИ

Є в українській мові йменники, що стратили свою відміну, а тепер остались тільки сліди з неї в поодиноких формах, що їх тепер уживається в — прислівникомому закінченні: **Називник:** жаль, шкода (чогось), треба (щось робити), сила (багато людей). **Родовик:** вчора (ве-чора), завтра. **Знахідник:** гаразд! (привітання), слід (щось робити), дрібку (чогось), вмить навіч, вряди-годи). **Орудник:** чином (таким), загалом, нишком-тишком, поваґом, прожогом, назирцем, бігцем, хильцем, живцем. **Місцевик:** взагалі, вранці, назирці. Двійня: дарма, бігма, крадькома.

ЧУЖІ СЛОВА

В чужих словах, що переходять до української мови, треба придержуватись при вимові певних законів. І так. Чужі слова, закінчені на іа, мають в українській мові ія (Азія, Австрія, діякон, патріярх, матеріяліст, Англія). Так само латинські слова на іо (рація, опінія).

Пишемо Росія — російський, поліція — поліційний, мелодія — мелодійний, але вимовляємо: росийський, полицийний, мелодийний.

Пишемо: апатія, демократія, але: апатичний, демократичний.

Вимовляємо організація, дискусія, а не організація, демокраціЇя.

Пишемо: дієта, дієцезія, карієра; патріот, соціолоґ, тріюмф.

Також: Овідій, Теодосій, Порфірій, Антоній. Але: Каїн, Енеїда, атеїст.

Пишемо.: Кальн, Ґренляндія, Нірнберг (не: Нюрнберг), Мінхен (не Мюнхен), Гіґо (не: Гюґо). Але буде: дебют, бюро, костюм,сюжет

Також: Гайне, Райн, Манґайм, Нойрат, Гавптман, Гауф (не: Гауф), автомобіль, автор.

Пишемо Ґете (не: Ґете)Горкий, Ґрабовські, ґімназія, пропаганда, параграф, агітація, ґеометрія.

В усіх чужих словах, що в них чуєм ф, треба його задержати: философ (а не.: хвілософ), фірма, форма, фраза.

Пишемо: аритметика, міт, катедра, католик, Атени. Але може бути: Федь і Хведір.

Чужі подвійні приголосні в українській мові вимовляються в одним приголосним: місія (а не: міссія), адреса, програма, сума, ілюстрація, ілюмінація.

Чужоземні власні імена тобто осіб, країв, міст, ґір, треба вимовляти так, як вони звучать у тій мові, звідкіля їх узято: Ґете, Шіллер, Шекспір, Спенсер, Расен, Стокгольм, Мілано, Міцкевич, Залескі, Пушкін, Тургенев (правильніше: Турґенеф, Серґеф).

Ті власні імена можна переписувати також так, як вони пишуться в чужій мові, а тільки додавати українське закінчення (твори Shakespeare-a Goeth-ого).

Треба писати Відень (а не: Вена), Білгород (а не: Београд), Краків (а не: Кракуф).

Церковні слова треба переписувати й вимовляти з-українська: всі (а не: вси), ізціли, землі, хваліте, Господні, ніякий, другий, тихий, Божий, мир, амінь.

Шевченкова Мова

НАВЧАЙМОСЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ ВІД ШЕВЧЕНКА!

Шевченкова мова віддавна стала в нас за основу літературної мови як мова центральна, як мова живонародня. Сам огненний талант Шевченка зробив його мову зразковою й вона вже править нам за норму літературної мови. Великий знавець живої мови, Шевченко, був великим мистцем слова, через що його твори, особливо ж "Кобзар", іще надовго позістануться в нас каноном літературної мови. — "Рідна Мова"—1936.

І пишемо по приголосній; а Й по голосній. Мабуть і згинув. Стала й виглядала.

Із пишемо по приголосних, а **З** по голосних. Виніс із комори. Ярема з Лейбою прокрались. **Із** на початку слова (замість з) писав Шевченко часто. Ізнемігся, товарищу. Нагодуй моїх діток, ізкупай.

Ізза лісу, з-за туману місяць виглядає.

Іти-йти. Щоб ішов. Хто йде.

Їсти, їж, їжте, їмо, їсте, їдять.

Його. Без його, до його, коло його.

калюжа. Купається в калюжі (а не: калужі)

картоплю родить

кашляти. Кашляю вночі

квасоля вилась

квіт (а не цвіт) Мій рожевий квіте. Рожевим квітом зацвіла

квітка. А без долі біле личко, як квітка на полі

келія — в монастирі. Іде чернець у келію

кепкувати з кого. Кепкує з дурня

Китай (а не: Хіни). В непробудимому Китаї

кладовище (цвинтар). Хрест високий на кладовищі

книжечка (а не: книжочка). Зроблю маленьку книжечку

княжнА, княжни, княжній, княжною (а не: княжча)

колишній (а не: колишний)

коло для зазначення близького часу чи місця. Коло осіннього Миколи. Лічить гроші коло ліжка

комин (а не: комін). Сумують комини без диму.

костьол, з костьолу, костьолом, у костьолі

кохатися в дітях, дітьми. Кохалася мати сином, як квіткою в гаї

кпити з кого (а не: над ким). Кпили з громади.

край — прийменник. Насипали край дороги дві могилі. Шатро край шляху розпяли. Край дороги курінь мріє.

краса. Нащо ж мені краса моя. Де ділась краса моя.

Крізь (через). Крізь хмару сонце зайнялось. Крізь сльози дивилася.

Круг — кругом. Сам пан круг тебе походжає. Круг містечка Берестечка своїм трупом вкрили.

Кубло — кубелечко. Кубелечко звію йому. Мов ласочка в кубелечка на світ виглядала. (рідше: гніздо, гніздечко).

куди. Куди ти йдеш, не спитавшись? Куди хилить доля, туди й треба гнутися. (куди-туди, а не: де, куда-туда)

курити. Люльки закурили

Представники Українського Католицького Юнацтва в Онтеріо на сьогорічнім Зїзді Б.У.К-а в Торонті. — УКЮ. це наша найкраща організація молоді в Канаді й відділ У.К.Ю. повинен існувати в кожній нашій парохії. — Ми кажемо зо щирого серця: нехай живе У.К.Ю!

це св. апостол Іван!

Одяг його був простий: одна льняна туніка, такий білий плащ, ноги без обуву, босі, а золота обручка довкола чола була одинокою відзнакою єпископської гідности; борода сніжною хвилею спливала лагідно на груди-обличчя сяло тим спокоєм, що виростає з сили, а сили не власної, але зачерпнутої з висока; і святість промінювала з нього, як відбитка Того,що жив і перебував в учні Своеї Любови. Черти лиця були солодкі-над усяке поняття, а око бистре, повне юнацького огню так, що виглядав як голуб із вірлинним поглядом.

З появою апостола всю християнську дружину опанувало трудне до описання зворушення: з плачем почали тиснутись до його стіп, цілувати край одежі й розривати її собі.Матері підносили дітей догори понад товпу.

— Дивіться! — говорили — дивіться пильно: це той останній, що приставав із Господом

— Отче! — скрикнули інші ми не дамо тебе вирвати з-поміж себе,не дамо тобі піти на муки... скоріше самі погинемо! Поблагослови..., промов до нас — скажи нам, що ти чув від Божественного Учителя!

І сто різних окликів було чути в залі, аж вкінці усі зіллялись у цей самий вигук, що ним вірні в Азії вітали Апостола після повороту з Патмос:

— Благословенний, що йде в Боже імя!

А св.Іван,зараз простерши руки над заплаканим стадом, сказав солодко:

Мої наймиліші! Мої дітоньки, любіть одне одного!

Як упало перше слово з уст Апостола, все затихло. Маврикій і три інші юнаки поставили крісло напроти народу—й розпочалась промова, коротка, але сердечна..., як годилось говорити Христовому учневі:про любов і хрест. У однім і другім св. Іван перебував: першої зачерпнув був тоді, як лежав коло Божественного Серця Спасителя; знання другого засвоїв собі в тих трьох годинах коли стояв під хрестом із Страждучою Матірю.

Говорив — і кожний вираз падав як промінь на серце слухачів — і кожне слово діяло, бо кожне скріплене ласкою відсвіжувало як роса, розжарювало як огонь, скріпляло як вино, намащувало як олива... А св. Дух своїм миром і радістю спочивав на проповіднику й на слухачах.

Коли вже скінчилась наука, один із підияконів, нахилившись до Апостола, дав знак, що в його імені має щось сказати й оголосити людям, і сказав: Заки розпічнеться св. Жертва, бажанням нашого Отця є, щоб ті, що мають на серці тяжку провину, або журбу, й потребують заспокоєння сумління перед "ломанням хліба," піднесли на знак праву руку, а зараз заведуть їх до окремої кімнати, де єпископ Єфезу готов вислухати їх.

Тихо стало по такій оповістці. Втім хтось підвівся з гурту женщин і Вірджінія побачила не без здивовання мовчазну свою невільницю Ріту, що її Кирилко виводив із зібрання до бічної кімнатки.

Хто не знає цього, чим є присутність, свята й люба, коли вже не є прилюдна, на очах усіх, але приватна, таємна безпосередня?... Подвоєне її враження через урочисту довірочність хвилі;а щож сказати особливо тоді, коли цей, що з ним маємо стрінутись і говорити віч-на-віч, не тільки самий великий святий, але є на землі живим відблиском Пресвятого?

Що можна сказати про Господнього учня, що три роки провів при боці Воплоченого Слова, а кільканадцять літ у найближчих взаємнах із Його Матірю?... Довгі десятки літ, що ділили його від тих хвилин і побілили сивиною, наче не існували для його памяти:він увесь жив у цім, що минуло... а що було для нього постійною присутністю!

І наче б досі заслуханий у свого Учителя, повторяв несвідомо деякі звороти Його мови...чимось невимовним пригадував Того, що Його й він ніколи не є в стані повторити. І справді, яснів серед Церкви не тільки як останній промінь апостольських часів, але як жива традиція перебування Господа серед людей.

Ріта станула на порозі кімнатки — щаслива — онімілаbначе б тієї хвилини самий вид св. Івана дав їй був уже все,чого бажала. (д.б.)

ЗА ЧЕРВОНИМ МУРОМ

ІЗ ЗАПИСОК САМОВИДЦЯ

Було це 8 травня, 1945, в третій день Великодніх Свят. Я вертався пішки з дочерної церкви села Із., до своєї парохії Л. Вертався по відправленій Службі Божій ураз із своїм дяком і паламарем. Ще коло церкви сказали мені мої люди, що до мого села Л. влетіли більшовики бойові відділи-рубашники. Та я рішився вертатись додому, бо боявся, щоб там на приходстві не зробили домашнім якої пакости.

Йдемо в трійку. Що кілька хвилин здержує нас перелетний дощ, тож у селі ховаємось під стріхи, а на пільній дорозі під дерева. Вже від самого села Із. ми стрічали дорогою відділи рубашників і що четвертий із них приступав до мене зо словами: "Давайте пакуріть!" Шкандибають вони помоклі, обдерті, як звичайно. скісноокі, широконосі, старі - сиві, а ще більш дійсні дітваки.

Дорогою ввесь час потерпаю, щоб не хотіли перевірити наших документів, бо один із моїх церковних слуг забув їхудома; тому при кожній зупинці стараюся сам говорити з ними. В часі одної такої балачки з "байцями" мій дяк стоїть при мені та й скручує папіроску. Закрутив. Як це побачив мій співрозмовець - таваріш, прискочив до дяка, мов опарений, вихопив йому папіроску з уст і давай ногам знати...

Так ми дійшли до перших хат села Л. Ще дві хаті й приходство.

— Дяка Богові, що вже вдома — сказав я до своїх.

Аж тут нагло під'їжджає до нас підвода, на ній їде пять "стребків," а посередині між ними лежить заступник шефа райнового НКВД, Николаев. Я з дяком і паламарем переходимо спокійно коло підводи. Від церкви долітає до нас якийсь крик і тому ніхто з нас не чув, як достойник НКВД щось пробурмотів. Вже кілька кроків віддалились ми від підводи, та на близенький вистріл кріса, здрігаючись, пристанули.

— Пастой с... с..! — почули за плечима.

Я обернувсь. Дивлюсь,а нквд-ист, сидячи на підводі, виміри до мене автомат-фінку.

— Сюда! крикнув він.

Підходжу зо своїми людьми до підводи.

— Откуду? — питає мене.

— Вертаюся з дяком і паламарем зо Служби Божої, з села Із. — відповідаю.

— Гаварі откуду, а то стреляю, ти сволоче!

— Та говорю вам, що вертаюсь із села Із., і йду до осьцього приходства в цьому селі. Тут я мешкаю як парох. А ці люди, це мій дяк-псаломщик і паламар.

— Что врйош? Ви всі банди ти-бандіровци! Таваріш Григор Алексеєвіч, всех постреляють как собак!

- - За що, за яку провину- — питаю поденервований. Ведіть нас до сільради, а там переконаєтесь і перевірите, хто ми!

Камандіровки імеєте?

Так, маємо.

Давай!

Подав я йому в руки посвідку-перепустку місцевої сільради. Читає її... перечитав.

Пачему нет здесь печаті?

Сільради печаток немають, а тільки уряди районів! Про це ви всі дуже добре знаєте.

- Давай военний білет!

Подав я йому військову книжку. Переглядає її...

— Ви священік?

— Так.

В області по релігіозним справам уже билі? Заяву підписалі? Ви знаєте, что ваша Церква подчиняєсь патріярху Алексеєву?

Ні. Нікуди я не їздив, нічого не підписував, а урядового письма щодо Церкви від свого єпископа до сьогодні ніякого не дістав.

Так у пятницю в 11 часов пріідете до райвиконкому до Л. Паняли?

Далі витягнув кусок пімятого паперу й записав собі всіх трьох. По записці продовжує нквд-ист Николаєв до мене:

- Панімаєте, ми культурний народ! За ваше успособленіє до меня я маґу вас постреляять і пустіть з вадою етой реки. Но чтоб ви увіділі, что я культурний челавек — ідіть дамой.

- Вибачте — відповідаю — може піднесеним голосом я до вас говорив. Але як я почув ваш перший привіт до мене, я не міг себе опанувати. Аджеж у перших словах ви віднеслись до мене, як не до людини! Памятайте, що на чемності ви ніколи нічого не втратите, а навпаки,, скористаєте!

— Михайле Івановичу, давай вперйод! — крикнув нквд-ист до погонача.

— Здраствуйте, до свиданія! —пробурмотів до мене.

Прийшов я до хати, а в ній усе поперевертане!.. За чимось шукали... за бандіровцамі, але де?... В маленькому столику? Між тарілками? В маленькому мішочку з сушеними сливками? В папушках тютюну? В курнику між курми? На стрику між розложеною на шнурах білизною?..

Нічого, ми всі вже в Галичині до такої "культури" радянських людей привикли.

Дуже часто представники та "герої Савєтскава Союза" вміють чимось кращим пописатись... Не дай, Господи, вже нікому дивитись на таку культуру!

Дня 20 червня, 1945, в шостій годині вранці, в селі Нав. счинився великий переполох. Із усіх сторін чути стріли з тяжких скорострілів і автоматів. Перестрашені люди кильцем у тікають до приготованих криївок. Що сталоея?..Хто стріляє? Більшовики - рубашники обступили село й поодинокими ґрупами влітають до нього... шукають "бандіровцов!" Відділ їхньої кінноти влетів і на моє подвіря. Вийшов я з хати, бо дали мені знати, що більшовики розбили двері до моеї стайні й стодоли.

-- Чого там шукаєте?

— Не безпакойтесь, тут оставимо свої лошаді. Чи є в вас для коней паша?

— Ні стебелинки не маю, бо худоби не держу.

Ну, нічого, принесемо...

Ще не встиг я добре довкруги розглянутись, як дорогою переїхала одна, друга, третя, четверта підвода. По краях їх сидять рубашники зо зверненими фінками до середини підводи. Кого ж там везуть?.. Лежать повязані й скривавлені 15-літній Михась Л., його батько Петро, 56-літній господар, 57-літній Василь К., і 17-літня Ганна Р. По пятьох годинах більшовицького "гуляння" виїжджають рубашники з села з боєвою добичею: курми, кількома вбитими свиньми, пятьма господарськими кіньми, яйцями,зеленим часником і цибулею, а до цього долучили ще дівчат: Марію К., Олену К., Марію Н.,та Настю О.По двох днях вернулись бідні дівчата побиті додому.

В першій половині травня, 1945, прибігає до мене селянка В. М. Було це рано. Прибігає заплакана... перестрашена.... а надівсе щось дуже терпить на душі... Привіталась зо мною при входових дверях і я прошу її ввійти в хату.

-- Дуже дякую — відповідає — ліпше буде, як підете зо мною на цю лавочку в Вашому городці й там без свідків пораджусь із Вами в одній дуже прикрій для мене справі...

Тут гіренько заридала.

— Добре, ходім. Сідайте!... Щож таке сталося?.. Аж очі вам набреніли від плачу...

— Ох, уже не маю чого жити на цім світі!... В ці такі страшні часи єдиною потіхою була дляе мене моя дитина Ганя... А тепер, що люди скажуть?Що скаже моїй дитині й мені мій чоловік, як іще вернеться зза Уралу-Сибіру?

Рясні сльози котяться горохом із очей жінки й падають на землю.

— Заспокійтеся! Розказуйте що сталось!

Поволі сам починаю хвилюватись. Якийсь жах мене опановує!

— Я вже не заспокоюсь, бо мою дитину й мене ці більшовики кати-дикі звірі обдерли з усякої чести!.. Стид і ганьба впаде на всю мою родину!... Стидно і ніяково мені це Вам розповідати, але сьогодні не маю вже ніякого іншого, кому я могла б із цим звіритись...

Як знаете, то я живу-мучусь тепер із одинокою моею донечкою Ганею —в Пості Великому скінчила тільки-но 14 років. Старші діти мені повмирали, а чоловіка та азійська дичина вивезла за Урал на тяжкі роботи й там він загибае з голоду. Недавно писав до мене в листі, що вже всю хопту й корінці поз'їдали.

Щоб дитина мені не марнувалась,я післала її до нашого районового міста до школи. Кожної суботи приходить вона додому, щоб у нове шмаття перебратись та й дещо з харчів узяти. Виходить із міста сполудні пішки, а під вечір приходить додому-бідненька дрібоча півтори милі.

Вибралась вона так і цеї суботи з торбиною в руках.Минула вже уряд НКГБ, аж тут чуе як хтось кричить: Пастой! На це не звернула уваги, думала, що до якоїсь там людини більшовик кричить. Несподівано почула вистріл, а за ним свист кулі, що перелетіла коло її голови. Перестрашена пристанула й обернулась. Розглядаеться й бачить, як із порога уряду НКГБ кричить до неї якийсь більшовик, погрожуе автоматом і кличе її до себе. Налякалась біднятко, зо страху трясеться... вертаеться й іде до нього.

— Скарей сюда! — репетуе нквд-ист.

Прийшла, а він її кулаком по лиці, по голові, по плечах тай верещить:

— Ти сволоче, бандіровко!

Затягнув її до уряду й до неї з криком:

— Куда йдьош?

— Йду зо школи додому,до мого села — відповідае дитина.

— Чаво?

— Завтра неділя, нема науки то йду взяти собі чисте шмаття та й дещо з їди, бо через тиждень перебуваю тут-мешкаю тут у місті.

— Ти м... т... врйош! Ти бандіровка-звязкова, несеш банді там бандіцку пошту-прикази!?

— Перегляньте все, що несу з собою;крім шкільних книжок зшитків і сорочки не маю в цій торбі нічого при собі.

— Давай сюда все з торбини!

Ганя витягнула з торбини все що мала. Більшовик для певности сам іще заглянув до неї, чи чого не залишила. Переглядае кожну книжку, зшиток, розвертае скручену сорочку, приглядаеться її рубцям, вкінці приказуе дівчині розплітати коси. Рорплела їх, він перебирае пальцями по них чи нема в них де скрученої бібули... Нічого ніде не знайшов.

— Так признайся, де сховала передану пошту бандіровцов?

Вдарив дитину раз і другий нагаем. Погржуе револьвером. Дитина плаче й проситься, бо ніколи навіть не говорила з нашими постанцями, а не те, щоб була при їхній роботі, чи до їхньої організація належала. Ніщо не помагало... штовхнув Ганю кілька раз прикладом між ребра, а після прикликав Поляка-стребка, щоб відпровадив її до домашньої пивниці. Просиділа вона там зо три години на гнилих бараболях.

Вже сонце було при заході, як відчинив двері пивниці той самий більшовик із НКГБ, що перше переслухував Ганю, й веде її попереду себе на гору до тіеї самої кімнати. Тут сідае він при столику, бере кусок паперу в руки-буцімто буде списувати з дівчини протокол. Починае її випитувати ще раз спочатку, а як побачив, що йому ця роля не вдаеться, погрожуе револьвером, а вкінці частуе її пястуком і приказуе їй зовсім роздягатись до голого... Дівча з жаху й стиду не памятаеться... Начальник НКГБ, 25-літній звір-дикун, оглядае її зо всіх боків... вкінці мою дитину зганьбив, знасилував... Порадьте мені, що я маю тепер робити?

- Підіть із дитиною до лікаря С.; він старша людина, Українець із Киева. По лікарському огляданні попросіть по свідки й подайте справу до суду.

Селянка - мати зробила все те так, як я їй порадив...

- Хазайко! Такої посвідки вам не можу дати, бо тоді НКВД увязнить мене як контрреволюціонера, а вас із дитиною "уничтожит!.."

В три тижні опісля УПА дізнались про ганебний вчинок представника радянської влади" з НКГБ. Хлопці дістали наказ зловити його. Зловили на базі при складі в селі Пі... Тут припекли його, щоб "герой" признався ще до інших своїх "подвигів," а вкінці розстріляли. (д.б.)

— ПОШУКУЮТЬ —
своїх рідних

Данилюк Михайло, син Івана, (Ріміні — Італія), шукае Софії Гарабчук із села Пужники, пов. Товмач.

Вуйка Андрія Оленин, Торонто, Онт., Рубаса Семена та інших знайомих з села Кудобиці, повіт Зборів — Лисак Михайло.

Знайомих з села Грабівка, пов. Сянік — Ференц Микола син Івана, з села Ялин, повіт. Сянік.

Павліна Миськевич із Шикаго шукае в Алберті Тацьки Миськевич, заміжньої Головатюк.

Білоус Ольга, Австрія, шукае Мілі Бородай із Золочева, тепер заміжньої в Канаді.

Знайомих з села Раликівці пов. Зборів — Чорнописький Федько син Миколи Корінцевого.

Вальчишин Володимир шукае Петра й Степана Хрипки, с. Кізлів, пов. Тернопіль.

Синенько Михайло з Дорогова пов. Галич, шукае брата Андрія Синенького і Івана Борецького.

Савіна Боднар, заміжня за Володимиром Локоть із Карбованець, пов. Зборів, уроджена в Славній пов. Зборів, і її мати Вероніка Боднар шукають: Михайла Боднара в Жабиня, пов. Зборів, Юлію Медведик із Жабиня пов. Зборів, Михайла Лучка зо Славної пов. Зборів.

Заінтересованих просимо удатися до редакції "Світла".

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ВІДОЗВА. ІНСТИТУТ ІМ. МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО В ТОРОНТІ. Багато наших українських молодців внедовзі прибуде до Торонта, щоб тут набути знання у своїх вибраних професіях, у однім з найкращих університетів в Канаді..

Так як кожного року, головним питанням буде відповідне помешкання для студентів. Великі міста, особливо на сході, е переповнені людьми, що прибули з різних частей Канади.

Щоб дати нагоду нашим молодцям мати відповідне приміщення по уміркованій ціні під час їхнього студентського часу в Торонті, Братство Українців Католиків набуло минулого року гарний триповерховий і відповідно умебльований дім під числом 17 Велслій стр. Цей будинок е тільки сім хвилин ходу від головних будинків університету і е знаний під іменем Інститут Митр. А. Шептицького.

Коли задумуете кінчити свої студії в Торонті, то негайно удайтесь до управи Інституту, щоб запевнити собі приміщення як рівнож, чи хочете харчуватися в Інституті, і коли ваш курс зачинаеться.

В Інституті ім. Шептицького ви найдете гарне, спокійне місце на студії, як також можете користати з курсів українознавства.

По дальші інформації проситься писати до:

Sheptysky Institute
17 Wellesley St., Toronto, Ont.
о. А. Роборецький, секр.

МОДЕЛ ФАРМ, САСК. Здійснені мрії. Численна наша родина в провінції Алберта не давала нам у серці спокою, щоб ми не мали побачнтись і повеселитись приемністю стрічі з дорогими знайомими. Вкінці ми вирішили виїхати до них і дня 18 червня ми пустились у дорогу, у чім нам допоміг наш вуйко Сіпіяр, що ранним ранком забрав нас із собою й повіз до столиці Алберти — Едмонтону.

Ідемо й приглядаемось землі та сьогорічному урожаеві. До Саскатуну збіжжя виглядае взагалі дуже гарно, а як де воно було слабше, то це мабуть залежало від власника землі тобто: яка праця, така й нагорода. Від Саскатуну до Вілов земля мабуть неврожайна, самі горй, де навіть і трава не росте; та й там живуть люди, бо видно якісь бідненькі забудовання. Від міста Вілов, Ветасквин до Ледук і далі на захід до Ніско, Калмар, Торсбі, то землі рівні, врожайні; чорнозем, як у нашій Україні й фермері-рільники маються дуже добре. Хати частинно муровані з цегли, або стоко. Всі будинки на обійстю мальовані. Де гарна огорожа, то знак, що там земля врожайна.

Дня 19 червня, в год. 9.30, ми висіли в Калмар. Це невелике містечко, заселене головно нашими людьми. Саме тоді відбувавсь там пікнік і там ми мали нагоду познайомитись із нашими односельчанами з села Ляшки, ярославського повіту. Ввечері ми заїхали до тіточного брата. Сича, де ніч перейшла на милій розмові. З нами подорожували п-во Климашки, що залишились у своїх знайомих у Калмар, а ми 20 червня віднхали до Торсбі, звідки приїхали по нас 20 миль п-во Бабяки. В них ми перебули два дні, а опісля вони завезли нас до Бюфорт, до мого стриечного брата, Михайла Хруника, де розмова про родину протягнулась до темної ночі. Звідти ми заїхали наніч до п-ва Пацулів, близьких сусідів із Старого раю, а від них переїхали до п-ва Горудьків. Від них п. М. Хруник завіз нас до п-ва Івана Гальон, де ми перебували до 25 червня; в тому часі годі було відвідувати знайомих через дощ. Наступна гостина була в п. Григорія Сарка, де ми задержались до 28-го. Згадаю, що п. Сарко, це зразковий садівник і пасічник; у нього знаходиться сотні щеп, що вже родять, овочі розмаїтої величини й десятки уліїв, що приносять чималий дохід. Відвідавши п-ва Чуровських, ми переїхали до братів нашої невістки, пп. Войтасів у Скаро.

Околиця Скаро положена 40 миль на південний схід від Едмонтону. Земля там рівна, врожайна. Мешканці — наші Українці, а в сусідстві — Німці. Парохія розколена. Є Українці-католики, а е й так звані православні, що тому 40 літ відступили від Католицької Церкви. В Скаро тому 3 роки згоріла церква. Католики, добрі, щиро віруючі парохіяни, не впали на дусі, але стали будувати величний, мурований Божий дім, 70 стіп довгий, 30 широкий, на пять бань. Будова вже на укінченні. хоч минулого року ту околицю навістила велика посуха, то добрі люди на це не звертають уваги, але жертвують гроші, працю й час, щоб тільки якнайскоріше здвигнути Божий храм, котрий лишиться молодому поколінню на довгі роки як памятник живої католицької віри батьків та дорога по них спадщина. В п-ва Войтасів і п-ва Скіцків ми перебули до 2 липня. Вони так гарно нас приймали, що слова подяки не вистарчать, але треба побажання, щоб Господь Бог нагородив їх сторицею за їхне серце для нас. Як ми вже віджджали від них, то зійшлася вся родина, щоб побажати нам щасливої дороги в дальших відвідинах у Саскачевані. При солодкім прощанні п. І. Войтас не забув і наших католицьких часописів; на його поклик присутні зложили $6.00.

На цьому місці моя дружина й я складаемо сердечну подяку всім нашим кревним і знайомим у Алберті, що нас приязно приймали, щиро гостили, своїми автами возили й нам на старші літа зробили таку приемність. Нехай Бог поблагословить Вашу працю, щоб вона вийшла Йому на славу, а Вам на прожиток!

З Алберти ми виїхали 2 липня до Бателфорду в Саскачевані, переночували, відпочали й 3 липня пустились у дорогу до нашої дочки заміжньої за Теодором Грабцем, що живе в Цітек Лейку, такім місті, що мае одну крамницю й пошту. Земля тут піскувата й неврожайна, засіви дуже лихі. Фармері роблять тут хліб головно з місцевих лісів. Ростуть там смереки, сосни, ялиці, берези осики й тополі, що придаються на телефонічні слупи, тайли й стовпці до господарських загород. Є тут і трачки, що виробляють дошки різної якости. Наш зять вижидав тут із моторовим човном на озері, котрим ми зробили 5 миль за 20 хвиль. Як мило було нам стрінутись із нашою донею, що веселорадісно привітала нас сердечними словами: "Як ся маете, Дорогий Тату й Дорога Мамо! Я щаслива, що Ви загостили й до нашої хати!" В дітей перебули ми до 8 липня, а 9 липня, через Саскатун, ми виїхали до свого міста, Фом Лейк-у, де ждали на нас наші любі діти, що виїхали нам назустріч. Звідси ми щасливо прибули до свого улюбленого Вест Бенд-у, де тепер живемо, й де ми прожили молоді літа, зробили свої руки, стерали свої сили, а тепер іще бажаемо зложити свої старі кости на довгий спочинок.

Кінчу свій допис словами: "Всюди добре, вдома найліпше". —

П. Хруник.

ВАНКУВЕР. У нашій парохії Покрова Пресв. Богор. е між щирими й діяльними членами п-во Василь і Ольга Попович, що в щасливім подружжі прожили 13 літ і мають 3-ое гарних дівчаток. Забобонні люди бояться цеї 13-тки, але в Ванкувері таких нема. І саме того 13 року відбулась у церковній домівці, за мистецьким проводом п. М. Бартмана, приятельська ювілейна гостина, під час якої Впр. Отці Василіяни, Т. Добко й Х. Кондратюк, обсипали п-ва Поповичів сердечними побажаннями, приятелі гарними дарунками, п-во Поповичі всіх своїх приятелів за це сердечною подякою. ("Світло" ще додатково просить Бога, щоб п-ва Поповичів і їхніх дочок обсипав своїми небесними дарами доброго здоровя й щасливого життя в ласці в Бога й людей на многі літа).

П. В. Попович е невтомним опікуном молоді нашої парохії, а цього року взяв участь у Конгресі Українців Католиків Канади як представник нашої парохії.

З нагоди ювілейного вечірка п-во Поповичі зложили $6 00 на пресу.

Дай, Боже, що ми в Ванкувері мати більше таких членів. — М.П.

ДЕРВЕНТ. Дня 25. травня, в домі п. Андрея й Марії Биковських відбулося прощання їхнього сина Дмитра, що вибирався вдому до містечка Клендоналд на сталий побут.

З нагоди прощання присутні зложили 3.50 на "Світло" й "У.В."

МОНДЕР. Сусідська забава. На 10 серпня відбулась приятельська забава в домі п. Дмитра Дашкевича. При цій нагоді, за старанням приятелів католицької преси, п. Дмитрика й п. П. Ковтуна, відбулась збірка на "Світло" й "У. Вісти", що принесла $3.60.

СКИТАЛЬЩИНА. Сл. І. Христу! Високопреподобний Отче! Довідавшись принагідно про адресу Епископської Канцелярії в Канаді через о. Малого Евг. з Золочівщини, який е зараз в нашій окрузі нашим о. душпастирем, і про те, що Ви, Преп. Отче, перебуваете в цій діецезії, спішу навязати нитку давньої знакомости, яка зістала перервана з Вашим від'їздом, та подати Вам деякі відомости про нашу місцевість, а головно про час большевицького першого наїзду та німецької окупації — як що хтось вже передімною цего не зробив. Всего нараз не можу Вам описати, бо не знаю, чи й цей лист дійде до Ваших рук — але от: в скороченню.

По Вашім від'їзді дальше поборювання наших доморослих комуністів переняв о. Шипітка та о. Вігоринський. Бл. п. А. Гумен зістав прогнаний з П.С.К. (Повітового Союза Кооператив). Та він відчинив свою власну гуртівню, та почав поборювати кооперацію. Через це кооператори та багато його приклонників відвернулося від нього. З приходом большевицької влади Гумен зістав повітовим комісарем. Та довго не натішився цим становищем, бо большевики його арештували за укриття частини мануфактури зо свого складу, його майно (2 камяниці, які він вибудував за большевицькі гроші та всі запаси товарів) знаціоналізували. По арештованню засудили на 8 літ тюрми й вивезли його в Казакстанію де він по 8 місяців помер. Його жінка зараз по засуді взяла розвід, та жила з якимсь командірем, та взагалі переїхала з Жовкви у Львів.

ОО. Василіянам, які залишилися (5 отців і 12 братів під проводом о. Ігум. Пелеха), дозволено відправляти (як самі казали, що на разі мусять це толерувати). Всі ОО. і братчики мусіли замешкати в старім монастирі. Перехід до нового будинку та друкарні замурували, та всі будинки це е друкарню, переплетню та новобудований будинок знаціоналізували, де поробили ріжні клюби та примістили ріжні установи. Рівнож фільварок забрали та зробили там радгосп. За дозвіл відбувати практики церковні, наложили такий по

Український Католицький Ювілей в Алберті

Українці в Аберті, за проводом Бук-а й ОО. Василіян, відсвяткували в Мондері дня 18 серпня, 1946, радісно й урочисто 350-ті роковини віднови прадідньої злуки українського народу з Католицькою Церквою, цього нашого славного З'єдинення, що його врочисто проголошено в місті Бересті, 8 жовтня, 1596 року.

Людей на Ювілейнім Зїзді було коло 3000.

Службу Божу з діяконами відправив в мондерській каплиці "Голгофті" Впр. о. канцлер др. В. Кушнір, а ювілейну проповідь виголосив Впр. о. ігумен В. Каменецький, ЧСВВ.

Сполудні відбулась "Ювілейна Академія" в "Україна-Парку'.' В концертовій програмі брали участь: едмонтонський хор, за проводом п. О. Прийми, три сестри Сосняківни з Лемонту, (тріо), п-на Хомяк із Едмонтону (соло). Промови виголосили: Впр. о. др. В. Кушнір, голова К.У.К., Впр. о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ., господар ювілейного свята, Преп. о. А. Трух, ЧСВВ., ред. "Світла," п-ні Г. Прийма, голова Ліги Українських Католицьких Жінок у провінції Алберті, п. І. Боцюрків, голова Братства Українців Канади в Алберті, п. О. Курило, заст. голови Дом. Зар. Українського Католицького Юнацтва в Канаді. Вся програма була передавана через голосники. Провідником програми був п. О. Демків, загальнолюблений учитель католицької високої школи в Едмонтоні. При кінці програми була збірка на організаційний фонд БУК-ка в провінції Алберти. Крім цього едмонтонцький "Аматорський Кружок" відіграв у суботу й неділю в місцевім Народнім Домі драму: "Підгіряни." Під час цього Ювілейного Зїзду мали учасники також спромогу набути цінні кинжки видані з нагоди ювілею: Берестейська Унія, Віра Українського Народу й Душехват, драма про св. Иосафата.

Свій вірний нарід на цім Ювілейнім Зїзді зволив пошанувати Преосв. ексарх, Кир Василій Ладика, осьтаким гарним привітом:

Дорогі в Христі,

350 літ тому, в місті Бересті, український нарід устами своїх пастирів, урочисто проголосив святе З'єдинення й відновив свою звязь з Апостольською Столицею в Римі. Коли тепер, з віддалі віків, поглянути на цю історичну подію й її наслідки, то бачиться ясно, що вона була одним із найсвітліших і найкорисніших випадків в усій історії українського народу. Тому вважаемо це за надзвичайно радісний обяв, що наш нарід звернув свою увагу на цю велику подію й її вшановуе ювілейними врочистостями.

Радістю наповнила наше серце та свідомість, що Провінціяльний Заряд БУК-а й ОО. Василіян в Мондері, 18 серпня звеличують ці світлі роковини Ювілейним Зїздом Українців Католиків Алберти. Бажали б ми дуже особисто прибути на те велике торжество, та коли наші обставини не дозволяють на це, ми принаймні нашою душею хочемо бути з Вами. В цю велику днину ми відзиваемось до Вас: Стійте кріпко в вірі, в привязанні до Католицької Церкви й свого рідного обряду та в пошані й любові до Св. Отця, Папи Римського! Бо це та тверда скала, якої наш ворог найбільше боїться, це найсильніша опора для майбутнього тривкого відродження Української Нації. Нехай цьогорічний Зїзд у Мондері буде не тільки святочним спомином великого історичного моменту й чину, але стане також для нас усіх джерелом духовної обнови та дасть новий товчок до поживленої Католицької Акції на нашій релігійно-церковній ниві.

Молімся і трудімся, Дорогі Отці Духовні й Браття й Сестри в Христі, щоб ввесь наш нарід обеднався в католицькій вірі й її ревно визнавав серцем, устами та ділом у свому щоденному житті, щоб по гірких днях досвіду прийшли дні Божого змилування та щоб на тих землях, де царюе тепер знак антихриста, засяв новим, чудовим блиском знак перемоги: хрест святий і тризуб св. Володимира.

З цими словами, Ювілейному Зїздові в Мондері й усім його учасникам пересилаемо наш сердечний привіт і подаемо наше Архиерейське Благословення.

† **Василій, Єпископ**

Окремі привіти прислали також: Впр. о. Протоігумен В. Бараник, ЧСВВ., Централя Українців Католиків Канади й п. Б. Панчук, почесний голова Товариства Українських Канадійських Ветеранів.

Подавши Дорогим Читачам "Світла" радісну вістку про це наше ювілейне свято, ми звертаемось одночасно до Вас із сердечним покликом, щоб і Ви старались відсвяткувати цей дорогий нам Українсько-Католицький Ювілей у кожній Своїй місцевині, щоб у цім ювілейнім році на всім американськім суходолі залунала радісна пісня вдячности за це, що Бог дав нам ласку жити в правдивій Христовій Католицькій Церкві.

Богослуження в Алберті

ВЕРЕСЕНЬ

1. Неділя
Менвил
Ренфурлі
Лемонт
Новий Київ
Ледук, збори Ап. Молитви
Моркемб
Айрон Ривер

8. Різдво Б. М.
Чипмен — празник
Вегревил
Плейн Лейк
Мелрі, збори Ап. Молитви
Тугилс
Епшав

15.
Гилярд — місто
Іннисфрі — місто
Глендон

21. Різдво Преч. Діви
Іннисфрі М. Божої (празник)
Енгел Лейк (празник)

22.
Вегревил
Новий Київ
Дервент — місто
Ст. Павл

27. Воздв. Ч. Хреста
Іннисфрі Ч. Хреста (празник)
Глендон

29.
Менвил
Спас коло Мондеру
Плейн Лейк
Елк Пойнт

Жертви на пресу оголосимо в наступнім числі "Світла".

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —
Новий стиль

1. Неділя 12 пош Сош. † Початок цер. року. Симеона прп. Гл. 3. Єв. утр. воскр. 1. — **На Літ.** Троп. воскр. Індикта і Свят., Кондак воскр. Сл. Конд. Свят. І н. Інд. відтак Свят. Ап. 282 і 258, Єв. Луки 13 і Мат. 43.

7. Субота. Предпр. Різдва. Пр. Д. Субота пер. Воздв. Созонта мч. Ап. Єв. Суб. пер. Воздв. Ап. 126, Єв. Мат. 39.

8. Нед. 13 по Сош. Різдво Пресв. Богор. Нед. перед Воздв. Гл. 4. Єв. на утр. Луки 4. **На Літ.** Ап. Єв. Нед. пер. Воздв. і Празн. Ап. 215 і 240, Єв. Ів. 9. і Луки 54. Катав.: Крест начертав.

14. Середа. Воздвиж. Ч. Хреста. Піст. Перед Всеночним винесення Хреста на престіл. — **На Літ.** Антифони празн. Замість Трисвятого "Кресту Твоему", як також по кожній відправі до Віддання Празн. Ап. 125, Єв. Ів. 60 з переступ.

Старий стиль

1. Нед. 12 по Сош. і Попразн. Успення: Гл. 3, Єв. утр. 1. **Літ.** Ап. з. 158, Єв. Мат. з. 79.

5. Віддання Успення. Все празн. **Літ.:** Ап. з. 158, Єв. Мат. з. 79.

8. Нед. 13 по Сош. Гл. 4, Єв. утр. 2. — **Літ.:** Ап. з. 166, Єв. Мат. з. 87.

11. Усікнов. Чес. Голови Івана Христителя: Празник цей переноситься з всеночним на нед. 15. IX, **але сьогодні заховуеться піст. ..**

13. † **Преп. Симеона, Собор Пресв. Богор. і поч. церковного Року.**

15. Нед. 14 по Сош. і Усікнов. Ч. Гол. Ів. Христителя: Гл. 5, Єв. утр. 3. Всеночне. **Літ.:** Ап. з. 170 і 33; Єв. Мат. з. 89 і Мар. з. 24.

датом, що населення було змушене перевести збірку на їх оплачення. Цікавий обяв, що населення в часі найбільшої нагінки проти Церкви дуже горнулося до церкви, що большевиків дуже лютило. Тільки війна нім.-больш. перешкодила їм ліквідувати Церкву.

З нашого міста і повіту вони вивезли багато людей на Сибір та Казакстанію. Між иншими знакому Вам п. Сінгалевичеву з доньками вивезли на Казакстанію, а судія помер в тюрмі у Львові. Вони перед своїм відворотом багато людей зліквідували, між ними: Дир. Сторожука Ів., кравця Чермоха Гр., Дир. ш. Ґрадюка, брата Впр. о. Протоігум. Др. Химка, адвоката в Жовкві, Дир. ш. Миколаєвича з Крехова, маляра Красільського, Евг. Світін, Дм. Когута, учит. Салівну Марусю та багато інших — разом 32 особи, майже всі українці. Це дивне, бо між ними було багато їх бувших прихильників. Всіх їх поховали разом у братській могилі на ринку Жовкви недалеко тюрми. Кандидатів до "ліквідації" було ще 67 осіб, але вони не мали часу решту поліквідувати, бо їм перешкодив німецький наступ. Після обчислень, вони зліквідували в Галичині і на Волині 50 тисяч людей; таку страшну память лишили по собі! Чим можна дивуватися, що така маса людей покинула рідні сторони перед такими варварами: щоб тільки відійти якнайдальше від їхнього "найдемократичнішого в світі" терору.

По приході німців а в часі коли в Жовкві не стало ніякої місцевої влади, населення вибрало мене бурмістром з байратом до помочі в якого склад входили: О. Ігум. Пелех, Дорота, Душенчук, Малиновський та Рудник. Я був на тім становищі тільки 4 місяці, бо німці мене скинули за так зв. тихий спротив проти німецьких заряджень та за проти німецькі летючки які були розліплені по місті, а я їх не усунув. По моїм звільненню німці наставили бурмістром "фольксдейчера", а зловивши його на присвоюванню чужої власности в короткім часі усунули його, а бурмістром назначено бувшого мого секретаря, В З., що був в П.С.К. і він був до кінця німецької окупації бурмістром.

Через мое давніше відношення до комуністичного руху та громадську діяльність перед другим приходом большевиків я був рішив покинути свою господарку та свою власну пекарню, яку я розбудував до найліпшої перед війною в жовківщині. Я мусів тікати, щоб не бути зліквідованим або знаціоналізованим та вивезеним на Сибір з родиною. Цеж у них таке правило: кому зрабують, то е, знаціоналізують майно (тобто всі підприемства які затрудняють чужих робітників, будинки з льокаторами, та господарства понад 7 гект.) тих разом з родинами і кревними вивозять на Сибір або до концлаґеру. Таких 'розкулачених' позбавляють всяких громадянських прав та уживають до невільничих робіт. Мене при першім побуті большевиків оминуло "розкулачення" тому, що я за порадою одного українця-офіцера добровільно зрікся пекарні в користь "Артілю" та через це мені позволили працювати в моїй пекарні звичайним робітником.

З Жовкви, перед другим наїздом, багато родин виїхало на захід (около 60 родин) Тікали не тільки українці, але й поляки. В нашій околиці тут перебувають обі дочки п. Базилевич, котра працювала в Бурсі. Вони обі були вийшли замуж, та їх чоловіків одного замордували большевики, а другого арештували, та про нього — сліди пропали. Старша, котра була за Світієм, е тут із дитиною. (Молодша була видана за Галапала). Більшість наших людей е у Німеччині (около 20 родин в Австрії). Вчасі першого наїзду большевиків в моїй родині померла моя мати і муж моеї сестрички Олі (Хмеликівни), лишивши їй трое дітей та туберкульозу, на яку він був хворий, а вчасі німецької окупації помер також її батько (М. Хмелик) і вона сама померла, лишивши тих трое дітей на клопіт моїй сестрі.

Тікаючи зі Жовкви я забрав цілу свою родину, яка складалася з 13 осіб. Напрям ми взяли на Словаччину, бо там Словаччина жила більше самостійно та по-демократичному. В нас попросту німці ловили на вулиці молодих людей та вивозили до Німеччини на роботи. Я страх не хотів пустити когось з своїх дітей на роботу у Німеччину під бомби; тому я поїхав на Словаччину, де нас стрінула досить немила пригода. Зразу частина словацького громадянства прийняла нас досить прихильно, инша частина ворожо: не дивно, втікачів було понад 30 офіційно зареестрованих, а другий раз стільки нереестрованих. Тепер може вони зрозуміють нас! Ми попали в східну частину Словаччини та таки в сам центр комуністів. Тут нас заскочило повстання проти німців. Словаки тішилися, що всіх утікачів скоро будуть могли видати большевикам. Наші всі мужчини зголосилися в партизани, щоб зменшити ворожнечу та терор, який Словаки застосували проти нас. Я, мої 2 сини і 2 швагри рівнож зголосилися в партизани. Та Словаки самі не хотіли битися, та багато зради було між ними. Хотіли, щоб "утеченці" тримали цілий фронт проти німців. По двох місяцях німці розторощили цілий рух. Ми на нім дуже погано вийшли. Мій один швагер зістав тяжко ранений в ногу, лишаючи нам жінку і дитину піврічну в опіку. Я був в пекарні зайнятий в тій місцевости де був лягер з нашими родинами. Старший син був на акції недалеко в горах і зараз вернув до родини. Молодший син і другий шваґер попали в німецький полон а потому зістали приділені до нашої дивізії, яка боролася проти большевиків. Нас німці вивезли до Німеччини на роботи але ми по дорозі коло Братислави з транспорту втікли та перебули коло Братислава ще 3 місяці. За той час привезли раненого шваґра з Банскої Бистр. та відшукали молодшого сина Богдана, та другого шваґра. Німецька влада заявила, що всі біженці мають Словаччину опустити і словацька жандармерія щоденно майже виганяла нас у Німеччину. Так, що вкінці нас посадили у вагони й ми мусіли їхати в невідоме під бомби. Але Всевишній, Вседобрий Бог опікувався цілий час нами в дорозі. Мали нас завезти до т. зв. "чистилища" в Штрасфорі, але наш вагон заїхав до Відня де пережилисьмо через два рази бомбардування на "Ostbahnhof" та Богу дякувати нікому нічого не сталося. З Відня нас направили в Каринтію, де ми досі перебуваемо. Вчасі переїзду зі Словаччини в Австрію ми знова стратили слід свого сина Богдана, бо він не знав де нас вивезли, а його з дивізії повезли в Німеччину до лічниці, бо йому відновилася хороба, якої він набавився в наслідстві катастрофи в яку він попав вчасі большев. По розвалі Німеччини я виїхав до Клягенфурту в пошукуванню за сином. Там побачили мене два жовківські жиди-комуністи, донесли до поліції англійської, що я за німців був бурмістром, мене арештували і я просидів девять місяців в тюрмі. Мої доносчики десь зникли, правдоподібно вони займалися тут шпіонажею, бо їх (як я пізніше довідався) бачили раз в Ґрацу, раз у Філяху в дорозі в Італію, то знов приїздили з Мадярщини! А поліція англ. не могла найти їх для переведення розправи. В девять місяців мене звільнили з тюрми, а за той час сидження ані разу не переслухали. Та Г. Бог Вседобрий знов виявив нам свою ласку. В тиждень по моїм арештованню син Богдан вернув із шпиталю з Чехів. Але не зовсім вилічений. Тепер вислалисьмо його до купелів в Бадгастейн в Австрії. Вчасі мойого сидження, родина була цілий час без опікуна та кормителя. Моя дружина ратуючи мене, випродала майже всі найлучші речі які ми вспіли забрати з дому. На інтервенції та оборону, і на посилки для мене в тюрму, бо там дуже скупо давали їсти, а не вміючи по німецьки говорити, мусіла платити ріжним дольмечерам та посередникам на кожнім кроці та за найменше написання подання по 4-5-56 сотень шилігів так, що по моїм виході я застав страшну нужду. А головно наймолодші діти це відчули, бо їм якраз тепер найбільше треба відживлятися, а вони відіймали собі від губи на те, щоб я не голодував!

Приділи харчеві які дають австріяки вистарчають хиба на 50 відсотків, решта треба тягнути зі себе то е зо "старших" запасів. Місячний приділ такий.: 560 кг. хліба, 21 кг. повщу, 60 кг. мяса, 28 дкг. круп 20 дкг. соли, та 8 кг. барабольї. Поза тим приділом раз на тиждень дають тровшки ярини то е салати і більш нічого. Цукру на три місяці раз 28 дк. На чорно нічого не можна купити, бо за це страшно карають, і австріяки нашим не хочуть нічого продавати та всякими способами докучають нам, щоб обридлб й так то погане перебування між їх горами. Біженці які живуть на американській зоні, дістають додаткові пакунки в місяць на 10 кг. а в нас, в Каринтії, поляки також дістають пакунки з польського Червоного Хреста.

Ми живемо на приватнім мешканню і приватно працюемо, та не дістаемо навіть те, що нам належиться. Вже другий рік, а ніхто не дістав ані одного метра якої матерії, ані на сорочку ані на обуву. Та переїхати в другу зону також не можна. Колиб хотяй діти були здорові! Сина треба лічити, Дочка Леся також була хора на запалення суставів, тепер хора на серце, – рівнож треба лічити. А тут нема за що. Я звернувся до Укр. Доп. Ком. в Америці за допомогою; та чи це буде мало який успіх? Та ще та непевність нашої будуччини та боязнь, щоб нас не видали большевикам, це вже морально добивае. Хотілось би кричати "SOS".

Я маю багато знакомих в Канаді та не маю їх адреси. Маю тіточного брата в Америці в Шикаго" та я рівнож його адреси не маю. Йому там навіть дуже добре поводиться. Він вихований був в польському дусі. Тільки моя сестра з ним переписувалася. Я ніколи не писав до нього, щоб не думав, що я потребував його долярів. Але тепер жалую: придалибся та може поміг би звідси видістатися.

Впреподобний, звертаюся до Вас з просьбою — з мольбою, оголосити в канадійських часописях мою адресу, яку подам при кінці цього листа, та за Вашим посередництвом може хтось поможе звідси видістатися, як не цілій родині то хотяй синам. Старший почав студіювати медицину, молодший скінчив 8 кл. гімн., та военні події не дали докінчити. Обидва вчаться англ. мови. Я також вчуся англійської мови, а навіть вже досить зробив поступ. Знаю багато молитов по англійськи, деякі псальми, на память. Я в тюрмі не дармував; вчився англійської мови через молитви. Кожну вільну хвилю використовую, щоб навчитися бодай пару слів. Як що отримаю від Вас, Високопреподобний Отче, відповідь на цего листа, то напишу Ваш дещо про наших втікачів зі Жовкви. А може у Вас, Впр. О. е які найновіші відомости з нашої батьківщини: за котрі бувбим дуже вдячний. Ще раз прошу памятати про нас безталанних, опущених, голодних скитальців, які живуть з надією на Вашу ласкаву поміч. Всевишній Вам за все стократно винагородить.

Шлю найсердечніші поздоровлення.

Іван Цюропайлович.

Адреса п. Цюропайловича е в редакції "Світла". Хто з читачів "Світла" вировбить їм афідевіт? Просимо помогти їм!

Решта дописів в наступнім числі "Світла".

НОВІ КНИЖКИ

ЗАМОВЛЯЙТЕ Й ЧИТАЙТЕ!

В 300-ліття смерти Йосифа Рутського ЧСВВ, київсько-галицького Митрополита	.15
Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук	.25
Душехват, картини з життя св. Йосафата	.25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський	1.25
Церкви Українців у Канаді, о. П. Божик, опр.	1.50
Релігія й Церква в історії України, В. Липинський	.60
Служба Божа, під нотами,	.50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр.	1.25
Віра українського народу	.15
Фатіма, появи Прч. Діви	.10
Біблійна Історія Старого і Нового Завіту в 2 томах з образками. О. Луговий	.75

Як перечитаете ці книжки, дайте їх перечитати знайомим братам-некатоликам. Замовляйте одну-другу з цих книжечок для своїх дітей, кревних, або приятелів, щоб і вони краще пізнали правду про св. віру. — замовляйте ці книжки в нашій Редакції.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 вересня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 17.

Щоб Українські Борці Могли Встоятись На Ногах, Нам Треба Ставати Щодня На Коліна!

ЗА СВОЇХ БОРЦІВ

Чужі й українські часописи, а також віродостойні Українці що тому три-чотири місяці виїхали зо Старого Краю, виявляють потішаючу й дуже зворушливу правду, що там у Західній, а навіть Східній Україні, боролась із нацистами, а тепер по-геройськи бореться з більшовиками за волю нашого народу — Українська Повстанча Армія. Ці наші Борці-Герої зводять переможні бої з наїздниками, опановують нераз цілі повіти, здобувають багато военної зброї, стають в обороні покривдженого населення, відбувають правильні суди й карають чужих злочинців і своїх зрадників.

Різні групи цеї Армії — Північ, Захід, Схід, Південь — ведуть свій геройський бій із польськими й московськими більшовиками при лінії Керзона, коло Сянока, Нового Загіря, Буківська, Лупкова й Пряшева в Словаччині, , коло Коломиї, Черновець, Вижниці на Буковині, коло Сокаля, Варяжа, Крилова, Грубешова, на Поліссі, Волині й Холмщині. З нашими борцями співпрацюють словацькі й білоруські повстанці.

Ці наші рідні Борці-Повстанці дають приклад усім народам Европи, як можна й треба любити свою батьківщину й боротись за її волю, а нас закликають до щирого всенароднього обеднання між собою і з Ними для створення одного українського всесвітнього фронту, що спільною працею і боротьбою мае здобути українському народові в Европі волю й власну, незалежну державу.

Про цю свою рідну Українську Повстанчу Армію - УПА - не забувайте, Дорогі Читачі "Світла," ніколи, але в церкві і вдома, вдень і вночі моліться зо щирої душі за це, щоб усі ці наші дорогі Борці були завжди здорові, забезпечені й милі Богові та щоб, за помічю Його, видержали непохитно й щасливо на українськім боевім фронті, аж до того дня коли, як переможці, зможуть увійти до столиці вільної України — Киева й заспівати Богові пісню слави і вдячности: "З нами Бог, разумійте язици, і покаряйтеся, яко з нами Бог!"

Молімся щиро всі за своїх Борців, бо щоб УПА могла встоятись на ногах, нам треба тут ставати раз-у-раз на коліна!

Для Католицької Акції

ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ
Пресовий Випуск ч. 8.
24 серпня 1946

ДЛЯ КАТОЛИЦЬКОЇ АКЦІЇ НАЗНАЧЕНІ АСИСТЕНТИ ЦЕТРАЛІ

ГРАМОТА НАЗНАЧЕННЯ
ЄПИСКОПСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ

235 Скошія Ст.
ч. 106/46 Винипеґ, Ман., 23-го серпня, 1946.

Слава Ісусу Христу:
Їх Ексцеленції,
Кир Нілеві Саваринові,
Єпископові Помічникові,
у Винипеґу, Ман.

Для кращих і рясніших овочів нашого поширеного організаційного життя Ексархат Українців Католиків Канади оцим назначуе Ваше Преосвященство, по дусі й думці статутів Католицької Акції, на Духовного Асистента при Централі Українців Католиків у Винипеґу і бажае Вам при цім у Вашій праці великого Божого благословення.

Від Єпископського Ординаріяту

ч. 108/46
Всечесному
о. Ігорові Шпитковському,
Пароховї церкви Пресв. Евхаристії,
у Винипеґу, Ман.

Щоб діяльність поширеного організаційного життя у Канадійському Ексархаті йшла своїм належним ходом і у часі відсутности Духовного Асистента, Їх Ексцеленції Кир Ніля, не припинювалась, то Єпископський Ординаріят назначуе Вас Заступником - Асистентом при Централі Українців Католиків у Винипеґу з усіма правами, привілеями і обовязками, по думці статутів і правильників Католицької Акції і бажае Вам у Вашій праці як найкращих успіхів.

Василій, Ексарх.

Назначено також слідуючих асистентів для Українських Католицьких Домініяльних Організацій в Канаді.

БРАТСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ — Домініяльний Асистент — Всеч. о. Совітник Степан Семчук. На провінцію Манітоби — Всеч. о. Й. Сеньків, ЧСВВ.

ЗАПОМОГОВЕ БРАТСТВО СВ. О. НИКОЛАЯ — Домініяльний Асистент — Всеч. о. Др. В. Кушнір.

ЛІГА УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК — Дом. Асистент — Всеч. о. Й. Пуляк, на провінцію Манітоби — Всеч. о. М. Мельник.

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — Дом. Асистент — Всеч. о. В. Божик, на провінцію Манітоби — Всеч. о. Б. Слобода, ЧСВВ.

І. Новосад, секретар.

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Зараз після Конґресу Українців Католиків Канади, в місяці липні, відбувсь у місті Саскатуні заходами Українського Католицького Юнацтва "Курс Молодих Провідників." Предмети науки були релігійного й національно-культурного характеру. З цього Курсу скористало 70 молодих осіб із західних провінцій Канади. Учителями були духовні і світські особи. Курс Молодих Провідників увінчався гарним успіхом, бо наділив поважне число нашого юнацтва цінним і необхідним знанням, що дасть змогу учасникам Курсу оживити нашу орґанізаційну працю по місцевих відділах УКЮ. Веселе, товариське життя членів Курсу й нові знайомства будуть для нас учасників Курсу цінною памяткою.

Цей Курс був щасливим помислом. Ми щиро бажаемо щоб Домініяльний Заряд УКЮ звернув на цю справу свою особливішу увагу й виробив добрий, практичний план дальших Курсів Молодих Провідників на найближчі вакації так, щоб у цих Курсах могло взяти участь якнайбільше юнацтва з усіх провінцій Канади.

Щоб однак ці Курси могли бути поважним і успішним підприемством, вони не можуть тривати тільки два, але принаймні чотири тижні. Ми будемо ждати веселої вістки.

А дня 24 серпня відбувся в Винипеґу високої мистецької вартости концерт, що його слухав до берегів виповнений театр "Плейгавз," де між першими слухачами був наш Преосв. Кир Василій, міністер шкільництва Драйден, о. др. В. Кушнір, мистець-скрипачка Донна Ґресько, передові письменники редактори пресові звітовики.

Співали хори, грала оркестра, танцювали танцюристи. Зворушення й сердечні оплески слухачів були доказом високого мистецького рівня концертових точок.

Та не це тут головне. Головнішою й ціннішою була тут дійсність, що цей концерт був вінком-славою Вищих Освітніх Курсів" за проводом о. дра П. Маценка і різних учителів що через вакаційні місяці збагачували вісімдесять осіб нашого гарного юнацтва з Канади й ЗДА цінними скарбами української рідної мови, історії, літератури, співу, красномовства, музики, танків.

Поруч релігійно-морального виховання й плекання добрих християнських характерів — оця освітня робота, це найкраща й необхідна робота, що її можуть і повинні запопадливо організувати й вести українські провідники в Канаді й ЗДА. Ми надіемось, що ці наші щасливі українські діти, що були учасниками цих Вищих Освітніх Курсів, будуть цими зірками, що по повороті додому завжди світитимуть по своїх місцевинах ясним світлом високої ураїнської культури й патріотизму.

Ми, сьогодні всім Організаторам: Учителям "Курсу Молодих провідників" і "Вищих Освітніх Курсів" пересилаемо сердечний привіт за їхню культурну працю, а самим Дорогим Курсантам просимо в Бога благословення на щасливе приватне життя й великий успіх у службі Богові й батьківщині.

ВІЗАНТІЙСЬКІ ДАРИ

ЦЕРКОВНО-ОБРЯДОВІ ЗАВВАГИ В 350-ТІ РОКОВИНИ БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ УНІЇ

Папа лишає незмінним наш церковний обряд

Коли 1595 року прибули до Риму наші два єпископи, Іпатій Потій і Кирило Терлецький щоб в імені українського епископату й усього нашого вірного народу зложити історичну заяву повороту Українців до правдивої Христової Католицької Церкви, то між головними точками, що їх епископи ставили Апостольській Столиці як умову об'єднання, була вимога, щоб "справовання св. Тайн і ввесь український обряд полишились такими ненарущеними, якими були до хвилі Унії та щоб їх не тільки тепер, але й на будуче не змінювали." (Е. Ліковський, Берестейська Унія, стор. 124)

Апостольська Столиця охоче згодилась на це й дня 23 грудня, коли в Ватикані відбулась памятна урочистість здійсення того дорогого нам церковного об'єднання, папа Климент VIII видав надзвичайне послання-буллю: "Великий Господь," що нею проголосив усій Церкві це українсько-католицьке обєднання з застереженням, що це обєднання Українців відбувається "зо збереженням їхніх обрядів і це ремоній у Богослуженнях і уділюванні св. Тайн.".

Завдяки цій ласкавості Святішого Отця, Українці-Католики 350 літ прославляли Бога й спасали свої душі одною вірою з братьми- латинниками але своїм окремим церковним обрядом, що за цих 350 літ так виробився і приноровився до наших духовних потреб, а головно до почитання Пресв. Евхаристії й нашої національної своєрідности, що сьогодні цей наш український церковний обряд є мабуть найкращий із усіх обрядів Католицької Церкви.

Католики латинського обряду захоплюються українським обрядом

Багато католиків -латинників, що мали нераз спромогу в Римі, під час Евхаристійних Конгресів, чи й при інших нагодах бути на нашій українсько-католицькій Службі Божій, надзвичайно любувались нашим церковним обрядом і висловлювали щиро своє захоплення.

Деякі з наших братів-латинників, що більше цікавляться церковними обрядами й загальним об'єднанням усіх християн у Католицькій Церкві, понаписували про церковні обряди,а між цим і про наш український греко-католицький обряд, різні наукові розвідки, що зазнайомлюють із нашим обрядом широкий загал католиків латинського обряду; крім цього уладжують конференції,що на них також обговорюють справи різних обрядів. І це дуже корисний прояв, бо це дає змогу католикам різних обрядів наблизитись до себе, краще пізнати себе й, головно, зрозуміти та відчути,що всі ми—діти одної Католицької Церкви й правдиве Христове "одне стадо й один пастир."

Обрядове замішання

Та сталась при цім і одна дуже прикра для нас і зовсім небажана річ. Деякі з цих наших братів латинників почали робити заходи, щоб у нашім церковнім обряді зробити велику зміну і завести в нас так званий "візантійський обряд."

Щодо того візантійського обряду, то в нас ніколи не було церковного обряду з такою назвою. Впроваджувати тепер таку новість, то це буде нове замішання, що тільки побільшить те старе, що вже в нас є в більш важливій справі, а саме в справі самої св. віри. Ми з такої зміни певно духовної користи мати не будемо,бо візантійство нам ніколи добра не принесло.

Сумної слави візантійство

Ці наші браття-латинники, що намагаються обдарувати нас цими візантійськими дарами, певно не заглядали до нашої "Української Загальної Енциклопедії," де є згадка про візантійство. А там, між іншим, є осьтаке пояснення: "Візантинізм проявляється в утворенні своєрідного світогляду з перевагою містики й вузького консерватизму внаслідок змішання християнізованого східнього гелленізму й романізму та жидівської й перської культури з домішкою елементів словянських та германських... Серед широкого загалу під візантинізмом розуміється саме відемні сторони візантійського життя: утинання, низькі поклони й схлібляння перед владою і взагалі сильними світу цього, а заразом зрадливість, облудність, віроломність, перфідність. У такім саме значенні й ужив Шевченко в своїм "Кобзарі" вислову "візантійство." (Т. І. стор. 578). Чи ми могли б із радістю і вдячністю прийняти цю поганьблену назву?

Коли сьогодні є такі наші браття-латинники, що хотіли б обдарувати нас"візантійським" обрядом, то повинні знати, що вони хочуть обдарувати нас таким даром, що до нього ми маємо відразу,а до дароносців великий жаль за це, що вони своїм даром заколочують наш душевний спокій, що його нам і без цеї обрядової справи заколочує більшовицьке руйнування Української Церкви, криваве переслідування українських скитальців і винищування всього нашого народу. Чи не могли б браття-латинники ввійти в наше положення й віднестись до нас із приятельським зрозумінням і спочуттям?

Ці особи латинського обряду, що тепер захвалюють візантійський обряд і роблять заходи, щоб ми прийняли його назву й церемонії, могли б оправдуватись цим, що в нас у Галичині вже перед 1930-м роком був уведений і практикований по наших церквах візантійський обряд, отже як хто з них піддержує цю справу й впливає на це, щоб усі Українці прийняли візантійський обряд, то робить належну, самозрозумілу, сусідську річ.

Цим нашим приятелям добре було б насамперед пригадати собі те, що 1595 року папа дав нам привілей, що нашого обряду не буде ніхто змінювати, розуміється з латинників.

Що писав про візантійський обряд Преосв. Хомишин?

Крім того про цей візантійський обряд в Галичині Преосв. Григорій Хомишин, бл. п. єпископ станиславівський, що під час цеї війни впав жертвою більшовицького насилля, написав 1931 року окремого й дуже щирого "Пастирського Листа." В ньому, між іншим, Преосвященний Кир Григорій подає осьтакі завваги про поширення візантійського обряду в Галичині:

"Останніми літами зачало в нас прозябати візантійство. Напрям цей зачав пропагувати періодичний часопис "Нива," церковний орган, видаваний у Львові для нашого клира, головно в роках почавши від 1925 до кінця 1929. (Редактором "Ниви"був о.др. Г. Костельник, що за більшовиків зрадив Католицьку Церкву й український нарід і помагає більшовикам перетягати Українців католиків на більшовицьке "православя." Зав. Ред.). Дух візантійства, пропагований вищезгаданим часописом, зачав підважувати дві головні основи життя й сили католизму. Бо це річ певна, що життя й сила Католицької Церкви спирається головно на двох основах. Перша, це її сила внутрішнього життя по приказу Спасителя, щоб шукати Божого царства в нутрі душі; а друга, то її дисципліна й організація через зрозуміння, респектування й підчинення її авторітетові, від Христа установленому, усвяченому й приказаному....

Якраз проти цих двох проявів життя й сили Католицької Церкви зайняла несприятливе становище редакція "Ниви." В тім журналі зачалися пропагувати гадки й засади, що мають на цілі щораз більше відчуження від духа й життя Католицької Церкви, а натомість вщіпити в нас візантійську мертвоту, що вбиває духа й підкопує церковну дисципліну й авторітет. Все, що ми взяли від Католицької Церкви, це на думку "Ниви" латинщення...

Виквітом усього впливу "Ниви" й побіч неї й ліберальної преси та "чорної ради" появилася брошурка п. з.: "В обороні прав нашої гр. кат. Церкви" видана в липні 1929 року під псевдонімом: "Оборонці прав гр. кат. Церкви." Та брошурка, то святотатська священицька робота, то мерзький розбій, щоб під фірмою "оборони" Церкви, валити її й руйнувати....

Змістом своїм зміряє до цього, щоб відокремитися від Католицької Церкви, бо, тоді, на їхню думку, буде забезпечена повна "окремішність" нашої Церкви від Католицької Церкви, тоді не буде ніякої небезпеки "латинщення," тоді буде забезпечена "підставова частина всіх наших окремішностей" або іншими словами, тоді буде українська автокефальна церква. Це фінал пісні, що її заінтонувала "Нива," а іменно, що треба довести нашу унію до "чистого типу" ("Нива,"1926, стор. 153). (Редактор "Ниви" Костельник уже довів нашу унію до "чистого типу:" вона має там за червоним муром "чистоту більшовицько-православну... Зав. Ред.).

Сумні наслідки візантійства в Галичині

І до цього якраз зміряє візантійство, що зачало у нас підносити голову. Підкопати церковну дисципліну й авторітет, зогидити Єпископів, спричинити непорозуміння, висушити релігійне життя в людських душах і усунути з них Боже царство, а натомість поставити формальність обрядову "чистого типу," що кінець-кінців провадить до схизми.

Напрям, пропагований "Нивою," не остав в теорії. Він зачинає переводитися в практиці. Появляються якісь літургійні видавництва, що не схожі з духом Замойського й Львівського Синоду, зачинаються в нас на церковно-релігійнім полі непорозуміння,дисорієнатація й замішання. Виринає небезпека ослаблення й нищення духовного життя. Підо впливом цього в нас започаткованого візантійства також деякі священики тутешньої церковної провінції зачинають впроваджувати в практику обряд "чистого типу," викликаючи згіршення. Так напр. один такий священик правив св. Літургію принагідно в моїй Єпархії, нібн "читану," бо по приписах обряду "чистого типу" мається співати, й тому голосно кричав. Вірні присутні не могли того ніяк зрозуміти й пояснили собі це в такий спосіб, що той священик певно глухий коли так голосно читає св. Літургію. Ось доказ візантійської невторопности. В одній місцевині приступило до св. Причастя два питомці одного з тутешніх духовних семінарів, але стоячи. Їм звернено увагу, щоб уклякли, бо принимання св. Причастя стоячи згіршить вірних, бо вони не можуть зрозуміти, як можна стоячи приймати св. Причастя. Однак ті питомці не хотіли уклякнути, хоч їм ноги не зіштивніли ні не були хворі. Ось доказ візантійського упору! Один священик, перебуваючи в часі ферій у моїй Єпархії, правив св. Літургію після обряду "чистого типу." Обложився на престолі книгами, бо осібно літургікон, осібно Євангелія, а осібно Апостол, і. зачав голосно читати, чи- радше кричати, спричиняючи здивування. І тому я довідавшись про це, заборонив йому в той спосіб "читати" св. Літургію. Але той священик не тільки хотів заімпонувати обрядом "чистого типу," але також зазначив свого духа, бо сказав що він не признає Замойського Синоду, бо Отці того Синоду, тобто Єпископи, котрі постанови на тім Соборі рішили, то були іґноранти, або злобні люди. От візантійське зухвальство! Запримічується, що Синод Замойський потверджений спеціяльною повагою Апостольської Столиці.

Візантійський обряд — це московсько-православний обряд

І що це за обряд, що за ним у нас так побивається візантійство? Це обряд чисто синодальний, російський! І дивна річ і нерозуміла. Колись за царської Росії ми боронились проти російської обрядовости з остраху перед російською русифікацією, а тепер приймаємо цю обрядовість під іншою формою, бо під назвою "чистого типу." Щоб національно відокремитись від Росії, ми навіть змінили назву "Русь" на "Україна,"Русин" на "Українець,"а тепер хочемо самі прийняти російського духа в формі обрядовости, бо ж російський націоналізм і російська держава ідентифікуються з російською церквою.

Поляки й візантійський обряд

В тій части Польщі, котра була під російським забором, запроваджено тепер для новоз'єдинених із Кат. Церквою обряд під назвою "східно-словянський," що його прийняли також Єзуїти в Альбертині, що займаються ширенням унії між тамошніми схизматиками. Однак той обряд то також лише перехрещений обряд синодально-російський...

Візантійський обряд веде до схизми

Як я недавно довідався, новонавернені Росіяни затримали свій синодальний російський обряд, одначе перехристили його на обряд "візантійсько-словянський." Чому однак не назвали просто "російський?" А вже ніяк не можна зрозуміти чому причіпили так осоружну назву "візантійський?" Назва та так живо пригадує того візантійського духа, що приніс і тепер приносить такі шкоди для церковної єдности, а котрого черти: хитрість, підступ, упір, зухвальство і бунт проти Католицької Церкви...

Назва "візантійський" так живо нагадує ту Візантію, котра була середовищем радше інтриг і махінацій"церковних" людей східних, ніж огнищем правдивого церковно-релігійного культу...

Я зовсім не хочу посуджувати, що приклонники візантійства прямують свідомо до схизми, але тверджу, що дух візантійства, як показує досвід і історія, завсіди прямує до схизми і кінчить схизмою." (Преосв. Г. Хомишин: Пастирський лист про візантійство, Нова Зоря, ч. 4. 1931 р.).

Чому візантійський обряд для нас невідповідний?

Вищезгадані завваги виявляють осьтаку правду: так званий візантійський обряд не зродився з духовних потреб українського народу: цей обряд розвинувся серед схизматиків, противних Католицькій Церкві й українській нації; це обряд московсько-православний, що несе з собою духа противного Катол. Церкві й веде до змороження високого духовного життя між вірними та до схизми; вожд галицьких візантійців, о. др. Г. Костельник, що своєю "Нивою" здобував для візантійського обряду місце й право в Українській Католицькій Церкві в Галичині,цю свою Церкву зрадив й став слугою московсько-православного патріярха й безбожних більшовиків для побільшення муки українського народу; називання нашого церковного католицького обряду "візантійським" є для нас, католиків, зневажливим, бо Візантія привела наш нарід до втрати католицької віри: назва"візантійський" є для нас також відражаюча, бо вона є злучена з поняттям візантійської зрадливости, облуди й перфідности.

Просьба до Риму

Лихо, що нам, Українцям-Католикам, загрожувало через заводження в нас візантійсько-московського обряду, бачили й відчували наші українські католицькі священики в Галичині, тому дня 9 травня, 1939 року, 265 священиків, що були членами Товариства Безженних Священиків ім. св. свмч. Йосафата, за проводом о. дра А. Бойчука, ректора Духовного Семінаря в Станиславові, й о. Семена Лукача, духовника Семінаря, вислали до Емін. кардинала Є. Тіссерана, секретаря для Східньої Церкви в Римі, листа-меморіял, що закінчувавсь осьтакими словами:

"У нас зачинає входити в уживання назва "візантійсько-словянський обряд." Тої назви ми боїмось, бо той візантійсько -словянський обряд — тільки перехрещений синодально-російський обряд. Впрочім сама назва "візантійський" одіозна й пригадує візантійського духа, що звів і відірвав увесь Схід від Католицької Церкви. Дотепер була уживана назва "греко-католицький обряд."Бажане отже, щоб дотеперішня назва була задержана т. є греко-католицький обряд, або щоб сама св. Апостольська Столиця зволила усталити назву нашого обряду, але без слова "візантійський." (Лист до Кардинала, Нова Зоря," ч. 49, 2липня, 1939).

Цей голос Преосв. Григорія й 265-ьох наших священиків, що сьогодні, за свою вірність Католицькій Церкві й українській нації,впали жертвою страшного терору Москви, вихованої в тіні візантійсько-синодального обряду, ще сердечніше й благальніше просить, щоб нам дозволено заховати свій греко-католицький обряд, одиноко нам відповідний як Українцям і католикам.

КАТОЛИЦЬКА ЖІНКА

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В КАТОЛИЦЬКІЙ АКЦІЇ

В кожній парохії повинні бути люди, що ревно й невпинно помагають душпастиреві в усіх його працях. Це світські апостоли.

Хоч раз у місяць усі ці світські апостоли парохії мусять зібратися на спільну конференцію, що має подвійну ціль; першу: духове оформлення їх самих, без чого праця світського апостола ніколи не набере властивої сили й розмаху; другу: практичне вишколювання, що від нього залежить корисність праці. Ці світські апостоли звичайно радо приймають те все, що їм скаже предсідник сходин — душпастир. Припадуть їм нераз глибоко до серця слова Апостола любови: "По цім пізнати дітей Божих й дітей діявола. Кожний, хто не чинить справедливости, не є від Бога, й хто не любить свого брата. Бо це є звіщання що його ви чули від початку щоб ви любили один одного. Не як Каїн..." (1, Йоан, 3,10-11). Правильне розуміння цих слів вказує, що не тільки чисто природне співчуття має бути товчком до праці для добра ближнього. Крім цього найчистіша любов Бога є незрушимою підставою, на котрій спирається будівля активної любови ближнього.

Парохіяльна помічниця, що вдержує тісний контакт зо світськими апостолами, що працюють у парохії, доручає їм виконування різних обовязків, а вони зо своєї сторони уділяють їй усяких інформацій для виповнення картотеки, подають їй відомості про різні умовини праці, які стрічають в пахорії, діляться своїми спостереженнями й висловлюють свій погляд на найбільш хосенні способи й засоби впливу серед оточення.

Така близька співпраця священика, парохіяльної помічниці й світських апостолів в парохії може дати величні висліди. Може причинитися до створення одної великої родини, що нею є парохія.

Кожна праця для добра душі є одночасно милосердним ділом для тіла. Слушно хтось сказав, що одне з одним так тісно вяжеться, як тісно вяжеться душа з тілом. Через тіло впливаємо на душу й навпаки. Як часто життя потверджує цю правду, про це найкраще переконається парохіяльна помічниця. Дуже часто можна ствердити, що просто неможливо зарадити духовій недолі не усуваючи нужди й тілесних недомагань.

От напр. парохіяльна помічниця стріне дитину, що допустилася в школі крадежу. Затиснувши бліді й винужденілі уста, стоїть перед нею, сподіваючися з її сторони гніву, докорів і догани. Але дивлячися на сумні очі дівчини, дивлячися як вона дрижить на всьому тілі — парохіяльна помічниця, замість догани, дає їй склянку молока й кусок хліба, що дитина поспішно споживає. Така поведінка творить просто чуда. Як весняні промінї сонця топлять льоди й визволяють землю з твердої зимової поволоки так доброта визволяє з оков завзяття й мовчанки душу малої дитини. Тихо попливе оповідання про недолю й журбу, що ввела до хати недуга батька, і як голод приневолів до крадежу. Тоді парохіяльна помічниця мусить зайнятись родиною, заки батько виздоровіє й вернеться до праці.Дитина оточена старанною опікою стане знову пильним учнем, вірним малим приятелем своєї опікунки. А опікунка при цім не забуде дати відповідну моральну науку про зло крадежу,про заслужену за це кару і т. ін.

Жінка знеохочена до життя й прибита матеріяльним горем довго опирається намовам приступити до св. Тайн. Всеж таки упімнення парохіяльної помічниці осягають вкінці свою ціль Будиться в такій жінці туга за спокоєм і прощенням, що дає Тайна покути. "Я охоче пішла б до церкви—каже до парохіяльної помічниці, — та не маю в що одягнутися," а в доказ показує брудну й подерту одежу, що одинока їй лишилася. Тоді парохіяльна помічниця постарається для неї одяг, хустину й так одягнена жінка, хоч з деякою тривогою, але й заразом із тихою радістю йде до церкви.

В цей спосіб парохіяльна помічниця стає нераз в ролі члена Товариства Милосердя. Однак вона має виступити в цій ролі тільки там, де заходить потреба уділити негайну поміч. Бо її головне завдання не лежить у постійній, щоденній, так сказати б, фаховій допомозі й опіці над всякою матеріяльною нуждою в парохії. До цього мають служити парохіяльні доброчинні організації, що їх першим завданням є вести доброчинну діяльність тобто постійно, чи хоч би тільки деякий протяг часу, помагати вбогим і потребуючим.Ці саме організації повідомляє парохіяльна помічниця про всіх убогих, що з ними стрічається в часі своїх мандрівок по парохії.

Такий самий обовязок повинна вдержувати з іншими доброчинними організаціями в парохії. Стрічаючи напр. молоду дівчину, що шукаючи праці недавно прийшла до незнаного собі місця, дає їй адресу приюту Товариств Опіки над жінками, або сумлінного бюра посередництва праці, одночасно подає її прізвище товариству, що опікується дівчатами.

Налоговий піяк, що дійшов до остаточної моральної й матеріяльної нужди, потребує сильної руки, що зуміла б вирвати його з нещасної пристрасти. Парохіяльна помічниця спрямує його до Товариства чи Братства Тверезости, чи до порадні для алькоголіків. Ці організації беруть його під опіку й часто причиняються до вилічення його з тієї страшної недуги.

Саме в цьому лежить співпраця парохіяльної помічниці з іншими доброчинними організаціями в парохії:вона ділиться з ними інформаційним матеріялом, уділяє їм нераз дуже цінних вказівок і рад.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Пророцтво про останні речі

Глава 52: 1-13

Тоді небесне царство стане подібне до десяти дівчат, що взявши каганці, вийшли назустріч молодому та молодій.Пять же із них було необачних, а пять розумних. Бо необачні, взявши свої каганці, не взяли з собою олива. А розумні взя-

ли разом зо своїми каганцями й оливи в посудини.

А що молодий забирався, то задрімали всі й поснули. А опів ночі счинився крик: Ось молодий іде, виходьте йому навустрічі! Тоді зірвалися зо сну всі дівчата й наготовили ті каганці. А необачні сказали до розумних: Дайте нам вашої олива, бо наші каганці гаснуть. Та мудрі відповіли й сказали: А як вам і нам не стане? Краще йдіть до продавців і купіть собі.

Якже вони відійшли купувати, прийшов молодий, і ті, що були готові, ввійшли з ним на весільну гостину та й зачинено двері. Потім прийшла й решта дівчат та й кажуть: Пане, пане, відчини нам! А він озвався: Істинно, кажу вам, не знаю вас. Отож пильнуйтесь, бо не знаете ні дня ні години.

ПОЯСНЕННЯ

Після науки на Оливній горі Спаситель мабуть перейшов до Витанії й там продовжав свої поучення, навязавши їх до попереднього предсказання свого другого приходу в день суду. Ці поучення відносяться до всіх вірних Для кожної поодинокої людини наступить прихід Спасителя вже в годині смерти, тому те що було сказане про страшний суд світу, відноситься також і до години смерти.

Ці свої дальші перестороги подав Спаситель у формі притчі. Між ними була одна про пять мудрих і пять необачних дівиць.

В притчі про діви Спаситель приказує бути готовим на Божий суд. Свою гадку висказує Ісус у образі весілля, коли то жидівським звичаем молода пара при світлі лямпи та знайомих входила до весільного дому, де мав відбутись весільний пир і танці.

В цій притчі можна розрізнити три частини.

В першій частині е представлене приготування на прихід жениха та на весільні втіхи,що в жидів уважались символом вічного блаженства. Приготування е різне. Розумні дівчата забезпечились в оливу до свічників, а нерозумні про це не подбали тобто допустились каригідного недбальства та й заслужили на назву необачних, нерозумних. Жених розуміеться в притчі сам Спаситель, під обручницею кожна людська душа, а горіючі лямпи та олива визначають життя в стані освячаючої ласки. Хто отже мае цю ласку, цей приготований на прихід Господа.

Друга частина притчі займаеться приходом жениха; він каже на себе ждати, але опісля йде так швидко й являеться так несподівано, що вже нема часу ні на які приготування Так також поводиться Господь. Оливи ласки ні заслуги добрих діл не можна позичити в інших, як це хотіли вчинити нерозумні діви. Щонайбільше, можна це одержати від тих,що уповажнені подавати Тайни св. Церкви; на це однак дуже часто не стане часу.

В третій частині притчі знаходиться опис висліду всяких приготувань. Розумні діви одержують у нагороду тривке щастя втіхи й почести, а нерозумних стрічае завстидження, упокорення та недоля. Їх не впускають до весільного дому. Не зважавши на просьби, жаль та бажання ввійти, вони стають виключені. Отже Спаситель зазначуе виразно, що кожної хвилі треба бути готовим на Його прихід тобто завсіди треба жити в стані освячуючої ласки.

Божу ласку можна одержати головно через св. Тайни в Католицькій Церкві.

Щасливі ці Українці, що належать до Католицької Церкви й часто приступають до св. Тайн. Таким не треба боятись ні смерти ні страшного суду, бо таких буде царство небесне. До них за Божою ласкою, щоб належали всі читачі "Світла!"

Святий Йосафат

ІСТОРІЯ ЙОГО ЖИТТЯ Й МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТИ ЗА ЦЕРКОВНУ ОДНІСТЬ.

Святий Йосафат у монастирі

Смотрицький і Рутський

В міжчасі прийшло до взаемин між митрополитом Рутським і Смотрицьким і, як здаеться, цей останній зробив у цій справі перший крок. Їхні стрічі були досить часті й можна прийняти за певне, що деколи був при тому й св. Йосафат.

Рутський пробував усіма силами свого знання й ревности привести до з'єдинення з Католицькою Церквою цю небуденну душу, що за нею, як виглядало, пішло б багато інших, однак це йому не вдалось. Смотрицький слухав, поглиблював свое знання, може й добачував ціль, що до неї вело його Боже покликання, та він утікав назад. Тоді Божа рука, як здавалось, опустила його, за кару за його опір. Він почав падати впропасть, що в ній він був би певно загинув, якщо рука св. Йосафата не була б чудом витягнула його звідти.

Ці взаемини Смотрицького з католиками були предметом живої розправи під час великої агітації в 1622-24 роках. Смотрицький не заперечував своїх взаемин із уніятами, але тільки боязливо заявив, що це він зробив на приказ православного Братства, що, як доводили католики, не було згідне з правдою, бо Смотрицький зробив був це на власну руку. (Коялович, Литовська Церковна Унія, М. Смотрицький, т. 11,. стор. 339).

Братство натискае на Смотрицького

Взаемини Смотрицького зо з'єдиненими зробили проти нього підозріння між членами православного Братства. Два нові випадки спричинили між ними поважне заворушення.

Цей провідник і речник православя, що щиро шукав правди, але коли знайшов її, не мав сили волі сміло виявити свое переконання, написав був у тому часі наукову розвідку про походження св. Духа. В своїм новім творі він з одного боку виложив католицьку правду віри-догму про цю справу а з другого подав усі помилки Греків щодо цього таїнства; з обидвох сторін навів найкращі докази. Він самий, згідно зо своїм хитким характером, не виявив свого висновку, що до нього він прийшов на основі порівняння правди з фальшем.

Православні монахи й члени Братства відразу спостерегли таку зміну й догадались, чого Смотрицький не смів признати навіть у своему серці. І вони счинили кругом нього таку бучу, що нещасний похилив голову й скоро відкликав свою розвідку, що була вже в обізі між людьми.

Незабаром звіялась проти нього нова буря. Один віленський пан, що належав до нез'єдинених, довідавсь під час своеї подорожі до Волині, що Смотрицький мав часті стрічі з одною особою, що згодом геть чисто покинула Українську Церкву й перейшла до костьола. Яктільки цей пан вернувся з подорожі до Вильна, зараз прибіг до монастиря св. Духа, що був у руках православних, і там накинувсь на Смотрицький з нагальними докорами, що він зраджуе своїх братів і ломить свою присягу. Нещасний Смотрицький налякався. Випадок, що його підносили проти нього, був правдивий: особа, що про неї розходилось, справді навернулась була до Католицької Церкви за порадою таки Смотрицького й він сам навчав її правд католицької віри. Підо впливом страху Смотрицький затратив почуття сорому й написав до тої особи листа, що він зробив це тільки на жарт та що вона повинна остатись вір на вірі батьків і покинути Католицьку Церкву. Та ця велика неправда нікого не звела. Новонавернена особа видержала в католицькій вірі, а православні прийшли до переконання, що й Смотрицький самий перейде скоро до "ворогів." Цю подію стверджують так є'єдинені, як і православні (Коялович, н. м. стор. 352).

Насилля

Занепокоення в православнім Братстві було велике; та слаба воля Смотрицького була добре відома, тому Братство вирішило використати її. Смотрицького закликали одного дня на надзвичайні збори Братства. На зборах його напімнули "по братньому" за його непослідовне поводження та за зраджування православної віри опісля дали йому до вибору: бути прогнаним із Братства, або зовсім зірвати зо з'єдиненими і латинниками, вступити до монастиря й піддати себе під надзір заряду Братства.

Смотрицький не мав відваги визнати сміло віру, що її він признав уже в своїй душі як одиноко правдиву. Він бобоявся втратити свої почесті, свій маеток і бути нараженим на тисячу накидів; заявив отже на зборах, що він готовий стати монахом і бути під надзором Братства.

Під час цеї соромної сцени піднісся однак один голос чесної людини, що в імя релігії й людської гідности виступила проти такого насилля й злої волі. Архимандрит монастиря св. Духа, Леонтій Карпович, строгий і побожний монах, що не знати з якої причини станув по стороні справи негідної його праведности й характеру,противився всіма силами такому поводженню Братства й самого Смотрицького, що в його очах було глумом із усього монашого стану, й заявив рішуче, що він не прийме монаших обітів, вимушених силою. Та провідники Братства не відносились уже з більшою повагою й до самого архимандрита. Вони заговорили до нього такою самою мовою, як і до Смотрицького.Архимандрит довго опирався, та вкінці піддався. Смотрицький зложив на його руки чернечі обіти й змінив собі імя Максима на Мелетія (1617).

Що Смострицького присилували стати монахом і потоптати в серці св. правду, то це засвідчають так з'єдинені, як і православні, що після його навернення закидали йому облуду.

Смотрицький монахом

Новий монах поводився як людина, що поважае свій стан. Його життя ставало щораз строгіше, віддане невтомній праці; проте його праця не приносила ніякої користи, а його покута не освячувала його душі. Слава його знання й чесноти зростала з дня-на-день і це почало його засліплювати.

Замотаний у життя зіпсованої людини, він понижаеться щораз більше, до чого приготовляло його приставання з Греками та передання византійської церкви. Аж дивно, що людина обдарована з природи такими рідкими таланами могла так низько впасти.

Згодом він щиро навернувся й щиро старався спокутувати свої гріхи; та щоб це сталося, треба було крови самого мученика.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

Важливі розмови

ШОСТИЙ РОЗДІЛ

Чого бажаеш, дитино? —спитав Апостол, як Ріта станула на порозі кімнати, але глянувши на неї, сказав більш оживлено, втішно: Чи це ти Ріто? Не сподівавсь я застати тебе тут, але на всякий випадок дякую Богові за те, що дозволив мені побачити ще раз свою дитину, що її я люблю в Бозі

—Отче! — почала Ріта, але її голос зломаний напруженням завмер їй на устах й тільки щось невиразне, наче якийсь зойк або ридання, добулось їй із грудей.

Апостол подивився сумно й нічого не сказав, тільки його рука піднеслась над бідною о- [illegible], що у його стіп ридала без сліз, наче від безмірного болю. Коли св. Іван зробив над Рітою знак св. Хреста, во-

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

15. вересня, 1946. — Мондер, Алберта, Канада — Рік IV. Ч. 17.

Боже Великий, Єдиний, Нам Україну Храни!

Впр. о. Канцлер В. Кушнір промовляе до численних учасників Другого Всеканадійського Українського Контресу в Торонті, в червні, 1946 року. — Як голова К.У.К., о. др. Кушнір невтомно трудиться для порятування українських скитальців і визволення українського народу. В серпні о. Кушнір виголосив великий доклад на Ювілейнім Зізді в Мондері. Для українців міста Едмонтону о. др. Кушнір мав окремий доклад, а опісля в Едмонтоні, за його патріотичну працю, звеличали о. Кушніра особливим бенкетом у гостинниці "Корона". — Редакція "Світла" пересилае о. Кушніреві сердечний привіт і побажання великих успіхів у дальшій службі Богові й батьківщині.

ЮВІЛЕЙНИЙ ПРАЗНИК В ЕДМОНТОНІ

В новій церкві св. Йсафата в Едмонтоні буде в неділю 15 вересня величний ЮВІЛЕЙНИЙ ПРАЗНИК у 350 роковини незабутньої події українсько-католицького обеднання "Берестейської Унії". Празник відбудеться за духовним проводом Преосв. Кир Саварина. — Нашим парохом в Едмонтоні е Впр. о. ігумен В. Каменецький, ЧСВВ., що його бачимо на світлині.

Ювілейний Празник св. Йосафата, це свята нагода для українців в Алберті, щоб зїхались разом до Едмонтону й спільно з Преосв. Владикою й своїми душпастирями зложили до рук рідного Йосафата святу молитву за обеднання всіх Українців у Христовій Церкві й вільній укр. державі.

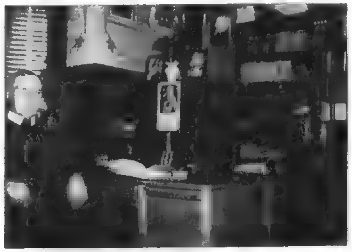

ЙОСИФ ШЕВЧУК із Шіго, Саск. Наш дорогий п. Йосиф відбув щасливо военну службу за морем у канадійськім війську і тепер вернувся до цивільного життя та працюе в Торонті. П. Йосиф, це рідний брат Впр. ОО. Ігуменів, Севастіяна й Володимира Шевчука, ЧСВВ. й С. Севастії. Дорогому Йосифові пересилаемо сердечний привіт і бажаемо прожити, за Божою ласкою, многі літа у щасливім родиннім житті. — Редакція.

Наші молоді вояки з мондерської округи. — Ми сердечно вітаемо своїх Дорогих Борців за добро Канади й волю всіх народів і бажаемо кожному Божого благословення на щасливе життя серед любої рідні, а одночасно закликаемо всіх, щоб створили в Мондері Відділ Союза Українських Канадійських Ветеранів. Потрібні виазівки в цій справі подають п. В. Юзвак і Г. Бабій.

— ЖАРТИ —

ГІСТЬ: Чи я не лишив тут учора на обіді парасолі?

ПОСЛУГАЧ: А якої парасолі?

ГІСТЬ: Мені все одне, я не перебираю.

СЛУЖБА БОЖА

ПОЯСНЕННЯ СВ. ЛІТУРГІЇ

Заамвонна молитва. Отпуст.

Коли вже скінчилось св. Причастя з подякою за нього гарною молитвою: "Нехай наповняться, Господи, наші уста Твоеї хвали", Церква подає нам іще останнє благословення, а віддавши честь і славу Божій доброті, вручається Його милосердю. Це вже закінчення св. Літургії.

Ці почування висказує священик у "Заамвонній молитві: "Благословляяй благословящія тя, Господи..."

Називається ця молитва "заамвонна", бо читає її священик аж за "амвоном", перед "царськими вратами."

По тихій молитві священика при вівтарі, щоб Христос наповнив наші серця через післання нам св. Духа, виходить священик перед царські врата й благословить людей правою рукою; опісля завзиває вірних, щоб величали Пречисту Діву Марію а люди співають: "Чеснійшую Херувим", величають Христа й Пресвяту Тройцю. Закінчує священик Службу Божу "Отпустом" тобто молитвою: "Воскресий із мертвих Христос істинний Бог наш, молитвами Пречистия своея Матери... і всіх святих помилует і спасет нас, яко благ і человіколюбец." Цим "отпустом" священик наче відпускає людей із церкви додому. По "Отпусті" священик замикає царські врата й відходить до захристії, розбирається й відбуває "благодарення" тобто складає Богові подяку за те, що Бог позволив йому принести найсв. Жертву й прийняти в св. Причасті свого Бога. Також і ті люди, що приступили до св. Причастя, відбувають благодарення так, щоб воно по св. Причасті тривало хоч 15 хвиль. Виходити зараз по св. Причасті з церкви без подяки-благодарення не годиться. Де в парохії процвітає духовне життя, там люди вміють робити благодарення.

Загальний огляд

Коли поглянемо на всю св. Літургію, то треба подивляти мудрість св. Церкви, що показалась у складі Служби Божої. Зворушливі є всі ті молитви на Службі Божій, а також повні значення-символів ті обряди, що ними є те св. "Прилюдне Діло" приношення жертви прикрашене наче гарним вінком.

Молитви й обряди на Службі Божій подають нам найкращий спосіб, як маємо служити Богові й віддавати Йому честь. Вони показують нам найдосконаліший спосіб приношення найдосконалішої жертви, а продовж св. Літургії описують нам усе діло відкуплення людського роду й представляють нам Христа, як Він сповняє свій потрійний уряд: учительський, священицький і царський.

Уся св. Літургія має глибоке, символічне значення.

Від початку проскомидії аж до кінця "Єдинородний Сине", представляється нам народження й молодий вік Спасителя, коли Він у тишині й незнаний світові приготовлявся до великого діла відкуплення.

"Малий вхід" і наступна частина Служби Божої аж до кінця молитви оглашених представляє нам Ісуса Христа як Учителя, що на Йордані всенародньо явився світові і з того часу почав проповідати слово евангельської правди та закликати всіх, щоб увірили в Бога й Його Посланника Христа.

"Літургія вірних" представляє нам Христа, як первосвященика, що себе самого приніс, як досконалу жертву, за життя світа.

Все те, що Христос зробив, як Священик, для нашого спасення, представляє нам "Літургія вірних" ступнево. І так. В обидвох молитвах вірних приготовляє нас до приношення Жертви; "великий вхід" показує нам Христа входячого в Єрусалим на добровільну муку й смерть, а при тім пророчими словами предсказує, що саме Христос хоче зробити для нас; "цілування мира й "символ віри" взиває нас, щоб ми живою вірою приготовлялись до великого таїнства й приносу св. Жертви; відільне освячення хліба й вина та їхнє хрестообразне піднесення догори представляє смерть Христа на хресті; свята Христова кров прикрита в чаші пригадує нам, як Христова душа, відділена від тіла, що спочиває на дискосі, наче в гробі, вступає до ада, щоб задержаним там душам праведників звістити відкуплення й близьке визволення; відкриття чаші перед "Святая Святим" пригадує відвалення каменя від Христового гроба, а влучка Пресв. Христового Тіла з Пречистою Кровю через впущення частиці освяченого Агнця в чашу представляє Христове воскресення; а коли священик із святими дарами на "Со страхом Божіїм" обертається до людей, то представляє Христа, що по воскресенні явився учням; благословення на "Спаси, Боже, люди твоя" і "всегда, нині і присно" представляє нам Христове вознесення на небо, де Він сидить праворуч Отця й царює повіки.

Так ми в св. Літургії бачимо Христа від Його народження аж до вознесення, а з апостолами дивимось на небо, звертаємось до Дателя всього добра, що від Нього так, як колись зійшов св. Дух на апостолів, так і на нас сходить [illegible] благословення, коли нас останній раз благословить: "Благословеніе Господне на вас, того благодатію і человіколюбієм, всегда, нині і присно, і во віки віков."

Щасливі ті Українці, що розуміють св. Службу Божу й беруть в ній набожну участь кожної неділі й свята, бо Служба Божа наближає людей до Бога й неба та [illegible] на вічне [illegible]

Церква св. Родини в Гайнс Крік, що в ній відбулась під час вакацій Богом благословенна св. Місія за проводом Преп. о. Місіонаря Маріяна Горішного, ЧСВВ., з Едмонтону.

Їдемо до Гайнс Крік на Місію о. Горішного!

Побожний український нарід в церкві св. Родини під час Місії в Гайнс Крік.

Преп. о. місіонар М. Горішний із ревними слухачами св. Місії, перед від'їздом із Гайнс Крік. — Парохіяльна Місія, це велике добро, що його Бог дає для людських душ. Св. Місія повинна відбуватися що-року, а принайменше що другий рік. — Молімось, щоб Бог поміг о. Горішному довгі літа з успіхом трудитись для спасення рідного українського народу.

П-во Молоді — ВАСИЛЬ і ЕВГЕНІЯ з Тостинюків ШЕРЕМЕТА.

Дня 10 червня, 1946, в церкві Пресв. Тройці в Проспериті вступили наші Молодята в подружній стан. На гарне й прикладне весілля прибуло багато приятелів, що служили з п. Молодим при війську. — Молодій Парі бажаємо много літ щасливого життя. Боже поблагослови! — Редакція.

— ЖАРТИ —

ГОСПОДИНЯ до свого комірника: Вибачайте, пане Цукорнику, моя кава зовсім вичерпана.

КОМІРНИК: В цім нема нічого дивного. Я завважав, що вона вже від двох тижнів була кожного дня щораз слабша.

Дипломатія. Чи ви Максим Хапайло? — питає один гість другого по вечері з гостинниці. — Ні, відповів здивовано перший гість. — Але я є й ви якраз берете його загортку з кілка — відповів другий гість.

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

Falling In Love

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D

Two Diverse Natures

Fashioned by the Almighty hand as the complement to man's incomplete nature, woman has been endowed by God with that divine forgetfulness of self that finds its happiness in ministering to the happiness of man. She increases the joy of victory and softens the sting of defeat. She is his inspiration in success and his comfortress in the dark hours of adversity. From the time that Eve came to dispel the void and lonliness in the heart of Adam, to the time that Mary stood weeping at the foot of the Cross when the Apostles themselves had fled down to the present hour when womanhood embodies in richer measure the virtues of chastity and unselfishness, woman has been the crowning glory of God's creative power.

Out of the union of these diverse natures, man with his aggressive strength, woman with her tender sympathy, is borne in the sacrament of matrimony the Christian home. It is the corner stone of human society, a sanctuary of conjugal fidelity, before whose tabernacle there burns the vigil light of a deathless love. Now carefully the Church rears about that sanctuary its softiest fortifications and guards it against the invasion of a profane intruder. How the happiest and the holiest of our memories cluster about the fireside of the home.

A Million Dollars?

If some wealthy philanthropist were to promise to bestow upon a young man upon reaching maturity the gift of a million dollars, how delighted he would be! Yet Providence stands ready to confer upon every young man on reaching maturity an even greater gift. The reader may feel inclined to say: "Surely, that is an exaggeration, a figure of speech." Let us see. When Joseph Grogan had been working for three years after graduation from college, in spite of his boon companions, his parties and dances, he began to feel the shallowness and emptiness of it all.

It was an echo of that primeval hunger that gnawed at the bosom of his first father, Adam, alone in the Garden of Eden, and that still reverberates in the breasts of his progeny. He felt the need of an incentive to urge him on to greater success, some one to inspire him toward a loftier ideal. One day he revealed his discontent to the priest in confession. His confessor pointed to the sacrament of matrimony as the agency divinely established to fill that void in the heart of men. He saw the sacrament now in a new light.

П-во Молоді — ЙОСИФ І ЄВГЕНІЯ з МОЧУЛЬСЬКИХ СТАРКО в Едмонтоні. Ми щиро радіємо вінчанням Дорогих Молодят, Йосифа й Гені, й бажаємо їм від Бога щасливого подружнього життя на многі літа. — Редакція.

Це Служебні Сестриці й українські дівиці, саскачеванські красавиці, що щасливо проживали цього року в Виховнім Інституті Пресв. Діви в Саскатуні. Сидять від ліва: Славка Тарах, Броня Юзва, пані О. Богун, Савеля Когут, Сестра Настоятельна Матея, Сестра Севастія, Емілія Байда, Анна Мисик, Олена Ковбель і Аделя Малько. Другий ряд: Ольга Монтика, Марія Воробець, Ольга Романко, Петруня Романко, Марія Стап, Славка Місюра, Евелен Перант, Рузя Бойко, Ольга Библів. Третій ряд: — Антонія Хрунник, Анастазія Мартинюк, Альбіна Грицак, Олена Татарин, Ольга Рогатюк, Наталія Раїна, Софія Федірко, Геня Голінати, Софія Мартинюк. — Тільки дай їм хрест коло грудей і пішли їх між українських дітей, щоб навчали їх любити Бога й нарід свій — сердечно, скільки мога!. — Всі українські студентки в Саскачевані мешкають тільки в Дівочім Виховнім Інституті Пресв. Діви, що його ведуть прегарно наші трудолюбиві виховниці, Сестри Служебниці. Пишіть до них: Rev. S. Superior Mathea, S.M.I. — 624 Spadina Cres., Saskatoon, Sask.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

21). **ПРИКМЕТНИКИ**

Кожна річ чи особа має дуже багато різних прикмет, нпр: вода буває — холодна, тепла, гаряча, чиста, каламутна, глибока і т. п. Ця **група слів, що визначає прикмету особи чи речі, зветься — прикметником.** Прикметник у реченні вияснює докладно іменника.

Прикметники — це відмінні ґрупи слів і відміняються в відмінках і числах так, як іменники.

1. РІД ПРИКМЕТНИКІВ.

У прикметників є **три роди.** Рід прикметників пізнається з **закінчення.**

Прикметники ЧОЛОВІЧОГО РОДУ мають закінчення: **ий, ій** (добр-ий, останній).

Прикметники ЖІНОЧОГО РОДУ мають закінчення: **а, я** (рідна, матерня).

Прикметники СЕРЕДНЬОГО РОДУ **кінчаться на е, є,** (високе, синє).

Рід прикметників відрізняється **тільки в однині;** в множині родів не відрізняється, тому буде: останні дні — години — слова.

2. ТВОРЕННЯ ПРИКМЕТНИКІВ.

Прикметники творяться через додавання різних наростків. Різні наростки вказують на різне значення прикметників. Це легко пізнати з прикладів.: братів бриль, дядькова шапка, дідове поле, сестрин чоловік, мамина кімната, бабине літо.

Прикметники закінчені на: **ів, ова, ове** (з чоловічих іменників) і: **ин, ина, ине** (з жіночих іменників) визначають, що **"хтось присвоїв собі щось",** тому такі прикметники й звуться **присвійні.** Про них питаємось: **чий?**

Наростками **ів, ин** наш народ творить головно в Західній Україні **родові прізвища:** Сацьків, Саварин, а жінок: Дорошенкова (дружина).

Наростки **ський, цький** подають **приналежність:** громадський писар, українська держава, канадійське військо. І цими приростками в нас творяться **родові прізвища:** Хмельницький (із Хмельника). Шептицький (із Шептиць); також Котляревський, Мальчевський.

Сюди належать іще прикметники з наростками: **ячий, ичий, ій,** як: дитячий, лисичий, вовчій. Також черешневий квіт, букове листя.

Наростками: **ивий, атий, астий, истий** зазначується **прикмети духа й тіла:** терпеливий, паксивий, крилатий, кінчастий, багнистий.

Наросток **авий** каже, що **щось не цілком іще таке, як повинно бути,** а тільки наближається до нього: чорнявий, білявий, синявий. Того наростка вживаємо й для означення **зневаги:** діравий, слинавий.

Шоб висказати **матерію,** що з неї щось зроблене, вживаємо наростка. **яний,** як деревяний, глиняний, мідяний. Відповідають на питання: з чого? Це **відносні прикметники.**

Прикмету, що **почала складатись у минулому,** висказують прикметники з наростком: **лий,** як: умерлий, згорілий, запустілий.

Наростки: **чий, ний, альний** указують на **прикмету діяча:** виборчий, робітничий, діяльний, порівняльний.

Прикметники з наростками: **овитий, евитий** зазначують, що **хтось визначається чимось,** щось—має: талановитий, грошевитий.

Бувають в українській мові **прикметники з дієслівної форми** (дієприкметники) на: **ячий, учий (ущий):** гарячий, ревучий, непримирущий. Ті самі наростки, але з іменних пнів, **вказують на прикмету в збільшеній мірі:** роботящий (дуже працьовитий), злющий, завзятущий.

Подібні до слів на учий є прикметники з наростками очий: обочий, робочий.

Прикметники з дієслів на омий: відомий, знайомий.

Прикметники з закінченням: **енний, езний,** мають значіння **agrubilosti:** здоровенний, величезний.

Прикметникові **здрібнілі й пестливі наростки** бувають такі: **чкий** (невеличкий), **енький** (молоденький), **есенький** (дрібнесенький), **енечкий** (ріденечкий), **іський** (одніський), **ісінький** (голісінький борщик).

Дуже часто зустрічаємо в українській мові прикметники з наростками: **ний, кий:** вічний, кінний, червоний, говіркий, хиткий. Це **якісні** прикметники, що визначають **якість речі** на питання: **який?**

Шевченкова Мова

НАВЧАЙМОСЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ ВІД ШЕВЧЕНКА!

Шевченкова мова віддавна стала в нас за основу літературної мови як мова центральна, як мова живонародня. Сам огненний талянт Шевченка зробив його мову зразковою й вона вже править нам за норму літературної мови. Великий знавець живої мови, Шевченко, був великим мистцем слова, через що його твори, особливо ж "Кобзар", іще надовго позістануться в нас каноном літературної мови. — "Рідна Мова",—1936.

кутoк. Зібрався голий у цей куток: Сиди ж один у кутку. (а не: кутик)

лакеї в золотій оздобі. Завдав сина в лакеї.

ласий до чого. До грошей я не дуже ласий.

легенький. (а не.: легонький).

ледве (на силу, чуть). Ледве-ледве дише. Ледве ноги несуть.

либонь (певне). Либонь ідуть москалі. Уже либонь після Покрови.

лиш-лишень — це частка **но,** (а не: тільки).. Піди лиш скрипку принеси. Дивись лишень. Цить лишень; здається дзвонять.

лицар. Заспівають про лицаря.

лік. Лічу в неволі дні і ночі, і лік (рахунок) забуваю.

лічити-лікувати. Лічили, лічили, поки її, безталанну, в труну положили.

лічити-рахувати. Лічать гроші. Хто не лічить, то той і не має.

луна-відгук. Луна віддалась.

любувалась княжною своєю.

льон, льону. Не пускає льону брати.

мандрувати день і ніч.

матерній. Матерне лоно, (а не: материний, материне).

мати (а не: матір). Мене мати породила. Але буде: Тяжко матір покидати.

милосердий-милосердний. (Боже милосердий. Боже мій милосердний (а не: милосерний).

минати-минатися. Минає літо. Лихо минуло. Минулася лихая година. Минулася твоя доля, на віки минула. Минулося, а те, що минуло, не згадуйте, пане брате.

миша. Дивись: миша (а не миш)

містечко. Містечко Берестечко (а не: місточко).

мов. У долині мов у ямі. Мов дитинка. (мов-ніби, наче, а не: гей)

мога. Біжи, яко мога.

молитися кому за кого. Помолись за мене Богу.

москаль (вояк, салдат). Кохайтеся, чорнобриві, та не з москалями.

мріти (маячіти, бовваніти). Степи, лани мріють.

навісний -божевільний. Навісна мати регочеться. Шляхетство навісне гуляє.

навмання. Козацькую славу так навмання розказую, без книжної справи.

навчати. Багато б дечого навчилась. Письма москалі навчали.

нагодувати. Свою дитину нагодувала (а не накормила)

надіває сорочку. Надів шапку (а не: наложив). Наділа б жовті черевики.) Але: наложив бриля, капелюха)

називати кого чим. Називають хатину в гаї тихим раєм.

намисто. У доброму намистечку.

насміятися з кого-чого. З мене люди насміялись.

Діти Рідної Школи в Гайнс Крік, що по св. Місії, за проводом трудолюбних Сестер Служебниць, уладили гарний концерт.

За старанням невтомного місіонаря на Пîс Ривері, Впр. о. Винника, ЧСВВ., відбулась цих вакацій у Гайнс Крік надзвичайна Українська Рідна Школа. Діти з різних місцевин Пîс Риверу проживали в тому часі й учились під шатрами.

ФОНД "СВІТЛА" Й "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $1.00: Ю. Тишок, Теривіл, О. Кояц, Ню Йорк, К. Филипчук, Бронкс, А. Маркович, Едмонтон, В. Ісарик, Торонто. **По 1.80:** Забава в Дм. Дашкевича. **По $2.:** Катерина Питель, Едмонтон, З прощання п-ва Каспарських і Анни Іваськів, Мондер. **По $2.57:** В річницю супружжя В. Попович, Ванкувер. **По $3.00:** З прощання С. Цітульських, Едмонтон. З похорону бл. п. Петра Сміхури, Едмонтон. **По $3.50:** З прощання Гр. і Марії Савчук, Мондер. **По $4.00:** З похорону бл. п. Марії Сліпенької, Мондер, Прокіп Балка, Голден. **По $5.00:** З поминок І. Бутковського, З несподіванки для родини П. Пастернака, Мондер.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

— ЖАРТИ —

Нова управа. — Гей, хлопче, тут написано, що ваша гостинниця тепер "під новою управою", а тимчасом я тут бачу далі давнього управителя... Ви не знаєте? Він цього тижня оженився.

на затихла й почала поволі заспокоюватись, а вкінці повіки зайшли їй вогкістю й вона заплакала.

Тоді Апостол промовив:

— Чого Божа дитина, дитя Марії може лякатись? Може лякаєшся переслідування, хрестів? "Досконала любов геть проганяє страх; бо страх має журбу — а хто боїться, не є досконалий у любові.

А коли Ріта крізь сльози хотіла заперечити

- А може тебе мучить гірше зло,якась провина, гріх? — додав поважно. Навіть як би ти згрішила, "заступника маємо Ісуса Христа!" Цей, що вже раз прийняв тебе розкаяну в свої обняття, і сьогодні знову прийме тебе, — тільки вернися, а побачиш, "який солодкий Господь."

- Ні, мій найдорожчий Отче! — відповіла вже спокійніше невільниця — славити Бога хоч я немічна, то однак принаймні в волі я була досі вірна ласці святого хрищення... Але терплю сьогодні... ох, терплю безмірно, бо не бачу вже перед собою дороги обовязку, а та дорога так тернисто, так чорно стелиться передо мною, так суперечна виглядає найсвятішим почуванням серця, що воно немічне й лихе наче тріскає від натиску. Порадь, Отче, скажи мені,що робити поможи, а оживу!

- Говори, доню.

Отче, вона є тут!

- Вона? Хто такий? Чи може Юдита?

Ридання спинило Ріті відповідь.

Чи відкрила тебе? Чи ви стрінулись?

Ні, Отче, я побачила її припадком уночі, як ми йшли сюди. Ох, на цей вид відновились в моїй душі всі мої давні рани! Я задрижала... не так із страху, щоб не пімстилась на мені, як від того кривавого спомину й болю, що я покинула її! Це ж моя мати! Чи годилось це зробити? Чи не було це пересадною боязливістю і негідним самолюбством із мого боку?.. Потіш мене, Отче, бо сконаю під тягарем цього неспокою!..

— Бідна дитина. Ти зробила те, що повинна була зробити. "А хто чинить Божу волю, триває навіки."

Ріта відітхнула.

По хвилі додав Апостол живо:

— "Його заповіді не тяжкі." Подають нам хрест, але несуть його з нами.

— Але, Отче, що маю тепер робити? Чи вернутись до неї? Може я вже досить сильна? Може віра вже досить закріплена в мені,щоб я могла виставити себе на пробу й піти знову доглядати її старости?

— А що ти знаєш про її теперішній настрій? Чи можеш бути певна, що настала якась щаслива зміна?

— На жаль, нічого подібного не видно.

— Як так, то не випереджуй Господа — сказав по хвилі Апостол. На тім становищі, що на ньому поставив тебе Господь, стій надалі в спокою — проси Господа, нехай Він самий покерує твоєю справою. Якщоб Його зарядженням ви зійшлись колись разом, тоді без страху й хитання скажи їй усю правду, старайся поєднатись з нею, як зможеш — вернися й благословення неба нехай спочине на вас обидвох! Не тривожся, моя Ріто. Дивись, те твоє давне імя дає тобі приклад вірности; коли невістка Ноемі могла за своєю свекрухою піти аж у чужий край, чи ти, дитя Марії, доня Її болів, не пішла б за нею аж на Голгофту А твоє нове імя, те, що його Спаситель надав тобі при твоїм хрищенні, Марґаріта, чи не говорить тобі ясно, що за перлу віри ти повинна завжди без вагання віддавати все своє майно?.. Так отже, доню: "Довіряймо до Господа." А він сказав нам: "Я переміг світ — а це наша перемога: наша віра! Як Христос із нами, хто проти нас?"

Невільниця слухала зо спущеною головою; піднесла її вкінці й уже усмішка блукала по заплаканім обличчі.

- Отче, твої слова привернули мені життя — дякую тобі за це!

- А тепер скажи мені, дитино, в якім ти тепер положенні та яким чином я бачу Ріту тут у Римі, замість у пустині?..

На нас напали були розбійники й запродали в неволю. Якийсь час я служила в одної поганки в Олександрії, а тому рік дісталась до дому консула Юлія, якого жінка визнає нашу віру й ласкаво, наче сестра поводиться зо мною.

Чи ти виявила їй причину свого неспокою?

Ой ні! — відповіла Ріта живо. Адже ж тобі, Отче, відома ця моя відраза до говорення про це, що торкається мене самої.

- Переможи її В таких небезпечних часах краще мати повірницю, якщо тільки можеш лічити на її серце...

— Чи маю зараз відкрити їй свою таємницю?

Апостол задумався на хвилину - опісля його лице поблід а його бистрий зір блиснув пророчо й він сказав:

— Сьогодні ще мовчи й не говори про свою рану нікому, крім Господа, що один може вилікувати її; та прийде хвилина, коли хрест надто затяжить,щоб ти могла його нести сама - тоді скажи їй усе щиро, бо така Божа воля.

Настала хвилина мовчанки. Ріта, не бажавши надто продовжувати розмови, під час якої всі вірні в церкві мусіли ждати, підвелась уже, щоб відійти, коли щось болізне вернулось їй на память і вона знову похилилась до стіп Апостола.

— Святий Отче, надуживаю Твоєї ласкавости, але бажаю ще поради в одній важливій справі...

- Щож ще Божій дитині лежить на серці?

- Ах, Отче! Знаю від інших, що "вона" займає тепер становище, що на ньому її вплив міг би зробити багато зла... Вона є опікункою молодої дівчини-сироти; товаришить їй усюди й має над нею надзір — може навіть керує її поводженням. Чи маю обовязок перестерегти ту родину... забезпечити її проти власної.. матері?

І закрила лице руками.

Добрий Пастир не міг повздержати відхнення, а опісля спитав:

— Чи та дівчинка християнка?

— Ні, Отче.

— Чи сирота без батька матері?

— Її батько Фабрикій є проконсулем в Азії.

На ці слова усмішка невимовної ласкавости розяснила лице Апостола.

— В такім випадку ми собі не чужі. Адже ж саме Фабрикієві я завдячую ці кайдани й ласку мучеництва, що нею мене мій Господь, як надіюсь, обдарує.

— Ах, то це він засудив тебе? — І може з її намови! Ах, як мене тяжко Господь досвідчає!..

- Не плач, доню — люди є тільки знаряддям у руках Мистця, а переслідники є для християнина доброчинцями. Але вернімся до твоєї справи. Якщо ти нічого не знаєш про теперішній настрій своєї матері й ти не могла б довести, що вона далі триває в своїм фальші — як душа повірена її опіці й так не знає правди, а крім неї має ще іншого опікуна, що від нього безпосередньо залежить, то не треба, бідна моя сестро, свідчити проти неї. Господь не вимагає від тебе такої жертви. Молись до Нього — не падай духом і йди в спокою.

- Спасибі, святий Отче!

— Господь із тобою.

- Слава Богу!

І Ріта вийшла спокійна, як дитина, що її мати втихомирила від плачу.

Скоро потім розпочалась свята Жертва, що її приносив самий Апостол, при співслужбі всього духовенства Риму. Богослуження не багато різнилось від нашого, хіба цим, що Апостол відправляв його обернений лицем до людей, як це буває й досі по великих римських церквах -базиліках; навіть церковні ризи кроєм були подібні до теперішних. Читець перечитав людям вийняток із святих книг, опісля вірні складали на вівтарі свої жертви-дари, опісля наступила сердечна хвиля Переміни хліба й вина в Пресв. Евхаристію, а після цього, як вірні обдарували себе поцілунком спокою в Христі,Наймиліший Учень Спасителя почав при помочі духовенства обділювати всіх Ангельським Хлібом, що ним стільки раз він кріпив Матір-Дівицю після вознесення Ісуса

Що ділялось у серцях тих наших праотців у вірі під час тієї Пресвтої Тайни? Наче атлети-борці, що приготовляються до великого бою, так вони наче передсмертним св. Причастям кріпили свої душі й помазували їх може вже на завтрішні муки! —Флавія посвячувала Богові чоловіка й синів — сідоглавий сенатор робив охоче жертву зо свого уряду, майна й життя — Вірджінія зажурене око топила в сльозах потіхи, зложивши в рани Спасителя з сильною вірою й надією душу Агріколі — Ріта обіймає в дусі всі свої терпіння на зразок Спасителя — Домітиля, серед надземної ясности, розцвітала наче рожа в солодкім приставанні з Небесним Обручником, а Маврикій із запалом присягав Цареві Мучеників, що смерть у Його рядах дорожча йому за царську діядему, навіть за любов Ірини.

(д.б.)

ЗА ЧЕРВОНИМ МУРОМ

ІЗ ЗАПИСОК САМОВИДЦЯ

В місяці серпні, 1945, переїжджаю підводою з села Вигоди до міста Калуша. В селі Х. вже на його кінці, при роздоріжжі, стоїть кілька підвод, що їх окружили нквд-исти, тримають в руках готові до стрілу автомати. Ще кількадесять кроків мав я до них, як один нквд-ист, показуючи автоматом лівий напрям, кричить до мене: "Давай сюда!" Звертаю підводу на придорожню поляну так,що минаю всі більшовицькі підводи у віддалі 12-15 метрів. Переїжджаючи коло підводи нквди-стів стараюся доглянути, що таке везуть вони на своїх підводах. Доглянув я і мої товариші подорожі!... Везуть кати повязаних двох стариків і пятьох хлопців жахливо побитих до крови. Але доглянули вязні й мене, тому один з них крикнув:

Отче, розгрішіть із гріхів бо везуть нас на муки і смерть!

—...Бажання їхнє я сповнив

(Більшовики нищать український нарід економічно).

В 1944 році, на господарських полях появилися тільки-но перші покоси збіжжя, ще навіть не повязали його в снопи, а НКВД уже вганяло, мов скажені собаки, по всіх наших селах та й били-катували старців і жінок за те, що не здали нового зерна в державні магазини. На своїх мітингах заедно впевняли вони голів сільрад, що здача зерна для рядянської держави в порівнанні до здачі для німців буде смішно мала. А як було на ділі?... Подаю скількість наказаних здачок від серпня 1944 до грудня 1945 року, в серпні для держави, у вересні для держави, у жовтні для червоної армії, в листопадні, як доповнення для держави і червоної ар перемоги, в січні 1945 року, мії (п о с і б н о), в грудні для фронту, в лютому уневажнили здачу з вересня 1944 й тому стягають наново, в березні для перемоги, в квітні для фронту і доповнення з недобору за 1944, в травні! для держави за 1945. На цю заяву секретаря-більшовика райвиконкому на наказному сільському зібранні люди почали кричати:

— А ви що вже зовсім подуріли? Таж озимина ще не висипалась, а яре збіжжя мало хто ще засіяв! —

Чому? — питає здивований і обурений більшовик.

— Ми та й діти наші вже не маємо що їсти, а не то думаємо, чим поле засіяти! —

— Нічого, це неправда. У вас зерна ще есть много!.. Пішлемо до вас наших героїв-червоноармійців і вони зерна у вас іще знайдуть...

Тут запінився та й кінчає:

— А для бандітов-бандіровцов хлеба у вас хватает? —

В червні 1945 року, прийшов до мого села наказ здати зерно для держави, в липні серпні на відбудову держави; для сиріт червоноармійців, в в вересні для Червоної армії, у жовтні на засів, в листопадні на відбудову держави, в грудні за недобір.

По кожному такому наказі по кілька разів кожного місяця налітали на кожнісіньке село в району нквд-исти з відділами карних військових частин, де наче саранча нападали на селянські хати, забирали з них усе, що їм подобалось, нищили господарські будинки, били й знущались над жінками й дівчатами, а все це мовляли: Чому не здали зерно державі!.. Здесь у вас були бандіровци!.. Ви всі бандіти!

Такі більшовицькі відвідини по селах 1944 року довели до того, що в моему селі, що перед війною числило 350 хат-господарств, багато родин не мало що їсти, а всього пять коней було здорових;прочі дістали пархи. Брак зерна до засіву, брак господарів,. брак робучої худоби, а надівсе гонення людей (жінок і дівчат) силою-биттям радгоспів та й непевність незавтрішнього дня але найближчої години, викликало в усіх безсилля і байдужність до всякої роботи на полі-ниві. В розмові з селянами заедно чулося тільки ось це: Нема кому й чим працювати.Сьогодні-завтра мене, всіх нас, ви везуть на Сибір, тож моеї праці їсти не буду ні я ні мої діточки... пропадуть наші чоловіки сини-діти в далекім Сибірі, чи в непривітній стороні... пропадае і ввесь наш доробок... земля....

А може краще було йти людям працювати до новостворених більшовиками радгоспів?

Про цих і про всі дальші більшовицькі каторги напишу в найкоротшому часі. —

Завага. Між Українцями на американськім континенті були нераз вияви "радости" з цеї причини, що вже всі українські землі злучені в одне... Хто читав уважно страшні картини "За червоним муром," цей добре знає, що ніякої "злуки українських земель" тепер нема, а е тільки насильне, несправедливе й криваве загарбання українських земель Москвою. Говорити про "злуку українських земель" більшовиками це в одних помилка, в інших неправда..

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ҐРИМСБІ, ОНТ. Лист С. Місіонарки до українських дівчат. Сл. І. Христу! Дорогі Наші Приятельки: У Ґримсбі, недалеко озера Онтарія, в чудовій околиці, серед квітів, у садку стоїть прекрасний мурований дім — Новіціят Сестер Місіонарок Християнської Любови. До цього то дому, за Божим надхненням, ми прибули з початком травня й тут зачали свое законне життя. Скоро, дуже скоренько минають нам дні на молитві й науці, на праці та відпочинку й ми почуваемось надзвичайно щасливі, що ласкавий Господь покликав нас до Згромадження Сестер Місіонарки Християнської Любови.

Те щастя, якого зазнаемо, зневолює нас написати до Вас цього листа, а це не тільки тому, щоб поділитись з Вами нашою радістю, але й також, щоб заохотити багатьох із Вас піти нашими слідами. Чому то тільки ми тішимось щастям монашого життя? Чому ж не можуть його зазнати десятки інших дівчат?

Може спитаете нас, чому ми почуваемось такі щасливі? Хіба ж виректися всіх дібр і радощів, що їх світ мае для своїх любимців, хіба ж життя в убожестві, чистоті й послусі, життя молитви, праці й жертви в монастирських мурах може дати людині справжне щастя? Так — відповідають учителі духового життя; так — каже вікова історія та досвід Чинів і Згромаджень у католицькій Церкві; так — доказуе нам також і наш власний досвід.

У монашім життю маемо зібрані найбільші скарби, що їх може мати людська душа на землі. Тут е все те надприродне добро, всі ласки й чесноти, що ними може людина прикрасити свою душу в цім життю. Що добре, досконале, святе, ідеальне на землі, все воно зібране тут. Монаше життя — це заедно квітучий садок чеснот. Тут росте вічне змагання за святість, тут постійно розвиваються ідеальні пориви до добра, тут цвитуть чудові квіти чеснот: невинности, лагідности, терпеливости, любови. Тут у практиці проводиться вся наука Христова. Тут все так уладжене, що людину забезпечуе перед ріхами, а помагае їй освятити й спасти свою душу, Тут ціле життя це безпереривний ланцюг добрих діл, тут певний шлях до вічної щасливости.

Правда, в законнім житті е праця, тягарі й терпіння. А хіба ж їх на світі нема далеко більше? Чи світ такий гарний, що там тільки квіти любови, щастя й спокою квітуть? Відслоніть трохи більше заслону втіх і радощів світу, а побачите там повно неспокоїв, журби й смутків. На світі е повно сліз, що їх він старанно ховае перед нами. На світі радощі так перемішані з гіркістю, що важко стрінути людину справді щиро веселу. Світ зрадливий і обманливі його солодощі, а його приемности скоро тріскають як миляна банька. А знову в Законі та свідомість, що працюеться і терпиться для Христа, для вічної нагороди в небі навіть оцет і жовч перемінюе в солодість. Тут душа нераз зазнае таких потіх і такого щастя, про які світська людина навіть мріяти не всилі. Слушно отже завважуе св. Бернард: "Світські бачуть тільки наші хрести, але потіх ні!" Коли б вони знали, щоза щастя в життю й по смерти Господь Бог дае тим, що Йому віддались, то мусіли б закликати: "Блаженні, що живуть у Твоїм домі!", бо "один день у Твоїх дворах ліпше, як тисяча" (Пс. 83) на світі.

Якщо життя в кожнім законнім Згромадженню е таке гарне й щасливе, то воно тим більше е таким у Згромадженню Сестер Місіонарок Християнської Любови. Бо тут законниця не тільки сама живе зніеслим, святим життям, але як Сестра Місіонарка може ще посвятити свій час і здібности для найзнесліщої місії, а це по прикладу Христа Спасителя спасати й ущасливлювати людські душі в дочасности й вічності. О, щоза взнесле завдання навчати дітей Божої правди й виховувати на чесних людей, добрих християн, щирих патріотів свого народу та примірних горожан держави! Щоза взнесле завдання бути ангелом потіхи для хворих і кидати ясні та теплі лучі християнської любови в зболілі серця різного віку й стану! О, щоза краса втирати сльози з людських очей, сумні лиця розвеселювати, терпіння перемінювати в радість! Це щось невисказано гарне, що кожне зілсуте серце очаровуе. Надто в Згромадженню Сестер Місіонарок Християнської Любови все навіяне любовю, все переповнене небесною атмосферою. А коли ходить про дочасне забезпечення, то Сестра Місіонарка не журиться своїм утриманням, бо Згромадження забезпечуе її удержання аж до смерти.

Життя в громадженню Сестер Місіонарок Християнської Любови це справжній укритий скарб, що про нього мало хто ще знае, й тому мало хто шукае його...

Світське життя в різних станах е сильно розреклямоване й особливо молодим особам представляеться воно надавичайно принадливе, а знову законне життя видаеться їм якесь непривітне й тяжке. Однак в дійсності так не е. Сумніваетесь? Спробуйте самі переконатись! Ми сердечно запрошуемо ідейних дівчат до нас, щоб прийшли і спробували нашого способу життя. Сподобаеться — то можна буде остатись у нашій законній родині; несподобаеться — то легко можна вернутись на світ.

Дорогі наші товаришки життя! Ми це добре знаемо, що Ви нераз бетесь з думками, що Вам робити, щоб свое будуче життя зробити справді щасливим. Для Вас наша сердечна порада: Спробуйте шукати свого щастя в Згромадженню Сестер Місіонарок Християнської Любови! Напишіть до нас листа з просьбою прийняття! Застукайте відважно до монастирських дверей! Не бійтесь, не слухайте тих, що Вам відраджують! Просіть Бога, щоб просвітив Ваш ум своею ласкою й дав Вам пізнати Ваше життеве покликання, а відтак відважно ідіть на пробу до нашого Згромадження, щоб переконатись, чи тут е життя для Вас. На тім нічого не втратите, а тільки можете багато зискати.

Оцих кілька дружних слів пишемо до Вас. Прочитайте їх уважно, роздумайте, дайте прочитати й іншим Вашим приятелькам. А коли почуете в своїм серцю охоту стати Сестрою Місіонаркою, здобудьтесь на рішучість від якої багато залежить, бо тільки рішучі здобувають щастя. Зверніться до нас листовно на адресу:

The Missionary Sisters of Christian Charity
Box 180, Grimsby, Ontario.

Кінчимо цей наш лист до Вас сердечним поздоровленням й бажаемо Вам усім правдивого щастя в Вашому життю.

Вам щирозичливі
С. Емілія й С. Стефанія
Сестри Місіонарки Християнської Любови.

ІТАЛІЯ. Про перехід православного українця до Католицької Церкви. Власна заява. Від літ томило мене релігійне питання. Бувши православним і знавши, що по біч нас існуе друга велика Церква, Католицька, дух мій запитував сам себе, як воно в дійсності мае бути. Той загад не покидав мене ніколи, дарма, що жив я увесь час під Совітами і що зовнішні обставини зовсім не сприяли мені в дослідах над розвязкою того питання.

З Божого Провидіння попав я через війну до Італії, де мав я нагоду віч-на-віч стрінутись з Католицькою Церквою та з її представниками й то таки в особі наших братів-Українців з Західної України, що зробили на мене дуже гарне враження. Були це гр.-катол. священики, вповні свідомі своеї пастирської гідности і священицтва, що його одержали від епископів, відпоручених Римським Апостольським Престолом.

Сидячи в таборі УНРР-и під Римом, вид на Рим настроював мене якось дуже свято, якось первісно-християнським духом. При мені ж були інші збігці з Росії і України, старі й нові еміґранти. А всі ми виглядали бідно й нужденно, матеріяльно, а ще більше духово. Насувались на голову ріжні думки: де наша Церква, де наша Ерархія? Чому якесь дивне призначення знело всю Церкву нашу з лиця землі на безкраїх просторах Совітів? "Чому, Боже, відкинув Ти нас во віки? — палае гнів Твій на вівці пасовиська Твого?"

Серед таких думок-мислей дістав я з Риму Евангелію і став я уважно перечитувати її. Зо св. Евангелія зрозумів я, що Господь наш Ісус Христос оснував одну Церкву на св. Ап. Петрі, а щойно геть пізніше повстали інші церкви, і їх уже собі потворили люди, а не Бог. Що ж походить від людей, те дочасне, те мусить раз скінчитись. І ось на очах наших кінчиться наша православна, незединена Церква, бо оперта була на відірваній від Риму грецькій церкві, бо построена була не на Петрі-Скелі, але на двох грецьких збунтованих черцях: Фотії і Керулярії, а пізніше на дряхлих людях, на деспотичних, гордих царях. Впали царі, підпори православної святині, мусіла впасти й сама будова — православна незединена церква.

В душі я рішився перейти до Католицької Церкви, але ще застановлявся. Якраз тоді лучилося, що українські священики з Риму виробили нам Українцям з Чінечіллі дозвіл на авдіенцію у св. Отця

Настала хвиля для нас збігців дуже торжественна. Бо хто з нас, живши в Полтаві, Дніпропетровську, Одесі, Краснодарі чи Курську, посмів колись і снити, що буде в Папи Римського на авдіенції! Що за ніжні струни в душі були заторкнені в нас того дня! Забули ми про довголітню неволю совітську, про кількалітні страхіття війни, про те, що ми на вигнанні. Серце то підносило до Бога гимн подяки й любови, то виливалось на зовні в радості.

Коли ж серед такого настрою і підйому душі появився у приймоній залі св. Отець, я виразно чув голос у своїй душі, що це наслідник св. Петра. Це так голосно було сказане мені в душі, що я аж оглянувся на людей, чи й вони не чули того.

По авдіенції пішов я просто до української колегії на Джаніколо і там получив ту найбільшу для мене на землі ласку: Їх Преосвященство Кир Іван прийняв мене до своеї правдивої Церкви..

Благословив Господь мое навернення. Перенісшись до табору на самому півдні Італії, до С. Марія ді Леука, навернулись мої спіжвителі росіяни до правдивої Церкви: помало навернень дійшло до 100. По правді сказавши не навернулись ми, а перейшли з нашої надщербленої правди до повної Правди.

Тай дорого стоїть нас та "надщерблена правда". Мені кажеться, що нашу Батьківщину тому й так тяжко наказуе Господь, що не належить вона до единої правдивої вселенської Церкви, що то під проводом Ап. Престола св. Петра в Римі. Може й тому так довго гнобитимуть нас злі люди, доки не буде ввесь нарід готов, — в першій мірі його православні ерархи, — влучитися в одне Христове стадо, а не жити ніби Христом, а на ділі блукаючи далеко поза Його св. Церквою.

Дай Боже, щоб наші незлічимі жертви війни й повійня вимолили нам у Бога благодать такого просвічення і повороту до св. Едности, що одинока буде правдивою основою тривкого миру в нашому народі. Та не станеться лиш тоді, коли всі незединені розважуть мій крок і за Божою ласкою підуть дорогою, що я нею пішов.

Федір Чабаненко.

ВИНДЗОР. Перші роковини. В неділю, 29 липня, відбувся тут у церковній католицькій залі величний концерт у перші роковини смерти гетьмана Павла Скоропадського.

В церкві Панахиду, з сердечним поминальним словом, відправив Всеч. о. В. Осадець, а опісля відбувся самий концерт.

Промовляли на концерті: п. Дужий виголосив вступне слово, п. др. Л. Цегельський мав доклад про життя й смерть Гетьмана Павла, а п. Скалецький мав кінцеве слово. Співали різні пісні два хори: виндзорський, за управою пані Яворської, й дітройтський за дірингентурою п. Стисловського. Була гарна декламація й фортопянове соло. П. Д. Атаманець і п-на Шандяк відспівали дует: "Чорною хмарою діброва", а п-ні М. Лесоська відспівала сама: "Наша славна Україна", а опісля дует: "Ой шумить, шумить" із своею донечкою Іриною. Ця частина була найгарніша; голос солістки був ніжний, чаруючий, дуже милий сопран, що зворушував слухачів до глибини серця. Здавалось, що слухав би годинами. За цей виступ складаемо п-ні Лесоській особливий привіт!

А Гетьманцям слава, що так гарно вшанували память гетьмана України. — Присутній.

ЕДМОНТОН, АЛТА. Прощальний вечірок. Дня 20 червня, в домі п-ва Цітульських, відбувся прощальний вечірок на честь п-ва Мельників, що віджіджали до Торонта. На цей вечірок зійшлось велике число парафіян, щоб побажати п-ву Мельникам доброго здоровя й щастя на новому місці. П-ні Мельник була писаркою Церковного Комітету через пять літ. Часто виступала на сцені в Народнім Домі, де завжди гарно виводила свої ролі, бо була спосібна аматорка. Належала також до Жіночого Товариства "Зоря."

П-ні А. Онищук у своїй промові піднесла працю п-ні Мельник, а Впр. о. парох Каменецький зложив п-ні Мельник подяку за її працю при церкві, де її записки, як писарки, лишаться в церковній книзі на памятку для молодшого покоління. По відспіванні "многоліття" п-ні Ціттульська вручила п-ву Мельникам гарний дарунок від усіх приятелів, а одночасно піддала думку про збірку на католицьку пресу. П-ні К. Хіхловська зібрала на "Світло" й "Укр. Вісти" $6.00. — Присутня.

ЧИПМЕН, АЛТА. Посмертна згадка. Дня 8-го серпня вмерла членка парохії Різдва Пресв. Богородиці, Катерина Шарун. Покійна походила з села Конюшків, повіт Броди, з роду Антонюків. До Канади приїхала 1901 та замешкала в околиці Чипмен. Її чоловік, Іван, умер 1927 року. Покійна прожила 87 років.

Бл. п. Катерина полишила в смутку доньку Ганну Дацюк у Вегревил, й сина Василя в Чипмені, брата Максима Лозового в Плейн Лейку, 13 онуків і 35 правнуків.

Покійна була дбра членка парохії й одна з найстарших піонірок у околиці Чипмен.

Похорон відправив Пpреп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ. Похороном займався Парк Меморіял із Едмонтону.

По спільним обіді п. Мик. Андріїв заохотив присутніх до жертв на поміч скитальцям. Збіркою зайнявся п. Петро Шарун. Зібрано $9.35. По $1.00 жертвували: п. М. Андріїв, Парк Меморіял, М. Ілинюк, І. Кропульницький, Г. Шарун. В. Шарун. Решта дрібніші датки.

ТОРОНТО. Три парохії прощали Впр. о. М. Когута. В четвер, 15 серпня, коли Впр. о. Микола Когут, ЧСВВ., ігумен Отців Василіян у Ґримсбі, заїхав до Торонта для поладнання конечних справ перед віїздом до Риму на генерального Консультора василіянського Чину, то не знав, що добрі торонтські люди зо своїми трьома Отцями Парохами приготовили для нього несподіванку, бенкет і прощальний вечірок.

Коли ж Впр. о. кан. П. Каменецький запровадив о. Когута до просторої залі під церквою Покрова Божої Матері, то довго вижидаючі гості коло заставлених столів привітали його радісними й рясними оплесками.

Господарем бенкету був п. М. Паращук, що теплими словами згадав, що хоч о. Ігумен Когут був парохом у Ґримсбі, то всетаки всі три парохії в Торонті нераз відчули любов о. Ігумена супроти них; зо що тепер вони хотіли виявити свою вдячність оцим бенкетом.

О. кан. Каменецький звернувся до о. Когута, гарячим словом, згадував різні добрі діла О. Когута поза межами своеї парохії, особливо Вакаційну Оселю на фармі ОО. Василіян для українських юнаків. Вказав великий гурток молодих хлопців, що засіли коло одного стола й пояснив, що неодин із них, завдяки знайомству з о. Когутом, уже виявив свое бажання, щоб слідом за о. Когутом вступити до священицького стану.

Потім п. Паращук попросив до слова різних представників і професіоналістів. Говорили: Молодий сотник Д-а Капуста, що перед кількома тижнями вернувся з Европи, де відвідував наших братів скитальців по українських таборах, пані Ю. Кравс, голова Ліґи Українських Жінок; Д-р І. Кучерепа, п. Мостовий, дірігент зо Східнього Торонта, п-ні Сороколіт, п. А. Бак, заступник голови парохії Покрова Б. М., Всеч. о. В. Дзюрман, парох церкви Пресв. Евхаристії, п. Дудар, провінціяльний голова Б.У.К. в Онтаріо; молодий З. Бак, що вже трете літо провів на Вакаційній Оселі в Ґримсбі і говорив від хлопців про добрі враження, що їх ця Оселя зробила на всіх хлопців, що гостили в ній; молоденька панночка Любка Годованська голосним, дзвінким голосочком віддеклямувала прощальний вірш на честь Отця Когута і вручила йому дарунок.

Перед кінцем промовив також о. Когут. Говорив весело, підбадьорюючо.

Бенкет закінчився молитвою за проводом Всеч. о. А. Роберецького, пароха церкви св. Йосафата на Вест Торонто, і також відспіванням "Боже Щастий Україно". Гарну канадійську паляницю" приготовила пані Пруска. Збіркою на подорож зайнялися особливо п. С. Годований і пані М. Слободян. Вечірок і гарний обід приготовили Жіноче Товариство парохії о. кан. Каменецького за проводом п-ні М. Слободян.

Ми віримо, що Впр. о. консультор Когут готовий на всі трудноші, що його ждуть у чужих сторонах, та що буде старатися зробити якнайбільше добра не тільки для свого Чину, але і для всього українського народу, як тільки матиме нагоду відвідувати різні українські табори по Европі й вставлятися добрим словом за свій народ перед чужими урядами.

Нехай Бог поблагословить о. Когута й його працю! — Д. Ш.

— ПОШУКУЮТЬ — своїх рідних

О. А. Трух, ЧСВВ., пошукуе Катерини з дому Топорівських з села Доброчина, пов. Сокаль. В році 1926 мешкала в Клифтон Гайтс, Па. ЗДА. Вона мае важливу відомість від родини з Галичини.

Марія Панчук із Перемишлян, шукае Антона Козака з села Липівці, пов. Перемишлян і Івана Діduха, також із села Липівці.

Пошукую батька Мохналя Пилипа, що виїхав до Канади 1928 р. з села Гарасимів, пов. Городенка. — Просимо подати скору вістку до редакції "Світла".

НОВІ ВИДАННЯ

ЗАМОВЛЯЙТЕ Й ЧИТАЙТЕ!

"UKRAINIAN AUTHORS"

Для кращого вивчення української мови, кожна українська дівчина й юнак повинні замовити собі й уважно пройти кілька раз нову книжку, що її видав Комітет Українців Канади. Книжка мае гарні українські оповідання й поеми, драму "Наталка Полтавка", а також українсько-англійського словника, що помагае скоро навчитись розуміння різних українських слів. Слова подані з наголосами.

Нова книжка мае заголовок: "Ukrainian Authors".

З цеї нової читанки повинні скористати всі старші діти кожної української школи вКанаді й Злучених Державах.

Ми звертаемось із покликом до всіх читачів "Світла", щоб замовили цю книжку для своїх дітей. Замовляйте негайно в редакції "Світла!"

"ВЕСНА"

В Комарні, Ман., працює ревний душпастир, Всеч. о. Г. Олійник. Поруч своеї духовної праці по численних колоніях о. Олійник видае свій цікавий часопис; **"Весна"**, що виходить кожного місяця. Саме тепер о. Олійник пише спомини зо свого життя: "Причини мого навернення до Католицької Церкви." Річна передплата $1.00. Адреса редакції: Rev. Fr. G. Olynek, Komarno, Man.

"THE UKRAINIAN QUARTERLY"

All young Ukrainians should read every issue of the excellent edition of **"The Ukrainian Quarterly"** edited by the Ukrainian Congress Committee of America. The latest (3) number has the following selected articles: A nation fighting for its existance, The future of the European Freedom by W. Kirkonell, The Moses of Ivan Franko, by S. Manning, Why I do not want to go "Home", by I. Bahryany. Lesya Ukrainka by Percival Cundy, Power Policy and Dependent Nations, by N. Chubatyj, The World of Freedom and the World of Tyranny, by Lev Dobransky, The Importence of the Problem of Displaced Persons by W. Dushnyk, Book Reviews.

The price of this issue - $1.00. Order from "Switlo".

Богослуження в Алберті

ВЕРЕСЕНЬ

21. Різдво Преч. Діви
Іннисфрі -М. Божої (празник)
Енгел Лейк (празник)
Голден (фарми)
Редвотер (празник)
Ліцfор
Парк Корт
Редвей

22.
Вегревил — Ворвик
Новий Київ
Ст. Майкел
Гиллярд св. Ів. Христителя
Голден — місто парохіяльні збори
Куквил
Дервент — місто
Ст. Павл
Вайлдвуд — Елдорена

27. Воздв. Ч. Хреста
Іннисфрі Ч. Хреста (празник)
Ґлендон
Дервент, коло Ханасиків
Карвел. Арх. Сл. Б. в 10 год.
Чергил, Арх. Мол. у 4 год.
Клір Брук
Еґрімонт (празник)

29.
Менвил — Борщів
Спас коло Мондеру
Плейн Лейк
Елк Пойнт
Виллингдон
Чипмен — Делф
Торсбі — Редвей

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

22. Неділя 15 по Сош. Фоки свщм. Гл. 6. Ев. воскр. утр. 4. На Утр. **Полиелей недільний як до 19 XII. Катавасія: Отверзу уста моя... до 20. XI.** На Літ. Ап. 176, Ев. Мат. 92.

29. Неділя 16 по Сош. Преставлення Ів. Богосл. з 26. IX. Гл. 7. Ев. утр. 5. На утр. як храм Богосл., Ев. Ів. 67. На Літ. Ап. 181 і 73, Ев. Мат. 105 і Ів. 61.

Старий стиль

21. Різдво Пресв. Богородиці: Всеночне. Все Празника. **Літургія:** Ап. з. 240, Ев. Луки. з. 54.

22. Нед. 15 по Сош., перед Воздвиж і попразен. Різдва. Гл. 6. Ев. утр. 4. На Літ.: Троп. воскр. і Празн., Сл. Конд. воскр. І н. Празн. Прок. і Алл. нед. пер. Воздвиж. і Празн. Задост. Празн. Ап. з. 215 і 176, Ев. Ів. з. 9 і Мат. з. 92.

27. Воздвиж. Ч. Хреста. На Літ: Ап. з. 125, Ев. Ів. з. 60. Піст.

29. Нед. 16 по Сош., Нед. по Воздвиж. і Попразн. Воздвиження: Гл. 7. Ев. утр. 5. Літ.: Два перші антифони Празн. 3-ий звич. з припівом: Празн. Троп. воскр. і Празн. Сл. Конд. воскр. І н. Празн. Прок і Алл. гл. й Празн. Задостойник Празн. Ап. з. 203 і 181, Ев. Мар. з. 37 і Мат. з. 105. Причастен Хваліте і Возда.

НОВИНКИ

Святіший Отець, Пій XII, за-именував Всеч. о. Даниїла Іванця, дотеперішнього пароха в Клівленді, єпископом -поміч-ником Преосв. Кир Василія Такача, ексарха карпатських Українців в ЗДА. Преосв. Кир Данило, це покірний, глибоко-релігійний душпастир. Новий Владика має перед собою велике поле до праці в нашій карпатській епархії, що має 278,000 вірних.

Преосв. Іванцьо має 37 літ. Народився в Карпатській Україні, в Ясінню. Учився початково в ЗДА, опісля виїхав на філософію до Риму, а богословя скінчив в Ужгороді. На священика висвятив його Преосв. Такач в Мек Кіспорт, Па., 1934 року.

Редакція "Світла" складає новому греко- католицькому Владиці, Кир Данилові, глибоку низьку чолобитню й просить Йому в Бога щедрого благословення в особистім житті й архієрейській праці.

Щоб подати нашим скитальцям якнайуспішнішу поміч, Пресосв. Кир К. Богачевський вислав до Европи свого писаря, Всеч. о. І. Стаха, як представника Українського Католицького Комітету в Стемфорді, що його головою є сам Преосв. Кир Амвроз Сенишин. Цей Комітет пильно старається зарадити лихій долі скитальців. О. Стах перебуватиме в Франкфурті.

До славного Люрду в Франції, де Божа Мати з'явилась св. Бернадеті, а з того часу чудесно оздоровляє різних людей, приїжджає тепер надзвичайно багато богомільців. Одного дня було недавно 100,000. В останніх роках сталясь там за причиною Божої Матері нові чудесні видужання, що ждуть урядового проголошення Церквою. Цього тижня, 6-10 вересня, відбулось велике богомілля бувших полонених і виселених французів; приїхали вони 33-ома особливими потягами, а між богомільцями було коло 500 тяжко хворих.

Французький політик, соціяліст Лев Блюм, написав у своїй книжці: "Для всіх людей," що "включення (до повоєнної міжнародньої організації) Св. Столиці на такій самій основі, як інші держави, було б надзвичайним знаком, що в завтрішнім світі будуть мати значення не тільки дочасні сили."

Розум багатьох сучасних людей затемнений через занедбання й відкинення релігії, а багато до цього упадку причиняються фільми, що 'понижають людську гідність звідними картинами й підкопують повагу родини, основу суспільности, бо навчають легковажити собі родинні обовязки й захвалюють розводи.

Кардинал Стрич у Шикаго сказав у своїй промові до пятьох тисяч людей, що треба буде знайти якийсь спосіб ратунку для мільйонів голодуючих людей у світі, як цею справою перестане займатись УНРРА. Кардинал висказав надію що американські католики збільшать свою доброчинну діяльність, щоб зарадити недосталкові в чужих краях.

Американський єпископ Алойсій Мінч, що є Апостольським Візитатором і американським урядовим посередником між американською владою й Німцями в американській займанчій полосі в Німеччині, звертається з благальним покликом до Американців, щоб прийняли на поселення воєнних скитальців, що їх у американській полосі є коло 500,000.

"Якщо б американський нарід побачив на власні очі страшний стан цих бідних людей, він не тільки дав би гроші, конечні на їхній перевіз і вимагану поруку, але домагався б від Конгресу (сейму в Вашингтоні), щоб відкликав ограничення щодо переселення. Злучені Держави можуть легко помістити цих людей, а їхня господарка може без труду дати прожиток додатковому пів мільйонові душ. Дійсно, ця нова група людей відкриває новий ринок для американських виробів промислу й рільництва. Одною з причин безробіття в ЗДА є це, що домашній ринок не досить великий, щоб піддержати збільшену спосібність виробництва в фабриці й на ріллі. Робітники обманюють себе, коли думають, що мале населення зменшить безробіття"—пише з Німеччини Апостольський Візитатор, відомий американський економіст.

Якщо щось не буде зроблене, й то скоро, щоб розвязати велике питання скитальців, невинні жертви війни, що не мають відваги вернутись до своєї батьківщини через диктаторські переслідування, сотні тисяч людей загинуть з нужди й розпуки й комунізм залле Західню Европу. Супроти того страшного положення скитальців, конечне треба відклику до християнської любови американського народу, щоб харчами, одежою й грішми споміг тих скитальців, що їх УНРРА, Червоний Хрест і інші подібні установи не мають уповажнення спомогти, виявив єпископ мінч.

Ватиканський часопис "Оссерваторе Романо" пише про точки миру для Італії, що їх прийняла мирова конференція в Парижі, що постанови про зміну італійських границь нарушують закони етики й безпеки. Предложені економічні кари не беруть на увагу спромоги Італії платити відшкодування й її життевих конечностей, а рішенням про долю італійської флоти конференція злегковажила рівність і честь Італії як воєнної співсоюзниці. Доротея Томсон, американська журналістка, хвалить італійського премера Альчіде де Гаспері за його промову в Парижі в обороні справедливих прав Італії, а осуджує членів конференції за прикрі мирові точки для неї. На думку Д. Томсон, Італія дала аліянтам не меншу поміч у війні від Франції, а крім того повалила Мосулінія. Як із Італією обійтись справедливо й помогти їй у її скрутнім положенні, вона стане одною з найкращих демократій."

Аліянтська влада в Німеччині заявила, що вона не признає ніяких давних конкордатів Німеччини з Апостольською Столицею, але запевнила католицький німецький єпископат що в щоденним урядованні неурядово буде придержуватись постанов конкордату. Рішення аліянтів дуже некорисне для Католицької Церкви в Німеччі, бо наражає її на самоволю місцевої німецької влади, головно там, де верх узяли соціялісти, що противляться католицьким школам і відповідному розподілові фондів.

На деннім порядку журби німецького єпископату є справа відбудови церковного життя, духовної й матеріяльної помочі сотням тисяч німецьких скитальців, прогнаних із Польщі й Чехії, вирішення долі мільйонів німецьких полонених у краях аліянтів.

В зїзді єпископів у Фульді, коло гробу св. Боніфатія, взяло участь 3 кардинали й 21 єпископ. Із Саксонії, зайнятої Москалями еп. не прибув.

В часі зїзду були в Фульді американські й французькі представники влади готові служити всякими потрібними вияснненнями, але не ставили ніяких перешкод, як це робив американський представник на попереднім зїзді.

Велике нещастя постигло Чин ОО. Кармелітів Босих. Недавно, при зударі авт під час подорожі в стейті Тексас, згинув архимандрит Чину, Всеч. о. Петро Сіолі, що прибув із Риму на канонічні відвідини своїх монастирів, а також, його генеральний писар Впр. о. Б. Поччі, й американський протоігумен, Впр. о. Й. Кантавелла.

Чин ОО. Кармелітів Босих має в світі 4,500 священиків і братів, а також 20,000 сестер. У ЗДА є 14 мужеських монастирів і 200 монахів, і 35 жіночих монастирів і 630 сестер. До Кармеліток належала славна св. Тереса від Ісуса Дитяти.

Посадник міста Джерсі Ситі основав там 1931 р. при міськім Комітеті Виховання Бюро Особливих Послуг, що займається справою молодих проступників. За основу своєї праці згадане Бюро поклало релігію. Збільшення впливу релігії на дітей мало такий великий і корисний наслідок, що за 15 літ, замість 500 молодих проступників річно, їх тепер є тільки зникаюче число. Міністер справедливости в Вашингтоні піддав думку, щоб такий спосіб поправи проступної молоді ввести в Злучених Державах загально.

Провідник демократичних послів в Вашингтоні, І. Мек Кормик, заявив у пресі з нагоди спірки ЗДА з Югославією, що там є: "переслідування релігії, силування всіх людей, щоб стали членами комуністичної партії, або загинули з голоду, й безщадна влада Тіта. Основне питання релігійної волі й її вільне виконування мусить бути поладнане, заки підвалини положені будуть під будучий тривкий мир. Доки це релігійне питання й права всіх народів до життя без страху перед внутрішним заколотом не будуть наладнані якоюсь могутньою державою, основи під будучий мир не можна буде покласти."

Крім відомости "про вбивання священиків і монахинь в мають також достовірну відомість що Тіто одержав і розділює харчі й інші речі з УНРРА тільки тим особам в Югославії, що підчинились його владі. Нема ніякого сумніву, що Тіта підюджують або заохочують Совіти. Безличність Тіта повинна вивести наперед ціле питання, чи Совіти будуть продовжати свою політику безличности, чи вони прийдуть із іншими державами до порозуміння. В Европі, як також в Азії, ми бачили політику Совітів, що викликає замішання або хаос в усіх справах невирішених корисно для них, і таке вони роблять у всіх краях, де тільки можуть. Ми, для нашого державного добра, не можемо погодитись на таку політику."

В Празі відбувся Світовий Конгрес, що основав Міжнародний Студентський Союз, що прийняв постанову "поборювати фашизм у всіх його формах. Два американські студенти католики подають, що "як промовляв представник Республиканської Еспанії, то майже всі присутні встали з місць. Телеграма з побажаннями від маршала Тіта мала такий самий наслідок. А як почав говорити Орест Шестов, голова совітського представництва, то югославське представництво започаткувало овацію масовим повстанням із місць. Представники ЗДА й Британії не одержали такого прийняття."

Ця студентська організація, що має 17 членів заряду, головно лівих переконань, є сильно сцентралізованою політичною організацією.

Католицький священик, о. І. Чоколіч, родом із Югославії, що за порозумінням Чорчила й Тіта служив під час війни за духовника при югославських повстанцях каже, що як Москалі заберуться з Югославії то там прийде до повстання проти більшовика Тіта. Повстанча армія Тіта була безбожна-комуністична. Деякі повстанці пристали до тієї армії, щоб таким чином дістатись до дому. О. Чоколіч дав прислугу 2,500 повстанцям, хоч із них відверто призвавалось до католицької віри тільки 50... Тіто хотів мати священика в своїх рядах тільки для пропаганди, що він "добрий," бо поправді о. Чоколіч мав усякі перешкоди в душпастирській послузі повстанцям-католикам. Тіто не був ніколи югославським патріотом, а тільки послугачем Сталіна, що старавсь здобути Югославію для більшовиків.

Члени мексиканської Католицької Акції вирішили розпочати боротьбу з неморальними фільмами. Вони задумують також висилати відповідних знавців, що навчатимуть рільників новітньої управи ріллі.

Католицькі мужчини з Товариства Ісусового Імени в Шикаго примусили компанію стягнути з програми непристойну фільму "Ди Аутло."

Італійські безбожники в Мілано агітують, щоб повикидати з тамошніх шкіл хрести. Кардинал Шустер виступив рішуче проти цеї пропаганди в своїм пастирськім листі.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

Світло
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1 жовтня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 18.

Католицькі Діти Потребують Для Свого Виховання католицької Школи й Виховного Інституту!

ВИХОВНІ ІНСТИТУТИ

Одним із найкращих наших здобутків у Канаді в останніх роках були наші — Виховні Інститути, що стали рідною хатою для наших найкращих студентів із канадійських високих шкіл. Ці Інститути, це видимий знак, що наша українська суспільність у Канаді знає вартість католицької релігії й українсько-національної свідомости, розуміє вагу виховання молодого покоління в побожності й патріотизмі й своїми жертвами творить ці свої рідні установи, що можуть і мають доповнити й закріпити родинне виховання українських дітей на добрих членів Христової Церкви, демократичної держави й української нації.

Щоб обітниці організаторів Виховних Інститутів були вірно додержані та щоб ці наші установи дійсно сповнили своє велике завдання, тепер усі члени нашої суспільности повинні спільно й щиро попрацювати над цим, щоб наші Виховні Інститути були справді — Виховними Інститутами.

Перша річ, що її повинні допильнувати українські провідники й родичі в цій справі є ця, щоб наші студенти й студентки з кожної провінції, що приїжджають на науку до більших міст, мешкали тільки в Виховнім Інституті. Коли наші родичі висилають своїх дітей на науку до іншої місцевини, то повинні вислати туди, де є наші Виховні Інститути, щоб вони могли в них перебувати ввесь час своєї науки в високих школах і вчитись та виховуватись там по думці наших потреб.

Друга річ, конечно потрібна в цій справі, це фінансово-матеріяльна піддержка Виховних Інститутів. Ті родичі, що мають своїх дітей у Виховних Інститутах, повинні точно складати свої місячні оплати за прожиток дітей в Інституті, а інші Українці повинні спомагати Виховні Інститути своїми грошевими жертвами й хоч раз-у-рік завести трохи потрібних харчів, що певно придадуться в інститутській коморі й кухні.

Третя річ, найбільш потрібна в кожнім нашім Виховнім Інституті, це добра управа-провід. Настоятелі Виховних Інститутів мають на своїм сумлінні наших найкращих дітей, тому зо свого боку повинні доложити всіх зусиль, щоб збагатити всіх вихованців Інституту добрим знанням католицької віри й української мови, церковного й народнього співу красномовства й організаційного проводу, а головно поглибленням релігійно - духовного життя. Скласти добрий щоденний порядок і так використати вільний час, щоб студенти могли бути завсіди якнайкраще приготовані з шкільної науки, а одночасно могли мати спромогу скористати з домашньої освіти, — це те важливе завдання, що його кожний настоятель Виховного Інституту повинен допильнувати з великою старанністю й любовю. Це головна точка в Виховнім Інституті.

Четверта річ, необхідно потрібна в кожнім нашім Виховнім Інституті, це—щира співпраця студентів із управою Інституту. Кожний настоятель Виховного Інституту бажає не тільки гарно прохарчувати своїх студентів, але, особливо, гарно виховати їх, приспособити до дальшого життя й праці після скінчення науки. Настоятелі наших Виховних Інститутів, це великі приятелі й доброчинці своїх молодих вихованців, тому студенти повинні зо щирого серця, всюди й завсіди, держатись вказівок і перестпорог своїх настоятелів так, щоб навіть під час неприсутности настоятелів було можна відразу пізнати, що ці юнаки і дівчата, що мешкають в Виховних Інститутах, це дуже слухняні й чесні діти, що ні вдома ні поза домом "не схиляють вділ прапора" й не сходять на "низьку" дорогу життя. Що це був би за Виховний Інститут, як би так по відїзді настоятеля з дому кількнадцять студентів не було вже на вечері, через цілу ніч не ночували в Інституті, а наступного ранку в неділю не було їх зовсім на Службі Божій, бо пішли спати, змучені нічними гульками... Як католик, то католик, а головно студент із католицького Виховного Інституту!

Не добре є також виїжджати студентам під неділю додому, бо на цім терпить наука й духовне життя, що так багато залежать від суботи й неділі.

Час побуту в Виховнім Інституті короткий, вільних годин мало, тому дуже треба вважати на це, щоб використати їх для свого особистого й нашого загального добра.

На наші Виховні Інститути ми покладаємо велику надію.

Під цю пору ми маємо Виховні Інститути для студентів у Торонті, Роблині, Саскатуні,

(Докінчення на 4 сторінці)

Католики й Вибори

Ми знаємо, що в Канаді й Злучених Державах увесь нарід бере участь в управі держави через - вибори. Що-кілька літ держава проголошує вибори, а тоді громадяни голосують, вибирають послів і висилають їх до сеймів-парламентів, щоб вони там у їхнім імені ухвалювали добрі, справедливі закони, корисні для всіх громадян, щоб усі люди мали в державі волю, спокійне й забезпечене життя.

Ті закони-права, що їх схвалюють вибрані посли, мають для нас велике значення, бо від них залежить, чи ми зможемо в державі вільно визнавати свою релігію, будувати церкви й основувати свої установи, навчати дітей рідної мови, відбувати збори, видавати часописи, діставатись до високих шкіл і урядів, а також чи будемо забезпечені від визиску несумлінних підприємців та чи всі податки й різні оплати будуть справедливо розложені, відповідно до маєткового стану кожного з нас.

З огляду на таку важливу ролю наших послів усі дорослі люди, що вже мають права голосу й вибирають під час виборів послів, мають за своє голосування велику відповідальність перед Богом. Ми, християни, маємо всюди й завсіди сповняти всі свої обовязки по-християнська, а тому й голосувати мусимо завжди так, щоб ми ніколи не віддавали свого голосу проти свого сумління. Міністри, сенатори, посли, державні урядники й усі виборці мусітимуть колись здати перед Богом рахунок із кожного висказаного слова, з кожного відданого голосу. Посли відповідатимуть за закони, що їх вони схвалюють, а виборці за послів, що їх вони вибирають своїми вільними голосами.

Коли ми вибирали б на послів нечесних і несправедливих людей, що опісля видавали б несправедливі закони, тоді кожне з нас могло б собі сказати: Я, християнин, винен тому, що в нашій державі багаті компанії визискують бідних фармерів, що є великі податки, що не допускають усіх людей до високих шкіл, урядів і робіт через релігію, расу й національність, позволяють на беззаконні розводи, не дозволяють учити дітей релігії й рідної мови, не святкують неділі, висвітлюють неморальні фільми й розповсюднюють такі книжки й часописи, —бо я віддав свій голос на таку людину, що "Бога не боїться й людей не стидається." Я й мої сусіди винні тому, що в нашім краю діється така несправедливість, бо ми за гроші, горілку, чи якусь обіцянку продали комуністам, чи яким іншим безбожним, нечесним людям свої голоси, а вони, ставши послами, позаводили такі несправедливі закони, що через них терплять усі чесні громадяни.

Щоб через нас не було в нашій державі якої несправедливости й зіпсуття, ми повинні завжди йти сумлінно до кожних виборів—краєвих, провінціяльних, шкільних і міських та голосувати тільки на чесних, релігійних людей, що будуть добрими господарями в нашім краю по всіх його округах. Наш посол, чи інший радний, це ми самі, бо він промовляє в нашім імені; треба отже до виборів приготовитись і завжди вибирати такого посла, чи радного, що певно є релігійною й розумною людиною, відповідною на свій важливий уряд. Нам треба таких послів і інших державних урядників, що були б добрі для Бога й людей і тільки таких треба вибирати. Хто не знає, на кого голосувати, нехай порадиться чесних, поважних людей.

Хто голосує на злих людей, цей шкодить Божій справі, своїм ближнім і собі самому.

Католики повинні під час виборів добре памятати дві речі: 1) голосувати при кожних виборах і 2) віддавати голос тільки на чесного кандидата, що належить до доброї партії, а не до комуністичної, соціялістичної, чи іншої подібної, що зле ставиться до релігії й нашої нації.

Чесних і розумних Українців пізнаємо також і при виборах.

Місячне намірення

РЕЛІГІЯ Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА МОЛОДЬ

Наука в вищих школах

Щасливі ці юнаки й дівчата, що мають спромогу кінчити високі школи й здобувати собі велике знання в університетах! Бо коли вони справді покінчать ці школи, то зможуть не тільки забезпечити відповідний прожиток для себе й своєї родини, але матимуть спромогу відіграти провідну ролю в житті свого рідного народу.

Велика небезпека

Та криється в цій справі й одна велика небезпека. Ті католицькі студенти, що ходять на науку до університету, мусять дуже часто учащати до таких університетів, де бувають наражені на втрату святої Христової віри, а також і на втрату невинности та привичаення до неморального, розпусного життя.

Небезпека втрати віри загрожує католицьким студентам університетів тоді, коли вони мусять ходити до некатолицьких університетів, де пану дух противний католицькій вірі, або де нераз професорами є атеїсти, безбожники, що під час своїх шкідливих викладів виявляють безбожницькі погляди, що можуть захитати католицьких студентів у святій вірі.

Друге дуже велике лихо, що загрожує католикам у некатолицьких університетах, це погубний вплив неморальних професорів і неморальних товаришів -студентів.

Одна американська дівчина, що невернулась до католицької віри, виявила опісля, що професор учив їх позволяти собі на неморальне життя. Таких випадків було вже багато в різних вищих і нижчих школах, як подають католицькі часописи.

Знайомство католицьких студентів і студенток із зіпсованими товаришами й товаришками має часто такий сумний наслідок, що ці католицькі незіпсовані діти-студенти, що доci вели чисте, невинне життя, піддержуване частим св. Причастям Пресв. Евхаристії, під час поботу в університеті, через знайомство з невіруючими й неморальними товаришами, входять на ховзьку дорогу морального впадку, що кінчиться нечесним життям, а нераз утратою й самої віри.

Бажання Святішого Отця

Святіший Отець, найвищий учитель і сторож Христової віри й моралі, що відчуває ці небезпеки, закликає в цьому місяці жовтні всіх членів Апостольства Молитви в усім світі, щоб кожного дня молилися середечно за всіх **католиків у некатолицьких університетах**, щоб вони під час своєї науки в цих університетах не захитались у католицькій релігії, але були завжди вірні святій правді.

До цеї молитви разом із усіма членами Апостольства Молитви ми закликаємо сьогодні й усіх Дорогих Читачів "Світла." Це справа дуже великої ваги, а тому й ми зо свого боку доложім до спільних молитов Апостольства Молитви й свою українську молитву, щоб усі католики студенти, а головно наші укарїнські діти, що ходять до некатолицьких університетів, добре держались католицької віри та щоб ніколи не зійшли на злу дорогу через злий приклад, але завсіри були добрими християнами, а в потребі так уміли оборонити свої релігійні переконання, як це зробив один молодий італійський католик.

Перед першою світовою війною ходив до школи в Торіно Адольф Ферреро. Його професор, завзятий безбожник, сказав раз на закінчення свого шкільного викладу:

— Я вам доведу, що нема Бога. Наведу стільки сильних і переконливих доказів, що як по році знайдеться ще хтось, що вірив би в Бога, то покаже, що він останній дурень.

Смертна тишина запанувала в цілій клясі. Більшість слухачів були глибоко вражені, а деякі виявили навіть занепокоення. Втім молодий Ферреро підносить руку.

— Чого хочеш? — питає професор.

— Хочу вам сказати сьогодні, що тим останнім дурнем буду я.

Цей відважний студент остав завсіди вірний католицькій вірі, посвятивши свій талант обороні св. правди. Ревний католик, частий учасник св. Причастя, віддав своє життя за рідний край 1917 року.

Молімся, щоб такими були всі студенти!

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ. Для поширення святої католицької віри між поганами, що досі не вірують у Христа й не знають Христової Церкви, висила є Католицька Церква в нехристіянські краї своїх ревних місіонарів — священиків, братів-монахів, сестер і навіть світських людей, що помагають священикам поширювати між поганами правдиву Христову віру. На харч і одежу, будову помешкань і церков, шкіл і лікарень у місійних краях треба дуже великого фонду. Цей фонд добровільно складають побожні католики в усім світі.

На бажання Святішого Отця молімся сердечно всі в цім місяці жовтні й за те також, щоб люди в усіх краях складали щедрі, великі жертви на піддержку католицьких місій для поширення католицької віри в поганських краях.

ВІРНА УКРАЇНА

Українська сваволя

Хоч Канада й Злучені Держави, це вільні краї, однак це ще не значить, що в цих краях можуть собі Українці жити сваволно й зухвало касувати святі заповіді й Тайни. Що Бог і Божа Церква постановили, цього люди не можуть сваволно касувати.

Та, нажаль, є між нами такі зухвалі одиниці й цілі родини, що в своїй хаті покасували шлюби, хрищення, сповідь, піст свята, Службу Божу в святі дні. Деякі з них так нечесно живуть, що в старім краю ніколи не було подібної погані в їхній родині.

Таке життя багатьох Українців є ганьбою для всеї нашої суспільности, бо воно кидає на нас таке погане світло, що мабуть наш нарід релігійно несвідомий, по-християнськи невихований та що між нашими людьми покутує якийсь нахил до зради Церкви, рідної нації, законного чоловіка- жінки...

Ми чванимось цим, що св. Володимир завів у нашім народі християнство, а тим часом багато Українців понижають зухвало це святе християнство своїм нехристіянським життям.

Щоб ми, канадійські й американські Украінці, могли бути всі добрими християнами, ми мусимо бути вірні Христовій Церкві й кожній Його заповіді, до чого належить вірність своїй державі й нації. А та вірність має бути така щира й непохитна, щоб для сповнення своїх святих обовязків були готові наразити своє майно, здоровя, навіть і життя, — як це нам показав наш св. Йосафат, як це бувало нераз на війні, коли наші українські діти клали свої голови в канадійській й американській армії.

За прикладом героїв

Як то треба бути вірним Богові, Церкві й рідній батьківщині, цього геройський приклад дають нам кожного дня наші рідні єпископи, священики й ті браття й сестри на українській землі, що скоріш пішли до тюрми, на муку й смерть у більшовицьких руках ніж мали стати зрадниками своїх святих справ й найвищих ідеалів.

І ми тут, на американськім континенті повинні наслідувати їх, а не напхавши в кишені долярів і наївшись та напившись топтати зухвало святий закон і зраджувати все те, що найцінніше має український нарід. Особливо вірними повинні бути всі українські провідники і високоосвічені люди.

Бог справедливий...

Щодо спонук вірности, то чесні люди стараються бути вірними з любови до Бога. І такі повинні бути всі ми.

Крім цього ми, Українці, повинні звернути увагу ще й на це, що як не будемо вірні Богові й Його святому законові, то нам треба лякатись, що не "наші вороженьки" але ми самі "згинемо, як роса на сонці," бо за свою зраду, нерелігійне життя ми будемо варті хіба одної Божої кари... І що це може статись, то ми це добре знаємо, бо нас іще в Старім Краю, як ми були малими дітьми, вчили, що "Бог, це справедливий суддя, що за добре нагороджає, а за зле карає..."

Чи теперішне страшне горе української нації може бути Божою карою на нас, це могло б виявити сумління кожного Українця, що в своєму житті не був вірний своїм святим обовязкам.

Всенародне каяття

Та як би воно й не було, нам треба конечне всіма силами відвертати від себе цю теперішню "чистку."

Це ми можемо зробити своїм щирим каяттям і подвоєною геройською вірністю Богові й Його законові. Бо справу виграє тільки "Вірна Україна." Невірна Україна має перед собою тільки один вигляд: діждатись долі Мойсейового племени, що з нього тисячі не були гідні ввійти до обіцяної землі навіть із самим провідником...

Богові й батьківщині!

Є чимало таких Українців, що ведуть гарячкову патріотичну роботу й жертвують час і гроші для української справи але Христа давно покинули й для закріплення Христового царства в українській нації дуже мало, або й зовсім не працюють і не жертвують. До народньої організації належать, але до церковної не належать ні дітей не посилають. На маніфестаційну Панахиду прийдуть навіть із прапором, портретом, терновим вінком і могилою, а на обовязкову Службу Божу, а головно до св. Тайн, то годі їх діждатись. Накази організаційних провідників вони сповняють, але наказів самого Христа й Його св. Церкви не слухають і зо своїм парохом, як дійсні члени парохії, не працюють. Це дуже прикрий і засмучуючий стан. А що найсумніше з того то це, що таке буває між передовими Українцями й у цей час найбільшого горя української нації.

Дорогі Наші Читачі! Можливо, що Ви матимете нагоду стрінутись із такими нашими людьми, що багато працюють у національній організації, та ні їх ні їхніх дітей не видно в церкві й парохії. Говоріть їм, що треба віддати "кесареві— а Богові Боже." Заохочуйте їх щоб "перше шукали царства Божого й Його справедливости," а тоді й усе інше буде їй дане," як ре заповідав сам Христос. Переконайте їх, що тільки тоді зможемо стати 100% українськими націоналістами-державниками, як будемо 100%-овими християнами. Моліться, Дорогі Читачі, щоб такі були всі Українці!

Ми тоді тільки відбудуємо українську державу на українській землі, як нам її відбудує Христос і ми з Ним. Хитрі і меткі та завзяті Жиди вже давно хотіли без Христа, на спілку з Юліяном Відступником, відбудувати в Палестині свою жидівську державу — й їм це не вдалось. Це наука для нас, яка має бути наша політика. Вона має бути тільки така: "За Христа й Україну."

А Ви самі, Дорогі Читачі, будьте завжди вірні Богові й кожній святі заповіді й виховуйте в такій вірності своїх дітей, щоб Ваші нерелігійні сусіди мали постійно приклад і пригадку, що що треба бути вірним. Сповідь, Сл. Божа, нехай будуть святими речами, що в Вашім щоденнім житті мають завжди перше місце.

Одержить її — Вірна Україна.

Багато благословення для себе і усеї української нації можемо надіятись тільки тоді, як наш народній загал буде покірний супроти Бога й вірний Його законові. Бо не за зухвалість і зраду, але за покору й вірність дає Бог людям ласку.

А нам тепер її так дуже-дуже треба...

КАТОЛИЦЬКА ЖІНКА

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В КАТОЛИЦЬКІЙ АКЦІЇ

Праця парохіяльної помічниці

Парохіяльна помічниця мусить вдержувати тісний звязок передовсім з Союзом Парохіяльних Товариств тобто з Парохіяльною Управою Католицької Акції, що впорядковує діяльність поодиноких парохіяльних товариств, укладаючи в загальних обрисах увесь план їхньої праці. Тут парохіяльна помічниця виконує обовязки секретарки, протоколує сходини, а передовсім ділиться своїм досвідом і причинюється до доцільного розплянування праць поодиноких парохіяльних організацій.

Цей тісний звязок, удержуваний парохіяльною помічницею з іншими парохіяльними організаціями, вчинить її власну працю в Христовім виноградинку багато кориснішою.

В ряді попередніх статтей про парохіяльну помічницю ми мали нагоду докладніше пригдянутися її праці, трудам і журбам. Ми відвідали її скромну кімнату й оцінили значення точности в малих речах, приглянувшись картотеці, що її вона провадить пильно й докладно. Ми бачили її в скромному бюрі, наче сіяючу дивним блиском, коли гостила цих, що їх журби вона усмирювала радою, упімненням, заохотою, потіхою. Ми йшли з нею в її проходах по парохії й мали нагоду оглядати тиху радість і вдячність на лицях тих людей, що їм прийшла з помічю, а злосливі відблиски в очах тих що для них її прихід був немилою пригадкою. Ми бачили її при праці над дітьми і як провідницю жіночого доросту. Ми дивилися, як вона шукала й віднскувала для Христа блудні душі. Ми переглядали враз із нею картки книжок, що по докладному виборі несла своїм вихованкам.

Дивлячись на її велику працю слушно можемо спитати: Що дає їй силу, що робить її здібною до такої посвяти у виконуванні численних обовязків того надзвичайного покликання. Джерелом сили мусить бути для неї любов Спасителя, що Його вона знаряддям; поза те— велике знання й досвід, що його здобуває поважними студіями й практичною працею.

Велика різноманітність завдань, що їх має виконати парохіяльна помічниця. Дуже тяжкі, а нераз безнадійні умовини що з ними стрічається; величезна відповідальність за працю, що приймає на себе, вимагають від неї більше ніж пересічного знання й умілости. А це вона може здобути тільки плановими теоретичними й практичними студіями. Передусім вона сама мусить добре опанувати це, що хоче дати іншим, чого має боронити й навчати. Вона мусить збагатитися знанням, що робить її здібною перемагати труднощі, що нераз цей рід праці поставить їй на дорозі.

Освітня підготовка

Парохіяльна помічниця має здобути знання підстав віри й моралі, що їх подає Католицька Церква. Вона має знати, принаймні у головних зарисах чим є св. Письмо й ближче познайомитися з його змістом. Бо нераз буде мусіти несвідомих учити підстав віри, зміцнити хитких і сумніваючихся, вияснити іновірцям, що хочуть навернутися, чому дотепер блудили. Без докладного знання підстав віри й моралі не зуміє тому всьому подолати. Як підручники тут можна поручити: Катехізм, Божу науку, Життя Ісуса Христа.

Щоб могла станути до боротьби з новочасним сектанством, вона мусить пізнати його блуди, його методи пропаганди, як також способи його поборювання. Тут можна поручити апольоґетику.

"Тільки у здоровому тілі здорова душа" — каже пословиця. Якжеж часто парохіяльна помічниця свою працю над спасенням душі ближнього мусить зачинати від усмирювання його фізичних терпінь! Тому повинна вона також визнаватися в гигієні, в догляданю недужих, в несенню помочі у випадках наглого занедужання. Великі прислуги може їй віддати "Підручник доглядання недужих у шпиталі й вдома."

Висліди й наслідки праці над поодинокими людьми залежать часто від самопочуття. Тож великої ваги набирає психольоґія, що її принаймні загальні підстави не можуть бути для парохіяльної помічниці чужі.

Праця парохіяльної помічниці обертається часто в ділянці виховання. Отже стає потрібним знання педагогіки, а передусім суспільної педагогіки (соціольоґії).

Наука про суспільну опіку дозволяє познайомитися з історичним розвоєм добродійно-харитативної праці та з її теперішнім станом.

Добре знання суспільних обезпечень дає нераз можність парохіяльній помічниці скоро прийти з поміччю тим, що ними опікується.

Вкінці мусить парохіяльна помічниця познайомитися з наукою про устрій держав і про народне господарство, що дають поняття про управу державою. Всі згадані ділянки знання не можуть бути невідомі парохіяльній помічниці, як вона має якслід вивязатися з прийнятих на себе обовязків. Однак самі теоретичні студії не вистарчають. Вона мусить їх конечне доповнити практичною працею, що веде парохіяльну помічницю в ділянку якслід зорганізованого католицького суспільного організаційного життя, що його характер не тільки виключно релігійний, але й просвітно-суспільний й доброчинний. Ця ділянка має стати найпершим тереном праці парохіяльної помічниці, бо в численних випадках може її оживити й й пустити на такі рейки, що на них вона видасть якнайобильніші овочі. (д.б.)

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Пророцтво про останні речі

Глава 25: 14-30.

Бо це так, як із чоловіком, що вибиравшись у дорогу, покликав своїх слуг і передав їм свої достатки. І дав одному пять талантів, другому дав два й третьому одного, кожному по його силі, й відїхав.

Той же, що взяв пять талантів, зараз пішов і орудував ними й придбав других пять. Так само й той, що дістав два, і він придбав других два. А той, що взяв одного, пішов і закопав його в землю й сховав гроші свого пана.

По довгім часі вернувся пан цих слуг і зробив із ними обрахунок. І приступив той, що взяв був пять талантів, і приніс других пять талантів і сказав: Пане, пять талантів передав ти мені; ось других пять талантів я придбав. Сказав до нього пан його: Гаразд, добрий і вірний слуго; у малому був еси вірен, над многим тебе поставлю. Увійди в радість свого пана.

Приступив і той, що був взяв два таланти, й сказав: Пане, два таланти передав ти мені; ось другі два я придбав. Сказав до нього пан його: Гаразд, добрий і вірний слуго; у малому був ти вірен, над многим тебе поставлю. Увійди в радість свого пана.

Приступив же й той, що був дістав одного таланта, і сказав: Пане, я знаю тебе, що ти твердий чоловік; що жнеш, де не посіяв, і збираєш, де не розсипав. У страху пішов я й сховав твій талант у землю. Ось маєш своє. А його пан озвався й сказав до нього: Лихий слуго й ледачий! Ти знав, що я жну, де не посіяв, і збираю, де не розсипав; тому треба було віддати мої гроші купцям і я вернувшись, взяв би своє з відсотками. Візьміть же від нього талант і дайте тому, що має десять талантів; бо всякому, що має дасться й він матиме подостатком; а в того, хто не має, відбереться й те, що нібито має. А непотрібного слугу викиньте геть у пітьму; там буде плач і скреґіт зубів.

ПОЯСНЕННЯ

Коли Божественний Спаситель розказував притчу про таланти, то цим оповіданням бажав поручити своїм учням приготування на прихід Господа через ревне використання дібр собі повірених.

Два слуги, що до повірених собі дібр придбали ще раз стільки, це ті побожні люди, що при помочі ласк даних їм Богом вірно сповняли в своєму житті Божу волю й заслужили собі вічну нагороду.

Ледачий слуга, що закопав талант, представляє людей, що одержали від Бога потрібні ласки й знали, що з Божої волі мають робити, та того не зробили.

Обрахунок пана зо слугами представляє годину смерти кожної людини, коли із кожною людиною Бог відбуватиме цей вирішний обрахунок.

Кожна людина дістала в житті потрібні ласки, щоб могла спасти свою душу й одержати вічну нагороду. Світло розуму, наука родичів і св. Церкви — це той талант, що ним треба було орудувати й збирати заслуги на вічне щастя. Така Божа обявлена всім, воля.

Хто не хоче орудувати Богом даними талантами, буде покараний і нещасливий, як той слуга, що закопав талант.

Ті Українці, що вірно йдуть за проводом своїх католицьких священиків, певно належать до тих людей, що добре користають із Богом даних їм ласк і в годині останнього обрахунку зможуть сміливо та спокійно станути педер Вічним Суддею, бо за сповнення Божої волі будуть нагороджені вічним щастям.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

Важливі розмови

ШОСТИЙ РОЗДІЛ

В тому часі, як в домі Климентів підносились до неба разом із кадилом молитви вірної чередки, споможеної апостольським благословенням, під звеличним луком Тита все ще стояла висока постать, що наляк ала Ріту.

Справді, була це Люкреція — але так дуже змінена, що в першій хвилині трудно було б розпізнати її. Королівський маєстат її стану підвищувала ще строга гордість, що на її обличчі зайняла місце давньої ввічливости. Стояла непорушна й випростувана. Черти лиця були назначені болем, гіркістю й погордою, а в очах впялених у різьби, що зазначували ганьбу Ізраїля, горіла пристрасть і якесь дивне надхнення, що добувалось наче з пекельної пропасти.

Довго, довго так думала— аж поки з-поза колюмн поблизької святині не висунулась якась згорблена постать, вся закутана від стіп до голови в темний плащ. Місяць у цій хвилині зовсім зайшов за хмари—тому прихожий не спостеріг Люкреції, тільки її двоє чорних очей зеленкуватого полиску, що світились уночі, наче вовчі. Задержався непевний два кроки перед нею, бо відраза здержала його, а страх гнав наперед.

— Га, вітаю тебе, Авреліяне — шепнула Люкреція чужою мовою — мабуть не дуже бу-

до тобі спішно, бо вже цілу годину жду тебе.

— Нехай Юдита вибачить мені— бо ж ти знаєш, що на голові консула...

— Перестань. Досить вимівок. Невдовзі буде світати, то ми не маємо часу, щоб марнувати його на пусті слова...

Станула, а побачивши, що змішаний Авреліян не знатиме, з чого почати розмову, говорила далі врочисто, хоч півголосом:

— Сину, два роки тому ми бачились останній раз на звалищах спаленого Сіону, при постелі смертній твоєї матері, що їй завдячуєш свою жидівську кров, що пливе в твоїх жилах; а сьогодні знову не без цілі я назначила місце наших сходин якраз під цею брамою, при цім Колосеї, що в ньому кожний камінь, облитий кровю наших бранців, нагадує нам кривду батьківщини і наклика є обовязок пімсти. Цей обовязок тяжить і на тобі, хоч ти по батькові Римлянин; я тільки за цею умовою прибрала тебе за сина і дідича — отже мусиш сповнити цю умовину. А чи ти доховав вірности в останніх двох роках?Чи був вірний присягам нашого прощання?

— Заки, Юдито, висповідаюсь тобі з моєї консульської діяльности, мені здається, що маю право домагатись від тебе, щоб ти перша дала мені приклад довіря й виявнила, чому ти оточуєш себе такою таємницею, під чужим іменем прибуваєш до Риму і не дозволивши мені на бенкеті відверто привітатись із тобою, приходиш на цей нічний загово, що може стягнути на мене підозріння, а мені, як урядникові держави подвійно зашкодити?

— Видно, що ти вигодований під стопою тирана, коли так боїшся — відповіла Люкреція згірдно. Таємниця, що нею сповиваю себе, конечна для прикриття моїх задумів і злегчення діяння.

— Але чому ти покинула Палестину? Таж підземелля гори Морія досить багаті в скарби, щоб виживити ціле покоління, а не тільки дочку Каяфи?Впрочім, ти сама впевнила мене,що в скрутнім положенні ти воліла б у Єрусалимі простягати руку по хліб, ніж розлучитись із останками святині! Звідки ж така зміна? Звідки бачу тебе між поганами, що затаюєш свою релігію й служиш за домашню опікунку гордій Римлянці?

—Авреліяне, одне слово, що стало змістом мого життя, відповість на всі питання: ненависть.Ненависть або любов,відповідно до цього, як схочеш назвати її — бо любов затруєна гіркістю перемінилась у кипячу жовч.

Ти знаєш моє життя:знаєш що як дитина прокляття,я побачила світ тоді, коли мій батько засудженням Назорея розпочав ряд нещасть нашого дому. Так! Із того часу ніщо нам не велось, , впала Юдея і знидів,вигас архієрейський рід,а я сама виросла на те, щоб стати переємницею його ганьби.

Довго те серце не знало іншої пристрасти, крім жалю за величчю Сіону; але коли Симон син Гіори,станув у проводі борців проти всеї могучости Тита, любов до батьківщини зіллялась в одне з любовю до героя й таким чином особово представлена, сильніше, ніж колиноді, запанувала над усею істотою. Воєнні труди, страхіття облоги, голод і небезпеки я ділила разом із Симоном; а коли опісля згоріла на моїх очах святиня Соломона, коли вожд по кількох місяцях укриття,що в ньому вдержували його при житті мої заходи,затягнений до Риму,згинув під ножем ката—Юдита осирочена, так як її земля, що серце їй віддалось від ранньої молодости, осталась сама зо своїми сльозами й присягла, що ніколи жалоби не скине для шлюбної одежі.

Однак пізніше надокучив мені бездільний біль. Я перестала плакати, почала думати й забажала, щоб те серце видало месника своїй родині й не родові. В цій надії, з привязання до краю, а не до його особи, я погодилась на подружжя з багачем Нікодимом, що його ти знаєш.

Та слабий цей чоловік у нічому не міг мені дорівняти:шляхетний гнів не тлів у його душі проти Римлян, а навіть... о, горе! — я спостерегла, що він потайки був прихильний головним нашим ворогам, наслідувачам цього, що з його хреста виросла нам неволя. Я спостерегла... й почала діяти.. ти знаєш, що невдовзі опісля Нікодим занедужав тяжко... серед конання забажав хрищення:а я йому замість води...

— Не кінчи... вже розумію-- перервав Авреліян.

В голосі Люкреції не чути було найменшого дрожання.

— Небо завело мене в вижиданні сина, а зіслало натомість донечку одиначку — Рут, мою потіху, хвалу, підпору старости. Яку робила надію, а як опісля впала жертвою зради... але не можу...

Тут перервала, видно під впливом зворушення

— Дійсно, Юдито, оправдану маєш причину до скарги.

— Осамітнена другим наворотом я тяжко занедужала.... На порозі вічности я втратила надію на милосердя й поміч Великого Єгови й коли Він, глухий на мої благання, ні моєму народові ні мені не давав пільги в терплінні, я, щоб пімститись на Ньому й помогти святій справі, звязалась із пекельними силами... Вони вірніші, привернули мені здоровя й досі товаришать мені невідступно.

Авреліян задрижав від такої злоби... Хотів утекти, але не самовитий погляд Юдити прикував його до місця чародійною силою... Йому здавалось,що з тих очей, крім її власного, визирає ще інший дух...

— З того часу я не могла посидіти спокійно на місці. Я вирішила перенестись у самий табор ворога, і, як пантера, що причаїлася, я почала гладити, щоб догідніше можна було роздирати. Чоловікові скарби дали мені змогу зайняти високе становище в грецькім товаристві, а невдовзі після того зівяла краса тої, що її колись називали найкращою з дівиць Юди, завела легковірного римського старосту.

Мій вплив не був бездільний. Лагідний із природи Фабрикій почав переслідувати християн навіть тоді, коли тут у Римі й інших частинах цісарства вони тішились іще спокоєм Нераз під моїми вікнами сам мучив цих християнських нуждарів, а я напоювала свої уха й живила серце їхнім плачем. — Чи ти спостеріг цей великий самоцвіт-діямант, що ним я зщіпила була під час бенкету свою загортку?

— Ах, чому ж би ні! — зідхнув лакомий консул.

— Щоб ти знав, що цей самоцвіт куплений за маєток одної недавно засудженої християнської родини... Памятай,що він буде твоїм, якщо ти зумієш вірно помагати мені в моїх задумах...

— Можеш на мене певно рахувати, Юдито!

Юдита кинула на захланника повний погорди погляд, а по хвилині лице її розяснилось якоюсь милою згадкою.

— Не кінець на тому мого тріюмфу. Що я тобі досі розказала, сину, це тільки вступ. Послухай. Колись, перед літами, одна відважна ізраїльська женщина, на імя Юдит, пімстила на голові вожда Оолоферна сором усього свого народу.Подібно й я не могла насичуватись тільки загладою стада: я бажала іще пастиря, вчителя й проводаря назореїв, того,що я посуджувала в участі в чорнім злочині... видертя мені дочки... одинокого мого скарбу! Безмежною ненавистю я зненавиділа того гордого старика— вдень я мріяла, вночі снила про його загладу. І несподівано небо, чи може ті приязні духи, що спомагають мене, дали мені його в руки: цісар займенував Фабрикія своїм намісником в Азії. Я поквапно поспішла за ним...намовила, допомогла й доти не спочила, доки Івана, останнього із учнів Розпятого, не прислали закованого в кайдани до Риму під катівський меч, що йому вже давно належиться!

Тут засміялась дико, а Авреліян завтурував їй стиха й похвалив ревність. (д.б.)

Виховні Інститути

(Продовження зо стор. 1-ої)

й Едмонтоні, а для дівчат у Винніпегу, Реджайні, Саскатуні й Едмонтоні.

Хто з родичів хоче дати своїм дітям від 9-12 кляси найкращу школу, нехай конечне вишле своїх синів до Колегії св. Йосифа, а доньки до Академії Пресвятого Христового Серця в Йорктоні, де навчають наші Брати Християнських Шкіл і Сестри Служебниці.

Та кому було б неможливо це зробити, нехай віддасть їх до одного з наших Інститутів, що за опікою наших Отців будуть для студентів другим рідним домом.

У Злучених Державах Америки маємо такі вищі школи й помешкання для студентів у Стемфорді, а для дівчат Академії в Стемфорді, Факс Чейс—Филаделфії і Словтсбургу.Крім цього багато там мають уже своїх цілоденних шкіл по різних парохіях цілого нашого ексархату, де, за опікою св. Церкви, гарно вчаться й виховують наші діти.

Обовязком родичів і нашої українсько-католицької суспільности є: піти за проводом і покликом своїх Преосвященних Владик і оснувати на американськім континенті стільки своїх українсько-католицьких шкіл і інститутів, щоб кожна наша дитина могла одержати в них таку науку й виховання що помагають стати щасливим тепер і навіки.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ПОЛЬЩА. Лист писаний дня 21 квітня, 1946, в день Воскресення Христового. — Дорога Ганю! Вітаю тебе словами: "Христос Воскрес!" і напевно відповіш нам: "Воістину воскрес!" Яку радість вносило в наші душі це поздоровлення в минулих роках, а цього року викликає в наших душах невисказаний біль, бо якраз у тому великодньому пості переживали правдиву страстну дорогу. Я написав тобі листа на Еер Мейл, але знаю, що цензура не пустила до тебе. Може цей лист омине цензуру і дійде до тебе. Хотів би я, щоб Ти бодай частину наших переживань пізнала.

Тобі відомо, що в Польщі переселюють Українців на схід. Там всюди за границею голосять, що Українці виїзджають добровільно — тож хочу тобі представити, як воно виглядає. Мусиш знати, що від Горлиць аж до Сяну виселили вже приблизно 250 тисяч Українців. В розмові з ними довідались, що Поляки так знущались на ними, що вони мусіли виїхати. І так нападали на Українців ночами, крали коні, корови і всяке майно, випалювали села, стріляли людей на полі при праці і так їх змусили до виїзду.

Ми з початку не вірили, що таке діється, але вскорі побачили власними очима цеї зими в Завадці Морохівській. Відділ польського війська ввійшов до села й почав забирати все, що попало під руки — коні, корови, одежу, взуття, начиння, збіжжа. Коли вертався за ограбленим майном, заступили їм дорогу українські партизани, майно відібрали і віддали людям. На другий день несподівано впало польське військо до села. Люди почали тікати з села в ліс. Військо підпалило село а до втікаючих людей почало стріляти. Забили 64 людей, а ранили 4. За кілька днів впало військо знов на село і застрілило 6 людей Так вигубили ціле село. В місяці лютні й березні кругом нас горіли цілі села, а людей силою виганяли до потягу, змушували до підпису, що їдуть добровільно.

Дня 29 березня польське військо впало на Березовець і в одній хвилині підпалило ціле село. Згоріло все до тла — нічого не врятували люди. Вбили 6 людей. Того самого дня — те саме військо прийшло до нашого села. Робили в селі ревізію. Були і в нас. Мені видерли золотого годинника, грішми тисячу злотих, золотий перстень, 2 пари чобіт здерли синам із ніг, забрали білизну, мило те, що ти нам прислала, мясні консерви, малі хустки й інші речі, разом на суму 200 передвоєнних долярів. У нашого священика забрали всю одежу, вирубали двері до церкви та забрали деякі речі; священик ледве спас своє життя і вночі втік. Хотіли спалити наше село, так, як і Березівець, та місцеві Поляки випросили, бо й вони були б згоріли. Вояки ходили по українських хатах і грозили підпалом. Люди викуплювалися перед пожаром по 500, по 1000 й більше злотих, щоб тільки не палили. З Лукового за годину вигнали все село до Загіря, заладували до потягу й вивезли на схід. Спалили по кілька хат у Луковім, Середнім, Кальниця згоріла вся, Суковате, Камянки, Хоцень; а людей вивезли. От так виглядає "добровільне" переселення.

Нам заповіли, щоб наше село приготовилось до виселення. На самий страстний четвер мали вибиратись — та випросили на посвятах. Що далі буде з нами, не знаю. Люди складають у дарунку, що хто може, щоб викупитися перед виселенням. Деякі переходять на латинський обряд, щоб у той спосіб рятуватись.

У нашій родині нема предків Поляків, тож і нема для нас рятунку, мусимо виїхати. Ми прийняли до нашої хати Янтковних із Березівця, бо вони погоріли а вони Поляки — тож їх не проженуть. При них хочуть остати мама, бо вони старі, то їх може не проженуть. Своє майно мусимо оставити та забратись у невідоме.

Ти писала нам, що висилаєш два клунки — та певно їх вже не дістанемо, мабуть пропадуть, а може мама їх відберуть. На нашу адресу вже не пиши, тільки пиши до мами. Як буде можна до тебе написати з нового місця, то напишемо. Оцей лист до тебе, це вже 23, а до Михайла написав 5 листів, та не знаю чи ви їх дістали. Від Михайла посилки досі нема. Коли цей лист дійде до тебе, то передай його і братові, щоб він знав про наше життя. Це тільки малий образець із нашого життя, але правдивий, бо ми самі його переживали.

Кругом нас стоять церкви позамикані, бо священики повтікали. Стоїть ще чинна наша одинока церква. Решти людей сходяться до нашої церкви. На обхід із плащаницею й на Великдень люди в церкві заливались гіркими сльозами. Таких сумних свят ми ще ніколи не мали. Не знаю, чи то вже вершок нашого терпіння, чи буде ще гірше? Українець не може навіть до міста показатись, бо ловить міліція і бє, чому ще не виїхав. На торзі продають Поляки пограблені українські речі. Поляки вірять у пророцтво козака Вернигори, що "не бендзе в Польсце ані еднего Немца ні Русіна".

Цього листа можеш передати до редакції католицького часопису — нехай подадуть до відома американським Українцям, щоб знали про наше життя, про наш "добровільний" виїзд. Підпису свого не даю — з відомих причин. Від усеї нашої родини прийми поздоровлення Христос Воскрес!

ВИННІПЕҐ. Відозва Комітету Українок Канади. Урядовою владою Канади дозволено вислати для українських скитальців в Европі 30.000 фунтів вживаної одежі й 3.000 ярдів нового матеріялу (фланелі) для малих дітей.

Комітет Українок Канади вірить, що українське жіноцтво використає цю добру нагоду, що припала нам якраз у найбільш потрібний час. та візьметься негайно й енергійно до збірки одежі, щоб і одягнути і взути наших Рідних.

Тому оцим обіжником Комітет Українок Канади заряджує загальну збіркову акцію одежі по цілій Канаді. А що дозвіл маємо на короткий час і з надходячою зимою наші Рідні стоять перед загладою холоду, мусимо цю збіркову акцію провести якнайскоріше.

Збірка одежі мусить відбутись від 1-го до 15-го жовтня. В цих днях ми мусимо мати зібрану вже одіж для відставлення її до кораблів, для відсилки до таборів.

З огляду на це, що час короткий і справа вимагає якнайскоршої акції, просимо по одержанні цього обіжника зараз скликати нараду своїх членок і негайно приступити до збірки одежі в своїй місцевині, щоб Ви на час могли прислати її до висилки. Одежу збирати треба різну і різної величини як: для мужчин, жінок. дівчат, хлопців і дітей — як черевики, зимові плащі, сукенки, всяку теплу білизну, светери, панчохи і т. д., а з того щонайбільше теплої одежі.

Зібрана одежа мусить бути переглянена та перевірена зарядом, чи призначеними членками до цеї перевірки, гарно поскладана та відіслана негайно до Комітету Українок Канади

Ukrainian Canadian Women's Committee, 115 McGregor St. Winnipeg, Manitoba.

Оплату за пересилку одежі до Винніпегу оплачує товариство. що цю одіж пересилає. Дальшу оплату аж до таборів, оплачує Фонд Допомоги.

Відослати 30.000 фунтів одежі буде коштувати велику суму грошей, тому при нагоді збірки одежі збирайте ще й на перевіз її, а особливо в тих, хто не може дати одежі. Ще раз пригадуємо, що одіж повинна бути: чиста й не подерта, бо годі нам соромитись брудною, чи подертою одежею перед нашими Рідними.

Дорогі Сестри, закінчуємо свій заклик і просьбу до Вас із вірою, що безнастанні благання наших Рідних: Брати й Сестри, голодні й босі, просимо змилосердіться над нами! — не будуть Вам байдужі, й Ви по одержанні цього обіжника зараз приступите до збірки.

Остаємо зо сестринно-українським привітом

Комітет Українок Канади

О. Войценко, Заступниця Голови. — Е. Ситник, Коресподенційна Секретарка.

ЛАМОНТ, АЛТА. Вечірок на честь о. Пароха. З нагоди закінчення Української Вакаційної Шкли, дня 20-го липня, ввечері парохіяни міста Ламонту зійшлися до хати п. Н. Яшинського, щоб справити несподіванку для свого Пароха Преп. о. Ореста Засійбіди, ЧСВВ., щоб виявити йому свою вдячність за це, що він під час вакацій провадив науку в рідній школі.

Вечірком проводила пані Я. Сосняк, що пояснила зібраним ціль вечірка. Опісля панночка Іванна Грегорщук, що дістала першу нагороду за науку катехизму, подякувала о. Пароховi за науку й побажала йому много літ життя. Опісля троє малих дівчат вручили Отцеві гарний дарунок. Після сердечної промови о. Засійбіди, п. А. Хомляк говорив про значення праці священика в парохії, а на кінець заохотив до жертв на пресу. Зібрано $8.45, з цього $4.25 на "Світло" й "У. Вісти". По $1. зложили: А. Хомляк, П. Павлюк, Д. Горпинюк, Я. Сосняк, Т. Смаль. Решта дрібніші датки. П-й.

ГАЙНС КРІК, АЛТА. Свята Місія. В днях від 21-го до 28-го липня відбулася перша св. Місія в греко-католицькій церкві коло Гайнс Крік. Було 260 учасників. Молоді й дітвори було 96. Всі парохіяни з сусідньої парохії приїжджали зранку й увечері. Деякі парохіяни з інших колоній приїжджали також: із Танджент, Типі Крік, Смокі Гайтс, Ройкрафт, Спирит Рівер, Норт Стар; приїхали трохи 150 миль і вислухали 5 місійних проповідей Провідником місії був Преп. о. М. Горішний, ЧСВВ.

Впр. о. Парох А. Винник, ЧСВВ. заявив, що "ще ніколи не було такого великого здвигу народу в дистрикті Піс Ривер." О. Парох стягнув молодь із своїх колоній до парохії на Гайнс Крік. Тут здвигнув три шатра, що їх набув в Едмонтоні за $400.00. Для них це велика сума грошей, але мають надію, що добрі люди і добродійні організації поможуть своїми жертвами продовжати їх ідейну працю для наших людей в околиці Піс Ривер. В цих шатрах молодь через 3 тижні відбувала Рідну Школу і Катехизацію під проводом о. Пароха і СС. Служебниць з Едмонтону. Під час місії й концерту по місії дітвора дала доказ, якої великої вартости є Рідна Школа і вакаційна катехизація. Всч. о. Місіонар замітив, що ще ніде так гарно молодь не співала, як саме ця молодь співала під час св. Місії. Під час концерту діти одні одним ставили питання. Питання були найтяжчі в катехизмі. Гарно діти відповідали, а старші дивувалися, що їх діти за такий короткий час так багато навчилися.

Місія під кожним оглядом була успішна. Людям вона принесла багато духовного добра. Знеохочених піднесла на дусі. Потішила засумованих. Примирила загніваних. Зєднала всіх з Богом. Дала знання й сміливість до боротьби з ворогом душі. Подала надію на остаточне виграння боротьби за вічне життя в небі.

ТРАНСКОНА, МАН. Посмертна згадка. Дня 30 липня упокоїлась у (місцевім шпиталі п-ні Ганна Гриньків, дружина п. Федора. Покійна приїхала до Канади до свого чоловіка з трьома дітьми з с. Новиці, пов. Калуш, до Трансконі, де прожила 22 роки. Всього життя прожила 54 роки.

Покійна дуже любила ходити до церкви, часто приступала до св. Тайн, ніколи не жалувала ні труду ні грошей на церкву й інші добрі цілі, була дуже прасьовита й щира. Належала до Апостольства Молитви, Сестрицтва й Запомогового Братства св. Николая. Ще кілька годин перед самою смертю посила, щоб покликати Впр. о. Ігумена Сенькова, ЧСВВ зо св. Причастям і це її святе бажанням було сповнене.

Похоронні богослуження відправив Преп. о. Х. Кондратюк, ЧСВВ., 2 серпня при участі родини, сусідів і приятелів із парохії св. Михаїла. Покійну похоронили на цвинтарі в Трансконі. В. І.П!

Покійна Ганна полишила в смутку чоловіка Теодора, сина Василя й Юрка, дочку Теодосію внучка Василька, сестри й двох братів у Канаді, а також сестру й двох братів у Старім Краю.

ПОДЯКА. Родина Покійної сердечно дякує ОО. Василіянам за духовну послугу, п. радному Степнюкові за те, що своїм автом причинився до звеличання похорону, Зарядові с. Николая за вінок і гарну послугу, Сестрицтву за вінок і численну участь, Родині, Сусідам і всім Учасникам похорону за вінці й авта, що ними послужили до перевозу похоронної дружини, а також цим приятелям, що прислали листи співчуття. Нехай Всевишній нагородить Вам за Вашу любов щирість до нас і до Покійної Дружини й Матері!

ЕҐРІМОНТ, АЛТА. Річниця смерти. Дня 31 липня відправив тут Впр. о. Д. Джіголик, ЧСВВ., поминальну Службу Божу за покійного Теодора Хабу. Після богослуження відбувся спільний обід у домі Дружини й Дітей Покійного. При цій нагоді п. С. Бутковський і п. М. Горбач уладили збірку, що принесла для "Світла й "Укр. Вістей" $15.60. Жертвували по $1.00: П. Хаба, С. Бутковський, П. Піх, М. Конара, М. і Я. Хіжан, Ю. Хаба, М. Панилик, М. Скавронський; решта дрібніші датки.

Нехай спочиває в Богом дорогий муж, Батько й Приятель і нехай Бог сотворить Йому вічну память! — С. Бутковський.

ЕДМОНТОН. Посмертна згадка. Дня 20 серпня упокоїлась у двадцятому році життя дівиця Емілія, дочка Филипа й Марії Хміляр. Покійна працювала в Загальнім Шпиталі як доглядачка хворих. Коли її тіло перевезли до каплиці Парк Меморіял, то 22 серпня ввечері о. М. Горішний, ЧСВВ., відправив Панахиду; було багато людей.

В пятницю, 23 серпня, як привезено тіло до церкви св. Йосафата, то було там вже 50 доглядачок хворих із Загального Шпиталю в своїх одностроях, родина бл. п. Емілії з Мирнам, Моркемб, Плейн Лейку, Ламонту, Брус і Едмонтону і інших людей, своїх і чужих так, що була повна церква людей. Похоронні богослуження відправив і українську проповідь виголосив Впр. о. ігумен В. Каменецький, ЧСВВ, а по-англійськи промовив о. Горішний. По "послідним цілованії" рушили авта на католицький цвинтар, де були такою усі доглядачки, що стояли довкола гробу. Тіло Покійної виносило 6 хлопців.

По похороні відбувсь у домі родичів Покійної спільний обід. Дідо бл. п. Покійної, п. П. Хміляр, що дякував увесь час похоронних відправ, згадав під час обіду про католицьку пресу й на його поклик п. Марія Чернявська вібрала на "Світло" й "Українські Вісти" $11.25.

ПОДЯКА. Родичі бл. п. Емілії, сестра Розалія, Ольга з чоловіком Василем Процьковим, і брат Федір складають сердечну подяку Впр. Отцям за богослуження і сердечні слова, родині й приятелям за вінки та квіти на домовину Покійної, п. М. Смоликові за похоронну послугу, всім жертводавцям за дар на пресу, а всім учасникам похорону за останню прислугу для Покійної Емілі, а Їй Самій нехай Господь за її побожність призначить місце в Своїм небеснім царстві. — П. Хміляр.

МОНДЕР, АЛТА. Рідка несподіванка. Багато несподіванок роблять люди й то з різних народ, але такої як відбулася тут у Мондері в неділю ввечері, 25 серпня, ще таки не було. Зробили її сусіди й приятелі для Преп. Брата Семена Федірка, ЧСВВ., що вже довгі роки веде господарку на фармі ОО. Василіян.

Тої неділі один із сусідів підступ

пом намовив бр. Семена по.хати в ним до Вегревил, а в тім часі інші люди позїжалися до монастиря, попривозили з собою столи й усе потрібне до вечері та при готовили це все в великій новобудованій шопі на мошинерію. Коли вернувся бр. Семен, усе було вже готове на його прихід і привітали його оплесками та "многоліттям". Заскочений так не сподівано, не знав брат, до кого це відноситься, аж доки йому не сказали. Опісля засіли всі до вечері. Впорядчиком вечірка був п. Й. Гаврилюк і він покликав насам перед Преп. о. вікарія М. Гнеська, ЧСВВ. до слова. О. Вікарій дав признання людям, що вміють оцінити працю не тільки своїх священиків але й заразом домашнік братів, що так само всеціло посвятилися Богу на службу й до помочі священикам. Висказували також слова подяки й похвали для бр. Семена інші промовці, як пп. С. Федечко, О. Гаврищко, В. Мудрий, С. Варава й М. Рогаль, що й заохотив заразом людей зложити в цеї нагоди жертву на скитальців та на пресу. Збіркою займився Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ., і п. С. Федечко. Зібрано $22.60, з чого на скитальців призначено $15.00 а решту на Світло" й "Укр. Вісти". Жертвували **по $2.00:** М. Рогаль; **по $1.00:** С. Федечко, В. Мудрий, О. Савчук, Й. Білик, п-во Старки, решта дрібними.

На закінчення вручено бр. Семенові від приятелів гарний і дорогий дарунок. Бр. Семен в коротки, а щирих словах подякував усм приятелям за таку милу для нього несподіванку. — Присутній.

Прощання. Дня 4 серпня зібралась тут родина на спільний обід, щоб попрощати п-ню Ганну Іваськів із діточками й п-ва Касперських перед їхнім відїздом до Ванкуверу. П. Микола Гевко побажав відїжджаючим щасливих многих літ і вручив їм памяткові дарунки. При цій нагоді п. С. Іваськів уладив збірку на католицьку пресу, що принесла $4.00.

ДІТРОЙТ. Памятний день. В парохії Непорочного Зачаття Преч. Діви Марії в Гемтремку працює, як парохіяльний секретар, п. Михайло Чемний, що такий є, як і називається. Щоб часом по щоденній праці на прожиток рідні й зайнятті в великій парохії не змарнувалась яка вільна година часу, то він працює ще як головний провірник-контрольор в Українськім Допомоговім Комітеті й рятує наших скитальців, сповняє уряд головного контрольора в Федерації Українців стейту Мишиген, а від шістьох літ є головою місцевого відділу нашої католицької допомогової організації "Провидіння". Крім цього дописує до часописів і пише гарні листи до своїх приятелів, що виявляють п. Чемного, як зразкового католика й свідомого українця. Цих урядів і зайнять певно вже аж надто багато, щоб не лишити п. Чемному ні одної вільної днини на інші зайняття, а особливо зовсім відмінного характеру. Та як хто має гарних донечок, як п. Чемний, то мусить нераз зробити такий шум, що його чути не тільки в цілім Дітройті й аж по "Хутір над Трьома Річками", але і в Ню Йорку та Вашингтоні, а там далі за границею — в Виндзорі, Торонті й далекім Мондері, де вже земля з небом стикається.

Цей великий шум п. М. Чемний, разом із своєю вірною дружиною, п-нею Теофілею, счинити недавно (при помочі іскристих музикантів і великого бубна), з цеї причини, що гарна донечка п-ва Чемних, Евстахія (також чемна), був ша учениця Дівочої Академії св. Василія В., в Факс Чейс-Фиададельфії, та й п. Олександер, син п-ва Павла й Ганни Федак, попросили Всеч. о. В. Білинського, свого пароха, щоб їм праві ручки звязав епітрахилем і поблагословив їх на подружний дует, що в ньому вони обоє бажають невпинно аж до смерти співати пісню любови — милу не тільки їм самим, але й Господу Богу та й родичам і українському народові. І ми надіємось, що ці молоді "співаки" гарно співатимуть що свою пісеньку, бо вони вже добре навчилися співати в хорі І. Котляревського, за проводом довголітнього дірігента, п. Д. Атаманця; а ще більше в домі своїх родичів і св. Католицькій Церкві, що дає юнацтву найкращу в світі науку про вірне, щасливе й святе подружне життя.

Коли вся ця історія почалась, то нам щасливі Молодята не признались, але це певне й свідками ствержене, що дня 31 серпня, в 11 год. перед полуднем, Молода Пара, в оточенні дружок і дружбів та багатьох приятелів і знайомих, вислухала Служби Божої й прийняла св. Тайни, щоб із Богом у серці розпочати нову дорогу життя. Звінчав Новоженців Всеч. о. Білинський, у співслужбі Впр. о. сов. С. Побуцького й Всеч. о. Чомка.

Рідко в українських умовинах можна зустрінути так гарно одягнену Панну Молоду й її дружок. Певно думали над цим не один день і не одну нічку. Та варт було потрудитись, бо це памятка на все життя.

Після вінчання була перекуска для Панства Молодих і найближчих; були присутні й Отці духовні. Промов не було, а тільки вручили Молодій Парі багато дарунків.

Більше прийняття розпочалось в 6 год. ввечері. Старостою був п. Гава, тому була гарна забава. Тоді промовляли коротко, а добре: п. В. Дужий із Виндзор, п інж. В. Запорожець перечитав гарний привіт від полк. О. Шаповала, п. Дамян, п. Баран із Акрон, О., і інші промовці. Все те разом робило таке гарне й миле враження, що хотілося б іще раз піти. Гості забавлялись і веселились досхочу.

Так справляв перше весілля п. Михайло Чемний.

З тієї нагоди гості зложили в дарунку на українську пресу гарний "коровай", із чого "Світло" й "Шлях" одержали по 10 униій, а "Український Робітник" 32.

Жертводавцями були: **По. $5.:** П-во Федаки. **По $3.00:** І. Мельник, С. Гава, П. Федак. **По $2.:** Т. Баран, Р. Семків, М. Чемний, Г. Федак, Й. Серафинський, Й. Тимчишин. **По $1.00:** С. Костів, І. Федак, Ф. Т. Литвин, А. Юревич, І. Тимчишин, Ю. Тимчишин, Г. Тимчишин, І. Гава, Козіброда, Г. Кузь, В. Пундик, С. Сулима, Бала. Додик, П. Драгінда, Романік, М. Кушнір, Н. Небоженко, О. Микитюк, В. Угрин, А. Мандрик, В. Білик, П. Запорожець, В. Яворський.

Редакція щиро дякує гостям за "коровай", а Дорогим Молодятам, Евстахії й Олесеві, просить у Бога щасливого життя, милого Богові й людям, на многі літа. Боже благослови — Приятель.

ГРИМСБІ, ОНТ. Празник Успення Матери Божої. В неділю, 1 вересня, 1946, парохіяни церкви Успення Божої Матері святкували свій храмовий празник. На це свято зїхалось багато людей із інших місцевин. Були вірні з Винніпегу, Вискансин в Америці, Торонта, Етелберт у Манітобі, Ст. Катеринс, Гемилтон, Пенсилвейнія, Кичинер, Лондону, Порт Доввер, Мавитейн Ровд, Бімзвил, Кемпден, Милтон, Бизмарк і ще з ближчих місцевин, як Гресс і по дібні.

Програма урочистости ділилася на дві точки: духовну й товариську-суспільну. Перша половина відбулась у церкві. Там у год. 9-ій вранці Впр. о. М. Романович, ЧСВВ, відправив Утреню, а в год. 10-ій почалась Служба Божа, що її відправив Впр. о. ігум. М. Когут, ЧСВВ. В співслужбі були діякони Віталій Підскальний і Йосафат Шкварок, ЧСВВ. Заки почалась проповідь, о. Парох оповістили вірним веселу вістку назначення Єпископа - Помічника для Преосв. В. Такача й наших карпатських братів у Америці. Ним є Преосв. Номінат Іванцьо, ревний парох із Клівленд, Огайо. Новий доказ дбайливости Риму про Українців — назначення осьмого в ряду епископа для Українців за морем. Празничну науку виголосив о. ігум. Когут. По Сл. Божій було Мирування, до котрого приступили всі, від найменшого до найстаршого.

Сполудні зачалась друга частина бенкетом у церковній залі. Головно засідали до столів гості з дальших околиць. Настрій був чудовий. Згодом о. Парох покликав промовців з різних місцевин. На ці промови відповів заступник голови парохії, а вкінці Впр. о. Когут зложив подяку й признання всім та висловив надію, що будучі празники, щораз кращі й більші, зроблять містечко Грімсбі важливим і всюди відомим осередком духовного життя та взором тісної, обопільної співпраці в парохії.— Місцевий.

НЮ ЙОРК. На службі Богові й українському народові. Дня 1 вересня українська католицька парохія св. Юрія в Ню Йорку пережила незабутню, зворушливу годину. Того дня чотири молоді монахи-василіяни складали прилюдно перед Богом і українським народом, що заповнив церкву, свої вроч исті обіти досмертнього життя в убожестві, чистоті й послусі в Чині св. Василія Великого.

В 10 год. вранці, при ярко освітленім вівтарі, станув до св. Літургії Впр. о. протоігумен Бараник, ЧСВВ., настоятель ОО. Василіян у Канаді й Злучених Державах, а з ним як діякони, Впр. о. В. Ваврик, ЧСВВ., і Преп о. Д. Фіцко, ЧСВВ., що недавно прибули з Европи. Гарно співав славний парохіяльний хор, за проводом п. Т. Онуфрика.

По Тропарях вийшов монаший похід до притвору церкви, де стояли чотири молоді брати-монахи, що за короткий час мали зложити приречення досмертньої вірности Христові. Почесний похід привів їх до вівтаря, де після кількох питань і відповідей молоді лицарі Христові, дрижучим від зворушення голосом, складали свою присягу перед Евхаристійним Христом-Царем. Глибоке враження робив на присутніх парохіян повний символічного значення й настрою обряд, коли то новопосвячені Богові слуги, накриті чорним рядном, при похороннім співі: "Твой есьм аз, спаси мя. Спасе, спаси душі рабов Твоїх!" виявили назверх свою вільну й свідому постанову виректись світу й жити тільки для Бога. А як на закінчення цеї досконалої посвяти заголосили жалібно давони на дзвіниці св. Юрія, побожний нарід, що перший раз був на обряді монаших вічних обітів, зворушений до глибини серця, сердечно заплакав... По св. евангелію промовив таким глибоким змістом і сердечним словом-проповідю новий гримсбійський ігумен, Впр. о. В. Ваврик, ЧСВВ., що по лицях зворушених людей знову поплили тихі сльози...

І може в відповідь на зворушливе слово о. Ігумена в серці неодного юнака дозріла сильна постанова піти слідами тих чотирьох посвячених Христові лицарів і разом із ними станути в ряди Божих вибранців, що гаслом свого життя зробили ідею: Божої слави й спасения душ.

Після Служби Божої провели чотири молоді василіяни кілька годин з старшими Отцями, рідньою й членами церковного комітету на спільній гостині в церковній залі.

Цими щасливими монахами-василіянами були: Преп. бр. Рафаїл Мельник, ЧСВВ., син Григорія й Насті з Дервент, Алта., Преп. бр. Еміліян Беднар, ЧСВВ., син Василя й Насті з Плимат, Па., Преп. бр. Леонтій Якубів, ЧСВВ., син Франка й Павліни з Мондеру, Алта., і Преп. бр. Мартиніян, ЧСВВ., син Василя й Ганни із Делф, Алта.

Справді, нюйоркскі Українці з парохії св. Юрія можуть бути вдячні Отцям-Василіянам за це, що дали їм нагоду побачити й пережити досі невиданої зворушливі хвилі дорогоцінної посвяти й жертви молодого українського цвіту на службу Богові та для спасення рідного українського народу.

Нехай Бог поблагословить цих нових Братів-Василіян святим, щасливим життям на многі літа, а ОО. Василіянам поможе в Злученим Державах Америки ще й основати таку чернечу-духовну школу, куди могло б вступати багато наших школярів на братчиків і священиків, щоб служили Богу та працювали над спасенням усіх американських Українців!

Величний день Українців у Ню Йорку. Усі Українці при церкві св. Юрія в Ню Йорку в дні 8. вересня ц. р. зробили своє велике діло, що в будуччині відграє велику і знаменну ролю в житті українського молодого покоління в ЗДА. Доля нашого молодого покоління є і мусить бути в наших руках — це розуміє кожний свідомий Українець-Українка. Де, як де, а тут, у новому краю, всі Українці повинні з цього ясно здати собі справу, нам усім повинна лежати ця справа в нашому серці, як справа найважніша й найдорожча. Виховати молоде українське покоління в нашому католицькому, а також і національному дусі, піддержати в ньому наше "Я", це справа нашого майбутнього, українського життя-існування. Таке виховання мають дати своїм дітям українські батьки в родинному домі, а його доповнити і завершити наші українські школи.

Українці Ню Йорку зрозуміли що так важливу справу й тому з приходом ОО. Василіян до їхньої

парохії, у співпраці з ними, взялись до цього великого діла. І так в місяці червні 1944 року відчинили при церкві св. Юрія нижчу школу для наших малих школярів, а цього року, 8 вересня, для нашої доростаючої молоді віддали до житку першу українську парохіяльну вищу школу в Злучених Державах, Академію св. Юрія.

Відчинення цеї школи в цьому дні відбулось актом її посвячення. Перебіг усього торжества був такий.

8 вересня ц. р. в 10 год. в церкві св. Юрія при 22 Іст 7-ій вулиці відправилась співана Служба Божа з діяконами в намірі випрошення Божого благословення для студіюючої молоді в новоотвореній Академії. Участь наших вірних на цій Богослужбі була над сподівана. Тогож дня в 3 год. спо лудні українське громадянство Ню Йорку зійшлось на 6-ту вулицю, щоб звідтіля рушити походом до нового, направду величного, шкільного будинку при 9-тій улиці. Прибули всі наші чесні парохіяни й гості, зявились чільніші українські організації.

Похід рушив змісця в год. 3.30 через головніші улиці місцевої дільниці міста. Попереду його видній гарний хрест, а зараз збоку йшла поліція міста зо своїм капітаном п. Каттоном; за провідним хрестом ступала в гарному виряді церковна процесія, за нею всі священики церкви св. Юрія, а за ними так церковні як і народні організації в такому парядку: прапори, банда св. Юрія, Апостольство Молитви, Марійські Дружини, відділи Українського Народнього Союзу, відділи Провидіння, відділи Союзу Українок, Український Червоний Хрест, Український Золотий Хрест, Ветерани американської армії, що в часі всеї урочистости дбали про взірцевий порядок. Слава їм за це! Далі Комітетові церкви св. Юрія, що не жалували труду і своєї по святи так в упорядкуванні самої школи, як і в держанні порядку в часі самого посвячення, Церковний Хор св. Юрія, вкінці громадянство міста Ню Йорку. Як величавий був цілий похід, свідчить це, що в своєму ході займав він у своїй довжині сім блоків. Через увесь час походу гарно пригравала банда св. Юрія, що її надавали особливішу прикрасу дві провідниці цеї банди визначним своїм убором. Увесь похід дохо дит до нового шкільного будинку, а тут уже аж зароїлось від великого здвигу народу.

На хвилинку захвилювалась вся громада, бо заїхав перед головні двері нової школи самохід, що в ньому приїхав Преосв. Кир Амвроз Сенишин, ЧСВВ., в товаристві священиків-гостей. По всіх лицях зібраних людей перебігли радість-одушевлення. Преосв. Кир Амвроз із зібраним духовенством ввійшли до обширної прибраної залі, що в ній приготовлено вівтар і дуже гарно прибраний запрестольний образ Матері Божої страдниці. Все духовенство прибирається до Молебня. Все вже готове. При вівтарі до відправи Молебня на честь Пресвятого Христового Серця станули: Преосв. Кир Амвроз, Впр. о. Протоігумен Венямин Бараник, ЧСВВ., Всесв. о. Генеральний Вікарій Антін Лотович, Впр. і Всч. ОО. Ігумен Степан Бахталовський, ЧН., Лев Чапельський — совітник, Володимир Лотович — совітник, Др. Дмитро Гулин, Степан Мвланяк, Др. Дмитро Блажейовський, Ігумен Атанас Химій, ЧСВВ., Ігумен Максим Марків, ЧСВВ., а побіч вівтаря монахи-василіяни з Глен Ков і всі місцеві отці з монастиря в Ню Йорку.

Молебень почався. Вірні, що заповнили ще перед приходом духовенства цілу залю, з великою насолодою вслухувалися в чудові мелодії нашого обрядового співу, як не менше в його виконання. Поважний спів духовенства й мелодійні голоси хору зливаються в одну прегарну гармонію.. По св. Євангелії Впр. о. Ігумен М. Марків сказав до зібраного народу коротке привітальне слово:

"Велика та й щира подяка нехай буде Всевишньому Богу за Його ласку, поміч і благословення для сеї української нюйоркської громади. З Богом і для Бога всі працюємо в тій парохії; з Богом в цій праці причинимось до поширення Божої слави в нашому народі і здвигнемо наш нарід на вершини нашого духовного відродження. Католицьке виховання й навчання нашої рідної молоді в цій новій школі, цей св. хрест, Боже знамя, що видніє при вході до цеї рідної твердині, в усіх її кімнатах, ця Божа іскорка, що впаде з катедри цеї школи на молоденькі серця наших дорогих дітей, вчинить те, що квіт українського народу на цій новій землі стане гідним наслідником свого Покровителя св. Юрія — Великого Борця; вчинить те, що наші діти вийдуть з цеї школи справжніми лицарями в боротьбі за велику Божу справу, що за неї пожертвували своє життя наші славні Предки і сьогочасні Мученики в Рідному Краю! Цю школу ми всі старші передаємо нашому молодому поколінню як заповіт і твердинею, що в ній наші діти мають скристалізувати свій характер і вистлати свої сили до великих змагань!" —

По Молебні Преосв. Кир Амврос у своєму слові до вірних висказав свою радість в приводу довершеного величавого діла для рідної Церкви й Народу. Їх слова: "Честь нюйоркській громаді, честь ОО. Василіянам, що розміють потребу нашої свідомої провідної верстви в українському народі, щоб уже раз не бути упослідженими, бож ми маємо таланти — їх тільки використаймо на наше власне добро! Тож вперед із Божим благословенням!"

У відповідь на слова Преосв. Владики хор враз із людьми відспівав пісню на честь Пречистої: "Пречистая Діво Мати..." І В часі того співу Владика поблагословив нову школу, а по посвяченні її вийшов на балькон, звідкіля уділив Архієрейського благословення всьому зібраному народові.

Мило й любо було дивитись на зібрану українську пятьтисячну громаду перед новим Піємонтом нюйоркської парохії. Вдовілля, радість і бадьорість, що видніли на лицях усіх зібраних, могутня й жива українська пісня, що плила й розходилась з устсердець наших хористів, ще довго-довго гомоніла по всіх закутках цеї дільниці міста. Нашому хорові й його дирігентові п. Онуфрикові за чудові пісні нехай буде від усіх подяка.

Нашим членкам Апостольства Молитви з церкви св. Юрія за велику поміч в упорядкуванні нашої нової школи всі складаємо щире Спасибі!

Радіємо з великого досягнення Українців Ню Йорку, вітаємо нашу рідну Академію св. Юрія, бажаємо їй усі Божого благословення!

А ти, дорога наша молоде, кинься в її обійми! В Ній учись, думай і читай,... свого не цурайся..! — Учасник.

ЛАМОНТ, АЛТА. Похорон. Дня 7-го вересня вмерла в ламонтській лікарні Марія Шевчук, членка парохії Різдва Св. Івана Христителя в Ламонті. Прожила 40 років.

Покійна полишила в смутку чоловіка Михайла, одного сина, Миколу, родичів, 5 братів і 3 сестри.

Похорон відправив Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ. По похороні відбувся обід у хаті п. Шевчука. Цей обід приготовили членкині парохії й приятельки Покійної. По обіді промовляли: о. Парох і п. П. Павлюк, місцевий дяк. Була також збірка на посилки для скитальців. Збіркою займавсь: п. В. Данчук і п. Н. Яшинський. Зібрано $12.25. Жертвували по $1. п. Н. Яшинський, Д. Стеблик, К. Павловський, М. Шевчук, Д. Данчук, По $2.00: М. А. Ільків. Решта дрібними датками.

— ПОШУКУЮТЬ —
своїх рідних

О. А. Трух, ЧСВВ., пошукує Катерини з дому Топорівських з села Доброчина, пов. Сокаль. В роді 1926 мешкала в Клифтон Гайтс, Па. ЗДА. Вона має важливу відомість від родини з Галичини.

Марія Панчук із Перемишлян, шукає Антона Козака з села Липівці, пов. Перемишлян і Івана Дідуха, з тогож села.

Пошукую батька Мохналя Пилипа, що виїхав до Канади 1928 р. з села Гарасимів, пов. Городенка.

Вишинська Анастазія, з Дністрик Дубовий, пов. Турка, н. Стрийом шукає Вишинського Василя, Аргентина, з Дністрик Дубовий, пов. Турка, н. Стрийом, воєвід. Львівське.

Василя Музики, с. Гриця, літ 50 шукає в Аргентині з Белечі, пов Самбір—Галичина, його брат Вас. Музика, с. Василя з Белич.

Марія Баляс замужня Музика, шукає Гринька Рибчак с. Петра з Белечі, почта Самбір.

Рибалт Михайло с. Леська з Люблинця Старого, пов. Любачів, шукає стрийного брата Миколу Бордиша с. Михайла, або його дітей, і Василя Сенишина с. Матвія.

О. Теодозій Атаманюк з с. Прибудн пов. Товмач — пошукує Василя Попадюка і Володимира Федюк також знайомих з Товмача.

Софія Ститкевич дочка о. Ярослава Ститкевич з Божикова пов. Підгайці пошукує стрийка, Проф. Омеляна Ститкевич, правдоподібно в Ню Йорку.

Іванна Косановська дочка ю. Максима Патерига з Чемеринців, пов. Перемишляни пошукує Івана Патеригу або сина Володимира правдоподібно в Монтреалі.

Володимир Медвідь з Будзанова, Теребовля, пошукує тітки Зофії Медвідь з Ню Йорку.

Іван Заплітний пошукує Михайла Маленчук з с. Глібів пов. Скалат, Володимира Романюка з с. Криве — Скалат, тітку Анаст. Слободян з Глібова і її сина Івана, що виїхав до Америки 1938 р.

Іван і Зеновія з Гриценків Пи... та Степан і Емілія з Гриценків Панчишин та Михайло Гриценко пошукують Марію Вонс з Бостон. Просимо подати негайну вістку до Редакції "Світла".

Богослуження в Альберті

ЖОВТЕНЬ

6 —
Левой
Вегревил
Борщів
Восток
Айрон Ривер, Збори БУК-а
9. Айрон Ривер Благод. Сл. Божа
13 —
Новий Київ
Гилярд місто
Скаро
Ламонт Ллойдмінстер
Ст. Павл, празник, базар
15.
Еншав, благодарна Сл. Божа
20 —
Краків (празник)
Плейн Лейк
Вегревил
Делф
Ренфурлі
Глендон
24. Глендон, благод. Сл. Божа
26 — св. Димитрія
Борщів
27 —
Менвил
Гілярд фарми
Борщів — закінчення базару
Інисфрі М. Б.
Спас коло Мондеру
Пено
Еншав, Збори БУК-а

ЖЕРТВИ

По 25ц.: А. Марущак, Прері Ривер, п. Й. Шкільник, Йорктон. **По 50.:** І. Цимбалюк, Ту Гилс.
По $1.00: Одна особа з Саскачевану, А. Мулик, Ню Йорк, Т. Коляр, Теривил. **По $2.00:** З Прощання о. Н. Когута, ЧСВВ., Торонто, На концерті-поминках Гетьмана Павла, Дітройт. **По $2.50;** З прощання М. Дзюрмана, Торонто. **По $3.00:** З похорону бл. п. Емілії Хміляр, Едмонтон. **По 3.80:** З несподіванки для бр. Симеона, ЧСВВ. **По $4.25:** З несподіванки для о. О. Засійбіди, ЧСВВ., в Ламонт, **По $5.00:** З несподіванки для п-ва С. Годінських, Моркемб. З весілля Александра і Евстахії з Чемних, Дітройт, **$10.00.**

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —
ЖОВТЕНЬ
Новий стиль

Посвячений св. Йосифу Ооручнику. По читаній Сл. Божій замість: Боже, прибіжнище... читаеть ся: К тебі, блаженний Йосифе...
6. Неділя 17 по С. Покров Пр. Богор. з. 1. Х. Гл. 8, Єв. утр. Луки 4. Всеночне. На Літ. Ап. 182 і 32, Єв. Мат. 62 і Луки 54.
13. Неділя 18 по С. Св. Отців 7 Собора. Гл. 1. Єв. утр. воскр. 7. На Літ. Ап. 188 і 194, Єв. Луки 17 і Ів. 56.

Старий стиль

6. Нед. 17 по Сош. і Ап. Єванг. Івана Богослова. Всеночне. Гл. 8. Єв. утр. 6. На Літ.: Троп. воскр., Богосл. і Конд. воскр. Сл. Конд. Богосл. І н. Богор. по гл. Конд., Прич. і Алл. воскр. і Богосл. Ап. з. 182 і 73, Єв. Мат. 62 і Ів. 61.
13. Нед. 18 по Сош. і Покров Пресв. Богор.: Всеночне. Гл. 1. Єв. утр. 7. На Літ.: На Прійдіте поклонімся можна брати припів: Спаси нас Сине Божий, молитвами Богородице, поющія ти, алл. Троп. воскр. і Покрова, Сл. Конд. воскр. І н. Покрова. Прок. Алл. і Прич. воскр. і Покрова. Ап. з. 184 і 320, Єв Луки 17 і 54.

НОВИНКИ

— **В своїм** папськім листі до зїзду "Пакс Романа," міжнародного союзу організації католицьких студентів, що святкували в швайцарськім фрайбургу 25-літній ювілей існування написав Святіший Отець, Пій XII заяву, що в теперішних часах дуже треба такого католицтва, що визначалося б глибоким внутрішнім переконанням і діяльною виявою назверх. Крім цього папа піддав зіздові думку, що організація "Римський Мир" повинна звернути особливу увагу на виховання в дусі міжнародньої любови, всесвітньої єдности віруючих у Христа та справу розвитку мирного життя людської суспільности, керованого розумом і надхненого вірою.

— **Преосв.** Данило Іванцьо парох у Клівленді, буде висвячений на епископа-помічника й будучого наслідника Преосв. Кир Василія Такача, ексарха карпатських Українців у Злучених Державах, дня 5 листопадня, 1946 в великій англійській катедрі св. Павла в Питсбургу. Святителями нового греко-католицького епископа будуть: Преосв. К. Богачевський Преосв. В. Ладика й Преосв. А. Сеншин.

— **На заяву** дра Фішера, англиканського архіепископа з Кентербері висказану недавно в Ню Йорку, що Світова Рада Церков виявилась надто слаба через відсутність у цій раді Католицької Церкви, відповів часопис "Оссерваторе Романо," що Католицька Церква сама є одинокою "Світовою Радою Церков." Ісус Христос оснував Церкву, а не Церкви й їхню Світову Раду. До цеї Церкви не належать ті, що відлучують себе від неї.

Для християнського сумління Католицька Церква була через століття в своїх, вчасних і постійних заявах усім цим, чим англиканський примат бажав би бачити Світову Раду Церков.

— **Католицький** американський епископ, Франц Гас, сказав недавно у своїй промові в Дітройті, що "в католицькому думанні, за вийнятком у цілі перегляду, нема такої речі як раси, меншини або інше. Існує тільки одна раса. Це людська раса, й, хоча б назвати її, як хто хоче, — вона є одна. Христос народився в людській расі. Це за цілу людську расу —кавказьку, монгольську, муринську — Він терпів, умер і славно воскрес із мертвих. І ми не повинні забувати, що Він молився, щоб людська раса була в Ньому "одне" — Расові різниці треба зарахувати до уяв і упереджень. Католицька наука про раси є така, що основна рівність існує між усіма расами. Католики повинні не тільки признавати це за правду, але також вести між людьми зорганізовано й поодиноко відповідну діяльність.

— **Єпископа** Теодора Брегера, Апостольського Намісника в Манджурії, вісім священників, 21 братчика й три сестри, що там працювали над поширенням католицької віри, комуністи увязнили й посадили до карного табору. Священики не могли нічого взяти з собою так, що навіть не можуть відправити Служби Божої. Священики й братчики працюють на полі, а сестри варять їсти й роблять домошню роботу. Стереже їх більшовицька сторожа.

— **Американський** прелат, о. П. Бирн, що останніх 12 років жив в Ніпоні, заявив, що завдяки доброму прикладові демократичного життя американського війська в Ніпоні, Ніпонці вчаться цінити добра християнської демократії так, що навіть нерелігійні Ніпонці цікавляться християнськими ідеями Недавно один багатий Ніпонець-буддист дав 200,000 енів на переклад творів св. Томи на ніпонську мову.

— **Американський** католицький священик, о. Вернард Молвеній, прослідив, що католицькі родини мають більше дітей, ніж протестанські. Між католиками більше дітей мають ті освічені подруги, що ходили до католицької школи. В мішаних подружжах католики мають менше дітей ніж протестанти. Бездітніх подруж і таких, що мають тільки одну-другу дитину, більше між протестантами, ніж між католиками. Між католиками більше є також таких родин, що мають по-пятеро і більше дітей. У дуже вбогих винайм(л)ених хатах католики мають майже стільки саме дітей, що й протестанти, або й менше; в дорожчих винайм(л)ених хатах католики мають більше дітей, ніж протестанти.

Голова американського слідчого бюра Гувер виявив 6 липня, що в ЗДА є 6 мільйонів злочинців тобто десять раз більше, ніж студентів у американських колегіях і університетах. Між проступниками багато молоді, що провинились головно розпустою, нападами й піяцтвом. Дуже зіпсувались американські дівчата; дівоцьких проступниць тепер 198% більше, ніж було 1939 року. Заражень від неморального життя дуже багато; в деяких округах це лихо стало пошестю. В 1940 році було в ЗДА 264,000 розводів; тепер це число зросло. Піянство в ЗДА страшне. Лікарі обрахували, що в краю є 600,000 непоправних алькоголіків, 2 мільйони великих пяниць, а 38 мільйонів звичайних пяниць; на напитки видали американці 1945 року близько 8 мільярдів так, що пересічно припадає на кожну особу в ЗДА, навіть на малу дитину в колисці, $54 видатку річно на пятику. До цього приходить іще незаконний чорний ринок, безкарна, платна протитуція, злочинне зігнання плоду неморальні фільми й книжки та інші неполічені й непрослі джені злочини. Америка впала морально надзвичайно низько Нема в ній пошанівку ні Божих ні людських законів. Америку може врятувати тільки католицька релігія.

— **Італійський** премер де Гаспері й австрійський міністер закордонних справ др. Грубер підписали обопільну умову про створення самоуправної держави Північного Тиролю. До цього порозуміння привели два уряди довголітні пограничні непорозуміння. Аліянти пристають на цю умову, тільки побоюються спротиву Червоної Півночі.

— **В місті** Кеннет Сквер, Па, відмовили цього року місця в міських басах дітям із католицьких шкіл, хоч шкільні баси возили католицьких дітей до школи від 1923 року. Тоді 185 дітей із католицької школи позабирали в руки малі американські хоруговки, помашерували до прилюдної школи, де стояли шкільні баси, і всіли до басів. Шкільний комітет не хотів уже викидати їх із басів і так діти поїхали басами додому. В ЗДА тепер некатолики ведуть боротьбу проти того, щоб католицькі діти їздили до школи басами міських шкіл.

— **Ватиканське** радіо подає вістку, що більшовики увязнили в Мадярщині 110 католицьких священиків. Поводяться з ними жорстоко. В Мадярщині протикомуністичний уряд, але більшовики мають там військову силу й радять по-своєму.

— **Пише** американець, Ернест Завг, із Варшави, що там відбуваються без перешкоди церковні католицькі богослуження, але Церква позбавлена належного їй голосу в житті польського народу. Християнська Робітнича Партія перервала свою працю через вплив комуністів і недовіря католиків. Католики піддержують тепер Людову Партію заступника премера, Станислава Міколайчика, але й ця парітя не може розвинути великої діяльности, головно по фармах, через більшовицькі погрози й небезпеку увязнення. Більшовики перешкаджають у видаванні католицьких часописів строгою цензурою й відмовою потрібного приділу паперу. Ограничують діяльність Католицької Акції й католицького юнацтва, а також стараються затруїти молодь марксизмом, від чого досі пробував захоронити прилюдні школи міністер освіти Вицех, із партії Мікалайчика.

Релігії можна вчити в школах двічі в тиждень. Католицьким учителям по католицьких школах загрожує втрата платні й урядового признання, а тоді засвідчення католицьких шкіл не матимуть вартости перед урядом для одержання занняття.

Католицьким студентам унівеситету не дозволяють вибирати власних комітетів, але верховодять над ними комуністи Польська католицька інтелігенція не може організуватись. Духовенству відібрали державну грошеву платню. Нове подружне право позволяє з 15 причин на розводи. Церква рішуче цьому противиться.

Польський кардинал Гльонд не признає теперішнього польського більшовицького уряду в Варшаві. На очах таємної поліції відбулось недавно польське богомілля до чудотворного образа Божої Матері в Ченстохові. Були обидва кардинали, 42 епископів, багато священиків і 700,000 вірних. Нарід горнувся до св. Тайн. Це богомілля відбували польські католики з побожности, а також як демонстрацію проти варшавсько-більшовицького уряду, що береться проти Церкви. В Ченстохові відбулась посвята Польщі Божій Матері.

— **В балтійських** республіках, Литві, Латвії й Естонії володіють НКВД-исти. Туди не пускають ні духовних особ, ні закордонних часописів ні представників УНРРА.

Перед війною мала Естонія коло 1,120,000 мешканців; Німці винищили коло 20,000, а більшовики понад 500,000 й далі вивизять Естонців до Росії, а на їхне місце привозять Монголів Кіргізів. Талін, столиця Естонії, мав перед війною 140,000 мешканців, а тепер 500,000, але в цім тільки кілька тисяч Естонців. По менших містах Естонії перед війною було на сто мешканців два Росіяни, а тепер на сто мешканців є два Естонці.

Латвія гине. Латишів стягають НКВД-исти до таборів при залізницях, там відділюють чоловіків від жінок, а опісля потягами вивозять до Ленінграду й далі на невільничі роботи вглиб Росії. Дня 23 червня цілу парохію баптистів у Вентспіл увязнили під час відправи й вивезли. Рига, столиця Латвія, стала тепер совітським містом, де чути головно московську й азіятську мову По містах нема лікарів, зубарів і вчителів. По селах нема юнаків: хто не був вивезений, цей скривається в лісі. Поліція й військо раз-у-раз мусять зводити з ними бої.

Литва вимирає. Релігійного й народнього життя вже зовсім нема. Поляків із столиці Вильна вивозять до Польщі, решту Поляків і Литовців до Росії. Місцевих мешканців вивозять, а їхне місце займають чужі люди з Азії.

— **Хоч** у Словаччині при останніх виборах комуністи програли, то однак мають іще великий вплив на управу краю й не дають католикам спокою. Особливо стараються ці безбожні верховоди підірвати серед католицького населення довіря до епископів і священиків. Та люди держаться віри, а їхня побожність зросла.

Під час недавньої прощі до чудотворного образа Божої Матері в Старих Горах коло Банської Бистриці, одного дня понад 23,000 Словаків, що прибули з усіх сторін Словаччини, прийняло св. Причастя. Католицька Акція добре працює головно між юнацтвом, що однак дуже часто мусить діяти підпільно. Словацька преса добре освідомляє своїх читачів і подає вісті про події дня, але не може розвинутись через брак приділу потрібного паперу. В краю йде завзята боротьба за католицькі школи що їх минулого кору більшовицько-словацький краєвий уряд відібрав католикам і проголосив їхню націоналізацію.

— **Степан Шумейко,** голова Українського Конгресового Комітету в ЗДА предложив 17 вересня в імені 750,000 Українців великий меморандум мировій конференції в Парижі з домаганням незалежности України. Всі Українці в усім світі піддержують однодушно це домагання.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta. Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 жовтня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 19.

ПЕРША СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ РОДИЧІВ, ЦЕ РЕЛІГІЙНЕ ВИХОВАННЯ КОЖНОЇ ДИТИНИ!

ЧИ В ВАС Є ДІТИ?

Два є найбільші скарби, що їх має кожна щаслива родина: Христова релігія й діти.

Діти — це щоденна потіха й поміч кожної родина. Релігія — це найбільша потіха, просвічення й поміч для кожної родини до щасливого життя тепер і навіки. Щаслива отже та родина, що має ці два найбільші скарби, що їх ні гроші не заступлять, ні слава, ні краса, ні наука ні який інший земний скарб.

Щодо дітей, то бувають нераз такі родини-подружжа, що не мають дітей. Бог їм не дав. Вони тому невинні Такі подруги не повинні нарікати на Бога ні на себе, але з любовю погодитись із Божою волею. За це повинні з охотою прийняти хоч двоє-троє дітей своїх кревних, або скріт і вигодувати їх та виховати старанно на чесних людей, що були б милі Богові й людям, а їм самим стали б щоденною потіхою й поміччю аж до самої смерти.

Комуж Бог дає дітей, то треба кожне з них прийняти з любовю й виховати для Божої слави й свого та й нашого загального добра.

Та доходять до нас сумні вісті, що є такі люди, що не люблять і не хочуть дітей... Борони, Господи, українських подругів від такого самолюбства й закаменілости серця, щоб вони вели боротьбу з Господом Богом і відкидали цей дорогоцінний дар Божий, що ним є кожна українська дитина! Бо чи не булоб це страшним злочином перед Богом, як що українські подруги-родичі пішли б проти Божої волі й марнували цей живий скарб, що ним тішиться кожна чесна родина, парохія, нація, держава й небо?

Що Бог думає про дітей, то це виразно зазначене на першій сторінці св. Біблії, де читаємо осьтакі слова: "Ростіть і розмножуйтесь і наповняйте землю." Якжеж наші українські молоді подруги послухали б пропаганди безбожників, новітніх розпусників і душогубів що виступають проти дітей, чи не було б це явним бунтом проти Бога і винищуванням українського народу, що його сам Бог покликав до життя?.. Український народе, будь чесний у цій справі й славний перед Богом своїм послухом Божому зарядженню і любовю до діточок, що є великим родинним скарбом! Нехай любов до діточок буде відзнакою кожної української родини!

Щоб українські діти були справді цінним скарбом українських родин, то кожна наша дитина мусить бути тісно злучена з найбільшим скарбом— католицькою релігією. Це може статись тільки через старанне релігійне виховання кожної нашої дитини. Аж тоді, Дорогі Батьки й Матері, як кожна Ваша дитина буде добре знати правди віри й вірно сповнятиме її заповіді-приписи, аж тоді Ваші діти будуть справді тим родинним скарбом, що вартніший від срібла, золота й найдорожчих діямантів! Що будуть милі Богові й людям! Що будуть корисні для Вас самих, для парохії, народу й державами про релігійне виховання жави! Старайтесь отже всіма силами про релігійне виховання кожної своєї дитини!

Головне виховання дітей було, є й буде— в рідній хаті. Ви, Дорогі Родичі, Своїм прикладом і поученням засіваєте перші зерна, що мають принести найкращі овочі католицького виховання. Нехай діти щодня бачать і чують у рідній хаті, в що вони мають вірити та як жити, щоб були завсіди чесними й щасливими людьми

Вам, українським родичам ми пригадуємо сьогодні слова Ісуса Христа, що сказав: "Так нехай сяє ваше світло перед людьми (Вашими дітьми), щоб вони бачили ваші добрі діла та й прославляли вашого Отця, що на небі!" Про це конеч не старайтеся, бо інакше шкода буде, що Вас Бог злучив у подружжа та й дав Вам дітей! Якщо Ви, Дорогі Українські Родичі, не виховали б Своїх дітей по-християнськи, то ні наука, ні гроші, ні поле ні ніякі інші дари не будуть мати ніякої вартости, ніщо їм не поможуть і не зроблять Ваших дітей чесними й щасливими! Без релігійного виховання — може життя Ваших дітей було б тільки гріхом і ганьбою, не щастям і мукою, тепер і навіки! Тому конечне виховуйте їх по-християнськи! — І це головно в рідній хаті, коло себе!

До домашнього виховання додайте ще католицьку школу й церкву, католицький часопис, організацію й виховний інститут, бо тільки таким чином зможете запевнити дітям те релігійне виховання, що одиноке може зробити Ваших дітей цінним родинним скарбом.

Чи Ви, Дорогі Читачі "Світла", що маєте коло себе дітей, уважаєте релігійне виховання своїх дітей за найголовнішу справу свого життя?

Дав би це Господь, щоб воно так було в кожній українській родині.

Замовляйте й Читайте
нову цінну книжку, що називається

Календар Української Родини

на 1947 Божий рік

ЗМІСТ КАЛЕНДАРЯ

ВІРШІ: НА ЩАСТЯ, НА НОВИЙ РІК! , ПІСЛАННИЦТВО УКРАЇНЦІВ. — С. ЧАРНЕЦЬКИЙ: МОЇЙ МАМІ. — С. ЧЕРКАСЕНКО: У ПЕРЕРВІ. — С. ЧАРНЕЦЬКИЙ: ЯК ДЗВОНИ БРАЛИ. — О. БАБІЙ: БАЗАР. — МОЛИТВА — М. РІШКО.
СТАТТІ: І. С. СЕМЧУК: ПИСЬМЕННИЦТВО В ЖИТТІ НАРОДУ. — О. М. СІЯНЧУК, ЧСВВ: УКРАЇНЦІ В БРАЗИЛІЇ. — О. А. ТРУХ, ЧСВВ: УКРАЇНА НА КОЛІНАХ. — ДАЙ, БОЖЕ, ЗДОРОВЯ! — ТАЄМНИЙ КЛЮЧ. — З НАМИ БОГ. — ЧИМ БУДЕ ВАШ СИН? — О. І. ЛЕНЦ: МЕТЕОРИ. — Г. АРАБСЬКА: ПОШАНА АВТОРІТЕТУ. — О. ЦЕГЕЛЬСЬКА: ЯК ВІН МЕНЕ ЛЮБИТЬ. — В. ТОМИН: А ПО КОТРІЙ ВИ СТОРОНІ? — РЕЛІГІЯ Й ПРАЦЯ. — ДІТИ НАЙБІЛЬШИЙ СКАРБ НАРОДУ.
ОПОВІДАННЯ: А. ЛОТОЦЬКИЙ: СВЯТОСЛАВ ЗАВОЙОВНИК. — ТРИ БРАТИ. — КЕРЧ: АЛЬКАЗАР. — ДР. В. МУРОВИЧ: СИЛА МОЛИТВИ. — ВИШИВАНА СОРОЧКА. — НАРОДНІ ПЕРЕКАЗИ. — ДУРЕНЬ ЗО СТУПОЮ.
РІЗНЕ: КАЛЕНДАРІЙ — ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НОВОГО Й СТАРОГО СТИЛЮ— ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР — КРІМ ТОГО : ЖАРТИ, ОГОЛОШЕННЯ, СПИС ВИБРАНИХ КНИЖОК І НОТ, АДРЕСАР Й ЧИСЛЕННІ СВІТЛИНИ.

ЗМІСТ "Календаря Української Родини" на 1947 рік цікавий і повчальний. Хто тільки вміє читати по-українськи, з користю й приємністю перечитає всі статті календаря.

В цьогорічнім Календарі є поданий відразу ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НОВОГО Й СТАРОГО СТИЛЮ. Це велика вигода для священиків, сестер і дяків.

ОСОБЛИВУ УВАГУ всіх читачів "Світла" звертаємо на зворушливе оповідання в цім календарі про "АЛЬКАЗАР," що представляє геройську боротьбу еспанської нації з більшовиками й перемогу над ними. Героїня Альказару, Марія дель Кармен Арагонес, розказує про хвилі перемоги алькaзарських героїв осьтаке: "Я не плакала ніколи. Ні задля мого батька, що його замучили червоні, ні задля моїх дітей, що пережили зо мною важкі хвилини Альказару. В моїх очах гей би висохли були сльози раз-на-все. Все ж таки, коли прийшов Франко й я побачила його наче на постументі, як обійняв нашого геройського полковника Москардо — з моїх очей хлинув потік сліз. Мене огорнуло величезне зворушення, що вилилось безстримними слозами."

Дорогі Читачі "Світла," замовляйте щонайскоріше цього календаря з цим геройчним оповіданням АЛЬКАЗАР, щоб Ви й Ваші діти навчились геройської боротьби й жертви для визволення України!

Коли замовляєте нашого календаря для себе, ЗАМОВТЕ його також як РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК для Своїх дітей і сердечних приятелів, щоб і вони перечитали це зворушливе оповідання про АЛЬКАЗАР. Подайте нам їхню адресу, а ми вишлемо їм календаря просто з Мондеру, тут у Канаді й Злучених Державах, чи до війська за морем.

ЦІНА календаря — 50 центів. Хто замовляє ВІДРАЗУ принаймні 25 календарів, платить по 40 центів.

Всі замовлення посилайте на адресу:
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

о. М. Д.

ЗА ВСІХ ТИ МОЛИШСЯ, БЛАГАЯ...

Було це в місяці жовтні 1944 року. Від раннього досвітку до самого полудня село В...ці переживало правдиве пекло. Безупинне тарахкотіння кулеметів, гарчання гранатометів, розрив бомб, тріскіт горіючих хат, густі клуби сиваво-рожевих димів, червоножовті вогнені язики...: крики озброєних людей...: зойки ранених... іржання осмалених лошат... жалісне блеяння ягнят... усе це прибирало вид страшної примари... жахливого конання й смерти!...

Мов величезне стадо сірих голодних вовків наскочили опівніч, більшовицько-червоні загони на безборонне село, що розстелилось на кількох горбочках нашого чудового Поділля. Запеклий бій між українськими повстанцями а червоними катами закінчився в третій годині сполудня.

Оподалік дзвінниці лежить кільканадцять більшовицьких трупів... при дорозі побіч містка таких самих сімох... По противному боці дзвінниці в недалекій віддалі на краю цвинтаря сколонили свої голови на поритій могилі три наші молоді хлопці... два з них заснули вічним сном... одному з цих стікає ще тепла кровця з-під самого ока; другий приклав ліву руку до своїх скривавлених грудей; а третій правою рукою держиться кулемета, лівою-ж рукою сперся до могили... з рани прошитої шиї добувається набігла темна кров... Ах, він ще живий! — скрикнули жінки. Миттю піднесли раненого Миколу зо землі, поклали його на розгорнену вереньку й понесли яром до безпечної хати.

Вже засірів осінній жовтневий вечір. легенький вітрець шелестів пожовклими і надсохлими листочками заляканих дерев. Вогні в селі погасали, тільки запах згарищ зупинявся в садах, проходить між хатами й відходить ген на далекі поля. Тут і там перебігають через дорогу до своїх сусідів похилені жінки й дівчата. Переходжу селом і я, щоб дізнатись, чи не приключилось у якій хаті нещастя...Слава й подяка нехай буде Господеві, що кромі двох легко ранених людей, десятьлітнього хлопчика й старенької бабусі, всі в селі заховались при життю здоровими.

По хатах при слабенькому світлі сільської лямпочки домашні зо сусідами тихцем розповідать собі про це, що цього дня в селі діялось і пережилось...

— Дітоньки, свахо, ходім до церковці, бо наш паламар Василь нас усіх до неї скликає! Чи чуєте, як виковтує він по двох звіщених у дзвінниці кусниках шини? — заохочували й говорили одні до одних.

Та й я приспішою свої кроки до церкви. Входжу до неї, а тут уже стільки народу зійшлось, що до тетраподу й протиснутись не можна. Ледве пройшов. Стоять матері з діточками на руках, клячать старці біловолосі похиливши свої старечі голови до самої долівки, навколішках моляться зо зложеними руками до молитви й піднесеними в гору малі школярі й школярки.

Особливішу увагу всіх звертає на себе маленька громадка дітей, хлопчиків і дівчаток, що при престолі Пречистої Матері своїм дзвінким голосочком славлять і дякують Марії... за вирятування їх і всіх односельчан від смерти і загального нещастя! Всі вони в рученятах держать вервички, моляться на ній. — Були це пастушки, що цього страшного дня пасли свої вівці на поблизькій леваді недалеко церкви. Вони, як почули ранком перші стріли, з перестраху збігли з левади та й скрились в церкві. Тут припали перед Іконою Пречистої Діви, зо своїх торбинок повиймали вервички і так до цього часу моляться на ній. Спершу благали помочі-рятунку, а зараз дякують Марії за покров-опіку її над ними всіма.

На вид цеї розмоленої громадки діточок у всіх приявних засріблились в очах сльози радости й подяки; всі бо переконані, що саме ці діточки виблагали в Пречистої так велику ласку.

В церкві розпочався Молебень в честь Пречистої Діви Марії. Понеслась благодарна й щира молитва з сердець усіх вірних ген високо...високо.. до самого неба!.. Ще досьогодні чую в глибині душі любий відмомін кінцевої пісні цього пропамятного Молебня:..... ізбави нас... Єдина чистая і благословенная!

Молебень скінчився. Царські ворота священик замкнув, а нарід затоплений у своїй молитві ще далі продовжав розмову зо своєю Покровителькою... З початку тихцем таємно... а опісля закінчив її піснею —ось такими словами:

"Молися за нами, о наша Мати!
Не дай нам довше в горю страждати,
Тебе взиваєм і руки взносим:
Спасай нас, спасай, сердечно просим!"

Один Український Фронт

У своїй редакційній статті під заголовком "В імя скривавленої України...," 1. вересня цього року, Хвальна Редакція "Світла" розправилась з нашою новоствореною Організацією Оборони Чотирьох Свобід України, несправедливо. Віримо, що Хв. Редакція зробила це не зо злої волі, тому засилаємо оце вияснення:

О.О.Ч.С.У. Створилась не на це, щоб ламати суспільну карність і виломлюватись від співпраці з нашим признаним тілом, що ним на американськім ґрунті являється Український Конгресовий Комітет, тільки тому, що цей Комітет, з невідомих нам причин, донедавна цілковито промовчував боротьбу Української Повстанчої Армії в Україні та її політично верховне тіло — Українську Головну Визвольну Раду. Також промовчувала цю боротьбу "Свобода," За те широко й правильно описувала цю боротьбу "Америка."

Ніхто не заперечить, що ця боротьба Української Повстанчої Армії для тих, що болію ть долею скривавленої України, є подією першорядної ваги. Наш Комітет і "Свобода" промовчували цю боротьбу. Як причину вони подавали наперед це, що це зашкодить нашим скитальцям. Опісля —що мусять докладно провірювати ці вістки, бо за них вони перебирають відповідальність.

Ці причини не були вистарчаючі для нас, ініціяторів нової Організації, і ми сказали, що коли наш Конгресовий Комітет не хоче не то, що прихильно віднестись до цеї справи, але не хоче навіть заговорити про цю справу, то ми візьмемся за діло, а коли з часом Конгресовий Комітет прийшов би до заключення, що цею справою слід зайнятись і до неї прихильно віднестись, то ми всеціло приступаємо до співпраці. Недавно "Свобода" помістила довгу статтю проф. Чубатого, що в ній автор позитивно відноситься до УПА та УГВР. Коли "Свобода" і Конгресовий Комітет заберуть подібне становище, то ми тоді охоче приступимо до співпраці. Інакше співпраця неможлива просто тому, бо ми взялись працювати для тої цілі, що не стоїть в програмі Конгресового Комітету. А що ця ціль гарна, не заперечує і Редакція "Світла," бо нераз і сама цю ціль підносила.

Закордонне представництво УГВР не раз, а десятки разів, зверталось до різних наших установ за піддержкою. Їх видавництва, якотеж бюлетені Української Пресової Служби, найвиразніше писали про їхні цілі, а й про їхні прохання до нашої еміграції. В тій цілі закордонне представництво видало спеціяльне число свого "Вістника," зверненого до нашої еміграції. Вірю, що це число знаходиться і в редакції "Світла." Нажаль тільки мала частина відгукнулась на ці заклики. Велика частина нашої преси й наших установ збула це мовчанкою. Ця мовчанка не була поверховна. Це була тенденційна мовчанка. Колись можна буде про це обширніше написати. Тепер краще цих речей не витягати на денне світло, бо й нам глибоко ходить про один обєднаний фронт й коли б ми вже тепер почали розбарувати цю справу, то на дії на цей обєднаний ронт значно змаліли б. Одначе прохаю тих, що мали, а може й іще мають іншу думку, бути щирими з собою і з нами. Вони можуть мати свою думку. Але нехай не відбирають нам нашої думки. Бож живемо не в диктатурі й віримо, що через хрищення противних думок багато можна осягнути. Ніодин культурний нарід на світі не приймає на осліп потягань свого проводу, а навпаки, перефільтровує їх через тверду дискусію. Не беремося судити ваші справи у Канаді, але знаємо, що в нас деякі потягнення проводу треба передискусувати. З цього вийде користь, а не шкода.

Ви ставите в сумнів існування УГВР. Як це так, що вона видає поважні органи, її піддержують станиці Українськоі Пресової Служби, з бюлетенів яких обильно черпають вістки навіть ці, що старанно оминають вістки, з цих самих бюлетенів, про УПА та УГВР? Піддержують їх також Союз Студентів, Ліга Політичних Вязнів, що гуртують в собі тисячі найсвідоміших наших громадян. Недавно створений Антибільшовицький Блок Народів, про що теж широко розписувалась навіть та частина нашої преси, що завзято промовчувала про УПА та УГВР, це теж у великій мірі заслуга УГВР, що з нею згаданий Блок тісно співпрацює. Крім цього в своїх статтях багато наших письменників, журналістів, науковців, як теж старшин і рядових вояків в своїх листах, найприхильніше пишуть про УПА та УГВР й дорікають нам що ми не спішимо їм на поміч, Що вони не змогли навязати контакту з о. Кушнірем, то це дійсно загадка, що ми віримо вкоротці виясниться. Бо ж мусимо вірити в її існуванни коли віримо в її діла. Колись старий грецький філософ Сократ, що йому закидали безвірство, відповів: "Як можна вірити в Божі діла, а не вірити в Бога?" Подібне можне сказати про усе інше: як можне вірити в чиїсь чини,а не вірити в автора тих чинів?

Той сам Сократ також сказав, що нераз добре послухати і найменшого в громаді, коли він правду говорить; бо ану горить ваша хата; найменший в громаді біжить селом і кричить: "Біжіть, рятуйте свою хату." А ви не послухаєте його, бо мовляв, "що я маю найменшого в громаді слухати?" І так згорить ціле ваше добро.

Тим порівнанням Сократ хотів підкреслити, що в деяких випадках треба забути за високі авторітети, але треба взяти під увагу зміст даних слів і тих фактів, що вони собою представляють. Нам, як Організації, зокрема мені, як її Голові, особисто цілком байдуже чи мене хто слухає, чи ні. Зате прикро, коли порушені нами важні справи, обґрунтовані фактами, збувається байдуже: "а ми таки вас не послухаємо."

Нехай Редакція нам вибачить, але ми, наприклад, не годимось з думкою Хв. Редакції, що нашим найважнішим політичним завданням є вдержати тут в Америці і Канаді один спільний фронт. Для визвольних змагань України далеко важніше є вдержати один спільний фронт там на українських землях. Ми звідсіля не виборемо Україні волі. Вони там на рідних землях, можуть це зробити. Вони роблять це, вони там стараються обєднатись Але, зрозуміло, так обєднатись, щоб на цім не потерпіла сама праця. Бо само механічне обєднання, здобуте коштом певних засад, користи не приносить, тільки тяжку шкоду. Воно викликує суспільний параліж і цілковитий застій. Ми тут в Америці мали вже тяжкий досвід з таким механічним обєднанням. Наш перший конгрес відбувся дуже імпозантно. Але тому, що "обєднав" в

собі цілковито протилежні течії і почав котитись вдолину, аж не скотився до самого дна й майже зовсім не розлетівся.

Вони там обєднуються. І мусимо ствердити, що основа, що на ній вони обєднуються, цебто програма і ідеольогія Української Головної Визвольної Ради, зовсім правильна. Вони там підпорядковують свої особи збірним проводам. Найвищий час і нам тут те зробити та проминати назвища осіб. Краще підкресляти засади, провідні думки та цілі, щодо них дана організація прямує, ніж ставити особову печатку даній організації й опісля дошукуватись особистих мотивів.

В глибокій вірі, що Хв. Редакція помістить це вияснення, остаємо з глибокою пошаною

за О.О.Ч.С.У.

Евген Ляхович, голова.

Ню Йорк, Н. Й.

11 вересня 1946.

Завваги Редакції. — Шановний Пане Ляховичу: — Згідно з Вашим бажанням, і по справедливості, ми помістили Вашу відповідь на нашу статтю т. з.: "В імя скривавленої України." При цій нагоді бажаємо додати ще кілька завваг. А саме.

Ми тому виступили проти Вашої нової організації, бо ми бажали станути в обороні загального признаного національного представництва українського громадянства в Злучених Державах, що ним є Український Конгресовий Комітет, очолюваний п. С. Шумейком, і в обороні національного обєднання Українців в ЗДА, що його так дуже треба в цей тривожний час історії українського народу. Критика цього головного представництва й демонстративне творення нової організації зробили на нас пригноблююче враження й тому ми вважали за свій морально-патріотичний обовязок сказати в цій справі своє слово. Цим однак ми не хотіли обороняти невідповідних потягнень деяких провідників і за всяку можливу в цій справі помилку ми на цьому місці просимо в Вас і Ваших співпрацівників приятельського вибачення.

Про справу практичного українського обєднання в Европі просимо не робити нам закиду, бо "Світло," як релігійний часопис, про таку справу офіціяльно писати не може, хіба що додасть загальну згадку. Вирішення цеї справи належить до Вас, українських національних провідників. Як Ви вирішите, так і буде. Досі мабуть практичну розвязку цього важливого питання подав у пресі тільки один "Український Робітник" дня 23 серпня, 1946, в оригінальній і відвертій статті п. з.: "Непопулярна лінія," що в ній автор пише про один український фронт, очолений одним проводом, що міг би практично розвязати справу українського політичного обєднання, а одночасно геройську боротьбу нашої дорогої Повстанчої Армії зробити успішною на міжнародній політичній арені й відіграти рішальну ролю в змаганні за волю України. На всякий випадок, Вам, світським провідникам, треба порозумітись і вирішити справу українського політичного обєднання й одного проводу, а ми, духовні, станемо з Вами до спільної праці, щоб сповнити свій великий обовязок любови супроти рідної нації.

Кінчимо свої завваги виявою цього переконання, що добро української нації конечне вимагає вдержання в ЗДА цілости й поваги Українського Конгресового Комітету, що під цю пору є там загально признаним представництвом українського національного загалу, та що це можуть і повинні зробити всі українські національні організації в Злучених Державах. І ми надіємось, Шановний Пане Ляховичу, що після повороту п. С. Шумейка, голови Українського Конгресового Комітету, з Парижа, й Ваша група прихильно поставиться до цеї важливої справи. — Редакція "Світла."

В. Д.

Побожність і Культура

ОТТАВСЬКА ПАРОХІЯ ПРЕДСТАВЛЯЄ НАС ПЕРЕД ПОЛІТИЧНИМ СВІТОМ

До українських католицьких парохій у Канаді належить і парохія св.Івана Христителя в Оттаві. Це одна з найменших парохій. Правда, ця парохія має 90 членів. Але нехай це вас не милить. Це членство виглядає так, як військо по загальній мобілізації. Ви тут побачите молодих юнаків і дівчат, що хоч іще вдома при батьках., вже є повними платними членами. До таких треба ще додати цих, що приїхали до столиці за війни до військової чи цивільної служби. Хоч це в великій більшості дуже добрий матеріял, то однак переходовий, багато з них тепер вертаються назад туди, звідки приїхали. А ще крім цього тут багато самітних родичів, що хоч мають родину, то однак на свої пізні літа осталися самі; їхні діти здобувають собі хліб у сусідніх містах, як Монтреаль, Торонто, Гамілтон, чи навіть у Зл. Державах. Це вислід одної помилки. Їхні діти у ранній молодості не скінчили вищої школи. А в Оттаві фабрик дуже мало, тут легко дістати працю в офісі, але за ручною платною працею, ще як ти не Француз або Англієць, шукай зо свічкою і ледве чи знайдеш. Таких "бездітних" батьків в Оттаві багато. Родин що мають дітей вдома, в парохії є тридцять пять. Багато з молоді вже учащають до вищої школи, або її вже покінчили. Значить, положення поліпшуеться.

Парохія робить великі кроки вперед. Цього року прибули тут на стало Сестри Служебниці. По довгих переговорах заряд католицьких шкіл відступив їм дві посаді. До Рідної Школи, що відбувається в читальні за проводом наших Сестер, тепер учащає коло тридцятеро дітей.

Покищо в парохії найліпше зорганізована молодь. Місцевий відділ УКЮ має тридцять кілька членів. Збори проводять самостійно, в присутності о. пароха. Деякі члени приступають мало що не що-неділі до св.Тайн. У квітні відділ відбув успішний курс. Програма відділів була: Наш обряд — Преп. о. В. Дрібненький, ЧСВВ: Засади українця-католика — інж. Петро Середа: Наші громадянські обовязки — сот. Ст. Дідич: Засади успішної організації — п. Іван Новосад:, Зразки української культури — п-ні Е. Біберович. Побіч викладів були також вистави української-католицької преси й українських вишивок та писанок.

Минулої осени відновлено відділ БУК і ЛУКЖ. Покищо вони тільки в організаційному стані. По виборі зарядів і назначенні комітетів, мало-що осталось рядових членів. Мабуть ці відділи не будуть численні. Вони рішені це надробити рухливістю.

Ця невеличка українська католицька парохія в Оттаві має крім загальних у кожній парохії завдань, ще одне цій одній тільки питоме — а саме: неурядово представляти Українців перед політичними колами не тільки нашого краю, але й широкого світу. Тут, у столиці Канади, всі краї світу мають або вкоротці будуть мати представництва-амбасади. Урядники цих представництв самозрозуміло оглядають це місто як малий зразок цілої Канади. Установи й будівлі Оттави віддзеркалюють їм у певних розмірах культуру усього краю. Англійський уряд і англійські уніформи виказують тут англійську владу. Глибока релігійність французів, їхній науковий розвиток і твердий реалізм тут виразно зарисовані на їхніх величавих і численних святинях, великих наукових установах і французькім виговорі їхніх представників в уряді, не згадуючи вже про мову народу. Одного тільки тут бракує: тому, що знає Канаду від берега до берега, наглядно замітиний тут в Оттаві один брак - -а це, тут не представлена своє рідна культура українського населення, що впрочім так виразно виявляється майже в усій Канаді, передовсім у західніх степових провінціях.

Цей брак не має оправдання. Ми, Українці, маємо багато в нашій одідиченій культурі та кого, що яскраво відрізняється від усього того, що мають інші народності в Канаді. Ми краще стоїмо від Німців, що хоч тут перевищають нас числом, то однак не мають так виразно відокремлених прикмет, що ними зазначили б свою, впрочім дуже високу, культуру. Ми ж маємо свою пісню, своєрідне мистецтво і свою, во всім відокремлену архитектуру. Але цього покищо в Оттаві нема, в столиці, де Українці будь-що-будь мають більше сили й спромоги, діяння й розвитку, ніж у якійнебудь столиці іншого краю.

Нам тепер якраз трапляється одна, чи не найбільша нагода, в цьому напрямі щось зробити. Українська парохія в Оттаві рішилася на великий крок — поставити в столиці Канади при одній із головних улиць церкву в українському стилі. Це буде святиня, що поруч своєї першої цілі, тобто богопочитання, буде також звертати увагу можних світу цього на красу й окремішність українського народу й його культури.

Українці в Оттаві взяли на себе головний тягар, щоб це велике діло здійснити. Сподіємось, що Українці з усеї Канади вважатимуть своїм обовязком їм у цьому дещо помогти. Що більша буде поміч, то величніша буде будівля.

Для Божої слави, для добра українського народу, нам треба в Оттаві поставити одну з найкращих наших Церков.

Від Редакції. Нам дуже приємно поділитись із усіма Дорогими Читачами "Світла" цею радісною вісткою про високо-патріотичний задум. нашої української католицької парохії в Оттаві, що його подає нам до відома наш оттавський парох, Преп. о. В. Дрібненький, ЧСВВ. І ми від себе звертаємось до Вас, Дорогі Читачі, з сердечним покликом щоб і Ви від себе й своїх родин вислали нашим оттавцям хоч по десят, чи скільки зможете, доларів на будову величної української церкви, вістунки нашої побожности й культури в столиці Канади. Нам було б мило довідатись, що Читачі "Світла" були першими жертводавцями на цю гарну ціль

Адреса для посилок:

Rev. B. Dribnenky, OSBM.
143 St. Patrick St., Otatwa, Ont.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Пророцтво про останні речі
Глава 25: 31-46

А як прийде Син Чоловічий у своїй славі та й усі ангели з Ним, тоді сяде на престолі своєї слави. І зберуться перед Ним усі народи, а Він відлучить їх, одних від одних, як пастир відлучує вівці від козлів. І поставить вівці по своїй правиці, а козлів по лівиці. Тоді скаже Цар тим, що по Його правиці: "Прийдіть благословенні мого Отця, доступіть царства, що приготоване вам від сотворення світу. Бо Я голодував, а ви дали Мені їсти; мав спрагу, а ви дали мені пити; Я був у дорозі, а ви прийняли Мене; був нагий, і ви зодягнули Мене; Я нездужав, а ви відвідали Мене; був у темниці, а ви прийшли до Мене."

Тоді озвуться праведні та й скажуть Йому: "Господи! Коли ми бачили Тебе голодним і нагодували, або спрагненим і напоїли? Коли ж ми бачили Тебе в дорозі та й прийняли Тебе або нагим і приоділи? Коли ж ми бачили Тебе недужим, або в темниці та й прийшли до Тебе?"

А Цар відповість і промовить до них: "Істинно, кажу вам, коли ви вчинили це одно

му з тих найменших братів, то й Мені вчинили."

Тоді скаже до тих, що по лівиці: "Ідіть від Мене, прокляті в огонь вічний, приготований дияволові та й його ангелам. Бо Я голодував, а ви не дали Мені їсти. Я жадав пити, а ви не дали Мені; і був Я в дорозі, а ви не прийняли Мене; нагий, а ви не зодягли Мене; Я був недужий і в темниці, а ви не відвідали Мене."

Тоді озвуться до Нього й ті тай скажуть: "Господи! Коли ми бачили Тебе голодним, або спрагненим, або в дорозі, або нагим, або недужим, чи в темниці й не послужили Тобі?"

А Він відповість їм і промовить: "Істинно, кажу вам, коли ви того не зробили одному з цих найменших, то й Мені не зробили." І підуть ці на вічні муки, а праведні на вічне життя.

ПОЯСНЕННЯ

Коли прийде день страшного суду, тоді будуть суджені всі. "Зберуться перед Ним усі народи." Зараз після смерти відбувається суд над кожною людиною зокрема, як одиницею, а на страшнім суді відбудеться також суд над кожною одиницею, але як членом людських суспільностей тобто родини, народу, держави й усього людського роду. Тоді то Бог доведе свою справедливість у веденні народів і всього людського роду, а ввесь людський рід признає Христа начальником, царем та суддею. Суд світа, це велике закінчення історії Церкви й історії людства. Тому за основу послужить також відношення поодиноких людей до їхніх суспільних обовязків.

Суд певно відбудеться, але день і година суду невідомі ні людям ні ангелам, тільки одному Богові. Відбудеться він також зовсім несподівано, наче блискавка. На хмарах засяде Христос-Суддя, а перед Ним зберуться праведні й грішні люди (вівці й козли) й Він судитиме їх на основі їхніх діл, а зокрема на основі їхнього поводження супроти ближніх.

Царство небо, що про нього згадка, це місце перебування сотворінь, що існують у просторі; воно було створене в часі творення світа.

Будуче життя людей у небі залежне від добрих учинків, сповнюваних на землі супроти ближніх із любови до Бога.

Страшний суд представляє Ісус на людський лад, зрозумілий людському розумові.

Самий суд буде проведений виявою стану сумління. Замість довгих оскаржень та розслідів Божа всемогучість в одній хвилині розкрие сумління всіх людей і від разу створиться картина всеї Церкви, всього людства, картина уткана з поводження та діл поодиноких осіб, народів та держав—картина зладжена з таемних гадок, міркувань та намірів, із проступків та злочинів проклятих, що пригноблені та завстиджені видом злоби, сорому та безхосенности своїх замислів та діл скрикнуть із розпуки: "отже ми зблудили!" (Прем. 5-6).

Але буде це також картина уткана з пересвідчень, чеснот та терпінь праведників, що не признані, висміяні та переслідувані безбожниками воскреснуть тепер у невисказаній славі. Буде це отже великий образ царства Божого й царства сатани, образ пітьми й світла, зладжений діянням неба й землі, людей, ангелів і злих духів, а мережаний ясними дорогами Провідіння та ясніючий світлом Божої справедливости, мудрости, доброти та всемогучости. Поодинокі люди й народи стануть як обвинувателі самих себе, а також як уже осуджені самим тільки блиском тієї картини.

Суд закінчиться проголошенням судейського присуду. Господь звернеться найперше до блаженних та відізветься ласкаво: "Прийдіть благословенні Мого Отця, осягніть царство, приготоване вам від створення світа." Ті слова стануть для праведних джерелом такої великої слави й щастя, що вони зо здивування запитаються, як це можливе, щоб за дрібні їхні заслуги стрінула їх така превелика нагорода. А це рішення не буде проголошене назверх, але за посередництвом внутрішнього самопізнання поодиноких людей, із нього зродиться також пересвідчення, що діла, сповнені з вірою та любовю, варті такої заплати."Коли ви це зробили одному з цих найменших моїх братів, то Мені зробили."

За те грізно, наче грім, зву чатимуть слова Судді світа, коли звернеться до проклятих і скаже: "Ідіть від Мене, прокляті, в огонь вічний, приготований дияволу й його ангелам." Причиною цього рішення буде недовірство та немилосердність відкинених: "Коли ви не зробили цього одному з цих найменших, то й мені не зробили."

Суд закінчиться виконанням запавшого рішення. Пекло відчиниться, поглотить дияволів та їхніх приклонників і замкнеться навіки; там вони будуть мучитись через усю вічність. А для праведних зачнеться блаженство вічне, вічна радість та вічне царювання з Агнцем. Настане новий Єрусалим і зачнеться весілля Агнця.

Щасливий той, хто стане його учасником.

Наше "Світло" служить якраз цій справі, щоб усі його читачі знали в що вірити та як жити, щоб могли стати учасниками вічного щастя в небі. Тому, "Світло" цінний часопис. Читайте пильно "Світло," переймайтесь його науками, щоб мати якнайбільше користи для своєї душі. Давайте його читати сусідам, а своїм рідним і приятелям замовляйте "Світло" в дарунку, щоб і вони мали доброго провідника на життевій дорозі до небесної батьківщини.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ШОСТИЙ РОЗДІЛ

Важливі розмови

— Чи знаєш, сину, чому я сьогодні тут у Римі? Одиноко тому, щоб власними очима оглядати смерть Івана й глумитися над його останнім конанням. Я скористала зо споводу товаришення дочці Фабрикія, що її батько не хотів пускати самої в дорогу. Вона не терпить мене годує зневагами, погорджує за підхлібства...

— То чого їй підлещуєшся?

— Авреліяне, я не даром жила на світі — знаю людей і розумію, що хоч підхлібство обурює деколи піднесеного духа, проте потай гладить природу й поволі здобуває її. Впрочім, я вже раз сказала тобі, що в усім мушу вдягати маску облуди, що як би я одним словом правди промовила до тієї зненавидженої Римлянки, я не зуміла б здержати гніву і з Люкреції вибухла б нагло Юдита. Завжди і всюди дію всупереч своему правдивому почуванню: пещу Ірину, а кожним поцілунком, наче затруеним жалом, бажаю кусати її молодість; псую її, скільки можливо, годую фальшем і догоджую її найгіршим наклонам, а найкраще приглушую, бо поганці, гонительці мого народу не належиться інша опіка від Ізраїльтянки. В однім тільки предметі я з нею щира: в ненависті до християнської релігії, бо я не могла б цього перенести, щоб якенебудь серце коло мене благословило засади, що їм приписую страту батьківщини, родини, а може... й дочки!

— То думаєш, Юдито, що вона тому зникла?

Юдита затряслась. Авреліян докинув по хвилині:

— Для мене особисто твоя доля була щаслива, бо як би не вона, то ти не була б у своему осамітненні оглянулась за сином і звернула на мене очей.

— Так, це правда, Авреліяне —ти був мені намиліший, бо в тобі живе для мене память моєї кревної й приятельки, гарної Абігаль — тому я помину ла навіть твоє напів поганське походження. Та я завелась на тобі, сину: гаряча кров твоєї матері не переплила, як видно, в твої жили з любовю до юдської батьківщини, тільки зиск золотий телець, що перед ними коряться сини Роми, має для тебе чар. Ах, моя Рут краще розуміла свої обовязки, заки її збаламутили...

—Не оскаржуй мене так рішуче, доки мене не вислухаєш, Юдито — відповів Авреліян, скривившись, що мало визначати усмішку; я думаю, що я за ці два роки не на нагану заслужив, але на твою похвалу. Поступінно я дійшов аж до консуларної влади, одної з перших у Римі — втиснувся в царську ласку й уживаю її, скільки можу, на некористь християн; бо якщо вони тобі допекли, то й мене скривдили тобі вкрали дочку, — мені мою милу.

— Яке це? Домітилю? Мені було дивно під час бенкету, що ви тоді нічого не говорили до себе.

— Це правда. Після смерти матері Плавтилі вона дісталась в опіку Флавієві Климентові а він іще дитиною заручив її зо мною. Звязок був один із найславніших у Римі — і прегарна Домітиля стала мені дорожча над життя. Та як тільки виросла на гарну дівицю й мало вже прийти до вінчання, нагло виявила мені, що не віддасть мені серця, бо вже віддала його якомусь Обручникові, що живе в хмарах... Ходить поголоска, що її до такого безумного кроку намовили її два домашні слуги, вихованці її матері, Нерій і Ахиль...

— Сенатор Климентій не покарав зломання слова?

— Сенатор?... Моя Юдито., сенатор самий... але може це ще надто рано говорити про це тепер — не знаю нічого певного.

— Сенатор християнин, а Іван у нього увязнений! — скрикнула Люкреція з наглим переляком — певно втече мені добича!

— Не може втекти... божвязень перебуває там на слово чести, а сенатор слова не зломить.

— Ах, видай мені його Авреліяне, щонайскоріше!

— Не можу. Я непевний, не маю досить ясних доказів; хоч становище старого сенатора за моїм старанням уже починає хитатись на цісарськім дворі, то проте його син, цей розмріяний півголовок, став усемогутнім любимцем Домітіяна. Мене зїдає заздрість, розпалює ненависть, але ще не можу діяти, бо тут один фальшивий крок міг би коштувати мене життя.

— Ага... Маврикій або Веспасіян... це той цезар, що нам так двозначно співав? Знаєш, я певна, що він впав Ірині в око... Якщо я не помиляюсь, то ти мабуть і на цім полі мав би охоту пуститись із ним на перегони. Я бачила, що ти дуже придобрявся Ірині...

— Зовсім ні, я тільки хотів докучити цим Домітилі.

— Як це? То ти далі думаєш про Домітилю? Чи звязак із християнкою не був би тобі обридлий? Таж ти й так маєш у руках її багацтва разом із життям, бо кожної хвилини можеш заскаржити її до суду. Ти скоріш постарайся про руку Ірини, що запевнить тобі вплив і величезний маєток у Гелладі... а вплив і маєток конечне нам потрібні до осягнення наших цілей.

— Таж і Ірина не Жидівка— завважав Авреліян із глумом. Впрочім признаюсь, що твій спосіб виховання її не дуже то приманчивий для її поклонників.

— А хто ж тобі каже, щоб ти зносив пожиття з нею?.. Не один є спосіб спрятування ворогів, як вони перестають бути тобі потрібні... Тепер іще одне слово, Авреліяне Твій товариш у консулстві здається не живе з тобою в приязні?

— Справді, ненавидимо себе обопільно. Але я не боюсь його, як суперника, бо Домітіян надто завидує йому прихильности народу й війська. При першій нагоді виметемо його з дороги...

В цій хвилині показалась на небі перша ясність денного світанку: побачивши це, обоє спільники задрижали, як нічні птахи, що тікають від світла:

— Прощаю тебе... мені треба щонайскоріше тікати додому — скрикнув Авреліян.

Хто не має Католицьку Церкву за Матір, той не має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації [illegible] в Католицькій Церкві

15 листопадня, 1946. — Мондер, Альберта, Канада — Рік IV. Ч. 19.

Добрі священики, це великий скарб народу.

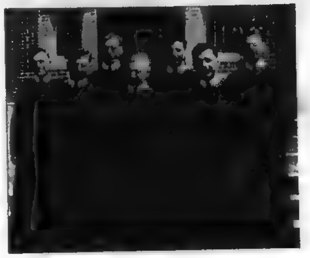

Молоді діякони Чину св. Василія Великого, що приготовляються в Гримсбі, Онт., до священицтва. Стоять від ліва: діяк. Сотер Підскальний, діяк. Іларіон Адамс, діяк. Віталій Підскальний, Впр. о. В. Бараник, ЧСВВ., протоігумен ОО. Василіян у Канаді й ЗДА., діяк. Нікон Свірський, діяк Патрикій Пащак, діяк. Йосафат Шкварок. — За пів року всі ці Преподобні Діякони стануть священиками й посвятять усе своє життя на службу Богові й українському народові. Однак таких священиків треба багато більше, тому ми звертаємось із сердечним покликом до наших побожних студентів у Канаді й ЗДА, щоб пішли за прикладом цих молодих діяконів і вступили до священицького стану в Чині ОО. Василіян. Приїжджайте негайно до нас! Наша адреса для канадійських кандидатів:
Basilian Fathers' Novitiate, Mundare, Alta. Canada.
А для американських:
Basilin Fathers' Novitiate, Dawson, Pa. U.S.A.

ДАР ЗА ДАР

Дорогі Читачі "Світла"! З цим числом ми знову починаємо висилати Вам у дарунку гарні й цікаві "Католицькі Картини". Але маємо до Вас просьбу: будьте такі добрі прислати нам по одержанні цих "Католицьких Картин хоч ОДНОГО ДОЛЯРА на папір, друк і пошту, щоб ми могли покрити всі видатки друку й висилки до Вас "Католицьких Картин" через увесь 1947-ий рік. МИ надіємось, що Ви послухаєте нашої просьби й пришлете нам охоче ДАР ЗА ДАР. — З сердечним поздоровленням у Христі — Редакція.

Адреса для посилок:
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alta. Canada.

Впр. о. А. Винник, ЧСВВ., із своїми наймилішими парохіянами в Гайнс Крік, Алта., в щасливім дні їхнього першого св. Причастя. Поблагослови їх, Боже, щасливою долею на многі літа!

Перші градюанти Української Католицької Цілоденної Школи св. Івана Христителя в Дітройт, Міш., 1946 року. Сидять від ліва: Оля Кобляк, С. Вернардя, СПДМ., Впр. о. Сов. Степан Побуцький, парох, основник школи, С. Флорентія, СПДМ., Атаназія Попович. Стоять від ліва: Нестор Липищак, Августин Мацишин, Роберт Лазур, Андрій Градовський, Олеся Гава, Степан Побуцький, Юлія Бриць, Павло Гардій, Г. Дубовський, Іван Плінька, Мельник Нипюк. Молодим студентам просимо в Бога щасливого життя, — Редакція.

Боже великий, єдиний, нам Україну храни!

ВІРА Й ЗНАННЯ

Питання й відповіді

Чи можуть католики читати кожну книжку й кожний часопис?

Ні, не можуть. Таких книжок і часописів, що виступають проти католицької віри або можуть пошкодити чистоті-моралі читачів, не дозволяє св. Церква читати, ні держати вдома ні позичати іншим. Не вільно також передержувати вдома й читати некатолицьких біблій. Церква видала заказ читати некатолицькі й неморальні книжки й часописи тому, щоб читання таких книжок і часописів не пошкодило спасенню душі. Особливо наше юнацтво повинно здалека держатись від злих книжок і часописів. Для злих книжок і часописів місце тільки в огні. Краще, щоб згоріла дорога книжка, ніж мала б колись горіти дорога людська душа. Добрі католики злих книжок і часописів не читають, ні вхаті на держать ні навіть дарованих не приймають.

Хто хоче набути собі добру книжку до читання, нехай напише до Редакції "Світла."

Чого католицькі священики мішаються до жіночої моди? Адже жінки не купують собі одежі за гроші священиків?

Католицькі священики ніколи не роблять ніякої завваги про одежу таким католицьким жінкам і дівчатам, що одягаються пристойно так, що своїм виглядом не дають мужчинам ніякої спонуки до змислових покус. Коли однак між католицькими жінками й дівчатами знайдуться нераз такі особи, що затратять свою жіночу християнську стидливість і вбираються в надто короткі або прозорі сукенки, що стає причиною упадків проти чистоти, тоді священики, для спасення душ чоловіків і юнаків, а також і самих жінок і дівчат мусять подати свої завваги й перестерегти жіноцтво, щоб непристойною модою не ширило згіршення. Католицькі жінки й дівчата повинні завсіди носити таку одежу, що закриває груди, лікті й коліна. Така "християнська мода." Зокрема повинні католички вважати на свій одяг при знимках і не сідати до фотографії в короткій, непристойній одежі. Також католицькі матері повинні завсіди вважати на своїх малих донечок і не призвичаювати їх змалку до непристойної моди ношенням надто коротких сукенок. Чи вона велика, чи мала — нехай буде одягнена пристойно, по-християнськи.

Нерозумно роблять католики, що так часто покликуються в справах віри на апостолів; апостоли були прості люди, то як вони могли все добре знати й подати добру й певну науку?

Католицька Церква покликується на засвідчення апостолів тільки в своїм навчанні про Христа й Його науку, про що апостоли можуть подати добре засвідчення, бо перше вони на власні очі бачили Христа, Його життя, чуда й чули Його науку, а друге, Христос дав апостолам дар непомильности, щоб вони завжди без помилки навчали людей правд християнської віри й моралі.

Що апостоли мали дар непомильности й не могли проповідувати якогось фальшу, то це виразно виходить із слів самого Христа, що сказав: "Хто ввірує й охреститься, буде спасений, хто ж не ввірує, буде осуджений" (Мар. 1616) Зробити спасення людей залежним від віри в слова апостолів міг Христос тільки тому, бо знав, що ці слова будуть завсіди правдиві, що може статись тільки тоді, коли апостоли будуть непомильні. І Христос дав їм такий дар. Непомильність апостолів засвідчають тажок інші слова Ісуса Христа: "І ось Я з вами по всі дні до кінця віку." (Мат. 28: 20). Не бійтесь, мої дорогі, учні, цього, що ви невчені, немічні люди та що може ви не зможете добре проповідувати Моеї науки — оце Я будуберегти вас і зроблю все потрібне, щоб ви вірно навчали людей цього, що Я вам заповідав Вірно переповісти Христову науку можуть тільки люди непомильні й Христос таку ласку певне дав апостолам.

Христос сказав: "Шукайте перше Божого царства"... Чи ця наука не противна тому, щоб Католицька Церква мішалась до політики?

Католицька Церква ніколи не мішається до чисто політичних справ, якнаприклад: чи в державі має бути монархія, чи республіка, як буде вирішена справа організації міністерств, сейму й сенату, війська і шляхів сполуки, тощо такі справи звичайно не заторкають справ віри й моралі, тому Церква не виказує про них думки, але беззастережно полишає їхнє вирішення державній, політичній владі.

Коли однак ця влада вирішує такі справи, що належать до "справ Божого царства," якнаприклад: навчання релігії в школі, шкільних підручників, подружжа, розводів, вибору кандидатів на послів, суспільних питань, де заторкається справедливість і мораль, тоді Католицька Церква не тільки може, але й мусить сказати своє слово, бо це її справи, що в них Церква має вирішний голос. Усякі непорозуміння в таких випадках звичайно походять не з цього, що Церква мішалась до політики, але з цього, що політика тобто державна влада мішалась до духовно-церковних справ і вирішує їх по-диктаторськи, самовільно, хоч вона до цього не була Христом покликана. При цьому не забуває кинути наклепу на Католицьку Церкву, що, мовляв, "ми добрі, тільки Ватикан, папа й Католицька Церква вороги народу..." Безбожні політики держаться й досі Неронової поведінки: він підпалив Рим, а християн покарали. Щоб у державі був спокій і справедливість, то треба церковній і державній владі ладнати свої окремі справи окремо, а спільні — за обопільним порозумінням. Добрий державний лад буде тільки там, де держаться програми Ісуса Христа: "Віддайте те, що кесареве, кесареві, а Боже — Богові."

— ЖАРТИ —

В гостинниці. — Послугачка приносить зупу для гостя та й пробує нав'язати з ним розмову: — Сьогодні виглядає на дощ.

Гість, глянувши на зупу, відповів: — Справді, виглядає на дощ, але запах має горохової зупи.

Комірник: Знаєте, пане, ця ваша печеня така, як сьогодні погода, досить неприємна.

Власник гостинниці: Скажу вам правду, що й ваша заплата така, як сьогоднішня погода, якась непевна.

Господині: Чи пан Нарікайло мав сьогодні яке свіже нарікання?

Доглядачка: Ні, тільки щодо яєчок.

Мати: Івасю, що батько сказав, як ти розбив учора самохода?

Син: А чи маю повторити проклони?

Мати: Ні, дитино, не треба.

Син: Батько не сказав ні словечка.

Причина. — Автомобіліст ударив одну грубу жінку й вона впала на землю. Візник став і поміг їй піднестись. — Чи ви не могли обїхати мене? — питає жінка з негодуванням. — Я боявся, що мені не стане газолини — відповів візник.

Панство Андрій й Ганна Бенза з Едмонтону, під час своїх відвідин Мондеру й мондерської каплиці-Голгофти.

Бл. п. М. Іляняк, син пок. Євдокії.

Бл. п. Михайло Іляняк, чоловік Євдокії.

Бл. п. Євдокія Іляняк із Чипмену, Алта. — Допис є в "Світлі".

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

How To Get Married

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D

Guidance For Those Planning To Wed.

Getting Married? How?

The soft June moonlight was casting its silver sheen upon Marjorie and Dick as they stood at the garden gate.

Romance was in the air. The light of love was shining in their eyes. Upon the third finger of Majorie's left hand sparkled the engagement ring. Upon love's sweet-scented manuscript they had written their pledge of mutual trust and loyalty.

What a pretty sight they were! Marjorie, slender and beautiful, with the lovely innocence of girlhood resting like a fragrance upon her Dick, tall and broad-shouldered, eager to prove the manly love that he had kept unsullied for her who was to be his wife

"Dick", said Marjorie, "God has been very good to us. We want to take our next step right, don't we?"

"Yes", replied Dick, "we want no miscues as we march down the center aisle to the strains of the wedding march."

"We'll take that stroll in the right way," added Marjorie, "if we understand the laws of the Church in regard to marriage. Let's learn thoroughly the mind of the Church in regard to weddings; then we can conform to it in every detail."

"Sure," said Dick, "now is the acceptable time—not afterwards. We want no mistakes to mar the beauty of our wedding, no regrets to haunt us afterwards. Let's find out exactly what the Church prescribes for the reception of the great sacrament, and what counsel she gives those who are wondering what arrangements should be made beforehand.

"Yes", mused Marjorie, "let's make ours an ideal Catholic wedding, one that will be a shrine of beautiful memories for all the future years.

The Right Combination

We have good intentions," chimed in Dick.

"Now if we could only get the proper information we would have the right combination—enlightment and good will. Then there will be no headaches or heartaches later on, nothing but the beautiful and lovely memories you speak of, Marjorie."

How many a Dick and Marjorie would save themselves tears and regrets if they would learn thoroughly the important rules which the Church has laid down to safeguard the sanctity of the sacrament and the success and happiness of marriage.

During a ministry of thirty years amoung young people, the writer has encountered evidence of the need for a better understanding of the arrangements necessary for a happy and enduring marriage. The door bell of our rectory was rung at all hours of the day, and sometimes late in the evening, by young couples wanting to be married pronto.

"We've come to be married, Father", they would say.

"Yes,—next month?" I would inquire.

"No, right away," they would reply with disturbing frequency.

"What Preparations...?"

"What preparations have you made? Have you had the banns proclaimed for three Sundays?

"Oh no! we just decided this evening that we'd get married, and get married right away. We love each other and—we don't want to wait."

Such has been the refrain that has been heard time and time again in many a city rectory.

Among the recollections which stand in my mind is that of a young couple, whom I have never seen before, wanting to be married at once so they could catch the 3:00 o'clock train to Chicago. It was then 2:30! The girl was a non-Catholic. No letter from the pastor of the Catholic party, no dispensation from the impediment of mixed religion, no instructions taken by the non-Catholic. They had attended to none of these elementary requirements. Needless to say that they did not catch the 3:00 o'clock train and that they were not married that day.

To meet the widespread need on the part of young people, and older ones too, for information concerning the arrangements necessary for the reverent and dignified reception of the sacrament, we shall present the legislation, the counsel, and the ideals of the Church on this important subject. As marriage is the most important step which young people will ever take, knowledge as to how to take that step properly is of momentous consequence.

Authority of Church

By the authority conferred upon her by her divine Founder, Jesus Christ, the Catholic Church alone possesses the power to establish laws specifying the conditions requisite for a lawful and valid marriage among Christians. Such a marriage is always a sacrament. Therefore its administration belongs to the exclusive jurisdiction of the Church.

This is true even when only one of the parties to a marriage is a Catholic. Her legislation must be observed by both parties. Otherwise the Church would be faithless to the command of Christ to guard, guide and teach all those who have been made members of her fold, and hence members of the mystical Body of Christ, by baptism. Where only baptized non-Catholics are concerned, the Church does not urge her legislation except in the case of certain diriment impediments or where necessary conditions for the valid reception of the sacrament are concerned.

The Church may undertake to provide for the lawfulness, validity, and dignity of the sacrament either by the enactment of laws prescribing the detailed conditions for the proper administration of the sacrament of prohibitive and diriment impediments. Let us first consider some of the important regulations to be observed by those planning to wed.

To be continued.

УКЮ зо своїми інструкторами під час Українського Католицького Курсу в Оттаві, весною 1946 р. Перший ряд від ліва: Степан Бринней, Марія Бринней, Іван Новосад, сот. Ст. Дідич, Преп. о. В. Дрібнеський, ЧСВВ., інж. Петро Середа, Ганна Середа, Маргарета Новосад, Другий ряд: Марія Хіта, Ольга Стрельбіцька, Олена Гніда, Марія Люба, Ольга Кузь, Марселя Пащин, Ганна Пітура, Величка, Рузя Сидор, Марія Пащин. Третій ряд: Карло Коросіль, Іван Грабець, Ганна Гніда, Степан Панасюк, Петро Забчук, Андрій Цибульський, Володимир Сагайдак, Ольга Суха, Йосиф Шкларук, Йосиф Филиповнч. Бракує на знимці: Роман Рибак, Василь Остапик, Василь Мельник, Ольга Мельник, Василь Шевчук, Володимир Гладиш, Ольга Криштоф. — Дорогому юнацтву в Оттаві, що гарно працює зо своїм невтомним о. Парохом, пересилаємо сердечний привіт і побажання Божого благословення в житті й праці. — Редакція. (Світлина зо студіо Павла Пука).

Марійська Дружина Дівчат при церкві св. Покрова Божої Матері в Бронкс, Н. Й., в день "Коронації Божої Матері" в місяці Марії. — Парохію в Бронкс недавно оснували ОО. Василіяни за проводом Впр. о. ігумена М. Маркова, ЧСВВ. — Молодим учасницям "коронації" нехай Божа Мати поможе пройти чесно й щасливо довгу дорогу життя. — Редакція.

— ЖАРТИ —

Можливе. — Звідки ти дістав таке добре нове авто? — Я заміняв за трубу. — За трубу? І хто ж то був такий нерозумний, що за трубу дав своє авто? — Мій найближчий сусід.

Він знає. — Що вам сказала б ваша жінка, як би ви купили нове авто? — Що вона сказала б? "Дивись на червоне світло! Не вдар того трока! Вистав свою руку через вікно! Чому не дивишся, куди їдеш? Чи ти ніколи не вачишся добре їздити?" І багато дечого подібного.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

23). СТУПЕНІ ЯКОСТИ ПРИКМЕТНИКІВ

Не всі якісні прикметники можуть однаково легко мати ступені порівняння; тоді можна творити їх описово, через додавання слів — більше, зовсім — найбільше: більше вдатний, зовсім засмучений, найбільш мальовничий. Але й тут можна пробувати творити нові форми вищих ступінів: жаркий — жаркіший, винуватий — винуватіший.

При порівняннях у найвищому ступені треба казати так: Він із них найрозумніший. Найліпший між усіма. За всіх найвищий. Лишив поля щонайгарнішого над усе сільське поле. Отже вживаемо приймеників: з, між, за, над.

В українській мові вживається для зазначення якости найвищого ступеня слова — сАмий сАма, сАме, але без прикметника: до самого долу (нижче нема вже нічого), до самого верху (вище нема вже нічого), на самому споді, в самій середині, зо самого переду... Тут завжди відчувається, що цей займенник самий, а, е, вказує щось таке, що поза тим нема вже нічого ні більшого, ні меншого, ні дальшого, ні ближчого. (Вітер гне тополю до самого долу. (Шевченко). Книжки склали на купу на самісіньке дно. (Нечуй).

Ужите в 1 чи при 3 ступені слово сам, має значення: якраз, виключно (самі великі (розуміється люди), сама найдрібніша дітвора). Попід самою стіною... Самих найбагатших і найповажніших господарів. Мене порятували в саму найтяжчу пору).

ВІДМІНА ПРИКМЕТНИКІВ

Прикметник не існує поза своєю річчю — він є в самій речі, як якість її. Через це прикметник тісно вяжеться зо своїм іменником, переймаючи його рід, число й відмінок, а тому й змінюється, так само, як і йменник. Тепер тільки одне важне: чи закінчення в відмінках ТВЕРДІ: білий, біла, біле, чи МЯКІ: останній — я — є.

ТВЕРДА ВІДМІНА ПРИКМЕТНИКІВ

Відмінок — Однина

1. Назовник (Хто, що?) добрий день, добра книжка, добре перо
2. Роровик (Кого, чого) доброго — доброї — доброго —
3. Давальник (Кому, чому?) доброму — добрій — доброму —
4. Знахідник (Кого, що?) доброго — добру — добре —
5. Кличник (Кличемо:) добрий — добра — добре! —
6. Орудник (Ким, чим?) добрим — доброю — добрим —
7. Місцевик (У кім, чім?) у добрім — добрій — добрім —

Многина

1. Н... добрі книжки, пера, дні
2. Р... добрих
3. Д... добрим
4. З... добрих панів, добрі книжки, пера, дні.
5. К... добрі
6. О... добрими
7. М... в добрих.

Шевченкова Мова

НАВЧАЙМОСЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ ВІД ШЕВЧЕНКА!

Шевченкова мова віддавна стала в нас за основу літературної мови як мова центральна, як мова живонародня. Сам огненний талант Шевченка зробив його мову зразковою й вона вже править нам за норму літературної мови. Великий знавець живої мови, Шевченко, був великим мистцем слова, через що його твори, особливо ж "Кобзар", іще надовго позістануться в нас каноном літературної мови. — "Рідна Мова"—1936.

піди принеси! Ой піду я боса

плиши Дніпром (а не: по Дніпрі)

пляшка, В гаю все покотом лежало — пляшки й гості (а не: фляшки)

по. Пішла по воду. По чому хліб і сіль, по чім. Дурня знать по походу. Піде собі зажурившись гаем по долині. По келії старий чернець ходить. По сінях, по горшках, по льохах, усюди (а не: по сіням). Але буде: Пішла луна гаем. Поплив Дністром. Біга Катря боса лісом.

поблагословити. Поблагословила свого Марка

повен чого. Пливе човен води [illegible]

повз. А ішла повз хати (а не: мимо)

повмирати з чого. Вони повмирали з холери

погуляти — це розважитись, проходжуватись, забавлятись, (а не: танцювати)

І ти, бідолашний, по синьому небу вийдеш погуляти.

подивись (а не: подиви). А подивися та спитай!

подякувати кому. Подякуй за хліб добрим людям.

пожнеш (а не: пожнеш)

позавчора. Позавчора перед жидом гнувся.

позаторік — два роки тому. Твою долю позаторік знала

позичати. Пішов позичати (а не пожичати)

покепкувати з кого. З вороженьків покепкую (а не: над ким)

полетіти. Полечу (а не: полечу)

полічити. Полічили, що дістали (порахували)

полум'я Руки гріла на своїм полумї (а не: полумінь)

помолитись за кого. Помолись за мене Богу

понад шляхом. Понадо мною

понаддніпрянські села

попід гаем

попрощатись. Попрощалась із циганами (а не: попращалась)

посеред лісу

посміятись із кого. Ми з тебе посміялись (а не: над тобою)

потім (а не відтак). А потім пібрались

потопати (а не: потапати)

потроху. Потроху діти виростають (а не потрохи)

поховати. Вдову давно вже поховали (рідко: похоронили)

пошукати кого (а не: за ким). Пошукайте долі.

прелат (а не: пралат)

прибиратись. Квітчатись, прибіратись. Дівчата хату прибірали (а не: пристроювали)

привітати. Привітаю вас (а не: привитаю)

придбати. Придбала зілячка. Придбав сірома грошенят.

Повідомлення. Оцим бажаю повідомити Дорогих Читачів "Світла" й "Католицьких Картин," що з цим числом я перестаю бути редактором. На прощання складаю сердечну подяку цим Читачам, що були ласкаві приєднувати для нашого часопису нових передплатників і складали свої добровільні жертви на пресовий фонд— Слава Ісусу Христу! —

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

Марійська Дружина Дівчат при парохії св. Івана Христителя в Дітройт. Сидять від ліва: Ганнуся Копко, Марійка Лешновська, Рузя Брипь, Долороса Ворона, Сестра Вернарда, Вир. о. Совітник С .Побуцький, парох, С. Фльорентія, Оля Гава, Юлія Брипь, Настуня Попович, Маруся Ладика. Стоять від ліва: Франя Натушко, Маріанна Кінащук, Ірина Лисовська, Рузя Деповська, Оля Карпінка, Настуня Савка, Оля Залуцька, Оля Дубіана, ГеняЗалуцька, Оля Кобляк, Йосифа Попович, Юлія Мельник, Кароліна Кінащук, Петруся Шей.

— Іди, але я не пущу тебе без спільного гасла.

— Якеж воно?

— Вічна пімста Христові й його релігії!

— Розійшлись, а відгомін поблизького Колосею придушеною погрозою повторив: Пімста!

ЗА ЧЕРВОНИМ МУРОМ

ІЗ ЗАПИСОК САМОВИДЦЯ

Радгоспи створили більшовики в Західній Україні вже на початку першої своєї займанщини 1939 року; по зайнятті всеї України Німцями в 1941-2 роках ці другі визволителі всі радгоспи й колгоспи перелицювали на ліґеншафти й тим вивели всіх українських селян зпід "ринви на дощ." І де-як-де, а саме тут, у господарській своїй політиці, через дальше загарбання землі.

Німці відкрили свої дійсне розбійницьке лице всьому українському народові.

Український нарід є народом хліборобським і тому він любить свою рідну землю-ниву, як свою душу, приляг до неї цілою своєю істотою. Тож коли він побачив нахабне насилля над живчиком свого життя, від перших днів за панування Німців в Україні,той нарід став до безпощадної боротьби з новим займанцем. Ця боротьба в Україні закінчилась для Німців великим розгромом.

Та 1944 року прийшов і зайняв удруге знищену до краю й скривавлену Україну невиданий в історії народів новітній Джинґісхан-Сталін зо своєю комуністичною партією-клікою,а з ним прийшло діявольське гноблення українського народу. Всі свої обіцянки, що їх у роках 1941-2 для робітників і селян, приобіцяв, Сталін уневажнив і перекреслив так,як досьогодні уневажнює й перекреслює всі свої урядово-політичні підписані умови зо своїми союзниками, Америкою, й Англією.

Зо своїм приходом вдруге в Україну більшовики привернули ввесь свій давній господарський лад. В зазбручанській Україні більшовики привернули радгоспи й колгоспи, а в Західній Україні з передвоєнних дворів знову створили свої радгоспи; на створенн колгоспів з приватного майна селян у визначеному часі більшовики вжиють своїх випробуваних способів.

Німці при своєму відвороті всі двори-ліґеншафти понищили, всю худобу й господарське приладдя забрали з собою,господарські будинки поруйнували,а збіжжа тільки з деяких магазинів вивезли, бо не стало їм на це часу. Більшовикам знову було спішно, щоб у якнайкоротшому часі впровадити в усіх ділянках свої питомі порядки,першусього на ріллі. Тож насильно стягають у свої радгоспи недограблену Німцями селянську худобу, стягають залишене Німцями полишене господарське знаряддя, а ще більше вишукують по селах між селянами державні рільничі машини, плуги, борони й таке інше; зганяють старшків і дітей до праці в радгоспах, обіцюючи гідну заплату-дари. Одним словом творять "рай" для всіх трудящих! Все перевиконують понад норму, це значить: самі більшовики -НКВД -исти кожнісінького дня вганяють по селах направду скажені, а бідні люди-селяни докраю перестрашені й перетомлені тікають перед тими дикунами та й скриваються, куди й дехто може. Хтож знову попаде їм у руки, гіренька недоля його, бо опинеться або в більшовицькій тюрмі, або на примусових роботах, рідко в рідній стороні, звичайно в Донбасі,на Уралі, над рікою Камою, Маґнітогорську, чи в сибірських пралісах...

Більшовицька нечувано брехлива пропаґанда кричить-реве на ввесь світ: "Радянська країна не має безробітних! Радянська країна не знає безробіття!" Але чому??? Бо сталінський молох, це пекельна безодня,що хоче пожерти все,що є людське й Боже! Бо комуністична пявка доти буде смоктати людську кров, доки не зробить з усіх людей скелетів! Для цілі діявола працювали гітлерівські концентраційні табори, ґазівні-крематорії, працюють сталінські тюрми, табори, заслання й голодові шахтові роботи!

Кого пожирає цей ненаситний молох? Магнатів, панів, капіталістів?... В українському народі таких не має! Молох той пожирає і нищить бідних українських робітників і безземельних селян!!

Щоб усе це не було висказане тільки пустим словом, наведу бодай кілька з тисячних прикладів-фактів.

Під загрозою вивезення селянська дівчина Марія Г. пішла працювати до радгоспу на передвоєнній лісничівці. Працювала від серпня до половини листопадня 1944 року. Радянський управитель радгоспу зволікав із заплатою за працю Марії повних три місяці; завжди знаходив якусь причину проволоки. А в хату Марії зайшов дошкульний недостаток всього. Як і чим я міг, рятував їх, але все це було надто мало. Тож за порадою своєї матері Марія погрозила керівникові радгоспу, що зо скаргою на нього піде до райвиконкому (районового виконавчого комітету.) У відповідь керівник приобіцяв дівчині виплатити найблищої суботи радянську заплату. Й тепер, як чесний радянський преставник чесної радянської влади вже додержав слово. У визначений день виплатив він дівчині за тримісячну працю в радгоспі 25 рублів! (карбованців). Розгнівана Марія Г. кинула ці гроші більшовикові на столик та й розплакалась, що так дуже він її скривдив, бо й щож вона купить за ці гроші? Хіба пригоршу сірників:і то не в пачечці, бо це видумка буржуазна! З плачем вийшла дівчина з канцелярії керівника радгоспу та й прямо пішла зо скаргою до голови райвиконкому в містечку Пм., щоб у найвищого представника району впімнутися гідної заплати.

— Слухайте голово, мені за тримісячну працю в радгоспі ваш керівник виплатив тільки но плату, яку я в нашого господаря дістала б за один день легенької праці — сказала дівчина.

— Скільки ж ти получила? —спитав голова району.

— Двадцятьпять рублів, а з обіцянкою збіжжя ні одного зеренця.

— Ну, нічого — працюй краще, а получиш много./

— Ні, більше не буду в вас працювати; з такої вашої платні не тільки нас троє вдома, але й я сама не вижию однісінького дня! То так ви й ваша радянська влада дбаєте про робітників-чорноробочих?

— Не безпакойсь! Нада робить на благо радянської вітчизни!

— Яке благо вона мені дає? Таж у вашій аптиці для моєї хворої матері не можу купити звичайної вати, бо про якийне будь лік нема що й думати. А у вашій кооперативі в селі що є?... Муки і хліба нема, голки нема, ниток нема, соли, мила, нафти нема; хустки на голову, сорочини на дитину, бодай вживаного старого взуття чи якого старого лаха не купиш — про них нема що й загадувати!... Що нам дає ваша держава?.. Ваш червоноармієць зміст носити черевики на ногах, обвиває їх подертими шматами! Вмієте тільки грабити в селянина й робітника останнє, що є в хаті, а їм не даєте нічого ні за макове зеренце!! Де є в вас право розподілу радянського блага для бідних робітників і селян?

Наші селяни постійно більшовицьким грабіжем доведені до краю при всяких вустрічах із більшовицькими верховодами відверто говорять їм у вічі про це, що їх найбільше болить.

— Таваріш Печікін! Вот тебя бандіровка! Вот контрреволюція! Тая беседа есть проти нашой советской власті!

— Я проти нікого не виступаю, а тільки впоминаюсь за заподіяну мені кривду! Комуж маю пожалітись, що скривдили мене, як не вам?

— Вот ударная бандіровка! Как твоя фамілія?... С[illegible] НКВДист протокол, а опісля сказав до дівчини: Пайдьош с нами! У трійку пішли до уряду НКВД.

Звідсіля Марія Г. вже не вийшла... При кінці весни 1945 року мати Марії одержала дивною дорогою листок-вістку, що її дитина Марія карається в шахтах вугілля Донбасу.

(Д. б.).

ТЕОРІЯ Й ПРАКТИКА

КОМУНІСТИЧНА ТЕОРІЯ МАРКСА, ЕНҐЕЛЬСА, ПРАКТИКА ЛЕНІНА, ТРОЦЬКОГО, СТАЛІНА ТА ПОНЕВОЛЕНІ НАРОДИ КОМУНІСТИЧНОЮ МОСКВОЮ

З того часу, як заіснувала в практиці комуністична дитатура червоної Москви над пролетаром-робітником й селянством усіх країв, а особливо поневолених народів, усі, що цікавилися громадським життям, що живуть поза межами комуністичної московської диктатури СССР одні на сліпо прийняли той комуністичний дурман, вірять у нього, тішаться ним і віддають усе, навіть і своє життя, тій хитро зафарбленій фантазії, а інші, свідоміші, поборюють ту фальшиву течію, закриту навмисне робітничими й селянськими інтересами на це, щоб осягнути свою ціль і захопити владу в свої руки у всіх державах світа й поневолити робітників та селян, а (самим більшовицьким комісарям стати можновладцями в повному того слова значенні, панами над своїми підданими-рабами. Вони змагають до того, щоб зайняти місце не тільки теперішніх капіталістів але вони, комуністи, завертають минулі часи, коли було невільництво, де були пани й раби. Того самого хотять комуністичні комісарі, а щоб до свого дійти, то закриваються гарною робітничою й дружньою назвою "товаришів".

Найбільше людина людині пошкодить тоді, коли вона її обманює-обдурює, бо вона її тоді зраджує у хитро-підступний, обдумано-планований спосіб. Людина, хоча б і найрозумніша, то вона не може знати всього того, як вона справедлива й чесна, бо вона не сподівається обману в підступний спосіб, а зокрема у молодім віці, поки ще вона не є вистарчаючо практична, а є з природи повна енерґії й надається на зловлення кожному, хто закине на неї свої сіти, як рибалка на риби.

Подивімся на Европу, а в ній на рідну, віками поневолену, Україну й її знищений український нарід. Україна, як у минувшині, так і тепер, найбільше терпіла. У минувшині Україна ставала в обороні своєї держави перед різними азіятськими ордами і тим самим обороняла Еропу. А як ослабла в кривавій боротьбі, то її сусіди, що за плечима України виросли, й вони пішли війною на ослаблену нашу батьківщину й поневолили її та поміж себе її землями поділилися. В теперішній війні хоч не було української держави, з винятком назви: "У.Р. С.Р.", то український нарід і його рідна земля, Україна, найбільше потерпіли.

А тепер, щодо комуністичного обману-дурману, візьмім перше тов. Скрипника, що працював від 21 до 61 року свого життя на революційнім. полі. Працював тов. Скрипник за режиму царської Росії і в революції в 1917-1921 роках і по революції зо старшими революціонерами, як як із Леніном, Троцьким та іншими. Тов. Скрипник був один із провідних комуністів, але що він був Українець і, хоч віддав себе комуністичній революції, то оборонив українських селян і робітників — тому перестав існувати-жити, бо Москва лишилися незмінною Москвою щодо поневолення України. Як Полуботок умер не своєю смертю, як Грушевський і інші погинули в московщині, так згинув не тільки тов. Скрипник, але тисячі й мільйони загинули з рук Москалів.

Сьогодні нам ходить про це, щоб вияснити ту комуністичну дволичність - лицемірство. Який був визначний тов. Скрипник та інші визначні комуністичні діячі-Українці, то однак не передбачили того, що червона Москва спланувала й проголосили всім право на "самовизначення аж до віділення" на це, щоб зловити "хах

зів" і їх вирізати, що й сталося. В теорії було признано право України й ті Українці-комуністи думали, що це своя українська, селянсько-робітнича держава, а до того ще радянська-соціялістична дійсність і почали працювати по всіх ділянках по своїх силах; а червона диктаторська Москва скрито-тихцем ззаду не по руках, а по головах тих, що щиро для свого віками поневоленого народу працювали, била, їхнє життя відбирала одним за одним, а себе обороняла тим, що вони були "контрреволюціонери-зрадники", тощо.

Комуністи поза межами СССР., не мають на що спертися, то воюють тим; "а чому ті народу, що не є задоволені у СССР, не роблять революції?" А ми їм відповімо таким же питанням: А чому всі комуністи не робили проти Гітлера революції принаймні тоді, як він був притиснений двома фронтами, а зокрема німецькі комуністи, що їх було більше, як у СССР?

А ми запитаємо комуністів: А за що комуністична Москва хоче дістати всіх скитальців, як ніхто не робив революції? А хоч би й робили революцію, то Москва не має на це права чесного, бо ще ніхто такого не робив, як вона робить.

Одне кидається в очі; що була за причина, що люди виховані в комуні не хочуть із буржуазних таборів, де були забрані в полон, або вивезені на примусові роботи, вертатися до того СРСР? Хто тільки був у тім московськім "раю", як тільки мав нагоду, то тікав із нього й не хоче за ніщо в світі вертатися... І це не одиниці, десятки, сотні чи тисячі, а мільйони. От тут і питання, що на нього й самий Грузин Джуґашвілі не годен відповісти, а чекістів поси-[illegible]

Товариші й товаришки! Візьмім на увагу тих наших учених людей, що виїхали з західніх на східні землі України, в так звану "Радянську" Україну з наміром працювати для свого віками поневоленого народу, як Крушельницький із родиною й багато інших.. А запитаймо комуністичних комісарів, де вони тепер, що з ними сталося? А теж, що сталося з тими, що були залишилися з першої війни? Що сталося з тими молодими революційними комуністичними письменниками, що видавали журнал: "Західня Україна" в Харкові? Запитаймо "радвладу" тієї "соціялістичної" України, або її агентів на американськім континенті, що сталося з великими нашими українськими діячами-соціялістами, д-ром правником Старосольським, що були "визволені" 1939 в західніх землях України!? А що сталося з одним із найбільших синів України, з митрополитом Шептицьким, що він умер не в своїм помешканню, а деінде?

А тепер придивімся до їних товаришів і товаришок, що виїхали з Канади до Рад. України, Т. Т. Ірчан, Сембай та інші... Ті, що залишилися в тім раю, то їх давно нема між живими, а ці, що вернулись до Канади, то ще живуть і досі у буржуазній країні, але не в комуністичних товариствах, а протикомуністичних, бо на свої очі бачили ту велику більшовицьку неправду-брехню на свої уха чули від своїх рідних в Радянській Україні про те страшне лихо-пекло, що там було і є досі.

Ось така то є "цвітуча" Радянсько-соціялістична Україна в руках московських чекістів!..

До війни було на українській землі 45 мільйонів Українців, а сьогодні осталось там може яких 15 мільйонів; де решта?.. На сумлінні Сталіна, його спільника Гітлера й їхніх жорстоких слуг!

Рідні брати Українці й сестри Українки, а по праці Дорогі Товариші й Товаришки! Збудіться з того сну, покиньте ту гіпнову комуну Москви. Подивіться на все без червоних окулярів то побачите, що зробила червона Москва з Україною, як вона її поділила, а її синів й доньок, Ваших і моїх найближчих поневолила, одних повбивала, других поарештували, в тюрми позамикали, третіх у Сибір вивезла, а інших силою в голоді і холоді до праці тяжкої заставила! І далі вбиває, арештує, в тюрми саджає та на Сибір висилає, а Україну іншими людьми, так, як і Гітлер, заселює-колонізує!

Написав Т. Шевченко для нас пересторогу:

"Кохайтесь чорнобриві,
Та не з Москалями,
Бо Москалі — чужі люди,
Роблять лихо з вами."

Та чи всі Українці й Українки так роблять, як навчав Т. Шевченко? Та ж він не був фашистом ні нацистом! Чому ж не йти за ним і його порадою? Чого нам іти за Москалями, що не хочуть вступитися з нашої України?

А що написав наш Іван Франко.:

"Не пора, не пора, не пора
Москалеви й Ляхови служить!
Довершилась Україні кривда
стара—
Нам пора для України жить!"

Чи ще більше треба наводити слів наших найбільших геніїв, щоб ми зрозуміли правду? А як треба, то візьміть Брати й Товариші, "Кобзаря" та читайте його від краю до краю, а з нього довідаєтеся, як нам треба розуміти, працювати, кого слухати та за ким нам йти, щоб визволитися з тих ярем і тюрем, стати вільним народом і створити свою в усіх земель України вільну державу, а в ній по своїй волі жити й господарювати, як і всі інші вільні, державні народи! — В. І. Ч.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

Єпископський Ординаріят o тим позволяє Сестрам Згромадження Матері Божої Непорочно Зачатої збирати добровільні жертви на новий Сиротинець, що знаходиться між Торонтом і Гемилтоном.

Просимо всіх щиро жертвувати на цю ціль. Нехай Господь нагородить стократно всіх щирих жертводавців.

† ВАСИЛІЙ, ЄПИСКОП.

ВІДОЗВА. Український Сиротинець в Онтаріо. Поділяємось веселою вісткою зо свідомим Українським Громадянством, що по багатьох та довгих стараннях вдалось набути гарний дім і посілість на одинокий Український Сиротинець тут у Східній Канаді.

Дім міститься між Торонтом і Гемилтоном, має коло 105 акрів землі. Головний дім має поверх 35 просторих кімнат. Його будував славний архітект із Торонта, Дж. М. Лайл. Крім головного дому є ще два менші доми з 15 кімнатами, що добре надаються на літні вакаційні оселі. Кожний зо згаданих домів обгороджений гарним живоплотом, різнородними деревами, травниками, що успокоюють і підносять душу.

Ось у такім то домі, за старанною опікою наших Сестер Служебниць, що там матимуть свою духовну школу Новіціят, будуть перебувати наші українські сироти, а головно д і т и скитальців. В цім закладі мається виховувати наше молоде покоління, що його завданням буде продовжувати та задержувати це, що для нас найдорожче та святе, тобто нашу св. віру й обряд, нашу традицію, культуру, милозвучну мову, пісню, поезію та героїчну історію, коли вже нас, теперішнього покоління, не стане.

Щоб попробувати й піддержати цю нову установу, до цього треба багато праці, а передовсім матеріяльної помочі. Сестри Служебниці, що добре знають свідомість і жертвенність нашого Громадянства в Канаді для української справи, не вагалися взяти на себе цей великий тягар та підписати умову на $180.000 Це виглядає велика сума, однак при щирій співпраці наших релігійних і світських організацій, при помочі нашого щирого та жертвенного українського Громадянства, Сестри в скорім часі зможуть заплатити цей довг. Вони жертвують усі свої зусилля й труди, а до всіх Вас простягають руки за матеріяльною поміччю.

Дім куплено без обстановки. Віримо, що кожний розуміє, скільки грошей потрібно на уладнення такого дому, тому Заряд Сиротинця звертається так до наших Товариств при парохіях, як і до світських Організацій, щоб кожна вирядила в Сиротинці хоч одну кімнату. На дверях тієї кімнати буде виставлена пропамятна плита, а на ній вирізьблена назва тієї доброчинної Організації чи особи. Досі вже зголосилося кілька осіб, що охоче постараються про речі для вирядження даної кімнати Таке доброчинне діло запишеться також у памятну книгу Сиротинця й певно між добрими ділами в Божій книзі вічного життя.

Віримо, що наше українське Громадянство в широкій Канаді й ЗДА не відкажеться на шому проханню в імені сиріток та окаже свою жертвенність у виплаченні цього гарного Сиротинця

Приятель Сиріт.

Всі жертви просимо посилати на адресу:

Sister Servants of Mary Imm.
438 King Street East
Toronto, Ont.

АЛБЕРТА. ДУШПАСТИРСЬКІ ВІСТІ З ПАРОХІЙ ВПР. о. Е. ПАЩАКА, ЧСВВ.

ҐЛЕНДОН. Храмовий празник. Дня 28 серпня був наш річний храмовий празник Успення Божої Матері. Того дня багата в нас була програма. Вранці в год. 9. була вечірня, всеночне, утреня й мировання, а опісля співана Служба Божа. На це свято зїхались до околишні дяки й гості з дальших парохій. По Службі Божій відбувся обхід кругом церкви, а опісля свячення води й зілля. По Богослуженні жіноцтво приготовило гарний обід коло приходства. Після обіду відбулись надзвичайні збори в справі малювання церкви, бо якраз тоді приїхав із Винніпегу молодий маляр, п. Володимир Пащак, у відвідини. По короткім поясненні справи самим малярем, всі згодились, щоб щонайскоріше приступити до прикрашення церкви в середині. Церква вже майже до половини помальована й що дня прибирає кращий вигляд та вкедовзі буде скінчена. Опісля було віче в справі скитальців.

Карнавал. Увечері, в день празника, відбувся другий із ряду карнавал у нашій парохії. Дохід карнавалу пішов на церковні потреби. змагались у карнавалі дівчата: Степанія Гупало, з 406 голосами вийшла королевою карнавалу: Ольга Вихопець, з 256 голосами вийшла першою княгинею й Параня Вихопень, що стала другою княгинею з 136 голосами. Коронація королеви відбулася під час забави для молоді в місцевій англійській залі. По проголошенні королеви карнавалу, п. Дмитро Вихопень, гість із Едмонтону, виголосив коротку промову й серед оплесків вложив корону на голову королеви, що була одягнена в коронаційний одяг. Потім наступило тягнення щасливих тикетів. Кожна контестантка одержала дарунок від парохії за гарну працю.

Весілля. Щасливий і веселий був день для Лелії й Рожі Онуфрейчук, сестер-близнючок, дочок Михайла й Марії Борденюк, коли 28 серпня, на празник, вийшли разом заміж. Лелія вийшла заміж за Василя Шмира, сина Максима й Марії Дикун із Бонивил, Алта., Рожа за Миколу Твердохліба, сина Василя й пок. Ганни Винник із Вилов Трийл, Алта. Обидві сестри були однаково зібрані й мали гарні китиці квітів у руках. По шлюбі відбулася гарна весільна гостина в домі родичів Лелії й Рожі.

Відпуст св. Йосифа. Коло 25 миль на південний схід від Ґлендону знаходиться велика гора, що її місцеві місіонарі, ОО. Обляти, посвятили на честь св. Йосифа й кожного року в місяці серпні відбувається там великий відпуст. У цім відпусті беруть участь різні народності. Минулими роками й наші Українці-католики брали участь. Але цього року великий дощ перешкодив відпустові. Тільки індіянські прочани прибули. На програмі була й наша українська католицька Служба Божа з проповідю. Але неможливо було прибути українцям через злі дороги. Та не зважавши не це, приблизно 3000 індіян із поблизьких резерв прибуло й узяли участь у богослуженнях, співаючи релігійні пісні в своїй рідній мові — крі й чіпваєн. Відпуст в честь св. Йосифа відбувається на другий рік 7 серпня, а в разі дощу, то в наступну неділю. Директором програми відпустової є о. П. Море, Чину Облятів.

АЙРОН РИВЕР. Весілля. Дня 12 липня по богослуженні відбулося вінчання Василя Пелеха, сина Григорія й Анастасії Лозінської, з Катериною

Ярошук, дочкою Прохора Ярошука. Обидвоє з Айрон Ривер. Перед шлюбом обидвоє примірно приступили до св. Тайн, По шлюбі відбулося прийняття в домі родичів молодої, а опісля ввечері відбулася гостина в домі родичів молодого. З цеї нагоди Григорій Пелех, батько молодого, зложив $5.00 на ресу.

Весілля. Веселі й щасливі вийшли з церкви дня 5 вересня новозвінчані Петро Твердохліб, син Василя й Ганни Винник, і Марія Одинська, донька Дмитра й Евфрозини Боднарук. Після вінчання, усі поїхали до дому родичів молодої де відбулося прийняття.

Під час обіду промовив о. Е. Пащак, ЧСВВ. і побажав молодим усього найкращого, а присутні відспівали "многая літа." Під час забави п. Степан Крук і Андрій Орисюк, діяльні члени парохії, пішли з збіркою на прес-фонд наших часописів. Зібрано $12.00.

ЕНШАВ, Поминки. Дня 10 серпня відбулося в домі доньки Марії Шмир поминальне богослуження за душу пок. батька Марії Дикуна, що вмер минулого року. По богослуженні родина Шмирів угостила гостей поминальним обідом. Під час нього промовляв о. Е. Пащак про значення такої гарної традиції. Опісля була збірка на католицьку пресу, що принесла $5.00 для "Світла" й "Вістей."

Весільна гостина Дня 1 вересня відбулася весільна гостина в домі п-ва М. Шмирів в Бонивал, Алта., що її справили родичі для свого сина Василя й Лелії Онуфрейчук, що подружились 28 серпня в Ґлендон. Багато було гостей і гарна була забава. Молитву перед вечерею провів о. Е. Пащак, ЧСВВ, а опісля під час неї в промові побажав довгого, щасливого, благословенного життя для молодих. Гучно відспівали всі "многая літа." Збірка на весілю на пресовий фонд принесла $5.50.

Малювання церкви. Цього року парохіяни в Еншав узялись до одного більшого діла й тепер його виконують. Самі прибудували спереду церкви присінок, а тепер найняли маляра, щоб помалював їм церкву. Також заміряють збудувати свій парохіяльний дім.

СТ. ПАВЛ. Несподіванка. Надзвичайно веселий був день для пані Надії Піх, коли приятелі й сусіди в Ст. Павл зїхались до хати, щоб несподівано привітати її у річницю уродин. Всі знали про це, приятелі й муж Максим, а вона не знала. По гарній забаві всі заспівали їй "многая літа" й побажали ще більше таких днів діждатись. Тоді уладили між собою збірку на пресу. Зібрано $3.00.

Христини. Дня 18 серпня Василь і Розалія Штибель чулися щасливими, коли їхня маленька донечка Ґлорія Оленка прийняла св. Тайну хрищення. Кумами при хрищенні були Василь Якимець і Ганна Паддецька. По обряді хрищення відбулась гостина з "многаяліттям" новохрищеній, а опісля гості зложили свої дарунки для Ґлорії, а окремий грошевий дарунок на наших скитальців і пресу. Збірка принесла $8.60.

Українська вакаційна школа За старанням о. Пароха відбулась під час цього річних вакацій наука католицької релігії й української мови та співу в Ґлендоні, Айрон Ривер, Еншаві й Армистисі. В Ґлендоні було 13 дітей, в Айрон Ривер 34, в Еншав 27. Наука відбувалась на приходстві прилюдній школі, народнім домі й приватній хаті. Всюди була Служба Божа й спільне св. Причастя, дітей, що з них деякі приступали до св. Тайн перший раз. Декуди був пікнік і спільна знимка. В Еншав учили Сестри Служебниці, а в інших парохіях сам о. Парох.

Віча в справі скитальців. За старанням о. Пароха відбулись народні віча в справі помочі скитальцям у Ґлендоні, Елк Пойнті й Ст. Павл.У Ґлендоні промовляв о, Пащак і п. о. Стасик, а в Елк Пойнті й Ст. Павл о. Пащак. Присутні одноголосно прийняли постанови з домаганням від уряду помочі для скитальців та допущення їх до Канади. В Ґлендоні кожний присутній підписав ухвали й зложив жертву для скитальців, разом $60.00. В Ст. Павл й Елк Пойнті ухвали віча підписав предсідник і писар віча. Гроші й резолюції з підписами вислано до Комітету Українців Канади в Винніпеґу.

Душпастирські вісті з Ґлендонської округи виявляють, що завдяки невтомній праці одного священика й співпраці свідомих парохіян нова місійна велика округа виявляє оживлений рух і поступ так у релігійних, як і в народніх справах. Ми сердечно поздоровляємо О. Пароха й його вірних та діяльних парохіян і бажаємо великого Божого благословення в житті й праці.— Редакція.

ТОРОНТО. Прощальний вечірок. Хоч наша Українська Греко-Католицька Церква в Старім Краю переносить переслідування й терпіння до неописання, тут у Канаді, Боже Провидіння ділає по своєму. Бачимо, як багато з хлопців, полишають світ і його принадливі обіцянки, йдуть до монастиря, семінаря, де навчаться як служити Богові — значить бути Христовим священиком. Чому? Бо це є Божа воля.

На днях Вівтарна Дружина з парохії МБНП. прощали п. Володимира Шеремету, що його родичі є взірцево практикуючими членами згаданої парохії.

Коли Володимир був в 8-ій клясі в Св. Марії, він виграв "скоrаршип" у Християнських Братів. Бувши в :гай-ску" у "Сейнт Майкелс Каледж", був провідником свого року.

З цього всього видно, що в нього є талан і з бігом часу, при щирій праці, він зробить понад вдоволяючий успіх у своїм званні.

У Вівтарній Дружині був шість літ, де був усіма люблений за свій послух. За це Вівтарна Дружина обдарувала його гарним пером до писання. Коли п. В. Вербіцький скінчив промову, тоді п. З. Бак вручив йому дар. Слід згадати, що ініціяторами були: п. М. Бирн і п. З. Бак. Потім ми всі присутні вибрались на прогульку.

Наступного дня помчала валка із Володимиром до ОО. Василіян у Мондері... Поїхав... Нехай Бог благословить його! В. Шашкевич.

МОНТРЕАЛ. Срібний Ювілей. Дня 15 вересня, в неділю по Службій Божій, діти п-ва Павла й Антоніни Бучковських, Петро й Оля, а також рідня справили п-ву Бучковським ювілейну несподіванку з 25-ті роковини їхнього вінчання. Коли Ювіляти прийшли з церкви додому, та застали вже всю несподіванку готову, що зробило на них таке сильне враження, що не могли й слова промовити. Особливою радістю й несподіванкою було для них це, що їхня донечка Оля приїхала на ювілей своїх родичів аж із католицької дівочої школи в Корнаваль.

По сердечних привітах і побажаннях дітей і рідні, щоб Ювіляти щасливо проживали в кріпкім здорові та й діждались ще й золотого ювілею по дружнього життя, вручили їм на памятку цеї радісної хвилі срібне столове начиння. П-во Бучковські за побажання й дари сердечно й зворушно подякували. Опісля при спільній гостині ще довго й весело складали побажання й жарту-[illegible]

По обіді п-ні Антоніна Бучковська згадала про сиріток і католицьку пресу. На таку добру ціль зложили свої жертви: П-во Бучковські - Ювіляти — $5.00. По $2.00: Петро й Оля Бучковські, діти Ювілятів, С. і С. Бучковські, М. і А. Бучковські. По $1.00: П. Випрук; решта дрібніші жертви. Разом — $13.50, з цього $4.00. на "Світло," а $5.00 на сироти в Айтуні. — Присутній на ювілею.

Редакція "Світла" долучує з Мондеру й свої сердечні побажання для п-ва Бучковських і просить Бога, щоб усі ці сердечні й прятельські побажання закріпив і ласкаво сповнив. Многая літа!

ЧИПМЕН АЛТА. Річниця смерти. Дня 28-го вересня, в церкві Різдва Пречистої Богородиці в Чипмені, відправив Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ. поминальну Службу Божу й Парастас за покійну Ганну Ілиняк. Після богослуження, за старанням дітей Покійної, відбувся спільний обід у Народнім Домі. По обіді промовляли о. Парох й також п. Мик. Андріїв, що заохотив присутніх до жертв на поміч скитальцям. Збіркою займався п. Василь Шарун і п. Т. Гармата. Зібрано $23.15, з чого призначено $3.15 на пресу. П-во Кошки зложили $2.00. По $1. дали: М. Андріїв, М. Пинило, Т. Гармата, В. Ілиняк, В. П. Ілиняк, Михайло Романюк, І. Старко, В. Шарун, В. Шафранович, Г. Хомяк, М. Пасемко, І. Глушак, І. П. Ілиняк, М. Ілиняк Йосиф Ілиняк. Решта дрібніші жертви.

АЛБЕРТА. ВАКАЦІЙНА ШКОЛА. Новий Київ. І цього року діти з Нового Києва мали нагоду скористати з вакаційної школи. Науку релігії й української мови подавали дітям дві молоді дівчині: Марія Палцат із Едмонтону й Рожа Бручковська зо Стрімставн, Алта. Любих 66 дітей учащало на науку і 10 з них приступило до першого св. Причастя. Як доказ, що діти гарно навчилися релігії, може послужити висказ п. Боцюркова, голови БУК-а в Алберті, що загостив був якраз на закінчення школи до Нового Києва. "Я ніде не знаходив таких гарних діточок, щоб так побожно, кожне з молитовником у руках, слухали Служби Божої. Велике признання належиться тим дівчатам, що так гарно [illegible] тих дітей..." На закінчення науки по Службі Божій й св. Причастю, діти мали гарну забаву-пікнік.

Пасіж Лейк. У цій парохії, в школі Гамбург, учив богослов з Семінаря св. Августина в Торонті, п. Дмитро Ґрещук; учащало 23 дітей; а в Народнім Домі, біля церкви, учив о. парох М. Дацюк, ЧСВВ; тут учащало 23 дітей. З них 11 було до першої сповіді й св. Причастя. На закінчення діти за проводом своїх учителів дали гарний півтора годинний концерт. Хоч короткий був час науки, однак тим концертом довели діти, що той час науки вони не змарнували, але багато навчилися так релігії як і рідної мови та пісні.

Інисфрі. В Інисфрі цих вакацій була наука релігії через два тижні в поблизьких школах: Мирославна, де вчив п. Дмитро Ґрещук і учащало 26 дітей; та в Бучач школі, де ходило 35 дітей і учив о. парох М. Дацюк, ЧСВВ. З них 7 приступило перший раз до св. Причастя. Тут діти на закінчення мали гарний пікнік коло церкви, а в неділю ввечері дали спільними силами гарний концерт у Мирославна-залі. Приємно було дивитися на тих маленьких діточок, як вони своїми молоденькими голосочками та гарною українською мовою деклямували, співали та промовляли. Все це свідчі того, що ані родичі ані вони самі не жалували часу й труду на працю в вакаційній школі.

Краків. У Кракові діти учащали на науку релігії через два тижні. Науку катехизму провадили в Народнім Домі, коло церкви, Марія Палцат і Рожа Бручковська. На закінчення, хоч попереднього дня падав зливний дощ, прибула 31 дитина на Службу Божу до церкви, а 13 з них приступили перший раз до св. Причастя. По Службі Божій мали гарну забаву-пікнік.

Крім того була Українська Вакаційна Школа в Ламонті, Востоці, Чипмені й Ст. Майкел, де вчили Преп. о. О. Засійбіда, ЧСВВ і СС. Служебниці. Наука відбувалась у 6-ьох місцях. Усіх дітей було тут 146, а з того 35 приступило перший раз до св. Тайн. Всюди закінчено науку Сл. Божою, св. Причастям, спільною знимкою й пікніком.

Всім тим учителькам і учителям, що не жалували дорогого часу, труду й жертви й так щиро посвятилися навчанню цих дітей, належиться від родичів і самих дітей велика подяка, а дорогим родичам цих діточок велике признання за заохоту й посилання своїх дітей на науку релігії під час вакаційної школи. Нехай усіх поблагословить Господь Бог!

— ПОШУКУЮТЬ —

Ольга Губіцька пошукує Іванни Губіцької зам. за Говард Гадва інж. електр. — ур. в Теребовлі і замешкалій в Вашінґтоні. Також Губіцьку Юлію зам. Массара, замешкалій в Шикаґо.

Іван Заплітний пошукує Михайла Маленчук зі с. Глібів, пов. Скалат, Володимира Романюк з села Криве — Скалат, тітку Анаст. Слободян з Глібова і її сина Івана.

Заінтересованих просимо удатись до Редакції "Світла".

НОВИНКИ

"КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ" НЕ ВИЙШЛИ ЗБРАКУ ДРУКАРСЬКОГО ПАПЕРУ.

— **Преосвящений** Кир Василій Ладика, ЧСВВ., екзарх української-католицької епархії в Канаді, поблагословив і врочисто відчинив 6-го жовтня, 1946, Виховний Інститут св. Василія в Едмонтові при співслужбі ОО. Василіян і численного народу з Едмонтону й дальших парохій. В Інституті перебуватимуть студенти вищих шкіл. Добровільних жертв на Інститут прийшло цього дня коло $2,800. Інститут вестимуть ОО. Василіяни. Разом з домом Інституту куплено також церкву й до року буде відчинена нова парохія.

— **Ювілейний** Зїзд Українського Католицького Юнацтва Манітоби відбудеться за проводом Преп. о. Б. Слободи, ЧСВВ., дня 26 і 27 жовтня, 1946, в Сенді Лейку. На цей Зїзд нашої дорогої молоді, що бажає гідно звеличати памятну хвилю повороту українського народу до Христової Католицької Церкви, прибуде зархієрейською богослужбою й пастирським словом наш Преосв. Ексарх Кир Василій.

— **На засіданні** Ради Безпеки ОО Націй дня 17 вересня, підчас дебат над обвинуваченнями Мануїльського проти Греції, грецький представник В. Дендраміс, пригадав положення в Україні. При цій нагоді він відчитав надруковане того дня в "Ню Йорк Таймс" повідомлення з Парижа про меморіял Українського Конгресового Комітету, внесений Степаном Шумейком на Мирову Конференцію, що в ньому сказано, що делегація советської України з Мануїльським у проводі не є представництвом українського народу,а тільки советсько-російської окупаційної влади в Україні та що український нарід домагається самостійности і за неї бореться.

Довшу згадку про згаданий меморіял Українського Конгресового Комітету на Мирову Конференцію надрукувала теж у своєму паризькому виданні з 19 вересня і на першій сторінці "Геральд Трібюн."

— **Французький** часопис"Ла Круа" подає листа з Югославії,де читаємо:"В теперішній Югославії існує тільки один рід волі:комуністам вільно сьогодні топтати всі людські права,особливо права Католицької Церкви. Сотні священиків католицьких убили, інших увязнили й вивезли на промусові роботи. Багато тисяч католиків упало жертвою масових убивств, гниють по вязницях і потратили ввесь свій маєток. Католицькі школи замкнені, церковні маєтки до тла пограбовано, а опісля сконфісковано. Різні католицькі установи мають заборонену всяку діяльність. Католицька преса перестала геть чисто появлятись.Одним словом, переживаємо час найстрашніших релігійних переслідувань, що їх колинебудь зазнав наш край. Воля й демократія, що їх безупинно проповідується устами югославських комуністів, позначені повним атеїзмом. Всюди грабежі, масакри й брехня.

Недавно видали югославські епископи послання з домаганням, щоб уряд увів до нової конституції закон, що забезпечував би волю релігії; крім цього епископи домагалися дозволу на видавання католицьких часописів, навчання релігії в школі й творення оргнізації католицького юнацтва. В Ватикані думають, що відчитання цього послання з церковних проповідниць у Югославії стало безпосередньою причиною увязнення архіепископа Степінаца.

— **Католицький** священик, що недавно вернувся до Швайцарії з Москви, де перебував 12 літ перебраний за звичайного робітника, оповідає, що в Москві є ще тепер коло 22, 000 католиків, розкинених по всім місті. Мають одну капличку, де відправляються тихі. богослуження. ВЛенінграді є мабуть 30,000 католиків, мають дім молитви, але не мають священика. Раз у рік появляється там католицький священик, що христить і миропомазує дітей, вінчає і оливопомазує хворих. Католики в совітській Росії, це справжні мученики за віру, що ведуть катакомбне життя перших християн із часів поганського Риму.

—**Словацькі** протестанські судді не хочуть судити словацьких католиків за їхню "співпрацю" з Німцями, бо бояться ворожого відношення всього словацького народу до протестантизму взагалі. Через це мабуть відложено суд над о. прелатом Тісом, бувшим словацьким президентом за часів Гітлера. Та Словаки не думали про співпрацю з Гітлером, але про використання нагоди для створення незалежної словацької держави. Крім о. Тісо ще шість інших священиків, колишніх послів, сидять у вязниці під закидом співпраці з ворогом. За старанням епископів теперішній уряд випустив на волю двох словацьких епископів і одного прелата, але дальші старання епископату про випущення решти увязнених священиків так розлютили словацькі червоні голови, що вони тепер дуже огірчені на всіх епископів і якщо їхні бажання сповнилися б, то всі епископи були б увязнені. Напасти на словацьких епископів це щоденна тема комуністичних часописів у Словаччині.

— **Представники** американських Поляків, що обїжджають тепер польські табори в Західній Европі, прийшли до переконання, що найпильнішою під цю пору польською справою є обєднання всеї польської еміграції для успішнішої оборони її справ. За проводом американських Поляків має відбутись Польський Міжнародній Зїзд, що обєднує всіх Поляків у світі для спільньої самооборони.

Подібний обовязок оєднання всіх Українців поза межами Совітів для оборони української нації спадає головно на Українців у Канаді.

— **З нагоди** 900-ліття смерти св. Ґерґарда, першого мадярського мученика за св. віру. мадярські епископи видали послання з закликом до замирення й закинення ненависти. Між іншим владики пишуть: "Від першої світової війни аж до цього часу люди, без огляду на раси, релігію чи звання, страшно потерпіли. Дух пімсти піднісся аж до неба. А коли ненависть володіє, тоді ці, що вгорі, засуджують своїх громадян з необграниченим насиллям й без судової застанови. А ці вдолині ждуть із затисненими зубами нагоди може до ще гострішої відплати. Колись мусить розпочатись поеднання,бо як ні, то ми мусимо загинути в безконечнім ряді відплат."

— **Американські** начальники в Баварії перешкаджають католицьким фірмам видавати католицькі книжки.

— **Францішканин**, о. Є. Серока, бувший вязень у Дахав, оповідає, що одним із найбільш жорстоких засобів, що ними гітлерівці вигублювали своїх противників, було масове видушування людей ґазом. В німецьких креметоріях знаходились тісно замкнені кімнати, призначені до ґазовання людей. Деколи вживали до того великих самоходів, що могли помістити 30 осіб, призначених гітлерівцями на смерть. Найбільше витруїли людей ґазом в Освенцімі коло Кракова. Після відвідин Гімлера в Освенцімі 1943 року там добудували ще поспішно 4 краметорі і з особливим уладженням для вбивання людей ґазом. До цеї мордівні вели окрема залізнича бічниця й потяги з невинними жертвами діставались туди просто до ґазівні. Між засудженими на вбивство були чоловіки, жінки й діти. По виході з потягів кожному казали розібратись до нага, а опісля давали ручника, мило й заганяли до залі, начебто до купелі, де по тіснім замкненні дверей пускали замість води пруський ґаз. Нещасні засудженці, серед страшних мук і точення піни з уст, за пів години кінчили життя. На ці жахливі картини з глумливою усмішкою дивились через особливе віконце нацистські мучителі. Повалені на купу тіла вивозили опісля тягаровими потягами, а як крематорії не могли дати собі ради з паленням, то скидали тіла на купу, зливали бензиною й спалювали в поблизькім ліску. Людського пороху вживали до штучних погноїв...В одного з нацистських сторожів знайшли опісля записник із числами вбитих ґазом людей: із вісьмох, що ними прибуло до Освенціма 87-17 осіб, до табору взяли 1160 а ґазом убили 7557 осіб в імя нацитського гасла: німецька-раса надівсе... Однак і ці, що дістались до табору, не були ніколи певні свого життя. Як не було прибутку нових жертв то виловлювали по таборах неспосібних до праці, ослаблених і калік, що їх називали "музулманами," й посилали на спалення. В одним тяжні вбили ґазом в Освенцімі 2257 осіб.

В карнім таборі в Дахов мучили нацисти також і священиків тяжкими роботами й мізерним харчем, від чого священики ослабали й мерли; крім цього вислали 272 священиків до Лінцу на задушення ґазом.

Богослуження в Алберті

15. Вівторок — Благодарственна Сл. Божа в Еншав
20 —
Красів (праздник)
Плейн Лейк
Веґревил
Делф
Ремфурлі Ґлендон
Нортерн Веллій
24. Ґлендон, благод. Сл. Божа
26 — св. Димитрія
Борщів
27 —
Мейвил
Гілярд фарми
Борщів — закінчення базару
Іннсфрі М. Б.
Спас коло Мондеру
Пено
Еншав, Збори БУК-а
Куквил
Стрий

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ — ЖОВТЕНЬ

Новий стиль

20. Неділя 19 по Сош. Артемія вмч. Гл. 2. Єв. воскр. 8. На Літ. Ап. 194, Єв. Луки 26.

26. Субота 20 по Сош. С. Димитрія Вмуч. Всеночне. на Утр. Єв. Мат. 36. На Літ. Ап. 292, Єв. Ів. 52.

27. Неділя 20 по Сош. Празник Христа Царя. (Гл. 3, Єв. воскр 9) Воскресне опускається. (Служба нова). На Утрені Єв. Луки 95 з переступ. — На Літ. Ап. 250 і 251 від слів: Благодаряще Бога — до: аще ли небесная. Єв. Ів. 59, стихи 33-37. — Вечером Віддання Празн. Хр. Царя. Прокімен: Кто Бог велій.

Старий стиль

20. Нед. 19 по Сош.: Гл. 2. Єв. утр. 9. — На Літ. Ап. з. 194, Єв. Луки 26.

27. Неділя 20 по Сош., Отців 7 собору і Празник Христа-Царя: Воскресна Служба. опускається. На Утр. Єв. 95 з переступ. — На Літ. Ап. 250 і 521 від слів: Благодаряще Бога — до: аще ли небесная. Єв. Ів. 59 (ст. 33-37) від слів: Вийде Пилат — до: послушает гласа моего. **Веч.:** Вход., Прокімен: Кто Бог велій. Рцім всі. Отпуст великий.

ЖЕРТВИ

По 50ц. Д. Василецький, Овкбург. **По $1.00:** З весілля В. й Л. Шмир, Бонивіл. З весілля В. й К. Пелех, Сенді Репидз. Н. Бурий, Филаделфія. **По $1.50:** З несподіванки для п-ні Н. Піх, Ст. Павл. **По $1.60:** З христин Оленки Штибель, Авлзай. **По $1.80:** З похорону бл. п. Магдалини Корпан, Борщів. **По $2.50:** З поминків бл. п. Марка Дикуна, Еншав. **По $3.:** Ксеня Горбан, Стенлі Вайс. **По $3.20:** З похорону бл. п. Анни Юськів, Київ. **По $4.00:** З срібного ювілею П. й М. Бучковських, Монтреал. **По $4.50:** З весілля П. й М. Твердохліб, Айрон Ривер.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 листопадня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. ч. 20.

ЛЮБОВ ДО РІДНОГО НАРОДУ ПОВИННА БУТИ ЗАВСІДИ ВІДЗНАКОЮ КОЖНОГО КАТОЛИКА!

Католики й Їхні Вороги

З християнської філософії життя

Вороги,це люди,що ненавидять нас і стараються нам шкодити.

Католики мають також своїх ворогів: релігійних, національних і особистих, що затруюють їм життя своїми наклепами в пресі, по церковних і народніх домах, при праці й у сусідських взаєминах. Поправді, то саме католики мають найгірших ворогів, як це засвідчає сучасна доля Католицької Церкви в Галичині, мучеництво католиків у Югославії під владою більшовика Броза-Тіта, сумна минувшина Мексико, Єспанії, Франції й інших країв, де безбожники мали спромогу шкодити католикам.

Католики, це люди, що мають правдиву Христову релігію, тому для нас, католиків, важлива це річ, добре знати, як нам треба відноситись до своїх ворогів, щоб це відношення було згідне з Божою волею.

Виразну відповідь на це важливе питання дає нам сам Ісус Христос. А Він каже: "Любіть своїх ворогів, добре робіть тим, що вас мають у ненависті, й моліться за тих, що напастують і переслідують вас, щоб ви стали синами свого Отця, що на небі." (Мат. 5:44).

З цею наукою Ісуса Христа згідний Божий приклад. Небесний Отець каже сонцю світити на добрих і злих і спускає дощ на праведних і неправедних. Ісус в Оливнім садку лічить ухо вояка, що прийшов Його увязнити, а на хресті за своїх убивників молився. І для кожного побожного католика ця наука вистарчає, щоб він знав, як має поводитись із своїми ворогами.

Та крім виразного Божого приказу й прикладу нас спонукує до любови ворогів і ця правда, що вони створені на Божий образ, а часто бувають оруддям у Божих руках і планах.

Кожний наш ворог, це Божий твір, Божа подоба, що її треба любити, шанувати, хоч при цім ми можемо й мусимо виступати проти цих злочинів і гріхів, що їх роблять ці люди створені на Божу подобу й відкуплені Христовою Кровю. Гарну науку в цій справі подає св. Августин. А він каже: "Людина є ділом Бога, а блуд ділом людини. Люби це, що зробив Бог, а не це, що зробила людина." Проти злих діл ворогів, шкідливих нам, ми можемо виступати, боронити себе й батьківщину навіть із зброєю в руках, що принесе нашому ворогові смерть; але одночасно ми не мстимось на своїх ворогах, охоче прощаємо їм провини супроти нас, молимось за них.

В відношенні до ворогів треба памятати й це, що Бог уживає звичайно ворогів, щоб ними покарати нас за наші власні провини й очистити від недосконалости. Безбожні є тим для добрих, чим пильник і молот для заліза.

Католицька релігія, це релігія любови, тому й до своїх ворогів ми маємо відноситись із любовю. Ненависть і пімста, це діти сатани, тому між католиками вони не сміють ніколи мати місця. Ми, католики, від напасти ворогів боронімся, але не мстімся на них і всяку кривду зо щирого серця прощаймо. Добрих католиків пізнати з любови, а не з ненависти.

ЧИ ТРЕБА ЛЮБИТИ УКРАЇНУ?

Кожний Українець- католик повинен знати це добре, що він не тільки може, але навіть повинен любити свою рідну, українську народність.

Український нарід, це наче одна велика українська родина, один великий союз споріднених. А що любов самого себе й родичів не тільки дозволена, але й наказана, то цим самим наказана нам також любов до цеї великої нашої родини, що нею є для нас український нарід, уся наша Україна.

Любов до свого народу або батьківщини основується на законі природи, що його вложив у людську природу всемогутній її Творець. Бо як на основі цього закону природи кожна дитина любить свою матір, родину, то ясно, що й любов власної великої, національної родини наказана нам цим законом природи тобто Богом-Творцем, що постановив такий природний закон любови. Щобільше. Як на основі природного закону дитина не тільки любить своїх родичів, але певно любить їх більше, ніж інших чужих родичів, так також і свою народність, цю свою велику національну родину, ми повинні любити більше, ніж якунебудь іншу, чужу народність, — однак без домішки ненависти до цеї чужої народности.

Ми розуміємо це добре, що це зовсім природно, що люди що говорять тією самою мовою, мають спільне походження, історію та інші духові і тілесні прикмети, відчувають між собою тісніший звязок і уважають себе за ближчих собі, рідніших і миліших; а що такий природний звязок і почуття ближчости, рідности походить із волі Бога-Творця, то з цього певний для нас висновок, що Бог цього хоче, щоб ми, Українці, щиро любили свою українську народність, і то навіть більше, ніж якунебудь чужу народність.

Християнство цього природного закону любови рідної народности не зносить. Ісус Христос виразно заявляє, що Він "не прийшов знести-знівечити закон, але доповнити його." (Мат. 5:17). Бог є Творцем і любови до релігії й народности Одна й друга любов, це наче близнючки, що мають цього самого батька. Бога. А що Бог не може противитись Самі Собі, то не може також любов до релігії стояти в суперечності із любовю до народу і тому їх обидві треба шанувати й любити.

Що так повинно бути, то приклад цього дали нам: Ісус Христос, Божа Матір, пророки апостоли й майже всі святі. Вони щиро любили свій нарід.

Особиста діяльність Спасителя розтягалась майже виключно на ізраїльску землю, отже Він працював головно для добра свого народу. Він Сам каже, що Він "післаний у першій мірі до загублених овечок Ізраїля." (Мат. 15:24, хоч це не включало поширення користи Його праці й на інші народи...

Божа Мати в своїй пісні: "Величит душа моя Господа" величає Бога за Його любов до Її рідного ізраїльського народу, що прийняв його знову до Своеї ласки. (Лук. 154-55).

Гарячу любов до батьківщини бачимо в пророків. Єремія гірко плаче на руїнах рідного Єрусалиму. З жидівських мучеників один із Макавейських братів покликується при смерті на "Божий закон батьківщини" (2 Мак. 7:2).

Св. апостол Павло був готов на особисте осудження, як що цим можна б було урятувати свій нарід (Рим. 9:2-10).

В день Сходу св. Духа Бог признав рівноправність усіх народів, заговоривши до кожного з них через апостолів рідною мовою.

Католицька Церква признає ці національні почування різних своїх народів і до праці між ними призначує рідних душпастирів, чого доказом є призначення для українців у Канаді і Злучених Державах українських епископів. Відповідь отже на наше питання є одна й певна: кожний Українець повинен щиро любити Україну тобто свій рідний український нарід, його мову, письменство, рідну землю й завсіди гідно виявляти до свого українського народу щиру любов.

Любов до рідної батьківщини проявляємо цим, що високо цінимо власну народність та всякими дозволеними способами причиняємось до її розвитку й оборони.

До розвитку й гаразду нашої української народности причиняємось тоді, коли маємо на думці добро Українців при закупні, даванні праці, приниманні робітників, розділюванні милостині, тощо. Про це говорить св. Павло, що напоминає нас, щоб ми робили добро в першій мірі своїм співвизнавцям (Гал. 6:10). І до інших чесних людей у таких випадках треба відноситись із любовю, але перше місце в нашім серці мають наші рідні, найближчі.

До оборони власної народности ми обовязані тоді, коли хто нашому народові робить кривду, поневолює його, вигублює, як тепер більшовики, або коли, наприклад, переслідує його рідну мову. Гнет і переслідування української мови повинен кожний Українець уважати за те саме, що виривання йому язика.

В місяці листопаді, що був колись у Старім Краю й досі є по всім світі часом вияви особливої любови до України, треба нам усім пригадати собі цей великий обовязок любови рідного народу, а зокрема треба конечне звертати на цю важливу справу увагу нашої дорогої української молоді.

Щож до способу вияви української патріотизму, то в теперішнім трагічним положенні українського народу треба нам виявляти свою любов до України головно рятунком рідних скитальців, визвольним змаганням, а зокрема плеканням та вживанням української мови.

Замовляйте й Читайте
нову цінну книжку, що називається
Календар Української Родини
на 1947 Божий рік

ЦІНА календаря — 50 центів. Хто замовляє ВІДРАЗУ принаймні 25 календарів, платить по 40 центів.

Всі замовлення посилайте на адресу:
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

Місячне намірення

За Душі Борців

Остання світова війна вкрила мільйонами людських трупів страшні воєнні побоєвища на суші, встелила воякцьким білим тілом дно глибокого моря. Як каже український поет: "Чорна ріля ізорана і трупами засіяна, кістяками зволочена і кровію сполочена..."

Та це, що в кожного з цих борців було найважніше, то була його безсмертна душа. Де вона? Де тепер душі всіх вояків, що впали на війні?

Це певне, що між поляглими борцями були такі кохані діти, що були героями не тільки в війні на полю бою, але ще більше на полі життя. Сьогодні їхні душі тішаться вже небесною нагородою за те, що вони гідно сповнили свій обовязок супроти Бога й своєї батьківщини.

Та може ще більше воякцьких душ відбуває покуту в чистилищі за непрощені малі провини, або за такі тяжкі гріхи, що їм перед смертю були прощені, та яких вони тут на землі не вспіли вже були спокутувати.

Муки чистилища, як навчає св. Августин, більші, ніж найбільші муки мучеників. Між муками чистилища й пекла нема ріниці. Той сам огонь мучить вибраних і осуджених.

Найбільшим болем для душ у чистилищі є це, що вони не можуть оглядати Бога. А що вони люблять Бога надівсе й через це невисказано тужать за Його огляданням, тому та розлука з Богом викликує в них неописаний сум. Їх мучить невисказано великий біль через це, що не можуть оглядати найвищого добра й единої цілі своїх бажань і зусиль, небесного Отця. Колиєь, після скінчення покути, ці душі перейдуть до вічного щастя в небі, але тепер вони невисказано терплять у чистилищі.

Знає це добре Святіший Отець Пій XII, тому через Головну Управу Апостольства Молитви закликає всіх членів Апостольства Молитви в усім світі, щоб у цім місяці листопаді молились кожного дня **за душі тих, що впали на війні**, щоб їм милосердний Бог подарував решту кари й прийняв до небесного царства.

Бідні душі в чистилищі не є в силі собі самим помогти, бо не можуть уже сповняти добрих діл, щоб ними сплатити свої гріховні кари. Для них уже минув час ласки й заслуги а настав час заплати й покути. Вони безсильні!

За те ми, що ще живемо на землі, можемо причинитися до зменшення й злагодження їхніх мук. Душам терплячим у чистилищі ми можемо помогти слуханням Служби Божої в їхнім намірі, молитвою, постом, милостинею, приниманням св. Тайн і жертвуванням відпустів. Вінки, сльози, памятники не скоротять у чистилищі терпінь душ борців, але добрі християнські діла можуть це зробити. Тому жертвуймо їх у цім місяці кожного дня за душі цих, що впали в війні.

Між душами в чистилищі цих різних вояків, що впали на війні, чимало знайдеться душ наших рідних, українських борців. Багато їх впало в бою за волю України в цій й багато в попередній війні. Згадайте їх, Дорогі Читачі "Світла," у цім місяці листопаді в своїх молитвах, порятуйте їхні душі своїми духовними жертвами! Дайте за них на Службу Божу, прийміть у їхнім намірі св. Причастя, дайте милостиню, помоліться за них на вервиці, щоб зискати для них відпуст! Нехай Господь побачить кожного дня перед своїм престолом духовні жертви побожних Українців що з вірою й любовою рятують душі в чистилищі, а головно своїх рідних поляглих борців і всіх тих наших братів і сестер, що впали жертвою кривавої війни.

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ.—У світі багато є ще таких людей, що не знають правдивої Христової, католицької віри; багато є й таких, що зовсім не знають Христа. А що до спасення душі конечне треба Христової віри, то католики повинні докласти всіх можливих зусиль, щоб ці люди, що не знають правди й поправді не живуть, могли прийти до пізнання Христа й стали живими членами Католицької Церкви, що веде людей до вічного щастя в небі. Зробити це можуть католики головно так, що будуть заохочувати своїх синів, щоб ставали місіонарями й посвячувались на працю для спасення людських душ і будуть молитися за це, щоб Бог їхнім синам і іншим католицьким юнакам дав покликання на місіонаря. На поклик Святішого Отця молімся всі в цім місяці, щоб за Божою ласкою **було більше покликань на місіонарів.** Тоді скоріше сповниться це, за що ми молимось щодня в молитві "Отче наш" Господніми словами: "Да прийдет царствіє Твоє!"

ОРГАНІЗАЦІЯ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК
ПРО ТВОРЕННЯ В ПАРОХІЯХ ВІДДІЛІВ ЛІҐИ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК

Ми маємо в Канаді багато наших парохій, а в кожній із них бере участь у парохіяльній праці і наше українське католицьке жіноцтво. Ці наші жінки по парохіях мають свої окремі Сестрицтва й інші жіночі Товариства, та декуди ще не мають своєї окремої організації.

Від трьох літ працює в Канаді Ліґа Українських Католицьких Жінок над цим, щоб у кожній нашій парохії була окрема жіноча організація, що в ній жінки парохії вели б за проводом свого жіночого заряду добре обдуману й зорганізовану працю для добра своєї місцевої парохії, а також для загального добра нашої Української Католицької Церкви, держави й нашого українського народу.

Свідомі люди кожної нації стараються вести свій нарід до щораз більшого поступу. Так повинно бути в нас.

Щоб ми могли причинитись до справжнього поступу українського народу, нам треба в першій мірі виховувати краще в релігійнім і народнім дусі своїх дітей, молодь. До цього треба пильнішої праці вдома, а також у рідній церкві й колі й організації. Треба звернути більшу увагу на виховні інститути й пресу. Треба зробити українську молодь, а далі й усю суспільність, релігійно й національно свідомнішою, культурнішою, між собою обєднаною, матеріяльно більше забезпеченою.

В цій праці над розвитком українського народу в Канаді повинні взяти велику і діяльну участь жінки всіх наших парохій.

Щоб до цього дійти, над цим у Канаді працює — Ліґа Українських Католицьких Жінок. Ця Ліґа бажає обєднати в одній великій організації все наше жіноцтво в Канаді через створення в кожній парохії відділу Ліґи Українських Католицьких Жінок.

Думка творення по парохіях відділів Ліґи Українського Католицького Жіноцтва дуже добра. Наші жінки повинні відбути щонайскоріше в своїй парохії Організаційні Збори й створити такий відділ своєї Ліґи, що був би злучений із Провінціяльним Зарядом Ліґи, щоб ця жіноча організація була дійсна й поважна.

Для оживлення між нашим жіноцтвом такої Католицької Акції "Світло" подало вже досі чимало статтей п. з. "Католицька Жінка." Подібні статті ми будемо поміщувати й у наступних числах "Світла." Просимо жінок звертати на них пильну увагу при праці новостворених відділів Ліґи Українського Католицького Жіноцтва.

Др. Осип Назарук

РОБІТНИЦТВО Й РЕЛІҐІЯ

Вступ

Завжди на світі була віра й були недовірки. Але на велику міру боротьбу проти віри й реліґії розпочала модерна буржуазія. А розпочала її не тому, немов би вона або яка небудь інша суспільна кляса могла обійтися без реліґії, — тільки тому, що на реліґії й вірі опирався попередній порядок, февдальний, що його буржуазія валила. Як це було, покажемо на прикладі: Пливе собі річка з гір, а над нею є всілякі господарства — і всі вони користали з водиці тої ріки. В горішнім бігу тої ріки було одне господарство, назвім його февдальним. В середнім бігу друге, — назвім його буржуазним. В долішнім бігу — дальші господарства: робітниче, мужицьке, а при самім устю ріки до моря таборують у шуварах цигани й усякі волоцюги. Всі ці "господарства" ворогують із собою. Отож господарі буржуазні в своїй заїлості проти горішнього сусіда вислідили місце недалеко джерела, де найлегче було перекопати корито річки — й пустили її на бік, у якісь мочари, щоб тільки пошкодити своєму горішньому сусідові.

Це, а не що інше зробила буржуазія. Води вона знищити не могла, але пустила її в багна й трясавиці та пошкодила всім людським господарствам. Правда, — бідні потічки, що впадали до цеї річки, плили далі. Але вони посідали надто мало води, щоб заспокоїти потреби людей і ростин. Так покрилися буряном і кропивою всі господарства. Знайшлися люди, що назвали себе опікунами робітництва й почали гукати, що треба продовжувати "боротьбу" горішнього сусіда, хоч та боротьба непотрібна ні робітництву ні взагалі нікому, але шкідлива для всіх. Боротьба проти реліґії, що її розпочала часть буржуазійної філософії, захбагнила всю суспільність і заразила всюди й ґрунт і повітря.

Хто гукає, що "філософія" і "наука" проти реліґії, — цей не має поняття ні про одну, ні про другу, ні про третю. Найголосніше гукає тепер про це — більшовизм. Гукає тому, бо провід його опинився в руках недовченої півінтеліґенції. Вона навіть не припускає, що валенням реліґії продовжує найзлобнішу "ідею" багацтвом зіпсутих буржуїв, захланних на золото і визиск, жадних уживання й роскоші. То їм треба було увільнитися від усякого внутрішнього стриму, щоб уживати й роскошувати. То буржуазна революція в Франції для споневірання реліґії висаджувала нагу дівчину на вівтар, щоб пила з чаш церковних до пяна і гуляла в святинях. А ці недолюдки, що називають себе опікунами робітництва й наслідують пяних французьких буржуїв, не мають поняття про це, що вони тільки малпують розперезаних буржуїв найгіршого ґатунку і з неуцтва кричать: "Так каже робити філософія й наука!" Пригляньмося цій помотаній справі.

Віра й безвірство

"Властива, одинока й найглибша справа в історії світу й людей —справа, що від неї всі інші мають менше значення це противенство між вірою й безвірством." Гете (в творі "Діван").

Є філософія, що держить із Богом, і є філософія, що покинула Бога. А є така, що не говорить ні за ні проти. З усіх трьох будемо черпати пояснення важливої реліґійної справи.

Сотні літ тривають студії над реліґією. Наука зібрала їх у такім висліді: "Так звана людина природи" без реліґії належить до таких самих байок, як пралюдина без мови (алялюс)" — (Рацель: "Наука про народи Т. 1.ст.31.") Наука ствердила вже, що не було й нема народів без реліґії. Це доказує також наука історії. Котрий нарід почав тратити віру й реліґію, цей скоро струпішів і занепадав та розсипався, а землю його забрали ці народи, що мали тверду віру й реліґію. І таки не було народів без віри й реліґії.

Реліґія — підстава суспільности

Реліґія, це підстава суспільности, це джерело людської моралі. На реліґії стоїть усяка суспільність і без реліґії мусить упасти. Не має ніякої підстави таке говорення: "знаю дуже чесних атеїстів, що ніколи не кривдять і чужого не рушають." Поперше ніколи не знати, чи вони справді атеїсти. Багато між ними таких, що тільки під напором агітації за безбожністю не мають відваги признатись, що вони вірять у Вищу свідому Силу, що керує всім. Подруге — навіть дійсні атеїсти, якщо вони не стали злодіями й злочинцями, то причина тому трояка: 1. Або вони не мали нагоди стати злодіями **й злочинцями** (просто: не мали де й що красти). 2. Або не мали відваги, щоб ними стати, це значить просто це люди за слабі духом і думкою. 3. Або — вони живуть з'їдаючи цей капітал чесноти й моралі, що його одержали в спадку по своїх реліґійних батьках. Іншої причини чесноти й суспільної моралі у атеїстів нема, бо не може бути. Спадок, що його не помножується, мусить бути розтрачений: дальші покоління атеїстів, якщо не вертають до віри в Бога, постійно занепадають і вироджуються. Вони стають подібні до вигорілих лямп: студені й без світла, занечищені й зіпсуті, без можности внутрішньої обнови вянуть, як пожовкла трава.

Там мораль, де віра

Мораль є тільки в цих філософів і вчених, що ввірили в Бога, як напр. Арістотель, Плятон, Нютон, Вольта, Кеплер, Коперник, Ліннeй, Фарадей, Томсон, Фламаріон і багато інших учених, філософів та натуралістів. Котрий філософ зійшов із віри або навіть зірвав звязок із означеною церквою, хоч не втратив зовсім віри в Бога — той докочувався до чогось такого, що не може бути підставою ніякого здорового життя ні людини ні народа. І так Спіноца докотився до чисто поганського пантеїзму. Кант до субективізму (що все "правда", що кому здається і все неправда). Шопенгавер до песимізму ("все пса варт"), Ніцше таки до божевілля, що в нім проповідував, що все вільно робити. До такого самого або дуже подібного замішання докотилися й ці теологи, що вбили собі в голову, що кожний із них "самостійно" має "право" на свою руку балакати, що йому подобається, не оглядаючись на свою Церкву і її науку.

Невірна філософія попала в таке замішання, що було ще за поганських часів, в добі розкладу старої Греції й Риму. Німецькі філософи раціоналісти (що хотіли керуватись тільки розумом) спробували упорядкувати цей хаос. І довели до — ще більшого замішання, бо сказали, що треба почитати людину, як власника "розуму." Найвиразнішим представником цих філософів був Фіхте. Але скоро показалося, що та філософія —це тільки вища форма поганського ідолопоклонства: за поганських часів почитали люди биків, крокодилів, а нова філософія каже почитати — людину. Це ніщо інше, як бажання почитання Бога, пущене в фальшиву дорогу. Минуща людина сама себе хотіла почитати як Бога — і скоро відчула несмак. Тому верх почала брати філософія пантеїзму, це значить такої науки що бачить Божу силу розсипану і в природі і в людині, але не признавала "окремого" Бога. Та скоро розкусили її: вона показалася подвійною помилкою, бо до помилки раціоналізму додала ще стару помилку ідолопоклонства, коли Божу силу й представляє гадина, це значить, що погани добре робили, кланяючись звірятам. Коли філософи побачили до чого дійшли, попали в скептицизм. Це значить — сказали, що вже все нічого не варт. Скептицизм, це був труп філософії. Але труп ще принаймні має імя: він називається труп. А потім; труп розложився—і в філософії появилося щось таке, що вже й назви не має. Це "незнатищо." Представник його — це філософ Геґель, що сказав: "Існування й неіснування — це одне." Це значить — чи ти живеш чи не живеш — це одне. Це вже було погасення людської думки. Все розпряглося. Філософія перестала властиво існувати навіть у формі трупячого розкладу. Вона просто вивітріла як висохла калюжа. Вже навіть червяків і бацилів в ній не стало. Геґель убив усе.

Тільки реліґія дає світогляд

Ще появилася спроба Ніцшого, звернена головно проти християнства. Але й він і його наука скінчилася скоро — божевіллям. Повстала така сутатоха, що дійшло до повного упадку, до нічого. В такім стані молодь приходила до високих шкіл і там довідувалася, що ніякий філософ абсолютно нічого не знає! Що кожному здається, це може бути правда, але може бути й неправда! Можеш робити, що хочеш, а можеш не робити, що хочеш. Повстав такий хаос, як у більшовиків за революції. Більшовики, це тільки фізична, пястукова прова того замішання, що повстало вже передтим у думках філософів. Маркс, це учень Геґля, що пробував "поправити" свого вчителя. Але не міг. На Марксі вчилися більшовики.

Всі ці філософи обопільно себе зруйнували. Остала—тільки реліґія та її світогляд. Інакшого вже нема. Хто шукає світогляду в філософії, цей здобуде його тоді, коли решетом наносить бочку води з мертвого моря до самого дому. Це одне стало ясне всій правдивій інтеліґенції. Певний світогляд дає тільки реліґія.

Боже Слово
СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ
Наради в Каяфи. Ісус у Витанії. Зрада Юди. Великдень.
Глава 26: 1-16

І сталось, як Ісус скінчив усі ті промови, то сказав до своїх учнів: "Ви знаєте, що за два дні буде Великдень і Чоловічого Сина видадуть на розпяття."

Тоді зійшлись передові священики та й старшина народу в двір первосвященика, що звавсь Каяфа, та й раду радили, як би Ісуса підступом схопити й убити. Та сказали: "Коли б тільки не в святковий день, щоб не повстав розрух між народом."

А як Ісус перебував у Витанії, в домі прокаженого Симона, то підійшла до Нього жінка, що мала алавастровий збанок дорогоцінного мира й вилила Йому на голову, як Він був за столом. Та учні, подивившись на це, сердились і говорили: "Навіщо така марнотравність? Бо можна було його дорого продати й роздати між убогих." А Ісус пізнав це й сказав до них: "Чого непокоїте цю жінку? Вона ж добре діло зробила для мене. Бо вбогих маєте завсіди між собою, а Мене не завсіди будете мати. Вона бо, виливши це миро на Моє тіло, приготувала Мене на мій похорон. Направду говорю Вам, де б не проповідувано цього євангелія по всьому світу, скажеться на її спомини і про це, що вона вчинила."

Тоді відійшов один із двонадцятьох, що звавсь Юда Іскаріотський, до передових священиків і сказав до них: "Що мені дасте, а я вам зраджу Його? " А вони поставили йому тридцять срібняків. І з того часу шукав догідного часу, щоб Його видати.

ПОЯСНЕННЯ

Коли Ісус скінчив свою науку про зруйновання Єрусалиму й страшний суд, то в середу вранці, під час побуту в Витанії, сказав своїм учням, що за два дні буде жидівський Великдень та що тоді видадуть Його на смерть.

Великдень, із - жидівська Пасха—перехід, установив Мойсей на памятку визволення жидівського народу з египетської неволі. Жиди святкували його тільки в Єрусалимі ввечері 14 дня місяця Нізану врочистою вечерею й на ній споживали пасхальне ягня. Наступного вечора, 15 дня Нізану, заходив уже празник Опрісноків тобто тонких, неквашених хлібів (маців), що їх опісля вони сім днів споживали. Та вже за часів Ісуса Христа обидва свята, що разом тривали вісім днів, називали Жиди тільки Великоднем або празником Опрісноків.

Заяву про свою близьку смерть зложив Ісус урочисто перед своїми учнями тоді, коли в домі єрусалимського первосвященика Каяфи зібралась була на таємну нараду Висока Жидівська Рада, щоб вирішити, як убити Ісуса. Що Ісус має вмерти, то вони вже вирішили були передтим, а тепер тільки радились, як Ісуса вбити: явно, чи підступом, під час свят, чи після них. Події останніх днів тобто болізні впокорення фарисеїв у невдачній розправі з Ісусом і зріст Його значення спонукували фарисеїв, щоб щонайскоріше покінчити з Ісусом. І вони мабуть вирішили тайком спіймати Ісуса, але аж по святах, бо під час свят могли б прихильники Ісуса з Галилеї, що їх багато прибуло було на свята до Єрусалиму, пробувати визволити Ісуса з фарисейських рук, це спричинило б заколот у місті й тоді до цього могли б умішатись Римляни, що розбило б боговбивчі затії фарисеїв.

Такими то гадками займались члени Високої Ради в передвеликоднім часі. Вони не боялись Бога, а боялись народу.

Передові священики, що радили над способом убиття Ісуса, це були вчені фарисеї, що зберігали святі книги й пояснювали та навчали Мойсейового закону.

Старшина народу, це були начальники знатних жидівських родин з усіх поколінь; до них належали судові й адміністративні справи.

Передові священики разом із первосвящениками і книжниками та старшиною народу становили Жидівську Найвищу Раду, що звалась по-грецьки: Синедріон - Сангедрин, і складалась із 70 членів та одного провідника, що ним був звичайно первосвященик. Найвища Рада, що після вавилонської неволі наче заступала царську владу, видавала рішення в релігійних справах, мала нагляд над правлінням краю й була найвищим судом. Однак за часів Христа вона вже не мала права виконувати смертних присудів.

Каяфа, це було прізвище первосвященика Йосифа; мешкав він у дворі на Сіонській горі.

Найвища Рада постановила була вбити Ісуса вже тоді, коли Ісус воскресив був Лазаря (Ів. 11:53). Та Ісус покинув був Витанію й вернувся туди шість днів перед Великоднем. Відбувши врочистий вїзд до Єрусалиму, Він три дні навчав прочан у святині, а на ніч покидав святе місто й ішов до Витанії, де жив Лазар із Мар

тою й Марією, або на Оливну гору, про що не знала Найвища Рада. (Ів. 12:36). Тому зійшлась вона на нараду, як би то Ісуса схопити й виконати на Ньому смертельний присуд,що його вони видали були перед двома місяцями.

Мабуть Рада вирішила підождати, аж скінчаться Великодні Свята й прочани, що були прихильні Ісусові, розійдуться додому. Та проти їхньої волі Ісус пожертвував Себе й умер на хресті тоді, як ще Жиди в святині приносили в жертву великодні ягнята. А як їх споживали, то Христос був уже заколений для спасення людського роду. Ісус знав, що на один і цей самий день має припасти урочистість і великоднього Агнця,що був прообразом, Т дійсного, що ним був сам Він.

Ісус знав також і нещасний знаряд, що мав у всім посередничити й зрадити Ісуса. Знарядом мав бути Юда. Він сам пішов зголоситися до Високої Ради й сказав: "Що дасте мені, а я вам видам Його." Для жидівських первосвящеників така несподівана предлога Юди була на руку. А крім цього умовина, що один із апостолів жертвується видати Ісуса, геть чисто розвіяла їхні побоювання за приклонників Господа,що про їхню силу й однодушність.вони мали дуже високе поняття. Бути може також, що Юда сказав їм про готовість Ісуса на смерть, Його заяву з цього приводу та про нерішучість і трусливість апостолів. Все те втішило ворогів. Вони вже були певні, що дістануть Спасителя в свої руки, бо найближчого оточення не мали що боятись, а з народом, після піймання Ісуса, надіялись дати собі раду. Тому вони охоче обіцяли, а може навіть відразу виплатили Юді тридцять срібників, як нагороду за ревність та як заплату за будучий труд при наражденні себе на небезпеку. А знов Юда зо свого боку зобовязався знайти відповідну нагоду видати їм Господа таємно, серед умовин, що виключали б збіговисько. Після умови з жидівською Радою Юда вернувся до Ісуса, з наміром, щоб шукати принагідної хвилі для видачі Ісуса Високій Раді.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

СЬОМИЙ РОЗДІЛ
ЗАХОДИ

По якомусь часі після бенкету в домі Агріколі, Авреліян надзвичайно прибраний, більш штучно причесаний,ніж якийнебудь юнак у Римі, пересяклий пахощами й виблискуючий від дорогого каміння, вибравсь у відвідини до своєї давньої нареченої. Його велика зарозумілість з великим трудом пристала на цей крок — але почування, якщо такою гарною назвою можна назвати ті понуки, що ворушили зіпсоване серце консула, а скоріш план, що дозрів у його думці як овоч кількох безсонних ночей, переважив.

Не без зворушення довелось йому переступити поріг палати Домітилі; та зараз на самому вступі дужа постать Нерея загородила йому дорогу. Якщо Авреліян був би послухав свого першого пориву, то був би кинувсь як тигр на молодого християнина, що йому не без певної основи приписував великий вплив на ум Домітилі, не відгадавши однак правдивої причини цього. Та політика його спланованого заміру не дозволяла йому вибухнути, а інстинкт самозбереження не радив йому зачіпати сам-на-сам моторного слугу, що погідно, але бистро, дивився йому просто в вічі.

— Чому задержуєш мене, Нерею? Хочу бачити твою паню.

— Чи шляхетний консул не знає, що цей дім уже віддавна замкнений для відвідувачів?

— Так, для чужих. Та думаю, що цей, що йому від сімох літ прислугував вільний вступ у ці пороги, має тут іще якісь права.

— Вибач, Авреліяне, але інших прав не знаємо крім волі нашої пані.

Авреліян відрухово сягнув по меч — оглянувсь однак,що не має з собою, як годилось цим, що відвідували женщин. Скажено оглянувсь кругом себе.

— Що тут за зміни! — скрикнув. З цього часу, як повнолітня Домітиля стала господарювати тут на власну руку, якийсь немилосердний дух господарює тут мабуть замість неї, прогнавши звідси все те що було приємне й гарне. Де золочення? Де прикраси?

— Продані, пане, на кращий ужиток.

— А де вся служба?

— Обдарована волею, блaгословить Домітилю.

— А на її місці дім повний чарівниць, старих, поганих, прокажених жебраків. Залю прийнять ви перемінили на лічарню так, що все це мешкання, з ласки обманців, що надуживають брак досвіду дідички, виглядає тепер геть чисто на-дім божевільних.

— А поправді є приютом щасливих — відповів Нерей із усмішкою, подумавши про чуда мовчазної посвяти,що їх сповняли в цім домі діякони й священики та посвячені Богові християнські вдови й дівиці, головно Домітиля, що дохід усього майна віддала Христовим членам, а собі полишила тільки маленьку вбогу кімнатку, де на молитві й покуті проводила своє життя.

Побачивши, що розмова безцільно продовжується,Авреліян лютий із причини невдачі, почав збиратись до відходу, коли несподівано вид переходячого туди Нерейового брата подав йому нову галузку рятунку.

— Ахиле, скажи, прошу, своїй пані, що тут жде її консул і просить навіть найкоротшого послухання, бо має для неї дуже важливі вісті, що торкаються не тільки її особи, але й справи дорожчої вам над життя.

Сказавши це, прошив обидвох юнаків допитливим поглядом.

Вони збентежились і один одного спитав серцем: "Чи він може знає таємницю нашої віри?" Але скоро Ахиль, перестережений поглядом Нерея, відповів спокійно:

— Домітилі нема вдома.

— Так? А куди ж вона пішла?

— Признаюсь тобі, пане, що не сказала мені цього.

І жвавий юнак жахнувся нетерпеливо, але його старший брат поправив його лагідно:

— Здається мені, що вона є в свого вуйка, Флавія Климента.

— Там уже не піде шукати її — шепнув Ахилеві, як за Авреліяном зачинились тяжкі мостяжні двері.

Але помилився. Пристрасть роздразнена перешкодами, тим нагальніше опанувала поганина й він вирішив ужити всяких засобів, щоб добитись розмови з Домітилею.

По недовгій надумі пішов сміливо до сусіднього дому Климента, що в ньому давніше рідко бував із причини великої поваги сенатора, а від зірвання з нареченою перестав бувати геть чисто сюди заходити.

Дверник пустив його без ніякої перешкоди, бо саме ці години були призначені на прийняття знайомих і незлічимого числа"клієнтів" тобто таких галапасів, що від світу вижидали в пересінку дому покровителя цеї хвилини, коли двері відчиняться й "номенклатор," старший невільняк, що був домашнім господарем, пустить їх перед пана на "поздоровлення" (салутаціо). Увесь день опісля вони сповняли різні двірські прислуги, а все це на те, щоб увечері одержати так називану "спортула" тобто харчі, що їм роздавали в кошиках.

Таких клієнтів більше, ніж де інде, бувало звичайно в домі Климентіїв, що нележали до "генс Флавія," шляхетного роду самого цісаря.

Рід Флавіїв, посвоячений від кількох поколінь із славними Кикиліями, що видали Сципіонів, і з родом Помпоніїв через Аттика, приятеля Цицерона, мав між своїми предками Друза, сина Тиверія, й Юлію, жертву заздрости Месаліни, що її сестра Помпонія Ґрецина вславилась як одна з перших дочок римської церкви. Дочка Помпонії Ґрецини, Плавтія, віддана за Флавія Савіна, брата Веспасіяна, мала з ним дочку Плавтилю, чільну ученицю св. апостола Павла, а матір святої дівиці Флавії Домітилі.

А знову цісар Веспасіян мав крім синів Тита й Домітіяна, іще дочку Флавію Домітилю, матір жінки сенатора Флавія Климента. Надто, стара галузка родини Флавія, від Флавія Савина, бувшого префекта Риму, була посвоячена через Вірджинію Децидіяну з домом Агриколі — і на його це честь консул Юлій назвав свою старшу донечку Юлію другим іменем — Савініля. Але ця слабовита дитина перебувала від року в родичів Вірджінії, в Баїє, над морським заливом, бо їй треба було солодкости неаполітанського підсоння.

Свята дівиця Петронеля, навернена св. Петром до Христової віри, слава римської Церкви, належала також до роду Флавіїв, як дочка Флавія Петро.

Одним словом, був це святий патриціївський дім; однак із цього часу, як сенатор відсунувся від державних справ, число його клієнтів змаліло так, що Авреліян застав тільки кількох, як блукали в атріюмі. А й тим номенклатор, що як давніше представляв панові клієнтів, то вигадував імена бо не міг запамятати собі стільки правдивих імен,тепер заявив, що з причини пильних зайнять сенатор не може дати їм послухання. Почувши це хитрий Авреліян відразу заявив що він властиво до жінки сенатора має справу.

Коли консула ввели до "кавум едіюм," він побачив під колюмнами портику дві женщини. Авреліян ішов скоро вперед... та одночасно одна з них устала і відійшла, а йому серце перестало битись від гніву, бо це була Домітиля. Однак йому не лишалось що іньше діяти,як тільки проковтнути це впокорення.

Флавія прийняла його ввічливо, але з королівською гідністю,що взагалі визначала римських жінок і розбуджувала для них особливішу пошану, що нею були оточені в товаристві.

Авреліян мимохіть почув якусь несміливість... Говорив про свій намір скласти чолобитню, про почування пошани для всеї чесної родини, заприязненої колись із його батьком, а в цій своїй балаканині так путався,що годі було йому дійти до кінця. Флавія рівнодушно слухала Авреліянових теревенів. А він даремне хотів скористати зо своїх відвідин, щоб ствердити поголоски, що останніми часами почали глухо кружляти по Римі про обидвох Климентів — даремне напружував свій зір і слух — даремне старався витягнути якесь слівце, що кинуло б світло на становище, що його там займав вязень-апостол: всі хитрощі консула розбивались до розваги поважної сенаторші. З цеї причини Авреліян сидів як на муках і щораз більше відчував двочачність свого положення та мимохіть розглядався раз-у-раз за Домітилею. Вкінці зважився на відвертий наступ, почав:

— Застав я тебе несамітною пані. Якщо я не помиляюсь,то тут була й твоя племінниця— але мій вид поділав на неї, як зараза, — вона зараз відійшла

— Після цього, що зайшло між вами, не дивно, що сторонить від тебе — відповіла Флавія.

— Не диво? Ах, найдорожчі признаюсь, що як для вас це просте,то я досі не можу привикнути до теперішнього стану речей!Я не міг добре проспати ні одної ночі від тої проклятої години, коли мною погордила Домітиля, мною, що був від дитинства ще заручений із нею вашим чоловіком!

— Авреліяне — сказала Флавія з виразом великого смутку, хоч не зворушена гнівним поглядом гостя—сенатор робить собі гіркі докори за той нерозважний крок, хоч він зробив його з доброї волі. Дитина -сирота осталась була під його опікою — він думав, що добре буде, якщо її долю вчасно забезпечить заручинами з сином свого приятеля; проте опісля переконався, як небезпечно вязати будуччину серця що ще саме себе не розуміє, й мріяти про нього, а без нього. Коли воно тільки пробудилось у Домітилі й дівча підросло, воно пожалувало свого звязання й першим ділом, як дорослої й повнолітньої, було визволення з-під ярма. Поправді, не вона тому винна —винен сенатор, а він сам це признає, але лиху годі зарадити.

— Чому ні? Можна зарадити й треба в імя чести двох родин!Коли Климент заступає їй батька,нехай піддержить повагу свого слова...

— Всі наші права скінчились з приходом Домітилі до повнолітности.

— Але моральні права...вияснення справи, просьби... Вкінці, коли самі не хочете братись за цей святий обовязок, позвольте принаймні мені боронити своєї справи! Допустіть мене до неї — дайте мені розмовитись із нею!

Флавія поглянула виразом спокійного милосердя на юнака, що гарячився без міри.

— А хтож тебе відгороджує від неї? Хто й що, як не твоя власна шляхетність, що не дозволяє тобі накидуватись їй насильно?Вір мені,Авреліяне,що ти не знайшов би щастя, виборовши собі жінку силою. Пожиття, примусом почате, не принесло б щастя ні їй ні тобі.

Авреліян, наче в розпуці,мав уже відповісти, коли прихід кількох гостей перервав йому мову. Відчувши, що йому ніяким чином не лицює продовжати відвідини, попрощався й вертався лютий без нічого...

(д.б.)

ЗА ЧЕРВОНИМ МУРОМ

ІЗ ЗАПИСОК САМОВИДЦЯ

В перших місяцях другого наїзду більшовиків 1944 року більшовики під маскою бранки стягнули в зайнятих теренах до свого воєнкомату (воєнного комісаріяту) мужчин у віці 46-57 років. Всі стають перед військовою комісією — в дійсності перед НКВД-истами, що має видати для всіх покликаних воєнні білети (військові книжки). В моєму районі де я в тих часах перебував, зайшов і я до такого воєнкомату, щоб деяких моїх людей оборонити перед якою небезпекою. Ввійшов я на подвіря того воєнкомату та й розглядаюсь. О Боже! Хто тут не прийшов!?... Є селяни страці, каліки хворі на дихавицю, ті, що терплять на частинний параліж руки чи ноги, а найбільше є тих, що вже фізично вичерпані — й не дивниця, цеж селяни близькі шістьдесятки. Комісія переглядає одну-дві години впродовж цілого дня, а люди на тому подвірю вистоюють два-три дні й найгірше не знають чого... При перегляді нікому нічого не говорять, аж при кінці останнього перегляду під вечір виходить на подвіря НКВД-ист і вичитує тих людей, що мають завтра вранці бути готові в дорогу. Як довго будуть вони подорожувати? Куди?.. За чим?.. Пощо?.. Нікого не звідомлять. Одне їм тільки сказали, що мають узяти собі харчів на два-три тижні, одну-другу сорочку та й добрі черевики. А звідкіля?... Це їх не журить! Люди ж ці з собою до воєнкомату більших запасів не принесли, бо ніхто такого звідомлення не сподівався... а зараз іти чи їхати додому, по це все нема часу-з районового воєнкомату їхні села віддалені 10-30 клм., та й харчів не вспіють приготовити. Тож радяться між собою, що мають почати?... Пішли до капітана воєнкомату, щоб він продовжив їм речинець.

— Завтра одержите отвіт, підождіть! — відповів.

Втішились селяни й робітники, що чейже їхне положення зрозуміли. Надійшов ранок. Вже декому й спішно додому, бо робота стоїть, а тут рушитись не можна з подвіря, довкруги нього стоїть сторожа стребків під надзором НКВД-истів. Всі нетерпеливляться,що буде?... Ніхто до них не приходить, ніхто нічо не говорить. Так передержали їх ще одну добу, найближчого досвідку заїхали перед подвіря більшовицькі авта та й селянські підводи, до них приказали всім придержаним людям всісти й повезти їх у невідоме. Куди?.. Одних на тяжкі роботи в копальнях Донбасу, а других в далекі сибірські тундри-ліси над рікою Камою. Сам читав я листи тих чоловіків і синів що писали до своїх жінок і батьків. Що ж у них писали вони?... Наведу з тих листів принаймні кілька думок. "Дорогенька жінко! Пішли мені бодай трохи засушених лупин із бараболь, бо всі корінці ми вже поз'їдали!... Ой, як тяжко зловити мені в літній і каламутній воді хоч би малесенький кусочок капусти... В місті Сталіно ми визбирали під плотами вже всяку холту... Дорогенька Родино! Як не порятуете мене, не пішлете мені трохи засушеного хліба та й овочів, та загину... до вас більше не вернусь... Дорогенький Дядю! Вже другий місяць лежу в шпиталі на Уралі, недалеко ріки Ками. Корінці і місцева вода знищили мої кишки й шлунок."

Ось такими стравами обдаровує "більшовицький рай своїх радісних" громадян! Ой, тисячі згинуло наших молодих та й у силі віку мужчин, а про старших уже нема що згадувати. Померли на Сибірі й в Донбасі з виснаження при тяжкій праці й нечуваного голоду!... Коли це було? Вже по закінченні цеї остньої війни. Кільком одиницям із поміж тих усіх пощастило вернутись додому, але вже хворими, а то й каліками. Ці одиниці випущені з більшовицьких шпиталів заволікаються додому по півторамісячній подорожі. Вертаються зза Уралу чи з Донбасу зовсім виснажені, кожнісінький з них опухлий в ногах, в поясі чи легеневій клітці. З чого?... Кожного дня вранці давали їм горня літньої каламутної води,впол уднє і ввечері вижче згаданих помий, а на добу 100 грамів чорного хліба, що більше подібний до вонючої глини. Чи є отже можливе для тих нещасних піддержати здоровя?... А вже сили?... Люди ці доведені до жахливого стану здоровя більше скажу, до безнадійного, зовсім вичерпані з сил заволікаються до додому з нараженням свого життя. Чому? Бо більшовицька влада та одинока в цілому світі опікунка всіх "покривджених робітників,"не тільки, що не допомагає в їхній подорожі, а є вона не маленька—пять тисяч кілометрів (понад три тисячі миль), але ще на кожному кроці цю подорож їм утруднюють, а навіть унеможливлюють.Білетів на поїзд не дають, а кому вдається їх дістати, в часі самої дороги з поїздів викидають, що більше, з дороги їх завертають до місць їхньої каторги-мук. І тому не дивниця, що ці нещасні по першій своїй зустрічі з НКВД-истами ховаються від їхнього надзору і пускаються крутими стежками через безлюдні простори у свої рідні сторони. Так ідуть вони 5-6 тижнів, а то й 3-4 місяці.

В місяці лютні 1945 року їду я підводою до поблизького села; віхав до нього й переїжджаю коло місцевої церкви. З товаришем подорожі розмовляємо. До нас зближаються два чоловіки.

— Отче — говорю — глянь те на цих двох дядьків! Який жалюгідний їхній вигляд! Обдерті, ноги обвиті шматами, з яких повилазили посинілі напухлі пальці... на голові сторчать куски з зимової військової шапки... видніють чорні смуги... спина їхня згорбилась.. своїми ногами ледве-ледве волочать. Зрівнялись з нами. Звертаємо свої голови до них, щоб ліпше приглянутись їм.

— Таж це трупи, а не люди! —шепче до мойого уха товариш.

—Слава Ісусу Христу!—прошепотіли ці бідняги-подорожні похиливши свої голови до нас.

— Слава на віки! — відповідаємо. Звідкіля Бог провадить Куди йдете?...

— До Вашого села, яж отченьку ваш парохіянин — називаюсь Гриць Л., а я Михайло О. — продовжує другий. Як ваша ласка позвольте нам сісти на вашу фіру, бо вже не дійдемо до рідного порога. Пішки йдемо в голоді й страшному холоді аж із міста Чернигова!....

— Дуже радо, сідайте! — відповідаємо. Грицю, Михайле чи направду це ви?— питаю їх, — а з вами що сталося?...

— Ой, отче, всісти на фіру не можу, бо... не доповів... один і другий вибух крови примкнув йому уста...Миттю зліз я зо своїм товаришем із підводи й ми посадили на неї майже непритомного Гриця.

— Пилипе! — кажу до свого поганяча — завертай кіньми, вертаймось додому.

Їдемо вільною ходою, щоб не викликати нового забурення крови. В дорозі навязуємо розмову з Михайлом О. Оповідає він нам жахливі речі — їхню направду хресну дорогу: про їхній вивіз до Томська на Сибір, про страшну каторгу й муки в часі тяжких робіт у сибірських лісах, про нечуваний голод робітників "у робітничому раю," про нелюдські знущання НКВД-истів над робітниками. Своє оповідання кінчить він осьцими словами:

—Дорогенькі Отці! Як тяжко вам у це все повірити, погляньте на нас обидвох, а наш вид мої слова потверджує. Чи пригадуєте собі, як виглядали ми обдва в червні 1944 року? Вправді я маю 54 роки, а Гриць Л. 51, але вісім місяців тому ми були ще здорові й дуже сильні... А сьогодні?... Більшовицькі гаразди ось що з нас зробили! В місті Свердловську в шпиталі пролежали ми шість тижнів, опісля дали нам відпустку з роботи на шість місяців та й командіровку (дозвіл) на поїзд. Пустили нас, щоб ми вдома лічилися. В дорозі продали свій останній лах, щоб за одержані гроші купити білет на їзду та й якого хліба,бо інакше були б погинули з голоду. Так доїхали до Чернигова. Тут на стації НКВД-исти нас обидвох та й подібних до нас викинули з вагону, до того ще хотів нам відібрати папери-документи.Ледве оборонились. Щож далі було почати? Грошей на дорогу нема, продати вже не було що, а й показуватись на очі тим червоним защітникам небезпечно. Рішились іти пішки бічними дорогами Так перейшли з Чернигова через міста Базар, Малин, Шепетівку, Проскурів і дійшли до річки Збруча. Ішли цілих два місяці. Сьогодні ще осталось дороги додому пять кільометрів, та вже не були б дійшли: самі бачите, що сталось з моїм другом. В цю хвилину Бог вас післав до нас! (д.б.)

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

В Запіллі

Присвята борцям із УПА.

Після сумних переживань на фронті в Потуторах, я з останками полку, що їм пощастило захоронитись від російського полону, переїхав на початку жовтня, 1916, до стрілецького Вишколу. На постій призначили нам село Веринь. Коло Розвадова й Пісочної стояв Кіш У.С.С. тобто наша славна"стрілецька кадра." Нашим командантом у Верині був от. Коссак.

У Верині була коло школи гарна площа й ми там відбували свої військові вправи. Не дуже то я був спосібний до такої роботи й завжди почував себе краще на фронті, але в біді, то й Гриць мусів водити стрільців на муштру.

Мешкали наші стрільчики в Верині по хатах, а частина в якійсь стодолі. Через ту стодолу дав мені раз от. Коссак добру школу. Мешкати в зимній стодолі — не дуже весела річ, бо "крізь шпари вітер віє,а шпара—ніяк не гріє."

І сталось одного дня таке, що в тій стодолі зайнявся огонь. От. Коссак гостро виступив проти цього правдоподібного "самопорятунку," що стрільці хотіли викрутитись із стодоли "стеблом;" я станув трохи в обороні "погорільців." Коссак станув мені на "нагнітки," а що в мене була під бородою тільки одна зірка, то я мусів стояти "на позір" і напитися "гіркої," як це звичайно буває в "військовім стані"... Згодом прийшло ще зарядження, що стрільці мають мешкати окремо, бо спільне мешкання з цівільними людьми некорисно відбивається на стрільцях. Щоб це могло статися, треба було з деяких хат перенести людей до сусідів а в опорожнених хатах примістити стрільців. Котрі сусіди любилися, то там було ще пів біди; але як деякі гнівалися й не хотіли разом мешкати, то там при такій "евакуації" й "транслокації" були всілякі "ламентації" й "інтерпелації," заки прийшло до можливої "пацифікації"...

В Верині перебував у цім часі о. Кучинський із Надвірної із своїм зятем, о. А. Гарасевичем, і всею своєю ріднею, що з огляду на военні неспокої переїхала була з-під Галича в безпечніше місце.

У них провів я не один вечір на спільній розривці. Особливо приємним було для мене це, що в тім часі я мав нагоду ходити зо своїми стрільчиками до церкви на Службу Божу, що її відправляв нам сідоглавий о. Кучинський. А що це був різдвяний час, то я ставав собі попереду всіх У.С.С. і затягав "Бог предвічний," а мої хлопчики за мною співали пісню прослави Новонародженого. Сумне було тільки те, що не всі наші стрілецькі старшини були такого переконання. Тепер може б ми вже всі разом ходили на богослуження, та — на жаль — "чорна ріля ізорана і трупами засіяна кістяками зволочена і кровію сполочена"...

На вороні́м коні

У Верині призначили були мені перший раз, як командантові сотні, "коня вороного" до виїзду. (Здається мені, що він не був такий "вороний," але їхати було можна). Коли надійшло свято Богоявлення, ми уладили гарні "Йорданські водохрищі." Серед площі приготовили тетрапод до відправи, стрільці станули в чотирокутник кругом священика, а коли от. Коссак із чет. Іванцем підїхали на конях близько нашого куреня, я виїхав на коні їм на зустріч і привітав грімко по-своему: "Христос раждается! Здоров був, пане Отамане!" Опісля відбулось гарно водосвяття й ми вернулись у святковім настрою на свої кватири.

Для нас була це гарна, врочиста хвиля. Шевченко подає нам опис іще величнішої картини:

Базарі, де військо, перед бунчуками бувало горить,
А Ясновельможний на воронім коні,
Блисне булавою, море закипить!
Закипить і розлилося степами, ярами
Лихо мріє перед ними, а за козаками!..
Та що й казать... Минулося...

Тридцятий рік минає з того часу, як ми мали в Верині цей гарний Йордан. За той час уже повмирали ці наші обидва знайомі веринські священики й загинув марне в більшовицьких руках от. Коссак, що як не помиляюсь, виїхав був до Совітів "на співпрацю"... Така доля стрінула вже багатьох Українців, що повірили більшовикам на слово. І Україні не помогли й себе не зберегли... О ні! наш шлях не компроміс із більшовиками, але геройська боротьба всіма моральними й матеріяльними засобами аж до певної перемоги! Для кожного Українця осталось одне гасло: "Хоча б тільки я один остався на світі, то ще мені треба боротись за Христа й Україну!"

А як не може лишити по собі фізичної перемоги й визволення рідного народу, то оставить принаймі приклад свого геройства, що кріпитиме духа в молодшім поколінні, щоб не перевелась українська правда, що "йшли діди на муки, підуть і правнуки!"..

Перша несподіванка

Одного вечора по Йордані, 1917, була в нашій старшинській харчівні в Верині святкова вечеря. Це була перша несподіванка в моїм життї, що її справив був мені от. Коссак із своїми побратимами-старшинами перед моїм відходом із Вериня до Розвадова, куди мене призначили, з причини слабого здоровя, на харчового старшину при нашім—Вишколі. Їдальня була прибрана гербами й зеленю, настрій був сердечний. Я сидів коло от. Коссака, а далі, П. Франко, М. Баґан, І. Іванець, Г. Загребний, М. Гілецький, Л. Лепкий, Р. Купчинський і кілька підхоружних. Із промов наймилішу сказав Льоньо Лепкий про "Синю квітку."

А й стрільчики з сотні виявили гарно на прощання свої почування своему дотеперішньому командантові. Зібравшись на площі вправ за проводом підхорунжого В. Загульського, заспівали мені, по його прощальнім слові, настроеву пісню, що її ми нераз співали, як ішли на вправи:

"Ой у полі береза стояла,
На березі зазуля кувала.
Вітер повіває, березов хитає
Всю мою веселість в полі розвіває, гей!

Серцем до Бога

Отак воно й досі: розвіває вітер по світі всю нашу веселість, бо настав для нас час великої, всенаціональної проби. Та це тільки час проби. Ті, що загинуть гідно у боротьбі на релігійнім й національнім фронті, ввійдуть у небесні хороми вічної слави, як борці й мученики за Велику Ідею. А ті, що з вірою й любовю в серці останутьcя на военнім фронті української нації, святкуватимуть радісне "Свято Перемоги й співати вдячний псалом Господеві, що вивів український народ "на ясні зорі, на тихі води, у мир хрищений." Тільки треба нам дбати про це, щоб ми стали гідні Божої ласки. Теперішній час великого горя нації п о в и н е н стати часом нашого великого розкаяння й примирення з Богом, що буде справді державницьким ділом української нації.

Ця справа повинна стати зокрема головною точкою в життї різних українських провідників, що про їхню релігійність сумні доходять до нас вісті. Бо сьогодні, більш, ніж коли-небудь іноді, стало ясно, що один у к р а ї н с ь к и й фронт це—Союз України з Вогом. Звернутись у час великого горя рідної нації до Бога, це значить стати гідним і спосібним визволитись із вавилонської неволі й заспівати величний псалом перемоги: "З нами Бог, разумійте, язици, і покаряйтеся, яко з нами Бог!" (д.б.).

ВІРА Й ЗНАННЯ

Питання й відповіді

Чи може католицький священик за кожного покійника відправляти Панахиду?

Не може. Хто за життя не вірив у Католицьку Церкву й перед смертю не навернувся, або не жив по-католицьки й навіть у годині смерти не розкаявся, за такого не можна відправляти прилюдної Панахиди, бо йому церковне право такої чести не признає. Тому зле роблять ці українські організації, що нераз домагаються від наших священиків, щоб відправляли Панахиди за таких Українців, що за життя не були добрими католиками. В нас бувають нераз і такі випадки, що деякі наші люди самі по-католицьки не живуть а домагаються від священиків відправи Панахиди за членів своїх організацій, що також по католицьки не жили й по-католицьки не вмерли. Деколи наші люди нарікають на епископа й священика, як відмовлять дозволу на відправу Панахиди за душу того покійника, що йому церковне богослуження не належиться. Такі надужиття з Панахидами не повинні в нас більше повторятися. Як є сумнів, чи можна за когось відправити Панахиду, то в такім випадку треба спитатись епископського ординаріяту.

Чи є така хвиля, щоб людина могла сама відібрати собі життя?

Людина сама життя собі не дала, тому ніколи не може сама собі його відібрати. Коли хтось на нас нападає й хоче несправедливо відібрати нам життя, ми можемо боронитися аж до загину, але не можемо самі відібрати собі життя, щоб живим не впасти в руки ворога. Це був би тяжкий, смертельний гріх і вічна погибель. Такі самовбивники не можуть мати церковного похорону. Самовбивство не є дозволене ні під час миру ні під час війни.

Чому католикам не вільно брати шлюбу в некатолицькій церкві?

Бо є такий припис Католицької Церкви, що хто був хрищений у Католицькій Церкві, то може взяти важний шлюб тільки перед католицьким парохом і двома свідками. Як би католицький юнак чи вдовець, або католицька дівчина, чи вдовиця, що були хрищені в Католицькій Церкві, взяли шлюб у некатолицькій церкві то такий шлюб був би неважний. Хто з католиків має не католицький шлюб, повинен щонайскоріше поновити його перед католицьким священиком, бо інакше не зможе ніколи одержати прощення гріхів ні спасти своєї душі. Католицька Церква видала наказ, то для спасення душі треба його сповняти всюди й завсіди. Коли хто поновляє шлюб, то може зробити це приватно в захристії, або вдома.

Чому в Католицькій Церкві нема розводів?

Бо Бог так постановив іще в раю, що як двоє людей вступають у подружній стан, то це подружжя має тривати нерозривно аж до смерти. Ісус Христос виразно потвердив цю нерозривність подружжа, коли сказав: "Що Бог злучив, нехай людина не розлучує." (Мат. 19-6.) Хто бере католицький шлюб, то присягає перед Богом, священиком і свідками, що не опустить своєї дружини аж до смерти. І цього вже ніхто опісля не може змінити, хіба сам Бог розірве це подружжя через смерть дружини. Як подруги по шлюбі не можуть жити в згоді, то за дозволом св. Церкви можуть мешкати окремо, але вже не можуть брати другого шлюбу, хіба друга сторона вмерла б. Як би було можна розводитись, то злі подруги нераз без причини покидали б нелюбу дружину й брали другий, третій чи й десятий шлюб, у світі булоб через це багато неморальности й захланности а на цім виходили б найгірше бідні діти, бо їх не було б кому виховувати, бо родичі шукаючи нового подружжа, про них не дбалиб, їх не хотіли б, а навіть старалися б їх позбутися. Тому в Христовій Церкві ніколи не було, нема й не буде розводів. Розводяться тільки ці люди, що не мають доброї віри й сумління. А хто з шлюбних католиків розійдеться з жінкою-чоловіком, а звяжеться з іншою особою, не може бути спасений, доки не покається.

— ПОШУКУЮТЬ —
своїх рідних

Василь Миськевич пошукує в Алберті своєї сестри, Теклі Миськевич, по чоловікові — Головайчук.

Караван Остап пошукує Михайла Мельника, Андрія Падик і Анастазї Падик зі Стратина — Рогатин.

о. Антін Кучма пошукує Антона Шеремету.

Юрій Голубович с. Ізидора пошукує Евгена Ганкевич і їх рідні, правдоподібно в Ню Йорку.

Бурка Степан пошукує Пурка Павло і сина Володимира з Альтуна, Па. Вуйка Файтума Юліяна і його доньку Олену в Ню Йорку. Тету Олену Драбат в Филаделфії та кузина Др. Йосифа Стибель.

Чемний Василь пошукує вуйка Михайла Мороз з Коропця Бучач.

Галя Слюзар д. о. Дубровича пошукує знайомих.

Др. Евген Боднарук з Гадинковець пошукує Антона Боднарук з Н. Й.

Заінтересованих просимо вдатися до Редакції "Світла".

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ПОДЯКА. Найщирішу подяку складаю Пресвятому Христовому Серцю, Божій Матері Неустаючої Помочі, Святому Йосифові та Святій Терені від Ісуса Дитяти за ласку щасливої операції, що її я перебула й тепер приходжу вже до здоровя.

Зокрема складаю сердечну подяку Дорогим Отцям за відправу Служби Божої й молитви: О. Сеньковому, О. Пащакові, О. Кондратюкові й О. Баніфатієві, а О. Семчукові за це, що мене висповідали перед операцією.

З цеї нагоди посилаю жертву на Службу Божу за тих Приятелів, що мене відвідували в шпиталі і вдома й молились за мене, а також складаю дар на пресу. Слава Ісусу Христу! — Катерина Мельник, Винніпеґ.

ВІДОЗВА. Дорогі Читачі "Світла!" Ми певні, що Ви любили читати ці гарні "Католицькі Картини," що їх ми посилали Вам разом із "Світлом." Тепер із причини недостачі паперу ці наші "Католицькі Картини" не вийшли. Та ми однак хочемо видавати їх далі тільки просимо Вас помогти нам у цій справі Своїми добровільними жертвами. Хто з Вас бажає, щоб ми відновили видавання "Католицьких Картин," нехай буде добрий прислати нам по перечитанні цеї відозви хоч одного доляра на папір, друк і пошту. Всі жертви просимо посилати на адресу:

Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alta.

АНГЛІЯ. Різдвяні Свята. Наші Браття Українці, що перебувають як вояки польської армії в Англії, бажають цього року відсвяткувати спільно Різдвяні Свята. Поможіть їм! Вишліть їм із щирого серця дарунок на свята, нехай і вони, ці наші Браття-Скитальці на чужині, хоч одної днини звеселяться спільно в рідним українськім кружку! Таки зараз будьте добрі вислати їм пачку з харчами до Лондону!

Адреса для посилок:

Major Anthony Hodys, G. Cath. Chaplain
Polish Army Headquarters,
London S.W.I., England.

МОРКЕМБ, АЛТА. Ювілейна несподіванка. В суботу ввечері, 31 серпня, п-во Степан і Параскевія Ґоліновські були повідомлені, що їхній кревняк тяжко хворий, і вони зараз вибрались до нього в відвідини. Та це було тільки замиленням їм очей, бо в часі їхньої неприсутности діти разом із сусідами, що негайно як на команду позїздились, почали порядкуватися в їхніх хатах. Повертаючи додому п-во Ґоліновські були немало заскочені, побачивши таке велике число авт на своїм подвірю. Їхній вхід до хати привітали голосними оплесками й відспіванням "многоліття." Це справляли діти своїм родичам несподіванку з нагоди 25-ліття їхнього подружнього життя.

Під час вечері вдячні діти вручили їм гарне срібне начиння а всі гості справили їм до хати "Честерфілд сет." Опісля п. В. Залещук, дяк із Плейн Лейку, у своїй промові згадав про заслуги Ювилятів, побажав їм щастя від дітей та гостей, а заразом завізвав присутніх до жертв на пресу. Збіркою займались Ст. Демко й В. Залещук і зібрали $10.00 на "Світло" й "Українські Вісти."

Годиться згадати, що п-во Ґоліновські є гарними й прикладними парохіянами в Моркемб й беруть живу участь у церковнім життї. Тішаться вони також гарно вихованими дітоньками.

Дай, Боже, п-ву Ґоліновським дожити щасливо ще й золотого ювілею — Присутній.

НОВИЙ КИЇВ. Посмертна згадка. В четвер, 26 вересня, упокоїлася в Бозі бл. п. Ганна Юськів із Нового Киева, проживши 78 років, а останній рік серед тяжких болів у ліжку. Однак приймала ці терпіння по-геройськи й старалася зачерпнути сили до їх перенесення в св. Тайнах. Похоронні богослуження в домі й церкві з співаною Службою Божою відправив Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. в пятницю 28 вересня. "Парк Меморіял" дав останню обслугу. В похороні взяло участь велике число парохіян.

Під час поминального обіду о. Парох згадав покійну Ганну й заразом заохотив присутніх до жертв на пресу. Збіркою зайнявся п. І. Гайдук, що зібрав $6.20.

Покійна полишила в смутку 88 літнього чоловіка Юрія, доньку Марію Чапельську в Бувелон, 4 синів: Юрка, Михайла Івана, Григорія, 9 внуків і 1 правнуку. В. І. П.!

Похорон. Дня 8-го жовтня вмерла тут Ева Дук, проживши 79 літ. Покійна походила з брідського повіту, села Гмурович. Її чоловік Андрій умер 1932 року. Покійна лишила в смутку одного сина, дві дочки, 21 внука і 9 правнуків.

Похоронну Службу відправив Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ., при обслузі "Парк Меморіял" з Веґревил.

По похороні відбувся обід у хаті сина Покійної. По обіді промовив о. Орест й заохотив до збірки на скитальців. Збіркою зайнялись п. В. Стеблик і п. П. Самоїл. Зібрано $14.15. По $1.00 дали: Ілько Ґура, В. Стеблик, П. Самоїл, Парк Меморіял, Павло Шарун, М. Дук, Іван Бачинський, Д. Заозірний Іван Порайко, Ганна Бачинська, Милока Дук. Решта дрібніші датки.

СКАРО АЛТА. Посвячення хрестів. Тутешня парохія Чесного Хреста, що за проводом свого ревного душпастиря, Преп. о. Григорія Хміляра, ЧСВВ., в такий тяжкий воєнний час збудувала нову мурованy церкву, що буде мабуть найкращою мурованою церквою на фармах, дала приклад, що то за гарну роботу можна зробити, коли парохіяни живуть і працюють у згоді й охоче йдуть за духовним проводом свого душпастиря.

Дня 13 жовтня парохіяни зо Скаро й численні гості були учасниками настроевого обряду посвячення й заложення на нову церкву хрестів. Погода була дуже гарна. Після урочистого богослуження в народнім домі й проповіді про вартість релігії в життї одиниць, родин і народів відбулось посвячення хрестів перед новою церквою з наукою про хрест-прапор, що виходить завсіди переможцем у боротьбі між добром і злом. У цьому часі учасники посвячення - Куди складали на руки о. Пароха свої щедрі жертви. Опісля відбувсь обхід довкола церкви із посвяченими хрестами, що його несли чоловіки, жінки, юнаки й дівчата. Під час обходу люди вірили й відчували, що воно так справді є, як співали зо щирого серця: "З нами Бог, разумійте язици, і покаряйтеся, яко з нами Бог!"

По спільній гостині, в гарнім церковнім домі відбувалась концертово-організаційна програма. По відспіванні сердечно "многая літа" п. Вересові, будівничому з Мондеру, що виніс того дня хреста на головну баню нової церкви, виступали зо співом: едмонтонський хор за проводом п. О. Прийми, й три сестри Сосняківні з Лемонту: Леся, Мирослава й Корнелія, а з промовами: п-ні Г. Прийма, голова Ліги Українського Католицького Жіноцтва в Альберті, наші посли, п. А. Глинка й п. Томин, п. І. Боцюрків, голова БУК-а в Альберті, п. О. Прийма, заст. голови Дімініяльного Заряду БУК-а, п. І. Попик, член Українського Католицького Юнацтва в Лішор й п. архітект Дорош із Едмонтону. Програму закінчено збіркою на католицьку пресу, славнями і молитвою. Після вечері едмонтонські аматори гарно відіграли славну виставу: "Наталка Полтавка."

Можна сказати, що Бог поблагословив парохію в Скаро гарним, памятним днем і великим успіхом. Ми надіємось, що як парохіяни в Скаро так далі згідно працюватимуть із своїм о. Парохом і між собою, ця парохія належатиме до найкращих парохій в Алберті. Боже поблагослови! — В. М.

ПОСИЛКИ. Подаємо до відома, що вже можна посилати клунки з поживою й зужитим одінням до британської зони в Німеччині й до Австрії на адресу наших скитальців. До інших зон іще ні.

Клунки з поживою можуть важити до 7 фунтів, а з одягом до 11 фунтів, а з книжками до 4 фунти й 6 уніцій. Про кошт пересилки довідаєтеся на кожній почті.

В Україну й до інших частин Радянського Союза можна посилати клунки тільки за посередництвом жидівського Іміґраційного Товариства, що його бюра знаходиться в Винніпеґу, Торонті й Монтреалі. Адресувати до цих бюр треба так:

JEWISH IMMIGRANT AID SOCIETY
1200 Mountain Ave., Winnipeg. Manitoba.
4221 Esplanade Ave. Toronto. Ontario.
455 Spadina Ave. Montreal. Quebec.

До американської зони можна посилати через орґанізацію "CARE." Адреса:

Cooperative for American Remittances to Europe, Inc., 50 Broad St. New York 4, N.Y.

Богослуження в Алберті

ЛИСТОПАДЕНЬ

2 — Субота
Скаро (благод. Сл. Божа)
3. — Неділя
Голден (фарми)
Еґрімонт (базар)
Вильна
Роскрік
Скаро, Ґлендон (Базар 3-4)
Новий Київ
Веґревил
Дервент
8 — Пятниця
Равнд Гил
Лішор
Іннісфрі, Ч. Хр.
Чипмен, Айрон Ривер, базар
9. Чипмен (благод. Сл. Божа)
10 — Неділя.
Голден (місто)
Лемонт
Спедден Ст. Павл
Лішор (благод. Сл. Божа)
Гиліярд (місто)
Лойдмінстер
16 — Субота
Пено (благод. Сл. Божа)
Лемонт (благод. Сл. Божа)
17 — Неділя.
Куквил
Пено
Ст. Майкел
Іннісфрі місто
Веґревил, Елк Пойнт
Краків
21 — Четвер
Смокі Лейк Св. Онуфрія
Плейн Лейк
Еншав (базар)
23 — Субота
Делф (благод. Сл. Божа)
24 — Неділя
Менвил
Спас коло Мондеру
Гилярд — фарми.
Делф
Малой

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

ЛИСТОПАДЕНЬ
Новий стиль

3. Неділя 21 по Сош. Акепсими і ін. мч. Гл. 4, Єв. утр. 10. На Літ. Ап. 203, Єв. Луки 33.

8. Пятниця. Собор св. Михаїла Арх. Всеночне. На утр. Єв. Мат. 52. На Літ. Ап. 305, Єв. Луки 51.

10. Неділя 22 по Сош. Ераста і ін. ап. Гл. 5. Єв. воскр. утр. 11. На Літ. Ап. 215, Єв. Луки 83.

Старий стиль

3. Нед. по Сош. Гл. 4. Єв. утр. 10. Сл. Б.: Ап. з. 203, Єв. Луки з. 35.

8. Вмч. Димитрія. Всеноч. Єв. утр. Мат. 36. Сл. Б.: Ап. з. 292. Єв. Ів. з. 52.

10. Нед. 22 по Сош. Гл. 5. Єв. утр. 11. Сл. Б.: Ап. з. 220, Єв. Луки з. 38.

ЖЕРТВИ

По 50ц.: Д. Шульган, Черґил, Д. Василецький, Овкбурн. **По $1.:** Ю. Воробець, Саскатун, М. Всякі, Гейстінґс ан Гадсон, Н. Й. **П $2.:** З несподіванки для п-ва Д. і М. Вахнянин, Веґревил, К. Мельник, Винніпеґ, М. Кантор, Бруклин **По $3.15.** В річницю смерти А. Ілнияк, Чипмен. **По $5.00:** Н.Н. з Саскатуну. Роман Верес, Мондер. **По $6.00:** З несп. для п-ва Ю. Ейм, Дуверней, Алта. З нагоди 10 літнього ювілею Михайла й Марії Савчукевич, Едмонтон. **По $8.97:** З посвячення Хрестів на Скаро, Алта.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція

НОВИНКИ

— **За проводом** Преосв. Кир Василія Ладики, представники Централі Українців Католиків Канади, п. В. Вал, І. Новосад і о. Григорійчук вручили дня 3 жовтня Дост. Гленові, міністрові імігації домініяльного уряду в Оттаві, під час послухання в Виннінегу, надзвичайний меморіял у справі допущення нової української імігації до Канади.

— **Під час** мирової конференції в Парижі в імені українського народу внесли меморіяли з домаганням волі й незалежности для України: Комітет Українців Канади, Український Конгресовий Комітет представники ґрупи української Народньої Республіки й Української Головної Визвольної Ради. В меморіялах було також зазначено, що Д. Мануїльський, що вдає представника Радянської України, не є ніяким українським представником, а тільки висланником Сталіна, бо під Совітами нема ніякої української держави, а тільки неволя, мука й смерть українського народу від більшовицької тиранії.

— **В Югославії** вмер 9 серпня, як жертва більшовицького переслідування, Преосв. Іван Шімрак, наш греко-католицький епископ - ординарій у Крижівцях. Преосв. Шімрака увязнила була таємна поліція Тіта 12 травня й примістила в келії без вікон разом із православним сербським епископом і чотирма православними священиками. По місяці переслухань і знущань Преосв. Івана забрали до військової вязниці в Загребі,де більшовики стратили одного василіянина, чотирьох католицьких священиків і пятьох православних клириків. У Загребі забрали в Преосвященого окуляри, часослов і всякі інші речі, морили його голодом і вязнили в келії, де не було ніякої обстановки. Згодом в обороні Преосвященого Шімрака так сильно виступили православні люди, що їх він колись спомагав, а також члени комунізуючої міської ради в Крижівцях, що гнобителі були змушені Преосв. Владику випустити на волю. Ослаблений на силах пішов до лікарні, де сторожа пильнувала кожного його кроку навіть у каплиці під час відправи Служби Божої. Опісля Преосвящений перейшов до семінаря,але там не дозволили йому сповняти прилюдно ніяких обовязків. Так він і вмер у 63 році життя.

— **На думку** католицьких місіонарів у Ніпоні під цю хвилю "Ніпонці відчувають потребу якихось духовних цінностей на місце цього, що вони втратили. Якщо християнство не використає скоро нагоди, туди ввійде комунізм. Під цю пору більшість Ніпонців противляться комунізмові, але його нечисленні приклонники й орґанізатори надзвичайно діяльні... Генерал Мек Артур настає на повну релігійну вільність. Наслідком цього ці священики й сестри, що є тепер у Ніпоні, страшно перепрацьовані спробою подбати про всіх цих, що бажають стати католиками." Таку вістку приніс американський посел Мс Фейген, що вернувся недавно з Токіо.

— **Хорватського** католицького архіепископа, Алойсія Степінаца, засудив більшовик Тіто на 16 літ тяжких робіт, на втрату на 5 літ громадянських прав і всього майна. Кажуть, що тільки обурення світу здержало більшовиків від засудження еп. Степінаца на смерть. Однак загально в світі вважають засудження Преосв. Степінаца більшовицьким злочином проти невинної людини, бо Преосвящений ніякого каригідного злочину не сповнив. Бостонський арієпископ Кошинг уважає цей присуд виступом більшовиків проти Католицької Церкви, а головно проти Апостольської Столиці Та без огляду на це, що станеться з архієпископом Степінацом, він буде мучеником за Христову справу. Навіть більшовицький прокуратор сказав на розправі, що мовчанка Преосвященого перед його ворогами подібна до мовчанки "Ісуса перед судом Пилата." Ісус Христос не хотів перед Пилатом боронити своєї власної особи й мовчав, але як ходило про Божу справу, Він говорив. Подібно й арх. Степінац сказав на суді: "Я не прошу милосердя для себе самого." Преосвящений говорив майже словами св.Павла:"Щодо цих речей, що з них ви робите мені закид, моє сумління чисте."

На подобу св. Петра перед жидівським Сангедрином, що докоряв св. Петрові за це, що він проповідував св. Євангелію після судової заборони, архіепископ Степінац сказав на суді: "Людина не може жити самим матеріялізмом. Якщо комуністи мають право боротись за комуінстичну теорію, то й ми маємо право боротись за християнство."

"Ню Йорк Таймс" пише про Преосв. Степінаца, що цей "церковний муж затягнений перед суд показуться страшніший, ніж коли він був на волі. Він безбоязкий, незломний і здається байдужий, яку там долю заховали для нього. Він відказується боронити себе, як одиницю, але обороняє своє право до виконування своїх церковних обовязків між своїм стадом і подавати благословення Церкви всім її вірним. Від часу кардинала Мерсієра, римського прелата в Бельгії під час першої світової війни, й пастора Німелера в гітлерівській протестанській Німеччині, ні один церковний муж не виступив так відважно проти закріпленої тиранії, захоронений тільки зброєю свого сумління. Комуністична диктатура не хоче залишити між масами якогось впливу,що його вона не може стравити і ужити для свого власного спожиття. Вона не хоче признати над людськими умами ніякої іншої опіки крім своєї власної. Католицька Церква, сильна головно між Хорватами, є сьогодні найсильнішим забором проти комунізму в Югославії. Тому вона має бути знищена. Вбивства священиків таємною поліцією не змогли знищити її. Суд над архієпископом Степінацом, це найсильніша зброя проти Церкви, що її добув Тіто. Якщо наука церковної історії має якесь значення, то Тіто робить тільки мученика, що його духа й впливу він не може вбити."

— **Ватикан** оголосив заяву, що всі ді югославські державні урядовці католицької віри, що фізично чи морально були звязані з увязненням і судженням архієпископа Степінаца,а бо були правдивими співпрацівниками в процесі, попали в церковну клятву. Чи Тіто був коли католиком, це Ватиканові невідоме.

— **В ЗДА** майже половина робітників в юніях, це католики. Вони можуть внести до юній релігійного духа і врятувати їх для Америки, якщо сповнять свій обовязок і лідуть усі одноодушно за гаслом юнія без комуністів! Недавно Френк Мек Ґрет, голова зорґанізованих шевців в ЗДА, зрікся свого становища в юнії тому, бо члени дозволяли верховодити в орґанізації людям протихристіянського й протиамериканського духа. Комуністи пробували Ґрета підкупити, щоб він не боровся з ними.Недавно уступив також зо свого становища голови орґанізації робітників домашньої обстановки Морис Мастер тому, бо його юнією заволоділи комуністи. Голова СІО Пилип Мерей не допустив комуністів до верховодства в своїй великій орґанізації; треба тільки,щоб члени не вибирали надалі ніяких комуністів до управи орґанізації.

—**Едґар Гувер,** директор Федерального Бюра Інвестиґації, сказав 30 вересня в Лас Анджелес до представників Американської Ліґи, що тепер треба поборювати в ЗДА два лиха, юнацьку чночинність і комунізм. Якщо це було конечне для світу виступити проти Гітлера, бо він хотів "поділити й володіти", то ще конечнішим є виступити проти американських комуністів, що зміряють до цього самого через "верчення з середини" своєю стратегією. Мільйони людей роблять краєві злу прислугу, поменшаючи силу комуністів тому, що вони, мовляв мають тільки понад 100,000 членів,де вони самі в тім часі чваняться що на одного члена партії вони мають десять таких, що готові робити роботу їхньої партії "Ми скоро наближаємось до часу, коли льояльні Американці мусять встати й дати себе порахувати. Американська Комуністична Партія, це не правдива політична партія. Комуністична Партія в цім краю не працює для загального добра всього нашого народу — вона працює проти нашого народу. Вона не старається причинитися до спільної оборони, але має за ціль захитати Америкою й завести її на безбожницьку, комуністичну дорогу життя. Якщо це була б політична партія, то можна б було промовити до розуму її членів. Та це є система інтриги позначеної фанатизмом. Вона не знає правил пристойности.Її наверненці без моральних засад продали б Америку, якщо це помогло б їхній справі поширення чужого способу життя, народженого в темряві й керованого гоном до влади, та якого остання ціль, це знищення нашої дорогої волі...Якщо народи інших краів хочуть комунізму, нехай собі мають, але для нього нема місця в Америці..."

— **Часописець** Яків Лукас написав 3 жовтня, що мулів із печаткою ЗДА армія маршала Тіта вживає до перевозу людей і зброї під лінію Морґана в Трієсті. Цю відомість він одержав від чотирьох американських урядовців УНРРА, що були в Югославії шість місяців. Тіто не виявив ніякої вдячности за 400 мільйонів підмоги, що її одержав від Америки зо Злучених Держав, але за те прислав до ЗДА ноти з обидливими погрозами, зістрілив американські літаки, при чому погинули летуни, погрожував робити це далі, якщо американські літаки літатимуть понад Югославією, що мучиться від його тиранії. В 1914 році, коли революційний уряд переслідував Церкву в Мексико, американський державний секретар висказав погляд, що ЗДА не повинні признати мексиканського уряду,доки не прийме американської засади щодо волі релігійного богопочитання. Щоб виявити урядові Тіто незадоволення з його релігійного переслідування, ЗДА повинна принаймні здержати поміч УНРРА, що її Тіто надуживає по-більшовицьки.

—**В середу,** 16 жовтня, згинули в нірнберській вязниці всі 11 націстичні провідники, засуджені на смерть міжнародним військовим трибуналом. Герман Ґерінґ, найголовніший воєнний злочинець, дві години перед повішенням отруївся.

Рібентроп сказав перед смертю голосно: "Нехай Бог береже Німеччину. Моїм останнім бажанням є, щоб Німці зєднались, щоб прийшло до порозуміння між сходом і заходом і щоб мир настав у світі." Тіла страчених спалили і розсіяли в невідомім місці.

— **Сильний** спротив протизнесення чеським безбожницьким урядом 8 великих церковних свят, Богоявлення, Пресв. Евхаристії, Успення, Непорочного Зачаття, св. Петра й Павла, св. Кирила й Методія й св. Вячеслава, заложило 18 католицьких орґанізацій у Чехії й Моравії. Протирелігійну аґітацію ведуть радикальні чеські робітничі союзи, за проводом Антона Запотоцького. Ідуть проти релігії під гаслом, що ці свята стоять на перешкоді господарській відбудові Чехословаччини...

ЛИСТОПАДОВА ПРОГРАМА. Централя Українців Католиків у Виннінегу видала збірку пісень, віршів і розмов що можуть придатись при уладженні Листопадового Концерту. Хто бажає роздобути таку програму, нехай напише негайно листа до Централі. Ціна "Програми" — $1.00. Адреса Централі:

Ukrainian Catholic Council
431 Main Street
Winnipeg, Man.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодинокє число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 листопадня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 21.

ДЛЯ РЕЛІГІЙНОГО ПОСТУПУ УКРАЇНЦІВ ТРЕБА КОНЕЧНЕ СВІТСЬКИХ АПОСТОЛІВ!

КАТОЛИЦЬКА АКЦІЯ
Світські апостоли при праці

З волі Христа, кожна людина на землі, що хоче спасти свою душу, повинна стати дійсним, практикуючим членом Католицької Церкви,що її Христос саме для спасення всіх людей оснував.

Щоб усі люди могли справді бути спасені, над цим працювали від дня зіслання св. Духа св. Петро й усі Апостоли, а тепер над цим уже 19 сот літ трудяться Христові Намісники в Римі з усіма католицькими епископами й священиками.

І нас, Українців, примістив Бог між членами своєї Церкви й над нами, за проводом Святішого Отця, працюють наші українсько- католицькі епископи та священики, щоб усі ми могли бути спасені й вічно щасливі.

Однак,не зважавши на працю наших рідних душпастирів по численних парохіях і місіях, багато Українців не йдуть дорогою спасення. Одні вже геть чисто втратили св. віру, другі перестали заховувати св. заповіді, треті дуже слабосильні в релігійнім житті... Як не настає якась зміна, багато Українців пропадуть на віки.

Поправити цього нещасного стану української. суспільности не можуть самі наші епископи й священики. Перше тому ні, бо їх мало, а наших людей багато. Душпастирі не годні всіма вистарчаючо й постійно займатись, щоб кожного врятувати, головно цих, що держаться здалека від церкви. Друге, наші душпастирі нераз не можуть усюди зайти і з усіма перебувати та впливати на них, щоб кожного закріпити в св. вірі й чеснім житті. На це треба іншого рятунку.

І цей спасенний рятунок указав нам сам Христовий Намісник. Святіший Отець звернувся з покликом до всіх побожних світських католиків, чоловіків жінок і юнацтва, щоб вони, за проводом своїх епископів і священиків, стануди рука-в-руку, як нові апостоли, до надзвичайної духовної праці над закріпленням і поширенням між нерелігійними людьми Божого царства.

Завдання таких світських апостолів-ревнителів надзвичайно важливе, святе.Це завдання самого Божого Сина: рятувати душі. Відбирати душі в світа й дявола й приводити до Бога.

Головні точки, що на них ці ревнителі повинні звертати осюди особливішу увагу, були б оці: віра, шлюби, діти, школа, св. сповідь, преса, свята, пости, фільми. Ревні світські українські апостоли мали б завдання старатись, щоб усі їхні знайомі Українці були щиро віруючими католиками, вінчались у своїй українській церкві, з любовію приймали від Бога кожну дитину й старанно виховували її в релігійнім дусі вдома, а опісля в католицькій школі, приступали ревно до св. Тайн, святкували неділі й свята й брали кожний раз пильну участь у богослуженнях, перестерігали ревно церковних приписів щодо посту й гучних забав, читали постійно католицьку пресу і спроваджували її для своїх дітей та висилали дітей тільки на добрі, пристойні фільми.

Окрему увагу треба всім Українцям звернути на застрашаючий похід проти релігії зорґанізованого безбожного комунізму та на його особливий наступ на українськкий нарід.'

Поважна застанова над релігійним станом українського народу каже нам, що для оборони релігії в нашім народі та для релігійно-морального відродження тисячів Українців нам треба збільшити апостольську працю по всіх місцевинах де живуть наші люди. Цього не можуть зробити самі епископи, священики й місіонарі, що вже мають повні руки праці. Їм на поміч треба післати нові сотні—світських апостолів Ними мають стати наші найкращі чоловіки й жінки, юнаки і дівчата кожної нашої парохії, що до цеї апостольської праці над закріпленням Божого царства в кожній українській родині й душі стануть зорґанізовані й приготовані в славній - Католицькій Акції.

У нас, у Канаді, цю важливу справу організує новостворена нашим Преосв. Ординаріятом Централя Українців Католиків Канади в Виннінегу. Ми надіємось, що за проводом і невтомною працею нашої Централі по всіх наших парохіях у Канаді добре зорґанізується ця необхідно потрібна Католицька Акція та що ці наші чоловіки й жінки, юнаки й дівчата, що забажають причинитися своєю працею й молитвою до релігійного піднесення українського народу в Канаді, візьмуть участь у цій Католицькій Акції через живе членство в місцевих відділах Братства Українців Католиків, Ліґи Українських Католицьких Жінок і Українського Юнацтва.

Ми бажали б, щоб Дорогі Читачі "Світла" в Канаді й Злучених Державах були завсіди перші в рядах світських апостолів-ревнителів. І ми закликаємо: ставайте по всіх парохіях членами наших українських католицьких організацій і при їхній допомозі закріплюйте в кожній українській душі, родині й громаді Боже царство! Щоб було можна пізнати, що між українським народом на американськім континенті існує й діє добре відоме всім апостольство світських людей, ця наша славна й спасенна — Католицька Акція.

ЮВІЛЕЙНИЙ ЗІЗД В ЕДМОНТОНІ

Цього року відбудеться в Едмонтоні, в 350-ті роковини Берестейської Унії, Загальний Ювілейний Зїзд Братства Українців Католиків Алберти, Ліґи Українських Католицьких Жінок і Українського Католицького Юнацтва. Зїзд відбудеться дня 23-24-25 листопадня.

Щоб цей Ювілейний Зїзд справді приніс Богові славу, а нашому народові духовну користь, то конечною є річчу, щоб на цей Зїзд прибули найкращі представники з усіх наших парохій і організацій в Алберті. Для цього треба негайно відбути надзвичайні збори і вибрати відповідних людей, що взяли б успішно участь у Зїзді, а після повороту зо Зїзду зложили гарний звіт своїм членам. Де не було б уже часу відбути зборів, нехай представників на Зїзд призначить місцевий Заряд.

Крім цих осіб, що будуть вибрані на представників, дуже бажаним є, щоб на Зїзд прибули також і інші особи з кожної парохії, що їм на серці лежить поступ нашого народу в Алберті та що зможуть у днях 23-25 листопадня прибути до Едмонтону.

Добірні промови вибраних промовців, дискусія й гарна концертова програма певно принесуть кожному учасникові Зїзду поучення й підйом духа.

Кожна наша парохія й організація в Алберті повинна докласти всіх зусиль, щоб цей наш Загальний Ювілейний Зїзд добре представив Українців Католиків Алберти й причинився до нашого загального поступу.

ДЛЯ КРАЩОЇ БУДУЧЧИНИ

Для доброго розвитку українського народу на американськім континенті треба мати багато своїх рідних церков, шкіл, виховних інститутів, сиротинців, часописів і інших установ, що служили б освіті й вихованні всіх станів у релігійнім, а також і народнім дусі. Щоб помогти цим громадам і організаціям у Канаді, що займаються оснуванням і веденням таких корисних установ, а не мають досить засобів, оснував Преосв. Кир Василій Місійне Товариство св. Йосафата, що має збирати потрібні фонди й подавати потрібну допомогу на будову церков і піддержку убогих українських католицьких установ, що служать духовним потребам нашого народу в Канаді.

Місійне Товариство св. Йосафата таке корисне й потрібне для розвитку й кращої будуччини Українців у Канаді, що кожна наша родина повинна стати членом цього Товариства й своїми вкладками, а також і добровільними жертвами та записами збільшити фонд Місійного Товариства, щоб його Управа могла якнайбільше допомоги дати нашим убогим громадам і установам.

Ми на цьому місці сердечно просимо всіх Читачів "Світла" вислати до Виннінегу вкладку від себе, чи від усіх членів родини (по $1.00 чи більше від особи), щоб стати членом Місійного Товариства св. Йосафата й своєю діяльною піддержкою цеї корисної організації причинитись до більшого поступу свого рідного українського народу в Канаді. І нехай Читачі "Світла" будуть завжди перші до такого доброго діла!

Листи й жертви треба посилати на адресу:
Rev. M. Krywucky,
Tache Home, St. Boniface, Man.

Др. Осип Назарук

РОБІТНИЦТВО Й РЕЛІГІЯ

Релігійні догми

Але що робити з таємницями і догмами релігії? Інтелігенція вихована на стислих науках, як вища математика, фізика, хемія — не могла зразу ніяким чином погодитися з релігійними догмами, бо вони навчають речей, що їх зрозуміти не можна.

Подібно мається річ із кожним законом фізики й хемії. Досвід показує,що ці закони є й працюють невпинно,як нпр закон електрики,радія іт.д.—але ядра їх ніхто з учених не розуміє!Чому воно так?Ніхто не годен відповісти навіть при найпростішім факті дзвонення електричним дзвінком. Скрізь і у всім показується властиво догма, що перед нею людський розум стає, як перед стіною. Отож чому плювати на догму тільки в одній області, релігійній, коли не плюється на неї в фізиці, хемії, математиці та всіх стислих науках? Річ ясна, що нема в цім плюванні ніякого розуму. Так правдива інтелігенція зачала вертатись до релігії — та до всього, чого релігія вчить. На пів дороги стала тільки півінтелігенція.

У життевій практиці цей зворот приніс ось який світогляд: Коли філософія дійшла до цілковитого банкрутства, коли навіть люди, що все життя посвятили роздумуванні в —вдержувані коштом держав в університетах, сказали: "Не знаємо нічого!", — то якже можна вимагати від молоденьких 18-літніх студентів, від дітей, що б вони орієнтувались в цих грах книг, що на них при самім кінці завжди виписано: "я нічого не знаю!" А тим більше як можна говорити про це, що з високих шкіл увійде в народні маси "правда", освіта, коли в цих високих і найвищих школах додумалися до цього, що нічого не знають? Отож, що має "увійти" в народні маси? Яка філософія? Котрий її світогляд? Котрого філософа? Таж усі вони лежать розбиті в пух і прах, — з вийнятком цих, що вірили в Бога й шанували церкву, як установу, що керує й регулює віру й світогляд, опертий на релігії. А та освіта була і є в народніх масах. Отож не масам треба "наближатися" до пустки й хаосу цеї частини інтелігенції, що нічого не признає і в ніщо не вірить, тільки навпаки: цій інтелігенції треба вертати до народніх мас, що завжди мали в серці віру в Бога і стояли при церкві.

Від безбожників добра не навчитесь

Неможливо припустити, що на вічне незнання правди засуджені ці мільйони і мільйони людей, що не мають доступу до — університетських катедр і академій, що з них лунають голоси: "Ми нічого не знаємо!" Навіть як би колинебудь було можливо привести пастушків із гір і пасовиськ, робітників із копалень і фабрик, мужиків із піль, мужчин і жінок — до якихось величезних читалень, де їм професори викладали б усе життя тубами своеї суперечної філософії, — то чогож ліпшого цо народні маси довідаються про життя й тайну його, про мораль і обопільну допомогу? Нічого кращого від цього, чого вчить релігія й церква, не довідаються, бо там не то кращого, але взагалі нічого крім сварки нема! Останні слова філософії — це вбивство Геґля і божевілля Ніцшого. Людський розум дійшов до граничного стовпа і вдарив до нього чолом своїх невіруючих філософів. Нема ніяких виглядів розбити головами ту стіну, але є вигляди на це, що голови потріскають всім, що дальше битимуть до цеї стіни.

На релігійній платформі

Такий шлях перейшла людська думка. І на цій основі появилися тепер в університетах організації юнацтва, що стоять на релігійній і церковній платформі. Це, що недавно ще було неможливе, сьогодні дійсність. Професори й студенти найвищих шкіл творять різні релігійні товариства й майже нема університету, де б їх не було. Релігійний світогляд зачинає міцно обхоплювати верхи правдивої інтеліґенції. Росте на очах пошана Церкви в людей з умом і правдивою освітою. Поступ тепер уже не крик, що "Бога нема, а люди на від малпи походить!" Це вже пожалування гідна дурнота, що не лякає ні думки ні уст ніякої освіченої людини. Це вже тільки — вереск недоуків що найголосніще лунає з багна Апфельбавма і його бренчів. Моральна й матеріяльна руїна народу, це відгомін того вереску. Нужда й зараза йде слідами його. На вид цеї руїни — появляється на культурних верхах народів глибока пошана перед вічною силою Бога й пошана до церкви. Чи страшна міра кари за це, що досі було, не розіллється по всіх усюдах, цього ніхто не знає: хто справді шанує релігію й Церкву, цей не валить і не плюгавить Церкви ні цеї, що до неї належить, ні цеї, що до неї належать інші.

Як на долоні видно, що боротьба проти віри й Церкви взагалі — це не діло робітництва. Це тільки спадок по буржуазії найгіршого ґатунку. Це найдурніша "ідея," що колинебудь була між людьми. Дурноту цеї безбожної ідеї видно в цім: Коли з нею не могли дати собі ради навіть наймудріші голови багатої буржуазії що довели до повного замішання, то як собі може дати раду простий нарід, що тяжко працює й не має часу на розчовпування цеї гнилої сукровиці, що тече з безбожних, або зовсім помішаних мозків інтелігентних "провідників"? Ті індивідуалісти (що з них кожний сам уважає себе "мірилом усього") доведуть народи не до колективізму (суспільности в господарстві), тільки завернуть їх до давніх часів здичіння, коли кожний це саме знав, що й інший і була дика "рівність": всі таксамо припікали себе на розжарених углях і їли людське мясо. Цей час мусить вернутись, якщо не буде застановлена дурна боротьба проти віри й релігії.

КАТОЛИЦЬКА ЖІНКА

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В КАТОЛИЦЬКІЙ АКЦІЇ

Внутрішні прикмети

Парохіяльна помічниця, що приступає до виконування свого великого і святого обовязку має кидати довкола добрий засів, що видасть колись обильні плоди.

З усім запалом і посвятою вона стає до праці. Одначе ця праця остане безплідною,як що не буде її виконувати, як справжня Христова учениця, якщо Сам Христос не буде для неї проміннистим Взором,Учителем і Провідником. Парохіяльна помічниця постійно мусить памятати про це, що успіх її праці залежить від її власної внутрішньої вартости, від тісного співжиття з Христом, від наслідування нею Самого Христа, від втілення в своє життя найбільш шляхетних релігійних ідеалів, що так ядерно подає св. Павлоількома словами в листі до Колосян: "Одягніться отже як вибрані Божі святі й улюблені, в щире милосердя, добротливість, терплячи один одного й прощаючи собі, коли хто на кого має жаль; як і Господь простив вам, так і ви. А над цим усім майте любов, що є лучником звершенности і нехай панує в серцях ваших мир Христовий що до нього й ви покликані в однім тілі. І будьте вдячними. Слово Христове нехай замешкає в вас обильно"...(3,12—16)

Нехай ці слова будуть виписані вогненними буквами в душі парохіяльної помічниці. Чи не є вона одною з цих вибраних, що до них звертається Апостол народів? Чи не є вибраною з-поміж інших до святої служби в Христовому винограді, до служби, що призначена їй як ласка від Бога?

Чим буде всяка праця, чим будуть зусилля й труди, якщо не осяює їх милосердя, добротливисть, покора, скромність і терпеливисть? Без цих прикмет кожне зусилля стане подібним до дерева, що його весняний легіт не прикрасив ніжним пахучим цвітом і воно остало безплідним.

Милосердя веде нашу помічницю до слабих і покривджених, що потребують її помочі, але тажок і до цих, що не хочуть прийняти тієї помочі, що стрічають її нерадо і з упередженням. Бо вона хоче придбати для Христа всіх без різниці, хоче усмирити їхні терпі ння.

Парохіяльна помічниця має бути зразком доброти. Доброта мусить знаменувати кожне її слово й діло. Доброта вчинить її вирозумілою на багато людських недомагань, вона зуміє багато просити, стане товчком до несення ближньому активної помочі. Доброта — це сила, що скоріше, ніж що інше, спрямує блукаючих на дорогу правди, а в відношенню до слабих і безрадних має виїмково притягаючу силу й нераз творить чуда в упертих людських душах.

А покора?Чи може парохіяльна помічниця нести іншим поміч, якщо не має тієї чесноти? Гордість — це іней, що морозить кожний прояв життя. Гордість сліпа, не вміє доглянути й розуміти вартости глибоко укритої в інших. Покора — це правда й щирість. Хто покірний, цей зуміє й відчуває, що кожне його зусилля даремне, якщо Бог не допоможе йому Своєю поміччю. Покірний себе не шукає. Чи може парохіяльна помічниця виконувати прийняті обовязки, якщо в своїй праці сама себе шукає? З покори росте пошана й належна оцінка безсмертної душі чоловіка, хоч би й як нужденно він виглядав на зовні.

Смирність і милосердя! Якуж притягаючу силу мають ці чесноти! Часто там, де насуплений й розгніваний чоловік безсильний, — там багато зробить тихий й опанований, одним словом зуміє погасити пожежу. Коли злість віддалює— смирність притягає. Чи ж не сказано про тихих — смирних що вони здобудуть землю?Це певне, що коли парохіяльна помічниця тепеливістю зачинає для Бога душі здобувати, скоріше осягне ціль, ніж при помочі острих слів, упімнень і догани. Терпеливі перші збирають овочі своеї праці. Вже рільник добре розуміє, що багато треба терпеливости, заки кинене ним зерно закільчить заки молоду ростину сонце освітить, огріє й побудить до росту.Якже ж більше терпеливо мусить парохіяльна помічниця ждати, заки засів кинений її рукою до душі ближнього, зійде, розвинеться й видасть бажаний овоч! Її нетерпеливе слово було б подібне до граду, що ломить і нищить ніжну ростину.

Смирність і високе цінення справді дівочої чистоти, чистоти думки, серця, говорення і поводження—це питоменності парохіяльної помічниці.

І ще одна чеснота повинна прикрашувати парохіяльну помічницю. Це чеснота дискреції. Умілість доховати повірену тайну, Оджеж до неї звертаються люди, що перед нею відчиняють свої душі; свої терпіння й недолі довірюють їй, щоб прийняти від неї розраду й спокій. Вона мусить ці звірення прийняти й задержати в собі. Ці, що з довірям відчинили своє серце, мусять бути переконані, що це, з чим вони звірились, остане на все тайною.

А понад усе нехай царить любов, що веде до досконалости.

Парохіяльна помічниця має стрічатися не тільки з цими, що ними опікується, але також співпрацювати в найтіснішому звязку з багатьома, що хочуть їй помагати і у чім можуть, виручити. І тут, як і всюди, доброта, покора, скромність і терпеливість мусять бути мотором праці. На загал парохія має небагато сил здібних до діла. Малу горстку Христових працівників лучить і оживляє спільне їх зусилля, спрямоване до тієї самої цілі.Коли в колі зібраних осіб зайдуть якісь непорозуміння —парохіяльна помічниця мусить їх розглянути, щоб для добра загальної справи всілякі

противенства вирівняти й привернути бажаний спокій. Часто лагідними словами зможе вияснити непорозуміння і ствердити, що в праці не йде про це хто її буде вести, але перш усього про це, щоб її виконати й осягнути її головну ціль.

Тому то парохіяльна помічниця старається пізнати вдачу своїх співробітників, щоб могла в роботі йти їм на зустріч, якщо добро справи не буде вимагати, від неї, щоб зайняла відмінне становище. Однак якщо помимо її зусиль і заходів не можна буде усунути непорозумінь і прикрих спорів, нехай тоді памятає слова св. Павла: "Терпіть один одного й прощайте собі, якщо хто на кого має жаль; як і Господь відпустив вам, так і ви." (Кол. 3. 13).

Парохіяльна помічниця є післанницею душпастиря. В його імені сповняє святий обовязок Не світський чоловік дає їй вказівки й доручення в праці, але священик, що виступає як заступник Христа, що щоденно складає жертву св. Служби Божої й держить у своїх руках Божественне Тіло Спасителя.

Завдяки своєму післанництву вона стоїть на свічнику. Очі парохіян звернені на неї, передовсім її люди судять і критикують. Тому парохіяльна помічниця завсіди мусить уважати, щоб її поводження ніколи не кидало якої тіни на її настоятеля — священика. З природи речі її праця часто веде її на приходство, звідки дістає доручення, вказівки й поради. Там вона мусить бувати з уваги на користь праці й добра парохії. Багато очей на ні звернених, небдин хоче знайти камень зневаги, щоб кинути ним у неї й душпастиря. Тож нехай ніколи не дасть до цього найменшої нагоди ні притоки!

Парохіяльна помічниця, це звязковий між душпастирем і парохією, але ніколи клин,що розбиває цей звязок. Священик — як чоловік — має також свої недомагання, може помилитися. Парохіяльна помічниця не повинна прилюдно критикувати поводження душпастиря. Така критика може стати злим засівом, що зростаючи в парохії, видасть затруені овочі. Коли дійдуть її вух злосливі зневаги про поводження душпастиря, нехай постарається здушити їх у самих початках і нехай завжди вияснює обвинителям, як справа дійсно представляється. Вкінці останне: Парохія ніколи не повинна відчути, що існує якесь непорозуміння або різниця поглядів між парохіяльною помічницею, а її душпастирем. Вона мусить памятати,що душпастир, мавши більше досвіду і довшу працю, краще від неї визнається в парохіяльних умовинах та що частіше від неї зуміє знайти спосіб, як зарадити лихові.

Тільки найбільш гармонійна співпраця парохіяльної помічниці з душпастирем запевнить успіх і благословення в будові Христового Царства на землі.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Глава 26:17-25

У перший же день Опрісноків приступили учні до Ісуса й спиталися: "Де ти хочеш, щоб ми приладили Тобі великодню вечерю?" А Він відказав: "Ідіть у місто до такого то й скажіть йому: Учитель велів сказати: Мій час наближається; в тебе відправлю великодню вечерю з моїми учнями." І учні зробили так, як звелів їм Ісус, і приладили великодню вечерю.

А як настав вечір, то був Він за столом із дванадцятьми учнями. Як же вони їли, сказав: "Йоправді, кажу вам, що один із вас зрадить Мене."

А вони тяжко засмутились і почали один за одним питатись Його: "Чи це я, Господи?" А Він відповів і сказав: "Той, що мачає зо Мною руку в мисці, він Мене зрадить. Правда, Син Чоловічий піде, як про Нього написано; та горе тому чоловікові, що зраджує Чоловічого Сина; ліпше було б тому чоловікові, як не був би народився." А зрадник Юда озвався й запитав: "Чи це я, Учителю? Він відповів йому: "Ти сказав."

ПОЯСНЕННЯ

Згідно з приписом жидівського закону першого дня Опрісноків, коли Жиди починали їсти тонкі, неквашені хліби,мали вони для кожної родини заколоти пасхальне ягня. Було це 14 дня місяця Нізану Ягня вбивали священики на святиннім подвірі, серед співання псалмів, що починались від "Аллилуя" — Хваліте Господа. Заколені ягнята, за практикою фарисеїв, споживали ввечері 14 Нізану, на основі слів св. Мойсея: "І не зістане з нього нічого до ранку" (2 Мой. 12:10). Пасху споживали 15 Нізану і в році смерти Ісуса Христа перенесли були на 16 день Нізану, на суботу. (Було й так, що ягнята вбивали 13 дня Нізану, в середу, пекли їх, а споживали ввечері 14 дня Нізану.)

Дня 13 Нізану або ранком 14 приказав Ісус апостолам подбати про приготування пасхального ягняти, щоб разом із ними відсвяткувати Пасху. Мало це відбутись у місті Єрусалимі, де міщани приготовляли багато кімнат для вигоди прибувших людей із провінції. Хоч звичайно полагоджував ці справи Юда, то цим разом Ісус звернувсь з дорученням до апостолів Петра й Івана; не назвав також імени того чоловіка, мабуть Христового прихильника й приятеля, що в нього мала відбутись Пасха. Це може тому, щоб не дати Юді нагоди до зради та щоб мати спокійну годину для установи Пресв. Евхаристії й Тайни священицтва. Можливо також І сус хотів дати своїм учням іще один доказ свого надприродного знання й звернути їхню увагу на це, що цим разом не ходить про звичайне пасхальне ягня, але про щось надзвичайне.

Апостоли приготовили все згідно з приказом Спасителя. Як каже передання, світлиця була на горі Сіон, де сьогодні стоїть мошея Давида. Мала вона коло 20 ярдів довжини й 11 ярдів щирини та була переділена стовпами на дві частині. З цею світлицею вяжуться перші й найсвятіші спомини християн. Тут відбулась Тайна Вечеря, тут Спаситель часто являвся після воскресення й тут зійшов св. Дух на апостолів. В сусідстві цього дому мали також жити й умерти Христова Мати.

Правдоподібно при уладженні вечері помагали Петрові й Іванові інші особи, якнаприклад власник дому й деякі Христові учні та учениці, що постарались про столи, посудину, килими й лежаки-софки,що на них спочивали тодішні люди, як відбували свої гостини-бенкети. Треба було також накупити ягнят, занести сполудні до святині, заколоти й зняти шкуру. Ввечері треба було на шпилити ягнята навхрест, на патики з грабового дерева та спекти на вільнім огні. Треба було ще подбати про неквашені хліби, гірке зілля, що мало нагадувати египетську неволю про густу, темно-червонавої краски мішанину, що була зладжена з варених дактилів, миґдалів, фіґ та цинамону, а вкінці про вино й воду. Всі ці приготування апостоли робили охоче, ревно та з любовю. Була це перша християнська церква що її вони уладжували й прикрашували.

Під словом "пасха" можна розуміти великодне ягня, великодню вечерю, сам Великдень, що починався 14 дня Нізану,й увесь осьмодневний святковий час.

Перед великодньою вечерею Ісус перебував із Апостолами в Витанії, в домі Лазаря й Його сестер Марти й Марії,що Йому в час Його апостольскої праці так часто заявляли любов та приймали Його гостинно. З Витанії пішов Ісус просто до горішньої частини Єрусалиму, де була приладжена до вечері світлиця, що належала мабуть до чоловіка Марії, матері св. евангелиста Марка.

Пасху мали спожити ввечері на основі приказу св. Мойсея: "Там (в місці перебування Божого імени) будеш жертвувати пасхальне ягня ввечері при заході сонця, в часі, коли ти вийшов із Египту." (4 Мой. 16 6).

Тайна Вечера почалась законом приписаним великоднім бенкетом. Обряди тієї великодньої вечері були зворушливі. Учасники, що їх мало бути не менше десяти й не більше двадцяти, крім жінок, ставали довкола стола в подорожніх одежах, підперезані та з палицями в руках. Жінки вечеряли при укритих столах. Батько родини проказував молитву, вмивав руки та благословив першу чарку вина, що йшла вколесо з гірким зіллям, за мачанним у вищезгадану червонаву мішанину. При другій чарці батько родини коротко пояснював значення пасхального бенкету. Опісля ломано опрісноки та подавано всім, разом із гірким зіллям. Аж тоді наступало з черги споживання пасхального агнця та мясо з мирної жертви, що його в пізніших часах споживали вже лежачи на лежаках.

Старозавітній великодній агнець був прообразом Божого Агнця, Христа, як казав св. Павло: "Бо й наша Пасха, Христос, принесений у жертву" (1Кор. 5:7).

Після вечері й умиття рук подавали четверту чарку, благословення, співали псалми та проказували молитви, що висказували тугу за Месією. Вкінці співали "малий Гелель" і наливали черверту чарку. По спожитті останнього куска агнця не можна вже було їсти ніякої страви, а після четвертої чарки не пили вже вина, хіба що відспівали "великий Гaлель"; однак пята чарка не була вже обовязковою. Пяту чарку пили змішану з водою.

Під час вечері Ісус виявив учням сумну правду, що один із них має зрадити Його й видати фарисеям і книжникам. Тоді Юда вийшов із світлиці.

Спаситель поважно, набожно та з великим зібранням духа проводив вечерею,зберігаючи точно всі обряди. Він так, як ніхто, розумів їхне значення, тож так, як ніхто інший, дякував Богові за доброчинства, що їх вони нагадували, й радів що тепер сповниться це, що вони представляли.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

СЬОМИЙ РОЗДІЛ

ЗАХОДИ

Коли консул Авреліян як не пишний забирався з дому сенатора Флавія, не довідавшись нічого певного про їхню віру, несподівано, дуже близько вхідового атріюму, як зиркав боком, тим зизим поглядом підлого шпигуна, побачив у маленькім городчику, заслоненім із трьох боків муром, щось таке, що відразу зайняло всю його увагу й викликало усмішку безмежної злоби. Причаївся... послухав, оглянувся, чи його хто не бачить... і тико, зо зручністю кота, наскочив на Кирилка, сина сенатора Флавія що бавився вязанням із ґалузок малих хрестиків, що їх застромлював на купочках піску, [illegible] на могилках.

[illegible]

Кирилко відітхнув глибоко, радісно — але якась іскра недовіря з сумним передчуттям лишились іще на дні його дитячого серця.

— Ти хочеш бути, пане, християнином? А чому ти так гарно одягнений? Християни так не чепуряться.

Одне це малозначуче питання замкнуло Авреліянові уста а допитливий погляд хлопчини бентежив його як найгостріша нагана цензора.

— Як я охрищуся, моя дитино, то здійму цю багату одежу й дам убогим. Але тепер змилосердися надо мною, зроби мені одну ласку — скажи, прошу, як називається папа й де мешкає, бо мені конечне треба з ним бачитись і говорити; я маю великі злочини на своєму сумлінні!

І закрив лице руками.

Серце дитини наповнилось почуттям милосердя.

— Ах, бідний ти, але Бог певно простить тобі...

— А де папа?

— Не скажу, бо ти ще не християнин.

— Але присягаю тобі на мощі мучеників, на цей святий хрест...

— Що ти робиш! грішниш! нам не вільно присягати! — скрикнув наляканий Кирилко.

Авреліян розумів, що це мабуть одинока нагода дійти до своєї мети й зо страхом, щоб хтось не застав його на цій шпигунській роботі, вирішив за всяку ціну дізнатись правди.

— Дитино, ти своєю мовчанкою доводиш мене до розпуки. Ти сам не знаєш, чию душу губиш своєю мовчанкою!

— А хто ти?

— Якщо я деінде признався б тобі до цього, що я кажу тобі, моє життя було б у небезпеці. То це правда, що Климентій папа? — шпігунував далі Авреліян.

Кирилко не сказав нічого, але нехотячи почервонів... Із цього збентеження хлопчинки хитрий консул пізнав, що він натрафив уже на слід.

— Один із братів-сенатор! Неправда? — допитував нетерпеливо.

— Нічого не скажу — відповів хлопчина. Але ходи, заведу тебе до катехуменів, а вони краще вияснять тобі все це, коли хочеш навернутись, мій нещасний брате!

Авреліян радів, бо довідавсь уже багато. Дитині сказав:

— Дякую тобі, братчику, але сьогодні вже пізно, не маю часу, вернусь завтра; тільки ти не кажи нічого нікому, бо ти міг би наразити мене на дуже велике нещастя. Моя присутність у Римі навіть перед християнами мусить залишитись таємницею.

По цих словах скоро, наче гнаний соромом і страхом, щоб його хтось не побачив, а одночасно і з великим вдоволенням вискочив із подвіря.

Кирилко стояв хвилину як закопаний. Не знав, як собі вияснити всю справу. Опісля побіг скоро до Святішого Отця, щоб розказати йому, що сталося. Святіший Отець відбував саме нараду про справи Церкви з св. апостолом Іваном; присутні були також Еварист, Гермес і інші, що пильно слухали кожного слова Господнього любимця. У їхніх стіп сидів також молодий цезар Маврикій і вважно записував більш важливі вискази на воскових табличках; коли-не-коли нахилявся стиха і цілував кайдани, що зняті з рук св. Івана лежали на землі.

Кирилко вбіг несміливо до кімнати й станув при дверях, не бажавши перервати розмови. Але св. Апостол самий прикликав його з великою добротою, подібною до тієї божественної доброти апостолового Учителя, що так діточок тулив до Себе.

Заохочений св. Іваном хлопчина розказав усе, що сталось. Присутні з великим здувуванням глянули один на одного. Маврикієві стрілило до голови затроєною стрілою підозріння.

— Якже, Кирилку, виглядав цей чоловік?

— Ще молодий і одягнений у червоний плащ із каптурем ("луцерну"), але рудий, і пах, як кадильниця!

— Куди вийшов? Покажи мені скоро!

Взялись обидва за руки і в одній хвилині добігли до брами, звідки можна було ще на розі улиці побачити тікаючого консула.

Побачивши його, Маврикій тільки заламав руки.

— Брате, це зрадник! це шпигун!

Від цих слів, що вже самі обурюють, серце загорілось нагальною відразою й охотою дігнати підлого зрадника, зневажити й криваво пімститись за його підступ... Та це була тільки коротка хвиля... Опісля патриціївська гордість поволі замовкла й відізвавсь християнин почуттям любови й прощення.

ЗА ЧЕРВОНИМ МУРОМ

ІЗ ЗАПИСОК САМОВИДЦЯ

— А скільки заробили ви обидва на цій державній роботі? — питаю я.

— Хворобу й то невиличиму! Її ми з собою несемо додому — відповідає Михайло. Ой, щоб ніхто вже більше не видав такого життя!... Боже, Боже, поглянь на нашу недолю!...

І не стямились, як заїхали ми до рідних воріт Гриця. [illegible] Радості й сльозам, так у родині Гриця як і Михайла, не було кінця. Раділи діти, що батьки вернулись додому, плакали [illegible], що бачуть їх хворими [illegible]

Ось така доля жде чи вже зустрінула всіх цих засланців чи як називає їх більшовицький уряд — "трудящих работніков." Тільки така?... Ледве доволікаються вони до рідного порога та й кладуться до постелі, а вже районове НКВД кличе їх до нової реєстрації й то під загрозою кари. В якій справі їх закликає?... Перевірити їхні документи, а скоріш доказати, що вони неважні, що люди ці не такі дуже хворі, як зясували в їхніх документах, і тому по кількох тижнях мають вони вернутись до полишеного місця своєї праці. В найкращому випадку мають піти до робіт у поблизьких радгоспах. Тут тим нещасним калікам не поможуть ні сам їхній хворий вид ні лікарські посвідки, бо речником їхнього стану здоровя є одиноке, всесильне НКВД. Коли ж на заклик районового НКВД хворий в уряді не являється, перевірять усю справу в місці його замешкання своїм питомим способом, це є, тяжко хворого і його родину побивають і все що є в хаті, грабують; опісля оправдуються, що тут зайшло мале непорозуміння. Така перевірка тяжко хворих в моєму селі була в трьох місцях.

З мого села більшовики вивезли в часі від березня до жовтня 1944 року 240 чоловіків. З цього вернулось хворих калік, знищених на здорові 95%, із голоду вмерло на Сибірі 36, на різних фронтах згинуло 49, додому пишуть й просять рятунку 41, а про інших нема ніякої вістки....

Це мала й бліда картина "опіки" більшовицького уряду над своїми "трудящими"...

— — —

Хто перечитав це оповідання самовидця "За червоним муром," цей добре пізнав, хто це більшовики та яку долю вони кують усьому українському народові.

Наша відповідь на ці звірства й жорстокість совітських слуг і всеї червоної займанщини може бути тільки одна: молитись щодня до Божої Матері, Заступниці України, щоб заступалась за нас перед Богом і випросила нашому народові волю, а одночасно творити в усім світі один український фронт для оборони українського народу від більшовиків та для відбудови на прадідній українській землі вільної української держави, що в ній Українці й усі громадяни могли б тішитись вільним життям і працювати без перешкоди для свого дочасного й вічного щастя.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

У Вишколі УСС

Після вишколу та поповнення новобранцями в Розвадові У.С.С. знову виступили в поле в лютні, 1917, звідки прибули були рештки боєвих частин по нещасній розправі під Потуторами. Відійшли в поле два курені по три сотні за проводом отамана Ф. Кікаля, приділеного з австрійського війська. В полі Кікаль став підполковником і його призначено на команданта У.С.С. на місце полковника Вариводи. Кікаль згинув у боях під Конюхами; пораненого пробили Москалі багнетами.

Тому, що я вже був підтоптався на війні й у мене не було вже давньої сили, я по підході Стрільців у полі остався при вишколі в Розвадові як харчовий старшина. Моїми помічниками були в нашій стрілецькій "провіянтурі": Дмитро Паліїв і Віктор Підсонський. Віктор робив мудрі й замотані рахунки, а Дмитруньо справунки. З огляду на те, що я на "провіянт-офіцера" не родився ні не вчився, то мусів його до часу вдавати... На всякий випадок ми старались про добрий харч для Стрільців, а також тишком-нишком почали тоді в Стию купувати сукно й робити Стрільчикам стрілецькі шапки "мазепинки," щоб уже хоч раз надіти їх на стрілецькі голови замість "комісьних." І нам це потроху вдавалось.

З часу поботу в Розвадові залишивсь у мене сумний спомин. А саме. Як деякі наші сотні верталися із вправ, то докучали місцевому священикові таким чином, що минаючи його хату співали непристойну пісню про "штирьох попів." А перед хатою одної жінки, що мала руде волосся, вигукували пісню "Ато руда тай погана.."

За таке згіршаюче поводження У.С.С. відповідають деякі провідники-команданти, що дозволяли або казали Стрільцям співати голосно серед села, де всі могли чути, головно діти, непристойні співанки.

І взагалі на українських провідників спадає вина не за одне фальшиве потягнення, а що гірше — й руїнницька робота. Хто розбив український нарід релігійно й поділив на ворожі табори, а цим ослабив Українців релігійно й національно? Хто затруїв український нарід радикалізмом, соціялізмом, комунізмом? Хто розбив і ослабив український нарід партійництвом до такого ступеня, що ми досі не маємо одного уряду української нації й навіть у цей час найбільшого горя одної України під час мирової конференції в Парижі, крім трьох заокеанських меморіялів предложено ще меморіяли від трьох леґальних українських урядів і одного комітету так, що чужі політики не знають із ким говорити? Чи такий "попис" зробив народній загал, чи українські провідники?

А знову ці Українці, що виступають нераз на платформі як "українські провідники, чи вони своїми поглядами й особистим та родинним життям завжди дають приклад релігійних, чесних і статочних людей? Щоб рядове членство могло навчитись від них вірно служити Богові й батьківщині?... Це речі, що про них трудно писати й прикро думати... Та для власного й національного добра не одному українському провідникові треба щиро й негайно звернутись лицем до Бога й сказати з глибини душі: "Да прийдет царствіє Твоє!" Це певне, що як українська нація має встоятись на ногах, то всім нам, а головно провідникам, треба стояти на колінах...

В санаторії

Згадаю на цьому місці, що в час мого ослаблення мені вдалось було для поратування здоровя роздобути місце в військовій гірській санаторії в Закопанім. Не памятаю, як довго я там дихав свіжим повітрям, але видно, що воно мені не пошкодило, бо ще досі зараховують мене до "живих земляків". У тому часі зробило було мені наше Стрілецьке Братство несподіванку, бо прислало вістку про мій "аванс" тобто підвищення до ступеня "поручника У.С.С.", або як це називали "ін дер Муттершпрахе": "лігіонс - оберлайтнант." Під бородою з'явилась друга "зірка," а в кишені мабуть якийсь додаток.

В час свого побуту на лікуванні в Закопанім мав я нагоду познайомитись із одним студентом університету, що звавсь Володимир Микита. Його батько, оженений із Полькою, проживав у Західній Галичині як урядовець. Малий Влодзьо був вихований у польськім дусі й був у краківськім університеті головою польської Академічної Громади. Тоді почав він призадумуватись над своїм прізвищем і прийшов до висновку, що "Микита" не може бути Поляк, але мусить бути Українець. Задержане, незмінне родове українське імя привело його в слушному часі до національної самосвідомости й він відчув і заявив себе Українцем, хоч на такого не виховався і це певне не відчиняло йому дверей до карієри.

На справу збереження свого українського імени треба звертати увагу кожному Українцеві й роздумування над цею справою повинно завсіди кінчитись тією гідною, патріотичною постановою, що "Моє імя скаже відразу, хто я!" А як кому нераз через українське прізвище доведеться йти крізь життя каменистою дорогою й їсти твердий кусок хліба, то зїсть його з почуттям гідного борця за ідею, що йому ніхто не посміє сказати: Ти продав українське імя за панський хліб...

Приходиться мені згадати на цьому місці ще й другу дуже сумну справу — вибору хресних імен. Багато наших людей у Канаді й ЗДА вибирають при хрищенні для своїх дітей зовсім невідповідні імена, що їх нема ні в якім католицькім календарі. Імя якоїсь голивудської розвідки буває нераз наймилішим іменем для католицької дитини, що повинна завжди мати імя одної з небесних святих покровительок. Родичі, що вибирають дикі імена для своїх дітей, провиняються подвійно: проти католицької і української ідеї Ми маємо стільки гарних імен святих, що певно вистарчать нам для вибору відповідного імени для кожної української дитини. Вибираймо, Дорогі Родичі, для своїх українсько-католицьких дітей, тільки такі імена, що вже самі імена були б постійною маніфестацією нашої релігійної й національної свідомости!

Революція в Росії

"В тому часі, коли ми на галицькій землі йшли добре втоптаним шляхом своїх щоденних військових обовязків як частина австрійської армії, за Збручем, почавши від Петербурга, почала в березні 1917 року революція валити лад російської держави і розхвильовувати море поневолених нею народів надіями нової будуччини. Ця революція була для світу несподіванкою, бо вона мала за мету не тільки розвязку старого суспільно-політичного питання через повалення переворотом царського деспотизму й заступлення його новим конституційно-демократичним ладом, але нова революція хотіла закінчити війну невдач рішучою перемогою й щасливо закінчити війну. Тому до революції прилучилось російське військо, а це зробило вже неможливим загасити огонь давнішим засобом реформ і приречень. Старий лад не мав уже вернутись.

В Петрограді кидав свої революційні іскри англійський амбасадор Бюкенен, що працював над поваленням царя Миколи II, щоб він не пішов за царицею й не погодився з Німцями на шкоду антанті. Цар зрікся престолу, та на цім справа реформи не спинилась: буря революції стала така нестримна, що перевернула все догори корінем і антанта не тільки позбулась царя, але втратила саму Росію...

Недержавні народи, що досі діяли головно в підпіллі, тепер скористали з революційного розвалу й вийшли на відкрите поле зо своєю ідеєю народньої окремішности. Серед численних революційних голосів ми почули дорогий нам голос українського Києва й усеї Придніпрянської України. На Україні національний рух ширився з надзвичайною скорістю. В Києві протягом травня й червня відбулись три великі всеукраїнські зїзди, селянський, робітничий і військовий. Нове російське "Тимчасове Правительство," що в ньому став невдовзі голосний Керенський, усе більше тратило ґрунт під ногами, випускало керму з рук і там нестримно наростав більшовизм.

В Києві розпочалась українська оживлена робота за почином ради "Товариства Українських Поступовців," одинокої в ті часи всеукраїнської організації в Придніпрівщині. На наради ТУП прибули представники різних нових організацій духовенства, війська, молоді, робітництва. Тоді вирішено створити "Центральну Раду," що мала обєднувати всі національні оргнізації й вести ввесь організаційний рух. Головою вибрали М. Грушевського, що згодом приїхав до Києва й, на превеликий смуток найповажніших громадян, пристав до молодих соціялістів-революціонерів (Д. Дорошенко: Мої спомини про давне минуле, ч. І. стор. 73.)

В березні відбулась у Києві велика українська маніфестація. Самих вояків було в поході до 30,000, а організацій і цивільного народу непереглядні маси. В поході був і Грушевський. Коли його ґрупа станула перед Міською Думою, проф. Грушевський дав знак, що хоче говорити. Все втихло Тоді він піднесеним голосом закликав усіх, щоб присягли під прапором Шевченка, що будуть боротись, докя не виборють Україні автономії. Всі стали на коліна піднесли руки догори й заприсягли. Захоплення дійшло до найвищого ступеня. Люди схопили Грушевського на руки, винесли на другий поверх думи, на балькон, і звідси показали народові. З тисячів грудей загуло "Слава батькові Грушевському!" На вічу прийняли ухвалу з домаганням автономії України. (д.б.)

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

В СПРАВІ ІМІҐРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ. Переселення стає на чергу дня. Справа афідевітів. Як уже подано в газетярських новинках, скитальцям будуть **видані міжнародні пашпорти** (подібні до колишніх "Нансеновських"). Це дасть певну можливість переміщення з країни в країну та більш вільного руху в межах тієї чи іншої держави.

Справа переселення і поселення буде вирішуватися на засіданнях відповідних комісій Обєднаних Націй під час Загальних Зборів в Ню Йорку. Має бути остаточно сформлена нова інституція "Інтернешенел Рефюджі Организейшин", до якої перейде справа опіки і розселення скитальців.

Канада, як сподіємося, візьме певну квоту скитальців і допущення їх в Канаду пічнеться в певнім часі після закінчення нарад Обєднаних Націй в Ню Йорку.

Інші країни, як Сполучені Держави Америки, Аргентина, Параґвай, Австралія та ще деякі Південно-Американські республики також почнуть приймати скитальців.

Потреба переселення українських скитальців найбільш гостра в **Австрії** та **Італії**, далі — в Німеччині.

Українські Допомогові Комітети в цих країнах взивають до українців Канади і Америки постаратися **про надіслання афідевітів** для своїх рідних, близьких та взагалі краян, **в найскорішім часі,** бо коли іміґраційні аґенти американських держав почнуть запис скитальців на іміґрацію, афідевіти матимуть велику вагу.

На Конференції Українських Допомогових Комітетів в Европі була, між іншим ухвалена така точка:

"Звертаємося з апелем до українського громадянства Північної Америки й Канади допомогти своїм рідним і **іншим численним українським громадянам** з нової еміграції в Европі... **Гасло: кожна українська родина в Америці — кожній українській родині в Европі афідейвит** — хай засвідчить братерство наших сердець, а жертвенність наших громадян в Америці (і Канаді) буде записана в історії найбільш шляхотних американських акцій в світі"

На цей заклик українці в Канаді мають відгукнутися **тепер,** не відкладати навіть на місяць-два, бо справа вимагає скорої акції.

Всі ті українські громадяни, що бажають допомогти афідейвитами тим скитальцям, що не мають близьких рідних, можуть зголоситися до Комітету Українців Канади, до Комісії Опіки і Поселення: Адреса:

Ukrainian Canadian Committee
701 McIntyre Building
Winnipeg, Man. Canada.

БРАЗИЛІЯ. З листа місіонаря. "В мене життя мов за часів Аврама та Лота. Ось перед хвилиною було нас кілька. Один уже сів на віслюка й поїхав в одну сторону, другий їде завтра в другу сторону, а я за три дні вибираюся в третю сторону. За місяць і пів, як Бог позволить, вернуся на кілька днів, а потім на коня й далі в ліси. Денно їду 15-30, а навіть 50-70 клм. Кінь чи осел часами не витримує, але шкура й нерви священика мусять витримати, тому дорогою зміняю звірюку й далі, щоб люди дармо на мене не ждали. Як сил забракне, злізаю з коня, привязую його до дерева, а сам лягаю на траву, доки не відзискаю рівноваги нервів. Недавно мій кінь настрашився діри й збісився. Я думав, що вже лечу на лоно Авраама, але не долетів. Тому два місяці я скорочував дорогу, залів в дебри і скали, та серед ночі ані руш вилізти. Крім того натрапив на обірвану дорогу над кількасот метровою пропастю. Ангел Хоронитель вирятував мене з біди й я перемоклий над ранком таки заїхав на призначене мені місце. Тому рік, як 500 метрів від мене тигр своїм ревом приграває, мій кінь зо страху танцював на дорозі, а була це чорна тиха ніч. Вже кілька разів у розводнених ріках було видно тільки кінську та мою голову, але Пан Біг вирятував. З початком цього року змій "боа констріктор" заступив мені дорогу й то на такім місці, що годі було його оминути, бо стежка була вузенька, під мною кількасот метрова пропасть, а надо мною височезна стрімка гора. Я пустив поводи, відмовляв часослов. Спостеріг небезпеку, коли кінь передніми ногами вступив вже в перші колеса скрученої гадюки. Моє щастя, що гадина була добре обжерлася й не мала охоти кидатися на мене та коня. Кінь осторожно клав ноги між кола кількаметрової скрученої гадюки, що високо залерла голову й досягла нею моїх колін. (Я сидів на високому коні й високому сідлі). Майже задеревілий переїхав я небезпеку. Обидвоє ми подивилися на себе, а я дякував Матінці Божій за охорону.

Чиж це не романтичні пригоди патріярших часів? Це не збуджує в мені ні крихітки страху чи знеохоти. Противно, наглядна Божа опіка заохочує мене далі невтомно працювати для Бога й безсмертних душ. А як закінчу своє туземне життя, чи мене забють, чи повісять (як це мама пророкували мені) чи звірюки зїдять або гадина струїть, чи тіло моє поховають корви (мерлецькі яструби) або звірі, це для мене малозначна річ. Щоб тільки виповнити волю Божу на тім світі й оглядати Бога на другім! — 2 серпня, 1946.

КИКЕНЕР, ОНТ. Жертви на Сиротинець. Киченер, це велике місто, але Українців у ньому дуже мало. Однак вони зложили на новий Сиротинець Сестер Служебниць в Анкастер в Онтеріо $1024.50 готівкою, а крім цього заявами $375.00. Жертводавцями були: **По $100.** — Всеч. о. В. Філевич, Н. Стусс, М. Нацюк. **По $50.:** М. Стецик, Ф. Голоюк. **По $25.:** П. Цінцірук, М. Цінцірук, М. Атаманюк, І. Сулима, М. Вовк, М. Шпак, І. Лівандовський, Г. Чорномаз, Л. Родосюк, п-ство Жовніри, п-на А. Боднар; Н. Сеньків, З. Кравчук, Н. Плекан, І. Петришин. **По $15.00:** п-ні Варщин. **По $10.00:** І. Шурко, М. Стефанчук, Д. Періг, Н. Крамарчук, Л. Шльосер, В. Папроцький, Й. Кравчишин, п-а М. Кравчук, п-на А.

Кравчук, В. Дудик, І. Пігура, п-і Й. Стадник, п-і І. Папроцький. Решта дрібніші датки.

Коли взяти під увагу, що три великі фабрики гуми вже 4 місяці на страйку, то це значна сума для кичєнерців. Неодного кичєнерця боліло, як жертвував, але коли подумав, що його діти мають батька, матір, дім, мають в що одягнутися й їсти до сита, а бідні сироти нераз не мають де голови приклонити, то його перестало боліти, а навпаки, він чув навіть якусь внутрішню насолоду.

І нетільки поодинокі українці повинні жертвувати, але й товариства та організації. Всі отже поспішім із поміччу Сестрам Служебницям і сплатім їхній великий дім у Анкастер, де знайде приміщення неодна українська сирітка. Адреса для посилок:

St Josephs Orphanage
Ancaster, Ont.

ҐРИМСБІ, ОНТ. Вінчання. В суботу, 31 серпня, по тихій Сл. Божій у церкві Успення Божої Матері, Впр. о. Ігумен Н. Когут, ЧСВВ., звінчав молоду пару — панну Софію Мазур із п. Дмитром Лабюком. Молода, дочка Олександра й Анастазії Мазур, а молодий — син Матея і Марта Лабюк із Бімзвил, Онт. Обидві родини е побожними й чесними членами в нашій парохії й дають приклад доброго, християнського життя.

Дружками панни Софії були: Анна Лабюк, Параня Мазур і Марта Яківчук, а дружбами: Володимир Мазур, Дмитро Баранюк і Василь Филимчук.

По шлюбі о. Парох зложив щирі побажання щасливим молодятам, а всі присутні піддержали його відспіванням грімкого "многая літа."

Весільна забава відбулася в гостиннім домі Молодої, п-ва Мазурів, що прибули з околиці Вильна, Алберта, на сталий побут до Ґримсбі, Онт. Гості забавлялися до пізної ночі. Під час того обдарували молодих гарними дарунками.

На другий день по весіллі молода пара виїхала до Оттави й Монтреалю, а опісля замешкають в Торонті, де п. Дмитро працює як зручний механік.

Новозвінчаним Молодятам просимо від Бога благословення в їхньому подружньому житті. П-й.

ВЕГРЕВИЛ, АЛТА. Несподіванка. До нової хати п-ва Дмитра й Марії Вахнянин прибули несподівано ввечері, дня 28 вересня, місцеві Українці-католики, приятелі й сусіди п-ва Вахнянинних, щоб привітати їх по-приятельськи й скласти сердечні побажання в новім домі. П-ні О. Богайчук перша промовила сердечно до Господарів і з привітом вручила їм на памятку дарунок від усіх присутніх, а п. С. Сисак побажав п-ву Вахнянам Божого благословення в новій хаті й щасливого життя з діточками на многі літа. Опісля Пан і Пані Вахнянин подякували всім за честь і дар, що для них буде на довгі часи приятельською памяткою. При цій нагоді "Світло" одержало $2.00 дарунку. — Присутній.

ЧИПМЕН, АЛТА. Свіжа могила. Дня 1-го жовтня вмерла Евдокія Ілиняк, проживши 89 років. Покійна була одна з перших піонірок, що приїхали до Канади 1892 року. Її чоловік Михайло й два сини Михайло й Василь одного тижня померли на інфлуенцу в 1918 р. Обидва були жонаті й полишили вдів. Ця родина е споріднена з першим піоніром, Василем Ілиняком. Син Михайло був взірцевий працівник на полі церковнім і народнім. За його старанням повстала церква в містечку Чипмен. Він офірував увесь матеріял на будову церкви, бо він торгував будівельним матеріялом. Також всі речі, як цвяхи, папір і цемент доставляв по зниженій ціні. Завжди помагав Отцям і Сестрам; не жалував поїхати по них і привезти, бо він мав перший автомобіль. Два роки по скінченню церкви вмер у 37 році життя. Брат Василь прожив 25 [illegible]

Евдокія в своїм житті ніколи не нарікала, що їй зле. Була працьовита й терпелива. Коли 1928 р. вмер молодий зять і полишив жінку й 5 дітей, то мати помагала вигодувати тих малих дітей.

Перед смертю пішла до лікарні і в неділю прийняла св. Тайни з рук Преп. о. О. Засійбіди, ЧСВВ., а у вівторок умерла.

Покійна походила з села Небилова, пов. Калуш. Полишила в смутку 3 доньки в Чипмен, 25 внуків і 24 правнуки. В.І.П!

Похорон відбувся 3-го жовтня. Похоронні богослуження відправив о. Засійбіда, ЧСВВ., а похороном займався "Парк Меморіял" із Ламонту.

По похороні була перекуска у Народнім Домі, під час якої п. Ник. Андріїв зібрав $19.25 на скитальців. — Н. А.

МОНДЕР, АЛТА. Преосв. Ладика гостем на величавім бенкеті ветеранів. Вечір 14-го жовтня записався справді великими буквами в історії міста Мондеру. У цей "День Подяки" Ліга Укр. Катол. Жінок уладила величавий бенкет на честь ветеранів із мондерської округи, що брали участь у 1-ій і 2-гій світовій війні.

Запрошено на цей вечірок усіх бувших вояків та вислуженців маринарки й летунства. Було їх коло 60. А тих 70, що не могли прибути на цей бенкет, прислали свої адреси та висловили свою вдячність Католицьким Жінкам за те, що положили тільки труду, щоб звеличати память ветеранів. Прибуло на цей бенкет багато гостей. Були всі учителі мондерських шкіл, три наші посли, кількі лікарів, багато чужинців та деякі гості з Едмонтону.

Вітали ветеранів посадник міста, п. А. Лесняк, п. Др. Стрільчук, І. Сашків, принципал школи, п. МкКій, та чотири орґанізації: п. Шептицька від Черитi Клюб, п. Невчас від Чеймбер оф Коммерс, п. Джансон від Червоного Хреста, п-ні Фербей від Ліґи Катол. Жінок. Пані Фербей у своїй довгій промові висказала радість жіночого товариства, що могло зробити цю приємність для ветеранів та гостей.

Довгі адреси виголосили наші три посли. Пан Понич сердечно привітав молодих ветеранів та дав їм велике признання за те діло, що вони зробили. Як військовий старшина, п. Понич говорив високо про стан військовий та висказав радість усіх присутніх з того приводу, що хлопці щасливо вернулись додому. Згадав про тих, що впали в бою, й їхню рідню. Пан Томин у веселім тоні висказав багато глибоких думок. Крім сердечного привіту й признань, п. Томин запевнив ветеранів, що всіми силами буде старатись помогти їм дістатись на свою позицію відповідну до їхніх заслуг.

П. Антін Глинка, посол до домініяльного сейму промовляв щиро, звязко та весело. У своїй адресі п. Глинка підніс заслуги не тільки ветеранів, але й згадав домашній фронт. "У часі війни, дорогі ветерани", говорив п. посол, "ми помагали Вам, а тепер Ви маете помогти нам..." Вкінці п. А. Глинка дав велике признання катол. жінкам у Мондері за те, що так пляново приготовили цю гарну програму, що зладили королівську вечерю та запросили так багато визначних гостей.

Від парохії привітав ветеранів у двох мовах, українській й англійській, Впр. о. парох В. Шевчук, ЧСВВ. "Дорогі ветерани", говорив о. парох, "ми журились із Вами, коли Ви були на фронті, а тепер ми тішимось, коли Ви вернулись до нас.. Щасти Вам, Боже, в усім".

За ветеранів промовляв учитель п. Г. Бабій. Він в імені всіх висказав радість та щастя, що стрінуло їх того вечора. "Для Канади", говорив пан Бабій, "ми були готові дати й життя..."

Головну промову виголосив перший гість, Преосв. Ладика. Хоч заля була переповнена до берегів, однак панувала цілковита тишина. Слова Архипастиря входили глибоко в серця всіх присутніх. Преосв. висказав свою радість із того приводу, що хлопці вернулись додому, та дали їм признання за геройські діла. "Однак", говорили вони далі, "хоч війна скінчена, наша праця за честь та волю нашої Канади мусить продовжатись... Ми своїм життям, жертвами та всіма способами мусимо помогти скитальцям, щоб і вони діждались волі, якої вони ще не мають... Бог по нашій стороні..." Накінець програми Преосв. вручили всім ветеранам гарні грамоти признання, друковані в трьох кольорах.

Програмою того вечора вміло проводив по-українськи й по-англійськи п. Лука Майко, учитель мондерської школи.

Честь мондерським католицьким жінкам за те, що так гарно пошанували своїх ветеранів у милім товаристві славних гостей. І ввесь Мондер може радіти, що за проводом свого невтомного о. Пароха й католицької організації у місті й усій парохії йде так взірцево всяка робота. — Свідомий.

ІННІСФРІ, АЛТА. Вінчання. Дня 26 жовтня повінчались тут п. Іван Мандрусяк з панною Франею Ґасай. В суботу вранці молодята вдалися до церкви Різдва Божої Матері, приступили до св. Тайн і вислухали Служби Божої, що її в їхнім намірі відправив Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. По Службі Божій відбулось вінчання, а опісля весільна забава в домі п-ва Гасай. По молитві й "многоліттю" п. Ю. Франко згадав кількома щирими словами наш католицький часопис "Світло". Збіркою зайнявся п. П. Грещук. Зібрано $6.70 — Молодим подругам бажаемо щасливого життя на многі літа, п-ству Гасай радости з їхніх дітей, а жертводавцям складаемо щиру подяку за жертву. — Ю. Франко.

ЛАМОНТ, АЛТА. 25 ліття подружжя. Дня 27 жовтня ввечері сусіди й приятелі зійшлися до хати п-ва Миколи й Розалії Яшинських, щоб справити їм несподіванку в нагоди 25-ліття подружнього життя. Пані Сосняк вручила Ювілятам гарний дарунок, а Преп. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ., побажав їм Божого благословення. Гості відспівали "многая літа". Ювіляти, зворушені подякували за дарунок й несподіванку в їхню честь. Під час гостини п. Т. Козак і й. П. Кашуба зібрали на пресу $6.07. — П-й.

АЙРОН РИВЕР, АЛТА, Прощальний вечірок. Дня 6 жовтня ввечері, в парохіяльній залі члени, сусіди й приятелі справили прощальний вечірок для п-ва Степана й Марії Крук, довголітніх членів і одних із основників-піонірів парохії св. Івана Христителя, що тепер лишають цю околицю й переїжджають на сталий побут до Вернон, Б.К. П-во Круки багато причинились до розвою парохії, багато вложили праці. Степан Крук майже безперервно був секретарем парохії, а пані Крук невтомно працювала в жіночім товаристві. Багато гарних речей, вишиваних, лишиться як памятка її жертвенности й любови до церкви в парохії. Тому тяжко приходилось прощати їх, хоч ми бажали попрощати їх якнайкраще.

Під час вечірка промовив Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ., і попрощав від парохії, а також говорив п. С. Крук і його Дружина. Промовив також п. Андрій Орисюк і від парохії вручив дарунок на памятку п-ву Крукам. З тої нагоди жертвовано на прес-фонд $2.00. Зворушливо, деякі зо сьозами в очах, відспівали "многая літа", бо це було прощання добрих членів, щирих сусідів. Певно, що на новім місці в Вернон п-во Круки стануть до дальшої праці для нашої Церкви. Бажаемо їм щасливої дороги й щасливого життя.

МИРНАМ, АЛТА. Архієрейські відвідини. В неділю, 6 жовтня, наша парохія мала честь вітати їх Преосвященство, Кир Ніля, ЧСВВ. Погода була надзвичайно гарна. Поважне число парохіян і гостей робили з Впр. о. парохом М. Ханасом, ЧСВВ., останні приготування та нетерпеливо вижидали свого Князя Церкви. Перед брамою, прибраною прапорами й написом привіту, станув вкінці з о. Парохом церковний похід у два ряди. Точно в 10 год. зявляється авто п. В. Курили, власника гостинниці в Дервенті, а з нього виступае Дорогий Гість у товаристві Преп. о. Г. Хміляра, ЧСВВ. О. Парох виходить Преосв. Владиці назустріч, подае Владиці архієрейські ризи, а опісля всі разом поважним ходом підходять до церковних дверей; діти сиплють під ноги своему Владиці живі квіти, а народ співае на божню церковну пісню. При дверях привітав Преосвященого довголітній член парохії, п. В. Бережанський, хлібом і сіллю, а п. П. Кіт передав Архипастиреві церковні ключі. Під час архієрейської Служби Божої привітав Владику о. Парох і зложив сердечну подяку за ласкаві відвідини парохії в Мирнам. По Службі Божій сам Преосв. Владика пастирським словом повчав своїх вірних про потребу віри, а також дякував діточкам за квіти, а всім людям за численну участь у св. богослужбі. Опісля відбув Преосвященний катехизацію з дітьми й роздав памяткові образці.

По всій відправі п. Д. Яцій, один із чільних парохіян, запросив їх Преосвященство, Впреп. Отців і інших гостей до себе на гостину, що нею проводив п. І. Юзвишин. На його поклик промовляли: Впр. Отці, п. П. Кіт, п. Д. Яцій, господар дому, п. М. Кулій, власник крамниці в Мирнам, п. Я. Матвіїв, бувший мирнамський діригент хору, що тепер перебуває в Мусідорі, п. П. Гриців із Ту Гилс і п. І. Гриців із Нового Києва. Кожний із Промовців почувався щасливий, що міг промовити кілька слів до свого Владики. Наприкінці промовив сам Преосв. Владика, що вислови свою радість, що може бути між своїми давніми парохіянами, а також подякував господарям за щире прийняття; присутні відповіли на це відспіванням "многоліття". Опісля, на тихий поклик п. Кота, присутні вложили $16.00 на пресу. По обіді Преосвященний іще довго розмовляв із парохіянами, що своею вірою й жертвенністю служать Божій справі, а опісля віїхав на архієрейські відвідини до парохії в Нортерн Велій. - І.Ю.

СТ. ПАВЛ, АЛТА. Празник Покрова Матери Божої. Дня 13-го жовтня парохія Покрова Матери Божої в Ст. Павл святкувала свій храмовий празник. По врочистім богослуженні в церкві всі гості й члени зійшлись до місцевої римо-католицької залі й тут застали гарні накриті столи до спільного обіду, що його приготовили місцеві працьовиті жінки. До стола засіли також о. Ледук і о. Паналу, священики-облянти з місцевої парохії св. Павла, й о. Е. Пащак, ЧСВВ. По обіді о. Пащак привітав гостей, а опісля говорив о. Паналу. Тішився, що Українці-католики горнуться до своеї парохії і побажав їм якнайскоріше діждатись своеї церкви.

Згодом присутні забавлялися в бінго, з чого дохід пішов на будову нової церкви в Ст. Павл. При кінці була розігравка щасливих тикетів. — Кор.

КРАКІВ, АЛТА. Прощальний вечірок. В день празника Покрова Пресвятої Богородиці родина й приятелі п-ні Марії Королюк уладили на її честь прощальний вечірок. П-ні М. Королюк, дружина покійного Мирона, це перша піонірка цеї околиці й перша з парохіян-основників. Від 12 літ вона проживала вдовою в свого сина. Щоб на старші літа відпочати, збудувала собі хату в Едмонтоні й перейшла туди з наймолодшою донькою на сталий побут. Наша парохія в Едмонтоні певно охоче привітае нову добру членку. — Р. Тимчак.

В Мондері Вийшов Із Друку

ГАРНИЙ КНИЖКОВИЙ

Календар Української Родини

на 1947 Божий рік

ЗМІСТ "Календаря Української Родини" на 1947 рік цікавий і повчальний. Хто тільки вміе читати по-українськи, з користю й приемністю перечитає всі статті календаря.

ВІРШІ: НА ЩАСТЯ, НА НОВИЙ РІК! , ПІСЛАННИЦТВО УКРАЇНЦІВ. — С. ЧАРНЕЦЬКИЙ: МОЇЙ МАМІ. — С. ЧЕРКАСЕНКО: У ПЕРЕРВІ. — С. ЧАРНЕЦЬКИЙ: ЯК ДЗВОНИ БРАЛИ. — О. БАБІЙ: БАЗАР. — МОЛИТВА — М. РІШКО.

СТАТТІ: І. С. СЕМЧУК: ПИСЬМЕННИЦТВО В ЖИТТІ НАРОДУ. — О. М. СІЯНЧУК, ЧСВВ: УКРАЇНЦІ В БРАЗИЛІЇ. — О. А. ТРУХ, ЧСВВ: УКРАЇНА НА КОЛІНАХ. — ДАЙ, БОЖЕ, ЗДОРОВЯ! — ТАЄМНИЙ КЛЮЧ. — З НАМИ БОГ. — ЧИМ БУДЕ ВАШ СИН? — О. І. ЛЕНЦ: МЕТЕОРИ. — Ґ. АРАБСЬКА: ПОШАНА АВТОРІТЕТУ. — О. ЦЕГЕЛЬСЬКА: ЯК ВІН МЕНЕ ЛЮБИТЬ. — В. ТОМИН: А ПО КОТРІЙ ВИ СТОРОНІ? — РЕЛІГІЯ И ПРАЦЯ. — ДІТИ НАЙБІЛЬШИЙ СКАРБ НАРОДУ.

ОПОВІДАННЯ: А. ЛОТОЦЬКИЙ: СВЯТОСЛАВ ЗАВОЙОВНИК. — ТРИ БРАТИ. — КЕРЧ: АЛЬКАЗАР. — ДР. В. МУРОВИЧ: СИЛА МОЛИТВИ. — ВИШИВАНА СОРОЧКА. — НАРОДНІ ПЕРЕКАЗИ. — ДУРЕНЬ ЗО СТУПОЮ.

РІЗНЕ: КАЛЕНДАРІЙ — ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НОВОГО И СТАРОГО СТИЛЮ— ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР — КРІМ ТОГО : ЖАРТИ, ОГОЛОШЕННЯ, СПИС ВИБРАНИХ КНИЖОК І НОТ, АДРЕСАР И ЧИСЛЕННІ СВІТЛИНИ.

В цьогорічнім Календарі е поданий відразу ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НОВОГО И СТАРОГО СТИЛЮ. Це велика вигода для священиків, сестер і дяків.

ОСОБЛИВУ УВАГУ всіх читачів звертаемо на зворушливе оповідання в цім календарі про "АЛЬКАЗАР", що представляе геройську боротьбу еспанської нації з більшовиками й перемогу над ними.

ЗАМОВЛЯЙТЕ И ЧИТАЙТЕ!

ЦІНА календаря — 50 центів. Хто замовляе ВІДРАЗУ принаймні 25 календарів, платить по-40 центів.

Адреса для замовлень:
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

ПОШУКУЮТЬ
своїх рідних

Антін Ярослав, син Василя й Марії з дому Рожек пошукує своеї рідні Миколу Рожека з Дрищева, пов. Бережани і Теклю Антін родом з Розгадова пов. Зборів.

Марія і Дарія Шпільман, дочки Василя і Евдокії з дому Ребрик пошукують своїх тіток Марію і Катерину, що виїхали до Америки 1912 року з села Білковець, пов. Зборів.

Анна Досяк пошукуе Стефана Досяка.

Яків Лужецький з Лужка пошукуе сестри Ірини Волянської.

Романів Семен і його дружина з дому Башук з Пивовщини, пов. Сокаль, пошукують свого брата в Канаді.

Константин (Кость) Лещук с. Теодора і Теклі, пошукуе дочки Петра Кіліна, сестри Ореста й Ґалі, і дочки Марка Кілина, сестри Василя і Федька; всі з села Краснопущі, п. Бережани.

Стефан Годований, с. Луки пошукуе п. Василя Заруцького з села Сервир, повіт Зборів.

Стефан Малюта з села Вишатича, повіт Перемиль, пошукуе своїх синів Романа й Славка та свого брата Дмитра з того самого села.

Стефан Онишко з села Лімна, повіт Турка, своїх сестер Анну, Марію Дністрян, Петра й Стефана Дністрян (сини Марії), тітку Домну Тарку, тітку Парашку Дністрян, її чоловіка Івана та вуйка Стаха Дністрян.

Іван Костюк, родом з села Хоробів, пов. Сокаль, ізза браку рідні в Америці прохае друзів, синів сокальської землі помогти мені виїхати за океан.

Пошукую вуйка і тітки моеї дружини Евгенії з дому Марунчак, а її мати з дому Вовк, Сторожинець, Юрко Маковський.

Ольга Ґубіцька пошукуе:

(1) Сестри Іванни Ґубіцької, родом з Теребоблі, замужної за Ґаард Ґодва.

(2) Тітки Юлії Массаро, з дому Ґубіцька, з Теребовлі.

(3) Братів тіточних — Володимира, Василя і Стефана Маліцьких.

Флореску Прокіп, син Івана, зі Станутів Горішних, Буковина — свого дядька Флореску Дьордія, сина Флореску Петра. Відозвіться вуйку, бо я крайний сирота.

Пошукую рідних і знайомих:

(1) Бубнів Іван (Максимець) з Бучаччини.

(2) Недошитко Антін (Шевчук), Тернопіль.

Земляків Лемків пошукуе Ярослав Сорока, син б. управителя школи в Фльоринки, пов. Грибів.

Филипа Фурму, фармера, котрий мае дві доньки і мешкае в Америці або Канаді, пошукуе Менцінська Марія, з дому Мариновичъ, дочка брата Йосифа, священика родом з села Новосільці-Ґневош, коло Сянока.

(2) Івана Захарка, шлусарського майстра пошукуе Менцінська Марія, сестра щвагра Антона Мариновича з села Військо, п. Добромиль.

Володимир Юзвак, син бл. п. о. Михайла Юзьвака зі Самбора, пошукуе своїх кузинів, Івана і Михайла Артимович з села Таар.

Заінтересованих просимо вдатися до Редакції "Світла".

ЖЕРТВИ
НА "СВІТЛО"

По $1.00.: З прощання п-ва С. Крук, Айрон Ривер, Алта. **По $1.50:** Теодор Ґерун, Галач. **По $2.00:** П-ні Е. Касіян, Маганой Сити. **По $2.80:** З прощання М. Королюк, Андро, Алта. **По $3.07:** З нагоди 25-ліття подружжя Н. і Р. Яшинських, Ламонт. **По $3.35:** З весілля Теклі Костинюк і Олекси Вербицького, Тілейн Лейк. **По $3.85:** З похорону бл. п. Гр. Цимбалюк, Новий Київ. **По $5.:** З прощання Л. Кос, Едмонтон. **По $6.70** З весілля Франі і Івана Мандрусяка, Іннисфрі. Алта. **По $8.00:** В домі п-ва Дмитра Яція з нагоди обіду в честь Преосв. Кир Ніля Саварина, Мирнам, Алта.
З нагоди весілля п-ва Василя й Олі Грабець, Борщів, Алта. (на скитальців і пресу) $11.75.
Щира подяка жертводавцям!

Богослуження в Алберті

ЛИСТОПАДЕНЬ

15. Починається піст перед Різдвом.

17 — **Неділя.**
Куквил
Пено
Гилярд; св. Івана
Ст. Майкел
Іннісфрі місто
Веґревил, Елк Пойнт
Краків
Вох
Ледук (Збори Ап. Молитви)
Елдорена (Базар)
Ту Гилс

21 — Четвер
Смокі Лейк Св. Онуфрія
Плейн Лейк
Дервент, св. Юрія
Восток (празник)
Еншав (базар)
Торгилд (празник і початок базару. Листопадовий День)
Волф Крік

22. Пятн. —
Волф Крік (День Подяки)
Восток (Благод. Сл. Б.)

23 — Субота
Делф (благод. Сл. Божа)

24 — **Неділя**
Менвил
Спас коло Мондеру
Гилярд — фарми.
Делф
Малой
Енгел Лейк

1. Грудня.
Ренфурлі, Чипмен.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

15. Листоп. Зачинається Пилипівка.

17. Неділя 23 по Сош. Св. Йосафата свщм. з 12 XI. Гл. 6. Єв утр. воскр. 1. Всеночне. Як храм, на Утр. Єв. Ів. 35. На Літ. Ап. 220 і 311, Єв. Луки 38 і Ів. 36.

21. Четвер. Введення в храм Пр. Діви. Всеночне. На Утр. Єв. Луки 4. Катавасія: Христос раждается (до 31. XII.). На Літ. Ап. 320, Єв. Луки 54.

24. Неділя 24 по Сош. Катерини вмч. Попразн. Введ. Гл. 7. Єв. воскр. утр. 2. На Літ. Ап. 221, Єв. Луки 39.

25. XI. Віддання Входа.

30. XI. † Андрея ап. первозванного. На Літ. Ап. 131. Єв. Ів. 4.

Старий стиль

17. Нед. 23 по Сош.: Гл. 6, Єв. утр. 1. На Літ. Ап. 220, Єв. Луки 38.

21. Архистратига Михаїла: Всеночне. Єв. утр. Мат. 52. На Літ. Ап. 305, Єв. Луки 51.

24. Нед. 24 по Сош. і Св. Свщмч. Йосафата.: Гл. 7. Єв. утр. 2. Всеночне. Устав той сам, що 6 жовтня, Ів. Богослова, в неділю, тільки на Літ.: Троп. воскр., Йосаф. і Конд. воскр. Сл. Кондак Йосаф. І н. Заступнице Християн. Ап. 221 і 311, Єв. Луки 39 і Ів. 36.

28. Початок Пилипівки. Піст до Різдва Христового.

Стінні Календарі

З обрядами святих з українськими педами нового або старого стилю:

Великі 16X20 — 30 ц.

Середні 9X14 і спеціяльні 6X9 — 20 ц.

Менші 8X11 — 15 ц.

На 50 календарів 10% опусту, на 100 календарів — 15% опусту.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НА АДРЕСУ:
Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alta. Canada.

НОВИНКИ

— **Дня 26 жовтня** промовляв Святіший Отець Пій XII через радіо до учасників зїзду Товариства Християнської Науки в Бостоні. В своїй промові папа закликає священиків, братчиків, сестер і світських людей, щоб проповідували світові правду про Христа й Його Церкву та старались зберегти Церкву чистою й без закиду, що може статись тільки тоді, як її члени зрозуміють красу своєї віри й своїх обовязків, як членів Христового Тіла. До цього діла не вистарчить праця священиків і сестер, але треба співпраці світських людей. Перш за все повинні родичі здобути собі стільки знання, щоб могли дітей учити конечних правд катехізму. На думку папи найбільшим гріхом між людьми є це, що вони вже почали тратити саме почуття, що це є гріх... Христовій Церкві загрожують не тільки вовнішні вороги, але і внутрішня неміч і занепад, що пливе з незнання, або надто поверховного знання релігійних правд, що їх учив люблячий Спаситель усіх. Тому папа підкреслив, що навчання правд віри конечне й необхідне "не тільки для дітей у недільних школах та для дорастаючої молоді в вищих клясах, але воно повинно займати також почесне місце в програмі колегії й університету." А й ті мільйони людей, що не будуть учитись у колегіях, потребують релігійного навчання, щоб вони, а головно ті з них, що стануть провідниками в народнім житті, приступали до своїх завдань із знанням свого Бога, свого люблячого Спасителя й своєї матері-Церкви.

А американських часописців що відвідували Святішого Отця в Кастельгандольфо, папа заохочував, щоб рівним описом цього, що бачили в Европі, причинялись до матеріяльної, а ще більше духовної відбудови повоєнного світу.

— **Українські** політичні партії й організації: 1) Українське Національно-Демократичне Обєднання; 2) Українська Соціялістична Радикальна Партія 3) Українська Соціял-Демократична Робітнича Партія; 4) Українська Партія Соціялістів-Революціонерів; 5) Організація Українських Націоналістів; 6) Український Національний Державний Союз; 7) Союз Гетьманців-Державників; 8) Українська Революційно-Демократична Партія, дня 14 липня, 1946 р. створили КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ для погоджування своїх планів і починів у веденні визвольної боротьби.

Теперішні складні і несприятливі для нас міжнародні відносини, важке становище нової української еміграції і, зокрема, її неозначений та неоформлений під правним оглядом стан, промовляють переконливо за необхідність обєднатися всім зорганізованим українським національно-політичним групам до спільної, чесної та лояльної співпраці над внутрішнім консолідаційним процесом нашої еміграції на демократичних підставах і над унаглядненням цього процесу на закордонному (зовнішньо-політичному) відтинку.

Повідомивши українське громадянство про цей перший крок на шляху до консолідації, Координаційний Український Комітет закликає всіх Українців, без огляду на партійну приналежність і переконання, приєднатись до цього почину та підддержати його, а разом з цим взяти активну участь у боротьбі за здійснення нашого незмінного і найвищого ідеалу.

— **Коли** президент Злучених Держав, Г. Трумен, відкривав великі наради Обєднаних Держав у Ню Йорку, то свою промову закінчив молитвою: "Нехай Всемогутній Бог, у своїй премудрості й милосерді, веде й піддержує нас у нашім стар анні про закріплення в світі тривалого миру." Часопис "Ню Йорк Дейлі Мирор" складає за це Труменові побажання з вдоволення, що "нарешті хтось заніс Бога на наради Обєднаних Держав. Може з тією молитвою покора, ввічливість любов ближнього й пошана правди ввійдуть до залі нарад Обєднаних Держав."

— **В Бостоні** відбувся пятьдений надзвичайно цінний зїзд "Товариства Християнської Науки", що в ньому взяло участь 479 осіб, що вислухали 196 докладів і 180 промов під час 65 засідань. Головна тема зїзду була: "Навчання релігії — основна потреба народів у Злучених Державах." Головним безпосереднім завданням Братства буде добре приготування провідників Католицької Акції ревних і освічених свієтських людей-катехістів, провідників клюбових дискусій, виховників родичів і апостолів доброї волі. Останньої промови бостонського архієпископа Кошінга слухало 70 єпископів, сотні священиків і сестер і 15,000 світських людей. Промовець пригадав слова покійного папи, Пія X, що то обновив діяльність Братства Християнської Науки, що "нема поступу, якщо він не зміряє до Бога."

— **Англійський** кардинал Ґрифин закликає людей молитись до св. Тереси від Ісуса Дитяти за нарід у Росії й за мир.

— **Еспанський** єпископ із Барцелони, Ексц. Григорій Модреґо, головний духовник еспанського війська, заявив під час свого побуту в ЗДА, що неправдою є, наче б то в Еспанії було переслідування не-католиків. Еспанія, це майже чисто католицький край, однак там нема переслідування Жидів, як це було по інших краях, а також арабська й інші віроісповідні меншини мають своїх військових духовників. Не-католики можуть мати свої відправи, тільки не можуть вести своєї пропаганди, бо це було б зневагою переважаючо католицької нації.

— **Американський** суддя Флуд сказав під час зїзду Католицького Товариства в Филаделфії, що американські школи повинні навчання моралі й доброї поведінки дітей зробити таким важливим, як навчання фахових і академічних предметів. Тільки так можна буде виховати нове покоління виборців, спосібних усунути такі лиха, як зіпсованих політикерів, захланних купців, комуністичних робітничих провідників, самолюбних фармерів, чорноринковців і лінчування Нігрів. Про такі лиха можна говорити по наших шкільних залях без глуму, бо наш край ще досі є одним із небагатьох місць, де існує воля. Докладчик засував також потребу громадянського виховання й представив сучасний політичний світ як мішанину ідеалізму, амбіції, заборчости, дурноти й мстивости. Сумлінні виборці рідко мають нагоду голосувати на групу кандидатів, що "ними всіма були б захоплені." Докладу судді Флуда слухало 1,500 духовних осіб.

— **В вересні** відбувся в малім італійсько-альпейськім місті Лу зїзд цих духовних осіб, що народились у цім містечку. З міста Лу, що має 3.000 мешканців, вступило до духовного стану 300 осіб. Між ними, крім священиків, братчиків і сестер, було: два кардинали, один архимандрит, один єпископ, кілька ватиканських дипломатів і професорів семінарів та університетів. Джерелом так численних покликань до життя посвяченого Богові було це, що головною справою в родинах мешканців міста Лу була релігія.

— **Нова** бразилійська конституція, прийнята державним сеймом, приймає демократичну форму уряду, признає найвищу повагу Бога - володаря, волю сумління й релігії, нерозривність подружжа, вводить навчання релігії по школах. Бразилійський уряд матиме також дипломатичне представництво при Апостольській Столиці в Ватикані.

— **На закид** англійсько-протестанського архієпископа Йорку, Гарбета, що католицькі вимоги при мішаних подружжах "понижаючі," католицький єпископ із Савтворк, Ексц. П. Аміго, відповів, що: "Ми хочемо, щоб віра в серцях католицького народу була сильна а відчуваємо, що віра слабне через мішані подружжа (католиків із не-католиками). Якщо існують мішані подружжа, ми слушно домагаємось і будемо далі домагатись, щоб усі діти виховувались як католики та щоб протестанська сторона не мішалась до релігії католицької сторони."

— **Американський** сенатор Брюстер сказав на зборах Литовського Допомогового Комітету, що балтійським державам — Литві, Латвії й Естонії — тепер поневоленим Совітською Росією, повинні бути привернені воля й незалежність та що звідти повинні негайно забратись совістські війська й поліція, бо поневолення малих держав великими не веде до тривалого миру. А Литовський Американський Католицький Конгрес, що в тому часі відбував наради, схвалив домагання до американського уряду, щоб американське представництво в Обєднаних Державах розпочало заходи для поваления більшовицького присуду в справі католицького хорватського архієпископа Степінаца.

— **Голова** Словацької Американської Ліги, Петро Юрчак, звернувся з покликом до всіх Славян в ЗДА, щоб при найближчих виборах голосували тільки на таких кандидатів, що заявили себе виразно проти комуністів. При цій нагоді Юрчак напятнував недавній "Всеславянський Конгрес," що відбувся в ЗДА, як комуністичну організацію.

— **Чорчил** заявив у британськім сеймі, що "Католицьку Церкву й духовенство в Хорватії переслідують із найбільшою строгістю." Диктатором Хорватії є тепер жорстокий більшовик Тіто - Броз.

— **В ЗДА** видно великий поступ у любові, бо до різних монастирів приймають тепер без різниці разом білих і чорних кандидаток, чого не було досі.

— **Католики** в Чілі видали свій шематизм про "Стан Церкви в Чілі." Він подає, що в Чілі є 5,389,544 мешканців, із чого коло 95%, це католики. Над ними працюють 1,722 священики в 18 епархіях, з чого 981, це черці. Мають три великі духовні семінарі, де вчаться 784 богослови.

— **Американець** Буденц, колишній управитель більшовицького часопису в Ню Йорку "Дейлі Воркер," що навернувся до Католицької Церкви, виявив, що комуністами в ЗДА керує агент Кремля, Гергард Айслер, відомий також як Ганс Бергер.

Засудження більшовиком Тітом архієпископа Степінаца на 16 літ тяжких робіт наче б то за "співпрацю" з нацистами, назвав Буденц облудою, бо справжнього співпрацівника з нацистами, дра Леонича, зробив Тіто своїм амбасадором в Англії.

— **Православні** Москалі вибрали недавно в Парижі архієпископа з Ніси екзархом західньо европейських епархій православної церкви. Цей вибір є протестом проти більшовицького патріярха Алексія, що вважає себе зверхником усіх православних й Західній Европі й настановив для них ексархом, після смерти Євлогія, митрополита Серафима. Цей православний зїзд схвалив також чолобитню до греко-православного патріярха в Істамбулі просьбою, щоб він опікувався ними.

— **"Польський** Косціол Народови," за проводом свого патріярха Годура, що живе в Скрентоні, злучився з протестантами-єпископалами. Годурівці, це польські свистунівці, що відступили від Католицької Церкви. Польсько-більшовицький уряд добре відноситься до цих "народофцуф."

— **Американські** діти діставатимуть тепер по школах перекуску. О. В. Ґиббонс, Т. І. сказав у Вашинґтоні з нагоди першої шкільної перекуски, що найгрубшим забором, що його ми можемо збудувати проти диктатури, це добре здоровя дитини."

— **В ЗДА** відбудеться в 25 епархіях, в днях від 1-8 грудня збірка одежі для жертв війни в усім світі. Мають надію зібрати чотири мільйони фунтів теплої одежі й обуви.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО

THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1 грудня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX. Ч. 22.

ПІД ПРАПОРОМ НЕПОРОЧНОЇ ДО БОРОТЬБИ З БРУДОМ ДУШІ!

НЕПОРОЧНО ЗАЧАТА

Це діялось 1848 р.

Европа переживала жахливі часи. Шаліла революція. Безпощадним гураганом ударила вона у вічне місто — Рим. Батько християнства Папа Пій IX мусів утікати з Риму до малого надморського містечка Ґаета.

Одної днини Папа-вигнанець сидів над морем і в сумній задумі глядів, як море бурилося. Розбурхані хвилі котились аж до стіп Папи викидаючи на беріг брудну піну. "О, який це вірний образ тієї бурі, що ось тепер кидає св. Церквою — тією Петровою лодкою, що її керманичем є саме Він." І тінь глибокого смутку залягла обличча Папи-вигнанця...

Побіч Папи сидів старий, вірний кардинал, що добровільно ділив з Папою недолю вигнання. Він відгадав думки Св. Вітця і перервав сумну мовчанку словами: "Святий Отче, Ти не уздоровиш сьогоднішнього світа інакше, як тільки через проголошення догми Непорочного Зачаття Пречистої Діви. Ця догма певно двигне людство з тієї моральної пропасті, в яку воно скотилося." На обличчі Пія IX зявився радісний усміх, а в очах заблестіли сльози. Папа задумався. Слова кардинала були вірним відгомоном цих просьб і благань, що напливали з усіх сторін світу.

Минуло повних пять літ...

8 грудня, 1854 р. велитенську базиліку св. Петра в Римі виповнила вщерть сороктисячна товпа людей майже всіх національностей. Коло гробу першого Папи римського — св. Петра зібралися люди, щоби зложити поклін Непорочно Зачатій. Оце сьогодні Папа Пій IX має проголосити світові догму Непорочного Зачаття Преч. Діви.

Нагло заграли сурми, пронеслася могутня пісня, а на троні станув св. Отець. Батьківським зором глянув понад море людських голов і стрепенувся..."Чи його голос докотиться до всіх? Таж він хоче промовити не до тисячів, але до міліонів, до всіх людей усього світу. Усіх він хоче непомильно звідомити про це, що Преч. Діва є Непорочно Зачата."

Настала гробова тиша. Здавалося, що нарід затаїв віддих. А з уст Христового Намісника неслися могутні слова: "Повагою Господа нашого Ісуса Христа проголошуємо та означуємо, що Преч. Діва Марія від першої хвилини свойого зачаття була вільна від усякої змази первородного гріха."

Проґомоніли останні слова. Нагло голос св. Вітця заламався, з очей поплили сльози радости, а на уста тиснулися слова пророка Симеона: "Нині отпущаеши раба Твоего, Владико."

А між народом аж кликотіло. З грудей виривалися оклики радости, в очах тремтіли сльози, а руки сплітaлися в молитовний вінець. Всі падали долілиць і кликали: "Слава Непорочно Зачатій, слава, слава!"...

Вісімдесятькілька літ минуло від тієї радісної хвилі, але змістом тієї великої правди віри католицький світ живе по сьогоднішній день, бо ця правда віри має непереможний вплив на життя одиниць, родин і народів.

Свята віра навчає нас, що первородний гріх ограбив перших родичів не тільки з їх безсмертности й райського щастя, але в першу чергу з Божої ласки й невинности їхніх душ. Незримовна краса Божої ласки щезла з їх душ, а її місце зайняла гидь гріха. Перші родичі стратили право до неба, стратили безсмертність, мусіли покинути рай та йти на землю, що мала родити їм терня і бодячча. Та на тому ще не конець усього лиха. Наслідки первородного гріха перейшли на всіх нащадків Адама, на ввесь рід людський. Тому кожна дитина приходить на світ без Божої ласки, без права до неба, бо до хвилі св. хрищення вона є під властю сатани. І мимохіть виринає питання: Чи в усьому людському роді не було ні одної людини, що від першої хвилини свойого приходу на світ булаб дитиною Божої ласки й не малаб на собі первородного гріха? Саме тут виступає особливіша краса та окремий привілей Преч. Діви Марії.

Свята віра навчає нас, що Преч. Діва **одна єдина** з усього людського роду була зачата без первородного гріха. Від першої хвилини її зачаття Небесний Отець захоронив її пресвяту душу від первородного гріха зогляду на майбутні заслуги її Сина - Ісуса. Так воно й годилося. Бо чи якийсь земський цар дозволивби на це, щоб його мати була підчинена якомусь опришкові? Тому в празник Непорочного Зачаття наша св. Церква так співає: "Годилося, щоби Син дав Непорочне Зачаття Своїй Матері, щоб Вона уподібнилася до свойого Творця."

Або інше порівнання. Всі ми знаємо, що чаші, в якій відправляється Безкровну Жертву, не можна уживати до чогось іншого. А коли хтось уживби чаші до чогось іншого — то в ній уже не можна служити Служби Божої. Чому воно так? Бо в цій чаші має перебувати Найсв. Тіло й Кров Ісуса Христа. Тому чаша має бути чиста, свята й неосквернена. А чиж Марія — ця жива чаша, що в її лоні мав перебувати сам Бог через девять місяців, могла бути осквернена первородним гріхом? Читаємо в св. Письмі Старого Завіту, що Бог малощо не покарав смертю святотатника Геліодора за зневагу святині. Чиж міг цей самий Бог допустити, щоб Його жива святиня — Преч. Діва була осквернена й зневажена первородним гріхом? Ні. Так не могло бути й тому Бог захоронив Марію перед первородним гріхом.

Св. Письмо не промовчує тієї правди св. віри. Ще в раї, коли Бог проклинав змія, сказав до нього, що між ним, а жінкою (Преч. Дівою) настане непримирна ненависть, а ця жінка розчавить його голову. (Бит. 3,14) Цими словами Бог предсказав непримирну ненависть між дияволом і Марією та повну побіду Марії і її потомства. Якщо Марія через первородний гріх булаб під властю диявола — то не моглоб бути й мови про її непримирну ненависть до нього та про її повну побіду над ним. У св. Письмі Нового Завіту читаємо, що коли Архангел Гавриїл прийшов до Марії, щоби її благовістити, відозвався до Неї цими словами: "Радуйся, повна ласки; Господь з тобою." (Лук. 1, 28) Чи Марія булаб переповнена ласкою, коли в її душі панувавби первородний гріх? Або чи бувби з Нею Господь, коли через первородний гріх у її душі царюваввби диявол? А належить тямити, що це сам Бог через Свойого Ангела пересилає Марії такий привіт..

Св. Церква від своїх первопочинів вірила в Непорочне Зачаття Преч. Діви Марії. Непорочно Зачатою називали її вже перші Отці церкви як: св. Кипріян, св. Іриней, св. Августин і ін. На Сході вже в VI

століттi було свято Непорочного Зачаття Преч. Діви. В Еспанії від половини X століття, а в Англії та Нормандії від XI століття святковано величаві празники Непорочного Зачаття. Деякі місцеві собори як: царгородський 680 р. і базилейський 1439 р. поручали вірити в Непорочне Зачаття Пречистої Діви, а Папа Сикст IV виразно заборонив учити, що Марія зачата в первородному грісі. Отже віра в Непорочне Зачаття Преч. Діви була така давня й загальна, як сама католицька Церква. Щойно Папа Пій IX в р. 1854 проголосив усьому світові як непохитню правду св. віри, що Преч. Діва була Непорочна від першої хвилини свойого зачаття.

*

Змістом тієї великої догми католицький світ не тільки дорожить, але й живе, розвивається та доходить до геройських виявів надприродного життя. Коли тільки роздумуемо про Непорочне Зачаття Преч. Діви — то відчуваемо, що найбільше скриті струни нашого серця якось ніжно дрижать і викликують найчистіші й найблагородніші почування, що поривають нас понад усе низьке й приземне, понад гнилу атмосферу цього світу. Почитання Непорочної мае велике виховне значення, бо понад усе брудне двигае нашу молодь наші родини, а навіть цілі народи. Передусім сьогодні, коли довкруги затроене повітря коли над над нами уносяться погані випари гнилі й прожирають усе, нам дуже треба глибоко передумувати собі, душевно перетравлювати й одушевлятися такими свіжими правдами як: догма Непорочного Зачаття. Вплив Непорочної на людський рід більший, ніж найславнішого реформатора, чи наймудрішого філософа. Багато благородних одиниць задивилися в надземську з'яву Непорочної та Нею захоплені відрекаються навіть дозволених приемностей життя і йдуть крізь туземне життя з лелійною чистотою думок, слів і вчинків та довкруги витворюють надземську атмосферу чистоти, дівицтва й невинности. А чим більше таких одиниць, тим ідейніша молодь, тим здоровіші родини, тим сильніший нарід. Ідейна молодь, здорові родини й сильний нарід легко можуть не тільки вчистити старий світ, але й збудувати новий,ліпший світ тобто Христове Царство через Марію. Тому під прапором Непорочної до боротьби з усяким брудом! Цим знамям переможемо!

Місячне намірення

ЗАГАЛЬНА ХРИСТИЯНСЬКА ЛЮБОВ

Хтож може сьогодні мріяти про загальну любов ще й до цього християнську? Таж ми бачимо, що майже все людство сьогодні опановане якимось звірячим шалом взаемної ненависти.Нарід на нарід сьогодні гармати приготовляе,кулі виливае, багнети острить, атомові бомби винаходить.Ще не затих належно відгомін реву гармат одної війни, а вже голосно говориться про неминучу другу війну.Здається нам начеб людство охоплене бездонним шалом ненависти гнало в якусь бездонну пропасть, щоби там затопитися в своїй власній крові. Ця міжнародня ненависть різними щілинами втискається в поодинокі народи, між окремі шари, стани й організації одного й цьогосамого народу.Скількиж то партій, сторонництв та організацій в одному народі- А майже всі вони дишуть обопільною ненавистю. "Нехай гине другий, коли він йде за нами!" — це клич майже всіх партій, угрупувань та організацій. У перших віках християнства, коли в християн була "одна думка й одне серце,"погани говорили про християн: "Гляньте, як вони любляться між собою."Сьогодні,на жаль, треба булоб хіба говорити: "Гляньте, як вони ненавидяться між собою." Якщо любов мае бути тим знаком, що відрізняе християн від визнавців інших религій — то з болем серця треба признати, що рід християн майже вимирае, бо немае тієї любови навіть між християнами.

Тому мабуть ніколи передтим не треба було стільки молитися і працювати над відбудовою християнської любови, як саме в сьогоднішніх часах заїлої ненависти.Тож Батько християнства Папа Пій XII, що з висот Ватикану бачить цей жахливий заник християнської любови, а руїнницький посів ненависти, через Головну Управу Апостольства Молитви закликае всіх членів Апостольства Молитви, **щоби в місяці грудні щодня молилися гаряче за привернення, зріст і розквіт загальної християнської любови.** Молитва в цьому намірі сьогодні дуже потрібна, а навіть конечна. Це попросту невмолимий наказ сучасної хвилі, бо заник загальної християнської любови бувби руїною одної з найглибших основ добробуту, мира, а навіть самого християнства.

Ніяка чеснота крім любови Бога, не мае таких глибоких основ, як чеснота любови ближнього. Християнська любов ближнього спираеться на вселюдському б р а т е р с т в і. Гляньмо на велику ріку, що повагом котить свої могутні хвилі. Хто зчислить ці міліони краплин води в цій ріці? А одначе ці всі краплини випливають з одного джерела. Або гляньмо на височенне дерево, що своїм шпилем задивилося аж у захмаря.. Як багато на ньому галуззя, віття і листя! А одначе це все виростае з одного кореня. Так теж і рід людський — це наче одна могутня ріка, що розіллялася по всіх кінцях землі, це наче одне розлоге дерево, що розрослося в численні галузки рас, племен і народів. Одначе джерело одне, корінь цейсамий. А джерелом і коренем усього людства — Господь Бог. Він покликав до життя всі народи, племена й раси, Він дав існування всьому людству. Якщож усі люди — діти одного Батька Бога — то між собою вони брати й по братньому повинні себе любити.

Та крім цього тілесного братерства е ще одне братерство, що на ньому ще сильніше спираеться християнська любов ближнього — це братерство духове, таінствене — тобто ця духова одність, що лучить усіх християн в Ісусі Христі. Христос через діло спасення людського роду стався для людей другим родичем, що відродив людство на душі. Вслід за тим християнство — це одна велика родина другого Адама — Христа.Християн у Христі еднае одна св. віра, одні й цісамі св. Тайни, одна Господня трапеза й одна надія небесної нагороди. Чиж супроти цього християн — дітей одної родини, не повинна еднати й одна взаемна християнська любов?.

Вкінці християнська любов спираеться на приказі Христа. Якжеж часто й рішуче Христос говорив про любов ближнього! Він перший защіпив ту чесноту, що її поганство не знало. Він перший кинув клич рівности й братерства. Він назвав любов ближнього другою заповідю закону, подав її за характеристичне знамя своїх визнавців і запевнив їй дочасну та вічну нагороду.

Тому християнська любов— це один з найсвятіших наших обовязків, це питомий тягар християнства, це найкоротший катехизм. Тож молімся, щоб християни просвітлили тією чеснотою всі свої вчинки, щоби огріли нею свої серця, щоб сперли на ній свое життя родинне, народне і міжнародне, а тоді покладуть найтривкішу основу під добробут і всесвітній мир. І "обновиться обличча землі."

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ

Часта прилюдна молитва за місії

Місії, місіонарі в далеких чужих краях, їх новонавернені духовні діти й катехумени мають багато великих потреб, що за них повинні молитися члени Апостольства Молитви. Одначе молитва одиниць за слабка супроти цих великих потреб. Тому Св. Отець заохочуе нас, щоби за потреби місій ми молилися спільно в родинах, прилюдно на наших зборах та й спільно в церкві й з Церквою. Спільна й прилюдна молитва — це могутня сила, що насилуе навіть самого Бога. Тому молімся спільно й прилюдно за місії. Молімся теж і в тому намірі, щоби ця прилюдна молитва за місії поширилася між іншими християнами.

В боротьбі за жінку

Автор усім знаного твору "Куди йдеш?" (Кво - вадіс) в першому розділі оповідае про це, як одного вечера в палаті римського цісаря Нерона відбувався виставний бенкет. Занудившися відчитуванням плитких віршів якогось поета, сам цісар зачав дуже цікаву диспуту, що протягнулася аж до пізньої ночі.В цікавій диспуті крім цісаря брали участь: філософ Сенека, поет Люкан,Петроній і ін.А тема цікавої диспути була така: Чи жінка мае душу?

Для нас — християн дивне воно,а навіть боляче,що вчені люди могли вести диспуту на таку тему. Одначе в поган це зівсім не було дивне,бо багато їх дійсно сумнівалися чи жінка мае душу. Знаемо з історії, що в культурних Греків жінка не мала майже ніякого значення. Справді Грек мав зрозуміння для жіночої краси, але на цьому й кінчався ввесь пошанівок для жінки. Молодим грецьким дівчатам було тоді дозволено вчитися співу й танців тільки на це, щоби розвеселяти мужчин. Про якесь умове образування, виховання чи рівноправність жінки з мужчиною не було й мови. Пізніше доля жінки в Греції ще погіршилася. Один філософ (Пітагор), який навчав, що ввесь світ повстав з чинника добра й чинника зла, навчав, що мужчина походить з чинника добра, а жінка зродилася з чинника зла. Ще більший грецький філософ (Плятон) як кару за найбільші злочини призначив мужчині перехід у тіло жінки......, або звірини.

Такасама незавидна була доля жінки й у поганському Римі. В Римлян жінка була радніше бездушною річчу, ніж особою. Жінка ніколи не розпорядживала сама собою, бо спід власти батька переходила під власть мужа виконуючи супроти нього обовязки слуги Колиж муж умирав, тоді й жінка відбирала собі життя, але тільки на це, щоби мужеві й після смерти служити.

Трохи краще жилося жінці в Жидів, яких ціле життя спиралося на Божому Обявленні. В Жидів тішилася деяким пошанівком, але тільки жінка-мати. Котра жінка не була або не могла бути матірю, вважалася Богом прокляттою. В релігійних справах жидівська жінка не мала ніякого голосу, в святині вона не сміла брати участи в богослуженнях разом з мужчинами. Книжники й Фарисеї навчали, що н. пр. в небезпеці зневаги св. Письма ліпше е кинути його в огонь, ніж передати в руки жінки. Один учений католицький дослідник історії жіноцтва розрізняе три доби недолі жінки в поганських часах. У першій добі жінку вважали невільницею мужчини.В другій соромнішій добі жінку вважали бездушною істотою. Тоді між філософами поширився погляд, що жінка навіть не мае душі. В третій добі жінку вважали символом усякої погані, моральної гидоти й розпусти.

Така жахлива була доля жінки в передхристиянському світі.

Це поневолення й пониження жінки своїми початками е сатанічне, воно походить від сатани. Сатана розумів, що упадок жінки потягне за собою теж упадок мужчини, а упадок матері потягне за собою упадок дітей. Тому сатана вимірив свій перший удар на Єву й поконав її та її доньок. Боротьба за жінку продовж перших чотирох тисячеліть — нішо інше, як тільки продовження боротьби в раї. Одначе згодом на арену борні

виступила Та, що про Неї Бог сказав ще в раї: "Вона розчавить твою голову"(Бит.3,15) Вона вже в свойому Непорочному Зачатті поконала сатану. Непорочне Зачаття Преч. Діви — це світлий почин історії відродження жінки. Від тієї хвилі жінка, що ще перед хвилиною була в ганебній неволі, стае на недосяжних вершинах достоїнства й гідности. Згодом факт, що сам Божий Син прийшов на цей світ з Непорочної та на призвіл Її волі, вводить жінку в найближче й найніжніше відношення до Бога. Тому Марія — це перша визвольниця жінки, це Та, що перша зачала справжню й найкращу "емапципацію,"визволення жінки з неволі й спід впливу сатани.

І сьогодні на арені світу шаліе борня за душу жінки. Борня між Марією і сатаною. Бо жінка мае велитенську силу в подіях світу. Все нещастя й усе щастя зачинаеться жінкою: Євою або Марією. Кожна жінка мае в собі щось з Єви або з Марії. Добре каже французька приповідка: "Всюди шукайте жінки."Хто хоче погубити людство, мусить найперше погубити жінку по прикладу сатани й навпаки: хто хоче рятувати людство мусить найперше рятувати жінку по прикладу Христа.

Так, сьогодні знов кипить завзятуща боротьба за душу жінки. Де в цій борні побіджае сатана, там знов жінка найнещасливіше творіння, всіми пониженa рабиня. І навпаки: де побіджае Непорочна, там жінка двигнута навіть на престоли зазнае релігійного почитання.

Перед нами важне питання: Хто побідить у боротьбі за жінку: Непорочна чи сатана? Це може вирішити тільки сама жінка своею рішучою постановою волі й своїм життям.

Тому, дорогі Сестри, рішіть цю борню за вашу душу! Але вирішіть її зо славою для себе й з радістю для Непорочної!

Молодечі організації кріпшають

Провінціональний зїзд Українського Катол. Юнацтва Манітоби

З приводу 350-літнього ювілею Берестейської Унії відбувся в Сенді Лейку провінціональний зїзд Українського Католицького Юнацтва Манітоби в днях 26 і 27 жовтня ц. р. Проворний і гостинний парох Сенді Лейку о. М. Григорійчук знаменито зорганізував транспорт молоді, делегатів, управ, хору з Трансекони і духовних провідників. Коло год. 4-ої попол. перед парохіяльний дім заїхали два баси з Винипегу, а з них веселим роем висипалася молодь. Гостинний о. парох усіх вітав щиро, подбав про смачний обід і нічліг для всіх гостей. Наш дорогий Владика Преосв. Кир Василій, що залізницею випередили нас, теж по батьківськи нас вітали.

В год. 5-ій попол. в парохіяльній салі відбулися наради молоді. Духовний провідник о. Б. Слобода ЧСВВ провів молитву, а п. І. Козоріз дотеперішній голова УКЮ Манітоби відкрив зїзд короткими словами, а відтак склав звіт з діяльности манітобського УКЮ за останній рік. Потім скарбова секретарка панна Квасниця зложила фінансовий звіт. Згодом відчитано кілька привітів і телеграм, що наспіли до управи зїзду. З черги слідували реферати. Перший реферат на тему: "Українська Катол. Юнацтво" виголосив о. Слобода, що виказав конечність організації молоді під кличем католицтва й українства. Бесідник говорив змістовно, переконливо й коротко. Другий доклад н. т. "Праця в місцевих відділах УКЮ" виголосила секретарка УКЮ панна Єлисавета Мизак. Референтка добра бесідниця, володіе поправно українською мовою і дае практичні вказівки. Вона опрокинула деякі труднощі, а відтак подала подрібний плян праці на цілий рік. Третій виклад мав п. Іван Козоріз. Він говорив про те,"що треба робити, щоби відділ УКЮ краще розвивався." Референт поклав натиск на точність зборів, на їх плян та на співпрацю з о. парохом. Відчувалося, що це говорить практикуючий католик, що сам живе повнотою катол. життя. — З черги останній реферат виголосив о. Мирослав Билина на тему:"Методика праці в катол. організаціях молоді в краю." Бесідник говорив пр засаду еліти, конечність проби, подав темами до рефератів і гутірок, начеркнув плян зверхньої праці звернув увагу на стислі реколекції молоді та потребу візитування поодиноких кружків через доміняльний заряд. Після рефератів номінаційна комісія під проводом о. Григорійчука предложила лісту нового провінціяльного заряду, бо дотеперішній провінц. заряд піднесено до гідности доміняльного...Лісту прийнято одноголосно. У висліді цього головою нового провінціяльного заряду вибрано п. Поликарпа Божика. Крім членів заряду вибрано ще звязкових на поблизькі дистрикти й редакторів.

Після нарад усі члени пішли до церкви гарно прибраної і ярко освіченої.О.И. Формальчук відправив молебен, а о. Билина виголосив проповідь про значення Берестейської Унії для української Церкви й народу. Була це зворушлива хвиля, коли вся молодь з піднесеними в гору руками присягала досмертню вірність св. Катол. Церкві. Преосв. Кир Василій сиділи на владичому троні, а в їх очах блистіли сльози радости, начеб хотіли сказати:"Молоде люба, я вірю, що ти збудуеш новий і ліпший світ." Після відправи ще довго в глибоку ніч протягалася св. Сповідь молоді.

В недію рано в год. 9-ій о. М. Билина відправив читану Службу Божу для молоді і делегатів, а дорога молодь з особливою набожністю і жаром любови в невинних очах приймала Євхаристійного Ісуса до своїх сердець. Палку й змістовну проповідь виголосив Редемпторист о. Р. Хомяк. — В год. 10-ій Преосв. Василій відправили торжественну Архиерейську Службу Божу в асисті о. І. Шпитковського й дяконів. Гарно й мелодійно співав хор молоді з Трансекони під проводом здібного диригента о. Слободи. Молодь і старші виповнили простору церкву по береги. Після Служби Божої гарну й глибоку проповідь виголосили Преосв. Василій. З кожного Їх слова відчувалося, що це говорить Батько до своїх духовних дітей, Архипастир до своїх овечок в щирій печаливості про долю їхніх душ. А нарід так жадібно ловив кожне слово свойого Архиерея.

Після обіду в парохіяльній галі відбувся святочний концерт, на якому були приявні теж Преосв. Василій. Після короткого вступного слова о. Григорійчука виступив хор молоді в Трансекони й під проводом о. Слободи виконав чотири пісні. Гарно нераз сумно аж до сліз, а деколи весело аж до сміху деклямував кілька разів О. Шийка. Головну промову виголосив о. Мирослав Билина. Промовець торкнувся найболючіших справ нашої Церкви й народу. Після його промови збірщики споміж молоді пішли самочинно між приявних зо збіркою на скитальців і зібрали $125. долярів. Після кількох хорових точок і ще одної деклямації молодь відограла комедію п. н. "Лихо не жінка." Національним і державним гимнами закінчено концерт. Після спільної вечері та ще кількох промов пізно ввечері молодь почала вертатись до домів. Перший сніжок чистою скатертю простелював їй дорогу, а місяць посріблював її своїм промінням.

Успіх зїзду був безперечно лкий. Приявність Преосв. Василія, кількох духовників, понад 500 учасників, майже сотні молоді з 17 відділів — це зверхні познаки успіху. Високий рівень рефератів і промов,гарні резолюції,добра організація зїзду, добрий настрій у всіх, а переусім унутрішний жар спільної молодечої молитви, щира св. Сповідь, спільне св. Причастя, приречення вірности св. Церкві — це докази тривалого внутрішнього успіху. Немае сумніву, що молодь зорганізована в УКЮ виходить на шлях повного, рішучого й життевого католицизму. Котал. організації завжди були кузнями повного надприродного життя. Йде тільки про це, щоби члени УКЮ самі належно користали з тих засобів духовного вироблення, що їх дае УКЮ та щоби старалися других юнаків і юначок притягнути під широкі крила стягу своеї організації. В майбутніх зїздах належить звернути увагу на це, щоби після докладів конечно відбувалася дискусія. Молодь мусить виговоритися, поставити свої побажання, виявити свое внутрішне "я," а це поможе навіть старшим у праці над нею. По друге, при виборі комедій належить бути більше обережним і ставляти тільки такі комедії, що мають виховне значення.

Молоде люба, ставай в ряди УКЮ, щоби рука в руку й рамя об рамя з іншими йти до великої, світлої мети!

— Учасник.

Боже Слово

Біблія Нового Заповіту

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД МАТЕЯ

Установа Пресв. Євхаристії. Предсказання про втечу апостолів і відречення Петра

Глава 26, 26-36

А як вони вечеряли, Ісус узяв хліб, поблагословив, переломив і подав його своїм учням кажучи: "Прийміть і споживайте; це тіло Мое." Та й чашу взяв, віддав хвалу й подав їм кажучи: "Пийте з неї всі, бо це е кров Моя Нового Заповіту, що за багатьох проливаеться на прощення гріхів. Та кажу вам, що з цього часу не буду вже пити з цього виноградного плоду аж до того дня, коли питиму його в новому виді в царстві Мойого Отця.

І відспівали пісню хвали та й вийшли на Оливну гору. Тоді сказав до них Ісус:"Усі ви згіршитесь через Мене тієї ночі. Бо написано: Ударю пастиря та й розсиплються вівці стада. Та після Мойого воскресення випереджу вас до Галилеї."

А Петро озвався й сказав до Нього: "Як би й усі згіршились через Тебе, то я ніколи не згіршусь." Ісус відказав йому: "Поправді, кажу тобі, що цієї ночі, перше, ніж півень запіе, тричі виречешся Мене." Та Петро говорив до Нього: "Хоч би мені прийшлося і вмерти з Тобою, не відцураюся Тебе." Та й усі учні так саме говорили.

ПОЯСНЕННЯ

Після відходу Юди зо світлиці, Ісус приступив до установи Пресв. Тайни Євхаристії. Ще перед роком підчас великодніх свят у Капернаумській синагозі Ісус предсказав, що установить цю найбільшу й найсвятішу Тайну. А тепер Він здійснюе цю велику обітницю.

О, з яким святим страхом апостоли гляділи на це глибоке таінство, що його звершав тоді їх Учитель. З яким палким горінням у душі приступали вони до першого св. Причастя! Так теж і нам треба булоб роздумувати це таінство навколішках, з глибокою вірою і сльозами любови в очах. Бо Пресвята Євхаристія — це Найсвятіша Тайна, яку тільки мае християнство, це осередоточка всього надприродного життя в Новому Завіті, це серце католицької Церкви!

Через установу Пресв. Євхаристії Ісус довершив чотири важні річи: Поперше, Ісус придумав новий і чудесний спосіб свойого існування, життя і перебування між людьми. Ісус знав, що в свойому людському тілі Він мусів уже відойти від людей. Але Він знав і це, що Він мусить остатись, бо Його приявність конечна для слабких апостолів, для їх

перших прихильників та для розвитку їх надприродного життя. Тому хоч Ісус відойшов, як людина — то одначе й остався під іншим видом, під видом хліба й вина. А ця Його приявність, як учить нас св. віра, є правдива, дійсна й істотня. Ісус остався як приятель нашого вигнання, що між нами перебуває, нас потішає на нашій туземній скитальщині та скріпляє нас на дусі в наших терпіннях. Тому ми повинні якнайчастіше прибігати до цього найліпшого нашого Приятеля і як найчастіше посіщати цього Вязня наших кивотів.

По друге, через установу Пресв. Євхаристії Ісус установив Жертву Новогу Завіту. Жертва — це найвижчий вияв кожної релігії. Тому й християнська релігія мусіла мати свою жертву. Установляючи Пресв. Євхаристію Ісус довершив жертву правдиву й поручив її приносити по всі віки. Самі слова установи Пресв. Євхаристії вказують на характер жертви, бо Ісус каже: "Це Тіло моє, що за вас **ломиться....**, Це Кров моя, що вас **проливається.**" Ці слова вказують на істотне відношення Євхаристійної жертви до хресної жертви. Вслід за тим як хресна жертва, так і Євхаристійна жертва або Служба Божа—це жертва найцінніша й найдостойніша, бо сам Ісус є тут жертвою і священиком. Тому також Євхаристійна жертва стягає заслуги, скарби й благословення Голгофти на всіх, що беруть участь у ній. Якжеж високо ми повинні цінити собі жертву Служби Божої і чинною набожною участю в ній стягати Божі ласки на себе, на родини й свій нарід.

По трете, через установу Пресв.Євхаристії Ісус дав найсвятіший корм для наших душ тобто своє Тіло й Кров під видами хліба й вина. Ціллю цього надзвичайного корму є наша тісна злука з Ісусом та піддержування в нас надприродного життя. Тому Ісус приказує нам приймати цей корм кажучи: "беріть і їджте." Якжеж часто та з якими гарячими почуваннями серця ми повинні кріпити наші душі чудесним кормом!

По четверте, через установу Пресв. Євхаристії Ісус установив також новозавітне священицтво для увіковічнення тієї Найсв. Тайни на світі .— Це неоспориме, що словами: "це чиніть на мою памятку" (І Кор. 13, 24) Ісус учинив апостолів священиками Нового Завіту. Ця найвижча власть освячуват справжне Тіло Христове е теж джерелом власти над таїнственним Тілом Христовим тобто над усіми вірними. Якаж вдячність супроти Ісуса, а яка пошана й любов супроти священиків повинні вщерть виповняти наші серця!

Після установи Пресв. Євхаристії всі учасники Тайної Вечері підспівали другу частину псальмів хвали й около девятої години вечера вийшли на Оливну гору. Через дві останні ночі Ісус пробував мабуть на цій горі.По дорозі на Оливну гору Ісус предсказав апостолам, що ще цієї ночі вони покинуть Його. Апостоли почувши таке гірке пророцтво почали заявляти Ісусові, що радніш умруть,ніж малиб відректися свойого Вчителя. А Петро запевняв, що хочби й усі відреклися Вчителя, він остане́ться вірний. У відповідь на це Ісус предсказав Петрові його потрійне відречення. Одначе Петро таки стояв при своїх запевненнях. На жаль, ці запевнення Петрової вірности оказалися хиткі й сповнилося пророцтво Ісуса. Одначе упадок Петра вийшов йому на користь, бо вилікував його душу з гордости — тієї найбільшої небезпеки майбутнього Христового Намісника.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ВОСЬМИЙ РОЗДІЛ

ТАЄМНІ ВІДВІДИНИ НА ТИБРІ

Після своєї останньої розмови з чоловіком Вірджінія неодну чорну годину провела серед сліз. Непевна своєї будуччини щодня боялася, що може Агрікола від погроз перейде до діл і справді вижене її з дому.Питати не сміла. І взагалі ледве важилася заговорити до нього, щоб іще гірше не роздразнювати його, тільки стиха старалась відгадувати його бажання й служила йому кожної хвилі зо здвоєною ревністю.

Та й Агрікола уникав сердечної розмови; бокував, як хворий,що своїм дотиком не хоче ятрити рани. Та рана постійно цвіла в його серці й видимо кривавилась, бо вянув із дняна-день щораз більше, а його очі западалися серед синіх обвідок. Нераз і не два вився з думками, чи не сповнитиб своєї постанови й не вислати Вірджінії до її родичів у Бае, де перебувала й його донечка Савініла. Та коли треба було сказати останнє слово, тому безбоязкому в боях лицареві не ставало відваги.

— Чи справді Вірджінія не малаб вірити в богів? — питав себе з розпукою, як із далека, але пильно, приглядався її поводженню, бажавши прослідити, чи в ньому не догляне якої недостачі. Та бачучи її опромінену завжди блиском чесноти, як вірно сповняла всі свої обовязки, як голубкою кружляла по палаті, наче доброчинний дух, завсіди з усмішкою теперливости на обличчі й спокійним поглядом, хоч часто звогченим срібною слізкою, не міг надивуватися тому, що в його очах виглядало якоюсь суперечністю; тоді питав себе:який це філософ або який затруєний твір міг так затемнити ум тієї, що її привик був не тільки любити, але й шанувати як надземну перлу, самоцвіт із її полу.Однак ці його здогади були далеко від правди, бо не допускав ні на хвилину, щоб Вірджінія, істота бистрого розуму й чесноти, могла належати до негідної,зіпсованої християнської секти...

Одної квітної неділі сполудня прийшов у відвідини Маврикій, а не заставши Вірджінії самою, всунув їй незамітно до руки таємний листок від матері, що ним Флавія повідомила її про відкриття Авреліяна та про рішення вірних скрити св. Отця в одної вбогої старушки-християнки,Регіни; одночасно просила, щоб Вірджінія повідомила Регіну й приготовила для Папи мешкання.

Як тільки Вірджінія це перечитала, казала принести собі носилку й наклавши до неї усього, що могло бути потрібне, вже мала сісти до неї й казати занести себе до Регіни, як несподівано надбігла Ірина з питомою собі живістю і скрикнула:

— Ах, сестро, яка я щаслива! Принаймні на хвилину я вирвалась із кліщів тої Люкреції — можемо вільно поговорити собі сам-на-сам, без того свідка.

Вірджінія змішалась тією невчасною цим разом, хоч завжди милою, присутністю, але заховала свій спокій і по хвилині надуми сказала:

— Знаєш, найдорожча, я маю пильну справу до поладнання в місті, тому тепер не можу тебе прийняти. Та як хочеш, підемо разом. Час гарний, оглянеш частину Риму, що певне тобі ще не відома, а дорогою зможемо поговорити з собою...

І ще не докінчила добре своєї мови,. як Ірина вже сиділа з нею в лектиці.

— Куди їдемо?

— Побачиш.

На даний знак вісім здорованних Сирійців, червоної краски, підняли догори носилку-лектику й пустилися удорогу, а кілька інших побігли перед ними, щоб промощувати дорогу, бо через вузькі вулички, повні людей й різних крамничних будок,прибудованих коло приватних домів ("Таберне"), навіть при помочі прибічної сторожі годі було нераз пропхатись. На вулицях Риму було як в улию. Тут хлібороб із Кампанії поганяв мулів, обложених городовиною,там перекупні з голосним криком, як це й досі буває в Римі, захвалювали товар, ще далі нарід товпився коло штукаря з Єгипту, що бавився вужами, або читав червоний напис із обітницею досконалої вистави комедії Терентія й запросинами до театру.

Та Вірджінії журба про Папу й усю родину Флавіїв так давила серце, що її око нічого не бачило з цього вуличного руху навіть нічого не чула з веселого щебету Ірини; говорила з нею наче крізь сон.

В одному місці звернув на себе увагу обидвох сильний гамір, що доходив із еміліянської базиліки на Форумі: нарід кричав, тупав ногами, а деколи зойк мученого підносився несміливо понад дикі голоси.

Вірджінія відразу відгадала причину збіговиська, але Ірина живо, спитала:

— Що це?

— З собаки християнина друть шкуру — відповів байдуже один із невільників.

Здрігнулись обидві кревні, хоч кожна від іншого почування:в Ірині обурилась природна людяність і відраза до злочину, в Вірджінії крім жінки, відізвалась і християнка.Тому перша зарумянилась від обурення, як багор, а другій кров у жилах сціпеніла наче в останню годину.

— Що то виробляють із цими людьми! — скрикнула Ірина. Ах, Манусо, неси скоріше звідси, щоб ми не чули цих зойків...

І вуха затулили собі плащем.

Аж по добрій хвилині, коли вже Форуму не було видно, глянула на Вірджінію, що й досі була бліда від болю.

— Чи тобі слабо, Вірджініє? Нічого дивного, такий вид мусів конечне вразити тебе,таку ніжну жінку й спочутливу, що й мушки не годна потоптати.

— Чи ви не доглянули... Манусо, чи ти не бачив, хто сидів на кріслі судді?

— Пані, мурин не знає.. але щось... щось так, наче пан... там сиділи...

— Вірджініє, ти мрієш! — скрикнула знову Ірина.

— Ні, моя дорога, людське серце може більше перенести, ніж здається.

— Чому ж не далеко, десь за містом тратять тих негідників, коли їх уже треба мучити?...

— Та чи треба, Іринко?

— Думаю, що треба, коли всі наші мужі стану є такого погляду. Мій батько, наприклад, хоч сам надзвичайно лагідний і в домашнім житті дає вести себе, як дитину, переслідує їх немилосерно вже від довгого часу.

Як би так нам довелось переносити колись подібні муки, що завдають християнам, чи ми годніб видержати при своєму?

— Що за дивне питання!Звідки воно прийшло тобі?

— Саме собою... Щож на цім світі неможливе? — відповіла Вірджінія, спробувавши усміхнутись, хоч по її тілі проходили дрижаки, бо її ніжна стать відчувала мимохіть відразу до терпінь.

Втім Ірині засвітилися очі дивним блиском.

— Знаєш,... мені здається, що в такім випадку не так трудно приходить умерти за свої переконання... Якщо хтось такий щасливий, що має взагалі якісь переконання — додала тихіше. Бо краще може мати й фальшиві, ніж не мати ніяких.

— Як бачиш, найдорожча,то ти трохи стаєш по боці християн!

—Нехай боги хоронять мене від цього! Як би ти знала, Вірджініє, що мені говорить Люкреція! Умовини звели були її мабуть дуже близько з тією сектою і волосся на голові стає від тієї християнської погані. Але не хочу твоїх ушей ні свого язика зневажати повторюванням її...

— Іринко, як мені відомо, то ти звичайно не надто віриш Люкреції?

— Це правда й якщо її засвідчення не булоб у цій справі піддержуване іншими, певно не робилоб на мене ніякого враження, бо слухавши її, треба булоб мені вже давно попасти в розпуку щодо чесноти.Я пересталаб вірити тобі, Домітілі, всім, що їх люблю...вона кожного понижає, а хоч їдь цих розмов я, по спромозі, викидаю з себе, то все таки лишається по них якась памятка в серці, якісь каламутні бовти, що опоганюють мені світ... Одним словом, не можу вже видержати з тією Люкрецією й якщо це потриває довше, я готова коли в приступі божевілля вбити її й себе!

При цих словах бідній дівчині поплили з очей пристрасно сльози.

Вірджінія з переляком дивилась на Ірину. Приголубивши її, сказала поважно:

—Моя найдорожча, як сестрі й приятельці дозволь мені бути щирою. Твоя поведінка з Люкрецією часто виглядала для мене разяча,невдячна за її любов, згірдлива для її віку. Тепер, коли переконуюсь, що вона справді не варт пошани й не є для тебе вистарчаючою опікою, спитаю тебе про одне: чому держиш її при собі?

— Це бажання батька — шепнула дівчина збентежено.

— Але ж твій батько певно не знає її! Вкінці я певна, що твій вплив, такий всемогутній на його ум, переміг би й цим разом.

Ірина приблідла. Мабуть цей предмет розмови був для неї дуже прикрий. (Д. б.).

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

Перша українська маніфестація в Києві,що відбулась у березні 1917,після перевороту в Петербурзі, була переломною хвилею в розвитку українського руху в Києві: тепер відразу свої й чужі, побачили, що українство — сила, що за нього стоять маси.Самі Українці почули тоді вперше твердий ґрунт під ногами, почули себе господарями в своїй хаті.В Києві почалось будування автономії української державности за проводом Української Центральної Ради, що неуступчиво боролась за свої права з російським Тимчасовим Урядом, противним українським державницьким намаганням. У цім змаганні Центральна Рада здобулась вкінці на рішучий крок і третім універсалом проголосила 7 листопада, 1917 Українську Народню Республіку в федеративній Росії.

Дня 22 листопадня відбулось у Києві врочисте проголошення цього універсалу й проголошення Української Республіки. По промові голови Центральної Ради, Михайла Грушевського, серед невпинних окликів "слава!"відозвались дзвони Софійського Собору, а далі всіх церков і монастирів. З Собору вийшло 5 епископів і 30 пар священиків, що під памятником Хмельницького відправили молебен. Зо сотень грудей поплив грімкий спів-молитва подяки Всевишньому, що дав дожити такої хвилі. Не по одній лиці покотились гарячі сльози радости.

А тим часом революційна армія Керенського рушила до переможнього наступу на союзні війська. Та перемога лишилась за союзними військами, що в них добру роботу над Збручем зробили й У.С.С. За тодішні боеві виступи Стрілецтво одержало кілька раз признання вищих команд, а деякі старшини й стрільці особисті відзначення.

Після закінчення походу У.С.С. примістились у Заліссі, в Чортківщині, для доповнення. З вишколу прийшов туди новий курінь за командою от. Тарнавського. З цим курінем прийшло на фронт також багато старшин і стрільців, що були втекли з російської неволі. Вони принесли з собою національно-революційні настрої й доказували, що для У.С.С. тепер не місце в австрійській армії, а за Збручем, де будується своя держава. В вільних хвилинах Стрілецтво вело на ці теми живі дискусії.

В тому часі прибув і я на фронт.

При кінці листопадня, 1917, після проголошення в Києві Української Республіки, ми на своєму і стрілецькому фронті живо заворушились. Рада-в-раду, ми загадали й собі відсвяткувати історичну подію, що була вже частинним сповненням наших стрілецьких мрій, окуплених стрілецькою кровю й потом, боротьбою й трудами: "А ми тую червону калину підіймемо, а ми нашу славну Україну гей-гей розвеселимо!" Виготовивши відповідне прохання, ми вислали його до австрійського високого командування. Та, на жаль, це високе командування не тільки рішуче відмовило дозволу, але ще й нашого любого отамана Тарнавського, що хоч прийшов до У.С.С. із австрійської армії, прихилився серцем до Стрілецтва, — за кару, що разом із іншими старшинами підписав прохання в справі святкування радісної події проголошення вільної української держави, відкликала з рядів У.С.С.

Ця поведінка з нами австрійського командування пригнобила нас тим більше, що почали говорити про можливість прилучення Галичини до Польщі. На таємній нараді старшин у селі Ґуштині я виголосив палкий доклад про це, що нашою відповіддю на відмову австрійського командування повинно бути добровільне розвязання-ліквідація Українських Січових Стрільців. Дискусія тривала цілу ніч. Можливо що наради наші були б закінчились демонстраційним рішенням щодо розвязання У.С.С. якщо сот. Д. Вітовський і чет. др. І. Сіяк не були б зайняли противного становища та не переконали нас, що з рішенням у такій важливій справі треба ще заждати, бо війна не скінчена, вислід війни ще не рішений, а завдання У.С.С., по стороні центральних держав і ще не сповнене. Їхня оборона була така переконлива, що під час голосування й я самий закинув думку про розвязання У.С.С. Повага Вітовського вирішила справу.

Невдовзі ми довідались, що на місце відкликаного от. Тарнавського ми дістанемо нового команданта, австрійського сотника, що до цього служив при польських леґіонах. Ми тому були надзвичайно противні. Тодішні почування Стрілецтва в справі цеї зміни виявились навіть у піснях зложених принагідно підо впливом немилої вістки, що нашим начальником буде звичайний собі сотник, а не хтось із вищих старшин. Між іншими співал Стрільці осьтакої:

А у нашім Леґіоні
Сталась новина:
Вже нового команданта
Шле нам А.: О. К. (Арме-Обер Командо)

У цій пісні співалось далі, що бідний тепер наш Леґіон, та ще бідніше А. О. К., бо дрижить, щоб Стрільці не зробили революції...

Надійшли хвилі прощання старого й зустрічі нового команданта. Можна певно сказати, що за ввесь час існування Стрілецтва не було в таких випадках більшого напруження між нами, як тоді. Описав ці хвилі докладно Мирон Заклинський у своїх споминах:" А ми тую стрілецьку славу збережемо." А він пише про ось-що:

Першого дня свят (7 січня, 1918), зібралися перед полуднем старшини й підхоружні в харчівні. Були й гості, між ними парох села Боссор,Всеч. о. Матковський, що йому московська артилерія знищила в часі недавнього обстрілу церкву і мешкання. Серед присутніх ішла весела гутірка. Хор за рудою поручника Труха співав пісні, що вносили святковий настрій.

Балачку та спів перервав телефон; дижурний телефоніст зголосив, що просять пана отамана.

Настала мовчанка. Отаман слухав хвилину, опісля відповів: "Ду біст шон гір, лібер Микика! Іх зенде дір ґлай, пферде!" ("Ти вже тут, любий Микико! Негайно вишлю тобі коні!") І звернувся до команданта обвозу, пор. Миколи Стронського, щоб він вислав коні на стацію в Борщеві.

Тут хор підхопив настрій і заспівав "новину" в нашім Леґіоні. Заки скінчив відомі срічки, вже пор. Трух шепотом доповів дальші; хор продовжував.Попалось і австрійській команді й новому командантові. Приявні заходились від сміху, тільки отаман був поважний і наче байдужий.

Хоч усі сміялися, було важко: отаман Тарнавський, що до нього так привязалися, вже покидає нас. Новий командант говорить урядовою мовою, може й не вміє по-нашому, або не хоче... Якщо забажає заводити реформи на зразок ц. к. австрійських полків, то мусимо йому завчасу показати, що це так легко не піде...

Коли вже всі розходились, оголосив сотник Вітовський,що сьогодні прощальний вечір і на ньому буде й новий командант. Вкінці додав: "Ані слова, панове товариші,по-німецьки!"

Ввечері зібралася в означеній годині вся старшина. Стіни залі були прибрані сосниною. Над столом виднів напис: "Прощай, наш отамане!"

Ввійшов отаман Тарнавський із новим командантом, сотником Осипом Микикою. Старшини представились йому за чергою. Говорив по-нашому гарно. В його словах і вигляді не було нічого такого, що кидалосяб у вічі: середній ріст і вік, повільні рухи, спокійна мова.

За столом спершу розмовляли. Були здержливі й поважні. О. Матковський перший підняв тоаст. Він говорив, що наша суспільність занепокоєна тим, що отаман Тарнавський відходить від Стрільців. Він здобув не тільки привязання Стрілецтва, але й повагу громадянства; воно бажає бачити його знову серед Стрільців.

Сусіди отамана спитали його, чи не буде промовляти, та отаман відповів, що не є добрим промовцем, нехай замість нього говорить Вітовський. Цей подумав хвилину й піднісся з-за стола. Говорив коротко й щиро. Вітовський був небуденний промовець. Умів переконувати й захоплювати слухачів. Багато з тієї промови ще й досі залишилось у моїй памяті. Він говорив:

"Січові Стрільці — це організація передусім політична. Про це мусить памятати кожночасний її командант. Він є не тільки провідник військового відділу, але має визначне й відповідальне становище серед українського народу. Бути провідником Стрілецтва, це велика честь, але й великий обовязок. Наш отаман упав жертвою трудношів цього становища.й тому покидає нас. Не принизив він у важку хвилину стрілецького прапора! Його діти зможуть із гордістю сказати: "Мій батько був командант Січового Стрілецтва!" А знову наші діти, як хто з нас матиме їх, зможуть також сказати з гордістю: "А мій батько служив за його проводом!" Промову закінчив окликом: "Наш отаман Тарнавський нехай живе!" — а старшини тричі відгукнули щиро й грімко: "Слава! Слава! Слава!"

Опісля прощали отамана ще два промовці: один із них від Стрільців - рядовиків, що прощали в ньому кращого стрілецького команданта й батька. По кожній промові співав хор доповнений кращими голосами з-поміж стрільців.

Під кінець промов сотник Микита сказав приблизно таке "Те, що я тут чув і бачив, мене втішило. Бачу, що в вас є правдиве товариське життя й таке привязане до свого команданта, що його я не стрічав у відділах австрійської армії. Не бачив того й у польських леґеоністів, куди я на короткий час був службово приділений. У них багато блиску та нещирости."

Цією промовою й своєю безпретенсійністю і добродушністю зробив він доволі корисне враження. Стало всім відрадніше. Хтось нарисував карикатуру сотника Микити й пустив в обіг. Довго мандрувала вона Її вважно розглядали й спільно критикували і пояснювали аж дійшла до сотника. Цей оглянув спокійно, похвалив і подав далі.

Закінчив той вечір промовою отаман Тарнавський. Він доручив новому командантові о

пікуватися Стрілецтвом, а до присутніх звернувся з проханням прийняти щиро нового командаита до своєї рідні.

Наступного дня вранці сотник Микита переймав командування. Отаман Тарнавський був того ранку сумний — наче прибитий жалем і схвильований останніми переживаннями. Аж тепер було видно, що важко йому покидати стрілецьке товариство.

Коли сотник Микита перейняв командування У.С.С., мені припав обовязок бути його першим значковим-адютантом.

Сам Микита виявив себе опісля хоробрим старшиною. Вславився в боях підо Львовом, став нашим генералом, комендантом першого галицького корпосу, опісля начальником Української Галицької Армії. Згинув як непохитний борець за волю України, розстріляний більшовиками.

Могила Твоя Дорогий начальнику, нам невідома, але імя Твое записане в нашій памяті й серцях Твоїх підчинених славою Твоєї хоробрости й жертви для добра всього українського народу. Нехай Бог подасть тобі вічнуюю славу!

А нам, переемникам скарбу геройських діл наших останніх борців за волю й державність України, щоб Господь подав такого духа единости й щирого патріотизму, що вистарчилиб нам аж до останнього дня визвольного змагання, коли на вільній українській землі й по всім світі український нарід святкуватиме радісну подію відродження незалежної української держави.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

СКИТАЛЬЩИНА. РЯТУЙТЕ УКРАЇНСЬКУ НАУКУ! Слово Професора Д-ра Раковського, останнього голови Наукового Товариства ім. Шевченка, до заокеанських Українців. Безпримірно важке положення українського культурного життя на українських землях та загроза, яка може з того стану повстати навіть для самого існування українського народу, приневолила гурт науковців в Америці, українського та неукраїнського роду, оснувати Комітет Помочі Скитальцям Діячам Української Культури, що ставить собі завдання помогти поважнішому гуртові українських вчених, письменників та мистців прибути до Америки та тут на вільній землі Вашингтона оснувати науково-культурний центр. Він мавби дбати про дальший розвій української національної культури на чужині до часу, доки на українських землях політичне положення не зміниться до цього ступня, щоб українська культура могла свобідно розвиватися під опікунчими крилами рідної влади, дбайливої за культуру нації.

Оснування Комітету Помочі Скитальцям Діячам Української Культури це початковий крок до оснування Інституту Української Культури. На цю тему писалося вже кілька разів у "Свободі", щоб приготовити заокеанських українців до великого завдання, що мусить на них спасти в найближчім часі. Оснування Комітету Помочі Скитальцям Діячам Української Культури найшло живий відгомін серед наукових кол української еміграції, чого доказом голос, що його містимо нижче. **Це заклик останнього голови Наукового Товариства ім. Шевченка д-ра Івана Раковського, рятувати українську культуру.** Голос це найбільш авторитетний, бо голос президента найвищої української наукової установи поза Советами до 1939, це голос президента неофіціяльної Української Академії Наук. Лист адресований до Комітету Помочі Скитальцям Діячам Української Культури, одначе він звернений до всеї української заокеанської еміграції, до всіх українців по всьому світу поза Советами поневоленою Україною.

**

До Світлого Комітету Допомоги Скитальцям Діячам Української Культури в Ню Йорку.
(На руки Вп. Голови Д-ра М. Чубатого).

Високоповажані Панове!

Остання війна знищила добробут та культурні надбання багатьох народів Европи, а перш за все нашого українського народу. Особливо цілком зруйнувала наше наукове життя: Наукове Товариство ім. Т. Шевченка у Львові, Вільний Український Університет в Празі й Подебрадська Академія та всі з ними звязані наукові організації не існують. Члени цих наукових установ розбрилися по цілому світу й з виїмком малого числа наших науковців згуртованих при Вільному Українському Університеті, якого дальше існування дуже непевне, та ще кількох одиниць яким, вдалося приміститись при західно-европейських установах, загал наших наукових діячів не має спромоги своєї званевої праці.

А тимчасом наші старші науковці, знесилені воєнним лихоліттям, немоціють та вимирають не залишивши по собі нових, молодих наслідників, бо з нашої молоді, яка мала хист до наукової праці, одні полягли, другі загинули без сліду, а інші нидіють по таборах та марнують час бездільно, або займаються роботою, яка з наукою і культурою немає нічого спільного. Тільки дуже мала частина нашої молоді вчиться на високих школах, звичайно не маючи спромоги посвятитися поважним науковим студіям.

Ось так на наших очах наша **вільна українська наука загибає!** Як останній голова нашого Наукового Товариства ім. Т. Шевченка вважав я своїм обовязком звернутися до установ, які опікуються нашими скитальцями з горячим зазивом: **Рятуйте від загину українську вільну науку!**

Задля цього треба необхідно та негайно:

1) Старшим нашим науковцям дати спромогу дальших постійних наукових дослідів. Це можливе тільки створенням нових осередків вільної української науки в Злучених Державах Північної Америки та в Канаді, де наші наукові діячі моглиб науково працювати сповняючи при цьому велике виховне та освідомлююче завдання. Такі осередки моглиб мати вид наукових Товариств або Академій. Розуміється, що заснування та урухомлення таких наукових осередків вимагалоб довшого часу, тому тимчасом слід створити о к р е м и й Науковий Фонд, якого завданням булоб постійними місячними завдатками на рахунок ремунерації за приготовлені до друку оригінальні власні наукові твори давати спромогу нашим науковцям займатися своїми дослідами. Годилосяб також старатися допомогти нашим науковцям внедианиям:

а) декількох допомог данського правительства, яке з кінцем червня ц. р. повідомило Організацію Обєднаних Держав, що дасть спромогу науковой праці 200 науковцям з краів знищених війною;

б) декількох місць в інших західно-европейських наукових установках, які згодилисяб допомогти українській нації.

Думаемо, що Світлий Комітет може багато допомогти своєю інтервенцією в цьому напрямі у дотичних окупаційних влад.

2). Нашій талановитій молоді, яка має хист до наукової праці слід дати достаточних університетських студій в виді постійних місць, розуміється, зворотних допомог. Наладнанням таких допомог та наглядом над їх належним вужиткуванням моглиб занятися наші допомогові комітети на місцях. При теперішному високому курсі доляра, навіть на більші розміри, це вповні можливе.

Думаемо, що це є необхідні та можливі до здійснення засоби рятування української вільної науки від грозячої загибелі та, що Світлий Комітет найде засоби до переведення їх в діло.

А рятувати нашу науку треба необхідно й то негайно. Ступінь розвитку науки даного народу є власне показником ступня його культури. Коли хочемо "засісти у народів вольних колі" — як сказав Іван Франко, та здобути на шому народові належне значіння і повагу, мусимо вдержати нашу культуру на рівні західних народів та задля того в першу чергу треба подбати про негайну відбудову нашої науки.

Ця справа не терпить проволоки: Ціле людство переживає тепер важкий і великий час: на наших очах розвалюється давній суспільний лад, а в цих руїн народжується нова доба людської культури. В такій вирішній хвилі можуть вдержатися тільки життєдатні народи, що вперто дбають про негайну відбудову свого всесторонного життя. Отож коли ми хочемо стати господарями в своїй батьківщині, а не рабами та погноєм культури сильніших народів, мусимо також негайно приступити до відбудови матеріяльного й духового життя нашого народу, а в цьому теж його науки. Це є безумовний наказ теперішної пори й ми мусимо сповнити цей наш народний обовязок для добра та щастя наших грядучих поколінь, щоб наші потомки не проклинали нас за те, **що ми були малими людьми великого часу.**

В надії, що Світлий Комітет щиро займеться цею справою, без перечно великої ваги, й заопікується нашою наукою якслід, прошу принять запевнення моеї правдивої пошани.

Д-р Іван Раковський,
останній голова Наукового Товариства ім. Т. Шевченка.
Цель ам Зее, 26 серпня 1946.

МОНТРЕАЛЬ. 50-літній ювілей життя і 25літній ювілей священства Впр. о. Ігумена Й. Тимочка, ЧСВВ. У неділю 29-го вересня парохія **св. Михаїла в Монтреалі** красно відсвяткувала 50-літній Ювілей життя і 25-літній священиства свойого пароха Впр. о. Й. Тимочка, ЧСВВ. Усе відбулося в найкращому порядку. Погода пре красна. В церкві повно людей. Служба Божа з дяконами. Перед баласками дівчатка в біленьких мантійках з прапорами. Товариства з прапорами й лентами, прегарний спів. Гарна змістовна глибока думками проповідь, що її виголосив парох з Пойнг-у, Всеч.о. М. Пасічник. Усе це вказувало на надавичайне свято в парохії. Так було в церкві.

Тай у галі на бенкеті не було гірше. Людей повно. Настрій наскрізь родинний. Обід, що його наші добрі пані подали був дійсно смачний. Молодь обслужила всіх у найкращому порядку. Концертова програма відповідна й примінена до хвилі. Привіти представників парохій і організацій міста Монтреалю обдумані й речеві. У дарі одержав о. Ювілят від гостей артистично виконану адресу й дарохранильницю, від Сестрицтва габіт і пояс, (шкода, що не фіолетний) а від парохій й організацій калитку з грішми! Підчас бенкету наші рухливі пані з Організації Українок при парохії зібрали на скитальців $170.00.

З приємністю ми гляділи на це торжество, що було доказом вдячности парохії для священика, що так багато й ревно працював для її добра. Всім, що чимнебудь причинилися до звеличення цього торжества належиться признання за таке гідне відсвяткування цього ювілею.

Та не довго мав вже остатися о. Ювілят між своїми парохіянами. На поручення своїх настоятелів мав він виїхати до Ґримзбі, Онт., на пароха церкви й Ігумена. Тож, як тільки добрі парохіяни довідалися про цей виїзд довголітнього пароха, зійшлися у великому числі до парохіяльної салі в неділю 13-го жовтня на прощальний вечерок, що його приготовили пані Товариства Українок. І знов мило перевели вечір, що його добрі наші пані відступили,бо вони мали у пляні цього вечора устроїти якусь імпрезу для свойого Товариства. Промовляли: о. Й Тимочко, що всім подякував за співпрацю та просив, щоб її продовжали зо своїм новим парохом о. С. Шевчуком і новий парох о. С. Шевчук, ЧСВВ. з жалем прощали о. Йосафата й бажали йому успіху на його новій позиції. Та й не забули наші пані знов про своїх потребуючих братів. Збірка на скитальців принесла 66.35. За жертву й участь у вечерку належиться всім щира подяка. А о. Йосафатові бажаемо в Ґримзбі багато успіхів у праці й усього найкращого!

— Колишні парохіяни.

РАЙЛІ АЛБЕРТА. Подружжя Йосифа Кіліштофа й Анни Григірчук. Весільна забава для Йосифа й Анни Григірчук відбулася в домі п. Петра Кіліштофа, дня 16 го листопада. Присутні гості й рідня забавлялися гарно й скромно. П. Степан Федечко у своїй промові побажав молодій парі гарного поводження, щастя, Божого благословення. При тім спімнув про наш часопис "Світло" й закликав присутніх жертвувати на пресовий фонд. По $1.00 зложили: Дмитро Козовий, Павло Криса, Петро Кіліштоф і сам бесідник Степан Федечко, прочі складали дрібними. Збірка принесла $5.40. П. Федечкові й жертводавцям складаемо щиру подяку, а молодим Йосифові й Анні просимо в Бога Його благословення і в щасті та здоровлі прожити багато літ.

— С. П. Федечко.

В Мондері Вийшов Із Друку
ГАРНИЙ КНИЖКОВИЙ
Календар Української Родини
на 1947 Божий рік

ЗМІСТ "Календаря Української Родини" на 1947 рік цікавий і повчальний. Хто тільки вміе читати по-українськи, з користю й приємністю перечитае всі статті календаря.

ОСОБЛИВУ УВАГУ всіх читачів звертаемо на зворушливе оповідання в цім календарі про "АЛЬКАЗАР", що представляе геройську боротьбу еспанської нації з більшовиками й перемогу над ними.

ЦІНА календаря — 50 центів.

Адреса для замовлень:
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

МОНДЕР. 25 ліття подружжя Йосифа й Стефанії Ножак. В неділю, 10-го листопада вечером запросили діти своїх родичів Йосифа й Стефанію Ножак на забаву до Москов, галі. Велике було їх здивування, коли спостерегли, що вся увага звернена на них.Цей вечір був зладжений в їх честь з приводу їхнього ювілей 25-ліття подружжя. По привитанні приведено їх перед тетрапод приготований серед салі, де вони одержали ювілейне благословення, якого уділив їм о. ігум.В. Шевчук, ЧСВВ

Після благословення в одній моменті столи вже були розложені й навантажені смачними стравами. Після вечері о. парох відчеркнув важність такої хвилі як і вагу правдивого християнського життя в родині. Де Христос, його заповіді, а особливо четверта заповідь, там діти й родичі щасливі, до такої хати любо загостити й за них другі при різних нагодах памятають. Від дітей і приятелів вручено їм дарунки. Ювілят в своїм і в імени дружини всім щиро подякував.

Дай, Боже, панству Ножикам в щасті, здоровлі й мирі ще довго прожити й діждатися великої потіхи з їхніх дітей!

МОНДЕР, АЛТА. Несподіванків. В суботу ввечері, 9-го листо-**ків.** В соботу ввечері, 9 го листопада до дому п. Федечка зїхалися діти, внуки й правнуки, сусіди та приятелі, щоб вшанувати загально відоме панство Тимка й Анну Федечків. Це була справді мила несподіванка для старенької пари, що тішиться великою повагою у людей, а любовю і щирістю в своїй численній і добрій родині.

Всі гості позасідали до смачної вечері. Господарем був п. Петро Крижановський. Він в коротких словах висказав свою радість з цього приводу й покликав до слова найстаршого сина Степана. П. Степан в імени своїх дітей і рідні зложив родичам побажання, і висказав яку втіху мають всі,що можуть сьогодні зійтися і перебути з родичами такий вечір. О. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ. підніс значення такого вечора, дав признання дітям за це, що шанують і не забувають своїх батьків навіть у їх старшім віці. Велика Божа четверта заповідь приносить щастя, мир і поводження до того дому й до тої родини, в якій діти її заховують. А батьківський дім завжди найдорожчий, хочби й дорослим дітям.

З цеї нагоди вручено шановному панству гарні дарунки від дітей, внуків і приятелів.

Після того п. Тимко від себе й дружини зворушливими словами подякував всім за таку гарну несподіванку й сказав, що сьогодні віджив, чується дуже щасливий в окруженні гарних та добрих дітей. При цій веселій забаві та співах приємно проминав час. Притім на заклик п. Крижановського присутні зложили $15.00 на пресовий фонд. По $1.00 жертвували: С. П. Федечко, Йосиф Федечко, Петро Федечко, Іван Карпінка, Іван Топилко, Василь Цимбалюк, Тимко Федечко, Анна Федечко, Тимко Галас, Текля Ковтун, Антін Колодійчук, Михайло Сліпенький, а решта дрібнішими жертвами.

Щиру подяку складаемо жертводавцям, а панству Федечкам бажаемо ще багато літ прожити разом з їхньою доброю родиною, щоб на завжди справджувалися слова нашої пісні:

Де згода в родині....
Їх Бог благословляе, добро їм посилае
І з ним в вік живе.

МОНДЕР. Прощальний вечірок. Дня 9 лист., зїхались кревні й сусіди п-ва Михайла й Варвари Тимчишин на несподіванку, щоб попрощати їх з нагоди їхнього переїзду з Мондеру на нове місце в Рос Крік. При спільній товариській забаві згадали свій мондерський часопис "Світло", та за старанням п. М. Сірацького зробили несподіванку для "Світла", що принесла $7.05.

Редакція долучується до приятелів п-ва Тимчишиних і бажае їм щасливого життя на новій господарці, а п. Сірацькому й усім Жерводавцям складае сердечну подяку за дар.

МОНДЕР. Гість із Далекого Сходу. Недавно мали ми цю несподівану приємність, що могли провести кілька годин у товаристві нашого дорогого Гостя зо Сходу, Всеч. о. В. Філевича, пароха в Киченері, Онт.. що прибув був у відвідини до своеї Рідні. Мило було слухати оповідань о. Пароха про добрих киченерських парохіян. а головно про місцевий відділ Українського Католицького Юнацтва, що має около 40 членів і гарно поводиться та працює зо своїм парохом, що є завжди певною признакою свідомих католиків.

Крім цеї радости, що її приніс приїзд о. Філевича власним родичам, всім рідним і приятелям певно радий був і сам о. Василь, бо в час свойого побуту між Найдорожчими мав нагоду звінчати в парохіяльній церкві в Борщеві свою сестричку Ґеню, що вийшла заміж за п. Осипа Бенґера з Кингтем, Алта, а три дні пізніше. в церкві в Копернику. поблагословив на нову дорогу життя ще й свойого брата Миколу, що лишився тепер із своєю милою Галею, з роду Балків,, як господар на батьківщині в борщівській парохії. Ці події будуть певно милою память кою для всеї Родини.

Одну тільки помилку зробив о. Філевич: забув взяти з собою до Киченеру весільного "коровая" й обділити ним усіх членів свойого УКЮ, щоб і воно набрало весільних почувань та щоб о. Парох міг і в своїй парохіяльній церкві вложити шлюбний вінець на голови своїх гарних молодих парохіян, що за його духовним проводом навчилися по християнськи жити й вінчатися. Тоді можна було б й деяким приятелям поїхати на цю весільну гостину й подивитися, як там на Далекому Сході пливе життя в нашому народі... Та що тим часом зайшов св. Піст. то мусимо заждати на мясниці, як музики знову візьмуть скрипки з полиці... А до того часу бажаемо Дорогому О. Василеві й його парохіянам доброго здоровя, веселого духа, а на зиму теплого кожуха. — С.І.Х! — Приятель.

Свіжа могила. Раненько у середу, 6-го листопада, упокоївся в мондерському шпиталі Олекса Гевко. Покійний прожив поверх 87 літ. Майже ніколи не слабував у своєму житті.

Кілька днів перед смертю завезено старенького до шпиталя, де висповідався з цілого життя, та сказав сміло. що вже може вмирати. Однак Бог хотів. щоб праведник терпів пару днів. З великим відданням на Божу волю прийняв він слабість і саму смерть. Так вмирають праведні. Добре жив, а ще краще скінчив дорогу життя та перенісся до вічности.

У середу ввечері панахиду за душу покійного відправив о. Віктор Сорока. ЧСВВ. при великій співучасті рідні й сусідів.

Похороном зайнялося бюро Парк Меморіял з Веґревил. А похоронні богослуження відправляли Впр. о. Ігумен В. Шевчук й о. В. Сорока. Рано відправлено в хаті панахиду. де на працання о. Сорока сказав пару слів.

Співану заупокійну Службу Божу відправив Впр. о. В. Шевчук та виголосив зворушливу й глибоку змістом проповідь. Вказав присутнім чим є людина та що бере зо собою на Божий суд..

Після похоронних церемоній усі вдались до дому панства Василя і Олени Гевків на поминальний обід. Помолилися за душу померлого та спогадали його щирість для всіх.

Покійний лишив у смутку сина Василя і невістку Олену та багато внуків і правнуків. Два внуки померлого є священиками.

Заки розійшлися домів п. Ізидор Ножак завізвав всіх, щоб вложили датки на нашу католицьку пресу "Світло". Сам зайнявся збіркою, що принесла $6.50. Спасибіг всім жертводавцям!

Спочивай, праведнику, в мирі! Твоя душа тепер вже вільна від терпінь, а твое вічне щастя запевнене. Встався, щоб і ми чесно, жили. Бога любили й покріплені святими Тайнами колись перенеслися до місця вічного спочинку. — Учасник.

Решту дописів в наступнім числі "Світла."

Богослуження в Алберті

ГРУДЕНЬ

1. Неділя — Іннісфрі Матері Божої.
Скаро, Вегревил, Борщів, Ренфурлі
Торебі (Збори Ап. М.)
4. Середа — Делф (празник) Введ. в Храм — Гленевіс (богослуження в хаті Семена Бедрія)
6. Пятниця — Новий Київ, св. Николая — Менлій ст. Майкел
7. Субота — Ворвик (год. 10 П. Ш.)
8. Неділя — Ворвик, Левой, Лесюр, Гиллярд місто,Ледук Ламонт
9. Понеділок Неп. Зачаття — Ледук (день подяки) Чипмен
15. Неділя — Товфілд (збори Ап. М.)
19. св. Николая — Карвел

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

1. Неділя 25 по Сош. Наума прор. Гл. 8. Єв. утр. 3. На Літ. Ап. 224, Єв. Луки 53.

6. Пятниця 26 по Сош. Св. о. Николая чудотв. Всеночне, Єв. Утр. Ів. 36. На Літ. Ап. 336, Єв. Луки 24.

8. Неділя 26 по Сош. Предправ. Неп. Зач. Патапія прп. Гл. 1. Єв. воскр. утр. 4. На Літ. Троп. воскр. і Предпр. Сл, Конд. воскр. І нині Препр. Ап. 229, Єв. Луки 6.

9. Понед. 27 по Сош. Непор. Зачаття Пр. Діви. Всеночне. На утр. Єв. Луки 4. На Літ. Ап. 320, Єв. Луки 3.

Старий стиль

1. Нед. 25 по Сош. Гл. 8, Єв. утр. 3. На Літ. Ап. 224, Єв. Луки 53.

4. Введення в Храм Пресв. Богородиці. Всеночне. **Утреня:** Єв. Луки 4. На Літ. Ап. 320, Єв. Луки 54.

8. Нед. 26 по Сош. Гл. 1, Єв. утр. 4. На Літ. Ап. 229, Єв. Луки 66. **Слідуе седмиця 27.**

ПОШУКУЮТЬ

1. Іван Цюропайлович шукае приятелів із Жовкви: Стойкевича, Козакевича, Найди й Барана.
2. О. С. Хирівський шукае Ганни Степів.
3. Анна Кулак з нового Киева пошукуе своеї тітки з дому Кущина зо села Олуйків пов. Золочів. Ця тітка буде в Сестер Служебниць.
4. Михайло Луговий з Лавой Алберта пошукуе Василя Железа з Берлина пов. Броди. Він був у Німеччині, що належить до американської окупаційної зони.

Заінтересованих просимо вдатися до Редакції "Світла".

ЖЕРТВИ на "СВІТЛО Й КАТОЛ. КАРТИНИ"

По 25ц.: В. В. Сайко, Ламонт, Н. Комарніцький, Голден. **По 50ц** М. Турик, Рочестер, Алта., Ксеня Горбан, Стенлі, Вісконсін. **По $1.:** М. Мальований, Стар, А. Огродник, Голден, А. Пасека, Іннисфрі, М. Бойчук, Монтреал, А. Мизик, Винніпеґ, Н. Русак, Винніпеґ. **По 80ц.:** А. Курдила, Монтреал. **По $1.25:** В. Качковський, Віола. **По $2.00:** В. Ханас, Ледук. **По $3.70:** Хр. Горішна, Трой, Н.Й. **По $4.00** Н. й М. Пелюх. **По $5.00:** о. Е. Пащак, ЧСВВ, Ґлендон, Атла. **По $7.05:** З прощання Мих. Тимчишина, Мондер.

Щира подяка жертводавцям!

НОВИНКИ

— **Святіший Отець** Папа Пій XII виразив біль свойого батьківського серця з приводу несправедливого засуду югославського ахриепископа Альойза Степінача. Ватиканський часопис "Оссерваторе Романо," спочуваючи з Папою в його болю каже, що архиепископа Степінача може вирятувати тільки сильний натиск міжнародньої опінії, яка повинна рішуче домагатися звільнення архиепископа та дозволу для нього на виїзд до Італії або до якої іншої країни, де релігія має свободу гварантовану всіми демократичними конституціями.

— **В Римі** проголошено московський акт обвинувачення українських католицьких епископів: митрополита Сліпого й епископа Чарнецького, Будки Хомишина й Лятишевського за "зрадницьку колябораціоналістичну діяльність в користь німецьких окупантів." Хоч згадані епископи нібито вже "признались добровільно" до своїх злочинів — то одначе їх ще будуть судити. Якщо це булоб правдою—то цікаво чому Німці нераз зневажали згаданих епископів, робили в них часті ревізії, а навіть грозили арештом епископові Лятишевському? Або чому Німці заборонили епископові Чарнецькому жити на тепиторії своєї юрисдикції, а примусили його жити у Львові, якщо він "працював" на їхню користь?

Якщо Росія так дуже стоїть за справедливістю і міжнароднім правом, то чому вона не видала епископа Будку(що є канадійським громадянином) канадійським властям,але сама його судить?

— **Ґенерал** ОО. Єзуїтів у Римі подав до загального відома вислід страт, що їх мав Чин ОО. Єзуїтів підчас останньої війни. Отже Чин Єзуїтів стратив за останніх сім літ 259 священиків і стількиж монаших братів. У Німеччині замордовано 85 Єзуїтів, в Польщі 80, у Франції 39. З манастирів 55 знищено зовсім, 59 дуже сильно, а 72 ушкоджено легко.

— **Кардинал** Гльонд подав до відома обчислення страт серед світського духовенства на терені передвоенної Польщі. Отже від весни 1939 до 1945 число замордованих світських священиків виносило 2,647. В цьому числі містяться теж українські католицькі священики. Ми знаємо тільки це, що большевики в роках 1939 - 1944 вивезли на Сибір 22 наших священиків, а 28 замучили у вязницях.

— **НКВД** переводить точний список усіх релігійних визнань в совітській зоні Німеччини Всі бурмістри й війти мають подати до НКВД точне число церков, їх назви, прізвища священиків і релігійних провідників, число членів парохії, розклад богослужень, діяльність парохії й т. п. Ця анкета вказує на це, що зачнеться "чистка серед священиків і релігійних провідників" та що всі церкви в Німеччині мусітимуть платити податок, якщо схочуть існувати.

— **Католицькі** Університети в Злучених Державах мають тепер около 25,000 учнів більше ніж у передвоєнному часі.

— **Ватиканське** радіо подає, що Совіти в Мадярщині вдруге заарештували епископа Мукачівської епархії Теодора Ромжу. Це був останній катол. епископ в цьому районі, що ще міг виконувати свої обовязки.

Радіо подало,що у вівторок 5 листопада, відбулися вибори в Злучених державах до конгресу.

В виборах 5 листопада демократична партія програла.

Республиканці мають запевнених 51 членів в сенаті, отже 6 більше від демократів, і 246 місць у палаті репрезентантів, отже 57 більше від демократів.

Вибрали також 30 губернаторів, з чого 20 припало републиканцям і 10 демократам.

Та вже правдивим побідником з виборів вийшов нюйорський ґовернер Томас Дюї, на якого впало більше голосів як коли в давніших виборах на републиканського кандидата. Його вважають кандидатом на президента Зл. Держав у 1948.

Так президент Трумен опинився без більшости в конгресі і старатисьме правити не як презндент демократичної партії, але як понадпартійний.

— **Червоні** засудили Єпископа заочно. Словінський католицький епископ Розман находиться тепер в тій части Австрії,що її має Британія. Коли більшовики не могли його дієтати в руки, то принаймні позаочно засудили на 18 літ тюрми. Оскаржували його — як звичайно — будьто він "співпрацював" з Німцями й Італійцями.

— **В неділю** 10 листопада відбулися у Франції перші вибори на основі нової конституції, та вже видно, що в тих виборах виграли комуністи.Вони дістали в парламенті 20 місць більше, як їх найблищі суперники, народньо-републиканська партія.

— **Король** Юрій VI відкрив нову сесію британського парляменту виголосивши півгодинну промову, в якій виложив тези британської закордонної політики, обговорив справу створення нового міністерства оборони, змагання уряду збільшити продукцію та ширше розгорнути сільське господарство. Колишній премієр Чорчил звернув увагу на це, що Совіти держать в Європі величезну армію на поготівлі та мають під своєю контролею більше ніж третину Европи. Чорчил натякнув, що Анґлія повинна заключити з Німеччиною мир у потребі навіть сепаратний.

— **Президент** Трумен відчитав заяву на пресовій конференції в Білому Домі, в якій сказав, що він приймає дійсність ситуації, в яку поставив його вибір опозиційного конгресу, й буде співпрацювати з републиканською більшістю

Однак президент очікує в заміну, що републиканці будуть з ним співпрацювати для добра краю.

Трумен заявив, що загранична політика Злучених Держав є спільною політикою і не підпаде змінам.

— **Британський** робітничий уряд попався в таку саму кризу,як американський уряд Трумена, коли Генрі Валас вийшов з кабінету. Ліве крило робітничої партії, подібно, як ліве крило демократичної партії в Америці, піднесло револьту проти заграничної політики уряду.

Коло 50 лівих лейботських послів, на ділі замаскованих комуністів,виступили проти Бевина, що є за тісну співпрацю зо Злуч. Державами і за рішуче становище супроти Росії. Їм удалося викликати дискусію в парляменті над заграничною політикою Британії.

Як у Вашингтоні та і в Лондоні діє московська рука яка хоче вбити клина між Америку і Британію при помочі пятої колюмни.

— **На засіданні** Зеднаних Націй в Ню - Йорку, Росія далі домагалася, щоби силою відсилати збігців там, звідки вони походять, але Канада, й Злучені Держави, Польща й Бельґія арґументували за тим, що збігці мають право відмовлятися від поворту, коли їм загрожує переслідування в краях, з яких вони повтікали.Передусім гарячо обороняла права скитальців **п. Е. Розвелт.**

—"**Трагічне** положення українських скитальців в Європі, на території союзницької окупації, під загрозою насильної репатріяції тоталітарною владою, було предметом дискусій підчас авдієнції, уділеної з п. **Єленорою Рузвелт,** членкою Американської Делеґації до Конференції Обєднаних Держав, представникам Канадійських Українців та Українців Америки.

"Підчас тієї дискусії пані Е. Рузвелт була зворушена, коли п. Щумейко (голова Українського Конґресового Комітету в Америці) поінформував її, як глибоко вдячними чуються їй українські скитальці за оборону їхніх прав.

"Подібні вислови подяки п. Розвелт були зроблені також і іншими членами делеґації, яка складалася з о. др. В. Кушніра, В. Коссара, представників Комітету Українців Канади, та п. Богдана Катамая, представника Злученого Українського Американського Допомогового Комітету.

— **Премієр** Мекензі Кінг оповістив 7 листопада, що уряд одобрив допущення до Канади якогось числа збігців, що є допускальні до Канади на основі теперішніх імміграційних законів. Вони будуть вибрані з таборів обездомлених осіб в окупованих полосах в Європі,або в інший спосіб під опікою таких організацій, як УНРРА.

— **Міністер** природних багацтв Ґлен, під якого рукою є також департамент іміграції, оповістив, що бюра для інспекції іміґрантів, закмнені по вибуху війни, будуть знов отворені в Європі після 1 Січня. Ці бюра будуть в Парижі, Брукселі й Ґазі. Рівнож американські дипломатичні місії в Осло, Копенгазі й Атенах зможуть полагоджувати зголошення іміґрантів.

— **Грецький** уряд заявив,що він приготовляє письмо до Обєднаних Держав з доказами що Югославія і Болгарія насилають узброєних комуністів на її територію з метою ширити партизантську боротьбу на півночі, головно в Македонії.

Штаб грецької армії повідомив уряд, що з Югославії прийшла ватага з 600 комуністів і вони напали на містечко Скра. З приходом грецьких підкріплень партизани відступили на югославську територію. От, якого миру бажають Совіти!

— **На днях,** Професор Ватсон Кирконел, промовляючи в Вайкінґ клюбі в Винипеґу, сильно заатакував советську владу, яка "приготовляє вбити ніж у спину Канади."

Проф. Кирконел також сказав, що комуністи зобовязалися зробити Канаду ще одною "провінцією Сталіна."Військовий атташе советської амбасади в Оттаві умовлявся з комуністами українського походження в Винипеґу в тім часі, коли Москва проголосила розвязання комінтерну, на передодні зорганізовання Національної Ради Канадійсько-Советської Дружби в Торонті. Кирконел огворив, що російська тайна поліція (НКВД)має "дуже широку" шпигунську організацію в Канаді; що советські агенти мордують і вивозять невинних людей в середущій Європі; і що тепер в російських концентраційних таборах є 18 міліонів вязнів.

— **Проти** релігійного й расового переслідування загальне Зібрання Обєднаних Держав дня 9-го листопада прийняло одноголосно через акламацію египетську пропозицію поставити на порядок нарад резолюцію, яка взивалаб членів О.Д. поробити безпосередні заходи, щоб закінчити релігійні та расові переслідуванпопередніх нарад над цею резолюцією проти неї виступили ня і дискримінації. Підчас представники Советського Союзу, насамперед Дмитро Мануільський. Але на пленарній сесії на запитання індійського представника "Чи тут є яка держава-член, що булаб за переслідуванням і дискримінацією?" — Мануїльский вже мовчав. Згадана резолюція матиме велике значення в дальшому нормуванні внутрішніх політичних відносин в поодиноких країнах.

— **Товариство** Католицьких Робітників Канади найсильніше запротестувало проти несправеливого засуду архіепис. Степінача в Югославії. Товариство начисляє 65,000 членів.

Стінні Календарі

З обрядами святих з українськими педами нового або старого стилю:

Великі 16X20 — 30 ц.

Середні 9X14 і спеціяльні 6X9 — 20 ц.

Менші 8X11 — 15 ц.

На 50 календарів 10% опусту, на 100 календарів — 15% опусту.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НА АДРЕСУ:

Mundare, Alta. Canada.

Basilian Fathers' Press,

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare. Alberta. Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 грудня, 1946. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік IX, число 23.

ХРИСТОС РАЖДАЄТСЯ!

РІЗДВО ІСУСА
СВ. ЄВАНГЕЛІЯ ПО ЛУЦІ 2, 1-21.

І сталося у той час, що вийшов наказ від кесаря Августа списувати населення всієї держави...

І йшли всі записуватись, кожний до свойого міста.

Пішов і Йосиф із Галилеї, з містечка Назарета, в Юдею,до міста Давидового, що зветься Вифлеем, бо був він з роду й покоління Давидового,щоб записатися з Марією, обрученою йому дружиною, що була вагітна.

І сталося, як вони були там, сповнилися дні родити їй.

І породила свойого Сина перворoдного й у пеленки Його сповила та й в ясла положила, бо не було для них місця в господі.

І були пастирі в цій стороні, що ночували в полі й держали нічну сторожу коло свойого стада.

І ангел Господень станув перед ними та й слава Господня осіяла їх і вони дуже налякалися.

Та ангел сказав до них: "Не бійтесь, оце звіщаю вам велику радість, що буде всім людям; бо нарбдився вам сьогодні в місті Давидовім Спас, що є Господом Христом. І ось вам знак: "Найдете Дитя, що в пеленках сповите лежить у яслах."

І враз з ангелами явилася безліч небесного воїнства, що славили Бога кажучи:

"Слава на висоті Богу, а на землі мир між людьми благовоління"

А як ангели відойшли від них на небо, то пастирі говорили один до одного: Ходім до Вифлеему й побачимо те, що сталося, про що сповістив нас Господь."

І поспішно пішли та найшли Марію, Йосифа й Дитя, що лежало в яслах.

А як Його побачили, переповіли слово, що їм було сповіщено про Дитя. І всі, що чули, дивувалися тому, що розказували пастирі.

А Марія берегла ті всі слова роздумуючи в свойому серці

І вернулися пастирі прославляючи й величаючи Бога за все, що чули й бачили, як було сказано їм.

Уляна Кравченко

РІЗДВО

Надії Свято... наче казка
Та ніч свята... та ніч Різдва!...
Сіяє зірка золота...
Новая Радість."
Знов і знов
В душі і віра і любов
В душі до всіх — до всього ласка...
— — — — — — — —
З душі щезає тінь зневіри
І земний ад
Зміняеться у рай...
Ми бачимо наш вільний край...
Хоч раз у рік... хоч раз у рік,
Як родиться Бог чоловік,
Ми сильні вірою — як діти;
Для нас цвітуть таемні квіти...
— Ми всі одно — із нами всі,
Із нами і Вони...
Всі з нами — Дорогі та Милі
Благословенна будь нам зоре!
Ти нам несеш цілющий лік
На смуток наш... на наше горе...
Благословенна будь!
Ти нам показуеш ту путь,
Де наша ціль — мета...
Ти нас хоч раз, хоч раз у рік
Єднаеш, зіронько, в одно!
— — — — — — — —
І знов беру Просфору в руки...
І побажання у душі
Тим, що із нашої Сім'ї:
Хай сумніву минуть вас муки!
Одна нам Зірка Золота!
Жадоба Волі в нас одна!
Безсильний ворог проти злуки!
Поєднані — поборем зло!
— — — — — — — —
І ці, що шляхом жертв ішли...
Ті, що спочили у могилі...
Вони тут — з нами Всі.
Єднае нас таємний чар...
У серці іскорки розтліли
у ватру.. у пожар...
І сильні ми, щоб стати чином...
— — — — — — — —
Благословенна будь нам зоре,
Із новонародженим Божим Сином!...

Багатих Божих ласк від новонародженого Ісуса,сповнення всіх благородних бажань і "веселих свят" усім своїм читачам, передплатникам,співробітникам та приятелям бажає

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "СВІТЛА!"

РІЗДВЯНЕ ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

До Всечесніших Духовних Отців і всіх вірних нашої дієцезії у Празник нашої Надії.

Христос Раждається!

Дорогі в Христі Браття й Сестри!

Христос прийшов із неба на нашу землю серед ночі.

Темна ніч наче пригадувала обставини, як темно й безнадійно жили люди до приходу Христа. Особисто були позбавлені ласки через Адамовий гріх і стогнали в неволі злого духа. Родинно були розбиті через незаховання Божого закону. Майже всі народи вгиналися у ярмі неволі. А ціле людство ділилося на упривілейовані одиниці й міліони невільників.

Серед загального тодішнього пригноблення одиноким яснішим проміннням, що просвічувало блукаючих людей, була обітниця на прихід Спасителя. Надією на Нього жили праведні. Тугою за Ним кріпив себе вибраний нарід. Нову добу людства предчували навіть шляхотніші одиниці з поган і писали, що має народитися дивне Дитя, що вбе вужа, знищить гріх, принесе мир і відновить все сотворіння.

З Різдвом Христа у Вифлеємі вернулася радість до людей, вступила надія, настало загальне оживлення. З неба давси чути голос ангелів: "Слава на висоті Богові й на землі мир людям доброї волі." З далекого Сходу прибувають три мудреці-царі з поклоном і складають у стіп навонародженого Дитяти золото, ливан і смирну. Прибігають з радістю й пастирі з Вифлеєму й прославляють Бога за все, що чули й бачили. Настає нова доба надій.

Для нас віруючих людей Христове Різдво, є не тільки радісною памяткою, що колись відбулася, але й щорічним відсвіженням основних правд нашої св. віри. Новонароджений Христос приходить до нас щороку як Спаситель наших душ. Христос стався чоловіком, не тільки для цих душ, що жили в часі Його туземного життя, але й для нас усіх на землі. Вифлеєм є повен таїнственного значення й тепер для нас усіх. Дивне світло з вифлеємських піль ще й тепер світить ясно для всіх нас. Треба тільки, щоб із наших віруючих душ виривалися оці радісні слова простеньких пастушків: "Ходім до Вифлеєму й подивімся на це слово, що сталося і що Його нам обявив Господь."

Теперішні часи своїми обставинами нагадують у многому стан людства до приходу Христа на землю. Скільки й тепер заміщання на світі? Скільки нещасть усякого роду? Скільки нужди, безнадійности й поневолення цілих народів? Щоб не заламатися серед теперішніх сумних обставин, то треба нам сили з гори, світла з висот, спасення з неба. А це посилає нам Небесний Отець через свойого улюбленого Сина, Христа. Для розбитих народів іншого рятунку нема, як поворот до Христа, Його Євангелія, св. Тайн і Церкви. Серед теперішніх обставин всі ми мусимо заклинкати глибокою вірою св. Петра: "Господи до когож підемо? Ти маєш слова вічного життя."

Друга всесвітня війна своїми наслідками обернула в руїну дорібок тисячеліття нашого й так поневоленого передше народу. Серед теперішніх гонень Церква Українців-Католиків є змушена скритися у катакомбах, на взір християн перших віків. Вся Єрархія Західньої України вивезена, запроторена до вязниць, деякі Єпископи вже мучениками за св. віру. Тисячі наших священиків увязнені, вивезені, розстріляні за привязання до католицької Церкви. Міліони нашого народу скривається по дебрах, лісах і різних країнах світу. Чи вільно нам піддаватися розпуці на вид руїн наших тисячелітніх надбань? Серед румовищ новонароджене Дитя Христос кличе до нас: "Істино, істино, кажу вам, що ви будете плакати й ридати, а світ буде радіти; виж будете сумувати, але **смуток ваш у радість обернеться!"**

Христове Різдво є празником нашої надії. У день Христового Різдва скріпляє нас св. Церква надією на перемогу правди над неправдою, світла над темнотою, чесноти над гріхом. Наша надія є часто виставленою на небезпеки й досвіди життя. Коли будемо чисті сумлінням і покірні на взір простеньких пастирів, то не загинемо. Христос багатий у всі скарби неба й землі, то й може нам дати все: прощення, спасення й вічне небо.

Люди тієї землі покладають свою надію, не у Христі, але землі, силі світу, проминаючих величинах. Земля ще нікого не вдоволила. Багацтво всіх обмануло. Ми були вже свідками, як зникала слава великанів тієї землі. Всякі грішні уживання, хоч зразу були солодкими, перемінювалися кінець-кінців в отрую. Без Христа настає у нашій душі ніч, темрява, безнадійність.

Прийшов Христос у зимну ніч грудня, в убогій стайні Вифлеєму, ніким не прийнятий до своєї хати. Сотки тисячів наших утікачів, братів і сестер, витягають у теперішніх часах свої благальні руки, щоб їм помогти, чим нас стати: одіжжу, поживою, спровадженням їх, щоб не висів над ними меч злобного Ірода. Чи в нас серце мешканців Вифлеєму, що відмовили місця для Христа?

Ірод наважився погубити Дитя Христа й зготовив різню невинних дітей. Теперішній Ірод зо своїми опришками завзявся знищити найбільший скарб нашого народу св. віру й зготовив нові сльози, нову різню, нові рани нашого многострадального народу. Чужина скрила Боже Дитя, щоб повернуло з Марією й св. Йосифом на землю своїх Батьків. Надія на Христа скріпляє нас, що й наш нарід розкинений, поверне на свобідну землю своїх батьків.

Сьогодні на цілій землі зворушаюча радість міліонів вірних різних народів, країн і обрядів з приводу Різдвяних Свят. Клякнім і ми перед новонародженим Дитям Христом й благаймо Його, щоб поблагословив нас, наші родини, ввесь наш український нарід і ціле людство миром, спокоєм і кращими часами. Щоб засумованих потішив, вигнаних примістив у безпечності, увязнених наділив волею, а всіх нас скріпив чеснотою великої надії.

Усім Високопреподобним Отцям нашої Єпархії і всім Дорогим Вірним, засилаємо наші щирі й сердечні побажання, великих ласк і скарбів із неба й благословення від Божого Сина, та веселих і щасливих Свят...

† **Василій, Єпископ-Ординарій**
† **Ніль, Єпископ-Помічник**

Вининпег, 21 грудня, 1946.

Чар Христового Різдва

Нераз уже ми його святкували...

І хоч воно коротко тривало, наче тільки мимоходом торкнулося нашої душі — то всетаки воно належало до найкращих днів нашого життя. Забуття всіх життєвих клопотів, злет понад сіру буденщину, якийсь предивний спокій з глибокою задумою та пречистою погодою душі — оце ті головні почування, що з приходом Христового Різдва глибоко ворушать душу людини. І мимохіть виринає питання: в чому лежить сила й чар цього великого свята?

Один чужий поет сказав, що з усіх райських дарів осталися на землі дві речі: зірка й око дитини. І саме під цим подвійним знамям райського чару святкуємо Христове Різдво. Тому й здається, начеб у тих святих днях щось з утраченого раю завітало на нашу землю.

Чар різдвяної зірки

Трьом царям зо Сходу явилася зірка. Вона немов кликала царів за собою. І вони покинули свої палати, свої щоденні зайняття, свої країни й пішли за сяйвом тієї зірки. А вона завела їх до Вифлеєму...

Від тієї хвилини зірка є завжди невідлучна від ясел і Вифлеєму. На небозводі життя кожного християнина являється сяйлива зірка св. віри, що вказує нам дорогу до духовного Вифлеєму, де в яслах на сіні лежить убоге Дитя — єдиний Спаситель, що приніс людям мир і щастя. Тому тільки за тією зіркою св. віри ми повинні йти, бо тільки вона єдина заведе нас до духовного Вифлеєму й до новонародженого Спасителя світу.

Одначе в останніх часах на небозводі міжнароднього життя зявилася інша зоря: велика іскриста, червона, кривава... Це пятираменна зоря більшовицька. Вона видніє на кривавих прапорах, на шапках катів, на стінах безбожницьких клюбів. Вона вказує шлях до... Москви. Народам "пятилітки" ця зоря обіцює матеріяльні блага, "радісне життя" і туземний "рай," а в дійсності дає нужду, заслання і руїну цілих народів.

І довкола цих двох зір гуртуються сьогодні люди в два противні табори. Ті, що стоять під вифлеємською зіркою — це християни, а ті, що стоять під червоною зіркою — це комуністи. Всі інші не входять в рахубу, бо скоріше чи пізніше вони опиняться в одному, або в другому таборі. Тому перед ними на ввесь ріст стає таке питання: Вифлеємська зоря, чи більшовицька зоря? Це вирішить наше "бути, або не бути."

Чар вифлеємського Дитяти

Друге знамя, що в його чарі ми святкуємо Різдво — це вифлеємське Дитя. Як тільки на голубому небі у Свят-Вечір замиготить іскриста зірка — то зараз перед нашою уявою виринає маленьке на причуд гарне Боже Дитя. Воно чарівне, як усміх сонця. Його очі непроглядні, незбагнуті, як небо. Тому вже сама ця свідомість викликує в нашій душі якісь погідні почування. Одначе наша св. віра каже нам ще щось більше. Вона вчить нас, що безконечна Божа любов спонукала Бога у виді Дитяти зійти на нашу землю та принести нам щастя дочасне й вічне. Не диво, що на згадку цього дрижать найніжніші струни наших сердець і ми відчуваємо, що якісь небуденні почування заливають нашу душу.

Ці почування степенуються ще більше, коли ми розуміємо історичну вагу народин Ісуса-Дитяти. Ісус в історії світу — це немов та гранична колюмна, до якої з тугою в серці йшли всі минулі віки й покоління! По великих героях і завойовниках нагло в придорожній стайні являється мале Дитя і своєю дрібною рученькою починає начеркувати нові шляхи, що ними відтепер має посуватися історія людського роду...

Різдво Ісуса — це найважніша дата в історії світу. Ніяка боротьба, ніяка коронація, ніяке відкриття не має такого значення, як Ісусове Різдво. Що більше, можна навіть сказати, що властиво історія зачинається з народженням Ісуса. В історії розрізняємо тільки дві добі: перед Христом і по Христі, а Христос — це вісь, довкола якої обертається все. Минулі століття Його ожидали, а сучасні й прийдешні на Ньому спочивають. В цьому Дитяті Ісусі людство відзискало свою гідність, а людська історія свої напрямні. Тому відхилення від Ісуса веде до упідлення і на бездоріжжя, як це наглядно бачимо на деяких сучасних народах, бо тільки Ісус — "дорога, правда й життя," а поза Ним тільки блуд, лож і смерть!

Тільки Він — єдинаостоя народів!

Тому перед народами тільки один шлях. Шлях повного й цілковитого повороту до Ісуса в житті особистому, родинному й народньому. Щойно тоді настане "Слава на висотах Богу, а людям мир доброї волі."

Ісус Дитина й наша дитина

Головною Особою всіх різдвяних торжеств є Дитя Ісус. Майже безустанно Дитя Ісус стоїть перед нашою уявою під час різдвяних свят, Його оспівують наші чарівні коляди, до Нього линуть наші молитви.

Безконечний Бог стався маленькою, слабенькою дитиною — оце та правда св. віри, що її не тільки з подивом, але й з якимось святим острахом оспівують наші церковні пісні в празник Христового Різдва. І дійсно, коли заглибимося в це таїнство нашої св. віри — то бачимо, що наш розум ніяк не може його зрозуміти. Тим більше, коли пригадаємо собі це, яка жахлива була доля дитини перед приходом Христа.

Доля дитини в поган вповні залежала від волі батька. В Греції батьки викидали хворих дітей у гірські яруги. В римському праві читаємо такі слова: "Дитину хвору або слабкосилу треба задушити." А на іншому місці цьогож закону читаємо навіть таке: "Дитина — це не людина."

Ісус — Божий Син увяв на Себе вид тієї погордженої людської дитини й тимсамим двигнув дитину до незрівняної гідности. Пізніше цей Ісус проголосив перші закони в обороні дитини. Він сказав: "Хто згіршить одне з цих малих, ліпше булоб йому, як завісилиб на його шию млинський камінь та й утопилиб його в морській глибині." Ввечері, коли Ісус був перетомлений цілоденною працею дозволяв ще дітям приходити до себе, голубив їх і благословив на дорогу життя. Від апостолів Ісус впрост домагався, щоб вони були, як діти. Щобільше, Ісус навіть утотожнював Себе з дитиною. Він виразно казав: "Хто прийме одне з цих малих, Мене прийме." (Мат. 18, 5) Чиж можна було двигнути дитину вище? Ніякий виховник, навіть батько не цінив дитини так високо, як Ісус.

***

З цього для родичів слідують дуже важні висновки: Найперше родичі повинні дитини бажати, її високо цінити й нею тішитися. Всемогутній Бог поділився з родичами своєю творчою силою на це, щоб родичі покористувалися нею до Богом наміченої цілі. Історія виказує, що коли люди були чесні, тоді завжди діти були гордістю родичів. Римська історія оповідає таку подію. Римлянку Корнелію відвідала її багата приятелька та хвалилася перед нею своїми дорогоцінностями. Показавши їй усі свої скарби, сказала до Корнелії: "А тепер ти покажи мені свої скарби." Тоді Корнелія привела свої діти й сказала: "Оце мої найцінніші скарби." Так високо цінила ця поганка свої діти.

Дитина завжди була необхідним членом родини й без дитини родини не вважали повною. І зовсім справедливо, бо родина без дітей — це квітуче дерево без овочів. Родинний дім без дітей, хочби й найкращий та найбагатіший — це холодний мармуровий гробовець.

На жаль, сьогоднішний світ немов утомлений дітьми. Він хоче їх позбутися. Він докладає всіх зусиль, щоб їх число зменшити. Люди обчисляють кошти удержання дитини так, як нераз фармар обчисляє поплатність удержання корови. При цій нагоді фармар розважає так: "Маю пів фарми. Отже можу тримати дві корови."

З дітьми справа представляється куди гірше. Трапляється часто, що дітей не хочуть саме багаті родичі. Гляньте на родини, а переконаєтеся, що найчастіше багато дітей мають бідні родичі. Серед багатирів і розкішників лунає клич: "Не бажаємо собі дітей!" У висліді цього, як колись на родину складався: батько, мати й діти, так тепер часто на родину складається: він, вона й... песик або котик. І пусткою світить родинний дім, а цвинтар зачинаєтьсч вже в хаті...

Це тяжкий гріх супроти Бога, бо це спротив найсвятішій Божій волі. Але це теж гріх супроти народу. Бо що станеться з таким народом, в якого більше домовин, ніж колисок? Такий нарід мусить загинути! Отже батьки, що не хочуть дітей — це руїнники свойого власного народу!

Тому цей жахливий злочин народнього самовбивства не сміє мати місця в католицьких родинах! В католицькому розумінні діти — це Божа благодать. Одна з найбільших Божих благодатей на землі це: мати діти й вихованню дітей присвятити своє життя.

Коли надійде остання година Вашого життя і Ви, старенькі родичі, в судорогах робимете рахунок з усього Вашого життя, тоді сердешною потіхою для Вас будуть Ваші діти, що їх Ви викохали, виховали й у Ваших молитвах часто поручали Христові. Щоденні жертви й труди сповнювані для добра дітей, перемінються у щирі жемчуги на це, щоби тяжко заважити на вазі вічної Правди.

Дорогі Родичі! Нехай Дитя Ісус навчить Вас своїх дітей високо цінити, ними гордитися та їх виховувати на славу Бога й на добро українського народу. Дякуйте Ісусові Дитині, якщо маєте діти й живете для дітей!

Богдан Лепкий

Також лист

Петрусь виліз на ослін, обома ліктями сперся на скриню і гриз перо.

Перед ним лежав лист білого паперу.

Видно, збирався писати та не знав як.

Ще ніколи листу не писав, тільки чув, як Ганна татуневі листи з війни читала і як віднисувала на них.

А тут і думати нема коли, бо мамуні з міста ледве не видно, а їм не треба знати, що й до кого він пише. Замачав перо, розмахнувся, але в час руку від паперу відняв. Зітхнув..

— Ні, так зачинати не можна! Великий, моцний... всього того замало.

Чіхав голову лівою рукою, але нічого мудрого не міг вичіхати. Аж нараз йому очі радісно заблистіли. — Найкраще буде так, як в Отче-наші!

Перо скрипіло, по папері лазили "літери," як хрущі.

"Отче наш, іже еси на небесіх!"

(Такий великий викличник поставив, як батіг. Хвилину надумувався, чи не зіскробати його ножиком, але лишив. Най буде!)

"Сета йдуть (писав далі) — а мама ходе і плачут. Та як не плакати, коли нас тая война так кривдит!"

(Відсапнув, прочитав написане і всміхнувся. Добре пише. Ану тільки далі.)

"Колисту, як луснув гранат у нашу стайню, то корову на двоє роздерло, а теле тепер на ціле село реве."

(Останнє "е" заллялося і виглядало, як жид. Петрусь злизав і написав нове, гарніше).

"Через наше село пересунули всі народи, які де є: Німці, Чехи, Москалі, Мадяри, навіть Турки. Повиїдали, що було. Мамуня як зварат кашу то крупа крупу гонит. Омасти нема на лік. Всі на курічу сліпоту хоруют."

(Слова перлися на папір, як вівці у кошару. Петрусь не міг собі з ними лати ради. Не знав котре пустити, а котре ні.)

"Нашу Ганьку також взяли були мацкалі до воська і казали, що її унтрером зробе. Але вже її пустили, і тепер куди ходе, то плаче. Теле реве у стайні, а вона в хаті."

(Таку моцну крапку поставив, що перо затріщало й мало не зломилося. Пробував легче писати).

"Хіба тільки пожитку, що на кватирі в нас стояв дечок і навчив мене писати. І тепер я пишу і питаюся, чи таке на Різдво повинно бути? Ні голубців, ні навіть запалити в печі нема чим!"

(Прочитав останнє речення і такий його жаль за серце вхопив, що сльоза капнула на папір. Обтер папір і очі і кінчив:)

"Ще якби так татуньо з воська прийшли, то можеби що порадили, можеби хоч який патик притаскали з ліса, бо я ще малий і не можу. І можеби мамуня перестали заводити й кричати на мене за біздурно. Тому то я Тебе прошу, Господи Боже, щоби Ти казав татуня з воська до нас на свята пустити, а я, як виросту колись, то таку Тобі свічку в церкві поставлю, як друк, що дай Боже амінь."

(Відсапнув і хитро усміхнувся. Ладно писав, лиш забув ще сказати, як його татуня звуть.)

"А татунью називаються Федь Крутий, Петровий і служе при наших стрільцях," — шлюс.

Аж задихався. Нелегка річ писати лист та ще такий.

Всунув лист до куверти, лизнув язиком, сплюнув і почав адресувати. Але як?... Хотів знов так, як Отченаші, але дав спокій. Написав тільки: "До Пана Бога в небі" і — крапка.

(Букви самі перлися в гору, буцім лізли на небо). А тоді дихав на письмо, поки не висохло й сховав до кишені.

Щоб тільки мамуня не переймили його по дорозі, побіжить на почту й кине...

В сусіднім селі наші на кватирі стояли.

На фронті трохи втихло, ворога відперли, можна було про свята погадати.

До місцевого лікаря старшини на чай приходили. І в карти кинули собі.

Приходив також почтар з сусіднього села. Бо яка там тепер почта? Тільки слави, що скринка коло дверей.

Якось кілька днів перед святами він з листом у руці до лікаря зайшов.

— Панове ще певно такого листу і до такого високого адресата не читали, — сказав до граючих старшин.

— Ануте, нуте, прочитайте!

І почтар читав: "До Пана Бога в небі," це адреса. А титул: "Отче наш, іже еси на небесіх," а лист: "Света йдуть, а мама ходе і плачут. Та, як не плакати, коли нас так тая война кривдит," —

Слухачі зразу сміялися, але чим далі, тим більше їх лиця поважніли.

— Так воно, так, навіть діти терплять, — зітхав лікар.

— А скільки ще погибне!

— Або виросте, як той хабаз!

Сотник папіроску від папіроски закурював.

— І щож ви, пане почмайстре, зробите з тим листом? — спитав.

— А щож я можу зробити? До Бога не понесу. Я того хлопця, що писав, знаю. Йому шість літ, а мудрий, як старий.

І все таке пише.

— Ще й як. Як хочете, то візьміть собі цей документ часу до свойого военного архіву.

Сотник надумувався хвилину.

— Ні, панове, ми зробимо ось що. Пане товаришу, — звернувся до адютанта, — напишіть прохання до команди, щоб Федя Крутого відпустили на свята до дому й долучіть цей лист.

*

І Федь Крутий прийшов до дому на свята.

Приніс консервів, цеголку російського чаю і два фунти цукру.

Обтулив загатою хату, полатав якось розбиту стайню і притаскав з ліса патик.

Крутиха пообтирала сльози, Ганька перестала ревіти, бо за неї теля в стайні ревіло...

Як сіли до святої вечері, то Петрусь не втерпів:

— Я щось знаю, — почав, але вкусився за язик і тільки на образи вдячним оком дивився.

Католицька жінка

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЖІНОЦТВА В КАТОЛИЦЬКІЙ АКЦІЇ

Святі джерела

Парохіяльна помічниця всі свої сили посвячує на це, щоб її зусилля дали бажаний вислід. У своїй праці часто находить багато вдоволення й радости. Люди обдаровують її довірям, а оцінюючи її посвяту, нераз гаряче дякують, щиро стискають її руку. Це все дуже підносить й на дусі й заохочує до дальшої праці. І так може видаватися, що її завзяття в праці ніколи не ослабне й ревність ніколи не вичерпається.

На жаль з бігом часу це, що дотепер було небуденною річчу й побуджувало(?) до тим більшої ревности починає буденіти. До радости вплітається смуток. Розчарування, невдачі, стрічаний опір, нехіть і неприхильність зо сторони людей, підкопують основи запалу й ревности. Тягар покликання й обовязку вимагає величезної сили й внутрішнього застанлення. Щож проте станеться з парохіяльною помічницею, що має бути всім для всіх, що її життя має бути безперервною смугою посвяти для інших, — якщо нізвідки не зачерпне сили й охоти до праці?

На щастя обильні джерела, з котрих може черпати свою силу, для неї що хвилини доступні й ніколи не висихаючі. Вона не потребує вичікувати так, як цей недужий над саджавкою в Витезді, щоб хтось впровадив його до води порушеної ангелом. Щодня вона може черпати незлічимі скарби в молитві, а головно в Найсв. Євхаристії, що найсильніше лучить чоловіка з Богом, що без неї чоловік не зуміє нічого зробити на славу Божу, котра постійно в серці людини підсилює вогонь любови до Бога, а враз із нею любов до ближніх, через що вона стає здібною до життя повного посвяти й жертви для інших.

Сили надходячого дня випливають з з його ранішніх годин, ранішньої молитви й ранішньої зустрічі з Богом. Слушно сказав один письменник, що "ранок це початок дня, можна зачати день без цього початку, але тоді цей день буде бездумним, безвільним; це вже не буде день, але скравок часу, переведений без думки й пляну."

Тож кожний день парохіяльної помічниці повинен бути дорогоцінною посудиною, що до неї Господь складає свої дари. Вона має з них черпати як працьовита пчола, що з квітів збирає мед, і подавати їх іншим до освяти й спасення їх душ.

Отже мусить кожний день розпочати відповідно, щоби увіляти в його перші години зміст, що матиме бажаний й спасенний вплив на всі наступні.

Її ранішньою молитвою нехай буде подяка й звеличення Господа за одержані ласки. Якщо позволить їй час, нехай черпає з церковної Літургії, що серед невисказаної радости звеличує й почитає Владику неба й землі. Нехай не занедбує розважань, що вяжуть людину з Христом, що прикрашують її в Божу доброту, в покору, терпеливість, самовідречення, жертвенність і любов до людей. В цій молитві вона найде, впрочім як кожний інший чоловік, відповідь, як має наслідувати свойого Божественного Вчителя, чого Він від неї вимагає, як має виконувати Його святу волю протягом цілого дня, кожної години, кожної хвилини. З тієї молитви виплине також постанова: "Все, що Спаситель мій зажадає, виконаю якнайдосконаліше."

До змісту роздумувань можуть вплетуться справи, що торкаються журби про людські душі, віддані її опіці. Тож кожну з них представить Спасителеві, прохаючи Його помочі й світла в їх житті.

Вкінці наближається світляна хвиля вислухання св. Служби Божої й прийняття Божественного Спасителя в св. Причасті; вона буде найважнішою хвилею не тільки ранішних годин, але й цілого дня до кінця. Від тоді вже Христос буде товаришити й помагати Своїй вірній служебниці.

А коли праця й цілоденний труд затяжать їй понад міру, Христос Господь зміцнить і піддержить Своєю Божеською рукою, піде з нею до всіх, до зиминих і гарячих, до приятелів і ворогів, вчинить її працю справді святою службою, що набирає вічної вартости— бо це служба Богові.

Коли промине день, надійде сумерк ночі, земля й люди йдуть відпочивати. Парохіяльна помічниця переглядає все це, що сталося протягом дня, дякує Господеві за безліч одержаних ласк, збуджує жаль за всі блуди й провини, що їх допустилася, поручає опіці Божій повірені собі душі, що їм давала свою працю, а вкінці складає в руки Божого Провидіння всі недолі й потреби чужі й власні.

Вечірня молитва є вступним акордом до нового дня, що його має розпочати з ранішньою зорею. (Д.б.)

Юліян Мовчан

Ніч перед Різдвом

Старий Макар Сніжко, може в сотний раз перечитував лякохічні слова синенького "запрошення":

"Учасникові Визвольних Змагань п. Макарові Сніжкові. Просимо Вас зявитися сьогодні на спільний Свят-Вечір. У програмі — зустріч з героем боротьби з більшовизмом --четарем Миколою..."

Макар не дочитував далі листа. Прізвище невідомого четаря тисячами блискавок миготіло в його уяві, очах і мізку. Невжеж це він? Невжеж це було імя його найдорожчої людини людини, яку він уже ось 24 роки не бачив?

І з цими радісними сподіваннями старий Макар вийшов на вулицю

Було це 6-го січня 1943. На темно-багровому небі вже сяли перші зірки. Ніч перед Різдвом вступила в свої законні права. Було тихо й гарно. Але місто ще не спало. В такій порі ніхто не міг заснути. Тільки східний обрій здавався якийсь темний і невиразний...

Макар вийшов на край міста і ступив на алею парку. І тут, проходячи повз стрункі і непорушні ялинки, обліплені пухким снігом, Макар раптом згадав... Згадав це, що трапилося 24 роки тому... Тоді також була різдвяна ніч...

Так само стояла тиха, чудова погода, і ніжно-ніжно сяли зірки...

Макар спокійно жив собі на своєму Поліссі. І, може, жив би так і досі, якби не прийшла більшовицька навала. А далі пішло "все как по маслу." З пімсти, що його брат пішов до українського війська, більшовики спалили його хату, а самого разом з дружиною і сином вигнали на вулицю. Що йому, Макарові, залишилося робити?

І він довго не думав:

— "До Петлюри піду! Моє місце там, де і мойого брата!" —як сьогодні памятає, промовив він ці слова до дружини й сьомилітнього сина.

В ту хвилину йому вже нічого не було шкода. Йому не було шкода ні хати, ні села, ні навіть дружини. Тільки з сином... сином тяжко і болісно було йому прощатися. Що з ним, малолітнім сталося? Який батько його виховав? І чи він узагалі ще живе...

І ось Макар, ще молодий і здоровий, тоді 40-літній чоловік, 24 роки тому в останнє покинув своє рідне село. Була як і сьогодні, тиха різдвяна ніч... Тільки дрібний сніжок та лід, коли Макар переходив через вибалки, похрупував під його міцними ногами.

Швидко(?) він ішов у ту незабутню різдвяну ніч! І йому однаково було — чи він ішов полем, лісом, чи кущами. Його міцні ноги все перемагали. Тільки аби на захід, аби далі від більшовицького пекла! А там, на заході, він приєднається до військ головного Отамана — і мета досягнена!

Він ішов так цілий вечір і майже цілу ніч. Час-до-часу, переходячи повз селянські хати, він то там то тут крізь маленькі вікна окутані соломяною загатою, бачив веселі вогники. То в колі своєї родини зустрічали Різдво. І тільки Макар на цей раз не міг бачити цього щастя. Він тікав у невідоме, тікав від рідної сімі і рідної землі.

І ось це сталося, здається над самим ранком, -- сталося зівсім несподівано...

Макар переступав через якісь ями й насипи. То тут, то там спалахнули далекі й близькі постріли. Але щораз то більше вони голосніли. Видно починалася фронтова смуга. Настала найважливіша, найтяжча хвилина переходу. Ще хвилина, ще дві — і він буде там, буде серед своїх і, може навіть знову зустрінеться зо своїм братом.

І в ту саму мить позаду, в кількох кроках, почулося оте пронизливе і зненавиджене: стой! — Макар швидко похопився. О він знав, що то значить на їх мові оте "стой." Краще вже пуститися на риск, ніж живому здатися оцим московським головорізам!

Пригнувшись, він щосили кинувся вперед по насипах, ямах але ворожа куля рухалася ще швидче від нього. Вмить він поруч з пострілом відчув, як щось неприємно кольнуло його поза вухом... І далі все стало неясне, туманне...

Макар не памятає, як довго лежав. Коли вперше після того випадку він відкрив очі, довкола нього були тільки білі стіни і якісь люди в білих халатах.

Ну, козаче, як п... уваєте себе? — наче після довгого сну, почув він перші слова, здається лікаря.

Далі все пішло добре. Він виздоровів і навіть якийсь час разом з братом воював з московськими більшовиками. І тільки одного він не міг довідатися за ці 24 роки — що сталося з його дружиною, що сталося зо сином?

І ось —сьогодні цей синенький папірець "запрошення"... Невжеж це він?

З такими думками й спогадами Макар не зоглядівся, як підійшов до будинку де мав відбутися спільний передріздвяний вечір і зустріч з тим героем.

Макар швидко увійшов до будинку. У святковій кімнаті вже було з десяток його добре знайомих приятелів. Але всі вони обступили колом якогось ще молодого старшину, який щось здається розповідав.

Невідриваючи від старшини очей, Макар нестримно тиснувся вперед. Очі, брови — ба, навіть усмішка — якраз такі. Невжеж це таки він?

Ще не вірячи своїм очам, Макар похапцем вийняв окуляри і вже крізь мертве скло, якому було байдуже, на кого заставляли дивитися, з ніг до голови розглядав невідомого. Так, та цеж він, якраз він!...

- Миколко, сину та цеж ти Микола Сніжко! Цеж ти мій син, син Макара?

— В ту мить невідомий повернув погляд на старого. Якусь хвилину в мертвому занімінні він з широко відчиненими очима пронизував посивілу й вже зморблену(?) постать старого Макара.

— Так, це я, Микола Сніжко! А ви... то ви, значить, мій батько?

Далі сцена відбувалася без слів. Вони один одного пізнали і розуміли так само, як їх добре розуміли ці, що їх оточували.

До дому вони вже повернулися разом. Дорогою Макар довідався, що його син Микола був увесь час під більшовиками, відтак вирвався з їх пекла й тепер їде за море.

Батько й син влаштували собі Свят-Вечір, як перед 24 роками.

Ростемо в силу!

Враження з ювілейного зїзду в Едмонтоні

Масові зїзди є двоякі: Одні маніфестаційні, яких ціль заманіфестувати якусь ідею перед своїми й перед чужими. Вага таких зїздів лежить у численності учасників, в організованості, дисципліні, походах та інших "зверніх ефектах." Сторонники маніфестаційних зїздів твердять, що такі маніфестації освідомляють несвідомі маси. Одначе таке твердження минається з правдою, бо чиж у Квітну Неділю маси не маніфестували на честь Христа, коли Він вїжджав в Єрусалим? А тиждень пізніше чиж тісамі маси не маніфестували проти Христа з окликом: Розпни, розпни Його?" Подібне бачимо в історії чужій і нашій. Чи в 1917 і 1918 р. маси на Україні не маніфестували за Україною? Згодом чи тісамі маси не лучилися з ворогами України? Отже на сторонниках здобутих маніфестаціями нічого тривкого будувати не можна. Тому маніфестаційні зїзди, особливо католицькі, не сміють відбуватися часто. Пишу про це тому, бо чув я побажання, щоби ювілейному зїздові в Едмонтоні надати більше маніфестаційного блиску.

Другий рід зїздів це зїзди ділові. Їх ціль: наради в певних ділових справах, вирішування тих справ, пляни праці на майбутнє, способи заради н а й б і л ь ш и м недомаганням і т. п. Такі зїзди повинні бути не так численні, як радше фахові. В них повинні брати участь люди ділові, що ведуть якийсь діл праці або хочуть навчитися як його вести. Ділові зїзди не сміють перемінитися у віча, на яких говориться "великих слів велику "силу" ще й до цього віриться, що це все "для добра людства." І саме в цьому наскрізь діловому характері полягає, на мою думку, головний успіх католицького зїзду в Едмонтоні.

Перший день 23. XI.

Я щойно перший раз був на зїзді католицьких організацій у Канаді. Саме тому мій погляд спертий на перших враженнях без ніяких посторонніх, чи партійних впливів, може бути досить вірний. Отже перше, що мене в противенстві до наших галицьких зїздів мило розчарувало — це був діловий характер цього зїзду. Він пробивався в реєстрації членів, в точності нарад, в отворенні зїзду, що його довершив п. І. Боцюрків. Перший реферат п. І. Ісаїва виголошений з мужеським перейняттям, хоч на широкому тлі міжнародніх і краєвих обставин (що було дуже потрібне) зівсім ділово зясував сучасні завдання Католиків Українців у Канаді. Бесідник зівсім слушно твердив, що хоч важні наші завдання супроти скитальців, супроти нашого політичного життя та нових горожанських законів — то всежтаки найважніше наше завдання: зберегти катол. віру в серці та жити повнотою катол. життя.

Після цього докладу всі три організації розійшлися до своїх саль на свої окремі організаційні й ділові наради. Там здавали звіт з діяльности, вели дискусію та вибирали новий заряд. Зарядові БУК-а ще не скінчився час урядування. ЛУКЖ затвердила майже тойсамий заряд, тільки секретарку вибрала п. М. Мельничук. УКЮ вибрало новий провінціональний заряд, якого головою є Олекса Курило, заступником З. Садовий, секретарем В. Процьків, касієром П. Старко. До всіх трьох організацій прийшов о. Місіонар і виголосив річевий реферат про католицькі організації в краю та про засоби їх унутрішньої і зверхньої діяльності. Багато з цих практичних вказівок можна, та й треба перещіпити на ґрунт канадійських організацій. Дискусія, побажання й резолюції про потребу центрального органу, про конечність організаторів були наскрізь ділові.

Ввечері в одній з міських саль відбувся бенкет для учасників зїзду. Хоч настрій був веселий — то навіть бенкет був діловий, без зайвих тріскучих фраз і промов. Виголошено тости до Короля, до Св. Вітця, до Канади, до Організації і до Преси. Після тосту до преси пішла тарілка між учасників і на пресу зібрано 287 дол. Першенство здобули жінки, бо голова ЛУКЖ п. А. Прийма зложила від своєї організації 100 дол. на "Українські Вісти," а 50 дол. на "Світло." Веселий і гарний привіт від Централі Українців Католиків зложив її президент п. В. Ваал. Вкінці о. Місіонар в цілогодинній промові розказав про переживання нашої Церкви й народу підчас воєнної хуртовини.

Другий день 24. XI.

В неділю рано відбулася св. Сповідь учасників зїзду, а в год. 8.30 читана Служба Божа, підчас якої понад 200 учасників приступили до спільного св. Причастя. Відтак у Народньому Домі було спільне снідання, а після нього деякі організації (УКЮ) провадили свої наради. В год. 10. відправлено торжественну Сл. Божу з дияконами. Відповідну проповідь виголосив о. Місіонар.

В год. 2-ій попол. зачалися дальші наради зїзду. Саля Народнього Дому була переповнена. На сцені зайняла місце президія...

Перший доклад про "сучасні економічні проблеми" виголосив провінц. посол В. Томин. Бесідник говорив зо знанням річі та в острому протибільшовицькому тоні.

Відтак голова ЛУКЖ п. Прийма виголосила реферат н. т. "Завдання Української Катол. Жінки." Ясно, коротко й з милим жіночим патосом бесідниця точно опреділила сучасні завдання жінки в родині, парохії та організації...

До третього докладу н. т. "Інститути й виховання молоді" покликано о. С. Курила, ЧСВВ. Талановий бесідник коротко й з гумором зясував завдання інститутів та заохотив до збірки на ту ціль. Збірка принесла 633 дол. Перше місце знов зайняли жінки, бо п. А. Прийма знов зложила 100 дол. від ЛУКЖ.

Після збірки про "організацію молоді" говорив п. О. Курило. Свою гарну промову він закінчив величнім маніфестом Української Католицької Молоді, в якому молодь заявила свій пієтизм і пошану Христовому Намісникові, Єпископам і священикам, свою льояльність Канаді й Королеві, свою любов Україні й укр. народові, своє спочуття переслідуваним і скитальцям. Цей маніфест був точним пляном праці для молоді, а для нас старших він був наймилішим і наймогутнішим акордом пополудневих нарад.

Останню промову про "Завдання Централі" виголосив президент В. Ваал. Промова була дуже річева, глибока, сперта на енцикліках Папів і гарно проголошена. Її конечно треба видрукувати. Ухваленням річевих резолюцій наради покінчено.

І знов тасама річевість і діловитість безперервною ниткою тягнулася крізь усі наради.

Ввечері відбувся концерт. На його програму зложилися виступи хору під проводом п. О. Прийми, дует панночок Пінковських, фортепянове сольо, кілька танків і промова о. Місіонаря про "Берестейську Унію." Після промови відбулася збірка на скитальців, що принесла 385 дол. І щераз рекорд побили жінки, бо ЛУКЖ зложила на скитальців 200 дол. Разом жіноча організація зложила 450 дол. на добродійні цілі. Слава їй за це!

В понеділок рано БУК кінчав ще свої наради дискусією, пляном праці й резолюціями.

Кінчаючи доходжу до свойого першого висновку, що вся вартість ювілейного зїзду в Едмонтоні полягала в його річевості й діловитості. Якщо ще після зїзду зросте число членів катол. організацій, число передплатників катол. газет, точність у вкладках, тоді будемо мати найтриваліші мірила успіхів зїзду. Бо успіхи зїздів не полягають у сплетнях привезених зо зїзду, ні в бадьорому вигукуванні гимнів, що мовляв: "душу, тіло ми положим." Менше гуку й шуму, а більше тихої праці над собою, частіші католицькі доклади, частіша Сповідь і св. Причастя, більше жертвенності для других — ось річі потрібніші від найшумніших маніфестацій. І саме це, на мою думку, осягнув зїзд в Едмонтоні.

На майбутнє булоб добре урядити підчас зїзду виставку або п р и н а й м е н ш е кіоск катол. преси й книжки, сцену прибрати святими образами й відзнаками, а танкові виступи усунути або принаймні обмежити до конечних. Танки не годяться з повагою катол. концерту, а учасники замість з поважними думками виходять з нього "веселими ногами" під такт танків і під гумором. Така моя доброзичлива порада сперта на старокраєвому досвіді.

Учасник.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На Фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На Стрілецькім Фронті

Сповнене бажання

Сотник Осип Микитка став комендантом У.С.С., на початку 1918 року.

Невдовзі після цього австрійське військове командування видало розпорядок, що ці вояки, що бажалиб виїхати до шкіл на науку, можуть одержати для цього відповідну відпустку.

Я скористав із цеї нагоди й виїхав до Львова, де бл. п. митрополит Шептицький прийняв мене до Духовного Семінаря й на богословя. Так сповнилось укінці моє сердешне бажання, що з ним 1914 року я закінчив був свої гимназійні студії в Стрию. В спокійному часі я бувби вже, при Божій помочі, кінчив четвертий рік богословя й приготовлявся до свячень, а так, через воєнну хуртовину, треба було записуватися на перший рік і ставатися славним "ґешіхтою," що про нього наші питомці у Львові співали голосну семінарську пісню:

На Коперника 36
Там "ґешіхта" кашу їсть...
Їсть ґешіхта, халасує,
Фундуш-каша му смакує,
Бо ґешіхта "іст кайн менш!"

Ґешіхтою (ґрінором) — називали старші питомці Духовного Семінаря своїх товаришів-питомців із 1-го року богословя, що одним із шкільних предметів мали історію (по-німецьки: Ґешіхте). Цих "першаків" старші питомці добре брали на глум, а навіть не вважали їх за людей, доки на них не "зійшов св. Дух", що відбувалося при особливім "обряді." Такі жартобливі звичаї в Духовнім Семінарі в сумні воєнні роки почали переводитись.

В Духовнім Семінарі

Коли я вступив 1918 року до Духовного Семінаря у Львові, тоді ректором Семінаря був Преосв. Кир Йосиф Боцян, а віцеректором Впр. о. О. Ґорчинський; обрядів учив нас Всеч. о. І. Лучинський, пізніше мій співновик у Крехові. В другім будинку, на Хшановського, куди ми ходили з Коперника "їсти кашу," був віцеректором наш теперішній Преосв. Кир Константин Богачевський.

На виклади богословя ми ходили до львівського університету. Відложивши набік шаблю, я почав носити книжку.

Ласкаво, по приятельськи відносився до мене о. Ґорчинський та наука йшла пиняво. Кажуть, що за більшовицьких часів о. Ґорчинський, тоді вже канонік, був найвідважніший

із усіх священиків. Коли після смерти бл. п. митрополита Шептицького львівські оо. каноніки вибрали о. Горчинського капутільним вікарієм тобто завідателем львівської епархії, більшовики його у вязниці замучили. Те саме зробили більшовики з його наступником Впр. о. канцлером М. Ґалянтом, моїм колишнім катихитом у Стрийській ґімназії.

Українське горе

Подібна смерть загрожує українським скитальцям і всім Українцям, що їх більшовики можуть дістати в Європі в свої руки. Трудно припустити, щоб представники Обєднаних Держав, що нараджуються в Ню-Йорку, не знали цього страшного положення української нації, що їй більшовики забрали землю, відібрали волю й розбили Церкву, а тепер раз у раз скорочують життя розстрілами, тюрмами й засланнями на невільничі роботи, де люди гинуть від виснаження й голоду. Проте не було ще чути ні одного голосу в О. Д., що в імя правди й справедливости виступивби з домаганням викинення з О. Д., фальшивого українського представника Мануїльського, привернення волі й державности українському народові на його прадідній землі та прийняття до О. Д. представника дійсної української держави, національної, такої, як про неї співав наш поет, Тарас Шевченко:

Встане Україна,
Світ правди засвітить
І помоляться на волі
Невольничі діти!...

В О. Д. не чути такого голосу, а навіть там згодилися на це, щоб у справі українських скитальців слухати "приятельського голосу більшовицьких опікунів..."

Горе Україні в такому безвихідньому положенні! Молімся щодня за це, щоб за жертву життя всіх наших українських мучеників Бог змилосердився над нашим українським народом, звільнив його від жорстокої більшовицької тиранії й учинив його знову вільним господарем своєї землі, повним надії на дочасне й вічне щастя! Ставаймо щодня на коліна, а одночасно й одним фронтом змагаймося за це, щоб на українській землі вже скоро вільний український нарід — над Дніпром, і над Дністром, і в Карпатах і по всій українській землі — вільними устами, в вільній українській державі заспівав Богові з глибини душі пісню перемоги й вдячности:

З нами Бог,разумійте язици,
І покаряйтеся, яко з нами Бог!

За це бореться УПА. Та цього мало. За волю України мусить боротися така українська армія, що до неї належатиме однодушно український загал по всім світі, що не буде зраджувати, хитатися і йти на ганебні умови, але триватиме непохитно в своїй молитві й визвольнім змаганні аж до цього благословенного дня, коли милосерний Бог дасть українським переможцям діждатись цього щастя, що зможуть сказати поправді:

В своїй хаті — своя правда
І сила і воля! (Д.б.)

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ВОСЬМИЙ РОЗДІЛ

ТАЄМНІ ВІДВІДИНИ НА ТИБРІ

Врешті після сильного схвилювання Ірина сказала:

— Як бачу, Вірджініє, вже мушу тобі розкрити всю правду. Мій батько... не знаю, чи тобі вже хтось про це говорив але впрочім це вже надто голосне... мойого батька ця Люкреція зівсім збаламутила так, що він у ній закохався по самі вуха. Можеш собі уявити, як те все мене мучить. Вачучи, що тут нічого не вдіють ні просьби, ні сльози — я взялася на підступ, щоби тільки їх від себе віддалити. Я нібито забажала побачити Рим. Люкреція немов відгадала мою думку й сама добровільно жертвувалася мені за співтоваришку. Відси я посилаю до батька післанця за післанцем бажаючи привернути йому тверезість ума,а одночасно тут стараюся Люкрецію зразити до себе й до нашої рідні, щоб вона вкінці відчепилася нас.

— А чиж не боїшся ти пімсти, Ірино? Такі осібняки, як Люкреція вміють завзято ненавидіти й звичайно їх ненависть не йде на марне.

— Нічого не боюся, крім ганьби.

Вірджінія з ніжністю майже материнською пригорнула до себе Ірину.Якщо досі її любила — то відтепер це почування любови ще більше зросло.

— Ах! Яким способом можнаб тому запобігти? — повторяла з глибини серця. — На всякий випадок будь певна,що я тебе розумію і я готова тобі помогти.

Нагло Ірина крикнула й засміялася тим щирим безжурним сміхом, що був їй прикметний.

Вірджінія оглянулася і в дверцятах носилки побачила несподіванку: чорне обличча мурина.

— Ти перестрашив мене, Манусо — закликала Ірина.

— Пані... вже ріка Тибр.

Вірджінія висіла й вказала Ірині човен, в якому невільниці на борзі робили сидження з коверців.

— А ми пощо тут, Вірджініє?

— Мусимо переправитися на острів.

Ірина гляділа з відразою на береги острова знаного з бруду, нужди й неохайности, бо тут жорстокі Римляни викидали на голодову смерть своїх невільників, що вже були їм непотрібні нідочого.

— Вірджініє, то ти сюди змірила? Хібаж не боїшся ти тут?

— Бачиш, що я зівсім слушно затаїла перед тобою куди нас несуть, бо, якщо ти булаб знала — то певно не схотілаб мені товаришити.

Як тільки вони вийшли на острів — зразу обступили їх жебраки простягаючи благально свої костисті руки. Одначе ці прошаки відносилися до Ірини зівсім інакше, ніж до Вірджінії. На Ірину гляділи несміливо здалеку, а до Вірджінії горнулися обнімаючи її коліна або посилаючи їй до уст поцілунки. Всі питалися про Домітилю і Ріту, що звичайно товаришили Вірджінії. Вірджінія ввічливо та з усміхом говорила з усіми, вислухувала їх жалів і роздавала їм харчі, що їх мав Мануса в коші. Одночасно другий невільник роздавав прошакам одежу пошиту руками Децидіяни.

Таким триюмфальним походом, що робив особливе враження на Ірину, дійшли вони до малого дімка, що на тлі брудних і обідраних інших дімків вирізнявся своєю чистотою та красою. Нуждарі задержалися перед порогом, а Вірджінія взяла Ірину попід руку й весело застукала до дверей.

— Хто там? — відізвався голос старшої людини.

— Регіно, це ми приходимо з припасами на бенкет для тебе.

— Дякую тобі, моя пані. Пробач мені, що не можу стати на твоє приняття, але з кожним днем ні здоровля мені не прибуває, ні літ мені не убуває і ноги вже зівсім відмовляють служби. Так говорила низька, худа старушка з дивно милим виглядом обличча. Вона лежала на соломі й хоч довкола неї було вбого, Ірина на диво, не відчувала ніякої відрази.

Регіна побачивши незнайому, поглядом своїх очей, запитала Вірджінію: "Чи вона наша"? А коли Вірджінія легко рухом голови заперечила, Регіна звернулася з повним пошанівком до Ірини бажаючи подати їй крісло.

— Нехай небо винагородить тобі за це, що ти прийшла відвідати старушку. Одначе за невигоду пробач мені.

— О, ми не прийшли тут по вигоду, але на роботу — відповіла весело Вірджінія. Ірино,я не дозволю тобі дармувати.Ти мусиш теж брати участь в моїй наймилішій розривці. І звязала кілька букових прутиків та почала замітати. Ірина через хвилину не знала чи має гіршитися, чи сміятися.

— Дозволь мені, хай я тебе виручу в цьому. Хоч кажучи правду, я не дуже вправлена в цьому. І почала стирати порохи в сусідній кімнатці.

Вірджінія скористала з самітности й повідомила Регіну про це, якого високого гостя вона матиме сьогодні.

Старушка аж заплакала з радості.

Нагло зо сусідної кімнати долетів оклик Ірини:

— Вірджініє, тут треба муляра. Глянь, як ця плитка в підлозі рухається. Її можна зівсім вийняти!

— Ах, Боже мій! Таж це вхід до катакомб — шепнула старушка.

Вірджінія вибігла до Ірини й направивши позірне ушкодження вивела Ірину з тієї кімнатки. (Д.б.)

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

НЮ-ЙОРК АСТОРІЯ

Релігійне життя в Ню-Йорку — Асторії. За старанням ОО. Василіян в Ню-Йорку зорганізувалася добра, хоч невеличка громадка в Асторії. Сьогодні має вона свою церкву під іменем "Чесного Хреста," якої парохом є Всеч. о. Сильвестер Колляр Ч.С.В.В. Наш Всеч. о. Парох, щоби згуртувати людей та їх обєднати заложив Апостольство Молитви. Це подобалося людям і як доказ цього, вписалося велике число як мужчин, так і жінок до цеї релігійної організації. День прийняття в члени назначено на Празник Пресв. Серця Христового. Для піднесення і возвеличення того торжества, запросив Всеч. о. Парох на це торжество: Впр. о. Степана Решетила, Ч. С.В.В. По торжественній Службі Божій з дияконами, на якій вірні приступили численно до св. Причастя, відбувся молебен до Пресв. Серця Христового, в часі якого було прийняття в члени Апостольства Молитви. За старанням Всеч. о. Пароха приступила також численно й молодь до цеї релігійної організації.

Апостольство Молитви розвивається дуже гарно, а число членів збільшається постійно. Слід згадати, що молодь радо гуртується під прапор Христового Серця, та бере живу участь в церковному хорі що неділі й свята. Вони співають також в деякі четверги до радія. Учителькою співу є тепер Панна Анна Барнич. В нас зорганізовано також і вечірню школу в якій наша молодь вчиться. Учительками є Сестри Василіянки. Заложено також відділ так зв. "Олтар Бойс"

Це, про що колись асторська громадка думала, сьогодні за старанням ОО. Василіян, а передусім доброго о. Колляра стається дійсністю.

Парохіянин: Петро Гринишин.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Св. Місія. Поверх 40 літ вижидали ми в Новому Киеві на св. місію, яка відбулася тут аж цього року в листопаді.

В неділю ввечері, 3-го листопада, зібралися всі парохіяни коло церкви, а відтак зо своїм о. парохом М. Дацюком ЧСВВ., та цілою процесією вийшли аж до брами на привитання такого рідкого гостя о. Місіонаря, що прибув щойно з Рідного Краю.

В церковних дверях старші брати привитали О. Місіонаря хлібом-сіллю, а о. парох віддав церковні ключі на знак, що душі всієї парохії відчиняються на науки О. Місіонаря.

Почалася св. місія. По Молебні загомоніли перші слова О.Місіонаря.Отець передав нам насамперед привіт від наших рідних братів і сестер із Рідного Краю та Скитальщини,заголосив порядок місії та виголосив першу місійну науку про ціль чоловіка на землі. А ці слова неначе рясний дощик зросили духовну ниву наших душ. І так було щодня через цілий тиждень. Що раня правилося дві Сл. Божі: одна тиха, друга співана та й місійна проповідь. Понад 300 вірних приступили до до св. Тайн.

Та й малі діти-школярі мали свою дитячу місію, що закінчилася в суботу рано діточим св. Причастям, обходом довкола церкви з образом малого Ісуса, спільним сніданням і знимкою.

Св. місія закінчилася в слідуючу неділю. В церкві людей, що вже голки не пропхаєш, а тут ще ідуть... По евангелії попрощав нас Отець Місіонар та подав ще останні вказівки на наше майбутнє духовне життя. А по Сл. Божій обхід довкола церкви з великим місійним хрестом, що вже кілька днів перед тим стояв у церкві гарно прибраний та штучно освічений електричним світлом.Піднесли місійний хрест та закопали в землю, а О. Місіонар ще раз промовив до вірних і вказуючи на цей хрест сказав: "Віджджаю вже я від вас, але лишаю вам тут другого Місіонаря — цей хрест місійний, що пригадуватиме вам кожного разу про ці вічні правди, що ви їх чули підчас св. місії. Слухайте цього тихого Місіонаря." І ще раз заблистіли сльози в наших очах із смутку, що вже треба прощатися з О. Місіонарем і заразом з радості, що ми таки мали в нашій парохії таку спасенну св. місію.

Роздавши ще нам памятки, О. Місіонар попрощався з кожним з нас поосібно та відїхав лишаючи нас з тією надією, що ще нераз гоститиме у нашому Новому Киеві. Дай Їм Господи кріпкого здоровля та много літ прожити для добра нашого народу, а нам ще мати тут не одну таку спасенну св. місію.

Дякуємо теж нашому дорогому парохові, трудящому о. М. Дацюкові, що подбали про віднову наших душ та й самі багато натрудилися. Щира подяка церковним Братствам, нашим паням, молоді з УКЮ та добрим п. учителям, а передусім п. Н. Хміляровi, що причинилися до звеличення тієї незабутньої хвилі.

Учасник місії.

ВЕГРЕВИЛ, АЛТА. 11лист. коло півночі, по короткій недузі впокоїлася в Бозі Маруся Сисак, чотирилітня донечка панства Семена й Анастазії з дому Фарина. Покійна була щиро люблена всіми тими,що з нею стрічалися; бо одна коротенька розмова з нею вистарчала, щоб любов до неї запустила глибоке коріння в серці кожного.

Перед трьома тижнями покійна нагло захворіла, її повезено до лічниці в Мондері, відтак до спеціялістів у Едмонтоні, де лікарі видали вирок, що вже нема рятунку. Тоді привезли її до місцевої лічниці, де по півторатижневій непритомности відійшла до неба, що про нього так часто й залюбки говорила.

За ввесь час її недуги всі зверталися щодня до Бога за неї гарячою молитвою, щоб Господь звернув їм їхню Марусю, однак під тією умовиною "якщо така Божа воля." А Господь уважав, що ліпше буде їй у вічності й тому забрав її до себе, щоб нею тішитися.

13 листопада ввечері в домі родичів відбулася панахида. Відправили її ОО. Василіяни: Модест Ґнесько й Мирон Дацюк, що сказав також коротке слово. Промовляв і місцевий латинський парох, що був на панахиді зо своїм сотрудником. Хата була переповнена вірними й Сестрами обох обрядів. Всі хотіли відвідати любу Марусю, що її домовина немов біла лелія лежала посеред великого числа цвітів.

На другий день, в годині 9.30 почався похорон. Одинокий брат покійної, Василь з трьома приятелями — Грицем Цікалюком, Володимирком Кубраком й Василем Поничем понесли домовину великим походом з дому аж до Сестер Служебниць, що виховували Марусю. Тут у каплиці о. М. Ґнесько відправив панахиду, потім увесь похід відїхав до місцевої церкви Пресв. Тройці.

По Службі Божій о. парох М. Ґнесько сказав прегарну прощальну проповідь: "Дозвольте дітям прийти до мене, бо таких є царство небесне... якщо не навернетеся й не будете як діти, не будете, як Маруся, не війдете до царства небесного." І всі присутні відпровадили покійну на вічний спочинок, на місцевому католицькому цвинтарі.

По похороні був великий обід у домі при церкві. На конець обіду о. Ґнесько зложив панству Сисакам свої щирі співчуття в імені всіх Отців і всіх присутніх, бо п. Сисак є многозаслужений в парохії. При кінці заохотив присутніх до збірки на католицьку пресу, з чого призначено на "Світло" 8.00.

Нехай покійна Маруся, що так бажала бути на колінах Христа, з Богом спочиває й не забуде про цих, що її так любили.

Учасник

— — — —

Так сподобалося Господу Богу, що наша улюблена донечка Маруся полишила туземне життя на віки, осиротивши нас родичів,брата й багато люблячих осіб. По короткій, але тяжкій недузі мимо щирих лікарських заходів Маруся склонила свою головоньку, як скошена **лелія** і перенеслася до вічності. Як така Божа воля, то нехай вселюблячий Ісус огорне її своєю пресвятою любовю.

На цьому місці хочемо подякувати всім тим людям, що старалися нам злегчити наше горе. Щира й з глибини серця подяка Отцям і Братам Василіянам з Мондеру, о. парохові М. Ґнеськові, Сестрам Служебницям ПДМ, Сестрі настоятельці за материнське виховання, Отцям Брик і Стриклин, Жіночому Товариству Св. Анни, що зайнялося обідом, п. Смоликові, властителеві заведення Парк Меморіял за дуже ввічливу обслугу, всім особам і родинам, що обдарили нашу донечку вінцями квітів, шкільним дітям за останню прислугу, й усім, що листовно та особисто поділились з нами своїм співчуттям, нехай милосерний Господь поблагословить їх самих та їхніх дітей.

Остаємо на віки вдячні

Симон і Анастазія Сисаки і син Василь.

СТ. КЕТЕРІНС, ОНТ. 35-ліття вінчання. 2-го листопада ц. р. припадав ювілей 35-ліття вінчання панства Марії й Миколи Пелюхів. Деякі члени парохії зробили тайні збори й ухвалили Ювілятам зробити несподіванку. На призначений день ціла громада з пакунками й дарунками впала до хати здивованих Ювілятів. П. Панько Москаль зложив їм щирі побажання, а громада відспівала грімке "многая літа." Колиж свахи й дружки завели весільної, тоді Ювілятам станули сльози в очах, бо вони пригадали собі своє вінчання перед 35 роками.

Нагло, як на команду уставлено столи, що аж вигиналися від різних присмак. Зачалася вечеря,підчас неї старости,дружби й свахи вносили тоасти на здоровля Ювілятів. Вкінці покликано до слова Брата Ювілята п.Ю.Пелюха,що виголосив довгу й гарну промову в католицькому й національному дусі.Всім відповів Ювілят п. Микола Пелюх зворушений до глибини душі такою милою несподіванкою. Ще більша втіха огорнула всіх, коли слово забрала Ювілятка п. М Пелюх і запевнила всіх, що сьогоднішне свято заохочує Ювілятів до ще ревнішої праці на славу Церкви й добро України. Господар ювілею вручив Соленізантам гарний дарунок і заохотив учасників до збірки на будову церкви та на катол. пресу. Зібрано 49 долярів. Ювіляти зложили 27 дол., а прочі гості складали по 1 або 2 дол. З тієї суми призначено 45 дол. на церкву, а 4 дол. на "Світло." За построєння цього свята щира подяка належиться Комітетові й п. Баранюкам.

Гість свята.

Редакція "Світла" долучується до побажань учасників і бажає Ювілятам в щасті та здоровлі дочекатися "золотого ювілею вінчання." Нехай Бог благословить!

ЕДМОНТОН. Приклад до наслідування. Містимо листа Вп. Пана Миколи Бакая до Всеч. о. Вернарда Дрібненького ЧСВВ.. пароха в Оттаві.

СІХ. Едмонтон, 22.Х.46.

Високопреподобний Отче!

З радістю вичитав я в "Світлі", що Ваша Оттавська парохія тяжко працює на Божу славу й на добро українського народу. Тішуся, що така мала горстка парохіян, бо тільки-90 членів забирається до великого діла: здвигнути величаву репрезентаційну українську церкву в Оттаві. Української, але величавої церкви в Оттаві дуже треба, бо Оттава — це столичне місто всеї Канади й ми — українці-католики повинні там мати свою репрезентаційну Церкву, щоби чужинцям показати красу нашого обряду й перед ними засвідчити наше привязання до католицької віри. Тому честь Вам, парохіянам Оттави, що беретеся за таке велике діло! "Хто з Богом працю зачинає, цей вперед все поступає." Посилаю на будову Вашої церкви жертву 10 долярів. Хоч ця жертва маленька, але якщо всі Українці в Канаді післалиб на ту ціль відповідну жертву — то я вірю, що в столиці Канади запишавсяб величавий український католицький храм. Я тішивсяб, якщо моя жертва булаб найменша. Нехай Господь мене тим потішить. А Вас, Високопреподобний Отче, й Ваших Парохіян нехай Господь кріпить добрим здоровлям і повним успіхом у святій, великій праці —

Микола Бакай
10807-64 Аве.
Едмонтон.

Від Редакції. Редакція "Світла" складає п. М. Бакаєві щире признання за його глибоке зрозуміння потреби й важности нашої церкви в столиці Канади. Не тільки потреба душ, але й наша національна честь вимагає української католицької церкви в Оттаві. Крім цього разом з о. Дрібненьким складаємо п. Бакаєві щире "Спаси-Біг" за його жертву на будову нашої церкви. Казали старинні, що приклад потягає. П. Бакай дав гарний приклад зрозуміння і жертви. Ми питаємося: Кого наступного потягне цей гарний приклад? Очікуємо.

МОНДЕР, АЛТА. Похорон і Поминальне Богослуження по бл. п. Анні Жук. По довгій й тяжкій недузі упокоїлася у Бозі дня 8. вересня бл. п. Анна Жук, проживши 74 роки. Муж оставив її тому 24 роки. Вона полишила 8 дітей, 29 внуків. Прикметою покійної була побожність і терпеливість, яку виявила в своїй недузі. Була загально люблена.

Діти й рідня уладили для покійної похорон. Численні вінки на домовину, Служби Божі та молитви свідчать про їхню любов до своєї покійної матері. Похоронні Богослуження відправив о. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ. Тіло покійної зложене в дубовій трумні й мідяній скрині спочиває на місцевім цвинтарі св. Ап. Петра й Павла.

В сороковий день по смерти рідня уладила поминальне Богослуження. Служба Божа й Парастас відправилися в хаті п. Ілії Жук. Цього дня многі приступили до св. Тайн.

По Службі Божій в тійже хаті відбувся поминальний обід. При обіді о. парох короткими словами згадав покійну, особливо її останній рік перед смертю, про яку часто згадувала й до якої була готова. Добрі діти не тільки за життя шанують і люблять свою матір, але й по її смерти не забувають про неї. З цеї нагоди присутні жертвували $16.75 з чого $8.25 призначено на сироти, а $8.00 на пресовий фонд. По $1.00 жертвували: Роман Бабин, Антін Середа, Ілля Жук, Іван Андрук, Петро Садовник і Микола Жук, а решта дрібними. Збіркою займався п. Н. Манявський.

Щира подяка належиться цим, що жертвували...

Бл. п. Анну нехай Всевишній прийме до свойого царства й нагородить заслуженим відпочинком.

В річницю смерти. 5 листопада ц. р. в річницю смерти бл. п. Пелагії Шевчук відправив о. Григорій Хміляр, ЧСВВ., внук покійної, поминальне богослуження в Мондері. По відправі відбувся поминальний обід у домі п. Луки Заруденця, зятя покійної, на який було запрошено багато гостей. Видко, що не тільки велика родина Шевчуків, що хотіли по християнськи згадати про душу своєї

бабуні, але й багато сусідів і знакомих хотіли заявити своє співчуття і принести приятельську розраду родині померлої.

По обіді забрав голос о. Д. Попович, ЧСВВ. і красноріччво похвалив гарну українську традицію поминати Службою Божою й молитвами душі покійних у річницю смерти. В цей спосіб ми найкраще поможемо тим дорогим особам, що нас за життя так любили і вмираючи нам усе лишили, а тепер находяться можливо в чистилищі, де собі вже не в силі помогти, доки не сплатять Божій справедливості всього довгу.

Бл. п. Пелагію поблагословив Бог довгим життям (82 р.), гарними дітьми й внуками й дав щасливу, святу смерть. Тому не смуток, а якась духовна радість сповняє приявних. Муж покійної, 85 літній наш піонір, Лука Шевчук був зворушений святочною хвилею і вдячний гостям, що прибули розрадити старенького.

По обіді серед прительської гутірки, співів і спільної знимки закінчили це родинне торжество. При тій нагоді зібрав п. Нестор Хміляр, учитель у Новім Киеві, жертву в сумі $10.50, з чого $5.25 призначено на скитальців, а $5.25 на "Світло." — Учасник.

СВАН ПЛЕЙН, САСК. На спомин молодятам Миколі Коваль і Наталі Олійник. В неділю, 6 жовтня, відбулося вінчання молодят Миколи Коваля, з Норквей, Саск, з Наталею Олійник, із Сван Плейн, Саск., в церкві Вознесення Г.Н.І.Х., у Сван Плейн. Саск.

Акту звінчання молодої пари довершив парох о.Н.Сірий.

Належить згадати, що обоє молоді походять з дуже прикладних католицьких родичів: Панства Григорія й Пелагії Коваль та Василя й Марії Олійник. По прикладу своїх родичів, ідуть і згадані молоді подруги, що вступили на шлях супружого життя. Обоє молоді належали до прикладних і діяльних наших українсько-канадійських уродженців.

Сподіватися можна, що й надалі у супружому житті панство Микола й Наталя Коваль будуть діяльними й прикладними працівниками на полі релігійних і національних праць.

З приводу весільної забави, не забуто й за нашу пресу. У домі панства Василя й Марії Олійник, родичів молодих, переведено гарну збірку, яка принесла $31.00. Цю суму розпроділено на нашу укр. катол. пресу, з чого приділено на пресовий фонд "Світла," $6.00.

За цю гарну збірку на поміч нашій пресі, нехай буде честь й подяка всім щирим жертводавцям.

А молодій парі складають щирі побажання, веселого й щасливого життя й Божого благословення: вся рідня молодят, приятелі й всі весільні гості.

Многая літа молодим подругам!

Весільний гість.

Решту дописів в наступнім числі "Світла."

ПОДЯКА

Редакція "Світла" складає щиру подяку Зарядові Ліги Українського Католицького Жіноцтва за щедрий дар у сумі $50 дол. на пресовий фонд з приводу ювілейного зїзду.

НОВИНКИ

— **Католицький Єпископат** зібрався у Вашингтоні на річну конференцію і виніс резолюцію, в якій пятнує судовий процес і присуд виданий югославським судом на хорватського архиепископа А. Степінача. В конференції взяли участь чотири американські кардинали й 115 катол. епископів.

— **Кардинал Фрінгс** архиепископ Кольонії в Німеччині виголосив знаменну промову, в якій звертається до Обєднаних Націй у справі помочі для Німеччини та повороту решти военних полонених. Кардинал сказав: "Ми дякуємо за дотеперішню поміч, одначе ми не бажаємо завжди жити з милостині. Ми хочемо своєю працею заробити собі на насущний хліб. Тому ми домагаємося права на працю."

— **Католики** в Бельгії віднесли перемогу в міських виборах, що відбулися 24 листопада. В деяких містах комуністи здобули тільки незначну кількість голосів.

— **Кардинал** Каміллью Каччія Домініоні, один з кардиналів-дияконів помер у Римі на 69 році життя. Колегія кардиналів має сьогодні тільки 64 членів.

— **З Ватикану** звідомляють, що до злуки з католицькою Церквою приступив 89-літній православний епископ Меліцев. Разом з ним на католицтво перейшла його сестра, що була ігуменею одного православного Згромадження. Меліцев був засланий більшовиками на Сибір на 12 літ за проповідування християнства, а за Німців мучився в концентраційному таборі.

— **О. д-ра П. Вергуна** — Апостольського Візитатора Українців у Німеччині заслано аж до Тобольська.

— **З Галичини** прийшли вісті, що у Львові при Преображенській церкві живе епископ Макарій, що керує т. зв. львівсько - тернопільською епархією. Його правою рукою є о. "мітрофорний" Костельник, що недавно приймав делегацію з Карпатської України в справі переходу на православя. У Львові митрополита нема Він має осідок у Києві з титулом "київсько-галицького" митрополита. Станиславським епископом є о. Антін Пельвецький. О. Мельник є дрогобицьким епископом і живе в колишньому василіянському монастирі в Дрогобичі. Його "катедрою" є церква Св. Тройці. Між найновішими вивезеними священиками є о. декан Чубатий, о. Назаревич, о. Кушнірчук.

Доля скитальців знов погіршилася, бо без огляду на попередні рішення та на оборону скитальців панею Рузвелт Загальне Зібрання О. Д. 25 листопада рішило, що перед переселюванням поодиноких груп скитальців до інших країн, держави повинні радитися урядів тих країн, з яких скитальці походять. Не треба бути пророком, ні сином пророка, щоби заздалегідь сказати, що більшовицькі вожди-сидами будуть противитися переселенню українських скитальців обвинуваючи навіть дітей у їх співпраці з Німцями.

— **Бразилія** прийме десятки тисяч скитальців уже в найкоротшому часі та сотні тисяч через один рік — так заявив віцепрезидент бразилійської Ради Імігації та Кольонізації. Належить знати, що нова бразилійська конституція запевнила повну свободу релігії, церкви, преси й слова.

— **Президент** Трумен покликав до життя спеціяльну комісію, що має перевести чистку комуністів між урядовцями й бюровими робітниками, які працюють у федеральному уряді.

Нова війна є можлива — так говорив президент Трумен промовляючи в військовій академії в Аннаполіс. Тому Америка мусить бути приготована на всякий випадок.

Канаді грозить знищення, бо Канада буде одним з перших теренів нової війни — так заявив д-р. О. Соландт директор департаменту наукових дослідів при канадійській армії. Він казав, що на випадок нової війни, яка є можлива, канадійські міста булиб зівсім знищені, а тисячі канадійського населення згинуть від атомних бомб. Щоби забезпечитись перед тим Канада мусить скріпити свої військові сили.

— **Луїз Буденц** — колишній провідник комуністичної партії та редактор комуністичної газети, недавно зірвав з комуною і стався католиком. Минулої пятниці він зізнавав перед конгресовим комітетом майже через пять годин і заявив, що комуністи продістаються до американської преси, радія і кіна. Він сказав, що Москва далі дає вказівки комуністам через своїх висланників. В Америці таким висланцем Москви є німецький емігрант Гергард Айслер. Більшовицьке НКВД правдоподібно діє на терені Америки. Москва хоче запровадити комуністичну диктатуру в цілому світі й хоче спровокувати війну з Америкою. Буденц виявив, що головою комуністичного інтернаціоналу є Дмитро Мануїльський.

В Румунії при виборах комуністи вийшли горою. Одначе Британія каже, що ці вибори не були свобідні.

Тіто стягає військо на грецький кордон, боєвий терен у північній Греції поширюється, великі бої між Греками й югославськими партизанами йдуть біля міста Едеси. Те все сталося тоді, коли грецький премієр постановив внести зажалення на Югославію до Обєднаних Держав.

— **Т. зв. українського делегата** Стадника прострілили в Ню-Йорку в одному склепі, де відбувався рабунок. Мануїльський називає це "політичним злочином."

— **В Римі** арештовано трьох жидів, яких підозрівають, що вони спричинили 31 жовтня вибух бомби, яка зруйнувала британську амбасаду.

Богослуження в Алберті

Грудень

15 Краків, Іннисфрі Ч. Хр.
Пено, Вегревил, Борщів
Восток, Нортерн Велій
19 Св. Николая (ст. ст.)
Плейн Лейк, Гей Лейк
Ричард Бридж
Смокі Лейк св Онуфрія
Глендон
22 Равнд Гил
Торгилд
Спас, Чипмен, Ту Гилс
Еншав, Восетна
Вилна (річні збори.)
24 Навечеріє Різдва Г.Н.І.Х. (10. год. звечера.)
Скаро (12. год. північ.)
Борщів, Вегревил,
Чипмен
Гилярд (місто)
Новий Київ
25 Різдво Христове (10.год. рано)
Лемонт
Ст. Майкел
Гилярд св. Івана Хрестителя.
Іннисфрі (місто)
26 Собор св. Йосифа
Чипмен
Борщів
Новий Київ
27 Св. Степана
Чипмен

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

15. Нед. Праотців. Елевтерія сщм. Попр. Неп. Зач. Гл. 2. Єв. утр. воскр. 5. На Літ. Троп. воскресний, Зач. і Праотц. Сл. Конд. Праотц. І нині Зач. Прокімен тільки Праотців. Ап. 257, Єв. Луки 76.

22. Неділя перед Різдвом, Св. Отців. Предпр. Різд. Хр. Глас 3. Єв. утр. воскр. 6. На Літ. Тропар воскр. Отц. і Предпр. Сл. І нині Конд. Предпр. "Веселися..." Проче тільки Отц., Ап. 328, Єв. Мат. 1. Причастен Хваліте і Отців.

24. Вівторок Навечеря Різдва. Царські час. Літ. Василія Вел. з Вечірнею Різдва. Ап. 303, Єв. Луки 5. Задостойник Ірмос гл. 6. "Не дивися нині." Прич. Хваліте. По Буди імя Госп. пс. 33.

25. Середа Різдво Христове. До світа Повечеріе вел. з Литією. На Літ. св. Ів. Золот. Антифони Празника. Єлици. Ап. 209. Єв. Мат. 3. Задостойник Празн. Замість "Да ісполнятся" і "Буди імя Господне" співається "Всяческая" аж до Віддання Празн.

26. Четвер, Собор Пр. Богор. і св. Йосифа Обр. — Літ. Золоустого. 2 антифони Празн., третій звич. з припівом Празн., так само Прийдіте поклонімся. Троп. Празн і Обр. Сл. Кон. Обр. І нині Конд. Собора. Трисвятое. Ап. 306, Єв. Мат. 4. Прокім. Собора і Обр. Задостойник Празн. з припівом Обр. Причастен Празн і Обр.

27. Пятниця 29 по С. **Св. Стефана Первомуч.** і Теодора ісп. На Тропарі Різдв. і Стеф. Прок., Алл. і Причастен Різдв. і Стеф. Ап. 17. Єв. Мат. 67. Задост. Празн.

29. Неділя по Різдві, Богоотців. Віддання Різдва. Гл. 4. Єв. утр. воскр. 7. — На Літ. Троп. воскр. Празн. Богоотц. Сл. Конд. Бог. І нині Празн. Прокім. воскр. і Бог. Ап. 200, Єв. Мат. 4. Задост. Празника. Причастен Хваліте і Богоотц. Слідує седмиця 30.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

Світло
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го січня 1947 Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Число 24.

Приготовлення нової енцикліки

Швайцарські кореспоненти з Риму доносять, що Св. Отець Папа Пій XII приготовляє нову енцикліку про положення католицької Церкви в Югославії. Вже відбуто ряд засідань у цій справі та зібрано відповідні матеріяли. Релігійні переслідування в Югославії спричинили Св. Отцеві велику прикрість і журбу. На бажання Св. Отця в багатьох італійських епархіях відправлено богослуження і прилюдні моління за переслідуваних в Югославії. Архиепископ Медіоляну кардинал А. Шустер сам відправив богослуження і поручив у цілій епархії богослуження та моління з приводу несправедливого засуду архиепископа А. Степінача.

Переслідування шаліє

До Риму наспів звіт про дальше переслідування католиків в Югославії. З цього звіту слідує, що досі в Югославії замучено 369 священиків і 12 монахинь. У вязницях мучаться ще 175 священиків, 50 монахинь і понад 3,000 світських католиків. Католицькі школи заборонені, а в державних школах урядово навчають безбожництва. Дітей змушується до співання безбожних пісень та деклямування безбожних віршів. Всі католицькі організації, а навіть церковні хори, розвязано. Доми катол. організацій сконфісковано, придорожні каплиці збурено, католицьку пресу заборонено, а богослужебні книжки й молитовники ще й тепер палиться на прилюдних площах. Крім католицьких епископів розстріляно теж трьох православних епископів.

Американці-католики протестують

В неділю 1-го грудня ц. р. відбулося у Філадельфії католицьке протестаційне віче проти переслідування католиків у Югославії і проти засуду архиепископа Степінача. На цьому вічу був приявний кардинал Догерті, епископ Ламб, багато духовенства, сенаторів, кілька тисяч ветеранів і понад 20.000 осіб. Таких віч має відбутися 1,100 протягом одного місяця. Головні промовці остро атакували Москву й Сталіна. — Ми з глибини серця прилучуємося до цього протесту, але одночасно з немалим жалем запитуємо: Чому ніхто не протестує проти переслідування Українців-католиків у Галичині, проти несправедливого засуду наших вісьмох епископів, проти розстрілу кількох соток наших священиків та вивозу наших братів на Сибір? Чому воно так? Чи й ми самі тому не винні?

З нашої епархії

1-го грудня Преосв. Кир Василій відправили Архиерейську Службу Божу в Вест Торонто в церкві св. Йосафата з приводу ювілею Берестейської Унії. — Оба наші Преосв. Владики Кир Василій і Кир Ніль видали прегарного пастирського листа з приводу Христового Різдва. Цей лист був напечатаний у попередньому числі "Світла". — Преосв. Кир Василій іменували о. Ігоря Шпитковського заступником асистента при Централі Українців Католиків Канади. Головою Домініяльного Заряду БУК-а вибрано п. Михайла Копяківського з Винипегу. — Преосв. Кир Ніль підготовляють триденний курс Католицької Акції для священиків.

Новий епископ у Львові

О. Костельник написав листа до одного зо своїх знайомих в Австрії. В цьому листі Костельник хвалиться, що йому добре живеться. (Ми цікаві тільки, чи те "радісне життя" буде довго тривати?) Дальше пише Костельник, що його колишній сотрудник о. В. Кучабський помер на удар мозгу. (Певно не міг сердега перенести пониження нашої Церкви.) Вкінці Костельник пише, що на місце теперішнього епископа Макарія прийде до Львова таки "наш Єпископ" Євген Юрик — колишній катихит з Коломиї, що один з перших пристав до "Ініціятивної групи" Костельника. о. Юрик — це один з кількох священиків-відступників зо Станиславівської епархії, в якій священики на загал тримаються найвірніше при католицькій вірі. Рівнож світські люди в станиславівській епархії стоять непохитно при вірі.

о. Мирослав Билина ЧСВВ.

РЕЛІГІЯ Й ОДИНИЦЯ

Живемо в добі загального захитання. Хитаються всі основи людського життя. Все не тільки хитається, але й вивертається, як на тому кораблі, що ним кидає шалена буря. І так: захиталися і вивернулися суспільні основи людського життя, бо такі відвічні засади права й обичаїв як: приватна власність, родина, законний авторитет, сьогодні знівечені й потоптані.

Захиталися і вивернулися політичні основи життя. Ми самі бачили власними очима щонайменше кілька політичних переворотів. Ні цісарство, ні република, ні абсолютна влада, ні конституційна не забезпечені від різних заговорів, замахів стану, чи підпілля.

Захиталися навіть основи розумові, бо люди заперечують сьогодні навіть наскрізь очивидні правди й піддають у сумнів навіть основи людського думання.

Дійшло до цього, що виколеєний людський розум питається: чи взагалі може бути щось певне на цьому світі? І можнаби зівсім зневіритися в якунебудь правду, коли серед цього загального розхитання не булоб одної певної і непохитньої сили. А тією силою є **правдива релігія.**

В кожному політичному чи суспільному перевороті ярко виступає одне велике чудо. А тим чудом є факт, що ті всі бурі, які руйнують найкращі людські будівлі, релігію тільки закріпляють так, як цей вихор, що ламає крихкі дерева, а кремезні дуби на верхах тільки скріпляє, бо вони тим глибше запускають своє коріння. Вслід за тим релігія являється найтривкішою основою людського життя. Тому в цілій низці статтей на цьому місці займемося значенням релігії для одиниці, родини й народу. Тепер зясуємо собі коротко відношення релігії до людської одиниці.

Щож таке релігія? Саме слово: релігія — це латинське слово й воно означає звязок, вузол, злуку. Релігія — це особиста злука людини з Богом. Так розуміли релігію вже поганські мудреці, так теж розуміли її св. Отці Церкви. І саме ця духова злука з Богом, або релігія, необхідна для кожної людини.

Вона найперше необхідна людському **розумові.** Бо комуж із нас не насуваються бодай деколи такі важні життеві питання: Відки взявся цей світ? Відки я взявся на цьому світі? Навіщо я живу? Що станеться зо мною після моєї смерти? Щож чинити нам з тими важкими питаннями? Чи може відогнати їх, як ці настирливі мухи в осені? Ні. Байдужість під цим оглядом булаб нерозумна, а навіть погубна, бо людський розум необхідно потребує правди, як тіло корму. Жити без правди — це значить зачинити розум у темній вязниці, засудити його на голодову смерть, або іншими словами: відректися розуму. Історія людського духа минулих століть доказує, що розум завжди й усіми засобами старався пізнати ці життеві правди. Одначе він зміг дійти тільки до передсінка правди, але всієї правди він добути не міг. Тому Той, що сказав: "Нехай буде світло," дав також світло людському розумові. Він дав свою обявлену релігію.

А релігія дає людському розумові певність — цю преважну остою в змаганнях і розвитку розуму. Певно, безспірно й без найменших вагань релігія відповідає людині на всі питання її життевої мети, походження, позагробного життя і.т.п. Тож тепер завдання нашого розуму полягає в тому, щоб ми пізнали цю повну й правдиву релігію. Так. Релігія і вона тільки єдина дає людині вистарчальну відповідь на всі найтяжчі і найважніші життеві питання.

Тому французький філософ Жорух сказав: "Читайте книжечку, що називається катихизм, а найдете в ній відповідь на всі питання, що їх ставляє філософія. Спитайте малу християнську дитину, яка ще й не застановлялася над тим: навіщо вона живе на цій землі?, що з нею станеться по смерти? — а вона дасть вам предивно повну й величну відповідь." Тому добре сказав німецький мудрець Ойкен: "Релігія — це світло, це ясність, це сонце нашого життя." Жиймо в іскристих промінях цього сонця, а життя нашої душі буде буйне й повне.

Архикнягиня Степанія Льонай

НЕХАЙ ПРИЙДЕ ТВОЄ ЦАРСТВО

I

Майже перед двома тисячами літ у глухому закутку тодішнього римського цісарства, в колишньому царському місті Вифлеемі сам Божий Син Ісус Христос прийшов на світ в убогій стайні для спасення людей. Одначе, як у цю пропамятну ніч багато людей навіть не знали про подію Христових Народин, так і пізніше багато людей забули про це велике Боже післанництво. — Це каригідне забуття триває й по сьогодні. В деяких краях, навіть католицьких, ще й сьогодні господарить і керує ворог Бога. Він хоче розложити Божу науку. Хоче розложити її фальшивими "науками:" зіпсуттям у політиці, пониженням родини, розводами, поганими фільмами й театральними штуками, повінню неморальних книжок. Рабунок обман, клясова й міжнародня ненависть, що каже народам винаходити щораз то нові смертельні оруддя — те все діє по руїнницьки. Туга за миром, згодою і ладом мучить народи. Доказом її — часті зїзди, конференції та організації безпеки. Всякого рода матеріяльні клопоти, в фінансах наступає кріза за кризою. Секти й всякі блудні науки зводять слабих душею. Руїнницький дух часу без милосердя вириває з людських сердець засади віри й обичаїв. Новітне поганство далеко гірше, ніж старе, нищить цілі народи. Деякі люди живуть серед найтемнішої ночі безбожництва й обичайного здичіння. Людська суспільність іде — заточується від одної примани — лапки до другої ще гіршої, від одного блуда до другого ще грубшого. Домляться всякі звязки між людьми. Всю машинерію держать ще тільки поодинокі шруби, але й вони вже розгойдані......Відкиж походить вся ця біда й нужда? З чого зродилося таке жахливе положення?

II

Найправдивіша й найглибша відповідь на це одна: це все зродилося з цього, що забракло Бога. Забракло Бога в людських замірах, не стало Його в починах і ділах, нема Його на цілому шляху людського життя. Нема Бога — за виїмком деяких країн — у провідників, нема в законах, нема в пресі, нема в міжнародніх нарадах, нема навіть у деяких родинах.

Колиж родина й батьківщина стоять уже над пропастю і малощо не скотяться в неї — то є тільки один якір рятунку: **католицька Церква.** Вона єдина може народам показати шлях, яким вони мають іти. Тільки католицька Церква може розвязати великі суспільні питання держав і могутні бажання народів. Вона — всесвітня і понаднаціональна Церква. З нею і під Її проводом панують мир, свобода й лад. Без неї — хаос і розвал! Ці держави, що відлучилися від католицької Церкви, ті, що Її тільки терплять, ті, що Її гноблять або засліплені злудою йдуть в іншому напрямі — замотуються в труднощі, що їх не можна предбачити. Католицька Церква — це непохитня скеля, проти якої темні сили воюють даремно. Проти Неї вже виступало все: філософія, наука й фізична сила, одиниці, організації і царі, але Вона дальше стоїть, як безустанне Боже чудо. Вона бачила вже не один початок і не один конець. Повалилися наймогутніші царства, захиталися престоли, позникали династії, а католицька Церква дальше живе й обороняється без армії, без бомб чи гармат. При житті держить Її запевнення самого Христа: "ворота пекольні не переможуть її."

Тому велич і силу батьківщині можна осягнути тільки тоді, коли йдеться з католицькою Церквою. Наша батьківщина (Австрія) пішла тим шляхом і можна мати надію, що її стріне Боже благословення, бо Христос сказав: "Я — світло світа. Хто ходить за Мною, не ходить у темряві." Отже йдімо до цього світла! Там наш рятунок і спасення! Нехайже в величньому триюмфі віра, надія і любов увійдуть в серця націй! З таким бажанням усі люди доброї волі повинні на Святий Вечір і на Новий Рік молитися за воскресення народів у Христі:

"Нехай прийде Твоє царство"!

Примітка Редакції: Ця стаття оповіщена в віденській пресі звертає на себе увагу так зогляду на її авторку, як і зогляду на її зміст. Авторкою тієї статті є колишня австрійська престолонаслідниця архикнягиня Степанія, тепер графиня Льонай. Щож можна додати до цих розумних думок тієї жінки з великого роду? Хіба тільки те, що вона всетаки належить до народу своБідного. Наскількиж більше повинні наші думки звертатися до Бога й до католицької Церкви!

Місячне намірення

о. М. Романович, ЧСВВ.

ПІДТРИМАЙМО РУКИ СВ. ВІТЦЯ

Раз у дорозі до обіцяної землі, напали на вибраний нарід, Амаликити й стали з ними до боротьби в Раідімі. Тоді то Мойсей вийшов на гору, підніс свої руки до неба й просив у Господа побіди над могутнім ворогом. І сталося, що як Мойсей піднімав руки, тоді брали верх Ізраїльтяни, а як їх опускав, тоді перемагали Амаликити. Бачили це Арон і Гур, що були з Мойсеєм на горі й бажаючи забезпечити свойому народові остаточну побіду на ворогом, стали піддержувати руки свойого вождя, аж доки Ізраїльтяни не поконали своїх противників. (Сход. 17, 8-14.)

В Новому Завіті вибраним народом — то ми християни католики.

Нашою обіцяною землею є небо; а тут на землі католицька Церква є царством Божим, що прямує до неба.

Нашим видимим Вождом в тій дорозі до обіцяної землі є кожночасний Христовий Намісник, Папа Римський. Сьогодні нашим Верховним Вождом є Папа Пій XII.

Важкі нині часи для поодиноких народів, держав і всього світу; важкі вони й для Христової Церкви.

Безбожний більшовизм явно й криваво переслідує Христову Церкву. Новітне поганство, безбожність, жорстока модерна війна розбурхали людські пристрасти й доводять людей до гидких злочинів...

Заперечення Бога й Його права, розбиття таблиць Божих заповідей, нехтування науки Христа й Його св. Церкви, головно науки про справедливість і любов привели людей над беріг пропасти.

Різні фальшиві науки й напрямки, що їх літами навчали в школах і ширили всіми засобами, зачали видавати гіркі овочі.

Вчили, що нема Бога, що релігія — це видумка, що віра є перешкодою до поступу, що Христа треба усунути з модерного життя, що людина є тільки краще розвиненою звіриною, що щастя чоловіка полягає на заспокоенні звірячих пристрастей, що в світі мусить бути боротьба за існування та що право до життя і панування мають сильніші, а слабші мусять коритись і гинути, що там право, де сила і т. д.

Довго нехтували ту науку релігії, що всі люди мають тусаму природу й те саме призначення, що всі люди є Божими дітьми, а братьми між собою та що треба заховати між собою справедливість, солідарність і любов.

Таке виховання суспільности зродило цьогочасних самолюбів, тиранів, бандитів й довело до цього, що ті, що повинні сидіти в криміналах, в деяких державах держать у своїх руках владу, що їх величають на всякі лади.

Таке виховання внесло до державних парляментів хибну засаду, що нація понад усе й що держава має повне й необмежене право до життя своїх підданих, а ці мають лише стільки права, що їм хоче признати держава.

В наших часах ропаношився культ сили, раси й держави, вибуяла змисловість, поганство й явне безбожництво.

Це все привело до світової війни 1914 р. зо всіми її нещастями, зродило більшовизм економічну кризу, а тепер нову світову війну.

Чи це поступ, культура? Чи може — це лет стрімголов у пропасть?

В таких обставинах найбільше смутку й журби має цей, що з волі Христа є поставлений верховним вождом у Христовій Церкві — Папа Римський.

Він журиться міліонами душ повірених Його опіці, щоб вони не згинули, а мали життя вічне.

Папа Римський працює, молиться та докладає всіх старань, щоб Христове царство на землі росло, розвивалось й вело людські душі до вічного спасення.

Папа молиться і працює над відродженням людства в дусі правдивого мира, згоди й братерства між народами...

Верховний Пастир на Свойому високому й дуже відповідальному уряді звертається в першому місяці нового року до всіх своїх вірних дітей й просить, щоб молилися разом із Ним й за Нього.

Люди світові не розуміють і не доцінюють значення й ваги молитви в плянах Божих й нею нехтують. Але Папа, згідно з наукою Христа, вірить у могутню силу молитви, головно коли вона є щира, витривала й всенародня.

Папа сам молиться й просить нас молитися у Його загальних й поосібних наміреннях.

Підтримаймо благальні руки Папи нашою молитвою!

Молімся у січні, щоб Господь дав Папі здоровля, сили й ласки сповняти належно уряд доброго Пастиря в Христовій Церкві та щоб здійснив усі Його святі наміри над обновленням людства!

З міліонами католиків усього світу кажім до Ісуса: Господи Ісусе Христе, захорони в опіці Твойого Божественного Серця Святішого Папу нашого. Будь Його світлом, силою й потіхою!(300 днів відпусту).

Сповни Його загальні й поодинокі благородні наміри!

Підтримаймо руки св. Отця Папи Пія XII в Його молитві за побіду Христового Царства над ворогами Бога й людського дочасного та вічного спасення!

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ: Єдність Сходу й Заходу на основі християнських засад. Це намірення дуже важне, бо його сповнення хоче сам Христос кажучи: **"Нехай усі будуть одне."** Це намірення дуже важне для нашого народу, бо більша його частина належить до незєдиненого Сходу. Понад тридцять міліонів українського народу не належать до правдивої католицької Церкви, але живуть поза Христовою вівчарнею, нидіють на душі, не мають святих, не слухають одного верховного пастиря. А памятаймо, що український нарід відграє велику ролю в історії світу, але тільки тоді, коли він буде католицьким народом. Тому гаряче молімся в цьому місяці, щоби скоро було одне стадо й один Пастир!

Католицька жінка

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЖІНОЦТВА В КАТОЛИЦЬКІЙ АКЦІЇ

Поведення на зовні

Святість і повага покликання парохіяльної помічниці мають проявлятися в цілому її зовнішньому поведенні й поступованні, а це в способі її життя, одягу й в зовнішній поставі. Шляхетне покликання не є для неї засобом заробітку, як це діється в інших званнях. Уже само собою воно є великою винагородою, що не дасться висловити чи оцінити в грошах. Парохіяльна помічниця, служачи Христові, мусить полюбити убожество, що дає їй дійсне багацтво, правдиву внутрішню свободу. Вона має її плекати. Однак це убожество не буде мати нічого спільного з жебраниною або нуждою, що турбується щоденно за найконечніщі засоби до життя. Парохія, хоч розпоряджує переважно малими засобами, повинна подбати про це, щоб дати парохіяльній помічниці відповідні її станові засоби утримання, як на час праці, так і на час недуги. Одначе більше парохіяльна помічниця не може домагатися.

Для свойого покликання вона вирікається багато річей, залишає свою рідню й багато з цього, що дає й чим ущасливлює вогнище рідні, — а це все, щоб могти неподільно посвятитися на службу Богові. Одну річ, що мусить мати, це власне, хоч скромне, але зо смаком уладжене помешкання. Тут відпочиває й переводить час по тяжкій праці, тут деяка естетика в уладженні має злагіднюючо впливати на її не раз схвильовану душу. Це помешкання не може бути на приходстві, щоб уникнути всіляких підозрінь і сплетень. Як що є парохіяльний дім, може в нім замешкати й уладити там свою канцелярію. Де такого дому нема, слід знайти місце, щоб булоб для всіх легко доступне й що можнаб було його легко відшукати. Бо нераз цей, що шукав, а не найшов канцелярії парохіяльної помічниці вдруге не буде її шукати.

Одяг парохіяльної помічниці має бути звичайний й невишуканий, далекий від усякої кокетерії, що намагається йому надати все змінчива мода.

Навал праці й конечність виконати за день нераз велику кількість більших й менших обовязків вимагають від неї упорядкування цілоденних її зайнять. Вся її денна праця мусить бути добре розплянована, а найменші й найбільші обовязки не повинні зо собою перехрещуватися. Бо там, де нема точно плянового й ясного поділу дня, там повстає безлад і замішання, там через дрібниці забувається нераз про важні річі. Щоправда, може трапитися, що деякі непередбачені обставини спричинять конечність зміни, однак у порядку плянової праці вони не повинні внести замішання, щонайбільше можуть спричинити відложення деяких менше конечних обовязків на наступний день.

Коли парохіяльна помічниця буде мати якслід уложений плян праці, найде час на відпочинок по трудах. Бо відпочинок, це одна з конечних умовин корисности дальшої праці. Не треба тут надзвичайних річей, щоб час відпочинку дав дійсне відпруження для змученого організму. Добра книжка, музика, спів, прохід на свіжому повітрі, відповідне товариство, — все це уприемнить час, а тим самим причиниться до відпочинку. Якщо вже мова про відпочинок, то ніколи не треба приймати його так, щоби спричинив внутрішне змучення, не даючи справжнього відпочинку, що залевнює нову енергію й силу до праці.

"Вірний приятель це сильна оборона, а хто його найшов — найшов скарб" (Еккл. 6. 14). Тож парохіяльна помічниця розуміє значення правдивої приязни, на якій можна опертися, що не залишає ні в радості, ні в журбі, яка додає сили в витривалому ході шляхом своїх обовязків. Однак вона мусить бути дуже обережна у виборі своєї приятельки. Відвідуючи стільки домів, вона має неодну нагоду навязати близьку приязнь. Та нехай не робить цього надто з гаряча. Щоправда, їй не вільно нікого від себе відштовхувати. Навпаки, по думці обовязку, мусить іти всім назустріч, мусить задержати розумне поміркування над собою. Отжеж безпотрібна приязнь з кожним стрічним спричинює втрату часу, а нераз і втрату багатьох внутрішніх вартостей. Парохіяльна помічниця мусить памятати, що кожну хвилину має якслід використати на славу Божу й спасення ближніх.

Підсумовуючи це все, що я сказав про зовнішне поведення парохіяльної помічниці, мушу замітити, що ціле її поступування має бути безупинним апостольством доброго прикладу. Вона має бути в усьому й всюди правдивою Господньою служебницею. Тому вона має ставити собі за взір Найсвятішу Господню Служебницю з Вифлеему й Назарету. Її служба мусить стати чимраз досконалішою, чимраз кориснішою в будові Христового Царства в повірених їй людських душах. (Д.б.)

Погроза Церкві в Польщі

В Польщі засудили на смерть катол. священика Яркевича за це, що він уложив молитву, в якій просив Божої захорони для Польщі перед комунізмом та вислав два листи до американської амбасади. З приводу того засуду "президент" Польщі Берут заявив, що коли катол. Церква в Польщі не погодиться з комуністичним режімом, то її зліквідують. Мабуть тому примас Польщі кард. Гльонд виїхав до Риму та був уже на кількох авдієнціях у Св. Отця.

о. Павло Теодорович ЧСВВ.

Св. Отець наш Василій В.

Образ його духової появи

Для корабля, що пливе морем, бувають інколи страшні хвилі. Тяжкі хмари затягають небо, вихор грізно виє, море вкривається білою піною, клекоче й реве. Хвилі-гори гонять одна за одною, раз підносять корабель під небо, то знов кидають його в безвісті й що хвилі грозять погубою кораблеві й тим, що їх він везе. Однак сильна вміла рука керманача може опертися затям розлюченого моря.

Оце образ, що ним християнське передання залюбки представляє переломові хвилі в історії Церкви. Цей образ, як ніщо інше, вірно змальовує грізний стан і долю св. Церкви в IV столітті. Лють пекла звязалася зо злобою землі, мудрість світу злучилася зо силою, хитрість і підступ подали собі руки й здавалося, що розгукані хвилі затоплять Христову лодку... Але саме тоді Боже Провидіння поставило при корабельному стерні мужів, які святістю і наукою вміли кермувати кораблем і перевести його кріз бурю. На сторожі олександрійської Церкви стоїть Атанасій Вел., а після нього св. Петро. В Єрусалимі Церквою кермує Євсевій. На чолі Кесарії стоїть Василій Великий, в Назіянзі Церкви боронить св. Григорій Богослов — приятель Василія. В Римі на кермі Петрової лодки держать тоді руки пять святих Папів.

У цьому почоті святих вождів нового Божого Царства одне з перших місць займає св. Василій. Його постать на тлі тодішніх часів зарисовується справді величаво. Історія така вередлива в оцінці заслуг і скупа в роздаванні титулів, йому надала імя "Великого." Крім цього його духова спадщина така велика й безсмертня, його вплив на віки такий тривкий, що пізнати його особу для нас і важно й потрібно.

Батьки св. Василія

Рід Василія був дійсно родом сильних і святих, що відзначився великими подвигами за Христову справу. Прародичі Василія по батькові жили сім літ на вигнанні за Христове імя. Батько святого теж на імя Василій, вславився як учитель вимови в Понті, але святістю життя був він ще славніший. Його віра вимолювала чуда. — Дідо святого по матері віддав своє майно й життя за Христа, а мати святого св. Емелія була між жінками тим, чим Василій між мужчинами. Тому св. Василій — це був квіт виплеканий на дуже благородному пні.

Зверхній вигляд святого

Святий Василій був високий ростом, гарний і правильно збудований. Заки його не винищили покута й праця, він визначався красою, в якій не уступав нікому — так каже св. Григорій Назіянз. Один рукопис збережений у ватиканській бібліотеці так описує зверхній вигляд святого: "Василій Вел. був ростом стрункий, простий, худощавий, краска його смаглява, обличча дещо бліде, ніс правильний, брови вигнуті дугою і стягнені, задумчивий, на лиці не багато зморщин, а й вони гладенькі, щоки подовгасті, виски трохи запалі, борода довга, волос сивавий." Справді великі покути, надмірні праці за Божу славу й для добра св. Церкви, дуже тяжкі недуги під конець майже зівсім винищили його тіло. В сорокчетвертому році життя була це радше тінь, ніж організм живого чоловіка. Сам св. Василій так каже про себе: "Лихорадка так винищила моє тіло, що воно видавалося чимось тоншим від мене тобто: я сам від себе самого. Крім цього пропасниця через чотири дні чіпалася мене більше, ніж двадцять разів. А тепер, хоч здається, що я вільний від лихорадки — то одначе я такий знеможний, що в цьому нічим не різнюся від павутиння." Та в цьому тілі мешкала велитень-душа.

Душевні черти святого

Каже св. Григорій Назіянз, що Василій — це природа гнучка, всебічня й дужа. Його розум був надзвичайно проникливий. В шістьнайцятому році життя всестороннім знанням Василій зрівнявся зо своїми вчителями, а перевисшив своїх ровесників. Був він бесідник понад бесідниками навіть перед професурою вимови, філософ між філософами ще перед іспитом з філософії, а щонайбільше священик для християн ще перед священством. У двадцятьшостому році життя Василій покінчив усі свої науки й уже тоді мусів св. Григорій порівняти його до корабля виповненого вщерть, бо він посів і поглибив ціле тодішне знання, а зглибив з відзначенням. Кожний предмет засвоїв він собі так, начеб тільки в ньому одному був він спеціяліст. Всі части філософії сталися його власністю, не занедбав також астрономії, геометрії і математики, а навіть опанував знаменито штуку лікарську. Яка велика була його память вказує не тільки легкість, з якою він посів ціле тодішне знання, але й це, як навіть у пізному віці з памяті наводив вислови мудреців і їх творів. Яка жива, образова й рівномірна була його уява, вказують письма повні образових зворотів і порівнань. Та це було тільки листя, що мало прикрашувати дерево й хоронити овочів.

Коли в св. Хрищенні ясність Божої правди освітила розум Василія, він немов пробудився зо сну й підняв очі на чудове світло евангельської правди. Тоді він зрозумів безхосенність мудрости князів цього світу й гірко оплакував своє марне життя минуле, забажав віддатися тій науці, яка ввелаб його в тайни святої віри. Що за цим пішло — ми знаємо. Василій роздає все своє майно, йде на пустиню і там віддається острому життю покути й студіям святих книг.

КАНАДІЙСЬКЕ ГОРОЖАНСТВО

Одна з найбільш знаменних подій, що становить милевий камінь в Історії Канади — це закон про канадійське горожанство. Він входить в життя з днем 1-го січня 1947 р. Від того дня кожна особа народжена або натуралізована в Канаді, стає офіціяльно Канадійцем.

Щоби могти торжественно й гідно відзначити цю подію, державний уряд призначив час від 5-го до 11-го січня 1947 р. на "Тиждень Канадійського Горожанства." Тому по всій Канаді, від океану до океану, підготовляються відповідні торжества.

Хоч наш часопис звичайно обговорює справи й події релігійного характеру, то однак звертаємо увагу наших читачів і на цю громадянську справу. Думаємо, що зівсім зайве накликувати Канадійців українського походження до цього, щоб вони взяли участь в торжестві "Тижня Канадійського Горожанства," бо Українці в Канаді вже надто виразно зазначили, як вони дорожать собі своїми горожанськими правами тим, що так численно посилали своїх мужів, синів і доньок на війну.

Кільки то сотень тисяч людей є сьогодні на світі, які далиб не знати що, щоб собі добути канадійське горожанство! Кільки то наших рідних братів не мають тієї свободи, що ми її маємо: "свободу слова, свободу релігії, свободу від нужди й страху!" Саме Канада нас боронить і захороняє перед тими, що хотілиб нам відобрати ті свободи, так як відобрали нашим братам "за залізною куртиною."

Заявім як найторжественіше, що ми гордимося нашим канадійським горожанством завжди й всюди, а передусім в "Тиждень Канадійського Горожанства."

Одначе з другого боку, не забуваймо про це, що хоч ми стаємося канадійськими громадянами — то не перестаємо бути Українцями по народності. Мати-Українка нас породила, в наших жилах пливе українська здорова кров, наші браття і сестри-Українці, наша історія і традиція-українські. Отже сам природний закон наказує нам любити український нарід. Крім цього любов свого народу — це для нас Божа воля. Її виразив Бог у Старому Завіті в заповіді любови родичів і любови ближніх, а Христос у Новому Завіті двигнув її до гідности надприродної чесноти. Тому злучім свою льояльність супроти Канади зо своєю любовю України в одне, зіллямо ці два чисті тони в один могутній акорд душі канадійського Українця, а тоді будемо добрими горожанами Канади й добрими українськими патріотами.

ДОПОМОЖІТЬ!

Воєнна хуртовина, яка охопила й зруйнувала нашу вужчу батьківщину, Східну Галичину, викинула нас із наших хат та кинула на чужий нам Форальберг, поміж чужих нам та байдужих до нашої недолі мешканців цеї закутини Австрії. Наша мала група, колишні горожани Польщі, а тепер через зміну границь — бездержавні, опинилися як збігці еміґранти на найбіднішій частині Австрії. Ця частина підлягає контролі французької армії, якої батьківщина також зруйнована. Через це французька влада не може прийти збігцям з допомогою.

Для самооборони свойого фізичного існування та для взаємної моральної піддержки ми, збігці на терені Форальбергу згуртувалися при Братстві св. Андрея, яке заснували ми за дозволом тутешньої церковної та світської влади, французької і австрійської. Більше чим рік боремося зо злиднями. Живемо в дуже важких відносинах, бо не маємо ніякої допомоги. УНРРА не охоплює своєю допомоговою акцією нас у Форальбергу. Наше прохарчування опирається тільки на закуплених на приділ харчах, що виносить около 1,200 кальорій. В наслідок недоживлення підупадаємо фізично. Пересічна вага нашого тіла спала на 40 процент як це виказують лікарські оглядини. Рятуючися перед голодом ми випродали майже все, що хто із нас зміг зберегти. А тепер перед нами голод. Голод заглядає нам у вічі. Хоч усі наші працездатні збігці працюють, умовини нашого життя чимраз тяжчі, мінімальні заробітки не вистарчають на прожиток, а збувати чи міняти за харчі не маємо вже що. Ми не просимо помочі для всіх. Ми старші до недостатків вже привикли. Та не достає нам сил дивитися, як краска діточого лиця стає схожою на краску лиця політичного вязня. Не можемо опанувати в собі почуття грози, як довідуємося, що наші діти підчас шкільних зайнять омлівають. Це приневолює нас призабути на пониження, яке кожна просьба допомоги в чужої людини спричинює. Та доки не буде нам дана спроможність переселитися у нашу майбутню нову батьківщину, остає нам одне: доля прощака.

Звертаємося до Вас в імя християнської любови ближнього, в імя людяности й високих засад нашої святої віри та прохаємо — **допоможіть!** Допоможіть харчами нашим дрібним дітям, нашій студіючій молоді, нашим хворим та старцям. Зближається Свята Вечера. Може якраз Ваша допомога утвердить не одного із наших збігців-скитальців у вірі християнської любови ближнього. Загальне число нас усіх є 1.386, з того 259 дітей і 208 хворих на сухоти.

Поміч слати на адресу:
Fraterpitas S. Andreas in Voralberg, Xaveriushouse, Austria.

А. Г. Т.

Приклади потягають

Дня 11 жотня 368 року після народження Ісуса Христа сильний землетрус навістив місто Нікею. Мешканці ще спали, коли задрижала земля і в кількох секундах гарне місто Малої Азії лежало в руїнах. Повалилися палати, доми й убогі ліпянки, засипавши сплячих людей.

Між горсткою цих щасливих, що врятувались із життям, був цісарський намісник Кесарій. Страшні хвилі пережив він, лежавши під румовищами, заки люди видобули його звідти. В тім часі, коли лежав присипаний звалищами, зробив цікаву постанову. Він сказав собі: "Прощай марний світе! Пошукаю собі іншого дому, спертого на тривкіших основах, що не завалиться." Коли люди видобули його з під румовищ, прийняв св. тайну Хрищення, своє майно роздав убогим і постановив жити тільки для Бога. Та Бог вдоволився його доброю волею, бо намісник скоро вмер. Умер у білій одежі св. хрищення.

Щасливий цей, що принаймні в одинадцятій годині свойого життя вернеться до правди.

Один місіонар із південної Африки розказував цікаву історію про одне навернення:

В сусідстві коло мене мешкав один завзятий поганин. Я всякими способами старався привести його до Христа, та всі мої заходи були безуспішні. Майже щодня знаходив я якусь нагоду до спільної розмови й тоді, я старався виянити йому правди нашої св. віри. "Один є тільки Бог, Творець неба й землі. Його всемогучість розливає потоки світла та пускає цілющу росу. Знає Він усі наші діла й молитви, що стільки є успішні, скільки звертаються чисто до Бога. Він один тільки має право карати людей і нагороджувати їх, відчиняти їм райські ворота, або скидати їх у вічні, пекельні муки. Твої ідоли-божки, що перед ними ти клониш своє чоло, не знають, ні не чують нічого. Вони безсильні, бо мертві. Великою є отже помилкою боятись їх, або молитися до них!..."

Та не зважавши на це, поганин, хоч в інших речах був навіть розумніший від своїх земляків, що до релігії був дуже засліплений.

Одного дня не було його вдома. Під час його неприсутности, я, за Божим надхненням, відважився зайти потайки до його хати й потовкти божків свого запеклого сусіда. А що вони були виліплені з глини, то це мені легко вдалося. Найбільшого божка я не товк, тільки вложив йому в руки грубу палку й відійшов...

Коли поганин вернувся додому, попав у страшну лють. У невимовнім гніві він закричав:

— Хто посмів допуститися такого злочину?

— Як то? — відповів я йому, чи не бачиш, що твій найбільший божок, що є сильніший від інших, порозбивав їх?

— Ні! ні! Ти ошукуєш мене! — кричав поганин. Від кількадесяти років, з того часу, як ті божки в мене, ні один із них не порушився ні раз. Це ти-біла місса-білий місіонар — через завість потовк моїх божків! Палка пімститься за твій злочин!

— Навіщож твій гнів? — сказав я байдуже, без найменшого зворушення. Як своєму глиняному божкові приписуєш меншу силу, як мені, то як же він міг би бути найвищою істотою?

Здивований, а скоріш поражений, поганин замовчав. Він попав у задуму... По якімось часі він вихопив із рук божка палку й сам власноручно розбив свойого найбільшого божка! Опісля зо сльозами в очах став навколішки передомною й благав, щоб прийняти його на службу християнському Богові! За кілька днів він охристився, а за його прикладом і вся оселя, що досі непохитно держиться католицької віри.

Самої Великої Пятниці прибігли до африканського місіонаря діти й повідомили його, що недалеко церкви, на березі моря лежить тяжко хворий чоловік. Місіонар поспішив скоро до нього, а що він був уже вмираючий, взяв його на плечі й зніс до свойого місійного дому, щоб там краще заопікуватися стариком.

— Міниссес-отче — сказав хворий до о. місіонаря, — чи Ісус Христос умер також за муринів?

— Так є, за муринів і за всіх людей без виїмку — відповів місіонар.

— Чи Він умер за таких великих злочинців, як я? — допитувався затривоженим голосом хворий.

— Так! Христос головно вмер за великих грішників — відповідав йому, здивований такими питаннями місіонар.

— Коли Христос був такий добрий і милосерний, що вмер навіть за муринів та й іще за таких грішників, як я, то я хочу відплатись Йому за це й умерти за Нього! Охристити мене, мініссес, щоб я міг спокійно вмерти за Христа в тім дні, коли Він умер за мене.

Переконаний про щирість слів умираючого, місіонар чимскоріше сповнив його просьбу. З невисказаною радістю прийняв св. хрищення. За кілька годин віддав Богові свою щасливу душу. Вмер якраз у Велику Пятницю, коло 3 год. сполудня.

Ні тоді ні пізніше не міг місіонар довідатися, хто був той щасливий чорношкурець та звідкіля прийшов. Та це не було йому ніякою перешкодою в наверненні, що його так ласкаво уладило Боже провидіння.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

1 січня, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. Ч. 1.

Р.Б. - Щасливого Нового Року! - 1947

ХАЙ ЖИВЕ НАШ ВЛАДИКА!

Коли вечірній сумерк вкривав українсько-католицьку Церкву в Канаді й Вона прибита й погорджена ворогами та своїми задихувалася на свойому вузькому загумінку — прийшов до неї муж посланий Божим Провидінням, щоби розяснити й розігнати цей сумерк.

А цей муж — це був Преосвященний Кир Василій Ладика. Син нашої рідної галицької землі, що молодим монахом Василіянином приїхав у Канаду, щоби тут покінчити свої богословські науки, відтак ревний апостол, гарячий проповідник, широко знаний і люблений місіонар. Коли був у силі віку та повному розгоні священичої праці, Боже Провидіння вложило на Його рамена архиєрейський омофор, а з ним і дуже важке завдання. Треба було в орґанізм рідної Церкви увіллята свіжої крови, окрилити її новими ідеями та обновивши її внутрі вивести її на широкі шляхи сьогоднішнього світу.

З молодечим жаром узявся молодий Владика за працю. Пастирські послання, місії, проповіді, духовні конференції, творення нових парохій, канонічні відвідини всіх парохій по безмежних просторах Канади, створення католицької преси, реколекції священиків, тривка фінансова підстава — оце ці орудники, що ними новий Владика скріпив нашу Церкву внутрі. Та сам Він усеї праці подолати не міг. Йому треба було співпрацівників — добрих і ревних священиків. В тій цілі Він висилав кандидатів духовного стану до чужих семинарій на науку та сам двічі їздив до Європи, щоби вербувати священиків до місійної праці в Канаду.

До найкращих осягів нового Владики належить створення українського католицького тижневика "Українські Вісти," що під кличем розбудови української преси приступають у найближчому часі до будови власного дому з друкарнею. Другий великий осяг нашого дорогого Владики — це орґанізація Католицької Акції. Ця спасенна орґанізація спирається на трьох сильних колюмнах, що їх творять: Братство Українців Католиків, Ліґа Українського Католицького Жіноцтва та Українське Католицьке Юнацтво. Завершенням тієї орґанізації є Централя Українців Католиків у Винипеґу. Всі клітини тієї орґанізації вже наладнані й пущені в рух Католицьким Конґресом у Винипеґу. Є надія, що Католицька Акція виховає ревних світських апостолів. Під сучасну хвилю найбільшою журбою нашого Владики є будова величавої репрезентаційної катедри та рідної семинарії, з якої мурів виходилиб справжні ереї по чину Мелхиседека.

Та Преосв. Василій не тільки обновив нашу Церкву внутрі, але Він і розніс її славу по широкому світі. Рим, Львів, Перемишль, Станиславів, Зединені Держави — ось ті трибуни, з яких Він голосив світові про невмірущість і високі завдання українського католицизму в Канаді. Приятельські взаємини з Єпископами латинського обряду, а навіть з кардиналами, як н. пр. Мек Ґвиґен з Торонто, часті інтервю уділювані католицькій пресі про стан нашої Церкви, меморіяли й протести проти переслідування нашої Церкви — те все вивело нашу Церкву на широку міжнародню арену. Доказом цього є признання, що його недавно зложив кард. Мек Ґвиґен нашому Владиці в Торонто.

Вкінці наш Владика зрозумів ясно, що наша Церква — це Церква українського народу, це Церква національна в найкращому значенні цього слова. Тому другу половину свойого серця наш Владика віддав українському народові й став для нього Батьком і Вождом у Канаді особливо тепер, коли наш нарід як бездержавний остався без національних вождів. І зазначився Його труд майже на всіх ділянках національного життя. Школи, інститути, сирітські захисти — ось поле, на якому Владика розсипав перли свойого жертвенного труду і своєї любови. Серед тієї важкої праці охляли спрацьовані руки Владики, Він занедужав... І засумував увесь нарід. А недужий Владика прибрав собі гідного співробітника в особі Преосв. Ніля. Скріпивши свої сили Владика разом зо своїм Помічником знов почав орати великий переліг. І знов, як завжди, наш дорогий Владика готовий на найбільші труди й жертви для Церкви й народу.

Дорогий наш Владико й Батьку! За Твої многоцінні труди й жертви зложені на жертівнику Церкви й народу, за радощі й тепло того сонця, що його Ти розсіваєш усюди, у дні Твоїх Іменин клонять перед Тобою в щирій подяці свої голови всі сини й доньки української катол. Церкви в Канаді. Крім цього вони заносять щирі молитви перед Бога, щоби нашого Архипастиря заховав нам цілим і здоровим на многі літа!

Наш дорогий Архипастир Кир Василій Ладика ЧСВВ.

ВСІМ НАШИМ ЧИТАЧАМ, ЩО СВЯТКУЮТЬ ХРИСТОВЕ РІЗДВО ПО СТАРОМУ СТИЛЮ СКЛАДАЄМО ЩИРІ ПОБАЖАННЯ ЛАСК, ЗДОРОВЛЯ, ВСЬОГО НАЙЛІПШОГО Й "ВЕСЕЛИХ СВЯТ"

Редакція і Адміністрація "Світла."

НАДЗВИЧАЙНЕ ПРИЗНАННЯ НАШІЙ ЦЕРКВІ

В четвер, 21 листопада, відбулося величаве торжество в латинській катедрі св. Михаїла в Торонті: свячення на єпископа о. Вебстера, Помічника Його Еміненції Кардинала Мек Гвигена, якого довершив сам Кардинал з другими двома Єпископами.

Катедра була заповнена вірними, священиками монсіньорами, Єпископами і Архиєпископами. Нашу українську греко-католицьку Церкву репрезентував Ексцеленція Кир Василій, що в гарній мантії нашого обряду взяв участь в процесії перед і по свяченнях, зараз на другім місці по Архиєпископах, в довгім ряді латинських єпископів.

Архиерейська Служба Божа і свячення скінчилися в годині 12.30, а в 1-ій відбувся бенкет - обід в готелі Роял Йорк, де засіли до столів Кардинал, нововисвячений Єпископ, 21 архиєпископів і єпископів з цілої Канади й кілька сот священиків.

По обіді встає кардинал і промовляє до мікрофону.

Дякує усій єрархії з Канади і Злучених Держав, що звеличали своєю присутністю нинішне торжество. "Велика це для мене приємність, каже кардинал, що на нинішнім величавім торжестві бачу присутніх трьох моїх інтимних приятелів. Перший є єпископ Рейом, якого знаю від давніх літ; він виголосив проповідь на моїй консекрації в Едмонтоні. Він є нашим близьким сусідом і між нами була обопільна єдність ділання. **Другим моїм щирим приятелем є Преосв. єпископ українців католиків, Ексц. Ладика"** По тих словах рознеслися гучні щирі оплески всіх присутніх на просторій салі. "Єпископа Ладику знаю від 1921 року, коли він був ще парохом в Едмонтоні. Його повна посвяти праця принесла як найкращі овочі успіхів в апостольській праці, так, що 1943 р. я мав приємність бути співсвятителем Преосв. Кир Ніля Саварина, Його Помічника. Його юрисдикція сягає від океану до океану; число його священиків добрих і ревних зросло, та мимо труднощів, Господь благословить гарними успіхами. Належить при цій нагоді сказати, що в **теперішні часи українська греко-католицька Церква переносить страшні переслідування** на терені східньої Європи; деякі єпископи в вязницях, деякі повмирали, сотки священиків вивезені на Сибір, а інші мученичою смертю повмирали за св. віру. **Ця Церква** з Єпископами і священиками та народом **стоїть в перших рядах в боротьбі за християнські ідеали й свободу віри.**

Буде на місці, коли **ми заявимо тій мужній Церкві,** якої репрезентантом є Преосвященний Ладика, між нами присутній, **наш подив, признання і наші щирі співчування."**

По тих словах знову рознеся гомін гучних оплесків усіх присутніх. Многі єпископи по обіді в особливіший спосіб гратулювали Преосвященному з нагоди цього високого й щирого піднесення нашої української католицької Церкви й нашого Єпископа.

Незвичайно були вдоволені присутні наші священики з Торонта й околиць та наших шість питомців, коли почули так гарні й підбадьорюючі слова найвищого Достойника Католицької Церкви в Канаді.

Преосв. Кир Василій відвідав Еміненцію Кардинала в понеділок, 26 листопада в Торонті, подякував йому за сердешні й щирі слова, що з певністю будуть й надалі заохотою для наших Владик, священства і вірних. Ем. Кардинал запросив Преосв. Ладику на обід до своєї палати, разом з нашими о. А. Роборецьким і о. І. Переймою з Отави, та інтересувався останніми подіями нашої Церкви, згадуючи, що Преосв. Єпископ Бучко був два, чи три рази з ним на авдієнції в Римі в часі його побуту в вічнім місті тому кілька місяців.

З певністю ми всі високо цінимо незвичайну прихильність Його Еміненції й наші почування скріпимо щирими молитвами за нашого доброго Е. Кардинала.

Його Еміненція кардинал Джеймс Мек Гвиген архиепископ у Торонто, Онт.

Учасники бенкету ветеранів у Мондері. Від ліва до права: о. В. Шевчук ЧСВВ., посол А. Глинка, його дружина, о. В. Сорока ЧСВВ., Преосв. Кир Василій, др. М. Стрільчук, а далі сидять: посол Томин і посол Понич та інші.

Бл. п. Василь Топилко. Допис у "Світлі."

П. Василь Єлиняк — перший український емігрант у Канаді.

П-во Д. і М. Варави. Допис у "Світлі."

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

How To Get Married

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D

Guidance For Those Planning To Wed.

Getting Married? How?

The Banns

The banns are the announcement of a promise of marriage between two Catholics. They are worded somewhat as follows: "There is a promise of marriage between Mary Jones of this parish and John Smith of St. Patrick's parish." They are announced at one of the Masses, in the parish church of each party, on three successive Sundays. The banns are not proclaimed in case of a mixed marriage. Such a marriage is not the Church's ideal. Therefore she gives no unnecessary publicity to an event upon which she looks with apprehension and which she seeks in every way to discourage.

The primary purpose of the banns is to make certain that there are no obstacles to the licit and valid celebration of the proposed marriage. If any one knows of such obstacle, he is of course obliged to disclose it to the pastor. The law requiring the proclamation of the banns serves an additional purpose, of increasing importance in recent years, in as much as it puts a needed brake upon the not infrequent tendency to rush in marriage with too great precipitancy. A number of states have enacted laws which require the engaged couple to register their intention to marry several days before the license can be secured. The object is to compel the couple to reflect for at least a few days upon the seriousness of the step which will affect their whole lives.

A young couple should be proud and happy to have their names proclaimed from God's altar as prospective recipients of the great sacrament. If they fear they might experience any embarrassment from hearing the proclamation, they can easily attend an earlier Mass at which the banns will not be announced. Here a protest should be sounded against the tendency, already too widespread, of seeking a dispensation from the banns for no weighty reason whatsoever. The experience of the Church in many ages and in many lands has proved the wisdom of this regulation. Young people should not seek to frustrate this wise provision by applying for a dispensation for trivial reasons. They should be happy to conform to it and proud of the honor that the Church does them in proclaiming their names from God's altar for the holy sacrament of matrimony.

The Nuptial Mass

Catholics should be married at a Nuptial Mass. This is not an absolute command, but the ideal which the Church holds out most earnestly before the eyes of all her children. The Nuptial Mass has prayers specially for the young couple and contains a nuptial blessing. This is a special prayer and blessing for the bride. After the **Pater Noster**, the celebrant turns toward the bridal couple and imparts the nuptial blessing.

This is never bestowed outside of Mass, and is imparted but once to the bride. Consequently a widow who marries again does not receive this blessing at her second marriage, if it had been conferred upon her at her first marriage. If a bride does not receive this blessing at the time of her wedding, she may receive it anytime afterwards, provided of course it be during Mass.

Marriage may take place on any day of the year. But a wedding with a Nuptial Mass may not be solemnized during the seasons of Advent and Lent. Advent extends from the first Sunday of Advent until Christmas inclusive. Lent extends from Ash Wednesday to Easter Sunday inclusive.

These are periods of prayer, penance, and mortification. As weddings are marked by feasts and rejoicing, they would seriously mar the discipline of the holy seasons of Lent and Advent and sound incongruous notes. Consequently Catholics should respect the mind of the Church and arrange to have their marriages solemnized only during the seasons when the Nuptial Mass is permitted. By doing so, they will receive God's blessings in abundance.

The Proper Place

The proper place for the wedding of a Catholic couple is the parish church of the bride. Canon law confers the right to officiate at such a marriage upon the pastor of the bride. He may designate his assistant or some other priest to officiate in his place. A parish priest may not marry those who do not reside in his parish. Neither is he at liberty to go outside his parish to perform a marriage without explicit delegation from the pastor of the parish in which the ceremony occurs, or from the bishop of the diocese.

This regulation is in line with the general policy of the Church in placing the responsibility for the ministrations of religion upon the pastor of the parish in which the faithful reside. It makes for the efficient administration of a parish and helps to keep the shepherd in close contact with the religious needs of all the flock. Where either the bride or the groom has a priest relative whom they wish to officiate, they can readily secure the pastor's authorization for him.

Some times Catholics following the example of their non-Catholic neighbors, think of having their wedding in a private home, a hotel ball-room, or a country club. The Church frowns her strong disapproval of such a procedure. For in such cases the ceremony is viewed largely as a social event and its religous character is either minimized or lost sight of. Seeking to protect the sacred character of this great sacrament, the Church requires it to take place before God's Altar, where the Eucharistic King smiles down upon the bridal pair. Only under unusual circumstances and for a grave reason will a bishop dispense from this law of the Church.

To be continued.

П-во Едвард Лабб і Анна Королюк після свойого вінчання в Мондері, Алта.

"Діти Марії" при церкві Покрова в Бронкс коло Ню-Йорку зо своїм парохом о. П. Дидиком ЧСВВ.

ЧИПМЕН, АЛТА. Прощання Прел. о. Ореста Засійбіди, ЧСВВ. День 1-шого грудня ц. р. був днем святочним для парохії Чипмен. У ньому вдячні парохіяни зготовили прощальний обід, підчас якого виконали старанно приготовану програму. До стола, при якому сидів о. парох в товаристві Прел. о. Т. Іванишина, свойого наслідника у цій парохії, п. посла Понича, та трьох найстарших піонірів Алберти: п. В. Єлиняка, М. Романюка та І. Литавського, приступила учителька, панна Марія Єлиняк, дякуючи о. пароховi в імені всіх товариств парохії. У спомин його трудолюбних днів, вручив дарунок Василько Кравчишин, а букет пахучих рож Єлеонора Крижанівська. На кінець ціла заля заспівала "многая літа", бажаючи свойому душпастиреві багатих успіхів на новому місці.

Преп. о. Засійбіда подякував усім за гарне прощання, дарунки, та пошанування його. Коротко пригадав головні потреби своєї парохії, передаючи її свойому наслідникові. Преп. о. Іванишин привітав своїх нових парохіян теплим привітом із рідного краю. Коротко змалював жалюгідний стан нашої греко-католицької Церкви заохочуючи всіх до тим ревнішої праці для неї у вільній Канаді. Підчеркнув велику вагу народньо-громадянських обовязків, особливоже, співчуття, та помочі нашим рідним на скитальщині. Користаючи з численної присутности парохіян, п. Н. Андріїв, організатор цього свята, перевів збірку — різдвяний дар для скитальців, сумою 135 долярів.

Підчас збірки зайняв теж повне щирого патріотизму слово шановний гість п. посол Понич, закінчуючи це гарне свято.

На білий килим канадійської рівнини падав вже сумерк холодної ночі, як підбадьорені на дусі парохіяни та гості, розходилися домів. На їх лицях малювалося вдовілля, та заохота до дальшої праці. Цей день тривало записався у памяті учасників, а для багатьох парохій став взором до наслідування — взором пошани для своїх душпастирів та охочої співпраці з ними, зорганізованої праці в громаді, а надівсе живого заінтересування потребами рідного краю, та долею наших бідних скитальців.

Поіменний спис жертводавців: **10 дол. зложили:** парохія, народний дім, Жіноче Товариство та УКЮ. **По $5.00:** Д. Ахтимійчук, п. Андріїв, І. Стадник, П. Майовська, В. Шарун, Я. Романюк, П. Ахтимійчук, І. Старко; **По $8.00:** Ст. Шарун, С. Долинчук. **По $2.:** М. Сеник, П. Кравчишин, П. Головайчук, І. Єлиняк, Н. Ахтемійчук, М. Єлиняк. **По $1.00:** М. Романюк, І. Шарун, Т. Завацька, В. Єлиняк, О. Кіт, П. Камінський, В. Вітюк, І. Грицко, І. В. Єлиняк, П. Крижановський, Гр. Момяк, М. Тимчук, М. Пинило, Ю. Глушак, М. Худик, М. Кошка, М. Вітюк, Гр. Козяк, Ф. Завацький, М. Федів, Ст. Нагайовський, М. Старко, І. Козяк, І. Старко, П. Єлиняк, В. І. Єлиняк П., Гр. Шевчук, Ю. Єлиняк, В. Шафранович, В. Єлиняк П., М. Івасюк, Й. Томашевська, К. Яхніцька, Ст. Кошка, Т. Ґармата, Р. Сірмачевський, П. Крижановський, Н. Ковтун.

Одна з найкращих базилік світу; базиліка Пресв. Серця Христового в Парижі на Монт-мартр. У тій базиліці в ніч перед Новим Роком студенти університету переводять рік річно цілонічну адорацію, щоби Христ. Серцю винагородити за гріхи старого року.

Перше св. Причастя діточок у Гилярд-місто. Між дітьми їх улюблений парох о. М. Гнесько ЧСВВ.

Основник і перший редактор "Світла" о. Марко Романович ЧСВВ., — тепер духовний провідник Згромадження Сестер Місіонарок Христ. Любови в Ґримсбі, Онт. О. Романович просить читачів "Світла" помогти Сестрам Місіонаркам у сплаті довгу, що тяжить на їх домі. Тому кожний читач "Світла" повинен взяти участь у "Доброчиннім Поході" й на ту ціль закупити тикетову книжочку.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТІЯНСТВА

ВОСЬМИЙ РОЗДІЛ

ТАЄМНІ ВІДВІДИНИ НА ТИБРІ

Ірина любила всяку оригінальність. Усе надзвичайне їй подобалося. Тому вона була захоплена новою забавкою, що її придумала Вірджінія. Тож сама накрила стіл та услугувала старушці при вечері з тією ввічливістю і зручністю, що завжди товаришила її найзвичайнішим рухам.

Вона завжди й усюди-королівна — думала Вірджінія дивлячись на Ірину. — Ця пре красна Іринка на самому дні своєї душі носить зародок усіх християнських чеснот, а одначе християнства ненавидить... Хто зніме з неї цей серпанок упередження? Він такий тоненький, як павутина.

Тимчасом Регіна дякувала ввічливо Ірині за кожну й найменшу прислугу

Регіно, дозволь тебе про щось спитати сказала Ірина вдивившись у Регіну з глибокою пошаною.

Стухаю тебе, моя пані

Чи ти щаслива? .

Як справжня королева, бо знаєш моє імя Регіна рівнозначне з королевою.

Це не може бути'

Чомуж ні?

Бо ти тут дуже осамітнена

А хібаж до щастя треба людей? Вір мені, що в серці може нам бути самітно й серед найбільшого натовпу та гамору й навпаки: серед пустині може бути гамірно.

Філософка "на смітнику" подумала Ірина.

Старушка розсміялася.

Так я справжня Регіна -королева Я не заміняласяб навіть з тими, що сидять на троні. На світі нема багатішої людини від тієї, яка нічого не бажає

Алеж, Регіно, якщо не нужда -- то принайменше вік і недуга тебе пригнітають.

О, ні. В людині є молодість, що від віку не залежить А терпіння пригнітає тільки того, що його не хоче переносити. Але я з терпінням у повній приязні й тому мені добре

Регіно, з тебе промовляє глибока мудрість У якій книжці ти це вичитала? запиталась Ірина.

Ласкава пані, я не вмію читати . Але існує книга жива, що її розуміють і неграмотні простаки. І саме ця книга мене навчає.

· Я зівсім тебе не розумію сказала — Ірина.

Регіна не знаючи, чи може дальше розкривати тайни св. віри поганці, глянула питаючо на Вірджінію, але Вірджінія з природи боязлива, настрашилася передучасних звірень і дала знак Регіні до відвороту.

Прощання було дуже сердешне майже приятельське А коли столітня старушка, що її наверну ще св Апостол Петро побачила, що за Іриною зачиняються двері, сльоза затремтіла в її очах і вона склавши побожно руки почала молитися:

, — Господи ласкавий, змилосердися над нею. Тиж сам бачиш, що тієї доброї дитини шкода для світа.

Тимчасом Ірина тихо зітхнула, бо її серце признавалося що в тій хвилині воно готове замінятися з християнською жебрачкою. , Вертаючися до човна Вірджінія завважала, що Ірина не обминала вже з обридженням нужденної товпи прошаків, але добувши гарну торбинку зо скіри леопарда, вона роздала прошакам усе, що тільки було в цій торбинці.

В носилці обі довго мовчали Вкінці Ірина відозвалася:

· Вірджініє, тепер я розумію краще це, що ти колись говорила мені про любов, що розливається на других і находить свій корм у насичуванні других, коли я почула цього хору благословенств, що з острова супроводив тебе аж на човен, я подумала собі, що в тій хвилині ти мусиш відчувати таку радість, якої з нічим не можна порівняти

· Так, сестро - відповіла Вірджінія ми себе розуміємо щораз краще, але ще не зівсім Памятай, що коли я дозволилаб свойому серцю на те, щоб воно упоювалося тими похвалами - то тимсамим я позбавлялаб себе заслуги добрих діл, а одночасно я ограбилаб себе зо щастя

· · Незрозуміла Вірджініє, скажи мені, чи є чистіша радість, як відчути, що нас люблять?

Так. Є. А тією радістю є: любити других задармо.

· · В такому випадку ти маєш принайменше те вдовілля і радість, яка повстає зо свідомості твоєї чесноти.

Навпаки: навіть коротенька така свідомість уже видаваласяб мені не зівсім чиста. Тому, що любить других, не вільно звертати уваги на себе самого. Він чинить те, що йому видається звичайним обовязком, не оглядається взад, але завжди йде вперед, де його жде другий обовязок.

Вірджініє, якщо я моглаб то я сердиласяб на тебе, але немов наперекір я мушу тебе подивляти й величати В якому дивному світі живете ви всі?

— Хто? Ми всі? · запитала Вірджінія цікава, чи змисл поганки відгадає християн у знаному окруженні

Хто? Ти... Регіна... Домітиля і...

І хто ще?

Ірина спаленіла на лиці. Була надзвичайно гарна.

— І цісар

Вірджінія так утішилася, що не могла здержатися, щоби міцно не обняти своєї дорогої кревнячки.

Ах, дорога Іринко, колиб не Люкреція . . .

— То що?

Я далаб тобі до прочитання книги мудреців, яких ти ще не знаєш.

— Ох, дай — крикнула Ірина — я напевно їх не покажу.

— Не можна. Але коли матимеш вільну годинку, приходь до мене, будемо читати разом. Тільки не говори ні Люкреції, ні нікому про наші сьогоднішні відвідини й про нашу розмову. Світ такий переворотний, що можна тільки шептати про те, що треба булоб говорити явно, на дахах.

— Будь спокійна, Вірджініє. Я мовчатиму, як гріб. (Д.б.)

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На стрілецькім фронті

В українській державі

В часі моєї відпустки сталася в історії України важлива подія: дня 9 лютня, 1918, молода українська держава, за проводом Центральної Ради, заключила з Центральними Державами окремий мир у Бересті. Москва відповіла на нього висилкою в Україну для боротьби з нею армії ґенерала Муравйова. В скрутному положенні наша Центральна Рада попрохала помочі в Центральних Держав. Разом із першими австрійськими відділами, ввійшли тоді Українські Січові Стрільці перший раз у границі молодої української держави за Збручем, де були приділені до боєвої ґрупи австрійського архикнязя Вілгельма Габзбурга.

У.С.С. вступали в границі української держави з особливим піднесенням духа, бо відчували живо, що сповнилося їхнє бажання, окуплене чотиролітніми воєнними трудами й зрошене стрілецькою кровю, що зможуть справді "визволити братів-Українців з московських кайдан," як це ми співали від перших днів творення У.С.С. 1914 року. Тепер, коли Стрільці-добровольці їхали перший раз до Камянця Подільського, Жмеринки, Вапнярки, Одеси, Херсону й Олександрівська, мабуть найвеселіше й найпевніше лунала стрілецька пісня понад подільськими ланами зеленої озимини, що так гармонійно дострoювалася до радісних стрілецьких сподівань.

Вже 32 роки минуло з цього дня, коли я у Стрию складав для тодішніх наших "добровольців" слова:

Машерують наші добровольці у кривавий тан
Визволяти братів-Українців з московських кайдан,
А ми наших братів-Українців визволимо,
А ми нашу славну Україну гей-гей розвеселимо!

Ці слова були тоді такі на часі й так відповідали настроєві так самих Стрільців, як і всього українського народу, що їх усі любили й ними незлічимі рази висказували свої почування й свою ідею.

Сьогодні, в час найбільшої трагедії українського народу, нехай вони стануть для нас живим заповітом, що так, як говорять ці слова в нас має знову бути, та що для тієї справи мусять обєднатись і невпинно діяти аж до славної перемоги всі сили українського народу!

Поворот до У.С.С

Здається мені, що на продовження моєї науки мені призначили були шість місяців відпустки; по упливі цього часу я мав вернутися до У.С.С.

Коли під кінець відпустки я згадав про це Преосв. Кир Боцянові, нашому ректорові Духовного Семінаря, він не дуже був цьому радий; настоював, щоб я далі оставився в Семінарі. Можливо, що опісля Преосвящений бувби поробив заходи, щоб мене раз на завжди звільнити з війська, й я бувби міг продовжати свої богословські науки. Та я вже мав свій плян і тому попрощався з Духовним Семінарем і вернувся під своє Січове Товариство з надією, що прийде такий спокійний час, коли я зможу вернутися до Духовного Семінаря й спокійно докінчити свої священицькі науки.

На Великій Україні

Після мого повороту до У.С.С. виїхав на фронт наш стрілецький Вишкіл, 1000 добре вишколених стрільців, що переходили свій вишкіл у Пісочній, Надітичах, Рудниках і Верині коло Миколаєва над Дністром.

В хвилі відїзду Вишколу в поле я перебував у селі Верині коло Надітич. По відїзді Вишколу я залишився був іще кілька днів у Верині, щоб поладнати деякі матеріяльні справи й залишити місце постою бездоганно впорядкованим, а опісля вже самий виїхав через Підволочиска до міста Єлисаветграду на Херсонщині, куди виїхав наш Вишкіл

Перший раз

Моя перша мандрівка за Збруч мене сильно зворушила. Цеж я направду їхав на цю українську землю, що її я знав досі тільки з історичних оповідань як колиску наших князів і гетьманів, рідної української державности, а вкінці цю сумну землю, де вороже українському народові московське царство держало в неволі "братів-Українців." Яке миле почування радости й легкости сповнило тоді моє стрілецьке серце, коли я переїжджав вільно колишню російську границю з свідомістю, що наше сердешне бажання "визволити братів-Українців з московських кайдан" стало живою дійсністю, бо вже 20-го листопада 1917 року, Центральна Рада, за проводом Михайла Грушевського, проголосила була 3-ім Універсалом Українську Народню Республіку самостійною українською державою, а від 29 квітня 1918 р. поважно володів нею від-

новник в Україні національно-державної традиції — Гетьман Павло Скоропадський.

У день тріюмфу

Серед легких почувань, що так підносили мое серце в час першої подорожі просторами Великої України, я вкінці добився свойого Вишколу, що стояв постоем у Єлесаветграді. Зараз найближчої неділі наш командант, отаман Г. Коссак, зарядив величний похід У.С.С. вулицями Єлисаветграду. День був соняшний, гарний. Приспособившися до походу ми вийшли стрілецьким строем із площі збірки в місто. Попереду старшина, опісля стрілецька банда за проводом підх. Леся Грянішака, прапор, хор, усі чотири сотні. Мабуть перший раз тоді почув Єлисавет грімкі слова пісні: "Не пора Москалеві служить!..." Любо було українському молодому серцю від свідомости й почуття, що: "в своїй хаті своя правда, і сила і воля." Ми за нею тужили, ми за неї боролися, ми її діждалися — ми нею раділи того незабутнього дня підчас тріюмфального походу УСС. у місяці червні 1918, в місті Єлисаветі.

Українська зоря

Сьогодні Українці не відбувають тріюмфальних, славних походів, бо караються по більшовицьких тюрмах, невільничих роботах, або мучаться на сумній скитальщині, чи купаються в крові в рядах геройської У.П.А. Тріюмфують сьогодні на українській землі жорстокі вороги української вільної держави й усеї української нації. Тріюмфуе сьогодні на українській землі неправда, насилля й кривда, закріплені силою НКВД-истів, пропаґандою червоних аґентів, а то й зрадою українських слабодухів. Тріюмфуе сьо спадщині святого Володимира й Йосафата більшовицьке безбожництво, прислонене вивіскою спідленого московського православя, що стало лячним винищуванням українсько-католицького народу в Західній і Карпатській українській землі. Тріюмфуе сьогодні безперечно на нарадах Обеднаних Націй більшовицька брехня, про вільну "Радянську Україну," що з представників найбільших держав світу глумиться в очі червоним глумом Мануїльських і інших Медведів.

Та віримо, що прийде такий час, коли все зміниться. Бо більшовицька брехня — дочасна, а "Господня правда пребудет во вік." Що дочасне, це минеться, а що вічне триватиме до кінця.

Настане час обнови й на землі прийде до голосу справедливість і любов, що її із ватиканського узгіря проповідує світові Перший Міністер Царя Христа!

Над краями й народами, що їх тепер лякае червона пятираменна зірка, засяе ясно Христова зоря надії й відродження.

Тільки ми, Українці в усіх частинах світу, на старій і новій еміґрації, батьки й діти, звертаймося щораз частіше й щиріше своїм серцем до Христа

Назар Заграва

Собака в коші

В усіх великих містах забороняеться вводити собак до підземної залізниці. ¹) Тому жінки-поклонниці собак беруться на способи: несуть песиків у кошиках, ручних жіночих торбинках, а деколи й за пазухами.

В душний черневий ранок сиджу втомлений у підземній залізниці одної европейської столиці та дрімаю. Напроти мене сидить молода пара мабуть наречених: Він худий, чорний, старанно виголений, з буйною чорною чуприною. Вона — штучна бльондинка, у великих окулярах, з грубо вимальованим обличчам. Щебечуть до себе дрібними словами, пестяться мягкими поглядами очей.

На зупинці ²) до воза підземної залізниці входить ще молода, привітна пані з гарним плетеним кошиком у руці. Сідае коло наречених, а кошичка ставляе на лавці.

Нараз із кошика добуваеться тихе собаче квиління. Всі споглядають на кошик. Власниця відчиняе кошика, а з нього виринае тупа голова малої собачки.

Наречені граються цуциком³) гладять його, пестять, а дівчина навіть не соромиться цілувати собачого лобика.

По хвилині приемної забави дівчина звертаеться з наївним поглядом до свойого хлопця і з повною щирістю каже:

— Мій котику, як ми поберемося і вже будемо подружжам — то будемо мати такого песика.

— Так, моя мишко — відповідае хлопець.

З моїх грудей мимохіть виривається довге протяжне зітхання, аж обое наречені поглядають на мене зо спочуттям, чи в мене щось не заболіло.

Так. У мене заболіла щира українська душа серед тієї чужої менажерії.⁴)

На черговій зупинці до ваґону входить якась жінка-чужинка. Поважна, скромно одіта, провадить вона двое гарних діточок, а трете горне до материнських грудей.

Всі присідаються коло мене.

Слухаю і вухам своїм не вірю: діточки жибонять⁵) чисто ю українською мовою, всім цікавляться і засипають мамусю своїми питаннями.

В мене на душі повеселішало.

А обое наречені насупилися і мовчать. На її химерному⁶) обличчі зявляється ґримаса⁷) невдовілля. Вкінці вона відзивається голосно:

— Висідаймо тут, мій котику. Дальше підемо пішки, бо я не можу стерпіти цього діточого вереску.

І вони обое вийшли. А я розговорився з дітьми та їх матірю.

Це були мої дорогі земляки, з моеї рідної української землі.

Налюбувався я дітьми, обдарив їх гостинцями,⁸) а вийшовши з залізниці відчув приплив радости, що розпирала мої груди.

З радості я забіг до найближчої церкви. Впав навколішки й з глибини серця молився:

— Благодарю Тебе, Боже Творче народів, за це, що хоч не дав Ти мойому народові щасливої долі — то дав йому повінь свойого квіття. Бо діти — це квіття народу. А де квіття — там весна, там радість, краса й нове життя...

І перед очима моеї душі почали пересуватися чарівні картини нового життя на моїй любі Україні.

В Канаді кажуть з англійська: 1) собвей. 2) Зупинка — перестанок. 3) Цуцик — малий песик. 4) Менажерія — збір живих звірят. 5) жибоніти — щебетати. 6) Химерний — примхуватий, змінливий 7) Ґримаса — викривлення уст. 8) Гостинець — дарунок. Пояснення Редакції.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ГРИМСБІ, ОНТ. Облечини Сестер. У Старому Краю перед війною наша українсько-католицька Церква мала вже вісім жіночих законних Зґромаджень. Сьогодні всі вони розвязані, а бідні Сестри тиняються по всьому світу. Одначе й цих вісім Зґромаджень не могли подолати всієї праці, що вимагала жіночого серця й ніжних жіночих рук. У нашій новій батьківщині за морем досі ми мали тільки три жіночі Зґромадження. Не треба доказувати, що це була крапля в морі в порівнанні з тією велитенською працею, яка вимагае жіночих Зґромаджень і в порівнанні в розростом жіночих Зґромаджень серед римо-католиків. Тому всі, що дивляться не вузькоглядно, але мають широке серце й широкий погляд на потреби нашої Церкви в Канаді, незвичайно зраділи, коли довідалися, що в травні 1946 р. в Ґримсбі покликано до життя нове жіноче Зґромадження під назвою Сестер Місіонарок Християнської Любови. На початок зголосилися до цього Зґромадження дві молоді й ідейні кандидатки Емілія й Степанія Яник — доньки Івана й Анни Яник з Оквбурн, Ман., і розпочали свою вступну пробу звану аспірантурою. — Після шістьох місяців дня 17 листопада скінчився обом кандидаткам час вступної проби й відбулося торжество їх монаших облечин. Рано перед Службою Божою до церкви Успення Преч. Діви в Ґримсбі обі кандидатки увійшли в білих весільних одягах і серпанках. Цеж їхне весілля з Небесним Обручником. Почався величавий обряд. Після співу відповідних псальмів, духовний провідник Зґромадження, о. Марко Романович, ЧСВВ., поставив Христовим Обручницям кілька питань, а вони дрижучим голосом відповідали прирікаючи досмертню вірність Свойому Обручникові. По хвилі дістали на руки монаші одежі й віддалилися. Тим часом у церкві нісся спів відповідних пісень, а вірні нетерпеливо вижидали на прихід Сестер. Нараз у церкву ввійшли дві поважні черниці в синих рясах і білих намітках. Від тієї хвилі нема вже молодих дівчат Емілії і Степанії Яник, а е Сестра Йосифа й Сестра Марія. Відтак о. Романович виголосив зворушливу проповідь. В очах учасників заблистіли сльози... Накінець учасники цього торжества зложили Сестрам у дарі $55.00. А Сестри удалися до свойого монастиря, щоб з тією хвилею зачати правильний новіціят.

Новооблеченим Сестрам бажаемо багато Божих ласк і витривання в первісній ревності, а їх Зґромадженню бажаемо найкращого розвитку. Накінець питаемось: Чи нема між нашими дівчатами в Канаді таких ідейних, які пішлиб слідами цих обох Сестер і в Зґромадженні Сестер Місіонарок посвятилисяб справі спасення своїх душ і душ своїх ближніх? Таким великим цілям варта посвятити навіть найдовше й найкраще життя. Тому, дорогі українські дівчата, призадумайтеся над тим, помоліться і чим мерщій зголосіться на адресу:

Missionary Sisters of Christian Charity
Box 180, Grimsby, Ont. Canada.

СКАРО, Алта. Прощання пароха. День 3 листоп., буде памятний для парохіян цеї парохії, бо того дня мусіли вони попрощати свойого трудолюбного й доброго пароха, Преп. о. Григорія Хміляра, ЧСВВ., що з волі Настоятелів мусів переїхати на інше місце праці. А що того дня гостив у Скаро о. Редактор "Світла", що йому того дня парохіяни зо Скаро зібралися виявити свою вдячність за його прихильність для їхньої парохії й духовні послуги в день величного посвячення хрестів на новій церкві, то все це разом створило таку велику програму, що тривала від 9 години вранці аж до самого вечора.

Після богослуження була в Народнім Домі спільна перекуска й тоді виголосив гарне слово п. Григорій Козяк про пошану священика. Слова правди, основані на довголітнім досвіді, трафили до переконання присутніх.

По перескусці місцеві школярі й старша молодь, за проводом о. Пароха, виступили на сцені зо співами, деклямаціями й музикою. Виступала також п-на Корнелія Сосняк із Ламонту з фортепяновим сольом. Із старших промовляли п. Мик. Козяк, що вручив дарунок від парохії о. Редакторові, п. І. Козяк про організацію, пані Ґурба, голова відділу Ліґи Українських Католицьких Жінок в Скаро, що його зорганізувала п-ні Г. Прийма, голова Ліґи в Алберті, п. І. Полик із Лесюр й о. Редактор, що заохочував до створення в Скаро діяльних відділів католицької організації. По цім докладі молодь створила відділ УКЮ й вибрала свій заряд, що його головою став п. Василь Онушко. Також чоловіки вирішили, щоб створити в Скаро відділ БУК-а так, щоб Заряд Народнього Дому був одночасно зарядом БУК-а. Головою е п. Скіцко.

Наприкінці програми промовив п. І. Войтас сердечно, зо сльозами в очах прощав від парохії й від себе о. Хміляра, як свойого пароха, до чого доложено й гарний дарунок на памятку від парохіян. Прощав парохіян гарно й сердечно і о. Хміляр. Цю надзвичайну програму закінчено молитвою за проводом о. Редактора.

З дотеперішнього поступу в парохії в Скаро можна мати добру надію, що так праця при новій церкві, як і в новостворених відділах організацій буде гарно поступати за проводом Преп. о. М. Горішного, ЧСВВ., що перейняв душпастирство в Скаро. Парохії в Скаро щиро бажаемо від Бога великого благословення.

— В. М.

МЕК КІС РОКС, ПА. Лист до Всеч. о. В. Дрібнецького в Оттаві. Слава Ісусу Христу!

Всечесний Отче!

Я відзиваюся на цей допис, що був у "Світлі" з 15 жовтня ц. р. під наголовком: Побожність і культура.

Цей допис дуже мені припав до серця, бо кожна вістка про Ваші здобутки так на полі церковнім, як і народнім робить на мене миле враження. Я Вам, Отче, і Вашим парохіянам зо щирого серця бажаю, щоб ті Ваші гарні мрії і великі надії скоро сталися дійсністю, та щоб Ви скоро побудували величаву святиню в столиці Канади на славу Богові й на добро нашому народові. Я вірю, що милостивий Господь допоможе Вам це велике діло довершити. Мав я нагоду бачити нашу величаву церкву св. священич. Йосафата в Едмонтоні. І хоч у мойому житті я бачив уже багато гарних святинь — то та наша рідна церква якось в особливіший спосіб на мене поділала, хоч вона ще невикінчена. Щасливі Ви там у Канаді, що маете такого доброго священика-архитекта, який випрацьовуе такі гарні пляни. Я, як передплатник "Світла" відзиваюся на зазив Всеч. О. Редактора й посилаю чек на 10 дол. на початок на будову Вашої церкви. Пізніше треба буде післати й більше,

Всечесніший Отче! Щиро поздоровляю Вас і Ваших Високоповажних Парохіян. Хай Господь дасть Вам кріпкого здоровя, щоб Ви могли задумане діло щасливо зачати, при помочі жертвенних людей його докінчити та грядучим поколінням гарну памятку залишити.

З правдивою пошаною

Іван Кіналь
104 Мунсон Аве.
Мек Кіс Рокс, Па.

11 листопада, 1946.

Редакція "Світла" висказуе свое признання п. Кіналеві за його зрозуміння важности справи та в імені о. Дрібнецького ЧСВВ. і його парохіян складае щире "Спаси-Біг."

МОНДЕР, АЛТА. 50-ліття подружжя п-ва Данила й Марії Варавів. Дня 13-го жовтня всі діти, внуки, численна ближча й дальша родина, сусіди та приятелі зїхалися до дому панства Данила й Марії Варавів, щоб відсвяткувати 50-ліття їхнього подружнього життя. Це була мила несподіванка для старенських радичів.

О. ігумен В. Шевчук, ЧСВВ. уділив ювілятам ювілейного благословення. Відтак слідував обід. Господарем був п. Йосафат Гаврилюк. Крім нього промовляли п. Павлій, а також від себе й дружини п. Данило Варава. У великому зворушенні він висказав свою радість та втіху, якої діждався на старі літа. Найбільша його втіха, це любов і пошана від дітей, яких старався найкраще виховати. З цеї нагоди присутні зложили $4. на пресовий фонд "Світла". До тепер п. Варави проживали на фармах коло 10 миль на північ від Мондеру. Недавно перенеслися до міста й там спокійно прожи-[illegible]

[illegible] вище самим св. Отцем, [illegible]ру грудня з Риму до Бразилії, [illegible] зилії приїде він до Злучен[illegible] жав, а також до Канади. Ця [illegible]

Відійшов у вічність. Дня 2-го листопада упокоївся в Бозі бл. п. Василь Топилко. Покійний прожив 64 роки. Походив з українських земель з села Конюшків повіту Броди.

До Канади приїхав 1902 року й замешкав коло Мондеру. Покійний слабував на недугу серця. Два тижні пролежав в мондерській лічниці, а других два тижні в університетській лічниці в Едмонтоні й там помер.

Перед смертю прийняв він св. Тайни з рук о. Процентія ЧСВВ. Похорон відправив о. ігумен Шевчук, ЧСВВ в церкві св. Івана в Гилярд, при великій участі людей, а похороном займався "Парк Меморіял" з Едмонтону.

По похороні відбувся спільний обід в домі дружини Покійника, під час якого о. Шевчук сказав гарне слово про життя покійного. Отець попросив п. В. Ная, щоб займився збіркою на "Світло", яка принесла $10.00.

Вічна Йому память. — Учасник.

ПОДЯКА. Дружина й діти Покійного сердечно дякують Отцям, і всім, що відвідували хворого у шпиталях у Мондері, та в Едмонтоні. Також Сестрам Служебницям, котрі ходили коло Покійного. Дякуемо сердечно й тим усім, що зложили вінки. — Дружина й діти.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Похорон. В пятницю ввечері, 25 жовтня, ще один із наших піонірів розпрощався з цим світом. Був це бл. п. Григорій Цимбалюк, що прожив 77 літ, а з того 46 років на канадійській землі. Покійний походив з брідського повіту, села Білівців. Полишив при живих жінку, 4 доньки: Михайлину Лусишин, Ґеню Гриців, Ксеню Кирилюк і Марію та два сини: Михайла й Івана, 5 внуків і одну правнуку.

Похоронну панахиду відправив у хаті, в неділю ввечері, Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. при участи великого числа людей, та сказав прощальну проповідь. Сам похорон зо співаною Сл. Божою відбувся в вівторок, 29 жовтня. Похороном займалося похоронне заведення "Парк Меморіял".

По похороні, підчас поминального обіду, о. парох згадав ще про заслуги Покійного та звернув думку слухачів на наших терплячих скитальців, при чім присутні зложили їм на поміч $25.70. По $2.00 зложили: Г. Кирилюк, М. Винничук. По $1.00: Ів. Гриців, о. Дацюк, Ник. Гриців, Яц. Цимбалюк, Ст. Хміляр, Гр. Савчук, Вас. Гриців, П. Цимбалюк, Ів. Савчук, П. Крижановський, Мих. Г. Цимбалюк, п-во Я. Семенюк, Т. Крижановський, Ів. Цимбалюк, П. Цимбалюк, Ф. Ґресюк, Д. Гриців. Решта дрібнішими. З того $7.70 призначено на нашу пресу. Жертводавцям щире спасибіг, а покійному Григоріеві, дай Боже, царство небесне.

ВОЛФ КРІК, АЛТА. Дня 21-го листопада в день св. Арх. Михаїла відбулося богослуження в домі Петра Богославця. Хоч був сильний мороз, але зїхались сусіди зблизька і здалека, щоб вислухати Служби Божої. Коло нас сумно, бо не маемо ще своеї церкви, тільки наразі е цвинтар під назвою св. Ап. Петра й Павла. Маемо однак надію в Бозі, що побудуемо малу каплицю коло цвинтаря, де ми моглиб зійтись хоч кілька разів до року і разом величати імя Боже та випрошувати долі й волі для нашого поневоленого народу на вигнанні.

Колиж скитальці в Ріміні в Італії потрапили збудувати святиню, то чомуж ми цього не потрапилиб маючи свої господарства на вільній та щасливій канадійській землі? Тож берімось до праці! Як прийдуть Різдвяні Свята то підім з колядою на будову нової церкви в честь св. Ап. Петра й Павла.

Тогож дня 21-го листопада, пані Богославець по богослуженні зі своїми дочками приготовила обід для всіх присутніх гостей. В часі обіду Всеч. о. Ю. Слота, ЧСВВ, згадав про наших скитальців за морем і тому господар дому, пан Петро Богославець, займився збіркою на ту ціль. Збірка принесла $12.01. Зібрані гроші вислано до централі Українців Католиків Канади. Нехай Всевишній нагородить усім жертводавцям. — Учасник.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Вінчання. В суботу ввечері, 26-го жовтня, 1946 р., в церкві Пресвятої Тройці відбулося вінчання Теклі Костинюк і Олекси Вербіцького, сина Івана й Анни Самоїл, в Іннисфрі, при участі кревних і сусідів. Цього ранку Преп. о. Гр. Хміляр, ЧСВВ. відправив Службу Божу в намірі молодої пари, під час якої вони, як добрі й побожні католики, прийняли св. Причастя. Акт шлюбу провів Преп. о. парох М. Дацюк, ЧСВВ. при участі Преп. о. Хміляра.

По шлюбі всі пішли до парохіяльного Народ. Дому на весільну забаву, де підчас вечері о. Хміляр зложив побажання молодим і відспівано їм "многоліттвіе". А п. В. Залещук, місцевий дяк, заохотив присутніх зложити дар на нашу пресу. Збірка принесла $6.70, що поділено на рівні части для "Світла" й "Українських Вістей."

Жертводавцям хай буде щира подяка, а п-ву молодим Вербіцьким бажаемо, щоб і на далі позістали такими примірними й побожними парохіянами на збудовання іншим. Хай Бог дарує їм много ласк та щастя в новому житті.

Вінчання. Дня 28-го серпня одна з наших ревних і щиропрацюючих молодих учительок, панна Анна Гайдук — дочка Івана й Марії Предик, вийшла заміж за дуже побожного й свідомого католика-француза Віктора Лавой із Ст. Павл. Як добрі католики, замовили вони собі Службу Божу на рано, підчас котрої приступили до св. Тайн. А під вечір Преп. о. Віктор Сорока, ЧСВВ. при участі о. пароха М. Дацюка, ЧСВВ., відправив у церкві Молебен та уділив молодій парі св. Тайни вінчання.

Нехай Господь благословить молоду пару Лавой в їх новому житті й дозволить прожити многих літ. П-я.

СТАР, АЛТА. Несподіванка. Дня 17-го листопада ввечері зїхалася родина й сусіди до дому панства Михаїла і Євдокії Скубленних, щоб привітати їх маленького внука Алена Ронія, а сина п-ва Йосифа й Марії Борис. І зачалася мила гутірка. Пізніше пані зачали приготовляти перекуску й розносити поміж присутніх. По перекусці зачали складати свої желання і дарунки маленькому Аленові, потім мама щиро сердечно дякувала всім за милу несподіванку й за дарунки.

Пан Йосиф Литавський сказав пару слів і згадав про сироти на скитальщині та піддав думку, щоби перевести збірку й зробити маленьку несподіванку для них, на що присутні радо згодилися і зложили $11.00. Жертводавцям щира подяка, а малому Аленові, дай Боже, прожити много літ Богові на славу, на потіху своїм родичам та на добро українському народові. — Учасник вечірка.

ПЛЕН ЛЕЙК, АЛТА. Несподіваний вечерок. Коли сестри, шваґри й сусіди довідалися, що Петро Музичка виїжджае до Сполучених Держав на науку, зїхалися до нього 10 листопада ц. р., щоби йому побажати найкращих успіхів у науці, доброго здоровля та Божого благословення. При цій нагоді учасники вечерка не забули й про катол. пресу. На заклик Максима Палійчука пішов Іван Бойчук поміж гостей і зібрав 4 дол. на наші дорогі часописи. З цього призначено 2 дол. на "Українські Вісти," а 2 дол. на "Світло."

Максим Палійчук.

ЛЕМОНТ, АЛТА. Вміло використали нагоду. Доказом памяти та співчуття із нашими братьми на скитальщині е так вміло використувані нагоди, щоб їм помогти. Такою нагодою зложити для них свій різдвяний дарунок було для парохії Лемонту привитання нового душпастиря о. Т. Іванишина, ЧСВВ. Заохочені його словом зложили парохіяни в Лемонті $18.00.

Жертводавці: В. Демчук, Д. Горпинюк, Ю. Поїш, В. Ожінко, І. Левак, І. Летавський, І. Козяк, П. Пасемко, П. Мощанський, М. Стельмах, І. Павлик, А. Павлик, П. Пасемко, М. Шевчук, П. Остапик, Т. Смаль, М. Сабо, П. Павлюк, І. Бігун. Чи й Ваша парохія не поможе своїм рідним братам?

ВИНІПЕҐ. Вислід Базару. Почуваемося до милого обовязку зложити щиру подяку Комітетові Школи св. О. Николая в Виніпеґу, за щиру й невтомну працю в часі базару. Заразом дякуемо всім Добродіям-Прихильникам нашої школи. Нехай небесний Отець сторицею надгородить усіх за добре серце.

Також дякуемо Панству Болнарським за жертву пять долярів на школу.

Вислід Базару Школи Св. О. Николая в Виніпеґу, що відбувся від 14 — 19 жовтня 1946 р. дав 34 нагороди щасливим власникам тикетів.

Сестри Служебниці з Виніпеґу.

АРРАН, САСК. До возлюбленого о. А. Г. Труха, ЧСВВ., в Мондері. Дуже красно дякую Вам за Вашу гарну ґазету "Світло" й за це, що точно мені її присилаете, а не так, як інші наші часописи! Посилаю передплату на 1947 рік, а також 1 дол. на "Катол. Картини." Передусім щиро Вам дякую за Ваші гарні спомини про цей Ваш фронт "На фронті." Мене дуже кортить таке читати, бо й я колись за небіжки Австрії був вояком і їв жовнярську зупу. Пишіть про це дальше, але так гарно, весело й по вояцьки, щоби теперішня "цівільбанда" зрозуміла, яке то було наше українське "восько."

Желаю Вам многих літ і доброго здоровля. Нехай Вам Бог помагае й на далі працювати над цим нашим возлюбленим "Світлом!"

Щиро зичливий передплатник

Федір Гусак.

Слава Ісусу Христу!

НОВИНКИ

— **Велика Чвірка** буде вирішувати долю Німеччини в Москві, де 10 березня зачнуться наради в справі мирового договору з Німеччиною і Австрією. Москву вибрано місцем нарад щойно тоді, коли Молотов заявив, що закордонним корреспондентам буде запевнена повна свобода інформацій. В нарадах візьмуть участь теж малі держави заінтересовані в справах Німеччини.

— **Комітет політичних справ** при О.Д. порішив зірвати звязки з Еспанією та примусити ґенерала Франка до передання влади в руки тимчасового уряду. У відповідь на це ґен. Франко виголосив остру промову, в якій скритикував О.Д. В той час, як пишуть еспанські часописі, понад пів міліона людей вийшли на вулиці й почали демонструвати проти О. Д. На полотнах, що їх несли демонстранти, були такі написи: "Кожний наш дім стане новим Альказаром," "Еспанія на воєнній стопі" і т. п.

— **У Франції** настав політичний хаос, бо три великі партії ніяк не можуть дійти до порозуміння в справі створення уряду. Тому ґенерал де Ґоль відбув нараду з провідником радикал-соціялістів Еріотом. Порішено в половині січня перевести вибори президента держави, а де Ґоль заявив, що він не має нічого проти цього щоби виставлено його кандидатуру.

— **Громадянська війна** зачинається в Ірані між центральним урядом та автономною провінцією Асербейджаном. У багатьох місцях прийшло до боїв, в яких брала участь артилерія і танки.

— **В Греції** комуністичні заворушення стаються щораз ґрізніші, перетворюючись у справжню війну. Грецький премієр прилетів до Ню-Йорку, щоби поперти зажалення свойого уряду проти Альбанії, Югославії і Болгарії за підтримування комуністичних заворушень у північній Греції. Премієр відбув уже ряд конференцій з різними державними мужами.

— **Британія** й Америка підписали умову про те, що обі окупаційні зоні в Німеччині мають бути економічно злучені в одне. Цю умову підписано на основі умови в Потсдамі де сказано, що німецьку займанщину треба трактувати як одну економічну цілість. Одначе ні СССР, ні Франція такої умови підписати не хотіли.

— **В Америці** покінчився страйк вуглекопів після того, як суд засудив юнію на 3.500.000 кари, а Луїса на 100.000. Одначе Найвищий Суд Злучених Держав розглядатиме справу Луїса і майнерської унії 14-го січня 1947.

— **Монтреальська** газета: "Ле Канада" подає з абсолютно вірогідних джерел, що підчас розшуків поліція викрила дуже цікаві документи. В одному такому документі є докладний плян перебрання комуністами муніципальної ради й провінціяльного уряду, як трапиться на це нагода.

— **Мира не буде** без незалежної України — так каже Джон Ф. Стюарт — містоголова Шкоцької Ліги Свободи Европи. Він говорить про 100 міліонів людей, які опинилися під советським ярмом. До тих поневолених народів Стюарт зачисляє "сорок міліонів Українців, що не є ні Росіянами ні Азіятами, але культурними Европейцями - християнами дуже старої і вищої цивілізації."

— **ПРо Сталіна** одні кажуть, що він важко захворів. Коло нього зібралися його найближчі співробітники. Кажуть, що на випадок його смерти, Молотов стане його наслідником. Другі кажуть, що те все неправда, бо Сталін здоровий, тільки в комуністичній верхівці є сильні розходження і Сталіна хочуть відсунути в тінь.

— **З днем 1-го січня 1947** в Бразилії буде виходити український католицький тижневик "Праця," що його редагуватимуть ОО. Василіяни.

— **Аргентинське** міністерство закордонних справ проголосило, що небавом вишле до Европи дві місії, які будуть вербувати іміґрантів до Арґентини. Уряд хоче спровадити чотири міліони іміґрантів.

— **О. д-р Йосиф Тісо** — колишній президент Словаччини ставав під суд разом з колишнім міністром унутрішніх справ Махом. Їм роблять аж 113 закидів, з яких кожний заслуговує на кару смерти. Акт оскарження має 213 сторін. Приятелі оскарженого зложили 1 міліон корон на його оборону, а також католицькі єпископи обіцяли грошеву підмогу. Належить знати, що Тісо був загально люблений і за його президентури Словакам жилося без порівнання краще ніж тепер під опікою більшовиків.

— **В Ню-Йорку** закінчилося двомісячне засідання Обєднаних Держав. Перед закінченням прийнято Сіям у члени О. Д. так, що організація має тепер 55 членів. Представники держав висловили своє вдовілля з успіху сесії та виразили надію, що таксамо успішна буде й наступна сесія, що відбудеться в вересні 1947 р.

— **Латвія** переживає дуже тяжкі дні. Перед війною населення Латвії числило два міліони мешканців. Тепер воно зменшилося до 750.000. Тисячі Латвійців виселено на Сибір, тисячі втекли до Швеції, Норвеґії та інших країв. Недавно енкаведисти розстріляли 2.000 лікарів, адвокатів та інших професіоналістів.

— **Премієрові Кінгові** минуло 72 роки. Він народився 17-го грудня 1874 р. в Кичинер, Онт. З усіх дотеперішніх премієрів Канади Кінг сповняє уряд премієра найдовше.

— **Звертаємо** увагу наших читачів на інший поділ нашого часопису. Відтепер на першій сторінці міститимемо важніші релігійні новинки, а поруч них релігійну передовицю.

— **Католицькі Картини** будуть появлятися тільки раз на місяць. Отже кожного 1-го "Світло" буде з "Катол. Картинами," а кожного 15-го буде без "Картин."

Богослуження в Алберті

СІЧЕНЬ, 1947.

5. **Неділя** — Іннисфрі місто
   Гилярд св. Івана Хр.
   Веґревил
   Чипмен
6. **Богоявлення ГНІХ.**
   Новий Київ — 8 год.
   Скаро — 8 год.
   Борщів — 8 год.
   Восток св. Николая
7. **Різдво ГНІХ** (ст. ст.)
   Плейн Лейк (год. 10.ввеч.)
   Іннисфрі Ч. Хр. (год. 10 рано)
   Левой
   Ламонт
   Лішор
   Ренфурлі
   Спас коло Мондеру
   Ворвик
   Восток св. Михаїла
8. **Собор св. Йосифа** (ст. ст.)
   Делф
   Краків
9. **Св. Стефана** (ст. ст.)
   Плейн Лейк
   Пено
12. **Неділя**
   Новий Київ
   Гилярд місто

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ — СІЧЕНЬ, 1947

Новий стиль

1. **I. Середа. Обріз. Госп., св. Вас. Вел. Новий Рік.** — Всеночне. —**Літ.** Вас. Вел. Ап. 254 і 318. Єв. Луки 6 і Мат. 11.

5. **Неділя пер. просв. Навеч. Богоявл.** Гл. 5. Єв. утр. воскр. 8. —На Літ: Золот. тропар воскр. і Предпр. Ап. Єв. Нед. пер. Просв. Ап. 298, Єв. Мар. 1. (Слідує седмиця 31).

6. **Понеділок. Богоявл. Господнє.** — **Літургія** Василія Великого. Єлици. Ап. 302. Єв. Мат. 6. По Сл. Б. Водосвяття Йорд.

7. **Вівторок. Собор св. Івана Христителя.** Попразн. Богоявл. На Літургії 2 антиф. Празн. 3-ий звичайний з прип. Празн. Ап. 42, Єв. Ів. 3.

12. **Неділя по Просв.** Попразн. Бог. Гл. 6. Єв. утр. воскр. 9. На Літургії Ап. 244, Єв. Мат. 8. (Слідує седмиця 32(.

Старий стиль

5. **Неділя пер. Різдвом Св. Отців.** Гл. 5, Єв. утр. 8. — На Літ. троп. воскр. Отц. і Предпр. Сл. Отц. І гн. Препр. Проче тільки Отців. Ап. 328, Єв. Мат. 1. Слідує седмиця 31.

7. **Вівторок. Різдво Христове.** Досвіта повечеря вел. з Литією. **Утреня.** Все Празн. Єв. Мат. 2. Літургія Ів. Золот. Антифони Празника. Єлици. Ап. 209. Єв. Мат. 3. Задостойник Празн.

8. **Середа Собор Пр. Богор. і св. Йосифа Обр.** — На Літ. Золот. Ап. 306. Єв. Мат. 4. Прокімен Собора і Обр. Задост. Празн. з припівом Обр. Причастен Празн. і Обр.

9. **Четвер. Св. Стефана Первомч.** і Теодора ісп. — На Літ. Тропарі Різдва і Стеф. Прокім., Алл. і Причастен Різдв. і Стеф. Ап. 17, Єв. Мат. 87. Задост. Празн.

12. **Неділя по Різдві, Богоотц.** Гл. 6. Єв. Утр. воскр. 9. — Літ. Троп. воскр. Празн. Богоотц. Сл. Конд. Бог. І н. Празн. Прокім. воскр. і Бог. Ап. 200, Єв. Мат. 4. Задост. Празн. Причастен Хваліте і Богоотц.

"СВІТЛО" Український Релігійний ... Василіяни в Канаді. Виходить двічі в ... $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. ...

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1) Петро Рак з Біща пов. Бережани пошукує свойого вуйка Гринька Мотуряка з Поручина пов. Бережани, що останньо жив у Амгерст, Мас. ЗДА.

2) Емілія з Лещуків Муциківська з Плікова, пов. Бережани пошукує: Тітки С. Акилини Анни Лещук ЧСВВ, що жила в Филаделфії Па і тітки Юлії Лещук заміжня Швець, що жила в Ню Йорку.

3) Петро Костик зо Старяви пов. Мостиська, шукає свойого стрийка Михайла Костика, що жив у Винипеґу, Ман., та Андрія Поґаліка, що жив десь у Канаді.

4) Текля Грубяк зо Смільника, пов. Ліско шукає свойого батька Івана Грубяка, що мешкав у Винипеґу, Ман.

5) Василь Куца з Козири пов. Рогатин шукає Андрія Куцу, що жив мабуть у Торонто, Онт.

6) Василь Фарина з Дейвленд, Алта. шукає: Михайла й Павла Личак-ів синів Федька зо села Радованців, пов. Сокаль.

Заінтересованих просимо звернутися до Редакції "Світла".

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК
має на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук	.25
Душехват, картини з життя св. Йосафата	.25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський	1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр.	1.50
Релігія й Церква в історії України, В. Липинський	.60
Служба Божа, під нотами,	.50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович. ЧСВВ, 30 духовних наук, опр.	1.25
Віра українського народу ..	.15
Фатіма, появи Преч. Діви	.10
Біблійна Історія Старого і Нового Завіту в 2 томах з образками. О. Луговий	.75

ВАЖНЕ ДЛЯ ВПР. ОТЦІВ, ДЯКІВ І ЦЕРКОВНИХ КОМІТЕТІВ!

Чи Ви знаєте, що в ОО. Василіян у Мондері можете набути для своєї церкви такі необхідні церковні книжки:

I. Великий Служебник з 3-ма Службами Божими, з усіми Апостолами і Евангеліями на цілий церковний рік

1) В імітації скірки .. **$45.00**
2) В скіряній опр. **55 і $60.**
3) В люксусовій оправі, із золотим обрізом **$69.00.**

II. Вечірню і Утреню — обі части разом:

1) В імітації скірки **$12.00**
2) В скірі **$15.00**

III. Требник:

1) В імітації скірки **$5.00**
2) В скірі **$6.00**

Кошта висилки оплачуємо самі. Спішіться із замовленям, бо наклад малий!

Адреса:
Basilian Fathers' Press.
Mundare, Alta., Canada.

... о. Редактор ... дотеперішнього поступу в па... в Скаро можна мати добру ... дію, що так праця при новій церкві, як і в новостворених відділах організацій буде гарно пос

СВІТЛО — THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
15-го січня 1947 — Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) — Рік X. Число 2

Різдвяна промова Св. Отця

В навечеря Христового Різдва 24-го грудня у Святішого Отця Папи Пія XII зявилася Колеґія Кардиналів зо святочними побажаннями. 95-літній Кардинал Пінятеллі - декан Колеґії зложив Папі різдвяні побажання. Відловідаючи на побажання Папа виголосив промову, що її ватиканське радіо розіслало по всьому світі. В своїй промові Св. Отець апелював до світа за справедливим і повним миром на засадах Атлянтійського Чартеру. Папа остерігав, що теперішня аґітація в світі може довести до нової війни, яка переляканим людським очам виглядає, як марево пекла. В дальших словах Папа звернувся з просьбою до володарів світу, щоб вони в основу своєї політики поклали три вимоги: усунення міжнародного напруження, засаду дійсної справедливості супроти робітників та таку ясну міжнародню процедуру, що без клопоту поправляла би себе саму, якщо цього вимагатиме розум і справедливість. Тривалий мир може повстати тільки на засадах християнської моралі — твердив Папа. Одначе якщо світ хоче осягнути такий мир, мусить звернутися до джерела правди і справедливості — до Вифлеєму. — Ці прегарні заклики Батька християнства залунали в дуже відповідний час, бо в хвилині, коли установляється мир і вирішується доля світу. І люди доброї волі прийняли ці заклики з глибоким одушевленням.

Маніфестація віри

Італійські комуністи розпочали в своїй пресі безличні напади на католицьку Церкву й на особу Св. Отця Пія XII. Один комуністичний тижневик, що виходить в Римі, кпить собі з релігійного життя і явно поширяє розпусту. Щоби осудити це негідне поступовання католики Риму урядили 22 грудня велику маніфестацію віри й свойого привязання до Апостольської Столиці.

Маніфестація зачалася Службою Божою, що її відправив Монс. Люіджі Траллія на площі перед базилікою св. Петра при участі майже пів міліона католиків. Точно в год. 12. на бальконі появився Св. Отець, що Його приявні привітали сильними оплесками й грімкими окликами. Папа в своїй промові пригадав недавні випадки, коли то католики боячися за долю своїх родин прибігали до Папи шукаючи забезпеки й сили. "Сьогодні — говорив Папа — ви зібралися тут, як колись у перших віках християнства збиралися сини й доньки Риму, щоби засвідчити вашому народові й цілому християнському світові ваше сильне привязання до Апостольського Престола, коли побачили його виставленого на очернення та обкиданого болотом... Із цієї землі Риму перший Петро окружений ненависними погрозами імперіялістичної влади, закликав до вірних: "Боріться, сильні вашою вірою!" На цій самій землі ми повторяємо з подвійним притиском цейже заклик до вас тепер, коли ваше місто сталося ареною змагань, щоби зорґанізувати боротьбу в двох таборах: За Христа й проти Христа, за Церкву й проти Церкви!! — Тут увесь нарід перериваючи слова Папи підніс сильний і довготривалий оклик: За Христа, за Церкву! Наприкінці Папа уділив благословення Римові, Італії та всьому світові. Очивидці пишуть, що Папа був надзвичайно зворушений, а в Його очах блистіли сльози радости.

Преосв. Іван Бучко на візитації

З Риму наспіла радісна вістка, що Преосв. Іван Бучко, як Апостольський Візитатор всіх Українців у Західній Европі виїхав перед кількома днями з Риму до Швайцарії. Відтак Преосвящений поїде до Франції, Бельґії, Голяндії та Англії, щоби помогти нашим бідним скитальцям. Подорож та візитації триватимуть кілька місяців, тому на час своєї відсутности Преосв. Іван призначив в Італії своїм вікарієм о. Павла Миськова ЧСВВ. першого дорадника василіянської архимандрії. — Ця візитація, як з одного боку є новим обявом опіки Апост. Столиці над нашими скитальцями, так з другого боку зоглядку на апостольську ревність і незвичайну популярність Преосв. Івана дає обусновану надію найкращих успіхів. Невимовно радіємо тим, а певно ще більше радіють наші скитальці.

З архимандрії Чина св. Василія Великого

О. Гліб Кинах ЧСВВ — новий ґенеральний Вікарій Чина св. Василія В. призначений на це становище самим св. Отцем, виїхав 28 грудня з Риму до Бразилії. З Бразилії приїде він до Злучених Держав, а також до Канади. Ця візитація має на меті уліпшення апостольської праці, створення нових її ділянок, а може й деяку реорґанізацію провінцій Чина. О. Кинахові товаришить прокуратор Чина о. Йосафат Лабай.

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

РЕЛІГІЯ — СИЛОЮ ВОЛІ

Одначе релігія необхідна не тільки нашому розумові. Вона потрібна теж і **нашій волі,** бо завданням людини є не тільки пізнати правду, але й творити добро. А до цього, щоби творити добро треба: найперше знати, що є добром, треба відтак уміти відрізнити добро від зла, треба вкінці мати внутрішню силу пізнане добро чинити.

Сьогодні, розум, совість і природний закон кажуть людині що добре, але не в усій повноті, бо вони самі зо себе неспроможні пізнати повноти добра, бо зрештою навіть їх природну спроможність ще зіпсував гріх. У висліді цього ми бачимо, що навіть люди найбистрішого й ґеніяльного розуму нераз злі вчинки називають добрими. Ось н.пр. один з найбільших мудреців світу грецький філософ Плятон захвалював многоженство, як щось добре й дозволене, інший грецький філософ (Епікур) навчав, що найвижче добро полягає на догоджуванні пристрастям, ще інша філософська школа (стоїків) похвалювала самогубство й т. п. Аж появилася обявлена релігія і вона через десять Божих заповідей точно означила людям що є добре, а що зле, різко відмежувала добро від зла й таким чином принесла людям досконалу науку обичаїв (мораль) та ввесь моральний лад побудувала на тривких підвалинах. Одначе те все людям не вистарчає.

Передувсім сьогоднішна людина наставлена діяльно, вона хоче працювати й багато працює, але ця праця скермована тільки на матеріяльний світ, щоби його опанувати, використати й його "собі ужити." Немає сумніву, що через таку діяльність звужується й убожіє людська душа, бо вона нічого не зискує для своїх найістотніших унутрішніх потреб. Тому сьогоднішна людина потребує сили, щоби свою активність поглибити та бодай частинно скермувати на своє внутрішне життя. І саме таку силу дає обявлена релігія. Вона своєю надприродною ласкою і св. Тайнами скріпляє слабу волю сьогоднішньої людини, веде її до самопоконання, а навіть плекає геройство любови, посвяти, дівицтва, мучеництва та й доводить до святости. А святі — цеж герої волі. Забудьмо на хвилину, що в церквах стоять їх престоли, а гляньмо на них тільки оком звичайного глядача, а побачимо які це таємні істоти: які вони дитинні, а одночасно які мудрі, які вони ніжні, а одночасно які сильні, які вони малі в свойому власному розумінні, а які великі в оцінці інших! Це релігія довела їх до цього геройства й величі духа. Ось до яких вершин доходить релігійна людина!

Вслід за тим, який нужденний є цей сьогоднішний поступ, що людині відбирає релігію. Тимсамим він обдирає людину зо світла правди, сили й ласки, відбирає їй Бога, а штовхає її на похилу площу зла і моральної нужди. Один англійський лікар обчислив, що на 342 родин, які конали в нужді 320 були безрелігійні; на 417 розпусних юнаків тільки 12 деколи приходили в церкву; на 23 збанкротованих банкирів ні один не був релігійний; на 25 лихих синів аж 24 цілком у ніщо не вірили.

Отже чим більше релігії в нашій душі, тим більше світла, сили, свободи духа, а навіть геройства. Навпаки: чим менше релігії в душі, тим ґрізніша пітьма, тим більша слабкосилість, тим глибша моральна нужда, а навіть руїна.

Католицька жінка

Вступ про Католицьку Акцію

Нема в світі гарнішого занятя, як це, що ним була виповнена кожна хвилина життя Ісуса Христа на землі й Його Апостолів. Знаємо, що Він все Божої волі учив й добро робив. Та саме робили Апостоли. Знаємо й видимо багато людей доброї волі, що Христа й Апостолів у цім наслідують. Мати, що вчить дитину складати ручки й молитися, або з посвятою, молитвою й терпеливістю навертає свойого мужа, чи сина, з бездоріжжа до чесного, чистого життя; учителька, що виховує пустих дітей, — всі вони роблять чисто Божу, апостольську роботу. Але всі видимо, що висланники царства сатани, лихі люди лихо творять й ширять на наших очах, й то безстидно та вперто. Видимо безнастанну боротьбу добра зо злом й на жаль перевагу зла й злих людей над добром і добрими. **Ми видимо дві акції в сучасному житті: католицьку й комуністичну.** Комуністична це боевий безбожник, що йде отверто до знищення всякого релігійного життя, це вершок усього протихристиянського від початку світа до сьогодні; а католицька акція це християнізування цілого життя з Богом після заяви Ісуса: "Де вас два, або три є зібрані в імя Моє, там Я є з вами." Річ йде про це, **хто має панувати: чи Христос, чи Варрава**, чи Христос Цар, чи Варрава розбійник? Очивидно вибір є легкий, по котрій стороні себе поставити.

Про Католицьку Акцію багато сьогодні говориться й пишеться, але тільки одиниці розуміють її суть та як себе до неї поставити. Головна причина цього — це недостача у нас доброго пояснення справи: Ніяким викладом не зуміє ніхто так добре та ясно зобразити цю сьогодні таку актуальну справу у всіх її напрямках, як вірним й докладним зясуванням праці перших християн у їх щоденному парохіяльному житті. Бо теорії учать, а приклади потягають, — каже стара, сперта на досвіді, засада.

Найліпший й одиноко спасенний лік на сьогоднішні зіпсуті відносини між людьми на цілому світі подав Папа Пій XI., а саме: Католицьку Акцію, й візвав усіх без вимку ставати в її ряди. Щож це є Католицька Акція? Є це участь світських у ерархічному (Папа, Єпископи, священики) апостольстві Церкви. А що апостольство Церкви є спасення душ, отже: **Катол. Акція це участь світських у спасенні душ.** Коли Голова Церкви кличе всіх до К. А., то взиває всіх стати душпастирями у світських одягах. Чи це можливе? Як це робиться? Цеж є трудна, складна й відповідальна робота, до цього є священики відповідно підготовані, це належить до священиків й Єпископів. Так, це правда, але й це правда, що Святіший Отець взиває всіх світських негайно взятися також до цього діла. Трудність, перша трудність, через яку цей великий церковний, канонічний поклик дивує й відстрашує, є у **викривленому понятті про Церкву.** Сьогодні часто думають, що Церква — це організація поодиноких людей, звязаних зо собою прилюдним ісповіданням віри без жадного обовязку спільної відповідальности за других. Каїнове проклятє слово: "А що мене мій брат обходить?" стало в практиці гаслом численних членів Церкви; за добро вже у них уважається, як трохи самі за себе подбають. У ліпших, чи найліпших вистарчало, як були вписані до якогось братства, чи організації й були трохи уважні на своїх членів. Загально поширена віра, що дбайливість про спасення душ належить до священиків й Єпископів, а не до світських. Що часто так думають й що таке поняття Церкви є фальшиве, викривлене — це очивидне. Між релігією й життям з віри є велика й страшна прогалина, присипана матеріялістичним й раціоналістичним пониманням життя й Церкви. Це зветься ляіцизмом. А ліком на нього є саме Катол. Акція з гаслом: "Світські апостоли на фронт спасення душ!"

Цей могутній голос Церкви до всіх вірних дітей Церкви, щоби всі вони стали негайно й радо рука в руку з духовними душпастирями до праці, щоби цю прогалину між релігією й життям, цей небезпечний для спасення душ ляіцизм знищити, усуває всі упередження у світських й духовних і всі ясно видять, що **віра без діл мертва.**

О. Тихозір

Зо свяченою водою

Клопіт мала стара Євка зо своєю дочкою Оленкою. Коли ходила до школи — то завжди мазала й мазала по паперах. А як "виходила школу" — то знов те саме. Стрілило щось дівчині в голову й годі відовчити. До роботи хоч буком наганяй. Веретена до рук не візьме, з махами на ріку не піде, а над паперами й книжками сиділаб увесь день. І не знати в кого вона вдалася. Хлопці Тарас і Василько до господарки аж рвуться. Батько Микола має потіху зо синів, а вона (Євка) має одну однісеньку дочку та й ця нездала.

Та й нераз журиться стара Євка.

Аж прийшов Щедрий Вечір.

Стара Євка, як досвідчена господиня, видала всім розпорядки:

— Ти, Оленко, останешся вдома, та вважай, щоби борщ не збіг. А пшеницю, як википить, відставиш до сінок, щоби вистигла. А ти, Миколо бери в кишеню пляшку та й гайда по свячену воду. Хлоп, то й скоріше пропхаешся. А ти, Семку, тримайся тата, щоби де в воду тебе не пхнули.

А коли всіх виправила з хати, перезулася в нові чоботи, накинула хустку й теж до церкви...

— А підпрячеш хату! Підлогу постирай! Стінку підбіли, бо отець будуть ходити з водицею—наказувала Оленку ще зо сіней.

Коли всі вийшли, Оленка замкнулася в хаті й упала навколішки...

— Матінко Божа, поможи мені Тебе таку намалювати,як у церкві при бічному престолі!

І взялася до малювання.

Вже було сполудня, як скінчилося водосвяття. Євка вернулася трохи перемерзла. Увійшла в хату, та аж страслася зо злости. На всіх стінах довкола тягнулися два взори немов віночки намальовані синьою фарбою від вапна, а між ними образи й образи. Аж сивілося в хаті. І що тут робити? Ні забілювати, ні стругати. Скочила з кулаками до Оленки. Аж Микола успокоїв розлючену Євку.

Та дай спокій! Що будеш зачинати під свято? Нехай уже. По святах перебілиш хату.

— Оце поміч! Оце дівонька! — ходила Євка по хаті й воркотіла.

— А подай но, хліба, хай я покроплю хату — заговорив Микола.

Євка вийшла до комори,винесла бохонець хліба. Микола взяв хліб під пахву, з колосків зробив кропило, Семенкові дав у руку збанок зо свяченою водою і став кропити по хаті співаючи в голос: "Явился еси днесь вселенній..." Відтак вийшов на подвіря, покропив стодолу, комору, обору, а далі межею і на город. Бродив снігами по коліна, але щороку обходив границі свойого газдівства. Після завтра запряже коней та поїде ще й поле покропити. А тимчасом Євка успокоїлася. Розробила в макітрі муки зо свяченою водою, набирала тіста на палець і робила хрестики над вікнами, на дверях, у хаті, в усіх будинках, а навіть великий хрест на брамі зробила. В стодолі вибрала гарний житній околіт і принесла в хату. Діти кинулися з ножицями до соломи й зачали робити з неї маленькі хрестики й ними прикрашувати шиби вікон. Особливо Оленка знаменито вміла соломкою прикрашувати вікна.

Цілий Щедрий Вечір усі веселилися й співали гарних щедрівок...

*

Другого дня після богослуження о. парох ходив з водицею по селі. Від хати до хати перелітали вістки: "Вже в Юрія Мищія, вже в Степана Рурки, вже в Магдалини Білик." Ось і до Євки вже не далеко. Та й Євка метнулася порядкувати хату. Поправила подушки на ліжку, кухню заслонила прислоною. Микола задягав святочну свиту, а діти поставали рядочком коло печі поправляючи волося на голові. Євка теж завязалася в нову хустку та стала коло порога, щоби відчинити двері. Та ще дітей наказувала:

— А щоб ви не забули перехриститись уважно. А дивіться до гори, не стидайтеся. І відповідайте, як отець будуть про щось питати.

Відтак глянула на Оленку й нагадала собі замальовані стіни: Ото треба буде наїстися стиду. Хотіла ще позакривати малюнки паперами, але в цій хвилині на подвірі дзеленькнув дзвінок і в хату увійшов отець парох та старший брат Микита. Отець парох покропив хату і давав цілувати хрест складаючи побажання. Відтак звернувся до дітей:

— Семку, перехристися гарно!

Семко клав на собі знак хреста.

—А "Отче наш" умієш? питав о. парох.

— Вмію і "Богородице Діво."

— А ви, Тарасе, Васильку й Оленко, вмієте "Вірую?"

— Вміємо — відповіли діти й почали проказувати навипередки.

— Оленка вміє навіть "Помилуй мя, Боже" — сказав осмілений Семко.

— Дуже гарно — сказав о. парох і почав розглядатися по стінах.

— А хто це у вас такі гарні образи малює? Звичайною фарбою, а так справно!

— Ой, ой, йой — скликнула Євка та до Оленки:

— А видиш, дівко. Позамазувала стіни — то тепер стидайся!

— А це Оленка так гарно малює?Я чув, що вона малює, але що так гарно — то я не сподівався. Гарно, дуже гарно. Має талант.

Євка з Миколою тільки кліпали очима. Не знали, чи о. парох дійсно хвалить Оленку, чи тільки жартує. Та о. парох видобув з кишені грубший гріш і каже:

— Це тобі, Оленко на папір і краски. А гарно малюй, колись вийдеш між люди. Мати Божа тобі поможе.

Оленка зачервонівшись подякувала о. парохові й каже:

— Мені Мати Божа вже помогла, бо відтепер уже ніхто не буде сварити на мене, як я буду рисувати.

— Ой, не сваріть ви на дитину, як вона рисує. Памятайте, що хто гарно рисує, в нього душа стає ніжніша й розум розвивається. Хто має вроджений талант, не сміє його закопувати, але цінити й розвивати його. Тому вам, Миколо, треба подумати про те, як вислати Оленку до школи. Зайдіть ви за кілька днів до мене — то порадимося в тій справі.

..........І Оленка поїхала до школи.

Ще й сьогодні вона малює образи. А сьогодні вона вже славнозвісна артистка пані професорка Олена К-а. Але й сьогодні, коли вона забираеться до малювання нового образа,паде навколішки й просить:

— Мати Божа, поможи мені!

— І Мати Божа помагає.

А безвірні малярі дивуються звідки артистка Олена К-а черпає стільки надземського надхніння.

"Ми - Канадійці"

Ціла Канада радіє

З Новим Роком увійшов у життя новий закон, що легалізує громадянство — "Канадієць." Від тепер кожний мешканець вільної Канади, що є роджений або натуралізований у цім краю, має повне право називатися "Канадійцем." Цим історичним фактом усунено всі недомагання, що де-не-де можна було завважати в одиниць менше широких поглядів. Сьогодні сміливо може сказати кожний мешканець краю, що має право горожанське: "Я є Канадієць." Так, вже нема поділу горожан на всякі расові походження, нема недовіря, зникли підозріння, натомість настала нова доба. Від 1-го січня цього року всі мешканці, хоч різного походження, хоч різних релігійних поглядів, гармонійно злялися в один сильний, своєрідний елемент і творять одне політичне тіло.

Цей закон про канадійське горожанство є одною із знаменних подій, це нова сторінка в світлій історії ще молодого краю-Канади.

Вартість канадійського горожанства

Значення канадійського горожанства—це цінність понад цінності. Тисячі людей далиб усі свої скарби, пішлиб тисячі миль, щоб тільки осягнути право канадійського горожанства. Неодин зріксяби права до свойого краю, покинувби свою вітчину, щоб тільки міг стати Канадійцем. Скільки то скитальців радше поїхалиб до Канади, як малиб вертатися до поневоленої батьківщини, де нема свободи, де голод, де нужда, де нема виглядів не то на добробут, але навіть нема запевнення життя.

Бог дав Канадійцям цей скарб. Він захоронив наш край від тієї пошести-війни. Ми вдячні Богові за цю ласку. Цілий культурний світ знає про Канаду, про її багацтва та про вільне життя у Канаді. А кожний Канадієць дорожить горожанством як своїм найбільшим скарбом.

Гідність і щастя Канадійців

Живемо в народоправній країні, де кожний має однаковий доступ до всіх урядів і відзначень. Політична свобода дає всім Канадійцям повну запоруку й змогу брати участь в управі краю — ми можемо вибирати кого хочемо до уряду муніципального, міського, шкільного, провінціяльного чи домініяльного, або змінити коли той уряд не сповняє своїх обовязків. Канада дає нам всім змогу відзначитися на полі науки, штуки, промислу, і т. д.

Ми, Українці европейського походження чуємося надзвичайно щасливі й заразом вдячні канадійському урядові, що надав нам рівні права.Бо чого наші батьки не мали на рідних землях, чого не принесла ні перша ні друга війна нашим братам за морем, що боролися за демократію, те дала нам демократична Канада.

Привілеї кожного Канадійця

Канада прекрасний край. А Канадійці, це свобідні горожани. Крім свободи релігії, слова й преси Канада дає всім своїм мешканцям запоруку вільного життя, свободу ділання. Канадійський уряд не вмішується в особисті справи людини. Поміч матерям, дітям, хворим і старцям, це не тільки привілеї, але й найбільші докази добробуту й поступу. А на сторожі цих всіх законів стоїть вдень і вночі державна королівська поліція, стоїть державна комісія, що боронить привілеї кожного.Це найбільше запевнення, що сам уряд не буде переслідувати людей, що під опікою канадійського державного уряду кожний після сил і таланту може поступати під кожним оглядом.

Чому сьогодні ніхто не хоче втікати з Канади, хоч границі отворені? Чому кожний Канадієць, що находиться поза границями свойого краю, чимскоріше вертається до любої Канади? Чому сотки, тисячі тисяч чужинців зараз сталиб канадійськими горожанами? Чому різні народи нам так завидують? Чому в нас нема куртини? — Бо в нас поступ, в нас наука. — Бо у Канаді свобода, вКанаді добробут. Тут мило жити й Бога хвалити. Це привілеї кожного Канадійця.

Чудова різнородність

У Канаді є велика різнородність під кожним оглядом. Маємо ліберальну партію, консервативну, суспільно-кредитову та інші політичні партії. Але всі вони творять один демократичний уряд. Маємо людей різного походження, різних поглядів. Кожний нарід привіз зо собою своє мистецтво, музику, орнаментику, штуку, свою мову, свої звичаї, що їх одідичив по своїх батьках.Те все зберігає він,як вклад у канадійську культуру. Ці цінності від літ прибрали своєрідний канадійський характер і творять одну, чисто канадійську культуру. А різні канадійські групи творять одну, молоду канадійську націю. В останній війні всі з однаковим пожертвованням себе воювали, помагали всіми способами, боронили свій край-Канаду.

Тиждень канадійського горожанства

Щоб урядово ввести закон канадійського горожанства, назначено тиждень від 5-го до 11-го січня. Для нас-Українців цей тиждень є шести-дневним Святом подяки за свободи, що їх три чверти світа завидує нам. Ми може звикли дивитися на ті свободи як на щось звичайного, начеб вони нам належалися. Та чуємо й читаємо в листах і газетах, що в інших краях інакше трактують народи.

Цей тиждень також пригадує нам наші громадянські обовязки. Ми сильно постановляємо ніколи не занедбувати нашого обовязку супроти нашої любої Канади.

НАША ЗАЯВА

Ми-Українці під проводом наших дорогих Єпископів і послів, щиро дякуємо канадійському урядові в Оттаві за введення нового закону горожанства. Рівнож бажаємо зложити прилюдно заяву нашої льояльности Його Величеству Королеві Юрієві VI і Канадійському Урядові під проводом Достойного Прем'єра М. Кінга. Впевняємо Достойних провідників, що ми завжди щиро підтримуватимемо ту ідеольогію демократичної Канади. Ми, вірні горожани Канади, соромимося тими зрадниками, що зрадили свій край і у вільній Канаді працюють тільки на це, щоб підорвати правдиву демократію. Ми рішучо осуджуємо їх поступовання і ніколи не хочемо належати до таких невдячників. На цьому місці ми заявляємо свою вірність Канаді. За всі ці привілеї, що ми їх одержали, почуваємося дуже вдячні. А щоб відплатитися Канаді, щоб бути гідними носити титул канадійського горожанства, ми готові на найбільші жертви. Говоримо не словами, а говоритимемо ділами нашої вірности, праці й жерти для Канади.

о. Павло Теодорович ЧСВВ.

Св. Василій Вел.

Якщо візьмемо до рук Василієві правила вузші та ширші, то найдемо в них святого духовника, натхненого провідника душ і монашого законодавця.

Якщо читатимемо його бесіди — то почуємо незрівнаного бесідника, а передусім апостола, що його серце горить святим огнем. Слово в устах Василія є тією силою, якою він володіє над душами. Тим словом він учив, поривав до доброго, розбивав затії і підступи еретиків. Проповідь була печаттю і орудям його апостольського уряду.

Якщо будемо вглиблюватися в його богословські твори — то перед нами виступить знаменитий богослов і Отець Церкви, вірний свідок і невстрашимий сторож передання, а також глибокий мислитель.

Василій — це передусім творчий ум, що не тільки приймає правду, але вміє її зробити своєю і самостійно творити нові діла.

Але св. Василій писав тільки принагідно. Його гомілії були тільки орудником в Його пастирській діяльності. Апольогетичний твір "Проти Евномія" написав Він тільки тому, що "ворог правди заперечив Божество Христа." Інший твір гідний знання і ґенія св. Василія "Про св. Духа" Василій написав тільки під намовою свойого приятеля св. Амфілохія. Ціла письменна творчість Василія — це в нього тільки щось другорядне. На першому місці й головно св. Василій — це муж чину й в Його волі мусимо шукати Його геройства й справжньої величі. Його воля під впливом ласки приймає такі великі розміри, зачеркує собі такий широкий й далекий круг ділання, показує таку силу, а при тім таке всестороннє совершенство, що справді якраз тією сторінкою своєї душі Василій заслужив собі на імя "Великий."

Засади надприродної діяльности

Якщо переглянемо аскетичні твори св. Василія і приглянемося Його власному життю побачимо, що засади Його надприродного життя і діяльности є дуже прості, але такі глибокі,що на них можна здвигнути небосяжну будову. Перша засада життя св. Василія була така: Ціль усього сотворіння на землі — це слава Божа. До тієї основи він заєдно звертається словами нераз дуже сильними, до неї звертає духовну працю тих, що поручилися Його духовному проводові. Для монахів ця засада дістає ще більшу надбудову тобто:більше Боже вподобання. Монах має так жити й те чинити, що Богові більше подобається.

Душею і вершком святости для Василія була заповідь любови Бога й ближнього, що є чимось найбільшим із усього, що представляє християнина в його істоті. Одинокою дорогою до Божої любови є Божа воля, бо доказом любови Бога є "зберегти Його заповіді для Його слави." А щоби пізнати Божу волю — одиноким способом до цього є: пізнати, йти і наслідувати Христа Спасителя. Ось головні підвалини духовної праці св. Василія.

Любов Бога й ближнього

Увесь зміст надприродного життя для св. Василія — це любов Бога. "Вже ізза цього одного, що ми Ним створенні — каже Василій — ми повинні Його надмірно любити." Душу Василія захоплювала передусім невимовна краса Бога. Жадний оглядати цю правдиву красу, нею полонений і розмилуваний у небесній і преблаженій любові Василій забув на рідних і другів, забув на дім і всі добра, забув вкінці й на тілесну потребу їсти й пити, щоби поринути в чистій любові" — так каже св. Григорій. Через часте витривале розважування Божої краси серце Василія розгорілося ненаситним бажанням Богові подобатися, це спонукало Його викорінити зо серця всі хиби, осягнути чесноти й дійти на вершок святости. Тому вогненний стовп, що його св. Євфрем бачив над Василієм, це найкращий символ Василія.

Відворотною сторінкою любови Бога була любов ближнього. Вона сталася Його пристрастю, вона була причиною Його недуг, вона витискала сльози з Його очей і проганяла сон з Його повік. Вона приневолює Святого в часі тяжкого голоду 368 р. роздати між убогих своє майно одержане по матері, зорганізувати на широкі розміри акцію добродійну й запомогову та служити нуждарям і калікам, а навіть цілувати покритих найбридкішими ранами.

Пятьдесятьліття української еміграції в Бразилії

В минулому році 1945, 16. грудня в українсько-католицькій церкві ОО. Василіян, в столиці паранського стейту в Курітибі, відсяткували Українці перше ювілейне торжество з приводу пядесятьлітнього побуту в країні зоряного хреста, в Бразилії. Це торжество було справді найсвітлішим днем й тріюмфом нашого народу в цій країні. Писали про нього наші й заграничні часописі. Говорили про нього радіовисильні висилаючи на своїх хвилях цілому світові нашу Богослужбу й нашу пісню. За прикладом нашого свідомого громадянства Курітиби пішли Укр. в Іваї, що за старанням своїх ОО. Василіян, як віковічну памятку й доказ гарячої любови до свойого рідного обряду й народу здвигнули 28-го червня цього року грядучим поколінням муровану нову святиню, що її поблагословив Впр. о. Протоігумен Иосиф Мартинець ЧСВВ. Зараз в слідуючім дні святкувала ювілейні торжества василіянська парохія в Прудентополіс.Цей історичний день нашого народу в Бразилії гідно й прихильно вшанували столичні й місцеві державні власті.

Відгомін цих ювілейних обходів понісся ген по всіх наших оселях, які навипередки старалися звеличити цей пропамятний й святий рік, що його освятив нам Христовий Намісник своїм особливішим благословенням й відпустами, що його й ми освячуемо св. місіями, врочистими торжествами й процесійними походами.

З цього приводу бажаемо поділитися нашими радощами зо всіми нашими братами, що живуть в різних краях земної кулі та бажаемо оповісти їм про наше минуле. І так найперше старатисяму подати коротесенький опис країни, що в ній ми живемо, а відтак начеркну коротенько початки нашого поселення переходячи важніші осередки наших осель.

Опис Бразилії

Бразилія — це найбільша країна цілого американського континенту. Її поверхня виносить 8,671,857 км. На цих велиkанських просторах живе всього пятьдесять міліонів мешканців.. Клімат на півночі гарячий, а на полудні уміркований, тому й більше здоровий. Адміністративно поділена держава на двадцять автономних стейтів й шість територій. Столиця републики, Ріо де Жанейро має поверх два міліони населення. Місто, а заразом й пристань, положене над берегами моря е одне з найкращих в світі.

Нова церква в Іваї

Цей великий простір бразилійської землі, цей різнородний її клімат й рістня, ця широка її демократія притягнули до себе міліони чужоземців, між ними й Українців, що їх начисляють сьогодні поверх сто тисяч.

Українська масова еміграція до Бразилії

Вона зачалася 1896. р. Ця еміграція складалася переважно з найбідніших наших хліборобів, що зо спраги за своею землею приїхали сюди,щоб по обітницям різних агентів набути її тут та й забезпечити собі краще майбутне. Українці поселилися переважно в слідуючих станах: Парана, Санта Катеріна, Ріо ґранде де Сул і Сан Павльо.

Початки нашої еміграції були дуже тяжкі. Бідні, почасті й неграмотні люди не розуміли ще португальської мови, кидалися в різні сторони краю шукаючи праці, щоб заробити бодай на щоденний хліб, але праці не було. Хто найшов яку службу або роботу важко мусів працювати за дуже маленьку винагороду. Не маючи ще своїх хат, люди жили в бараках, де з цієї нужди кидалися різні заразливі пошесті й недуги, невиолимо забирали багато жертв кожної днини, а головно дітей. Лучалося, що деякі батьки дивлячися на горе й нужду своїх дітей й свою, продавали власні діти або давали їх Бразилійцям.

Парана, Прудентополіс

Тому, що Прудентополіс е немов серцем усіх українських осель і найбільшим осередком бо начисляе около 30,000 Українців й тут найперше вони поселилися,. годиться найперше згадати про нього. Прудентопільська оселя заснована 1896 р. Заснували її саме Українці. Де, як де, а тут особливо перша доба їхнього життя й буття була найжахливіша. З надміру горя попадали люди в зневіру. Неодин піхотою вернувсяби був до рідної землі, але спиняв безмежний океан. І може бідний й безталанний нарід скотивсяби був у пропасть зіпсуття й одчаю, як що на час не приїхавби перший місіонар О. Сильвестер Кізима ЧСВВ. Ціла прудентопільська оселя й найдальші її околиці зраділи невимовно,що приїжджае їх рідний місіонар. Всі від великого до малого зійшлися 6. VII. 1897 р. в навечеря св. Івана привітати свойого першого апостола.

Хто в силі описати цю велику радість людей, що як маленькі діти тиснулися, щоб уцілувати священицько-батьківську руку."Приїхав наш місіонар!" — понеслася лискавкою вістка по всіх оселях, де тільки примістився наш нарід. Милями й десятками миль зо всіх усюдів ідуть гурти людей. Ідуть вузькими стежечками, непроходимими лісами, щоб почути в своїй мові Боже слово й вислухати рідну Службу Божу.

Справді незабутній цей перший празник св. Івана в Прудентополіс. Як побожно й сердешно співали ми в день св. Івана першу нашу Службу Божу на бразилійській землі й зо сльозами в очах складали дяку Богові, що за нас в милосердю Свойому не забув. Ввечері на св. Івана почалася св. місія. Божий сіяч кидав зерно в землю плодючу. Нарід каявся із своїх проступків, приймав з живою вірою, живого Бога до свойого серця і скріплений на душі вертався до своїх осель, щоб перемагати перші трунощі поселення.

Небавком приїхав другий не струджений й досі ще незабутний, дуже люблений народом О. А. Мартинюк ЧСВВ. Не зважаючи на свое здоровля, не щадить себе, переходить він своїми ногами від оселі до оселі й всюди навчае своїми місійними проповідями нарід, підносить його на дусі й кріпить до боротьби за життя вічне й дочасне. Невтомно накликуе всюди до одности братньої любови, привязання до католицької Церкви, обряду й народу. З надміру праці, знеможений, вертаеться до рідного краю, щоб там на віки спочити на крехівському цвинтарі.

Прудентополіс щасливий був й тим, що від самого початку мав бодай одну людину, що побіч Отців місіонарів дуже прислужилася для нашого народу. Це п. Іван Лех. Людина інтелігентна й благородного серця. Спочатку учителював, а опісля став директором цілої оселі. Для своїх братів був не тільки любим братом, але й рідним батьком. За нами ставлявся, для нас наражав свое добро, а навіть життя. Сьогодні — це вісімдесятьлітній старець, а однак такий самий добрий й найкращий порадник для всіх.

Прудентополіс — це головний осередок ОО. Василіян в Бразилії. Вїжджаючи до цього міста зараз бачимо гарну василіянську церкву, великий монастир, семінар й друкарню. В монастирі приміщений новіціят Отців Василіян. В семинарі ім. св. Иосифа виховують й вчать юнаків, що бажають посвятитися на вічну службу Богові. Недалеко монастиря ОО. Василіян бачимо осібну велику дільницю. Це школа й монастир СС. Служебниць. Певне зараз після Отців найбільшу заслугу і нагороду в Бога за свої праці й жертви для Божої слави й добра свойого народу одержать ці покірні й невтомні монахині. Їх Згромадження начисляе під сучасну пору 130 Сестер, що працюють в школах, діточих садках й шпиталях. Всіх домів в Бразилії мають Сестри 23.

Свое існування й розквіт у Бразилії завдячують СС. Служебниці ОО. Василіянам: О Маркіянові Шкірпанові і о.Климові Бжуховському. Оба ці покійні отці розуміючи потреби людей, а особливо виховання молоді в католицькім й національнім дусі, уважали цю справу конечною. І не завелися в своїх надіях. Ще перед своєю смертю бачили й тішилися овочами своїх старань.

В цьому місці годиться згадати бодай в кількох рядках про бл. п. о. Маркіяна Шкірпана ЧСВВ. Щоб гідно звеличити цього святого ченця, дійсно годі дібрати належних висловів. Найкращу похвалу виразив увесь український нарід в Бразилії в одному слові: Батько. І о. Маркіян був справді батьком для всіх. Знав всіх своїх дітей від маленького до сивоглавого старця. Для всіх був приступний, лагідний. Нікого не відпихав від себе. Хоч й не одної прикрості зазнав, але зараз забував усе. Відвідував усі і найменші закутини, де тільки примістилися наші люди. Помагав усім доброю радою й багато теж матеріяльно. Щоб бодай трохи виявити свою дяку, бразилійські Українці постановили поставити свойому незабутньому батькові гарний гробовець на продентопільському кладовищі, де спочивають його тлінні останки.

Мабуть в цьому самому 1896 році приїхало двісті українських родин до пристані Паранаґви. Уряд поселив їх у горах, що звуться Каштеляни. Зогляду на вічно вогкий клімат ця оселя не розвинулася. Багато людей тайком вивтікали, а прочі спочили на великому цвинтарищі, що е одиноким сумним памятником їхньої недолі й страдницького життя.

Столицею паранського стану, що в ньому живе масово український нарід е Курітиба. Живе в ній пятьсот наших родин. Переважно працюють вони у фабриках, а багато теж займаються промислом й торговлею. Цей осередок зорганізував О. Рафаїл Криницький ЧСВВ., що й оснував парохію Різдва Божої Матері й з великими жертвами побудував вправді маленьку, але гарну муровану церкву. До курітиської парохії приналежні теж околичні оселі, що в них живе більше як 250 родин. Громадяни Курітиби мають два свої товариства приміщені у власних домах:Товариство Тараса Шевченка й Український Центр. На цій самій вулиці, що церква,в низу мають СС. Служебниці школу, що до неї річно учащае понад двісті дітей.

Інші осередки

Найбільшим й другим по Прудентополіс осередком Українців е велика парохія Ісусового Серця в Марешал Мале. Ця парохія мае поверх чотирнацять тисяч українського населення. Пишаеться гарною мурованою церквою, нажаль в латинському стилі. Давніше працювали в цій оселі Отці Василіяни. Тут помер перший Отець Василіянин й організатор оселі Отець Сімків. Пізніше ОО. Василіяни віддали цю парохію світським священикам. Сьогодні працюють тут О. Климентій Прийма й О. Петро Бусько. Ці два священики обслуговують шість церков. Недалеко Марешал Мале, яких десять бразилійських миль, серед густих піньорових лісів процвітае зарівно оселя Антоніо Олінто. Невеличка ця наша парохія числом пятьсот родин, однак національно й релігійно взірцево зорганізована. Цю оселю започаткував о. Клим Бжуховський ЧСВВ., що оснував рівночасно велику парохію в Ірасимі. Сьогодні працюе в Антоніо Олінто світський священик о. Іван Михальчук.

Резиденція ОО. Василіян в Іваї.

В 1908 році уряд заложив нову оселю Іваї й заселив її переважно Українцями й Поляками. В цьому містечку й околицях живе сьогодні сімсот українських родин. Українську парохію оснував о.Рафаїл Криницький ЧСВВ., що теж відразу збудував деревляну церковцю й передав її під заряд світського священика о. Петра Осінчука. Після двадцять двох літ праці о. Петра, що вступив до Чину ОО. Василіян, заряд парохії перейняли знову ОО. Василіяни. Оселя Іваї за час свойого існування пережила сумну трагедію. І певне, що сумно скінчилаб, якщо на час не приїхавби її великий добродій о.Е. Турковид, ЧСВВ. Це він обеднав розбитий ворогами нарід, це він оснував школу Сестер й шпиталь. Одним словом: він положив тривкі основи релігійного й народнього життя. Йому оселя Іваї винна великий довг дяки й памяті перед Богом. Під цю пору парохом в Іваї е о. Микола Іванів ЧСВВ. За його стараннями й великими жертвами людей станула в Іваях величава мурована церква, що е єдиною окрасою цього містечка. В цьому містечку живуть майже самі Українці. В їх руках вся господарка й промисл. Особливо ціхуе їх привязання й любов до свойого рідного.

Великим осередком Українців е теж Уніон да Віторія. Одначе, де немае сталого священика, там звичайно життя мало активне.

В цьому місті й в околицях начисляють около тисячку українських родин. Давніше була тут українська гімназія. Ці оселі обслуговують ОО. Василіяни, що доїжджають зо сусідного стану, Санта Катеріна, з Ірасими. До ірасимської парохії належать ще слідуючі оселі: Моема, Панандува й інші менші. На початках наші люди жили тут під постійною загрозою нападів диких Індійців. З ними мусіли боротися на життя й смерть. Від нападів цих дикунів згинуло багато людей. Сьогодні ірасимська сторона живе спокійно своїм культурним й господарськими життям. Де колись царював Індіець й чигав дикий звір, сьогодні біліють хати, цвитуть сади, зеленіють збіжжам лани, а над ними з високого трону мов чарівний цар царюе висока "Ясна Гора." Тут серце й живчик оселі. Тут гарна церква, величня дзвіниця,монастир, школа й товариство. Глянути зимовою порою на всю ірасимську околицю, вся вона покрита мрякою мов те безкрае море. Не доглянеш унизу нічого, тільки "Ясна Гора" купаеться, сяе в промінях сонця мов той ковчег праведного Ноя. Цю чудову гору вибрав й тут найбільше натрудився о. Климентій Бжуховський ЧСВВ. В ірасимському монастирі примістили тепер ОО. Василіяни свою філософію й богословію. Тут теж урядуе тимчасово Протоігумен бразилійської провінції ОО. Василіян, Отець Иосиф Мартинець.

Ріо ґранде де Сул. Немале число українських родин поселилося теж у цьому стані найбільш посуненому на полудне, у межу з републикою Арґентини. Наші люди живуть в місцевостях: Сан Шавер, Ькуї й Санта Роза, одначе не зорґанізовані асимілюються й винародовлюються. Трудно сказати, скільки родин там живе, але мабуть не менше від тисячі.

Сан Павльо — це найбільше промислове місто цілої Бразилії. Згуртувало воно всі народи світу, а найбільше Італійців і Німців. Між ними розкинуті по всьому місті й Українці. Числом до десять тисяч душ, немаючи свойого рідного осередка, ні церкви, многі називають себе "рускими й рабочими," яких в Сан Павлі е дуже багато.

Оце коротенький тільки опис й образ лише в головних чертах. Одначе із цього вичитуемо, що хоч тяжкі були початки еміграції в Бразилії, тяжкі й сумні дії й опісля переживала ця мабуть найменша вітка нашого народу, всежтаки не зісохла вона, ні навіть не зівяла. Навпаки, приросла сильно до благодатного дерева католицької Церкви й свойого **обряду,** вона розвинулася й сьогодні видае вже обильні овочі. Зродила вже багато гарних священиків й чернечих покликань. Видала ряди інтеліґенції, лікарів, правників, інженерів, вчителів та й багато студентів в різних університетських факультетах. Втішаеться вона теж багатими господарствами, торговлею й промислом. Дізнае похвали й шани від своїх приятелів й признання від ворогів.

Під релігійним оглядом наш нарід тримаеться добре. Крім малих вимків, він стоїть непохитно при своїй св. вірі й католицькій Церкві, гарно молиться, часто приступае до св. Тайн, а навіть творить свої католицькі орґанізації. Болючо відчувае брак священиків. ОО. Василіяни працюють до крайної перевтоми, але всієї праці подолати не можуть..

Під національним оглядом наш нарід теж держиться не зле, хоч іде більшовицька аґітація. Але також відчуваеться брак інтеліґентних народних провідників. Саме тому прибуття нашої нової еміграції споміж наших скитальців, булоб для нас великим добродійством. Чекаемо на них та з отвертими раменами приймаемо їх для їхнього й нашого добра.

Іваї 16-го груд ня, 1946.

Передплатник з Бразилії.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

ДЕВЯТИЙ РОЗДІЛ

ДОКЛАД У КВІНТІЛІЯНА

Коли Маврикій після відкриття Авреліяна вернувся до зібраних християн, усі остовпіли. Вони звернулися до Флявії та точно випитали її про подробиці розмови з гостем. Хоч кожний здогадувався правди — всежтаки кожний старався вмовити в себе, що може Авреліян порушений Божою ласкою, дійсно захотів перейти на віру Домітиллі.

В дійсності тяжко було допускати, щоби особа така знана в Римі, як консул,хотіла понизитися аж до особистого шпіґунства. Таж цей учинок викритий мігби раз на завжди виновникові попсувати його добру славу, а навіть мігби бути законно покараний, тим більше, що консул допускався шпіонажі в домі кревних самого цісаря.

Одначе без огляду на те все християни признали, що треба подумати над негайним схоронищем для Святішого Отця. Хоч Святіший Отець бажав мучеництва — то одначе Його переконали, що Він мае обовязок берегти свое життя, що е не тільки Його власністю, але й властію всієї Церкви.. Але, як борець, що воліе згинути на окопах, ніж покинути стійку, Святіший Отець рішуче спротивився виїздові з Риму, а прийняв приют у старої Реґіни, що давав Йому забезпеку найперше зогляду на положення на погордженому острові, а відтак зогляду на вхід до катакомб, куди на випадок небезпеки можна схоронитися.

Час принаглював. Одначе в день Папа не міг переправлятися крізь ріку Тибр, бо звернувби увагу на себе. Тому треба було підождати вечора. Тимчасом Папу перебраного завезли до одної рибацької хати між те щире простолюддя, що його навернув до Христа ще князь Апостолів св. Петро. Тут безпечно можна було дожидати вечора.

Прощання було коротке, але щире, бо в тих часах жорстокого переслідування християни, що розлучалися навіть на короткий час, не були певні чи стрінуться ще деінде, як хіба в небі. Поплила неодна сльоза, підчас, коли родина приймала благословення найвижчого Архипастиря. Відтак Святіший Отець упав покірно до ніг Апостола Івана, як одного з тих,що їм Ісус дав власть судити Ізраїля. А Іван зо свойого боку помимо своеї немочі хотів пошанувати власть верховного Петра в його Намісникові. Був це зворушливий вид, що з очей християн витиснув сльози. Говорилося тоді теж про забезпеку Флавія і його рідні, бо св. Дух не дозволяе добровільно наражатися на мучеництво. Піддавали думку про схоронище в тускулянських віллях, або сенаторських посідостях коло Сиракуз. Маврикій у свойому запалі вже годився на добровільне вигнання, але второпність диктувала, що ціла родина не може нагло зникати, бо це звернулоб увагу цісаря тим більше що цісар часто покликуе до себе Маврикія.

Отже все осталося по давньому. Папа Климент уже на початку переслідування полагодив справу заряду Церкви.З мудрістю римського вождя перед битвою Він поділив чотирнацять цивільних районів Риму на сім церковних районів і їх піддав під особливішу опіку сімох дияконів під проводом архидиякона Кесарія.

Крім цього бажаючи, щоби не загинули імена героїв за св. віру, як це було в часах Нерона, Папа Климент призначив сімох нотарів до списування імен, дат і обставин мучеництва. Таким чином Папа Климент здвигнув у св. Церкві дуже цінний памятник, перший по св. Письмі й письмах Отців Церкви званий "Актами мучеників."

Сенатор Флявій і його дружина теж упорядкували всі свої дочасні справи, бо в тих часах усі християни щодня потребували завіщання. Відтак спокійно й невстрашимо вернулися до своїх щоденних обовязків одні з палким серцем, що виривалося до Христа, а другі з глибокою покорою і медовірям до себе.

ЗА ПОРИВОМ СЕРЦЯ

Бенкет українських католицьких професіоналістів в Едмонтоні.

Вдячність не е сучасною чеснотою, а навпаки її брак — це один з модерних проступків. А одначе 19-го грудня місто Едмонтон бачило такий гарний обяв вдячности,що дійсно можна було захоплюватися ним.Цей обяв вдячности був тим кращий, що він був поривом сердець українських інтеліґентних мужчин Едмонтону й околиці, а споза їхнього гуртка цього обяву ніхто не інспірував, бо ОО. Василіяни до останньої хвилини нічого не знали про ціль і значення цього свята.

Оце 19-го грудня українські католицькі професіоналісти Едмонтону влаштували в першорядному готелі Мекдоналд гарний бенкет у честь ОО. Василіян з вдячності за їхню працю. Чогось подібного ОО. Василіяни навіть не сподівалися. На цей бенкет прибуло коло 40 наших професіоналістів і 10 ОО. Василіян під проводом Впр. о. Протоігумена В. Бараника. Господарем бенкету був адвокат Ю. Шкварок. Після молитви він пояснив ціль сьогоднішнього бенкету і виголосив тост у честь Папи й Короля. Проф. Орест Демків підніс тост на славу Україні, а відтак почалася ціла низка тостів у честь ОО. Василіян. На особливу увагу заслуговуе слово адвоката п. Ґрещука та п. І. Боцюркова в іме-

ні БУК-а й Народнього Дому. Ще промовляв о. Місіонар, що недавно приїхав з Європи. На європейських прикладах він доказував потребу католицької еліти, щоби нашому католицизмові надати більше бойового духа. Після тієї промови наші інтелігенти порішили призадуматися над створенням католицької організації з метою поглиблення свойого внутрішнього життя та поведення апостольської праці на зовні. Ще коротко промовляв д-р Середа й п. Методій Смолик. Усім промовцям коротким, але змістовим словом відповів Впр. о. Протоігумен В. Бараник дякуючи аранжерам цього свята та запевняючи їх, що від тепер Чин св. Василія В. зокрема займеться по своїй змозі душпастирством нашої інтелігенції. — Атмосфера вечерка була дуже приязна й щира. Відчувалося, що організатори цього вечерка йшли за поривом своїх благородних сердець.

Сказав відомий катол. письменник В. Фабер, що вдячна людина не може бути злою людиною. Тому цей бенкет влаштований гуртом вдячних людей доказав, що в Едмонтоні є гурт — добрих людей між нашою інтелігенцією. Треба тільки надати цьому гуртові більше активізму й динаміки. А це дасть католицька організація.

— Учасник.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На стрілецькім фронті

Сумна дійсність

Коли по заключенні миру в Бересті осередні держави, вже як союзники, прибули в Україну, то скоро виявилося, що вони "любили на братові шкуру, а не душу" тобто їхня головна думка була не розбудова української держави, але вивіз українських харчів до Німеччини й Австрії. Все, що можна було забрати: хліб, цукор, товщі, шкура сукно, худоба, муніція та зброя, попало з України на захід. Спори українського населення щодо організації й обєднання власних сил стрінулися із перепонами з боку союзників, що крім цього йшли на руку Москалям, що явно виступали проти державницьких намагань українського народу.

Наш Вишкіл, по нашім маніфестаційнім поході, скоро опинився поза Єлисаветом у селі Грузькім. На таку поведінку союзників свідоме громадянство відповіло протестами, а селянство оружними повстаннями, наслідком чого нпр. вязниці в містах Херсонщини заповнились Українцями. У.С.С. і архикнязь Вільгельм Габсбург заступались за них перед вищими командантами союзницьких військ і таким чином урятували життя неодному українському патріотові та повернули волю багатьом іншим, що попали в австрійські військові суди. Деколи У.С.С. цілі села рятували від кривавої кари за те, що не хотіли видати хліба й іншої своєї власности.

Для втихомирення збунтованих проти нових порядків українських сіл почав австрійський дивізіонер Маренці висилати військо. Почали вживати до тієї роботи й Українських Січових Стрільців. Та У.С.С. робили ту роботу пострілецьки. Коли, наприклад, одного дня ввійшла сотня Голинського до села, станула на майдані й заспівала стрілецьких пісень а опісля музика заграла до танцю. На майдан збіглась молодь. Прийшли й старші. Почались співи, танці й розмови. Селяни пізнали, що це свої люди, й щиро повітали Стрільців. Сусідне містечко Доброве личківка, довідавщись про це, прийняло Стрільців хлібом і сіллю! Вістка про "своє військо" розійшлась по доокологишніх селах. Населення охоче сповнило всі зарядження команданта сотні. Таку "пацифікацію" робили й інші сотні У.С.С.

З цього приводу пішли на У.С.С скарги московських дідичів, як на "спільників" більшовизму та ворохобників. За людяну поведінку У.С.С із українським населенням поставив ген. Маренці чет. Голинського й ще одного старшину перед военний суд, а сот. Микитку покликав до звіту. Тоді арх. Вільгельм вислав скаргу на ген. Маренці до цісарської канцелярії, що мало такий наслідок, що слідство проти стрілецьких старшин застановлено, а ген. Маренці опинився на італійськім фронті.

В тому часі трапилась і мені з цього приводу дуже немила пригода. Одного дня ми розмовляли в старшинській харчівні про ці прикрі для нас події в Україні. По сніданні я пішов до Стрільців, а зібравши їх разом, я виголосив до них промову про наші болі й смутки. Я мав тоді призначення "унітерріхтсофіцера," що мав за завдання піддержувати між Стрільцями добрий, бадьорий настрій. Свою промову я закінчив більш-менш ось такими словами: "Хлопці, уважайте, бо сьогодні ми з ними, а завтра проти них!" По цій моїй промові один стрілець переповів зміст моєї промови своєму знайомому австрійському воякові, що був джурою в якогось австрійського старшини. Як старшина довідався про це, що я говорив, зробив донос до військового суду. Почалось слідство. Спершу покликали Стрільців, а одного дня покликали й мене перед військового авдитора. Це, на щастя, було перше й останне переслухання, бо невдовзі австрійські війська мусіли вибратись із України й цею справою не було вже кому займатися. Тільки тому обійшлось без дуже немилих наслідків.

Спільна праця

Що довше перебували У.С.С. на Україні, то живіша була їхня культурно-освітня співпраця з місцевим населенням. Організували разом читальні "Просвіти," народні школи, аматорські гуртки, кооперативи, курси української мови та допомагали в організації військових частин. До постійної праці в цих організаціях призначили з Вишколу багато людей, що залишились в Україні аж до розвалу Австрії, а деякі з них аж до приходу в Україну Української Галицької Армії. Стрілецькі старшини та стрільці з кожним днем поширювали звязки з українським громадянством, одні з селянами, інші з національною інтелігенцією, громадянськими та військовими організаціями. Радісні, повні надій та вдоволення були для Стрілецтва ці літні місяці побуту в Україні.

Ця позавійськова, "політична" діяльність У.С.С. не подобалась австрійському командуванню. Це його невдоволення збільшали часті скарги й доноси ворожих українській державі московських та жидівських людей, а також донесення військових австрійських частин. Між австрійським командуванням та У.С.С. прийшло до такого напруження, що коли дивізійна команда наказала У.С.С. вирушити до бою проти повстанця Шинкаря, Стрільці відмовили послуху. Стрільцям загрожено полевим судом. Тоді Відень покликав нагло арх. Вільгельма на оправдання, а після його повороту У.С.С. перенесено на Буковину.

В Києві

Підчас побуту в Великій Україні пощастило мені відвідати також нашу славну українську столицю — Київ. Сталося це завдяки архикнязеві Вільгельмові. Одного дня я одержав від нашого стрілецького командування приказ, щоб зголоситися в архикнязя. Тоді я перший раз мав нагоду стрінутись із князем віч-на-віч. Він прийняв мене ввічливо й виявив мені, що Преосвященний митрополит, Андрій Шептицький, бажав через чемність архикнязя довідатись у гетьманського уряду, як він буде відноситися до католицької віри в гетьманській державі. І саме мене, як кандидата до духовного стану бажає архикнязь вислати до Києва в цій справі.

Для мене було це почесне поручення, а одночасно й надзвичайно приємне, бо воно давало мені змогу поїхати до Києва, до тієї нашої славної "матері руських городів." Одержавши відповідний документ, я зібрався і виїхав до нашої дорогої столиці.

Зо зворушенням серця вїжджав я в цей Київ, що в ньому колись володіли наші славні князі, куди прибували в тріюмфі гетьмани, де тепер давню традицію українську відновив був Ясновельможний гетьман Павло Скоропадський.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

НЮ-ЙОРК. Ювілейна св. Місія. З приводу ювілею Берестейської Унії ОО. Василіяни урядили в церкві св. Юра св. Місію. Місію давав о. Марко Дирда ЧСВВ. Тема всієї Місії була дуже актуальна, бо о. Місіонар говорив в усіх проповідях про св. Церкву. Щодня було дві науки. На ранішних науках було менше учасників, бо праця фізична й умова в ранішних годинах не дозволяла всім брати участи в Місії. Натомість на вечірніх науках церква була виповнена "по береги." До св. Тайн приступило понад 800 вірних. Св. Місія закінчилася в празник св. свщ. Йосафата 24 листопада, в якому то дні парохія св. Юра святкувала ювілей Унії. Торжественну Службу Божу відправив о. намісник Петро Гевко ЧСВВ., а дияконами були о.В. Гавліч і о. П. Матвіїв. Після Служби Божої відспівано "Тебе Бога хвалим" та поблагословлено вірних Найсв. Тайнами. Успіх місії був гарний.

НЮ-ЙОРК, БРОНКС. св. Місія. На передмісті великого Ню-Йорку, Бронкс уже від кількох літ існує і гарно розвивається наша парохія під проводом о. Пахомія Дидика, ЧСВВ. Цього року перед нашим храмовим празником в днях від 13-20 жовтня відбулася в нас св. Місія. Місію проводив Впр. о. Марко Дирда, ЧСВВ., що недавно приїхав з Р.Краю. Було по дві науці щодня в українській мові. О. Місіонар дуже добрий проповідник, уміє заговорити до розуму й до серця, а як зачне оповідати дещо зо своїх страшних переживань — то годі здержатися від сльоз. Тому не диво, що на кожній науці церква була виповнена слухачами вщерть. До св. Тайн приступило понад 250 людей. Дві науки в англійській мові виголосив о. Нестор Феціца, ЧСВВ

Дуже величаво випало закінчення місії в день Покрова Божої Матері. Тоді було в церкві так багато людей, що — як то кажуть — навіть голки не пропхати. Торжественну Службу Божу відправив маєстатично Впр.о.Домет Фіцко ЧСВВ., а його пристоящі були: о. др. В. Гавліч ЧСВВ і наш о. парох. Ой, не одна сльоза поплила тоді з наших очей але такі сльози — це купіль душі. Щиро дякуємо Впр. о. Місіонареві за його труди та його гарні науки, а нашому дорогому о. пароховi дякуємо за це, що нам влаштували такий духовний пир.

— Вдячна й відновлена парохіянка.

РИВЕРГЕД — ЛОНГ АЙЛЕНД. Св. Місія. В парохії Ривергед, що її обслуговують ОО. Василіяни з Глен-Ков, відбулася св. Місія під проводом о. Володимира Гавліча ЧСВВ. в днях від 15-22 грудня. Місія пройшла з повним успіхом, бо на кожній науці церква була випонена слухачами, а до св. Тайн приступили всі парохіяни. О. Місіонар своїм сильним словом промовив до самих глибин кожної душі. Передусім величаво випало закінчення св. Місії та остання проповідь о. Місіонаря, що всіх зворушила до сльоз та спонукала до сильних постанов витривання в доброму аж до смерти. Дай, Боже, щоби добрі парохіяни Ривергеду ввели ці постанови в життя, а це буде корисне для них і заохочуюче для молодого о. Місіонаря.

БОРЩІВ, АЛТА. Прощання пароха. Наш дотеперішний парох о. Евген Білик, ЧСВВ., зогляду на слабе здоровля мусів від нас відійти до іншої праці. Щоб його гідно попрощати приготовили ми 1 грудня відповідне свято. Рано новий наш парох, що щойно приїхав з Рідного Краю відправив співану Службу Божу а о. Білик виголосив останню зворушливу проповідь, якою передав нас усіх опіці нового пастиря. Після Служби Божої ми всі зібралися в галі Народнього Дому. На гарно прибраній сцені станули шкільні діти. Коли Отці увійшли до галі, ми привітали їх оплесками, а п. Юрій Мищій виголосив змістове вступне слово. Відтак від усіх парохіян прощав о. пароха п. І. Куций, від Українського Католицького Юнацтва п. М. Філевич, а від жіноцтва п. Магдалина Білик, яка вручила о. пароховi гарний дарунок. Ще від дітей прегарно прощала о. пароха дівчинка Марія Кокотин, а від учительства наших шкіл п. проф. В. Огродник. Відповідну адресу від парохіян прочитав п. Степан Рурка. Молитвою закінчено першу частину свята. Відтак усі засіли до обіду, що його приготовило наше дбайливе жіноцтво. При кінці обіду востанне промовив ще о. Білик, що з правдивим болем серця прощав нас усіх. Трохи ми розвеселилися, коли веселіше промовив наш новий о. парох. Ціле свято закінчив його головний організатор Ю. Мищій. О. Біликові щераз на оцьому місці дякуємо за його великі труди й бажаємо йому всякого добра на новому місці. — Парохіянин.

Діточий похорон. 13-го грудня померла на удар мозгу донечка п-ва Степана Павлія і М. з Гевків, Петруся, Анна Павлій. Похорон відбувся 14-го грудня Хоч був сильний мороз — то одначе на похорон зїхалося багато людей, бо Павлії — це велика й заслужена родина в нашій парохії. Після похорону в домі Антона Павлія зібралося понад 40 осіб. Довго велася цікава розмова, бо наш новий о. парох оповідав нам багато про Рідний Край. Відтак господар свята п. Григорій Гошко попросив до слова о. пароха, а цей сказав нам коротко про значення катол.преси й заохотив до збірки на пресу, що принесла $5.80. Цю суму розділено на "Українські Вісти" і на "Світло." Жертводавцям щире "Спаси-Біг," а бл. п. Петрусі "вічная память!"

Малювання Церкви. В Борщеві ми маємо гарну й велику церкву. Але конче треба було її помалювати. Трохи боялися ми братися до такої коштовної праці ще й тепер, коли все так подорожіло. Та вкінці під напором о. пароха Є. Білика ЧСВВ., та п. Ю. Мищія ми відважилися. Запросили ми знаного артиста з Едмонтону п. Петра Липінського і в липні він забрався до праці. Працював невтомно й помалював нам церкву дійсно гарно. Тому можемо його поручити й іншим парохіям. 1-го грудня уже церква була помальована, а руштовання усунене. Все коштувало нас $4.500 долярів. Деякі з наших парохіян показалися дуже жертвенні. І так н. пр. п. Михайло Бойко дав $750 дол. на малювання присвітерії, Прокіп і Михайлина Семчишин зложили $100 дол. на образ, І. Новак також $100 дол. на образ, Микола й Марія Гошко $75 дол. на образ Петро й Мелянія Рурка теж $75 дол. на образ. Крім цього Жіноче Брацтво св. Варвари жертвувало $75 дол. і Українське Католицьке Юнацтво $75 дол. Всі інші парохіяни вплатили суму приділену церковним Комітетом. Справді деякі ще не заплатили своєї належности, але ми не сумніваємося, що в найближчому часі вони заплатять, бо всі належать до добрих і ревних парохіян. У висліді цього ми гордимося сьогодні одною з найкращих церков в Алберті. Аж любо тепер помолитися. Тому на цьому місці щиро дякуємо всім жертводавцям, церковному Комітетові й о. Біликові. Нехай Господь усім Вам щедро заплатить!

ЛЕДУК, АЛТА. ПОХОРОН. Останнього дня 1946 р. відбувся похорон піонірки з Ледук, Алта., бл. п. Анни Тимочко, яка заснула на віки, заосмотрена Св. Тайнами в шпиталі в Едмонтоні ще 25 грудня 1946 р Покійна полишила в смутку 3 доньки, одну з Них Сестру Служебницю Йосафату, котра взяла учать в похороні, одного сина, що є членом Чина св. В.В., а тепер Ігуменом у Гримсбі, Онт., Впр. о. Йосафата Тимочка, ЧСВВ. Лишила також 23 внуків, між ними також двох монахів ЧСВВ, Впр. о. Методія Ханаса, теперішнього Настоятеля й пароха в місті й околицях Дервент, Алта, і дом. брата Йосафата Ханаса, котрий тепер перебуває в монастирі ОО. Василіян у Мондері, Алта., де займається майстеркою, будівництвом, пльомберством та механікою. Осталися також 13 правнуків, котрі взяли всі участь у похоронних відправах.

Покійна прожила на цьому світі 95 літ, з того від 1899 р. у Канаді. Була це правдива християнська мати, що дала добре виховання не тільки своїм дітям, али й вплинула на побожне життя своїх внуків і правнуків.

Похоронні відправи відбувалися при участі 4-ьох Отців Василіян Впр. о. Протоігумена В. Бараника, ЧСВВ., що відправив Співану Службу Божу, в асисті ОО. Методія Ханаса, та о. Ювеналія Слоти, пароха Ледук, Алта., оба ЧСВВ. Також о. Протоігумен сказав принагідну проповідь у церкві. Похорон у церкві й на цвинтарі відправили ОО. Василіяни: Методій Ханас, Ювеналій Слота та о. Севастіян Курило, ректор наших Інститутів в Едмонтоні.

Замітне на цих похоронах було це, що родина та знайомі не справили жадних квітів, але за те домовина покійної була обложена численними карточками, на яких були подані Служби Божі за покійну Анну Тимочко. Цих карточок було около 60. Значить: родина й знайомі жертвували около 60 Сл. Божих за душу покійної. Цей прояв є похвальний тому, що Служби Божі стануть як прислуга для покійної на щасливу вічність, а квіти заховалисяби тільки на час похоронних відправ. Тому це діло гідне наслідування, щоб наші люди завжди так робили, щоб замість квітів, що за кілька днів зівялиби, давали Богослужебні карточки за душу покійної, та тим способом давали дарунки для покійного вічнотривалі. Просимо всіх ОО. Парохів при відправах похоронів, обзнакомлювати наших людей про карточки зо Сл. Божими, як також про те, щоб наші люди удавалися в справах похоронів до нашого похоронного заведення в Едмонтоні, Вегревил, та Лемонт, які то похоронні обслуги дає компанія наших людей під проводом пана Методія Смолика в повижче згаданих трьох містах пров. Алберти. Пан Методій Смолик також сам дасть багато поучень в справі карточок на Сл. Божі замість квітів. Повижче згаданий пан Методій Смолик дав також совісну обслугу для покійної Анни Тимочко, та її родини в часі похоронів, як теж зайнявся дуже чемно й ввічливо Отцями, що брали участь в похоронах.

Покійна мама Анна Тимочко скінчила своє життя на цьому світі, але овоч її побожного життя лишився між нами в особах ОО. Василіян: Йосафата та Методія, що працюють як місіонарі в Канаді, як також побожне життя покійної вплинуло на покликання до законного життя в Чині св. Василія Великого для брата Йосафата Ханаса, сина й внуків покійної. Рівнож великий вплив мало християнське виховання покійної на її доньку, що тепер вже є старшою віком Сестрою Служебницею в Ріджайні, Саск., на імя Йосафата. Дай, Боже, як найбільше таких матерей нашим родинам!

НОВИЙ КИЇВ. Новий здобуток. Парохіяни Нового Києва постановили собі відрізнити цьогорічні Різдвяні Свята від усіх попередніх — задумали придбати для Народнього Дому й церкви гарне електричне світло. На покриття його коштів уладили 4-дневний базар від 6 - 9-го грудня.

Приємно було глядіти, як ціла парохія зо своїми організаціями БУК., ЛУКЖ., УКЮ. кооперували разом, щоб привести базар до якнайкращого успіху. Уладили й гарне смішне представлення на один вечір, а змагальний концерт на другий, поприносили гарні ставки на розіґравку й всяких зусиль уживали, щоб тільки назбирати якнайбільше фондів. А Народний Дім вже підчас базару освічувало ясне електричне світло, що його давав невеличкий мотор "Делко." Вставили його таки самі парохіяни, що радо спішили з поміччу через кілька днів наперед, щоб його вставити. І відбувся цей базар з якнайкращим успіхом мимо неприхильної погоди. На особливішу подяку заслуговує тут п. професор Н. Хміляр з дітьми з Київ школи, що попри свою науку використовували кожну хвилину до кращого успіху цього базару, та й п. Павло Цимбалюк що більше, як хто, вложив тут свойого труду й праці.

Але це ще не задоволило Киевлян. Вони постановили мати таке саме світло також у церкві й то ще на Різдво. І хоч трудно було деякі кусники дістати, то стягали їх звідки могли й знов усі радо поспішили, щоб заложити електричні дроти також у церкві. А вже коли наспів цей Святий Вечір 24-го грудня й парохіяни зїхалися до церкви на північну Сл. Божу — то аж дух запирало їм з радості. Таж у їх церкві на фармах, як у найбільшому місті — ясно як вдень. Над престолом та над хорами великі модерні лямпи "Флюресент," на церкву знову кидають світло чотири великі лямпи приміщені по кутах, а павук гарно освічений різнокрасковими лямпочками. А все це набули вони тільки завдяки гарній співпраці всіх парохіян разом і кожного поосібно під проводом свойого дбайливого пароха о. М. Дацюка, ЧСВВ.

МОНДЕР, АЛТА. Прилюдна подяка. Прилюдно складаю подяку Найсвятішому Серцю Ісусовому, Матері Божій Неустанної Помочі й Св. Йосифові за їх поміч, що я щасливо перебула тяжку операцію, що добрий Ісус допоміг мені пережити багато всяких терпінь котрі то Провидіння Боже зволило зіслати на мене в минулому році. Кличу устами й серцем: "Хай буде честь і слава Пресвятим Серцям Ісуса і Матері Божої, від усіх людей на світі а й від мене грішної." Також дякую Преподобним Отцям за їх святі молитви за моє здоровля. Дякую за те, що відвідували мене в шпиталі, що через телефон довідувались про моє здоровля, засилали поздоровлення і слова потіхи. На цьому місці дякую дорогим Сестрам Служебницям, ПНДМ. Дякую норсам, що так старанно мене доглядали вдень і вночі приносили слова потіхи.

Також сердечно дякую п. докторові Стрільчукові за так уміло зроблену операцію, за старанне доглядання мене в мондерському шпиталі. Також дякую моїй родині, моїм сусідам і приятелям, що так численно відвідували мене в шпиталі. За ваші молитви й жертви на Службі Божі, за моє здоровля, нехай Господь Бог Вам заплатить. Желаю вам щасливого нового року. Остаюся вдячна:

Емілія Білик.

СТ. МАЙКЕЛ, АЛТА. Дня 17 листопада, по Службі Божій, парохіяни парохії св. о. Николая зійшлися до хати п. Андрія Шірінґа, щоб гідно попрощати свойого о. пароха Ореста Засійбіду, ЧСВВ. Коли о. парох ввійшов до хати панна Розалія Шірінґ відчитала адресу в честь о. пароха та вручила гарний дарунок. О. Орест подякував за дарунок і за цю заяву пошани. Відтак всі засіли до двох довгих столів, на яких був вже готовий гарний обід, про який постаралися дбайливі господині. По обіді всі довший час розмовляли зо своїм о. Парохом. П. Петро Пащак зайнявся збіркою на пресу. Зібрано $3.92.

Решту дописів в наступнім числі "Світла."

НОВИНКИ

— **Король Юрій VI** виголосив на Різдво велику промову до всієї британської імперії. Цю промову рознесли хвилі радія по всьому світі. Король говорив: Ми святкуємо Христове Різдво як вільні люди й святкуємо його в мирі. Відбудову сьогоднішнього світу ми можемо приспішити. А приспішимо її нашою витривалістю і доброю волею. Ми дали докази нашої витривалости, коли летіли бомби. Нашою дисципліною, нашою витривалістю і терпеливістю можемо знов показати шлях. Ми пережили найсильніше потрясення в історії людства. Наші тяжко виборені вольности й наші демократичні інституції — ненарушені. Хоч наша імперія —як спільнота народів переходить деякі зміни з бігом часу — то одначе сила й небезпеки війни її не пірвали. І хоч тепер ще темні хмари — то за ними вже видніє світло. Перед нами кращі дні. Тому не звертаймо всієї нашої уваги тільки на сучасні труднощі,вони минуться, але радше думаймо про це, що скриває в собі для нас майбутність — Святочними побажаннями для всіх Король закінчив свою промову. Майже вся преса відмічує,що промова короля була бадьора й повна погідного оптимізму.

— **Премієр Кінг** оповістив, що найближча сесія парляменту зачнеться 30-го січня. Кажуть, що уряд має готову програму нового законодавства для сесії. Між иншими мають установити закон про контролю цін. На сесії мають змінити дотеперішні іміграційні закони. Ці змінені закони заборонять іміграцію з тих держав, що в війні були ворожі. Канада відчинить нові іміграційні уряди в Европі. Сподіваються в 1948 р. понад 100,000 імігрантів з Англії. Вкінці парлямент розглядатиме справу мандату комуністичного посла Роза, якого засуджено на шість літ вязниці за шпіонажу в користь Москви. Дуже цікаве чи парлямент позбавить цього прислужника Москви його мандату. Ось так у практиці виглядає ця "вижча льояльність" супроти Росії, яка навіть послів спонукує служити чужій державі.

— **Британська престолонаслідниця** Єлисавета малаб у найближчому часі заручитися з грецьким князем Пилипом. Такі поголоски кружляють у Лондоні. Пилип служив підчас війни в британській фльоті, а недавно зрікся грецького горожанства.

— **Президент Трумен** особисто турбується долею скитальців, бо недавно він висловив своє незадоволення з надто повільного перевозу скитальців, які мають уже дозвіл виїхати до Америки, а виїхати не можуть з причини браку транспортових засобів. Президент говорячи про "понурі свята для тих людей, які вже так багато натерпілися," повідомив, що в найближчому часі для перевезення скитальців до Америки будуть призначені три пароплави, з яких кожний зможе одноразово перевезти коло 900 осіб.

— **Перед поширенням більшовизму** в Америці остерігають дуже поважні люди.І так: В. Г. Лоренс співробітник щоденника "Ню-Йорк Таймс" відбув чотиромісячну поїздку по краях південної Америки для прослідження комуністичних затій. Він твердить, що комуністичні партії роблять великий поступ у своїй аґітації передусім в Середущій і Південній Америці. В деяких републиках комуністи можуть легко перемогти при виборах і опанувати цілі країни. Таку силу комуністи добули вже в Чіле і Кубі. Всюди комуністи проповідують льояльність супроти Москви й ширять ворожнечу проти Злучених Держав. Тепер головну увагу звернули вони на Бразилію, де находять податний ґрунт для своєї пропаганди. — Другий що остерігає перед більшовизмом — це радник сенаторського комітету для прослідження неамериканської діяльности в Америці Е. Адамсон. Він твердить, що в Америці існує "заговір," який змагає до викликання комуністичної революції при помочі страйків. Сімнадцять найважніших робітничих юній є опановані аґентами Советського Союзу. Департамент стейту повинен запротестувати проти представників чужих країв, які зо сліпим послухом виконують диктати Москви. Виступ Адамсона викликав зрозумілу сензацію. — Третій, що остерігає перед більшовизмом — це уступаючий англіканський епископ Манинґ. В прощальній проповіді в Ню-Йорку він звернув увагу на руїнницьку силу комунізму, що перемінює людей на невільників, тілом, духом і умом.

— **У Франції** політичний хаос триває дальше. Хоч уряд Блюма затверджено, то одначе досі нема поважного кандидата на президента. Ґенерал де Ґоль заявив, що він не буде кандидатувати на президента, бо не погоджується з новою французькою конституцією.

— **У Німеччині** починається контроля розброєння, яку переведуть представники всіх чотирох окупаційних держав. — Харчове положення Німеччини таке загрозливе, що порішено навіть на цвинтарях сіяти збіжжя. — На Різдво ґенерал Мек Нарні проголосив амнестію для 100.000 "малих нацистів." — В англійській зоні 27,000 нацистів поставлять під суд.

— **Про "батька" Сталіна** далі кружляють вперті вістки,що він таки вже поважно затужив за "кращим життям" і перебуваючи на Кавказі назначив своїх наслідників. Молотов має бути премієром, а його заступником Берія б.шеф НКВД. міністром заграничних справ Мікоян, міністром війни Ворошилов. З цього слідує, що маршал Жуков є в неласці Сталіна. Побоюються, щоб він при помочі армії не захопив влади в свої руки. Одначе Берія певно кине всю силу кровожадних енкаведистів за Молотовом і за собою.

— **В Туреччині** зачалася остра чистка комуністів.

Богослуження в Алберті

18. Навечеря Богоявлення
Еншав (водосвяття)

19. Богоявлення Господнє
Борщів
Іннисфрі Матери Б. 5.00 год.
Пено 9.00 год.
Плейн Лейк 10.00 год.
Восток св. Михаїла
Ґлендон (відвідини йорданські)
Спас коло Мондеру

26. Неділя
Айрон Ривер (йорд. відвідини)
Ворвик
Чипмен
Іннисфрі Ч. Хреста
Скаро
Веґревил

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ — СІЧЕНЬ, 1947

Новий стиль

19. Неділя 32. Про Закхея. Гл. 7. Єв. утр. 10. На Літ. Ап. 285, Єв. Луки 94.

26. Неділя Митаря і Фарисея. Гл. 8. Єв. утр. 11. На Літ. троп. воскр. Сл. Конд. Тріоди, І нині Діва днесь. Ап. 296, Єв. Луки 89.

30. Четвер. Трьох Святителів. Всеночне. На утр. Єв. Ів. 36. На Літ. Ап. 335, Мат. 11.

Старий стиль

14. Вівторок. Обріз. Госп. Василія Вел. Новий Рік. На Літ. Вас. Вел. Ап. Єв., Прокім. і Прич. Неділі пер. Просвіч. і Обріз. Ап. 298 і 254, Єв. Мар. 1 і Луки 6.

19. Неділя. Богоявлення. Раненько Повечеря вел. з Литією. На Утр. Єв. Мар. 2. Літ. Вас. Вел. Єлини. Ап. 302, Єв. Мат. 6. По Сл. Б. Водосвяття.

26. Неділя по Просвіч. Попраз. Богоявл. Гл. 8, Єв. утр. воскр. 11. На Літ. Ап. 244, Єв. Мат. 8.

Відозва

ХТО ЇХ ЗАБЕРЕ: МИ, ЧИ БІЛЬШОВИКИ?

Зо скитальщини в Европі прийшла сердешна просьба від кількох наших родин, щоб їх порятувати у великому горю й вислати афідевіти.

Ми в імені наших терплячих братів і сестер просимо Дорогих Читачів "Світла" прихилитись до цеї просьби й підписати по одному афідевітові для родини п-ва Романкових, Іванця, Палажія, Даниляка, Войтини й д-ра Галущинського.

Хто буде ласкавий підписати один афідевіт для наших скитальців, нехай щонайскоріше напише листа до Редакції "Світла."

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1. Ліда Граб з дому Юзвяк шукає своїх братів у Канаді: Івана й Василя Артимович,синів Василя Артимович, й Єви з дому Юзвяк зо села Татар, повіт Самбір.
2. Головатий Дмитро шукає діда Федора Москаль, що живе десь у Саскачевані.
3. Гломб Марія з дому Петрикевич шукає діда Федя Гудак.
4. Ференц Василь шукає батька Семена Ференц, що мешкав у Торонто, Онт.
5. Теркало Євстахій шукає стрия Леона Теркало.
6. Пецилак Осип син Юрія з Рихволду шукає сестри Коваль Юлії.
7. Дмитерко Теодор шукає сестри Анни замужної Зонько,що мешкала в Торонто, Онт.
8. Грицай Іван шукає кузина Грицая Гриня.
9. Кривоніс Володимир шукає вуйка Юрія Козун, що мешкав у Селкірк, Ман.
10. Степанків Петро син Івана шукає Петра Мельник.
11. Поцюх Іван шукає брата Михайла Поцюх.
12. Латанишин Катерина з дому Духнич шукає вуйка Олекси Мірко.
13. Бурко Марія з дому Мазурак шукає стрия Василя Мазурак
14. Ганчар Ярослав шукає вуйка Осипа Боднар.
15. Потикевич Степан, син Юрія з Орішковець пов. Копичинці шукає Степана Балик і його жінки Олени з Ягольницьких з Орішковець.

Заінтересованих просимо звернутися до Редакції "Світла."

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК

має на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук	.25
Душехват, картини з життя св. Йосафата	.25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський	1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр.	1.25
Релігія й Церква в історії України, В. Липинський	.60
Служба Божа, під нотами,	.50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр.	1.25
Віра українського народу	.15
Фатіма, появи Преч. Діви	.10
Біблійна Історія Нового Завіту. О. Луговий	.50

ХТО НАМ ПОМОЖЕ ДОБРЕ ВИХОВАТИ МОЛОДЬ?

Чиї очі не звертаються на молодь?Хто нею не дорожить? Таж молодь — це скарбниця, що в неї нарід складає все, що має найдорожче. Молодь — це надія нашого кращого завтра. Та на жаль сьогодні родичі й виховники часто нарікають на молодь і мають причину до цього. Бо сьогоднішна молодь не вдоволяє старших так під оглядом релігійним,як і національним. Тому не диво, що родичі й виховники оглядаються за якоюсь поміччу в справі доброго виховання молоді. Немає сумніву, що один з найкращих виховних орудників, який поможе належно виховати молодь — це католицький часопис для української молоді.

І на щастя ми тут у Канаді маємо такий католицький часопис для нашої молоді. Він називається "Юнацтво." Тому родичі повинні передплачувати цей часопис для своїх дітей.

Передплата виносить одного доляра на рік, а адреса "Юнацтва" така:

The Youth
8317-105 St. Edmonton, Alta.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta. Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го лютня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч. 3.

Помер Кардинал Вілльнев

17-го січня в Каліфорнії на лікуванні помер кардинал Родриґ Вілльнев — архиепископ Квебеку. Покійний кардинал народився в Монтреалі 1883 р. Як 18 літній юнак вступив до Чина ОО. Облятів, де з відзначенням скінчив філософію й богословію та ще зокрема спеціялізувався в канонічному праві. Священичі свячення одержав 1907 р. і зараз був іменований професором богословії та філософії в колегії св. Йосифа в Оттаві. В тому часі написав багато глибоких та оригінальних праць з обсягу суспільних питань в насвітленні папських енциклік. 1930 р. був висвячений на першого епископа нової єпархії в Ґравельбурзі, 1931 став архиепископом Квебеку, а вже 1933 р. став кардиналом і примасом Канади. Відзначався глибокою покорою й до смерти називав себе "малим Облятом" (був низького росту.) Крім цього був це муж глибокого духа молитви, впрост ангельської терпеливости та ґарячої апостольської ревности. При тому всьому це людина широких поглядів, глибокої науки, знав знаменито сім мов, прекрасний бесідник, люблений священством і вірними, які щиро оплакують смерть свойого Архипастиря. Покійний мав широкі звязки з визначними особистостями світу, був приятелем В. Чорчила, покійного президента Рузвелта, бував на дворі Короля Юрія V, знався з б. премієром Ірляндії де Валерою та стояв у близьких взаєминах з Папою Пієм XII. — До Українців Покійний відносився дуже прихильно та любив греко-катол. обряд. При своїх візитаціях завжди відвідував наші церкви й наших священиків, а в останньому часі особисто вставлявся в канадійському уряді за допущенням українських [illegible] до Канади. Тому ми висказуємо своє щире співчуття вірним, священству й консисторії Квебеку з приводу великої страти,в за душу великого Покійника вставляємося до Бога своїми молитвами.

В. Й. П.

Нові церковні достойники

"Акти Апостольської Столиці" подають до відома, що св. Отець Папа Пій XII іменував архиеп. А. Паччінія б. авдітора нунціятури у Варшаві й прихильника Українців, Нунцієм у Гаїті. Крім цього Папа іменував нових Нунціїв у Болівії і Перу, а архиеп. Ріттер б. Нунцій у Чехословаччині внаслідок неполаднаних відносин Чехословаччини з Римом, став інтернунцієм у Чехословаччині. В Югославії Папа іменував епископа помічника для Марібору в особі Єп. Джечніка й ґенерального вікарія для Люблянни в особі Єп. Кардічія. Рівночасно Папа іменував о. Д-ра Йосифа Берана б. вязня концентраційного табору в Дахав, архиепископом чеської Праги, що досі була опорожнена ще від смерти кард. Кашпара 1941 р. Архиепископ Беран має 58 літ, а богословські науки покінчив у Римі.

Доля Преосв. Йосафата Коциловського

Ватиканський щоденник: "Оссерваторе Романо" помістив докладний опис заслання Преосв. Йосафата Коциловського — перемиського Епископа Ординарія та Його Помічника Преосв. Григорія Лакоти. Преосв. Йосафата арештовано перший раз 21 вересня 1945 й придержано у Ряшеві, де йому не було дозволено навіть відправляти Службу Божу. 24-го січня 1946 р. Владику випустили на волю, але вже 14 травня зявився в нього російський полковник НКВД й польський офіцер і запропонували йому "добровільний" виїзд до Росії. Владика рішуче відмовився покликуючись на свій пастирський обовязок стояти на сторожі свойого стада. В наступних днях Преосв. Йосафат брав участь в конференції польських епископів в Ченстохові й прочуваючи своє близьке заслання, лишив на письмі таку заяву: "На випадок мойого арештування і заслання прошу уклінно переказати Св. Отцеві, що я складаю в Його стіп вирази моєї вірности й мойого цілковитого віддання аж до останнього віддиху й останнього удару мойого серця й в синівській любові прошу Його батьківського благословення." Сумне предчуття сповнилося 24 червня 1946 р. Ввечері жовніри силою кинули Владику до авта й авто пігнало на схід. Другого дня арештовано Преосв. Григорія й Канoників о. Романа Решетила, о. канцлера Миколу Гриценяка й о. ректора Івана Кузича. "Оссерваторе Романо" кінчить такими словами: "Положення Українців у перемиській епархії є розпучливе. Там панує знищення, террор і смерть!"

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

РЕЛІГІЯ — ПОТРЕБОЮ СЕРЦЯ

Крім розуму й волі людина має ще щось краще й повабніше, щось, чим вона доконує нераз більших діл, ніж найбистрішим розумом, чи найсильнішою волею. А ця третя могутня сила людської душі — це **серце**. І серце, як огнище людських почувань теж потребує релігії.

Серце кожної людини рветься, тужить і невгомонно банує за щастям. "Щастя, моя ти невловима мріє, чи спіймаю я тебе? Чи затулю я тебе в моїх долонях? Чи пригорнуся до тебе моїм серцем?" — Так питає один сучасний поет. Вслід за тим одні шукають цього щастя в багацтві, другі в роскошах, а ще інші в славі. Одначе в тих усіх туземних добрах вони находять краплину солодкого напою, що дає хвилеве забуття, а потім родить пересит й відразу. І хібаж це малоб бути щастям? Якщо іншого щастя не булоб — то направду не варта булоб бути людиною, бо всі туземні добра негідні людського серця і ніколи не можуть наситити його бажань. Доказом цього є перський король Ксеркс, що давав велику нагороду тому, що придумає нову роскіш, або македонський король Олександер Вел., що на вершку слави й побід плакав, як дитина, або жидівський цар Соломон, що кликав: "Марнота марнот і все марнота!", або сучасні міліонері чи фільмові зірки, що серед багацтв, слави й роскошів заживають здавна приготовану отруту чи стріляють собі кульку в лоб. — Благородні люди сягають вижче й шукають щастя в чистих почуваннях любови, приязни, в науці, штуці й т. п. Це все гарне й добре, одначе й воно до щастя не вистарчає, бо й воно не може вповні заспокоїти всіх поривів людського серця і на самому дні людського серця оставляє порожнечу,а нераз і чорну розпуку.

Натомість релігійна людина шукає щастя в Бозі й там його находить, бо Бог, як Безконечне Добро й джерело всякого добра й краси може единий вповні заспокоїти всі бажання людського серця. За міліони інших висказав це один з найбільших мудреців — св. Августин — цими словами: "Неспокійне наше серце, Боже, поки не спочине в Тобі." Людське серце зо своєї природи всіми своїми силами рветься до Бога, як до повного щастя, і горе йому, коли замість Бога воно одержить болото тієї землі, бо тоді саме серце стається землею. А хтож дає людському серцю Бога, як не релігія? Релігія лучить людське серце з Богом,

Крім цього релігія потішає і кріпить людське серце, коли на нього спадуть прикрощі й терпіння. Передусім обявлена релігія кріпить людське серце молитвою, св. Тайнами, надією вічної нагороди й прикладом св. мучеників до тієї міри, що серце не тільки приймає спокійно всі терпіння, але навіть тішиться ними й благодарить Бога за них. Якщо ми спиталисяб наших братів, що так невимовно терплять на холодному Сибірі, Казакстані, в більшовицьких тюрмах чи на скитальщині: "Що вас захороняє перед розпукою? — то вони певно відповілиб: "Релігія." Так. Релігія осушує сльози заплаканому, охолоджує гарячку хворому, обтирає піт спрацьованому, пригортає сирітку, потішає вдовицю. І коли забраклоб релігії, тоді земля перемінилаcяб в одне велике цвинтарище.

Тому, якщо ми бажаємо щастя і потіхи нашому серцю, будьмо глибоко релігійні, жиймо повнотою релігійного життя.

Місячне намірення

ПРИЛЮДНА МОЛИТВА

ЯК ПРИЗНАННЯ БОЖИХ ПРАВ

Знаємо з Божого Обявлення, що Бог створив цілий всесвіт для своєї слави. "Все для себе самого вчинив Господь." — так каже цар Соломон. А ця причина створення світа дає і назначує світові ясну й виразну мету. Тією метою є сам Бог, що з Його доброти світ повстав і до Нього, як до найвижчого добра світ має безнастанно вертатися. Цей поворот відбувається без перерви, бо коли якесь сотворіння розвивається і доходить до Богом назначеної досконалости, тоді воно уподібнюється до свойого первовзору, зближається до нього і з ним лучиться. Цей процес називається прославлюванням Бога. І саме його має на думці св. Письмо, коли майже на кожній сторінці пригадує ці гимни слави, що їх небо й земля засилають до свойого Творця.

Одначе ці несвідомі гимни мертвої природи не могли задоволити Творця. Тому Він покликав до життя людину-істоту духово-тілесну, що мала удержувати сталий звязок між видимим світом і Творцем. Людина поставлена на пограниччі світа матеріяльного й духового, має найперше сама вертатися до свойого Творця і ширити Божу славу цілим своїм життям, а відтак в імені мертвої природи має прославляти Творця, як перекладчик цього німого гимну, що його співає мертва природа. А те все людина сповняє через молитву. Отже молитва належить до найістотніших завдань людини та випливає з самої цілі людини на землі. Людина, що молиться, приносить Богові славу й возвеличення, а тимсамим признає свою залежність від Бога як свойого Творця, та свої обовязки як сотворіння. Одним словом: людина, що молиться, признає над собою повні й суверенні Божі права. Колиж людина прилюдно молиться — то не тільки тайком у своїй душі, але й публично має відвагу признати над собою Божу власть і свою повну залежність від Бога та свій обовязок Богові служити.

Тому молитва є загальна й повсякчасна. Бо щож находить учений дослідник досліджуючи давні віки? Престоли, образи, статуї й останки святинь, в яких колись люди молилися. Молитва е вічна й незнищима, бо надармо виступають проти неї підчас революцій руйнуючи святині, проганяючи священиків, забираючи дзвони. Як тільки після такої бурі небо трохи випогодиться, зараз святині двигаються з румовищ, з кадильниць уноситься дим й нарід разом з представниками влади громадиться в святинях, щоби знов Богові віддати славу. Тесаме тільки в більше чудесний спосіб повторяється в глибині душі. В хвилині панування пристрасти молитва замовкає, але після цього вона знов вертається до душі, бо молитва є безсмертна, як людська душа.

II

На жаль добачується сьогодні жахливі обяви навіть між християнами. І так найперше сьогодні в християн рішуче за мало молитви особистої, а молитви прилюдної ще менше. У висліді того сьогоднішня людина неспокійна, пригноблена, бо вона замкнула в собі ті почування, які мусять виллятися назверх молитвою. Занехана молитва, як стиснена пара, розсаджує життя. Неодин не бувби поповнив самогубства, коли бувби молився.

Другий жахливий обяв — це заник спільної молитви родинної. Христос сказав: "Де є двох або трьох зібраних в моє імя, там я серед них." А хтож є ці два або три, як не: чоловік, жінка й діти? Коли вони спільно моляться — то між ними процвітає справжня любов, бо спільна молитва є спільним пробаченням, вона гоїть рани. Спільна родинна молитва є для дітей школою глибокого пошанівку родичів, бо діти ніколи не будуть шанувати батька більше, як тоді, коли щовечора бачать його навколішках перед Богом. Велику достойність і повагу добачують діти в свойому батькові, що разом з ними молиться. Така молитва має велике виховне значення, вона є признанням Божих прав над родиною.

Але сьогодні є ще жахливіший обяв — тобто заник прилюдної молитви народньої. Нарід — це істота створена Богом, що має своє післанництво, свої небезпеки, свою свою душу, свої терпіння і смерть. Вслід за тим всі народи моляться, а декотрі моляться ще й тепер, хоч не всі. Ті народи, що перестали молитися, перестали жити, бо ніякий нарід не може жити без молитви. Тому прилюдна молитва народів навіть і в сьогоднішних часах булаб рятунком людства. Вона булаб тією могутньою силою, що погасилаб взаємну ненависть між народами, знищилаб національну гордість і захланність, а тимсамим булаб признанням Божих прав над народами.

Тому Святіший Отець Папа Пій XII поручає всім, особливо членам Апостольства Молитви, щоби в місяці лютні молилися про те, **щоби одиниці, родини й народи зрозуміли значення прилюдної молитви, як один з обявів їхнього признання Божих прав над собою.** Бо за тим сповниться слово св. Письма: "Щасливий нарід, що його паном є Бог його." Тому молімся гаряче цього місяця в цьому великому намірі.

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ — про розвій китайських місій у мирних умовинах. Молімся, щоби в Китаї — цьому вогнищі безнастанних воєн скоро запанував мир, а в цих мирних умовинах, щоби розквіталися місії, які приводилиб наших братів — Китайців громадно до одного стада католицької Церкви.

З ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ

ПОВОРОТ ДО ПРАВДИ

Передовою особою в Англії в першій половині 18 віку був др. Іван Нюмен, англійський духовник, професор в Оксфорді й письменник роджений 1801 року в Лондоні. Занепокоєний у сумлінні щодо Божого характеру своєї англиканської церкви, Нюмен почав шукати правди й за Божою ласкою знайшов її в католицькій Церкві. Її членом він став 1845. По своїм наверненні виїхав до Риму, де наступного року був висвячений на священика. Як священик працював у Лондоні. В 1879 році став кардиналом. Умер 1890 року, проживши 89 років.

Навернення дра Нюмена до католицької Церкви зробило в Англії велике враження. Політик Дизреллі сказав кілька років пізніше, що "те навернення нанесло Англії такий удар, що від нього вона досі хитається." А англійський критик, Марко Петисен, писав, що: "неможливо описати надзвичайного впливу, що його мала на академічний і духовний світ зміна релігії тієї людини."

Навернення цього вченого духовника започаткувало справжній рух у напрямі католицької Церкви не тільки в Оксфорді, але взагалі між інтелігентами в усій Англії.

Тим, що сумнівалися, чи Нюмен видержить у католицькій вірі, що до неї люди в Англії були в тім часі дуже упереджені, він сам відповів прилюдно осьтак:

"Я можу тільки сказати, якщо конечне треба сказати, що від тієї хвилі, коли я став католиком, я за Божою ласкою, не мав найменшого сумніву ні побоювання в своїй душі, чи я не зробив помилки, що став ним. Я не мав іншого почування, як тільки почування радости і вдяки, що Бог покликав мене з непевного стану до такого, що є певний і безпечний, від боротьби язиків, до царства мира й безпеки.

Я здержуся від роздумування над провиною, що я був би допустився її над тією відповідальністю, що в дні останнього суду булиб вложили на мене, якщо я не бувби став католиком; і мені стискається серце, як подумаю, що стільки світлих осіб перебувають досі в неволі англиканської церкви та що між багатьома добрими точками, що вони мають їх, їм бракує великої ласки віри, довіря до Бога й послуху Його покликові."

Щасливі ці не-католики, що пізнавши правду, пішли за голосом свойого сумління й стали добрими дітьми одної правдивої Христової католицької Церкви. Вони щасливі, бо вернулися до правди.

Орест Бравнсен, найбільший американський філософ свойого часу й великий клясик англійської мови, народився у Бостоні 1803 року.

Заки став католиком, Бравнсен був пресвитерянином, універсалістоюнітарянином, в вкінці незалежним протестантським духовником, дуже ліберальних поглядів. Від дитинства був він дуже схильний до побожности, а в 14 році життя знав уже багато місць Біблії напамять. У цім часі мав він розмову про релігію з одним сусідом, що дав йому таку пораду: "Якщо ти пристаєш до якої групи, що називає себе християнською, старайся пізнати й пристати до такої, що почалась із Христом та Його апостолами й існувала така сама без зміни науки й богопочитання аж до наших часів."

Зараз по тій розмові молодий Бравнсен почав шукати такої релігії й був би скоріше знайшов її в католицькій Церкві, якщо не був би був перейнятий старими протестанськими упередженнями, що відпихали його від наближення до католицької Церкви. Тому він шукав її перше в інших протестантських віроісповіданнях. Та правди ні вдоволення не міг знайти ні в одній із тих груп.

Бравнсен любив Біблію, вірив, що це надхнена книга, та його льогічний ум бунтувався проти такого протестанського погляду, що кожний може пояснювати собі св. книгу на свій лад. Про це він так говорив: "Як Боже слово-св. книги є непомильні та вони можуть бути Божим словом тільки в розумінні однозгіднім із намірами св. Духа, про що впевнитись я не маю непомильних засобів."

По роках невдоволення й шукання він переміг вкінці свої протестантські упередження й наблизився до католицької Церкви та почав знайомитись із її наукою. Про цей час він так пише:

"Згідно з моїм початковим заложенням, я був примушений непереможною льогікою признати, що католицька Церква є правдива Церква, або живе Христове тіло. Я бачив, що, щоб бути льогічним, я мушу прийняти ту Церкву й прийняти її з природних понук, як таку, що має право приказувати, а опісля признати правдивими її власні вияснення про Неї саму, як також про її науку."

Це він зробив 1844 року. Св. хрищення прийняв із рук бостонського епископа Фицпатрика. По хрищенні видавав свій католицький квартальник, обороняючи й вияснюючи в ньому сильно католицьку віру. Вмер 1876 року.

Спокійне й льогічне думання та чисте життя приводить людей до католицької Церкви; брак застанови й неморальність відводить людей від Неї. Щоб не зробити помилки в житті, випливаймо завжди на чисті води знання й життя.

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

НІКОГО НЕ ВБИВ НІ НЕ ПІДПАЛИВ

Мій друг, Іван Загірний — це чоловік середній. І тому дуже легко його пізнати. Він ні не старий ні не молодий—середній, волос в нього ні чорний ні білий—середній; очі його середні, словом: він середній.

Іван не є дурний, але треба також сказати, що він не є геній — він середній!

Чи він релігійний? О ні... Чи безбожник? також ні!... Він середній. Однак любить трохи поїздити собі по релігії й по священиках, подібно, як це роблять многі, навіть й ті, що зачисляються до найвірніших.

Одного вечора Іван находить мене на вулиці, та по звичайних собі поздоровленнях, каже мені:

— Прошу отця, ще Різдвяних Свят Ви не забули, а тут надходить ще гірший час для Вас: піст, постні проповіді, сповіді й т. п.

— Не журися, Іване, перебиваю йому, якщо мене сповіді мучать, то певно не твоя, бо ти вже поверх два роки даєш мені вакації.

— Точно три роки—поправляє Іван. А будьте певні, що я не тому не сповідався, щоб Вас не вимучити, але тільки тому, що я не маю з чого сповідатися! Хочете бачити стан моєї душі?... Коротко й ясно: Я нікого не вбив ні не підпалив! Ось, на тім і конець!

— Деж ти таке слово чув: "Не вбив, не підпалив..."

— Я вже собі точно не пригадую, але воно висказує точно мій стан й тому я його повторяю.

— О! ну, щож робити?! Але дозволь мені запитати тебе дві річі.

—Прошу! Перша й друга...

— Перше,.. але добре слухай й не будь надто зворушений тим, що я тебе запитаю. Чи ти певний, що ти нікого не вбив?

Тут мій Іван аж почервонів.

— Таке питання, прошу отця,....

— Терпеливо, друже. Я добре знаю, що ти не спрятав з землі першу ліпшу людину, що її ти стрінув на вулиці. Я не говорю ніяк про тіло. Поправді переглянь свою совість, чи ти часами не вбив якої душі? Ти стрічаєшся з дітьми, розмовляєш з ними: вони мають десять, дванацять, тринацять років, наприклад, чи ти певний, що через тебе вони ніколи не опустили Служби Божої в неділю? Довести когось до такого гріху, — це значить вбити душу! Чи ти певний, що ти нікого не вбив?

Іван мовчав. Кров не уступала з його лиця, а тепер це було зо стиду, а не зо злости, як перед хвилею. Я положив йому руку на рамя й продовжував далі:

— Дорогий Іване, я не хочу ніяк тебе ображати й ти добре знаєш, що я хочу тільки твойого добра. Робімо дальше іспит твоєї совісти. "Нікого не вбив, не підпалив!" Правда? Я вже тобі на перше питання дав відповідь. Візьмімся тепер до другої частини. Багато людей моглиб таке саме сказати. Ось маєш кілька прикладів: "Я нікого не підпалив" каже продавець злих книжок, що запалюють всяку пристрасть в серці читачів. "Я нікого не підпалив" каже пияк, що своїм пиянством розпалює свій гнів і гнів того, що з ним стрічається, що своїмналогом кидає в нещастя свою рідню... А ти сам, чи ти ніколи нікого не підпалив! Не обурюйся, я тут говорю про душевний підпал. Чи ти сам ніколи не підпалив якоїсь пристрасти в невинному серці? Чи ти нікого не вбив, не підпалив? Скажім, що воно так. А скільки то ще є інших Божих заповідей, що може їх ти переступив у такому значенні? Когось вбити — це гріх проти пятої заповіді Божої, когось підпалити,—це дотикає семої зап., а всіх заповідей Божих є десять. Ще й до того є заповіді церковні! Бачиш, що твоя сповідь не буде аж така коротенька, однак вона мене не змучить, прийди, а я буду радий, що зможу тобі послужити.

І на цьому ми розійшлися.

переповів

о. Модест Гнесько, ЧСВВ.

Катол. жінка

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛ. ЖІНОЦТВА В КАТОЛ. АКЦІЇ

Вступ про Катол. Акцію

Надприродне життя Церкви робить Церкву Церквою, що Церква це одна велика Родина, всі у Ній домашні є собі близькі, брати й сестри, а Головою цієї Родини є Христос Спаситель усіх, що купив собі їх Своєю Кровю, пролятою на хресті й поставив усіх в Свойому царстві любови, в Церкві під видимим Головою, Папою Римським до невпинної боротьби з царством сатани за спасення душ.

Що так треба розуміти свою належність до Церкви, що так Церква була Основником подумана й такою від початку була, вистарчить на доказ з численних місць Св. Письма навести одне з листа до Ефесян, колись поган, (2, 13-18).

"Тепер у Христі Ісусі ви, котрі були колись далеко, стали близькі Кровю Христа. Бо через Нього маємо доступ одні й другі до Отця в однім Дусі. Отже ви вже не чужі й захожі, а співгромадяни Святих і домашні Божі збудовані на підвалині апостолів й пророків, де наріжним каменем Сам Ісус Христос, на котрім уся будівля виведена росте в Святу Церкву в Господі, на котрім і ви будуєтеся на мешкання Боже в Дусі."

При такому здоровому понятті Церкви як великої Родини Христової виступає **роля жінки у ширенні Христових правд у цій Родині** так природно й сильно, як слід. Досі були жінки здебільша неактивними членами Церкви, вони були для себе й хотіли, щоб їх вести, а не, щоб вони були помічницями душпастирів. Відхилення від тієї засади робили хіба при помаганні бідним. А душа жінки є так само як мужчини посвячена на світську апостолку й боєвичку за Христове царство у тій самій Тайні Миропомазання.

Так отвираються наново первохристиянські, апостольські джерела сили Церкви й рел. церковного життя, приспані фальшивими ляіцистичними поняттями. Ми не шукаємо в тих часах старих форм життя, але того старохристиянського духа братньої й сестриної любови, **того духа, що ніколи в Церкві не зміняється, як Христос, що є все той сам, вчора, сьогодні й во віки.** Шукаємо того духа, щоби ним запалати, бо його сьогодні треба, як ліку на всі недуги нашого життя.

Первісна Церква не мала жадних зовнішніх засобів сили й жадних орґанізацій. Зате мала величезні перепони духові й матеріяльні, отже безліч завдань. А проте здобула цілий світ й поборола всі труднощі самою своєю внутрішньою силою, даною Їй Самим Спасителем. Апостолів самих було би може замало для тієї безмежної, великої й тяжкої місії, але з рядів вірних жертвувалися добровільно їм до помочі помічні сили, одушевлені для Христової справи.

о. Павло Теодорович ЧСВВ.

Св. Василій Вел.

Василій і Церква

Св. Василій був поставлений світильником у Церкві, мав собі повірене стадо, був епископом і як епископ розвинув широку й знамениту діяльність. Титул "Отець Церкви" — це найкоротша, найвлучніша й найядерніша характеристика Василія. Його апостольські труди й праці для добра св. Церкви впрост не знали меж. Ще як звичайний монах у чині четця Василій переходить міста й села Понту та своїм могутнім словом грішників навертає, остиглих запалює святою ревністю, святих пориває на шпилі досконалости. Можемо собі уявити, як поширив Він свою діяльність, коли став священиком. Справді уступаючи перед заздрістю, на якийсь час Василій покидає місто й вертається на пустиню, але як тільки буря переслідування зблизилася до Кесарійської Церкви, Василій покидає улюблену самоту й спішить на оборону "Матері-Церкви." І бореться гідно, мужно й витривало — як каже св. Григорій. Для одних Він є миром і силою, а для других молотом, що скелі торощить. Як спінена морська хвиля відбивається від скалистого берега й завертає назад, так відступали засоромлені еретики від Кесарійської Церкви.

Як тільки Василій вступив на архиепископський престіл, найшов між епископами й священиками багато противників, яких неприхильність паралізувала всяку акцію для добра Церкви. Отже найперше великою лагідністю, терпеливістю, покорою і любовю зєднує собі добрих співпрацівників. Відтак Василій бачив цілу східню Церкву роздерту незгодами. Поодинокі Церкви були подібні до тих лодок на розбурханому морі, що їх хвилі розбивають о себе й затоплюють. Католицькі епископи собі не довіряли, себе підозрівали зриваючи між собою церковну єдність. Крім цього шалів цісар, лютувала ересь і дійшло до цього, що як у вічному бою, годі було розрізнити ворога від приятеля. Цей стан Церкви ранив серце Святого й заливав Його очі сльозами. Вогонь, що палив Його серце, казав Йому шукати ліку на цю недугу. В лоні східніх Церков Василій не находив такого ліку. Тому задумує Він щось, що є гідне Його великого духа. Постановляє втягнути в свої пляни цілий захід. Тому пише листи й відозви до епископів Італії і Ґалії, а навіть шле посольство до самого Риму. Про труди Василія для добра Церкви св. Григорій каже таке: "Все що осталося з Його тіла Він зуживає журбою і старанням, шукає помочі в Бога й людей, зглиблює ціле св. Письмо, щоби боронити віри словом і письмом, відновляє карність, усталює передання, одних сам навідує, до других висилає посольства, ще інших покликує до себе, перестерігає, картає, докоряє, грозить, виступає в бій за народи, за міста, навіть за поодиноких людей, продумує над деякими орудниками, в яких можнаб найти лік на недугу." — Цілу Його пастирську діяльність характеризує з одного боку княжий розмах, а з другого боку надзвичайна ревність, второпність і розвага.

Осуд сучасників про Василія

Василій робив величезне враження на сучасників. Найкраще проявилося це підчас похорону Василія. Каже св. Григорій, що в останній хвилині туземного життя Василія збіглося ціле місто і всі хотіли немов придержати Його душу, а навіть радо жертвували своє життя, щоби тільки продовжити життя Василія. В часі похоронного походу кожний старався діткнутися краю одежі Святого, або бодай тих мар, на яких несли Василія. Переповнені були площі, присінки, вікна, дахи, многотисячні товпи народу Його супроводили, на себе напирали, себе потручали, спів псальмів приглушували голоси ридаючих, глибокий біль розганяла величавість.

Як глибоко захоплював Василій своїх сучасників бачимо з цього, що многі підхоплюють і найменші дрібнички Його та їх наслідують. І так: наслідують Його блідість лиця, бороду, хід, розвагу в бесіді, а також рід одежі, вид ліжка, спосіб їди й т. п.

Справді мусіла це бути постать морально дуже висока, коли вона так глибоко ворушила духовим життям тих, що з нею стикалися. Не диво, що ця величня постать захоплює високі уми й серця всіх століть аж по сьогоднішні часи.

РАДІОПРОМОВА

ЇХ ЕКСЦ. КИР НІЛЯ

З приводу Тижня Канадійського Горожанства.

Ваші Преосвященства, Всечесні Отці й Дорогі Браття й Сестри!

Витаю Вас із великою радістю у старинній катедрі св. Боніфа[illegible]

Від Їх Ексц. Кир Василія, Єпископа Ординарія для Українців Католиків Канади, передаю Вам усім тут присутнім у катедрі, щирий привіт, як і також усім Українцям католикам міста Виннипеґу, Провінції Манітоби, дорогій Батьківщині Канаді.

По зворушливих словах промови Їх Преосвященства Кабани, Архиепископа Ст. Боніфасу, по глибині думок Їх Ексц Архиепископа Виннипеґу Морри, це для мене винімкова приємність взяти участь у загальній радості цілої Канади.

Надзвичайно радісна хвиля скликала нас усіх тут сьогодні, одна спільна думка, одна загальна ціль, одинока цього рода історична подія, а це започаткування Тижня Канадійського Горожанства.

Тиждень Канадійського Горожанства пригадує нам, що ми, не тільки будучі горожани неба, але й теперішні горожани землі. Що Бог вложив у наші серця, не тільки любов до земського батька, але й також до нашої земської батьківщини. Що Христос приказав нам віддавати, не тільки Богові Боже, але й Володареві володарське. Що Апостол Народів, св. Павло, ще й тепер нам усім пригадує: "Нехай кожна людина кориться кожній власті, бо нема власти, як тільки від Бога, а існуючі власти є установлені Богом."

Бог, у свойому провидінні, покермував нашими кроками до Канади. Щасливі ми, що живемо в Канаді. Канада — своєю природою гарна країна. Своїм простором величезна, бо сягає від океану до океану. Своїми можливостями необчислимо многонадійна. Своєю молодістю, одна з наймолодших країн світу, пульсує весною, надією й повнотою свіжости. Традицією своєї культури сягає найстарших народів Європи. Великий подив викликала вона у війні, ще більший вона збуджує в мирі. Велика вона своєю політичною історією, маєстична вона своєю релігійною історією, бо скроплена кровю канонізованих місіонарів-мучеників Католицької Церкви.

Тиждень Канадійського Горожанства, що його дозволює Бог так торжественно розпочати й зазначити спільними всенародніми молитвами, є овочем довгих нарад, всесторонніх порозумінь й роздумувань, поконанням надзвичайних труднощів. Остаточним і загальним вислідом парляментарних нарад став підхід, що від тепер у Канаді вже нема більше пожаданих рас і менше пожаданих, більше патріотичних груп й менше, більше упривілейованих елементів і менше. Від тепер ми всі рівні у Канаді. Достойний Мартин, тоді Секретар Стану, тепер Міністер Здоровля, коли уклада у парляменті закон про горожанство до перечитування, то дійшов до такого висновку: "Не має значення, звідки ми є і якого походження, чи французького, англійського, скандинавського, скотляндського, українського, чи ірляндського, чи якого небудь іншого; ми всі щонайменше є одним і цим одним можемо бути, а цим одним є це, що ми всі "Канадійці." До цього самого висновку ще давніше дійшов премієр міністрів Лоріє. Він виходив з цього заложення, що у мозаїці канадійської державности, не треба нищити культури поодиноких народностей, але їх треба зберігти. Він порівняв Канаду з величезною катедрою, як архитвором з мармору, ґраніту, дуба й інших складників. Він наконець так закінчив свій висновок: "Хочу, щоб мармор остав мармором, дуб дубом, а ґраніт ґранітом. З цих елементів задумую я збудувати великий нарід серед інших великих народів."

Для Канадійців українського походження є це надзвичайна радість, щастя й честь, що в будові канадійської державности не забракло й українського елементу. Наглядним доказом вижче сказаного може послужити щира і поіменна згадка українського імені в другому читанні про канадійське горожанство. Ще яснішим фактом є участь у голосуванні наших обох доміняльних послів за законом канадійського горожанства, а це п. Антона Глинки з Веґревильського Округа й п. Теодора Заплітного з Давфинського Округа. А вже до всеканадійського узнання дійшов елемент українського походження, коли 13-го грудня 1946 року Оттава проголосила першого піоніра, Василя Єлиняка, як одного з двох перших вибраного на отримання канадійських горожанських паперів. Серед особливіших, небувалих досі в Оттаві торжеств вручено торжественно п. В. Єлиняковi канадійське горожанство, разом із іншими дванадцятьма, у першій групі, включаючи Премієра Міністрів Достойного Кінга.

Велич хвилі накладає на нас й велич обовязків. Цікавитися історією Канади, брати живу участь у політичному житті, розвивати канадійську культуру, боронити її загрожених прав, не бути байдужими на анархію думки й революційні течії, виказувати перед усіми, що рішаючим чинником у будові Канади, не є сила матерія, несправедливість, але: дух, мораль, чеснота, обявлена наука Богом, голос католицької Церкви.

Повнота канадійських прав, що їх взаміну отримуємо, зглягіднює велич наших обовязків. Канада дає нам свободу слова, зборів, вибору праці, культурного розвою, визнання своєї віри. У дусі тієї свободи, промовляймо, вибираймо й розвиваймося для добра Канади.

Серед захмареного горизонту української історії канадійське горожанство є одним із ясніших лучів для Канадійців українського походження. Цілі віки були Українці на рідних землях поніжувані, переслідувані, обезправлювані у слові, культурі й віроісповіданні.. Горе теперішнього переслідування відбилося щирим відгомоном у шляхотних душах обох наших канадійських кардиналів: Вильнева й Мек Ґвиґена. Один із них недавно зазначив що Церква Католиків на землях Західньої України йде у перших рядах мучеництва

У мозаїці канадійської культури, ні одна мабуть місцевість у Канаді, не злучилася сьогодні так тісно вірою, обрядами й культурою народніх похопоходжень, як саме в катедрі св. Боніфатія. Нехай ця релігійна одність, буде не тільки гарним символом, але й дійсністю державної одности, державної розбудови й будучого державного добробуту

З Новим Роком увійшов у життя новий вид присяги По при вірність Королеві Юрієві й Його правним Наслідникам, ще й вірність Канаді, та її законам. На порозі Нового Року відновім усі ми вірність й присягу, у першій мірі Цьому, що на Нім основуються всякі вірності й присяги, а це Богові, щоб любити Його цілим серцем, цілою душею, всією силою й думкою. Відновім при тім і любов до нашого ближнього, бо ці державні закони любови й справедливости беруть свій початок з любови ближнього, як самого себе

А тоді, з цих двох вірностей витрисне зівсім легко, природно, й самозрозуміло наша любов до Канади, радість із канадійського горожанства, а що найважніше, у такий тільки спосіб, ми станемо добрими, цінними, й повновартісними горожанами Канади. Христос Раждається!

Наз[illegible]р Заграва

Як дитина

Поспішний поїзд стрілою мчався крізь зелені долини Баварії. З одного боку вилискувалося сріблисте плесо ріки, а з другого на суґорбах дозрівало нове вино.

Самітний у цілій переділці вагона, помолився я, вичитав усі часописі, що їх мав зо собою і почав дрімати.

На одній великій зупинці до мойого переділу ввійшла старша поважна жінка з кількома клунками, а за нею молодий, гарний мужчина з буйними золотистими кучерями.

Жінка примістила свої клунки, а відтак почала роздягати мужчину з його плаща. Здивований приглядаюся уважно і бачу, що молодий гарний мужчина зівсім без рук. Одної руки він цілком не має, тільки порожній рукав плаща хитається, а замість другої руки в нього штучна протеза, що нею тільки деколи він незручно кивне.

Бачучи моє здивовання жінка відзивається до мене:

— Це мій єдиний син. Забрали його на війну здоровим і гарним, а віддали мені його безруким калікою.

Відтак мати роздягнула безрукого сина, причесала дбайливо його кучері, а вкінці видобула ложку й почала його годувати, як дитину.

— Ми тікаємо дальше на захід в англійську зону. Боюся, щоб його, як колишнього вояка більшовики зівсім не замордували, тому йду з ним і через нього на гірку скитальщину. Мабуть осядемо в поблизькому місті. Я мала там добрих знайомих.

А безрукий син заспокоїв голод, попросив матір, щоб подала йому свою руку до поцілування, обпер свою голову на матірне рамя та поглянувши на мене голубими очима, сумно сказав:

— Людина без рук, як дитина, конечно потребує матері.

Втомлений почав засипляти Крізь вікно заглянуло сонце й своїми проміннями ще щедріше позолотило його кучері. А безрукий крізь сон сміявся. Щось гарне снилося йому.

Проминули майже два роки

Одного зимового вечора йшов я головною вулицею старинного баварського міста. Шаліла завірюха. Напроти зруйнованої катедри в куточку стояв прошак і співав сумовитої пісні.

Я підойшов ближче.

Десь бачив я вже подібного мужчину. Блідий, виснажений, з глибокими зморщками на молодому обличчі, без шапки, тільки вихор ґрається його золотистими кучерями густо перетиканими сріблистою сивини.

Прошак кивнув штучною рукою і я пізнав його. Це безрукий знайомий мені з поїзду.

Я пристанув коло нього і знов зачалася сердешна розмова.

— Чи пригадуєте собі, як я сказав вам тоді в поїзді, що людина без рук, як дитина конечно потребує матері? сказав молодий прошак Тепер я розумію ці слова ще глибше, бо перед роком відумерла моя добра мати й тому я сьогодні такий нещасний.

Я старий, безрукий сирота.

По його худому обличчі полилили сльози .

Не гнівайтеся, що попрошу в вас материнської прислуги сказав безрукий. Будьте ласкаві тай отріть мої сльози

Я видобув з його кишені хустину та з глибокою пошаною обтер його сльози, що перлинами котилися по його обличчі

О, дякую вам Так нераз чинила моя мати. А тепер нема мені кому навіть сльоз обтерти.

Я був глибоко зворушений Вложив я в його кишеню всі свої гроші з калиткою і скоро віддалився, бо і в моїх очах тремтіли сльози

А зза угла долітала до мене мельодія сумної пісні.

[illegible]
Церкву за Матір, той [illegible] Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1-го лютого, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. Число 2.

Віддаймо Богові боже, а Володареві володарське!

Бл. п. Кардинал Р. Вільнев. Посмертна згадка в "Світлі".

РЕЛІГІЙНА ПРОГРАМА "ТИЖНЯ КАНАДІЙСЬКОГО ГОРОЖАНСТВА"

5-го січня в катедрі св. Боніфатія у ст. Боніфас, Ман. найвижчі церковні достойники катол. Церкви в Манітобі дали релігійний вислів радости з приводу тижня канадійського горожанства. На релігійну програму зложилися: церковний похід, державний гимн, благодарствена молитва й короткі радіопромови в пятьох мовах. Перший промовив по-французьки архиепикоп Кабана. Відтак по-англійськи архиепископ Морри, а третьою з черги була промова в українській мові Преосвященого Кир Ніля, що її в цілості містимо на окремому місці. По-польськи промовляв о. Бадерський, а по-німецьки о. М. Фейст. Преосв. Кир Ніль уділив усім благословення Н. Тайнами, а український католицький хор міста Виннипеґу під орудою о. Б. Слободи ЧСВВ відспівав кілька артистично виконаних коляд. Ціла програма була передана радієвими хвилями

Преосв. Кир Ніль виголошує радіопромову в катедрі св. Боніфатія, Ст. Боніфас, Ман.

Український Католицький Хор міста Виннипеґу співає в катедрі св. Боніфатія 5 січня ц. р.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Ці молоді школярі з Київ Школи, заохочені Впр. о. Місіонарем, що приїхав зо скитальщини й оповів їм про тяжку недолю тамошніх людей, та на бажання свойого о. Пароха ходили через два дні з колядою на поміч тим скитальцям і заколядували $37.00.

Імена цих колядників від ліва до права: Оля Цимбалюк, Івась Стеблик, Леся Бусько і Лелійка Бусько.

ЗО СКИТАЛЬЩИНИ

Велика проща українських скитальців до чудотворної ікони Божої Матері в Альтетінґ (Німеччина)

Дня 13-го жовтня 1946 р.два великі табори українських скитальців уладили прощу до славної на всю Європу чудотворної місцевості Альтетінґ, у Баварії. Прощу, що відбулася напередодні свята св. Покрови, зорганізували члени Марійської Дружини в таборах Авгсбург та Берхтесґаден. Усіх паломників було понад 1700 осіб. У величавій базиліці,найбільшій катол. святині Німеччини, що в ній уміститься 10 тисяч осіб — було відслужене в намірі українського народу богослуження, до якого стануло 7 наших священиків під проводом о. декана В. Пилипця.

Вчасі богослуження 500 паломників приступили до св. Причастя. Проповідь по-українськи виголосив о. проф. І. Тарнавецький. Відтак паломники відвідали процесійно старинну каплицю, в котрій зберігається чудотворна Ікона Різдва Божої Матері, ще з пятого століття по Христі! У цій каплиці відправлено Молебен до Преч. Діви Марії, а потім відкрито й посвячено пропамятну таблицю, вмуровану на зовні каплиці біля входу. Цю таблицю проектував наш славний різьбар професор Сергій Литвиненко.Вона з червоного мармору.

На таблиці виписано слова катол. гимну: "О спомагай нас Діво Маріє — в гірких терпіннях цих життя..." Підпис: "Українські Скитальці, 14-го жовтня 1946." В українській й німецькій мові. О, Мати Божа, благаємо Тебе — верни нам Рідний Край! Рідний й Великий! Дай нам, бездомним,скривдженим щасливо вернутись до рідних порогів, щоб і там славити Тебе, але вогненними словами й рідною душею!" — залунали останні слова проповіді священика.

Відтак кожний по черзі ішов поклонитися чудотворній, найстаршій в Європі Іконі Божої Матері, славній тсячами чудес... Іконі, перед якою молилися Папи Римські, цісарі і королі багатьох держав Європи — десятками віків, а навіть і наші гетьмани!

До цієї Ікони прибули й бездомні скитальці України. Прибула молодь й старі, селяни, робітники й професори, письменники. І всі благали гарячо Небес Царицю: "О, Мати Божа, верни нам рідний і вольний край!... Спомагай нас, рятуй і захищай на гіркій чужині — скитальщині! — **М. Ф.**

Дня 24. XI. в день св. свщмч. Йосафата відбулася друга українська католицька імпреза вже в місті Авгсбурзі — 350-літній Ювілей Берестейської Унії. Владика Ординарій Преосв. Йосиф Кумпфміллер поставив німецьку катедру до нашої диспозиції. Стара-старезна катедра Авгсбурґа з XI ст. (в частинах мурів очивидно, бо цілість пізніша) знов набита тисячами вірних. В сталлях сидять Єпископ Преосв. Еберле, прелати та капітула, на живоні жонах Веведиктинець патер Лянг, голова та ініціятор нім. катол. літургійного руху. Короткими словами, через мікрофон вияснює Німцям поодинокі части нашої Літургії. До олтаря стають: о. Григорій Онуфріїв та о. Євген Мацелюх як служителі, о. Остапович Богдан та о. Пилипчук Мирон, як дяконии й о. декан В. Пилипець як целебранс, о. мітрат Др. Лаба говорить проповідь по-українськи й по-німецьки, співає чудесно хор табору під диригентурою "старої войни" У. сусуса проф. Іларія Бабунка. Хор скріплений співаками артистами львівської опери та драматичного театру. Пані Левицька Віра, Лена Бенцалева—Карпякова, панове Павлій,Кирило, Даниако та інші аси нашої сцени. Монсініоре Домкапельмайстер запросив усіх своїх артистів, щоби слухали. Слухають — і з дива не можуть вийти, що це оті погорджувані "авслендри"-Українці,так уміють Бога хвалити! Два сини о. Пилипця, як свіценосці,служать. Владика й капітула мають сльози в очах. Досконала мова німецька у Д-ра Лаби, який у половині української проповіді зачинає говорити до Німців в їхній мові, викликує у Німців приємне здивування Сотки вірних, які йдуть підчас св. Літургії до св. Причастя, в цім маса інтелігенції, викликують завість у присутніх православних, а майже ентузіязм у Німців. "Це справді католики-орієнтали — наші католики" шепчуть поміж собою! У місті Лютра, де протестантизм має великий голос та значення ще й сьогодні, має це особливий посмак для німецьких католиків. Приходить на Літургію американський католицький військовий капелян, симпатичний кептен Мек Донелд. Для нього ті всі величавости цікаві, але він американець, не годен зрозуміти довжини Літургії. Так і каже: "Ти, я це все роблю за трийцять мінут і готове!"

О. декан В. Пилипець причащає Українців-католиків у німецькій катедрі в Авгсбурзі.

-Пластовий табор української молоді на скитальщині в Авгсбурзі.

Руханкові вправи дітей на концерті в Мондер.

В годині 19 вечером в салі українського таборового театру святочна академія. Сцена удекорована величезним образом катедри св. Петра в Римі та меншим образом львівського св. Юра. Дати: 988 1596 — 1946. килими та квіти Вступне слово о. В. Пилипця, хор церковний: псалом Бортнянського "Восхваляю Бога моего," директор театру Блаватський: читання XVII. гл Євангелія від Йоана, реферат о. Др. Йосафата Скрутня,ЧСВВ "Чи і який сенс мала Берестейська Унія 1596 р. в житті української нації," скрипкове сольо в акомпаніяменті фортепяну Дра Євгена Цегельського, Шуберт "Аве Марія," хор з "Запорожця" — "Владико неба і землі" з барітоновим сольом, та на закінчення "Ще не вмерла" ось зміст нашої Академії. Марійська Дружина пань в Авгсбурзі роздає поміж чужинців трохмовну брошуру про Берестейську Унію.

Успіх з імпрези кольосальний. У німецьких католиків отворилися очі. Ми вже для них не Москалі, як до цього часу, а окрема нація, навіть частинно католицька. Співболіють з нами в трагічній розсипці, подивляють наші природні дарування, нашу сердешню побожність, наш "сумовитий" церковний спів, але чином мало можуть нам помогти. Передусім Німці-католики жалують нелюдських учинків, що їх допустилися націсти супроти Українців і бодай своїм спочуттям хочуть нам винагородити наші кривди.

Скиталець.

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

How To Get Married

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D.

Guidance For Those Planning To Wed.

Getting Married? How?

Mixed Marriage—Where?

If the wedding, however, is a mixed one, it ordinarily takes place in the parish rectory of the Catholic party. Thus does the Church express her disapproval of such weddings, even though a dispensation has been granted. Thus forcibly does she remind the Catholic party that he is departing from the Church's ideal and that he should make every effort, by prayer and example, to bring about the conversion of his spouse. Performed in such a setting, there is little to emphasize the religious character of such a ceremony. Nevertheless it is a religious act.

With a view of keeping before the mind of the couple the essentially religious character of their action, and yet serve notice upon the Catholic that it is not the Church's ideal, a number of dioceses now ordain that the mixed marriage shall take place in Church from which, however, the Blessed Sacrament has been removed. This practice, which has much to commend it, is finding increasing favour with bishops, priests and people, and gives promise of becoming in the near future the common custom. All who have witnessed a mixed marriage in a rectory parlor, where the atmosphere is almost totally devoid of the richness, warmth, and devotion of the Church wedding, will pray that the new custom, mirroring so well both sentiments of the Church, will continue to spread throughout the country.

Elopements

Here a note of warning should be sounded against elopements and runaway matches. These frequently arise from sudden whim to be married secretly and at once Experience shows that such unions are often characterized by instability and turn out badly. It cannot be emphasized too frequently that marriage is the most serious step which people take in all their lives. To rush headlong into marriage without consulting parents or friends, without utilizing the brakes provided by the Church against rash haste, is to court disaster.

When such an elopement involves a violation of the Church's requirement that the marriage be performed before a duly authorized priest, it spells tragedy. For such an attempt is fore doomed to failure. It effectuates no valid marriage but merely plunges the couple into shame and ignominy and tortures their conscience with the guilt of mortal sin.

Новозвінчані п-ство СОФІЯ ПЕРНЯК і ЕДВАРД КРУТИС з Ню Йорку. Допис у "Світлі."

Simplicity and privacy

To be distinguished from such precipitate elopements are the cases of young people who have had their banns properly announced and who have complied with all the laws of the Church, but who wish for one reason or another to be married in another city. In such cases they must secure the permission of the bride's pastor and his delegation of jurisdiction to the priest of the parish whither they are going.

The reason which prompts young people sometimes to think of being married out-of-town is the desire to save expense and to escape the so-called fuss and bother associated with a wedding in their own parish. These ends can, however, be achieved simply and easily in their own parish. They can be married at an early Mass to which they can invite as few or as many friends as they desire, or none at all. Neither the day nor the hour of the Mass need be announced. No greater privacy could they secure if they were to travel a thousand miles.

The wedding ceremony, which takes place before the Mass, is simple and brief. The Church makes no charge for the performance of the ceremony. Their free-will offering can be a modest one in keeping with their means. The so-called fuss and bother do not rise from any requirements of the Church but solely from the will of the wedding couple to supplement the marriage proper with an elaborate entourage, a wedding breakfast, reception, and other social activities.

It is well to distinguish carefully between the simple wedding ceremony and the Mass on one hand, and on the other, the social ceremonies, simple or elaborate, which the bridal pair plan and execute of their own accord. Tastes differ and the degree of elaborateness of social ceremonies with the wedding differ accordingly. The Church is a kind and understanding Mother and she endeavours to afford her children ample liberty in these matters.

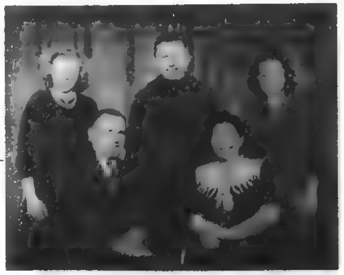

Родина п-ства Сацьків з Едмонтону. Допис у "Світлі."

Родина п-ства Генків, що переселися з Мондеру до Едмонтону.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

25). МЯКА ВІДМІНА ПРИКМЕТНИКІВ.

Всі оці прикметники на НІЙ належать до мякої відміни:

До цеї відміни належать прикметники: спідній, верхній, ранішній, беапосередній, безсторонній, безхатній, безматерній, близкій, братерній, будній, великодній, верхній, весільній, вечірній, вишній, відсутній, внутрішній, всенародній, всесвітній, всьогосвітній, вчорашній, горішній, городній, давній, дальній, довголітній, долішній, домашній, доокілишній, дорожній, досвітній, достатній, дотеперішній, древній, дружній, житній, забутній, завтрішній, задній, задорожній, західній, заміжній, зверхній, зовнішній, зятній, їхній, колишній, крайній, кромішній, літній, літошній, майбутній, малолітній, матеріяльний, могутній, мужній, надвірній, народній, недавній, неділешній, незабутній, незаміжній, нелітній, несправжній, несьогосвітній, нещодавній, нижній, новітній, обідній, однолітній, односторонній, освітній, осінній, останній, остатній, передній, передобідній, пізній, повздержній, пообідній, попередній, порожній, посередній, послідній, посторонній, придорожній, прийдешній, присутній, просвітній, путній, ранішній, ранній, масотній, самітній, середній, сінешній, синій, спідній справдешній, стародавній, старожитній, старосвітній, статній, столітній, сторонній, суботній, судній, сусідній, східній, сьогоднішній, сьогорічній, тамошній, теперішній, тодішній, торішній, трикутній, тутешній, хатній, цілосвітній. Ці прикметники не мають ніколи наголосу на кінці слова.

В поетичній мові можуть бути дві форми прикметників: коротка й повна, наприклад: певний і певен, певна й певняя, певне й певнее, лихі й лихії. (Цвітка дрібная молила неньку. М. Шашкевич. І забудеться срамотняя давняя година. Шевченко. Ой чого ти почорніло, зеленее поле? І прилетять із усього світа святії мученики. Шевч.).

Закінчення прикметника **есенький** визначає звичайну прикмету, наприклад: **малесенький** — просто малий, чорнесенький — чорний. Закінчення: **ісінький** визначає, що щось дуже мале, біле, чорне, нпр. **білісінький** сніг — дуже білий, якнайбіліший, чорнісінький — дуже **чорний, зовсім чорний.**

Пишемо: Парасчин, Ольжин, свашин, доньчин і доччин, Лесин, Теклин, Наталин, Марусин, Софіїн, Маріїн.

У прикметниках на ний, ній, утворених від пнів закінчених на н, пишемо **нн:** сон-сонний, віконний, письменний, осінній.

По-українськи пишемо: Рівне, Луцьке, Гадяче, Дніпропетровське, Красноярськ, Курськ, Іркутськ, Липськ, Бердянка, Вовча, Курпянка, **а не** по-російськи чи по-польськи: Луцк, Бердянск, Купянск, тощо.

Пишемо: посилаю листа своїй сестрі (а не: своі); в синій хустині (а не: в сині хустині).

Пишемо: в тихім Дунаї, в густім лісі, в чистім полі, або: в тихому Дунаю, густому лісі, чистому полі. Можемо вживати обидвох форм.

Орудний відмінок слів: дівоча вдача, пропаща ноша, томляча задача буде: дівочою вдачею, пропащою ношею, томлячою задачею.

Коли якийсь прикметник вияснює докладніш якого йменника, то це буде **прикметникове пояснення:**; сердитий вітер завіва; тут — сердитий — прикметникове пояснення до підмета — вітер. (У нашого хлопятонька блакитні оченятонька, волосячко мякесеньке, а личенько білесеньке. Олесь).

Поетичне прикметникове пояснення зветься **епітет** або **поетична прикладка;** білий туман, сине море. Епітет яскраво й образово змальовує якусь річ або викликує **широкий** образ перед нами. Епітети бувають **сталі й оздобні. Сталі** епітети завжди додаються до йменників, наприклад: сира земля, зелений гай, біле личко, сине море, широкий степ, сизий орел, чорна хмара, голубе небо. **Оздобні** епітети — це поетичні гарні прикметникові пояснення: Сонце тепле й ласкаво спинило погляд на землі. Письменники повинні часто видумувати гарні епітети, бо вони прикрашують мову.

Коли хочемо зазначити приналежність, то кажемо: Максимова хата згоріла, Петрової мови не чути, покинула синову господу, **води** Дніпрової напюсь, була за тином-сотникова хата, поїхали визволяти Катриного брата, виріс неначе батькова дитина, вдовин син стане під аршин, собор Мазепин сяє (а не: хата Максима, мова Петра, господа сина, вода Дніпра, хата сотника, брата Катрі, тощо).

Пишемо: гладенький, вузенький, слабенький, близенький, низенький, (а не: гладонький, слабонький і т. д.)

Українські прізвища на **ович** мають наголос на **передостанньому** складі: Степанович, Карпович, Кузьмович.

Наголос мають українські прикметники найчастіш на **передостанньому** складі, що при відміні ніколи не змінює свого місця: голодний, голодному, голодних.

Усі **двоскладові** прикметники на **кий** завжди мають наголос **на кінці** слова: гіркий, гидкий, важкий, мякий, стрункий, цінкий, чуткий, боязький, говіркий, сторожкий. Однак **більшескладові** прикметники на **кий** мають наголос завжди на **передостаннім** складі: високий, глибокий, солодкий.

Прикметники закінчені на **ний**, що походять від іменників і визначають багатство чи рясноту, завжди мають наголос **на кінці:** хлібний край, людний театр, **хмарний** день, рибний став: Також: головний, воронний, дрібний, малий, скучний, страшний, тісний, товстий, ясний.

Прикметники на **евий**, що походять від іменників мякої відміни, мають завжди наголос на **передостанньому** складі: аркушевий, вишневий, грушевий, життевий, купелевий і т. д.

Шевченкова Мова

НАВЧАЙМОСЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ ВІД ШЕВЧЕНКА!

Шевченкова мова віддавна стала в нас за основу літературної мови як мова центральна, як мова живонародня. Сам огненний талант Шевченка зробив його мову зразковою й вона вже править нам за норму літературної мови. Великий знавець живої мови, Шевченко, був великим мистцем слова, через що його твори, особливо ж "Кобзар", іще надовго позістануться в нас каноном літературної мови. — "Рідна Мова"—1936.

та. Плаче та за козаками.

та й. Марія встала та й пішла (а не: тай)

танець. У танець вітае

танцювати. Лихо танцювало (а не: гуляло)

твердиня. твердині поробили

текти (а не: течи)

тепер — цього часу

терплю (терплю — а не: терпю)

тим часом. Тим часом козак із діброви виїжджає

тихенький (а не: тихонький)

тітка. Що тітка привезла (а не: цьотка, або тета).

того. Того плаче, що поради не дала мати

той-цей. По тім боці моя доля, по цім боці горе.

топити піч

топтати. Стежечку топтала

торік купив (а не: тогід)

трапитися. І так трапляється на світі. (а не: трафляеться)

треба. Треба піти в найми (а не: траба)

третій, третя, трете. (Трете літо а не: третий, трета, трете)

трохи. Трохи не пропала (а не: троха) Трохи спочивала (а не: дещо)

трошки спочинь

трудящий. Був Максим трудящий, роботящий (а не: трудящийся)

труна. Поховали в чужій труні (труна а не: трумна)

трута-отрута

туман. З туману (а не: з туману)

тут. Тут пана немае (а не: ту)

тюрма. Тюрми

тяжкий. Тяжко зажурився. Тяжко-важко в світі жити.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По 25ц.: І. Кліта, Родеф. **По 50ц.:** В. Войтович, Вітков, Н. Павлів, Вайлдвуд, П. Шиба, Гейт, М. Левицька, Норт Едмонтон, П-ні К. Івасько, Транскона, П. Славута, Айрон Ривер, Д. Одинський, Айрон Ривер. **По $1.00:** І. Добровольський, Н.Й. Т. Русак, Арран, Л. Будик, Транскона, Е. Петранюк, Форт Виліям, М. Садовський, Кінгстон, А. Чухта, Ватервлит, К. Качмарик, Блейклі, М. Василишин, Н. Й., Т. Мельник, Клівленд, М. Гудьо, Клівленд. Ів. Криса, Атабаска, Татіяна Хамулка, Голден, М. Скавронська, Еґрімонт, о. В. Філевич, Киченер, М. і Ст. Тимчій, Сиракюз, О. Готра, Чесапік Ситі, К. Рибник, Честер, М. Крук, Н.Й., І. Турчин, Н. Й., А. Кувик, Н. Ванкувер, І, Осьмак, Ледук, Г. Кондро, Радвей, І. Яворський Гімлі, Анна Глушик, П. Орішин, Кеннан. **По $2.00:** Д. Лубій, Оттава, Й. Процюк, Гамтрамк, Ів. Юрчак, Шикаго. **По $4.** Марія Полх. **По $5.00:** Ольга Фостик.

Перше святе Причастя діточок у Вегревил. Посередині їх дорогий парох, о. М. Гнесько, ЧСВВ.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

ДЕВЯТИЙ РОЗДІЛ

ДОКЛАД У КВІНТІЛІЯНА

В домі бесідника Квінтіліяна відбувався доклад над другим розділом його нової книжки про виховання бесідника. Між слухачами були приявні колишні учні Квінтіліяна: Пліній молодший і Тацит. Прийшов також Ювеналій і цілий збір письменників Риму, що належали до т. зв. "срібної доби."

З рукопису читав син Квінтіліяна тринацятьлітній підросток — одинока надія Квінтіліяна після смерти дорогої дружини. Коли дитячий голос уже втомився, молодий Маврикій вхопив звій пергаміну й почав відчитувати твір мистця з питомим собі запалом, що небавком захопив усіх слухачів.

Старинні були дуже вразливі на дрижання голосу, тому в них деклямація завжди лучилася з читанням, а спільні голосні відчити майже зівсім заступали самітне читання. Голосовий орган Маврикія був незвичайно гарний: мельодійний, як музика, а при тім уже зо сильною мужеською закраскою. Кожна думка автора видобута на світло звуком голосу виринала перед слухачами немов з подвійною силою і Квінтіліян глядів з уподобанням на свойого учня.

Дійшли до цього місця, в якому автор каже, що промова має бути вислідом розважання: "добре писати — це значить навчитися добре говорити, а добре говорити — це значить черпати слова з життя й душі."

Маврикій відложив рукопис.

— Усі ми моглиб закликати: Досить — сказав він до Квінтиліяна Вчителю, до такого слова вже нема чого додавати. Все бесідництво ти змістив в одному реченні.

— Не похвал, але вказівок я бажаю від моїх приятелів — сказав Квінтіліян.

Маврикій продовжувава свою думку:

— Властиво навіщо люди вчаться гарно говорити? В дійсності вони повинніб учитися гарно жити, а друге вже самочинно витриснулоб із першого

-Алеж бо й друге потрібне. Чиж Пліній не прикрашуе наших мовниць, коли на них золотою вимовою боронить доброї справи не бажаючи іншої нагороди як тільки свідомість оборони справедливости?

— А щож? Хібаж мавби я продавати свое слово? —сказав чесний Пліній.

— Якщо ти не мавби багато її віллі та інших маетків, то ти мусівби продавати свое слово — воркнув Ювеналій.

— Ти нас завжди вчив більше собою, ніж своїми словами сказав Тацит до Квінтіліяна. — І саме це е найвимовніше з усіх твоїх докладів.

Тут показав він на мешкання вчителя уряджене скромно, майже вбого.

— Після двайцяти літ твого побуту на дворі, після різних високих урядів "така посілість"це справжній вінець чесноти.

—Не вірю в позолочену чесноту,й тому я не дав себе позолотити — відповів Квінтіліян.

— Бо ти сам золотий, учителю — докинув Ювеналій. Але колись багацтво помститься на тобі за його погорду. Колись за твій рукопис книгарі жадатимуть великих сум золота.

— А відтак мій декляматор піде прочитати твій рукопис ученим жінкам.

— Нехай мене боги боронять перед ученими жінками! — крикнув Тацит.

— Як то? Ти не хочеш, щоби твоя товаришка життя, немов чарівна муза, ділила з тобою працю, як Плініева прекрасна Кальпурнія?

Пліній зачервонівся. Тацит відповів:

— Я подивляю жінок вижчих розумом та інтелігенцією, але товаришкою життя бажав би я мати тільки невинне дівча, що недавно тому покинуло свої ляльки. Бо вартість мужчини це мужеська сила, а вартість жінки —це її жіночий чар. Я втомлений працею ума бажаю квітки простоти — тобто жінки, яка пряла би льон у мойому домі, а своїм усміхом засвічувалаб сонце.

— Тацит забезпечений у собі думае, що він мае розум за двох — буркнув Ювеналій.

— А Ювеналій не вміє інакше відзиватися,як тільки кпинами.

— А чогож ви хочете, мої дорогі? Якимжеж іншим коритом може плисти наша творчість під стопами тирана?

— Не кажи так, сину. Для мене божеський Доміціян не тільки не е тираном, але добродіем,бож він відчинив першу школу бесідництва в Римі — відповів поквапно Квінтіліян споглядаючи на Маврикія.

А Маврикій з очивидною прикрістю слухав підхлібств свойого вчителя.

Але Ювеналій глянув з погордою на погруддя Доміціяна й шепнув до Тацита:

— Лисий Нерон!

Тацит шепотом відповів:

— Копія е завжди блідіша від оріґіналу. Нерон був безтямний, але мав бодай власні помисли, а цей наслідувач малий і плиткий без ніякої особливішої черти. Цілий витертий, як цей портрет на грошах.

Пліній, хоч головою притакував, то одначе осторожно відсунувся від приятелів.

А Тацит говорив дальше:

— Яке місто, такий цісар. Все вигибае... Ми патриції зникаемо, нас заступають нові люди. Містом рядять визволенці з невільників, двором кермують шпіони, товариством трясуть розведениці.

— Забуваеш, чесний Таците, що патриції — це ще не ввесь нарід — відказав Маврикій. Є ще інша сила в землі укрита, яка вибухне в свойому часі. А ця сила — це нарід.

— Нарід? — закликав Тацит.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

На фронті

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На стрілецькім фронті

В Киеві перебували мої знайомі У.С.С., що давніше попали були в полон, а опісля створили військовий відділ "Січових Стрільців", за командою полк. Є. Коновальця. Я добився до їхньої кватири. Там як не помиляюсь, я застав четаря П. Пасіку, і сотників: М. Матчака й В.Кучабського. Приемно було зайти з ними до української харчівні "Батьківщина" на обід і зїсти тарілку "полтавського борщу" за 3 рублі!

Запевнення щодо приятельського відношення до католицької віри в межах української держави переказав мені Д. Донцов, що був тоді директором телеграфічної агенції в Киеві. Його заява давала надію на вільне визнавання католицької віри в Україні й організацію наших католицьких парохій й монастирів.

Недавно, коли на скитальщині кінчив своє життя останній гетьман України бл. п. Павло Скоропадський, то заявив, що як йому булоб дано ще раз вернутись в Україну, то він завівби всюди греко-католицьку віру, щоб раз-на-завжди відділитися від Москалів.

З особливим настроем відвідав я Соф. Собор, де захована була досі домовина князя Ярослава Мудрого, а опісля оглянув памятник св. Володимира Великого над Дніпром. Дивився й думав... про давноминулі події з історії України.

Які це були наші велитні! За їхнім старанням і проводом ми мали свою сильну державу й славу в Европі, а наш княжий рід був посвоячений із багатьома пануючими родами в різних краях.

А сьогодні е різні "ради", "комітети" й "провідники," а нема одного дійсного, всенаціонального українського уряду, що в час найбільшого горя української нації керувавби нашою працею й боротьбою за життя, волю й кращу будучину!... Нема одного національного Проводу, що його признаlиб усі українські провідники й партії для добра всього українського скривавленого народу!... Міжпартійна гризня й боротьба сплямлена братньою кровю...

Яка велика мудрість криеться в вифлеемських словах: "Люди доброї волі."

Хто бажае для України рятунку, повинен щодня молитися за це, щоб українські передові люди були "люди доброї волі" й у це "люте время" станули однодушно довкола одного "Проводу" до переможного змагу "за віру християнську, за волю українську, за прадідну славу," за саме існування на землі українського народу.

Єднайсь,еднайсь,народе мій,
Твори могутню лаву,
Бо тільки так вдасться бій
За волю і державу!

І дай нам, Господи, нового Володимира - Ярослава, а тоді певно над українською землею знову засяє Твоя благодать!

В славній Одессі

Підчас своеї мандрівки по Великій Україні 1918 року мав я також нагоду бути двічі в Одессі, нашім славнім портовім місті-пристані над Чорним морем. Їздив я туди з Грузького по уніформи й інший военний виряд для У.С.С..

Яке миле, зворушливе почуття огортало мене, коли я стояв в Одессі на березі того українського моря, що так тісно звязане з нашою історією, що на ньому наче туманом підносилась давня козацька слава! Якою близькою була ця картина, що її так чудово змалював наш Шевченко:

Наш отаман Гамалія
Отаман завзятий,
Зібрав хлопців та й поїхав
По морю гуляти.

По морю гуляти,
Слави добувати,
Із турецької неволі
Братів визволяти!

А в той час козаки-невільники молились-ридали в турецькій неволі:

Ой заграй, заграй, синесенькe море
Та під тими байдаками,
Що пливуть козаки, —
Тільки мріють шапки
Та на цей бік за нами!..

Так колись співали ми в Стриї на концерті Тараса Шевченка його "Гамалію" в композиції Біликовського. Я був тоді в 7 чи 8 гімназійній клясі і проводив студентським хором й співав із великим запалом, та певно не думав тоді, й не передчував, що за кілька років я буду дивитися на це українське море як цей, що своїми военними трудами й кровю,як український січовий стрілець, причинився хоч трошечки до цього, щоб це море могло знову вернутися під рідну владу,під жовтоблакитний прапор українського народу! Щоб можна було радіти від цього щастя, що його обіцяв-віщував колись наш Тарас:

Встане воля,
Світ правди засвітить
Ї помоляться на волі
Невольничі діти!

Щоб можна було глибоко відчути, яка правда криеться в цих словах незабутнього Кобзаря:

"В своїй хаті-своя правда,
І сила і воля!"

Та короткий був той "державний сон" українського вільного стрільця... Ще цього самого року самі Українці завалили свою державу, щоб збудувати "кращу", через що на рідній землі ми втратили "свою хату, і правду, і силу й

волю," Україну зайняли вороги української незалежности, володар України, гетьман Павло, загинув на скитальщині,як невтомний і нездомний боєвик на рідним визвольним фронті,а в нас?

За думою дума роєм вилі- [тає...
Одна давить серце, друга [роздирає,
А третя тихо-тихесенько [плаче
У самого серця...
....
Комуж її покажу я
І хто тую думу
Угадає-привітає великеє сло- [во?

Всі оглухли, похилились... перед червоним молотом і серпом так, що покривджений і загибаючий український нарід може за Шевченком сказати про себе й інші народи:

І світає і смеркає,
День Божий минає,
І знову люд потомлений
І все спочиває.
Тільки я, мов окаянний,
І день і ніч плачу
На розпуттях велелюдних
І ніхто не бачить...
І не бачить і не знає,
Оглухли, не чують,
Кайданами міняються,
Правдою торгують
І Господа зневажають,
Людей запрягають
В тяжкі ярма; орють лихом,
Лихом засівають!...

Український нарід опинивсь у найгіршому положенні за ввесь час свойго історичного існування. Та понад земними керманичами світу був, є й до віку буде сам Творець світу, що в "Його долоні плаває вселенна,"що одних із престолів скидає, а інших на престоли саджає..." До Нього, до Небесного Отця, треба всім Українцям, із усіх країв землі, звертатися щоденно з сердешною молитвою й благати Україні кращої долі:

Владико неба і землі
Взиваючих Тебе з мольбою,
Десницею Твоєю святою
З висот небесних осіни!

А щоб наша віра не була мертва, то зо свойого боку треба додати нам діла чесного життя й обєднане визвольне змагання "за Христа й Україну" аж до того дня, коли знову

Оживе добра слава —
Слава України!

За прикладом і проводом рідних провідників, кожний Українець у всім світі повинен станути до спільної праці й великого визвольного бою й створити цей один український фронт, що доти не спочине, аж на українську землю, на місце безбожного комунізму, вернеться воля й Христова Церква!

ПОРІЗДВЯНІ ДУМКИ

Перед Різдвом іду я до дому й здалека бачу червоне світло. Підходжу, а то стара наша бабця у вікні поставила червону свічку й віночок, знак, що надходить велике свято Різдва Христового. Я постояв подивився, й подумав: Дякую Тобі, Боже, що ми здорові дожили стрінути це велике свято. Та й у місті скрізь бачу я святочний настрій, перед домами горять деревцята, у вікнах віночки, вулиці, сторн убрані зеленими квітками, й освічені різними вогнями. Люди приготовляються на свято, а діти радіють, що дістануть дарунки, й скрізь чути радісні слова "Крисмас, Крисмас!"

Англійці, Французи, й всі християнські народи стрічають свято, тільки ми-одні не маємо свята цього року. Наше буде на другий рік. Ну, думаю, так постановили, так й має бути. Алеж читаю "Голос Спасителя" й бачу на ст. 10, відповідь 12 "Всі наші служебники, часослови й церковні календарі, від найдавніших часів аж по сьогоднішній день, однозгідно кажуть нам, що Різдво Господа Н. І. Хр. святкуємо 25-го грудня."Коли так, коли й наша Церква каже, то й ми святкуймо разом, як й усі люди й не зважаймо на це, що цьоця скаже.

Весною в "Світлі" був допис й видно, що автор священик.Пише про великодні свята, як то було добре, що разом були свята й додає "як то булоб добре,колиб усі люди святкували разом." А те слово: "добре," мене дуже дивує. Автор пише "добре," я кажу "добре," кожний робітник, що Нове Свято святкує, а на старе працює, каже "добре," і та жінка, що сидить сама вдома на наше свято й дивиться на індика, а чоловік й діти на роботі, теж каже "добре." І всі кажуть "добре," а чому не зроблять так? Хто нас силує, хто нам зобороняє? Ніхто, тільки наша впертість.

Ми самі знаємо, що вже пора нам бути разом з людьми. Церква нас привітає й уряд похвалить, так чого нам дальше впиратися? Як не сьогодні, то завтра, а ми мусимо йти за людьми. Ми не зробимо, молодь доросте й те зробить. Молодь й так не погоджується, але не хоче перечити старшим, а прийде незадовго час і "будуть всі єдино."

От, прийшло свято, увесь світ святкував, всі раділи, співали: "Христос Раждається," тільки ми ні. В нас ще не було свята!

На Свят-Вечір св. Отець вітав всіх вірних словами: "Христос Раждається," тільки не нас, ми остали. Наш Король вітав усіх горожан великої імперії, але не нас, бо ми "оглашенні." Це так само, як мати зготує вечеру, як може найліпше, поставить на столі й каже: "Ходіть діти, вечеряти!" Діти сядуть кругом стола, а одне найдеться вперте, залізе під піч й каже: "Я не піду, я не хочу, бо то не так, як я хочу!" Прикро матері, що не всі діти разом за столом, але не хоче робити крику й жде, поки та дитина надумається й прийде до стола. А як тоді мати радіє, що всі її діти разом. І так наша катол. Церква сумує й жде, коли то вже раз ми надумаємося й прийдемо до вертепу й всі разом скажемо: "Христос Раждається!"

С. Грушевський.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

НЮ-ЙОРК. — Вінчання. Дня 17-го листопада повінчались у церкві св. Юра в Ню-Йорку Софія Пернак і Едвард Крутис. Слюбну присягу перевів о. П. Дидик, ЧСВВ.,а о. Матвіїв, ЧСВВ був в асисті.

Молодята обоє походять з Ню-Йорку й є примірними католиками. Панна Софія належить до парохії св. Юра й завжди брала участь в парохіяльній діяльності. Була членкинею й префектою Марійської Дружини Дівчат. Молодій парі желаємо щасливого подружого життя.

ДЖЕРСІ СИТІ КОЛО НЮЙОРКУ — св. Місія. Наш добрий і ревний парох Впр. о. совітник Володимир Лотович подбав про обнову наших душ у св. Місії, яка відбулася в днях від 1-8-го грудня. Ранішні науки про Божі заповіді голосив знаний нам і улюблений нами Місіонар о. ігумен М. Марків ЧСВВ з Ню-Йорку.Він своїми сердешними словами стягав багато слухачів, як завжди. Вечірні науки про вічні правди, про любов рідної Церкви й нашого обряду виголошував о. Марко Дирда ЧСВВ, що недавно приїхав з Рідного Краю. — Теж добрий проповідник і ревний місіонар. Не диво, що такі два місіонарі стягнули повну церкву слухачів, а передусім молоді. Бо треба знати, що наша молодь в противенстві до деяких інших парохій, розуміє й говорить по українськи. Недавно наша парохія дістала нового дяка, що приїхав з Рідного Краю й вже зорганізував у нас гарний церковний хор. Дві останні науки виголосив о. др. В. Ґавліч, ЧСВВ, бо ОО. Місіонарі мусіли їхати дальше. До св. Тайн приступило коло 500 вірних, а між ними багато молоді. Щиро дякуємо ОО. Місіонарям за їхні труди й просимо, щоби скоро приїхали до нас знов на віднову на св. місії. Рівнож дякуємо нашому дорогому о. Совітникові за це, що влаштували нам таке свято наших душ.

Парохіянин

РОЧЕСТЕР КОЛО НЮ-ЙОРКУ — св. Місія. В днях 8-15-го грудня відбулася в Рочестер св. Місія, що її проводив о. Марко Дирда ЧСВВ. О. Місіонар виголошував щодня по дві науки, а крім цього виголосив кілька окремих конференцій до молоді, що зорганізована в Марійській Дружині і в секції шкільної молоді. Успіх місії був прегарний, бо до св. Тайн приступило коло 450 парохіян, а на кожній науці церква була виповнена вщерть. Передусім щире признання належиться Сестрам Служебницям, а в першу чергу їхній настоятельці С. Альойзії за це, що вони так ревно подбали про обнову душ шкільної молоді повіреної їхній дбайливості й опіці. Віримо, що ця св. Місія западе глибоким споминном у душі парохіян Рочестеру та й буде великим чинником виховання їх доброї молоді. Дай їм, Боже, витривати в добрих постановах!

ВИННІПЕҐ. Звіт із річних зборів добродійно — запомогового Брацтва св. Івана Милостивого.

Річні, загальні збори відбулися в салі братського дому, в неділю по полудні 22-го грудня 1946. Збори відкрив предсідник п. Йосафат Савка піснею "Царю Небесний." Пресідником зборів вибрано п. Петра Руту. На секретарів покликано пп. Степана Пасічного й Юліяна Лесика. На провірників (скрутенірів) вибрано пп. П. Паука і Д. Нижника й двох дверників пп. Мельника й Ів. Хмару.

По виборі персоналу до переведення зборів, діловий писар п. Ів. Майхрук відчитав програму зборів. Слідувало відчитання рекордів із трехквартальних зборів п. Майхруком, що їх збори прийняли й одобрили.

Від відділу пань, справоздання здавала пресідниця пані А. Галас.

Після порядку наступив звіт скарбовий, який здали пп. А. Ділай, скарбовий секретар і Андрій Калека скарбник. Звіт виказав, що в 1946 р. до брацької каси вплинуло $5.256. 62 дол., річні розходи були $4.230.87., чистого приходу за рік б-во зискало: $1.025.75. додаючи готівку в банку, яку заряд перебрав минулого року в сумі $8.756.58., каса брацтва має в банку $9.907.97 дол.

Відтак забрав слово п. Йосафат Савка висказуючи своє вдоволення з успіхів й поступу, що їх при діяльній співпраці цілого заряду й зрілости членів брацтво осягнуло в минулім році.

Безпроволочно по цім, обговорено справу відвідин хворих по шпиталях в часі Різдвяних свят, зголосилися охотники, заряджено колекту на цю ціль й на дарунки зібрано $9.38.

Тепер приступлено до вибору заряду на 1947 р. в якого склад входить трийцять двох членів й членкинь. Головою б-ва вибрано п. Петра Руту, заступником гол. Гр. Іваськова. Діл. секретар п. Йосафат Савка, заст. п. С. Корняк. Секретар скарб. п. І. Назар заст. пані Антонія Назар. Скарбник п. Анд. Калека, заст. п. Ів.Хмара. До контрольної комісії ввійшли: пп. Сава Крук, Ст. Пасічний Іл. Ділай. Дверники: пп. В. Галас й Ю. Ранюк. Хорунжий п. Ів. Мельник. Капітан: п. Он. Шалай. До заряду жіночого відділу увійшли: пані Аг. Галас предсідниця, пані Березовська заст., пані Вовк писарка, пані Вербицька скарбник. Господині: пані Рудницька, Ґайдюк й Кат. Федук. Пані Пачківська й Дружба, контрольорки. В склад опікунів й доглядачок хворих увійшло десять осіб.

Зо звітів секретарів, належить ще додати, що брацтво на будову нової церкви св. Николая у Винніпегу, жертвувало пятьсот долярів.

Збори зачинено відспіванням "Достойно єсть," та нашим українським гимном.

Степан Пасічний й Юліян Лесик: писарі зборів.

ЕДМОНТОН, АЛТА. 25-ліття супружого життя. Дня 9-го листопада родина й знайомі зійшлися до дому панства Петра й Йосифи Сацьків, щоб справити їм несподіванку з приводу 25-ліття супружжа.

Коли вже всі гості засіли при столі о. Лаврентій Джиґолик ЧСВВ провів молитву й почалася вечеря. Господарем вечері був пан Йосиф Пук. При кінці вечері він попросив о. Л. Джиґолика до слова. О. Л. Джиґолик кількома словами згадав про життя Ювілятів й як вони гарно трималися своєї церкви, а також як гарно виховали своїх дітей. На конець відспівано їм "многоліствіє" і вручено дарунки від рідні й гостей. Панство Сацьки подякували від себе за дарунки й за гарний вечірок.

Дня 20-го листопада в річницю їхнього шлюбу Ювіляти вислухали Службу Божу, а по Службі Божій о. Л. Джиґолик уділив їм благословенства з тієї нагоди. Іван Сацьків належить до Парохії св. свящ. Йосафата в Едмонтоні, є щирим католиком. Він від себе зложив $10.00 на часопис "Світло," в Мондері. Бажаємо щоби панство Сацьки при Божій ласці прожили разом зо своєю родиною між нами ще на многі й благі літа!

Редакція "Світла" дякує за дар на пресовий фонд й бажає п-ству Сацьким багато щастя успіхів й потіхи.

МОНДЕР, АЛТА. Новорічний вечерок. Напередодні Нового Року попрощали ми старий рік у церкві торжественною Службою Божою,Сповідю і благодарственною піснею "Тебе Бога хвалим.". Усі ті богослужения відправив о. Д. Попович ЧСВВ. Новий Рік ми теж привітали в церкві торжественною Службою Божою з дияконами, що її відправив о. ігумен В. Шевчук ЧСВВ. Вечері заряд Народнього Дому запросив нас на святочну вечеру. В галі було тепленько, бо заряд щойно вставив новий форнес, а крім цього панни прибрали галю святочно й з естетичним смаком. О. ігумен В. Шевчук провів коляду й молитву, а пані почали нас гостити. Та господар вечері п. Савич не дав довго сидіти при столі бездільно. Він почав покликувати людей неприготованих до слова. Це мало той добрий вислід, що люди говорили щиро, дотепно, а нераз зо справжнім козацьким гумором. Передусім усім подобалася гарна промова достойного Гостя п. посла Понича, що своєю приявністю зволив звеличити наше свято. Другим дорогим Гостем у нас був тоді о. Місіонар, що недавно приїхав з Європи та й розказував нам багато цікавого про Рідний Край. Річева була промова о. Ігумена В.Шевчука ЧСВВ., що вказав на деякі недомагання в нашій праці минулого року та й начеркнув коротку програму праці на новий рік. Свято закінчив коротким словом п. Савич. На його заклик приявні зібрали 18 дол. на скитальців. І хоч уже було по молитві учасники ще не хотіли розходитися, але зібралися в гурт і колядували майже до півночі. Ціле свято пройшло в ґарному, родинному настрою.

НЕЩАСЛИВИЙ випадок. 11 грудня в майні на Дромгеллер скоївся нещасний випадок,що його жертвою впав двадцятьлітній юнак Адольф Середа син Івана. Похорон відбувся 15-го грудня. Цей випадок вкрив глибоким смутком родичів Покійника, його двох братів Володимира й Василя, дві сестри Емілію за Степанію. Учасники сумного похоронного обряду зложили $3.50 на "Світло." Жертводавцям складаємо щиру подяку, родині Покійника щире співчуття, а Покійникові просимо в Бога вічного щастя!

ГЛЕНДОН, АЛТА. Несподіванка для маляра. Дня 10-го листопада, 1946, в парохіяльній резиденції парохіяни з Ґлендон, Алта., справили милу несподіванку малярові Володимирові Пащакові з вдячности за його гарне, а заразом і дуже дешеве малювання їхньої церкви. Хата була повна гостей. Коли засіли до приготованого стола з перекускою, Федь Максимів, заст. голови в парохії, в своїй промові подякував малярові за його працю і вручив дарунок в коверті. На це молодий маляр, заскочений тим всім, в гарній промові подякував за зичливіть і запевняв, що не забуде щирости парохіян. Опісля переведено збірку на новий будинок для "Українських Вістей." Зібрано $6.00. З того $1.00 на "Світло." Щира подяка жертводавцям.

ВЕЧІРОК в Гната Маслюка. Дня 24-го листопада відбувся парохіяльний вечірок в домі п. Гната Маслюка з доходом на церкву. При забаві бінґо, продажі паїв та перекусці прийшло чистого доходу на церкву $43.00. Такі вечірки відбуваються що-року зимовою порою в нашій парохії.

— Кор.

СТАР (Пено), АЛТА. На сироти — скитальців. Дня 16-го листопада, 1946 відбулася в парохії Стар, Алта., благодарственна Служба Божа на подяку за ласки цілого року. Свою вдячність парохіяни виявили тим, ща гарно, майже ціла парохія, приступила до св. сповіді, а відтак по богослуженні зійшлися до своєї парохіяльної галі й там при гарному спільному обіді зложили $37.00 на новий сиротинець в Анкастер, Онт., і на удержання сиріт-скитальців, що там перебувають. Краще не могли вивяити своєї вдячності Богові. Тим простягнули свою руку бідним діточкам сиріткам."Що зробите тим маленьким, це Мені зробите" — сказав Христос, і так вони зробили. Гарне признання за їх щире серце належиться парохіянам і жінкам, що приготовили спільний обід на таку красну ціль.

Опісля по короткім слові о. Е. Пащака, ЧСВВ., вибрано делеґатів на зїзд БУК-а в Едмонтоні в особах: п. Касіяна Летавського і його дружини та п. М. Заходи й його дружини.

Гість.

СХІДНЕ ТОРОНТО. Свято Молоді. Нема більшої радости в родині, як коли в ній царить любов та згода. Недармо на спільних гостинах співають: "Де згода в родині там Бог благословляє і щастя посилає." Ось на таких родинах повстали в Канаді парохіяльні громади, котрі ширять славу Творця світа і української нації.

По прикладу родичів поступає і наша молодь, на що доказом хочби місто Торонто. Провінціяльний Заряд молоді під зверхним проводом великого працівника та любителя молоді Всеч. о. Дзюрмана, пароха Пресвятої Евхаристії, гарно старається працювати та поступає за вказівками свойого любленого О. Пароха. Вислідом цього були два цінні здвиги релігійні, котрі принесли нашому греко-католицькому обрядові й українській нації, повагу, пошану, славу, а певно й Боже благословення. Перший здвиг це була поїздка в місяці серпні до чудотворного місця в Мидлан, де відправлено соборну Службу Божу, а в поході взяло участь поверх пятьсоток учасників.

Друге небувале досі в Канаді свято було: спільне святе Причастя молоді, що його жертвувала дорога молодь за поневолений страдальний український нарід і наших мучеників Преосвящених Владик.

По Службі Божій відбулося спільне снідання в парохіяльній залі, на котрім були присутні Достойні: Впр. Монс. С. МекҐарт і Ректор Інституту А. Шептицького, Всеч. о. Ґорошко. Вірю, що певно молодь подасть точний опис цього свята до католицької преси. —

Учасник.

ЛІШОР, АЛТА. Посмертна згадка. Дня 19-го грудня трагічним випадком упокоївся Петро Латка, син Івана Латки, проживши 20 літ. Похорон відправив о. М. Горішний, ЧСВВ., і тлінні останки поховано на цвинтарі церкви Різдва М. Божої в Лішор. Покійний уродився в Лішор 1926 р. Поховано його біля гробівця матери, Марії Латки. Похороном зайнявся Симеон Смолик з похоронного заведення "Парк Меморіял" в Ламонт, Алта. На обіді зібрано на "Світло" $3.43.

Тією дорогою родина Покійного бажає зложити подяку всім, що прийшли на похорон, щоб віддати йому послідну прислугу, та просить о молитви за душу Покійного. В. Й. П. —

Родина.

ДЕЛФ, АЛТА. Вінчання Кляри Лопушинської з паном Каролем Ходіцьким. В суботу 2-го листопада в церкві св. Йосафата в Едмонтоні, відбулося вінчання панни Кляри Лопушанської з Брудергайм з паном Каролем Ходіцьким з Делф. Святу Тайну супружества уділив о. Ю. Слота, ЧСВВ. По шлюбі молодята, дружби, дружки й родичі молодої прибули до дому п-ва Ходіцьких, родичів молодого, де відбулася весільна гостина в честь молодих. По наділенні молодих дарунками, п. Н. Петрик сказав пару слів про заслуги родичів молодого й молодої та побажав їм взаїмної любови в супружиму житті та щоб задержали й шанували традицію українського народу як їх родичі. По відспіванні многолітствія гості не забули за нашу католицьку передівсім часопис "Світло" й п. Юсько Литавський зайнявся збіркою, що принесла $7.40. Щире "Спаси Біг" гостям за жертву, а молодій парі бажаємо в щасті та в здорові много літ прожити, Гість.

ЕДМОНТОН, АЛТА. Срібний ювілей п-ва Володимира і Павліни Червоняків. День 19 жовтня, 1946 був радісним і торжественним днем в житті п-ва Червоняків. Того дня припадав їхній 25-літній ювілей супружого життя. Вечером, того самого дня, сини справили своїм родичам гостину, як вияв любови, пошани й вдяки за гарне виховання, яке вони від них отримали. На гостині була ближча родина й сусіди.

Члени й членкині Народнього Дому, довідавшись про цей ювілей, справили своїм заслуженим членам гарну несподіванку в Нар. Домі, в суботу, 7-го грудня.

О. парох Е. Химій, ЧСВВ отворив вечерок молитвою, а по смачній перекусці, господар вечерка п. Іл. Боцюрків, голова Н. Д., пояснив ціль зібрання і зазначив заслуги панства Червоняків. Потім о. Химій промовив від парохії св. Йосафата. П. О. Прийма, диригент і б. учитель Рідної Школи при Народнім Домі, погратулював панству ювілятам, що виховали своїх гарних дітей в дійсно національно-релігійнім дусі. Пані Ю. Коренда промовила в імені жіночого товариства й вручила гарний дарунок від всіх присутніх. На її заклик гості зложили $8.35, з чого $5.35 на Українські Вісти і $3.00 на Світло.

П-во ювіляти зворушені до сліз, щиро подякували такому численному зібранню за це вшановання і за дарунок, і від себе жертвували $25 на підлогу до нової церкви, $5 на Рідну Школу а $5 на Нар. Дім.

На цім місці желаємо панству Червонякам Божого благословення, щастя, здоровля і ласки Божої дочекати ще до золотого ювілею, а всім жертводавцям щиро дякуємо за їх ласкаві жертви й за участь в торжестві. — Присутній.

МАВТЕН РОВД, МАНІТОБА. Несподіванка для пана Юрія Сороки у 60-ліття життя. День 7-го листопада цього року був днем великої радости для панства Юрія і Анни Сороків, бо цього дня їх син, о. Віктор, ЧСВВ мав відправу в своїй церкві на Мавтен Ровд. Та того вони сподівались вже передтим, коли почули, що о. Віктор іде на конґрес до Вінніпеґу. Однак не сподівалися вони, що цього вечора їхня хата буде набита несподіваними гостями.

За старанням сина Івана, доньок і зятів панств Савчуків і Баранюків скликано багато гостей, щоб спільно відсвяткувати ювілей 60-ліття тата. Якраз тоді були там дорогі гості з Монтреалю — панство Адамки й пані Лапчак.

Коли всі засіли до стола, п. Михаїл Волоцький пояснив ціль вечірка та покликав до слова п. Миколу Баранюка, котрий зложив від рідні щирі побажання дорогому Ювілятові. Відтак сердешно промовляв п. Іван Адамик, гість із Монтреалю. Наконець в імені дітей о. Віктор подякував батькові за виховання, побажав ласк на дальше життя та вручив від дітей дарунок. Пан Сорока зо щирого серця дякував дітям і всім присутнім за це, що пошанували його у цей спосіб.

Не забули цього вечора й за скитальців. На заклик господаря вечірка пішла збірка, що принесла $34.70. Жертводавцям щира подяка, а п. Юрієві Сороці дай, Боже, кріпкого здоровля та ласки дожити довгого віку.

Учасник

НОВИНКИ

— **Канада** зменшила свої збройні сили, бо міністер оборони Клекстон заявив, що армія, фльота й летунство матиме 36.000 людей замість 51.000. Вслід за тим летунство вже припинило набір рекрутів. Відповідно до цього й видатки на армію будуть менші. Обчисляють, що ця зменшена армія заощадить державі один міліярд, стосімдесятьтри міліони долярів.

— **Міністерство фінансів** в Оттаві знесло державну контролю цін на меблі, начиння, радія, ярину, рибу, мід, дивани й т. п. Натомість уряд задержав під своєю контролею та кі речі як: більшість харчевих товарів, убрання, обуву, авта, газоліни, фармерську машинерію і т. п.

— **Британія й Франція** заключать союз, щоби забезпечитися перед новою німецькою небезпекою та зберегти мир і безпеку. Урядове оповіщення британського міністерства стверджує, що в останніх 25 роках Німеччина двічі нападала на Англію і Францію. Цей союз був великою політичною несподіванкою і тому політики цікавляться тим, як до цього союзу віднесеться Мо[illegible]

— **В Америці** 7-го січня уступив дотеперішній міністер заграничних справ Джеймс Бирнс зогляду на слабе здоровля. На місце Бирнса міністром заграничних справ іменовано генерала Джорджа Маршала. Назначення генер. Маршала прийнято з вдоволлям так в Америці, як і в Канаді. Маршал не тільки добрий жовнір, але має теж широкий досвід у заграничній політиці, бо він був довіреним дорадником президента Рузвелта, їздив з ним на всі важні конференції підчас війни, а від року був американським амбасадором у Китаї. Американська преса стверджує, що в взязку з тією зміною осіб нема причини сподіватися основних змін в американській закордонній політиці. В англійській пресі відчувається жаль з приводу уступлення Бирнса, говориться про приязні звязки Бирнса з Бевином, а навіть натякується про можливе уступлення Бевина.

— **У Франції** вкінці після довгих і пристрасних сварок вибрано першого конституційного президента по війні. Став ним старий провідник соціялістів Вінкент Оріол, що має 62 роки. Комуністи, хоч найсильніші в парляменті, не ставили свойого кандидата не маючи поперття інших партій, а кандидат поміркованої партії перепав. Тимчасовий премієр Блюм уступив нібито через недугу, а президент назначив премієром також соціяліста Павла Рамадіє — знаного правника й економіста. Комуністи хочуть взяти в свої руки міністерство заграничних справ. Таким чином Франція опиниться знов у руках соціялістів і комуністів. Цікаве куди вони заведуть колись католицьку Францію?

— Совітський уряд зажадав від Норвегії військових баз для себе на островах Шпіцберген напроти північного рога Норвегії. Власть Норвегії над цим островом була затверджена окремою умовою в Парижі 1920 р. Росія теж підписала цю умову 1925 р., а тепер хоче її уневажнити, але британський уряд стоїть на тому, що ця умова важна. Цю умову підписала також Канада.

— **До Еспанії** прибула в останніх днях група 18 українських студентів, що будуть студіювати на університетах в Мадриті. Опікується ними Католицьке Товариство Опіки Студентам.

— **У Польщі** в неділю 19-го січня відбулися ославнені вибори. Не зважаючи на пересторогу Америки й Англії, щоб уряд перевів вільні вибори, як до того зобовязався у Потсдамі, польський червоний уряд масово виарештував членів селянської партії Міколайчика та переводив вибори явні під террором. Москва повідомила, що в деяких округах на комуністичну лісту віддано сто процент голосів. У деяких округах дійшло до кривавих зударів. Є вбиті й ранені, а навіть сподіються кривавого повстання. Міколайчик остро запротестував проти такого поступовання уряду. Цікаве, як до цього поставиться Англія й Америка.

— **Маршал Монтгомері** був у Москві, де його оваційно вітали, давали бенкети в його честь, а навіть обідав він зо самим Сталіном. На прощання Сталін подарував йому дорогу шапку папаху й футро вартости $8.000. Тепер маршал Монгомері каже, що червона армія зробила на нього велике враження і дуже хвалить усе, що йому червоні дозволили бачити. З весною до Англії має приїхати совітський маршал Васілевський. Кажуть, що те все є доказом наближення між Англією й Совітами. Тяжко вірити в це, але правдою є те, що від якогось часу московське радіо перестало нападати на Англію та її заграничну політику.

— **Член совітської амбасади** в Мексику Кирило Алексеев утік з родиною до Ню-Йорку й заявив, що ніколи не вернеться до Росії. Совітський уряд зажадав видачі Алексеева закидаючи йому присвоєння урядових грошей. Алексеев заперечив совітське оскарження і заявив, що совіти не мають ще атомної бомби, що в Мексику діє НКВД, що перед ним ніхто не є безпечний і т. п.

— **Наші Сестри Служебниці** відчинили свій перший монастир у Парижі, де займуться діточим садком і захоронкою для української дітвори. До Парижа вже приїхали дві Сестрі зо скитальщини, а невдовзі приїде їх більше. Боже, помагай їм!

— **У північному Ірані**, де ще від третього століття процвитала католицька віра, настало релігійне переслідування на звичайний більшовицький лад. У школах заборонено науку релігії, а вірні, що не хочуть статися комуністами, є виставлені на голодову смерть.

Богослуження в Алберті

ЛЮТЕНЬ

2. Стрітення
Новий Київ
Краків
Гілярд — св. Івана Христителя

9. Неділя.
Іннисфрі — місто
Вегревил
Борщів

15 Стрітення (ст. ст.)
Плейн Лейк

16. Неділя
Іннисфрі Матери Божої
Гілярд — місто

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

2. Неділя Блудного Сина. Стрітення. Гл. 1. Всеночне. — На Літ. Входное. Троп. воскр. і Празн. Сл. Конд. Тр. І н. Празн. Ап. 135 і 316, Єв. Луки 79 і 7. Задостойник Празника.

10. Неділя Мясопустна. Гл. 2. Єв. утр воскр. 2. На Літ. Ап. 140, Єв. Мат. 106.

16. Н. Нед. Сироп. Гл. 3. Єв. Мат. 43. утр. воскр. 3. На Літ. Троп. воскр. Сл. І н. Тріоди. Ап. 112, Єв. Мат. 17. — Вечером Вечірня постна в поклонами.

Старий стиль

2. Неділя Митаря і Фарисея. † Преп. Евтимія. Гл. [illegible] Єв. утр. воскр. 1. На Літ. Троп. воскр. і Преп., Сл. Препод. і н. Тр. Ап. 298 і 335, Єв. Луки 89 і 24.

9. Неділя Блудн. Сина. † Пер. мощ. Ів. Золот. Гл. 2, Єв. утр. воскр. 2. На Літ. Ап. 135 і 318, Єв. Луки 79 і Ів. 36.

12. Середа. Трьох Святителів. Всеночне. На Утр. Єв. Ів. 36. На Літ. Ап. 335, Єв. Мат. 11.

15. Субота. Стрітення. Госп. Всеночне. На Утр. Єв. Луки 8. На Літ. по Входнім Троп., Сл. І н. Кондак Празн. Ап. 316, Єв. Луки 7. Задостойник.

16. Неділя Мясопустна. Попраз. Стріт. Гл. 3. Єв. тур. воскр. 3. На Літ. Троп. воскр. і Празн. Слава Конд. Тр. І н. Празн. Ап. 140. Єв. Мат. 106. Задост. Празн.

Відозва

ХТО ЇХ ЗАБЕРЕ: МИ, ЧИ БІЛЬШОВИКИ?

Зо скитальщини в Європі прийшла сердешна просьба від кількох наших родин, щоб їх порятувати у великому горю й вислати афідевіти.

Ми в імені наших терплячих братів і сестер просимо Дорогих Читачів "Світла" прихилитись до цеї просьби й підписати по одному афідевітові для родини п-ва Романкових, Іванція, Палажія, Даниляка, Войтини й д-ра Галущинського.

Хто буде ласкавий підписати один афідевіт для наших скитальців, нехай щонайскорше напише листа до Редакції "Світла."

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1) Бриковський Петро, тепер у Франції пошукує сестру Бриковську Анну й братанича Городецького Петра з Гологір, пов. Золочів.

2) Мохналь Пилип з Форк Ривер у Канаді пошукує свойого сина, що перебуває десь на скитальщині.

3) Ліда Граб з Дому Артемович шукає братів у Канаді: Івана й Василя Артемович синів Василя і Еви з Ювняків зо села Татар, повіт Самбір.

4) Боцюрків Ярослав шукає Євгенії Калужняцької, що жила у Виннипегу, Ман., Стелля Аве.

5) Сагаш Емілія з дому Боцюрків з Манастирськ шукає Сестри Теодосії Боцюрків ЧСВВ., що перебувала у Филяделфії.

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК

На Великий Піст
поручає оці книжки:

Хресна Дорога	.10
Свята Година після о. Матео	.10
В тіни хреста, покаянні і страстні пісні	.10
Многострадальна Мати	.20
Розважання о муках і смерти ГНІХ. о. Кінаш	.15
Пощо сповідатись	.05
Як сповідатись	.05
Помяник усопших	.25
Картки до сповіди, сотка	.30

Адресувати до:
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВІТЛА"

По 50ц.: І. Хмара, Торгвид, І. Войчіцький Клівленд, І. Брикович. Едмонтон. **По $1.00:** Н. Петрик, Восетна, М. Пожарнюк, Гейт, К. Миколіо Майда, Монт. П. Баран, Бруклин, К. Рибник, Честер, М. Гармідер, Дейзленд. З несподіванки для В. Пащака, Глендон, Г. Кондро, Радвей, В. Зарінчук, Монтреал, В. Годованський, Торонто, А. Тимчак, Делф, К. Горішна, Трой. **По $2.00:** З несподіванки для П. Музички, Плейн Лейк. П. Лепінський, Едмонтон, Л. Будик, Транскона, К. Галіська, Сайр. І. Фецич, Н. Й. **По $2.90:** З похорону бл. п. Петрусі Анни Павлій, Борщів. **По $3.35:** В домі п. Вас. Олійника, Вегревил. **По $4.25:** З похорону бл. п. А. Жук, Мондер. **По $5.00:** П. Височанський, Сентралія. **По $5.40:** З весіль. забави Йосифа і Анни Кілиштоф. **По 6.50:** З похорону бл. п. Олекси Гевко. **По $7.40:** З весіль. забави Кароля й Кляри Ходіцьких, Делф. **По $7.50:** З несподіванки для Тимка й Анни Федечко, Мондер. **Ліга Українських Католицьких Жінок — відділ Алберти — $50.00.**
З весіль. забави Николая і Наталії Коваль, Сван Плейн, **$6.00.**

Дальший виказ жертв помістимо в наступнім числі "Світла".

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

ОПОВІСТКА.

Дорогі Передплатники!

Подаємо до Вашого відома, що хоч інші часописі зогляду на підвишку ціни друкарського паперу підвисшили передплату, передплата "Світла" на дальше остається тасама. Одначе просимо наших передплатників, щоби свою передплату відновили, довги вирівняли та допомогли нам своїми добровільними жертвами покрити кошта [illegible]

Редакція і Адміністрація "Світла".

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare. Alberta. Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 лютня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta. Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч. 4

Новий греко-католицький Єпископ

Апостольська Столиця дбайлива про долю греко-католицької Церкви пересідуваної большевиками, хоче її скріпити поза межами Совітського Союзу. Доказом тієї дбайливости є іменування Преосв. Данила Іванча, а в останніх днях нового Владики-Помічника для Пряшівської епархії в особі о. д-ра Василя Гопка. Новий Владика народився 1900 р. в пряшівському повіті. Гімназію і богословя скінчив у Пряшеві, а відтак був греко-катол. парохом у Празі. Крім навалу парохіяльних обовязків ходив ще на Карловий університет, де осягнув ступінь доктора св. богословя. За його ревну апостольську працю Апост. Престіл іменував його монсініором. З Праги Преосв. Павло Гойдич покликав о. Гопка до Пряшева на духовника й професора морального богословя в духовній семинарії. Тут натрапив він на великі трудноці зо сторони богословів латинського обряду, що хотіли зісловачити духовну семинарію. Одначе о. Гопко своєю енергічною поставою ударемнив їх пляни. Справа опинилася у словацької влади, а вона відобрала о. Гопкові платню професора й духовника та домагалася його усунення зо семинарії. Це був час могучости словацького премієра професора Туки, який домагався навіть усунення Преосв. Гойдича, що був тоді тільки Апост. Адміністратором Пряшівської епархії. У відповідь на домагання Туки Апост. Престіл іменував Преосв. Гойдича Єпископом-ординарієм. 1944 р., коли наші священики-скитальці найшлися в Пряшеві о.др. Гопко був секретарем Преосв. Гойдича. Крім Преосвященого найбільше опіки й підмоги ми одержали від о. д-ра Гопка. Нераз приходив він до нас до духовного семинаря, де ми перебували й спомагав нас своїми грішми й харчами, що їх приносив від своєї доброї матери, що мала малий дімок у Пряшеві. Новий Владика — це передівсім муж молитви. Нераз ми бачили його з часословом перед престолом у катедрі. Під оглядом національним він наш свідомий патріот. Тому радіемо таким іменуванням і кличемо: На многая літа, Владико!

Похорон кардинала Віллньнева

У Квебеку 24 січня відбувся похорон кардинала Р. Віллньнева. Похорон випав дійсно величаво, бо в ньому взяли участь два кардинали: Мек Гвиген з Торонта й Спелман з Ню-Йорку, Апостольський Делегат Антоніютті, 40 Єпископів й Архиєпископів, представник уряду міністер заграничних справ Ст. Люран, представник ген. губернатора Канади полк. Роберт, сотки духовенства й понад 30.000 людей. У похороні взяли участь: рідний брат Покійного кардинала Лігорій з Чина Братів Христіянських Шкіл і рідна сестра теж монахиня. Похоронні відправи відбулися в катедрі св. Якова, відтак величавим походом відпроваджено тлінні останки до підземної крипти в історичній базиліці Квебеку. Згідно з бажанням Покійника, надгробних промов не було. — Смерть кард. Віллньнева покрила жалобою всю Канаду, бо в його особі зійшов у могилу не тільки князь катол. Церкви, але й визначний суспільник і муж стану в Канаді.

Преосв. І. Бучко між скитальцями

Одинокий наш князь Церкви, що в Європі лишився на волі, Преосв. Іван Бучко, відвідує як Апост. Візитатор наших скитальців в Европі. У Франції Преосв. Іван відвідав українські громади в Парижі, Меці й Штрасбурзі. Всюди наші люди одушевлено вітають улюбленого Владику, влаштовують в Його честь концерти й академії, а Він цікавиться і приглядається потребам наших емігрантів, кріпить [illegible] сі й потішає. З Франції Преосв. Іван їздив до Англії, де підчас обіду виголосив знаменну промову про мучеництво нашої Церкви в присутності представників англійського духовенства й влади; ця промова широким відгомоном відбилася в англійській пресі. Сподіємося, що звіт Владики, що його Він привезе до Риму, буде мати велике значення для нас.

Розігнали [illegible]овну семинарію

В американській зоні Н[illegible] коло Мінхену існувала нац[illegible]на семинаря, що містила [illegible]ців і 12 професорів. Рект[illegible] о. др. В. Лаба. В остан[illegible] славна УНРРА розігнала [illegible] і професорів до скитальчих таборів, перериваючи їх науку в половині шкільного року. Чому? питаємося. Чи наука св. богословя — це теж політика? Чи так виявляється ця ославлена в Америці толеранція релігії? Чи таке поступовання причиняється до мирного співжиття народів?

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

РЕЛІГІЯ Й РОДИНА

Ми бачили, що релігія конечна людині, як одиниці, бо вона конечна її розумові, волі й серцю. Одначе людина — це суспільна істота, що живе в спільноті з іншими. А перша комірка суспільного життя — це родина.

Грецький мудрець Аристотель називає родину природною суспільністю, яка має на меті добувати те все, чого людина щоденно потребує. Отже родина як природна суспільність випливає з людської природи й сама природа надала родині ціль та устрій. Як кожна суспільність, так й родина потребує авторитету, який мавби право кермувати й приказувати те все, що родині конечне. Цей авторитет прислугує родичам, а в першій мірі основникові родини — батькові.

Родина є основою й коренем усіх інших людських організацій, станових, фахових, політичних, а навіть релігійних. Родина є старша від народу, держави й Церкви й тому незалежно від них родина має природне право до свойого власного існування, розвитку, науки й виховання дітей, а всі інші людські організації та установи, що не спираються на людській природі, але тільки добрій волі, не сміють обмежувати ні позбавляти родини її природних прав. Вслід за тим родина — це найперша установа виховна й наукова.

Родина немов разом з кровю переливає зародки чеснот та добрих наклонів. Ще більших чудес родина доконує своїм величнім, немов Божим ділом виховання так, що зівсім слушно родину можна назвати тією різбаркою, що вирізблює ціле життя людини. Родина защіплює в душу найглибші засновки справжньої культури: лад, спокій почуття власности, замилування обовязку, праці й ощадности. Родина вишколює в молодій душі призвання та пошану авторитету, вчить обопільної любови й згоди. Одним словом: родина — це незрівняний виховний інститут в якому розум і повага батька, ніжність матері, сердешність братів і сестер та вся атмосфера родинного дому вишколюють та й ублагороднюють молоду душу. Тому, коли йде про живі цеголки до якоїсь суспільної будови — то їх ніщо на світі не виробить так добре, як родина. Хто вийшов з доброї родини — цей буде добрим членом кожної організації та пожиточною одиницею народу. Вкінці родина — це найперша спільнота релігійна, бо підставою й коренем родини є супружий звязок, а супружжя вже з природи має релігійний характер. Сам Бог його установив та й сам Бог співділає при кожному початті нового життя, бо творить зокрема кожну душу на свій образ і свою подобу. Родина має релігійну ціль, бо має виховати людей призначених на службу Богові. Тому бачимо, що в усіх народів, навіть поганських, супружжа заключається при різних релігійних обрядах, а родину віддається під особливу опіку якогось бога.

Ось так уже сам природний закон вимагає, щоби родина була релігійна, бо тойсамий Бог, що створив людину, створив також родину. В Бозі родина черпає свою святість, свою нерозривність й поміч потрібну до сповнення своїх великих завдань. Усе, чим родина є і що вона має, завдячує Богові. Тому вона повинна признавати цю свою залежність від Творця.

(Д. б.)

Танцююче милосердя

"В наступну неділю в нашій церковній галі відбудеться баль з танцями. Цей-баль уряджують наші церковні братства, а ввесь дохід з балю призначений для скитальців. Думаю, що не треба вас заохочувати, щоб ви всі взяли участь в цьому балі, бо сама висока ціль його — тобто недоля наших нещасних братів-скитальців повинна вас спонукати до масової участи в цій забаві."

Таке заповідав своїм парохіянам один наш священик перед проповіддю в одній нашій церкві в Новому Світі. Чув я це на свої власні вуха. І моторошно зробилося мені на душі, бо я щойно приїхав зо скитальщини й передомною виринуло терпке питання: "Чи й на мене мої брати теж танцювали? Може й мене вирятували вони тільки дорогою ціною якогось балю з танцями?" І чомусь зробилося мені жаль за нужденною скитальщиною, за її голодом і холодом, за поважними й сумними обличчами моїх братів-скитальців. Минуло кілька днів, одначе не минувся мій поганий настрій, бо хоч як багато я думав — то ніяк не міг зложити разом таких понять: церковна галя + церковні братства + священик + баль + скитальці.

А я чоловік пехoватий, як казали в Старому Краю, маю пеха, це значить: як щось мене вчепиться — то переслідує мене до кінця. Так само і тепер.

Після кількох днів опинився я в іншому місті. Як скиталець з "гнилої Європи" все оглядаю, всьому придивляюся. Переходжу попри цілий бльок наших українських інституцій між якими є церква, редакція, Народній Дім, і т. п. За одним вікном пишається великий, як плахта, декоративний афіш. Досить незугарними буквами, що нагадують викривлені запятки бідного скитальця, щось виписане. З немалим трудом вдалося мені відшифрувати напис:

"Комітет Допомоги Скитальцям построює великий пікнік з танцями. Чистий дохід на спровадження українських сиріт зо скитальщини."

Агі! А це що? Чи тут у Новому Світі всюди таке водиться? Може я европейський зацофанець не маю зеленого поняття про таку модерну чесноту, як "танцююче милосердя?" Такі й їм подібні думки мене роззброїли. І чомусь мимохіть пригадалася мені стара галицька пісня:

— Гуляй Семене,
Я до тебе, ти до мене...

Вийшов я за місто. Дорога рівненька, як стіл. В Европі таких доріг немає. Малі, білі й привітні дімки. Багато каварень і їдалень. Одначе мої думки тільки сковзуються по поверхні того всього. Вони знов кружляють коло "танцюючого милосердя". І пригадується мені таке здумане, чи правдиве оповідання:

"Стояла біля авта. Вимальована, випудрована, видекольтована, пахуча перфумою, закутана в футро легеньке, як пух. Їде на добродійний вечір танців. Нараз коло неї заскомлів голос голодного:

— Даруйте, будь ласка, на кусник хліба. Я ще нічого сьогодні не їв. —

Її тупоносий пантофельок, що формою і краскою нагадував головку гадюки, нетерпеливо затупцяв:

— Чоловіче Божий — всердилася — не займай мене! Яж їду танцювати для вас — бідних.

Десь колись таке читалося.

Або інший правдивий випадок, що стався перед кільканадесяти роками в Сицилії:

"На цілому острові запанував жахливий голод. В одному місті голодні кинулися на пекарні й склади збіжжя. Очивидно, що поліціянти розганяли їх, а коли голодні не хотіли відійти, поліцисти почали стріляти й вісім осіб убили, а дванацять ранили. В другому місті був подібний випадок, знову стріляли й знов кількох забили, а кільканацятьох поранили. Тоді ґувернер постановив іншим способом зарадити лиху: Одної ночі палата пана ґувернера заіскрилася ярким світлом, з усіх сторін зїжджалися багаті повози везучи товстих панів та елеґантних пань, а вкінці заграла музика. Мешканці голодні хитаючись на ногах виходили на вулиці подивитися, хто це так насміваеться з їх болю? Хто тішиться так голосно, коли вони так тихо вмирають? Крізь освітлені вікна голодні бачили, як у кімнатах ґувернера в крутіжі танців вертілися вистроені пари. Якась стихійна хвиля обурення охопила всіх голодних мешканців, збіглася голодна юрба, почалися крики, демонстрації, посипався град каміння. Перестрашені гості кинулися до повозів, але юрба напала на них тут і дійшло до цього, що поліція почала стріляти до голодних і було шістьох убитих, а сімнацять ранених. Цей темний нарід не хотів зрозуміти, що цей баль був построєний для нього, бо ввесь дохід з нього був призначений для голодних і вмираючих.

Чомуж люди так самочинно обурюються на "танцююче милосердя?"

Християнство своєю наукою і своїми засадами запустило таке глибоке коріння в наш світогляд і наші поняття, що ми ще від своїх батьків, дідів і прадідів чули тільки про таке милосердя, що посвячується, що плаче з заплаканими, що пригортає сиріт, потішає вдів, відвідує хворих, піклується бездомними. Так воно було через цілі століття. Аж нараз у модерних часах зявляється якесь інше милосердя. Воно грає, співає, малює, танцює, ходить по линвах, показує різні акробатичні штуки, а те все з доброти й посвяти для терплячого людства. Люди старого покрою не розуміють цього нового милосердя і похитуючи головами називають його якимось дивоглядом чи відміною. Одначе не треба цьому дивуватися, бо інше дерево родить інші овочі. Християнська любов ближнього зродила прекрасний овоч, що називається християнським милосердям. І ми бачили його, як воно похилялося над умираючими, як тихо й незамітно переходило кімнати шпиталів і сиротинців, як навчало невіжів, потішало зажурених, кормило голодних. Немов та сестра-жалібниця воно зявлялося всюди, де тільки був біль і терпіння. Нераз у Львові перед тією війною бачив я покірного брата Альбертина в грубій старій рясі, як він ходив по парках, каварнях і готелях і збирав милостиню та кпини! Милостиню віддавав убогим, а кпини й насмішки лишав собі. Не тільки я, але й інші гляділи з глибокою пошаною на те, як цей покірний брат з посвятою любови власної практикував християнську любов ближнього.

Та згодом майже на всіх ділянках нашого життя появився новий напрямок, що хотів виперти вплив християнства. Він називається ляїцизм. Є це рух, що зродився у Франції як спадкоємець вільнодумства французької революції. Він змагає до повної незалежности від усякої релігії, до нагляду держави над Церквою. Він старається зосвітчити Церкву, духовенство, й церковні інституції. Замість надприродних чеснот він хоче защіпити в людських серцях зівсім природні, а навіть сказатиб, світські чесноти. На місце християнського милосердя ляїцизм почав ширити т. зв. філянтропію тобто: любов людини. Отже тут зникає вже ближній, а виступає тільки людина. І на цьому дереві філянтропії виріс терпкий овоч танцюючого милосердя. Тож сумно воно й невесело, коли танцююче милосердя шириться в наших добродійних інституціях, чи церковних братствах. Це булоб доказом, що до них усіми щілинами втискається модний сьогодні дух ляїцизму. Ми — християни мусимо цього духа зосвітчення поборювати й звернутися знов до надприродньої любови ближнього, з якої виростає християнське милосердя.

А це милосердя для нас — християн не є тільки якоюсь доброю радою, що її ми можемо сповнити або понехати. Ні. Воно є нашим обовязком, що випливає з нашого всехристиянського братерства та з приказу самого Христа, який каже: "Милосердя хочу, а не жертви", який до тих, що стоятимуть по лівиці на страшному суді скаже: "Ідіть від мене прокляті, бо я був голодний, а ви мене не накормили; я був нагий, а ви мене не приоділи..." А на горі блаженств [illegible] Христос сказав: "Щасливі [illegible] серні, бо вони милосердя доступлять." Отже милосердя це радше зиск, як жертва, бо приносить більше тому, що дає ніж тому, що бере. Бо хто не потребує Божого милосердя? Вслід [illegible] християнин не повинен чинити комусь добра серед музики й танців, чи може щей при горілці. Християнин повинен давати милостиню так, щоби лівиця не знала, що дає правиця. Передівсім християнин, що його милосердя випливає з любови ближнього, буде стерегтися навіть найменшого упокорення того, кому він чинить добро, щоби не повторилося те, про що оповідає наше народне оповідання. Один бідак позичив собі в багатого кума чобіт і пішов у них на Великдень до церкви. На Великдень кум стрінув бідака серед натовпу односельчан під церквою та й гордо питається: А що куме чи не тиснуть вас мої чоботи? А бідак відповів: чоботи не тиснуть, але ваше слово тисне.

Добре булоб нам з наших привітніх саль танців кинути оком на широкий світ, а побачилиб ми, що в нас більше причин до ридання, як до танців. Майже пів міліона нашої інтеліґентної еліти вигибає на скитальщині, наш Рідний Край немов одне велике цвинтарище, де кожний дім мов розрита могила, звідки несуться стони, плачі й ридання. А там на Сході все палає луною пожеж і крови. З України, з Казахстану, зо Сибіру несуться ридання наших рідних братів каторжників: "Боже наш, Боже, чому Ти нас опустив?" Тому саме почуття національного такту дораджує нам не тільки велику поміркованість, але й жалобу.

Тож геть з тією карикатурою, що називається "танцюючим милосердям!" Сьогоднішні великі часи вимагають від нас не великих маскарад і танців, але великих жертв, великої посвяти, великого розквіту християнського милосердя, бо стоїмо перед безкраїм морем людської нужди. Тому в християнському милосерді розширім свої серця, відчинім свої калитки, розпростріім свої рамена для наших скитальців, сиріт і вбогих. Не танцюймо, бо їм біда вже досить танцює, але спомагаймо, потішаймо, отираймо сльози, ставаймо гарячими апостолами християнського милосердя. І як Христос колись милосердився над ізраїльським народом і казав: "Жаль мені народу", так і ми кажім: "Жаль нам нашого многострадального народу. Жаль нам тих нужденних скитальців, тих вдів і сиріт, що так невимовно страдають. Жаль нам їх, бо це наші браття і сестри, бо це душі відкуплені Христовою Кровю". А цей жаль відбере нам охоту до танців, а натомість спонукає нас до широкого милосердя. І потішимо тих нещасних і самі відчуємо в своїх серцях приплив більшого щастя, ніж після найкращої забави, бо Христос сказав: "Щасливі милосерні..."

М. Б-а.

Статистика нашої епархії

В епархії Українців Католиків у Канаді є: двох Єпископів, [illegible] епархіяльних священиків, [illegible] Василіян, 20 Редемптористів, 1 Облят, 117 монахинь, 30 монастирів, 27 шкіл, інститутів і колегій, 11 семінаристів, 412 парохій і місій та 300,000 Українців Католиків.

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

БОЖИЙ ТЕЛЕФОН

Чи це сон, чи дійсність?... Сам собі не вірю, протираю очі, дивлюсь!... Ні. Це дійсність. Між листами лежить велика коверта, пізнаю письмо — це лист від Івана Загірного — запрошення на каву. Тому, що назначений час був для мене відповідний, сідаю в авто й за короткий час я вже в Івана.

І так при другому горнятку кави, Іван зачіпає мене знову про сповідь... Видко, що совість не дає йому спокою.

— Ви кажете, що сповідь є конечна, чомуж Лютер її викинув з протестантизму?

— Дуже проста річ, Іване — відповідаю. Тому саме, що вона існувала в католицькій Церкві. А тому, що він протестував, то мусів казати: "ні" там, де католицька Церква казала: "так." І я певний, що наколи католицька Церква булаб відкинула сповідь, то Лютер її привернувби, кажучи, що вона установлена Христовими словами: "Відпустяться гріхи тим, що їм відпустите, а задержаться тим, що їм задержите."

— Отче, ви мабуть занадто певно твердите непевну річ. Але відкиж ви таке берете?

— Так каже історія Іване!

Тут Іван якось недовірчиво усміхнувся.

—Не віриш? Послухай, що Лютер писав 1521 року: "Я шаную сповідь подібно, як дівство. Це річ дорогоцінна й спасенна. О! якщо вона не існувалаб, то всі християни жалувалиб за нею. Тому християни повинні дякувати Богові за те, що їм дав сповідь."

— Неможливо, — каже Іван.

— Таж так, і бачиш, що треба було досить відваги...

— Я ще додам досить неприличности.

— Нехай же буде.. неприличности, щоб її усунути! Але Лютер був відва.. неприличний і її усунув.

Іван задумався й ложечкою мішав уже холодну каву. По короткому часі знову питає:

— А чому перші протестанти не бунтувалися проти знесення сповіди?

— Ой чоловіче, був крик було навіть більше, як крик... Головні протестанти вислали посольство... не до папи, ні... але до Карла V в Ніремберґу, щоб їм наложив сповідь.

— Ну, і що? наложив?

— Ти забуваєш, що це був розумний цісар, він їм сказав таке: "Якщо ви не прийняли сповіді з Божих рук, то напевно не приймете її з моїх рук."

— Не зле відповів цісар, але признайте мені, що сповідатися просто перед Ісусом Христом, це багато ліпше, й тому я сам не приходжу сповідатися до вас, бо я сповідаюся в Христа.

— Ну, як так Іване, то ти вже досить давно сповідався, бо Христос вже тисяча девятьсот сорок літ не сповідає, а на своє місце поставив священика. Тому сповідайся в мене, а це буде те саме, що в Христа.

—Ой отче, деж це таке саме? Чи Ви думаєте, що я вже зовсім зїхав в глузду? Ні, я не збирав ягід тоді, як Бог розум роздавав. Відколи то священик і Христос — те саме?

Я мав Іванові відповісти на те, а тут нараз задзвонив телефон, Іван став і пішов відповідати, а я собі думаю: як йому пояснити цю справу? Нараз чую як він сміється, розмовляє про минувший гокі ґейм. Вкінці чисто по українськи каже "Ґуд бай Бил", і знова прийшов до мене.

— Хто це? питаюся його.

— Брат Василь, відповідає Іван.

— Ну Іване, ти не збирав ягід, але губи, тоді як Бог розум роздавав. Таж ти перед хвилиною говорив собі до коробки на стіні, а мені кажеш, що це твій брат Василь.

— Отче, отче! таж Ви добре знаєте телефонічну систему, на другому кінці лінії був мій брат Василь.

— Так само є зо сповіддю. Священик то так як Божий телефон, коли чуєш його слова: "Разрішаю тя от всіх гріхов твоїх" то сам Бог тебе розрішає через священика. Розумно?

— Так, отче, розумно, розумно.

— Тож бувай здоров і не забудь великодної сповіди...

Переповів о. Модест Ґнесько, ЧСВВ.

Катол. жінка

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛ. ЖІНОЦТВА В КАТОЛ. АКЦІЇ

Не тільки мужчини, але у великому числі й жінки були великої й живої віри, що прагнули своєю вражливою душею стати з апостолами до служби по новозаложених парохіях. Ми приглянемося ближче тим великим жінкам в апостольських часах, повертаючи вказівку історії 1900 літ назад. Лишаючи мужчин на боці, ми зробимо витинок з історії молодих літ нашої духової Матері-Церкви й зобразимо у ньому життя первохристиянських жінок у трьох частях: 1. співпраця жінок у Богослуженнях, 2. апостольство жінок для спасення душ у приєдненні членів до Христового царства й підтримуванні їх при вірі і 3. жінки в харитативній службі по парохіях для влекшення ближнім їх гіркої долі.

Діти люблять слухати про часи, коли ще їх мати була молода, тож й нас повинні сердешно заінтересовувати ці великі в історії Церкви часи й люди. При тім ми пізнаємо при тій нагоді, як мало ми знаємо Св. Письмо, а як багато у ньому є наймодерніших кличів й практик, що нема нічого нового під сонцем, бо в Божому Обявленні зберігається все це, що людству є потрібне.

Жінка й Богослуження

Перших 300 літ християнства на світі це часи, коли церкви не було, а відправи Богослужень відбувалися у підземних катакомбах, на гробах мучеників за віру й по приватних хатах. На стінах підземних молитовниць, на домовинах - саркофагах, на апсидах, стінах за престолом найстарших християнських святинь зустрічаємо часто образ достойної жінки. Високо поставлена, стоїть вона з очима піднесеними вгору, а руки її теж піднесені й розставлені як отворені мушлі. Є це "оранта," символ молячої Церкви. Як дівча жрекиня хвалить вона Господа й як благословенна мати запрошує своїх дітей до Бога. Цим символом свідчить старохристиянська Церква, що першим обовязком Церкви є прославляти Бога на землі й просити Божої Благодати на спасену людськість, але й ясно зазначує, що жіноча душа бере при тім у великій мірі участь.

І так було все. Християнські жінки вважали дійсно від самих початків Церкви за свій обовязок чести й за справу серця віддавати свої сили у природний собі жіночий спосіб на Службу Христового Царства. Одначе слід при цім памятати, що співучасть жінок у релігійному житті була загально чимсь зівсім новим, непрактикованим. Бо то Христос перший проголосив жінку зрілою правноправною в її най святіших правах, в її відношенні до Бога й практикуванні релігії. Якщо де в поганських релігійних практиках брали участь жінки, то не як релігійні особи й практикуючі разом з мужчинами, але як засіб для розвеселення мужчин.

о. Степан Семчук

МИТРОПОЛИТ МИХАЙЛО РАГОЗА

Вступ

В переломових часах нашої Церкви, коли йшло про бути або небути, про існування чи загин цілої нації, коли напір був сильний з ворожих сторін і розхитання внутрішнє ще більше, коли було багато трагічних непорозумінь в роді життя, діяльности і втрати для нас цілих родів, з котрих рід князів Острожських є сумним доказом, в таких часах довелося жити, діяти й зберегти при житті не тільки Церкву свойого народу, але увесь нарід.

Такі часи, це часи боротьби. В боротьбі треба хотіти й уміти встоятися. Сильне встоїться, хоча тимчасово може навіть здаватися, що воно побіджене. Побіда дійсна показується аж по літах, а то й століттях. Ми сьогодні кажемо, що виграти війну, це не все, треба також використати війну. Це слушно й правдиво.

Митрополит Михайло Рагоза переймає митрополію від митрополита Онисифора Дівочки, котрого патриярх Єремія зложив з уряду за це мабуть, що був двічі передтим жонатий, а це проти канонів. Однак саме підложжя справи було глибше. А іменно:

Один погляд на відносини

Наша Церква в XVI століттї опинилася в таких відносинах, що розпряжність внутрішних відносин, дисципліни й суцільність з проводом були тільки мрією, залежно від прямих урядових чинників, котрі радше пособляли анархії відносин, як думали її усувати.

Тодішне суспільство, цебто українська шляхта, що ще остала при нас і при Церкві, самочинно час до часу бралася до направи відносин. Подібно міщанство, яке через свої братства наче охоронним муром по містах стануло при Церкві. Не маючи однак відповідного проводу, часто ці братства замість щирої допомоги, яку мали на серці й котрої годі їм відмовити та задля мильно понятої ревности, бралися до направи не там якраз де було треба, але цілком в невідповідний і ненамісний спосіб й наслідком цього було ще більше замішання.

На соймику в Галчі наші бояри уложили меморіял і передали тодішному митрополитові Онисифорові Дівочці, котрий замість пошани й віддання свідчить радше про крайний занепад і є свойого рода актом обжаловання всіх і вся, не виключаючи тої самої шляхти, що писала той меморіял. Це все діялося перед Унією і дуже влучно потім натякає на ті відносини Іпатій Потій в своїм "Антиррізіс."

Соймик відбувся 1583 року й шляхта стверджує, що надужиття в церковному житті дійшло до краю, а нічого не робиться, щоб йому покласти край. "Церкви стали місцем нападів й злочинів, переривають богослуження, накладають на церкви печаті, священиків тягнуть з Божого дому, як розбійників. В монастирях замість правдивих ігуменів і монахів видно ложних ігуменів, що живуть з жінками й дітьми. Скарби церков порабовані, а дари, дані на Божу хвалу, ідуть на святокрацтво. Негідні дістають єпископські свячення та живуть без сорому з жінками та дітьми. І ще багато більше всякого згіршення, всяких проступків без кінця! Згідно з нашим обовязком ми упімнули вас і до цього унімнення залучаємо гарячу просьбу. На милість Божу пригадайте собі тих святих, що перед вами були на цьому київському престолі, подивіться на їх побожність і не гнівайтеся на нас! Ваша душа й ваша совість виклинують у нас милосердя, бо ми знаємо, яку відповідальність ви мусите здати перед Богом!"

Наведені недостачі й промахи цілком не оправдують шляхти, котра всю відповідальність скидає в цьому письмі на плечі митрополита й милосердиться над його душею. Ці панове краще булиб тоді зробили, коли булиб змилосердилися над своєю власною душею й замість писати тільки взялися на місцях самі до поправи відносин, бож це вони були тими, що часто тягнули своїх пастирів перед суди, а навіть перед гайдуків. Митрополит був далеко, звичайно жив в Новгородку на Литві або в Київі. В тодішніх відносинах яку він мав власть, коли звидусіль стрічав тільки горду й зарозумілу шляхту, яка була тоді "нацією" — а сам був без козаків і гайдуків, часто позбавлений майна й добра, котре треба було крім судової дороги ще більше доходити зо зброєю в руці.

(Д.б.)

ДОПОМОЖІТЬ ВИХОВАТИ НА ЛЮДЕЙ!

Під цю пору Український Католицький Комітет має у Стемфорді 17 (сімнацять) українських военних сиріт, що приїхали з таборів і негайно потребують теплого одіння, білля, черевиків, скарпиток, поживи, лікарської опіки, науки, помешкання, догляду й грошей на їхні щоденні потреби.

Ізза великого натовпу в Стемфордськім Семинарі Укр. Катол. Комітет зо Стемфорду примістив тимчасово кілька сиріт в сиротинці Сестер Василіянок у Філядельфії й в Панства Мацелюків у Стемфорді. 5 сиріт у Сестер на один місяць, а три хлопці в панства Мацелюків на три дні. За це тимчасове приміщення Український Католицький Комітет сердешну подяку складає, бо ця співпраця дала змогу Українському Католицькому Комітетові подбати для українських сиріт про ліжка й накриття.

Впр. Отців Парохів і Всіх Чесних парохіян і Всі Товариства й Організації просимо дуже поспішити з поміччу для тих дітей й прислати жертви до Українського Католицького Комітету.

Імена українських Сиріт є осьтакі:

1. Іван Новосільський, с. Миколи і Йосифи Луцької, народився 14/XII.28 р. в Білині Великій, пов. Дрогобич. Охрещений і миропомазаний в парохіяльній церкві. Зробив вже Св. Сповідь і прийняв перше св. Причастя.
2. Мирослав Гнатейко, с. Константина й Анастазії Паничок народився 21-го січня, 1929 року в Зеленій, пов. Рава Руська. Від 1935 року замешкав з родичами у Львові й тут покінчив шість кляс народньої школи й 5 кляс української гімназії у Львові. В 1944 році був забраний на роботи до Німеччини. З приходом американської армії покінчив 7 й 8 клясу в Зальцбурзі.
3. Юрій Залужний, с. Осипа й Христини Кельц, народився 21 квітня, 1929 у Львові. Покінчив шість кляс народньої школи у Львові й 5 гімназійних кляс. Від 1944 до 1946 працював у Німеччині. В Зальцбурзі покінчив 7 й 8 клясу реальної школи. Зложив іспит зрілости в Реґенсбурзі.
4. Михайло Голуб, с. Івана й Євдокії Колісник народився 1 січня, 1930 в селі Раковець повіт Підгайці. Покінчив сільську школу. Ходив до ґімназії в Бережанах. В 1944 році забрали його Німці на роботу до міста Зайфель. Там застала його американська армія. Ходив опісля до школи і виїхав до Спол. Держав.
5. Іван Собчук (правосл.) с. Левислава й Агрипини народився 30-го жовтня 1928 року в Кремінці. Від 1929 жив в Почаєві. Вчився в Почаєві та у Львові. В 1944 забрали його на роботи до Німеччини. За Американців скінчив гімназійні науки й приїхав до Спол. Держав.
6. Роман Богаець, с. Теофіля й Степанії Софінської, народився 18-го жовтня, 1928 року, в Коломиї. Перебував в різних сторонах Німеччини. Покінчив чотири кляси ґімназії й прибув до Америки.
7. Тадей Штайден, с. Йосифа й Юстини Федорів, народився 7-го листопада 1929, в Слобідці коло Стрия. Виїхав з дому 17 червня, 1944. Перебував в Австрії. Покінчив три кляси ґімназійні.
8. Зенон Казанівський, с. Василя й Михаліни, народився 12-го листопада, 1928 в Нивці, пов. Радехів, охрещений і миропомазаний в парохіяльній церкві. Виїхав до Німеччини в 1944 році й працював у Відні до приходу Американців.
9. Зенон Сенків с. Йосифа й Теклі Болинюк, народився 11 листопада, 1929 в Сасові пов. Золочів. Покінчив шість кляс народньої школи. В 1944 році був забраний Німцями на роботи. Зо Зальцбурґа виїхав до Америки.
10. Василь Симирих, с. Миколи й Марії Бойко народився 17-го березня, 1929 в Дубні. Покінчив чотири кляси народньої школи. В 1942 забрали його Німці на роботи, аж поки Американці не висвободили його. Тепер є в Стемфорді зо всіми военними сиротами.
11. Петро Шкрібляк, с. Дмитра й Марії Мацепяк, народився 29-го січня, 1929 в селі Білоберезка, пов. Коломия. Покінчив чотири кляси народньої школи в Білоберезці. В 1942 році забрали його Німці на роботи.
12. Віктор Федоров, с. Володимира й Софії Степанової (правосл.) народився в Ризі. Виїхав у 1943 році до Німеччини. Скінчив дві клясі ґімназії.
13. Роман Дибуляк, с. Василя й Ксені Наливайко, народився 17-го лютня, 1929 року в Тростянці Малім, пов. Золочів. Покінчив чотири кляси народні. Від 1944 року працював в Берхтесґадені, Німеччина.
14. Тарас Гриняк, с. Ілії й Катерини Борис, народився дня 20-го березня, 1929 року в Дрогобичі. Покінчив там шість кляс народньої школи. В 1944 році забрали його Німці на роботи. Зо Зальцбурґа приїхав до Америки.
15. Володимир Дорош, с. Івана й Анни Задолиної, народився 21-го листопада, 1929 року в Сенківцях, пов. Рава Руська. Покінчив народню школу. В 1942 році забрали його Німці на роботи. По німецькій капітуляції жив в Ульмі.
16. Антін Калабанька, с. Ігнатія й Марії Чіпка, народився дня 20-го червня, 1929 року в Кінчаках Старих. Покінчив чотири кляси народньої школи. В 1944 році забрали його Німці на роботи, за американської армії перейшов до табору. Відтак позволили йому виїхати до Америки.
17. Ростислав Тягнибок, с. Івана й Александри Кульчицької народився 17-го серпня, 1930 року у Львові. Скінчив три гімназійні кляси. В 1944 році забрали його до Німеччини. Звідтам виїхав до Америки.

Це наші сироти, що під цю пору є під опікою Українського Католицького Комітету у Стемфорді. Дуже просимо своїми жертвами помогти їх виховати. Може хто бажавби взяти на виховання до себе, то нехай скомунікується з Католицьким Комітетом у Стемфорді.

За всяку найменшу поміч для наших скитальців й сиріт складає щиру подяку.

† Амвроз Сенишин Єпископ Помічник.

Ukrainian Catholic Committee for Refugees
161 Stamford, Conn. USA.

МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО СВ. ЙОСАФАТА

Місійне Товариство св. Йосафата основано в вересні 1942 р., в часі річних реколекцій при співучасти 31 епархіяльних священиків, для добродійних цілей нашої епархії в Канаді. Основання цього Товариства мало увіковічнити трицятьліття нашого Архипастиря Кир Василія Ладики, Єпископа-Ординарія канадійських Українців-католиків, та положити тривкі фундаменти розбудови нашого релігійного й народнього життя. Воно мало повести добродійну акцію нашої епархії на всіх ділянках християнського милосердя, та показати живучість нашого католицького люду в Канаді й поставити його на рівні з іншими католиками цього краю. Воно мало показати організаційні здібноші нашого диецезального священства, а то тим більше, що вороги витикали нам публично в часописах допомогу від римо католицької Церкви в Канаді.

Як Заряд сповнив свою допомогову акцію, — це наглядно нам показують річні звіти. До цього часу дано допомогу 27 церковним громадам, трьом виховним інституціям, Колеґії св. Йосифа, українській католицькій пресі, сиротинцеві. Рівнож вислано для допомоги скитальцям $967.12, та 22 фелони, стихарі й чаші. Виготовлено десять тисячну збірку адрес наших визначних людей, та докладний адресар членів Місійного Товариства. Крім цього наше Товариство видає 'Місійні Вісти' вже другий рік для членів Місійного Товариства. Для поширення нашого товариства, чотири числа "Місійних Вістей" розіслано десять тисяч читачам, та печатано стало відомости про Місійне Товариство в "Українських Вістях."

Цю працю Заряд Місійного Товариства виконав за чотири роки своєї діяльности при співпраці цілого нашого священства в Канаді.

Не забуваймо, що тепер на нас глядить ціла скитальщина й поневолена наша Церква на Рідних Землях. Можливо, що Боже Провидіння покликало до життя Місійне Товариство св. Йосафата в тих пресумних часах для нашої св. Церкви і для нашого народу, щоби воно стало осередком релігійного та народнього відродження на теренах свободолюбної Канади. Тому згуртуймо всі наші сили до цеї спільної і взнеслої праці, та заохотім до неї інших. В єдності ми зможемо дуже много добра зробити для повного осягнення відродження нашого народу, так на полі релігійнім, як і народнім.

Місійне Товариство св. Йосафата, має заступити нам анґлійське католицьке Товариство Поширення Віри, яке потрохи допомагало нам в минувшині в розбудові наших церков. Скільки то було різних закидів наших ворогів, що римо-католики нам допомагають, що наша Церква зависима від них, і т. д.

До цеї пори наше Місійне Товариство гідно сповнило свою задачу допомоги, бо за чотири роки, ми Українці-католики самі собі помогли в розбудові наших церков і то в такій мірі, що перевищили допомогу Товариства Поширення Віри. За чотири роки ми змогли помогти 27 церковним громадам. Це є доказом, що в нас є можність і сила, високо розвинути о власних силах допомогову акцію.

Крім церковних будинків, ми Українці-католики потребуємо ще своїх шкіл, сиротинців, старечих домів і шпиталів. Про це мусить подбати цілий наш віруючий загал а хто тим займеться? У латинників велику поміч несе в тім зглядi Товариство Поширення Віри. Нам треба проте зробити сильним Місійне Товариство св. Йосафата, щоби воно могло виконати цю велику задачу.

Ми робимо збірки на прерізні допомогові товариства, котрі витягають до нас руки в імя християнського милосердя, а забуваємо за своє Добродійне Товариство, котре працює в нашій диецезії, для нашого народу під проводом свого Єпископа. Кредит за нашу працю беруть інші Товариства й то часто ворожі нашій Церкві, котрі в додатку ще нас критикують за нашу вспівпрацю з ними. Вже найвищий час взятися нам до спільної праці в Місійнім Товаристві св. Йосафата, бо воно є диецезальним Товариством нашої Церкви в Канаді.

В єдності наших зусиль буде наша сила!

Тому звернім наші жертви до Місійного Товариства, що одиноке стоїть на релігійно-народніх основах і гідно сповняє свою добродійну акцію. Вписуймося чисельно в членство цього Товариства, а коли ми вже є членами — то спитаймо себе в совісті перед Богом: чи ми сповнили свої обовязки в цьому товаристві?

Списи жертв і нових членів просимо слати на руки Всеч. о. Мирона Кривуцького.

Rev. Myron Krywucky
Tache Home
S. Boniface, Man.

ВАЖНЕ ДЛЯ ХВОРИХ!

В Едмонтоні при 9709-111 Аве Українець і член католицької парохії п. Павло Пасемко уладив вигідний амбулянс для перевозу хворих. В авті є ліжко для хворого, місце для лікаря і норси та аптика. Ціна перевозу доступна. В наглих випадках телефонуйте 24508— Павлс Амбуленс Сервис.

— **Стареча** пенсія для кожного Канадійця буде виносити 30 долярів. Так доносить ліберальний посол Клевер.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований додаток до „Світла"

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1-го квітня, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. Ч. 4.

ВЕЛИКДЕНЬ У НАШОМУ ОБРЯДІ

Свято Христового Воскресення називаємо "Великоднем," бо це дійсно великий, а радше найбільший день і найбільше свято в церковному році. Називаємо також це свято "Пасхою," бо старозавітня Пасха, що її святкували Жиди на памятку свойого освобождення з египетської неволі, була прообразом освободження людського роду з неволі гріха через смерть і Воскресення Г.Н.І. Христа. — Тому воскресні пісні, світлі ризи священиків, багато світла, безустанний гомін дзвонів — те все голосить велику радість із Христового Воскресення. Досвіта з процесією і Найсв. Тайнами при звуках дзвонів священик обходить церкву, а відтак хрестом відчиняє церкву та з вірними входить до середини. Це зображує цю правду, що Христос своїм Воскресенням відчинив нам небо. Плащаницю священик кладе на престолі й на ній править Службу Божу, бо в перших віках Службу Божу правили на гробах мучеників

Свячення Артоса

При кінці Служби Божої священик благословить хліб тобто по грецьки "артос," на якому є зображене Христове Воскресення. Уживання Артоса походить ще з часів побуту Воскресшого Ісуса на землі. Тому що Воскресший Христос явився двом Апостолам в Емаусі при ломанні хліба, а також перед усіми Апостолами ів, Апостоли засідаючи до стола лишали вільне місце для Христа і клали для Нього хліб. Артос лежить у церкві на престолі аж до Томиної неділі. В Томину неділю священик роздає вірним по кусникові Артоса.

Свячення пасок

Радість з Христового Воскресення переноситься з церкви до домів. В домах люди приготовляють собі "паску" та інші святочні харчі. Гарна, висока, румяна, а при тім легенька й пухка паска — це гордощі кожної доброї господині.

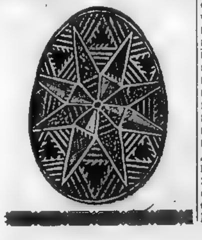

Священик благословить й посвячує свяченою водою цю паску й прочі "сніди." В молитвах за благословення паски і прочої їжі священик просить Бога, щоб освятив своїм духовним святим благословенням на спасення душі, на здоровля тіла та на поміч проти всяких недуг.

Писанки й крашанки

В молитвах священик згадує окремо про яйця. Та крім звичайних яєць на Великдень є ще яйця закрашені різними красками й вони називаються крашанки та є яйця помальовані в прегарні взори й вони називаються писанки. Кажуть, що звичай писати писанки й крашанки походить ще з поганських часів. Усі народи святкували свято пробудження весни. А символом цього пробудження було яйце. Як з неживого яйця спід скаралупи виходить живе молоде курча, так спід скаралупи снігу та леду будиться нове життя на землі. Римляни в свята складали собі побажання і подавали собі яйця закрашені на червоно. Від Римлян цей звичай перейняли Жиди й на похоронах їли червоні яйця на доказ цього, що вірять у воскресення померлого. З часом перші християни впровадили до спільних великодніх обідів свячення і споживання яєць головно червоних, як символу Христових страстей і Його Воскресення. Св. Августин пише, що Церква дозволила перейняти цей звичай від Жидів. Що більше, Церква навіть освятила цей звичай установляючи в VI столітті окремі молитви при свяченні яєць. Отже, як бачимо, цей звичай дуже давний. Шануймо його.

Вияви Радости

На Великдень через увесь день радісно грають дзвони й розносять вістку, що Христос воскрес. Через увесь тиждень царські врата в церкві відчинені на знак, що Воскресший Христос відчинив нам небо. У Світлий Понеділок або Вівторок вірні йдуть церковним походом на цвинтар, де священик відправляє воскресні парастаси. Таким способом вірні діляться з померлими радістю воскресення просячи милосердя душам у чистилищі. Аж до Вознесення вірні поздоровляються себе словами: "Христос Воскрес," а відповідають: "Воістину воскрес." Які гарні й святі ці звичаї! Зберігаймо їх.

Каплиця Сестер Служебниць у Виндзор, Онт., — Це перша каплиця в Канаді посвячена Дитятку Ісусові

АВСТРІЯ. Зо скитальщини.

Коло нас без змін. Атмосфера тяжка! Чим це все має скінчитися Бог знає! Про виїзд покищо мови нема. Не видають зрештою ніяких пашпортів, на котрих можнаб було прибити візу. Заки не перепровадять докладної провірки, нікого не випустять. В цілій Австрії, відбуваються тепер того рода комісії. Зїхалися большовики у великій скількості до Зальцбурга, кажуть, що є їх там десь около 70, шукають за воєнними злочинцями. Переглядають кожному документи, звідки походить й що робив за німецьких часів. Галичани зрештою, з днем 15/II.46., втратили вже польське горожанство,тим самим до Польщі репатрійовані не будуть. Польща отже до нас не має ніяких претенсій, зате знайшлися інші опікуни. Коли не хочемо вертатися самі, намагаються тепер у Лондоні зробити з нас усіх фашистів. Пан Ґусев тепер там дуже про це старався, щоби виєднати згоду на примусову репатріяцію всіх тих, щодо котрих вони мають "підозріння," що вони є воєнними злочинцями. Потішив навіть, що може й не всіх там зараз засудять, о скільки не докажуть вини, то навіть випустять з криміналу! Одним словом — рай! У нашій обороні станув ґенерал Кларк, не згодився на його жадання, щоби видавати їм людей, котрих вони зажадають. Подав приклад, що недавно жадали вони 12 осіб, закидаючи їм воєнні злочини, як своїм горожанам. По докладнім провіренні справи, показалося, що з тих 12 осіб, 9 предложило документи, що вони ні не є, ні не були совітськими горожанами.

Як дотепер, маємо в особі ген. Кларка, доброго оборонця наших справ. Сидить він зрештою вже більше як рік у Відні, тож добре пізнав "союзників."

Торгують нами, як худобою, майже два роки, як війна скінчилася, а в нашій справі й кроку вперед не посунулися й дальше тупцюють на місці й не знати як це ще має довго тривати. Чуємося тут в Австрії, як Жиди за Гітлера. З одної зони до другої, не маємо права без позволення переїхатися,підчас коли вже Австріякам від року на це позволено. Вони тепер демократи, а ми фашисти! Чи кому з нас, за гітлерівських часів, коли нас гітлерівські посіпаки тисячами мордували,приснилося бодай, що по війні діждемося такої справедливості! В поїздах краще вже й не їхати, демократичні австріяцькі поліцаї, перепроваджують поголовно ревізії, обмацуючи кожного по кишенях, під пахвами, на плечах й в штанах, шукаючи не знать за чим. Людина, котра шанує свою честь, не повинна в Австрії їздити поїздами! Такі самі приємности стрічають нас й в наших приватних мешканнях. Недавно мали ми за шану в своїй хаті мати таку ревізію. Наш будинок обступило около 50 жандармів серед ночі, а поверх 20 тайняків перепроваджувало в кожній кімнаті докладну ревізію, шукали навіть в рубцях одежі, річ ясна не знайшли, й пішли з нічим. Від коли жию, не стрічав я ще того рода демократичного поступовання, навіть підчас війни мені щось подібного не приключалося! Так отже виглядає теперішня демократична Австрія. Демократія, як бачиться східнього видання!

Не дивуйтеся отже, що маємо вже досить цеї Европи. Просимо Бога, щоби допоміг нам чим скорше вирятуватися з відси, та спокійно докапарати віку. Кожний з нас хоче ще бодай тих пару літ, які йому остали, чутися вільним чоловіком. Гризли нас до тепер воші, а тепер вже и гниди почали! Нерви наші вже не витримують! По газетах вічна нагінка, збереться кількох голодранців и вистосовують резолюції, домагається така батярня нашої примусової репатріяції, називаючи нас фашистами,колябораторами й т.п. Поняття не маєте, як в останніх часах попідносили голови, вониж бо перший перша жертва гітлерівської агресії!!! — **Скиталець.**

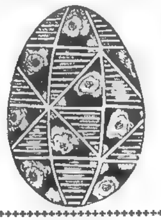

Мужеський хор "Сурма" при І українському таборі в Зальцбурзі, Австрія, на скитальщині.

РАЙ ТА Й ГОДІ...

У колгоспі харашо,
Їсти, пити нема що:
Ні корови, ні свині,
Тільки Сталін на стіні.

У колгоспі добре жить,
Десять робить, сто лежить,
А як добре припече,
То й тих десять утече.

А тепер нас молот бє,
"Батько Сталін" серп кує,
І в Москві та хоругов,
А під нею "Молотов."

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

How To Get Married

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D

Guidance For Those Planning To Wed.

Getting Married? How?

The Wedding Ceremony

It may be well here to present the words of the wedding ceremony so the bridal pair will be familiar with them beforehand The young couple with their attendants march down the aisle, to the foot of the altar, where the celebrant with his acolytes is awaiting them. The priest reads a brief instruction concerning the sacred nature of marriage and the conjugal love which should characterize their married life. Then he asks the groom:

"**John Francis Murphy,** will thou take **Mary Elizabeth Kelly,** here present, for thy lawful wife, according to the Rite of our holy Mother the Church?

To which he answers: "I will"

Then the priest asks the bride: **Mary Elizabeth Kelly,** wilt thou take **John Francis Murphy,** here present, for thy lawful husband, according to the Rite of our holy Mother the Church?

To which she replies: "I will."

In many places it is custom for the groom and bride then to pledge themselves to each other as follows, repeating the words after the priest.

First the groom says:

"I, **John Francis Murphy,** take thee, **Mary Elizabeth Kelly,** to have and to hold, from this day forward, for better, for worse, for richer, for poorer, in sickness and in health, until death do us part."

Then the bride repeats after the priest:

"I, **Mary Elizabeth Kelly,** take thee, **John Francis Murphy,** to have and to hold, from this day forward, for better, for worse, for richer, for poorer, in sickness and in health, until death do us part".

The bridegroom and bride now kneel, while the priest says:

"I join you together in marriage in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost, Amen."

As the celebrant says the above words, he makes over the kneeling couple the sign of the cross. At the same time the nuptial pair bless themselves with the same sign.

Blessing the ring

The celebrant sprinkles them with holy water and then blesses the ring. He prays as follows:

"Bless, O Lord, this ring, which we bless in thy name, that she who is to wear it, keeping true faith unto her husband, may abide in Thy peace and obedience to Thy will, and ever live in mutual love. Through Christ our Lord. Amen."

While saying the above prayer he thrice makes the Sign of the Cross over the ring.

The celebrant then sprinkles the ring with holy water in the form of a cross, and hands it to the bridegroom. The lates places it upon the third finger of the left hand of the bride, saying:

"With this ring I thee wed, and I plight unto thee my troth."

The celebrant then says a few brief prayers ending with the following:

"Look down, we beseech Thee, O Lord, upon Thy institutions, whereby Thou hast provided for the propagation of mankind; that those who are joined together by Thy authority may be preserved by Thy help. Through Christ Our Lord. Amen."

The wedding ceremony is now finished. Whereupon the celebrant reads a brief instruction to the couple, praying that God will give to them the graces to fulfill the high and noble duties of the married life. Then the bridal pair and their attendants repair to respective prie-dieus while the celebrant begins the Nuptial Mass.

Родина панства Лисаків із Кракова, Алта. Коло батька сидить Брат Борис, ЧСВВ.

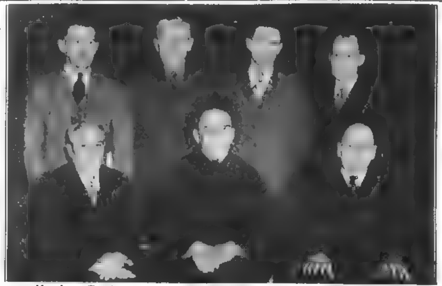

Комітет Будівничий з року 1946. Парохія св. о. Николая, Винніпеґ, Ман. Сидять зліва до права: Іл. Ділай, предсідник, Впр. о. Сеньків, ЧСВВ, Ів. Гнида, стоять зліва до права: С. Ребчук, Ів. Дутка, П. Майхрук, С. Меуш, архитект.

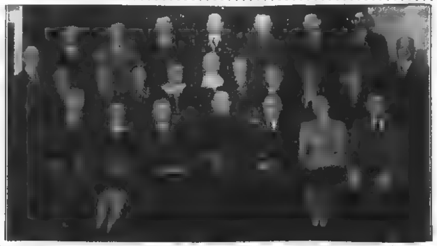

Комітет Церковний з року 1946. Парохія св. о. Николая, Винніпеґ, Ман. Сидять зліва до права: Й. Костюк, М. Беднарська, Іл. Ділай, Предсідник, Впр. о. Йосиф Сеньків, ЧСВВ, А.Прословський, К.Садова, предсідниця Жіночого відділу, С. Ребчук. Другий ряд зліва до права: А.Зароцька, А. Голас, Е. Рудніцька, Н. Остап, Е. Скібо, К. Федун, Р. Вербіцька, М. Бала, М. Слівчук. Третій ряд зліва до права: Д. Юськевич, С. Пасічний, В. Ребчук, С. Крук, А. Булавка, Ів. Дутка, С. Крук, П. Майхрук, Ів. Гнида.

ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ

Згідно з найновішим розпорядком канадійського уряду з 30 січня, 1947, до Канади можуть бути допущені слідуючі категорії імігрантів:

1. Жінка, нежонатий син, донька, брат або сестра, батько, мати, повдовіла сестра або дочка без дітей або з неодруженими дітьми понижче 18 років життя, осиротілий братанок (сестрінок) або братаниця (сестрінка) якоїбудь особи, яка правно прибула й замешкала в Канаді й яка може прийняти й заопікуватися ново-прибувшими. "Сирота" означає особу без батька й матері.

2. Рільники, які мають вистарчаючі фонди на ведення господарства в Канаді.

3. Рільники, що їдуть на фарму до батька, тестя, сина, зятя, брата, шваґра, вуйка (стрия) або братанка (сестрінка,) які займаються головно хліборобством і є в стані прийняти й поселити приїжджаючих на фармі.

4 Хліборобські робітники, що приїжджають на запевнену роботу в Канаді.

5 Досвідчені вуглекопи й лісоруби, що приїжджають на запевнені роботи в лісі або копальні.

6 Наречена, що приїжджає до повнолітнього мужчини, який правно прибув й замешкав в Канаді і який є в стані прийняти, одружитися та заопікуватися нею.

Кожна особа, що бажає приїхати до Канади, мусить мати ДОЗВІЛ ВІЗДУ (Пермит) від канадійської іміграційної влади в Оттаві

UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE
701 McIntyre Bldg.,
WINNIPEG, MAN

ВИННІПЕҐ. Рятуйте цінності української культури! Коли згорить хата, то не випадає сісти на пожарищі, заломити руки й плакати. Та й Українцям не випадає тепер заломити в безнадії руки й ридати над руїнами українських наукових установ в Европі. Ще не все пропало. Ще можна врятувати багато з цінностей української культури. Тому то д-р Іван Раковський, останній голова Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, накликає Українців: "Рятуйте від загину вільну українську науку!" Своїм закликом д-р Раковський особливо звертається до Українців у Канаді й Зл. Державах, щоб вони заложили осередок української науки, в якім українські наукові діячі моглиб зберігти й розвивати цінності української культури, й в цей спосіб освідомлювати й виховувати в здоровому напрямку українське громадянство.

Це, про що д-р Раковський згадує, вже заложено в місті Винніпеґу в Канаді — а саме: Осередок Української Культури й Освіти. Осередок в першу чергу взяв під свій покров Вищі Освітні Курси, які вщеплюють зацікавлення українською культурою в молодь українського походження в Канаді й Зл. Державах. Цей самий Осередок заложив й Музей, Бібліотеку й Архів й досі придбав вже значне число вартісних книг, рукописів та мистецьких виробів. **Осередок придбав вже для своїх установ й відповідний будинок. Та щоб Осередок міг вповні виконувати свою працю, потрібно, щоб українські громадяни постійно надсилали вартісні книжки та мистецькі вироби до:**

UKRAINIAN CULTURAL AND EDUCATIONAL CENTRE.
P O BOX 3093, WINNIPEG, MAN

Цього всього потрібно для того, щоб було чим виховувати нашу молодь та для зберігання й плекання української культури. Ви, українські громадяни, є господарями Осередку, й віримо, що по господарськи подбаєте, щоб Осередок мав матеріяльні засоби для виконування своєї праці. Осередок удержується з членського та добровільних жертв.

Де тільки були представники Осередку, д-р П. Маценко й О. П. Іних, у Канаді та Зл. Державах, українське громадянство дуже раділо тим, що заложено Осередок Української Культури й Освіти. Віримо, що цю свою радість висловить громадянство й щедрою піддержкою Осередку.

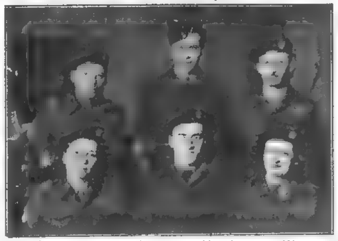

Канадійська Місія для Допомоги Українським Жертвам Війни в Европі. З ліва на право в першім Рядку: пані А. Панчук, Б. Библів, панна А. Храплива, в другім рядку: Б. Панчук, Мих. Крисоватий і А. Яремович.

Парохіяльна церква в Новому Києві після місії з прибраним місійним хрестом.

Теперішній Католицький Український мішаний хор із Олифант, Па., що складається з 85 осіб під батутою проф. Льва Сорочинського. В останніх днях відспівали концерти в Ню-Йорку, Филаделфії, Бінгемтоні й Авберн. Висліди були надзвичайні. Олифант славиться тим, що мав перший український хор у Злучених Державах, тобто від Року 1894.

Назар Заграва.

На собачому цвинтарі

Люблю проходжуватися по цвинтарях

Там якась надземська тишина, що віє подихом вічности. Там кожний намогильний камінь промовляє словами позасвітнього заповіту покійника.

Коли я приїхав у Париж — то мій друг — сердешний хлопяга, що знав мій природній нахил до цвинтарної тиші, обводив мене майже по всіх цвинтарях столиці.

Коли після цілого тижня ми оглянули вже майже всі кладовища Парижа, тоді мій друзяга сказав насмішливо

— Мій дорогий, тепер тобі не лишається нічо, як тільки зайти ще хіба на соб. цвинтарище

Не люблю їдких насмішок мойого друга, але це насмішливе предложення мені вийнятково подобалося

І ми вибралися вдвійку на собаче кладовище. Заїхали до останнього перестанку підземної залізнички, званої в Парижі "метро", а відтак пересілися на вигідного автобуса

Був гарний літній день.

На вулицях передмістя Кліші кипіло життя.. Автобус затримався на великому мості ріки Секвани. Тут Секвана розпливається на три відноги творячи два прегарні острови, що цілі тонуть у зелені

На першому острові ми побачили велику входову браму в чистому стилі "відродження", а над нею виритий надпис: Цвинтарище собак.

Ми ввійшли

Огрядна сторожиха побачивши таких надзвичайних гостей, здивувалася й навіть не хотіла взяти від нас вступного. Мойому другові наглядно поправився гумор, бо в його подертій калитці ще з часів Фран-Йосифа осталися двацять франків. (Мимоходом кажучи, мій друзяга завжди заробляє на мені.)

На самому вступі до головної алеї ми побачили камінну подобу великої собаки, а на ній привітнього кучерявого хлопчика, що судорожно вхопився рученятами за шию собаки. На таблиці виднів надпис:

— Він врятував життя сорока людям, а я сорокперший, що його він спас. —

- Такому героєві я не тільки здвигнувби памятника, але я відзначивби його навіть хрестом з брилянтами — сказав вдоволено мій друг.

Почали ми оглядати місце спочинку собак-буржуїв. Може неодин собака-пролетар завидує тим упривілеєним достойникам собачого роду.

Розлоге собаче цвинтарище поділене на райони, а райони на алеї обсаджені справжніми пальмами, міртами та олеандрами. Стежки посипані піском, а при них рівненькими рядочками простягаються гроби, що скривають у собі тлінні останки собачої еліти

Звичайних убогих гробів майже немає

Натомість на гробах у промінях сонця вилискуються багаті мармурові плити зо золотими надписами, надгробники зо собачими погруддями, емалевими світлинами, тощо.

Майже на кожному собачому гробі цвитуть свіжі квіти: фіялки, айстри та французькі рожі

На одному песячому гробі здвигнуто великий бальдахим на коринтійських колюмнах, на бальдахимі царська корона вибивана чеським склом, а під бальдахимом великий скляний клош, що закриває камінну подобу звичайної кімнатної собаки

В сусідстві цього оригінального гробу здвигнуто гарний родинний гробівець для якоїсь собачої сімї.

На мармуровій плиті одного гробу вирито золотими літерами:

Тут спочиває моя маленька Мімі. —

На другій плиті вирито:

— Мойому дорогому Кіті на вічний спочинок. — П. С. —

На кількох плитах і гробівцях виритий надпис:

— Нашому дорогому й доброму Другові: —

Якийсь парижський віршороб ушкварив собі довгого вірша на честь своєї дорогої сучки.

Оглядаю я ці всі собачі надгробники й "дума за думою роєм вилітає"

Дивлюся, а мій друзяга стоїть над багатим гробом якоїсь собаки й так якось сумно-пресумно похитує головою.

Підходжу до друга, а він тиче пальцем на надпис кажучи:

Читай!

Читаю: Мойому Найдорожчому Другові, без якого моє життя гірше смерти — А. І. —

Мій друзяга стискає міцно мою руку й дрижучим голосом питає:

Скажи, мій дорогий, чи нам на нашому гробі напише хтось такі сердешні слова?

Йдемо дальше й бачимо, що вже й наші брати-Словяни починають наслідувати культурних Французів

Якась російська графиня поставила багатий надгробник свойому "Любезному Йойо", а якийсь Чех на плиті рожевого мармору примістив свою світлину зо своєю собакою на руках, а понижче написав такі глибокі слова.

Спи, наша улюблена одиначко, спи вічним сном —

Високе досягнення чеської позагробової психології, коли їхні собаки сплять уже аж вічним сном

Ще на одному надгробнику з червоного мармору вирито золотими буквами таку аскетичну засаду.

Хто любить звірину, любить свойого ближнього —

???

Сходимо на сам край острова. Секвана так мрійно шумить пошумом могутніх хвиль, собаки спокійно сплять у своїх гробах, а соловейко аж заливається щебетом.

Нараз попри нас переходять дві парижські мадами: одна старша з добре посрібленим волоссям, а друга молодша русявка.

Щиру правду кажу й ні словечком не "брешу", хоч я на собачому кладовищі:

— Обі пані плачуть аж заходяться плачем. Плачуть над гробом своєї собаки.

— А ти що на це? — питаюся свойого друга.

А мій друг стоїть блідий, зворушений, уста йому дрижать і вривано викидають такі слова:

— Ні!... за мною так щиро ніхто не заплаче... — І на віях мойого друга тремтить сльоза..

З трудом вдалося мені втихомирити мойого мякосердного друга й ми пішли за місто в широкі поля.

* *

Сонце пестило своїм проміннням повні колоски збіжжя. Збіжжя хвилювалося під ніжним леготом вітру, а соловейко безтурботно виспівував свою чарівну пісню.

Ми йшли мовчки.

На полях і в придоріжних ровах лежало багато заліззя з розбитих танків, армат і авт.

Нараз наш зір спинився на малій убогій могилі. Кілька більших груд землі зарослих буряном, на них малий хрест із двох дощинок, а на хресті надпис змитий дощем.

Кілька кроків від тієї могилки такасама друга, а коло неї третя

Немає мармурових плит, ні пальм, ні живих квітів, ні віршів.

Хто любить звірину, цей любить свойого ближнього

сказав з гіркою усмішкою мій друг вказуючи забуту могилку. А вкінці з філософічною задумою додав:

- Такий то світ настав, що собака сталася ближнім модерної людини, а ближній гірш собаки. —

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

ДЕВЯТИЙ РОЗДІЛ

ДОКЛАД У КВІНТІЛІЯНА

Нарід? закликав Тацит. Таж благородний римський нарід уже давно загинув. Існує тільки підла юрба, що домагається хліба та ігрищ. І з такої голоти мусить виллонюватися цісарство. Коло нього порожнеча, а під ним болото. Йде тільки про те, яка є особа цісаря.

- Але ти — песиміст сказав Маврикій. Чи має право так чорно дивитися на все той, що йому ще навіть заріст під-носом не почорнів?

Але Тацит всверлив у нього свої глибокі очі й сказав:

Я не дивлюся чорно, але дійсно й правдиво. Наша суспільність наскрізь мертва.

Маврикієві нагло заблистіли очі, наче сипалиб довкруги ясне проміння.

А одначе є відроджуюча сила..., є засади і є свобода..

Свобода? яка свобода? — спитали немов з острахом ці вихованці деспотизму й знущань

Свобода не як заслона злоби відповів стиха Маврикій словами Апостола, що їх приявні не розуміли

- Лад - це душа справ — сказав Тацит Чи дійсно є свобода злучена з ладом? Не вірю в це, бо до цього треба булоб відродити всю суспільність, а це неможливе В цілому Римі знаю сьогодні тільки одного справжнього громадянина, а ним є Аґріколя.

— Так справді, Аґрікола — це найблагородніша кров, це муж великого покрою.

Між молоддю понеслися сміхи й шепти.

Тацит спорідниться небавом з тою благородною кровю, бо Аґріколя має гарну донечку Тому, Ювеналіє, пиши заздалегідь весільну віршу.

Маврикій не звертаючи уваги на ці жарти, говорив дальше до Тацита:

Ти зовсім слушно сказав, що суспільність мусить відродитися, а це відродження мусить зачатися від моральної переміни обичаїв, від основної переміни поодиноких осіб, які творять масу. Одначе можу тебе запевнити, благородний Таците, що ця праця вже зачалася в нашій суспільності!

Деж ти її бачив? запитав докірливо Тацит

— У тих принижених і малих, що завтра станутьcя великі.

Хібаж ти републиканець? Чи це може бути? вирвалося кілька голосів.

Ні. Я не републиканець, бо знаю, що свобода товпи це найгірша неволя добрих. Я не належу до ніякої партії, але належу до всього народу

— Таж партія Антонія зівсім розбита в Германії.

— І тому боїмося пімсти цісаря, що подвоїть свої знущання.

Бунт і заговори мусять бути — сказав Тацит, бо тиранія завжди родить бунти так, як анархія родить деспотизм. Одначе бунти й заговори не доведуть до нічого путнього. Цісар бездітний, тому нам не треба бунтуватися, але чекати. Як по Вітелієві прийшов Веспазіян, так по Доміціянові прийде молодий....

Тут Тацит приємно усміхнувся і простягнув руки до Маврикія

Оце надія Риму — сказав.

Маврикій глибоко задумався

— —

Авреліян упоєний щастям свого відкриття не був певний чи зможе з нього безкарно скористати й тому тратив дорогий час на ваганнях. Передівсім закидав собі те, що в поспіху незручно балакав з Кирилком і не довідався від нього докладно про релігію сенатора

—Правдоподібно мусить це бути його молодший син Кирило-Доміціян, що його я досі ще навіть не бачив. — Якщо воно так, тоді Флявій Климент і... сам Маврикій у моїх руках. Але чи дійсно він у моїх руках? Чи цісар тепер так розкоханий у Маврикієві дозволить собі щонебудь сказати на нього? Чиж у такому випадку любов до сина не поконає ненависти до християн?

Чи це не просьба Маврикія довела до того, що переслідування християн ущухло? А може він перемінив й увесь спосіб думання цісаря? Мабуть ні, але на всякий випадок це гра дуже ризиковна... А коли Кирилко оповів усе в домі Климента?... Якщо схочуть пімститися і викинуть мене з цісарської ласки? що тоді буде? Холодний піт обілляв його обличча. Не знаючи що має робити хотів звернутися за порадою до жидівки Юдити, але нагло відтрутив цю думку, бо чув таку відразу до тієї жидівки, що колиб не надія на її скарби та не жах перед її чарами, вже давно був би її позбувся.

Серед таких думок нагло усміхнувся... їдко.. побідно.. й затер руки, бо нагло зрозумів, що його відкриття може йому віддати велику прислугу в позисканні Домітиллі.

— Отже так: до часу я буду мовчати... тільки самого начальника буду переслідувати, а всю родину полишу в спокою... Бо щож мені там християнство? Для мене тільки гроші і... Домітилля. Зрештою мені все одно чи над Римом панує Юпітер, чи Христос.

Консуль Аврелiян зачинав день у полудне. Тоді казав себе нести до термів і там проводив кілька години. Намащений дорогими олійками казав собі читати "щоденні акти" — щось в роді наших часописів, відтак вислухував новинок і сплетень, що їх оповідала "золота римська молодь", а вкінці грав у кости.

Ввечері йшов у місто. Справами свойого уряду майже зівсім не займався полишивши їх полагоджування свойому другові в консуляті. Щойно недавно від хвилі приказу переслідування християн пильно заходився коло їх облави, бо мав надію на більші зиски з тієї справи. На обід ішов звичайно до якогось знайомого, щоби не платити за нього зо своєї кишені. Після довгого бенкету ніч проводив звичайно на пиятиці в себе або в своїх спільників.

Одного вечора на такій пиятиці в нього зібралися: Люксурій, Вітій Крисп, Евфрабон — цісарський дворянин, визволенець Степан — завідатель дібр цісаревої Домітиллі, жид Йосиф, Маркіял і інші.

У розкішному сальоні Авреліяна нісся запах ріжних пахощів. Гарний юнак учень славного Париса виконував штучні танки при звуках флета не передчуваючи, що небавком повалений недугою впаде, а жорстокий тиран добе його.

Ллялися дорогі вина куплені за позичені гроші, невільники увихалися з чарками в руках і з ненавистю в серці особливо супроти Авреліяна, на якому мстилися за його жорстокість хитрістю, крадіжжу й неправдою.

При столі на софах вистелених пелюстками рож лежали гості в вінцях на лисих головах. Руки вихуді зо старости або оброслі товщем, світили золотими обручами. Очі палали від вина, уста сміялися дико під впливом грубих жартів. Одначе справжнього веселого усміху не було ні на одному обличчі, з усіх визирав якийсь неспокій.

— Чи це правда, що божеська Доміція вертається знов до цісарської ласки? — спитав Авреліян Вітія Криспа.

— Питай Степана, він повинен ліпше знати про це.

— Божеському Панові вкучилося без неї... Але горе Еліеві Лямі, бо він був її першим мужем.

— Горе йому, що він промовив — сказав Маркіял. В лиху годину він сказав дотеп. Небавом потім, як цісар відобрав йому жінку, один сенатор хвалив його за те, що він гарно співае. А він відповів на це: Я ще краще мовчу. Цісар довідався про те й небавком він замовкне на віки, бо вже видано на нього присуд.

Товстого Люксурія пробігла дрож, одначе він опанувався і сказав:

— Зівсім слушно. На слова треба вважати.

З ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ

ПОВОРОТ ДО ПРАВДИ

Петро Борнет, один із перших пошукачів золота в Каліфорнії 1848 року, перший калифорнійський Ґовернер, член найвищого суду, голова банку в Сан Франциско й письменник став католиком 1859 року. Коли навернення Борнета здивувало його політичних і заводних другів, він подав їм причини свойого навернення в книжці п. в. "Дорога, що завела протестантського адвоката до католицької Церкви." Там він написав між іншим такі слова:

"Святі й мученики давніх часів держалися такої самої віри, відправляли богослужбу при тому самому вівтареві й уживали такого самого способу богопочитання, як він (тепер, як католик.) Він любить і почитае їхню память, подивляе їхні чесноти, називае їх братьми й просить їхніх молитов у небі. Він не може зробити їм ніякого закиду, не може обтяжити їхнього імени ніяким злочином.

Крім усього цього його віру піддержуе сила льоґіки й докази св. Письма, що їх вовсім не можна опрокинути. Її піддержуе кожна проста й ясна засада, що на ній спочивае суспільність і уряд. Його ум, здоровий людський розум, найкращі почуття його природи, найсвятіші порушення його серця, все це знаходить заспокоєння й усувае всякий сумнів, що він мае слушність.

Коли із своїми могутніми наслідками розвине в уяві вмираючого свої безмежні простори — ах! тоді ніякий католик не думае зміняти своєї віри! Ах! дайте мені останні тайни Церкви! Дозвольте мені вмерти в святій злуці з нею! Поховайте мене на посвяченій землі! Нехай вірні помоляться за мене!"

Борнет говорив правду. Щасливе життя й щасливу смерть можна знайти тільки в католицькій вірі, що нам дав її сам Христос.

Дай, Боже, всім людям ласку такого життя й такої смерти!

Кардинал Генрих Менинґ, роджений 1808 року, був перше анґліканським архидияконом. Якийсь час він старався переконати себе, що анґліканська церква е частиною правдивої Христової ,католицької Церкви. Коли однак прийшов до сильного переконання, що його анґліканська церква, основана королем Генрихом VIII, не е правдивою Христовою Церквою, зрікся свойого високого становища в анґліканській церкві й став католиком 1851 року. Бувши людиною великого богословського знання, побожности, душпастирської ревности й красномовства, ще таки цього самого року був Менинґ висвячений на католицького священика. Згодом став архиепископом Вестминстеру й кардиналом. Поруч своїх душпастирських праць працював невпинно у користь Божої справи пером. Між іншим написав гарні книжки про "Вічне священство," "Про справи св. Духа" й ін.

Про своє велике привязання до католицької релігії Менинґ так писав:

"Християнство е повнотою Божого обявлення. Щобільше,я знаходжу, що більша частина людських і історичних доказів промовляють за це, що те правдиве й досконале християнство сходиться з усесвітньою й незмінною вірою католицької, римської Церкви. На тих — чотирокутніх і незнищемих — основах спочивае віра, що до неї покликав мене Бог у своєму милосерді, що в ній я надіюсь жити й умерти та що за неї, як думаю, я за Божою ласкою, був би охочий віддати й своє життя."

ОПЛАТА ЗА КАНАДІЙСЬКЕ ГОРОЖАНСТВО

Державний секретар Калин Ґібсон подав до відома, що народжені Канадійці, або натуралізовані можуть дістати цертифікат горожанства за один доляр, а не за пять, як було оголошено. Канадійці, що в часі війни служили при війську е цілком звільнені від оплати за горожанські папери. Тим, що заплатили пять долярів за горожанські папери Відділ Державного Секретаря зверне їх надвищку. Пять долярів платитимуть тільки ті особи, що щойно вперше стараються про канадійске горожанство і що їх будуть іспитувати в суді.

СЛОВАКИ В ОБОРОНІ СВОЙОГО Б. ПРЕЗИДЕНТА

Ліґа Канадійських Словаків подає до відома, що правний парлямент Словаччини 1939 р. вибрав президентом держави о. д-ра Йосифа Тіса і що цей акт, як теж самостійність Словаччини одобрили 20 держав, між ними Британія, Совіти, Польща, Італія. Недавно тому чехословацький комуністичний уряд під проводом знаного масона Бенеша заарештував о. Тіса подаючи аж 113 оскаржень. Словаки домагаються справедливости й звільнення о. Тіса та заявляють, що вони е окремим народом різним від Чехів і мають право до своєї незалежної держави. Розправа проти о. Тіса е тимсамим розправою проти словацького народу, що його Чехи хочуть винищити. — На одній розправі в обороні о. Тіса виступали два церковні достойники Архиепископ з Нітри Карло Кметько й епископ Банської Бистриці Андрій Шкрабок. Вони оба посвідчили, що о. Тісо — це людина гарного характеру широкого серця і великих прикмет духа. Колиж суддя запитав чи Словаччина під Росією сталася пеклом як предсказував о. Тісо—то архиеп. Кметько відповів, що Словаччина сталася якщо не пеклом, то принайменше чистилищем.

ЗДАЛЕКА І ЗБЛИЗЬКА

ЕДМОНТОН, АЛТА. Весільна гостина. В четвер, 2-го січня, в церкві св. Йосафата в Едмонтоні відбулося друге вінчання повдовілих Михайла Стик і Теклі Келляр з роду Дацюків. Рідний братанок пані Келляр, Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. на особливіше запрошення прибув з Мондеру, відправив Службу Божу й довершив акту вінчання.

Ввечері новозвінчані панство Стик запросили рідню й близьких знайомих на весільну гостину, а розпочали її відспіванням коляди: "Возвеселімся всі купно нині...." Підчас вечері, покликаний до слова, Преп. о. Г. Хміляр, ЧСВВ. в короткій промові побажань розвеселив усіх присутніх своїми дотепами, а о. М. Дацюк зложив відтак новозвінчаним найсердешніші побажання від усеї родини, а всі відспівали їм грімке "многолїствіе." Потім скоро минав час на веселій забаві та при співі гарних українських коляд.

При цій нагоді не забули присутні також і про нашу українську католицьку пресу та зложили $11.40., що розділено по половині на "Світло" й "Українські Вісти." Жертвували по $1.00: І. Маціборський, Ст. Лозінський, Л. Дацюк, В. Музичка, С. Дацюк, М. Захарко, В. Стик; по $.50: І. Вітцен, П. Ожібко, П. Палцат, М. Пухкий, М. Бартан. Решта дрібнішими датками. Всім жертводавцям щире спасибі, а овозвінчаним панству Стик сотвори Господи "Многая літа."

ПОДЯКА. Оцим ми, нище підписані, хочемо зложити сердечну подяку нашому братанкові Преп. о. Миронові Дацюкові, ЧСВВ., що зволив прибути до Едмонтону, щоб уділити нам Тайни Супружжя та зложити родинні побажання, як заразом Преп. о. Гр. Хміляровi, ЧСВВ., що зволив прибути на нашу весільну гостину й розвеселив усіх присутніх своїми дотепами, пані Марії Палцат, що так гарно перепровадила спів коляд підчас шлюбної Служби Божої та всім рідним і гостям, що не цуралися нами, а прибули та так щиро віднеслися до нас в день нашого шлюбу. Ми вам того ніколи не забудемо.

Михайло і Текля Стик.

БОРЩІВ, АЛТА. Річні збори. В неділю 19 січня після Богослуження в салі Народнього Дому відбулися річні збори Церковного Комітету, Народнього Дому й Сестрицтва св. Варвари. Хоч мороз добре потискав, то одначе багато парохіян зїхалося на ці збори, бо парохіянам Борщева доля їх церкви та їх установ дійсно лежить на серці.

Збори відкрив наш о. Парох молитвою і короткою передмовою, в якій представив нам парохію як одне тіло, а наші завдання як завдання поодиноких членів тіла. Тому що наш о. Парох недавно до нас прибув і не знае ще добре наших обставин і звичаїв, на його просьбу предсідником зборів вибрано одноголосно п. Юрія Мищія, а секретарем п. Василя Шибу. Педсідник проголосив програму зборів. Перший звіт склав рекордовий секретар В. Шиба. Другий звіт зложив фінансовий секретар п. А. Семчишин. З цього звіту ми довідалися, що в минулому році церковний дохід виносив $3.370, а дохід Народнього Дому $2,345. Відтак був звіт касіера п. Гр. Рурки. Він виказав, що церковний розхід виносив $4,949. Одначе в минулому році направлено церковну баню, що затікала, помальовано цілу церкву й справлено деякі потрібні речі. Тому хоч церква мае недобір — то Народній Дім мае понад $2,000 приходу, а в нас заряд парохії і Народнього Дому та їх каси спільні. Отже тут урвемо, а там надточимо й усе буде гаразд. Контрольор п. Д. Грабець зложив контрольний звіт. Звіту господаря парохії не було, бо господар парохії п. Сливка — недужий, у шпиталі. Ще складав звіт старший брат В. Рурка, відтак господар Народнього Дому Гр. Романюк, господиня Нар. Дому пані Семчишин, а вкінці дверник М. Бабій. Зо звітів слідувало, що минулий рік був у нашій парохії роком гарячої праці й небуденних досягнень. Це підчеркнув у свойому слові містопредсідник Ю. Мищій складаючи щиру подяку ОО. Василіянам і всім парохіянам. О. Парох в коротких словах зясував нам увесь біланс нашої праці вказуючи на її осяги, але також і на недомагання. В імені Сестрицтва св. Варвари склала звіт п. Сливка. Сестрицтво теж гарно працювало й розвивалося. Вкінці промовляла ще його голова п. М. Білик.

На предложення п. І. Куцого в доказ признання за минулорічну працю затверджено й одноголосно вибрано тойсамий заряд на наступний рік, хоч деякі його члени дуже від прошувалися. Давньому зарядові додано одного члена як бібліотекаря для старших. Став ним п. Мих. Грабець. Рівнож заряд Сестрицтва лишився тойсамий. Після вибору заряду вивязалася жива дискусія над різними потребами парохії і Народнього Дому. Після дискусії містопредсідник Ю. Мищій начеркнув програму праці на наступний рік. Вона широка й далекосягла, бо порішено вималювати в середині Народній Дім, помалювати дах на церкві, завести електричне освітлення в церкві, побудувати дзвіницю, устроїти нову кухню в Народньому Домі, урядити св. Місію для парохіян, а вкінці попросити Пре осв. Василія і довершити посвячення церкви. Колядою "Бог предвічний" замкнено збори.

Всі присутні відходили вдоволені з надією нових успіхів, бо провід спочивае в руках досвіченого заряду, а до праці береться на Божу славу й добро наших душ. Тому віримо, що Бог поблагословить нам і на дальше.

МОНТРЕАЛЬ. Збірка на Сиротинець. У четвер 19 грудня, 1946, Організація Українок при парохії св. Михаїла зробила несподіванку для пані Микитюк Т., привитання в їх новім домі.

Предсідателька пані О. Федорик побажала їм щастя, здоровля і многих літ.

Підчас забави пані Е. Колянко просила присутніх, щоби перевести збірку на український Сиротинець в Анкестер, Онт., на що всі згодились.

Жертвували слідуючі: по **$2.00:** Пані Т. Микитюк і Й. Воробець. **По $1.00:** пані М. Будз, П. Вакулінська, К. Цьокан, М. Грицюк, А. Козуб, Н. Зафігурна, М. Коаак, М. Дідич, Н. Микитюк, А. Ділай, М. Телішевська, П. Ґураль, М. Остапович, А. Сосюкало, Ю. Козуляк, О. Федорик, К. Вервицька, А. Чумак, К. Голодівська, Н. Гнесько, С. Мерещак, М. Кальба. **По 50ц.:** А. Пінковська, М. Радзіховська, А. Мулик, А. Кузік, М. Сановіцька, А. Гладун, Е. Феськун, Е. Колянко. **По 25ц.:** М. Симанишин. — Разом **$30.75.**

Усім жертводавцям щире "Спаси-Біг складають

Сестри Служебниці з Анкестер.

ЧИПМЕН, АЛТА. Несподіванка для П-ства Петра й Анни Кіт. У суботу, дня 18 січня зїхалися рідня і сусіди ближчі й дальші, щоб привітати п-ство Кіт у новій хаті, котру п. Петро Кіт збудував минулого літа, а якраз на зиму перебрався до нової хати. Ввечері наpaз збренькотіли дзвінки на конях, бо кілька пар саней прибуло на подвіря. У кожній баксі повно гостей, старші й молодші. Зараз наші жінки по свому звичаю з банями і мисками з стравою варене й печене несуть до хати і зараз починають столи розкладати й запрошувати гостей до стола до смачної вечері у новій хаті. І так жартом просять пана Господаря, щоби обоє сідали до стола, а решта гостей сідають і заїдають смачні українські страви. Приступае п.Василь Шарун до стола і вітае панство Петра й Анну Кіт, що їм Бог допоміг збудувати нову хату й желае їм Божого благословення, щоби Господь Бог благословив їх родину у новій хаті й промовець вручае цінний дарунок від усіх гостей. Другий бесідник був п. Роман Смаль. Він також побажав їм веселих і щасливих літ прожити у новій хаті. Тут грімке "многоліття" розійшлося по всіх кімнатах і наш п. Господар зо зворушеним серцем устае і дякує гостям за таку милу гостину, що йому справили. Знов залунало "Многая Літа". П. Василь Шарун представив гостям, що ми тут так весело забавляємося, смачні страви споживаемо і живемо тут у вільній Канаді, маемо де мешкати і маемо в що вбратися і ще будуемо собі модерні хати, а там наші браття скитальці на чужині не мають що їсти, немають у що вбратися і не мають де мешкати, терплять голод і холод. Петро Шарун і Філько Камінський зайнялися збіркою, що принесла $7.55 з того $1.55 на "Світло" а $6.00 на скитальців. При тім по нашому звичаю розійшовся голос скрипки і молодь пішла в танець і забавлялися до пізної ночі по чім розійшлися додому із повним вдоволенням.

Василь Шарун.

ПЛЕЙН ЛЕЙК. — На смерть Елія Лозового. Посмертна згадка.

Вже цілий рік минае,
А серце ще болить;
Що мій Брат молоденький
У могилі лежить.

Як той цвіт що буйно цвів
А я собі зірвав,
Так Господь Бог мого Брата
До Себе забрав.

Сумний був наш Свят Вечір,
Заплакали Мама і Тато;
Що їх синок найдорожчий,
Лишив рідну хату.

Лишив своїх рідних,
Що його так любили,
І пішов в чужу дорогу
Де ми не ходили.

У ту небесну радість
Пішов він сам один,
Як заслужим Боже Царство
То й ми всі там підем.

Брат Йосиф.

МОНДЕР, АЛТА. 15-ліття подружжя п-ва Миколая і Марії Лисаковських. З приводу 15-ліття подружжя панства Лисаковських приятелі й рідня справили їм милу несподіванку. В неділю ввечері ювіляти спокійно сиділи собі в хаті, нічого не підозріваючи. Нараз по наглім стуканні до хати почали входити багато гостей. Ювіляти дуже здивувалися. Ювілятів привітано гучним многоліттям. По сім вечір переведено в гарнім настрою серед співу й жартів. За короткий час пані зладили перекуску. Під кінець забави промовляли п. Петро Савич, о. В. Шевчук, ЧСВВ. Ювілятам вручено гарний дарунок. Вони окремо дякували всім за таку гарну несподіванку.

На заклик п. Петра Крижаровського присутні зложили $8.35 на сироти. Збіркою зайнявся п. Олекса Савчук.

Жертводавцям щира подяка, а п-тву Лисаковським бажаемо всього найкращого.

ПОВ, АЛТА. День уродин пані Параскеvії Лупіно. Милу несподіванку для пані Лупіно з приводу її уродин справили їй рідня й сусіди. Того вечора зійшлися численно до її дому, з приводу її уродин побажали їй, її мужеві Антонові і дітям Рожі та Франці всього добра, на кінець зложили дарунок.

При тім не забули на нашу католицьку пресу. Збіркою, що принесла $4.50, зайнялися пп. Йосиф Жук і Дмитро Винник. Усім жертводавцям щире "Спаси-Біг."

РАВНД ГИЛ, АЛТА. Дня 21 грудня відправилося богослуження в домі пані Юлії Бойчук, вдови по бл. п. Івані в річницю похорону. О. Гр. Хміляр, ЧСВВ відправив богослуження за здоровля родини й парастас за усопшого, потім Молебен до Пречистої Діви і проповідь, де підкреслив цей гарний приклад католицьких віруючих родин в тій місцевості. Учасників прибуло велике число на ту відправу. По відправі о. Парох відвідав хору Анну Щербанюк Федиху зі св. Тайнами, котра вже довший час лежить в ліжку.

Спільний обід відбувся по відправі в пані Юлії Бойчук, приготований на прийняття учасників і гостей. Вчасі обіду дяк п. А. Пазюк підніс тоаст підкреслюючи значіння католицького часопису Українських Вістей й власного будинку та попросив о. Пароха пояснити кампанію Українських Вістей на ту ціль, що на сторінках Українських Вістей було поміщено, що околиця Равнд Гил зобовязалася зібрати $50. Отже о. Парох вияснив зрозуміло, що таку суму назначено для парохії, щоби післала на той будинок, конечно потрібний для своєї католицької преси, з каси або зробити якесь підприемство на ту ціль. П. Йосиф Процьків зайнявся збіркою на пресовий фонд і вона принесла $3.95.

— Присутній.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Коляда на скитальців. Цього року так, як кожного попереднього, ходили колядники хата в хату, щоб звеселити своїх парохіян гарною українською колядою та зібрати дещо на свою церкву. Було колядників чотири групи, що мали обійти свій круг. Між іншими до одної ґрупи належали Степан і Емілія Козіцький, Петро Цимбалюк, Іван Гриців, Пилип Франко і Михайло Ланюк. Ці молоді юнаки заохочені своїм о. парохом М. Дацюком, ЧСВВ., колядуючи на церкву просили заразом присутніх складати коляду на бідних скитальців. І таким способом зібрали аж $20.20.

Також друга ґрупа колядників зібрала при нагоді $7.00 на скитальців. А були це: Тимотей, Іван і Михайло Кіт, Олекса й Павло Миськів, Григорій Кравчук і п. Ходакевич. Цим усім колядникам належиться признання за память про наших бідних скитальців а всім жертводавцям щире спасибіг за жертви.

ІНИСФРІ, парохія Чесного Хреста — коляда. Так, як кожного року колядники з нашої парохії ходили по хатах, щоб призбирати кілька центів на нашу бідну ще церковцю. Та наш о. парох М. Дацюк, ЧСВВ. просили нас, щоб не забути також і наших скитальців цих Різдвяних Свят та й їм післати коляду. Тому просили наші колядники складати коляду на церкву та скитальців і хоч знайшлися декотрі особи противні їх бажанню піти з поміччю скитальцям і навіть були такі нечесні, що потрафили вигнати їх із хати, то вони не зражалися тим, але йшли до другої хати з тою самою просьбою. І заколядували 73 доляри, з чого половину казали відложити на коляду для бідних скитальців.

З колядою ходили: Теодор і Йосиф Глушак, Данило й Іван Гасай і Василь Мельник. Велика подяка належиться цим колядникам за так гарне діло.

НОВИНКИ

— **Королівська родина** відплила перед кількома днями до полудневої Африки. Король Юрій VI з королевою Єлисаветою і королівнами Єлисаветою і Маргаретою виїхали до пристані Портсмут. Там маси населення вітали королівську родину, а військо уладило велику параду. Королівська родина всіла в панцирник Венгард і пустилася на полудне. Коло острова Вайт в Англійському каналі побачили пливаючу міну, що була віддалена не цілих дві милі від корабля і плила в його сторону. Міну щасливо обминули. Корабель з королівською родиною, сотнею офіцерів і великою залогою має прибути 17 лютня до африканської пристані Кейптавн. У полудневій Африці королівська родина перебуде коло три місяці та відвідає всі важніші місцевості. Це перший виїзд королівської родини поза Англію від 1939 р. та перша візита в полудневій Африці.

— **Канада запротестувала** проти того, що її не допущено до нарад над мировим договором з Німеччиною й Австрією, а тільки письменно запитано про її думку. Міністер заграничних справ Ст. Лоран сказав, що Канада домагається такого голосу, який відповідавби її заслугам у війні. В протестаційному меморандумі міністер Лоран виложив становище Канади до мира з Ні-[illegible]

— **Сесію домініяльного парляменту** в Оттаві відкрито ще 30 січня. Престольну промову виголосив ген. губернатор вайкавнт Александер. Предвиджують, що дійде до острих спорів у справі деяких державних контроль, у справі розподілу посольських мандатів для поодиноких провінцій і в справі зниження податків.

— **Премієр М. Кінґ** поставив внесок у парляменті, щоби колишнього посла Ровза, засудженого на шість літ вязниці за шпіонажу в користь Росії, позбавити посольства. Парлямент одноголосно прийняв внесок премієра й постановив щоби в окрузі Ровза — місті Монтреалі, розписати нові доповняючі вибори. "Котюзі по заслузі."

— **Новий секретар стану** в Америці Д. Маршал склав присягу, відтак відбув конференції з Бирнсом, сенаторами Ванденберґом і Корнеллі, а вкінці з президентом Труменом. Щоб виключити всяку "домашню політику" із закордонної новий секретар стану заявив, що він ніяк не прийнявби кандидатури на президента. В департаменті стейту вже почалася чистка, деякі підсекретарі зрезиґнували, наступить зміна політики супроти Арґентини. Тепер новий секретар добирає собі найвпливовіших людей, які малиб йому товаришити в мировій конференції до Москви.

— **Візьмуться до комуністів** у Злучених Державах — так заявив новий голова неамериканських діянь П. Тамес. Він сказав, що його комісія буде рубати, де треба, а тріски будуть летіти, куди попадуть. Найголовнішим завданням комісії буде усунути комуністів з федеральної служби, юній, шкільництва й фільмового промислу. Крім цього комісія переведе провірку замаскованих комуністів у різних організаціях. Така комісія придаласяб і Канаді, бо тут комуністи вже розпаношилися на добре.

— **Франція** скочується щораз більше на ліво, бо в новому уряді Рамадієра важніші міністерства дістали в свої руки комуністи. Вони дістали міністерство державної оборони, а навіть комуніст Торез став містопремієром. Міністром закордонних справ став католик Бідо.

— **Італія** навпаки звертається на право. Премієр де Ґаспарі — провідник католиків був в Америці, де дістав обітницю високої позички. Вернувшись до Риму де Ґаспарі зрезиґнував, але його покликано знов на премієра й він тепер переорґанізовує свій кабінет на право. В ньому комуністи не матимуть місця.

— **В Польщі** вислід виборів був такий, якого всі сподівалися: комуністи виграли, бо інакше не сміє бути. Одначе стверджено, що вибори не були вільні, ні тайні, що в десятьох округах партії Міколайчика заборонено поставити кандидатів, що 24 кандидатів людової партії вбито, багатьох увязнено і понад 20 процент виборців не допущено до виборів. Проти таких виборів Миколайчик запротестував. Тепер усі вичікують якогось слова в тій справі від Англії й Америки, але для них мабуть останеться одне слово: пропало. — Не диво, що колишній амбасадор Польщі у Вашінґтоні Б. Цехановський написав книжку, в якій доказує, що Америка й Анґлія зрадили Польщу та допустили до панування комуністів у ній.

— **Доля скитальців** вирішується, бо Бельґія вже згодилася прийняти 20.000 скитальців до праці в копальнях, рівнож Анґлія хоче прийняти робітників, Бразилія хоче прийняти коло 100.000 скитальців, а Арґентина коло 4 міліони. Канада прийме покищо тільки тих, що тут мають кревняків, а невдовзі відчинить імміґрацію й іншим.

— **Великі морози**, сніговії й бурі навістили Канаду при кінці січня і в перших днях лютня. Такої студіні дотепер ще не було. На Юконі мороз виносив 83 степені нижче зера, в Едмонтоні 45 ст. нижче зера, на фармах в Алберті погинуло багато худоби на полях, над Саскачеваном віяла сніговa буря, що засипала багато худоби, буря у Ванкувері наробила шкоди на мілион долярів

ЦІКАВА КНИЖЕЧКА

У Бразилія вийшов друком "Ювілейний Альманах Василіянських Студентів." Колись за цю книжечку сягне не один історик Церкви й ЧСВВ., бо в ній є обширний нарис діяльности ЧСВВ в Бразилії та цікаві хроніки. Вітаємо цю першу письменницьку спробу Василіянських студентів у Бразилії.

Богослуження в Алберті

16. Неділя
Іннисфрі Матери Божої
Гіляря — місто
Еншав (Річні Зборн)
Ренфурлі
23. II. Борщів
Веґревил
Скаро
[illegible]

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК

вже на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук ... ... .25
Душехват, картини з життя св. Йосафата ... ... .25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський 1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр. 1.25
Релігія й Церква в історії України, В. Липинський ... .. .60
Служба Божа, під нотами, .50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр. 1.25
Віра українського народу .. .15
Фатіма, появи Преч. Діви 10
Біблійна Історія Нового Завіту. О. Луговий ... ... .50
Чому я навернувся, о. П. Б. .15
Християнство на Укр. о. П. Божик ... ... .25
Маркіян Шашкевич на тлі відродження галицької України, з ілюстраціями. .35

Нові книжки:

Ювілейний Алманах Василіянських студентів у Бразилії 1897-1947. Величина календаря, ст. 184 з ілюстраціями. ... ... .75
Ювілейна Памятка Берестейської Унії 1596-1946, Прудентополіс, 18 сторін. .05

Замовляйте на адресу:
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

16. II. Нед. Сироп. Гл. 3. Єв. Мат. 43. утр. воскр. 3. На Літ. Троп. воскр. Сл. І н. Тріоди. Ап. 112, Єв. Мат. 17. — Вечером Вечірня постна з поклонами.

13. II. Неділя 1 Вел. Посту (нед. Правовірія). Гл. 4, Єв. утр. воскр. 4. **Літургія Василія Вел.** (до пятої нед. включно). Троп. воскр., Образа, Сл. І н. Кондак Тр. Ап. 329, Єв. Ів. 5. Задостойник: О тебі радуєтся. (через 5 нед. Вел. П.).

Старий стиль

16. Неділя Мясопустна. Поправ. Стріт. Гл. 3. Єв. тур. воскр. 3. На Літ. Троп. воскр. і Празн. Слава Конд. Тр. І н. Празн. Ап. 140. Єв. Мат. 106. Задост. Празн.

22. II. Субота сиропистна. Память ОО. Постників. На Літ. Ап. 213, Єв. Мат. 43.

23. II. Неділя Сиропустна. Гл. 4. Єв. утр. воскр. 4. Після устава нового стилю з 16. II.

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1. Айін Ярослав син Василя й Теклі Рожек зо села Розгадова повіт Зборів пошукує з цьогож села Далика Василя сина Михайла й Параскевії, а також пошукує Колісника Івана сина Павла й Анастасії Любовіцька, які мають перебувати в околиці Торонта.

2. Пашкевич Софія донька Марії Сухацької зо села Завідча повіт Радехів пошукує своє і тітки Марти Фуярчук з цьогож села, що виїхала до Канади 1929 або 1930 р.

3. Ткач Микола син Петра й Анастасії Дуткевич зо села Михалькова повіт Борщів пошукує своїх вуйків: Дуткевича Василя сина Івана й Марії Хімюк, що виїхав до Канади в роках 1906-1908 й перебував десь у Саскачевані, також пошукує вуйка Ткача Василя сина Дмитра. Оба вуйки походять зо села Михалькова пов. Борщів.

4. Холодна Марія шукає Бойко Ольги, що виїхала 1920 р. і жила в Ню-Йорку та Марії Єнтсен, що виїхала до Канади 1920 року.

5. Карачун Федір шукає рідних й знайомих зо села Семенівки.

6. Головатий Дмитро шукає діда Качмара Михайла, що проживав коло Ню-Йорку.

7. Головата Анна з дому Танчак шукає стриків Василя і Теодора Танчаків.

8. Кирий Михайло шукає брата Кирия Микиту й Супрача Федора.

9. Петрикевича Марія з дому Ґлімб шукає тітки Уштан Єви.

10. Васильчак Осип шукає рідних і знайомих.

ОГОЛОШЕННЯ

Дві молоді вдові Марія Світій та Іванна Галапац, що їм большевики замучили чоловіків просять добрих людей, щоб їм підписали аффідевіти й помогли прибути до Канади.

Хто хоче їм помогти, нехай негайно зголоситься до редакції "Світла."

ВІДОЗВА

Зо скитальщини в Європі прийшла сердешня просьба від кількох наших родин, щоб їх порятувати у великому горю й вислати афідевіти.

Ми в імені наших терплячих братів і сестер просимо Дорогих Читачів "Світла" прихилитись до цеї просьби й підписати по одному афідевітові для родини п-ва Романкових, Іванця, Палажія, Данияка, Войтини й д-ра Галущинського.

Хто буде ласкавий підписати один афідевіт для наших скитальців, нехай щонайскоріше напише листа до Редакції "Світла."

ОПОВІСТКА.

Дорогі Передплатники!

Подаємо до Вашого відома, що хоч інші часописі зогляду на підвишку ціни друкарського паперу підвисшили передплату, передплата "Світла" на дальше остається тасама. Одначе просимо наших передплатників, щоби свою передплату відновили, довги вирівняли та допомогли нам своїми добровільними жертвами покрити кошта видавання.

Редакція і Адміністрація "Світла".

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1-го березня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Число 5.

Великий піст 1947

1. Від неділі мясопустної до неділі Томиної є час заборонений на танці й музики. Великий піст триває від неділі мясопустної до Великої Суботи влючно.

2. Давні часи великого посту не позволяли на мясні страви ані на набіл. Задля важних причин наша Церква уділяла диспензи в цей спосіб, що в перший і послідний тиждень великого посту не вільно було їсти мясних страв. Позволялося одначе на набіл у вівторок, четвер, суботу й неділю. В 2-ий, 3-ій, 4-ий, 5-ий і 6-ий тиждень великого посту не вільно було вживати мясних страв у понеділок, середу й пятницю (так само і в сиропустний тиждень.) У вівторок, четвер, суботу й неділю позволялося їсти мясні страви, за відмовленням 5 "Отче наш" і 5 "Богородице Діво" перед обідом і перед вечерою.

Всі повинні старатися й тепер заховати в цей спосіб св. великий піст. Однак хто не може заховати посту як давніше приписано, цей може придержуватися заґальної практики, що є в Канаді й може користати з диспензи даної Єпископським Ординаріятом письмом під ч. 12 з дня 9-го лютого, 1947.

3. Через великий піст позволяється їсти набіл щодня крім Великої Пятниці. Позволяється на мясні страви в понеділок, вівторок, четвер, суботу й неділю, через цілий великий піст, однак відмовити належить 1 "Отче наш" і 1 "Богородице Діво" перед їдою.

Позволяється вживати смальцю для мащення страв, якщо нема набілу.

Через цілий великий піст **не вільно їсти з мясом у середу й пятницю.**

4. При такій великій полекші посту, кожний обовязаний надолужити Господу Богу за піст іншими добрими ділами й учинками милосердя, молитвою, поклонами, внутрішніми умертвленнями та щирим жалем за гріхи. Належить застановитися над страстями й смертю нашого Спасителя, зложити жертву на бідних і на сироти, або на церкву чи на католицьку пресу. В пості належить повздержатися від приємностей, як наприклад пиття, куреня і таке інше. Відправити св. Великодню Сповідь з належним приготуванням й щирим жалем за гріхи.

5. Час Великодньої Сповіді і св. Причастя зачинається в неділю сиропустну. **Єпископ. Ординаріят.**

Вісті з Риму

Преса вже доносила про страхіття голоду в Австрії. Віденський кардинал Т. Інніцер звернувся до всього світу з просьбою рятунку. У відповідь на це Ватикан вислав до Австрії 12 вагонів різних харчів. — Після перерви Святіший Отець призначив до Румунії нового Апост. Нунція в особі Преосв. Джеральда О. Гари. Осідок румунської Нунціятури є в Букарешті.—З Риму доносить, що на Великдень відбудеться торжество канонізації (проголошення святим) блаженного Алікса Леклерк основника Зґромадження Сестер Учительок у Нотр Дам. — "Оссерваторе Романо" подало, що закиди комуністів проти священиків у Польщі були такі здумані, що судді не мали на чому оперти свойого засуду. — Для Польщі іменовано трьох нових єпископів.

Український переклад св. Євангелій

Довідуємося, що найкращий знавець св. Письма між Українцями о. проф. др. Теодосій Галущинський ЧСВВ виготовив у Римі новий переклад св. Євангелій на українську мову з обширними й фаховими поясненнями. Св. Конгрегація Східної Церкви видала своїм коштом цей переклад у 20.000 примірників. Кожна українська родина повинна мати в себе св. Письмо, як першу й найважнішу настільну книгу.

Католицька преса в Бразилії

В Бразилії вже почав появлятися український катол. часопис "Праця," що його видають 00. Василіяни. Довідуємося, що невдовзі ОО. Василіяни видаватимуть також релігійний місячник "Місіонар." Тішимося розбудовою нашої катол. преси в Бразилії.

Розпучлива телеграма

До Українського Комітету в Лондоні наспіла телеграма, що в Зальцбурзі в Австрії 3,500 скитальців відмовилися йти перед комісію, в якій є Совіти. В таборі настала жалоба, правляться богослужения, співають церковні пісні, готовляться на мучеництво. Комітет у Лондоні вислав відповідні протести до Оттави й Вашингтону.

о. Мирослав Билинн, ЧСВВ.

РЕЛІҐІЯ Й РОДИНА

Одначе в теперішньому стані родина не є тільки чисто природна орґанізація та її завдання не кінчаються тільки в природному ладі. Від коли Христос обявив людям правдиву релігію та привернув надприродне життя, від тоді всі, навіть земські речі й справи, опромінює новий блеск. У християнстві людський рід не є тільки земським людством, але є громадою Божих дітей призначених до життя в Божому царстві. Вслід за тим Христова релігія обновила й родину та надала їй надприродного значення. Як пророк Самуїл посвятив Савла на ізраїльського царя, так нова релігія посвятила мужчину на голову родини навчаючи, що "всяке вітцівство походить від Бога" та кладучи релігійну печать на пошану й послух батькові. Християнська релігія двигнула жінку з її поневолення навчаючи, що жінка не є невільницею, але дружиною мужа, учасницею його долі й становища, що вона має теж безсмертну душу. Що більше, християнська релігія відкрила перед жінкою св. Тайни, вчинила її своєю апостолкою, а навіть допустила жінку до мучеництва за свої св. ідеали. І підчас коли поганство мало дуже мало чесних жінок, християнська релігія виховала тисячі таких св. матерей як: св. Олена, Емілія, Моніка й тисячі таких святих дів як: св. Агнета, Кикилія, Ірина, Анастасія й ін. — Вкінці християнська релігія двигнула й дитину навчаючи, що дитина теж має безсмертну душу, що дитина є конечним членом родини, а родина без дітей — це квитуче дерево без овочів. Християнська релігія навчає, що вбивство дитини, хочби вона й не прийшла ще на світ, надає родині пятно Каїна й стягає Боже прокляття на цю першу клітину суспільного життя.

Вкінці релігія накладає на родичів великий обовязок виховання дітей. Виховання дітей — це одне з найістотніших завдань родичів, бо вихованням родичі немов удруге вливають в дітей життя, але життя духове й моральне. А в цьому великому ділі виховання релігія — це перша й необхідна поміч, бо релігія просвічує розум дитини, скріпляє її волю, ублагороднює юне серце, виробляє характер, береже діточої невинности, спомагає в боротьбі зо спокусами, а тимсамим приспособляє дитину до великих життевих завдань.

Тому відомий німецький виховник В. Ферстер каже, що виховання без релігії — це будова на піску. Знаний французький безбожник Дідеро навчав одного вечора свою донечку катехизму. Побачив це приятель Дідера теж великий безбожник і немало здивувався, але Дідеро сказав йому: "Коли я знавби щось ліпше від катихизму, що помоглоб мені добре виховати мою донечку—то радо давби їй це до рук і навчавби її цього. Але нажаль, я не знаю ліпшого виховного засобу понад релігію, ні не знаю нічого такого, що моглоб заступити катехизм у ділянці виховання." — Релігія підносить членів родини понад низький рівень туземного життя в царство божого життя. Тому вона мала й матиме великий вплив на відродження родини, бо вона може вдунути в сьогоднішну захитану родину нову силу й скермувати її на нові шляхи. Тимсамим релігія — це животворний чинник відродження народу й цілого людства.

Місячне намірення

Католицька Церква

НАДІЄЮ НОВІТНЬОЇ СУСПІЛЬНОСТИ

Не католик, але ворог католицької Церкви, французський революціонер Прудон сказав: "Після законів, що радять людськими установами, католицька Церква вже повинна була згинути тисяч разів. А одначе гляньте, хоч її ограбили з усього потрібного до життя, вона живе й опирається всім нападам. Католицька Церква перетривала всі схизми, всі єресі, всі розбори, пережила навіть своїх власних безсмертних. Що більше, як тільки інші церкви розсипаються в руїни, катол. Церква збирає їх розбитки й вливає в них нове життя." Так говорив ворог катол. Церкви ще в минулому столітті. Сьогодні ми можемо сказати, що вже минають ті часи, коли на катол. Церкву деякі глядiли, як на якусь перестарілу установу, що в житті суспільностей чи народів не повинна займати місця. Сьогодні навіть найбільші вороги мусять відноситися до катол. Церкви, як до тієї великої поваги, що опирається на безперечній моральній силі. Що більше, сьогодні не бракує й цілих великих суспільностей, які в сучасному замішанні й непевності звертають свої очі на катол. Церкву, як на єдину надію свойого суспільного життя. Чому?

I

Всі признають, що катол. Церква єдина підчас минулої війни та й у післявоєнному лихолітті високо держала й держить Христовий стяг і стоїть немов гранітна скеля, об яку відбиваються запінені хвилі. Ось н. пр. коли могучі цього світу йшли на гнилі угоди з націонал-соціялізмом, чи тепер ідуть з більшовизмом, єдина катол. Церква як перед літами устами Пія XI пятнувала нацизм, так тепер устами Папи Пія XII п я т н у є більшовизм як новітнє поневолення цілих суспільностей. Тому не диво, що цілі суспільності, держави та їх представники збираючи всі сили свойого відродження, числяться з катол. Церквою і хоч, може не радо, піддержують з нею взаємини бажаючи собі вчинити вплив катол. Церкви бодай нешкідливим. Та сильні цього світу дивляться тільки на видиму й зверхню повагу катол. Церкви не беручи під увагу її внутрішньої надприродної сили. А саме в цій надприродній силі лежить тайна впливу й творчости катол. Церкви.

Наші часи можуть почванитися надзвичайними здобутками й винаходами в техніці, у воєнній штуці, в будові хмародерів, в торговлі, промислі й т. п. Одначе вся культура пішла в напрямі заспокоєння тільки тілесних бажань, а злегковажила духові й моральні потреби. У висліді цього моральне розгнуздання розкладає суспільне життя і точить сам хребетний стовп сьогоднішньої культури. Ніхто не спиняє переступлення Божих заповідей, ніхто не виступає проти розгнузданої змисловости, нахабности й несправедливости. Зникають такі чесноти як: покора, чистота, справедливість, пожертвування для других. Натомість безоглядне самолюбство особисте й національне, а навіть шал взаємної ненависти опановує людей. Тільки єдина катол. Церква виступає до безпощадної боротьби з неморальністю і накликує до плекання не тільки особистих, але й суспільних чеснот. Вслід за тим катол. Церква виховує для суспільности людей чесних, ідейних, громадян у повному значенні цього слова, з правим серцем, ніжною совістю, з почуттям права й справедливости, з пошаною супроти законного авторитету. Тому катол. Церква є дійсно надією нової суспільности.

II

З морального розгнуздання брудним руслом пливуть усякі вчинки й практики, що винищують сьогоднішню суспільність навіть тілесно. Сюди належать вчинки самонасилля, штучне обмежування потомства, розводи, кримінальні злочини, самовбивства, чорна розпука й т. п. І знову катол. Церква віддає і тут велику прислугу суспільності, бо катол. Церква противиться не тільки всякому винищуванню тіла, але й виступає всіми силами проти всього, що розкладає родину й суспільність. Катол. Церква остро пятнує негідні вчинки самонасилля, виступає проти протиприродного зменшування населення, під ніякими умовинами не дозволяє на розводи, відмовляє християнського похорону самовбивникам, заказує всяку порнографію, розкладові книжки й фільми, що шарпають і так уже слабі людські нерви та затроюють зболілу душу. Навпаки катол. Церква глибокою пошаною людського достоїнства, чистотою, умірковзнням, супружою вірністю, любовю праці відкриває людині дорогу до розквіту своєї природи, будить у ній жажду знання Божого й людського, дає радість, веселість і повноту життя. Тим усім катол. Церква запевнює природний і нормальний розвій суспільности й дає їй надію на майбутнє.

III

І ще одне. Майже в кожній суспільності бачимо сьогодні якесь розхитання, безладдя і замішання. Тож не диво, що провідники суспільностей оглядаються за якимось чинником ладу й порядку. І тут катол. Церква повинна бути надією новітньої суспільности, бо катол. Церква ставляє собі за завдання привести кожне безладдя до порядку, з розбитих відломків створити велику будівлю і передати з неї найцінніше й найтривкіше для вічности. Тому катол. Церква допоможе кожній суспільності двигнутися зо страшного розбиття і викреше в ній животворну силу.

Вслід за тим якась суспільність є сильна тоді, коли її оживотворює католицька релігія, бо з катол. Церкви переходить на цю суспільність могутність, непохитність і невстрашимість катол. Церкви.

Передусім наша українська суспільність у сучасному лихолітті повинна звертатися до катол. Церкви, як до своєї единої надії. Колиб ми сьогодні розбиті й безпомічні легковажили собі силу й надію катол. Церкви, тоді треба нас назвати очайдухами, тоді осталасяб нам тільки чорна безнадійність. Хайжеж спільна тяжка недоля зеднає наше духовенство ще більше з нашою суспільністю, хай запряже нас до спільної праці, що повалить сектанство й опреться більшовизмові тут у новому світі, хай заохотить нас до братньої помочі нашим нещасним скитальцям, до будови на непохитній скелі катол. Церкви. У цьому намірі всі, а передусім члени Апостольства Молитви повинні з волі Святішого Отця молитися через увесь місяць березень.

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ. Крім цього ми повинні в березні молитися про це, щоби в місійних краях працедавці поводилися з робітниками по християнськи тобто: справедливо, з пошаною для їх людського достоїнства, а навіть з братньою любовю.

Назар Загрева

Жертвою живуть

У великому підльвівському селі відбувався празник. Нарід з набожністю в душі та з піснею на устах плив громадами зо сусідніх сіл, щоби очистити душу в Тайні св. Сповіді, скріпити її небесним кормом та загріти її Божим словом з уст молодого місіонаря відомого проповідника.

На церковному подвірі лунали пісні, лопотіли хоругви, а коло сповідальниць товпилися каяники.

Був погідний день.

Торжественна Служба Божа відправлялася під голубим склепінням неба. Поруч престола щойно построєно проповідницю, а коло неї вже заздалегідь збірався нарід, щоби краще чути й бачити улюбленого проповідника.

В томуж часі молодий місіонар проходжувався по городі приходства, молився та обдумував свою сьогоднішню проповідь.

Нараз пронеслося мельодійне: "Святий Боже" — зближався час проповіді.

Місіонар глибоко задуманий з молитвою на устах пустився поважною ходою до церкви. Переходячи попри приходство побачив на ґанку хворого вихудлого священика, колишнього пароха цього села. Був це мужчина ще в силі віку колись найкращий бесідник в епархії. Тепер знищений грудною недугою вижидав він неминучої смерти в своїй колишній парохії, бо добрі парохіяни не хотіли відпустити від себе улюбленого пароха, що винищив своє здоровля працею для їхніх душ.

Місіонар підойшов до хворого пароха, поглянув на цю живу руїну людини, добачив в його очах якийсь надзвичайний блиск і перелякався його нагального кашлю.

Хворий сам зачав бесіду:

— Йдете вже на проповідь? — спитав він місіонаря. І я колись теж проповідав. Ох, як любив я голосити Боже слово! Та щож... минулося.. Тепер уже остається мені тільки апостольство терпіння. А може воно й цінніше? —

Відтак своєю білою костистою рукою міцно стиснув руку місіонаря і з глибини душі [illegible]

— Та ви ще молоді й сильні. Від вас Господь вимагає апостольства слова. Тому йдіть і голосіть це Боже слово моїм парохіянам, але голосіть його з глибини серця, гаряче, зо запалом, бо тільки гаряче серце може запалити серця інших. І не жалійте себе, не щадіть ні горла, ні грудей, ні здоровля, бо памятайте, що наші вірні не живуть нашими словами, але живуть нашою жертвою, що її ми приносимо Богові за них. —

Місіонар слухав мочки, а на відхідньому припав гарячим поцілунком до блідої руки пароха й сказав:

— Сердешне дякую вам за таке глибоке натхнення до проповіді. Чую приплив якогось унутрішнього тепла.

По хвилині з проповідниці неслися слова проповіді, гарячі, грімкі, немов зо скелі тесані. Нарід підняв руки в небо, заприсягав Христові досмертню вірність, а могутній плач сколихнув старезними липами на церковному подвірі. Після проповіді вірні говорили один до одного:

— Отець місіонар завжди гарно говорить, але так гарно, як сьогодні, він не говорив ще ніколи.

Коли місіонар зійшов з проповідниці люди припадали до його рук і цілували їх дякуючи за незрівняну проповідь. Та місіонар заєдно повторяв:

— Не мені, але свойому хворому отцеві пароховi дякуйте за сьогоднішню проповідь.

А на ґанку приходства сидів схвильований парох, що чув кожне слово проповіді й повторяв:

— Нині отпущаеши раба Твоего, Владико...

Перед вечером, коли вже празничний гамір затих, село лискавкою пробігла жахлива вістка, що отець парох помер.. Ця вістка долетіла й до поблизького монастиря.

— — — —

В пізний вечір по темній келії ходив місіонар, а в його душі нісся відгомін слів померлого пароха: Не нашими словами, але нашою жертвою живуть безсмертні душі. Так. Це свята правда. І з душі місіонаря вирвалося слово Давида:

— Яко аще би восхотіл еси жертви, далбих убо.

А ген здалека зо сільської дзвіниці плив голос похоронного дзвону такий сумний, пресумний, як плач матері над рідною дитиною.

— Довершилася жертва — сказав місіонар і в сердешній молитві похилився перед Розпятим...

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

ДОБРИЙ БИЗНЕС...

Тому пару днів загостив до мене наш Іван Загірний. Прийшов по якусь метрику й при тій нагоді ми трохи побалакали собі. Зразу говоримо про погоду, недавні морози, трохи про піст і про Великдень, та розуміється, трохи зачіпили й Великодню Сповідь...

— Скажи но мені Іване, чи ти вже відбув Великодню Сповідь?

— Скажу вам по правді, що ні... й не думаю сповідатися.

— Щож ти кажеш?...

— Те, що чуєте,... а знаєте чому? Бо я вже знаю, що це священики установили сповідь для "бизнесу."

— Ов, а ти де такої мудрости набрався? Може ще додай, що це легкий і приємний "бизнес."

— Чомуж би ні?

— Насамперед, Іване, якщо священики установили сповідь, то я по щирості тобі кажу, що від сьогодні я вже не сідаю до сповідальниці.

— А то чому? — питає здивований Іван.

— Бо це є дуже "пур бизнес." Дивися сам: Чи це належить до приємности? Ставати вночі, їхати саньми серед великої завірюхи, наражуватися на всякого рода хвороби, тільки на це, щоб когось висповідати?

— Може не приємно, каже Іван, але гроші є!

— Чекай трохи з твоїми грішми, а слухай, що я тобі далі скажу... Чи це належить до приємности, особливо в часі свят сидіти кілька годин і надихатися всякого рода часнику, цибулі, горілки, пива, вина, що аж голова тебе болить? Правда, що ні?... А сповідник на це все навіть на звертає уваги. Чи ти думаєш, що священики булиб аж такі нерозумні й наложилиб на себе аж такі тягарі?

Тут Іван хоче мені перебити, я бачу, що йому недобре робиться.

— Ти хочеш знову навернути на бизнес. Добре! Але скажи мені, чи ти маєш які факти, де священик взяв гроші за сповідь? Бо я ще такого не робив, а ти знаєш, що грошей нам всім треба... Правда в деяких околицях дають люди священикові на утримання при сповіді. От так собі дають, як то нераз й ти даєш великого "нікля" на тацу.

— Я вже поступив, прошу отця, ніколи недаю менше, як "кводра."

— Ти певно хочеш, щоб я тебе похвалив, але лишім то на боці, а вертаймося до грошей в сповіді. Отже дехто часами дає в сповідальниці гроші, але цей звичай прийшов до нас з православя. Одначе в нашій Церкві за сповідь та за розгрішення не платиться, бо Церква не тільки остро заказала це, але й накладає кари на таких священиків, що за сповідь бралиб гроші. Бо Христос сказав: "За дармо ви прийняли, задармо й давайте."

—О, прошу отця, мені не один казав, що дав десятку або двайцятку за сповідь. І то якщо буввби не заплатив, буввби пішов без розгрішення...

— І ти такому повірив?...

— Він не має причини мене дурити, й тому я йому повірив.

— Знаєш що, Іване? Я тобі скажу велику тайну...

Іван нащурив вуха, прихилився ближче, з цікавости аж уста відчинив, щастя, що в цій порі року не було мух ні ворон.

— Іване, є один однісінький випадок де священик візьме гроші, а то також не є за сповідь.

— Може не за сповідь, але за розгрішення, що його інакше священик не дасть.

— Також ні. Священик бере гроші тільки від злодія, щоб їх віддати правному власникові!

— Ні!!-

—Так, і тому, коли священик вимагає грошей в сповідальниці, то не за сповідь, але щоб направити зло, що його каяиник несмів направити явно славно.

—То воно так?

— Так! і тому не бійся, прийди до сповіді, я від тебе не візьму ні цента, хіба....

— Розумію, розумію, каже Іван.

І на тім ми розійшлися.

Переповів о. Модест Ґнесько, ЧСВВ.

Катол. жінка

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛ. ЖІНОЦТВА В КАТОЛ. АКЦІЇ

У Жидів жінки брали участь у богослуженнях, але не активно, хіба при молитві й співі. Збиралися осібно відділені від мужчин. Читати св. Письмо, тору, жінка не мала права. При столі мужчини говорили молитву. Жінкам, невільникам й дітям це не годилося. Книжники сварилися, чи жінка може благословити стіл. Одні позволяли, але другі казали в талмуді: "Хай упаде прокляття на чоловіка, що його жінка й діти мовлять за нього молитву подяки." Кожний Жид мав приписані щоденні молитви ("ш'ма!",) але жінки, невільники й діти цього обовязку не мали. Чому? Як причину подають книжники, що вони мають свойого земського пана над собою й є ним такі зайняті, що їм на службу Богу ні часу ні сил не вистарчає. Дівчина, що прилюдно молиться, вдова, що ходить свобідно й кепський школяр належать, на думку жидівських книжників, до тих, що спроваджують кінець світу.

Таке було положення релігійности жінок за часів Христа, 1.900 літ тому. Але вже перші глави Апостольських Діяній показують у цім велику зміну. Апостоли вернулися до міста з Оливної гори, куди відпроваджували свойого Учителя до неба в Його славному Вознесенні, і зібралися у Вечернику. По вичисленні Апостолів поімено, читаємо в Діяніях 1. 14. дослівно таке: "Ці всі перебували однодушно на молитві з жінками і Марією, Матірю Ісусовою..." В першому зібранні молодої Церкви видимо безпосередно коло Апостолів жінки, й то на спільній молитві. Старозавітне укривання жінок в осібних салях у часі Богослуження тим скасоване для Христової Церкви. Бабинець по церквах, декуди до сьогодні від татарських часів практикований, противиться першій главі Діяній Апостольських.

Тут (Діян., 1.14.) маємо упослідне в Св. Письмі згадану Пресвяту Діву Марію. Але в якій честі і якій службі це діється? Пересідником є св. Петро. Мати Ісуса займає почесне місце. Вона є серцем родини, котрої Петро є головою. Її молитви й молитви інших жінок спрямувані разом з молитвами апостолів до неба і кличуть Утішителя Св. Духа на землю. Так, як зарядив Ісус. Тоді також молилася Мати Божа й другі жінки з апостолами за гідного заступника на місце Юди, що відпав з апостольства, — і так брали участь у виборах апостола Матія.

Але громада християн росла. На Зелені Свята було 120 братів і сестер членами молодої Церкви. По проповіді св. Петра було їх уже 3,000 охрищених. Вкоротці читаємо (Діян. 4.4.,) що число мужчин було 5,000. Вечерник не вистарчав на збори і Богослуження. До святині ще ходили і там молилися (Діян. 3. 1.,) але частіше збиралися у себе на спільну молитву. (Д.Б.)

о. Степан Семчук

МИТРОПОЛИТ МИХАЙЛО РАГОЗА

Що міг київський митрополит зробити в галицькій тихій стороні, коли панове на місцях робили самі, що хотіли?

До того ці панове часто міняли віру, залежно від новостей, які виносили з заграничних шкіл і учителів, які вчили по вищих школах на Україні. Був прецінь навіть час, коли стовп і оборона православя князь Константин Острожський не добачував нічого злого в аріянстві й так явно писав до Іпатія Потія, а також посилав свойого посла на протестантський зїзд в Торуні й жертвував свою поміч.

Шістьнацяте століття кипіло в Европі повстанням нових ересей й було повне всяких неспокоїв. Хвиля розрухів і душевного розбурхання не минула також України.

Зміна митрополита

Коли єрусалимський патріярх Єремія ІІ вертався з Москви й побув на Україні, він не міг не спостерегти того всього, що там ділося. Впрочім з усіх сторін дійшли до нього вісті й слухи. Щоби принаймні вчасті успокоїти уми та хвилево бодай задоволити, він не тільки пороздавав привілеї братствам, а за ними право ставропигії, тобто право ношення патріяршого хреста й вийняття зпід безпосередної влади свойого епископа, але також зложив з уряду митрополита Дівочку, а на його місце поставив Михайла Рагозу. Це сталося 1588. На тому становищі митрополит Рагоза пробув до своєї смерти, що наступила в 1599 році й перейшов чимало трагічного.

В краях Литви й між шляхтою на Україні поширився тоді сильно кальвінізм, що був, так сказатиб, модною єрессю, але досить короткотривалою. Навіть високі державні достойники, в роді князів Радивилів, багато давніх родів боярських, перейшли на кальвінство. Досить згадати, що навіть головні учителі славної острожської академії, що була остоєю й твердинею православя, доки жив князь Константин, були кальвіністами, як Лаврентій Зизаній, а далі пізніший грецький патріярх в Царгороді Кирило Люкаріс, а тодішній учитель грецької мови в академії цілком підпав під вплив кальвінізму і головним оборонцем православних в спорі з унітами та їх полемістом був також кальвініст Мартин Бронський, що під псевдонімом Христофор Філялет написав звісну книжку "Апокрізіс."

Патріярх видів й мусів помітити, як непевними були останки родів, що ще лишилися на Україні при православю. Як сильно єресь підїла совість та ряди в вірних, яке слабеньке було положення Церкви на Україні й тому мусів щось зробити в цій справі. Зміна митрополита була першим ділом, а далі поставив на сторожі братства, давши їм власти, котрих вони уживали часто-густо замість на скріплення якраз цілком противно на розбиття й ослаблення Церкви, зайшовши в несвою ділянку й спори з епископами. Так зашаховавши з одного боку владик, примиривши вчасті суспільність, патріярх зажадав тоді від митрополита данини, котрої йому конче треба було для домашніх справ в Царгороді й по котру він головну приїхав на Україну.

Остання причина розриву з Царгородом

Чому наші владики пірвали з Царгородом, до цього було багато причин. Ці причини головно були внутрішнього характеру, а іменно брак опіки над Церквою й недбальство перед наступом ересей. Тих причин ще раз повторяю було багато й не місце їх тут вичисляти. Цікавих відношу до праці "Унія Берестейська," де ці причини принаймні начеркнені подрібніше.

Маєтки нашої Церкви тоді вже сильно припали й стали жертвою ненаситних боярських родів, які обіднівши в нових політичних відносинах польської держави, маючи тяжкий доступ до урядів та доходів по причині свойого українського походження та приналежности до Церкви, часто-густо у власних потребах вінували ними синів та доньок й дбали про власну користь без огляду, що на це скаже Церква.

Про ці маєтки наші владики майже безперервно впоминалися в урядах й клопоталися перед королем про їх забезпеку. Навіть митрополит Дівочка дістав таке королівське запевнення на письмі, але дійсність була сильніша від усіх королівських декретів. Вони таки на очах топніли, раз розхапані від шляхти, а далі [illegible] через костели й латинських владик. ([illegible])

Обновіться духом!

Ще на вісімсот літ перед приходом Божественного Спасителя скаржився пророк Еремія кажучи: "Спустошенням спустошена є вся земля, бо не має людини, що розважалаб у свойому серці" (Єр. 12, II.) Ті самі слова в повною правдою приходиться нам повторити сьогодні.

Направду сьогодні спустошенням є спустошена вся земля. А причина сьогоднішнього спустошення є та, що її подавав Божий пророк Еремія: "бо немае людини, що розважалаб у свойому серці." Коли сьогоднішні люди розважалиб в своїому серці вічні Божі правди — то зівсім інакше жилиб самі, зівсім інакше поступалиб з іншими, а вслід за тим земля не булаб спустошена таким великим спустошенням. Тому до відбудови та перебудови спустошеного світу сьогоднішнім людям поруч інших вимог треба теж часу та змоги на глибоку роздуму вічних, Божих правд. І саме час великого посту своєю повагою та своїм святим смутком витворює атмосферу дуже пригожу до такої роздуми вічних правд життя. А ці вічні правди повязані в одну цілість подають нам т. зв. духовні вправи або реколекції.

I

Завданням кожних реколекцій є як найглибша обнова людської душі. Знаемо з досвіду, що на цьому світі все псується і по якомусь часі потребує обнови. Обнови потребує і наша душа.

Сказав один мислитель, що люди XX-го століття відчувають відразу до всякого думання та застанови взагалі, а передусім до застанови над собою. Навіщож думати, застановлятися та входити в себе самого? Хіба на те, щоб остатися мародером на самому кінці шаленого бігу сьогоднішнього життя. "Отже женім вперед, якнайскорше, без впину, навмання, щоб тільки вперед" — так кажуть і думають сьогоднішні люди. Вслід за тим рух опановує всі ділянки людського життя. Рух нас окружає, над нами панує, нас стискає своїм залізним обручем. Що більше, рух стається нашою пристрастю, нашою душевною потребою. Справді ми відчуваемо, що цей шалений рух і галас нам шкодить, нас денервує, одначе ми до цього хоробливо призвичаюемося, як організм призвичаюеться до нікотини, алькоголю чи морфіни. Внаслідок цього шаленого життевого темпа ми стаемося щораз більше нервові, поверховні, плиткі, та жахливо розгублені й росіяні. Чиж супроти цього нема сили ні способу, щоб сьогоднішну розсіяну людину стримати в її шаленому бігу, щоб їй дати хвилину спокійної та глибокої задуми над собою, своїм завданням та своїм дійсним станом? Здоровим відрухом, що стає впоперек життевого ярмарку, є саме реколекції з розважанням вічних правд. Коли знаному мистцеві Михайлові Ангелові робили закид, що він занадто самітний — то він звичайно відповідав: "Бо штука є заздрісна. Вона домагається, щоб ми посвятились їй всеціло. Ще більше заздрісна є правда життя.

Вона домагається від нас великої уваги, скуплення, відірвання від сірої буденщини, хочби навіть і найбільшим зусиллям думки й волі. Те все в повноті далиб нам цілком відокремлені або т. зв. стислі реколекції, одначе з їх браку, принаймні у якійсь мірі це дають нам звичайні відкриті реколекції парохіяльні. Щодня принаймні через годину в глибокому скупленні вслухатися в Божі правди проголошувані провідником реколекції, їх основно передумувати й переживати, ними міряти і провірювати свое дотеперішне поступовання в тій цілі, щоб його основно поправити — це значить посвятитися цілковито правді своїого життя. Отже реколекції — це не тільки вислухання кількох наук, але це боротьба і завзяте дужання зо самим собою, боротьба віри й розуму зо змисловістю і самолюбством, боротьба обовязку і повинности з пристрастями і почуваннями серця. Але ця боротьба очищує людську душу, ублагороднює її та викрешує з людини хрустальний характер. Реколекції — це практична лекція християнського життя, це наука, що навчає, як зо звичайного смертельника можна статися святим. Не диво, що один Фляндрієць сказав, що коли сатана міг би навернутися — то певно навернувбися на реколекціях.

Вкінці з реколекцій може сплинути моральна сила на цілі родини, покоління й народи. Всі признають, що уздоровлення родин і народів прийде щойно тоді, коли виздоровіе їхня душа. А до уздоровлення народньої душі можуть у найбільшій мірі причинитися реколекції, бо вони гасять жажду ненаситнього багатства і розкошей, вони розбуджують тугу за вижчими добрами, вони плекають суспільні чесноти, вони вказують цілому людству його едину правдиву ціль, вони виховують народові не тільки мужних, але й геройських релігійних вождів, за якими цілий нарід піде до Бога.

II

Тому не диво, що Великий Папа Пій XI написав аж дві окремі енцикліки про реколекції. Св. Отець вірить, що тільки реколекції можуть внутрішньо відродити людство та відновити світ у Христі. Він каже: "Як з вечерника вийшли перші апостоли світу, так з реколекцій вийдуть сучасні апостоли; як з гори Синай сходив Мойсей з ясніючим обличчям і заповідями в руках, так з реколекцій вийдуть люди з обличчям Божих дітей, а не Каїнів чи Юдів." Один німецький священик, що в його парохії вібулися реколекції пише таке:

"Ціла громада відродилася. Зникла ворожнеча, устали процеси. Щезли дикі супружжа, получилися розлучені супруги, зачалося щасливе родинне життя там, де його вже не було. Вечірнім спільним молитвам проводить батько, який передтим не признавав потреби молитви. Недільні Служби Божі являються правдивими релігійними пирами парохій. Довгими рядами молодь і старші приступають до св.Причастя."

О, як багато серед нас таких людей, що їх конечно треба відорвати від їх безнадійних злиднів, особливо тепер, щоб в їх серця увілляти трохи надії, охоти до життя, до творчости, до двигання хрестів, що їх несе зо собою ця жахлива війна. А того всього можуть довершити реколекції. Реколекції покажуть нам силу Божого Провидіння, дадуть належне зрозуміння життевих терпінь, насталять душу святим завзяттям до боротьби за особисті та національні ідеали. Тому организувати, пропагувати та поширяти реколекції — це наказ сьогоднішньої хвилі! Це наш святий обовязок! Нехайжеж у цьому великому пості не буде ні одної мійської парохії, в якій не відбулисяб бодай короткі реколекції.Всі:так священики,як і вірні повинні докласти усіх зусиль, щоб відбути реколекції перед Великоднем. А реколекції навчать нас молитися і покутувати не тільки за наші особисті гріхи, але й за гріхи народу. Народнаж покута переблагае загніваного Бога та випрохае нам Боже благословення на обновлене, святе життя всього народу.

ПЕРША ҐРУПА УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ ПЕРЕСЕЛЮЄТЬСЯ ДО ПАРАҐВАЮ

Мі дістали таке повідомлення, а в ньому і прохання до українського громадянства Канади й Америки ДОПОМОГТИ першим ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ:

"...Ми тут на скитальщині зорганізували групу-кольонію до Параґваю. Маемо позволення від уряду Параґваю на візд Як Вам відомо, Параґвай дуже бідна держава.

Особливо залізо й залізні виробі в Параґваї у великій недостачі. Отже просимо у Вас допомоги.

Якщо це не булоби в тягар, щоб кожна релігійна громада зобовязалася допомогти 1-3 родинам. Ми просилиб на кожну родину придбати та переслати (ми, як приїдемо до Параґо, подамо свою адресу):

Грошей, щоб купити коня, 1-2 великих та малих пил, 2-3 сокири, 2 відер, вил, грабель, лопат, сап, молотки, цвяхів,хату дерев'яну збудувати, плужок кінний, 2 борони, начіння до кухні.

Для цілої кольонії: 1-2 трактори, 1 трок (ми будемо за десятки, а то й сотки миль від якогось оселеного місця,) 3-4 кінні культиватори.

В нашій групі буде 222 особи, з них 59 родин та 39 одинаків, з яких ще буде 12-14 родин."

Підписано: За Комітет: Др. Іван Чинченко, голова, Євген Олексій. Секретар.

Лютензее, Баварія,Німеччина.

Всіх, хто хотівби помогти чи опікуватися названою групою переселенців, просимо звернутися до Комітету Українців Канади у Винніпегу.

"Ловіть злодія!"

Примітка Редакції "Світла." Подаемо частину сильної і відважної статті з "Українських Вістей," що появилася під наголовком "Гидота." Тільки в такий відважний спосіб треба всюди демаскувати більшовиків.

Не дай Боже, щоби хтось поважився відкрити рубець заслони і виявив світові, що діеться в червонім "атечестві." Більшовики на це дуже вразливі. Це шкідливе для їх пропаганди. Вони хочуть, щоби світ так думав про "щасливе життя" в царстві "батька народів," як подае до вірування офіційна комуністична пропаганда. Раз ти не віриш, так ти брехун. А коли ти Українець, так ще "український національний брехун." І кого то вже більшовики не назвали брехуном?

В повоеннім часі появилося друком багато книжок і статтей про правдиве положення в Совітах, про масові морди, чистки, релігійні й політичні переслідування, про заслання,про невільничі табори, в яких за обчисленнями безсторонніх заграничних обсерваторів томиться 15 міліонів народу, про те, що більшовики тягнуть жінок до тяжких робіт в лісах, копальнях, при будові електричних стацій, при направі залізничих доріг. Ті репортажі писали чужі кореспонденти, яким удалося роздобути в Совітів інформації, або совітські офіцери, інжинири й дипльомати, які зірвали з "атечеством" і відмовились вертатися на родіну. Назвемо двох найголовніших — совітського ґенерала Кривіцького, якого Чека опісля згладила в Америці, і новішого неповоротця Віктора Кравченка, автора голосної книжки п. з. "Я вибрав волю." Всіх їх більшовики окричали брехунами, не виключаючи самого Чорчила. За те, що правду писали й говорили.

До групи брехунів зачислили комуністи найповажніший американський щоденник "Ню-Йорк Таймс," який недавно помістив ґрупу фотоґрафій, які малиб показувати, що совітські фабрики зайняті тепер военною продукцією. Пише більшовицька ґазета, що Ню-Йорк Таймс" "зловлено на брехні," бо це "фотоґрафії, які знято поверх два роки тому." Так нібито Росія тепер не виробляе зброї.

До товариства "Ню-Йорк Таймсові" додала більшовицька преса останьо "Українські Вісти," також за поміщення кліші. Тільки коли Таймс вона назвала "капіталістичним брехуном," то нас назвала по своїй звичці "українським національним брехуном." Це не новина у більшовиків, бо такого титулу дослужився вже кожний український національний часопис у Канаді сотки раз.

В чому діло? В одному з давніших чисел ми помістили клішу жінок при вирубці ліса й підписали, що це українські жінки на невільничих роботах у Совітах Не маємо потреби виправдуватися перед більшовиками. Для пояснення нашим читачам скажемо, що ця кліша попалася до ґазети через по-

[illegible] [illegible] Церкву за Матір, той не має Бога за Отця.

Католицькі Картини

The Ukrainian Catholic Pictorial

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1-го березня, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. число 3.

„Блажен, хто сироту ратує". (Св. Вінкент з Павлі.)

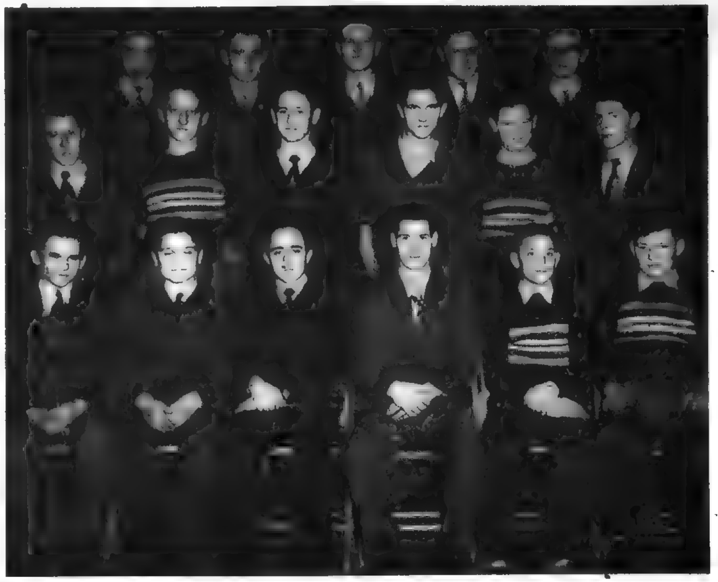

Імена хлопців воєнних сиріт:

Перший ряд з гори з ліва на право: 1. Новосільський, 2. Гнатейко, 3. Залужний, 4. Голуб, 5. Собчук. Середній ряд зліва на право: 6. Богаець, 7. Штайден, 8. Казанівський, 9. Сеньків, 10. Симирих, 11. Шкрібляк. Долішній ряд з ліва на право:12-Федоров, 13. Дибуляк, 14, Гриняк, 15. Дорош, 16. Калабанька, 17. Тягнибок.

ДОПОМОЖІТЬ ВИХОВАТИ НА ЛЮДЕЙ!

Під цю пору Український Католицький Комітет має у Стемфорді 17 (сімнацять) українських воєнних сиріт, що приїхали з таборів і негайно потребують теплого одіння, білля,черевиків, скарпиток, поживи, лікарської опіки, науки, помешкання, догляду й грошей на їхні щоденні потреби.

Ізза великого натовпу в Стемфордськім Семинарі Укр.Катол Комітет зо Стемфорду примістив тимчасово кілька сиріт в сиротинці Сестер Василіянок у Філядельфії й в Панства Мацелюків у Стемфорді. 5 сиріт у Сестер на один місяць, а три хлопці в панства Мацелюків на три дні. За це тимчасове приміщення Український Католицький Комітет сердешну подяку складає, бо ця співпраця дала змогу Українському Католицькому Комітетові подбати для українських сиріт про ліжка й накриття

Впр. Отців Парохів і Всіх Чесних парохіян і Всі Товариства й Організації просимо дуже поспішити з поміччу для тих дітей й прислати жертви до Українського Католицького Комітету.

Імена українських Сиріт є осьтакі:

1. Іван Новосільський.
2. Мирослав Гнатейко.
3. Юрій Залужний.
4. Михайло Голуб.
5. Іван Собчук (правосл.)
6. Роман Богаець.
7. Тадей Штайден.
8. Зенон Казанівський.
9. Зенон Сеньків.
10. Василь Симирих.
11. Петро Шкрібляк.
12. Віктор Федоров.
13. Роман Дибуляк.
14. Тарас Гриняк.
15. Володимир Дорош.
16. Антін Калабанька.
17. Ростислав Тягнибок.

Всі вони роджені в р. 1928-1930.

Це наші сироти, що під цю пору є під опікою Українського Католицького Комітету у Стемфорді. Дуже просимо своїми жертвами помогти їх виховати. Може хто бажавби взяти на виховання до себе, то нехай скомунікуеться з Католицьким Комітетом у Стемфорді.

За всяку найменшу поміч для наших скитальців й сиріт складае щиру подяку.

Ukrainian Catholic Committee for Refugees
161 Stamford, Conn. USA.
† Амвроз Сенишин Єпископ Помічник.

Ексц. Преосв. Кир Амвроз
Єпископ-пом. у ЗДА.

УКРАЇНСЬКА АРТИСТКА У НЮ-ЙОРКУ

Вже від кільканадцятьох днів українська громада в Ню-Йорку вичікувала нетерпляче дня, що в ньому привітається з небуденною дитиною свойого роду, з новою українською зіркою українського народу. Дня 3-го лютого ц. р. год. 8.30 ввечорі салю Тавн-Голлу виповнили по береги всі ті, що любуються в красі музики, а ще більше ті, що почувалися до обовязку гідно привітати рідну талановиту віртуозку, п. Донну Ґресько. В усіх кутах чути українську мову — прийшли Українці з Ню-Йорку, а також з околиці, з Джерзі Ситі, Нюарку, Перт-Амбою, Елизабету, а навіть з Филаделфії; в цьому дні не забули, а прибули до Ню-Йорку на її величавий виступ з далекого Винніпеґу її батьки, приятелі та визначні Канадійці під проводом мейора Винніпеґу, п. Кавлтера. Про популярність молоденької зірки, канадійської Українки, Донни Ґресько, свідчить на цій салі й приявність представників американського музичного світу.

Всі вже вижидають хвилі, коли появиться на сцені наша улюблена молоденька артистка. Появилась. На привітання її на салі загоміла буря оплесків. У відповідь наша віртуозка-скрипачка скромним, а милим усміхом привіталась зо своїми, як і чужими гостями. Скромненька, спокійна, миленька, в цілій своїй поставі підносить вона свою нерозлучну улюблену приятельку-скрипку й під проводом своєї мистецької руки промовляє ніжними й чутливими тонами до сердець усіх слухачів. Програма цілого концерту не була легка: соната Баха, концерти Венявського і Тартіні-Крайслера, композиції Сент-Саенса, Шопена, Копланда, Равела і Сарасата говорять самі про себе. В усіх тих композиціях п-на Ґресько своею грою чарувала всіх слухачів: в цілому своєму виступі вона доказала, що даний твір-композицію розуміє, його техніку собі засвоїла та й провідну думку його вміло інтерпретує.

Вправді, не всі слухачі розуміли як слід композиції мистців світової слави, Баха і Венявського, та технічне виконання тих творів викликало правдиву бурю оплесків признання і загального вдоволення.

По закінченні цеї гри очарована українська публика прямо засипує свою рідну й дивну дитину, нашу безпретенсіональну артистку, п-ну Ґресько китицями прегарних квітів; миттю на сцені цілий фортепіян прикрашено живими квітами. По короткій перерві наша правдива віртуозка продовжує дальше свій концерт; у цих дальших виступах, в більше суцільних й різнорідних, а загальній публиці легче приступних композиціях Донна Ґресько виявляє свою правдиву мистецьку гру. Тут вистарчить сказати, що по закінченні кожного музичного твору, ця скромненька віртуозка навіть по кільма разів своєю поворотною появою мусіла успокоювати всю публику, а по офіціяльному закінченні свойого чудового концерту на вперте бажання тієї ж публики відіграла ще три надпрограмові коротенькі музичні твори, між ними "Радуйся Маріє" Шуберта. І хто добре слухав гру цього твору, то певно мав враження, що не скрипка його грає, не мистець на скрипці, але розмолена, правдиво віруюча людська душа, свої найніжніші почування любови на струни скрипки переливає; тут справді явився правдивий ґеній нашої дорогої Донни! Їй Бог дав дійсний талант!

Тож рости нам та й ще краще заясній, Дорогенька Донно, Твоїм Батькам на потіху, українському народові на честь, а Богові на хвалу й славу!!!

о. М.

Українська зірка Донна Ґресько.

ДБАЙТЕ ПРО НАШ ЦВІТ-МОЛОДЬ

Всі знають, чим є соняшне проміння для квітки. Під впливом соняшного проміння, квітка прозябає, росте, пишається красою. Квітом нашого релігійного й національного життя є молодь. Тому їй до розвитку треба соняшного проміння. А тим промінням є добрий часопис. Під його впливом в душі молоді прозябає, росте й до повноти розвивається життя молодої душі. Добрий часопис поглиблює релігійний світогляд молоді, скріпляє її національну свідомість, а тимсамим й кладе найглибші основи під кращу майбутність цілої нації, бо яка молодь — така майбутність, така нація. Таким одиноким часописом для нашої молоді, таким найкращим промінням є — ЮНАЦТВО. Юнацтво — це офіціяльний орган Українського Католицького Юнацтва в Канаді, що виходить раз кожного місяця. ЮНАЦТВО містить матеріял дуже корисний для молоді. Подає різні повчаючі статті, пояснює багато релігійних і національних справ, подає відомости про діяльність молоді по різних місцевостях. — ЮНАЦТВО друковане у двох мовах — українській та англійській. Цікаві знимки та мистецька обгортка ще більше додають до його краси і вартости.

Це часопис, що повинен бути в кожній українській хаті! Замовляйте його своїм дітям, сусідам і собі. Ніколи не пожалуєте! Ціна на один рік — тільки $1.00. Замовлення шліть на адресу:

THE YOUTH
8317-105 St., Edmonton, Alta.

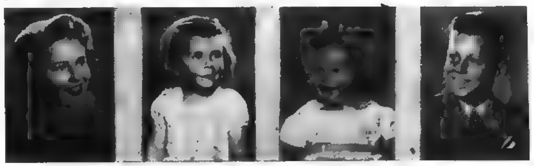

Кохані діточки Вп. п-ства Д-ра Николи й Анни Стрільчуків з Мондеру: Марія, Николая, Іван і Яків.

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

How To Get Married

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D.

Guidance For Those Planning To Wed.

Getting Married? How?

A shrine of memories.

In general it will be well for young people to remember that ordinarily a wedding will occur but once in their lives. It should be a shrine of beautiful, fragrant and hallowed memories for all their future years. Those memories should bring to them the roses of June amidst the snows of all their Decembers, gladdening them with the warm and lovely breath of Spring. They owe some thing to their parents, and surely every father and mother will be happy in seeing their son or daughter kneel before God's altar to pronounce the vows of life-long love and loyalty.

What must parents think when a son or daughter deprives them of this great joy by inconsiderately going to some distant town for the wedding? Young people in love are notoriously self-centered and are inclined to imagine that all the rest of creation was ordained to minister to their happiness. It would be well for them to develop this point, what they must develop in later life, consideration for the feelings of others. They can do this by arranging for a wedding which will make for the convenience, comfort, and joy of their parents as well as of themselves.

We conclude this discussion with this advice: **Whether the wedding be simple or elaborate, let it be solemnized with a Nuptial Mass in the parish Church of the bride, in the presence of at least the families and relatives of bride and groom, and with the bridal couple and their attendants receiving their Eucharistic Lord in Holy Communion.** This is the surest and best pledge of their lifelong fidelity, love and happiness. By welcoming Christ as the chief guest at their wedding, they will have Him as the King of their home. Above their fireside they can appropriately hang the framed motto:

Christ is the Head of this Household,
The Unseen Guest at Every Meal,
The silent Auditor of Every Spoken Word.

A Secret Marriage?

What about a so-called secret marriage? By this is meant a marriage that is not only secretly performed but is kept secret for some time afterward. Unless there are grave reasons and unusual circumstances a secret marriage is most inadvisable. The fact is that such a marriage can rarely be kept really secret. In most cases suspicions are aroused, gossips get busy, and waging tongues begin to talk. Does not the young man owe it to the girl to shield her good name from even the breath of suspicion? Does not the girl likewise owe it to the man to keep his name from the tongues of gossipers?

Marriage should be a holy, glorious, and honorable event in the life of a young couple. It should be proclaimed from the house tops. Why wrap it in the cloak of silence and mystery? Why put one's candle under a bushel basket instead of on the mountain top where its glow will bring light and joy to all? If there are really grave and exceptional circumstances, let these be confided to the bride's pastor who will know best how to handle the case. He will see that the good name of all is kept unblemished and that no occasion is offered for the tongues of gossipers.

The welfare of society not less than the welfare of the contracting parties and their future offspring demand that marriage be made known. Before a wedding can be performed, a license must be issued by the country clerk. As a matter of public policy and decency the issuance of such licenses is normally released immediately to the public. What must an official think when the couple attempts to bribe him to withhold such knowledge from its usual channel of publicity? Let the marriage be open, public and above board. Then there will be no cause for suspicion, disedification or future regrets. On the contrary the making public the vows of matrimony will bring the strong power of public opinion to aid the individuals in their fulfillment. That is the philosophy back of the wearing of a wedding ring and the use of all the other symbols which manifest to the public the married satus of an individual.

Родина Вп. п. Григорія Шевчука вчителя, судді й нотаря в Чипмен, Алта. Батько Григорій, мати Олга із Сафроновичів, син Денис — провідник служачих до Служби Божої, другий син Лаврентій і доня Вірджінія.

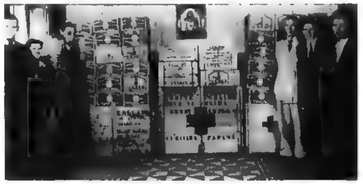

Український Допомоговий Комітет у Бразилії.

Йосиф Костюк, Григорій Костюк, Едвард Феняк, школярі, Мондер. Заколядували $20.00 на сиротинців.

Українська Мова

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

ДРУГА ЧАСТИНА

СЛОВА

26. **ВІДМІНА ВЛАСНИХ ІМЕН**

Власні імена закінчені на прикметникові наростки ів, ин, мають при відміні в деяких відмінках іменникові, а в інших прикметникові закінчення.

ОДНИНА

1. Називник. Петрів Паліїв Калин
2. Родовик. Петов-а Паліев-а Калин-а
3. Давальник Петров-у Паліев-у Калин-ові
4. Знахідник. Петров-а Паліев-а Калин-а
5. Кличник. Петрів! Паліїв! Калин!
6. Орудник. Петров-ом Паліев-ом Калин-ом
7. Місцевик. у Петров-і в Паліев-і в Калині

МНОЖИНА

1. Н... Петров Паліев-и Калин-и
2. Р... Петров-и Паліев-их Калин-ів
3. Д... Петров-ни Паліев-им Калин-ам
4. З... Петров-их Паліев-их Калин-ів
5. К... Петров-и! Паліев-и! Калин-и!
6. О... Петров-ими Пліев-ими Калин-ами
7. М... в Петров-их в Паліев-их Калин-ах

ЗАЙМЕННИКИ

Займенники — це групи слів тобто частини мови, що їх уживаемо **замість іменників** (я, ти, він, мій, його, ваш і т. п.) Вживаемо займенників, щоб не повторюватись. Відповідно до свого значення діляться займенники на **сім відділів.**

Особові займенники. Такі займенники, що вказують особу, що говорить (я-ми), що до неї хтось говорить (ти-ви), або що про неї хтось говорить (він-вона-воно-вони) називаються **особові.**

Займенники особові мають **три особи.** Займенник я зветься **першою особою** однини (я Українець), а **ми** першою особою множини (ми Українці). Я-ми, це перша особа, бо хто веде розмову, наче вважае себе за першу особу й усе починае від себе.

Займенник **ти-ви** вказуе особу, що до неї ми говоримо; це хтось другий, **друга особа** (Ти Українець—це друга особа однини; ви Українці — це друга особа множини).

Коли ми говоримо про когось третього, то вживаемо займенників **він, вона, воно** на основі **третьої особи** однини, а **вони** — на означення **третьої** особи множини. (він — замість Мирон, вона — замість Марійка, воно — замість хлопя, вони — замість Мирон, Марійка й хлопя; отже буде: він Українець, вона Українка, вони Українці).

Він — це чоловічий рід, вона — жіночий, воно — середній, вони — на всі три роди одна форма.

Займенники **ся, собі, себе** вказують особу, чи річ, що на них самих **звертаеться їхня діяльність.** (Я **молюся.** Ти приніс **собі** молитовника. Він посвятив **себе** на службу Богові й народові. Це **зворотний** займенник. Він прикладаеться однаково до **всіх трьох осіб.**

Присвійні займенники вказують, що хтось е **власником** якоїсь речі (мій хрестик, твоя вервиця, його віра, наш монастир, ваш дім, їхній ідеал; моя мати, твоя книжка, її серце, наша Україна, ваша жертва, їхня любов; мое перо, твое покликання, його патріотизм, наше положення, ваше завдання, їхне життя, тощо). **Присвійний займенник** мае для кожної особи однини й множини свою **окрему форму** для кожної особи однини й множини, а також відрізняе **три роди** (мій брат, твоя мати, його перо).

Присвійний займенник **свій, своя, свое, свої** вживаеться при всіх **трьох** особах. (Орю я **свій** переліг, убогу ниву. Шевченко. **Своєї** недолі й конем необїдеш (ти). **Свою** рідну Україну на віки покинув (**він**). Ми вірили, що **своїми руками** розібемо скалу. А Ви любіть **свою** окрадену родину. Гостей **своїх** зачинених гарячим чаем напували (вони) Шевченко). В **своїй** хаті **своя** правда, і сила і воля (без **осіб**) Шевченко).

Займенника **свій, своя, свое** вживаемо тоді, коли хочемо зазначити, що предмет е **власністю тої особи,** що про неї говориться; коли ж предмет належить до одної особи, тоді вживаемо інших присвійних займенників (Орю **твій** переліг).

Займенники цей, ця, це, ці, той, та, те, ті, оцей, такий, сякий, оцей, той, вказують якийсь предмет, тому вони звуться **вказівні** займенники. Вони мають форми для всіх трьох родів. **Цей** вказуе ближчу річ, або теперішній час, **той** — дальшу річ і минулий час. (Я на цьому березі, а ти на тому. По цей бік гора, по той бік друга. На цім і на тім світі. Цього тижня не зроблю, зроблю на тім. Тільки той достойний щастя, хто боровся за нього. Тогобічний — на другому березі річки, цьогобічний — на нашому березі; цьогорічний — оцього року, тогорічний — минулого).

Питайними займенниками хто? що? який, яка? яке? котрий, котра? котре? котрі? чий? чия? чие? чиї? питаемо про особи й речі. (Хто піде боротися за Україну? Що нас жде від більшовиків? Котрий із наших провідників має бути провідником усього українського народу? Чиї сини, яких батьків, ким, за що закуті?)

Ці самі займенники, вжиті — без питання — на це, щоб тільки **вказували** предмет, що до нього вони відносяться, звуться **відносні** займенники (Який пан, такий крам. Блажен, хто гордощів не мае). Відносні займенники легко відрізнити від питайних, бо відносним займенникам завжди відповідають вказівні, що їх для перевірки можемо собі завсіди додавати (Який (той) пан, такий крам. Блажен (той) хто гордощів не мае. Два пани, а одні штани — котрий раніше встав, той їх і взяв. Яке дерево, такий клин, який батько, такий син).

Говоримо тепер і пишемо: Не відцуравсь того слова, **що** мати співала (а не: котре чи яке співала. Біля того гаю, **що** чорніе над одою, щось біле блукае).

Займенники, що їх уживаемо не замість якоїсь точно окресленої особи, але що подають щось загальне, звуться **неокреслені** займенники (хтось, щось, ніхто, (особа), ніщо (річ), хтонебудь, щонебудь, котрийсь, котрась, котресь, абихто, абищо, нікотрий, нікотра, нікотре, нікотрі, декотрий, котрийнебудь, якийсь, якась, якесь, ніякий, деякий, якийбудь, якийнебудь, абиякий, нічий, кожний, увесь, усякий, всілякий, інший, інакший). Ці займенники повитворювались із питайних та інших неокреслених займенників (хто-сь, що-сь, хто-будь, аби-хто, ні-хто, ус-який).

В українській письменницькій мові вживаемо тільки літературних **форм займенників,** а говіркові, перестарілі форми (сей, тамтой і т. п.) зовсім закидаемо.

Перше св. Причастя українських діточок у Відні. Коло дітей о. В. Гавліч ЧСВВ., й о. В. Жолкевич.

Шевченкова Мова

НАВЧАЙМОСЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ ВІД ШЕВЧЕНКА!

Шевченкова мова віддавна стала в нас за основу літературної мови як мова центральна, як мова живонародня. Сам огненний талант Шевченка зробив його мову зразковою й вона вже править нам за норму літературної мови. Великий знавець живої мови, Шевченко, був великим мистцем слова, через що його твори, особливо ж "Кобзар", іще надовго позістануться в нас каноном літературної мови. — "Рідна Мова"—1936.

барИтися — спізнятися. Неси, лоню, не барись.

баришівНЕ — заплата за посередництво

баришівНИК — посередник при купні

барІння — опізнення

бАрка — човен для перевозу тягарів

бАрки. Взяти за барки. (при бійці схопити за барки)

барліг, барлогУ — леговисько. Упала в медвеже леговисько. Також — підстілка. Поросятам нема нічого барлогу.

бас — грубий мужеський голос Бас. Співати баса. Він у церкві баса співае. Говорити баса. Також — інструмент. Винесли три скрипочки, а четвертий бас. На улиці скрипка й бас, пусти, мамо, хоч на час. — На бас брати кого, насміхатись із кого. — Басом дивитися, поглядати. Я на тії бараболі басом поглядаю, на полиці вареники очима приймаю. Чуб. Басок, басище, басисько, басюра. От у Семена басюра: як ревне, то аж шибки бражчать. — Басиста — грае на басі. Казав басиста, що бачив цимбалиста. А добрі горобці в молоції Чи ж ти їв? Ба ні! казав басистий, що бачив цимбалистий через дірочку, як жиди їли.

басарАбець-бЦЯ. Ой писали басарабці та до наших хлопців листи: "ой ідіть, полтавці, та до нас риби їсти."

басКИЙ. Поїхала в своїм ридвані баскими конями як звір: Кот.

басОвий. Басова нота. Басове ухо. Басувати кому: підлещуватись.

баталіОн війська.

батАлія — бій.

бАтенько, бАтечко. Його батечко питае: що ти, синочку гадаеш? Батечку мій!

батІГ-огА. Хвиснув батогом по конях сухих, як тріски. — Батіжок. — Батожка. Діжа, діжа! Треба тобі віхтя й ножа, а хазяйці батожка! Грін. — Батожисько. Батожити — бити нагаем.

бАтьківський. БАтьківщина. Пропивав усю батьківщину (що одержав у спадщині від батька). Гине слава, батьківщина (що предки передали). Також — рідний край.

батько. Є в мене батько й рідна мати. Жила в батька-матері. По батькові — Іванович. Добре еси, мій кобзарю, добре, батьку робиш.

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

По $1.00 дали: Анна Глушик — Джансон Сіті, П. Розуліцький — Гілман, І. Грабець — Чесапік Сіті, С. Кучерепа Й Шикаго, А. П. Гай — Нескве-гоніг, М. Бачинський — Трансксона, К. Опалінський — Мусидора, О. Борецький — Кєітнан, С. Яник — Шал Лейк, В.Й. Ковч — Сван Плейн, Саск. **По $2.00:** Анна Оланек — Н. Й.

Всім щирим жертводавцям складаємо сердечну подяку й бажаємо Божого благословення — Редакція.

милку. Ми давніше дістали від латвійського комітету з Злучених Держав групу знимок з невільничих праць засланців у Совітах і вибрали одну з кліш. При вязниці сторінки серед поспіху помилково поставлено подібну іншу клішу, яка, як показалося, була в нас у ювілейнім числі з 1941 року. На ній представлено, як наші перші поселенці працюють при рубанні ліса на хату. Ось і все.

Правдомовних товаришів можемо запевнити, що в своїм часі помістимо не одну, а більше кліш про невільничі роботи в Росії, переслані нам власне згаданим латвійським комітетом.

Що розуміемо під брехнею?

Автор найбільше знаного католицького катехизму Шпіраго говорить про брехню і кливету ось що:

"Брехнею, клеветою або очернюванням називаемо приписування ближньому (розуміеться свідомо і в напрямі шкодження йому) блудів, **котрих він не зробив.** Очорнювати значить тільки, що робити когось **неслушно** "чорним" на душі або злим."

Чи Українські Вісти (також Ню-Йорк Таймс) написали і твердили щось такого, що в Росії не діеться? Чи комуністичні агенти мають відвагу заперечити, що в Совітах нема каторжних таборів, невільничих робіт? І чи самі комуністичні газети не перехвалювалися, що в донецьких копальнях працюе при добуванні вугілля стільки то робітниць? Або при будові Дніпрельстану? А це тяжка, дуже тяжка й нездорова праця; вона не для жінок, а для мужчин.

Ні, наш часопис, як й вся українська національна преса, не потребуе хапатися за брехню, бо е про що правду писати. На воловій скірі не списати всього, що ділося й діеться в "більшовицькім раю." І хоч як комуністи хотілиб замкнути їй уста, вона не зречеться своїх прав, привілеїв й свободи, а понад усе національне й вселюдського обовязку викривати облуду, брехню й насильства комуністів над невинними жертвами комуністичної диктатури. І ніяка тайна шайка не замкне їй уст на вільній канадійській землі.

Ти хто такий?

Комуністи, як той циган, що вкрав курку бабі, репетують, "ловіть злодія," щоб відвернути увагу від своеї гидкої роботи. Позвольте, товариші, поставити вам кілька питань. Вони багато важніші:

Защо ваші редактори й лідери були інтерновані Канадою в часі війни?

Чому ваш, один із бувших комуністичних лідерів Том Юен зізнав на торонтськім комуністичнім процесі в 1931, що на випадок війни між Канадою і Росією, канадійські більшовики булиб зобовязані стати по стороні Росії — проти Канади і обороняти Росію без огляду, хто виповів війну. Зізнання Юена — це інструкції для комуністичної партії, які та партія переводила в життя на початку війни і певно буде переводити на випадок нової війни.

Чому ваша партія була признана нелегальною в війну?

Чому два високі лідери компартії в Канаді були організаторами шпигунської шайки, і чому один з них вже садить у тюрмі, а другий утік перед відповідальністю?

Чому канадійські комуністи вислали чолотибію і побажання Сталінові в імені Українців? Комуністи не мають найменшого права репрезентувати більшість льояльного українського населення в Канаді. Канадійські горожани українського роду знають тільки два правительства — Канаду й Британську Корону, яким винні льояльність і лиш їм одним можуть висловляти свої найщиріші почування й думки!

Чому комуністи не е навіть канадійською партією, чому вони служать чужому панові, що зовсім не е Канадійцем, а Москалем?

Чому канадійські комуністи не протестують проти поневолення України, проти рік крови, страшної нужди і нового голоду українського населення під комуністичною окупацією?

Коли ви не е брехунами, відповіджте перше на ці питання, замість вганятися за уроеними "брехунами." Не відвертайте людської уваги від своеї брудної роботи. Ось вам відповідь.

спадки, бо благородний консуль залицяеться одночасно до молодої і до старої — пробурмотів жид Йосиф.

— А хібаж ти сидиш за столом ворогів твойого народу на те, щоби собі купити з них? запитав злісно вже добре підхмелений Люксурій.

— В сина жидівки Абітаїля я зівсім не почуваюся чужо — відповів Йосиф — Його очі заіскрилися...

— Ой, бідні Жиди — відозвався інший голос. — Зле з ними, знов нові податки наложено на них.

— Бо е з кого тягнути. Золото тримаеться Жидів, як смола.

— Але слухайте, друзі! Що вкінці буде з тим старим Жидом Іваном, що перебувае в сенатора Флявія Климента? Кажуть, що він позискуе для своеї нової науки багато прихильників.

— Хібаж це дивне? Таж добре сказав Ювеналій, що нема такого забобону, який не прийнявсяби в тій заказаній дільниці міста.

— А відки ти знаеш, що позискуе сторонників? — запитався Авреліян з напруженою увагою.

Але їх розмову перервав Маркіял кричучи голосно до свойого сусіда Сатурніна:

— Ти до кого залицяешся? О, я знаю, твое око впало на Вестальку Окцеляту.

— Що? на Вестальку? Сором!

— І ти теж боїшся богині Вести? Чиж ти ще такий дітвак, що віриш у якусь святість?

— Ні. Але я вірю в залізний закон, що вестальок живцем погребують.

— Вже й над твоею Вестальною Корнелією, завис грім....

— Но й над Варонілею.

— О гого... на шість, аж чотири..

— Зле скінчиться і з твоею Окцелятою і з тобою, мій милий.

—Га, щож? Колись усе скінчиться, тому треба користати зо життя, поки живемо. Хібаж не знаеш приповідки: Роби, що можеш, якщо не можеш робити, що хочеш?

Нараз при кінці стола счинився якийсь лоскіт. Це Люксурій після останньої чарки повалився на землю.

— Комедія скінчена. Плескайте в долоні — закликали всі словами Теренція. Оплески, сміхи, свіжі чарки... аж поки невільники не повиносили всіх бенкетовців напів живих....

Єдиний Авреліян був тверезий. Його гнобили чорні думи.

Вийшов над ріку Тибр.

Кількаповерховий дім, в якому "благородний консуль" розтративши батьківську дідизну, винаймав помешкання, стояв на гарному передмісті Транстевер, де небавом св. Кекилія мала боротися за Христову віру.

Авреліян ходив понад беріг Тибру, приглядався його брунатним водам, в яких не могла приглядатися ніяка зірка. Одночасно Авреліян занурювався в багнисту глибінь своеї душі, щоби з неї виснувати свої диявольські пляни.

Нараз почув тихий плюскіт весла й по свойому звичаеві сховався за вугол рибацької хати та пильно приглядався тому, що діялося на плесі ріки.

Побачив малий човен, на ньому двох веслярів і якусь третю особу, але всі вони були так старанно закутані в скіру й закаптурені, що ніяк не міг побачити їхніх облич. Одначе їх постава нагадувала йому якихось знайомих. Мовчки прибігли до берега. Особа, що була без весла, висіла, вбігла до хати, випровадила когось закутаного в широку нагортку, відтак усі всіли в човен і з поспіхом поплили на остров.

— В тому всьому мусить бути якась тайна — сказав тихо до себе самого Авреліян. Цього високого мужчину я напевно десь бачив... Останьмося і чекаймо кінця.

Чекав досить довго, аж вкінці побачив, як човен вертався вже тільки з трьома особами.

Славно! мабуть маю я тебе, пташку! — закликав і рішуче постановив чим мерщій піти до цісаря, щоби попробувати щастя...

На сході виринало сонце й своїми першими проміннями вітало остров добрим днем.

(Д. б.)

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

ДЕВЯТИЙ РОЗДІЛ

ДОКЛАД У КВІНТІЛІЯНА

— Я не думаю наслідувати нашого "божеського цісаря" в його любові з Домітіею і не дозволяю моїй "старій" на поворот. Ех, колиб не розводи— то якою страшною неволею булоб подужжя! Авреліяне, якщо тобі миле життя — то не женися, мій дорогий. —

Авреліян прикро закусив губи.

—Хтожби сьогодні женився? — закликав через стіл Максим — хіба якийсь грач, що все своє програв, а мае надію за жінкою дістати гарний посаг. У противному випадку я не знаю нещаслнвішого дурня, як батько родини, що стогне обтяжений жінкою і дітьми. Журба про виживлення пів тузина дітей — це заняття тільки для простолюддя. Безженний чоловік мае зівсім інше значення між людьми, кожний до нього примилюеться. Авреліяне, скажи но правду, як маеться справа з тією твоею тетою?

— Якою тетою? — засичав Авреліян.

— Но, таж з тією дамою зо Сходу?

— І щож? Хто мае право встрявати в мої родинні справи?

— Пробач, я хотів тільки погратулювати тобі гарного спадку... Тиж знаеш, що я, як гончий пес, усюди вітрю, чи не треба приготовляти тестамету.

— Наскільки мене не милить мій нюх — то я вітрю аж два

о. В. Гавліч, ЧСВВ.

НЕЗАБУТНЯ НІЧ

У ВІДЕНСЬКІЙ ВЯЗНИЦІ

Майже цілу війну довелося мені перебути у Відні. У тій колись так прегарній, а зараз так знищеній війною столиці над синім Дунаем, що також вітала колись у своїх мурах очайдушних синів розлогих степів України, як своїх оборонців перед турецькою навалою, пережив я багато зворушливого та сумного в останній війні. Деякі моменти вирилися незатертими буквами в моїй памяті так, що сьогодні стають вони мені перед очима в цілій своїй живості не сам звук слова Відень. І ось про одну ніч, багату в такі переживання хочу розказати.

Сірий будинок

Я мешкав в одному з численних віденських монастирів, недалеко від середини міста. На цій самій вулиці сіріе великий будинок, від якого віе холодом. В останніх роках війни проходив кожний, що визнавався в Відні, а в серці, якого жорстока війна не вбила ще людських почувань, з якимось тремтінням серця й острахом попри цього камінного, сірого велита.

Що діялося у мурах цього будинку, довідувалися частинно віденці із урядових, червоної краски оголошень, що нераз по кільнацять нараз появлялися на мурах міста. Їх зміст був завжди подібний: такого то дня виконано смертний присуд "Народнього Суду" на тих,

а тих особах за протидержавні злочини.

Тими протидержавними "злочинами" могло бути вжето крадіж маловартісної речі. але в часі загального притемнення міста для оборонних цілей, вжето присвоєння собі пакету, призначеного для жовніра на фронті, вжето слухання закордонних радієвих станцій, вжето якась іронічна заввага проти "власть імущих" у гітлерівському райху. І за такі і їм подібні "злочини" платили життям цілі тисячі підданих "фірера німецького народу," а ще більше погорджувані й використовувані "авслендри — чужинці," ці раби двайцятого віку, що їх залізна рука нацистівського Прусака немилосердно вирвала з рідного краю та кинула до модерного "дому неволі," над яким лопотіла свастика, символ насиля й звірства.

Кров ллялася не тільки на фронтах, але й внутрі райху, по містах. І в Відні вона ллялася цілими струями, й то якраз в цьому сірому будинку віденської тюрми, недалеко якої я мешкав.

Віденську тюрму знаю не тільки з оповідань і червоних плакатів, але й з власних переживань. Я був у ній кільканацять разів урядово, як душпастир. Особисто я знався з католицьким духовником віденської вязниці та з монахинями, що обслуговували вязничний шпиталь. Вони знали, що я володію слованськими мовами, тому кликали мене сповідати тих, з якими не могли розмовитися по німецьки. Головно вязничний духовник просив мене.

У праводавстві гітлерівського райху остався ще давний німецький закон, якщо засуджений на смерть зажадає священника, то мають йому його прикликати. А що так зв. "Народній Суд — фолксґеріт," що складався з партійців, не числився з людським життям і кожна дрібниця відповідно представлена могла бути "протидержавним злочином," чи як говорили: "злочином проти німецького народу," то майже кожного тижня електрична ґільотина віденської вязниці стинала голови бодай кільком "военним злочинцям." А що між ними траплялися часто сини слованських народів, то мене кликав вязничний духовник приготовляти тих нещасних в останню дорогу. — Всі вони кінчили життя в великій, сірій будівлі, що наче який велит розлігся серед палат бувшої цісарської столиці і вже самим своїм видом викликувала чорний настрій у прохожих.

Там,де смерть косою дзвонить

В липні 1943р. повідомлено мене, що між засудженими на смерть є сімох Українців і вони бажають висповідатися. Тюремний капелян просить мене, щоб я вже в 6-ій год. по полудні був у тюрмі, бо в 4. год. над ранком слідуючого дня виконують присуд, цебто: стинають голови.

З правдивим жахом у серці приходжу до відомої мені тюрми. Знакомий мені ключник хитає на привітання головою зі словами: "що кілька днів ллється в нас кров і хто за неї буде відповідати на Божому суді?" Відчиняє мені важку браму вязничного подвіря. Підходжу до другої. Її відмикає зо середини другий ключник, повідомлений телефонічно з головної брами про мій прихід. Разом з ним підходжу до коритаря, відділеного від нас густими, грубими гратами. Ще раз брязкіт ключів і ще одна брама з залізних ґрат відчиняється й ми на коридорі, де знаходяться келії засуджених на смерть.

Підходимо до одної з них. — "Тут один із ваших засуджених" говорить ключник і відмикає келію.

Я ще раз скупляю всі мої сили, щоб на вид людського горя не заломитися, бож я маю додати сили й піддержати на дусі того, що за кільканацять годин стоятиме вже на Господньому суді. Щераз підношу думку до Того, Якого людська злоба прибила перед віками на хрест і прошу в Нього сили для так тяжкого і важного діла.

Входжу. Тюремна келія маленька, яких 6 кроків довга, чколо 4 широка. Вгорі мале, густо загратоване віконце. Майже половину келії займає тапчан — ліжко.

З людського життя

ПОВОРОТ ДО ПРАВДИ

Др. Рос Гофман, тепер професор історії в нюйоркськім університеті, перейшов у 1931 році від протестантів до католицької Церкви. До правдивої віри привели його, за Божою ласкою, його поважні студії історії. Про те він сам так пише в своїй книжці "Відбудова:"

"Крім дивного діяння Божої ласки привів мене дійсно до шукання і прийняття до Церкви зріст історичного розуміння, що я старався виаснити, як це сталося, тому кілька років у своїй книжці.

Ви звернете увагу на це, що я вживаю скоріше висказу: "історичне розуміння," ніж чисте знання минулих подій. Чиста ученість і докладне знання багатьох фактів цього, чи минулого століття, існує часто в головах людей, що їх називають істориками, та які не доходять до глибин історичного життя й тому ніколи не пізнають великих правд, що їх здобуло людство своїм досвідом. Уся велика історія нашої цивілізації затрачена для них; наш історичний досвід про поганство й фаталізм, єресь і атеїзм, відбудова людства в нашім Господі, овочі, придбані нам ділами святих, великий, спасенний вплив віри на людську суспільність — на все це їхні очі закриті.

Та зівсім певно цілюж історичного досвіду не є що інше, як тільки відкриття правди про наше походження, як ми одержали своє існування та яку мудрість можуть передати нам ті, що були перед нами.

Коли хто є переконаний, що історичні студії мають таку ціль, то він бажатиме не тільки відомостей, але й виаснення. Він хоче не тільки знати минувшину, але й продумати її основно й коли він свої історичні досліди піддасть основному розслідові й критиці, то стрінеться віч-на-віч із Церквою. Він буде примушений мати діло з тим могутнім фактором, або втратити надію на це, щоб він міг взагалі розвязати великі історичні питання. Він мусітиме зглибити її загадку. Він мусітиме прослідити її природу. А коли робитиме це й Божа ласка порушить його, він пізнає тоді, навіщо вона.

Проти Церкви нема історичного доказу. Є тільки брехливі сплітки про особисті впадки й злочини, що не може бути ніколи каменем образи для правдиво й глибоко думаючих умів. Якщо ми не малиб Христової Церкви, ми не повинні мати історичної памяти: саме існування нашого переконання, що минувшина гідна пізнання, спирається на тім факті, що люди нашої цивілізації були християни, були вірні одній, одинокій правдивій релігії, тобто тій, що починається історичною подією й зміряє до історичного закінчення. Погани не цінять своєї минувшини; їхній консерватизм не є ніколи історичний консерватизм; вони не памятають, бо вони не мають нічого гідного памяти. І я повторяю, що ніяка людина не може виаснити історії, ні сказати, що ми маємо історичну цікавість, доки не зрозуміє значення Церкви.

Сьогодні здається мені, що історичні студії є тією дорогою, що найбільше глибокоумних людей приводить до Церкви. Історичні студії, якщо їх ведеться основно, з застановою, завжди ведуть до глибокої пошани Церкви. І я вірю, що вони щораз більше світла кидають на той вплив, що його Церква мала на людство, а з цього виростає велика, оправдана оборона її.

Так. Історія веде до віри, а в особливішім змислі можемо сказати, що це віра діє в часі в людських душах."

Хто хоче пізнати всю правду про Христову Церкву, тому треба пізнати добре історію. Основна наука історії приведе його до пізнання Христової Церкви.

Здалека і зблизька

ВИННІПЕҐ. Парохія Св. о. Николая — Річні збори.

Дня 19-го січня члени великої церкви у Винніпеґу вибрали новий заряд на рік 1947. Від доброго заряду залежить завжди добра праця на цілий рік. Загальні збори відбулися в присутності пароха Впр. о. Йосифа Сенькова ЧСВВ.

Присутні вибрали А. Просоловського на голову до переведення зборів. Секретарювали Гр. Хмара і Антонія Назар. Щонайбільше інтересує громаду, коли зійдуться на свої річні збори то це: кілько їх заряд заробив або розтратив за цілий рік. Славко Ребчук фінансовий секретар на рік 1946 прочитав звіт. Вислід такий, що парохія за цілий рік 1946 зложила різними способами: $25,798,57. Тому, що парохія почала будову нової церкви, то загального обороту було: $47,312,65. Надвишку розходів покрила каса резервова. Для парохії, це був рік початку будови нової церкви, як рівнож пробою, що можуть добрі парохіяни зробити зо своїм зарядом та діло почате продовжати. Можна сказати, що на загал парохіяни добре віднеслися до своєї парохії в минулому році. Новий Комітет має на меті цього року зібрати найменше коло $30,000.

Цікаво буде знати не одному хто увійшов у заряд нового Комітету.

А. Просоловський — містопресідник, Іл. Ділай — заступник, С. Пасічний — рек. секретар, Вол. Пащак — помічник секр., М. Вербіцький — фінансовий секр., В. Мозел — 1-ий помічник, Гр. Хмара — 2-ий помічник, А. Булавка — касієр, Й. Костюк — помічник.

Дорадники:

В. Гумніцький, М. Лебітка, Ів. Мозел, С. Маланчак, Ів. Беднарський, В. Костюк, Гр. Іваськів, Гр. Мельничук.

Жіночий Відділ:

Р. Вербіцька — голова, М. Беднарська — заступниця, К. Садова — секретарка.

Господині:

Єва Рудніцька, Марія Бала, Анна Заброцька.

Радні Ком.

А. Галас, М. Яковишин, Кат. Федун, А. Строїч, М. Скрипник, С. Гриневич.

Колекторки:

Оля Гаврилюк — Тек Павлюк.

Колектори:

Д. Юськевич, Гр. Мельничук.

Старший Брат:

Гр. Іваськів.

Контрольори:

Іван Дутка, Павло Майхрух, Сава Крук.

Будівничий Комітет:

А. Просоловський — голова, С. Пасічний — секр. рекордовий, М. Вербіцький — секр. фінансовий, А. Булавка — касієр.

Дорадники:

Впр. о. Й. Сеньків — парох, Й. Дубецький — інжинір, А. чук, Др. Л. Резновський, Д. Брода — інжинір, С. Гнатишин Малофій, С. Маланчак, С. Реб- — контрактор, С. Меуш — архитект.

Так виглядає цілий комітет церкви Св. о. Николая. Тут годиться згадати й подякувати минуло-річному комітетові церковному за щиру працю і початок, який дали щодо будови нової церкви. До будівничого комітету на самім початку належали:

Ілія Ділай, Ів. Гнида, П. Майхрук, С. Ребчук, Ів. Дутка й Степан Меуш архитект, який виробив пляни будови та керує цілою будовою.

Цей рік хоч матеріяльно буде мабуть тяжкий, то однак сподіємося, що при помочі доброго будівничого комітету та співпраці парохіян, як і прихильників й бувших давних парохіян зможемо дальше поступати з нашою будовою на славу Божу й честь українського народу.

Присутній

МОНДЕР, АЛТА. Збірка на Сиротинець. Сестри Служебниці купили великий дім на Сиротинець в Анкестер, Онт. В цьому домі Сестри будуть виховувати українських сиріток у релігійному й національному дусі. Одначе цей Сиротинець багато коштує, Сестри не могли сплатити всієї належитости за нього й мають ще великий довг. Тому Сестри звертаються до всіх українських громадян з просьбою помогти їм у сплаті цього довгу.

Наш дорогий парох, о. ігумен В. Щевчук ЧСВВ., заохотив нас до збірки на ту благородну ціль. На заклик о. Шевчука п. М. Мальований зложив $10.00 і п. М. Лукасевич 10 дол. Інші жертводавці зложили менші квоти, але ціла збірка дала 50дол. Усім жертводавцям щира подяка.

Редакція "Світла" гаряче заохочує всіх дати лепту на Сиротинець Сестер Служебниць. Що ми вложимо в руку нашої сирітки — це ми вложимо в Христову руку цвяхом пробиту.

ТОРОНТО, ОНТ. Лист. Високоповажаний Пан-Отче, припадково найшовся я близько Вас й думав, що стрінуся та й побалакаю особисто, та не вдалося. Тому пишу до Вас отце коротке писаннячко. Хоча я православний, то одначе точно прочитую Ваше гарне "Світло," а перше, за що я в ньому беруся, це Ваші прегарні спогади з фронту. Прочитую їх залюбки й просто розкохуюся в них. Тільки пишіть їх далі та подавайте їх нам, — голодним читачам у більших пайках. Моє прохання до Вас ось яке: Видайте ці спогади окремою книжкою та зашліть їх мені. А може є у Вас їхній початок, перешліть його.

За прислугу прийміть завдалегідь, шановний Пан-Отче, щире Спасибі. — Д.

Від Редакції. — Щиро дякуємо за приятельського листа. Щодо споминів: "На фронті," то ми не маємо спромоги видати їх окремою книжкою, тільки містимо їх читачам в "Світлі." Як одержимо дальшу частину споминів, надрукуємо їх знову в нашім часописі.

АМЕРИКА — Х — парохія, як за напапасть. Гай, гай, милий Боже! Різне буває на цьому світі. Читаю в "Світлі" тільки дописі про гарні парохії. Та на жаль мій допис не такий, він трохи прикрий, але може декого вразумить.

Наша парохія — це справжня рана на тілі св. кат. Церкви. Від неї втік загально знаний і шанований парох і письменник о. П. Сам наш Преосв. Владика не міг тут перевести візитації, а теперішній наш парох — це справжній мученик. Гірка його доля тут: він мусить сам палити в печі, виносити попіл і сміття, платню дістає таку низьку, що аж стид, доходів не має майже ніяких. Недармо він твердить, що він прийшов до нас на покуту. Ох, коби ласкавий Господь прийняв цю покуту нашого о. Пароха й за гріхи нашої парохії. У нас церква не є церква, тільки гарний церковний будинок, а в ньому звичайна світська орґанізація, що на взір майнерських компаній не має навіть церковних урядників, тільки шістьох директорів, котрі урядують навіть без церковної присяги. Ні Владика, ні священик не мають у них ніякого права ні голосу. За 35 літ перекинули аж 13 священиків. Розуміється, що в парохії нема школи, а церква навіть не має дяка. Треба мати нерви, як посторонки, щоби вислухати в нас не співану, але викричану Службу Божу. Зате в галі під церквою є бара під самим престолом, а при ній побожні вірні час до часу покріпляють свойого духа. Цього року в заказаний час на Новий Рік справляли баль з музиками й танцями. Не помогли просьби о. Пароха, ні науки Преосв. Кир Амвроза, ні самого Владики-Ординарія Їх Ексц. Кир Константина. Престол сатани "бара" стоїть непохитний, а довкола нього станули муром нев страшимі герої чарки. Наш бідний о. Парох хоче пробувати ще останньої дошки рятунку тобто св. місії. Після неї мавби відбутися мітинґ і зміна орґанізації на католицький взір, так, щоби головою тієї церкви став Преосв. Владика. Якщо ще й це не вдалосяб — то даремний увесь труд, наша парохія заснітиться зівсім, а наша церква останеться пуста й настане "мерзость запустіння." — При нашій парохії скупчені люди темні, неписьменні й розпиті. Хоч матеріяльно маються добре — то одначе вони жахливо скупі. Тому, Дорогі Читачі, прошу Вас моліться за навернення нашої парохії.

— Свідомий.

Примітка Редакції: Містимо цей жахливий допис, але борони Боже, не як взір до наслідування, а навпаки як приклад яка парохія не повинна бути та як приклад жахливого занепаду парохії, що не йде за вказівками Владики і священиків. При цьому просимо Дорогих Читачів "Світла" молитися, щоби Господь просвітив тих темних парохіян і завернув їх з дороги погибелі на шлях християнського життя.

КАЛҐАРІ, АЛТА. День 18-го січня 1947 був днем великої радості для панства Григорія й Анни Козіцьких, бо цього дня діти устроїли їм в галі несподіванку з нагоди 60-ліття життя п. Григорія й 50-ліття пані та запросили на це свято о. пароха й громадян. О. парох, хоч не здоровий, прибув на коротенький час та на просьбу господаря свята п. М. Головода, отворив вечеру молитвою й промовою.

Гарно, як діти уміють віддати пошану та заявити вдячність і любов для своїх родичів й тим дають свідоцтво, що дістали добре, здорове виховання. Та й велика честь родичам, що зуміли дати таке виховання дітям, що вміли вложити в серця дітей релігійні й національні почування.

Життя чоловіка не числиться літами, але ділами. Чим більше діл для слави Божої, добра рідні й нації, тим життя цінніше.

Побажавши родичам щасливого й корисного життя в любові дітей і в згоді та любові з громадою, закінчив о. парох свою промову многоліттям, яке присутні грімко відспівали.

Підчас перекуски промовляли ще приятелі панства Козіцьких:

П. М. Варецький, п. А. Журавель, п. Сапман, господар свята — М. Головід та донечка п-на Марійка, яка вручила в імені Родини й громадян гарні дарунки. При тій нагоді зложено на пресу $6.40 з чого і для "Світла" $3.10. Бажаємо П-ству Козіцьким кріпкого здоровля й ласки дожити довгого віку.

Присутній.

КРАКІВ, АЛТА. Похорон. Дня 7-го лютня ц. р. супроваджила парохія Краків на місце вічного спочинку свою громадянку Анастасію Головайчук. Покійна прожила 91 років, з чого 20 пролежала, діткнена важким паралїжом, у лічниці на Гіллярд. Похорон зо співаною Службою Божою відправив Всеч. о. Іваншин ЧСВВ у церкві Покрова Божої Матері в Кракові.

Після нього відбулася гостина в хаті Петра Головайчука, сина померщої, підчас якої родина й гості зложили на пресовий фонд $4.15. Усім жертводавцям сердешне Спасибі, бл. п. Анастасії "Вічна Память!"

ГИЛЯРД, АЛТА. Преп. Брати й Сестри у гостях у панства Василя і Агнети Майків. Бог має великі пляни супроти кожної одиниці й кожної родини. Та не всі однаково стосуються до Його плянів. Ті, що точно сповняють Божу волю, безперечно одержують більше ласк. Такою вибраною Богом родиною є родина панства Івана й Анни Колодійчуків з околиці недалеко Мондеру.

За вірність у сповненні своїх обовязків Бог надїлив добрих батьків численною родиною. Два сини панства Колодійчуків вступили до монастиря, а три доньки також посвятилися Богові на службу, вступили до Сестер. Всі інші сини й доньки взірцево сповняють свої релігійні обовязки на світі.

Дай Боже, щоб у кожній нашій парохії було якнайбільше родин, що виховалиб вірних синів і доньок для Бога й Церкви. Яка радість для родичів, яка радість для дітей, коли вона певні, що сповнили свій св. обовязок. Хто щедрий для Бога, то й Бог для нього буде щедрий.

Цього літа Преподобні Брати й Сестри Колодійчуки вібрались разом зо східних провінцій та відвідали свойого тата, що тепер мешкає у Келовна, В.С. Також відвідали рідню й приятелів у Ванкувер, Нювестминстер, Гиллярд, Гейт, Голден, Мондері та інших околицях. Разом із Преп. Братьми й Сестрами подорожувала також їхня сестра Анелька, доглядачка хворих з Ванкувер.

Ми тішимося щастям родини Колодійчуків і бажаємо їм всім ще більшого Божого благословення.

Приятель.

ВОСТОК, АЛТА. В річницю смерти. Чоловік — це товариське сотворіння. Він не тільки зазнає добродійства від свойого окруження, та відплачується йому в тому житті, але й памятає про своїх дорогих і після їх смерти. Ми християни жертвуємо для наших померших найцінніші дари — наші молитви та Служби Божі. Що не завмер цей гарний наш звичай між нашими поселенцями в Канаді, доказом є Євгенія Івасюк, яка в річницю смерти свойого мужа бл. п. Николи, урядила 1-го ц. м. поминальний день.

Після відправи у церкві св. Михаїла, зійшлася родина та гості на гарне прийняття. Підчас нього місцевий душпастир Всеч. о. Т. Іваншин ЧСВВ похвалив родину за память про своїх померлих на канадійській території, заохочуючи усіх присутніх помянути наших дорогих Братів і Сестер за морем, за яких ні дзвін сумно не заграє, ні рідня не може зійтися, щоб їх спомянути.

Заохочені парохіяни зложили на своїх бідних скитальців $10.80. Нехай буде дяка усім жертводавцям за їхній гарний вчинок.

ЛИМОНТ, АЛТА. Гарний день! 8-го ц. м. це 74-ліття — святочна днина для Ксені Прокопчук. Ціла українська громада в Лимонті знає цю милу та жертвенну громадянку, яка мимо свойого старого вже віку взірцево працює для своєї церкви та громади. Честь їй за це віддали наші парохіяни враз зо своїм душпастирем Всеч.о. Т.Іваншином,ЧСВВ у річницю її уродин. До смерти памятатиме наша дорога Ювилятка цей день. І ніхто з нас присутніх у цьому торжестві не повинен забути, що й нам всім так гарно треба працювати для своєї Церкви та безталанного свойого народу. Дякуємо пані К. Прокопчук за гарний приклад, та за дарунок: $4.00 на пресовий фонд, що його зложили гості у Вашій хаті. Жийте нам ще много літ!

СТ. МАЙКЕЛ. Подяка.

Складаю щиро-сердешну подяку всім своїм дітям, а зосібна синові й Марії, бо то певно вона всіх до цього заохотила, що пригадали мені день моїх уродин й за такий гарний і дорогий дарунок і вигідне й дуже мягке крісло. А Пр. Сестрі Станіславі за желання, чеколяду й дуже солодкі кенди.

Тішуся, що в цей день мав я щастя вислухати Сл. Божу й приступити до св. Причастя, а також що на тій нашій маленькій гостині був дорогий нам гість, наш теперішній парох Впр. О. Іванишин ЧСВВ. Ще раз всім щиро дякую й прошу Бога, щоб всіх надїлив своїми обильними ласками.

Батько Григорій Козак.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Похорон. В четвер 30-го січня помер у веґривильськім шпиталі бл. п. Войтко Журавель проживши поверх 82 роки.

Похоронні богослуження зо співаною Службою Божою відправив Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. у вівторок, 4 лютня й похоронено покійного на цвинтарі Вознесення в Новім Киеві. Похороном займолося заведення "Парк Меморіял."

Покійний полишив при живих 5 дітей по першій жінці: сина Івана, й 4 доньки: дві в старім краю, а дві в Канаді:Анну Самуїл в Новім Києві, Михайліну Мармалюк в Калґарі; також свою другу жінку та дві доньки по ній: Стефку Лисимор у Вейнврайт і Параньку Марчак у Леґаль та 15 внуків.

Під час поминального обіду в п. Василя Самуїла о. Парох ще раз згадав про покійного та при тій нагоді заохотив присутніх зложити свої жертви на будову нового дому Українських Вістей. Збіркою займалися дві внучки покійного й зібрали $10.15. з чого 3.00 призначено на "Світло"

НОВИНКИ

— **Королівськ**ₐ **родина** після 14 днів плавби морем прибула 17-го лютня до пристані Кейптавн у Полудневій Африці. В пристані привітали королівську родину салютом з армат, а премієр Смат виголосив привітальну промову в імені уряду й населення. В полудневій Африці королівська родина перебуде довший час і в тому часі відвідає кільканацять міст.

— **Міністер Глен** оповістив новий розпорядок Канадійського уряду про поселення в Канаді чотирох нових груп імігрантів, а саме: 1) повдовілих дочок і сестер (з дітьми нижче вісімнацять літ,) яких родичі або брати живуть у Канаді й мають змогу їх сюди спровадити й ними заопікуватися 2) хліборобів, що мають у Канаді батьків чи кревних, які займаються хліборобством. 3) фармерських робітників, які мають забезпечену працю на фармах у Канаді. 4) гірників (майнерів) і лісорубів, що мають забезпечену працю в майнах чи лісах.

— **В парляменті в Оттаві** міністер Глен заявив, що Канада вже вислала своїх представників до скитальчих таборів в Європі. Вони переведуть потрібні провірки емігрантів, виберуть споміж них людей потрібних у Канаді й дозволять їм емігрувати до Канади. Фірми, які потребують робітників повинні зголосити свої запотребування іміграційному департаментові.

— **В Англії** господарська кріза викликана браком електричного струму, що є наслідком недостачі вугілля, поправляться. Премієр Етлі заявив, що невдовзі будуть відкликані прикрі зарядження про обмеження електрики, одначе заведення з неконечною продукцією будуть зачинені дальше.

— **Мирові договори** між Союзниками та Італією, Румунією, Мадярщиною, Болгарією і Фінляндією підписано в Парижі 10 лютня. Ці договори закінчать воєнний стан між Союзниками й бувшими прихильниками Німеччини. Згідно з постановами 90 днів після ратифікації договорів союзницькі війська мають опустити ці країни. Підписання цих договорів викликало загальне невдоволення.

— **Італія** зложила протест проти цього мирового договору. В тому самому часі, коли в Парижі підписано мирові договори, в цілій Італії проголошено національну жалобу.

На голос сирен перервано працю, а люди на вулицях плакали. Відтак в усіх більших містах почалися демонстрації, атаковано британських вояків, повибивано вікна в представництвах Союзників і подерто американські прапори. В Римі деякі молоді люди викрикували слово "Дуче," яким вітали колись Мусолінія. В місті Поля, що має бути прилучене до Югославії, одна італійська жінка застрілила британського генерала Р. Вінтена. Найбільші демонстрації відбулися коло югославської амбасади. Щоби перешкодити дальшим демонстраціям, зачинено всі школи на два дні й заборонено всякі публичні зібрання. Римські газети появилися з чорною обвідкою.

—**В Німеччині** щодня гинуть сотки людей з голоду й холоду. Зо совітської зони повідомляють про випадки людоїдства. У місті Дрезден у совєтській зоні засудили Фріду Леман за те, що вона вбила одну жінку та її сімилітнього сина, а їх мясо продавала на чорному ринку.

— **Новий польський Уряд** є в цілості комуністичний. Крім комуністів до нового уряду належать тільки два збільшовичені соціялісти. З нового уряду виключено Міколайчика та інших членів селянської партії. На відчиненні польського сойму не було представника Америки, щоби таким чином заявити, щоАмерика не годиться з таким урядом. Також президент Трумен заявив новому польському амбасадорові, що Польща не додержала свойого зобовязання, щодо вільних виборів, як було рішено в Ялті. На відчиненні нового сойму Міколайчик щераз відважно заявив, що вибори неважні й домагався нових виборів.

— **Голод на Україні** шаліє — так стверджують представники УНРРА, що вернулися з України й Білорусі. Більшовицький уряд ограбив селян цілком зо збіжжя не залишивши їм навіть зерна на засів. Місяць квітень заповідається найгірше, бо в ньому будуть вичерпані всі минулорічні при- [illegible]

— **Посол Антін Глинка** вернувся з Європи, де відвідував табори наших скитальців і зібрав мабуть багатий матеріял до промов у парляменті.

— **З Галичини** наспіли нові вістки. У Львові 70 відсотків населення — це пришелці зо сходу. На вулицях чується переважно російську мову. Наука відбувається переважно в російській мові. Театри є російські й українські. Бувші греко-католицькі священики, що перейшли на "православя" осталися на місці, всіх інших вивезено. У Львові відчинені тільки два польські костели. Всіх Поляків у Львові осталося тільки 12 тисяч. Виходить три щоденники. На Краківській площі процвітає чорний ринок по таких цінах: черевики від 1.500-3.000 рублів, сорочка 200-400 рублів, хліб 25-30 рублів, коробка сірників 4-6 рублів. А треба знати, що робітник заробляє місячно 300 рублів. Головний дворець відбудовано. Багато вулиць переіменовано як: Льва Сапіги на Сталіна,Личаківську на Леніна й т. п. У Львові можна бачити багато жебраків, головно військових інвалідів. — Насильне сталінське православя не втішається найменшими симпатіями населення. Навпаки нарід ненавидить тих, що перейшли, а підпільна організація видала на них присуд смерти. На о. Костельника напали вже три рази невідомі люди й важко його потурбували. Від тоді він не виходить на вулицю без прибічної сторожі.

— **У Каліфорнії** в Пало Алто при Ліланд Стенфорд Університеті засновано українську бібліотеку.

Богослуження в Алберті

Березень

1. **Субота** — Голден місто (2-ій год. попол. Великодня Сповідь)
Торсбі (Вел. Сповідь і Служба Б. в год. 9-ій рано)

2. **Неділя** — Голден місто
Торсбі (год. 9.)
Ст. Майкел
Левой, Спас коло Мондеру,
Гиллярд св. Івана,
Стар (Вел. Сповідь)
Редвей, Смокі Лейк — св. Параскевії, Сповідь в суботу ввеч. і неділю рано.
Стрімстави
Елк Пойн (Вел. Сповідь.)

5 і 6. — Таватінав (Вел. Сповідь і Служба Б. в хаті Юрія Балашука)

8.— Голден — фарми (2 год. попол. Вел. Сповідь)
Вайлдвуд (Вел. Сповідь і Сл. Божа в год. 9 рано в костелі)
Фіделиті (Вел. Сповідь)

9. **Неділя** — Чипмен,
— Вегревил,
— Борщів,
—Іннисфрі Ч.Х.(Вел.Сповідь)
—Лойдмінстер (Вел.Сповідь)
— Мирнам (Вел. Сповідь)
— Ст. Павл (Сповідь молоді в суботу рано в год. 9.)
— Смокі Лейк св. Онуфрія (Сповідь в суботу ввеч. і неділю рано.)
— Голден — фарми
— Вайлдвуд (год. 9. в костелі)

12 і 13. — Волф Крік (Вел. Сповідь)

15.— Коперник (2 год. попол. Вел. Сповідь)

15 і 16. — Моркемб (Вел. Сповідь і Служба Божа.)

16. **Неділя** — Лішор (Вел. Сповідь)
Ґлейн Лейк (14, 15 і 16 Вел. Сповідь)
Краків (Вел. Сповідь)
Ренфурлі (Вел. Сповідь)
Ворвик (Вел. Сповідь)
Ґлендон (Вел. Сповідь)
Редвей, Вільна (Вел. Сповідь дітей в суботу рано год. 9. старших увечері)
Коперник
Лемонт (14-16 Вел. Сповідь)

— ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ —

Новий стиль

2. III. Неділя 2 Вел. Посту. Гл. 5. Єв. воскр. утр. 5. — На Літ. св. Вас. Троп. воскр. Сл. Конд. Тр. 1-н. Богор. Ап. 304, Єв. Марка 7.

9. III. Нед. 3 Хрестопокл. † 40 Муч. Севаст. Гл. 6. Єв. утр. воскр, 6. Нині ризи фіолетні.— Літ. Вас. В. Тропар воскр. Хреста і Муч. Сл. Конд. Муч. & н. Креста. Ап. 311 і 331, Єв. Мар. 37 і Мат. 80.

Старий стиль

2. III. Неділя 1 Вел. Посту (Нед. Православія.) Гл. 5. Єв.утр. воскр. 5.

9. III. Неділя 2 В. Посту. † 11 2 Найд. Гол. Ів. Христ. Гл. 5. Єв. утр. 5.
—На Літ. Василія Вел. Ап. 304 і 176, Єв. Марка 7 і Мат. 40.

ОГОЛОШЕННЯ

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК
має на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук ... ... .25
Душехват, картини з життя св. Йосафата ... ... .25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський 1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр. 1.25
Релігія й Церква в історії України, В. Липинський ... .. .60
Служба Божа, під нотами, .50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр. 1.25
Віра українського народу .. .15
Фатіма, появи Преч. Діви 10
Біблійна Історія Нового Завіту. О. Луговий ... ... .50
Чому я навернувся, о. П. Б. .15
Християнство на Укр. о. П. Божик ... ... .25
Маркіян Шашкевич на тлі відродження галицької України, з ілюстраціями. .35

Нові книжки:

Ювілейний Алманах Василіянських студентів у Бразилії 1897-1947. Величина календаря, ст. 184 з ілюстраціями. ... ... .75
Ювілейна Памятка Берестейської Унії 1596-1946, Прудентополіс, 18 сторін. .05

Замовляйте на адресу:
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

ВІДОЗВА

Зо скитальщини в Європі прийшла сердешня просьба від кількох наших родин, щоб їх порятувати у великому горю й вислати афідевіти.

Ми в імені наших терплячих братів і сестер просимо Дорогих Читачів "Світла" прихилитись до цеї просьби й підписати по одному афідевітові для родини п-ва Романкових, Іванція, Палажія, Даниляка, Войтини д-ра Галущинського й Богдана Яхна.

Хто буде ласкавий підписати один афідевіт для наших скитальців, нехай щонайскоріше напише листа до Редакції "Світла."

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВІТЛА"

По 80ц.: К. Горбан, Станву. **По $1.00:** К. Гречаник — Ню Гевен, П. Щерба — Честер, С. Гиса — Хвайтстовн, В. Мохульський — Майт, А. Острозюк— Лекпорт, Ман., М. Бачинський — Транскона, Ман., Й. Процьків — Дінант, С. Миськів — Моркемб, П. Котиляк — Лішор, К. Опалінський — Мусидора, С. Яник — Шал Лейк. **По $2.00:** Анна Аланек — Н. У., А. Багрій — Редвей, В. П. Ковч — Сван Плейн,Саск. **По $3.00:** Пилип Ґулька — Рассаїс, з 25-літ. 16. в. супр. Волі-П. Червоняк — Едмонтон.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го березня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Число 6.

Святіший Отець до дітей

На початку Великого Посту Св. Отець Папа Пій XII виголосив знамениту радіо-промову. Батько християнства і суверен Ватиканської Держави промовив не до королів чи президентів інших держав, але промовив до дітей і від дітей. Мимохіть пригадується нам, як Божественний Спаситель втомлений трудами дня, вечерами приймав дітей, промовляв до них і благословив їх. Так і Св. Отець втомлений трудами над привернениям всесвітнього миру, ввечері свойого життя (бо в 70-ому році життя,) промовляв до дітей і благословив їх. Папа звернувся з просьбою до двох і пів міліона дітей американських католицьких шкіл, щоб вони в часі посту щадили центи, відмовляли собі приємности й жертвували це на харч і одежу для бідних дітей в Європі, що гинуть з голоду й холоду. Оповідають, що багато американських дітей, які через радіо слухали зворушливої промови Папи, сердешне плакали і вже зачали акцію діточої ощадности.

Помер Нунцій Кортезі

Дня 1-го лютня в Гротта Феррата під Римом помер нагло на удар серця 70-літній архиепископ Пилип Кортезі бувший Апост. Нунцій у Польщі. Він прибув до Польщі на місце кардинала Мармаджі в весною 1937 р. Як Апост. Нунцій у Польщі навязав живі зносини й з нашими Владиками в Галичині і з Протоігуменатом Чина св. В. В., відвідав усі наші духовні семинарі і деякі важніші монастирі. До Українців ставився прихильно. Підчас німецької окупації архиеп. Кортезі перебував у Румунії, а від 1942 р.в Гротта Феррата. У ватиканських кругах говорили, що архиеп. Кортезі має бути кардиналом. Одначе нагла смерть перервала його благородне життя. В. Й. П.

Наша парохія в Лондоні

За старанням Преосв. Івана Бучка — Апост. Візитатора на Західну Європу, повстала українська католицька парохія в столиці Англії-Лондоні. Управу тієї важної релігійної станиці передано Чинові св. Василія В. Преосв. Іван у порозумінні з властями Чина призначив першим парохом у Лондоні о. Йосафата Жана, ЧСВВ, що досі перебував у Парижі як висланник Чина для рятування ОО. Василіян на скитальщині. В найближчих днях о. Жан переїде до Лондону й займеться організацією нової парохії. Є надія, що небавом крім Лондону повстане ще друга парохія на терені Англії. Як канадійський громадянин о. Жан зможе мабуть більше помогти нашим скитальцям у Лондоні, ніж у Парижі. О. Жанові бажаємо Божого благословення на новому місці.

Доля наших полонених у Ріміні

З Риму доносять, що після підписания договору Союзників з Італією, наших полонених перенесуть мабуть з Ріміні до Німеччини. Деяких полонених, що мають родичів у Німеччині, вже відпустили з таборів. Крім цих, що вже давніше вступили до духовної семинарії св. Йосафата в Римі, в останніх днях ще 12 зголосилося на кандидатів духовного стану.

Єпархіяльна Референтура Іміграції

Щоденно на руки Єпархіяльної Референтура в Винніпегу приходять численні листи від скитальців з проханням вислати їм афідевіти і тим забезпечити їх перед вивозом. Референтура звертається до всіх добрих Українців-католиків, щоби дали свою згоду на підписи афідевіту й негайно зголосили це до Централі. **Справа нагла й не терпить проволоки! Ваш підпис може врятувати життя кількох людей.** Крім цього Референтура висилає сотки живностевих пакунків голодним скитальцям. Кожний пакунок коштує 10 дол. Тому Референтура просить складати ласкаві жертви на ту ціль при всяких нагодах переводити збірки та висилати впрост до Централі. Дайте, а дасться вам! Адреса Централі:

THE UKRAINIAN CATHOLIC COUNCIL,
431 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

Юнаки на реколекціях

В останніх днях в Антверпії 7.000 голяндських юнаків відбули замкнені реколекції, а відтак пішли до армії. Який гарний це приклад до наслідування українській молоді. Як дуже треба нам тут у Канаді й Америці ширити замкнені реколекції серед нашої молоді.

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

РЕЛІГІЯ І НАРІД

Родина — це не тільки найстарша людська спільнота, але родина — це теж мала національна спільнота, а нарід навпаки — це одна велика родина. Родина — це корінь, а нарід — це галузззя. Як галуззя якогось дерева тягне життєві соки й саме життя з кореня, так нарід тягне свої життєві соки й свій ріст з родини.Як завмирає корінь — то вянуть і галузки, як нидіє родина — то завмирає нарід. І навпаки як корінь здоровий і буйний — то здорове й буйне галуззя, як здорова й буйна родина — то здоровий і нарід. Так нерозривно лучиться нарід з родиною.

Тому якщо релігії потребує родина — то релігії потребує теж нарід, що є нічим іншим, як тільки збором родин або одною великою родиною. Нарід потребує релігії так, як родина тому, бо нарід і родина черпають життя з тогосамого спільного кореня, бо нарід і родина мають тісамі завдання супроти будуччини, бо нарід і родина терплять тісамі болючі рани. Бог, що є Творцем одиниці й родини, є теж Творцем народу. Він поставив людину в таких обставинах, що поміч самої родини їй не вистарчає. Щоби людина забезпечилася перед різними небезпеками, що їй грозять з боку окруження, людина мусить лучитися з іншими людьми, мусить з ними заключати звязки з метою осягнення спільного добра, а так творяться народи. І як з одного боку сам Бог дає людині наклін до спільного життя, так з другого боку сам Бог створює відповідні обставини, в яких нарід міг би сповнити свої завдання. Вслід за тим нарід мусить належно уложити своє відношення до Бога, або іншими словами: нарід мусить бути релігійний. Не дивно, що вже славний римський мудрець і бесідник Ціцерон казав: "Знаю те, що коли ми усунемо релігію — то не зможе існувати нарід, ні суспільність, ні вірність, ні найважніша чеснота — справедливість." А французький безбожник Вольтер писав: "Всюди, де існує нарід там конечна є релігія, бо закони чувають над прилюдними вчинками, а релігія забороняє таємні проступки." А цісар Фридрих II не вагався сказати, що нарід — це дика стихія, з якою він не давби собі ради без релігії.

Знаємо, що ніяка суспільність не може існувати без влади. Ніякаж влада не може довго втриматися, якщо вона не спирається на моральній підставі. І саме таку моральну підставу дає владі релігія, а передусім релігія обявлена. Вона навчає, що "всяка власть від Бога" (Рим.13,1.) Це значить, що всяка власть походить від найвищої влади-Бога й повинна бути виконувана по Божих законах. Отже хто противиться законній владі, противиться Божій установі. Послух законній владі — це один з релігійних обовязків. Таким чином релігія освячує послух, стримує розрухи й бунти та стоїть на сторожі ладу й спокою. Тому коли з якогось народу усунеться релігію, тоді навіть найстрогіші закони не зможуть вдержати підвладних у послусі, тоді місце церков займають вязниці, місце престолів шибениці, місце священиків кати, а місце справедливости террор і знущання, як це діється у большевії.Одначе й це не поможе, бо коли розшалюють пристрасти розбурханої товпи, тоді скинуть зо себе зненавиджене ярмо й пустяться в кривавий тан.

Др. Осип Назарук.

Важний обовязок перед Великоднем

Ви вже десь певно давно несповідані. І саме тому відчуваєте таку неміч у собі, неміч як одиниці і як члени та членки організації, стану, кляси й народу. Отже застановімся над тим, що усуває цю неміч духа. Цю неміч витворює внутрішній тягар совісті.

Влекшування собі совісті — це дуже стара установа. Знали її вже народи первісних культур, які й не чули про християнство. Споконвіку знали це племена маляйські в Азії та Океанії, знали племена Індіян в північній і полудневій Америці, знали Азтеки й Перуанці, що створили величаві культури, знали старинні Перси давно-давно перед Христом, знали в Гіндустані, в Тибеті і Японії, в Державі Сходячого Сонця. А в буддизмі, старшому від християнства, монахи й монахині мали й мають обовязок правильно облекшувати собі совість.

Словом: кожний чимнебудь замітний нарід і кожна сильніша культура людства знали цю установу як природну й признавали життеву вартість її для одиниць і народів. Кожне племя, що видавало зо себе глибше думаючих людей, бачило в цій установі джерело заспокоєння потреб душі, джерело освободжения від тягару гріха, бачило проблиски про воду, мира й потіхи.

Та це одна річ. А це, про що тут хочемо сказати кілька слів — це друга, засадничо інакша справа. Хочемо тут навести кілька думок про св. Тайну Покаяння з приводу Великого Посту, або — як кажеться популярно — про сповідь.

У християн-католиків сповідь — це надприродна установа, установа Божої мудрости й Божого милосердя, установа найвищої моральної, виховної й суспільної вартости, що її дав людству сам Христос-Спаситель у формі св. Тайни Покаяння, як про це свідчать апостоли й евангелисти Іван і Матей кажучи:

"Ісус сказав їм: Мир вам. Як мене післав Отець і я посилаю вас. Це сказавши дунув і говорив їм: Прийміть Духа святого. **Кому відпустите гріхи — відпустяться, а кому задержете — задержаться.**"

А евангелист Матей пише: Ісус сказав Петрові: "Дам тобі ключі царства небесного й що **звяжеш на землі — буде звязане на небі, а що розвяжеш на землі — буде розвязане на небі.**"

Оце ті рішаючі головні місця св. Письма, що на них основане християнське й католицьке розуміння сповіді й віра в її найбільшу цінність. Також Лютерани аж до половини XVII століття сповідалися таксамо щодо форми, як католики, потім така сповідь у них занепала. Англійські ритуалісти сповідаються так, як ми, по сьогодні. Інші протестантські секти сповідаються звичайно т. зв. загальною сповіддю.

Немає сумніву, що хто не признає сповіді й не сповідається, цей не може належати до круга найвищої західної культури людства, бо ця культура спочиває на християнських основах, а тим основам головну силу дає Тайна Покаяння, тайна постійного очищування душі перед Богом, постійно го звязує з Христом—жерелом усякої дійсної духової сили. Всі великі уми християнства без вимку привязували найбільшу вагу до правильної сповіді й завжди напоминали, щоби її не занедбувати.

Нарід, який має таку провідну верству, що живе й масово вмирає без очищення душі, очивидно не може бути здоровий. В такому народі мусить рватися всякий почин, мусять блтвіти й гнити його звязки, мусять порохнявіти його вищі цілі, бо те, що живе по якімось часі занечищується і псується, цей не може належати очищення в найвищому цього слова значенні: в релігійному.

Переконайтеся про велику полекшу й силу, що її дає найбільше добродійство дане людству: щира сповідь, Тепер на те — Великий Піст, час очищення душі.

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську

ВСТУП

1. Діяння св. Апостолів.

Св. Лука закінчив свою Євангелію оповіданням про вознесення на небо Господа нашого Ісуса Христа (24,50-53.) Тож у "Діяннях св. Апостолів" він, починаючи від сорокдневного перебування прославленого Спасителя на землі, продовжає своє оповідання про початки та розвій св. Церкви, цього видимого царства Божого на землі. І як свою Євангелію св. Лука присвятив, близче незнаному нам, але визначному мужеві Теофілеві, так і "Діяння," цю другу свою книгу священописання Нового Завіту, також присвятив тому самому римському приятелеві.

Назва: "Діяння святих апостолів," хоч вона походить з другого століття після Христа (т. н. Фрагмент Мураторія з 154 р. після Хр.,) не зівсім відповідає властивому змістові тієї книги. Вона бо не подає праць і життя дванацятьох апостолів, бо крім імен та й короткої згадки про двох апостолів Яковів і св. апостола Івана, у більшій мірі займається діями двох верховних апостолів, св. Петра й Павла. Та й про них не дає повного образу їхнього життя, ба навіть не згадує про їх мученичу смерть у Римі. Поправді св. Лука мав іншу ціль у писанні тієї книги священописання Н. З., а саме Він заміряв подати: Історію повстання, початків і поширення Христової Церкви вперед між Жидами, а потім між поганами. У "Діяннях" виразно бачиться розвій християнства як всесвітньої релігії, та й перехід обітниць, даних Ізраїльтянам, на поган, щоб так Христове царство могло обняти всі народи по кінець віків. Цей самий Христос, що своє царство оснував Божою своєю наукою, відкупленням, довершеним на хресті, здійснив, тепер, сидячи в славі праворуч Отця, Духом Святим провадить його до повного завершення побіди. Саме в цьому видно послідовність вибору подій у "Діяннях," що становлять історичне продовження Євангелії цьогож св. Луки. Тому й "Діяння св. Апостолів" у каноні священних книг Нового Завіту слідують безпосередне по чотирох канонічних Євангеліях.

Книга "Діяній св. апостолів" має виразні дві часті. Вони не тільки впорядковані відносно до часу, бо друга часово слідує по першій; але й річево різняться між собою. У першій часті оповідає св. Лука про повстання і розвій Христової Церви в Палестині (1,1-12,25.) Тут осередком Єрусалим, а всі майже події групуються коло особи первоначального апостола св. Петра. Він тут всюди виступає вже як правосильний голова св. Церкви й Христовий Намісник. Та в цій першій часті, немовби в зернятку, повстає зародок другої: навернення св. Павла й приготовання його на апостола народів; та й перше прийняття поган до св. Церкви, що довершує св. Петро на виразне таємниче уповновласнення з неба (Діян. 10,1-48.) Друга знову часть (13,1-28,31) займається головно ділами, місійними подорожами й подвигами св. апостола Павла. Осередком з початку стає місто Антіохія над рікою Оронтом, де учні Христові перший раз дістали назву: християн. Та Антіохія переходово становить осередок церковного життя, бо св. Павло шукав цього нового осередка, відповідного для всесвітнього ділання Церкви й остаточно найшов РИМ — вічне місто, де покірний рибалка з Витсаїди, а установлений Христом найвижчий Пастир Церкви, оснував столицю Божого царства на землі, що її він сам і св. Павло освятили своєю мученичою кровю. Так "Діяння св. Апостолів" — це основа й доказ соборности та всемірности св. Церкви й Примату св. апостола Петра й його правних наслідників Папів Римських.

2. Віродостойність книги "Діяній св. Апостолів."

Для віруючих людей католиків нема найменшого сумніву, що книга, що її прийняла св. Церква за вдохновенну й зачислила до книг священописання Нового Завіту, тимсамим дає запоруку повної і цілковитої віродостойності.

Та коли порушується цю справу, то тільки зогляду на деякі трудності, що моглиб повстати зо сторони інновірців або вільнодумних людей, а які требаб уміти пояснити або й опрокинути.

Вперед належить зазначити, що св. Лука сам особисто переживав деякі події, про які оповідає в своїх "Діяннях св. Апостолів, а саме: Подорож св. апостола Павла з Троади до Филип. (16,10-17;) з міста Филипи до Мілиту (20,5-15;) з Мілиту до Єрусалиму й подорож з увязненим апостолом з Єрусалиму до Риму (21,1-18 і 27-28, 16.) Тож це, що тут св. Лука оповідає, він сам бачив і переживав. Інші події довідався він від безпосередніх та й віродостойних свідків: від святого Павла, апостола; від св. Петра, Якова, Івана та й інших апостолів і апостольських мужів, як від діякона Филипа, від Корнила сотника й інших. Надто мав під руками й письменні записки: Послання св. Павла, бесіди св. Петра, бесіду св. первомученика Стефана перед високою жидівською Радою, та й лист римського сотника, що його дослівно наводить (23,25-30.)

До цього требаб додати, що подані св. Лукою принагідні вісті про тодішні історичні, географічні й політичні умовини: про Палестину й римські провінції зівсім годяться не тільки з тодішними світськими письменниками римськими й грецькими, як Страбо, Павзаній, Тацит, Светоній, Кассій Діо, Йосиф Флавій і ін., але й з найновішими відкриттями, написами й досілдами тих міст та околиць, що про них згадується в"Діяннях."

Те все очивидно доказує, що св. Лука не тільки міг точно знати те, що писав, але й дійсно знав і хотів виключно писати правду. Йомуж бо йшло про те, щоби повчити живучого ще тоді римського християнина Теофіля, про передані ним події (1,1-4.)

Діяння св. Апостолів покінчив св. Лука писати в Римі зараз по першім увязненні св. апостола Павла в Римі. Він каже, що це увязнення тривало два роки, а дальше вже нічого не подає з життя апостола. Тож укінчення тієї книги припадає на 63 рік після Христа. Також ясно виходить, що вона викінчена перед початком жидівсько-римської війни, що закінчилася жахливим збуренням і спаленням Єрусалиму.

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

ЛЮДСЬКИЙ ЗГЛЯД

Вже майже половина посту минула й не знати чи Іван вже відбув Великодню Сповідь,чи ні. І тому, що я хотів упевнитися про те, загостив вчора ввечері до нього й розуміється, поставив йому питання, що мені так дуже лежало на серці й от що він мені відповів:

— Ні, я ще не відбув Великодньої Сповіді... але от, от мав її відбути... Я вже йшов до церкви рішений'.... але подорозі стрінув я Микиту — Ви його знаєте, правда? — Ну й ми почали говорити. Розуміється, я не мав відваги сказати йому, що я не маю часу, що спішуся....

— Ані куди йдеш, правда?

— Що зробити, це є такі речі, що про них не любимо говорити... І так нагода минулася... іншої ще нагоди не було... Й маєте.

— Й маєте... кажу йому тоном не дуже веселим — й маєте. Що? Не сповнений обовязок... те все зо страху...

— Деж то зо страху, прошу отця!

— Так, так, зо страху перед одним чоловіком, що тепер в твоїх обставинах називається Микита, але взагалі його можна назвати паном людський згляд... Знаєш що, твій поступок містить у собі три речі: непослідовність, брак відваги (інший сказавби "трусливість,) й велику помилку.

— На маєш Іване, проповідь в трьох точках.

— Проповідь не проповідь, але так воно є.

— Отже, моє поступовання малоб бути непослідовністю?

— Так, бо згляд є те саме, що пошана. А ти що пошанував? Чи бажання сердешне своєї мами, чи божий закон, чи свою постанову...деж там, тільки якогось Микиту...!

— Так, то правда, але Ви добре знаєте, що це не дуже приємно, коли про Вас люди різно говорять.

—Ні, й чи ти думаєш, що ти можеш всіх задоволити? Ой, чоловіче, не знаєш української правдивої приповідки: "Ще ся той не вродив, щоби всім догодив." Не хочеш, щоб про тебе люди зле говорили? Чи ти думаєш, що твоя трусливість замкне їм уста? Помиляєшся, приятелю! Коли люди схочуть тебе взяти на язики й поволочити тебе болотами — то це легко зроблять, навіть тоді, коли тобі здається, що ти так робиш, як вони собі бажають.
Легкодухи будуть тебе хвалити, а що скажуть люди розумні? —

— Будь що будь, я не знав, що шанувати. І також був боягузом. Совість мені вже досить докоряє.

— Так, ти мав прапор і встромив його в кишеню, ти з прапору зробив хусточку. Але йдім дальше, ти ще зробив велику помилку. Ти певно думав, що тебе будуть менше поважати, коли побачуть, що ти сповняєш свій обовязок. І тут зайшла твоя найбільша помилка. О, дехто буде ревіти, але тимбільше будуть тебе поважати. А для того треба відважно, мужно сповняти свої обовязки. Правда, не треба писати на дверях твойого дому: Іван Загірний відбуде Великодню Сповідь наступної неділі в годині десятій і пять мінут. Сповідати буде о. Гнесько." Ні того не треба, але також і не треба потайки, "бек лайнами" йти до церкви, щоб ніхто тебе не побачив.

— О, я ще до такого не дійшов...

— Правда, що ні, але до цього багато вже не бракує: Цікава річ, як то кожний уважає себе за щось надзвичайного, коли він таким не є... Є такі, що думають, що ввесь світ слідить за їхніми ділами й в своїм незнанні навіть бояться сповнити свої найсвятіші обовязки.

Розуміється, я то про тебе не говорю...

— Добре, добре! я вмію прийняти нагану, коли вона мені належиться.

— Я це кажу про всіх, що повторяють собі: "Треба так робити, як другі." А воно так не має бути. Тільки, "Треба сповнити свій обовязок," хочби й цілий світ був проти тебе.

— Це є розумне прошу отця, і тому я Вам обіцяю, що до Великодня я висповідаюся. Таки при найближчій нагоді.

І мій Іван відійшов похнюплений, як змокла курка.

Переповів о. Модест Гнесько, ЧСВВ.

Катол. жінка

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛ. ЖІНОЦТВА В КАТОЛ. АКЦІЇ

Заможніші християни давали для цього свої мешкання. І тут виступають передусім християнські жінки й приладжують усе до гідної відправи Служби Божої і цілого Богослуження. З делікатним відчуттям жіночої душі дбали вони — не можна тут інакше думати— про гарне, добірне, настроєве прибрання кімнати і всього, що було потрібне до Богослуження: одежі, накрить і утвари. Як це відбувалося щиро, сердешно, з якою посвятою, як Ісусова Мати й її товаришки з Галилеї і Юдеї: Сальоме, Іванна, Магдалина, Марія Клеопова, Марта і Марія з Витанії, Сузанна і Марія з Єрусалиму — приготовляли і прикрашували кімнату, в котрій мала відбутися Пресв. Євхаристія відправлена Апостолом,де під видом хліба й вина мав бути приявний Її Божественний Син!

Впадає в очі, що часто згадується якраз жінок, що дали свою хату на Богослуження. І так згадана Марія з Єрусалиму,мати Євангелиста Марка.Навіть її слуга, спритна Роде, що не отворила сейчас дверей стукаючому довго Петрові, котрий вийшов з вязниці і спішив відвідати своїх братів та сестер, зібраних у Марії на молитву за увільнення його, голови Церкви, з вязниці і від присуду на смерть. (Діян. 12,12 і слід.)

Попри Марію Єрусалимську бачимо першу христ. жінку в Європі, Лідію з Філіппі в Македонії. Була це поганка з Тиятири в Малій Азії, а в Філіппі провадила крамницю з кармазином (пурпуровими матеріями,) який виробляли в її батьківщині. Вона прийняла передтим жидівську віру й з жінками ходила що суботи на молитви до синагоги. Там у синагозі проповідував св. Павло, й Лідія навернулася до Христа З цілою своєю родиною прийняла хрищення і сталося щось особливе: Лідія не стала частинно християнкою, а цілковито, як це жіночій природі відповідає. Їй не вистарчало бути самій християнкою і свою рідню до Христа привести. Вона хотіла щось більше зробити в служенні Христові щодо Його громади була хрищенням прийнята.Вона тому благала місіонарів кажучи: "Коли ви заявили, що я вірна Господеві,. увійдіть до мойого дому й проживайте." Св. Павло і його товариші Сила й Лука вагалися, чи прийняти запрошення. Становище жінки у цій справі зівсім небувало нове! Але чи Ісус не бував у Витанії у Марії і Марти? Лідія наставала і врешті пише Лука, бо він є автором Діяній, і був при тім: "І присилувала нас." Дім Лідії це перша церква в Європі, перша місійна станиця, в домі Лідії була відправлена перша Служба Божа в Європі.

(Д. б.)

о. Степан Семчук

МИТРОПОЛИТ МИХАЙЛО РАГОЗА

Так примір ом ціле латинське владицтво в нашім прастарім Холмі вивінуване маєтками нашого владики й нашої Церкви, які безцеремонно позабирали за свої.

Часто на ці маєтки були й заховалися письменні записи при наших церквах й владицтвах. часто однак їх не було, тільки власноручні записи на евангеліях, що лежали на престолах. Так на основі старовинних письменних грамот, як також записів на евангеліях майже всі владики наші доходили своїх прав до старих посілостей і маєтків Церкви. Є рішення соймів й королівські декрети майже що кілька років в цій справі. В королівськім декреті з 2-го серпня 1595 р. король Жигмонт III в українській мові дає забезпеку нашим владикам перед самим проголошенням Унії, що не тільки всі маєтки нашої Церкви остануть ненарушені, але також забрані повернуть. Та вже найблищі роки доказали, що були це тільки паперові слова....

Крім поставлення нового митрополита, патриярх назначив луцького епископа Кирила Терлецького своїм екзархом на Україні, тобто своїм оком і ухом, своїм особистим відпоручником, що міг слідити всіх владик й самого митрополита та прямо про все повідомляти патриярха — і зажадав від митрополита данини десять тисяч золотих.

Наша Церква обідніла, владики не були багаті, митрополит щойно обняв владу й у висліді домагання патриярха скликав раду владик 1590 року, на котрій замість данини рішено вкінці пірвати з Царгородом, котрому видно більше йшло про українські данини, як українські душі. Це була остання, найблизча й безпосередня причина, чому наші владики оконечно рішили зірвати з Царгородом й розпочали переговори з Римом.

Слова епископа Терлецького

Та хоч митрополит скликав владик на нараду в справі данини для патриярха, ми не находимо підпису митрополита під рішеннями нарад в справі Унії. Тими першими епископами нашими, що підписали рішення зірвати з патриярхом й пристати до Унії з Римом, як було колись за давних часів на Україні, були владики: Кирило Терлецький, епископ луцький і острожський — Леонтій Пелчицький, епископ пинський й турівський — Гедеон Балабан, епископ львівський і Діонісій Збіруйський, епископ холмський.

Єпископ Терлецький, котрому Боже Провидіння судило стати промотором справи й одним з найактивніших її діячів, так пише в цій справі: "Краще є бути під одним найвищим пастирем, як жити під пятьми або шістьми, та оставати в мирі й любові з римлянами, котрі за Божою поміччю візьмуть нашу Церкву в оборону й настане кращий порядок."

А писав цей, якому патриярх дав окремі й надзвичайні повновласті, котрий був його заступником на Україні, міг наглядати й напоминати, а навіть суспендувати й зложити з уряду інших владик. Він певно краще як хто інший відчував неспроможність і моральну безсильність патриярха подолати й запобігти злу й знав, що звідтам для української Церкви нічого сподіватися. Тому стає одним з найгорячіших й послідовних та витревалих працівників Унії.

Дальші унійні наради

Наші владики поручили дальше ведення справи епископові Терлецькому, уповажнивши його в своїм імені ділати. Це уповажнення потім відновлювали кілька разів, а в останнє їздив до Риму разом з Потієм від імені всіх владик України й самого митрополита.

Рішення нарад з 1590 р. предложено до відома короля з певними вимогами, котрі король затверджує аж два літа пізніше 18 марта 1592 р. Ці вимоги відносилися до повного й незмінного збереження наших обрядів й звичаїв нашої Церкви, а також до її правного забезпечення перед можливим наступом Царгороду, до забезпеки маєтків Церкви та урядів тільки для людей українського походження, й католицької віри. Йшло також про повне зрівнання нашого духовенства з латинським у всіх справах й привілеях, про школи й друкарні. А вкінці про зрівнання владик в справах й привілеях з латинськими.

Анна Арабська

ДЛЯ КРАЩОЇ БУДУЧЧИНИ

Правдою є, сумною правдою, що наш український нарід немає ясних виглядів для кращої будуччини, ні в Европі, ні по цьому боці Атлянтику.

Страшна дійсність, як черв гризе наше сумління, що ми повільно вимираємо. В Европі, на українських землях і поза межами нашої землі вимираємо поневолені на Голгофті шибениць, в тюрмах, засланнях, скитальщині: голоді й холоді, а по цьому боці Атлянтику постепенно вимираємо у винародовленні.

Життя — це боротьба і чим більша загроза висить над життям — то тим сильніших людей треба, щоби цю загрозу видержати.

Кому бракне способів і хотіння до боротьби за своє існування, цей загине. А величезна маса наших українських людей тут у нових вітчинах не є свідомі цього, що вони навіть тоді вимирають, як мають матеріяльні засоби й забезпеку для свойого життя фізичного, чи тілесного. Такі люди не є свідомі, що їх робить вищими від звичайної звірини. Такі люди не є свідомі того, як можна а як не можна жити вартісним життям! І тому ми Українці постепенно тут в заморських своїх нових вітчинах вимираємо, бо поперше на загал ми не є свідомі вартости свойого духового й національного життя, а подруге, ми назагал не маємо хотіння жити й тому не шукаємо способу боротися за своє українське існування. Ми, одні несвідомі, а другі байдужі дивимося, як наше молоде покоління відходить від нас і пропадає в морі винародовлення. Нам не інтересно знати, як канадійські Французи, ще не винародовилися живучи в Канаді вже понад пару соток літ! Нам ні трошка не інтересно знати, як тільки століть може жити жидівський нарід, розсіяний по цілому світі? Як цей жидівський нарід міг пережити египетську й вавилонську, асирійську й римську неволю і багато інших поволень і не тільки не загинув, але без армії й оружжа виборов собі поважне місце в світі? І сьогодні, коли бють і знущаються над таким народом, як наш український, то нашого благаючого голосу ніхто не чує, але коли десь ударять одного Жида, то жидівський крик цілий світ чує. І не думаймо, що згадані народи поклали мало зусиль і заплатили малими жертвами за своє життя і своє вартісне місце в світі. "Силою волі людина здобуває світ для себе," сказав німецький поет Ґете. А ми, Українці постепенно вимираємо, бо не маємо ні сильної волі, ні сильних постанов боротися за своє життя і своє місце в світі.

Для нас Українців кріза винародовлення, як в Канаді й Америці, так в Аргентині й інших краях південної Америки, де живуть наші люди, є спільною кризою і спільним фронтом для боротьби. Назагал ми, не маємо інші причини крім тих, що я вище згадала. Треба собі правду в вічі сказати; що нам брак відваги до тієї боротьби й бракує нам також інтеліґенції, щоб ця наша інтеліґенція могла піднести вартість нашої мови в очах українського молодого покоління, а друге, щоб зуміла головний чинник нашого національного життя — українську мову — піднести, як чинник духової вартости перед співгромадянами наших нових вітчин. Ми в західніх провінціях Канади повинні до провінціональних законодатних тіл вибрати якнайбільше своїх заступників, щоб через їхні домагання й через вплив наших учених на полі канадійського шкільництва й освіти ми моглиб здобути місце для своєї мови в університетах трьох західніх провінцій, де наш нарід жие таким великим числом.

Виборовши місце своїй мові в університетах Західньої Канади, ми таким способом зробилиб головний чинник свойого національного життя упривілейованим і таким способом зробилиб українську мову надзвичайно вартісною в очах нашої студіюючої молоді й в очах наших співгромадян. Також через впливи наших учених людей, на просвітні курси й установи в іншим нових вітчинах Українців по цьому боці Атлянтику можнаб виборотиі місце нашій мові в тамошніх університетах. Тимсамим ми піднеслиб значення свойого національного життя через ширення і розповсюднення скарбів української культури, найперше серед нас самих, а відтак серед наших співгромадян у наших заморських вітчинах.

До такої праці нам потрібно багато інтеліґентних людей. В нас є багато людей, що в нових вітчинах покінчили високі школи й від багатьох з них ми часто чуємо, що вони не можуть працювати на українській громадянській ниві тільки тому, що їм бракує українського знання. Якщо в цих наших образованих людей булаб добра воля, національна свідомість українська й почуття обовязку служити ратункові нашого життя — то для них в нас широке поле до попису, навіть з їхнім тільки англійським знанням. Скільки такі наші освічені люди моглиб зробити для введення нашої мови до університетів в нових вітчинах своїми впливами на наукові й просвітні круги? В канадійських університетах ми маємо прихильних людей між професорами. Маємо великого приятеля проф. Симпсона, в саскачеванським університеті й проф. Киркконела в Гамільтонськім університеті. І хоч проф. Кирконел отверто заявив, що він стоїть за винародовленням нових Канадійців — то він тільки тому так думає, що ніхто з нашої сторони не підойшов до тієї так глибоко думаючої й симпатичної людини й не представив йому фактично слушности нашого українського життя. Він напевно нас зрозумівби, бо ця людина не в одній справі нас глибоко зрозуміла. І за нашим вірним й розумним старанням, ми й найшли собі не одного приятеля для своєї життевої боротьби.

Та кріза наша не тільки в тім, що нам брак освічених людей, але й в тім факті, що серед наших освічених людей дуже мало правдивої інтеліґенції. Є в нас багато високо-освічених людей, котрі не мають вищої духової теми, котрі не почувають у своїй душі поклику служити вищим цілям свойого рідного народу. Перед нами отворився гріб винародовлення тільки тому, що величезне число наших учених людей думають, що вони українські інтеліґенти, як вони є з українського походження професіоналістами. І кличуть ці наші професіоналісти свій нарід, "ходіть свій до свойого." Мають рацію кликати свій нарід, щоб український нарід їх попирав, бо вони вийшли з українського народу, і є синами і доньками його.

Одначе український нарід, у своїй кризі вимирання, потребує їхньої помочі. Люди тоді себе й свої потреби найглибше розуміють, як вміють собі взаїмно помагати. Бо коли тільки скажім одна людська кляса все помагає другій, а ця друга ніколи не журиться, щоб помогти першій—то ця друга кляса тільки першу клясу використовує.

МАМИН ГРІБ БЕЗ ХРЕСТА

Тому кілька літ був у Жовкві сиротинський суддя п. рад. Ів. Сінгалевич, що його пізніше більшовики вивезли на Сибір і там він помер. Він жив з монастирем ОО. Василіян у приязних відносинах. Одного разу в розмові з ним зайшла бесіда про релігійність нашого народу. Він сказав: "Послухайте, Отці, коротенької історії, що її довелось мені бути свідком як сиротинському судді:

В одному селі нашої округи померла була вдова, лишаючи по собі сироту — хлопчину віком яких 9-ти літ. Треба було настановити йому опікуна. Випало назначити його вуйка. В спадку по матері припало хлопчині кусник поля, около морга. Опікун мав уживати те поле й утримувати за це сироту. Та мав він досить власних дітей. Хлопчина не міг довго втриматися між ними. Занадто збиткувалися над ним і докучали йому. Він утік від них і попросився на службу до одного досить бідного господаря, що мав самі дрібні діти. Цей прийняв його за пастушка. Новий господар давав хлопчині їсти, але належно вбрати його не мав защо. А опікун, хоч уживав поле, не хотів нічого справити. Робить на чужих — говорив — хай чужі його вбирають. Господаря боліло серце, що його служка такий обдертий, а прецінь якийсь спадок мав. Тому прийшов він до мене й розказав мені долю сирітки. Я завізвав опікуна, щоби прийшов разом із хлопчиною до суду.

Я глянув на хлопчину. Справді дуже нужденно був убраний. Я почав робити опікунові докори. Поле уживаєш, кажу — а сироті навіть якого лаха на справиш.—Хлопчина спустив низько голову й глибоко задуманий мняв у руках свою шапчину. Виглядав так, якби хотів щось сказати, та не мав смілости. Щоб його осмілити, я сам запитав його: Щож ти хочеш, щоб тобі справити? Хлопчина не підносячи голови ні очей і мнучи дальше в руках свою шапчину, сказав зворушливим, протяжним тоном: на гробі мами нема хреста — нічого не хочу — я буду в тому, що маю — нехай наперед поставлять на гробі мами хрест.

Мені тоді станули сльози в очах — закінчив суддя.

БО НЕ СЛУХАЛИ БАТЬКІВ..

Був уже пізний вечір... До одного священика, що по цілоденній праці клався на відпочинок, хтось нагло застукав.

"Прошу!" — сказав священик. І до хати ввійшов якийсь незнаний мужчина.

— "Чим можу служити? — спитався ввічливо священик.

— "Чи ви, пан-отче, не моглиб висповідати двох юнаків, що їх завтра раненько мають розстріляти?

Священик нічого не відповів, тільки скоренько одягнувся й пішов до вязниці. Перед ним відчинилась тяжка залізна брама й він ввійшов на темний коридор. Тут ключник завів його до тюремної келії. Серце його задрижало з болю, коли побачив перед собою двох юнаків, що могли мати по двадцятьдва роки. Оба були гарні, здорові й сильно збудовані... Священик питається одного з них:

— "Друже, чи хочеш висповідатися?"

—"Хочу й прошу мене висповідати!— відповів юнак. Пан-отець висповідав вперед одного, а потім другого.

Священик попрощався з вязнями й вийшов. Наступного дня раненько пан-отець знов прийшов до вязниці, бо мав бути приявний при страченні. Перед тюрму заїжджає візок. До візка сідають вязні, а біля них священик. По дорозі пан отець питає:

— "Мої друзі, скажіть мені, що є причиною вашого нещастя! Я є катехит і працюю над молоддю. Я хотівби її перестерегти, щоб вона не впала колись в те саме нещастя." Юнак, що сидів по правій стороні сумно відповів:

— "Непослух для моїх родичів є причиною мойого нещастя. Мої батьки добре мене виховали... Але я не слухав їх. Я знайшов собі злих товаришів, які завели мене на злу дорогу. Вони навчили мене пити й весело бавитись із дівчатами. На це треба було грошей. Але й на це злі товариші знайшли раду. Вони дали мені револьвер і казали зробити напад на пошту, щоб грабувати гроші. Я нещасний послухав їх... І вбив навіть касієра. Я й цей мій товариш.. Та по кількох днях поліція зловила нас. В суді нас засудили на кару смерти, тепер ведуть нас на місце страчення."

Ще минуло кілька хвилин і оба юнаки стануди під муром Їм перевязали очі... Жовніри звернули до них дула своїх крісів... й оба юнаки попадали від крісових куль.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ

Ігрища

За панування Доміціяна дуже часто відбувалися ігрища. Їх величавість перевисшала всякі поняття. Як тільки здирства уряду переходили всякі міри й вичерпували терпеливість громадян, цісар защитькував громадян новими ігрищами незвичайно виставними, хоч вислідом цього мусіли бути нові здирства, більші й жорстокіші від попередніх.

Вже кілька разів цісар уряджував ігрища в амфітеатрі й цирку. На цих ігрищах виступало відразу по десять тисяч звірів: спочатку вони показували невинні штуки: вчені слоні писали латинськими буквами по піску, по двацять їх засідали рівночасно до стола, льви з позолоченими гривами полювали на зайців, а вхопивши їх у пащеки відпускали їх живими. На хребтах диких звірів танцювали діти, сорокато помальовані та биндами обвішані струсі гонили по сцені показуючи різні штуки й т. п.

Після такого веселого вступу зачиналося справжнє видовище: починала ллятися кров, кров звірят, що змагалися зо собою, а відтак з людьми, кров ґлядіяторів, що билися не менше жорстоко від диких звірів. За Доміціяна було шість родів ґлядіяторів, що ділилися ще на менших 15 ґруп відповідно до оружжя, народности, краски скіри й т. д. Сам цісар збудував чотири великі ґлядіяторські школи коло флявіянського амфітеатру або Колосею. Від полудня до пізної ночі билися на арені: поодиноко, цілими відділами, пішки, кінно, на возах, а загальний шал доходив до того ступня, що навіть римські дами виступали на арену й криваво билися пописуючись своєю жорстокістю. І так кров найвизначніших римських родів багрилася на піску арени.

На площі перегонів, що її урядив сам цісар, денно вганялося понад сто возів. В осібному будинку відбувалися конкурси музичні, поетичні й ґімнастичні. Накінець Доміціян улаштував окремі перегони молодих панночок і їм проводив сам у власній особі.

Крім цього ще мала відбутися морська битва під горбом Янікулем на великому озері, що називалося малим морем Воду спроваджено водопроводами з ріки Тибру. Камінні цимбрини й мармурові сходи довкола озера були ділом Доміціяна. На т. зв. столітні ігрища зїхалися тисячі людей з різних римських провінцій.

Кількадесять цісарських лодок із золотими боками та головами дельфінів чи орлів представляли собою справжню фльоту. 19 тисяч моряків мали битися для забави народу. А щоби часом котрийсь не втік, на берегах стояли кінні полки, щоби його мечем завернути на лодку, де його чекала неминула смерть.

На березі цісар був одітий у грецьку пурпуру, на голові мав корону з різбою богів, а в його підніжжа сидів невиллучний карлик. При нєому сиділи жерці родини Флявія.

У воді плавали велитенські гіпопотами спроваджені з Африки й крокодилі з ріки Нілю.

Спершу потворів не було видко, бо вони причаїлися. Аж коли лодки виплили на середину озера, потвори кинулися до них і зачалося страшне дужання. Як тільки з води вигинув лоб потвора, з лодок кидали на нього гаками й списами, що або сховзувалися з грубих скір потворів або ранили їх. Роздражнені потвори кидалися на лодки, перевертали їх з людьми, люди почали пливати, але на них чекали пажерливі пащі крокодилів, що зубами острими, як пилки, розривали нещасних на чвертки й пожирали аж поки самі не згинули від списів і гаків. Грізний рев гіпопотамів ранених, пискіт крокодилів змішувався з зойком нещасних жертв і з несамовитим вереском глядачів. А вода забагрена кровю пінилася від судорожних підскоків ранених потворів. Зо жахливим виттям поранені потвори опадали на дно, а по якомусь часі мертві величезні тілища виплили на верх перевернені лапами до гори.

Цісар славний ловець, сам пускав стріли зо своєї трибуни і нераз поціливши потвора межи очі, немов приправляв йому роги, як це колись чинив на полюваннях зо звіриною в Альбанських горах, де нераз денно вбивав по сто штук звірини.

Накінець розпочався справжній морський бій: на голос труб ударили на себе дві фльоті: одна червона, друга золота. Кораблі в шаленому бігу пороли хвилі й викидали на беріг брудну піну. Лунала воєнна пісня, а весла плюскотіли до такту. Нараз ближчі кораблі кинулися дико на себе: закинуто мости, блиснули мечі, розгорівся бій. Боєвики доказували чудес мужности й зручности, публика захоплювалася щораз більше, крик ставався верескливий, в гору летіли хустини й убрання — боротьба ставалася загальна. Тіла зіпхнуті тяжко опадали в воду, різнородна збруя наповняла повітря брязкотом, а кров ллялася струями.

Нагло поллявся зливний дощ. Неначе небо лютувало на цю людську різню і хотіло її перервати. Але Доміціян розогнений пристрастю ігрищ не дозволяв на це. Хоч сам кілька разів зміняв перемоклу одіж, нікому не дозволив рушитися з місця. Тисячі штучних огнів освітили пітьму відбиваючися у воді червоній від крови.

Ігрища затягнулися в пізну ніч. Боротьба ще не була вирішена. Гори тряслися від людських криків, оплесків і прокльонів, аж вкінці партія червоних-цісарська побідила й заткнула пурпуровий прапор.

(Д.б.)

о. В. Гавліч, ЧСВВ

НЕЗАБУТНЯ НІЧ

У ВІДЕНСЬКІЙ ВЯЗНИЦІ

Треба знати, що з кожним засудженим на смерть, від прочитання присуду аж до його виконання є разом, з ним замкнений ключник, що глядить, щоб засуджений не втік, чи не відобрав собі життя.

Сам жеж кандидат смерти прикутий до стіни ланцюгом, довгим яких 4 метри. Крім того його права рука до лівої ноги була прикута так, що він не може піднести руки до чола. Хотячи перехриститися, мусить піднести ліву ногу трохи вгору.

Хто там і так сидів, то направду був уже одною ногою на тому світі. Там чулося подих смерти. Здавалося, що це не кайдани на руках і ногах нещасного дзвонять, але що це смерть своєю косою подзвонює...

"Злочин і кара"

Розглянувшись по келії, гляджу на засудженого. Вітаюся, силуючися на якнайбільший спокій. Передімною хлопець, яких 24 років. Гарний, як писанка. Здоровий, як дуб. Він сам син українських степів. Ще перед сповіддю питаюся, що його сюди загнало. "Дрібниця" — каже. І зачинає оповідати.

"Мене забрали Німці на роботи та привезли в Австрію. Мусів я важко працювати. Їсти в таборі було мало. До цього поводилися з нами, як з псами. Це вже остогидло мені. Рішився втікати з табору. Знайшов ще шістьох однодумців і охочих. Ніччю приставили дошки до дротяної огорожі, перекралися і в поблизький ліс. Де були — не знали. Блукали. Лихо наднесло лісного. Біда буде, подумали. Лісний сторож запитав, що ми за одні. А ми довго не думали, зловили його за руку, відібрали рушницю та давай утікати. За той час один з нас придержував лісничого, щоб другі мали час втекти. Побачивши, що ми далеко, пустив його, не роблячи йому нічого злого. Рушницю такиж зараз кинули в корчі. –Це все. Назабаром зловила нас поліція, повідомлена лісничим. За це нас сімох іде на смерть."

Оповідає це спокійно, навіть з гумором так, начеб оповідав зимою, яку пригоду на вечерницях. — Слухаю й серце болем стискається, за що наші люди гинуть. Відібрання лісничому рушниці — це "злочин," а сім молодих на смерть — це кара!

"Ще один день життя"

Сповідаю, а по сповіді просить мене ключник, що підчас цілої сповіді сидів у келії, при столику, щоб я запитав чи не має засуджений ще якого останнього бажання. Питаю. А він глянув на мене синіми очима й каже: "Чи не моглиб замінити мені смерти на досмертню вязницю, чи досмертню примусову працю.

Питається і сам сумнівається в можливість такої ласки.

Почувши відмовну відповідь, говорить дальше,: "То можеб могли відложити ще бодай на один день виконання присуду? Сказав це з таким спокоєм, що аж мене дивує. — Дивним мені було таке бажання, бо який місяць перед тим один сімнацятьлітній хлопчина, родом біля Тарнова, якого я також сповідав на смерть у цій тюрмі, бажав чогось цілком противного. Він хотів, щоб присуд виконано якнайскоріше, бо саме чекання було для нього найгіршою мукою, як говорив. Тому й кажу йому: "якщоб я був на твоїм місці, то якраз бажавби, щоб якнайскоріше виконано присуд." "А я ні," — відповідає засуджений. "Я хотівби ще на світ подивитися." "Яб станув собі проти решітки, поглянувби на небо, якого клаптик синіє через ґрати, згадавби синє небо над рідними степами, а тоді й умиравби спокійніше мігби. А вже правдивим щастям булоб для мене перейтися хоч вулицями міста та ще раз побачити людей на волі. Меніж ще так хочеться жити, бодай один день жити. Та сам бачу, що це неможливе." Так нічого не вдієш," закінчив він розмову з подивугідним спокоєм. "Держись міцно та не забувай на Того, що також кривду терпів, не забувай Розпятого," додаю від себе. "Будьте спокійні, я не злякаюся, бо вірю в життя вічне." — І я з більшим спокоєм відойшов з келії, як до неї входив.

"Мамо, моя мамо!"

Провадять мене до другої келії. Вона подібна до першої. Той сам брязкіт кайдан вітає мене. У них закутий молодий мужчина, яких 30 літ. Його вигляд поважний. Очі блестять сумом.

Сповідається, а відтак питаюся його в імені ключників, чи не має він якого останнього бажання. — Його останнього бажання до смерти не забуду.

Почувши, що він може ще щось на цьому світі бажати, зрадів. Очі заблисли надією. Лице прояснилося. Бадьорість обгорнула його.

—"Знаєте, отче, бажаю тільки одного. Між моїми речами, які мені забрали по мойому присуді до тюрми є портфель. В ньому, між іншими паперами, є знимка моєї матері. Нехай принесуть мені цю знимку. Це моє одиноке бажання на цьому світі... Я собі сяду оттут, на ліжку, візьму знимку моєї матусі в руки й поглину щераз на неї. При цих словах сів собі на тапчані, простягнув праву руку перед себе і глянув на неї очима, повними дитинної любови, показуючи мені, як він глядітиме в останне на світлину своєї незабутньої матусі.

Цей образ засудженого на смерть, з простягненою рукою, з якої звисали брязкучі кайдани, стоїть мені перед очима...

А ці очі?... В них є нараз все, чим є для кожної людини його рідна мати. (Д.б.)

З людського життя

НЕВДЯЧНИЙ СЛУГА

Один могутній цар, що мав усі народи під собою, взяв собі за завдання так поступати, щоб тих усіх людей зробити якнайбільше щасливими.

Одначе, як звичайно буває в житті людства, що коли якомусь чоловікові занадто добре, то він не вдоволяється тим, що має, але шукає ще чогось кращого та часто забуває про свойого добродія, а навіть пробує бунтуватися проти нього. Так і сталося в тому часі. Один слуга царя спроневірився доброті свойого пана. А почав він від цього, що не схотів слухати приказів царя, хоч вони не були тяжкі. Відтак зайшов він так далеко, що почав погорджувати своїм царем, посміхався з нього, а навіть зневажати його обидливими словами...

Довідавшись про ці злі поступки свойого слуги, розгнівався могутній володар і дав приказ прогнати того підлого чоловіка з царського двору та всадити його до непривітної, темної вязниці й там мучити його найтяжчими муками аж до смерти — на пострах людям. І не тільки його самого, але й цілій його родині замкнути вступ до цього царства.

А мав цей цар сина-одинака, що своєю добротою та любовю до людей старався перевисшити навіть свойого батька, бо коли довідався цей син, яка доля стрінула того нікчемного слугу та цілу його родину, удався перед трон свойого батька та став просити й благати царя, щоб він простив тому слузі ще цей раз. Але цар досі милосерний показався тепер дуже строгий і домагався, щоб на тім слузі виявилася також його справедливість. Не дався в ніякий спосіб переблагати. Засуд був уже виданий.

Але царевич не тратив надії. Він удається щераз до свойого батька з такою пропозицією: "Отче мій, знаю, що цей зневажив дуже тебе, і за це належиться йому страшна кара,... але я так люблю всіх тих людей, навіть цього проступника, що я хочу за всяку ціну рятувати його і його родину від неминучої кари. Однак, щоб заразом і задосить учинити твоїй справедливості, я сам годжуся й хочу взяти на себе ті всі кари наложені на нього, тільки щоб він міг бути вільний та щасливий.

Хоч як пробував цар опертися тим домаганням свойого сина, але цей безперервно благав, щоб сповнити його волю й батько не міг довше спиняти, бо й сам ще любив людей, як перше, та хотів бачити їх щасливими. І тому вкінці годячися на бажання свойого сина додав ще такі слова: "Прощу я тому слузі й цілій його рідні всі його кривди й звільню його з кар тільки задля заслуг твоїх, мій сину, що ти сам годишся терпіти, щоб винагородити моїм кривдам і нарушеній славі, але домагаюся ще одного від нього. Нехай він сам прийде до мене та зо щирим жалем признається до своєї вини та приречe повну поправу. Аж тоді прощу я йому все, що він заподіяв мені."

Відойшов царевич урадуваний, що вдалося йому вирятувати цього слугу від його мук, і удався просто до вязниці — а йому приказав іти, бо він відтепер стає свобідний. Тільки нехай жалує свойого поступування та жиє відтепер як годиться слузі такого царя.

Коли настав час призначений на муки, випровадили посіпаки свойого вязня, почали його мучити всякими способами: били, копали його, бичували, плювали в його лице та завдавали всякі муки, що тільки могли продумати... А він удаючи найгіршого злочинника, переносив усі ці терпіння мовчки, з любови до цього нещасного слуги...

Та не вдоволилися люди самими муками, вони домагалися смерти свойого вязня... І рішили розпяти його на дереві... А межи людьми був і цей злобний слуга, що за його провини мусів стільки терпіти син царя. І коли побачив він, що мають прибивати до дерева його спасителя..., він рішився тоді на щось непредбачене, велике — приступив скоро до тих мучителів, з рук найближчого вирвав молоток і цвяхи, кинувся на свойого великого добродія та спасителя й став немилосерно вбивати в його доброчинні руки грубі цвяхи та прибивати до дерева.....

Побачив це поступовання свойого слуги мученик любови... і тяжко та гірко заболіла його ця груба невдячність цього, що за нього рішився він навіть умерти. Однак навіть у цій такій прикрій хвилі не відвернув він ще своєї великої любови до того нещасного тільки звернувся до свойого отця й зібравши останків сил закликав: "Отче мій, прости йому, забудь йому це, бо він не знає, що робить..." І так замучений віддав він своє життя за спасення цього нікчемного та найбільш невдячного слуги...

Так закінчилася та сумна подія, що сталася близько 2,000 літ тому. Думаю, що не треба казати, що це не був звичайний цар, а Цар над царями, наш Творець і Бог, що Його Син Єдинородний згодився взяти на себе муки не рівного собі, але немічного сотворіння свойого, бо "полюбив він людей своїх, до кінця полюбив їх..." Так. За нас, за наші гріхи дався мучити й розпяти себе на хресті Христос, щоб тільки нас ущасливити... А ми, замість вдяки Христові за цю безмежну любов, замість щирого жалю за наші гріхи й провини, замість покаянної сповіді й постанови поправи... чиж будемо далі такі невдячні, як цей слуга та прибиватимемо знову люблячі руки нашого Спасителя й Бога до дерева цвяхами наших гріхів? Деж наше сумління? Деж наш стид і сором? Нехай від цього посту й цеї великодньої сповіді не буде в нас більше такого невдячного поступовання супроти нашого Спасителя.

о. Мирон Дацюк, ЧСВВ.

Здалека і зблизька

ОТТАВА. Поїздка по Европі. Читачам "Світла" мабуть уже відомо, що дружина моя і я щойно повернулися з три-мі місячної обіздки по Европі.

Я сам був один місяць в Німеччині (в зонах: англійській і американській.) Там відвідав я поважне число українських таборів. Бачився з нашими людьми, а також із мілітарним персоналом в цих зонах. Мав переговори з високими мілітарними урядниками.

В Італії я з дружиною був 17 днів. Отці Василіяни постаралися для нас про особливішу авдієнцію зо Святішим Отцем, Папою Пієм XII і ми були в нього з о. М.Когутом,ЧСВВ Святіший Отець вислухав нашої подяки, що її ми зложили Йому за оборону нашого народу й за видання Енциклики. Святіший Отець знає по-англійськи й ми не мали труднос ти порозумітися. Він питав нас про різні справи й ми відповідали. На закінчення Він поблагословив нас, наші родини й наш український нарід. Дружина моя купила собі й для своєї мами дві дуже гарні вервиці, що їх Святіший Отець поблагословив. Також одну для о. Когута, що ми привезли для його мами. В додатку до цього Св. Отець дав нам від себе по одній вервиці. Ця авдієнція відбулася дня 27 січня, і тогож самого дня на першій сторінці часопису "Оссерваторе Романо" появилася вістка, що ми були на авдієнції Святішого Отця.

Також мали яких 15 хвилин розмови з Кардиналом Тіссераном на другий день. Він також говорить добре по-англійськи й ми мали дуже інтересну розмову. Отець Когут знова був дуже ласкавий піти з нами.

В додатку до цього ми були через два дні в Ріміні, де є поверх 8 тисяч Українців. Були ще в кількох менших таборах, та мали переговори з передовими властями та з представниками різних держав.

Були у Франції кілька днів й там стрічались з деякими поважними Французами та й з нашими Українцями. Бачилися там з о. Й. Жаном, ЧСВВ та з іншими священиками.

В Англії ми були кілька разів й в Лондоні робили всякі заходи в цілі допомоги українським скитальцям. Мали ми важливі переговори з різними урядовими чинниками, та з іншими людьми.

посол Антін Глинка.

Примітка Редакції. Вп. п. послові щиро дякуємо за цей цікавий допис. Сподіємося,що розмови, заходи й інтервенції п. посла увінчалися гарним успіхом, але про них п. посол у своїй скромності не згадує.

ШИКАГО. (Вест Пулман) Ілл. З життя нашої парохії. Наше Апостольство Молитви при парохії св. Михаїла гарно працює для добра нашої Церкви й народу. На своїх місячних зборах під проводом ревнительки пані Марії Борис, неодне ухвалено, що є взором до наслідування іншим товариствам. Вистарчить тільки дещо згадати, як жертвенність на скитальців в сумі $25.00 і сироти в сумі $25.00 з приводу Різдвяних свят. На поміч скитальцям і по святах прийшли членкині Олена Шпорлюк, Анна Олещук, Анна Нісевич і Анна Стефанюк, які мимо непривітньої погоди ходили щедрувати. Разом нащедрували $128.00 на скитальців. Поминаючи теж що наше Сестрицтво перед постом справляло запусти, з яких прийшов гарний гріш для парохії, гідний похвали є замір відограти кілька представлень в наступних місяцях, а особливо думка заложити бібліотеку при парохії для збільшення знання церковних й народніх справ.

Дійсно красний приклад до наслідування.

ШИКАГО. (Вест Пулман) Ілл. Остання згадка. Дня 3-го лютого по дво-літній недузі, за осмотрений Найсв. Тайнами упокоївся в Бозі Михайло Борис. Покійний родився в Шикаго і прожив 32 роки.

Бл. п. Михайло зіставив в смутку жінку Маріяну і 4 літну донечку Геню, бабуню Анастасію Береза, родичів Михайла й Марію Береза, дві сестрі й брата.

Похорон відправив Всеч. о. Із. Когут, ЧСВВ., в церкві св. Михаїла.

Родина й приятелі крім сповнення милосерного діла щодо тіла покійного не забули й на діла милосердя щодо душі, бо замовили 27 співаних і 7 читаних Сл. Божих за покійного Михайла.

По похороні на спільнім обіді на зазив о. пароха присутні зложили на пресу $14.00. Із тієї суми $7.00 на Шлях, а $7.00 на "Світло."

Спи дорогий Михайле, нехай земля буде тобі пером.

Приятель.

БОРЩІВ, АЛТА — Хрестна дорога. Наша відновлена й помальована церква ще потребує трохи внутрішніх прикрас, бо ми хотілиб, щоб наша церква була дійсно гарним домом Божим. Тому наше Сестрицтво св. Варвари й наше дбайливе жіноцтво подбало про гарну хрестну дорогу до церкви. Аж з Монтреалю спроваджено образи артистичної хрестної дороги в гарній плоскорізбі, що коштувала майже $150 долярів. В неділю 23 лютня прийшовши до церкви, ми побачили образи хрестної дороги вже на стінах церкви, що додало нашій церкві немало краси. По Службі Божій наш о. Парох виголосив проповідь про значення хрестної дороги, відтак посвятив образи, а вкінці провів нам першу хрестну дорогу. Ми з книжочками в руках слідкували за ним у цьому набоженстві та прирекли собі якнайчастіше приватно відправляти це гарне набоженство, особливо підчас Великого Посту. Відтак кількох наших ревних парохіян купили по одному образові хрестної дороги і таким чином помогли нашому Сестрицтву. Дай Боже, щоби частим і побожним відправлюванням тієї хрестної дороги, ми випросили в Бога скорочення хрестної дороги нашого народу.

Свій.

ТРАНСКОНА, МАН. При сумній нагоді. П-ство Шийки, Транскона, Ман., дістали відомість зо Старого Краю, що дехто з їхніх рідних між іншими мама і брат пана Шийки, погибли з рук більшовиків. Ті, що ще живуть, находяться в дуже невідраднім положенні. Першого січня п. Шийка найняв Службу Божу за свою рідню в Старім Краю. Службу Божу відправив о. Боніфатій Слобода, ЧСВВ Співав хор молоді під управою Павла Іваськова. По Службі Божій була панахида за покійних з родини.

На обіді по Службі Божій були присутні найближчі сусіди. Збіркою на "Світло" зайнялася п-ні К. Іваськo. На "Світло" зложили: С. Кристалович — $1.00, П-ні Шийка — $1.00, В. Бурдейний — $.50, П. Іваськo — $.50, М. Шомишин — $.50, П. Охацький — $.35, К. Іваськo — $.25, С. Шийка — $.15.

Всім жертводавцям щире "Спаси-Біг!"

МОНДЕР, АЛТА. 60-ліття пані М. Корчинської. 25-го лютня припало 60-ліття знаної і любленої діячки не тільки в Мондері, але й в околиці пані Марії Корчинської, що була не тільки головою жіночих організацій, але й "Народнього Дому" в Мондері. Ювілятка дійсно нічого не сподівалася, коли її запросили до Народнього Дому нібито на якесь засідання. Аж коли вона появилася на салі, всі присутні привітали її гучними оплесками й посадили на почесному місці. Підчас смачної вечері господар свята п. В. Шулба почав покликувати до слова промовців майора міста Сацькова, голову Народнього Дому Гаврилюка, др. Стрільчука, о. Місіонаря зо Старого Краю й багато інших. Усі промовці підносили заслуги й працю п. Корчинської та висказували побажання, щоби більше українських жінок мали такого суспільного духа, як Ювілятка. Пані Осмак вручила Ювілятці гарний дарунок. Вкінці зворушена Ювілятка відповідала в глибокій скромності дякуючи всім та прирікаючи працювати дальше для добра нашого народу. Загриміло гучне многоліття Вкінці на зазив п.Корчинського присутні зложили $11.00 на скитальців.

Присутній

АРРАН, САСК. Вінчання молодят. Дня 16-го листопада відбулося вінчання п. Мирослава Курилович з панною Катериною Захарій з Арран, - Весна Саск. Весілля відбулося, дуже взірцево у родинних домах обох молодят, у п-ва Василя й Марії Захарій і п-ва Ілії і Марії Курилович Арран-Весна Саск. Обоє молодята походять з родин добрих й релігійних парохіян й чільних громадян в тутешній околиці. Родичі обоїх молодят є загально відомі й шановані всіми громадянами, а в добрих й релігійних родичів й релігійні діти. До таких дітей належить зачислити й цю молоду пару. Не забуто на цьому взірцевому та патріотичному весіллі й про потреби наших українсько-національних установ. Не забуто в першу чергу за нашу українсько-католицьку пресу. На ту ціль переведено збірку в домах обоїх молодят. В домі п-ва Захарія зайнялися збіркою п. Петро Панаґапко —місцевий учитель і Ф. П. Демчук. Зібрано $16.00 В домі п-ва Куриловичів зайнялися збіркою повище згадані добродії й зібрано $9.00. Разом зібрано $25.00 з чого призначено на "Українські Вісти" $16.00 на "Будучність Нації" $5.00, на "Світло" $4.00. Мушу згадати, що рідня п-ва Куриловичів не жалувала коштів й труду та прибула з далеких сторін, а іменно п. Дмитро Забіяк з Шикаго, Америка, п-во Іван Забіяк, п-во Іван Журавінський, пані Михаліна Ситник, пані Настя Журавінська із Сифтон, Ман., п. Микола Вівчарук із Транскони, Ман., п. Іван Бродер з Ванкувер, Б.К. Повище згадана рідня п-ва Куриловичів була присутня на Богослуженні й шлюбі, тому честь такій родині.

Всім щирим жертводавцям й тим, що занималися збіркою — честь й подяка за доброчинність складається на тому місці, а молодій парі п-ву Куриловичам, благослови, Боже, в теплій Британській Колюмбії в Ванкувері (по весіллі виїхали до Ванкувер, Б.К.) в супружому житті добрим здоровлям, поводженням та всякими життевими достатками!

Ф.П. Демчук.

РИВЕРКОРС, АЛТА. 25-ліття подружжа. В неділю 16 го лютого зїхалися до нашого дому наші добрі сусіди і зробили нам велику несподіванку таку, що ми й ніколи не сподівалися, бо ми в Канаді не маємо ні фамілії ні жадних своїх односельчан.Але наші сусіди довідалися, що нам 25 років, як ми жонаті й Іван Малка та Михайло Буць зайнялися тією несподіванкою й зїхалися до нас на обід. По обіді доручив нам великий дарунок Василь Коченак від всіх сусідів.

Ми їм не годні за таку несподіванку віддячитися, тільки Господь Бог нехай їм досить дасть, чого собі тільки забажають. При тій забаві не забули про католицьку пресу. Збіркою зайнявся Петро Фортас й Іван Малка й зібрали $6.00, а ми від себе дали 3.00 доляри, це небагато, але просимо прийняти й просимо помістити в "Світлі."

З великим поважанням.

Марія Скубяк.

РАЧФОРТ БРИДЖ, АЛТА. 25-ліття подружжа. День 18-го лютня на довгі роки залишиться у памяті Панства Петра й Анастасії Рошко. Цього дня обходили вони свій двацять-пять-літній Ювілей свойого супружого життя. Цьогож дня відправилася Служба Божа по їхньому намірені в церкві св. Івана Хрестителя. Опісля наші Ювіляти приступили до святих Тайн. Як у Галичині панство Рошко любили свою церкву, так й тут на Рачфорт Бридж. Самі до церкви справили ось такі речі як: чашу, процесійний хрест, обруси на престіл й багато грошей жертвували на Божий дім. Крім цих жертв, даром перетримували і ще тепер перетримують всяцeників на станції, як приїжджають на Богослужения.

Коли є Богослуження — то Панство Рошки з діточками приступають до св. Тайн. Це є гарна й побожна практика, до котрої свята Церква завзиває всіх родичів й дітей. На жаль, не всі родичі мають таку побожну практику. Одні дбають, щоб погоститися, потанцювати й в карти заграти. Ще інші дбають, що напудруватися й нігті та губи помалювати. А в св. Письмі не згадує Ісус Христос про такі речі, що за ними сьогоднішний світ гонить.

По Службі Божій Панство Рошки запросили гостей на спільний обід до свойого дому. В часі обіду присутні гості зложили дар в сумі $13.50 для Ювілятів, але вони гарно подякували й пожертвували ці гроші на церкву, на "Світло" і на "Українські Вісти." За це жертводавцям щиреньке спаси-біг, а нашим Ювілятам щастя й здоровля на "многі літа."

Присутній.

АРНОЛД, ПА — Подяка. Підчас праці я тяжко захворів. Сестри Служебниці Пр. Діви взяли мене зараз до шпиталя і дали першу поміч. Я пролежав три тижні в шпиталі, а відтак перейшов до своєї дочки. Тепер уже чуюся добре. Тому на цьому місці складаю за виздоровлення щиру подяку Господу Ісусові і Його Пресв. Матері, а також Сестрам Служебницям, особливо С. Созонті за дбайливу опіку. При тій нагоді складаю $2.00 на "Світло," а $1.35 на нову церкву у Виннипегу.

Василь Кочкодан.

СМОКІ ЛЕЙК, АЛТА. Похорон. Дня 9-го лютня відойшов до вічности ще один із наших піонірів бл. п. Петро Чеґеговський в 89-тім році життя.

В Канаді прожив 39 років. Його жінка вмерла 6 років скоріше. Покійний Петро, хоч вже через два роки був хворий, кілька разів до року, приступав до св. Тайн.

Похоронні богослуження відправив 11-го лютня: Впр. о. Вінцентайло ЧСВВ й Впр. о. С. Курило ЧСВВ з Едмонтону. Покійник полишив в смутку зятя й доньку, Петра й Марію Лащук, 11 внуків і 16 правнуків.

Після обіду Впр. о. Мартирій ЧСВВ ґратулював родині, що справили батькові правдиво католицький похорон.

Впр. Севастіян ЧСВВ звернув увагу присутнім на релігійне виховання дітей і закликав до збірки на Інститути в Едмонтоні.

Присутні прекрасно пописалися, бо зложили $166.50 з чого родина Лащуків жертвувала $100.00. Слава й честь всім жертводавцям. Присутній.

РОЙКРОФТ, АЛТА. Гарне діло. У Манітобі в санаторії вже два роки лежить колишній вояк Української Армії, що має туберкульозу ноги. Минулого року я післав йому одного доляра на листи й на почтові значки, а він відослав ці гроші до редакції і запренумерував собі "Світло" й "Місіонар," бо його душа була голодна духовного корму. Тепер я посилаю за нього передплату й доки я буду жити, буду йому передплачувати ваш часопис "Світло!" **Василь Вернюк.**

Примітка Редакції: Це дійсно гідне наслідування, бо це не тільки діло христ. милосердя, але й практичне апостольство доброї преси. Чи й інші не моглиб чогось подібного вчинити?

ТУГИЛС, АЛТА. Забава. Дня 9-го лютого відбулася забава з двох причин. Поперше кількох членів парохії св. Вол. і Ольги порозумілися поміж собою, щоби справити пущення в домі п-ва Петра Гриціва. По друге п-во Теодор Гармата з Чипмен переходить до Тугилс де недавно набули собі новий бизнес і де думають замешкати на довгий час. Тому, щоби П. Гармата познакомився більше з Тугильцями — то запросили їх на забаву. Всі забавлялися, співали й жартували дуже чемно. Рівнож при цій нагоді не забули й за нашу пресу. П. Петро Гриців попросив щоби перевести збірку, а Семен Іванишин пояснив про стан нашої преси і п. Федір Гармата й Микола Гриців зайнялися збіркою, що принесла $9.25 з чого призначено $5.00 на "Українські Вісти," а $4.25 на "Світло."

Жеретвували наступні жертводавці: По $1.00 дали: С. Іванишин, Ф. Гармата, П. Гриців, Н. Шпак, С. Орлецький, Й. Нога, В. Федун, Г. Федун, Н. Гриців. 25ц. — Г. Миськів.

Жертводавцям щира подяка.

ЛИСТ з Англії. Мені було цікаво читати новинку з Монтреалю, де було сказано про нахабність більшовиків на вічу, на котрім Петро Прокопчук вихваляв більшовицький устрій. Я раджу т о в а р и ш о в і Прокопчукові поїхати на Радянщину й попробувати цього устрою, але не їхати як делеґат з Канади, а остатися там на стало, як звичайний робітник, чи селянин. Тоді він переконавбися, що за хлібом перед пекарнею треба стояти в хвості від першої години вночі до 10 рано, й щойно тоді почує він голос зо середини: "Х л е б а н е т. н е х в а т і л о. П р и й д ь о ш з а в т р а."

Деякі стоять в хвості вдень і вночі, часом тижнями доки дістануть бохонець хліба, або кілька бараболь. Це так у місті або селі. Для кращої орієнтації нехайби т о в а р и ш Прокопчук поїхав у брянські ліси, до Воркути, до Кірова, до Узбекістану чи до Казакстану. Там він побачить терпіння українського народу й перечитає написи на гробах. Там на спільному гробі написано таке: "Л і ч н о е д е л о у к р а ї н с ь к и х собак число 44007."

Отце число я буду памятати до самої смерти. Якщо Прокопчук хоче переконатися про ті гроби — то нехай поїде там, однак я раджу йому добре привязати чоботи до ніг, бо інакше кацапи вкрадуть і закопають босого.Коли мене привели до копальні золота, то я там стрінувся з Українцями й коли ми спізналися — то мене питали, коли буде кінець війни й чи вони ще вийдуть живі з цього пекла. Говорили мені, що їх там було 347 тисяч переважно з Галичини. Вони там живуть у страшних обставинах й їхне число маліє з дня на день. Вже час, щоби оборонці російського комунізму в Канаді поїхали в північну Радянщину й замінялися з тими невільниками. Така заміна виліччилаб їх з їхнього дурману.

П. Ч.

НОВИНКИ

— **Королівська родина** виїхала з Порт Елізабет у глибину Полудневої Африки й прибула до Греємставн, звідки колись тубільці нападали на перших білих поселенців. Понад 9.000 тубільців у національних одягах вітали короля, як та кого, що приніс їм дощ, бо в околиці ю було дощу через три місяці.

— **Премієр М. Кінг** після тяжкого запалення легенів приходить до здоровля. Премієра лікували пеніціліною і він скоро перебув кріау, але до парляменту він не прийде перед 31 березня.

— **Британія і Франція** заключили договір союзу проти Німеччини — так заявив міністер заграничних справ Бевин у британському парляменті. Ця заява викликала радість і бурю оплесків серед послів. Союз заключено на 50 літ для відвернення небезпеки війни з боку Німеччини. Якщо одна з тих держав стане жертвою німецького нападу, друга держава прийде їй на поміч. Обі державі погодилися не приступити до ніякого союзу зверненого проти одної з них. Отже, хоч цей союз безпосередньо звернений проти Німеччини — то посередньо звертається він теж проти Росії.

— **Конференція заступників міністрів** заграничних справ Америки, Англії, Франції і Росії в Лондоні скінчилася невдачею. Хоч конференція тривала повних шість тижнів, не дійшла до нічого путнього в справі мирових договорів з Австрією і Німеччиною. Заступники міністрів згодилися тільки на те, щоби повідомити світ, що вони не прийшли до згоди! Кажуть, що тепер навіть самі міністри не зможуть виготовити договору з Німеччиною. Гарно заповідається очікуваний мир.

— **Бритійці** проголосили воєнний стан у Палестині, бо 10-го березня жидівські террористи знищили будинок офіцерського клюбу в Єрусалимі, при чому було 15 убитих, 15 ранених і 24 пропавших. Жидівські террористи вкинули бомби через вікна й самі втекли. Підчас утечі застрілили двох поліцаїв і одного цивільного. Військо й поліція обступили кордоном цілу дільницю, перешукали синагогу й роблять розшуки за террористами. В цілій Палестині здержано рух на залізницях і гостинцях та припинено телефонічну й телеграфічну комунікацію. Британська влада рішила знищити террористичну діяльність жидівських підземних ватаг.

— **Міністер Бевин** заявив 25 лютня, що палестинська справа вже добре налагоджувалася, але її попсував президент Трумен, бо минулої осені перед виборами до конґресу Трумен заявився за тим, щоби негайно допустити 100 тисяч Жидів до Палестини.

Президент Трумен висловив прилюдний докір Бевинові за таке його твердження. Трумен відповів, що твердження Бевина незгідне з правдою, бо заява Трумена не була обрахована на прихильність Жидів перед виборами, але була висловом американського уряду, що її Трумен висказував уже передтим і про це повідомляв Англію.

— **Англія** хоче скликати надзвичайне засідання Обєднаних Держав, щоби на ньому вибрати окрему комісію для прослідження палестинської справи та предложити її на загальному зібранні О.Д. у вересні.

— **Бельгійська столиця** Брюкселя була видовищем "малої війни." Майже 50 тисяч невдоволених ветеранів почали нападати на будинок парляменту домагаючись відповідної пенсії для бувших воєнних полонених. В будинку повибивано вікна, повиривано залізні ґрати, впало багато стрілів. Демонстранти викрикували на адресу міністра оборони Фрайтура: "Повісити його." Прийшло до зудару з жандармерією, у висліді чого було 40 ранених.

— **В Німеччині** на території занятій Англійцями викрили німецьку підпольну орґанізацію що приготовлялася до великої війни бактеріями. Провідником тієї орґанізації був Карло Розенберг. Його арештовано, а також арештовано майже 80 процент членів тієї орґанізації.

— **Військова управа** Америки, Британії, Франції і Росії видала закон, яким розвязується Прусію, як окрему державу, що завжди була джерелом німецького мілітаризму.

— **В Москві Президія** Верховної Ради СССР післала у відставку міністра здоровля Г. Мітерйова, бо він "не вивязувався з повірених йому завдань." —. Маршал А. Жданов, що про нього говорили, як про майбутнього наслідника Сталіна, нагло зрезиґнував нібито ізза надміру праці. Чи за тією резиґнацією не криється щось глибше?

— **Польський премієр** Ю. Циранкевич їздив з поклоном до "батька Сталіна" в Москву. В довшій розмові брав участь також Молотов.

— **Українці католики** вшанували канадійське горожанство величавим Концертом у Винніпеґу 16 лютня. На концерті виступав хор міста Винніпеґу під управою о. Б. Слободи ЧСВВ. Промови виголосили: Ґувернор Манітоби Мек Виллямс, премієр Манітоби Гарсон та майор міста Колтер. Головну промову мав виголосити др. В. Кисілевський, з Оттави, але через залізничий випадок не міг приїхати на час.

— **"Українські Вісти"** подають уже вислід кампанії на друкарню. Виявляється, що деякі парохії, а навіть поодинокі люди зложили вже свої жертви, але є ще багато таких,що досі не сповнили мього обовязку.Тож крайна пора сповнити його.

— **В "Будучності Нації"** появляється сторінка Централі Українців Католиків Канади. Вона покищо заступає офіційний орган Централі. Сторінка гарно редаґована подає основні поняття про Кат. Акцію, уряд асистента, звіт з праць Централі й т. п. Всі члени БУК-а, ЛУКЖ і УКЮ повинні цю сторінку основно прочитувати на своїх сходинах та передискутувати заторкнені тем справи.

Богослуження в Алберті

Березень

16. Гіярд місто Сл Б. в год. 10. Вел. Сповідь в суботу в год. 7-ій ввечері.
Вайлдвуд — Вел. Сповідь у костелі.
Торгилд — Вел. Сповідь в год. 9-ій рано.
Ворвик — Вел. Сповідь
18.Клірбрук — Вел. Сповідь у хаті
19.Поклони — Гілядр — Семенюки — Вел. Сповідь
Менлі—поклони в год.7 ввеч.
Коперник — поклони
20 і 21. Нортерн Велій — Вел. Сповідь в середу від год. 7-7 ввечері.
22.— Краків — Вел. Сповідь в год. 7-ій ввеч.
Медав — Вел. Сповідь дітей в пятницю в год. 4. попол.
Гей Лейк — Вел. Сповідь в год. 2-ій попол.
23. Борщів — Вел. Сповідь дітей в пятницю в год. 5-ій поп., в суботу й неділю сповідь старших і реколек.(21-23)
— Краків
Скаро — Вел. Сповідь
Чипмен і Рос Крік (21-25 реколекції)
Дервент місто — Вел. Сповідь
Ту Гилс — Вел. Сповідь в суботу ввеч.
23. — Гей Лейк
Айрон Ривер— Вел.Сповідь
Еґремонт і Спеден — Вел. Сповідь дітей в суботу рано в год., 9, а ввеч., старших Ледук, Просперити
25. **Благовіщення** — Скаро — Вел. Сповідь
Новий Київ — Вел. Сповідь дітей 21 і 22, старших 24 і 25.
— Мирнам
Менлі — Вел. Сповідь
Равнд Гил — Вел. Сповідь год. 4-ій попол.
Фрейкс — Вел. Сповідь у п. Кульматицького.
26. **Равнд Гил — Вел. Сповідь** 8-11, ввеч. 8. поклони
Давнінг — Вел. Сповідь і поклони в год. 7. ввеч.
Черґил — Вел. Сповідь і поклони
Малой — Вел. Сповідь і поклони
Енгел Лейк — Вел. Сповідь
27. Дервент коло Ханасів — — Вел. Сповідь.
Черґил — Вел. Сповідь
28. Дервент коло Мельників — Вел. Сповід
29 Дейзленд — Вел. Сповідь год. 2-ій попол.
Спас коло Мондеру — Вел Сповідь в год. 2. попол.
30. **Неділя** — Дейзленд
Велінґдон — Вел. Сповідь
Еншав — Вел. Сповідь
Ст. Майкел — Вел. Сповідь, реколекції від 27-31.
Іннісфрі Матері Бож. — Вел. Сповідь 28-30-го
Спас коло Мондеру
Восетна — Вел. Сповідь рано в год. 9-ій.
Белліс — Вел. Сповідь рано в год. 9-ій.

Пошукують:

1. Емілія і Павлина Мироновнч пошукують кревних і знайомих зо села Руданці коло Львова.

ОГОЛОШЕННЯ

ГІЛЯРД — (МІСТО,) КРАКІВ І СПАС КОЛО МОНДЕРУ

Увага

Великодня Сповідь у місті Гілярд буде в суботу 15-го березня в годині 7-ій вечером. А відправа в неділю точно в годині 10., а не 10.30.

У Кракові великодня сповідь в суботу 22-го в годині 7-ій ввечері. Відправа в неділю 23 в годині 10.30.

У Спасі коло Мондеру, великодня сповідь в суботу 29 в годині 2-ій попол., а відправа на 30-го в своїм часі.

Всі попередні оголошення відкликується.

о. Модест М. Гнесько, ЧСВВ.

ВІДОЗВА

Зо скитальщини в Европі прийшла сердешня просьба від кількох наших родин, щоб їх порятувати у великому горю й вислати афідевіти.

Ми в імені наших терплячих братів і сестер просимо Дорогих Читачів "Світла" прихилитись до цеї просьби й підписати по одному афідевітові для родини п-ва Романкових, Іванця, Палажія, Даниляка, Войтини й Богдана Яхна.

Хто буде ласкавий підписати один афідевіт для наших скитальців, нехай щонайскоріше напише листа до Редакції "Світла."

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК

маємо на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук ... ... .25
Душехват, картини з життя св. Йосафата ... ... .25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський 1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр. 1.25
Релігія й Церква в історії України, В. Липинський ... .. .60
Служба Божа, під нотами, .50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр. 1.25
Віра українського народу .. .15
Фатіма, появи Преч. Діви 10
Біблійна Історія Нового Завіту. О. Луговий ... ... .50
Чому я навернувся, о. П. Б. .15
Християнство на Укр. о. П. Божик 15
Маркіян Шашкевич на тлі відродження галицької України, з ілюстраціями. .35

Нові книжки:

Ювілейний Алманах Василіянських студентів у Бразилії 1897-1947. Величина календаря, ст. 184 з ілюстраціями. ... ... .75
Гарний молитовник: "Лет ас прий" оправлений в целюльозі, 266 сторін, текст англійський і український. Ціна $2.00

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го квітня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч.7.

ПРЕОСВЯЩЕНИМ ВЛАДИКАМ, ВИСОКОПРЕПОДОБНИМ ОТЦЯМ, МОНАШИМ ЧИНАМ І ЗГРОМАДЖЕННЯМ, ЦЕНТРАЛІ Й УСІМ НИЗОВИМ КЛІТИНАМ КАТ.АКЦІЇ, ВСІМ ЦЕРКОВНИМ БРАТСТВАМ, РЕДАКЦІЯМ КАТОЛ. ЧАСОПИСІВ ТА ВСІМ НАШИМ ЧИТАЧАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ БАЖАЄМО ЩЕДРИХ ЛАСК ВІД ВОСКРЕСШОГО ХРИСТА. НЕХАЙ ХРИСТОС ВОСКРЕСНЕ В УКРАЇНСЬКИХ СЕРЦЯХ, РОДИНАХ І ЦІЛОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДІ, ХАЙ ДОЗВОЛИТЬ НАМ ЧИМ МЕРЩІЙ ДОЧЕКАТИСЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВОСКРЕСЕННЯ В НАШІЙ ВІЛЬНІЙ УКРАЇНІ!

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТРАЦІЯ "СВІТЛА."

Уляна Кравченко

ОСАННА!!!

Христос у славі встав із гробу —
Його всеобіймаюча любов
Перемогла ворожу злобу —
Своєю смертю смерть зборов.
Співаймо всі з глибин душі
Воскресний, радісний тропар
Співаймо враз: Осанна!
Воскрес наш Бог, наш Володар.
Христос у боротьбі із темнотою
Сам жертвував Собою,
Прийняв Сам чашу болю
наповнену ущерть...
І нас не поглотить на віки смерть,
Не проковтне могила,
Христос — це наша Сила!
Хоч перед нами шлях в тернах —
На крилах віри молодий народ
Зніметься ген до світла, до висот......
Як воїни Христові сягаємо вершин,
Щоб Царство Боже силою любови
Тут основати через жертву — чин!
Христос, що протерпів за нарід страсти
Не дасть нам в темноті пропасти —
Він не покине нас,
В цей День, в це трете рано,
Співаймо радісно: Осанна!
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

З НАГОДИ ВОСКРЕСЕННЯ Г. НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

До Високопреподобних і Всечесніших Отців і всіх Вірних нашої дієцезії

"Ісуса шукаєте Назорея розпятого. Він воскрес. Нема Його тут. Це місце, де Його положили" (Марко: 16,17.)

Христос Воскрес!
Дорогі в Христі,
Святкуємо Великдень.

Найрадісніший празник і найвеличавіший у році.

Щоб Великдень був у дійсности для нас усіх "празником празників" і "торжеством торжеств," то св. віра дає нам найбільше запевнення про Христове Воскресення.

Мало є подій з Христового життя, щоб їх оповідали всі чотири евангелисти. Однак про Христову смерть і воскресення згадують всі чотири евангелія, як найточніше і як у найменших подробицях.

І так, що Христос з любови до нас умер на хресті, це одноэгідно описують всі чотири евангелисти. Христову смерть урядово ствердив римський сотник, коли пробив списою Бік Христа, звідки виплила Кров і Вода. Навіть жиди не мали найменшого сумніву про смерть Христа, коли одиноким їх бажанням до Пилата було поставити державну сторожу коло Господнього Гробу.

Однак у Божих плянах цей підступ жидів причинився для віруючих до тим більшої певности про Христове воскресення. Бо саме ця римська сторожа була першою вістункою в Єрусалимі про славне Христове воскресення, по відваленні тяжкого каменя, по землетрусі, появі ангела й першому переляку. Прославлений Христос явився Марії Магдалині каянниці, побожним жінкам Мироносицям, двом засумованим ученикам із Емаус і цілому Апостольському Зборові, що зо страху перед жидами позамикали за собою двері.

З особливішого Божого допусту сталося так, що при першій появі серед Апостолів не було Апостола Томи. Хоч душею був він вірний Христові і готовий на всякі жертви, то природою був недовірчивим і тому ніяк не хотів повірити в оповідання прочих Апостолів, що бачили й говорили з воскресшим Христом. Тома заєдно повторяв всім: "Коли не побачу на Його руках знаків від цвяхів і не вложу свойого пальця в рани від цвяхів і не вложу своєї руки в Його бік, не повірю" (Іван: 20,25.) Христос узглядннв і цю слабість Апостола Томи й у надмірі Своєї ласкавости позволив йому діткнутися Своїх ран. Завстиджений Апостол упав перед Спасителем і щиро визнав: "Господь мій і Бог мій" (Іван: 20,28.)

Воскресший Христос явився також зболілому Петрові, запевняв його про прощення й поручив йому утверджувати своїх братів у вірі. Проповідувати прославленого Христа взяв собі св. Петро за своє головне завдання. У зміст його першої проповіди, в часі Зелених Свят, увійшло саме Христове воскресення, бо каже: "Ісуса Назорея, Мужа, що Його прославив Бог між нами силами, чудами й знаками... Його... ви руками безбожних замучили й вбили. Сього Ісуса воскресив Бог, чого ми є свідками" (Діян. 2,32.) Так само й в другій проповіді, згадує про воскресення, докоряючи жидам: "Виж Святого й Праведного відреклися і просили дарувати вам чоловіка убійника, а Творця життя убили, що Його Бог воскресив із мертвих, чого всі ми є свідками" (Діяння: 3,15.) У свойому Посланні до новонавернених навчає їх, що Бог "по Своїм великім милосерді відродив нас до живої надії воскресенням із мертвих Ісуса Христа" (І. Петра: 1,3.) І коли прийшло вибирати, на місце відпавшого Апостола Юди, нового Апостола, то Князь Апостолів, св. Петро зажадав серед інших вимог, "щоб один із них був з нами свідком Його воскресення" (Діяння:1,23.)

Для Апостола Народів, св. Павла, воскресший Ісус Христос був основною правдою проповіди. У листі до Коринтян так пише: "Бо я вам передав, що й прийняв, що Христос умер за наші гріхи, по Писанням, і що явився Кифі, а відтак одинацятьом, відтак явився більш як пятьсот братам разом, з котрих многі жиють досі, іншіж уснули" (І.Коринтян: 15,3.) Про воскресення пише й до Римлян: "Колиж ми вмерли з Христом, віримо, що й житимемо з Ним, знаючи, що Христос уставши з мертвих, уже більш не вмирає, смерть не має вже над Ним власти" (Римлян: 5,8.) Хоч переслідуваний за свою проповідь, проте напоминає свойого ученика Тимотея, щоб не забував навчати про воскресення: "Памятай, що Господь Ісус Христос воскрес із мертвих, із насіння Давидового, по мойому благовісті, що в нім терплю аж до оков, як злочинець, та слово Боже не є звязане" (II. Тимотей: 2,8.)

Головним завданням Апостолів було свідчити й голосити вірним про воскресшого Христа. Апостольські Діяння записали, що: "з великою силою давали Апостоли свідоцтво воскресення Ісуса Христа Господа нашого і велика ласка була на них всіх" (Діяння: 4,33.) В імені всіх Апостолів відзивається їх Князь, св. Петро: "А ми є свідками всего, що ділав в землі жидівській і в Єрусалимі, що Його вбили, повісивши на дереві. Сього воскресив Бог третього дня і дав Йому статись явним. Не всьому народові, а наперед вибраним свідкам від Бога; нам, що їли й пили з Ним, коли воскрес із мертвих. І приказав нам проповідувати народові і свідчити, що це Він є призначений Богом Суддя живим і мертвим" (Діяння: 10,39.)

Віра у воскресшого Христа увійшла у "Символ віри," найперше Апостольський, а відтак у Нікейський і його відмовляємо аж по сьогоднішні часи. По причині Христового воскресення святкуємо від апостольських часів неділю, замість давнішої жидівської суботи. Від перших віків святкуємо у Церкві сьогоднішній Великдень на память Христового воскресення. Численні малюнки з перших віків християнства в катакомбах виказують віру у воскресшого Христа. Від непамятних часів вірні здоровлять себе у великодньому часі словами: "Христос Воскрес," а у відповідь чують:, що "Воістину," справді, "Воскрес!".

Чому Христос явився стільки разів по Свойому воскресенні? Бо жадав від Апостолів, щоб вони свідчили про Його воскресення. Бо вимагав від Своїх визнавців, щоб вони не вагалися віддати навіть своє життя за правду Його воскресення. Що віруючий світ уклякнув перед воскресшим Христом, то не тільки тому, що Він з любови до нас зійшов із неба на землю, прийняв наше людське тіло, терпів голод, спрагу й виснаження, позволив Себе дати розпяти, але й тому, що третього дня славно воскрес із мертвих. Вірою у будуче прославлення кріпили себе мученики колись і тепер, памятні на ці слова св. Письма: "Так написане, що Христос буде терпіти й воскресне із мертвих в третій день; і в Його імя голоситися буде покаяння і відпущення гріхів між усіми народами, почавши від Єрусалиму. Виж єсьте свідками всього цього" (Лука: 24,46.)

Воскресший Христос є нашою побідою. Ми всі на Великдень мусимо визнати, на вид прославленого Христа, з римським сотником: "Справді це був Син Божий" (Матей: 27,54.) Коли Христос є Богом, то й Його наука є Божою. Божою є й Церква, що її збудував на Петрі. Божої установи є й ця Єрархія, що в одності з Петровою скалою. Божими є і всі обітниці, що їх приобіцяв Син Божий своїм вірним послідувателям. Прославлене Христове життя є причиною, запорукою і взором нашого будучого прославленого життя, коли вірно витреваємо при Спасителі. Тому й можемо в радості співати: "Сей день, що його сотворив Господь, радуймося і веселімся в ньому."

Великдень є також надією нашого Народу. Кого Бог любить, цього досвідчає. Нікого Небесний Отець так не полюбив, як Свойого Єдинородного Сина, Христа. А проте перевів Його через Страстний Тиждень. Страстний Тиждень є не тільки пригадкою на календарі, символом, але й показчиком Божих доріг на календарі всесвіту у житті різних народів. У якому часі подобається милосерному Богові повести даний нарід по хрестній дорозі, прибити його до хреста і вложити його до зимного гробу — це одиноко є зазначеним у календарі віків. Але й у календарі віків є предвиджена одночасно й година освободження, воскресення й перемоги. Коли віримо у Велику Пятницю, то й вірмо й в славний день Воскресення.

Переживаємо дуже трагічну добу людства. Хоч вибороли мир, проте не для всіх народів. Лице всесвіту ще на дальше захмарене розбурханими хвилями людських пристрастей. Мимо великанських жертв у людській крові, майні й житті ще й досі велика часть людей стогне у тюрмі народів. Чи загроза третьої війни? Чи розвал всесвіту? Чи похід до гробу? Такі пригноблюючі думки снуються, але тільки в душах невіруючих. Для нас віруючих, Великдень є весною, новим життям, відновою людства. Не тільки тому два тисячі літ назад, але й тепер у двацятому столітті. Є ще міліони доброї волі учеників і учениць Христа, що відсвіжуються великодніми правдами й визнають побідного Христа своїм Володарем, Спасителем і Осередоточкою всього. Остаточна перемога, не по стороні безвірків, але віруючих.

"Підійми кругом очі твої Сіоне і поглянь, бо це прийшли до тебе, як богосвітлі світила від заходу й півночі й моря і сходу діти твої, в тобі благословлячи Бога по віки." Так співаємо словами воскресного богослуження й одночасно линемо своїми думками до цих наших рідних Братів і Сестер із цих земель, що з них вийшли наші предки, що тепер скривавлені кровю найновіших мучеників в обороні свойого найбільшого скарбу віри і кріпимося мужним визнаванням їх разом із тисячами священиків і цілою нашою Єрархією. Піднімаємо свої очі й на ці непроглядні ряди нашого розсипаного народу, по всіх частинах світу без даху, одіжи, удержання з безустанною загрозою підступного зловлення и вивезення політикою новочасних Пилатів у землю Ірода, що змішав кров із жертвою невинних. Нехай воскресший Христос додасть їм сили перенести їх теперішню Велику Пятницю.

Сьогодні всьо наповнилося світлом: небо й земля й підземне; нехай празнує все сотворіння Христове повстання і в ньому нехай утверджується." У загальній радості неба й землі, веселімся всі, тішмося нашим будучим у Христі прославленням в небі, благаймо воскресшого Христа, щоб зберіг нашу переслідувану Церкву Українців Католиків на землях наших батьків, потішив наших скитальців серед їхньої теперішньої безнадійности. Нехай милосерний Бог благословить ввесь наш многострадальний український Нарід.

Всім Дорогим Отцям Духовним і всім Вірним нашого Екзархату засилаємо зі Світлим Празником Христового Воскресення наші найщиріші воскресні побажання.

† ВАСИЛІЙ, ЕПИСКОП-ОРДИНАРІЙ
† НІЛЬ, ЕПИСКОП-ПОМІЧНИК

Винніпеґ, 30 березня, 1947 р.

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

ДО ДЖЕРЕЛ РАДОСТИ

Христос воскрес!

Який радісний зміст криється у тих двох словах цього чарівного привіту. Правда виражена в тих двох словах — це підстава нашої віри, надії й любови, це могутня пісня триюмфу й побіди. Вже 1900 літ минуло від великого й благословенного дня Христового Воскресення, однак ці два коротенькі слова не стратили своєї чарівної сили посьогодні й не стратять її до кінця світу. Христове Воскресення — це історичний факт, що стався перед 1900 роками в Єрусалимі. Не поміг Христовим ворогам тяжкий камінь, що ним вони привалили гріб Христа, не помогли римські жовніри, що на приказ Пилата сторожили гробу, бо третього дня після жахливої смерти на хресті Ісус своєю Божою силою став славно з гробу — воскрес... І в ніщо обернулася злоба ворогів, заломалася сила смерти. Апостоли знов побачили між собою свойого Вчителя, але вже прославленого, в повному триюмфі. Важкий смуток Апостолів обернувся в невимовну радість. І для нас усіх Христове Воскресення — це джерело радости, бо це побіда Христа над смертю, це запорука нашої побіди правди над неправдою, добра над злом. Тож не диво, що й в сьогоднішне люте время крізь грізні хмари смутку й недолі в день Христового Воскресення усміхається до нас радість.

■

Радість... Яке чарівне це слово. Якою силою манить воно до себе наші серця. Хтож з нас не бажає собі радости, хто за нею не тужить, не банує? А одначе як мало тієї радости на землі. Справді й дочасні добра дають нам деяку радість, одначе ця радість є зимна. Вона подібна до тих квітів, що їх мороз малює на вікнах у зимові ранки чи вечорі. Люди придумують щораз новіщі способи викликання радости. Найновіші забави, кіна, театри, танці, данцінги, ревії, т. зв. "веселі хвилі" і т. п. — те все має на цілі дати людині принаймні крихітку радости. А який вислід цього? З чим більшою настирливістю людство шукає радости, тим скорше вона від нього тікає. В сьогоднішніх людей є гарячкова погоня за радістю, а гарячка є завжди обявом недуги. Брак справжньої радости — це одна з численних недуг сьогоднішнього людства, бо радість є необхідна для життя кожної людини. Радість обновляє сили до дальшої праці, вона скріпляє творчу силу людини, вона вливає в серце мужність і геройство! В хвилях радости родяться великі замірі й благородні чини. Справжня радість ублагороднює, вона розкриває безмежні простори правди, добра й краси. Тому радість є потрібна до правильного розвитку вже навіть природного життя.

До розвитку надприродного життя в душі християнина радість є впрост необхідна. Каже мадярська приповідка: "Куди не заходить сонце, туди заходить лікар." Це значить, що брак сонця є причиною частих недуг. Подібно діється воно в надприродному житті християнина. Як у тій пивниці, до якої не продістаються сонячні проміння, кидається цвіль, гниль і розклад—так теж у тій душі, до якої не мають приступу проміння радости, починається цвіль і розклад духовного життя. Безустанне пригноблення витворює в душі смуток, мелянхолію, недовіря до Бога, підозріння до людей й апатію до життя. Часто під покришкою цього смутку скривається грубе самолюбство, духовне лінивство, брак усякої праці для Бога й для душі. Тому відомний знавець духовного життя о. Фабер твердить, що застій у духовному житті та заломання душі найчастіше є спричинені браком радости. Тільки радість дарить душу тією свободою дітей Божих, без якої навіть св. Тайни моглиб статися тортурою душі. Правда воно, що терпіння є невідлучне від людського життя, що воно має величезне значення в духовному житті людини, бо очищує душу, відриває її від дочасности, дає нагоду до багатьох заслуг — та всеж таки панею й керманичкою духовного життя повинна бути радість, бо радість є вчасніша від терпіння. Терпіння — це вже наслідок гріха, а перед гріхом не було на землі терпіння, тільки радість. Тому вічною мельодією християнської душі повинна бути радість. Супроти цього зівсім ложне є твердження, що християнство й католицька Церква зо своїми наказами покути та своєю наукою про терпіння, вимагають від нас усякого відречення радости, а принаймінше байдужности для неї.

Основник католицької Церкви і наш Божественний Спаситель Ісус не був ворогом навіть благородної людської радости, бо брав участь в гостинах і на весіллі. Навіть в останніх хвилинах свойого туземного життя, коли хрест кидає свою понуру тінь на душі Апостолів, Ісус потішає їх та обіцює їм, що їх смуток обернеться в радість. Одначе найбільше радости сіяв Христос у душах Апостолів після свойого світлого Воскресення. В тих днях в їх душах радість дозріла через зіслання св. Духа, набрала гарту й сили та сталася їх повсякчасною власністю. Отже католицька Церква не є ворогом радости, але навпаки до всіх людей усіх часів Вона звертається зо закликом св. Павла: "Радійте в Господі і щераз кажу: радійте." Що більше, в імя правди треба ствердити, що справжню радість може мати тільки християнин, який жие в тісній злуці з Христом через ласку й любов, бо повну радість людині може дати тільки цей, що має можність занурити її душу в безмірі правди, добра й краси. А це може вчинити тільки Христос - Бог. Вслід за тим плитший або глибший приплив радости до нашої душі залежить від нашого внутрішного відношення до Христа. Квітка справжньої радости не може вирости ні серед терня та хабазу ледачого життя, ні на багні та трясавиці розпусти, ні на камені самолюбства, ні на піску вуличної куряви чи життевої плиткости, бо на таких почвах виростають тільки вонючі квіти або трійливі ягоди. Пахуча квітка радости виростає тільки на перелогах душі переораної самовідреченням, засіяної любовю, а зрошеної Божою ласкою. Плекаймо ці духовні цінноці, а справжня радість живою струею залле наші душі.

М. Залуквівський.

СВЯТО ВІРИ

Удвох ішли поважною ходою, хоч різниця віку була між ними велика. Старенький, білоголовий, вже згорблений Пилип, і його внук, чорнявий чотирнацятьлітній Микола. Обидва були вбрані в білесенькі сорочки з гарно вишитими пазухами й рукавами, оперезані барвистою добірною крайкою, а гарасівка, що притулилася до їхньої шиї, мов прегарна чічка, пишалася їм на грудях. Ішли вони з долішнього кінця села в напрямі церкви, що стояла на горбочку, обвита вінком гарно виплеканих дерев, волоських горіхів та широколистих лип.

Була Велика Пятниця 1945 року. Ціле село прибрало святочний вигляд... Біленькі хатки, покриті тут і там зеленим мохом, сірі плетені плоти, що вилися вздовж крутих доріжок і стежок, дерева-сади з блідаво-зеленими бруньками, левади, застелені шовковою травичкою, поорані городи, що вилискувалися до сонця чорними скибами, — все це дихало чаром ранньої весни.

Пятибанна церква з постарілою дзвіницею стояла посередині села й тієї хвилини кликала до себе всіх тих, що ще лишилися в селі. Війна й лихі, жорстокі люди були немилосерні й не щадили майже нікого.

Старий Пилип повільним кроком ступав враз із розрадою своїм коханим унучком, що з великої його родини єдиний зацілів у цій страхітливій завірюсі, яка перекотилася і їх затишним селом.

... По відправі в церкві лишилося кількоро людей, між ними оподалік Плащаниці, старий Пилип Левадний з малим Микольцем. Клячить старий зо зложеними руками, вдивлений в образ померлого Христа й уста його тихенько шепочуть...

— Терпів Ти, мій Ісусе, терплю і я, і дитина мала терпить.. терпить-страждає тяжко ввесь мій нарід... Засудили Тебе, мій Христе, на смерть засудили й судять на подібну смерть мене старого, оцю малу дитину і ввесь мій безталанний нарід... Конав Ти, мій Спасителю, три години на дереві ганьби, — конав віками й тепер ще конає ввесь український нарід, повязаний, побитий, постріляний на рідній не своїй землі, запроторений в далекий холодний чужий край, розкиданий і відданий на ласку долі по всьому світу.

Великий біль у серці й два потічки рясних сльоз на лиці стиснули уста старого. Важка його голова від думок похилилась аж до долівки-землі, схилилася, щоб дослухатись, як скаржиться вона, що багато поховали в ній її синів і дочок, що занадто переситили її людською кровю...

— Діду, — почув він раптом над собою голос унука, таж ви казали, що Ісус помер, щоб нас урятувати, і щоб потім славно воскреснути. Не плачте, діду, почекайте, вже недовго й Він воскресне!...

Старий підвівся, утер сльози хустинкою, що її подав йому унук й поцілував унука в чоло.

— Правду кажеш, дитинко, не плакати нам а більше вірити в Воскресення!

*

Вже сонце стояло на вечірньому прузі, коли дід Пилип зо своєю потіхою, Микольцем, верталися додому. Йшли вони тією самою стежкою, передумуючи всі ті думки, якими Господь обдарував їх у Своєму Домі... У цих думках минула дідові цілісінька ніч і наступний день, Велика Субота.

На дворі вже смерклося. У селі стихло. Надходила ніч, та найтемніша ніч, по якій на світанку заясніло небуденне Світло, що принесло світові велику радість: прославлений Христос-Бог воскрес із мертвих!...

Як тільки вперше озвалися півні, ціле село заворушилося. З усіх його кінців прямували люди до церкви. Дибав і дід Пилип з Миколою...

Церква, прибрана в чудові вишивки й квіти, аж усміхається до своїх визнавців-богомольців; перед усіма образами горять свічки; посередині церкви, з вінками на головах, держать дівчата вишивані хоругви, а старі діди й бабуні, у два ряди від Плащаниці, аж за входові двері, стали з братськими свічками в руках. Вже вийшов до престолу вбраний в усі світлі ризи отець парох. Ще минула коротенька хвиля і понеслася по церкві радісна пісня: "Воскрес Ісус от гроба..." Почався обхід довкруги церкви, а після нього дальша вся Воскресна Відправа.

Зо щирого серця плила великодня пісня, але коли вперше почули вірні з уст священика величню й переможну пісню "Христос воскресе!.." не змогли її вдруге повторити. В очах їм затемнилося, їх горла щось здушило, а в серці заболіло так, що замість пісні було чути тільки здушене ридання. Усім пригадалося в цю хвилину, й старим, і ще не виловленій дівочій молоді, й школярикам, і малим дітям, — їх рідні; ті, що в бою загинули, що на фронтах пропали, що їх замучили, що десь там ген далеко коротають свій вік, або вже їм його скоротили, що на чужині далекій вянуть, що їх батьки, матері, сини, дочки десь у безвістях цієї Великої й радісної Днини тужать і ридають...

Плакав і старий Пилип, закриваючи свої старечі очі перед увагою внука. Та не приховав. Хлопець завважив плач

(Докінчення на стор. 4-ій)

діда й очі йому також засріблилися дрібненькими сльозами

Воскресна Служба продовжувалася. Зміст її пісень привів людей до рівноваги. Прегарні воскресні мелодії підбадьорили розжалені серця і від Херувимської пісні почавши, вже лунав милозвучний спів ген далеко за церкву, долітаючи аж до середини села. Підчас цієї святої Служби Божої якась невидима сила гоїла рани скривавлених сердець, лагіднила біль і страждання зболілих душ, наповнювала присутніх вірою й надією на краще завтра,завтра добра, радости й щастя!... У цій вірі й надії співали ті Христові визнавці до Воскресшого Ісуса, щоб у найблищому часі Він Своєю перемогою потішив їх так, як потішив своїх учнів-апостолів, щоб потішив перемогою над смертю темряви, над гріхом-злочином, над пеклом, що створилося на землі!

Служба Божа кінчалася. Перед тим, як в останне поблагословити нарід, отець парох став у царських воротях, щоб привітати своїх парохіян з Христовим Воскресенням і висловити їм свої святочні побажання. Щож він міг їм побажати в часі загального смутку?!

— Нині, народе мій дорогий і любий, у цей урочистий день Христового Воскресення, у цей Празників Празник, дзвони нам радісно не грають,бо лютий ворог їх забрав! Похвальні й побідні пісні нашому Воскреслому Христові притихли, бо нема їх кому співати... Радість і життя на ваших лицях завмерли, бо силою грабують вас з цього, що до життя-радости побуджує... Всі в родині взаємно собі великодніх побажань не висловите, бо не зійдетеся... Великодніх ягілок не побачите, бо наші квіти ворожі руки косили й косять... Може й великодня паска не до кожної хати загостила, бо не було з чого спекти... Чому?... Може ми не зустрічаємо правдивого Великодня?... А може для нас,Українців, Христос не воскрес?!...

О, ні! Браття-сестри, Українці! Сьогодні загостив до всього світу правдивий Великдень!.. У цей Великий День Христос воскрес для всіх і свою радість обявляє всім! Як обявив Він свою радість і славу найдорожчим Його Серцю особам, Матері Марії, побожним жінкам, вірним апостолам, — так обявить Він цю саму радість і славу для всіх тих, що стануть у своєму житті подібні до них! У чомуж ми маємо подібні до них стати? Підчас Христових страждань з Ісусом страждали й почуванням конали Марія, Його Мати, віддані друзі й апостоли за й для Його справи; отже мав Він защо поділитися з ними у Свойому прославленні. Страждаєш та жахливо конаєш і Ти, український народе! Мучать і розпинають тебе за це, що хочеш бути вірний законові Божому й покликанню свойому! Одне й друге Господь вложив Тобі в серце, а люті кати хочуть цей Господній скарб разом з твоїм серцем вирвати тобі... Та не бійся, не лякайся! Що Бог вклав у твоє серце-душу, як сам цього не відречешся, ніякий ворог не вирве!!! Сьогодні за БогаХриста страждаєш, заради Його справи конаєш, але памятай, що за всі ці муки для Нього, готує Тобі Христос, Господь Твій світлий Великдень!

Над гробом, де спочивало Тіло Ісусове, вороги сторожили. Пильнують, український народе і над могилою твоєю. Ляк і перестрах не покинули ворогів Христа й по Його смерті: тож раду радили, як ще краще забезпечити себе. Жах не покидає і ворогів твоїх, тому вдень і вночі думають над тим, як знищити тебе!

Та прийшов світанок-неділя. Земля задрижала, злетів янгол з неба й став біля Господнього гробу... Надійшли жінки й заглянули в гріб...

— Кого шукаєте?.. Розпятого, вбитого, похованого Ісуса? Нема вже Його тут!...

— Що? Вкрали Його?.. Втопили?.. А може Святе Тіло знищили, спалили?.. Наш добрий пане! Скажи нам, де поділося Тіло Господа нашого Ісуса?!.

— Ісус воскрес! Ідіть і скажіть про це Його учням!

З Божої волі, український народе, може небавом прийде світанок і для Тебе! Задрижать окови й тюрми, щезне темрява ворожа, зійде ясне сонце та й освітлить-огріє Твою могилу! Будь чуйний на правдиві промені Христової віри! Будь чуйний кожної днини в додержанні Божого Закону! Для Бога працюй, до Бога молися!!.

А Всемогутній і Добрий Бог в заплату за всі твої муки, страждання, за всі змагання Твої, пробудить Тебе з вікового сну до нового життя для прославлення твойого, для добра й щастя твойого, для засоромлення ворогів твоїх!...

Ти воскреснеш!!!

Як Христос, наш Господь, воскрес, — так і ми воскреснемо!!! Христос Воскрес!...

Нарід зо запертим віддихом слухав тих слів потіхи, в його очах блистіли сльози надії й радости, а крізь вікна до народу сміялося сонце своїм золотим промінням...

ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ!

"Я хочу бути щасливою в житті!", — Це є глибоке душевне бажання у кожної дівчини. Але де те щастя для неї скривається? Можна сказати певно, що не для всіх воно знаходиться в подружому стані.Для неодної дівчини Боже Провидіння приготовило її щастя в стані Сестри Місіонарки.

Дівчино, ти, що читаєш ці стрічки, може якраз тебе, або твою приятельку, знакому Господь таємно в серці покликує до Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови? Тож застановись уважно, питай за інформаціями, погово ри про це з твоїми товаришками, а навіть здобудься на відвагу та спробуй особисто, чи це життя для тебе?

На бажання Сестри Місіонарки радо дадуть усякі потрібні інформації, а охочим вступити до їхнього Згромадження отворять з любовю двері свойого монастиря.

Адреса:
The Missionary Sisters,
Box 180, Grimsby, Ont.

Осип Лещук.

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

Великодня Субота.

Сонце заходило. З церкви верталися люди зо свяченою паскою. Одні возами, навиккоки, що коні дали ради, другі пішки бігцем. Випереджувалися взаємно, аж курява неслася дорогою. Бо хто перший зо свяченим допадав своєї хати, в того цілий рік і щастя й добро й врожай, а останньому лихо та нещастя.

Я мав років шість, може сім. Як ми вернулися зо свяченим, брат Яків сказав:

—Я не буду спати в цю ніч

— І я — каже Северин.

— Бо ви дурні! — відрізую ім.

Булаб почалася суперечка надобре, але тато саме покінчили направу воза і пігнали нас уперед себе в хату.По вечері скоренько скочив я на лаву під печею спати.Але сон не брався без тата (я завжди спав із татом.)

Чую знову говорить Яків:

— Не буду спати вночі.

А за ним Северин і обі сестри:

— І я, і я, і я...

— Мушу чути нічні великодні дзвони — знову озивається Яків.

— І я, і я,... — гомонять радісно.

— Коб не поснули, ви, дітоньки — вмішується мама. — Бо в великодню ніч тяжко поконати сон. Сам люципер насилає на людей твердий сон, щоб не чули воскресних дзвонів. Але хто їх учує, цей щасливий буде за життя й по смерті.

Я відкинув із себе накривало, вискочив із лави й станув біля мами.

— Мамо! Чому упівночі дзвонять дзвони? — питаю й вдивляюся у мамині очі.

Але не зараз мені відповіли. Може щойно по добрій хвилі, коли я не переставав допрошуватися, сказали:

— Як іще на землі не було Ісуса Христа, то всю власть над людьми мав люципер. Робив він із людьми, що хотів, звичайно, як із своїми наемниками. Аж прийшов на землю Христос, Син Божий...

— То ми були люциперові? — перебиваю мамі й заляканими очима воджу по хаті. Свій погляд здержую на образі св. Михаїла, що стручує чортів у пекло.

— Ісус відкупив нас усіх від люципера, вмер за нас на Голгофті. А як воскрес, привязав діявола грубим ланцюгом до брами пекла, щоби не шкодив людям.

Я віддихаю з полекшою й з радости починаю скакати. Хватаю маму за одну руку то за другу, цілую й кличу:

— А добре — добре, що він привязаний...

Мама на мить перестали говорити, здавалося начеб закінчили. Аж сестра Маруся промовила:

— А не вірветься він із ланцюга?

Питання це впало, як важкий камінь посеред хати. Мене чомусь зібрав ляк. Я вискочив на лавку й сів татові на колінах. Стривоженим поглядом вичікував я відповіді мами.

— Від цього часу він виривається із ланцюга. Щодня ланцюг проривається щораз більше.А під Великдень є вже такий протертий,що виглядає,як волосок.Коли загомонять великодні дзвони, ланцюг знову стає грубезним як спочатку! І так щороку... Тому вночі дзвонять великодні дзвони, щоб до рана ще не вірвався.

Мама скінчили. В хаті запанувала тиша. Навіть тато нічого не говорили. Я навмисне тягнув тата за рукав, а навіть сіпнув за волосся, щоб щось сказали, щоб принаймні на мене не накричали.

По хвилині я підойшов до брата Якова й шепнув:

— Збуди мене, як задзвонять дзвони. Добре?

Брат нічого не відповідає. Я говорю вдруге й втрете. Тоді він каже:

— Не спи, то будити не треба буде.

— Добре, я не буду засипляти! — годжуся з його думкою. Та зараз насувається мені на голову, що можу заснути, бо тяжко в цю ніч побороти сон. Прошу його:

— А якби заснув, збудиш мене?

— Збуджу! — обіцяє.

Вчедовзі кладемося всі на свої місця. Я лягаю з татом. По хвилині тато заснули, але мене сон не брався; не спали також брати.

— А що булоб, якби не задзвонили дзвони вночі й він урвавсяб із ланцюга? — вертілося мені в голові.

І вмить станув мені перед очима люципер, із рогами, чорний як ніч, а страшний... Тягне за собою вірваний ланцюг і підлазить.

— Тату, тату... — термошу тата за плечі, кулюся й цілим своїм тілом прилягаю до них. По хвилі й я заснув в обіймах тата.

Рано збудився я останній.Зіскочив із лави й до братів:

— А що, чули вночі дзвони?

— Так, ми чули — говорять і всміхаються до себе. — А ти чув?

Замість відповіді, я в плач.

— А обіцяли збудити, правда?

І паска не смакувала мені й забави на цвинтарі біля церкви не вкоїли мойого болю.

Пізнішими літами майже щороку чув я нічні великодні дзвони. Як гімназист четвертої кляси обіцяв я мамі, що сам навіть піду вночі дзвонити. Слова я не додержав. А на другий рік нестало вже мами. З обома братами дзвонив я в 1914 році. Весело було тоді. Коли ми вже верталися в хату, я заговорив до Якова:

— Чому ти мене тоді не збудив, знаєш, як я був іще маленький... як небіщка мама оповідали...

І чомусь навісні сльози задавили тоді мені горло.

Яків ухопив мене за шию, кріпко поцілував і сказав:

— Бо я сам тоді заспав і не чув нічого.

В часі війни не дзвонили дзвони, бо їх не стало. Тоді власне вірвався з ланцюга люципер.

Католицькі Картини

Ілюстрований додаток до „Світла"

1-го квітня, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. Ч. 4.

ВЕЛИКДЕНЬ У НАШОМУ ОБРЯДІ

Свято Христового Воскресення називаємо "Великоднем,"бо це дійсно великий, а радше найбільший день і найбільше свято в церковному році. Називаємо також це свято "Пасхою," бо старозавітня Пасха, що її святкували Жиди на память свойого освободження з єгипетської неволі, була прообразом освободження людського роду з неволі гріха через смерть і Воскресення Г.Н.І Христа. — Тому воскресні пісні, світлі ризи священиків, багато світла, безустанний гомін дзвонів — те все голосить велику радість із Христового Воскресення. Досвіта з процесією і Найсв. Тайнами при звуках дзвонів священик обходить церкву, а відтак хрестом відчиняє церкву та з вірними входить до середини. Це зображує цю правду, що Христос своїм Воскресенням відчинив нам небо. Плащаницю священик кладе на престолі й на ній править Службу Божу, бо в перших віках Службу Божу правили на гробах мучеників

Свячення Артоса

При кінці Служби Божої священик благословить хліб тобто по грецьки "артос," на якому є зображене Христове Воскресення. Уживання Артоса походить ще з часів побуту Воскресшого Ісуса на землі. Тому що Воскресший Христос явився двом Апостолам в Емаусі при ломанні хліба, а також перед усіми Апостолами ів, Апостоли засідаючи до стола лишали вільне місце для Христа і клали для Нього хліб. Артос лежить у церкві на престолі аж до Томиної неділі. В Томину неділю священик роздає вірним по кусникові Артоса.

Свячення пасок

Радість з Христового Воскресення переноситься з церкви до домів. В домах люди приготовляють собі "паску" та інші святочні харчі. Гарна, висока, румяна, а при тім легенька й пухка паска — це гордощі кожної доброї господині.

Священик благословить й посвячує свяченою водою цю паску й прочі "сніди." В молитвах за благословення паски і прочої їжі священик просить Бога, щоб освятив своїм духовним святим благословенням на спасення душі, на здоровля тіла та на поміч проти всяких недуг.

Писанки й крашанки

В молитвах священик згадує окремо про яйця. Та крім звичайних яєць на Великдень є ще яйця закрашені різними красками й вони називаються крашанки та є яйця помальовані в прегарні взори й вони називаються писанки. Кажуть, що звичай писати писанки й крашанки походить ще з поганських часів. Усі народи святкували свято пробудження весни. А символом цього пробудження було яйце. Як з неживого яйця спід скаралупи виходить живе молоде курча,так спід скаралупи снігу та леду будиться нове життя на землі. Римляни в свята складали собі побажання і подавали собі яйця закрашені на червоно. Від Римлян цей звичай перейняли Жиди й на похоронах їли червоні яйця на доказ цього, що вірять у воскресення померлого. З часом перші християни впровадили до спільних великодніх обідів свячення і споживання яєць головно червоних, як символу Христових страстей і Його Воскресення. Св. Августин пише, що Церква дозволила перейняти цей звичай від Жидів. Що більше, Церква навіть освятила цей звичай установляючи в VI столітті окремі молитви при свяченні яєць. Отже, як бачимо, цей звичай дуже давний. Шануймо його.

Вияви Радости

На Великдень через увесь день радісно грають дзвони й розносять вістку, що Христос воскрес. Через увесь тиждень царські врата в церкві відчинені на знак, що Воскресший Христос відчинив нам небо. У Світлий Понеділок або Вівторок вірні йдуть церковним походом на цвинтар, де священик відправляє воскресні парастаси. Таким способом вірні діляться з померлими радістю воскресення просячи милосердя душам у чистилищі. Аж до Вознесення вірні поздоровляють себе словами: "Христос Воскрес," а відповідають: "Воістину воскрес." Які гарні й святі ці звичаї! Зберігаймо їх.

Каплиця Сестер Служебниць у Виндзор, Онт., — Це перша каплиця в Канаді посвячена Дитятку Ісусові

АВСТРІЯ. Зо скитальщини.

Коло нас без змін. Атмосфера тяжка! Чим це все має скінчитися — Бог знає! Про виїзд покищо мови нема. Не видають зрештою ніяких пашпортів, на котрих можнаб було прибити візу. Заки не перепровадять докладної провірки, нікого не випустять. В цілій Австрії, відбуваються тепер того рода комісії. Зїхалися більшовики у великій скількості до Зальцбурга, кажуть, що є їх там десь около 70, шукають за военними злочинцями. Переглядають кожному документи, звідки походить й що робив за німецьких часів. Галичани зрештою, з днем 15/II.46., втратили вже польське горожанство, тим самим до Польщі репатрійовані не будуть. Польща отже до нас не має ніяких претенсій, зате знайшлися інші опікуни. Коли не хочемо вертатися самі, намагаються тепер у Лондоні зробити з нас усіх фашистів. Пан Ґусев тепер там дуже про це старався, щоби виєднати згоду на примусову репатріяцію всіх тих, щодо котрих вони мають "підозріння," що вони є военними злочинцями. Потішив навіть, що може й не всіх там зараз засудять, о скільки не докажуть вини, то навіть випустять з криміналу! Одним словом — рай! У нашій обороні станув ґенерал Кларк, не згодився на його жадання, щоби видавати їм людей, котрих вони зажадають. Подав приклад, що недавно жадали вони 12 осіб, закидаючи їм военні злочини, як своїм горожанам. По докладнім провіренні справи, показалося, що з тих 12 осіб, 9 предложило документи, що вони ні не є, ні не були совітськими горожанами.

Як дотепер, маємо в особі ген. Кларка, доброго оборонця наших справ. Сидить він зрештою вже більше як рік у Відні, тож добре пізнав "союзників."

Торгують нами, як худобою, майже два роки, як війна скінчилася, а в нашій справі й кроку вперед не посунулися й дальше тупцюють на місці й не знати як це ще має довго тривати. Чуємося тут в Австрії, як Жиди за Гітлера. З одної зони до другої, не маємо права без позволення переїхатися, підчас коли вже Австріякам від року на це позволено. Вони тепер демократи, а ми фашисти! Чи кому з нас, за гітлерівських часів, коли нас гітлерівські посіпаки тисячами мордували, приснилося бодай, що по війні діждемося такої справедливости! В поїздах краще вже й не їхати, демократичні австріяцькі поліцаї, перепроваджують поголовно ревізії, обмацуючи кожного по кишенях, під пахвами, на плечах й в штанах, шукаючи не знать за чим. Людина, котра шанує свою честь, не повинна в Австрії їздити поїздами! Такі самі приємности стрічають нас й в наших приватних мешканнях. Недавно мали ми за шану в своїй хаті мати таку ревізію. Наш будинок обступило около 50 жандармів серед ночі, а поверх 20 тайняків перепроваджувало в кожній кімнаті докладну ревізію, шукали навіть в рубцях одежі, річ ясна не знайшли, й пішли з нічим. Від коли жию, не стрічав я ще того рода демократичного поступовання, навіть підчас війни мені щось подібного не приключалося! Так отже виглядає теперішня демократична Австрія. Демократія, як бачиться східнього видання!

Не дивуйтеся отже, що маємо вже досить цеї Европи. Просимо Бога, щоби допоміг нам чим скорше вирятуватися з відси, та спокійно докапарати віку. Кожний з нас хоче ще бодай тих пару літ, які йому остали, чутися вільним чоловіком. Гризли нас до тепер воші, а тепер вже й гниди почали! Нерви наші вже не витримують! По газетах вічна нагінка, збереться кількох голодранців й виставляють резолюції, домагається така батярня нашої примусової репатріяції, називаючи нас фашистами, колябораторами и т. п. Поняття не маєте, як в останніх часах попідносили голову, вони ж бо пренінь перша жертва гітлерівської агресії!!! — **Скиталець.**

Мужеський хор "Сурма" при І українському таборі в Зальцбурзі, Австрія, на скитальщині.

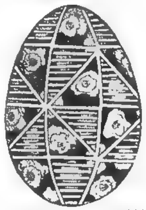

РАЙ ТА Й ГОДІ..

У колгоспі харашо,
Їсти, пити нема що:
Ні корови, ні свині,
Тільки Сталін на стіні.

У колгоспі добре жить,
Десять робить, сто лежить,
А як добре припече,
То й тих десять утече.

А тепер нас молот бе,
"Батько Сталін" серп кує,
І в Москві та хоругов,
А під нею "Молотов."

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

How To Get Married

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D.

Guidance For Those Planning To Wed.

Getting Married? How?

The Wedding Ceremony

It may be well here to present the words of the wedding ceremony so the bridal pair will be familiar with them beforehand The young couple with their attendants march down the aisle, to the foot of the altar, where the celebrant with his acolytes is awaiting them. The priest reads a brief instruction concerning the sacred nature of marriage and the conjugal love which should characterize their married life. Then he asks the groom:

"**John Francis Murphy**, will thou take **Mary Elizabeth Kelly**, here present, for thy lawful wife, according to the Rite of our holy Mother the Church?

To which he answers: "I will".

Then the priest asks the bride: **Mary Elizabeth Kelly**, wilt thou take **John Francis Murphy**, here present, for thy lawful husband, according to the Rite of our holy Mother the Church?

To which she replies: "I will."

In many places it is custom for the groom and bride then to pledge themselves to each other as follows, repeating the words after the priest.

First the groom says:

"I, **John Francis Murphy**, take thee, **Mary Elizabeth Kelly**, to have and to hold, from this day forward, for better, for worse, for richer, for poorer, in sickness and in health, until death do us part."

Then the bride repeats after the priest:

"I, **Mary Elizabeth Kelly**, take thee, **John Francis Murphy**, to have and to hold, from this day forward, for better, for worse, for richer, for poorer, in sickness and in health, until death do us part".

The bridegroom and bride now kneel, while the priest says:

"I join you together in marriage in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost, Amen."

As the celebrant says the above words, he makes over the kneeling couple the sign of the cross. At the same time the nuptial pair bless themselves with the same sign.

Blessing the ring

The celebrant sprinkles them with holy water and then blesses the ring. He prays as follows:

"Bless, O Lord, this ring, which we bless in thy name, that she who is to wear it, keeping true faith unto her husband, may abide in Thy peace and obedience to Thy will, and ever live in mutual love. Through Christ our Lord, Amen."

While saying the above prayer he thrice makes the Sign of the Cross over the ring.

The celebrant then sprinkles the ring with holy water in the form of a cross, and hands it to the bridegroom. The later places it upon the third finger of the left hand of the bride, saying:

"With this ring I thee wed, and I plight unto thee my troth."

The celebrant then says a few brief prayers ending with the following:

"Look down, we beseech Thee. O Lord, upon Thy institutions, whereby Thou hast provided for the propagation of mankind; that those who are joined together by Thy authority may be preserved by Thy help. Through Christ Our Lord. Amen."

The wedding ceremony is now finished. Whereupon the celebrant reads a brief instruction to the couple, praying that God will give to them the graces to fulfill the high and noble duties of the married life. Then the bridal pair and their attendants repair to respective prie-dieus while the celebrant begins the Nuptial Mass.

Родина панства Лисаків із Краковa, Алта. Коло батька сидить Брат Борис, ЧСВВ.

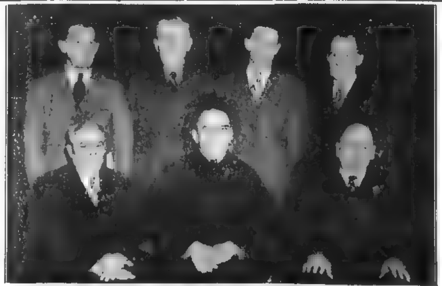

Комітет Будівничий з року 1946. Парохія св. о. Николая, Виннінеґ, Ман. Сидять зліва до права: Ів. Ділай, предсідник, Впр. о. Сеньків, ЧСВВ, Ів. Гнида, стоять зліва до права: С. Ребчук, Ів. Дутка, П. Майхрук, С. Меуш, архитект.

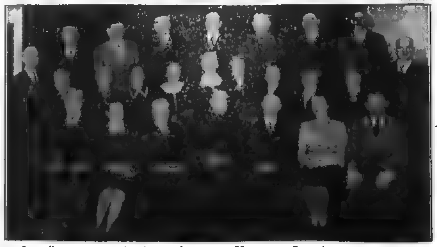

Комітет Церковний з року 1946. Парохія св. о. Николая, Виннінеґ, Ман. Сидять зліва до права: Й. Костюк, М. Беднарська, Ів. Ділай, Предсідник, Впр. о. Йосиф Сеньків, ЧСВВ, А. Прософовський, К. Садова, предсідниця Жіночого відділу, С. Ребчук. Другий ряд зліва до права: А. Заруцька, А. Галас, Е. Рудніцька, Н. Остап, Е. Скібо, К. Федун, Р. Вербіцька, М. Бала, М. Сливчук. Третій ряд зліва до права: Д. Юськевич, С. Пасічний, В. Ребчук, С. Крук, А. Булавка, Ів. Дутка, С. Крук, П. Майхрук, Ів. Гнида.

ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ

Згідно з найновішим розпорядком канадійського уряду з 30 січня, 1947, до Канади можуть бути допущені слідуючі категорії імігрантів:

1. Жінка, нежонатий син, донька, брат або сестра, батько, мати, повдовіла сестра або дочка без дітей або з неодруженими дітьми пониже 18 років життя, осиротілий братанок (сестрінок) або братаниця (сестрінка) якоїбудь особи, яка правно прибула й замешкала в Канаді й яка може прийняти й заопікуватися ново-прибувшими. "Сирота" означає особу без батька й матері.

2. Рільники, які мають вистарчаючі фонди на ведення господарства в Канаді.

3. Рільники, що їдуть на фарму до батька, тестя, сина, зятя, брата, шваґра, вуйка (стрия) або братанка (сестрінка,) які займаються головно хліборобством і є в стані прийняти й поселити приїжджаючих на фармі.

4 Хліборобські робітники, що приїжджають на запевнену роботу в Канаді.

5 Досвідчені вуглекопи й лісоруби, що приїжджають на запевнені роботи в лісі або копальні.

6. Наречена, що приїжджає до повнолітнього мужчини, який правно прибув й замешкав в Канаді і який є в стані прийняти, одружитися та заопікуватися нею.

Кожна особа, що бажає приїхати до Канади, мусить мати ДОЗВІЛ ВІЗДУ (Пермит) від канадійської іміґраційної влади в Оттаві.

UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE
701 McIntyre Bldg.,
WINNIPEG, MAN

ВИННІПЕҐ. Рятуйте цінності української культури! Коли згорить хата, то не випадає сісти на пожарищі, заломити руки й плакати. Та й Українцям не випадає тепер заломити в безнадії руки й ридати над руїнами українських наукових установ в Европі. Ще не все пропало. Ще можна врятувати багато з цінностей української культури. Тому то д-р Іван Раковський, останній голова Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, накликає Українців: "Рятуйте від загину вільну українську науку!" Своїм закликом д-р Раковський особливо звертається до Українців у Канаді й Зл. Державах, щоб вони заложили осередок української науки, в якім українські наукові діячі моглиб зберігти й розвивати цінності української культури, й в цей спосіб освідомлювати й виховувати в здоровому напрямку українське громадянство.

Це, про що д-р Раковський згадує, вже заложено в місті Виннипеґу в Канаді — а саме: Осередок Української Культури й Освіти. Осередок в першу чергу взяв під свій покров Вищі Освітні Курси, які вщеплюють зацікавлення українською культурою в молодь українського походження в Канаді й Зл. Державах. Цей самий Осередок заложив й Музей, Бібліотеку й Архів й досі придбав вже значне число вартісних книг, рукописів та мистецьких виробів. **Осередок придбав вже для своїх установ й відповідний будинок. Та щоб Осередок міг вповні виконувати свою працю, потрібно, щоб українські громадяни постійно надсилали вартісні книжки та мистецькі вироби до:**

UKRAINIAN CULTURAL AND EDUCATIONAL CENTRE.
P. O BOX 3093. WINNIPEG, MAN

Цього всього потрібно для того, щоб було чим виховувати нашу молодь та для зберігання й плекання української культури. Ви, українські громадяни, є господарями Осередку, й віримо, що по господарськи подбаєте, щоб Осередок мав матеріяльні засоби для виконування своєї праці. Осередок удержується з членського та добровільних жертв.

Де тільки були представники Осередку, д-р П Маценко й О. П Іваx, у Канаді та Зл Державах, українське громадянство дуже раділо тим, що заложено Осередок Української Культури й Освіти. Віримо, що цю свою радість висловить громадянство й щедрою піддержкою Осередку.

Канадійська Місія для Допомоги Українським Жертвам Війни в Европі. З ліва на право в першім Рядку: пані А. Панчук, Б. Библів, панна А. Храплива, в другім рядку: Б. Панчук, Мих. Крисоватий і А. Яремович.

Парохіяльна церква в Новому Києві після місії з прибраним місійним Хрестом.

Теперішній Католицький Український мішаний хор із Олифант, Па., що складається з 85 осіб під батутою проф. Льва Сорочинського. В останніх днях відспівали концерти в Ню-Йорку, Филаделфії, Бінґгемтоні й Авберн. Вислідки були надзвичайні. Олифант славиться тим, що мав перший український хор у Злучених Державах, тобто від Року 1894.

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

БОГУ ДЯКУВАТИ

Іван Загірний відбув Великодню Сповідь. І навіть сам дав мені про це знати. Зателефонував до монастиря й коли я взяв слухавку кажучи "гело" наш Іван сказав мені:

— Прошу отця, якщо Ви не є дуже зайняті то прийдіть до нас та й "побалакаймо собі."

— Ти знаєш, Іване, що я є дуже зайнятий чоловік, але для тебе, моеї заблуканої вівці, чи то навіть барана, — то я завжди під твоїм розказом.

О, я вже не є блукаючим бараном.

— Ні?!! А то як? Розказуй Іване!

Прийдьте та й побалакаємо собі. Будьте в нас на вечеру. Добре?

Дуже добре Іване, я там буду.

І так одного вечора минулого тижня, по смачній вечері, сиджу я з Іваном й аж тепер даю йому те важливе питання:

Ну Іване, й як то сталося?

— Що? о, моя сповідь! — відповідає Іван Та як? Звичайно, послухав Вашої ради, пішов на сусідну кольонію та й висповідався, та кінець.

Чому аж на сусідну кольонію? Певно, мене боявся.

Та де! Тільки тому, що тоді, коли вже була Великодня Сповідь — то я був слабий.,. не зо страху, ні.

То вже гарно Ну і як чуєшся по тім всім?

О, тяжко мені точно описати, хіба скажу тільки те: Чуюся дуже добре, немовби двайцять літ відмолоднів!

А то чому так? - питаю дальше.

- Та як чому? Я тепер знаю, що замість бути старим заболоченим бараном, моя душа подібна до новонародженого ягнятка Чиж то не досить, щоб я чувся зо двацять літ молодший?

Я собі пригадую Іване, що ти казав, що такі гріхи як ти маєш, то про них ніхто навіть не чув

Так! - відповідає Іван з усмішкою, я колись таке думав й був свято переконаний, що я сповідника здивую своїми нумерами. І чому ж ти так думав?

Не знаю, прошу отця

Я тобі скажу Іване. Ти так думав тому, бо ти себе вважав за щось більшого від інших.

То неможливе!

Можливе! можливе! Ти інших уважав за аматорів в порівнанні до тебе Чоловіче, щодо гріхів, то нема аматорів, ми всі є биті, як то кажуть "професіонали"

Але, якби то вже не було, добре, що вже по всім. Що я думав про себе, то думав. Правда, я помилявся й признаюся.

Це похвальне діло, Іване Похибнувся, не бійся признатися.

— Так, так. А тепер я дуже задоволений, що сповнив свій обовязок Вже спокій на цілий рік. Аж лекше віддихнути.

Що кажеш? Спокій на цілий рік? А то чому?

Та як, чому? Раз на рік висповідатися. Чи то вже не досить?

Ні Іване, не досить! Дуже далеко від досить.

Ой, Отче, я щасливий, що Ви не маєте власти Святішого Вітця, бо Ви певно вимагалиб сповіди що тижня.

- Слухай Іване. Сповідатися раз на рік є досить, щоб не поповнити нового тяжкого гріха несповнення обовязку! Але сповідатися мусимо так часто, як треба. Що разу, що поповниш тяжкий гріх, то ти є в страшній небезпеці. Хто тобі запевняє, що доживеш до слідуючої сповіді?

- Ну то перед смертю, можна висповідатися, — каже Іван.

А чи ти знаєш, коли вмреш, і чи будеш мати священика при смертній постелі? Правда, що не знаєш?

— Та не знаю!

– Ну як так, то на щож тобі наражатися на небезпеку вічного прокляття?

— Маєте "рехт" отче. Нема що казати.

Переповів о. Модест Ґнесько, ЧСВВ.

Під гомін воскресних дзвонів

Солодко, ніжно, лагідно, шовково неслися їх срібні звуки... Знімались в гору понад вежею, веселим леготом плили в просторах, тремтіли в обіймах срібно-прозорої мряки — всміхались чарівним поглядом рожевого ранку, сіяли перлинами—самоквітки у пестощах золотого сонця.

— Дзін-нь, дзін-нь, дзень, дзень-нь, бам-м!...

Зелені мягкі трави на цвинтарі вкруг церкви змережали люди білими ручниками, а на них стояли коші зо свяченим, так рівно рядочком, як ці хрестики, що їх дівчата повишивали..

Зо старої церковці долітали останні акорди розмоленого серця. По срібних перлах зеленої левади неслося могутнє: "Христос Воскрес!...

Воскрес!... Вже встав цей Князь мира
Оспіваний перед віками.
Йому понеслись скрізь пеани,
Далеко ген, куди лиш сягне
Чарівний звук цих дзвонів.
. дзінь-нь, дзінь, дзелень-нь, бам-м!

Біленький ряд хаток подільських свіжим рядном щастя вдягнувся. І повний надій ліс. діброва — їх зелень квіття, життя обнова... На стрічу йде життя нового, щоб повітати Воскресшого...

Гамірний спів пташок небесних, зливається, мішається з веселими звуками святочних хороводів. Лунають співи, шумлять весняні води..

Крізь прірву літ неначе сміх крізь сльози я чую "подоляночку" і "зайчика" і "зельмана" та "жучка" — І як та криця вритий стою... і жаль і біль в груді стискається... Питаюся я:

— Бо не знаю, чи ще стара моя церква
стоїть чи гагілок там ще співають
Бо на Великдень не буду я
У тебе, ти мій рідний краю!..

Скиталець.

БОРЩІВ, АЛТА. — Збори Сестрицтва. У нашій парохії вже від давна існує Сестрицтво св. Варвари Його головою є Магдалина Білик До заряду належать ще Рурка Анна. Сливка Марія, Пук Анна й Депутан Текля. Сестрицтво має 58 членок. - В неділю 9-го березня в галі відбулися збори Сестрицтва Тому що Сестрицтво не має окремого статута порішено: до св. Тайн приступати принайменше три рази в році, мати сестрицьку Службу Божу на Пресв. Евхаристії й на св. великомуч. Варвари Крім цього порішено кожної третьої відправи відбувати сходини Сестрицтва. На сходини має складатися: духовна наука нашого о. Пароха, відчит одної з членок, запити й обговорення біжучих справ. Крім тієї внутрішньої праці Сестрицтво порішило справити до церкви статую воскресення Ісуса, нові хоругви та гарно прибрати церкву на Велику Пятницю і Великдень. Честь побожному й рухливому жіноцтву Борщева. Свій.

Д-р. О. Назарук.

ЩО ЦЕ ПРЕСА?

1. Преса— це найбільша проповідниця народу. Преса — це найбільший суд. Преса — це найбільша учителька народньої маси. Преса має великий вплив на все життя — на Церкву, на політику, на штуку, на літературу, на промисл, а що найважніше: на виховання будучих поколінь — і тимсамим на будучність народу.

2. Є преса добра й преса недобра. Добра преса приносить це, що треба знати народові, це, що його вчить, підносить й дисциплінує. Добра преса приносить вісті про нові закони, про нові події й досвіди. В стародавній Греції, де ще не було преси, Греки обговорювали ті справи щодня на ринку. Тепер робить це преса. Вже перед сто літами сказав Наполеон Великий: "Є пять великих держав, а преса — це шоста велика сила."

3. Але є й недобра преса. Зміст недоброї преси — це сплетні, наруги, клевети, очернювання, обмови й безтямна лайка та вічна "критика," яка не показує, що добре і як до цього добра доходити. Зла преса подібна до великої сплювачки або помийної ями. Коли на неї глянете — все в ній одно й тесаме: вчора й позавчора, тому рік й тому два і десять — грязь, болото, лож, ненависть й позатим — пустка.

4. Творцям злої преси все одно, кого вони лають й чи є причина чіпатися чогось, чи нема. Як є такі звірята, що мусять щось гризти й роз'їдати, чи голодні, чи ні — так є й такі "редактори." Вони мусять щось конче кричати й когось лаяти. Як нема що, — то видумують, щоб було.

5. Горе народові, в котрім зла й пуста преса переважить добру. Бо думка такого бідного народу стає такою помийною ямою. Він десятками літ дихає випарами тієї ями. Сварня, лайка й взаємна докучливість та ненависть всякає в нього — й в усе його життя: особисте, домашнє, церковне й орґанізаційне. Такий нарід стає нездібний до ніякої орґанізаційної боротьби В нім щезають ідеали й остає тільки ненависть і гризня. Ніщо так не відганяє молоді і не пре її так до чужих, як своя зла преса й це, що вона "виплекала". В Америці й Канаді третє польське покоління, пяте чеське та шосте німецьке держиться свойого народу й говорить ще рідною мовою батьків, хоч добре знає американську мову. У нас вже перше покоління, що тут уродилося, не любить говорити по-українськи, ні української преси до рук взяти. І нема що кричати на нього за це! Бо десятки літ лайки й пустої сварні та ненависти, яка цвила пустоцвітом у нашій пресі — мусіли так, а не інакше вплинути на молодь.

6. Чи можна побороти злу пресу? Можна. Але тільки одним способом: підпиранням доброї преси. Треба добру пресу передплачувати, в організації жадати підпертя для неї, на пресовий фонд давати й збирати при кожній нагоді, дописі посилати, оповістки давати. Одна рухлива й розумна людина, одна місцевість, де є такі люди — може дуже підперти добру пресу. І завжди при тім треба памятати відому приповідку культурних народів: "Скажи мені, що ти читаєш, а я тобі скажу, хто ти є й яка ти людина."

7. А по чім пізнати, котра преса добра, а котра недобра? Коли ви читаєте якийсь часопис рік, чи два, тоді запитаєте себе: що він мене навчив? А де побачите лайку, там уже по одним числі пізнаєте, чи це добрий часопис, чи недобрий.

8. Добру пресу треба складати в річники (всі числа за порядком) й дати оправити в тверді окладинки. Так роблять всі культурні народи й орґанізації. Бо в добрій пресі є дуже багато праці. Та праця марно пропадає, коли не зібрана й не оправлена. Вже по кількох літах її за ніяку ціну зібрати не годен, коли не зложиться її відразу. Чи Ви це робите? Чи також причиняєтеся до марнування тяжкої праці редактора й тимсамим скріпляєте вплив злої преси?

Примітка Редакції: До доброї католицької преси в нас належать: В Америці: Шлях, Ковчег, Місіонар, Америка, а в Канаді: Українські Вісти, Світло, Будучність Нації, Голос Спасителя, Місійні Вісти і Юнацтво. — Чи Ви читаєте їх і передплачуєте? Будьте апостолами української католицької преси!

о. В. Ґавліч, ЧСВВ.

НЕЗАБУТНЯ НІЧ
У ВІДЕНСЬКІЙ ВЯЗНИЦІ

"Батьку святий, рятуй!"

Та пережите в цій келії не було ще вершком цього, що я пережив тієї незабутньої ночі. Найгірше чекало мене в останній келії, де я сьомого з черги брата по крові приготовляв до вічности. Там чекав мене муж і батько двох діточок.

Почувши від мене українську мову, зрадів, як мала дитина. По сповіді стали ми розмовляти, бо я міг в кожній келії забаритись одну годину. І в розмові з тим нашим нещасним відкрилася передімною щераз ціла трагедія рідного народу в цілій своїй величині. "Батьків моїх," оповідав цей незабутній харківець, "вивезено ще давніше на Сибір, бо вони були "кулаками." Кілька літ я також мучився в сибірських снігах. Вернувся до Харкова. Війна вляла в мое серце нову надію. Ми чекали Німців, як наших визволителів із червоного ярма. І дочекалися. Я сам вітав їх, бо думав, що скінчилося наше горе. Я радів, бо не стало червоного опира.

Що більше, заохочений золотими обіцянками німецької пропаґанди та примушений военним голодом, виїхав я до Німеччини на роботу. Тут розчарувався, але терпів з надією на краще, а зо мною терпіли багато інших, що їх вже силою привезли. Відтак мої товариші підмовили мене втікати. Не остоявся приманам і підшептам й пішов з ними. Тепер гірко жалую... Але на вас моя надія, каже до мене, Ви випросите для мене місто смерти досмертню каторгу, бож я невинен. Я не хотів утікати та не придержував лісничого. (Він був переконаний, що тільки ті заслужили на кару смерти, що розброїли лісничого сторожа.) Я тільки стояв з боку, але в суді товариші втечі зложили на мене вину. Отче, я невинен! Присягаюсь небом і землею, я не винен! Просіть за мною,благайте! До смерти буду працювати, як останній робітник.Тільки хочу жити, для моїх діточок жити.!"

Говорю зо сторожами. Нема рятунку, кажуть. Тоді услокою його, а він шепче слова благання: радше досмертня каторга, як смерть.

Серце крається мені болем. Уста не знаходять слів потіхи у словнику людських мов. Тільки віра піддає їх мені....

По якомусь часі заходжу ще раз туди з Найсв. Тайнами.Він, побачивши мене, станув навколішки. Але його очі блистіли дивним блиском. Подібний блиск очей бачив я тільки у віденському шпиталі для ошалілих. А відтак як побачив, що відходжу, станув серед келії і майже непритомний зачав кликати: "Ви моя одинока надія, рятуйте мене!" й зачав бити поклони передімною. Я здержую його. А він раз-у-раз, серед сильного брязкоту кайдан, з цілої сили до землі. "Батьку святий, рятуй, рятуй, для діточок рятуй."!

Кидаюся до нього та кажу йому: "Брате, я такий сам, як ти. Мене тисне тасама рука кровожадного Прусака. Мене таксамо тягнуть по віденських ґестапах і сам не знаю, що мене ще від них чекае." Почувши це, його очі наповнюються крайним здивуванням, а збілілі уста прошепотіли: "А я думав, що ви можете. Тепер бачу, що всі діти України страждають. Оце нас визволили! Як діждетеся волі, розкажіть, як нас Ґерман визволив."

У чернечій келії.

Північ уже минула, як я з важким серцем виходив із сірої будівлі. До мене летіло з тюремних вікон пронимаюче ридання з роздираючими серце:рятуй мене батьку святий! А їх супровожав сумний брязкіт оков на руках безіменних жертв України, що кривавилася тоді під важким чоботом нацистівського наїздника.

За кілька хвилин переступив я важкою ходою пороги монастиря й опинився у своїй келії. Образи з вязниці стояли живо перед моїми очима. Спати не давали... Нараз гляджу на годинник. Саме 4, год., остання година для сімох братів України, яких імен навіть не знаю.

І уявою бачу, як вони ідуть в кайданах, під сильною сторожею, що 10-15 хвилин, на місце страчення, до салі, де стояла ґілотина. Там привязують жертву до своерідної лавки, підсувають головою до отвору в провізоричній стіні. Один натиск на електричний ґудзик. Тяжкий сікач спадае... Сім разів спадае він цього зловіщого ранку й сім нових, безіменних жертв принесла й без цього вже скривавлена Україна... В тому часі я чував і супровожав з чернечої келії молитвою тих, яких сам на смерть приготовляв. "І хто буде за їх кров відповідати на Божому суді?" чуюсь мені питання людяного ключника.

Жертви за жертвами

І тих сім безіменних жертв мойого лихом битого народу не були одинокі. Їх цілі тисячі в самій Німеччині. Гинули наші люди по тюрмах "засуджені," гинули ще більше без суду по різних концентраційних таборах й таборах праці Не мало згинуло їх в часі бомбардування. А що впало їх на рідних землях з німецьких рук, цього не счислити! А ці, що вийшли живими з гітлерівського "дому неволі," то їх, правдивих страдників, "зрадниками, гітлерівськими прихвостнями" називають. Хто це робить? Чия в цьому рука? Тільки тих, що дишуть прямо диявольською ненавистю навсе,що правдиво українське.

Зрадниками не е ті,що їх не домучив Німець, але ті е зрадниками, що за юдин гріш помагають червоним у їхній диявольській нагінці на все, що українське.

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську з поясненням

Сьогоднішній вид колишньої горниці (вечерника) на Сіоні в Єрусалимі. Тут Ісус Христос відбув з апостолами Тайну Вечерю, тут на апостолів зійшов св. Дух. Це частина церкви з 1342 р., що її Сарацини 1561 р. перемінили на магометанську мошею

1. ПЕТРО АПОСТОЛ І ПЕРША ХРИСТИЯНСЬКА ГРОМАДА В ЄРУСАЛИМІ (І-ХІІ.)

1. Передмова. — Вознесення Ісуса Христа на небо.

1. Перше оповідання написав я, о Теофіле, про все, що Ісус робив і навчав від початку, 2.аж до дня, коли заповівши апостолам, що їх вибрав Духом Святим, вознісся. 3.Перед ними то показався він живий після своїх страдань у багатьох ознаках; на протязі сорок днів являючись їм та й говорячи про царство Боже.

4.А коли був разом з ними, заповів їм, щоб не виходили з Єрусалиму, а дожидали обітниці Отця, що "чули ви її від мене, 5.бо Іван христив водою, виж охрищені будете Духом Святим по кількох цих днях."

Пояснення

Це "перше оповідання" розуміеться Евангелію св. Луки (1,3,) де евангелист розказав про земське життя Господа Ісуса Христа від воплочення аж до страдальної смерти й славного воскресення, головнож месіянську діяльність Ісуса приклад Його найсвятіщого життя його науку, чудні діла, страдання, смерть на хресті, світле воскресення і вознесення. Ісус "робив і навчав" бо приклад добрих діл ... це найміцніша спонука евангельської науки

2-3 Заповіт даний апостолам, — це післанництво проповідати евангелію про Боже царство всім народам по кінець віків (Мат. XXVIII,19) Так виразно зазначена едність між ділом Спасителя, а діяннями апостолів т. е св Церкви Та едність основується на трьох правдах: на виборі апостолів на зісланні св. Духа й післанництві проповідати святу евангелію і уділяти св Тайну хрищення усім людям, перехід свойого безпосереднього ділання на ділання Церкви тим що по своїм воскресенні являвся апостолам і говорив їм про тайни Божого царства

4.-5. Було це в горниці, про що пише Лука в евангелії(XXIV, 44-48.) Ісус частіше говорив учням про обітницю зіслання св Духа: (Ів. VII,39;XIV 16:XV.26)

Хрищення Івана Предтечі було тільки прообразом і приготуванням до правдивого хрищення Духом Святим, що й сам Христитель учив: (Мат. III, 11; Марк I,8; Лука III,16; Іван I,33.) Як Іван при своїм хрищенні занурював у воду так апостоли немов будуть занурені й переповнені дарами й ласками Святого Духа. Тоді вже спосібні будуть понести людям евангельську науку й дійсним хрищенням в імя Пресвятої Тройці відроджувати їх на дітей Божих.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ

Ігрища

Стежками дещо віддаленими від головного руху йшов молодий Маврикій одітий у святочну туніку, з вінцем побідника на голові.

Святочний стрій додавав краси його стрункій постаті, а вінець прикрашував його гарну голову, але вираз обличчя був поважний і глибоко задуманий у противеистві до пустого окруження.

З обуренням в душі глядів він на всі жорстокості ігрищ і в дусі говорив до всіх:"Ви засуджені на смерть."

Одначе, як велів римський звичай, він узяв участь в кінних перегонах у найбільшому цирку, в яких брала участь молодь найславніших родів.

Маврикій, як наступник трону був т.зв. князем молодших, мусів до них належати і їх очолювати. З великою мужністю, справжністю та енергійністю поводив він стоячи своїм возом. Молоді коні - араби під його рукою гнали, як вихор обігаючи площу перегонів пять разів, а 250 тисяч глядачів на сходах і колюмнадах піднімали божевільний вереск. Коли намісник трону перший пригнав до мети й одержав вінець, нарід шалів з радости, а цісар Доміціян був захоплений.

Тільки одна Флявія слідкувала з болем серця, чи не догляне вона на лиці сина триюмфальних проблисків якоїсь гордости або циркової пристрасти. Але не добачила нічого крім ясної майже дитинної радости.

Тепер з подвійною радістю нарід усюди вітав Маврикія, бо любив його гаряче. Куди він тільки переходив, усюди неслися оклики: Хай живе царевич! А він усім відповідав ввічливо на поздоровлення, але очима шукав когось іншого.Аж серед убогих, до яких усміхався з більшою ввічливістю, найшов двох молодців з простолюддя старших від себе літами, але рівних вірою, приятелів з дому Домітиллі: Нерея і Ахилея.

Побравшись за руки юнаки почали відходити від товпи шукаючи самітнього місця на розмову. По дорозі натрапили на мерзенні групи пяниць і роспусниць, між якими пізнали поважних матрон і дівчат з найвизначніших родів. Двозначними жартами зачіпали вони Маврикія, але він не відповідав ні словечком.

Юнаки вирвалися споміж товпи на гарну луку окружену гайком кипарисів, де діти бавилися бажантами й обласкавленими сернами.

Оце якраз одна мала дівчинка зловила серну й станула з нею напроти Маврикія. Обі руці закинула на шию серни, а головку притулила до її голови, очі дівчинки гляділи, як лагідні очі серни так, що цей образ мимохіть звернув на себе увагу, а навіть приковував.Обличча дівчинки мало на собі вираз якоїсь надзвичайної невинності, очі сильно голубі так, що серед понурої дітвори Риму вдаряли ясністю, як промінь зірки.

— Хай живе царевич — закликала вона голоском, як срібний дзвіночок.

— Хай живе невинне дівча — відповів Маврикій і простягнув до неї руки, бо пізнав,що це його кревна.

Нараз від кипарисових гаїв залунали сильні оклики, появилися римські вірли й відзнаки консулярної влади,а між ними серед товпи,головою вищий від неї йшов, як завжди поважний, але з вдовіллям у чорних очах — герой Риму Кней Юлій Агріколя — консул. Був гарний мужеською, зрілою красою героя, хоч на його обсмаленім обличчі був вираз строгості.

Як тільки ясноволосе дівчатко побачило Агріколю, пустило серну й почало бігти між жовнірів, а по хвилині кинулося в обійми Агріколі.

Нагло на обличчі Агріколі настала зміна, що її ніколи на ньому не бачили навіть старі вояки. Його чоло прояснилося,очі заясніли блиском,він притиснув дитину до своїх грудей і дрижучим голосом закликав.

— Донечко моя... потіхо моя... (Д.б.)

Здалека і зблизька

ТРИМСЫ, ОНТ. Милий і корисний вечерок. Ввечері, 22-го лютня, ц. р. зібралася громада щирих приятелів Сестер Місіонарок у гостинним домі панства Склериків, щоб перевести вечірні хвилі на приязні товариській гутірці та розривці. Між присутніми були також о. ігумен Й. Тимочко, ЧСВВ., о. Марко Романович та Сестри Місіонарки Йосифа й Марія. Пані Склерик всіх щиро вітала та прийняла дуже сердечно. Приемно минали хвилі. Одні обговорювали справи їм інтересні, інші забавлялися картами, а ще інші слухали поважно читання, або співали патріотичні пісні. Після перекуски, що її всім подавали панни: Склерик і Геня Прихітко та Йосифа Судома, п. Василь Паламар промовив і заохотив присутніх до збірки в користь Сестер Місіонарок. Всі охотно складали свої жертви й зібрано $37.50. По 2 дол. зложили: о. Й. Тимочко, о. М. Романович, панство Дущаки ($2.50.) Филимчуки,п. в. Вишньовський. По 1 дол. Склерики, Паламарі, Скрипка, В. Лаба, І.Лаба, молодший, Т Вишньовський,І.Вишньовський, П. Савчук, Клеманський, П. Прихітка, В. Топольницький, Нелі Лаба, К. Запісоцька, пані Романюк, Анна Савчук, пані Яківчук, пані І. Вишньовська,пані І. Лаба, пані В. Лаба, пані: Топольницька, Калинович, Филимчук, Скрипка, Прихітка, Іванна Судома та Роман Скрипка.

Всім жертводавцям подякував о. М. Романович за благородне діло помочі для Згромадження Сестер Місіонарок Х.Л., а також С.Йосифа.М,Х,Л, По відспіванні многоліття Сестрам, господарям дому та всім жертводавцям всі розходилися вдоволені додому, та гарно й корисно провели вечерок.

Щира подяка панству Склерикам, що урядили в своїм домі цей милий вечерок, а всім учасникам його за присутність і жертви. Нехай цей гарний приклад стане заохотою іншим у подібний спосіб помагати Сестрам Місіонаркам Християнської Любови, бо це наші рідні Сестри-законниці, що посвячують свое життя на це,щоб своею молитвою, жертвою та місіонарською працею причинятись до загального й вічного добра нашого народу. Тож варта їм помогти!

ВОРВИК, АЛТА. Хрестини. У п. Івана і Пелагії Яцули народився 28.II. синок, якого охрестив о. Д. Попович ЧСВВ 16.III і надав йому імя Василь. А що ця родина дае гарний приклад католицького життя і сам п. Яцула сповняе уряд дяка, о. парох прийняв запрощення прибути на хрестини. Прибули й хресні родичі й інші гості, щоби побажати родичам дитини щастя, здоровля і Божого благословення. При кінці обіду зложив і о. парох побажання і представив, що український нарід,що складаеться зо здорових родин вихованих на католицьких засадах, не загине, хоч як вороги зо всіх боків напосілись його знищити. Відпадае хіба сміття, полова що даеться гній чи на спалення. Теперішній стан на Радянщині повинен відстрашити кожну розумну людину від подібних спроб жити без Бога і моралі. По відспіванні многоліття зложено на "Світло:" $5.75. Жертводавці отці: Іван Яцула $2.00, Онуфрій Фуштор $1.25,- Іван Мисик $1.00, Марія Мисик $1.00; по $.25: Марія Дідик і І. Яцула.

Кольонія Ворвик (при залізничій станції) на північ від Веґревил заснована ще о. А. Трухом ЧСВВ 1944 не мае ще церкви. Богослуження правиться в старій школі. Але люди зачинають цікавитися церковною справою і вибрали церковний Комітет (І. Мисик, І. Яцула, В. Хлібецький,) а на церкву зібрали цього року, з коляди $300. Нехай Бог благословить їм у зачатім ділі.

Учасник.

МОНТРЕАЛЬ. Хрестини. Дня 23-го лютого відбулися хрестини в панства Івана й Наталії Ґнеськів, котрі хрестили сина Тараса Івана. Кумами були Степан Херхаліз й Емелія Микитюк. Парох Отець С. Шевчук, ЧСВВ побажав молодим родичам веселого та щасливого життя, а новопохрестникові многих літ. По відспіванні "многоліття," панство Ґнеськи попросили гостей до стола. Коли розходилися гості до своїх домів, пан Василь Ґнесько попросив присутніх до збірки на пресу "Світло." Жертвували слідуючі: $2.00 Іван Ґнесько, по $1.00 Василь Ґнесько, Йосиф Гнесько, Степан Херхаліз, Степан Палій, Микола Микитюк, по $.50: Василь Полодівський, Володимир Мищик, Марія Симинищин й Анеля Гладуя, разом $9.00. Усім жертводавцям щира подяка, а маленькому Тарасові сотвори Господи многая літа!...

Є. Микитюк.

ЧИПМЕН, АЛТА. Ще один похорон. Дня 24-го лютого відойшов від нас на місце вічного спочинку бл. п. Михайло Шафронович. Покійний прожив 78 літ. Родився 1869 у селі Битлин, повіт Ярослав, Зах. Украіна. До Канади приїхав 25 серпня 1896 р. З початку осів на кольонії Стар, Алта., опісля перенісся в околицю Чипмен, де й прожив останні дні свойого життя. Упокоївся в Бозі дня 18-го лютого в лічниці в Лемонт, полишивши в смутку своїх 4-ох синів, 9 дочок, з яких одна е монахинею Сестер Служебниць в Америці, 36 внуків та 3 правнуків. Похороном зайнявся наймолодший син Петро, на який зїхалася уся родина покійного. На місце спочинку відпровадив свойого парохіянина та довголітнього церковного слугу, Всеч. о. Т. Іванишин ЧСВВ при співучасті великого числа мешканців оселі Чипмен.

Після похорону відбулося в хаті Петра Шафрановича гарне прийняття, підчас якого присутні гості зложити свій дарунок для рідних скитальців $11.85.

Спаси-Біг усім жертводавцям. Бл. п. Михайлові, хай милосердя Боже уділить вічну радість в небесній вітчині! Вічна йому Память!...

МОНДЕР, АЛТА. На "Світло." З приводу імянин Юрія й Теофілі Фербей в їхньому домі зібрався гурток молоді, що майже вся належить до Українського Католицького Юнацтва в Мондері. Після побажань і відспівання многоліть, Василь Юзвак сказав кілька слів про наш часопис "Світло" й заохотив молодь до збірки на його пресовий фонд. Молодь зложила $3.00. Щиро дякуемо молодим апостолам доброї преси, а Юркові й Фіні Фербей бажаемо всього найкращого.

ТРАНСКОНА, МАН. Подяка. Почуваюся до милого обовязку зложити подяку тим особам, що мене відвідували, коли я була хвора. Сердечну подяку складаю о. Слободі, ЧСВВ за відвідини й духовну обслугу, Сестрицтву й членкиням Апостольства Молитви за їх часті відвідини і щире відношення до мене. Також дякую й членам хору за відвідини.

Всім Вам бажаю кріпкого здоровля й обильного Божого благословення на многі літа.

Вам щиро вдячна:

Марія Храплива.

ЧЕСНА РЕДАКЦІЄ! Вже від довшого часу залюбки читаю "Світло." З особливішою увагою перечитую релігійні статті. Вони часто мені заступають Боже слово, якого ізза браку священиків та своєї слабости не можу тепер почути. Нераз збирався я Вам написати про це й ще одне.

Перечитуючи останні сторінки "Світла," де Ви поміщуете усякі ювілеі, поминки, шлюби, похорони та т. п., застановило мене це, що нема там часто згадки про Св. Тайни наших ювілятів, чи померших. Майже кожна згадка кінчиться "гарним" або "смачним обідом" й то все. А чейже, що покійному з цих гарних прийнять чи найпараднійших похоронів, коли він не поеднаеться з Богом?...

Будьте ласка відповіджте мені, чому воно так?... Чи тому винні дописувачі, які про це забувають згадати, чи ті самі ювіляти так на це забувають, що не подбають навіть, щоб своїх дорогих покійних по християнськи випровадити на вічну путь?...

Подав Микита.

Відповідь Редакції. Дорогий Читачу! Справа, що її Ви порушили е дуже важна. Редакція "Світла" теж нерадо поміщуе дописі про смачні обіди, бенкети тощо. Але на жаль дописувачі гніваються на нас за це. Звичайно померлі, новоженці й ювіляти приймають св. Тайни перед смертю, в день вінчання, чи в день ювілею, але дописувачі не доцінюють належно цього й в своїх дописах про це не згадують. Але буває й таке, що ювіляти не приступають у свій праздник до св. Тайн. Тоді вони недобре поступають і властиво не мають права до справжньої радости душевної. Тому дуже просимо наших дописувачів, щоби подавали нам до відома чи померлі й ювіляти прийняли св. Тайни, були на Службі Божій і т. п. Це буде гарний приклад для других. —

НОВИНКИ

— **Святіший Отець Папа Пій XII** промовить на Великдень до всього світу через ватиканське радіо. Сподіються, що в часі, коли в Москві відбувається мирова конференція, Папа в своїй промові подасть вказівки й напрямні справжнього тривкого миру. Точний час промови Папи, буде поданий у часописах і через радіо.

Еміненція Кардинал Тіссеран приїде до Канади. Така вістка наспіла з Риму до Преосв. Кир Василія дня 12 березня. Еміненція Кардинал Євген Тіссеран приїде 1-го червня до Виннипеґу. Від першого червня до восьмого, сподіємося, що відвідає наші найважніщі осередки: Виннипеґ, Йорктон, Едмонтон, Мондер й інші. Вітати самого Заступника Св. Отця в Достойній Особі Його Еміненції Кардинала й Секретаря Східньої Конгреґації — це надзвичайна радість підйом для всіх Українців-католиків у Канаді. У цих часах страшного переслідування нашої св. Церкви на рідних землях, перші цього рода відвідини Церкви й вірних у Канаді є особливішою любовою і печаливістю Св. Отця супроти нас і одним з найрадісніших лучів серед притемненої нашої теперішньої історії Церкви. Точніща програма відвідин Його Еміненції буде подана в свойому часі. ("Українські Вісти.")

— **Катол. єпископи Квебеку** запротестували остро проти насильного виселювання скитальців. Вони звернулися до уряду з домаганням, щоби дозволив скитальцям прибути до Канади й тут безпечно примістити-ся.

— **Уряд пРемієра Кінґа** має дальше довіря парляменту, бо канадійський парлямент 168 голосами заявив урядові довіря.За висловленням недовіря либеральному урядові було тільки 26 голосів з партії С.С.Ф.

— **Мирова конференція** міністрів закордонних справ великої чвірки: Британії, Америки, Франції і Росії зачалася 10 березня у Москві. Ця конференція має уложити мирові договори з Німеччиною й Австрією. Американське представництво з Маршалом на чолі, навчене минулим досвідом, поробило гострі зарядження, щоби не дати себе шпиґувати. Членам представництва не можна говорити телефоном, щоб їх не підслухували, про урядові справи можна говорити тільки в помешканні або в амбасаді, не вільно лишати за собою ніяких паперів, але все палити. Конференція зачалася в неприязній атмосфері й майже не ма надії, щоби поладнати проблеми Німеччини. Дехто твердить, що ця конференція буде тягнутися цілими літами. Вже тепер ярко виступили розбіжності між Америкою й Англією, а Росією. Америка запропонувала сороклітній договір,під час якого великі держави виконувалиб поліційну службу над Німеччиною. Росія відкинула цю пропозицію і назвала її невистарчаючою. Британія і Америка є за сфедералізованою Німеччиною,Росія хоче,щоби Німеччина була сцентралізована.Британія і Америка є за господарською відбудовою Німеччини як частини Европи, Росія противиться, бо вважає Німеччину джерелом воєнних відшкодувань для себе. Ген. Маршал остро заатакував тоталітарну систему більшовиків і сказав, що така суспільність, якої горожани живуть у безнастанному страсі, не є свобідна. Маршал закинув Росії, що вона вербує нацистів до комуністичної партії, а Бевин ствердив, що має листу 40 високих нацистів, які займають важні становища в совітській окупаційній зоні. Молотов почервонів, як рак, але мовчав на все, начеб води набрав у рот. Відтак Бевин заатакував Росію за те, що вона не знищила німецьких воєнних кораблів, що вивозить машини з німецьких фабрик та досі не зголосила числа німецьких воєнних полонених. На те все Молотов відповів на диво дуже лагідно,що в Росії є 890 тисяч німецьких полонених. Бевин хоче побачитися зо Сталіном, домагатися зміни його політики та допущення Канади, Австралії й Нової Зеляндії на конференцію.

— **Президент Трумен** виступив в конгресі в обороні Греції і Туреччини проти комуністичної агресії і запропонував позичити тим державам 400 мільйонів долярів та вислати до них військових і цивільних дорадників. В своїй промові Трумен осудив Росію за її насильства над малими державами. Цю промову вважають виповідженням війни тоталітарним державам. Ця промова викликала захоплення в Греції, Туреччині й Британії, але Московська "Правда" поставила Трумена на рівні з Гітлером.

— **У більшовицькій верхівці** зайшли дві великі зміни. Сталін зрезиґнував з міністра війни, а своє місце передав маршалові Миколі Булґанінові. На своє оправдання Сталін твердить, що він "дуже занятий своєю головною працею," одначе знавці більшовицьких відносин твердять, що за тією резиґнацією криється щось инше. — У тиждень пізніше Центральний Комітет Комуністичної Партії звільнив Микиту Хрущова з уряду секретаря комуністичної партії, а залишив йому тільки уряд премієра УССР. Секретарем партії призначено Лазаря Кагановича. Причиною тієї зміни є відродження і зріст українського націоналізму на Україні. Каганович — це Жид, що відзначається особливішою кровожадністю. Він переводив усі важніші чистки. Отже нове призначення Кагановича є заповіддю нових кривавих знущань над Українцями.

— **В "Українських Вістях"** Ч. 11. з дня 18 березня появилася знаменита стаття під наголовком: Пощо канадійському Фармерові братися до богословія? Усім нашим фармерам радимо цю статтю уважно прочитати, а редакцію "Канад.Фармера" перестерегти, щоби таких дурниць не писала й до богословія не бралася.

Богослуження в Алберті

Квітень

3. Вел. ЧетвеР: Страсти —
Новий Київ (8 год. ввеч.)
Скаро (8 год. ввеч.)
Борщів (7 год. ввеч.)
Чипмен (7 год. ввеч.)

4. Вел. Пятниця: Виставлення Плащаниці —
Новий Київ (1 год. попол.)
Скаро (Сповідь год. 7.ввеч.)
Чипмен (11 год. рано)
Ст. Майкел (1 год. попол.)
Гілярд (місто) 11 год. рано
Веґревил (3 год. попол.)
Борщів (10 год. рано)
Гілярд (св. Івана) 3.год.поп.

5. Вел. Субота:
Іннисфрі (9 год. рано)
(Вел. Сповідь у пятницю у веч. год. 7-ій)
Скаро (10 год. рано)
(Сповідь, Сл. Б.)
Чипмен (12 год. рано) свяч. пасок
Ст. Майкел (9 год. рано) свячення пасок
Лемонт (2 год. попол.) свяч. пасок

6. ВОСКРЕСЕННЯ Г.Н.І.Х.
Новий Київ (5:30 рано)
Іннисфрі-місто (10 рано)
Скаро (6. рано)
Веґревил (6. рано)
Гілярд-місто (10. рано)
Борщів (6. рано)
Чипмен (6. рано)
Ст. Майкел 10. рано)
Лемонт (7. рано)
Гілярд-св. Івана (6. рано)

7. Св. Понеділок
Новий Київ
Чипмен
Борщів

8. Св. Вівторок
Ст Майкел

9. Восток (Вел. Сповідь.)

10.Вел. Четвер
Плейн Лейк (8. ввеч.)
Стар (7. ввеч.)
Восток (7. ввеч.)

11.Вел. Пятниця
Плейн Лейк 10. рано)
Іннисфрі М. Б. (2. попол.)
Іннисфрі Ч. Хр. (5. попол.)
Стар (9. рано)
Делф (2. попол.)
Лішор (6. ввеч. і Сповідь)
Краків (5 попол.)
Спас (11. рано.)
Восток (11. рано)

12.Вел. Субота
Восток (9. рано)
Лемонт (2. попол.)
Іннисфрі Ч.Хр. (10. рано)
Лішор (10:30 рано)

13.ВОСКРЕСЕННЯ Г.Н.І.Х.
Плейн Лейк (10. рано)
Іннисфрі М.Б. (5.30 рано)
Лішор (6. рано)
Спас (5.30 рано)
Краків (10 30 рано)
Ренфурлі (7. рано)
Ворвик (9:30 рано)сповідь в год 9-ій.
Восток (10. рано)
Лемонт (6. рано)

14.Св. Понеділок
Іннисфрі Ч. Хр.
Делф (Парастаси)
Восток (10. рано)

15.Св. Вівторок
Стар (Парастаси)
Восток (10. рано)

ОГОЛОШЕННЯ

Пошукують:

1. Василь Мишкевич замешкалий у Шікаґо пошукує Татіяни Головатюк зо села Миколаєва пов. Броди, що приїхала до Канади 1909 р.

2. Ігор Гуменюк пошукує Івана Лібич і Андрія Вусик зо села Старяви пов. Мостиська.

3. Осип Козар син Микити зо села Страшевичі пов. Самбір пошукує Лева Телички з тейж місцевості.

4. О. Головінський пошукує. Івана Тесельського з Підгаєць, Володимира й Анну Кучму, дітей Семена з Підгаєць і Семена Кучму з Рудник коло Підгаєць.

5. Тарас Ванчицький син о. Володимира зо села Зарубинець пов. Збараж пошукує свойого стрия Ярослава Ванчицького сина Карла й Антоніни з Красного пов. Грималів. А також Миколу Сукара зо Зарубинець.

6. Марія Толух дочка Андрія шукає Теодора Толух з Бутин пов. Жовква, що перебував у Ню-Йорку.

7. Володимир Таранько зо Львова шукає свойого кревного Таранька, що перебував десь у Канаді.

8. Олександра Харина з дому Дмитерко,дочка Олени Шевчук-Дмитерко,пошукує своєї родини-тіток з дому Шевчуків зо села Бичківці пов. Чортків.

Та сама пошукує Др. Кібзей, уродж. в Мишкові пов. Заліщики,як також Калину Кібзей.

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК

має на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук	.25
Душехват, картини з життя св. Йосафата	.25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський	1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр.	1.25
Служба Божа, під нотами,	.50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр.	1.25
Віра українського народу	.15
Фатіма, появи Преч. Діви	.10
Біблійна Історія Нового Завіту. О. Луговий	.50
Чому я навернувся, о. П. Б	.15
Християнство на Укр. о. П. Божик	15
Маркіян Шашкевич на тлі відродження галицької України, з ілюстраціями.	35

Нові книжки:

Ювілейний Алманах Василіянських студентів у Бразилії 1897-1947. Величина календаря, ст. 184 з ілюстраціями. .... .75

Гарний **молитовник: "Лет ас пРий"** оправлений в целюльозі, 266 сторін, текст англійський і український. Ціна $2 00

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta. Canada

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го квітня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Число 8.

Місяць католицької преси

Канадійський Єпархіяльний Вістник подає такий розпорядок нашого Преосв. Владики: "Сьогорічний місяць квітень є призначений у Канаді, як місяць католицької преси. Нашою католицькою пресою в Канаді є: "Українські Вісти," "Голос Спасителя," "Будучність Нації," "Світло," "Місійні Вісти" й "Юнацтво." Виявом нашого глибокого релігійного вироблення й живої народньої самосвідомости буде, коли ми в місяці квітні замовимо собі до кожної нашої хати всі вище згадані часописи.

Ціллю кожного місяця католицької преси є збільшити число передплатників, а тимсамим поширити вплив католицьких ідей, ідеалів і засад; навчати люд про добре уживання слова й письма для людей, що шукають розвязки у біжучих питаннях,занести катол.навчання до домів, варстатів праці й законодатних кругів. Доброю пресою ми розвинули в Канаді наше церковне, народне, горожанське й суспільно-культурне життя. Зла преса відчужила наших людей від св. Церкви, винародовила нашу молодь, кинула на поталу нищительних чинників, відіпхнула від наших культурних бажань. Такі думки насуваються під місяць католицької преси. — Тому Всеч. Отці виголосять у місяці квітні особливішу проповідь чи в цілості, чи частинно про значення католицької преси й заохотять до передплати."

Курс Асистентів Молоді

Від 18-21 березня ц. р. відбувся у Виннипеґу триденевий курс Асистентів молоді з Канади. Ціллю курсу було: поглибити й оживити діяльність в організаціях Українського Католицького Юнацтва. Курсом проводив Преосв. Кир Ніль,що й виголосив вісім головних докладів. У курсі брав участь Домініяльний Асистент о. В. Божик, а також усі провінціяльні Асистенти. Після докладів була оживлена дискусія. Учасники винесли ряд важних резолюцій, які напевно посунуть працю в УКЮ вперед й будуть напрямними в праці низових клітин.

Допомагаймо дальше нашим скитальцям

При щирій жертвенності наших вірних й самосвідомій співпраці нашого священства, можна було у великій мірі помогти не тільки матеріяльно висилкою пакунків й одежі, але й також морально підтримати наших опущених скитальців в Европі. Зворушаючі слова, що ними вони дякують у своїх листах, є найкращим доказом, якою великою поміччу й підйомом є наша память на них у їхньому горі. Через увесь час, вже майже рік, займається з дуже великим успіхом, Діецезальний Референт Всеч. о. С. Семчук висилкою одежі, поживи й виробленням афідевітів від наших добрих людей. Наша Діецезія дуже оцінює працю Всеч. о. пароха й взиває всіх Отців та вірних до помочі для наших скитальців: одіжжю, жертвами на пакунки поживи та винайденням афідевітів. (Канадійський Єпархіяльний Вістник.)

На поміч нашим студентам

З Риму наспіла вістка до нашої редакції, що на просьбу Українського Комітету в Римі, Настоятелі Чина св.Василія В.вислали Впр. о. Миколу Когута ЧСВВ — дорадника Архимандрії до Еспанії та Портуґалії, щоб роздобув стипендії для бідних українських студентів, що студіюють в еспанських й портуґальських університетах. О. Когут виїхав з Риму літаком 4 квітня, а вернеться за три тижні.

Арештували нашого пароха в Празі

У чеській Празі українським католицьким парохом був о. Панкратій Гучко, ЧСВВ. Комуністам не подобалася жива діяльність релігійна й добродійна меткого пароха. Передусім не подобався їм вплив пароха на українську молодь й тому перед двома тижнями комуністи арештували о. Гучка. Ось так у практиці виглядає "свобода культу," що її ґварантує більшовицька конституція.

Конференції наших священиків

По зарядженні Преосв. Єпископського Ординаріяту 24 квітня ц.р. в четвер по Томиній Неділі відбудуться конференції для наших священиків у Виннипеґу, Торонті, Йорктоні й Мондері. Обовязком усіх Отців Душпастирів є прибути на час тобто в год. 9.30 рано.

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

РЕЛІГІЯ І НАРІД

Світ бачив уже нераз, як гноблені народи скидали зо себе зненавиджене ярмо тиранів і безпощадно руйнували всі добутки культури, науки, штуки й моралі. Таке діялося у XVIII столітті, коли французьке безбожництво, особливо Вольтер, навчали, що до того, щоби почуватися щасливим на цій землі, не треба признавати над собою ніякої влади. І тоді сповнилася приповідка, що каже: "хто сіє вітер — збирає бурю," бо французька революція, немов жахливий буревій повалила вівтар і трон, а владу віддала в руки катів, що немов гієни впивалися кровю Франції. Вслід за тим почали вибухати часті перевороти й замахи на життя володарів. Історія не знає мабуть стільки атентатів на володарів, як у другій половині XIX століття. Аж кілька разів був замах на життя Наполеона III, Вільгельма I, Олександра II, АльфонсаXII і Франца-Йосифа. Тож не диво, що мудрі володарі не тільки не відбирали народові релігії, але ще старалися її закріпити.

Одначе з другого боку релігія строго осуджує всякі знущання й террор над народами. Уже французький безбожник Монтеск'є мусів признати, що "релігія— це одиноке вудило для тих, що не лякаються людських законів." На іншому місці. цейсамий безбожник пише такі слова: "Володар, що відкидає релігію, стається хижаком, що не має іншої межі в знущаннях, як тільки забаганку своєї пристрасти." Історія знала й знає багато таких тиранів, що перед ними дрижать цілі народи й ніхто не відважиться виступити проти них.Тільки єдина релігія пятнує їх злочини й стає в обороні гноблених народів та зневажених законів Божих.

Відтак релігія, особливож обявлена, створює справжнє братерство й справедливу рівність у народі. Справді релігія не виповідає війни могучим і багатим, не зносить різниці станів, але з другого боку християнська релігія пригадує всім слова Христа Спасителя: "Хто більший між вами, хай буде вам слуга" (Мат.23,11.) І як у перших віках християнства релігія саджала до спільної братньої трапези сенатора поруч його невільника, так і сьогодні релігія каже володареві клякати побіч підданого, щоб їх обох кормити тимсамим Ангельським хлібом. Релігія наказує всім взаємно любитися, як членам одної родини, що її головою — Бог. Тільки той між людьми заслугує на більшу честь, хто визначився більшими чеснотами, хочби він був жебраком, як св. Венедикт Лябр, або пастушком як св.Германа Кузен. Натомість революція проголосила рівність і братерство мабуть тому, щоби одним і тимсамим топором стинати голови всім.

Релігія конечна народові ще й тому, бо вона стоїть на сторожі обичаїв. Може поліція викривати різні злочини, можуть судді карати виновників, але яка земська сила може продістатися до тієї святині, що називається совістю? Тільки релігія продістається до совісти й їй забороняє або приказує. Тому тільки релігія може здержати зло в самому його корені. Крім цього релігія защіплює теж чесноти потрібні в народньому житті як: послух владі й законові, пошанівок чужої власности, обовязковість, взаємна любов і т. п. Це признають мудрці й політики всіх часів. (Д.б.)

Квітень -- місяць католицької преси

Святий Папа Пій X сказав: "Даремно будете будувати церкви, даремно основувати школи, всі ваші зусилля підуть на марне, коли не буде в вас рівночасно католицької преси, як оружжя для оборони й наступу." Тому одне з найважніших завдань під теперішню пору для кожного католика є спомагання і ширення католицької преси. Апостольство преси тепер у Канаді необхідно конечне.

I

Бачимо на власні очі, як ворожі сили ведуть завзятий наступ на католицьку Церкву, а ведуть його передусім через пресу. Вороги католицької Церкви за вказівками комісаріяту пропаганди з Москви та масонських лож видають у нас десятки журналів, часописів і щоденників у тисячах примірників, розсилають їх безплатно на всі знані адреси, засипають ними наших хворих у шпиталях, втискають їх силоміць у руки несвідомих людей, а навіть всувають їх до наших церковних галь. Справжня повінь комуністичної й байдужої преси заливає нас.

Подібно мається справа з українськими видавництвами й книгарнями. Наші книгарні й видавництва видають та поширяють або такі книжки, що зівсім нехтують католицький світогляд, або такі, що йому зівсім ворожі. Деякі книгарні стоять на становищі т. зв. "купецької етики" та продають навіть комуністичні й безбожні книжки, щоби тільки "бизнес йшов."

Якжеж супроти цього наступу злої і байдужої преси представляється наш католицький відпір? Аж соромно говорити. Кілька одиниць працює, пише, а загал мовчить і жде.... чуда. На всі байдужі й ворожі катол. Церкві часописі, яких в Канаді є коло двацять, ми Українці-католики маємо всього один тижневик, два двотижневики й два місячники. От і все. Як кіт наплакав! Наклад усіх тих католицьких часописів мабуть не досягає навіть 20,000 примірників. З католицьких українських видавництв животіють тільки два. Тому добре питається один католицький письменник: "Нащож нам церков? нащож дзвонів? Таж уже близький час, коли не буде кому до них зайти, не буде кого кликати." Бути дальше такими байдужими й далі сподіватися якогось "небесного чуда" — це значитть або спокушувати Бога, або казати з Каїном: "Хібаж я сторож мойого брата?" Це правда,що католицька Церква не згине до кінця світу, але в якомусь народі Вона може згинути, як на це вказують колишні африканські чи малоазійські церкви.

Тому, якщо нам дорога віра наших батьків, ми мусимо статися тими гарячими ревнителями, що їх ціллю є: кинути вогонь на землю, щоб він розгорівся, запалав!

Ведені тим хотінням за благословенням наших Владик,редакції католицьких часописів проголосили місяць квітень — місяцем катол. преси. Цей місяць призначений на те, щоби зрушити байдужі католицькі маси, щоб їх розбудити з твердого сну і зацікавити їх справою катол. преси.

II

Щож нам треба робити в цьому місяці?

1) Найперше добре булоб осиувати Центральний Комітет Катол. Преси, як це було в Старому Краю. Цей Комітет повинен опрацювати подрібну програму місяця катол. преси, видати афіші, матеріяли до рефератів, проповідей і т. п.

2) В кожному більшому осередку Українців-католиків належалоб вибрати, чи іменувати організатора місяця катол. преси.

3) Організатор повинен сам виголосити або постаратися, щоби хтось інший виголосив відчит, реферат чи проповідь про вагу катол. преси.

4) Організатор повинен конче постаратися, щоби Народній Дім, читальня, галя, братства, БУК, ЛУКЖ, УКЮ та Сестрицтва запренумерували принаймні один катол. часопис й закупили бодай кілька добрих книжок.

5) Організатор повинен заложити, (коли ще нема) та доповнити парохіяльну, читальняну,чи іншу бібліотеку катол. книжками.

6) Організатор спільно з довіреними особами піде по хатах,чи під церквою або галею збере передплати на катол. часописі або принаймні завдаток на них, запише їх і відошле до редакцій.

7) Організатор у порозумінні з о.парохом чи головою Народнього Дому, подбає про грошеву збірку на катол. пресу пр. попросить о. пароха відправити акафист на ту ціль й підчас нього піде з тацою, або проголосить збірку на пресу підчас якоїсь імпрези.

8) Можна теж іншими способами прислужитися пропаганді катол. преси. І так можна: від багатих збирати передплату для бідних або хворих у шпиталях, від кревних для кревних в іншій місцевості,купити два примірники часопису й розліпити його на видному місці, щоб кожний міг прочитати, можна зібрати групу людей, які вечерами будуть сходитися в точно означених хатах й читати газети; можна зажадати від книгарень, щоб мали на складі катол. газети; можна влаштувати в містах виставові вікна з катол. книжок й часописів.А передусім у місяці катол.преси треба молитися, молитися й щераз молитися за силу, розвій та успішний вплив катол. преси в українському народі. До катол. преси в північ. Америці належать такі часописі: Шлях, Ковчег, Америка й Місіонар, а в Канаді: Українські Вісти, Будучність Нації, Світло, Голос Спасителя, Юнацтво й Місійні Вісти. Нехай відтепер ні в одній хаті не бракує принаймні одного з тих часописів! Нехай вони йдуть з хати до хати, з рук до рук й нехай усюди несуть світло, силу й потіху!

Кров, що оживає

Чув я про неї нераз у житті, що вона оживає. Навіть мріяв про те, щоб її побачити. І побачив, хоч далеко вона від моеї рідної землі, бо не сотки, а тисячі миль. Знаходиться вона на землі Христового Намісника в Італії, в місті Неаполі.

По кількалітнім скитанні в Німеччині виїхав я до Італії, щоб звідтам удатись до вільної землі Вашинґтона-Америки. Склалося так, що мій корабель відходив з Неаполя. А було це якраз тоді, коли оживає кров св. муч. Януарія. Довідавшись, що чудо оживлення крови збулося саме в дні мойого приїзду до Неаполя, поспішив я сейчас зо своїм добрим другом, щоб поглянути на те чудо. Переховується цей цінний релігійний скарб у великій катедрі присвяченій св. муч. Януаріеві. Входимо до напівтемної катедри. Бічна її каплиця переповнена вірними. Тут священик дає ціяувати оживлену кров св. мученика, що знаходиться у двох скляних пляшечках у гарнім срібнім реліквіярі. Священик дає кожному можність поглянути на кров у стані плиннім. Йому асистує чотирох поліцменів. Їхнім завданням є стеретти св. мощі, що є власністю міста Неаполя, проти можливої крадіжі. Місто Неаполь дуже дорожить собі небуденним скарбом.

Підходимо вкінці й ми до крови св. мученика. Священик дає нам її найперше діткнути устами, відтак прикладає її до нашого чола, а вкінці кладе нам ще її на груди, це робить він тільки для священиків. Потім й нам показує св. кров.Дивне, таємно-набожне враження опановує мене, дивлячись на цю кров, що рухається у посудині, наче живе срібло. Чейже вона має вже собою 1641 літ, а виглядає така свіжа та багрова, начеб сьогоднішня.Те, про що я колись тільки мріяв, сталося дійсністю. Я не тільки побачив кров св. муч. Януарія, але й мав щастя устами дотикати її та держати її на своїх грудях.

Яка історія тієї чудесної крови?

Св. мученик Януарій родився в Неаполі в другій половині 3-го століття по Христі. З початком 4-го віку був він єпископом у Беневенті. Був це якраз час, коли за цісаря Діоклеціяна 305 р. по всій римській імперії лютували криваві переслідування християн. Мученицька смерть за Христа не минула й св. єпископа Януарія. Як римському горожанинові зтяли йому голову недалеко Неаполя. Після передання його нянька, що була присутня при його смерти, зібрала кров муч. до пляшинки. Як кров так й мощі св. Януарія переховуються у різних місцевинах. Остаточно від 1506 р. спочивають вони в катедрі з іменем св. мученика в Неаполі

Кров св. Януарія доховалася до наших часів у двох малих скляних пляшинках.Дивна й замітна вона тим, що три рази до року оживає. Після історії перше оживлення крови св. Януарія відбулося кілька літ по його мученицькій смерті. Оживає вона рік-річно в першу суботу місяця травня. День цей то память перенесення мощей св. мученика. Друге оживлення буває 19 вересня. Це день мученицької смерти святого. А третє чудо оживлення діється 16-го грудня,в річницю страшного вибуху Везувія 1637 р. Оживлена кров остає в стані плиннім звичайно через вісім днів.

На чудо оживлення крови різні різно задивляються. Католики вірять, що це дійсно чудо, а противники Церкви перечать, не маючи на це сильних доказів. Про якийсь обман тут й мови бути не може. Чейже св. Церква й її єпископи ніколи не дозволилиб на якийсь обман у святих речах. Багато різних науковців,істориків і письменників провіривши справу, кажуть, що оживлення крови св. муч. Януарія можна тільки чудом пояснити. Деякі вороги Церкви взагалі сумніваються, чи це справжня кров. Одначе нестійність їхніх сумнівів доказано тим, що цю кров піддано під спектроскопічну аналізу й вона виказала, що це дійсна кров, а не якась підмінка крови.

За чудом промовляє ще інший факт. В церкві св. Януарія в Пуццуолі недалеко Неаполя переховується камінь зо слідами крови св. муч. Януарія. І коли у вересні в річницю смерти св. мученика оживає кров у Неаполі, червоніють тоді також сліди крови на камені в Пуццуолі.

Каже св. Письмо, що те, що в людей неможливе — в Бога можливе. На прославлення св. мученика за його геройську любов Бога, міг Господь Бог зділати чудо, що та кров за Нього пролита рік-річно буде оживати, так як Господь Бог злідав, що тіла деяких святих цілими віками оставлялися нетлінними. Оживленням крови св. муч. Януарій наче каже до нас, як він радо тоді пролив свою кров з любови до Бога за св. віру, так радо пролиявби він її й сьогодні за Церкву й за віру. В цей спосіб учить він й нас бути вірними свїй Церкві і вірі та бути готовими у потребі за Бога й за віру свою кров пролляти.

о. Юліян Катрій,ЧСВВ.

ЗАКЛИК!

Зо скитальщини в Європі прийшла сердешня просьба від кількох наших родин, щоб їх порятувати у великому горю й вислати афідевіти.

Ми в імені наших терплячих братів і сестер просимо Дорогих Читачів "Світла" прихилитись до цеї просьби й підписати по одному афідевітові для родини п-ва Романкових, Іванця, Клосевичів,Данилюка Войтини й Богдана Яхна.

Хто буде ласкавий підписати один афідевіт для наших скитальців, нехай щонайскоріше напище листа до Редакції "Світла."

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

БІДНИЙ ОТЕЦЬ ПАРОХ!

Одного дня, коли я був дуже зайнятий, чую хтось дзвонить на фірті. Думаю собі, "щоб то бодай не було до мене" й дальше переглядаю листи, але хтось стукає до моїх дверей: "На маєш!" — кажу собі. Брат повідомляє мене, що це Іван Загірний ще з якимось чоловіком, хочуть бачити мене. Як хочуть бачити, то хочуть, треба йти, певно будемо балакати.

Іду на фірту, вітаюся з Іваном й з Миколою, його швагром. Говоримо про погоду, недавню зиму й недавні болота; нараз звертаюся до Миколи й питаю його, з якої він кольонії.

— З тамтої, прошу отця, — відповідає Микола.

— Як так, то Ви добре знаете отця того й цього. Правда, що гарний священик?

— Так, але.....

— Прошу отця, перебиває наш знайомий Іван. Микола якраз хоче поскаржитися на свойого отця пароха. Та він думав ліпше поскаржитися Вам, як кому іншому.

— Дивися, дивися, кажу я, скарги на свойого отця пароха, на отця того й того! Щож ви маєте йому закинути? Бо мені здається, що ліпшого пароха годі знайти.

Миколі зробилось якось ніяково, покрутив носом й каже: "Нема що казати, Вони гарно правлять, проповідають, але.....

— Але що? — питаюсь його.

— Та що! Ми не вдоволені, каже Микола.

— А то як?

— Та як! Га........ якби робили так, як ми їм кажемо, то все булоб в порядку. Але знаете, наш отець парох все робить, як він уважає й через це біда в парохії.

— Ну, якби тому зарадити? —

— Ми якраз над тим думали, але...... наш о. парох завжди покликується на свої права й на розпорядження епископа й ми не знаемо, як би то зробити, щоб воно вийшло по-нашому.

— Чекайте трохи, перебиваю йому.Чи вони Вас не слухають в фармерських справах, як на приклад, коли орати, сіяти і т. п.? Чи вони до цього мішаються?

— А то тоді булоб! — каже Микола. Вони на тім розуміються, як вовк на звіздах.

— Ну, то в чімже не хочуть Вас слухати? -- питаюся здивовано.

— Та як в чім? В церкві не роблять так, як ми кажемо й ми з цього дуже незадоволені.

І я так подивився на того Миколу, милосердно подивився й головою покивав, а він бідачисько на своїм кріслі всидіти не міг.

— Миколо, Миколо! Жаль мені Вашого пароха. Але скажіть мені хто мавби розказувати у Вашій парохії? Хто там мавби бути провідником?

— Та як хто? Люди вибирають комітет, а я є старший брат. То думаю, є кого слухати.

Мене це трохи здивувало, що між нашими парохіянами можуть знаходитися такі люди й тому думаю собі, варта просвітити нашого Миколу й всіх йому подібних.

— Чи Ви знаете трохи святого Письма? — питаюсь його.

— Та знаю, я Біблію не раз уже перечитав.

— Ну то, що там Христос сказав своїм апостолам? Чи сказав їм: "Ідіть нехай навчають Вас всі народи, нехай голови, старші брати й дяки Вам кажуть, що робити, а Ви їх совісно слухайте?" Чи може сказав: "Ідіть, навчайте всі народи. Хто вас слухає, мене слухає?"

Микола глип то на мене то на Івана, а Іван в кулак сміється й каже йому:

— На маєш! А треба було тобі?

Я цього навіть й не слухаю, але дальше мучу Миколу:

— Ну як Христос сказав до своїх Апостолів?

— Та........ прошу отця........! — Якось мучить Микола й не знає, що відповісти. А тому, що я не хочу йому дуже великої прикрости робити, не хочу, щоб він аж дуже червонів нараз, беру його з іншого боку:

— Скажіть мені, Миколо, щож Ви думалиб про священика, що вихований в місті, говорив би Вам й розказував, як Ви маєте фармувати: що, коли й де робити й так дальше?

— Я сказавби йому дуже чемно, щоб Він до цього не мішався, бо Він на тім не розуміеться. (Д.б.)

Католицька жінка

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛ.ЖІНОЦТВА В КАТОЛ. АКЦІЇ

Є куди більше жінок згаданих у св. Письмі, що дали свій дім на богослужебні відправи молодої Церкви: Приска, що зо своїм мужем Аквілею переганялася в служенні Христові (Рим. 16. 5.,) Аппія, жінка Філемона в Кольоссах (Філем. 2.,) і в сусідній Ляодикеї Нимфа (Колос. 4, 15.)

По людськи беручи справу, не могло обійтися без цього, щоби деякі жінки не перебрали мірки в ужитті цих нових прав у релігійному житті. Деякі покористовувалися тією свободою до пересади й не зважали на прийняті всюди звичаї й обичаї, — а це могло на молоду Церкву кинути лихе світло серед загалу поган. Про те читаемо у першому листі до Коринтян. Св. Павло учив: "Ви всі, що в Христа хрестилися, в Христа одяглися. Нема Жида, ні Грека, нема невільника ні вільного, нема мужчини ні жінки. Бо ви всі одно в Христі Ісусі. (Гал. 3, 28.) З цього витягнули деякі жінки в Коринті такий висновок: Якщо так, то ми, жінки не потребуємо більше ходити до церкви в завоях, а так як мужчини, будемо ходити з ненакритою головою. І так робили. А це викликало згіршення в коринтійській парохії.Старші не могли дати собі з тим ради й звернулися до св. Павла. Св. Павло осудив цю практику дуже гостро. Він бачив у тім щось більше, як мале питання моди. Тоді жінки, що себе шанували, ходили всюди в завоях, а пущениць пізнавалося саме по тім, що ходили без завою. Св. Павло обстав за честю й добрим іменням своїх перших парохіянок у Коринті й домагався, щоби вони згідно із загальним звичаєм завивали голову. Бо завій є одним із найглибших символів чистого, ненарушеного жіноцтва. Тому й сьогодні йде невіста до шлюбу в серпанку (велоні.) А як яка жіноча душа посвячується зівсім на службу Христові, щоби Йому служити ціле своє життя дівицтвом, то серпанок є її одіжжю й честю. Вона бере заслону Христової невісти й носить її аж до дня вічного шлюбу.

Іще одно надужиття мусів св. Павло картати в Коринті, що виросло саме з участи жінок у Богослуженнях. На це він ужив слів, що часто повторяються, а ще частіше їх зле пояснюється (І. Кор. 14,34.:) "Бог не є Богом незгоди, а мира. Як в усіх церквах святих; ваші жінки в церквах нехай мовчать. Но не позволяеться їм говорити, але нехай коряться, як й закон говорить. Колиж хочуть чого навчитися, нехай питають вдома своїх мужів. Бо непристично жінці говорити в церкві... Це, що вам пишу, це заповідь Господня." Щож це значить? Щоби це зрозуміти, мусимо перенестися на Богослуження перших християн.

О. С. Семчук

МИТРОПОЛИТ МИХАЙЛО РАГОЗА

Хоч король приобіцяв це все, одно зараз, а друге, як зрівнання владик й забезпеку церков в маєтках та залишення церков при Українцях без переміни їх в костели — аж потім, то все таки було воно й остало як доказ історії, що всі запевнення з польської сторони треба брати дуже критично й на них мало завіряти. Наші владики далі жалувалися потім, що церкви перемінюють в шляхетських добрах на костели, забирають маєтки, а до зрівнання в правах і привілеях не прийшло для наших владик в Польщі ніколи, мимо багатьох домагань Риму в цій справі так до короля як до всяких польських вельмож й достойників. Вони просто були на це глухі й німі, а коли Рим надто вже став натискати, то отверто відмовлялися, як це мало місце приміром з тим самим королем Жигмонтом в справі переходу з нашого обряду на латинський, який Папа Урбан рішучо заборонив для всіх, так світських як духовних актом з 7-го лютня 1624 р. і котрий декрет король отверто відмовився проголосити й признати в Польщі.

Князь Константин прихильником Унії

В році 1591 сталася важна подія, бо до числа владик наших причислився Іпатій Потій, котрий стає рішучим й отвертим прихильником повороту до єдности Церкви й побіч Терлецького одним з найбільших подвижників унійних нарад.

До нього пише лист князь Константин Острожський 1593 року 21 червня й заявляє, що він вже переговорює в цій справі, хоча й даремно з папським послом до Москви, езуїтом Антонієм Посевіном, а робив і робить це "не ради похвал цього світу, але з милосердія над упадком Церкви й задля глуму еретиків." При цьому подає услівя церковного поєднання з Римом в сімох артикулах, з котрих на жаль два були виключені до переговорів й Потій це знаменито розумів як духовний чоловік. Князь вимагав, щоби не тільки Україна, але також Росія й всі східні патриярхи приступили до унійних переговорів, інакше не зачинати — а також, щоби "поправити" святі Тайни та інші "людські установи в церкві." Однак св. Тайни є Божої установи, а не людської, й коли князь так писав, то це є тільки доказом, що писав це під впливом кальвіністів, котрими був окружений й для котрих святі тайни були тільки людською установою.

Все таки князь був за Унією, її не виключав, ні не відкидав, тільки хотів подрібних переговорів, котрі, як бачимо з поставлених умов, були виключені на тій основі.

У висліді Потій самий вів далі справу, навіть не втягав до неї митрополита Рагозу, така справа ще була ніжна в початках і розвою.

В своїм творі "Антірресіс" пише Потій, що тоді 1593 року він боявся сказати хоч одно слово про це митрополитові, бо він знає, що митрополит не є прихильником римлянам."

Однак дальші дії Унії засвідчили й доказали, що побоювання Потія в цьому напрямі були даремні. Митрополит був радше в цій справі надто обережний.

Становище митрополита Рагози

Унійні наради владик відбулися ще 2-го грудня 1594 року та головні й остаточні 12-го червня 1595 р., на котрих конечно сформовано артикули, на яких владики рішають приступити до Унії. Ці артикули затвердив король двома наворотами, 3-го липня 1595 р. й 2-го серпня 1595 українським декретом, котрий епископ Терлецький не забув вписати в судові книги разом з привілеями давніших королів, а головно Володислава III з 1443 року, щоби правно забезпечити справу.

В той час однак князь Константин довідався про діяльність і наради владик та про поїздку епископа Терлецького до Кракова, щоби там переговорювати з латинськими церковними кругами в справі Унії — довідався, коли справа майже була на укінченні й без його дальшої участи та здійснення тих артикулів, яких здійснення він вимагав тому два роки в письмі до Потія. Князь пише знова листа до Потія й допоминається виснення, що це робиться без його відома й згоди, чому епископ Терлецький поїхав до Кракова й в якій справі.

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську з поясненнями.

6.Тож вони зійшлись, питали його, кажучи: "Господи, чи це той час, що заміряєш привернути царство Ізраїлеве?"

7.І сказав до них: "Не ваше знати часи й пори, що Отець положив у своїй владі.

8.Та ви приймете силу, як Дух Святий зійде на вас, та й будете мені свідками в Єрусалимі й у всій Юдеї і в Самарії, аж до краю землі."

6.Дивне виглядає це питання апостолів.Ісус говорить про зіслання Святого Духа, а вони думають про земну велич Ізраїля. Та хоч вони вже більше духовно думають про те царство, як тому рік, всеж таки їх почування ще земські. Так буває,що й наші питання про великі й важні справи, що дотичуть Бога, Христа, св. Церкви, тяжких проблем світа й людського життя, залежуть, багато від духовної нашої зрілости. Багато людей по дитинячому беруть Божі заміри й Його наймудріше провидіння у веденні всесвіту, то й по дитинячому питають "**чому,?**" коли стрінуться зо загадками для них, досвідами й гіркими розчаруваннями! Замість з повним упованням позволити, щоб всемогутня рука батьківського Божого провидіння провадила нас дорогою життя, багато наївних душ питає будь з цікавости або й з легкодушности та й малої віри: **чому,? завіщо,? коли?**

7-8.Ісус вперед повчає, що не справа людини розуміти час і пору, що виключно належить до відвічних замірів Божих. Зате показує їм превелике їхне завдання, що з волі Отця мають сповнити силою Святого Духа, що на них зійде. Отже вони мають бути свідками науки, життя, страждань, а головно славного воскресення Ісуса Христа й це не тільки в цілій Палестині, не виключаючи Самарян, але й усім народам по всі часи до краю землі. Так то Ісус не впрост відповів на питання апостолів про відбудову Ізраїльського царства. Його царство не земське й дочасне, а духове й вічне, що проповідю апостолів має поширитись почавши від Єрусалиму аж по край землі. Так триватиме поза межами місця і часу, "й царству Його не буде кінця" (Лука І.,33.) Заразом у тих словах Ісуса зазначені виразно дві ціхи Його царства, т. є св. Церкви, а саме, що вона апостольська й вселенська або католицька.

9. І сказавши це, він знявся на їх очах, а хмара забрала його з очей їх.

10.А коли вони вдивлялися на небо, як він відходив, то стали перед ними два мужі в білім одінні,

11.та й казали: "Мужі Галилейські, чого стоїте дивлячись на небо? Цей Ісус, що вознісся від вас на небо, так само прийде, як бачили ви його йдучого на небо."

12.Тоді вернулись вони до Єрусалиму з гори званої Оливною, що поблизу Єрусалиму на віддаль суботнього ходу.

9.Відхід Ісуса Христа із землі, т. є воюючої Церкви, довершується іще на очах апостолів. Та коли Ісус входив у небесну славу, до триюмфуючої Церкви, тоді хмара закрила його перед земними очима апостолів (Порівняй: Послання до Єфесян IV, 8-10.)

10.Як при народженні, воскресенні, так тут при вознесенні Господа нашого Ісуса Христа являються Ангели, небесні свідки слави небесного свойого Царя. Вони являються у виді мужів, подібних до земних, але в блиску надземської слави. Так то дослівно сповнилась обітниця, що її був дав Ісус зараз на початку своїм апостолам: "Істино, істино кажу вам: від цього часу побачите відкрите небо й Божих ангелів, що входять і сходять на Сина чоловічого" (Ів. 1,51.)

11.Слова ангелів, це завізвання до апостольських діл і жертв. Вони подають також й потіху: Ісус прийде знову й це в славі, щоб винагородити життям вічним тих, що йому вірно й мужно служать. Віддалення суботнього ходу було приписане в старозавітнім законі (Исх. XVI,29; XXI,13; Чис. XXXV,5.) і виносило близько 880 м., теж яких 10 мінут часу.

ВОЗНЕСЕННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

(Розважання)

1. Так як інші таємниці земського життя Господа Ісуса Христа передсказані й предображені були в Старім Завіті, так й таємниця Вознесення. Св.апостол Павло в листі до Єфесян (IV,8) у 68 псальмі бачить звеличення Вознесення. Крім цього є ще інші місця, а саме: Псальми: 8, 23, 46, Єзикіїл XI, 23, Захарія XIV, 4. Також Божественний Спаситель нераз виразно вказував на славний свій відхід до неба (Ів. 1,51;III,13,) та з особливішим натиском говорить про це, коли деякі його учні по евхаристійній бесіді, що її мав Ісус в Капернаумі, сказали: "Жортсоке це слово, хто може його слухати?" — Ісус відповів: "Це гіршить вас? Щож, коли побачите Сина чоловічого, як входить туди, де був перше." Вкінці евангелисти Марко (XVI,19) і Лука (XXIV,51; Діян. І,11) це посвідчають.

2.Вознесення, це конечне й послідовне закінчення земського життя Ісуса Хр. Земля для нікого не дає постійного місця; вона тільки місцем подорожі й приготування до переходу у вічність.

Анна Арабська

ДЛЯ КРАЩОЇ БУДУЧЧИНИ

Каже один великий соціолог інтеліґент:"Головна властивість інтеліґенції" — це творчість, одухотворення, критика, орґанізація, провід. Головний обовязок її — це творення й розповсюднення духової культури, удосконалення громадянства й орґанізація його в одну щасливу цілість. 'Хто це робить — цей є інтеліґентом, а хто цього не робить — цей не є інтеліґентом." Після тієї аналізи, величезне число наших освічених людей будуть знати, що вони не є ніякими українськими інтеліґентами, бо не пробують ними бути, навіть перед лицем страшної загрози життя свойого народу, котрим є наше винародовлення. З різних наших громадянських ділянок ми бачимо, що величезне число наших фармерів й робітників, котрі не посідають високої освіти, мають більше інтеліґентних кваліфікацій, як багато інших наших освічених людей. І якщо наш нарід пропаде в морі винародовлення, — то наші освічені люди будуть відвічальні за нашу смерть перед Богом й історією за це,що не сповнили свойого обовязку супроти рідного народу.

В наших нових вітчинах є багато рідних шкіл, котрі провадяться підчас вакацій в державних школах, в декотрих наших установах учать українського знання вечорами, в суботу і т. п. Велике признання треба дати нашим католицьким Сестрам-учителькам за ведення рідних шкіл при монастирях й сиротинцях. Від нашого загалу, а особливо від наших освічених людей, тим людям, що серед нас несуть світло рідного шкільництва належиться велике признання й обовязок зо сторони наших освічених людей освідомити наш загал, щоби матеріяльно помагав нашому рідному шкільництву й щоб громадно посилав своїх дітей на науку до рідних шкіл.

Я свято вірю, що прийшла крайня пора для нашого могутнього пробудження й боротьби, для кращої будуччини нашої. В напрямі боротьби за наше існування ми маємо дуже багато зробити спільними силами, спільним вирозумінням і спільним чином. І тому, що справа оборони нашого життя є спільною всім українцям на тім боці Атлянтику, — то ми моглиб скликати один великий зїзд десь в такій місцевості, щоб цей збір був доступний всім делеґатам й делеґаткам усеї української інтеліґенції. Чином спільної справи нам можнаб обеднати всіх Українців в заморських вітчинах. На зїзді треба булоб рішити справу збірки гроша на видатки рідної освіти. Це можна зробити через назначення дня, чи днів у році, в котрих малаб перепровадиться збірка на фонд рідного шкільництва в усіх наших вітчинах. На зїзді требаб оснувати централю рідної освіти, котра ділалаб через різні освітні комітети, чи відділи,що працювалиб на інших галузях рідної освіти.

До цього часу ми в своїх нових вітчинах здобулиб мале й не дуже значне ще місце. Ми мусимо пробудитися й зорґанізуватися до могутнього життя й могутньої боротьби, щоб ми могли собі вибороти визначне місце у своїх нових вітчинах й цілім світі. І рідному народові в Европі ми так довго не можемо дати великої помочі в його поневоленні,аж доки ми не потрапимо себе зеднати у спільних для нас усіх справах. Ми так довго не зможемо ні себе оборонити від заглади винародовлення, ні дати свойому народові в Европі великої помочі в його визвольній боротьбі, аж доки не зорґанізуємо могутнього фронту серед себе самих, а друге доки ми не потрапимо здобути сильного голосу, котрий буде могутньо говорити за нас з освітних, адміністративних, журалістичних й правлячих кругах в наших нових вітчинах.

Отцих пару уваг, що я повище сказала,може будуть декому виглядати терпкими. Хочу Вас шановні читачі й читачки запевнити, що в мене не було на цілі нікого ображати. Боже мене борони! Я тут від щирого серця представила нашу дійсну ситуацію й старалася коротко описати вихід з нашої грізної ситуації. Вірю, що особливо наші освічені люди, котрі до цього часу байдужно дивилися на наше постепенне винародовлення, візьмуть мої щирі уваги під свій строгий осуд.

Український філятеліст

У РІМІНІ, ІТАЛІЯ.

Наші полонені українські вояки в Ріміні, Італії просять через редакцію "Світла" філятелістичної допомоги. Вони створили Товариство : "Український філятеліст." Видали вони цілий ряд пропамятних почтових значків роботи хор. Святослава Яцушка: значок з нагоди Листопадових роковин, значок присвячений памяті других роковин смерти Великого Митрополита А. Шептицького; серія дванацятьох значків: Володарі України. Цілу серію можна набути за$1.00. Чистий дохід призначений на фонд будови памятника полеглим в останній війні воякам -Українцям ("Український Дім" у Лондоні.) Замовлення за згаданими значками треба висилати на адресу:

JURYSTYI HRYHORIJ

J. 2972

A. J. / P. W. Camp C. M. F.

Rimini Euklowe L. Z. 6. B/3

Naples, Italy.

Крім тієї допомоги наші вояки просять подбати, щоб люди прислали їм всякі значки, старі, нові, обігові, без огляду якіб вони не були. Пришліть ці марки-значки до Редакції "Світла." Адреса "Світла така:

Basilian Fathers' Press,
Mundare, Alberta, Canada.

а ми їх вишлемо до Ріміні, або впрост посилайте на вище згадану адресу.

Осип Маковей.

КСАНТИПА

О. Василь Петрів проповідав сьогодні в церкві про потребу згідливого пожиття між чоловіками й жінками.

— То, знаєте — говорив він — дуже давно, перед тисячами років жив славний, мудрий Грек — називався Сократ. Він нерадо сидів у хаті, тільки все ходив поміж людей і вчив їх, як мають жити. Сідав собі десь на торговиці, велика громада людей обступала його і він починав говорити: "це робіть, а цього не робіть!" А мав він жінку, Ксантипу, дуже люту бабу. Замість тішитися таким розумним чоловіком, славним на ціле місто й на цілий край, вона щодня з ним сварилася: "Чого ти хати не пильнуєш.—Куди ти волочишся? Який мені пожиток з тебе? Людські жінки мають з чоловіків поміч і пораду, а я бідна, нещаслива... з таким волоцюгою не доброблюся..." І так щодня ганьбила чоловіка, от як і тепер можна чути на селі. Але Сократ був розумний чоловік, з бабою сварки не заводив, тільки вступався їй. Звичайно, розумніший уступає. Раз у злості, по великій сварці, жінка вилляла цілу коновку води на Сократа. А він нічо, втерся й каже: "Звичайно по бурі дощ паде." Спокійний, як бачите, був чоловік, не злісник. За те знову його жінка славна стала про свою злість; по сьогоднішній день кожну злісну бабу називають Ксантипою.

Цей приклад був такий старий і знаний, як само імя і заслуги Сократа. Але в селі о. Василя про це не чували й радо слухали оповідання; багато людей навіть усміхнулося, почувши про Ксантипу й коновку води.

О. Василь докінчив проповідь й правив далі богослуження. По богослуженні пішов до дому, зів обід і поклався трохи подрімати. Відпочивши, пішов знову до церкви на вечірню. По вечірні вступив до читальні. За ввесь цей час йому ні раз не прийшла на думку його раніщня проповідь.Не було про що думати...

Тимчасом перед домом читальні до о. Василя приступив сухорлявий, невеличкий, уже старий господар, Матвій Соломка, голова читальні, громадянський радний, член управи каси й крамниці, старший церковний брат — і ще іншими титулами можнаби Соломці честь віддати — та й з якоюсь особливішою приємністю поцілував пан-отця в руку.

— Щож там, Матвію? — спитав о. Василь ласкаво. — Як здоровля ваше?

— Дякую. От якось чоловік тягне до часу.

Але Матвій очивидно не про своє здоровля хотів говорити, бо зараз додав: — Я вам дякую, пан-отчику, за нинішню проповідь.

— Щож там такого було? Звичайна проповідь та й годі!

— Ей, не кажіть, пан-отчику! Це так до мене й до моєї жінки якби приложити! Я Сократ, а вона Ксантипа.

Пан-отець усміхнувся.

— Я вас і в гадці не мав. На проповідях я своїх парохіян не визиваю. Та й не знаю я, як ви собі там живете. Моя хата з краю...

— Воно то так — відповів Матвій спокійно. — Хоч ви й не про мене говорили, але вийшло подібно. Дуже прикра моя стара... Терплю, кажу вам, пан-отчику, як той Сократ. Чи ви не маєте якої книжки про нього? Ябн собі прочитав.

— Маю, я вам дам. Є в читальні. Але я справді не про вас говорив.

— Не журіться тим, пан-отчику! Адже я до вас жалю не маю. І овшім дякую вам ще р[illegible]

З тим оба пішли до читальні й посідали там з людьми,що понаходили, добру годину. Матвій не згадав уже пан-отцеві ні словом про своє домашне життя, але книжечку про Сократа сховав дуже обережно за пазуху.

З читальні пішов собі о. Василь додому. По дорозі знову ні не думав про свою проповідь, а тимчасом за ним поважом йшла Матвіїха, здорова, кремезна жінка, вистроєна по святочному. Аж на ґанку, оглянувшись, о. Василь побачив, що Матвіїха іде за ним.

— Ви до мене?

— Так! — відповіла Матвіїха, підойшла ближче, поцілувала пан-отця в руку й дуже важко зітхнула.

— Сідайте! отут на лавку! Щож там скажете?

Матвіїха не сіла, тільки сперлася о стовп і стоячи почала говорити дуже сумно, але з притиском:

— Дуже мене пан-отець нині скривдили.

—Хреститься, Матвіїхо! Та чим?

— Так мене за бездурно в церкві при людях спублічили, як би я вже не знати яка! Мені вже з пятьдесять років, а ще жаден священик мене в церкві не ганьбив...

— Алеж, ґаздине, я зівсім не про вас говорив! — боронився священик.

— Говоріть своє! — слова Матвіїхи ставали щораз твердші й енерґічніші. — Що я там часом свойого старого штуркну, це правда. Але якжеж його не штуркнути й не насварити, коли він завжди поза хатою: як не в читальні, то в крамниці, як не в крамниці, то в касі або на раді, як не на раді, то в місті на вічу... А в дома як сяде, то ґазети читає. Тут праця на полі пропадає, а він ґазети читає!

— Не нарікайте, Матвіїхо на свойого чоловіка, бо він розумний і добрий! — спинив пан-отець говірливу жінку. — Самі бачите, що сили в нього не багато, а вам і без його помочі не зле поводиться. Ви господиня одна з перших в селі...

— За це мене й серце болить підхопила Матвіїха — що ви мене в церкві ганьбили.

— Алеж кажу вам, що я не про вас говорив! — боронився священик рішучо.

Матвіїха не зважала на це, бо видко, прийшла доконче виговоритися і насваритися.

— Називати мене в церкві Ксантипою, коли я Ксенька пишуся, так мене хрестили, так мене й завжди кликали!... Це правда, що я вчора на свойого старого вилляла коновку води в злості, але скажітьже самі, якою мені бути? "Десь був?" — питаю. —"У крамниці! "То ти, кажу, чужі маєтки зраховуєш, а твої злодії розносять!" — Та які злодії?! Що пропало? кажи! — він так — А я в злості трутила його в кута й, як стояла під рукою коновка з водою, вилляла все на нього. Ніхто при тім не був, ніхто цього не бачив і, дивіться, не минула ніч, уже в церкві пан-отець говорить! Чи чував хто таке? Це певно та безкоста моя сусідка підглянула/ та й донесла вам.

— Ніхто мені, Матвіїхо, не доносив — почав тепер пан-отець, усміхаючись — я справді не знаю, чого ви від мене хочете.

— Я хочу, аби мене пан-отець в церкві при людях не прозивали! Я не ніяка Ксантипа, тільки Ксенька! Я мало в землю не запалася, як слухала А людям до мойого Матвія засі! Я з ним шлюб брала, я вже діти вивінувала, вільно мені зо старим побитися! Що людям до цього?!

— Але можеби ви, Матвіїхо, його не били? Одно, гріх перед Богом, друге, стид перед людьми, а третє: адже в нім тільки пушка духу, такий марний!

— Абож я йому їсти не даю, чи може бороню? Та й не бю я його так, щоб покалічити, Боже борони! Алеж і гірка мені година з ним. Десь в інших жінок чоловіки, а в мене волоцюга, що хати не тримається!

— Аджеж Матвій не пе і не курить і грошей не тратить! — боронив священик.

— Ще би! — відозвалася Матвіїха сердито. — Ану, нехайби відважився!

— Отже порадьте мені, Матвіїхо, що мені зробити, щоб ви не думали, що то я про вас говорив у церкві. Можеб на другу неділю сказати, що, хоч ви так зробили, як та давна Ксантипа, але це не до вас пілося.

— Ні! — каже — не говоріть! Коли цього сусідка не бачила, то нехай воно так присхне, як та вода на моїм старім.

— Добре, нехай і так буде! — відповів пан-отець. — А я вам ще раз кажу, що я про вас не говорив, тільки то направду була така Ксантипа.

— І мала такого чоловіка, як мій Матвій? — зацікавилася Матвіїха.

— Мала, тільки далеко мудрішого.

— Ну, коли він свойого не пильнував, тільки на наймитів спускався, то мудрий він не був. Я би за нею обстала.

— Та вже, як там хочете, обставайте й за нею.

Матвіїха значно подобріла, втерла хусткою спітніле лице, поговорила ще хвилину з пан-отцем і, видимо з лекшим серцем, пішла додому.

А о. Василь пішов у сад.Там у щирій молитві подякував Богові за успіх проповіді. Може по тій проповіді бодай в одній родині настане краще пожиття.

Просимо всіх тих Читачів "Світла," що ще не відновили передплати, щоби чим скорше її відновили.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ

Ігрища

— Це Юлія Сабінілля — сказав Нерей до Ахиля. Подивися, брате, на Вірджінію Децидіяну там між матірями. З яким материнським щастям вона глядить на привітання дитини з батьком. А коло неї сидять її старенькі родичі, приїхали на кілька днів і потрапили саме на торжества.

— Сабінілля буде подібна до Вірджінії — сказав Ахиль, але заповідається на кращу. Північна цера, а при тому клясичні черти батька.

— Маврикіє, чи бачиш Тацита в окруженні Аґриколі? З яким захопленням глядить він на Аґриколю і як не спускає очей з його донечки.

— Весняний первоквіт —сказав байдуже Маврикій. Ходім, друзі, звідсілля.

— Аж свіжо робиться в душі від погляду такої дитини— продовжав Ахиль. Усюди, де невинність, там рай.

— А знаєш що царевичу? — казав Нерей, коли вони вже віддалилися — колись твої батьки з батьками Децидіяни нераз говорили про те, яка це потіха булаб для них на старості літ, якщо твоє серце булоб разом зо серцем тієї дівчинки, коли вона підросте.

Маврикій задрижав.

А Нерей говорив дальше:

— Не моглоб бути нічо кориснiше для Церкви й для держави. Обоє ви виховані в святій вірі, обоє невинні розпочалиб ви християнську династію.

І тепер Маврикій нічо не відповів.

Доходили до лука триюмфу. Нараз Маврикій станув.

Оце несли носилку, окружену смолоскипами, а в ній молоду, вродливу жінку. Вона вихилилася, помахом руки поздоровила Маврикія і зникла, як лискавка краси.

- Хто це? — запитали Нерей і Ахиль бачучи, що Маврикій міниться на лиці.

Маврикій завагався.

— Це грецька німфа з римською душею — відповів він півголосом.

— Але хто вона?

— Ірина — відповів Маврикій ще тихіше.

Нерей і Ахиль глянули на себе... зрозуміли все.

Перейшли ріку Тибр і немов умовилися, ішли на Ватиканське узгіря. Там уже було тихо й спокійно.

Маврикій ішов наперід до цього старинного дуба, що по переданні — був старший від самого Риму. Йшов немов спішився. Нагло знову станув і звернувся до друзів.

— О, яке гарне це чоло під царський вінець! — закликав.

— Так! Але чи воно похилиться перед Христом? По хвилині Нерей додав:

— Тобі, намісницу, годиться радніше зірвати весняний пучок.

Маврикій невдоволено стяг

нув брови, але Нерей не змінився, тільки дивився йому в очі й говорив дальше:

— Цей пучок верic на християнській цочві. І тому між ними булоб певне порозуміння, а тільки порозуміння дає силу щастя, бо лучить душі. Якаж може бути родина без єдности? Чимже є любов між поганами? Торгом або пристрастю. Тому Церква поклала руку на серця молодих людей і благословить любов молодят. Назий наслідник престола дає добрий приклад подружжям зо Сабініяною, що через матір походить з роду Клявдія, що не тільки видав чотирох цісарів, але сягає навіть роду Корнелія, що є духовим дідицтвом самого Князя апостолів св. Петра: Подумай скільки сили криється в цій багатій спадщині чеснот?

— Мудро говориш, Нерею,а де я чую в грудях голос, що безустанно каже мені: не це!

— Рівні голоси відзиваються в грудях людини — додав Ахиль. Одначе ці голоси треба прослідити й не кожному вірити.

— Ірина навернеться! закликав нагло Маврикій.

— Хтож тебе запевнив про це? Чи може бути більше нещастя понад бій переконань під покришкою любови? При християнському цісареві цісарева поганка — яке це жахливе для цілої держави!

— Правду кажеш... Мене застановляє ще цей ненаситний голод вражінь у душі Ірини. Це змія у раю молодости. Хто знає що може тим виломом продістатися в душу Ірини?... А однак... І вірвав.

Вже дійшли до старинного дуба. Маврикій сів на траві, коліно схопив у сплетені долоні, а голову похилив. Відблиск іскристих світил аж тут не доходив, тільки мрійливе світло з неба — блідого місяця кидало проміння на ґрупу трьох юнаків.

Оклики товпи, співи, танці й галас тут затих, тільки деколи вибухав як хвиля розбурханого моря, або як буря. В долині іскрилися різнобарвні світила, миготіли смолоскипи, а великі вогнища зливалися в одну величезну луну.

Нерей і Ахиль були під вражінням цього виду. Нерей вказуючи на цей вид промовив:

— Гляньте, там велика розпуста, а тут спокій. О, блаженний спокою!

Маврикій не слухав, тільки з невимовним болем, що відбивається в його очах сказав:

— Мої друзі, скажіть мені, чи є страшніший бій понад бій у серці? Розумові сумніви є нічим в порівнанні з борнею в серці, бо тут робиться не теоритичні досвіди, але крається на живому... Чи може людина видержати це?

Оба приятелі відповіли йому мовчанкою спочуття. По хвилині Ахиль відозвався:

— Я був раз у Сабінських горах і бачив, як мати-орлиця заправляла вірлят до лету. Казала їм глядіти в сонце, а яке вірля не могло, спадало в пропасть.

— Що хочеш ти цим сказати?

— Хочу сказати: горе, горе вірлятам на землі.

ПОСОЛ ГЛИНКА В МОНДЕРІ

оОо

Мондер, що належить до виборчої округи посла А. Глинки, мав щастя вітати в себе свойого дорогого посла й заступника на третій день Великодніх свят 8.го квітня. Вже годину перед заповідженим докладом люди почали сходитися до салі Народнього Дому. В год. 8-ій с а л я б у л а виповнена вщерть. Всі очікувачі нетерпеливо п. Глинки. Колиж він появився на салі всі привітали його гучними оплесками. Предсідник Народнього Дому п. Гаврилюк відкрив вечір короткими словами, привітав п. посла і попросив поділитися з учасниками своїми вражіннями й переживаннями в Европі серед наших скитальців, від яких п. Глинка щойно приїхав. Бесідник заповів, що буде говорити про те, як живуть українські скитальці в Европі та чи можна їх врятувати? Люди зо запертим віддихом слухали бесідника, а він говорив понад 3 годині без перерви. Хто чув посла Глинку, цей може собі уявити вражіння його бесіди. Його металічний голос нераз лунав силою стихії та деколи він нагло заломлювався й в очах посла блестіли сльози. Тоді й слухачі не могли здержати плачу. Було це тоді,коли бесідник змальовував нужду, фізичні недуги й душевні пригноблення скитальців. Немов на фільмі перед нашими очима пересувалися міста, табори й поодинокі люди. Відтак бесідник на ярких прикладах зясував нам високий релігійний і моральний рівень скитальців, їхню всесторонню творчість, їхній ідеалізм та інші душевні прикмети. З черги бесідник переповів нам про життя наших скитальців в Італії, відтак оповів свої глибокі вражіння і вражіння своєї Дружини з послухання в Святішого Отця Папи Пія XII та Емін Кардинала Тіссерана. Вкінці подав нам подрібні способи заради й помочі тим нещасним людям. Після цього правдиво цікавого докладу переведено велику збірку на т. зв. переселенчий фонд призначений на заплачення віз і коштів подорожі скитальців. Збірка вже принесла 600 долярів і ще продовжується. В порівнанні з іншими околицями (н. пр. в Оттаві зібрано 750 дол., у Веґревил понад 1.000 дол.) та зогляду на нашу заможну околицю сума зібрана досі в Мондері є рішуче замала. Тому вибрані люди повинні перейти хати тих, що не були на докладі й доповнити цю збірку. Памятаймо: що даемо ближньому, це даемо самому Христові. Тож дайте, а дасться вам!

— Присутній

звидів. Розказував про приміщення скитальців про їхні харчі, одіж, працездатні й творчі здібності, про діяльність у таборах, про моральний стан й духове наставлення.

По цьому незвичайно цікавому відчиті переведено велику збірку на т. з. переселенчий фонд, що буде зужитий на остаточне розвязання питання скитальців, а саме на заплачення транзитних та сталих віз для скитальців та на інші видатки звязані з їхнім переселенням у різні краї. Збірка принесла вже сім сот пятнацять долярів й ще далі продовжується.

Предсідником цього вечора був о. парох В. Дрібненький, ЧСВВ. Після переведення збірки відбулася вистава мистецьких виробів, що їх посол Глинка привіз з собою зо скитальчих таборів.

Здалека і зблизька

Зо СКИТАЛЬЩИНИ — Бамберґ. У гарному й старинному місті Бамберґ — осідку одної з найстарших католицьких епархій Німеччини, проживає тепер понад дві тисячі Українців у трьох таборах. Наше життя нуждене й монотонне. Тільки деколи якесь церковне чи національне торжество ясним промінням освітить наш захмарений небосклін. До таких промінів належало свято Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. Це свято попередила триднівка з проповідями в церкві. В сам день Непорочного Зачаття парох табору о. Лев Дорош відправив торжественну Службу Божу, а о. А. Тимків виголосив прегарну проповідь. На Службі Божій кілька соток скитальців прийняли св. Причастя. Ввечері в таборі відбулася святочна академія в честь Преч. Діви. Цю академію вшанував своєю присутністю місцевий катол. Архиепископ Ексц. Оттон Кольб, кілька німецьких крилошан і монахинь. На сцені велика статуя Преч. Діви тонула в повені квітів. Найперше шкільна дітвора привітала Преч. Діву піснею і деклямацією. Відтак укінчений богослов Лев Тимків відчитав глибоко обдуманий реферат. Потім ґімназійний хор під проводом невтомної пані І.Біланової вдатно відспівав кілька пісень, з черги Уляна Кушнір виголосила з глибоким відчуттям вірши У. Кравченко п. н.,"Поглянь."Крім цього співав ще хор наших богословів, що приїхав до нас із Мінхена, а також таборовий хор під орудою п. Баранецького. Дуже гарно випала інсценізація Благовіщення. На кінець був живий образ,що уявляв собою покров Преч. Діви над українськими дітьми. Концерт закінчено католицьким гимном: "О, спомагай нас..." Усі гості включно з Преосв. Архиепископом були захоплені, бо не сподівалися побачити щось такого гарного в таборі бідних скитальців. До вдатності свята крім нашого доброго о. декана Г. Беттера (Німець, що прийняв наш обряд) у великій мірі причинився таборовий Заряд, ревна, але завжди заплакана їмость І. Дорошева та її добра дочка Галя. Честь добрим і ревним Марійським Дружинницям!

ОТТАВА, ОНТ. Оттавські Українці були перші, що мали нагоду почути незабутнього відчиту посла Антона Глинки, що недавно вернувся з Европи, про питання українських скитальців, яких він і його дружина відвідували. Цей відчит відбувся в неділю ввечері, 9. березня, в читальні при українській католицькій церкві. Саля була наповнена, бо всі були цікаві почути з уст нашого посла про долю Українців на скитальщині.

Протягом свойого відчиту посол Глинка дав цікавий і подрібний перебіг із своєї подорожі. Він наводив приміри про прикрі обставини, серед яких наш нарід живе й підкреслив, що в цих умовинах життя наші скитальці довго видержати не можуть. Українських скитальців, сказав він, муситься врятувати в короткому часі, бо в противному разі не буде кого рятувати.

Відчит посла Глинки найбільше відзначився докладними інформаціями про обставини, серед яких наші скитальці живуть. Він словами змалював майже кожний табор, що він

ВИННІПЕҐ. Новий журнал. Минулого місяця, появився новий журнал т. з.: *"Opinion,"* котрий є офіціяльним виданням Укр. Канадійського Ветеранського Т-ва.Цей журнал виходив раніше під назвою *U.C.V.A News Letter,* коли наші вояки були за морем. Тоді, коли вони повернулися, видавали журнал в Канаді. Останнього року, рішено зробити із Ветеранського журнала такий журнал, котрий апелювавби до широкого українського канадійського громадянства, а заразом міґби бути приступним для Канадійців не-українського походження.

Статті, що являються в *"Opinion"* тепер є цікаві не тільки для ветеранів, а також для загалу. Вже появилися статті про проф.О.Кошиця,про наші колядки, й друкована була вперше коляда разом з нотами на хор, композиція О. Білика. скитальця в Ріміні. Італія. В раніших числах був також описаний Концерт українських Канадійців в Торонті В теперішнім числі гарна знимка добре відомого Василя Єлиняка появилася на першій сторінці, як також стаття про поїздку піоніра до Оттави. Досі були в журналі й дописі Всеч. о. Кушніра, Др. Мандрики, проф. Симсона, Всеч. бр. Методія. В слідуючім числі буде стаття про Тараса Шевченка.

Журнал вже від давна потрібний для нашого культурно-освітнього життя в Канаді. Оповідає він про наше життя в Канаді й про загальну українську культуру.

Ціна **$2.00, а 12 чисел.** замовляйте на адресу:

U. C. V. A.
515 B McIntyre Block,
Winnipeg, Man.

ЕДМОНТОН — Релігійний концерт. В неділю 23.го березня відбувся в нас гарний релігійний концерт і контест дітей. На його програму зложилися: пісня, вступне слово — П. Ангел, оригінально подумані зображення шістьох правд віри, десятьох Божих заповідей,сімох св. Тайн, ще кілька декламацій. Відтак о. ігумен В. Каменецький ЧСВВ виголосив гарну й глибоку промову, а вкінці виведено живий образ "Гетсиманський сад." Концерт пройшов з гарним успіхом і всім орґанізаторам, а передусім Сестрам Служебницям належиться щира подяка.

Реколекції. Від 23-30 березня відбулися в нас великопостні реколекції під проводом о. І. Назарка ЧСВВ., що перед кількома місяцями приїхав зо Старого Краю. Щовечора відправлявся молебен до Христ. Серця, а відтак була реколекційна наука. Число учасників щодня зростало так, що в останніх днях наша церква вже не могла всіх вірних помістити. Дуже зворушлива була присяга вірности всіх вірних Ісусові та посвята парохії Христ. Серцю. До св. Тайн приступила майже тисячка учасників. Рівночасно відбулися короткі реколекції шкільної дітвори,що ними проводив о. ігумен В. Каменецький ЧСВВ. До св.Причастя приступило понад 100 дітей. А попереднього тижня відбулися триднеіві реколекції для старшої молоді під проводом. Е. Пащака ЧСВВ. Проповідник зумів захопити душі молодих слухачів. До св.Тайн приступило понад 300 модолі. Таким чином ціла наша парохія відновилася на дусі. За це належиться щира подяка отцям Місіонарям та нашому доброму парохові о. В. Каменецькому.

— Навернений

МОНТРЕАЛЬ, КВЕБ. Прощання. Дня 9-го безерня Сестрицтво Христового Серця з парохії св. Михаїла, зійшлося до дому п-ва Ділаїв, щоб попрощати свою довголітню членку, паню Анастасію Ділай перед виїздом до Ґримсбі. Пані Ділай довгий час працювала в Сестрицтві для добра своїї церкви й помагала своєю жертвенністю та працею. Пані Завальніцька зложила їй букет живих квітів, а всі присутні заспівали многая літа. Опісля промовила сердечно від Сестрицтва пані Бородай, подякувала п. Ділай за її прихильність й любов до цього Товариства так, що всі мали сльози в очах. При тім вручила їй гарний дарунок. На закінчення заохотила до збірки на українські сироти-скитальці в Анкастер, Онт. Збіркою зайнялася пані Валентюк. Зібрано 24 дол. з чого 20 призначено на сиротинець, а 4 дол. на прес.фонд "Світла." По $2.00 зложили: п-во Ділай, Марія Франко. По $1.00: Анна Бородай, Теодосія Валентюк, Катерина Павуцька. Анастасія Мартинюк, Теодосія Семенишин, Анна Марич, Текля Йосипчук, Параня Прокопій, Параня Чайкалик, Марія Гнесько, Єлисавета Ковдруш. По $.50: Марія Кріса, Анна Завальніцька, Марія Ярема, Юстина Британ, Марія Бойчук,Марія Стефанюк, Юліяна Бокалюк, Анна Мамалиґа,а решта дрібнішими датками. П-ву Ділай на новій господарці желаємо Божого благословення та "многая літа!"

Присутня.

ТОРОНТО, ОНТ., Примірний золотий ювілей супружого життя панства Т. й А. Малайних. В суботу 8-го лютого в церкві Неустаючої Помочі Всесний Отець Канонік Каменецький відправили співану Службу Божу й Панахиду на подяку за всі отримані ласки, що їх Ювіляти одержали за час свойого 50-літнього подружого життя.

В неділю 9-го лютого по співаній Службі Божій Отець Канонік уділили особливіше благословення Ювілятам і виголосили повчаючу проповідь про прикладне, активне католицьке життя Ювілятів та піднесли високо їхні заслуги, а церковний хор під проводом пана Рудого відспівав віднову шлюбу й многоліття. Всі присутні були до сльоз зворушені та на так небувалім торжестві всі задержалися, щоб побачити цею Ювілей, який ще в нашій парохії ніколи не відбувся.

Дня 15-го лютого в парохіяльній галі зійшлися їхні діти й родина, щоб гідно звеличити рідкий золотий ювілей своїх дорогих родичів. Крім родини прибуло багато приятелів, щоби віддати Ювілятам належну пошану за таку щиру співпрацю при парохії. Належиться згадати, що панство Малайні завжди були щирі працівники й жертвенні члени при парохіях в Роблєнсік і в Торонті, та виховали своїх дітей на добрих католицьких членів своєї церкви.

При гарній і веселій забаві Ювіляти й гості не забули про український Сиротинець, котрий недавно набули Сестри Служебниці в Анкастер,. Онт. Панство Малайні від себе жертвували $40.00, а збірка принесла $60.00, разом $100.00. Цю збірку передано до Заряду Сиротинця.

Дай Боже, щоб у кожній парохії відбувалося якнайбільше таких Ювілеїв, то в скорому часі цей великий довг, який на себе взяли Сестри Служебниці ПНДМ, переставби існувати.

Присутня.

ПОДЯКА

На цьому місці Заряд Сиротинця складає щиру подяку Ювілятам й всім жертводавцям за такий гідний дар зложений на український Сиротинець.

Нехай Бог благословить Ювілятів щасливим й довгим життям та дозволить дочекатися Діямантового Ювілею. Діти-сироти щоденно засилають перед престіл Всевишнього осьцю щиру молитовку за дорогих Ювілятів й Добродіїв:

"Отче Небесний, благослови Ювілятів й всіх Добродіїв Твоїми багатими дарами, відверни від Них всякий смуток, хворобу й недостаток, уділи Їм Своєї ласки через ціле Їхне життя й подай Їм по смерті унаслідити щасливости, якої дізнають Твої вибрані Угодники."

— Заряд Сиротинця й Діти Сироти.

НОВИЙ КИЇВ — Шевченківський Концерт. За старанням нашого місцевого відділу УКЮ., відбувся в нас великий концерт у честь Тараса Шевченка в вівторок ввечері 25-го березня, в день Благовіщення Преч. Діви Марії. Помимо прикрих доріг концертова саля була переповнена.

Розпочав концерт наш голова УКЮ. п. Мик. Гриців своїм гарно виголошеним вступним словом, вказуючи на ціль цього концерту. Відтак слідували дві хорові пісні: "Заповіт," й "Зоре моя," що їх гарно відспівав молодий, щойно зорґанізований хор під проводом п. Петра Самоїла, нашого диріґента.

Відтак слідували інші точки: гарно виголошені декламації, дуети,терцет,мандоліновий терцет та дві короткі представлення: "Мені тринацятий минав," що його відограла молодь разом з дітьми Київ школи, та друге: "Одної ночі." Кожна точка була дуже старанно виконана.

На особливішу згадку заслуговує виголошений реферат панною Анною Качмар. Всі з запертим віддихом слухали її гарного укр. мовою та ораторським хистом відданого реферату.

Промовляли на концерті також Преп. о. гість Д. Попович, ЧСВВ, вказуючи на велике значення Шевченкових писань ...

При кінці знову відспівав хор ще два кусники "Кокошка" й "Журавлі." А на закінчення о. парох М. Дацюк подякував усім учасникам концерту за так вміле виконання його та заразом запевнив їх родичів, що коли діти потрапили в короткому часі так величаво звеличити память нашого великого Поета, то нема що боятися, щоб слава про нього не пішла в забуття.

Тут годиться зложити сердечну подяку п. П. Самоїлові, що прийняв запрошення молоді та зорґанізував й вивчив їх хорових пісень мимо тяжких обставин, як заразом багато признання належиться також нашому учителеві Київ школи, п. Вас. Бусько та його дружині за велику поміч у приготованні цього концерту.

— Самовидець.

ПЛЕЙН ЛЕЙК — Посмертна згадка. В суботу, 22-го лютня розпрощався з життям один із наших піонірів, Максим Лозовий, проживши 81½ років. За ціле своє життя, з чого 39 перевів на фармі в Канаді, він ніколи не слабував, тільки що перележав один місяць у лічниці перед смертю. А всі знали покійного як щирого, побожного та працьовитого сусіда. Покійний полишив у смутку два сини: Івана й Василя та одну доньку: Марію Матвіїв, 25 внуків й 7 правнуків.

Панахиду за покійного відправив Преп. о. Мирон Дацюк, ЧСВВ., в понеділок ввечері в хаті при участі великого числа рідних та сусідів й виголосив тут прощальну проповідь. Сам похорон зо співаною Сл. Божою відбувся на 25-го лютого й похоронено покійного на парохіяльному цвинтарі. Похороном займався "Парк Меморіял"-похоронне заведення.

Підчас поминального обіду п. Г. Бойчук дав заклик, щоб зложити дещо на нашу пресу й збірка принесла $5.00, з чого на "Світло" призначено: $2.50. Щира подяка жертводавцям, а покійному просимо у Господа життя вічного.

ҐРИМСБІ, ОНТ. Збірка на похороні. Юлія Базюк, родом із села Жеребки, повіт Скалат, Сх. Галичина, упокоїлася в Бозі 2-го лютого в шпиталі в Ґримсбі Біч, Онт. Похорон відбувся 6-го лютого. Похоронного обряду довершив о. Йосафат Тимочко, ЧСВВ, ігумен монастиря ОО. Василіян у Ґримсбі. По похороні, присутні в хаті зложили $19.50 для Комітету Українців Канади на руки представника цьогож Комітету на Онтаріо, п. І. Мазуркевича.

ТРАНСКОНА, МАН. Посмертна згадка. Упокоїлася наша дорога мама Ірина Головчак 17. січня, 1947 р. Покійна родилася 12-го квітня 1887 р., повіт Калуш, Галичина. Приїхали до Канади разом з чоловіком 29. січня, 1918 р. і в Трансконі жила цілий час, де й поховали її 21-го січня, 1947 р. Полишила в смутку чоловіка Василя, 4 синів жонатих й дві доньки віддані, а ще одного сина нежонатого, і 6 внуків, котрі живуть в Трансконі і в Виннипеґу.

Похорон, Службу Божу й Панахиду відправили о. Сеньків, ЧСВВ з Виннипеґу. Покійна дуже любила садити квіти, тому сини, доньки й зяті купили для мами живих квітів стільки, що цілу домовину закрили, а фамілія й знайомі нанесли покійній вінків.

В імені родини складаю щиру подяку всім тим, що подарували такі гарні вінки й тим, що були на похороні й віддали нашій мамі останню прислугу. О. Сенькову дякуємо за сповідь Покійної, останні св. Тайни й за таку щиру похоронну відправу. При тій нагоді складаю $4.00 на фонд "Світла."

МОНДЕР. Подяка. Дуже дякуємо приятелям, сусідам і усім тим, що взяли участь й справили нам гарний вечерок у Народнім Домі та помогли нам своїми дуже щедрими дарунками й жертвами в нашому нещастю, яке стрінуло нас. Особливо дякуємо о. ігуменові В. Шевчукові ЧСВВ й Жіночому Товариству, яке дарувало по $25.00, щоб помогти нам у нещасливому випадку, бо нам хата згоріла й всі наші речі. Хай діється Божа воля. Бог дав, Бог узяв, хай буде імя Його благословенне.

Каролина Горон

ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ!

"Я хочу бути щасливою в життi!" — Це є глибоке душевне бажання у кожної дівчини. Але де те щастя для неї скривається? Можна сказати певно, що не для всіх воно знаходиться в подружому стані.Для неодної дівчини Боже Провидіння приготовило її щастя в стані Сестри Місіонарки.

Дівчино, ти, що читаєш ці стрічки, може якраз тебе, або твою приятельку, знакому Господь таємно в серці покликує до Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови? Тож застановись уважно, питай за інформаціями, поговори про це з твоїми товаришками, а навіть здобудься на відвагу та спробуй особисто, чи це життя для тебе?

На бажання Сестри Місіонарки радо дадуть усякі потрібні інформації, а охочим вступити до їхнього Згромадження отворять з любовю двері свойого монастиря.

Адреса:

The Missionary Sisters,
Box 180, Grimsby, Ont.

ЗАМІСТЬ СВАСТИКИ ЗНОВУ ХРЕСТ

— **Новий** німецький уряд знов привернув хрест в урядах, університетах і школах. За Гітлера хрест був усунений.

НОВИНКИ

— **На мировій конференції** в Москві доходить до щораз остріших непорозумінь так,що говорять про близьке розбиття конференції. Молотов поставив ультимат, що коли Совітам не признають военного відшкодування від Німеччини в сумі 10 біліонів долярів — то з конференції нішо не вийде. Франція поставила й собі ультимат, що коли не дістане бажаного вугілля від Німеччини — то не буде признавати ніякої мирової умови для Німеччини. Американський Секретар Маршал зганив їх за це та заявив, що він радше вернеться до Америки без ніякої умови, ніж мавби згодитися на те, щоб Росія зробила з Німеччини "дім нуждарів" в самому серці Європи. Бевин запропонував свобідну виборчу систему в Німеччині. На те Молотов зробив закид, що Бевин обороняє диктаторів. Бевин відповів, що він поборює всякў систему, що старається ввести систему одної партії. Всі знаменито зрозуміли, що це піється до комуністів і в голос розсміялися. — Представник Австрії запрошений на конференцію заповів, що Австрія ніколи не підпише такого договору, що, полудневу Каринтію віддає Югославії. Та до найостріших непорозумінь дійшло в справі майбутнього державного устрою Німеччини, німецьких военних відшкодувань та німецького промислў. Після довгої й запеклої сварки видано урядовий комунікат, в якому коротко сказано: "не винесено ніякого рішення." Тимсамим ціла конференція застрягла на мертвій точці. Кажуть, що Маршал ще буде старатися порозумітися зо Сталіном.

— **Велику сензацію** між учасниками мирової конференції в Москві викликала подія, що в британській амбасаді в Москві викрили аж шість підслухових апаратів. Апарати знайдено в помешканні Бевина і стверджено, що вони свіжо заложені. Чиж супроти цього можна мати ще якусь надію на добрў волю більшовиків у справі мира? Треба бути хіба наївним, щоби в це вірити.

— **Сесія законодавства** в Алберті закінчилася 1-го квітня. Вона ухвалила розподіл буджету, 13 міліонів долярів призначила на будову й напрăву доріг, завела примусове обезпечення авт і троків, ухвалила, щоби старці, сліпі й вдови мали безплатний шпиталь і лікарськў поміч, ухвалила 200 стипендій для студентів і т. п.

— **Югославського консуля** в Монтреалі Поповича відкликано з його становища за це, що він зневажив католицьку Церкву й Папу рим., а канадійські католики піднесли острі протести й зажадали його усунення. Подібно повинні ставитися й ми Українці католики, коли більшовицькі висланники зневажають нашу св. Церкву.

— **Премієр М. Кінг** виїхав до сонячної Вірджінії на тритижневу відпустку.

— **В окрузі зрадника-комуніста Ф. Ровза** відбулися 1-го квітня доповняючі вибори до домінії. Хоч комуністи розвели шалену агітацію і платну пропаганду — то одначе послом вийшов ліберальний кандидат адвокат Гарт по народності Жид. Комуніст Бугай здобўв щойно третє місце. Премієр М. Кінг сказав, що вислід тих виборів — це побіда лібералів, а заразом найкраща відповідь Канади комунізмові.

— **Законопроект проти комуністів** до парляменту вніс посол Лякруа з Квебеку. Посол твердить, що комуністична партія є великою загрозою для безпеки Канади. Тому комуністична партія повинна бути нелегальною в Канаді, а за приналежність до неї треба карати карою 5.000 долярів і вязницею до 20 років.

— **Сенат в Америці** одноголосно одобрив програмў през. Трумена, який домагався: 400,000,000 долярів на фінансовў і військову поміч Греції й Туреччині. Америка не вишле війська до Греції, тільки вишле не багато технічних знавців і військових дорадників.

—**Грецький Король** Юрій II нагло помер 1-го квітня. Він нездужав на серце, а бурливі відносини в Греції приспішили його смерть. Новим королем проголошено його брата 45-літнього Павла, що вже зложив присягу на вірність конституції. — Совітський амбасадор нагло виїхав з Греції. Це викликало різні здогади.

— **Еспанія є монархією** — так заявив ґенерал Франко в свойому декреті до парляменту. Декрет Франка заповідає створення реґенційної ради, яка має розглянути чи кандидат на королівський престіл Князь Дон Жўан має потрібні дані на короля.

— **У Франції мають** клопіт з ґенералом де Ґолем, бо він виступає на різних торжествах з промовами, в яких критикує теперішній уряд. 2-го квітня де Ґоль виступив з промовою в Бруневал. Ця промова так схвилювала премієра Рамадіє, що він поїхав автом до де Ґоля, але тема їх розмови невідома. Потім де Ґоль рішився взяти участь у військовій параді в Штрасбурзі.

— **Голодові заворушення** вибухають в Европі. В Німеччині в місті Діссельдорф понад 100 тисячна товпа кричала:"ми голодні, дайте хліба." Товпа кидалася на британські авта, вибила вікна в будинках зайнятих британцями. Подібні заворўшення вибухали в Солінґен, Ґаґен і ін. Рівночасно такіж демонстації відбувалися в Італії.

В — **В копальні** в Сентралія Ковл у стейті Іллиной скоївся вибух газів й засипав 114 вуглекопів під землею. Добуто вже 111 убитих.

— **У Варшаві** засуджено на смерть через повішення Німця Р. Геса, який убив чотири міліони людей ў таборі в Освенцімі. Гес признався, що він убив тільки два й пів міліони людей.

— **Пет Соливан** основник юнії моряків виступив з комуністичної партії й зрезиґнував з проводу юнії, бо вже йому остогидло виконувати прикази Москви.

Богослуження в Алберті

Квітень

20 Неділя — Новий Київ (парастаси)
— Скаро (парастаси)
— Борщів (парастаси)

27.Неділя — Плейн Лейк (парастаси)
— Пено
— Веґревил
— Гілярд .св. Івана (парастаси)

Травень

4. Неділя — Іннисфрі М. Божої парастаси)
— Лішор
— Гиллярд місто
— Борщів

11.Неділя — Іннисфрі Ч. Хр. парастаси)
— Лойд Мінстер
— Веґревил

15.ВОЗНЕСЕННЯ ГНІХ.(новий стиль)
— Новий Київ (празник)
— Пено

оОо

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ

КВІТЕНЬ

Новий Стиль

20. IV. Неділя 2. Миронос. Гл. 2. Єв. воскр. утр. 3. На **Літургії** Тропар воскресний, Благообразний і Мироносиць. Сл. Конд. Миронос. 1 н. Пасхи. Ап. 16, Єв. Марка 69.

27. IV. Неділя Розслабл.Вмч. Георгія. Гл. 3. Єв. воскр. 4.

Літ. Троп. воскр. Свят. Сл. Конд. Свят. 1 н. Тр. Все проче Нед. і Свят. Ап. 23 і 29, Єв. Ів. 14, 52.

ФОНД "СВІТЛА"

$9.00 — п-во Іван й Наталя Ґнесько (на христинах.) — Монтреаль. **По $7.00:** Михайло Борис — Шикаґо, Т. Процьків — Дервент. **$5.75:** І. Яцула (на христинах.) — Ворвик. **$4.15:** п-во Головайчуки — Ламонт. **$4.10:** Збірка — Ламонт. **$2.75:** п-во В. і Й. Гевко — Мондер. **$2.50:** Ю. Лесик — Винніпеґ. **По $2.00:** І. Онушко — ......, Ю. Шевчук — Ню-Йорк, П. Михалчик — Філадельфія, М. Полн — Ню-Йорк, П. Мохналь — Форк Ривер, А. Філь — Мондер, Й. Слобода — Ст. Майкел. **$1.55:** В. Шарун — Чипмен. **По $1.00:** С. Пучик — Ніаґра Фалс, Н.Й., А. Бутовська — Шикаґо, Т. Ґулька — Скілмен, Я. Джакобсон — Н.Й., Гр. Деркач — Статен Айленд, Т. Кристофик — Террівелі, Т. Коляр — Террівелі, Т. Козяк — Ламонт, В. Олійник — Веґревил, М. Гірський — Санте Маріе, С. Дідич — Монтреаль, Т. Олійник — Овкбурн, Ф. Гнатюк — Редвей, В. Аксенчук — Крайґен, С. Гўк — Вилна.

По $.50 дали: Н. Страт — Клевеленд, А. Храплива —Транскона, М. Антимійчук — Гіллярд, Анна Зубріська — Відір, Ю. Філевич — Мондер, Т. Беднарський — Едмонтон, М. Ткачук — Реджайна, В. Литвін — Ламонт, Гр. Козяк — Ст. Майкел. **По $.25:** Е. Скува — Спедден, П. Процишин — Вґасіс, Н. Панько — Еден.

П-во М. Кантор — Брукбайн — **$5.00** ?

Жертводавцям щиро дякуємо...

ОГОЛОШЕННЯ

Пошукують:

1. Анна Морошко пошукує молодого 18-літнього Івана Біласа зо села Добра Шляхоцька пов. Сянок. Він перебуває вже 4 роки в якомусь таборі в Німеччині.

2. Петро Кузик родом із Іванівки пов. Тереболя шукає своїх стрийків: Петра, Степана й Павла Кузиків, що виїхали до Америки або Канади в роках 1912, 1924, 1928.

3. Собецький Дмитро пошукує своеї сестри Матрони зо села Довгого пов. Товмач і шваґра Івана Буґу.

4. Марія Сульджук зо села Бистричі пов. Костопіль-Волинь, шукає свойого дядю Назара Боровець з тогож села, що виїхав до Америки 1930 р. і замешкав у Брукліні.

5. Олександер Низієнко — син Федора та Юлії з роду Гарталова шукає рідню: Антонія і Марію Новоставських та їх дочок: Євгенію і Наталкў, що виїхали до Америки зо села Початинці на Волині.

6. Дружина й шваґри пок. д-ра Маріяна Панчишина зо Львова пошукують кревних:Андрія Кривокульського родом із Городища, Кипріяна Ґўмовського й Софію з Камінських родом з Угнова. Відомість подати о. Степанові Решетилові, ЧСВВ в Шикаґо 4952 Савт Полайна Стр.

7. Степан Шуя із Ковалівки пов. Бучач пошукує своїх краянів з Ковалівки та Олещі пов. Бучач. Особливож пошукўє Олексу Піха, що проживає в Канаді.

8. Осип Сим з Лаврова пов. Самбір пошукує свойого вуйка Івана Шведа, що жив у Юнґставн, Огайо, Америка.

9. Петро Шевчишин шукає свойого брата Степана і Марії з дому Єднак. Брат роджений 1891 р. у Звенигороді пов. Бучач виїхав до Канади і ще 1926 р. жив ў Винніпеґу. Його найстарша дочка називається Марія.

10. Ольга Нагляк замужна Сирородська зо села Марисківки пов Стрий шукає Петра й Миколу Огродніка зо села Станькова пов. Стрий.

11. Сендей Петро шўкає свого його вуйка Константина або Олексу Гевка сина Ілька зо села Біла пов. Чортків, або Запотічну Катерину дочку Тимка чи когонебудь із С. Білого.

12. Олександра Харина з дому Дмитерко, дочка Олени Шевчук-Дмитерко, пошукує своеї родини-тіток з домў Шевчуків зо села Бичківці пов.Чортків.

13. Ольга Лопянська дівчина -скиталиця, дочка старшини УГА добре обзнайомлена з книговодством, трикотарським виробництвом, сільським та домашнім господарством, просить вислати їй афідевіт. Її адреса:

Olga Lopianska
(13 b) Mittelwald
Jaegerkaserne, Bl. 6/55
Bavaria, Germany, USA — Zone.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодинчоке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го травня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Число 9.

Українці - католики, готуйтеся!

Пропамятні дні переживатимуть Українці-католики Канади від 1-8-го червня ц.р. У цих днях завітає до нас Високодостойний Гість, Відпоручник самого Святішого Отця в особі Еміненції Кардинала Євгена Тіссерана-Секретаря Східньої Конґреґації. 1-го червня Достойного Гостя привітає гідно місто Винніпеґ-столиця нашої епархії. На програму зложиться Архиерейська Служба Божа й концерт. В понеділок 2-го червня Достойний Гість відвідає Колеґію ОО. Редемптористів у Йорктоні. У вівторок 3-го червня Еміненцію Кардинала по княжому привітає наш Едмонтон. Цього дня звершиться преважна подія в історії нашої Церкви в Канаді, бо Його Еміненція **довершить акту відчинення нашої нової церкви св. свщм. Йосафата** віддаючи її до потреб наших вірних. На програму цього дня зложиться: відчинення нової церкви, Архиерейська Служба Божа, проповідь, обхід, бенкет і святочна академія. В середу 4-го червня Його Еміненція відвідає монастир, новіціят і видавництво ОО. Василіян у Мондері. 8-го червня гоститиме в Монтреалі, а 20-го червня Його Еміненція виголосить проповідь на нашій Архиерейській Службі Божій в Оттаві підчас Марійського Конґресу. Ці відвідини Заступника Святішого Отця — це для нас велика честь і радість. Тому наші парохії, інституції та поодинокі вірні повинні заздалегідь належно приготовитися, щоби як найвеличавіше привітати Достойного Гостя, що в першу черґу приїжджає до нас-вірних синів українсько-католицької Церкви. Тож тішмося, готуймося і з радісним тремтінням сердець очікуймо Достойного Посітителя!

Преосвящений Василій хворий

З Винніпеґу наспіла сумна вістка, що наш Дорогий Владика Кир Василій важко захворів на жовчеве каміння. Справді небезпека минула й Преосв. приходить до здоровля, одначе щиро просить своїх вірних, особливо невинних діточок, щоби своїми молитвами випросили йому в Бога поворот до здоровля, що таке потрібне нашій Церкві в Канаді.

Марійський Конґрес в Оттаві

В днях від 19-23 червня ц.р. в Оттаві відбудеться величавий Марійський Конґрес, що в ньому візьмуть участь сімох Кардиналів, сотки Єпископів і священиків, 117 мужеських і жіночих Чинів. Підчас Конґресу Служби Божі будуть відправлятися через 24 годин без перерви, буде уряджена велика релігійна вистава, 160 акторів відограють пасійну драму: "Ісус-Син Марії." Підчас Конґресу буде й наша Архиерейська Служба Божа, а на виставі буде заступлена наша Церква в Канаді.

Наша Служба Божа з Оттави на радіо

У Марійському Конґресі, що в ньому візьмуть участь кількох Кардиналів і Архиепископи та Єпископи в 75 країн, є один день призначений особливіше для обряду Українців Католиків у Канаді. Блищі інформації, що цими днями прийшли офіціяльно з Оттави, є слідуючі:

1. Наша Архиерейська Служба Божа буде 20-го червня, в годині 10-ій рано, у Катедрі Матері Божої, в Оттаві.

2. Архиерейська Служба Божа буде передавана через головну канадійську радіовисильною С.В.С. й американську Н.Б.С; як і також короткими хвилями до Європи.

3. На Архиерейській Службі Божій буде проповідь на трьох мовах:українській, англійській і французькій.

4. Вступ до Катедри буде лише за резервованими вступними білетами,тому належить завчасу удатися до Комітету в Оттаві, або прямо до Впр. о. В. Дрібненького ЧСВВ: **Archbishop's Palace, Ottawa, Ont.**

5. Проситься всі головніші відділи Ліґи Українських Католицьких Жінок, щоб помогли виставовому Місійному Комітетові потрібними експонатами.

Єпископ. Ординаріят

Новіціят ОО. Василіян в Америці

1-го травня ц.р. Чин св. Василія В. відкриває новий Новіціят для юнаків, що бажають посвятитися Христові. Новіціят буде приміщений в новому монастирі ОО. Василіян у Давсон, Пенсильванія. Це нова й дуже важна станиця Чина в Америці. Хай Господь благословить її найкращим розквітом. Ігуменом монастиря в Давсон іменовано знаного в Канаді піоніра Впр. о. Созонта Дидика ЧСВВ, а вчителем новиків є о. Інокент Лотоцький, що недавно приїхав з Європи. Адреса Новіціяту:

Basilian Fathers'
P. O. Box 1004 Dawson, Pa.,

Місячне намірення

ОСВЯЧЕННЯ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ

Подружжя — це не якась цивільна умова між двома особами, але це установа релігійна й свята, бо вона походить від найсвятішого Бога. Бог створив людину й Бог установив такий лад, що для збереження і розросту людського роду є конечне співжиття двох осіб у подружжі.

Відтак подружжя є святе зогляду на свої завдання. Подруги — це співробітники самого Бога, який ділиться з ними своєю творчою силою. Головним завданням подружнього життя є покликувати до життя істоти на образ і подобу Божу, що мають славити Бога тут на землі та в життї вічному. Скільки разів подруги сповняють свое завдання,стільки разів сам Бог співділає з ними творячи безсмертну душу для зачатого плоду.

В християнстві подружне життя є ще святіше,бо Христос — Божий Син підніс його до гідности святої Тайни. Тому скільки разів перед престолом стае молода християнська пара й прирікає собі досмертну вірність, стільки разів властиво стає жрець і жрекиня й обопільно уділюють собі святої Тайни подружжя. Тому про св. Тайну Подружжя ми повинні говорити з такою самою пошаною, як говоримо про св. Тайну Покути чи Евхаристії. Шкода, що в буденному життї не поширяється вираз "св. подружжя."

Супроти цього з якимже болем серця глядить свята Церква на сьогоднішне збещещення святині подружнього життя!Тіло опанувало духа сьогоднішньої людини та з люттю хижої звірини почало здирати з подружжя авреолю його святости. З установи релігійної вчинило подружжя звичайною умовою між двома особами, контрактом: даю-беру, простою торговельною спілкою. Вслід за тим пропала нерозривність подружнього життя, поширилася зараза розводів, супружої зради. Подруги зо співробітників Бога сталися працівниками диявола, а родина перемінилася на трупарню власних дітей. І це є найголовнішою причиною всяких криз, невдоволень і суспільних захитань.

Тому в місяці травні найперше самі особисто молімся до Преч. Діви **за святість наших родин і нашого подружнього життя.** Відтак виробім собі як найвище поняття про подружжя, як про одну зо св. Тайн. А вкінці проженім гріх з нашого подружнього життя. Одначе від цього всього до справжньої святости подружнього життя ще далеко. Щобн його освятити, треба до нього ввести справжне надприродне життя, але родинне. Як наше особисте життя надприродне, так і родинне мусить мати свої сталі практики. До таких родинних практик мусить належати спільна родинна молитва всіх членів, спільний іспит совісти, духовне читання, іт.п.Направду сильною пружиною духовного життя булаб спільна молитва, спільні обрахунки справ душі й спільні постанови на завтра. Перед більшими святами в родині повинні бути дні спільного скуплення—немов реколекції. А навіщо в старих требниках є обряди посвячення супружих кімнат і дитинних колисок?Чи не можнаб їх увести в практику?Та передусім до освячення подружнього життя багато причиняється посвята родин Пресв. Христовому Серцю, що так гарно шириться між іншими народами т.зв.інтронізація. Тут у новому світі укр. родини про неї ще навіть не знають.В Старому Краю вже багато посвятилися Христ.Серцю.Крім цього можуть бути інші практики освячення подружнього життя. Тоді в подружньому життї зацвітё святість, а разом із нею радість, гармонія і любов стануть на сторожі кожного домашнього вогнища.

МІСЯЦЬ МАРІЇ

І знову завітав до нас чудовий місяць травень...

Місяць зелені й квітів. Місяць незрівняної краси в природі. Місяць сильніших почувань людського серця. А передусім місяць Марії.

І розколихалися вечірні дзвони й заграли, немов у великий празник, а їх гомін поплив понад фарми, села й міста, продістався в найдальший закуток, де тільки живуть люди й сповістив усіх, що прийшов чарівний май. А тим дзвонам відповіли серця християн немов в один такт. І пішли люди громадами до стіп "Цариці мая" складаючи Їй взязанки весняних квітів, а з ними жмути сердечних молитов, почувань і постанов. З якоюсь гарячішою любовою та ніжнішим набоженством горнуться всі до Марії в Її місяці.

*

Почитання Преч. Діви таке давне, як давне саме християнство. Можемо сміло сказати, що це почитання розпочав сам Син Божий своєю глибокою пошаною і синівською любовою супроти Пречистої Діви. Вслід за Ісусом пішли Апостоли й перші християни. Побожне передання твердить, що сам Князь Апостолів св. Петро посвятив перший храм у честь Преч. Діви Марії зараз після Її успення. На стінах катакомб є розмальовані ікони Преч. Діви, що походять з перших столітть християнства. Одначе прилюдний культ Пречистої Діви установлено щойно на початку пятого століття, бо досі прилюдно почитали тільки мучеників. З початком пятого століття починається справжній триюмфальний похід Преч. Діви крізь цілу історію християнства. Зо сердець вірних виривають ся сотки величніх назв на честь Пречистої Діви Марії, пісень, богослужень, ікон та храмів. У самому Царгороді відкрито сліди принайменше пядесятьох церков посвячених Марії. У Франції начисляють тільки самих відпустових церков марійських понад 1.300. А щож сказати про велитенські катедри, ті камінні літанії різьблені у честь Пречистої? Не диво, що один історик назвав середні віки "актом віри в Марію вираженим у камені." Мабуть ще сердечніше старається малярство причинитися до прослави Марії. Немає буквально ні одної малярської школи, в якій браковалоб "Мадонни." Рафаель-Санті один із найвизначніших італійських мистців, що жив тільки 38 літ (1483-1520) вспів намалювати аж 30 прегарних ікон Пречистої. Не будемо спинятися над проявами почитання Преч. Діви в інших штуках, але скажемо загально таке: Хочби католицька релігія не відрізнялася від інших релігій нічим іншим, як тільки почитанням Марії — то це чудо, що ним є Марія, вповні вистарчилоб, щоби катол. релігія перевисшила кожну іншу релігію. Бо почитання Марії двигнуло дуже високо материнську любов, дівицтво, покору й інші чесноти, підняло людей високо понад усе земське, визволило жінку з її поневолення, відродило молодь, сталося силою мужчин.

Не диво, що й наш український нарід, так сердечно одушевляється набоженством до Преч. Діви Марії. Це набоженство перейшло в кість і кров нашого народу. Воно пронизує ціле наше життя: наше письменство, нашу штуку, науку, будівництво й т. п. Найвеличавіші архитвори наших церков у Галичині починаючи від катедри в Галичі, а кінчаючи на деревляній церковці в глухому селі — це храми посвячені Марії. А щож говорити про чудотворні ікони? В самій Галичині начисляють понад 150 чудотворних ікон Пречистої Діви Марії. Гошів, Крехів, Зарваниця, Самбір, Підгірці, Тернопіль — які це величні столиці Марії.—Окремим обявом почитання Преч.Діви в нашому народі були майські богослуження. В другій половині минулого століття, коли загальний упадок віри ширив свою руїну, ОО. Василіяни почали ширити маєве богослуження серед нашого народу в Галичині. Ще як молоді богослови ті Отці складали окреме приречення, що будуть старатися про те, щоби Марія зазнавала як найбільшого почитання серед нашого народу. І це приречення сповнили. Вже кілька літ пізніше знаний у Канаді бл. п. о. Платонід Філяс ЧСВВ запровадив маєве богослуження в церкві ОО. Василіян у Львові. За Львовом пішли інші монастирські, а відтак парохіяльні церкви. Довголітній львівський ігумен о. Мелетій Лончина ЧСВВ уложив цей прекрасний молебин, що його відправляємо в травні та багато гарних марійських пісень, а о. Філяс у часописах заохочував світських священиків почати відправу цього богослуження в своїх церквах. Згодом це богослуження продісталося до всіх наших церков у Старому Краю. І наш нарід сердечно полюбив це богослуження. Старші мабуть памятають, як гарно було в маю в Старому Краю. Прийде май у полі робота аж кипить. Наш селянин у поті чола працює цілий день, але як тільки заграє вечірній дзвін, селянин кидає свою працю забуває про втому, прибирається святочно й спішить до церкви щоб віддати поклін Марії. А в церкві старі, молоді й діти співають, моляться перед прикрашеним престолом Марії, аж на душі любо. Так було колись у Галичині, а тепер... краще й не говорити, бо біль стискає серце...

*

Тому ми тут у Канаді повинні бути гідними переємниками цього сердечного набоженства наших побожних предків. Цього року в травні ми повинні з подвоєною ревністю почитати Преч. Діву Марію за себе й за тих, що позбавлені цього щастя в Старому Краю. Тому в цьому місяці ми повинні по нашій змозі що ранку вислухати Служби Божої, а ввечері брати участь у молебні й проповіді. Ми повинні в цьому місяці совісніше сповняти свої щоденні обовязки, працювати над поправою своїх помилок, заохочувати других до почитання Марії, причинитися до прикраси храму чи престола працею, да[illegible]ми, чи квітами. Ми повинні [illegible]ратися наслідувати великі чесно[illegible]ти Марії, передусім її чистоту, покору й любов. Вкінці всі св[illegible] молитви в потребах наших, наш[illegible] родин й нашого народу ми по[illegible]ні звертати до Преч. Діви. [illegible] те все буде тихе, звичайне, але овіяне любовою до Марії, а тоді цей місяць буде багатий в заслуги, буде обновою наших душ, тоді не страшне буде нам ніяке лихоліття, бо з нами буде Марія! А з ким Марія, з тим побіда!

Назар Заграва.

У монастирській каплиці

Була сумна, понура осінь.

Якось так сумно аж тривожно шумів могутній ліс довкруги старинного монастиря в Крехові. А монастир мов зачарований замок повен глибоких таємниць вслуху вався в таємний пошум ліса.

Не грали монастирські дзвони, не лунали спокійні мельодії псальмодій, не іскрилися яркі світла. Тільки у вікні монастирської каплиці жевріло багряно-золоте світильце вічної лямпи.

В каплиці було тихо й тьмаво. В мерехтливому світлі вічної лямпи якось дивно мінився кивот, а крехівська чудотворна Богородиця споглядала невимовно милосерними очима.

У стіп Богородиці клячав 18-літній юнак-новик у довгій чернечій рясі. Молився... і плакав...

Бо це він важко захворів горляною недугою, а настоятель хотів його відослати додому, на злобний й осоружний світ. Аджеж хворий буде непридатний в монастирі. Вінжеж не зможе проповідати, співати ні місій проводити.

Саме тепер дорадники настоятеля зібралися в його келії на нараду.

Вони радились з ігуменом у келії, а новик радився з Пречистою в каплиці.

Стогін зболілої душі лунав сумним квилінням, а сльози на долівці перед іконою блестіли перлинами. Вдарив монастирський дзвінок. Новик вийшов із каплиці.

Згодом покликав його настоятель і заявив, що більшість дорадників рішила, щоб його полишити в монастирі, бо хоч не зможе він проповідати — то принаймні пером чи навчанням у школі станеться придатний Чинові.

"Не дорадники так рішили, а Пречиста" — відповів новик настоятелеві й розказав усе. І знов у стіп Пречистої клячав новик і засилав до Неї молитву подяки. В очах блестіли ясні сльози радости, а юне серце раділо й складало Пречистій твердий обіт:

"Нене найлілша! Якщо не зможу ширити Твоєї чести словом — то дозволь принаймні моїм незугарним пером Тебе прославити. Хочу й постановляю в подяку за Твою ласкавість написати про Тебе бодай малу книжечку мойому народові, щоб з неї учився Тебе любити й Тобі служити. Ось такий обіт складаю сьогодні в Твоїх святих стіп. Дозволь його звершити."

І здавалося новикові, що в очах Богородиці побачив щось немов проміні материнської радости.

***

Минули літа...

З юнака-новика виріс і виховався чернець-священик. І віднялa від нього Пречиста недугу й вчинила його Своїм апостолом. А він прославляв Пречисту своїм гарячим і палким словом. І в Крехові і в Гошеві і у Львові і по всьому краю лунало його слово про Пречисту. Тисячі проповідей до велитенських мас народу під голубим склепінням неба, сотки реколекцій, десятки місій — це доказ чуда, що його вчинила Пречиста.

Бували дні, що в них говорив пять і шість разів. І дивувалися звідкілля йому немічному приходить така сила. Вінжеж був засуджений на повільне гиніння.

Згодом Пречиста вчинила його більшим своїм апостолом, бо поручила йому чувати й плекати ніжні клітини Марійського життя в його народі через Марійські Дружини.

Як дбайливий огородник плекав він ці квіти Марії, доглядав їх, нераз потом підливав.

А він — Її апостол гордо й високо держав Її прапор. Тільки нераз, коли втомлений працею падав на вколішки в монастирській каплиці перед іконою Пречистої, чув щось немов болючий докір: "Це все гарне. Але коли ти сповниш свій обіт?" І йому робилося соромно на душі. Хотів, постановляв та не ставало ні сил ні часу.

***

Аж знялася жахлива воєнна хуртовина. Багато галуззя відорвала вона від їх пня і рознесла по широкому світу.

І його — апостола Пречистої відорвала й вихром занесла ген у далеку чужину.

Самітний, прибитий, у невимовній тузі за рідним краєм та за своєю гарною працею, скитальцем тинявся він по чужих краях.

Аж знеможений прибився в монастир тех великих Апостолів Марії у гарному середневічному місті, де кожна церква, а на[illegible] кожний дім був памяткою стар[illegible] культури.

А добрі ченці прийняли його, як брата.

Та не було йому дозволено проповідати про Марію. У гл[illegible]бокій мовчанці й в тузі за апо[illegible]тольською працею він брав [illegible] свої руки перо й писав... Пис[illegible] про Пречисту.

Сповняв свій обіт, що його зложив колись перед літами [illegible] каплиці зруйнованого монастир[illegible] в Крехові.

У вступі до тієї книжечки він писав:

"А ти — моя книжечко, линь голубкою на мою рідну землю, зайди від хати до хати, не пропусти нікого: ні молодого ні старого, ні вченого ні простолюдина й усім їм розказуй про красу невинність і святість Марії. Передусім лети на крилах любови до моїх Марійських Дружинників і Дружинниць, до тих усіх, що їх я колись словом і проповіддю вчив любити Пречисту й тепер тими рядками буков учи їх Пречисту любити і Їй вірно служити. А коли я тут на чужині загину не вернувшись у рідний край — то ти, моя книжечко, будь тим листом споза гробу "до моїх живих, мертвих і ненароджених земляків," який накликуватиме їх до гарячої любови Марії — Матері українського Краю. Ти скажи їм, що на далекій чужині в глибокій тузі застигло серце цього, що так дуже любив своїх братів і тому без них помер, але ще більше любив Пречисту, якої тепер не можна любити в його краю."

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

БІДНИЙ ОТЕЦЬ ПАРОХ! (2)

— То Ви кажете, Миколо, що наколи о. парох вихований в місті, почавби розпоряджувати у вас на фармі, то Ви йому сказалиб чемненько, щоби він до того не пхався, бо він на тім розуміється, або розуміється, як вовк на звіздах. Так чи ні?

— Та так, відповідає Микола.

— І Ви маєте "рехт." А тепер дивіться: приходить священик: він учився різних мов, щоби собі виробити ум до пізнання всяких речей. Він товк філософію й богословію, всі вищі науки. Релігія — це його — так скажу — фах. А з другої сторони приходить собі чоловік, правда, доброго серця, щирий, але заледви вміє підписатися, а про глибину релігійного питання, то [illegible]і мур-мур. Я не говорю про Вас, Миколо, але так воно буває. І цей чоловік хоче диктувати священикові в релігійних справах.

Микола спустив голову й думає...

— Бачите, Миколо —кажу йому—люди не мають відваги диспутувати, вдавати дуже мудрих в природних речах, як медицина, інжінірство і т.п. Уявіть собі, що від нині лікарі взялиб ся до будови мостів, хмародерів, домів і до інжінірства — то що з того вийшлоб? Все валилобся і розліталобся, як ті домики з карт, що їх ставлять діти. Чи не так? А якби інжініри бралися до лікування людей. Тоді все гинулоб, як му[illegible]и. Або на приклад, якби професори граматики [illegible]и рахунків бралисяб до політики, тоді сойми й [illegible]нати перемінилисяб у школи. Ось так кожний [illegible] братися до того, чого він учився і на[illegible]зуміється. А припустім, що такі міщу[illegible]к й, бралися до рільництва — то певно то[illegible] всі зголоду повмиралиб.

А коли приходиться до найвищої науки, [illegible] тієї, що перевищає всі науки світа, — то [illegible]жний тоді стає ґенієм, кожний вдає наймудрі[illegible]го. Чи це розумно? Застановіться над тим [illegible]обре!

Я бачу, що вже й мій Іван застановляється [illegible] із Миколою, може часами й він брався [illegible] священика, як і що має бути? По якомусь часі Іван Загірний перериває мовчанку й [illegible]же:

— Будь-що-будь, дорогі отче, ви тут маєте [illegible] "рехт," але мені здається, що священик повинен так робити, щоб людям було вигідно, а [illegible] сам собі хоче.

[illegible], перебиваю йому, такого не говори. [illegible] католицькі священики так роблять, що [illegible] аж надто вигідно. Чи ти бачив, щоб свя[illegible] відмовився піти до хворого, чи дощ, чи [illegible] болото, чи навіть серед ночі? Таж ти [illegible] був хворий, в третій годині вночі [illegible] кликати священика, й хоч яка дале[illegible] які болота, то священик таки був у [illegible] перед четвертою, чи то не є вигода? [illegible] ти йому сон перебив й що потім він [illegible] сильну перестуду, то ти навіть не знав. [illegible] почервонів не зо злости, але зо стиду, [illegible], що вдійсності тут він провинився.

[illegible], я на хочу тобі робити прикрости, [illegible] перед твоїм швагром Миколою. Але [illegible] майте собі ви обидва, візьміть котрого [illegible] священика. Колись він був молодий, він [illegible] двадцять літ, в нього билось широко люблячe [illegible]. Нераз він собі подумав, що колись бу[illegible] йому, як по тяжкій праці він вернеться [illegible] до своєї жінки, до своїх діточок, що [illegible] щиро любити будуть і своєю любовою бу[illegible] солоджувати йому тягар тяжкої щоден[illegible] праці. А з другого боку він бачив вас, тебе [illegible] й Вас, Миколо. Він бачив, як ви боролися [illegible] проти диявола, він бачив, як може ви й піддавалися гріхам. Він бачив вашу безсмертну душу, що пропадала. І щож він зробив? Він відрікся всякої земської любови, всіх радощів родинного життя, свою двацятьлітню душу пересадив в монастир, щоб пізніше вам помогти. Він вас любив, хоч вас не знав. А яка вдячність за те? Нарікання, прозивання, критики, обмови священика й т. д. Чи це справедливе?

По кількох хвилинах застанови, Микола підносить голову й каже: "Отче, Ви правду нам кажете, але ми й нам подібні над тим ніколи не думали."

— В цьому й лихо. Бо як Ви думалиб — то Ви інакше поступалиб зо священиками.

о. М. Гнесько, ЧСВВ.

ПОМІЧ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА ПОТРЕБУЮЧИМ ЗА МОРЕМ

Як заявив голова Червоного Хреста, О'Коннор, більше, як 75,000,000 чоловіків, жінок і дітей в 46 країнах дістали цю чи іншу поміч від Американського Червоного Хреста за минулих сім літ.

Допомога Червоного Хреста — головно одягом, медичними засобами та концентрованими харчами для дітей хворих — була доповненням до допомоги інших організацій. Було уділено поверх 39,000,000 предметів одягу, 1,193,000 пар черевиків та іншого взуття, 4,000,000 ярдів матерії та велику кількість молока. Вже по війні роздав Червоний Хрест яких 9,000,000 харчевих пакунків, що були за війни призначені воєнним полоненим — втікачам, сиротам та ріжним установам у звільнених та окупованих країнах.

Протягом кількох наступних місяців девять країн все ще будуть діставати безпосередню поміч Червоного Хреста. Новий плян допомоги через Мадярський Червоний Хрест має принести поміч Мадярщині від Американського Червоного Хреста в сумі $1,750,000, головно одягом, медичними засобами та автомобілями.

Крім цього, серед країн, що дістають допомогу Червоного Хреста, є: Фінляндія, Норвеґія, Австрія, Німеччина (тільки скитальці,) Польща, Румунія, Югославія та Китай.

Медичні засоби, харчі та одяг — це є головні речі, що їх уділяє Червоний Хрест за морем. Розпродільюються вони через місцеві доброчинні організації дотичної країни, звичайно товариства Червоного Хреста тієї країни, разом із представниками Американського Червоного Хреста.

Представники Американського Червоного Хреста уділюють особливі поради й допомогу організаціям Червоного Хреста у Франції, Бельґії, Голяндії, Норвеґії, Китаю та Чехословаччині; головно технічну поміч при орґанізованні праці молодечих відділів Червоного Хреста. Грецький Червоний Хрест дістає шпиталь на 200 ліжок, до Австрійського Червоного Хреста вислано автомобілеве зарядження.

Американський Червоний Хрест подає стипендії; влаштовує приїзд членам персоналу Червоного Хреста інших країн на студії, з метою ознайомлення з працею Американського Червоного Хреста. Все це робиться для зміцнення орґанізацій Червоного Хреста за морем.

Для продовження своєї праці Американський Червоний Хрест переводив кампанію по збірці потрібних фондів протягом місяця березня. Завдання кампанії — зібрати щонайменше $60,000,000. Оголошуючи цьогорічну кампанію, Б. О'Коннор заявив, що кожний має моральний обовязок подати свою щиру жертву на фонд Червоного Хреста, щоб уможливити його широку, світову працю.

ОДНІСТЬ У РІЗНОРОДНОСТІ

Гостина Еміненції Кардинала Є. Тіссерана - Секретаря Східньої Конґреґації між Українцями-католиками в Канаді, буде не тільки великим підйомом нашого духа, не тільки ще тісніше зваже нас зо св. Матірю-Церквою, але самою приявністю Високодостойного Гостя, участю латинських Єпископів, а вкінці участю наших Владик і священиків та масовим уділом наших вірних, унаглядить нам немов дотикально одну, божественну противорічність католицької Церкви. Цю позірну противорічність називаємо: однісь в різнородності. В цих торжественних днях виступить перед нами в своїх найвищих представниках одна св. віра в різних обрядах.

Вже Основник св. Церкви-Христос, як добрий "дому Владика" не тільки Жидів посилав до свойого виноградника, але як великий Цар запрошував також і поган до свойого дому на весілля. Для одних уряджував Він велику вечерю, а іншим обіцював неоціненний динар вічного щастя. Він хотів усі заблукані вівці зібрати в одне стадо.

Крім цього Христос вислав своїх Апостолів у світ, щоб вони голосили Його св. Євангелія всьому сотворінню. І Апостоли виконали волю свойого Вчителя так, що по всій землі розійшовся голос їх і до кінців вселенної залунали їх слова. Усюди Апостоли проповідали одного Бога, одного Христа, одне хрещення тобто: одну й тусаму віру, а ці, що через їхні слова повірили в Христа почали називати себе християнами. Християни злучилися равом в одній вірі й любові творячи одне таїнственне тіло Христове. Головою цього тіла є Христос, а членами є всі, що в Христа повірили. Саме це має на думці св.Павло кажучи: "Ми многі є одне тіло в Христі, а для себе ми обопільно є члени" (Рим.2,5.) Отже всі, що визнають тусаму Христову віру є злучені або зединені між собою, бо належать до одного й тогосамого таїнственого тіла Христового. І саме в цьому полягає те зединення або Унія, що її деякі християни не розуміють.

Багато християн уважають Унію за якусь нову віру, посередню між незединеним Сходом, а католицьким Заходом. Уніятів вони уважають за таких, що відступили від православя, але й не злучилися вповні з католицтвом, бо з католицькою вірою не прийняли рівночасно й латинського обряду. Ті, що так думають, дуже помиляються, бо мішають віру з обрядом. Унія — це не якийсь місток до переходу на латинський обряд, але це одноздгідність у св. вірі, це спільне визнання одної Христової віри без огляду на різні обряди.

Знаємо, що в Христовій Церкві є різні обряди. Що більше, навіть у католицькій Церкві на Заході є різні обряди, як н. пр. медіолянський обряд, що до нього належав навіть сам Папа Пій XI, ґалліканський обряд у Франції, мозарабський в Еспанії і т.п. На католицькому Сході є ще більше обрядів як: вірменський, коптійський, сирійський, маронітський і халдейський. Отже можна належати до різних обрядів, а визнавати одну й тусаму св. віру. І навпаки: можна належати до тогосамого обряду, а не мати тоїсамої віри.

З вище сказаного бачимо, що головна річ — це віра, бо без правдивої віри не можливо подобатися Богові (Єв. 11,6.) Христова віра мусить завжди остатися одна й тасама, вона ніяк не може змінитися. Натомість обряди можуть змінятися і, як свідчить про це історія, безупинно змінялися. Ніколи не вільно мішати обряду з вірою. Одначе з другого боку обряд треба шанувати і його зберігати тому й так, як цього домагається св. Церква. Ось на цьому полягає та чудова однісь у різнородності. Про неї розкажуть нам св. Апостоли, що звіщали різним народам одну й тусаму віру. Про неї скажуть нам Учителі Східньої Церкви, що зберігали й пояснювали цю св. віру. Про неї скажуть нам сім перших вселенських соборів, що відбулися на Сході. Вони всі скажуть нам, що до вічного щастя прямується шляхом одної віри при різнородності обрядів.

Тому в святочних днях присутності між нами Заступника Вселенського Архиєрея заманіфестуймо гідно й достойно нашу св. віру у формах нашого прекрасного обряду.

о. М. Б.

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську з поясненнями

ВОЗНЕСЕННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА
(Розважання)

Хто у силі описати цю красу й велич і славу, що її прийняв наш Спаситель, коли хмара заслонила Його перед здивованими очима апостолів? Що міг відчути Господь Ісус Христос, коли зникала земля, як Він чимраз вище взносився до небес? Як дивно коротке виглядало це життя на землі, як скоро проминули всі ті труди й терпіння й жертви, але як чудні їх овочі, що на віки триватимуть як і вічна й невисказана Його слава, царство й сила.

З цього місця, де Ісус так часто й багато молився, де так тяжко терпів, з цьогож місця й відойшов до своєї слави. Так Божі гори — це гори терпіння й жертви й вони ведуть у вічну славу.

3. В апостолів Вознесення Ісуса Христа викликало подив, радість і поклін. Вони бачили небо, як тільки земний чоловік бачити може, а небо родить мужність і радість чину. З такими почуваннями оставили вони Оливну гору, а радісні спогади на певне залишилися їм на ціле життя.

Для нас ця прегарна таємниця служить до помноження віри пізнання Ісуса Христа, Його Божества, Його слави й могутності Також й наша надія отримує нові спонуки й нову животню силу.Саме тут бачимо яку славу,яке звеличення здобула природа людська Ісуса Христа, відданням себе в послусі для Отця аж до хрестної смерти. А що це за нагорода! За страдання вічна й невисказана радість; за униження — возвисшення аж до небес; за хрест - престіл слави праворуч Отця; за терпіння — діядем Царя неба й землі; за наруги — почитання всього сотворіння, бо "перед імям Ісусовим клониться кожне коліно небесних, земних й підземних" (Посл. до Филипян 11,10.) На цьому основується й наша надія, бож Спаситель наш вожд, наш цар й голова; Його побіда — це наша побіда. Він дає нам запоруку, що йдучи за Ним у цьому житті дорогою послуху для Божої волі: святої й досконалої — дорогою жертви й терпіння, певно дійдемо там, де Він, наш Спаситель і Цар, царює у своїй славі (Ів. XIV,3.)

Саме ці думки про вічне життя й небесну нагороду зродили мужність мучеників, витривалість каяників й праведників та й вірність невинних дівственних душ.

2. ВИБІР МАТВІЯ НА АПОСТОЛА

13. А прийшовши, увійшли на горницю, де й пробували: Петро й Іван; Яків й Андрій; Пилип і Тома; Вартоломей і Матей; Яків Афеїв та Симон Зилот і Юда Яковів.

14. Усі вони однодушно віддавались молитві (й благанню) з жінками й Марією, матірю Ісуса та й з братами його.

15. І в цих днях уставши Петро посеред братів, — а було там разом народу чиких сто двацять осіб, — сказав:

16. "Мужі-браття, треба було, щоб справдилось Писання, що передсказав Дух Святий устами Давидовими про Юду, що то став проводирем тих, що схопили Ісуса.

17. Він бо був причислений до нас і прийняв був уділ цього служення.'

18. Він то набув поле за неправедну заплату, й упавши долілиць розпукся по середині й вийшли його внутреності.

19. Про це відомо стало всім, хто живе в Єрусалимі, тому й поле те назвали в своїй їх мові: Акелдама, тобто: Поле Крови.

20. Написано бо в книзі Псальмів: Дім його нехай запустіє і не буде кому замешкати в нім, а уряд його забере інший.

21. Треба, щоб з тих мужів, що були з нами повсякчас, як входив і виходив між нами Господь Ісус,

22. почавши від хрищення Іванового аж до дня, коли він вознісся від нас, щоб ураз з нами був свідком його воскресення."

23. І поставили двох: Йосифа, званого Варсавою, що його назвали Юстом, та й Матвія.

24. А молячись, казали: "Ти Господи, що знаєш серця усіх, покажи, котрого з цих вибрав Ти,

25. щоб він прийняв уділ цього служення і апостольства, від чого відпав Юда, щоб піти в своє місце."

26. І дали їм жереби; і впав жереб на Матвія, та й прилучено його до одинацяти апостолів.

Пояснення

13-14. Апостоли, повернувшися з гори Оливної, увійшли на горницю. Це горішня кімната, правдоподібно в домі Марка евангелиста, освячена таємничими подіями св. Тайної Вечері й появами Ісуса Христа по воскресенні. Там крім апостолів зібрались учні Христові, побожні жінки й Пресвята Божа Мати, Пречиста Діва Марія.

Це перша християнська громада зібрана однодушно в вірі й молитві. У цій громаді, неначе в зародку видно всі головні установи, що входять в істоту св. Церкви, цього містичного Христового тіла: В особі св. Петра маємо першого Папу, Христового Намісника й Найвищого Пастиря Христового стада; апостоли — це Єпископат й навчаюча Церква; учні, брати й жінки — це знову слухаюча Церква, "вибраний рід, священство, царське, нарід святий" (І. Петра І,9.) Як Заступниця, Опікунка й Найсвятіша Мати тієї св. Церкви являється Пречиста Діва Марія. Тут треба завважити, що це останній спомин про Пресвяту Богородицю в св. Письмі Н.З.

Брати Господні, розуміється тут так, як і в Євангелії, дальшу рідню Ісуса. Єврейська й арамайська мова вбога на назви родинних відношень. Синами звуться всякі нащадки· сини, внуки й правнуки, внучата т. д. Назваж батька розтягається на всіх предків. Так само, в бічній лінії, батьки звуться не тільки діти одних й тихсамих батьків,але й дальші родичі,перші брати і т.д.

15. Св. апостол Петро, як Голова Церкви й Найвищий Пастир, приступає до доповнення Колегії дванацяти апостолів (Св Іван Золотоуст.)

16. Коротко, не без болю, але й без огірчення, згадує апостол Петро про жахливий кінець апостола-відступника й зрадника, Юду Іскаріота, про що вже передсказано було Духом Святим у Псальмах: 68, і 108. Колегія апостолів становила для себе замкнену цілість. Усі вони покликані були до апостольства Господом Ісусом Христом, це вибраний гурток, що Ісусові "дав Отець" (Ів. XVII,9,12.24.) У цій Колегії через відступство Юди настав вилім, тож треба було доповнити число дванацяти після числа Ізраїлевих поколінь.

21-22. Св. Петро точно означує вимоги вибору Передусім має це бути чоловік, що ввесь час публичного життя Ісуса Христа від хрищення Іванового до вознесення був в злуці з Христом і його апостолами Бо тільки такий може бути свідком "Богом вибраним" (Діян. апост. X,41) життя, науки, а головно воскресення Христового. Не походження, не славний рід, не багацтво — є умовинами вибору на Єпископа в св. Церкві, але його близькість з Ісусом і безперервна звязь із апостолами, щоб міг бути свідком Христовим, та й словом і приміром просвічувати своїм вірним.

23. Варсава, значить: син Сави; Юст, це друге його вже латинське імя і значить: Праведний. Матвій, назва еврейська й означає· Богом даний

24-26. Прочі апостоли й учні приймають слова апостола Петра без найменшого застереження й відповідно до поставлених ним вимог представляють двох· Варсаву й Матвія. Та сам вибір між ними полишають Божій волі, що має рішити жереб, на що вказують виразно слова молитви.

Значення цього вибору: 1. Тут зазначена висока достойність апостольського уряду, його призвання, призначення й особливішого завдання.

2. На самім початку св. Церкви виразно виступає її єрархічний порядок. Єпископат із Божої установи, це продовження і наслідство апостольського уряду в Церкві. Його доповнювання все довершається молитвою Церкви й особ... ...им діланням Святого Духа

3. У Христовій Церкві над усіми людськими чинниками володіє особливіше Боже провидіння. Коли через смерть або й відступство настає вилім у високій церковній Єрархії, тоді сам Бог покликує вибраних людей, уділяючи їм потрібні ласки й дари

НОВІ НАВЕРНЕННЯ

Колишній пастор епископської церкви Яків Вандерпул навернувся до католицької Церкви й прийняв свячення на католицького священика в катедрі св. Якова у Роркфорд, Іллиной. - Перед тижнем у Ню-Йорку прилюдне визнання католицької віри зложив один із найславніших скрипаків світа Фриц Крайслер і його дружина. Після цього панство Крайслери дуже набожно прийняли св. Причастя. До прийняття св. віри приготовив їх прелат Шін-професор катол. університету у Вашингтоні.

СУМНІ ЦИФРИ

В Англії половина юнаків не вміють молитви "Отче наш," одна шоста часть молоді не знає: чому люди святкують Різдво, 28 процент молоді не знає: хто був Ісус Христос; 61 процент молоді не знає: де Христос народився; 62 процент молоді не знає: чому святкуємо Велику Пятницю; 45 процент не знає: чому святкуємо Великдень. Це один з наслідків того,що в школах нема науки релігії.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований додаток до „Світла"

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві

1-го травня, 1947. — Мондер, Альберта, Канада — Рік V. Ч. 5.

Чудотворна ікона Божої Матері в Зарваниці — Галичина.

Уляна Кравченко

ДО СТІП ТВОЇХ

—*—*—*—

До Твоїх стіп — о, Мати Божа,
Складав веселий люд пишний сніп
І волошок і маків жмут...
А нині.. — там — на Україні —
Знесилена земля... пустар —
А люди — тільки тіні...
А люди — тільки постаті примар...
А нині — там — не має меж скорбота...
А нині там одна скривавлена голгота.
А нині.. нині там — ох, там —
Зруйновані святині — зачинений молитви храм...
По радощах... по величі... по славі..
Осталися одні кайдани ржаві..
— — — — — — — —
Яких провин не змили ми сльозами?
Чиж і життя самого Батьківщині
Не жертвували ми з любовю?
Чи мало ще поклало в нас буйних голов?
Чи не спливає кров у кров?
О, за який непрощений нам гріх
Карає нас Спаситель світу?
— — — — — — — —
Проси за нами:
Нехай пролиту кров прийме Твій Син,
Нехай благословить на новий чин.
О, Мати!
Не відкидай благань!
Учуй народу зов
І через Сина смерть і страсти...
Спаси від пекла власти...
Поглянь і животворним проміннем надій
Ти душі нам огрій —
Скріпи хотіння раз перемогти
Червоний ад... О, Мати Божа!
Тільки Сонцем на нашім небі завидній,
А щезне лють ворожа —
Заруниться пустар і зацвіте над Україною
Воля і ласка Божа.

БЕЗЦІННА ПАМЯТКА УКРАЇНСЬКОГО ЦЕРКОВНОГО МИСТЕЦТВА НА ЧУЖИНІ

Ця світлина — це св. Плащаниця Страсти ГНІХ., що на думку знавців старовини,укр. і німецьких, походить з 13-14-го століття. Власник її — німецький римо-катол. парох в Оберстдорф, полуднева Баварія.

Дивна її історія... У часі першої світової війни був цей німецький священик (тоді ще богослов) — як жовнір і санітет німецької армії — в Галичині, а відтак на Україні, у боях із Москалями. Боєва лінія переходила через одне мале, глухе село на Буковині, де жили Українці,—уніяти. Арматня куля розбила малу, стару деревляну церковцю по середині села. Довкола знищеної святині валялися різні церковні предмети, ризи, ікони, книги і т.п. речі.

Одну, якусь дивну "ікону," без рам, звинену в клубок і перевязану шнурками — кинуло, каже о. парох Губер — аж до недалекого потока, біля церкви. Ішов він рано обмитися до потока, і бачить в болоті якесь старе, мальоване полотно. Як цей милосерний Самарянин — витягнув його, обмив з болота і сховав у свій жовнірський наплечник на памятку з важких боїв у тих сторонах... не знаючи, яка це цінна річ.

Ставши священиком — оправив він цю "ікону" в гарні, золочені рами, і як цінну й дорогу памятку із літ війни, помістив її у своїй спальній кімнаті, над ліжком.

-- "Дуже люблю перед тим образом молитися, він такий милий, до душі і серця промовляє... Часто перед ним стою і часослов (щоденні священичі молитви) відмовляю, каже мені о. Губер. Він нагадує мені ваш гарний, чудовий край, прекрасні карпатські ліси, живицею літом пахучі... Той край, де живе такий добрий і щирий нарід український. Останньою каплею молока ділилися зо мною ваші люди, як я був голодний... А тепер доля загнала їх в ті сторони..."

Знавці церковного мистецтва оглядали цей "образ," і сказали йому, що це дуже цінна й дорога памятка византійського мистецтва, з 13-го, а найдалі з 14-го століття. Це потвердили відтак і наші знавці,-скитальці, яких я спровадив із Мінхен. Подивляли вони гармонійність, ніжність красок, як і оригінальну цілість композиції. Робили знимки, студіювали, подивляли — чудом заховану нашу памятку. Тільки соток літ, укриту в глухому селі в Карпатах. А відтак тою чужою людиною від заглади вирятовану і 30 літ в центральних Альпах, на "кінці світу" укриту... Врешті укр. священиком-скитальцем під Великдень 1946-го року "віднайдену," щоб скитальцям на чужині — їхню муку і горе осолодила, — та св. памятка — подоба св. Господньої Муки! Припадок, чи див не зарядження небес?

Невимовно зрадів я, що несподівано,як з неба, в передостанньому тижні св. Посту дістану до своєї таборової каплиці таку гарну й дорогу річ, оригінальну плащаницю, якої може і в св. Юрі у Львові не було, такої старинної, такої оригінальної.

Пояснив я нім. священикові, що це є цей "образ," до якої ці-

ли він служить у нашому гр. католицькому обряді, саме тепер у страстний тиждень... Він радо погодився визичити мені її на тиждень-два, ще свічок обіцяв до Божого Гробу. — Формат Плащаниці: 65 x 72 центиметрів, грубе полотно, по середині до кути зошите. Десь в 15-16-му столітті якийсь маляр незначно її відновив, давши м. ін. нові церковно-словянські написи над головами св. осіб, що моляться над мертвим Тілом Господнім. Так казали німецькі знавці.

—"Як буде вільна українська держава, то я цю ікону дам до українського музею, у Києві чи у Львові," — каже о. парох Губер. — "Це напишу в свойому звіщанні, як за мойого життя це не станеться..."

А я подумав собі: Я напевно діждуся і доживу тієї великої хвилі, українського вільного Великодня, воскресення розпятої сьогодні на хресті України. Тоді не забуду тебе, і поїду по тебе старинна українська реліквіє, ріднa памятко нашої слави, із перед 600 літ.

о. М. Федорович, ЧСВВ

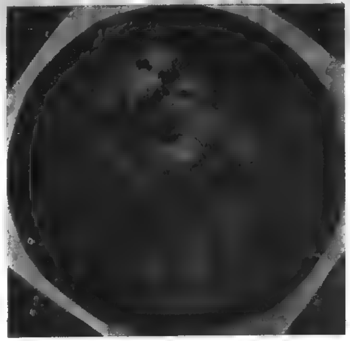

Ікона Божої Матері кисті славного італійського маляра Рафаеля-Санті

НА ПЕРЕДОДНІ 300-ЛІТТЯ ВІДНОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Через 500 літ мали Українці за княжих часів — від половини 9-го віку до половини 14-го свою велику й незалежну державу. Зажила та держава й великої слави. Збудувала велику культуру. Та від безупинних ударів татар з часом почала та держава підупадати. Перейшла Україна під чужу владу. Та найгіршого поневолення й визиску зазнав український нарід, відколи в 1569-ім році всі українські землі перейшли під панування польської шляхти. Був це час тяжкого релігійного й національного поневолення Українців.

Та прийшов кінець терпцю українському народові в 1648-ім році, коли то геніяльний вожд його, гетьман Богдан Хмельницький, підняв велике повстання, у трьох великих боях розбив на прах польські армії, визволив Україну та зробив її самостійною Українською Державою.

Статуя Божої Матері прибрана квітами на майське богослуження.

Світлі перемоги Богдана Хмельницького на Жовтих Водах, коло Корсуня та над Пилявою в е л и к о ю радістю прогриміли над Україною. Український нарід обеднався в тій хвилині радості та взявся до будови самостійної української держави. Знову поставлено Україну на мапи Європи, як самостійну державу. Богдан Хмельницький вступив у Київ із своїми переможними арміями козаків як володар України. Привітали його, як володаря України й заграничні амбасадори. І хоч молода українська держава змушена була безупинними війнами з Польщею й Татарами, шукати у 1654 році військового союзу з Москвою, який московські царі використали для постепенного поневолення України, то всеж таки заложена Богданом Хмельницьким Українська Держава, вдержалася була понад 100 літ. Опісля геніяльний поет-пророк Тарас Шевченко воскресив та возвеличав державницьку ідею української козаччини та передав її своїм огненним словом біжучим поколінням українського народу.

Місце на Оливній Горі, відки по переданні вознісся Ісус Христос. (Знимка з Landauer, Palastina, стр. 39).

Тож вже відтепер готуймося святочно й величаво відсвяткувати в 1948-ім році 300-ню річницю відбудови української держави Богданом Хмельницьким: концертами, статтями, книжками й доброчинною працею!

— ОСЕРЕДОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ Й ОСВІТИ У ВИННІПЕГУ

СКИТАЛЬЩИНА. Слава Ісусу Христу! Високопреподобні Отче. Вчора дістали ми посилку з окулярами для Ореста із двома плащами, а сьогодні знову лист з афідевітом підписаним п. Грабцем. За ці оба дари, ми всі разом й кожне з осіб на шлемо найщирішу подяку. Орест найбільше тішиться окулярами, що є зівсім добрі й просить з осібна висказати щиру подяку. Плащі треба переробляти, бо їх в часі дороги мабуть хтось шукаючи за долярами, по части попоров. Нас не мило вразила вістка про хворобу перестуди Вашої Всечесности, бо ця хвороба є дуже погана, а ще гірші наслідки. Тієї зими перестуда й наших деяких членів родини не минула. Нас дуже тривожать різні вісті про примусову висилку, ніби то воєнних злочинців на "родіну," бо в їхньому розумінні, кожний хто не погоджується з їхним режімом, того треба знищити, бо він є воєнний злочинець.

Останні тижні далися нам дуже відчути через великі засипи снігу й зимна, через що не можна дістати навіть опалу та це вже березень й є надія, що скоро сніг щезне й можна буде піти до ліса по дрова. Присланий нам афідевіт, зробив нам дуже милу несподіванку й радість, та надію, що наша скитальщина зближається до кінця, та що утопія творення нового життя набирає форм дійсних.

Ми за все зроблене для нас, дуже вдячні Вашій Всечесности, як рівнож й иншим жертводавцям ми дуже зобовязані. П. Грабцеві рівнож тією дорогою як й осібним листом до нього ми висказали йому щиру подяку за такий шляхетний вчинок для нас людей йому зівсім не знайомих. Ми ще раз впевняємо, що довіря покладане нас не надужиємо і не дамо причини до не задоволення.

На закінчення цього листа, просимо ще раз прийняти вирази щирої вдячности й сердечне поздоровлення, та поручаємося ласкавій памяті й молитвам до Господа Бога, Ісуса Христа і Його Матері Марії.

Скитальці з Австрії

— ЖАРТИ —

В готелі. Скільки у вас коштуватиме кімната на одну ніч?

— 50ц

А на тиждень?

— Ви тут тиждень не витримаєте

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

How To Get Married

By the Rev. J. O'Brien, Ph. D

Guidance For Those Planning To Wed.

Getting Married? How? The Wedding Ceremony

Receive Holy Communion

The ideal Catholic marriage is that solemnized at a Nuptial Mass with both bride and groom receiving Holy Communion. The beauty of such a wedding is further enhanced when the other members of the bridal entourage the bridesmaid and the best man, likewise receive their Eucharistic Lord.

In what better way could the young couple begin their wedded life then by welcoming into their hearts as their first guest, their Lord and Savior? He is thus the first to congratulate them the first to bless them. How edifying to the faithful on earth and to the saints and angels in Heaven is this beautiful act of the bridal couple who thus publicly manifest their wish to give God the first place in their hearts and in their home.

Surely that home will be a happy home which is always sanctified by the presence of God. The family table at which God presides will be a domestic altar, and no unkind word will mar the peace and love which hover about it as incense around a holy shrine. Not only on their wedding day will the devout Catholic couple kneel together to receive their Eucharistic Lord, but on the succeeding Sundays of the year as well. When God sends them His most precious gift, a little angel in human flesh, they may not be able to receive together, but each will receive just the same. In that weekly Holy Communion will be found the strongest guarrantee of their continued unity in mind and heart and the greatest protection of their love and happiness.

A young married couple should realize that they are the special objects of Christs solicitude and love. They should keep always in mind that God is present in a most intimate and immediate manner when they act as His coworkers in the sublime task of bringing into existance a human being, endowed with an immortal soul, destined to bring joy to man and glory to God throughout the unending ages. They should remember that the first public miracle which the Master wrought was the changing of the water into wine at the wedding feast at Cana. Though it was before the time at which He had planned to begin His public miracle, yet He graciously acceded to the request of His Virgin Mother.

If the young people will keep always close to the divine Reedemer, He will not fail through the years to change the water of their human love into the wine of a deeper and nobler love that approximates the divine. In the blended melody of two hearts fused by the love of God into a single unity, they will catch the undertones of a melody that knows no ending in time or eternity.

Such then are the laws, the regulations and the ideals which the Church holds before the eyes of Marjorie and Dick, and every young couple contemplating marriage. They embody the ripe fruit of the Church's twenty centuries of experience with the administration of this great sacrament. That experience is not drawn from one nation or from one continent, but from all nations and from all the continents of the world

God will be with that young couple who hearkens to the wise voice of our Holy Mother the Church. Upon all who make their wedding arrangements in accordance with the laws and ideals of the Church, God will not fail to pour forth His sacramental grace in generous abundance. He will be with them in the fresh morning of their young love. He will stand at their side in the moonday of their middle age. He will be their strength at eventide when shadows lengthen and the way grows dim. He will be with them all the way. For He is the Light of the world, the Alpha and the Omega, the Beginning and the End of every creature. All those who follow Christ and His teachings walk not in darkness but will have the Light of Life shining on their paths. (The end).

Таборова каплиця на скитальщині в Оберстдорфі-Німеччина. Парох табору о. М. Федорович, ЧСВВ.

Панство Т. й А. Малайни з Торонта, Онт., з приводу їх золотого весілля. Допис був у "Світлі".

Василь Сисак з Вегревил Алта, що недавно святкував 19 ліття свойого побуту на світі, зо своєю сестричкою бл. п. Марусею.

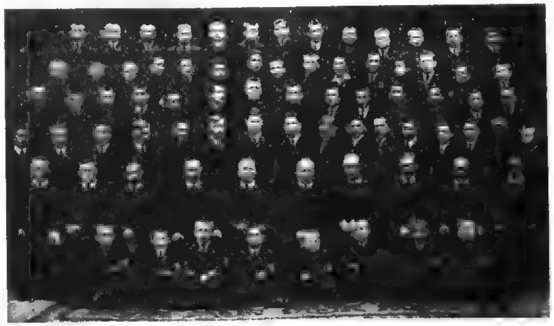

Місійний Інститут ОО. Василіян у Бучачі (Галичина) в 1940 році з Отцями професорами й учнями, що їх по кількох місяцях розігнали червоноармейці.

Українська Мова

СЛОВНИК

ВИБРАНИХ СЛІВ ІЗ НАГОЛОСАМИ

— Кожний наголос зазначений товстим друком —

абетка-азбука-альфабет
абиде; абиколи; абикуди
абиякий; автор-автори, авторство, авторський; авжеж; агент, агітувати за кого-що; адвокат; адреса, на адресу; акт, мн. акти; актор, акторка, акторський; акцент; алегорія; алея, альт-альта, альтовий; амбона
Амвросій; англієць, англійський
Андрій-Андрея; антимінс-а
апостроф; арешт; аркушевий
арфа; архимандрит, архимандрія, архимандричий; асиміляція
аскет, аскеза; атака; афіша; ачей

бабинець у церкві, бабник для печення бабок, бабячі звичаї бабусин, бабуся; бавовна; багатий на лати, багатіти на що, багато-багатьох; багаття (огонь).
багор-а (краска,) багрити, багрова-багряна рожа
бадьор-ру, бадьоритися, бадьорість; бажання, сталось на бажання
базар-ру (ринок,) базарний день
байда (гуляка). байдак (великий човен); байдужний до чого, на що, байдужність; байкар-ря;
байрак (лісок у яру,) байрачний;
бальдахін; балевий-бальовий; бенкет; банкрутувати; барліг-огу; бусурман; батерія, батьківщина; батьківський; бацила, бачити-бачать; бжола
безгрішша; безденний-що не має дна, бездонний-дуже глибокий
бездоріжжа; безболісний; безвинний; безкраїй; безладдя
безсоромний - бестидний; безголовя; безмежний; безтітний
безжалісний; безкратій; безлічний
безлюдний; безматерний
безмозкий, безперестанку, безпілметовий; безпосередний
безформний; безщадно; безпросвітній; безпосередний
безсторонній; безхатний; берег, заля заповнена до берегів
берегти чого або що-берігши — берегтися кого; Берестя Литовське; бистрінь-бистриці, бистрий на очі, на розум, бій-бою
батіг-ога, біблютека; бібліотекар-ря; біг-бігу-бігом; бігти-біжу-біжать по кого-що, дорогою
бідний на що, бідняк; біжучий рахунок; бік, з одного боку
білизна; біля моря (але: коло полудня) більш-менш, більший за, від кого, на всіх; благословення, благословляти кого
блазень-зня; блакитний; блакитті; ближчий до чого, ближче
близький до чого, близько тисячі осіб; близина-близінь-близині
блискавиця; блискавка; блискучий; блукати світами
богомолець-богомільця; богословіє і богословія, будяк
боєздатний, боєць-бійця
буз-бузок-бузина
бойовий; бойовик; бовойвисько
болгарин, мн. болгари-рів
болить у мене голова (кому що, в кого) болісний і болізний
боляче, бондар-ря; брозона
боляче, бондар-ря, борозна рються-борючися, боротьба точиться за волю; борошно (мука)
Борщів-Борщева-борщівський
буханець хліба, боязький
боярин-бояр, братерній; брати що на увагу або до уваги, на думку, участь
братік рідний, братній, братовбийчий, братський, братчик у монастирі; бридитися чим
бризки-бризок, брова, мн. брови-брів, бронза; бронзовий; брюнет; будень, буденний, будні
будівля - будовання, будування-робота; будуччина
будучий час, будяк, бузок
бузина; Букарешт; букарештський
буква буков; буквальний
букет квітів, бунтар
буря-бур; буряк
бути за отамана
бюджет; бюро

В Україні на Київщині
важкий тягар, тяжка-трудна справа, важко важче на гроші
важливий чим; вареник - вареники варять, пироги печуть, вариво
варстат; васаль; вберегтися чого, від чого; вбивство, учив-учинив убивство
вважати кого за що, ввесь-увесь-всього-всьому-всієї
ввечері; вглиб, вдатися по що
вдача-характер; вдвох; вдень
вдівець-вдівця, вдова
вдома; вдумливий; ведмідь-ведмедя; везти кіньми
велет-велетень, велетенський
Везувій; великодній
велич-величність; величінь-величчині величний; вельми (дуже сильно)
вернутися, вертатися -назад; повернути гроші, вернений
верства-ви, верстви-верства громадянства; верх; доверху, зверху;
верхи; верхівець; верхній
верховодити ким; вірш; весілля-весіль
весінний-весняний; весло; весляр
весна, мн. весни-весен
вечеровий; вечірній; вечір; вечеряти
вживати чого; взавтра; взагалі
взаємини, взаємовідносини
взір, взірець-зразок чого, взірцевий, на взір чого, взором чого, ставити за взір
взяти- візьму- візьмеш- візьмуть- візьмім, взяти кого за, взятися до кого; взяти на увагу
вибачати кому, вибачайте- вибачте-даруйте
вибігти; виблискувати; вивідувати що
виврка, вивісити оголошення
вивчати що, вивчання, вивчити кого що, вивчитися чого
вигляд; не було надії (вигляду); виглядати чого
вигук;
виголений; вид; побачивши ворога (на вид); на взір, ніби (у виді)
виданець-вця; виделок; виделце
видерти- видру- видреш від кого
видко, видно, видніТися, видовище
видушити; вижидати чого
визвук; визнавати кого за, визнавати за потрібне

ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ!

"Я хочу бути щасливою в життті!" — Це є глибоке душевне бажання у кожної дівчини. Але де те щастя для неї скривається? Можна сказати певно, що не для всіх воно знаходиться в подружому стані. Для неодної дівчини Боже Провидіння приготовило її щастя в стані Сестри Місіонарки.

Дівчино, ти, що читаєш ці стрічки, може якраз тебе, або твою приятельку, знакому Господь таємно в серці покликує до Згромадження Сестер Місіонарок Християнської Любови? Тож застановись уважно, питай за інформаціями, поговори про це з твоїми товаришками, а навіть здобудься на відвагу та спробуй особисто, чи це життя для тебе?

На бажання Сестри Місіонарки радо дадуть усякі потрібні інформації, а охочим вступити до їхнього Згромадження отворять з любовою двері свойого монастиря.

Адреса:
The Missionary Sisters,
Box 180, Grimsby, Ont.

Надгробний памятник бл. п. Всесв. О. Архимандрита Діонисія Ткачука ЧСВВ у Римі на "Кампо Санто."

Намогильний памятник бл. п. о. Василя Скубленого ЧСВВ в Римі на "Кампо Санто."

ФОНД "КАТОЛИЦЬКИХ КАРТИН"

$2.50: Р. Мандзюк — Гейт. **$2.:** П. Гринишин — Левінгтон. **$1.50:** Н. Ощипко — Філадельфія. **По $1.00 дали:** І. Гриценко — Амстердам, П. Шабель — Бемто, о. В. Обушкевич — Алтуна, Е. Олансин — Фалл Ривер, В. Сич — Гей Лейкс, Т. Клайків — Торгилл, Т. Олійник — Аубурн, І. Кіналь — Мекі Рокс, М. Мариниюк, Едмонтон, М. Гинило — Чипмен, А. Мариниюк — Ст. Вілліям. **$2.00: А. Мудрик — МеКі Рокс. По $.50:** О. Волкович — Твей, І. Максимець — Едмонтон. **$.25:** Варвара Собчук — Лені.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

ЗАКЛИК!

Зо скитальщини в Европі прийшла сердешня просьба від кількох наших родин, щоб їх порятувати у великому горю й вислати афідевіти.

Ми в імені наших терплячих братів і сестер просимо Дорогих Читачів "Світла" прихилитись до цеї просьби й підписати по одному афідевітові для родини я-ва Романкових, Іванця, Клосевичів, Данилюка, Войтини й Богдана Яхна.

Хто буде ласкавий підписати один афідевіт для наших скитальців, нехай щонайскоріше напише листа до Редакції "Світла."

ЖАРТИ —

Правда. — То ви пане Слепій, хочете женитися з моєю дочкою?

Так, пане Веселий.

Але ж я вам кажу, що не віддаю мою дочку за ідіота.

Я вас, пане Веселий, дуже добре розумію. Ви тільки хочете вирятувати свою дочку перед нещастям, що стрінуло її маму. Добре робите.

Скитальці в Авгсбурзі (Німеччина) слухають проповіді.

„МУНШАЙН" ЧИ КРОВ?

Мабуть ніколи досі не мав я такого сумного Великодня, як цього року. До таких великодних свят я не привик. Снігом мело як на Різдво, в церкві людей було мало, співати не вміли, бо різали аж на млости збиралося. Після богослуження гагілок не виводили, тільки посходилися до хат та й заливалися "муншайном" аж в головах їм замакітрювалося.

Я вже такої скислої вдачі, що після свят мені на душі робиться сумніше, як у самі свята. Цього року цей повеликодній смуток стався такий тяжкий, що здавалося, каміння під ним угинається. А причин до цього не бракувало.

Отце зараз після Великодня стрічаю я свойого доброго знайомого та питаюся. "Як вам святкувалося?" "Богу дякувати, добре" - відповідає. Справді в церкві не був я ні разу, бо дороги були препогані, але першого дня був я в свойого брата Миколи, того, що мешкає аж під містом, другого дня був я в свойого кума Антона на чотирнацятому рені, а третього дня всі зїхалися до мене. Поговорили ми, пожартували, трохи посп'ївали, а голов не те, що кожний мав знамениту горілочку. Микола десь роздобув знаменитий скач і ром, кум Антін мав бренді і джин, а в мене вони пили такий прекрасний рай, що по двох аж їм очі побіліли."

Після тієї розмови вернувся я до хати навіть світла не світив, тільки в темноті думав я над тим, чого в наших жилах більше крови, чи сивухи званої тут "муншайном"? І здавалося мені, що пияцтво чорною, безперервною стічкою тягнеться крізь усю нашу історію.

I

Уже наші найдавніші літописі, (як н. пр. ""Повість временних літ"" з 1112 р.) дорікають нашим боярам за їх пиянство. Пізніше знаний письменник, православний чернець Іван Вишенський (около 1580 р.) у своїх посланиях безпощадними словами батожить усіх "скотських пияниць." Він каже, що руська земля беззаконними ділами осквернена, а між тими ділами вичисляє пиянство, яким руські люди "тілесно і скотско роскоші свою поганьскую ісполняють." Вишенський каже, що пиянство "пеклом, адом і геєною вічною смердить." За козаччини пиянство належало до геройських подвигів. Знана пісня представляє козака Торбу такими словами:

Гей на славній Україні
Козак Торба жив,
Він не збрую козацькую
При собі носив,
Лиш барилку тисовую
З добрим вишняком,
Хто з них випив таких десять,
Той був козаком.

Майже вся наша література опоганена пиянством. Тяжко в нашій літературі найти таку повість, в якій не прославлювалоб пиянства. Ще тяжче найти таку театральну штуку, не тільки комедію, але й трагедію, в якій герої на сцені не "банячилиб." Навіть устна наша словестність обризькана пиянством. Скільки в нас таких приповідок, як: "Щоб ковбаса та чарка — то минеться й сварка." А як багато наших пісень величають пиянство. Хто не знає таких пісень, як:

"Ой куме, куме добра горілка,
Будемо пити до понеділка,
Від понеділка аж до вівторка,
Ой куме, куме, добра горілка.
Або:
"Сам пю, сам гуляю,
Сам си стелю, сам лягаю
Сам.
Ой, та пив у неділю
Тай пропив я всю надію
Сам. і т. д.
Або:
"Молода шинкарко,
Дай горілки кварту,
Як випю одную -
То дай ми другую (чи може ще мало?)

Пиячив наш нарід за панщини, бо був темний. Перед першою всесвітньою війною пиянство прибрало такі жахливі розміри, що думаючі люди зжахнулися. Тоді греко-католицька Церква в Галичині виступила до боротьби з пиянством. Владики видавали пастирські листи, уряджували місії, організували братства тверезости й трохи припинили цю пошесть. Дуже гарну роботу зробила тоді організація абстинентів "Відродження." Та прийшла друга війна, принесла загальне обниження моралі, а з ним і чесноти тверезости. Більшовики впрост заливали Галичину своєю сивухою препарованою з деренного спирту. Німці засвоїли собі цю тактику й за все платили Українцям горілкою. Бували випадки, що за здачу збіжжя наші селяни діставали 50-60 літрів горілки. Всі наші вороги хотіли розпиячити наш нарід, бо розуміли, що з пияцьким народом зроблять, що схочуть. І в новому світі наш нарід не вилікувався з налогу пиянства. Передусім пімсти з неба кличуть "бари" під престолом уряджені в церковних галях. Це діється переважно в церквах не заінкорпорованих на Єпископа, де дирекция на взір майнерських компаній урядує без церковної присяги. Ні Владики, ні священик не мають тут ніякого голосу. В пятому числі ""Світла"" з 1-го березня ц.р. один парохіянин з Америки помістив допис п. н. "Парохія Х — як за напасть," а в ньому досадно описав жахливий стан такої парохії. Богу дякувати, що в Канаді про щось подібне не чуємо. Рівнож збезчещенням святого місця є ті парохіяльні пікніки, на яких церковний комітет продає горілку й пиво, а дохід із цього призначує на церкву. Про щось подібне в інших католицьких народів навіть не почуєте. Це не до подумання. Справді пиянство лучається й в інших народів, але не під церквами, чи на церковних подвірях і його ніхто не виславляє в літературі, штуці, чи піснях, хіба вуличники.

Таким чином цього пропамятного вечора я дійшов до сумного висновку, що пиянство в нас історичне, та традиційне. Може це декого ображає та мене це болить. А знаєте чому? Читайте далі.

II

Я пережив уже дві всесвітні війні й бачив, чув та читав про їхні жахливі наслідки для народів. Одначе навіть найжахливіша війна не чинить такої руїни, як пиянство: Франція видає річно на горілку шість міліонів франків. Німеччина не багато менше, а Польща перед війною видавала 1.444 міліонів золотих. Український нарід у Галичині пропивав річно 45 міліонів золотих, а це було в добі злиднів і безробіття. Ми самі себе руйнуємо, а дорогий народній гріш ми топимо в отруті.

Найперше горілкою ми руйнуємо своє здоровля, бо — як ствердили лікарі — горілка дражнить шлунок і кишки, спричинює їх захворіння, передусім катари, на тлі чого в шлунку твориться рак. Горілка дражнить теж печінку й нирки, що викликає їх хронічні запалення. Дуже шкідливо впливає горілка на серце, бо вона підбадьорує його працю, серце не працює правильно, але як гнаний кінь. З часом воно поширюється, в ньому укладається вапно й товщ, а в наслідок цього приходить нагла смерть. Тому добре кажуть, що коршма — це передсінок гробу.

Найгірше впливає горілка на нерви людини. Під впливом уже хочби й одної чарки людина стається інша, як звичайно. - - Один стається веселий, говіркий і бадьорий, другий сумний, легко плаче, третій обнимається й цілується навіть із ворогами. Ще гірше діється під впливом сильнішого задурманення. Згодом доходить до нервового розладу, постійного затроєння мозку та до умових недуг. Є кілька родів божевілля, що його викликає горілка. З них найбільше знана була гарячка (делиріюм тременс.) Доми божевільних переповнені передусім пияницями. Такий сумний конець "веселого життя."

Крім цього пияцтво руйнує своїх нащадків. Подружжя налогових пияниць бувають неплідні, коли ж родяться діти — то вони обтяжені різними недугами, нерозвинені тілесно й умово, тумануваті, з нахилом до різних злочинів й недуг. Кажемо, що горілка веде до виродження-дегенерації цілих народів і рас. Так вимірають американські Індияни, що разом в культурою білих, дістали від них "огнену воду."

Каже св. Августин, що пиянство — це причина дуже численних злочинів. Досліди по тюрмах виказали, що 60 процент злочинців виконують свої злочини "під газом." Англійський лорд Колерд каже, що хто зумівби ввесь англійський нарід склонити до тверезости — цей мігби напевно 90 процент вязниць позамикати. Минулого століття жив в Америці один пияниця, що мав жінку й семеро дітей. Обчислено, що за 80 літ з дітей, внуків і правнуків цього пияниці вийшло: 200 злодіїв і вбивників, 280 тумануватих, 57 калік, 19 розпусниць, 150 дітей передчасно вмерли. На утримання тієї родини по вязницях і шпиталях американський уряд видав 800,000 долярів.

Вкінці не сміємо забувати про те, що найважніше тобто: що пиянство — це гріх! Сам Христос напоминає:- "Уважайте, щоб ваші серця не обтяжились пиянством, щоб день суду не постиг вас нежданно"" (Лук. 21,34.) А св. Апостол Павло каже, що пияниці царства небесного не унаслідять (1 Кор. 6,10.)

Тому час позбутися цього грізного налогу! Так хоче Бог! Так диктує розум! Такий наказ хвилі! Цього вимагає добро українського народу! Наш український нарід мусить бути тверезий і сильний, якщо хоче кращої майбутности.

Отже до боротьби з пиянством! Найперше викиньмо горілку з наших хат і галь! Уряджуймо обіди й прийняття без алкоголю!

Відтак станьмо апостолами тверезости між іншими. Освідомляймо других розмовами, рефератами, творім братства й організації тверезости! Піднесім високо прапор тверезости в нашому народі в новому світі, а тоді в ньому настане нове, Боже життя!

Анна Арабська

ЖІНКА Й РОДИНА

—*— * — *—

Родина для кожної жінки матері — це найголовніший осередок її життя, якому жінка віддає свою любов, найбільше своїх зусиль, свою самопосвяту й самопожертвовання. І нема для родини більшого удару, більшої втрати, як утрата матері. Бо кожна добра мати тримає свою родину в єдности, в мирі, в любові, взаїмнім християнськім взрозумінні й християнськім дусі. А якщо мати помре, — то родина стративши цей благородний чинник виховання, дуже часто розпадається, бо нема на цім світі другої людини, щоб заступила місце рідної матері в родині. Коли дитині чи дітям помре батько, — то дитина, чи діти стають півсиротами, але коли дітям помре мати - то вони стають цілковитими сиротами. Батько, ще може одружитися вдруге й знайде собі другу жінку, але для дитини ніде під сонцем вже нема другої матері. Нема на світі для сироти другої людини, щоб так безмежно її любила, щоб так її, як ангел хоронитель, берегла від усяких небезпек, щоб так багато жертвувала всього для неї, щоб так вірно страдала над нею в часі її недуги, як її мати. Нещасливі в світі ці люди, що виросли в сирітстві не знаючи матірньої святої любови.

Батько звичайно працює поза домом на хліб насущний для родини. А мати дуже часто мусить думати, плянувати й працювати за всіх членів родини й дуже часто терпіти за всіх. Вона найраніше встає й найпізніше йде на відпочинок. А в часі слабости когось із її родини вона без сну й спочинку день й ніч доглядає й опікується хворим членом, або членкою родини так, що нераз аж дивно, як ця людина виснажена до краю, ще може так вірно сповняти свої обовязки? Хіба тільки сама мати моглаб розказати світові скільки вона заплатила, не грішми, але кровю свойого серця, великою жертвою терпінь й вірного сповнення обовязків супроти всіх членів й членок своєї родини?

Якимже огидним глумом над ядром роду людського було колись і нині є: думати, що жінка не має душі. Таке може припустити собі до голови невдячний і невчений, вузькоглядний темняк. Бо жінка-мати є ядром, корінем всього людства. Ми є тим, з кого походимо. Сова не виплодить сокола, ні зерно гірчиці не видасть із себе зерна пшениці. І жінка тварина, без душі не моглаб видати з себе синів з душею. По що і нащо пантеличити щось та-

ке, в чім нема правдивої підстави? Жінка — це твір Великого Бога Творця. Без жінки-матері родина є це група осиротілих, нещасних людей, а нею опущений дім—це гробовець. Як без жінки-матері тає осиротіла родина, так без неї осиротілоб і все людство. Нехай ніякий соломяний філософ не сміє підносити своєї сили проти тої людини, котру сотворив Бог і котру Господь обдарував найглибшими почуваннями любови до її дітей, з котрих складається все людство. Нехай ніхто не сміє легковажити собі людини, що потрапить нести найтяжчий хрест терпінь для добра своїх дітей. Бо правдою є, як каже наша письменниця Ольга Кобилянська: "Хто більше любить, цей більше терпить."

Жінка-мати вчить свою дитину молитви й таким чином вона є першою, що вчить дитину пізнавати Бога, вона є першою, що кладе в характер дитини перші основи релігії. Вона за рученята веде свої діточки до церкви й там дальше обзнакомлює їх зо своєю святою вірою. Старшеньких дітей вона вчить заповідей Божих і усіх правд своєї віри. Вона перша завжди старається, коли йде до церкви на Богослуження, брати своїх дітей зо собою, бо знає, яке значення має Служба Божа в нашій католицькій вірі. І дивно нераз стає, чому то в церкві на Богослуженні майже завжди більше жінок, як чоловіків? Бо жінка крім свойого християнського обовязку, ще бажає використати всю науку для своєї виховної цілі.

Жінка-мати перша вчить дитину мови свойого народу. Вона перша передає дитині до вжитку цей чинник духовної культури свойого народу, котрим порозумівалися всі покоління її народу. Та не тільки порозумівалися, але й при помочі цього словесного духового чинника створили високу духову культуру на різних ділянках. Добра мати перша кладе в основи характеру своєї дитини чесноту, чемність, чистоту, людяність, учить взаємної любови й пошани між членами своєї родини й любови до своїх ближніх, учить любити мир й згоду, вчить пошани до авторитету й таким чином кладе в характер своєї дитини перші засади моралі

(Д.б.)

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ

Ігрища

— Що це значить? — запитав Маврикій.

— Горе тому, що від молодих літ чує в собі голос: Ти призначений до чогось вищого. Такий не сміє сидіти на галузці дочасного життя. Він мусить слухати цього внутрішнього голосу. Бо вже й Аристотель писав, що кого божество навчає внутрішнім голосом, тому звичайний людський розум не вистарчає.

— Глядіть на схід — нагло закликав Нерей. Чи не бачите, що вже над Римом, над тим кублом кривавих світел видніє рубець голубого неба, небавом настане ясний ранок. Подібно діється і в нашому світі: у Римі оргії, але вже близько ясний ранок. Ще хвилина й будемо його оглядати з висот Ватикану. Ще хвилина й запануєш ти, намісннку, в імя Правди.

Намісник закрив лице руками й ледви чутно прошептав потрясаючи головою:

— Ні. Не це!

Понад ним простягнулися віти могутнього дуба деякі вже обдерті з листя, а інші ще з багатим і зеленим листям.. Всі простягалися нерухомо в тій торжественній тиші ночі, ні одна галузка не затремтіла, немов тяжкий сон зморив велике дерево.

Нагло між двома конарями дерев над головою Маврикія заясніла зірка й заглянула в очі Маврикієві.

Це зоря цісаря — закликали разом Нерей і Ахиль.

В тій хвилині густа хмара прислонила зірку.

— Гляньте, як нагло вона потемніла — сказав намісник.

Зітхнув і з глибоким смутком говорив дальше:

— Друзі, нераз я дізнаю дивного самопочуття: бачу перед собою безкраї просторн, нічим необмежені, залляті сяйвом. Це простори моєї будуччини... Тоді щось вириваєтъся з мойого нутра і я з великим розмахом лечу в життя... Та нагло якась густа мрячка немов твердим муром стає передомною, все вривається, я нічого не бачу, тільки в душі заедно чую одне слово: Не це!..Не це!...

— Якщо тебе кличе цей голос — сказав Нерей — то слухай його, іди за ним, а Бог домовить своє останнє слово.

Знов настала хвилева мовчанка. Маврикій підніс голову й промовив:

— Брати, чи знаєте, чого ви бажаєте домагаючись, щоб я царював? Чи я сам можу за себе ручити? Чи я маю настільки сили, щоби на висоті царського престола не дістати завороту голови над пропастю? Та той Доміціян, що сьогодні бродить у людській крові колись відчував таку відразу до крови, що навіть не дозволив волів убивати. Чи я знаю, що дрімає в моїх грудях? Я знаю, чого я тепер хочу, але не знаю, чого я буду хотіти й що я зроблю.

— Той, що тебе вибрав, заручить за тебе — відповів Нерей дивлячись побожно в небо.

Маврикій теж підняв очі до неба й з виразом невимовної краси на обличчі промовив:

— Ах, усі людські завдання, справи, ті нібито великі справи — яке те все мале, додаткове, непотрібне... Навіть і туземне царювання і воно за мале.. Одне є тільки, для чого варта жити, що становить саме ядро, саме щастя й одиноке завдання: — любити!!!

Усе людське життя на тій землі повинно змагати до того, щоби в хвилині смерти, як краплина чистої любови ввійти й зілляти в одне з Безконечною Любовою.

— З Богом — доповів Нерей.

— Так, так... Ця маленька краплина людської любови є завжди велика в своїй маленькості.

— І вона завжди добуває перемогу — закликав Ахиль.

— Господь сам переможе. Він не потребує шукати орудя, або довершив через свойого вибраного і любого учня Івана.

Нерей і Ахиль схилили голови, а намісник говорив дальше, немов у натхненні:

— Вершок любови — це жертва. Сам наш Господь, коли прийшов, щоб спасти людей, прийшов, як Любов, але цю любов завершив хрестом. Він поконав простягаючи руки на хресті. А ми чим Йому відповімо? Не закладанням династій, але теж жертвою... Хто хоче Йому давати: віддати Йому Рим і себе самого, що має вчинити? — запитав приятелів.

А вони оба з захопленням гляділи на Маврикія.

— Маврикіє — сказав Нерей. Дух Божий говорить через тебе. І нам також здається, що в хвилині, коли ввесь світ конає в безвірстві й розпусті, не вистарчать звичайні засоби. Тоді треба геройських орудників. А такі геройські орудники Христос дає через Свою святу Церкву... Тоді не досить очищення звичайних почувань і радощів. До акорду всіх людських тонів, до всіх звязків любови на землі, Христос додає тоді найвищий тон той, що його бракувало... Понад рівень звичайної чесноти Христос творить тоді геройську святість... дівицтва й мучеництва.

На ці слова Маврикій задрижав. Відтак повільно піднявся.

— Брати, сказав він. Чи знаєте чому це місце називається Ватиканом? Від слова "ватіцініюм" —пророцтво,бо кажуть, що якась пророчня мала висказати якесь пророцтво над колискою Риму. Але справжня пророчня є тут. І з великою силою вказав пальцем на землю. — Тут під нами, в крипті Корнелія в гробі Петра... Ходім на Його гріб.

Піднялися, перебігли місце, на якому колись св. Петро був розпятий. А відтак пішли до крипти, що для намісника була завжди відчинена. Там перед скромним гробом, що мав статися найславнішим гробом світу, Маврикій упав на лице й так перетривав аж до наступного ранку.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ І КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ В СПРАВІ СКЛИКАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПАН-АМЕРИКАНСЬКОЇ КОФЕРЕНЦІЇ

На спільних нарадах представників Українського Конґресового Комітету Америки та Комітету Українців Канади, які відбулися в Ню-Йорку, дня 21-го лютого, 1947, рішено скликати Українську Пан-Американську Конференцію представників зорганізованого громадянства з усіх країн обидвох американських континентів. Конференція повинна відбутися в Злучених Державах протягом біжучого року; її точна дата буде встановлена і подана до відома своєчасно. На конференції будуть обговорені спільні проблеми зорганізованого українського громадянства та усталення напрямних й способів співпраці в спільних справах.

Технічну підготовку конференції переведе Український Конґресовий Комітет в порозумінні та при співпраці Комітету Українців Канади.

Вінніпеґ, дня 17 квітня, 1947.
о. Др. Василь Кушнір, вр. голова КУК
Ню-Йорк, дня 17 квітня, 1947.
Степан Шумейко, вр. голова УКК

Здалека і зблизька

НЮ-ЙОРК — Просьба. Слава Ісусу Христу!

Я Андрій Василишин в Ню-Йорку звертаюся до Шановних Читачів "Світла" й дуже прошу щирої молитви за мене негідного в моїй довголітній і важкій недузі. Просіть Господа, щоби мені привернув здоровля, а як Бог не вилікує — то я не змарную свойого життя, але буду старатися Богові вірно служити, а за Вас, Дорогі Читачі, також не забуду в своїх молитвах.

Посилаю на прес-фонд $3.00.

Андрій Василишин

Щиро дякуємо, помолимося за Вас і других будемо просити молитви за Ваше виздоровлення.

—Редакція "Світла."

БЕЛЮН Н. Ю. — Св. Місія В днях від 16-23 березня в нашій парохії відбулася св. Місія. Гарні й палкі місійні науки виголошував о. В. Ґавліч ЧСВВ з Ґлен-Ков. Він своїми науками стягав дуже багато слухачів, що уважно слухали його наук, передумували їх, у їх світлі поправляли своє дотеперішнє життя. До св. Сповіді приступило майже 400 слухачів.

Щиро дякуємо Впр. О. Місіонареві за цю віднову наших душ і бажаємо йому, щоб Він як найскоріше сіяв це зерно Божої правди на розлогих нивах України!

ЛІШОР, АЛТА. Посмертня згадка. Дня 17-го березня упокоївся в Бозі бл. п. Михайло Заїло, один із тутешніх піонірів, проживши 85 років, з того 45 в Канаді.

Покійний прибув до Канади із Західної України, зо села Ніновичі, пов. Ярослав. Взяв гомстед в околиці Лішор, де проживав до останньої години свойого життя, Полишив у смутку 3 сини, 1 доньки, 2 братів рідних по матері 15 внуків, 12 правнуків. Всі діти подружені крім сина Івана. Похорон підбувся 20 березня. [illegible] котрий зїхалося багато знайомих й приятелів зблизька й здалека, щоб віддати останню прислугу покійному. Тлінні останки зложено на цвинтарі парохії Ч. Хреста [illegible] Скаро, до котрої покійний [illegible] жав від самих початків і був [illegible] ним із основників. Сл. Бож[illegible] щальну проповідь і всі похоронні богослуження відправив Впр. о. М. Дацюк ЧСВВ з Мондеру.

При поминальному обіді п. [illegible] Войтас заохотив всіх до жертви [illegible] добру ціль, а пані П. Козяк [illegible]нялася збіркою, що принесла $12.00. З того призначено [illegible] на пресфонд "Світла." Жертвували по $1.00: Гр. Заїло, К. Заїло, Гр. Годун. По $.50: І. Войтас Г. [illegible] Козяк, П. Дорогобуш, М. Лопошинський, Ст. Черпа, Генри Г[illegible]дбрд, В. Скачиляс, М. Кобаль[illegible]ко, Н. Козяк, решта дрібнішими.

Жертводавцям щира подяка, а Покійного Михайла нехай Господь милосердно обдарує своїми щедрими ласками. В.Й.П.

Гр. Козяк.

А....,САСК. Наша кольонія. Возлюблений Отче Редакторе! Як Ваша ласка — то помістіть у "Світлі" кілька слів про нашу кольонію.

Як пишу про нашу кольонію — то хочеться мені плакати. Є в нас пять українських шторів, що їх мають нібито греко-католики. Але які то католики? В наші урочисті свята їх по пять увихається в шторі. Або н. пр. на Різдво Богородиці на колеса натягали

обручі, майстрували, аж лоскіт ішов. Або ще один приклад: Що пятниці йде фільма, тоді саля аж тріщить, а як у церкві правиться Всеночне — то є тільки двох людей: священик і дяк. На Службу Божу, що правда, приходять, але як співається: "Да ісполняться уста наша." Наш священик просить, сварить, груди собі зриває, але надармо.. Тому моліться за нашу кольонію!

Греко-католик.

Примітка Редакції: Такі парохії, що в них вірні не святкують своїх свят, ні не цінять собі Служби Божої, можуть стягнути Божу кару на ввесь нарід. Тому молімся за їхнє навернення, пятнуймо безпощадно такі прояви духової руїни й поборюймо щось подібне в наших парохіях.

ВИННІПЕҐ, МАН. Св. Місія. Серце Канади, — це місто Винніпеґ, що в ньому живе трицять [illegible]исяч Українців;це рівнож серце у[illegible] [illegible]нської греко-католицької Цер[illegible], бо в цьому місті є сім греко-[illegible]толицьких парохій. Винніпеґ,— є столиця нашого Князя Церкви [illegible]освященого Кир Василія та [illegible]іомічника, Преосвященого [illegible]Ніля. Між усіми місцевими [illegible]охіями парохія св.О.М. най[illegible]за; тож її люди називають [illegible]ика Церква." І добре назвали, бож це перша греко-католиць[illegible]ерква в Канаді — це Мати [illegible]х наших церков у новому краї. Ця деревляна старенька цер[illegible] [illegible]цьому році числить сорок роки свойого віку. Кожному, приглядається їй, ввижається [illegible] мов старенька бабуся, що [illegible]ається своїми діточками-цер[illegible]. Ця "Велика Церква" мов [illegible]ць між усіми Божими до[illegible] [illegible]Канаді... Тут висвячували [illegible]ких Владик, тут молився [illegible] й український нарід бл. п. [illegible]рополит Андрій Шептицький, [illegible] церква вітала українських [illegible]к зо Зл. Д. Америки, не по[illegible]дили нею й Владики латинсько обряду. На долівці перед пре[illegible]лом тієї церкви лежали хрес[illegible]яконн, що їх наш Преосв. [illegible]ика висвячував на священи[illegible] [illegible]ква св. О. Миколая доств [illegible]гось незвичайного при[illegible]

[illegible]охія св. О. Миколая тепер [illegible] нову, величаву церкву щед[illegible] [illegible]дарами своїх парохіян за [illegible] міліона долярів.

[illegible] ряду літ у нашій "Великій [illegible]ркві" кожного року відбували [illegible] св. Місії. Проповідав тут мо[illegible]тнім голосом Боже слово нам усім знаний місіонар о. Андрій, палкими словами промовляв до [illegible]ських душ о. Маріян, по ін[illegible] церквах нашого міста ми чули слова місіонарів Чина Спасителя з Йорктону, що пробоєм пробивалися до людського сумління.

По другій кривавій світовій війно церква св. О. Миколая одержала щасливе першенство слухати "Велику Місію." Цею місією проводив о. Марко Дирда, ЧСВВ.Це проповідник-місіонар знаний на землях Рідного Краю,проповідував останньо в Злучених Державах Америки. До нашого Винніпеґу приїхав із ЗДА перед самою місією, щоб у днях 23-30 березня ц.р. проповідувати Боже слово. Своїм словом приготовляв вірних до щирої св. Сповіді. Хтось думавби, що приїхав визначний і великий у своїй поставі проповідник, якого слова понесуться могутньою силою бурі.—Та ні. — На проповідницю вийшов у чернечій ризі о. місіонар, малий поставою. — Почав говорити лагідним,тихим тоном,не вишукував добірних фраз, високолетних слів,не уживав штучних описів. Зовсім ні. — Говорив звичайними словами простолюддя. Тими словами пояснював відвічні Божі правди.

У своїх словах говорив правду й тільки правду. Деякими своїми споминами й прикладами сплітав вінець терпіння, гострі колючки вкладав у нього-вивисшав тверду, мов скала, віру св. Петра та пятнував зраду апостола-зрадника Юди. Не дорікав, не ганьбив, а лагідним словом, як батько своїй любій рідній дитині вказував правдиву дорогу до Бога та вияснив, що зле, а що добре.

Переконливим своїм словом змягчував закаменілі серця. Кожний чув, що "розжалобилася душа його до самої глибини та зворушилося серце його до самого дна." Наче якась важлива телеграма понеслася вістка лискавкою по місті про дивні-гарні проповіді монаха-місіонаря з рідного краю. Люди, молодь і шкільна дітвора чотири рази щодня спішили до церкви. На вечірніх проповідях не ставало місця. Були такі, що вже годину перед вечірнім Богослуженням спішили до "Великої Церкви," щоби зайняти в лавці місце та не стратити нагоди почути слів о. місіонаря. На кожну наступну місійну проповідь приходило все більше й більше людей.

Три священики щодня сповідали до пізної ночі. До великодньої сповіді йшли інтеліґенти, робітники та фармері.

Прийшов останній день св.Місії Квітня Неділя. В нашій церкві відправили Отці три Служби Божі. На кожній з них вірні виповнили вщерть цілу церкву, на кожній Службі Божій багато людей приступило до св. Причастя — всіх разом 1600 причасників. Св. Місію о. місіонар закінчив на співаній Службі Божій. Саму Службу Божу відправив парох церкви св О. Миколая о. Ігумен О. Сеньків ЧСВВ. До престола вийшов в новісенькому фелоні, що його з нагоди св. Місії щедрою рукою в дарі пожертвував для нашої церкви парохіянин нашої парохії. Особливішої краси цілій урочистій Богослужби надав прегарний спів церковного хору під управою п. Василя Тимкова. У своїй кінцевій проповіді о. місіонар майстерно зібрав усі провідні думки з цілої місії та своєю кінцевою мовою поставив великий дороговказ, що ясно показує напрям на дорогу Правди. По урочистому акті посвяти нашої парохії Пресв. Христовому Серцю, о. місіонар уділив Апостольського Благословення. Мируванням та роздаччю лози закінчився в церкві цей направду благословенний час.

Цьогож дня по Вечірні в 8-ій годині ввечері парохіяни церкви св. Миколая влаштували в салі читальні "Просвіти" чайний вечерок. Заставлено столи на 300 осіб та прийшло багато більше.

Впр. о. Ігумен Сеньків представив зібраним гостям дорогого гостя, а цей у своїй довшій промові зясував слухачам усе це, що було для них найцікавіше. Темою тієї промови була відповідь на ось ці запити: Що в часі останньої війни діялось у рідному краю і в світі й що тепер діється? Чому так діється? Що нам робити в сьогоднішній хвилині?

Промовець говорив про переживання українського народу в рідному краю, про його смуток, недолю, страдання й муки, та в своїх словах приніс він і нам свіжий запах пахучої України.

Предсідник п. О. Присоловський від усіх приявних гостей сердечніми словами подякував о. місіонареві за золоті слова Божого слова в парохіяльній церкві, як і тут на вечірку. При прощанні я спитав нашого дорогого гостя: Як тепер почуваєтеся Отче на здоровлі? — Я трохи ослаб, змучений, та в душі своїй дуже радію. Для мене не існує щось краще та більше радісне, як бачити, як мій нарід ступає на дорогу "Божої Правди."

Т. Калужняцький
Старшина УГА.

МОНТРЕАЛЬ, КВЕБ. — Св. Місія. В часі великого посту й наша парохія мала щастя основно відновитися на дусі. У нас відбувалася св. Місія від 30-го березня до 6-го квітня. Ця місія обняла всі стани нашого громадянства. Були окремі науки для дітей і для старших усіх станів. Місією проводив добрий проповідник о. Володимир Ґавліч ЧСВВ з Ґлен-Ков. Церква була завжди повна уважних слухачів. Між слухачами не бракувало комуністів і православних. Справжній успіх св. Місії виявився у св. Сповіді, до якої приступило понад 700 учасників. Всі признавали, що з уст О. Місіонаря пливуть слова правди, добра й краси. За ввесь труд ми щиро вдячні О. Місіонареві, а цю вдячність виявимо своїми молитвами.

Вдячні учасники

ЧИПМЕН. Дар для скитальців. Дня 23-го березня влаштувала кольонія Чипмен гарний концерт на честь Тараса Шевченка та діточну сценку в свойому Народньому Домі: **Тарас пастушок.**

Присутні гості зложили при цій нагоді скромненький дар для скитальців у сумі $36.50. Ці гроші вислано до "Каре" для слідуючих осіб: Всеч. о. Мельника — Німеччина, П. Володимира Мельника, Баварія п. Павла Костецького — Міхен, та родини бл. п. о. М. Ганкевича — Баварія.

Спаси-біг Вам за поміч для них.

ҐРИМСБІ, ОНТ. Вислід розіграваки. Доброчинний похід у користь Сестер Місіонарок Християнської Любови, що відбувся в зимових місяцях, закінчився розіграваою 29 березня, в парохіяльній салі в Ґримсбі.

До Контрольної Косімії належали: Петро Бараник, Васнль Паламар і Андрій Паламар, а тикети витягали три дівчині: Ольга Бучко, Ольга Вишньовська й Анна Куса.

Нагороди за щасливі тикети дістали:

М. Парубоцький з Іст Кілдонан Ман., ч. 11721 — $40.00, Марія ді Стасі, Торонто, Онт., ч. 23895, — $25.00, ОО. Василіяни, Едмонтон, Алта., ч. 29301 — $10.00, Марія С. Марч, Ґронлид, Саск., ч. 14555 — $10.00, Й. Скільник, Йорктон, Саск., ч. 696 — $2.00, Т. Гринюк, Сентрал Патрішія,Онт. ч. 598, $2.00, Н. Барилюк, Форт Вилліям, Онт., ч. 15755 — $2.00, В. Пісарський, Монтреаль, Кве., ч. 240 — $2.00, Дмитро Кобринський, Сматс, Саск., ч. 29740 — $2.00, Степан Статкевич, Беніо, Ман., ч. 33818 — $2.00.

Щира подяка всім, що взяли участь у доброчиннім поході й закупили тикетні книжечки аабо зложили свої більші чи менші жертви й так причинилися до його успіху. Правда, цей успіх цього року не був такий великий, як давніше, всеж таки поміг нам заплатити рату та зменшив довг, що тяжить на нашім домі до суми 5 тисяч дол. Надіємось, що добрі люди, що відносились так дуже зичливо до нас, допоможуть своїми дальшими жертвами позбутись цього довгу, щоб ми могли без журби за своє помешкання звернути наші старання більше на безпосередню працю в хосен свойого народу.

Дорогі наші Приятелі! Хоч не всі мали щастя виграти одну із тих наших нагород, що були визначені для щасливих тикетів, однак напевно всі виграли велику нагороду в Бога за сповнення гарного діла християнської доброчинности. Складаючи сердечну подяку учасникам доброчинного походу, бажаємо всім обильних ласк та Божого благословення в житті й праці! Нехай предобрий Господь всім щедро нагородить всяким добром за поміч нам.

Вдячні
Сестри Місіонарки Християнської Любови

МОНДЕР — 25-ліття подружжя п-ва Миколи й Марії Лесюк. П-ство Лесюки мали справжню і незвичайну милу несподіванку в день свойого срібного Ювілею. Приятелі й знайомі подбали про цю несподіванку: зібралися великою громадою, виголосили багато гарних промов, переспівали кілька разів гучне "многая літа." Дуже гарну й змістову промову виголосив Марко Антонюк, а п. Білоус зложив в імені всіх щирі побажання Ювілятам та вручив їм гарний дарунок — срібне столове начиння. Ювіляти були глибоко зворушені тією несподіванкою. На заклик Данило Разго й Іван Олеха пішли зо збіркою між присутніх на "Світло" й зібрали $4.60. Щиро дякуємо жертводавцям, а Ювілятам бажаємо щастя і здоровля на многі й благі літа.

— Учасник

ҐРИМСБІ, ОНТ. Вечерок для панночки Антошки Бучко, відбувся в домі панства Склярнків в Ґримсбі дня 8-го лютня 1947 року На вечерок зійшлося гарне число приятелів і знайомих, що привітали панну Бучко щирими желаннями й гарними дарунками. Тим вечерком зайнялася панночка Іванна Склярик й пані Іванна Судома. Також був присутній й пан Норман Конанярський — наречений панночки Бучко. Вони поберуться ще цього місяця в церкві Успення Матери Божої в Ґримсбі.

При гарнім забавнім вечірку смачну перекуску подали пани Склярик й пані Судома. А присутні желаючи веселого й довгого життя для обоїх молодят,не забули за наші добрі українські часописі й зволили вислати малий дарунок до "Світла."

Дай Боже, щоби цей часопис "Світло" міг освічувати багато наших українських душ, не тільки в Канаді й Америці, але й взагалі по цілій земській кулі, де тільки наші Українці находяться.

А від себе я бажаю молодій парі вірности й любови до Всевишнього Бога, й до себе.

Присутній

В Едмонтоні помер відомий діяч Тома Ястремський, що приїхав, щоби допильнувати видання своїх споминів. Похорон відбувся у Винніпеґу.

ₒOₒ

НОВИНКИ

— **Мирова конференція в Москві** триває вже пять тижнів, а одначе досі в справі мира ще нічого не осягнула. Секретар ген. Маршал видвигнув справу німецько-польських границь. Бевин домагався звернення Німеччині деяких сільсько-господарських провінцій, що сьогодні находяться під управою Польщі. Молотов відкинув ці домагання заявляючи, що теперішні західні кордони Польщі були визначені конференцією в Потсдамі. Маршал і Бевин доказували Молотову, що сам Сталін заявив, що ці землі віддається тільки під тимчасову управу Польщі доки мирова конференція не вирішить їх долі. Отже в тій справі не дійшло до порозуміння. Ще більше напруження викликала справа відшкодування і майбутнього устрою Німеччини. Тоді ген. Маршал пішов на крайні уступки й попросився на розмову до Сталіна. Зміст тієї розмови окутаний таємницею, але й він не вплинув на дальший перебіг конференції, бо вже після тієї розмови урядово стверджено, що в справі Німеччини не винесено ніякого рішення. Тесаме станеться мабуть також із Австрією. Таким чином на конференції потворилося стільки мертвих точок, що конференція далі не посувається і є загальне переконання, що в найближчих днях вона покінчиться повною невдачею.

— **В Канаді** комуністи приготовляють. переворот, бо вони працюють тут не для Канади, але над поваленням демократичного ладу. Вони хочуть завести в Канаді такі порядки, які є в Росії. Так заявив державний секретар Ґибсон у Торонті.

— **Премієр М. Кінґ** відпочиває в гарному містечку Виллиямсбурґ в американському стейті Вайомінґ. З цього приводу хтось із ворогів премієра поширив ложну вістку, що премієр помер.

— **Престолонаслідниця Елисавета** стала повнолітня, бо скінчила 21 літ. З цього приводу в Полудневій Африці, де тепер перебуває королівська родина,відбулися гучні торжества. Принцеса виголосила промову до всього світу.

— **Майор Ню Торонто** В. Мекдоналд зобовязався заплатити подорож до Росії кожному комуністові, що почувається невдоволений у Канаді. Цю заяву зробив майор тоді, коли перекoнався про те, як то українські комуністи в Ню Торонто вщіплюють комуністичну отрую малим дітям.

— **Ігор Ґузенко** бувший урядовець совітської амбасади, що виявив совітську шпіонажу в Канаді, на основі окремого рішення домініяльного кабінету міністрів, став горожанином Канади. Перед кількома днями він написав у журналі 'Ню Ворлд,' що Совіти мають у Канаді три військові шпигунські організації з осідком у Галифаксі, Ванкувері й Оттаві, три шпигунські організації НКВД v тихсамих містах і морську шпигунську організацію в Галифаксі й Ванкувері. Тими шпигунськими організаціями в Канаді керує підполковник Матінов, що працює в амбасаді у Вашингтоні.

— **Генрі Волес** колишній секретар торговлі в Америці виїхав до Англії і там виголошує свої промови проти признання помочі Греції і Туреччині. Він остро критикує теперішній уряд Злучених Держав та твердить, що цей уряд змагає до світового імперіялізму. Промови Волеса викликали негодування в Америці. Дехто домагається, щоби уневажнити його заграничний пашпорт, інші домагаються, щоби Волеса поставити під суд за державну зраду, а ще інші називають його ідіотом і рабом Москви.

— **Американська армія** в Італії дістала наказ припинити підготовку до евакуації, а приготовитися на дальший побут в Італії. Цей приказ звязують з бажанням припинити поширення комунізму та пригадують, що Італія є дуже доброю військовою базою на Середземському морі.

— **У Франції** після промов генерала де Голя створено нову організацію"Поновне Обеднання французького народу,"яка змагатиме до двигнення Франції з внутрішнього розбиття. Провід тієї організації обняв сам ген. де Голь.Уважають,що поворот ген.де Голя до політичного життя є звязаний не тільки з унутрішнім положенням Франції, але також з протикомуністичним виступом президента' Трумена.

— **У Німеччині** засудили на досмертню в я з н и ц ю маршала Мільха, одного з творців німецького военного летунства, а тепер почався суд над сталевими маґнатами, які помогли нацистам дійти до влади, фінансували гітлерівську ґвардію і користали з невільничої праці.

— **У пристані Тексас Сиґі** над Мексиканським заливом французький корабель ладував салітру. Нагло наступив вибух і розніс корабель без сліду. Вибух перекинувся на місто, фабрика вибухових матеріялів вилетіла в повітря, по місті розійшовся трійливий газ, водопроводи були позривані, настало трясення, доми почали валитися, настала паніка. В наслідок цього згинуло 650 людей, а коло 3.000 було ранених і попечених. Матеріяльні шкоди обчисляють на 100 міліонів дол.

Мільтон Рейнольдс ще з двома летунами перелетіли навколо світ за 79 годин.

— **Данський король** Хрістіян X, що мав 76 літ життя, помер минулого тижня. На королівському троні засів його син Фридрих IX, що має 48 літ.

— **Помер Генрі Форд** ґеніяльний організатор промислу й піонір виробу авт. Форд прожив 83 років.

— **О. др-а Йосифа Тіса** б. президента Словаччини стратили на шибениці в Братіславі після того, як чехословацький уряд відкинув просьбу про його помилування.

— **У Львові** помер професор Філярет Колесса найвизначніший дослідник української музики, композитор і член Науквого Товариства Шевченка. Колесса прожив 76 літ.

Богослуження

Травень

4. Неділя
Іннисфрі М. Б. (парастаси)
Лішор
Гиллярд місто
Борщів
Ст. Майкел св. Н. (празник.По полудні парастаси)

11. Неділя
Іннисфрі Ч. Хр. (парастаси)
Лайдминстер
Веґревил
Лемонт (День Матері. По пол. парастаси)
Ренфурлі
Краків

15. Вознесення ГНІХ. (н.стиль)
Новий Київ (празник) В середу 8.30 ввечері Маївка
Чипмен

18. Неділя
Іннисфрі місто
Спас коло Мондеру (парастаси)
Ворвик
Борщів
Пено
Восток св.Михаїла. (По пол. парастаси. Вел. сповідь в неділю й слід. дні.)
Менвил (Велик. сповідь від 7.30 рано.)

22.Вознесення ГНІХ. (ст. стиль)
Плейн Лейк
Лішор (празник. 21-го веч. 8 год. Маївка і сповідь)

25. Неділя Сош. Св. Духа. (н.с.)
Веґревил
Левой
Гиллярд св. Ів. Хрест.
Скаро
Ст. Майкел

28. Пресв. Тройці
Новий Київ
Чипмен
Скаро

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ
ТРАВЕНЬ
Новий Сстиль

Майські богослуження в честь Пречистої Діви Марії.

4. V. Неділя 4 Самарянки. Попразн. Препол. Гл. 4. Єв. утр., воскр. 7. **Літургія.** Троп. воскр. Препол. Сл. Кондак Самар. І. н. Препол. Проче Неділі. Ап. 28, Єв. Ів. 12. Прич. Тіло Христово і Хваліте.

11. V. 5. Сліпородж. Івана Богослова з 8 V. Гл. 5. Єв. утр. воскр. 8. Всеночне.

На **літ.** Ап. 38. і 68, Єв. Ів. 34 і 61.

14. V. Середа. Віддання Пасхи. На Літ. Троп. воскр. Сл. Кнд. Сліпор. І нині Пасхи. Ап. як в сам день Пасхи. Отпуст з хрестом. Нині здіймається плащаницю.

Старий Стиль

Майські богослуження в честь Пречистої Діви Марії.

4. V. Неділя 3. Розслаб. Гл. 3. Єв. утр. воскр. 4. На Літ. Троп. воскр. Сл. Кондак Росл. Ін.: Аще і во гроб. Ап. 23, Єв. Ів. 14.

11. V. **Нед. 4. Самарянки. Георгія вмч.** з 6. V. Гл. 4. Єв. утр. воскр. 7. **Літургія.** Ап. 28 і 29. Єв. Ів. 12 і 52.

Просимо всіх тих Читачів "Світла," що ще не відновили передплати, щоби чим скорше її відновили.

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1. Михайлина з Томашівських Яворівська дочка Миколи й Теклі, родом із Вигнанки горішної пов. Чортків шукає свою тету і тіточних сестер: Франку Коцович і Вікторію Петрик, що виїхали до Америки перед двацяти роками та своїх стриків Кирила й Степана Томашівських, що виїхали до Канади перед трицяти роками.

2. Шкільник Михайло пошукує Степана Онишка зо села Маковіска пов. Ярослав, що виїхав до Канади десь у 1922 або 1923 році.

3. Василь Муха син Катерини Сюркало з Юдамівки пов. Ярослав шукає своеї тети Таньки Сюркало (Ґрод,) що має бути десь у Канаді.

4. Романів Василь пошукує своїх вуйків Дорика Василя і Дорика Миколу зо села Куряни пов. Бережани, що живуть десь у Канаді.

5. Чернявська Осипа з дому Пищик пошукує Чухну Михайла та його жінку з дому Пищик зо села Уголна пов. Стрий.

ФОНД "СВІТЛА."

По $4.00 дали: В. Головчак — Транскона, П-ство Ділай — Монтреаль, П. Баґрій — Редвей. **По $3.00:**І.Чорноконський — Едмонтон. **По $2.00:** Й. Щерба — Ванкувер, М. Корчинська — Мондер, С. Сл. — Виллінґдон, М. Кабалюк—Винніпеґ,Ю.Лесик— Винніпеґ. **$1.50:** Г. Гарах — Крийдор. **По $1.00 дали:** К. Лесів — Норквей, М. Бойчук, І. Гевус — Виндсор, Г. Лащукевич — Торонто, Д. Любий — Оттава, А. Дидик — Винніпеґ,І.Д. Зазуля — Родеф, Ю. Семенюк — Ню Київ, М. Роґаль — Мондер, В. Беньо — Ла Корей, А.Маркович — Едмонтон, І. Наїш — Едмонтон, В. Курило — Дервент, М. Войтів — Бруклин, Д. Варава — Мондер, Із. Ножик — Мондер, О. Фуштор — Ворвик, Т. Козяк, Восетна, П. Ґоличук — Едмонтон, О. Старко — Чипмен, С. Рис — Едмонтон, М. Охран — Джилвуд, М. Захода — Пено, А. Кузик Н. Ванкувер, В. Качковський — Упсала, С. Добранський — Дервент, Р. Фундиґа — Форд Сиґі, Л. Печак — Рочестер, Й. Біловус, — Вендайк, Р. Подоляк — Шікаґо, Т. Кантор — Бруклин, П. Гурба Галлов Лейк, А. Сич — Ледук, П. Коваль — Мондер, М. Хомяк — Мондер, І. Вінніцька — Мондер, В.П. Хміляр — Мондер.

$2.00: Ю. Гриців — Джесмані.

Ціни молитовників дещо піднесені:

Більший молитовник: **"Просіть і дасться вам,"** сторін 432, оправл. в морокко з золотими витисками $2.25

Отче наш, мол. для молоді, стор. 224 оправл. в наслід. шкіри .... $.80

в морокко зо золотими витисками: $1.25

Дай Кінґдом кам (англ. укр.)стор. 140 опр. в полотно .... $.70

опр. в морокко з золотими витисками: $1.10

Часослов, відбитка з 1910 в морокко: $5.50

Любім Ісуса, кн. до набож. для Ап. Мол. .... $.50

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІҐІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го травня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Число 10.

Українці-католики Канади!

У вівторок 3-го червня ц. р. столиця Алберти Едмонтон переживатиме історичну подію. Цього дня відбудеться торжественне відкриття нової українсько - католицької церкви св. свщмч. Йосафата. Будову того величавого храму розпочали Ваші батьки-перші піонірн серед українських поселенців в Алберті, а докінчили її Ви своєю працею і своїми жертвами. Торжество відкриття церкви буде тим величавіше, що його доверши́ть сам Заступник Папи Римського Еміненція Кардинал Є. Тіссеран, що цього дня завітає до Едмонтону. Рано привітаємо Достойного Гостя на залізничому двірці, відтак відбудеться відкриття нової церкви й перше благословення, потім відправиться Архиєрейська Служба Божа й буде проповідь. Після богослужень в полудне в год. 1-ій відбудеться бенкет у честь Еміненції Кардинала Тіссерана, а ввечері буде святочний концерт.

На це свято запрошуємо всіх Українців. Прийдіть, прийдьте, заохотіть других, а піднесетеся на дусі й доступите архиерейського благословення від Заступника самого Вселенського Архиерея. Тому запрошуємо Вас, очікуємо Вас і привітаємо Вас в Едмонтоні!

ОО. Василіяни, Едмонтон

Еміненція Кардинал Тіссеран в Америці

Еміненція Кардинал Є. Тіссеран прибув до Злучених Держав з приводу двісталіття одного з найстарших університетів у Принстоні Н. Дж. Там Його Еміненція виголосив дві прилюдні лекції та приймив почесний докторат літератури. В неділю 27-го квітня Його Еміненція одержав почесний докторат права в католицькому університеті Фордгем у Ню-Йорку. На цьому торжестві були присутні наші Владики: Преосв. Кир Константин Богачевський, Єпископ-Ординарій, Преосв. Кир Амвроз Сенишин, Єпископ-Помічник і Преосв. Кир Данило Іванчо, Єпикоп карпатських Українців, Еміненц. Кард. Тіссеран виголосив довгу промову, в якій зясував значення східніх обрядів у катол. Церкві, згадав про теперішне мучеництво християн на Сході, а відтак звернувся до наших Єпископів та висловив свою радість з того, що наша Церква процвітає в Злучених Державах. 30-го квітня Його Еміненція поїхав до Шикаґо, де гостював у к а р д и н а л а Стрітча й взяв участь у торжестві Розари Каледжа, де виголосив теж прилюдну лекцію. 4-го травня Його Еміненція був на нашій Архиерейській Службі Божій у церкві ОО. Василіян у Шикаґо, що її відправив Преосв. Кир Амвроз. 18-го травня Емінен. Кардинал Тіссеран візьме участь в нашій Архиерейській Службі Божій в українській катол. катедрі у Филадельфії та гостюватиме в Преосв. Кир Константина. В червні Високодостойного Гостя вітатиме наша Єрархія в Канаді.

Всесв. О Ген. Вікарій ЧССВ в Америці

7-го січня ц. р. теперішній Ген. Вікарій Чина св. Василія В. Всесв. О. Гліб Кинах з головним прокуратором о. Йосафатом Лабаєм прибув з Риму до Бразилії, де відвідав усі станиці праці ОО. Василіян. Такі самі відвідини відбули оба згадані Отці в Арґентині, відки літаком прибули до Північної Америки 25-го квітня. Після перегляду василіянських монастирів і станиць в Америці, оба Отці Настоятелі прийдуть до Канади в тійсамій цілі.

Десять заповідей комсомольців

Централя Комуністичної Молоді (Комсомол) в Новосибірську проголосила таких десять комуністичних заповідей для молоді: 1) Не забувай ніколи, що духовенство — це найзавзятіший ворог держави й комунізму. 2) Старайся навертати своїх приятелів на безбожництво.Не забувай, що Сталін—це вожд безбожників не тільки в СССР, але й в цілому світі. 3) Старайся переконати своїх приятелів, щоби не ходили на ніякі богослуження до церков. 4) Уважай на шпигунів і сам доноси саботажистів. 5) Поширюй безбожну літературу серед народу. 6) Будь воюючим безбожником. 7) Перешкоджуй релігійним чинникам, щоб вони не впливали на твоїх сусідів. 8) Будь добрим енкаведистом, бо чуйність над безпекою держави — це обовязок кожного безбожника. 9) Підтримуй безбожницький рух грішми, бо це поможе заграничній пропаганді. 10) Будь безбожником з переконання, бо в противному випадку не зможеш бути добрим комуністом. Атеїзм і комунізм є нерозривно злучені.

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

РЕЛІҐІЯ І НАРІД

Знаний французький безбожник Вольтер у хвилині ліпшого натхнення написав такі слова: "Знищити реліґію — це значить залюднити землю розбійниками, злочинниками й потворами." А цісар Наполеон І сказав: "Ніякий нарід не може існувати без моралі, а нема справжньої моралі без реліґії." Зрештою тесаме доказала нам історія: де реліґія находить признання, там панує висока моральність і навпаки з усуненням реліґії настає повне розперезання обичаїв. Доказом цього була Франція при кінці XVIII століття. З усуненням реліґії там настала така необичайність, що самі провідники революції, які недавно усували реліґію, старалися наново впровадити честь "Найвищого Єства," щоби рятувати розпусний французький нарід.

Відтак реліґія плекає справжню культуру, цивілізацію і здоровий поступ. Щоби це доказати, вистарчить дати відповідь на такі питання: Хто врятував наційніші добутки старинної культури? Хто створив новітню культуру й цивілізацію при помочі нових великих ідей? Хто дав просвіту й виховання колись варварським народам? Хто й сьогодні несе світло знання, виховання і культури диким народам Азії, Африки й Австралії? Хто поширив справжню освіту через оснування шкіл, видавання книжок та розвій наук? Цього всього довершила реліґія, а в першу чергу реліґія християнська. Це доказують навіть невіруючі історики реліґій. Отже сьогоднішня наука, штука, цивілізація і культура — це діти реліґії. Тому те все, що ослаблює реліґію, одночасно здержує всякий поступ, спинює розвиток культури й цивілізації.

Вкінці додаймо ще й це, що хоч реліґія каже нам скермовувати наш зір до неба — то одначе вона не осуджує посідання дібр дочасних. Що більше, реліґія стоїть на сторожі приватної власности. Хоч реліґія каже нам боротися зо змисловістю — то одначе вона не вважає тіла чимось злим у своїй істоті, а навіть не забороняє нам гідної розривки й приємности. Хоч реліґія виступає остро проти визискування робітника — то одначе вона не противиться розвиткові промислу. Хоч реліґія каже нам старатися передусім про пізнання Божої правди — то одначе вона не осуджує поступу науки. Хоч реліґія каже нам любити Бога понад усе — то одначе не осуджує любови свойого народу й своєї батьківщини, навпаки зачисляє її до святих обовязків людини й до надприродних чеснот християнства. Отже бачимо, скільки добра людство завдячує реліґії, особливож реліґії християнській.

А хто вчислить ці всі добродійства, що їх наш український нарід завдячує християнській реліґії? Ця реліґія перемінила наш нарід з дикої орди ідолопоклонників на культурну націю світа. Реліґія принесла нашому народові освіту, письменство, школи, помогла розвиткові нашого законодавства й суспільного ладу. Реліґія освятила родинне життя нашого народу, вона витиснула своє пятно на нашому громадянському й національному житті, вона виховала нам наших рідних українських святих як: св. Володимир В., Ольга, св. Борис і Гліб, св. Антоній і Теодосій печерські, св. Йосафат і ін. Християнська реліґія визначила нашому народові велике післанництво нести світло Христової віри та західної культури на далекий схід. (Д.б.)

Велике Свято Едмонтону

Не тільки одиниці, але й спільноти переживають деколи свої світлі хвилини, що незатертим спомином западають глибоко в душі членів тієї спільноти. Нема сумніву, що до таких світлих хвилин у житті тієї спільноти, що її становить українська католицька парохія в Едмонтоні, буде належати пропамятний день 3 червня ц. р. Цього дня Еміненція Кардинал Євген Тіссеран — Секретар Свящ. Конґреґації Східньої Церкви й Заступник самого Вселенського Архиерея Пія XII відвідає столицю Алберти Едмонтон, довершить відкриття нової парохіяльної церкви св. свщмч. Йосафата й наділить її першим благословенням. Це буде направду велике свято, бо головною особою цього свята буде Заступник самого Святішого Отця, бо це буде свято тієї релігійної спільноти, що має найбільше число католиків в Алберті, бо це свято відбудеться в столиці Алберти та в найбільшому осередку перших українських поселенців, бо вкінці це буде благословення одної з найкращих церков у Канаді, що належить до найвеличавіших памятників українського церковного будівництва.

Нова церква має свою багату історію. Ця історія вяжеться тісно з іменем сьогоднішнього Преосвященого Кир Василія Ладики та й з іменем о. Созонта Дидика, ЧСВВ. О. С. Дидик з великим вкладом трудів збудував стару деревляну церкву, що досі служила душевним потребам Українців-католиків в Едмонтоні. Це сталося 1905. Колиж парохія зросла й мала деревляна церква не могла помістити всіх вірних, в 1913 о. Дидик побільшив цю церкву. Від 1923 р. парохом Едмонтону був о. В. Ладика— наш теперішній дорогий Архиерей. Він зрозумів потребу великої і гарної мурованої церкви для тутешньої парохії. Тому започаткував будівельний фонд на ту ціль. Колиж 1929 Апостольська Столиця іменувала едмонтонського пароха о.В. Ладику Єпископом для Українців-католиків у Канаді, тоді Настоятелі Чина призначили о. С. Дидика вдруге парохом Едмонтону. І як у самих початках едмонтонської парохії 1904 р. о. Дидик збудував першу деревляну церкву, так і тепер узявся до будови другої мурованої церкви. Зачав від ощадного збирання фондів. Тимчасом парохія зростала. 1939 парохія начисляла вже понад 350 родин і понад 600 дітей. Показалася необхідність більшої церкви. Тому 12 лютня 1939 р. о. Дидик скликав парохіяльні збори в справі будови церкви. Будівельний фонд виносив 13.650 дол.,отже було з чим зачинати. Всі згодилися на будову нової великої і гарної церкви. Вибрано Комітет будови, в склад якого ввійшли: Григорій Демків, Осип Коренда, Іван Ісаїв, І. Боцюрків, М. Мазурик, С. Цитульський, О. Голик, С. Посгіх, Н. Адамець, Д. Сафранчук, Н. Федьо й І. Гукало. Пляни нової церкви начеркнув знаний архитект о. Пилип Ру Чина ОО. Облятів, а керму всієї будови взяв у свої руки Михайло Янчинський.

Праця кипіла. Едмонтонські парохіяни жертвували свою працю і гроші, а з фармів напливали щедрі жертви. Вже 1 жовтня 1939 р. відбулося торжественне посвячення угольного каменя, що його довершив Преосв. Кир Василій в асисті тодішного Протоігумена бл. п. о. Н. Крижановського ЧСВВ та численних Отців з Мондеру й Едмонтону. Парохія погостила тоді понад 600 гостей спільним обідом у "Народнім Домі." Праця пішла дальше з подвоєною ревністю так, що вже після двох літ на банях в промінних сонця запишалися хрести. 21-го вересня 1941 р. серед великого здвигу народу відбулося величаве посвячення хрестів.1941 р. о.Дидик,що поклав найбільші заслуги коло будови нової церкви, виїхав на сталий побут до Злучених Держав, а парохом Едмонтону став о.Василь Каменецький, ЧСВВ. Він своїм орґанізаційним хистом і своєю потягаючою вимовою доказав того, що навіть в роках війни й браку матеріялу роздобув майже спід землі все потрібне, викінчив церкву внутрі і приготовив до торжесвенного відкриття, що його довершить Висодостойний Гість Еміненція Кардинал Тіссеран.

Тому всі Українці католики Алберти повинні взяти участь у торжестві відкриття нової церкви в Едмонтоні. Тож усі на 3-го червня до Едмонтону приїжджайте поодиноко й громадно, зорганізовано прийдьте в столицю Алберти Едмонтон. Очікуємо Вас, приймемо Вас і привітаємо. Прийдьте у вівторок рано на Архиерейську Службу Божу! Візьміть участь у полудне у святочному бенкеті і ввечері в концерті. Вітайте нам!

Парохіяни греко-кат. парохії в Едмонтоні.

ДВА ЛИСТОЧКИ БІЛОЇ РОЖІ

(У ДЕНЬ МАТЕРІ)

Саме в пору впорядчик закінчив свою роботу в церкві св. Миколая.

Сьогодні Служба Божа для молоді розпочалася перед престолом Божої Матері. Напереді престола на стіні видніє гарний образ Божої Матері з Дитятком Ісусом на руках. Прибрали його великими червоними рожами — по двадцять три з кожного боку, посередині одна найкраща... Сорок сім червоних рож... стільки рож, скільки має сьогоднішній рік...

На престолі білі лелії...

Ступінь та східці перед престолом накриті великим зеленим килимом, зо східними взорами.

При самих східцях по лівому боці стоять маленькі дівчатка у білих суконочках зо шовковими закидками на плечах (мантійками) та й віночками на головах, а по правому боці хлопчики; всі держать у своїх рученятах біленькі лелійки; за ними пишаються у ясноголубих шовкових мантійках із ніжненьким серпанком на закосичених головах уже трохи старші дівчата.—Станули в чотирьох рядах; в кінцевих двох рядах у шовкових білих мантіях, довгих по саму землю, заступили Марійський гурток-дівчата найстарші. Напереді цього півкола в головному переході румяна школярка держить на шовково-голубій подушині вінець щирозолотий, а по її боках синьо-жовті хоруговки; позаду неї молодець держить золотий хрест, за ним сяє Марійський прапор прикрашений по боках двома вишитими хоругвами...

Чорняві, біляві та русяві з рожевими гарними личками, мов ангели стоять довкруги Чистої Діви всі невинні діти Марії.

По св. Євангелії о. парох у своїй короткій проповіді розпалив у молоденьких серцях ще більше полумя любови до Небесної Матері. По проповіді хор дальше продовжує свій ангельський спів у честь Найдорожчої Неньки. У церкві вірних повнісенько. Головні двері відчинені на розтвір, а легенький маєвий вітрець своїм подихом по церкві злегенька хвилює ніжним голосом співачки, що співає тужну-тужну молитву— скаргу до Матері:

...Глянь скільки в нас посвяти, жертв і муки,
Скільки наш люд пролив крови і сліз.
Ах, простягни над нами свої руки
І дай тих ласк, що Син Твій нам приніс.
Чи є де стяг, щоб так його топтали,
Чи є де люд, щоб тільки кривд зазнав?
Ми споконвік терпіли та ридали,
О, дай, щоб плач наш марно не пропав.

На цьому спів на хвилину затих... Дзвінок від престола дав знак, що зближається хвилина, в якій Євхаристійний Христос загостить до невинних і святих сердець... "Єдин свят, єдин Господь..." Вся молодь приступає до св. Причастя.Нав колішках вітають Ісуса.. Одні молять за спокій душі своєї дорогої мами, другі, щоб та всеможна Мати додала ще більше літ, здоровля та благословення для любої матусі...

Священик кінчає Богослужбу, а хор величнo співає Марійський гимн:

Під святим стягом Марії
Станьмо згідно, щиро всі,
Сильні в вірі і надії
Зеднані в святій любві.
Між народ спішімо сміло,
Як апостоли борці,
На святе, велике діло:
"Відновляти все в Христі."

Довгою і густою лавою нарід виходить з церкви. Поміж ним на дворі, а ще більше у самій церкві видніє, як білий цвіт: молодь... Остання збігла з хорів молоденька Дружинниця-співачка. Легесенько мов метелик перелетіла поміж лавки, ступила на мякий зелений килим, клякнула перед образом Божої Матері, зложила руки до молитви та й почала говорити: "Богородице Діво, радуйся...." — а дальше сердечнішими словами благати: "Небесна Неньe, верни мені мою мамусю... усім поможи... усім українським дітям... Верни нам нашу Неню-Україну, Тиж є Матірю нашого Рідного Краю... Ти добра, Ласкава і Всемогуча... Пречиста Діво, верни... верни мою маму... а як уже не можеш уволити цю мою волю — то Сама стань за неї мені... порадь... поможи мені, порятуй мене... успокій та потіш моє серце.., — благаю!"

Дрібні сльози затремтіли в дівочих очах... Чи яка заслона найшла на них?... Ні. Вона бачить, як образ Пречистої чомусь блідне... зникає, а на його місці являється жива.. Її жива матусенька... Вона сходить з престола, приголубила любу донечку до свойого серця та й на її гарячому личку зложила солодкий поцілунок... Повільно мов мряка відходила, своїмиж очима непорушно одна в другу вдивлялися. Ще раз простягнула руки до милої доні, притиснула їх до її серденька.. Заболіло серце у дівчини наче хтось голкою вколов. Ахнула тихенько, обома руками вхопилася за лівий бік, де була пришпилена біла рожа: гостра колючка вколола в її дрібненький палець. Наче з милого сну пробудилася, прочуняла. Деж поділася дорога матуся?...Тільки образ Пречистої Діви перед її очима дальше видніє. Як тільки охолонула, руки від серця опали, а ними струсила два листочки рожі на зелений килим; дві чистенькі сльози з ясно-синіх очей дівчини впали на білі шовкові платочки...

Станула. Непорочній Діві уклонилась низенько та й сказала: "О, дякую Тобі! Сердечно дякую, моя люба Діво Маріє....!"

В останне глянула на Пречисту Матір, обернулась і тихенько вийшла з церкви. Йшла весела, втішна, бо бачила дорогу мамусю... О, який ніжний, сердечний та солодкий був її поцілуй...!

Спішилася до салі, щоби помогти Дружинницям у прийомі матерей.

...Два ангели у сніжних одежах злетіли до престола Пречистої Діви, скотили з листочків рожі на золоту тарілку дві ясненькі, дівочі перли-сльози, понесли їх ген-ген високо до самих небес та й поставили у стіп Володарки всіх віків, як молитву й ридання української дівчини у день Матері...

У церкві стало тихо... а на дорогому килимі перед образом Непорочної Діви непорушно лежали два листочки білої рожі...

Від тієї днини люди завважили на образі Преч. Діви якусь радісну усмішку, що її досі не бачили.

Теодосій Калужняцький
сотник УГА

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

ПРО "СТЕЙК" І КОВБАСУ...

Минулої пятниці стрічає мене Іван Загірний в Едмонтоні коло самого Ітона. Я щойно зліз із трена й думав десь вступити на горнятко кави, а тут передо мною стає усміхнена постать нашого друга Івана. По короткім привитанні, дізнавшись про мої пляни піти на каву, Іван, — добрий чоловік,як кожний щирий Українець, запрошує мене до реставрації. Сідаємо за стіл і чекаємо на служницю. Коли вона прийшла, Іван довго не дивлячись на "меню" замовляє собі здорового "стейку."

— Чекай Іване, кажу йому, тримай воли! Бо ти помилився. Сьогодні не інший день, а пятниця, треба обійтися без мяса.

— О о о о..., каже Іван, я належу до тих, що не привязують аж такої дуже великої ваги до тієї церковної заповіді, бо будь-що-будь, мясо таксамо смачне в пятницю, як котрого будь іншого дня.

Бачите, дорогі читачі, як гарно Іван те все представляє...

— Не знаю, Іване, не знаю, кажу йому, я ще ніколи не їв мяса в пятницю крім загальниці. Але як ти так кажеш, то я тобі вірю. Що більше, я навіть думавби, що мясо є багато смачніше в пятницю, як коли іноді. Бо в пятницю воно має приману заказаного овочу.

— Чи ви думаєте, дорогий отче, що це правдива примана?

— Чи я так думаю!... Чоловіче добрий, таж це певне:як два і два — чотири.Дивися сам. В раю Адам і Єва не мали часу покуштувати всіх овочів, що там були, й правдоподібно їм навіть на думку не прийшлоб зривати й їсти овочі з дерева знання, якщо Господь Бог бувби їм не заборонив з нього їсти. Але що зробити! Господь Бог заказав! І від тоді вони завжди тільки думали про цей овоч. А диявол не спав. Він на те чигав і при його намові наші прародичі дійшли до переконання, що заказаний овоч був кращий, ліпший і смачніший від усіх інших овочів. А що з того вийшло, то ти сам вже добре знаєш. Але скажи но ти мені, Іване, чи ти ходив до школи?

— Таж певно, й то не один рік, але дванацять...!

— Ну й тоді, як ти ходив до школи, чи забава не приманювала тебе?

— Ой, прошу отця, забава — це було моє життя, гакі в зимі, бейс бал в літі, йой! Але біда була в тім, що на забаву не було аж так дуже багато часу, субота й неділя, та й кінець. А решта часу треба було вчитися.

— А тепер добре слухай Іване: Чи забава не була таксамо приманлива й цікава в понеділок, як і в суботу?... в вівторок, в середу й в тамті дні? Після твойого способу розумовання, треба сказати ось так: "Забава приманює і зацікавлює однаково в понеділок і в інші дні,як в суботу й неділю: тому рішено, що діти будуть бавитися сім днів на тиждень, а працювати будуть... восьмого дня."

— Деж там, прошу отця — каже наш Іван — діти не є тільки на те, щоб бавитися.

— Правда, Іване. Але скажи но ти мені, чи люди є тільки на те сотворені, щоб їсти мясо? Безперечно, що ні. — Діти повинні працювати. Чому?... Чи може якраз тому, що праця — це для них забава? Та деж там, але тому, що це їхній обовязок, а обовязок стоїть чи повинен стояти завжди на першім місці в серці й життi кожної людини. Я признаю, що тобі дуже приємно їсти мясо в пятницю, але коли тобі обовязок на це не позволяє, — то треба сповнити цей обовязок.

— Але, прошу отця, кусок стейку або ковбаси...

— Таж так, стейк або ковбаса є дуже добрі, однак наколи хочеш бути повним чоловіком, чоловіком послідовним, — то треба, щоб все було на своїм місці. Ти маєш сумління, правда? Тому сумління на першім місці, а стейк і ковбаса на другім, або й на дальшім. Розум диктує, що на першім місці повинні стояти справи обовязкові, на другім пожиточні, а щойно на третім справи приємні. А якже!

о. М. Ґнесько, ЧСВВ.

ДІВЧАТА, ВСТУПАЙТЕ ДО СЕСТЕР МІСІОНАРОК!

"Лихі тепер часи, бо лихі люди. Треба, щоб люди сталися добрі, а тоді й добрі часи настануть." Такі простенькі, а глибокі змістом слова сказав недавно Св. Отець, Папа Пій XII.

Треба, щоб люди сталися добрі. Але як це зробити? Треба їх зробити справжніми християнами.

І до тієї взнеслої праці часто закликає св.Церква словами Божественного Спасителя:"Піднесіть ваші очі й погляньте на ниви, що вже білі на жниво!" (Ів. 4,35.) "Жниво велике, та робітників мало." (Мат. 9,38.) Ходіть до роботи, поборювати сучасне лихо.

Що за велика й гарна місія! Як дуже потрібна й нашому безталанному народові! А сповнити її можуть не тільки священики, монахи, місіонарі, але й українські дівчата, що стануть у рядах евангельських робітників як Сестри Місіонарки.

Сестри Місіонарки мають змогу самі жити повнотою християнського життя, та також мають великі можливості зробити багато добра для свого народу, що мов той поранений нещасливець конає на роздоріжжі й потребує помочі милосерного самарянина.

Українські дівчата! Бачите, що за прекрасна для Вас пропозиція і якщо її приймете, — то матимете світлу будуччину для свойого життя. Щож Ви на це?

Колись, у назаретському домі, як архангел Гавриїл подав Марії предложення з неба стати разом із Христом до праці над спасенням людського роду, Вона не ухилилася від високого післанництва зо страху перед великою відповідальністю, або жертвами. І тому рішучо сказала це велике слово: "Це я слуга Господня, нехай буде мені по слову твойому!" (Лук. 1,38.) Тим своїм геройським рішенням убога дівчина з Назарету поклала тривкі основи під свою велич і щастя, бо саме від тієї хвилини стали блаженною називати Її всі народи.

Українська дівчино! Перед тобою подібне знесле предложення: давати Христа й спасення людям. Христос кличе Тебе до співпраці над спасенням безсмертних душ. Українська Церква й нарід у теперішні критичні часи потребують Тебе до праці на релігійно-церковній ниві, як Сестри Місіонарки. Не відкидай легкодушно цього поклику, що запрошує Тебе віддати своє життя на службу Богові і свойому народові в Згромадженні Сестер Місіонарок Християнської Любови. Не бійся, не стидайся, не вагайся, не отягайся, не оглядайся на людей, а рішуче відповідж на запрошення Творця, що покликає Тебе до монастиря словами Марії: "Це я слуга Господня, нехай буде мені по слову Твому!" По всякі інформації в справі покликання до Закону належить звертатись на адресу:

The Missionary Sisters,
Box 180, Grimsby, Ont.

О. С. Семчук

МИТРОПОЛИТ МИХАЙЛО РАГОЗА

З того видно тільки, що між владикою Терлецьким, котрий був також єпископом острожським, а його вірним князем Острожським Константином не було ніякої єдности, порозуміння й співчуття. Що було легчим, як написати князеві листа до свойого єпископа власного та його запитати — однак замість до Терлецького, він пише до Потія.

Видно, що справа не тільки зацікавила князя, але ще більше занепокоїла, бо він пише листи в цій справі також до інших й митрополит Рагоза відповідає йому з Новгородка, де була принагідна столиця митрополитів київських. Митрополит пише до князя Константина два листи — з 12-го серпня 1595 й з 28-го вересня 1595 р., в котрих заперечує свою співпрацю в ділі унійних переговорів. Можливо, що так вимагали обставини, щоби втихомирити князя й не дати йому причини виступити проти діла зо всею силою та впливом, заки воно ще проявило назовні й така тактика оправдує справу. Однак не можна також заперечити, що така тактика дуже непевної вартости й коротка на успіх. Митрополит власноручно — "власною рукою" — підписав наради українських владик з 12-го червня 1595 й того ніколи не заперечував.

Вправді єпископ львівський Ґедеон Балабан заперечував потім свій підпис під першими нарадами владик в Бересті 1590 року в ділі Унії, однак ніколи не заперечував свого підпису митрополит Рагоза. Значить, він знав, як стоїть справа і його листи до князя Острожського можна пояснити хіба одним — тактичним підходом до справи.

Кинули жереб

Коли Цезар перейшов Рубікон, сказав: "Жереб кинений" — значить, нема повороту назад.

Коли іменем всіх владик і митрополита Іпатій Потій та Кирило Терлецький поїхали до Риму й там були прийняті на торжественнім послуханні 23-го грудня 1595 р., де прилюдно й отверто зложили заяву приступлення й повороту до церковної єдности іменем нашої Церкви й народу — тоді жереб був кинений. І тоді митрополит Рагоза оказується дуже рішучим.

В днях 6-го до 10-го жовтня 1596 відбувся собор в Бересті над Бугом, підчас котрого торжественно проголошено Унію дня 8-го жовтня 1596 р. в катедральній церкві св. о. Николая підчас відправи митрополита Рагози.

Другого дня митрополит Рагоза правив в латинській катедрі на знак єдности віри, хоч різного обряду.

І тогож пропамятного 9-го жовтня 1596 р., коли всі засоби й способи, щоби довести до порозуміння й замирення з князем Острожським були вичерпані, ба, що більше, коли князь Острожський завзявся так далеко, що прилюдно виповів послух свойому митрополиті та владикам, й коли навіть від його імені та від імені заступника патріярха Никифора проголошено викляття, яке мало впасти на голови наших владик — тоді і тоді доперва наш митрополит й владики не стерпіли явної зневаги тої й образи від людини, котра повинна була знати більше, від людини, яка ще тому три роки сама писала листи в справі Унії й робила предложення — та викляли всіх бунтівників, князя та його владик, Балабана й Копистенського, 9-го жовтня, а 10-го жовтня всіх духовних, що були з бунтівниками.

Тогож 10-го жовтня 1596 р. митрополит Рагоза за своїм власноручним підписом і всього нашого єпископату видають послання до українських вірних в справі Унії, котре послання вповні вичерпане є в згаданім творі "Унія Берестейська."

Тоді митрополит поступив рішучо і це рішення переважило справу. Унія стала ділом,за котре прийшлося терпіти якраз першому самому митрополиті.

Напад на митрополита в Слуцьку

Не довго прожив митрополит після проголошення Унії, бо всього три роки. Але й цих трьох літ стало досить, щоби надрушити здоровля й придати сивизни митрополитові.

(Д.б.)

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ
Переклад з грецької мови на українську

3. ЗІСЛАННЯ СВЯТОГО ДУХА НА АПОСТОЛІВ

1. Як настав день пядесятниці, всі були однодушно разом.
2. І неожидано роздався шум з неба, мовби від буревію, що надходить, та й наповнив увесь дім, де вони сиділи.
3. І явилися їм розділені язики, наче вогнені, й осіли на кожному з них.
4. І сповнились усі Духом Святим, та й почали говорити іншими мовами, як Дух давав їм промовляти.
5. А перебували в Єрусалимі Жиди, люди побожні, з усякого народу під небесами.
6. Колюк роздався цей гомін, то збіглась сила народу й жахнулися: бо кожен почув, що вони розмовляють їх мовою.
7. Тож здивувалися і чудувалися усі, кажучи (один до одного:) "Чиж не всі оце, що розмовляють, Галилейці?"
8. Якже це ми чуємо кожен свою мову, що в ній ми родилися:
9. Партяни й Мидяни, Еламійці й мешканці Мезопотамії, і Юдеї і Кападокії і Понту й Азії;
10. і Фригії і Памфілії й Єгипту, та й у ливійських землях край Киринеї, і захожі Римляни,
11. й Жиди й нововірці; Критяни й Арлби, — чуємо, що вони розмовляють нашими мовами про величні діла Божі."
12. І всі вони не виходили з дива, та й безрадні були й казали один до другого: "Що це має бути?"
13. Інші, насміхаючись, говорили: "Це вони повпивалися молодим вином."

Пояснення

1. Пядесятниця означає тут жидівське свято, що слідувало в сім тижнів після Пасхи, т. є у пятьдесятий день, звідти й ця назва. Це свято було установлене на подяку за жниво й на спомин проголошення Божого Закону на горі Синаї, що сталося якраз у пятьдесятий день по виході Жидів з Єгипту. (Ісход XXIII, 16; XXXIV, 22; Левіт XXIII, 15-16; Чисел XXVIII,26; Второзак. XVI, 9-10; II Макавеїв XII, 31-32.) Пядесятьниця цього року припала була на неділю, бо, як виразно свідчить Євангелія (Іван XIX, 31,) Пасху святкувано в суботу. — Так жидівське свято жнив, у Новому Завіті стало великим живом Святого Духа.

2. Цей неожиданий шум наче якого буревію, хоч подуву вітру не було, наповнив не тільки горницю, де були зібрані апостоли й учні Христові, але також дався чути в цілому Єрусалимі. Це сталося, щоби найширші жидівські круги в місті звернули увагу на це чудесне явлення. Тут бо йшло про велику річ: Впровадити торжественно Христову Церкву у жидівський світ і надати їй Божу печать.

3. Огнені язики — це символ огнистої проповіді Євангелії. І дійсно, проповідь евангельської науки, Богом обявленої, чудні діла й приклад життя Господа Ісуса Христа й усе, що він для нас учинив, виходили з уст апостолів і ще тепер виходять з уст ревних проповідників, як живий огонь, що запалює вірою й любовю серця і душі слухачів.

4. Сповнились Духом Святим, — це саме те хрищення Св. Духом, що його заповів був Христос. Дух Св. проникнув цілу їхню істоту, подібно, як огонь проникає до червоности розпечене залізо, така переміна зайшла в їхніх душах. З початкуючих, стали вони довершені, з початкових учнів, стали вчителями, що були спосібні вже навчати других. Ось тепер усе було їм ясне. Жах перед терпінням перейшов на гарячу любов до хреста; тепер вони готові йти мужно на муки й смерть. Святий Дух з труслививх людей зділав святих героїв. Крім цього всі не тільки апостоли, але й учні, зачали говорити різними мовами, як їм давав Дух Святий. Дух Святий не тільки давав їм слова, але й прегарний та знеслий зміст про величні Божі діла (стих 11.)

5. В Єрусалимі завжди перебувало довше або коротше багато Жидів з різних країв розлогої тоді римської імперії та й з сумежних з нею держав. У Єрусалимі бо шукали Жиди науки Божого Закону в школах найвизначніших тоді законовчителів; а ще більше прибувало їх на празники Пасхи й Пятьдесятниці.

6-8. Надзвичайний і неожиданий шум, що походив із неба, спричинив, що багато їх прибігли до дому, де находились апостоли й учні. Та ще більше зчудувало та й здивувало їх, коли почули, що апостоли промовляють їх різними мовами, бо кожний з них чув свою мову, у якій родився. Крім дару говорити різними мовами, апостоли одержали повноту дарів Святого Духа: Особливіший зріст та постійність у Божій ласці, велике й глибоке знання обявлених Божих правд і таємниць св. віри; потрібні дари до сповнення свойого високого апостольського уряду, а передусім мужність проповідати Євангелію. Словом це все, що Христос обіцяв їм (Ів. XIV, 17. 26! Діян. І.5,8; Марко XVI, 20; До Галатів І, 8.)

9-11. Парти; Меди й Еламіти говорили перською мовою, хоч різними її говорами. Мешканці Мезопотамії вживали вавилонської мови, спорідненої з арамайською. Кападокія, Понт і Азія т. н. Проконзулярна, в яку входила Фригія і Памфілія, вживали крім місцевих говорів також грецької мови. Єгипет, Лібія і Киринея мали свою коптійську мову; але розуміли також по грецьки. Були й Римляни, що попри латинську мову вживали рівнож грецької мови.

13. Усюди й завжди знайдуться люди, що й найсвятіші речі для них бувають предметом насмішок та й наруги.

Анна Арабська

ЖІНКА Й РОДИНА

Колись поганські народи дуже мало дбали про виховання жіноцтва, а від жінок вимагали дуже багато. І якщо жінки-матері будучи неприготованими, до своєї виховної ролі, не могли так вивязатися, як вимагали чоловіки, котрі мали доступ до тодішніх освітних інституцій, то в такім разі жінку вважали сотворінням без душі. Тоді люди не розуміли, що кожна виховна роля потребує широкого знання. Не могли зрозуміти, що ніяка людина не може другій передати чогось, чого сама не має. Роля виховання дітей — це дуже важлива й трудна роля. Навіть наша пословиця каже: діти ховати — то камінь глодати. Ніхто тієї ролі не може добре сповнити без відповідного приготування.

Українське молоде покоління в Канаді й Америці винародовлюється, бо на загал наші українські матері не знають, яке значення має для нашого життя українська мова. Їм здається, що це не робить різниці, яку мову їх діти собі візьмуть за свою рідну. Якжеж такі несвідомі значення своєї мови українські матері можуть навчати своїх дітей, яку вартість має для них їхня мова? Ми вимираємо не тому, що в наших матерей, на широкий загал нема душі, але тому, що в їхніх душах брак світла національної свідомости. Таке національне виховання, як мають наші жінки-матері, в широкому українському загалі не вистарчає, щоби нас затримати при житті, що його якраз підтримують свідоміші одиниці й українські організації, а не український загал. Наш загал, то вже такий, що ні козел, ні баран. А наш загал молодшої генерації, — це вислід, результат виховання не свідомих національно-українських матерей.

Наша преса замість із кожним роком рости в силу в своїм поширенні, з кожним роком мусить все більше боротися з більшими трудностями, бо загал українських матерей не є настільки свідомий, щоб уважав за свій обовязок мати у своїй хаті український часопис і щоб діти в її родині вміли й хотіли український часопис читати. Так само справа стоїть із національними українськими книжками. І в багатьох інших галузях нашого культурного життя є великі недомагання. Національна несвідомість, або попросту сказати темнота у українських матерей підміновує як наше родинне життя, так і наше громадянське життя.

Можна бачити, що деякі наші люди цілком не журяться винародовленням нашого молодого покоління. Вони ще мають якусь надію, що в винародовлених людях з українського походження ще таки можна буде щось українського затримати. Особливо деякі наші люди роблять собі надію, що в наших винародовлених людях, якщо їх годен назвати нашими, ще можна затримати нашу католицьку віру. З мого досвіду, хочу таким людям сказати, що їхні надії — це голос вопіющого в пустині. Можу подати сотки імен тих наших винародовлених людей, що я бачила, що підчас великого посту танцювали і навіть бачила таких, що танцювали у Великодну Пятницю, бо так роблять Англійці протестанти. Для таких наших людей ніяка наша святість вже вартости не має. Нашим винародовленим людям вже нема різниці, з ким і якої народности й віри людьми вони будуть дружитися. А правдою є, як наші люди є одружені з подругами не свойого народу, — то в їхніх родинах вже нема місця на українські скарби духа, ні на ніяку українську святість. Як український молодець одружиться з англійською дівчиною — то її мова і релігія стає пануючою в родині цього Українця. І така сама правда відноситься до української дівчини одруженої з чоловіком не Українцем. Із багатьох таких случаїв наших людей змішаних подружжям із другими народностями, я переконана, що ні наші жінки, ні наші чоловіки не вміють бути домінуючими, чи пануючими в своїм мішанім подружжі. Вся їх національна святість, в такім разі йде, або попросту до коша, або делікатно кажучи: в забуття.

В нас, як у народі, нема домінуючої психології, нема хотіння затримати своє національне "я," навіть перед тими й з тими, кого наші люди собі вибрали за найблищих і найдорощих.

(Д.б.)

Святість подружжя

Усе на світі так мудро устроєне Божою мудрістю, що нема ні одної речі, яка не малаб змоги осягнути своєї призначеної цілі. Так і подружжя, яке має за завдання приготовляти душі для неба, має питомі собі й Богом дані прикмети, завдяки котрим воно може сповнити належно своє велике завдання.

Коли св. Апостол Павло говорить про християнське подружжя, він порівнює його зо звязком між Ісусом Христом і Його св. Церквою. Як цей звязок між Церквою та її Основником є один і нерозривний, так і християнське подружжя є одне та нерозривне. І саме ці дві прикметі — одність і нерозривність — уможливлюють християнській родині осягнути високу ціль — дати дітям життя, плекати їхне тіло, душу й довести їх до досконалости. А родина не всилі сповнити свойого великого завдання, якщо в ній не буде спільного життя й взаємної любови.

І

Вже сама природа вимагає, щоб у родинному кружку була тільки одна й неподілена любов. Ця потрійна любов чоловіка, жінки й дитини не терпить ніякої любови накиненої з зовні. Вона не може погодитися навіть на припущення, що щось зможе її розірвати. Ця вимога криється в основних і загальних законах природи, а її ще більше підносить та удосконалює надприродний закон ласки. Свята Тайна охоронює ці прикмети родини.

Що така охорона є потрібна видно наглядно з того, що молодечий запал і краса у подругів скоро минають, первісна любов постепенно стигне. Спільне життя з часом виявляє багато хиб, що їх передше не бачилося. Коли життеві журби прикрасять голови сивими волосками, коли труди покриють лице зморщками, коли очі стратять свій блиск і чар, тоді щойно показується потреба чогось вищого, як сама природна любов, щоб надальше втримати між подругами первісну одність й вдержати їх разом до кінця життя. Цього доверщує Тайна Подружжя. Вона наділює подругів відвагою й силою. Вона скріпляє їхню любов, ставить їм перед очі вищі спонуки до зношення взаємних недомагань. Вона звертає їхній зір на найкращий взір християнської родини — на Пресв. Родину в Назареті.

Завідування Тайною Подружжя поручив Христос Своїй Церкві. Тому вона так часто й рішучо виступає в обороні одности й нерозривности родини. Гріхи проти подружньої вірности Церква уважає за найбільше зло й небезпеку для родини. Бож батько, що трудиться над удержанням і вихованням дитини робить це тільки в тій вірі, що це його рідна дитина. Через це навіть і найменший прояв невірности зо сторони жінки загрожувалаби мирові, любові й згоді в родині. Колиж жінка завжди вірна свойому чоловікові, вона може слушно й від нього домагатися вірности. А невірність зо сторони чоловіка підтиналаб саме коріння, самі основи родини. Отже невірність між подругами нарушує одність подружжя, а заразом є переступленням закону Божого й природного, а крім того є нарушенням чистоти й справедливости.

Велике розуміння цього виявили ще в давнині поганські народи й Жиди. У них всіх були закони й установи, що невірних подруг карали смертю. А християни, просвічені Христовою вірою, повинні ще краще це розуміти. Та не тільки розуміти, але й жити повинні так, щоб бути прикладом для других і невіруючих. (Д.б.)

о. Є. Білик, ЧСВВ.

Мучениця за невинність

БЛАЖЕННА МАРІЯ ГОРЕТТІ

(З нагоди проголошення блаженною Марії Ґоретті в базиліці св. Петра дня 27/IV/47)

Рим, дня 27 квітня 1947.

Гамірно й глітно сьогодні в базиліці св. Петра! Великанська базиліка, що в свойому нутрі може помістити 80,000 народу, ціла сповнена людьми. Куди глянеш — море голов. Серед непроглядних мас народу різного віку й різних станів вирізнюються ряди дівчат в білих довгих сукнях із білими серпанками на головах, що прибули сюди зорґанізованими ґрупами, щоб бути свідками проголошення блаженною їхньої землячки, 12-літної дівчинки—мучениці Марії Ґоретті.

Безперечно, що базиліка св. Петра була впродовж довгих століть свідком не одного торжества. В мурах тієї первопрестольної святині катол. світу відбувалися величаві торжества коронації папів і цісарів, проголошення святих і блаженних, величаві ювилеї, що стягали сюди міліони й міліони паломників із цілого світу. Отже сьогоднішне проголошення блаженною не являлосьби саме по собі якоюсь небуденною подією в літописах базиліки св. Петра й в історії св. Церкви.

Та все таки мусимо сказати, що сьогоднішне проголошення займає між собі подібними особливе, під багатьома оглядами характеристичне місце. Воно має свою питому закраску, свій питомий чар. Сьогоднішне проголошення блаженною бл. Марії Ґоретти вирізнюється від других так самою особою блаженної, як особливо дивними обставинами її смерти, а набільше дивними обставинами самогож таки проголошення.

Бо когож то сьогодні проголошує св. Церква блаженною? Кого причислює своєю Божою і непомильною повагою до хору Божих угодників? Кого вінчає вона осяяною авреолею блажениих?

Нова блаженна — це Марія Ґоретті, діва-мучениця, що перед 45 роками віддала своє життя в обороні своєї чистоти й невинности в ранній молодості, бо в 12-ому році свойого життя. Годі читати історію її життя й мучеництва без глибокого душевного зворушення й потрясення. Вже сам факт, що вона віддала своє життя в 12-ому році життя викликує в нашій душі подив й одушевлення для молоденької мучениці за невинність. Вона зложила своє життя на жертівник саме тоді, коли ми властиво наше життя щойно зачинаємо, і коли нам життя набільш дороге, й миле.

Марія Ґоретті прийшла на світ 16. жовтня 1890 року у селі Корінальдо, біля Анкони, в середущій Італії. Її батьки, бідні селяни, мусіли гірко бідувати, а навіть були змушені шукати кращого заробітку й прожитку поза родинним селом. Вони опустили свої рідні сторони й поселилися в римській Кампанії, біля міста Неттуно. Тут й виховалася мала Марійка. Вона була справжнім ангелом у своїй родині. Визначалася надзвичайною скромністю, працьовитістю, тихістю, любовю до молитви, зокрема ангельською невинністю. За оцю невинність не вагалася вона віддати навіть своє молоденьке життя.

Було це 5 липня 1902 р. В сусідстві родинного дому Марійки мешкав батько зо сином, що називався Олександер. Цей молодий 19 літній юнак вже від ранньої молодости вибрав собі неправильну дорогу життя. Зле вихований, під впливом злого товариства й читання неморальних книжок затер у своїй душі останки стиду. Він не завагався в розгарі грішної пристрасти намовляти невинну 12 літню Марійку до нечистого гріха. Одначе геройська дівиця пару разів рішуче відкинула намови спокусника. Не помогли навіть погрози. Марійка відповіла: "Можеш мене навіть вбити, але я не піду на гріх." Опір геройської дівчини розгнівав непогамованого Олександра до того ступня, що він порішив її вбити. І це сталося 5 липня 1902 р. Коли Марійка опиралася всіми силами, щоб не дати себе знасилувати, Олександер завдав їй ножем пару смертельних ран. Ще цілу добу мучилася невинна жертва. Умираючи простила великодушно свойому вбивникові, а її невинна душа відлетіла до Бога.

І ось саме тепер лунають по просторій базиліці св. Петра слова беатифікаційного оречення. Слухаєте слів непомильної Церкви, що видвигає оцю 12 літню дівчину на вівтарі, і в душі родиться почуття святого подиву й радости. На хвилю забуваєте, що ви на землі. Чудово освітлена базиліка, що потопає в морі світла; ці захоплені маси народу, що з одушевленням і оплесками вітають нову Блаженну; цей могутній хоровів у супроводі органів, що лунає вперше на честь Блаженної, і вкінці цей її образ з пальмою і лелією в руках серед ангелів — все це відносить на хвилю вашу душу в інший світ.

І раптом згадуєте і цю дивну обставину сьогоднішнього торжества. Та на переді базиліки, на почесному балконі присутня родина нової Блаженної. Це мабуть перший раз в історії, що мати присутня на беатифікації своєї доні! Що може діятися в серці 82 літньої старушки, коли тисячні маси народу враз із нею наче вперше заносять молитву до її доні, до її Марійки! Що діється зараз і в душах двох рідних сестер і брата, що також присутні на беатифікації своєї сестрички!? Та на цьому не кінець. Ще живе вбивник Марійки, що сьогодині певно плаче з радости і зо зворушення...

Це може найбільше характеристичне для сьогоднішньої беатифікації, що надає їй майже сензаційної закраски. Вбивник Олександер Серенелі, тепер 63 літній старець живе в одному монастирі і відпокутовує свій злочин. Засуджений на 30 літ тяжких примусових робіт, зараз по свойому злочині не показував ні найменшого сліду покаяння чи жалю. Аж щойно в перших місяцях тюрми наступила в його душі основна зміна. Йому чудесно явилася Марійка і під впливом цього видіння він навернувся. З відданням Божій волі відбув свою довгу кару, а вийшовши на волю сейчас вступив у монастир, щоб до смерти в строгості й покуті змивати злочин своєї непогамованої пристрасти. І він певно сьогодні в тишині монастирської келії дякує зо сльозами в очах своїй жертві, що кров її не пролилась на дармо, але виєднала йому в Бога навернення і зробила в його душі чудо: зо Савла він став Павлом...

Зо зворушеною душею опускаєте мури св. базиліки. Вам тиснуться на уста слова псальмопівця: "Дивний Бог у святих своїх"... Дійсно, дивний Бог у святих своїх! Це він, це Його ласка довершує таких чудес. Підчас коли брудна повінь нечистоти заливає світ, Він підносить на престоли мученицю за невинність, щоб застидати модерний світ, а тисячі й міліони молоді захопити чарівним й ідеальним зразком невинности. Дивний Бог в святих своїх..... Він воскрешає лелії... Він дає світові нову Агнету, нову Агафію, нову Кекелію, і тим доказує що ще не вмер дух мучеників у св. Церкві, що ще не перевелися Святі й що тільки від Святих може прийти обнова, уздоровлення зіпсутого світу. Коби дав нам Бог більше таких геройських душ, як Блаженна Марійка Ґоретті! Коби її приклад зберіг у молоді якнай більше чистих, хрустальних і лелійних душ... Тоді інакше виглядавби наш зіпсутий світ.

М. С.

— **Понад східньою Англією** що півночі зявляється якийсь незнаний літак, що по якімось часі зникає. Королівське летунство нічого не знає про лети літаків. Найшвидші англійські літаки намагалися перехопити цей невідомий літак, але даремно, — він від них швидший. Навіть славний радар не може зареєструвати, куди цей літак зникає.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ОДИНАЦЯТИЙ

[illegible] ігрищ

Кілька днів після ігрищ консул Авреліян проходжувався близько ринку.

Дивлячись на те, як робітники на приказ Доміціяна руйнували склепи, що припирали до домів і затемнювали ринок, Авреліян повторяв півголосом підхлібний вірш Маркіяліса. Деколи підносив голос так, щоби переходні його почули, бо сподівався, що хтось донесе його слова на цісарський двір.

Була девята година, тому всі склепи, склади й харчівні були відчинені. Авреліян входив то до одного, то до другого склепу й по звичаю римських панів казав собі показувати різні речі, але нічого не купував.

Увагу Авреліяна звернув на себе один звичайний склеп в глибині обдертого дому. На склепі був напис: Всячина. Великий камінний збанок прикріплений ланцюхом до одвірка вказував, що тут можна напитися вина, але в самому склепі находилася дійсно різна всячина. Крізь відчинені двері Авреліян побачив за мармуровим столом якогось молодого мужчину в чужосторонньому вбранні. Чужинець замовляв собі вино. Коли відозвався до дівчини-служниці, Авреліян виразно почув голос, що своїм звуком пригадав йому когось знайомого. Йому пригадалися молоді літа.

Тому не надумуючись довго Авреліян увійшов до винярні, хоч вона належала до тих місць, що їх високопоставлені особи не відвідували, або відвідували тільки в перебранні. Авреліян уважно приглянувся чужинцеві.

Його одяг був східній. Крій плаща сирійський темної краски, що в Римі поза часом жалоби була тільки в ужитті невільників та вбогого простолюддя. Одначе в обличчі й усій зверхності чужинець мав щось надзвичайне, інтеліґентне, що його відрізняло від сірої товпи. Коло чужинця був малий хлопчина зо старечим поглядом очей і жадібно пив вино з великого збанка.

— Чи помиляюся я, чи дійсно бачу я Василіда? — закликав Авреліян вітаючись із чужинцем.

— Так. Це дійсно я в своїй власній особі. А ти — чи не Фулвій Авреліян?

— Так. Також у своїй власній особі. Дивна стріча після таких довгих літ. Минули літа нашої шкільної приязни, відтак нашої юнацької дружби, а тепер бачиш мене консулем. А ти що робиш у Римі, Василіде?

Присівся коло чужинця, а цей по хвилі відповів:

— Я, як звичайно, дальше досліджую.

— Ти завжди цейсамий. Хібаж що іншого ти в хлопячих літах чинив? Пригадую собі, як ти вирізнявся в школі між нами всіми пильністю, здібністю і наукою. Завжди добував ти перші нагороди так, що вже не ставало вінців для тебе. А я був завжди лінивий і пустий... Чи пригадуєш собі наші суперечки й дискусії? Хоч у багатьох річах ми не погоджувалися зо собою — то одначе я любив тебе, бо крайності часто стикаються. Потім наші життеві дороги розійшлися: я пішов на службу матеріялізму й доробився слави та й пливаю в розкошах, як риба... А ти що? Чи твій розум прислужився тобі більше від мойого нерозуму? Чи та жалібна краска твойого одягу є ознакою твоєї філософії чи твойого вбожества?

Василід закусив свої губи й по хвилині відповів:

— Прийде колись і моя година!

Отже ти приїхав до Риму, щоби доробитися?

— Я не погорджую золотом, бо воно засіб до панування і я мушу його мати... Але я ще не забрався до цього.

— В добру годину ти висказав це слово. Рим — це столиця доробкевичів.

— А яким способом можна дійти до цього?

— Є два способи: перший — дістати за жінку багату дідичку... Тут Авреліян перервав і дивлячись на хлопчину, що був з Василідом, спитався:

— Чи це твій син?

— Так. Я повдовів.

— Так скоро? То оженися вдруге.

— Це легко сказати, але з ким?

— З найбагатішою жінкою в Римі, — відповів Авреліян складаючи уста до насмішки.

— А хтож є ця найбагатіша жінка в Римі?

— Фабриціева дочка — Ірина.

— Ця сибілля? Я вже чув про неї в Антіохії. Цілі Атени шаліють за нею.

Тут власник винярні звідомлений кимось про прихід консуля, випав з далекої кімнати й підлесними словами почав жертвувати Авреліянові свої прислуги.

— Чи маєш ти добре фалернеське вино? Як маєш — то принеси, але я поважно сумніваюся, щоби тепер після ігрищ ти мав такий нектар?

Господар кланяючись запевняв, що має і по хвилині приніс урну найліпшого вина. Коли давні приятелі трохи напилися, Василід сказав до сина:

— Йди, малий, і бався коло склепу.

Хлопчина відойшов, а Василід сказав до Авреліяна:

— Мій синок Ісидор, мудріший від мене. Він хитрий, як змій. Тепер можемо говорити свобідно.

Але як тільки зачали розмову, гамір счинився на ринку й хлопчина вернувшись закликав:

— Тату, тату, дивися, хто їде!

Вийшли перед винярню і побачили видовище дійсно не бачене в Римі.

Кільканацять їздців гнали на конях, а на самому переді гнала прекрасна молода дівчина.

(Д.б.)

о. Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

ЦЕРКВА ОО. ВАСИЛІЯН У ГОШЕВІ

Кожний мандрівник, що в Старому Краю їхав поїздом зо Станиславова до Стрия, як тільки виїхав з боднарівських дубових лісів, нетерпляче вичікував тієї хвилини, коли віде на принадну долину, що простиляється обабіч крутої гірської ріки, сріблистої Лімниці-Чви.

Направду, дивні й таємні почування зроджуються у душі людини, що глядить з поїзду на вершки наших Карпат. Обняла їх прозориста синява, вбрала різноколіровим оксамитом, а самі їхні вершки граються в райдугах променів, що пробігають поміж золотими окраїнами цих верхів у далекосяжні глибини, на темні ліси. Де-не-де відбиваються вони від багатогранчастих скель, щоби по хвилі пробоєм увігнатись у найглибші долини, де моглиб спочити на розприсканій водиці гірського потічка, чи може на кучерях дозріваючого вівсика... На іншому місці борзенько втікають від наших очей вузесенькі ниви збіднілих підгірян, а ми свій зір затопимо в віддалі розжареного повітря й намагаємося насильно добачити, що так гарно мерехтить на вершках цих самих Карпат? — Не добачимо! Бо сонячні промені, що прямовісно падуть на шпилі верхів, так їх освітили, так їх розпалили, що вони зливаються в одне, стають гнучкими, підносяться в голубе небо й там... зникають...

Поїзд жене впродовж гірської синяви. В наших зіницях мигне подібний образ другий, десятий і сотній.

Недаром ці гори своїм видом очаровують людину, манять і приковують її до себе. Вони в собі мають стільки різноманітної краси, стільки життя-чару, а над усе спокою!... Й тому то з давніх-давен ці люди, що шукали й шукають тієї краси, відсвіження й спокою свойого духа, линули й линуть до них, скриваються в них перед гамором цього неспокійного світу.

В таких то місцях у нашій Україні будували самітні доми люди, що хотіли провести своє життя на розважанні, на удосконаленні свойого духа, на поглибленні свойого розуму над відвічними божими правдами. Про цих людей знає увесь християнський світ, про них знає й наша Україна від перших часів свойого християнства.

І саме на нашому галицькому Підгірі маємо таке одне, чудове місце, що своєю красою привабило до себе наших давніх монахів; там вони ще в тринацятому столітті в одній замкненій долині, що сьогодні звуть її "чорний ділок," оподалік села Гошева, побудували собі скромненький деревляний монастир, що в ньому на молитві проводили своє туземне життя.

По кількох століттях, на початку вісімнацятого століття, на прохання тогочасного дідича села Гошева, Гошовського, ці монахи-Василіяни переселилися на поблизьку гору, бо тут згаданий дідич побудував їм гарний монастир і церковцю, а на їхній прожиток дав їм землю і ліс, що були на цій горі. Не багато цього всього було: кільканацять морґів глинкуватої землі та кількадесять морґів букового ліса. Найкращим даром цьогож Гошовського для тих монахів, а перш за все для їхньої церкви було те, що за його старанням монастирська церква одержала Чудотворну ікону Божої Матері. На галицькому Поділлі, в селі Дунаєві, що лежить на полудневий схід від Перемишля сталась небуденна подія. В домі місцевого шляхтича всі домашні запримітили, що ікона Божої М., що висіла на стіні, вже від кількох днів ясніла дивним сяйвом. Цю ікону та родина дістала від добре знайомого приятеля до переховку. Неспокійні тодішні часи примусили його самого скриватися перед ворогом, а він покидаючи свій дім, забрав зо собою найцінніший по всіх предках скарб, чудодійну ікону. Та знав він, що довго і далеко не зможе з нею ходити, тому цю ікону віддав під опіку свойого наліпшого приятеля, шляхтича. Це сяйво, що осяло цю ікону, викликало в усіх домашніх велике враження остраху, та ще більшого пієтизму. Тож по кілька годин кожної днини навколішках молилися перед нею, як і неменше приглядались їй, щоби пересвідчитись, чи тут їм що не привиділось? Ні, ікона з кожним наступним днем щораз більше й краще сяє, а вкінці на намальованому лиці в самих кутиках очей появилися раз, другий, третій... й десятий дві каплі чистеньких сльоз. При першій появі тих сльоз во

ни обтерли їх, та пояснювали собі всі, що на іконі могла осісти водна пара та й під впливом остудженого повітря скропилась на ній. Колиж опісля такі самі сльози, в такому самому вигляді, на тому самому місці знову появились і то кілька разів у різних порах дня й тижня, хоч всі добре знали, що кімната була суха й добре забезпечена від усякого доступу пари та й пора не була на це, пересвідчилися і зрозуміли, що тут діється надприродне явище. Тож негайно звідомили про цю небуденну й дивну подію місцевого отця пароха, а цей по вислуханні точного звіту з цілого перебігу тих явищ, та й зацікавлений ними опісля сам будучи наочним свідком їх, звідомив про все галицького митрополита у Львові, Шумлянського. У відповідь митрополит приказав привезти до себе цю надзвичайну ікону, всі списані протоколи про неї та й прикликав усіх домашніх того дому, де діялися ці всі дивні явища, щоби ще раз особисто почути від них точний перебіг усіх тих подій, як від наочних свідків. Під присягою всі зізнали так, як усе діялося й що бачили. Не було отже найменшої причини сумніватися про якісь здумані зізнання. Для всієї митрополичої комісії, як і для самого митрополита було ясне й очивидне, що тут мається діло з надприродними явищами. Кінцевим рішенням тієї комісії в цій справі було задержати цю ікону в себе, щоб у катедральному храмі виставити її до прилюдного культу для всіх вірних та й для самих спостережень, чи й надальше вже на новому місці будуть являтися подібні появи, а може щось більше й наглядніще?...

Тому то про появу тієї дивної ікони священики розповіли у своїх проповідях в катедральному храмі людям та й заохотили їх, щоб своїми щирими молитвами перед тією іконою виблагали у Всевишнього Бога особливіших і щедрих ласк вже то для себе, вже то для других. Недовго треба було ждати, щоб і тут на новому місці повторилися тісамі явища, що й в Дунаєві: сріблисті сльози в кутиках очей постійно являлися. Розрадуваний і піднесений на дусі нарід падав навколішки перед осяяною іконою Божої Матері й благав у тієї Опікунки для себе ласки...великої ласки!

ПИСАНКИ

Повернувшись до Оттави з Великодніх Свят в Алберті, муж мій і я були надзвичайно приємно здивовані чудовим дарунком — двома писанками — від одної жінки з Мондеру, Алберта. Ці писанки такі прекрасні, що просто чарували нас. Мені аж сльози стали в очах побачивши таке чудове мистецтво. Я не могла налюбуватися красою цих писанок, які були дійсно оригінально й артистично виконані.

Навіть якщо не булоб поданого імені, я булаб пізнала, що писанки були виконані Панею І. Феняк. Ті, що були на Українському Греко - Католицькому Конгресі в Винніпегу минулого року та бачили прекрасну виставу українського мистецтва, запамятають, я певна, писанки Пані Феняк. Ці писанки були такі гарні, що тільки велика артистка могла їх виконати.

Коли подумаємо, що таке мистецтво, як писання писанок, може загинути в Канаді, якщо не будемо його плекати, то аж серце болить. Тут, в Канаді, де можна свобідно розвивати культуру, ми-Українці повинні зберігати й плекати все, що є найкраще з нашої культури. В вільній державі, задержуймо наші прекрасні вишивки, наші чаруючі танки, та артизм писання писанок.

Чи Українсько - Канадійські Жіночі Орґанізації не моглиб застановитися над конечністю взяти на себе обовязок вивчання молодших жінок плекати його на славу нашого народу, а на приємність наших співгромадян?

Степанія Глинка

Здалека і зблизька

СТАР, АЛТА. Спільне Свячене. Дня 20-го квітня члени парохії Успення М. Божої в Стар урядили Спільне Свячене. На тому Свяченому гості-парохіяни, разом зо своїм о. Парохом, о. М. Горішним ЧСВВ почували ся, як одна велика родина. Настрій всіх був щиро-сердечний. Підчас обіду була збірка, яка принесла $46.00. З цього призначено $23.00 на скитальців, $23.00 на сироти. Ця парохія часто дає на добродійні цілі, а в особливіший спосіб дбає про сироти. По обіді відправлено парастаси на гробах. Опісля відбулися річні парохіяльні збори. Ухвалено:

1) Щоб дальше був дотеперішній заряд; 2) щоб парохіяльні річні збори відбувалися завжди в осені по благодарственній Службі Божі; 3) щоб дали від парохії $25. на катедратик; 4) щоб дати від парохії $20. на будову нового дому для "Українських Вістей."

Примітка Редакції: Оце є зразок правильних парохіяльних зборів. Булоб добре, щоб також інші парохії засвоїли собі такий спосіб переведення зборів. Найкращою порою для переведення зборів є осінь.

Крім цього збори повинні виносити такі точно означені ухвали, як означення суми на катедратик, на пресу, на скитальців і т.п. Треба виключити всяку непотрібну сварку про справи особисті, чи якісь далекі в житті парохії.

БОРЩІВ, АЛТА. — Концерт на будову церкви. 4-го травня ц. р. Борщів святкував своє місцеве свято. Цього дня загостив до нас церковний хор із Веґревил. Веґревільський парох о. М. Гнесько відслужив Службу Божу, а йому гарно відспівував його хор під проводом п. І. Гузія. Наш парох привітав з проповідниці наших дорогих гостей, а нас заохотив до участи в їх концерті, тим більше, що ввесь прихід з концерту призначений на будову нової церкви, що її задумують збудувати парохіяни Веґревилю. По Службі Божій у галі "Народнього Дому" відбулася скромна перекуска, що її приготовили наші пані для гостей і для нас. По перекусці зачався концерт. Найперше хор із Веґревил під проводом п. І. Гузія відспівав Канадійській гимн, а відтак на сцену вийшов містопредсідник нашого церковного комітету п. Ю. Мищій і в коротких, але щирих словах привітав дорогих гостей. Хор відспівав з чуттям "Летить галка понад балку." Відтак сім дівчат у народніх строях гарно відспівали "Сонце низенько." З чергових точок програми на особливішу увагу заслуговує барітонове сольо Василя Сисака в супроводі ґітари. Василь Сисак — 19 літній юнак має добру основу під гарний барітон. З черги дівчата виконали національний танок "Подільський Козачок." Потім гарно, змістовно й дотепно промовив парох із Веґревил о. містоігумен М. Ґнесько ЧСВВ. По його промові панни розійшлися поміж присутніх з білетами на розіґравку, а наші парохіяни розкупили кілька книжочок білетів. — У другій частині програми знов удатно виступив хор із кількома піснями, відтак виконано танок "Катерина." Присутнім подобався дует панночок Вахнянин і Березовської. При кінці наш о. парох подякував гостям за цю годинку душевної насолоди, а нашу молодь заохотив до наслідування молоді з Веґревил. Гості розїхалися оставивши найкращі враження. Щераз на цьому місці щиро дякуємо Впр. о. Ґнеськові, п. діріґентові Гузієві і всім членам та членкам цього гарного хору. Дай їм, Боже, скоро здвигнути величавий храм у Веґревил на Божу славу!

Цьогож вечора ми щераз приїхали до церкви, бо в год. 8. наш Парох відправив майське богослуження і виголосив проповідь, а відтак у галі відбулися збори Українського Катол. Юнацтва. Тому, що дотеперішній голова УКЮ Романюк захворів, головою вибрано Гриця Мищія. Містоголовою остався С. Рурка, секретаркою учителька Леся Павлій, а скарбником М. Грабець. Порішено устроїти день матері. Вибрано десять катехиток і катехитів для навчання дітей релігії в часі вакацій та порішено дати сценічну виставку. Ось так наша катол. молодь починає рухатися і діяти. Щасть, Боже!

Старий парохіянин

ЕДМОНТОН, АЛТА. — Весілля Петра Яника й Марії Гавриш. 28 квітня ц. р. в церкві св. Йосафата в Едмонтоні Впр. о. ігумен В. Каменецький ЧСВВ поблагословив подружжя п. Петра Яника з панною Марією Гавриш із Іннисфрі, Алта. Треба відмітити, що молодий мешкає в Едсон, а народився в Овкбурн, Ман. Його дві рідні сестрі вступили до Згромадження Сестер Місіонарок Христ. Любови в Ґримсбі, Онт. З приводу свойого весілля молодий зложив 5 долярів на пресовий фонд "Світла." Щиро дякуємо і бажаємо новоженцям сповнення всіх їхніх благородних бажань, здоровля і щастя!

Редакція

БОРЩІВ, АЛТА. — Весілля Анни Пук і Льва Коздровського. 29 квітня відбулося в нас весілля нашої парохіянки панни Анни Пук з п. Львом Коздровським. Напередодні свойого весілля прикладні новоженці приступили до св. Сповіді й св. Причастя. В сам день весілля наш о. парох відспівав у нашій церкві Службу Божу в намірі молодят, а відтак уділив їм св. Тайни Подружжя. Потім у галі "Народнього Дому" відбувся святочний обід. Підчас обіду наш о. парох зложив молодятам щирі побажання, а присутні відспівали грімке "многая літа." Відтак гарно промовив п. Ю. Мищій, що заохотив присутніх до збірки на "Світло." Збірку перевів староста-стрий молодої п. Микола Пук і збірка принесла $10.15. По 1 дол. зложили молодята і їх тітка Стельмачук Параскевія, що приїхала з Верміліон, Алта. Прочі зложили дрібнішими.

Усім прихильникам "Світла" щиро дякуємо, а молодій парі бажаємо щастя, здоровля і многих літ!

Редакція

КРАКІВ, АЛТА. Похорон бл. п. І. Якимишина. 11-го квітня ц. р. у Кракові помер перший піонір Кракова бл. п. Ілля Якимишин. Покійний походив із Чорткова. 1898 р. приїхав до Канади та осів в околиці Кракова. Був це чоловік сильної віри й небуденних чеснот. В обороні католицької віри боровся з різними сектантами, яких тоді не бракувало. Згодом своєю невсипущою працею досить доробився так, що не тільки вивінував свої діти, але дарував чотири акри своєї землі на церкву та й справив до церкви дороге евангелія. Взагалі, Покійний відзначався великою жертвенністю не тільки на церковні, але й на народні цілі н. пр. 1935 р. відпустив один акер землі на "Народній Дім." — Похорон при великій участі присутніх відбувся 14 квітня. Похоронні богослуження відправив о. містоігумен із Мондеру Впр. о. Модест Ґнесько, ЧСВВ, що й виголосив гарну проповідь. На обіді о. Ґнесько заохотив присутніх до збірки, відтак промовив ще Роман Тимчак, а збіркою зайнявся Микола Федун. Зібрано 10 долярів на скитальців, 3 доляри на "Українські Вісти," а 2 доляри на "Світло." — Усім жертводавцям складаємо щиру подяку, а бл. п. Іллі Якимишинові "сотвори Господи вічную память!"

Присутній

ПОДЯКА. За ласкавою згодою Хв. Редакції складаю в нашім дорогім "Світлі" сердечну подяку всім Жертводавцям із Плейн Лейку, Алта., що дня 27 квітня 1947, склали $32.00 добовільних датків для вбогих студентів - скитальців. Більші жертви зложили: П. Понич, В. Томин, Д. Чапельський, М. Макаровський, М. Кіт, М. Штоґрин, І. Варава, пані Варава, І. Савчук, Й. Якимишин, М. Опалінська, п. Тарковський, К. Журавель, Я. Матвіїв. — Нехай Божа Мати, Цариця мая, має завжди охочих Жертводавців у Своїй преласкавій опіці!

— о. А. Т.

НОВИНКИ

— **Мирова конференція у Москві** дійсно закінчилася повною невдачею, як це заздалегідь предсказала наша преса. Не тільки не підписано ніякого мирового договору, але не розвязано ні одного важного питання, що торкається Німеччини чи Австрії. В справі будучої управи Німеччини, висоти репарацій, східніх границь між Німеччиною і Польщею Молотов завжди займав неуступчиве становище проти трьох інших міністрів Маршала, Бевина й Бідольта. Отже з цього слідує, що Москва не хоче ніякого мира в середущій Європі, бо тоді вона мусілаб відтягнути свої армії. А тепер її армії стоять в серці Європи й кожної хвилі можуть кинутися на Францію, Бельгію і Еспанію.

Після конференції Державний Секретар Маршал вернувся з Москви до Вашинґтону виголосив до радія знамениту промову. Була це перша прилюдна промова Маршала відколи він перебрав уряд Державного Секретаря ЗДА. Маршал оповів про те, як Сталін його потішав, що невдала московська нарада — це тільки перша шарпанина й сутичка розвідчих сил. Одначе Сталін заявив, що він вірить у мабутне порозуміння. Та з тону промови Маршала слідує щось противне, бо Маршал сказав, що Європа — це той великий недужий, що вмирає, а рівночасно його лікарі нараджуються без кінця тоді, коли нема часу на балачки. Тому Маршал заявив, що Америка не зважаючи на Росію візьметься сама до лікування Європи. Вкінці Маршал зложив вину за невдачу конференції виключно на Росію, сказав ясно, що Росія в своїй зоні господарить не звертаючи уваги на другі зони, та веде пропаґанду, яка промовляє до пристрастей і упереджения замість до розуму й згоди. Майже вся американська й англійська преса висказалася з признанням про першу промову Маршала. Натомість комуністична преса, як це в її звичаю, накинулася лайкою.

Канада проситиме, щоб Король Юрій VI прийняв титул "Короля Канади" — так заявив у канадійському парляменті міністер заграничних справ Ст. Лоран. Дотеперішній титул Короля є перестарілий, бо не відрізняє тих заморських країн, які мають свою самоуправу (як Канада) від звичайних кольоній, що є під управою міністерства кольоній.

Премієр М. Кінґ вияснив у парляменті іміґраційну політику Канади. Премієр признав, що Канада потребує більше населення, але тому на перешкоді стоять транспортові трудноші. До Європи вже вислано іміґраційних урядників, щоби поробили заходи в справі скорого допущення іміґрантів. Першенство мають скитальці. Уряд дозволив на те, що до Канади можуть приїхати не тільки самітні свояки Канадійців (як це було досі), але можуть привезти зо собою свої родини, якщо Канадійці запевнять їм опіку. Уряд не дозволив тільки на доплив іміґрації з Китаю і з Японії. Вкінці премієр запевнив, що доплив нової іміґрації не знижить дотеперішньої життевої стопи, бо зросте число консументів і збільшиться ринок збуту. — Канадійські Українці повинні бути вдячні урядові за поширення тих іміґраційних законів, повинні з них скористати й поробити заходи, щоб спровадити до Канади як найбільше наших скитальців.

У Франції ґенерал де Ґоль, що знов виступив в політичному життї, добуває собі щораз більші впливи серед Французів. У Нормандії понад 80 процент населення піддержує цього визначного провідника й католика. Проти де Ґоля виступають тільки комуністи під проводом дезертира Тореза.

Німеччина дістане інші гроші. Нові німецькі марки надрукують у Берліні й вони матимуть тільки 10 процент вартости дотеперішної німецької марки. Німці, розуміється з цього невдоволені, але вже крайна пора, щоби в Європі закінчилася славна "диктатура німецької марки."

Китай приступив до міжнародньої Організації для скитальців IPO і згодився заплатити свою вкладку до запального буджету тієї установи. Тепер IPO має вже 13 членів. Ще бракує двох членів до того, щоби IPO перебрало аґенди УНРРА.

Польща святкувала гучно другу річницю свойого поневолення під більшовицьким чоботом. Вислано багато телеґрам Сталінові, виголошено багато промов, а польський комуніст Я. Берман заявив, що Польща буде небавом совітською републикою.

Впр. о. Іван Бала — Настоятель ОО. Редемптористів у Йорктоні виїхав до Риму на ґенеральну капітулу свого Згромадження, як представник галицької й канадійської провінції.

Єпархіяльна Референтура Іміґраційна при Централі Українців - католиків Канади у Винніпеґу вислала нашим скитальцям 520 харчевих пакунків і кільканадесять афідевітів. За цю невтомну працю Єпархіяльний референт Впр. о. совітник Степан Семчук дістав окреме признання від Преосв. Ординаріяту й від Централі. На це признання о. Семчук вповні заслужив собі. Тому й ми бажаємо О. Референтові дальших успіхів у його праці, а наших Читачів просимо помагати Єпарх. Референтурі грішми й підписанням афідевітів.

Інж. А. Білопольський редактор "Перелому" й голова Українського Комітету Арґентини іменований параґвайським консулем у Бельґії.

Др. Лонгин Цегельський у Філадельфії обходив 50 ліття своєї суспільної, політичної і редакторської праці. Др. Цегельський відомий як політик, знаменитий промовець і журналіст. Дай йому, Боже, зайняти ще міністерське крісло у вільному Києві!

—*—*—*—

Богослуження

Травень

15. Вознесення ГНІХ. (н.стиль)
Новий Київ (празник) В середу 8.30 ввечері Маївка
Чипмен

18. Неділя
Іннисфрі місто
Спас коло Мондеру (парастаси)
Ворвик
Борщів
Пено
Восток св.Михаїла. (По пол. парастаси. Вел. сповідь в неділю й слід. дні.)
Менвил (Велик. сповідь від 7.30 рано.)

22. Вознесення ГНІХ. (ст. стиль)
Плейн Лейк
Ліцюр (празник. 21-го веч. 8 год. Маївка і сповідь)

25. Неділя Сош. Св. Духа. (н.с.)
Веґревил
Левой
Ґиллярд св. Ів. Хрест.
Ст. Майкел

26. Пресв. Тройці
Новий Київ
Чипмен
Скаро

ФОНД "СВІТЛА."

По $5.00 дали: П. Санишин — Н. Й., **$4.70:** — Н. і М. Лесюк Мондер. **По $4.00:** П. Бойко — Ґолден, П. Сацьків — Едмонтон. **По $3.00:** М. Ярміли Стівенсон, А. Василишин — Н. Й., Ю. Шевчук — Н. Й., Р. Єванюк — Шикаґо. **По $2.00:** М. Заіло — Лешор, А. Бучко — Ґримсбі, М. Маркієвич — Торонто, М. Черпанюк — Н. Й., В. Яворський — Дервент, А. Хомин — Дервент, Т. Олійник — Шикаґо, Н. Гизір — Шикаґо, П. Дмитрів — Шикаґо, Д. Кісіль — Нюфенс, Т. Савчук — Ранасвелі, Е. Бойко — Торонто, І. Костик — Сейре, К. Рибалик — Честер, о. М. Мищишин — Амстердам, О. Фостик — Філадельфія, О. Висоцький — Честер, А. Вонасевич — Ванкувер, П. Прокопій — Монтреаль. **$1.85:** Анна Середа — Мондер. **По $1.00:** Гр. Ф. Різун — Ворвик, П. Стрілець — Портедж ла Прері, М. Стрембіцька — Транскона, А. Маценюк — Ст. Вілліям, В. Прокопенко — Кінґставн, М. Дризіський — Амбридж, Н. Іліяс — Шикаґо, Е. Коцур — Шикаґо, П. Дмитришин — Гемтренк, К. Путас — Мекіс Рокс, К. Бучко — Н. Й., М. Кчук — Н. Й., І. Петах — Перт Амбой, Г. Тчач — Константія, З. Маціборa — Портедж ла Прері, І. А. Опульський — Оттава, о. А. Луговий — Етелберт, К. Горон — Мондер, А. Осада — Мондер, М. Дудяк — Питсвінґ, І. Добровольський — Н. Й., К. Мищишин Н. Й., В. Осадчук — Ґоргем, М. Гаверлюк — Ферфілд, Е. Качмій — Детройт, А. Никифорчук — Едмонтон, А. Романюк — Шикаґо, І. Решнюк — Сенді Репидс, І. Мороз — Веґревил, М. Дерун — Торонто, К. Маринюк — Винніпеґ, І. Жукотинський — Винніпеґ, Д. Скрипник — Винніпеґ, А. Андрус — Винніпеґ, К. Ференс — Винніпеґ, С. Гнідан — Винніпеґ, М. Голубовський — Бімсвелі, Ю. Михалищин — Портедж ла Прері, Й. Донека — Мірс, Й. Варава — Мондер, М. Никифорук — Верґевил, І. Гриценко — Амстердам, Н. Коваль — Гезелджін, Н. Якимець — Новий Київ, С. Бойчук — Ст. Брідес (.50), Й. Осмак — Ледук, М. Тиндик — Ледвуд, К. Новак — Джерсі Сиђі, І. Голик — Нюварк, І. Дукан — Філадельфія, Ф. Сантак — Поттсвелі, М. Юркевич — Сидні, П. Чарко — Ґрейт Дір, П. Анрдоник — Монтреаль, П. Бадзь — Лемінґтон, С. Пасічний — Винніпеґ, І. Яворський — Ґримсбі, Я. Пунак — Седар, В. Вернюк — Ройкрофт, Т. Попик Лешор, З. Вурко — Едмонтон, А. Тинська — Кукс Крік, І. Бунчак — Вудлайн, Е. Чура — Вотервайт. П. Войцієнщ — Солвей, Т. Кишлиця — Мекіс Рокс, К. Баранюк ($1.50) — Олифант. М. Всякий — Гест. он Гедсон, М. Валовень — Філтон, А. Моночик — Детройт, А. Вус — Шикаґо, К. Дідух — Шикаґо, Т. Подній Шикаґо, Гр. Маік — Пассаік, Гр. Миклюш — Шикаго, Й. Якимишин — Пейн Лейк,

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1. о. Маріян Цурковський зо Стрия, що тепер перебуває у Франції, повідомляє свойого сина Маріяна і всіх своїх рідних розкинених по всьому світі, що живе й жде від них вістки.

2. Професор Микола Угрин з Купятич шукає брата й друга з дитячих літ Петра Саса сина Миколи зо села Молодович.

3. Дмитро Матвій, що тепер перебуває в Еспанії, пошукує Анну Холева зо села Лучинці пов. Рогатин.

4. Станислав Гунька з Колоколина, що тепер перебуває у Швайцарії, пошукує Петра Ґринькова зо села Журви пов. Рогатин, що перебуває десь у Канаді. Перед виїздом Гринькова до Канади Гунька служив у нього.

ФОНД "СВІТЛА"

На травень і червень вийшла нова книжечка **Два Молебні й Вервиця** (Молебен до Пр. Серця Христ. і Молебен до Преч. Діви, з двома піснями і Вервицею.) Ціна ...... 10ц.

Ціни молитовників дещо піднесені:

Більший молитовник: **"Просіть і дасться вам,"** сторін 432, оправл. в морокко з золотими витисками $2.25

Отче наш, мол. для молоді, стор. 224 оправл. в наслід. шкіри .... $.80
в морокко зо золотими витисками: $1.25

Дай Кінґдом кам (англ. укр.) стор. 140 опр. в полотно .... $.70
опр. в морокко з золотими витисками: $1.10

Часослов, відбитка з 1910 в морокко: $5.50

Любім Ісуса, кн. до набож. для Ап. Мол. .... $.50

Чи Ви вже відновили передплату "Світла на 1947 рік?

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го травня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Число 10.

Українці-католики Канади!

У вівторок 3-го червня ц. р. столиця Алберти Едмонтон переживатиме історичну подію. Цього дня відбудеться торжественне відкриття нової українсько - католицької церкви св. свщмч. Йосафата. Будову того величавого храму розпочали Ваші батьки-перші піоніри серед українських поселенців в Алберті, а докінчили її Ви своєю працею і своїми жертвами. Торжество відкриття церкви буде тим величавіше, що його довершить сам Заступник Папи Римського Еміненція Кардинал Є. Тіссеран, що цього дня завітає до Едмонтону. Рано привітаємо Достойного Гостя на залізничому двірці, відтак відбудеться відкриття нової церкви й перше благословення, потім відправиться Архиєрейська Служба Божа й буде проповідь. Після богослужень в полудне в год. 1-ій відбудеться бенкет у честь Еміненції Кардинала Тіссерана, а ввечері буде святочний концерт.

На це свято запрошуємо всіх Українців. Прийдіть, приїдьте, заохотіть других, а піднесетеся на дусі й доступите архиєрейського благословення від Заступника самого Вселенського Архиєрея. Тому запрошуємо Вас, очікуємо Вас і привітаємо Вас в Едмонтоні!

ОО. Василіяни, Едмонтон

Еміненція Кардинал Тіссеран в Америці

Еміненція Кардинал Є. Тіссеран прибув до Злучених Держав з приводу двісталіття одного з найстарших університетів у Принстоні Н. Дж. Там Його Еміненція виголосив дві прилюдні лекції та приймив почесний докторат літератури. В неділю 27-го квітня Його Еміненція одержав почесний докторат права в католицькому університеті Фордгем у Ню-Йорку. На цьому торжестві були присутні наші Владики: Преосв. Кир Константин Богачевський, Єпископ-Ординарій, Преосв. Кир Амвроз Сенишин, Єпископ-Помічник і Преосв. Кир Данило Іванчо, Єпикоп карпатських Українців. Еміней. Кард. Тіссеран виголосив довгу промову, в якій зясував значення східніх обрядів у катол. Церкві, згадав про теперішне мучеництво християн на Сході, а відтак звернувся до наших Єпископів та висловив свою радість з того, що наша Церква процвітає в Злучених Державах. 30-го квітня Його Еміненція поїхав до Шикаґо, де гостював у кардинала Стрітча й взяв участь у торжестві Розари Каледжа, де виголосив теж прилюдну лекцію. 4-го травня Його Еміненція був на нашій Архиерейській Службі Божій у церкві ОО. Василіян у Шикаго, що її відправив Преосв. Кир Амвроз. 18-го травня Еміненц. Кардинал Тіссеран візьме участь в нашій Архиерейській Службі Божій в українській катол. катедрі у Филадельфії та гостюватиме в Преосв. Кир Константина. В червні Високодостойного Гостя вітатиме наша Єпархія в Канаді.

Всесв. О Ген. Вікарій ЧССВ в Америці

7-го січня ц. р. теперішній Ґен. Вікарій Чина св. Василія В. Всесв. О. Гліб Кинах з головним прокуратором о. Йосафатом Лабаєм прибув з Риму до Бразилії, де відвідав усі станиці праці ОО. Василіян. Такі самі відвідини відбули оба згадані Отці в Арґентині, відки літаком прибули до Північної Америки 25-го квітня. Після перегляду василіянських монастирів і станиць в Америці, оба Отці Настоятелі приїдуть до Канади в тійсамій цілі.

Десять заповідей комсомольців

Централя Комуністичної Молоді (Комсомол) в Новосибірську проголосила таких десять комуністичних заповідей для молоді: 1) Не забувай ніколи, що духовенство — це найзавзятіший ворог держави й комунізму. 2) Старайся навертати своїх приятелів на безбожництво. Не забувай, що Сталін — це вожд безбожників не тільки в СССР, але й в цілому світі. 3) Старайся переконати своїх приятелів, щоби не ходили на ніякі богослуження до церков. 4) Уважай на шпигунів і сам доноси саботажистів. 5) Поширюй безбожну літературу серед народу. 6) Будь воюючим безбожником. 7) Перешкоджуй релігійним чинникам, щоб вони не впливали на твоїх сусідів. 8) Будь добрим енкаведистом, бо чуйність над безпекою держави — це обовязок кожного безбожника. 9) Підтримуй безбожницький рух грішми, бо це поможе заграничній пропаґанді. 10) Будь безбожником з переконання, бо в противному випадку не зможеш бути добрим комуністом. Атеїзм і комунізм є нерозривно злучені.

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

РЕЛІҐІЯ І НАРІД

Знаний французький безбожник Вольтер у хвилині ліпшого натхнення написав такі слова "Знищити релігію — це значить залюднити землю розбійниками, злочинниками й потворами." А цісар Наполеон I сказав: "Ніякий нарід не може існувати без моралі, а нема справжньої моралі без релігії." Зрештою тесаме доказала нам історія: де релігія находить признання, там панує висока моральність і навпаки з усуненням релігії настає повне розперезання обичаїв. Доказом цього була Франція при кінці XVIII століття. З усуненням релігії там настала така необичайність, що самі провідники революції, які недавно усували релігію, старалися наново впровадити честь "Найвищого Єства," щоби ратувати розпусний французький нарід.

Відтак релігія плекає справжню культуру, цивілізацію і здоровий поступ. Щоби це доказати, вистарчить дати відповідь на такі питання: Хто врятував націнніші добутки старинної культури? Хто створив новітню культуру й цивілізацію при помочі нових великих ідей? Хто дав просвіту й виховання колись варварським народам? Хто й сьогодні несе світло знання, виховання і культури диким народам Азії, Африки й Австралії? Хто поширив справжню освіту через оснування шкіл, видавання книжок та розвій наук? Цього всього довершила релігія, а в першу черґу релігія християнська. Це доказують навіть невіруючі історики релігій. Отже сьогоднішня наука, штука, цивілізація і культура — це діти релігії. Тому те все, що ослаблює релігію, одночасно здержує всякий поступ, спинює розвиток культури й цивілізації.

Вкінці додаймо ще й це, що хоч релігія каже нам скермовувати наш зір до неба — то одначе вона не осуджує посідання дібр дочасних. Що більше, релігія стоїть на сторожі приватної власности. Хоч релігія каже нам боротися зо змисловістю — то одначе вона не вважає тіла чимось злим у своїй істоті, а навіть не забороняє нам гідної розривки й приємности. Хоч релігія виступає остро проти визискування робітника — то одначе вона не противиться розвиткові промислу. Хоч релігія каже нам старатися передусім про пізнання Божої правди — то одначе вона не осуджує поступу науки. Хоч релігія каже нам любити Бога понад усе — то одначе не осуджує любови свойого народу й своєї батьківщини, навпаки зачисляє її до святих обовязків людини й до надприродних чеснот християнства. Отже бачимо, скільки добра людство завдячує релігії, особливож релігії християнській.

А хто зчислить ці всі добродійства, що їх наш український нарід завдячує християнській релігії? Ця релігія перемінила наш нарід з дикої орди ідолопоклонників на культурну націю світа. Релігія принесла нашому народові освіту, письменство, школи, помогла розвиткові нашого законодавства й суспільного ладу. Релігія освятила родинне життя нашого народу, вона витиснула своє пятно на нашому громадянському й національному житті, вона виховала нам наших рідних українських святих як: св. Володимир В., Ольга, св. Борис і Гліб, св. Антоній і Теодосій печерські, св. Йосафат і ін. Християнська релігія визначила нашому народові велике післанництво нести світло Христової віри, та західної культури на далекий схід. (Д.б.)

Велике Свято Едмонтону

Не тільки одиниці, але й спільноти переживають деколи свої світлі хвилини, що незатертим спомином западають глибоко в душі членів тієї спільноти. Нема сумніву, що до таких світлих хвилин у житті тієї спільноти, що її становить українська католицька парохія в Едмонтоні, буде належати пропамятний день 3 червня ц. р. Цього дня Еміненція Кардинал Євген Тіссеран — Секретар Свящ. Конґреґації Східньої Церкви й Заступник самого Вселенського Архиерея Пія XII відвідае столицю Алберти Едмонтон, довершить відкриття нової парохіяльної церкви св. свщмч. Йосафата й наділить її першим благословенням. Це буде направду велике свято, бо головною особою цього свята буде Заступник самого Святішого Отця, бо це буде свято тієї релігійної спільноти, що мае найбільше число католиків в Алберті, бо це свято відбудеться в столиці Алберти та в найбільшому осередку перших українських поселенців, бо вкінці це буде благословення одної з найкращих церков у Канаді, що належить до найвеличавіших памятників українського церковного будівництва.

Нова церква мае свою багату історію. Ця історія вяжеться тісно з іменем сьогоднішнього Преосвященого Кир Василія Ладики та й з іменем о. Созонта Дидика, ЧСВВ. О. С. Дидик з великим вкладом труду збудував стару деревляну церкву, що досі служила душевним потребам Українців-католиків в Едмонтоні. Це сталося 1905. Колиж парохія зросла й мала деревляна церква не могла помістити всіх вірних, в 1913 о. Дидик побільшив цю церкву. Від 1923 р. парохом Едмонтону був о. В. Ладика— наш теперішній дорогий Архиерей. Він зрозумів потребу великої і гарної мурованої церкви для тутешньої парохії. Тому започаткував будівельний фонд на ту ціль. Колиж 1929 Апостольська Столиця іменувала едмонтонського пароха о.В. Ладику Єпископом для Українців-католиків у Канаді, тоді Настоятелі Чина призначили о. С. Дидика вдруге парохом Едмонтону. І як у самих початках едмонтонської парохії 1904 р. о. Дидик збудував першу деревляну церкву, так і тепер узявся до будови другої мурованої церкви. Зачав від ощадного збирання фондів. Тимчасом парохія зростала. 1939 парохія начисляла вже понад 350 родин і понад 600 дітей. Показалася необхідність більшої церкви. Тому 12 лютия 1939 р. о. Дидик скликав парохіяльні збори в справі будови церкви. Будівельний фонд виносив 13.650 дол., отже було з чим зачинати. Всі згодилися на будову новоі великої і гарної церкви. Вибрано Комітет будови, в склад якого ввійшли: Григорій Демків, Осип Коренда, Іван Ісаїв, І. Боцюрків, М. Мазурик, С. Цитульський, О. Голик, С. Посліх, Н. Адамець, Д. Сафранчук, Н. Федьо й І. Гукало. Пляни нової церкви начеркнув знаний архитект о. Пилип Ру Чина ОО. Облятів, а керму всієї будови взяв у свої руки Михайло Янчинський.

Праця кипіла, Едмонтонські парохіяни жертвували свою працю і гроші, а з фармів напливали щедрі жертви. Вже 1 жовтня 1939 р. відбулося торжествене посвячення угольного каменя, що його довершив Преосв. Кир Василій в асисті тодішного Протоігумена бл. п. о. Н. Крижановського ЧСВВ та численних Отців з Мондеру й Едмонтону. Парохія погостила тоді понад 600 гостей спільним обідом у "Народнім Домі." Праця пішла дальше з подвоеною ревністю так, що вже після двох літ на банях в промінних сонця запишалися хрести. 21-го вересня 1941 р. серед великого здвигу народу відбулося величаве посвячення хрестів. 1941 р. о. Дидик, що поклав найбільші заслуги коло будови нової церкви, виїхав на сталй побут до Злучених Держав, а парохом Едмонтону став о. Василь Каменецький, ЧСВВ. Він своїм орґанізаційним хистом і своею потягаючою вимовою доказав того, що навіть в роках війни й браку матеріялу роздобув майже зпід землі все потрібне, викінчив церкву внутрі і приготовив до торжесвенного відкриття, що його довершить Високодостойний Гість Еміненція Кардинал Тіссеран.

Тому всі Українці католики Алберти повинні взяти участь у торжестві відкриття нової ц е р к в и в Е д м о н т о н і. Тож усі на 3-го червня до Едмонтону приїжджайте поодиноко й громадно, зорганізовано прийдьте в столицю Алберти Едмонтон. Очікуемо Вас, приймемо Вас і привітаемо. Прийдьте у вівторок рано на Архиерейську Службу Божу! Візьміть участь у полудне у святочному бенкеті і ввечері в концерті. Вітайте нам!

Парохіяни греко-кат. парохії в Едмонтоні.

ДВА ЛИСТОЧКИ БІЛОЇ РОЖІ

(У ДЕНЬ МАТЕРІ)

Саме в пору впорядчик закінчив свою роботу в церкві св. Миколая.

Сьогодні Служба Божа для молоді розпочалася перед престолом Божої Матері. Напереді престола на стіні видніе гарний образ Божої Матері з Дитятком Ісусом на руках. Прибрали його великими червоними рожами — по двадцять три з кожного боку, посередині одна найкраща... Сорок сім червоних рож... стільки рож, скільки мае сьогоднішній рік...

На престолі білі лелії...

Ступінь та східці перед престолом накриті великим зеленим килимом, зо східними взорами.

При самих східцях по лівому боці стоять маленькі дівчатка у білих суконочках зо шовковими закидками на плечах (мантійками) та й віночками на головах, а по правому боці хлопчики; всі держать у своїх рученятах біленькі лелійки; за ними пишаються у ясноголубих шовкових мантійках із ніжненьким серпанком на закосичених головах уже трохи старші дівчата.—Станули в чотирьох рядах; в кінцевих двох рядах у шовкових білях мантіях, довгих по саму землю, заступили Марійський гурток-дівчата найстарші. Напереді цього півкола в головному переході румяна школярка держить на шовково-голубій подушині вінець щирозолотий, а по її боках синьо-жовті хоругвки: позаду неї молодець держить золотий хрест, за ним сяе Марійський прапор прикрашений по боках двома вишитими хоругвами...

Чорняві, біляві та русяві з рожевими гарними личками, мов ангели стоять довкруги Чистої Діви всі невинні діти Марії.

По св. Євангелії о. парох у своїй короткій проповіді розпалив у молоденьких серцях ще більше полумя любови до Небесної Матері. По проповіді хор дальше продовжуе свій ангельський спів у честь Найдорощої Неньки. У церкві вірних повнісенько. Головні двері відчинені на розтвір, а легенький маевий вітрець своїм подихом по церкві злегенька хвилюе ніжним голосом співачки, що співае тужну-тужну молитву—скаргу до Матері:

...Глянь скільки в нас посвяти, жертв і муки,
Скільки наш люд пролив крови і сліз.
Ах, простягни над нами свої руки
І дай тих ласк, що Син Твій нам приніс.
Чи е де стяг, щоб так його топтали,
Чи е де люд, щоб тільки кривд зазнав?
Ми споконвік терпіли та ридали,
О, дай, щоб плач наш марно не пропав.

На цьому спів на хвилину затих... Дзвінок від престола дав знак, що зближаеться хвилина, в якій Євхаристійний Христос загостить до невинних і святих сердець... "Єдин свят, един Господь..." Вся молодь приступае до св. Причастя. Навколішках вітають Ісуса.. Одні молять за спокій душі своеї дорогої мами, другі, щоб та всеможна Мати додала ще більше літ, здоровля та благословення для любої матусі...

Священик кінчае Богослужбу, а хор велично співае Марійський гимн:

Під святим стягом Марії
Станьмо згідно, щиро всі,
Сильні в вірі і надії
Зеднані в святій любві.
Між народ спішімо сміло,
Як апостоли борці,
На святе, велике діло:
"Відновляти все в Христі."

Довгою і густою лавою нарід виходить з церкви. Поміж ним на дворі, а ще більше у самій церкві видніе, як білий цвіт: молодь... Остання збігла з хорів молоденька Дружинниця-співачка. Легесенько мов метелик перелетіла поміж лавки, ступила на мякий зелений килим, клякнула перед образом Божої Матері, зложила руки до молитви та й почала говорити: "Богородице Діво, радуйся...." — а дальше сердечнішими словами благати: "Небесна Нене, верни мені мою мамусю... усім поможи... усім українським дітям... Верни нам нашу Неню-Україну, Тиж е Матірю нашого Рідного Краю... Ти добра, Ласкава і Всемогуча... Пречиста Діво, верни... верни мою маму... а як уже не можеш уволити цю мою волю — то Сама стань за неї мені... порадь... поможи мені, порятуй мене... успокій та потіш мое серце... — благаю!"

Дрібні сльози затремтіли в дівочих очах... Чи яка заслона найшла на них?... Ні. Вона бачить, як образ Пречистої чомусь блідне... зникае, а на його місці являеться жива.. її жива матусенька... Вона сходить з престола, приголубила любу донечку до свойого серця та й на її гарячому личку зложила солодкий поцілунок... Повільно мов мряка відходила, своїмиж очима непорушно одна в другу вдивлялися. Ще раз простягнула руки до милої доні, притиснула їх до її серденька.. Заболіло серце у дівчини наче хтось голкою вколов. Ахнула тихенько, обома руками вхопилася за лівий бік, де була пришпилена біла рожа: гостра колючка вколола в її дрібненький палець. Наче з милого сну пробудилася, прочуняла. Деж поділася дорога матуся?...Тільки образ Пречистої Діви перед її очима дальше виднів. Як тільки охолонула, руки від серця опали, а ними струсила два листочки рожі на зелений килим; дві чистенькі сльози з ясно-синіх очей дівчини впали на білі шовкові платочки...

Станула. Непорочній Діві уклонилась низенько та й сказала: "О, дякую Тобі! Сердечно дякую, моя люба Діво Маріе....!"

В останне глянула на Пречисту Матір, обернулась і тихенько вийшла з церкви. Йшла весела, втішна, бо бачила дорогу мамусю... О, який ніжний, сердечний та солодкий був її поцілуй...!

Спішилася до салі, щоби помогти Дружинницям у прийомі матерей.

...Два ангели у сніжних одежах злетіли до престола Пречистої Діви, скотили з листочків рожі на золоту тарілку дві ясненькі, дівочі перли-сльози, понесли їх ген-ген високо до самих небес та й поставили у стіп Володарки всіх віків, як молитву й ридання української дівчини у день Матері...

У церкві стало тихо... а на дорогому килимі перед образом Непорочної Діви непорушно лежали два листочки білої рожі...

Від тієї днини люди завважили на образі Преч. Діви якусь радісну усмішку, що її досі не бачили.

**Теодосій Калужняцький
сотник УГА**

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

ПРО "СТЕЙК" І КОВБАСУ...

Минулої пятниці стрічае мене Іван Загірний в Едмонтоні коло самого Ітона. Я щойно зліз із трена й думав десь вступити на горнятко кави, а тут передо мною стае усміхнена постать нашого друга Івана. По короткім привитанні, дізнавшись про мої пляни піти на каву, Іван, — добрий чоловік, як кожний щирий Українець, запрошуе мене до реставрації. Сідаемо за стіл і чекаемо на служницю. Коли вона прийшла, Іван довго не дивлячись на "меню" замовляе собі здорового "стейку."

— Чекай Іване, кажу йому, тримай воли! Бо ти помилився. Сьогодні не інший день, а пятниця, треба обійтися без мяса.

— О о о о..., каже Іван, я належу до тих, що не привязують аж такої дуже великої ваги до тієї церковної заповіді, бо будь-що-будь, мясо таксамо смачне в пятницю, як котрого будь іншого дня.

Бачите, дорогі читачі, як гарно Іван те все представляе...

— Не знаю, Іване, не знаю, кажу йому, я ще ніколи не їв мяса в пятницю крім загальниці. Але як ти так кажеш, то я тобі вірю. Що більше, я навіть думавби, що мясо е багато смачніше в пятницю, як коли іноді. Бо в пятницю воно мае примару заказаного овочу.

— Чи ви думаете, дорогий отче, що це правдива примана?

— Чи я так думаю!... Чоловіче добрий, таж це певне: як два і два — чотири. Дивися сам. В раю Адам і Єва не мали часу покуштувати всіх овочів, що там були, й правдоподібно їм навіть на думку не прийшлоб зривати й їсти овочі з дерева знання, якщо Господь Бог бувби їм не заборонив з нього їсти. Але що зробити! Господь Бог заказав! І від тоді вони завжди тільки думали про цей овоч. А диявол не спав. Він на те чигав і при його намові наші прародичі дійшли до переконання, що заказаний овоч був кращий, ліпший і смачніший від усіх інших овочів. А що з того вийшло, то ти сам вже добре знаеш. Але скажи но ти мені, Іване, чи ти ходив до школи?

— Таж певно, й то не один рік, але дванацять...!

— Ну й тоді, як ти ходив до школи, чи забава не приманювала тебе?

— Ой, прошу отця, забава — це було мое життя, гакі в зимі, бейс бал в літі, йой! Але біда була в тім, що на забаву не було аж так дуже багато часу, субота й неділя, та й кінець. А решта часу треба було вчитися.

— А тепер добре слухай Іване: Чи забава не була таксамо приманлива й цікава в понеділок, як і в суботу?... в вівторок, в середу й в тамті дні? Після твойого способу розумовання, треба сказати ось так: "Забава приманюе і зацікавлюе однаково в понеділок і в інші дні, як в суботу й неділю: тому рішено, що діти будуть бавитися сім днів на тиждень, а працювати будуть... восьмого дня."

— Деж там, прошу отця — каже наш Іван — діти не е тільки на те, щоб бавитися.

— Правда, Іване. Але скажи но ти мені, чи люди е тільки на те сотворені, щоб їсти мясо? Безперечно, що ні. — Діти повинні працювати. Чому?... Чи може якраз тому, що праця — це для них забава? Та деж там, але тому, що це їхній обовязок, а обовязок стоїть чи повинен стояти завжди на першім місці в серці й житті кожної людини. Я признаю, що тобі дуже приемно їсти мясо в пятницю, але коли тобі обовязок на це не позволяе, — то треба сповнити цей обовязок.

— Але, прошу отця, кусок стейку або ковбаси...

— Таж так, стейк або ковбаса е дуже добрі, однак наколи хочеш бути повним чоловіком, чоловіком послідовним, — то треба, щоб все було на своїм місці. Ти маеш сумління, правда? Тому сумління на першім місці, а стейк і ковбаса на другім, або й на дальшім. Розум диктуе, що на першім місці повинні стояти справи обовязкові, на другім пожиточні, а щойно на третім справи приемні. А якже!

о. М. Хнесько, ЧСВВ.

ДІВЧАТА, ВСТУПАЙТЕ ДО СЕСТЕР МІСІОНАРОК!

"Лихі тепер часи, бо лихі люди. Треба, щоб люди сталися добрі, а тоді й добрі часи настануть." Такі простенькі, а глибокі змістом слова сказав недавно Св. Отець, Папа Пій XII.

Треба, щоб люди сталися добрі. Але як це зробити? Треба їх зробити справжніми християнами.

І до тієї взнеслої праці часто закликае св. Церква словами Божественного Спасителя: "Піднесіть ваші очі й погляньте на ниви, що вже білі на жниво!" (Ів. 4,35.) "Жниво велике, та робітників мало." (Мат. 9,38.) Ходіть до роботи, поборювати сучасне лихо.

Що за велика й гарна місія! Як дуже потрібна й нашому безталанному народові! А сповняти її можуть не тільки священики, монахи, місіонарі, але й українські дівчата, що стануть у рядах евангельських робітників як Сестри Місіонарки.

Сестри Місіонарки мають змогу самі жити повнотою християнського життя, та також м а ю т ь великі можливості зробити багато добра для свойого народу, що мов той поранений нещасливець конае на роздоріжжі й потребуе помочі милосерного самарянина.

Українські дівчата! Бачите, що за прекрасна для Вас пропозиція і якщо її приймете, — то матиете світлу будуччину для свойого життя. Щож Ви на це?

Колись, у назаретському домі, як архангел Гавриїл подав Марії предложення з неба стати разом із Христом до праці над спасенням людського роду, Вона не ухилилася від високого післанництва зо страху перед великою відповідальністю, або жертвами. І тому рішучо сказала це велике слово: "Це я слуга Господня, нехай буде мені по слову твойому!" (Лук. 1,38.) Тим своїм геройським рішенням убога дівчина з Назарету поклала тривкі основи під свою велич і щастя, бо саме від тієї хвилини стали блаженною називати Її всі народи.

Українська дівчино! Перед тобою подібне знесле предложення: давати Христа й спасення людям. Христос кличе Тебе до співпраці над спасенням безсмертних душ. Українська Церква й нарід у теперішні критичні часи потребують Тебе до праці на релігійно-церковній ниві, як Сестри Місіонарки. Не відкидай легкодушно цього поклику, що запрошуе Тебе віддати свое життя на службу Богові і свойому народові в Згромадженні Сестер Місіонарок Християнської Любови. Не бійся, не стидайся, не вагайся, не отягайся, не оглядайся на людей, а рішуче відповідж на запрошення Творця, що покликае Тебе до монастиря словами Марії: "Це я слуга Господня, нехай буде мені по слову Твому!" По всякі інформації в справі покликання до Закону належить звертатись на адресу:

**The Missionary Sisters,
Box 180, Grimsby, Ont.**

О. С. Семчук

МИТРОПОЛИТ МИХАЙЛО РАГОЗА

З того видно тільки, що між владикою Терлецьким, котрий був також епископом острожським, а його вірним князем Острожським Константином не було ніякої едности, порозуміння й співчуття. Що було легчим, як написати князеві листа до свойого епископа власного та його запитати — однак замість до Терлецького, він пише до Потія.

Видно, що справа не тільки зацікавила князя, але ще більше занепокоїла, бо він пише листи в цій справі також до інших й митрополит Рагоза відповідае йому з Новгородка, де була принагідна столиця митрополитів київських. Митрополит пише до князя Константина два листи — з 12-го серпня 1595 й з 28-го вересня 1595 р., в котрих заперечуе свою співпрацю в ділі унійних переговорів. Можливо, що так вимагали обставини, щоби втихомирити князя й не дати йому причини виступити проти діла зо всею силою та впливом, заки воно ще прозябло назовні й така тактика оправдуе справу. Однак не можна також заперечити, що така тактика дуже непевної вартости й коротка на успіх. Митрополит власноручно — "власною рукою" — підписав наради українських владик з 12-го червня 1595 й того ніколи не заперечував.

Вправді епископ львівський Ґедеон Балабан заперечував потім свій підпис під першими нарадами владик в Бересті 1590 року в ділі Унії, однак ніколи не заперечував свого підпису митрополит Рагоза. Значить, він знав, як стоїть справа і його листи до князя Острожського можна пояснити хіба одним — тактичним підходом до справи.

Кинули жереб

Коли Цезар перейшов Рубікон, сказав: "Жереб кинений" — значить, нема повороту назад.

Коли іменем всіх владик і митрополита Іпатій Потій та Кирило Терлецький поїхали до Риму й там були прийняті на торжественнім послуханні 23-го грудня 1595 р., де прилюдно й отверто зложили заяву приступлення й повороту до церковної едности іменем нашої Церкви й народу — тоді жереб був кинений. І тоді митрополит Рагоза оказуеться дуже рішучим.

В днях 6-го до 10-го жовтня 1596 відбувся собор в Бересті над Бугом, підчас котрого торжественно проголошено Унію дня 8-го жовтня 1596 р. в катедральній церкві св. о. Николая підчас відправи митрополита Рагози.

Другого дня митрополит Рагоза правив в латинській катедрі на знак едности віри, хоч різного обряду.

І тогож пропамятного 9-го жовтня 1596 р., коли всі засоби й способи, щоби довести до порозуміння й замирення з князем Острожським були вичерпані, ба, що більше, коли князь Острожський завзявся так далеко, що прилюдно виповів послух свойому митрополиті та владикам, й коли навіть від його імені та від імені заступника патріярха Никифора проголошено викляття, яке мало впасти на голови наших владик — тоді і тоді доперва наш митрополит й владики не стерпіли явної зневаги тої й образи від людини, котра повинна була знати більше, від людини, яка ще тому три роки сама писала листи в справі Унії й робила предложення — та викляли всіх бунтівників, князя та його владик, Балабана й Копистенського, 9-го жовтня, а 10-го жовтня всіх духовних, що були з бунтівниками.

Тогож 10-го жовтня 1596 р. митрополит Рагоза за своїм власноручним підписом і всього нашого епископату видають послання до українських вірних в справі Унії, котре послання вповні вичерпане е в згаданім творі "Унія Берестейська."

Тоді митрополит поступив рішучо і це рішення переважило справу. Унія стала ділом, за котре прийшлося терпіти якраз першому самому митрополиті.

Напад на митрополита в Слуцьку

Не довго прожив митрополит після проголошення Унії, бо всього три роки. Але й цих трьох літ стало досить, щоби надрушити здоровля й придати сивизни митрополитові.

(Д. б.)

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську з поясненнями

3. ЗІСЛАННЯ СВЯТОГО ДУХА НА АПОСТОЛІВ

1. Як настав день пядесятниці, всі були однодушно разом.
2. І неожидано роздався шум з неба, мовби від буревію, що надходить, та й наповнив увесь дім, де вони сиділи.
3. І явилися їм розділені язики, наче вогнені, й осіли на кожному з них.
4. І сповнились усі Духом Святим, та й почали говорити іншими мовами, як Дух давав їм промовляти.
5. А перебували в Єрусалимі Жиди, люди побожні, з усякого народу під небесами.
6. Коли ж роздався цей гомін, то збіглась сила народу й жахнулися: бо кожен почув, що вони розмовляють їх мовою.
7. Тож здивувалися і чудувалися усі, кажучи (один до одного:) "Чиж не всі оце, що розмовляють, Галилейці?"
8. Якже це ми чуемо кожен свою мову, що в ній ми родилися?
9. Партяни й Мидяни, Еламійці й мешканці Мезопотамії, і Юдеї і Кападокії і Понту й Азії;
10. і Фригії і Памфилії й Египту, та й у лівійських землях край Киринеї, і захожі Римляни,
11. й Жиди й новоівірці; Критяни й Араби, — чуемо, що вони розмовляють нашими мовами про величні діла Божі."
12. І всі вони не виходили з дива, та й безрадні були й казали один до другого: "Що це має бути?"
13. Інші ж, насміхаючись, говорили: "Це вони повпивалися молодим вином."

Пояснення

1. П я д е с я т н и ц я означає тут жидівське свято, що слідувало в сім тижнів після Пасхи, т. е у пятьдесятий день, звідти й ця назва. Це свято було установлене на подяку за жниво й на спомин проголошення Божого Закону на горі Синаї, що сталося якраз у пятьдесятий день по виході Жидів з Египту. (Ісход XXIII, 16; XXXIV, 22; Левіт XXIII, 15-16; Чисел XXVIII,26; Второзак. XVI, 9-10; II Макавеїв XII, 31-32.) Пядесятьниця цього року припала була на неділю, бо, як виразно свідчить Євангелія (Іван XIX, 31,) Пасху святкувано в суботу. — Так жидівське свято жнив, у Новому Завіті стало великим жнивом Святого Духа.

2. Цей неожиданий ш у м наче якого буревію, хоч подуву вітру не було, наповнив не тільки горницю, де були зібрані апостоли й учні Христові, але також дався чути в цілому Єрусалимі. Це сталося, щоби найширші жидівські круги в місті звернули увагу на це чудесне явлення. Тут бо йшло про велику річ: Впровадити торжественно Христову Церкву у жидівський світ і надати їй Божу печать.

3. О г н е н і я з и к и — це символ огнистої проповіді Евангелії. І дійсно, проповідь евангельської науки, Богом обявленої, чудні діла й приклад життя Господа Ісуса Христа й усе, що він для нас учинив, виходили з уст апостолів і ще тепер виходять з уст ревних проповідників, як живий огонь, що запалює вірою й любовю серця і душі слухачів.

4. С п о в н и л и с ь Духом Святим, — це саме те хрищення Св. Духом, що його заповів був Христос. Дух Св. проникнув цілу їхню істоту, подібно, як огонь проникає до червоности розпечене залізо, така переміна зайшла в їхніх душах. З початкуючих, стали вони довершені, з початкових учнів, стали вчителями, що були спосібні вже навчати других. Ось тепер усе було їм ясне. Жах перед терпінням перейшов на гарячу любов до хреста; тепер вони готові йти мужно на муки й смерть. Святий Дух з трусливих людей зділав святих героїв. Крім цього всі не тільки апостоли, але й учні, зачали говорити різними мовами, як їм давав Дух Святий. Дух Святий не тільки давав їм слова, але й прегарний та знеслий зміст про величні Божі діла (стих 11.)

5. В Єрусалимі завжди перебувало довше або коротше багато Жидів з різних країв розлогої тоді римської імперії та й з сумежних з нею держав. У Єрусалимі бо шукали Жиди науки Божого Закону в школах найвизначніших тоді законовчителів; а ще більше прибувало їх на празники Пасхи й Пятьдесятниці.

6-8. Надзвичайний і неожиданий шум, що походив із неба, спричинив, що багато їх прибігли до дому, де находились апостоли й учні. Та ще більше зчудувало та й здивувало їх, коли почули, що апостоли промовляють їх різними мовами, бо кожний з них чув свою мову, у якій родився. Крім дару говорити різними мовами, апостоли одержали повноту дарів Святого Духа: Особливіший зріст та постійність у Божій ласці, велике й глибоке знання обявлених Божих правд і таєминиць св. віри; потрібні дари до сповнення свого високого апостольського уряду, а передусім мужність проповідати Євангелію. Словом це все, що Христос обіцяв їм (Ів. XIV, 17. 26! Діян. 1.5,8; Марко XVI, 20; До Галатів I, 8.)

9-11. Парти, Меди й Еламіти говорили перською мовою, хоч різними її говорами. Мешканці Мезопотамії вживали вавилонської мови, спорідненої з арамайською. Кападокія, Понт і Азія т. н. Проконзулярна, в яку входила Фригія і Памфілія, вживали крім місцевих говорів також грецької мови. Египет, Лібія і Киринея мали свою коптійську мову; але розуміли також по грецьки. Були й Римляни, що попри латинську мову вживали рівнож грецької мови.

13. Усюди й завжди знайдуться люди, що й найсвятіші речі для них бувають предметом насмішок та й наруги.

Анна Арабська

ЖІНКА Й РОДИНА

Колись поганські народи дуже мало дбали про виховання жіноцтва, а від жінок вимагали дуже багато. І якщо жінки-матері будучи неприготованими, до своєї виховної ролі, не могли так вивязатися, як вимагали чоловіки, котрі мали доступ до тодішніх освітних інституцій, то в такім разі жінку вважали сотворінням без душі. Тоді люди не розуміли, що кожна виховна роля потребує широкого знання. Не могли зрозуміти, що ніяка людина не може другій передати чогось, чого сама не має. Роля виховання дітей — це дуже важлива й трудна роля. Навіть наша пословиця каже: діти ховати — то камінь глодати. Ніхто тієї ролі не може добре сповнити без відповідного приготування.

Українське молоде покоління в Канаді й Америці винародовлюється, бо на загал наші українські матері не знають, яке значення має для нашого життя українська мова. Їм здається, що це не робить різниці, яку мову їх діти собі візьмуть за свою рідну. Якжеж такі несвідомі значення своєї мови українські матері можуть навчати своїх дітей, яку вартість має для них їхня мова? Ми вимираємо не тому, що в наших матерей, на широкий загал нема душі, але тому, що в їхніх душах брак світла національної свідомості. Таке національне виховання, як мають наші жінки-матері, в широкому українському загалі не вистарчає, щоби нас затримати при житті, що його я к р а з підтримують свідоміші одиниці й українські організації, а не український загал. Наш загал, то вже такий, що ні козел, ні баран. А наш загал молодшої ґенерації, — це вислід, результат виховання не свідомих національно-українських матерей.

Наша преса замість із кожним роком рости в силу в своїм поширенні, з кожним роком мусить все більше боротися з більшими трудноцами, бо загал українських матерей не е настільки свідомий, щоб уважав за свій обовязок мати у своїй хаті український часопис і щоб діти в її родині вміли й хотіли український часопис читати. Так само справа стоїть із національними українськими книжками. І в багатьох інших галуззях нашого культурного життя е великі недомагання. Національна несвідомість, або попросту сказати темнота українських матерей підмінoвує як наше родинне життя, так і наше громадянське життя.

Можна бачити, що деякі наші люди цілком не журяться винародовленням нашого молодого покоління. Вони ще мають якусь надію, що в винародовлених людях з українського походження ще таки можна буде щось українського затримати. Особливо деякі наші люди роблять собі надію, що в наших винародовлених людях, якщо їх годен назвати нашими, ще можна затримати нашу католицьку віру. З мого досвіду, хочу таким людям сказати, що їхні надії — це голос вопіющого в пустині. Можу подати сотки імен тих наших винародовлених людей, що я бачила, що підчас великого посту танцювали і навіть бачила таких, що танцювали у Великодну Пятницю, бо так роблять Англійці протестанти. Для таких наших людей ніяка наша святість вже вартости не має. Нашим винародовленим людям вже нема різниці, з ким і якої народності й віри людьми вони будуть дружитися. А правдою е, як наші люди е одружені з подругами не свойого народу, — то в їхніх родинах вже нема місця на українські скарби духа, ні на ніяку українську святість. Як український молодець одружиться з англійською дівчиною — то її мова і релігія стає пануючою в родині цього Українця. І така сама правда відноситься до української дівчини одруженої з чоловіком не Українцем. Із багатьох таких с л у ч а ї в н а ш и х людей змішаних подружжям із другими народностями, я переконана, що ні наші жінки, ні наші чоловіки не вміють бути домінуючими, чи пануючими в своїм мішанім подружжі. Вся їх національна святість, в такім разі йде, або попросту до коша, або делікатно кажучи: в забуття.

В нас, як у народі, нема домінуючої психології, нема хотіння затримати своє національне "я," навіть перед тими й з тими, кого наші люди собі вибрали за найближчих і найдорожчих.

(Д.б.)

Святість подружжя

Усе на світі так мудро устроене Божою мудрістю, що нема ні одної речі, яка не малаб змоги осягнути своєї призначеної цілі. Так і подружжя, яке має за завдання приготовляти душі для неба, має питомі собі й Богом дані прикмети, завдяки котрим воно може сповнити належно своє велике завдання.

Коли св. Апостол Павло говорить про християнське подружжя, він порівнює його зо звязком між Ісусом Христом і Його св. Церквою. Як цей звязок між Церквою та її Основником е один і нерозривний, так і християнське подружжя е одне та нерозривне. І саме ці дві прикметі — одність і нерозривність — уможливлюють християнській родині осягнути високу ціль — дати дітям життя, плекати їхне тіло, душу й довести їх до досконалости. А родина не всилі сповнити свойого великого завдання, якщо в ній не буде спільного життя й взаємної любови.

I

Вже сама природа вимагає, щоб у родинному кружку була тільки одна й неподілена любов. Ця потрійна любов чоловіка, жінки й дитини не терпить ніякої любови накиненої з зовні. Вона не може погодитися навіть на припущення, що щось зможе її розірвати. Ця вимога криється в основних і загальних законах природи, а її ще більше підносить та удосконалює надприродний закон ласки. Свята Тайна охоронює ці прикмети родини.

Що така охорона е потрібна видно наглядно з того, що молодечий запал і краса у подругів скоро минають, первісна любов постепенно стигне. Спільне життя з часом виявляє багато хиб, що їх передше не бачилося. Коли життеві журби прикрасять голови сивими волосками, коли труди покриють лице зморщками, коли очі стратять свій блиск і чар, тоді щойно показується потреба чогось вищого, як сама природна любов, щоб надальше втримати між подругами первісну одність й вдержати їх разом до кінця життя. Цього довершує Тайна Подружжя. Вона наділює подругів відвагою й силою. Вона скріпляє їхню любов, ставить їм перед очі вищі спонуки до зношення взаємних недомагань. Вона звертає їхній зір на найкращий взір християнської родини — на Пресв. Родину в Назареті.

Завідування Тайною Подружжя поручив Христос Своїй Церкві. Тому вона так часто й рішучо виступає в обороні одности й нерозривности родини. Гріхи проти подружньої вірности Церква уважає за найбільше зло й небезпеку для родини. Бож батько, що трудиться над удержанням і вихованням дитини робить це тільки в тій вірі, що це його рідна дитина. Через це навіть і найменший прояв невірности зо сторони жінки загрожуваб би мирові, любові й згоді в родині. Коли ж жінка завжди вірна свойому чоловікові, вона може слушно й від нього домагатися вірности. А невірність зо сторони чоловіка підтиналаб саме коріння, самі основи родини. Отже невірність між подругами нарушує одність подружжя, а заразом е переступленням закону Божого й природного, а крім того е нарушенням чистоти й й справедливости.

Велике розуміння цього виявили ще в давнині поганські народи й Жиди. У них всіх були закони й установи, що невірних подруг карали смертю. А християни, просвічені Христовою вірою, повинні ще краще це розуміти. Та не тільки розуміти, але й жити повинні так, щоб бути прикладом для других і невіруючих. (Д.б.)

о. Є. Білик, ЧСВВ.

Мучениця за невинність

БЛАЖЕННА МАРІЯ ҐОРЕТТІ

(З нагоди проголошення блаженною Марії Ґоретті в базиліці св. Петра дня 27/IV/47)

Рим, дня 27 квітня 1947.

Гамірно й глітно сьогодні в базиліці св. Петра! Великанська базиліка, що в свойому нутрі може помістити 80,000 народу, ціла сповнена людьми. Куди глянеш — море голов. Серед непроглядних мас народу різного віку й різних станів вирізнюються ряди дівчат в білих довгих сукнях із білими серпанками на головах, що прибули сюди зорганізованими ґрупами, щоб бути свідками проголошення блаженною їхньої землячки, 12-літної дівчинки—мучениці Марії Ґоретті.

Безперечно, що базиліка св. Петра була впродовж довгих століть свідком не одного торжества. В мурах тієї первопрестольної святині катол. світу відбувалися величаві торжества коронації папів і цісарів, проголошення святих і блаженних, величаві ювилеї, що стягали сюди міліони й міліони паломників із цілого світу. Отже сьогоднішне проголошення блаженною не являлосьби саме по собі якоюсь небуденною подією в літописах базиліки св. Петра й в історії св. Церкви.

Та все таки мусимо сказати, що сьогоднішне проголошення займає між собі подібними особливе, під багатьома оглядами характеристичне місце. Воно має свою питому закраску, свій питомий чар. Сьогоднішне проголошення блаженною бл. Марії Ґоретти вирізнюється від других так самою особою блаженної, як особливо дивними обставинами її смерти, а набільше дивними обставинами само гож таки проголошення.

Бо когож то сьогодні проголошує св. Церква блаженною? Кого причислює своєю Божою і непомильною повагою до хору Божих угодників? Кого вінчає вона осяяною авреолею блаженних?

Нова блаженна — це Марія Ґоретті, діва-мучениця, що перед 45 роками віддала своє життя в обороні своєї чистоти й невинности в ранній молодості, бо в 12-ому році свойого життя. Годі читати історію її життя й мучеництва без глибокого душевного зворушення й потрясення. Вже сам факт, що вона віддала своє життя в 12-ому році життя викликує в нашій душі подив й одушевлення для молоденької мучениці за невинність. Вона зложила своє життя на жертівник саме тоді, коли ми властиво наше життя щойно зачинаемо, і коли нам життя набільш дороге й миле.

Марія Ґоретті прийшла на світ 16. жовтня 1890 року у селі Корінальдо, біля Анкони, в середущій Італії. Її батьки, бідні селяни, мусіли гірко бідувати, а навіть були змушені шукати кращого заробітку й прожитку поза родинним селом. Вони опустили свої рідні сторони й поселилися в римській Кампанії, біля міста Неттуно. Тут й виховалася мала Марійка. Вона була справніж ангелом у своїй родині. Визначалася надзвичайною скромністю, працьовитістю, тихістю, любовю до молитви, зокрема ангельською невинністю. За оцю невинність не вагалася вона віддати навіть своє молоденьке життя.

Було це 5 липня 1902 р. В сусідстві родинного дому Марійки мешкав батько зо сином, що називався Олександер. Цей молодий 19 літній юнак вже від ранньої молодости вибрав собі неправильну дорогу життя. Зле вихований, під впливом злого товариства й читання неморальних книжок затер у своїй душі останки стиду. Він не завагався в розгарі грішної пристрасти намовляти невинну 12 літню Марійку до нечистого гріха. Одначе геройська дівиця пару разів рішуче відкинула намови спокусника. Не помогли навіть погрози. Марійка відповіла: "Можеш мене навіть вбити, але я не піду на гріх." Опір геройської дівчини розгнівав непогамованого Олександра до того ступня, що він порішив її вбити: І це сталося 5 липня 1902 р. Коли Марійка опиралася всіми силами, щоб не дати себе знасилувати, Олександер завдав їй ножем пару смертельних ран. Ще цілу добу мучилася невинна жертва. Умираючи простила великодушно свойому вбивникові, а її невинна душа відлетіла до Бога.

І ось саме тепер лунають по просторій базиліці св. Петра слова беатифікаційного оречення. Слухаєте слів непомильної Церкви, що видвигає оцю 12 літню дівчину на вівтарі, і в душі родиться почуття святого подиву й радости. На хвилю забуваєте, що ви на землі. Чудово освітлена базиліка, що потопає в морі світла; ці захоплені маси народу, що з одушевленням і оплесками вітають нову Блаженну; цей могутній хор співів у супроводі органів, що лунає вперше на честь Блаженної, і вкінці цей її образ з пальмою і леліею в руках серед ангелів — все це відносить на хвилю вашу душу в інший світ.

І раптом згадуєте і цю дивну обставину сьогоднішнього торжества. Та на переді базиліки, на почесному балькoні присутня родина нової Блаженної. Це мабуть перший раз в історії, що мати присутня на беатифікації своєї доні! Що може діятися в серці 82 літньої старушки, коли тисячні маси народу враз із нею наче вперше заносять молитву до її доні, до її Марійки! Що діється зараз і в душах двох рідних сестер і брата, що також присутні на беатифікації своєї сестрички!? Та на цьому не кінець. Ще живе вбивник Марійки, що сьогодні певно плаче з радости і зо зворушення...

Це може найбільше характеристичне для сьогоднішньої беатифікації, що надає їй майже сензаційної закраски. Вбивник Олександер Серенелі, тепер 63 літній старець живе в одному монастирі і відпокутовує свій злочин. Засуджений на 30 літ тяжких примусових робіт, за раз по свойому злочині не показував ні найменшого сліду покаяння чи жалю. Аж щойно в перших місяцях тюрми наступила в його душі основна зміна. Йому чудесно явилася Марійка і під впливом цього видіння він навернувся. З відданям Божій волі відбув свою довгу кару, а вийшовши на волю сейчас вступив у монастир, щоб до смерти в строгості й покуті змивати злочин своєї непогамованої пристрасти. І він певно сьогодні в тишині монастирської келії дякує зо сльозами в очах своїй жертві, що кров її не пролилась на дармо, але виеднала йому в Бога навернення і зробила в його душі чудо: зо Савла він став Павлом...

Зо зворушеною душею опускаєте мури св. базиліки. Вам тиснуться на уста слова псальмопівця: "Дивний Бог у святих своїх"... Дійсно, дивний Бог у святих своїх! Це він, це Його ласка довершує таких чудес. Підчас коли брудна повінь нечистоти заливає світ, Він підносить на престоли мученицю за невинність, щоб застидати модерний світ, а тисячі й міліони молоді захопити чарівним й ідеальним зразком невинности. Дивний Бог в святих своїх..... Він воскрешає лелії... Він дає світові нову Агнету, нову Агафію, нову Кекелію, і тим доказує що ще не вмер дух мучеників у св. Церкві, що ще не перевелися Святі й що тільки від Святих може прийти обнова, уздоровлення зіпсутого світу. Коби дав нам Бог більше таких геройських душ, як Блаженна Марійка Ґоретті! Коби її приклад зберіг у молоді якнай більше чистих, хрустальних і лелійних душ... Тоді інакше виглядавби наш зіпсутий світ.

М. С.

Понад східньою Англією що півночі зявляеться якийсь незнаний літак, що по якімось часі зникає. Королівське летунство нічого не знає про лети літаків. Найшвидші англійські літаки намагалися перехопити цей невідомий літак, але даремно, — він від них швидший. Навіть славний радар не може зареєструвати, куди цей літак зникає.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ОДИНАЦЯТИЙ

Після ігрищ.

Кілька днів після ігрищ консул Авреліян проходжувався близько ринку.

Дивлячись на те, як робітники на приказ Доміціяна руйнували склепи, що прилипали до домів і затемнювали ринок, Авреліян повторяв півголосом підхлібний вірш Маркіяліса. Деколи підносив голос так, щоби переходні його почули, бо сподівався, що хтось донесе його слова на цісарський двір.

Була девята година, тому всі склепи, склади й харчівні були відчинені. Авреліян входив то до одного, то до другого склепу й по звичаю римських панів казав собі показувати різні речі, але нічого не купував.

Увагу Авреліяна звернув на себе один звичайний склеп в глибині обдертого дому. На склепі був напис: Всячина. Великий камінний збанок прикріплений ланцюхом до одвірка вказував, що тут можна напитися вина, але в самому склепі находилася дійсно різна всячина. Крізь відчинені двері Авреліян побачив за мармуровим столом якогось молодого мужчину в чужостороньому вбранні. Чужинець замовляв собі вино. Коли відозвався до дівчини-служниці, Авреліян виразно почув голос, що своїм звуком пригадав йому когось знайомого. Йому пригадалися молоді літа.

Тому не надумуючись довго Авреліян увійшов до винярні, хоч вона належала до тих місць, що їх високопоставлені особи не відвідували, або відвідували тільки в перебранні. Авреліян уважно приглянувся чужинцеві.

Його одяг був східній. Крій плаща сирійський темної краски, що в Римі поза часом жалоби була тільки в ужитті невільників та вбогого простолюддя. Одначе в обличчі й усій зверхності чужинець мав щось надзвичайне, інтеліґентне, що його відрізняло від сірої товпи. Коло чужинця був малий хлопчина зо старечим поглядом очей і жадібно пив вино з великого збанка.

— Чи помиляюся я, чи дійсно бачу я Василіда? — закликав Авреліян вітаючись із чужинцем.

— Так. Це дійсно я в своїй власній особі. А ти — чи не Фулвій Авреліян?

— Так. Також у своїй власній особі. Дивна стріча після таких довгих літ. Минули літа нашої шкільної приязни, відтак нашої юнацької дружби, а тепер бачиш мене консулем. А ти що робиш у Римі, Василіде?

Присівся коло чужинця, а цей по хвилі відповів:

— Я, як звичайно, дальше досліджую.

— Ти заржди цейсамий. Хіба ж що іншого ти в хлопячих літах чинив? Пригадую собі, як ти вирізнявся в школі між нами всіми пильністю, здібністю і наукою. Завжди добував ти перші нагороди так, що вже не ставало вінців для тебе. А я був завжди лінивий і пустий..

Чи пригадуєш собі наші суперечки й дискусії? Хоч у багатьох річах ми не погоджувалися зо собою — то одначе я любив тебе, бо крайності часто стикаються. Потім наші життеві дороги розійшлися: я пішов на службу матеріялізму й доробився слави та й пливаю в розкошах, як риба... А ти що? Чи твій розум прислужився тобі більше від мойого нерозуму? Чи та жалібна краска твойого одягу є ознакою твоеї філософії чи твойого вбожества?

Василід закусив свої губи й по хвилині відповів:

— Прийде колись і моя година!

Отже ти приїхав до Риму, щоби доробитися?

— Я не погорджую золотом, бо воно засіб до панування і я мушу його мати... Але я ще не забрався до цього.

— В добру годину ти вискавав це слово. Рим — це столиця доробкевичів.

— А яким способом можна дійти до цього?

— Є два способи: перший — дістати за жінку багату дідичку... Тут Авреліян перервав і дивлячись на хлопчину, що був з Василідом, спитався:

— Чи це твій син?

— Так. Я повдовів.

— Так скоро? То оженися вдруге.

— Це легко сказати, але з ким?

— З найбагатішою жінкою в Римі, — відповів Авреліян складаючи уста до насмішки.

— А хтож є ця найбагатіша жінка в Римі?

— Фабриціева дочка — Ірина.

— Ця сибілля? Я вже чув про неї в Антіохії. Цілі Атени шаліють за нею.

Тут власник винярні звідомлений кимось про прихід консуля, випав з далекої кімнати й підлесними словами почав жертвувати Авреліянові свої прислуги.

— Чи маєш ти добре фалерненське вино? Як маєш — то принеси, але я поважно сумніваюся, щоби тепер після ігрищ ти мав такий нектар?

Господар кланяючись запевняв, що має і по хвилині приніс урну найліпшого вина. Коли давні приятелі трохи напилися, Василід сказав до сина:

— Йди, малий, і бався коло склепу.

Хлопчина відойшов, а Василід сказав до Авреліяна:

— Мій синок Ісидор, мудріший від мене. Він хитрий, як змій. Тепер можемо говорити свобідно.

Але як тільки зачали розмову, гамір счинився на ринку й хлопчина вернувшись закликав:

— Тату, тату, дивися, хто їде!

Вийшли перед винярню і побачили видовище дійсно не бачене в Римі.

Кільканацять їздців гнали на конях, а на самому переді гнала прекрасна молода дівчина.

(Д.б.)

о.Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

ЦЕРКВА ОО. ВАСИЛІЯН У ГОШЕВІ

Кожний мандрівник, що в Старому Краю їхав поїздом зо Станиславова до Стрия, як тільки виїхав з боднарівських дубових лісів, нетерпляче вичікував тієї хвилини, коли віде на принадну долину, що простилається обабіч крутої гірської ріки, сріблистої Лімниці-Чви.

Направду, дивні й таємні почування зроджуються у душі людини, що глядить з поїзду на вершки наших Карпат. Обняла їх прозориста синява, вбрала різноколіровим оксамитом, а самі їхні вершки граються в райдугах променів, що пробігають поміж золотими окраїнами цих верхів у далекосяжні глибини, на темні ліси. Де-не-де відбиваються вони від багатогранчастих скель, щоби по хвилі пробоєм увігнатись у найглибші долини, де моглиб спочити на розприсканій водиці гірського потічка, чи може на кучерях дозріваючого вівсика...На іншому місці борзенько втікають від наших очей вузесенькі ниви збіднілих підгірян, а ми свій зір затопимо в віддалі розжареного повітря й намагаємося насильно добачити, що так гарно мерехтить на вершках цих самих Карпат? — Не добачимо! Бо соняшні промені, що прямовісно падуть на шпилі верхів, так їх освітили, так їх розпалили, що вони зливаються в одне, стають гнучкими, підносяться в голубе небо й там... зникають...

Поїзд жене впродовж гірської синяви. В наших зіницях мигне подібний образ другий, десятий і сотній.

Недаром ці гори своїм видом очаровують людину, манять і приковують її до себе. Вони в собі мають стільки різноманітної краси, стільки життя-чару, а над усе спокою!... И тому то з давніх-давен ці люди, що шукали й шукають тієї краси, відсвіження й спокою свойого духа, линули й линуть до них, скриваються в них перед гамором цього неспокійного світу.

В таких то місцях у нашій Україні будували самітні доми люди; що хотіли провести своє життя на розважанні, на удосконаленні свойого духа, на поглибленні свойого розуму над відвічними божими правдами. Про цих людей знає увесь християнський світ, про них знає й наша Україна від перших часів свойого християнства.

І саме на нашому галицькому Підгірі маємо таке одне, чудове місце, що своєю красою привабило до себе наших давніх монахів; там вони ще в тринацятому столітті в одній замкненій долині, що сьогодні звуть її "чорний ділок," оподалік села Гошева, побудували собі скромненький деревляний монастир, що в ньому на молитві проводили своє туземне життя.

По кількох століттях, на початку вісімнацятого століття, на прохання тогочасного дідича села Гошева, Гошовського, ці монахи-Василіяни переселилися на поблизьку гору, бо тут згаданий дідич побудував їм гарний монастир і церковцю, а на їхній прожиток дав їм землю і ліс, що були на цій горі. Не багато цього всього було: кільканацять морґів глинкуватої землі та кількадесять морґів букового ліса. Найкращим даром цьогож Гошовського для тих монахів, а перш за все для їхньої церкви було те, що за його старанням монастирська церква одержала Чудотворну ікону Божої Матері. На галицькому Поділлі, в селі Дунаєві, що лежить на полудневий схід від Перемишля сталась небуденна подія. В домі місцевого шляхтича всі домашні запримітили, що ікона Божої М., що висіла на стіні, вже від кількох днів ясніла дивним сяйвом. Цю ікону та родина дістала від добре знайомого приятеля до перековку. Неспокійні тодішні часи примусили його самого скриватися перед ворогом, а він покидаючи свій дім, забрав зо собою найцінніший по всіх предках скарб, чудодійну ікону. Та знав він, що довго і далеко не зможе з нею ходити, тому цю ікону віддав під опіку свойого наліпшого приятеля, шляхтича. Це сяйво, що осяло цю ікону, викликало в усіх домашніх велике враження остраху, та ще більшого пієтизму. Тож по кілька годин кожної днини навколішках молилися перед нею, як і неменше приглядались їй, щобя пересвідчитись, чи тут їм що не привиділось? Ні, ікона з кожним наступним днем щораз більше й краще сяє, а вкінці на намальованому лиці в самих кутиках очей появилися раз, другий, третій... й десятий дві каплі чистенъких сльоз. При першій появі тих сльоз во

ни обтерли їх, та пояснювали собі всі, що на іконі могла осісти водна пара та й під впливом остудженого повітря скропилась на ній. Колиж опісля такі самі сльози, в такому самому вигляді, на тому самому місці знову появились і то кілька разів у різних порах дня й тижня, хоч всі добре знали, що кімната була суха й добре забезпечена від усякого доступу пари та й пора не була на це, пересвідчилися і зрозуміли, що тут діється надприродне явище. Тож негайно звідомили про цю небуденну й дивну подію місцевого отця пароха, а цей по вислуханні точного звіту з цілого перебігу тих явищ, та й зацікавлений ними опісля сам будучи наочним свідком їх, звідомив про все галицького митрополита у Львові, Шумлянського. У відповідь митрополит приказав привезти до себе цю надзвичайну ікону, всі списані протоколи про неї та й прикликав усіх домашніх того дому, де діялися ці всі дивні явища, щоби ще раз особисто почути від них точний перебіг усіх тих подій, як від наочних свідків. Під присягою всі зізнали так, як усе діялося й що бачили. Не було отже найменшої причини сумніватися про якісь здумані зізнання. Для всієї митрополичої комісії, як і для самого митрополита було ясне й очивидне, що тут мається діло з надприродними явищами. Кінцевим рішенням тієї комісії в цій справі було задержати цю ікону в себе, щоб у катедральному храмі виставити її до прилюдного культу для всіх вірних та й для самих спостережень, чи й надальше вже на новому місці будуть являтися подібні появи, а може щось більше й наглядніше?...

Тому то про появу тієї дивної ікони священики розповіли у своїх проповідях в катедральному храмі людям та й заохотили їх, щоб своїми щирими молитвами перед тією іконою виблагали у Всевишнього Бога особливіших і щедрих ласк вже то для себе, вже то для других. Недовго треба було ждати, щоб і тут на новому місці повторилися тісамі явища, що й в Дунаєві: сріблисті сльози в кутиках очей постійно являлися. Розрадуваний і піднесений на дусі нарід падав навколішки перед осяяною іконою Божої Матері й благав у тієї Опікунки для себе ласки...великої ласки!

ПИСАНКИ

Повернувшись до Оттави з Великодніх Свят в Алберті, муж мій і я були надзвичайно приємно здивовані чудовим дарунком — двома писанками — від одної жінки з Мондеру, Алберта. Ці писанки такі прекрасні, що просто чарували нас. Мені аж сльози стали в очах побачивши таке чудове мистецтво. Я не могла налюбуватися красою цих писанок, які були дійсно ориґінально й артистично виконані.

Навіть якщо не булоб поданого імені, я булаб пізнала, що писанки були виконані Панею І. Феняк. Ті, що були на Українському Греко - Католицькому Конґресі в Винніпеґу минулого року та бачили прекрасну виставу українського мистецтва, запамятають, я певна, писанки Пані Феняк. Ці писанки були такі гарні, що тільки велика артистка могла їх виконати.

Коли подумаємо, що таке мистецтво, як писання писанок, може загинути в Канаді, якщо не будемо його плекати, то аж серце болить. Тут, в Канаді, де можна свобідно розвивати культуру, ми-Українці повинні зберігати й плекати все, що є найкраще з нашої культури. В вільній державі, задержуймо наші прекрасні вишивки, наші чаруючі танки, та артизм писання писанок.

Чи Українсько - Канадійські Жіночі Орґанізації не моглиб застановитися над конечністю взяти на себе обовязок вивчання молодших жінок плекати його на славу нашого народу, а на приємність наших співгромадян?

Степанія Глинка

Здалека і зблизька

СТАР, АЛТА. Спільне Свячене. Дня 20-го квітня члени парохії Успення М. Божої в Стар урядили Спільне Свячене. На тому Свяченому гості-парохіяни, разом зо своїм о.Парохом, о. М. Горішним ЧСВВ почувалися, як одна велика родина. Настрій всіх був щиро-сердечний. Підчас обіду була збірка, яка принесла $46.00. З цього призначено $23.00 на скитальців, $23.00 на сироти. Ця парохія часто дає на добродійні цілі, а в особливіший спосіб дбає про сироти. По обіді відправлено парастаси на гробах. Опісля відбулися річні парохіяльні збори. Ухвалено:

1) Щоб дальше був дотеперішній заряд; 2) щоб парохіяльні річні збори відбувалися завжди в осені по благодарственній Службі Божі; 3) щоб дали від парохії $25. на катедратик; 4) щоб дати від парохії $20. на будову нового дому для "Українських Вістей."

Примітка Редакції: Оце є зразок правильних парохіяльних зборів. Булоб добре, щоб також інші парохії засвоїли собі такий спосіб переведення зборів. Найкращою порою для переведення зборів є осінь.

Крім цього збори повинні виносити такі точно означені ухвали, як означення суми на катедратик, на пресу, на скитальців і т.п. Треба виключити всяку непотрібну сварку про справи особисті, чи якісь далекі в житті парохії.

БОРЩІВ, АЛТА. — Концерт на будову церкви. 4-го травня ц. р. Борщів святкував своє місцеве свято. Цього дня загостив до нас церковний хор із Веґревил. Веґревільський парох о. М. Ґнесько відслужив Службу Божу, а йому гарно відспівував його хор під проводом п. І. Гузія. Наш парох привітав з проповідниці наших дорогих гостей, а нас заохотив до участи в їх концерті, тим більше, що ввесь прихід з концерту призначений на будову нової церкви, що її задумують збудувати парохіяни Веґревилю. По Службі Божій у галі "Народнього Дому" відбулася скромна перекуска, що її приготовили наші пані для гостей і для нас. По перекусці зачався концерт. Найперше хор із Веґревил під проводом п. І. Гузія відсивав Канадійський гимн, а відтак на сцену вийшов містопредсідник нашого церковного комітету п. Ю. Мищій і в коротких, але щирих словах привітав дорогих гостей. Хор відспівав, з чуттям "Летить галка по над балку." Відтак сім дівчат у народніх строях гарно відспівали "Сонце низенько." З чергових точок програми на особливішу увагу заслуговує барітонове сольо Василя Сисака в супроводі ґітари. Василь Сисак — 19 літній юнак має добру основу під гарний барітон. З черги дівчата виконали національний танок "Подільський Козачок." Потім гарно, змістовно й дотепно промовив парох із Веґревил о. містоігумен М. Ґнесько ЧСВВ. По його промові панни розійшлися поміж присутніх з білетами на розіґравку, а наші парохіяни розкупили кілька книжочок білетів. — У другій частині програми знов удатно виступив хор із кількома піснями, відтак виконано танок "Катерина." Присутнім подобався дует панночок Вахнянин і Березовської. При кінці наш о. парох подякував гостям за цю годинку душевної насолоди, а нашу молодь заохотив до наслідування молоді з Веґревил. Гості розїхалися оставивши найкращі враження. Щераз на цьому місці щиро дякуємо Впр. о. Ґнеськові, п. діріґентові Гузієві і всім членам та членкам цього гарного хору. Дай їм, Боже, скоро здвигнути величавий храм у Веґревил на Божу славу!

Цьогож вечора ми щераз приїхали до церкви, бо в год. 8. наш Парох відправив майське богослуження і виголосив проповідь, а відтак у галі відбулися збори Українського Катол. Юнацтва. Тому, що дотеперішній голова УКЮ Романюк захворів, головою вибрано Гриця Мищія. Містоголовою остався С. Рурка, секретаркою учителька Леся Павлій, а скарбником М. Грабець. Порішено устроїти день матері. Вибрано десять катехиток і катехитів для навчання дітей релігії в часі вакацій та порішено дати сценічну виставку. Ось так наша катол. молодь починає рухатися і діяти. Щасть, Боже!

Старий парохіянин

ЕДМОНТОН, АЛТА. — Весілля Петра Яника й Марії Гавриш. 28 квітня ц. р. в церкві св. Йосафата в Едмонтоні Впр. о. ігумен В. Каменецький ЧСВВ поблагословив подружжя п. Петра Яника з панною Марією Гавриш із Іннисфрі, Алта. Треба відмітити, що молодий мешкає в Едсон, а народився в Овкбурн, Ман. Його дві рідні сестрі вступили до Згромадження Сестер Місіонарок Христ. Любови в Ґримсбі, Онт. З приводу свойого весілля молодий зложив 5 долярів на пресовий фонд "Світла." Щиро дякуємо і бажаємо новоженцям сповнення всіх їхніх благородних бажань, здоровля і щастя!

Редакція

БОРЩІВ, АЛТА. — Весілля Анни Пук і Льва Коздровського. 29 квітня відбулося в нас весілля нашої парохіянки панни Анни Пук з п. Львом Коздровським. Напередодні свойого весілля прикладні новоженці приступили до св. Сповіді й св. Причастя. В сам день весілля наш о. парох відспівав у нашій церкві Службу Божу в намірі молодят, а відтак уділив їм св. Тайни Подружжя. Потім у галі "Народнього Дому" відбувся святочний обід. Підчас обіду наш о. парох зложив молодятам щирі побажання, а присутні відспівали грімке "многая літа." Відтак гарно промовив п. Ю. Мищій, що заохотив присутніх до збірки на "Світло." Збірку перевів староста -стрий молодої п. Микола Пук і збірка принесла $10.15. По 1 дол. зложили молодята і їх тітка Стельмачук Парасковія, що приїхала з Верміліон, Алта. Прочі зложили дрібніщими.

Усім прихильникам "Світла" щиро дякуємо, а молодій парі бажаємо щастя, здоровля і многих літ!

Редакція

КРАКІВ, АЛТА. Похорон бл. п. І. Якимишина. 11-го квітня ц. р. у Кракові помер перший піонір Кракова бл. п. Ілля Якимишин. Покійний походив із Чорткова. 1898 р. приїхав до Канади та осів в околиці Кракова. Був це чоловік сильної віри й небуденних чеснот. В обороні католицької віри боровся з різними сектантами, яких тоді не бракувало. Згодом своєю невсипущою працею досить доробився так, що не тільки вивінував свої діти, але дарував чотири акри своєї землі на церкву та й справив до церкви дороге евангелія. Взагалі, Покійний відзначався великою жертвенністю не тільки на церковні, але й на народні цілі н. пр. 1935 р. відпустив один акер землі на "Народній Дім." — Похорон при великій участі присутніх відбувся 14 квітня. Похоронні богослуження відправив о. містоігумен із Мондеру Впр. о. Модест Ґнесько, ЧСВВ, що й виголосив гарну проповідь. На обіді о. Ґнесько заохотив присутніх до збірки, відтак промовив ще Роман Тимчак, а збіркою зайнявся Микола Федун. Зібрано 10 долярів на скитальців, 3 доляри на "Українські Вісти," а 2 доляри на "Світло." — Усім жертводавцям складаємо щиру подяку, а бл. п. Іллі Якимишинові "сотвори Господи вічную память!"

Присутній

ПОДЯКА. За ласкавою згодою Хв. Редакції складаю в нашім дорогім "Світлі" сердечну подяку всім Жертводавцям із Плейн Лейку, Алта., що дня 27 квітня 1947, склали $32.00 добовільних датків для вбогих студентів - скитальців. Більші жертви зложили: П. Понич, В. Томин, Д. Чапельський, М. Макаровський, М. Кіт, М. Штоґрин, І. Варава, пані Варава, І. Савчук, Й. Якимишин, М. Опалінська, п. Тарковський, К. Журавель, Я. Матвіїв. — Нехай Божа Мати, Цариця мая, має завжди охочих Жертводавців у Своїй преласкавій опіці!

— о. А. Т.

НОВИНКИ

— **Мирова конференція у Москві** дійсно закінчилася повною невдачею, як це заздалегідь предсказала наша преса. Не тільки не підписано ніякого мирового договору, але не розвязано ні одного важного питання, що торкається Німеччини чи Австрії. В справі будучої управи Німеччини, висоти репарацій, східніх границь між Німеччиною і Польщею Молотов завжди займав неуступчиве становище проти трьох інших міністрів Маршала, Бевина й Бідольта. Отже з цього слідує, що Москва не хоче ніякого мира в середущій Європі, бо тоді вона мусілаб відтягнути свої армії, А тепер її армії стоять в серці Европи й кожної хвилі можуть кинутися на Францію, Бельгію і Еспанію.

Після конференції Державний Секретар Маршал вернувся з Москви до Вашингтону виголосив до радія знаменну промову. Була це перша прилюдна промова Маршала відколи він перебрав уряд Державного Секретаря ЗДА. Маршал оповів про те, як Сталін його потішав, що невдала московська нарада — це тільки перша шарпанина й сутичка розвідчих сил. Одначе Сталін заявив, що він вірить у мабутне порозуміння. Та з тону промови Маршала слідує щось противне, бо Маршал сказав, що Європа — це той великий недужий, що вмирає, а рівночасно його лікарі нараджуються без кінця тоді, коли нема часу на балачки. Тому Маршал заявив, що Америка не зважаючи на Росію візьметься сама до лікування Європи. Вкінці Маршал зложив вину за невдачу конференції виключно на Росію, сказав ясно, що Росія в своїй зоні господарить не звертаючи уваги на другі зони, та веде пропаганду, яка промовляє до пристрастей і упередження замість до розуму й згоди. Майже вся американська й англійська преса висказалася з признанням про першу промову Маршала. Натомість комуністична преса, як це в її звичаю, накинулася лайкою.

Канада проситиме, щоб Король Юрій VI прийняв титул "Короля Канади" — так заявив у канадійському парляменті міністер загранечних справ Ст. Лоран. Дотеперішній титул Короля є перестарілий, бо не відрізняє тих заморських країн, які мають свою самоуправу (як Канада) від звичайних кольоній, що є під управою міністерства кольоній.

Премієр М. Кінг вияснив у парляменті іміграційну політику Канади. Премієр признав, що Канада потребує більше населення, але тому на перешкоді стоять транспортові трудноші. До Європи вже вислано іміграційних урядників, щоби поробили заходи в справі скорого допущення імігрантів. Першенство мають скитальці. Уряд дозволив на те, що до Канади можуть приїхати не тільки самітні своякн Канадійців (як це було досі), але можуть привезти зо собою свої родини, якщо Канадійці запевнять їм опіку. Уряд не дозволив тільки на доплив іміграції з Китаю і з Японії. Вкінці премієр запевнив, що доплив нової іміграції не знижить дотеперішньої життевої стопи, бо зросте число консументів і збільшиться ринок збуту. — Канадійські Українці повинні бути вдячні урядові за поширення тих іміграційних законів, повинні з них скористати й поробити заходи, щоб спровадити до Канади як найбільше наших скитальців.

У Франції генерал де Ґоль, що знов виступив в політичному житті, добуває собі щораз більші впливи серед Французів. У Нормандії понад 80 процент населення піддержує цього визначного провідника й католика. Проти де Ґоля виступають тільки комуністи під проводом дезертира Тореза.

Німеччина дістане інші гроші. Нові німецькі марки надрукують у Берліні й вони матимуть тільки 10 процент вартости дотеперішньої німецької марки. Німці, розуміється з цього невдоволені, але вже крайна пора, щоби в Європі закінчилася славна "диктатура німецької марки."

Китай приступив до міжнародньої Організації для скитальців ІРО і згодився заплатити свою вкладку до запального буджету тієї установи. Тепер ІРО має вже 13 членів. Ще бракує двох членів до того, щоби ІРО перебрало аґенди УНРРА.

Польща святкувала гучно другу річницю свойого поневолення під більшовицьким чоботом. Вислано багато телеграм Сталінові, виголошено багато промов, а польський комуніст Я. Берман заявив, що Польща буде небавом совітською републикою.

Впр. о. Іван Бала — Настоятель ОО. Редемптористів у Йорктоні виїхав до Риму на ґенеральну капітулу свойого Згромадження, як представник галицької й канадійської провінції.

Єпархіяльна Референтура Іміграційна при Централі Українців - католиків Канади у Винніпегу вислала нашим скитальцям 520 харчевих пакунків і кільканадесять афідевітів. За цю невтомну працю Єпархіяльний референт Впр. о. совітник Степан Семчук дістав окреме признання від Преосв. Ординаріяту й від Централі. На це признання о. Семчук вповні заслужив собі. Тому й ми бажаємо О. Референтові дальших успіхів у його праці, а наших Читачів просимо помагати Єпарх. Референтурі грішми й підписанням афідевітів.

Інж. А. Білопольський редактор "Перелому" й голова Української Комітету Арґентини іменований параґвайським консулем у Бельгії.

Др. Лонгин Цегельський у Філадельфії обходив 50 ліття своєї суспільної, політичної і редакторської праці. Др. Цегельський відомий як політик, знаменитий промовець і журналіст. Дай йому, Боже, зайняти ще міністерське крісло у вільному Києві!

—*—*—*—

Богослуження

Травень

15. Вознесення ГНІХ. (н.стиль)
Новий Київ (празник) В середу 8.30 ввечері Маївка
Чипмен

18. Неділя
Іннисфрі місто
Спас коло Мондеру (парастаси)
Ворвик
Борщів
Пено
Восток св.Михаїла. - (По пол. парастаси. Вел. сповідь в неділю й слід. дні.)
Менвил (Велик. сповідь від 7.30 рано.)

22. Вознесення ГНІХ. (ст. стиль)
Плейн Лейк
Лішор (празник. 21-го веч. 8 год. Маївка і сповідь)

25. Неділя Сош. Св. Духа. (н.с.)
Вегревил
Левой
Гиллярд св. Ів. Хрест.
Ст. Майкел

26. Пресв. Тройці
Новий Київ
Чипмен
Скаро

ФОНД "СВІТЛА."

По $5.00 дали: П. Санишин - Н. Й., **$4.70:** Н. і М. Лесюк Мондер. **По $4.00:** П. Бойко Голден, П. Сацьків — Едмонтон. **По $3.00:** М. Ярмили Стівенсон, А. Василишин Н. Й., Ю. Шевчук Н. Й., Р. Єванюк — Шикаго. **По $2.00:** М. Заіло Лешор, А. Бучко— Ґримсбі, М. Маркієвич — Торонто, М. Черпанюк — Н. Й., В. Яворський - Дервент, А. Хомин — Дервент, Т. Олійник — Шикаго, Н. Гизір Шикаго, П. Дмитрів - - Шикаго, Д. Кісіль — Нюфенс, Т. Савчук— Ранасвелі, Е. Бойко — Торонто, І. Костик - - Сейре, К. Рибалик Честер, о. М. Мицишин — Амстердам, О. Фостик — Філадельфія, О. Висоцький Честер, А. Вонасевич Ванкувер, П. Прокопій - Монтреаль. **$1.85:** Анна Середа — Мондер. **По $1.00:** Гр. Ф. Різун - Ворвик, П. Стрілець — Портедж ла Прері, М. Стрембіцька Транскона, А. Маценюк — Ст. Вілліям, В. Прокопенко - - Кінґставн, М. Дризіський - - Амбридж, Н. Іліяс — Шикаґо, Е. Коцур — Шикаґо, П. Дмитришин — Гемтренк, К. Путас— Мекіс Рокс, К. Бучко — Н. Й., М. Кчук — Н. Й., І. Петах — Перт Амбой, Г. Тчач — Константія, З. Маціборa — Портедж ла Прері, І. А. Опульський — Оттава, о. А. Луговий — Етелберт, К. Горон — Мондер, А. Осада — Мондер, М. Дудяк — Питсвінґ, І. Добровольський — Н. Й., К. Мищишин Н. Й., В. Осадчук — Ґоргем, М. Гаверлюк — Ферфілд, Е. Качній — Детройт, А. Никифорчук — Едмонтон, А. Романюк — Шикаґо, І. Решнюк — Сенді Репидс, І. Мороз - - Вегревил, М. Дерун — Торонто, К. Маринюк — Винніпеґ, І. Жукотинський — Винніпеґ, Д. Скрипник - Винніпеґ, А. Андрус — Винніпеґ, К. Ференс - Винніпеґ, С. Гнідан — Винніпеґ, М. Голубовський Бімсвелі, Ю. Михалишин — Портедж ла Прері, Й. Донека Мірс, Й. Варава - - Мондер, М. Никифорук — Верґевил, І. Гриценко Амстердам, Н. Коваль - Гезелджін, Н. Якимець - Новий Київ, С. Бойчук - Ст Брідес (.50), Й. Осмак Ледук, М. Тиндик Ледвуд, К. Новак Джерсі Ситі, І. Голик Нюварк, І. Дукан Філадельфія, Ф. Сантак Поттсвелі, М. Юркевич - Сидні, П. Чарко — Ґрейт Дір, П. Андроник — Монтреаль, П. Бадзь Лемінґтон, С. Пасічний — Винніпеґ, І. Яворський - Ґримсбі, Я. Пунак Седар, В. Вернюк - Ройкрофт, Т. Попик Лешор, З. Вурко — Едмонтон, А. Тинська - Кукс Крік, І. Бунчак - - Вудлайн, Е. Чура — Вотервайт, П. Войцiесиш - - Солвей, Т. Кишлиця Мекіс Рокс, К. Баранюк ($1.50) Олифант, М. Всякий — Гест. он Гедсон, М. Валовень - - Філтон, А. Моночик — Детройт, А. Вус — Шикаго, К. Дідух — Шикаго, Т. Подній Шикаго, Гр. Маік Пассаік, Гр. Миклюш — Шикаго, Й. Якимишин — Пейн Лейк,

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1. о. Маріян Цурковський зо Стрия, що тепер перебуває у Франції, повідомляє свойого сина Маріяна і всіх своїх рідних розкинених по всьому світі, що живе й жде від них вістки.

2. Професор Микола Угрин з Купятич шукає брата й друга з дитячих літ Петра Саса сина Миколи зо села Молодович.

3. Дмитро Матвій, що тепер перебуває в Еспанії, пошукує Анну Холева зо села Лучинці пов. Рогатин.

4. Станислав Ґунька з Колоколина, що тепер перебуває у Швайцарії, пошукує Петра Гринькова зо села Журви пов. Рогатин, що перебуває десь у Канаді. Перед виїздом Гриньковa до Канади Ґунька служив у нього.

ФОНД "СВІТЛА"

На травень і червень вийшла нова книжечка **Два Молебні й Вервиця** (Молебен до Пр. Серця Христ. і Молебен до Преч. Діви, з двома піснями і Вервицею.) Ціна ...... **10ц.**

Ціни молитовників дещо піднесені:

Більший молитовник: **"Просіть і дасться вам,"** сторін 432, оправл. в мороккo з золотими витисками $2.25

Отче наш, мол. для молоді, стор. 224 оправл. в наслід. шкіри .... $.80
в морокко зо золотими витисками: $1.25

Дай Кінгдом кам (англ. укр.) стор. 140 опр. в полотно .... $.70
опр. в морокко з золотими витисками: $1.10

Часослов, відбитка з 1910 в морокко: $5.50

Любім Ісуса, кн. до набож. для Ап. Мол. .... $.50

Чи Ви вже відновили передплату "Світла на 1947 рік?

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1-го червня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Число 11.

ПРИВІТ ЙОГО ЕМІНЕНЦІЇ КАРДИНАЛОВІ ТІССЕРАНОВІ

ВАША ЕМІНЕНЦІЄ!

НАДЗВИЧАЙНО ВЕЛИКОЮ РАДІСТЮ Є ДЛЯ НАС ВІДВІДИНИ ВАШОЇ ЕМІНЕНЦІЇ.

ПРИСУТНІСТЬ ВАШОЇ ДОСТОЙНОЇ ОСОБИ СЕРЕД НАС Є ОДНОЮ З НАЙЗАМІТНІШИХ ПОДІЙ В ІСТОРІЇ ЕКЗАРХАТУ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У КАНАДІ.

ШИРОКО ЗНАНІ Є ДЛЯ НАС ЧИСЛЕННІ Й РІЗНОРОДНІ СТАРАННЯ ВАШОЇ ЕМІНЕНЦІЇ У ПІДНЕСЕННІ НАШОЇ СХІДНЬОЇ ЦЕРКВИ, У ЗРОСТІ НАШОЇ ЄРАРХІЇ, РОЗВОЇ НАШОГО ОБРЯДУ, МОЗОЛЬНІЙ ПРАЦІ КОДИФІКАЦІЇ СХІДНЬОГО ПРАВА Й ДБАННЯ ПРО РОЗВІЙ НАШОГО РЕЛІГІЙНОГО Й МОНАШОГО ЖИТТЯ.

КОЛИ ПІД ЦЮ ПОРУ, ЦЕРКВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ, НА ЗЕМЛЯХ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ ПЕРЕНОСИТЬ НА СОБІ ЗАГАЛЬНЕ Й НЕЧУВАНЕ ДОСІ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЗА ВІРУ, А МОГУЧІ ЦЬОГО СВІТУ ЗАМОВКЛИ НА ВИД ТЕРПІНЬ НАШОЇ ЦІЛОЇ ВИВЕЗЕНОЇ ЄРАРХІЇ, ТИСЯЧІ ДУХОВЕНСТВА Й МІЛІОНИ ЗАПРОТОРЕНИХ НЕВИННО В АЗІЙСЬКІ КРАЇ ЛЮДЕЙ, ТО ОДИНОКО СИЛЬНИМ ГОЛОСОМ В ОБОРОНІ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ ЯВЛЯЄТЬСЯ СЬОГОДНІ СВЯТА АПОСТОЛЬСЬКА СТОЛИЦЯ З РИМУ, ЩО ВЖЕ БАГАТО РАЗІВ, СЕРЕД НАЙТОРЖЕСТВЕННІЩИХ ХВИЛИН, ОСУДИЛА ПЕРЕД ЦІЛИМ СВІТОМ ПОДІЮ НАСИЛЬНО ВИВЕЗЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ВЛАДИК І БУЛА ПЕРШОЮ, ЩО ЗАОПІКУВАЛАСЯ НАШИМИ СКИТАЛЬЦЯМИ, ДАЮЧИ ІМ МОРАЛЬНУ Й МАТЕРІЯЛЬНУ ПОМІЧ.

Еміненція Кардинал Евген Тіссеран

З ГЛИБОКИМ ЗВОРУШЕННЯМ ДОВОДИЛОСЯ НАМ ЧИМАЛО РАЗІВ ЧУТИ НА РАДІО Й ЧИТАТИ В ПРЕСІ, ЯК ВАША ЕМІНЕНЦІЯ, ПРИ РІЗНИХ НАГОДАХ І ТОРЖЕСТВЕННИХ ОБСТАВИНАХ, ВІДВАЖНО СТАВАЛИ В ОБОРОНІ ВИВЕЗЕНИХ МОСКВОЮ УКРАЇНСЬКИХ ЄПИСКОПІВ, СВЯЩЕНИКІВ І ВІРНИХ, ЯК УСИЛЬНО ВСТАВЛЯЛИСЯ ЗА НАШИМИ СКИТАЛЬЦЯМИ В ОКУПОВАНИХ АЛІЯНТАМИ КРАЯХ ЄВРОПИ, ЯК ОСУДИЛИ ДОГОВІР В ЯЛТІ, ЩО НИМ МОГУЧІ ЦЬОГО СВІТУ ПОГОДИЛИСЯ ВИДАТИ ВСІХ СКИТАЛЬЦІВ, КОТРІ ЗАМЕШКУВАЛИ ЦІ КРАЇНИ, ЯКІ ТЕПЕР Є ПРИЛУЧЕНІ ДО СОВІТІВ, ЯК НЕРАЗ ПРОТЕСТУВАЛИ ПРОТИ НАГІНКИ НА СКИТАЛЬЦІВ, НАСИЛЬНЕ ВИКРАДАННЯ ЇХ З ТАБОРІВ, РОЗПУЧЛИВЕ ВИТЯГАННЯ ЇХ З ЦЕРКОВНИХ БОГОСЛУЖЕНЬ І ВІДМОВЛЮВАННЯ ПОЖИВИ ДЛЯ ТАКИХ, ЩО НЕ ХОТІЛИ ВЕРТАТИСЯ ДО СОВІТІВ. ЗНАНІ ДЛЯ НАС ТАКОЖ І ЧИСЛЕННІ ПРОХАННЯ У ВІЙСЬКОВИХ ВЛАСТЕЙ ЗА ПРАВО АЗИЛЮ.

ТЕПЕРІШНИЙ ЛИСТ ВАШОЇ ЕМІНЕНЦІЇ, ЩО ЙОГО ПРИСВЯТИЛИ ВИ ДЛЯ НАС, ЯК ПЕРШИЙ ПО СВОЙОМУ ПРИЇЗДІ НА ЗЕМЛЮ НОВОГО СВІТУ, Є ДЛЯ НАС НАДЗВИЧАЙНОЮ ЛАСКАВІСТЮ. ЗО ЩИРИМ ЗВОРУШЕННЯМ ВИЧИТУВАЛИ МИ З НЬОГО ПРО СПІВЧУТТЯ Й ГОТОВІСТЬ ПОМОГТИ ВСІМ МОЖЛИВИМ НАШОМУ НАРОДОВІ, ЩО ПЕРЕНОСИТЬ ТЕПЕР Й БОРЕТЬСЯ У ПЕРШИХ РЯДАХ ЗА СПРАВУ ОДНОСТИ У ХРИСТОВІЙ ЦЕРКВІ. З ВДЯЧНІСТЮ ПОСТАРАЄМОСЯ ЙТИ ЗА ВСІМИ РАДАМИ Й ДУМКАМИ ВАШОЇ ЕМІНЕНЦІЇ У ПЕРЕВЕДЕННІ ХРЕСТОНОСНОГО ПОХОДУ МОЛИТОВ У ЗГАДАНИХ У ЛИСТІ НАМІРЕННЯХ. ТИМ УСИЛЬНІШЕ ПРАЦЮВАТИМЕМО Й НА ДАЛЬШЕ У ЗЛАГІДНЕННІ БЕЗВИХІДНОГО ПОЛОЖЕННЯ ТИСЯЧІВ НАШИХ РІДНИХ СКИТАЛЬЦІВ.

ОДНАК ОСОБИСТА ПРИСУТНІСТЬ ВАШОЇ ЕМІНЕНЦІЇ В КАНАДІ Є НОВИМ, ОСОБЛИВІШИМ ВИЯВОМ ВАШОЇ ЛАСКАВОСТИ. ВОНА НАПОВНЯЄ НАШІ ДУШІ ПОВСЯКЧАСНОЮ ВДЯЧНІСТЮ. ВДЯЧНІСТЮ СУПРОТИ СВЯТОЇ АПОСТОЛЬСЬКОЇ СТОЛИЦІ, ЩО ВІД ЧАСІВ СВ. ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО АЖ ПО СЬОГОДНІ, ЗАВЖДИ БУЛА ДЛЯ НАС ДОБРОЮ Й ЛЮБЛЯЧОЮ МАТІРЮ - ОБОРОННИЦЕЮ, ВДЯЧНІСТЮ СУПРОТИ СВЯТІШОГО ОТЦЯ, ЩО ЯК БАТЬКО ЦІЛОГО КАТОЛИЦЬКОГО СВІТУ ПАМЯТАЄ ПРО ВСІХ ДІТЕЙ, ОДНАК ІЗ ОСОБЛИВІШОЮ ЛАСКАВІСТЮ ПРИСВЯТИВ ДЛЯ НАС ОСІБНУ ЕНЦИКЛІКУ З ПРИВОДУ 350-ЛІТТЯ БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ ОДНОСТИ, ВДЯЧНІСТЮ ДЛЯ ВАШОЇ ЕМІНЕНЦІЇ, ЩО ЯК СЕКРЕТАР СВЯЩЕННОЇ КОНҐРЕҐАЦІЇ ДЛЯ СХІДНЬОЇ ЦЕРКВИ, ПОПРИ ВЖЕ СТІЛЬКИ ВИСВІДЧЕНИХ ДЛЯ НАС НЕОЦІНЕНИХ ДОБРОДІЙСТВ, ЩЕ ДОДАЄ ОДНЕ Й НАДЗВИЧАЙНЕ, А ЦЕ ОСОБИСТІ ЛАСКАВІ ВІДВІДИНИ НАС У КАНАДІ.

ВІТАЄМО ВАШУ ЕМІНЕНЦІЮ В ЕКЗАРХАТІ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ. ВІТАЄМО В ІМЕНІ ОБОХ ЄРАРХІВ, ЄПИСКОПА - ОРДИНАРІЯ Й ЄПИСКОПА - ПОМІЧНИКА. ВІТАЄМО В ІМЕНІ ДІЄЦЕЗАЛЬНОГО Й МОНАШОГО ДУХОВЕНСТВА. ВІТАЄМО В ІМЕНІ МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ ЧИНІВ І ЗГРОМАДЖЕНЬ. ВІТАЄМО ВІД УСІХ ВІРНИХ КАНАДІЙСЬКОГО ЕКЗАРХАТУ.

У СТІП ВАШОЇ ЕМІНЕНЦІЇ СКЛАДАЄМО НАШ НАЙЩИРІШИЙ ПРИВІТ. ДУЖЕ ТІШИМОСЯ ВАШОЮ ПРИСУТНІСТЮ СЕРЕД НАС І У ГЛИБОКІЙ ПОШАНІ КЛОНИМО ПЕРЕД ВАМИ СВОЇ ГОЛОВИ.

† ВАСИЛІЙ, ЕКЗАРХ.

† НІЛЬ, ЄПП. ПОМІЧНИК

ВИННІПЕГ 27/V/47.

Вітай нам Архиєрею!

За кілька днів завітає до Українців - католиків у Канаді Високодостойний Гість Еміненція Кардинал Євген Тіссеран. Завітає до нас Заступник самого Вселенського Архиєрея Пія XII, Секретар Священної Конґреґації для Східньої Церкви, що до неї належить та їй безпосередньо підлягає наша греко-католицька Церква й наш Екзархат у Канаді. Завітає до нас мужний оборонець прав нашої Церкви й нашого народу, знавець нашої церковної історії, нашого обряду й нашої мови. Завітає до нас учений світової слави, муж науки, любитель Сходу, людина широкого ума й гарячого серця. Тож не диво, що Українці - католики в Канаді слідкують за кожним кроком Його Еміненції в Америці, радіють Його участю в наших богослуженнях, одушевляються Його батьківськими промовами зверненими до Українців та зо справжнім тремтінням сердець вичікують Його прибуття до Канади.

*

Еміненція Кардинал Тіссеран прийшов на світ у гарному французькому місті Нансі 1884 р. Від наймолодших літ відзначався надзвичайними здібностями. Вже на шкільній лавці проявляв велике замилування до східніх студій. Не вдоволяючись тільки самим книжковим знанням, постановив побачити Схід і його культуру на власні очі. Тому ще як студент богословя вибрався 1904 р. на Схід і в Єрусалимі в Інституті ОО. Домініканів покінчив з відзначенням біблійні студії. Тоді подорожував також по цілій Малій Азії, пізнав славні малоазійські міста, побачив останки їх колишньої культури та познайомився з визначними особами. 1909 р. Його, як щойно висвяченого священика покликано до Ватиканської бібліотеки в Римі, а рівночасно іменовано Його професором асирійської мови в Папському університеті св. Аполінарія.

1911 і 1912 р. молодий учений відбув довгу наукову подорож по Палестині й Мезопотамії. Коли вибухла світова війна, а французьких духовників обовязував закон військової служби, молодого о. Євгена покликано до війська і як високого офіцера приділено до самого генерального штабу в Сирії, як знавця тамошніх обставин і перекладача. Після війни Він знов вернувся до Риму до наукової праці. 1923 р. відбув наукову подорож до Сирії й до Єгипту, відкіля привіз дуже цінні книжки й рукописі. 1929 р. відбув наукову подорож по Греції та Абісинії. Відтак брав живу участь у міжнародніх орієнталістичних конгресах у Лондоні й Римі, де виголошував незвичайно цінні доклади. Опісля відбув ще довгу подорож по Америці, щоби познайомитися з модерним американським бібліотекознавством. 1936 р. був на зїзді бібліотекарів у Варшаві, де стрінувся з деякими українськими науковцями як: о. др. Й. Скрутень ЧСВВ, др. І. Свенціцький й ін.

Дня 15-го червня 1936 р. Святіший Отець Папа Пій XI іменував Монсіньора Євгена Тіссерана—пропрефекта Ватиканської бібліотеки кардиналом, а в три дні пізніше іменував Його Секретарем Свящ. Конґреґації для Східньої Церкви. На цьому важливому становищі Його Еміненція довершив таких великих діл, що записують Його імя золотими буквами в історії католицького Сходу.

Зокрема ми-Українці католики живо памятаємо відручне письмо Його Еміненції до бл. п. нашого незабутнього Митрополита Андрея з приводу сорокліття його єпископства, а ще з більшою вдячністю згадуємо відважний протест Його Еміненції проти переслідування нашої Церкви в Галичині.

*

Тому на привіт Високодостойного Гостя кличемо щирим серцем:

"ВІТАЙ НАМ АРХИЄРЕЮ, ДОСТОЙНИЙ ПУРПУРАТЕ Й КНЯЗЮ ЦЕРКВИ! МИ-ДІТИ УКРАЇНСЬКО - КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ТУТ У КАНАДІ ВІДЧИНЯЄМО ПЕРЕД ТОБОЮ НАОСТІЖ СВОЇ СЕРЦЯ, А ДОРОГУ ДО НИХ ВИСТЕЛЮЄМО НАЙСЕРДЕЧНІШИМИ ПОЧУВАННЯМИ. МИ МОЛИМОСЯ ДО ГОСПОДА, ЩОБ ВІН БЛАГОСЛОВИВ КОЖНИЙ ТВІЙ КРОК ПІДЧАС ЦЬОГО ПОСІЩЕННЯ НА ДОБРО НАШОЇ СВ. ЦЕРКВИ. МИ ВИЛИВАЄМО ПЕРЕД ТОБОЮ СЕРДЕЧНІ ЗАЯВИ НАШОГО ПОСЛУХУ Й СИНІВСЬКОЇ ЛЮБОВИ СУПРОТИ БАТЬКА ХРИСТИЯНСТВА, БО ТВОЄ ПРИБУТТЯ ДО НАС — ЦЕ НОВИЙ ДОКАЗ ЖУРИ Й ДБАЙЛИВОСТИ РИМУ ЗА ДОБРО ГРЕКО - КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ Й УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ. МИ КЛИЧЕМО У ПРИВІТ: "БЛАГОСЛОВЕН, ЩО ЙДЕ В ІМЯ ГОСПОДНЄ"

ВІТАЙ НАМ АРХИЄРЕЮ!

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ І ЧИТАЧІ "СВІТЛА."

ВІЗИТА КАРДИНАЛА ЄВГЕНА ТІССЕРАНА В ШІКАГО

Українці - католики міста Шікаґа в неділю 4. травня ц. р. мали велике щастя оглядати й торжественно вітати у своїй величавій святині св. Николая найвищого представника Св. Отця, Їх Еміненцію Кардинала Євгена Тіссерана, що з кінцем квітня прибув до Америки.

Сам Бог благословив цей день посіщення Князя св. Вселенської Церкви, бо була прегарна погода, хоч від ряду днів падав дощ, та й після полудня знову став падати... Кілька тисяч вірних на вулицях біля церкви з хвилюванням сердець очікували прибуття високого Гостя з Риму, що за час свойого кількадневного побуту в Шікаґо був гостем римо-катол. архиепископа Шікаґа, Емінен. Кардинала Стрітча. Кілька хвилин перед год. 9.30 заїхало елеґантне авто й задержалося перед резиденцією ОО. Василіян при вулиці Райс Стр. Зібраним масам вірних показалася висока, повна маєстату постать у пурпурі, зо сивою бородою.., Добрі, лагідні, як у батька очі, милий усміх на устах, творили прегарну й зворушливу картину, що всіх приковувала. Нагадувалася незабутня постать нашого Праведника і Страдальника, бл. п. Митрополита Андрея, батька української Церкви й народу....

У дверях резиденції привітав високого Гостя Преосвященний Кир Амвроз Сенишин, колись довголітній і незабутній ігумен Шікаґівського монастиря й ревний парох тутешньої великої громади.

Процесійно, в окруженні численного духовенства йшов Еміненція Кардинал до храму. Різнородні церковні й світські організації й братства зо своїми прапорами йшли на переді походу й позаймали свої призначені місця в церкві. Еміненцію Кардинала, під далекі звуки пісні "Христос Воскрес," що лунала із корів у храмі, привітав на порозі церкви Впр. о. Венямин Бараник, Настоятель канадійсько - американської провінції ЧСВВ. Тому, що Еміненція Кардинал володіє добре англійською мовою (крім ряду світових мов), своє привітальне слово виголосив Впр. о. Протоігумен по англійськи.

"Ваша Еміненціє, — говорив о. Протоігумен — " в імені нашого Чина св. Василія Вел. в Америці й в Канаді вітаю Вас від наших Отців та членів парохії св. Отця Николая у Шікаґо Дякуємо за ласкаві посіщення нас тут за морем й просимо Вашу Еміненцію батьківського благословення. При цій нагоді я клонюсь до Ваших стіп і заявляю Вашій Еміненції вірність, послух і відданість. І це саме прошу передати Святішому Отцеві, який тепер щасливо рядить нашою Церквою, Папі Пієві XII-ому."

Відтак Еміненція Кардинал й Преосв. Кир Амвроз прийшли до святилища й засіли на своїх місцях. Праворуч престолу на пурпуровому троні засів Емінен. Кардинал, а ліворуч Преосв. Кир Амвроз, який став правити св. Архиерейську Богослужбу. Сослужителями були: Впр. о. Протоігумен В. Бараник ЧСВВ й Всесв. о. декан із Ґері, о. Олександер Папп. Диякунували о. М. Федорович та о. Ін. Ричкун.

Після св. Євангелія промовляв англійською мовою Преосв. Кир Амвроз. Зміст промови Владики: "Великим щастям є для нас вітати сьогодні між нами Вашу Еміненцію, нашого вищого Настоятеля, Секретаря Східньої Конґреґації. Участь Емінен. Кардинала є для нас підйомом, бо маємо Опікуна, котрий приїхав до нас аж з Риму, щоб нам принести благословення батьківське до Америки. Еміненція Кардинал Тіссеран--це правдивий наш приятель, що бере участь в рятуванні наших поневолених Українців в Європі."

Великою і милою несподіванкою для всіх було те, що Емінен Кардинал при кінці Служби Божої відспівав по старославянськи "Заамвонну молитву," стоячи при своїм троні, та поблагословив вірних, співаючи по нашому: "Благословеніє Господнє на вас..." Після того Еміненція Кардинал звернувся до вірних довгою промовою в англійській мові, такого змісту:

"Радію великим торжеством, яке відбулося сьогодні в Шікаґо в східньому обряді. Радію релігійною свідомістю вашою, де ви в свобідній країні можете її проявляти! Співчуваю над нещастям, яке стрінуло ваших Єпископів, священиків і ваш нарід в Європі за католицьку віру. Я буду старатися завжди помагати їм, щоб улекшити Їхнє терпіння за віру. Святіший Отець був перший, що поспішив із моральною і матеріяльною допомогою українським скитальцям в Європі. Передаю вам батьківське благословення від Св. Отця Папи Пія XII-го."

Після св. Архиерейської Сл. Божої промовляв ще раз по українськи Преосв. Кир Амвроз, в гарячих словах подякувавши Емінен. Кардиналові за все, і вніс многоліття.: Св. Отцеві, Емінен. Кардиналові та всьому українському народові. Відтак тими самими вулицями уформувався похід і в асисті духовенства (30 осіб) Емінен. Кардинал вернувся до резиденції ЧСВВ. Там Преосв. Амвроз представив Еміненції Кардиналові членів Чина св. Василія Вел., місцевих і гостей: з Ню-Йорку, Ґлен-Кова і з Давсону, де отворено новіціят ЧСВВ. Після цього в церк. галі відбулося прийняття для Емінен. Кардинала і всього духовенства.

Українці гр. католики міста Шікаґа щиро й від серця радіють, що перші мали це велике щастя вітати в себе Високого Представника св. Отця, який уперше в історії гр. катол. Церкви в Америці прибув між нас у часі такої великої муки нашої Церкви й народу в Краю!

На Многая Літа — Достойний Владико й Високий Князю св. Вселенської Церкви! До стіп Твоїх стелимо свої серця й просимо благословення для нашої страдальної Церкви й народу!

М. Ф.

— До Бразилії вже виїхав з Німеччини перший транспорт скитальців зложений з 860 осіб. Черговий транспорт скитальців виїде около 1-го червня.

Лист Його Еміненції Кардинала Тіссерана

Ню-Йорк, 19/IV/47.

Його Ексцеленції,
Преосв. В. Ладиці, ЧСВВ
у Виннипеґу, Канаді.

Дорогий Преосв. Ладико:

Як тільки я довідався, що буду мати знову нагоду відвідати Америку, то й подумав я тоді над можливістю відвідин українських осередків. А передусім промишляв я над тією можливістю, щоб відвідати Канаду, що оснувалася першою, як епархія. А й з географічної точки погляду вона є більше суцільно злучена, як ті епархії, що находяться у Злучених Державах.

Тристапятьдесятлітні роковини Берестейської Одности призначили 1946-ий рік, щоб він був одним із найрадісніших обходів у почуваннях вдячности за благословення, що їх Бог дав українському народові в Галичині й поза її границями. Однак війна принесла Галичині три інвазії, одну по другій, з усією страшною руїною, так матеріяльною, як і моральною, що її наносить повсякчасна війна. Інвазія нових завойовників, остаточними послідовностями, закінчилася рішенням, положити кінець католицькій Церкві Східнього Обряду в Галичині й Підкарпатті.

Знаним є для Вас, як незначне число амбітних осібняків позволили себе ужити в ділі відступства. Однак і це є також Вам відомим, як вірні ісповідники й всі майже священики, спротивилися апостазії. У наслідок цього як багато священиків у вязницях! Як багато з них вивезли до інших частин краю! А є й такі, що мусять скриватися, щоб потайки давати поміч своїм вірним.

Я відвідую Вас з великим зворушенням співчуття й любови до Ваших Братів у Галичині й на Україні. А одночасно поручаю Вам перевести хресноносний похід молитов: молитви, щоб одержати від Всемогучого Бога відваги для тих, що є переслідувані; молитви, щоб випросити ласки навернення для таких, що улягли; молитви, щоб вічною славою були нагороджені ці, що осталися вірні католицькій Церкві й цій Одності, що її підписали їх предки тому три й пів століття.

Серед скитальців у Європі находиться багато Українців. Для них уділила Північна Америка великої помочі. Помогти їм у тих часах є найбільше заслугуючим і милосерним ділом, коли вони у свойому безвихідному положенні не можуть найти остаточної розвязки, ні в Европі, ні за океаном. Різними способами старалися ми помогти їм із Риму. Й на дальше будемо старатися продовжувати нашу поміч. Однак і Ваша співпраця є конечна. Нехай Бог наділить Вас нагородою, що на неї так щедро Ви собі заслужили.

Цей теперішній лист є першим, що його написав я по мойому приїзді на землю Нового Світу. Тут маєте працю й свободу. З великою приємністю вижидаю я здійснення цієї програми, що Ви її приготовили. Це дасть мені найкращу спосібність стрінутися з Вашим Духовенством і Вашими вірними. Молюся про найобильніше благословення від Бога для Вашого Преосвященства, Єпископа - Помічника, для всіх членів законного та епархіяльного Клиру, для Сестер, що помагають Вашому народові й для всіх вірних Вашої епархії.

Вашому Дорогому Преосвященству остаю найщирішим Братом в Христі

† Кардинал Євген Тіссеран
Секретар Священної Східньої Конґреґації й Єпископ Порто й Санта Руфіна.

У СПРАВІ КЛУНКІВ ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ

Якою великою піддержкою, не тільки матеріяльною, але й моральною, були висилані пакунки для наших опущених скитальців у Європі, це наглядно бачимо з одержуваних зворушаючих, зо сльозами писаних від них листів, так до Ординаріяту Українців католиків просто писаних, як й до Єпархіяльної Іміграційної Референтури.

Зо жертв, що вплинули за минулий 1946-ий рік, вдалося надзвичайно багато помогти усім тим, що звернулися з Європи просто до Кир Василія, чи всіх оцих, що маючи тут у Канаді, чи ЗДА, своїх кревних, просили помогти своїм дорогим із Європи. Ми печатали через увесь час, кому вислали. Ми подавали у вимках листи подяки від скитальців. Ми, всі жертви, що їх присилають, чи просто до Єпископської Канцелярії, чи до Референтури при Централі, даємо вповні й виключно для наших скитальців, що можна бачити зо звітів. Не забуваймо, що ці маленькі жертви, що були прислані жертвенними особами, парохіями й товариствами вичерпуються. Чи маємо дійти до цього стану, що ізза браку дальших жертв, по вичерпанні теперішніх фондів, будемо змушені відмовляти нашим рідним, найбільше опущеним людям, такої конечної для них тепер помочі? Це буде з великим болем, але коли не стане дальших жертв, то ми будемо змушені їм відмовити.

Ми однак сподіємося, що всі Українці - католики Канади відчують недолю своїх рідних, зрозуміють обовязок своєї самосвідомости й у найскорішому часі, всі Отці Парохи, всі навіть найменші парохії, всі католицькі Товариства, всі свідомі одиниці, зроблять у себе збірки й вишлють, або просто до Єпископської Канцелярії, або до Єпархіяльної Референтури при Централі, щоб Церква Українців - католиків для тих найбільше тепер опущених наших Братів і Сестер, могла й на дальше продовжувати свою величну, харитативну акцію, доки ці нещасні скитальці не зможуть самі собі дати ради. Це є щира просьба до всіх Отців Парохів і до всіх вірних нашої Єпархії

Єпископська Канцелярія

Священна Конґреґація Східньої Церкви

Вічний Рим!

Чого це слово нам не говорить? Рій думок родиться в голові католика, коли згадає про Рим. У Римі живе Святіший Отець Голова і найвищий Архиерей вселенської Церкви. З Риму Святіший Отець рядить цілою католицькою Церквою. З Риму виходять закони й права для всіх католиків. З Риму промеиіє світло правдивої науки віри на ввесь світ. З Риму йдуть вказівки моралі, щоб зберегти людство перед потопою зіпсуття. З висот Ватикану Святіший Отець добачує потреби всього світу, щоб їм в пору запобігти, зарадити, усунути небезпеку, чи прийти з поміччу й потіхою.

*

Може неодному з нас насувається питання: Як може Папа Римський зарадити потребам усього католицького світу? Певно, що сам один Він не міг би подолати всіх обовязків. Тому Святіший Отець має до помочі т.зв. Священні Конґреґації

Що це таке: Священна Конґреґація? Конґреґація в католицькій Церкві є тим, чим в державі є міністерство. Як в добре упорядкованій державі крім головного володаря: цісаря, короля, чи президента, є ще багато міністерств, що мають приділену якусь ділянку праці — так у катол. Церкві крім Папи Римського є Священні Конґреґації, з яких кожна має собі приділену ділянку праці. Отже при помочі Конґреґацій, катол. Церква рядить щоденними справами катол. всесвіту. Під сучасну пору є одинацять Конґреґацій. Кожна Конґреґація складається з голови (префекта,) секретаря, великого числа урядників до різних справ і з відповідного числа Кардиналів призначених до кожної Конґреґації самим Святішим Отцем. Головою чи префектом Конґреґації є звичайно Кардинал, якому до помочі приходить секретар-архиепископ. Є однак три Конґреґації, в яких головою є сам Папа Римський зогляду на їх важність. Тоді в них секретарем є Кардинал, а Йому до помочі приходить ассесор - архиепископ.

До таких Конґреґацій, що їх головою є сам Папа Римський, належать: Конґреґація св. Офіціюм, що займається справами віри, Конґреґація Консисторіяльна, що основує нові епархії й приготовляє матеріяли до консисторій та Конґреґація Східньої Церкви. Отже Конґреґація Східньої Церкви або Східня Конґреґація — це церковний уряд в Римі, що його головою є сам Святіший Отець, секретарем один Кардинал (тепер Еміненція Кардинал Тіссеран,) крім цього має ще 18 Кардиналів - дорадників, ассесора до помочі Кардиналові і дорадників споміж духовенства світського й монашого.

До завдань Східньої Конґреґації належить вирішувати всі справи Сх.Церкви, а навіть т.зв. справи мішані тобто такі, що є спільні обом Церквам: Східній і Західній. Тільки справ віри не рішає Східня Конґреґація, але передає їх до Конґреґації св. Офіціюм. Отже справи осіб, дисципліни, обряду, справи спірні з латинниками віддаємо до нашої Східньої Конґреґації. Тому, що Головою Священної Конґреґації Східньої Церкви є сам Папа Римський, листи до св. Конґреґації зачинаємо відкликом до Св. Отця: "Святіший Отче" (Беатіссіме Патер.)

Вже з цього бачимо велике поважання супроти східніх церков у Римі, бо всі їхні справи передається одній Конґреґації для них осібно створеній, а Головою тієї Конґреґації є сам Святіший Отець. Це також виказує історія створення Східньої Конґреґації. Давніше справи східніх церков належали до Конґреґації розширення віри, яка займалася поширенням віри між невірними. Одначе східні християни чулися вражені тим, що ними мала рядити Конґреґація, яка навертала поган, начеб вони були щойно навернені. Тому 1862 р. Папа Пій IX створив при Конґреґації поширення віри окремий уряд для східніх католиків. Та ще більше вчинив великий приятель нашого народу Папа Венедикт XV. В травні 1917 р. Венедикт XV створив на місце цього окремого уряду для східніх католиків окрему св. Конґреґацію з усіми властями других Конґреґацій для всіх східніх католиків і самим Папам Римським задержав головство тієї Конґреґації. Відтоді ця Свящ. Конґреґація рядить східніми католиками на всьому світі. Отже ця Конґреґація рядить теж Українцями греко - катол. обряду.

Цій Свящ. Конґреґації ми завдячуємо дуже багато, бо це Вона створила нам нові епархії, Вона здвигнула нам нові колеґії для клириків, Вона давала нам поміч у наших спорах з Поляками, Вона подбала про розвій нашого монашого життя, Вона помагає нашим скитальцям і стає в обороні наших владик, священиків та вірних переслідуваних за св. віру.

*

І саме секретарем тієї нашої св. Конґреґації є Еміненція Кардинал Є. Тіссеран, що в найближчих днях завітає до Канади. Ми памятаємо могутній голос протесту, що його підніс Кардинал Тіссеран проти переслідування нашої Церкви 1-го березня 1946 р. Ми цінимо собі оборону Його Еміненції проти насильного видавання українських скитальців, з якою Кардинал виступив 7-го березня 1946 р. Ми віримо, що побут Еміненції між нами скріпить морально нашу Церкву на американському континенті й зверне увагу державних чинників на переслідувану Церкву Українців - католиків. Тому радіючи щиро тими історичними відвідинами вітаємо сердечно Його Еміненцію - Секретаря нашої св. Конґреґації й складаємо Йому в дарі гарячу любов наших сердець і глибоку пошану наших душ.

О. С. Семчук

МИТРОПОЛИТ МИХАЙЛО РАГОЗА

З ментом проголошення Унії та явного вис тупу проти неї князя Острожського, прибічні шляхтичі, а мав він їх тисячі, що були в нього на службі й можні, з котрими він був часто споріднений чи познакомлений і зажилий — всі вони тепер кинулися проти наших владик, а проти митрополита в першу чергу.

Не годні були дістати митрополита зараз в свої руки, то дістали митрополичі добра в Київщині. Чуючи за собою авторитет і безпосередню безкарність за плечима князя Острожського, шляхта стала розхапувати митрополичі добра, а решту доконали збунтовані духовні, так що вони прямо стопніли. Коли 1600 році митрополитом став Іпатій Потій, то він вже майже не мав на удержання митрополичих дібр і становище треба було рятувати тим чином, що залишено за ним епископство володимирське, щоби принаймні мав з чого жити й ділати.

Єремія понадавав право ставропігії міщанським братствам — в Слуцьку, Вільні, Львові і навіть в малім Крехові. Коли митрополит взявся обізджати свою митрополію, всюди на місцях стрінув опір згаданих братств. В Слуцьку прийшло до того, що підбурені й розюшені люди кинулися на митрополита, коли переходив площею й стали кидати на нього камінням. Грозило, що вбють старця. Але вірні окружили свого архипастиря й заслонили собою перед нападом юрби.

Це був перший напад з православної сторони на уніятів, котрий потім повторило виленське православне брацтво св. Духа проти митрополита Потія й котрий знова повторився з трагічним вислідом у Витебську. В міжчасі однак було чимало менших нападів проти униятських духовних й деякі заплатили життям, як примiром ігумен видубицького монастиря Грекович.

Тодішні монастирі

Першим й давним українським монастирем все уважали київо-печерську Лавру, при котрій були сотки монахів, котрої архимандрити ставали київськими митрополитами й котрий мав просторі й можні посілости-маєтки

Архимандритом Лаври в той час був Никифор Тур, прихильник й діяльний послідуватель князя Острожського. Він це на візвання приїхав до Берестя в жовтні 1596 р., але не на це, щоби скріпити своєю появою справу Унії й свого митрополита; навпаки на це, щоби чинно виступити проти Унії й митрополита.

Становище в Лаврі залежало в першій мірі від її голови й провідника духовного. Годі було вимагати від загалу монахів співчуття і поперття для справи, коли їх наставник духовний сам був противний й явно виступав проти тієї справи

Щоби запобігти поширенню лиха й направити положення, архимандрію київської Лаври віддано в руки самого митрополита й він прийняв рівночасно титул архимандрита. Никифора Тура зложено з уряду декретом короля. Однак це тільки в части помогло справі, бо хоч уступив архимандрит, але його дух противний унії остався в загалі монахів. Треба було літ праці й різних реформ, щоби монастирі стали знова на це становище, на котрім повинні були бути в ділі правди — щоби стали остоями й твердинями Унії, єдности релігійної в народі.

Тому в слідуючих роках історія нашої Церкви записала ряд нарад, соборів рішень і постанов у справі монастирів та монахів Чину св. Василія Великого, що були першими й найстаршими з Чинів на Україні.

Митрополит Рагоза однак недовго прожив і йому вже не судилося в тій справі більше зробити. Зробив однак початок і дав напрям ділу.

Закінчення

За одинацять літ свого життя митрополичого, Михайло Рагоза зробив чимало. Прийшов у час, коли найменше вагання могло сильно підкопати справу, в на його становищі могло навіть стати гробом для діла Унії. Вінже прецінь міг таксамо, як Балабан чи Копистенський відректися діла і всіх наслідків, запевнити за собою прихильність можновладців тодішних і безпечно та безтурботно користати з доходів свого високого уряду. Однак Рагоза так не зробив і хоч з тактичних оглядів був дуже обережним у відношенні до князя Острожського

(Докінчення на 4-ій стор.)

"ХОДИ ЗА МНОЮ".

Завжди була пекучою потреба достаточного числа ідейних й повних посвяти місіонарів, що жертвенною працею, молитвою й сердечними словами розпалювалиб у людських серцях вогонь любови до Бога, до своєї греко - католицької Церкви та до свого, так сьогодні лихом битого народу.

Цій потребі не міг вповні зарадити канадійський новіціят ОО. Василіян у Мондері зогляду й на велику віддаль й гостріший клімат і на відмінні від американських обставини в Канаді. Ця потреба перемінилася сьогодні, по розбитті греко - католицької Церкви на Рідних Землях, у пекучу конечність.

Виховати якнайбільше і якнайкращих місіонарів для Українців на вільній землі Вашингтона та приготовити цілі ряди Христових борців для Рідних Земель, щоб вони, як вибе слушна година, могли станути до праці на скривавлених землях України та сіяти там слова Божої правди — це наказ сьогоднішних днів. І дня 1-го травня ц. р. ОО Василіяни, за дозволом із Риму й за благословенням усіх наших Преосв. Владик, відкрили новий Новіціят у Давсон, Па.

ЗАКЛИК

Український юначе, твоє юне серце рветься до високих ідеалів.

А який ідеал може бути вищий для християнсько - католицького юнака тут на землі, як бути Христовим священиком - місіонарем?

Як колись до св. Апостолів, так і сьогодні Ісус Христос стукає тихесенько до твойого молодечого серця й каже. "ходи за мною станься моїм місіонарем."

Щож скажеш у відповідь Христові?

Український Юначе, якщо бажаеш своє серце та своє життя великодушно та всецило зложити на жертівнику любови Бога та свого народу, якщо хочеш в особливіший спосіб працювати над своїм власним спасенням й над спасенням своїх ближніх, то вступай до Чина ОО Василіян, щоб статися священиком - місіонарем.

А якщо не маєш вищого образування — то можеш бути монахом - братчиком, що виконуючи якесь ремесло, помагає отцям місіонарям у їхній праці над спасенням безсмертних душ.

Український Юначе, якщо ти справді ідейний — то певно, що одне з перших місць у твойому серці займає національний ідеал. Ти хотівби вчинити щось велике для свого народу. Тож памятай, що нема кращої праці народньої і патріотичної понад релігійне освідомлення народу. А це реліг освідомлення зможеш ширити тільки як місіонар.

Подумай, помолись і якщо ти живеш в Америці — напиши на адресу:

Basilian Fathers' Novitiate,
Box 1004, Dawson, Pa.

Якщо ти живеш у Канаді — напиши на адресу:

Basilian Fathers' Novitiate
Mundare, Alberta, Canada.

о. Мирослав Билина ЧСВВ.

ЦІННОЩІ РЕЛІГІЇ

Кінчаючи наші роздумування над релігією, доходимо до її останнього слова, до того, що є божеською чертою краси релігії та найвищою причиною її вічної тривалости.

Ми сказали, що Бог і чоловік шукають себе взаємно й віднаходять себе в релігії. А Бог і чоловік — це два вогнища любови. Отже в релігії дві любові, що себе шукають, віднаходяться і взаємно собі віддаються.

Що в людини все зосереджується в любові — про це нема найменшого сумніву, бо тілом людини кермує дух, духом -- воля, а волею любов. Тому св. Тома з Аквіну сказав: "Як у людини добра воля -- то й добра любов, як зла воля — то зла любов." Хтось сказав, що чоловік — це розум. Але мабуть вірніше булоб сказати, що чоловік — це любов, бо любов — це головна спонука, мотив і пружина всіх діянь чоловіка. З любови випливають великі думки, вимовні слова, геройські постанови, хосенне життя й хвалигідна смерть. Це безсумнівне, що у великих людей серце грає першу ролю. Серцем вони видають осуди, зо серця говорять, серцем ділають. І це дає їм якусь надзвичайну красу й силу, що їй ніхто не може опертися. Ось така є справжня природа людини: всі її власти й сили змагають до серця, в серці лучаться й зосереджуються.

А людина створена на образ і подобу Бога. Тому якщо людина є любовю то й Бог є любовю, але любовю безконечною. Це причували вже поганські мудрці (Плятон, Аристотель.) Його навчає св. Апостол Іван кажучи: "Бог - це любов" (Ів. 4, 8.) Отже Бог і чоловік — це дві любові, що себе взаємно шукають, а правдива релігія це та святиня, що в ній ці дві любові стрічаються. Бог, що любить чоловіка й чоловік, що любить Бога — оце релігія, це її останній і найвищий вияв! Бог не терпить самітности, але шукає чоловіка, приклинує його, приходить до нього, сходить зо ступня на ступінь, з неба на Синай, зо Синаю до вертепу, з вертепу на хрест, з хреста в кивот, аж остаточно затримується в серці чоловіка. А чоловік теж не терпить самоти, але вириваєтся від сотворінь, поконує перешкоди, на крилах віри, надії й любови піднімається, як по щаблях з чесноти до чесноти, зо жертви до жертви, аж находить повний спокій на серці Бога.

Бог і чоловік, оба простягають до себе рамена, оба себе взаємно шукають, оба зо собою тісно лучаться — оце правдива релігія, це її незрівняна краса, це божеське пятно її правдивості.

Це врешті виясняє нам вічну тривалість релігії. Може декого дивує те, чому то не можна викорінити релігії? Бо на це треба булоб знищити Бога й чоловіка. Якщо знищеноб тільки чоловіка -- то Бог мабуть знов створивби його, щоб його любити. А коли (говорячи про неможливе) знищеноб Бога то чоловік усіми силами старавсяб створити собі бога, або знищити себе самого. Не політика, чи страх, але зболіла любов сказала такі слова: "Якщо Бога не булоб -- то требаби Його видумати." Так то любов домагається Бога.

Релігія, як любов це найбільша цінність особистого життя людини.

ДОКІНЧЕННЯ МИТРОПОЛИТ РАГОЗА

то однак він перший дав почин нарадам в 1590 році, котрі ровинулися в унійні стремління й коли прийшов рішучий мент, він явно і всім своїм авторитетом станув по стороні Унії, хоч підчас переговорів може надто стояв в тіні, даючи другим першенство і нагоду діяння.

Напад в Слуцьку доказав, що православні знали належно оцінити цю постійну тиху діяльність митрополита на добро своєї Церкви і хоч в трагічнім непорозумінні стали проти нього, своїм виступом дали тільки похвалу для діяльности митрополита. Кого ворог хвалить, той є непевний Кого він ганить й на кого нападає, тому можна довірити

Між тінями великих предків наших митрополит Михайло Рагоза все остане взором тихої плідної праці, сталости в рішучій хвилині й витривалости до кінця мимо всіх напастей й прикростей зо сторони сильних і можних цього світу.

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований додаток до „Світла"

[redacted] української [redacted] в [redacted] Церкві.

1-го червня, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. Ч. 6.

о. Маріян Цурковський

НЕБУДЕННА ГОСТИНА
НАШ БАТЬКО МІЖ НАМИ НА ЧУЖИНІ

У днях 27 до 31 грудня переживала українська громада в Штрасбурзі небуденне свято — гостину Їх Ексцеленції Преосв. Кир Івана Бучка. Достойний Гість завітав із Мецу до Штрасбургу в пятницю дня 27 грудня. Хоч був це день праці, вже довго перед приїздом поїзду вижидали наші вірні, між ними відпоручники всіх місцевих установ, Достойного Гостя. Із рамени латинського-альзатського Ординаріяту виїхав автом на стацію Мснр. Генеральний Вікарій Неппел з о. каноніком Лянґом. В 4-ій год. надіхав поїзд. Заворушилося між людьми. Єпископ вже є!.. понеслося з уст до уст. Відпоручники місцевого латинського епископа враз із місцевим душпастирем прийшли з Дост. Гостем, який висів із поїзду, перед стацію, де ждали вже наші вірні уставлені у два довгі ряди. П. Базюк враз із п. Е. Хоростілем церковним провізором передали Владиці по стародавньому нашому звичаю тацу з ключами від церкви і хлібом і сіллю Його привітали. А маленька дівчинка Надя Багрій хоч малими діточими устами й дрібними словами, але широким, щирим серцем привітала Владику

"І братчик, сестричка і тато й ненька, стелимо всі Вам під ноги наші серденька."

Зворушений до сльоз Владика відобрав квітки з припорученням зложити їх у дарі Евхаристійному Христові. Опісля вітався з людьми. А чужинці, що в цьому часі були біля стациї, дивувалися, що ці Українці, хоч позбавлені всього й бідні такі, а в любов такі багаті... Після привітання Владика відїхав до епископської палати, де й став через увесь час свойого побуту в Штрасбурзі гостем місцевого єпископа Їх Ексц. Монс. Вебера.

В суботу після полудня Їх Ексц. перевели візитацію парохіяльних книг й гостили на приходстві. Вечером слухали св. Сповіді вірних.

Але властиве свято — це неділя 29 грудня — Архиерейська Сл. Божа. Тому що багато людей хотіло сповідатися у самого Єпископа, Служба Божа зачалася в 11 год. і тривала до 2 год. Дияконував Всеч. о. Ів. Леськович з Парижа, пристоящим був о. Маріян Цурковський, місцевий душпастир. Простора каплиця переповнена вірними. Між запрошеними гістьми було видно директора Культу п. Атлорффера, латинського кан. о. Лянґа, секр. заграничної поліції, ґенер. секретаря Товариства Християнських Робітників й інших. Неначе в калейдоскопі перед очима присутніх начали пересуватися прегарні картини українського католицького богослуження. Вірні плакали з радости! Так добре їм тоді було, так на дусі, всі чулися піднесені, так чулися всі сильні тоді...! А силу цю давала їм ця свідомість, що вони є членами одної св. католицької Церкви, а заразом й дітьми великого українського народу... А чужинці?... Красою нашого Богослуження були захоплені! А опісля при кінці Служби Божої була проповідь. Ця проповідь нашого Владики, що одинокий тут в Європі на волі лишився, на завжди остане в серці й памяті присутніх.

— Я приходжу до Вас — говорив Дост. Проповідник — післаний Св. Отцем, щоб у Ваші серця влляти віру.. Наша земля зруйнована й кровю невинною кривавиться. Ваші родини розбиті, селища збурені з димом пішли. Ви тиняетесь по чужій землі і народом нашим неначе перекотиполем котить доля по цілому світу. Ви непевні, що з Вашими найближчими! Але є щось, що є сильніше від меча, від армат і від насилля! — Це віра! І тієї віри Вам не вільно стратити! Віри в Божу справедливість і... в Боже милосердя. Св. Отець через мене Вас потішає і запевняє, що памятає на Вас і про Вас... І всіх Вас до батьківського свойого серця пригортає й благословить. —

Пишучий ці рядки будучи минулого року в Римі мав це щастя бачити Св. Отця й говорити з Ним. І цього враження не забути йому ніколи, яке мав тоді, коли бачив Намісника Христа. Якась сила неземська з Нього бє. Сила, що випливає зо слів Христа: "Ти є скала, на якій я побудую свою церкву. І саме пекло не переможе її." І на цю силу покликався наш Преосв. Владика і з тієї сили велів черпати силу в наших злиднях скитальчого життя!.. Зворушлива була це хвиля, коли всі на зазив Владики прирекли вірність Св. католицькій Церкві й її видимому Голові, Св. Отцеві, свойому українському обрядові й народові. А щоби могли додержати своїх обітниць, прирекли діточу любов й привязання Матері українського народу — Пречистій Діві Марії. І на чужій землі у чужій церкві грімким голосом закликали: "Хочемо любити Божу Матір і бути Її вірними дітьми!" І понеслися слова благовонним тиміямом в гору в сторону небесних брам й незабудьками постелилися у стіп Пречистої... Після Сл. Божої в салі св. Аркоґаста відбувся спільний обід. До стола засіло 60 осіб. На почесному місці Владика. Після нього

Еміненція Кард. Є. Тіссеран у молодших літах.

Преосв. Іван Бучко у Франції

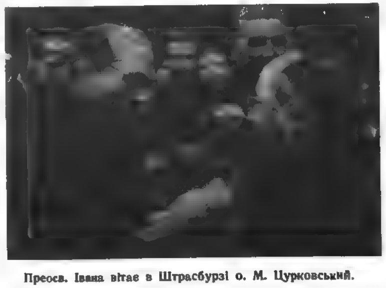

Преосв. Івана вітає в Штрасбурзі о. М. Цурковський.

го запрошені чужинці й представники наших місцевих українських установ. А там дальше й дальше усі: чоловіки, жінки й малі діти. Всі зібралися, неначе діти біля батька свойого. Всі так добре чулися тоді! Так усім на серці було мило, як рідко коли на чужині! Місцевий парох о. М. Цурковський привітав Дост. Гостя: "Батьку наш! Ми діти твої, далеко від рідної землі на чужині опинилися! Так прикро нам дуже, так дуже нераз!... Благослови, потіш нас! Поможи в цей час!" Промовляли ще ген. секретар Товариства Християнських Робітників п. Бравн, що і запевнив присутніх, що можуть завжди числити на поміч й піддержку французького синдикату, голова місцевого Кружка Обєднання Укр. Христ. Робітників п. Голота. Вкінці забрав голос Преосвящений. У своїй промові подякував усім й щераз завізвав усіх до вірности своїй Церкві й народові. Підчас обіду, як ще й довго після обіду, присутні розмовляли й як діти батькові, предкладали Преосвященому свої журби й свої побажання. Після обіду в просторій салі театральній св. Аркоґаста відбувся концерт, який Преосвящений звеличав своєю присутністю. Було відспіваних кілька релігійних й народніх пісень під батутою п. Адріяна Цурковського. Фортепяновий акомпаніямент обняла п. др. Н. Цурковська. Мала Надя Багрій віддеклямувала вірш, як також Гриць Ходорів. Вступне слово виголосив о. Р. Цурковський. – Представив значення нашої св. Церкви в житті нашого народу. І саме тому, що Церква наша представляє таку силу, ворог наш хоче її за всяку ціну знищити. Єпископів депортував, священиків повбивав, а сотки тисяч людей вірних своїй прадідній вірі вислав на заслання. – Дальше говорив промовець доля нашого народу подібна до малої квітки. Був час, що ця ніжна квітка цвила. Але мороз передчасний потис і квітка зівяла! Але корінь квітки лишився ненарушений і здоровий. Так й ми. Хотяй квітка зівяла, ми стратили нашу волю, наша Церква переслідувана, одначе ми не смієо попадати в одчай і розпуку. Наш народній корінь є здоровий. Нам залишилися віра в одного справедливого Бога. І любов до нашої рідної поневоленої св. Церкви й народу. І надію ще маємо, що прийде час, коли повернемося на свою рідну землю. І цю нашу віру, надію й любов сплітаємо разом в китицю незабудьок і разом із серцями нашими стелимо під Ваші стопи Владико. Вам Ексцеленціє, дякуємо, що відвідали нас й на дусі піднесли. Прошу запевнити Св. Отця, що ми, хоч дуже бідні, бо все стратили, одначе рівночасно дуже багаті! Нам залишилася віра! І цеї віри ніхто й ніщо не видре!

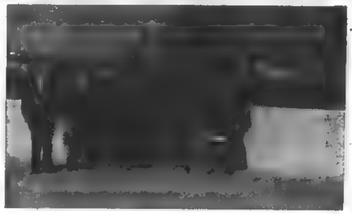

Всесв. о. Ґен. Вікарій Гліб Кинах ЧСВВ на летунській площі в Римі перед відлетом до Бразилії.

Всесв. о. Ґен. Вікарій Гліб Кинах очікує поїзду. Поруч о. Микола Когут ЧСВВ — консультор й о. Павло Миськів — протоконсультор.

Промову свою виголосив промовець по українськи й французьки. Звернувся рівнож і в сторону французьких гостей і зазначив, що на протязі віків взаємини між народами французьким й українським були завжди дуже живі. Ще з цього часу, коли донька українського князя Ярослава Мудрого, Анна, стала дружиною французького короля Генриха І-го, який дав початок династії Капетингів. І ми можемо з гордістю сказати, що в жилах колишніх французьких королів через 360 літ плила наша українська кров. І в часі останньої світової війни сини України рамя об рамя боролися за найвищі ідеали людини в рядах французького чужоземного легіону. Після проспіваних пісень виконано дуже гарно інсценізацію "Розриті Могили" Тараса Шевченка. Незатерте враження на присутніх лишив момент, коли український повстанець, з якого очей пробивається віра у слушність своєї справи, розтинає кайдани. Кайдани, якими вороги Україну скували. Її святу Церкву й нарід.

Другого дня відїхав Достойний Владика. Про його побут заговорила місцева католицька преса з признанням і захопленням, а комуністична, як звичайно накинулася мокрим рядном з лайкою Але й це не дивниця. Вже надходить час, в якому сповняються віщі Христові слова: "Всяк іже убієт ви возмнится службу приносити Богу..." Відїхав Владика, щоб продовжувати дальше свою місійну працю і взяв із собою серця всіх скитальців штрасбурської колонії.

Всесв. о. Ґен. Вікарій ЧСВВ посеред монахів у Бразилії.

Церковний хор із Вегревил, Алта. Посередині парох о. М. Гнесько, ЧСВВ і диригент І. Гузіль.

Ст. МАЙКЕЛ, АЛТА. Празник і прощання. В неділю, 4 травня, їду я раненько до нашої церковці, бож у нас сьогодні Празник — день перенесення Мощів св. Николая. В церкві правиться Литія, відтак Впр. о. Парох стають на читану Службу Божу. В год. 10:30 починається співана Сл. Божа: Править гість, Всеч. о. Мирон Дацюк, ЧСВВ., а йому співає мельодійно наш хор молоді під проводом п. Степана Понича. Відтак Отець Гість виголошує ще змістову проповідь про важність доброго життя для кожного християнина-католика й то в цілому житті.

По Службі Божій правиться ще водосвяття та спільний парастас у церкві зачерез непогоду. По тім поосібні парастаси на гробах.

По всіх богослуженнях, я запрошений до п. Петра Палцата, їду на обід. Віджаємо на подвіря та й не даю віри своїм очам. Таж тут повно авт чи це може другий празник? Довідуюся, що це позїздилася вся родина й фамілія, бо сьогодні прощають одну з доньок п. Петра Палцата — Марію Палцат, що віджджає до Онтарії, щоб там одружитися та й замешкати. А вона своєю добротою та передусім своїм геройським перенесенням своїх великих терпінь, здобула в усіх співчуття та любов.

Засіли ми до обіду, а коли скінчили обідати, тоді наші о. парох Т. Іванишин, ЧСВВ встали та в короткій промові вказали всім на ціль сьогоднішнього зібрання, виявили своє признання такій родинній любові та побажали віджджаючій всього блага. Відтак о. М. Дацюк, ЧСВВ, що є стриєчним братом Марії Палцат, зложив ще їй особисті побажання, як також від усіх кревних, а вкінці в імені самої Марії подякував її родичам особливо за опіку над нею підчас її хвороби. Панна М. Палцат зворушена до сльоз, могла видобути зо свойого серця тільки сердечну подяку всім.

Присутній.

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

ДЛЯ ЗНАННЯ Й ВИХОВАННЯ

The Missionary Sisters of Christian Charity

AN IDEAL FOR LIFE

The existence of Orders and religious Congregations in the Catholic Church has always been ample proof of the Church's beauty and vitality. There is something noble about the religious life for that very life is direct evidence of the triumph of things spiritual over things material. Is it not beautiful, edifying, nay, even heroic to see a young man in the vigour of youth or a young girl in the blossom of maidenhood give up all for the love of Christ and a desire to do good for humanity and souls? Such heroism has even wrung admiration from critics and unbelievers who inspite of their bitterness towards all things Catholic were unable to hide the respect they bore towards these servants of God in their hearts.

The Latin rite of the Catholic Church has prided itself for ages on many and varied religious congragations of men and women who from time immemorial have reaped honor and glory for the Church with their good works. In the same way the ranks of religious in our Ukrainian Church, not only in Europe, but in Canada, the United States, and South America have wrought wonders in the continual struggle to bring souls and hearts closer to God

But this last year has hurt our poor Ukrainian nation more than any other, and the terrific impact of its blow was felt more terribly by the religious priests, brothers, and nuns than can be imagined

The Church has always suffered persecution, but, for her, persecution has always had a vitalizing effect The red blood of her martyrs pours new life into all its parts and members, and only serves to make its light shine brighter and further. Not only that, but where previously one religious order has been disabled, for a time, new ones sprang up, and so to say put out of action joined forces with the old, and plunged into the fight with greater zeal than ever in the everlasting battle for God and souls.

And that is how God graced the foundation of the sisters known as the Missionary Sisters of Christian Charity who are entirely knew, who are a sign of God's love for the Ukrainian nation, and have a definite place and task in His plans for running a Godly world, especially amongst all Catholics of the Eastern Church. Only read on, and let us tell you a word or two about them.

Who are the Missionary Sisters of Christian Charity?

These are members of a religious congregation founded in Canada in 1945 by the Rev. Mark Romanovich, OSBM., with permission of the Apostolic See, and with the particular blessing and approbation of His Excellency Basil V. Ladyka, Exarch of the Ukrainian Catholics in Canada.

What is their aim and purpose?

There are general and specific aims. Here are the general aims: First, to strive for God's greater glory and the sanctification of their own souls. Second, to propagate Christ's kingdom on earth, and to save and sanctify souls through christian charity and mercy towards men.

The specific aims of the Missionary Sisters of Christian Charity are: 1) To serve God and the Catholic Church in parishes and missionary territories, devoting themselves to religious, educational, health and social services. 2) To spread the Apostolate of the Catholic Press, to promote Spiritual Exercises and Retreats, and to foster Catholic Action amongst women. 3) To dedicate their lives to all missionary work in Eastern Rite wherever the good of the Church or the welfare of the people require it.

Their duties may be listed as follows: to teach catechism to children, to youth and adults, and to give them a solid Christian upbringing; to teach in schools and institutions; to bring medical and nursing services to the sick; to care for orphans, the poor, invalids and aged; to help working women and their families, as well as to aid fallen girls when there is hope for their correction; to conduct camps and recreational centres, hostels in cities for women, and other various activities.

It is understood ofcourse that the good works of the Missionary Sisters will be guided by the demands of modern times and conditions. The field of work of the Sisters is not limited by sex, age color, creed, position in life, or territory: however if any preference at all, it is to be given to the poor and neglected of the working and farming class.

To be continued.

Всесв. о. Ґен. Вікарій ЧСВВ посеред новиків у Бразилії.

Бл. п. Ілля Якимишин із Кракова, Алта. Допис був у "Світлі".

ДО УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК!

Дорогі Сестри!

Певно всі Ви читали в попередньому числі 'Світла' й 'Українських Вістей'' гарячий заклик Вельмишановної Пані Степани Глинки — Дружини нашого заслуженого посла, щоб Ви плекали наші писанки, як один із проявів нашого українського мистецтва. В цьому заклику Шановна Авторка згадала й моє скромне прізвище. Тим Пані Глинка осмілила мене також забрати голос у згаданій справі.

Ще малою дівчиною в мойому рідному селі Слобода рівнянська, повіт Калуш я навчилася від моєї рідної матері писати гарні писанки й вишивати. А треба знати, що я походжу з роду Дмитрових, в якому це мистецтво процвітало від давен-давна. Крім цього ціле наше село Слобода рівнянська було немов одною великою школою цього мистецтва. Не було в нас дівчини, яка не вміла б вишивати або писати писанок, а деякі з них виробилися на незрівняних артисток під тим оглядом. Тож не диво, що й тут у Канаді від ряду літ я плекаю це мистецтво. Маю великі збірки різнородних писанок і вишивок переважно хрестиками, без канви. Ця праця дає мені велике вдовілля і свідомість того, що я плекаю українську культуру.

Магдалина Феняк із роду Дмитрів. Мондер, Алта.

Тому щиро заохочую Вас, Дорогі Сестри, щоб і Ви берегли та плекали наше мистецтво вишивок і писанок. На Ваше бажання можу Вам прислати деякі взори. Ця праця дасть Вам самим велике внутрішне вдовілля. Крім цього ця праця має велике виховне значення, бо освідомить Ваших дітей про цінноці українського мистецтва. А вкінці цею працею Ви заслужите собі імя справжніх носійок української культури в Канаді.

Тож пізнайте це мистецтво, навчіться його, плекайте його і розвивайте на славу українського народу.

М. Феняк.

Українська Мова

СЛОВНИК

ВИБРАНИХ СЛІВ ІЗ НАГОЛОСАМИ

— Кожний наголос зазначений товстим друком —

віїжджати конем; використовувати що; викрутаси
вимова, з вимови чужинець; вимовляти, вимовний-промовистий
вимогти; винен у чім; я в тому не винен; винний
виняток; з винятком-окрім;
випадковий, випадок із чим
випитувати про що; випозичити
випроводжати; виректися чого
вирівняння, вирівняти; вирізати
вирішальний; виробляти, виробництво, виробничий
врятувати; висівки; вискубати
висловитися; вислухати що або чого
висок-а, мн. виски-висків
високий на зріст, височінь-височині-височінню; витекти
витовкти, вичутити чого або що
вихувальний - виховний, виховання, виховуюче; виходити-виходив-виходили-виходьте!
вихор-вихру; вичерпний; вишина
вишневий
вишній, вищеподаний, вищий, вищати, вище
Волинь — Волині, волинський
вола-вола-волів
Володимир, волокти - волочу
волосся; вольовий; вороже
вороний кінь; ворота, на воротах
восени; воща; вояк
впасти -- впаду на льоді
вплив, підо впливом
вражаюче; всенародній; всесвітній
всебічний; вступатися за кого
вставка; вставний, всупереч
всюди; втекти; втікати-втечу
втоптати; вугілля, вугіль-гля
вуж; вузлечка; вузький, вузько
вузол; вухо, мн. вуха й уші-вух
вхопитися за що; вчасний-своечасний, своечасно
вчепитися за що, чого; вчити чого
вчора, вчорашній; вщипнути
вівтар-ря; вівторок-звівтірка, вівторковий, у вівторок
відбирати що в кого; віддати — віддаси-віддасте
віддієслівний; відіменний
віддячити кому; відзначаюче
відкашляти; відклонитися до кого
відмінковий, відмінок, відмінювати
відламок, відламувати; відмічати
відмовляти кому чого і в чім
відокремлений; відомий, відомість, подаємо до відома; відповідальний; відповідно до; відпочити
відректися від чого або чого; відро-відра, мн. відра-відер
відсахнутися від чого; відси-відсіль-відсіля; відсутній; відсутність; віси-відтіль-відтіля
відцуратися кого; відчиняти вікна
віжки, віжок; війна-воєн
вік — віку — в віці; вікно-вікон
віковічний; вільний, вільна; вірно
вісь-осі-віссю, мн. осі-осей
вісімдесятлітній; вісімнадцятилітній вісімнадцять; вісник
вітати-вітаємо вас (а не: вітайте нам); вітрець-ця
вказівний; вклонитися кому
влада, владар-володар
вмерлий; вночі; внук і онук;
водночас-разом-водночаз - рівночасно-одночасно

Ґ

ґаґіографія; ґадка про що
ґай, ґайовий, ґаласувати; ґаняти
ґармата; ґарний душею, на лиці
ґарт духа
ґаряче, ґарячий, ґарячка
ґасло (клич), ґидувати чим
ґідний чого
ґетьман, ґетьманич, ґетьманівна, ґетьманство ґетьманський, ґетьманування, ґетьманша, ґетьманщина, ґикатися; ґігієна
ґілля — ґиллі, ґілля-ля, ґілястий
ґість-ґостей
ґладшати, ґладенький
ґлибина, ґлибінь, ґлибокий, ґлибшати
ґлузд-у
ґлузувати, ґлумитися з кого
ґлухий на що, до чого, ґлушінь
ґлядіти (пильнувати чого)
ґнати, ґнатися за ким
ґнилий, ґниль-лі, ґнівний
ґнобитель; ґнучкий, ґнучкість
говорю про кого рідною мовою телефоном; говір, говірка

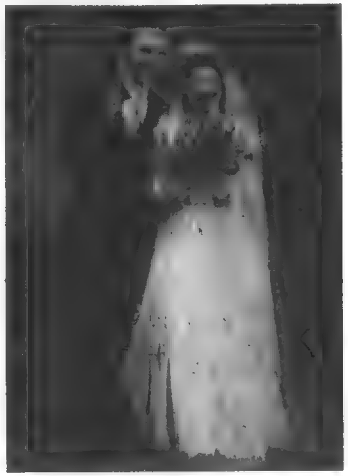

Звінчані панство Петро Яник і Марія Гавриш

Монастир ОО. Василіян у Ґримсбі, Онт.

Діти парохії св. Йосафата в Едмонтоні, що вчаться в "Рідній Школі", якої головою є пані Пилипюк. Посередині парох о. В. Каменецький, ЧСВВ і п. Бошорків — голова "Народнього Дому."

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ
Переклад з грецької мови на українську з поясненнями

ЗІСЛАННЯ СВЯТОГО ДУХА
(Розважання)

Десятого дня по Вознесенні Господа нашого Ісуса Христа, в день П'ятьдесятниці, що в Старому Завіті, крім подяки за жнива, пригадувала на проголошення Божого Закону на горі Синаї, сповнилася велика обітниця Христова й Дух Святий зійшов на апостолів та й учнів, зібраних разом у горниці під покровом Пречистої Діви Марії, Божої Матері Ми не всилі схопити вагу значення цього превеликого таїнства, та бодай можемо покірно й з великою вдякою для Божої величности й любови розважати, щоб перейнятися глибоким почитанням та подякою для Святого Духа, третьої Божої Особи.

1. Святий Дух приходить, щоб доповнити Старий Завіт, а завершити Новий. Про значення зіслання Святого Духа, що про нього передсказали старозавітні пророки, пре гарно обяснює Жидам св. апостол Петро в своїй першій промові (Діян. II,14-21.) Святий Дух тому й називається "обітниця Отця" (Діян. I,4,) бо його прихід є величне завершення обявлень світові осіб Пресвятої Трійці, та й увінчання і запечатання усіх небесних дарів. Коли Бог Отець у сотворенні світа, а Бог Син у воплощенні та відкупленні людей, у незвичайно величний спосіб, обявили себе світові, тепер Дух Святий приходить серед шуму, неначе від буревію та й у виді огнених язиків, щоб не тільки обявити себе світові, але прославити Господа Ісуса Христа (Іван XVI, 8 14..)а саме Його Божу достойність та Його Боже Царство, св Церкву. (М. Мешлер, Життя Г.Н.І.Х. Т. III. стор. 333-334)

Сьогодні перший раз виступає Церква з цими всіма установами, які їй надав Христос Сьогодні зачали ділати під подувом Святого Духа ці превеликі повновласти, що ними наділив Ісус апостолів. Учительський, священичий і царський уряд. Сьогодні виявляється побідно сила евангельської проповіди у наверненні тисячів, що створили першу християнську громаду в Єрусалимі. Усі ті предивні й чудні сили зачали ділати й ділають, щоб відновити лице землі. Христос оснував Церкву й упорядкував, Дух Святий вдунув життя і ділання. Тому празник Зіслання Святого Духа - - це день народин Христової Церкви та й від того дня Дух Святий обняв її удержання, провід та й володіння, як це передсказав Спаситель Ісус Христос (Марко XVI,20.) Ціла велика слава в історії та ділання Церкви на протязі двотисячліття — це овоч ділання Святого Духа

2. Зовнішні чудесні обяви зіслання і приходу Святого Духа унагляднюють Божі й небесні дари й ділання Святого Духа.

Шум буревію вказує на очищення душі, на повноту й силу ділання ласки освячаючої та й на успішність апостольської проповіди, що пориває слухачів

Огонь узмисловлює просвічення розуму обявленими правдами святої віри, очищення від гріхів, розпалення волі надприродною любовю Бога й ближнього.

Огненні язики й дар говорити різними мовами — це символ нової огненної проповіди Евангелії, цеї Божої правди, що стоїть понад всякі національні обмеження,бо призначена для усіх народів, усіх країв і усіх часів. Ця проповідь Евангелії про чудні діла й незрівнаний приклад життя Ісуса й усе, що наш Спаситель здіяв, виходила з уст апостолів, як живий огонь, що запалював душу й серце людей. Як гріх гордости й невірства спричинив розлам і поділ між людьми, що мали одного Бога Отця на небі, свойого Сотворителя і одних прародичів на землі, який то розлам виразно показався при будові вавилонської вежі (Битія XI, 1-9;) так тепер Дух Святий зеднав усі народи й мови в одну родину Божу в святій,соборній і апостольській Церкві. Про це так співаємо в кондаці на празник Зіслання Святого Духа: "Коли ти зійшов і помішав язики, розділив язики Вишній, коли огненні роздав язики, до зединення призвав усіх, і так згідно прославлємо Святого Духа."

3. Ці ділання і дари Святого Духа неустанно ділають в Христовій Церкві. Правда, гірчичне зернятко виросло на велике дерево (Матей XIII, 31-32;) а мала християнська громада Єрусалиму зросла на всесвітню католицьку Церкву. Очивидно, — вслід за тим змінились у дечому й зовнішні форми, головно людський елемент Церкви підлягає зміні часів. Та це, що істотне в Церкві, все остало без зміни. І сьогодні на чолі Церкви стоїть наслідник Петра, Папа Римський з усіми повновластями Найвищого Пастиря й Учителя; сьогодні бачимо Єрархію зложену з Єпископів, наслідників апостолів, та їх помічників, так і сьогодні й на віки Пречиста Діва Марія занимає перше місце в небесному царстві, як Цариця ангелів, патриярхів, пророків, апостолів, мучеників, ісповідників, дів і всіх святих. І сьогодні особливіше місце занимає в Церкві дівственний стан у різноманітних Чинах та Згромадженнях, законах; сьогодні також закрислена широко добродійна акція Церкви; добродійні збірки, спільні Богослужби. І сьогодні висилає Церква тисячі місіонарів у далекі поганські краї, й усе проче, що бачимо в апостольських часах.

4. **І сповнились усі Духом Святим,** відповідно до розположення душі, Дух Святий наповнив своїми небесними дарами покірних, але одушевлених вірою апостолів-рибалок і учнів, а не гордих та закаменілих у грісі фарисеїв та жидівських законовчителів. Та й тепер це діється. Що за різниця між вірним, а вірним у тій самій св. Церкві: Оба визнають ті самі обявлені правди Божі, але яка різниця в житті та почуваннях? Оба вірують у вічне життя й у вічну заплату по смерті. Та на одного ця вічна правда ділає , як шум буревію, як блиск і жара огня, другий зимний і без враження; для нього це тільки розумова проблема. Оба знають, що гріх найбільше й одиноке лихо й нещастя для чоловіка. В одного це пізнання провадить до покаяння та зберігання чистоти серця, у другого помимо знання, остає давна байдужність, оспалість і гріховний стан. Оба вірують у приявність Ісуса в Пресв. Евхаристії, але що за різниця в почитанні, любові й тузі за злукою з Евхаристійним Ісусом в св. Причасті. Оба обходять празник Зіслання Святого Духа, для одного, це світло, огонь, та радість у Святому Дусі; для другого, це свято відпочинку, розривки, відвідин, прогульок, — а притім принагідно Служба Божа й вислухання проповіді. (А. Гуондер Т. I., У стіп Учителя Т. III. стр. 363-369.)

Звідкиж ця різниця? Один переживав великий день П'ятьдесятниці по довгому ревному приготованні, молитві й злуці з Пречистою Дівою Марією, Пресвятою Богородицею; другий ніколи не чув цього сильного подуву ласки святого Духа, не відчув горячі Божої любови. Та не можливо тут найти якоїсь постійної форми. Бог завжди свобідний і незвязаний у свойому надприродному діланні. А всеж між ласкою та й душею людини; між діланням Святого Духа, а свобідною волею чоловіка,заходять певного роду взаємини й послідовність;та вони закриті великою таємністю. **"Дух дише, де хоче, чуєш його голос, та не знаєш, звідкіля виходить, і куди йде; так усякий народжений з Духа"** (Іван III, 8).

Святість подружжя

II

Церква рівнож навчає, що подружжя є нероздривне. Хто раз заключив важне подружжя цей не може заключити другого подружжя доки обі сторони живуть. Та не тільки Церква, але й історія учить, що кожний нарід, що мав хоч трохи культури, уважав подружний звязок нерозривним. І сам розум каже, що родина не в силі здійснити вповні свойого завдання, якщо в ній не буде тривалої звязі родичів.

Якщо отже й Божий і природний закон не дозволяють розривати подружжя в цьому намірі, щоб заключити інше, то ніяка сила й власть на світі не можуть уважати розводу за щось правне.Навіть сама Церква не може того зробити.Бо "що Бог злучив, чоловік нехай не розлучає."

Католицька Церква ніколи ще не позволила комусь на розвід Становище Церкви таке ясне и рішуче, що вона воліла допустити до цього, щоби цілі краї відпали від неї, однак своєї науки не покинула та ні на крок не уступила

Папа Лев XIII пояснив наслідки розводів такими словами. "Величезні шкоди, що їх по носять за собою розводи, майже неможливо вичислити. Коли подружний звязок стратить свою ненарушимість, можна сподіватися, що згода й любов між подругами скоро зникнуть Повстає заохота до невірности, охорона й виховання дітей дуже утруднені, повстають причини незгоди між родичами гідність жінки потоптана, жінка часто, коли бачить, що її використано й лишено, тратить охоту до життя. Ніщо так не руйнує родини й не нищить могутніх держав, як упадок обичаїв і розводи; що звичайно находять приятелів між людьми негідних і зіпсутих звичаїв. Розвід, це найбільший ворог родини, держави й він дає почин найгіршим звичкам як в особистому так і в публичному житті." Подібно висловився Папа Пій XI у своїй енцикліці "Християнське Подружжя."

Погляди противні науці Церкви тепер дуже поширені. Католицька Церква тепер одинока захорона святости подружжя. Коли інші віроісповідання постепенно відступають від своїх первісних засад щодо нерозривности подружжя, Рим один стоїть непорушно при своїй науці без найменших уступків. Колиж навіть деякі релігії є такі слабі, що стараються найважніші справи життя приміни ти до вимог низьких людських пристрастей, то чи можна дивуватися, що різні байдужі або й безбожні товариства виступають в обороні розводів і вільної любови?

Тепер настав час, коли то всі католики повинні разом стати під проводом найвищого Пастиря і піднести свій голос проти надуживань таких святощів, як Тайна Подружжя.

Наука Церкви в справі подружжя нераз може видаватися прикра, але які малі ці прикрості в порівнанні з тими численними тягарами, що їх наносять розводи? Правдою є, що життя подругів трудне; що любов з часом стигне; що діти — це тягар; що нераз пяний чоловік стає невиносимим товаришем; що сварлива жінка часто це найтяжчий хрест чоловіка. Однак правдою є і це, що Тайна Подружжя має силу усунути або зменшити ці прикрості. Закони, що відносяться до християнського подружжя, є для добрих християн ярмом, але ярмом солодким, бо вони є волею Ісуса Христа. Вони є тягарем, але тягарем легким, бо його сам Спаситель помагає їм нести

ЗАКЛИК

Зо скитальщини в Європі прийшла сердешна просьба від кількох наших родин, щоб їх порятувати у великому горю й вислати афідевіти

Ми в імені наших терплячих братів і сестер просимо Дорогих Читачів "Світла" прихилитись до цеї просьби й підписати по одному афідевітові для родини п-ва Романкових, Іванця, Клосевичів,Данилюка Войтини й Богдана Яхна.

Є. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ОДИНАЦЯТИЙ

Після ігрищ

У Греції це було звичайне, але в Римі такого ніколи не бувало. Тому вулична товпа розступилася і з подивом лідно сила оклики на честь молодої дівчини на гарному арабі, тим більше, що дівчина була надзвичайно гарна.

І кінь її був найчистішої раси за великі гроші спроваджений впрост із Ідумеї. Кінь був карої масти з випещеною головою й огнистими очима.

Його пані, мов королева Амазонок була одіта в довгу розвійну одіж із найтонкішої вовни зо золотими гафтами і артистичними фалдами. В білій одежі різько відбивала її постать від чорного коня. Вона гнала триюмфальним шляхом із Капітолю під лук Тита. Була вона окружена почотом благородної молоді, що дивилася в неї, неначе в сонце. На кілька кроків за дівчиною їхав захмурений Агріколя в свойому хитоні римського вожда на славному коні, що на ньому він виграв неодну битву. І кінь і їздець становили одне, немов один памятник з криці — уосіблення спокійної сили.

Хоч Агрікола був противний чужому звичаеві, щоби жінки їздили кінно, одначе не міг примусити Ірини до цього, щоб вона занехала прогульку в албанські гори. Тому на просьбу Вірджінії він згодився взяти опіку над дівчиною в її прогульці. Одначе його похмурний і сердитий вираз обличчя був острим протестом проти цеї поїздки.

Консул Авреліян, що вийшов із винярні, вклонився Ірині з ласкавою усмішкою, а вона ледви кинула йому королівський погляд навіть не запримітивши чужинця, що скромно стояв коло Авреліяна.

Та Василід на вид Ірини змінився не до пізнання. На його чолі виступив піт, очі запалали, а ціле обличчя змінилося...

— Це вона — шепнув Авреліян — це Ірина...

— Який гарний вид молодої головки, з нього витрискує геній.

— Як міг ти це спостерегти, коли вона в переїзді тільки мигнула перед тобою?

Відтак Авреліян глянув на Василіда, розсміявся і заклик...

— Що я бачу? Чи це вибух вулькану зпід ледняка?

— Прекрасна... — прошептав Василід вдивлений в Ірину, що зникала за луком.

— На богів! Що тобі? Ти вже залюбився?

Уста Василіда стиснулися з невимовною енергією.

— Ця, або ніяка — сказав він завзято.

Авреліян стиснув раменами...

— Пусті слова! Я вже чув їх сотки разів.

— Але з моїх уст ти почуєш їх тільки один раз і або вони справдяться, або я згину. Я вмію довго чекати, але не вмію відступати. Досі я осягав завжди те, що собі намітив. Кожний орудник до моєї цілі або станеться мені послушний, або я розчавлю його в порох!

Говорячи це Василід мав страшний вираз лиця. Авреліян глянув на нього й злякався. Тому нахилився й шепнув йому до вуха:

— Ти божевільний...не знаеш до чого берешся... зачинаеш двобій зо самим намісником трону.

— Це ніщо! — відповів спокійно Василід. — Тільки треба мені розложити плян бою на довгий речинець.

— Аж Ірина стане цісаревою?

— Це не змінить справи. Чим сильніша твердиня — тим цікавіша боротьба. Хібаж ти не знаеш, що я і першу свою жінку відбив від другого, вже пять літ була замужна.

Авреліян засміявся погано.

У тій хвилині до винярні упав великий глядіятор, гримнув пястуком в стіл, крикнув, щоб давали їсти й пити, в одній хвилині проковтнув здоровий кусень налів сирого мяса і зачав сварню з господарем.

— Тут е консул — шепнув господар вказуючи на Авреліяна. Але Авреліян уже виходив із Василідом із винярні. Прийшла носилка по них.

— Друже, ходи зо мною до лазні. Вже десята година — час найвідповідніший на купіль.

Увійшов до носилки, а за ним увійшов Василід відославши свойого сина Ісидора до найближчої гостинниці. Коли рушили, Авреліян засунув заслони й почалася свобідна розмова шкільних приятелів. Але Василід стався мовчазний від стрічі Ірини, якась одна думка його пронизувала. Вкінці закликав відповідаючи не Авреліянові, але радше самому собі:

— Направду колись світ почує про мене!

— А про мене він уже чує — відповів Авреліян розсідаючися вигідно на подушках, що пахли запахом лелій. Вір, мені, що моя дорога до щастя коротша й приступніша. Твоя дуже далека й трудна.

— Авреліяне! — закликав Василід — я чую в собі якусь укриту й неужиту силу. Не знаю, чи вона добра, чи зла, але знаю певно, що вона колись вибухне з мене й запануе!

— Якщо це е сила — то вона певно зла, бо добро е завжди слабе — відповів Авреліян.

— Якщо це сила — то вона добра вже тимсамим, що це сила, бо сила — це щось позитивне.

— Філософи навчають, що закон...

— Це небелиці — перебив Василід.

— Отже я бачу, що й ти маеш практичні думки. Тішуся тим, бо ти завжди був мрійник. Стережися пустих мрій!

— Я ніколи не переціньовав мрій, але я не був творчий.

(Д.б.)

о. Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

О так, — та Мати милосердя в розподілі божих ласк стала морем щедрот! Тому завжди була, е і буде Вона милостива для всіх бідних і нещасних діток!..

Ласки... великої ласки перед святою Її Іконою всі у своеї Цариці сердечно благали!.. І багато з них виблагало. Вже в перших днях прилюдного культу Її святої і дивної ікони, вона увінчалася великим божим благословенням. Ця ікона явилася чудотворною! Малий хлопчина від уродження сліпий... прозрів. Дванацятьлітня дівчина від уродження німа... заговорила. Батько родини, що вже кільканацять років був спараліжований так, що дружина чи діти мусіли на постелі його обертати й підносити, його годувати, колиж принесли його до церкви перед чудотворну ікону, — щоби при ній випросити у Всемогутньої Лікарки ласки оздоровлення для цього нещасливця, цей батько по довшій і сердечній молитві своеї рідні своїми власними силами став із постелі й зовсім здоровий вернувся до дому. При свойому прощанні з Ласкавою Опікункою цей щасливець підніс до святої ікони не тільки руки, але й свое серце й душу та кликнув до Неї: "Пречиста Діво і Мати! Від нині нехай славлять і величають Тебе перед тією св. іконою всі, що вірять у Твою силу, що надіються на Твою поміч, що люблять Тебе, бо Ти чиста, свята, добра й милосердна! Своїми щедротами увесь наш нарід обдари, а Твое святе Імя нехай прославляе увесь наш Рідний Край!"

З великої радости загомонів увесь Львів і ціла його околиця, "що в катедральному храмі Небесна Цариця обявила свою благодать!" З усіх сторін почали напливати до цього храму, до чудотворної ікони Пречистої, непроглядні громади прочан. Вістка про цю подію дійшла й до далекого Підгіря, до села Гошева. Дізнався про неї і місцевий дідич у тому селі Гошовський. Призадумався він над тією вісткою, але не довго, бо в нього зродилася блаженна думка. Тому таки зараз скоренько одягнув на себе легеньку загортку й швидкою ходою пішов на гору до ігумена місцевого монастиря.

— Слава Ісусу Христу! — сказав дідич до ігумена подаючи йому руку в монастирській гостинниці.

— Слава на віки! — відповів ігумен, о. Йосафат — з чим добрим відвідали нас?

— О, з дуже радісною вісткою, що її хотівби використати для вашої монастирської церкви, але не знаю, чи мій плян щодо неї мені вдасться, чи його зможу здійснити?

— Щож це за вістка? Найперше хай почую її, а потім удвох будемо думати, що і як робити, щоб ваш плян якнайкраще здійснити!

— Чи ви, о. Йосафате, знаете, що сталося недавно в нашому катедральному храмі у Львові?

— Що таке?

— Там ікона Божої Матері явилася чудотворною! Доокolишній нарід днюе й ночуе перед святою Її іконою на молитві благаючи ласки в Ласкавої Матері... Й не без успіху. Вже донині сталося багато чудес: сліпі, німі, глухі, каліки, безвихідно хворі при цій іконі подужали... Вона їх уздоровила...!

— Нехай буде слава Всещедрому Богові за те, що в нинішному лихолітті явилася для нашого Краю й Народу Його Доброта і Любов! — Тут підніс о. Йосафат свої очі вгору та й з глибини душі промовив: "Маріе! Ти завжди була, е і будеш дійсною Матірю нашого Рідного Краю! — Удвох мовчки над чимось задумались: було над чим.

— Отче ігумене! — відозвався дідич перериваючи тишину, а тепер зачнім бесіду про мій плян.

— Який?

— Чи не добре булоб попросити нашого митрополита, щоби цю святу ікону дав у дарі для вашої монастирської церкви? Тут таке місце високе та видне на всю далеку околицю, а яке воно гарне і привабливе! О, направду, як чудово звідсіля пишаласьби вся велич тієї Божої Матері ген-ген на далеку й широку нашу країну! Тут ми Їй урядилиб прегарний престіл, звідкіля ця Володарка звернулаб свої ласки і щедроти на всіх, що на цьому святому місці Їй честь віддаватимуть, Їй клянятись будуть... Роздумайте над тим, о. Йосафате, чи не гарний це плян?.. Що і як робити, щоб його можна було здійснити?

— Сам до тієї справи не можу забиратися, але в ній можу вам допомогти. Тому, як ця справа лежить вам дуже на серці, робіть старання в осягненні її — сказав ігумен.

— Як? І від чого маю зачати? — запитав дідич.

— Їдьте до Львова до митрополита і просіть його, щоб вволив вашу волю. Як Пречиста схоче тут володіти, Вона допоможе вам здійснити ваше гаряче бажання.

— Дуже дякую за щиру пораду. Завтра виберусь у дорогу, а ви моліться за добрий вислід тієї справи. Слава Ісусу Христу!

— Слава на віки! Щаслива Вам дорога та й здорові вертайтеся до дому!

Дідич Гошовський попрощався з ігуменом, сів на монастирський повіз і в дальшій задумі поїхав до дому.

Була обідня пора.

Таки зараз по обіді дідич Гошовський закінчив свое приготування в далеку дорогу.

На дворі щойно сіріло, як три навантажені вози вже минали густий дубовий лисовицький ліс. Золотий круг літнього сонця привітав їх, як у броді переїздили ріку Стрий. Погода в їхній подорожі сприяла їм, тож ніщо не перешкоджувало дідичеві снувати через увесь час добре обдумані заміри щодо своеї важливої місії.

(Д.б.)

ТАЄМНИЙ ЛІС

Настав морозний зимовий вечір. У густім лісі темніло. Високі дерева зо широкими безлистими галуззями сторчали наче нічні марива. У стіп дерев стелилися дикі кущі, що сплетені разом робили ліс майже непрохідним. Було там видно стежки, що в деяких місцях сходилися то знову розходилися і через те ліс ставався наче зачарований, де можна легко збитися з дороги та безслідно згинути.

І серед цього лісу знайшовся молодець, один-одинокий. Ішов скоро. З його чола можна було вичитати, що був зайнятий дуже поважними думками. Він і не спостеріг, як ліс ставав щораз густіший, а стежки щораз рідші. Та він ішов невпинно вперед. Вкоротці одначе спостеріг, що збився з дороги. Вичерпаний до крайности сів на землю, щоб відпочити. Чув як голод не давав йому спокою. Зо зневіри, з холоду й голоду закричав, що аж відгомоном пішло по лісі. Підніс голову й побачив перед собою три постаті. Не чув і не бачив, коли вони до нього зближилися. Він задрижав наче лист осики. Перша з постатей була одіта в довгу золототкану одіж, на її поясі наче зірка блищала діямантова пряжка, а з боку звисав меч. Друга постать мала чорну одіж і червоний пояс; а третя було одіта на голубо та опоясана ременем. В її руках виднів острий топір.

— Що тут робиш, молодче? — промовили враз усі три незнайомі.

— Загибаю, змилосердіться надо мною — відповів юнак.

— Чого ти бажаеш? — Впав новий запит.

Якнайскоріше вийти з цього ліса — сказав юнак.

— Тобі треба провідника, тож вибери собі одного з нас, щоб тобі товаришив — звучала відповідь.

Молодець зміряв своїм зором усіх трьох незнайомих, що мовчки чекали на його вибір. Вкінці вказав на цього, що був одітий в золототкану одіж із діямантовою запинкою, від якої било світло. Незнайомий подав йому свою руку, а два перші зникли наче зява.

Пішли вони скоро наче гнані таемною силою. По годині ходу юнак промовив: ох, алеж я змучився.

— Дорога ще довга — сказав незнайомий, а наші ноги за слабі, щоб нас вивести з ліса. Вкоротці сюди переїджатиме їздець на коні. Візьмеш мій меч і встромиш йому в груди, а кінь зостанеться нам. Він нас вирятуе обидвох.

— Ох, лишенько! ти хто, що даеш мені таку раду?

— Я злочин — відповів незнайомий.

— Проч! Проч! від мене — крикнув юнак падаючи лицем до землі. Дався чути пекольний сміх, незнайомий зник, а юнак остався сам.

І знову стануло перед ним двох прочих незнайомих. І знову сказано йому вибрати собі одного з них за провідника. Вибір упав на постать у чорній одежі з червоним поясом. І знову томливий марш. По довгому часі стануди вони над пропастю, звідки було чути крики й плач.

— Ох, який я змучений — прошептав юнак. Почув відповідь:

— Дорога ще далека, а в нас замало сили, щоб вийти звідсіля. Найкращий вихід для тебе: кинутись у цю безодню, а смерть увільнить тебе від усіх мук.

— Ох, горе! ти хто, що мені так радиш?

— Я розпука — сказав незнайомий.

— Проч! Проч! — закликав юнак і впав на землю.

Лісом пронісся демонський сміх незнайомого, і юнак остався сам. По хвилі перед ним станув третій незнайомий. Молодець боячись його, хотів утікати та він задержав його кажучи:

— Ходи зо мною, дорога ще вправді довга та Бог допоможе тим, що в біді.

І знову продовжався хід. Незнайомий своїм топором прорубував дорогу стинаючи дерева, що їм стояли на перешкоді. А юнакові поручив він одне зо стятих дерев узяти на рамена й нести. Юнак послухав. І хоч його втома була велика — то він майже не чув тягару, що його двигав.

І так прорубували собі дорогу. Незнайомий, а з ним і юнак вийшли вкінці на край ліса. Перед ними видніла простора рівнина.

Тепер незнайомий промовив до юнака:

— Ліс, що його ми перейшли, це ліс нужди. — Він сказав юнакові скинути зо своїх рамен колоду. А коли вона упала на землю — то в одній хвилині перемінилася в блискучу брилу золота.

— Ти хто, що дав мені таку добру раду? — запитав до крайности здивований юнак.

— Я праця — відповів незнайомий і зник.

Від тієї хвилі юнак полюбив працю, а вона довела його до добробуту й щастя.

Здалека і зблизька

РИЧМОНД ПАРК, АЛТА. Вшанували свойого о. Пароха. Дня 4 мая була відправа в церкві Преображення Господнього в Ричмонд Парк. По співаній Службі Божій о. І. Процентій, ЧСВВ посвятив чорний фелон, а відтак відправив парастас і панахиду. Вже було досить пізно, як вернулися до дому панства Данила й Марії Беліда. Як тільки увійшли до хати, о. парох поблагословив трапезу й кожний з присутніх зайняв призначене місце.

Старенька бабуня Качоровська попросила про спокій і з нагоди 50 року життя о. пароха пожелала йому, кажучи: Я не вчена і не можу багато говорити, тільки так коротенько желаю Вам кріпкого здоровля, щоб могли приносити жертву Господеві в нашій парохії.

Відтак місцевий дяк в імені всіх пожелав о. Пароховi, а присутні гості зложили скромну жертву. Тим показали свою прихильність до свойого о. Пароха.

Парохія Ричмонд Парк віддалена 15 миль на північ від Атабаски. Гарна околиця, заселена переважно Українцями, що приїхали по першій війні. На початках вони переживали прикрі часи, тимбільше, що відтяті ще й дотепер рікою від міста й мусять переїздити поромом. В році 1945 заїхав туди о. І. Процентій, ЧСВВ, зорганізував церковний комітет, який в протязі двох років при помочі жертвенних парохіян побудував церкву та постарався про всі потрібні речі до відправи. За короткий час доконали великого діла для Божої слави.

Парохіянин

ЧИПМЕН, АЛТА. Шевченківський концерт. Чипмен — це гарно зорганізована кольонія, дала вже не один доказ свойого щирого патріотизму та любови свойого краю. І чи не найкращим із них цього року був гарний концерт на честь нашого найбільшого українського поета Тараса Шевченка? Провідником та організатором його був їхній новий зо старого Краю Впр. о. Т. Іванишин ЧСВВ душпастир, який не тільки невтомно трудиться над духовним виробленням своїх парохіян, але й вміло використовуе усі нагоди, щоб скріпити та оживити їхню народню свідомість. Завдяки вмілій співпраці старших провідників тамошнього Українського Католицького Юнацтва та шкільних дітей, цей концерт випав вповні вдоволяючо. Мило було бачити на ньому гарно прибраних у народні строї дітей, та слухати їхніх декламацій. Добре вивязався мішаний хор, як і хор жіночий зо своїми співами. Не менш заслуговуе на признання декорація сцени нашими гербами, прапорами та рушниками. Та всетаки душею концерту був повний глибокого змісту та надівсе актуальний реферат, що його виголосив сам згаданий їхній душпастир на тему: "Шевченко та його заповіт для нас"... У ньому зібрав прелегент усі найбільші потреби нашого іміграційного життя в Канаді як: конечність навчатись української мови, своїх гарних звичаїв, цінити свої традиції, працювати для народу свойого у всіх можливостях влаштуванням народніх торжеств, т. п. Дальше вказав на брак провідників, заохочуючи молодь до вироблення свойого патріотичного духа. Вкінці, щоб цю нашу працю гідно завершити, звернув наш зір до Цього, що кермуе цілими народами, до Бога, заохочуючи до молитви за свій бідний нарід та чинного співчуття з недолею наших Братів на скитальщині. Одушевлена публика відплачувалася довгими оплесками за такий гарний реферат.

Під кінець концерту на сцену виступив п. Андріїв довголітній голова та незломний робітник на народній ниві, у цілій Алберті. Теплим словом подякував свойому о. душпастиреві за його труд, на що знову ціла саля відповіла численними оплесками. Рівнож подякував усім за співпрацю, та присутність на цьому концерті. "Щоб слова нашого Всеч. о. Прелегента, не пішли на марно, говорив він кінчаючи свое слово, покажім ділом, що цінимо свій рідний край, та що не чужа нам недоля наших Братів скитальців." У відповідь на його зазив зложили присутні $36.00 на скитальців.

Честь усім провідникам та організаторам таких гарних концертів. Признання усім, що причинилися до цього торжества. Хай це буде для всіх наших кольоній взором до наслідування цього в себе.

Присутній.

БОРЩІВ, АЛТА. — Прощання п-ства Пожорнюків. У кожній парохії е парохіяни гарячі, е літні, а е й зимні. До справді гарячих парохіян великої парохії Борщів належав п. Михайло Пожорнюк і його рідня. П. Пожорнюк, не тільки був містопредсідником нашого церковного комітету, не тільки завжди ходив до церкви й часто приймав св. Тайни, не тільки передплачував усю католицьку пресу, але й своею власною працею в великій мірі причинився до будови нашої церкви й "Народнього Дому." Нераз цілими тижнями він безкорисно виконував найтяжчу працю при будові та ще й других до цього накликував. І цього ревного нашого парохіянина прийшлося нам із жалем прощати, бо він перенісся до Голден. Тому в неділю 11 травня ми урядили п-ству Пожорнюкам прощальний вечір. Перед вечерою в церкві було майське богослуження, проповідь і суплікація, а відтак усі пішли до Народнього Дому на вечеру. Господарем вечерка був п. Михайло Грабець. Він короткими словами відкрив вечерок, а відтак попросив до слова знаного місіонаря о. Андрія Т. ЧСВВ, із Мондеру. О. Андрій у довшій й палкій патріотичній промові вказав на заслуги п. Пожорнюка й побажав йому всього найкращого на новій господарці. Відтак промовляв наш о. Парох, а після нього п. Ю. Мищій, який зложив п-ству Пожорнюкам гарний дарунок. Ще кращий дарунок, бо посвілку на модерне умебльовання одної кімнати зложив п. Михайло Грабець. Від другого Народнього Дому промовляв п. Бабин, а потім п. Куций, що заохотив учасників до збірки на скитальців, яка принесла 23.35. Ще один дарунок п-ству Пожорнюкам зложив п. Кульматицький з Мондеру. П. Пожорнюк відповів усім промовцям коротко, але в почутті своеї скромности щиро й сердечно. Ще миліше всіх заскочила коротенька промова донечки п-ства Пожорнюків Марусі, яка дякувала всім від себе й від родичів. Після вечері зачалася товариська забава.

Щераз дякуемо п-ству Пожорнюкам за їхню співпрацю, бажаемо багато успіхів на новій обителі, прирікаемо, що їх небавом відвідаемо великими гуртами, а парохіянам Голдену радимо г. Пожорнюка втягнути до праці, бо це добрий робітник.

Присутній

НОВИНКИ

— **Десятиліття "Світла."** Подаємо до ласкавого відома наших Читачів, що 1-го травня ц. р. наш часопис "Світло" зачав десятий рік свойого існування. З цього приводу 1-го липня появиться ювілейне збільшене число нашого часопису з благословеннями наших Преосв. Владик і висказами численних людей про наш двотижневик. Хто з наших Читачів чи прихильників хотівби прислати нам свої оцінки, думки, чи побажання — хай пришле найдальше до 15-го червня, щоб ми могли помістити це в ювілейному числі. — **Редакція.**

— **"Побалакаймо собі"** тільки з браку місця не увійшло до цього числа. Одначе з наступним числом дальше будемо поміщувати ті цікаві розмови, що їх усі дуже радо читають.

— **Великі приготування** ідуть по всіх найбільших осередках Канади на відвідини Еміненції Кард. Є. Тіссерана. Винніпеґ виготовив уже церковну й бенкетову програму та приготовив концерт у міській авдиторії 1 червня в год. 8.30 ввеч. Йорктон зо своїми академіями приготовляє програму сердечного прийняття Достойного Гостя, Мондер у своїй скромності мабуть тихо, але щиро привітає Кардинала. Та найвеличавіше заповідається торжество в Едмонтоні, де окремий комітет під головством п. І. Ісаєва виготовив величаву програму відкриття нової церкви, бенкету в МекДоналд готелі й святочну академію на 3 червня.

— **Королівська родина** після трьохмісячного побуту в Полудневій Африці вернулася до Лондону. На червоному килимі двірцевої платформи привітав Короля командант повіту Лондон, премієр Етлі й інші достойники. Відтак королівська родина всіла до чотирох відкритих карет запряжених сивими кіньми й поїхала вулицями міста до палати. На вулицях зібралися непроглядні маси народу викрикуючи слова привіту свойому Суверенові. Був це одночасно й день десятлітнього ювілею коронації Короля. З цього приводу відбувся окремий сердечний привіт у парляменті, де промову виголосив премієр Етлі, а також у палаті лордів. Те захоплення, з яким вітали королівську родину було доказом привязання громадян.

— **Америка** перетворює у твердиню західне побережжя Аляски віддалене в одному місці тільки сто миль від Сибіру. Вздовж побережжя видно докази військового поготівля: побудовано твердині, величезні бетонові схоронища в скалах, летунські площі й т. п.

— **Президент Трумен** запевнив премієра Канади М. Кінга, що приїде до Канади десь у половині червня.

— **Державний Секретар** закордонних справ Канади Луі Лоран згодився в парляменті, щоби Канада називалася королівством, а не домінією. Наверх це виявилосяб тим, що до титулу Короля бувби доданий титул "Король Канади." Одначе консервативні заявилися проти цього.

— **У Бразилії розвязано комуністичну партію,** бо вона вже розгулялася на добре. Комуністи мали в Бразилії багато своїх часописів, вибрали 17 послів до бразилійського парляменту й заснували 445 комуністичних клюбів. 7 травня найвищий Виборчий Трибунал у Ріо де Жанейро рішив, що комуністична партія є незаконна й тому має бути розвязана, а всі її чинності мають бути заборонені. Тоді президент Бразилії Енріко Дутра окремим розпорядком розвязав комуністичну партію й усі її клюби, а крім цього застановив на пів року діяльність т. зв. Робітничої Конференції, що пляново уладжувала страйки й спиняла продукцію.

— **Франція** викинула комуністів із кабінету, бо комуністична партія виступила проти уряду в справі введення твердих цін і твердої заробітньої платні. Уряд премієра Рамадіє одержав довіря від усіх інших партій, тільки комуністи голосували за недовірям. Тоді Рамадіє створив новий уряд, а комуністів виключив. З кабінету викинено шістьох міністрів комуністів, а між ними й віцепремієра М. Тореза. Таким чином премієр Рамадіє створив уряд, що має надію вдержатися. Вслід за тим можна сподіватися, що у Франції настане зворот на право.

— **В Італії** уступив премієр Ґаспері разом зо своїм міністерським урядом через непорозуміння з комуністами й соціялістами. Одначе християнсько-демократична партія старається знов створити уряд, евантуально без комуністів і соціялістів.

— **В Німеччині** настала грізна харчева кріза. Німецьке голодне населення починає ворушитися й протестувати перед Аліянтами. На 22 травня заповіли загальний страйк робітництва в Рурщині. Американський військовий ґубернатор Німеччини Л. Клей довідався, що комуністи хочуть викликати масові страйки робітництва в Німеччині й загрозив вязницею всім аґітаторам. Америка ще цього місяця вишле до Німеччини 400 тисяч тон харчів. Британський уряд теж заповів більшу висилку харчів до Німеччини.

— **Росія і Британія** укладають другий начерк 50-літнього пакту неаґресії, бо перший начерк, що його предложили Британці більшовикам, Росія відкинула. В Лондоні очікують що Москва скаже на цей другий начерк пакту.

—**Справа Палестини** опинилася на порядку нарад ОД, де совітський делеґат Громико остро осудив британську владу над Палестиною, домагався негайного скасування мандату Ліґи Націй та сказав, що британське військо в Палестині є ворогом так Жидів, як і Арабів.

— **До Ріміні** в Італії належить стримати всі посилки харчів, одягу, афідевітів, грошей і листів, бо цілий український табор із Ріміні переноситься в інше місце. Нова адреса тих, що були в Ріміні, буде подана в пресі.

Богослуження

ЧЕРВЕНЬ

1. Неділя Сош. св.Духа (ст.ст.)
Іннисфрі Матері Божої
Краків
Стар
Ст. Майкел
Веґревил (празник)

2. Пресв. Тройці (ст. ст.)
Плейн Лейк (Празник)
Стар

8. Неділя
Ренфурлі
Ворвик (празник)
Іннисфрі Чесного Хеста
Чипмен (Пресв. Євхаристії)
Спас коло Мондеру
Борщів (Євхар. обхід, Сповідь і св. Причастя членів Апостольства Молитви)

15.Неділя
Новий Київ (День Тата)
Лемонт
Гіліярд місто

22.Неділя
Плейн Лейк
Менвил
Скаро
Восток
Веґревил
Гіліярд Ів. Хрестителя (празник)

24.Св. Івана Хрестителя (н. ст.)
Чипмен
Борщів (празник)

29.Св. Верхов. Апост. Петра й Павла (празник і відпуст у Мондері)

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА ЧЕРВЕНЬ

Новий Стиль

— о —

Червень — посвячений Найсолодшому Серцю Ісусовому.

1. VI. **Нед. 1 по Сош. Всіх Святих.** Гл. 8. Єв. утр. воскр. 1. — **Літургія.** Троп. воскр. і Святих, Сл. І н. Конд. Святих. Ап. 330, Єв. Мат. 36.

2. VI. Понед. 2 по Сош. Зачинається **Петрівка.** Від нині знов служба Октоїха.

5. VI. Четвер. **Пресв. Євхаристії.** Попразн. 8 днів до 12. VI. Сам Празник на неділю.

8. VI. **Неділя 2 по Сош. Пресв. Євхаристії.** Єв. утр. Ів. 24. Воскр. служба опускається. Всеночне. На **Літ.** Ап. 149, Єв. Ів. 25. — По Сл. Божій похід із Найсв. Тайнами до 4 престолів, де читається 4 еванг. (гл. Веч. й Утреня.)

14. VI. Субота. **Сострадание Преч. Богородиці.** Як Пр. Серця Іс., переносимо на нед., то Сострадание береться в пятн.

15. VI. **Нед. 3 по С. Празник Серця Ісус.** (Гл. 2, Єв. воскр. 3.) Служба воскресна опускається. Всеночне. На **Літ.** Ап. 306, Єв. 9 і 10.

22. VI. **Нед. 4. по Сош.** Гл. 3, Єв. утр. воскр. 4. На **Літ.** Ап. 93, Єв. Мат. 25.

24. **Вівторок. Різдво св. Івана Хр.** Всеночне. На **Літ.** Ап. 112, Єв. Луки 1 з перест. Задостойник.

29. VI. **Нед. 5 по Сош. Петра й Павла апп.** Гл. 4. Єв. утр. воскр. 5. Всеночне. На **Літ.** Ап. 116 і 193, Єв. Мат. 29 і 67. Задостойник Ап.

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1. О. Маріян Цурковський зо Стрия, що тепер перебуває у Франції, повідомляє свойого сина Маріяна і всіх своїх рідних розкинених по всьому світі, що живе й жде від них вістки.

2. Професор Микола Угрин із Купятич шукає брата й друга з дитячих літ Петра Саса сина Миколи зо села Молодович.

3. Осип Сим із Лаврова пов. Самбір пошукує свойого вуйка Івана Шведа, що жив у Юнґставн, Огайо, Америка.

4. Анна Морошко пошукує 18-літнього Івана Біласа зо села Добра Шляхоцька пов. Сянок. Він перебуває вже 4 роки в якомусь таборі в Німеччині.

ФОНД "СВІТЛА"

По $1.00 зложили: І. Куций — Голден, А. Кокальчик — Диксон Сити, Д. Половарк — Дейсленд, Гр. Курило — Делф, І. Приступа — Едмонтон, Л. Будик — Транскона, М. Стоїх — Винніпеґ, І. Адамик — Монтераль. **$.75:** А. Кресоватий — Мондер. **По $.50:** А. Сенькус — Редвей, А. Юсак — Мондер, С. Батюк, — Мондер, С. Бузько — Н. Київ, М. Петрусяк — Н. Вестминстер, К. Плеш — Веллі Ривер, П. Давидович — Меріфер, П. Стадничук — Саскатун, М. Шуст — Хол Лейк, С. Мацик — Калдер, Й. Шепелявий — Флет Лейк, М. Черний — Гаффорд, Т. Скубяк — Риверкрос, Ст. Гринюк — Голд Майнс. **По $.25:** П. Войцишин — Олга.

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

На травень і червень вийшла нова книжечка **Два Молебні й Вервиця** (Молебен до Пр. Серця Христ. і Молебен до Преч. Діви, з двома піснями і Вервицею.) Ціна ...... **10ц.**

Свята ЄВАНГЕЛІЯ ГНІХ.
Рим 1946.

Український переклад 4 евангелій з поясненнями, о. Теодосія Галущинського ЧСВВ, сторін 510, величина 4½x6, гарно оправл. в скірку мороккo з золотими витисками, коштує [illegible]

Напрестольна ЄВАНГЕЛІЯ
(в церковній мові)

меншого формату 8x11, з осібним докладом евангелій на Вел. Четвер і Пятницю, гарно оправлена — **30.00**

Замовлення з готівкою слати до:

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

Чи Ви вже відновили передплату Світла на 1947 рік?

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го червня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Число 12.

Еміненція Кардинал Є. Тіссеран у Канаді

Дотеперішні відвідини Еміненції Кард. Є. Тіссерана відбулися згідно з заповідженою програмою. 31 травня рано Кардинал прибув до Винніпеґу й замешкав у палаті нашого Екзарха Преосв. Василія. Пополудні Еміненція виїхав до Кукс Крік, де відвідав знаного архитекта о. Ру. В неділю рано 1-го червня в год. 8.30 Кардинал відвідав церкву св. Покрови, що її парохом є о. С. Семчук і там виголосив проповідь. В год. 9.30 Еміненція завітав до церкви св. Володимира, де парохом є о. др. Кушнір і там рівнож виголосив проповідь. В год. 10.30 Кардинал виголосив проповідь підчас Архиерейської Сл. Божої в церкві св. Николая. Попол. у Форт Ґеррі готелі відбувся бенкет у честь Еміненції, а ввечері в год. 8.30 святочна академія в міській авдиторії. В понеділок 2 червня Еміненція відвідав Йорктон, де виголосив проповідь на Архиерейській Службі Божій і був на святочному концерті, що його урядила молодь обох академій. У вівторок 3 червня Еміненція прибув до Едмонтону, довершив відкриття нової церкви св. Йосафата й виголосив проповідь. В год. 1-ій у Мек Доналд готелі відбувся бенкет у честь Кардинала, відтак Еміненція відвідав нашу дітвору зібрану в Народньому Домі, а ввечері відбулася академія в честь Кардинала. В середу 4 червня Кардинал гостив у Мондері. На Архиерейській Службі Божій виголосив проповідь; був на обіді в монастирі ОО. Василіян, відвідав новіціят, друкарню і редакцію "Світла," доми Сестер Служебниць та прийняв чолобитню від нашої молоді. Попол. Еміненція відїхав до Едмонтону, відки літаком удався до Монтреалю. В неділю 8 червня Еміненцію привітало Торонто.

Марійський Конгрес в Оттаві

Як уже відомо в столиці Канади Оттаві відбудеться величавий Марійський Конгрес у днях від 18 до 22 червня. До св. Тайн приступить коло 100.0000 учасників. Служби Божі будуть відправлятися безперервно в день і в ночі. Спільні молитви учасників будуть жертвовані за справедливий і тривалий мир у світі. Католицькі посли на чолі з міністром заграничних справ вручили архиепископові Оттави понад 3,000 долярів на покриття коштів Конґресу. Підчас Конґресу 20 червня буде наша Архиерейська Служба Божа, на якій проповідь виголосить Еміненція Кардинал Є. Тіссеран. Наша Служба Божа буде передавана через радіо. Крім цього буде уладжена виставка українського народнього мистецтва й вистава укр. преси. Кому не далеко й хто має гроші повинен взяти участь у цьому Конґресі, щоб із представниками інших народів віддати прилюдну честь Божій Матері.

Священиків і монахинь видають більшовикам

З Лондону до нашої редакції наспіла така вістка: За Сяном відбувається жорстоке переселення Українців, що їх польська поліція видає більшовикам. Третього дня Великодніх свят польське військо й поліція обступили нашу церкву на Болоні в Перемишлі за Сяном і забрали всіх людей, монахинь і священиків. По кількох днях монахиням казали сідати на фіру, а священикам приказали йти коло фіри. Так відвезли їх на більшовицьку границю і передали більшовикам. Як на стації поїзд рушив у сторону Східньої Галичини, Поляки плескали в долоні з радости, що позбулися "українських лідерів." Між монахинями була й старенька Заступниця Сестри Ґенеральної, а між священиками було двох Василіян.

Празники в Мондері

В неділю 15 червня припадає празник Пресвятого Христового Серця. В Мондері з цього приводу відправиться торжественна Служба Божа під голим небом у гроті "на Голгофті." Такмже буде проповідь і посвята всіх Христовому Серцю. Всі учасники, що висповідаються і запричащаються, можуть доступити повного відпусту. — В неділю 29 червня припадає храмовий празник св. Апп. Петра й Павла в Мондері. В навечеря відправиться вечірня, відтак буде проповідь, хрестна дорога й нагода до св. Сповіді. В неділю рано читані Служби Божі від год. 6-ої, в год. 9-ій примарія і проповідь, в год. 10.30 торжественна співана Служба Божа "на Голгофті," проповідь, обхід і водосвяття. Після богослуження обід у парку, а перед вечером концерт дітей. На ці празники всіх вірних запрошують

ОО. Василіяни з Мондеру.

Молодь рятунком української культури

"Чи на довго позістане ще в Канаді багата українська культура? Чи чутимемо ще українську мову? Чи побачимо в житті українські вишивки, прекрасні писанки та чудові українські танки? Чи довго ще лунатиме ніжна українська пісня? Чи буде кому відспівувати Службу Божу священикам по церквах? Чи взагалі прийде хто до нашої церкви?..." чуємо часто журливі запити наших свідомих піонірів. І дійсно, коли застановимося серіозно над нашою рідною справою тут на еміґрації — то й є чим журитися. Рідна мова з кожним роком занепадає. Багата українська штука забувається, затрачується. На кожнім кроці ми відчуваємо брак свідомих провідників нашого народнього, культурного та релігійного життя.

То чиж маємо ми зо заложеними руками дивитися, як чужинці заливають повільно нашу молодь своєю культурою та звичаями? Чи вже дійсно наш 400,000 нарід у Канаді засуджений на загладу? Чиж нема вже для нього ніякого способу віднови, розбудження до нового життя?

Є! Для охочих ніколи не буде запізно. Нам тільки треба одиниць - молодих, енерґійних осіб, що сталиб провідниками по всіх околицях до розбудження нового українського життя. А до цього потрібно окремого вишколення таких одиниць спеціяльними курсами.

І такі курси для нашої української католицької молоді мають відбутися цього літа в Едмонтоні від 2-го до 27-го липня, а в Саскатуні від 31 липня до 24 серпня.

Курси пічнуться тридневною застановою над собою, або т. зв. реколекціями.

Предмети курсів обійматимуть дуже широкий круг. Справи, що відносяться до релігії, нашого церковного обряду, українсько - католицької Церкви будуть мати перше місце. По них прийде наука рідної культури: письма, літератури, історії, звичаїв, штуки, тощо. Наука як провадити орґанізації, особливо орґанізацію УКЮ також матиме велике значення. Крім цього будуть виклади й вправи в бесідництві, музиці, співі, дириґентурі, танках і різних ручних виробах як: писанки, вишивки, скіряні вироби й т. ін. Замітною точкою на курсах буде забава - спорт. На закінчення курсів будуть іспити, а відтак спільний концерт та бенкет для всіх курсантів.

Як видно з цього коротенького опису курсів, їхня програма дуже багата. Подібних викладів наша молодь ніде не почує. Це найкраща школа, де наш нарід може набути вірних синів і доньок, що будуть знати, цінити та дорожити рідною культурою.

Тому, українська Молоде, записуйся охоче на ці курси, а в цей спосіб найкраще, найкорисніше та найкраще переведеш цьогорічні вакації. А Ви, українські Родичі, коли любите своїх дітей та бажаєте дати їм якнайліпше образування та зробити їх провідними людьми, не понехайте тієї нагоди, щоб Ваша дитина, принаймні одна, скористала з цьогорічних літніх курсів для української католицької Молоді.

По точніші інформації пишіть сейчас на таку адресу: **Rev. S. Kurylo, OSBM.**
8820 111 St. Edmonton, Alta.

о. Мирон Дацюк, ЧСВВ.

Еміненція Кардинал Е. Тіссеран між нами

В ЕДМОНТОНІ

Архиерейська Служба Божа

Вівторок 3 червня в Едмонтоні був хмурий, дощевий день. Одначе без огляду на те, рано в годині 7-ій на залізничій стації зібралася поважна громада наших людей, щоб привітати Достойного Гостя Емінен. Кардинала Тіссерана. Заїхав довгий поїзд із Винніпегу. Очі всіх звернулися на нього шукаючи Гостя. Нараз у дверях вагону появилася достойна постать зо сивою бородою. Випрямилися Лицарі Колюмба, зацокотіли фотографічні апарати, а до Кардинала підойшов парох о. Каменецький, коротко привітав Гостя та запровадив до елеґантного авта. Цілий ряд авт пігнав у сторону архиепископської палати, де Кардинал замешкав.

Тимчасом коло церкви св. Йосафата і в резиденції все заворушилося. Зібралися громади парохіян, молодь уставлялася в ряди, формувалася процесія. Хоч це будень, одначе довкруги маси народу, як на Великдень. Дощ ударемнив плянований похід улицями. Тому молодь, нарід і процесія уставилися при вході до церкви. Заграли дзвони, залопотіли прапори на привітальній брамі, в огні електричних лямп запишалися герби й прикраси на церкві. Нараз перед церкву заїхали авта. Вийшли Лицарі Колюмба, за ними наш Преосв. Кир Ніль у фіолетах, а вкінці запишалася пурпура Кардинала. Очі зосередилися на Його Особі, а Він усіх благословив. При вході до церкви привітав Кардинала короткою промовою о. В. Каменецький, ЧСВВ, д и я к о н заінтонував: "Да благословить тя Господь от Сіона," а хор загремів гучне: "Буди імя Господне..." Кардинал усів на червоному троні праворуч, а ліворуч напроти сидів Преосв. Кир Ніль. Зачалася Архиерейська Служба Божа, гідно, достойно й величаво. Дібрані голоси пристоящих зливалися гармонійно з голосами дияконів, хор під проводом п. О. Прийми співав гарно й вміло, а Кардинал із нашим служебничком у руках слідкував за відправою, молився і хрестився по нашому. Після св. Євангелії о. ігумен В. Каменецький виголосив коротку проповідь по англійськи й по українськи. Підчеркнув важність сьогоднішнього дня, назвав Кардинала найбільшим любителем Сходу поміж західними Кардиналами, подякував за опіку над нашими скитальцями та просив передати Святішому Отцеві заяву синівського послуху й любови. Відтак Служба Б о ж а продовжалася дальше. Кілька десяток вірних приступили до св. Причастя. Немале здивування можна було вичитати в очах вірних, коли Кардинал відспівав по старо-словянськи "Заамвону молитву." Відтак Еміненція виголосив довшу проповідь по англійськи. Передав привіт і благословення від Святішого Отця та спинився довше над опікою Церкви над нашим народом. Згадав про видання нових літургічних книжок, ев. Євангелії в нашій мові, молитовників тощо. Спинився над знищенням нашої Церкви в Галичині, над створенням нашої Єрархії на скитальщині та над опікою над нашими скитальцями. Говорив щиро, нераз із видимим зворушенням у голосі. Промова Емінеції полишила незатерте враження. Многоліттєвіям Папі, Кардиналові всім нашим Владикам і всьому народові закінчилася Архиерейська Служба Божа. Процесійно відведено Еміненцію до авта й Він із Преосв. Нілем поїхали до архиепископської палати.

Бенкет

Під найкращим готелем в Едмонтоні "Мек Доналд готель" зароїлося від авт і людей. Усюди гомоніла українська мова. В найбільшій салі засіло майже 500 гостей. Год. 1.30 на салю увійшов Емінеція Кард. Тіссеран у товаристві Преосв. Кир Ніля. Знялася буря оплесків. О. Каменецький ЧСВВ провів молитву й усі засіли за столи. Господарем бенкету був професор Орест Демків, що зо свойого завдання вивязався знаменито. Він підніс перший тост на честь Папи й Короля, а відтак виголосив промову по українськи й по англійськи про значення української католицької Церкви в Канаді. Відтак вітав Кардинала губерннер Бовен, від провінції Алберти мін.Мейнард,від міста Едмонтону майор Гарієті, від нашої церкви о. протоігумен В. Бараник ЧСВВ, від архиепископа Едмонтону ґен. вікарій о. Карлетон, а вкінці монс. Пілон. Усі промовці дуже похвально висказувалися про Українців, їх здібнощі, їх побожність і т. п. Відтак пані Марія Бабюк відспівала з великим чуттям "Аве Марія" і "Тихий Дунаю." Солістка має милий, а при тому сильний голос, що пориває слухачів. Ще промовляли два Лицарі Колюмба, а вкінці забрав голос Емінеція Кардинал Тіссеран. Пригадав своє знайомство з бл. п. митрополитом Шептицьким і Митрополитом Йосифом, висказав своє вдоволення з нашого зросту релігійного й національного в Канаді та запевнив про свою дальшу опіку. Канадійським гимном і молитвою закінчено бенкет.

Між дітьми

Тимчасом у Народньому Домі Сестри Служебниці згуртували кілька соток української дітвори. Після бенкету Емінен. Кардинал загостив до дітей. Діти під проводом о.Ґріна заспівали одну пісню по українськи, а одну по англійськи. Українською промовою привітав Кардинала Осип Ангел, а О. Хомяк англійською. Гарний хлопчина вручив Кардиналові великий букет квітів, а дівчина г а р н о розмальовану адресу. Кардинал у зворушливих словах відповів дітям та обіцяв за них помолитися завтра на Службі Божій. Відтак Кардинал із Преосв. Нілем сіли собі між дітворою до знимки. Це був незвичайно милий вид.Пригадалася картина маляра Гольбайна, що представляє столітніх дубів між пелюстками квітів. Накінець Кардинал уділив дітям Архиерейське благословення. Радості дітей, родичів і Сестер не було кінця.

Святочний концерт

Ввечері в год. 8.30 щераз Кардинал завітав до Народнього Дому, бо там відбувся святочний концерт. Саля була виповнена по береги. Коли появився Емінеція в товаристві Преосв. Кир Ніля і латинського Єпископа з Калґарі, саля привітала їх оплесками. На сцені прибраній гербом Кардинала уставився хор Народнього Дому й під проводом п. О. Прийми грімко відспівав "Ярославенка: "Вітай нам Архиерею." Відтак на сцену вийшов голова БУК-а і Народнього Дому п. І. Боцюрків і в теплих словах привітав Емінецію по українськи. Привіт в англійській мові виголосив д-р І.Смульський. Відтак Кардинал вписався до пропамятної книги Народнього Дому. Хор виконав ще: Хваліте Господа й Пречистая Діво Мати. Мужеський хор відспівав: Божія Матер сіяет. Із хорових точок найкраще випало Недільського: Засяло сонце золоте. На особливішу увагу заслуговує гарно виконане сольо п. Ольги Пільковської. Відтак довшу й змістовну промову виголосив п. І. Ісаїв- голова комітету в цілі прийняття Кардинала. Влучні й оригінальні моменти підхопив у своїй англійській промові адвокат п. Ґрещук. Студент О. Курило відрецитував віршу: Христос - громадянин. На закінчення о. Ігумен В. Каменецький ЧСВВ у коротких словах подякував Емінеції і всім учасникам. Відтак промовив Емінеція. Похвалив Українців в Едмонтоні за їх глибокого релігійного духа, й за береження національних цінноців, як пісні, вишивки й т. д. Вкінці щиро всіх попрощав. Многоліттям і гимнами закінчено концерт. Усі розїжджалися до своїх домів піднесені на дусі, бо через цілий день мали між тобою Заступника Св. Отця, що мужно стає в обороні української Церкви й українського народу.

Нема сумніву, що свято прийняття Кардинала й відчинення церкви в Едмонтоні випало з повним успіхом. А цей успіх треба крім Божої помочі приписати активності Ділового Комітету, що його вміло очолював п. І. Ісаїв. Комітет поділився на кілька комісій як: пресова, концертова, бенкетова, прикраси церкви й т. п. Щотижня відбувалися засідання цілого Комітету, а сходини комісій в міру потреби. Всі комісії працювали в повній однозгідності. Крім цього цілий Комітет працював у порозумінні з парохією.

Вся преса п о с т а в и л а с я прихильно, бо поміщувала відповідні статті й комунікати. І ця співпраця світських із духовними увінчалася дуже гарним вислідом. Це є доказ наших організаційних здібностей і нашого вміння при добрій волі. Це повинно бути дороговказом на майбутне. Тому Діловому Комітетові—слава й подяка! Бо те, що Емінеція Кард. Тіссеран виїхав із найкращими враженнями з Едмонтону й що з автопсії виробив собі найкраще поняття про Українців - католиків — це для нас великий моральний капітал, а для Комітету це є велике досягнення.

У МОНДЕРІ

Архиерейська Служба Божа

Візита Емінеції Кардинала Тіссерана в Мондері мала зівсім інший характер, як в Едмонтоні. В середу 4 червня був гарний, соняшний день. Вже від ранку почали збиратися люди під церквою в Мондері очікуючи Достойного Гостя. В 9 годині прийшла шкільна молодь зо своїми вчительками: хлопці пластуни з крісами й дівчата Марійські Дружинниці в білих накидках построїли д о в г и й "шпалір" від церкви до монастиря ОО. Василіян. В год. 9.30 заграли дзвони. Люди заметушилися, бо побачили два гарні авта. Авта віхали між два ряди молоді. З одного авта вийшло шістьох Лицарів Колюмба, а з другого вийшов Емінеція Кардинал і Преосв. Ніль. Гучні оплески молоді привітали гостей. По хвилині з монастиря вийшов похід. На переді процесія, відтак малі діти, що сипали квіття, потім Преосв. Кир Ніль з асистою, а на кінці Емінен. Кардинал зо своєю асистою в довгій пурпуровій киреї й кардинальському капелюсі благословив усіх. Дзвони грали, нарід співав пісню, а сонце сипало золоте проміння. При вході до церкви Емінецію привітав гарною французькою мовою о. містоігумен Модест Гнесько, ЧСВВ. В церкві зачалася Архиерейська Служба Божа, що її відправляв Преосв. Кир Ніль. На другому троні сидів Кардинал зо своїм служебничком у руках. Співав гарно й мельодійно хор шкільної дітвори. Церква повнісенька народу не тільки з Мондеру, але й з Борщева, Киева, Гілярду, а навіть із Плейн Лейку і Ренфурлі. Після св. Євангелії піднеслу проповідь по англійськи й по українськи виголосив учитель новиків о. В. Сорока, ЧСВВ. Він сказав: Ми тішимося нині, бо можемо сказати, що маємо між собою Папу Рим. в особі Емінен. Кардинала. Відтак привітав Кардинала в імені Чина св. Василія В. та в імені парохії, а вкінці в імені в с і х монахів на руки Кардинала відновив обіт послуху Апост. Столиці. При кінці Служби Божої Емінеція відспівав заамвонну молитву, а відтак виголосив довшу промову. Достойний промовець сказав, що перша ціль Його відвідин та, щоби відвідати матерній дім ОО. Василіян у Канаді, що положили стільки праці для еміґрації в Канаді. Відтак згадав про печаливість Апост. Столиці над нашою Церквою нашими скитальцями, спинився над працею Преосв. Бучка, просив, щоби ми не забували про скитальців та щоб ми молилися за тих, що страдають за залізним муром особливо за наших Єпископів і священиків. Вкінці передав усім благословення від св. Отця. Многоліттям закінчилася Служба Божа. Відтак торжественним походом відпроваджено Емінецію до монастиря ОО Василіян.

Між монахами

На обід прийшов Емінен. Кардинал до монастирської їдальні, де за столи засіло шістьдесять монахів: священиків, клириків, братів і новиків. Підчас обіду Емінеція був у дуже гарному настрою. Видно, що добре почувався між ченцями схід. о б р я д у. Впр. О. Протоігумен В. Бараник у гарній промові подякував Емінеції за ці відвідини та запевнив про дальшу співпрацю, послух і любов. Тоді Емінеція відповів довшою сердечною промовою, в якій пригадав свій побут в інших василіянських монастирях. Емінеція гарячими словами накликував новиків до вірности свойому покликанню, клириків до серіозних студій, братів до співпраці з Отцями, а Отців до ревної апостольської праці. Всі монахи впрост із запертим віддихом слухали цих батьківських слів. Після посіщення Найсв. Тайн Емінеція вийшов до монахів у город, розмовляв із поодинокими ченцями давав їм образці на памятку та свої підписи. Відтак Емінеція зробив нам честь, що разом із нами сів до спільної знимки Після знимки Емінеція відвідав друкарню, цікавився лінотипами, друкарськими машинами, оглядав клішарню і переплетню.

Між дітьми

Відтак у товаристві Преосв. Ніля та о. Протоігумена Емінеція відвідав дім Сестер Служебниць, де колись був новіціят. В імені Сестер Кардинала привітала Настоятелька С. Ізидора. В домі Сестер зібралася дітвора прилюдної школи і сироти зо сиротинця Сестер. Ґертдуда Серацька привітала Кардинала в імені конвенту вручаючи гарно розмальовану адресу. Євген Пігович привітав Кардинала в імені УКЮ, а діти відспівали дві пісні.Емінеція в коротких, сердечних словах подякував дітям, заохотив Сестер до дальшого виховання укр. дітей та уділив усім Апост. благословення. Відтак Емінеція відвідав український загальний шпиталь та поблагословив Сестер Доглядачок.Накінець поїхав Емінеція до новіціяту ОО. Василіян, оглянув каплицю і всі забудовання та вписався по українськи до пропамятної книги новіціяту. Перед вечером Кардинал попрощав Мондер, щоби ще цього дня відлетіти аж до далекого Монтреалю.

Висновки

Побут Емінеції між канадійськими Українцями запав глибоким і незатертим спомином у наші душі. Він скріпив нас на дусі та привязав ще тісніще до Апостольської Столиці, що дбайливо опікується нами й нашими братами - скитальцями.Крім цього ця візита привязала нас усіх до Достойної Особи Емінен. Кардинала Тіссерана. Ми вповні оцінюємо жертви-труди Емінеції складаємо щиру подяку за пропамятні відвідини й щирі слова та гарячими побажаннями всього найкращого вистелюємо Емінеції дорогу до вічного Риму.

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

ЦЕ НЕ Є "БИЗНЕС" ЦЕРКВИ

Брат Івана Загірного, що називається Тимко, приходить одного разу до мене зо "Світлом" із дня 15-го травня й показує мені статтю "Про стейк і ковбасу," та й каже мені:

— Скажіть Ви мені, отче, до чого вмішується Церква своїми постами й безмясними днями? Щож то її може обходити чи я їм мясо, чи рибу?...

— Тимку — кажу йому — Її це дуже обходить, більше, як ти собі думаєш, а то тому бо воно тебе обходить.

— А це по якому?...

— Чекай чоловіче, поясню тобі. — Скажи но ти мені, чи Церква має право нам приказувати, чи ні?

— Та так, але тільки тоді, коли йде про наше вічне спасення, а поза тим ні!...

—Дуже добре! Але прошу звернути увагу, що Церква приказує пости якраз для нашого спасення.

— А це по якому?

— По такому, що ми всі є обовязані заповіддю Ісуса Христа, що її Він висловив такими словами: "Якщо не будете покутувати, згинете всі."

— А на яку біду цеї заповіді покути?

— На ніяку біду, чоловіче, але через біду. Через наші гріхи.

Таж я сповідаюся й завжди відправляю покуту, чи цього вже не досить?

—Це конечне, Тимку, але невистарчаюче. Ти в мене позичив тисячу долярів...

— Ніколи в світі!

— Я так припускаю.., Ти в мене позичив тисячу долярів тому три роки тоді, коли тобі було досить куцо. Від тоді все вже поправилося, значить, що мої гроші тобі досить помогли. Але ти мені тих грошей не віддаєш, хоч ти вже своїх маєш досить, а моїх не потребуєш.

— Це дальше припускаєте?

— Так. Ти мені грошей не віддаєш, отже провиняєшся: йдеш до сповіді, жалуєш і дістаєш розгрішення, чи ти вже більше нічого не маєш зо мною спільного?

— Ще треба віддати довг.

— Дуже гарно. Отже це є покута, віддання довгу нікому іншому, тільки Богові. Через свої гріхи ти затягнув у Бога великий довг: у сповіді Бог прощає тобі твоє недбальство, але довг треба сплатити до останнього цента.

— А це нащо? Як вже прощено, то прощено.

— Хочби на те, — кажу йому, — щоб ти вже більше не поповняв тієї провини... І так, коротко кажучи, бачиш тут заповідь — не церковну, але Божу — обовязок покути.

— Як так, то вистарчалоб, якщо Церква представилаб нам Божу заповідь так, як є, а люди якось собі далиб раду.

—О, я знаю, що люди далиб собі з нею раду скоро так, як із іншими Божими заповідями, що їх переступають кілька разів на день. Але не забуваймо одної дуже важної речі. Ти мені щойно признав, що Церква має право нам приказувати, чейжеж сам Христос сказав: "Хто вас слухає, мене слухає, а хто вами погорджує, мною погорджує." Що більше, Церква не приказує в повному значенні цього слова, але вона нам помагає своїми заповідями.

— Як це можливе? — питає недовірчиво Тимко. — Накладає більші тягарі, а ви кажете, що помагає.

— Я тобі те поясню прикладом. Припустім, що ти мешкаєш у Мондері, а твій "бас" каже тобі їхати до Борщева.

— Це буде приказ — каже Тимко.

— Точнісенько. Тільки є одна трудність, ти не знаєш, де цей Борщів є? Тоді йдеш до сусіда й питаєш: Слухай но, Дмитре, чи як там, де цей Борщів? А він тобі каже: Їдь старим гайвейом на схід, доки не доїдеш до нового, тоді звертай на полудне й їдь просто, то заїдеш на Борщів. — Отже скажи мені, Тимку, чи це пояснення тобі помогло чи пошкодило?

— Гм-м...! Як заїду на Борщів, то це пояснення мені навіть і дуже поможе.

— Однак, — кажу йому — замість одного приказу маєш два: перший твойого "баса" а другий Дмитра....ясно? —

— Так, але другий приказ має на цілі мені помогти в виконанні першого.

— Таксамо буває й зо заповідями церковними супроти Божих заповідей. Христос приказує нам покутувати, а Церква каже нам, як можна цю заповідь сповнити: Не їдж мяса в постні дні.

— Нема що казати, прошу отця, це мені виглядає досить розумна річ.

— Тимку, в релігії все є розумне.

о. Модест М. Гнесько, ЧСВВ

о. Мирослав Билина ЧСВВ.

ЦІННОЩІ РЕЛІГІЇ

Та крім особистих цінноцей релігія криє в собі ще великі цінноці суспільні. Згадаймо бодай важніші.

Наші часи — це часи жахливого матеріялізму. Немає сумніву, що ми є дуже багаті на дочасну культуру, але одночасно ми є жахливо вбогі на віру в позасвітні цінноці. Ми так глибоко зарилися в землю, в матерію, в тіло і в гроші, що поза тим ми майже не добачуємо нічого вищого. І саме тоді, коли всі змагання людей скеровуються тільки до дочасних дібр, коли матерія так ганебно поневолює духа, що аж сором, саме тоді релігія голосить зматеріялізованим людям, що вони створені до чогось вищого, що понад тими блискучими цінноцами дочасними, є ще цінноці духові й вічні. Коли життєва змисловість доходить аж до переситу, тоді релігія голосить: "Дозвольте духові панувати над тілом. Шукайте того, що в горі!" Тимсамим релігія охороняє людей перед повним здичінням та озвірінням. Чиж це не добродійство в наших часах?

Відтак наші часи — це часи загального збріхання. Неправда в бесіді, неправда в пресі, брехня в театрі й в усьому житті прибирає форми чогось стихійного. Доходить до цього, що вже тяжко відрізнити правду від брехні. Справжніми мистцями в брехні є більшовики. Вони видумали вже навіть нову мову брехні, в якій слово "свобода" означає поневолення, "рай" означає нужду, "радісне життя" означає смуток і т. д. Їх наслідувачами були нацисти. Папа Пій XI назвав нацизм воплощеною брехнею. Правда — це більше добро, як приватна власність. Чомуж держави, що карають за крадіж, не карають за неправду? А релігія, всюди й усім голосить осьму заповідь Божу, заохочує до служби правді в бесіді, письмі й житті, а неправду пятнує, як гріх! Чиж не є це справжньою цінністю релігії?

Дальше наші часи — це часи шаленої ненависти всіх проти всіх. Ненависть опанувала родини, громади й народи, а передусім дикою фурією вибухає вона між народами. Колись теж була неволя народів, але тільки неволя. А сьогодні є руїна й смерть для слабших народів. Підбитим народам не можна навіть називатися так, як вони хочуть. Нарід на нарід кулі виливає. Народи охоплені шалом взаємної ненависти женуть в якусь пропасть, щоб в ній потопитися у власній крові. Тільки одна, єдина релігія виступає проти тієї ненависти, пятнує її, голосить науку про любов ближнього, а навіть про любов ворога. Тільки релігія навчає, що всі люди — це діти одного Батька - Бога, а між собою брати й сестри. Вслід за тим релігія — це наука ворожа всякій війні, це благовість мира й любови між людьми. Чи це не велика цінність у наших жахливих часах?

Додаймо до цього й це, що релігія двигає жінку з її поневолення, виховує молодь ідейну, життерадісну й здорову, виступає остро проти використовування й експлюатації робітника через капіталістів, виховує справжніх патріотів і народолюбців, а переконаємося, що цінноці й добродійства релігії для суспільного життя людей є впрост неоцінені й безмірні.

У нас тепер багато болючих ран, бо війна поранила людство від стіп до голови. В нас тепер і багато лікарів, що беруться лікувати поранене людство. Одначе всі їх ліки — це ліплення плястрів на зламаний стовп хребетний. Людство хворе на душі, а душу може злікувати тільки релігія. Єдиний лік на недугу людства — це релігія! Єдиний лікар людства — це Бог! А єдина лікарня хворих народів — це св. Церква! Тому вернімся до Бога, до Церкви й до релігії в нашому житті особистому, родинному й суспільному, а сповняться слова Того, що сказав: "Я прийшов, щоб ви життя мали й щоб мали його в повноті (Ів. 7,11.) **(Кінець)**

о. М. Б.

СЛУЖБА БОЖА В ҐАРІ

I

Уже нераз чув я від інших священиків, що наші люди тут у новому світі дуже часто в неділю підчас Служби Божої сидять собі в ґарах на церковному подвірі, курять, жартують і так "вислухують" недільну Службу Божу. Та не мав я нагоди переконатися, чи й мої парохіяни так роблять, бо підчас Служби Божої я мусів стояти при престолі і не смів Служби Божої переривати. Аж цього року перед Великоднем, коли я попросив до помочі другого священика й він співав Службу Божу, я вийшов на церковне подвіря. Сонце ясно світило, травиця вже зеленіла, а перед церквою в двох рівних рядах вилискувалися до сонця нові елеґантні ґари, немов творили шпалір для тих, що входили до церкви. Несміло заглянув я до першого авта й очам своїм не вірю: в авті сидять самі поважні господарі, навіть члени церковного комітету. Вірте мені, що мене щось під серцем так заболіло, що я ледви вимовив: "То ви тут вислухуєте Службу Божу? О, це дуже гарний приклад для других парохіян." Господарі почервоніли, як раки й не кажучи ні словечка пішли до церкви. Тепер уже відважніше заглянув я до другої ґари, а там ще більше мужчин. Сидять собі, покурюють та гнуть небелиці. "В ґарі Служби Божої не вислухується!" — сказав я вже з притиском і всі пішли до церкви. І в третій і четвертій і в десятій ґарі приловив я по кількох "модерно побожних," що тут вислухували Служби Божої. Чим дальше, тим більше молоді. Не бракувало навіть членів Українського Католицького Юнацтва. Розуміється, що молодь іде за прикладом батьків. І так усіх вигнав я до церкви. Аж щойно після тієї нагінки, коли я схвильований вернувся до церкви, я побачив, що моя церква повнісенька, як на Великдень. Ніщо дивного, бо певно половина людей підчас Служби Божої сиділа в ґарах.

На другу відправу я вже так спекулював, щоб знов узяти зо собою другого священика. Коли Служба Божа зачиналася, я з радістю запримітив, що церква була повнісенька. Цю чисельну участь людей на Службі Божій я пояснив собі гарною погодою. Але причина була інша, бо коли я цього дня переглянув ґари на церковному подвірі, я найшов у них тільки трьох юнаків, що не були учасниками моєї попередньої нагінки. Та й обірвалося їм, що їм уже певно відхочеться сидіти в ґарі. Я трохи зрадів, але передомною виринуло важне питання: Що я бідний буду робити дальше, коли я не матиму другого священика до помочі? Чейже сам не зможу подвоїтися, щоб відправляти Службу Божу й рівночасно виганяти на неї своїх парохіян із ґар? Хіба треба буде зорґанізувати окремих наганячів.

Після Великодня я приїхав на відправу до іншої кольонії зацофаної й темної, як ніч. Тому, що тут мали відправлятися парастаси, я попросив до помочі другого священика. Коли він відправляв Службу Божу, я навчений досвідом відразу скерував свої кроки до ґар. А тут аж зароїлося! В кожному авті хтось "слухає Служби Божої." Почав я всіх виганяти до церкви. Та один мудраґель мені каже: "Я не можу йти до церкви, бо там дуже парно." — В літі парно, в зимі зимно й так через увесь Божий рік мій парохіянин не бере участи в Службі Божій. Жаль мені стало цього парохіянина. Тому, що був теплий і погідний день багато парохіян посідали на гробах, курять і гуторять. Підходжу до одного більшого гуртка, якому якийсь мудраґель плете байку й питаюся: "А ви що тут робите підчас Служби Божої?" Поважні господарі зо стиду спустили очі, а мудраґель дивиться на мене скоса й відповідає: "А ви отче, що тут робите? Ви чому не при вівтарі?" Дав я йому відповідь, що її він мабуть скоро не забуде.

І це легковаження тієї найбільшої Божої цінности, якою є Служба Божа, на жаль тут між нашими людьми виступає дуже часто і ярко. А це може походити або з браку розуміння або з браку віри, або таки зо свідомого легковаження.

II

А св. віра нас навчає, що Служба Божа — це безкровна, але правдива жертва, що поновляє і пригадує криваву жертву Ісуса Христа на Голгофті. Отже жертва Служби Божої є тасама, що жертва хрестна на Голгофті, бо тут і там є тасама жертва — Христос, тут і там є тойсамий священик — Христос. Вслід за тим вартість Служби Божої є тасама, що й вартість хрестної жертви. Ми, як Божі сотворіння маємо обовязок Богові віддати славу та Його величати. А памятаймо, що найдосконаліший спосіб та орудник прослави Бога є Служба Божа, бо на ній сам Син Божий складає Себе Богові в жертву. Тому Служба Божа прославляє Бога більше, ніж усі гимни возвеличення всіх ангельських хорів.

Відтак наше життя — це безперервне пасмо Божих ласк; що нас зобовязують до щирої подяки Богові. Якщож ми хочемо Богові віддячитися — то не маємо кращого способу до цього, як Служба Божа. В ній жертвуємо Богові Отцеві Його улюбленого Сина й через Нього наша подяка зноситься аж до Божого престола. Більшої подяки ми не можемо зложити Богові понад Службу Божу.

Дальше, Служба Божа — це найцінніша жертва переблагання за наші провини. В Службі Божій Ісус Христос щоденно жертвується Отцеві Небесному за наші гріхи. Сам Христос каже, що Його Тіло ломиться і Його Кров проливається на відпущення гріхів. Тому деякі духовні письменники твердять, що тільки жертва Служби Божої захороняє сьогоднішний грішний світ перед Божою карою знищення.

Вкінці Служба Божа — це найвища жертва просьби. Через Божого Сина, що на Службі Божій приносить Себе в жертву, ми можемо найуспішніше випросити собі всіх потрібних ласк. Тому св. Іван Золотоустий каже, що кожна Служба Божа має такесаме значення, силу й вартість, як смерть Ісуса Христа на хресті. А св. Тимотей Єрусалимський каже, що світ існує через Службу Божу. Служба Божа — це серце християнської релігії, в ній є джерело святости, заохота до жертви, осередоточка всіх молитов Церкви. Таке нам каже наша св. віра про Службу Божу.

III

Вслід за тим св. Церква накладає на всіх дорослих християн під тяжким гріхом обовязок слухати Служби Божої. Друга церковна заповідь так звучить: "В неділі й свята Служби Божої набожно слухати." Такий є закон Церкви, що обовязує під тяжким гріхом хіба, що є якісь важні причини, які звільняють від цього обовязку. Щоб сповнити цей обовязок треба бути присутнім на Службі Божій і треба вважати. А бути присутнім на Службі Божій — це значить бути на цьому місці, де Служба Божа відправляється, а колиб священика не тоден було бачити, чи чути — то принаймні з поведення других треба знати, що правиться. А спитаюся: Чи такі, що на подвірі сидять у ґарах, курять, жартують і т. п. є присутні на цьому місці, де правиться Служба Божа? Чи вони знають, що правиться? Певно, що ні. Отже всі "слухачі Служби Божої в ґарах" не сповняють обовязку слухання Служби Б.

По друге: щоби сповнити обовязок слухання Служби Божої, треба на Службі Божій уважати. Увага є подвійна: зверхня і внутрішня. Зверхня увага є тоді, коли ми усуваємо те все, що може цілком відвернути нашу увагу від Служби Божої. Внутрішна увага є тоді, коли ми уважаємо на те, що діється при престолі, коли розважаємо значення цього, коли молимося або сповідаємося. До вислухання Служби Божої потрібна бодай зверхня увага. Підчас Служби Божої не вільно чим іншим займатися. Богослови виразно кажуть, що хто через цілу Службу Божу розмовляє, читає ґазету, або книжку світського змісту — цей не сповняє обовязку слухання Служби Божої. І знов питаюся: Чи ті всі, що сидять в автах підчас Служби Божої, курять і гнуть теревені, мають бодай зверхню увагу звернену на Службу Божу? Певно, що ні, бо це неможливе. Отже всі "слухачі Служби Божої в ґарах" не сповняють обовязку слухання Служби Божої і тимсамим грішать. Крім цього вони грішать дуже часто ще й тому, що вони своїм поведенням дають згіршення другим, особливо молоді.

Дальше, ці "побожні драйвері," що заїжджають на церковні подвіря, своїм поведенням стягають неславу на всіх Українців. Вже нераз чув я таке, що коли якийсь чужинець питався тутешнього Англійця чи Француза: де є українська церква? — то тутешній громадянин не описував йому стилю, чи краси нашої церкви, але казав: "Рідіть просто, а хоч по дорозі буде кілька церков, то під котрою ви побачите гуртки людей, або людей у ґарах — то це напевно українська церква." Ось по цьому пізнають нас чужинці й певно про це добре не висказуються, бо ніде на всьому світі не побачите такого видовища, яке виправляють Українці. Ні в Словаччині, ні в Чехах, ні в Мадярщині, ні в Австрії, ні в Німеччині, ні у Франції чогось подібного я не бачив. Хто в них не хоче бути на Службі Божій — цей цілком не їде до церкви, або їде до парку чи ресторану. Але коли хтось почувби, що наш чоловік нібито поїхав до церкви, а цілих дві годині просидів у ґарі — то певно сміявсяб із нього, як з такого, що йому в голові клепки бракує. Бо хібаж не вигідніше було сидіти в хаті, чи в парку? Коли наші люди приїдуть ґарами з фармів до кіна на якусь дурновату комедію — то ні один не остається в ґарі. Але коли на престолі відограється найжахливіша трагедія Безкровної Жертви Божого Сина, тоді повно наших людей у ґарах. Це доказ нашої умової плиткости, поверховности, а може й браку віри. Це одночасно сумне, дуже сумне явище. Добре каже наша приповідка "Не дай, Боже, з Івана пана." Ліпше було підтим оглядом тоді, коли наші люди не мали авт, але приїжджали до церкви биками. Тоді й більше людей було в церквах, тоді підчас Служби Божої ніхто на биках не сидів, бо стидався. Тому деяким нашим людям я повідбиравби їхні ґари, а тоді булоб менше гріха.

IV

Це справа поважна й жахлива в наслідках, бо як люди не будуть ходити на Службу Божу — то й не почують проповіді, не знатимуть правд св. віри, відвикнуть від спільної молитви з Церквою і стягнуть на нас усіх Божу кару.

Тому всі добрі люди, а передусім члени брацтв, церковні комітети й священики повинні негайно зачати безпощадну борню з тією язвою в часописах, у рефератах і проповідях. Якщо це не помоглоб — то належалоб попросити Владик, щоб на таких "слухачів Служби Божої в ґарах" дозволили накладати окремі покути, а може й церковні кари. Може вдалосяб таке, щоб члени комітету підчас Служби Божої заглядали до авт і всіх "побожних драйверів" виганяли на Службу Божу. Як це булоб безуспішне — то треба булоб не жахатися навіть адміністраційних орудників.

Тому до боротьби з профанацією Служби Божої! Не дозвольмо, щоб другі з нас сміялися! Не дозвольмо гіршити нашої молоді! Спинім Божу кару за легковаження найбільших святощів нашої релігії!

Анна Арабська

ЖІНКА Й РОДИНА

Якщо ці їх найблищі й найдорощі не є української народности, то вони вже є певного рода диктаторами над нашими людьми, що вибрали собі подруг не своєї народности. В багатьох наших людях ще пливе в крові одідичена покірність, як пятно кількасотлітнього чужого панування над нами.

З нашої української родини ми моглиб зробити твердиню свойого дальшого існування, якщо наша жінка-мати булаб свідома своїх виховних завдань. А так, як нині справа мається — то українська жінка-мати не маючи відповідної національної освіти, на свойому виховному шляху хилиться куди не повинна хилитися й спотикається і безпомічна падає, не розуміючи свойого упадку. З нею хилиться, хитається, спотикається і пада є ввесь український нарід. Дуже булоб бажаним для продовження нашого життя, щоби наші українські католицькі орґанізації зайнялися справою освідомлення своєї менше освіченої сестри жінки-матері. Бо як що впаде ця наша остання твердиня: українська родина, то й наше життя буде одне велике кладовище.

На полі такого освідомлення для українського жіноцтва потрібно великих зусиль і багато активних, освічених працівниць. В нас є багато освічених жіночих сил, котрі марнуються бездільно. Кожна наша жіноча орґанізація, або відділи при мішаних українських католицьких орґанізаціях, в порозумінні з українськими католицькими Сестрами виховницями й учительками шкіл при монастирях, можуть дуже багато зробити в справі освідомлення українського жіноцтва.

Якщо ми всі ясно зрозумілиб вартість і виховну силу жінки-матері в родині — то не пожалілиб для цього діла найбільших зусиль, щоб тільки підкріпити цю нашу одинокў твердиню життя. Памятаймо, що, як хто хоче жити — то мусить всіми силами захищати свою твердиню й своє джерело життя.

Наші українські католицькі орґанізації жіночі, а навіть мужеські повинні в цій справі зцентралізувати свої сили й обдумати пляни акції, як можна поширяти світло освідомлення серед українського жіноцтва. Висилання бесідниць із добре уплянованими відчитами по різних наших околицях в Канаді булаб одною доброю точкою такого пляну. Основання виховних відділів, котрі стоялиб під проводом виховної централі. Через ці жіночі відділи можна поширити освідомлення по всіх околицях, де тільки є відповідне число наших жінок, при наших парохіях. Треба булоб, щоби цей новий жіночий рух мав свою жіночу сторінку в одному з наших українських католицьких часописів, де орґанізаторки й учительки тих відділів подавалиб вказівки, а активне жіноцтво з різних відділів подавалоб звіти зо своєї діяльности. Треба булоб читання такої сторінки зробити обовязковим на вечерках призначених для тієї цілі. Це є дуже важне, бо в нас дуже багато добрих праць міститься в часописах, але біда в тім, що їх дуже мале число людей читає.

В нас писання глибокого змісту читають тільки не великого числа одиниці, виключно чоловіки. Дуже мале число жінок читають писання глибших думок. З відкиж величезний загал українського жіноцтва має черпати свою свідомість? І що несвідома нашого висшого думання українська мати має передати своїм дітям? Українська дитина звичайно хапає ґумористичні сторінки з комічними образами, що поміщують різні англійські часописи і то все, що на великий загал українська дитина читає. В широкому українському загалі українська дитина сама собі вибирає матеріял до читання. І як звичайно, дитина вибирає те, що до її діточого ума найбільше апелює; поривае діточий гумор. Проніякі провідні думки дитина думати не сміє. І несвідома українська мати не вміє вести своїх дітей дорогою провідних думок. Вона радується, що її діти тішуться комічними ляльками і тому скорше для утіхи дітей заплатить за англійський часопис, як за український. Нераз можна гірко заплакати над несвідомістю українських матерей. На цю мізерненьку свідомість наших матерей не можна дивитися байдуже, бо ці матері видають нашому громадянству нову українську ґенерацію, ґенерацію, ще менше національно свідому як її матері, ґенерацію байдужну, хто вона буде і до чого вона має стриміти і якими шляхами і під яким дороговказом працювати?

Літературна праця наших многих великих умів іде поверх голов тих, в чиїх головах на ці думки нема приготовленого місця. Ще щось у роді байки, в роді дуже міленького оповідання, що дуже подібне до байки наш женський загал буде читати і це все. Це живий образ нашої свідомости в широкому женському загалі.

На лоні окруженому такою, як вище висказана жива правда, виростає наше молоде покоління не приготоване до боротьби за своє національне життя, молоде покоління без ніякої відпорности і сильної волі, молоде покоління, що не маючи відповідного виховання все прямує лінією найменшого опору. В нас багато здібних сил, котрі можна ужити для рятўнкової акції української жінки-матері, тільки треба усіми силами вміти ці здібні сили зібрати до купи і їх збогатити ідеалом духа до великого обовязку нашої родини. Якогож обовязку несповнить українська жінка-мати для своєї родини, коли вона буде свідома, що вона щось дуже важливе й вартісне.

Восьмий гріх головний

У малому галицькому містечку Б. відбувалася місія.

Погода була напричуд гарна, місіонарі були справжні гарячі апостоли, що потрясали людськими душами до самого дна, тому й не диво, що щодня слухачі прибували, як річна вода підчас весняної тучі.

Приїхало немало людей і зо сусідних сіл та й на час місії замешкали в знайомих або кревних.

Третього дня місії слухачів було вже так багато, що навіть простора міська церква не могла всіх помістити. Тому місійні науки відбувалися на церковному подвірі під голим небом.

Від тепер місійних наук вислухував не тільки старий Яким обвішаний різними медалями, що дзвонили, як дзвінка монета, коли Яким у почутті своєї многогрішности бився в груди. Від тепер місійних наук вислухували й усі міські жебраки, що двома довгими рядами сиділи від церковної брами аж до самої церкви.

А між прошаками була баба Явдоха. Вона завжди найбільше вижебрала, або — кажучи її власними словами: найбільше заробляла, бо всіх людей знала, вміла промовити, заспівати, вміла спалити клочча в потребі, чи скинути вугілля на вроки. Про молоді літа жебрачки Явдохи міщани в Б. оповідали собі багато цікавого. Казали, що Явдоха колись була гарна й багата, але не мала щастя в подружжі.

Жебрачка Явдоха пильно слухала місійних наук, похитувала притакуючо головою, важко зітхала, а нераз підчас проповіді таки добре сплакалася.

Пятого дня місії після ранішньої проповіді про діла милосердя, Явдоха вибралася на жебри від хати до хати. Під церквою вже не виплачувалося їй сидіти, бо до церкви приходили тісамі люди й уже нічого не давали жебракам.

Явдоха зайшла найперше на "клебанію" — як вона казала, бо приходство було найближче церкви.

А клебанію вона знала, як свою діраву кишеню, тому й догадувалася, в якій кімнаті перебувають отці "місіони."

Сміливо перейшла кухню і ввійшла до кімнати "місіонів." "Страшний о. місіон," що говорив тільки про такі страшні речі як: смерть, суд, пекло, ходив по кімнаті й молився з великого молитовника.

— Слава Ісусу Христу! — поздоровила його Явдоха.

— Слава на віки! — А що скажете, мамуню? — запитав місіонар.

— Та я бідна, просилабим, можеби отец місіон мені щось ввергли.

Місіонар витягнув гріш і подав жебрачці.

— Моцно декую отцеви місіонови — сказала Явдоха цілуючи місіонаря в руку. Я за те відмовлю за отца місіона сім гріхів головних. —

Місіонар немало здивувався, чому саме сім гріхів головних відмовлятиме жебрачка за нього, але не перебивав їй.

А Явдоха молилася:

— Отченьку Небесний, прийми за отца місіона сім гріхів головних: перше пиха, друге лакомство, трете безвстид, четверте заздрість, пяте неумірeність, шесте гнів, семе лінивство, а восьме чорнобривість, що до царства Божого не дійде.

Місіонар ще більше здивувався почувши про восьмий гріх головний, і питає:

— А деж ви, мамуню, роздобули цей восьмий гріх головний? Таж його в катехизмі нема.

— Я знаю, прошу отца, що того восьмого гріха в катехизмі нема, але я вже трохи сама прожила, та й ходжу поміж люди й бачу, що кожний хлопчисько чорнобривий — то батяр, що пожалься, Боже! А кожна дівка чорнобрива — ой то нумер, нумер... Тому то я собі сама додала той восьмий гріх: чорнобривість.

Місіонар щиро розсміявся на це, поглянув на жебрачку й каже:

— Таж бо й ви, мамуню, колись були чорнобриві.

— Власне за то я нині покутую — відповіла Явдоха й почала плакати.

Місіонар почав потішати жебрачку:

— Не журіться, мамуню, бо про царство небесне не рішають ні чорні, ні білі брови. Тут головне те, щоби душа була біла.

Явдоха успокоїлася, а по хвилині відходячи молилася:

— Боженьку добрий, дай мені душечку біленьку, як пірячко пташки, як перший сніжок, як келіх лелії!

В пополудневій науці місіонар говорив про те, що чорнобривість не є ніяким гріхом, бо можна мати чорні брови й чорне волосся, а білу й невинну душу.

Слухачі підсміхалися, бо знали цей восьмий гріх головний Явдохи.

А Явдоха слухаючи ревно плакала.

Мабуть сльози чорнобривої Явдохи вибілювали її душу...

Назар Загрява

ВАКАЦІЙНА ШКОЛА В МОНДЕРІ

У Мондері Сестри Служебниці відчиняють вакаційну школу, що триватиме від 2 до 27 липня. В цій школі будуть учити релігії, української мови, історії та пісні. Сестри радо заопікуються дітворою. Тому посилайте своїх дітей та скажіть своїм кревним і сусідам, щоб дітям дали нагоду навчитися рідної мови, історії, пісні та звичаїв, а головно релігії.

Чи Ви вже відновили передплату Світла на 1947 рік?

Хто буде ласкавий підписати один афідевіт для наших скитальців, нехай щонайскоріше напише листа до Редакції "Світла."

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ОДИНАЦЯТИЙ

[illegible] ігрищ

— Мрії — це найбільші вороги розуму. В мрійливій голові зачинаються тисячі думок, але ні одна не кінчається. Інтелігенція і життевий розум — це дві цілком інші речі.

— Інтелігенція повинна бути на услугах життя — відповів Василід. Авреліяне, ти згадав мені про два способи осягнення щастя: один ти мені виявив і мені вже усміхнулася доля. А який другий?

— Другий певніший від першого: — це вишукування християн.

— Назорейців?

На обличчі Василіда виявилося велике зацікавлення.

— Маю охоту пізнати й цю науку та школу, але досі я з нею ще необзнакомлений.

Авреліян розсміявся.

— Ти бідний чоловіче! Навіщо тобі заглиблюватися в науки й школи? Я говорив про вишукування християн і передавання їх на суд. Це найлекша дорога до збагачення.

— А чомуж не можна закуштувати тієї приемности, щоби вдертися в тайни їх науки? Вір мені, Авреліяне, що розумом дуже легко опанувати людей. Це найблагороднійший спосіб. Але до цього треба знати тайни. Назорейці мають багато таємниць у своїй науці. Я вичитав усі книги Жида Філона, тепер приходить черга на магію.

— На магію? — чи ти збожеволів?

Авреліян мимохіть відсунувся від приятеля.

— Так, на магію! Чи може бути краща штука, як опанування укритих сил природи? Назорейці це вміють. Я хотів теж пізнати цю штуку.

Авреліян поглянув на нього скоса.

— Хібаж ти хочеш видумувати якісь свої науки? Стережися тільки, щоб ти сам не стався християнином!

На відповідь уже не було часу, бо носилка станула перед великою і гарною будівлею,що її Агрікола подарував на лазні.

Крім властивих купелей холодних, теплих, гарячих і- парових, у лазні було багато інших приемностей і розривок: там були приміщення до гімнастики, були забавові салі, піддаша до проходів, а навіть книгозбірні.

Саме тепер із книгозбірні виходив Тацит із великим звоем "Щоденних актів" під пахвою.

Авреліян висідаючи з носилки побачив Тацита й сказав:

— Вітай, чесний Таците! Дозволь, що представлю тобі юнака зо Сирії... Василіда... майбутнього реформатора нашої суспільности — додав із кпинами.

— Хто тільки хоче причинитися до такої потрібної реформи, цього ми радо вітаемо — відповів Тацит міряючи очима Василіда від стіп до голови.

— Це майбутній творець нової віри — додав Авреліян.

— Тільки без кпин! — майже крикнув Василід і глянув на Авреліяна злісно, майже з погордою.

Тимчасом Тацит — знавець людей, читав з очей Василіда й думав собі:

— Це дійсно павук, що може виснувати нитку зо себе. А голосно додав:

— Це найлекший спосіб набуття слави: статися Геростратом і спалити якусь святиню старих правд, що в них люди вірили.

— О, мудрий Тацитє, не будь для мене злим пророком — закликав Василід. — Бо я хочу вступати не в сліди Герострата, але в сліди твої.

Тацит легко усміхнувся.

— То ходи зо мною до салі гри. Авреліяне, покажім йому, як римські квірити грають у пилку. Увійшли до великої огорожі під голим небом, де римські громадяни, навіть найповажніші перед купіллю виконували різні гімнастичні вправи вжето для здоровля, вжето для набуття зручности. Улюблена гра — була в пилку на різні способи.

Попід стіни прикрашені різьбами й фресками на мармурових стільцях сиділи поважні Римляни придивляючись пописам молоді. Поміж ними в першому ряді сидів батько Вірджінії з Квінтіліяном. І саме до них Тацит привів Авреліяна й Василіда. У їх підніжжя на мозаїковій площі гралися юнаки в трикутню гру.

Ще ближче від них Пліній Молодший вганяв завзято за пилкою у великому колі. Нараз Пліній кинув своею пилкою так високо й сильно, що вона перелетіла аж понад мур при вході.

— Пилка моя — відозвався відтам голос дитинний словами, що ввійшли в приповідку. Рівночасно відтам понісся срібний сміх, дивно чистий і милозвучний, як надземська мельодія.

Тацит здригнувся на цей звук і кинувся до дверей, а за ним пішов батько Вірджінії кажучи:

— Це моя дорога Юлія Сабінілля.

Дійсно дитина стояла при вході з Вірджінією і Кальпурнією жінкою Плінія.

В салях гри були окремі переділки для жінок, куди приходили найзнаменитші жінки. Одначе Вірджінія ніколи не заходила сюди, але сьогодні казала себе нести в носилці перед лазню, щоб там стрінутися з батьком і дідом та запросити їх до себе на вечерю. Мала Юлія Сабінілля з побідною радістю несла пилку, що попала в її руки, а при тому так зручно підскакувала, що дідо, батько й Василід аж сміялися. Але на кілька кроків перед дідом поховзнулася на гладкій мозаїковій долівці й булаб упала, якщо Василід не підтримавби її.

(Д.б.)

о.Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

Притаєна легенька усмішка на переміну зо щирою молитвою обмінювалися на устах задуманого дідича. І не стямився він, як заїхали на митрополиче подвіря... На зустріч зо самим митрополитом довго не ждав. По кілька годин через два дні обидва себе взаїмно переконували, на деякі труднощі митрополита дідич Гошовський все вияснював, запевнював, ручився своїм маєтком, навіть своїм добрим імям. Свою бесіду митрополит закінчив словами: "...Вашу благословенну думку одобрюю,ще кілька днів будьте гостем у мене, а я в тому часі скличу до себе своїх дорадників на раду й на ній ви заявите своє бажання перед ними. Маю надію, що ввесь мій двір піде вам на руку. — "О, дуже, дуже дякую Вашій Екселенції за те, що зрозуміли мене... Будеш володіти Благодатна над нами, а ми при Тобі Тебе величати і разом із Тобою радіти на вічні віки" — схвильованим голосом докінчив сивоволосий дідич.

Роками видались тих кілька днів Гошовському та, щоб і їх використати для своєї справи, по кілька разів кожного дня перед святою іконою у святоюрському храмі падав на коліна й сердечними словами благав помочі в Усемогутньої Матері. Не завівся. Всі дорадники враз із митрополитом вислухавши бажання дідича по короткій раді вволили його волю. Радості старого Гошовського не було кінця: вже сам не знав, як усім мав дякувати, з кожним у бесіді своїми теплими сльозами виявляв свою вдячність.

...Рідня й домашні в маєтку Гошовських уже нетерпеливилися,а навіть побоювалися, чи в дорозі або в повороті не приключилось яке лихо панові... Від дня виїзду з дому вже минуло два тижні й від цього часу ні вісточки не мають від нього... В терпеливості своїй не видержали. Останнього ранку вислали післанця, щоб розвідався про долю пана. І на його поворот довго не ждали. Ще цього самого дня під вечір вітали не тільки його, але й самого пана. Дідич запорошений, але веселий і усміхнений на лиці, зліз зо свойого повозу, щиренько привітався з ріднею, обміня́лися сердечними словами й так увійшли в хату. На довшу балачку зараз не було часу, бо сам пан спішився на гору до ігумена о.Йосафата. У монастирських вікнах вже світилися каганці. Монахи якраз вернулися з вечірньої молитви. Домашній братдверник звідомив о. ігумена, що в гостиниці є місцевий дідич та просить зустрічі з ігуменом.

Дружньо і сердечно віталися, тим більше, як дізнався ігумен, що ціла справа увінчалася найкращими успіхами. До пізнього вечора продовжалась їхня розмова, укладали, що і як треба приготовити в цілій околиці, а тим більше в монастирській церкві до гідного привіту ікони.

— Отче ігумене, сам митрополит визначив день, що в ньому на цій горі маємо вітати Пречисту — сказав дідич Гошовський.

— Котрий?

— У празник Її Успення.Тож не гаймо часу, бо до врочистої цеї хвилини остається нам ще три місяці, а приготовляти є що!...

— Хтож допоможе в цьому ділі мені? Чейже перш за все ця справа вимагає великого грошевого вкладу, а в мене в касі бідненько...

— Цим не турбуйтесь. В цьому моя голова пожуриться. Ви таки зараз беріться до діла, все приготовляйте, добрих майстрів - різбарів і малярів підшукайте, щоб виготовили як найкращий престіл для Небесної Цариці — для Неї віддам усе, що маю!

Бог і Пречиста тисячекратно винагородять вам, Вельможний Пане, за вашу жертву. Оце вперше я зустрінув найщасливіший день в мойому житті. Від сьогодні мій нарід буде благословенний! З нами Марія!

— Ну, вже пора так вам, як і мені йти на спочинок. Відчуваю, що дорога мене трохи змучила — сказав при прощанні з ігуменом дідич.

— О, вибачайте, що може задовго задержав вас у себе. За ваш труд годиться вам відпочивати через кілька днів.

— Так доброї ночі — Слава Ісусу Христу!

— Дякую, дай Боже і вам! Слава на віки!

Всі священики, парохи, приготовили своїх вірних якнайкраще до такого небуденного й урочистого свята. Найбільше труду й жертви в тій справі вложив сам дідич Гошовський. До самого свята було ще три тижні, як пан уже виїхав до Львова по найцінніший скарб. Не на возі, а самі священики на своїх руках, враз із процесією, принесуть його до монастирської церкви на горі. Жаль було прощати львовянам обявлену Богом Благодать, чудотворну ікону, та... мабуть з гірських висот ця Божа Володарка буде краще сіяти й володіти...

Ціла подорож з іконою, це був один величний похід Володарки неба й землі до святині Її Творця і Сина на чудовій горі. При дорозі,куди йшла Вона, вітали Її діти з китицями різнобарвних квіток у руках, закосичені барвінком дівчата з піснею на устах, оперезані крайкою молоді парубки, приймали хлібом і сіллю поважні господарі, жінки й біловолосі старці.

На вибрану гору загостила Божа Мати в сам день Успення Пречистої Діви 1737-го року.

В цей пропамятний день на цьому святому місці всі дзвони радісно грали, ввесь зібраний нарід у честь Марії величні пісні співав, радів, що нащадкам своїм і батьківщині здобув Божу Надію і Спасення...

Здалека і зблизька

БАВАРІЯ, МЮНХЕН 17/III/47.

Вельмишановний Отче!

Бог керує різними справами, та хто знає чи не покерував і тим, що мені в руки попала Ваша адреса.

Це може бути для мене останньою дошкою рятунку.

Річ у тому. Я враз із своєю найближчою й дальшою родиною опинилася на еміграції в Німеччині. Перейшли ми за ввесь час війни страшне пекло, про яке Ви собі навіть не можете уявити. Стратила я найстаршого брата з цілою родиною (Михайла) і наймолодшу сестру з родиною. Я, молодша сестра Олена й брат Микола осталися між живими й живемо тут. Та для нас скитальців, ще й дальше війна не скінчена, переживаемо страшні злидні, та мабуть ця скитальщина змете нас із поверхні землі, що й знаку по нас не лишить. У мене в хаті страшна трагедія. У мене 2 дітей: син і дочка. Обое студенти -вчаться. Та дочка в наслідок дуже тяжких военних переживань, ба і післявоенних уже стратила здоровля. Ще підчас війни забрали її зо Львова, як студентку на працю до Німеччини. Працювала в фабриці.

Перестудилася сильно й дістала запалення легенів. Відтак олегочної. Перележала 4 місяці у Відні в шпиталі. Вийшла зо шпиталя, треба було добре відживитися — не було чим. По війні трохи вихрапалася з того, записалася знов на університет. Студіюе фармацію. Дуже здібна, розумна, гарна, Так щож? Їй треба добре відживлятися, а ми **голодні!!!...** — майже голі й майже босі...!!!

Захворувала знов. Лікар знайшов сильну анемію, казав сейчас перервати науку й добре їсти, бо ще не є **за пізно.** Науку перервала, але їсти у нас нема що. Тому прошу у Вас, Отче, рятунку! Може там є який фонд на нас нещасних, посилайте, прошу, нам клунки з харчами. Рятуйте, хто в Бога вірує, не дайте пропадати нашим дітям на чужині, бо може ще їх буде потрібно. Син недавно повернувся до нас, як то кажуть, голий, босий. Також на університеті,але не має чим платити оплати. Ви там й подумати не можете, як ми тут бідуемо, як голодуемо.Ще ті, що в таборі живуть, мають що їсти, а ті, що приватно живуть, страшно бідують. У нас були такі відносини, що ми мусіли жити в місті (діти на університеті, чоловік хворував, операцію переходив.) Табору в місті нема й ми остали мешкати приватно. Загибаемо!

В імя колишньої нашої громадянської співпраці — прошу Вас, Отче, рятуйте мені дитину!... Може там є такі охочі люди, щоб нам помогли? Може є мої земляки зо Струтина повіт Долина?

А може земляки мойого мужа — його батько був священиком в Гумниськах, коло Буська. Його стрий о. Петро Єзерський був священиком у Пенсильванії, але перед кількома літами помер.Він був знаний громадянський діяч бувби нам напевно поміг.

Прошу Вас дуже, Отче, зорганізуйте поміч для нас, та як буде змога, скоро, може ще Бог дасть, що урятується дитина...

Здоровлю щиро та остаю з пошаною,

Гандзя з Бігунів Єзерська

Моя адреса: **Anna Jezerska Trogerstr., 52/I, Munich, Bavaria, USA Zone**

Від Редакції: Просимо кревних і знайомих, а також інших наших Читачів, прихилитися до благання матері-скитальниці й подати їм ласкаву поміч!

ОТТАВА. Приемний день матері. Матері української католицької парохії в Оттаві на довго памятатимуть День Матері, що їм справили цього року їхні діти. У цю соняшну неділю була тільки одна Служба Божа, в год. 9 рано. Ця Служба Божа була за матерей, кожний тоді у щирій молитві старався сплатити свій довг вдячности своїй матері, чи мав він її тоді коло себе, чи ні. Молодь і діти гуртом приступили до св. Причастя.

У своїй проповіді при кінці богослуження о. парох В. Дрібненький, ЧСВВ, підкреслив те, яким важним і заразом трудним є уряд української католицької матері. Притім також вказав на три чесноти, що уможливлюють цій матері виконати своє високе завдання, а це геройська любов, велика самопосвята й глибока побожність.

По Службі Божій УКЮ запросило своїх матерей на спільне снідання до церковної салі. Провід у цьому прийнятті взяли Марію Люба, Анна Пітура, Марія Хіта і Марселя Пащин — гостинний комітет організації. При кінці прийняття о. парох вніс присутнім матерям многоліття,почім пані Е Біберович промовила в імені матерей.

Ввечері в церкві відправилася маївка. У своїй проповіді о. парох говорив про Божу Матір, як джерело надприродного життя для цілого християнського світу.

По маївці відбувся концерт за проводом Сестер Служебниць. Це мабуть був найкраще вишколений концерт дітей, що коли тут відбувся. Ці діти вже мали один рік Рідної Школи Сестер Служебниць. Особливо можна було любуватися гарною українською вимовою діточок. У своїй вступній промові, Карло Пилипович, голова УКЮ, присвятив цей вечерок всім присутнім матерям.

Концерт закінчився живим образом благальної молитви до Божої Матері.

Надзвичайний вечерок

Чоловіки нашої парохії можуть тепер хвалитися, що не знати, що вони не обіцялиб своїм жінкам — вони це дослівно дотримають. Вони мають на це доказ.

Коли якийсь час тому Оттавці рішилися будувати нову церкву, жінки при цій парохії почали зараз пильно збирати гроші на нову будову вечерками, розігравками, тощо. При однім такім вечерку, на внесок о. пароха, чоловіки одноголосно рішили, що коли жіноча каса досягне тисячки, їм треба зробити чайний вечерок. Жінки зібрали тисячу долярів. Чоловіки справили їм гостину.

Спочатку, коли чоловіки зійшлися на перші наради, щоб упланувати вечерок, вони почувалися дуже неповоротними. Ніхто не знав від чого почати, чого й скільки принести. В короткому часі однак, ні звідти ні звідси,виринули на верх різні спеціялісти і взяли справу в свої руки.

Сам вечерок відбувся славно. Було тільки кілька несподіваних припадків. Коли один із спеціялістів вийшов на салю у різно-красковім фартушку, жінки не могли знести такої наруги на відзнаку своеї професії і сильними протестами змусили його фартушок скинути. Обряд краяння медівника почався елегантною церемонією,але закінчився крайною невдачою—показалося,що під чудовим айсінгом було...тверде дерево. Медівник був деревляний. Жінки сміялися, а чоловіки переконувалися про необхідність жіночих рук до такої праці.

БОРЩІВ, АЛТА. День Матері. Я вже стара мати і в свойому житті мала я вже не один гарний "День Матері," але цьогорічній "День Матері" в нашій парохії мене зворушив до глибини. В неділю 18 травня відбулася в нашій церкві відправа, кількадесять матерей (шкода, що не більше) приступило до св. Сповіді й св. Причастя, наш о. Парох виголосив зворушливу проповідь,а відтак ми пішли до галі "Народнього Дому." Українське Католицьке Юнацтво приготовило матерям смачний обід, попросили матерей за стіл, заборонили услугувати чи помагати в кухні. Мило було дивитися, як наші гарні сини й дочки нам услугували. І треба признати, що все йшло їм дуже справно, бо молоде звинне й гнучке. Коли ми наситилися, молодь уставила лавки й крісла й почався концерт у нашу честь, що його влаштувало УКЮ разом зо шкільною дітворою. Господарем був меткий голова УКЮ Гриць Мищій. Після католицького й канадійського гимна Оля Рурка гарно виголосила змістовий реферат, а Пачано Грабець декламацію.

Шкільні діти вправно відспівали кілька пісень як: "Мати сина колисала," "Господарська музика," Куку" й т. п. Діточий хор підготовила наша добра вчителька й секретарка УКЮ Леся Павлій, яка й обняла фортепяновий провід.Гарно випали декламації маленьких Кокотинівних, всіх розвеселило сольо Л. Августиновича, подобалося сольо Данилка Грабця. Старші панни з УКЮ Оля Рурка й Леся Огродник уже як вправні співачки вміло відспівали дует, а Петро Мищій мабуть найкраще деклямував. Також гарно деклямувала Оля Петрига і Йосифа Павлій. Та мабуть найбільше всім подобалися національні танки дітей. При кінці виголосив слово наш о. Парох і признався, що по Божій Матері своє священство і чернече покликання він завдячує своїй рідній матері. Це слово зробило глибоке враження на молодь.Ціле свято пройшло дійсно з гарним успіхом і глибоко записалося в серцях матерей. Воно доказало нам, що ми маємо золоту молодь, для якої варта жити й посвячуватися. Подяка за те свято належиться молодечій організації УКЮ, його рухливому голові Грицеві Мищієві та невтомній секретарці Лесі Павлій. Хай наша молодь квіте й розвивається на нашу потіху й добро нашого народу та Церкви.

Мати.

МОНДЕР, АЛТА. Подяка. Лука й Теодора Заруденець із Мондеру дякують Пресв. Троїці, Божій Матері, св. Йосифові за те, що їх сина після тяжкої операції привели до здоровля. Рівнож дякуемо тим,що нашого сина в шпиталі відвідували. При тій нагоді складаемо на прес - фонд "Світла" $2.00.

Л. Т. Заруденець,

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Празник. В четвер, 15-го травня було велике свято Вознесення Господнього. Та для нас, Київлян, ще особливіше торжество, бож це наш храмовий празник. А цього року надзвичайно чудово випав цей день: золотисте сонце ще з раня освітило зеленіючий краевид, а тільки легенький вітрець шелестів поміжи розвиваючимися листочками дерев. І цього чудового дня спішили ми вже раненько до нашої церковці на празник. Разом із нашим о. парохом прибули до нас також Впр. о. Місіонар, що перед шістьома місяцями відновили були наше духове життя св. Місією.

Ще заки почалася Сл. Божа, церква була вже наповнена вщерть вірними парохіянами та гістьми, що прибули навіть аж із Іннисфрі та Борщева. Співану Службу Божу відправили наші о. парох М. Дацюк, ЧСВВ., а новозорганізований хор під умілою управою п. Петра Самоїла відповідав. Люди горнулися до св. Сповіді, щоб у день празника прийняти також Ісуса в св. Причастю. Глибоко - змістову проповідь виголосив Впр. о.Місіонар,ЧСВВ, а їх слова знову летіли з проповідниці в наші душі так, як цей весняний дощ, що привертає все назад до життя. Вони ядерно зясували нам значення та великі користи храму-церкви для чоловіка в його житті, а вкінці пригадали ще раз про наші місійні постанови та відновили в нас наші приречення зглядом Бога Отця. По Службі Божій мали ми ще обхід із Євхаристійним Ісусом довкола церкви, де маленькі дівчата стелили йому дорогу живими квітами. Відтак було водосвяття під місійним хрестом.

По обіді, в 5-ій годині, ми ще раз зїхалися до нашої церкви, де Впр. о. Місіонар відправили ще Молебен в честь Матері Божої, виголосили ще одну проповідь та відспівали Суплікацію.

Такий був у нас цьогорічний Празник. Відсвіжені на тілі,відновлені та підбадьорені на душі, верталися ми назад до дому, до наших господарств урадувані, що ми так гарно відсвяткували наш храмовий Празник.

Парох якиз

НОВИНКИ

— **Англійська Королева** Марія, мати двох королів Едварда VIII і Юрія VI і вдова по покійнім королеві Юріеві V святкує цими днями 80 ліття своїх уродин. Британське населення тепло вшанувало королеву Марію, а це свідчить про глибоке привязання Англійців до монархії й династії. ("Укр. Вісти.")

— **До Англії** перевезено вісім тисяч Українців із таборів у Ріміні - Італія. Ці Українці — це колишні вояки української дивізії "Галичина," що боролися проти більшовиків, по стороні Німців діставши запевнення відбудови незалежної України. Ще перед закінченням війни ця дивізія не тільки відмовила Німцям послуху, але отверто й скрито поборола Німців. Велика частина партизан, що громили Німців, походила з дивізії "Галичина." Ця дивізія передерлася до Італії, перейшла на сторону західних союзників та була інтернована Британцями. Тепер в Англії ці хлопці будуть призначені до сільських робіт. Англійці готові видати більшовикам тих, що до 1 вересня 1939 р. були совітськими громадянами. Одначе всі згадані Українці були польськими громадянами.

Канадійці викинули величанську суму грошей, бо аж 400 міліонів долярів на алькоголь у 1946 р. Пиянство зросло, бо 1945 р. сума витрачена на алькоголь була на 83 міліони менша, як 1946 р. Найбільше пропила провінція Онтаріо, відтак Бритіш Колюмбія, а на третьому місці стоїть Алберта. Смертних випадків від алькоголю було 66. В Онтаріо було аж 19,573 судових засудів на тлі алькоголю.

— **Президент Трумен** приїде до Канади 9 червня. В Оттаві президент виголосить промову на спільному засіданні парляменту й сенату. Перед тижнем Трумен предложив Конгресові програму широкої співпраці мілітарної Злучених Держав з усіми державами на західній півкулі. Трумен включив теж Канаду до тієї співпраці, хоч у дійсності співпраця з Канадою триває вже від 1940 р. Візита президента Трумена в Канаді ще більше затіснить цю співпрацю.

— **Канада** допустить цього року тисячі іміґрантів. Усе залежитиме тільки від місця на кораблях. Комітет департаменту праці й іміґрації розглядає аплікації канадійських фабрикантів, що стараються спровадити робітників із Європи. Багато аплікацій за робітниками внесло канадійське рільництво, лісова індустрія і копальняна. Вони потребуватимуть тисячі робітників. Крім цього в канцеляріях є тисячі подань від Канадійців, що мають кревняків у Європі. Передусім буде приспішена іміґрація з Англії до Канади. Для цеї іміґрації на кораблях буде більше місць, ніж було пляновано.

— **Францію** навістила хвиля заколотів і страйків. Бизнесмени протестують проти державної контролі над господарським життям. У північних провінціях Франції повстали страйки в індустріях. Там діє рука комуністів, що опанували майже всі юнії. Новий французький уряд стоїть перед поважною крізою.

— **В Італії** перед трьома тижнями уступив був уряд преміра де Ґаспері, бо не міг дійти до згоди з комуністами. Президент де Ніколя покликав давніх премієрів Ніті, а відтак Орляндо, одначе їх спроби створення уряду не вдалися. Тепер президент знову поручив де Ґаспері створити уряд, а де Ґаспері створив уряд із членів своєї партії без комуністів і соціялістів. Комуністи опинилися поза урядом і підняли вереск, що Ґаспері створив диктатуру.

Арґентина й Бразилія заключили приязнь, бо президенти обох держав зїхалися при отворенні мосту понад ріку Уруґвай на границі Арґентини й Бразилії і висловили обопільні заяви приязни між обома краями. Кажуть, що в наслідок цього зачнеться співпраця обох країн у поборюванні комунізму й над припиненням війни в Параґваю.

— **В Японії** премієром став провідник соціялістичної партії Тетсу Катаяма. Він є славний адвокат, протестант, пропаґатор поміркованого соціялізму й не думає заводити далекосяглих змін в Японії. По виборі на премієра Мікадо (цісар) заприсягнув його в цісарській палаті, а відтак мав він довшу розмову з ґенералом Мек Артуром.

— **В Німеччині** міністерство денацифікації арештувало жінок нацистівських провідників: жінку Рудольфа Гесса, Завкеля, Шіраха і Йодля. Ще давніше в концентраційні табори запроторено жінок: Ґерінґа, Ганса Франка, Штрайхера й Фріка.

— **У Мадярщині** під натиском комуністів уступив уряд премієра Ференца Наґі - провідника партії малоземельників. Новий уряд створив комуніст Лаош Діннеш. Наґі виїхав заздалегідь до Швайцарії, бо був за співпрацею зо західними державами. Кажуть, що Мадярщина вже зівсім опанована комуністами.

— **Зо скитальщини** доносять, що о. д-ра Гната Цегельського пароха в Камінці Струміловій заслано враз зо сином на Сибір. Взагалі з України, Польщі, Латвії й Естонії вивезено на Сибір 4.000 катол. священиків. Рівнож вивезено багато монахинь. Між ними найбільше Українців.

— **Панахиду** за душу бл. п. Гетьмана Павла Скоропадського відправив у Лондоні парох Українців - католиків о. Йосафат Жан, ЧСВВ. Між присутніми були: гетьманич Данило, д-р. Коростовець і багато ін.

— **Щотижня** до Лондону прибуває по 50 дівчат зо скитальщини. Вони будуть зайняті в ткацьких і білизняних фабриках.

— **В Галичині** зачалася примусова колективізація, що натрапляє на завзятий спротив народу. Це довело до розрухів особливо в Бережанщині, де народові помагає УПА.

Богослуження

ЧЕРВЕНЬ

15.Неділя
Новий Київ (День Тата)
Айрон Ривер
Лемонт
Гіліярд місто

22.Неділя
Плейн Лейк
Ст. Павл
Менвил
Скаро
Восток
Веґревил
Гіліярд Ів. Хрестителя (празник)

24.Св. Івана Хрестителя (н. ст.)
Чипмен
Борщів (празник)

29.Св. Верхов. Апост. Петра й Павла (празник і відпуст у Мондері)
Елк Пойнт

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА ЧЕРВЕНЬ

Новий Стиль

— o —

15. VI. Нед. 3 по С. Празник Серця Ісус. (Гл. 2, Єв. воскр. 3.) Служба воскресна опускається. Всеночне. На **Літ.** Ап. 306, Єв. 9 і 10.

22. VI. Нед. 4. по Сош. Гл. 3, Єв. утр. воскр. 4. На **Літ.** Ап. 93, Єв. Мат. 25.

24. Вівторок. Різдво св. Івана Хр. Всеночне. На **Літ.** Ап. 112, Єв. Луки 1 з перест. Задостойник.

29. VI. Нед. 5 по Сош. Петра й Павла апп. Гл. 4. Єв. утр. воскр. 5. Всеночне. На **Літ.** Ап. 116 і 193, Єв. Мат. 29 і 67. Задостойник Ап.

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК

має на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук ... ... .25
Душехват, картини з життя св. Йосафата ... ... .25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський 1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр. 1.25
Служба Божа, під нотами, .50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр. 1.25
Віра українського народу .. .15
Фатіма, появи Преч. Діви 10
Біблійна Історія Нового Завіту. О. Луговий ... ... .50
Чому я навернувся, о. П. Б. .15
Християнство на Укр. о. П. Божик 15
Маркіян Шашкевич на тлі відродження галицької України, з ілюстраціями. .35

Нові книжки:

Ювілейний Алманах Василіянських студентів у Бразилії 1897-1947. Величина календаря, ст. 184 з ілюстраціями. ... ... .75

Гарний **молитовник: "Лет ас прий"** оправлений в целюльозі, 266 сторін, текст англійський і український. Ціна $2.00

На травень і червень вийшла нова книжечка **Два Молебні й Вервиця** (Молебен до Пр. Серця Христ. і Молебен до Преч. Діви, з двома піснями і Вервицею.) Ціна ...... 10ц.

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1) Микола Звір син Романа шукає свойого стрийка Сидорка Звіра зо села Жовтанець.

2) Іван Мартина син Михайла й Розалії з Баньків замешкалий у Дубрівці пов. Ніско шукає Євстахія Банько з Борків пов. Ніско, що виїхав до Канади 1927 або 1928 р. і проживав у Винніпеґу.

3) Тойсамий Іван Мартина шукає тіточного брата Михайла Банько родом із Дубрівки, що виїхав до Америки перед 1914 р.

4) Цейже Іван Мартина шукає Миколу Банько сина Петра й Анни з Дубрівки, що виїхав до Америки 1929 р.

5) Лисняк Євген шукає своєї стриечної сестри С. Антонини ЧСВВ, що була ігуменою СС. Василіянок.

6) Лучанко Ярослав шукає своїх рідних по мамі Товарницьких, що перебували в Канаді.

7) Інж. Михайло Дорота зо Жовкви шукає дітей своєї сестри Марії Бей, по другому чоловіці Грех: Теодора Бей, Михайла Бей та Анастазію Бей, а також Андрія Греха. Всі жили в Канаді.

ЗАКЛИК

Зо скитальщини в Європі прийшла сердешна просьба від кількох наших родин, щоб їх порятувати у великому горю й вислати афідевіти.

Ми в імені наших терплячих братів і сестер просимо Дорогих Читачів "Світла" прихилитись до цеї просьби й підписати по одному афідевітові для родини п-ва Романковних, Іванця, Клосевичів, Данилюка Войтини й Богдана Яхна.

Нові книжки

Моя небесна Ненька, написав о. Йосиф Схрейверс Ч. Пр. І. стор. 216 ... ... $.80
Як годитися з Божою волею, св. Альфонс Лігорій, 1947, стор 60 ... ... .25
Митрополит Михайло Рагоза, о. Ст. Семчук, 1947. стор 20 ... ... .05
Один Бог, одна віра, о. С. Шевчук, ЧСВВ, стор. 42 ... ... .15

Свята ЄВАНГЕЛІЯ ГНІХ.
Рим 1946.

Український переклад 4 евангелій з поясненнями, о. Теодосія Галущинського ЧСВВ, сторін 510, величина 4¼x6, гарно оправл. в скірку морокко з золотими витисками, коштує **$3.50**

Напрестольна ЄВАНГЕЛІЯ
(в церковній мові)
меншого формату 8x11, з осібним докладом евангелій на Вел. Четвер і Пятницю, гарно оправлена — **30.00**

Замовлення з готівкою слати до:

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата ... Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1-го липня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X., Число 13-14.

ПРИВІТ ВІД ЇХ ЕКСЦ. КИР КОНСТАНТИНА

До Всесвітлого Отця Редактора в Мондері

Всесвітлий і Дорогий Отче Редакторе,

Дякую за звідомлення, що "Світло" обходить перший десяток років свойого існування. Через десять років цей Апостол ходить, до домів заходить, справжніх вірних шукає, ум просвічає, волю скріпляє, память сталить, поживу душам приносить.

Важне діло добра преса! Намісник Христовий, Начальний Пастир, Непомильний Вчитель навчає: "Якщо за добру пресу не подбаєте, то даремні всі ваші труди, всі жертви, всі будівлі."

З началом другого десятка років кличу: Апостоле іди, світові світи, тьму проганяй, людей просвічай!

Боже, благослови редакторам і читачам "Світла!"

Христос Воскрес!

† **Константин, Єпископ**
Філядельфія, 7 квітня, 1947

ПРИВІТ У ДЕСЯТЬЛІТТЯ "СВІТЛА" ВІД ЙОГО ЕКСЦ. КИР АМВРОЗА

Народи потребують економічної відбудови, але далеко більше треба їм моральної віднови. Темрява комуністичного матеріялізму заслоняє знання правдивого Бога та спричиняє хаос, знищення і повоєнну руїну. Ізза цього суспільність потребує більше знання про Бога і Його закони. Обовязком кожного християнина є відганяти цю темряву доброю пресою. Добра преса є могутнім засобом проти всяких затій темних сил. Добрі часописі дадуть змогу суспільності протиставитися всяким руїнницьким кличам. Чим здоровий харч для людини, тим добрий часопис для суспільності.

До таких добрих часописів належить двотижневик "Світло," який обходить у цьому році десятилітні роковини свойого існування. З тієї нагоди годиться підчеркнути, що "Світло" сповняє свою місію з великим успіхом. Нехай це "Світло" дальше світить лучами Божої правди, проганяє зневіру з людських сердець та просвічує Українцям дорогу до кращої будуччини.

Стемфорд, 15 квітня, 1947.

† **Амвроз ЧСВВ**
Єпископ - помічник

ДЕСЯТЬЛІТТЯ "СВІТЛА"

"The Light"
Mundare, Alberta.

Rev. Fr. Editor:

During our stay here in Canada we were informed that your religious bi-weekly "The Light" is celebrating this year its first Tenth Anniversary. With great pleasure we sincerely congratulate you on this occasion.

We wish you enduring success in the propagation of God's Kingdom through your press, and we bestow upon you, your staff and your readers my best Blessing.

Mundare, Alberta,
May 4th, 1947.

Привіт для "Світла" від Еміненції Кардинала Є. Тіссерана

СВІТЛО
THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК
Mundare, Alta., May 1st, 1938. Мондер, Алта. 1 Травня, 1938.
НЕХАЙ БУДЕ СВІТЛО!

Перша сторінка першого числа "Світла" з 1 травня 1938.

ПРИВІТ ДЛЯ "СВІТЛА" ВІД ЇХ ЕКСЦ. КИР ВАСИЛІЯ ЛАДИКИ З ПРИВОДУ ДЕСЯТИЛІТТЯ

До Впр. о. Редактора "Світла" в Мондері, Алта.,

Високопреподобний Отче Редакторе!

Літ тому десять почав виходити в Мондері український релігійний двотижневик під назвою "Світло."

З невеликих своїх первісних початків "Світло" зросло, виросло сьогодні в один із найповажніших часописів, а з незначних своїх початкових фондів і технічних вивінувань у найкраще ілюстрований двотижневик, так у Канаді, як і поза її границями.

Особливіше поле своєї діяльности вибрало "Світло," бо боронити католицького світогляду серед теперішнього замішання понять у цілому світі, подавати засади святого Евангелія в біжучих життєвих питаннях, насвітлювати наше релігійне, народне, державне й культурне життя по непомильній науці нашого Божественного Вчителя Христа.

У часі, коли печатане слово є сьогодні сковане на наших рідних землях, коли наш пресовий дорібок довгих віків є там зруйнований, коли наші культурні й просвітні змагання є безпощадно нищені в найменших своїх проявах нашими ворогами віри й народу, то тим дорощою є наша преса тут у Канаді й тим більше ми радіємо її розвоєм і розбудовою.

У радісному десятилітті "Світла" ми всі співтішимося спільною католицькою радістю й з цього приводу засилаємо, так Вам, Впр. Отче Редакторе, як і всім Вашим Співпрацівникам пера й всім Дорогим Читачам наше Архиерейське благословення.

Винніпеґ, дня 30 квітня, 1947.
† **Василій Єпп. Орд.**

ПРИВІТ У ДЕСЯТИЛІТТЯ ВІД ЙОГО ЕКСЦ. КИР НІЛЯ, ЄПИСКОПА - ПОМІЧНИКА

До Впр. о. Редактора "Світла" в Мондері, Алта.,

Високопреподобний Отче Редакторе!

За сталою й витривалою працею, рік по році, минуло вже девять літ у квітні від появи "Світла," а з першим травнем зачнеться вже десятий рік його існування.

Започаткований десятий річник "Світла" є показчиком не тільки невсипущої десятиліт-

ньої редакторської праці, але й доказом особливішої витривалости довгих літ. Переписати все це вимагалоб чимало часу. Підобрати, передумати й упорядкувати написане до випечатання — це вже щось більшого. Але витривати до кінця на вибранім добровільно письменницькім станиці серед минулого неспокійного десятиліття, безустанньої змінливості теперішніх часів й найбільшої безборонности під цю історичну пору нашого безталанного народу, це вже щось дуже великого.

Журналістичне звання не є легке. Католицькі журналісти мають ще особливіші свої труднощі. А канадійські обставини витворили ще свої додаткові й питомі собі труднощі. Крім фінансових журб, добору відповідних осіб, ще треба мозолити собі голову, щоб бути кожної хвилини приготованим на оборону загрожених засад, виховне будовання своїх читачів у теперішності й ясне предбачення напрямних для будуччини.

"Світло" було щасливим, що від самих своїх початків могло найти цього роду для себе Редакторів, що вміли станути на висоті своїх письменницьких завдань. Його перший редактор в особі Впр. о. М. Романовича, ЧСВВ., своєю надзвичайною підприємчивістю започаткував і положив сильні основи під будучий розвій "Світла." Його другий редактор, в особі Впр. о. А. Труха, ЧСВВ., легкістю свойого поетичного розмаху, розбудував і урізнороднив. Його теперішній Редактор, поставив редагування "Світла" по взірцях найновіших журналістичних вимог.

Розвоєм нашої католицької преси радіємо всі ми дуже. А тим більше тішимося десятиліттям українського релігійного двотижневика "Світло," бо з його існуванням звязалися нерозривано багато милих спомнів співпраці, головно в перших початках його існування. Його радісним ювілеєм ми всі щиро співрадіємо.

З приводу ювілею десятиліття "Світла" засилаємо Вам, Впр. Отче Редакторе, якнайщиріші побажання з Архиерейським благословенням для всіх Співпрацівників "Світла" й Дорогих Читачів.

Винніпеґ, 30 квітня, 1947.

† **Ніль, Єпп. Пом.**

В 10-ЛІТТЯ "СВІТЛА"

Високопреподобний Отче Редакторе!

"Світло," український релігійний двотижневик, що його видають ОО. Василіяни в Канаді, зачинає десятий рік своєї праці. Це не конче великий круг літ у життя нації, держави, Церкви. Та це великий простагчасу в житті одиниці й покоління. А подвійно й потрійно великий, коли взяти під увагу неспокійні часи, в яких живемо і які викидають зо себе дійсно незвичайні й страшні події, типи й рухи. В спокійних часах цілі століття не приносять таких змін, які тепер приносять десятьліття або й роки, і в яких немов на екрані все зміняється, кривавиться і веться в судорогах і в смертельній тривозі. З тих та інших причин десятьліття часопису, що реагує на ввесь круговорот життя і хоче мати вплив на його формування, це дуже великий час.

Напротязі десятки літ "Світло" зробило велику роботу для нашої Церкви, для релігійно-морального освідомлення й виховання нашого народу в Канаді, Злучених Державах, і навіть у далекій Бразилії й Арґентині. В боротьбі проти блудів і неправди "Світло" твердо голосить правду, справедливість, чесноту й релігію, невпинно працює над кристалізацією католицьких поглядів. Нехайжеж заплатою для ОО. Редакторів "Світла," давніших і теперішнього, будуть за це слова Св. Отця Папи Пія XII, який будучи ще кардиналом, сказав на зїзді католицьких журналістів у Римі: "В овочах цеї праці Ви віднайдете і розпізнаєте велику часть самих себе і свойого труду."

В 10-ліття Ювілею "Світла" братня Редакція "Українських Вістей" шле щирий привіт і складає побажання якнайкращого дальшого розвою й поширення.

Едмонтон 7/VI/1947.

За Редакцію "Українських Вістей"

В. Дикий

ДО ХВАЛЬНОЇ РЕДАКЦІЇ "СВІТЛА" В МОНДЕРІ

Високопреподобний і Дорогий Отче Редакторе!

З великою радістю я довідався, що улюблене "Світло" починає своє перше десятиліття. Тому спішуся, щоби з цього приводу зложити Хвальній Редакції свої сердечні побажання.

Як колишній редактор "Голосу Спасителя," що сам через кілька літ споживав черствий редакторський хліб, можу мабуть видати обєктивний осуд про "Світло." Отже з повною свідомістю стверджую, що "Світло" завжди стояло на висоті своїх завдань. Змістовні статті, добірні оповідання, гарні спомини, цікаві дописи й новинки, а вкінці хрустальна чистота української мови — те все ставляло "Світло" на першому місці між нашими часописами за океаном. Зогляду на те, "Світло" по сьогодні осталося для мене моїм улюбленим часописом, що його з насолодою прочитую до останньої стрічки.

Тому радіючи ювілеєм "Світла" бажаю йому щонайкращого розвитку й триюмфу в побідному підбою безсмертних людських душ. Молюся за тривалий успіх праці цього невтомного апостола, що йому на імя "Світло."

Щиро здоровлю і поручаюся св. молитві

о. Йосиф Корба
Редемпторист
б. редактор "Голосу Спасителя"
Квебек, 18/VI/1947.

У ДЕСЯТЬЛІТТЯ "СВІТЛА"

Високопреподобний Отче Редакторе "Світла!"

Довідуюся, що 1-го липня появиться ювілейне число "Світла," з приводу його десятиліття. Десять літ релігійної й культурної праці для народу, котрий недавно святкував пядесятліття свойого побуту в Канаді, то це важна часть нашого життя в новій батьківщині. Тому я переглянув усі річники "Світла," щоб мати образець праці, заслуг і науки цього часопису.

"Світло" сповнило й сповняє свою ролю гідно супроти українського католицького загалу в Канаді. Його релігійні й наукові статті та річеві дописі давали науку й інформації старшим - дозрілим читачам. Сторінка присвячена для українського католицького юнацтва приваблювала нашу дорогу молодь до читання й виховувала її знати та цінити все, що нам дороге й миле. "Католицькі Картини" були втіхою, підйомом духа й дуже важною інформацією для всіх — старших і молодших. Треба признати, що це піонірська праця нашої преси в Канаді.

Тому, з нагоди десятиліття "Світла," я засилаю редакції й адміністрації свої щиросердечні ґратуляції й повне признання. Буду молити Всевишнього благословення для персоналу "Світла" та всіх його читачів. Хай Бог допоможе на дальше провадити дуже хосенну працю для релігійного, культурного й народнього добробуту Українців католиків у Канаді.

— Брат С. Методій, ЧВХШ.

ПРИВІТ "СВІТЛУ" ВІД МІСЦЕВОГО ІНТЕЛІҐЕНТА

Тішуся щиро тихим десятилітнім ювілеєм "Світла" і з цього приводу складаю свій дружній привіт.

Я лікар і мушу читати свою фахову лікарську пресу, щоби збагачувати своє професійне знання.

Але я лікар - католик. І як католик я мушу читати католицьку пресу, щоби поглиблювати своє католицьке знання, католицьке освідомлення і розуміння.

Перше місце в мойому католицькому вишколенні серед католицької преси в Канаді, займає двотижневик "Світло," що його я завжди цікаво й доклад но прочитую. Воно збагачує мій катол. світогляд.

Тому в цю ювілейну хвилю я найперше складаю вислови щирої подяки за десять працьовитих літ у Христовому винограді для нашого добра.

Відтак складаю щирі побажання дальшого розвитку, сили й успіхів у тяжкій праці пера. Дай Боже, щоби "Світло" дальше промощувало шлях нашому народові до кращої будуччини.

Боже, благослови "Світлу" в ювілейне десятиліття багатими ласками й тривалими осягами. Остаюся з християнським привітом і глибокою пошаною

др. Микола Стрільчук
місцевий лікар і директор шпиталя.
Мондер 14/V/47

ПРИВІТИ ВІД АКАДЕМІЙ ТА ІНСТИТУТІВ

Інститут Дівчат Непорочного Зачаття Преч. Діви в Саскатуні Саск., засилає щирий привіт і побажання розвитку та успіхів у релігійно - виховній праці цінного часопису "Світло" в Мондері.

С. Матея Служ. Пр. Діви
Настоятелька

В імені Академії Прес. Ісусового серця шлю дорогій ґазеті "Світло" сердечні бажання успіхів і могутнього розвою з приводу десятиліття. Хай "Світло" просвічує шляхи життя нашого народу промінням Христової науки.

С. Венедикта С.П.Д.М.
Настоятелька

ПРИВІТ ВІД МОНАХИНЬ

З нагоди ювілею "Світла" пересилаємо наші желання і молитви за розвій та успіхи цього часопису в його апостольській праці.

За Сиротинець св. Анни в Айтуні, Саск

С. Наврратія СПДМ
Настоятелька

За Сиротинець св. Йосифа в Мондері

С. Ісидора СПДМ
Настоятелька

ПРИВІТ ВІД СВІДОМОГО СЕЛЯНИНА Й МІЩАНИНА

З нагоди десятилітнього ювілею "Світла," прийміть мої найщиріші побажання, щоб при Божій помочі й невтомній праці ОО. Василіян, часопис "Світло" сповняло, як досі, так і на много літ, своє велике завдання: несучи між наших братів Боже слово, глибоку пошану людської гідності та національного освідомлення.

Щиро зичливий читач "Світла"

Семен Сисак

Веґревил, Алта., 17 квітня.

Тішуся ювілеєм моєї улюбленої газети "Світло," що її я читаю і передплачую від самих початків. "Світло" зробило велику релігійну й народню роботу в Канаді за перших десять літ. Тому, дай Боже, щоб воно дальше нам ясно світило й вело до нашої світлої мети.

Юрій Мищій
Борщів, Алта.

У ДЕСЯТЬЛІТТЯ "СВІТЛА"

Було темно, зимно і холодно.

Віяли вітри прикрі, бурливі й нестямні. Заносили снігами прості дороги і били в лице ворожою студінню. Нам було тяжко жити.

Примеркло серце і віра заховалась у ньому, як сирота безталанна.

Так мало було любови і сонце так рідко світить. І як тут жити?

Тоді засяло "Світло."

Пробило темряву і розсіяло золоте проміння, тепле, радісне і життєздатне.

Огріло золотом лице і прибиту совість.

Заясніла любов і віра просвітилась у хаті.

Стало захистно, радісно, мирно.

Нам так треба віри, нам треба любови!

Ми любимо "Світло," бо воно світить у наших душах.

І є одне правдиве Світло, те що ніколи не гасне.

Є Світло правдиве, що просвічує всякого чоловіка, який приходить на світ.

Світло правдиве, що є Любовю і Вірою нашою.

Сігма.

ВИСКАЗИ ЧИТАЧІВ ПРО "СВІТЛО"

"Світло" — гарне, цікаве, повне й повертається в напрямі "Нової Зорі"... Час і обставини видвигнуть нові потреби, нові способи"

о. С. Семчук
31/III/1947.

"Прошу дуже присилати на мою адресу якнайбільше примірників "Світла", бо ходять вісті, що "Світло" дуже цікаве."

Редактор О. Мох.
Інсбрук 14/IV/1947.

"Ви мене дуже мило розчарували своїм "Світлом." Під впливом Вашого листа я думав, що "Світло" дійсно мала, простенька, популярна ґазета. Тимчасом навіть наш Львів не повстидавсяб Вашого часопису. Зміст і актуальність статтей, пливкий стиль, чистота мови те все стоїть на належній висоті. Дехто каже, що за мало політичних новинок, але — на мою думку — це обумовлене ціллю релігійного часопису. Посилаю Вам другу статтю."

д-р Богдан Казимира
Відень 17/V/1947.

"Ґратулюю за прекрасні числа "Світла." Травневе число мені дуже подобалося. Воно пригадало мені наші старо-краєві часописі."

о. др. В. Ґавліч ЧСВВ.
Ґлен-Ков 3/VI/1947.

"Ваше "Світло" мені дуже подобається. В теперішнім номері до серця припав мені допис "Танцююче милосердя". Скажіть тому чоловікові, що я готова приклякнути і цілувати йому ноги за цей допис. Передайте моє письмо тому щасливому скитальцеві, що написав "Танцююче милосердя." Може це його хоч крихітку потішить. Прошу його ще писати більше до "Світла"

Єва Нагірна
Джессуп, Па., 14/II/1947.

"Світло" на моїх кольоніях находить щораз більше признання. Тільки пишіть більше таких статтей, як: "Танцююче милосердя," "Муншайн чи кров" і т. п. Це нашим людям смакує, як великодня ковбаса. Аякже...

о. Е. Пащак
Ґлендон 4/VI/ 1947.

"Подобалася мені дуже ваша стаття під назвою "Танцююче милосердя." Є приповідка: пів світа плаче, а пів скаче." А це тому, що ситий голодного не знає. Тут пікніку інакше не можете зробити, як не буде горілки й музики. Дуже добре булоб, щоб наш нарід уже від цього відзвичаївся. Тому пишіть ще про таке.

Агафія Фіца
Шікаґо, Ілл., 6/VI/1947.

"Дуже тішуся та ґратулюю Вам за Ваші гарні, цікаві й практичні оповідання в "Світлі." Присилайте хоч одне "Світло" сюди нашим студентам.

о. Микола Коґут ЧСВВ
Мадрит 17/IV/1947

о. Марко Романович, ЧСВВ — основник і перший редактор "СВІТЛА".

В десяту річницю "Світла"

(Слово першого редактора)

Близько десять літ тому, 1 травня, 1938 р., появилось у Мондері, Алта., з друкарні ОО. Василіян перше число релігійного двотижневика "Світло." Від цього часу "Світло" постійно розходиться по всій Канаді й Америці та несе своїм читачам релігійну науку, розраду та пораду.

Щоб гідно відзначити десятилітнє існування цього так хосенного релігійного часопису, видавництво проголосило десятилітній Ювілей "Світла." З цього приводу його теперішній редактор, звернувся до мене, як основника й першого редактора "Світла," написати дещо про початки, перші успіхи й труднощі "Світла."

Сповняючи охоче його прохання, найперше маю велику радість, що "Світло" вже має за собою десять років знеслої праці для добра душ та дочекалось свойого ювілею. Дай Боже, щоб цей перший ювілей став гарним вступом до все кращих грядучих ювілеїв, повних нових великих осягів! Нехай "Світло" многі, а многі літа ясно світить усім Українцям на шляху їхнього життя та вказує напрям до кращої будучности в дочасності й вічності! Це моє гаряче ювілейне побажання.

А тепер розкажу коротенько про початки "Світла," його труднощі й успіхи....

Десять літ тому перебував я у Мондері. Попри працю в школі над вихованням василіянських студентів, займався я душпастирською працею по дооколичних кольоніях. Стріча з людьми різного віку, образування й заняття, показала мені наглядно той великий брак глибокого релігійного освідомлення навіть у тих католиків, що вважалися передовими. Притім бачив я також ясно великий руйнуючий вплив у душах мойого народу, що його робила зла, сектанська й комуністична преса. І став я продумувати над тим, як би цьому лихові зарадити. Мені стануло тоді живо в свідомості все те, що колись я читав, чув про могутність доброї преси. По довшій надумі сказав я собі рішуче: нам Українцям католикам у Канаді конечно треба чисто релігійного часопису, що дававби людям постійно солідний і все актуальний матеріял до читання з релігійної ділянки й став релігійним учителем та виховником навіть там, де священик не може зайти зо живим словом. У моїй душі зродилося бажання видавати релігійний часопис, хочби й як маленький обємом.

Цю мою думку виявив я покійному о. Н. Крижановському ЧСВВ, тодішньому протоігуменові. Їм ця гадка припала до вподоби, бож вони як довголітній місіонар у Канаді добре знали вагу й потребу релігійного часопису для нашого народу. Та хоч і одобрили вони саму думку, одначе дати позволення на видання часопису завагалися. Бо труднощі були великі. До видавання часопису не було ні потрібних фінансів, ні відповідних друкарських машин, бо василіянська друкарня була тоді щойно в своїх скромних початках, а найважніше не було вільної особи, що її можна булоб відставити до редакторської праці. Всі отці були аж надто переладовані працею. Я таки настоював, щоб не зволікати, а таки негайно започаткувати видання релігійного часопису й заявив, що візьму не себе додатковий тягар редактора. Ціла справа пішла на нараду отців і вислід був такий, що порішено приступити до видавання релігійного двотижневика під назвою "Світло."

Перед розпочаттям такого великого діла, звернувся я ще за дозволом і благословенням до Преосв. Кир Василія, листом із 22 березня 1938 р.

Ваше Преосвященство — писав я - З днем першого травня задумуємо зачати видавання релігійного часопису "Світло" для українського народу в Канаді. Часопис буде виходити як двотижневик на 8 сторінках друку, формату приблизно 7 X 11. Його ціллю буде ширити релігійне освідомлення народніх мас та розганяти темряву незнання, блуду й сектанства. До тієї цілі буде достосований і зміст. Отже в кожному числі крім маленької статейки на дану релігійну тему, буде уступ зо св. Письма з поясненням, малі оповідання, вісті зо життя Церкви, місячне намірення Ап. Молитви, відповіді на різні труднощі, сторінки для молоді, оголошення добрих книжок та всячина. Справ політичних і господарських обговорювати не будемо, хіба в новинках, або принагідно. Редагування буде в моїх руках при співучасті наших отців, що в Мондері. Справу видавання нашого василіянського часопису обговорено на осібній нараді з отцями, а Впр. о. Протоігумен уже дали свою згоду. Повідомляючи про це Ваше Преосвященство, я певний, що Ваша Ексцеленція зрадіють тією вісткою й до самої справи віднесуться прихильно. Тому, що на видавання часопису треба позволення церковної влади, отцим з уповаженням Впр. о. Протоігумена покірно прошу дати свою згоду й потрібне позволення на видавання часопису "Світло"... На це письмо з Єпископської канцелярії прийшла прихильна відповідь такого змісту: "Єпископський Ординаріят для Українців католиків Канади позволяє на друковання і видавання релігійного часопису "Світло."

Тепер пішла праця над виданням першого числа. Приготовивши матеріял віддав я його до набору першому василіянському лінотипчикові у Канаді Бр. Павлові Полянському, ЧСВВ. Набрав його на переробленім лінотипі, що його закуплено на виплат в Едмонтоні в одного друкарського механіка й уставлено тимчасово на веранді в манастирі. Перше число "Світла" видруковано в четвер 21/IV/38 р. з датою першого травня в 100 примірниках, величина 10½ X 7½. Зміст числа був ось такий: Нехай буде Світло! Наше перше слово, Боже слово. (Текст з поясненням першого розділу Кн. Битія про сотворення світу,) Маріє Діво, Царице моя. (стаття о. Н. Саварина, ЧСВВ), Місячне намірення на травень, Вісти з релігійно-церковного життя, Новинки зо світа та оголошення добрих книжок. Вже в першому числі виразно зазначено характер і головне завдання та напрям "Світла." В першому слові до читачів сказано, що цей новий часопис має "подавати слова Божої правди, що містяться в книгах св. Письма, викладати правдиву науку віри, обичаїв і карности так, як їх подає непомильна католицька Церква, пояснювати обряди, вчити чеснот праведного християнського життя, виснювати всякі релігійні труднощі, опрокидати всякі релігійні фальші й сектанство, подавати відомості з церковного життя та писати про все, що може бути цікаве й корисне для релігійної людини." Цей часопис поставив собі за ціль розганяти релігійну темряву з людських умів, ширити світло здорової думки, просвічувати життевий шлях людини й так причинятися до добра й щастя поодиноких людей і всього українського народу в Канаді. Він призначений для всіх Українців без різниці віку, стану й кляс. Для молодого й старого, для чоловіка й жінки, для еміґранта й робітника, для багатого й бідного, для католика й некатолика, для всіх, що хочуть просвітитися релігійною правдою й іти ясним шляхом до щастя.

Наклад першого числа відбито на малій, уживаній "ґордонці," що її за 75 дол. закупив о. А. Винник ЧСВВ в Лойдмінстер. Появою "Світла" в місяці Марії всі раділи, як тішуться люди новонародженою дитиною, хоч ця ґазетка була бідненька й маленька. Перший наклад скоро розійшовся і на початку придбано сталих передплатників 26. Що за скромні початки! Друге число вийшло в 11 сот примірниках, третє — 1000, а число сталих передплатників піднеслось заледве на 65. З того часу залишилась така невесела замітка: "Часопис слабо розходиться, здається, що передновок. Нема відповідних машин і сил і тому ґазет-

ка своїм змістом та виглядом не є така як хотілосьби її мати." Друковання четвертого й пятого числа "Світла" зменшено до 800 примірників. Видавання зівсім не поплачувалось і якби не безкорисні, ідейна праця видавців — то часопис мусівби був перестати виходити. До того ще й вороги, наші відступники стали проти "Світла" гостро виступати, бо воно їх разило правдою в очі. Так отже вигляди на дальше існування "Світла" не були рожеві. Та початковими труднощами я не зразився. Щоб"Світло" можна було видавати краще технічно, задумано побудувати Василіянську Друкарню і купити ліпші машини. Але тут знову до здійснення цих гарних плянів стануло на перешкоді грізне марево: брак фондів. Але й ця трудність не знеохотила мене. Впр. о. Протоігумен Н. Крижановський роздобули грошей на будову друкарні з нашних монастирів, а я став при помочі "Світла" збирати фонди. Майже в кожнім числі появлявся виказ жертв на пресовий фонд "Світла." До цього ще так гарно зложилось, що на 1938 р. припав якраз 950-літній ювілей хрищення України. Щоб цю велику історичну хвилю увіковічнити тривким памятником, порішено негайно приступити до будови Василіянської Друкарні, в якій друковалосяб "Світло." 31 липня, 1938 р. серед великої урочистости посвячено й заложено угольний камінь під Друкарню ОО. Василіян у Мондері. Чину посвяти довершив Впр. о. Н. Крижановський, протоігумен, при співучасті отців: Ніля Саварина, Дамаскина Поповича, М. Романовича, Ігн. Лесюка, Сев. Шевчука і Маркіяна Пасічника. При цій нагоді висказав я в промові до зібраного народу такі слова:"Св. Володимир знищив поганство й вказав свойому народові, що він своє життя повинен будувати на тривких християнських основах. Тоді він буде щасливий.... На жаль, не всі Українці йдуть за вказівкою св. Володимира. Ми свідками сучасної дійсности, що по 950 роках християнства, поганство в новітній шаті поширюється між нашим народом. Багато Українців у Канаді відвертаються від Христа, Світла світу, й покланяються новітнім божкам та ведуть життя незгідне з приреченнями зложеними при святому хрищенні. Темрява ложних ідей, зіпсуття, розбиття суне на наш нарід і грозить йому загибіллю... Одним із чинників, що творить те лихо,є зла преса. Читаємо в історії про татарські напади. Страшні вони були. Нищили все... Попелом, кровю, трупом вкривали землю... Та зла преса тепер ширить ще страшнішу руїну. Вона нищить добра цінніші від матеріяльних дібр. Вона руйнує душу народу, нищить його віру,мораль,силу, дочасне й вічне щастя... Що ми сьогодні в Канаді такі слабі, розбиті, — тому винна головно зла преса, що вже від самих початків нашої еміграції розкладала наш нарід у жахливий спосіб і не дала йому спромоги належно розвинутися так, як це могло статися. Тому злу пресу треба бойкотувати, а закріплювати добру пресу, щоб вчила наш нарід правди, вела до добра, до сили, до слави і щастя. Ось і тому в ювілейному році ставимо на памятку не хрест, не статую, а друкарню, дім, де будуть працювати людські мозги й машини, щоб служити великим і спасенним ідеям св. Володимира Великого. Звідси буде виходити "Світло" на всю канадійську Україну, щоб нищити темряву новітнього поганства у виді комунізму, сектанства та релігійної байдужности, а ширити розквіт релігійного життя в людських серцях". При посвяченні зібрано 278,06 дол. на нову друкарню. Будова пішла скоро.Закуплено велику пресу та інші друкарські машини й ще того самого року, 30 жовтня, в свято Христа -Царя, торжественно отворено й посвячено Друкарню ОО. Василіян у Мондері. В торжественному поході внесено до нового мурованого будинку гарний хрест з розпяттям Спасителя, посвячено друкарню й пішли в рух друкарські машини, що мають постійно працювати над поширенням Христового царства й любови між українським народом у Канаді й Америці. З цього приводу Преосв. Кир Василій прислали гарне письмо,в якому висловили велику радість з отворення нової Василіянської Друкарні й побажання та Архиєрейське благословення.

Завдяки цьому розвиткові друкарні, з початком 1939 р. у двоє збільшено формат"Світла" й вигляд його став кращий.Черговим поступом в уліпшенні видавання "Світла" були гарні ілюстрації, що стали прикрашувати майже кожне число "Світла," а від 15 вересня 1943 р. прийшов іще постійний ілюстрований додаток під назвою "Католицьких Картин."

Від самого початку аж до 15 серпня 1943 р. "Світло" було під моєю редакцією, а з тим днем редагування перейняв Впр. о. Андрій Трух,ЧСВВ. За ввесь час мойого редагування збагачували "Світло" своїми цінними статтями й дописами передусім о.Ніль Саварин ЧСВВ, теперішній Єпископ- помічник, та о. А. Трух. ЧСВВ.

"Світло" з ходом часу й з технічним уліпшенням постійно зросло числом передплатників і стало наче родинною газетою для многих українських родин. Його залюбки читають а багато навіть складають у річники з огляду на все цінний матеріял.

Праця при видаванні "Світла" була тяжка й виснажуюча. Майже ввесь матеріял до часопису треба було самому писати, а до того ще переводити коректу, помагати при висилці й вести адміністрацію. Не було подостатком черенок, машини часто псувались. Однак цю тяжку працю осолоджували многі листи читачів, з яких вони дякували за розраду, науку й поміч у боротьбі з противниками, що їм давало читання "Світла." Видно було, що "Світло" робить тиху, але велику, добру роботу. А це була для мене найбільша нагорода за труд.

Поборовши великі початкові трудноші "Світло" закріпило своє існування і здобуло собі почесне значення одного з найважніших релігійних українських часописів на американському континенті.

Так отже "Світло" зродилося з потреб нашого народу й служило їм вірно десять минулих літ. І тепер слушно можемо тішитися тим великим добром, що воно зробило для нашої Церкви й народу та справляти йому ювілей. Під кінець дозволю собі поставити одне питання: "Чи "Світло" має вистарчаючу основу існувати на будуче? Безперечно, що так, ба навіть більшу, як мало в минувшині. З далекого Сходу сунуть густі тумани, злові щі мряки й темрява безбожного комунізму й окутують нераз многих Українців у Канаді й Америці. Коли гляджу на теперішню ситуацію, то приходить мені знову повторити те, що я писав у першому числі "Світла," тільки зо ще більшим натиском:Треба "Світла," бо релігійна темрява огортає світ. А вслід за нею щезає в людських душах любов до чесного й святого життя. В пітьмі релігійних блудів розвивається прегарно деморалізація у всяких проявах людського життя, про котру можна вичитати у щоденній пресі. От же треба, дуже треба "Світла."

Тож радіючи десятилітнім ювілеєм "Світла," підімо за гарним прикладом усіх тих,що через 10 років поширювали "Світло" та підтримували морально й матеріяльно. Станьмо щирими приятелями "Світла!" Платім усе на час точно свою передплату, заохочуймо до читання й передплачування "Світла" інших людей, збираймо дари й жертви на його вдержання й розвиток, дописуймо часто, а коли так віднесемося до "Світла," - то це буде найкращий обяв вдячности в ювілейну хвилину за все те добро, що "Світло" і його видавці для українських душ за минулих десять літ зробили.

Наконець здоровлю щиросердечно всіх давніх і теперішніх співпрацівників, читачів і приятелів "Світла" та бажаю їм великого Божого благословення й успіху в житті й працях, а передусім, щоб були завжди глибоко свідомими й активними християнами - католиками й щоб знайшли своє справжне щастя в цьому житті й колись у вічності.

В Христі слуга,

о. Марко Романович, ЧСВВ

о. Андрій Трух — другий редактор і співробітник "Світла"

о. А. Трух, ЧСВВ.

Як я став редактором "Світла"

В 1940 році я тяжко занедужав на високе тиснення крови. Перервавши свою місійно-збіркову працю в американській епархії Преосв. Богачевського, я вернувся до Мондеру й розпочав своє інвалідське життя в монастирі на фармі. Лікарем був я приготований і на це, що вже ніколи не зможу вернутися до свойого улюбленого проповідництва.

Мавши до розпорядимости кілька годин денно — поза своїми духовними вправами й діетою, — я почав звертатися до книжки й релігійно-письменницької праці. Коли я не відчував болю голови ні великої втоми, я перечитував різні книжки й журнали з бажанням поглибити своє знання української літературної мови, або складав релігійні книжки, як нпр. "Катехизм у прикладах" та "Життя Святих."

Так минуло мені два роки "вакацій." Згодом я почав почувати себе щораз сильнішим так, що почав навіть виїжджати до недалекої кольонії на богослуження. При тім залишилась у мене ця свідомість, що місіонарем, як колись, я вже не зможу бути.

Коли я так проводив тижні й місяці тихого життя, одного дня зродилась у мене думка, що я мігби спробувати своїх сил на іншому, дуже корисному, а одночасно спокійному полі, де можна робити добру роботу без небезпечного для мойого здоровля вичерпуючого проповідування. Я подумав про працю в редакції "Світла." Чи можливо буде мені одержати таке призначення? При найближчій нагоді я поділився цими своїми думками з о. Протоігуменом і редактором "Світла." Однак в обидвох випадках я стрінувся з відмовою. Між причинами відмови могла бути й та, що ніхто не мав певности, що з мене може бути добрий редактор. Із конечности я вернувся знову до своєї машинки й приватної письменницької праці. (О. ігумен Тимочко й монтреальські парохіяни певно не передчували,яку велику прислугу роблять вони мені, коли раз на св. Андрея обдарували мене новою машинкою до писання... Дай їм, Боже, здоровля!)

Згодом мене перенесено до Монастиря в Мондері,де я мав учити наших студентів-схолястиків української й грецької мови. Не мав я й яко професор світлої марки, але якось знайшлося для мене місце в учительськім зборі.

Та заки я діждався шкільного року, сталася несподіванка.

35. поки положу всіх твоїх ворогів підніжком ніг твоїх.

36. Тож нехай ввесь дім Ізраїля непохитно знає, що Господом і Христом зробив його Бог, цього Ісуса, що ви пропяли його.

Пояснення

14. Апостол Петро виступає тут як голова й речник св. Церкви. (Св. Іван Золотоуст.) Поправді це промова (алльокуація) першого Папи. Скільки то після того було папських промов! У силі Святого Духа засвідчає мужно Ісуса перед тисячною товпою цей, що недавно зо страху перед рабинею відрікся був свойого Учителя (св. Теофан.)

Проповідь св. апостола Петра має виразні дві части: Вперед, на основі передсказання пророка Йоіля (ст. 14-21,) вияснює те, що ось тепер сталось на очах слухачів; відтак повчає про найважнішу й основну правду, що Ісус Христос із Назарету, — це Богом засвідчений Месія Ізраїля і цілого світу. А його божество стверджене найбільшим чудом, бо воскресенням із мертвих, чого апостоли вірodостойні свідки (ст. 22-36.)

15."Т р е т я г о д и н а д н я" — відповідає нашій девятій годині перед полуднем. Правовірні Жиди, на виразний припис законовчителів, ніколи не брали поживи перед скінченням у храмі ранньої жертви й молений. Щойно в четвертій годині дня, т. є, в нашій 10 перед полуднем вільно було приймати поживу.

16 - 21. Словами пророка Йоіля (II, 28-31) відслонює св. апостол Петро таємниче значення й істоту зіслання Святого Духа. Харизматичні дарування: пророцтва, видіння й пророчі сни перевисшають усе, що до тепер в історії Божого обявлення було видане й знане. Учасниками тих небесних дарувань буде велике число душ без різниці полу, віку й суспільного становища: сини, дочки, юнаки, старці, слуги й служниці. Тим зачинаються ті "о с т а н н і д н і" тобто месіянська доба, поки прийде великий день Господньої слави й остаточного суду, що його попередять жахливі ознаки на небі й на землі· кров, огонь, куряви диму, а на небі: сумерк сонця і переміна місяця, як це докладніше передсказав був сам Спаситель (Матей XXIV; Лука XXI.) У міжчасі цього початку та й останніх днів триває історія св. Церкви, -- це доба рятунку й спасення

22. Після того вияснення на основі пророчого предсказання цих чудесних ознак, що довершились щойно на очах здивованих слухачів, св. Петро переходить до цих, також знаних Жидам, історичних подій, щоб перед слухачами розсіяти й відслонити великі й основні правди про Месію - Христа. Ісус із Назарету, в часі свойого месіянського виступу між своїм народом, великими й численними ознаками й чудами засвідчив себе, що він Месія і Божий Син, бож чуда Сина, це рівнож чуда Отця. Про це слухачі дуже добре знають і памятають.

23. Після того слідує болюча кривава подія, що звершилася на Голгофті. Тут св. Петро вперед підчеркує добровільні страння і хрестну смерть Спасителя, щоб принаймні в часті усунути в слухачів соблазнь хреста (I Послання до Коринтян I, 23.) Усе те постановлене було відвічним Божим вирішенням і передбаченням. Та це не оправдує, хіба в часті лагіднить їх злочин. Вони бо свойого Месію розпяли руками безбожників: Юди, що продав свойого Спасителя; та й Пилата, що проти свойого переконання, тільки на натиск жидівської старшини й крику навіженої товпи: Розпни, розпни його, віддав на пропяття.

24 - 25. Третя найважніша та й найславніша подія, — це воскресення Месії. Оселя смерти (ад) ні не була в силі, ні не могла задержати Месії, але навпаки серед болізней мусіла віддати його до життя, цього первородного між мертвими. Так бо було передсказано в псальмі (XV, 8-11, також Послання до Колосян I, 18.) "Б о л і з н и с м е р т и," - це образове вираження тієї конечности, що оселя смерти мусіла віддати помершого Ісуса, наче породити до нового прославленого життя

Так то воскресення Христове у нім, для нього, а з ним для всіх нас раз назавжди зламало силу смерти. (Св. Августин і св. Амвросій.)

29 - 31. Неможливо, щоб слова псальма (XV, 8-11) могли відноситися до Давида, бо він умер, а його гріб усім знаний в Єрусалимі. Тількиж сам Давид, будучи пророком, наведені слова відносить до іншої особи, а саме, до воскресення Месії; як і друге місце Псальма (109, 1) до прославлення того Месії праворуч Отця.

36. Бог зробив Ісуса Христом - Месією, передаючи царську й священину достойність спасителя Воплощеному Слову, свойому Єдинородному й односущному Синові (Пос. до Жидів X,7.) Учинив його і "Г о с п о д о м," бо особова злука Божої Особи з природою людською така істотна, що одна й тасама особа Ісус - Бог і чоловік одночасно. Тож як Бог, він Пан і Творець усього сотворіння, односущний Отцю і учасник Божої величности; зновуж як чоловік, мав змогу терпіти й вмирати на хресті й так стати побідником "князя міра цього" і Спасителем людського роду. (Св. Кирил Олександрійський.) "Д і м І з р а ї л я," — це спільнота в патріярсі Якові вибраного Божого народу й переємника месіянських обітниць.

ЮВІЛЕЙ ЗАСЛУЖЕНОГО СВЯЩЕНИКА

12 червня парохія Сенді Лейк, Ман. відсвяткувала 25-літній ювілей заслуженого й широкознаного священика о. Михайла Григорійчука.

Для вшанування цього ювілею створено два комітети:священиків і громадян. Свято випало дійсно величаво.

Редакція "Світла" бажає о. Ювілятові здоровля, успіхів і многих літ.

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ДІМ

— Мама приїджають до нас у гості! — Марта Соловейко сповістила свойого чоловіка, Володимира, як тільки він вернувся з офісу.

— А колиж вони приїдуть? Таж то вже десять років, як ми поженилися, а мама ще не були в нас — завважив Володимир.

Сім літній Данилко прислухувався їхній розмові.

- Це ті бабуня, мамо, що прислали були мені чудовий образ Матері Божої? — він питав.

— Так Данилку, — відповіла Марта.

— І ви занесли його нагору та положили до старої скрині, — кінчив Данилко вже досадно.

— І ви положили мойого Ангела Хоронителя там також, — відізвалася маленька Юльця, що мала пять рочків. — Мамо, я хочу назад мойого Ангела Хоронителя!...

— Ну, то будьте добрими діточками — говорила мати, — а я дістану ваші образи по вечері та повішаю їх назад на стіні.

З діточою нетерпеливістю, Данилко й Юльця, таки зараз по вечері вибігли на гору та позносили назад свої образи. Володимир повішав їх на стіні в їхній спальні.

Це справді гарні образи, Марто, — він відозвався. — І я не бачу, чому ти їх поздіймала.

Але вони не гармонізують з іншою хатньою обстановкою, - - виправдувалася Марта та вийшла скоро до кухні мити начиння.

Данилко, вказуючи пальчиком, рахував звізди, що окружали Особу Непорочної Діви, а Юльця вилізла на своє ліжко та киваючи своїм пальчиком, перестерігала маленьку дитинку, щоб добре трималася Ангела Хоронителя — то не впаде в воду.

Пізніше, як діти вже спали, Володимир завважив, що його жінка не читала газети, що її держала перед собою, але сиділа чимось зажурена.

Чому ти така задумана? він запитав.

— Я думала, що мамі не сподобається наш спосіб життя. Ти знаєш, що вони дуже побожні.

- Ну, але ми не є аж такі злі... Я не бачу, чому тут журитися. Твої мама приїжджають тут у відвідини, а не тому, щоб наглядати над нашим духовним життям.

Та ми часами ще йдемо до церкви на Службу Божу — шептала Марта.

І їх дальшу розмову перебили сусіди, що прийшли перевести разом вечір. Вони вже більше не згадували про свою маму цього дня.

Володимир і Марта були виховані на фармах. Обоє походили з добрих католицьких родин. По шлюбі вони вибралися до міста й тут їм усміхалося щастя. Володимир дістав добру посаду й вони скоро опинилися в товаристві вищої верстви, де панує переважно поганська філософія життя.Під впливом окруження почало підупадати їх католицьке життя. В їх виставному домі познаки релігії виглядали не на місці — тому образи пішли до скрині. Скоро потім інші практики були занедбані так, що в коротці вони тільки ще хіба деколи пішли на Службу Божу.

По народженні їхніх дітей,їх побожність трохи розжарилася. Вони навіть узяли участь у місії та підчас неї прирекли поправу й поробили добрі постанови, що й лишилися тільки постановами, та по часі забулися.

Соловейки старалися переконати себе, що католицьку науку й практики можна опустити тимчасово, що релігію можна занедбати без важніших наслідків. А тепер Марта побоювалася, що її мама буде невдоволена з їх небальства та байдужности. І тому вона навіть відважилася на думку, щоб якимось способом відрадити мамі її приїзд. Та скоро наспів другий лист звіщаючи Марту, що її мама відложила свої відвідини на кілька місяців пізніше.Та був у тому листі один параграф, що дуже занепокоїв Марту.

— Данилко вже може приймати перше св. Причастя. Тому не забудьте дати його до католицької школи з початком шкільного року. Сподіюся, що я буду мати щастя бачити, як мій внук буде приймати свойого Господа перший раз до своєї душі.

А що подумають їх прятелі, коли вони пішлють Данилка до старенької католицької школи? Таж зараз у сусідстві пишається нова публична школа з найліпшою вентиляцією та забавовими приладдями.

— Миж мусимо вважати на здоровля нашого хлопця, — боронився Володимир.

- - Котре здоровля, духове чи тілесне? — питалася Марта.

Остаточно Данилко пішов до католицької школи. І в короткому часі він став приготовлятися до першої сповіді й св. Причастя. Його запити розбуджували в родичів думки про часи, як вони приготовлялися до подібної хвилини, коли то ще гріх мав відражаюче значення для їх життя.

Ту науку, що Данилко діставав у школі,він старався передати своїй сестричці,виучуючи її молитов, що він навчився в школі. Марта додала ще трохи заохоти, порозміщувала декілька релігійних памяток у хаті в не дуже то видних місцях і з гордістю заявила, що вони вже готові навіть на відвідини їх побожної мами.

Марія Бурка зараз по приїзді спостерегла,як мається релігійне життя в домі її доньки. Без хреста на стіні, без образа Пресв. Серця Христового, без молитви перед та по їді, та взагалі брак духа побожности й молитви давали їй наглядні доказы, що протирелігійні сили таки доконали свойого.

Вона тішилася, що бодай діти не були ще зіпсуті. Вона привезла зо собою чотири вер

вниці,дала їх дітям, навчила, як на них молитися, та попри чіпала їм гарні медалики до ковтиків.

Коли першого вечора її побуту вибила девята година, Марія стала з крісла. Марті пригадала собі зараз, що то був час її мами на відмовлення вервиці, тому скоро сказала:

— Ми все такі перемучені, або зайняті,мамо,тай не відмовляємо вервиці.

— Можемо відмовити бодай одну десятку разом, сказала Марія.

— Ми можемо проказати цілу, — сказав Володимир відкладаючи ґазету на бік. — Та то вчили нас малих проказувати по десятці на переміну,щоб виглядало коротше. Деж моя вервиця, Марто?

Марта пішла шукати вервиці на гору. Вона не хотіла, щоб мама завважала, що вони обоє вже роками не мали вервиці в руках. Найшла свою вервицю в старій вазі в кутику.Вервиця була пірвана та без хрестика. Але може мама не завважить?... Та мама прийшла за нею на гору й вручила їй в руки свій дарунок — дві перлові вервиці.

На другий день була субота. Підчас снідання Марія запитала:

— Чи в церкві буде нині сповідь?

Марта й Володимир обмінялися поглядами. Та Данилко вирятував їх із прикрого положення відповідаючи бабуні сейчас:

— Так, бабуню. Сповіди зачинаються нині в четвертій годині.

— Чи ми можемо йти всі разом? запитала Марія.

— Я можу, — відповів Володимир. — Я працюю нині тільки до обіду.

-- Певно, що підемо всі. Марті стало дивно, що її чоловік так радо годиться на предложення її матері.Чи він тільки так вдає перед нею? Їй стало трохи прикро. Таж він перед тим так мало звертав уваги на її пропозиції, щоб іти до церкви на Сл. Божу або до сповіді. Але тут вона стрималася — і покірно призналася, що вона таки вживала дуже мало зусиль, щоб затримати його при релігії. Вона не пробувала зробити їх католицьку віру головною ціллю родинного життя. Роки вже минули, як вона останній раз читала католицьку книжку, але натомість в хаті було повно світових плюгавих магазинів та книжок, що в них висмівано віру та релігійні практики. І це сміття нераз передавала вона чоловікові, як щось важне до перечитання.

Марта побачила, що сильна віра її матері була найкращим доказом, що католицька філософія може бути примінена до щоденного життя. Її мама вела католицьке життя, сповняючи всі свої релігійні обовязки,щоб осягнути Божу поміч і ласки, а заразом була задоволена зо суспільного життя серед любови своїх рідних та приятелів. А в них головною нормою життя були людські згляди. Хоч правда колола її в серце, але Марта глянула таки правді в очі.

Вона ще завчасу пішла до церкви, рішена відбути добре сповідь та відтепер поправити своє життя. В короткому часі Данилко й Юлія прийдуть до розуміння, а вони не сміють завважити підкопаної віри в іх родичів. Дітей не можна дурити тільки поверховністю. Обоє, Володимир і вона мусять практикувати свою релігію чесно, зо сильним переконанням, глибокою любовю до Бога та бажанням Йому служити.

Данилко відбув своє перше св. Причастя величаво. З ним клячали його родичі й бабуня! Родичі й дитина віднайшли Господа. І Марія була вдоволена. Тепер був це дійсно дім християнської родини, що знає й практикує свою віру.По кількох днях бабуня вернулася щаслива до дому. Її впливу вже тут більше не було треба.

В день своїх уродин Володимир вернувся з офісу скоріше, як звичайно. Він ніс під пахвою великий квадратовий клунок. На діточі запитливі погляди він сказав:

— Можете розвинути, тільки вважно, бо це скло. Я купив для нас усіх дарунок з приводу моїх уродин. Він розвинув прекрасний образ Христового Серця.

— Алеж бо він чудовий! закликала Марта.

— Розуміється. Я говорив нині з Отцем Парохом і це він сказав мені, де я можу його дістати. І він сам прийде нині ввечері сюди, щоб посвятити нас усіх під особливішу опіку Серця Христового.

Тепер не було вже навіть мови про те, яке місце буде найвідповідніше в хаті на цей образ. Данилко побіг за молотком, Марта пошукала кусника дроту, Юльця тримала образ, а Володимир забивав цвяха в стіну.

Це була радісна вечера. Марта добре бачила лагідне лице Ісуса, як воно споглядало тепер на них із головної стіни в сальоні. Тепер вона була певна, що вже не спроневіриться в своїх обовязках католицької жінки й матері. Таж Божественний Спаситель обіцяв в особливіший спосіб благословити той дім, де буде Його Пресвяте Серце в прилюдному почитанні. о. **М. Дацюк, ЧСВВ.**

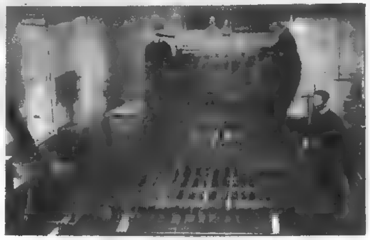

Брати друкарі "Світла" при машині.

Бр. Кость Височанський ЧСВВ, виробляє кліші до "Катол. Картини"

Переплетники при праці.

Редакція, адміністрація, друкарі "Світла" й переплетники.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ОДИНАЦЯТИЙ

Після ігрищ

О, дякую вам щиро — сказала весело Сабінілля. А Вірджінія закутана в гарний серпанок, що сплинав із голови підойшла до чужинця, щоб йому подякувати за прислугу.

Одначе Тацит прошив Василіда поглядом острим, як меч, підойшов до дитини, підніс її на руках, поцілував і віддав дідуневі.

— О, щасливий Рим, поки ви в ньому перебуваєте.

— Завтра віджджаємо, вертаємося до Баїв.

— А не жаль тобі, дитинко, Риму й твоїх родичів?

— О, дуже жаль!

— А римських приятелів тобі не жаль?

— Трощечки — відповіла й жартобливо блиснула очима. Коли всі увійшли до носилок, Тацит віддалився від товариства й вертався до дому в глибокій задумі.

Авреліян відчував, що йому випадає запросити Василіда на обід, (чого він дуже не любив.)Але Василід відразу зрозумів положення і вимовився потребою повороту до сина.Тоді Авреліян закликав:

— Друже, чимжеж я можу тобі послужити підчас твойого побуту в Римі?

— О, приятелю, чи ти бувби на мене лихий, коли я взявби тебе за слово?

Авреліян помітно змішався майже з тривогою глянув на того молодого чоловіка, що в кількох годинах так його пізнав.

— Мудрий, як вуж — подумав собі.

В дійсності його журило те, чи Василід не попросить у нього грошевої позички. З другого боку боявся, чи не буде він змушений увести в римське товариство цього чужинця, так убого одітого. Те все закаламучувало спокій Авреліяна.Тому правдивою полекшою для Авреліяна було те,коли він почув від Василіда, що цей тепер тільки в переїзді через Рим, бо прямує до Олександрії, щоби там закінчити студії. В тій цілі він має вже місце на кораблі одного купця. Справді Авреліян не розумів, як Василід може добровільно віддалюватися від нового предмету свойого захоплення тобто від Ірини. Але він знав Василіда від дитинства, як дивака, тому й це йому вибачав.

Тимчасом Василід довідавшись, де Ірина мешкає, через цілі останні дні свойого побуту вештався коло її віллі. Як тільки здалека побачив Ірину, всверлював у неї свій сталевий зір, але даремно. Ніколи не вдалося йому вижебрати ні одного погляду. Переконався, що в свойому теперішньому положенні він до неї ніяк не продістанеться. Тому сказав собі:

— Перечекаю, але ти мені не втечеш! Мій дух просякне тебе так, що ти про мене снитимеш, хоч мене не знаєш. А я станеся славний, вчений і багатий Тепер занурюся в море, але в свойому часі виплину на верх.

Це було його прощальне слово кинене Римові.

Коли по кількох днях Авреліян відпроваджував Василіда зо сином до міських воріт і попрощав, легко йому зробилося на серці, начеб стріча з давнім приятелем його стіснила. Призадумався над тим і поставив собі питання:

— Що буде з цього юнака?

По відїзді Василіда Авреліян вибрався до цісаря Доміціяна. В цісарській палаті звідомили його, що мабуть не скоро одержить авдієнцію, бо цісар перебуває сам на сам з намісником трону й нікого не приймає.

Розлючений Авреліян мусів чекати повних дві години та скорочував собі час і нудьгу забавою з улюбленою папуґою Доміціяна. Вкінці з приватного крила замку вийшов Маврикій сумний і втомлений душевною боротьбою. Бо тяжкою боротьбою для нього було кожне перебування на цісарському дворі. Тут усе ображало його засади, його чесноту й зневажало його віру. Тут його серце мусіло скриватися зо своїми почуваннями. Його розум, що ненавидів усякого фальшу, мусів скривати правду й просовгуватися, як човен поміж скелями уникаючи так нещирости, як і повної отвертости. З одного боку боявся, щоби своєю мовчанкою не потверджувати злого, а з другого боку відчував обовязок пошани супроти цісаря, якому християни підчинялися як власті, що походить від Бога. Крім цього мусів бути вдячний Доміціянові як свойому стрийкові за щораз більшу любов.Те все було для благородного юнака справжньою мукою душі. Отже коли він відбував свою щоденну панщину, біг просто до стіп Апостола, щоб перед ним поскаржитися на потребу второпности, що її вважав найтруднішою з усіх християнських чеснот.

І тепер також переходив нашв притомний через салі й віддалі переповнені дворянами, що йому з пошаною вступалися, коли нагло стрінувся лицем у лице з Авреліяном, що йшов напроти. Оба мимохіть станули, як вкопані й глянули на себе допитливими поглядами. Авреліян хотів вичитати в очах противника, чи цей знає про його шпигунство, а Маврикій хотів переконатися, чи має до діла з майбутнім християнином, чи з підлим зрадником. На витертому чолі Авреліяна вичитав це останнє і мимохіть його душа закипіла бунтом. Маврикій зблід, черти його обличчя станули до непізнання, вся гордість патриція Риму темним промінням вистрілила йому з ока. Але це була тільки одинесенька лискавка. Нагло замовкли його уста відкриті може до острої догани.

(Д. б.)

о. Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

Стрілою понеслася вістка по цілому Підкарпатті, що в Гошеві гора заясніла, вкрилася новим Божим сяйвом, що при ньому людське тіло здоровіє, дух кріпшає, думка ясніє, серце міцніє, а душа дивно блистить.

На цю вістку нарід лине на ту "Дивну Гору," щоб пересвідчитися про її чар, налюбуватися її видом, знайти на ній для себе те, про що розповідають, а то вже й співають в народньо-релігійних піснях в найдальших закутках Галичини.

Малий гурток людей саме наблизився до тієї "Дивної Гори." З малого містечка Долина, вийшов він на лагідненький горбок. Ділить їх від неї простір у ширині десять кілометрів. О, що за краса! Перед ними розстиляється довга та широка долина, а там ген дальше висунулися від своїх посестриць покрита зеленим лісом гора, що мов присіла на сторожі, щоб сторожити переходу незнаних людей, чи може вітати їх, як запрошених гостей. — Підойшли вже близько. Недалеко гори засріблилася своєю крутою лентою гірська ріка Свіча. Своїм шумом вже здалека звіщає вона прохожих про свій бистрий біг в північному напрямку з верхів Карпат до повільного Дністра. Перейшли деревляний міст на ріці, аж тут у віддалі двісті метрів побачили другу річку - Лужанку, що круто веться під самою "Дивною Горою" обминаючи її півколом своєю хрустальною водою, що розливається на свойому дні по широких сірих, камінних плитах.Ця вода хотілаб врізатися ще глибше в беріг цеї гори та височенна камінна стіна її не впускає. Від сторони цеї річки ця "Дивна Гора" своєю твердою стіною станула її опором, що через віковий зуб часу потріскала, де потворилися досить широкі прогалини.

Чужі прочани надивившись на те диво, тільки споглядають один на одного та й зором питають себе — куди йти? Де є та стежка, що випровадить їх на верх тієї гори? — Стали безрадні, бо зо самого долу ніде не доглянули по ній сліду людської стопи.

В цю хвилину надійшов старенький білоголовий дідусь, що допоміг їм у їхньому клопоті.

Чи може шукаєте стежки, щоб нею вийти на цю гору? — поспитався дідусь. — Звідкіля Бог провадить?

— О, дякуємо за питання — відповіла громадка прочан. Як мога, покажіть нам кудою нам іти? Хочемо дістатися до ваших монахів, до їхньої церкви, до Чудотворної. Питаєте, звідкіля ми? А ми зза Станіславова. Два дні вже йдемо.

— То зараз ідіть тією дорогою на право попри гору, а там недалечко побачите у ліво першу стежку, що запровадить вас на гору — відказав старець указуючи напрям своєю гудзоватою палицею.

— Спасибі, дай Боже, здоровля вам за пораду — відповіла прочанка та й склонила до старця вже й так свою похилену голову.

Далекі прочани в числі пятьнацятеро люда почимчикували на вказану стежку. Йшли попри гору від північного боку, де ціле узбіччя від верху до долу покрили височенні та крислаті, зелені буки, що надали цій горі з цього боку чарівного виду й поваги. Не довго йшли: ще може з двісті метрів провадила їх дорога тінями кучерявих придорожніх верб; тут і там споміж сірих пнів висувалися невеличкі скелі - каменюки, а за останніми таки зараз зявилася ширша стежка, що притулилася до узбіччя гори та й видовжилася по невисоких ступнях камінних плит, щоб там вище скрутити на право та й вкінці чмигнути в глибину лісу велетнів - буків.

Трохи перестрашилися деякі з цеї громадки такої крутої невигідної стежки. Щоб принаймні навинувся їм який провідник, — то пішлиб слідком за ним? Самі чомусь бояться ступати нею? Вони з долів - рівнин, де вигідно й безпечно ходити, чи бігати, а тут скала... стрімко... стежка нерівна, досить вузька й непевна, тож небезпечно... Ще й до цього вони змучені далекою дорогою. Як вийдуть нею на гору трохи вище та й дехто погляне на скельний обрив у долині, може комусь в голові закрутитися. Довго торгувалися між собою, поділилися в думках: одні готові були на все, хоч їм прийшлосяби йти й на руках, другі боялися заворотів, не чулися в силах. Вже добра хвилина минула від того часу, як пристанули вони при незнаній стежці.

— Слава Ісу! — загомоніло з кількох грудей за їхніми плечима.

— Слава на віки! — відповіли збентежені прочани та й обернулися в цю сторону, звідкіля почули привіт. Нова громадка людей стояла перед ними, кількох ще дотьопкувало. Всіх було може з трицятеро, мужики, жінки та чотири підростки.

— Відпочиваєте? — спитав провідник нової громади прочан Михайло. — Звідкіля прийшли?

— Ми зза Станіслава — відповідає стрункий парубок Микола — вже добру хвилину тут відпочиваємо, то й не дуже утоми відчуваємо, дещо відпочили. От пристанули та й вагаємося, чи всі ще здужають перейти цю стрімку стежку?

— Чому ні? Ви певно тут уперше? Стежка не така стрімка та й страшна, як вам видається. Он там, на горі, на її скруті вже зівсім вигідно йдеться. Нема там таких каменюк, стежка є ширша, в тіні, щойно при монастирку є ще малий горбочок.

(Д. б.)

Здалека і зблизька

ВИНДЗОР, ОНТ. Поміч сиротинцеві. В неділю дня 18-го травня ц. р. відбувся бенкет в авдиторії Укр. католицької Церкви у Виндзор, Онт. Цей бенкет був улаштований комітетом допомоги Сиротинця, що його закупили Укр. Сестри Служебниці в Енкестер, Онт., недалеко Гемилтон, Онт. До Комітету входять наступні організації: Ліга Укр. Катол. Жінок, Організація Українок Канади (ОУК) при Філії УНО, Жіноча Організація Союзу Гетьманців, що мають приміщення при церкві.

Бенкет отворив Всеч. Отець В. Осадець молитвою, відтак виголосив в українській й англійській мові коротку промому й покликав на предсідника, місцевого лікаря др. А. Т. Вахну.

Др. Вахна, як любитель рухомих фільмів, висвітлив найперше фільму про перших поселенців Канади, а відтак фільму Сиротинця, котру він зняв перед кількома днями, як був в Енкестер, Онт. Дивлячись, очам не можна повірити, яка то велика площа і забудова. Фільма представляє, як то Сестри самі роблять тректорами на ріллі, а другі коло маленьких немовлят, що полишилися сиротами. Знов більші діти самі вже бавляться, а над ними, як ангел хоронитель, наглядає сестра.

Одним словом: ми-Українці повинні бути горді, що ми завдяки нашим Преп. Сестрам набули такий гарний дім на Сиротинець. Цей Сиротинець не тільки буде приміщувати канадійських сиріток, але вкоротці прибудуть сироти зо скитальщини, що їх родичів вимордували Німці, чи більшовики. Настоятелька цього сиротинця Преп. Сестра Лаврентія згадала, що Сестри стараються стягнути також із Перемишля 50 сиріток, що їх більшовики не вспіли ще вивезти в глиб Росії.

Між іншими були концертові точки, що їх виконували самі молоді. Вони своїми виступами розвеселювали присутніх, що сиділи при столах.

Збірку почав представник Укр. Кат. Церкви Й. Василик 100 доляровою жертвою. Відтак представники наступних організацій: УНО О. Косіковський, Ліга Катол. Жінок пані Тимчишин, ОУК М. Косіковська, Жіноча Секція при Гетьманцях пані Бала, Союз Гетьманців Державників Іван Гевусь, Братство Св. Николая Іван Скалецький, Укр. Народний Союз П. Дуда, всі вони складали привіти і від своїх організацій жертви.

Від наших українських бизнесменів говорили: Пан Пелех власититель Велінгтон Готель, що закликав до помочі у такому великому ділі і жертвував $200.00. Пан Мудрий властитель вугляного складу жертвував $50. Відтак один за одним приступали й давали свої жертви, що принесли коло тисячу долярів. Це був початок збірки на сиротинець. Збірка продовжується далі.

Слід згадати, що на бенкеті були Преп. Сестри з Енкестер, Онт, Детройт і Виндзор, Онт.

Також прочитано надіслані телеграми від міністра Мартина і від посадника міста Виндзору.

Присутні були: контрольор міста Гордон Елис, котрий у своїй промові підкреслив, що Українці є добрими горожанами Канади і поступають уперед, чого доказом є закупно такого гарного сиротинця.

Радний міста Бил Ригс закликав всіх без різниці, чи хто є католиком чи протестантом, повинен помогти в такому великому ділі, як сиротинець.

Другий радний міста Том Бреніген роджений у Скотляндії, підкреслив заслуги Українців і витягнув вервицю з кишені, котру йому дала католицька сестра, як він був ще малим хлопцем, і він цю вервицю носить при собі і буде носити, бо він уважає, що вона його хоронить перед великим нещастям.

Ми-Українці повинні всі, як один прийти з поміччу на таке важливе діло, як сиротинець.

О. М. К.

ІСТ ТОРОНТО. День Матері. Дня 25 мая 1947 Сестри Служебниці устроїли концерт в честь Матері. Дітвора рідної школи вивязалася дуже гарно. Першою піснею "О, Мати Маріє" захопили публику, бо голосочки молоденькі, чисті дали доказ праці й труду наших Сестер Служебниць, за що належиться їм щиренька подяка.

Другою точкою був вірш: "О, Мамочко," що його відеклямувала маленька Любка Годованська.

Третьою була пісня "Многая літа" матірям.

Четвертою був вірш: "Бажання дитини."

Пятою точкою була пісня: "В лісочку нашім."

Шостою точкою була сценічна вистава "Веселий злодій."

Сьомою точкою вірш: "Я маленька," що його віддеклямувала маленька Ю. Годованська. Це найцікавіше, бо маленька має чотири рочки, а така сміла й така серіозна, що певно вказує на здібноші тієї дитини.

Відтак маленька пяністка Ю. Годованська відограла один кусень з повторенням.

Девятою точкою були "Метелики," вправи, що випали прекрасно.

Десятою точкою був вірш: "Мама", що його віддеклямувала маленька З. Ґреґорінська.

Відтак на сцені появилася дітвора з китицями квітів і склали Матері бажання та врудала Матері китиці квітів. Кілька пісень ще потім відспівали. Маму відограла паночка Маруся Романчук, а Всечесніший О. Парох Дзюрман сказав прегарну науку про Матерей, як діти мають їх любити. Цю промову присутні нагородили оплесками.

При кінці відспівали "О, Україно." Отцеві Пароховi й Сестрам Служебницям належиться щиренька подяка за такий великий труд й працю для наших Матерей.

Учасник Ю. П.

Богослуження

ЧЕРВЕНЬ

6. **Неділя:**
Іннисфрі місто
Лішор
Борщів (закінчення Місії, посв. церкви і Архиерейська Служба Божа.)
Краків (Рано Сл. Божа. По обіді в год 5 Арх. візитація.)
Ст. Майкел
Спас

7. **Різдво Івана Хр. (ст. ст.):** Плейн Лейк (Архиер. Сл. Божа в год. 10 вранці.)
Ламонт (Празник)

12. **Св. Ап. Петра й Павла** (ст. ст.)
Іннисфрі Матери Божої

13. **Неділя:**
Новий Київ (катехизація 14 до 31 липня)
Лойдмистер
Ворвик
Чипмен
Веґревил

20. **Неділя:**
Іннисфрі Ч. Хр.
Скаро
Борщів
Менвил
Восток (Івасюки)
Гиллярд місто

27. **Неділя:**
Пено
Гиллярд св. Ів. Хр.
Ренфурлі (Празник. В суб. вечір Сповідь)
Рос Крік
Веґревил

29. **Нед. 4 по Сош. — Елк Пойнт**

ЛИПЕНЬ

6. **Неділя** — Ст. Павл
7. **Різдво св. Івана Хрестителя** — Айрон Ривер (празник і пікнік)
12. **Св. Петра й Павла** — Ґлендон
13. **Неділя** — Еншав
20. **Неділя** — Ґлендон
27. **Неділя** — Еншав

ПОРЯДОК КАТЕХИЗАЦІЇ Й РІДНОЇ ШКОЛИ В ЛЕНДОНСЬКІМ ОКРУЗІ

1 до 5 — Армистис, Алта. (В хаті п. Івана Ференца)
8 до 20 — Ґлендон, Алта. (В місцевій школі)
28 липня до 2 серпня — Айрон Ривер, Алта. (В парохіяльному домі)
5 до 15 серпня — Елк Пойнт, Алта. (В місцевій школі)

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ

Новий Стиль

6. VII. Нед. 6 по Сош. † Атаназія Атон. преп. Гл. 5, Єв. утр. воскр. 6. На літ. Ап. 110 і 213, Єв. Мат. 29 і Луки 24.

ОГОЛОШЕННЯ

Наступне число "Світла" вийде аж на першого серпня тому, що це число є подвійне своїм обємом та зогляду на вакації.

ПОШУКУЮТЬ

1) Мґр. Лев Бородайкевич з Тернополя пошукує свойого брата Миколу родж. 1920 р.

2) о. Тарас Думка і його дружина Наталя з Цебровських шукають Миколу, Івана й Олексу Янковських з Товстолуга і Яська Янковського зо Скоморох.

ПОСМЕРТНЯ ЗГАДКА (Надіслане зо скитальщини.) Бл. ПАН КУЗИК, директор Українського Центр-банку у Львові, член дирекції Видавничої Спілки "Діло" у Львові, що видавала щоденник "Діло," член Нада. Ради Ревізійного Союзу Укр. Кооператив, Центр. Союзу Народньої Торговлі, Маслосоюзу, в роках 1928 до 1935 посол до польського сойму з партії Українського Національного Демократичного Обєднання (УНДО,) помер 5 квітня, 1947 року по довгій серцевій недузі в українському таборі для скитальців у Берхтесґадені, Баварія, в Німеччині на 59-ому році життя. Покійний народився в убогій селянській родині в Загірю, коло Книгинич, рогатинського повіту, закінчив українську ґімназію в Коломиї і право у львівському університеті. Кілька літ був адвокатським кандидатом у Рогатині. Пізніше присвятився цілковито українській кооперації і був директором Повіт. Союзу Кооператив у Рогатині, а від 1935 р. директором Центрального банку у Львові на місце дра К. Левицького. В часі пацифікації Галичини в 1930 року був арештований і сидів кілька літ у бережанській тюрмі. Належав до провідних громадян Галичини. Оставив у згаданому таборі дружину і троє дітей. В. Й. П.

Нові книжки

Моя небесна Ненька, написав о. Йосиф Схрейверс Ч. Пр. І. стор. 216 ... ... $.80

Як годитися з Божою волею, св. Альфонс Ліґорій, 1947. стор 60 ... ... .25

Митрополит Михайло Рагоза, о. Ст. Семчук; 1947. стор 20 ... ... .05

Один Бог, одна віра, о. С. Шевчук, ЧСВВ, стор. 42 .. .. .. .15

Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.

На вакаційні курси катехизму

Катехизм: Божа наука з ілюстр. вел. 6 X 9, стор 185	.75
Біблійна історія Стар. і Нов. Завіту в 2 томиках	.75
Служба Божа на 2 голоси і церковні пісні	.50
Шкільний співаник під нотами стор. 157	.75
Буквар "Рідної Школи"	.35
Памятка І. св. Причастя 6¼ X 10 — 10 ц; 8 X 12 —	.15
Молитовник для дітей: Ключ до неба (англ. і укр. стор. 114)	.30
Отче наш в чорній оправі — 80ц., в насл. білої скірки	1.10
// оправлений в мороко	1.25
Граматика укр. мови: о. А. Трух, ЧСВВ. вел. 6 X 9, сторін 128, в гарній управі насл. ск.	2.00

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1-го серпня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч. 15.

Лист Еминен. Кард. Є. Тіссерана до Протоігуменату ЧСВВ в Канаді

452 Медізон Евеню
Ню-Йорк 22, Ню-Йорк.
13 червня 1947.

До Високопреподобного
О. В. Баранника, ЧСВВ
Церква св. Ап. Петра й Павла
Мондер, Алта, Канада.

Високопреподобний і Дорогий Отче,

Хоч виглядає, що я щойно вчора відвідував Вас і Вашу василіянську Братію — то, одначе я завважив багато подій, за які Вам належиться подяка.

Тому прошу передати Вашій Братії не тільки в Мондері але й у цілій провінції мої найглибші почування належної оцінки. Остаюся в молитві за Вас усіх і за успіхи Вашої праці.

Відданий Вам в Христі
Евген Кардинал Тіссеран
Єпископ Порто і Сайта Руф.ва
Секретар Свящ. Схід. Конгрегації.

Побили Єпископа

19 червня Єпископ Тріесту Сантін удався до містечка Каподістрія, щоб взяти участь у торжестві храмового Покровителя та уділити св. Тайни Миропомазання. Банда югославських комуністів напала на будинок духовної семинарії, де Єпископ приготовлявся до Служби Божої, здерла з нього архиерейські ризи, почала виривати бороду й волосся, а відтак немилосерно била епископа по лиці та киями по плечах. Рівночасно банда ограбила духовну семінарію забираючи чаші, дискоси, монстранції й побиваючи священиків та питомців. Биттю безборонного Єпископа і грабежі приглядалися безчинно югославські поліціянти... Щойно під вечір влада дала Єпископові авто, що його відвезло до Тріесту. Лікар ствердив три поважні рани на голові Єпископа й безліч ран та синців на всьому тілі. Папа Пій XII надіслав пораненому Єпископові своє особливіше благословення, а одночасно кинув клятву на всіх, що Єпископа катували. Цей напад викликав хвилю обурення в цілому світі без огляду на реліг. приналежність.

Всесв. о. Ґен. Вікарій ЧСВВ в Мондері

25 липня ц. р. Всесв. о. Ґен. Вікарій Чина св. Василія Великого Гліб Кинах з ґен. Прокуратором о. Й. Лабаем прибули до Мондеру. Пів сотні чернечої Братії привітали устами Впр. о. Протоігумена В. Баранника свойого Найвижчого Настоятеля з Риму. О. Ґен. Вікарій побуде мабуть довше у Мондері виїжджаючи відси на відвідини всіх місійних станиць і парохій, в яких працюють ОО. Василіяни.

Пів міліона Українців до Росії

У Варшаві оголошено урядово, що 438.000 Українців і Білорусинів перевезено з Польщі до Росії. Майже всі вони належали до катол. Церкви. Переселення відбулося на підставі польсько-російської умови. Більшовицький уряд бажає мати під строгою контролею тих Українців, що мріють про незалежну Україну й тому воліє їх мати на Сибірі чи Казакстані в концентраційних (каторжних) таборах. Доля тих людей страшна: їх силою перетягається на православя, піддається особливій чистці, а політично підозрілих вивозиться в глибший Сибір. Околиці Львова й Станиславова вже зівсім очищено від елементів українських і польських, а на місце спроваджується колонізаторів з Азії, що в своїй дикості нищать останки української культури.

Тестамент о. Тіса

Колишній президент Словаччини о. Йосиф Тісо йдучи на смерть, полишив у вязничній келії свій тестамент. У цьому тестаменті поміж іншим кажеться таке: "У хвилині, коли маю зложити жертву свойого життя, пересилаю словацькому народові свої останні слова: Тривайте в єдності і згоді завжди й всюди реалізуючи одну велику засаду: Для Бога й Батьківщини. Це не тільки зміст історії словацького народу, але це виразний наказ Божий. Це закон природи закорінений у народі та його членах. Цей закон я зберігав крізь усе своє життя. І з цього приводу вважаю себе мучеником, що загинув в обороні християнства перед більшовизмом, перед яким наш нарід мусить боронитися всіма можливими способами, щоб не тільки зберегти свій характер, але щоб остатися при житті. Прошу памятати про мене в молитвах. А я буду молитися, щоб Всемогутній Бог боронив вас і благословив словацький нарід в боротьбі за Бога, Христову Церкву й народне життя." о. Тіса похоронено по кат. на цвинтарі в Братіславі.

Місячне намірення

НЕПОРОЧНЕ СЕРЦЕ МАРІЇ

Кажуть, що кожне людське серце — це щось напричуд гарне й величне, бо в серці родяться благородні почування й пориви, бо серце — це осідок любови — цього найблагороднішого почування. Якщо це правда — то супроти цього щож сказати про материнське серце? Материнське серце — це справжній Божий архитвір. Не диво, що поезія всіх народів силкується, щоб виразити глибину почувань материнського серця. Одначе є між материнськими серцями одне серце, що своєю любовю й поблажливістю перевисшає серця всіх найблагородніших матерей людського роду. Це Непорочне Серце Преч. Діви Марії, нашої найліпшої Неньки. Хто зрозуміє бездоння любови, доброти й інших найблагородніших почувань Непорочного Серця Преч. Діви? Марія вибрана на Матір самого Бога одержала повноту чеснот відповідну свойому особливішому призванню. А чесноти Серця Марії — це єдині й безприкладні чуда морального ладу.

Якщо душевне зближення до серця природної матері чинить її синів ліпшими й благороднішими — то зближення до Непорочного Серця Матері Божої може людей основно змінити й відродити. Саме тому теперішній Папа Пій XII так сильно й часто накликує сьогоднішне людство, щоб воно зближилося до Непорочного Серця Преч. Діви. Батько християнства вірить, що з цього зближення спливе велика моральна сила, що відродить одиниці, родини й цілі народи. Вслід за тим Святіший Отець поручає всім, особливож членам Апостольства Молитви, щоб **через увесь місяць серпень молилися про зріст почитання Непорочного Серця Марії, як про один зо способів зросту моральної сили людства.**

Знаємо, що вже майже від трьох століть деякі почитателі Преч. Діви почитали Її Непорочне Серце через девять перших субот на взір девять перших пятниць у честь Христ. Серця. Папа Пій X одобрив 1912 р. цю практику девятьох перших субот у честь Непорочного Серця Марії, 1914 р. св. Конгрегація Обрядів призначила суботу по празнику Христового Серця на свято Непорочного Серця Марії. Одначе це свято почало ширитися по всьому католицькому світі щойно тоді, коли католики довідалися про появи Преч. Діви у Фатімі. 7 листопада 1942 р. теперішній Христовий Намісник Папа Пій XII посвятив увесь людський рід Непороч. Серцю Марії, торжественно виразивши своє довіря в появу Преч. Діви в Фатімі та установив окреме свято Непорочного Серця Марії, що його вся катол. Церква має святкувати 22 серпня. В часі появи Пречиста Діва предсказала, що по посвяченні людського роду Її Непорочному Серцю війна скоро закінчиться. Тому самі станьмося почитателями Непорочного Серця Преч. Діви. Бо Серце Богоматері гідне нашого почитання, бо така воля нашої св. Церкви, бо від цього почитання у великій мірі залежить наше власне добро. Крім цього будьмо апостолами почитання Серця Марії поміж іншими. Кличмо щоденно до Марії: "Непорочне Серце Марії, виєднай світові мира!"

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ. Молімся теж у серпні у тому намірі, щоб гарячі охотники давали свою поміч настоятелям місій.

о. Др. Іван Чиченко. (Європа. Скитальщина)

Значення віри й молитви

І сказав Господь двом сліпим: "По вірі вашій буде вам..." (Мат. 9, 22.)

Від часу пролиття першої людської крови, тисячеліттям панує серед людства неустанна ворожнеча. Історія світу, це історія кровопролиття та безперервних воєн. Ніщо так дешево не цінится, як людська кров. А на цій Авелевій крові багато будували і тепер будують своє земське благополиччя.

В цьому відношенні сучасний світ зівсім не змінився від старих часів, коли панувала грубість натур людських, коли одиниці правом було право сильного.

Розвиток матеріальної культури, поступ цивілізації тільки сприяють власній ворожнечі та взаємному знищенню народів.

Безприкладна остання війна залишила після себе страшні наслідки — як атомна бомба— і це є останнє досягнення техніки та технічної культури. Дух руїни, що проникає у всі ділянки життя, проник у глибину прикритих надр природи. Вів тепер для земнородніх нема вже сховища в лоні їх загальної матері - землі. Природа мститься над чоловіком. Нова сила,що її вкрадено з неї,може знищити всю землю. І в фізичному світі нема засобів противодії, бо атомова енергія — це мета всякої енергії.

Увесь світ притих. Подиха смерти вже повівають над землею, що призначена на знищення... Цей подих іде вслід за моральним роздором людства. Війна закрила язви суспільства.

Безвірництво, зимність і цілковита байдужність є характерними особливостями та найбільше поширеними рисами нашого часу.

Але віра є необхідною для нас, саме тепер, як ніколи в житті. Нам треба розплавити тверду кору, що грубим шаром покрила наші заснулі душі. Необхідно негайно пробудитися від цього гріхового сну, необхідно повернути до життя забуті творчі сили.

Страшно стояти віч-на-віч із руйнуючою стихією, що діє з таким немилосердям в наші, направду, тривожні дні. Хочеться кричати голосно на ввесь світ, як кричали два сліпці, що йшли вслід за Христом, дізнавши від інших людей, що Він Великий Чудотворець.

Адже в них була гаряча віра, якої в нас на превеликий жаль, нема. В них також була розвинена здібність до щирої молитви, якої в нас бракує. Маловіри, без молитви, ми кинені в обійми злобного світу "без керми та вітрил."

Тому то нас і кидає життєва хвиля, куди хоче. Тому то ми так легко піддаємося сучасним руїнничим силам. Що стосується віри в Бога, то це відчувається з особливішою сило на цвинтарях бачимо так багато невіруючих людей! Навіть на цвинтарях бачимо там багато могил без святого хреста.

От колиб і ми, як евангельські сліпці, могли вірити так непохитно, так твердо! Тоді не булоб сучасних суєтних хвилювань та боязні, зниклаб духова сліпота. Треба тільки вірити, треба молитися. Цього вчить нас св. Євангелія. Перед кожним чудом Христос питав: "Чи маєш віру?" Або переконливо говорив: "Віруй і буде тобі по вірі твоїй." І віруючі ніколи не ошукувалися в своїх надіях, завжди мали від Господа велику поміч, завжди відчували на собі Його чудотворну силу.

Христос особливо допомагає переслідуваним за Його імя, придає їм сили, скріплює віру, розпалює вогонь молитви й любови.

В наші дні особливо треба мати щиру віру, неустанню молитву. Вона захоронює від усіх сучасних бід, від безбожництва й невірства. Чим більше невіруючих, тим щирішою повинна бути наша віра. Чим більше стає безбожників, тим щиріше повинні ми молитися за себе й за них. Як евангельські сліпці, будемо взивати Господа: "Помилуй нас, Ісусе, Сине Давидів."

Підкріпімо ще ту непотухшу віру в нашого Спасителя щирою молитвою. Звичайно,ми так лінуємось молитися, навіть у горю й терпінню. Молитва чудесним способом допоможе нашій вірі.

Пробудімо в собі чудодійну віру й в наш темний час не будемо закривати духових очей і через мряку невірства, всеж таки побачимо серед нас Спасителя. Для цього треба тільки не гасити нашої віри, не гасити свойого духа.

Христос так ласкаво відноситься й до нас, як до своїх сучасників. Він сам простягає до нас свої пречисті руки. Увіруйте тільки, і ви побачите,що це є правда. Христос сам дивиться в непроглядне море людських істот, сам шукає кого обділити своєю ласкою, а достойних майже не знаходить.

Христос завжди з нами. Він чекає на наш молитовний поклик, чекає нашої молитви. А тому скоріше научімося молитися, як молилися евангельські сліпці.

Страшні події хвилюють увесь світ і люди мимохіть застановляються і відчувають, як слаба людина потребує молитви. Завжди частіше й частіше зустрічаються люди, що бірять у насолоду в молитві. Правда, не всім вдається молитва, не всі пізнають який могутній вплив вона має на душі, як сціляє нас від духовної сліпоти.

Підо впливом віри, що в нас народжується, ми починаємо пізнавати, що і в наші дні Христос ходить по селах і містах, проповідує Євангелію Царства Небесного й сціляє хвороби й немалі в людях. Слід тільки звернутися до Христа з молитвою і він зніме з нас всі тягарі життя, як робив Він це підчас свойого туземного життя

Тоді нема чого нам жахатися, нема чого впадати в розпуку. Христос завжди коло нас.

Умерла українська католицька поетка

(Памяті Уляни Кравченко)

З далекого й дорогого Перемишля щойно тепер дійшла до нас вістка про смерть відомої української поетки — **Уляни Кравченко.** Правдиве її прізвище було: Юлія Шнайдер-Німентовська. Одначе в краю і за морем відома вона була тільки під своїм прибраним іменем (псевдонімом) — Уляна Кравченко.

Померла в глибокій старості, в 85 році свойого трудолюбного і патріотичного життя. Жила постійно в Перемишлі,а від 1939 р. була така немічна, що цілком не покидала свойого затишнього дому, недалеко перемиського замку. Її скромний, тихий похорон відбувся дня 5 березня ц. р. Тільки малий гурток знайомих відпровадив її на вічний спочинок на рідній землі, яку так дуже любила, про яку стільки зворушливих віршів - поезій писала за час довгого свого життя... Поховали її в гробівці одної української родини в Перемишлі. Тихо і в боязні перед ворогами і поліцією ховали її —не численні Українці - недобитки цього міста. Не так виглядавби похорон тієї улюбленої і відомої в краю (і за морем) поетки в нормальних обставинах, при іншому режимі. Напевно цілий край, а особливо представники укр. зорганізованого жіноцтва взялиб участь у похоронах своєї духової провідниці, діячки й поетки.

Поетична творчість поетки приблизно до вибуху першої світової війна була чисто світського змісту. Не ворожа релігії і Церкві, але в відношенні до неї бадужа. До цього часу перебувала вона під впливом творів і самої особи Івана Франка, який був дуже далекий, а то й часто крайно ворожий до християнської релігії.

Щирий зворот до релігії наступив у поетки приблизно тому 30 літ. З того часу стала поетка віруючою і практикуючою людиною. В останніх літах дуже часто спішив о. Василіянин з Найсв. Тайнами до "бабуні" на бул. Замковій 5, бо поетка що місяця сповідалася й причащалася.

В значній мірі під впливом перемиських оо. Василіян, з якими була в контакті, і яких цінила за патріотичну працю на церковному полі на сильно тоді спольщеному Перемишлі — Засянні. Ревно закликувала укр. перемиське громадянство д о п о м о г т и оо. Василіянам воздвигнути по другім, сильно загроженім денаціоналізацією березі Сяну — українську катол. святиню.. Що й сталося. 1935 року посвячено новий храм — твердиню над срібнолентим Сяном! З тої нагоди пише поетка прегарний вірш, в якому тішиться і дякує Всевишньому за доведене до кінця діло. — Міське шумовиння відомого покрою — скаженіло, раз у раз вибивало вікна й робило інші пакости перемиським ОО. Василіянам. А їм до помочі ставали в ряди-годи й інші офіціяльні чинники, як це зрештою бувало скрізь у Краю, в тих часах.

Релігійні поезії й вірші Уляни Кравченко передусім у честь Преч. Діви, ще довго, довго будуть прикрасою наших релігійних концертів, виступів — а то й преси, книжок і різних календарів. Бо мало хто з наших українських катол. поетів зумів так щиро, ніжно, а водночас такою багатою, квітучою нашою мовою, писати і творити. Писати і творити: для народу, для мас, для кількох поколінь! А не тільки для себе: малого гуртка людей, смакунів і прихильників "високої поезії..."

В тім лежить секрет популярности тієї поетки в Краю і за морем. Це була поетка з Божої ласки. Шукала й проповідувала не себе, а високі і вічні добра: Бог і Батьківщина. До вірности й служби тим ідеям закликувала маси. І ще довго, довго закликувати їх буде, хоч вже не живе.

М. Ф., ЧСВВ

ЩЕ В ДЕСЯТЬЛІТТЯ "СВІТЛА"

Від Провінц.Заряду СС. СПДМ

Слава Ісусу Христу!

Хвальне Видавництво "Світла."

З нагоди милої хвилі десятиліття нашого гарного, ілюстрованого двотижневика: "Світло" просимо прийняти і від нас найсердечніші желення.

Хай Боже зерно і Господня правда сіяна скромним друком "Світла" прийметься в людських серцях і видасть стократні плоди.

Хай описані події і новини повчають молоде поколіня,як належить поступати в життi і чого стерегтися.

Хай численні світлини різних осіб заохотять багатьох робити добро знаним і незнаним, приятелям і ворогам, своїм і чужим, бож ми всі діти небесного Батька й спільно зійдемося на долині Йосафата.

Вкінці бажаємо, щоби цей часопис сповнив досконало свою місію, найшовся в руках кожної української одиниці, приніс їй моральну користь і причинився до кращої будучини й діждався золотого ювілею, а всі, що над ним працюють прожили в гаразді ще много літ.

С. Єлисавета
Провінц. Настоят. Сестер
Служ. Н. П. Д. М.

ПРИВІТ ЗО СКИТАЛЬЩИНИ

В десятиліття релігійного двотижневика "Світло" почуваюся до милого обовязку скласти редакції щирі узнання за вміле й цікаве редагування та пересилаю палкі побажання найкращого розвитку. Дай, Боже, щоб "Світло" своїм промінням скоро опромінило наш дорогий Львів і свобідний Київ.

Інж. Д-р. Н. Т-ський.

ВІД ПЕРЕДПЛАТНИКА

Хвальна Редакціє "Світла"

В десятилітній ювілей "Світла," я як передплатник бажаю з глибини душі як найкращого розвою на полі релігійному і національному. Нехай Бог благословить працю Високопреподобних ОО. Редакторів, щоб лучі "Світла" просвітили серця незрячних наших Братів.

Цього від серця бажає

Петро Саламаха
Ст. Мальо, Ман. 31/V/1947.

о. Модест М. Гнесько, ЧСВВ

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

КОЖНА РЕЛІГІЯ Є ДОБРА

— Іване, що то є, що я тебе нині не бачив в церкві? — питаюся Загірного.

— Та я був на "біблійних зборах" — відповідає непевно Іван.

— А то по-якому? — питаюся Загірного. Чи тобі не вистарчає твоєї власної церкви й релігії?

— Та як по-якому?.., Запросили мене та я пішов. А зрештою, кожна релігія є добра.

Дивлюся на Івана й сам собі не вірю, що то він таке говорить. Треба щось тут вияснити.

— Якже ти розумієш, що кожна релігія є добра, бо я того не можу поняти?

— Та так розумію: Нехай чоловік буде собі чим хоче, чи біблійником, чи музулманином, але нехай буде добрим ісповідником своєї віри, а таких є багато.

— Та, як так розумієш справу, то не треба говорити, що кожна релігія є добра, але радше треба сказати, що кожна релігія має щось доброго.

— Якаж в тому різниця? — питає Іван.

— Треба тобі пояснити прикладом. Скажи мені, Іване, чи крадіж є добра річ?

— Та певно, що ні! — відповідає Іван.

— А любов до рідної мами — це добра річ, чи зла?

— О, це вже інша справа. Це є навіть і дуже добра річ.

— Тепер, коли злодій любить щиро свою маму — то він для неї є добрий, правда?

— Так, правда.

— Отже в тому злодію є щось доброго, але ти ніколи не скажеш, що він є добрий. Так само і з релігією. З того, що кожна релігія має в собі щось доброго, ніяк не можна сказати, що кожна релігія є добра.

— Трохи щось в тому є,.але..,

Дивлюся, що мій Іван філософує, але без ніякої льогіки й тому перериваю йому.

— Нема ніякого "але" Іване. Коли ти кажеш, що кожна релігія є добра, — то тимсамим ти розумієш, що кожна релігія є правдива.

— Не конечно, прошу отця. Добра, а правдива не є те саме.

"Гов," Іване, спини воли, бо в болото заїдеш. Як щось є правдиве — то воно є добре. неправдиве не є добре й то жадним чесним способом. Наприклад, хтось тобі правдиво дає десять долярів, — то добре, чи ні?

— Ой, отче, такого добра задурно нема...

— Байка! Але ходімо дальше, хтось тобі дає десять долярів, а пізніше їх від тебе відбирає. Чи то добре?

— Та де добре.

— Отже маєш, що правдиве — те і добре. А ми знаємо, що дві релігії відмінні одна від одної, отже не можуть бути правдиві, це ясне, як сонце.

— А то чому? — питає Іван.

— Тому, що релігія сама в собі, — це спосіб почитання Бога. А хто ліпше знає , як Бога почитати, як сам Бог? І тому, коли Він виявляє нам спосіб його почитати, — то треба нам того способу триматися. І цей одинокий спосіб є правдиво добрий.

— Так, але кожна релігія каже, що вона від Бога — каже Іван.

— Іване, бери на розум. Чи Господь Бог, в такій важливій справі може собі противорічити? Правда, що ні. Він не може раз казати на тусаму річ, що вона біла, а раз, що вона чорна, або так, або сяк.

— Так повинноби бути.

— Отже маєш, одна релігія узнає Папу, друга ні, одна признає сповідь, інша ні, одна узнає чистилище, друга ні, і так далі.., Так не може бути! Правда є по одній стороні, або по другій, а не по обох сторонах.

— І тому тільки одна релігія є добра, бо тільки одна правдива.

— Так воно є, Іване. Тому вважай і користай з неї, щоб своєї не стратити, бо ти маєш правдиву, як ми це пізніше побачимо.

ДУХОВНІ ВПРАВИ ДЛЯ СВЯЩЕНИКІВ

Від 1 до 5 вересня ц. р. відбудуться в Колегії св. Йосифа в Йорктоні **духовні вправи** (реколекції) Всеч Отців диецезії Українців католиків Канади. Всі парохіяльні священики обовязані взяти участь у духовних вправах і бути вже у Колегії в понеділок увечері.

НАМ ТРЕБА БІЛЬШЕ ОХОТНИКІВ, ГЕРОЇВ!

Коли зачалася друга світова війна, тоді також Канаді й Америці грозило невільництво. Тому в часі кризи ці вільні краї дали заклик до своїх громадян, щоб стали сильною лавою проти ворогів. Конечно треба було затамувати нацизм і інші страшні струї.

Не довго треба було ждати. Знайшлися тисячі охотників. А деяких держава взяла силою. Модерним оружжям, з великою відвагою і витривалістю боролись ці герої довго. Ідеал їхній — воля народів — поміг їм дійти до щасливого кінця. Страшні були бої, багато впало, але впали по геройськи. Принесли нам славу, а собі честь.

Сьогодні, хоч війна скінчилася, далі триває боротьба за ідеали. Цілому світові грозить нова поганська струя.

Світові треба духовної обнови. Треба релігійної свідомости, треба проводу, як провадити чесне життя.

Подібно, як держави завзивали пару літ тому, так і сьогодні св. Церква піднесеним голосом кличе: "Треба нам священиків, треба Законних Братів і Сестер. Бо люди стратили зір, звернули свої очі тільки на речі матеріяльні. Хто навчить їх про Бога, про вартість душі, про чесне життя, про небо?.., — Цього не зробить Бог, тільки Його вибранці.. Христос кличе неодного молодця,дівицю, щоб стали у ряди до праці. Але Христос хоче тільки охотників.. Чи може й тебе Христос кличе?...

Ми - Українці в Канаді й в Америці маємо багато своїх адвокатів, багато славних лікарів, маємо техніків, учителів і фармерів. А тих, що працюють на Христовій ниві так мало. Справді жниво велике, а робітників так мало.

Сама Канада має понад 400 парохій, а священиків заледви може четвертина того. А кільки маємо місіонарів? Скільки провідників, що попровадилиб нашу молодь в школах, що відвідувалиб хворих та уділили їм св. Тайн?

На жаль, зівсім замало.

А що буде коли отвориться комунікація до рідного краю? І там будуть ждати на нашу поміч з Канади й з Америки. Треба буде їм дати духовну обслугу. А хто поїде, коли нас тут так мало?...

Молодче, чи ти хочеш ратувати наш безталанний, розбитий нарід? Чи маєш святу амбіцію стати Апостолом? Чи хочеш бути місіонарем? Коли так, то сейчас напиши до місійної школи Отців Василіян. Там наші Отці приготовлять тебе до правдиво великої праці. Міліони душ ждуть на твою поміч. Чи ти відкажеш їм?... І Христос жде на тебе. Будь охотником, а станеш великим у Його службі. Тому ще сьогодні напиши до Отців, подай їм свій вік і клясу, а вони напевно приймуть тебе.

Адреса:
Basilian Fathers' Novitiate,
Mundare, Alberta, Canada.

Як мешкаєш в Америці, пиши на адресу:
Basilian Fathers' Novitiate,
Box 1004
Dawson, Pa., U.S.A.

о. Ст. Семчук

ІПАТІЙ ПОТІЙ

Короткий життепис

Вістки про життепис Митрополита Іпатія Потія маємо з твору пізнішого митрополита Льва Кишки в його Проповідях виданих у Супраслі 1714 р.

Потій уродився в Рожанці біля Володимира Волинського 1541 р. Родичі його звалися Лев і Анна з Лощанських, батько був "підскарбім." При хрищенні малий Потій дістав імя Адам, пізніше імя Іпатій — це монаше імя. Ходив до академії в Кракові й перебував на дворі королівськім у Варшаві до року 1572, коли дістав берестейську каштелянію, а з нею сенаторство. Польський сенат складався тоді з двох архиепископів, сімох епископів, 15 воєводів і 65 каштелянів. Він був свойого рода трибуною, де рішалися найважніші державні справи й місце в сенаті було не тільки гідністю, але в тодішніх обставинах ще більше практичним чинником впливу на хід подій. Тому то наші владики передумовою в унійних переговорах ставили також попри заховання всіх обрядів і звичаїв, шкіл і друкарень, також зрівняння з латинськими владиками і сенаторські місця. Папа Римські потім багато разів домагалися здійснення цього домагання і виконання приречень даних королем у цій справі, однак даремно. Тут король і польські вельможі були неугнуті. До кінця існування історичної Польщі ні один з наших владик не засів у сенаті, бо так Поляки розуміли "рівність." Ці сенаторські крісла закидали потім нашим владикам, як один із головних мотивів у ділі Унії православні та інші полемісти. На ці закиди дуже красно й влучно відповів їм Потій в свойому творі "Антиррезіс." Про це однак ще буде бесіда. Я задержався тут дещо довше над цею справою, щоб вказати, що це не була маловажна річ, але під кожним оглядом вартна й цінна.

Потій одружився з княгинею Анною Острожецькою, однак скоро повдовів. Знаючи стан нашого народу й Церкви, зустрічаючи найвищих вельмож держави, живучи в окруженні могутнього тоді князя Константина Острожського й стикаючися з ним, Потій певно знав, яка доля жде його, коли прийме на себе священичий стан. Церкві треба було ідейних, відданих і ревних душпастирів, тямучих, жертвенних і здібних владик. Це мабуть було нераз предметом розмов між тодішніми нашими вельможами й чільними представниками. Іскра Божа загорілася в серці Потія і він полишив свою каштелянію, своє сенаторство, яке воно не було примане тоді й блискуче, з тим всі доходи й звичаєм давнім вступив у монастир, дістаючи імя Іпатія та дістаючи вскорі володимирське епископство і берестейське 1581 року.

Вже велися переговори в справі Унії, котрі наші владики започаткували 1590 р. Потій приступає зразу до них і стає їх головним речником та активним організатором діла.

В цій справі князь Константин пише лист до Потія 1593 р.і заявляє свою готовість приступити до діла, подає умовини, між іншими однак князь бажав, щоб разом з Україною до Унії пристали всі владики сходу на чолі з патріярхом, а також мабуть під впливом окруження, як одне з домагань князь ставив "поправу" св. Тайн, що було виразно протестанським ухилом. Від тих однак домагань князь узалежнював свою дальшу поставу. А тому, що згадані домагання переходили можливість часу й справи, Потій вів справу сам і наступний лист князя, але вже в іншім тоні стрічаємо з 1595 р., в котрому згадує і питається, в якій справі і чому в Кракові переговорює луцький епископ Кирило Терлецький. Зміст і тон листа свідчить про свідомість своєї сили й впливу магната, яким був князь Константин. Але він свідчить також, що на жаль, князь перейшов межі своїх впливів. Він вже образився, що без нього й поза ним хтось вів діло, про котре він згадував листом тому два роки.

На тому тлі можна зрозуміти, чому Потій до кінця мав надію привернути князя Острожського до справи Унії і тому він з ним переговори особисто й листовно, навіть ще в сам день торжественного проголошення 8 жовтня 1596 р. Але також можемо зрозуміти, чому князь вже був надто обрушений в своїй магнатській гордості й чимраз остріше став виступати проти Унії,хоч тільки словно й письменно.(Д.б.)

Анна Арабська.

ЖІНКА Й "СВІТЛО"

(З приводу першого "десятиліття" "Світла")

Стань і пробудися, українська жінко, і глянь на світ широко отвореними очима. Отвори двері свойого дому й двері своєї душі для світла науки вищого й вартісного життя. В часі цього року, поширенням "Світла" між своїми своякми, сусідами, приятелями й знайомими покажи, що ти вмієш цінити цю працю й зусилля, що цей часопис посвятив для твоєї освіти в десятьох роках своєї праці і дальше буде служити тобі своєю наукою в будучности. Чесні, щирі й розумні люди ніколи не приймають ніякого їм зробленого добра без вдячної відплати. Покажіть, дорогі Українки, що зерно науки часопису "Світло" посіяне на нашому полі, не впало на каменисті скелі замість на плодовитий ґрунт.

Жіноцтво, що читає добру пресу підо впливом серіозної науки й провідних думок, котрі нам приносить преса, учиться серіозно думати, спостерігати й розбирати важливі справи. Справа виховання нашої молоді, це дуже, а дуже важлива справа, що повинна інтересувати кожну українську жінку. А кільки в нас є таких жінок, що вміють призадуматись над тим? Скільки в нас є свідомих жінок, що завважили нехіть української молоді до українського знання й вміють розбирати, яка причина цього? Кільки в нас є таких жінок, що розуміють, як належить приступати до виховної праці?

Нехіть нашої молоді до українського знання від чогось походить. Нехай скажуть учителі зо своєї довголітньої практики, чому то діти часами не хочуть учитися? Діти й молоді люди є таким матеріялом, що з них можна виробити те, що ми самі хочемо. Але до того потрібно знання діточої психіки. Дитини ніколи не можна нічим заінтересувати так довго, доки ми не найдемо способу звязати цей предмет, що думаємо її навчити, любити і поважати, з її життєвим досвідом. Шевченко, Хмельницький, Митрополит Шептицький і другі великі постаті нашої історії, літератури й Церкви, є для нашої української дитини народженої в Канаді мертвими фігурами, якщо ми не потрапимо звязати тих постатей з реальним життєвим досвідом молоді. Людський досвід — це ланцюх повязаних вражінь і виображінь. Коли зачинаємо дитину вчити української історії, чи літератури, то мусимо вміти звязати нову науку з її старим ланцюхом понять. Пізнаймо тих, що їх думаємо вчити. Розумімо те поле, на котрому думаємо сіяти нову науку й ідеали. Приготовляймо це поле від ранньої весни, щоб воно було готове прийняти і видати плоди того зерна, що думаємо посіяти.

Кільки в нашому виховному обовязку нам має помогти наша добра українська преса? Кільки добрих лекцій для науки релігії й української мови помістив часопис "Світло" в десятьох роках свойого існування? Чи ми за цим слідили й пробували ці лекції використати?

Цього року наш часопис "Світло" зачинає десятий рік своєї тяжкої провідної праці пресової. А преса в сьогоднішній добі — це найважливіший чинник, що веде й керує громадськими думками цілого світу й поодиноких народів. Преса розбирає й спрямовує всі справи й інтереси, що кожного дня приносить хвиля життя кожного народу. Преса стоїть на сторожі свойого народу й тому вона є душею свойого народу. Часопис "Світло" через десять літ стояв на сторожі нашої католицької віри й був душею провідного світла через десять літ і з цим високим завданням іде в свою дальшу дорогу. Нехай Господь благословить труд і завдання цього нашого доброго часопису в його великій провідній ролі для нашого так нищеного народу в світі, а окремо для нашої жінки-матері католички.

З мандрівки по Алберті

Дорогі Читачі "Світла!" В останньому часі мав я нагоду відбути приємну мандрівку по Алберті. Про цю мандрівку я бажаю розказати Вам дещо в "Світлі," бо може Вам буде цікаво, що діється в нашій провінції.

Мондер. Почалася моя мандрівка від подружнього ювілею п-ва С. Юждів у Мондері. За Божою ласкою п-во Степан і Франя Южда прожили щасливо 25 літ свойого подружжя і з тієї нагоди їхня рідня й приятелі привітали їх ювілейною гостиною, що відбулась у суботу, 24 травня, ц. р., в Народньому Домі в Мондері. Несподівано випало мені бути на цьому ювілейному бенкеті.

До ювілейної гостини, що нею проводив приятель п-ва Ювілятів, др. М. Стрільчук, засіли п-во Южди з грудьми прикрашеними гарними букетами, їхні діточки: Геня, Ромко й Евген, родина й численні гості. По вечері привітали Ювілятів сердечними й приязними промовами: др. М. Стрільчук, о. Місіонар, адвокат Ю. Шкваврок, п. С. Паламарик, п. проф. Майке й п-ні І. Фербей, голова Ліги Українських Католицьких Жінок у Мондері. До промов долучилися сердечні побажання з гучним "многоліттям" і гарними дарунками. Після гостини була ще весела забава.

Наступного дня, в неділю, п-во Ювіляти з діточками приняли в церкві набожно св. Тайни й славили Бога за життя, здоровля й усі ласки, що ними Бог наділював їхню родину через усіх 25 літ. — Дай Боже, діждатись Достойним Ювілятам іще й "Золотого Ювілею."

Еншав. З Мондеру довелося мені замандрувати вже "за річку," в околицю Еншав, недалеко Бонивил. Там був я тоді перший раз. У своїй мандрівці попав я саме дня 1-го червня на той час, як п. Ф. Шостак віддавав свою Ганю за п. Володимира Колодія. Гарна пара, гарний був шлюб у нашій церкві, гарне було весілля, коровай був такий смачний, що деякі парубки задумали щонайскоріше одружитися, щоб знову покушати такого короваю. Мені шкода, що я вже не зможу його покушати, але потішаюся цим, що принаймні на цьому весіллю трапилася мені така приємність. А Ви, як зможете, то поїдьте на ті наступні весілля, а переконаєтеся, що варт поїхати на весілля до Еншав.

Годиться згадати, що на просьбу священика зложили люди в Еншав підчас Сл. Божої $21.00 на наших скитальців.

В часі побуту в цій місцевині перебував я в п-ва Гроцьких, що прибули сюди з ґлендонської парохії. Ця родина своєю жертвенністю й працею причинилася багато до оснування нашої парохії в Ґлендоні. П-во Ґроцькі мають двоє дітей в наших Інститутах в Едмонтоні. Між жертводавцями стоять вони між "сотниками."

Ґлендон. Казали колись Гуцули: "Щоби Кути не минути — до Косова повернути." Таке зробили й ми: другого дня Зелених Свят Л. Ґроцький лишив хату на дворі, а нас забрав на машинку та й повіз до Ґлендону на Службу Божу. Їхали ми через найбільший у світі міст (між найменшими!) й через велике місто, але міста не було видно, бо ми їхали вранці й люди ще певно спали...

Парохом у Ґлендоні є Впр. о. Єпифаній Пащак, ЧСВВ. Це ревний священик, що зо своєї місійної станиці в Ґлендоні гарно веде душпастирську працю в численних кольоніях тієї округи. О. Пащак, — це приятель дітей, любитель преси й дуже гостинний. Хоч у своїй резиденції живе без помічника й братчика, як пустинник, — то коли я загостив до нього вечірньою порою, він прийняв мене якнайкраще й навіть не казав оббирати бараболі на вечерю. Не знаю, чи всі гості о. Пащака мають такий легкий хліб, але мені поводилося там як у Ельдорадо, де плоти ковбасами городжені.

Ґлендонська парохія повстала несподівано перед цею другою війною. Люди зеднались, купили землю, заложили цвинтар, поставили церкву й дім для священика, а недавно прикрасив церкву мальованням молодий маляр, п. В. Пащак, брат о. Пароха. Тепер думають про будову гарної "Української Школи в Ґлендоні," що служилаб науці дітей, а також усій освітньо - культурній праці в цій окрузі. Ґлендонці люблять богослуження й часто приступають до св. Тайн. Можна сказати, що ґлендонська парохія дає приклад, як можна в парохії зробити добру роботу й цим випереджує неодну стару парохію, що так працює, якби була завязана в мішку... Одне тільки сумне в Ґлендоні, що не всі Українці вірять там у цю правду, що по-християнськи, то є так: Один Бог-одна віра.

Того дня, як ми були в Ґлендоні на богослужбі, на просьбу священика зложили присутні $15.00 на українських скитальців.

Чув я, що Ґлендонці охоче підписують афідевіти для наших скитальців. Честь їм за це, тимбільше, що деінде наші люди мають для скитальців тверді і холодні серця...

Едмонтон. Із Ґлендону поїхав я до Едмонтону й відвідав там нову церкву, що її за проповодом ОО. Василіян і при приязній допомозі жертвенних Албертійців, збудували наші едмонтонські парохіяни. Думаю, що це наша найкраща церква в Канаді. Саме того дня, як я приїхав до Едмонтону, відчинив цю церкву сам Кардинал Тіссеран, що з доручення Папи займається справами католиків східніх обрядів. Як наші Едмонтонці щедрою рукою докинуть останню жертву на малювання й загальне викінчення своєї церкви — то поставлять великий памятник Христовій вірі й своїй любові, що її пізнається з жертви. Едмонтонська церква збудована дуже тривало й якнайдешевше. Все признання за це належиться майстрові Михайлові Яйчинському, що всю свою душу й силу вложив у будові церкви в Едмонтоні. Одного ще тільки бракує в Едмонтоні: два рази більшого хору, що його повинні конечно збільшити молоді співаки.

Мондер. З Едмонтону заїхав я до Мондеру й був там свідком відвідин Кардинала Тіссерана. Опис усієї врочистости був уже поданий в попередному числі "Світла." Я не бачив усього докладно, бо ввесь час мав місце під хорами, де мало видно й слабо чути, але це мені дуже сподобалося, що Службу Божу співали діти за проводом Сестер Служебниць. На мою думку, так повинно бути в кожній церкві. Ми можемо певно надіятися, що як наші школярі будуть співати в хорі Службу Божу вісім літ — то й на девятому році ми їх побачимо на Службій Божій на хорах, а не на Божій образі в ґарах. І тоді не треба буде такого скандалу, щоб один наш священик відправляв Службу Божу, а другий ходив по дворі й наганяв своїх молодих, а часом і старих парохіян до церкви з ґарта й із-поміж гробів, як то було написано недавно в "Світлі." Мені здається, що як я би був парохом, то я старавсяб усіма силами, щоб створити гарний дитячий хор, щоб наші любі діточки при помочі старших, своїми милими голосами веселили на святій богослужбі Бога, священика й родичів. Це булоб знаком певного поступу парохії.

Веґревил. Із Мондеру вибравсь я одного вечора до сусіднього міста, що зветься Веґревил. Там є наша невеличка парохія, невелика церква й невелика парохіяльна саля. Цього вечора, коли я замандрував до Веґревиля, справили парохіяни гарну несподіванку для місцевих Сестер Служебниць, а головно для їхньої настоятельки, всіма любленої, Преп. С. Єроніми Химій, СНДМ., що є одночасно учителькою в місцевій католицькій школі. В 8 годині Преп. о. Венедикт Сютик, ЧСВВ., що недавно прибув із скитальщини, відправив Молебень на честь Пресв. Христового Серця, а по науці, на просьбу о. Місіонаря, присутні зложили на тацу $21

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований додаток до „Світла"

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві.

1-го серпня, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. Ч. 8.

ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ ЧЕРНЕЧОГО ЖИТТЯ ЕКСЦ. ПРЕОСВ. КИР НІЛЯ.

При кінці місяця серпня ц. р. минає повних 25 літ монашого життя нашого Дорогого Владики Преосв. Кир Ніля.

22 серпня 1922 р. у погідний вечір до келії чарівного монастиря в Крехові коло Жовкви застукав високий юнак з чорним буйним волоссям, з милою барітоновою закраскою голосу, скромний, може трохи несміливий. Тодішний ігумен монастиря і незабутній учитель новиків о. Микола Лиско ЧСВВ., (що саме тепер приїхав зо скитальщини до Америки), милим усміхом, як завжди, привітав юнака і завів до чернечої келії призначеної для нововступивших аспірантів. У келії сидів уже один аспірант, що приїхав перед двома годинами. Низького росту із останніми залишками ясного волосся, ще майже зо сопрановим тембром голосу. Оба юнаки привіталися: "Я Микола Саварин зо Старого Самбора. А я І. Н. з Тернополя." І стиснули собі руки. Були це: теперішний Преосв. Кир Ніль і теперішний редактор "Світла". Від цього вечора почали вони спільно ставляти перші кроки на шляху чернечого життя. І від тієї хвилі минає вже 25 літ.

Їх Ексцеленція Преосв. Кир Ніль, Єпископ-помічник Екзарха Канади.

Юнак Микола приодів чернечу рясу прибираючи імя Ніль (світське імя о. учителя новиків), відтак зложив чернечі обіти, продовжав студії в Лаврові, навчався філософії в Добромилі, скінчив богословію в Кристинополі і також одержав Тайну священства з рук Преосв. Йосафата Коциловського дня 28 серпня 1931 р. Незабаром о. Ніль виїхав у Канаду. Тут навчав молодих ченців філософії, обслугував колонії, співпрацював у "Світлі" і був довгий час ігуменом у Мондер, аж Апостольська Столиця іменувала о. Ніля Єпископом-Помічником Екзарха Канади. І так серед праці над своїм удосконаленням і серед трудів над другими минуло чверть століття.

З цього приводу "Світло", що має великий довг вдячности супроти Преосв. Ніля, складає Їх Преосвященству сердечні побажання багатих Божих ласк, тривких успіхів в апостольській праці, сповнення благородних задумів і кріпкого здоровля.

"На многі літа, Владико!"

ВСЕНАРОДНЄ ТОРЖЕСТВО ПОСВЯЧЕННЯ НОВОГО ДОМУ СС. СЛУЖЕБНИЦЬ В АНКАСТЕР, ОНТ.

Кілька місяців тому Сестри Служебниці Н.З.ПР.Д.М. набули, краще сказати, завдаткували новий дім в Анкастер, сім миль на захід від Гамилтону. Хоч цей дім находиться при головному тракті, його положення на горі серед 100-акрового парку - лісу надає йому ціхи правдивого монастиря. Тиша й спокій у ньому, ні не повіривби чоловік, що кільканацять ярдів від нього рух і гамір найбільш уживаного гостинця в Канаді.

Сиротинець СС. Служебниць в Анкастер, Онт., що його посвячення відбудеться 31 серпня ц. р.

Не дивота, що Заряд Згромадження СС. Служ. призначив цей дім на новіціят і сиротинець — приют для бездомних дітей і виховну інституцію Сестер - новичок, що будуть опікуватися ним.

Тепер тут 25 дітей - сиріт, між ними трое, що щойно приїхали зо скитальщини. Усіх сиріт зо скитальщини, для котрих вироблено всі потрібні папери, є пятдесять. Вкоротці вони прибудуть сюди.

Одначе праця СС. не кінчиться на тому. В Торонто, Гамилтон і інших великих фабричних містах Канади сотки нашої дітвори, що мусять жити серед димів і спеки промислових мурів. Для них Сестри отворили свій дім і через гарячі літні місяці провадять вакаційну оселю. Сотня дітей може через дві неділі надихатися свіжого повітря, купатися в ставку, забавлятися під надзором Сестер та при тому і пару годин щодня вчитися релігії, співу та рідної мови. Яка це благодать для містової дітвори і які вони щасливі. Щастя і вдоволення блистить у їхніх молодих очах.

Одні відійдуть, другі прийдуть на їхнє місце, щоб як найбільш їх скористали з гостинности добрих Сестер. Під весну кількадесять дівчат провели тут незабутніх пять днів духовних реколекцій. Це справжній релігійний і культурний осередок для нашого народу й Церкви, надбання неоціменої вартости.

В неділю 31 серпня відбудеться **торжественне посвячення і врочисте отворення монастиря і сиротинця**, "Гора Пречистої Діви" (Mount Mary Immaculate) наша нова релігійно-культурна інституція буде вітати того дня найвищих достойників духовних і світських, своїх і чужих, з Канади й зо ЗДА. Сестри і комітет свята роблять пильні приготування й вживають усіх заходів, щоб це всенароднє торжество Українців католиків Канади відбулося як найвеличавіше.

Сердечно запрошуємо на це всенароднє торжество ввесь наш загал. День у день десятьки туристів звідують нашу український, "Гору Пречистої Діви," в Анкастер і відходять піднесені на дусі, зо серцем переповненим непохитною вірою і надією в новий, пишний розвиток народньо - релігійної діяльности під покровом Пречистої Діви та Її ревних Сестер Служебниць.

Прибудьте на це торжество, так уложіть свої вакаційні поїздки, щоб у неділю 31 серпня бути на "Горі Пречистої Діви" в Анкастер, а не пожалуєте. Коли віддаль, або інші обставини не позволять вам бути учасниками цього великого торжества, причиніться до його успіху жертвою щирою і найщирішою, якою можете. На цій посілості тяжить ще великий довг, який треба сплатити. Вироблення афідевітів й оплата для сиріт - скитальців коштували чимало грошей. Та й біжучі видатки, навіть при скромному ладі життя, яке провадять його Сестри-монахині, доходять до значної суми. Тільки сильна віра в Боже провидіння та переконання, що наш віруючий загал активно попре їхню працю повну сампосвяти, дає Сестрам силу до двигання тягару відвічальности за успішне ведення цієї релігійно-культурної інституції.

Не заведіть їх надій! Прийдіть їм на поміч щедрою жертвою, зробіть себе учасниками їхньої праці і заслуг! Хай Бог Вам заплатить!

Ласкаві жертви просимо слати впрост до:

Mount Mary Immaculate Orphanage Ancaster, Ont. Canada.

ЖЕРТВИ НА СИРОТИ:

На сироти, що знайшли притулок у Сестер Служебниць в Мондері, зложили:

1) Укр. Катол. Юнацтво з Борщева, Алта., з приводу прощального вечера в честь своєї членки Насті Грабець.. $24.50.

2) Новоженці Н. Грабець і М. Щур з Борщева з приводу свого вінчання зложили $5.00.

Жертводавцям щиро дякує заряд Сиротинця в Мондері.

З архиерейського посвячення церкви в Борщеві, Алта. З ліва до права стоять: о. Д. Попович ЧСВВ, о. В. Бараник — протоігумен, Преосв. Ніль і асиста.

Всеся. О. Ген. Вікарій ЧСВВ. о. Гліб Кинах і Ген-Прокуратор о. Й. Лабай прибули до Мондеру.

МОНДЕР, АЛТА. Величавий контест бесідництва. Під кінець травня цього року ученики X. і XI. кляси мондерської вищої школи уладили величавий контест бесідництва. Контест цей старанно підготовила Сестра Мироніія СС. Служебниця, учит. вищої школи.

Першим і найкращим промовцем того вечора показався здібний Євген Пігович Він знаменито виголосив промову Винстона Чорчила про "Лучники Мира." Всі присутні не сумнівалися, що йому припаде перша нагорода. Отець М. Горіщний, ЧСВВ, погратулював Євгенові за досконале виголошення промови й вручив чашу, що її дарували на ту ціль ОО. Василияни

Другу нагороду взяла панночка Маргарета О'Ніл за знамените виголошення промови Л. Брокінгтона про "День Побіди." Золоту медалю вручив ій Др. Н. Стрільчук, що прибув на контест. Ту золоту медалю на цю ціль дарував сам пан Доктор.

Третя з ряду найкраща бесідниця була панночка Лаврентія Гаврилюк. Срібну медалю у нагороду дарували ій Сестри Служебниці з Мондеру.

Виступало того вечора 11 контестантів у слідуючим порядку: Катерина Фарина, Лаврентія Біловус, Орест Семчишин, Олександра Улян, Павло Жила, Лаврентія Гаврилюк, Вероніка Корпан, Йосифа Морозюк, Євген Пігович, Маргарета О'Ніл і Флоренс Лесюк. Всі вивязалися дуже добре. Честь їм.

Панна Теофіля Юзвак, ще була одержала нагороду у бесідництві в 1946-тому році, гарно перевела цілу програму того вечора.

Між рішенням суддів, а промовами, дівчата відспівали кілька гарних пісень. На пяні пригравала панночка Маруся Стрільчук.

Суддями були: пан Посол Василь Томин з Едмонтону, панна Олена Калявська з Равнд Гил і пан Михаїл Крижановський з Гілярд. Останньою точкою програми цього вечора була знаменна промова пана Посла В. Томина. Він погратулював Сестрі Мироніі за те, що щороку уладжує такі культурні вечірки та що провадить мондерську дітвору певним, добрим шляхом. "Честь Сестрі Мироніі," сказав пан Томин, "за її провід у мондерській вищій школі та велике признання її ученикам і ученицям за те, що так знаменито вивязалися у красній штуці бесідництва..."

Уважаю за вдповідне подякувати на цьому місці панові Томинові та шановним суддям, що прибули до Мондеру на цей вечірок. Рівнож складаю подяку родичам та всім тоді присутним, що вміли оцінити шляхетну працю нашої молоді своєю присутністю. Просимо на другий рік.

ЕДМОНТОН, АЛТА. 31 травня відбулося вінчання п-ва Івана й Стефанії Червонякія в Едмонтоні. До гарно прибраного тетраподу приступили ці молоді люди,

Впр. о. Микола Когут ЧСВВ. з Риму у Фатімі з родичами Францески і Яцинти, що їм обявлялася Пречиста Діва Марія.

щоб присягнути собі взаїмну любов, чесність і тим отворити св. Тайну Супружества.

Всеч. о. Е. Химій, ЧСВВ, уділив вінчання, а боками услугували хлопці з Вівтарної Дружини, до яких п. Молодий належав через кільканацять літ. Гарно співав хор, під орудою п. О. Прийми, а панна Оля Пінковська відспівала сольо Аве Марія, при пяні акомпаніювала пані Емелія Мадай.

По вінчанні всі гості удалися до Народнього Дому на весільну гостину, яку приготовили родичі молодого. Підчас вечері зложили побажання Молодятам наступні особи. Всеч о. Химій, ЧСВВ., від парохії, п. Іл. Боцюрків, голова Народнього Дому, п. О. Прийма, від Аматорсько - Співацького Гуртка, до якого молодята обое належать, Василь Проньків в імени молоді і Вівтарної Дружини, батько молодого п. Вол. Червоняк і батько молодої п. Т. Васильків

На всі ці промови відповіли обое молодята, подякували за слова похвали, а гостям, що не погордили їхнім запрошенням і прибули на весілля.

На другий день, в неділю, зараз по відправі, відбувся повесільний обід в Нар. Домі, підчас якого п. Іл. Боцюрків щераз промовив і закликав до збірки на часопис. Зібрано $13.50, з чого вироблено кліщу до поміщення, а решту розділено на "Укр. Вісти" і "Світло".

Молодий — це син добре знаних панства Володимира і Павлини Червоників, брав живу участь при парохії, в Нар Домі і в Українськім Катол. Юнацтві. Молода — це дочка панства Теодора й Марії Васильків з Карвел, Алта. Працювала через кілька літ в Едмонтоні й також брала активну участь, як в парохії, так і в Народнім Домі і УКЮ

Жертводавцям щира подяка, а панству Ів. і Ст. Червонякам бажаємо Божого благословення — незмірного щастя і кріпкого здоровля на многі й благі літа.

В-ко.

10-ЛІТТЯ ШПИТАЛЯ У ВИЛЛИНГДОНІ

Ця знимка, що її бачите, представляє шпиталь Сестер Служебниць у Виллингдоні, Алта. Саме цього року минає десять літ від його оснування. Перший шпиталь містився у малій хатині. Згодом Сестри збудували більший шпиталь, але він згорів. Тоді на просьбу людей з Виллингдону й з околиці та на наляганя д-ра Гуреньского Сестри Служебниці приступили до будови сьогоднішнього шпиталя. 1937 р. новий шпиталь уже був готовий і придатний до вжитку хворих. Великі заслуги й труди для будови цього шпиталя поклала теперішня Провинціяльна С. Елисавета. Першою настоятелькою була С. Гертруда С.П.Д.М. Згодом шпиталь почав розростатися і збагачуватися внутрішнім уладженням. Сьогодні після десятьох літ існування шпиталь у Виллингдоні має приміщення на 25 хворих, має всі найновіші лікарські прилади, апарати Регента, кварцові лямпи і т. д. Лікарем шпиталя є добрий оператор д-р В. Лазарук. У шпиталі працює сім Сестер Служебниць, з яких чотири є фахові норси: С. Аполонія, С. Інокентія, С. Ореста й С. Павлина. Хворі дуже люблять усіх Сестер, а Сестри працюють для хворих з повним пожертвуванням. У кухні працює С. Ольга й С. Фотинія. А настоятелькою цілого дому є добра С. Арсенія. В шпиталі є прегарна каплиця. Духовні послуги сповняє о. М. Ханас ЧСВВ. Положення шпиталя є гарне, лікар добрий, обслуга дбайлива. Тому всім хворим радимо шукати помочі, здоровля і спочинку в шпиталі у Виллингдоні. Особливо радимо це тим, що їм в наслідок журби й перемучення дошкулює за високе тисквння крови. (Як н. пр. редакторові "Світла").

Шпиталь СС. Служебниць у Виллингдоні, Алта.

З приводу першого десятиліття Хвальному Зарядові шпиталя у Виллингдоні й Преп. Сестрам зо щирого серця бажаємо Божого благословення, якнайкращого розвитку, справжньої помочі хворим, щоби цей шпиталь стався гордощами релігійно-добродійної праці українських католицьких Сестер.

Редакція "Світла".

ПРИВІТ ВІД ХВОРИХ

Хвальна Редакціє!

І від хворих нашого шпиталя у Виллингдоні прошу прийняти щиру подяку за хвилі правдивої потіхи та щирі желення від нас. Сестри, норси й хворі бажають "Світлу," щоб ще ясніше просвічувало людські душі промінням Божої правди. Дай, Боже, багато співробітників, великої Друкарні, в десятеро більше передплатників.

Загальний Шпиталь у Вилингдон, Алта.

С. Арсенія Сл. Н. П. Д. М.
Настоятелька

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

The Missionary Sisters of Christian Charity

AN IDEAL FOR LIFE

Is the life of the the Missionary Sisters very difficult?

No, because the spiritual life is a life of joy. The knowledge that all our efforts are for God, the bliss of a clear conscience, the pleasant association of intelligent comrades who are striving for the same high ideals, and the supernatural love borne by the Sisters towards each other makes the convent life the happiest of lives. Definite periods of the day are given over to fun and laughter. Nowhere does merriment reign so supreme as in convent halls where pure hearts and peaceful consciences cannot long screen the gladness that must sing within them.

May one return to the world?

Ofcourse! when good reasons demand it. The rules and constitutions of the Congregation are very wise That is why there are so many trial periods at the beginning of the religious life. No one is ever held back if she does not desire to lead the life of a Missionary Sister of her own free will.

Are the Missionary Sisters allowed to go home in case of sickness or death of relatives?

In case of serious illness or death in her immediate family a Postulant, Novice or Sister after vows may go home for a visit. Visits may also be allowed at other times if circumstances arise might make them desirable or necessary

May the Missionary Sisters' relatives and friends visit them?

Yes, visits are permitted.

Are the Missionary Sisters permitted to receive letters and write to parents and friends?

Yes.

May one visit the Novitiate of the Missionary Sisters of Christian Charity?

Yes, a cordial invitation is extended to Catholic young women to visit the Novitiate of the Missionary Sisters at Grimsby, Ont., with reference to their vocation or otherwise. A letter of inquiry addressed to the Missionary Sisters at Grimsby will receive prompt consideration. Information will be forwarded upon request.

What do you pay to become a Missionary Sister?

Absolutely nothing. Even the dowery may be dispensed with if the candidate is poor and has [illegible]

Where do the Missionary Sisters obtain their funds?

From the work of the sisters and the good will offerings of charitable people.

What is the best way to help the Missionary Sisters in their work?

There are various ways. Even telling people about the new Congregation helps a lot. Encouraging young women to enter its ranks, generous contributions, leaving last wills and testaments in favour of the Sisters, etc., all go towards strengthening and furthering the work of the Missionary Sisters. All these good deeds will be rewarded with the prayers of the Missionary Sisters who will beg God to shower His choicest graces and blessings upon all their patrons and benefactors.

Бл. п. Уляна Кравченко, укр. катол. поетка, що померла в Перемишлі. Допис у "Світлі".

ТРАГЕДІЯ УКРАЇНЦЯ

П. Петро Коновальчук, що його знимку бачите перед собою, народився в тихому селі галицької України. 18-літнім юнаком став у ряди борців за волю України. Відтак перебув тиф і інші недуги, а вкінці попався в польську тюрму за те, що посмів боротися за волю своєї батьківщини. Вернувся до села обдертий, виснажений з зародками недуги. Не міг перенести знущань над українським народом і виїхав у Канаду. Але тут виявилися наслідки пережитих страждань. Він дістав страшну туберкульозу костей і вже 15 літ мучиться. Йому треба коштовних ліків і лікування в саваторії. Тому приятель хворого п. Верник просить усіх добрих людей порятувати бідного каліку. Редакція "Світла" рівнож просить помогти грошевими датками п. Коновальчукові. Датки можна слати або на:

Peter Konowalchuk
Manitoba Sanatorium
Ninette, Man.

або:

Mr. W. Wernuk
Roycraft, Alberta.

П-ство Франя і Стефан Южди з Мондеру у 25-ліття свого подружжя крають традиційного "кейка".

Панна Параня Кучера з Кракова, що скінчила колегію з відзначенням. Допис у "Світлі".

НОВА КНИЖКА
Дарунок для юнацтва

В ЮВІЛЕЙНІМ РОЦІ "СВІТЛА"
ОО. ВАСИЛІЯНИ В МОНДЕРІ видали нову ГРАМАТИКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
для школи й самонавчання
Нова книжка має ТРИ ЧАСТИНИ:
ПЕРША ЧАСТИНА — це ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ
ДРУГА ЧАСТИНА — це УКРАЇНСЬКО - АНГЛІЙСЬКИЙ САМОВЧИТЕЛЬ

Self instructor for beginners

ТРЕТЯ ЧАСТИНА — це СЛОВНИК вибраних слів із НАГОЛОСАМИ
Ціла книжка має заголовок

УКРАЇНСЬКА МОВА

Нова граматика видана на дуже ДОБРІМ ПАПЕРІ. Гарно оправлена в наслідуванні скіри книжка з ЗОЛОТИМИ витисками з ПОШТОВОЮ ОПЛАТОЮ коштує $1.75.
Всі ЗАМОВЛЕННЯ посилається на адресу
Basilian Fathers' Press, Mundare, Alberta, Canada.
Для доброго вивчення рідної української мови повинні всі МОЛОДІ УКРАЇНЦІ в Канаді й Злучених Державах Америки НЕГАЙНО ЗАМОВИТИ СОБІ цю найновішу ГРАМАТИКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.
Знаком КУЛЬТУРИ народу є ПЛЕКАННЯ РІДНОЇ МОВИ

Учітеся, брати мої,
Думайте, читайте,
І чужого научайтесь,
Свого не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Іван Й. Новосад, секретар Центра лі Українців Католиків Канади.

Народився у Січ, Манітоба, 28 грудня 1915 р. де його родичі: Йосиф і Розалія досі мешкають на фармі.

Публичну школу скінчив на фармах, вищу в Овкборн та Елфинстон, нормал в Давсон. Учителював через шість літ в околицях Ольга, Келл та Город, беручи живу участь у народнім та суспільнім життю околиць, де учителював. В 1941 році одружився з Маргаретою Варовей, дочкою Стефана і Анни Варовей з Давфин.

Підчас останної війни служив при активній військовій службі майже чотири роки

У липні 1946 року обняв посаду секретаря Централі Українців Католиків Канади та редагування часопису "Будучність Нації" Через останніх шість літ редагує Діточу Сторінку в Будучності Нації під псевдонімом Вуйко Трохим. По більшій части український загал під тим іменем його знає.

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Прикладне весілля. В суботу, 31 травня, в церкві Вознесення Господнього прийняли Тайну Супружества Петро Миськів, син Якима й Теклі Бабич і Парани Гриців, донька Івана й Христі Палцат. В їх намірі відправилася співана Сл. Божа підчас якої так молоді, як і вся рідня молодої, панство Гриців приступили до св. сповіді й св. Причастя. Тайну Вінчання довершив о. Парох М. Дацюк, ЧСВВ. і Преп. о. І. Назарко, ЧСВВ.

Підчас весільного обіду побажання молодим зложили Впр. оо.: І. Назарко, М. Дацюк і С. Курило, що случайно переїздив цю околицю з Едмонтону. Відтак наступило гарне, веселе й прикладне весілля. Із тієї нагоди панство молоді зложили $5.00, а панство Іван Гриців $5.00 на нашу пресу.

Нехай Господь кріпить щастям і здоровлям молодих господарів на многі літа, а родичам дасть багато радости й потіхи зазнати від своїх дітей

ВШАНУВАЛИ іменини Тата. У вівторок. 24 червня, в день Різдва св. Івана Хрестителя, зїхалися несподівано діти до дому свойого Тата, п. Івана Грицева, щоб у день його св. Іменника зложити найсердечніші побажання та відновити дитинну любов, пошану та привязання до своїх дорогих родичів. При цій нагоді зложили також $6.00 на пресу, що розділено по половині на "Світло" й на "Українські Вісти".

Так повинні робити всі діти, що люблять і шанують своїх родичів.

ГРИМСБІ, ОНТ. Вінчання. Пана Юрія Лаби з паночкою Степанією Конопацький, 17 мая 1947, в церкві св. Йосафата о. Одонал звінчав, обоє походять із Гримсбі.

Пан Юрій Лаба працює в А & Р Сторі, в котрому він працював перед війною, а підчас війни записався до Канадійської Армії, де вислужив поверх чотири роки. Був за морем довший час, де його брат зістав забитий. Він щасливо вернувся й одружився з панною Конопацькою, котра таксамо працювала в А & Р Сторі.

Пан Лаба тепер є менеджером в одному з великих склепів А & Р в Оттаві, Онтаріо.

Весілля відбулося в церковній салі Успення Матері Божої, де зійшлося велике число кревних і приятелів.

Молода пара відїхала на пошлюбну подорож до Монтреалю. Пан Теодор Вишновський і Дмитро Лаба зайнялися збіркою на нашу католицьку пресу, що принесла на "Світло" $3.00.

Молодій парі бажаємо щасливого подружнього життя й Божого благословення.

В. М. П.

МОНТРЕАЛ. 35-ліття супружого життя. У неділю 4-го травня родина й знайомі зійшлися до парохіяльної салі, щоб там справити п. Костеві й Євдокії Колянко несподіванку з приводу 35-ліття супружжя.

Підготуванням тієї несподіванки зайнялися добрі дочки п-ва Колянків панночки Ольга й Софія. Коли п-ство Колянки прийшли до салі, то около 150 присутніх гостей привітало їх гучними оплесками. Коли всі засіли до столів, то панночка Софія зложила своїм родичам щирий привіт та подяку за виховання у дусі релігійному та народньому.

Після привіту почалася гостина - бенкет, котрої господарем був п. Ів. Теленько. Він перший зложив ювілятам побажання, а відтак по нім промовляли пп. Д. Литвин, П. Ракубовчук, П. Поремський і о. парох С. Шевчук ЧСВВ. Останні промовляли п-во Колянки висловлюючи подяку за таку красну несподіванку. По цьому на заклик п. Ів. Теленька переведено збірку на катол. пресу з котрої на "Світло" призначено $12.00.

П-во Колянки — це довголітні члени парохії св. Михаїла. Своєю милою вдачею і прикладним життям зєднали вони собі пошану серед загалу. Про це свідчить хочби й це велике число приятелів, що зійшлися на цю несподіванку та ті цінні дарунки, що ними вони обдарували ювілятів

Миж знаємо п-во Волянків з їхньої щирої праці для справи як релігійної так і народньої, тож з нагоди їхнього 35 ліття подружнього життя бажаємо їм, щоб вони жили між нами ще багато щасливих літ.

ПРИВІТ ДЛЯ "СВІТЛА" ВІД ХВОРИХ

Високопреподобний Отче Редакторе!

З приводу десятилітнього ювілею "Світла" засилаємо редакції й адміністрації свої щиросердечні ґратуляції й складаємо побажання як найкращого розвитку. Читаючи "Світло" не одна прикра година приємно проминула нашим хворим. Хай Бог благословить і допоможе на дальше провадити дуже хосенну працю на більшу славу Божу й спасення душ.

Головний Шпиталь у Мондері
С. Гавриїла Сл. Н. П. Д. М.
Настоятелька

Бл. п. Анна Марчишин. Допис у "Світлі".

Бл. п. Катерина Якимець з Ню-Йорку. Допис у "Світлі".

для наших скитальців. Опісля в парохіяльній салі відбувся вечірок. Виступав п. І. Гузіль із мішаним хором, учениці з мандолінами, Отці з Мондеру й п. С. Сисак із промовами, п-ні Онуфрейчук, голова Жіночого Товариства, з дарунками від зичливих жертводавців, всі з сердечним "многоліттям" для С. Єронімії з нагоди іменин, а Пані зо свіжою кавою й усякою "затичкою," щоб нам уночі не снились цигани та щоб усі ми, разом із Преп. С. Єронімою, могли прожити ще на многі літа. Цей вечірок був доказом, що в Веґревілю є люди, що знають, як то повинно бути в католицькій парохії.

Наша парохія в Веґревілю невелика, але твердо стоїть на доброму місці й робить поступ уперед. Від кількох літ має вже Сестер Служебниць, що ведуть українську школу в парохії, а також Виховний Інститут для дівчат - учениць, що ходять до Веґревил до католицької школи. Парохіяльний хор, за проводом улюбленого диригента, п. І. Гузіля, уладжує концерти по доооколишніх парохіях і пробує зібрати фонд на будову нової церкви, що її вже треба в зростаючій парохії. Хоч парохія небагата, але єдність і жертвенність певно доведуть гарне діло до щасливого кінця. Нехай Бог поблагословить добрий задум!

Вернувшись із цих мандрів додому, я на просьбу редактора "Світла," кинув програму своїх споминів і завваг на папір, а Ви, Дорогі Читачі читайте їх, та й також дещо напишіть, щоб і ми могли довідатися, що діється в Вашій Кольонії.

— **Мандрівник**

о. Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора
ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

Не бійтеся, підемо разом. Від кількох літ два рази в році, на св. Юра й на першу Пречисту ходжу на це святеньке місце, чи сам, чи зо жінкою На другий рік, як Бог дозволить діждати, сюди приїду вже возом із діточками, кóби здорові були. Не дають вони мені спокою, коли то поїдуть на цю "Святу Гору," щоби подивитися на тих монахів, на їхню церкву, на чудесну ікону. Хочуть послухати відправи богослужби, бо чули, що гарніше співають, ніж наші стародавні, сільські дяки. Тепер своїх діточок не міг я зо собою взяти, бо ще дорога невигідна та й для них далека

А можна знати звідкіля Бог пронадить? - спитала спомiж станиславівських прочан чорнява молодиця Олена.

— Ми зо села Дороговиже, під Миколаєвом над Дністром - відповідає провідник Михайло. Два дні йдемо сюди. Вправді невигідна дорога, повна мочарів до самого Стрия. Та коли з нього вийдемо і прийдемо на лисовицький горб, а з нього побачимо це святеньке місце, оживає людина: здається, що злетілаби на крилах до нього, бо тут уже відпочине, всі рани своєї душі загоїть, своє серце, повне смутку і болю отворить, якоїсь таємної сили для своєї душі набере. Й так скріплений на душі, по відбутій молитві й покуті, зо спокоєм у серці вертається у свої рідні сторони, щоб там дальше продовжувати своє тяжке, повне праці й горя, життя. — Цю гору — докінчує Михайло видно здалека, як на долоні. Між лисовицьким горбом, а нею, в долині по правому боці, видніє маленьке містечко Болехів, що його знає ціла далека околиця, як місце, де добувають поживну сіль, біленьку мов сніг. А від містечка на схід, за великими луками — пасовиськами, видніють вузенькі та коротенькі нивки збіднілої української шляхти села Гериня. Вони вжето зміняються, то зникають в долинках між невеличкими горбками, що злегенька чим раз вище підносять ся в напрямі "Ясної Гори."

Що? Деж ця гора? Чому назвали її ясною? — спитав здивований пятьнацятилітній Петрусь. Він уперше прийшов сюди зо своїм дідусем Василем

— От гляди на неї відповів Михайло під цею "Ясною Горою" зараз ми всі стоїмо. Ясніє вона не тими сірими скелями, що на протязі довгих століть повизублювались, або позеленіли від моху, що поріс по них. Ясніє вона тим лісом, що розіслав свою зелену скатерть з весною по північному й полудневому боці. Заясніла й ясніє вона вже від кількох десяток літ Божою ласкою, силою Пречистої Матері нашого Спасителя, Її чудами. Сяйво цеї "святої Гори," цього чудотворного місця повернуло зір сліпим, отворило уста німим, а вуха глухим, здоровля невилічимо хворим, а що найважніше, оживила вона закаменілі мертві людські грішні душі. От чому називається "Ясна Гора." Та ясність її приваблює до себе одних з цікавости, а інших з Божої віри. Тих, що приходять на цю гору з цікавости, Божа ласка порушує, в душі перероджує їх у нову людину, що від цеї хвилі покидає, може й гуляще, розтратнє, грішне життя, а знов у тих, що приходять з віри, скріпляє ту віру ще більше в їхніх душах, щоб і на далі вони мали змогу й силу в рівновазі духа поборювати злидні, чи життєві трудноші.

Але, чи не задовго ми всі так ось тут стоїмо? - спитав молодий Хома. — Краще виходімо на гору, куди наставились. Там усе те побачимо нашими очима, відчуємо в душі. Дуже мила ваша бесідонька, та не менша цікавість уже зродилася в серці.

— Добре говориш чорновусий парубче, — підхопив Денис Заваликут, поважний війт з Дороговижа. — Як ідемо, то ходімо! А ну, провідник уперед!

Михайло Надбережний стиснув долонею свою ціпугу та й повільним кроком рушив стежкою на гору.

С. М.

ІРИНА
ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА
РОЗДІЛ ОДИНАЦЯТИЙ
Після ігрищ

Вони розминулися й пішли дальше.

Авреліян певний, що його тайни не відкрито, поспішив до Доміціяна. Цісаря він застав у ґалерії призначеній до найтайніших послухань. Доміціян був у кращому настрою, як звичайно. Вплив Маврикія завжди його трохи лагодив.

Поодинокі мудрі розпорядки, що нераз переплітали жорстокі й тиранські закони, були наслідком впливу Маврикія. Так думали майже всі Римляни. І тепер після двогодинної розмови з Маврикієм, Доміціян постановив видати закон проти клеветників, а другий лагідний закон в обороні бідняків, що їх немилосердно здирали урядовці.

Надійшов Авреліян.

Після кількох підхлібних фраз, він приступив до справи переслідування християн, а бачучи, що цісар невдоволений з його повільного ведення тієї справи, перейшов до потреби видати процес Іванові.

— Хай мене боги боронять перед тим! Нема нічого нуднішого, як спорити з тими мудрагелями. Недавно завізвав я перед себе тюремного щура Аполлона з Тіяни маючи надію, що прийде до тортур і можна буде забавитися. Але на дармо. Старий так вимовлявся і викручувався, що не можна було йому доказати вини й треба було відложити проголошення засуду.

Але чиж ваша божеськість не боїться того, що цей жидівський чорнокнижник може перетягнути до своєї секти багато людей перебуваючи довго в Римі? Чи не булоб відповідніше з дому сенатора Климента перенести його до строгої вязниці, де він не мігби навертати ні навчати людей?

Тиран захмурився. Авреліян зніяковів

Що я обіцяв свойому синові цього додержу. Деж ворог Августа може бути під безпечною сторожею, як не в домі його найближчих кревних? У цілій державі не маю таких вірних приятелів, як Флявій Климент і його родина.

- - Так справді є... але, о, Божеський!.. в сьогоднішних обставинах навіть найближчі.

— Мовчи! Не дозволю нічого говорити проти Веспазіяна.

Авреліян бачучи, що вимірений стріл бувби дуже не в пору, звернув розмову в бік кажучи, що має надію схопити провідника християн, але не згадував нічо про те, що цей провідник походить з родини Климента.

Ця відомість розпогіднила обличчя цісаря, він задумався і-нагло спитав:

— Чи мабуть Аґріколя не є християнин?

Зручний дворянин з уданим усміхом відловів:

На жаль, ні, божеський імператоре! Але чиж приналежність до християн — це тільки єдиний проступок?

— Так! Багато інших проступків тяжать на гордому консулі Аґріколі. Але сьогодні ще не можна... Тиж преціњ знаєш, який він популярний між народом. Хібаж ти не чув тих шалених окриків на його честь підчас ігрищ, якими вітав його майже ввесь нарід? Вчора з моїх власних вікон я бачив, як Аґріколя переходячи коло форуму стрінув когорту своїх колишніх вояків з Британії. А вони зараз почали його вітати шаленими окликами та одушевленими оплесками й іншими обявами почести. Але на цьому не кінець. По хвилині вояки схопили консуля на руки, піднесли його в гору й несли на своїх руках попід моєю палатою. І що ти скажеш на це?

— Хібаж це можливе. Таж це безлична зухвалість! Як Аґріколя посмів відбирати обяви такої почести, що належиться тільки одному - єдиному божеському володареві світу?!

Тут Авреліян підхлібно поклонився цісареві та з уданим обуренням крикнув:

— Дійсно ці патриції вже за багато собі дозволяють-

Цісар цілком розброєний зичливістю Авреліяна сказав:

— Боги промовляють через тебе!

Авреліян ще нижче поклонився.

- Тому послухай ще чогось. Коли ти второпний і щирий треба тобі також дати доказ довіря і розповісти тобі про те, про яку гірку науку я думаю для тих очайдушних сенаторів. Присунься ближче, коханий консуле, а довідаєшся про все...

Консул з пошаною присунувся до цісаря.

— Тільки вважай, гробова мовчанка — наказав цісар покивуючи пальцем.

— Ні не писну нікому — шепнув Авреліян зворушений великою честю.

І прихилив ухо на звірення тирана.

А ці звірення мусіли бути цікаві й веселі, бо оба сердечно розсміялися і сміялися вже до самого кінця некороткої авдієнції.

Колиж авдієнція закінчилася цісар захоплений второпністю Авреліяна на його просьбу видав приказ, щоб Апостола Івана зараз без ніякої проволоки поставити перед суд.

Авреліян невимовно радів.

А християни глибоко посумніли.

І понеслися в небо подвоєні сердечні молитви.

ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР

для "Світла" з приводу десятиліття зложили:

Редакція й Адміністрація "Українських Вістей," Едмонтон	$25.00,
Провінціяльний Заряд Сестер Служебниць в Анкастер (С. Провінц. Єлисавета)	10.00,
Загальний Шпиталь у Мондері (С. Настоят. Гавриїла)	10.00,
Петро Саламаха, Ст. Мальо	1.00

Всім Жертводавцям щире "Спаси - Біг"

Редакція "Світла."

З далека і зблизька

НЮ ЙОРК — Похорон. Дня 21 червня ц. р. по довшій недузі, упокоїлася в Бозі одна з найкращих членкинь церкви Св. Юрія в Ню-Йорку, як також Ревнителька Братства Найсвятішого Серця Христового і Пречистої Діви Марії (Апостольства Молитви), **Катерина Якимець.** Покійна була родом з Підгаєць (Зах. Україна). Прожила 68 літ. Оставила в смутку мужа Михаїла, сина Василя і дві замужні дочки Анну Сеньків та Юлію Сміт. Одна дочка вже покійна Марія бувши замужна Лущ. Крім цього Покійна полишила шість внуків: Катерину, Анну, Михаїла, Павла й Миколу, що вчиться в школі ОО. Василіян в Канаді. Замітне те, що Покійна була заступницею Провідника Апост. Молитви через довгі роки аж до своеї смерти. Була дуже активна, своїм примірним життям придбала около 40 членкинь до Апост. Молитви, що його ціллю було попри свої релігійні обовязки, помагати Церкві і школі, яку провадять СС. Василіянки. Апост. Молитви попри свої добровільні латки, улаштовувало вечері, бенкети на згадану ціль. Годиться згадати, що небракло інших прийнять на честь високих достойників церковних і інших. Покійна не жалувала часу й труду та радо служила хоч часто занепадала на здоровлі. Ню-Йорська парохія, як і Апост. Молитви відчуває велику втрату в особі Покійної Катерини Якимець. Похорон відбувся дня 25 червня при значнім числі народа. Похоронні обряди відправив Впр. о. Ігумен М. Марків ЧСВВ., о. Петро Гевко й о. Порфір Сивак ЧСВВ. О. Марків мали прощальну проповідь про життя Покійної і значення Апост. Молитви при церкві. Тлінні останки поховано на цвинтарі Кальварія, на вічний спочинок і вічную память. Земля Вашінґтона нехай буде їй пером. — Петро Гринишин.

БОРЩІВ-ГЕЙТ, АЛТА. — 25-ліття подружнього життя панства Михайла й Анни Грабець. В неділю 1 червня діти й приятелі панства Грабців уладили їм милу несподіванку з приводу 25-ліття їх подружнього життя. Господарем свята був п. Ю. Мищій. А щирі промови навіяні справжньою анчливістю виголосили п. В. Шиба, п. Й. Кубина й п. М. Пожарнюк. Всі підносили великі заслуги Ювілята при будові народнього Дому та організації парохії Борщів. Ювілят був містоголовою церковного комітету в найтяжчих часах і багато натрудився для добра парохії. Панство Грабці щиро подякували й прирекли свою дальшу працю. При цій нагоді зібрано на пресу $10.36 з того на "Світло" $5.00. Панству Ювілятам бажаємо доброго здоровля, успіхів і золотого весілля. — Редакція.

СИФТОН, МАН. Свята Місія. У днях від 22-29 червня відбулася в нашій парохії св. Місія під проводом о. Марка Дирди ЧСВВ., що недавно приїхав зо скитальщини. Наш ревний парох о. М. Оленчук підготовив нас належно на велике свято св. Місії. Тому хоч через увесь тиждень майже без перерви лляв дощ, нас не відстрашив від св. Місії. О. Місіонар говорив денно по дві науки, а крім цього одну для дітей. На кожній науці було повно людей. Що люди були дійсно зацікавлені св. Місією про це свідчить такий випадок: На ранню науку приїхала возом одна родина, бо автом не могла переїхати жахливого болота. Підчас проповіді один післанець звідомив цього господаря, що його корови топляться. Господар скоренько вернувся додому, вирятував свій дорібок, а ввечері знову з цілою родиною був на науці. Підчас св. Місії до св. Тайн приступило 630 людей, 150 молоді крім шкільної дітвори. Молодь прирікла о. Місіонареві, що оснує в себе католицьку організацію і в тій цілі вже приїжджав з Централі окремий інструктор. Гарну роботу в парохії роблять ревні Сестри Служебниці.

Глибокі і зворушливі науки о. Місіонаря западуть незатертим спомином у наші душі. Тому щиро дякуємо о. Місіонареві за їх великі труди і бажаємо їм тривалих успіхів у їх апостольській праці. А також щиро дякуємо нашому о. пароховi М. Оленчукові за те, що нам урядили такий душевний бенкет. — Парохіянин.

МОНДЕР. І я був у Мондері на празнику! Небагато є таких Українців в Алберті, що не знали б про містечко Мондер. Всі знають Мондер. Бо це наш український, католицький центр, звідки йде сильна струя знання, просвіти. Там виховалось понад 50 священиків, звідтам вийшов наш Єпископ, там видають часопис "Світло," Календар Укр. Родини, там друкують різні освітні листки. Мондер щороку є свідком великих мас народу. Бо в Мондері відбуваються величаві конгреси, празники. Там є гарна грота, що її збудував піонір Впр. о. П. Боднар, ЧСВВ., в Мондері є місійна школа ОО. Василіян, там монастирі, наш укр. кат. шпиталь та сиротинець СС. Служебниць. Хто був принайміні один раз у Мондері, той напевно бажав би бути там частіше.

І я люблю піти до Мондеру. Цього року вже в навечерія св. Апостолів Петра й Павла я прибув, щоб не опустити нічого з торжеств та набоженств, що там завжди відбуваються.

Ввечері перед самим празником св. Апостолів, Отці й Брати гарно відспівали всеночне. Такого співу псальмів не чув я в ніякій церкві в Канаді. Цілий Божий храм був прикрашений у квіти й пальми. По всеночнім була проповідь про вартість доброї сповіді, що її виголосив Впр. о. М. Гнесько, ЧСВВ. Відтак церква відспівала благальним голосом суплікацію. Всі співали, а я плакав, коли спогадав, як нам Українцям треба багато ласк від Бога.

Роздали всім свічки й помало з церкви пішла процесія до гроти, де відправилася Хрестна Дорога. Голосники (мікрофони) розносили тихі й милозвучні голоси далеко. Горіючі свічки в руках кожного були символом віри в Бога, а освічений хрест на високій горі був образом хреста на Голгофті. Враження з цього вечора незатерті.

Вранці Впр. Отці зачали правити Сл. Божі від 6-ої години. На кожній Сл. Божій було повно людей до сповіді й до св. Причастя. Нарід прибув з цілої Алберти, бо таких празників не бачить ніколи ніяка церква в цілій провінції.

В годині 9-ій відправлено примарію, на якій дітвора гарно співала, проповідь про віру виголосив Впр. о. Ігумен Каменецький, ЧСВВ з Едмонтону. Вже зрана церква була повна по береги.

Нагло наступила страшна чорна хмара. Якраз тоді мав ввійти Владика до церкви, щоб відправити за нарід Безкровну Жертву. Але не тільки хмарч, але навіть і дрібний дощ не здержав людей. Зїжджалися люди зо всіх сторін. Були представники з Манітоби, зо Саскачевану, були з цілої Алберти. Були наші, були й чужі. Поприїжджали з уряду з Едмонтону, були професори університету. Нікого не настрашила хмара.

Ввійшов Владика Преосв. Кир Ніль із предстоящими і з дияконами та служачими до церкви. Зачалась архиерейська Сл. Божа. Сотня, як не більше шкільної дітвори, відповідали милим співом на прошення священиків, самого Архиерея. А нарід молився, сповідався, каявся за гріхи свої й цілого світу та благав кращої долі для своїх братів на рідних землях.

По св. Єван. Впр. о. Ігумен Шевчук щиро привітав усіх гостей та побажав їм, щоб щороку приїздили на празник до Мондеру. По Сл. Божій Преосв. Ніль з жезлом і хрестом у руках відозвалися до людей. Говорили щиро, по батьківськи. Завзивали всіх до витривання в добрім, як св. Апостоли витривали. Нарід піднесений на дусі був готовий віддати життя за св. віру. То була зворушлива хвиля для кожного.

По Сл. Божій відспівали многолітствія Св. Отцеві, Архиереям, Отцям та Гостям. Відтак відправилось водосвяття, посвячення памяток відпустових.

На площі "Україна Парк" було приміщення для тисяч народу. Там мондерські жінки зготовили були гарний обід. Позасідали свої, позасідали й гості. Були тут і скитальці, що рік тому знаходились у тіні смерти.

По обіді під проводом СС. Служебниць дітвора дала прекрасний концерт. Вручили Архиереєві квіти. А діти, всі в строях, виконали свої точки по майстерськи.

Відтак веґревільська ґрупа з католицького Народнього Дому під проводом п. І. Гузія, дала гарний концерт. Хор співав чудово. Ввесь дохід із того виступу був на нашу катол. церкву в Веґревилю. Гарна це ціль.

Повільно прийшов і вечір. Молодь лишилась на забаву, а ми, старші, поїхали до дому. Але духом ми були довго в Мондері. Ми молилися, ми тішилися разом із Отцями й Сестрами. Жаль нам було прощатися, але маємо надію, що на другий празник знову поїдемо до Мондеру. Дай Боже, дочекати й побачитись у Мондері. Учасник.

БОРЩІВ, АЛТА. Свята Місія й архиерейське посвячення церкви. В перших днях липня велика кольонія Борщів пережила незабутні хвилі. Від 29 червня до 6 липня в нашій парохії відбулася св. Місія під проводом знаного Місіонаря о. Маріяна Горішного ЧСВВ. О. Місіонар говорив щодня дві науки, а крім цього сказав кілька наук для дітвори. Рано на Сл. Божій молодь під проводом о. Місіонаря співала церковні пісні. Вечері був молебень, а після нього велика місійна наука. Передівсім на вечірніх науках наша простора церква була вщерть повна, бо на місію приходили й люди зо сусідніх парохій. До св. Тайн приступило майже 400 парохіян, крім шкільних дітей. В кінцевих науках о. Місіонар посвятив нашу парохію Пресолодкому Серцю Христовому та Непорочному Серцю Пречистої Діви. В суботу ввечері 5 липня відбувся величавий похід з місійним хрестом, проповідь і роздача місійних памяток.

Вкінці прийшла довгоочікувана неділя. Погода була прекрасна. Вже ранком побачили всі гостей з Едмонтону, Ту Гилс, Киева, Веґревил, Голден і т. п. В год. 9-ій уложився похід священиків, асистів і діточок прибраних на біло та вийшов до тріюмфальної брами. По якімось часі залопотіли хоровки на бициклях, що супроводили гарне авто професора В. Огродніка, що виїхав по Владику. З авта вийшов Преосв. Кир Ніль. Його хлібом і сіллю привітав містопредсідник Юрій Мищій від парохії, а від учительства учителька Леся Павлій. При другій брамі Владику привітав наш о. Парох. Тимчасом ціле подвіря зароїлося від авт. Так багато людей Борщів ще не бачив. Зачалося архиерейське посвячення нашої нової і щойно помальованої церкви. Майже ніхто з нас ще не бачив цього гарного обряду. Владика змиває престіл вином, рожаною водою і звичайною довою, мiропомазує цілу церкву, посвячує її зверха, уміщує св. мощі на престолі аж щойно тоді зачинається Архиерейська Служба Божа. Предстоящим був Впр. о. Протоігумен В. Бараник ЧСВВ — наш колишній парох, що багато причинився до будови нашої церкви, а дияконував ще дзвінким голосом о. Д. Попович ЧСВВ. Співав наш парохіяльний хор під проводом п. С. Рурки. Після евангелія наш о. Парох привітав коротко Владику і всіх гостей а о. Місіонар Горішний виголосив останню місійну науку уділяючи всім папського благословення. При кінці Служби Божої промовив прегарно Преосв. Ніль пояснюючи величавий обряд посвячення церкви.

Після богослуження в новопомальованій галі відбувся святочний обід, а по обіді короткий концерт у честь Преосв. Ніля з приводу 25 ліття їхнього вступлення до Чина св. Василія Вел. Гарне вступне слово виголосив голова УКЮ Гриць Мищій, гарно деклямувала мала Йосифа Павлій вручаючи Преосвященному китицю квітів, хор відспівав удатно кілька пісень, діти виконали руханкову вправу, дуже добре деклямувала членка УКЮ Марія Куца, а при кінці наш о. Парох зложив Владиці щирі побажання. Преосв. Ніль глибоко зворушені відповіли гарною промовою говорячи про те, як то Вони перед 25 літами ставляли разом з нашим о. Парохом перші кроки в монашому житті у Крехові. Відтак Преосвященний відїхали на Архиерейські відвідини до Кракова а ми лишилися на другу частину концерту. По перерві членки УКЮ Оля Огроднік і М. Куца відспівали дует, а після цього на сцену вийшов Достойний Гість п. І Боцюрків — голова провінц. БУК-а з Едмонтону й виголосив змістову промову про завдання БУК-а. З черги на сцену вийшла голова провінц. заряду Ліги Укр. Катол. Жінок, п. Анна Прийма і з питомою

собі вимовністю виголосила гарну промову про потребу організації ЛУКЖ. Вкінці п. Осип Прийма — секретар провінц. БУК-а виголосив прекрасну промову про болячки й недомагання наших католицьких організацій. Тією промовою п. Прийма дійсно захопив слухачів. Не диво, що у відповідь на це наш о. Парох в нашому імені прирік промовцям, що БУК у Борщеві оживе, а Ліга Укр. Катол. Жінок оснується.

Ще до пізного вечера ми осталися в галі, бо ввечері влаштували ми прощання нашому дорогому артистові п. В. Липинському, що так гарно помалював нашу церкву. Промовляв наш о. Парох, о. Місіонар, С. Рурка, І. Куцій, Ю. Мищій і б. ін. Від парохії зложили артистові гарний дарунок, а на скитальців п. Мих. Грабець зібрав $16.00. При кінці зворушений до глибини п. Липинський виголосив свою гарну промову. Вже був пізний вечір, коли ми розійшлися до домів переживши такий незабутній день. Тому на цьому місці щераз сердечно дякуємо Преосв. Кир Нілеві за їх труд, всім Впр. Отцям і Братям з Мондеру, передівсім доброму Бр. Вартоломееві Щербі ЧСВВ, що нам завжди помагає, всім Достойним промовцям з Едмонтону, всім Гостям, п. Липинському, зарядові нашого церковного комітету й Народнього Дому, паням з Нар. Дому, хорові, Укр. Катол. Юнацтву, Сестрицтву і всім учасникам та прихильникам. Зокрема щиро дякуємо нашому трудящому о. Пароxові. Нехай усім Господь щедро заплатить. Нехай усе вийде на більшу Божу славу і на добро нашої парохії. — Юрій Мищій.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Архиерейські відвідини Преосв. Кир Ніля. Понеділок, 7 липня, заповідався на ясний та парний день. До церкви в Плейн Лейк вже раненько спішили люди з близька й здалека, бо того дня мали ми вітати в своїй парохії нашого Князя й Владику, Преосв. Кир Ніля Саварина.

Перед 10 год. вийшла процесія до гарно прибраної брами, щоб тут привітати Їх Ексцеленцію. Вкінці надіхало авто з Преосвященним супроводжене гарно удекорованими роверами. До церкви провадили процесію, де дорогу нашому Владиці маленькі діточки стелили живими квітами. При дверях церковних привітав містоголова парохіяльний, п. Й. Якимишин, після українського звичаю, хлібом-сіллю, а о. парох М. Дацюк, ЧСВВ. передав Преосвященому ключі церкви на знак підданства.

Почалася Архиерейська Сл. Божа. Асистували Преосвященному Впр. о. Протоігумен В. Бараник, ЧСВВ., а дияконували Преп. о. І Назарко, ЧСВВ і бр. Корнилій Пасічний. Службу Божу співав прекрасно зорганізований хор із Борщева під умілим проводом п. Ст. Рурки. По евангелії о. Парох привітав Преосвященого та вказав вірним на користи таких Архиейських відвідин. По Службі Божій самі Преосвящені виголосили змістовну проповідь про конечність віри в житті чоловіка. І хоч зачерез велику духоту піт каплями спливав з чола дорогого Архиерея, то вони не зважали на це, але передавали нам слова життя, а вірні ловили їх як найдорожчі перли. Потім мали Преосв. Ніль ще й осібну коротеньку науку до самих дітей та роздали їм усім памятки.

По Службі Божій був ще спільний обід приготований нашими парохіянками, підчас якого ще раз зложив подяку Преосвященому за відвідини о. Парох і місцевий дяк п. В. Залещук. А вкінці промовили ще раз Дорогий наш Владика заохочуючи всіх нас до дальшої спільної та зорганізованої в братствах праці при нашій парохії.

Зараз по обіді, хоч перемучені, вже таким парним днем, Преосвящені відїхали до другої парохії, щоб і там подати слова потіхи та заохоти своїм вірним. А люди ще довго затримувалися на церковній площі переповідаючи враження та висказуючи свою радість з приводу Архиерейських відвідин Преосв. Кир Ніля. Присутній

ЕДМОНТОН, АЛТА. Бл. п. Анна Євдокія Марчишин. В середу, дня 25 червня, відойшла з-поміж українського громадянства в Едмонтоні бл. п. Анна Євдокія Марчишин, полишаючи свойого мужа Василя, щиро відомого українського склепаря в Едмонтоні, одного сина, Нестора й дві дочці, Лесю і Славку. Покійна також полишила своїх родичів, Григорія й Катерину Глинків, трьох братів, посла Антона Глинку, др. Ізидора Глинку й Касіяна Глинку з Виннiпеґу, а також чотири сестрі, пані Софію Литвин в Едмонтоні, пані Степанію Лопушинський у Васетно, Алта, пані Іванну Бер і пані Глікерію Вилсон в Едмонтоні.

Покійна родилася 46 літ тому в селі Денисові, повіт Тернопіль, і малою дівчиною зо своїми родичами прибула до Канади в 1910 році. Вона вийшла заміж за п. Василя Марчишиного в Едмонтоні й тут прожила 26 літ. Минулого року панство Марчишини обходили 25 літній ювілей свойого подружнього життя.

Пані Марчишин була широко знана нашому загалові в Алберті, бо вона завжди інтересувалася українськими справами й брала живу участь у жіночих організаціях. Вона також була членкинею Взаїмної Помочі поверх двацять літ. Український загал знав паню Марчишин, як одну зо щирих і дуже симпатичних жінок. Своєю добросердечною вдачею вона здобула собі широке знайомство та багато близьких приятелів.

В пятницю, дня 27 червня, в 8 годині ввечері, Всеч. о. В. Каменецький, ЧСВВ й о. С. Курило, ЧСВВ, відправили панахиду в каплиці похоронного заведення Парк Меморіял. Велике число людей, що завжди знали пані Марчишин, віддали їй пошану своїм прибуттям. Також майже вся близька й дальша родина була присутня. Було багато квітів і вінків із картками, на яких виднiли Служби Б. від людей з багатьох частин Канади.

В суботу, дня 28 червня, в 10 год. вранці, відправлено Сл. Божу в новій укр. греко - католицькій церкві, куди прибуло біля пятьсот людей в останнє попрощати покійну. Отець Каменецький і о. Курило відправили Сл. Божу, при участи хору, а о. Каменецький, який добре знав покійну й часто відвідував її в шпиталі, в своїх прощальних словах сказав, що дуже прикро є в остання прощати таку людину, але кожна людина знає, що наше життя на землі є переходове і всіх нас життя є в руках Всевишнього.

На цвинтарі ще прощав покійну о. Курило, брат Антін Глинка - посол, інж., В. Коссар та п. Ониськів.

НОРТЕРН ВЕЛІЙ, АЛТА. 8 липня в нас відбувся сумний похоронний обряд бл. п. В. Монети. Покійний прибув до Канади 1910 року й осів в Нортерн Велій. Був дуже добрий сусід, радо другим помагав у потребі. Крім цього був практикуючий католик і всім давав гарний приклад католицької віри і католицького життя. Прожив 58 літ. Помер трагічно. Знайомі й сусіди щиро жалували за ним і в великому числі зібралися на його похорон. Похорон відправив і гарну проповідь виголосив о. Методій Ханас ЧСВВ. Покійний полишив осиротілу жінку й четверо дітей. Підчас обіду відбулася збірка, що принесла $65.80 з того $60.00 призначено на скитальців. Зложили по **$10.00:** Анна Євчин, Петро Козіцький, по **$1.50:** Микита Палінка, по **$1.00:** Іван Ружицький, Магда Козіцька, Стах Йонпк, Павло Монета, Анна Ластівка, Анна Палінка, Гриць Стецько, Михалина Стецько, Каспер Зарівний, Петро Зарівний, Антін, Задуляк, Павло Гошньовський, Петро Козіцький, Анна Зарівна, Михайло Зарівний, Ґресько Хома, Петро Якимець, Петро Гнибіда, Микола Кузик, Василь Трафяк, Олекса Зарівний і жінка, Йосиф Кузик, Франц Монета й Михаліна Монета. Прочі зложили дрібними. В імені скитальців усім щиро дякуємо: — Свій.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. Срібний Ювілей. День 10 мая 1947. був радісним і торжественним днем в житті п-ва Миколи і Марії Франко. Того дня членкині з парохії св. Михаїла вечером ввійшли несподівано до хати п. Франків і заспівали Ювілятам "многая літа". Що за радісна хвиля це була, коли дружка п-ні Завальніцька причепила квіти до боку, а членкині співали вінкоплетини. Гостину відкрито молитвою. Господинею вечірка була п-ні Бородай — Предсідателька. В імени всіх здоровила вона Ювілятів сердечними словами, пояснила ціль зібрання, зазначила заслуги панства Франків і вручила їм гарний дарунок від всіх присутніх. По смачній перекусці п-во Ювіляти зворушені до сліз щиро подякували від себе за дарунок й за гарний вечірок. Перед кінцем забави на заклик п-ні Валентюк відбулася збірка, що принесла $23.00 з чого 15 на сиротинець в Анкестер, Онт, а $8. на рідну пресу "Світло". Жертвували по **$1.00:** П. і Д. Франко, Т. Валентюк, Т. Йосипчук, А. Завальницька, А. Марич, М. Кріса, О. Бокалюк, А. Мартинюк і А. Бородай. По. **50ц.:** М. Серфанюк, А. Мамалиґа, М. Бойчук, М. Ярема, К. Свизінська, П. Колибаба, Д. Станько і К. Плавуцька.

Щира подяка жертводавцям, а панству Франкам дай Боже, прожити між нами многі й благі літа. — Присутня.

КРАКІВ, АЛТА. Скінчила Колегію з відзначенням. Панна Параня Кучера походить родом із Кракова, де її батьки Григорій і Марія Кучери належать до нашої греко - католицької парохії. Нижчу школу скінчила вона в Гювен, а вищу школу в Лемонті, Алта.

Вже у перших роках шкільного життя панна Кучера показала великі здібнощі до науки. Крім цього Бог обдарував її великою слухняністю, пильністю та милою й товариською вдачею. За ці гарні прикмети всі любили її. Коли Параня заявила охоту піти до Колеґії на дальші студії, родичі радо позволили їй, бо знали добре, що вона не змарнує грошей, що принесе їм честь.

Пішла вона до Едмонтону до Колеґії. Зачала брати курс секретарки. Та вже відразу її професори завважили, що Параня робить надзвичайний поступ у науці. Під кінець курсу Параня одержала велике відзначення в секретарстві та в інших пред[illegible]

Сьогодні Параня Кучера має заледви 19 літ, а вже має запевнену посаду. Вона працює як секретарка в лічниці в Лемонті.

Честь тобі й признання, Параню за те, що ти покінчила свої студії з великим відзначенням, що ти принесла для нас Українців велику славу! Бо ти своїми талантами перевисшила сотки студентів. А ще більше признання тобі за те, що ти стало приходиш до нашої греко-католицької церкви, що належиш до нашого Укр. Катол. Юнацтва, що не цураєшся своїх людей і своєї рідної мови. З Богом вперед під покровом Марії! Ми, знайомі, бажаємо тобі великих успіхів у дальшому житті.

Рівнож належить дати признання родичам Парані Кучери за це, що вони так гарно виховали свою донечку. Нехай вона далі росте в мудрості й буде мила Богові й людям. Знайомий

ҐРИМСБІ ОНТ. Несподіванка для п-ва Ділаїв. П. Микита й Анастасія Ділай прибули з Монтреалю до Ґримсбі 3 мая ц. р. разом із родиною й купили собі гарну овочеву фарму близько містечка Ґримсбі. На їх прийняття до нашої парохії й громади прибули ОО. Василіяни, що обслуговують нашу парохію.

Пані Іванна Склярик зайнялася цим прийняттям, а решту пань помогли й приготовили гарну перекуску.

Господарем цього вечірка був Василь Палмар, що від себе їм побажав доброго здоровля й щастя в Ґримсбі, а далі промовляли: Впр. о. Ігумен Й. Тимочко, ЧСВВ. Парох з Ґримсбі й їх бувший Парох з Монтреалю, коротkими словами їх привітав у нашій околиці.

Таксамо говорив Професор о. В. Ваврик ЧСВВ., о. Н. Шумський, а п. Теодор Вишновський говорив від церковного заряду. Пізніше промовляла ще пані Іванна Склярик і вручила дарунок від присутніх.

Прикінці говорив пан і пані Ділай. Усім щиро дякували за так гарну несподіванку й приобіцяли бути надалі як й поперед добрими й щирими парохіянами. Присутні їм заспівали "многая літа," а на часопис "Світло" зложили $2.00.

НОВИНКИ

— **Британський парлямент** і палата лордів ухвалили недавно закон, який признає повну незалежність Індійцям після двісталітнього панування Англії над Індією. Король Юрій VI підписав цей закон про незалежність і 18 липня цей закон став правосильний. Цього дня в палаті лордів відбулося проголошення незалежности Індії. Ціла церемонія відбувалася по давньому звичаєві. На салю увійшла група "людей з народу," а королівські комишнери перечитали королівську грамоту. Найважніші слова: "Король так хоче" сказано в стариннім норманськім мові. Індія дістає свободу з днем 15 серпня ц. р. Цей акт створив дві тимчасові домінії: Гіндустан і Пакістан.

— **Престолонаслідниця Єлисавета** заручилася з грецьким королевичем Пилипом, який зрікся грецького горожанства, став британським громадянином і прибрав прізвище Мавнтбеттен. Він виховувався в Анґлії і в минулій війні служив у британській флоті як лефтенент. Заручини відбулися в Бакінгемській палаті. Британський уряд дав свою згоду на заручини й вінчання престолонаслідниці з князем Пилипом. Канадійський уряд одобрив заручини. Королівське вінчання відбудеться мабуть в осені.

— **Канадійський уряд** допустить до Канади 10.000 скитальців ще цього року замість 5.000, як було перше рішено— так сказав, міністер відбудови Гав у парляменті. Міністер сказав, що ці скитальці будуть додатком до тих, що їх уже допущено до Канади, як свояків канадійських громадян. Скитальці прийдуть великими ґрупами до праці в індустрії та до інших зайнять.

— **Президент Трумен** звернувся до Конґресу з гарячим закликом рятувати скитальців. Секретар стану Маршал зявився особисто на сесії Конґресу й просив конгресівців, щоб вони ще перед закінченням сесії ухвалили законпроект Страттона про допущення до Америки 400 тисяч скитальців у найближчих чотирох роках, або бодай 100 тисяч цього року. Маршал заявив, що спровадження скитальців до Америки усунулоб одну з причин непорозуміння зо Совітми.

— **Парижська конференція** 16 держав для виготовлення пляну відбудови Європи при американській допомозі проходить з небувалим успіхом, бо в конференції не бере участи Росія ні її сателіти й тому ніхто не утруднює нарад. Наради проходять у повній згоді. В нарадах беруть участь: Британія, Франція, Швеція, Норвеґія, Голяндія, Бельґія, Італія, Швайцарія, Португалія, Туреччина, Греція, Ірляндія і Люксембурґ. Росія не бере участи в конференції, а ще й остерегла всіх учасників конференції про наслідки цеї конференції. Таким чином Росія дала доказ, що вона не бажає співпраці, ні не бажає відбудови Європи. Гієнам завжди добре на руїнах і серед трупів.

— **У Греції** розгорілася справжня війна. Комуністи-партизани, що дістають поміч з Югославії й Альбанії, намагаються захопити Яніну - столицю провінції Епір. У тій цілі комуністи згромадили вісім баталонів партизан, а цього два чужинецькі баталіони. Грецька армія з літаків розбила комуністів. Коло 300 комуністів убито, а прочі відступають. В цьому бою вжито майже 5 тисяч реґулярного війська.

— **В Еспанії** відбулося всенародне голосування, в якому 80 процент виборців затвердили Ґенерала Франка головою Еспанії та затвердили спосіб вибору короля або реґента на місце Франка. Комуністам було заборонено вести передвиборчу агітацію.

— **Між Голяндією й Індонезією** вже від довшого часу було гостре напруження, бо Індонезці хочуть повної незалежности, а Голяндці не хочуть випустити з рук багатих кольоній. Кількамісячні переговори не довели ні до чого. Тоді Голяндці нагло заатакували Індонезців на кількох фронтах. У столиці Індонезії Батавії Голяндці зайняли урядові будинки й арештували премієра. Так зачалася пацифікація.

— **Протибільшовицький маніфест** видала у Вашинґтоні група хлопських провідників. У проводі цього руху стоять: мадярський премієр Надь, хорватський провідник Мачек, сербський провідник Гаврілович, болгарський Дімітров і румунський. У спільному маніфесті кажеться, що провідники хлопських партій борються проти комунізму й не спічнуть, аж освободять свої краї від більшовицької навали подібно як звільнили їх від націстівського ярма.

В Німеччині славна УНРРА відмовила дальшої допомоги ансамблеві українських артистів під проводом В. Блавацького та наказала їм опустити табор в Авгсбурзі. Артисти вийшли в чисте поле й отаборилися під шатрами. Українці в Німеччині до краю обурені почали між собою збірку на допомогу бездомним артистам. Яку гарну релігійну й національну роботу зробивби цей заслужений театр, коли його вдалосяб стягнути до Канади. Варта, щоб компетентні чинники призадумались над цим.

— **Проти Української Повстанчої Армії** злучилися три держави: Совіти, Польща й Чехословаччина. Поляки кинули три дивізії війська. Скільки війська посилають більшовики— невідомо. В полудневo - східній частині Польщі розгорілася справжня війна. УПА за минулий рік знищила так багато сіл, що 141.000 Поляків остались без даху над головою.

— **В Словенії** почалося гостре переслідування релігії. Комуністи зачали гостру акцію проти Церкви, заказали всякі процесії, розвязали всі катол. організації, чотири духовні семінарії перемінили на бараки для вояків, увязнили й замордували десятки священиків. Так виглядає голосна "свобода культу."

— **Любомиру Богачевську**— провідницю українських націоналістів, що кермувала військовим зеднанням УПА, польський військовий трибунал засудив на смерть.

Богослуження

СЕРПЕНЬ

3. Борщів
Іннисфрі Ч. Хреста — початок місії
Лесюр
Ст. Майкел — св. Николая
Веґревил

6. **Преоб. ГНІХ н. ст.**
Новий Київ
Чипмен

10. Лойдмінстер
Краків
Іннисфрі Ч. Хреста — закінчення місії
Рос Крік

15. **Успення М. Б. н. ст.**
Гілярд місто (празник)

17. Плейн Лейк
Ворвик
Борщів
Делф
Восток св. Михаїла

19. **Преоб. ГНІХ. ст. ст.**
Іннисфрі М. Божої
Спас коло Мондеру (празник)

24. Гілярд св. Івана Хр.
Новий Київ
Чипмен
Ренфурлі

31. Лавой
Лемонт
Веґревил
Менвил

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1) о. Михайло Городиський пошукує свойого парохіянина Михайла Монастирського з Підмонастирка коло Підбужа, пов. Дрогобич, що за Польщі виїхав до Канади.

2) Ольга Богдан зо Смільна пов. Броди пошукує своїх кревних Емелію Ситар з Малої Пониковиці пов. Броди й панну Губич з Гаїв Дітьковецьких пов. Броди, що за Польщі виїхала до Канади.

3) Антонія й Емелія Кицей дочки Василя пошукують Кицей Антоніну і Юлію з Ропиці Руської, пов. Горлиці (Лемківщина.)

4) Басараба Осип пошукує рідних свояків і односельчан: Басарабів, Ґудзів, Прокіпчуків зо села Худиївці, пов. Борщів — Галичина з часів першої еміграції до Канади.

5) Олекса Баран з Мондеру шукає своеї сестри Євдокії з дому Баран, що тепер перебуває десь у Франції.

6) Максим Шкільник шукає своїх кревняків Михайла Шкільника й Степана Онишко зо села Маковіська пов. Ярослав, що виїхали до Канади 1922 або 1923 р.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВІТЛА"

По 25ц.: Г. Концоград, Чипмен, С. Борщик, Едмонтон, Л. В. Хміляр, Мондер, Н. Лозінський, Сенді Репидс, І. Паранич, Мондер.

По 50ц.: А. Лучка, Легал, І. Кліта, Родеф, А. Вербицька, Вінніпеґ, К. Запісоцька, Гримсбі, О. Федерко, Пелі, К. Царик, Давнінг, П. Сіменович, Н. Київ, Т. Коляр, Тервіл, М. Бойко, Клівленд, І. Лучканич, Ла Корей, А Збурійський, Вірід, М. Каба, Дніпер, В. Ткачук, Барич, А. Гнатів, Форт Виліям, Ф. Гулька, Пасейк, Н.Дж. І. Захарко, Дервент, Дм. Захарко, Дервент, І. Міцьо, Дервент, В. Кіяк, Дервент, І. Песяк, Дервент.

По $1.00: П. А. Скіцко, Брудергайм, О. Е. Пащак, ЧСВВ, Ґлендон, С. Дацюк, Едмонтон, А. Пасека, Іннисфрі, Г. Сенчишин, Кленвиліям, М. Шкварок Форт Виліям, Т. Валентюк, Монтреал, Н. Окон Грейт Нек, П. Оришин Кеннан, М. Коровський, Росел, В. Верпюк, Ройкрафт, Е. Колтко, А. Мандрик, Дітройт, М. Ворончак, Дітройт, К. Самотіє, Дітройт, М. Голий, Дітройт, М. Горбовий, Дітройт, Е. Оланюк, Дітройт, М. Полх, Н. Й. Й. Шпак, Филаделфія, Н. Бурак Кукс Крік, П-ні Беднарська, Вінніпеґ, А. Косіковська, Віндзор, В. Бородай, Бонанзо, П. Дрібненький, Бойл, М. Гамернінг, Вінніпеґ, Ю. Воробець, Саскатун, Т. Грещук, Іннисфрі, Д. Грабець, Гейт, Т. Садовник, Мондер, М. Остапик, Левой, К. Опалінський, Мусідора, М. Бойко, Голден, П. Крижановський, Голден, К. Помірко, Ст. Луїс, Дм. Ушак, Лейк Кармел, Е. Стасюк, Дітройт, К. Лучка, Клівленд, І. Плевак, Сити Айленд, М. Павлович, Шикаго, І Онищук, Шикаго, Т. Піх, Форествил, М. Блідий, Шикаго, о. Н. Баранецький, Стов, о. В. Лотович Джерзі Сити, П-ні Палій, Едмонтон, М. Маруська, Евенсбурґ, І. В. Присько, Росет, І. Зазулів, Пено, М. Бачинський, Транскона, К. Яблецький, Вінніпеґ, В. Гнесько, Монтреал, Т. Лащак, Монтреал, А. Бородай, Монтреал, Т. Волочна, Монтреал, М. В. Савчук, Шіго, М. Попович, Джерсі Сити, В. Шарун, Чипмен, С. Рус, Едмонтон, Брикович, Едмонтон, Т. Березюк, Ллойдмінстер, Ф. Рудій Веленд, Н. Онуч, Монтреал, С. Кріса, Монтреал, Ф. Петришин, Елфрос, М. Хміляр, Мондер, Н. Максимюк, Теріен, С. Вероніка, СПД М. Рим. Е. Якимишин, Краків, Д. Галущак, Вінніпеґ, П. Куча, Клифтон, Н. Струса, Манчестер, Н. Датків, Манчестер, А. Огроднік, Голден, І. Пашулька Дервент, Дм. Пашулька, Дервент, І. Яцула, Дервент, Й. Мельник, В. Фарина, Девзленд, І. Петаш.

По $1.50: І. Лакоцький,

По $2.00: Н. Бакай, Едмонтон, Т. С. Сікора, Калмар, А. Климочко, Ст. Френсис, ОО. Василіяни, Гай Прері, Й. Топольніцький, Гамтрамк, Н. Герник Чесапік Сити, А. Мацейовська, Дітройт, А. Шарамович, Джерзі Сити, К. Конюх, Н. Й. І. Зазуляк, Пено, М. Копер, Кімберлі, Зі забави в Пено. С. Месок, Бруклин, А. Фітза, Шикаго, З несподіванки для П. Яцьків, Скаро, А. Булак, Филаделфія, Г. Хорунжий, Янов, З похорону І. Гевка, З несподіванки для п. Ділаїв, Гримсбі, М. Гриневич, Ембридж. Стеф. Несевич, Ансонія.

По $3.00: З іменин п. І. Грициви, Н. Київ, А. Ланцуш, Филаделфія, А. Малофій, Вінніпеґ, На вінчанню Ю. Лаби, Гримсбі,

По $5.00: П. Кіпибіда, Д. Хамулка, Голден, З весільної забави І. Яника з М. Гавриш, Всеч. о. П. Каменецький, Торонто, о. Ст. Побуцький, Дітройт, На вечірку в 25-ліття Мих. Грабця,

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодинокe число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G, Mundare, Alberta, Canada

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15-го серпня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч. 16.

НОВІ СВЯЩЕНИКИ - ВАСИЛІЯНИ

Дня 2 серпня ц. р. у церкві Успення Матері Божої в Ґримсбі, Онт Ексцеленція Преосв. Кир Василій висвятили шістьох дияконів з Чина св. Василія В. на священиків. Новосвячені священики називаются: о. Сотер Степан Підскальний родом із Етелберт, о. Віталій Василь Підскальний — рідний брат о. Сотера, о. Іляріон Григорій Адамс з Вузлей, Саск, о. Нікон Микола Свірський родом із Зах. України, о. Патрикій Петро Пащак родом із Винніпеґу - брат о. Епіфанія Пащака ЧСВВ — пароха в Ґлендоні й о. Йосафат Шкварок — родом з Едмонтону, син адвоката Юрія. В неділю 10 серпня всі новосвячені Отці відправлять свої перші Служби Божі. О. Й. Шкварок відправить першу Службу Божу в Едмонтоні, о. Н. Свірський в Ст. Кетерінс, о. П. Пащак у Винніпеґу, Отці Підскальні в Етелґерт, а о. Адамс у Кендіяк, Саск. Довші життеписи й знимки неопресвитерів подамо в наступному числі "Світла." Тепер тільки висказуємо свої почування радости з цього приводу, що нам прибуває шістьох молодих, ідейних та охочих до праці робітників у винограднику Христа, а нововисвяченим Отцям бажаемо багато Божої ласки, сили й запалу в святій священичій праці.

Перед двома місяцями в Прудентополі в Бразилії рівнож трьох Василіянських дияконів одержали священичі свячення. Це були перші свячення наших священиків у Бразилії. Імена нововисвячених такі: отець Василь Володимир Зінько, о. Борис Й. Коцій, о. Маріян М. Стружак. Хай Бог благословить своїх ереїв усім добром.

Св. Отець про Марійський Конгрес

Святіший Отець Папа Пій XII у листі до Кардинала Мек Гвигена, свойого Леґата на Марійський Конґрес в Оттаві, висказав почування своеї великої радости з успіхів цього Конґресу. Папа висловив надію, що Конґрес матиме вплив на релігійне й моральне життя, а сам спомин на нього буде заохочувати вірних до позитивної праці в Марійському дусі.

Катехізація дітей у Канаді

Підчас вакацій у цілій Канаді відбувається катехизація дітей і рідна школа. Підчас цеї катехизації діти вчаться правд св. віри, молитов, приготовляються до Сповіді й св. Причастя, бо не мають змоги навчитися цього в школі. В рідній школі діти вчаться української мови, писання, укр. історії і пісні. Цю рідну школу провадять о. Парохи, Сестри Служебниці та вишколені до цього світські катехитки жертвуючи свій заслужений відпочинок і свою працю. В багатьох парохіях катехизація вже закінчилася з гарним успіхом. Родичі розуміючи виховне значення катехизації посилали своїх дітей, а діти багато навчилися. Честь таким родичам! Але на жаль, е такі нібито католицькі родичі, які не подбали про це і їх діти стратили цілі вакації на забавах. Діти — це не тільки власність родичів, але це застав Божого довіря до родичів. І колись Бог зажадає звіту від родичів за виховання дітей. Тому католицькі родичі повинні використати ще останні тижні вакацій і післати своїх дітей на катехизацію і до рідної школи. Цього домагається добро дитини, майбутнє добро громади й українського народу! Цього хоче Бог!

Короткі вісті

При одній нагоді Свят. Отець сказав, що е підстави побоюватися за дальшу долю світа, бо конференція в Парижі не вдалася. — у Словаччині урядова преса щораз острiше виступає проти Єпископів, священиків і католиків. Обеднання Словаків в Америці подало до відома, що в минулому році комуністи арештували й вивезли понад 120,000 Словаків. — В Болгарії ще існують католицькі школи, але до них не можна приймати малих дітей. — У Брукселі відбувся міжнародній фільмовий Конгрес, який порішив створити всесвітню "Ліґу приличности," що моглаб цензурувати всі фільми світу. — Мануїл Квезон син президента Філіпін вступив до дух. семінарії, щоб приготовитися до духовного стану. — Венезуеля створила свою амбасаду при Ватикані. Д-р. Ґонзалес поїхав, щоб обняти становище першого амбасадора при Ватикані.

ВИРІВНЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА "СВІТЛО"

о. Мирослав Билин, ЧСВВ

ТОРЖЕСТВО ЖНИВ

За кілька днів на наших розлогих полях загуркочуть машини й на землю в маєстаті сонця зійде проминне й величне торжество жнив. На поля вийде велика процесія робітників, щоб немов звеличити нове чудо розмноження хліба. Бо оце Господь узяв у свої руки пять частей світа, як колись пять ячмінних хлібів і розмножив наділяючи безліччу колосся. Обертав до них промінне око сонця, стягав над ними рамена вітрів, скроплював водицею дощу й роси, аж з чорної землі зродився смачний хліб. І при цьому столі застеленому скатертями трав і квіття, насититься понад два міліярди людей зголоднілих насущного хліба. Але вони мусять вібрати всі окрушини. Тому від раннього ранку аж до пізнього вечора женці збирають окрушини хліба в золотистих колосках, аж піт заливає їх очі. Дійсно торжество жнив — це час праці твердої, повної мозолу й поту. Тому треба цю працю освятити.

Праця така давня, як давня людина на цій землі. Вже в раї з Божого поручення чоловік працював. Після упадку в гріх праця сталася засобом покути й кари й тому вона така важка. Пізніше на протязі століть люди різно відносилися до праці. Для Грека, залюбленого в красі й культурі духа, духова праця ще мала якусь вартість, одначе тілесна праця була ганьбою і зайняттям гідним тільки невільника. До тих Греків, що проклинали тілесну працю, дуже зблизилися сьогоднішні капіталісти, яким байдуже чи на них працює машина, чи людина, щоб тільки чужа праця давала їм як найбільші доходи. Така оцінка праці — це зневага праці і її пониження. Тому, як противенство такої оцінки праці появилося перецінювання праці, передусім тілесної. Зявилися такі запалені апостоли праці, що впрост убожествлюють працю, голосять людям нову евангелію праці та на честь праці співають похвальні гимни. Для таких людей життя — ніщо, **а праця — все.** Вони твердять, що вся доля народів залежить передусім від праці робітників. "Праця єдина з недолі нас вирве" — кличуть вони словами нашого поета Б. Грінченка. На їх думку, жилавий пястук робітника вирішить усе. Натомість руки зложені до молитви, чи руки письменників, учених, артистів, що стискають перо, долото чи кисть, не мають ніякого значення, бо ті всі люди — це "паразити, що живуть на кривді пролетаріяту." Так навчають більшовики.

Посередині між тією погордою праці й її убожествленням стоїть Христова Церква зо своею наукою про гідність і достоїнство людської праці. Церква навчає, що праця є не тільки законом природи, але й могутнім орудником у надприродному житті людини. Справді, Церква не чинить щоденної праці ціллю людського життя, але тільки орудником до піддержки життя для вищих цілей. Одначе з другого боку Церква навчає, що праця — це закон подиктований через самого Бога і чоловік, що дармує, не заслуговує навіть на щоденний прожиток. "Хто не працює, хай не їсть" каже св. Апостол Павло. Христос Спаситель при теслярському варстаті, Пречиста Діва Марія при буденній домашній праці, св. Йосиф з мозолистими руками і з топором у тих руках — це найкращі зразки християнських робітників усіх століть. (Д.б.)

о. В. Гавліч, ЧСВВ.

СОН ЮДИ НАШИХ ДНІВ

Не спалося сьогодні Василеві Хомчакові. Вернувшися з роботи, прочитав листа, що його саме знову дістав від цеї клятої братанниці Олі. Вже четвертий раз вона пише до нього, хоч він її ні разу ще не відписував. Не хотів. Бо й як відписувати, коли кожне слово її листа кололо його більше, як жало гадюки. І деж би то він був колись сподівався, що цей "смаркач" так буде його колоти. Ні, не колоти, але різати, без ножа різати.

І перед його очима станула дівчина яких сімох-вісьмох літ, з чорними, як терен очима та з головкою в кучерях. Це була донечка його брата. В її очах видно було сльози. За вуйком Василем плакала, бо він, як говорили всі, віджджає далеко за воду, до якоїсь Канади.

І усміхнувся Василь Хомчак, згадавши хвилю відїзду з рідного села. Як то він тоді самопевно глядів на всіх, бож він їхав у світ, привезе доляри, накупить поля та стане господарем на всю губу. Як лоскотали його десь під серцем слова його братови:

— Не плач, Ольдзуню, вуйко й за морем тебе не забуде. Пришле грошей. Купимо тобі суконку, черевички й на цукорки стане. А може вуйцьо й тебе візьме до себе. Не плач, доню.

— Певно, що заберу. Як не вернусь, то заберу. Я зроблю ще з неї паню, бож Олюся — це моя потіха. — Так говорив їм тоді Василь, як з дому відїжджав.

А сьогодні вона пише до нього. Тасама Оля. Алеж бо то мусить бути тепер дівка, подумав Василь. Таж сімнацять літ минуло вже, як він ці доляри збирає. Через них він на все забув. Як була ця депресія, то сам пішов до тих, що то гроші давали, а ще більше обіцяли. Казали, що всі будуть рівні. Не буде ні хлопа, ні пана. Тільки не треба до церкви ходити, ні попів слухати, бо то пявки, що ссуть тільки кров робітника. І він послухав. Гроші брав. До церкви не ходив. Других також відмовляв. А вже попів ненавидів цілим своїм серцем і всім повторяв те, що чув на мітінгах, що наука попів — це якийсь опій для людей.

Він з цим не крився, бо, як часто повторяв людям: "я за правдою стою." Всі люди знали, що Василь вже давно церкви вирікся й став комуністом. Одні, як цей Іван Макущак, з яким він колись ще вдома за Ганю бився, втікали від нього, а другі хвалили. Головно на мітінгах, де його Василем Петровичом величали, за столом саджали і другим за взір ставили.

Підсміхнувся Василь, як згадав, як то його хвалили там. І то чужі. І грошей для нього не жалували.

А тут ця клята братанниця. Пише з таборів цих фашистів (що то воно таке, то сам добре не розумів. Але так на мітінгу говорили: всі, що в таборах, це зрадники й фашисти,) пише знову, щоб опамятався. Їй вже писав Макущак з Канади, (цей клятий Макущак, що все якісь синьо-жовтої України хоче,) що її вуйко Церкви вирікся й таки добре червоним став. Тому вона щераз до вуйка пише. В останне пише: Вуйцю, опамятайтеся. Як то правда, що ви Церкви виреклися, то Вона, разом зо своїми новими мучениками проклене вас. Благаю, схаменіться. Не будьте Юдою в нашій родині.

Сплюнув Василь з досади, що той "смаркач" сміє його поважного робітника, що тільки старається, щоб усі були рівні, Юдою називати. Я і Юда? Агі! Побий тебе лиха година! — і засипляв. — Я і Юда?!

Нагло бачить, що хтось ставув біля його ліжка. Сам не знав, чи то йому сниться, чи дійсно хтось ставув біля нього. Дивиться й мало не крикнув зо здивовання та переляку. Над ним нахилилась старенька жінка. На її голові золота корона з блискучими діямантами. Лице цілком подібне до його матері. Але яке воно сумне! Глянув на одіж. Вона тільки в сорочці, що ціла пірвана й засохлою кровю мережана. Дивиться на її руки. Вони в залізах. Скуті ланцюхами. Що рушить рукою, то заліза бряжчать. Так пронизливо бряжчать, як на руках тих наших хлопців, що він їх бачив у Львові, як їх польська поліція провадила.

— Ти хто? — прошептав Василь.

— Я твоя українська католицька Церква — почув відповідь.

— Ти чого тут? — здавалося йому, що питає, але голосу свойого не чув. Чув тільки, як піт його обливає. Чув, як робилось йому то зимно, як зимою, то знову гарячо, як літом на сонці.

— На розмову прийшла, щоби тебе опамятати. Опамятати, або проклясти!

— Що тобі до мене?

— Бо я твоя мати, ти моя дитиня. Памятаєш? — Ні ти не можеш памятати, бо ти тільки три дні життя мав, як ти моєю дитиною став. Ласка Божа була в тобі. Ти Божою й моєю дитиною став! — Та ти цього не знаєш.

Але ти добре памятаєш нього старенького отця, що в школі тебе хвалив, по головці гладив, добра вчив. Памятаєш, як він тобі наказував не красти, не битися, не брехати, родичів і батьківщину любити й ніколи не зраджувати. Памятаєш це? — Це мій слуга був. Такий добрий, розумний і хоч сам старенький був, мені служив. Сам слугою був.

І ти його слухав, бо ти тоді любив. Ти любив його за те, що був добрий для тебе, за те, що так гарно про Бога, небо й мене говорив. А тому, що ти його слухав, тебе родичі любили, бо ти його слухав. Чи памятаєш ці щасливі хвилини твойого життя?

— Памятаю — шепотів Василь, слухаючи слів, які вичаровували перед його очима найщасливіші хвилини його життя.

— Памятаєш, чув він дальше, як ти парубком був і як тебе Микола Цьвіркунів підмовив і ти Ганю по музиках відпроваджував... Памятаєш її слова, просьбу, сльози. Вона тебе благала, щоб ти розумний був. Вона тебе просила, а ти не слухав, бо ти звірем був. І як ти другого дня спокою не мав. Від родичів хвався. На сестер не міг подивитися. Від людей утікав, бо тебе щось мучило. — Це мій післанець був — твоє сумління. — Воно тебе так довго мучило, аж ти його послухав і пішов до місіонарів у вашому місті і там висповідався.

— А потім знову, який ти щасливий був. Ти плакав з жалю, в груди бився, каявся й постановляв до смерти добрим бути. І це тобі спокій принесло, бо я тобі прощення дала.

Василь лежав, зимним потом умивався. Нічого не відзивався. Навіть свойого віддиху не чув. А Вона стояла в короні на голові й кайданах на руках. Стояла й тихо-тихесенько, як мати над колискою дитини шептала:

— Чи памятаєш, як тебе твоя матуся в дорогу випроваджала. Вона дала тобі хрестик зо Зарваниці. Сама тобі на шию вчіпила й на прощання говорила: сину, не забувай ніколи на Бога, все до Матінки Божої молися, тримайся своєї українсь-католицької Церкви. Чи ти памятаєш ці прощальні слова твоєї незабутньої матусі? —

— Памятаю — шептав Василь.

— А деж тепер твій хрестик?

Мимохіть Василь сягнув рукою на груди, але хрестика не було. И не могло бути, бо він його сам скинув. По тім мітінгу, на якім до партії вступив. Скинув на знак, що зриває з забобонами, з попами, з Церквою, з вірою.

— Не маю, згубив — відповів, хоч знав, що бреше.

— Згубив?!! — Ти честь свою згубив, віри вирікся, Христа продав, мене і твій рідний нарід зрадив. Ти Юдою став. Ти гірший від Юди, бо він тільки зрадив, але не мучив. А ти моїм **к а т о м** став, бо катам помагаєш. Ти помагаєш їм мої руки в кайдани кувати... Рушила рукою, аж заліза забряжчали.

В ухах Василя шуміло. В очах мерехкотіло... Він-Юда! — Хто це йому перший раз сказав? Ага! Ця з таборів!...

Юда. Кат. — І здавалось йому, що бачить себе з топором у руках, як саме голови людям стинає, а кров паде на жінку, що недалеко від нього стояла.

— Я Юда? — Кат? — Таж я ніколи нікого не вбив!

— Ти не Юда, не кат, нікого не вбив? — чув він страшні слова, що їх вимовляла з болем Церква.

— А це чия робота? — спитала й показала в вікно, що наче в якусь сцену перемінилось.

Василь глянув і задеревів. Там побачив він страшний образ. — За столом сидить той, що до них на мітінги приїздив. Тепер він був в зеленому однострою, з пятикутною звіздою на військовій шапці. Перед ним стоїть якийсь отець із сивою бородою і хрестом на грудях, такий, як той, що його колись на відпусті в місіонарів у місті бачив.

І побачив Василь, як його знайомий з мітінгів, що так часто про свободу говорив, ухопив зо стола револьвер і ним в лице сивобородого Архипастиря вдарив. Так сильно вдарив, що той аж на землю впав. А його знайомий зареготався.

Хотів Василь крикнути, але не міг. Ледви дихав, такий його ляк напав.

— А чи ти не помагав йому? — чув шепіт. — Чиж ти не повторяв, що той комісар тільки свободи хоче? — І ти кажеш, що ти не Юда, не кат, нікого не вбивав? — Дивись далі!

Він глянув і побачив якийсь ліс, а там людей-людей. Усе серед снігу. Всі в лахманах. Ноги в онучах. Руки в крові... Дерева стинають... Біля них сторожа, в острокутних шапках, зо звіздкою напереді. — Чує матіркування й крик. Саме сторож бє жінку, що знесилена впала. Василь глядить в її викривлене болем лице, а це його братова. Але як вона постаріласся, якою нужденною стала...

— Боже, ратуй братову — закликав Василь в одчаю.

Образ зник, а він чув слова: — Таж ти Бога вирікся! — Бачиш, як виглядає свобода, добробут і рай, про який ти стільки наслухався. Бачиш його?! А ти кажеш, що ти не Юда, не кат, нікого не вбивав — ти міліони помагав і помагаєш далі мордувати. Ти гірше ката. Ти щось гіршого від звірюки, бо навіть дика звірюка своїх боронить, а ти своїх рідних, кров із крови твоєї і кість із кости твоєї, помагаєш добивати. Гляди ще раз! —

Василь глянув і побачив місто, де він до монастиря на відпуст ходив. Глянув і ще більше задеревів. При брамі монастиря сторож. На вікнах ґрати. Тюрма. З монастиря тюрма.

І бачив саме, як людей до тієї тюрми гнали. Як худобу. Скутих. Під штиками провадили їх ті, що на шапках звіздки мали. Гнали селян, робітників, панів і духовних, головно місіонарів, старців, жінок і дітей. Всі вони йшли обдерті, босі, скуті. Йшли і в його сторону гляділи. Йшли, спотикались, їх прикладами рушниць підводили. Вони гляділи на Василя й шептали, так, що він чув кожне слово.

— "Гроші взяв, нас продав, Юдою став. — Юдо, кате, схаменись! Бо ми до тебе в годині твоєї смерти прийдемо, з ґробу прийдемо, з Сибіру прийдемо, з Казакстану прийдемо, з Колими прийдемо, зо Соловків прийдемо, прийдемо і в годині смерти тобі проклін принесемо, **п р о к л і н р і д н о ї з е м л і!** — Гроші взяв, нас продав! — Юда, Юда, Юда!!!"

Василь не видержав. "Я не знав," закликав, "Простіть і не проклинайте!"

Минувсь образ. Тоді він ще раз почув слова: "І я тебе проклену, якщо ти не схаменешся."

— Щож маю робити? — спитав голосом цілком заламаним.

А вона глянула на нього лагідним зором. Він вичитав любов в її очах. Дивилась на нього і руки свої в кайданах до нього простягнула.

— Бачиш ці окови. Бачиш кров на мені. Тиж також причинився до цього, що я сьогодні обідрана, скривавлена, закута в кайдани. Розбий ці кайдани! Кров з мене зітри! Вернись сам і дітей мені верни!

Продовження на сторінці 4-ій.

о. Модест М. Гнесько, ЧСВВ

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

ЧИ КОЖНА РЕЛІГІЯ Є ДОБРА?

Кілька днів після моєї розмови з Іваном, де я йому сказав, що не кожна релігія є добра, стрічаюся знову з ним, і по короткому привітанні, Іван чіпає мене дальше про релігію:

— Ви мені казали, прошу отця, що я маю правдиву релігію.

— Так Іване — кажу йому, — й тому ти повинен її дуже цінити й її надзвичайно пильнувати, щоб її не стратити.

— Ну, то добре, але як то пізнати, що я маю правдиву релігію?

— Дуже легко, Іване. Насамперед, щож це релігія?

— Релігія, прошу отця, це є злука між Богом і людиною.

— Добре, а тепер скажи но мені, Іване, чи треба, щоб Бог пізнав людину, а людина Бога, до доброї злуки?

— Г-мм....! — пробурмотів Іван, — мені здається, що не тільки треба, але то є конечне, бо як нема пізнання, то яка буде з того злука?

— Отже бачиш: конечно треба, щоб Бог пізнав людину. Таж чи Він її добре не знає?...

— Якщо Бог створив чоловіка, каже Іван, то Він його мусить навіть і дуже добре знати.

— Правда, що так! А тепер, чи чоловік пізнає Бога сам без ніякої помочі?

Іван трохи задумався, певно шукає якоїсь доброї відповіді. За хвилину підносить голову й каже:

— Здається мені, що ні....

— Ой, Іване, не кажи відразу ні, але: й так і ні.

— А то по якому? — питає здивовано Іван.

— По такому, що наш розум покаже нам Бога й деякі Його прикмети, але до цього образа буде дуже багато бракувати.

— А як цей брак заповнити? — питає Іван.

— Обявленням Божим.

— А це що таке?

— Це є правди, що їх ми своїм розумом не можемо зрозуміти й Бог їх нам виявив.

— На приклад?

— Один, чи більше?

— Один вистарчить — каже Іван, — бо як зачнете пояснювати стома — то нічого не зрозумію.

— Пресвята Тройця, ласка Божа. Отже, Іване, коли Господь Бог обявляється в якійсь релігії — то ця релігія мусить бути правдива, чи не так?

— Так щось виглядає — каже Іван.

— Наша св. катол. Церква дає нам до вірування цей скарб Божих обявлень, а ти до тієї Церкви належиш.

— То тимсамим я маю правдиву релігію?

— Так, Іване. Але ще є й інші способи пізнати, що християнська, чи ліпше сказати, Христова релігія є правдива.

— А які то способи, прошу отця?

— Скажи но мені Іване, яке є найважливіше питання, що люди собі ставлять?

— Гроші!

— На жаль, так, але, чи це є найважливіша річ в життї людини? Мені здається, що ні, Іване. Найважливіша річ є, щоб ми знали, чи по смерті вже все скінчилося, чи щойно зачинається.

— Нема що казати, воно нібн так.

— А наша релігія якраз на ті питання відповідає. Звідки ми є?, куди ми прямуємо?, які орудники до правдивого щастя? Те все нам пояснює Христова релігія, і тільки вона дає нам правдиву відповідь на це.

— З цього слідує, що Христова релігія є правдива й добра.

— Але йдімо далі, Іване. — Чи може бути правдивою та релігія, що позволяє розпусту, многоженство, пімсту, що заохочує до ненависти, що хвалить розводи й тому подібне?

— Як релігія має бути лучником людини з Богом — то я не бачу, як така релігія може бути добра.

— Маєш повну рацію, Іване, Бог не любить розпусти й ми знаємо, що за розпусту Він нераз дуже тяжко карав. Многоженство колись було дозволене, але Христос, друга особа Божа, установив святу Тайну Подружжя і маючи право, тимсамим зніс многоженство. Замість пімсти, наша релігія каже нам давати хліб за камінь, і т. д. (Д.б.)

НАМ ТРЕБА БІЛЬШЕ ОХОТНИКІВ, ГЕРОЇВ!

Коли зачалася друга світова війна, тоді також Канаді й Америці грозило невільництво. Тому в часі кризи ці вільні краї дали заклик до своїх громадян, щоб стали сильною лавою проти ворогів. Конечно треба було затамувати нацизм і інші страшні струї.

Не довго треба було ждати. Знайшлися тисячі охотників. А деяких держава взяла силою. Модерним оружжям, з великою відвагою і витривалістю боролись ці герої довго. Ідеал їхній — воля народів — поміг їм дійти до щасливого кінця. Страшні були бої, багато впало, але впали по геройськи. Принесли нам славу, а собі честь.

Сьогодні, хоч війна скінчилася, далі триває боротьба за ідеали. Цілому світові грозить нова поганська струя.

Світові треба духовної обнови. Треба релігійної свідомости, треба проводу, як провадити чесне життя.

Подібно, як держави завзивали пару літ тому, так і сьогодні св. Церква піднесеним голосом кличе: "Треба нам священиків, треба Законних Братів і Сестер. Бо люди стратили вір, звернули свої очі тільки на речі матеріяльні. Хто навчить їх про Бога, про вартість душі, про чесне життя, про небо?... — Цього не зробить Бог, тільки Його вибранці... Христос кличе неодного молодця, дівицю, щоб стали у ряди до праці. Але Христос хоче тільки охотників... Чи може й тебе Христос кличе?...

Ми - Українці в Канаді й в Америці маємо багато своїх адвокатів, багато славних лікарів, маємо техніків, учителів і фармерів. А тих, що працюють на Христовій ниві так мало. Справді жниво велике, а робітників так мало.

Сама Канада має понад 400 парохій, а священиків заледви може четвертина того. А кільки маємо місіонарів? Скільки провідників, що попровадилиб нашу молодь в школах, що відвідувалиб хворих та уділяли їм св. Тайн?

На жаль, зівсім замало.

А що буде коли отвориться комунікація до рідного краю? І там будуть ждати на нашу поміч з Канади й з Америки. Треба буде їм дати духовну обслугу. А хто поїде, коли нас тут так мало?...

Молодче, чи ти хочеш рятувати наш безталанний, розбитий нарід? Чи маєш святу амбіцію стати Апостолом? Чи хочеш бути місіонарем? Коли так, то сейчас напиши до місійної школи Отців Василіян. Там наші Отці приготовлять тебе до правдиво великої праці. Міліони душ ждуть на твою поміч. Чи ти відкажеш їм?... І Христос жде на тебе. Будь охотником, а станеш великим у Його службі. Тому ще сьогодні напиши до Отців, подай їм свій вік і клясу, а вони напевно приймуть тебе.

Адреса:

Basilian Fathers' Novitiate,
Mundare, Alberta, Canada.

Як мешкаєш в Америці пиши на адресу:

Basilian Fathers' Novitiate,
Box 1004
Dawson, Pa., U.S.A.

о. Ст. Семчук

ІПАТІЙ ПОТІЙ

До особистих нападів князь був заладений і доки він жив (помер 1608 р.), до нападів на наших владик не дійшло. Це однак інша вже справа і про князя Острожського варта написати окрему монографію. Разом із єпископом луцьким Іпатій Потій їздив до Риму, як представник нашого народу, Церкви й був прийнятий на торжественному послуханні 23 грудня 1595 р. через Папу Климента VIII.

Після проголошення Унії в Берестї Литовському, Іпатій Потій стає її гарячим оборонцем і речником через свої письма, котрих виїмки подамо на іншому місці.

В році 1600 вмирає митрополит Михайло Рагоза і його місце займає Іпатій Потій. На тому становищі Потій перебув 13 літ, до своєї смерти. В тих дуже тривожних і так сказатиб, перших часах Унії показується на ввесь ріст невгнута сила й велич моральна Потія, котрий так зо сторони земляків, що стали проти Унії, як також зо сторони польських магнатів, уряду й короля мусів часто терпіти цілком незаслужені приниження, образи, а навіть особисті напади.

Добра митрополії серед тих неупорядкованих і непевних перехідних часів: часть захопили православні й держали зо зброєю в руках, частину знова захопили захланні панове, щоб ними розпоряджатися по своїй власній волі на свої приватні справи й видатки. Щоб дати нагоду митрополитові жити й виконувати свій уряд, треба було оставити за ним володимирське епископство, котре мало всі ще свої добра й могло дати утримання.

Зараз 1600 року православні внесли зажалення, що Потій та унійтські владики хочуть і зміняють обряд через заведення новостей. Про це пише докладно Потій в свойому творі "Унія" і почуємо, як він відповідає своїм напасникам на видумані закиди.

Але вже на соймі в Кракові 1605 піднеслися нові обжалування, а що в Польщі заносилося тоді на бунт шляхти проти короля, котрий вкінці вибухнув в так званім Зебжидовськім Рокоші 1607 р. і до котрого пристали багато з православних на спілку з кальвіністами, а король серед тих заверюх мусів оглядатися за поміччу, то в таких хвилях політика брала верх над релігією, обставини над правдою, й уніяти виходили пошкодовані проти всіх засад справедливости.

Таке сталося з Потієм 1605 року, коли сойм проголосив Потія зложеним з уряду, позбавленим всіх гідностей і маєтків. На щастя однак король той присуд сойму уневажнив. Але вже надтягала нова буря.

1607 року знову відбувся сойм у Варшаві й там рішили, що всі уряди й гідності нашої Церкви мають даватись тільки "людям грецької віри." Православні розуміли це й пояснили на свій лад, католики на свій. Не треба забувати, що, коли говоримо про ті часи, про уряди й гідності — то це відноситься тільки до людей шляхотського роду. Селяни й міщани тоді не мали ніяких прав, про них мова не йшла. Коли ще йде про міщан — то вони часом принаймні мали яку-таку забезпеку в маґдебурському праві свойого міста, бо на цьому праві многі королі дозволяли засновувати нові міста й утримувати старі, а це право давало міщанам певну захорону й управнення через цехи. Однак селяни були кріпаками в повному значенні цього слова, власність і панське добро, з котрими пан міг зробити все по тодішньому праву, навіть у справах віри. Тут знову видніє велика роля і сила, яку мав князь Константин Острожський, котрий в інструкції свойому послові Лясковському на сойм в Торуні 1595 року писав, що може приїхати в разі потреби з 20,000 або з 15,000 військом, а крім цього многі інші громадно до нього пристануть.

В році 1609 новий сойм рішив, що стан в Українській Церкві має остати незмінний, які хто держить уряди, гідности і маєтки. А тому, що при помочі шляхти православні захопили від 1607 року чимало церков і маєтків, рішення з 1609 скріпляло їх, а Унію ослаблювало. Рішено вправді додатково, що коли котра сторона чується покривджена, то може судовою дорогою доходити своїх прав, але суди на українських землях були тоді в руках здебільша некатолицьких і таким був суд Великого Князівства Литовського.

В. К.

Зустріч з о. Кардайном

Про 66 - літнього бельгійського священика о. Йосифа Кардайна з Брюселі говорить тепер цілий католицький світ. Зокрема добре його знає робітнича молодь, бо він її батько, опікун і організатор. Він був душею й творцем великого руху християнської робітничої молоді, що оформився в велику організацію, в Ж. О. К. По французьки вона називається "Jeunesse Ouviere Chretienne," а по англійськи "Young Christian Workers."

О. Й. Кардайн, як молодий сотрудник почав працювати з 1919 р. в Брюселі, столиці Бельгії. В початках найшов він тільки 6 людей, що стали йому до помочі. Гуртували, організували й навчали вони робітничу молодь, хлопців і дівчат. Так збільшувалося їхне число. До другої світової війни організація християнської робітничої молоді начислювала вже в Бельгії 100.000 членів.

Подібні клітини покрили різні краї Старого й Нового Світу. З Бельгії перенісся цей рух до Франції, Швайцарії, Голяндії, Англії, Португалії, Чехословаччині й Югославії.

Також у Львові почато намагання переводити в життя засади цеї організації серед української робітничої молоді. При католицькому Товаристві "Орли" були вже дві клітині українських "жокістів."В 1935 році на міжнародньому Конгресі в Брюселі був серед представників делегацій різних країв і народів і український делегат.

Незабутній споминй із нього. Непроглядні маси католицької робітничої молоді прибули до Брюселі, під проводом своїх епископів, щоби заманіфестувати перед світом силу католицької думки й чину молодих.

Зачате о. Кардайном діло далі зростало. В 1936 році повстае рівнож в Венезуелі, Бразилії та Аргентині Ж.О.К. Рік перед розпочаттям другої світової війни відбувся національний конгрес робітничої молоді Колюмбії в Боготі, з 10 тисячами учасників.

Не остае по заді також Канада, Північна Африка, Близький Схід, Індії, Филіпіни, Китай і Австралія.

Ж.О.К. не знае границь-кордонів та направду стае міжнародньою організацією католицької робітничої молоді цілого світу. Тому сміло міг сказати о. Кардайн минулого літа в Брюселі на засіданні 110 відпоручників 14 різних країв, що "границі для Ж.О.К.-а, це границі світу."

Святіший Отець Пій XII з великою увагою глядить на працю тої організації та з подивом і похвалами висловлюеться про її успіхи. Його слова, "я бажаю на майбутне для добра Церкви, щоб в кожній країні існувала сильна міжнародня організація християнської робітничої молоді" стаються для Ж. О. К. дійсністю.

З нею числиться також така важлива міжнародня установа, як Міжнародне Бюро Праці в Женеві. Видаючи різні закони щодо умов праці, винагороди, дня праці, опіки над робітником і т.д.уважно прилухувалася й брала під увагу бажання, вказівки, а то й вимоги Ж. О. К.-а.

Невдовзі канадійська земля матиме честь гостити в Монтреалі о. Кардайна з тисячами робітничої молоді, які злинуть туди з цілого світу, щоб видвигнути свої післявоенні домагання. А вони різні, головно професійного характеру. З Женеви якраз тепер перенеслося Міжнародне Бюро Праці до Монтреалю.

Щоб розбудити почуття ідеалу й вагу власної сили серед робітничої молоді іздить під цю пору о. Кардайн по різних краях Европи. Він організуе, промовляе, дае вказівки та ради при творенні нових клітин Ж. О. К. В нього одна ціль, а саме, зорганізувати робітничу молодь різних країв на здорових, католицьких засадах. Минулого місяця мали ми нагоду його також два рази слухати в Відні.

Якщо цей рух тішиться такими успіхами, пригляньмося в чому полягае таемниця його розросту.

Ж. О. К. — це, як сказано, організація катол. робітничої молоді. За ціль поставила вона собі виховати молодь на добрих християн-католиків добрих патріотів кожної країни, добрих фахівців, кожного в своюму званні.

Провід і керма лежать в. руках молоді. Вони,ці молоді люди, які вдень працюють при станках на фабриках, по копальнях чи по різних установах сходяться вечорами до своїх домівок та обговорюють різні практичні питання, що відносяться до їхнього круга праці чи життя. На свойому прапорі видвигнули вони клич: "запримітити, видати осуд і діяти." І так поступають. Ж. О. К. — як організація, не дозволяе працедавцеві використовувати молодого робітника, не дозволяе нищити душі й тіла молодого робітника й робітниці шкідливою, злою пресою, фільмою чи книжкою. З молодого робітника чи робітниці мае статися не тільки добрий фахівець у своюму званні, але також пізніше добрий батько,добра мати для дітей.

Майже щодня кожний член Ж. О. К., заки стане за варстат своеї праці, вступае по дорозі до церкви, щоб вислухати Служби Божої та прийняти Спасителя.

Мають вони також свої власні установи з фахівцями, що служать порадою при виборі звання чи перевишколюванні. Радо вітають вони кожного в своїх рядах. В кожному бачать свойого співробітника й співтовариша праці. Одначе це не значить, щоб уступали вони від свойого світопонимання.Католицькі засади — це їхня основа й сила.

Не менше важну ролю відограе в цьому великому руховi духовенство. Ціла організація належить до Католицької Акції. Та священик е там тільки приятелем-дорадником, духовним провідником. Він втішаеться серед катол. робітничої молоді великим довірям. І нераз доводилося нам чути як молодий робітник чи робітниця в своїй розмові зо священиком казали: "Вам це тільки говорю, бо Ви священик."

Ж. О. К. бажае зо своїх членів виховати особовості. Ніхто з робітничої молоді не сміе й не може серед них почуватися менше вартісним саме тому,що він е робітником чи робітницею. Праця, як тільки чесна, завжди приносить почесть, а не сором. Катол. робітнича молодь не бажае, щоб в її імені говорили та діяли другі. Вона сама бажае вирішувати свою долю, притягаючи до співпраці інші стани.

Робітнича молодь, свідома своеї ваги й завдань, вертае до Церкви, боронить її скарбів. Праця духовенства й катол. робітничої молоді зорганізованої в Ж. О. К. "направляе шкоду XIX ст. — як казав Св. Отець Пій XI до о. Кардайна — що повстала через втрату для Церкви робітничих мас."

В тому то сила Ж. О. К., в тому й таемниця її успіхів.

ЗАКІНЧЕННЯ КУРСІВ ДЛЯ ПРОВІДНИКІВ УКЮ В ЕДМОНТОНІ

В днях від 2 до 27 липня відбулися в Едмонтоні перші курси для провідників Українського Катол. Юнацтва. Ці курси поставили собі метою виробити кращих юнаків і юначок на справжніх активістів і пробоевиків католицької і національної ідеї. Директором курсів був провінціяльний асистент УКЮ о. Севастіян Курило ЧСВВ. Крім нього на курсах викладали ще о. В. Фірами зо Саскатуну, що й наглядав над релігійною і духовною стороною курсів, о. Б. Слобода ЧСВВ, з Винніпеґу, що вчив співу й дириґентури, Брат Методій ЧБХШ з Йорктону, що мав нагляд над спортовою частиною викладів, п. Байрак і інші. Сталих учасників було 89, а на вечірні виклади приходило коло 130. Курси відкрив сам Преосв. Ніль молебном і короткою, але глибокою промовою. Відтак зачалися стислі триднеьні реколекції. Реколекціями дівчат проводив поетично й ніжно о. ігумен В. Каменецький з Едмонтону,а хлопцям палких і боевих наук уділив о. А. Трух, ЧСВВ з Мондеру. Після реколекцій зачалися властиві виклади. Викладали українську мову, літературу, історію України й Церкви, апологетику, бесідництво, теорію та історію музики, теорію спорту, навчали народніх танків і т. п. Виклади тривали від ранку до пізнього вечора й закінчилися іспитами. На закінчення курсів у неділю 27 липня учасники курсів під проводом о. Б. Слободи відспівали Службу Божу в церкві св. Йосафата в Едмонтоні, а ввечері урядили гарний концерт у салі "Народнього Дому." Перша частина концерту була релігійна. На неї крім кількох добрих виступів хору молодих провідників під проводом о. Слободи, зложилося вступне слово о. ігумена В. Каменецького, промова курсанта М. Ходаня та деклямація Емелії Василишин.

Найкращою точкою релігійної частини концерту був виступ мішаного октету, що прегарно відспівав Леонтовича: "Смерть." При кінці першої частини концерту Бр. Методій виголосив річевий реферат і заохотив присутніх до збірки на покриття коштів курсу. Після перерви п. І. Боцюрків в імені провінц. Заряду БУК-а висказав признання учителям і курсантам. Відтак наступила національна частина концерту. З виступів хору найкраще випало виконання пісні Лисенка: "Бондарівна." Дуже гарний був дует Аделі Филипи й Йосифи Байдужої. Филипа мяе дуже милий і чистий сопран. якщо вишколювалаб його, моглаб стати справжньою співачкою. Добру промову виголосив курсант Ол. Курило. З чотирох українських танків таки найкращий був — танок Байрака. При кінці на сцену вийшли всі чотири Отці-професори курсів і в дотепній пісні виспівали всі додатні і відемні сторінки курсантів і курсанток. Молодь не тільки не образилася тим, але ще нагородила своїх професорів бурею оплесків. Кінцеве слово признання і прощання виголосив директор курсів о. С. Курило ЧСВВ.

Немае сумніву, що ці перші курси молодих провідників в Едмонтоні увінчалися надсподіваним успіхом. Молодь поглибила свое знання релігійне й свою національну свідомість. Не диво, що молодь зо сльозами в очах відходила з тих курсів заявляючи, що в наступному році ще в більшому числі візьме участь. Це доказ, що наша молодь жадна такої науки, а також, що вона благородна й ідейна. Тому честь і слава всім курсантам і курсанткам! А тепер, молоде люба, до праці релігійної і народньої на шкільній лавці, в родині, в громаді, в кружках УКЮ. — Організаторам і вчителям курсів належиться повне признання і подяка, бо вони не жаліли трудів розуміючи те, що чия молодь — цього будучність!

Приятель молоді.

"СОН ЮДИ" — докінчення

— Якжеж це можливо?

— Іди зараз до місіонарів так, як це ти тоді, по першому грісі зробив. Іди й не отягайся. Сьогодні ще йди, бо чи ти певний, що завтра буде також твое? Чуеш, кайдани з мене здійми! Блиск слави верни!

Вона зникла, а Василь лежав цілий мокрий і, як осика трясся. Щож це зо мною діеться? Хто це був у мене? Що вона говорила? Я мавби Юдою бути? — А може воно направду так е? — Може направду то все правда, що ті з таборів пишуть? Бож то пишуть свої, а проти них виступають чужі. А чужий, якийби він не був, таки за чужим тягне. І як це правда, то тоді що?

— Кайдани з мене здійми! Кров з мене зітри! Блиск слави моеї мені верни!ВЕРНИСЯ!

Лежав і роздумував. Страшно та стидно було йому. Що скажуть люди?.... Але ні, як я не стидався бути Юдою, то мушу мати відвагу собі і людям правду в очі сказати, що я Юдою був...

Дивувалися люди, як Василя в церкві побачили. Але він на них не дивився. Не до людей йому було. Не до людей він прийшов, але до церкви, до Бога. Він стояв і щиро - щиро серцем молився: Прости мені моя рідна Церкво, що я Юдою для тебе був!

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську з поясненнями

5. ВРАЖІННЯ И УСПІХИ ПЕТРОВОЇ ПРОПОВІДІ

37. Почувши це, сокрушились серцем і казали до Петра та й до інших апостолів: "Щож робити нам, мужі - брати?"

38. А Петро до них: "Покайтеся, — каже — і нехай кожен з вас охреститься в імя Ісуса Христа на відпущення ваших гріхів, і приймете дар Святого Духа.

39. Для вас, бо та обітниця і для ваших дітей, і для всіх далеких, скільки їх покличе Господь Бог ваш."

40. Ще й іншими багатьома словами він засвідчував і напоминав їх: "Спасайте себе від цього лукавого роду."

41. Ті, що радо прийняли його слово, охристилися. І пристало того дня душ тисяч зо три.

42. Пробували ж усі в науці апостолів і в спільноті й у ламанні хліба й у молитві.

43. І на кожній душі був страх; бо багато чудес і ознак ділось через апостолів

44. А ті, що вірували були вкупі й усе було в них спільне:

45. продавали маєтки та достатки й ділили їх між усіх, як чого кому було треба.

46. І кожного дня пробували однодушно в храмі; а ламаючи хліб по домах, приймали поживу в радості серця,

47. хвалячи Бога й маючи ласку в усього народу.

Господь же прибільшав спасенників щодня.

ПОЯСНЕННЯ

37. Промова верховного апостола св. Петра потрясла до глибини душі слухачів. Наруга (ст. 13) завмерла на їх устах. Як кілька тижнів тому назад, коли при смерті Ісуса на хресті, жахливі ознаки на небі й землі, змусили опянілу товпу до опамятання, так, що бились у груди й вертались до дому (Лука XXV, 48;) так і тепер, занепокоені в совісті, питалися Петра й інших апостолів, що їм робити.

38. Відповідь Петра була: Перш завсе те, що найконечніше для всіх, — це покаяння, т. е: переміна ума й серця, ума з невірства до віри, а серця від гріха до праведності. Тому конечне прийняття св. Тайни хрищення, установленої Ісусом Христом, де людина Духом Святим і водою відроджуеться з гріховної смерти до надприродного життя ласки. Хрищення "в імя Ісуса Христа" розуміеться це хрищення, що установив Ісус Христос (Матей XXVIII, 19,) в протиставленні до хрищення Іванового, що було тільки виразом покаяння та й бажанням доступити прощення через Месію - Ісуса.

42-47. Мистецька рука Луки кількома рисами дае нам світляний образ життя першої християнської громади в Єрусалимі.

Ерархічно підчинені були перші християни апостолам, бо "всі пробували в науці апостолів." Тільки апостолам повірив був Христос учительський уряд (Матей XXVIII, 18 - 20) і тільки вони могли передавати його своїм наслідникам і помічникам в апостольстві.

Релігійно, вони ще не були зівсім відлучені від синагоги, бо ходили на молитви до храму й до божниць. Та мали вже перші християни свої спільні Богослужби по приватних домах. Так цілком певно, дім матері евангелиста Марка був одним із таких домів, де сходилися християни (XII, 12.) Але таких домів було більше. Там вони по спільних молитвах, принимали поучення апостолів, а відтак на взір Спасителя по спільній братній поживі "в радості й простоті серця," кінчили такі сходини "ламанням хліба," значить: Євхаристійною Богослужбою.Беручи бо на увагу повну звязь і зміст,під "ламанням хліба" можна й треба розуміти святу Богослужбу Євхаристійну, як це безсумнівно засвідчають найдавніші письменні памятники апостольської доби (Діяння XX, 7, 11; І Послання до Коринтян,X, 16; Наука дванацяти Апостолів (Дідахе) 9, 3; Лист св. мученика Ігнатія до Єфезу гл. XX.) Та Богослужба в часах апостольських мала дві різні части: По взору Господа Ісуса Христа (Матей XXVI, 26; Марко XIV, 22, Лука XXIV, 30; І Посл. до Кор. XI. 24) попереджала спільна трапеза, т. зв. столи любови, а після того слідувала Євхаристійна Богослужба. Між одною, а другою входили апостольські поучення, спільні молитви й співи псальмів. Досить скоро спільні трапези любови відділили зівсім від Богослужб, так що вони послідували Євхаристійну Богослужбу й приготовляли їх в інших кімнатах, а не там, де відправлялась Богослужба. (І Посл. до Кор. XI, 20 22.) Та вже за часів св. Августина й св. Амвросія, зогляду на зловживття, що часто траплялося, зівсім усунено трапези любови, а на те місце впроджено роздачу милостині вбогим.

Найбільше характеристичне це, що під оглядом суспільним, християнська любов доходила у цій першій християнській громаді в Єрусалимі аж до спільноти дібр. Багатші радо продавали свої маетки, щоб розділити їх між потребуючих та вбогих після того, як хто потребував.

Та цей, неслушно називаний, "християнський комунізм," не тільки відмінний, але зівсім інакший від тепер впровадженого державного комунізму. У християн в Єрусалимі не було ні приказу позбуватись своїх дібр, ні нікого насильно не вивлащувано, а навпаки, право посідання і право приватної власности завжди й всюди було стисло заховане. Тільки поодинокі християни ведені надприродною братньою любовю, самі добровільно позбувалися маетків, щоб зібрані гроші могли роздати вбогим після їх потреби. Найвимовніший доказ, це подія з Аманіею і Сафирою, його подругою, у V главі Діянній, про що буде мова в свойому місці.

(Д.б.)

Канада у стіп Марії

Вражіння з Марійського Конгресу в Оттаві

Канада урядила Марійський Конгрес. Такий величавий, такий ґарний, такий імпозантний, що сколихнув цілим краем від моря до моря.

І я мав щастя бути учасником цього Конгресу. А була це моя перша участь у такому великому Конгресі в Новому Світі, Тому я приглядався цьому Конґресові як чомусь новому очима Европейця. Деякими вражіннями поділюся з вами, а ви, як цікаві — то читайте.

В дорозі до Оттави

В неділю ввечері 19 травня я виїхав з Едмонтону. Тому, що всі долішні ліжка у ваґонах т. зв. ловерн, були зайняті, я дістав місце на бантах т. зв. апер. Але найшовся один добрий чоловік Українець з нашої "срібної землі" зо Закарпаття, який ствердив, що священикові не випадае дряпатися по бантах і дав мені свій ловер, а собі взяв мое місце. У вагоні ми розговорилися на добре тим більше, що я недавно був на Закарпатті. Мій співрозмовець випитував мене докладно про свое родинне місто Ужгород, про катедру, дух. семінарію, гімназію ОО. Василіян, семінарію СС. Василіянок і т. п. Довго говорили ми про о. Августина Волошина — президента Карпатської України. Відтак згадали ми про Мукачів,про Хуст, про Імстичів, не злим тихим словом помянули ми незабутнього імстичівського ігумена о. П. Котовича, ЧСВВ, що тепер десь добре пріе у Ванкувері. Поміж іншими питаннями мій співрозмовець поставив мені таке цікаве питання:

— Отче, я радби знати, який процент Українців е тепер на Закарпатті, бо за моїх часів було 75 % Русинів, а тільки 25 % Українців.

— Нема сумніву —відповів я, що тепер після розгрому Карпатської України е якраз навпаки. Твердих Русинів не лишилося більше, як 25 %, а всі прочі почулися свідомими Українцями. Навіть у Пряшівщині дуже зросла національна свідомість.

Така відповідь дуже втішила мойого милого співтовариша.

Перед спанням ми затягнули собі ще пісню: "Кедь ми прийшла карта нароковать." Я затягнув баранячим тенором, бо — як сказавби Шевченко: був голосочок та позички зіли, а мій співтовариш загудів таким здоровенним басом, як кажуть Подоляки: "з під обцаса," що я аж мусів його стримати. Видко, що підкарпатський паприкаш і вино вийшли йому на здоровля. Довго не міг я заснути буячи уявою по любому Закарпатті та порівнюючи його давніше життя з теперішнім. А надоиною мій дорогий Закарпатець уже хропів, як "Хома пяний у млині."

Коли я заснув — то снилося мені, що я лечу з "Чернечої Гори" в Мукачеві в якусь пропасть. Коли я мав уже розбитися на мазю, нагло поїзд станув і я здоровенно гримнув головою об стіну. На щастя мій лет у пропать закінчився не дуже трагічно, бо тільки малим ґудзом на голові.

Вранці, помолившись та поснідавши, ми оглядаемо уважно краєвиди Манітоби. Степи й степи без кінця. Деколи вирине нага скеля і зникне. Часом покажеться малий лісок, але не такий зелений, ні не такий буйний, як у наших дорогих Карпатах. Довкруги тихо й пусто, як у гробі. Десятками миль не видко ні хатини, ні людини, ні навіть птичка не перелетить. Може вона тут навіть гніздечка не мае? Порівнюемо цю пущу з прегарними краевидами в Рідному Краю і мимохіть смуток огортае душу. І тихо, тихесенько, немов боязливо з наших грудей плине стара наша пісня:

Родимий Краю, село родиме,
Вас я вітаю місця любимі,
Зелені ниви, ліси, могили
Щасливі з вами дні ми уплили

Після обіду мій співтовариш приводить до мене гурт наших людей з Канори. Добрі, щирі наші селяни родом з Брідського повіту. Довідались, що я щойно приїхав до Канади та й розпитують про Броди, Золочів, Львів. про воєнні страхіття, переживання і т. п. Оповідаю тим людям усе, що знаю аж у горлі мені висихае.

Над вечір приїжджаемо до Винніпеґу. Мої знайомі прощаються і я лишаюся сам. Виходжу з ваґону, щоб випростувати кости й нагло стрічаю моїх добрих знайомих, що вийшли на стацію, щоб мене привітати, бо знали, коли я переїжджатиму через Винніпеґ. Е це знаний дириґент завжди усміхнений о. Боніфатій Слобода ЧСВВ, а поруч нього мій старий і лисий друзяга, що ділив зо мною недолю скитальства о. Марко Дирда, ЧСВВ. Наговорилися ми цілу годину та й прощаемося, бо поїзд зараз рушае.

Нараз до поїзду всідае президент Централі Українців Католиків п. В. Валл зо своею дружиною. Довідуюся, що вони ідуть теж до Оттави на Конгрес. Я — як ество суспільне тішуся цілим своїм еством, бо буде товариство в дорозі й поміч у порозумінні, бо я так говорю по англійськи, як колись наші нові рекрути говорили по німецьки.

Поїзд рушае дальше. Наш шановний президент зо своею невідлучною люлькою та своїми бистрими дотепами скоро стаеться централвною особою в вагоні. Зараз познайомлюеться з міністром освіти, з якимось військовим достойником і мене втягае в їх товариство. Та щож? Я без язика. На щастя в нашому товаристві зявляеться один священик і ми з ним починаемо мучити латинську мову. Згодом до нашого товариства прилучеться ще двох панів: один високий худий з острою сивою борідкою, а другий низький і грубий. Цей високий коло того низького виглядав, як горстка конопель коло здоровенного снопа пшениці. Час скоро проходив і нам зівсім не нудилося. Нераз цілими годинами говорили ми з п. Валлом про Католицьку Акцію, про справи катол. організацій, про різні суспільні болячки нашого народу на еміграції.

(Д.б.)

о.Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

— Тільки повільним ходом ступайте всі за мною, а ви, жінки, не дріботіть, щоб днхавиці не дістали, — сказав провідник до всіх. Всі нахилилися до землі, а віддих у них став глибокий, бо не привикли ходити такими стежками. — Ще трохи, вже близько, а найприкріше місце перейдемо й вийдемо на ширшу, рівну, тінисту стежку. В цьому місці є найприкріший кусок стежки — заговорив Михайло до своїх прочан указуючи їм рукою на гострі скелі, що повилізали на верх досить тонкими і гострими плитами.

Наче по жарі ступали своїми босими ногами спітнілі прочани. Ще трошечки й звернуть на право, де в тіні відітхнуть на рівнішій і ширшій стежці між густими й високими, крислатими буками. Вже пристанули на рівнішому скруті. Обтирають свої спітнілі чола й лиця, дехто платинкою, а дехто запаскою. В часі цеї передишки всі вдивляються в темнозелений коридор, що в горішньому кінці кінчиться досить малим отвором, з якого видніє клаптик голубого неба.

Ноги їм ще дрижать, розгарячена кров бе до голови, а до їхніх грудей ще сильно втискається повітря, та не таке, як у них на долах, за кожним подихом вони відчувають, що їхні груди якось інакше виповняються, це повітря їх відсвіжує, оживляє, вже утоми не чують, вливає їм нової сили. Не дивниця, це повітря гірське. Прохолонули. Ступають дальше та лекше й скоріше, бо ще кількадесять кроків та й побачуть щось для себе дороге, у своїй уяві так довго леліяне... Чейже про це чудове місце так багато наслухались у себе вдома від тих, що вже по кілька разів у ньому були. Йдучи з такими думками й не стямилися, коли вийшли на монастирську дорогу, з якої просто було видно невелику деревляну церковцю, її передну стіну. Стояла вона на підвишеному місці, а на ліво від неї трохи попереду пишався не дуже великий, мурований, поздовжний дім. Це був монастир, що в ньому проживали місцеві монахи.

Зо запертим віддихом підойшли всі прочани ближче. Сам монастир білесенький й охайний з розмірно малими віконцями. Всі приглядаються йому, надслухують, чи не гамірно, або, чи не виходить хто з нього, щоб подивитися на далеких прочан. Нічого не чути, нікого не видати, всюди гробова тиша. Несміло підойшли вперед, а кількох молодших звернули на право до колодязя, бо були цікаві, чи направду в ньому може бути яка вода. Гора-же висока, камениста, сама скала, тому дивним видався їм цей колодязь. Заглянули й справді побачили, що в дзеркалі криничної води відбились їхні обличчя. Ще може булиб і покушали її та провідник дав знак рукою, щоб скоріше долучилися до всіх і так разом увійшли до церкви, що її головні двері були відчинені.

Дійшли до самої церкви. Тут пристанули перед низькими камінними східцями й за прикладом провідника тричі перехристилися з поклонами до землі, опісля тричі проповзали навколішках довкола церкви й за кожним разом при дверях повторювали попередні поклони. Коли вже втрете приповзали до східців, всі припали лицем до землі, свої голови поклали на зложені до молитви руки та й довго - довго молилися до Пречистої... Славили.., дякували.., просили Її... Тут бо впродовж кількох десяток літ не з одних грудей, а з багатьох наболілих сердець відозвалося таємне, може й гірке зітхання... не одна сльоза, а потічки людських сльоз зросили й змили ці камінні плити... Це місце святе, цілюще, освячене гарячими, повними любови молитвами побожних богомільців.

З глибокого задуму очуняв їх милий і поважний спів у церкві, що рознісся по всіх її закутках. Саме зачалася вечірня. Перед царські двері станув священик-монах в епитрахилі, з накиненою на плечі широкою та довгою по саму землю мантією. Всі інші монахи стояли в бічних крилосах за царськими дверима, у Святая Святих. Прочани, як почули відправу, повільно й обережно з великою набожністю ввійшли до церкви. Тут таки під хорами всі повклякали, а свої очі звернули до головного престола: триголосний, милозвучний монаший хор співає псальми. По псальмах і стихирах вийшла монаша братія на середину церкви перед тетрапод у каптурах на головах. Царські двері отворились. На головному престолі миготять горіючі свічки, а стіна позаду нього аж палає від воскового світла! Десятки горіючих свічок - офірок мов зірочки окружили чудотворну ікону Пречистої, що висла на горішній частині стіни за престолом. Сама одежа на іконі ясніє сріблом, миготять різнобравні скла оправлені в позолочені бляшечки на рукавах маленького Ісуса та й на коронах голів Божого Дитятка і Його Пречистої Матері. Під іконою та й по боках звисають серпанки жіночі, правдиві червоні коралі, посріблені серця, обручки, перстені з наложеними дорогими каменями, золоті ланцюжки та позолочені срібні таблички.

(Д.б.)

ПРИЛЮДНА ПОДЯКА. Управа курсів молодих провідників УКЮ в Едмонтоні складає щиру прилюдну подяку Преподобним Братам Християнських Шкіл латинського обряду в Едмонтоні за те, що даром і безінтересовно віддавали свою найбільшу салю на рівні імпрези нашої молоді. Хай Господь щедро заплатить

о. С. Курило, ЧСВВ
о. Б. Слобода, ЧСВВ

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА.

РОЗДІЛ ДВАНАЦЯТИЙ
Господній орел

Сиділи в двійку в мрячному півсумерку в ночі при тусклому світлі каганця.

Старець і юнак у його стопах.

Старець у кайданах, а юнак у пурпурі престолонаслідника. І важко булоб сказати, котрий із них молодший і котрий більше царський. Зо старця спливала на юнака царськість маєстату й вірлина юність, як з огнища, як батьківська спадщина духа.

А юнак немов повис на устах старця, глядів на нього тихо, але промінно. І блистіли напроти себе чотири зіниці, як відзеркалення душ, що в них мешкав св. Дух.

І променів огонь з очей старця більше ніж молодечий, бо вічний. І ясніла розвага в чорних очах юнака, хоч вони палали юнацьким захопленням.

Юнак мовчав, бо понад ним плили слова увязненого вірла, тихі, торжественні й западали в його душу, глибоко, глибоко.. Ціла Церква булаб дала всі свої скарби, щоб тільки почути однісеньке таке слово.

Нагло юнак вибухнув, як пожар, упав навколішки, притиснув кайдани визнавця до молодих грудей та з молодечою нагальністю запитав:

— Іване! Іване, чи заздрість завжди є гріхом?

— Найдорожчий, заздрість убиває любов, а "хто не любить — не знає Бога" — відповів Іван з промінням на обличчі, але з дивною повагою в голосі, наче б у ньому відбивалося Відвічне Слово, наче б ще сьогодні він був заслуханий в голос Божого Сина, що говорив у Галилеї: Бог — це Любов.

— О, я тобі не завидую Його святих ласк. Я не завидую тобі цього, що ти називаєшся тим, якого Ісус любив. Не заздрощу тобі того, що ти ось так лежав на Його грудях (тут Маврикій схилив свою голову в обійми Івана.) Не завидую тобі того, що ти чув, як било Його Серце... Не завидую тобі Останньої Вечері, ні тайн там підслуханих, ні Табору, ні сили чудес. Але якщо це булоб дозволене — то я завидувавби тобі одного: Голгофти.

Тут юнак знов кинувся до кайданів Івана.

— О, так, того, що ти був тоді, коли не було ніякого Апостола там на горі і з Ним ділив Його жертву та з Його Матірю - Дівою... Того, що тобі було дано витривати, перейняти Його останній погляд і терпіти Його терпінням — того тобі завидую, бо це тебе чинить найщасливішим між людьми.

— Чашу мою будете пити — прошептав Апостол немов сам до себе. Але Маврикій у захопленні говорив дальше:

— За те, що ти був вірний у любові й недіткнений у серці, що ти нікого не любив аж до смерти крім Нього, за те благословенний будь!

І сльози поплили з очей юнака.

— Господній Апостоле, навчи мене так любити — прошептав Маврикій тихіше.

Св. Іван поклав свої руки на голову юнака, вдивився в нього тим глибоким поглядом, що переливає частину душі й з повагою сказав.

— Сину, коли Він мене кликав від моїх сітей і від світа, сказав до мене: Ти мені потрібний, Іване. Я потребую твоєї служби. І я зрозумів, що маю йти за Ним. А в човні був мій батько Заведей, що я його любив понад усе на світі. Його я опустив у тійже хвилині й пішов за Ісусом. Бо Його учнем не може бути той, що для Його імені не покине всього. Любім Бога, бо Він нас перший полюбив.

На ці слова Маврикій нагло здрігнувся, бо перед очима його душі пересунулася, як жива постать чорноокої поганки Ірини...

Схопив руку Апостола й по звичаю перших християн притиснув її до серця, а згодом до розпаленого чола, наче хотівби прогнати з нього видовище. Але зява зникла.

Іван читав у душі юнака й говорив дальше ще з більшим захопленням:

— Коли Він удруге покликав мене на морі, сказав: Іване, коли ти не бувби мій — то я дозволивби тобі взяти жінку. Від тієї хвилини я забув що може бути краса, яка зводить людське серце. Я мешкав у Ньому. Хто перебуває в любові, в Бозі перебуває, а Бог у ньому.

— Отже хто має в серці, хоч би тільки одинака Ісаака мусить його принести в жертву любові? — запитав Маврикій майже крізь плач.

— Сину, вповай на Бога! Господня правиця не вбе Ісаака, але він житиме на віки, а з ним житиме й той, що його жертвує. Інакше наш дух не бувби повний у любові.

А нахиляючись над юнаком ще нижче, додав по батьківськи:

— Сину, не любім словом чи язиком, але вчинком і правдою. Коли положиш душу свою, знайдеш душу її.

Замовк.

І Маврикій замовк, бо їхня розмова дійшла до такої повноти, коли від надміру почувань уста мовкнуть, а промовляють самі душі, та промовляють через Третього, що є їх усюдиприсутнім свідком і лучить їх своєю єдністю.

До цього Єдиного Апостол почав промовляти в молитві за того юнака, що сидів в Його стопах.

А Маврикій переживав душевну боротьбу. Хтож не знає що в кожній тяжкій пробі людського життя є хвиля, що рішає про його будучність, про дорогу й щастя, про побіду або програну, а нераз про цілу вічність.

(Д.б.)

Здалека і зблизька

ЕДМОНТОН, АЛТА. Подяка. Щиро дякуємо всім, що памятали нас у нашому горю і смутку й старалися облегчити наші переживання при втраті нашої дружини, мами, сестри й дочки, А. Марчишин, яка відойшла від нас недавно.

Дякуємо, в першу чергу, всім рідним, приятелям і знайомим, що відвідували її в шпиталі впродовж цілого року й приносили їй промінчик розради й потіхи. Дякуємо лікарям, др. М.М. Середі й др. Мельникові, за їх рятункові старання й за їх піклування. Також висловлюємо щиру подяку Жіночому Товариству при Народньому Домі в Едмонтоні за зарядження Служби Божої підчас її побуту в шпиталі.

Дальше — дякуємо Всеч. о. В. Каменецькому й о. С. Курилові ЧСВВ, що відправляли С. Божі та, що в найсмутніший для нас час не жаліли для нашої родини своїх щирих слів розради. Заразом і дякуємо церковному хорові й усім хористам із осібна, що ласкаво звеличали похорон. Дякуємо також п. Т. Смоликові, власникові похоронного заведення "Парк Меморіял" за його старання, щоб похорон відбувся величаво.

Всім членам родини, що зложили датки на памятник, також складаємо сердечну подяку. Також щиро дякуємо українським часописам, що ласкаво помістили посмертню згадку й що ще ласкаво зволять помістити ці скромні слова нашої подяки.

Вкінці — дякуємо всім, що співчували нам у тяжкім смутку й зложили вінки та квіти й відтак їй віддали останню пошану супроводжаючи її з Богом на спочинок.

Всім щире спасибі,

Василь, Нестор, Леся і Славка Марчишин
(Муж і діти)

МОНДЕР, АЛТА. Похорон. 20 травня упокоїлася в Бозі наша добра парохіянка й взірцева мати дітей бл. п. Юлія Рожицька, жінка Стаха. Родилася вона в Білім, пов. Чортків. Ще як дволітню дитину привезли її родичі до Канади й тут прожила 48 літ. Перед смертю дістала параліж лівого боку й це було безпосередньою причиною її скорої смерти. Похорон вдбувся 22 травня, в сам день іменин небіжки. На цей сумний обряд зїхалася вся її численна родина, щоб віддати померші свою останню прислугу. Спочила вона зараз таки біля свойого рідного брата на цвинтарі коло монастиря. Вічна Тобі, Юліє, память!

По обіді в хаті родини Рожицьких відбувся в честь небіжки обід. Підчас нього за ініціятивою п. В. Ная зібрано $8.50 на фонд доброї преси ("Світла" й "Укр. Вістей.") Всім жертводавцям щиреньке спасибіг.

Присутній

СКАРО, АЛТА. Вісті. Дня 16 червня парохіяни з парохії Чесного Хреста, Скаро, уладили несподіванку для Томи Яцькова, який приїхав до своєї давньої парохії з Онтарії в гості. Тому що він давніше був добрим і ревним парохіянином, люди зїхалися до хати п. Івана Войтаса на забаву в його честь. При тій нагоді зібрали на скитальчий фонд $7.50, для "Українських Вістей" $2.00 і для "Світла" $2.00.

Дня 22-го червня був День Татів у цій самій парохії. На Сл. Божій приступило 25 до св. Причастя, переважно молодь. Ввечері був Молебен до Серця Христового. По Молебні був концерт в честь татів. Провідники концерту були учителька Марія Безубяк, учитель Віктор Шумонський і Анна Войтас. Около 30 дітей брало участь у концерті. При кінці концерту Всеч. о. Парох М. Горішний, ЧСВВ мав патріотичну промову й сердечне желання татам, а опісля діти вручили дарунки своїм батькам. Парохіяни не забули й на свойого духовного батька, о. Пароха і вручили йому також дарунок. Пан Німчук подякував дітям за такий гарний і перший такого рода концерт. Підчас концерту була збірка на докінчення будови нової церкви.

Тогосамого дня було двоє христин: Лоренти Йоанни, дочки Стаха й Йоанни Дах, Нестора Євгена, сина Андрія і Анни Захарко. На христинах сина панства Захаркових зібрано $9.50 на скитальців.

ІННИСФРІ, АЛТА. Правдиво - християнський Похорон. Часто стрічаємо в наших часописах дописі про відбуті похорони Українців католиків, але цей похорон, що відбувся недавно в Іннисфрі, заслуговує на особливішу згадку й то з багатьох причин.

В пятницю по обіді, 4-го липня, помер у вегревільському шпиталі Олександер Гарасим у 62-ім році життя й по тяжкій операції на весні та кількатижневій слабости опісля. Але своїм побожним і праведним життям дослужився він у Господа, що підчас своєї слабости він кілька разів висповідався, й навіть два дні перед смертю одержав ще останнє розгрішення та Тайну Єлеопомазання.

Величавий похорон відбувся в суботу 6 липня. Ще в пятницю ввечері, зїхалося дуже багато людей на панахиду, що її відправив о. парох М. Дацюк, ЧСВВ., та при тій нагоді виголосив зворушливу прощальну проповідь.

По панахиді, так жінка покійного, як і всі діти, приступили до св. сповіді, щоб у такій хвилі також поєднатися з Богом і неначе від самого Бога просити прощення за може які кривди заподіяні покійному ще за життя. Яка це гарна та дійсно християнська практика, але як дуже занедбана серед нашого народу.

Похорон почався панахидою в хаті й відтак відпроваджено тіло покійного до церкви супроводжене майже 70 автами. Отець Парох відправив співану Службу Божу, підчас якої родина приступила до св. Причастя, щоб його пожертувати за душу покійного. Відтак виголосив ще одну змістовну проповідь про важність віри в житті чоловіка, відспівано останнє цілування де знову присутні показали зрозуміння милосерного діла для душі покійного й зложили на Сл. Божу за покійного аж $35.29. Тлінні останки покійного зложено на цвинтарі св. Ап. Петра й Павла.

По похороні, на запрошення родини, всі вернулися ще раз до хати на поминальний обід. Засіли ми за стіл. Дивлюся стоять склянки — певно буде знову пиво, як звичайно тепер на похоронах — думаю собі. Але я тут помилився, бо поставили на стіл звичайну тільки закрашену зимну воду. І пили люди воду тай всі були задоволені. А навіть чув я пізніше від людей вискази похвал у сторону тієї родини за такий поступок. І дійсно треба нам особливо тут звернути увагу, щоб по похоронах перед усім не давати ніякої пиятики. А то нераз трапляється навіть на наших похоронах, що замість згадати за покійного теплим словом, чи потішити та розрадити засумовану родину, то на таких поминальних обідах упеться один, другий та й зачинає заводити якоїсь веселої, або що гірше, зачинають сварку, а навіть і бійку. Тому ми вже раз повинні покінчити з таким надужиттям.

А щоб завершити цей похорон ще одним християнським ділом, то по гарних висказах співчуття для родини та слів похвал за покійного, від нашого дяка п. Ю. Франка та одного з рідних п. Дм. Яція, о. Парох ще раз промовив кілька слів та попросив при цій нагоді зложити маленьку жертву помочі бідному безногому каліці п. Митрофірові в Саскачевані, на що присутні радо зложили $32.12. З того взято 3.00 на вироблення кліші до часопису. Жертвували: Гнат Гарасим — $5.00, Дм. Яцій — 2.00. По $1.00: П. Яцій, Т. Грещук, Олекса Г. Гарасим, П. Гарасим, Д. Ковальчук, В. Дуголкий від "Парк Меморіял," Ю. Франко, М. Дмитрів, Н. Балаш, Ф. Грещук, М. Пашко, Н. Гарасим, Іван І. Гарасим, С. Дуляба, Е. Гарасим, П. Котович, Анна І. Гарасим, решту дрібними датками.

Покійний Олекса полишив засумовану жінку, двох братів: Гната й Пилипа, дві сестрі: Катерину Левко в Едмонтоні і Химку Ожібко в Коперік, шестеро дітей: Анну Пшик Марію Лажовський і Олю Грещук всі в Іннисфрі та Івана, Зоську й Едія в дома.

Нехай Господь буде милосерний для душі покійного Олекси, потішить засумовану родину, а всі читачі цього допису, нехай беруть собі приклад та в хвилі подібного смутку стараються так само по християнськи перевести порохон своїх рідних.

Присутній.

БОРІЦІВ, АЛТА. — Весілля. 12 липня відбулося в нас весілля доброї членки нашого Укр. Кат. Юнацтва панни Анастасії Грабець дочки Михайла з п. Миколою Щур. Передтим прощальні вечорі справили їй кревні та УКЮ. Тайни Подружжя уділив молодятам о. Є. Білик ЧСВВ з Едмонтону. Після цього в галі Народнього Дому відбувся обід. Підчас обіду о. Білик зложив молодятам щирі побажання. Крім цього ще промовляв п. Кубин, а від УКЮ промовив його місцевий голова Гриць Миций. Він заохотив присутніх до збірки на сироти. Збірка підчас прощального вечора й підчас весільної забави принесла $24.50. Крім цього прикладні молодята з приводу свойого вінчання зложили $5.00 на сироти від себе. Молода — це дочка панства Михайла й Анни Грабців брала живу участь в парохії, Народньому Домі й була ревною членкою УКЮ. Молодий був теж добрим парохіянином. Тому щирі побажання Божого благословення, щастя і здоровля складає їм неприсутній підчас вінчання о. Парох.

НОВИЙ КИЇВ. День Тата. В неділю, 15-го червня, припало цього року аж подвійне велике свято — празник Найсолодшого Серця Христового й День Тата. А наша молодь, як завжди памятає на такі важливі врочистості, так і використала цю нагоду, щоб по перше віддати належну честь Найсв. Серцю Христовому своєю присутністю на Сл. Божій, молитві перепросьби й Суплікації врані, а Молебні ввечері. Багато прийняли в цей празник винагороджаюче св. Причастя. Відтак виявили ще й свою пошану, любов і вдячність своїм дорогим Татам малим концертом.

Цей концерт приготовили члени УКЮ разом із меншими дітьми парохії. А програма його була ось така: Насамперед виступив наш голова УКЮ, п Ник. Гриців, та вказав на ціль цього вечірка. Отворено концерт піснею "О, Україно," відтак слідували деклямації, інструментальні кусники, дуети й гуртові пісні. Довший реферат про значення такого дня в честь Татів виголосив член УКЮ, Петро Стебляк. На прикінці наступила ще дуже гарно виконана гумористична драма: "Захотіла пана й утратила Івана." Відтак наш о. парох М. Дацюк подякував коротко всім аматорам за так багато приготований вечірок та запевнив родичів, що їхні діти завжди шануватимуть їх так, коли наперед дістануть добре католицьке виховання.

Самовидець

ІННИСФРІ, АЛТА. Весілля й поміч каліці. В понеділок 16 червня, церква Матері Божої в Іннисфрі була свідком радісної події, коли по Співаній Службі Божій й прийнятті св. Причастя молоденька пара складала собі досмертню вірність і любов поклавши свої праві руки на св. Євангелію. Були це Василь Лажовський, син Івана й Катерини Коріновської та Єва Зварич, Донька Василя й Анни Мазурик. Тайну вінчання довершив Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ.

Підчас весільного обіду Отець Парох пожелав молодим Василеві й Єві на дорогу їх нового життя та відспівано їм і їх родичам "многоліттствія." Відтак о. Парох ще раз устав та переповів просьбу одного бідного сироти та каліки на обі ноги, п. М. Митофіра, якому загрожує тепер утрата також і рук коли не дістане підпомоги, щоб поїхати до Рочестер коруватися. Присутні зворушені до сльоз бідним станом цього каліки радо складали свої жертви йому на поміч. Зібрано було $18.15.

Всім жертводавцям отсим складаю сердечну подяку, а нашим молодим Лажовським дай Господи, в щасті й здоровлі много літ прожити.

НОВИНКИ

— **Вінчання престолонаслідниці** Єлисавети з князем Пилипом Мавнтбеттен відбудеться 20 листопада. Британський уряд заявив, що вінчання відбудеться в Вестминстерській катедрі й певно "не буде скромне." Церемонію вінчання переведе архиєпископ Кентебері.

— **Британський міністер** заграничних справ Бевин сказав: "Нема небезпеки війни за цього покоління, наскільки я можу бачити." Бевин передбачує можливість нової війни за тридцять до сорок літ від. тепер.

— **Перша сесія** 80-го Конгресу сенаторів і конгресменів в ЗДА закінчилася. Конгрес ухвалив справу створення одного секретаріяту оборони на місце секретаріятів війни й флоти. Першим секретарем оборони президент Трумен іменував секр. Форрестала. Законопроекту Страттона про допущення 400,000 скитальців Конгрес не вирішив. Її вирішить щойно на другій сесії в січні 1948 р.

— **Кандидати на президента** Америки, якого вибір припадає на 1948 р., йдуть навипередки. Республиканська партія висунула кандидатуру сенатора Роберта Тефта й він уже виголосив промову в Коломбус Огайо. В цій промові Тефт накинувся остро на през. Трумена так за його внутрішню, як і закордонну політику. — Партія Вегетаріянів назначила своїм кандидатом др. Джана Максвела зо Шикаго, що має вже 84 роки життя — Інші висувають кандидатуру генерала Мек Артура.

— **У Бразилії** в Куритибі відбувся Конгрес бразилійських Українців, який створив Товариство Прихильників Української Культури." До управи увійшли: почесний голова — посол др. Петро Фірман Нето; правний дорадник — посол др. Юліян Буський; голова о. Микола Іванів, ЧСВВ; перший заступник — Прокіп Моркотун; другий заступник — інж. Софрон Волошин; секретарі — інжін. Ст. Микилита та Ілля Горачук; скарбники — др. В. Мартинець та О.Колодинський. Бажаємо гарних успіхів!

— **Війна між Голяндією та** Індонезією продовжується із жахливою запеклістю на Яві й Суматрі.Голяндські війська краще вивінувані скоро займають важні міста, пристані, копальні вугілля й джерела нафти. Індонезці не можуть ставити опору блискавичним рухам модерної голяндської армії, флоти й летунства й обмежуються тільки до партизанки. Індонезька Головна Кватира заявила, що в обороні примінить т. зв. "палення землі" — тобто Індонезці готові спалити цілий край з усіми добрами. Тоді Голяндці мусілиб спровадити до Індонезії бодай пів міліона своїх робітників, які навіть за десять літ не відбудувалиб цього, що тепер згорить. Справа цеї війни опинилася на нарадах О. Д., а Америка запропонувала своє посередництво в переговорах воюючих сторін.

— **В Раді Безпеки О. Д.** запропоновано створити провірочну комісію, яка прослідилаб обставини на Балканах. Тоді совітський представник Громико скористав з т. зв. "права вета," — (спротиву,) яке прислугує пятьом великодержавам і спротивився цій пропозиції.Це вже одинацяте совітське вето в Раді Безпеки О. Д. Це вето перечеркнуло кількамісячну працю Ради й викликало загальне обурення в дипломатичних колах. Департамент Стейту обдумує способи, як обійти це совітське вето й таки конче вислати на Балкан провірну комісію.

— **У Франції** колишній президент і герой визвольної боротьби Французів проти Німців генерал де Голь обіхав важніші місцевості Бретонії за кликаючи французький нарід а особливо своїх товаришів зброї, до самооборони проти комуністичної загрози з нутра і зовні. Де Голь промовляв на приватній власності за містом Реннер, бо в самому місті комуністична міська Рада заборонила йому промовляти. Де Голь ствердив, що французькі комуністи пішли на службу чужої держави. На ці промови ген. де Голя відповів провідник французьких комуністів дезертир М. Торез блідою і безмістовою промовою, в якій намагався доказати, що французькі комуністи не одержують наказів з Москви. Таким чином зачалася отверта боротьба французьких комуністів з Обєднанням ген. де Голя.

— **В Італії** Конституційна Асемблея ратифікувала мировий дововір ухвалений у Парижі, а ратифікувала його несподівано ю більшістю голосів, бо 262 проти 68.

— **Ірляндії** не прийнято до Організації О. Д., бо совіти заложили своє вето, мовляв, Ірляндія симпатизувала з державами осі. На ці обвинувачення відповів ірляндський премієр де Валера заявляючи,що як вже кому можна закинути співпрацю з націстами — то насамперед совітам. При цій нагоді де Валера пригадав совітсько-німецький договір про дружбу і совітську участь у нападі на Польщу й Балтійські держави.

— **Віктор Кравченко** б. член совітської місії в Америці й автор голосної книжки: "Я вибрав свободу" зізнавав перед конгресовою комісією протиамериканської діяльности й заявив, що всі совітські представники дипломатичні, торговельні й наукові — це в першу чергу шпигуни Москви та їх успіхи в Москві оцінюються після того, які інформації вони привозять. Навіть А. Громико, що тепер є совітським представником О.О.Д. діставав накази від партійного агента совітських шпигунів Седова.

— **В Румунії** арештують масами невинних людей. Американці протестували проти цього, але без успіху.

ПОДЯКА. Заряд Сиротинця Сестер Служебниць у Мондері щиро дякує Впр. о. ігуменові В. Каменецькому ЧСВВ та добрим Парохіянам парохії св. Йосафата в Едмонтоні за щедрий дар у сумі $100,00 на наш Сиротинець. Нехай добрий Бог стократно нагородить добрих жертводавців.

С. Ісидора, С. П. Д. М.
Настоятелька

Богослуження

СЕРПЕНЬ.

15. **Успення М. Б. н. ст.**
Гілярд місто (празник)
17. Плейн Лейк
Ворвик
Борщів
Делф
Восток св. Михаїла
19. **Преоб. ГНІХ. ст. ст.**
Іннисфрі М. Божої
Спас коло Мондеру (празник)
24. Гілярд св. Івана Хр.
Новий Київ
Чипмен
Ренфурлі
28. **УСПЕННЯ М. Б. ст. ст.**
Пено (празник)
31. Лавой
Лемонт
Веґревил
Менвил
Лесюр

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1) о. Володимир Пилипець б. парох Білих Ослав коло Делятина пошукує своїх знайомих зо Скалата, Скалатщини, Снятина й Залуча над Черемошем, що тепер перебувають у Канаді.

2) Хоркава Дозя шукає свою маму Юлію Кашовську. з Калинців та сестру Ірину, що перебувають десь у Німеччині.

НАСТІЛЬНА КНИЖКА

кожної християнської родини — це
св. Євангелія
в українському перекладі о. др. Т. Галущинського,ЧСВВ. Оправлена в скірку **Genuine Morocco** зо золотими витисками коштує 5.00
Замовте собі цю книжку у Видавництві ОО. Василіян у Мондері.

ЦІННА Й ПОТРІБНА КНИЖКА

Чи Ви вже купили собі нову,цінну й дуже потрібну книжку, що її видали ОО. Василіяни в Мондері п. н.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Є це **граматика** української літературної мови з коротким поясненням по англійськи й зо словником. Написав о. А. Трух ЧСВВ.

Ось що пише про неї професор саскатунського університету Кость Андрусишин: "Незвичайно приємно було мені одержати цю "важну книжку," бо її ми вже давно на цьому континенті потребуємо. Тішуся, що матиму знаменитий підручник у навчанні української мови. Є це дійсно цінна праця, за яку Вам належиться признання і ґратуляції. Яка це цінна річ для народу! Коби тільки загал належно оцінив її"

Спішіться зо замовленням,бо наклад невеликий!

Ціна тільки **$1.75** в гарній оправі і з золотими буквами. Замовляти на адресу:

**Basilian Fathers' Press
Mundare, Alberta.**

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВІТЛА"

По 25ц.: Т. М. Гевко, Мондер.
По 50ц.: М. Кобильник, Дейзленд, Алта.
По $1.00: І. Гукало, Едмонтон, М. Демський, Янов, С. Сенко, Донора, К. Бараник, Олифант, Па., І. Осьмак, Торонто, С. Гриковий, Поплярфілд, М. Боровська, Мондер, свящ. І. Хруставка, Ту Гилс, Д. Фірманюк, Вох, Алта.
По $2.00: З срібного весілля п-ва М. Мартинюк, Поділля, З срібного весілля п-ва Штойків, Менвил, Алта.
По $3.40: З нагоди весільної забави в домі п-ва Піговичів, Мондер, Алта.
По $5.00: З несподіванки п-ву Кондро, Радвей, Алта.
По $5.85: З вечірка в п-ва Біликів,доручив п.В. Ковтун,Мондер, Алта.
По $6.50: З нагоди прощання п. М. Палцат, Ст. Майкел.
По $7.00: З похорону І. Гевка.
По $8.00: З ювілейлейного прийняття для п-ва Франків, Монтреал
По $10.00: Сестра Провінц. Єлисавети, Анкестер. В. Якімець Ст. Павл, С. Гавриіла, Мондер.
По $12.00: Зі забави в Монтреалі.
По $13.75: Парохія Пресв. Тройці, Плейн Лейк.
По $25.00: Українські Вісти з нагоди ювілею "Світла".

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

ЗАПРОШЕННЯ

Сердечно та уклінно запрошуємо вас прибути на:

ВЕЛИЧАВЕ ВІДЧИНЕННЯ ТА ПОСВЯЧЕННЯ НОВОНАБУТОГО СИРОТИНЦЯ В АНКАСТЕР, ОНТАРІО В НЕДІЛЮ, 31 СЕРПНЯ 1947 РОКУ.

ПОРЯДОК ДНЯ:

Година 10.30 — Архиерейська Служба Божа.

ПО ВІДПРАВІ:

На гарній площі в парку пікнікова забава, концерт. Академія в честь Їх Еміненції Кардинала, Преосвящених Владик, Достойних Міністрів з Оттави і всіх Дорогих Гостей.

Година 4.00 — Торжественний Молебен. Посвячення і Відкриття Дому. Всі Гості зможуть оглянути новий Сиротинець і всі інші будівлі.

ДОРОГОВКАЗ:

Анкастер находиться 5 миль від Гемилтону на захід (Гайвей нумер 2.) Їдеться з Дітройту, Віндзору Гайвей нумер 2, через Анкастер аж до брами Сиротинця.

Хто бажає приміщення на ніч просимо повідомити Заряд Сиротинця перед 15 серпнем, щоб можна було замовити місце в готелях.

**С. ЛАВРЕНТІЯ, Сл. П.Н.Д.М.
Настоятелька
О. М. СЕРВЕТНИК,
Впорядчик**

**"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодинокое число 5ц.
Адреса: SWITLO. Box G. Mundare. Alberta. Canada.**

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

I. вересня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч. 17.

Св. Отець до робітників

Святіший Отець Папа Пій XII прийняв недавно на авдієнції представників міжнародньої організації робітників. На щирий привіт робітників Папа відповів довшою промовою. У цій промові Папа сказав, що в світі не буде ладу й добра так довго, аж поки народи й одиниці не двигнуть високо гідности людини, поки не запанує солідарність між народами й поки загально-суспільного добра не поставлять понад власні особисті справи й інтереси.

Переслідування Церкви в СССР

"Люксембургер Ворт" ч. 186 і 187 подає на основі зізнання свідків, що втекли з СССР, такі вісти про переслідування Церкви в СССР: Совітські власти навмисно дозволили святкувати Великдень в Ужгороді, щоби підчас самого святкування завдати удар українській Церкві. Підчас церковної відправи нагло НКВД і совітська міліція окружила всі церкви. На місці виарештовано всіх чоловіків від 16-60 літ життя і всіх жінок до 40 років та ще того самого дня вивезено їх у двох довгих тягарових поїздах на Схід. Разом із вірними тайна поліція вивезла останніх українських Василіянських монахів, які ще діяли тайно в Ужгороді й Мукачеві, як грекокатолицькі душпастирі. Будинок духовної семинарії в Ужгороді та митрополича православна палата в Чернівцях перебудовані на тюрми НКВД. Дотеперішні вязниці за малі з причини безперервного напливу релігійно й політично переслідуваних. Особливо важкий тернистий шлях мають у цьому переслідуванні українські греко-католицькі священники. Із 3,300 катол. священників України, працюють тепер біля 300 як душпастирі в Західній Европі. Це втікачі. — Відтак часопис згадує про деяких наших священників, що під охороною УПА та про тих, що як звичайні робітники працюють у фабриках. Ось так виглядає правда, а рівночасно 224 параґраф большевицької конституції говорить, що всім є "дозволена свобода культа".

50-ліття священства о. Котовича, ЧСВВ.

12 вересня минає пятьдесять літ від хвилі висвячення на священика Впр. о. Петра Котовича ЧСВВ. О. Ювілят народився 1873 року, як 17 літній юнак вступив до Чина св. Василія, де 12 вересня 1897 р. одержав св. Тайну священства. Найперше працював у Галичині як професор і письменник, після всесвітньої війни перейшов на Закарпатську Україну, де також професорував, багато писав та був ігуменом в Імстичеві. Жив у дружніх відносинах з покійним письменником Василем Королевим Старим і його дружиною Наталеною—знаною католицькою письменницею. 1939 р. о. Ювілят приїхав до Канади. Тепер перебуває у Ванкувері. У своюму трудящому житті о. Котович написав і переклав кільканадцять релігійних книжок. З його оригінальних книжок передівсім поширилась: "Дорога спасення." З перекладів слід згадати Мешлера: "Божественний Спаситель", Скарамеллі: "Духовний Провідник", Веркріза: "Розважання" та багато менших книжечок Штольца, Родріґеза, Гатлера й інші. Ще й тепер о. Ювілят невтомно трудиться пером. — З приводу золотого ювілею священства бажаємо о. Ювілятові багато Божої ласки, кріпкого здоровля й успіхів в апостольстві пера!

Короткі вісті

З Берліна подає католицьке радіо, що совітські вояки висилають своїм кревним до Росії багато вервиць, медаликів та інших девоціоналій. — У Ст. Луїс пять чорних дівчат разом вступили до Сестер Францішканок. Українські дівчата, чи цей приклад вас не потягає? Наш нарід дуже потребує монахинь. — Французи зложили в 1946 році 100 міліонів франків на католицькі місії в поганських краях. А скільки ми зложили на церковні цілі? — Тільки в самому Мадриті понад пів міліона католиків належать до Католицької Акції. А чи ми належимо до катол. організації? — Університет у Монтреалі наділив почесним докторатом о. Кардайна, основника католицької організації робітників ЖОК. — У перших днях вересня до Канади приїдуть два кардинали: австралійський і англійський. Вони відвідають нашого Ексарха Преосв. Кир Василія. — Папа Пій XII прийняв на авдієнцію 150 вищих старшин англійської армії. Старшини принесли Папі в дарунку середневічну деревляну статую, що була власністю одного англійського графства. Папа приобіцяв, що помістить цю памятку в свойому кабінеті.

о. Мирослав Билинa, ЧСВВ

ЗАКОН ПРАЦІ

Історія Церкви стверджує, що монастирі завжди були не тільки святинями молитви, але й варстатами праці. Де появилися монахи, там вони заносили письмо, друкарську штуку, навчали малярства, але й корчували недоступні ліси, будували гостинці, обробляли поля і переміняли пущу в культурне середовище. Куди заходило християнство, там під його впливом змінялося розуміння праці. Христова Церква ніколи не погорджувала навіть найнижчої фізичної праці, але й не убожествлювала її. В середніх віках Церква виступала в обороні працюючих, домагалася для них справедливої заплати і догідних умов життя. І, як стверджує історія, робітникам жилося добре під материньою опікою св. Церкви. А й сьогодні світ праці не байдужий для Церкви. Доказом цього — безсмертні енцикліки Папи Льва XIII, Пія XI, пастирські листи таких робітничих епископів, як німецький епископ Кеттелер, бельгійський кардинал Мерсіе, наш Митрополит Андрей. Перед тією війною в Римі робили старання про те, щоб Папа установив навіть окреме свято Христа - Робітника.

Одначе католицька Церква навчає, що праця праці нерівна. Найвище стоїть праця над усовершенням власної душі і душ інших людей. Ця праця є ціллю життя кожної людини і має вартість вічну. Опісля слідує праця духова або умова, бо вона має високу вартість суспільну, вона творить справжній поступ, вона кермує державами й народами, вона кермує й самою працею. Щойно після праці умової слідує фізична, або ручна, Вона теж потрібна й цінна, але не найцінніша. У большевицькій системі панує нелад під тим оглядом, бо нераз, особливо в початках комуністичного руху в Україні, можна було вичитати таке, що фізична праця вимагає більшого напруження і втоми, ніж праця умова — тому робітникові, що працює руками треба більше платити ніж інтеліґентові, що працює головою. Справді, пізніше большевики, навчені болючим досвідом змінили це, одначе не зважаючи на це, платня шофера виносила місячно 600-700 рублів, підчас коли платня вчителя виносила 180-200 рублів.

Вкінці, Церква навчає, що праця має величезне значення в розвитку духовного життя християнина: Праця — це найлекша і для всіх доступна покута. На нас усіх дуже часто повторяється трагедія блудного сина, бо всі ми дуже часто і тяжко провиняємося перед Богом. Одначе сьогоднішні часи розніжнення наповняють нас майже панічним жахом перед усякою покутою. Ми ще й винаходимо тисячі вимівок, що, нібито, не маємо сили ні змоги до покути. І саме під тим оглядом багато може нам помогти праця. Солідна праця, виконана в намірі надолуження Богові за наші провини, може нам заступити навіть строгу покуту. Праця хоронить нас перед одним з головних гріхів, тобто перед лінивством і його небезпеками.

Тому й ми повинні працю цінити і її любити. Одначе при тому мусимо звaжати на якість нашої праці. Ніяка праця католика не сміє бути партацька чи аматорська — для "забиття часу", але кожна праця, навіть найнижча, має бути солідна, совісна і виконана в найкращому намірі.

Місячне намірення

Моральна сила в новітньої молоді

Молодь. Чиї очі не звертаються на неї? Хто не цікавиться її життям? Таж молодь — це зіниця ока кожного народу, це скарбниця народньої душі, в яку нарід складає те все, що має найдорожче. Молодь — це весна народнього й релігійного життя. А весна — це радість, краса, нове життя. Від весни у великій мірі залежать жнива. Так від молоді у великій мірі залежить майбутня доля народу. Тому кожний нарід дорожить своєю молоддю.

Але крім народу молоддю теж дорожить і катол. Церква та, що завжди невстрашимо стоїть на сторожі молодечої душі, що завжди виховує молодь на непохитних засадах католицької віри, виконуючи заповіти свойого Божественного Основника — Христа. А Церква дорожить молоддю тому, бо від молоді буде залежати релігійне життя і рівень католицької свідомости в поодиноких краях. Особливо сьогодні, коли ввесь католицький світ переживає нову добу розвитку свойого духовного життя, коли з висот Ватикану лунає могутній заклик до праці спертої на католицькій думці й католицькому чині — до Католицької Акції — очі Церкви й народу звертаються на молодь, бо за кілька літ сьогоднішна молодь займе становища старших католицьких діячів. А й сьогодні молодь має бути організаційною одиницею того фронту, що його організують всі католицькі народи під найвищою кермою святої Церкви.

Супроти цього насувається питання: Чи сьогоднішна молодь розуміє як слід, велич свойого завдання? Чи вона доросла вже до нього? Чи в її душі є вже такі засоби моральної сили: характерности, чесноти, побожности й патріотизму, щоби вона могла взяти діяльну участь у Католицькій Акції?

Не має сумніву, що те все у великій мірі залежить від старших, тобто від їхнього розуміння й їхнього вкладу праці у виховання молоді. Нам старшим треба менше нарікати на молодь, а більше ділом працювати над її вихованням. Вдома треба молоді защіплювати добрі, благородні й католицькі засади та виховувати молодь своїм власним добрим прикладом. Крім цього треба виховувати молодь доброю книжкою і пресою. Українська католицька молодь має свою добру газету "Юнацтво". А чи всі родичі передплачують її для своїх дітей? Дальше треба подбати про те, щоби школа добре виховувала нашу молодь. Тому найліпше є посилати своїх дітей до католицьких шкіл. Велику поміч у вихованні молоді дасть родичам добра католицька організація молоді. Такою організацією в Канаді є Українське Католицьке Юнацтво. Чи всі родичі подбали про те, щоби їх діти належали до УКЮ? Ось тепер кінчаться курси молодих провідників, на яких молодь відбула триденні реколекції й поглибила своє знання релігії, української мови, історії, літератури й т. п. Чи багато родичів подбали про те, щоб їхні діти взяли участь у тих курсах?

Ось тими виховними засобами виробляємо в душі молоді моральну силу й приготовляємо її до її великого завдання. Але крім тих засобів Святіший Отець Папа Пій XII вказує нам ще один могутній виховний орудник — тобто молитву. Намісник Христовий поручає всім, особливо членам Апостольства Молитви, щоби через увесь місяць вересень молилися **про молодь, щоб вона набула собі стільки моральної сили, стільки характерности, чесноти й побожности**, скільки їй треба до сповнення її великих завдань! Тож молімся цього місяця в цьому великому намірі. Молячись у цьому намірі ми тимсамим будемо молитися за наших найдорожчих, бо за наших дітей. Молячись у цьому намірі ми тимсамим будемо молитися за нашу будучність, бо яка молодь, така будучність Церкви й народу.

МІСІЙНЕ НАМІРЕННЯ про зріст місіонарських покликань у Лат. Америці. Молімся щиро, щоби Господь покликав як най більше ревних місіонарів для цеї зматеріялізованої країни.

Богдан Лепкий.

Ах, якже цей папір палить!

Коли зимове сонце сховаеться за брудні дахи, здавна невідновлюваних домів, вона накидає на голову велику, чорну хустку. Тонкими, довгими пальцями насуває її на чоло, обтулює нею уста й лиця, так що тільки ніс і очі видно.

Підносить рамена, переломлюється в поясі, робиться мала, така маленька, що сама себе не пізнає в дзеркалі в передпокою. Нервово й поспішно відчиняє двері.

Хвилину стоїть і надслухує, чи не йде хто по сходах.

Ні... Отже..!.

І збігає в долину...

Як добре, що не світиться в сінях.

(Нема нічого злого, щоб на добре не вийшло).

Хтось відчинив входову браму.

Йти, чи вертатися?

Ага, це сусіди, що мешкають в подвірі.

Вже перейшли.

Ще кілька сходів, кілька кроків по сінях і поклала руку на клямку входової брами.

Зирнула на право й на ліво, кілька нервових стрибів і — скрилася за углом дому.

Щастя, що мешкає при дорозі.

Тепер треба тільки широку вулицю перейти, треба виминути трамваї і авта, перейти попри браму костела, а там мійський огород...

На лавках сидять різні люди. Обсніжені статуї глядять на них...

Статуям добре. Вони з мармору, не чують ні голоду ні зимна... не знають що таке біда. А вона мусить і в хаті запалити і зварити обід. Має сина. На лікаря вчиться. Увесь день на клініках працює. Пильний такий і талан по покійнім батьку одідичив. Не сміє знати, що з ними так зле, що нема вже й за що обіду зварити... І не дізнається...

Перебігла город. Увійшла в іншу частину міста. Там її ніхто не знає... Тільки та каварня- Пощо так багато світла? — аж заграва з вікон на протилежні каманиці бе. В каварні музика грає. Прислуга в білих фартухах вино й тіста розносить.. Яке противенство до її теперішньої нужди...!

Здовж каварні авта. Шофери скучають, чекають на своїх панів і пань.

Один переходить їй дорогу, знімає шапку і ніби дуже ввічливо питає: "Може авто? Куди ласкава пані позволять?

Його товариші сміються... (Ближній з ближнього насміхається і це зоветься життя)..

Біжить... Скоро! Скоро! Скоро! Щоб тільки дальше від своєї хати, від людей, котрі її знають, від колишнього гарного достатнього життя, від своїх власних гадок! Скоро!

Пробігла й притулилася до муру. Тут добре. Затишно. Самі віллі. В них мешкають самі пани. Тут хтонебудь не ходить.

Лівою рукою хустку до очей притулила, праву простягнула перед себе.

Ах яка-ж вона важка, ця рука, як з олова! І чужа така, мов не її. Деревіє, болить...

Хтось іде. Певний, поважний хід. Звільняє, стає, побачив її, змилосердився, чути шелест паперу... Перебірає гроші.. Вибрав банкнот, поклав на простягнену долоню і дальше пішов...

Ах, якже цей папір палить! Як він палить! Нехай палить! Цеж для її дорогого сина.

— ОГОЛОШЕННЯ —

Теодосія Гарасевич, жінка священика Антона з Делієва, зо сином і невісткою просять афідевіту.

Пирський Василь, механік і машиніст і Пирський Володимир, слюсар і токар, обидва з Жовкви, просять афідевіту.

Сердечно просимо Читачів "Світла" подати їм братню поміч.

Адреси в Редакції "Світла".

ЛИСТ НАШОЇ ПЕРЕСЕЛЕНИЦІ З ПОЛЬЩІ.

Дорогий Брате й Братово!

Пишу Вам, що я отримала від Вас два листи, але зараз до Вас не відписувала, бо навіть не мала на чім. Я в дуже великій біді. Мене виселили на Познань і маму і мою Ганю і Янру. А того, що до тебе писав від мене, забили. Дорогий Брате! На милість Божу прошу тебе забери мене до себе, бо я тут не маю ні одної бульби. Мама вічно плачуть, а нема їм чим помогти. Пакунка, який ти мені вислав я ще не дістала і мабуть не дістану, бо дуже часто пропадають. Щераз Вас прошу, заберіть мене до себе, бо ми тут навіть не маємо трохи соломи до спання, але спимо на камінній підлозі, як пси. Як ми їхали сюди — то з мами здерли кожух, з мене куртку й обрабували нас до чиста. Нема нам тут ні життя, ні смерти. Не забувай, що маєш одиноку сестру, та й вона каліка. Здоровлю Вас....

Прим. Редакції: Оцей лист писаний 13 червня прийшов до одного нашого Парохіянина в Мондері. З нього бачимо, як гірко бідують наші браття і сестри переселені на захід. Помагаймо їм посилками одіння і харчів і молімся за них.

ПОМОЖІТЬ!

В столиці Аргентини Буенос Айрес, живуть понад 10 тисяч Українців-католиків, вони досі не мають своєї церкви. Тепер з Европи приїжджають нові скитальці до Буенос Айрес. І всі вони болюче відчувають брак своєї церкви.

Тому ОО. Василіяни задумують збудувати церкву для Українців-католиків у столиці Аргентини. Одначе наші поселенці в Аргентині бідні й не можуть спромогтися на більші жертви. Тому вони звертаються до Вас, Читачі "Світла" й просять: "Поможіть нам здвигнути нашу церкву. Ви знаєте, як важко жити без церкви. Ви радо спомагаєте інших, поможіть і нам своїм браттям по вірі й народності, а Бог Вам щедро заплатить!"

Ласкаві жертви просимо присилати до Редакція "Світла" в Мондері.

Всім жертводавцям заздалегідь щиро дякуємо й прирікаємо молитися за них.

ОО. Василіяни
в Буенос Айрес.

Увага! Околиці Лемонт і Чипмен!

В неділю 7 вересня в Лімонті відбудеться **посвячення угольного каменя** під будову нової церкви.

В год. 10 рано Архиерейська Служба Божа, а відтак Преосв. Кир Ніль посвятить угольний камінь.

В понеділок на Різдво Матері Божої храмовий празник у Чипмені і 30-ліття посвячення церкви.

В год. 10 рано Архиерейська Служба Божа, спільний обід у Народньому Домі, а ввечері в 8 годині: Ювілейний Концерт.

На ці торжества всіх щиро запрошують

Заряди парохій.

Надзвичайна нагода

Хто до 30 вересня ц. р. пришле готівкою $12.00 дістане **"Вечірню й Утреню"** за $12.00 замість за $15.00. — Ця книжка повинна бути не тільки в руках дяка, але й кожного письменного Українця. — Її можна дістати в ОО. Василіян в Мондері, Алта. — або у W. Cross and Co., 322 Main Street, Winnipeg. Man. Пришліть негайно гроші, бо пізніше забудете й втратите рідку нагоду.

о. Модест М. Гнесько, ЧСВВ

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

А ЯКА ВАША ДУМКА?

В суботу ввечері, не дуже то давно, приїжджає до мене Іван Загірний, веселий як звичайно, але цього разу, вже без жадних труднощів. Одначе я саме тоді не дуже добре почувався. А це тому, що цього разу я мав трудність, а не було кому мені її розяснити. Яка ж була моя трудність? — Послухайте нашої розмови. —

— Щож вам, отче?, питає Іван Загірний, ні мене не натягаєте, ні не даєтеся аж так дуже підтягнути, чогось ви не дуже веселі сьогодні.

— Знаєш що, Іване, — кажу йому, — я тобі звірюся. Я маю велику трудність. —

— На, маєш Іване, і наші отець парох мають трудність! — каже собі з усмішкою Іван. А що то за трудність прошу отця?

— От така: Я ніяк не годен зрозуміти одної речі?

— Якої?

— Чому люди так мало звертають уваги на найторжественніший день в житті їхніх дітей. Чому вони собі його легковажать?

— А що то за день, прошу отця? Ви якось так говорите, що мені за вами трохи тяжко слідити. Ви знаєте, що я не філософ.

— Я тобі все розкажу коротко. Вже довший час я працюю між нашими людьми. Вони на загал є добрі й щирі, навіть і дуже щирі, тільки на дещо не звертають належної уваги. І одною з таких річей є перше Святе Причастя своїх дітей.,

— О, ви про те хочете говорити?

— Так, Іване, про те, бо воно мене дуже болить. Може ти знаєш цю історійку правдиву в житті славного Наполеона. — Коли його спитали, котрий день він уважав за найщасливіший в своїм житті, чи день побіди під Австерліц, чи Ваграм, чи тоді коли переїжджав через Єгипет на чолі завжди побідоносних військ, він відповів, що день найславніший в його житті був день його першого Святого Причастя, Чому?

— Я не маю поняття, прошу отця.

— Я думаю, Іване, що тому, що його мама, його тато, до того його підготовили. — Вони не були задоволені тим, що отець парох, чи якась вчителька навчали його катехизму, але розуміючи, що того дня перший раз Творець світа увійде до серця їхньої дитини, вони про те йому говорили, тішилися з ним з приводу недалекого торжественного дня. Вранці перед Службою Божою вони його з любовю одягали в нове одіння, хоч були дуже вбогі, напоминали його, щоб з любовю прийняв Христа. По св. Причастю вони з любовю гляділи на свого сина, на той новий чистенький невинний кивот. І тішилися з ним і тому він цього не міг забути.

— Так, прошу отця. Ви про це говорите, а мені пригадується моє перше св. Причастя, яке воно відмінне. Ви знаєте моїх родичів, вони добрі, навіть дуже добрі, але щож? Прийшов день першого Св. Причастя, тато десь поїхали, мама вбрали мене або й ні, а на Службу Божу не йшли, бо в той час худоба могла в збіжжа залізти, хоч звичайно не лізла й так дальше. Але я думав, що воно так мало бути. По Службі Божій, коли я вернувся додому, то скоро мене десь вигнали, щоб я їм не заваджав. А про те, що я недавно прийняв св. Причастя, то навіть не згадали.

— Бачиш, Іване, й тому не дивно, що поволи-поволи ти і від церкви відскочив. Памятаєш, заледви я тебе до сповіди притягнув. Я знаю, що пізніше до церкви ти не ходив, бо родичі йшли, а ти мусів пильнувати гусей.

— Так, прошу отця. Бракувало мені заохоти.

— Що більше, ти малощо й не відрікся свого українського походження. Наші люди часто забувають, що наша релігія тісно злучена з нашою народністю, щось одне заберн, друге само собою губиться.

— Це свята правда, прошу отця. Ох, коби то люди вміли належно оцінити найважніші дні в житті їхніх дітей, до тих днів їх приготувати й в дусі тих днів їх підтримувати. — О, тоді далеко краще було б у душах їхніх діточок.

НАМ ТРЕБА БІЛЬШЕ ОХОТНИКІВ, ГЕРОЇВ!

Коли зачалася друга світова війна, тоді також Канаді й Америці грозило невільництво. Тому в часі кріви ці вільні краї дали заклик до своїх громадян, щоб стали сильною лавою проти ворогів. Конечно треба було затамувати нацизм і інші страшні струї.

Не довго треба було ждати. Знайшлися тисячі охотників. А деяких держава взяла силою. Модерним оружжям, з великою відвагою і витривалістю боролись ці герої довго. Ідеал їхній — воля народів — поміг їм дійти до щасливого кінця. Страшні були бої, багато впало, але впали по геройськи. Принесли нам славу, а собі честь.

Сьогодні, хоч війна скінчилася, далі триває боротьба за ідеали. Цілому світові грозить нова поганська струя.

Світові треба духовної обнови. Треба релігійної свідомости, треба проводу, як провадити чесне життя.

Подібно, як держави завзивали пару літ тому, так і сьогодні св. Церква піднесеним голосом кличе: "Треба нам священиків, треба Законних Братів і Сестер. Бо люди стратили зір, звернули свої очі тільки на речі матеріяльні. Хто навчить їх про Бога, про вартість душі, про чесне життя, про небо?.., — Цього не зробить Бог, тільки Його вибранці... Христос кличе неодного молодця, дівицю, щоб стали у ряди до праці. Але Христос хоче тільки охотників... Чи може й тебе Христос кличе?...

Ми - Українці в Канаді й в Америці маємо багато своїх адвокатів, багато славних лікарів, маємо техніків, учителів і фармерів. А тих, що працюють на Христовій ниві, так мало. Справді жниво велике, а робітників так мало.

Сама Канада має понад 400 парохій, а священиків заледви може четвертина того. А кільки маємо місіонарів? Скільки провідників, що попровадилиб нашу молодь в школах, що відвідувалиб хворих та уділили їм св. Тайн?

На жаль, зівсім замало.

А що буде коли отвориться комунікація до рідного краю? І там будуть ждати на нашу поміч з Канади й з Америки. Треба буде їм дати духовну обслугу. А хто поїде, коли нас тут так мало?...

Молодче, чи ти хочеш рятувати наш безталанний, розбитий нарід? Чи маєш святу амбіцію стати Апостолом? Чи хочеш бути місіонарем? Коли так, то сейчас напиши до місійної школи Отців Василіян. Там наші Отці приготовлять тебе до правдиво великої праці. Міліони душ ждуть на твою поміч. Чи ти відкажеш їм?... І Христос жде на тебе. Будь охотником, а станеш великим у Його службі. Тому ще сьогодні напиши до Отців, подай їм свій вік і клясу, а вони напевно приймуть тебе.

Адреса:
Basilian Fathers' Novitiate,
Mundare, Alberta, Canada.

Як мешкаєш в Америці пиши на адресу:
Basilian Fathers' Novitiate,
Box 1004
Dawson, Pa., U.S.A,

о. Ст. Семчук

ІПАТІЙ ПОТІЙ

І у цьому суді кінець кінців мусіли опинитися наші справи та їх вирішення, якщо вони пішли на суд. Бачучи цю нерівність і безвиглядність для нашої Церкви, король установив окремий суд для тих справ, по половині зложений зо 6 світських і 6 духовних католиків.

З життя св. Йосафата знаємо про монастир св. Тройці у Вильні, куди цей святий вступив 1604 року. В році 1607 вступає в цей монастир Йосиф Велямин Рутський, пізніший наш митрополит, і внедовзі стає ігуменом. А причина була така.

Ставши митрополитом Іпатій Потій не тільки обіжджав свою митрополію і на місцях відвідував чільних людей, переговорював і уладнював справи, але також дбав про доріст нового духовенства й монастирі.

Так відвідує Львів, де волинська шляхта подає список родів, котрі приступають до Унії 1603 року, закладає колегію для виховання василіянських монахів у Вильні, котра особливо радувала св. Отця Климента VIII і котру він поручив опіці та прихильності других духовних. Монастир св. Тройці у Вильні був одним з тих чинників, побіч монастиря києво-печерської Лаври, що мав великий вплив на тодішне духове життя України. Тому монастиреві митрополит з природи мусів посвятити більше уваги. Ігуменом був Самійло Сінчило, що зверхно признавав митрополита, тайки однак проти нього виступав і підмовляв проти нього православних. Митрополит терпів це до певної міри, а далі усунув Сінчила з ігуменства, а на його місце поставив Рутського. Сінчило тепер виступив явно і справу подав до суду. Суд присудив, що Сінчило має назад зайняти монастир і тоді митрополит апелював до короля і казав щераз розслідити справу. Вислід був непригожий для Сінчила і тоді православні взялися на інший спосіб.

Ще перед тим задумали деякі усунути силою митрополита, але їм бракувало відваги. Це був вже старший чоловік і мимо всеї ненависти, яка розгоріла в народі підсичувана грецькими висланниками, в роді Никифора. Цей виступив, як протосинкел (начальник прибічної дружини патриярха і звичайно найближчий довіреник та будучий наслідник) і був промотором чи не всіх виступів князя Константина в Берестї проти Унії та опісля, доки цей самий князь на візвання короля і сойму не привіз його до Варшави і не видав Полякам, а ці присудили до марльборгської кріпости, де він правдоподібно помер.

Ця народня ненависть не жахалась навіть пролити братню кров і першим, що зазнав її на собі був митрополит Рагоза в Слуцьку.

Подібна доля стрінула тепер митрополита Потія, а звершилась мученичою смертю св. Йосафата 1623 року.

Після усунення Сінчила два православні братчики Іван Тупека й Ісаак Кононович були призначені до того, щоби силою усунути митрополита Потія. Однак мимо всіх підюджень все таки бракувало заговірцям відваги і смілости. Вкінці здобувся на атентат сам Тупека й коли митрополит переходив одною з віленських площ, напав на нього й замірився мечем, який витягнув зпід поли плаща. З розгону вдарив митрополита міряче у голову, але як звичайно буває в таких случаях, чоловік мірить, а Бог рішає. Удар сховзнувся, коли митрополит заслонився рукою з палицею і відтявши в правій руці митрополитові два пальці, протяв ковнір і архиерейський ланцюх, але на тім станув. Зчинилося велике замішання. Тупеку зловили, збіглися люди, митрополит від замаху впав на землю, а мав тоді 68 літ. Піднесли старця і відвели до церкви св. Тройці, де Рутський на престолі зложив відрубані пальці, як жертву Богові за діло Унії. Відправили благодарний молебень за рятунок і на цю памятку митрополит казав прибити там таблицю з написом псальмопівця: "Наказуя наказа мя Господь, смерти же не предаде мя." Пс. 117.

Ось тут стався і очивидний доказ того, хто на ділі нападав і на кого.

Далі буде.

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську

Євхаристійна Богослужба у приватному домі.

5. ЧУДЕСНЕ УЗДОРОВЛЕННЯ КАЛІКИ.

1. А Петро й Іван виходили (разом) до храму на час молитви девятий;

2. І несено одного чоловіка, кривого від уродження, і кожного дня саджали його при храмових дверях, що звались Гарновидні, просити милостині в тих, що входили до храму.

3. Він побачивши Петра й Івана, що хотіли ввійти до храму, просив у них милостині.

4. Поглянувши ж на нього Петро з Іваном, сказав: "Подивись на нас."

5. Він же вважливіше глядів на них, очікуючи дещо дістати від них.

6. Та Петро промовив: "Срібла й золота нема в мене, а що маю, це даю тобі: В імя Ісуса Назорянина (устань) і ходи."

7. І взявши його за праву руку, звів у гору: й якстій скріпились його стопи й напятки;

8. Та й зірвавшись встав і ходив; і враз з ними ввійшов у храм, ходячи й скачучи та прославляючи Бога.

9. І пізнали його, що це той, що задля милостині сидів при Гарновидних дверях храмових; та й дивом дивувались і остовпіли про це, що йому приключилось.

ПОЯСНЕННЯ

1. В год. 3-ій пополудні.

Жиди мали три часи денньої молитви: "Третій час" — в год. 9-ій рано; "Шестий час" в 11-ій год. і "Девятий час" в год. 15-ій. Тоді саме припадала вечірня жертва в храмі. Це також дало початок нашим Часам церковної Богослужби (Св. Василій).

Щира дружба лучила обох апостолів. Перший властю і урядом мав вірного друга в особі того, що був перший любовою і покликанням. Оба вони приготовляли пасхальну вечерю для Ісуса та Його учнів (Лука 22, 8); оба вони спішать до Ісусового гробу (Іван 20,2); оба вони були при явленні Ісуса над Тиверіядським озером (Іван 21, 7). Тож не без особливішого Божого зарядження вони оба найшлись при тім великім чуді в Єрусалимськім храмі, що показало велику силу імени Ісуса й подало їм нагоду якраз на тім місці зложити величаве свідоцтво для Ісуса Христа.

2. "Гарновидна" — звалась брама Никанора. Вона находилась від сходу, в обводових мурах храму. Була висока на 30 ліктів, а на 15 широка, ціла по мистецьки вироблена з коринтійського мосяжу та прикрашена золотими й срібними виробами.

3. Цей каліка думав тільки про милостиню. Одержати чудесне сцілення своєї невилічимої недуги, ні на думку не приходило йому. Незначні на око обставини, незамітні часом умовини бувають у діланні Божім часами великих і надзвичайних ласк.

4.—5. Апостоли йдуть помолитися, тож не могли мовчки поминути благання вбогого каліки, хоч цей не знав кого й про що міг він їх просити (св. Іван Золотоуст). Ц[...]арний християнський звичай, щоб при вході до церкви на м[...]тву, роздавати милостиню і тим стягнути для себе Боже ми[...]сердя.

6. О блаженне вбожество! [...] кличе Хроматій і Іван Золотоуст — бо вони не мали земських скарбів, зате могли роздавати пречудні небесні дари. Це євангельське вбожество; вбожество, що роздає дари, яких не всилі дати ні найбільший багатир світу, ні володар

"В Імя Ісуса Назорянина" — Св. Петро не називає виразно Ісуса Богом, ні Божою силою, ні сином Давида, ні Месією. Хромий каліка певно від довгих літ просив милостині при входовій брамі до храму; певне нераз бачив він Господа Ісуса, як Той входив до храму або виходив. Про Нього чув він більше від противників та ворогів, як від Його учнів. Св. Петро називає Господа так, як це міг він чути й знати. Саме той, що про нього він і не думав тоді, а про якого нераз чув так багато відемного, саме той дає йому тепер уздоровлення.

Ця сила "імени Ісуса" сьогодні для багатьох так як не існуюча. Правда, [...] чуда мають свої часи, свої години, які не повторяються. Та сила "імени Ісуса" не устає. Хоч вона не мусить чудесно вертати недужому здоровля, та все має в собі силу й життя. Тож треба й годиться "в імя Ісуса" відмовляти свої молитви; "в імя Ісуса" сповняти свої щоденні обовязки, наші малі жертви, а й [...] буває [...] тяжкі нести хрести. "В імя Ісуса" робім добро для наших ближніх, а найдемо велику силу й благословення

Анна Арабська

ЖІНКА Й ДИТИНА

Жінка, особливо мати, має дуже важне завдання, може найважніше з багатьох важних завдань, а це: обовязок виховувати діти. В багатьох людей, навіть у багатьох матерей нема ясного поняття, хто це є ця маленька людина, котру ми в українській мові називаємо дитиною? Величезному числу матерей не бракує любови до їхніх дітей, але багатьом матерям і другим виховницям дуже часто бракує знання діточої душі.

Самої любови замало, щоб — як то кажуть — випровадити дитину в добрі, чесні й розумні люди. Знаючи душу дитини, ми знаємо до чого дитина здібна, а до чого нездібна, що дитина може, а чого ще не може виконати й ясно зрозуміти в її віці дозрівання. Знаючи душу дитини, ми знаємо коли дитина вже дозріла, а коли ще не дозріла до різних понять і думання. Знаючи душу дитини, ми знаємо, що малих дітей учимо так довго одного предмету, доки ми годні затримати увагу й заінтересовання дитини на цьому предметі. В противному разі тільки мучимо, а не вчимо. Для зосередження уваги й думок довкола якогось предмету, треба вже старших дітей, котрих по правді вже можна назвати молодими людьми. І заки починаємо дитину чогось вчити, мусимо знати, чи вона готова своїм умом стравити те, що ми думаємо її навчити. Якщо дитина не дуже здорова, змучена, або з якоїсь причини знеохочена, то в такому разі шкода її мучити нашою наукою, бо вона з нашої науки, або дуже мало, або цілком нічого не скористає.

Не знаючи душі навіть своєї власної дитини, ми часто вимагаємо того, що для неї неможливе до виконання. Нераз дорослі люди вимагають від дитини, щоб вона вже так усе добре розуміла й мала такийсамий розсудок і силу міркування, як вони самі. Колиж дитина не маючи ще ні розвиненого розуму, ні життевого досвіду не може виконати того завдання, що є понад її сили, то деякі матері й виховниці карають невинних дітей за це, що не сповнили цього, чого в дійсності не могли сповнити. Навіть звіря, н. пр. кінь знатуриться, якщо силувати його тягнути таку вагу, якої він потягнути не може. Натуристі коні — це звірята, що були щирі працівники, але зіпсували їх господарі, які не старалися зрозуміти, що їх коні можуть, а чого не можуть потягнути. І як знатурений кінь — це жертва людського незнання і людської жорстокої байдужности, — так і ця дитина, що її карають за це, чого вона не може виконати, це дитина-бунтар, це дитина, що в неї в самому зародку вбили поняття справедливості. І чим дитина чутливіша, чим вірніше вона старалася сповнити приказ своєї матері, чи батька, а вживши всіх своїх сил, вона не могла виконати бажаного обовязку і за це дістала кару, тим глибше їх несправедливе поведення поранило її душу, тим глибше в її душі закорінилося поняття, що в її батьків, чи виховників нема ніякої справедливості, глибше в її душу запало переконання, що все одно чи вона буде сповняти їх прикази, чи ні, то вона завжди дістане кару.

Тепер запитаймо себе, хто є та доросла людина, що вірить, що ніде, ні в нікому нема справедливості? Такоюсамою жертвою є ця дитина, що вірить, що ті люди, що її виховують — це жорстокі люди, в яких нема ніякої справедливості. Доки така дитина менша, то звичайно її страхом гонять до обовязків і вона свої обвязки сповняє — як то кажуть — "що вбєш, тільки відеш." Але як ця дитина підросте, то починає порахунки зо своїми батьками. Як вони супроти неї ніякої справедливості не розуміли, то це їх невирозуміння гірко відобється на них. Бо всяке зло родить зло.

А скільки то в нас ще людей, що ще й сьогодні думають, що дитина — це дуже маловажне сотворіннячко, що його на кожному кроці треба поштовхнути й чи дитина свідома, чи несвідома своєї вини сікти її різкою

Ось тут подаю один приклад такої нелюдяности у відношенні до дітей. Питає дванацятьлітній хлопчина свойого батька: — Тату, чи дати коням сіна? А батько відповідає: — "Ні, синку, накидай коням терня." І знов хлопчина питає "тату, де вилки?" — "На кінці язика," відповідає батько. А ось другий подібний приклад. Каже сімлітня донечка до своєї мами: — "Мамо я піду в город і нарву собі гороху." — "Нащо тобі гороху, от сиди камінцем в хаті." А коли донечка просила маму, щоб її позволила піти по горох в город, то мати люто гримнула й поблагословила її висилаючи в город: — "Іди і вдавися тим горохом."

Дорогі виховниці українських дітей, поставте себе на хвилю на місце тих дітей, що до них так говориться, або ще й гіршої мови нераз уживається до дітей. А скільки простацьких слів і проклонів ще люди вживають до дітей, але все сподіються, що діти таку мову мають в інший й кращий спосіб розуміти. Поставте себе на місці тої маленької людини, до котрої в багатьох випадках ні людяної мови, ні людяного прикладу, ні людяного справедливого відношення не вживають, а часто замість прикладу служить нагайка. І в численних випадках дитину вважають за таку наївну, що в її присутності виговорюють найпоганіші теревені й роблять неприличні речі.

(Д.б.)

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований додаток до „Світла"

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві.

1-го вересня, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. Ч. 9.

ГРИМСБІ, ОНТ. Свячення. 3-ох піддияконів: В четвер 31 липня, 1947 р., в церкві Успення М. Б. в Гримсбі, Їх Ексцеленція Преосвященний Кир Василій Ладика, ЧСВВ. висвятили питомця, Михайла Блаженка зо Ст. Катеринс, Онтаріо й двох молодих Василіян — Рафаїла Мельника з Дервент, Алта., й Еміліяна Беднара в Плимот, Па. на піддияконів. Торжество відбулося скромненько в пятій годині пополудні, в присутності монашої братії, декого з рідні та гостей.

Шість новопресвітерів: Торжественний і радісний день завітав до пишної церковці на Гримсбійській Горі, а також і до монастиря ОО. Василіян — день другого серпня ц. р. Бо в цей день шістьох молодих Василіян станули в ряди Христових священиків, в ряди працівників, що всі свої сили посвячують на працю для Бога, Церкви й народу. А ними є: о. Сотер Степан Підскальний, о. Віталій Василь Підскальний, о. Іларіон Григорій Адамс, о. Нікон Микола Свірський, о. Патрикій Петро Пащак, й о. Йосафат Юліян Шкварок — всі Чина Св. Василія Великого.

Рано в цей гарний сонячний день, в 9 год. Преосв. Кир Василій почали Архиерейську Службу Божу. По "Іже Херувими", Впр. о. Протоігумен В. Бараник, ЧСВВ — як Архидиякон — з трикіріоном в руках, привели шістьох дияконів перед престіл й почалось величаве торжество свячень. Тричі цілували дякони перстень, набедреник й омофор Святителя — тричі обходили довкруги престіл — тричі цілували його краї, а потім над кожним з них лунали сильні слова — слова, що звичайного чоловіка перетворюють у служителя престолу, перетворюють у священика, виносять вище ангелів — слова, що святим дрожанням наповняють того, що на його голові в тій хвилині спочиває рука Святителя — слова незабутні до смерти: "Божественная благодать... поставляет благоговійнаго діякона... во пресвітерство..." — благодать, що сходить тільки через руки кожного правдивого єпископа.

По відчитанні молитов — як ранній квіт весни — положились неопресвітері хрестом перед престолом, на знак свого повного пожертвування Богові, а за той час ціла церква молилась, щоб ласкавий Господь прийняв їх жертву й дав їм ласки і сили бути гідними Його священиками, аж до смерти. І зняли з них дияконські ризи й одягнули у священичі одежі. Сам Святитель, власною рукою одівав їх в епітрахиль, пояс, нараквиці і фелон, відмовляючи при кожній з них відповідну молитву, що завжди кінчилась грецьким словом "Аксіос" — гідний. І подали ще в руку чашу з вином і дискос зо св. хлібом і Літургікон-Служебник подали, тукож пісню співаючи: Аксіос — гідний станути при Божім престолі — гідний приносити Його пресвяту Жертву — гідний бути посередником між Христом і повіреним собі народом. А потім шість нововисвячених священиків станули при престолі, щоб разом зо своїм Святителем продовжати св. Службу Божу. Разом освячували, разом причащалися, разом дякували предоброму Господеві, що зволив саме їх покликати до тієї високої гідности — священика.

Нововисвячені священики-Василіяни. Сидять: о. Йосафат Шкварок і о. Нікон Свірський. Стоять з ліва на право: о. Патрикій Пащак, о. Віталій Підскальний, о. Іларіон Адамс і о. Сотер Підскальний.

о. Й. Шкварок причащає своїх батьків підчас своєї першої Служби Божої в Едмонтоні.

Павілон Сестер Служебниць на католицькій виставі підчас Марійського Конгресу в Оттаві.

По Службі Божій, Преосв. Кир Василій звернулись до народу з гарним словом — про радісну хвилю, про велику гідність священика, про гідність і власть і силу, що ставить священика вище ангелів, бо то є власть над Тілом Христовим, і над людськими душами. Всі зо запертим віддихом слухали слів, що так ніжно плили з уст їх любого Пастиря і Батька. А хоч це був звичайний робучий день, то народу було багато. Прийшли свої гримсбійці, прибула родина, прибули й гості з далека і з близька.

По всіх торжествах, парохіяни приготовили в церковній салі обід в честь Преосв. Василія і на прощання молодим священикам. Як звичайно при такій нагоді, були також і промови. Перший, як господар, промовив Впр. о. Ігумен і Парох Йосафат Тимочко, ЧСВВ. і дальший провід обіду передав п. Василеві Паламарові. Від парохії побажання зложив п. Т. Вишньовський, а від нововисвячених отців щиру подяку всім зложив о. Нікон Свірський, ЧСВВ. о. Віталій Підскальний, ЧСВВ. промовив кількома словами до дітей, що їх він через два роки вчив у Рідній Школі і які на прощання через руки Вірджінії Ґрабат зложили гарний дарунок і побажання. Щиру подяку від себе і від цілої рідні, в українській й англійській мові, зложив Впр. о. Е. Пащак, ЧСВВ., старший брат нововисвяченого о. Патрикія. Потім щирі побажання від себе й від ОО. Редемптористів зложив Прп. о. Библів з Вотерфорд, Онт. Дуже сердечно й енергійно висказали слова щирої заохоти Впр. о. Протоігумен В. Бараник ЧСВВ. і на кінець, як головний бесідник того радісного дня, промовили Їх Ексцеленція Кир Василій. Коротко згадали про значіння подорожі по Канаді Його Емінениції Кардинала Тіссерана, а вертаючись до настрою хвилі звернули мову на покликання до священичого, монашого і взагалі духовного життя. Обід закінчився многоліттями для нових священиків і молитвою.

Годиться згадати, що на тім радіснім торжестві були також старенькі родичі ОО. Підскальних — п-во Йосиф і Меланія Підскальні, що мимо глибокої старости приїхали з далекого Етелберту, Ман, щоб бути на свяченнях обох синів-Василіян. Були також родичі о. Н. Свірського, п-во Олександер і Ксеня Свірські, і рідня в Америки, а також і багато рідні других нововисвячених отців. Яка радість наповняла їх серця в цю торжественну днину, цього годі описати — а тільки можемо такої радости побажати багатьом, а то і всім українським родичам.

Судомир.

ВИННІПЕГ, МАН. В чому об'являєтьс Боже благословення? Вже кілька місяців перебуваю в парохії при церкві св. Миколая у Винніпеґу. Приглядаюся її членам, старшим, молоді, най молодшим, їхньому релігійно-духовному життю.

Мої кількамісячні спостереження дали мені такий образ: парохіяни церкви св. Миколая це цінна одиниця українського народу на канадійській землі. Це одна з перших зорганізованих парохіяльних громад на цій землі, це та громада, що побудувала першу церкву в місті Виннііпеґу і віддала її під опіку Святого Миколая.

1946 року на своїх загальних парохіяльних зборах всі парохіяни рішили побудувати велику гарну муровану церкву для Божої слави, як память і дар для своїх дітей та й дальших нащадків українського народу. Такі цінні памятки є розсіяні по цілій нашій Рідній Землі. То ж розсіваймо їх і тут на новій землі, а не позичаймо, чи прямо крадім від других.

Та не в цьому я добачую Божу помічну руку для парохії, а в тому, що я бачив у церкві цеї парохії дня 10-го серпня ц.р. Цього дня я приглядався, як дуже тішилися і раділи парохіяни від найстаршого до наймолодшого з приводу такого урочистого й величнього свята, у їхній дорогій старенькій церкві. В тому дні відслужив свою першу Службу Божу Всеч. о. Патрикій Пащак, ЧСВВ., монах-Василіянин. У цій парохії його батьки охрестили, у цій парохії він прийняв перше св. Причастя, з цеї парохії його Господь покликав до апостольської праці у своєму винограднику. Чи тільки його? О, ні! — більше. Його рідного брата Всеч. о. Епіфанія Пащака, ЧСВВ., Всеч. о. Пахомія Дидика, ЧСВВ., Пасічного Митрофана, Пасічного Корнилія, Балаґуша Івана, Балаґуша Василя — ці чотири останні як молоденькі монахи-Василіяни продовжують свої студії у наших Отців Василіян у Мондері і Ґлен Кові.

В 10-тій годині рано того ж дня вийшла з церкви св. Миколая величава процесія, за нею ступав хор під проводом п. Василя Тимкова, за ними несли на шовковій подушці гарну китицю квітів маленька парохіянка Елеонора Вербицька — учениця школи св. Миколая, за нею парох церкви св. Миколая Впр. о. ігумен Йосиф Сеньків, ЧСВВ, враз із дияконами Впр. оо. Епіфаній Пащак ЧСВВ — рідний брат о. Патрикія і Єронім Химій ЧСВВ., а на кінці всі вірні. Тішились всі, бо за хвилину три рідні браття о. Приміціянта — о. Епіфаній, Дамян зо своєю дружиною, одинока сестра Оля, старенька бабуня п. Анна Баламай і ціла близча і дальша родина побачать, як їхній рідний брат і внук стане перед престолом і при ньому принесе першу Безкровну Жертву Всевишньому Богові, а на своїх руках держатиме Спасителя світу. Тяжко хвора мати о. Патрикія в той час зо свойого ліжка душею і серцем полинула до тої ж церкви.

По св. Євангелії о. проповідник привітав о. Приміціянта, його родину, місцевих Отців Василіян, як і всіх парохіян, вірних ось тими словами: "Цей день, що сотворив його Господь, радіймо і веселімся в ньому." В коротких словах пояснив усім значення цих слів зо св. Письма. Сльози радости засріблились в очах усіх приявних...

О, яке гарне було це враження, коли вірні побачили, що ціла родина о. Приміціянта з рук свойого найдорожчого прийняла св. Причастя; а вже у тій хвилині, коли внук положив свої руки на білу голову бабуні, щоби поблагословити її, це було щось таке зворушливе, а таємне і святе, що годі описати...

Щирим многоліттям закінчилось величаве свято у церкві св. Миколая.

Зараз по Службі Божій парохіяни церкви св. Миколая для свойого дорогого Родича о. Патрикія приготовили в домівці Івана Милостивого направду гарний бенкет. Тут від парохії привітав Всеч. о. Патрикія Пащака місцевий парох Впр. о. ігумен, від родини Всеч. о. Епіфаній Пащак, ЧСВВ., о. місіонар від усіх Отців Василіян, що приїхали з Рідного Краю, від парохіян п. Іван Майхрук, від парохіяльної молоді панна Єлисавета Мизак. В часі всіх тих промов я через увесь час приглядався цілій родині о. Приміціянта, що тоді вони у своїх серцях переживали, бо все те відбивалось на їх лицях перш за все на старенькому лиці бабуні й одинокої молоденької сестри Олі.

Щасливі були вони всі в ту хвилину. Українські Батьки й Матері! Беріть собі взір з ось тої родини, бо на якій родині спочиває таке Боже благословення, така родина певнісінько відчуе і заживе в ній правдиве Боже щастя. Боже жниво між нашим українським народом у Канаді і в Злучених Державах Америки є велике, то ж моліться і просіть Всевишнього Господа, щоб покликав зпоміж Ваших синів добрих працівників-священиків, місіонарів для Божої слави і спасіння людських душ. Отці Василіяни Вашого сина на порозі свойого монастиря привітають сердечно, щоб виховати Вашу дитину Вам на потіху і радість.

В 7-ій год. ввечері о. Патрикій Пащак відправив Молебень до Божої Матери на упрошення її опіки для всеї молоді нашої парохії. Так на ранній Богослужбі, як і на Молебні нашу церкву вірні виповнили по береги. В той день запричащалось до півтора сотні людей.— По Молебні наші парохіянки уладили в друге гарне прийняття для свойого Гостя; на ньому докінчили свої привіти, зложили свій гарний дар. Та не тільки для нього, але й на будову своєї нової церкви й на свою релігійну пресу "Світло" в сумі $18.50.

Від себе я складаю всім парохіянам церкви св. Миколая у Виннііпеґу щиру подяку, що запросили мене на це їхне свято і тим справили моїй душі правдивий душевний бенкет.—

Новий парохіянин.

Редакція долучує свої побажання для о. Патрикія, а всім жертводавцям щиро дякує.

Частина української вистави на Марійськім Конгресі в Оттаві. Світлив п. Пух з Оттави.

Впр. о. Петро Котрвич, ЧСВВ., у 50-ліття свойого священства.

Діти-сироти в Сиротинці Сестер Служебниць у Мондері.

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

Дві найревніщі катехитки з Борщева, що вели катехизацію і рідну школу в Лимонті й Ст. Майкел, Алта. Оля Огроднік і Маруся Куца.

Дівчата-катехитки з Борщева, Алта., що вели катехизацію і рідну школу. З ліва на право стоять: Славка Ґошко, Наталя Рурка, Віра Пук, Марія Осада, Лелія Сливка й Лелія Павлів.

ЗО СКИТАЛЬЩИНИ —Ребенсбурґ. Наша оселя тепер поважно представляється, бо числить понад 5.000 Українців. Від якогось часу чужинці, а передосім Німці, починають інтересуватись українською духовою культурою. Доказом цього є прихильні рецензії в часописах та надпрограмові виклади про українську літературу два рази в тижні на університеті в Реґенсбурзі.

Ще 1946 р. дуже торжественню святкували ми 350-ліття Берестейської Унії. В Реґенсбурзі вийшла з цього приводу багато ілюстрована брошурка про Берестейську Унію в українській, англійській і німецькій мові. Розійшлась вона в 2.000 примірників по усіх 3-ьох зонах. Кромі цього Др. Баран та проф. Ісаїв видали теж книжечки про берестейську Унію. але тільки в українській мові й на циклю стилю. В Реґенсбурзі в одній з німецьких церков вмуровану з цього приводу пропамятну таблицю в українській, латинській і німецькій мові.

Наші школи, як народня, так і ґімназія мають по 250 учнів 15/III/47 відбувся в нас оригінальний концерт: "Тарас Шевченко у світовій літературі." Брало в ньому участь 10 націй та деклямували Шевченка на своїх перекладах. Це був направду наш триюмф. — Позатим усе по старому. Вісті з різних сторін щораз більше бентежать серце і можна тільки сказати: Боже, нехай діється Твоя воля.

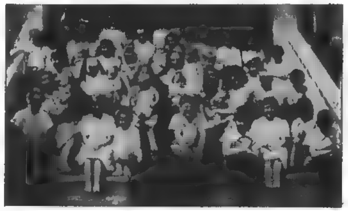

Діти-сирітки в Сиротинці Сестер Служебниць у Мондері. Між дітьми С. Настоятелька С. Ісидора й С. Людвіна.

Діти-Сироти, що прибули зо скитальщини до Сиротинця Сестер Служебниць в Анкастер.

STRANGE BUT TRUE

ЕДМОНТОН, АЛТА. Перша Служба Божа. В неділю 10 серпня в новій церкві св. Йосафата в Едмонтоні відправив свою першу Службу Божу о. Йосафат Шкварок ЧСВВ, що сам походить з Едмонтону, де його батько адвокат Юрій веде адвокатську канцелярію.

Церкву виповнили вщерть побожні парохіяни. О. Приміціянтові диіконував о. Л. Джіґолик, а зворушливу проповідь виголосив о. А. Трух, ЧСВВ. При кінці о. Шкварок уділив усім окреме священиче благословення. Після відправи у Народньому Домі відбулося прийняття в честь о. Приміціянта. Підчас обіду промовляли: Впр. о. Протоігумен В. Баранник ЧСВВ, о. В. Каменецький ЧСВВ, п. І. Боцюрків, пані С. Прийма, брат о. Йосафата др. Е. Шкварок і батько адвокат Ю. Шкварок. Накінець о. Йосафат подякував усім за участь і побажання.

SONG TO THE SACRED HEART OF JESUS
"Назарета Любий цвіте"

In Nazareth Thou once were blooming,
The salvation for us grooming,
Now in form of Bread are hiding,
Almighty help to us providing.

What o Jesus ever-loving
Made Thy love for us so glowing,
To remain with us Thee causing,
In Tabernacle for us closing!

It's Thy Heart with love so burning
And our souls with grace adorning,
Closed Thee in Church forever,
Does forget the sinful never.

What kind offerings shall bring we
To repay Thy love and thank Thee,
To show Thee appreciation
Due by us and every Nation?

We shall praise Thy Heart fervently,
Serve to Thee all reverently,
Father, Son and Holy Spirit,
Day and night, to our life's limit.

Pray for us o Jesus's Mother,
Lend Thy help, as no one other
May keep us in His Heart's graces
When our end and grave us faces.

Translated by Rev. Alexander Ulytsky, Johnstown, Pa. U.S.A.

Маємо граматику

Українці в Канаді (і в Злучених Державах) відчувають сильно брак двох важних книжок: Української граматики і українсько-англійського словника. Головно наша молодь потерпіла багато ізза того, що не мала з чого вчитися української літературної мови й правил писання. Ці книжки повинні були появитись давненько.

Одну прогалину виповнила нова праця, яка тільки що появилася друком. Це "УКРАЇНСЬКА МОВА, граматика української літературної мови". Підручник для юнацтва. Автором праці є о. А. Трух, ЧСВВ, видали оо. Василіяни в Мондері. Формат книжки 9x5¼, стор. 128, в твердій оправі. Виконання дуже старанне. Ціна $1.75 вже з поштовою оплатою.

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ складається з трьох частин. Перша частина — це граматика української літературної мови. Друга частина — це українсько-англійський самовчитель. Третя частина — це словник вибраних слів з наголосами. Граматика надається для школи й самонавчання.

Автор написав свою граматику, солідно перестудіювавши праці таких авторитетних мовознавців, як др. І. Огієнко і др. В. Сімович. Опрацювання граматики сумлінне й науково витримане, а притім виклад матеріялу легкий, доступний і пояснювальний, бо автор пододавав до слів ще речення з творів найвизначніших наших поетів і письменників, що визначають точніше тямові відтинки слова (бож тільки так читач довідується про точне значення слова). В словнику на кожному слові поставлено наголос, а це дуже важна річ з огляду на рухомість українського наголошування.

Граматика о. А. Труха це цінна й радісна поява. Вона вартісна не тільки для молоді, що хоче вчитися української літературної мови, але однаково вартна для старших. Тому впорядникові її о. А. Трухові належиться повна подяка за його труд, що вимагав років сумлінної праці. ОО. Василіянам належиться признання за видання граматики своїм коштом.

Маємо надію, що Українці в Канаді й Злучених Державах приймуть її з радістю собі на добро і своїм дітям.

"Українські Вісти".

"ОТЧЕНАШ" УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В ЄРУСАЛИМІ

"Українська Думка" з Лондону подає вістку, що минувшого року Українці, які знаходяться в Палестині, зібрали коло 90 фунтів (понад $360), прибили Пропамятну Таблицю на якій є по українськи "Отче наш" і ту таблицю вмуровано в церкві "Отченашів" на Оливній горі в Єрусалимі між інші подібні таблиці, на яких є "Отченаш" в різних мовах світа. Подаємо пропамятну таблицю з "Отченашом" в українській мові.

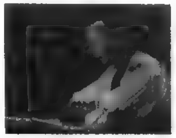

Мстислав Павленко, що перебуває у Св. Землі. Він прислав нам пропамятну таблицю українського "Отченашу".

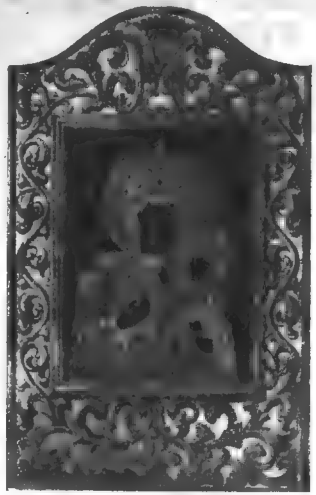

Чудотворна Ікона Матери Божої в Гошеві.

Група наших священників з Преосв. Кир Василієм і Кир Нілем підчас Марійського Конгресу в Оттаві.

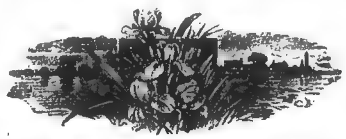

МОНДЕР, АЛТА. Похорон. Дня 10 лютня 1947 р. по дуже тяжкій недузі, упокоївся в Божій бл. п. Іван Гевко, проживши 56 літ, з того 48 у Канаді: — Покійний походив зо села Біле повіт Чортків. В останніх літах життя не чувся здоровий, а по девятьмісячнім перебуванні в шпиталі св. Йосифа в Едмонтоні, віддав Богові душу, полишивши в тяжкім смутку жінку Каролину й осьмеро дітей.

Рідня справила йому гарний похорон, що його відправив о. Ігумен Шевчук, ЧСВВ. По Сл. Божій був поминальний обід під час якого присутні зложили на "Світло" $10.75. — П-ий.

Канада у стіп Марії

Враження з Марійського Конгресу в Оттаві

Престіл Матери Божої построєний у парку Лансдовни в Оттаві на час Конгресу, на 500 стіп широкий, на 127 стіп високий.

Другого дня пополудні люди нагло заметушилися і кинулися до вікон. Виглянули й ми. Чогось подібного я ще не бачив. Оце наш поїзд їде по воді. Цілі колеса в воді. Озеро залляло залізничий насип і шини, але поїзд їде по них. Дехто висказує свої побоювання, а я не скриваюся зо своїм здивуванням. Їхав я вже кіньми в воді раз у горах до вмираючого, їхав я літаком по воді т. зв. гідропляном у Ґлен-Ков коло Ню-Йорку, але поїздом по воді доводиться мені їхати вперше в житті. Та щож? У Канаді й таке можливе. Цеж країна широких можливостей.

Немов яка "водокачка" наш поїзд перебрив озеро й третього дня вранці завіз нас до Оттави. Нас примістили в найкращому готелі "Шато Льоріє", де перебували самі Кардинали й Єпископи. Ми відвідали наших обох Владик: Преосв. Василія і Ніля, пообідали та й пішли до базиліки на

Відкриття Конґресу

Простору базиліку ґотицького стилю гарно прибрану виповнили по береги побожні прочани різних народностей. В стаях коло престола засіли Єпископи, а було їх коло 150. Нараз заграли дзвони, а з архиєпископської палати до базиліки почала входити процесія. Йшов в архиєрейських ризах архиєпископ Оттави й господар Конґресу Преосв. Вашон, за ним Апостольський Делеґат Преосв. Антоніюті, а відтак ішли Кардинали в пурпурах з довгими киреями. Перший ішов повагом у скупленні примас Мадярщини Кард. Міндсенті, відтак німецький Кардинал з Колонії Фрінґс, потім низький і скуплений Кардинал Артеаґа з Куби, за ним ішов Кардинал з Ліону Жерліє та до всіх усміхався. Очі всіх зверталися передусім на Кардинала - Леґата Мек Ґвиґена з Торонто. А він ішов повільно, благословив усіх з йому питомою, милою усмішкою на лиці. Архиєпископ Вашон почав коротке богослуження, відтак привітав Кардинала - Леґата короткою, але сердечною промовою. З черги прочитано в трьох мовах папське бреве, що ним Свят. Отець іменує Кардинала Мек Ґвиґена своїм Леґатом на Марійський Конґрес в Оттаві. Після цього промовив Кардинал - Леґат. Коротко зясував значення й ціль Марійського Конґресу, привітав усіх Єпископів, з особливішим привітом звернувся до наших українсько-католицьких Владик, згадав про переслідування нашої Церкви в Галичині, про наших увязнених Єпископів та зложив їм признання за їх мучеництво. Треба тямити, що це говорив не тільки архиєпископ з Торонта, але Папський Леґат і тому ця промова мала своє величезне значення та була для нас особливішим вирізненням, що принесло нам честь перед найвищими достойниками Церкви. Не диво, що після богослуження наші Владики стали немов головними особами, яким інші Єпископи ґратулювали з приводу сьогоднішнього вирізнення та висказували своє співчуття з приводу переслідування нашої Церкви.

В год. 5.30 в найбільшій салі готелю Шато Лоріє зібралися на окреме засідання найвищі церковні достойники й представники канадійського уряду. Першу довшу промову виголосив премієр Мекензі Кінґ. Він привітав в імені уряду Папського Леґата й усіх учасників Конґресу, зясував теперішнє політичне положення в світі й дійшов до висновку, що тільки молитва може помогти сьогоднішньому світові в його безвихідному положенні. Відтак промовив Кардинал-Леґат і в своїй сердечній промові вдруге згадав про Українців, що крім Англійців, Французів та інших народів замешкують Канаду і своїми високими прикметами духа та своєю працею у великій мірі причиняються до піднесення культурного рівня Канади. І щераз ми переконалися, що Еміненція Кардинал МекҐвиґен — це дійсно щирий приятель Українців, а ця прихильність Еміненції спирається на особистій приязні з нашим Преосв. Кир Василієм.

Ввечері в авдиторії відіграно велику драму в 14 картинах: "Ісус — Син Марії." Драма вивела перед очі видців важніші події зо життя і мук Ісуса Христа. Деякі події як: Тайна Вечера, або Хресна Дорога були глибоко зворушливі. Декорації гарні, освітлення знамените, гра артистів добра й тому не диво, що в очах учасників нераз блестіли сльози.

Другий день.

В годині 10 рано в катедрі архиєпископ Вашон відправив архиєрейську Службу Божу. Співав сильний хор богословів. Довшу проповідь по англійськи виголосив ірляндський епископ Д'Алтон. Відтак усі немов заперли віддих, бо з Риму через радіо промовив сам Св. Отець Папа Пій XII. Дрижучим голосом Папа говорив:

"Ви відкрили Конґрес, що буде пропамятний в історії вашого краю. Це не перший раз у канадійські небосклони несуться пісні похвали на честь Марії. Вже продовж трьох століть солодким іменем Марії ви називали ріки й озера, шпилі гір і заливи вашої землі. Набоженство до Її Непорочного Серця освячувало ваші родинні вогнища. Перші ваші поселенці поставили першу каплицю в честь Непорочного Зачаття Марії... Ми радіємо, Пречиста, побожним бажанням й рішенням Твоїх дітей у Канаді. Вони Твої і бажають бути під Твоїм покровом..." Папа закінчив свою 20-мінутову промову благословенням для всіх учасників Конґресу. Ця промова викликала в усіх помітне враження.

Пополудні ми відвідали величаву виставу культури катол. Церкви, що містилася в кільканадцятьох великих домах у Лансдовн парку, а мала 119 павілонів. Це була вистава укритої діяльности 143-ох монаших Чинів і Згромаджень. Тут бачили ми фіґуру монахині в кожусі серед вічного снігу, що рятує бідного Ескімоса. Там бачили ми фіґури Братів Християнських Шкіл, як вони вчать нечемних хлопців. Дальше бачили ми шістьох священиків, що падуть під топорами диких Індіян. Усе було доповнене відповідними письменними поясненнями й ґрафіконами зо статистикою. Розуміється, що всі ми були передівсім цікаві на те, як представляється наша українська вистава. І дійсно з признанням для орґанізаторів треба ствердити, що наша вистава звертала на себе загальну увагу. Мапа Канади перетикана нашими маленькими церквами на шпильках представляла кількість наших парохій, священичі й епископські ризи звертали увагу на наш обряд, вистава наших книжок і часописів свідчила про наше духовне життя. Добре була обдумана ґрупа фіґур в народніх строях, що уявляла собою українську родину, а між ними священик з кропилом у руках святить паску й прочі "сніди". Може бракувало статистики вираженої в ґрафіконах, але це переходило спроможність орґанізаторів, які й без цього працювали понад силу. Дівчата в народніх строях пояснювали чужинцям нашу виставу французькою мовою. Окремий і дуже симпатичний павілоник зорґанізували собі наші Сестри Служебниці, що в кількох фіґурах представили всі етапи свойого монашого життя починаючи від аспірантури, а кінчаючи працею над сиротами. На стінах висіли портрети Ґенеральної Настоятельки, С. Гордашевської, о. К. Селецького й інші. Шкода тільки, що Сестри не могли ніде роздобути портрету свойого Основника, о. Є. Ломницького, ЧСВВ. — Пополудні в годині 5-тій університет в Оттаві наділив Кардинала-Леґата почесним докторатом права, а Кардинал виголосив глибоко науковий доклад про право й справедливість. В год. 7-ій у всіх католицьких церквах столиці відправлено "Святу Годину." Всі церкви були переповнені побожними прочанами. Понад 300 священиків сповідали поза північ. В год. 8.30 в театрі "Капітол" відіграно велику драму без слів з життя Преч. Діви. Замість бесіди виступав хор получений з музикою. Це була одна з найкращих драм, що їх я бачив у мойому житті. Зорові враження, один стиль декорацій і строїв, знаменитий хор і солісти світової слави — те все складалося на досконалу цілість, що ворушила душу до самого дна. — В самій півночі в парку Лансдовн Апост. Делеґат Преосвящ. Антоніюті відправив Архиєрейську Службу Божу. Понад 30.000 учасників співали направду з цілого серця, а голосники несли цю пісню під саме голубе небо. 150 священиків причащали. Люди співали, молилися і плакали з радости. Між учасниками переважала французька молодь, що великими ґрупами з глибокою набожністю приймала Євхаристійного Ісуса до своїх юних сердець. Ще треба було тільки натхненого проповідника, щоби викликати справжнє одушевлення. І так сталося. На проповідницю вийшов Кардинал Стрич зо Шикаґа й своїми палкими словами пірвав серця слухачів та немов поклав їх у стіп Ісуса. Сльози перлинами блестіли в очах слухачів, що навіть не хотіли відходити з того святого місця, з якого Марія гляділа на них такими ласкавими очима. Деякі молилися до самого ранку.

(Д.б.)

— **Военних сиріт** обчислив міжнародній Червоний Хрест і виявилося, що в Польщі є понад один міліон сиріт, в Юґославії 600.000, в Румунії 280 тисяч, в Угорщині 200.000, в Бельґії і Греції по 30,000. Це обильний посів війни.

о. Мирон Дарда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

На вид освіченої Чудотворної Ікони прочани у церкві припали на коліна, простягли свої руки до ікони, благальними очима вдивилися в Пречисту, а серцем своїм, повним любови та віддання промовили: "Богородице Діво радуйся... радуйся... Під Твою милість прибігаєм... прибігаєм Богородице Діво, молитов наших не відкидай у смутку-журбі, а від біди-нужди хорони нас, Ти одинока Чиста... Свята... О, гідно є, як правдиву Богородицю, Тебе величати... Ти, святіша від Херувимів, і славніша від Серафимів... то ж Тебе величаємо... величаємо... О, Ти Преславна, Присподіво Маріє... прийми мольби наші й занеси їх Синові Твоему, а нашому Богові.."

Як на ниві повне колосся, так перед Чудотворною похилилися важкі від горя і журби людські голови, а деякі з них прилягли аж до землі; їхні лиця зросили теплі — гіркі сльози, що їх видало зо себе серце скривавлене болем. Від часу до часу непомітно чути придушене хлипання... деякі душі надто розжалобились...

Одна, ще молода селянка піднеслася з долівки, взяла за марненьку ручку свою дитину, хлопчика, та й хильцем підійшла з ним до отворених царських дверей показуючи дитині де перебуває Матінка Божа. Бліденький хлопчина клякнув на колінця побіч своєї матері, зложив висохлі рученята до "Отче нашу", отворив посинілі уста та й почав півголосом материні слова повторяти: "Богородице Діво радуйся... Ти повна ласки... Матусенько Божа допоможи мені зо слабости повстати, щоб я добрим здоровям своїх батьків міг потішити, а Тебе Могучу в житті прославляти". — Тут мати хворої дитини щиро заридала... Доглянув маленький в очах матері сльози, зрозумів, що й хто витиснув їх, тому й на його віях засріблилися дві чистесенькі перлини. Прослезилися інші, що клячали побіч цих двоє нещасних...

Вечірня відправа закінчилась. Священики-монахи засіли по сповідальницях, деякі з них сповідали людей вже від початку вечірні. А люди, одні при сповідальницях чекають на свою чергу, другі докінчують свої молитви перед образами, чи при бічних престолах, найбільше же проповзують навколішки тричі довкола головного престола цілуючи кожний його вугол, щоб наприкінці під святою Іконою, що красується над горним сідалищем, помолитись, подякувати, а найбільше виблагати для себе чи для своїх найдорожчих потрібних ласк.

На дворі вже темна ніч настала, як монах-церківник у церкві підійшов до малої громадки прочан та й попросив їх, щоб закінчили свою молитву й зійшли в долину в село переночувати. Розійшлися, куди хто знав і міг; одні до монастирської стодоли, другі поляrали в поблизькому саді на траві, а інші зійшли до самого села Гошева, що прилягає в більшій частині від північного боку до "Ясної Гори", а від полудневого сходу видовжується в сторону села Витвиці. Мешканці Гошева це малоземельні селяни, між якими є кілька родин зубожілої шляхти; беземельні ходять на заробітки в поблизькі ліси, чи до недалекого місточка Болехова в грабарнях, або до копалень соли, на захід від передмістя. Місцева дітвора й жінки ходять літком та й в осені у ліси збирати ягоди, гриби, щоб у Болехові в торгові дні-понеділки їх продати та й за придбані гроші купити все те, що є потрібне до жіночої господарки, як сіль, 'камфіну', нитки, то-що. — Хати в самому селі бідненькі, дерев'яні, одні дильові, а другі ліпянки, але всюди чистенькі. Посередині села у вінку струнких смерік пишається парохіяльна церковця бойківського стилю, а побіч неї приходство місцевого пароха, що душпастирює так у самому Гошеві, як і в сусідній Гернині, на переміну. Люди з цих двох громад не забувають і про "Ясну Гору", але тоді, коли в їхній церкві нема відправи, спішать — дітвора, молодь, старші до Чудотворної Діви; навипередки й поблизькі села як: Тяпче, Княжолука, Підбереж, Витиця, Кальна, Ростічки, Церківна, Болехівська Слобода, Тисів, Поляна, Довге, Лисовичі, Гузіїв й інші стараються вислати кожної неділі й свята бодай кількох своїх делеґатів, щоб на святому місці віддали належний поклін Володарині неба й землі.

На дворі щойно зазоріло, як на горі одні прочани вже ходили по церковному подвірі, а другі при головних дверях церкви... Раннє сонечко саме викочувалось і розсипало своє перше проміння на верхній хрест церковної бані, як вийшов закаптурений монах-церківник з ключами в руках, щоб відчинити головні церковні двері. У церкві приготовив він усе, що треба було приготовити до відслуження Служби Божої.

Вже й надійшли церковні помічники; то ж пішли у чвірку в напрямі дзвінниці. По хвилиночці відізвався поважно великий дзвін Іван — понісся широко його барітоновий гомін по цілій околиці довкола, по ньому затягли тенором Юрко і Степан, не видержали і їхні молодші братчики Петрусь і Павлусь та й собі защебетали альтом і ще тоншим сопраном; зіллялись їхні голоси разом зі собою в милозвучний акорд і заграли спільну святочну пісоньку, до якої долучився сильний і низький бас Василя. "Днесь Петра і Павла... днесь Петра і Павла... днесь Петра і Павла"... Пісня гомоніла в далечіні раз сильніше, другий раз слабше, вибиваючи провідну мельодію напереміну то цей то той дзвін побратим.

(Д.б.)

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ДВАНАЦЯТИЙ

Господній орел

Таку хвилину переживав Маврикій у стіп Апостола Івана. Ірина, любов, молодість і її права — те все закипіло в ньому нагло й сильніще, як коли-небудь, бо може востаннє? Маврикій почув, що він стоїть на роздоріжжі. Аж нараз понад тим хаосом унутрішних боротьб почув знову руку Апостола на своїй голові й одночасно почув між ним і собою присутність Того, до якого Іван молився про нього.

Нагло Маврикій почув це: "нехай станеться світло", що розганяє пітьму, пішов за ним і в одній хвилині добув побіду.

Маврикій нічого не сказав, але коли глянув у гору на свій дивний дороговказ — на Апостола в кайданах, цей зараз зрозумів те, що довершилося в душі юнака, що відбувся перелім у його житті.

А в душі Маврикія закипіло щастя водночас і з тим вищим життям, що йому в тій хвилині віддавав повну власть над собою. Уриваючи розмову, в якій собі не доповіли нічого, а сказали все, Маврикій перекинувся нагло до першої теми й закликав:

— Одного тобі ще завидую. Чи знаєш чого? — Завтра — О, але я тебе не видам на муки — крикнув іншим голосом. І хоч я престолонаслідник, одначе не захороню тебе перед смертю, бо знаю, що її не допустить Господь наш Ісус. Але соромну муку можу здержати.

— Не здержиш її — закликав Апостол з такою повагою в голосі й з такою грозою, що засоромлений юнак аж голову опустив. — А хтож ти такий, що посмівби приказувати Господеві? — Ти не будеш противитися Його зарядженням і навіть не будеш присутній на моїх муках, щоби твоя слабосилість не була виставлена на спокусу.

— О, мій Отче!

— Так: ще сьогодні ніччу вийдеш з Риму до християн у Пренесте. Церква вишле тебе туди. Не годиться тобі глядіти пасивно на визнавання Ісусового імені, а твоєї віри ще не можна тобі виявляти, бо ще не прийшла твоя година.

— Отче, милосердя, не відганяй мене від себе в годині твоєї муки.

Іван випрямився і станув над юнаком великий у силі, як великан, як справжній "син грому" — як його назвав сам Ісус, і промовив голосом, на який відповіді нема:

— Так хоче Той, що нас полюбив.

Другого дня раннім ранком великі товпи народа немов віднóги ріки підчас весняної тучі, плили через т. зв. Латинську Браму, де під голим небом в присутности римського народу мало довершитися мучеництво останнього Апостола.

Цісар Доміціян сам особисто не хотів досліджувати ні судити Івана боячись забобонно, щоби Іванова мудрість його не переконала, або щоб йому не пошкодили Іванові чари. Одначе ввесь сенат засів на півкулистих підвисшеннях окружаючих судейське крісло. Були присутні всі вищі урядовці держави, консулі, квестори й префект. А товпа збита у велику рухому масу залягала Латинську Браму й усі шляхи, що вели до неї.

Аж нараз товпа розступилася, бо серед лікторів і преторіянської сторожі появилася висока й благородна постать старця, що на його вид з грудей товпи вирвався один сильний крик, а радше рев:

— Це він! Це Іван! Це ворог цісаря і богів!

Одночасно присутні християни аж зойкнули, бо на пошарпаних раменах Апостола побачили струї крови. Хоч Іван мав уже девятьдесять літ — то одначе не заощадили йому жахливого бичування. А на його лиці хоч відбивалася радість з того, що він стався гідний терпіти для Ісуса — то всеж таки йшов повільно, хитався на ногах, зламаний терпінням і віком, поранений і блідий з упливу крови. Одіж з нього здерли, тільки закинули на нього плащ защіплений на грудях, що робив його дуже подібним до Ісуса в білому плащі, що в нього одягнув Його Ірод.

За Іваном серед товпи йшли громади уздоровлених з різних недуг, а передовсім увільнених від діяволів, що їх — по свідоцтву старинних писань — Іван виганяв цілі леґіони. З вдячністю всі вони супроводжали Івана зо сльозами в очах. Між ними передувала Симфороза будуча мучениця зо сімома синами, з котрих одного Стактея Іван воскресив ще в Азії тільки своїм словом.

Вже Апостол доходив до базиліки, коли понад увесь крик товпи понісся острий крик: була це Трепта, біснувата поганська невільниця, що кидаючись кликала не своїм голосом:

— Що мені й тобі, Господній Апостоле? Слуго великого Бога, чого мене мучиш?

І розпихаючи товпу серед конвульсійних судорогів діткнулася Іванової одежі. Як тільки діткнулася, нагло впала тихо, як мертва, а коли Апостол почувши, що з нього вийшла сила, оглянувся до неї і перехристив її — вона стала до нового життя, відродженою, здоровою і християнкою.

Апостол станув перед суддями — почалося слідство. Коли його примушували відступити від віри він відповів:

— Не дай, Господи, щоб я колись відрікся імени мойого Вчителя, на яке то імя клякає всяке коліно, а всякий язик Його славить. Треба слухати радше Бога, ніж людей для слави Його безконечного маєстату. Тому я ніколи не відречуся Христа, мого Господа й Бога, ні не заперестану голосити Його св. Євангелії, аж виконаю справу, якої я піднявся для Його імени.

Здалека і зблизька

АНКАСТЕР, ОНТ. Сироти зо скитальщини. Жахлива воєнна хмара пролетіла над нашим рідним краєм і смертоносним крилом змела многих батьків і матерей. Осталися заплакані сироти—найбідніші з поміж бідних.

Для наших українських сиріт знайшлося нове родинне гніздечко, Сиротинець Сестер Служебниць в Анкастер, Онт., де маленькі мають нагоду віджити, окружені гарною природою і зростати в Божій і земській мудрості. Тут то до гуртка сиріток, 8-го липня, прибуло троє діток зо скитальщини, 13-літня Галя з 6-літнім братчиком Богданом уроджені в Києві, походять зо старинного славного козацького роду Гетьмана Виговського. Друга дівчинка (на світлині по лівім боці) Іванна Заяць родом зо Львова.

Перенесли вони неодне горе. Їх батьків не стало; вивезли на Сибір, а рідного вуйка Галі, привязали до стовпа й по кусочку втинали руки, ноги, поки серед мук не віддав духа. Діти власними очима гляділи як вороги, знущаючись над дівчатами, вибивали їм зуби й виколювали очі.

Згадані сироти дуже цікаві, привязані до свого й оповідають жахливі воєнні пригоди.

Сестри Служебниці.
Сестра Гертруда.

МОНДЕР, АЛТА. День 20-го липня довго буде в памяті доокличних сусідів фамілії і знайомих. Цього вечора знайомі справили забаву для панства Павла й Параскевії Білик, котрі продали свою фарму в околиці Мондер, а перебралися на інше місце.

Гостей зійшлося поважне число. З чого можна було бачити, що панство Білики собі заслужили між фамілією, сусідами й знайомими на пошану. Вони були чесні й добрі сусіди для всіх. Господарем вечора був пан Йосиф Федечко. В короткій промові він розказав про заслуги п-ва Біликів. Відтак покликав до слова п. Миколу Полищука. Він також розповів дещо про їхні заслуги й їх прикладне життя між сусідами.

Відтак п. Й. Федечко вручив їм дарунок від гостей, а пані Емелія Білик вручила дарунок від себе і своїх дітей. Всі гості відспівали їм многоліттєвія. Відтак п. Павло Білик в імені своєї дружини і своїм подякував своїм родичам і всім гостям за дарунок і за те, що так численно зійшлися на цей вечірок.

Господар вечерка покликав В. Котовича, щоб зайнявся збіркою на часопис "Світло." Збірка принесла $5.35.

Забавою займилися п. Степан Федечко й п. Павло Полищук.

Присутній

П-ству Біликам — нашим щирим прихильникам, дай, Боже, всього найліпшого, а жертводавцям "Спаси-Біг!"

Редакція

МОНДЕР, АЛТА. 70-ліття п. Петра Кулія. В неділю вечером 10 серпня приятелі уладили для п. Петра Кулія вечірок-несподіванку з приводу 70-ліття життя. П. Кулій живе самітно в маленькій хатині біля церкви, наче пустинник. Він привик до самоти. І тому дуже здивувався, коли вертаючись з проходу, побачив на подвір'ї своєї хати велике число людей. При вході його грімко привітали й удекорували китицею гарних живих квітів.

П. Гаврилюк був господарем вечірка. На його заклик присутні зложили $7.20 на прес. фонд "Світла". Побажання для Ювілята в імени всіх присутніх зложив о. парох В. Шевчук ЧСВВ., п-ні Винніцька вручила гарні дарунки. Вечірок продовжувався до пізньої ночі серед співу народніх пісень і веселої гутірки. П. Кулій при кінці всім щиро подякував за несподіванку, що його так розвеселила. На доказ вдяки він жертвував всім що найкращого міг пожертвувати, а саме найняв співану Службу Божу в намірені всіх, що причинилися до цього вечірка.

П. Кулієві бажаємо в здорові, щасті і гаразді прожити ще багато літ. — Учасник.

БОРЩІВ, АЛТА. — Вінчання. Як гуляв — то гуляв, ні чобіт, ні холяв, як додому прийшов — не було підошов. Так і наш Борщів розгулявся по козацьки, бо майже щотижня відбувається чиєсь вінчання. Мали ми в своїй громаді добру вчительку Лесю Павлій, що гарно співала й грала, добре вчила дітей, часто уряджувала концерти, співала в церковному хорі й була секретаркою УКЮ. І якраз вона вийшла заміж за п. Володимира Шибу. 26 липня вранці молодята приступили до св. Тайн, а з ними дехто з їх рідні, а пополудні о. Парох звінчав їх. Гостей зїхалося так багато, як на який празник. Після шлюбу, в галі Народнього Дому відбулася весільна вечера. Господарем був п. Г. Гошко. Він покликав до слова о. Пароха, а о. Парох виголосив довшу промову закінчуючи її многоліттям для молодих і їх родичів. Відтак промовляв містопресідник церковного комітету п. Ю. Мицій, що говорив про заслуги учительки Лесі для нашої громади й Народнього Дому. П. Мицій заохотив у своїй промові до збірки на скитальців, що принесла $12.00. Панство Молоді подякували за побажання й чисельну участь, а відтак почалася весела забава. Гості зложили Молодятам багато дорогих дарунків, що було також доказом привязання нашої парохії до любленої учительки. Тому щераз бажаємо Панству Лесі й Володимирові Шибам багатого Божого благословення на новій дорозі життя, а при цьому виражаємо свій жаль, що тратимо таку добру виховницю і робітницю на церковній і громадській ниві.

Парохіяни

НОВИЙ КИЇВ, АЛТА. Дня 7 червня діти панства Самоїлів і сестра і шваґер Мармалюк з Калґар справили милу несподіванку п-ву В. Самоїлам в їх 25-ту. річницю супружого життя.

Була то дуже радісна несподіванка для п-ва Самоїлів, коли в 9-ій годині вечером приїхала родина і сусіди, щоб привітати їх в той так великий день в їх життю.

П-во В. Самоїли приїхали до Канади з Галичини і тут повінчались і до цього часу провадять господарку у Новім Києві.

Багато праці і жертви вони вложили в парохії в Новім Києві і досі працюють з охотою і любовю.

Цей вечерок відбувся дуже весело при жартах, співах і забаві. Було виголошено много похвальних промов і желань п-ву Самоїлам, щоби ще дочекали других 25 літ і ще більше. Один з присутніх пішов зі збіркою і даровано $7.45 на Українські Вісти і Світло. По $1.00 дали п-во Василь Самоїл, син Володимир Самоїл, а решта дрібними.

При кінці, забави вручили панству ювілятам гарне срібне начиння на памятку від всіх присутніх. Відтак сестра і шваґер Мармалюк дали свої власні дарунки. По всіх церемоніях гості верталися пібадьорені до дому.

Бажаємо панству В. Самоїлам всього найкращого ще на многі літа. — Присутній

НОРТИРН ВЕЛІЙ, АЛТА. — Несподіванка. 4 липня припадав день уродин п. Марії Заразка. Діти, що свою маму дуже люблять, спросили гостей, купили гарний дарунок, зложили мамі свої щирі желання і тим вчинили їй дуже милу несподіванку. Також і гості бажали Солензантці багато Божої ласки, щастя і здоровля. Пані Заразка глибоко зворушена всім щиро подякувала. При цій милій нагоді зібрано на "Світло" $1.50.

З. Андріящук

П. Заразці бажаємо всього найкращого, а всім жертводавцям щиро дякуємо — **Редакція.**

СКАРО, АЛТА. — Несподіванка. Панство І. й О. Зазулі перенеслися від нас на ліпшу й кращу господарку в Пено. З цього приводу всі знайомі й сусіди що п. Зазулів дуже любили, одного погідного вечора напали несподівано на них у їх новій оселі, зложили їм щирі побажання всього найліпшого на новому місці, заспівали їм "многая літа" та й розвеселилися. Щоб веселе було получене з пожиточним, присутні урядили збірку, зібрали $6.10 з того $4.00 призначено на сироти, а $2.00 на "Світло." **Присутній.**

Ми також бажаємо нашим передплатникам п-ству Зазулям Божого благословення на новому місці, а всім жертводавцям дякуємо за збірку на наш часопис. **Редакція.**

ІННІСФРІ, АЛТА. Вінчання. Надзвичайно гарний був день 26 липня, а головно для Василя Балоша й Стефанії Тарапацької, що того дня вступили в подружній стан. Після співаної Служби Божої й св. Причастя Молода Пара заприсягла собі досмертню подружу вірність і любов, а о. Місіонар із Мондеру привітав їх сердечним словом і поблагословив їх на нове життя.

Під час веселої гостини о. Гість звеселив Молодят, їхню рідню й гостей приятельською й веселою промовою, до чого численні гості додали ще й грімке "многоліття" для Молодої Пари й присутніх.

По обіді співучі гості довго забавлялись співом наших гарних українських народніх пісень, що їх вязали з давноминулими роками молодости та пригадували рідний край. У тому часі невтомний і загально шанований п. Юрко Франко, місцевий дяк збирав жертви на нашу католицьку пресу, що принесла для "Світла" $11.27. П-во Молоді самі зложили $4.00. Нехай живуть щасливо многі літа і в доброму здоровлі діждуться свого срібного подружнього ювілею!

Сумно тільки виглядало це, що ті наші людоньки, що пристали до "червоної парафії", держались із боку й не могли зо щирого серця заспівати: "А ми тую червону калину піднімемо, а ми нашу славну Україну розвеселімо." Чи вони обернуться ще коли серцем до Бога й свого народу? — Свій.

РАДВЕЙ, АЛТА. Несподіванка родинна. Діти й родина п-ва Кондрів зробили їм несподіванку з приводу 35-ліття супружого життя.

Григорій і Текля Кондро є взірцевими парохіянами парохії Матери Божої в Радвей.

Дітей виховали гарно по католицьки; Мирослава, Богдана, Михаїла, Наталку, Івана й Йосифа.

Хоч присутня була тільки родина й то не ціла, бо деякі не могли прибути, то простора хата була переповнена.

Господарем вечірка був Теодор Юрків.

Найперше від дітей зложив побажання Мирослав Кондро, найстарший син, а Наталка вручила дарунок.

Теодор Юрків також висказав желання й вніс многоліттєвія.

Впр. о. Д. Джіголик ЧСВВ, парох побажав п-ву Кондрам від себе і поґратулював за їх взірцеве виховання дітей.

Бесідником гостем був Впр. о. С. Курило ЧСВВ, ректор Інституту в Едмонтоні, що прибув з Едмонтону з Михайлом Кондром, що перебуває в Інституті св. Василія. О. Гість в довшій промові вясував наслідки доброго релігійного виховання і страшні наслідки злого виховання.

Вечір пройшов весело. П. Юрків заохотив до збірки на пресу. Зібрано $20.75. З того $10.00 на "Укр. Вісти", $5.00 на "Світло", а $5.75 на "Юнацтво". — П-ий.

По $2.00 зложили: Гр. і Текля Кондро. **По $1.00.:** Впр. о. Д. Джіголик ЧСВВ, о. С. Курило ЧСВВ, Мирослав Кондро, Михаїл Кондро, Наталка Кондро, Т. Юрків, І. Литвин, В. Бурян, М. Білинський, Г. Горуцький, П. Школьник, М. і А. Петрик, П. Каспер, Д. Кузик, А. Каспер, А. Овчар. Решта дрібнішими. Щиро дякуємо, а п-ву Кондрам бажаємо всього найкращого. — Редакція.

МОНТРЕАЛ, Срібний ювілей. Подаємо до ласкавого відома, що на срібному ювілею п-ва Миколи й Марії Франко в Монтреалі п-во Ювіляти підчас збірки зложили $10.00, а не $1.00, як це було помилково подано в "Світлі" з 1. серпня. За друкарську помилку щиро перепрошуємо.

— **Померла** жінка б. німецького цісаря Вільгельма II принцеса Герміна. Її смерть загадочна, бо їй пропала половина дорогоцінних скарбів вартости 1 міліона долярів.

— **У Чехословаччині** введено закон, що нікому не можна посідати більше землі, як 120 акрів. А канадійські комуністи мають тисячі акрів і ще невдоволені. Хай ідуть туди, де селянська влада рядить.

— **На північний схід** від Владивостока впав великий метеор і знищив величезний ліс, в якому росли столітні кедри.

Чи Ви вже відновили передплату Світла на 1947 рік?

НОВИНКИ

— **В Британії** настала гостра господарська кріза тому, що Британія мусить спроваджувати більше товарів, ніж вивозить. В звязку з крізою не тільки противні партії, але й деякі приятелі прем'єра Еттлі домагаються, щоб він уступив враз зо своїм урядом. Одначе британський парламент ухвалив диктаторські права для уряду прем'єра Еттлі. Дуже обмежено довіз товарів зза границі, постановлено піднести продукцію, тому робітники мусять зрезигнувати з пятьдневного тижня праці, уряд буде переносити робітників з одної індустрії до другої. Крім цього премієр Еттлі звернувся до населення з закликом піддержати уряд і запевнив, що спільними силами переможуть цю господарську кризу.

— **Канадійський міністер** відбудови С. Гав відвідав табори скитальців під Франкфуртом у Німеччині й заявив, що він виніс найкращі враження. "Ці люди —" сказав міністер — є чисті, пильно вивчають фахові звання й охочі до праці. Маю враження, що вони булиб бажаними поселенцями в Канаді. Мій звіт про іміграцію буде дуже прихильний."

— **Дві незалежні** індійські держави повстали 15 серпня. Вони називаються: Пакістан і Гінду-Індія. Віцекороль Мавнтбеттен передав їх представникам владу, яку Британія мала над ними через двісті літ. Індійці бажають собі, щоби першим губернатором Індії остався Мавнтбеттен, а генеральним губернатором Пакістану став мусульманський провідник Могамед Алі Джінаг. Коли віцекороль виїздив з Пакістану населення прощало його щиро, як останнього представника Британії.

— **В столиці Бразилії** Ріо де Жанейро зачалася всеамериканська конференція. На цю конференцію зо ЗДА поїхав секретар стану Маршал, сенатор Ванденберг, сенатор Остин і ін. Кажуть, що небавом на цю конференцію поїде теж през. Труман, що був уже в Мексику й Канаді. Йде про те, щоби цілу американську півкулю зединити в один сильний блок у дипломатичних порахунках з Росією. В конференції бере участь також Аргентина, що досі була держана на боці. На цій конференції буде обговорена справа скитальців, бо полудневo-американські держави хочуть прийняти поважне число свіжої іміграції. Розуміється, що Москва буде невдоволена з цеї конференції й большевицька преса накидається на конференцію називаючи її знаряддям Зл. Держав для опанування Північної Америки.

— **Американський** представник у Раді Безпеки Г. Джансон заявив, що коли Росія своїм ветом не допустить до заведення мира в Греції — то Америка та інші країни можуть ужити своїх збройних сил для охорони Греції. Джансон заявив, що тим разом Америка не піде большевикам на ніякі уступки й не залишить справи аж доки вона не буде полагоджена. Припускають, що Америка вишле своє військо на зміну британському війську. Цю заяву прийняли в Лондоні з вдоволенням і урядові кола заявляють, що Британія піде з Америкою в обороні Греції.

— **З Японією** небаром заключатимуть мировий договір. Росія зажадала, щоби цей договір уложили тільки чотири великодержави. Америка рішуче відкинула домагання Росії і сказала, що в заключенні мирового договору в Японією мають брати участь 11 держав: Америка, Британія, Канада, Китай, Австрія, Австралія, Нова Зеляндія, Франція, Індія, Голяндія і Філіпіни. В американській ноті сказано, що конференція відбудеться, хочби навіть Росія не взяла участи в ній. Росія задумує повторити тусаму комедію, що її вона устроїла при укладанні мира з Німеччиною й Австрією. В звязку з тим мировим договором російські часописи розписалися про те, як то їх героїчна червона армія розбила Японію, хоч Росія воювала тільки 11 днів.

— **Нову німецьку армію** зорганізували Совіти на своїй території. Ця армія складається з 36 дивізій, з того 18 дивізій панцирних. Деякі з тих дивізій ще мають недавні німецькі танки. Дивізії називаються іменами німецьких провінцій або міст. Головним німецьким комендантом є фельдмаршал Павлюс, але він хворий на груди, тому всю працю веде генерал Зайдліц, що тішиться великим довіриям совітської влади.

— **Канадійське посольство** в Римі має повстати на протязі трьох тижнів. Досі в Римі був тільки торговельний комишенер, а тепер Канада відчинить у Римі своє перше посольство.

— **Тіто** обдурив 500 югославянських горожан, що перед кількома тижнями виїхали з Канади до Югославії. Один утікач так описує цю подію в "Хорватському Голосі": "Як тільки ми приїхали, 50 наших арештовано нібито за саботаж. Всім нам відібрано всі знаряди, що їх ми привезли з Канади. Силою загнали нас на працю до колгоспів, канадійські гроші нам відібрано, а натомість дали нам купони на тутешні динари. Тут не можна навіть вийти поза своє село. Хто має тут 1.000 динарів тобто 20 долярів — цей уже капіталіст. Пани комісарі живуть по буржуйськи, а селяни — це чорні раби." Коли це вичитали нові охотники на поворот — то 50 югославянських родин здержалися з виїздом до Югославії.—Такий то рай в Югославії. А що діється на Україні або в Росії?

— **ІРО** починає продовжувати комуністичну політику УНРРА; ділить Українців на польських і східних, розбиває школи, лікарні й інші установи по таборах, не допускає книжок ні часописів з Канади й т. п. Треба, щоби наші комітети внесли негайні й рішучі протести проти цього до вижчих урядових чинників.

— **Тайну радіостацію** викрила поліція в околиці Абітібі в півн. Квебеку. Радіостація належала до комуністичної організації.

— **Генерал Денікін** головний командант протибольшевицьких військ і ворог самостійности України помер у Мішиган.

Богослуження

ВЕРЕСЕНЬ

7. Неділя.
Борщів, Гилярд місто
Іннисфрі місто
Краків
Лемонт — посвячення угольного каменя нової церкви

8. Різдво Матери Бож. (н. ст.)
Чипмен — 30 ліття посвячення церкви

14. Неділя. Чесного Хреста
Скаро — празник
Плейн Лейк

21 Неділя. — Ворвик
Восток св. Михаїла
Борщів — Вегревил
Іннисфрі М. Б. — празник
Лесюр — празник

27. Чесного Хреста (ст. ст.)
Іннисфрі Ч. Хр. — празник

28. Неділя.
Новий Київ, Спас
Ренфурлі
Делф
Ст. Майкел св. Николая
Гилярд св. Івана Христителя

З УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

Подаємо до відома, що в наші околиці завітає з початком вересня професор **Роман Придаткевич** відомий артист-скрипак і композитор з окремими концертами. Українські й англійські часописи виразилися про концерти Придаткевича зо захопленням, як про високий вияв української музичної культури. Українці в околицях виступу Придаткевича приймають його зо справжнім ентузіязмом.

Тому просимо, щоб і наші місцевості на заході Канади вшанували належно нашого славного музика чисельною участю та українською гостинністю.

ОГОЛОШЕННЯ

— ПОШУКУЮТЬ —

1). о. Степан Хирівський на скитальщині пошукує Анни Юник замужньої Стеців родом з Гірного коло Стрия.

2). Софія Королюк вдова по священику пошукує: Вовк Парані, Притули Парані, Притули Гриця і Притули Івана — всіх зо села Добрянич пов. Перемишляни.

3). о. Ярема Онуферко родом зо Скалата просить о. Н. Сірого й своїх колишніх парохіян зо села Заріча, щоби відозвалися до нього і порятували його афідевітом або бодай харчевою пачкою.

4). Харина (дяк зо Львова) пошукує:

п. Михайла Матвієва (учитель) зі Желихова пов. Камянка Струмілова.

п. Юрія Березінського с. Йосифа зі Жовтанець, пов. Жовква.

п. Степана Клепача, с. Ілії й Анни з Матвієвої, пов. Н. Санч.

п. Прокопа Клепача з Матвієвої, пов. Н. Санч.

п. Теодора Сторінцака, с. Павла й Варвари з Матвієвої.

5. Олександра Дмитерко—Харина, дочка Олени Шевчук-Дмитерко — пошукує:

Др. Кібзея з Мишкова, пов. Заліщики й його сестру Калину Кібзей теперішнє призвище за мужем невідоме.

6. М. Прокопович—вдова по священику пошукує родини Коровців, що походять зо села Грусятич пов. Бібрка, а тепер перебувають у Канаді.

ЦІННА Й ПОТРІБНА КНИЖКА

Чи Ви вже купили собі нову, цінну й дуже потрібну книжку, що її видали ОО. Василіяни в Мондері п. н.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Є це **граматика** української літературної мови з коротким поясненням по англійськи й зо словником. Написав о. А. Трух ЧСВВ.

Ось що пише про неї професор саскатунського університету Кость Андрусишин: "Незвичайно приємно було мені одержати цю "важну книжку," бо її ми вже давно на цьому континенті потребуємо. Тішуся, що матиму знаменитий підручник у навчанні української мови. Є це дійсно цінна праця, за яку Вам належиться признання і ґратуляції. Яка це цінна річ для народу! Коби тільки загал належно оцінив її"

Спішіться зо замовленням, бо наклад невеликий!

Ціна тільки **$1.75** в гарній оправі і з золотими буквами. Замовляти на адресу:

Basilian Fathers' Press
Mundare, Alberta.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВІТЛА"

По 50ц.: А. Тарапацький, Іннисфрі, Т. Кобильник, Едмонтон, О. Корпан, Мондер. **По $1.** В. Фарина, Дейзленд, І. Шибонька, Бувелон, І. Личак, Дервент. **По $2.00:** М. Когут, Нескверонінг, Н. Бакай, ювилейний дар, Едмонтон. **По $3.:** Марія Яцула, Ворвик. **По $3.10:** З несподіванки для В. Самоїл, Н. Київ. **По $5.00:** З весілля П. Миськів і П. Гриців.

По $10.00: Сестри Служебниці з Вегревил.

$18.55 З приміції о. П. Пащака, Виннипеґ.

На Ювілейний дар "Світла" зложив Загальний Шпиталь у Виллингдоні, Алта. (С. Арсенія Настоятелька). . . . **$10.00.**

Щире "Спаси-Біг"

Всім щирим жертводавцям складає сердечну подяку й бажає Божого благословення — Редакція.

НАСТІЛЬНА КНИЖКА
кожної християнської родини — це

св. Євангелія

в українському перекладі о. др. Т. Галущинського, ЧСВВ. Оправлена в скірку **Genuine Morocco** зо золотими витисками коштує **5.00**

Замовте собі цю книжку у Видавництві ОО. Василіян у Мондері.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO. Box G. Mundare, Alberta. Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 вересня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X, Ч. 18.

Папа Пій XII і през. Трумен

У Ватикані проголошено виміну листів між Папою Пієм XII і през. Труменом. В одному листі Трумен пише: "Маю привілей торжественно обіцяти Вам повну віру й знов працювати з Вашою Святістю.... Найбільшою потребою світа є віднова віри". Папа відповів з повним вдовіллям. — 26 серпня Папа прийняв на довшій авдієнції М. Тейлора — особливішого посла през. Трумена. Обговорено справу світового замирення та політику Росії. В політичних кругах привязують велику вагу до цих розмов.

Перед Святим Роком

Що 25 літ припадає т. зв. Святий Рік у житті катол. Церкви. Тоді міліони католиків з усього світу відбувають прощу до Риму й з цього приводу доступають особливіших відпустів. Наступний Св. Рік припадає 1950р. Так Ватикан, як й уряд Італії вже зачали підготування до гідного відсвяткування Святого Року. Святий Рік зачнеться в Навечеря Різдва 1949 р. церемонією відчинення св. дверей у церкві св. Петра, що в звичайному часі є зачинені, а закінчиться у рік пізніше зачиненням тихже св. дверей.

О. М. Когут ЧСВВ вернувся з Ірляндії

О. Микола Когут ЧСВВ — колишній ігумен у Гримсбі, а тепер дорадник Архимандрії в Римі вернувся перед двома тижнями з другої поїздки, як делеґат Преосв. Івана Бучка в справі шукання стипендій та приміщення для наших студентів, що перебувають на скитальщині. Другу поїздку в цій справі о. Когут відбув до Ірляндії, де забарився майже два тижні. В Ірляндії відвідав Апостольського Нунція, важніших Єпископів та Архиепископів. Усі вони добре поінформовані про положення українсько-католицької Церкви та з нами щиро спочувають. Всі Єпископи обіцяли поміч нашим студентам. О. Когут був також на авдієнції в премієра де Валери. Премієр поставився дуже прихильно до потреб наших студентів та обіцяв їм 30-40 стипендій на ірляндських університетах. По повороті з Ірляндії о. Когут був також як делеґат Преосв. Івана на конференції Допомогових Комітетів у Парижі. Подаючи це до відома ясно й виразно зазначуємо, що о. Когут їздив до Ірляндії, а передтим до Еспанії й Португалії виключно як висланник Преосв. Івана Бучка Апост. Візитатора на Західну Европу та з відпоручним письмом Емін. Кардинала Тіссерана. Вслід за тим рішуче пятнуємо всякі неправдиві поголоски ворогів Церкви й нашого народу, бо це негідні наклепи схоплені з повітря.

Вбивство священика в Югославії

Перед кількома тижнями югославянські комуністи вбили ще одного католицького священика, що називався Емерик Ґашіц і належав до епархії Діяково. О. Ґашіца замордували в його бібліотеці в селі Комілетніці у Хорватії. о. Ґашіц був знаний, як югославянський історик та щирий патріот. У своїх писаннях і промовах він часто підкреслював конечність співпраці Югославян зо західньою цивілізацією християнською. — Отже напади на священиків і переслідування Церкви дальше шаліють в Югославії.

Албанія проґнала Апост. Делеґата

Комуністичний уряд Албанії проґнав Апостольського Делеґата Льва Ніґріса й примусив його до повороту до Риму. Апостольський Делеґат виїхав був до Риму, щоби переговорити справу конкордату між Ватиканом і Албанією. Коли Апост. Делеґат вернувся літаком з Риму до столиці Албанії, поліція не дозволила йому вийти з летунської площі, але примусила його наступним літаком вертатися до Риму.

Новий Єпископ Вестфалії

У Мінстер епископом вестфальської епархії в Німеччині був Кардинал К. фон Ґален — знаний зо своїх невстрашимих виступів проти нацизму. По повороті з Риму Кард. Ґален помер. Тепер Св. Отець іменував на його місце Єпископом о. д-ра Михайла Келлера, ректора духовної семинарії в Падерборн. Єпископ-номінат має 53 роки життя. Студії покінчив у Римі й Інсбруці. Написав кілька виховних творів, що на них лайкою накинувся Розенберг — філософ нацизму.

о. Мирослав Билина ЧСВВ.

ЧИ КОЖНА РЕЛІҐІЯ ДОБРА?

У попередніх статтях про релігію ми ствердили, що релігія — це звязок людини з Богом. Колиж приглядаємося ближче життю й буттю людей та їх спільнот — то бачимо, що вони укладають своє відношення до Бога не в один і тойсам спосіб, але дуже різнородно. У висліді цього між людьми появляються дуже численні й різнородні релігії. І мимохіть виринають питання: чи всі ті релігії добрі й правдиві? чи може навпаки всі вони неправдиві й злі? А може правда посередині? Може між тими всіми релігіями є бодай одна правдива й добра? На ці питання постараємося дати відповідь у дальших статтях на цьому місці

Одного разу до склепу з окулярами прийшов простий невчений чоловік і попросив склепаря-оптика, щоби дав окуляри його старшому братові, якому грозила сліпота. Розуміється, що оптик не хотів дати окулярів без рецепти лікаря. Тоді цей чоловік казав: "Таж я думав, що кожні окуляри добрі для чоловіка хворого на очі." Хіба подібно думав той нібито вчений, що недавно на одному мітинґу кричав на все горло: "Кожна релігія добра й саме на тім полягає наша свобода віри в противенстві до релігійної нетерпимости в Европі."

Якщо кожна релігія булаб добра й правдива — то не провинявсяб той християнин, що разом зо Жидом віддававби честь Єгові, разом з Турком у його наметі величавби Аллаха, разом з Браміном бивби поклони перед Буддою, а разом з людоїдами складавби жертву їх богам. Одначе тоді правда й лож, почитання Бога й безбожництво малиб такусаму вартість. А хібаж можна подумати собі щось більше недорічне?

Знаємо зо св. Письма Старого Завіту, що Бог приказав Мойсеєві вигубити мечем тих усіх, що покланялися золотому телцеві. Дальше знаємо зо св. Письма Старого Завіту, що сам Бог видавав приписи, які відносилися до служби Боговi, сам Бог стеріг вибраний нарід перед ідолопоклонством, сам Бог посилав вибраному народові своїх пророків, щоби скріпляли нарід у правдивій релігії та в вірі в одного Бога. Сам Бог карав строго вибраний нарід за відступство від правдивої релігії голодом, посухою, війнами, а накінець неволею. Отже сам Наймудріший Бог хотів зазначити, що тільки одна релігія є правдива й добра.

Дальше сам здоровий розум каже нам, що тільки одна релігія може бути правдива. Чому? Бо правдиве є те, що опирається на правді, а правда є тільки одна. Якщо правдою є, що 2+2 є 4, то не може бути правдою, що 2+2 є 5 або 3, бо правда є тільки одна. А коли ми переглядаємо різні релігії — то бачимо, що в них навіть у справах віри нема одности й згоди, бо інакше вчать Лютерани, інакше Кальвіністи, а ще інакше незєдинені східні. Одні признають тільки св. Письмо, а другі також і передання-традицію. Одні твердять, що до спасення вистарчає сама віра, а другі домагаються діл з віри. Що більше навіть в одному й томусамому релігійному таборі нема непорушности засад, бо те, чого вони давніше боронили — сьогодні опрокидують. Отже твердити, що кожна релігія правдива — це тесаме, що з християнами визнавати Ісуса Христа Божим Сином, або з аріянами признавати Його тільки звичайною людиною. А хібаж це одне?

О. Др. Іван Чинченко.
Скитальщина. Европа.

ХРИСТОС – ЧУДОДІЙНИЙ ЛІКАР

"Ось принесли до Нього розслабленого, положеного на постелі, й бачучи Ісус віру їх, сказав до розслабленого: чувай, чадо, прощаються тобі гріхи твої."

(Мат. IX. 2).

Лікар фахівець і великий практик безпомилково встановлює хворобу хворого. Якщо лікар сумнівається іноді встановити правильну діягнозу, то він користується в багатьох випадках т. зв. рентгенівськими проміннями. А ці дивні проміння, е здібні проникати все тіло хворого, й на світло-чутливій платівці зарисовувати не дугу хворого, що е укрита в тілі. Які досягнення мае наука! Дійсно той, хто відкрив ці проміння, для людства зробив неоцінену прислугу й дуже часто при помочі цих промінів можливо розгадати ті таемниці в організмі, що до цього часу були майже незнані.

Так лікар наших днів узброений найновішими досягненнями техніки може сміливо сказати: "Тепер майже нема хвороби, що невідома чоловікові." Але ставити діягнозу, це одне, а встановити причину встановленої хвороби, це зовсім щось інше. І якщо лікар зможе встановити й причину хвороби, тоді він приписуе відповідні ліки, усунувши ті обставини, в яких виникла хвороба.

Такий спосіб і практика в лікаря земського.

...І Чудотворець-Лікар Христос, не тільки бачить наскрізь недуже тіло, але своїм Божественним оком глядить прямо в душу, що терпить, але дуже часто не відразу сціляе її. Він наперед усувае причину, а щойно потім усувае її вплив.

Ось випадок в Назареті, коли до Господа принесено на постелі нерухомого паралітика. Всепроникливим оком бачив Ісус Христос, що вся причина його тяжких терпінь — це гріх... Тоді Господь не відразу уздоровлюе, хоч щиру віру хворого ясно бачить. Спаситель, ніби йде стежкою досліджень лікаря земського: встановляе діягнозу, викривае причину, і щоб люди всі могли Його розуміти, голосно говорить: "прощаються тобі гріхи". Причина хвороби твоеї відома — це гріхи твої.

Напруження присутніх було таке велике, що фарисеї не могли приховати свого озлоблення проти Ісуса Христа. Серцевідець Христос бачучи помисли їх, сказав: "Для чого помишляете зле в серцях Ваших? що лекше сказати: прощаються тобі гріхи твої, чи сказати стань та ходи?" (Мат. 9. 4-5).

Горді фарисеї притаїли дихання свое, притаїли свою диявольську злобу, а слова Христові, як грім, що поражуе блискавичними ударами серця книжників та фарисеїв. "Але, щоб ви знали, що Син Чоловічий мае владу на землі прощати гріхи, і (звертаючись до розслабленого говорить) — встань, візьми постіль та йди в дім твій." (Мат. 6. 9). І чудо сталося...

Божественна сила проявилася на очах всіх людей і гаряче віруючих, і тих, що перебувають в невірстві. Всі побачили, що хворий став, взяв свою постіль і пішов в дім". (Мат. 9. 7).

Чи можна підшукати слова в нашій людській мові, щоб передати ті почуття, і ту радість, що переживали очевидці цього дивного чуда? Тому св. Євангелист Матей говорить: "Нарід же, побачивши це, здивувався і прославив Бога, що дав таку власть людям."

В наші дні, в дні занепаду віри Христової, в наші дні безпросвітнього безвіря і повного забуття благочестивого укладу свого життя, світлими проміннями блестять такі необхідні для нас, маловірних, приклади такої щирої, непохитної віри. На цих прикладах нам треба вчитися, як треба вірити, щоб одержати те, чого ми просимо в Господа.

Серед таких прикладів, ще можна взяти за приклад римського сотника в Капернаумі. Отак треба вірувати! Така віра зможе перемогти всякі перепони, вона зможе зрушити гори. Така щира віра випливае із глибини нашої душі, вона пронизуе мряку нашого невірства, така віра огріває серця наші й примушуе битися в однім спільнім битті слави Христової, якщо серця наші остаточно не закаменіли.

Тому Христос як серцевідець, перед яким всі серця відкриті, і зовсім не представляють жадної таемниці, відразу оцінив сотника, що знаходився перед ним і тих людей, які розібравши покрівлю спустили хворого на його постелі до ніг Христа.

А що ми бачимо в наші дні? Занепала свята віра серед нашого народу, серед народу всього світу змаліла вона. Холодні й байдужі люди до св. Церкви-матері. Захоплюються мірською суетою, життевими потребами, всім, а вірою і Церквою найменше. Таким чином, людство саме, добровільно відмовилося від спасаючої віри Христової, склонилось в загибельне безбожництво, віддалось впливові і діям диявольських сил. Не турбуються люди теперішнього часу, щоби дати відсіч цим злобним силам, що підривають основи християнської віри.

Зло росте й розвиваеться. Ненависть витискае братню любов. Осліплені люди, що втратили віру в правду Божу, забувають про те, що так не можна довго жити, що ненависть і ворожнеча завсіди викликують ворожнечу, на кожній удар відповідаеться ударом, а "той що взяв меч, сам від нього згине".

Нам треба памятати, що ці тяжкі переживання наших тяжких скитальських часів прийшли до нас по тій простій причині, що ми втратили належну тверду віру в Боже Провидіння й задумали замінити її гордістю і самопевністю.

Що ж треба робити, щоб вийти нам з такого тяжкого становища?

Перш за все, треба розбудити в наших закамянілих серцях пламенну віру капернаумських людей. Треба, як це вони зробили, звернутися за допомогою до Христа. Ми повинні припасти до ніг Спасителя і просити й благати Його про чудесне уздоровлення погибаючого й розслабленого світу. Ми повинні смиренно визнати всі наші недостоїнства. Тому ми повинні умоляти Сина Божого, щоб Він здалека сказав свое чудодійне слово, через яке сталосяб чудо уздоровлення.

Ми твердо повинні памятати, що теперішне людство потребуе того уздоровлення від хвороб смертельної гріховности й невірства, що привели нас до кінця загибелі, до тої пропасти, з якої не буде вже жадної можливости спасення.

Тому, поки ще не пізно, розпалім у серцях наших пламенний вогонь віри Христової, понесім цей вогонь по всьому світу, щоб світ нашої віри освітив всю вселенну.

о. В. Гавліч, ЧСВВ.

Три сестрі – три вірі

— Бідні ми, Марино, такі бідні, що страх. Згоди в нас у вірі нема. Наші люди порозлазилися по чужих церквах, як руді миші по полі. А все це не на добро нам і Бог за це буде карати. Й хто знае, чи Він вже сьогодні нас не карае? — так говорила Текля Подорожна до своеї подруги Марини, що прийшла її відвідати.

Вони обидві були подруги ще з давніх літ. Вони завжди разом трималися. Разом ще в Бірках, у Старому Краю дівували. Разом там до церкви ходили. Разом приїхали до Америки, але це вже давно було. Ще перед світовою війною. І в Америмі разом трималися. Чи то забава, чи то праця, чи то церква — вони завжди разом. А вийшовши замуж, недалеко себе в Ню-Йорку мешкали й як тільки їм час позволяв, то одна до одної заходили. Вони жили, наче рідні сестри. А навіть краще, бо Текля зо своїми двома сестрами, що також тут були, не могла погодитись. Вона не гнівалась з ними, але як зійшлись разом, то часто до сварні між ними доходило. А завжди через церкву.

І видно, що ця справа їй знову в печінках сиділа, бо як тільки її подруга Марина прийшла, то зразу стала жалуватися на незгоду в народі.

— Бо й таки цеї згоди в нас нема, — додала від себе Мариня. Де ж то хто в світі чував, щоб люди цієї самої віри, а до таких різних церков ходили. До якої церкви не зайдеш, а там повно наших людей стрінеш так, наче б вони не мали своеї українсько-католицької Церкви.

— Дивись, Мариню, — каже Текля, чи то не гріх і не сміх людям сказати? Є нас тут три сестрі. Всі ми діти одного батька. Всі ми тісами груди ссали. Всі три ми хрещені в українсько-католицькій Церкві. Тісамі родичі нас виховували, а чи до одної церкви ми ходимо? — Вчора знову стануло це мені наглядно перед очима.

І Текля стала знову виливати біль свойого серця перед подругою.

— Як знаеш, — продовжала вона — вчора я була в сестри Парані в Нюварку. Її биртдей святкували. Також і Галя зо своею дочкою приїхала. Та, що їй уже давно в голові перекрутилось. Вона ходить до тих, що то тільки св. Письмо читають.

— Зіхались ми, як годиться сестрам. Але я знову переконалась, що ми чужими для себе стали. Ми три рідні сестрі й три вірі в нас. Направду так, як колись небіщик татуньо — хай з Богом спочивають — часто повторяли: де два "русини" зберуться, там зараз три партії мусять бути.

— Таксамо і в нас. Я тримаюсь своеї української, греко-католицької Церкви й буду до смерти її триматись, бо то наша рідна Церква. Паранька знову православною стала. А Ганці біблія в голову залізла. І сміх і плач бере, як про це подумаю. Якби так татуньо небіщик — хай з Богом спочивають — з гробу встали, то зараз другий раз з жалю померлиб, що його дочки свою Церкву покинули.

— Та було їм говорити, щоб опамятались, — сказала Мариня.

— Та певно, що я говорила й ще як говорила. Але говори до гори! Я до них правдою, а вони мені блахманами. Аж до суперечки прийшло.

— Кажу їм: сестри, чи ви Бога не боїтесь, що ви Його св. Церкву зрадили? Ви хрещені в греко-католицькій Церкві, а де тепер ходите?

— А Ганька мені зараз, як оса: В нас правда. Я живу так, як у біблії написано. Ми Богу молимось, пісні співаемо, біблію читаемо й її поясняемо.

— Що ти дурна, можеш пояснити? — відповіла я їй. — Сама заледви підписатись умієш. Й другі такі самі. Чи вони багато вчились? До високих шкіл ходили? От, зібралось кількадесять затуманених і слухають тих, що за чужі гроші наш народ розбивають. — Дивись, кажу їй, щоб кравчинею бути, то треба наперед учитись, щоб шевцем бути також треба вчитись, хочеш учителем бути також мусиш учитись. До всього треба наперед приготовитись. А біблію пояснити, то вже само від себе мае прийти?

— Ну й що вона тобі на це? — спитала зацікавлена Мариня.

— Нічого розумного, бо й що може відповісти? Вона сама бачить, що зле робить, але людей стидаеться, щоб завернути. — А вже нічого не знала відповісти, як я їй сказала, що як вона така мудра в біблії, то хай мені те місце покаже, де е в св. Письмі написано, що люди мають біблію читати й самі собі її поясняти? Вона червоніла тільки, як рак, і мусіла мені таки признати, що я правду маю, коли говорю, що Христос сказав тільки до Апостолів: "Йдіть і навчайте", а не до всіх людей, "читайте біблію й її собі поясняйте". Але все дарма. Її не переконаеш. Знаеш, чим хто темніший, то тим більш упертий.

— Ну, а Параня тебе не зачіпала? Вона ж православна.

— О, вона також засліплена, але я з нею інакше говорила. Вона дуже свое любить і завжди велика патріотка була. Й гроша ніколи на народні цілі не жалувала. Що правда, то правда!

— І кажу їй — продовжала Текля — дивись, сестро, якби так ваша церква для нашого народу добра була, то її не ширилиб й не попиралиб вороги в нашому народі.

— Гляди, кажу їй, хто рядив в українській православній церкві за Польщі? Той, що польському президентові руки "лизав" і навіть польську мову в православній церкві запроваджував. — Чи може виступив він в обороні тих православних церков, що їх Поляки нищили? Правда, що ні? А греко католицький Митрополит виступив проти цього. — Або тепер, що там діеться? Ти добре знаеш. Червоні нищать наш народ. Наша інтелігенція, робітники, селяни розкинені по цілім Сибірі. А скільки їх згинуло? — Один Бог тільки число знае. — Паранька слухала моїх слів і потакувала, бо я саму св. правду говорила.

— І кажу їй дальше. Подумай, Параню, і ті найлютіші вороги заводять ту православну церкву в Старому Краю, так само, як її давніше московські царі заводили. Як би та церква була добра для нашого народу, то не заводилиб її ті, що наш народ нищать, ті, що нашого митрополита, епископів і цілі ряди священиків на Сибір, рубати дрова вислали.

Тебе хрестили в українській католицькій Церкві й ти повинна тієї Церкви триматись, бо то наша рідна церква. Вона нам зберегла нашу мову, вона нас заховала перед чужим заливом, Вона едина — це наша народня Церква.

— Вкінці я ще їй сказала — говорила Текля далі — якби то для нас добре було, якби ми всі тут в Америці й Канаді своеї греко-католицької Церкви держались. Якщо ми всі тим булиб, чим ми з рідного краю виїздили! Нащо нам по кілька різних українських церков в одному місті? Чи ми аж такі багаті, щоб на нашій праці жирували всякі неуки, темняки, ті, що наш народ розбивають.

— Добре ти говорила — сказала Мариня. Бо то аж стид людям сказати, що ми тут такі розбиті. Бо де ж хто в світі чув, щоб три рідні сестрі, хрещені в одній церкві, тепер до трьох різних церков ходили. Та це не тільки ви одні такі. Цілий наш народ розбитий. І як довго в нас не буде згоди й одности, не буде й кращої долі, бо **всяка незгода руйнуе, а тільки згода будуе.**

— — — —/— —

Після години в українській католицькій церкві клячали обі подруги й молилися гаряче за одність віри серед українського народу.

І здавалось їм, що до них усміхаеться з престольного образа св. Йосафат Той, що молився і життя віддав за одність всіх.

о. Модест М. Гнесько, ЧСВВ

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

НА МАЕШ!

Приходить до мене Іван, на його лиці весела усмішка. Ми вітаемося й починаемо розмову — як звичайно — про погоду. Бачу, що Іван добре почуваеться, щось там мусить бути, бо — як то кажуть — нема диму без огня. І тому, по якімось часі кажу йому:

— Ти, Іване, надармо не прийшов до мене в гості, щось тобі лежить на серці, й то дуже веселе. Скоро говори!

— Так. Ви вгадали, отче. Я маю бути — як то кажуть — господарем на весіллі Василя.

— Це дуже гарно, Іване, гратулюю тобі за те, що ти дійшов до такого гонору.

— Добре вам жартувати, але це мені дае багато роботи, так, що не знаю куди кинутися. Насамперед, ви маете дати шлюб на другу неділю.

— На маеш! Чи це приказ чи просьба?

— Нехай це буде чимнебудь, але ми так рішили й вже.

— Гов Іване! Ще раз мушу тобі сказати, спини коні, бо процесія йде.

— Чому "гов" прошу отця?

— Тому, що на другу неділю я маю заповіджену відправу в іншій кольонії.

— На то е рада: нехай хтось інший поїде..

— Слаба то рада, Іване, бо хтось інший також мае свої кольонії, й мусить ними займатися.

— Отець не можуть нас так опустити. Я парохіянин отця, плачу вкладку й мені належиться обслуга.

— Іване, Іване, чи я коли дам собі з тобою раду? того я не знаю. — Дивися Іване: ти е парохіянин, це правда, але в тій кольонії де я маю мати відправу е 40 парохіян. Ти платиш вкладку, а вони також. — Тобі належиться обслуга, а їм що? Фіга з маком?

— Ні, але...

— Нема жадного "але", Іване. Ти бачиш тільки одну сторону не дивишся на обидві сторони.

— Ну, то щож мені тепер робити?

— Тепер, то я тобі не можу порадити. Хіба їдь до мене на слідуючу кольонію.

— А наша церква на що стоїть?

— То добре, приїдьте тамтуди пополудні, тоді дам шлюб.

— Ми хотіли б гарно зо Службою Божою.

— Таж не можу, Іване. Ти сам бачиш.

— Дуже прошу, якось це зробити.

— Та щож зроблю? Я на двое не можу роздертися.

— Біда тай годі! Чомуж я про те скоріше не подумав?

— В тім то й лихо, що наперед не подумаете, тільки ставите священика перед доконаним фактом е, а ви отченьку духовний, мастіть собі голову.

— Ой, отче, то не е аж так зле.

— Як не гірше. Дивися добре й слухай: Чоловік що думае, так робить: Коли хтось мае женитися, то насамперед іде до священика, каже йому, як все маеться, потім священик каже йому, коли мае прийти з молодою на протокол, звичайно вибираеться час найвідповідніший молодятам, але священик вже знае коли вони мають бути в нього й тому не анґажуеться ніде на той час. По протоколі, священик й молодята рішають про найвідповідніший день на Сповідь, Службу Божу й шлюб, і тоді нема жадного замішання, тільки все в ладі й порядку. Коли все е рішено, висилаеться запрошення і "фертик".

— Нема що казати, прошу отця, маете 'рехт'. Щож мені тепер робити, коли я дотепер не думав і такого пива наварив?

— Треба щось з тим зробити, нема що казати.

— Спробуйте, прошу отця!

— Добре, але нічого не обіцяю. Може ти зо своеї сторони щось зробиш?

— Буду старатися, але не знаю, чи вдасться.

— Що робити Іване? Дуже жалую, але бачиш мої обставини. На другий раз подумай, прийди скоріш, як я це тобі щойно сказав і не будеш так скоро лисіти з гризоти. Запамятай собі, що найтяжча праця на світі це — добре думати. Аякжеж.

о. Ст. Семчук

ІПАТІЙ ПОТІЙ

Всякі московські теревені пізніших пропаґандистів, котрі стараються по нинішний день представити справу Унії якраз у противнім світлі, на грані дійсности не видержують проби. Бо тими, хто нападав на Унію і переслідував, були якраз православні. Історики не записали ні адної події, щоби Українці католики напали на православного владику і відтяли йому пальці, чи хотіли вбити так, як змовилися православні братчики у Вильні проти уніятів.

Ось один з фактів, як наша Церква терпіла через розбрат, насаджений штучно чужими.

ТВОРИ ПОТІЯ

Епископ Суша подае докладний спис творів митрополита Потія в своїх "Трудах".

"Цей вельми ревний достойник друком видав ось які твори: Пять глав Ґеннадія, патріярха царгородського, переведені на словянську мову, про Фльорентійську Унію. Словянська оборона того синоду проти наступів і клевет Василія Суражськго.

"Синод Берестейський, що започаткував Унію в цім королівстві.

"Ґармонія обрядів католицької Римської і Грецької Церков, по словянськи і по польськи.

"Розмова, берестейського горожанина з братом схизматиком, по словянськи.

Збивання, якогось анонімного схизматика Філярета, по польськи.

"І подібні твори, крім інших розмов, писаних приватно проти різних схизматиків. А також прямо цілі томи проповідей, котрі він сам списав своею рукою.

ДАЛЬША ЗҐАДКА СУШІ.

Оповідае дальше Суша, що прямо дивним і непонятним виглядае, скільки церков привернув до Унії Потій, скільки людей різного стану і положення навернув.

В самім Киеві, часто з нараженням власного життя, держав київську катедру та Печерський монастир.

Сила законів в обороні Унії, а також успішне полагодження многих справ нашої Церкви перед найвищими властями держави, стали свідком ревности і праці Іпатія Потія.

Літературна спадщина митрополита Потія досить обемиста, а ще більше змістовна. Одним з головних його творів це згаданий вже Антірезіс (збивання), в котрім відповідае на закиди православних проти Унії, які висловлені через письмо кальвініста Мартина Бронського, який під псевдонімом Христофор Філялет написав книжку "Апокрізіс" (відповідь) по причині твору Скарги "Синод Бжескі".

Філялет писав сильно і не перебирав в закидах. Потій відповідае йому річево, але рішучо.

З інших творів Потія подамо тут вимки з твору "Унія".

ВИІМКИ З ТВОРУ ПОТІЯ "АНТІРРЕЗІС"

Коли Філялет закидав Уніятам, що їхні владики шукають тільки власних вивищень, Потій звертае йому увагу, що якраз це ні не сталося, ні вони того не шукають. Сталося якраз навпаки. "Антіррезіс" написаний і виданий 1600 р.

Але краще послухати самих слів митрополита.

"Колиж знов іде про потвердження тих артикулів через короля, які владики йому предложили і про які згадуе Філялет на 33 стороні свого твору, то епископи в тім не мають жадної користи ані часової чести, радше вони мали на приміті користь Божої Церкви і будучність, щоб разом з духовенством не втратити рештки грецької Церкви, бо оце в короткім тільки часі в царстві його величности короля більше, як тисяча церков пропала для них, бо не було нікого, хто заступивсяби і станув в їх обороні. Покажіть мені, кілько то е таких в сенаті, що визнають грецький обряд? Покажіть мені, хто то заступився на краевім і місцевих соймах тоді, коли еретики (відступники) переміняли наші церкви на стайні? Хто то коли став в обороні наших епископів та їх духовенства, коли їм несено шкоди, коли їм відбирали їхні церковні добра і установи? (Д.б.).

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську з поясненнями

6. ДРУГА ПРОМОВА СВ. АПОСТОЛА ПЕТРА.

11. А що він держався коло Петра та й Івана, ввесь народ збігся до них у притвор, що звався Соломонів, дивуючись.

12. Що бачучи Петро, озвався до них: "Мужі Ізраїльські, чого чудуетеся цьому, або чого видивляєтеся на нас, мов би ми своєю силою або богомільністю зділали це, що він ходить?

13. Бог Авраамів і Ісааків і Яковів, Бог отців наших, прославив Сина свойого Ісуса, що ви його видали й відреклися перед Пилатом, хоч він присудив, відпустити його.

14. Ви же Святого й Праведного відреклись, а випросили дати вам душогуба.

15. А начальника життя вбили ви; та воскресив його Бог з мертвих; йому ми свідками.

16. Саме через віру в імя його, цього, — що ви його бачите й знаєте, — сцілило імя його, та й віра, що через нього, дала йому уздоровлення перед усіми вами.

17. Та тепер, браття, знаю, що несвідомо зробили ви це, як і ваші князі.

18. Бог же, передсказавши устами всіх пророків про страдання Христа свого, сповнив це так.

19. Тож покайтеся і наверніться, щоб очиститись від ваших гріхів;

20. Щоб як настануть часи прохолоди від лиця Господнього, та й пошле провіщаного вам Христа Ісуса,

21. що його ж мусить прийняти небо, аж до часу новонаставлення усього, як це сказав Господь устами святих своїх від віка пророків.

22. Мойсей бо сказав (до отців): Пророка, здвигне вам Господь Бог зміж ваших братів, як мене. Цього слухайте в усім, що тільки скаже вам;

23. І станеться, що кожна душа, що не слухатиме того Пророка, погубиться з народу.

24. Та й усі пророки від Самуїла й ті після них, скільки їх промовляло, також передзвістили про ці дні.

25. Ви — сини пророків і Завіту, що Бог завіщав батькам, вашим, кажучи до Авраама: і в насінні твоїм благословенні будуть усі народи землі.

26. Вам найперш Бог, воскресивши Сина свого Ісуса, послав його благословити вам, щоб кожен відвернувся від лукавств своїх.

ПОЯСНЕННЯ

13. Не чужа й незнана сила діяла тут Це "Бог отців наших", що й за патриярхів робив дивні й чудні діла, тепер чудом прославив свойого Сина. Так безперервно триває Боже обявлення від доби патриярхів, - Це той самий порядок Божого ділання і Божого проводу в Ізраїлі. Тим то й така жахлива провина Ізраїля, що відцурався свого Царя і Месії і приневолив Пилата видати його на пропяття. (Лука 23, 22-23; Іван 19, 15-16).

14. Месія, що його відцурались вони, був не тільки безвинний, але він був "Праведний" перед Богом, сама праведність, тому й посередник оправдання; та й "Святий" — сама святість, один одинокий, що його освятив Отець і післав у світ (Іван 10, 36) Безвинного й найсвятішого відцурались вони й передали на хресну смерть.

15. Поправді лячне противенство! Душегубові, що нищив життя людей, виєднали життя; а "Начало життя" (Іван 11, 25; Посл. до Жидів 2, 10) — передали на смерть. Та зате Боже ділання стоїть у великім противенстві до людського: Того, що Ізраїлтяни вбили, Бог воскресив до життя.

16. Очивидно, що ця віра в Божу силу й післанництво Ісуса Христа (Лука 10, 17), та й у цій вірі висказане імя Христове ділає через апостолів ці великі чуда, якого ось тепер вони свідками. Також у серці уздоровленого та віра стала джерелом і основою цього наглого чуда.

17. У цьому місці св. Петро тон своєї дуже поважної, а навіть погрожуючої бесіди, зміняє на лагідний і потішаючий. — Та тим ще не страчена надія для винних і дуже винних. Хотяй жидівська старшина своєю освітою та й урядом більше була спосібна пізнати в Ісусі Христі свойого обіцяного Месію; саме вони стали найзавзятішими ворогами й вони спричинили його смерть (Іван 18, 35). Та цей жахливий злочин навіть найбільше лихі люде не моглиб пополнити, як пізнали б повну правду. Фанатична ненависть Жидів до Ісуса оснувалась на ложних очікуваннях приходу земського, національного, славного й могутнього, в земському значенні, Месії, тож у своїй гордості й засліпленні, ні не зрозуміли Спасителя "тихого й покірного серцем" (Матей 11, 29). І ось у цім їх несвідомість. Друга облекшуюча обставина, це те, що сповнений Жидами злочин на Ісусі Христі, не перечеркнув, а сповнив Божі заміри в відкупленні людського роду. (Лука 23, 34).

18. Нема старозавітнього пророка, щоб як не словом то бодай прообразом не предсказав про Христові страдання. - Так письма всіх пророків, це одне пророцтво про надії Ізраїля та спасення людей, що здійснилось страданьми й смертю Христовою.

19-20. "Часи прохолоди" Хто знає спеку дня в гарячих підсониях, розуміє, що означає вечірній час прохолоди, коли то з моря тягне свіжий оживлений легіт. Усі виходять тоді з комнат затемнених перед жарою дня, щоб прохолодитись та й відсвіжитись. Священнописьменник "часи прохолоди" резуміє час другого славного приходу Спасителя.

У міжчасі Вознесення і другого приходу, — це доба покаяння і очищення усіх тих, що підуть за покликом апостола й діланням ласки Божої. Ізраїль на основі свого святого призвання має перше місце на "часи прохолоди". Тож і перший його обовязок покаяння, і вслід за тим, відпущенням гріхів приготовити себе на цю торжественну хвилю.

Джерело цієї прохолоди, — лице Господнє, значить: Оглядання Бога в Христі буде предметом вічного блаженства.

21. Та хоч Ізраїль не прийняв був вперед йому післаного Спасителя у виді слуги й страдального; та тепер, коли небо прийняло його, Він не страчений для них, як тільки через покаяння і хрещення стануть учасниками обітниць, даних Авраамові.

Христос мусів бути вивисшений у славу праворуч Отця в небі, щоб взяти участь у Божім рядженні-світом, поки всі вороги не будуть положені підніжком стіп його (Пс. 109, 1 — Матей 22, 44).

"Новонаставлення усього" – По другім приході прославленого Спасителя наступить повне відновлення всіх сотворінь до первісного блаженного стану, бо Христос не тільки відкупителем людського роду, але й відновителем усього враз з людьми упавшого всесвіту (Послання до Римлян 8, 19; Посл. до Єфесян 1, 10).

22. Второзаконня 18, 18-19.

24. По довгій перерві затемнення і розстрою релігійного життя в Ізраїлі, виступає Самуїл як великий пророк, і по Мойсеєві покликанням і діланням найбільша особистість Ізраїльського народу.

25. "Сини пророків" — так називали себе Жиди в почутті висшости над поганами. О, глибино милосердя — кличе св. Іван Золотоуст, — що устами апостолів, післанців Христових, не вагається завіт "батьків" признати вироднім "синам". О милосте Божа, що й цих не позбавляє благословення Авраамового, які "Сина й наслідника Божого" відцуралися і вбили (Матей 21, 38; Лука 1, 72).

26. Ісус — це сповнення обітниці даної Авраамові благословення усіх народів землі. Сам бо Ісус уділяє це благословення відкупленим братам (Послання до Галат 3, 16, 29). Освячення і досконалість життя, це найближча мета цього благословення, щоб у відкуплених відновити царство ласки й праведности. Перша й найконечніша умовина, щоб стати наслідником цього благословення – відвернутись від лукавих учинків.

Анна Арабська

ЖІНКА Й ДИТИНА

А як діти того всього навчаться, чого їх родичі своїм поганим прикладом навчили, і починають між собою таке саме говорити, то такі родичі впадають в лють і годують своїх дітей штовханцями і січуть різками за те, чого самі своїх дітей навчили. В діточе товариство й між шкільну дітвору приносять брудні слова й погану мову ті діти, в котрих домах така мова й такі слова уживаються. Такі діти, не тільки самі мають погані слова й мову до своєї розпорядимості, але й других дітей учать поганої мови.

Не тільки кожна дитина, але й кожна людина є тим, що вона одідичила від своїх родичів, дідів і предків, і тим, що з неї зробило її окруження. Кожна дитина має такі основи характеру, яке багатство чи убожество духа вложило в ці основи її домашне окруження. Родичі, особливо матері, кладуть перші основи характеру своєї дитини. Отже уявіть собі, українські матері, як вигляда-лоб людське життя, колиб ті, що творять закони, й ті, що вводять закони в силу самі тим законам протиділали? Що тільки від людей вимагалиб пошани до закону, а самі кралиб, грабувалиб, вбивалиб, шахрувалиб і т. п. Якуж, в такому разі моглиб люди мати пошану до закону? Такесаме значення в дітей мають ті Ваші вимоги, котрих ви самі не сповняєте

Ніякий приказ матері не може мати дійсного значення в її дитини, якщо вона сама строго не придержується того, чого вимагає від своїх дітей. Дитина, не може мати, ні поваги до справедливости, ні до правди, ні до взаїмної любови в родині й діточім товаристві, якщо вона не бачить поваги до того всього у своїх родичів.

Родичі, що не люблять і не трактують всіх своїх дітей однаково є несвідомі, на якій трасиці вони будують своє родинне життя. Як в громаді є той демагогом і руїнником громадського життя, хто розбиває громаду задля низьких цілей, так і той батько, чи мати є руїнниками родинної єдности, хто робить різницю між своїми дітьми. Дитина будучи гірше трактована, як решта її братів і сестер, від дитинства відчуває свою кривду, від дитинства вчиться ненавидіти своїх родичів, своїх братів і сестер, від дитинства вчиться нишком своїх батьків проклинати, нащо вони пустили її на світ нещасну, над котрою всі знущаються. Підростаючи така дитина роздумує, над своєю долею. Її дім і родина стають для неї зненавидженою тюрмою, або ще чимось гіршим від тюрми, бо кожний вязень знає, що він опинився за ґратами не без вини й знає, що на суді йому його вину доказали, а нелюблена дитина знає, що її ненавидять і зле трактують без причини й без ніякої нікому нею заподіяної вини. Вона знає, що вона все є винована, чи вона що зле зробила, чи ні. Вона знає, що щоб не сталося вона за все і за всіх має відтерпіти. І не раз такі родичі без здорового розсуду мало тим журяться, що вони тручають свою невинно зненавиджену дитину, на дно пекла й роблять її життя одною страшною трагедією.

Канада у стіп Марії

Враження з Марійського Конгресу в Оттаві

Преосв. Ніль в поході підчас Марійського Конгресу в Оттаві.

Третій день.

Третій день Марійського Конгресу в Оттаві — це був наш день. Цього дня в год. 10 в базиліці відправлено нашу Службу Божу. Ми навіть не сподівалися, що наша Служба Божа буде такою атракцією і такою релігійною маніфестацією. Вже в 9-ій годині простора базиліка була майже повна. Перед год. 10, до базиліки ввійшов величавий похід зложений зо шістьох кардиналів і майже сотні єпископів. Перші лавки зайняли міністри й амбасадори, а між ними була колишня австрійська цісарева Зита з дочкою Єлисаветою. Точно в год. 10. до престола вийшов Преосв. Кир Ніль і гідно та достойно почалася наша величава Архиєрейська Служба Божа. Пристояцими були о. Протоігумен В Бараник ЧСВВ й о. канонік П Каменецький з Торонто. Складно й зручно дияконували о Й. Корба ЧНІ й о. І. Борецький. Мелодійно й гарно співав хор з Монтреалю, одначе на таке свято, на таку велику базиліку й на стільки учасників бажалося сильнішого хору, що начисляв би кілька сот співаків. Величність нашого обряду, чар нашого церковного співу й краса наших церковних риз захопила учасників Доказом цього були десятки знимок і фільм та десятки питань, що ними нас усіх, а передівсім Преосв. Кир Василія, засипали репортери різних часописів. Поваги нашій відправі додала ще й ця обставина, що після евангелії на проповідницю вийшов Еміненція Кардинал Є. Тіссеран і з питомим собі знанням виголосив проповідь про культ Преч. Діви в Східній Церкві. Всі ясно здавали собі справу з цього, що це промовляє не тільки секретар Східньої Конґреґації, але й одинокий на Конгресі Кардинал, що належить до Римської Курії. Відтак по англійськи й українськи виголосив знамениту проповідь Преосв. Кир Амвроз Єпископ-помічник зо ЗДА. Це мабуть вперше в оттавській базиліці залунала українська мова. Хід нашої Сл. Божої, її символіку й відмінність від латинської пояснював до радія о. Л. Беляниже з Риму. Вірні різних обрядів і народностей, що по береги виповнили базиліку слідкували за перебігом нашої Служби Божої з окремої брошурки, що в англійській і французькій мові пояснювала чужинцям текст нашої Літургії. У висліді захоплення нашою Службою Божою появилися численні дописи в різних часописах. Передівсім дуже прихильно й обширно про наш обряд, нашу Церкву й нарід написав по французьки сам редактор часопису "Лє Друа".

Ввечері в Ландсдовн парку відіграно дійсно грандіозну драму: "Марія й Євхаристія." Це була найбільша розмірами драма підчас Конгресу. В ній брали участь 1,200 артистів і 2,000 помічних сил. Справді зміст був занадто таїнственний і не для всіх зрозумілий, але гра артистів, одяги, освітлення, а передівсім розміри й засяги цієї штуки викликували в души почуття чогось вічнього

Четвертий день.

Четвертого дня Конгресу тобто в суботу рано в год. 10. архиєпископ Галифаксу Преосв. МкНалі відправив Службу Божу, а ввесь присутній нарід у голос відповідав. Щойно тоді я зрозумів, які ми щасливі в нашому обряді, що можемо брати активну участь у Службі Божій відповідаючи чи співаючи разом зо священиком. Натомість вірні латинського обряду не мають цього щастя і щойно шукають більшого контакту зо священиком підчас Служби Божої. Та й це місцями виходить досить штучно

Пополудні в годині 2 увесь нарід зібрався на дорозі Драйвей, бо туди переходила величава Марійська процесія. Двадцять алегоричних возів представляли різні сцени зо життя Преч. Діви, а за кожним возом йшли орхестри, школи, церковні братства й представники парохій. Дивлячись на цю процесію я задумався над тим: чому всі інтелігенти йдуть в темних убраннях, а простолюддя любується в ярких красках одіння? І мимохіть пригадався мені величавий похід нашого народу у Львові підчас свята "Українська Молодь Христові". Той похід тривав понад чотири години. Може він не був такий елеґантний, як цей похід, але був більше бадьорий і життерадісний. Лунали наші народні пісні, лопотіли наші прапори, краски наших народніх строїв аж за очі хапали, пашіли обличча, проміняли ясні очі нашої молоді. Ох, Боже мій, Боже, що там тепер діється з учасниками того незабутнього свята? Люди коло мене раділи, плескали в долоні, вигукували, а мені на серці було сумно, дуже сумно... І тиснулася настирлива думка: Чи ми, Українці, ще діждемося подібного свята, якщо не в Києві, то принайменше в дорогому Львові?

Увечері вайкавнт ґенеральний губернатор Канади Олександер дав бенкет у честь Кардинала-Леґата.

Останній день.

Закінчення Конгресу припадало в неділю. Погода була прекрасна. Понтифікальну Сл. Божу відправив Кардинал-Леґат в сослуженні всіх кардиналів. Проповідь по англійськи виголосив Кардинал Спелман з Ню Йорку, а по французьки єпископ Боннабел з Франції. При кінці Служби Божої Кардинал-Леґат уділив усім учасникам Папське благословення. В полудне було так гаряче, що здавалося неначеб жаром сипало нам на голови.

Пополудні в год. 5-ій відбулася величава посвята Канади Непорочному Серцю Марії. Це було властиве завершення й найкраще досягнення всіх релігійних торжеств Конгресу. Кардинал Артеаґа з Куби відправив коротке богослуження, а відтак до клячника підійшов міністер Сан Лоран. Виразно й сильно, хоч з мужеським зворушенням у голосі, він відчитав по французьки молитву посвяти всеї Канади Непорочному Серцю Марії. Цюсаму молитву в англійській мові дрижучим голосом проказав міністер Ж. Кеин. Глибоке почування зворушення й радости заволоділо серцями всіх. Всі здавали собі справу, що два великі державні мужі посвятили цілу Канаду Непорочному Серцю Марії. Звершилося частинно бажання Преч. Діви у Фатімі. Не диво, що очі всіх мимохіть піднялися до статуї Пречистої Діви. І дійсно здавалося, що Марія радіє. Радістю променіли очі Кардинала-Леґата, а архиєпископ Вашон був немов захоплений. Це властиво він довершив цього великого діла. Колиж на проповідницю вийшов такий незрівняний проповідник як Кардинал Жерліє з Ліону, а відтак Кардинал Муней з Дітройту, одушевлення охопило всіх. Учасники розходилися зо сльозами в очах.

Пізно ввечері Євхаристійна проресія. Трицять алеґоричних возів представляли добродійства Пресв. Євхаристії. Після процесії в Ландсдовн парку всі учасники відспівали "Тебе Бога хвалим." Двіста тисяч учасників співали з цілого серця. Проповідь подяки Кардинала-Леґата завершила торжества. Відтак погашено всі світла, а на тлі небозводу почали появлятися світляні образи, що представляли деякі сцени зо життя Пречистої Діви. Гарно вийшло Благовіщення та у підніжжя Хреста, але найкраще випав кольоровий образ Непорочного Зачаття. Могутнім окликом: "Через Марію до Ісуса"! закінчено цей величавий Конгрес. Була вже близько північ, коли величезні маси народу рушили до виходу й заляли всі двірці, щоби відіхати до своїх домів з найкращими враіннями.

Висновки.

Всі признають, що Марійський Конгрес в Оттаві увінчався небувалим успіхом. Цей успіх був вислідом праці й молитви. Його приготовляли більше, як рік, а комісії працювали вже від осені. Всюди виявилася знаменита орґанізація Конгресу. Тільки молитві завдячують прегарну погоду й це тільки на час Конгресу, бо перед ним і після нього в Оттаві була слота. Важне було те, що Конгрес відбувся в Оттаві посередині двох найсильніших і ворожих потуг світа й під боком фабрики атомних бомб. Та найважніше було те, що це був **Марійський** Конгрес міжнароднього засягу. Осередоточкою всього була Пречиста Діва "Цариця мира". Її Непорочному Серцю посвячено цілу Канаду. І якраз це дає надію тривалих успіхів Конгресу в будучій історії Канади, бо з ким Марія, з тим побіда.

З цього приводу варта призадуматися нам — Українцям католикам над тим, чи не вдалосяб і нам зорґанізувати в Канаді Марійського Конгресу? Євхаристійні Конгреси ми вже уряджували, але Марійського Конгресу в нас ще не було. А ми так чванимося своїм почитанням Преч. Діви. Виявім його великим всенароднім Конґресом у Винніпеґу чи другому осередку нашого життя й посвятім увесь наш нарід Серцю Марії, а тоді можемо мати надію на краще. Одначе цю справу треба добре передумати, підготовити й вимолити собі її успіх.

Учасник.

ПОМОЖІТЬ!

В столиці Арґентини Буенос Айрес, живуть понад 10 тисяч Українців-католиків, вони досі не мають своєї церкви. Тепер з Європи приїжджають нові скитальці до Буенос Айрес. І всі вони болюче відчувають брак своєї церкви.

Тому ОО. Василіяни задумують збудувати церкву для Українців-католиків у столиці Арґентини. Одначе наші поселенці в Арґентині бідні й не можуть спромогтися на більші жертви. Тому вони зертаються до Вас, Читачі "Світла" й просять: "Поможіть нам здвигнути нашу церкву. Ви знаєте, як важко жити без церкви. Ви радо спомагаєте інших, поможіть і нам своїм браттям по вірі й народності, а Бог Вам щедро заплатить!"

Ласкаві жертви просимо присилати до Редакція "Світла" в Мондері.

Всім жертводавцям заздалегідь щиро дякуємо й прирікаємо молитися за них.

ОО. Василіяни
в Буенос Айрес.

о. Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОНІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

На церковному подвірі вже зароїлось від людей; видно й вози, які виїхали сюди з долини довгою окружною монастирською дорогою та й заїхали на простору церковну огорожу, що була відділена від поблизького церковного майдану довгими латами. Огорожа ця зі свойого правого боку межувала з монастирським садом.

В пів години по дзвоненні вийшли монахи з монастиря з часословами в руках та й двійками прямували до церкви. Почалася Литія, а по ній безпосередньо Утреня; при бічних престолах у тому самому часі священики-монахи відправляли читані Служби Божі, щоб слабші на здоровлі люди мали змогу прийняти св. Причастя, бо деякі з них надто ослабли би чекаючи до співаної Служби в годині десятій.

Липневе сонце вже викотилося досить високо, та легенький вітрець злагіднював його жар; прочани, що вибралися ще передучора на Ясну Гору зо своїх сіл, у тіні широких зелених буків під самою "Ясною Горою" набирали сил, щоб докінчити свою дводенну дорогу. Тут у часі свойого відпочинку зо своїми знайомими, привіталися, дещо поговорили, а по передишці подибали до своєї мети. На "Ясну Гору" сходилися не тільки одинцем, чи малими громадками, але приходили великі громади, зорганізовано, зо своїм отцем парохом та процесією. От хоч би до кінця утрені прийшло вже таких три громади. Попереду несли хрест, за ним хоругви, священик, дяк і його помічники, старші діти, молодь, жінки, а на кінці чоловіки. Всі вони з піснею на устах стануди перед входовими дверми церкви, ожидаючи місцевого священика-монаха, що на привіт поблагословить їх хрестом і покропить свяченою водою. По завершенні цього обрядового звичаю всі ввійшли до церкви, по середині її припали на коліна й на привітання своєї Небесної Матінки відспівали благальну пісню — "Під Твою Милість..." — До співаної Служби Божої було на церковному подвірі до кількох тисяч прочан; між собою різнилися вони своїм верхнім одягом і бесідою; з їхнього говору можна було пізнати, що поприходили вони з над Дністра, як: Володимирці, Журавно, Жидачів, Войнилів, Галич, зза Дністра, як: Ходорів, Бібрка, Рогатин, та з багато інших міст і сіл.

На дзвінниці вдруге задзвонили дзвони. Дали знак, що небавом розпічнеться співана Служба Божа. По середині церкви уложилися процесії, місцева з прочанами, зібралися на хорах дяки, засвітили все світло на престолах і при образах. Паламар задзвонив тричі дзвінком і Царські Ворота відчинились. На відправу Служби вийшов о. ігумен місцевого монастиря з двома дияконами. З їх священичих риз золото наче капало. По обкадженні престола, іконостасу та вірних, священик від престолу заспівав своїм поважним і милим голосом "Благословенно царство..."; хор дяків старався відспівати "Господи помилуй" за кожним прошенням якнайкраще. По св. Євангелії слідувала святочна проповідь, у якій о. місіонар дуже гарно вияснив значення св. Петра і Його Наслідників у житті вселенської Церкви; закінчуючи проповідь заохотив всіх слухачів до такої любови св. Церкви, якою визначався св. Петро, великий апостол народів св. Павло, а перш за все наша Небесна Ненька, Марія, Мати Христа Господа: — "Марія — кінчив о. місіонар — з любови до св. Церкви осталась у Ній на всі часи Її буття через свої ласки, що їх так щедро обявила в усіх своїх чудотворних місцях; і тому всі Її вірні діти прибігаючи до тих місць зазнавали все стільки всякої помочі від Пречистої. Не для іншої цілі Божа Мати вибрала й це святе місце. То ж просіть — благайте Її, а певно одержите! Не відмовила Вона нікому, не відмовить і вам! Коли ж одержите ласку від Неї, будьте вдячні Їй, поширюйте славу Марії, розказуйте про Її щедроту по всій нашій Україні!— Амінь".

Сильно вдарили останні слова о. місіонаря по ніжних національних струнах української душі. Наша рідна Батьківщина недавно щойно тому пережила одну з найбільших своїх трагедій; трагедію часів найбільшого українського стратега, гетьмана Івана Мазепи. Ідею цього великого Гетьмана закуто в кайдани, Україну зруйновано, народ розпорошено по окраїнах московських тундр, святу, правдиву віру потоптано. Всю Україну залляло гниле, московське 'цареславія'. Кількох учасників цеї трагедії якраз нині стояли на цьому святому місці слухаючи ось цих повних надії слів. Іскра надії у їхніх серцях ще не погасла. Таких, як вони, осталося в Галичині ще багато, щоб бути наочними свідками недавніх великих змагань...

— "О, коли в народі з'явиться більше таких проповідників здорового слова, тоді той народ напевне двигнеться до нового життя, поламає кайдани неволі!" — сказав до товариша подорожі вусатий Денис, уже старший мужик, хоча ще досить кремезний.

— Думаю, — відповів старий Григор — що двигнеться наш народ щойно тоді, коли направду в здоровому тілі буде здорова душа! А це може зробити тільки свята віра, Божий закон, бо у св. вірі по словам самого Христа є наше спасення. Тільки в правдивій християнській вірі знайдемо ліки, при помочі яких зможемо вилічити наші загальні недомагання і слабости. Правдива, Христова віра своєю ідеєю запевнює правдиве щастя всім людям не тільки в вічності, але й тут на землі; так поодиноким людям, як і народам.

(Далі буде).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ДВАНАЦЯТИЙ

Господній орел

На цю заяву відповіли скажені крики, як на богохульство й сенат приказав приступити до муки.

Посередині округлої базиліки стояв на стовпах великий котел, під яким горів огонь і бухав до неба стовпами іскор. В кітлі кипіло. По запаху було пізнати, що в кітлі варено кипячий олій. Там, до цього кітла, по засуду Доміціяна мали вкинути живцем старця і зварити його на честь богів. —

Уже пориваюоть його... два сильні кати беруть його на рамена, кров з його ран спливає по їх руках, біле розвійне волосся востанне хвилюється на вітрі. Ще хвилина... і вкладають його в котел. Кати обризькані кипячим олієм, попарені відскакують з прокльонами на устах, а Господній Мученик увесь занурений зникає перед очима цікавих глядачів.

Тіло старця кинене з усеї сили впало на дно кітла, а олій закипів над старцем з подвійним сичінням. Між присутніми настала хвилина такої тиші, що можна було чути, як летіла муха, а свята Церква як свідок тієї муки немов здержала віддих у дивному вижиданні молячись зо сльозами, бо оце погасав останній свічник запалений у Церкві Господньою рукою.

Після довшої тиші, що тягнулася, як довгі й понурі осінні дні, коли вогнище погасало, а з кітла олій википів і перестав сичати, судді видали короткий присуд: Досить уже!— й приказали видобути з кітла останки попалених членів тіла Апостола.

Багато видців не дуже жорстоких з грозою відвернулися від цього виду..

Тільки одна напрочуд гарна й висока жінка з триюмфом пімсти в чорних очах висунулася на сам перед, неначеб її пхала якась невидима сила.

Аж нагло — о, чудо!... велике чудо!.. по цілій базиліці понісся голос імени, що його одні Римляни не знали, а другі ненавиділи. На голос цього імени всі християни задрижали святим дрижанням подиву й чести

— Ісусе Христе! — понісся оклик зо самого дна кітла.

На цей оклик християни бігом кинулися до кітла, бо голос був їм добре знаний. Цеж був голос Апостола Івана.

Чи це дійсно Іван? Чи може це його дух промовляє з неба?

Але нараз усі побачили, як з кітла кипячого олію виходить благородний старець у повному житті, немов відмолоджений, зо загоєними ранами, з тілом немов прославленим, з гарним обличчям і благородними чертами. Від старця проміняла така невимовна краса, що ніхто з присутніх не міг опертися її чарові. Всі з подиву аж охнули.

— Великий є Бог християн! — залунало з усіх сторін. Відтак ціла громада християн подвоєна новими наверненими очивидців кинулася до Господнього Апостола. Інші ж побігли до кітла і в різні посудини почали набирати олію посвяченого новим чудом.

— Це чари, чари! — не вірте їм! — кликала противна сторона суддів, лікторів і сенаторів.

А висока чорна й гарна жінка заломила руки й зникла серед натовпу.

Сенат зніяковілий і застрашений почав крадьком розходитися.

Коли цісаря звідомили про нове чудо, він немало налякався, повірив, що Іван — це людина безсмертна й тому скоро видав присуд, щоби Івана вивезти на вигнання до тяжких робіт на безлюдний острів Патмос.

Ще цеїж ночі тайком, щоби уникнути всякого натовпу людей, цісар приказав вивезти Івана до пристані Путеолі й там всадити його в корабель наладований невільниками й злочинцями засудженими на досмертню вязницю.

В ясних проміннях місяця морем плив корабель і поров безжурно сріблисті хвилі. Весла хлюпотіли, а з них немов скапувало живе срібло. На кораблі плив останній Апостол закутий в кайдани.

У тому часі в катакомбах і приватних домах неслися в небо гарячі мольби за улюбленого учня Ісусового.

Маленька Церква молилася й плакала сердечним плачем немовлятка.

По якімось часі Флявій Климент закупив місце при Латинській Брамі освячене мучеництвом св. Івана в олію. Від цеї пори це місце служило на збори християн. А пізніше після століть там станула величава церква на вічну памятку.

МОНДЕР І ОКОЛИЦЯ — УВАГА!

Сестри Служебниці в Мондері відчиняють **католицьку приватну школу.**

Приймають дітей від першого до восьмого ґрейду. Оплата за навчання дуже низька. З огляду на градобиття оплата буде виносити тільки 3 долярн місячно.

Родичі! Посилайте своїх дітей до школи Сестер Служебниць у Мондері, а там вони дістануть не тільки науку, але й добре виховання!

УКРАЇНСЬКІ КАТОЛИЦЬКІ СТУДЕНТИ В АЛБЕРТІ!

Чи вже маєте приміщення на час школи?

Приміщення для наших Студентів у Виховних Інститутах в Едмонтоні обмежені. Вже багато студентів зарезервували собі місця наперед. Ті хлопці й дівчата, що будуть учащати до університету, гай-скулу або каледжа в Едмонтоні, нехай зараз зголосяться до своїх Інститутів, бо це найкраще місце для української католицької молоді.

Пишіть на адресу:

Rev. S. Kurylo, OSBM.
8317-105 St. Edmonton, Alta.

Здалека і зблизька

СТРАТФОРД, Н. Й. Курс молоді. За благословенням Їх Ексцеленції Кир Константина Богачевського Український Католицький Комітет у Стемфорді під головством Кир Амврозія влаштував в українській-католицькій Оселі в Стратфорді, Н. Й., дво-місячний виховний курс для українських хлопців-воєнних сиріт з Европи, при помочі і співпраці Впр. о. Романа Лободича, Пана Проф. Мельника, і Пана Шарого.

Хто інтересується долею наших воєнних сиріт, той зрозуміє вповні велику вагу опіки над воєнними сиротами. Іде тут не тільки про забезпечення їхньої матеріяльної потреби, але й про духовні справи. Ця молодь переживає трагедію, з якої мабуть, і вона сама не здає собі справи, бо не може зясувати собі свого положення. Коли візьмемо до уваги, що ті сироти залишилися від 10-го року до 18 чи й 20 року свого життя без опіки батьків, школи й суспільства, тоді кожний зрозуміє суть цієї трагегії. — Майже десять найважливіших літ юности пройшло без науки шкільної і без рідного виховання! І вже на початках з розмови можна бачити, що майже кожний, ставши на порозі дозрівання, залишився умом на 2-5 кл. народньої школи. Тому влаштування курсу Преосвященними Владиками: Кир Константином і Кир Амврозієм зустрічає наша українська суспільність в Америці з великим вдоволенням і вдячністю. Та не тільки добрі харчі, науку й виховання ці хлопці-сироти дістануть у таборі. Серед лісів, гір і моря зелені згадується їм рідна країна з панорамою Карпат і степової далі. Два місяці не забракне їм нічого!... Прегарний лісовий став дасть їм здорову літню купіль, рання руханка поправить мязи тіла, цікаві лекції англійської мови приспішать опанування тієї мови, щоб краще знайтися в житті, пізнання рідної історії й літератури відкриють глибинність нашої багатющої культури. І так бодай частинно заповнять вони великі браки, які принесла їм ця війна. Справді такий почин Преосв. Владик гідний наслідування і в ході наших культурних прямувань повинен бути чітко підкреслений. Можна з певністю сказати, що ті прекрасні літні дні й побут в таборі залишаться назавжди в памяті цієї молоді й залишать спомином по важких і бурливих хуртовинах війни, голоду і страждань цей побут серед науки, гри, забав і дуже дбайливого релігійного виховання ці соняшні дні прожиті в Стратфорді — це рекомпензата, яку навіть важко оцінити.

Курс розпочався на початку липня, а скінчився на початку серпня, 1947. Курсантів треба було поділити на дві групи, бо вони щодо рівня не представляли собою якоїсь одновартної психологічно підбудованої збірноти. Тут виразно відрізнилися 2 групи: а) дуже слабо підготованих і б) тямущих, які після перемоги Америки й Англії, зуміли ще дещо доповнити своє знання в таборових школах в Німеччині.

Після двох тижнів пильної роботи показалося, що всі учні 2-гої групи є гарні. Їхня праця, поведінка, релігійність — треба сказати — бездоганні. Фізичний стан усіх дуже добрий. Лекцій слухають з охотою й заінтересуванням, удержують гігієну й порядок, у відношенні до старших є чемні й пристойні. Майже всі хотіли б попри фізичну працю продовжувати до кінця дальші студії. Учні другого курсу й здібні й пильні й осягнули деякий потрібний рівень. Вони обовязково заслуговують на увагу й допомогу, а бодай кількох з них. Учні 1-го курсу люблять радше роботи. Є серед них кандидати на фотографів, кравців, шевців і інших професій. Хлопці дуже добрі, роботящі. Варт, щоб наші люди в Америці поцікавилися цими хлопцями й деребрали їх в свою опіку до варстатів і помогли цим сиротам, щоб їх узяли на працю й науку. Цим сповнили б наші українські громадяни великий християнський обовязок любови брата й спрямували цих хлопців на правильну життєву дорогу. Цеж бо діти, які маленькими потратили батьків, залишилися без школи, скатовані Німцями — обдерті й босі прийшли вони сюди. Хто змилосердиться над ними, як не свої?

От тут повинні всі подумати над цими сиротами, порозумітися з Українським Католицьким Комітетом і пригорнути їх до родини.

Безумовно цей курс залишить глибокий, додатний слід у праці цілої збірноти. Хор, який повстав з самого початку, співає підчас Богослужби й підносить настрій та заразом дає заохоту до дальшої праці. Цей недовгий час на вакаційній оселі у Стратфорді дасть змогу хлопцям-сиротам відпочити, чогось навчитися, підбудувати своє релігійно-моральне життя, здобувати для себе місце в світі, щадити гріш і памятати про тих, що несуть свій мученицький хрест, вигнані й вигнані з багатих чорноземних піль рідної землі, захоплені лютим Аттилевим бичем.

Після закінчення курсу всі курсанти одержали свідоцтва, які виявляють індивідуальну вартість кожного зокрема.

На кінець годиться згадати на цьому місці про великі заслуги Пані Марії Мельник відносно взірцевого ведення кухні на вакаційній оселі. Це дало спроможність Українському Католицькому Комітетові у Стемфорді, зорганізувати такий курс для хлопців-сиріт.

А. М. М. С.

АНКАСТЕР, ОНТ. Діточий рай на "Горі Пречистої Марії." Перед нашими очима стоїть ще досі незатерте марево війни. Понищені села й міста, нужді й страждання не видко кінця.

Сімї вирвані з родинного гнізда, розпорошені по світі, шукають пристановища. Безчисленні родини без даху над головою, без кусника хліба. Бачимо немічних старців, безсилих жінок, а з ними й невинних дітей, що найбільше потерпіли у воєнній хуртовині.

По другій стороні моря, на нашім континенті, появилися гуманітарні організації, що стараються облегчити горе европейського суспільства. Несуть поміч в харчах і одінні, скріпляють долю прибитих людей, фізично й морально.

В тій великій самаританській праці взяли участь і наші Сестри Служебниці в самих початках повоєнних днів. Їх найважнішим предметом журби стали осиротілі, бездомні діти наших скитальців-братів. Вони, неструджені Сестри Служебниці, зайнялися тим, щоб дітям скитальців дати захист, виховати їх, навчити, та зранене серце загоїти й добром налити.

В тій цілі вони набули великий дім і посілість в Анкастер, Онт., коло Гамілтону, в Канаді. На гарній горі, серед вічних ледів, ведмежих нор і тіни шляхотних дерев, величавий дім, приміщення для дітей українських скитальців. Потік і став і галицька верба, розлога цвітиста лука, мають нагадувати дітям край з якого вони вийшли, дати їм почуття родинного гнізда й свободи та вільного життя. Але над усе, добра, милосерна Служебниця Сестра тут оповиває кожну дитину матірньою любовю. Тільки рідна мати може піклуватися тими дітьми так, як Сестра Служебниця, яка ціле своє трудяще життя, працю і молитви посвячує для бездомних українських дітей.

Коли вийти на "Гору Марії Пречистої", бо так назвали Сестри приміщення сиротинця, то й чудова, Божа краса природи й доброта та лагідність Сестер робить приют для дітей раєм на землі.

Недавно ми бачили знимки, як діти вигнаних родин, в лахміття приодіті, висохлі й нужденні стояли на смітниках шукаючи відпадків поживи, окрушин хліба. Коли додати до того, що це діти без батьків й матерей, без захисту й надії, то це жахливі приклади нужди.

Колиб тих дітей побачили їхні родичі, що для них леліяли в своїх серцях світле будуче, о певно серце рвалосяб їм з розпуки.

І Бог післав ангелів хоронителів тим діятм. В той час коли здавалося, що все вже страчене для них, то в той сам час Сестри Служебниці старалися про приміщення для тих бездомних, вигнаних діточок. Набули дім, прикрасили його, все потрібне приготовили на приїзд маленьких дітей скитальців. І ось сьогодні двадцять пять малих янголят бавиться в розлогім саді й купається в кришталевій воді потічка. Неструджена Сестра Служебниця глядить за ними, вчить нової забави, веселої пісні й усього що робить життя дитини веселим. Коли прийде шкільна пора, інша Сестра відкриває дітям таємниці людського знання. А рано й увечері в молитвах і розважаннях навчає Сестра дітей Божого життя. "Без Бога ні до порога"; наказує вона. І молитву за родичів, батька й неньку, за рідний край, за український нарід, шепчуть діти зо Сестрою. Аж до склону дня Сестра не відступає від дітей.

Через вакації сотка дітей користає з доброти Сестер. Дітосімя росте, праця Сестер набирає розгону, але до її успішности вимагається співпраці цілого українського суспільства. То значить: треба помочі моеї, і твоєї і нас усіх. 31-го серпня в неділю було Велике Торжество на "Горі Пречистої Діви" в Анкастер, Онт. Рано в 10 годині Служба Божа на площі, а по тім всі присутні оглянули приміщення для дітей, оглянули мешкання і сад. Була нагода стрінути дітей скитальців, а також зобачити овочі тихої праці Сестер Служебниць.

Щоб рай діточий не захитався, а встоявся і кріпшав, треба помочі нас усіх. За жертви котрі вишлемо до Мавнт Мері Іммекюлейт, Анкастер, Онт., буде Бог благословити, а діточі невинні уста не устануть в благальних молитвах за добродіїв сиротинця.

о. Ісидор Борецький.

ЛІШОР, АЛТА. Посмертна згадка. В неділю 17-го серпня 1947 р. в Лемонтськім шпиталі по прийнятті св. Тайн, упокоїлася в Бозі бл. п. Анна Костишин, жінка Василя в 67 році життя. До Канади прибула зо своїм мужем 1902 року, зо села Звиняч п. Чортків Зах. Україна, й поселилися на гомстеді в околиці Лішор, де прожила до останньої хвилі свого життя. Належала до Укр. Католицької парохії Чесного Хреста в Скаро, і там на цвинтарі зложено її тлінні останки. Була доброю членкою, як парохії так і Нар. Дому, і завжди щиро всім помагала. У великій згоді й любові жила зо своїми сусідами, чого доказом було велике число народу на її похороні. Люди зїхалися, щоб з нею в останнє попрощатися, віддати останню прислугу, спільно помолитись за її душу, тай не забули зложили поверх $13.00, щоб і по її смерти правилися Сл. Божі за душу покійної. Покійна Анна лишила у великім смутку свого дорогого мужа Василя, 5 синів, 3 доньки і 11 внуків. Сини Степан і Павло фармерують разом з батьком в околиці Лішор. Петро учителює в школі Свобода в околиці Скаро, а Іван і Василь в Едмонтоні. Підчас Служби Божої дали добрий приклад другим, бо як батько, так всі сини приступили до св. Тайн: Сповіді і св. Причастя. Дочка Евдокія Кульба проживає в околиці Мондер, Емілія Мотюк в околиці Скаро, а Анастазія вдома. Похорон відбувся 20-го серпня зо Службою Божою, котру відправив і виголосив прощальну і дуже повчаючу проповідь нам дорогий Місіонар Впр. о. Горішний, ЧСВВ. По похороні всі були запрошені на поминальний обід, на котрім о. Горішний потішив засмучену родину, й пояснив зібраним, що то є таке Централя, і всіх заохотив до жертви на ту ціль. Збіркою зайнялися п. М. Петрик і Дм. Скіцко Збірка принесла $25.25. З тих грошей розділено по одному доляровi на прес.фонд Українських Вістей, Світло, і Б. Нації, а решту відіслано до Централі у Вінніпеґу.

Всім жертводавцям і тим що зайнялися збіркою щира подяка за їх жертвенність, а покійну Анну нехай Господь милосердний прийме до свого царства і сотворить їй вічную память. —

Гр. Козяк.

Чи Ви вже відновили передплату Світла на 1947 рік?

НОВИНКИ

— **Престолонаслідниця Елисавета** має клопіт. Після свойого вінчання 20 листопада вона мала замешкати зо своїм мужем Пилипом у своїй палаті в Лондоні. Одначе перед двома тижнями ця палата згоріла. Спершу підозрівали, що палату хтось підпалив з політичних спонук, але пізніше виявилося, що пожар повстав з недокурка, що його кинув якийсь робітник.

— **Всеамериканська конференція** в справі бльоку оборони західньої півкулі закінчилася 2 вересня підписанням історичного договору про оборону західної півкулі. На випадок нападу всі американські републики зобовязалися негайно приступити до военної акції. Хоч Канада не брала участи в цій конференції — то одначе її включено до пак'у оборони західної півкулі й канадійський уряд в Оттаві подав до прилюдного відома, що приступае до договору про взаемну оборону Америк.

— **Ст. Лоран** — міністер заграничних справ Канади буде очолювати канадійське представництво на осіньому засіданні Обеднаних Держав, що зачнеться 16 вересня.

— **Президент Трумен** відлетів літаком разом з родиною до Бразилії, де підписано угоду 18 американських републик про оборону західної півкулі.

— **Злучені Держави** мусять будувати сильні морські й летунські бази на Алясці — так заявив конґресмен Говел, що з іншими конґресменами прослідкував положення на Алясці й по повороті до Вашингтону зложив тривожний звіт. Говел сказав, що Росія мае могутні бази на Сибірі, зо Сибіру до Аляски найкоротша дорога й нею через Канаду Росія може легко заатакувати Америку. Тому Аляску треба укріпити. Ген. Айзенговер, що теж був на Алясці сказав; що Аляску вже укріплено коштом 100 міліонів долярів, крім цього будується нові укріплення і ціла Аляска стане великою твердинею.

— **Комісія Обеднаних Держав** для справ Палестини предложила плян поділу Палестини на дві самостійні держави: жидівську й арабську. Палестина малаб бути самостійною від 1 вересня 1949 р., а до цього часу булаб під зарядом Обеднаних Держав. Таким чином скінчивсяб британський протекторат над Палестиною.

— **Америка й Англія** мусять вивести свої війська з Італії, бо Росія несподівано ратифікувала мирові договори з Італією, Румунією, Угорщиною і Фінляндією. На основі договору Америка й Англія мусять з тих держав вивести свої війська до 90 днів. Натомість Росія не мусить забрати своїх війск з тих держав, бо на основі цього договору мае право мати комунікацію зо своїми військами в Німеччині й Австрії.

— **У Франції** теж господарська кріза. Уряд заборонив усякий довіз з Америки крім вугілля, нафти, товщів і збіжжя.

— **Західна Німеччина** — тобто американська й британська зони Німеччини мають випродукувати річно десять міліонів і 700,000 тон сталі, отже стільки, що продукувала ціла Німеччина в 1936 р. Це мае піднести промислову продукцію Німеччини й зменшити кошти її удержання теперішніми окупантами, бо це дасть Німеччині два біліони долярів річно.

— **В Мадярщині** 31 серпня відбулися вибори до парляменту. Ці вибори відбулися під натиском террору комуністів. Комуністичний уряд відобрав право голосу одному міліонові виборців, 750 тисяч комуністів голосували два рази. Досі ще не проголошено повного висліду виборів, одначе вже з дотеперішніх донесень відомо, що комуністи вийшли горою. (Це зрештою зрозуміле. В Москві нераз ще перед виборами подають вислід виборів). На другому місці стоять соціялісти.

— **Московський патриярх** Олексій прислав до Злучених Держав свойого відпоручника митрополита Григорія, щоби обеднати американські православні церкви з московським патриярхом. Цей патриярший посланець приїхав на радянський пашпорт, як член радянського уряду й совітський урядовий агент. З його авта переклали якусь важку скриню на авто совітського консуля в Ню-Йорку. Те все немало здивувало православних епископів Америки. Американський православний митрополит Теофіль мовчить і не хоче мати нічого спільного з митрополитом Григорієм. Одначе патриярший висланник починае уживати своєї власти. Голові російської православної церкви митрополитові Вениминові він наказав перенестися до Латвії, а архиепископові Адамові з Філаделфії на Буковину! Вони оба не хочуть послухати. Крім цього митрополит Григорій остро погрожуе митрополитові Теофілеві. Поживемо й побачимо, що з цього вийде.

— **Тов. Щербанюк** — член совітської амбасади в Оттаві на большевицькому пікніку в Ст. Вітал 27 липня виголосив зневажливу й провокаційну промову, якою грубо образив Українців у Канаді. У відповідь на це Українці уряджують протестаційні віча проти тієї промови. Таке віче відбулося 24 серпня у Виннипеґу. Головним промовцем був др. Лонгин Цегельський з Америки. Всі Українці в Канаді повинні станути в обороні своєї національної чести проти большевицьких аґітаторів.

— **Боротьба** відділів УПА далі триває. Вона обіймае не тільки західно-українські землі, але й осередні та східні. Що більше вона перекидається до Словаччини й Бесарабії. Українські народні маси піддержують боевиків УПА в боротьбі з большевиками.

— **Залізнична катастрофа** великих розмірів скоїлася в ночі 1 вересня перед Виннипеґом. Надзвичайний прогульковий поїзд наїхав з усею силою на трансконтинентальний поїзд, що стояв у стації. Кільканадцять осіб згоріло, е багато вбитих і ранених.

Богослуження

ВЕРЕСЕНЬ

8. Різдво Матери Бож. (н. ст.)
Чипмен — 50 ліття посвячення церкви

14. Неділя. Чесного Хреста
Скаро — празник
Ілені Лейк

21 Неділя. — Ворвик
Восток св. Михаїла
Борщів Веґревил
Іннисфрі М. Б. — празник
Лесюр — празник

27. Чесного Хреста (ст. ст.)
Іннисфрі Ч. Хр. — празник

28. Неділя.
Новий Київ, Спас
Ренфурлі
Делф
Ст. Майкел св. Николая
Гилярд св. Івана Христителя

НАСТІЛЬНА КНИЖКА кожної християнської родини — це

св. Евангелія

в українському перекладі о. др. І. Галущинського, ЧСВВ. Оправлена в скірку **Genuine Morocco** зо золотими витисками коштуе $4.00

Замовте собі цю книжку у Видавництві ОО. Василіян у Мондері.

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК

мае на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук .... .25
Душехват, картини з життя св. Йосафата .... .25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський 1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр. 1.25
Служба Божа, під нотами, .50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр. 1.25
Віра українського народу .. .15
Фатіма, появи Преч. Діви .... .10
Біблійна Історія Нового Завіту. О. Луговий .... .50
Чому я навернувся, о. П. Б. .15
Християнство на Укр. о. П. Божик 15
Маркіян Шашкевич на тлі відродження галицької України, з ілюстраціями. .35

Нові книжки:

Катол. Церква в Західній Україні .... .20
Митрополит Мих. Рагоза, о. Семчук .... .05
Один Бог, одна віра, о. С. Шевчук, ЧСВВ. .... .15
Розмова з Іваном Загірним, про сповідь о. М. Ґнесько, ЧСВВ. .... .05
Іван приводить іще других, о. М. Ґнесько, ЧСВВ. ...... .05
Цінноці Релігії, о. М. Билина, ЧСВВ. .... .05

Basilian Fathers' Press
Mundare, Alberta.

ОГОЛОШЕННЯ

— ПОШУКУЮТЬ —

1). Юлія Постойко дочка Степана Чапля з Нагуевич пов. Дрогобич пошукуе свою сестру Йогасю Чапля, що виїхала до Америки перед першою світовою війною.

2). Михайло Романик син Максима й Анастасії Ярема зо села Гнідно пов. Березів пошукуе свойого вуйка Петра Ярему, який прибув до Америки перед 1919 р. та з яким він переписувався ще 1939 р. Останне місце побуту був Ню-Йорк.

3). Микола Ярема син Івана Яреми з Ветлина та М. Дідуник з Городка — Західна Україна шукае свойого тіточного брата Миколу Дідуник та іншу рідню.

КОНЦЕРТИ

артиста скрипака проф. Романа Придаткевича відбудуться:

10 вересня — Норт Беттерфорд
11 вересня — Веґревил, Алта.
12 вересня — Едмонтон, Алта.
14 вересня — Мондер, Алта.
15 вересня — Калґари, Алта.
16 вересня — Мус Джа, Саск.
17 вересня — Йорктон, Саск.
19 вересня — Канора, Саск.
20 вересня — Виннiпеґ, Ман.
22 вересня — Кенора, Онт.
23 вересня — Форт Виллиям.

Численною участю даймо доказ, що ми розуміемо й цінимо свою музичну культуру.

УВАГА,
УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ, ЩО ВИБИРАЄТЕСЯ НА СТУДІЇ НА УНІВЕРСИТЕТ В МІСТІ ТОРОНТО.

Для українських студентів з Провінції Онтеріо та зо Західних Степових Провінцій, які приїзджають на студії на Університет в Торонто мае гарне приміщення Інститут ім. Митрополита Шептицького. Кімнати вигідні та харч для Студентів відповідний. Пять мінут ходу на Університет.

Коли бажаете мати приміщення в Інституті — то прошу зголоситись негайно, щоб Вам не забракло місця.

В часі шкільного року Студенти дістануть релігійну обслуга та виклади з ділянки українознавства.

Просимо **негайно зголошуватись на адресу:**

SHEPTYCKY'S INSTITUTE
17 Wellesley St., Toronto, Ont.

ЗАМОВТЕ СОБІ

граматику української мови п.з.

"УКРАЇСЬКА МОВА"

Написав о. А. Трух, ЧСВВ. ціна $1.75. Наклад невеликий.

Надзвичайна нагода

Хто до 30 вересня ц. р. пришле готівкою $12.00 дістане **"Вечірню й Утреню"** за $12.00 замість за $15.00. — Ця книжка повинна бути не тільки в руках дяка, але й кожного письменного Українця. — Її можна дістати в ОО. Василіян в Мондері, Алта. — або у W. Gross and Co., 322 Main Street, Winnipeg. Man. Пришліть негайно гроші, бо пізніше забудете й втратите рідку нагоду.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY
1 жовтня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч. 19.

✝

Проф. Іван Боберський

ґімназіяльний учитель, батько українського сокілства, представник Уряду Західної України в Канаді помер 17 серпня в Тржичі (Югославія) на 73 році життя. Похорон відбувся 19 серпня ц. р.

Покійник народився 1874 р. в Доброгостові, пов. Дрогобич. Після покінчення філософії став професором у Львові й тут виявив себе як знаменитий виховник, а передівсім як незрівняний учитель руханки та фізичного виховання. Від 1908-1914 був головою спортового товариства "Сокіл-Батько". До всесвітньої війни зорґанізував 900 сокільських гнізд з 40.000 членів. Написав словник і підручник фізичного виховання, руханки й змагу, виховав багато вчителів руханки, дав почин до закупна великого сокільського майдану т. зв. "Площа Сокола Батька", зорґанізував участь наших Соколів у Всеслов'янському Здвизі Соколів у Празі 1912 р., улаштував величавий сокільсько-січовий здвиг у Львові 1914 р, де вперше виступили Українські Січові Стрільці. Кільканадцять літ прожив у Канаді, де зібрав немалий музей. Відтак перенісся до Югославії і там помер. Сам католик до католицької Церкви завжди відносився з гибокою пошаною. Жив у дружніх зносинах з деякими ОО. Василіянами як: бл. п. о. Філясом, о. Жаном і іншими. † В.Й.П.

Знаменна промова Св. Отця

В неділю, 7 вересня на закінчення Конґресу Католицької Акції Папа Пій XII виголосив знаменну промову, що її вислухало около 300 тисяч слухачів. Говорячи про завдання Католицької Акції Папа сказав, що ідеалом К. А. е не оборона, але здобування. Папа згадав про переслідуваних, увязнених і вбитих. Сказав, що служба мирові—це служба справедливості, культурі, а навіть Богові. Ділянками діяльности мае бути: релігія, родина й праця. Противний фронт на релігійному й моральному полі щораз яркіше зарисовується. Тому настав час рішення. Нема часу до страти — говорив св. Отець. Час надуми й проектів скінчився, прийшла година чину. Чи ви готові? — запитав Папа. А многотисячна маса грімко відповіла: Так! — Всі зрозуміли до кого відносилася ця боева промова Батька християнства.

Трьох Кардиналів у Преосв. Василія

В понеділок 1 вересня до Виннипеґу приїхали три Кардинали: Емін. Кард. Ґрифин з Лондону, Емін. Кардинал Ґільрой з Австралії й Емін. Кардинал МекҐвиґен з Торонто. На залізничому двірці їх привітали Архиепископи й Єпископи, а між ними був наш Преосв. Кир Василій. При різних нагодах і прийняттях наш Владика інформував цих Достойників Церкви про положення українсько-католицької Церкви в Галичині, про її стан у Канаді, про наших скитальців і наш нарід. Еміненції дуже цікавилися тим, але виявилося, що в багатьох річах вони вже добре поінформовані. — 2 вересня пополудні всі три Кардинали в супроводі Архиепископів, Єпископів, монсіньорів і секретарів відвідали нашого Преосвященого в Його Єпископській палаті. Преосв. Василій щиро привітав високих Гостей і знов почалася довга й щира розмова про Українців, їх релігійно-моральний стан у Канаді, можливості рятування наших скитальців і т. п. Відтак нашого Преосвященого запрошено на прощальну вечеру в честь Кардиналів.—Це велика честь для нашого дорогого Владики й для нашої Церкви, це признання для нашої ерархії і нас, це відвідини історичного значення для дальшої майбутності нашої Церкви. Тому такі моменти обновляють нашого духа в його найглибших основах. В "Католицьких Картинах" містимо знимку з цих незабутніх відвідин.

Хрест у фабриках

У трьох словацьких фабриках робітники закупили за свої гроші гарні хрести й завісили їх на стінах. У великій фабриці "Гумона" в Братиславі робітники завісили хрести в своїх їдальнях і салях нарад. Також у Пряшеві завішено хрести на почті та в усіх салях міської електрівні. До робітників прилучилися словацькі жовніри в Братиславі та в усіх кошарах знов завісили хрести, хоч большевики недавно скинули їх. Совітські офіцери невдоволені з цього.

Місячне намірення

ОПУЩЕНІ ДІТИ

Діти — це великий дар неба, бо вони для родичів стають осолодою їхнього життя, підпорою в їхній старості. Діти — це те звено, що лучить минуле з будучим. На дітей звернені очі не тільки їх родичів, але також великих суспільностей, а навіть цілих народів. Бо сьогодні вони немічні діти — а завтра сила народу.

Та на жаль і на велике нещастя всього людства тисячі сьогоднішніх діточок находиться поза тим родинним теплом, опущені своїми родичами та віддані на поталу сьогоднішнього зіпсутого світа, А це головно з двох причин: Або вирвані вони від своїх родичів через війну, або втратили вони родинний дім через розводи, що так дуже ширяться в сьогоднішнім світі.

Так, ця друга світова війна знищила не одне родинне вогнище. Тисячі невинних діточок осталися круглими сиротами без родичів, на ласці чужих людей. А кілько дітей, хочби з наших рідних земель, відлучені від батька-матері та недолею розкинені по всіх закутках світа, або силоміць запроторені в тюрми чи вивезені на Сибір та Соловки?

Але е ще й другий рід опущених дітей під цю пору, А це тисячі цих невинних діточок, що лишилися сиротами тільки тому, що їх родичі подоптали свої шлюбні обіти й ідучи за модерним світом, розбили родинне гніздо своїми розводами. А так полищені діточки мусять терпіти та покутувати через те найбільше. І таку незавидну долю цих дітей нехай представить хочби оцей лист писаний малим синком розведених родичів, а знайдений на пошті в Ню Йорку, заадресований до св. Николая: "Дорогий св. Отче Николаю. Будь такий добрий і возьми мене до себе до неба. Я хотівби бути ангелом. За це обіцяю бути дуже послушний і буду робити все, що ти мені скажеш. Але тут я е дуже нещасливий. Ти знаеш, тато вислав маму геть, бо він оженився з другою мамою. Мама взяла мене зо собою, але я дуже нещасливий з нею. Від того часу я не мав ніяких кендів і тут так зимно, а мама все плаче. Тепер другий тато прийшов до мами, але мама багато плаче. Новий тато піяк. Прошу тебе дуже, св. Николаю, забери мене скоро. Я цілую Твої руки. Івась."

Та цьому хлопчині лишилася ще бодай мама. А що сказати про долю тисячів таких дітей, що зовсім позбавлені родинної опіки? Хто увілле в їх серця ту любов до Бога та ближнього, хто навчить релігійних правд, хто взагалі заопікується такою нещасною та зовсім невинною сиротою?

Св. Отець, як добрий Батько цілого людства, а передовсім бідних та нещасних, звертае свое бачне око й на цих опущених діточок чи то зачерез війну, чи моральний упадок супружої вірности, та закликае всіх віруючих людей до помочі та рятунку цим дітям всякими матеріяльними способами, а в цей місяць жовтень заохочуе всіх членів Ап. Молитви до щирої та сердечної молитви, щоб сам Бог заопікувався тими опущеними сиротами. Тому молімся щиро в цьому намірі.

Місійне намірення: Про ревність для місій між високо освіченими християнами.

о. М. Дацюк, ЧСВВ.

ТАКОЖ ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ

Не дуже я вчений, але вчениший від менше вченого. Однак вмію підписатись і читати, вмію навіть по церковному трохи слябізувати, часом апостола в церкві відчитаю, як дяк захрипне. Читаю багато, бо люблю читати. Як прийде своя українська католицька ґазета, то читаю від початку до кінця що й рядка не опущу, бо в своїх ґазетах багато цікавих і мудрих річей можна навчитися. Не одну статтю, не один допис, що їх написали вчені й мудрі люди я вже перечитав. Нераз вже мене поривала писарська муза, щоб дещо написати й вислати до редакції, щоб видрукували, але сам не знаю, як вдалось мені ту покусу відсунути, Тільки раз два роки тому, був написав я вірш про "Це й. те", то такої біди собі напитав, що ледво обтрясся з тої біди. Редактор такого листа мені вшкарив, як козаки Султанові. Насварив мене, тай заказав мені так, що мене більше поетицька напасть не чіпляється. Через те я потім пів року не міг показатися до редакції, бо боявся, щоб щось гіршого мені не сталося. А нічого не написав я тільки про "Це й те", а не про що іншого. Тепер вже сам віршів не пишу, тай усім таким, як я віршомазам, писати вірші не раджу, бо це страшно злостить редактора, псує його печінку, ну тай нефайно й неприємно потім з ним здибатись.

Тепер читаю в ґазетах і бачу, що другі пишуть тай мене зібрала охота написати, що я думаю про те, що читаю.

Тепер я маю більше часу, бо вже від тоді, як моя приятелька життя, небіжка Евфимія мене осиротила, не береться мене ніяка робота. Нащо буду працювати? Дітей нема, а мені вже й так недовго на тім світі попасати. Ага, щоб не забув. То по смерти жінки, я був той вірш на десять сторінок вифабрикував, про який я вже згадував.

Я не тільки багато читаю, але ще маю деякі інші гарні звичаї. Я люблю забавитись, поговорити з людьми, поспівати й навіть ногами потрясти. Пити — не пю, до того незвик, тай на старість звикати не хочу. В мене переконання таке: Нема в нас багато розуму в голові й так, а ще й той залляти брагою, то вже голова стане зовсім дурна.

Тому, що часто буваю на хрестинах, на весіллі й несподіванки жадної не опускаю — то хочу про це дещо написати. Подам кілька своїх скромних завваг може хто скористае.

Примірні хрестини.

Прийде на світ дитина, то в хаті радість велика. Боже благословення зійшло до тої хати. Приходять люди, несуть дарунки, складають побажання. Йдуть люди, то й мені, міркую, треба піти, бо це гарний звичай. Беру до кишені пару зелених, щоб нового сусіда обдарувати тай йду за людьми.

Дитину назвуть, цебто виберуть імя. Колись інакше називали, а тепер навіть маленьких, невинних дітей прозивають. Колись називали так песиків, котят, лошат та інших домашніх звірят, а тепер дітей так кликати хочуть. На наших очах світ міниться, все поновому. Я тому нічого не кажу, щоб не образити паню "Стайл".

Закличуть о. Пароха, щоб охрестити. Як буде дитина називатись? Джені Джесі. Як,як? Джені Джесі. І оо. Парохи не люблять того, що дітей прозивають, але вже й нічого не кажуть, бо не поможе.

Одного разу переказують мені, що в мойого односельчанина будуть хрестини, але не великі. Я навіть малих не опускаю, а тут великі. Годиться піти. Йду я до сусіда, щоб з ним заїхати. Приїзджаємо, а тут людей повно. Веселі, деякі вже бачили дно й співають. Все виглядає мені інакше, як в нас католиків. Дивлюсь за родичами. Приходжу тай складаю по нашому звичаю побажання. А деж дитина? — питаю. — Та десь бавиться з дітьми. Ото якась щаслива пара, думаю собі. От Боже змилування, ні колиски не треба, ні колисати, ні бавити, сам бавиться. Сів я собі тай думку думаю, а куми пють, тай все випивають і за мене забувають, бо на ногах ледво стоять. Один другого тримається, переконує, розказує, наказує, перестерігае, щоб не впав. Зачинають куматися, цілуватися, брататися тощо. Вже й мене кумом називають, а дитина бавиться на дворі.

Прийшов священик, якщо його так можна назвати й вже будуть хрестити. Дивлюсь, а то вже собі нівроку 12 літній хлопака. Йому на крижму вже можна дати G.W.G. оверголі.

Охрестили того молодого козака й знова зачинають кумцюкумитися і дай Боже здоровля.

Коли вже так собі підчимиричили, що в очах мерехкотіло, встае один кум тай зачинае мотати промову й зачинае так: Шановні зібрані! Я ґарантую вам, що ви прийшли, бо й я прийшов. Мене запросили й вас певно запросили. Це великі хрестини й дай Боже, здоровля цим господарям і нам дай Боже, здоровля. Всім дай Боже, здоровля і кумам дай Боже, здоровля. Але щоби цілий світ знав, як ми файно забавлялися і погостилися, то п. Черевань піде з капелюхом і треба зібрати на пресу, щоби другі читали про нас і знали, що ми робимо.

Скінчилася збірка й той сам кум знову зачинае: Дорогі присутні! Збірка принесла $2.05. Я вам дуже файно дякую, що ви не відказались, але скинули на пресу. Ще раз файно дякую за вашу щиру жертву. Дай Боже, щоби ми якнайчастіше так забавлялися і жертвували.

За кілька тижнів потім цікавить мене, що вони написали до ґазети і кілько вони запамятали. Йду до сусіда, бо в мене таких ґазет нема, й питаю. Дали мені ту ґазету і я аж застиг. "Примірні хрестини". То вже ні! То вже не туда! Понапивались, що світа Божого не бачили, і то примір? Дванадцять літнього хлопчура хрестили й то примір? На ґазету зібрали $2.05 і то примір? І за таку комедію мае знати цілий світ?

О то вже таки ні! Я розумію, що дитину треба хрестити чимскоріше по народженні й не вільно чекати довше, як два тижні без важної причини. Випити можна, але треба міру знати. Збірка то гарна річ, але нехай це не буде сміх.

Може то так вже наказуе новий стайл, але я старий думаю по старому й по Божому, що такі примірні хрестини, то сміх, ганьба, пониження людей і образа Бога.

Можу ще більше такого написати, але не знаю, чи о. Редактор позволить.

Дядько Кирило.

ЗО СКАРБНИЦІ ЖИТТЯ

БО Я ЛЮБЛЮ МАМУ

Погідного жовтневого дня вулицею одного баварського міста йшов молодий робітник і не зважаючи на нікого молився на вервиці. Люди з подивом гляділи на юнака та дехто сміявся з нього. Побачив це священик, що переходив вулицею, приступив до юнака й питаеться: "Що це значить, що ти так явно молишся на вервиці, хоч другі з тебе сміються?—"Бо я дуже люблю свою маму" — відповів юнак.— "Я ще менше це розумію. Що це значить?" — спитав здивований священик. А юнак відповів: "Отче, коли моя добра мати вмирала і я клячав коло її ліжка, вона дала мені цю вервичку й просила, щоб я на ній щоденно молився. Я прирік це своїй матері й щоденно сповняю це приречення. А тому, що сьогодні не маю іншого вільного часу, то бодай вертаючись з праці дорогою молюсь на вервиці. Ось це значить, що я люблю свою матір.".

МОЖЕ ВОНО ЩОСЬ ПОМОЖЕ

Було це перед кількома роками. Я вибрався на прогульку в гори. Йшов я дорогою одинцем. Нараз побачив якогось юнака, що теж ішов у томусамому напрямі. Ми привіталися, а згодом розговорилися на добре. — "Правда, що тут живуть самі католики"? Я притакнув йому.—"Мені байдуже чи католики, чи протестанти, бо я взагалі в ніщо не вірю. Але не смійтеся з мене. Я був ген у далекій стороні й там жили теж самі католики. Там пізнав я одну дівчину. Вона була дуже гарна й мені подобалася. Але я мусів відїхати з цеї околиці. На відїздному вона дала мені оце." Тут він витягнув з кишені вервичку. "Вона сказала, що вона на тім за мене щоденно молилася. Чи це не гарно з її боку? Може воно мені щось поможе?" І з пошаною сховав вервичку до кишені. — І дійсно це йому помогло. По кількох літах він навернувся.

ПЕРЕД ДЕВЯТОЮ ГОДИНОЮ ПРАЦІ

новий австралійський президент міністрів Осип Чіфлей нікого не приймае. Бо таке в нього незмінне правило життя, що він щодня висдухуе Служби Божої й приймае св. Причастя. Таким чином австралійську партію праці очолюють два ревні католики: Чіфлей і віцепремієр Форде теж практикуючий католик.

ДОБРА ВІДПОВІДЬ.

Один американський фармер зо стейту Іллінойс написав до редактора одної газети: "Я зробив добрий досвід. Один акер землі я обробляв стало в неділю. В неділю я орав, в неділю я сіяв, в неділю жав, в неділю молотив. І нічого мені не сталося. Тепер у жовтні я маю більше збіжжя, як мої сусіди, що в неділю не робили." Редактор помістив цього листа, а від себе додав таку коротку, але влучну відповідь: "Пане, памятайте, що Бог робить свої обрахунки з людьми не тільки в неділю. І не тільки в неділю Бог покликуе людей перед свій суд."

НАЙЛІПШИЙ ПЕРЕКЛАД.

В одному католицькому товаристві говорили про найкращий переклад св. Письма. Тоді станув один молодець і сказав: "Я знаю тільки один найкращий переклад св. Письма. А це переклад моеї матери. Вона переклала св. Письмо на свое життя.

МОЖЕ

Ненавиджу цього короткого слова, "Може прийду. Може зроблю, а може ні, Може воно вдасться." Агі! з тим дурним словом! Це не е: так, але й не е: ні. Воно ні зимне, ні гаряче. Це слово людей нерішучих, що хромають на два боки. Це слово літне. Тому ми повинні його викинути з наших уст. Я його ненавиджу. А ви?

Назар Заграва.

До Високопреподобних Отців.

Слава Ісусу Христу!

Впр. о. Парох:

Нинішні часи повні преріжних течій ворожих порядкові так Божому, як і людському. Доля нашого народу в старому краю е страшним прикладом цього нинішнього лиха. Очевидно, що й стан нашого народу в Америці не представляеться аж надто світло. Рівнож і політично не дуже скристалізовані думки й пляни нашої еміграції. Та вже найгірше маеться економічна ділянка нашого життя. Для прикладу наведу справу асекурації — "інсюренсу". Багато людей асекурують себе в орґанізаціях ворожих католицькій Церкві. На тім терпить наша Церква й наші католицькі інституції — так матеріяльно, як і морально.

В нашій епархії е католицьке асекураційне товариство **"Провидіння"**. "Провидіння" е ділом Католицької Акції на соціяльному полі. Ця ділянка е найбільше пекучою у нас. В нинішніх часах поле ділання Церкви вже далеко сягае поза її мури. Супроти цього в імені "Провидіння" звертаюся до Вашої Всечесности й прошу ласкаво Вашої помочі, бо справа "Провидіння" е ділом Католицької Акції, як теж найкращою віткою українського народу.

Щиро відданий в Христі
о. Володимир Білинський,
Предсідник "Провидіння".

о. Модест М. Гнесько, ЧСВВ

"ПОБАЛАКАЙМО СОБІ"

ОТЕЦЬ ПАРОХ З ПАЦЬОРКАМИ..

Перед кількома днями тут у нас в Мондері відбулися осьмодневні священичі реколекції. Першого, чи другого дня, не пригадую собі точно, була гарна погода й я вийшов собі на город відмовляти вервицю. Щойно скінчив і мав ховати вервицю до кишені, як підношу голову, а передомною стоїть ніхто інший, тільки Іван.

— Ой, отче, каже він, то ви з польських пацьорків молитеся?

Звичайно дуже тяжко привести мене до злости, та й тепер я ще запанував трохи над собою, однак стало мені дуже прикро, У відповідь на це кажу йому:

— Іване, прости мені за слово, але не. дивувавсяб я такому, що не мае всіх вдома, але, щоб ти мені таке говорив, то я цього не розумію.

Іван бачить, що сказав дурницю, але слова вже пролетіли й запізно вже, та однак, щоб йому не було надто прикро, то я до нього кажу:

— Насамперед, Іване, це не е пацьорки, але вервичка, а подруге, ця вервичка е таксамо польська, як ти або я.

— А це як? — питае здивовано Іван.

— Так! Хоч польські католики, чи то взагалі римо-католики вживають її більше, як ми, однак ця практика почалася в нас на сході, а не в цих на заході.

— Ов, я цього не знав!

— Ціла в тім біда, Іване, що ти не знав.

— То ви кажете, що вервиця, як ви то називаете її, не е польська?

— Ні, І ось чому. Слухай, Іване!

—Слухаю, отче, слухаю.

— Колись, давно-давно, були такі святі люди, що жили на пустині. Там вони молилися й роздумували над правдами святого Письма. Але те все було трохи без порядку, і тому вони собі продумали спосіб: — На молитві вони будуть відмовляти собі стільки й стільки разів таку й таку молитву, а потім будуть братися до іншого діла. І почали вони так робити.

— Я думаю, прошу отця, що то досить тяжко молитися й рахувати разом.

— Так, Іване, мудро думаеш, бо й вони так думали. Тому, щоб цьому зарадити, вони собі збирали камінчики і їх перекладали за кожним разом, як відмовили якусь молитву.

— Мудро зробили, нема що казати.

— Та на тім ще не кінець. Цей спосіб не був практичний, бо припустім, що пустинник хотівби собі перейтися й помолитися, тоді треба було йому накласти в дві кишені камінчиків, щоб їх переставляти,. Що ти був би зробив на їх місці?

— А хібаж я знаю? — каже здивовано Іван.

— А бачиш! Вони пересилили ті зернята на шнурок, щось на подобу цеї вервиці й все було в порядку. Ну, щож тут польського?

— Та нічого, прошу отця...

— Що більше ті пустинники мешкали на сході, Іване, далеко від Польщі й то тоді, як за Польщу ніхто не знав.

— Але чекай, Іване. Скажи мені чи Тарас Шевченко був Поляком?

— Гов! отче, та де!...

— А він каже, що в наших українських монастирях молилися на вервиці. Ось послухай:

"До утрені завив з дзвіниці
Великий дзвін; чернець мій встав,
Надів клобук, взяв патерицю,
Перехрестився, чотки взяв
І за Україну молитися
Палій чернець пошкандибав".

А чотки, Іване, цеж вервиця. І тому, як я Поляк, тому, що молюся на вервиці, то й Палій, що за Україну "молитися пошкандибав" був Поляком, то й Тарас Шевченко, що за те згадуе, був Поляком...

— Переконали ви мене, отче, і тому буду триматися засади: мовчи, язичку, будеш кашу їсти.

— Так, Іване, ліпше їсти кашу, як говорити небелиці про речі, що про них не маеш найменшого поняття, бо памятай, що:

"Людська мова — це не звук,
Людська губа — не капшук."

РОЗДУМАЙТЕ СОБІ

в часі тихім свої думи:

Зо св. Евангелія на 19 нед. по зісланні св. Духа:

1) "Як хочете, щоб вам чинили люди й ви їм робіть так само". — Як ми хочемо, щоб про нас другі добре думали, добре говорили, нам у праці помагали, нас у горі потішали — думаймо й говорім добре про других, помагаймо їм у праці, потішаймо в терпіннях.

2) "Та ви любіть ворогів ваших". — Любов ворогів — це найкращий вицвіт любови ближнього. Це не рада, але обовязок християн.

3) "Добро чиніть і позичайте нічого не ждучи, а нагорода ваша буде велика." — Чинити другим добро не для слави чи іншої відплати на землі — це значить запевнювати собі велику нагороду в небі.

Зо св. Еванг. на 20 неділю.

1) "Виносили померлого единого сина в своеї матери." — І ми теж помремо. Память на смерть захоронюе перед гріхами й заохочуе до чеснот.

2) "Господь змилосердився над нею і сказав до неї: Не плач." — Засмученого потішати — це діло милосердя щодо душі.

3) "Молодче, кажу тобі: стань". — Може й до нас Господь кличе: Чоловіче, стань з гріховної смерти.

З Апостола на 19 неділю.

1) "Некорисно мені хвалитися." — Нікому не корисно хвалитися, бо самохвальба може походити з гордости й може позбавити нас заслуг навіть доброго діла.

2) "Сила Божа в немочі звершуеться",—Сильних подій Бог довершуе немічними засобами й людьми.

З "Наслідування Христа".

1) "Хто хоче зрозуміти Христові слова в повну розкіш, хай стараеться цілим своїм життям Його вірно наслідувати" (І кн., 1 гл.).

2) "Колиб ти вмів цілу біблію напамять і знав вискази всіх мудреців, нащо те все здалосяб тобі без любови й благодаті Божої". (І кн., 1 гл.).

3) "Марнота марнот і все марнота крім одного: Бога любити і Йому одному служити" (І кн., 1 гл.).

СВ. ЙОСИФ

Місяць жовтень у католицькій Церкві посвячений почитанню св. Йосифа.

Св. Йосиф — це опікун Ісуса.

Св. Йосиф — це Обручник Пречистої Діви.

Св. Йосиф — це Покровитель католицької Церкви, це патрон щасливої смерти, це опікун батьків, це защитник скитальців, це покровитель робітників, це могутній заступник у матеріяльних потребах.

Тому батьки, робітники, скитальці, убогі й усі католики повинні глибоко й гаряче почитати свойого могутнього заступника — св. Йосифа.

"Йдім до Йосифа!"

о. Ст. [illegible]

ІПАТІЙ ПОТІЙ

Над бідними священиками збиткувалися більше, як над простими хлопами, їх зачисляли між гарбарів і шевців, а в універсалах їх поставили напослідку всіх, наложили податки на них і на церкви, а під таку нечесність не віддали навіть жидівських синагог ані татарських мечетів. Подивіться, що це за слово: Священик мае заплатити за свою церкву два золотих, протоерей чотири золотих. А тепер покажіть мені, де це написано про жидівських рабінів або учителів, щоби вони платили за свої школи так, як наші священики за свою церкву!

"А подивіться дальше, яку то честь мають наші священики від своїх панів, а ще більше від тих, що то називають себе Українцями, бо от в декотрих панів мусять відробляти кіньми і з плугом являтися на полі.

"Ви хотілиб бідних священиків цілком замінити в хлопів і кажете, що їм непотрібні такі почести і свободи, якими користуються римські священики, бож Христос Господь самий був покірний і наказав платити податок за себе і за Петра. Так, то правда. Не тільки священики, але також світські повинні послідувати Христу в покорі і в терпеливості. Але не про це вам ходить, мої любі панове! Перед вашими очима не стоїть покора Христа, котрою ви погорджуете! Ви хочете піднестися понад своїх духовних! Ви хочете знов відновити ярмо Юліяна (апостата) і панувати над своїми духовними не лишень в справах світських (чого вони вам не боронять), але також в справах духовних, до чого ви не маете жадного права, бо ви як овечки е зобовязані до послуху зглядом своїх пастирів.

"Ви хочете панувати над Божими церквами? А подивіться, який то порядок в тих церквах, що навіть ваші жінки в них приказують!

"Ви боїтеся, щоби ваші священики не стали вашими ближніми (рівними)? Отже послухайте того артикулу, що забезпечуе свободу духовних і ваші права: "Архимандритам, ігуменам і прочим... просимо забезпечити і означити права."

Отже чого хочете? Мабуть нічого іншого, тільки щоб священик на завжди остав при вас простим хлопом.

"О, мої любителі ваших духовних! Вони дійсно зобовязані для вас до велнкої подяки. Оставте їх в спокою і бодай не відбирайте їм того, чого ви їм не дали!"

Дуже сильні слова звенять від того письма, навіть нині, після триста з верхом літ!

Тим більше, коли ми пережили тут у Канаді залишки того панського духа, котрий так само інше церкві закидав, а інше чинив. Щоби закрити власні напасти на церкву і священство, як часто всякі панове кидали начеб з рукава закиди подібні тим, з котрими так влучно і річево розправляеться наш митрополит Іпатій Потій серед тодішних обставин.

З ТВОРУ ПОТІЯ "УНІЯ".

Щож остало для нас, бідних і опущених, чинити?

Тільки одно. Бачучи недбалість і нечуйність наших головних пастирів, вернутися назад до ліпшого порядку і до тої стародавної святої згоди, котра бувала за предків наших.

"А коли ми після нашої повинности стали над тим радити і роздумувати, то замість подяки і вдячности за наше старання ми дістали від своїх ненависть велику і неласку.

"Бо не тільки ми дізнали і наслухалися всяких ущіпливих слів і письм, але вкінці повно всюди для нас погроз і небезпек для нашого здоровля. Та ми мало про це дбаемо, бо для правди Божої все ми годні віддати.

"А це то найжалісніше! Всі еретики і діяволбські секти мають волю. Їх провідники свобідно нараджуються над ладом в них. Вони можуть навертати православних до своеї віри словом і письмом і синодами. Вкінці, їм вільно навіть хулити Господа Бога і видавати та печатати проти відвічного Божого маєстату зрадливі письма — людей добрих, котрі вже раз охрещені в церкві Божій во імя Отця, Сина і св. Духа знов перехрещувати, занурювати.

(Далі буде).

Боже Слово

о. др. Т. Гавущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську з поясненням

ПРЕВЕЛИКЕ ІМЯ ІСУС

Св. Петро в своїй другій промові ставить преславне імя Ісуса, в повному світлі. Незадовго почує про нього жидівська старшина; а за кілька літ буде міг священнописатель сказати, що в Єфезі між поганами: "величано імя Господа Ісуса". (Діяння 19, 17).

Заміряли колись люди без Бога й проти Бога прославити своє імя, будуючи вавилонську вежу (Бит. 11, 1-8). Та нужденно закінчилось це божевільне діло.

Та явилось нове імя, принесене з неба: імя Ісус, що неначе нова райдуга засяла на небосклоні людського життя, звіщаючи людям безконечне Боже милосердя, прощення і любов для всіх людей по всі часи.

1. У божественного Спасителя все — правда й ласка. Він бо сам сонце правди й ласки, що тисячними лучами оживляє, відновляє й освічує. А все те звязане з пресвятим іменем Ісус. Імя — означає особу, прикмети й ділання. Імя Ісус — це сам Ісус — Спаситель.

Імя Ісус, це зміст й вираз цілої християнської віри, бо головний її предмет, це незглибимі таємниці Пресвятої единосущної і нероздільної Трійці, воплочення Бога Слова й основання св. Церкви тай очікування вічного життя в небі. Усі ті таємниці замикає в собі імя — Ісус. Бо Він Божий Син, а Син Божий вимагає конечно Бога Отця і в християнськім католицькім розумінні Святого Духа, цього особливого подуву любови Отця і Сина. Так імя Ісус пригадує на Пресвяту Трійцю..

Спаситель по замірам Божим мав бути також чоловіком, а тим чоловіком — це Ісус. Він Спаситель і Богочоловік. Тим ми визнаємо таємницю Воплочення Бога Слова. Спасіння людей довершилось страданнями й хрестною смертю Богочоловіка. А щоб усі люди по всі часи могли мати участь у цім відкупленні, то Ісус оснував тут на землі царство своєї правди й ласки — одну, святу, католицьку й апостольську Церкву. Так то імя благословенне Ісус — це основа й зміст усіх таємниць нашої святої віри.

1. Усе те потверджує і доповняє розмова Пресвятої Богородиці і Приснодіви Марії з ангелом, де перший раз згадується пресвяте імя Ісус. Найвиразніше чуємо, що він "Сином Вишнього зватиметься" (Лука I, 32. 35); та про отінення Святим Духом (1, 35). Там говориться про Давидів престіл та й про царство, що ніколи не матиме кінця (Лука 1, 32-33). А це не що інше, як його св. Церква, якої усовершення в небі на віки.

2. Імя Ісус — це визнання нашої віри, з огляду на велич, красу й любов; а також з огляду на силу й могучість, що засвідчають тисячні чуда, почавши від того першого в єрусалимськім храмі (Діяння 3, 6; 4, 14, 30), аж по нинішний день. У короткім часі це благословенне імя стало таке величне й могутне, що жидівська старшина, в своїй безрадности й лютості, нічого іншого не вимагатиме від апостолів, як щоб не навчати в цім імені. (Діяння 4, 17-18). Так то імя Ісус побіджає і триюмфує над ворогами тай скріпляє віру превеликими чудами, "бо й нема іншого імени під небом, даного людям, щоб ним спастися нам" (Діяння 4, 12); "Тим же і Бог... дав Йому імя, більше всякого імени, щоб в імя Ісусове приклонилось кожне коліно на небі, на землі й під землею". (Послання до Филипян 2, 9-10).

3. Імя Ісус — скріпляє нашу християнську надію і любов. Без нього небо для нас недоступне, а через нього й у ньому — певне. Бог обіцяв нам небо, але в Ісусі й через Ісуса. Імя Ісус дає нам засоби й показує дорогу та й веде нас до осягнення нашого вічного життя на славу Бога. В Ісусі — ми Богом покликані (Посл. до Римлян 1, 6) "до спільноти Сина його Ісуса Христа" (І Коринтян 1, 9); в Ісусі Бог "вибрав нас перш заложення світу" (Посл. до Єфесян 1, 4). Звідси та конечність для всіх молитися в імя Ісусове (Іван 16, 23). Так само й наші добрі діла, щоб вони мали надприродну вартість, належить сповняти їх в імя Ісуса, як виразно пише св. апостол Павло в посланні до Колосян: "Усе, що тільки робите, робіть в імя Господа Ісуса, дякуючи через нього Богові Отцеві" (3,17). Імя Ісус — це наша сила, потіха й світло в усіх наших спокусах, злиднях, горях, а передовсім в годині нашої смерти.

Імя Ісус, велика спонука християнської любови. Вже тесаме, що наш Бог зволив прийняти людське імя, воно потягає наше серце до нього. Бо в цім зворушаюча доброта й ласкавість: Невисказаний бере імя, щоб ми могли ним називати нашого Бога. На основі відвічного роджения від Отця має він преславні імена: Слово — Мудрість — Життя і Світло. Та він хоче, щоб ми люди, людським іменем кликали до нього. Воно й тому таке миле й дороге кожному людському віруючому серцю. Воно нагадує нам усе велике, гарне, потягаюче, що бачимо в Його житті на землі; в Його ділах, науці, страданнях, смерти, славнім воскресенні і прославленні в небі. А висловом того: Пресвяте й Солодке Серце Господа нашого Ісуса Христа, прободене, горіюче поломінню любови, увінчане терням невдяки й забуття через людей, та й навершене хрестом погорди й зневаг. О Преславне імя Ісуса! В Тобі й через Тебе відпущені наші гріхи, побіджені вороги, страждучі потішені, а недужі сцілені. Ти — слава вірних, учитель апостолів і проповідників й непереможна сила мучеників, краса дів і вінець всіх святих.

Анна Арабська

ЖІНКА Й ДИТИНА

Ось тут подаю приклади з такого життя. Одні батьки мали четверо діточок. Три хлопці й одну дівчину. Та одного хлопчину зненавиділи від немовляти. Коли де їхали, то забирали зо собою тільки троє дітей, а цього хлопчину лишали самого вдома замкненого в хаті. Бідна дитина сама плакала до розпуки, аж пухла з плачу, але жорстокі родичі собі з того нішо не робили. Та хтось дав знати поліції. Поліція забрала дитину й віддала до сиротинця, а її родичів потягнула до відвічальности. По сиділи обоє в арешті, а ті діти котрих вони ніби любили, як підросли, то знущалися над ними, бо вони своїм знущанням над своєю нелюбою дитиною навчили своїх других дітей такого поведення. Своїм знущанням над невинною дитиною викували погане оружжя проти себе зо своїх других дітей. А ось другий приклад: Одна мати зненавиділа одного свого синка маленького, бо після її осуду він не був такий гарний на вигляд, як її другі діти й вона запровадила цю свою півторарічну дитину до стайні між молоді коні й там лишила її, щоб коні її вбили. Завважав це один з робітників і сказав їй забрати дитину зпід коней, бо як ні— то він покличе поліцію. Жінка налякалася і казала, що більше такого робити не буде, але цей робітник надивившися довгий час на її знущання над бідною дитиною не вірив жінці. Забрав дитину й відніс до одної доброї старенької жінки, а родичів дитини змусив, щоб платили за її удержання.

Подібних випадків не сотки, а тисячі можна начислити. Кого, як кого, але матерей, що так трактують своїх рідних дітей не знати, чи можна до людей зачислити?

І питаємо сьогодні себе, чому то по великих містах є тільки зіпсутих дітей? Чому по великих містах є тільки діточих злочинних шайок? Чи ці діти й молоді люди, є дітьми добрих родичів? Дуже рідко коли добре дерево видає недобрі овочі. Навіть Ісус сказав, що зле дерево можна пізнати по його овочах. Злі діти й молоді люди є овочем злого дерева. Тому пару десяток літ назад, ми майже не чули за злочинні шайки дітей по великих містах, але тоді ми не чули тільки новинок про байдуже, а то й жорстоке й звиродніле відношення батьків до рідних дітей. Ми сьогодні знаємо з преси й радія, про такі випадки, як побиття дітей до непритомности, про такі випадки, як батьки забивають своїх маленьких дітей так, що ребра, ноги й руки їм ломлять і голови розбивають. Чуємо за такі випадки, як поліція вишукує вбитих малих дітей з поперерізаними горлами, котрих повбивали рідні матері, а їх тіла позаховували по різних скритих місцях. Чуємо, як матері лишають свої маленькі діти без опіки, а самі цілими ночами тягаються по танцях і забавах, а вертаються додому аж райо запиті до безтями. Чуємо, як деякі матері не хотять, щоб їх власні діти кликали їх мамами, але кажуть своїм дітям, щоб їх кликали по першім імені гейби свою сестру, бо їм знов захотілося бути дівчатами.

Серед такої напів здичілої, напів збожеволілої атмосфери виростають не сотки але тисячі дітей. І ці зіпсуті діти й молоді люди, котрих сьогодні є стільки, це ніщо інше, як тільки цвітка, що виросла на смітнику.

Нас болить і разить всяка нечесть, нечемність, простацтво, вуличність, розпуста, злодійство, розбишацтво, шахрайство й всякий неморальний занепад. Якщо ми були виховані чесними, чемними, людьми, інтелігентними, як нас навчили гидитися розпусти і всякого іншого бруду, як нас навчили стерегтися злодійства, розбишацтва, шахрайства, брехні і всякої іншої облуди. Як для всякого добра, так і для всякого зла потрібно сприяючої почви. Добре вихована дитина, хоч вона ще дитина вже вміє боротися за цей вартісний скарб, що ним є її характер. А як коли зле поступить, то знає, що зле поступила й спокійно без нарікання прийме кару за свої злі діла. Бо вона вже вміє розрізнити добро від зла. Найгірше річ мається з тими дітьми, котрі не вміють розрізнити добра від зла. І томуто стежка, яка веде до згіршення — це лінія найменшого опору, що нею найскоріше повандрують такі діти. (Д.б.).

КУРСИ ПРОВІДНИКІВ УКЮ В САСКАТУНІ.

Після дуже успішних Курсів Провідників УКЮ в Алберті, провідники й ініціятори цих Курсів переїхали до Саскатуну, щоб такі самі Курси перевести для Української Католицької Молоді в провінції Саскачевану.

В Саскатуні наші Курси зачалися минулого року й цього року мимо того, що урожай в більшій части Саскачевану цілковито знищила посуха, курсанти зїхалися й Курси відбулися напричуд успішно. Це є доказ, що наші Українці католики в Саскачевані розуміють і цінять високо працю над вихованням молоді.

Курси Провідників УКЮ, як минулого року, так і цього відбулися заходом Пров. Заряду і Всеч. о. Фірмана пароха парохії Св. Юра в Саскатуні.

Інструктори курсів.

Всеч. о. В. Фірман директор Курсів викладав Апологетику, ручні вироби й штуку писання писанок.

Впр. о. Б. Слобода ЧСВВ з Винніпеґу вчив теорії музики, історії укр. пісні й співу.

Впр. о. С. Курило ЧСВВ з Едмонтону викладав українську мову, красномовство, як орґанізувати УКЮ, як провадити орґанізації, як працювати в орґанізаціях УКЮ, щоб молодь вироблялася на свідомих Українців католиків і добрих горожан Канади.

Пр. Бр. Методій з Йорктону вчив історію укр. літератури та як забавлятись на різних орґанізаційних сходинах і інших

(Докінчення на 5-ій ст.)

[illegible] Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований додаток до „Світла"

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві.

1-го жовтня, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. Ч. 10.

КАТЕХИЗАЦІЯ ДІТЕЙ.

Як кожного року, так само і цього околиці Нового Києва, Плейн Лейк, Іннисфрі за старанням нашого дорогого Отця пароха М. Дацюка, ЧСВВ., відбули вакаційну рідну школу. В Новому Києві провадили науку релігії Преп. Сестри Служебниці з Вегревил й закінчено спільним св. Причастям, гарною забавою-пікніком та вечером малим концертом, а радше прилюдним іспитом дітей з катехизму з нагородами для найліпших.

На Плейн Лейк переводила науку катехизму в Народнім Домі, а відтак у Гамбурґ школі панна Павліна Гордій з Мондеру, де на закінчення мали діти також спільне св. Причастя, пікнік та іспити з нагородами.

На Іннисфрі, в церкві Матери Божої також вчила дітей Павліна Гордій, а в Гилок школі самий о. Парох переводив науку катехизму й то перший раз в історії тої школи, де прибуло аж 40 дітей. Тут так само закінчено науку, як у попередніх місцях.

На Іннисфрі, в місті перепроваджував катехизацію п. Дмитро Грещук, богослов з семинаря в Торонто, а на Левой також самий о. Парох учив через два тижні. На Ту Гилс учила дітей панна Рузя Бручковська, учениця 12 кляси з Стрім ставн, Алта., а їй до помочі на закінчення прибула панна Катерина Фарина з Мондеру.

Всіх дітей з цих околиць, що цього року учащали на науку катехизму було 251, а з цих 61 перший раз приступили до Сповіди й св. Причастя.

Відвідини трьох Кардиналів Британської Імперії в Ексц. Кир Василія Ладики, (Вінніпеґ, 2-го вересня 1947 р.)

Стоять перед дверми палати Єпископа, 235 Скошія Стріт.

З ліва на право: 1-ий Кард. Ґрифин з Анґлії (Лондон). 2-ий Кард. МкҐвиґен, (Торонто). 3-ий Преосв. Кир В. Ладика. 4-ий Кард. Ґільрой зі Сидні, (Австралія).

В дальших рядах трохи видно Архиєп. Вінніпеґу Преосв. Мирі, Преосв. Архиєпископ зі Ст. Боніфас Кабана і Єп. Ляженес.

ВАЙЛДВУД, АЛТА. ВІСТІ.

День 18-го травня на довгі роки залишиться у нашій памяті. Цього дня наша парохія обходила річницю св. Місії. По богослуженні о. Парох відправив суплікацію на подяку Господу Богу за отримані ласки в часі св. Місії. Опісля був спільний обід, що його приготовили наші членкині. На закінчення о. Парох відправив Майське Богослуження і відбувся обхід довкола церкви і місійного хреста. І так ми відсвяткували річницю св. Місії. Присутній.

Несподіванка у домі п. Василя Мосійовського. Дня 18-го травня, вечером хмарно і зимний вітер повівав. Коло хати стає авто і тільки одна фіра. До дверей стукають запрошені гості і входять до хати. Починається спільна молитва й усі засідають до стола. На столі зявився, як то кажуть, кейк із сорок одною свічкою котра зазначила день уродин для п. Василя Мосійовського. О. Парох пояснив значіння того вечірка та пожелав Божого благословення і відспівав многая літа При тій нагоді присутні зробили несподіванку і свому о. Пароховi, бо в дарунку зложили двадцять долярів. О. Парох гарно подякував за той дарунок та сказав, що це є доказ, як парохіяни цінять працю свого його священика. Я ще раз гарно дякую Панству Мосійовським, П. Павлів, П. Шутяк, П. Баграновським і Пані Бучинській за дарунок. При тій нагоді присутні зложили $14.00 як дарунок для п. Василя Мосійовського. Він за дарунок гарно подякував і зробив несподіванку для доброї преси, цебто для 'Світла' в сумі $7.00. Жертводавцям і Панству Мосійовським щира подяка. Нехай Всевишній Бог благословить тих трьох синів-студентів із Вайлдвуд, щоб гарно вчились та стали священиками Богові на славу, а родичам на потіху.

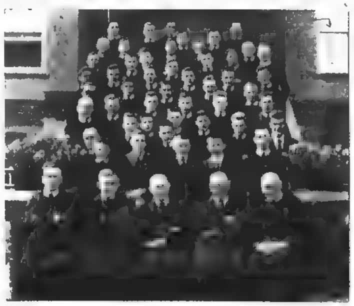

Всеcв. О. Генер. Вікарій Чина о. Гліб Кінах серед монахів у Мондері.

Преосв. Кир Василій у поході підчас Конгресу в Оттаві.

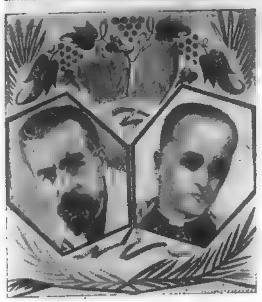

Два мученики большевицького режіму: Впреосв. Йосиф Сліпий українсько-католицький Митрополит у Львові й Преосв. А. Степінач архиепископ хорватський. Таку спільну знимку виробили наші скитальці з табору в Корнберзі (Німеччина).

Еміненція Кардинал Євген Тіссеран у нашій церкві в Торонто..

СПИС ЖЕРТВОДАВЦІВ на мальовання каплиці в шпиталі СС. Служебниць в Мондері. Збіркою занялася Анна Юсак.

По $10.00 зложили: І. Гомеменюк, Яків Садовий.

По $5.00: Паранька Осьмак, І Магега, М. Пух.

По $2.25: М. Корчинська.

По $2.00: М. Хміляр, А. Юсак.

По $1.50: Никола і Тетяна Старко

По $1.00: Е. Стеблик, Вікторія Най, А. Заозірна, М. Боровська, О. Савчук, Н. Гевко, М. Сірацький, К. Сацьків, І. Лесюк, Н. Березюк, Ю. Скрипник, Е. Царук, М. Лакуста, М. Лисаковська, А. Слобода.

По 75ц.: Гр. Сірацький, Т. Осінчук, І. Бабій.

По 50ц.: Е. Корпан, Е. Сацьків, М. Гаврилюк, К. Билик, Е. Кульба, М. Філевич, К. Магега, П. Гаврилюк, П. Тріска, А. Красувата, Н. Філь, Т. Фарион, М. Билик, М. Онищук, В. Савчук, Н. Савчук, В. Заозірний, В. Юсак, О. Юсак, В. Топилко, Н. Котлярчук, М. Королюк.

По 35ц.: Текля Гевко

По 30ц.: Павлина Хміляр, Юлія Костишин.

По 25ц.: А. Ножак, Ю. Зелена, П. Сірацький, П. Хміляр, Н. Варава, Т. Голод, П. Гулевич, Ю. Кулій, А. Кучатовська, А. Осада, С. Беднарська, F. Ярмолай

Всім жертводавцям щиро дякуємо і за них молимося. Вдячні Сестри Служебниці

С. Гавриїла — Настоятелька

ВИЛИЯМ Л. СКАТ. Посмертна згадка. Дня 22. м. м. помер в Оттаві один із найвизначніших канадійських юристів і високо заслужений католицький провідник, Вилиям Л. Скат. Він був сином Сер Ричарда Ската, міністра в правительстві славного Сер Вилфрида Лоріе. Покійний уродився в Оттаві й після покінчення студій на оттавськім університеті, студіював права в Торонто й в 1887 році зачав адвокатську практику до спілки зі своїм батьком і б. суддею Мектевишом Обдарений великими здібностями Вилиям Скат скоро вибився на передове місце поміж канадійськими правниками як корпораційний адвокат і заступав успішно найбільші канадійські бизнесові спілки у важних судових акціях.

Разом зі своєю професійною працею Покійник завсіди находив час на широку громадську й наукову діяльність. Він присвятив був учасно особливу увагу справі опіки над дітьми, стояв через 25 літ на чолі Товариства Опіки над Дітьми й боровся безупинно на муніципальнім і парляментарнім полі за поліпшення долі сиріт і вбогих дітей. У признанні його заслуг на цьому дуже занедбаному полі його вибрано президентом Онтерійського Союза Товариства Опіки над Дітьми й головно завдяки його заходам домініяльний парлямент ухвалив у 1908 році Домініяльний Закон про Молодечих Проступників. На тему опіки над дітьми й молодю Покійник видав друком багато наукових розвідок і став відомим у цілій Канаді як "батько опіки над дітьми".

Як ревний католик Покійник цікавився особливо питанням окремих католицьких шкіл у провінції Онтеріо й брав активну участь у боротьбі за більш справедливий розподіл шкільних податків поміж публичними й сепаратними школами. Він був теж через ряд літ головою Товариства Католицької Правди й директором Католицького Історичного Товариства. Будучи великим любителем музики й талановитим скрипаком, Покійник працював через довгі літа в Оттавській Симфонічній Орхестрі й зібрав знамениту колекцію творів кімнатної музики, яку опісля подарував оттавській Публичній Бібліотеці.

Його історичні студії навели Покійника на питання Східних Церков і він став згодом першим канадійським авторитетом на цьому полі, а його наукові праці на цю тему є високо цінені в фахових колах Канади й заграниці. Ці студії зблизили його зокрема до канадійських Українців-католиків, яких він став щирим і лояльним приятелем і оборонцем. Брацтво св. Николая, Українські Сестри Служебниці й другі організації, що мали справи в Оттаві в звязку зі своїми чартерами, користали всі обильно з його порад і активної помочі. Завдячує йому теж багато українська католицька кольонія в Оттаві, якої він був завсіди опікуном і добродієм. В особі Покійника Українці Канади стратили одного з найбільше заслужених своїх приятелів англьо-саксонського роду, імя якого буде записане золотими буквами в історії нашого народу в Канаді.

Покійник оставив по собі жінку, сестру й двох синів та доньку. Його похорон, що відбувся в Оттаві дня 25. серпня, перемінився в величаву манифестацію, в якій взяли участь премієр Канади, ВДостойний В. Л. Мекензі Кінг, найвищі достойники правительства й судівництва, численний католицький клир і непроглядна юрба приятелів і знайомих. Земля Йому Пером!

о. В. Н. Гегейчук.

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

Новозвінчані Оля з Рурків і Василь Винник з Дейзленд, Алта.

Сестри Служебниці приготовляють дітей до походу в Торонті перед приїздом Емін. Кардинала Є. Тіссерана.

Why Not A "Mixed" Marriage?

A PLAIN ANSWER TO A COMMON QUESTION

by

John A. O'Brien, Ph. D., LL.D.

"Why does the Catholic Church forbid her members to marry persons outside of her fold? In our country where religious tolerance is so necessary and should be encouraged in every possible way, the ruling of your Church on this subject is narrowminded and apt to breed intolerance. It builds up needless barriers between our citizens. It isolates them into clannish groups, and prevents their free assimilation into a unified citizenry, so essential for the well-being of a country such as ours, which is composed of people of every race and of every faith."

Such was the view recently expressed to the writer by a non-Catholic friend. His words reflect a sentiment common among our seperated brethren. In proceeding to answer the criticism, let us first assure our dear non-Catholic readers that we agree heartily with them upon the necessity not merely to tolerance, but even of friendliness and good will, throughout the whole vast domain of our common civic relationships. To discriminate against a person in business or politics simply because of a difference in religion or in race is indeed un-American. We Catholics, who have been among the chief victims of such discrimination, will be the last people in the world to defend bigotry in any of its forms. Whether those forms be racial or religious they are all alike —ugly, un-American —and merit our unqualified condemnation.

Новозвінчані Леся з Павліїв і Волод. Шиба з Борщева, Алта.

Новозвінчані Василь і Стефанія з Тарапацьких Балош з Ренфурлі, Алта. Допис був у попередньому числі "Світла".

Pushed Too Far.

The idea of tolerance, however, can be pushed too far. It can be intruded into domains where it has no relevance. Thus to the query, "What is the sum of two and three?" no one would expect the teacher to smile as benignly and as friendly upon the response, "ninety-seven," as upon the answer "five". Why? Because truth has rights which error does not possess. Tolerance does not mean that people cannot hold certain principles to be true and others to be false without being guilty of narrow-mindedness.

Thus Catholics believe that the doctrines taught by Christ and promulgated by the Church which He founded are correct. They believe that all doctrines which contradict any in the deposit of divine revelation are wrong. But they do not carry their disagreement on matters of religious belief into the altogether disparate field of business or politics, and discriminate in these fields against those with whom they differ on religious grounds. To do so would be intolerance, bigotry and fanaticism. It would do counter to the whole spirit of the Catholic Church and of everything for which it stands.

Why Church Opposes

Having thus cleared the way, we can come to grips with the real problem. Why does the Church oppose mixed marriages? She does so, not because she is lacking in high esteem for non-Catholics; not because she is indifferent to their unhappiness. It is precisely because she loves non-Catholics, children of the same Heavenly Father as we, and because she is solicitous for their happiness and welfare as she is for that of her own children, that she bids them to marry those of their own faith and bids Catholics to do likewise.

Р. Г. Бенсен.

ЗАЗИВ

Одного дня сидів я во старим духовником в садку в тіні, а перед нами, на ніжному блакиті небес, рисувалися темні сильвети смерекових доріжок. Старий духовник почав:

Події, що їх хочу вам сьогодні оповісти, взяті з листів одного мого приятеля. Я записав собі колись навіть чергування випадків із потрібними іменами й датами, та сьогодні мусів би я дошукуватися того записника. Зрештою дуже добре памятаю цілу історію і можу докладно описати важніші випадки.

Найперше мушу вам сказати, що перед якими пятдесяти роками мій приятель (мав тоді вже трицять літ), став головою банкового дому, в заступстві свого батька і, розуміється, був дуже занятий обовязками свого призвання. Банк був старий і мав велику кількість деяких справ. Мій приятель не займався тоді більш нічим і навпаки — нарікав нераз, що не стае йому часу допильнувати всіх справ та відповідно правити ними. Тоді саме стався перший особливий випадок.

Раз осінню, десь між четвертою й пятою пополудні, мій приятель вертався домів омнібусом. Розважався обсервацією вуличного руху і ненадійно запримітив на хіднику скромно одітого чоловіка, що хотів перейти на протилежний бік вулиці. Та коли пустився йти, на самій середині мусів затриматися через омнібус, у якому їхав мій приятель, — і тут нагло в другому напрямку надїхав повіз. Мій приятель у першій хвилині налякався, що того чоловіка переїдуть, а той і собі зпримітив небезпеку та боячись упасти під коні, кинувся вперед так нещасливо, що попав ногами під колеса омнібусу.

Щось хруснуло, хтось крикнув жахливо, — мій приятель, пройнятий до глибини тим нещастям перехилився, щоб побачити, що сталося з нещасливим. Колеса роздусили йому стопи, але нещасний стояв ще хвилину й нарешті упав цілим тягаром на землю. Мій приятель кинувся на рятунок, але його перебігли другі отже, повернувся до омнібусу й поїхав дальше

Одначе той жахливий вид упялився в його память так глибоко, що вражав його, наче фізичний біль. Не міг забути виразу терпіння, що тоді на якусь хвилину запанувало на обличчі незнайомого; та передусім уява раз-у-раз ставила йому перед очі виразний образ обезображених кривавих стіп.

Памятаю, що якого півтора тижня пізніше він докладно описав мені в довгому листі цілу ту подію, яку я передав вам кількома словами.

Літом чергового року мій приятель поїхав одної суботи пополудні до Кеннігтен на велику партію ситківки, бо дуже любив цю гру. До Вестміністеру доїхав підземною залізницею і думав перейти пішки міст, щоб опісля рішитися, чим поїде дальше, до своеї цілі.

Коли проходив біля сходів лікарні св. Томи, завважив прошака, що сидів між сходами й муром. Коло старця стояло мале, біле песеня. Лице вбогого було заслонене до половини якоюсь перевязкою, та особливо увагу звертали на себе його обандажовані руки. Спочивали вони рівно на колінах, гейби перевязка закривала дві криваві рани.

Мій приятель, прикований тим видом, довго приглядався покріавленим рукам, помимо відрази яку відчував. Потім наймив повозку й поїхав до Кеннінгтену.

Та через цілий вечір не міг забути тих рук. Спогад про них турбував його нерви, бо руки не тільки самі ставали йому перед очима, але ще й приводили з собою наново вид осінного випадку: криваві стопи.

Цілу ніч не міг спати. Відчинив вікна навстіж, бо думав, що з повітрям і сон прийде в хату. Та не заснув. Тільки бачив, наче б у якімсь півсні, людину з роздавленими стопами й пробитими долонями, і та людина з зойком звертала в небо свое обличча, повне розпуки.

Третій випадок стався знову осінню. Коли мій приятель був сам у своїй віллі на Парк-Стріт.

Захворувала його служанка. Не памятаю, що воно саме була за хвороба, але знаю, що щось долягало їй у правому боці і то так, що стан нещасної дівчини ставався щораз більш безнадійний.

Одного ранку, коли мій приятель ішов до бюра, сказав йому лікар, який лічив дівчину, що конечна операція.

— Добре! — відповів приятель. — Та чи попередили ви про те хвору?

— Ні — сказав лікар. — Я хотів піти з цим найперш до вас Бо чую, що хвора не мае ніякої рідні, отже нема кому нею заопікуватися.

— А чи операція небезпечна?

— Зовсім ні. Простий розділ на правому боці.

— Добре. Зайдіть разом зо мною до хворої — сказав мій приятель.

Застали хвору зовсім притомну й при розумі. Радо згодилася на операцію і це призначено на вечір.

Цілий день переслідував мого приятеля образ малої кімнатки на піддаші його дому і дівчини, що лежить там і очікуе операції. Мимохіть уявляв собі, як вона бідна буде почуватися по операції з перевязаною раною в правому боці.

Коли досить пізно вечером прийшов додому, лікар привітав його радісною вісткою:

— Все пішло якнайкраще. Я певний, що хвора зовсім одужае.

І коли по якій годині мій приятель сидів сам при вечері з папіроскою та дав волю гадкам, вернулися до нього образи попередніх випадків.

У несповна одним році був свідком трьох випадків, що, хоч не мали для нього безпосереднього значення, все ж таки кожний із них зворушив його до дна душі. Говорив мені пізніше, що вже тоді почав застановлятися, чи під тією чергою випадків не криеться якась надприродна ціль, — не міг тільки розуміти, яка.

В якийсь місяць опісля дістав я від нього з села письмо, в якому описав мені четвертий випадок, останній етап того, що потім назвав своїм "зазивом".

Поїхав до свого сестрінка, в село, кілька годин їзди з Лондону. Мав там гостювати від пятниці до понеділка. В неділю пополудні вийшли оба на довшу прогульку в ліс. Осінь була в повному розцвіті; дерева мерехтіли золотом і багром; галуззя вгиналися під щедрим тягарем червоних овочів.

Спровола йшли стежкою, зарослою травою, коли нагло почули десь недалеко сміхи і гамір розбавленої дітворн. Негайно з гущавини вибіг малий хлопчина; заплутався в галуззі й упав на стежку. За хвилину стояв уже на ногах і сміявся голосно; але мій приятель запримітив на його чолі червоні шрами, очевидно вириті гострим терням. Хлопчина, все ще сміючись, діткнувся рукою свого чола.

— Що? Мокре? — спитав здивовано, А глянувши на пальці закликав уже з плачем:

— Ах — кров!

Десь близько озвалися голоси других дітей; хлопець побіг за ними й по хвилині все втихло.

Та коли мій приятель дивився на те чоло хлопчини поранене терням, стали йому перед очима три попередні випадки. І ті чотири сцени ненадійно зійшлися в постаті одної людини з пробитими, ногами, руками і правим боком і з чолом, пораненим до крови.

Під враженням того випадку мій приятель стався до того німий і нерухомий, що аж переляканий сестрінець узяв його за руку.

— Ах.., — сказав нарешті, Вибач мені. Може вернемося вже домів...

Пригадую собі так, наче б це діялося вчора, ті рефлексії, що ними ділився зі мною мій приятель, коли описував свое враження в довгому листі. Скажу тільки, що лист кінчився так само дивно, як і дуже любо для мене: мій приятель просив, щоб я написав до якого душпастиря, який міг би дати йому добродійну роботу в убогих дільницях Лондону.

Від тієї пори не покинув уже милосердної праці, посвятив цілого себе службі вбогим

Старенький священик замовк на хвилину, а згодом, коли вставав з лавки, на якій ми оба сиділи, додав.

— От і ціла історія мого приятеля. Може ви будете того погляду, що тут мусить бути і якийсь незвичайний складник у цьому і в мені, бо оповів я вам цю подію. В кожному разі, висліди були знамениті, і дай Господи, щоб якнайбільше людей того покрою, що мій старий приятель, зазнало такого перелому від подібної "дурійки". Переклав Ю. Ш.

Примітка Редакції: Автор цього оповідання Роберт Г. Бенсен народився 1871, а помер 1914 р. Спершу був англіканським проповідником, а 1903 р. перейшов на католицьку віру, став католицьким священиком і пралатом. Написав багато глибоких книжок з ділянки богословії і філософії, а також багато католицьких повістей як: Володар світу, Сумерк всесвіту, Місто на горі й т. п. Деякі його повісті відзначаються немов пророчим ясновидінням.

Еміненція Кадринал Є. Тіссеран з французьким амбасадором в Оттаві та іншими достойниками. Перший з права на ліво о. ігумен Й. Сеньків ЧСВВ з Виннілегу.

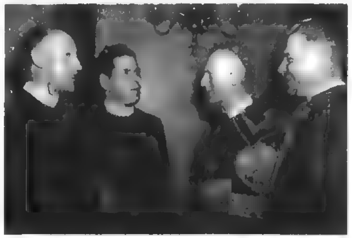

Преосв. Василій у розмові з двома священиками з Полудневої Америки.

★ ★ СТОРІНКА АСТРОНОМІЇ ★ ★

Звізди, їх число і їх величина

Змірмо одним поглядом широкий простір землі; подивляймо дивну величину небесних світил; поглянемо на небо засіяне безліччу звізд, на землю прикрашену такою кількістю безконечно різнородних творив; і скажім вкінці, що це подивугідне діло зробив Бог з нічого. А оце невеличкий погляд на Божу всемогучість.

Земля е дуже велика; вона мае в обводі 40,000 кільометрів. Сонце е що найменше 1,300,000 разів більше від землі. Крім цього е міліони звізд так само великих і таке саме число ще більших звізд, ніж сонце.

Сонце віддалене 50 міліонів кільометрів від землі. А найближча звізда е 225,000 разів дальше віддалена, а це робить около 30 міліонів кільометрів, або 30,000 міліярдів кільометрів.

Світло, котре перебігае 300, тисяч кільометрів на секунду, потребуе 8 мінут, щоби пробігти просторінь від сонця до нас; але воно потребуе около трьох літ з половиною, щоби дійти до нас з найближчої звізди; 17 літ потребуе, щоби прийти з Сирія, найкращої звізди нашого неба; 43 роки, щоби прийти з полярної звізди, а е звізди, котрі ще дальше віддалені від нас.

Всі звізди, які розрізнюемо голим оком в погідну ніч у числі 5 до 600, хоч у якій вони віддалі від нас, а проте найближчі до нас звізди Всі другі, котрі находяться багато дальше, не розрізнюемо зовсім голим оком; і вони представляються нам як світляний шлях, котрим надано назву "молочної дороги".

Ця велитенська група звізд, котру називаемо "молочною дорогою", називаеться також млаковиною. Треба на те 5000 літ, щоби світло перебігло через неї. Учений Гершель налічив 50 міліонів звізд у цій млаковині; але крім неї находяться ще міліони других млаковин. Той сам учений завважав їх більше між 2000, і кожна з них містить на його погляд у собі безліч міліонів звізд.

Кількість звізд, котрі наповнюють простір, е так само велитенська, як і їх безмірні величини, як і безмірність просторів, котру вони перебігають.

"Телескоп улаштований до до вимірів, відкривае нам понад 6000 світил, котрі розрізнюе наше око, і міліони міліонів світил, до котрих приходять без перестанку нові світила, світло котрих будучи в дорозі від сотворення світа, приходить до нас щойно сьогодні, або прийде завтра. А ці міліони світил це порошинка одної млаковини, котра долітае до нас у свойому русі; а в цих незмірних віддалях існують другі млаковини, боки котрих містять у собі нові міліони світил". (П. Монсабре, 14-а Конференція)

Астрономи начислили до сьогодні 100 міліонів звізд, 100 міліонів світил таких, як наше сонце! А славний астроном Гершель не вагаеться сказати, що найдальше висунені лежать у віддалі двох міліонів світляних років!..

Чи ви добре прочитали? два міліони світляних років! Порахуйте, беручи під увагу у вашій думці заломання проміннів світла, швидких як лискавиця: одна секунда — це робить 300, тисяч кільометрів, ще одна секунда — знову 300,000 кільометрів; ще одна секунда і так далі не задержуючися на протязі двох міліонів літ, а щойно тоді може будете мати розуміння віддалення найдальших звізд, котрі можна побачити через телескоп.

А треба знати, що кількість звізд ще не закінчена, що остання їх границя недосягнена: телескоп удосконалюеться, його велитенське око приміняеться до вимірювання безмежности небес і він буде відкривати нам нові дива, будучи завжди під перемогою безконечно великих див, так, як наука стоїть під перемогою безконечно малих.

Що ще дивніше, це нагальні і різнородні порушення звізд Ці гігантські маси виконують з найбільшою докладністю і точністю свій біг у безконечності й ніколи не загороджують собі дороги, ні бігу не уменшують

Земля кружить довкруги сонця на протязі року Вона мусить перебігти 930 міліонів кільометрів; на годину робить це 108 000 кільометрів, 1,800 на мінуту, 30 на секунду. Що за швидкість! Що за могучість! Подумаймо тільки, що потребаби 10 міліярдів поїздів, а при кожному 10 міліярдів коней, щоби рушити землю з місця!

"Тай звізди не е сталі, якби нам це здавалося судячи з їх великої віддалі В дійсності всі звізди находяться в русі, швидкість і шляхи якого різнородні."

"Це наше сонце мае біля себе цілу свою систему: планети, землю, комети і т. д. Цю систему несе воно в небесному просторі наближаючися до блискучої звізди Ліри де Вега з швидкістю двадцяти кільометрів на секунду". (Аббе Море).

Що за велитн! Які віддалі! Яка жахлива швидкість!

Одного разу в часі одного викладу Араго, один з найбільших мудреців 19 в. пояснював великі закони руху звізд. Він велів подивляти цей рух бебес, цей незмінний порядок, який панує у рухах звізд.

"В найближчому тижні, казав він, будемо свідками чарующого випадку на тлі цих незмінних законів: буде можна в Парижі оглядати затьму сонця. Місяць буде у простій лінії з сонцем, а світло останнього буде перегороджене для землі" І тоді додав він з тим великим жестом, який був йому властивий: "У тому дні, мої панове, у тій секунді три великі звізди на небесах будуть виконувати не тільки пророцтво, але приказ Бога. Бо опираються тільки люди!"

Як це сказав Араго, а ціла авдиторія повстала у захопленні...

Так правдива наука, у виду чудес вселенної, голосить існування Бога Сотворителя.

Той самий учений оповідав в р. 1837. з катедри таку анекдоту:

Айлер, мудрець Айлер — був дуже побожний. Один з його приятелів, проповідник в одній церкві в Берліні, сказав йому одного разу:

"Релігія пропала, віра без значення, серце не даеться порушити, мої вірні не слухають мене більше, вони сплять, коли я говорю, або покидають церкву."

"Ану зробіть те, що я вам скажу — відказав Айлер. Замість завжди повторяти ті самі моральні приписи, покажіть час до часу вашим слухачам величину, красоту цього видимого світу; не той світ казки, про який мріють фантасти в уяві, але той правдивий світ, сотворений Богом, такий, яким його представляють фізики й астрономи, котрі стараються відгадати думки Сотворителя, такий, яким Він його сотворив, а вони його відкинули"...

"Поясніть їм віддалення землі і величину сонця, котре само одно містить у собі 1,300,000 земель. Поясніть їм, що небесний звід, цей дорогий камінь з чистого хрусталю, в якому наче насаджені звізди, зовсім не існуе; його розбили комети. Покажіть їм, що дійсність далеко краща... Підіть з ними на звізди, і зверніть їх увагу, що ці тисячі ясних точок — це тисячі сонць, тисячі світів"..

"Подайте до їх відома числа; скажіть їм, що звізда Альдебаран дю Торо е 880 разів більша ніж наше сонце, що звізда Скорпіону 88.000 разів більша ніж наше сонце... Ступайте таким чином.., на щораз вищий шлях на цих безмежних просторах... і не пробуйте навіть пояснювати їм межі діла Всемогучого Сотворителя.

"А надівсе запевніть їх, що ці речі е певні і математично обчислені й стверджені."

Проповідник послухав ради.. Айлер вижидав повороту свойого приятеля... Вкінці повернув, неспокійний і непевний на вигляд, Мудрець дуже здивуваний кличе:

"Що сталося?

"Ах! Пане Айлер, відповів проповідник, я зовсім прибитий, мої вірні позабули зовсім на пошану, належну святині, вони довгий, дуже довгий час висказували свое задоволення биттям рук!"

Одного разу великий Ампер говорив про ці речі з Озанамом. Він також йдучи за радою Айлера, старався перед своїм приятелем розкрити безмежні простори небес. Та нараз дрожучи задержався, його розум — здавалося — мішаеться, він схопив голову обома руками:

"Як великий цей світ, говорив, як великий цей світ!".

А далі піднимаючи голову і глядячи на небо очима повними сліз говорив:

"А який великий Бог, дорогий приятелю, каже, який наче серед забави засіяв безмежний простір цим надміром **чудес!**

Якжеж — дійсно — не подивляти нам величі і всемогучости Бога, котра пробиваеться в Його чудних ділах! Знаменитий астроном Кеплер кликав: О мій Сотворителю і мій Боже, дякую Тобі за всі радощі, яких я зазнав в підйомі духа, коли був очарований огляданням твоїх діл!.. Я пробував вияснити цю велич, на скільки сили мойого духа на це мені позволяли, щоби обняти цю чудесну безмежність..."

КУРСИ ПРОВІДНИКІВ УКЮ

нагодах. Також про різні обряди в католицькій Церкві, а особливо про наш український обряд.

Українські танки вчила Марія Шабага й Святослав Чепига з Саскатуну.

Курсантів на Курси УКЮ учащало 25 цілоденних, а вечерами 53. Молоді, ідейні, щирі й повні запалу до праці дівчата й хлопці зїхались з Саскачевану, Британської Колюмбії і Манітоби, щоб навчитися своєї релігії, набрати національної свідомости, та навчитися плекати багату й прекрасну українську культуру:

При кінці Курсів писали іспити зо всіх предметів, що їх вчилися і здали їх з відзначенням. Видно, що професори добре вчили, а курсанти пильно слухали й добре вчилися.

Ці Курси мусять продовжуватись, бо Укр. Катол. Молодь того домагаеться, їх високо цінить і з них користае.

На закінчення Курсів відбувся величавий концерт в церковній салі. Хор складався з 75 голосів і під проводом о. Фірмана артистично й майстерно виконав всі хорові пісні. Ірина Баранюк, курсантка з Мавнтен Ровд виголосила прекрасно промову до молоді. Промовляв також Бр. Методій про велике значення таких Курсів, для української католицької молоді й взнеслі користи, що їх дають вони для Українців в Канаді взагалі

Хтож не бачить цього, що треба нам йти вперед? Хто може дивитись на бездільну молодь? Хто може зо спокійним серцем дивитись, як вороги закидають на невинні душі молодих хлопців і дівчат сіти безбожництва, індеферетизму або пересадного націоналізму, що псуе і нищить всякі вищі й святі засади любови Бога й народу, які потягають до праці й жертви, навіть жертви життя.

Українська Католицька Молодь хоче належати до своєї організації УКЮ.

Українська Католицька Молодь високо держить і держатиме свій юнацький прапор.

Українська Католицька Молодь зорганізована й зцентралізована в УКЮ одним голосом в кожній провінції і в цілій Канаді словами й ділами голосить:

Буду вірна Богові й Державі.
Плекатиму українську культуру.
Дорожитиму засадами УКЮ.

Приятель Молоді.

о.Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

— Так, правду кажете Григоре, — відповів Денис. Кожна велика будова вимагає загальної праці. А щоби можна було ту працю виконати, треба одної загальної думки;, таку знову спільну думку може зробити тільки одна ідея, а її нам подає тільки один Бог через свою святу Церкву, яку оснував тут на землі. —

Своєї цікавої розмови ці два старці не докінчили, бо, хоча через натовп прочан у церкві обидва стояли надворі перед входовими дверми, почули, як диякон зачав співати потрійну ектенію. Молоді диякони співаючи напереміну своїми мелодійними голосами так скупчили увагу вірних, що ніхто через цілу Службу Божу ані разу не обернувся. А вже коли удвох затягнули "Вірую.." люди з подиву наче заперестали дихати. — По кінцевім благословенні монах-брат засвітив усі свічки перед чудотворною іконою, спустив образ св. апостолів Петра й Павла, який заслонював її, а ввесь зібраний народ зо священиками припавши на коліна заспівали: "За всіх молишися, Благая, прибігающих со вірою в державний твой покров..." По припіві священиків — "Помяну імя твое" — народ продовжав далі: 'Всіх скорбящих радость, і обидимих заступница... Радуйся Пречистая Діво... Радуйся всіх радосте... Радуйся вселення похвало... Радуйся всіх прибіжище... Радуйся всіх упованіе." — Хто прислухувався з боку тій сердечній пісні у честь Божої Матері, заглибився не тільки в її зміст, але й мелодію, мав враження, що плинуть вони не так з уст вірних, а зо щирого серця переповненого великою любовю та надією до Пречистої. Лиця вірних зарумянились, очі заясніли, свої руки піднесли вони вгору, ціла їхня постава зносилась до Непорочної Діви. Тут і там падали на землю рясні сльози...

По благословенні Пресвятими Тайнами ще відспівали "Під Твою милість..." і чудотворну ікону заслонили.. Богослужба закінчилась. Перед відходом прочан по місцевому звичаю відправив ще священик надворі при гарно прибраному столику — Посвячення води. Кожний з вірних старався набрати у пляшечку бодай трошки тої води та й принести її додому, на всякий випадок. Вже багато з людей-прочан пересвідчились, що вода з Ясної Гори дуже помагає — вона є цілюща.

По цілій відправі прочани почали поволеньки розходитися; дехто до свого воза, другі на недалеку поляну, щоби дечим покріпитись — дещо перекусити. інші шукали своєї "кумпанії", а найбільше пішло до поблизького столика, при якім сидів уже старший монах-брат, що записував на Служби Божі, акафісти, чи за померших парастаси-панахиди, Були тут також розложені образочки, молитовники, хрестики й інші памятки з Ясної Гори. Що кому подобалось, те купували.

Знані нам дві громадки прочан по закупі пішли ще дещо оглянути на Ясній Горі. Найперше задержались вони за церквою на тому місці, де гора кінчилася досить стрімкою скалистою стіною, оброслою рідкими, високими буками. Це є полудневий бік гори. Поблизької долини не могли добре бачити, бо кріслате галуззя дерев покривало її, а щойно дальший її полудньово-східний обрій розстелився аж до самих Карпат. На цій то рівнині вилася круто вгору річка Свіча, що своєю сріблисто-білявою стьожкою звужувалась і ген там у глибокому ярі між двома зеленими горами губилась — повилась до свого джерела... По правому березі цеї ріки, ближче Ясної Гори, розсілося село Княжолука, що памятає часи наших князів, які зо своєї столиці, великого Галича, зо своїми боярами сюди заїздили на полювання всякої дичини, а по її лівому березі ще дальше виднілі села Новоселиця, за ним маленьке містечко Вигода. Перші пасма гір Карпат, що бігли зо сходу на захід, низькі й покриті листатими лісами; за ними зенслись такі самі другі пасма, треті й четверті, над якими повітряний простір розстелив свою простору синяву; чим дальше вона стелилася на полудне, тим була ясніша. — Довго вдивлялися вони в ті ступневі гірські хвилі, що ген-ген далеко на своєму обрію входили у простір небес.

— Що ж, подобалися вам ці гори? — спитав їх чорнявий бойко, Степан. Був це старший брат при церкві на Ясній Горі.

Ще й як, — відповіли молоді хлопці.

О, кожний, що прийде сюди, любується нашою красою.. Є чим...

— А, чи гарно є тут у зимі, або в літні хмарні дні, чи в осені? — спитала вся зібрана молодь.

— В зимі застеляються ці гори безмежною скатертю, на якій де-не-де сіріють стіжкуваті смереки. У літі знову, коли надлетить громовиця, чути страшний лоскіт, гуркіт і тріскіт, який відбивається від гірських верхів, розлітається по глибоких долинах і десь у безвістях потапає-тоне.., Все це викликає враження якоїсь страшної боротьби. Та скоро вона переходить. Настає тишина, тільки шум розбурханих гірських потоків пригадує всім недавню бурю. В осені, чи деколи в літі, найчастіше близько свята різдва св. Івана Хрестителя, як настануть сльоти, низькі хмари задимлять цілі гори густим пронизливим рядном і тоді Божого світу не видно. Та подивитись на ці самі гори в місяці маю-розмаю... от тоді вам краса.. Як покриває весна своєю маєвою зеленю таї, ліси — яка вона ясна, свіжа, ніжна... А які співи тоді почуєте — і вдень і вночі? Слухаєте правдивих концертів. Вдень не зрахуєте всіх співів... Зате ніч полишають всі своєму найкращому співакові-артистові, нашому любому соловейкові.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ТРИНАЦЯТИЙ

Вечір у Вірджінії.

Римська Церква опромінена великим чудом підчас мучеництва св. Івана, а відтак приголомшена його наглою стратою, цілими громадами виходила на Остійську дорогу, а навіть над море, щоби навіть з нараженням свойого життя одержати від Івана щераз благословення та останнє слово прощання.

Одначе для багатьох уже було за пізно. Корабель з Іваном скоро відбив від берега, бо погода була сприятлива, а море спокійне.

Тільки один споміж римської братії стрінув нагло Апостола при березі. Був це престолонаслідник Маврикій. Він послушний Апостолові з болючим серцем виїхав з Риму, щоб Церкві в Путеолях привезти окреме послання Апостола. А тепер стрінувся він з Апостолом, Маврикієві вдалося уласкавити сторожу Івана та сенаторським золотом викупити Апостолові, як вязневі свойого дому, більшу вигоду при переїзді. Ніяка сила не булаб відорвала Маврикія від кайдан Апостола, вже пересівся на корабель Івана, щоби їхати з ним на Патос. Але другий рішучий приказ Апостола обявив Маврикієві Божу волю.

— Вертайся назад до Риму, бо ти ще не виконав цеї справи, що її тобі поручив Господь.

І юнак вернувся та оповів Церкві, а передівсім Святішому Отцеві про останні хвилі Івана на римській території.

Папа Климент перебував якийсь час у свойому укритті в Регіни досить безпечний. Через катакомби вірні відвідували його підземним входом і ніхто їх не слідив. Часом дехто й лодкою через Тибр переправився і стукав до дверей дому вбогої старушки. А часом консуль Авреліян з найнятої лодки, що сторчала на другому боці, як гніздо яструба, цілими годинами слідив з терпеливістю павука всі рухи на острові, збирав факт до факту на пряжу своїх здогадів, що поволи перемінялися в сильне переконання.

Його консулярний співтовариш Юлій Агриколя не був присутній підчас чуда св. Івана в олію. Бачучи, що ввесь сенат є заступлений на цьому видовищі, а він з уряду не був покликаний на це, Агриколя не хотів надармо приглядатися мукам людини. —

Вірджінія оцінила в цьому його благородність, але й боліла над стратою хвилі ласки для нього. При першій нагоді осмілилася запитати його:

— Що ти думаєш про це дивне явище підчас мук Івана, що про нього я чула?

— Тільки прошу тебе, не говори мені про ніякі чуда. Тиж знаєш, що я в це не вірю! — відповів Агриколя сильно подражнений. А хібаж ти не чула про те, що оповідають про цього гарного Аполлона з Тіяни? Щойно перед трьома днями його учень Даміс нетерпеливив мене й розсмішував оповіданнями про те, як після проголошення цісарського присуду духи перенесли його нагло 56 миль від Риму, як він заздалегідь казав своїм учням згромадитися на цьому місці предсказавши їм свій рятунок і тим подібне. Отже бачиш: цей Аполлон має засади зовсім противні засадам Івана й християн, а однак, одні й другі бавляться в чародійські дивацтва. Ні! — дитинство мене ніколи не переконає. Є тільки одна річ, що на ній зрілий мужчина може опертися — це власний здоровий розум.

І цього дня не дав собі нічо більше говорити.

Тому Вірджінія знов мусіла затихнути й... чекати.

Одного погідного вечера в авентинській палаті в малій їдальні вечеряли Вірджінія і Доміттілля вдвійку. Вірджінія скористала з цього, що цісар запросив її чоловіка на бенкет і запросила собі приятельку-християнку, щоби довірочною і щирою розмовою скріпити своє зболіле серце. Для більшої свободи замість невільників-поган їм услугувала Ріта перед якою не мали ніяких секретів. Крім цього Вірджінія казала собі принести синка Лаврентія й держачи його на руках цереплітала розмову пестощами.

— Глянь, сестро — сказала до Домітиллі — яке ненаситне це людське серце. Воно тішиться одною дитиною, але тужить за другою. Тужу за моєю старшою донечкою Юлією.

— А чомуж ти її не затримала при собі, коли вона була тут підчас ігрищ?

— Я не хотіла її відбирати своїм родичам, бо Юлія Сабінілля — це око їхньої старости, а зрештою (тут Вірджінія зітхнула) їй взагалі здоровіше в Баях, особливож тепер. Вона любить тата понад життя, а й Агриколя глибоко привязаний до неї, одначе сам хотів, щоб вона поїхала над море, бо лікар Саранос з Олександрії оглянувши її ствердив, що римське повітря для неї шкідливе. А моральна атмосфера тут ще гірша — додала трохи тихіше.

— А всежтаки твій дім, Вірджініє, це немов теплярня щільно зачинена на зіпсуті подуви.

— Але брак єдности засат в мойому домі — закликала Вірджінія і заломила руки. Дім моїх родичів цілий християнський і йому я завдячую всебічний розвій Сабінілі особливо тепер, коли вона вже покидає дитинний вік.

— Правда, що вона дуже вистрілила в гору навіть понад свій вік.

— Але успосіблення подібне до північних рослин, довго тримається дитиною.

— Так воно ліпше.

— Ах, Домітиллю, подумати, що цей квіт мавби піти під косу ката, аж жах мене бере. Ні, ні, за ніякі скарби світа не хочу її в Римі тепер в часі переслідування — закликала з тривогою Вірджінія. (Д.б.).

Здалека і зблизька

СКИТАЛЬЩИНА. Подяка. Мінхен, 12. VIII. 1[illegible]7.

Слава Ісусу Христу!
Всечесний Отче!

Дуже дякую за велику поміч, яку Ви мені подали висилаючи тих три пакунки.

Кажуть, що Бог посилає хрестики, але й потішає. Ось в який час наспіли Ваші пакунки до мене: Моя дочка з недокормлення попала в сильну анемію, перервала студії і мусіла виїхати на село лікуватися, Я поїхала з нею, щоби її доглядати. Дістаю нараз телеграму, щоби приїжджати.

Застаю чоловіка й сина в шпиталі. Чоловік хворий на жолудок дістав якийсь атак, а син грав мяча на змаганнях і звихнув ногу. І коли я виходила з хати до шпиталя, надійшов листар і подав повідомлення про перші два пакунки. Чи Ви, Отче, уявляєте собі яка це радість була для мене? Думаю, що не багато людей в житті Ви ущасливили, як мене тепер. За те все щиро Вам дякую.

Нехай Вам Всевишній нагородить за те своєю любовю, що нею Ви все палали і палаєте до свого поневоленаго народу.

Остаю з пошаною
А. Єзерська.
Anna Jeserska
Trogerstr 52/1.
Munich — Bavaria — Germany.

Додаток. На цьому місці бажаю додати сердечну подяку для чесних парохіян з Плейн Лейку, Алта., що на наш поклик зложили для вище згаданої студентки-скитальниці свої добровільні жертви. Нехай Бог нагородить усіх добрим здоровям і святим життям! Просимо післати хворій нову посилку на вище подану адресу.
о. А. Трух, ЧСВВ.

ТОРОНТО. Подяка. Дня 19 серпня постигла мене тяжка недуга. Після лікарських оглядин віддали мене до шпиталю. По короткім часі мого побуту у лічниці, перейшла я операцію. Про мою недугу довідались мої знайомі й рідня. Не маю слів подяки, Родині, Організаціям, Товариствам, знайомим, односельчанам і покупцям за таке щире співчуття і жертвенність: Мойому Вуйкові Василеві Васильків, що не щадив труду ні гроша та відвідував мене аж з Ню-Йорку, Тіткам Стефаник і Васильків, що відвідували мене щодня. Пані Олзі Дацюк, що трудилася і помагала в моїм домі, та за щоденні відвідини у лічниці. Пані Кравс, що відвідувала мене від Ліги Українських Жінок і вручила мені дарунки. Жіноче Товариство Серця Христового зо східного Торонта й Пані Дацюк відвідала мене і вручила дарунок. Впр. Отцеві Парохові Дзюрманові за часті відвідини, Високопреподобним Сестрам СПДМ., що відвідували мене і молилися за мене. Пані Бабій і Пані Терешко, котрі жертвували за мене Службу Божу. Я — Анна, разом з мужем і синами складаю на оцім місці щиреньку подяку всім за їх щире співчуття і відвідини, за щирі дарунки, за цвіти, як також за щирі жертви на богослужения в мому намірі. Нехай Всевишній зішле обильних ласк для всіх і нагородить їх стократно.

Анна, Андрей і Сини
Сороколіт.

ІНЛЕНД, АЛТА. Весілля. Неділя 25-го мая остане в памяті для новозвінчаних п-ва Олі Рурки з Інленд і Василя Винника з Дейзленд, що вступили в подружній стан.

Оля є донькою п. Григорія і Еви Рурка з Інленд. Ці панство є шановані в борщівській парохії. Василь Винник є сином Дмитра і Серафини Винник з Дейзленд, що є теж добрими членами парохії в Дейзленд.

Тайни подружжя уділив молодій парі о. Фединяк ЧСВВ., в церкві св. Петра і Павла в Мондері.

Тому, що Оля належала до хору в Борщеві, то ми стратили одного члена з нашого хору. Рівнож належала вона до Борщівського УКЮ., то і молодь стратила одну членку. За те Оля повинна продовжувати свою працю в новій парохії, котра потребує робітників і добрих членів в Дейзленд. Василь Винник, це вислужений вояк, і також належав до католицької молодечої організації УКЮ. в Дейзленд. Тому продовжуйте свою працю далі.

Весільна гостина відбулась в домі молодої. Молодій парі Василеві й Олзі бажаємо Божого благословення і многих і благих літ. — Гість.

ПЛЕЙН ЛЕЙК. Весілля. В суботу 26 липня, в церкві Пресв. Тройці в Плейн Лейк, Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ. відправив співану Службу Божу, запричащав молодих, а відтак довершив Тайни Супружества молодим Іванові Кушнірик, синові Василя й Анни Кушнірик та Анні Франків, донці Корнилія й Надії Худик. Люди цікаво приглядалися шлюбній церемонії бо ще такого не бачили. (Обоє молодята є глухі й німі).

Підчас весільного обіду Отець Парох зложив побажання молодій парі, що мусів передати на папері їм до перечитання, а місцевий дяк, п. В. Залещук згадав присутнім стан молодих, що є позбавлені слуху й мови, але вони ще щасливі, бо мають високі школи, та добру роботу, та просить нас тепер помочі бідний сирота безногий каліка, Мих. Митофір з Саскачевану. І йому на поміч присутні зложили $8.83.

Сердечна подяка жертводавцям а молодій парі Іванові й Анні Кушнірик, дай Господи, в щастю й здоровю много літ прожити.

Похорон. В середу, 13 липня, відбувся похорон бл. п. Анни Царук, що померла 11 серпня в вегревільськім шпиталі, в 71 році життя. Покійна послідний рік довший час пережала в шпиталі, але набирала сил до переношення своїх терпінь у частих приниманнях св. Тайн. Похоронні богослужения відправив у Плейн Лейк у церкві Преп. о. М. Дацюк, ЧСВВ., а похороном зайнялося "Парк Меморіял" заведення.

Покійна полишила в смутку 5 дітей: 3 сини 2 доньки, всі вже на своїм хлібі.

По похороні відбулася перекуска в парохіяльнім Народнім Домі, підчас якої на заклик п. В. Залещука присутні зложили $8.24 на поміч каліці, п. Митофірові.

ІННІСФРІ. Свята Місія. Цього року парохія Чесного Хреста в Іннисфрі відбула прекрасно святу 8-дневну Місію під проводом добре знаного вже Місіонаря, Впр. о. Маріяна Горішного, ЧСВВ.

В неділю, 3 серпня, о. парох М. Дацюк, ЧСВВ. відправив співану Службу Божу. А зараз по Службі Божій усі люди вийшли до церковної брами на привітання Отця Місіонаря, що надіхав якраз автом. При дверях церкви привітав їх хлібом-сіллю голова церковний, а о. Парох вручив ключі на знак, що відтепер о. Місіонар має вступ до серця кожного парохіянина.

Почалася свята Місія. Кожного ранку відправлялося в церкві дві Службі Божі й була місійна проповідь, а вечером Молебен та друга місійна наука. Із кожним днем більше людей прибувало на святу Місію. Церковця показалася зовсім замала й тому діти ставали аж довкола головного престола. А о. Місіонар голосив Христові слова правди та подавав середники, щоб при їх помочі всі могли щасливо дістатися до неба. В другій половині тижня почалася св. місійна Сповідь і до неї всі радо горнулися так, що майже ще раз тільки осіб приступило до св. Тайн, як звичайно було в великодному часі.

Діти мали також свою окрему місійку. Почалася вона катехизацією через цілий тиждень, що її перепроваджував наш о. Парох. А від четверга вечора окремими місійними науками. Закінчилася їх мала місія в суботу вранці спільним св. Причастям та діточим обходом довкола церкви з образом Пресвятої Родини.

В неділю 10 серпня, було закінчення св. Місії. Вже раненько віхалися парохіяни, щоб прибрати місійний хрест вінком живих цвітів. А церковна площа скоро заповнилася автами навіть з подальших сторін. Почалася співана Служба Божа. Більша часть людей мусіла лишитися на дворі під церквою ізза браку місця. Вийшов ще раз о. Місіонар та в глибоко-змістовій проповіді виложив правдивість Христової католицької Церкви та заохотив учасників Місії до витривання в ній аж до смерти.

По Службі Божій був обхід з св. Тайнами та місійним хрестом. Насамперед обнесли хрест довкола церкви сідоглаві старці — основники парохії, відтак перебрали молоді господарі, а послідний раз несли його 12 юнаків та поставили його коло церкви в призначенім місці. І тут під цим хрестом ще востанне промовив о. Місіонар заохочуючи нас памятати на ці правди, що ми чули підчас св. Місії. Тут також о. Парох подякував о. Місіонареві за св. Місію та зложив щирі побажання.А потім усі приходили до св. місійного хреста, цілували його, відтак прощалися з о. Місіонарем та діставали памятковий місійний образець. Не одному тоді заблисли сльози в очах на згадку, що вже мусять розпрощатися з о. Місіонарем та не почують уже їх місійних наук.

Так закінчилася св. Місія в нашій парохії. Люди ще довго задержувалися коло церкви при добрій перекусці, що її приготовили наші жінки,, та пригадували ті щасливі хвилини святої Місії. І в кожного з нас зродилося бажання, щоби вже не ждати так довго на наступну св. Місію, а щоб у коротці ми могли знову дістати такий корисний корм на відживлення нашої безсмертної душі в нашій парохії.

Учасник св. Місії.

ЛЕМОНТ, АЛТА. Поминальне богослуження за бл. п. Марію Шевчук. 11-го вересня відправилася співана Служба Божа і парастас за упокій бл. п. Марії Шевчук у перші роковини її смерти. За богослуження подбало Жіноче Товариство,що працює при парохії, Покійна належала до цього Товариства й була його діяльною членкинею.

Підчас обіду в домі п. Шевчука присутні зложили $2.00 на пресовий фонд "Світла."
В.І.П.

МУН ЛЕЙК, АЛТА. Поминальне богослуження. Дня 10-го травня, хоч на дворі дощ і болота на дорозі, однак люди зїхались до дому п. Вол. і Марії Біда на поминальне богослуження. На дворі хмарно й сумно, немов і природа співчувала по смерти дорогої і молодої Ґені. О. Ю. Слота ЧСВВ. відправив Співану Службу Божу за душу покійної Ґені та парастас. Родичі покійної Ґені та сусіди приступили до св. Тайн та жертвували за душу дорогої покійної Ґені.

По богослуженні Пані Марія Біда приготовила спільний обід для гостей.

З тої нагоди зібрано $3.75 на "Укр. Вісти". Покійній Ґені нехай Всевишний Бог дарує життя вічне, а жертводавцям щира подяка. — Присутній.

Подяка. Родичі пок. Ґені Володимир і Марія Біда з Мун Лейк щиро дякують Всч. о. Слоті ЧСВВ., за поминальне Богослуження та сусідам, що взяли участь у тім богослуженні та потішили нас у нашім смутку. Також дякуємо пані Наталці Фарині за відвідини хворої Ґені у шпиталі. На кінець дякуємо похоронному заведенню п. М. Смолика, всім що зложили вінці на могилу Ґені, та й тим, що взяли участь у похороні. Пок. Ґені нехай Канадійська земля буде легкою, а жертводавцям щира подяка. **Муж, Родичі. Сестра і Брати з Мун Лейк, Алта.**

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВІТЛА"

По 50ц.: Гр. Василик, Віндзор, Онт. А. Колісник, Вох Алта.; А. Кузик, Н. Венкувер, Б. К. — **По $1.00:** Й. Падалець, Донкрест; П. Кілик, Н. Київ; М. Нацюк, Менвил; Й. Кальброн, Н. Йорк; А. Вітів, Форт Віліям; Гр. Рурка, Вегревил; з похорону Анни Костишин. Лішор.. — $7.00: несподіванка для Вас. Мосійовського, Вайлдвуд; $7.20: з несподіванки Петрові Кулієві, Мондер; $11.27: з весільної забави В. Балаша і Ст. Тарапацької, Іннисфрі.

Всім жертводавцям щире спасибіг. — Редакція.

НОВИНКИ

— **В Англії** зростає фашизм. Уже пять неділь по порядку англійські фашисти з Ліги Комбатантів відбувають масові віча в Лондоні. На тих вічах проти фашистів виступають комуністи, аж поліція мусить вмішуватися. Підчас віч піднімаються острі крики проти уряду й проти американсько-жидівських фінансістів. Директор Ліги Комбатантів кричав на вічу: "Ми підемо вперід, знищимо уряд контрольований жидами й самі переберемо владу." На вічах продають твори Мослія, що за Гітлера був провідником фашизму в Англії і його називають сьогодні найбільшим Англійцем.

— **Британія**, що має дуже багато золота, продала Америці золота на 80 мілінів долярів, бо потребує долярів.

— **Канада** дістане від Америки 750 міліонів долярів позички, одначе вся та позичка призначена на допомогу Британії. Іншими словами: Канада ручить за цю позичку для Британії.

— **Канадійський уряд** постановив створити три нові консуляти в Америці, а саме: в Шикаго, Сан Франціско й Лос Анджелес.

— **Загальні Збори Обєднаних Держав** зачалися у вівторок 16 вересня на Лонг Айленд коло Ню-Йорку. 55 держав беруть участь у зборах, як члени О.Д. Предсідником вибрано бразилійського делеґата Араню. Головні мужі на зборах це американський секретар Маршал і французький міністер Бідо. Не ма Бевина й Молотова. Цього останнього заступає Вишинський. У середу Маршал виголосив довшу промову, в якій остро скартав Москву за паралізування мирових зусиль, за надуживання права вета, радив створити щось в роді апеляційного суду О.Д., заявив ся за повною незалежністю Кореї, за поділом Палестини на жидівську й арабську держави, радив наладнати контролю над атомічною енергією та закликав забезпечити інтеґральність Греції. У відповідь на це совітський представник Ґромико домагався, щоб грецьку справу взагалі усунути з порядку нарад та твердив, що крізу на Балканах створила американська допомога Греції. І так уже на перших сесіях зборів О.Д. виявилося, що взаємини між західними державами й СССР є дуже загострені.

Два дні пізніше Вишинський виголосив простацьку й сварливу промову. Він оскаржив Америку, що вона хоче викликати третю світову війну, щоби капіталісти набили свої кишені більше, як з двох попередніх воен. Він заявив теж, що Росія не погодиться на ніяке обмеження вета. — Білоруський делеґат заявив, що на атомну бомбу Росія відповість теж атомною бомбою. — Коли цю сварку почув французький міністер Бідо, він заявив, що не бачить ніякого виходу з крізи і що всякі спроби й поладнати є безнадійні.

— **У Франції** ґенерал де Голь дальше накликує нарід до оборони проти комуністів. 8 вересня де Ґоль промовляв у Байон до великого здвигу народу. Де Ґоль казав, що залізний батіг совітського режіму відрізав дві третині Европи й загрожує Франції. Ця загроза ще збільшується в середині краю роботою, що її ведуть сепаратисти сліпо віддані чужій владі. — Французам уже отвираються очі. Деякі партії почали відповідну акцію за створенням протикомуністичного фронту підчас найближчих виборів до місцевих рад. Комуністи натомість пробують створити фронт проти ґен. де Ґоля.

— **Італія** знов незалежна, бо окупаційні війська вже почали відходити з Італії. Наслідком війни Італія стратила майже три тисячі квадратових миль своєї території, майже всі колонії і має платити 360 міліонів долярів відшкодування Югославії, Греції, Естонії й Албанії. Італійську армію зменшено до 183 тисяч війська, 65 тисяч карабінерів і 200 повзів.

— **Страйки** в Італії викликали комуністи в часі відходу окупаційних військ, щоби повалити уряд. Страйки тривають уже майже два тижні. В страйках бере участь міліон хліборобських робітників, 850 тисяч металевих робітників, а також має прилучитися два міліони робітників тютюневих, залізничих і текстальних. Провідник комуністів Толіяті заявив, що комуністи готові до революції і мають 30 тисяч під зброєю. Товпа кричала: "Смерть Трумановії!" Премієр де Ґаспарі скликав надзвичайні збори християнсько-демократичної партії для обговорення положення і приборкання комуністів.

— **В Югославії** вибухло повстання проти Тіта і його комуністичного режіму. Повстанці, що називають себе хрестоносцями висадили три мости над рікою Вардар, біля озера Дойрам іде завзятий бій, гук гармат чути на грецький бік. Утікачі з Тітової армії подають, що хрестоносців буде коло 70 тисяч.

— **В Росії** є понад 40 більших, а понад 70 менших таборів примусової праці, в яких мучиться понад 14 міліонів людей. Так подає Ісаак Левін в журналі "Новий Світ". На кожних 100 людей припадає 12 людей призначених до примусових робіт. Між тими нещасними невільниками є селяни, робітники, а навіть ґенерали червоної армії. Паспорти звільнених подають чергові числа понад 6 міліонів.

— **В Мадярщині** комуністичні міністри вже кілька разів намагалися відорвати Церкву від Риму. Міністер Раккосі навіть загрозив репресіями. У відповідь на це кардинал Йосиф Міндсенті, що недавно був на Марійському Конґресі в Оттаві, проголосив торжественно: "Рік Божої Матери" — опікунки Мадярщини. Кардинал промовляв до 100 тисячної маси людей, що зібралася під його палатою і заявив, що в біжучому році на Мадярщині має зрости культ Богоматери, бо відбудуться Марійські конґреси, зізди й реколекції. — Большевицька преса зо злости пінеться.

Чи Ви вже відновили передплату Світла на 1947 рік?

Богослуження

ЖОВТЕНЬ

5. Неділя.
Лемонт. Заложення угольного каменя під будову нової церкви
Веґревил
Левой
Менвил
Борщів

12. Неділя.
Скаро
Гилярд місто
Ілейн Лейк
Чипмен
Ворвик

19. Неділя.
Пено
Веґревил
Іннисфрі Матери Божої
Восток (Івасюки)
Краків (Празн. св. Покрови)
Борщів

26. Неділя.
Лесюр
Спас (коло Мондеру)
Новий Київ
Ст. Майкел (св. Николая)
Ренфурлі
Гиллярд св. Івана Хрестителя

НАСТІЛЬНА КНИЖКА кожної християнської родини — це

св. Євангелія

в українському перекладі о. др. Т. Галущинського, ЧСВВ. Оправлена в скірку **Genuine Morocco** зо золотими витисками коштує $4.00

Замовте собі цю книжку у Видавництві ОО. Василіян у Мондері.

— **Українська Повстанча Армія** дальше бореться по геройськи проти трьох обєднаних армій. Бої перекинулися на Словаччину. Чужа преса з подивом глядить на геройство молодих Українців та хвалить їх високу мораль. Один відділ УПА зложений з 36 членів перебився аж на американську зону. Відділ був знаменито узброєний. Американці інтернували цей відділ.

— **Річний дар** на Централю Українців-католиків повинен зложити кожний член і здисциплінований Українець-католик. Це Ваш великий і важний обовязок! Чи Ви вже зложили цей дар?

ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮТЬ

1) Яків Харина зо Жовтанець пошукує Ігнатія Поворозника сина Ілії й Марії зо Жовтанець, Петра Вихопня сина Івана, Григорія Кашубу, Тимотея Вихопня сина Андрея — всіх зо Жовтанець.

2) Стеблюк Степан з Підкарного коло Холоєва, що тепер перебуває в Англії прислав до редакції "Світла" листа для свого приятеля Василя. Призвища не подано. По лист прошу зголоситися до редакції "Світла".

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК

має на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук	.25
Душехват, картини з життя св. Йосафата	.25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський	1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр.	1.25
Служба Божа, під нотами,	.50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр.	1.25
Віра українського народу	.15
Фатіма, появи Преч. Діви	.10
Бiблійна Історія Нового Завіту, О. Луговий	.50

Нові книжки:

Катол. Церква в Західній Україні	.20
Митрополит Мих. Рагоза, о. Семчук	.05
Один Бог, одна віра, о. С. Шевчук, ЧСВВ.	.15
Розмова з Іваном Загірним, про сповідь, о. М. Ґнесько, ЧСВВ.	.05
Іван приводить іще других, о. М. Ґнесько, ЧСВВ.	.05
Цінноcті Релігії, о. М. Билина, ЧСВВ.	.10

Basilian Fathers' Press
Mundare, Alberta.

ЗАМОВТЕ СОБІ

граматику української мови п.з.

"УКРАЇНСЬКА МОВА"

Написав о. А. Трух, ЧСВВ. ціна $1.75. Наклад невеликий.

ПОМОЖІТЬ!

В столиці Арґентини Буенос Айрес, живуть понад 10 тисяч Українців-католиків, вони досі не мають своєї церкви. Тепер з Європи приїжджають нові скитальці до Буенос Айрес. І всі вони болюче відчувають брак своєї церкви.

Тому ОО. Василіяни задумують збудувати церкву для Українців-католиків у столиці Арґентини. Одначе наші поселенці в Арґентині бідні й не можуть спромогтися на більші жертви. Тому вони звертаються до Вас, Читачі "Світла" й просять: "Поможіть нам здвиґнути нашу церкву. Ви знаете, як важко жити без церкви. Ви радо спомагаєте інших, поможіть і нам своїм браттям по вірі й народности, а Бог Вам щедро заплатить!"

Ласкаві жертви просимо присилати до Редакція "Світла" в Мондері.

Всім жертводавцям заздалегідь щиро дякуємо й прирікаємо молитися за них.

ОО. Василіяни
в Буенос Айрес.

Досі на будову церкви в Буенос Айрес зложили:
о. Білинський Волод. Дітройт $10.00. о. Улицький Олександер, Джансон $1.00. Козяк Григор, Лішор, $1.00. Пасняк Онуфрій, Голден, $5.00. Бальсевич М. Ванкувер, $15.00. Яворський Іван, Ґімлі, $5.00. Брикович І., Едмонтон, $1.00. Новак Петро, Борщів, $2.00.

Усім жертводавцям сердечно дякуємо, Хай Господь їм стократно заплатить. Хто буде наступний?

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta. Canada.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІҐІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 жовтня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч. 20.

Митроп. Андрей про упадок Німеччини

На весні 1944 р. гітлерівська німецька влада зажадала від бл. п. Митр. Шептицького приказу до всіх священиків, щоби віддали церковні дзвони на гармати. Митрополит відповів листом, в якому між иншими сказав: "У нашому народі є повіря, що держава, яка забирає церковні дзвони, мусить провалитися." Це дуже розлютило Німців. Вони написали до Митрополита письмо, в якому грозили йому карами, а відтак заборонили йому критикувати свої розпорядки, бо "все, що робить Ґестапо е наймудріше й найдоцільніше." Так було дослівно написано. Невстрашимий Митрополит відповів теж письмом, в якому зазначив, що тепер він впевнився в твердженні нашого народу, бо держава, що приписує собі Божі прикмети, мусить повалитися, а прецінь наймудріше, найдоцільніше — це тільки Божі прикмети. І пророцтво Митрополита сповнилося.

Вісті з рідних земель

З певного джерела наша редакція одержала свіжі вісті з наших рідних земель. У червні цього року стан українсько-католицької Церкви був такий: Митрополит Йосиф Сліпий жив аж у Єнісейську на Сибірі, де працював у фабриці. Всі інші Єпископи перебувають в тюрмі у Києві. Також перебуває також протоігумен галицьких Василіян о. В. Градюк ЧСВВ. В усіх церквах Галичини відправляють богослужения по православному. Для "упорствующих" священиків світських зорганізовано кілька концентраційних таборів як: у Городку Ягайлонськім, Самборі й ін. У них мучаться понад 500 священиків. Між іншими мучаться там такі ревні священики як: о. др. Гнат Цегельський, о. декан Й. Осташевський, о. В. Мармаш і інші. Для ОО. Василіян також улаштовано табори в Лаврові й Крехові, де мучаться навіть старенькі й слабі Отці. В цілій Галичині люди живуть у крайній нужді, шириться страшна деморалізація, крадежі й шпіонажі. Кожному чужинцеві дають окремого шпіона, що йде за ним крок у крок. Під впливом акції УПА ціла Україна рухається, як муравлище, що в нього хтось встромив палицю. Натомість у Росії все "благоденствує". Поляки вже вивезли майже всіх Українців або в західну Польщу або на Схід, але й Поляків вивозять на 30 кільометрів від границі так, що від совітсько-польської границі в глиб Польщі має бути пустар, щоб не переходили "бандеровци". — На Україні і в Росії церкви дальше зачинені. Відчинені тільки деякі для пропаганди між чужинцями. До церкви можуть ходити тільки старці, молоді це заборонене. Дітей до 18 літ не можна навчати релігії. Священик мусить дати кожну проповідь до цензури, тому багато священиків зовсім не проповідують. Священик не сміє з людьми поза церквою стрічатися, ні їх відвідувати, бо зараз його "кличуть" і його й людей, що з ними він стрічався. Багато церков ще є в доброму стані, але в них містяться магазини, театри, або навіть живуть люди. Це бачив наш інформатор на власні очі. — На Закрапатській Україні покищо ще відправляють богослуження по католицьки, але кожної хвилини сподіються насильної акції за православям. Цю акцію за сталінським православям і тут мавби переводити славний Костельник. Єпископ Ромжа був арештований, але його пустили на волю. Багато молодших і активніших священиків уже виарештували. Монастир ОО. Василіян у Мукачеві зайняли православні монахи й монахині. — На Пряшівщині покищо трохи лекше, бо всі Словаки є католики й стоять твердо при католицькій вірі. Деякі відділи словацького війська вислані проти УПА пристали самі до тієї геройської армії. Всіх пригнічує тяжке душевне пригноблення. Мається враження, що на наших рідних землях нема чим віддихати.

В МОНДЕРІ СВ. МІСІЯ

В церкві св. Ап. Петра й Павла в Мондері відбудеться в днях від 19 до 26 жовтня велика

СВ. МІСІЯ

під проводом о. Місіонаря зо Старого краю. Другим Місіонарем буде наш о. М. Горішний ЧСВВ.

В неділю ввечері 19 жовтня відбудеться привитання Місіонарів і перша місійна наука. Через увесь тиждень рано буде читана Служба Божа для молоді, відтак співана Служба Божа для старших і місійна наука. По шкільній науці буде проповідь для молоді. Ввечері буде молебень і велика місійна наука. Закінчення Місії й обхід з хрестом відбудеться в неділю 26 жовтня.

Місія — це обнова душі, це час Божого посіщення, це сілоамська купіль для душ. Тому приходіть усі: старі й молоді, а певно скористаєте. Всіх парохіян Мондеру й околиці, та всіх людей доброї волі щиро запрошують

ОО. ВАСИЛІЯНИ.

ОПІКУН БАТЬКІВ

Коли на цю землю прийшов Божий Син — то над його колискою похилилася пречудна постать Матери-Діви. Чиж у ділі відкуплення мало забракнути участи батька? Ні. Завдання батька є за високі, щоби їх не освятила участь в земному житті Спасителя. Тому Божа Мудрість поруч Матери-Діви створила другий архитвір своєї сили й любови цебто: дівственне вітцівство. А цим дівственним батьком став св. Йосиф. Він був не тільки кормителем Божого Сина, чи опікуном чужої дитини, але св. Йосиф був дівственним батьком Ісуса, бо Марія Мати й Діва була справжньою дружиною Йосифа, а силою цього подружжя св. Йосиф мав особливіше право до Сина своєї дружини. Св. Йосиф був для Ісуса заступником самого Бога-Отця на землі. І Небесний Отець сам признавав ці права свойого заступника на землі.

Є батьки, що живуть і довгі віки на землі житимуть у памяті других тільки завдяки величі своїх синів. Блеск синів осіняє авреолю їхніх батьків. Якраз до таких батьків належить св. Йосиф. Він цілий зосереджений у святому вітцівстві Ісуса, а сам зникає в тіні. Про Його перші роки туземного життя не знаємо нічого. Його постать вилонюється із сумерку щойно тоді, коли має зявитися Ісус. А навіть і тут Євангелія згадує св. Йосифа тільки мимоходом. Вся увага евангелистів звернена на Ісуса. Євангелія не передала нам ні одного Йосифового слова. Навіть Його покликання дивне, бо Він не має Ісуса звіщати, але Його закривати. Він має немов прислонювати блеск Божих таїнств своєю незначністю. А як час укриття Ісуса минеться, тоді і Йосиф усунеться, а усунеться так тихо, що знов нічого не знаємо ні про час, ні про місце, ні про обставини Його смерти.

Без огляду на це укриття св. Йосиф був великий, бо після Марії Він був Ісусові найближчий. Бог хотів, щоби св. Йосиф своїм укриттям дав приклад батькам родин, як їх опікун і покровитель. А взір і поміч св. Йосифа потрібні батькам передівсім сьогодні. Бо кожний батько — це представник Бога в своїй родині. Його слова — це немов пророцтва, на пошані батьків спочиває релігійна печать, а домашне вогнище — це їх святиня. Батьки — це первосвященики своїх родин. На попелі свойого власного жертвенного життя вони мають будувати життя і майбутність нового покоління. — На жаль багато батьків забувають про своє високе завдання в родині. Йдучи за бажанням розголосу й слави батьки кидаються у вир громадського життя, а понехують свої родинні обовязки, або скидають їх зовсім на слабі рамена жінок. Вслід за тим у родинах відчувається брак сильної руки, батьківської поваги й батьківських вказівок, виховання дітей стається односторонне й неповне. Таким чином батьки — суспільні діячі руйнують основу суспільного життя, над якого відновою працюють. Жахлива противорічність: батьки руйнують те, що будують. Тому батьки мусять полюбити укриття в лоні своєї родини, мусять вернутися до нього, його скріпити своєю повагою, а щойно тоді можуть посвятитися громадському й суспільному життю. Хайжеж св. Йосиф, опікун батьків, у цьому місяці стоїть перед батьками, як їх зразок. До нього хай звертаються батьківські очі й молитви в змаганнях за віднову родини й суспільности.

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

О. Н.

ВКЛАДКА

Яке значення вкладки? Про це, що світло, а що серце організації

1

Січовий статут каже, що організація полягає на одності поглядів і на вкладці. Про одність поглядів говориться і пишеться багато й докладно. А про вкладку також говорять. Але тільки загально, нпр. пишуть, що — "треба вкладки!" Чому її треба і яке значення цеї вкладки, про це нема ні одної статті. Але, критики є — по самі вуха. А лайки ще більше. Нема в нас науки про значення вкладки. І тому не диво та, що мало людей розуміють значення цеї важливої справи. Нема за що кричати за це на тих, що не розуміють, тільки треба лагідно пояснити.

2

Як тіло без душі стає мертве, так організація мертвіє без вкладки. Правильно вплачувана вкладка це віддих і пульс організації, це її серце й життя.

3

Коли бачите, що око людини без блиску, що члени стратили владу й тепло, що серце перестало битися, — тоді кажете, що життя людини устало, душа вийшла, смерть наступила й перед вами лежить труп. Те саме діється з організацією, коли нема вкладки. Це вже не організація, але її труп.

4

Якто? запитаєте. То не ідея, це корінь організації, тільки вкладка, гроші? — Ні! Корінь організації все була, є й буде ідея. Однак сам корінь, навіть найкращий, не вистарчає, щоб із нього виросло дерево й овочі принесло. Бо корінь мусить мати відповідну землю, ґрунт вложений. Також само ідея організації мусить мати ґрунт у правильній вкладці.

5

Ідея без діл мусить бути мертва. А діла, що їх у жертву приносимо ідеї, бувають усякі: життя, кров, здоровя, час і праця або гроші. Любов, що її маємо до ідеї, показується тільки в ділах, у жертвах. Найменше з цих діл, але не найменш важливе — це вкладка.

6

Хто не платить вкладки, цей усуває ґрунт зпід організації. А хто платить вкладку, але не правильно, — цей робить організацію хворою, таксамо як людину з дихавицею, що їй не стає віддиху.

7

Не треба думати, що "член", що не платить вкладки, не має ніякої вартости. Бо так не є. Коли він має ще в собі ідею організації, то це ще велике діло. Бо в нім ще є корінь, що може ожививтися. Він ще нерозбитий, незнищений. Він тільки для організації мертвий. Але дійсний член, це тільки цей, хто правильно жертвує приписану вкладку й у думках має одність з організацією, це значить — з її Централею.

8

Ця правда, це основа-фундамент усякої організації. Ідея це світло, що нам показує ціль, що до неї маємо дійти, і шлях, яким маємо йти. Ідея, це корінь, що з нього може вирости сильне дерево, — та тільки тоді, коли це дерево має ґрунт. Але як навіть з найкращого плану не буде дому, коли нема каміння, цегли й цементу, так із найкращої ідеї нічого не буде, коли вона не має жертв і вкладок.

9

Сама ідея без діл тобто без жертв, вкладок — не поможе. Вона мертвіє без жертв. Одиноке мірило й оцінка цього, чи ідея в кімось справді жива й могутня — це те, чи він жертвує для неї, чи дає правильно вкладку. А скільки є таких "членів" у наших організаціях, що на тютюн мусить дати щодня, але на вкладку "не має" навіть раз у місяць! Для таких членів" дим має більше значення ніж ідея. Але на димі ідея не росте.

10

Страшний буває стан наших організацій і в старім краю і тут! Крик і критика! Кожний має щось до скритикування. Але рідко трапляється замість того, що члени правильно помагають організації вкладкою! І цікаве це, що найбільше крику якраз із цих околиць, від котрих найменше помочі! Та на крику ніяка організація стояти не може, так само, як на димі не стоїть ніяка будова.

11

Організація стоїть на живій ідеї. А ідея живе тоді, коли має жертви, вкладки. Ідею робить живою любов до жертв. Кожна правдива любов спонукує до жертв. Коли ж ідея відлучена від любови, то вона вже втратила свою життєву силу. Вона вже обмертвіла, хоч аб не знати, який шум робила. Нарід, що тільки кричить, але жертв і вкладок не дає, подібний до дерева, що на нім вже зісохло листя й гилля. Вітер ще робить шум у його зівялім листю, але життя в цім листю вже нема. Діяч, що думає, що пустим криком і шумом можна створити організацію, подібний до рибака, що тягне пусту сітку в мертвім морі, де нема ніякої риби.

12

Тільки хто любить ідею, цей жертвує для неї. Ідея може існувати й без любови, але помагати не може, бо вона тоді мертва. Ідея мертва не дає плодів, бо в ній нема зерна життя. Отож ідея тільки тоді жива й життєздатна, коли є жертви, вкладки. Бо вкладка, це не тільки гроші, але й доказ любови до ідеї. І тому вкладка така важлива — не тільки матеріяльно, але й морально. Ось чому вкладка, це душа й серце організації. Ідея, це її світло.

13

Хто хоче помогти виховати свій нарід до державного життя, цей правильно платить вкладку в організації державницькій. Люди, що навіть раз у місяць не можуть спромогтися на заплачення стількі дрібних грошей, що коштує одна чарка горілки або пачка цигареток, очивидно ніякого права на назву членів не мають і ніякої пошани для свого народу й його змагань виробити не можуть.

Таке є значення вкладки.

Ця стаття особливо важлива для скарбників і фінансових секретарів усіх організацій. Вона вчить членів, яку важливу роботу роблять ці урядовці. Тому добре було б прибити цю статтю на стіні в кожнім льокалі, де заходять Українці, щоб "подискусувати"... Подискутуйте ж, браття, і над цим! —

ЗО СКАРБНИЦІ ЖИТТЯ

ПЕС І ЖЕБРАК

В одному готелі сиділи 4 мужчини й після смачного обіду попивали пиво. Нараз домашній пес почав їдко брехати. Оце прийшов жебрак просити милостині. Коли жебрак відійшов, власник готелю сказав: "Це дивне, чому пси з добрих домів так уїдають на бідних, обідраних людей. Перед кількома днями наш пес цілком подер штани одному жебракові. Я ледви врятував бідного прошака."

По хвилині один з мужчин, що був у цьому товаристві щойно перший раз, розпрощався і відійшов. — "Алеж бо це обмежена голова" — сказав про нього один з трьох, що залишилися при пиві. "Про таких сказано: блаженні вбогі духом" — додав другий насмішливо. "Але чи ви запримітили який він гордий, а при тому й упертий?" спитав третій. "Цеж не дивне, бо між дурнем а ослом нема різниці." — знов сказав перший.

На те все власник готелю споважнів і трохи злісно промовив: "Мої панове, скажіть: чим ви властиво різнитеся від мойого пса? Ви навіть гірші від нього, бо мій пес дре тільки одіж жебрака, а ви немилосердно дрете й шарпаєте добру славу свойого ближнього, хочби він був і найблагородніший. Направду, якою поганою собакою є людина, особливо, коли вона по смачному обіді попиває пиво." — Всі три мужчини, немов змовлені пили завзят... пиво, аж їм у горлах булькотіло.

МАШИНОВЕ СЕРЦЕ

Це було дуже давно, бо ще в пятому столітті перед Христом. Один учень хінського мудреця Конфуція побачив раз на далекому Сході одного огородника, що до підливання своїх квітів за кожним разом ішов з коновками до далекої криниці. — "Чи не схотілиб ви улекшити собі своєї праці?" — спитав учень огородника. "А якжеж її улекшити?" — відповів огородник питанням на питання. "Дуже легко. Зробити малу підойму, причепити скіряний рукав і помпаючи на віддаль підливати квіти" — повчив огородника мудрий учень Конфуція. На це огородник відповів: "Такої полекші я не хочу, бо хто послуговується машиною, цей згодом усі свої обовязки сповняє машиново. А хто сповняє обовязки машиново, цей дістає машинове серце. А хто має машинове серце, цей затрачує всі добрі прикмети людського серця". — Святу правду сказав цей огородник. Скільки то людей сьогодні мають машинове серце, а в ньому нема ні любови, ні милосердя, ні інших благородних прикмет.

ХТО СТАРШИЙ?

Одного разу стрінувся кводер із ніклем, та й почали спорити про те, хто з них старший. Кводер надувся, як сова на вітрі, з погордою глянув на нікля й сказав: "Звісно, що я старший, бо я з чистого срібла, а ти що? От кусень безвартного металю. І ти хочеш зо мною рівнятися?" — На цю чванькувату бесіду нікель відповів щиро й переконливо: "Ні, голубчику! Ти собі говори, що хочеш, а я таки старший від тебе. Глянь тільки, як мене люди шанують, яку честь мені віддають! В церкві, в галі, в часі збірки кого — думаєш, найбільше кидають? Чи може кводра? Та деж там! Не кводра, а мене — шановного й коханого нікля. Як глянеш на тацу в церкві, або в капелюх збірщика у галі — то аж душа радується: самі ніклі й ніклі та й ніклі... А кводер тільки де-не-де споміж них сумно визирає, мов сирітка. Отже ясно, що нікель таки від кводра старший". — А Ви як думаєте, дорогі Читачі?

НІЧОГО ЛІПШОГО НЕ МОЖЕТЕ МЕНІ ВЧИНИТИ

У баварському містечку Блютенберг є вбога церковця. До тієї церковці часто заходив на молитву баварський архикнязь Христофор. Після молитви вертаючись з церкви архикнязь розмовляв приязно зо стрічними селянами. Одного дня вертаючись з церкви архикнязь стрінув бідного селянина, поговорив з ним, а на відхідному спитав: "Чи може ви чого потребуєте? Може я мігби вам щось доброго вчинити?" — "Нічого ліпшого не можете мені вчинити понад те, що ви вже мені вчинили" — відповів селянин. — "Якжеж це? Я про ніщо не знаю" — сказав архикнязь. "Але я знаю, і цього вам ніколи не забуду, предобрий пане. Ви врятували мойого сина. Він багато їздив, багато читав, з різними людьми приставав і стратив зовсім віру. Але вернувшись додому бачив, як ви часто заходили до церкви. Нераз ішов він крадьком за вами, щоби побачити, що ви там робите. Коли він побачив, як ви ревно й набожно молитеся, це його зворушило до глибини й він сам почав молитися та стався зовсім іншим чоловіком. Це я завдячую вам. Тому я кажу, що нічого ліпшого не можете мені вчинити."

ПРИКАЗКИ

По свойому собі жий,
Не дивися на людей.

Час — лікарство на всі болі,
Тільки лічить заповолі.

Не роби сто справ нараз,
Зроби одну, а гаразд.

Де рішають про все плечі,
Там сам розум не до речі.

Назар Заграва.

СІМ ЗНАКІВ

Наша душа, подібно як наше тіло, має в собі життя, що починається, розростається, стрічається з недугою й скаліченням, й потребує поживи й лікарства. Ті всі потреби тіла ми бачимо й, відповідно до потреби, заживаємо помічних середників. Подібно діється воно з нашою душею. Христос з такою самою увагою слідить за здоровлям нашої душі, як ми самі. І щоби зарадити потребам душі Христос подав сім таких середників. Ми називаємо їх Тайнами. Тайна означає щось видиме й невидиме. Хоч воно виглядає дивне, в дійсності щось подібного маємо в щоденнім житті. Н. пр. як стрінемося з нашим приятелем на вулиці — перша річ, простягаємо до нього свою праву руку, кладемо свою долоню у його долоню, тісно й сердечно стискаємо й кажемо "галов". Що це значить? Оце є тайна у тім значенні, що через видимий знак (стискання руки), ми хочемо висказати щось невидиме, іменно, наш сердечний привіт і привязання до нашого приятеля. Так само є зо св. Тайнами у нашій св. Церкві, тільки з тією різницею, що до них ще привязана надприродна вартість. Тому кажемо, що св. Тайна, це видимий знак, через який дістаємо невидиму ласку.

Всяке добро для життя нашої душі приходить нам через пролиту дорогоцінну Кров нашого Господа Ісуса. Не тільки спасення, але все, що потрібне в додатку до спасення цебто: світло розуміння, сила перебороти покуси диявола, прощення гріхів, ласка терпеливо переносити свої щоденні хрестики, відвага й витривання в добрім до останнього віддиху нашого життя. Якраз через св. Тайни заслуги Христової Крови дають нам оці ласки до уживання на користь нашої душі. Ті Тайни так називаються: св. Хрещення, св. Миропомазання, св. Євхаристія, св. Сповідь, св. Оливопомазання, Священство й Супружество. А чому їх є сім? Бо Христос установив надприродне життя на подібність природного. А в природнім житті є сім умовин розвитку. З них пять відносяться до кожного з нас окремо, а дві до нашого товариського й суспільного життя.

Перша умовина, що відноситься до кожного з нас, це наше народження. Бо тільки тоді можу жити, коли народжуся. Так само в надприроднім порядку, якщо не народжуся для Христа, не можу для Нього жити. А це народження довершується через св. Тайну Хрещення. Тоді бачимо, як через видимий знак полиття води на чоло й проказування відповідних слів, ми дістаємо невидиму ласку від Господа Бога, а саме: ласку очищення від первородного гріху, ласку дітей Божих, й наслідників Божого царства. Коли ми зрозуміємо це в дусі правдивої Христової віри, які великі це дари від Господа Бога — то аж тоді зуміємо гідно пошанувати цю першу й велику Тайну. А вслід за тим, наша дитина не буде ходити по світі як мала поганка до 8 чи 9 року, або навіть і довше, але зараз по народженні, найдальше до двох тижнів подбаємо про те, щоби вона була очищена від первородного гріху, й сталася дитиною Божою й наслідницею Божого царства. На це маємо будуючий приклад французького короля Людвика. Запитаний одного разу, котру церкву він найбільше любить, відповів: "Я більше люблю й ціню ту капличку, де я був хрещений, як катедру у Раймс, де коронували мене на короля." Він мав велику пошану до Тайни св. Хрещення. Думка, що через Хрещення ми стаємо дітьми Божими так додавала йому запалу в св. вірі, що коли одне з його одинадцятеро дітей була охрещена, він так висказався: "Дитино, дотепер ти була моєю дитиною, але сьогодні Бог зробив тебе Своєю дитиною."

Цей король мав св. пошану до цеї Тайни. Такими маємо бути й ми. Ми повинні бути вдячні Богові за дар св. віри. Ми могли народитися поганами, маленькими чорними дітьми в Африці, або жовтими у Хінах, якщоб не ласка Божа. Ми могли бути народжені в Канаді, але з батьків без релігії. Віра це дар, за котрий треба бути вдячним. А особливо треба вдячности за той тикет, що відчинив нам двері до храму св. віри. А це — св. Хрещення. Коли ми були охрещені, священик накинув на нас крижму й висказав ті слова: "Одягається Божий слуга в одежу правди, во імя Отця й Сина й Святого Духа нині й все й во віки віків, Амінь". Коротенька й гарна молитовка, що вказує на те, що ми отримали.

РОЗДУМАЙТЕ СОБІ

в часі тижня оці думки:

Зо св. Євангелія на 21 неділю по зісланні св. Духа.

1) "Вийшов сівач сіяти своє зерно... А зерно — це слово Боже". — Небесний сівач-Христос сіє зерно Божого слова через своїх священиків що неділі й свята. А слово Боже — це корм наших душ. Чи ми жадні слова Божого? Чи воно видає належний плід у нашій душі?

2) "І як сіяв, одне впало край дороги й потоптано його і птахи небесні поклювали його... Те, що край дороги — це ті, що слухають, але потім приходить диявол і забирає слово з їх серця, щоб не ввірували й не спаслися." — Перша причина неуспіху Божого слова — це розсіяння, розгубленість душі, що живе немов край дороги, не любить душевної самоти й скуплення. З такої душі диявол проганяє память на Боже слово.

3). "А друге впало на камінь і зійшовши всохло, бо не мало вогкости... А що на камені — це ті, що вислухавши радо приймають його та ці не мають кореня, до часу вірують та в часі напасти відпадають."

Друга перешкода — це поверховність і плиткість. Деякі люди з радістю слухають Божого слова, подивляють його красу, але не мають у собі кореня, не роздумують цього Божого слова й тому вірять в нього тільки тимчасово. Коли прийде переслідування, вони зовсім відпадають від віри. Чи ми не можемо собі закинути такої поверховности й плиткости?

4) "Іншеж упало між терня і виросло терня та й заглушило його... А що впало між терня — це ті, що вислухавши відходять та журбою, багацтвом і розкошами життя поглушені не дають овочу." — Третя причина неуспіху Божого слова — це пристрасність, що немов тернина обпутує людську душу. Жадоба багацтва, розкоші та слави приглушують у душі Боже слово. Журби про дочасне прибивають розріст змагання про вічне. Чи ця колюча тернина не обвила нашої душі?

5) "А інше впало на добру землю і зійшовши зародило стократно... Щож у добрій землі — це ті, що вислухавши слово держать у щирому й доброму серці й дають овоч у терпеливості." — Добра почва під засів Божого слова — це добре серце, що радо слухає Божого слова, приймає його, передумує, після нього поправляє своє життя і видає стократний плід чесного життя, а передівсім витривання в добрім. Чи наше серце є такою доброю землею? Чи видає стократний овоч чеснот?

З "Наслідування Христа".

1) "По правді ліпший є покірливий селянин, що служить Богові, ніж гордий мудрець, що не дбає за себе, а глядить за круженням небесних планет".

2) "Хто себе добре пізнає, той у своїх власних очах маліє і не тішиться людськими похвалами." (Кн. 1, гл. 2).

о. Ст. Семчук

ІПАТІЙ ПОТІЙ

Іншим можна переходити на жидівство і до старозавітного ярма, від котрого Христос Господь нас висвободив. Коротко кажучи, вільно є найпоганішим еретикам і хулителям імени Божого продумувати о своїм погубнім порядку. А однак всі мовчать і не тільки не погрожують їм на життя, але навіть не сміють сказати їм одного злого слова!

"А нам, часто гірким епископам, котрі мають власть через рукоположення не від простого чоловіка, але від Бога і від правних пастирів, поставлених в церкві Божій, чи невільно дбати о ліпший лад в церкві Божій і старатися о направу? І не жаль булоб нам терпіти цю кривду; якби ми вели людей до чогось нового і ніколи нечуваного! Але ми ведемо своїх до тої стародавної згоди, котра раньше була за єдинства в церкві Божій! Однак за це терпимо таке переслідування і то не від чужих, не від поган, не від еретиків, але від своїх, що звуться православними християнами!

"Скільким ми зазнали тих явних потварей і словних, і на письмі виданих не тільки від них самих, але також від інших іновірців, котрі так як ми до них, так вони до нас нічого не мають, але підбурені проти нас, дивні новини про нас розсівають: начеб то ми хотіли віру свою православну, а потім евангельську, вигубить, всі обряди і святі тайни нашої церкви після стародавного порядку церкви східної обернути в нівець, а майже нічого свого не оставивши перетворитися в інше.

"Ну, скільки то інших різних причин, начеб то ми задля користей своїх власних, для місць в раді, для пихи, для лакомства це чинили — навіть не згадую фальшивих тих наклепів, котрі нарушують чесність! А скільки інших різних примівок, про котрі менше дбаю, бо чуюся невинним. Але не тільки це, овшім, навіть що гірше ми раді терпіти ради Божої правди.

"Однак коли ходить о Божу хвалу, особливо коли говорять людям, начеб то ми хотіли свою віру в ніщо обернути і віддати самих себе в руки антихриста, то такого наклепу не годиться нам терпіти явно, але подати всім до відома, що роблять нам і всьому християнству через це велику кривду, коли видимого пастиря Божої Церкви звуть "антихристом" і "сином диявольським", а царів і господарів християнських і нарід чесний християнський звуть "невольниками антихристовими" і "синами диявольськими."

"Однак гляньмо, хто це робить і хто розсіває такі плюгаві новини?

"Певно не стан духовний, котрий навчає людей пристойности. Але люд посполитий, простий, ремесний, котрий покинувши своє ремесло (дратву, ножиці і шило) і присвоївши собі уряд пастирський, письмом Божим ширмують, вивертають, піцують і на свої хульні та ложні наклепи натягають, своїх власних пастирів соромлять, безчестять, і потварять. А на більшу обиду, начеб для яких безчесників подають свої письма не з рук до рук, але на кий взявши і то через осіб легких, незнакомих.

"Не вірю, щоби найшовся такий християнин, що не відчувби нашої кривди!"

Митрополит Іпатій Потій відповідає тут на закиди, які ширили православні дібравши до помочі протестантів, кальвіністів, в роді Мартина Бронського, який навіть в своїм "Апокрізіс" не жахнувся кинути такою страшною зневагою, що слова пророка Даниїла 7, 25 відніс до Папи Григорія XIII, творця нового стилю в календарі. Видно, що православні не мали інших людей і не мали інших арґументів, крім дуже прикрих наклепів — котрими на жаль досі не перестали воювати, як це доказує нині московська державна пропаґанда через уста большевицьких владик та їхнього патріярха.

Історія повторюється.

Колись робили це земляки, підюджені Греком — нині роблять те саме підюджені москалем. Через мраку століть однак видніють велитні духа, нашого рідного, українського духа, котрий не прилупав, не склонився і не піддався в неволю. Таким велитнем став досі для нас великий митрополит Іпатій Потій, сильний в слові, сильний в ділі, сильний в памяті і честі століть — взір для нас, як жити і ділати навіть серед найтяжчих часів і обставин.

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську з поясненнями

10. ПЕТРО Й ІВАН ПЕРЕД ВИСОКОЮ РАДОЮ.

1. Як же вони промовляли до народу, надійшли на них священики й церковний воєвода й садукеї,

2. кривдуючи собі, що вони навчають народ та звіщають в Ісусі воскресення з мертвих.

3. І наложили на них руки, та й віддали під сторожу до ранку, бо вже був вечір.

4. І багато з тих, що слухали слово, увірували; а число мужів було тисяч з пять.

5. Сталося же, що наступного дня зібрались у Єрусалимі князі їх, старшина й книжники.

6. І Каяфа й Анна й Іван і Олександер та й скільки їх було з архиерейського роду.

7. А поставивши їх посередині, допитували в них: "Якою силою і яким іменем ви зробили це?"

8. Тоді Петро сповнений Духом Свсятим, промовив до них: "Князі народу й старші (Ізраїльські) послухайте:

9. Коли сьогодні беруть нас на допити за добродійство недужому чоловікові, як він сцілився,

10. то нехай відомо буде вам усім та й усьому народові Ізраїльському, що в імя Ісуса Христа Назарянина, що Його ви розпяли, а котрого воскресив Бог із мертвих; через нього він стоїть перед вами здоровий.

11. Це той камінь, що ви будівничі за ніщо його мали, він став наріжним каменем; і нема ні в кому іншому спасіння,

12. бо й нема іншого ймення під небом, даного людям, у якім належало б спастися нам."

13. Завважавши же сміливість Петра й Івана, а помітивши, що це невчені люди й прості, то чудувались, і пізнавали їх, що були з Ісусом;

14. Бачучи також і уздоровленого чоловіка, що стояв з ними, не мали ніщо сказати проти.

15. Звелівши ж їм вийти геть з Ради, нараджувались між собою,

16. кажучи: "Що нам робити з цими людьми? Бо ж явне чудо сталось через них тай очивидне всім мешкаючим у Єрусалимі, що й годі нам перечити.

17. Але щоб дальше не розголошувалось між народом, заказом закажемо їм, щоб не говорили більше про це імя нікому з людей".

18. І закликавши їх, заказали їм зовсім ні не навчати, ні згадувати про імя це нікому з людей.

19. Та Петро й Іван, відповідаючи, сказали: "Чи справедливе перед Богом, вас більше слухати як Бога, судіть?

20. Не можна бо нам не говорити про це, що ми бачили й чули."

21. Вони ж, загрозивши, відпустили їх, не знайшовши нічого за що покарати б їх; задля народу, бо всі прославляли Бога, за те що сталось.

22. А було чоловікові тому більш як сорок років, що на нім сталось це чудо уздоровлення.

ПОЯСНЕННЯ

1. Правдоподібно св. Петро хотів ще говорити про хрищення, та перешкодила йому несподівана поява й вмішання начальника храмової сторожі.

Тому що до притвору храмового, призначеного тільки для Жидів, під карою смерти заборонений був вступ для іновірців, Римляни, для удержання порядку й забезпечення храму, дозволили були Жидам удержувати узброєну сторожу храму Ця сторожа складалася з левітів і вони стояли під командою начальника храму, що був священиком. Він то явився з узброєною сторожею враз зо священиками, що в той час служили в храмі, під позором, успокоїти замішання, що повстало між приявними там Жидами на вид чудесно сціленого каліки.

2. Властива ж причина того вмішання храмової сторожі було обурення і лють садукеїв. Садукеї якраз перечили воскресення вічного життя по смерти (Мат. XXII, 23). Тож вони кривдували собі, що ці невчені й прості люди проповідують воскресення Ісуса; й з тим також загальне воскресення мертвих.

3. Тому, що вже був вечір, а не вільно було скликувати суддів у ночі, то тимчасом віддали апостолів, Петра й Івана під сторожу до ранку. Видається, перетримали також сціленого каліку, бо наступного дня він враз з апостолами находиться в суді в часі допиту.

4. Звязані були слуги "Божого слова", та не їх проповідь. Саме того дня число вірних зросло до пять тисяч. Так більше навернень дав день страдання апостолів, як день радости й захоплення Пятьдесятниці. Тому й справедливо каже св. Іларій: "У цім саме прикмета св. Церкви, що вона побіджає, коли переслідують її; поширяється і збільшається, коли вязнять її; робить великі поступи в науці, коли оспорюють її правди."

5. Жиди вважали, що це дуже важна справа, коли скликали найвижчу свою установу: Синедріон, або Високу Раду. У склад Синедріону входили представники трьох суспільних станів князі тобто начальники визначних родів, що заразом становили ізраїльську старшину: книжники або законовчителі й первосвященичі родини. Інші думають, що це начальники 24 священичих кляс.

6. Анна, тесть Каяфи, урядуючого тоді первосвященика (від 18-36 р. по Христі). Анна, як начальник священичої родини, мав рішаючий вплив у всіх справах, а Каяфа уряд первосвященика сповняв так, як цього бажав і дораджував Анна. Про інших тут вичислених нема певних відомостей, хто вони були.

8. Допитували їх про уздоровлення каліки, що вже загально було знане в цілім Єрусалимі. Розвідували в них, чиєю силою і чиїм імям, в надії, що апостоли не відважуться назвати зненавиджене членам Синедріону імя Ісуса, або залякані скажуть так, що легко буде їм заперечити чудо, а їх обвинити про підступ, що ділали не Божою, але якоюсь ворожою диявольською силою.

9. Справдилася обітниця Христова, дана апостолам: "А коли поведуть вас.. перед владу, не турбуйтеся, як і що відповідати,... бо Дух Святий навчить вас, що треба говорити" (Лука XII, 11-12). Тож св. Петро, сповнений Святим Духом, відповідає: Не за злочин, а за добродійство недужому чоловікові, стоять вони тепер перед судом. А коли питають їх, чиєю силою і чиїм іменем це зробили, мужно заявляє, що імям Месії Ісуса того самого, що його ось той Синедріон засудив і видав на хресну смерть. Та воскресив його Бог, а вони свідками цього.

11. Заразом показує на основі Псальми 127,22 на їх жахливу провину: Вони князі і провідники вибраного Божого народу, покликані були силою свого уряду до будови Месіянського царства. Але піти за голосом пророків і в особі Ісуса пізнати свого Месію і Господа; вони, засліплені впертою гордістю, злегковажили й відкинули злобно "наріжний камінь" — Ісуса Христа, Богом післаного Месію і Спасителя. Тимчасом їх будова мусіла розпастися і вони знайшлись над пропастю (Матей VII, 25). Зате вже стоїть на цім "камені" нова будова — Церква, збудована на Петрі (Посл. до Єфесян II, 20; Матей XVI, 18). Так Петро-скеля Христової Церкви, відслонює засліпленим сторожам храму пропасть, над якою найшлися, відкидаючи наріжний камінь — то й показує одиноку дорогу спасіння: віру в Ісуса Христа, Божого Сина й Спасителя світу.

12. Нема й з зарядження Божого не буде дане людям інше імя, у якім моглиб найти спасіння, тільки в Ісусі Христі (Посл. до Жидів II, 13; II до Коринтян IX, 15).

13. Очивидно, що така ясна та смілива відповідь Петра, де ні сліду не було рабінської вчености, мусіла здивувати збентежених суддів, тим більше, що пізнали їх, як бувших учнів Христових.

14-18. Приявність чудесно уздоровленого каліки, виключала всякий підступ або обман. Синедристи бачили, що неможливо карати апостолів, бо це могло викликати загальне обурення серед народу. Не оставало нічого іншого, як загрозою спонукати апостолів до мовчанки.

19-20. Земна влада, свою повагу й судовластя має одиноко й виключно від Бога (Послання до Рим. XIII, 1), без огляду, чи хоче признавати це, чи ні. Коли ж та влада несправедливим зарядженням, або й нехтуванням Божого й природного закону поставить себе в противенство до Бога, тимсамим тратить право вимагати послуху й підчинення від своїх підданих. Тоді повну вагу мають слова: Бога належить слухати а не людей.

Апостоли мали виразне поручення від Ісуса Христа, Бога й Спасителя, щоб йому були вони свідками в Єрусалимі й у всій Юдеї і в Самарії, аж до краю землі. (Діяння 1, 8); щоб й навчали всі народи (Матей XXVIII, 19), тож цього виразного приказу не має права відбирати й заказувати ніяка земна влада. Бо в такім заказі не ділає вже справедливість, а людська гордість і самоволя, проти святої волі самого Бога, Пана, Царя і Вседержителя світу.

21-22. Ось тут знову проявляється ціла злоба й переворотність Синедріону. Помимо виразного чуда, й як ознаки Божества Ісуса Христа, думають своїми погрозами й заказами спинити Божі діла. Та в загалу народу це чудо осягнуло замірену ціль: прославлення Бога й пізнання правди.

ДАЛЬШІ ПОБАЖАННЯ ДЛЯ "СВІТЛА"

Високопреподобний Отче Редакторе!

Я дістав нині наше дороге й так дуже цінне та цінене "Світло". З радістю читаю, як з усіх сторін і з висоти й, з покірного стану-народу, засилають найщиріші гратуляції і найсердечніші желання з приводу 10-ліття. Всі похвали, всі желання, що до Вашого Преподобія прийшли, — це відгомін мойого серця і всіх читачів, котрим я можу післати найдорожче "Світло". — Ми так само молимо Бога, щоб Він дальше благословив Вашу найспасеннішу працю. Хай дороге "Світло" розсіває дальше своє животворяще проміння на всі сторони світа, де перебувають Українці. Хай Бог нагородить найобильніше Редакцію й Адміністрацію! Це буде наша щоденна молитва.

В імени читачів "Світла" в Бельгії о. Л. Регарт, Ч.Н.І.
Жетт 15 серпня, 1947.

Апостолес, Міссіонес
Слава Ісусу Христу!
Високопреподобний Отче Редакторе!

На днях дістали ми "Світло" з дня 1 липня 1947, ювілейне число. "Світло" — це наш дорогий післанець з далекої Канади. Багато чисел не доходить, десь пропадає, але це число дійшло. Прочитала я його, як то кажуть від "а до з" і не можу стриматися, щоби не написати кілька слів привіту. Хоч спізнений наш привіт, але зо щирого серця. Все, що містить у собі ювілейне число, всі привіти, гратуляції й признання, все є істинна правда, бо з усіх часописів "Світло" нам найдорожче й всі люблять його читати, навіть такі люди, що не дуже ходять до церкви

Хай Добрий Ісус благословить і помагає і поширяє "Світло" по всіх закутинах, де тільки живуть Українці; а вони тепер по цілому світі розсіяні.

С. Софронія Єрделі, ЧСВВ.
ігуменя в Беріссо, Арґентина.

Анна Арабська

ЖІНКА Й ДИТИНА

Не нівечіте цих маленьких дорогих невинних людей. Не виховуйте їх на смітнику злих прикладів, не робіть з ваших діточок малих бунтарів караючи їх, а не доказавши їм їх вини. Це тільки сильніший звір карає, а то й убиває слабшого звіря безвинно. Люди, що поводяться, як звірі караючи безвинно слабших від себе, зневажають свого Сотворителя, бо Він дав людям душу, дав вищий розум і почування, як мають звірі. Біда сьогодні з многими людьми, що вони не хочуть шанувати своєї їм Богом даної вищости.

Матері, що лишають своїх дітей без опіки, а самі тягаються по ночах, по танцях і забавах при цім запиваються до беатями, матері, що тратять свої діти, бо думають, що їм діти стоять на дорозі їх розпустного життя — це матері злочинниці, що стоять нижче від матерей звірят, бо дуже рідко трапиться, щоб звірята матері вбивали своїх маленьких. Матері, що вважають своїх діточок за непотрібний тягар, виховати своїх дітей добре не можуть, бо самі доброго виховання не мають. Вони самі є вицвітом модерного поганства. Їх діти, це кандидати на мійських злочинців. Їх діти не знають Бога, бо їх батьки не знають Бога. Замість Бога такі родини мають божків, таких як: боксери, голівудські актори й акторки і т. п. Вони вважають за непотрібне іти до церкви, і своїх дітей до церкви не посилають. Цілий їх світ, це фільмові шови, танці й інші забави.

В такім світі ми сьогодні живемо. Тим розкладовим чинникам треба вміти виповісти безпощадну війну. А для всякої боротьби треба сильного духа, сильної волі й непохитної витривалости, а дуже часто сильних союзників. Загроза модерного поганства, це пошесть, що грозить розкладом християнському й культурному життю, це пошесть, що веде людство в сторону диких джунґлів. Отже, українські матері і виховниці, виховуйте своїх дітей у вірі в Бога, виховуйте їх в пошані до нашої Церкви і її авторитету, бо нема для Вас, українські матері, кращого союзника в боротьбі проти розкладових чинників, як наша Церква, як наша релігійна преса. Учіть своїх дітей пошани до Вашого авторитету й авторитету їх батьків. Але Ваша наука доти не буде мати сильних основ, доки Ви її не збудуєте на Ваших розумних прикладах. Любіть своїх дітей, як найдорощий дар від Бога, але любіть їх свідомою любовю. В сліпій любові дуже часто виховники, а особливо матері, не бачуть злих сторін своїх дітей. Будьте тими, що все бачуть і все чують і відповідно до того, що бачуть і чують дають дітям признання або кару. За добрі вчинки дайте дітям признання. Тільки добрі досвідчені виховники знають, що добре признання значить для піднесення діточого духа. Тільки не хваліть своїх дітей, бо зробите їх гордими і чванькуватими. Покажіть дітям ясно, за що вони дістали признання. І нехай це Ваше признання буде дійсно за виконання якогось доброго й трудного обовязку. Учіть своїх дітей любити правду. Ваш приклад любови до правди буде для них найкращим дороговказом. Учіть своїх дітей любити молитву, але поясніть дітям, хто є Той, чи Ті, до кого вони посилають свої молитви? Поясніть дітям значення молитви, бо є много дітей, що не розуміють значення молитви. Вони моляться, але навіть не мають поняття до кого і нащо моляться. Учіть своїх дітей рідної мови, рідної пісні й пошани до всього, що нам рідне й святе. Але й тут Ви своїм прикладом мусите показати, як Ви самі любите й шануєте те, що нам рідне й святе. Не калічте нашої такої гарної і милозвучної української мови намішуючи до неї чужих слів і фраз, а то і цілих речень. Зрозумійте, що така мішанина це жарґон, а не наша красна рідна мова. Українська ненько, в твоїх руках знаходиться ключ до дальшого нашого існування. Коли навчиш своїх дітей рідної мови й пошани й любови до всього рідного, то тим чином продовжиш наше життя в сучасній нашій молодій ґенерації, а не сповниш свого обовязку виховання твоїх дітей в piднім дусі, то будеш тою, що колись гірко заплаче над гробом нашого життя, а з тобою заплаче ввесь український нарід свідомий свого упадку і своєї смерти.

Зробіть свій дім місцем, де перебуває Бог, де Ісус Христос завжди шепче до Вашої совісти: "Не бійтеся, я завжди з Вами," де панує мир, взаїмна братерська й сестрінна любов, єдність і кооперація, де діти люблять своїх родичів і шанують їх авторитет, де родичі однаково люблять всіх своїх дітей, де між дітьми нема пануючих і покривджених. Зробіть свій дім місцем, з котрого вийдуть добрі люди й добрі християни, звідки вийдуть добрі діти українського народу й добрі члени нашої Церкви, звідки вийдуть добрі громадяни і патріоти нашої вітчини Канади, і звідки вийдуть борці, що будуть завзято поборювати зло сьогоднішнього дня.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

На зеленій Буковині

І туди завела мене воєнна хуртовина, коли приказ високого австрійського командування, в останніх місяцях 1918 року, переніс ґрупу арх. Вільгельма, а з нею й У.С.С., до Черновець.

Перша річ, що по 29 роках побуту в Чернівцях живо залишилась мені в памяті, це моя сповідь, що її я відбув тоді в нашій українсько-католицькій церкві, де парохом був мабуть о. Костецький, колишній Василіянин. Він прийняв мене надзвичайно ласкаво й був щиро радий, що "стара война" з вірою й любовю приймає св. Тайни.

Христова релігія була цим великим скарбом, що ним обдарував мене Бог у заранні мого молодого життя та що в час довгої воєнної хуртовини був моїм рятунком і потіхою. А св. Тайни були цілющим ліком для зболілої душі й відновви Божого синівства. З великою вдякою згадую й прославляю цю Божу ласкавість супроти мене, що допоміг мені довгий стрілецький шлях — від Карпат по Чорне море — пройти з цим скарбом у душі й завдяки йому остати вірним своїй постанові посвятитись духовному станові.

Правда не змінилась. І сьогодні Христова релігія є найбільшою силою, що на ній основується всяке добро й щастя — одиниці, родини, нації, всього світу. Історія українського народу пророчисто засвідчає, що золотою добою нашого народу були часи Володимира Великого й Ярослава Мудрого, коли то закріплення й поширення християнсько-католицької релігії були головною справою в державі.

На цю річ повинні звернути особливішу увагу українські виховники, політики і взагалі всі наші провідники — наслідувати цих наших найславніших державних провідників.

Гітлер і Сталін — це також провідники. Але через їхню — та й іще чиюсь нерелігійність наш нарід опинивсь у найгіршому положенні за всі часи свого історичного існування. Чи не було б це найбільшим нещастям українського народу й самих таки наших провідників, якщо вони стояли б і будували б на основах релігійної байдужности, чи явного атеїзму?

Для української політики є тільки один шлях: релігійний шлях Великих Володимирів і Мудрих Ярославів.

У Чернівцях

Кватирували ми під час побуту в Чернівцях на передмісті в касарні, чи може школі. Моїм безпосереднім командантом був сот. Д. Вітовський, командантом леґіону сот. О. Микитка, а начальником ґрупи архикн. Вільгельм. Одним із його прибічників був сот. О. Луцький.

Для мене Чернівці залишаться завсіди живо в памяті, бо з цею столицею буковинських Українців звязані дві важливі події.

Першою з них, то була надзвичайно важлива старшинська нарада в справі становища У.С.С. до назріваючих подій в історії Австро-Угорщини й будучої долі Східньої Галичини.

З вибухом світової війни 1914 року Українці стали по стороні Австро-Угорщини, сподіваючись, що вона змінить супроти нас своє положення й разом із Німеччиною визволить українські землі з-під російського панування. Надії Українців не сповнились. Правда, австрійські міністри на конференціях із нашими політиками обіцяли дати українському народові після війни повноту належних йому прав, але їхні діла говорили зовсім що інше. Українці не могли добитись ні одної уступки для себе.

Нараз Европу освітила пожежа російської революції. Наддніпрянська Україна почала здійматись до віднови державного життя й туди, на нову зірку надії, громадянство Галичини звернуло всю свою увагу й думки.

Тим часом воєнна ситуація, а за тим і внутрішнє положення осередніх держав зачало погіршуватись. Берестейський мир із Україною на початку 1918 р., вже не врятував Австрії. В вересні Болгарія піддалась і антанта взяла верх. Тоді цісар Карло І. звернувся 16 вересня до своїх народів із маніфестом про перебудову Австрії на звязкову державу. На цій основі Українська Національна Рада проголосила 19 жовтня українську землю в Австро-угорщині українською державою в складі австрійської федерації. Покликавшись на цісарський маніфест із 16 жовтня, українські представники почали робити в Відні заходи, щоб уряд передав владу в українські руки. Та австрійський уряд цього не зробив. Коли ж минув і день 31 жовтня, до котрого то речинця австрійський уряд зобовязався був у тайному додатку до берестейського мирового договору, під напором представників Української Народньої Республіки, створити з Галичини й Буковини окрему автономну провінцію, а Австрія не думала виконати своїх зобовязань й залишилась при своєму давньому плані передати всю Галичину Полякам, деякі члени українського політичного проводу почали думати, як відвернути цю небезпеку. Розмови на цю тему почались у Львові в серпні й покінчились висновком, що негайно треба створити тайну військову організацію, щоб перебрати в Галичині владу в українські руки. Цю справу опрацьовував комітет, що до нього належали: І. Кивелюк, др. С. Баран, др. В. Панейко, др. В. Бачинський і др. Л. Цегельський. В вересні, за почином дра Таннчкевича, повстав у Львові Український Генеральний Військовий Комісаріят, що до нього належали: пор. І. Рудницький, чет. Караван, чет. Л. Огоновський, хор. Ватран, хор. Бараник, студ. В. Полянський, а від УСС. чет. др. В. Старосольський, сот. др. Н. Гірняк і з усіх найметкіший підх. Д. Паліїв. На тимчасового начальника Комісаріяту покликано пор. П. Бубелу.

В тому саме часі УСС. перебували в Чернівцях. Після маніфесту Української Національної Ради нас відвідав сот. І. Чмола, що вертавсь зо Львова до С.С. у Києві. Він говорив про наше положення й потребу негайного діяння. В звязку з цим відбулась довірочна нарада старшин різних частин У.С.С., що вибрали сот. Д. Вітовського, що тішивсь прихильністю загалу стрілецтва, на головного команданта Українського Військового Генерального Комісаріяту у Львові. (Д.б.).

о. Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

Зарумянилися лиця у старого Степана, заясніли очі, а враз із ними й лиця всіх прочан; усі переживали це, що оповідав старший брат.

— Ще одне, будь ласка, скажіть нам: як ці монахи живуть? З чого вдержуються? Чи їх тут багато живе? — спитав старенький Олекса, господар зі села Радче, станиславівського повіту.

— Всіх монахів у тому монастирі живе шістьох. а щодо маетку, великого вони не мають. От те все, що бачите на цій горі: той буковий ліс, що довкола окружае цю Ясну Гору, а поле знову онде за ось тими стодолами, а друге, то той кусник, що його бачите он там уздовж лісу під горою Кучеркою. В часі відпустів приїзджае сюди більше монахів-місіонарів помагати в душпастирській праці, то ж самі люди-прочани спомагають їх своїми жертвами.

— Дуже цікаве розказуєте й мило нам це слухати та сонце вже перейшло на другу половину своєї дороги, то ж пора й нам вибиратись у свою дорогу. Ходім під цю крісласту черешню, щоб у її тіні дечим покріпитись — сказав старенький Олекса.

Погостилися, чим мали, а по гостині зібрали свої клуні, підійшли ще на хвилинку до церкви, тут тихенько помолились, подякували Богові й Пречистій за всі одержані ласки та й рушили в дорогу, у свої рідні сторони. Тут на роздоріжжі дві громадки прочан сердечно розпрощалися, Степанові подякували за його прислугу, а наприкінці побажали собі доброї та щасливої дороги. Розійшлися. Діти й молодь так одної, як і другої громадки ще довго оглядалися за Ясною Горою, щоби добре запамятати собі її вигляд; знають бо, що вдома будуть їх питати — що й кого бачили? ...що чули?...На всі ці питання схочуть дати добру відповідь...

Кожного року прибувало прочан на Ясну Гору щораз то більше. Приходили не тільки зо самого Підгіря, що тягнеться між Карпатами, а рікою Дністром, але згодом почали приходити з галицького Поділля, з далекого Покуття, Снятина, зо зеленої Буковини, з Гуцульщини, а навіть із Закарпаття, зо сторін Мукачева й Ужгорода. Принаджувала їх усіх до себе Пресвята Богородиця своми щедрими ласками й чудесами.

Одного року прочани привезли зо собою на Ясну Гору спаралізованого чоловіка; звідсіля він пішов додому вже власними ногами без нічиеї помочі. — Недовго опісля перед чудотворною Іконою заговорила пятилітня німа від народження дитина. Другого року на очах зібраного народу перед Чудотворною вперше побачила своїми очима Божий світ девятилітня дівчинка. По кільканадцяти роках розійшлася вістка по всіх закутинах галицької країни про одне велике чудо, для всіх досі нечуване: на Ясну Гору одного ранку привезли на возі звязаного чоловіка. Чи був він біснуватий — мав у собі біса, чи мав у високому ступні падачку, годі було устійнити. Тоді приявні одне бачили перед церквою на Ясній Горі: коли того нещасного чоловіка взяли з воза й розвязали, знечевя кинуло ним на землю раз, другий... четвертий, опісля почало ним сильно трясти, а з уст викидав піну. Так його мучило може пів години; вже ноги майже задеревіли, руки повитягало, губи посиніли, а очі остовпіли, виглядав як мертвий. В такому то стані підійняли його чотирьох чоловіків, внесли до церкви, положили його по середині її на розстеленій вереті, а всі, що приїхали з тим хворим, припали на коліна перед відслоненою чудотворною Іконою тай через цілу Службу Божу щиро... щиро благали ласки-помилування для цього нещасного чоловіка. Велика віра в поміч Небесної Царниці в їхньому родинному нещасті припровадила їх сюди з далеких сторін у надії, що Вона того нещасного не тільки на тілі, але й може на душі, уздоровити, а їх усіх потішить. Богослужбу перед Іконою Пречистої відслужив священик-монах якраз у їх наміренні; ще перечитав над хворим св. Євангелію, а вкінці поблагословив Пресв. Тайнами. По благословенні хворий мовби з просоння поволі підносився, спокійно оглядаючись, що довкола нього діється... Та з неменшим зацікавленням дивилися на хворого й родина, що приїхала з ним на це святе місце, що то він зараз буде робити?.. Може повторяться недавні напади?... Ні... Хворий, коли добачив чудотворну Ікону, радісно заликав: Ось Та мене підносила. Вона своєю рукою мене підвела... По цьому слові припав на коліна і враз зо своєю родиною довго... довго дякував за велику одержану ласку.

Від того часу вже більше ніколи не повторилися в нього напади. Направду щасливцями вернулися вони з Ясної Гори додому.

І так через довгі десятки років сила, а з нею слава гошівської Божої Матері обявилася у багатьох очивидних чудесах. А скільки помочі обявила Пречиста Діва за той самий час у поодиноких душах людей? Хтож їх почислить? Хоча багато людей про одержані ласки не виявили нікому, та самий широкий розголос про могутню гошівську Небесну Неньку про них засвідчив і свідчить. — Щороку не тільки від ранньої весни до пізньої осени напливае щораз більше прочан, але й в зимі поблизькі околиці великими громадами відвідують Ясну Гору. Наприкінці першої половини девятнадцятого століття, від св. Юра до св. Покрови, так багато прочан приходило на Ясну Гору, що монастирська церква не могла вмістити навіть половини з них. Тому тодішній протоігумен отців Василіян рішив побудувати на Ясній Горі нову велику муровану церкву.

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ТРИНАЦЯТИЙ

Вечір у Вірджінії.

Гарні очі Домітиллі зайнялися блисками. Одначе вона не відповіла впрост на завваги Вірджінії, але відвертаючи бесіду на іншу тему сказала:

— Твій квіт гарно розвиваеться з пупінка. Чи знаєш, що Флявія Домітилля і сенатор гарячо бажають собі її за синову?

Вірджінія притулила рожеве личко малого синка до свойого обличча, а вихиляючи свою голову споза головки дитини, відповіла:

— Престолонаслідник? О, це булоб справді Боже благословення для нас, але — на жаль — він думае про когось іншого.

— Знаю, кого ти хочеш назвати: Ірину.

— Так. Ірина вчинила на Маврикія глибоке враження:

— Той, що творить людські серця, хай чинить з ними, що сам хоче — прошептала побожно Домітилля.

У тій хвилині маленький Лаврентій обняв маму дрібними рученятами й вперше прошептав її імя.

Зворушення Вірджінії було більше радісне, ніж той промінь сонця, що крізь виноградне листя продирався в їдальню.

Але нагло Вірджінія поблідла й промовляючи до дитини, начеб вона її розуміла, сказала:

— Дитинко люба, найперше вискажи Боже імя!... Чи ти Його взагалі колись вимовиш? Чи прославиш Його своїм життям?

— Бог подбае про все — відповіла Домітилля. Як Він зберіг тобі Сабініллю, так візьме під крила й Лаврентія.

— Сабінілля — дівчинка, Агриколя зовсім не вмішувався в напрям її виховання. Але сина він мені відбере, як тільки трохи підросте й сам стане його виховувати.

Тут малий Лаврентій дивлячись на маму стягнув свої маленькі брови, вони збіглися до купи, як у його батька, чорні великі очі стрілили проміннями так, що Вірджінія й Домітилля зо сміхом крикнули одночасно:

— Агриколя!

В дійсності дитина мала іншу причину до протесту. Ріта поставила перед нього багато тих забавок, що ними римські пані окружали своїх дітей. Фігури з дерева, зо слоневої кости й з воску стояли довкруги рядом на столі, один вояк з грецької фабрики перевернувся на столі! Тоді Лаврентій — синок римського вожда затиснув пястуки, вхопив перевернену забавку й кинув нею в кут їдальні.

— Бачиш Вірджініе? — сказала Домітилля. Не жахайся його долею, він не дасться! Він завжди вчинить те, чого схоче, а твоя молитва випросить у Бога, що він буде завжди хотіти добре.— Але Вірджініе, чи це правда, що Сабінілля так подобалася Ірині, що вона забажала її вирізьбити?

— Так, у перелеті схопила її обличча й уже зачала різьбу— відповіла молода мати з усміхом вдоволення. Але мені здаеться, що рівночасно нагла велика подія відбуваеться в душі Ірині?

— Подія переміни її душі під впливом ласки? Зівсім слушно думаєш. Але тиж знаеш, що обтісувати душу е тяжче, ніж обтісувати мармур.

— Ірина проявляе дивний потяг серця до всіх знайомих християн — відповіла Вірджінія. Тебе, Домітиллю, вона полюбила в особливіший спосіб. — Тільки в одній справі вона не може тебе зрозуміти тобто в твойому відношенні до Авреліяна. Сама признае, що він негідний тебе, але рівночасно твердить, що ніщо не дае права Римлянинові зривати тих взаемин, що їх заключили твої опікуни. Одначе твое поступовання її разить, а я не можу тебе зовсім заслонити, бо не годна по людськи вияснити того, що е ділом ласки.

Домітилля слухала цього зо сльозами в очах. Та ніхто не знав чи ті сльози були радісні, чи болючі. Вкінці по її обличчі пересунулося щось, немов хмарина.

— Хай буде благословенна воля мойого Господа, що вплів у мое життя це терня. В противному випадку я булаб надто щаслива. Він знав, що мене покличе. Він перед віками призначив мене на свою, а одначе сам спутав мене звязком, що його негоден перетяти. Не дозволив мені виховатися при матері-християнці, але поручив мене Флявієві Климентові й допустив майже в колисці мій звязок з Авреліяном. Потім, коли мій стрий навернувся, він дуже жалував свойого вчинку, але вже було за пізно, а я не відважиласяб увільнитися від цього звязку, без виразної волі того, що звязуе все на небі й на землі. Так було довго, Вірджініе. Я росла навіть не бачучи Авреліяна, не люблячи його й скрито плачучи над своею долею.. Аж одного дня.. О, що за святий цей день!

Перервала... румянець покрив її лице, а щойно по довшій перерві продовжала:

— Перший раз якийсь унутрішний голос промовив мені: Ісус — вінець і Обручник дів." А хто раз почуе Його голос, чиж може любити когось іншого?

Вірджінія у мовчаливій пошані поцілувала край серпанка Домітиллі. А Домітилля побачивши це зібрала всі фалди серпанка й притулила до себе.

— О свята заслоно печаті Обручника, одежо вибраних Агнця Непорочного, чимжеж я е, що Ти мене негідну одягаеш? Глянув Господь на мое убожество. Обручниці Розпятого святкують безустанне весілля. А яке воно щасливе!

Вірджінія спершу не сміла відповісти, аж по хвилині сказала:

— Дивні Божі дороги! Нас обох Боже Провидіння поставило в однакове положення, бо кожна з нас ще в дитинстві була заручена з поганином.

Здалека і зблизька

БАФЕЛО, Н. Й. Євхаристійний Конгрес. Тут відбувся величавий Євхаристійний Конгрес, в якому взяли участь 7 Кардиналів, понад 60 Архиепископів і Єпископів та майже 200 тисяч учасників. На Святій Годині мужчин взяло участь понад 40 тисяч. В програмі Конгресу була й наша греко-католицька Служба Божа.

Около 3200 людей взяли участь у Службі Божій українського греко-католицького обряду, що відправилася в римо-католицькій катедрі св. Йосифа. Великий здвиг народа вислухав проповіди Преосв. Кир Даниїла Іванчо, єпископа-помічника Питсбурської Єпархії, що вніс велику просьбу та заклик до спільного порозуміння між католиками всіх обрядів.

Присутнім на цім богослуженні був Ексц. Амлето Чіконіяні, Апостольський Делегат на Америку, Преосв. Кир Амвроз Сенишин, ЧСВВ., Єпископ Помічник української філядельфійської діецезії правив Архиерейську Службу Божу в сослуженні Всч. о. М. Кузева зо Сиракюз, о. Н. Лиска ЧСВВ., о. В. Козоріза з Бафело, о. Ст. Бахталовського з Неварку. Дияконували о. Конст. Бордер з Олифант, а капелянами були для Преосв. Кир Амвроза: о. А. Химій, ЧСВВ. і Н. Веціца, ЧСВВ., а для Ексц. Чіконіяні: Д. Лаптута, ЧНІ. і Ів. Лаптута, ЧНІ.

Цілу Службу Божу співав злучений хор з церкви св. Івана Хрестителя та церкви св. Николая під управою п. Юрія Головача. Також ціле богослуження було передане через радіо для англійських слухачів о. Ів. Скенлон, Т. І., що обширно перестудіював обряд української католицької Церкви.

Таким чином наш обряд добувае собі належне місце в міжнародніх Конгресах. Тому нам треба його плекати й розвивати, щоби він виступав у повній красі.

ЕДМОНТОН, Празник св. свщ. Йосафата. Дощева погода кілька тижнів перед празником, а рівночасно злі дороги, заповідали злий успіх цьогорічного празника св. свящмч. Йосафата в Едмонтоні. Та так воно не було. Вже в суботу вечером на Всеночнім можна було завважити поважне число гостей з фармів, помимо дощу ще того самого дня.

Неділя, 21 вересня — день празника, хмарна, але без дощу. Вже від години шестої рано парохіяни і гості сходились на Службі Божі і численно приступали до св. Тайн. В годині 10.30 почалася Архиерейська Служба Божа, яку відправив Їх Ексц. Кир Василій Ладика, колишній парох Едмонтону. Впр. о. протоігумен В. Бараник ЧСВВ., був целебрантом а о. Й. Шкварок, предстоящим. Дияконували о. С. Курило і о. Адамс, ЧСВВ. По Євангелії Впр. о. В. Каменецький ЧСВВ. привітав Їх Ексцеленцію Кир Василія і всіх гостей, що прибули на празник до Едмонтону. По Службі Божій Їх Ексц. у своїй науці, між іншими погратулював парохіянам, що видвигнули такий прекрасний і величавий дім Божий. Під час відправи співав хор під управою п. Осипа Прийми.

По відправі відбулося водосвяття в салі під церквою і рівночасно посвячення салі, де відбувся й празничний обід при участи нашого улюбленого Владики. Підчас обіду промовляли Впр. о. Ігумен і п. І. Боцюрків, голова Нар. Дому.

Вечером по Молебні до св. Йосафата, відбувся великий концерт в Нар. Домі під диригентурою п. О. Прийми.

І так, підбадьорені на дусі і вдоволені успіхом дня, гості і парохіяни верталися домів.

Присутній.

МОНДЕР, АЛТА. Музичний вечір. В неділю 14 вересня в Народнім Домі на сцені зявився о. А. Трух, ЧСВВ., що сердечним і приязним словом привітав і представив присутнім слухачам професора музики й композитора, п. Романа Придаткевича й його доню — Ганю, що "приїхали до Мондеру з тим даром, що зворушуе наші серця й представляе перед чужинцями нашу українську культуру".

А потім, привитані теплими оплесками, вийшли на сцену (що рідко буває) батько й доня, наші любі артисти Придаткевичі.

Проф. Придаткевич мило привітався з нами нашим безсмертним старокраевим привітом: "Слава Ісусу Христу!" й проголосив вступне пояснення.

А потім ударив смичком по дзвінких струнах, за ним вправно торкнулись руки Гані фортепянових клявішів — і полилась похвальна мельодія на честь Спасителя й Пресвятої Богородиці.

По 4-ох частинах свого музичного концерту п. Придаткевич водив нас по широких просторах України і вичаровував-вигравав ту красу українських пісень і танків, що цілі століття зворушували й веселили український нарід. Разом із скрипкою мистця наші серця співали "Пречистая Діво Мати." Ми були "над Прутом у лузі" й прислухались звукові живого "Аркана", бистрої "Коломийки" та гарної "Гуцулки", що були прибрані в артистичну одежу, твір серця й руки українського композитора Придаткевича та його донечки Гані.

А в 5-ій частині ми відвідали Відень і послухали "Шубертового "Аве Марія", майнули, наче найшвидшим літаком, до Америки, щоб подивитись на американську "Дику рожу", опісля в Квебеку з Французами затягнули "Шансон Канадіен" а на "добраніч" сіли між циганами й настроїлись мріяно їх німи тужними й проймаючими мельодіями, щоб після того кожний міг спочити солодко, як той "Тиркі ин ди стров..."

Попрощав сердечно Проф. Придаткевича, його Ганю й Дружину, що приїхала з ними з Ню Йорку й була присутня на концерті, о. Трух, що одночасно побажав мистцеві тонів, щоб скоро діждав тієї хвилі, коли зможе створити й заграти нам радісний "Славень Воскреслої від Бога — України."

І ми цього п. Придаткевичеві, його Гані — та й собі — щиро бажаемо — з додатком доброго здоровля й щасливого життя на многі літа!

А за милий, культурний вечір ми охоче складаемо сердечну подяку! І — до побачення!

— Гість із фарми.

ЧИПМЕН, АЛТА. Памятний Ювілей. Дня 8-го вересня ц. р. у свято Різдва Богоматері, відсвяткувала парохія в Чипмен, Алберта 30-ліття своеї церкви. Це величаве торжество звеличали Благодарственною Архиерейською Сл. Божою Преосв. Кир Ніль при співучасти ОО. Василіян з Мондеру.

Після відправи вдячні парохіяни гарно привітали свойого Архипастиря, та довголітнього колишнього свойого пароха при спільному столі в Народньому Домі. Голова громади, п. Николай Андріїв, в імени всіх зібраних вручив Їх Ексцеленції гарно уложену адресу, а маленька дівчинка, букет квіток — дарунок від найменших. Кир Ніль зворушливими словами подякував за ці вислови любови й вдячности, остаючи ще довго після обіду зо своїми колишніми парохіянами.

Вечером на завершення цього Ювілею, у томуж Народньому Домі, відбулася Святочна Академія на честь Преч. Діви Марії, Покровительки парохії. Усі точки старанно приготовані релігійної програми вповні задоволили Високодостойних Гостей, На особливішу увагу заслугували: Відчит Всеч. о. В. Сютика ЧСВВ. на тему "Почитання Богоматері в укр. Народі", гарний виступ дітей, та пісня-терцет "До стіп Твоїх". Під кінець Академії Преосвященний подякували о. пароховi, організаторам та учасникам концерту за їхні повні успіху труди. "І по інших наших парохіях бувають ювілеї, та вони якось мовчки проминають. у Вас же бачу старання увіковічнити памятні дні нашої церковної історії. Радію цим. Давби Бог щоб по всіх наших парохіях обходжено в такому святочному та побожному настрою як у Вас усі торжества."

О. Т. Іваншин ЧСВВ щераз подякував Преосвященному за милі відвідини та теплі слова заохоти, а місцевий хор мелодійним "Многая літа" завершив цей памятний для всіх Ювілей.

ЛЕМОНТ, АЛТА. Вітаемо нову церкву. З приемністю читав я в одному числі "Світла" оголошення про посвячення угольного каменя під нову церкву в Лемонті, Алберта. Нетерпеливо я вижидав дня 7-го вересня, бо надівсе хотів я бути учасником цього милого торжества.

Вкінці діждався. Ранним ранком поспішив я до Лемонту. У старій, малій церковці дяки докінчували Утреню, священик починав чит. Сл. Божу. Після неї коло 9-тої години вийшла процесія на зустріч Преосвященного Кир Ніля, які перший раз загостили в цю околицю. Після короткого повитання о. пароха та церковного слуги— зачалася прегарна Архиерейська Богослужба. Після Євангелія о. Т. Іваншин ЧСВВ, місцевий душпастир, зворушливими словами повітав Їх Ексцеленцію та попросив Арх. благословення на зачате нове діло. Дальше послідувала Архиерейська Безкровна Жертва, після якої сплило це Боже благословення та солодке слово побожної заохоти із уст Святителя. Нажаль погода не дозволила завершити по плянам цього величавого свята. На дворі почав падати густий дощ. З тої то причини увесь обряд торжественного посвячення угольного каменя відбувся у церкві, а перенесення та вложення його у фундаменти, перенесено на 5-го жовтня ц. р.

Після відправи піднесені на дусі парохіяни та гості зо сусідних парохій, спрямували свої кроки до міської галі на спільний обід. Там уже заздалегідь старанно приготовані парохіянки Лемонту вижидали Преосвященного, щоб гідно віддячитися за Їхні труди. В імени громади привітав Їх Ексцеленцію при вході до галі п. Антін Хомляк а дівчинка Паші, вручила гарний букет рож, під час коли щиросердечне "Многая літа" розносилось по просторій галі.

Їх Ексцельнція гарно подякували за милі несподіванки підприемчивих Лемонтців, обіцюючи не забути їх на будуче.

На дворі змагав все густіший дощ. Небо сумувало й плакало, підчас коли у душах мешканців Лемонту, все ясніше світило сонечко надії — за Божою поміччу і ми діждемося у свойому місті храму, гідного Трисвятого Бога...

Боже благослови жертвенних та трудовитих Лемонтців та всіх, що своею поміччу підпомагають їх слабі сили.

СТ. МАЙКЕЛ, АЛТА. Весілля. В суботу дня 16-го серпня ц. р. прийняли св. Тайну Супружжя в церкві св. О. Николая в Ст. Майкел, Алберта: Петро Гаргус і Єлисавета Гринів, обое з тоїж оселі. Тайни вінчання для підготованих Святими Тайнами новоженців, довершив місцевий душпастир Всеч. о. Т. Іваншин ЧСВВ., при співучасти рідні та численних гостей.Після цього слідувало прийняття в домі Матвія Гриніва, батька Єлисавети. Згаданий о. парох побажав Божого благословення молодятам у новому стані, вказуючи на головні чесноти, якими повинні визначатись християнські подруги. Звертаючись знову до гостей, згадав про гарні українські весільні звичаї у старому краю. "На жаль, говорив він зо співчуттям, там сьогодні не чути цих гарних традиційних співів та музик. Ми щасливі, що можемо весело забавитись, коли багато наших співбратів у рідному краю переносить важке горе! Щоб заявити їм наше спочуття та привязання, зложім для них який дарунок, щоб і вони були учасниками нашої радости." На цей заклик присутні зложили $14.50 на скитальців, які то гроші вислано для найбільше потребуючих наших родин у Відні.

Спаси Біг, жертводавцям. Нашим же молодятам благослови Боже, в новому житті й заховай в здоровлі на "Многі літа!"

ЗАМОВТЕ СОБІ
граматику української мови п.з.
"УКРАЇНСЬКА МОВА"
Написав о. А. Трух, ЧСВВ.
ціна $1.75. Наклад невеликий.

Чи Ви вже відновили передплату Світла на 1947 рік?

НОВИНКИ

— **Канаду вибрано членом Ради Безпеки ОД.** У Раді Безпеки було три опорожнені місця. На сесії загального збору О.Д. на два опорожнені місця вибрано більшістю голосів: Канаду й Аргентину. Росія піддержувала Аргентину під тією умовою, що Аргентина піддержає кандидатку Росії на трете опорожнене місце. Кандидаткою Росії була Чехословаччина, але в останній хвилині Росія висунула совітську Україну замість Чехословаччини. Америка й Англія виступили проти совітської України, бо знають, що вона не є ніякою самостійною державою, а крім цього представник совітської України тов. Мануїльський,що був головою комінтерну й підготовляв революції в різних державах, не тішиться симпатією в О.Д. Проти сов. України кандидувала Індія. І хоч голосували кілька разів, ні одна з тих двох кандидаток не дістала вимаганої більшости голосів. При цій нагоді тов. Вишинський на поперття своєї справи виголосив сварливу промову, що знов виявила особисту культуру промовця. Цього тижня будуть голосувати дальше. Якщо виберуть Індію, тоді Росія лишиться в Раді Безпеки сама, без ніякого прихвостня.

— **Премієр Канади М. Кінг** зогляду на свій старщий вік задумує уступити зо становища премієра, на якому він гідно перебував найдовше з усіх премієрів. Говорять про кількох кандидатів на становище премієра, але мабуть найповажніший з них — це міністер заграничних справ Ст. Лоран — практикуючий католик.

— **На засіданні О.Д.** представник сов. Укр. Демченко оскаржив Канаду, що вона набирає українських скитальців до праці в своїх лісах і силує їх підписувати невільничі контракти. На це відповів в імені канадійського представництва ліберальний посол Ботуен. Він сказав: "До Канади ніхто ще не прибув недобровільно. Зрештою Канада навіть не має ніяких способів, що ними моглаб силувати збігців. Збігці, чи хтонебудь інший у Канаді, можуть покинути Канаду, коли тільки забажають. Недавно так зробили Югославянці. Ніякий утікач українського, чи й іншого роду не є невільником у лісах моєї країни, а хто про це сумнівається, може приїхати до нас і переконатися. І я запрошую мойого українського товариша так зробити, а тоді певно менше говоритиме він про невільництво." — Ботуен повинен був назвати тов. Демченка московським товаришем, а не українським і запевнити його, що канадійські Українці протестують проти надуживання українського імені всякими московськими попихачами. А жахливішого невільництва понад невільництво під большевицьким чоботом, нема ніде у цілій вселенній. Це можуть доказати Демченкові якраз українські скитальці.

— **Розвалом О.Д.** загрозив совітський представник Громико. Він оскаржив Америку на засіданні О.Д., що вона роздуває полумя громадянської війни в Греції. Громико поставив остре домагання, щоби Загальні Збори О.Д. наказали всім чужим військам забратися з Греції, бо в противному випадку — як грозив Громико — через американську політику провалиться організація О. Д. — Промовою Громика закінчилася загальна сесія О. Д. Телер усі справи перейшли до відповідних комітетів. Одначе розбіжності між Америкою і Росією такі великі, що мабуть уся праця комітетів буде зовсім даремна.

— **Президента Трумена** грубо зневажив совітський писака Борис Горбатов називаючи його крамарем з повіту Джексон, що переганяється у здобутті лаврів з капралем з Мінхену— Гітлером. Американський амбасадор звернув увагу Молотову, що така писанина — це груба обида голови приязної держави й тим самим це підпалювання війни. Молотов відповів письмом, що совітський уряд не приймає протесту в цій справі, бо не відповідає за одну статтю одного часопису. Зрештою — писав Молотов — річ мається якраз навпаки, бо американська преса є властивим підпалювачем війни. — От віз і перевіз.

— **У Болгарії** комуністи повісили лідера демократичної опозиції і провідника селянської партії Миколу Петкова помимо "сильних", а голосних протестів Вашинґтону й Лондону. Розуміється, що це зроблено в розмислом, щоби показати всій протикомуністичній опозиції яка доля її чекає та що їй нема чого надіятися на поміч Вашинґдону чи Лондону. Москва "свище" на всякі протести. А ці протести тільки понижають вічних протестантів.

— **Голяндська королева** Вільгельміна, що має 67 літ життя і не тішиться добрим здоровлям має зложити владу в руки своєї дочки Юліянни.

— **Конгрес бразилійських Українців** відбувся у липні в Курітибі. В ньому взяли участь сотки представників майже з усіх стейтів. Виголошено кілька добрих рефератів, заснована "Товариство Приятелів України", уложено його статут та вибрано виділ. Головою його вибрано о. Миколу Іванова ЧСВВ, містоголовою Прокопа Моркотуна, секретарем інж. С. Микилиту. Також вибрано делеґатів на всеамериканську українську конференцію в Ню Йорку. Як довідуємося делеґати на цю конференцію в особах о. М. Іванова ЧСВВ та Іллі Горачука вже прибули до Ню Йорку. Нашим братам у Бразилії бажаємо багато успіхів.

— **Рада Українців Католиків** у Виннипеґу, а також Український Конґресовий Комітет Америки вислали телеґрами до През. Трумена, до премієра Кінґа й до голови О. Д. Тригве Лі, в якій просять признати право азилю членам УПА, що підходять до американської окупаційної зони в Німеччині. На ці телеґрами ґенерал Л. Клей відповів Укр. Конґресовому Комітетові, що у відношенні до Українців та інших осіб, що переходять на американську зону, він поступає згідно зо звичаями та постановами міжнародного права.

Богослуження

ЖОВТЕНЬ

19. Неділя.
Пено
Веґревил
Іннисфрі Матери Божої
Восток (Івасюки)
Краків (Празн. св. Покрови)
Борщів

26. Неділя.
Лесюр
Спас (коло Мондеру)
Новий Київ
Ст. Майкел (св. Николая)
Ренфурлі

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

† **Проф. Микола Матвїв — Мельник,** поет, письменник і композитор помер нагло на удар серця по відспіванні хором його першої Сл. Божої в Ню Гейвен, Конн.

Покійний народився 1890 р. в Яблонові коло Коломиї. Після студій був ґімназійним професором у Чорткові, Станиславові та Львові. Був щирий католик з переконання і життя. Як професор у ґімназії СС. Василіянок нераз разом з ученицями приступав до Сповіді й св. Причастя даючи молоді гарний приклад. Був добрим знавцем української мови. Написав кілька збірок добрих поезій та новель. Писав теж гарні спомини зо стрілецького життя будучи учасником боротьби за свободу України. В червні цього року приїхав до Америки й був професором української мови в духовнім семінарі в Стемфорді. Осиротив жінку й дві донечки. † В.Й.П.

† **Др. Іван Брик** — останній голова Товариства "Просвіта" у Львові помер у серпні в Ляндек — Австрія. Покійний народився 1879 р. По студіях був професором ґімназії у Львові, писав гарні літературні розвідки й популярні книжечки для народу. Довгі літа був секретарем "Просвіти", дав почин до заснування "Рідної Школи". 1932 р. став головою "Просвіти" й на цьому становищі залишився аж до вибуху війни. Підчас війни пішов на скитальщину, проживав в Австрії в містечку Ляндек, де його захопила смерть. Був католик і прихильно ставився до католицької Церкви. † В.Й.П.

— **Шість тисяч членів УПА** наближаються до американської окупаційної полоси недалеко пограничного чеського міста Аш — так повідомила американська пресова служба.

ОГОЛОШЕННЯ

— ПОШУКУЮТЬ —

1) Кревні о. Е. Лотоцького, ЧСВВ., що тепер перебувають на скитальщині в Німеччині пошукують Миколи й Евдокії Шлапок з роду Рибак, що походять з Цетликовець Старих повіт Бучач.

2) Олена Павлюк пошукує своїх братів Івана й Андрія. Іван перебував в Огайо, а Андрій десь в Онтеріо.

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК

має на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук	.25
Душехват, картини з життя св. Йосафата	.25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський	1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр.	1.25
Служба Божа, під нотами,	.50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр.	1.25
Віра українського народу	.15
Фатіма, появи Преч. Діви	.10
Бiблійна Історія Нового Завіту. О. Луговий	.50

Нові книжки:

Катол. Церква в Західній Україні	.20
Митрополит Мих. Рагоза, о. Семчук	.05
Один Бог, одна віра, о. С. Шевчук, ЧСВВ.	.15
Розмова з Іваном Загірним, про сповідь, о. М. Гнесько, ЧСВВ.	.05
Іван приводить іще других, о. М. Гнесько, ЧСВВ.	.05
Цінноці Релігії, о. М. Билина, ЧСВВ.	.10

Basilian Fathers' Press
Mundare, Alberta.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВІТЛА"

По $1.00: Н. Малашко, Шикаго; І. Бурдейний, Венкувер; З народин Імянин М. Прихідка, Торонто.

По $2.00: На поминках по бл. п. Марії Шевчук, Мондер; А. Болсевич, Венкувер; 5.00: Роман Верес, Мондер; $5.30 в 45 ліття подружжа. Ів. і Марти Лаби, Ґримсбі. $6.00: На похороні Н. Кобилянського, Едмонтон. $7.00: в 25 ліття подружжа Стан. і Марії Крісів, Монтреаль. $9.00: на похороні Евдокії Лазаренко, Гілярд.

Всім жертводавцям щире спасибіг. — Редакція.

ЦІННА Й ПОТРІБНА КНИЖКА

Чи Ви вже купили собі нову, цінну й дуже потрібну книжку, що її видали ОО. Василіяни в Мондері п. н.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Є це **граматика** української літературної мови з коротким поясненням по анґлійськи й зо словником. Написав о. А. Трух ЧСВВ.

Ось що пише про неї професор саскатунського університету Кость Андрусишин: "Незвичайно приємно було мені одержати цю "важну книжку," бо її ми вже давно на цьому континенті потребуємо. Тішуся, що матиму знаменитий підручник у навчанні української мови. Є це дійсно цінна праця, за яку Вам належиться признання і ґратуляції. Яка це цінна річ для народу! Коби тільки загал належно оцінив її"

Спішіться зо замовленням,бо наклад невеликий!

Ціна тільки **$1.75** в гарній оправі і з золотими буквами. Замовляти на адресу:

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare. Alberta. Canada.

СВІТЛО — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1. листопада, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч. 21.

Появиться нова Енцикліка

З Риму доносять, що Св. Отець Папа Пій XII працює над новою енциклікою, що невдовзі має появитися. Ввесь католицький світ очікує тієї енцикліки, бо вона має обговорити в світлі католицької віри та новіших наукових дослідів дуже актуальне сьогодні робітниче питання. Таким чином нова енцикліка булаб доповненням таких робітничих енциклік як: Льва XIII "Рерум новарум" і Пія XI "Квадраґезімо анно", та булаб новим доказом дбайливости католицької Церкви про долю робітників.

Здогади про нових Кардиналів

Коли в Римі минуться спеки, а прелати й дипломати вернуться з вакацій, тоді по бюрах Конґреґацій, по сальонах амбасад, а навіть по монаших рефектарях несеться шепотом слово: консисторія. Бо відома річ, що звичайно перед Різдвом Св. Отець скликує консисторію та іменує нових Кардиналів. Від останньої консисторії, що відбулася 1945 р. померло 8-ох Кардиналів. Кого заіменує Папа новим Кардиналом? Числяться з тим, що Кардиналом буде ассесор Конґреґації св. Офіціюм монсіньор А. Оттавіяні. Говорять про молодого й дуже здібного архиєпископа А. Арату, колишнього нунція в Ризі, а тепер найближчого співробітника Еміненції Кардинала Є. Тіссерана. Давно вже говорять про пурпуру Апост. Делеґата в Канаді Преосв. Антоніютті, про архиєпископа Оттави Вашона, про Апост. Делеґата в Америці Чіконіяні. Дехто думає, що Папа заіменує Кардиналами двох архиєпископів-мучеників: хорватського Степінача й українського митрополита Й. Сліпого. Одначе те все тільки здогади. Може бути, що Папа зогляду на міжнародне положення взагалі не скличе консисторії.

Проти Пастирського Листа

Католицький Єпископат Польщі видав спільного пастирського листа, що його відчитано з проповідниць у цілій Польщі. В цьому листі Єпископат остро запротестував проти праці в неділі й свята, проти безбожницької виховної системи молоді, проти репресії цензури зверненої передусім проти католицької преси, проти примусового втягання робітників до комуністичної партії і т. п. Майже вся урядова преса в Польщі, а навіть у Західній Україні криком і вуличною лайкою накинулася за це на польський Єпископат. Деякі часописі закинули Єпископам політичну акцію, приналежність до підпілля, а інші цілком ясно загрозили Єпископам прикрими наслідками. У звязку з тим у Польщі числяться з можливістю переслідування катол. Церкви. Близьким вістуном цього є щораз частіші присуди й арешти католицьких священиків. Ось на пр. перед кількома тижнями на шість літ вязниці засудили варшавського крилошанина о. Ґрудзенського.

Конгрес католицької преси

У швайцарському Фрайбурзі закінчився міжнародній зїзд видавців і редакторів катол. преси. Предсідником зїзду був о. Маркле — начальний редактор французького щоденника "Ля Круа". Св. Отець прислав зїздові окреме письмо з побажаннями та з заохотою боронити католицьких засад передівсім у суспільному житті. Зїзд осудив репресії комуністичної цензури. Наступний зїзд відбудеться у Люксембурзі з приводу століття тамошнього католицького часопису "Люксембурське Слово."

Короткі вісті

Листи, що їх писали до себе Папа Пій XII і президент Трумен, видано окремою книжкою в шістьох мовах. — Католицький Єпископат Японії видав спільного пастирського листа, в якому стверджує, що Японія має тепер більшу свободу релігії, як колинебудь передтим. — У Токіо охрестився і став католиком брат колишнього премієра. — В Америці майже 9.000 ветеранів студіюють св. богословію. — Провідник Індійців Ґанді попросту захоплений жертвенністю католицьких місіонарів в Індіях і хвалить їх словом та пером. — З Риму наспіла вістка, що перед кількома днями помер Кардинал Карло Сальотті в 77 році життя. Покійник був добрий правник і належав до кількох Конґреґацій. — У Білгороді югословянський уряд офіціяльно перепросив американський уряд за те, що Югославці насильно схопили й арештували 3-ох американських вояків. — Через Ню Енґленд перекотився вогненний бурелій, що знищив три міста та вчинив шкоди на 26 мільйонів долярів. Горять ліси, є ранені й вбиті.

Місячне намірення

ЗА ПОЛЯГЛИХ У ВІЙНІ

Листопад — це місяць померлих. У ньому св. Церква молиться за всіх "от віка усопших". У листопаді відбуваються сумні походи на цвинтарища, а там лине молитва за кревних, за батьків, за ктиторів і благодітелів, за борців, що "жертвою в бою завзятім лягли з любови до свого народу."

В останніх роках до цих непроглядних рядів наших дорогих покійників, долучається ще один довжезний ряд інших покійників. Війна, що властиво триває дальше, посіяла жах між усіми людьми. Вона прогнала радість з людських сердець, з родин і цілих народів. Вона витиснула струї гірких сліз з очей матерей, жінок і дітей. Війна знищила тисячі квітучих сіл і сотки великих міст. Вона поруйнувала найцінніші надбання матеріяльні й духові сучасного людства. Війна посіяла каліцтва, недуги й зарази серед людей. Але найбагатіше живо війни — це поляглі в війні. Хоч досі ще не вдалося зчислити всіх поляглих підчас останньої війни, то одначе їх певно понад 10 міліонів. Може й з наших родин та громад війна вирвала батька, сина, брата, чи мужа. І саме за них у місяці листопаді ми повинні в особливіший спосіб молитися. Чому?

Бо до тієї молитви за поляглих у війні накликує нас Батько християнства Папа Пій XII, що з висоти своєї столиці глядить на ввесь світ охоплений луною пожеж і крови. Папа накликує передівсім членів Апостольства Молитви, щоби в листопаді — місяці померлих, молитися в першу черґу за душі поляглих в останній війні.

До тієї молитви заохочує нас теж св. Письмо. У святім Письмі Старого Завіту читаємо, що Юда Макавей зробив грошеву збірку на тих, що полягли в бою і просив священиків, щоби приносили жертву за поляглих, бо "свята й спасенна це річ молитися за померлих, щоб вони були очищені від гріхів своїх" (II Мак. 7, 3). Та й сам природний закон зобовязує нас до цього. Бо поляглі на війні віддали своє життя за наше найцінніше добро на землі: за нашу свободу й волю. Чиж ми не повинні їм відплатитися бодай своїми молитвами? Зрештою може між тими поляглими є наші рідні, чи кревні. Тоді молитва за їх душі буде виявом нашої братньої любови супроти них. На гробі французького мудреця Паскаля в Парижі стоїть великий мармуровий ангел і плаче. Який це благородний і святий смуток, коли щастя сумує. Може й душі поляглих у війні люблять Бога понад усе, до Нього рвуться вульканічною пристрастю жадоби Бога, але за малі прогріхи не можуть ще Бога оглядати. Тому поможім їм молитвою, жертвою Служби Божої, відпустами жертвованими за них, та іншими добрими ділами. Памятаймо, що "блаженні милосерні, бо вони будуть помилувані."

Місійне намірення за навернення політичних провідників у місійних краях. У кожнім краю сьогодні маси народа йдуть за політичними провідниками. Тому навернення політичних провідників вплинулоб на навернення мас. Вслід за тим треба в цьому намірі багато й щиро молитися.

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

Моя квітка на могилу героїні...

Було це в місяці лютім 1942 року. По довгих торгах з німецькою окупаційною владою в Західній Україні (Галичині) вдалося Українцям виторгувати додаткові відділи при паралельних українських гімназіях (гайскул злучений разом з каледжами); таких гімназій для самих Українців Німці дозволили отворити в Західній Україні одинадцять. Одна з них була й в місті Чорткові. В тому ж то році й місяці в чортківській гімназії була майже одна тисяча учнів, до яких треба зачислити й 140 учениць, бо на окремі гімназії для дівчат німецька влада ніяк не хотіла дозволити. Найбільші труднощі при вписі до цеї школи мали дівчата, бо дирекція мала наказ прийняти їх до кожної кляси найбільше пятнадцять процент зо всіх учнів. Жаль було дивитись на тих дітей, як вони зі сльозами в очах сердечно благали кожного професора, а найбільше мене, як катехита, тої гімназії, щоб їм до помогти дістатися до неї. В тій справі ми всі професори були безпомічні, та я, що міг, робив, щоби бодай з того великого числа зголошених учениць прямо впхати до цеї школи тих, що мали свої попередні шкільні свідоцтва найкращі, а самі ж були направду добрі діти.

Зголосилась до мене в тій справі й Надя Сось, дочка вчителя народньої школи.

— Отче катехите, я вас дуже прошу, допоможіть мені дістатися до цеї гімназії.

— А ви вже в дирекції шкільній зголосились? — питаю.

— Так.

— Що ж вам відповіли?

— Для мене вже місця в ній немає... й сердечно розплакалася...

— Втихомиріться... зараз ще про ту справу побалакаемо. — По хвилині втихомирилась. — Скажіть мені, чому так дуже бажаете вчитись цього року в гімназії?

— Бо мої найкращі молоді літа втікають.

— А скільки ж ви зараз маєте років?

— Сімнадцять... Отче, непевні часи, а я хочу здобути знання для свойого життя й для добра мойого рідного народу. Я у своему минулому молоденькому житті завжди старалася йти Божою, чесною дорогою. Вже шість років минуло, як я станула в ряди борців Марії, я е й буду до смерти Її ідейною Дружинницею. Бог, спасення моеї душі й добро мойого рідного народу, це ціль мойого життя на цій землі. Отче, допоможіть мені... я дуже хочу вчитись... За мене не будете перед ніким стидатись!

— Я буду говорити з директором нашої школи, тому прошу зголоситися до мене сьогодні пополудні.

Зараз пішов я до директора зясувати цілу справу та й в надії, що може мені вдасться переконати його, щоби прийняв до школи цю добру ідейну дівчину. Йдучи до його канцелярії я подумав собі: Маріе, якщо вона е дійсно Твоею вірною дитиною, допоможи їй тепер осягнути те, чого так дуже бажае... Коротка була моя бесіда з директором; зясував йому все, що вважав за потрібне, а він по хвилині задуми відповів мені: Отче професоре, Надя Сось хай зголоситься завтра у восьмій годині рано до мене, в цій канцелярії, я її приймаю до шостої кляси.

Пильно й добре вчилася Надя в школі, а своїм прикладом невинного, святого життя заохочувала других ступати в її сліди. Від самого початку свойого побуту в школі кожного ранку можна було бачити її в церкві на Службі Божій, на якій з великою набожністю приступала до св. Причастя. Належала вона до Марійської Дружини, яка аж до другого приходу більшовиків так чудово розвивалася при цій гімназії. До розвитку цеї Дружини вложила вона багато зо своеї праці, а ще більше гарячих молитов. Іспит зрілости (матуру) здала з добрим поступом у місяці лютім 1944 року.

9-го березня 1944 мешканці міста Чорткова почули сильні розриви гарматних більшовицьких вистрілів. У повітрі зявились більшовицькі літаки різного виду, а в самому місті загуркотіли німецькі танки. Безборонні мешканці зо страху заметушились. Одні бігають по вулицях, когось шукають, розпитують, по кутиках з другими говорять... Другі тікають з тим, що вхопили в руки.., перед ким? — то знають, перед здичілою більшовицькою навалою. Куди й де?... Ніхто не знае і не вміе сказати... Була девята година рано, як вийшов я з церкви долішньої Вигнанки та й своїм очам не вірю: що сталося? Чи направду вдруге зближаеться до нас московське пекло?... Біжу до гімназії.. а там зустрічаю тільки кількоро з моеї дорогої молоді, що також за мною шукае, щоби, може в останне попрощатися. Сердечно розплакалась моя молодь... прощаеться зо мною... — Дорогий наш отче, не забувайте про нас у своїх молитвах, бо нас кличе час!... Ви вказали нам дорогу до Бога, ви навчили нас, що за справу Божу й свойого народу, треба станути в ряди борців, бути героями для слави Бога і своеї дорогої Батьківщини! Ми йдемо в бій з червоним сатаною!...

— А де ж ваші товаришки, а мої учениці поділись?... Чи зовсім до школи сьогодні не прийшли?... Де пан директор?

— Не знаемо, бо німецьке військо ще в шостій годині рано зайняло цілий шкільний будинок. А що отець катехит зараз думають робити? Чи не думаете тікати?

— Ні, — відповідаю.

— Ми іншої думки, вам конечно з цього міста треба тікати й то негайно!

Поглянув я на своїх дорогих молодців і чомусь так жалко стало на моему серці, що не міг опанувати себе... спустив голову, а гіркі сльози потекли по моему лиці...

— Прощавайте хлопці й держіться добре! Не забувайте про Бога, а в хвилині тяжкій не виречіться Його, щоб не сплямити своє добре імя перед Ним і нашим народом!

— Той прапор, що ви, отче, дали нам у наші руки, держатимемо до нашого скону!

— — — — — —

Було це у вівторок 1945 року, пополудні. Проходжуюся я по стежці, яку по обох боках заслонювали гарні корчі, розквітлого білого й синього бозу, відмовляючи свої священичі щоденні молитви, а зараз за цею стежечкою виднілa старенька деревляна церква; з того місця, так від вулиці села, як і з противного горбка, ніхто не міг мене доглянути, навіть бистрий зір більшовицьких катів. Так я спокійно проходжувався може 10 мінут, аж тут знечевя почув дівочий голос привіту: — Слава Ісусу Христу! Хоча зо страху я цілий здрігнувся, та ще здобувся на те, щоби відповісти — Слава на віки! Звідкіля почув я той голос, туди звернув свою увагу. Побачив, що до мене підходить селянська дівчина; на голові мала хустину, яку носять усі дівчата в тій околиці, була вбрана в гарну вишивану сорочку, на яку закинула подільський кожушок, а в поясі своему закинула на себе дуже гарну горботку — йшла боса. Дивлюсь на неї здивовано, а вона запримітивши це з усмішкою питае мене: Що? отець провідник не пізнае мене?... Ще ліпше приглядаюсь її... бо щось знане мені усміхнене молоденьке лице... десь і колись я його бачив?.. Дальше здивовано питаю: хто ж ви? — Дорогий мій отче, я ваша учениця, я Дружинниця Марійської Дружини, що нею ви проводили... я Надя Сось.

— Звідкіля ви тут взялися? Хто сказав вам, що я тут живу?

— Ми всі, ваші учні-учениці, Дружинники і Дружинниці розвідали про вас і сторожимо, щоб вам щось злого не сталося. Про всяку небезпеку завжди будемо вас звідомляти.

— А що ж ви, Надю, робите?

— Ходжу всюди, де е наші ранені хлопці, перевязую їм рани, доглядаю їх, бо це наш святий обовязок.

— Батьки вам на цю посвяту дозволили?... Де вони зараз живуть?...

— Ціла наша родина живе у криївці в лісі, бо ті червоні кати хотіли нас зловити а потім, самі, отче, знаете, були би запроторили або в сибірські тундри, або десь під лісом чи в якому рові закопали б у сиру землю. Я розуміючи нашу теперішню долю одної днини попросила свого любого татуcенька й мамусеньку; щоб дозволили мені працювати для добра нашої рідної Церкви й рідного народу.

— А ви не забули ще про свої релігійні обовязки? Чи маете змогу в неділю чи свято вислухати Службу Божу?

— Дорогий мій отче катехите, я що другої неділі приступаю до св. Причастя. Ви самі мене вже кільканадцять разів причащали, але я запримітила, що ви тоді мене не пізнали. Я збирала між нашими теперішніми вбогими людьми жертви та й передала їх до вас, щоб ви за наш нарід, за наших засланців і мучеників відправляли Службі Божі, акафісти й панахиди.

— Чи тільки це робите?

— Щось більше. Навчаю потайки наших маленьких діточок у зовсім певних господарів релігії, молитви та й наказую їх, щоб не вірікались усього того, що для цілого українського народу найдорожче й найсвятіше! — Ой, як мило мені з вами говорити, але вже мушу відходити до свойого визначеного місця, бо вечірне сонечко клониться до заходу. Та заки попрощаюся з вами попрошу одної прислуги — прошу мене висповідати й запричащати.

— А ви сьогодні пополудні їли?

— Ні, я ще від вчорашньої вечері могла прийняти Евхаристійного Ісуса, хочу Його переблагати за всіх, а випросити в Нього великої ласки, Його опіки для моїх дорогих батьків і мойого поневоленого народу!

На ці слова я відповів: Надю, бачу, що Господь з вами перебувае, а ви з Ним і з Марією. Та ще накінець скажіть мені, чи як Бог зажадае від вас найбільшої посвяти, вашої жертви для Його святої Ідеї... чи ви готові?...

— Так, отче катехите, для Бога, св. Церкви й мойого рідного народу живу, працюю й життя віддам!

— Дякую Тобі, Боже, що діждався таку молодь побачити між українським народом! — зітхнула моя душа.

Довго... довго й щиро молилася Надя по св. Причастю у старенькій деревляній церкві в селі мойого Рідного Краю.

— — — — — —

Українська Трибуна — часопис на скитальщині подав сумну вістку про геройську смерть у Рідному Краю Надії Сось і її батьків Олександра й Іванни. В страшний спосіб їх катували більшовицькі кати, а вкінці замордували чи розстріляли недалеко Теребовлі.

— Надю, Ти, свята героїнемученице, невинною своею пролятою кровю заохоти й поклич українську молодь до великого чину, посвяти й жертви для Бога, Його св. Церкви й Українського Народу!

Спокійно спи, про кращу долю-волю твойого народу тихо сни, а спогад про тебе у моїй душі глибоко заховаю...

Лист скитальця.

КРЕЙҐЕНД, АЛТА. Посмертна згадка. В суботу, 23 серпня, помер у Ройал Александра шпиталі бл. п. Петро Велвицький маючи 50 літ життя. Покійний приїхав до Канади з Васишин, роґатинського повіту в 1929 році й замешкав на фармі в Крейґенд, Алта., де й захопила його смерть. Покійний Петро брав живу участь у всіх українських суспільних справах та був основником української католицької церкви в тій околиці.

Похоронні богослуження відправили римо-католицькі священики: оо. Мінард і Ґудбов з Лак Ла Біш, та поховано його на цвинтарі Преч. Діви в Крейґенд. По похороні відбувся ще поминальний обід у домі покійного.

Покійний полишив у смутку жінку Марію, три сини: Степана, Михайла й Василя — всіх замешкалих у Крейґенд, дві доньки: Марію Пузняк в Дулей, Алта., і Катерину Ватсон в Ґренд Прері; також двое внуків. — В.Й.П.

СІМ ЗНАКІВ

Друга умовина в природньому порядку життя е та, щоб дитина виросла з дитинства й сталася зрілою людиною. Так е й у надприродньому житті. Душа мусить дійти до духовної зрілости, як досконалий член у таїнственному Тілі Христа Господа так, щоби з легкістю могла перейти всі проби й перешкоди, що стоять на заваді у її теперішнім божеськім житті. А це доверщуеться через другу св. Тайну **святе Миропомазання.** Тут, як і в Хрещенні видимим знаком помазання св. Миром нашого чола, очей, ніздрів, уст, грудей, рук і ніг — ми отримуемо невидиму ласку, дар сили й відваги статися добрими, ревними, практикуючими католиками, вояками Ісуса Христа й сміло визнавати Його віру перед ворогами, чи то комуністами, байбелниками, чи іншими сектантами, що задурманюють людей своею ложною наукою. На жаль, яка важна це тайна - рідко хто розуміе. Це показуеться головно в сьогоднішних часах. Наслідок того, що люди не памятають на користь цеї Тайни бачимо між нами самими. Віра стае тим предметом, що його можна натягати так, як по містах діти натягають "бабл ґам". Насміхатися з віри, зо священиків, змінятн віру як міняеться одежу, — це зовсім ніхто не уважае кривдою найвищому Богові. А противно — обороняти св. віру, як це нам помагае св. Миропомазання, це е річ, що її стидаються, й хочуть закопати чимскоріш, бо зараз викликуе неприемности. Це е зле. Не на те е св. Церква й св. Тайни, щоби ми стали паперовими католиками, але щоби ми жили своею вірою й користали з неї так, щоби нам було заслугуюче на небо, а другим помічне до життя по Божому законі. На це е св. Миропомазання. На цю Тайну маемо приклад з життя, що сягае до часів перших християн. А це е молодий мужчина, котрого звичайно малюють на образочках у вояцькім строю, як він стоїть привязаний до стовпа, вбитий численними стрілами, що вистають з його грудей і з цілого тіла. Це св. Севастіян, що не стидався визнати своеї віри перед римським імператором і за це його замучили. Таких прикладів е багато — чи то у Мексико, чи у Росії, чи на Україні, як самі сьогодні читаемо по часописах. Ми, Українці, у нашім обряді маемо той особливіший привілей, що наші священики (а не тільки епископи, як у латинськім обряді) можуть уділювати нам цю Тайну й то в тім самім часі, коли св. Хрещення. Тоді священик молиться, щоби Господь хоронив ту дитину, утвердив її у св. вірі, заховав у чистоті й правді. Ми всі вже прийняли цю Тайну. Тепер лишаеться нам її практикувати й показати перед другими, що ми знаемо що це значить дар св. віри й вміемо постояти за ту віру, хоч би прийшлося нам і життя віддати за св. віру.

Ще одне про цю забуту Тайну. Крім того, що вона робить нас Христовими воїнами, вона дае ще інші дари. Ми називаемо їх дарами св. Духа. А ці дари е: Сила, боязнь Божа, побожність, знання, рада, розум й мудрість. Часто ми чуемо від людей такі скарги: Я не хотів так вчинити... Е, то за тяжко... Що я тому винен? Я слабий...Мої грішні наклони завеликі... Той шов, цей маґазин були дуже приманчиві, я мусів згрішити... Чи пізнаете чия це мова? Це мова трусів-католиків, що не вміли користати з дару сили. Як нам бути хоробрими? Через часте пригадування собі на св. Тайну Миропомазання й дар сили. Як прийде хвиля зневіри, скажім: "Св. Душе, поможи мені скористати з того дару, що Ти дав мені у св. Тайні Миропомазання." А тоді відважно відкиньмо ті грішні спокуси. Бо ж чи не Ісус колись сказав: "Моя ласка вистарчае тобі." (ІІ Кор. XII. 9.)?

Другий дар св. Тайни Миропомазання — це е боязнь Бога. Дехто скаже: "Якжеж? Віра вчить, що треба Бога любити, а не боятися Його. Що це за дар? Ліпше, щоб не було його. Це правда, приятелю, якщо у такім розумінні ти візьмеш ті слова. Але не так треба їх розуміти. Бо: Чи ти любиш свою маму? Люблю. А чи ти не боїшся стратити її? Отже бачиш, що може бути й любов і страх. Тобто, боязнь, щоб не стратити те, що нам найбільше любе. А чи е щось, чого більше боятисяб стратити, як скарб Божої любови? Саме тому Миропомазання вливае в нас дар страху, щоби ми не стратили нашого скарбу Божої любови. І чиж не варта памятати на цю Тайну?

(Далі буде).

РОЗДУМАЙТЕ СОБІ

в часі тижня оці думки:

ЗОЛОТІ ДУМКИ

Кого Бог хоче погубити, того залишае задоволеним собою.

* ** *

Думки, яких жахаемося, нераз найбільше близькі правди.

* ** *

Хто хоче навести іншого на добрий лад, самий мусить бути в ладі: недоладність не веде до мистецтва.

* ** *

Старовинні Вчителі Церкви причислюють байдужність для небесних речей до ряду смертних гріхів і ставлять її поруч убивства, кривоприсяги й зламання подружньої вірности. І це неодмінна правда, що більше душ пропадае від байдужности для Божого поклику, ніж навіть через злочини, що кличуть пімсти в Бога.

Адольф Штеккер.

* ** *

Мусять існувати люди, що багато моляться за таких, які зовсім не моляться.

Віктор Гюго.

* ** *

Без Римської Церкви Европа переміниласяб була в пустиню й осталасяб здобиччу монголів.

Гердер.

* ** *

Без Бога й любови — що ж варта людина?...

І. Г. Пестальоцці.

* ** *

У чому провина перед вінчанням, у тому й кара по шлюбі.

Христос наша сила! **Слава Марії!**

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО,
Манітоби

мае честь запросити Вас на свій провінціяльний зїзд у Вінніпеґу 1-2-го листоп. 1947.

Програма Зїзду:

Субота — 1. листопада. — В церкві Покрова Божої Матері на вулиці Бойд:

Год. 10:00 — Співана Служба Божа. (Сповіді зачнуться в год. 9-тій). По Службі Божій, в парохіяльній салі коло церкви перекуска.

Год. 1-а Реґістрація делеґатів в тій самій салі.

Год. 2—5 — Наради Юнацтва.

Год. 7-а ввечорі — Бенкет у готелі Мальґорoв, зараз по нім спільна знимка, опісля забава.

Неділя — 2 листопада —

Год. 10. 15 — Співана Служба Божа для учасників зїзду в церкві св. Миколая. Місця в церкві запевнені.

Год. 3.00 — Концерт і виступи красномовства в Інституті Просвіти.

Год. 7.00 ввечорі — Молебень до Христового Серця й Благальна Пісня в церкві Пресвятої Евхаристії на вулиці Елмвуд. По Молебні товариська забава для молоді в салі тої ж парохії.

Українці, Батьки — Матері. Своею приявністю на цьому Зїзді заохотіть своїх дітей до дальшої праці на славу Бога й добро Українського Народу!

Бог і Батьківщина!

о. Ст. Семчук

НАША ХОЛМЩИНА

ВСТУП

Разом з прочими українськими землями на видівню нашого історичного буття рівночасно виступае сусідка Галицької Землі, стара і врадлива Холмщина. Заселена споконвіку туземним українським населенням, була й остане перлиною наших земель, дорогою серцю кожного Українця, окрасою Церкви, під крилами котрої виховувалась, зросла і скріпилась, за котру терпіла і досі терпить неповинні муки, звідсіж і названа "многострадальною."

ЗАСНУВАННЯ СТОЛИЦІ ХОЛМУ

Вже далеко до татарських набігів Холмщина жила своїм життям, спільно з іншими невідлучно, як українська земля. Наш старий літописець з Галицько-Волинської Літописі згадуе чимало разів Холмщину і Холмщаків, так названих від горбковатого виду тої землі, а горб звуть "холм" — звідси й назва цілости.

Навіть Татари під проводом Батія, що був бичем і пострахом світа, не змогли зруйнувати міста Холму. Тим тішився наш король Данило, раділи люди.

Чого однак негодні були доспіти Татари, зробила якась "проклята баба," бо так називае її літописець і оповідае, як в році 1255 "загорівся Холм через проклятy бабу". Не подае ближче, що це була за одна та баба, однак каже, що полумя і заграва були такі великі, що вогонь видно було по цілім краю, "навіть зі Львова" і скрізь "по белзьких полях", а розтоплена долівка з міді й олова в холмській церкві св. Івана плила, "як смола".

Наш літописець так коротко оповідае про саме заснування того прегарного міста Холму. "Як Данило їздив по полі і займався ловами, побачив красне місце залісене на горі, а кругом поле і спитав туземців: "Як називають це місце?" Вониж відповіли: "Його імя Холм!" І полюбив це місце і подумав, щоб тут збудувати малий город. Так обіцяв Богу і святому Іванові Золотоустому, що збудуе во його імя церкву. І збудував малий город. А побачивши, що Бог помагае і св. Іван поспішае, збудував інший город, котрого навіть татаря негодні були здобути, коли то Батій заняв всю українську землю. Тоді то спалили церкву св. Тройці і знов відбудували."

НЕЗВИЧАЙНА ТОЛЕРАНЦІЯ УКРАЇНЦІВ

Ми звикли дивитися на ті давні часи, як присипані порохом століть, а що старе і мало знане, то легко обмовити і в нього вложити свій зміст. Так новітне безвірство і новітне варварство обмовили і представили в своїм світлі старі часи, часто відібравши їм заслужений і правдивий блеск давньої шляхетности, якої бракуе нинішним часам.

В нинішних днях з цього самого прадавнього нашого Холму варвари прогнали на основі договору в Ялті туземне українське населення, а московські їхні повелителі і захистники поспішили розвезти те нещасне населення світами, де як казав Шевченко "Сибір неісходимая."

Однак наш король Данило і стара українська влада поступала цілком інакше. Вони нині можуть стати прикладом для новітніх державних мужів, як ділом належить змагати і зберігати мир та добробут краю.

Каже наш літописець, що коли по татарськім нападі відбудовано церкву св. Тройці, місто стало дальше зростати і мешканці багатіти. То вони не замкнули своїх границь і не видали законів про заборону приїзду, і не рабували Поляків з майна і життя, але ось що зробили: "Данило — зачав призивати захожих Німців і Русь, чужоземців і Ляхів. Так вони приходили день за днем, молодь і майстри всілякі тікали від Татар, сідельники, лучники, тульники і ковалі заліза і міди і срібла. І стало життя, наповнили дворища, а навколо міста і села."

Так робив український король Данило і так робили старовинні Українці на своїй дідивщині в Холмській Землі. Не проганяли, а закликали і приймали в свою рідну хату, був мир і ласка.

Чи думали ці наші предки старі, що колись з їх рідної землі нинішні зайди проженуть їхні покоління, вимордують цілі оселі, безвинних дітей і старців?

Такою чорною невдякою заплатили Поляки нашому народові за хліб і сіль.

(Далі буде).

Боже Слово

о. др. Т. Галушинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську

з поясненням

МОЛИТВА АПОСТОЛІВ

23. Коли ж відпустили їх, прибули вони до своїх та й сповістили, що сказали їм первосвященики й старшина.

24. Вони ж вислухавши, однодушно підняли голос до Бога й говорили: "Владико, це Ти сотворив небо й землю і море й усе, що в них;

25. Ти, що Духом Святим, устами батька нашого Давида, слуги свого, говорив: Чого метушаться народи, а люди задумують пусте?

26. Повстали царі землі й князі зібрались вкупі на Господа і на Христа його.

27. Поправді бо зібралися у місті цьому проти святого Сина твого, Ісуса, що його намазав Ти: Ірод і Понтій Пилат з поганами й народом Ізраїлем,

28. зробити, що заздалегідь призначила Твоя рука й Твоя Рада.

29. І ось тепер споглянь на погрози їх, і подай своїм слугам зо сміливістю повідати Твоє слово;

30. тоді, як простягнеш свою руку, що сцілення, ознаки й чуда стаються, через імя святого Сина Твого, Ісуса."

31. І як вони молилися, потряслося місце, де були зібрані, та й усі сповнились Духом Святим і проповідали слово Боже мужно.

ПОЯСНЕННЯ

24. У цій апостольській молитві підносять найперше Божу всемогучість і необмежене Його володіння над усіми сотворіннями, щоб всемогучий Бог зводив їх захоронити від загроз противників й укріпити їх мужність,

25-26. Прославляють також Божу всевідючість та й Його неложні обітниці, що знівечені будуть усі ворожі затії проти Ісуса Христа й Його царства. Тим то й теперішні загрози Сінедріону не зможуть перепинити проповіді і поширення Євангелії.

Тут наведена Псальма (11, 1-2), вона ціла месіянська й то в повнім буквальнім змислі, бо висказані в ній обітниці не можуть відноситися ні до Давида, ні до жадного іншого земного володаря, тільки одиноко до Ісуса Христа. Очивидно, що це передсказання відноситься однаково до всіх переслідувателів Христа та й Його св. Церкви, якінебудь будуть до кінця світу

27-28. Бог намазав Ісуса царем (Ісая L. XI. 1). Ірод і Пилат, це перші з земних володарів, що враз з поганами, римськими вояками, та й Жидами, бажали знищити його царство, а поправді здійснили тільки те, що від віків порішене було Божою волею. Бо, справедливо каже св. Папа Лев Великий: "Зовсім відмінне й противне те, що заміряли Жиди в своїй злобі, а що Богом призначене було в страданнях Христових... Не злочинним рукам передав себе Господь, але дозволив, щоб вони сповнили це, що Божа мудрість призначила й любов."

29. Не просять пімсти над ворогами, але про успіх євангельської проповіді, та для себе про сміливість і витривалість у сповнюванні свого апостольського служення.

30. Просять також, щоб всемогучий Господь чудесними ознаками помагав їм у проповіді, щоб люди бачучи чуда, зроблені в імя Ісуса Христа, наверталися, як це сталось на вид щойно сповненого чудесного сцілення каліки.

31. Бог видимою ознакою запевнив апостолів про вислухання їх молитви. В наслідок того, апостоли знову запалені Святим Духом мужно і ревно проповідали Боже слово.

Наука Церкви про приватну власність

Є питання, що завжди будуть цікавити людей й ніколи не зійдуть з терену намагань їх в різний спосіб розвязати. Одним з них є питання приватної власности. Доки світ буде існувати воно не покине людських умів.

Тепер, після другої світової війни в Європі, знов ця справа вибивається на перше місце. Це одна відгалузь так зв. суспільного питання. Суспільне питання, це іншими словами економічне відношення між людьми, що живуть на тій самій території, в тій самій державі, місті, громаді, селі, родині. Як воно налагнане, залежить пізніше, чи панує там лад і добробут чи безлад та кривда

Кожна людина своєю працею може набути певну кількість матеріяльних дібр. Набути може вона їх сама або дістати в спадку від своїх попередників та дальше побільшувати працею своїх рук, чи вмінням свойого ума. В той спосіб, один має більше, а другий менше. Один посідає хатину та клаптик землі, другий має більшу загороду. Один має менший варстат, другий більший, а то й фабрику. Інші знова не посідають взагалі нічого крім набутого знання, або живуть виключно з праці рук і так йдуть в світ, здобуваючи щоденний хліб.

Але в зборі людей є й такі, що самі не працюють, ні фізичго, ні умово, а всетаки посідають величезні добра та збагачуються, використовуючи неміч і безрадність других, що мусять на них тяжко працювати.

Це дійсно великий боляк на організмі людської збірноти. Його найбільше дається відчувати в деяких рільничих краях Европи, де направду напроти малої горстки багатоземельних, а то й безземельних. В той спосіб повстали два табори, а саме, бідних і багатих, або як тепер називають капіталістів і пролетарів. Спеціяльно їхне число зросло з тою хвилею, коли людський ум винайшов парову машину та збільшився технічий поступ. На місце загального добробуту прийшло велике багацтво одиниць, а з другої сторони загальне зубожіння збірноти. Одні мали всього подостатком, а другим бракувало найконечнішого.

Такому станові речі завжди були противні Христова Церква та Її видимий голова Св. Отець. Божественний Спаситель виразно навчав, що ціллю людини на землі не є збирати переминаючі багацтва. В час свойого земського перебування Він все стояв по стороні покривджених і публично навчав, що не слід складати собі "скарбів на землі, де нищить їх міль та ржа, й де злодії підкопуються й викрадають." Зате вказував Він на другу ціль, ціль нашого життя, на скарби неба, де "ні міль, ні іржа їх не нищить, і де злодії до них не підкопуються та не крадуть."

Згідно з Його наукою навчала також Св. Церква від самих початків свойого існування, устами апостолів, римських папів та епископів.

Одначе, це не перешкоджувало людям виступати проти науки Церкви та її обвиняти, що вона не хоче помагати потребуючим і покривдженим, а тільки держить з багатими цього світа. Це якраз були соціялісти та скрайна їхня віднога комуністи. Вони на свойому прапорі видвигнули клич відобрати від всіх громадян усю приватну власність, і то байдуже, чи більшу чи меншу. Навіть, як хто мав тільки хатину та жив виключно з праці своїх мязів, і те, казали вони, треба йому забрати. Ніхто не сміє нічого посідати, а все має перейти на власність держави. В цей спосіб, думали й думають вони, усунути різниці між людьми, між багатими й бідними. Одначе дійсність показує, що в тих краях, де ті засади вже від довшого часу здійснюється, чи якраз від одного чи двох літ переводиться в життя, властиво нічого не змінилося. Змінилися тільки керівні люди, одначе стан, що був передше, існує дальше. Це так немов з тою драбиною, що стояла коло хати й горішні щеблі насміхалися з долішних, кажучи, дивіться, ми горою. Ви ж нічого не варті, бо на долі. Та надійшов господар, переставив її. Діл дав догори а гору до долу. Драбина осталась драбиною. Нічого в неї не змінилося, хіба тільки долішні щеблі могли насміхатися з горішних, бо їхне положення якраз змінилося. Це звичайна собі філософія, яку наш нарід прибрав в таку гарну казочку розмови щеблів. Одначе містить вона в собі великі й глибокі правди.

Приглядаючися життю, бачимо, що в краях, які хотіли заводити т. зв. рай на землі, нічого нового не зайшло. Життеві умовини не змінилися, а погіршали й то в більшій мірі, чим дотепер. (Д.б.).

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

В Чернівцях

Коли старшини У.С.С. вибрали сот. Д. Вітовського на коменданта Українського Військового ґенерального Комісаріяту у Львові й Вітовський мав виїхати до Львова для ведення визвольного руху, стало конечним порозумітись у цій справі з архикнязем Вільгельмом; У.С.С. належали до його ґрупи й без його дозволу сот. Вітовський не міг виїхати до Львова, а тимбільше пускатись самовільно на самім початку на таке надзвичайне діло. Після наради старшин до архикнязя вибралось окреме старшинське представництво, що й зясувало йому довірочно всю справу. На нашу радість архикнязь зрозумів наше положення, поставивсь до справи дуже прихильно й заявив, що готов Українцям помагати, обіцяв постаратися про перенесення У.С.С. до Львова, згодився, щоб сот. Вітовський виїжджав туди кожного тижня на два дні для полагнання справ та просив, щоб хоч раз у тиждень давали йому знати про розвиток подій.

Другою памятною подією з часу мого побуту в Чернівцях було те, що в тому часі я вирішив продовжати свої богословські науки у львівськім університеті. З цею справою я пішов особисто до архикнязя Вільгельма й попросив дозволу на виїзд до Львова. Архикнязь надзвичайно ласкаво пішов на зустріч моєму бажанню. А що він, як командант ґрупи мав право давати відпустки на час одного місяця, то він обіцяв мені, що цю відпустку, буде мені кожного місяця продовжувати так, щоб я міг без перешкоди відбувати свої студії. Архикнязь казав виготовити мені потрібний документ (оффенер бефель) і я почав приготовлятись до виїзду до Духовного Семінаря у Львові. А що сот. Вітовський також був уже готовий до подорожі, то ми разом пустились у дорогу.

В Коломиї

З Черновець до Львова ми їхали через Коломию. А вступили ми до Коломиї вже в звязку з політичними подіями в Австрії, а зокрема в Галичині. Памятаю, що того вечора, коли ми приїхали до Коломиї, була там якась забава. Після забави відбулась довірочна нарада, мабуть у домі п. Л. Ганкевича. На нараді були військові старшини й цивільні місцеві провідники. Пригадую собі, що одній із присутніх місцевих осіб інші коломийці не довіряли й не були вдоволені її присутністю. Довідатись про такі речі тоді, коли треба особливішого довіря й єдности, було нам прикро. Та стану речей не можна було змінити і з тим

Хто має Католицьку Церкву за Матір, той має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований додаток до „Світла"

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві.

1-го Листопада, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. Ч 11.

— ОГОЛОШЕННЯ —

Подаємо до ласкавого відома наших Читачів, що наступне число "Світла" на 15 листопада не появиться, бо наші друкарі й друкарня будуть зайняті викінченням КАЛЕНДАРЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ на 1948 рік. Супроти цього наступне число нашого часопису появиться аж на 1 грудня ц.р.

Редакція "Світла".

АНКЕСТЕР, ОНТ. Важніші події останніх днів на Горі Непорочної Діви.

1. Реколекції.

Реколекції, це духовний пир для християнських душ, а тим більше для священичих чи монаших осіб. Цього року на Горі Марії в Анкестер, Онт., давав ці духовні вправи Впр. о. Ваврик ЧСВВ., і то через цілих вісім днів. Духовна горяч незвичайного проповідника, підпомагана природною горячістю місцевого літа розпалювала Божий огонь в численних Сестрах, що тут зїхалися з різних сторін Канади й Америки.

2. Приїзд Сестер зо скитальщини.

Третього дня реколекцій (9. серпня 1947) наспіла вістка: сьогодні приїжджають сюди наші Сестри, що були на скитальщині в Бельгії. Ось і перед полуднем прибуло авто перед дім а з нього вийшла Провінціяльна Настоятелька Згромадження С. Єлисавета в окруженні пятьох Сестер, що перелетіли океан літаком й за 20 годин опинилися в Канаді. Приявні Сестри привітали гостей сердечним співом і квітами, а новоприбувші прилучилися опісля до учасниць реколекцій.

Вічні обіти.

Від самого ранку великий рух у домашній каплиці Сестер в Анкестер. Оце 18 Сестер має складати вічні обіти й посвятитися до смерти Христові, найкращому й найдостойнішому з усіх обручників землі, бо самому Синові Божому. Є між тими щасливими чотири Сестрі зо скитальщини. Нарешті вибила година. Зачалася співана Служба Божа. Правив її Впр. о. Ваврик ЧСВВ. Діяконував Впр. о. Шевчук Ігумен монастиря ЧСВВ в Монтреалю, рідний брат одної з 18 Сестер і Впр. о. Заяць. Приявні були: Впр. о. П. Матвіїв ЧСВВ також рідний брат другої Сестри з того вибраного гуртка— й Братя Схолястики, яких Сестри складали вічні обіти. Численна родина згаданих Сестер і гості зайняли місця в каплиці. По Тропарях зачалася церемонія. При співі старші Сестри з горіючими лямпами впровадили молодших перед украшений престіл. Тут священик діставши бажані відповіди від новоприбувших Сестер, відчинив кивот, а кожна професка приходила з горіючою свічкою і складала присягу, держачи руку на святім Євангелію. Опісля всі посвячені діви лягли хрестом на землю, їх накрили чорним смужком і заспівали похоронне: Блаженні непорочнії.. а монастирський дзвінок подзвонив їм останнє прощання світа. Многим у той час зо зворушення станули сльози в очах. Проповідь целебранта розяснила коротко, а досадно вагу даної хвилі. Нові профески вийшли по відправі з Божого дому, а їх стать дихала спокоєм, щастям і сердечністю для всіх.

4. Капличка — ґрота Марії.

Ще трохи й знов щось нового. 28. серпня випала 55 річниця оснування Згромадження СС. Служебниць ПНДМ. 45 річниця, як вони працюють в Канаді, а 12-літня, як трудиться в Америці. З цеї нагоди Впр. о. Заяць посвятив статую страдальної Богоматери, що на раменах держить мертвого Сина. Опісля пополудні Сестри улаштували процесійний похід. Умістили фігуру на замаєнім авті, щось подібного, як це було в Оттаві на Марійськім Конґресі цього року, і серед співу місцевих дітей зо сиротинця та Сестер, що несли в руках горіючі лямпи удалися до "каплиці" над водою, де умістили статую на прикращенім і освіченім підвисшенні. Спочила Небесна Матінька на скалі, між леліями й рожами, а Провінціяльна Настоятелька проголосила акт посвяти Преч. Діві Марії.

5. Посвячення дому.

Це вже надійшла хвиля посвячення новіціятського дому й сиротинця. Кожному відомо, що людина сама в собі, це щось дуже дрібне й немічне, що потребує опіки й помочі Божої до переведення хочби й маленького діла, а тим більше до виховання дітвори й нового покоління працівниць у Христовім винограднику. Вже в Старім Завіті посвячували вибрані місця і призивали Божої помочі патріярхи й царі. І на Горі Марії ішли в тій цілі приготування в різних напрямах від кількох місяців, а на додаток видано книжечку, що в ній уміщені надіслані привіти. Свої побажання з благословенням вислали: Апостольський Делеґат Антонютті, Кардинал Мекґвиґен, наші Єпископи з Канади Преосвященні Кир Василій і Кир Ніль, наші Владики з Америки, Преосв. Кир Константин, Кир Амврозій і Кир Данило.

Рівнож привіти надіслали: латинський єпископ з Гемилтону Райн, Вашон Архиепископ з Оттави, Саливо, Архиепископ з Кінґстон, Діґнен Єпископ з Норт-Бей, з Лондон, Онт. Арх. Кид. і Еп.-помічник Ковді, Беррі Єпископ з Пітерборо, Муррий Єпископ з Виннiпеґу, Покок Архиепископ із Саскатуну, Дюр Архиепископ із Ванкуве-

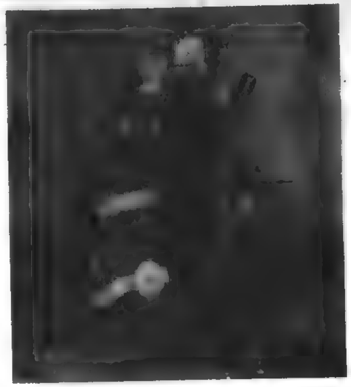

Ексцеленція Преосв. Кир Василій виголошують проповідь у празник св. Йосафата в Едмонтоні.

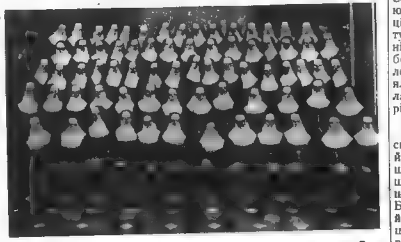

Сестри Служебниці зібрані на реколекціях в Анкестер, Онт., зо своєю Провінціяльною настоятелькою С. Єлисаветою.

Сестри Служебниці, що прибули зо скитальщини до Анкестер З ліва до права: С. Фотинія Суха, Бориса Гореча, Розалія Кіт, Леонтія Шот, Марія Глоговська.

ру.

Також надіслали свої побажання:Впр. о. Архимандрит ЧСВВ. Кінах, Впр. о. Протоігумен ЧСВВ. В. Бараник, Впр. о. Протоігумен Чина Пр. Ізб. Бала, Отці Редемптористи з Йорктону, Айтуни, Робліну, Ватерфорд і Нюварку., Впр. о. Дидик ЧСВВ. Ігумен з Давсону, о. Гігейчук парох з Оттави, о. Пуляк парох з Винипегу, Брат Антоній з Торонто, Брат Альойзій з Едмонтону, Брат Юстин директор Колегії в Йорктоні, Брат Методій з Йорктону і десятки інших духовних і світських, що їх імена записані в памятній книзі.

Не забули за ту хвилю і тепле слово прислали: Генеральна Настоятелька СС. Служебниць з Риму, Лоренц Майор міста з Гемилтону, Др. Лонгин Цегельський з Филаделфії, Товариство Укр. Національне Обеднання з Торонту, Братцво Укр. Католиків з Винніпегу.

Засвитав ранок у неділю 31. серпня. З різних сторін Онтарії і недалекої Америки іде автами й басами народ на гору Марії. Його вітають поважні мури прикрашені лентами, хоруговками й гербами. Вітає хороша зелень шпилькових і листкових дерев. Вітають мешканці дому, а на кінець красна погода. Небо з ранку — сине без хмаринки, наче б хто позамітав. Воздух свіжий. Сонце лучами сипле, трохи й наче — це дивне для людей. Вчера часописи й радіо проголосили слоту тай ще вчера з полудня падав порядний дощ, а громи й лискавиці перемагалися зо собою, а сьогодні дивися як гарно. "Десь певно Сестри дуже молилися" — голорили люди, а деякі кажуть: вміють вони небо пробивати.

Торжественна Літургія відбулася на дворі, при домі построено престіл на підвисшенні, а в низу на кріслах заняв місце численний люд. Службу Божу правив Впр. о. Канонік Каменецький в асисті Впр. о. І. Бали Протоігумена Ч. Пр. Ізб. і Впр. о. Атаназія Химія ЧСВВ. з Гленков-а. Дияконували Впр. о. К. Жарський парох з Сидней Н. Ш. і Впр. о. Філевич парох з Киченер.

(Наші Архиєреї не могли прибути, бо мали в той час достойних Гостей: Кардиналів). Крім вище згаданих священиків були приявні Отці з Чина св. Василія, Отці Редемптористи, лат. Чина Воскресения а саме: Впр. о. Тимочко, Ігумен ЧСВВ. з Ґримсбі, о. Копяківський Ч. Н. Ізб. з Ватерфорд, о. Дентінґен Настоятель ОО Воскресенців з Гемилтону, о. Монсіньор Кеседі з Гемилтону, о. Бренен президент Товариства опіки дітей, о. Григорійчук, що прибув з Сендилейк на той час і заняв уряд господаря свята, о. Серветник, парох з Гемилтону, о. Прийма парох з Ошави, о. Борецький парох з Бренфорт, о. Роборецький і о. Дзюрман парохи з Торонту, о. Горошко, о. Свірський і о. Голик з ЧСВВ., о. Лаптута, о. Корба і о. Библів з Ч. Пр. Ізб. о. Білянич зі Стемфорду, також клерики ОО. Василіян і ОО. Редемптористів.

Милозвучно співав хор з 3-ох церков міста Торонта під управою дирігента п. Н. Рудого. Учасників свята було більше,

Похід з місійним хрестом на закінчення св. Місії в Іннисфрі.

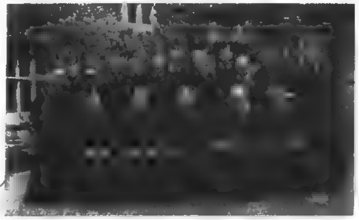

Отці й Брати ЧСВВ в монастирі в Ґлен-Ков ЗДА. Посередині Впр. о. Протоігумен В. Бараник.

Протестаційна демонстрація українських скитальців у Німеччині проти нищення Української Повстанчої Армії

як їх сподівалися. Всі жадно слухали ядерної проповіди про св. віру й милосердя, що її виголосив о. Марків ЧСВВ ігумен з Ню Йорку. Два священики, що після того пішли з тацою збирали грошеві овочі почутого слова, що їх люди щедро сипали. Під кінець Богослуження відспівано Многолітствіє різним визначним особам.

Після обіду чи радше перекусці в парку Сестер, відбулася програма, що в її обсяг входили телеграфічні привіти, промови виголосили: Впр. о. Бала, о. Жарський, о. Каманецький, о. Роборецький, о. Білянич, о. Корба, п. Гультай і пані Кравс.

На той час прибув зі сусідного міста Гемилтону англійський Єпископ Райн. Він то промовив до слухачів зачинаючи свою бесіду українським привітом: 'Слава Ісусу Христу', на що йому відповіли бурею оплесків.

Хор з Торонту забавляв приявних різними піснями, а знов юнаки виконували вдачно народні танки. Загальну увагу звернув на себе маленький чотиролітний Данилко Стус з Киченер, що так майстерно виконував свої штуки: наприсюди, козачка, що дивував глядачів, не поминаючи достойного гостя у фіолетах.

Коло 5 години в гроті над водою відправили Отці соборний Молебень до Пречистої Діви, що на нім був присутній вище згаданий Владика й побожно молився. Увесь нарід наче одна родина скупився тут біля Марії і співав похвальні пісні. Після Молебеню Преосв. удлив всім приявним папського відпусту. Потім процесія звернула свої кроки до головного дому, де з надвору відбулося посвячення

Уся відправа того дня завершилася благальною молитвою до Пречистої Матінки: Под Твою милость...

Тепер цікаві могли оглянути забудовання Сестер і сиротинець, та подивляти з близька, де вони живуть. До півночі бракувало ще кілька годин. На небо викотився ясний місяць, як останні гості прощали монастирські пороги і втомленим зором дарили новопосвячену оселю для українських сиріт

Учасник.

Бл. п. Дамян і Евдокія Лазаренко. Допис у "Світлі."

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

Why Not A "Mixed" Marriage?

A PLAIN ANSWER TO A COMMON QUESTION

by

John A. O'Brien, Ph. D., LL.D.

From long experience she knows that marriage between persons sincerely attached to different religious faiths contain elements of danger to the happiness of both parties and to the stability of their union.

The Church does not speak in this matter from the experience of but one generation or of one country, but from many centuries of experience in all the countries of the world. Reason and common sense testify that where there is a difference on one of the most important matters in life, there is a subtle line of cleavage which should not be present in a union that is meant to be the most intimate that human beings can ever contract on this earth — a union of heart, mind and soul, a union of aspirations and of prayer.

Then, too, it must be remembered that the Church, mindful of the obligation imposed on her by her divine Founder, of safeguarding the faith of her children's children, is deeply concerned over their entering for life into an atmosphere likely to damage or at least to chill their faith. It is because such marriages frequently lead to religious indifference on the part of the parents and to the neglect of the religious upbringing of the offspring that the Church forbids them. In the eyes the greatest treasure in life is the deposit of religious truth given to mankind by Jesus Christ. It is the pearl of great price. She would rather suffer death a thousand times than to deny that faith or to betray her trust. No consideration of wealth or social preferment or political influence could ever recompense for the loss of faith in even one of her children.

A True Mother

With this profound faith in the supreme value of the religion of Jesus Christ, and with a keen consciousness of her divinely appointed duty of safeguarding that deposit of faith in all its integrity for all generations of men, is it not natural that she would warn against any and every danger threatening the faith of her children? She would not be a faithful mother if she did not exhaust every ingenuity to remove any condition menacing her children's birthright. Must not our fair-minded citizens of other faiths be prompted to sentiments of admiration for the Church's ceaseless policy of protecting her children from serious dangers to their faith — a policy which is alone consistent with her belief in its supreme value?

"But if the Catholic religion is the true religion, as a Catholic believes it is, then why should there be any danger of his losing his faith from association in marriage with a non-Catholic? Does this not imply a lack of conviction in the intrinsic strength of the credentials of the Catholic faith? It shows that the Catholic religion needs a hothouse atmosphere, from which blasts from the outside are carefully excluded, to preserve it intact." Such is the objection which some of our non-Catholic readers may feel inclined at this point to interject.

1947 Softball Champions of NY-NJ Greek Catholic Churches St. Mary's Church, 1745 Washington Ave, Bronx, NY.served by the Basilian Fathers and one of the younger parishes r the Ukrainian Catholic Diocese, is proud of its Cavaliers who won the 1947 Softball Championship in the New York New Jersey Greek Catholic Churches. Members of the St. Mary's Cavaliers are: front row, left to right: Stanley Straus, Joseph Sinkowsky, mascot, and Merril Baryla. Second row: Johnny Putiak, Paul Lakomsky, Michael Lakomsky, Paul Belous and John Tokarchik. Third row: Peter Sinkowsky, Henry Hawryliw, manager, Steve Bronsky, captain, Father P. Dydyk, OSBM. pastor, Eugene Baryla, co-captain, Johnny Kuziw and Walter Baron.

Рідна Школа в Мондері. Між дітьми С. Тереса й С. Юдита.

Спис жертводавців, що зложили жертви на Сиротинець у Мондері:

Одна особа кадильницю за $25.00. Пані М. Ножак на сироти $10.00. — Пані Білик $5.00. Пані Ева Сацьків $4.00.

Складаємо щиру подяку й просимо на будуче не забувати про наші сироти. А як хто хотівби взяти дитину за свою, просимо звернутися до нас. Уже 12 наших родин забрали дітей. Беріть бідні сироти до своїх домів, а Бог Вам заплатить.

С. Ізидора, наст.

Сироти в сиротинці в Мондері. Діти під опікою С. Юдити.

ЕДМОНТОН, АЛТА. Відійшов від нас. Дня 12 серпня, упокоївся в Бозі в едмонтонськім шпиталі бл. п. Николай Кобилянський, проживши 88 літ.

Покійний походив з села Русів, повіт Снятин. Приїхав до Канади 1899 року разом з родиною і поселився на фармі коло Гиллійрд, Алта. Полишивши Рідний Край і в нім рідню — одного брата священиком, другого інспектором народніх шкіл, третього поштовим урядником, а четвертого рільником. Покійний Николай був взірцевим членом греко католицької Церкви у Гиллійрд. Підчас будови церкви жертвував на дім Божий що міг, а коли церква була викінчена, то він учащав до неї коли тільки була відправа і приступав до св. Тайн.

Перед кількома роками перенісся до Едмонтону і жив при своїх дітях. Тут далі показував своє взірцеве життя гідне до наслідування. Кожної неділі приступав до св. Тайн, а коли вже не міг приходити до церкви, то ОО. Василіяни приносили йому Найсв. Тайни, як до дому, так і до шпиталю аж до останнього дня його життя.

Дня 16 серпня Служба Божа і похорон відбулися в церкві св. Йосафата в Едмонтоні. Сл. Божу відправив Преп. о. Є. Химій, ЧСВВ., а похорон і прощальну проповідь — Впр. о. ігумен В. Каменецький, ЧСВВ. Похороном зайнявся внук Покійного п. В. М. Смолик з українського похоронного заведення Парк Меморіял.

Тлінні останки похоронено побіч його дружини на католицькім цвинтарі в Едмонтоні.

Покійний полишив у смутку синів Івана і Ілька в Едмонтоні, а Михайла у Ванкувері; чотири доньки: Агафію Никифорук, Катерину Смолик, Ольгу Бабій в Едмонтоні а Параскевію Мур в Портленд Ореґен, Зл. Держави; 22 внуків і 9 правнуків.

Спи, дорогий тату, хай канадійська земля буде тобі пером.

ПОДЯКА

Смутком прибиті діти бл. п. Николая складають сердечну подяку Впр. оо. Василіянам за відвідини покійного нашого Тата в дома і в шпиталі та за уділення їм Найсв. Тайн, а на кінці за відправлення похоронних богослужень.

Дякуємо всім, що відвідували хорого тата, як в дома, так і в шпиталі. Дякуємо паням, що подали нам поміч в часі похоронного обіду, а зарядові Народнього Дому за відпущення салі на їдальню. Дякуємо всім, що зложили вінці і дали на Служби Божі і всім, що чимнебудь причинилися під час обіду.

Рівнож дякуємо Похоронному Заведенню Парк Меморіял за дуже ввічливу обслугу. — Хай Бог винагородить всім сто кратно.

Діти бл. п. Н. Кобилянського.

Шкільні дні в Іннисфрі зо своїм парохом о. М. Дацюком ЧСВВ.

ЛА КОРІ, АЛТА. Померла Текля Дубіловська. Дня 4 жовтня 1947 упокоїлася в Бозі Текля Дубіловська в едмонтонськім шпиталі. Перед смертю прийняла останні св. Тайни. Покійна слабувала три роки й перебула в часі слабости три тяжкі операції. Одначе спокійно й терпеливо те все переносила. Часто приступала до св. Тайн. В смутку лишила мужа Панька й 5-ро дітей: Михайла, Марію, Юрія, Ганю й Касю. Своїх дітей дуже любила й старалася гарно їх виховати. Останні її слова перед смертю були: "Діти, слухайте тата."

Похорон пок. Теклі відбувся 7. жовтня. Похоронні богослуження відправили оо. Венедикт Гринишин і Е. Пащак, ЧСВВ. Покійну поховано на цвинтарі св. Николая. Текля Дубіловська походила зо села Темерівці, пов. Станиславів, де уродилася 4. жовтня, 1901. До Канади приїхала 1929. Часто в її хаті о. Ю. Жидан, ЧСВВ відправляв богослуження для людей. Годиться згадати, що дуже гарну обслугу дав п. М. Смолик зо своїм помічником Михайлом Паниликом, оба з похоронного заведення Парк Меморіял з Едмонтону. На поминальнім обіді зібрано на пресу $8.00. З того на "Світло" $2.50. Щира подяка жертводавцям. Нехай покійна Текля з Богом спочиває, а в молитвах своїх дітей, приятелів хай завжди буде про неї згадка. — В.І.П!

Трое дітей п. Панька Максимчука з Нового Києва, Алта., що одного дня прийняли перше св. Причастя. Їх мати відумерла.

Монастир ОО. Василіян у Ґлен Ков ,(Америка)

Парохіяни парохії Борщів, Алта., зо своїм парохом.

ми виїхали до Львова, куди ми прибули 29 жовтня, 1918 р.

У Львові.

У Львові ми замешкали в "Народній Гостинниці". Тоді там перебували також др. Ілько Цьокан, поручник У.С.С., а може ще й інші старшини. Невтомно працював там підхор. Д. Паліїв.

Коли ми приїхали до Львова, я пішов до Духовного Семінаря, щоб порозумітись із настоятелями щодо мого прийняття до Духовного Семінаря. З присутніх там кількох отців пригадую собі тепер о. дра. Й. Сліпого, пізнішого митрополита, що прибув був тоді з Риму зо своїх високих студій. З огляду на назріваючі події вони порадили мені, щоб тимчасово стати до послуг виключно народній справі, а до Семінаря вернутись тоді, коли вже настане спокій. Можливим стало це аж 1920 року; та тоді я не вернувсь уже до Львова, але виїхав до новіціяту ОО. Василіян у Крехові. По розмові з Отцями я вернувся до "Народньої Гостинниці" й там працював із Військовим Комісаріятом.

Польські задуми

Хоч дня 19 жовтня, 1918, Українці проголосили на українських землях Австро-Угорщини українську державу, в федерації з Австрією, й створили Українську Національну Раду, що мала тимчасом керувати справами нової держави, Поляки не прийняли цього до відома, але розпочали оживлений рух за прилученням усеї Галичини до польської держави. Поляки в Галичині, а головно у Львові, почали масово маніфестувати бажання злуки всієї Галичини з Польщею, варшавський уряд готовився перейняти управу Галичини, а Польська Ліквідаційна Комісія, створена 28 жовтня в Кракові з польсько-австрійських послів, смілиwo оголосила, що вся Галичина належить до польської держави та, що всі державні уряди на цій землі мають підлягати цій Комісії як органові польської держави. Крім цього до Львова прийшла вістка, що 1 листопадня приїде ця Ліквідаційна Комісія до Львова, щоб перейняти владу в імя польської держави.

Проти акції цеї польської Комісії видала Українська Національна Рада у Львові 30-го жовтня заклик до всіх урядів у Східній Галичині, щоб цих протизаконних зарядженъ польської Комісії ніхто не виконував

Перед зривом

Вже від вересня, 1918, почали Українці рахуватись із можливістю програної війни й великих змін в Австрії, а також зудару з Поляками. Відповідно до цих настроїв почала приготовлятись до будучих подій у Галичині наша Парляментарна Репрезентація, а незалежно від неї почала діяти й таємна українська військова організація, що повстала самочинно в половині вересня серед гуртка українських старшин, а в жовтні оформилась в Український Військовий Генеральний Комісаріят. Цей гурток, спершу за проводом пор. Ів. Рудницького, з 15 п. піхоти у Львові, вирішив повести серед доступних йому частин австрійського війська пропаганду в користь української справи й зорганізувати українське воєцтво з різних формацій австрійської армії в одну таємну військову силу, підчинену одній команді, що на випадок розвалу австро-угорської держави виступила б в обороні українських земель. Та ніхто з цих змовників навіть не думав про явний виступ перед груднем. Тому їхня праця в першій половині жовтня йшла доволі пиняво й безладно. Живіша праця в самім Львові, що згодом поширилась і на провінцію, почалася аж тоді, як дня 10 жовтня прийшов до Комісаріяту підх. У.С.С., Д. Паліїв, що почав вести постійний організаційний реферат.

Діяльність Комісаріяту стала набирати більшого розмаху в міру того, як розвивались події в краю й заграницею. Комісаріят приступив до планової організації українських збройних сил у краю й поза його межами. Організація була строго таємна. В українських частинах велась організаційна праця таким способом, що втаємничувано в справу старшин-Українців, а ті порозумівались із певними підстаршинами й стрільцями, що опісля мали обережно підготовляти воєцтво. Треба було дуже вважати, щоб про це не довідались австрійські старшини, а головно Поляки.

Щоб запевнити собі успішну поміч цивільного населення у Львові, Комісаріят завязав окремий громадянський комітет, що на випадок зриву запевнив Комісаріятові кількасот зорганізованих людей.

Щоб звязати зо Львовом ті місцевини, де були розміщені різні військові австрійські частини з українським воєцтвом, почав Комісаріят висилати на провінцію різних розвідчиків курієрів, що ними часто були львівські богослови. По містах, де були кадри українських полків, створено окружні військові комітети. Завданням окружних комітетів було зорганізувати військові частини, що знаходились у їхніх районах, а також приготовляти українське населення до співдіяння при будові української держави.

Також примірне "весілля!

Дякую Вам, Отче Редакторе, не тільки за те, що позволяєте писати до газети, але також за те, що написали мені файного листа й мене старого похвалили. Дай Вам, Боже, здоровля за Вашу прихильність. Я аж молодший став і чимраз більше охоти набираю дещо написати. Цей раз напишу про весілля.

Що я не є ніякий письмака вже бачите з того, що нема в мене порядку, або як вчені кажуть льодіки. Передше написав про "хрестини", а тепер пишу про "весілля". Але мені старому не подивується о. Редактор, та й читачі нашої цінної газети "Світла" мені вибачать.

Весілля. — Серце мені стискається, як пригадаю собі, як то бувало в старім краю весілля відбувались. Ну, тай свойого весілля не можу забути ніколи

Весілля — а ще українське весілля це щось гарного — це краса. Сватання, вінки, коровай, благословення родичів, Сл Божа, шлюб, музика, спів, дарування, українські пироги, що в маслі плавають, голубці, борщ, і інші присмаки та всякі весільні звичаї й обичаї, що їх ми старші повинні навчити наших дітей, щоб вони ніколи не пропали.

Відживає кров і християнин стає молодший, як згадає про те все. Здається мені, що десь недавно й я зі своєю Євфимією переживав радісні весільні дні, а вона, нех з Богом спочиває, вже два роки в гробі. Бідне було наше весілля, але весело було й щасливо нам проживалось.

А як вріжуть музики "коломийки". Еге! то й засохлі жили відживають

Руська наша коломийка, хоч вона дрібненька, вона мила, а все щира мені солоденька; Коломийки заспівати, коломийки грати, Але ж бо то коломийки добре танцювати.

Ой як собі заспіваю, ой як собі вівкну,

Буде чути, мій миленький, аж на Ковалівку

Нема то, як колись було! Тепер вже не так. Новий стайл вже багатьох слабих Українців провадить під Іванову хату. Особливо по містах занедбують наші весільні звичаї.

Колись — брали шлюб у своїй церкві католицькій тепер вже різниці не роблять, або й без шлюбу, як погани живуть Колись співали мельодійні пісні тепер за кавбоями скавулять, як каюти.

Колись гуляли коломийки, козачка, чумака, тощо, а тепер "джіґер боґ" стрясають

Колись розводів не було, а була супружа вірність, а тепер посмійся з чудацького жіночого капелюха, то вже хоче диворс

Колись були великі родини, а тепер доми сходять на псячі й котячі ренчі. Бо це по панськи вшивих псів в хаті тримати. Тфу! Фе! з таким панством собачим. Жінки замість мамами стаються гицлями. Я старий дивуюсь, тай мені виглядає, що світ сходить на пси. А ти, читачу! як думаєш?

В нас Українців, то ще не зле. В нас гицлів ще не дуже багато. В нас родини великі, а діти пса до хати не допускають. Де є великі родини, там і весілля часто бувають.

А мені? Мені весілля подай Господи. Я дуже люблю на весілля піти. Нераз бувало, то мене брали за старосту, бо вмію приговорити. Особливо старші парубки, часто просили вести себе в старости. А мені що? Як їхати, то їхати. Я все готов другому в біді помогти. Всіляко бувало. Нераз було смішно, часто червоніти треба було, ну тай не одного гарбуза ніччу до дому прикачати. Колись рішали свати, а тепер молодята й то добре так, бо ті, що мають разом жити повинні мати найбільше до сказання.

Дівки тепер вже хитрі, мухи в носі мають. Вже вибирають. Їй мусить бути до її смаку. А хлопці ще більше вибирають. Старий, хоче молодої, чорнявий сам, а білявої шукає. Горбатий хоче простої, лінюх хоче працьовитої, поворотної, вченої, мудрої, пишної, спокійної. Тай догоди йому. Не так легко між тими сотворіннями щось доброго знайти. Не в теперішних часах.

Але є такі, що знаходять тай справляють весілля.

Розповім Вам про одне весілля, на котрім я мав нещастя бути.

Одного разу заїхав я припадково з другим сусідом в одну місцевість і добре потрапили, бо на весілля. Запросили й мене. Я вже з природи такий, що від таких оказій не люблю відказатись. Просять, то треба йти. Але признаюсь, що ще до сьогодні жалую, що пішов. На різних весіллях бував, бо вже не молодий; всякі чудасії видів, але такого ще мої очі не оглядали.

Засіли ми до столу й староста наставив і вина й пива й горівки місячної і купленої білої і червоної в пласкатих і круглих фляшках. Зачинають батлі перегони. Гонять довкола столу й ще не загрілись, а вже випріли зовсім. Зачинають говорити голосніше. Говорять всі нараз. Один другого перекрикує, всі кричать, тільки я слухаю, аж в ухах мені дзвенить, бо я не пю нічого тільки воду й чай. Зачинають співати, але як? Кожний свою пісню і на свою нуту. А я де, думаю собі. Крик, рейвах, що невитримана година. Хочу встати, не пускають. Староста наливає, а чесні гості випивають.

Музики заграли, а гості в танець. Але ж бо то гуляли, гуляли, як випють то дичіють, а я кажу, що хтонебудь, як заляє розум, то дурного вдавати не мусить.

Прийшов час на перепій. Після нашого звичаю підчас перепою співають. І тутки співали, але треба було вуха затикати. Християнин і вірити, не повіривби, що такі слова, такі пісні можуть виходити з уст людини. І цего всего слухає молодь, слухають діти. Таж то не "Отче наш", що треба пару літ проводити й запамятати не може.

А на закінчення того весілля, то справили собі такий танець банякамн й що під руками було, що аж поліція мусіла розганяти.

Я був відважний і заліз під стіл, то тільки одного копняка скурав. Але другі то порозбивали собі голови, попідбивали очі, порізались, подряпались, а кількох то в шпиталі спамяталися. Потім корти, суд, кара, гнів, ненависть і пімста. От собі весілля славне й примірне.

На другий день вже в ґазетах пишуть, як то наші файно весілля справляють і як славно гуляють. —

Що ви, добрі люди на те скажете? Кажіть, що хочете, а я старий кажу, що добре є женитися, добре є весілля справляти, добре погуляти, забавитись і навіть випити, але міру мати, щоб розум не стратити й українському доброму імені ганьби й стиду не робити. Весілля має бути примірне, як Бог приказав.

Дядько Кирило.

о. Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

ГОШІВ — УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮРД

Будову її вповні викінчено між шістдесяти, а сімдесяти роками минулого століття. Церкву побудовано на новому місці, в західній частині площі; вибудовано її у формі хреста, якого рамена в середній частині прилягали до великого кола. Нутро церкви прикрасили чотири престоли, з-поміж яких звертав на себе увагу головний престіл своїм кивотом. На його верху видніла вирізьблена птиця-пелікан, що своїм дзюбом вибирає свою власну утробу й нею кормить свої писклята; на передній стіні престола-жертовника вимальовано жертву Авраама. На бічних стінах у святая святих вгорі, по правому боці головного престола видніє великий образ, — чудо Ісуса Христа, що в ньому уздоровляє паралітика, а по лівому — Благовіщення Божої Матері; на стелі над престолом — слава Христа на горі Тавор. За головним престолом на стіні пишається ікона Пречистої Діви, яку вміщено у великих гарно вирізьблених рамах в бароковому стилі; саму ікону заслоняє мальований образ на дереві св. верховних апостолів Петра й Павла.

Бічний правий престіл прикрашує образ Успення Божої Матері, а в лівому вміщено різьблений зо срібла чудотворний образ Розпятого Христа. У середньому колі церкви є замітні два більші образи: по лівому боці — проповідь Ісуся Христа на горі, а по правому — візантійський цісар Валенс стоїть перед св. Василієм. В лівій передній частині кола приміщено в девятдесяти роках минулого століття дуже гарну амвону у виді рибацького човна, до якого два апостоли притягають з води сіти. — Лукуватий вгорі іконостас поставлено в тих самих роках; він то враз із амвоною надає церкві особливішу красу і настрій. У лівому заглибі церкви при головних входових дверях красується ще малий престіл св. Покрови, при якому священик відчитує св. Євангелію над головами прочан, чи освячує їм воду. Церковні хори збудовано просторі, вигідні, з вгнутим луком напереді; їх прикрашують орґани, що перенесли зо старої деревляної церкви.

Орґани можна було зустріти минулого століття ще в багатьох монастирських церквах, а також і в парохіяльних — це залишки зо сімнадцятого і вісімнадцятого століть. Хоча вони поширилися перш за все у західній церкві, то походженням своїм вони є східні. В часах завзятої полемічної боротьби східної церкви зо західною, яка то боротьба для східної церкви у її духовному житті катастрофою явилася не тільки у тому часі, але й до сьогодні своїми наслідками добиває все те, що правдиво Боже — як наглядний приклад маємо сьогоднішню московську скомунізовану православну церкву й усі ті, що наслідують її у своїй боротьбі з єдиною правдивою Христовою Церквою — в тих перших часах своєї боротьби східня церква викинула орґани зо своїх храмів, а це тільки тому, що їх при богослуженні вживав римський Папа. Бідняги, Греки, забули, що орґани — це їхня власність, з якою у минулості поділилися з найвищим зверхником цілої Христової Церкви, римським Папою.

Дивне явище, яке часто повторюється і в інших ділянках культури східніх народів Европи. На жаль має воно місце і в історії рідної культури українського народу. Скільки то разів ми вже виреклися з неоцінених дорогоцінностей нашого рідного духовного багатства в хосен нашого сусіда, тільки тому, що він став нашим ворогом, або навіть тому, що те зараз нам не дуже потрібне. А треба нам, Українцям, знати й памятати, що в давнині наша українська культура, була одною з перших основ розвитку західної культури, найперше наших західних сусідів Поляків, чи й народів дальшої західної Европи. Як і що вплинуло та й було причиною, що ми, Українці, виреклися своїх власних надбань? — не місце тут розводитись. Хіба скажу коротко: шукаймо причини в тому, що деякі українські очі надто вдивилися та й захопилися розкладовою роботою гнилої Москви. При тому не виключаю і загарбливі злодійства наших ворогів.

Крім церкви вибудувано й мурований монастир у своєму розмірі багато більший й довший від попереднього, муровану дзвінницю, а по правому боці їх, нижче церкви, гарний поверховий дім з вісьмома просторими кімнатами, де прочани з дальших сторін могли би переночувати. На будову в так широких розмірах місцеві монахи не могли роздобути грошей зо своїх власних фондів, але щедрість українського народу, робітників, селянства й інтелігенції, своїми щедрими датками допомогли здійснити розпочате діло, на славу Богородиці — Матері українського Краю й для спасення людських душ.

Тепер уже здавалося, що те все заспокоїть на довший час, так вимоги святого місця, як і потреби всіх прочан. Та не так воно сталося. Політичні чинники в першій половині девятнадцятого століття поглибили рану, що її завдала царська Росія вперше наприкінці вісімнадцятого століття. Осередки василіянського Чину царська Росія в короткому часі знищила. По останньому розборі королівської польської держави царська Росія загарбала цілу правобережну Україну і її дальші західні частини, це є, західну Волинь і цілу Холмщину. На цих нових загарбаних українських просторах вона таки зараз почала переводити свою безпощадну московську політику — московщити все, зо всього творити "єдіну, неділіму." (Д.б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ТРИНАЦЯТИЙ

Вечір у Вірджинії.

Але потім наші життеві дороги розійшлися: тебе Бог відобрав чоловікові, а я помимо небезпеки спокійно взяла на себе святі обовязки дружини й матери. Нераз подивляла я небуденні чесноти Юлія, не так його геройство, що його всі подивляють, як радше його характерність. Різниця віри мене не відстрашує, бо коли нераз упадуть на мене хрести, Ріта підтримує мене як ангел, бо Господь зіслав мені її на рятунок і потіху мойого дому.

Це кажучи стиснула руку невільниці, що тулилася до її колін, а рукою погладила синка, що заснув в її обіймах.

Рух невільників у домі вказував, що Агриколя вернувся з царського бенкету.

І дійсно небаром появилася марсова постать консуля. Після мовчаливого привіту не звертаючи увагу на плач дитини, що допоминалася батьківських пестощів, консуль почав скидати зо себе дорогий плащ і меч. Вірджінія від першого погляду оком жінки, а серцем дружини спостерегла на його обличчі надзвичайну блідість.

— Юліє! Чи щось терпиш? Може ти хворий?

- Так, я хворий та не тілом, а духом. Римський дух занедужав у мені — відповів глухо й безустанно мінився на обличчі, бо в дійсності й фізичне терпіння мучило його, хоч не хотів цього признати ні перед собою, ні перед Вірджінією.

— Мій дорогий, ти мабуть не задоволений з бенкету в царя — запитала.

— Тиран!

— Чимже він зневажив вас?

— Кривава іграшка, божевільні кпини, що кличуть пімсти. Коли ми вже всі зібралися (крім обох Климентів, що їх хитрун не хотів запросити на такий бенкет), ведуть нас до великої салі. Саля вибита чорним сукном, як мари... смолоскипи горять у руках великих муринів, а за кожним чорним ложем стоїть чорна домовина, на якій вирито імя кожного гостя.

Вірджінія дрижучи на тілі, сперлася на мужа, наче хотіла переконатися, чи вернувся живий. Рука його, що її стиснула, була зимна, як лід.

— Ах! говори дальше, що з вами сталося? Якимже чудом ти зберігся? Чи багато жертв упало серед тієї різні?

— Коли це булаб різня! Але це було щось гірше. Для римського патриція така іграшка — це гірша зневага, ніж звичайне вбивство. Тому це певно не минеться йому безкарно. Я завважив гнівний погляд багатьох, передівсім Стефануса завідателя двора цісаревої. З цього пекольного бенкету виросте пекольний заговір.

— Але ти не прилучишся до нього? — запитали обі жінки майже без віддиху.

— Ні. Агриколя радше сам себе вбе, ніж мавби довше глядіти на таке пониження Риму, але рук не замочить у крові того потвора, якому будь — що будь — присягав.

— Ти мій найблагороднійший.

— Цісар нібито понурий і грізний, а в дійсності дуже розбавлений, казав нас розброїти, й саджати за стіл. Ми всі думали, що вже прийшла наша остання година. Я бачив, як неодин старий сенатор трясся, як у лихорадці. Префект Люксурий упав долілиць синій, немов поражений апоплексією. Тільки Авреліян був спокійний і, як побачив я по погляді порозуміння між ним, а Доміціяном, він мусів бути в змові з ним. Відтак дали нам страви, але тільки такі, що їх дають після похорону. Музика теж була похоронна получена з виттям плачок та з острення ножів. Після кожної страви ми були певні, що ліктори, які стояли за нами з топорами, спробують їх на наших карках. І ця мука тривала дві годині. Вкінці нагодувавши нас, як на зарізь і напоївши нас упокоренням, Доміціян голосно засміявся... На цей знак впало до салі кільканадцять глядіяторів з витягненими мечами. Мимохіть я почав шукати свойого меча, щоби боронитися. Але вони перетанцювали якийсь пекольний танець і зникли. Тоді нагло опали штучні стіни й ми побачили розкішну салю повну світла й вишуканих потрав приготованих для нас. Тиран виснив нам, що це була тільки іграшка, щоб нас настращити.

- Іграшка зо сивоволосих старців? — запитала Домітиля?

— Іграшка з батьків держави? — додала Вірджінія.

Обличча Агриколі було стягнене зо стиду й гніву, з надмірного напруження на чолі виступили грубі, сині жили.

Нагло увійшов Мануса з донесенням, що консуль Авреліян хоче зараз поговорити з Агриколею.

— Не впускай його сюди, Юліє — просила Вірджінія стискаючи руку Домітиллі.

— Не бійся. Я поговорю з ним у бібліотеці. А відтак сідаю на коня, бо ще сьогодні мушу відвідати Сервілія на другому боці Марсових піль. Авреліянові певно йде про твоїх протеґованих — християн, бо вони тепер його дуже займають. Він хотівби взяти мене за спільника до своєї облави. Але Агриколя не займається розкопками тих кретів. Прощайте.

Вийшов до бібліотеки, що була відділена тільки сукняною заслоною від кімнати, в якій була Вірджінія і Домітилля.

Обі мовчали, аж поки не почули трохи придавленого голосу Авреліяна. Він казав: "Голова християн.." Глянули на себе здержуючи віддих у грудях.

Вірджінія станула під самою заслоною, щоб краще чути. Домітилля здалека слідила гру її обличча..

— Ну, щож? — запитала бачучи, що Вірджінія щораз більше блідне. Одначе ця притиснула палець до уст.

Це тривало ще добру хвилю. Вкінці зо сльозами в очах Вірджінія сказала:

— О, який він добрий!

Здалека і зблизька

ЕДМОНТОН, АЛТА. Вінчання п-ства Т. І П. Шарунів. В суботу, 23 серпня, відбулося в церкві св. Йосафата в Едмонтоні вінчання п. Теодора Шаруна з панною Лореною Рікен, дочкою панства Г. О. І. Рікен зі Саскатуну Саск.

Як вінчання, так і весільна гостина в Народнім Домі, відбулись при участи кількох соток осіб, бо й родина панства Шарунів велика і приятелів в них доволі.

Молодий Теодор Шарун, це одинокий син п-ства Теодора і Юлії Шарунів загально відомих і шанованих громадян. Батько, Теодор Шарун, довгі літа був членом заряду і головою Народнього Дому, членом парохії св. Йосафата та товариств, що гуртуються при Нар. Домі.

Господарем весільного прийняття в Народнім Домі був п. Орест Демків, який покликав ряд бесідників. Бесідники висловлювали признання молодій парі та найкращі побажання від родини, знайомих і Народнього Дому. З великим одушевленням прийняли всі письменні привіти від Їх Ексиленції Кир Василія Ладики, що він чав колись батьків молодого й уділив св. Тайну Хрещення молодому, як також від Впр. о. С. Дидика, ЧСВВ, бувшого довголітнього пароха Едмонтону.

Наступного дня, в неділю, по співаній Службі Божій, п-ство Шаруни запросили ще родину й близьких приятелів на обід до Народнього Дому. По обіді серед незвичайно теплого родинного настрою, зворушливо промовили батько молодого, п. Теодор Шарун, а також дідуньо молодого з Мондеру. Оба напоминали своїх дітей все своє життя належати до нашої св. Церкви і слухати науки Церкви, а також не цуратись народу, з якого вони походять.

При цій гостині переведено збірку і зібрано $18.50, з чого $5.00 на "Світло" а решта на "Українські Вісти."

Всім жертводавцям щира подяка, а молодій парі бажаємо прожити в щасті й здоровлі многі-многі літа. — Приятель.

ЕДМОНТОН, АЛТА. Прощальний вечірок для Всч. о. Є. Химія, ЧСВВ. В понеділок, 22 вересня, рознеслася сумна вістка, що Всч. о. Є. Химій, ЧСВВ покидає Едмонтон і відїздить до східньої Канади. Протягом кількох годин парохіяни зуміли ту вістку передати по всіх закутинах міста і заразом спросити ще того самого вечера до Народнього Дому на прощальний, несподіваний вечірок. Їдальня Нар. Дому виповнилася до береги, як старшими, так і молодю. І не диво, бо Всч. о. Химій зо своїм золотим характером і добрим словом для всіх від найменшого до найбільшого, приєднав для себе множество приятелів за останних три роки душпастирської праці між едмонтонцями. Гості весело перевели вечір, але, поза усмішкою на лиці, можна було відчути великий пригноблюючий смуток й жаль по відході такої дорогої й любої особи.

П. Іляріон Боцюрків, голова Нар. Дому, вияснив ціль вечірка, подякував о. Химієві за всі його поради і вказівки, як в церкві на проповідях, так і в Народнім Домі при різних підприємствах; і пожелав йому якнайкращих успіхів і здоровля на новому місці побуту. При цій нагоді вручив о. Химієві гарний і дорогоцінний дарунок від всіх присутніх. Впр. о. ігумен В. Каменецький ЧСВВ, подав до відома присутнім, що о. Химій їде на схід, щоб обняти посаду професора в монастирі в Гримсбі, Онт.

Преп. о. Є. Химій, у своїй жартівливій промові, подякував паням, що займилися цим вечерком і всім присутнім, що так громадно прибули, щоб з ним попрощатися. Особливо подякував парохіянам за їх співпрацю і за милий дарунок.

Парохіянам церкви св. свящ. Йосафата в дійсності належить ся признання, що гідно вміють вшановувати працю своїх священиків і ту пошану виявляти ось такими вечірками.

ВЕГРЕВИЛ, АЛТА. Вісті. Наша парохія, хоч не дуже велика, але рухлива. Молодечий хор під проводом талановитого дірігента п. Ів. Гузія дав ряд концертів закінчивши карнавалом з успішним доходом на будову нової церкви. Заряд церковний, під проводом п. С. Сисака, і будівельний комітет зібрали поважну суму і як тільки буде можливо дістати матеріял праця піде повним ходом. Так само наші Сестри Слу жебниці під проводом настоятельки С. Єроніми своєю працею багато причинилися до поглиблення релігійного духа. Сестри в своїм Інституті мають коло 10 студенток, учать у державній сепаратній школі (Сестра Єроніма), рідну школу (Сестра Німфодора) й катехизацію (С. Августина), як рівнож самолівний спів. А й Жіноче Сестрицтво не лишається по заді, але своєю працею багато зробило добра у парохії, як рівнож дало добрий початок на будову нової церкви.

І так серед спільної праці з наших парохом о. М. Гнеськом, ЧСВВ, що своєю душпастирською працею багато причинився до розвинення спільної акції, йшли ми вперед. Та серед розгону наших плянів Всч. о. Гнесько повідомив нас, що з приказу своїх настоятелів мусить нас лишати і хоч нам тяжко, було з тим погодитися, але розказ є розказом. На скору руку зорганізовано прощальний вечерок для о. пароха. В понеділок вечером 15 вересня зійшлися вірні громадно до церкви на спільний молебень в честь Серця Христового, а по молебні о. парох і люди пішли до домівки парохіяльного дому, де молодь і старші спільно, то бавились, то співали, аж наше жіноцтво запросило нас до спільної перекуски. По тім господар вечірка С. Сисак промовив від дітей Рідної Школи. Відтак попрощав отця Гр. Сакалюк від хору, пані Онуфрейчук від Ж. Сестрицтва. Від парохіян промовляв п. Сисак. На спомин спільної праці вручено о. парохові малі, але щирі дарунки від хору, молоді й парохії, а хор відспівав многоліття. Кінцеве слово сказав о. парох прощаючи своїх вірних та запевняючи їх, що не забуде про Вегревільців у своїх молитвах.

О. Парохові Гнеськові бажаємо щасливої дороги, доброго здоровля і ласки в Господа Бога працювати для слави Божої і добра свого народу.

Щиро вдячні парохіяни.

ГИЛЯРД, АЛТА. Похорон бл. п. Дамяна і Евдокії Лазаренко. Дня 29 серпня упокоївся бл. п. Дамян Лазаренко у 87 році життя. Заледви два тижні минуло, бо на 16-го вересня Бог покликав до вічности його дружину Евдокію у 73-тім році життя. Обоє покійні прийняли св. Тайни перед смертю.

До Канади приїхали в самих початках імміґрації і як піоніри за ті довгі літа перебули багато прикрого.

Покійні полишили в смутку 4 сини: Василя, Олксу в Гилярд, Миколу в Едмонтоні, Йосифа адвоката в Мирнам, 3 дочки: Параскевію Дідух в Чипмен, Катерину Козяк в Едмонтоні і Анну Ружицьку в Мондері, також 27 внуків і три правнуки.

Похоронні Богослуження відправлено в церкві св. Івана Хрестителя, в Гилярд, а тіла покійних, одно побіч другого, зложено на місцевім цвинтарі.

В часі поминального обіду в домі п. Олекси Лазаренка присутні зложили на пресовий фонд $9.00. Збіркою занявся п. Василь Най. — В. Ім П.

ПОДЯКА

Дякуємо найперше о. В. Шевчукові ЧСВВ за гарні похоронні відправи. Дякуємо щиро всім, що відвідували наших родичів підчас їх недуги, тим, що помагали в часі похорону, що зложили вінки або виразили нам своє співчуття. Зокрема дякуємо похоронному заведенню Парк Меморіял. Хай їм усім Господь стократно заплатить.

Діти покійних.

МОНДЕР, АЛТА. Похорон Івана Морозюка. Дня 6-го жовтня, 1947 Іван Морозюк помер нагло на удар серця, в 62 році життя. Тіло покійного спочивало в мондерськім Народн. Домі до 8 жовтня. Того дня відбулося поминальне богослуження зо співаною Службою Божою в церкві св. апп. Петра й Павла в Мондері. По похороні був обід у домі пок. Івана, де зійшлися приятелі пок. Івана. Збірка на "Світло" принесла $3.96. Похороном занималося заведення Парк Меморіял з Вегревил. — Учасник.

АВЛЗАЙ, АЛТА. 40-літній супружий ювілей. Дня 3 червня, 1947 минуло 40 років від часу, коли Андрій Штибель, роджений в селі Яструбичі, повіт Сокаль і Паранька Чепіль зо села Городища Василіянського, пов. Сокаль повінчалися в монастирській церкві ОО. Василіян у Кристинополі. Вінчав о. Е. Нищий, ЧСВВ. Щоб подякувати доброму Богові за 40-літнє щасливе життя, п-ство Штиблі відсвяткували гарно й примірно на св. Службі Божій, приступаючи з дітьми до св. Тайн, а відтак, щоб нагадати собі колишню свою весільну забаву, угостили присутніх гостей, сусідів і приятелів гарним обідом. О. Е. Пащак, ЧСВВ, що по Службі Божій уділив ювілятам спеціяльне ювілейне благословення, зложив побажання від гостей і від себе. Опісля всі відспівали "многая літа". Діти й приятелі, щоб справити ще більшу радість, почали складати свої дарунки. Гарні й численні вони були. Це був вияв любови й вдячности дітей і приятелів. У своїй щирості промовив п. Андрій Штибель і подякував за память та любов. Гарний день закінчився ще одним добрим ділом. На пресу зложили присутні $13.50. З того на "Світло" $3.00. Щира подяка жертводавцям, а панство Штиблі ще нехай проживуть много літ!

ІННИСФРІ, АЛТА. Посмертна згадка. В суботу ввечері 4 жовтня помер у вегревільськім шпиталі Теодор Мельник, проживши 73 роки. Хоч смерть наспіла нагло, то покійний був до неї приготований вже заздалегідь відбуваючи часто св. Сповідь, а кожний раз як останню в своїм житті. І тому часто говорив покійний підчас тяжкої жолудкової слабости, що він готовий на смерть кожної хвилі. Тільки два місяці перед смертю відбув ще св. Місію, де разом із усіми учасниками місії, за проводом о. Місіонаря молився за щасливу смерть тої особи, що перша помре по св. Місії, не думаючи може, що ці всі молитви були за його щасливу смерть. І відійшов бл. п. Теодор до вічности в опінії праведности.

Покійний Теодор приїхав до Канади ще 1905 року зо села Поздяч, перемиського повіту, й замешкав у околиці Іннисфрі, де своїм ревним та побожним життям багато причинився до завязання й розбудови парохії Чесного Хреста. Жінка відумерла ще 8 років назад. А покійному дозволив Господь одружити ще останню свою дитину, що сталося тільки місяць тому. Полишив у смутку 10 дітей: Ксеню Ґнира з Веґревил, Анну Белюх з Менвил, Дмитра в Іннисфрі, Михайла з Мирнам, Катерину Сацьків з Моркемб, Олену Гюз з Рочестер, Алта., Настю Шандюк з Едмонтону, Юстину Томин з Роял Парк, і Василя, що мешкав при батькові; 30 внуків і 15 правнуків.

Панахиду в хаті відправив Преп. о. парох М. Дацюк, ЧСВВ. в понеділок вечір, а всі похоронні богослуження відправив у вівторок у церкві Чесного Хреста та виголосив тут прощальну заупокійну проповідь, що зворушила всіх. Похороном займалося похоронне заведення "Парк Меморіял".

При кінці відбувся ще поминальний обід в хаті покійного, де ще раз підніс заслуги та побожність бл. п. Теодора та при тій нагоді попросив присутніх зложити жертву на нашу пресу. Збіркою зайнявся п. Василь Ґнира й вона принесла $11.40, що розділено по половині на "Світло" й "Укр. Вісти". По $1.00 зложили: Теодор Пшик, пані О. Кузик, Д. Мельник, В. Ґнира, В. Федечко.

В.Й.П!

ЗАМОВТЕ СОБІ
граматику української мови п.з.
"УКРАЇНСЬКА МОВА"
Написав о. А. Трух, ЧСВВ.
Ціна $1.75. Наклад невеликий.

НОВИНКИ

— **В Англії** робляться дальші приготування до весілля Принцеси Єлисавети. Різні держави дістали запрошення прислати своїх представників на вінчання Принцеси, однак АП. подає, що Совітський Союз не дістав такого запрошення.

— **В Канаді** ще не скінчився час страйків. Хоч один страйк робітників у різних вже на укінченні й цього тижня декотрі різні відновили вже роботи, то тепер зачинається другий ще більший страйк на Сході Канади. Це страйк усіх залізничих робітників в числі до 125,000. Вони ставлять домагання 14-дневних вакацій з платнею кожного року. Страйк має зачатися 3-го листопада.

— **Американські** часописі висловлюють подяку Канаді за започаткування слідств та, увязнення російських шпіонів, що дало притоку до переведення подібного слідства також у Злучених Державах особливо по важних департаментах военних, і заграничних справ. Поширяється чутка, що сам премієр Мекензі Кінг мав би потайки удатися до президента Трумена ще в 1946 році та передати йому спис 141 людей, що живуть у Злучених Державах на шпигунській службі.

— **Злучені Держави** роблять тепер великі старання очиститися від комуністичного впливу. В Департаменті Стейту видано розпорядок, на основі якого будуть віддалені зі служби не тільки ті, що були звязані з якоюсь комуністичною, націстичною чи фашистівською організацією, але можна усунути навіть тих, що е непевні. Подібна чистка комуністичних агентів у повному русі відбувається тепер також у славнім фільмовім місті Голівуд, де большевики мали навіть окрему школу для виховання молодих фільмових зірок на комуністів.

— **Французські** муніципальні вибори закінчилися триюмфом новоствореної партії Де Голя. Хоч загальний вислід виборів ще необчислений, то коли обчислили першу частину голосів (4,000,000) показалось, що Де Голь здобув 40 процент голосів, комуністи 29 процент, соціялісти 20 процент, партія національного фронту 8 процент. Навіть у таких сильних комуністичних містах як Париж і Марсей, Де Голь здобув 56 процент голосів. Ці вибори, хоч тільки муніципальні, але значення їх державне, бо виявляють які політичні настрої панують серед французького населення.

— **В Римі** міські вибори вийшли краще, як останнього року. Хоч комуністи доклали всіх зусиль і вели великі страйки та демонстрації через кілька тижнів перед виборами, щоб позискати голоси публики, то вислід виборів випав усе таки радісний для християнського світа. Комуністично-соціялісний бльок вибрав 27 радних, християнсько-демократична партія премієра де Гаспарі також 27; інші менші партії вибрали 26. Тепер червоні втратили контролю над містом.

— **У Празі** виявилося, що тамошній український історичний музей Чехи передали большевикам ще в 1945 році. Доказом цього е знимка самої події передачі, де поміщені представники українського музею, як вони підписують документ передачі в приявності совітських урядовців. Однак Совіти закривають цей факт, щоб великою реклямою музею дальше ловити Українців.

— **Бразилія**, друга найбільша держава на західній півкулі заявила, що вона зриває всякі дипльоматичні зносини з Росією. Бразилійці розсердилися нападами совітської преси на їх державу та на президента Евріка Гаспара Дутру, якого комуністи назвали "нездалим жовніром та фашистом." За Бразилією пішло Чіле, зриваючи звязки з комуністичною Югославією й проголошуючи нелеґальною комуністичну партію в своїх границях. Є здогади, що вкоротці інші держави Південної Америки підуть слідом Бразилії. Бразилія навязала була свої зносини з Росією ще 1945 року.

— **З горішньої Австрії** звідомляють, що цілий ряд малих відділів УПА появилися на тих територіях. Для заспокоення населення австрійські власти повторили заяву повстанців, що вони не мають наміру нарушувати Австрію в який будь спосіб, бо їх наміри звернені тільки на визволення їхньої української батьківщини зпід російсько большевицького панування.

— **В Чехословаччині** стараються всіми силами зліквідувати УПА, що перейшла на територію Чехословаччини. Міністер війни, ґен. Людвик Свобода, заявив, що до тепер перейшло зі Зах. України 400 до 500 українських повстанців. Зразу до боротьби з УПА використовувано тільки словацьке військо, але виявилося, що самі Словаки переходили до УПА, і тому заступлено їх чеським і моравським військом та відділами СНБ. Досі в акції проти УПА згинуло 39 чеських вояків, 81 поранені, а 5 пропали. Втрати — твердив міністер — УПА були вдвое більші. Щоб заохотити до боротьби проти українських повстанців, обіцяно за кожного вояка УПА медаль та 10,000 корон.

— **В Росії** так часто відбуваються дезерції совітських вояків, що головне російське командування мусіло видати спеціяльні строгі зарядження, щоб рятувати совітську армію від повного розкладу — як заявляють совітські дезертири, що прибули в американську зону. Масові дезерції відбуваються головно тоді, коли військові частини дістають наказ вертатися до Совітського Союзу. Вони тоді використовують кожну нагоду й утікають зо совітської зони забираючи зо собою зброю та важливі військові документи, щоб не прийти "голіруч". Вже з кінцем 1946 р. нараховано 60,000 совітських дезертирів. Видно, що російський "рай" не дуже приваблює навіть власне військо в свої кордони.

— **В Росії** цьогорічні жнива е на 58% вищі в порівнянні з попереднім роком. Минулого року збір приніс 75.000,000 тонів зерна, отже цього року мав би принести до 118,500,000 тонів. Розуміється, що головний урожай походить з України, але мимо того пануватиме в ній дальше великий голод, бо вже перед кількома днями повідомлено, що Україну ограблено зо збіжжа на 103%.

— **Грецькі** націоналісти під проводом Наполеона Зервас також домагаються рішучої акції проти комунізму, бо добачують, що теперішня політика премієра Софуліса е тільки причиною продовжування громадянської війни. Зервас плянує змобілізувати своїх партизанів до рішучої боротьби проти комуністичного бандитизму.

—**ІРО** йде слідами сумної памяти УНРРА. Н. пр. Українських скитальців з міста Бамбергу в Баварії, де вони мали досить можливі житлові умовини помимо просьб переселено до Байроту та приміщено їх у касарнях на пів розвалених, де нема ні світла, ні води. Кому завадили українські скитальці в Бамберзі? Чи вони вже вийняті зпід усякого права?

Богослуження

ЛИСТОПАДЕНЬ

2 Неділя:
Делф
Менвил
Веґревил
Іннисфрі місто
Борщів
Чипмен (Листопадове свято)

8 Св. Михаїла (н. ст.) і Димитрія (ст. ст.).
Гилярд св. Івана Хрест.
Іннисфрі Ч. Хреста

9 Неділя:
Ворвик
Гилярд місто
Плен Лейк (Початок св. Місії)
Ст. Майкел св. Николая

16 Неділя:
Лесюр
Краків
Веґревил
Плей Лейк (Закінчення св. Місії)
Борщів
Лемонт

21 Введення (н. ст.) і Михаїла (т. ст.).
Новий Київ
Восток св. Михаїла (Празн.)

23 Неділя:
Рейфурлі
Спас коло Мондеру
Іннисфрі М. Божої
Чипмен

ОГОЛОШЕННЯ

— ПОШУКУЮТЬ —

1) Анна Фаріон із Шортдейл, Манітоба, пошукує Івана Фаріона зо села Богатковець, коло Підгаєць. Якщо він не живе — то нехай відозвуться його діти, бо йде про важну справу.

2) Одна громадянка, зо села Зашкова між Львовом, а Жовквою запитує односельчан, може вони знають щось про долю цього села, а передівсім про долю о. пароха Мармаша Вол.

3) Олена Павлюк пошукує своїх братів Андрія й Івана. Андрій перебував десь в Онтеріо, а Іван в Огайо.

4) о. Іннокентій Лотоцький ЧСВВ пошукує Миколу й Евдокію Шлапак з роду Рибак, що походять з Петликовець Старих, повіт Бучач.

БІБЛІОТЕКА ДОБРИХ КНИЖОК

мае на складі:

Берестейська Унія, написав о. Ст. Семчук ... ... .25
Душехват, картини з життя св. Йосафата ... ... .25
Історія Церкви на Україні, Др. Ст. Томашівський 1.25
Церква Українців у Канаді, о. П. Божик, опр. 1.25
Служба Божа, під нотами, .50
Католицьке Життя, о. Е. Теодорович, ЧСВВ, 30 духовних наук, опр. 1.25
Віра українського народу .. .15
Фатіма, появи Преч. Діви 10
Біблійна Історія Нового Завіту. О. Луговий ... ... .50

Нові книжки:

Катол. Церква в Західній Україні 20
Митрополит Мих. Рагоза, о. Семчук .. .. .05
Один Бог, одна віра, о. С. Шевчук, ЧСВВ. .. .. .. .15
Розмова з Іваном Загірним, про сповідь, о. М. Ґнесько, ЧСВВ. .. .., ...05
Іван приводить іще других, о. М. Гнесько, ЧСВВ. .. .. .05
Цінноці Релігії, о. М. Билина, ЧСВВ. .. .. .10
Чому я навернувся, о. П. Б. .15
Християнство на Укр. о. П. Божик 15
Маркіян Шашкевич на тлі відродження галицької України, з ілюстраціями. .35

Basilian Fathers' Press
Mundare, Alberta.

ПОМОЖІТЬ!

В столиці Арґентини Буенос Айрес, живуть понад 10 тисяч Українців-католиків, вони досі не мають своєї церкви. Тепер з Европи приїжджають нові скитальці до Буенос Айрес, і всі вони болюче відчувають брак своєї церкви.

Тому ОО. Василіяни задумують збудувати церкву для Українців-католиків у столиці Арґентини. Одначе наші поселенці в Арґентині бідні й не можуть спромогтися на більші жертви. Тому вони звертаються до Вас, Читачі "Світла" й просять: "Поможіть нам здвигнути нашу церкву. Ви знаєте, як важко жити без церкви. Ви радо спомагаєте інших, поможіть і нам своїм браттям по вірі й народності, а Бог Вам щедро заплатить!"

Ласкаві жертви просимо присилати до Редакція "Світла" в Мондері.

Всім жертводавцям заздалегідь щиро дякуємо й прирікаємо молитися за них.

ОО. Василіяни
в Буенос Айрес.

На будову церкви в Буенос-Айрес зложили ще:

Катерина Рибник, Честер, Па. $2.00. Юрко Іліяш — Шикаго, $5.00. Хто наступний?

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.

Світло — THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

1. грудня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч. 22.

Вінчання Престолонаслідниці

20 листопада Принцеса Єлисавета Олександра Марія, престолонаслідниця англійського трону вступила в подружній стан з Лефтенантом Пилипом Мавнтбеттен, бувшим принцом Греції. Єлисавета має 21 літ, а Пилип 26 літ.

Передтим король Юрій VI іменував Пилипа Дюком Единбурґу з правом титулу "Їх Величество". А в сам вечір перед вінчанням Король надав йому найвище іменування — Принц Консорт, титул, що ним тішився Алберт, вірний муж королевої Вікторії.

Весільний обряд відбувся в історичній катедрі Вестминстер Ебبі. Королівську пару звінчав Примас Англіканської Церкви й Архиепископ Кантербурський Др. Джеофрій Фишер в асисті декана Елен Дан й Кирила Армітаж. В церкві було майже 3,000 визначних гостей запрошених з усіх частин світа. Однак Росія не дістала запрошення. Коротеньку промову мав англ. архиепископ з Йорку др. Кирил Гарбет.

Між весільними гістьми було 6 королів й 6 королев. Приблизно 1,600 різних репортерів і кореспондентів були на місці, щоб зарекордувати цей історичний шлюб. Радіо-висилні стації передавали докладно ввесь обряд цілому світові так, що кожний міг почути власні слова Принцеси й Пилипа, як вони складали свою досмертну присягу. Багатьох дуже зворушило те, що хоч приготування перед шлюбом були королівські, то сам обряд вінчання не різнився нічим від шлюбу найбіднішої пари.

Лондон ще від часів коронації теперішнього короля Юрія, не памятає таких величавих торжеств. Премієр Кінг з Канади сказав, що своєю повагою і красою королівські вінчання перевисшили сподівання кожного.

Сам обряд був переданий через радіо в сімох мовах.

По шлюбі новозвінчані вернулися до Бакінґгем Палати. По дорозі товпи народу обсипували їх конфетієм.

В Палаті відбулося весільне снідання при участи королівської родини й почесних гостей. В міжчасі молода пара виходила на балкон і приймала оплески втішених підданих.

В Канаді губернатор Вайкавнт Александер справив прийняття членам Кабінету й тут виголошувано тоасти молодій парі. А по просторій Канаді було чути, як церковні дзвони грали в цей день.

Премієр Меннінг з Алберти вислав побажання в імені провінції в цей день.

Лондонський комуністичний часопис "Дейлі Воркер" помістив допис про королівське весілля в кількох стрічках.

Св. Отець Папа Пій XII переслав молодій парі листовно свої побажання, а крім цього в весільному дарунку переслав тузин столового начиння з дрезденської порцеляни. З усіх закутин великої Імперії наспіли дарунки й побажання для будучої королевої. До тих побажань і свої найщиріші побажання Божого благословення для Молодої Пари, щасливих і многих літ долучують також усі Українці, що живуть у свобідній Канаді.

Княжий дар Еміненції Кард. Є. Тіссерана.

Українські науковці на скитальщині відновили Наукове Товариство ім. Шевченка і його головою вибрали нашого заслуженого науковця проф. д-ра Івана Раковського. Від нововибраного голови довідуємося, що при ласкавій допомозі Преосв. Івана Бучка відновлене НТШ дістало щедру допомогу в висоті $5.000 від Емін. Кардинала Є. Тіссерана — Секретаря св. Конгрегації для Східної Церкви. Цей княжий дар для українських науковців — це черговий доказ дбайливости й прихильности Еміненції супроти Українців. Услід за тим уже відновлено наукову діяльність, прилагоджується різні видання, а авторам призначено гонорарі за їх праці. Хай ласкавий Господь щедро нагородить Еміненцію за його доброту й ласкавість супроти нас.

Вісті з рідних земель

З певного джерела ми одержали вістку, що большевики у Львові "зліквідували" таких випробуваних комуністів як: депутат до Верховної Ради проф. Михайло Возняк — автор відомої "Історії українського письменства" й численних наукових праць, д-р Михайло Рудницький — критик, мовознавець, останнього професор університету. Острише, ніж науковців большевики винищують українсько-католицьких священиків н. пр. знаного проповідника й письменника о. декана Й. Осташевського засудили на вісім літ тяжких робіт. — На Україні засудили на моральну смерть відомих поетів М. Рильського і Ю. Яновського, у Чехословаччині почалися масові арешти Українців. Ось так Москва не знає сентиментів.

о. Мирослав Билина, ЧСВВ.

ДО МУЖЧИН

Це загально відома річ, що майже всі наші народні чесноти ми завдячуємо українським матерям. Натомість батьки е спричинниками й виновниками майже всіх наших національних хиб і блудів, бо батьки не помагають матерям, а матері без помочі батьків не можуть дати синам мужеських чеснот і мужеського гарту. Тому в нас так мало справжніх характерів, а натомість так багато мірноти. Український мужчина зрікся своїх обовязків і тому все в нас куляві та миршавіє, бо не стоїть на тих двох сильних підставах суспільного життя, якими е: мужчина й жінка. Зле воно, що в нас переважає всюди вплив жінок, але ще гірше булоб, коли він не переважавби. Гляньмо на ті ділянки нашого життя, на які не сягає вплив жінок як пр. політика, життя громадське, письменство, а соромом паленітимуть наші обличча за всі подвиги й дивацтва, що їх сповняють виключно тільки мужчини. Звідки взялася в нас ця перевага, ця тиха, але могутня сила впливу української жінки? Звідси, що жінки моляться, часто приступають до св. Тайн, живуть в ласці Божій і це їх сила. Більшість мужчин думає, що молитва, побожність, чеснота, журба про виховання дітей — це обовязки жінок. Натомість мужчина має інші права й інші обовязки. Він має працювати суспільно й громадсько, має кермувати життям політичним, але присяга зложена Богові на св. хрещенні чи жінці в день вінчання його не обовязує. Саме тому треба говорити й писати до мужчин, хоч до них говорити й писати не легко. Треба мужчин здобути для Бога й Церкви, щойно тоді можна надіятися справжнього відродження народу.

Вже від віків так Бог постановив, що у відношенні людства до релігії мужчина має зайняти перше й головне становище. Вся історія людського роду від створення світа аж до сьогодні унаглянює нам що Божу правду. Бог промовляє до Адама, Ноя, Авраама, промовляє до пророків, веде нарід через Мойсея, суддів і царів. Колиж приходить до нужденного людства, перші витають його мужчини: пастирі й три царі. Відтак споміж мужчин вибирає собі дванадцятьох Апостолів і учнів, їх вишколює і їм каже нести свою науку на кінці світа. Вкінці й сьогодні рядить своєю Церквою через Папу Римського, Єпископів і священиків. Отже все через мужчин. І якжеж моглоб воно бути інакше? Якжеж відродити родину без участи мужчини, що е головою тієї родини? Як відродити світ без участи мужчини, що е господарем цього світу? Якжеж з другого боку мужчина може бути байдужий супроти цього великого чину відродження людства? Чому суспільність, що дбає про належне виховання дітей, має глядіти на те, як мужчини дичіють? Таж не тільки жінка й діти, але й мужчина має одну душу відкуплену Найсвятішою Кровю Христовою. А ця душа е не тільки особистим скарбом мужчини, але вона е теж великим багацтвом родини й народу. Мужчина нарівні зо жінкою і дитиною мусить спасти свою душу.

Відтак мужчина потребує релігії більше ніж жінка, бо він має сильніші пристрасти й він наражений на сильніші спокуси, ніж жінка.

Місячне намірення

За єдність усіх християн

Як добрі діти, що зібралися довкола смертельної постелі вмираючого батька й у святому скупленні слухають його останніх слів, так також Апостоли в святому скупленні слухали цеї Архиерейської промови, що її Христос виголосив перед своїми муками. А про щож Христос говорив так ревно й так довго в свойому передсмертному завіщанні? Багато великих і важних справ Христос порушив в своїй останній промові та мабуть найсильніший натиск поклав на одну важну правду, що її повторив аж кілька разів. "Отче святий заховай їх в імя своє, щоб вони були одно." А в кілька хвилин пізніше сказав знов: "Я благаю... щоб усі були одно, як ти в Мені, а я в Тобі, щоб одно були в нас." Ось це є той тестамент Ісуса, що його Він припечатав своєю Найсвятішою Кровю. Єдність усіх його визнавців. Єдність — це тайна побіди Христової правди над облудою світа. Єдність — це той Божий знак, по якому світ має пізнати, що Христос — це Божий висланник, а Його релігія — це Божа правда єдина й непомильна. Що більше, ми можемо сміло сказати, що зєднення всіх людей в одній Церкві — це мета Христового життя і смерти, бо каже св. Письмо: "Ісус хотів умерти за людей, щоб розсіяних дітей Божих зібрати в одно." (Ів. 11,52). Христова Церква має бути одним стадом під одним пастирем. Отже єдність усіх християн в одній Церкві — це ціль приходу, трудів і смерти Христа Спасителя.

Цю науку про єдність усіх християн перейняв Апостол народів св. Павло та пояснює її на прикладі людського тіла. Як в одному тілі є багато різних членів, але між ними є єдність — так теж усі християни становлять одне таїнственне тіло, отже й між ними не сміє бути роздорів і незгод, тільки згода, єдність і любов.

Вкінці саме життя та історія народів вимовно потверджують правду цеї приказки, що каже: Згода будує, а незгода руйнує, або цеї другої правди: В єдності сила. Один наш католицький поет (Зореслав) написав:

"В єдності ідеї,
В єдності змагань до неї —
Наша сила і міць
Сильніша від криць".

Розєднання руйнує родини, нищить громади, народи, а навіть обезсилює Церкву. Тільки один Бог знає, скільки міст і сіл пішло з димом, скільки людей стратило життя, здоровля і майно внаслідок релігійних воєн і роздорів. Історія роздору Христової Церкви писана кровю і сльозами.

На великий жаль християни по сьогодні не сповнили цього великого бажання Христового Серця про єдність усіх. Від самих початків християнства появлялися різні ересі, схизми й відступства від Христової Церкви. І по сьогоднішний день ці роздори не перевелися. А їх наслідки жахливі: Найперше люди незєдинені з Христовою Церквою наражають себе самих на вічну загибіль, бо Христос не заснував багато церков, тільки одну церкву й поза нею спасення нема. Відтак розбиття християн на різні церкви дуже утруднює поширення Христової віри серед поган. Христова віра відродила цілий світ, що внаслідок поганства хилився до упадку. І сьогодні християнство має тусаму силу, але щож з цього, коли так багато людей зовсім не знає християнства? А християни замість узятися до спільної праці над наверненням світа, самі між собою боряться, начеб позабули на взаїмну любов — сю головну заповідь Христової науки. Яку велику шкоду має з цього Боже царство на землі! А скільки кривди через це терпить Христос! Таж Він зійшов на цю землю, терпів і вмер на те, щоб люди ставалися дітьми Божими, а не власністю диявола.

Тож не диво, що над цим роздором християн боліє Христовий Намісник і Епископи та продумують і працюють над тим, щоб між усіми християнами запанувала єдність у Христовому Серці. У висліді цього в різних краях відбуваються т. зв. унійні зїзди, унійні тижні, появляються наукові твори, творяться унії молитов за відлучених і т. п. У наших найстарших богослужебних книгах подибуємо безліч молитов, у яких св. Церква накликує: "О соединенії всіх Господу помолімся", "о еже утолити вся раздори і нестроенія церквей." Теперішний Христовий Намісник Папа Пій XII накликує передівсім членів Апостольства Молитви, **щоби в місяці грудні гаряче молилися до Христового Серця за єдність усіх християн.** Тому молімся в цьому намірі, жертвуймо Служби Божі й св. Причастя, а до цього апостольства молитви додаймо ще апостольство терпіння, бо словом навчається людські душі, молитвою порушується їх, але спасається їх терпінням.

Володимира Голубець-

Рожа маленької Наді

При виставі одної багатої крамниці задержувались прохожі та мимохіть подивляли гарні, паперові рожі.

— "Які вони гарні" — говорили до себе — "Цікаво хто їх робить? — "Вони немов живі" — додавали.

— "Людина, що їх робить напевно живе серед самих квітів" — докидав дехто й всі спішили, щоб закупити хоч кілька квіток.

При цих рожах задержувався теж від кількох днів старший багато зодягнений мужчина та бистро їх оглядав.

Одного дня стояв він біля вистави довше, як завжди і вкінці неначеб прийшла йому якась щаслива думка, увійшов до крамниці.

"А пан артист!" — скрикнув крамар і біг витати достойного гостя. — "Яке діло привело такого славного маляра до моєї крамниці?"—спитав стискаючи подану руку.

— "Мені подобались рожі у вашому вікні" — відповів маляр "і я хотів спитати про адресу їх власника."

"Жалко, що не можу послужити Вам такою дрібницею" — сказав крамар, "та адреси я не маю, бо рожі приносить мені один убогий чоловік, а опісля приходить відбирати гроші".

— Так поспитайте його про адресу."

— "Справді! Я поспитаю його і Вам адресу зараз пришлю" — кланявся крамар.

Маляр попрощався і відійшов. Він щераз глянув на квіти у вікні й усміхнувся.

— "Ці рожі живуть, хоч вони з паперу" — шепнув тихо до себе.

Наступного дня крамар прислав йому бажану адресу. — "Надя Чиж" — видніло на папері. XV. Дільниця, вулиця Західня 3. Довго блукав маляр, поки віднайшов Надю Чиж. Пятнадцята дільниця лежала в бруднiй старій частині міста з убогими кривими хатами. На запорошеній вулиці бавилися нужденні діти й коли побачили багатого чужинця цікаво його окружили.

"Чи тут живе Надя Чиж? — спитав втомлений маляр, а одне з малих нуждарів завело його до підвалля бідної хати.

"Невжеж тут жила б людина з таким артистичним хистом? — думав маляр ідучи кривими сходами вділ — "мабуть до цеї хатки й промінь сонця не заходить, а що говорити про квіти. Але може ця Надя проводить дні поза містом" продовжував у думках і застукав до кімнати. Слабий голос попросив увійти і він відчинив двері. Та тут щойно зачалося диво. Маленька кімнатка топилася у рожах, що виглядали наче живі, а серед них на високому кріслі сиділа дівчина каліка й тендітними пальчиками майстерно укладала квіти.

— "Чи ви Надя Чиж?" спитав маляр.

— "Так!" відповіла дівчинка і цікаво глянула на незнайомого.

— "Мені подобались ваші квіти і я прийшов вас спитати, чи ви теж змогли б їх малювати?"

— "Я дуже радо малюю" усміхнулася дівчина, та роблені квіти люди скоріше купують. У нас велика родина й батько без праці" — додала.

Маляр мовчки оглядав квіти. Майстерна робота, бурмотів до себе "а головно рожеві рожі манять, як живі". Скажіть, хто вас вчив цього діла"? — спитав знов у дівчинки — "де у вас є взірець з якого ви їх відтворюєте?"

— "Я роблю їх з моєї уяви" — сказала дівчинка. "Замкну очі й бачу їх багато, багато, як ростуть у розкішному городі та колихаються з вітром."

"Були ви коли в такім городі?"

"Ні, я каліка й ніколи з цієї кімнатки не виходжу, але рожа прийшла до мене сама" — сказала таємно дівчина.

— "Рожа прийшла до вас сама?" — зчудувався маляр.

— "Так! відповіла дівчина, —" рожа прийшла сама. Це дивна подія і я її не розумію. Одного разу мені приснилося, що я могла ходити — і я побігла ген, там, де живуть багаті люди, до цеї гарної дільниці міста, про яку завжди говорить батько. Я там задержалася біля штахет великого города, в якому цвили рожі. Особливо одна була така чарівно гарна й усміхалася до мене. — "Не думайте, що квіти не можуть усміхатись" додала дівчина бачучи сумнів в очах гостя — "квіти живуть і мають душу. Вони теж є веселі й сумні, тішаться і плачуть. І ця рожа усміхалася та хитала до мене головою. Я так хотіла її погладити, вона була ніжна й рожева, та мене ділили штахети, а рука була за коротка, щоби її торкнутись. Мені стало сумно і я хотіла плакати. — Хоча надивлюся— подумала я, та десь взявся огородник і став мене проганяти. — "Злодійка!" крикнув — "хоче вирвати найкращу рожу!" — Треба було відойти і я плачучи щераз глянула на чарівну квітку. А вона хитаючи головою шепнула: — "Не плач маленька Надю, я прийду до тебе" — І рано, коли я збудилася, ця сама рожа лежала біля мойого вікна. "Тут" показала дівчинка рукою на вікно, що виходило на хідник. Я простягнула руку і взяла її із вулиці. Вона була в мене довго, довго і коли стала вянути я її засушила і заховала на спомин.

Дівчинка витягнула із шуфлядки старий молитовник і показала засушену рожу. — "Вона вже мертва" сказала ховаючи її знов — "але за це живе вічно в моїх думках. Я бачу її, говорю з нею, а відтак з цього паперу стараюсь зробити квіти подібні до неї. Відколи рожа зявилася у нашій хаті, нам стало краще жити. Я почала заробляти робленими квітами і за ці гроші може вижити вся рідня." —

Маляр цікаво слухав дівчинки і коли вона скінчила, довго щось думав.

— "У неї глибоко артистична душа, справжній талант" — бурмотів.

Дівчина за цей час робила квіти забуваючи за достойного гостя. Тоді маляр став, і збираючись іти спитав:

"Чи знаєте чому я до вас прийшов?"

Дівчина піднесла головку. "Хочете купити квіти? — спитала.

— "Ні! Я хочу вам дати дещо інше заняття. У мене велика хата і ви зріднею моглиб там зажити. А вам я знайду доброго вчителя, щоб учив вас малювати. Може колись буде з вас славна малярка."

Недокінчені квіти випали із рук дівчини. Вона хотіла крикнути, та бліді уста не видали звуку. Тільки з очей плили сльози та падали на паперові пелюстки рож.

— "Завтра прийду ще раз" - сказав маляр та відійшов.

"Цікава подія—думав по дорозі. Як могла знайти дівчина біля вікна рожу яка їй снилася. — "Но, але цього мені вже ніхто не виявнить" — додав.

Та тут помилився маляр. Був хтось, хто міг вияснити йому цю подію. А цим кимось був вітер. Він гуляв по всіх дільницях міста і знав його жителів. Він часто теж забігав до маленької Наді, бо йому було жалко каліки. Та частіше ще бував у великому городі, де цвили гарні квіти. Вітер гуляв з ними, колихав їх і оповідав, що бачив у світі. В тім теж городі цвила рожева, чарівна рожа, що всі її звали королівною цвітів. І вітер її любив. Люди кажуть, що рожі є горді, та вона не була горда. Вона мрійливо колихалася на довгій шийці і пестила головку до сонящних промінів. Її життя справді було гарне, все кругом до неї усміхалося, а кожного вечора соловій співав для неї пісні. Мабуть не знала б рожа горя, та раз вітер необережно про горе їй розповів. Розповів про бідних людей в сірих кривих хатках. І теж про маленьку Надю.

— "Оповідж про Надю" — просила вітру, коли він знов прилетів до розкішного городу.

"Надя сьогодні прохала принести їй квіток, та ніхто їй не дав" — оповідав вітер. — "Вона така немічна й квола".

В ночі Рожі снилася убога кімнатка в підваллі й сумна дівчинка. І рано, коли вона пробудилася, з її очей плили сльози. Великі, чисті сльози, що люди звуть їх росою, але вітер знав, що Рожа плаче.

— "Вітре" — стала вона ніжно прохати, — "дай мені своїх крил".

— "Навіщо тобі моїх крил?"

— "Я хочу до Наді!"

— "Ти хочеш до Наді?!" — Вітер аж з дива притих.

— "Покинути чарівний город і скоро вмерти у темному підваллі?" —

— "Умерти?" — усміхнулася Рожа. — "Я хочу жити для Наді. Все одно, колись умерти мушу, як умирає багато, багато рож. Та вони умирають не зробивши нікому нічого доброго. Я не хочу довгого тільки для мене гарного життя! Веселити і так щасливе око, це ніяка заслуга. Я мушу зробити щось доброго, комусь принести радість, а може і щастя. — "Вітре! Повій так сильно, щоб зламав мою галузку, а тоді візьми на крила і понеси до Наді. Я хочу для неї цвисти, розвеселити сумні очі, що шукають в темноті сірого підвалля квітки!"

Рано рожа лежала під вікном Наді. Нараз чиясь тендітна рука, крізь мале віконце підняла її із землі.

— "Рожа! Чудна рожа прийшла до мене!" — скрикнув радісний голос. І Рожа знала, що це Надя.

Минуло кілька тижнів. Надя з усеюріднею найшлася в багатому домі маляра. Малювала мертву рожу. — Маляр сперщу навчав її, а відтак сказав: "Ні не мені вас учити. Виж краще малюєте від мене. У вас надзвичайний талант". Перша вистава образів Наді Чиж захопила ввесь артистичний світ Та всім найбільше подобалася Рожа.

СІМ ЗНАКІВ

Так пише одна монахиня-місіонарка, що працює між Неграми:

18 малих чорних дівчаток приготовлялися до першого св. Причастя. До них прилучилася Леонця, чотири-літня дівчинка, й каже: Я хочу плиступити до пелшого св. Пличастя."

"Не можеш, Леонцю," каже Сестра, "ти ще за маленька".

Засумувала Леонця й дві великі сльози покотилися з її блискучих оченят. Але, щоб її бодай дещо потішити Сестра шепнула:

"Як ти хочеш щось дістати від любого Ісуса, прийди завтра рано до мене, як я запричащаюся."

Другого дня всі дівчатка приступили до св. Причастя. Тільки Леонця стояла з боку, а личко маленької дівчинки блистіло великою надією. Станула вона близенько Сестри місіонарки й ждала. Почала своїми дрібними устами шепотіти молитви до Ісуса. Як Сестра вернулася від св. Причастя на своє місце й потонула у благодарну молитву, раптом почула, як двоє маленьких ручент обвинулося довкола її шиї, а на її устах голосно загомонів... поцілуй. Це була маленька Леонця. Хотіла поцілувати уста Сестри, в яких ще був Ісус.

Поміж сімома знаками про котрі говоримо, ця Тайна займає трете місце. Але чи ж гідністю не є вона найбільша? Та ж через святе Причастя, чи Пресвяту Евхаристію сходить до нас сам Ісус Христос. І знову тут повторяється той самий порядок, що при кожній Тайні. Коли отець парох відправляє Службу Божу то чудесним способом на проказуванні слів: "Прийміте ядіте Сіе есть Тіло Мое... Пийте от нея всі Сія есть Кров Моя..." знову, як при кожній Тайні дістаємо Божу ласку. Тільки є одна різниця. Ця ласка не є така, як при кожній іншій Тайні, бо тут сходить з неба сам Давець всіх ласк. Значиться під тим кусником білого пшеничного хліба й під тими каплинами вина на голос священика сходить Ісус Христос. А тоді хоч далі виглядає, що хліб і вино є на дискосі й хоч далі відчуваємо смак хліба й вина, все ж таки тоді на дискосі нема ні хліба, ні вина, але Тіло й Кров Ісуса Христа.

"Ну," — скаже наш Іван, — "втяти таку штуку, або навіть вірити в неї — тяжко." Не дивуюся Тобі, Іване, бо то не є така простенька річ. Колись, як Ісус Христос встановляв цю Тайну люди так само думали, як Ти. Прочитай собі про те в св. Письмі Нового Заповіту. Та подія є записана в св. Євангелиста Івана в шостій главі, починаючи від 47 стиха. Або може Ти ще не купив собі св. Євангелію, то тут читай про ту подію. Але уважно читай: "Істинно, істинно кажу вам: хто вірує в мене, той має життя вічне. Я — хліб життя. Батьки ваші їли манну в пустині та й повмирали. Цей хліб, що сходить з неба, такий, щоб, хто їсть його не вмер. Я — хліб живий, що зійшов з неба: коли хто споживатиме цього хліба, житиме по вік: а хліб, що я дам, це моє тіло, що я дам за життя світу." Оце він говорив у божниці, навчаючи в Капернаумі. Багато ж із учнів його (почувши це) сказали: "Жорстоке це слово, хто може його слухати?" Знаючи ж Ісус сам у собі, що його учні негодують на це, сказав їм: "Це вас гіршить? Що ж, коли побачите Сина чоловічого, як входить туди, де був перше? Це дух, що оживляє, тіло ж не помагає нічого. Слова, що я сказав вам, — це дух і життя. Та є між вами деякі, що не вірують." Ісус бо знав спочатку хто ті, що не вірують, і хто той, що зрадить його. І сказав: "Я тому говорю вам, що ніхто не може прийти до мене, як не буде дане йому від мого Отця." Від того часу багато з його учнів відійшло й уже більше не ходили з ним. Сказав же Ісус дванадцятьом: "Чи не хочете й ви відійти?" Відповів йому Симон Петро: "Господи, до кого підемо? Ти маєш слова життя вічного: ми ж увірували і пізнали, що ти Христос, син Бога живого." (Ів. VI: 47-70).

Отже бачиш, Іване, що тяжко було самим Апостолам повірити Христові, коли Він казав, що хліб і вино є Його Тілом і Кровю. Одначе, не треба Тобі й мені відходити від Христа через те тверде слово, як це зробило багато з Його учнів, бо ж куди підемо? В Нього є життя вічне, а нам доконче треба дістатись до того життя.

(Далі буде).

о. Ст. Семчук

НАША ХОЛМЩИНА

ПРЕКРАСНІ ХОЛМСЬКІ ЦЕРКВИ

Данило не тільки дбав про матеріяльний добробут своєї столиці і краю, він нарівні старався про добробут моральний через віру, котру утвердив руками Церкви. Тому будував многі церкви, а наш літописець наводить кілька з них на взір і доказ, які незрівняно гарні й дорогоцінні були ці наші церкви, які люблені і шановані всіми."

"Збудував церкву св. Івана, красну й гарну, а виглядала так: Чотиря склепіння, а з кожного вугла перевід і оперті були на колюмнах, що представляли людські голови, які вирізбив один мистець. Вікна були три, прикрашені вітражами (мальоване скло). При вході у вівтар стояли дві колюмні з цілого каменя, а на них склепіння з верхом, де блестіли золоті зорі на лазуровім тлі. Поміст був виллятий увесь із чистої міді та олова, та блищав, як дзеркало. Було двоє дверей, прикрашених білим галицьким каменем і зеленим тесаним холмським, що їх вирізбив один мистець Авдій, а окраси були з усіх красок і золота. Перед ними був вирізблений Спас, а з північної сторони св. Іван так, що хто поглянув, то дивувався. Ікони привіз з Києва та прикрасив дорогоцінним каменем і золотом з перлами. Це були ікони Спаса і Пресв. Богородиці, що їх дала йому сестра Теодора і з монастиря Теодора приніс ікони, а з Овруча Стрітення від свого батька, чудно прекрасні, і погоріли вони в церкві св. Івана, тільки одна ікона св. Михаїла осталася з усіх чудових ікон. Дзвони привіз з Києва, інші тут виллляв. Все те попалив вогонь."

Крім наведених будував король Данило другі церкви на Божу славу і спасення душ. Будував щедро й прикрашував обильно, не щадив багацтв на добру справу. І тому старина України така повна у віру та жертву.

"Засадив красний сад і збудував церкву в честь святих Безсребренників. Має вона 4 колюмни витесані з одноцільного каменя, на котрих стоїть верх.".

Колиж вогонь по причині татарського набігу та по причині тої нещасної якоїсь жінки понівечив труд, тоді Данило не впадає в зневіру, не закладає рук і не нарікає, але "помолився Богу, знов відновив і церкву поставив через епископа Івана. Та знов помолився Богу і поставив город твердшим і вищим."

Ось віра і чин з віри.

Через гомін століть предки давні учать нас, як поступати серед небезпек і недогід, не упадати на дусі, а відбудовувати. Молитися і будувати.

ПАПСЬКА КОРОЛІВСЬКА КОРОНА.

Св. Отець Папа Інокентій IV високо цінив працю нашого Данила, уважав його гідним найвищих почестей з рук католицької Церкви і покладав на нього великі надії, коли посилає свого посла Опіза і коронує Данила королівською короною в Дорогиччині під осінь 1253р.

Наш літописець так каже про це: "В тім часі прислав Папа шановних послів, що принесли вінець, скиптр і корону, цебто королівську гідність, зі словами: Сину, прийми від нас вінець королівства!"

Тим наша Галицько-волинська держава, тим наш прастарий Холм, тим наш нарід і його володар, як слушно замічував і завжди підчеркував покійний о. П. Божик, "зрівнялися з другими народами Західної Европи" — через гідність і повагу.

Каже наш літописець коротко, що були трудноші навіть внутрі держави, а ізовні стояли хмари грізні татари. Та все таки "так він прийняв вінець від Бога, від Церкви святих апостолів і від престолу св. Петра, від отця свого Папи Інокентія і від усіх своїх епископів."

Ця корона до останніх часів переховувалася в музею перемиської капітули, в тих мурах старих, котрі тепер з ласки комунізуючої Варшави перейняли польські Кармеліти проти волі наших Владик і Церкви. Що сталося з безцінними скарбами нашої давнини, один Бог знає. Як би ми мали свою державу, оперту на силі моральній права і фізичній силі зброї, ми скоро віднайшлиб наші скарби і вони повиннiб вернутися назад до своїх правних господарів, якими є наша Церква і наш народ.

(Далі буде).

Боже Слово

о. др. Т. Галущинський, ЧСВВ.

ДІЯННЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ

Переклад з грецької мови на українську з поясненнями

12. ЛЮБОВ МІЖ ХРИСТИЯНАМИ. — ВАРНАВА.

32. А множество вірних мали одне серце й одну душу. І ні один з них не говорив, щоб щонебудь з його посідостей мав за своє, але все було в них спільне.

33. І з великою силою апостоли давали свідчення про воскресення Господа Ісуса, та й велика була ласка на них усіх.

34. Ні один з них не був у недостатку: бо, хто мав землі чи доми, продавали й приносили гроші проданого,

35. й клали в ногах у апостолів. Роздавано же кожному, як було йому потреба.

36. Так Йосія, що його апостоли назвали Варнавою, — що значить у перекладі: син потіхи, — левит, родом Кипріець;

37. посідаючи землю, продав її, а гроші приніс й положив у ногах апостолів.

ПОЯСНЕННЯ

32. Згода й любов між вірними, це овоч ділання Святого Духа. Про цю єдність між вірними молився Божественний Спаситель у своїй прегарній архиєрейській молитві, (Ів. XVII, 11).

Та любов і взаїмна згода й правдива християнська любов довела першу християнську громаду в Єрусалимі до спільноти земних дібр, як це сьогодні буває в монаших і законних Згромадженнях, на основі обіту вбожества. Багатші своїх спільностей не надуживали для догоджування змисловим пристрастям, ні, як це буває, на визискування бідніших; але вживаючи своїх маєтків як залог даний Богом для добра загального, а передовсім для злагіднення недолі й потреб ближніх, радо уділяли потребуючим і то через руки апостолів.

33. Не менша була також ласка Святого Духа в ділланні апостолів, не тільки словом, але й ознаками й силами давали свідчення воскресенню Ісуса Христа.

34. Не всі, ні не все продавали, тільки тоді, як цього вимагала потреба запомогти ближніх. Надто робили це виключно з любови, без ніякого примусу, але добровільно.

36-37. Лука наводить тут один приклад такої великодушної любови, а саме зо сторони апостола Варнави. Це тому, бо в дальшім оповіданні ще нераз буде мова про того апостола, головно в злуці з діланням апостола Павла. Він посідав в особливішім степенні дар пророцтва, тому й апостоли називали його: "син потіхи"; бо своїми пророцтвами повчав, нагадував і потішав християн.

13. АНАНІЯ І САПФІРА.

1. А один чоловік, на ймення Ананія, зо Сапфірою своєю жінкою, продав посілість.

2. та задержав частину заплати, свідомій своїй дружині, а якусь часть приніс, та й положив у ногах апостолів.

3. І промовив Петро: "Ананіє, пощо сатана опанував твоє серце, щоб ти неправду казав Духові Святому та присвоїв частину з ціни посілости?

4. Хіба те, що ти мав, не було твоє; та й продане не в твоїй було владі? Нащо ти положив у своїм серці такий учинок? Не людям ти неправду сказав, а Богові."

5. Почувши ж Ананія ці слова, упав і вмер. А всіх, що чули це, пройняв великий жах.

6. А юнаки встали, обгорнули його, й винесли та й поховали.

7. По яких трьох годинах, увійшла його жінка не знаючи, що сталося.

8. І озвався до неї Петро: "Скажи мені, чи за стільки ви продали посілість? "Вона сказала: "Так, за стільки."

9. І промовив Петро до неї: "Чому ж ви змовились спокусити Святого Духа? Ось біля дверей ноги тих, що поховали твого чоловіка, — й тебе вони винесуть."

10. І вона впала зараз у його ніг і померла. І ввійшовши юнаки, знайшли її мертву, й винесли й поховали коло її мужа.

11. І великий страх огорнув цілу церкву й усіх, що чули про те.

ПОЯСНЕННЯ

1-2. Усі людські діла, хоч які вони світлі, мають свої тіни. Дух неправди й лицемірства, прибираючи вид побожности, грозив затроєнням життя християнської громади в Єрусалимі. Та Дух правди, що його виконавцем був св. Петро, рішучо й скоро боронив святости християнського життя. — Провина Ананії та Сапфіри була в тім, що вони свідомо й за обопільною згодою хотіли лицемірно уходити перед християнською громадою в Єрусалимі, за людей добродійних аж до цілковитого віддання на потреби братів усеї вартости проданої посілости.

3. Св. Апостол Петро, просвічений Духом Святим проглянув удану великодушність і позірну щедрість обоїх подругів та й причину їх лицемірства.

4 Хто нехтує або ошукує заступника Божого на землі, той нехтує і обріхує самого Бога.

6 Юнаки тут згадані сповняли в першій християнській Церкві низші церковні послуги. До них належало також хоронити померлих.

8-11. Хоч прогріх Ананії і Сапфіри, по думці багатьох богословів, не переходив границі гріха повседневного, всеж таки з огляду на обтяжуючі обставини тай на пересторогу для других, Господь покарав їх тяжкою дочасною карою, бо наглою і передчасною смертю.

ЧУДА Й НАВЕРНЕННЯ.

12. Руками апостолів творились чуда й знамена многі в народі; а були всі однодушно в Соломонськім притворі.

13. З інших ніхто не важився приставати до них, але народ величав їх.

14. Усе більше приходило тих, що вірили Господеві, сила мужів і жінок.

15. Яко ж і хворих виносили на вулиці й клали на ложа й ноші, щоб, як ітиме Петро, бодай тінь його впала на кого з них.

16. Також багато з довколишніх міст сходились до Єрусалиму, приносячи недужих та страждучих від нечистих духів, (то й сцілялись усі вони).

ПОЯСНЕННЯ

12. Так приобіцяв був Ісус Христос апостолам (Ів. XIV, 12). Притвор Соломонів, де колись Ісус любив навчати народ, став тепер місцем збору християн.

13. Інші, що не стали ще християнами, не важились змішуватися з ними. Розуміли бо, що вони становлять осібну спільноту, що перед нею мали велику пошану.

14. Знамена й чуда апостолів не тільки викликували острах і пошану, але спричиняли щораз численніші навернення.

15-16. В особливіший спосіб прославляв Господь св. Петра, як першого свойого Намісника на землі. Вистарчало, щоб упала його тінь на недужих і ці сцілялися зо своїх недуг.

Наука Церкви про приватну власність

Одначе пригляньмося, яка наука Церкви про приватну власність та як Церква хоче розвязати це складне питання.

Вже Мойсей на синайській горі одержав від Творця вселенної десять заповідей. Сьомою й десятою заповіддю Бог охороняє приватну власність, забороняючи обман, крадіж, ба навіть саме тільки пожадання думкою чужої речі. Знов Христос, що обоснував свою науку на релігійних і моральних основах вказував на обовязок служби багацтва потребуючим. Був Він також, модерно висловлюючися, великим соціяльним реформатором. Одначе не опрокидував приватної власности.

Згідно з наукою Євангелія вчить також Св. Церква, що кожна людина має право посідати приватне майно. Це вже лежить в природі людини, що кожний з нас хоче щось свойого власного мати, чого ніхто нам не відбере. Виходячи з цих природних основ Церква обороняє приватну власність та опрокидує її перехід на власність держави чи спільноти. Коли селянинові забереться землю, зрошену потом його праці та передасться на власність загалу, чи зможе він себе почувати так певно, як дотепер, як був він її власником? Чи зможе він запевнити своїм дітям виховання, науку чи вивчення якогобудь звання? Поштовхом до збільшеної, запопадливої праці, до змагання з природою, до ощадности є якраз почуття, що працюється на свойому та для себе. З хвилею знесення приватної власности на місце миру й ладу приходить невдовілля, несправедливість та безладдя.

Одначе обороняючи прав приватної власности Церква накладає й певні обовязки.

Вона навчає, що людина не є всевладним посідачем, а радше заряджує тільки земськими добрами. Чесно набуте майно несе зо собою Боже благословення й користи для одиниці та загалу. Хитрість, чи обман дають знов противні наслідки. Одначе Свята Церква забороняє, щоби небесні добра уступали земським. Бо "яка користь людині, що світ цілий здобуде, та душу свою занапастить?" Це перша засада.

Другою засадою, це обовязок нести поміч бідним та потребуючим. Вона виливає не тільки з основ любови ближнього, але також справедливости. Нікому дотепер не вдалося й доки світ існуватиме не вдасться перевести в життя рівного поділу дібр між людей. Він завжди залежатиме від бажання праці, вміння, хисту та пильности. Папа Лев XIII, якого загально називають папою робітників, бо він явно перед цілим світом вказував на їх визиск та їхні потреби, в своїм одні́м письмі каже, що ніколи не заведеться такого суспільного ладу в світі, про який мріють соціялісти. Це нікому непридатне змагання проти природного порядку.

Як бачимо Церква обороняє приватну власність. Вона стоїть на сторожі справедливости й порядку. З другої сторони накладає на кожного обовязки щодо свого ближнього. Поступаючи за її засадами в світі, певно не буде стільки несправедливости, використування та ненависти.

АДРЕСА ЦЕНТРАЛІ ЗМІНЕНА.

Централя Українців Католиків Канади мала досі свій осідок і канцелярії при 431 Мейн Стріт, у Виннипегу.

При поширеній праці 1947 р., дотеперішнє приміщення Централі, з її складовими домініяльними організаціями, виявилося затісним.

На нарадах Централі з 15. X. 1947, рішено з кінцем ділового року перенести осідок Централі і канцелярії її складових організацій до 49 Кеннеді Стріт, у Виннипегу. Будинок находиться на схід від Парляменту.

Тому з 1-им груднем, 1947 р., треба переписку адресувати як слідує:

**Ukrainian Catholic Council
49 Kennedy St., Winnipeg. Man.**

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

Зближаються величаві празники Різдва і Богоявлення. Будуть відправлятися урочисті богослуження. Неодин хотівби брати участь в тих богослуженнях, та не має потрібних книжок. Тому подаємо до відома, що хто пришле гроші перед 20 грудня дістане 'Утреню і Вечірню' оправлену в скіру за **$12.00** замість **$15.** в ОО. Василіян у Мондері або в Віліям Грос у Виннипегу.

Анна Арабська

ЖІНКА Й ОРҐАНІЗАЦІЯ

Все громадське життя потребує орґанізації. Всі громадські цілі не можуть бути осягнені без орґанізації. Кожна поодинока громада без орґанізації і доброго орґанізаційного проводу, котрий громаду веде і скеровує на добрі шляхи, це маса без проводу і дисципліни, що ніколи не прямує до одної цілі. Незорґанізована маса людей має стільки цілей і стільки напрямків, скільки людей.

В нас невелике число жіноцтва розуміє вагу організації. Треба нам собі правду сказати в очи, що багато більше українських чоловіків розуміють значення орґанізації, ніж українські жінки. За це не треба винувати саме наше жіноцтво, але наші традиційні звичаї. Від найдавніших часів українські чоловіки завжди мали більше громадських сходин, як їх мало українське жіноцтво. І які це й не булиб громадські сходини, то завжди вони зближають людей до себе і звязують їх думками. Українське жіноцтво мало дуже мало нагод на громадські сходини. Кожна українська жінка жила своїм окремим життям у своїм домашнім кружку. І тому наше жіноцтво живучи ще сьогодні тими традиційними поняттями назагал ні не бачить потреби, ні не розуміє значення громадської орґанізації. В нас ще сьогодні є величезне число жіноцтва, яке не розуміє вартости іншого життя, як життя родинне. Варта перестудіювати родинний еґоїзм української жінки.

І підчас коли цей родинний еґоїзм української жінки є дуже вартісний в її родині, то він є незвичайно шкідливий в громадськім житті. Багато наших жінок так довго люблять орґанізацію до котрої належать, як довго їх чоловіки, вони самі, чи їх діти в цій орґанізації стоять на провідних постах. Але як — бороня Боже — її члена, чи членів родини замінять іншими людьми, тоді такі українські жінки киплять гнівом до всіх і вся. Дуже часто перестають бути членкинями своєї орґанізації, а як остануть в орґанізації на дальше, то тільки на те, щоб шкодити їй.

Такі українські жінки нічого не бачать понад свій особистий родинний еґоїзм. Їм ніколи не йде про добро орґанізації. Вони не хотять розуміти і бачити того, що для орґанізаційного проводу можуть найтися люди здібніші від них, їх чоловіків і дітей. Тоді, коли такі жінки не зроблять ні на один волос того, що є шкідливе для їх родинного життя, то будучи засліпленими своїм родинним еґоїзмом, вони чинять багато шкоди для орґанізаційного життя. Тоді, коли українська жінка-мати понесе багато терпінь для мира і єдности її родини, в дуже малих випадках вона понесе цю саму жертвенність для мира і єдности у своїй організації. І чому воно так? Тому, що наша жінка назагал не має виробленого поняття про значення громадського життя. Неописаний жах опановує душу жінки-Українки, як щось руйнує її домашнє вогнище. А скільки є ще в нас жінок, що їм байдуже, як не тільки хтось другий, але й вони самі прикладають руки до руїни нашого життя в громадській організації?

Організація, що в ній українське жіноцтво брало участь, від найдавніших давен, це орґанізація церковна. Зрозуміння потреби церковних орґанізацій і почуття обовязку служити Церкві через церковні орґанізації має серед нашого жіноцтва кращі вигляди. В нашім народі церковні організації існували, як сестрицтва і брацтва від давніх століть і тому значення церковних орґанізацій є в нас традиційне. Та, в останніх десятиліттях атеїзм, чи там нове поганство розсіває серед нашого народу хитро упляновану пропаґанду, що чинне, то тут, то там вдиратися до душі наших людей. В останнім часі атеїстичний комунізм постановив з цілою силою вдарити мечем по нашій старій християнській традиції. На превелике диво до сьогоднішнього дня від цього страшного меча впала жертвою часть, вже й так пиянством і розпустою здеморалізованого нашого робітництва й мала горстка наших людей з вищою або нижчою шкільною освітою, котрих ще до сьогодні деякі наші люди уважають за свою інтеліґенцію. А нашою інтеліґенцією вони бути не можуть.

Примірна родина

Отець А. Ґейллій, Т. І., оповідає про одну примірну католицьку родину, що багато може нас навчити та заохотити до побожного, щасливого, родинного життя.

Прізвище цієї родини є: Брунґардт. Живе вона тепер в Салінн, Канзез, ЗДА. Належить вона до катедральної парохії Пресв. Серця. О. Ґейллій виміг від цієї родини позволення все це опублікувати, подаючи, хто вони і де мешкають, щоб його оповідання мало печать правдивости. Це оповідання таке надзвичайне, що неодин мігби подумати, що воно неправдиве. А кожний може провірити його, як тільки хоче.

Пів до сьомої в першу пятницю кожного місяця — ба, кожного дня — можна завважити в церкві Пресв. Серця дві повні лавки, а це очивидно одна родина, бо всі червоноволосі. Годі отриматися від цього, щоб їх не порахувати — девять, десять, одинадцять, а два червоноволосі хлопчики при престолі служать. Два найменші лишаються в лавці, а всі прочі йдуть до св. Причастя! Щодня! Пятнацятеро в родині. Одне з найстарших пильнує найменших вдома, але пізніше в осьмій годині іде на Службу Божу і також причащається. Опісля діти йдуть до парохіяльної школи.

В пості, перед Різдвом і Великоднем, родичі разом зо всіма дітьми відбувають Хресну Дорогу в церкві по Службі Божій! Аякжеж, не стидаються.

Хлопці належать до Вівтарної Дружини. Одного разу парох і сотрудник не могли явитись на час майського богослуження. Хлопці-служачі чекали точно пять мінут поза призначеним часом, і коли ще не було священика, самі задзвонили і торжественно вийшли перед вівтар і разом проводили цілій церкві людей у відмовленні вервиці до Пречистої Діви Марії. Розуміється дістали за це гарну похвалу від о. Пароха.

Коли один зо старших хлопців (родина ціла властиво числить 21: 18 живих, 3 в небі) був за Тихим Океаном на війні, то родичі поручили чотиро-літньому Єрбнімові, щоби кожного дня по Службі Божій засвітив свічку для охорони тіла й душі старшого брата.

В хаті на головному місці не десь в невидному куточку — є образ Серця Христового, не маленький, але величавий, що його видно тільки ввійдете до головної світлиці. Відразу приходить вам на думку обітниця Серця Христового: "Буду благословити кожний дім, де буде виставлений і почитаний образ мого Серця." і "Буду зливати велике благословення на всі їх підприйняття."

Мама завела цікавий звичай в родині. Коли народиться нова дитина, то одне зо старших дітей ставало одним з Хресних Родичів, і вірно та зо запалом сповняло свої обовязки — тобто дбало про религійне виховання своєї хресної дитини. Отже, вчило правди віри, як молитися, приготовляло до першого Святого Причастя, дбало про це, щоб знало тижневу лекцію з катехизму, час до часу зо своїх власних грошей купило дарунок, боронило перед другими. Взагалі, каже мама, що вона мала мало роботи з дітьми, бо діти самі за себе вміли дбати.

У "бейсменті" є комната, що її ця родина назвала "катакомбами". Тут на стінах є порозвішувані мальовила виконані батьком родини, який — попри свої лікарські обовязки — ще знаходить трохи часу малювати. Ці мальовила представляють святих імеників й імениць дітей. Вибір імени для новонародженої дитини у них — це поважна справа ціло-родинної наради. Вибирають імя Святого, якого життя вони як раз тоді читали, або імя святого, до якого мають особливіше набоженство. Ціла родина відзначається ніжним набоженством до Пречистої Діви. Це проявляється передівсім при спільній родинній вечірній молитві перед Її статуєю. Кожного вечора мама клякає на клячник перед цією статуєю, а довкруги неї півколом діти з батьком...

На весні 1945-го року батько мав сильний смертельний атак серця. По операції лікарі казали, що він не прожиє довше, як кілька годин Як тільки довідалася мати, що робить? Зараз викликала діти зі школи, лишила їх у стіп Матіньки Божої вдома, щоби молилися і виблагали чудо для уздоровлення батька; поручила опіку над родиною найстаршій дівчині, а сама через кілька днів не відступала від ліжка мужа в шпиталі. Сильно вірила, що муж подужає. Два рази здавалося, що вмирає. За другим разом мнимої смерти, муж отворив очі і каже: "Марґарето, це чудо." Коли він виздоровів не памятав, щоб він таке сказав, але всі були переконані, що це було чудо Божого милосердя і Божа відповідь на молитви родини. Але й опісля не переставали молитися. В них не було: "по тривозі, то по Бозі." По школі щодня хлопці бігли на гору і там відмовляли молитви подяки за виздоровлення тата.

Кілька тижнів пізніше пані Брунґардт найшла в шуфляді пяти-літнього Єроніма купу камінчиків. Інша мама мабуть зробилаб багато крику, насварилаб. Але ця розважно запитала свого синка на що ці камінчики. А він недбало відповів: О, ті камінчики! Павло, Ал і я, ми їх уживали, щоб рахувати кілько разів відмовлено вервицю за тата, коли вони були хворі. Але ми відмовили більше, як там є камінчиків. Ми зужили їх раз, а за другим разом ми стратили рахубу."

Діти цієї родини — розуміється — не були пустими. Одна доня грала на орґанах в церкві. Інші співали. Брали вони різні нагороди в школі. Відзначалися вони також на полі спорту. Навіть батько опікувався спортовими кругами. Всі важніші моменти родини як хрестини, перші св. Причастя, ялинка, родинні свята усе було зарекордоване на рухомій фільмі.

Одного дня 1946 року Д-р Брунґардт оперував, якраз перед Різдвом, одного мексиканського хлопця. Його синочки довідалися, що цей хлопець буде мусів пересвяткувати Різдво в шпиталі. Що вони роблять? Ото, Михаїл і Йосиф ("да брейнс") самі видумали таке: збудували вертеп, закупили фіґурки св. Родини, решту зробили і на саме Навечеря принесли цьому хлопцеві в шпиталі та йому дали. Він так тим втішився, що нічого не міг промовити, тільки сльози йому цілий час капали, коли глядів на цей Вертеп...

Часто ціла родина причащається за фізичне і духовне здоровля пацієнтів свого батька. Він перед кожною операцією тихо відмовляє Літанію Богородиці.

Раз діти в школі натягали одного хлопця з цієї родини, що він має якусь 'ґерл-френд', а він признався, що має аж дві: свою маму і Пречисту Діву Марію.

Не давно прибув на світ 19-тий Брунґардт. Аякжеж.

Це я переповів, бо вірю, що не одна родина заохотиться до цього, щоб наслідувати цю родину бодай в дечім. Передовсім, бачимо як Служба Божа, св. Причастя, спільна родинна молитва, набожність до Пресвятого Серця Ісуса і до Непорочної Діви Марії, та вервиця — як все те є причиною щасливого, побожного родинного щастя.

Подав о. М. М. Горішний, ЧСВВ.

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

Австрійсько-Українські боеві полки були в тому часі головно на фронті в Італії, Сербії й Україні. Якщо було б удалось завчасу стягнути такі два-три полки з фронту до краю, наша справа була б інакше рішена; та наш політичний провід надто пізно взявся до будови української держави й за жадав від старої Австрії переселення деяких східньо- галицьких військових частин до Галичини аж тоді, коли таке переселення стало неможливим, бо на фронті австрійської команди вже ніхто не слухав й не було змоги відправити ці частини правильно й на час на місце призначення.

При всій цій праці, так українські політичні діячі, як і Військовий Комісаріят, головну надію про вирішення долі Східньої Галичини покладали на Українських Січових Стрільців, що тоді стояли на Буковині. Провідники сподівались, що їм удасться перенести У.С.С. з Буковини до Львова, а коли У.С.С. займуть столицю, тоді при допомозі різних австрійсько-українських частин удасться опанувати всю Східню Галичину. На жаль, леґіону У.С.С. на час спровадити не вдалось і тому на випадок зриву Комісаріят міг рахувати тільки на невелику силу крісів, що були розкинені по різних львівських частинах.

В підготові перевороту почала, після 19 жовтня, брати участь і Українська Національна Рада, тимчасовий уряд проголошеної української держави. Та у Львові почала Рада урядувати офіціяльно за проводом дра К. Левицького, аж 27 жовтня. З того дня Український Військовий Ґенеральний Комісаріят підпорядкувався Раді, як своему політичному проводові.

Коли 29 жовтня сот. Вітовський приїхав до Львова, підготовка до зриву — через наради й висилку курієрів на провінцію — ще посилилась, бо вже був головний командант-вожд, що кожну справу вирішував і закінчував своїм словом головного начальника; та певно й Вітовський думав, що до поважного виступу може прийти аж за яких два тижні.

Тим часом дня 31 жовтня, коло 9,30 вранці, прибіг до Народньої Гостинниці радник із вісткою, що хтось із поштарів-Українців у львівській пошті переловив таємну телеграму з Відня до намісника Гуйна такого змісту: "Львів належить передати тому, хто перший зголоситься з якоюсь силою"

Після короткої наради вирішено вислати негайно до різних міст курієрів із приказом Вітовського, щоб тамошні окружні комітети приступили відразу до праці й перебрали все урядування в свої руки.

Останне рішення

Коло полудня пішли ми, старшини, з сот. Вітовським на засідання Української Національної Ради, що відбувалась у домі "Просвіти", над книгарнею Наукового Товариства ім. Шевченка, за проводом дра К. Левицького. До залі нарад впускав на др. С. Баран. Всі наші радні сиділи в поважній задумі за столом, а ми, військові старшини з сот. Вітовським, стояли в гуртку серед залі.

Під час наради виринула думка, щоби піти за вказівками делеґації Української Національної Ради в Відні й заждати, аж приїде курієр із Відня з певними й вирішними вказівками. Тоді виступив сот. Вітовський і в імені Військового Комісаріяту рішуче заявив, що до виконання перевороту все приготоване й уже неможливо його відкликати. Це була правда, бо вже в 10 годині сот. Вітовський дав був приказ до зайняття Східньої Галичини. Далі Вітовський заявив Національній Раді, що на випадок відложення перевороту він, як начальник збройних сил, не може брати на себе відповідальности за дальший хід подій, бо завтра можуть Українці бути вже безсильні супроти польської переваги. Рішучість і самопевність сот. Вітовського зробила вже тоді "Перший Листопадень" дійсністю. Його виступ поділав переконуючо навіть на тих учасників наради, що досі ще вагувались і хотіли ждати чогось із Відня. Всі пішли за голосом сот. Вітовського й української військової організації, що для них Австрія й Відень перестали існувати.

Перед зривом

Др. Кость Левицький, довголітній посол, що в своїй політичній діяльності навчився бути дуже обережним у вирішуванні справ, не був захоплений одчайдушністю сот. Вітовського й тому випитував його, чи він справді приготований до перевороту, чи має стільки сил, щоб обсадити й держати місто, чи має досить зброї й муніції, щоб станути до боротьби з можливим польським опором, та чи матиме подостатком харчів.

На всі ті питання сот. Вітовський дав такі певні й беззастережні відповіді, що всіх захопив для свойого плану негайного зайняття Львова, тим більше, що певним виглядало для кожного те, що говорив сот. Вітовський, а саме, що "як цієї ночі ми не візьмемо Львова, то завтра візьмуть його Поляки."

Після прийняття плану сот. Вітовського вирішено, що в 2-ій годині мають піти до намісника Гуйна: д-р К. Левицький, І. Кивелюк, о. С. Стефанович, д-р С. Голубович, д-р Л. Цеґельський і д-р С. Баран та зажадати від нього передачі державної влади у Східній Галичині Українцям, якщо намісник сповнить наше домагання, ми займемо Львів спокійним способом, як відкине — займемо Львів цеї ночі тобто 1 листопада, в 4 годині вранці, збройною силою. Поворот нашого представництва й відповіді намісника вижидатиме сот. Вітовський, що цю відповідь і дальші прикази перекаже старшинам на збірці в Народнім Домі, в 7 годині ввечері. (Д.б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ТРИНАЦЯТИЙ

Вечір у Вірджинії.

— Хто такий дорогий? Наш Господь, що сам відкривае нам засідки ворогів?

— О, певно! Але я в тій хвилині думала про мойого Юлія. — Знаеш що? Він не хоче брати участи, каже, що до суду може йти, але не до...!

- До чого, моя дорога?

Та Вірджінія нагло змінила хід своїх думок і вискаів та сказала рішуче:

Треба скоро й негайно діяти. Представ собі, що Авреліян довідався про те, що Святіший Отець є на острові й ще сьогодні бере відділ війська, окружае острів і шукае по всіх домах.

В тій хвилині треба його перестерегти, щоби завчасу сховався до катакомб.

— Але хтож піде? Єдина Ріта - християнка в мойому домі. Але деж вона тепер?

— Мабуть у тій порі з твойого поручення вона несе вечерю визнавцям до мамертинської вязниці.

Ах, правда! Щож тут чинити? Посилати когось до вас уже нема часу. Але щож ти робиш? — запитала бачучи, що Домітилля закладає заслону на лице.

- Йду на остров — сказала спокійно дівиця.

- Сама? в тому часі? ввечері? Я тебе не пущу. Я піду сама.

Ні, Вірджініе! Таж тебе ждуть тісячі небезпеки, що й мене саму.

— То йдім обі разом!

— А Агриколя?

Він не довідається, бо він іде до Сервілія.

Ну, то ходім в імя Боже! Чогож нам боятися? — шепнула Вірджінія з усмішкою відчиняючи тайні двері, що їй уже нераз улекшили її виходи. — Таж нас буде четверо: ми дві і двох наших Ангелів Хоронителів.

І наш Єдиний з нами — додала Домітилля.

Ходім...

РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ.

Замах.

Коло десятої години ввечері мешканці білого дімка на Тибрі почули умовлений християнський стукіт до дверей. Сам Климентій відчинив і немало здивувався, коли пізнав Вірджінію і Домітиллю, що заслонені клячали перед ним

Святіший Отче, рятуйся на любов Божу, вороги чигають на тебе, зійди завчасу до катакомб.

Замість відповіді Пастир, на якого обличчі не відбився ні найменший слід зворушення чи тривоги, вказав жінкам ложе, на якому лежала Реґіна конаюча смертельно бліда з примиреними очима.

- Вмирає! Хібаж це можливе? Так нагло? — закликали обі жінки.

І забуваючи на хвилину про все, побігли до старушки, якою завжди будувалися, подивляючи її терпеливість у добровільній нужді та прислухуючись оповіданням про ті часи, коли то неронський Рим поперше побачив Рибака, що мав заволодіти тим містом.

Реґіна вже не могла добачити облич своїх молодих приятельок, але пізнавши їх по голосі підняла свою руку, щоб їх поблагословити.

— Гляньте — сказав Климентій — перед хвилиною захворіла, а так нагло, що відразу відняло їй мову, ледви змогла висповідатися!

- Щож їй сталося? Чи можна їй в чім помогти?

- Не думаю. Єдина її недуга — це її сотний рік життя. Смерть домагається своїх прав. Не бачу для неї ніякого ліку, тільки святе напуття.

Святіший Отче, — закликала нагло Вірджінія біжучи до дверей — чую галас на березі острова. Це вони вже йдуть. Авреліян з вояками, що тебе мають приловити. Подумай про святу Церкву! рятуйся для неї!

Дочко, для мене найважніше — це священичі обовязки, а потім мое життя. Бачиш цю душу, що йде до вічности? Чиж не маю їй дати Ісуса на дорогу?

О, Ісуса — повторила хвора, а її груди почали підніматися тяжким, уриваним віддихом.

- - Зараз приймеш Його, Реґіно, не бійся... Господь не опустить своїх у важку годину. Ви, мої дочки можете зійти до катакомб, а зо мною хай діється Божа воля.

— Святіший Отче, дозволь нам витримати при тобі до смерти...

Вірджінія побігла засунути двері й вікна. А Домітилля закрила ліжко білим обрусом, засвітила воскову свічку, а Климентій витягнув зза пазухи золоту пушку, в якій був Хліб Життя, корм і потіха вірних серед переслідувань.

Обличча вмираючої заяснiло останнім промінням, а уста відчинилися останнім усміхом, коли в них Христовий Намісник вложив Пресвяту Евхаристію

По хвилині вмерла щасливо.

ГИЛЯРД, СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ. День подяки. Дня 6-го листопала відбулася благодарственна Служба Божа, котру відправили о. Ігумен В. Шевчук, ЧСВВ в церкві св. Івана Хрест. в Гилярд, Алта. На Службу Божу зїхалися члени парохії, щоб подякувати Богові за плоди. По Службі Божій члени і отець Ігумен удались до Народнього Дому на спільний обід, котрий приготовили членкині парохії. По обіді о. Ігумен виголосили гарну промову і закликали до належного поступовання і виховування молоді в католицькій вірі. Потім відбулась збірка на скитальців і на пресу. Збіркою на пресу зайнявся п. Іван Козак і вона принесла $7.10. Збірку розділено $3.55 на "Світло" і $3.55 на "Українські Вісти". Збірку на скитальців в сумі $13.61 передано на руки о. Ігумена. Здоровлю всіх читачів і передплатників "Світла", а всім жертводавцям щира подяка. — **К. Корніцький.**

Здалека і зблизька

ТОРОНТО, ОНТ. Конвенція Українського Католицького Юнацтва. Серце людське терпить і мучиться і бажає і жде очікуванням, — бажає щастя, жде його. Особливо в сьогоднішніх часах серце в юних літах родить ідеали, неначе "перли з край світу", котрі прагнуть своєю працею зібрати овочі на славу Творцеві, Богові, та свойому народові. От і це все спонукало Українсько-Католицьке Юнацтво Східньої Канади відбути Конвенцію в днях 11, 12 і 13-го жовтня, під проводом Всеч. о. В. Дзюрмана В. А. свойого духовного провідника. Клич конвенції був "Українська Молодь для Христа Царя". Уже день перед зїздом почали зїздитися з дальших сторін.

В суботу 11-го жовтня, відбулася перша сесія, котру отворила голова п-а Т. Дячинська із провінціональної Екзекутиви. Духовний провідник пояснив ціль конвенції та дав начерки до успішного переведення. Головним бесідником був Всеч. о. Др. Маркле. Напрямна в його бесіді була: ""Нинішний час не є до забави, але до роботи." По кілька мінутовій перерві знов продовжав: "Що ми розуміємо під назвою Католицька Акція?".

Тогож дня вечером відбувся бенкет в Кінг Едвард Готелі. Визначнішими гостями були: Іх Ексцеленція Кир В. Ладика, Єпископ Вебстер, котрий заступав Іх Емінецію Кардинала МекҐвігена, премієр Онтаріо Дрю, котрий виголосив промову що діється з поневоленою Україною. Всі повище згадані зложили привіти для УКЮ, як також Кир В. Ладика своїми радісними почуванням скріпили настрій присутніх. Оплески не втихали. Рівнож був радний міста, заступаючи мейора Сандер.

Вислід контестанток у розпродажі книжочок проголосив Др. М. Кулик. 1-ою була панна Марія Феско, 79,820 голосів, з парохії Пресвятої Евх, Іст Торонто. 2-а п-а Ірина Чорномаз 78,000 голосів, з парохії Преображення ГНІХ. Кіченер. 3-а п. Марія Чорномаз, 64,920, з парохії М.Б.Н.П. Ветирст. 4-а п. Олена Смерик, 36,290 голосів, з парохії св. Йосафата, Вест Торонто. 5-а п. Маріяна Ґей, 31.320 голосів, Велленд, Онт. 6-а п. Марія Корчинська, 27.120 голосів, Ошава. 7-а п. Марія Бернач, 23.280 голосів, Бренфорт, Онт. 8-а п-а Софія Киба, Делгайт, Онт, 16,560 голосів, 9-а Йоанна Шклярик, 13. 210 голосів, Ґримсбі, Онт. Коронацію перепроваджувала пані Роланд Мічевер, як також вручувала їм нагороди за працю. Увесь дохід призначено для студентів на скитальщині, про що буде проголошено в часописах пізніше.

В неділю, 12-го, відбулася Архиерейська Служба Божа в церкві МБНП. на Бетирст, сослужачими були три отці: Впр. о. Й. Тимочко, настоятель ОО. Василіян, Ґримсбі, Впр. о. М. Пасічник ЧСВВ, з Монтреалу і Впр. о. Й. Корба ЧНІ, з Ватерфорд. Онт., в асисті других отців. Впр. о. канонік П. Каменецький привітав Іх Ексцеленцію сердечними словами і подякував за опіку над душами в такім небезпечнім часі. Говорять, що присутніх на Службі Божій було, як ніколи. Тож любо було поглянути, як всі очікували послухати слово Боже із уст найвищого Пастиря Українців Католиків Канади. Промова була повна любови й заохоти до витривалости про молодця, котрий відповів Ісусові: "Се все я хоронив в малку мого." (Лука 18. 21). На закінчення Служби Божої Іх Ексцеленції Кир Василій внесли многолітствія і вділили вірним Архиерейського благословення. Хор під управою п. Г. Рудого співав прекрасно.

Пополудні 2.30 відбувся величавий концерт в Мессі Гал. Вступне слово виголосила п-а Т. Дячинська, а головним промовцем був Впр. о. Др. Й. Корба, ЧНІ. Кілька пісень виконала Ольга Павлова із Ню Йорку, а при пяні була Ольга Дмитрів також з Ню Йорку. Народні танки були виведені танцюристами із парохії св. Сщмч. Йосафата, Вест Торонто. Хором знова проводив п. Г. Рудий. Підчас концерту була збірка на Інститут ім. Митрополита А. Шептицького.

У понеділок 13-го жовтня: Рано в церкві МБНП. на Бетирст відбулися Служби Божі, а потому на слідуючій сесії Пр. Брат Алойзій, із Чина Братів Християнських Шкіл, колишній ректор Колеґії св. Йосифа у Йорктоні, дав глибоко обдуману науку для молоді. Його тема була: "Католицька Акція в акції." Опісля слухачі говорили поміж собою, що прелеґент говорив льоґічно й річево. Ох, як його молодь полюбила!

Останню сесію переводила п-а Єлисавета Мизак, секретарка Домініяльного Заряду УКЮ з Виннипегу. Вона розказала про заходи Домініяльного Заряду і його осяги, В дискусії найліпше визязувалися делеґати із гамільтонського Відділу УКЮ, Вест Торонто, Кіченер, Делгайт та місцеві.

Відчитано резолюції та прийнято одноднушно.

Вибрано новий заряд до провінціяльної Екзекутиви. Всеч. о. Василь Дзюрман В. А. духовний провідник. п. Дмитро Назар предсідник, п-а Т. Дячинська заст. пред., секретарка панна Ярослава Гарах, кореспондентка п-а Марія Фесько, скарбничка п-а Марія Пизюк, пятий член п-а Мирослава Приступа. Пресові референти: п-а Анастазія Пруська, п-а Юлія Дзюрман і п. Іван Кіт.

Слід згадати, що відділ УКЮ на Бетирст видав трете число "Клич УКЮ" і роздав даром присутнім на останнім дні Конвенції. Честь їм за це.

Відбулася розіграна тикетів і щасливими були оці: А. Чорномаз, Михайло Ноцюк, Василь Головатий, Йоанна Буркач, всі чотири з Кіченер, Онт. Степан Медвідь, Ошава, Онт.

Вся праця і перевід конвенції був уладжений духовним провідником Всеч. о. Дзюрманом В. А. і провінціяльною Екзекутивою. Праця за признанням не шукае і признання дали їм всі оцінюючі працю, як також місцеві часописі.

Ну, а тепер УКЮ відпочавши передумайте навіщо ви сходилися з так далека, як Бофало, Монтреал, Винніпеґ, та другі не ближчі місцевості?... Бо не для сну ви відбули Конвенцію УКЮ. І не для тиші. Ні... **Ілля Витрикуш.**

ВИННІПЕГ, МАН. Українська віртуозка. Дня 3-го листопада ц. р. загостила до свойого родинного міста, Винніпеґу, зірка українського народу, віртуозка музичного світу, п-на Донна Ґресько. Як небуденна зірка заблистіла вона на цілому американському континенті й тому її виступами дуже цікавляться не тільки цілий музичний світ, але й всі, що дійсно люблять красу людського ґенія і вміють його належно оцінити.

В годині 8.30 ввечорі того ж дня мійську салю Авдиторіюм заповнили визначні представники Уряду провінції Манітоби, як губернор провінції, МекВілімс зо своєю ріднею, представники мійського уряду, визначні громадяни міста Винніпеґу, ціла родина нашої віртуозки — між нею був старенький дідусь, своеї улюбленої внуки Донни, що з радости в перервах виступу проходжався поміж Українцями, які гідно зарапрезентувались не тільки зі самого міста Винніпеґу, але й з далеких околиць провінції. Якою великою популярністю втішається молоденька канадійська зірка у своему родинному місті потверджуе це, що на виступ п-ни Донни Ґресько зійшлося понад чотири тисячі гостей.

Кожний вижидав хвилини, коли появиться на сцені та, що своїм талантом уміе виявити чудо техніки, почувань і краси. Заслона піднялася, а зараз вийшла, як завжди, скромненька, усміхнена, привітлива віртуозка — скрипачка, п-на Донна. Привітальним оплескам гостей не було кінця... П-на Донна тримаючи в руках свою любу приятельку-скрипку мило привіталась з усіми та й подякувала за сердечний привіт. Зараз по привіті сів до фортепяна справжній мистець п. Леонід Міттам. Розпочався концерт. У програмі його були соната Д-майор, Вівальді-Респіґі, соната Цезар Франка, Чакконе Баха, Ніґун Ернеста Бльоха, Ля Фільшеви де ля, Клявдія Дебюсії, та багато інші. Самі точки вказують на те, що наша віртуозка мала тяжке завдання... І з найбільшим признанням стверджую, що його наша зірка виконала так технічно, як і з повним зрозумінням по мистецьки. Своєю чудовою грою й технікою виказала ту глибоку думку тих великих композиторів. І тому по скінченні кожної музичної точки оплески зібраних гостей не вгавали. Не вдоволялись гості поворотною появою нашої славної скрипачки. Її чудова гра прямо розпалила великий голод краси в усіх слухачів... хотілось слухати ще й ще, бо ґеній людського таланту може тільки розпалювати бажання людської душі за тим, що є гарне, чудове, що підносить її до висот правдивої краси...

Програма скінчилася, та гості ніяк не хотіли вийти зо салі — бодай ще один твір бажали почути своеї родички. То ж заграла його, а на самому кінці ще додала мабуть найбільше свою надпрограмову улюблену точку "Радуйся Маріє" — Шуберта. В ній вона, мовби в екстазі, відслонює свое внутрішне "я", свою душу, в цій точці заявляе своїм гостям, хто вона?... Скромненька скрипачка, а перш за все віруюча Українка-християнка, католичка.

За цю Твою заяву, ми всі Українці Греко-католики в Канаді складаємо Тобі, наша Зірко, Донно, щиру українську подяку.

Замість китиць пахучих квітів від українського народу в Канаді прийми Дорога Донно, найщиріші побажання: Ще краще ясній своїм талантом широко... широко по цілому світі, а через те слави свій Рідний Народ. **о. М.**

МОНТРЕАЛ. Взірцевий ювілей. Коли кто хоче зробити якесь гарне діло, то завжди найде нагоду, щоб його виконати. Навіть несподіванка може до того послужити, як це ми зараз побачимо. А було це так: Членкині Апост. Молитви довідалися, що Всеч. о. Жан ЧСВВ, бувший парох церкви св. Михаїла, який тепер перебуває в Европі, потребує церковних риз. Будучи жертвенними для церкви вони постановили показати і в цьому випадку свою жертвенність. Треба було тільки нагоди. А найшлася вона скоро.

У неділю 10-го червня припадав 25-літній ювілей подружнього життя п-ва Станислава й Марії Крісів взірцевих членів парохії. Це дало нагоду Сестрицям відвідати ювілятів та зложити їм від себе дарунки й побажання Привіт від присутніх зложила п-ні А. Бородай і побажала членкині сестрицтва п-ні Крісі, та її дорогому мужеві, щоб у щасті й здоровлі жили ще много літ. Шан. Ювіляти щиро дякували присутнім за дарунки та милу несподіванку. Ну, тай як то звичайно буває на таких сходинах, почалася балачка. Та скінчилася вона дуже корисно для справи, про яку ми вище згадали.

Пані Валентюк згадала про потреби наших скитальців та Отців, які між ними працюють і попросила присутніх, щоб зложили свою жертву на церковні ризи для Всеч. о. Й. Жана. Зложили слідуючі: $10.00 Ст. і Марія Кріси. По $5.00 Теодосія Валентюк, Анна Бородай, Катерина Плавуцька, Марія Ярема, Анна Завальницька, Марія Франко, Анна Смук, Анастасія Мартинюк, Теодосія Литвин, Юліянна Букалюк, Марія Стефанюк, Анна Марич, Анна Бойчук, Теодосія Семенишин, Анастасія Яремчук, Анна Мамалиґа, Ю. Лещук (з Толідо, Огайо). По $3.00 Параскевія Прокопій. По $2.00 Анна Рак, Марія Леськів, Доміциля Станько, Текля Юсипчук, Михаліна Бойчун, Анастасія Гаврилюк, Петро Косюк. По $1.00 Анна Біловус. Відтак ще була збірка на часопис "Світло", яка принесла $7.00.

Усім жертводавцям щире спасибіг, а шановним ювілятам сотвори Господи многая літа.

Увага. Приготуванням церковних риз зайнялися наші Преп. Сестри у Монтреалі. Ці ризи вислано на руки Всеч. о. Й. Жана ЧСВВ до Европи. **П. К.**

ТЕРРІВИЛ, КОНН. — Свята Місія. В парохії греко-католицької церкви св. Архистратига Михаїла відбулася 7 днева місія, за старанням о. Н. Романовича. Місію проводив Отець Місіонар Нестор Фещіца, ЧСВВ. Кожного вечера нарід численно приходив слухати св. науки, і погода сприяла весь час місії.

При кінці тижня, відбулася чисельно свята Сповідь молоді і старших і св. Причастя.

В останню неділю, 26-го жовтня на Празник Христа Царя по співаній Службі Божій, о. Місіонар роздали памяткові образки, дали вірним Папське благословення і повний відпуст.

Нехай Господь Бог винагородить Отцям Місіонарям за їх труди, і дасть сили дальше вести працю в винограді Христовім.

Присутній.

ЗАМОВТЕ СОБІ
граматику української мови п.з.
"УКРАЇНСЬКА МОВА"
Написав о. А. Трух, ЧСВВ.
ціна $1.75. Наклад невеликий.

НОВИНКИ

— **Англія** ще дальше живе під незабутнім враженням величавого вінчання престолонаслідниці Єлисавети з князем Пилипом Мавитбетен. Це була велика подія в житті народів Великої Британії, бо княжна Єлисавета, як старша дочка Короля Юрія може колись засісти на англійському престолі. Її життя, як престолонаслідниці, буде нерозривно звязане з долею її підданих. Тож не диво, що піддані так радіють зо своєю престолонаслідницею та висловлюють їй свої щиросердечні побажання.

— **Премієр К. Етлі**, промовляючи минулого тижня в Лондоні опрокинув безпідставні російські наклепи, що "Британці — це імперіялісти, палії війни та зрадники". Премієр сказав, що Велика Британія не тільки проповідує демократичні засади, але й переводить їх у життя, чого доказом є самоуправа Індії, незалежність Бурми, конституційні реформи на Цейлоні й Малті та майбутня федерація Західніх Індій.

— **Англійський міністер фінансів** Г. Далтон мусів зрезиґнувати зо становища міністра, бо необережно виявив деякі тайни буджету перед кореспондентом ліберального часупису "Стар", що зараз це напечатав. Далтон признався до провини й зрезиґнував, а на його місце назначено Стефорда Крипса.

— **Канада** відіграє вже важну ролю на ширшій міжнародній арені. Недавно вибрано Канаду членом Ради Безпеки, що є виконавчим органом Обєднаних Націй, отже найважнішим чинником цеї світової організації. Крім цього канадійська делегація осягнула немалі успіхи в двох справах: їй удалося погодити Америку й Совіти в справі палестинського питання. Крім цього на заклик канадійського делеґата Ісслія Америка погодилася зректися права вета, коли буде йти про прийняття нових членів Обєднаних Націй. Це може потягнути за собою подібні уступки зо сторони інших держав. Тоді дипльоматичний успіх Канади мавби великий вплив на хід політичних подій і на устійнення мира.

— **Премієр** М. Кінґ їдучи на вінчання престолонаслідниці був у Парижі,де відвідав Інститут Пастера, відтак при гробі цього великого вченого молився і зложив квіти. В столиці Бельґії, Брусселі, премієр виголосив промову в якій накликав до порозуміння всіх демократичних держав проти совітського наступу.

— **Джордж Маршал** — Секретар Стану предложив Конґресові домагання, щоби Конґрес ухвалив тимчасово для порятунку Європи 597 міліонів долярів. Ця сума малаб вистарчити до березня 1948 р. Дальша відбудова Європи виносилаб 16-20 біліонів долярів. Одначе ця відбудова Європи лежить в інтересі всіх [illegible] світа — сказав Маршал. Це признають усі, з виїмком тільки одних Совітів. Саме тому Совіти почали поборювати плян Маршала.

— **В Італії** комуністи викликали політичні заворушення. Спочатку в Неаполі й Мілано повстали страйки. Згодом ці страйки викликані комуністичними юніями опанували майже сто міст. Товпа демонструвала з червоними прапорами, молотом і серпом, піднімала оклики на честь Росії, домагалася повалення уряду, почала нищити локалі уміркованих ґазет, а навіть кидала бомби на будинки поліції. Було 10 осіб убитих, а 40 ранених. Уряд поставив військо в поготівля, щоби не допустити до дальших розбоїв. Немає сумніву. що ці бунти — це приґривка до горожанської війни.

— **У Франції** комуністи теж викликали заворушення. Найперше в порті Марсилія, де безпосередньою причиною заворушення було передання влади в руки де Ґолістів. В заворушеннях одна особа зґинула, а 20 було ранених. Уряд ужив війська й виарештував понад 1.500 комуністів. Напруження зростає. До влади прийшов новий уряд, що його премієром став Роберт Шуман.

— **В Румунії** засудили на досмертну вязницю лідера румунського селянства д-ра Маню нібито за шпіонажу в користь західних великодержав. Підчас розправи веденої комуністами зроблено подібні закиди міністрові закордонних справ Татареску. Внаслідок цього Татареску зрезиґнував зо свойого становища, а міністром закордонних справ і віце-премієром стала товаришка Хана Павкер — довірниця Сталіна, що навіть не є Румункою.

— **Совітська Україна** стала членом Ради Безпеки Обєднаних Націй. Це сталося внаслідок цього, що Індія зрезиґнувала зо своєї кандидатури, а другої кандидатки крім сов. України не було.

— **Сталін** таки хворий. Так ствердив бразилійський амбасадор Брандао, що після зірвання дипльоматичних зносин Бразилії з Росією вернувся через Швецію. Сталін перебуває над Чорним Морем і мусить на себе вважати.

— **Тима Бака** комуністичного провідника приловили на брехні. Студенти торонтського університету запросили його з докладом. По його промові один студент запитався, чи це правда, що на московському університету вчили зради, як це ствердив Іван Гладун, що зірвав з комунізмом. Тим Бак накинувся на Гладуна, казав, що він був тільки три місяці в Москві й нічого не знає. Нагло споміж присутніх підняв ся сам Гладун, ствердив, що він закінчив увесь курс у Москві і там учили як стріляти, кидати бомби й т. п. Приглянувшись життю людей у Совітах Гладун вернувся в Канаду й зірвав з комунізмом. Студенти гучно оплескували Гладуна, а Тим Бак білів, то синів і мовчав, начеб води в рот набрав. Брехнею всі комуністи воюють, як Т. Бак. Хтож пізнає злобу й брехню комунізму, цей мусить його покинути, як Іван Гладун.

— **В Лондоні** почалися наради [illegible] чвірки. З Москви приїхав Молотов. Йому помагатиме Вишинський.

Богослуження

ГРУДЕНЬ

4.
Делф.
Плейн Лейк (Збори, Ап. Мол.)

6.
Ст. Майкел (св. Николая) — празник. Вечером свято св. Николая в Чипмен.
Новий Київ.
Борщів.

7.
Лішор
Чипмен
Менвил
Левой
Ґилярд місто

14.
Пено
Лемонт — Свято Молоді
Ворвик
Іннисфрі Ч. Хреста
Веґревил

19.
Плейн Лейк

ПРЕСФОНД "СВІТЛА"
(жовтень і листопад)

По 50ц.: С. Крук, Вернон; Марія Штика, Транскона. **По $1.00:** Ю. Ііляс, Шикаґо; Ю. Лопушинська, Филаделфія; Д. Васілецький, Овкбурн; П. Батюк, Мондер; Ілля Фецич, Ню Йорк.

По $2.00: М. Янчинський, Кукс Крік; С. Сисак в річницю смерти Марійки; А. Стисловський, Дітройт.

По $2.50: На похороні Петра Новіцького, Чипмен, Алта.

По $3.00: На прощанні о. Єр. Химія, Едмонтон; в 40 ліття подружжа п. Штиблів, Авлзай. На прощальному вечерку о. Е. Пащака, Ґлендон. На похороні Богдана Знак, Скаро $3.52. На благодарств. Сл. Божій в Гилярд св. Івана **$3.55.** На похор. Ів. Березюка, Мондер **$3.96.**

ОГОЛОШЕННЯ

— ПОШУКУЮТЬ —

1.Мудко В. на скитальщині пошукує брата родом з Федірків, пов. Ярослав, що тепер перебуває десь у Канаді.

2) Плакида Павло пошукує знайомих зо Скалата Старого та Новосілки Скалатської колишніх парохіян бл. п. о. Григорія Плакиди.

3) Голодюк Василь, син Гриця зо села Гори Стрійовецькі пов. Збараж шукає свойого брата Голодюк Андрія і дві сестрі Голодюк Анну й Михайлину, що виїхали до Америки 1928 р.

Потребують негайної помочі:

1. Константин Чинченко, 22 роки, тяжко хворий. Бореться зо смертю. Має наростки на жовчевому пухирі, в трьох німецьких лікарнях відмовилися оперувати, бо не витримає операції, потребує спеціяльного лікування в університетській клініці, треба грошей а їх нема. Потребує дієтичного харчування (без мяса). Хто хотів би допомогти, то гроші (в сумі 2 доляри можна переслати в листі) та харчові пачки (без мяса і мясних виробів) переслати на адресу:

Konstantyn Czynczynko,
Mittenwald, Luttensee.
Bavaria, GERMANY.

2. Володимир Дубина, 22 роки, хворий на туберкульозу, з Бельгії з шахти завернули по хворобі, потребує посиленого харчування і грошей, зараз перебуває в німецькому шпиталі.

Харчі і гроші слати:

Rev. Dr. Chinchenko John
(for Wol. Dubyna)
Mittenwald, Luttensee.
Bavaria, GERMANY.

Календар
"Української Родини"

на 1948 рік (9-ий річник)

має 178 сторін. Окладинка прикрашена світлиною, що зображає св. Йосифа Обручника вмираючого в обіймах Ісуса й Марії. Містить багато цікавих статтей, що послужать до релігійного і національного освідомлення нашого народу, до згуртовання його при співпраці для своєї страдальної Батьківщини.

Релігія: Церковний устав загальний і подрібний на оба стилі. Переслідування католицької Церкви колись в римській державі і української католицької Церкви в Росії. Католицька Церква, по чім її пізнати. Місія Пречистої Діви в Фатімі. Новий князь Церкви Преосв. Гопко. Два світила Англії і ін.

Історія: Століття скасування панщини і Весни Народів. Як зруйновано свято-Михайлівський Собор в Києві.

Освіта. В чім сила народу. Добрі і лихі українські прикмети. Преса.

Побут. Про дві жінки, котра з них щасливіша. Мати і ін.

Скитальщина: УПА. Перекручена опера "Запорожець за Дунаєм". Мистецтво, астрономія, багато поезій, світлин і оголошень. Катальоґ Бібліотеки Добрих Книжок і Адресар Духовенства та Українські установи.

Коштує з почтою 50ц.

Хто замовляє 10 Календарів, дістає 2 даром. **Стінні Календарі старого або нового стилю** з гарними образками Святих по 20ц.

Basilian Fathers' Press
Mundare, Alberta, Canada.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.

Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta. Canada.

1. VI. 48.
Mr. Onuphry Fushtor
Warwick, Alta.

СВІТЛО
THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК. — UKRAINIAN RELIGIOUS SEMIMONTHLY

15 грудня, 1947. Switlo, Mundare, Alberta, Canada. (Entered as Second Class Mail Matter) Рік X. Ч. 23.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

СЛАВІТЕ ЄГО!

Іванна Трешневська

Вифлеємська Зірка

ЧИ ЗАЯСНІЄШ, ЗІРКО ВИФЛЕЄМСЬКА
НАД НИВАМИ СУМНОЇ УКРАЇНИ?
ЧИ ПОВНА БЛИСКУ МІЦЬ ТВОЯ НЕЗЕМСЬКА
НАС ВИВЕДЕ З СОНЛИВОЇ РУЇНИ
У ЗЕМЛЮ ПРАВДИ, ВІРИ І СПОКОЮ,
В ЯКІЙ ВМОВКАЮТЬ ЗЛОБА І ПРОКЛОНИ...
ЧИ ЗАЯСНІЄШ ПОВНОЮ КРАСОЮ?
З ТУГОЮ ЖДУТЬ ТЕБЕ МІЛІОНИ!
ЧИ ЗАЯСНІЄШ? НЕБО НИНІ ВКРИТЕ
ТУМАНОМ ХМАР І ФАЛЬШУ І ОБЛУДИ,
У СЕРЦЯХ — НЕ ЛЮБОВ, А ЩОСЬ СКРИТЕ
І ЗАВИСНЕ, ХОВАЮТЬ НИШКОМ ЛЮДИ!

ЧИ РОЗПОРОШИШ ПРОМІНЕМ ТЕПЛОТИ
ОЦЮ НЕНАВИСТЬ БРАТНЮ І ЖОРСТОКУ?
ЧИ СЛЬОЗИ ТИХ, ЩО ВЯНУТЬ ВІД ТУРБОТИ
ЧИ ВИСУШИШ, О ЗОРЕ ГЕН З ВОСТОКУ?
О, ЗАСВІТИ ВІСТУНКО МИРА І ЛЮБОВИ
І ПОПРОВАДЬ, ЯК ТРЬОХ ЦАРІВ ЗО СХОДУ
СПІЛЬНИМ ШЛЯХОМ ДО ЩИРОЇ ОБНОВИ
УСІХ СИНІВ ВКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.
О, ЗАСІЯЙ НАМ, ЗОРЕ З ВИФЛЕЄМУ!
БО МИ ПОВІРИЛИ, ЩО МІЦЬ ТВОЯ ЄДИНА,
ЯК ПАСТУШКИ В ПОКОРІ ВСІ ПІДЕМО
ДО БОЖОГО НАРОДЖЕНОГО СИНА.

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

З НАГОДИ ПРАЗНИКА ХРИСТОВОГО РІЗДВА

До Високопреподобних і Всечесніших Духовних Отців і Всіх Вірних Нашої Дієцезії.
Христос Раждається!

"І ось звізда, що її бачили на сході, йшла попереду їх, аж прийшла й стала над цим місцем, де було Дитя" (Матей: 2, 9).

Дорогі в Христі;

Міріади звізд світили від віків на небі.

Одна тільки з них станула над Вифлеємом і своїм блиском показала на новонародженого Христа.

Ведені світлом Вифлеємської зорі, **три мудрці віднайшли у печері за містом, Дитя-Ісуса.** "І припавши поклонилися Йому, тай відкрили свої скарби й принесли Йому дари: золото, ладан і миро" (Мат. 2, 11).

Дві тисячі літ минає, як над Вифлеємом зявилася звізда. Її світло пригадує нам цю велику подію в історії людства, що відбулася літ тому 1947. **При світлі Вифлеємської звізди стають перед нами всі таїнства Христового Різдва у всіх своїх обставинах і подробицях. Христос,** як Богочоловік, родився історично у Вифлеємі тільки один раз, але **своєю божественною ласкою Він відроджується безнастанно у поодиноких душах, родинах, народах і св. Церкві.** У базиліці Христового Різдва, у Вифлеємі, по нинішній день, видніє в оправі білого мармору срібна звізда з написсю: "Тут, із Діви Марії, народився Ісус Христос."

Світло Вифлеємської зорі просвічувало темні підземелля катакомб через перші віки історії Церкви. Від непамятних часів завзиває нас св. Церква своїми богослуженнями, щоб ми зложили себе в дарі Божому Дитяти, на взір землі, що дала Йому вертеп, пастирі чудо, царі дари, ангели спів, а небо звізду. **Чар Вифлеємської звізди став натхненням малярів, різбарів і письменників.** Що за радість бе з такої коляди, як: "На небі зірка ясна засіяла, і любим світлом сіяє..."; або з цієї коляди: "Нова радість стала, яка не бувала, над вертепом, звізда ясна, світу засіяла..."; або і з цієї: "За світлом зірки, десь аж зі сходу, йдуть три владики, з княжого роду..."

На виднокрузі наших часів виринали різні звізди. Світлом своєї земської величини, прямували притемнити Вифлеємську зорю. Наукою, політикою, своїм релігійним світоглядом, вмовляли вони у всіх, що бажають відтворити живе, повне і правдиве християнство. Міркували собі, що можуть мати Бога без Христа, Христа без Євангелії, Євангелію без Церкви, Церкву без Голови, Голову без власти, небо без діл, вічність без пекла... **Всі ці земські звізди замерехкотіли на якийсь час у** людській думці, заблимали своїм блідніючим світлом і слід сьогодні по них пропав. У поході століть, всі вони показалися одноднівками, блудними вогниками, спадаючими метеорами. **Досвід тисячеліть виказує, що Вифлемська звізда дальше світить. Що переломова хвиля започаткувалася від Різдва у Вифлеємі. Що Вифлеємське Дитя є й на дальше володарем міліонів душ,** бо: "Ісус Христос, вчера й сьогодні й той самий на віки." (Євр. 13, 8).

Вифлеємська зоря світить дальше непритемненим світлом, бо черпає свої лучі від Цього, що сказав: "Я є світло для світу. Хто йде слідом за Мною, не ходитиме в темряві, а матиме світло життя" (Йоан 8, 12). **Зоря з над Вифлеєму несе зі собою надземську радість для людської душі.** "А як вони побачили звізду, зраділи дуже великою радістю" — згадує св. Євангелія про трьох мудреців. Земля не дасть нам бажаної радости, а земські добра повного щастя. Гріх кінчиться гіркістю й викидами совісти. **Чудесна звізда вказує нам шлях, де шукати нам радости.** У Вифлеємського Дитяти, що було радістю для царів, пастирів і ангелів. **Вифлеємська звізда остає й по сьогодні непомильною провідницею.** На взір трьох мудреців відбуваємо всі ми мандрівку, щоб знайти Христа, що самий заявив: "Я дорога й правда і життя" (Йоан 14, 6).

Ще ніколи мабуть не знайшлося людство серед таких вирішальних часів, як тепер. Найбільше придавлюючим, це непевність найблищої будучини. Хоч мир проголошено років тому кілька, то у дійсності його ще нема. Людство сьогодні розбите у політиці, зруйноване у господарці й підміноване у культурі. Атомічна бомба грізним маревом повисла над розсвареними дітьми цього світу. **Коли серед сучасних руїн, є притемнений розум, навіть наймудріших цієї землі, то для нас віруючих, остало ще післанництво Вифлеємської зорі. Вона ще не згасла для нас.** Вона ще й сьогодні вказує на Вифлеємське Дитя; Дитя, що є вродженим князем мира, що йому при різдві ангели співали про мир, що ще й сьогодні кличе до себе всіх: "Прийдіть до мене всі пригноблені й обтяжені, а я успокою вас". (Мат. 11, 28).

Важкий тягар давить душу нашого народу. Останні роки зазначені досвідами Божого Провидіння. Цілість нашого народу опинилася у тюрмі народів, останки його розсипані по цілому світі. Мабуть ні одному народові у світі не доведеться святкувати Різдва серед таких турбот, тягарів і пригноблень. Піднесім свої очі до Божого Дитяти, що сталося плачучим, щоб осушити наші сльози; безсильним, щоб нас скріпити; чоловічим Сином, щоб ми могли стати прибраними дітьми Бога. **Дитя Ісус осолодить нам наше теперішне горе, дасть ласку витривання й освободження всіх українських земель.**

Дорогі в Христі! Многі бачили Вифлеємську звізду. Попри пастирів тільки трьох мудрців, пішло за її світлом. Під її проводом дійшли вони до обіцяного Спасителя. **Щасливі будемо й ми, коли по взору трьох мудреців, підемо за світлом Вифлеємської Зорі у нашому особистому, родинному й народньому житті.** За її світлом дійдемо до Христа. А з Христом осягнемо всяке добро й щастя, так дочасне, як і вічне.

Дуже тішимося, що по многих труднощах, позволив Бог кільком тисячам наших скитальців святкувати цьогорічне Різдво вже на канадійській землі. З надзвичайною радістю **витаємо Вас усіх Дорогі Скитальці,** тішимося дуже Вами всіми й засилати будемо наші молитви, щоб Бог поблагословив усім іншим, що є ще у Західній Европі, дістатися до нас і святкувати разом, коли вже не Великдень, то принайменше слідуюче Різдво. **Витаємо Вас по наших церквах, користайте з добродійств наших парохій, дорожіть скарбом св. віри,** що за неї, на землях наших предків, віддають тисячі своє життя й наші Єпископи страждають. Не дайте себе звести різним сектантам нової землі. **У цей великий Празник Христового Різдва витаємо і Вас Дорогих Отців,** що самі цього року будете святкувати радісно Христове Різдво у Канаді й цю радісну вістку голосити нашому народові.

У великий Празник Христового Різдва складаємо всім Вірним, з глибини нашої душі, найщиріші святочні побажання. **Нехай Дитя Ісус замешкає у Ваших душах, обдарить своїми рясними різдвяними ласками, наповнить миром, щастям і радістю.** Нехай Боже Дитя благословить Вас усіх і щастить Вам. Христос Раждається!

† ВАСИЛІЙ, Єпископ-Ординарій.
† НІЛЬ, Єпископ-Помічник.

Назар Заграва

Чар Святої Вечері

Український Свят - Вечір! Скільки ніжного чару й принади містить він у собі. Здається нам, начеб щось з утраченого раю вернулося до нас на тих кілька незабутніх годин! Здається нам, начеб у виді цього Вифлеємського Дитяти нашою "долиною сліз" і терпіння переходила якась дитинна, щира радість, що її всі Українці витають сяйвом розіскрених ялинок і невгомонним співом чарівних колядок. Ця радість прибирає увесь світ у настрій якогось таїнственного захоплення такого ніжного й тихого, як це мовчаливе Вифлеємське Дитя у вертепі. І саме в атмосфері тих почувань та ще й при гарних традиційних обрядах нашого народу ми засідаємо до святої вечері. В чому криється увесь чар тієї вечері?

*

Ми вже брали участь у різних бенкетах і вечерях. Їх уряджувала щира приязнь, родинна любов, або пошана до якоїсь особи. І хоч які величаві й не булиб ці бенкети — то всетаки вони були звичайні. Тільки одна вечера називається свята. Це та, що до неї ми засідаємо на Свят-Вечір. Це єдиний свойого рода бенкет, що з ним ніякий інший бенкет не може рівнятися. Нема в ньому нічого зо світських бенкетів. Підчас нього ми до глибини душі перейняті його сакральним характером. Тоді ми не розкошуємося вечерою, але насолоджуємося тим натхненням віри, погоди й радости, що виривав нас з розстрою забріхання, неспокою й смутку.

Підчас святої вечері ми ділимося просфорою. Це хліб немов узятий з престола. Це хліб братерства і згоди. Його можна споживати й другим давати тільки зо щирими й не облудними побажаннями серця. Тому ділячись просфорою ми складаємо всім сердечні побажання. А ці побажання ще більше причиняються до погоди загального настрою серед учасників святої вечері.

*

Вкінці до всього прилучається коляда. А коляда — це пісня, що її співається з простотою пастирського серця, це пісня, що в простоті дає вираз найглибших думок і наймогутніших почувань. Ніяка пісня не дорівняє коляді. Коляда то молиться, то оповідає, то тоне в таїнственній задумі, то скаче з утіхи. А завжди змістом вона проста — народня. Ніхто на світі не вміє співати таких незрівняних коляд, як наш український нарід. Це ствердили навіть чужі знавці пісень. Тому в Свят-Вечір коляда гомонить усюди, де тільки. бється українське серце: в селянській хаті й в робітничому домі, у воєцькій кватирі нашої героїчної повстанчої армії й серед скитальців у їхніх таборах.

А головний зміст коляди такий: Не воювати нам способом Ірода з новонародженим Дитям Ісусом, бо це війна трагічна, але з поклоном піти нам до Вифлемської стаєнки і в маленького Ісуса просити, щоб Він "дав літа щасливії сему господарю" та щоб "дав долю, вернув волю нашій Неньці-Україні."

*

Так учинім і ми в цьогорічне Різдво. Відчинім Ісусові Дитяткові наостіж не тільки свої серця, але й свої хати та свої громадські й суспільні установи. Нехай Ісус увійде в наші серця й усе життя своєю святою ласкою. Хай Він закріпить єдність, любов і пошану дітей в українських родинах. Нехай Дитя Ісус отре гіркі сльози нашим голодним і бездомним скитальцям, хай кріпить усіх засланців на холодному Сибірі, Колимі, Казакстані, хай дасть непохитність у святій вірі й невгнутість в національних ідеалах нашому многострадальному народові в Старому Краю. А нам у вільній Канаді хай дасть єдність святої віри та силу вірно служити свойому народові і своїй новій Батьківщині Канаді. — З такою молитвою на устах і з глибокою вірою в серці, станьмо перед Ісусом у вертепі, зложім Йому поклін і присягу вірности, та просім від Нього мира, бо ми — "нарід доброї волі."

Моє незабутнє Різдво

Вже другий день легесенький сніжок застелював своїм білим пухом покриті ниви довкола села, покалічені акацієві гаї, що колись так гарно пахнули своїм запашним білим квітом; забілив він галузя дерев по садах, плоти, соломяні стріхи подільських хат, своїм білим рядном повигладжував менші діри старої дзвіниці..., що сіротемними глибокими очима говорили кожному, що діялося тут минулого місяця... більшовицькі гранатомети завдали їй страшні рани — зараз ціла ледве держалася своїх основ.

А й ціле село подібно виглядало — остання воєнна хуртовина полишила в ньому жахливі сліди... Чого не доковали ворожі гармати й бомби, це вчинили німецько-гітлерівські полчища, а зараз большевицькі орди докінчують. Мій Рідний Край перемінюють у повну руїну... Ох, як згадаю, що ще недавно переживав я у ньому, чи зараз на самоті думкою полину до нього та й гляну, як дальше страждає мій любий народ, серце болить, а душа ридає й питає Бога: за кого терпить він?... Чи довго ще прийдеться йому виглядати вифлеємської зорі?...

Була субота, Свят-Вечір. Та чи такий, як колись?... радісний, щасливий?... Згадка про давній, тільки сльози кожному з наболілого серця витискала. Сьогоднішній Свят-Вечір це тільки товчок, який ударами давніших минулих споминів ще більше ранить і так зранене серце...

Сполудня того ж дня небосхил заяснів. Зимові хмари піднеслись ген-ген високо й там у безмежних просторах розплились. Далеке сонце скочувалось до західного обрію, що з кожною хвилиною почав чим раз дужче рожевіти; він вішував, що морозна ніч надходить. В селі тихо. Тут і там задимилися комини, жінки приготовляють святу вечерю, але кому?... своїй челяді, та не всій... И тому не одна з них гірко плаче, бо немає ні одної хати, де когось не бракує... В моєї сусіди цього вечора не засяде до стола її господар, бо на Сибірі у Свердловську в шпиталі догоряє, а найстарший син минулої весни пропав на литовському фронті. У старого Василя В. цей Свят-Вечір буде дуже сумний... чотирох соколів забрало більшовицьке НКВД зараз, як тільки ввійшли в село в місяці березні 1944 року, а останній пятий, наймолодший шіснадцятилітній Микола скривається в дебрі поблизького лісу... Як до вечора не зявляться рубашники — (карні відділи косооких енкавудистів,) може загляне під рідну стріху, до самітнього дядя.

Не в іншій хаті старенька бабуся Домка Р. слізми заливається, бо її сина Михайла позстріляли в районовому містечку під мурованою стінкою дворської стайні, а невістку Марію з трьома дочками, Ганною, Юстиною і восьмилітньою Галею вивезли у комуністичне невідоме. В її хаті, на припічку сидять тільки внуки, чотиролітній Василько й шостилітній Івась; посумніли враз зо своєю бабунею, — це два соколи другої заміжньої молодшої її доньки Олени, що на останньому переслуханні в нквд слід за нею загинув, їхнього ж батька на донос місцевих Поляків в перший день минулих великодніх свят енкавудисти вивезли звязаного до сусідного села М. і там на цвинтарі над ним страшно знущалися — побоями крісів поломили йому руки й ноги, повибивали зуби, опісля розстріляли — густими стрілами цілу чашку відтяли, а вкінці його трупа багнетами на кусні порубали. — Ось такою то опікою обняли ці нехристи-нелюди в сьогочасну пору цілий український народ!! — По кількох днях, вночі, віднайшли односельчани присипаного трупа цього мученика, пошматоване тіло зложили до поздовжної скрині, що заступила у цій хвилині домовину та й привезли на цвинтар рідного села. Тут у третій годині досвідку поховали його побіч батька, пок. Олекси В. Тихенько "Вічная память" і молитва "Отче наш" переплітались з хлипанням сердечного жалю. Попрощали нову жертву більшовицького терору...

На триста вісімдесять колишніх господарств у цьому ж селі не можна було найти ні одної родини, що цього Свят-Вечора могла би давнім нашим звичаєм засісти до святої вечері радісно, з усмішкою на устах; більшовицький терор і втрата бодай одного з членів своєї родини позбавили всіх тої свят-вечірньої радости...

Не в іншому настрої й я пересидів той таємний і великий вечір... Про долю найближчої родини до сьогодні не мав жадної вісточки, про моїх дорогих друзів дійшли вони до мене, але дуже сумні... сорок шістьох сидять у львівських тюрмах, а десятьох уже замучили...

Тож у хаті не можу найти собі спокійного місця. Сів біля вікна та й гляджу через розмерзле вікно на зоряний свят-вечірній небосклін. А думка... моя думка полетіла стрілою по цілій рідній землі... зайшла до тюрем, до рідних ісповідників... спочила на розсіяних могилах наших мучеників-героїв... перелетіла через широчезне море-океан до моїх братів Українців, у новому світі... Гей, доле, ти наша доле! Чому ти відвернулася від нас усіх?... Чи може вже й відцуралася тих, що зараз таким великим горем прибиті?...

В очах замутніло... чомусь і зорі зблідли, а деякі позникали... Ні, не видержу. Вийду в село, щоб розраду у ньому знайти. Білесенький сніжок пухом приляг до замерзлої землі легесенько подавався під моїми ногами. Тут і там по хатах ледве видніють білесенькі світла каганців. Хто чим може, світить у цю величку хвилину: свічкою, що її сам виробив з випрошеного бджільного воску, карбітом, який в часі свойого відвороту тут полишили німецько-гітлерівські війська — а декому вдалося роздобути пів кварти нафти, що більше подобала на якусь темнобрунатну оливу — це вже був стахановський виріб більшовицького промислу! До цих останніх щасливців належав я; кілька кварт тої розрідженої мазі одна жінка з мойого села купила потайки в більшовицького шофера за три пачки тютюну-бакуну. З того великого скарбу вділила вона й мені дрібочку. От вам "рай для всіх трудящих!"

На вулицях села не видно нікого. А колись у той самий час?... Ох, мій Боже, ще недавно перед самою війною від співу коляд ціле село ходором ходило! Було з ким і кому співати!... Так зайшов я до старенького приятеля Пилипа Г. Станув побіч вікна та й приглядаюся, що в хаті діється. Вісімдесятилітній старець сидить при столі задуманий, а його невістка з малими підростками, сином і донечкою приглядаються своєму дідикові. Думка у них була одна: де зараз обертається син, муж, батько цих діточок?... В далекому Сибірі на каторжних роботах. Чи знає сердега, що сьогодні є Святий-Вечір?... Може... Їхня задуманість ввела задуму і в мою душу... По хвилині я опановуючи себе злегенька заспівав своєму старцеві і його рідні — "Бог Предвічний..." Мов з просоння прокинулись вони, діти прибігли до вікна, щоби пізнати несподіваного колядника. Пізнали, запросили в хату, погостили, чим могли, а опісля розговорились про все те, що нас взаїмно цікавило, журило й боліло... На цій розмові заскочив нас відгомін бренькоту залізних шин, що зараз на церковній дзвіниці заступали місце колишніх мельодійних дзвонів, що їх німецька окупаційна влада силою забрала до перетопу на гармати.

Миттю станули від стола старенький Пилип з ріднею і я, скоренько одягнулись, щоб на час зайти до церкви на різдвяне "С нами Бог". Ідемо в пятку. По дорозі зустрічаємо крім старків саме жіноцтво. Здоровлять себе: — Христос Родився!— Одні другим відповідають: — Славім Його! Зайшли до церкви. Кожний, хто ввійде, навколішках помолиться, опісля поцілує празничний образ на тетраподі та й жде святої богослужби. Церковні старші браття позасвічували все світло, це знак, що зараз розпічнеться відправа. Отвираються царські врата, перед престіл станув священик. О, як сильно і дивно вдарили його слова до самої глибини моєї душі: "І надіятисьмемо на Нього і врятуємось через Нього, бо з нами є Бог." — В часі цілої цеї величної відправи часто можна було завважити, як старші й діти закриваючи свої очі й лице тихенько та сердечно плакали... Мали причину до цього... Але не одне я найбільше звернув свою увагу; як було подивитися на всіх зібраних у церкві, то чоловіків було дуже мало, до сорок старків, а як співали, переважали мужеські голоси. Тому оглядався я довкола себе, щоби пояснити собі, в чому справа? Де шукати розвязки тої загадки? Як знайти її? Ага, вже знаю. При мировании все пояснимться, знайду відповідь; тоді кожного розпізнаю й знатиму в чому діло. Богослужба скінчилася. Священик станув при тетраподі, щоб мирувати вірних, а зібраний народ в тому ж часі почав колядувати — "Бог Предвічний..., Небо і земля... На небі зірка..." Побіч тетрапода станув я й обережно приглядаюся всім. Що це? Очам своїм не хочу вірити... Невжеж сімнадцятилітні хлопці, рослі парубки, молоді господарі переодягнулись за жінок і молодиць так, що хто не знав би їх, і як не доглянув би, що це мужчини.? Та хочу ліпше впевнитись, то ж по кількох хвилинах вийшов на хори приглядаючись деяким і питаю: Звідкіля ці дівчата? — Тихо, не говоріть так голосно, відповідає дяк О. — це наші Українські Повстанці з УПА ввійшли до нашого села цієї ночі. Сьогодні в цій церкві з цього нібито жіноцтва — це переодягнені хлопці. Вони всі хотіли бути в празник Господнього Різдва на відправі. Що ж отже було робити? Поділились на дві частині — одні стоять на сторожі довкола села, а другі прийшли сюди. — Може ще були би мені щось сказали, та Грицько Ш. перестеріг нас — у церкві можуть бути сексоти (більшовицькі шпіони) й звернуть на них увагу.

Якраз почала ціла церква співати "Нова радість стала.." Я зійшов з хорів і пішов до захристії. Щирим серцем і душею співали улюблену коляду. Як жеж дійшли до останньої стрічки, багато з них розплакалось... Заплакав також і я..., бо зміст її вдарив у найніжніші й найсвятіші почування наших душ...

Ой, Ти, Царю, Царю, просим Тебе нині,
Даруй долю, верни волю, нашій славній Україні.

Ісусе, Ти, Божа Дитино, коли діждемося тої щасливої хвилини?... —

Скиталець.

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ БОЖОЇ ЛАСКИ, ЩАСТЯ, ЗДОРОВЛЯ І

"Веселих Свят"

УСІМ ДОРОГИМ ЧИТАЧАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ СКЛАДАЄ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "СВІТЛА".

о. М. Вилиха, ЧСВВ.

РІЗДВО - СВЯТО РОДИНИ

В убогій, обідраній стайні за Вифлеємом на жмінці сіна в яслах лежало убоге Дитя сповите в пеленки. Над Дитятком у покорі схилилась постать Його Матери та в захопленні вдивлялася в Дитя. А оподалік стояв задуманий мужчина та очима зазореними в Дитя молився. Це прибраний Батько Дитяти. Довкруги панувала тиша. На всьому видні ла печать Божества. Бо ця Дитина — це Безконечний Бог, що цеї ночі стався членом людської родини.

Бог-Дитя, Його Мати-Діва та Її Обручник Йосиф — це перша християнська родина, це правзір усіх християнських родин.

I.

На небозводі змерехтіла перша зірка. Різдвяна морозна ніч нависла над селом. Вікна хат блистіли ярким світлом. У головній світлиці при сяйві іскристих свічок за столом вистеленим пахучим сіном і покритим білою скатертю, засіла родина до святої вечері. Святочний настрій розіллявся по обличчах усіх. Якась надземна втіха розстелилася по хаті, а в кожному куточку витає щастя. Батько теплими словами складає щирі побажання всій родині, мати благословить кожну дитину й кладе гарячий материнський поцілуй на її чолі. Відтак родина ділить між собою просфору. По хвилині в хаті несуться святі звуки коляди пройняті чаром краси й подихом минулого. І так минають родині святі години серед гомону коляд і веселої гутірки при святочній вечері. Як тепло й благо цілій родині в сьогоднішньому вечері. Цього вечера щезають усі незгоди й непорозуміння, а довкруги так і відчувається якийсь надземський подих царства любови

II.

Різдво це передівсім свято родини й родинної любови. Почування родинної любови тоді якесь сильніше, як звичайно. Крім цього це почування тоді ублагороднене та очищене з усіх непорозумінь і ніяка тінь його не затемнює. Кожний член родини вже з якоїсь вродженої потреби серця старається, щоби в тих святих днях усі були одним серцем і одною душею, щоби між усіми неподільно царила любов. Тому також кожний навіть з найдальших сторін спішить на Різдво під родинну стріху. А хто не може прибитися до рідної хати, цьому невтішна туга серце розриває.

І мимохіть насувається питання: Відки взялася ця потреба родинної любови й злуки якраз підчас Різдва? Звідси, що сам Бог своїм туземним народженням стався членом великої людської родини й наділив її ласкою гарячої родинної любови. Тільки новонароджене Дитя Ісус своєю любовою лучить усі звена родини в один нерозривний ланцюг. Перед Різдвом Христа, коли мати й жінка була невільницею мужа, а дитина непотрібним тягарем — цеї любови не було. Отже джерелом цеї чистої родинної любови є та безконечна любов, що з вифлеємського вертепу розсіяла яркі проміні по широкому світу.

Тому глибокий смуток стискає серце, коли згадаємо про ті численні християнські родини, в яких любов остигла. Яке це не християнське, коли в родинах шаліє ненависть між її членами, коли їх пережирає віроломство, бездітність або розводи. Тоді родинний дім перемінюється в холодний гробовець, а цвинтар зачинається вже в хаті. Це також сумні познаки народнього самогубства, бо які родини — такий нарід. Хайжеж у це велике родинне свято з українських родин щезне те все, що їх руйнує! Нехай у серцях членів родин запалає ця гаряча любов, що її приносить Ісус! Нехай ця любов перенесеться дружнім зєднанням і згодою на ввесь наш нарід і нехай станеться запорукою народин християнської правди в житті українського народу.

о. Др. Іван Чинченко — Европа, Скитальщина.

РЕЛІГІЯ І ЦЕРКВА В СССР.

Друга світова війна дала початок нової церковної політики в СССР Що більшовизм ненавидить релігію, це неоспоримий факт. А що тепер більшовики й є толерантними відносно релігії — то це тільки манево і засіб. Мета у більшовиків одна — це пролетарська революція у всьому світі, а засоби проведення в життя тієї мети можуть бути різні

Як тільки почалася більшовицько-німецька війна в червні 1941 року і протягом двох перших років, а особливо в перші дні війни червона армія мала великі невдачі, то церковно-релігійний рух в Совітській Росії розпочався стихійно. В перші дні війни на вулицях Москви почалися "всенародні молебні" Сотки й тисячі народу збиралися на молебні. (В Москві, де були чужоземні дипльоматичні корпуси, було відчинено на день вибуху війни аж 8 церков). Уряд спохватився за цей засіб пропаганди і Народній Комісар Закордонних Справ В. Молотов та НКВД Л. Берія "запросили" до себе містоблюстителя патриярщого престолу Архиепископа Сергія та Голову Євангельських церков і Обєднань Ол. Введенського і "дозволили" їм відновити релігійний рух в СССР. НКВД розіслало спеціяльні дерективи своїм "нижестоящим" органам, а обидва голови церков, під диктатами НКВД. посипали на "низи" "пастирські послання" — "о защіте радіни". Розпочалася метушня на "низах". Почали спішно відшукувати випадково уцілівших священиків (яких тижнів два-три назад в немилосердний спосіб НКВД ліквідувало), почали звільняти ті церковні приміщення, що переважно були під магазинами, в музеях, почали шукати священичих риз і на низах теж почалися масові "всенародні молебні". А що священиків було дуже мало, то почалося масове їх "висвячення", з людей, що зовсім не мали теологічної освіти. Скрізь, під час молебнів, молитись про перемогу над супостатами, за "благочестиве руське воїнство" (і всі Українці, Білоруси, Грузини Узбеки і всі інші поневолені нації, що були в червоній армії стали "руськими" (?!). Молитись за "богомбережене" (?) і "боголюбиве" (?) "правітельство" і т п.

І... машина була зложена. Більшовики на це спритні майстри.

В перших тижнях війни в 1941 р. в Москві в церкві Муч. Параскеви-Пятниці в одну із неділь приходили люди до церкви... і... були здивовані освітленям юпитрів та тріскотом кіноапаратів. Священик відправляв Службу Божу, співав хор... старші люди били поклони, були "приведені" до церкви школярі і молодь, і все це бралося на фільми, і потім... кінофільми посипались для демонстрування "трудящімся" в Америці та Англії як документи про віротерпимість в СССР. І всі Савли з Кремля намагалися удавати з себе... Павлів. (!!!).

А далі пішло, як по шинах. Оформлено патриярха Москви і "всея Россії". Оформлено "св. Сінод", а замість Оберпрокурора Церковне Управленіе при уряді СССР. І дивно, патриярхат, ще за царя Петра І розвязано, а замість його було утворено "колегіяльний орган" "Св. Сінод", а тепер і патриярхат відновлено і відновлено синод?!

Пізніше, цей могутній спосіб пропаганди міцно прибраний до рук "властьімущих". Чому якраз відновлено патриярхат? Це дуже тонка політика і початок широко закроєних приготувань.

При допомозі московського патриярхату, московський уряд намітив програму: 1. обєднати всі словянські народи під патронатом Москви і її "прадідної церкви". 2. Вселенське православя поставити під провід Москви. А далі... продовжувати політику всіх царів московської імперії, початої ще царем Петром І. А щоб обєднати всі словянські народи зручно відігріто цю стару ідею та прикрашено її новими "народньо - демократичними" гаслами.

А як насправді виглядає віротерпимість і свобода релігії в червоній московській імперії, промовляють такі факти: 1. тільки в 1943 році більшовики повернулися в Україну, зараз же в самий немилосердний і кривавий спосіб була зліквідована відроджена національна Українська Автокефальна Православна Церква.

2. Як тільки прийшли більшовики в Галичину почався наступ на Українську Католицьку Церкву в Галичині і на Закарпатті, бо більшовики добре вивчили, що якраз греко-католицька Церква в Галичині є основним фундаментом народнього життя, і почалось пропагування старих гасел, що національною церквою словянського народу є якраз православна церква з московським патриярхом на чолі. Вслід за тим католицьку Церкву в Україні насильно прилучено до московської православної церкви, а перед тим заарештовано всіх українських католицьких Єпископів з Митрополитом на чолі і до 2,000 священиків...

Процес і засудження Архиепископа Степінача був і є теж початком далеко закроєних приготувань Москви до злуки католицької Хорватії з православною Москвою. Бо з православною Сербією не буде жадної мороки. Уже сербський патриярх Гаврiїл "подорожував" до Москви. А поки Югославія на "добровільних началах" стане одною із "братніх республік" великого СССР, то треба, щоб церква провела відповідну роботу...., а тут ходить Москві про Тріест і Фюме - вихід і панування в середземному морі... то, для цих завдань "можновладці" з Кремля намагаються найбільше цієї роботи пробробити через православну церкву. Про зближення московської та болгарської православних церков як найменше треба буде турбуватися, бо до такого зближення прийде і православна церква в Болгарії буде підпорядкована московському патриярхові.

Метою нової церковної політики радянського уряду є "справославити" всіх католицьких Словян, а потім поставити всі знівельовані словянські церкви під провід Московського патриярха. Правда, ще багато Москві, а особливо Кремлеві доведеться попрацювати, як здійснити свої пляни як "справославнити" таких ярих католиків як: Поляки та Словаки, але Москва вже має "життевий досвід", добере способу і на них. Якщо Москві вдасться міцніше стати на обидві ноги після останньої війни... то не треба і вгадувати... що й обидва кардинали Польщі і духовенство стануть "злочинцями війни" і "зрадниками" польського народу... й за духовенство в Словаччині то вже міцно взялася Москва руками Чехів... там в корені ліквідовують "фашизм" А. Гліники та Тіссо.

Вся теперішня політика московського уряду змагає до того, щоб зривати ті нитки, які вяжуть католицьких Словян з Римом. Бо московський уряд свідомий того, що йому не вдасться впрягти католицьку Церкву до свого імперіялістичного воза. Через те католицькі церкви для нього неприлатні

Також на Близькому Сході виразно можна спостерегти ті нові змагання московського православя. В здійсненні тих ідей співпраця совітських і церковних кругів в Москві так тісно сплетена, що зовсім затирається межа між державою і патриярхатом.

Хто не має Католицьку Церкву за Матір, той не має Бога за Отця.

Католицькі Картини

Ілюстрований додаток до „Світла"

Спасення української нації тільки в Католицькій Церкві.

15 грудня, 1947. — Мондер, Алберта, Канада — Рік V. Ч. 12.

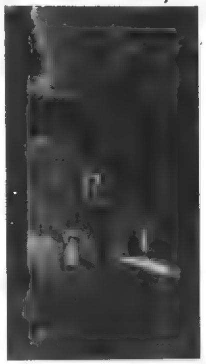

Престолонаслідниця ЄЛИСАВЕТА та її муж князь ПИЛИП МАВНТБЕТЕН.

ПАКУНКИ "Care" висилали ОО. Василіяни в Мондері до оцих скитальців:

о. Андрій Мельник, Австрія; Йосиф Бородайкевич, Ляндек; Др Левицький, Оберсдорф (2); Богдан Яхно, Інсбрук; Баранська, Грегорська. Ольга Бжезіцька, Ляндек; о. Лев Дорош, Бамберг, о. Вол. Жолкевич, Франція; П. Фединяк; Др. Ст. Баран; о. Василь Мельник, Мінхен; Вол. Мельник, Амберг; о. Вол. Зварич. Зальцбург;; Юрко Марчук, Ст. Мартін; Др. Павло Кривуцький, Грац; Анна Єзерська, Мінхен (3) о. П. Гучко, ЧСВВ. Прага. Ін. Федоронько, Прага; Гр. Буравич, Прага, Інж. Ів. Сірий, Відень; М. Кузьмин, Відень; Мих. Тершаковець. Відень, Мих. Дорота, Відень. (Д.б.).

ФОНД НА "КАТОЛИЦЬКІ КАРТИНИ"

По **50ц.:** А. Зазуляк, Елк Пойнт, Й. Кулак, Н. Київ, Ст. Ляцик, Бон Акорд, Ір. Бунчук, Вудбін.

По $1.00: Аделя Багрій, Редвей, Кат. Рибнік, Честер, М. Черемшинський, Едмонтон, П. Семішин, Лішор, Корнелія Царик, Давнінг, Анна Юрчак, Шикаго, Софія Кучерепа, Шикаго.

По $2.00: Петро Багрій, Редвей, Ольга Фостик, Шикаго.

Українські сироти в таборі скитальців в Авгсбурзі — Німеччина.

Славна українська скрипачка з Винніпегу, панна Донна Гресько. Допис був у "Світлі".

ДІТИ — ДІТЯМ.

Оцим бідним українським дітям, що мучаться в скитальчому таборі в Авгсбурзі (Німеччина), добрі діти з Мондеру, Алта зробили гарну несподіванку: Едвард Феняк, Яким Стрільчук і Мирослав Корчинський — школярі і члени Вівтарної Дружини в Мондері, зібрали між добрими людьми $27.75 на різдвяні дарунки для дітей у скитальчих таборах. Решту доложили Впр. о. Ігумен Шевчук, ЧСВВ і три харчеві пачки "Кер" післано на Різдвяні свята для тих бідних дітей, що їх бачите на знимці. Честь чемним школярам з Мондеру. Хто з дітей піде їх слідом і збере щось на харчеві пачки для українських сиріт на скитальщині?

ВЕГРЕВИЛ, АЛТА. В річницю смерти нашої дорогенької Донечки Марусі Сисак. "Спи в Ісусі, Наша Зіронько, а своєю чистенькою душею молися перед Господом за нарід, з якого Ти вийшла! Молися і за нас, щоби ми удостоїлися з Тобою зійтися і вже ніколи не розлучатись.
Вічно люблячі Родичі і Братчик.

Бл. п. Маруся Сисак із Вегревиля, Алта., зо своїм братом Василем.

Український театр на скитальщині в Авгсбурзі енставляє песу Миколи Куліша "Народній Мала-х'й", що в ній представлено червоний рай на Україні. В головній ролі відомий артист Вол. Блавацький.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ

Сироти з Мондерського Сиротинця йдуть в Іменини Дитятка Ісуса у кожну хату Українців й просять не забути про них в часі Коляди. Як Вам всім відомо, в Мондері існує сиротинець, де тепер перебуває 50 дітей сиріт. Як хто хотівби дитину взяти за свою, просимо зголоситися до Мондеру.

А школу Сестер забрано до Онтеріо, де є осередок Канади й Америки. А ми маленькі сироти просимо старших Панночок доброї волі, щоб йшли за голосом тихим Ісуса. Ісус кличе вас: прийдіть та вступайте в ряди Сестер Служебниць, щоб було кому продовжати діла милосердя. Адреса:

Mount Mary Immaculate,
Ancaster, Ont.

Засилаємо Всім нашим Дорогим Добродіям побажання Веселих Свят Різдва Христового та всякого блага від Дитятка Ісуса і Щасливого Нового Року.

СИРОТИ Й СЕСТРИ
Мондер.

Сироти в сиротинці СС. Служебниць у Мондері. Між дітьми С. Ізидора й С. Розалія зо скитальщини.

ЙОРКТОН, САСК. Великий здобуток Колегії св. Йосифа й Академії Пресв. Серця. Всі Українці радіють хосенною працею цих двох виховних інституцій.

Від самого початку науки в Колегії св. Йосифа, навчання української мови завжди було головним предметом і то підчас шкільних годин. Професорами "Українознавства" були світські особи: п. В. Вергун, п. С. Ярема, п. В. Босий, п. І. Корчинський і п. С. Циганський; священики — Всеч. о. П. Олексів, Впр. о. І. Бала, ЧНІ, і Впр. о. С. Бахталовський, ЧНІ., та Брати Християнських Шкіл — Брат Атанасій, Брат Володимир, Брат Методій і Брат Ісидор.

Ця сама історія була й в Академії Пресв. Серця, тільки, що професорками "Українознавства" завжди були Преподобні Сестри Служебниці.

Через остацніх вісім літ Заряд Колегії робив великі старання, щоби Департамент Освіти в Реджайні й Університет у Саскатуні признали українську мову, як предмет у Гай Скул. І це домагання-мрії Українців у Канаді через останніх пятьдесять літ, поволі сповняється.

Минулого шкільного року, за дозволом Департаменту Освіти в Реджайні, Університет у Саскатуні прийняв українську мову, яко предмет у Гай Скул, і то не тільки в Колегії св. Йосифа, під проводом Братів Християнських Шкіл, але й у Академії Пресв. Серця під проводом Сестер Служебниць.

Студентки Академії СС. Служебниць у Йорктоні.

Колегія св. Йосифа Братів Християнських Шкіл у Йорктоні.

У державних іспитах у Колегії св. Йосифа в червні, 1947 р., 33 студенти з Колегії св. Йосифа й 17 студенток з Академії Пресв. Серця — всі з 12-ої кляси писали "Український іспит", приготований Університетом у Саскатуні. Тільки один студент перепав у них іспитах. Це є доказом доброго викладання української мови в цих двох виховних інституціях.

Підручники до "Українського Предмету", удобрені Університетом є: "Граматика", п. І. Шклянки і "Збірник коротких оповідань українських авторів", уладжений Др-ом К. Андрусишином, професором слов'янського Департаменту на Університеті в Саскатуні.

Ці молоді хлопці й дівчата з наших двох йорктонських українських католицьких виховних інституцій є піонірами великої історичної події. Учні цих двох виховних інституцій, Колегії св. Йосифа й Академії Пресв. Серця, є перші й до тепер одинокі, що мають дозвіл здавати іспит з української мови, котрий рахується за предмет у Гай Скул для Університету в Саскатуні.

Це овоч дуже хосенної праці наших релігійних виховних сил. Це треба памятати! — М. Тарб.

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО — THE UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH

Why Not A "Mixed" Marriage?

by
John A. O'Brien, Ph. D., LL.D.

The objection overlooks the fact, however, that men and women are not mere machines for logical reasoning, but are flesh and blood, influenced by emotions and feeling as much perhaps as by intellectual consideration. Take a young man, for example, who has the conviction that the moral laws should be obeyed. It is a conviction well grounded in reason. Place him in an environment where temptation assails him from every side. Vice clothed in the beguiling garb of beauty intrigues his imagination, stirs his emotions, inflames his passions. He is like a reed shaken by the wind. What person of experience will question the powerful influence of daily environment upon any human being? It is because the Church recognizes this fact that she strives to safeguard her children from lifelong residence in surroundings uncongenial to to their religious faith.

Then, too, because of the lack of religious instruction in school and in the home, many of her children are not properly grounded in their faith. In consequence, unfavorable criticism, redicule, social pressure, political discrimination and many other extraneous considerations prompt them to sell their birthright for a mess of pottage.

Effect on Children

The influence of the home environment is probably most marked in the case of the children. With the spectacle of a division in religious creed amoung their own parents, it is indeed difficult to develop a strong, robust faith in the offspring. Now natural it is for the child who has grown up in such a divided home to say: "If my parents cannot agree as to which is the true religion, how can I?" Even when the non-Catholic father goes to church and honestly tries to encourage the children to practice the faith of their Catholic mother, he is working against great odds. Example is more powerful than precept. If the latter does not square with the example, it is likely to be of little value, as the following incident illustrates. (Continued).

ЕДМОНТОН, АЛТА. Весільні дзвони. 18 жовтня ц. р. нова церква св. Йосафата знов тонула в повені світла й прикрас. Оце відбувалося вінчання п. Василя Процькова з п. Олею Палщат. А молодого знають усі, бо він від хлопячих літ належав до Вівтарної Дружини, що неділі приступав до св. Тайн, був діяльним членом УКЮ а крім цього є управителем "Укр. Вістей." Тож не диво, що аж пятьох священиків стануло до переведення акту вінчання. Церква була виповнена вщерть знайомими і приятелями. Гарно співав хор під управою п. О. Прийми. О. ігумен Каменецький, ЧСВВ виголосив коротке, але т пле слово, а п. Соня Пилипа відспівала зворушливо "Аве Марія". Їй акомпаніювали на органах п. Е. Мадай.

Весільна гостина відбулася в Народнім Домі. Господарем був п. Орест Демків, а промовляли: о. Ігумен Каменецький, п. І. Боцюрків, п. О. Прийма, п. І. Гулаєць, батько Молодої, п. П. Палщат. Крім цього наспіла телеграма від Преосв. Кир Василія. Накінець Молодий щиро подякував усім. За другим столом палко й з гумором промовляв о. А. Трух ЧСВВ.

Панство ВАСИЛЬ І ОЛЬГА ПРОЦЬКІВ з Едмонтону в дні свойого вінчання.

В неділю 19 жовтня по відправі знов відбулася весільна гостина для дальшої родини й знайомих. Настрій був дуже веселий. На заклик п. Ореста Демкова присутні зложили на пресу $22.74. Молодим Панству Василеві й Олі бажаємо багато Божої ласки, чerствого здоровля, доброго гумору, повної калитки і всього найкращого. А нашу відсутність на весільній гостині ми надолужимо собі присутністю на повесільній гостині й тоді п. Молодим заспіваємо грімке "многая літа". —

Редакція "Світла".

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Примірне весілля. У серпні цього року у Плейн Лейку відбулось гарне католицьке весілля. Нестор, син Степана й Катерини Миськових з Моркемб і Анастасія Зінюк, донька добре знаних панства Василя і Софії Зінюків, звінчались у церкві св. Духа у Плейн Лейку.

Рано того дня родичі уділили Несторові й Анастасії своє батьківське благословення і всі поїхали до місцевої церкви, де відправилась у наміренні молодят співана Служба Божа. Молода пара приступила до св. сповіді й до св. Причастя. Відтак о. В. Сорока, ЧСВВ, звінчав Нестора й Анастасію. У церкві було багато гостей, хоч був це будний день.

По всіх церемоніях присутні вдались до дому молодої на прийняття. Багато гостей зблизька й здалека зїхалось до дому гостинних панства Зінюків. Приймали по багацьки, щиро по українськи й по католицьки.

Панство НЕСТОР І АНАСТАСІЯ МИСЬКІВ з Плейн Лейку, Алта.

По смачному обіді п. В. Залещук пожелав від парохії молодій парі. Відтак батько молодого, п. С. Миськів, зложив своїм дітям гарні желання. "Памятайте, дорогі діти", говорив п. Миськів, "що ви є Українці, що ви є Католики та що ви далі є дітьми добрих для вас родичів. Желаю, щоб ви все були вірними цим двом кличам." Батько молодої крізь сльози желав молодятам і прохав, щоб все були вірними Богові. а тоді й Бог буде добрий для них. Накінець покликано до слова Отця. о. Віктор висказав свою радість з того приводу, що все відбулось того дня як Бог хоче. Далі говорив про добре виховання дітей і про щастя дітей, що мають примірних родичів.

На заклик п. Залещука пішла збірка на нещасного каліку з Айтуни, Михайла Митофіра. По $1. зложили: С. Миськів, В. Зінюк, Н. Миськів, С. Павлюк, Й. Варава, М. Луговий, Й. Якимишин, І. Лащук, С. Скоропадик, В. Мокрій, Н. Мокрій. Решту дрібними датками. Збірка принесла $21.70. Перевели її п. В. Залещук і п. Олекса Мокрій.

Молодій парі Несторові й Анастасії бажаємо в їх супружому житті Божого благословення і прожити много благих літ.

Приятель.

ҐРИМСБІ, ОНТ. Несподіванка. У нашому Ґримсбі живе дуже гарна й примірна, католицька родина — Панство Іван і Марта Лаби. Приїхали вони до Канади ще минулого століття — 1898 р. з Вільхівця, Борщівського повіту й довший час проживали у Мавнтен Ровд, Ман. Аж в 1930 р. п-во Лаби переселились до Ґримсбі, Онт. і тут були одними з перших ініціяторів нашої парохії, разом зо своєю численною родиною багато помагали при будові нашої гарної церковці й досі беруть живу участь в парохіяльному житті й парохіяльній праці. Вони належать до тих людей, що сумлінно сповняють свої християнсько-католицькі обовязки, що їх щонеділі і свята можна бачити в церкві, хоч їм не близько до церкви та щей трохи під гору.

У своїм щасливім подружім житті виховали вони дуже гарну й численну родину вісім синів і три дочки. Трьох синів служило при війську за морем у щойно минулій війні й один з них, Михайло Лаба помер від ран, що хоч навигляд загоїлись, та таки вкоротили молоде життя. В родині п-ва Лаби є 20 внуків й один правнук. Також тут у Ґримсбі живе рідний брат п. Івана Лаби — п. Василь Лаба, разом зо своєю гарною родиною.

Панство І. і М. ЛАБИ з Ґримсбі, Онт.

Саме цього року п-во Іван і Марта Лаби обходять дуже гарну річницю у своїм житті, а це 45-ліття щасливого подружого життя. І з цеї нагоди їх добрі діточки, одної гарної неділі зїхались всі до їхнього дому, щоб зробити їм милу несподіванку і гарною родинною забавою вшанувати ту радісну хвилю в житті своїх родичів. На доказ любови і вдячности дали своїм батькам гарний дарунок, а на просьбу наймолодшого сина п. Володимира Лаби зложили також і гарний дар на свою рідну пресу в сумі $5.30. Всім жертводавцям щире "спасибі" а панству Лабам бажає багато ласк Божих, кріпкого здоровля і многих щасливих літ — **Приятель.**

ЧИПМЕН, АЛТА. Листопадовий день. Цьогорічне Листопадове Свято відсвяткувала наша парохія Чипмен величаво дня 2-го листопада.

В годині 10.30 зачалася співана Служба Божа за кращу долю українського народу. Підчас неї виголосив зворушливу проповідь про наші обовязки супроти Старого Краю, Всеч. о. Т. Іванишин ЧСВВ., заохочуючи до молитви за наших борців-героїв за свободу нашого народу, як також до щирої помочі для тих, що скитаються по різних краях Европи. В тій цілі після Служби Божої відправлено Панахиду, після якої щедрі парохіяни зложили свій дар для наших скитальців в сумі $26.65.

Після Служби Божої була перекуска в Нар. Домі, а зараз по ній гарно виконали святочний Концерт. На нього загостили із Едмонтону Високодостойні члени заряду провінціяльного БУК-а та ЛУКЖ, панство: Боцюрків та Прийми. На поклик місцевого заряду виголосили Шановні Гості свої палкі промови щиро заохочуючи всіх парохіян до праці у Народнім Домі. Рівнож запросили усіх до чисельної участи на Провінціяльний зїзд БУК-а та ЛУКЖ, який відбудеться в Едмонтоні в днях 29, 30 та 1-го грудня ц. р. Багатими оплесками відповідала переповнена саля на ці їхні щирі слова.

Під кінець концерту голова Нар. Дому, п. Н. Андріїв подякував Всеч. о. Пароховi, Промовцям, учасникам та гостям концерту, проголошуючи Кампанію на цілі нашої Централі в Виннiпегу.

На цей зазив зложили присутні $50.00, які відіслано до Виннiпегу.

Щиру подяку за ті жертви склаває Заряд Нар. Дому в Чипмені. **Учасник.**

Новіціят СС. Служебниць в Анкестер, Онт.

СКАРО, АЛТА. Похорон. У середу, 22-го жовтня відбувся скромненький похорон маленького Богданка Знака. Це також був перший похорон, що його відправив нововисвячений о. Іларіон Адамс, ЧСВВ., коли він похоронив тіло маленького Богданка, що мав щойно три місяці.

Перед похороном відправлено читану Службу Божу в панства Знаків. По Службі Божій о. парох виголосив коротеньку проповідь.

Маленький Бонданко похоронений на цвинтарі Ярослава у Скаро. Він лишив у смутку бабцю, тата, маму й братчика Леонарда.

По похороні відбувся обід у родичів Богданка. Була присутня близька родина й знайомі. По обіді Пан Іван Войтас промовив кілька слів дякуючи за обід і заохотив присутніх до збірки на добру пресу. Збірка, що її перевела панна Захарко принесла $3.52. З того пан Дмитро Знак, батько Богданка, дав $1.00, а п. К. Струмецький 50ц. Решта дрібними датками.

Маленьке янгелятко, молися за нас, доки не стрінемося з тобою у кращім і щасливішім житті в небі. **Присутній.**

Календар
"Української Родини"

на 1948 рік (9-ий річник)

має 178 сторін. Окладинка прикрашена світлиною, що зображає Пресв. Родину. Містить багато цікавих статтей, що послужать до релігійного і національного освідомлення нашого народу, до згуртовання його при співпраці для своєї страдальної Батьківщини.

Релігія: Церковний устав загальний і подрібний на оба стилі. Переслідування католицької Церкви колись в римській державі і української католицької Церкви в Росії. Католицька Церква, по чім її пізнати. Місія Пречистої Діви в Фатімі. Новий князь Церкви Преосв. Гопко. Два світила Англії і ін.

Історія: Століття скасування панщини і Весни Народів. Як зруйновано свято-Михайлівський Собор в Києві.

Освіта. В чім сила народу. Добрі і лихі українські прикмети. Преса.

Побут. Про дві жінки, котра з них щасливіша. Мати і ін.

Скитальщина: УПА. Перекручена опера "Запорожець за Дунаєм". Мистецтво, астрономія, багато поезій, світлин і оголошень. Катольог Бібліотеки Добрих Книжок і Адресар Духовенства та Українські установи.

Коштує з почтою 50ц.

Хто замовляє 10 Календарів, дістає 2 даром.

Стінні Календарі старого або нового стилю з гарними образками Святих по 20ц.

Basilian Fathers' Press
Mundare, Alberta, Canada.

МОНДЕР, АЛТА. З праці ЛУКЖ. 20. вересня по цілій Алберті була заряджена кампанія т. зв. "тег-дей", якого дохід призначений на допомогу сліпим, що ними опікується Блайнд Менс Інститут. У Мондері цею кампанією занявся наш відділ ЛУКЖ і то з добрим успіхом, бо хоч день був дощевий, всеж таки на вулицях зібрано і до вище згаданої інституції передано $50.00.

Відтак урядили ми величавий осінний карнавал, що відбувся в днях 8, 9 і 10 листопада. Його прихід призначено на докінчення Рідної Школи, що її недавно збудовано. Участь у контесті брали панни: Сузанна Іваськів (королева). Леся Ковтун, Ольга Мазепа, Текля Осінчук і Тереса Савчук.

Анна Шептицька, секр.

о. Марко Дирда, ЧСВВ.

Ясна Гора

Найперше вдарила всією силою на самий живчик укр. життя, на греко-католицьку Церкву на Волині, а опісля на Холмщину маючи на увазі перш за все важніщі монастирі василіянського Чину. Чим закінчилася та політична опіка царської Росії для нашої греко-католицької Церкви, знаємо. Криваві сторінки життя української греко-католицької Церкви та мучеництво, так духовенства, як і вірних християн католицької Церкви аж надто ясно говорять про тиранію російських царів.

В Галичині осталися менші монастирі з маленькою горсткою, монахів, тож не змогли вони заспокоїти духовних потреб вірних, а тим більше такого осередку, що ним було відпустове місце, Ясна Гора. Брак ченців-священиків спричинив те, що давній блеск Ясної Гори притьмився; тут доживали вже свойого довгого віку трьох старенських ченців, між ними й ігумен того ж монастиря, о. Мелетій Тибінка. Цей старець жив життям давніх часів, то ж не розумів духа і вимог молодшого покоління, а люди знову, коли те все запримітили, почали залишати Ясну Гору.

Прийшли роки 1914-1918, перша світова війна; в ній Ясна Гора потерпіла від воєнних подій, тут переходили кількаразові боєві лінії. На тій Ясній Горі держали боєву лінію проти москалів наші славні Українські Січові Стрільці, на ній відбулися бої в наших визвольних змаганнях 1919 року. Тож пятно війни залишилося і на славній колись Ясній Горі. Осталися тільки поруйновані монастирські будинки, ограблений монастир і запущена церква... 1920 року вмирає старенький ігумен о. Мелетій Тибінка. Був він ігуменом цього монастиря поверх сорок років, а прожив усіх років вісімдесять кілька.

Зараз по смерті бл. п. о. Мелетія Тибінки гошівський монастир перейшов у руки нових господарів спадкоємців, отців Василіян, що 1892 року обновились у своєму духовно-чернечому житті на добро своєї Церкви й рідного народу.

Перший з нових Василіян, що перейняв заряд гошівського монастиря, був о. Осип Заячківський, пізніший секретар протоігумена василіянського Чину бл. п. о. Атанасія Калиша. Як самий він опісля пише в монастирській хроніці, що застав всі монастирські будинки включно з церквою в дуже жалюгідному стані. В самому монастирі не було навіть де мешкати; чернечі келії-кімнати, де були склади різних "прастарих" непотрібних речей, всякого зужиткуваного пожовклого паперу, підлоги перегниті, а вікна спорохнявілі; ціла церква закопчена, бо ж через кілька десяток років цілими днями горіли в ній свічки-офірки, що їх у більшій частині виробляли самі селяни та й опісля ставили й самі засвічували майже перед кожним більшим образом, а то й там, де кому одобалося. (Дб.)

о. М. Ґнесько, ЧСВВ.

Побалакаймо собі

Одного разу, вибрався я на прохід. День був гарний, погідний. Під ногами було сухо, бо вже давно прийшов до нас дід мороз. От так іду дорогою, аж нараз чую, іде якась ґара, та ще й трубить. Вступаюся я з дороги аж бачу, ґара стає і хтось кличе мене. Звертаюсь до ґари й бачу, аж це Іван, мій старий, добрий знайомий.

— Слава Ісусу Христу, — кличе Іван вже здалека. — А де отець так вибрались на піхоту?

— От так трохи перейтися й подивляти ще світ Божий, Іване, бо вже й забув яка погода тепер. А деж ви, Іване, так ідете? (Я вже своєму Іванові "викаю", бо він посивів і постарівся).

— Таж до міста, прошу отця. От свята вже за плечима, тож треба щось постаратись, щоб гідно відсвяткувати, тай купити які дарунки для дітей. Сьогодні, вони вже великі, вже самі господарять, але всежтаки діти, тож нехай памятають за мене старого. Може колись болай помоляться за мене.

— То дуже гарно, що ви, Іване, так за все памятаєте.

— Ну, прошу отця, що я бувби за тато, як би я не дбав за своїх дітей? От тепер на місії говорили отець місіонар, що діти повинні шанувати своїх батьків, але й батьки повинні памятати за своїх дітей. Тож я не хочу за них забути в таке велике свято.

— Так і повинно бути, Іване, — кажу йому. Певно багато було людей на місії тай багато було до сповіди й до св. Причастя.

— Не сказавбим, прошу отця. Наші люди, як знають отець самі, не люблять наприкрятися дуже Пану Богу.

— В тім то й наша біда, Іване, що наші люди хотілиби тільки брати від Бога, але щоб щось дати, то ні. А відтак нарікають, що Бог забуває за нас. А якже Він може за нас дбати, як не хочемо бути добрими його дітьми? Ну, а ви, Іване, були в сповіді?

Іван замнявся, спустив голову, як би й не чув мого питання. Аж по якімсь часі каже:

— Та, прошу отця, я не був, бож в нас тільки раз на рік треба сповідатися перед Великодними святами.

Подивився я на мого Івана й сам не знав що сказати йому. Аж по якімсь часі питаю його:

— А деж ви, Іване, таке чули, що тільки раз на рік треба сповідатися?

— Таж пята церковна заповідь каже нам — вже відважно говорить Іван.

— Так, так, Іване, вона говорить щось, але не так, як ви кажете. Ви знаєте, що дзвонили, але не знаєте де й як. Там кажеться, що принаймні раз на рік мусить кожний сповідатись і причащатись. То значить, що раз на рік сповідатись, це вже найменша міра. Але там не говориться, що не можна більше разів сповідатись. Певно, що вистарчить раз на день наїстися, але ви, Іване, певно їсьте й більше разів. Можна раз на день вмитися, але як засмаруєтеся, то й частіше миєтеся. А чому душі своєї не хочете частіше обмити в св. сповіді?

А тепер перед Різдвом Христовим чиж не требаби висповідатись, щоби Христа прийняти з чистим серцем?

— Та отець добре кажуть, — говорить Іван.

— Я знаю, що я добре говорю, але ви таки повинні так зробити й разом з дітьми піти до св. сповіді й св. Причастя.

— Щодо мене, прошу отця, то так, алеж дітей я не можу висилати. Вони вже великі.

— Але вони ваші діти. Для них даруночки купуєте на свята, але дайте їм той найкращий дарунок, то є чисту совість і чисте серце. Будьте певні, що вони не образяться, як скажете: ходім діти до сповіді перед святами й разом з ними підете. Тоді вони будуть знати, що ви їх і любите й дбаєте про них і певно не відмовлять вам. Противно, вони ще більше будуть вас за це шанувати й любити. Вони побачать, що ви дбаєте також і за їх душі, не тільки за дарунки.

Схилив голову в долину мій Іван й задумався. По якімсь часі каже:

— Знають отець, що не зла думка отця. Треба буде так зробити. А отець нехай не дивуються, що я так думав, але отець самі знають, що мене ніхто так не виховував.

Тому то й ми бідні, кажу Іванові, що ми за такі речі не думаємо. Наколиб більше було в нас людей відданих Богові й його справі, то хто знає чи булиб ми такі бідні, розбиті і розсварені, як тепер. А так, що ми можемо зробити, як забуваємо на Бога?

— Дасть Бог, — каже Іван, — що й ми будемо може колись інакше думати.

— Дай, Боже, кажу. І ми попрощалися.

Десятий Зїзд

БУК-а Й ЛУКЖ В ЕДМОНТОНІ

В суботу 29 листопада зачався в Народнім Домі в Едмонтоні десятий загальний зїзд БУК-а і ЛУКЖ Албертійської Секції. Після офіціяльного отворення, привітів та звітів поодиноких зарядовців, відбувся вибір нових Зарядів. Вибрано тойсамий заряд, що був у минулих роках. Тобто: І. Боцюрків — голова, І. Козяк — містоголова, О. Прийма — рек. секретар, Орест Демків — скарбник, Орест Жарський — фінанс. секретар, контрольори: Микола Андріїв, М. Гармідер, Микола Гриців. Дорадники: І. Варава, Михайло Грабець, І. Стичинський. Відтак о. С. Курило ЧСВВ виголосив наскрізь практичний реферат про пляни праці релігійної, освітної, добродійної та організаційної.

В неділю рано 30 листопада учасники зїзду приступили численно до св. Тайн. Співану Службу Божу відправив о. Р. Закревський, що щойно приїхав зо скитальщини, а палку проповідь про вогонь віри виголосив о. протоігумен І. Бала ЧНІ. По обіді наради продовжувалися. На тих нарадах о. протоігумен Бала виголосив дуже цікавий реферат про Католицьку Акцію. Бесідник говорив зо знанням річи, практично та з дуже влучними схопленнями наших болячок. Відтак о. С. Курило ЧСВВ сказав коротке слово про виховне значення наших Інститутів, по чім на ту ціль переведено збірку, що принесла майже $1.000. Відтак на сцену вийшов скиталець о. Роман Закревський. Найперше в імені скитальців зложив щиру подяку за поміч, відтак переповів коротко переживання наших рідних підчас трьох інвазій, ствердив, що ніякої України нема, бо на чолі совітської України стоять Москаль і Жид. Під релігійним оглядом у СССР одне велике богохульство, бо партійці й енкавудисти надягнули на себе священичі раси. Серед нашого народу в Галичині любов до Риму гарячіша, як перед війною. Вкінці змалював життя наших скитальців і геройські подвиги УПА. Бесідник говорив сильно, зо серця, нераз з плачем, тому й в очах слухачів нераз блистіли сльози. На такі промови очевидців требаб силою приводити наших доморослих большевиків задурманених червоним чадом.

В годині 7 ввечері в церкві відслужено панахиду за наших героїв, що віддали життя за Україну, а о. Закревський виголосив коротку науку. В год. 8.30 в Народнім Домі відбувся Листопадовий Концерт. Мішаний хор під проводом О. Прийми вдатно відспівав кілька пісень. Усім до вподоби припав мужеський хор з лібреттом В. Процькова, а також жіночий хор, що зворушливо виконав нову повстанську пісню про "борців за волю України, що їх на Соловки ведуть." Смичково-тамбурна орхестра на бажання публики мусіла виступати двічі. Гарно і зо зрозумінням деклямувала Оля Пилипюк, а п. Байракова зівсім слушно заслужила собі на грімкі оплески за знамените виконання "Молитви Андрія" на фортепяні. Одначе осередоточкою концерту була таки промова о. Закревського про Листопадовий Чин. Голова І. Боцюрків закінчив концерт щирою подякою.

В понеділок 1 грудня о. Курило зложив точний звіт з діяльности обох Інститутів, відтак вибрано Комітет Інститутів та уложено плян праці на наступний рік. На цьому зїзд закінчено.

Висновки: Немає сумніву, що річний зїзд був успішний. Численне прийняття св. Тайн, добрі реферати, річева дискусія, поважний концерт, що стояв на належній висоті й збірка на Інститути — це високі додатні позиції зїзду. Одначе, щоби праця була ще успішніша, здорова самокритика порадить нам, що на будуче: 1) треба розвести вчаснішу й сильнішу пропаганду, щоби більше делеґатів з провінції взяло участь. 2) не допустити до цього, щоби завжди вибирали цейсамий заряд, бо т. зв. залізний заряд витворює загальну амбулію, тобто такий стан, в якому загал цілком не займається організаційними справами, але остається пасивною масою. А нам іде про те, щоби виховати як найбільше католиків чину й ініціятиви. Тому, коли тяжко обрати нового голову чи секретаря — то можна їх залишити, але заряд відсвіжити бодай двома новими членами. 3) Подрібні пляни праці розіслати до всіх низових кружків і подбати про те, щоби їх по змозі виконано. Хай ці завваги не будуть нікому "во гнів", бо вони походять з бажання добра і зо щирого серця **Старого організатора.**

о. А. Г. Трух, ЧСВВ.

НА ФРОНТІ

СПОМИНИ З ВЛАСНОГО ЖИТТЯ

У Відні й Варшаві

Того самого дня про долю української Східньої Галичини радили в Відні на двох окремих засіданнях австрійські міністри й схвалили заяву, що польське представництво в Галичині не має розтягати своєї діяльності на українські землі та що українська нація має рівне право на створення самостійного державного організму, що його границі має вирішити пізніший мировий договір, а тим часом галицький намісник має в округах із українським населенням обсадити староства й повітові дирекції скарбу, залізничі станції й повітові суди українськими урядниками, якщо такі знайдуться. Цим хотів австрійський уряд вдоволити Українців у тому часі, коли Чехи, Поляки, Мадяри, південні Слов'яни й Німці творили на своїх землях, що належали досі до Австрії, свої незалежні національні держави, не оглядаючись зовсім на розхитану габсбурську монархію.

А в Варшаві, начальник польського ґенерального штабу, ґен. Розвадовський складав телеграму до польського ґенерала Ламезана у Львові з повідомленням, що до Львова приїде перебрати з рук намісника Гуїна владу над усею Галичиною кн. Чарториський, польське військо має бути вровчисто заприсяжене, непольське населення треба вважати заприязненим, доки збереже спокій, українське військо треба вважати заприязненим, якщо збереже повну невтральність, та на випадок зудару треба його розброїти й перешкодити кожному виступові.

У намісника

Коли наше представництво зявилося в намісника Гуїна й переказало йому домагання передачі влади в Східній Галичині Українцям, намісник, заскочений таким несподіваним кроком, відмовив цьому домаганню, заявивши, що він не дістав у цій справі ніякого приказу з Відня й нікому не передасть влади, а кожний прояв якоїсь ворохобні у Львові здушить при помочі мадярського й німецького пробоєвих куренів. Одержавши таку неприхильну відповідь намісника, наше політичне представництво вернулось до дому "Просвіти", де відбувались наради Української Національної Ради, й повідомило сот. Вітовського й усіх там присутніх, що намісник влади Українцям не передасть. Лишився отже тільки один вихід: зайняти Львів і всю Східню Галичину силою.

Вітовський при праці

Зараз після одержання відмовної відповіді намісника Гуїна сот. Вітовський і інші старшини зібрались в одній із кімнат "Народньої Гостинниці" на военну нараду. Насамперед Український Військовий Ґенеральний Комісаріят перетворили на Українську Ґенеральну Команду, що до неї тепер належали: сот. Вітовський, от. Ґорук, пор. Бубела, пор. Гнатевич, пор. Цьокан, чет. Іванчук і підхор. Паліїв. Опісля Ґенеральна Команда складала план захоплення столиці, а підхор. Паліїв розсилав по Галичині решту куріерів із приказами, підписаними начальним командантом Вітовським по різних містах, щоб негайно перебрали владу в Галичині в свої руки.

До сотника У.С.С., О. Букшованого в Чернівцях, що був вибраний на команданта Українських Січових Стрільців на випадок перевороту, поїхав один стрілецький старшина з приказом такого змісту: "В ночі з 31 жовтня на 1 листопада ц. р. Українська Національна Рада переймає владу над українськими землями Австро-Угорщини. Тої ночі українські військові частини займають Львів. Те саме заряджено по всіх містах Східньої Галичини. Всі частини УСС-ів мають переїхати до Львова. Боєві частини, що знаходяться в Чернівцях, мають виїхати зараз, не гаючи ні хвилини часу. Трудноші в доставі потягів опанувати силою. Переведення акції в Чернівцях оставити 41 полкові піхоти."

До Військового Комітету в Станиславові вислано приказ, що в ньому було повідомлення про перейняття влади в Галичині, а крім цього ще й додаток: "Після одержання цього приказу негайно опанувати місто. Оставити відповідну до місцевих потреб залогу, решту вислати негайно до Львова. Оскільки Станиславів потребував би допомоги, слід її уділити."

Комітетові в Перемишлі, крім загального повідомлення, додано приказ: "Найдальше до 4 години опанувати місто. Залізнодорожний міст на Сяні за всяку ціну до тої години знищити." Подібні прикази вислано й до інших Окружних Військових Комітетів у Галичині.

В тому часі, коли вислано прикази на провінцію, сот. Вітовський перенісся зо своїм штабом для безпеки й вигоди, до домівки "Просвіти" й там вони складали дальші плани. Обрахували свої військові сили, що їх могли мати у Львові, старались збагнути силу правдоподібного польського наступу. Та не зважавши на всі тіні, що падали на наше положення, одне було певне й невідкличне: цеї ночі займаємо Львів.

Тим часом по Львові розіслано післанців, щоб поскликати всіх наших старшин, що служили у Львові при війську, або були там на відпустці, щоб зібрались на останню военну раду, що мала відбутись у 7 годині в Народнім Домі. Туди перенеслась під вечір і Українська Ґенеральна Команда.

Першим старшиною, що йому доручено того вечора важливе завдання, був поручник У.С.С., д-р Ілько Цьокан. Його вислав Вітовський до тих двох австрійських куренів, німецького й мадярського, що на них спиралась державна влада у Львові, щоб він намовив їх до невтральности. Пор. Цьокан пішов до них із відозвами в мадярській і німецькій мові, що їх надрукували тієї ночі. Заходи пор. Цьокана добре вдались. Старшини обох куренів, довідавшись про наш будучий переворот заявили, що вони проти нас не виступлять і взагалі до цього діла не будуть мішатись.

Коли до великої шкільної залі в Народнім Домі зійшлось коло 35 старшин, сот. Вітовський промовив коротко до нас, представив останні політичні події за кордоном і в краю та вказав завдання українського війська. Зчерги подав план перевороту. Згідно з ним, українські старшини мали заалярмувати вночі залоги касарень, при помочі укр. вояків розброїти вояків неукраїнської народности й узяти їх під сторожу, а опісля з відділами українських вояків обсадити призначені головні урядові будинки у Львові, та придержати головних австрійських командантів.

(Д.б.).

С. М.

ІРИНА

ПОВІСТЬ ІЗ ПЕРШИХ ВІКІВ ХРИСТИЯНСТВА

РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ.

Замах.

Нагло ціла кімнатка заясніла дивним блиском, але це не було сяйво свічки, що її тримала Домітилля, тільки відблиск смолоскипів, що ярко блистіли за вікном. Цілий острівець був уже окружений вояками, а частина їх поодиноко розбіглася по домах, підчас коли Авреліян з лодки особисто кермував облавою.

Залякана Вірджінія не могла й слова вимовити, тільки дрижучими руками відкрила камінь, що замикав вхід до катакомб і показала його Папі. А він найперше сховав на грудях Найсв. Тайни, щераз глянув на Реґіну, а бачучи, що вона вже не живе прошептав:

— Обовязок сповнений, час подумати про рятунок. Та в останнє поблагословивши мертве тіло Реґіни обережно вузькими сходами почав сходити в підземелля.

Щотільки Папа зник, а вже сильний удар мачуґи розбив двері. Вірджінія кинулася на отворене схоронище, щоб його зачинити. Домітилля прискочила вперід і живим муром станула між Вірджінією і вояком, що впав у кімнату з лютою ненавистю і криком.

— Пусти мене! — верещав люто вояк. В цю яму спустився якийсь чоловік. Це певно християнський архиерей.

Нагло Домітилля сміється. Щож вона собі думає? Оце вона пізнає голос вояка.

— Деодате, — відзивається вона солодко.

— Ах, пані! Божеська Домітилля тут?

І відскочив взад, як розоружений лев, що його закляв людський погляд.

— Деодате, чи ти памятаєш, як ти приніс нам урятованого Кирилка? Чи ти памятаєш, що ти тоді обіцяв?

— Найясніша пані! обітниця завжди свята. Але що це має значити?

— Уже другий раз маєш нагоду вчинити нашій родині прислугу. Так благородно ти цього бажав. Тепер сповни це. Одне добродійство веде до другого. Ти врятував Кирилка, а тепер сповни просьбу Домітиллі.

Тимчасом Вірджінія знов зачинила двері.

Старий десятник змішаний стояв зо смолоскипом в одній руці, а з мечем у другій, дивлячись то на вхід до печер, то на Домітиллю.

— О, благородна пані! Я маю обовязок...

— Якийжеж твій обовязок тепер? Чи може нас спіймати?

— Хай мене боги боронять! — закликав Деодат дивлячись милосердно на дівицю, що її серце забило надією скорого мучеництва.

— То може хочеш іти в ці пивниці? А не боїшся заблукати в них?

— Моїм обовязком є: шукати вожда християн і звязати його, як я його найду.

— А як ти не найшов його — то що тоді, Деодате?

— Отже що маю чинити, щоб тобі послужити, добра пані?

— Вернутися спокійно до своїх і не говорити нічо про те, що ти тут бачив.

Очі Домітиллі блистіли надземською повагою, що їй піддався самочинно сильний десятник.

— Пані, чую, що вже зближаються мої товариші. Може вам не булоб безпечно стрінутися з ними.

— О, якжеж ми тобі подякуємо? — додала Вірджінія всуваючи в руку Деодата капшук повний срібних монет. А звернувшись до Домітиллі, сказала:

— Сходи перша, сестро, сходи чим мерщій.

— Деодате, ми числимо на твою шляхетність — відізвалася Домітилля вже з під землі.

— Вір Деодатові — сказав десятник зміненим голосом і завалив камінь за Вірджінією, підчас коли в сусідній кімнаті вже кілька жовнірів обступили труп Реґіни.

— — — — —

В катакомбах було темно.

Коли молоді приятельки зійшли з карколомних сходів, на яких кожний крок міг коштувати їх життя, почули над собою шум води і зрозуміли, що находяться під коритом Тибру. Подали собі руки, наче шукалиб підпори.

— А деж Святіший Отець?

— Я тут, мої діти. Я ждав на вас у тривозі бачучи, що ізза мене ви наразилися на небезпеку. Я вже хотів вертатися на гору, щоб вас оборонити, або принайменше переконатися, що з вами сталося.

— О, як добре, що Ти не вертався. Тепер ми всі врятовані.

— Благодарім Господа — сказав Климент поважно, й впав навколішки, а обі жінки вчинили тесаме.

(Далі буде).

Здалека і зблизька

ДИТРОЙТ, МІШ. В неділю 26, жовтня, 1947 р. 3.30 в полудня відбувся 15-літній ювілей, 23 відділу, "Союза Українок" в Америці в Народнім Домі, при Мартин Стріт.

"Союз Українок" відсвяткував свій 15-літній ювілей великим концертом і бенкетом. В назначеному часі була вся саля заповнена по береги, так, що не було місця, де стояти.

Концертова програма була знаменито приготована. Вступне слово виголосила Предсідниця П. А. Попович. Свій гимн відспівали прекрасно всі членкині (а було їх понад 90) "Гей, Сестри, вгору очи й серця піднесім". Відтак слідувала деклямація, П. М. Ясінської, а хор відспівав вязанку народніх пісень.

Коли хор війшов зо сцени, то на сцені появилася наша славна солістка церковного хору при католицькій церкві пані Марія Лісовська і відспівала сольо "Світи сонце над Україною", а відтак зі своєю донькою Іриною дует: "Жовто блакитній стяг над нами сяє" пісня Української Повстанчої Армії, але коли дійшло до слів:

"О краю мій рідний,
Мов сонце погідний,

то ціла саля зо зворушення і сліз довго, довго оплескувала, так що пані Марія Лісовська мусіла ще відспівати ту нову пісню.

Пані Марії Лісовській належиться честь і слава, що так чудово співає. Її голос мелодійно чарував слухачів, так що не хотіли пустити її зо сцени. Співайте на славу Божу і для народа.

Відтак виголосила прекрасний реферат пані Олена Штогрин, що приїхала аж з Філядельфії. Потім передала новому відділові чартер і на цьому скінчилася перша часть.

По концерті всі засіли до стола і Впр. о. Совітник Побуцький відмовив молитву, а гості забавлялися до кінця бенкету.

Честь і слава членкиням С.У. від. 23., що так щиро працюють для своєї церкви і свого поневоленого народа.

Слава Вам!

Присутній.

МОНТРЕАЛ, ЛАВІН. Слава Ісусу Христу! З поважанням даю вам я Лука Татарин з Лашін до відома, що я мав запрошення від родичів нашого о. Модеста Михайла Ґнеська ЧСВВ, щоби я прибув до них на 19 жовтня. Отже я на їх запрошення прибув тому, що ми собі знайомі, а крім цього наш Молодий Отець Модест Ґнесько оставляють Канаду, а виїзджають до Риму. Тож я зо жалем прибув на їх прийняття тому, що такий молодий священик виїздить в таку країну. Може Господь Небесний поблагословить його на далеку дорогу. Отже маленьке число було нас присутніх. Я попросив присутніх і заохотив їх, щоби були такі-добрі і зложили хоч маленьку лепту на нашу католицьку пресу "Світло". Тому, що я полюбив сам "Світло", запрошую других читачів "Світла". Слідуючі особи, що зложили жертву на пресу:

1. о. М. М. Ґнесько ЧСВВ $2.00.
2. Родичі: Марія і Василь Ґнесько $2.00
3. Йосиф і Зофія Ґнесько $1.00.
4. Іван Ґнесько .... $1.00.
5. Лука і Марія Татарин $1.00.
6. Дмитро Завальницький $1.00.
7. Анна Шух .... $1.00.
8. Богдан Ґнесько .... $1.00.

По 50ц.: А. Лукерис, П. Демчишин, П. Окуловська, А. Ґнесько і Петро Ґнесько.

За що їм щира подяка, а о. Ґнеськові всього найкращого у Вічному Місті, щоби скоро став яким пурпуратом.

ЧИПМЕН, АЛТА. Посмертна згадка. Дня 18-го жовтня відійшов від нас до вічности Петро Новіцький. Роджений у Галичині в повіті Чортків. До Канади приїхав з родиною року 1908 і поселився в околиці Чипмен. На фармі мусів тяжко працювати на удержання своєї родини, та коли померла йому дружина то пішов до своєї дочки Марії до Мондеру.

Коли його зять Іван Сміхура і Марія вибрались до Едмонтону — то й він з ними разом перебрався до Едмонтону. В місті прожив тільки два роки і другий його зять Михайло Огнистий відвіз його до шпиталю. Приймивши останні св. Тайни, попрощався із цим світом. В смутку оставив три сини, Івана, Степана, Франка і дві дочки, Марію і Ганку, та пятнадцять внуків і одну правнуку.

Похоронні Богослуження відправив римо-католицький священик із Мондеру в костелі на Чипмен, де і виголосив прощальне слово. Гарну похоронну услугу дав п. Методій Смолик із свойого заведення Парк Меморіял з Едмонтону.

Опісля по похороні всі удалися до Франка Новіцького на спільну вечеру. В часі тої вечері зять покійного п. Іван Сміхура заохотив всіх присутніх до жертви на пресовий фонд "Укр. Вістей" і "Світла". Збіркою займився п. М. Тимчишин і вона принесла $5.25. Отжеж на "Укр. Вісти" $2.75 а на "Світло" $2.50.

Жертводавцям щира подяка а дорогому Батькові канадійська земля нехай буде легкою.

Іван Сміхура, зять.

ЕДМОНТОН, АЛТА. Похорон. 23 серпня в шпиталі Роял Алексендра помер Петро Левицький. Мав 50 літ життя. Приїхав до Канади зо села Василчин, повіт Рогатин 1929 р. Осів на фармі в Крейґенд, Алта., де господарив аж до смерти. Покійний брав участь в громадськім і церковнім житті і був першим членом парохії. Похорон відбувся 28-го серпня. А по похороні був обід в його домі. — Покійний оставив жінку Марію, трьох синів Степана, Михайла і Василя і дві доньки. —

В.Й.П.

БОРЩІВ, АЛТА. — Весілля. Наша добра членка Українського Катол. Юнацтва Емілія Грабець, дочка Івана, подружилася з Павлом Музичкою. Молодята приступили до св. Тайн, а Тайну Подружжя уділив їм о. ігумен В. Шевчук ЧСВВ у Мондері. На весільну гостину всіх запрошено до родинного дому молодої. Господарем свята був стрийко молодої п. Михайло Грабець. Він покликав до слова кількох промовців, що склали щирі побажання молодим і їх родичам. Молодь додала до цього ще й гучне "многая літа" і настрій був веселий. Але господар не вдоволився тільки тим і закликав до збірки на сироти, що принесла $8.35. Щира подяка всім жертводавцям, а новоженцям дай, Боже, щастя, здоровля і многих літ.

БОРЩІВ, АЛТА. — Весілля. По кількох дня у нас відбулося друге весілля, бо 1 листопада Теодор Романюк звінчався з Іриною Конлі. Вінчання молодят відбулося в церкві св. Йосафата в Едмонтоні, а відтак молодята прибули до нас. У нашій новій церкві наш о. парох відправив Молебень та уділив новоженцям благословення. Відтак усі пішли до салі. О. парох провів молитву та виголосив гарну промову на честь новоженців. Господарем вечірка був наш реєнт п. Василь Шиба. Він виголосив промову в свойому імені, а відтак попросив до слова проф. Васня Огродніка, що сказав веселу промову по англійськи. Ще промовляв брат Молодої. Відтак господар покликав до слова п. Юрія Мицція, а цей заохотив присутніх до збірки на скитальців, що принесла $19.00. Многолітствіям не було кінця. Всіх зворушила коротка, але щира промова Молодої, що сердечно всім дякувала. Гостей було дуже багато. — Всім учасникам, що памятали на наших скитальців щиро дякуємо, а П-ву Молодим бажаємо багатих і щасливих літ.

МОНДЕР, АЛТА. Похорон бл. п. Петра Ярмолая. Смерть несподівано стрінула бл. п. Петра Ярмолая у нещасливім автомобілевім зударі. Помер у шпиталі в кількох годинах по катастрофі прийнявши наперед розрішення і св. Єлеопомазання. Покійного оплакують батько, мати, два брати: Микола і Совоні і сестра Анна та численна дальша родина.

У навечеря похорону в хаті відправилася панахида та молитви за душу покійного. Властивий похорон почався рано в 9. год. Тіло спроваджено до церкви, де при численній участі людей відправилися похоронні Богослужения, а відтак похоронено його на місцевім цвинтарі.

Підчас похоронного обіду о. парох В. Шевчук, ЧСВВ в короткій промові висказав в імені всіх співчуття родині, що оплакує передчасну утрату молодого юнака. З тої нагоди присутні зложили $8.55 на пресовий фонд. Збіркою зайнялися пп. Михаїл Манявський і Йосиф Кубин.

Жертводавцям щира подяка.

Всемогучий Боже, прости покійному Петрові всі його провини і прийми його до Твого Царства.

Присутній.

ТОРОНТО, — Імянини. Осьмого вересня ц. р. рідня й діти п. Михайла Прихідка справили милу несподіванку дорогій Мамі Марії Прихідко. З цієї нагоди діти й рідня зійшлися разом, зложили свої сердечні побажання щастя, здоровля і Божої ласки, до цього додали ще гарні дарунки, а вкінці заспівали Мамі грімке "многая літа". Аж сльози появилися в очах п. Марії Прихідко.

Належить знати, що Достойна Соленізантка є ревною парохіянкою і щиро працює для добра парохії Впр. о. каноніка Каменецького.

На милий спомин Імянин бажаємо п. Марії Прихідко багато Божого благословення та кріпкого здоровля, щоб прожила ще між нами на многі й благі літа. Цього бажає та про те молиться передівсім люблячий

Син з Алберти.

Редакція "Світла" теж долучує щирі побажання і бажає п. Марії Прихідко всякого добрату земного й небесного.

ГИЛЛЯРД, АЛТА. Поминальна відправа по Бл. П. Теклі Цикалюк. Українським звичаєм відбулася поминальна Служба Божа за бл. п. Теклю Цикалюк 4 листоп., 1947 року в церкві Успення М. Божої у місточку Гиллярд. Відправа почалась в год. 10.30 в присутності родини й близьких знайомих покійної Теклі. Богослуження відправив о. П. Пащак, ЧСВВ. Тому, що бл. п. Текля за життя гарно практикувала жертвенність супроти своєї Церкви й своїх приятелів, томуто й її син Петро зайнявся цим ділом і приготовив обід для тих, що щиро любили його маму. По цім обіді присутні без ніякого заклику між собою зложили $8.23 на пресфонд "УВістей" і "Світла". Жертводавцям щира подяка за добру волю й гарний даток.

Покійна Текля походила з Русова, снятинського повіту. Належала до українських жінок-піонірок Канади. Замешкала в Гилярд зо своїм мужем 1901 року й тут прожила до 1947 року, коли 29 вересня відійшла на заслужений відпочинок. За життя була добра, побожна й жертвенна. Тому мабуть тішиться вічною нагородою. —

Місцевий.

ПЛЕЙН ЛЕЙК, АЛТА. Свята Місія. Минулого місяця наша парохія в Плейн Лейк, вже другий раз в історії свойого існування, мала св. Місію, що її голосив молодий, але енергійний о. Місіонар Маріян Горішний, ЧСВВ.

В неділю 9 листопада зараз по співаній Службі Божій наш парох о. М. Дацюк, ЧСВВ. разом зо старшим братом привитали о. Місіонаря в церковних дверях та припровадили до престола, де о. парох перечитав зворушливу молитву просячи св. Духа, щоб у св. Місії осінив о. Місіонаря та всіх парохіян. А відтак о. Місіонар привитали всіх присутніх і виголосили свою першу місійну проповідь палким голосом, але за разом усміхненим виглядом.

Свята Місія тривала до наступної неділі. Молодь співала кожного дня Службу Божу, що нею проводив сам о. Місіонар на хорах. Вечером знову вся молодь ставала на переді й тут разом співала Молебень. Тай мала молодь осібні науки окремо для хлопців і дівчат, а від середи вечера аж до суботи для дітвори.

В суботу була Служба Божа для молоді, де до 120 з них прийняли св. Причастя, відновили свої хресні обіти витривання в добрім до кінця. А потім мали ще спільне снідання в Народнім Домі, що його приготовили їх добрі мами. Не в одного батька-матери забилося серце в радости на такий вид, як їх діти горнулися так гарно до церкви, співу та святих Тайн.

Через цілу місію парохіяни брали гарну участь і громадно горнулися до святих Тайн, хоч прикрі морози ставали нераз на перешкоді. А на закінчення святої Місії в неділю при надзвичайно великому числі людей, о. Місіонар виголосили ще останню науку на прощання з учасниками Місії. Наперед о. Місіонаря попрощав наш парох від себе і всіх людей дякуючи за всі подані вказівки та запевнюючи, що всі будуть старатися додержати ті приречення зроблені на св. Місії. Не одному покотилась тоді сльоза по лиці на згадку, що такий гарний час вже закінчився.

Вдячні парохіяни приготовили ще добру перекуску для о. Місіонаря та всіх людей, де п. дяк Бойчук відчитав листа подяки о. Місіонареві від усіх людей, а жінки від себе вручили дарунок.

Закінчилася св. Місія в Плейн Лейк, але враження та піднесення на душі не скоро забудеться в нашій памяті. —

Учасник.

ПОТІШТЕ ЇХ НА РІЗДВО!

Українська святочна Родино! Коли до українських хат по містах і фармах злине з першим блиском „Сьят-вечірньої зірки радість і мир; коли в хаті кожної сімї засяє святвечірня свічка, в куті стане дідух, а на столі кутя; коли під гомін коляди відродиться вся родина в змаганнях до кращого життя; тоді пригадай собі одне:

Не всі українські родини святкують так весело цьогорічне Різдво. Бо деякі важко бідують у скитальчих таборах і може не мають що раз до уст вложити, тільки в голоді й холоді з тугою в серці та зо сльозами в очах пригадують собі колишні різдвяні свята в рідному місті, чи селі. Це наші рідні брати й сестри скитальці.

Тож, не дайте цій думці зотліти в серці без наслідків! Нехай вона спонукає Вас зложити різдвяний дар для скитальців. Теперішний важкий час вимагає, щоб жертвували маси. Для масової жертвенности нема ніякої кризи, ніяких обмежень чи трудноців! Нехай зріст масової жертвенности для українських скитальців буде доказом нашої національної свідомости й нашої християнської любови ближнього.

Призадумайтеся: Чи не моглиб Ви вислати одній українській родині на скитальщині харчеву пачку "Care" за 10 долярів? Адреси таких родин може Вам подати Діецезальна Іміграційна Референтура у Виннінегу:

Ukrainian Catholic Council,
49 Kennedy St. Winnpeg, Man.

або Редакція "Світла". Якжеж Вам це так тяжко — то жертвуйте бодай якусь меншу лепту для скитальців на адресу:

The Light, Mundare, Alta.

НАШІ СКИТАЛЬНИЦІ У ВИННІПЕГУ

Перед кількома тижнями до Виннипегу з Німеччини приїхало кільканадцять наших дівчат-скитальниць, що працюють вже в чотирох шпиталях. Є між ними одна лікарка І. Балицька. На заклик о. М. Дирди, ЧСВВ парохіяни парохії святого Николая забрали тих дівчат-скитальниць з церкви до своїх домів, де не тільки гарно їх прийняли, але й вбрали їх у зимові плащі та суконки, а в церкві зложили жертву на закупно потрібних їм річей. Централя Українців Католиків урядила для тих скитальниць курс англійської мови, що його веде панна Корецька. Коли одна з тих дівчат пішла до склепу Ітона, дуже дивувалася, що в ньому так багато добрих річей. На питання, що їй найбільше подобається, дівчина відповіла: "Найліпше подобається мені те, що я можу собі купити, що хочу, а купленого мені ніхто не відбере." Честь добрим парохіянам, що уприємнюють скитальницям перші дні побуту між нами. Хай вони почуваються між нами, як наші рідні!

ЗАМОВТЕ СОБІ
"УКРАЇНСЬКА МОВА"
Написав о. А. Трух, ЧСВВ.
ціна $1.75. Наклад невеликий.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ-ХРИСТИЯН РУХ.

На скитальщині в Авгсбурзі засновано нову християнську організацію п. з. Рух Українців Християн — РУХ. Завданням цієї організації є: освідомляти Українців релігійно, національно та в прилюдному житті української еміграції здійснювати християнські засади. Управу цеї організації вибрано в такому складі:

Др. Остап Грицай — голова
Др. Кирило Годованець — містоголова
Кікта Степан — секретар
Др. Володимир Мурович — організ. референт
Проф. Бабуняк — скарбник
о. декан В. Пилипець й о. Д. Кульчицький — члени.

Щиро вітаємо нову організацію та бажаємо найкращого розвитку! — **Редакція "Світла"**

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

Відновлення.

На Загальному Зібранні, що відбулося 30 березня 1947 р. в Мюнхені, відновлено діяльність Наукового Товариства ім. Шевченка, яке повстало у Львові ще в 1878 р., а в 1948 році святкуватиме 70-ліття свого існування. До Виділу Товариства вибрано тоді одноголосно таких дійсних і звичайних членів: проф. др. І. Раковський — голова, проф. д-р З. Кузеля — заступник Голови й урядуючий Голова (з огляду на те, що проф. Раковський перебуває в Австралії), проф. д-р В. Кубійович — Генеральний Секретар, проф. д-р М. Чубатий, проф. д-р В. Щербаківський, проф. д-р Є. Храплиний, проф. інж. Ю. Павликовський, о. проф. д-р Лаба — члени Виділу: Т. Білостоцький. доц. д-р В. Лев. д-р П. Ісаїв і д-р Лончина — заступники Виділу. До Контрольної Комісії ввійшли: проф. д-р К. Кисілевський, В. Мудрий і інж. А. Мілянич.

ПРЕС-ФОНД "СВІТЛА"

По 50ц.: Гр. Козяк, Едмонтон, М. Турик, Рочестер, Алта.

По $1.00: Анна Юрчак, Шикаго, Ірина Вунчук, Вудбін, М. Саськів, Едмонтон, П. Пастерняк, Ванкувер,

На обіді по благод. Сл. Бож., Пено. $3.00. На прощанні о. Е. Пащака, Гleндон. На похороні М. Пилипа, Москалики $3.25. На весіллю Мартина Бабія і А. Литвиської, Пено: $3.47. На весіллю Петра Хруника і А. Качмар, Н. Київ . $3.50. Несподіванка Ів. і Анні Гарасим, Іннисфрі $4.25. На весіллю Василя Гасай і М. Глушак, Іннисфрі $6.50.

По $4.00 З іменин Мих. Кучатовського, Мондер. **По $4.20:** На похороні Евдокії Лазаренко; на поминках Теклі Цикалюк, Гилярд. На весілю п. Шарунів, Едмонтон, **$5.00:** На похор. Теодора Мельника, Іннисфрі **$5.70.** На поминках бл. п. М. Юрковської, Гилярд **$7.35.** На прощанні о. М. Гнеська, Монтреал **$12.50.**

Щиро дякує і Божого благословення бажає: —Адміністрація.

НОВІ КНИЖКИ:

Бл. Марійка Горетті, мучениця за чистоту, Пряшів, 1947 .15

Богослуження

ГРУДЕНЬ

21.
Делф.
Восток (св. Михаїла)
Краків
Іннисфрі М. Божої
Спас коло Мондеру
Борщів.

24-го
Год. 10.00 Велике Повечеріє і Утреня, год. 12,00 Співана Сл. Божа:
Новий Київ
Борщів
Вегревил
Чипмен
Скаро

25-го
Лемонт
Ст. Майкел — св. Николая
Гилярд Місто
Іннисфрі місто — год. 10.00
Ренфурлі — год. 8.00.

26-го
Гилярд св. І. Хрестителя
Чипмен Борщів

28.
Ренфурлі Вегревил

Відпустові молитви (найновіші з часослова) Пряшів 1944 .10
Віра наших предків, Т. Коструба ... ... .15
З римського записника, М. Островерха ... ... .15
Календар Благовісника, 1948 .40
Міркування на мистецькі теми, М. Островерха .. .25

Basilian Fathers' Press
Mundare, Alberta.

"СВІТЛО" Український Релігійний Часопис. Видають ОО. Василіяни в Канаді. Виходить двічі в місяць. Річна передплата $1.00. Поодиноке число 5ц.
Адреса: SWITLO, Box G. Mundare, Alberta, Canada.